Ч. 220 (14.469). Львів, четвер 1. жовтня 1936. Poczt. opłata opłacona ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 239-41. „ Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Дальші зміни в уряді СССР.

МОСКВА, 30. 9. ПАТ. Заступника комісаря пошт і телеграфів Жукова звільнили зі становища. На його місце іменували б. заступника комісаря внутрішніх справ Прокофієва. На місце Прокофієва іменували Бермана, одного з вищих урядовців народнього комісаріяту внутрішніх справ.

РАДЕКА СПРАВДІ АРЕШТУВАЛИ.

ПАРИЖ, 30. 9. ПАТ. Агенція Авала потверджує в Москви поголоску про арештування Радека і Рвевського, редактора „Журналь де Моску".

ВАЖКА СИТУАЦІЯ МАДРИДУ.

СТОЛИЦЯ ВІДТЯТА ВЖЕ З ДВОХ СТОРІН.

ЛЯ КОРУНА, 30. 9. ПАТ. **На підставі урядового комунікату національні війська перервали получення Мадриду зі Сігуенсою.**

ТОЛЄДО, 30. 9. ПАТ. **Наступ національних військ на Мадрид від Толєда трівае дальше.** Командантом частин на цім відтинку е ген. Варела. Червоні війська забрали майже ввесь воєнний матеріял утікаючи з Толєда.

ВІДЗНАЧЕННЯ ГЕРОЇВ АЛЬКАЗАРУ.

До Толєда приїхав ген. Франко і **декорував на руїнах Альказару всіх його оборонців** та виголосив до них промову, в якій підчеркнув, що руйнований Альказар виховав цілі покоління старшин. На місці руїн відбудують новий Альказар так як відбудують теж Еспанію.

ПОТРІЙНА ОБОРОННА ЛІНІЯ ДОВКРУГИ МАДРИДУ.

СЕВІЛЛЯ, 30. 9. ПАТ. На всіх фронтах ожив лена акція. Найзавзятіші бої відбуваються в біскайських провінціях, в Астурії і в Авіллі. Літаки бомбардували знову Більбао. Від початку облоги збомбардували національні літаки більше, як 50 домів.

Після програного бою під Толєдом червоні відступили в напрямі Сіюдад Реаль. Під Толєдом стратили червоні більше як 700 убитих. Національні війська здобули 4 гармати, 4 протитетунські гармати і 4 скорострільні. **Офензиву на Мадрид продовжують пляново. Червоні підготовлюються на скору руку до оборони й будують три оборонні лінії довкруги Мадриду.** На фронті Талявери ведуться артилерійські бої.

Каталюнська кольона, що її вислали на підмогу червоним під Толєдо, завернула до Мадриду, відмовивши послуху своїм командантам. В Астурії розбили червоних, які заатакували Градо.

Зпід Толєда пішли національні відділи кілька кільометрів здовж залізничої лінії, яка веде до Мадриду.

НЕ ВІЛЬНО ГОВОРИТИ ПРО СИТУАЦІЮ НА ФРОНТІ.

СТ. ЖАН ДЕ ЛЮС, 30. 9. ПАТ. З Мадриду повідомляють, що ранених з ріжних відтинків фронту, яких приміщують у мадридських шпиталях, **зовсім ізолюють від окруження, щоби не інформували населення про правдиву ситуацію на фронті.**

Не хотять чужої помочі.

ВІДКИНУЛИ ПІДМОГУ ІРЛЯНДЦІВ.

ЛЬОНДОН, 30. 9. ПАТ. Провідник ірляндських фашистів ген. Дафі приїхав до Валядоліду і запропонував національній команді поміч 2000 ірляндських добровольців, яких сам зібрав. Ген. Кабанеляс не прийняв цієї пропозиції, заявляючи, „що Еспанія не бажає собі, щоби у боротьбі за її волю брали участь чужинці".

НОВІ ВІЙСЬКА З АФРИКИ.

ГІБРАЛЬТАР, 30. 9. ПАТ. Під охороною національних воєнних кораблів перевезли зі Сеути до Альхесірас великі військові транспорти. Тому імовірно національна фльота заатакувала вчора червону фльоту.

БІЛЯНС СТРАТ АЛЬКАЗАРУ.

ТАЛЯВЕРА, 30. 9. ПАТ. Кореспондент Райтера подає листу страт оборонців Альказару. Із 1100 оборонців було 82 убитих, 400 тяжко ранених, 150 легко ранених, 57 пропало без вісти після вибуху мін, 30 утікло, 5 умерло природною смертю і 3 покінчило самогубством.

Серед 520 жінок і 50 дітей не було ніяких страт

Остання дошка рятунку.

МАДРИД, 30. 9. ПАТ. На день 1. жовтня п. р. скликали надзвичайну сесію кортезів. **На черзі дня є справа покликання до війська всіх мужчин, що здібні носити зброю.**

СВОЇ СВОЇМ НЕ ПОВІРИЛИ.

РАВАТ, 30. 9. ПАТ. Севільська радіостація повідомляє, що кількох членів червоного уряду виїхало з Мадриду до Аліканте, щоби поробити там ріжні підготовчі праці у звязку зі відогалним перенесенням осідку уряду з Мадриду до Аліканте. Міністри мусіли зложити урочисту обітницю, що по 24 годинах вернуться до Мадриду.

БАРСЕЛЬОНА, 30. 9. ПАТ. Нова рада каталюнського женералідаду ухвалила **мобілізацію всіх цивільних летунів і всіх спеціялістів у справах авіяції. Мають теж проголосити мобілізацію всіх мужчин від 18—40 літ.**

МОБІЛІЗУЮТЬ ЖІНОК.

ЛЯ КОРУНА, 30. 9. ПАТ. Потверджують там вістку про потрійну оборонну лінію довкруги Мадриду, щоби здержати офензиву ген. Франка.

Червоний уряд змобілізував жінок.

Автономія для басків.

МАДРИД, 30. 9. ПАТ. Баскійським провінціям признали автономічний статут, подібний до каталюнського статуту. На найближчім засіданні парляменту негайно ратифікують цей автономічний статут для баскійських провінцій.

ПЕРЕБРАЛИ МІРКУ.

МАДРИД, 30. 9. ПАТ. Уряд вирішив, що присуди смерти, що їх досі проголошували „людові трибунали" і негайно виконували, тепер не будуть виконувати безапеляційно, тільки по затвердженню Найвищого Суду.

ПІД СТІНКУ.

МАДРИД, 30. 9. ПАТ. Людовий трибунал засудив 8 учасників повстання в Сервера на смерть. В Мадриді зарядили конфіскату всіх маєтків, міських і сільських нерухомостей осіб, що були вмішані в повстання.

ПЕРЕД ВИРІШНИМ НАСТУПОМ НА МАЛЯГУ.

ГІБРАЛЬТАР, 30. 9. ПАТ. Національна кольона в силі 8.000 людей піде ще цього тижня наступом на Малягу. Від сторони моря помагатимуть їй два кружляки.

ПАШУ І ЗБІЖЖЯ, ДОРІБОК ВАШОЇ ЦЛОРІЧНОЇ ПРАЦІ обезпечіть негайно від огню в одинокому українському

Товаристві взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР"

ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА ч. 20. Тел. 205-47.

ЕВРОПА В ЖЕНЕВСЬКІМ ДЗЕРКАЛІ.

У чому полягає новий успіх Літвінова та які його обосічні наслідки?

Женева, 26. вересня 1936.

Московська пословиця говорить: „Нема чого скаржитись на дзеркало, коли фізіономія крива". А в женевському дзеркалі Европа виглядає тим гірше, що відбивається в нім лише частина Европи, без Німеччини і фактично без Італії. Зате тим яскравіше відбивається тепер у Женеві обличчя Москви. Пан Літвінов може похвалитися справді блискучим успіхом, представники Етіопії лишаються покищо у Лізі Націй, Італія покищо не братиме участи у працях Ліги, а можливо й цілком покине її. Успіх Літвінова треба оцінювати тим вище, що він осягнув його всупереч офіціяльній політиці не лише Англії, але й самої Франції. Ціла політика цих держав в останнім часі прямувала до того, щоб уможливити конференцію пяти так звавних льокарненських держав, себто, щоб забезпечити участь Італії в цій конференції. На перешкоді стояла остаточна полагода абісинської справи в Женеві, яку можна було зробити через виключення Етіопії як неіснуючої держави з Ліги Націй. У цій справі перебував генеральний секретар Ліги Авеноль у Римі і ніби добув порозуміння з італійським урядом. Виключення Етіопії мала перевести фактично комісія для перевірки уповноважень кожної делегації; але до справи встряв Літвінов, підняв бучу на Раді Ліги, переконав кілька малих держав та добув те, що справу мандату Етіопії поставлено не на політичній, а на юридичній площині. А із погляду чисто юридичного годі булоб при голосуванні висловитися за негайним виключенням Етіопії з числа членів Ліги Націй, хоч для кожного ясно, що після прилуки до Італії, Етіопія мусить Женеву покинути.

Московському урядові не залежить, очевидно, на тім, щоб представники негуса залишалися в Женеві, але залежить багато на тім, щоб ударемнити конференцію льокарненських держав, на яку Москви не запрошено, та щоб позбутися представників Італії в Женеви, де має бути порушена справа Еспанії. Полишення представників Етіопії в Женеві має створити прецедене для теперішнього мадридського уряду, якому погрожує доля негуса. А тимчасом у Женеві починається політичний похід проти Португалії, яка вимагає справжньої, а не паперової невтральности супроти громадянської війни в Еспанії.

Офіціяльний міністер закордонних справ Еспанії (мадридського уряду), дель Вайо, прибув до Женеви в супроводі „сірої еміненції", пана Розенберга, московського амбасадора в Мадриді, недавнього підсекретаря Ліги Націй, що визнається непогано у женевських інтригах. Що вони обидва підпорядковані Літвінову, цілком зрозуміло. Як попишується ця трійка на женевському терені і який це терен, доказує м. ін. дрібний, але досить знаменний факт, що журналісти, акредитовані при Лізі Націй уладили бенкет представникові Мадриду, п. дель Вайо! Той поспіх журналістів „Жур. де Жен." вчував їх страхом, що національне військо може вже в

Вже появився! **Для всіх необхідний** **Вже появився!**

Календар „КРИНИЦЯ" на рік 1937.

Ціна 1.50 зол. **Порто 30 сот.**

ПРЕБАГАТА, ІЛЮСТРОВАНА НАСТІЛЬНА ЕНЦИКЛЬОПЕДІЯ ЩОДЕННОЇ ІНФОРМАЦІЇ.

Крім частини статистичної, подає „Криниця" найновіший огляд промислу і торговлі. Для кожного звання — конечні правні поради.

Докладний образ цілорічного українського життя і всесвітніх політичних подій.

„КРИНИЦЯ" — ЦЕ VADEMECUM КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ У ВСІХ ДІЛЯНКАХ.

найближчім часі здобути еспанську столицю. Тим самим страхом аясовують і приспішену передачу дарунку Лізі Націй від Еспанії, фрескових образів Серта, що мають прикрашувати мури вітальні Ґенерального Секретаріяту. Ці образи мадридський уряд зняв із катедри у Віш, яку він дозволив спалити своїм співпартійцям з „людового фронту".

Заміром Літвінова у Женеві є перевести заборону довозу зброї для національної еспанської армії та дозвіл на постачання зброї мадридському урядові, отже перекреслити дотеперішню політику невтральности Англії та Франції, до якої пристали й усі інші держави. Московський уряд ані трохи не скриває свого невдоволення політикою невтральности. Наступник Радека в „Ізвестіях", якийсь Канторович, пише між іншим: „Замість того, щоб відразу покликати до порядку фашистських підпалячів війни та протиставитися їхньому нападові принаймні підтримуючи рівновартно законний еспанський уряд, Англія та Франція поспішились піти назустріч фашистам, виступивши з проектом умови про невтручання в еспанські справи". (Ізв. 21. IX.). Але, не зважаючи на погрози еспанських большевиків, що Мадрид буде могилою еспанського фашизму, урятувати його Москва вже не сподівається; тому большевики підтримують каталюнських націоналістів, щоб після упадку Мадриду проголосити Каталюнію незалежною державою, а Еспанію напасником в разі продовження війни, отже щоб остаточно спрямувати цілий апарат санкцій проти національної Еспанії. Якою небезпекою є санкції для европейського миру, довело дуже добре недавня африканська війна. Але нічого іншого, як війни в Европі, Москва і не хоче. З оглядуж на те, що війна без большевицького перевороту у Франції в Европі неможлива, розпочали московські агенти в Парижі скріплений наступ на уряд Блюма.

Вправді „Ізв." підкреслюють, що Літвінов „дуже легко знайшов спільну мову з Дельбосом у Женеві", але в дійсности не лише французькому міністрові зовнішніх справ, авторові проекту невтручання в еспанські справи, але й шефові його, премієрові Блюмові давно вже моторошно перед московськими союзниками, що в найбільш брутальний спосіб переводять свої московські пляни, не вважаючи ані на Францію, ані на Англію. Успіх Літвінова, що спромігся здержати етіопську делегацію в Женеві та загострити відносини між Італією з одного і Англією з другого боку, без сумніву дуже поважний, але у дальших наслідках він буде для Москви дуже прикрий. Річ у тім, що штука, яку втяв Літвінов у Женеві з уповноваженнями делегації, **не є початком** фрако-московського дисонансу, лише дальшим загостренням його. Франко-італійську суперечку в Женеві Літвінов спровокував між іншим за те, що Блюм у переговорах про конференцію льокарненських держав з Іденом — просто забув за Москву! Хоч і передтим уже, як повідомляло „Еко де Парі", московський уряд був дуже обурений, що Франція систематично відтягає конференцію генеральних штабів, яка мала вже давно відбутися на основі франко-московського пакту. А оглядаючись на Францію, і Чехословаччина холоднішає до совітських союзників, і Румунія зовсім від концепцій такого союзу відвертається.

Заходи московського уряду, щоби примусити Францію до любови, примусити натиском комуністів на уряд Блюма та небезпекою нового конфлікту між Францією та Італією, ці заходи можуть мати наслідки протилежні до тих, що їх чекає Москва. Протиіталійський виступ Літвінова у Женеві допоміг до дальшого зближення між Італією та Німеччиною, яке можна лише витати як скріплення протимосковського фронту в Европі. Московсько-мадридські заходи проти Португалії у Женеві викликали вже спільний виступ південно-американських республік та Португалії. Еспанська Америка виступає енергійно проти Мадриду, зазначуючи, що п. дель Вайо Еспанії вже не заступає. Московська акція у Женеві викликує енергійну протиакцію.

М. Данько.

Українська Школа Політичних Наук.

З правдивим вдоволенням можемо ствердити, що нині, на початку шкільного року, маємо нове придбання в царині національної освіти — це відкриття Української Високої Школи Політичних Наук, — тільки, на пресильний жаль, не в краю, а знову за кордоном. Треба зазначити, що школи цього роду є новиною навіть у нодій, які жили далеко більш нормальним культурним життям, ніж ми. Треба сказати, що ще й нині не всі держави їх мають. І ось факт заснування саме такої модерної школи української, та ще й при сучасній ситуації нашого народу, — це безперечно відрадна подія.

Яка це школа, які її завдання й програма? На цей запит дозволимо собі відповісти якнайкоротше, бо українське громадянство вже мало нагоду читати в часописах оповістки про неї ще короткі повідомлення. Тут поговоримо про неї, що повстає ця висока школа політичних наук при відомому Українському Технічно-Господарському Інституті позаочного навчання в Подебрадах, буде провадитися кореспонденційною методою й матиме шестисеместровий курс навчання. Можемо також подати, що повстає ця школа не як несподіванка чи данина моді, а як глибше продуманий плян. Вже давно, ще з початком існування Інституту, слухачі його, особливо ті, що студіювали на економічно-кооперативному відділі, нераз підносили в листах своїх думку, що треба булоб заснувати якісь курси суспільно-політичних наук, а також журналістики. Ці кореспонденти вказували, що нині в добу загостреної політичної боротьби на цілому світі, коли Українська Нація може опинитись у вирі цієї боротьби, треба нам пильно прикладатись до тих наукових дисциплін, які приготовляють нарід до практично-політичного життя у державному масштабі.

Провід Інституту, самозрозуміло, поділяв ці думки, але справа позаочного навчання пять років тому взагалі була цілковитою новиною на українському ґрунті. Тому треба було спершу закінчити організацію вже розпочатих відділів Інституту, що мали за собою деякі традиції ще з Подебрадської Академії, з якої вародився Інститут, і вже потім думати про дальше розгалуження школи. Тільки нині, коли показалося, що позаочна метода навчання високошкільних предметів дає цілковито задовольняючі наслідки, коли Інститут щасливо доводить до кінця чотирорічний високошкільний курс економічно-кооперативного відділу, коли виявилося, що спроба з окремими відділу, коли виявилося, що спроба з окремими ширшими курсами, як управознавство та інші цілком себе оправдали, — тільки тоді Інститут на основі здобутого досвіду, рішив поставити на чергу для таку нову й поважну справу, як *Висока Школа Політичних Наук*.

При інших, нормальних, умовинах, цей акт був би відзначений офіціальними парадами, численними привітами і т. д., але школа повстає не на своїй землі, в еміграційних умовинах, — тому мусимо обмежитись лише моральним задоволенням.

Не потребуємо на цім місці говорити про потребу такої школи, як також про необхідність записуватися до неї. Повторюємо: школа повстає на вимогу української молоді, — правда, тої передової поважної молоді, що, накреслюючи перед собою шлях громадської діяльности, хоче студіювати не як аматор і дилетант, а як озброєний воїн — у зброю фахової освіти. По зразку існуючих подібних шкіл повстає й наша, українська. Контингент слухачів у цих школах в Европі дуже різноманітний. Тут студіюють люди, що не мають й середньої формальної освіти (але з відповідним приватним розвитком), але студіює також багато людей з закінченою високою освітою і поважним практичним стажем: журналісти, редактори, службовці міністерств, — особливо закордонних і внутрішніх справ, — молоді політики й дипльомати. Всіх їх обєднує змагання бути на великій арені політичного життя й праці справжніми фахівцями й мистцями, а не провінціалами й нюбанними обивателями. У цих школах вони дорух наук правничих і економічних студіюють науки з галузі практичної політики, як історія й техніка парляментаризму, історія політичних рухів і політичних партій, техніка дипльоматичної служби, військова справа, нарешті цикль наук журналістичних і справа редагування та видавання часописів й книжок, допису до часописів, телєграфічні агенції, пресові бюра, справа пропаганди й реклями і т. д. Як бачимо, дисципліни цікаві не тільки лише для фахівців, але для кожної інтелігентної людини. Саме ці предмети будуть викладатись в українській школі. Спеціяльну увагу у політичній школі мають звяняти науки економічні, що в річчю ароаумілою завжди змістом політики є економіка.

Ідучи за здобутим досвідом і залишаючись вірним своїм засадам, Інститут вирішив можливо скромну платню за навчання в Школі Політичних Наук (600 кч. річно), що має повернути лише дійсні видатки. Як відомо, всі слухачі дістануть на власність підручники з усіх наук, що входять у програму школи. Після закінчення студій в абсольвента школи лишається цінна бібліотека підручної літератури, необхідної для кожної інтелігентної людини. Абсольвенти школи, як звичайно, діставатимуть належні дипльоми.

Нині, коли Українська Висока Школа Політичних Наук ще тільки починає діяти, не можемо не побажати їй якнайбільшого успіху, а також, щоб вона найшла серед українського громадянства належне зрозуміння.

А. К.

Німеччина будує 700 км. автострад.

БЕРЛІН, ПАТ. В неділю 27. ц. м. відбулося урочисте відкриття нового 90-тн кільометрового відтинку шлеської автостради на шляху Бреслав—Лєгніц.

З тієї нагоди виголосив канцлер Гітлєр довшу промову і представив в ній дальший розвиток моторизації в Німеччині.

„Якщо комусь видається це великанським — сказав канцлер — то слід пригадати, що Німеччина будує ці дороги не з думкою про теперішність, але про майбутнє, щоби з них користало покоління, що житиме в 2000-ім і 2500-ім році.

Конфлікт, що з приводу будови автострад передбачував дехто на тлі конкуренції з залізницями Німеччини — не існує, навпаки, залізниці помагали в будові автострад радою й допомогою.

Німеччина матиме за 5 літ 700 км автострад, а по 18-ти місяцях не потребуватиме привозити бензини. Впродовж 4-ох літ проблема моторизації Німеччини буде розвязана.

Змальовуючи розвиток моторизації в майбутньому заявив канцлер, що за якийсь час зявляться літ урухомлять т. зв. популярні авта, за почином організації „Крафт дурх Фройде".

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Пан Ян Щирек проти „української буржуазії".

В останній „Трибуні Роботничей", львівському органі ППС, находимо таку замітку:

„В останню неділю у гарно прикрашеній салі відбулися урочисті збори членів „Союзу будівельних робітників", присвячені геройській боротьбі еспанського народу. Число присутніх переступило 1.000 членів. Обширний реферат про Еспанію виголосив почесний голова „Звйонзку" тов. Ян Щирек. Власний хор відспівав кілька робітничих пісень і товариші виголосили деклямації. „Інтернаціоналом" і „Червоним Штандаром" закінчено той гарний день, який довго залишиться у памяті присутніх. Вкінці прийнято такі постанови:

„Збори будівельних робітників висловлюють свою братерську солідарність воюючому пролетаріятові Еспанії. Віддають честь поляглим у боротьбі з бандами фашистівських генералів; Жінкам- матерям еспанського люду, що борються рамя об рамя з своїми батьками й чоловіками; гірникам Астурії, що по геройськи відпирають фашистівських ворогів. Розуміємо, що найкращим висловом нашої солідарности з еспанським людом є наша боротьба з рідним фашизмом. Розуміємо, що перемога еспанського пролетаріяту є і нашою перемогою. Рішаємо, як досі так і дальше помагати по думці Центральної Комісії Професійних Союзів всілякими засобами народові Еспанії. Хай живе Еспанська Республика!"

І дальше, безпосередньо після тієї еспанської історії, читаємо буквально таке:

„Серед бурхливих оплесків цілої салі прийнято додатково ще таку резолюцію:

Збори будівельних робітників, дня 20. вересня 1936. р. у силі поверх 1000 осіб, осуджують якнайгостріше політику **української буржуазії,** яка вповні покривається з політикою кривавого генерала Франка, вихованка Гітлера і всього міжнароднього фашизму. Збори осуджують також безличну нагінку (!!) буржуйської української преси на еспанський республиканський уряд. Зібрані стверджують, що український фашизм розпутує ганебну боротьбу, стосуючи терор та індивідуальні вбивства супроти робітничих і селянських діячів, доказом чого були криваві подвиги у ряді місцевостей, як Маківка, Верчани, Дівиці, Стрий і багато інших. Рішаємо безоглядну боротьбу з українським фашизмом — аж до перемоги".

Що воно за диковина? — спитає зачудований читач. Чи будівельні робітники у Львові не мають іншого клопоту, як тільки події в Еспанії, і при чім тут „українська буржуазія?" Яке діло львівським будівельним робітникам до неістнуючої „української буржуазії", що на ділі є кляслічним прикладом бідної, спавперизованої важко працюючої інтеліґенції? Де кум, де коровай?!

Вияснення дуже просте: Серед львівських будівельних робітників більшість — це українці. Вони мають свій професійний „Звйонзек", який — як усі львівські професійні організації — на превеликий жаль усе ще находиться в руках польсько-жидівських проводирів, що у свою чергу є виразниками ненаших політичних інтересів. Пан Ян Щирек, колишня велика фігура ППС у Львові, належить до найлівшого крила ППС, що явно і славно стоїть на становищі „людових фронтів" з комуністами. Зрештою, самого Щирека, здається, навіть виключили з партії на тлі внутрішніх справок у ППС. Мимоходом кажучи, „товаржиш" Щирек це такий пролетар, що коли усунули його з Каси Хорих, в якій був справжнім диктатором, взяв щось 60.000 зол. відправи! Щоби втримати сьогодні свої старі впливи у робітничих організаціях та згармонізувати свою „працю" у тих організаціях з загальними напрямними „людового фронту" — панове Щиреки придумують такі шопки, як маніфестаційні збори у честь мадридських комуністів і анархістів: а що воно таки надто велика екзотика, яка не вспіє надовго анімувати робітника, — дочіплюють до цієї справи ще й „українську буржуазію" та ту „буржуазну пресу", якої видавці й редактори є справжніми пролетарями в порівнанні з „пролетаріями" з „Трибуни Роботничей", тішу Яна Щирека.

Це справді скандал, щоб українські робітники вічно давали кермувати собою чужим людям і давали використовувати себе для цілей, які ані з українським національним, ані їхнім робітничим професійним інтересом не мають нічого спільного. Чи не пора булаб заснувати свій власний український професійний союз, що так само добре вмів би боронити слушних робітничих інтересів?! І чи пан Ян Щирек не міг би найти собі кращої праці, як лаятись демагогічно на українську „буржуазію"?!

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і Ска
у Львові, вул. Кордецького 51.
Тел. 260-04. ПКО 503 661.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краєках
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краєках
ПАСТУ до підлоги „Французька мама" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 6—?

Нині в четвер у Великім Театрі
„КОРІОЛЯН" Шекспіра.
Інсценізація Шіллера, декорації Пронашка.

Еспанські жалі в Женеві.

ЖЕНЕВА, ПАТ. Багато коментарів викликав факт, що секретаріят Ліги Націй не проголосив досі документів, що їх зложив у Женеві еспанський міністр Дель Вайо. У своїй промові заповів він, що виявить перед Лігою Націй факти, які доказуватимуть, що у практиці договір про неінтервенцію є корисний для повстанців. Ці документи доказують, що Португалія, Італія і Німеччина доставляють національним військам зброю і воєнні матеріяли. Еспанська делегація дуже огірчена на деякі держави, які впливають, щоби не допустити до проголошення тих документів. Якщо Еспанія витягнулаб цю справу на чергу нарад — Ліга Н. опинилась би знову в неприємній ситуації.

Проза Львів
БУДИНІ
Дрігці, Галяретки овоч., Олійки.
2699 5-10

Смерть Чоботарова?

Українська американська преса подає, що бувший адютант Петлюри й комендент генерівської розвідки, якого на весні цього року арештувала у Варшаві польська влада, помер недавно у вязниці. Чоботарів, мовляв, знав багато таємниць генерівців, хотів їх використовувати для шантажування деяких високопоставлених осіб і ось попав у вязницю.

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 17

Українські політики.

Сильвети наших давніх послів і політичних діячів.

У своїх працях, виданих в тому часі, виступав о. Данило Танячкевич як реформатор тих нездорових відносин, які тоді панували у проводі нашого духовенства.

Як один з ідейних піонірів нашого економічного відродження продумав був Данило Танячкевич, тоді духовний Закомаря, статут „Закомарської Правди" (1883. р.), що мала на меті рятувати бідних людей у їх великій біді тим, що мала їм позичати гроші на їх власні потреби, чи то домашні чи при господастрві чи при ремеслі, і то або без проценту, або за процентом невеличким, що його збирали в користь цілої громади. Організація ця була подумана так, щоб в касах на лад „Закомарської Правди" мали місцеві священники працювати з патріотизму, не побираючи навіть від вірних громадян заплати за духовні чинности. Та саме отся апостольська безінтересовність і посвята, що їх хотів покласти в основу організації глибоко ідейний о. Танячкевич, стали головною причиною, що ця організація не вдержалась у нашому народі.

Митрополичий Ординаріят у Львові скликав був деканальних відпоручників на конференцію в дні 10. грудня 1896. р., щоб ухвалити потребу організації українського духовенства для оборони католицької церкви й українського народу. Але зібрані відпоручники всіх трьох епархій Галичини відповіли одноголосно, що нема потреби окремої організації клерикально-політичної. До такого вирішення причинився о. Данило Танячкевич. Воно було спрямоване проти політики кардинала Сильвестра Сембратовича.

В 1897. р. вибрано о. Данила Танячкевича послом до австрійського парляменту, в часі коли граф Казимир Бадені був президентом міністрів і переводив кривавні вибори. Данило Танячкевич належав тоді до групи опозиційних послів разом з послами д-ром Теофілем Окуневським і д-ром Романом Яросевичем. Українські посли з партії посла Олександра Барвінського ввійшли були до правиці та підтримували уряд. Танячкевич поставив 24. травня 1897. р. в Палаті Послів Державної Ради внесок, щоби предложити адресу уряду: закон про нації, що мав перевести статтю 19. основного закону з 1867. року, як також закон про забезпечення мінімум прожитку для одиниці.

По уступленні президента графа Казимира Баденія, за уряду графа Франца Туна на весну 1898. р., Данило Танячкевич виступив з нагліим внеском про признання нових кредитів, щоби злагіднити голод у всіх краях, навіщених елементарними нещастями.

Вкінці в 1900. р. коли до державної керми в Австрії прийшло центральне урядниче міністерство під проводом д-ра Ернеста Кербера, на привіт цьому премієрові та щоби звернути його увагу на значіння української справи, оголосив о. Данило Танячкевич відкрите письмо: Mahnschrift an Herrn Ministerpraesidenten Dr. Ernst von Koerber.

Пізніше вже не вибрано Данила Танячкевича послом, але він далі займався ревно освітньо-господарською організацією нашого народу.

КОСТЬ ТЕЛИШЕВСЬКИЙ.

Кость Телишевський, молодий нотар у Турці над Стрием приєднав собі громадянство в повіті своєю приязною поведінкою і передвиборчою діяльністю. Тому в 1889. р. вибрано його в цьому повіті послом до Краєвого Сойму.

Та він кандидував до Сойму з метою: вжити всіх заходів і способів, щоб довести до співпраці поляків з українцями. На це вказує виразно його промова, виголошена 25. листопада 1890. р. в соймовій буджетовій дебаті, де він висказав свою політичну сповідь отсими словами: Дайте щиро й отверто змогу розвитку українській народности в інтересі краю і держави, а я головою наложу за те, що таке порозуміння, яке грунтується в нашому спільному інтересі, угрунтує добробут краю; глядіть за тою дорогою, яка би нас, українців і поляків, поєднала так, щоб нарід мій нарід українсько-руський, міг знайти запоруку, що він в будучности стане на полі національної просвіти, що він почується народом рівноправним з народом польським; а я вам ручу, що він як є льояльний супроти династії і держави, так стане також льояльний супроти народу польського...

Отся промова посла Телишевського була безпосереднім приводом і заохотою до „нової ери" з 1890. р.; вона й була провідною політичною думкою цього посла і національного діяча. По ньому промовив тогож дня голова нашого Соймового Клюбу Юліян Романчук і проголосив програму українців народовців.

Ширше поставив був тоді нашу справу соймовий посол о. Микола Січинський. Він сказав був: Нічого не бажаємо, тільки свобідного розвою малоруського елементу, щоб тут в австрійській Україні створився центр, до котрого гравітувалоб українське тіло й українська душа — чи вона на Буковині, чи на Угорщині, чи в Галичині, чи за кордоном...

Нова книжка. Бібліотека „Дла".
„ЧОРТИЦІ"
БАРБЕ Д'ОРЕВІЛІ.
Архитвір великого письменника.
Пять могутніх картин, з яких кожна залишається так живо в уяві, як безпосередньо взяв їх автор з життя.
Ціна зол. 2·50, з пересилкою зол 3·—

Економічний огляд.

Українська хроніка.

„СВІЙ ДО СВОГО" НА ЗАКАРПАТТІ.

Ужгородське „Українське Слово" з 24. вересня ц. р. містить передовицю п. н. „Свій до свого! — кричати треба". Представивши далекойдучий розвиток наших закарпатських братів на рідних відтинках національного життя, газета вказує на одну занедбану ділянку, а саме економічну. „Відчуваємо болюче на власнім національнім тілі давно відому правду, що без сили матеріяльної не здобувається ані культурної ані політичної сили. Треба всіми силами підтримувати старі та творити якайскорше нові торговельні, промислові і господарські підприємства. Агітуймо за цим, переконуймо байдужих, усвідомлюймо собі клич „свій до свого". Кричім: до купи складаймо свої національні скарби, творім матеріяльну силу, як передумову культурної і політичної сили!"

„ВОЛИНСЬКІ ТОРГИ" И УКРАЇНСЬКІ ФІРМИ.

На цьогорічних „В. Торгах" у Рівному взяла участь тільки одна українська галицька фірма, а саме: фабрика тютюнів і паперів „Калина" — „Будучність" із Тернополя.

Польська хроніка.

ПОЛЬСЬКІ ЕКОНОМІСТИ ПРО ДЕВАЛЮАЦІЮ ВАЛЮТ У ЗАХ. ЕВРОПІ І МОНЕТАРНУ ПОЛІТИКУ В ПОЛЬЩІ.

На тему девалюації обох франків і гол. гульдена появилась у польській пресі маса статтей. Передаємо тут коротко голоси двох польських економістів: проф. Рибарського і проф. Фаберкевича.

Проф. Рибарський („Куріер Варшавскі") переводить аналізу умов монетарного порозуміння, зупиняється при наслідках девалюації у Франції і зазначує, що держави, які прилучаться до трипорозуміння, не мусять у себе переводити девалюації. „Справа гроша даної країни є передовсім її внутрішньою проблємою. Вона в'яжеться із тільки іншими господарськими і суспільними справами, і своєрідними психічними умовами, що не слід вязати з собою речей, які не мають суттєвого звязку. В останніх кількох роках ряд держав, між ними і Польща, посунулись доволі далеко в напрямі валютової автономії. З цим треба рахуватись і оцінювати міжнар. фінансову ситуацію з повним спокоєм. Підставою міжнар. валютового спокою є внутрішній фінансовий спокій усіх держав, яких інтереси входять у рахунок, є ведення ними валютової політики згідно з конкретними умовами часу і місця".

Цікаві є виводи **проф. В. Фаберкевича**, колись відомого прихильника девалюації в Польщі. У надісланих до „Куріера Поранного" завваг розмежовує він девалюацію підчас кризи (тоді вона корисна) і в часі звишкової кононктури (тоді вона у наслідках небезпечна). „Польща — пише п. Ф, — входить наявно в період звишкової кононктури. Попит у багатьох галузях промислу починає перевищати подачу. Ціни йдуть угору. Положення хліборобства кращає. Треба погрожувати Березою, щоб утримати промисловців від надмірних апетитів (натяк на фабрикантів цегли). Має слушність віцепремієр Квятковський, коли рахується з можливістю „скоку вгору". В цих умовах зробилибми **грубу помилку**, колиб пішли на девалюацію, засугеровані численними прикладами. Час на девалюацію в Польщі минув. Заломання фр. франка та інших валют „золотого блоку" не могло в Польщі бути несподіванкою, бо „пророків" цієї події було тут аж надто багато. Позатим вибраний в нас у свому часі спосіб опанування ситуації (безпосер. і посередне обниження платень і підвишка чинитьб у користь держ. скарбу) є в яскравій суперечности з девалюаційною концепцією. Здійснення такої концепції моглоб дати почин у Польщі до багато позважних суспільних потрясень (на тлі боротьби за платні), а ті моглиб спаралізувати корисні наслідки початої політичної операції.

Сильно переборщені — пише дальше проф. Ф. — є також побоювання щодо негативних впливів девалюації багатьох держав на нашу конкуренційну здібність і на торговельний білянс. У сільг.-госп. продуктах держави „зол. блоку" не є нікким конкурентом для Польщі. Про вугілля, нафту і багато інших сирівців рішають англьо-саксонські держави, які вже давно перейшли девалюаційну операцію. Залізо і зал. вироби ніколи не були конкуренційні і найдуть при внутрішній поправі достаточну підтримку на внутр. ринку. Врешті для конкуренційности промислу текстильного, металевого й інших девалюація може бути тільки негативним чинником".

ЗАДОВЖЕННЯ ПОЛЬЩІ І ДЕВАЛЮАЦІЯ ФР. ТА ШВАЙЦ. ФРАНКА.

Довг польського скарбу супроти уряду Франції є 2.299 міл. франків, себто около 800 міл. золотих по старому курсі. При девалюації 25—30 прц. Польща скористала 200—285 міл. зол. Окремий довг — це позичка на будову магістралі Катовиці—Гдиня в сумі 400 міл. фр., себто 140 міл. зол. Це знову дає 35—49 міл. зол. редукції. Зате ускладнилася справа другої транші залізничої позички та інші фінансові обіцянки.

Також через девалюацію шв. франка зредукований буде довг з титулу стабілізаційної позички, яка частинно емітована була в Швайцарії.

МЕЛІОРАЦІЯ І КОЛЬОНІЗАЦІЯ ПОЛІССЯ.

На днях (20. і 21. вересня) відбувся у Вильні І. науковий зїзд посвячений східним землям Польщі, а фактично справам Полісся. Для нас найцікавіший був реферат інсп. С. Рихловського п. н. „Меліорація Полісся", зокрема те місце, де він опрокинув великі надії декого з поляків про величезні можливости кольонізації Полісся. Висушення болот Полісся може дати около 700 тис. га муз. Висушення болот Полісся може дати около 700 тис. га муз, а з того щонайменше 300 тис. га мусять дістати місцеві малоземельні селяни. Полісся фактично є перенаселене, бо на 1 квадр. км. орного грунту приходить 121 осіб.

ВІСТКА ПРО ПРИМУС ЗАГАЛЬНОГО ВЕДЕННЯ КНИГОВОДСТВА.

Від літ скарбова влада старається спопулярнювати серед купців і промисловців ведення торговельних книг. Не вважаючи на те число тих, що книги ведуть (крім реєстрових купців, що книги ведуть дуже незначне. Появилась вістка, що уряд задумує випрацювати закон, який примушував би від 1. І. 1938 р. вести книговодство правильне або упрощене всіх підприємців, без огляду на їх впис у реєстрі, себто без огляду на величину підприємства.

Світова хроніка.

ВІДГОМІН „МОНЕТАРНОГО ВИРІВНЯННЯ".

Події на валютовому фронті, що прийшли зам'яте в п'яті роковини несподіванки з англійським фунтом, відбилися голосним відгомоном в цілому світі до паніки на біржах включно. Ситуація на цьому фронті змінилась радикально. Давні противники (золотий блок і блок штерлінговий та доляровий) стали приятелями. Повстав „валютово-охоронний блок Англії, Зл. Д. П. Америки і Франції", до якого приступають щораз то нові держави. Навіть СССР — після невдатної спроби пошкодити намірам валютового замирення — хоче перевести девалюацію рубля (вістка „Матен"). Держави південної Европи і Туреччина заявили, що втримають золоту вартість своїх валют, але до всіх таких заяв треба ставитись з застереженням, особливо після досвідів останнього часу.

ВИБОРЧА БОРОТЬБА ЗА ФОТЕЛЬ ПРЕЗИДЕНТА ЗЛ. Д. П. АМЕРИКИ і ГОСПОДАРСЬКІ ГАСЛА.

В боротьбі за вибір президента станули по старому проти себе два табори: демократи, які є за Рузвельтом, і республиканці, які виоунули кандидатуру Ляндона. Останні є консерватистами, тому боронять інтересів власницької кляси. Демократи, що стоять по стороні працюючого світу, є за суспільною справедливістю. Відповідно до того ріжняться вони в дечому щодо господарської політики, хоч ці ріжниці не є надто великі. Рузвельтівці обстоюють інтервенцію уряду, отже „вязану господарку", а ляндонівці є за вільною конкуренцією. Зате у закордонній торговлі є вони значно більшими протекціоністами і протибіжніоністами, ніж рузвельтівці-демократи. Щодо валюти — то республиканці домагаються повороту до золотої валюти, скасування закону про закупно срібла, тощо. Одначе у виборчій кампанії висувають вони загальникові гасла в роді „здорової валюти", „піднесення загального добробуту", тощо.

В. Н—вич.

Соймовий посол Кость Телішевський вийшов разом з Юліяном Романчуком з виборів у березні 1891. р. послом до Державної Ради. Колиж там зачала радити комісія для виборчої реформи (з кінцем 1891. р.), то він у місяці березні 1892. р. поставив у Галицькому Соймі внесок про введення безпосередніх виборів з курій менших послостей — до Галицького Сойму.

Наслідком „нової ери" повстала була затяжна боротьба між нашими партіями в краю. Тоді на окружному вічу в Турці в 1892. р. підніс Телішевський думку залагодити міжпартійну боротьбу і зажадав скликання зїзду мужів довіря зі всіх партій та поєднання.

По підготовних нарадах скликала пятка послів: Романчук, Телішевський, Рожанковський, Король та Окуневський на 19. березня 1894. р. зїзд мужів довіря до Львова, щоб на основі народньої програми довести до сконсолідування всіх трьох наших партій: української народньої, української радикальної і старорускої-русофільської — для органічної роботи у всьому громадянстві. На ці збори прибуло 120 учасників з цілого краю. По рефераті Романчука розвинулась широка дебата при першій точці, що обіймала національну програму. Та годі було дійти до порозуміння, так що збори відложено на пізніше, а покищо ухвалено недовіря послам Барвінському і Вахнянинові.

Таким чином зачав у нас поширюватись хаос у тактиці, бо одні напирали на Романчука, щоб перейшов до опозиції проти уряду і заключив міжпартійний компроміс до спільної боротьби, а інші наставали на тому, щоб іще витримати на вижидаючому становищі і тимчасом скріплювати свої сили.

Посол Кость Телішевський тим усім небавком знеохотився, бо його психічний настрій не видержував таких терть і непорозумінь. Тому в недовгому часі відсунувся зовсім від політичної діяльности.

(Далі буде).

Непорозуміння в японських міністерствах.

ЛЬОНДОН, ПАТ. „Дейлі Екпрес" повідомляє з Токіо: В Японії йде тепер драматична боротьба між міністерствами воєнних морських сил і закордонних справ. Перше обстоює рішучу акцію в Китаю, друге домагається продовжувати дипльоматичні переговори з Нанкіном.

Поділ міліона.

Хоча льосування міліона відбувається тричі до року, на цей момент завжди чекають з найбільшим напруженням усі, що цікавляться льотерійною грою.

Подібне зацікавлення панувало також у минулий понеділок, а коли вигр Генеральної Дирекції Державної Льотерії виповнилась по береги. Коли серед тиші залунав голос:

— Число 17385 виграло двісті золотих — отже найменшу виграну, стало загалові відомо, що на це число упав міліон золотих. Очевидно, що цікавість зросла, одначе тепер прибрала форму питання: — Хто ті щасливі, яким усміхнувсь Фортуна?

Відповідь на це питання читачі найдуть ось тут:

Пані Гелена Дрешерова, що живе у Варшаві при вул. Гожій 16, грає на Державній Льотерії від довшого часу. Дотепер не дуже сприяло їй щастя, але одноразовий успіх є такий великий, що дозволить їй забути раз на все про всілякі клопоти будня, хоча на ту чвертку грало крім п. Дрешерової кілька спільників.

Власником другої чвертки є п. Матушевич, працівник одної з більших вуглевих фірм, що мешкає також у Варшаві. Виграна була для п. М. такою великою несподіванкою, що не вмів сформулювати своїх проектів на майбутнє.

Дальші дві чвертки має пані Осуховеська (вул. Кручча 20) і др С., мешканець столиці.

Новим „міліонерам" Генеральна Дирекція Державної Льотерії виплатила виграну чеками на Банк Краєвого Господарства, де суми ті здепоновані.

Варшава взагалі мала цього дня щастя, бо крім міліона, попала в одній з менших столичних колектур більша вигра 50.000 на ч. 81317.

На понеділковім тягненні закінчилася тридцятьшеста Державна Льотерія. Кандидати на майбутніх міліонерів можуть уже заробляватись у льосі до першої кляси тридцятьсемої Льотерії.

Присилайте передплату!

З організаційного життя.

ВІЧЕ В КОЗІВЦІ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО ПОВІТУ.

В дні 20. вересня ц. р. посол тернопільської виборчої округи Василь Болюх відбув прилюдне віче в селі Козівка, пов. Тернопіль. Наради відкрив голова місцевої чит. „Просвіти" о. сов. Волошинський, витаючи короткими словами посла і присутніх. Секретарював п. Микита Даник.

Посол Болюх виголосив півторагодинну промову, в якій торкнувся всіх наших найактуальніших справ, зокрема виступив різко проти розкладової роботи комуністів та їх прислужників. Бесідник взивав усіх присутніх поборювати цю розкладову роботу невпинною позитивною працею на всіх ділянках нашого національного життя.

В дискусії забирали голос пп. Петрик, Мелимука, Даник та о. Волошиський. Після дискусії прийнято отсі резолюції 1) Громадяни, зібрані на вічу в Козівці дня 20. вересня ц. р., вислухавши промови посла своєї округи п. Василя Болюха, висловлюють повне довіря Українській Парляментарній Репрезентації за її дотеперішню діяльність. 2) Зібрані домагаються скасування збірних громад як дуже коштовної та невідповідаючої нашим відносинам самоуправної організації. 3) Домагаються переведення парцеляції більшої посілости виключно між місцеве мало- та безземельне населення, бо зубожіння нашого села і голод землі не дозволяють на ніяку кольонізацію. 4) Домагаються привернення українського стану посідання впереді війни у справі шкільництва та основання у Львові українського університету. 5) Домагаються приділу під плянтації тютюну для села Козівки.

Після прийняття резолюцій віче закінчено відспіванням національного гимну.

—o—

Після девалюації.

ВАРШАВА, ПАТ. Тому, що паризька біржа була далі замкнена, на інших біржах не були нотовані французькі девізи. В дні 29. ц. м. перший раз появилися в цедулах льондонської біржі нові курси голяндського фльорена і швайцарського франка. Також у Ціріху занотували перший раз нові курси чужих девіз. Ці нотування ілюструють зміни у вартості швайцарських і голяндських валют. Крім цього заслуговує на підкреслення відношення фунту штерлінга до доляра. В Льондоні курс доляра з того дня був 4,94⁵/₈, а в дні 25. ц. м. 5,05¹⁵/₁₆.

ДЕВАЛЮАЦІЯ В ЛАТВІЇ.

РИГА, ПАТ. Як ми вже повідомляли, латиська рада міністрів рішила перевести девалюацію лата. Міністер скарбу виголосив в радіо промову і в ній вияснював мотиви уряду. Він заявив: „Свої вироби продавали ми закордон за безцінь доплачуючи величезні суми за форсування вивозу. Тепер наш експорт не буде штучно піддержуваний і може корисно розвиватися завдяки обниженні цін наших продуктів у здевалюованій валюті." При кінці міністер заявив, що уряд рішуче не допустить до звишки товарів.

ЧОМУ ШВАЙЦАРІЯ НЕ ЗАБОРОНЮЄ ВИВОЗУ ЗОЛОТА?

БЕРН, ПАТ. Місцеві часописи вияснюють, чому Швайцарія не забороняє вивозу золота. Річ у тому, — так пишуть — що Швайцарія мусить перш за все дбати про те, щоби могли вернутись до краю закордонні належности у золоті. Тому Швайцарія мусить задержати вільну вимину золотом. Вивіз золота скінчиться дуже скоро, тому, що швайцарський банк заявив, що купуватиме металі по нових цінах.

ПІДВИШКА ЦІН У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, ПАТ. Великі паризькі магазини переповнені в останніх днях покупцями, які викуповують товари, побоюючись підвишки цін. Найбільше купують продукти зі закордонних сирівців, бо підвишка сирівців неминуча. Сподіються звишки цін навіть на товари, що їх запаси є ще у Франції. Уряд звернувся зі закликом до цілого громадянства, щоби воно співпрацювало з адміністраційними чинниками у боротьбі з неоправданою підвишкою цін.

АМЕРИКА ПРО МОНЕТАРНУ УМОВУ.

ВАШИНГТОН, 30. 9. ПАТ. Держ. секретар (міністер) фінансів Моргентав на пресовій конференції у справі монетарної умови трьох великодержав заявив: „Монетарна умова між Францією, Вел. Британією й Зединеними Державами нагадує тепер дитину, яка вчиться ходити. Нині зробила лише два кроки, завтра зробить ще два; незабаром вона зможе самостійно рухатися — під умовою, що їй ніхто не підставить ноги. Та ця дитина має трьох могутніх опікунів. Бельгія — казав Моргентав дальше — належить тепер також до родини. Спекуляція не грозить, ринок вартісних паперів тепер нормальний та здоровий. Можемо мати надію, що дитина внедовзі стане дорослою людиною.

Ширіть наш часопис!

І. Краєвий Зїзд українських вет. лікарів у Львові.

Ще в днях 12. і 13. вересня ц. р. відбувся у Львові в забудуваннях Маслосоюзу перший краєвий зїзд українських вет. лікарів, які працюють у молочарській кооперації. Зїзд відкрив дир. Мудрик, витаючи всіх присутніх, зокрема д-ра М. Холявчука, дир. державного хлібсробського ліцею в Червиці, представників РСУК, Українського Лікарського Т-ва, Сільського Господаря, Ватри й організаторів М. С., які мали того дня свою службову конференцію. Потім у своїй промові дояснив значіння праці вет. лікарів для української молочарської кооперації, зокрема для піднесення господарського рівня нашого села, яке кілька літ тому не могло ще навіть думати про те, щоб удержувати своїм коштом для пильнування своєї худібки вет. лікарів.

У рефератах і дискусії обговорено докладно плян праці вет. лікарів, справу допомогового фонду при Районових Молочарнях і справу годівельно-ветеринарійних курсів по наших селах, зорганізованих у молочарській кооперації.

1) Зїзд вет. лікарів, що працюють при українській молочарській кооперації, стверджує, що планова праця вет. лікаря-суспільника є конечна для організації нашого села й розвою молочарської кооперації.

2) Зїзд вет. лікарів стверджує великий зріст зрозуміння серед українського громадянства для праці вет. лікарів-суспільників.

3) З огляду на велике запотребування вет. лікарів при українській молочарській кооперації зїзд вет. лікарів взиває всіх товаришів, щоб не легковажили собі праці при наших національних установах, але перш за все ставали до праці для свого народу.

4) Зїзд вет. лікарів взиває всіх абсольвентів ветер. медицини, щоб відбували практику по своїх установах та по скінченні студій ставали до праці у молоч. кооперації.

5) Зїзд взиває всіх українців вет. лікарів, щоби вступали в члени Українського Лікарського Товариства у Львові.

Зїзд замкнув дир. Мудрик, взиваючи всіх учасників до праці для добра української кооперації та всього українського народу.

—o—

Читайте „Діло"!

МИХАЙЛО РОМАНИШИН.

Спалені листи.

— Пане Василю, пане Василю! Ви далиб уже спокій тій вашій довжуменій! Виж одною ногою на шлюбному килимі, а другою — ій Богу! — мені здається, ви другою ногою у штубацькій лавці! Зовсім інакше ходите собі отак щодня по світі, а інакший крок потрібний для того, хто хоче вийти на новий шлях громадянина та батька. Ет, скільки разів вам не говори, а ви все одно! Та я вже раз мушу тому покласти кінець! Бо мій це обовязок! Я відповідаю за долю Ірини За це я свято пообіцялася небіжці матері. Бідна Ірина! А вона тебе так любить! Показала мені вчора твій перший лист, лист голублений під серцем, а словам не могла вийти стріму, навіть сльози, — так і в неї бурхнули. Ти знаєш що? Е, та ти навіть не слухаєш! Але мусиш слухати, мусиш мене вислухати. Може останній раз так до тебе промовляю. Бо ім свято вірить, що твій лист до неї, твій перший лист — перший взагалі, який ти написав. Чи ти це розумієш? А як воно поправді? Но... пане Василю, пане Василю! Ваші шухляди у бюрках, столах, шафах, хай вони вам скажуть, чи я правду кажу. Ет! Чи ти знаєш, що таке правда!

— Тіточко, нехай уже ваша правда. Стократна, тисячепроцентова, лиш перестаньте. Ій Богу, замучите мене. Бо дивіться, дивіться — о, голова мені лусне від гомону! Як не перестанете — лусне.

Магістер фармації, Василь Дорин, відложив розпалене перо. Зложив у четверо мягкий прямокутник листа і заклеїв коперту. Підвівся і сприямував нетевні кроки до горіючої печі. Очі його ще більше жарилися від вогню. Довгими худими пальцями перевіряював гладку поверхню свого нового одягу.

— От бачиш, знову твої нерви. А через віщо? Відомо, через жінки. І щоб хоч умів користати з їх товариства, пошуміти, як інші молоді люди, то може змінився би. А так, сама не збагну. Лише листи пише і стільки. Пише і міркує, міркує і пише. А наслідки? Сам бачиш. Ех, пане Василю, пане Василю... Тільки не обурюйтесь! Я прошу у вас чемности, як тітка до вас говорить.

Тітка Павлина поставно стукнула французьким зажаблуком, аж паркет скрипнув.

Василь стояв мовчки, звісивши голову і в ньому кожен нерв палав обуренням. На кого, на що? Він сам не знав. Це в нього проявлялося відавна. Дивний був для нього самого такий стан. Шукав чогось нервовими руками, губи в нього тремтіли. Нині трапилось йому це вже вдруге у житті. Про перший випадок добре памятає. Було це в шостій гімназійній. На сповіди перед доктором Пилатом. Василь тоді вперше почув дивну тягу до листування. Внедовзі з цього вийшла немила історія. Професор К. підчас інспекції приватних станцій — а він її переводив солідно, по-військовому — зачіпшов у пачки Наді листочок. Ні менший, ні більший, а на чотири битком списані аркуші. Надя була наймудріша дівчина в гімназії, Василь належав до перших. Закликали Василя до кабінету, щоб прослідити справу методами доктора Пилата. Лист був фільософічний, ніхто як слід не второпав його змісту. Припускали навіть — о! вчена наївносте! — що це шифрограм. Василь мусів пояснювати. Вийшла ще більша заковика. Його не розуміли, чи не хотіли йому вірити. Вирішив доктор Пилат, що це рідкий прояв „теоретичної любови", а Василь, заохочений добрим тоном доктора, признався що він це називає „дискусійною методою кохання".

Воно в нього степенується в міру того, як розвивається і набірає життевих приямет оця дискусія. Вмирає в хвилинною, як стилістичні засоби вичерпуються, повторюючись. Його звільнили. Вийшовши, на коридорі вперше відчув, як невидні струни нервого шарпають йому уста. Вони кривилися в насмішкуватій усмішці, аж мусів їх закрити долонею, щоб не побачили, що він реготеться.

З того часу його поняття про „дискусійну методу кохання" ні трішки не змінилися. Він скоро здав матуру і академічний стан вже йому не загрожував слідством. А він цього найбільше боявся. Нервовий був. Завдяки своїм листом пізнавав він різні жінки — теоретично, і міг розвивати свої теорії у безкрай. Згодом жінки почали навіть звертати на нього увагу, а становище майбутнього аптикаря вводну з них привабливало.

На вакації Василь привозив валку валізу листів, що завжди мали першенство перед найновішою гардеробою. Інша річ, перед енергійними виступами тітки Павлини вони завжди тікали до глибоких шухляд шаф, столів і куфрів. Та там їм і місце. Всі складові хронольогічно, записані під числом у „Листковому індексі", ждали на майбутнього дослідника, що випише з них грубі томи цитат, фраз та інших дивовижних екстрактів, і побудує окрему теорію про любов і людську душу.

(Докінчення буде).

Оферта неґуса.

ЛЬОНДОН. ПАТ. Абісинське посольство проголосило урядову заяву, що неґус ніколи не буде відкидувати, не зречеться своєї суверенности і не відкличе своєї делеґації з Женеви. Одначе неґус бажає, щоб не було ніяких сумнівів, що він готовий піти на компроміс, щоб осягнути порозуміння з Італією за посередництвом Ліґи Націй і на підставі договору Ліґи Націй.

Промову абісинського делеґата на засіданню Ліґи Націй повсюдно в цей спосіб, що неґус готов за посередництвом Ліґи Націй заключити з Італією порозуміння, признав би суверенність Італії над окупованими територіями під умовинами, що його суверенности і незалежности решти територій не будуть квестіонувати. Ця оферта спізнена і не візьме її під увагу ні Італія ні Ліґа Націй.

Зіновєв і Камєнєв живі?

В Льондоні кольпортують сенсаційну вістку, що цілий процес зіновіївців і троцькістів був тільки добре впреаксерованою театральною комедією.

В дійсности всі підсудні живі і нікого з них не розстрілювали. Часопис „Пепль" подає, що Зіновєв і тов. працюють в тайні як техніки над важними винаходами, які мають служити обороні СССР. Про місце їхнього побуту та їхньої лябораторії знають тільки найвищі совітські чинники.

БОЯТЬСЯ ОБЛОГИ.

МАДРИД, 30. 9. ПАТ. Міська влада почала збирати горячково харчі, надіючись облоги. Міська рада ухвалила недавно кредит у висоті 20 міліонів песетів. В останніх днях закупили в різних краях харчів на суму 16 міліонів песетів.

—o—

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. I., тел. 54-46. **Найневиша льоката гроша.**

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 78-115

— **Футра жіночі і чоловічі** та різного роду футрині шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 9-?

— **Овочеві щепи і кущі** на осінній сезон вже час замовляти в найбільшій українській фірмі **А. Терпиляк** — Розсадники овочевих дерев та насінне господарство в **Залукві,** почта і стація Галич. Телефон: ч. 1. ПКО ч. 500.855. Щепи першорядні, здорові, 2 рази щеплені; за правдивість відмін гарантія. — Щепи і насіння є під контролею і кваліфіковані Рільничою Палатою та державною Стацією Охорони Рослин. — Жадайте цінників та оферт. 2760 5—5

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** чергові сходини членів дня 2. жовтня ц. р. точно в год. 7. вечір. Д-р Т. Е. Бурачинський звідомляє про засідання Палати Лікарів. 2811

— **Інавґурація академічного року** у львівській політехніці відбудеться в понеділок, 5. ц. м. Під час інавґурації проф. др Аліція Дорабяльська виголосить виклад на тему „Наука променетворчости у світі техніки".

— **Фортифікації давного Львова.** У фоє Великого Театру виставлено пластичний модель, що представляє докладно фортифікації давного Львова від середньовіччя аж до австрійських часів. Вступ для дорослих 50 сот., для шкільної молоді 20 сот. Оглядати можна від 10—17 години.

— **День коня у Львові.** Найближча неділя, 4. жовтня ц. р. буде у Львові „днем коня", присвяченим пропаганді плекання й удержування ужиткового коня.

— **Академічні Вечорі в Станиславові і Стрию.** В неділю 4. жовтня ц. р. в год. 18. відбудеться у **Станиславові** в салі „Народньої Торговлі" виклад о. проф. д-ра Л. Гілики на тему **„Родина і держава".** — Того самого дня і в тій самій годині Т-во св. Андрея **в Стрию** влаштовує виклад на тему: **„Літературна критика і світогляд"**; прелеґент д-р М. Гнатишак зі Львова.

— **Хліб дорожіє у Львові.** Другу по жнивах підвишку цін печива заводять львівські пекарі. Від 30. вересня ц. р. власники пекарень установили такі ціни: 1 кг. темного житнього хліба 24 с., 1 кг. чисто житнього хліба з муки урядового типу 30 с., 1 кг. хліба люксусового 37 с., вода булка 50-грамова 4 с.

Надзвичайна прем'єра в „АПОЛЬО"! Любимець польських екранів, незрівняний комік

АДОЛЬФ **ДИМША** у своїй найновішій архикомедії **БОЛЄК і ЛЬОЛЄК**

Співучасть: Фертнер, Зніч, Ґрабовський та інші. Бомба сміху, яких мало.

Важна конференція у ґен. Ридза-Сьміґлого.

В ґенерального інспектора армії ґен. Ридза-Сьміґлого відбулася у вівторок важна конференція, в якій взяли участь: премієр Славой-Складковський, віцепремієр Квятковський та інші міністри.

Ця конференція доторкалася актуальних справ, звязаних із останніми закордонними, фінансовими зарядженями.

—o—

— **Нові радники рільничої палати.** Дальші вислідки доповняючих виборів до рільничої палати представляються так: із стрийської округи вибраний Станислав Стемпень, господар з рогатинського повіту й Антін Терпиляк, власник овочевої шкілки в Залукві к. Галича; з рогатинської округи Войтіх Бутрим, господар з коломийського повіту та Юрій Чукур, господар з коломийського повіту.

— **Вийшов на волю.** З тарнівської вязниці випущено на волю Якова Чорнія, студента прав, якого у варшавському процесі Бандери й тов. засуджено на чотири роки вязниці.

— **Під загрозою Берези.** У звязку з обіжником премієра Складковського, що загрозив Березою цегольникам за підвищування цін цегли, у львівському воєвідському уряді відбулася конференція з представниками цегольняного промислу при участи делеґатів промислово-торговельних і рільничих палат. На конференції обговорено низку справ, звязаних з продукцією і цінами цегли у Львові. Тепер за тисячку цеґол платиться 50 зол.

— **Зима заглядає.** В Самбірщині, Старосамбірщині, Турчанщині й Дрогобиччині впав сніг, який з малими перервами держиться дальше. На Підгірі настала зимова студінь, яка переноситься на цілу Сх. Ґаличину.

— **Відгомін листопадових днів 1918 р.** На цвинтарі польських оборонців Львова відбулася вчора друга ексгумація тіла у звязку зі справою Михайла Хомяка, арештованого, як відомо, під закидом убивства цивільних осіб підчас українсько-польських боїв за Львів у листопаді 1918 р. Цим разом розкопували могилу львівського масаря Лінтнера, що згинув підчас української „карної експедиції" на Жовківському передмісті. Минулого тижня переведено на тому самому цвинтарі ексгумацію пятьох членів родини Міховських, яких смерть теж приписують М. Хомякові. Судова розправа проти нього передбачується за кілька місяців.

— **Львівська хроніка.** Арештовано Миколу Снятрицького за крадіж вантажного самоходу на шкоду Шарльоти Сокаль. Крадежі допустився на вул. Краківській. — В мешканні Болеслава Ковнацького, студента політехніки, склалася в часі хемічного досліду експльозія, що зранила йому руку та попарила лице. — Учительці Каролині Бахмач вкрадено з мешкання при вул. Підзамче 500 зол. і 15 дол. — У млині Аксельрада при вул. Жовківській тревае вже другий тиждень окупаційний страйк робітників. — На пл. Марійській зударився трамвай зі самоходом, яким їхав гр. Чарковський-Голеєвський. Самохід сильно ушкодило. — На вул. Валовій помер нагло 70-літній Фелікс Малярський, ем. банковий урядовець. — Суд присяжних засудив 36-літню Сару Браун на півтретя року вязниці за участь у робітничій демонстрації на Гетьманських валах, де 2. квітня ц. р. обкидано поліцію камінням. — Дня 2. жовтня ц. р. в год. 8.30 рано відбудеться на міській торговиці у Львові ліцитація вибракованих військових коней.

— **Пожежа.** Наслідком необережного поведення з вогнем вибухла в Кропивнику пов. Калуш у загороді Ілька Мостового пожежа, яка роздувана вітром перекинулася на сусідні будинки і знищила їх до тла, разом із цьогорічними зборами. Страти значні.

— **Присуд на убивників.** В тернопільськім окружнім суді відбулася розправа у справі вбивства Івана Кривого в Колодіївці пов. Скалат. Засуджено: Романа Рибу на 10 літ, Василя Рибу на 7, Марію Шесцюк і Явдоху Рибу по 5 літ вязниці. Миколу Шесцюка увільнено з причини умової вини. Всім засудженим зачислено слідчий арешт.

— **Копальняні катастрофи в Биткові.** В закопі, що належить до Галицько-карпатського нафтового т-ва в Биткові пов. Надвірна вибухли гази, що знищили закіп частинно й тяжко попарили вертача Франца Чепру та його помічників Івана Жилку й Івана Маріша. — В іншому закопі, що належить до фірми Стандарт-Нобель, вибухла пожежа, що знищила його до тла. В часі пожежі вибух збірник в повітрям і відломки збірника ранили Евгена Дарбяка, Марію Скренту і Йосифа Ґонтара, всіх з Биткова, що приглядалися пожежі.

— **Краєва хроніка.** В Майдані пов. Станиславів Василь Каблак застрілив з причини спеціальної любови 17-літню доньку свого хліборобця, Анну Шулер, після чого тою самою рушницею відобрав собі життя. — До каси громадського уряду в Липиці Долішній пов. Рогатин вломилися злодії й забрали більшу готівку. У звязку з тим арештовано Влад. Марковського і Рудольфа Тарчевського. — Йосиф Мендель, прокурент тартаку Ґредля в Калуші одержав анонімний лист, в якому хтось жадав зложення квоти 200 зол. на залізничій рампі в Калуші, инакше же його смерть. Поліція зловила шантажиста в особі 19-літнього Стефана Сіверного. — В Переволоці пов. Бучач скажений кінь покусав дві особи і кілька штук худоби. Покусаними людьми і звірятами занялася санітарна влада. — До мешкання Іллі Бахмана, власника складу дерева в Рудках, добувся в часі його неприсутности злодії і вкрали гардеробу та ріжні цінні предмети вартости 700 зол. — До механічних варстатів Камінського в Горлицях привезли залізну бочку на бензину до направи. Коли син власника Зиґмунт спозував апаратом дно бочки, настала експльозія, що вбила механіка на місці і висадила всі шиби. — В Чарторії пов. Тернопіль арештовано Нестора Віблого під закидом зневаги державного гербу. — В копальні нафти „Готфрід" у Бориславі розпочали робітники італійський страйк, домагаючись підвишки платень. — У Збиткові пов. Ярослав 26-літній Микола Диновець з причини заведеної любови застрілив Катерину Зборовську й опісля пострілив себе тяжко. — В рудецькому повіті поліція перевела масові ревізії у селян знайшла кільканайцять крісів і револьверів. Власники нелеґальної зброї відповідатимуть перед судом.

— **Присуд на комуністів.** Перед судом присяжних у Стрию відбулася розправа проти Валентого Колодія, Антона Касіци, Вольфа Фаерберга і Юди Райнгардта, всіх зі Сколього, яким закинено комуністичну діяльність. Трибунал засудив Колодія і Касіцу по 3 роки вязниці, Фаерберга на 1 рік, а всіх на втрату громадянських прав на 5 літ. Юду Райнгардта увільнено. — В Сяноці засуджено 15 комуністів на кари від 1 до 5 років вязниці.

— **Конґрес музеольоґів у Варшаві.** Дня 26. ц. м. розпочався у Варшаві конґрес музеольоґів на королівськім замку при участи к. сотні делеґатів з цілої Польщі. Відкрив його проф. д-р Копера із Кракова, голова „Звйонзку музеуф в Польсце", вітаючи присутнього віцеміністра освіти, президента Варшави, ректора варшавського університету та всіх гостей. Опісля відповів привітом віцеміністер проф. Уейський і виголосив цікавий реферат проф. д-р Фрайковський, директор Етноґрафічного Музею у Варшаві на тему „Суспільні, виховні та наукові завдання музею". Українські установи виступають: доц. д-р Я. Пастернак (Музей НТШ), д-р Е. Ю. Пелеґеський (Нац. Музей) та радн. В. Кобринський (Музей „Ґуцульщина" в Коломиї). Від білоруського музею у Вильні є кустос Луцкевич. Наряди зїзду потревають три дні, після чого відбудеться студійна прогулька до Віляновa.

— **Великі зловживання в старостві.** Слідство у справі зложиваннь, викритих у старостві варшавського повіту, приймає щораз більші розміри. Арештовано урядничку Хилінську й возьного Владавського, а урядовця Камицького і будівельного техніка Кіцінського приднено в урядуванні. Закидують їм фальшування будівельних планів, видавання фальшивих дозволів на будови, фальшиві потвердження планів і зди

рання в подань стемплевих значків, які наклеювали на нові подання.

— **Затроїлось ціле весілля.** В селі Юзьвінах під Гарволіном господар Петро Люсава видавав минулої неділі замуж доньку і зарізав безрогу на весілля, на яке запросив кількадесять осіб. На другий день всі домівники і багато гостей занедужали з признаками затроєння. Лікар ствердив у них затроєння трихінами (волосником), на які нездужала безрога, причому стан 26 осіб був дуже грізний. У шпиталі помер незабаром 12-літній син господаря, а крім того чотири інші особи борються зі смертю.

— **Невелика, але корисна праця.** Пишуть нам: Місто Альтешінг у Горішній Баварії, що лежить на південь від Мінхену (віддаль 90 км.), є найбільшим та найславнішим відпустовим містом не тільки в Німеччині, але й у всій середущій Європі. Тут у невеликій церкві (Гнаденкапелле) є чудотворна статуя Божої Матері, що є патронкою католицької Баварії. Знову в іншій церкві є похований чернець, святий брат Конрад, на могилі якого відбулося багато чудесних уздоровлень. Це, таки мовити, національний святий баварців. Недавно це відпустове місто відвідав нововисвячений український священник о. Волод. Андрушків з Мінхену та при співучасти співака Павла Селезіона, соліста місцевого відпустового хору (б. соліст Українського Нац. Хору під пров. Дм. Котка), відправив 3 наші Служби Божі: одну в Гнаденкапелле, дві в церкві св. брата Конрада. Церкви не зміщували охочих почути нашу Службу Божу. Так багато осіб з римо-католиків приступило до св. Причастя. Присутні, майже самі німці, з найбільшим захопленням та признанням висловлювалися пізніше про наш східний обряд та бажали якнайбільше знати про той нарід, що його має — український нарід. Сеніор ордену Капуцинів обдарував о. Андрушкова у вислові вдячности та признання різними подарунками, серед яких є реліквія св. брата Конрада.

— **Англійсько-український словник.** На товариських сходинах в Саскатуні (Канада), на яких між іншими були присутні Дж. В. Сімпсон, професор саскачеванського університету й доц. О. Бочковський, створено тимчасовий комітет, що має занятися підготовною працею над великим англійсько-українським і українсько-англійським словником. До комітету увійшли: проф. Дж. В. Сімпсон як голова та Олекса Григорович і Орест Бендас, як секретарі. Комітет буде старатись навязати зносини з тими, що до цього часу працювали в цій ділянці й мають деякий зібраний матеріял, або що є особливо заінтересовані й можуть своєю працею й знанням причинитися до цього великого діла, далі придбати відповідну літературу та взагалі розглянути можливости цієї праці.

— **Нордійський тип вийшов з України?** Відомий дослідник людських рас, професор празького університету д-р Павлєр видав книжку п. з. „Ді гельфарбіген Расен", в якій знаходимо цікаві думки щодо рас, що жили в передісторичній Європі. Над Балтійським морем — читаємо — живе найчистіший тип нордійської раси, хоча в домішкою з міжнародніми расами, як німці, литовці, лотиші, естонці, москалі, поляки і білоруси. Беручи під увагу признаки нордійської раси, що зводяться до подовгастого лиця, стружкого росту і т. д., показується, що нордійська раса не походить з південної Скандинавії. Правітчина її це край, положений на північний захід від Чорного Моря, звідки теж походять індогермани. Всі антропольогічні й мовні сліди вказують на те, що землі між Дніпром і Прутом (південно-західна Україна) були осідком прастарої культури, яку мала нордійська раса в найчистішій формі.

— **Летунські катастрофи.** На північ від Риму впав на землю військовий літак, що відбував звичайні вправи. Із шістьох людей залоги п'ятьох летунів погибло, а один тяжко потовкся. — Під Бенгазі (Тріполіс) італійський літак, ствердивши дефект мотору, хотів зазернути на місце старту. Над портом літак зачепив об щоглу одного корабля і звалився в море. В катастрофі згинули 4 члени залоги і 5 пасажирів.

—o—

Зі судової салі.

Події у Кречовичах.

У вівторок зізнавали свідки, головно поліцаї і прислуга з фільварку. Поліцаї зізнавали, що брали участь в згаданих подіях, описували наступ товпи та оповідали про свої рани. Свідки з прислуги не внесли до розправи нічого нового.

В середу переслухували дальших свідків, головно місцевих селян, які теж не внесли до розправи нічого нового.

Зі сцени й естради.

БАЛЄТ ПАРНЕЛЛЯ.

Переможець Берлінської Танкової Олімпіяди перейшов вчора через сцену Великого Театру у справді роскішно-барвний дефіляді, веденій ріжнородним ритмом музики. Балет цей концертує переважно за кордоном і має характер виразно пропагандивний. У програмі його переважають народні польські танки, часто у вільній мистецькій стилізації (танки гуральські). Обрядовий матеріял найшов на вчорашній виставі зручне танково-мімічне оформлення напр. у „Ляйконіку", „Ловіцькому весіллю", „Обжинках" та в інсценізації піснеьки „Умер Мацек, умер".

З кипучим темпераментом, та щирим танковим гумором, котрого комікa виходила справді із танкової форми зможеної ритмом, відтанцювала група на чолі з Зізі Галямою, дотепну гротеску „Розгуляна баба".

„Дівич вечір", „Залицяння" та „Змисли і пранія" це вдатні, наскрізь новочасні пантомімічні картини, цікаві у своїм укладі та рисунку, але дещо слабі і хаотичні у вислові.

Дискретно і безшелесно аховзнувся у програму вчорашнього вечора неаміруций „Віденський вальс" Штравса і переконав нас наглядно, що цю незрівняну техніку ніг, чудову легкість скоків та пружинову швидкість крутежів, добувають танечниці і їх партнери на основі твердої класичної граматики. „Вальс" це була хіба корона усіх вчорашніх танкових продукцій, це справжня повітряна кантилєна, і якби не невловна сила притягання, то була би танкова зява розплилась у легкому просторі. Сам Ф. Парнель виступив сольово у „Лучнику" та у кількох дуетах з зіркою групи Зізі Галямою, і представився численно зібраній публиці не тільки як знаменитий танковий композитор (головно стиліза-тор), але теж як програмовий танцюрист високої кляси.

У цілости, вечір пройшов з великим успіхом і на нашу думку не мусів спікер п. Ортим рекляmувати кожної точки, а зокрема поодиноких їх виконавців і силою свого красномовства впроваджувати публику у такий ентузіястичний настрій, який був там на Танковій Олімпіяді у Берліні.

При цій нагоді слід пригадати, що під оглядом напряму та стилю бачимо у балеті Парнеля велику схожість до школи відомого нашого балетмайстра В. Авраменка, що за роках тріюмфів і слави, які здобував виступами українських національних танків по всіх більших містах Америки, заснував ц. р. на Бродвею в Ню Йорку Українську Фільмову і Балетну Студію. Яка шкода, що з Америки до нас так далеко!

М. Пастернакова.

—o—

Дописи.

БУЧАЧЧИНА.

З життя „Лугу" в Ковалівці. Наш „Луг" досягає відділений від повітового осередка. Але завдяки вільком добрим лугоенкам праця в „Лузі" йде добре. Відсвятковано роковини проголошення самостійности України 22 січня. Відповідну промову виголосив Василь Дідюк, а про Лугову Організацію говорив голова Іван Піх. Відсвятковано і день Тараса Шевченка та 10-ліття смерти Гол. От. С. Петлюри. А дня 2. м. м. уладжено луговий фестин-попис. Рано відбулася Служба Божа, до якої співав луговий хор. В год. 3. почалася святочна академія, в програму якої увійшли хорові точки, реферат про Лугову Організацію, що його виголосив Василь Дідюк, деклямації і наприкінець національний гимн. По академії були вправи, до яких станув наш „Луг" і „Луг" зі Слободки.

МИКОЛАЇВЩИНА.

Як це назвати? Дня 30. VIII. ц. р. відбулося в Демні біля Миколаєва над Дністром посвячення Народнього Дому. Хоч була прекрасна погода, хоч розіслано до всіх наших установ у районі та до довколичної інтеліґенції спеціяльні запрошення, то на свято прибув ледви один священник з околиці, о. Коверко з Бродок. Не дивно, що й свято через інертність довколичної інтеліґенції випало дуже слабо. О. Коверко відправив сам богослуження та виголосив глибоко-змістовну проповідь. Зі світської інтеліґенції не промовляв ніхто! А чейже в Миколаєві, який віддалений всього кілька кільометрів, є наші культурно-освітні установи, яких провідники хіба добре знають, що таке Демня, яка там ситуація і чи треба було туди поїхати на посвячення тої одинокої домівки, яка має дати приміщення всім місцевим установам, стати твердинею загроженого села. У сусідів подібна імпреза була би стягнула під повіту враз з урядовими представниками, бо у них є вже зрозуміння до таких справ, а ми вміємо тільки нарікати й бідкатися. Колиж треба десь заманіфестувати, виказати зорганізовано свою силу, то це нерідко дуже тяжко приходить. Треба було бачити іронічну усмішку латинського священика, що переходив туди і дивився на це таке важне і водночас таке убоге в гостей та власних земляків свято. Чи довколичні священники не могли прибути самі та віззати своїх парохіян прийти до Демні?! Чейже знають дуже добре, що місцевий 80-літний парох не всилі сам багато зробити, щоб потягнути людей до дальшої творчої праці. Як це все назвати?

КАЛУЩИНА.

З життя Сівки Войнилівської. Сівка належить до найсвідоміших сіл Калущини. Хто приїде до село, той мусить звернути увагу на величавий читальняний будинок, що пишається серед села, як його володар. Правда, дім ще не викінчений, але люди вже мають де зійтися, поговорити, мають де вести громадянську працю. З кінцем м. місяця відбулося там закінчення дитячого садка, що його вела п. Гена Чернецька зі Львова, яка привязалася зі своїх обовязків без заміту. Люди були цілковито вдоволені зі своєї провідниці, яка багато доброго навчила їхніх діточок. Між іншим попри свою роботу в садку помагала при влаштовуванні аматорських вистав „Бондарівна" і „Дай серцю волю, зведе в неволю" та двох чайних вечорів. Найважнішою імпрезою цьогорічного літнього сезону в Сівці було повітове кооперативне свято, яке відбулося над рікою Дністром з великою і добірною програмою. Рано Служба Божа і похід над Дністер, де відбулася святочна академія з привітами, а пополудні на тому самому місці „народне гуляння"; вечором вистава „Бондарівна". За прикладом Сівки йдуть і сусідні села. Навіть село Моршинці, яке виставило кілька літ тому Народній Дім, але не викінчило його, почало думати над його викінченням, до чого дав почин тамошній парох, який навіть сам учив хлопців вправ на попис, що відбувся з доходом на викінчення того Дому. Напрям роботи у Сівці дають сторінькі емеритовані п-во Мацехи, які попри роботу допомагають також ще й фінансово місцевим установам і за це належиться їм признання та подяка від сівецьких громадян.

К.

Андрій Пелліх

студ. медицини загребського університету упокоївся в Бозі в 24. р. життя 25. вересня. Похорон відбувся 27. вересня в Загребі (Югославія). В Й. П.

Спорт.

УКРАЇНА — ПОЛЬЩА 1.

В неділю відбудуться на границі Погоні змагання за мистецтво Окружної Ліги. Початок год. 11. перед полуднем.

ЧЕРНІВЦІ ДОВБУШ — МУНЧІТОР 3:0.

Змагання за чашу Румунії.

ЗАКОРДОННІ ВИСЛІДИ.

ГЕЛЬСІНГФОРС. Швеція — Фінляндія 2:1. Змагання за чашу скандинавеських держав.

РЕЧИНЦІ МИСТЕЦТВ У. С. С.

4. X. Чорноморці — Буревій; Дніпро — Буй Тур; Тризуб — УРСК.

11. X. Богун — Дніпро.

18. X. Тризуб — Богун; Дніпро — Чорноморці.

25. X. УРСК — Богун; Буревій — Дніпро.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Михайло Мочульський: ОПАЛЕВА МРЯКА. Оповідання. Накладом Видавництва „Ізмарагд" у Львові, вул. Косцюшка 5. Ціна зол. 2. Стор. 123, 8°.

Андрій Лісовський: СУЧАСНА ДОБА. (Ідеольогія Вістника). Львів 1936. Накладом автора. Стор. 32, 8°.

Василь Королів-Старий: ЗУХ-КЛАПОВУХ ТА РОМАН ЛОПУХ. Чарівна казка з рисунками автора. Передмова о. Ір. Назарка ЧСВВ. Бібліотека „Нашого Приятеля", випуск 9. Львів 1936. Стор. 47, 8°.

Д-р Евген Гринак: ПЕРЕМИШЛЬ ТОМУ СТО ЛІТ. Накл. Т-ва Прихильників Мистецтва „Стрийгор". Перемишль 1936. Стор. 32, 16°.

ЖУРНАЛИ.

ВІДРОДЖЕННЯ, журнал українського протиалькогольного і протинікотинного руху. Львів, вересень 1936, Ч. 9.

УКРАЇНСЬКИЙ ПАСІЧНИК, орган Пасічн. Секції Т-ва „Сільський Господар" у Львові. Річник IX. Ч. 9. за вересень 1936.

ХЛІБОРОБСЬКА МОЛОДЬ, місячник Головної Секції Хліборобської. Вишколу Молоді Краєвого Господ. Т-ва „Сільський Господар". Ч. 9 за вересень 1936.

СОНЕЧКО, український двотижневий часопис для дітей. Рівне, дня 16. вересня 1936 р. Ч. 2 (14).

ШЛЯХ МОЛАДЗІ, місячний часопис для білоруської молоді. Вильно. Вересень 1936, ч. 9.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

Теребовля:
1. Х. Муж двох жінок.
2. Х. Лев з Абісинії.
3. Х. Інвалюди.
4. Х. Вій.

З Теребовлі відвідає театр Гримаїв Сплат.

Великий Театр:

Четвер, 1. X. год. 8. веч. „Коріолян"

Театр Різнородностей

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬЛО: „Болько й Лозько" в Ад Диншою.
АТЛЯНТИК: „Царевич" з Мартою Ейерт.
ЕЛАНДА: „Провокатор Азеф".
ГРАЖИНА: „Ритмайстер фон Верфен".
КАСМО: „Шаврадінг".
КОЛЕЙНІЙ: „Нинішні часи" з Чарлі Чаплином.
МАРУСЕНЬКА: „Малий бунтар" з Ширлі Темпль.
МЕТРО: „Цісняр Варшави" з Е. Бором, Вальтером Зінчом і додатк.
МІРАЖ: „Пригоди" обі серії.
МУЗА: „Серця зі сталі".
ПАНС: „Жид, вічний мандрівник".
ПАЛАС: „Ядзя" зі Смосарською.
РЕКОРД: „Дами гвардійського".
РЕКС: „Недокінчена симфонія" з Мартою Ейерт
СВІТ: „Недокінчена симфонія".
СТИЛЕ: „Люди у тумані" і ревія.
ТОН: „Пат і Паташі, як вдома".
УТІХА: „Американські авантюри" й ревія.
ХІМЕРА: „Гавайська квітка".

ФОТОПЛАСТІКОН.

(вул. Марійська 3.)

„Ватикан".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 1. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.00. 13.10 Концерт, 17.20 Мадерові пісні, Левенштайн (мецо-сопран), 17.10 Форт. реціталь, **Прага** (470,4) 11.05 Розр. концерт, 17.45 Муз. вид для дітей, 20.05, 22.30 Концерт, **Париж** (1648) 9.30 Орг. музика, 20.00 Спів, 20.45 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 13.15 Пісеньки, 20.00 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) 14.15 Легка музика, 17.00 Сучасна музика, 19.15 Шопенівський концерт, 20.10 Великий танковий вечір, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Віольончеля, 19.00 Веселі мелодії, **Будапешт** (549,2) 17.00 Популярні пісні, цит. орк., 22.15 Сальон, муз., **Мілянo** (365,8) 11.30 Легка музика, 17.15 Вок. концерт, **Рим** (420,8) 13.00 Розр. концерт, 17.15 Форт. і вок. квартет, 20.45 „Мару" оп. Рабода.

П'ятниця, 2. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.30 Твори старійших композиторів, 19.30 Концерт давньої нім. капелі, 20.45 Симф. концерт, **Брно** (325,4) 11.10 Нар. пісні, **Кошиці** (333,1) 17.45 „Циганський барон" оп. Штрауса (фраг.), **Прага** (470,2) 16.10 Танк. музика, 17.10 Концерт квінтету дутих інструментів, 20.15 Концерт, **Париж** (1648) 11.00 Розр. концерт, 16.00 Камер. музика, 20.00 Пісні, 20.45 „Як драгон д'імператріс" ком. оп. Месажера, **Білгород** (437,3) 17.20 Концерт, 18.20 Пісеньки, 20.00 Муз. вечір, **Берлін** (356,7) 8.30 Музика, 14.15 Легка музика, 20.45 Концерт скандинавської музики, **Кенігсвустергавзен** (1571) 15.15 Концерт, 16.00, 19.00 Музика, 20.10 Симфонія Брікнера ч. 3 у вик. орх., **Будапешт** (549,2) 13.30 Цит. музика, 17.00 Хор, 19.15 Соната н-дур Шуберта, (форт.), 20.15 Орх. концерт, **Мілянo** (365,8) 11.30 Легка музика, 20.30 Твори на орг. і голос оп. Францескіні, 21.25 Концерт хору рим. оперетки, **Рим** (420,8) 12.10, 19.20 Легка музика, 20.40 „Франсітта" оп. Леттера.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 1. жовтня 1936.

6.30 Ранішня вид., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.30 Програма на ніч, 7.35 Трохи інформації, 7.40 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для ст. дітей: „Мала геройка" на осн. Фальорові-Сіотіна, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Туристичний інформатор, 12.08 Життя товариств, 12.13 Полудневий денник, 12.23 З маловідомих опер, гр. пл., 13.10 Домашнє господарство, 14.30 Господарські вістки, 15.45 Гутірка з хорнім, 16.00 „Тисяча й одна ніч" концерт камер. орх., 16.45 На Поліссі — без провідника, 17.00 Концерт орх., солісти, 18.10 Спортовий порадник, 18.20 Будуймо школи, 18.30 Легка музика з гр. пл., 18.45 Програмова скринька, 18.55 Програма на завтра, 19.00 Реклям. концерт, 19.10 Бюро стуцій розмовляє зі слухачами, 19.20 Розривковий концерт, 19.50 „Ревія мод" образець із життя Варшави, 20.05 Симф. концерт; у перерві Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.45, 22.50, 22.52 Спортові вістки, 22.55 Останні вістки, 23.00 Закінчення авдицій.

П'ятниця, 2. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.39 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.30 Програма на ніч, 7.35 Трохи інформації, 7.40 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для ст. дітей: „Мала геройка" на осн. Фальорові-Сіотіна, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Туристичний інформатор, 12.08 Життя товариств, 12.13 Полудневий денник, 12.23 З маловідомих опер, гр. пл., 13.10 Домашнє господарство, 14.30 Господарські вістки, 15.45 Гутірка з хорнім, 16.00 „Тисяча й одна ніч" концерт камер. орх., 16.45 На Поліссі — без провідника, 17.00 Концерт орх., солісти, 18.10 Спортовий порадник, 18.20 Будуймо школи, 18.30 Легка музика з гр. пл., 18.45 Програмова скринька, 18.55 Програма на завтра, 19.00 Реклям. концерт, 19.10 Бюро стуцій розмовляє зі слухачами, 19.20 Розривковий концерт, 19.50 „Ревія мод" образець із життя Варшави, 20.05 Симф. концерт; у перерві Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.45, 22.50, 22.52 Спортові вістки, 22.55 Останні вістки, 23.00 Закінчення авдицій.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Белья бельг. 89.73—89.30, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долари кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фунти англ. 26.30 — 26.14, Гульдени данціґські 100.20 — 99.80, Корони данські 117.34 — 116.50, Корони норв. 131.98—131.00, Кор. шв. 135.48—134.50, Марки фінл. 11.59 — —11.30, Марки нім. 135 — 133, Шил. австр. 99—98. Марки нім. срібні 149—144.

Акції.

Банк Польський 103.50, 104, Цукор 2750, Вуголь 15.50, 15.25, Лільпоп 15.50, 15.75, Стараховичі 36, 36.50, 35.25.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 61.75, серії 76, 2. ем. 64.75, серії 77, 5 конв. 50.50, 6 дол. 67.50, 68, 4 прем. дол. 45.50.

Заставні листи.

3 прц. Л. З. Б. Г. 48—50, 4 прц. Л. З. Бк Г. 39—41. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 41—44, 4 прц. ГКЗ. 38.50—40, 4 і пів прц. ГГКЗ. 40.50 — 43, 4 і пів прц. БК. 62.50—65, 4 прц. БГК. 61.50—65.

Долярівка 45.50—48, 3 інвест. 1. ем. 62—64, 2. ем. 63—65

Збіжжя.

Ціни збіжжя Львів	від	до
Пшениця одн.	23.50	24.00
Пшениця зб.	22.75	23.25
Жито І	16.75	17.00
Жито ІІ	16.50	16.75
Ячмінь на мливо	17.75	18.00
Ячмінь паст.	17.00	17.25
Овес І	14.35	14.50
Овес І а	13.75	14.00
Овес ІІ	13.75	14.00
Овес ІІ а	13.00	13.25

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 30-вересня ц. р. кооперативам платить за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок.	
1 без опакування	2.15 зол.
кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.20 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.20 „
1 л. молока	0.14 „
1 к. яєць	3.40—3.50 „

Тенденція на масло і яйця сильна, на молоко звишкова.

П Т И Ц Я.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 30. IX. ц. р. платить своїм достанцям за 1 живої птиці, льоко подвіря птахозаготівні „М. С." у Львові, (вул. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріг, щонайменше від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята І. кл. білі й жовтоніжки щонайменше від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щонайменше від 1.80 кг. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

Подяка.

В безмежнім горі, яке після на нас Всевишній забираючи нам ненадійно нашого найдорожчого мужа і батька сивої бл. п. Д-ра Ол. Пеленського, адвоката в Комарні, виявлено для його памяти стільки пошани і нам сердечного співчуття, що нема слів, щоби якнайлід за них подякувати.

Дякуємо Всеч. о. нам. Кліщові, за безкорисну участь і Всеч. о. Кмітові, о. Шереметі катихетові, адвокат. Угриновському, п. Лящинському, п. Конисцянському, адв. Ратові за щирі теплі слова, що ними попрощали вони мого дорогого мужа і батька дитини. Дякуємо Всім Всеч. Отцям з рум. деканату о. Кмітові, о. Лебушкому, о. Боровцеві, о. Гапришкевичеві, як і Отцям з ком. дек. о. Захаревичеві, о. Шумилі, о. Бубнякові, о. Пасічанському, о. Качмареві Мих., о. Тимчишинові, о. Дудкові, о. Качмареві Стеф., о. Луцькові Юл., як також зокрема о. Онишкевичеві, за відправу пом. богослужіння дома. Шира теж дяка п. інжиніровій Охримовичівні, що семіг нашому найдорожчому дістатись до лікаря, як також докторові Бірвіському за лікарську поміч в останній хвилині. Дякуємо о. Шереметі, дрові Кліщові, адв. Утриському, п. судді Шумилі, п. М. Злеркові, магістрові Радовичеві, адв. Тершаковцеві, що так щиро та безкорисно занялися похоронами бл. п. д-ра Пеленського. Дякуємо місцевому хорові і капелі, що причинилися до величавого похорону на вічний супочинок. Дякуємо Вп. Пані Шереметовій за щиру відданість і місцевим панночкам, що не пожалували труду, щоб прикрасити домовину покійного. Дякуємо самб. і руд. адвокатській делегації за участь у похороні. Вкінці дякуємо всім установам, друзям і знайомим, які з щирим, глибоким співчуттям поспішили розважити нас у тім безмежнім болю.

Дружина Олена, син Мар'ян і Рідня

ОПОВІСТКИ.

Звичайні Загальні Збори Тов. „Батьківський Кружок при Філії Держ. Гімназії з українською мовою навчання у Львові" відбудуться в неділю 11. жовтня 1936 в 10-ій год. передпол. в будинку Заведення при Пекарській вул. зі звичайним порядком денним: звіти та вибір нового виділу. — Виділ. 2812

Загальні Збори Кружка Р. Ш. ім. Гетьмана Барвінок у Львові відбудуться в п'ятницю 9. жовтня ц. р. год. 17. в домівці при вул. Мохнацького 12. Оскільки не явиться потрібне число членів, збори відбудуться годину пізніше без огляду на число членів. — Старшина Кружка. 2813

КУПНО - ПРОДАЖА

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найвибагливіших за безцінь — Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 3-7

ГАРНИЙ ДІМ з городчиком перед домом і садом, 3 покої, передпокій, кухня, вже вільні, при трамваю, околиця Листопада продасть „ТРАНСАКЦІЯ" (Ігнат) Львів, Длугоша ч. 1. 2792а 3—3

НАУКА

ТАНЦІВ навчає першорядна Школа Брисьової-Іраетової і Сина Баторія 28. 2709 1—3

МЕШКАННЯ

ДО ВИНАЙМУ при вул. Баїхарській ч. 20: Мешкання 3 кімнати з передпокоєм, комфорт на І. і ІІІ. поверсі. При вул. Руській 14: крамниця з двома приміщеннями. При вул. Домініканській 2: дві крамниці. Інформації власник Кюркес, Домініканська 2. 2806 1—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АПЛІКАНТ старший потрібний. Зголошення: „Адвокатура" Адмін. „Діла". 2795 2—2

ФУТРА до міста і подорожі, по останніх зразках моди виконує першорядно по конкуренційно низьких цінах АНДРІЙ КУЗЬМІНСЬКИЙ, 2615 Львів. Пекарська 31. 11-25

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ІНЖИНІР на посаді пізнає панну до літ 30. Знімка побажана. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Щастя". 2814

РІЖНІ

ФУТРА поручає і виконує жіночі, мужеські та вспяні модерпізації. Ціни низькі. МАРІЯН САБАТ, ЛЬВІВ, МАЛЕЦЬКОГО 9, бічна Зіморовича. 2674 9—10

ОГОЛОШЕННЯ.

ОПЕРАТОР-УРОЛОГ

Примар Д-р Оберлендер

Львів, пл. Смольки 1 а, тел. 208-37
ВЕРНУВСЯ. 2878 1-2

АДВОКАТ

Д-р РОМАН СЕКЕЛА

оборонець в карних і військових справах
ЛЬВІВ,
ВУЛ. ХОРУЩИНИ 16, II. п. Тел. 209-07.
2762 3—4

Управнене техніцно - дентистичне заведення

Сальомона Штерна

перенесене з вул. Шолена 5. на Городецьку 53 а.
Виконує працю на догідних умовинах.
2767 3-3

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гошковець, Львів, Домініканська 4. 2634 21-60

До відома кандидатам до молочарської школи „Маслосоюзу".

Подаємо до відома, що кандидати, які схочуть вступити до Молочарської Школи „Маслосоюзу" у шк. році 1937/38 мусять, згідно з постановами нового молочарського закону — відбути перед прийнятям до школи принайменше однорічну практику в одній з молочарень Маслосоюзу.

Новий шкільний рік почнеться 1. жовтня 1937 р. і до того часу кандидати мусять мати учічену практику. Дозвіл на відбуту практику дає тільки Дирекція „Маслосоюзу".

18 94 2—2 Дирекція „Маслосоюзу".

ЗНАМЕНИТЕ БІЛЛЯ

на осінь і зиму для Пань, Панів і дітей **купите найкориснішe** просто у фабриці **ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 1.** 2809 1-3 **ПАВ**

ВУГОЛЬ-КОКС-ДЕРЕВО в найдобірніших якостях доставляє **НАРОДНЯ ТОРГОВЛЯ**

Львів, Ринок 36. Тел. бюра 103-27, Тел. складу 269-68

Інформації: Бюро — Ринок 36. та склади: Ринок 36, Личаківська 115, пл. Більчевського 3. і Солодова 14

2691 — — — Точна вага — Солідна обслуга — — — 7-10

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 221 (14.470). Львів, пятниця 2. жовтня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LV!.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Питомці Української Колегії у св. Отця.

ЧІТТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО, К.А.П. З нагоди 300-их роковин смерти Йосафата Веніямина Рутського, першого українського питомця в Римі, який пізніше був київським митрополитом, св. Отець приняв на окремій авдієнції питомців Папської Української Колегії ім. св. Йосафата. Присутніх представив св. Отцеві пралат Цезарій, асесор св. Конгрегації Сх. Церкви. На авдієнції були теж українські єпископи зі Злучених Держав, Преосв. Кир Богачевський і Такач та ректор Колегії ім. св. Йосафата о. Йосафат Лабай зі своїм заступником.

Арештування між черновецькими комуністами.

ЧЕРНІВЦІ, 1. 10. ПАТ. Політична поліція викрила великий склад комуністичної літератури і пропагандивних матеріялів. Чимало осіб арештовано і відставлено до диспозиції воєнного суду в Ясах; закидують їм, що вони тримали контакт з північною Бесарабією, де саме недавно зліквідовано кілька комуністичних ячейок.

ЛІКВІДАЦІЯ ЦЕНТРАЛІ БОЛГАРСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

СОФІЯ, 1. 10. АТЕ. Болгарська поліція викрила централю болг. комун. партії, арештувочи багато осіб та забираючи чимало документів.

Японія домагається військової окупації Китаю?

ЛЬОНДОН, 1. 10. ПАТ. Як говорять у тутешніх дипльоматичних колах, Японія відповідаючи на китайські побажання, вимагає для налагодження взаємин між обома краями: 1) **права обсадити японськими військами ріжні місцевости** ЛІССАБОНА, 1. 10. ПАТ. Ген. Кеіпо де Лляно **них підручників,** щоб усунути в них протияп. пропаганду, 3) автономії 5-ох півн. провінцій, 4) економічної співпраці. Ці домагання не мають ультимативного характеру.

Британський уряд поінформований про хід переговорів.

ГОСТРЕ ДЕМЕНТІ.

ТОКІО, 1. 10. ПАТ. **Японське мін-во закорд. справ заперечує у гострій формі цю вістку, яку буцімто поширив Райтер. Мін-во добачує у тому злобну пропаганду, що змагає до напруження японсько-китайських взаємин.** На дїлі мін-во поручило свому амбасадорові в Нанкіні домагатися у переговорах лише: 1) контролі над протияпонським рухом; 2) привернення приязних взаємин між обома краями; 3) розвязки всіх неналагоджених дотепер питань.

КРОВАВІ БОЇ З БАНДИТАМИ.

ТОКІО, 1. 10. ПАТ. Під Квантіен кількасот бандитів намагалося занятн японські військові харчеві склади; 12-ох японців згинуло, 13-ох ранено.

Совітська республика в Еспанії.

ЧЕРВОНІ РОЗСТРІЛЯЛИ 46-ох СВЯЩЕННИКІВ.

ЛІССАБОНА, 1. 10. ПАТ. Ген. Кеіпо де Лляно сказав через радію, що в **Картагені повстала незалежна совітська республика.**

ТОЛЄДО, 1. 10. Авас. **22. серпня червоні міліціонери розстріляли 64-ох священників капітули з Толедо.**

Червона фльота унерухомлена.

САНТАНДЕР, 1. 10. ПАТ. Червоні военні кораблі, що стоять на якорах у тутешній пристані, не можуть виплисти на повне море, не маючи палива.

ВІДГУКИ ЗПІД МАЛЯГИ.

ГІБРАЛЬТАР, 1. 10. ПАТ. Від досвітку доходять зпід Маляги відгуки стрілянини; чути їх навіть у Танжері.

НАСТУП НА ОВІЄДО?

МАДРИД, 1. 10. ПАТ. Як виходилоб з вісток, дотепер неспростованих, червоні почали наступ на Овіедо.

ПОЛОЖЕННЯ НА ФРОНТІ У НАСВІТЛЕННІ НАЦІОНАЛІСТІВ.

ЛЯ КОРУНА, 1. 10. ПАТ. Південна націон. армія здобула у пров. Хаєн Алькамо і Ареаль, у пров. Кадіз — Сан Пабльо, на фронті Толеда — Відлю Люенґа та Іллякас. Вчора націоналісти бомбардували Більбао.

І ЛІВИХ.

МАДРИД, 1. 10. ПАТ. Як повідомляє мадридське мін-во війни, на арагонському фронті червоні відбили кілька наступів націоналістів на відтинку Барбастро. На середньому фронті червоні спинили націоналістів з великими втратами.

МАДРИД, 1. 10. ПАТ. Комунікат стверджує, що довкруги Торіхос Одіяс і Масехон йдуть дальші завзяті бої. Червоні відбили наступ націоналістів на м. Оліяс (10 км. на північ від Толедо, на шляху до Мадриду) та посунулися на 5 км.

ГЕН. ФРАНКО ЖИВЕ.

ХАКА, 1. 10. ПАТ. Як подає тутешня радіостанція, мадридський уряд розпустив фальшиву вістку про смерть ген. Франко.

Перевага націоналістів у повітрі.

МОСКВА, 1. 10. ПАТ. „Правда" обговорює у більшій статті відношення між червоним і націоналістичним летунством. Від перших днів повстання націоналісти діставали із закордону цілі ескадри. Від 19. липня до 25. вересня Німеччина вислала націоналістам 320 знаменито озброєних літаків найновішого типу, Італія — 180; крім того повстанці дістали з тих обох держав 700 пільотів і механіків.

На початку повстання націоналісти мали менше літаків ніж червоні, тепер мають їх під Мадридом 5 разів більше, на деяких відтинках навіть 12 разів більше.

—o—

Нова книжка. Бібліотека „Діла".

„ЧОРТИЦІ"

БАРБЕ Д'ОРЕВІЛІ.

Архитвір великого письменника.

Пять могутніх картин, з яких кожна залишається так живо в уяві, як безпосередньо взяв їх автор з життя.

Ціна зол. 2·50, з почтовою пересилкою зол 3·—.

Культ смутку і невдачі.

Львів, 1. жовтня 1936.

Спершу всі ми одноґлідно — без огляду на партії і світогляди — погодилися, що українська вдача вастільки слізлива й сентиментальна, що навіть у бадьорому національному гимні не можна було встерегтись від розлізлих „вороженьких" замість ворогів та „сторононъки" замість рідного краю, — не кажучи вже про „Заповіт", що його, як другий національний гимн, співають на Наддніпрянщині зовсім на похоронний лад. Потім почалась пропаґанда „бадьорости", яка проявилась у прославлюванні чинника волі, у безапеляційному виспіцуванні „хочу" над „можу" і „вмію", аж дійшло до цілих теорій волонтаризму і — в трагічній практиці у заперечуванні чинника розумового та підпорядковуванні його без решти — чинникові емоціональному. Остаточно вийшло на одно бо всі ті акти, яких перводжерелом є розпука, виходять теж із тих самих первнів почування, з яких саме складається сентиментальна українська вдача, джерело всіх історичних трагедій нації.

Але прийшла третя стадія: пропаганда культу геройських діл, геройських порівів. Була спроба (на превеликий жаль, не зовсім вдала) ввести у нас культ Мазепи, з великим успіхом удалася в краю кампанія за культом Симона Петлюри саме як послідовного і впертого вождя-воїна, — в епізодичних подій молодь пригадала бій під Крутами та використала його для творення геройської традиції. Дуже гарний почин, надзвичайно гарна інтенція. Але (завжди і скрізь мусить найтись „але") при реалізації того почину відразу і знову вилізла на верх, як шило з мішка, стара українська непереможна риса вдачі: слізливість, приґноблення та радше покірливість, ніж бунтарство. Ось під впливом неначе традиційних уже щорічних урочистих вечорів, присвячених памяті Крут — один із найталановитших українських артистів малярів-баталістів, п. Л. Перфецький, намалював образ „Крути". Найшлось у Львові видавництво, яке той образ репродукувало та масово сьогодні серед народу кольпортує. Помиляємо те, що технічно репродукція вийшла жахливо і з образу маляра з іменем — зробила третьорядний „кіч". Нас цікавить користь, яку може мати культ геройської традиції а також масової пропаґанди. Твердимо рішуче, що трактуючи справу з такого засновку, — найгірші вороги українства повинні заплатити видавництву „Українська Культура" (яка скромна назва того видавництва!) великі гроші на другий величезний наклад і віддати до розпорядження власних кольпортерів, щоб той образ масово серед народу поширити. Бо ефект *мусить* бути зовсім протилежний до того, чого бажало би собі національне перевиховання мас та нове формування національної психіки. Отже: на образі бачимо одну велику різню, тут розкинені покрівавлені трупи, тим розстрілюють ще живих, деінде добивають ранених, — обіч кілька жінок з понуреними головами й заломаними руками, а понад усією цією макабричною сценою — вивіска на стоґінному будинку „Крути".

Можемо почути увагу: як маляр передає на полотні ідею, це річ його уяви і хисту артистично висловлювати свої почування. Дуже гарно: не встрявяємо зовсім у фахову критику образу, бо це не наша річ ані ціль цих рядків. Звертаємо тільки увагу, що що інше образ завішений у приватному

інтелігентському домі, на виставі образів чи у галерії, а зовсім що інше масова кольпортажа репродукцій. При цій останній другорядну ролю грають мистецькі вартости образу (хоч повинні теж грати ролю поважну, щоб вишколювати смак широкого покупця та відштовхувати його від безвартного хламу), — зате першу ролю грає виховне ціль. Якеж виховне значіння може мати зображення „доскопалої" нашої безсильности і нрівавого сорому?! Як на селянина та взагалі кожного радового громадянина, може вливати свідомість що його земляків, цвіт народу, вирізують як баранів і ніодни з них навіть пальцем не ворухне?!

Але коли вже мова про образи, то маємо інший випадок: образ іншого українського артиста маляра-баталіста, М. Івасюка, „Бій під Берестечком". Заціпенілі в бігу коні, барвисті одяги кінних чиків, піднесені шаблюки, — — якуж перемогу представляє ця історична картина? Повну поразку, що закінчила кількалітній період могутнього повстання, — соразку, в якій єдиний „світлий" момент — це втеча гурту козаків під проводом Богуна: саме й оту втечу оглядають люди, що мають вріпитися духом... утечею предків...

Нам здається, що це не простий збіг обставин і не винятковий випадок. Тут річ багато поважніша: це вічно відзивається та нотка української національної вдачі яка любується у сентиментальних піснях, у співі соловейка, у вишневому садку коло хати, і степу і кручах, та яка так уже привикла до терпінь, що тужить за терпіннями і гльорифікує всі військові чи політичні невдачі, джерело терпінь. Капітал крови — це велика річ. — але чи обовязково треба творити культ героїської традиції гльорифікацією *самих жертв* і втрат?! Чи справді в українській історії нема вже ніяких моментів, які годились би може краще як засіб підбадьорити людей та гартувати їх до затяжної боротьби за національні права?! Адже в найкращому випадку, коли перед таким образом стане дуже свідома і стійка одиниця, такий образ може викликати почуття пімсти. Однак на довшу мету і як система такий засіб розбуджування національного духа мусить видати найгірші плоди. Тільки пропаганда і гльорифікація великих історичних успіхів може бути трівким чуттевим товчком, — гльорифікація власного безсилля мусить депримувати. Це отруйлива інекція патріотизму.

Не смуток, а радість життя мусить бути провідним нашим національним гаслом. Не страх перед програною, тільки радість боротьби і віра у перемогу. Виходячи з тих засновків проголошено у нас зовсім правильно (здається з ініціятиви о. прелата Куницького) день 1-го листопада днем радости, а не смутку. Священники, що правлять богослуження виступають у святих рядах. А всеж, з цим характером національного свята наші земляки не можуть ще погодитися і мимохіть, з якогось підсвідомого імпульсу, тягнуть до смутку: *не можуть собі просто уявити, як українці можуть святкувати якісь історичні роковини без сипання попелу на голову.* Тільки в той спосіб можна вияснити собі рішення одного нашого спортового товариства: відмовитись від виступу на гриці в дні 1-го листопада ц. р. Чому? Адже в кожну неділю і в найбільші церковні свята, включно з Великоднем, ідуть спортові змагання та ніхто розумний ніколи проти цього не виступав і не може виступити. Чомуж українські змагуни не могліб перевести передполудне на архиєрейській Службі Божій у церкві та на традиційних сходинах в одному з львівських товариств, а після обіду грати, як у кожне свято, дівно заповіджену гру?!

Чи патріотичні жести мусять покриватися з новою жалібника? Чи дійсно майбутня українська національна гвардія мусить бути зодягнена в парадні одяги конфіневрів — служників з похоронних підприємств?!

ність до нелегальної організації „Національно-Визвольний Центр Західної Білорусії". Апеляцій ний суд затвердив присуд окружного суду щодо всіх 12-ох засуджених. Двом із них, Потаповичеві і Карповичеві зменшив кару до 5-ох років, а Пестракові підвищив кару до 8-ох років.

Порошки для дорослих і дібр. зн.
KOWALSKINA
вживаємо при невинних БОЛЯХ ГОЛОВИ

ЗАСУДИЛИ БІЛОРУСЬКОГО РЕДАКТОРА.

Городський суд у Вильні засудив 25. ц. м. відповідального редактора „Беларускої Крыніцы" І. Позняка на 4 тижні арешту і 50 зол. гривни за сконфісковану статтю „Розігнали ізби за сконфісковану статтю „Розігнали ізби Б. Х. Д.". Засуджений заголосив апеляцію. Відповідальний редактор І. Позняк уступив по 9 роках зі свого становища, а його місце заняв Адам Дасюкевич.

ПОЛЬОНІЗАЦІЯ БІЛОРУСЬКОЇ ДІТВОРИ.

Білорусини розвели в останньому часі акцію за рідною школою для своїх дітей. За цю акцію влада потягнула редактора м-ра Й. Шутовича до судової відповідальности. З цієї нагоди „Беларуская Крыніца" пише, що „селянські діти в середніх і вищих школах не студіюють. Народні школи перемінені тепер здебільша на 4 відділові польські школи. Білоруські діти ходять до цих шкіл 7 років і багато з них не вміє навіть добре читати. Тому батьки не мають довіря до такої школи".

Дансінг-Брідж

Перший осінній Дансінг-Брідж уладжує Кружок Р. Ш. ім. Т. Шевченка в суботу 10. жовтня ц. р. в Жовтій салі Народнього Дому у Львові.

Музика джесбендова.

Знаменитий і дешевий буфет у власній управі.

Початок в год. 21-ій. Гостям дуже раді.

Окремих запрошень не розсилають. 2892 1-1

З білоруського життя.

ПРОТИ ЦВИНТАРНОГО МИРУ.

Часопис „В обороні миру" (Вильно, серпень 1936) містить заяву відомого білоруського діяча о. А. Станкевича про мир і війну. Своє становище зясував він так: „Білорусини є проти війни з філософічно-моральних причин, як також з огляду на сучасну, міжнародню, европейську політику та зокрема на білоруську політику. Майбутня війна буде безсумнівно імперіялістичною і грабіжничою. Білоруські землі булиб болай почасти тереном цієї жахливої війни та об'єктом імперіялістичних інстинктів. Протиставитися цьому не моглиб ще сьогодні білорусини. Далі о. А. Станкевич підкреслив, що білорусини бажають миру, але не того, що панує на цвинтарі та який стабілізує їх національні та суспільні кривди, але бажають миру життя, того миру, який загарантує білорусинам на всіх етнографічно білоруських землях їх політичне незалежне існування, хочуть миру, який створює політичні умовини в Европі та доведе до того, що білоруський нарід буде дійсно вільним народом у сімї інших вільних народів.

16 БІЛОРУСИНІВ ПЕРЕД СУДОМ У ВИЛЬНІ.

Перед апеляційним судом у Вильні відбулася 21. ц. м. розправа проти 16 білорусинів, яких окружний суд у Вильні засудив у березні ц. р. на кару від 2 до 8-ох років вязниці за приналеж-

З польської преси.

Волинь у польських міркуваннях і надіях.

Якось так зложилося, що польська преса присвятила цими днями багато уваги Волині. І так краківський „ІКЦ" у ч. з 30. вересня помістив репортаж Опйоли під наголовком „Будова костелів і каплиць на Волині". Пан Опйола приводить цифри нових, щойно збудованих парохіяльних костелів (36), та говорить про надзвичайний запал, з яким польська суспільність, і то не тільки на Волині, але й поза її межами веде акцію будови костелів. Адже у латинсько-польському костелі польське громадянство бачить найсильнішу твердиню польськости та найкращий засіб до спольщення української Волині.

Цей національний мент в акції латинського епископату так суґестіонує п. Опйолу, що він апробує всі без винятку засоби, які ведуть до збільшення латинських костелів. П. Опйола залюбки говорить про ревіндикацію православних святинь, при чому в немилосердний спосіб фальшує історію. Він напр. твердить, що аж 54 костели на Волині за царських часів були перероблені на православні церкви і тільки 14 з

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 18

Українські політики.

Сильвети наших давніх послів і політичних діячів.

ЙОСИФ ГУРИК.

До першого австрійського Державного Сойму у Відні вийшло в 1848. р. в Галичині 23 селян послів (депутатів). Така велика кількість селян вийшла з виборів до Державного Сойму тому, що в тому часі не було ще у нас української організації, а до того злі люди баламутили наш нарід трівожними вістками, що мовляв, депутати у Відні мають підписати нову панщину, отже селянство вибирало послами своїх, щоб до цього не допустити.

Та вже при вступних нарадах цього Сойму зажадали наші посли-селяни, щоб їм пояснювати українською мовою справи, над якими ведуться наради, бо вони не знають німецької мови. Проти цього виступили німецькі посли і покликувались на те, що від кожного посла вимагається, щоб він умів читати і писати та знав німецьку мову. На це відповів наш депутат Йосиф Савка, господар з Оборошина к. Городка, що наші селяни робили панщину і їм пани не дали школи ані ніякої науки, тому вони не знають німецької мови. Дебата покінчилась тим, що товмачів не допущено, а постановлено, що депутовані будуть своїм неграмотним товаришам пояснювати предмет і стан нарад.

До першого Галицького Сойму у Львові в 1861. р. увійшла також значна кількість послів селян і там вони вже могли промовляти по українськи. Зараз на вступі нарад промовив посол селянин Ілько Загоройко з Буська, і навертаючи до панщини, сказав, що тепер пани потверджують, що панщину дарували і на віки вже не відберуть, але то ще не все, бо де пасовиська? Де ліси?...

Пізніше, 24. квітня 1861. р., розпочалась гаряча дебата в справі полагодження грунтових служебностей (сервітутів) між дворами і громадами. В цій справі промовляли з наших послів: о. Антін Могильницький, о. Теофіль Павликів, Микола Ковбасюк, Іван Борисикевич, Ілько Загоройко, Михайло Старух, о. Микола Устіянович та інші. Чомуть найбільше не сподобався полякам з тої дебати за ліси й пасовиська селянин посол Микола Ковбасюк і вони стали собі кепкувати з наших послів, прозиваючи їх Ковбасюками...

Значно пізніше, бо в 1901. р., вийшло між нашими послами чотирьох послів селян: Йосиф Гурик, Антін Старух, Дмитро Остапчук та Олекса Барабаш. З них три перші причислювались до українців, останній Олекса Барабаш, війт з Богородчан Старих, до старорусинів. Це вже були селяни письменні й освічені та доволі вироблені. Найбільше між ними визначувався як соймовий посол Йосиф Гурик, селянин з Угринова Долішнього під Станиславовом.

Йосиф Гурик працював у Соймі нарівні з послами з інтелігенції; був розумний та у всьому солідарний, перечитував усі звідомлення і соймові внески, укладав сам внески, запити і свої промови та ніколи не перекидувався в демагога, так що всі посли ставились до нього з респектом.

На доказ цього згадаю його промову, що її він виголосив у Галицькому Соймі в дні 10. липня 1902. р. при нагоді дебати про краєву субвенцію для Товариства „Просвіта" у Львові, коли то польська соймова більшість відбирала „Просвіті" субвенцію на видавництва для народу, під притокою шкідливої діяльности цього Товариства між українським народом. Тоді посол Гурик сказав, що „селяни розуміють просвіту, бо щастя і гаразд народів полягає на просвіті; просвічені з найнижчого стану доходять до найвищого значіння і є найліпшими речниками свого краю і народу. І я, член „Просвіти" від першого року її заснування у нас, завдячую свою екзистенцію просвіті, хоч лишився сиротою на трьох моргах поля"...

Ці аргументи освіченого селянина посла, що вийшов з нашої „Просвіти", викликали велике вражіння в Соймі і краю. Гурик був виховавцем філії „Просвіти" у Станиславові.

В 1919. р. весною побачив я Йосифа Гурика у Станиславові за нашої влади. Він віком був по-дався, та прийшов таки до Станиславова пішки, щоб послухати, як нові посли радять в Українській Національній Раді.

(Далі буде).

них досі ревіндиковано, а 40 чекають на ревіндикацію. Цієї ревіндикації бажають, мовляв, не тільки поляки, але й самі православні на чолі з епархіяльною владою.

І для ілюстрації такої теан — справді ревеляційної! — п. Опйола пригадує історію ревіндикації одного такого нібито давніше костела, а пізнішої церкви — у Вишгородку. П. Опйола твердить, що на торжество пересвячення тієї церкви на костел православне населення масово поспішило у найбільшій згоді з польською людністю. Тільки чомусь забув п. Опйола про судовий процес, що відбувався у Кремінці, де 34 селян та селянок з Вишгородка покарано за чинний опір поліції, коли вона забирала від православних цю їх прадідівську святиню. Забув п. Опйола згадати і за кривавий бій між православними та кольоністами, коли кольоністи хотіли силою забрати від православних ту саму їх святиню кілька літ тому. „Діло" у свому часі широко описувало вишгородську трагедію (у 4-ох статтях) на основі документальних даних — і ніхто в польській пресі не думав навіть полемізувати з цими статтями, бо годі воювати з фактами та правдою. П. Опйола числить, що правдива історія вишгородської церкви вже забулась, і тому можна її перекрутити до непізнання на свій лад.

Ціль, на його думку, оправдує засоби. А п. Опйола чейже у своєму репортажі мріє про спольщення Волині і тільки під цим кутом погляду описує Волинь. Здається п. Опйолі (та чи тільки йому одному?), що Волинь надзвичайно скоро польщиться. Адже в 1910 р. було на Волині 140.850 поляків або 7,9 відсотків, а в 1931 р. було вже 327.852, себто 15,8 відсотків. І ці цифри так сильно гіпнотизують п. Опйолу, що йому здається, начеб то за нових 20 літ знову подвоїться число поляків — до 30 відсотків; а за 40 літ буде їх вже 60 відсотків; нарешті за 60 літ — то вже хіба не буде на Волині ані одного українця...

Не один раз вождь німецьких націоналістів Гітлер підчеркував, що смішно думати про денаціоналізацію інших народів у теперішніх часах. Писали про ті енунціації Гітлера всі польські газети, та це не перешкоджує нікому з поляків думати про себе, що до них ця правда не відноситься, що вони можуть спольонізувати українців у Польщі. І тому майже кожний з поляків думає, що і він особисто мусить реалізувати історичну місію польського народу на українських теренах. Ця думка про цю місію лежить в основі всієї польської політики супроти українців, та особливо на північно-західніх землях.

Саме на тему тієї політики спеціяльно на Волині счинився скандал у „Курієрі Віленьскому". У числі з 29. вересня появилась там просто ревеляційна стаття про Волинь, де згідно з дійсністю представлено певняків, як людей, що в ніякому разі не репрезентують волинського громадянства, лише є представниками офіційних кругів, що їх спровадили були на Волинь та наставили послами, сенаторами, діячами то-що. Ця стаття, що ненароком правдиво представила дійсність, очевидно жахом наповнила не тільки Вильно, але й Варшаву. І щоб хоч трохи стушувати скандал, нещаслива редакція Курієра Віленьского" вже у черговому числі відкликує те, що вчора була написала. Редакція містить інтерв'ю з послом Вельгорським, директором Інституту Східної Европи у Вильні. Цей ніби то спец широко розводиться про те, що, мовляв, що лише на Волині дозріває справжня українська державницька думка, що лише на Волині українці розуміють, що без великої Польщі ніколи не повстане українська держава. Адже волиняки переконані, що велика Польща може існувати без української держави, зате української держави не буде без великої Польщі. А тому, що великою Польща може бути лише в теперішніх своїх границях, то волиняки щиро хочуть співпрацювати з поляками і лише звідси прийде спасення для України. Отже від певняків, тих самих, що їх ще напередодні правдиво назвав другий автор статті у цьомуж „Курієрі Вільн." виразниками волі воєводи Юзефського. Дійсно — скандал.

Зол. 20.000 на ч. 19.512
„ 20.000 на ч. 56.576
„ 20.000 на ч. 88.193
„ 20.000 на ч. 101.736
„ 20.000 на ч. 158.392
„ 20.000 на ч. 163.134
Зол. 20.000 на ч. 185.503
„ 10.000 на ч. 55.490
„ 10.000 на ч. 157.337
„ 10.000 на ч. 163.096
„ 10.000 на ч. 178.253
„ 10.000 на ч. 178.468

впало в 4-ій клясі минулої Льотерії у відомій і популярній колектурі

„НАДІЯ" Львів, Легіонів 11.

Льоси І-ої кляси 37-ої Льотерії вже можна дістати.

Військовий заговір у Бразилії?

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО. 1. 10. ПАТ. Комунікат міністра війни заперечує поголоску, немовби брази армія приготовлювалася до проголошення військової диктатури.

Криваві заворушення в Бесарабії.

В Уліяніївцях у Бесарабії прийшло до кривавих заворушень, які викликали прихильники старого (юліянського) календаря. Жандармерія, яку мешканці села хотіли розброїти, вбила одну особу й тяжко ранила 3. Для привернення спокою влада прислала кількасот жандармів.

В Югославії не буде девалюації.

БІЛГОРОД, 1. 10. ПАТ. Губернатор Югосл. Банку Радосавлєвич заявив представникам преси, що девалюація франка не може мати впливу на югосл. господарку. Національний Банк і дальше збирає золото, динар і дальше стабілізований.

—o—

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

МИХАЙЛО РОМАНИШИН. 2

Спалені листи.

(Докінчення).

Час сигналізував Василеві тривожні зміни. Проклятий час! Той, що забороняв йому бути вічним фармацевтом, вічно тим самим Василем, що пильно студіює, пише листи, відповідає на них, записує їх у „Листовому індексі" і слухає повчальних тирад тітки Павлини. Проклятий той час, що каже забувати за найкращі хвилини та найближчі особи!

Василь і не оглянувся, як дістав магістерський диплом, як перестав бути студентом і як силою того часу втягався у новий стан — громадянина й батька. Як радо він був би проміняв його за університетську лавку! Та годі було. Життя не повторяється. А ще як за твоїм життям стежить дбайливе око тітки Павлини. Василь з жалем ствердив, що тут уже справа пропаща. Тітка Павлина силоміць ввела його в дім панства Шиманських і представила йому панну Ірину, його майбутню подругу і його „праву руку", як вона завжди і всюди повторяла. Василь приняв її у реєстр своїх листувальниць. Цеж був свіжий „дискусійний предмет". Не знав лише, чи дискусія буде цікава і чи довго протягнеться. Хоч і фармацевт, а так фільософічно брав це Василь Дорин. Але тітка Павлина іванше на цю справу дивилася. Вона знала Василя наскрізь. Боялася за його долю, що більше за долю дівчини, що хвалилася за кожним разом новими Василевими листами. А в тих листах буде любов у дискусійному розгоні, в полеті рутини та досвіду. Ірина приймала їх щиро, як нестерпний пал першого кохання. В той сам час тітка Павлина блукала втоптаними стежками своїх виховних методів, якби час не спав.

День шлюбу і весільних приготувань щораз чіткіш позначався у домі панства Шиманських. Тітці Павлині також треба було поспішити. Справи „формальні" вона закінчила стопроцентно. Лишалася ще одна справа. З нею було вже куди трудніше. Треба було знівечити раз на все Василеву „донжуоманію". (Так її охрестила тітка Павлина). Та що вона й не придумувала, — дарма. Василь як і колись точно відписував на всякі листи, починаючи нові за нові адреси і „Листовий індекс". Довгі осінні ночі гасли в нього за роботою.

Аж прийшов цей вечір. Другий у його житті, а водночас рішальний вечір. Він скаламутив його думки, впорядом. Що більше: пошарпав йому уста глупою усмішкою. Виходило, що така наукова, чисто теоретична праця як писання листів, може мати вже практичні наслідки, навіть тоді, коли ти їх зовсім не ждеш, утікаєш від них, ненавидиш. Найгірше, що треба було щось зробити, як у партії шахів, якийсь хід.

— Тіточко, ваша правда, стократна, тисячпроцентна. Лиш перестаньте. Їй Богу, перестаньте, бо голова цього не видержить!

Тітка Павлина справді призадумалася, чи не перелила чорки. Як перейшла до другої кімнати між мягкі килими, то вже й жалувала в душі, що вчинила Василеві так боляче.

— Може й він не такий, за якого вона його вважає. Інколи людина доповнює образою та жалем чужі злі сторони. Тоді вони виростають до дивовижних розмірів, що неповинно кривдять. Може воно й так з Василем. Мабуть таки так, коли він її так просив, щоб перестала.

Тітка Павлина склонила сиву голову на круглий стіл а білу скатерть скропила одною сльозою.

Василь довго не вагувався. О, коли треба було щось написати, то він умів якурнути все поза границі буденщини. Він жваво взявся за перо. І воно скрипіло, як позаяре невтямно:

„Союз Синіх Сорочок".
(Головному редакторові до рук.)

— Мій друже! Щастя, що я відмашив Твого листа. Приймаю Твою пропозицію і приїздяю зараз. Радію, що досі ти не найшов нікого кращого. Ти знаєш як я вмію скоро, легко та багато писати. Це єдина річ, щодо якої я завсіди точний. Я вдячний Тобі, що Ти (о, ти упікате у добі безробіття!) зробиш із мене античного лаборанта, незалежну людину у вечоплатній, але палкій і невтомній професії журналіста.

Твій Василь".

Ранком вислав скорученого листа.

У вечорі опорожнив усі шухляди, а перед кафлевою пічею, перед тією самою, де стільки разів кривив уста в усмішці. На столі склав спорий стіжок листів. За хвилину вони спалахнули в печі фіолетним полумям, якби зазирали у Василеву душу. А там десь по рижих кутках провінції, задивлені у вікно чи небо — дівочі очі виглядали сніжних Василевих листів.

Розгорнув „Індекс" і під числом 741 вписав: „Палю листи". І більш ні словечка.

Рано пані Павлина застала розгорнену книгу на круглому столі. В останньому рядку чорні, ледви читкі букви повідомляли: „Я виїхав. Куди, не питайте в нікого. Даремне будете шукати і побиватися. Зголошуся у Вас, як вирішу справу.

Ваш Василь".

Тітка Павлина сховала дивну красу очей у шовкових рукавах.

Що вона скаже тепер Ірині? Чи може вона показати їй цей лист у такій книзі? Чи має сховати книгу аж Василь верне?

А Василь їдучи поїздом до великого міста, думає про те, як він задивує свого товариша, коли запропонує йому зреформувати найважливіший відділ у редакції — відділ листів у рубриці, за які „редакція не відповідає".

—o—

Вже появився! **Для всіх необхідний** **Вже появився!**

Календар „КРИНИЦЯ" на рік 1937.

Ціна 1.50 зол. **Порто 30 сот.**

ПРЕБАГАТА, ІЛЮСТРОВАНА НАСТІЛЬНА ЕНЦИКЛЬОПЕДІЯ ЩОДЕННОЇ ІНФОРМАЦІЇ.

Крім частини статистичної, подає „Криниця" найновіший огляд промислу і торговлі. Для кожного звання — конечні правні поради. Докладний образ цілорічного українського життя і всесвітніх політичних подій.

„КРИНИЦЯ" — ЦЕ VADEMECUM КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ У ВСІХ ДІЛЯНКАХ.

Кооперативне Свято у Львові.

СЛУЖБА БОЖА У СВ. ЮРІ.

В середу 30. вересня в год. 8-ій рано, в катедральній церкві св. Юра відбулося торжественне богослуження на інтенцію кооперації і панахида за померлих кооперативних працівників. Службу Божу відправляв о. мітрат О. Базюк в асисті о. прал. Куницького, о. радн. Семчишина, о. Белея й о. Білинського. Гарно співав хор під орудою Ів. Охримовича. Церкву заповнили численні працівники львівських кооперативних установ та учні торговельно-кооперативної школи та школи жіночої спілки „Труд" з учительським персоналом. У фотелях перед вівтарем засіли офіціяльні представники центральних кооперативних і суспільних установ та сеніори української кооперації на чолі з д-ром К. Левицьким.

КООПЕРАТИВНА АКАДЕМІЯ.

відбудеться в неділю 4. жовтня в салі Театру Ріжнородностей при вул. Рутовського в год. 12. вполудне з такою програмою: 1) Вступне слово сенатора інж. Ю. Павликовського про генезу та значіння кооперативного свята. 2) Реферат д-ра І. Витановича про початки нашого економічного відродження. 3) Реферат сен. Луцького про стан української кооперації в 1935 р. У перервах між рефератами мужеський хор під орудою І. Охримовича відспіває кооперативні пісні. Сцена театру буде удекорована відповідно до характеру свята артистом-малярем С. Гординським. Ціни білетів на академію: 2.—, 1.50, 1.—, і 0.50 зол., які можна дістати в Товаристві Українських Кооператорів, Міцкевича 12. II. п. (РСУК), а в день академії при касі Театру.

КООПЕРАТИВНА ВЕЧІРКА.

Найважнішою імпрезою з нагоди Кооперативного Свята буде кооперативна вечірка з обжинками і танцями. Відбудеться вона в суботу 3. жовтня в салях „Народнього Дому" при вул. Рутовського ч. 22. Гарний буфет у власній управі, ціни поміркувані. Початок в год. 21-ій. Ціна карти вступу 1.50 зол., для родин до 3 осіб — 3.50 зол., для молоді — 1.— зол. Стрій довільний. Обжинкові пісні виконає мішаний хор під орудою Ів. Охримовича. Саля буде удекорована артистом-малярем С. Гординським.

Маєтки, що підпадуть примусовому викупові.

Вчорашній „Дзенник Устав" оповістив розпорядок ради міністрів про устійнення на основі декрету президента держави надзвичайного поіменного викупу земельних нерухомостей, що підлягають примусовому викупові.

Розпорядок обіймає виказ 109 маєтків (заг. простір: 27.000 гектарів) на терені воєвідств: варшавського, лодзького, келецького, люблинського, волинського, тернопільського, львівського і краківського.

І так: в *чортківському повіті* 400 гектарів нерухомости Заліся, власність Б. Кіммельмана. 200 гектарів нерухомости Швайківці а Угринь, власність Тад. Потоцького.

В *кам'янецькому повіті* 200 га. нерухомости Буськ Новий, Побужани, Адами, Остапківці й т. д. власність Алісії Єлисавети Габсбург і Юз. Баденього.

В *підгаєцькім повіті* 320 га нерухомости Білокерниця власність Юл. Ротштайна, 260 га нерухомости Доброводи, власність Луки Раціборського.

В *перемишлянському повіті* 110 га нерухомости Плетеничі власність Із. Голубовича.

В *ярославському повіті* 210 га нерухомости Заміхів, власність Юл. Устшицького.

В любачівському повіті 400 га нерухомости Руда Рожанецька і Гута Рожанецька, Уладів, Диків Новий і Диків Старий, власність Г. Вагмана.

У львівському повіті 800 га нерухомости Гаї, Германів, Білка Шлях., власність Софії Чарковської-Голєвської.

В *рудецькому повіті* 180 га нерухомости Тулиголови, власність Стан. Баля.

В борщівському повіті 580 га маєтку Кривче, власність Маркуса Маєра, 680 га маєтку Вільховець, власність Лазара та Із. Мельцерів та Леї Ашгайм і 680 га нерухомости Вільховець, власність Гафнерів та 250 га нерух. Олексинці, власність Стан Громніцького.

В заліщицькому повіті 750 га маєтку Рожанівка, власність К. Бубера, 300 га нерухомости Городок, власність Яна Борковського і 200 га нерухомости Колодрібка, власність Леї деля Скаля.

В *лісському і турчанському повіті* 320 га нерухомости Диня Гора, Вальці, Прислуп, власність Дубінського.

В добромильському повіті оселя Нове Місто 20 га, власність д-ра Журавського

В *дрогобицькому повіті* 350 га нерух. Борвня, Ільник, Гусне Вижне і Нижне і т. д. — власність фірми Годуля.

В *мостиському повіті* 100 га нерух. Дубовичі, власність Ад. Юнґи.

В *равському повіті* 320 га, Любича Камеральна і Князі, власність Мар. Гороєцка, 3530 га нерухом. Журавці, власність Герша Федербуша і 100 маєтку Мерзель, власність Ірини Морачевської.

В атмосфері девалюації.

У НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 1. 10. ПАТ. Д-р Шахт заявив на засіданні управи Державного Банку, що він є проти девалюації марки, але допускає переговори на площині заяви трьох великодержав

Опісля д-р Шахт приняв закордонних журналістів і висловився перед ними скептично про згадану заяву. Девалюація на заході обтяжує німецьку торговлю і змушує берлінський уряд до охоронних засобів, та це зовсім не дає права іншим державам до протиакції. Німеччина готова взяти участь у переговорах, що змагалиб до міжнародньої стабілізації валют, припинення девізових обмежень та збільшення міжнароднього товарообміну, що скорчився до 1/3-ої довоєнного.

В АНГЛІЇ.

ЛЬОНДОН, 1. 10. ПАТ. На тутешньому ринку помітна велика подажа золота.

У БРАЗИЛІЇ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 1. 10. ПАТ. Девалюація франка викликала у Бразилії занепокоєння, бо Бразилійський Банк нотував курс девіз на основі франц. франка.

В АВСТРІЇ.

ВІДЕНЬ, 1 .10. ПАТ. Як твердять у тутешніх міродатних колах, валютові зміни у зах. Европі не загрожують шілінгові — щонайбільше відтягнуть частину туристів до Франції та Швайцарії.

Можливо, що Австрія заключить з Італією та середньо-европейськими державами договір про товарообмін. Чехословацька делегація вже приїхала до Відня.

В ГОЛЯНДІЇ.

АМСТЕРДАМ, 1. 10. ПАТ. У звязи з девалюацією франц. франка голяндський уряд заборонив вивозити золото в монетах і штабах, установив вирівнюючий фонд, емітуючи бони та видав тимчасові постанови проти звишки цін і платень.

Рільничі кола вдоволені, сподіються, що девалюація гульдена збільшить вивіз.

Перша і друга палата парляменту приняла всі три закони у справі нової валютової ситуації; вони входять у життя від нині.

У ШВАЙЦАРІЇ.

БЕРН, 1. 10. ПАТ. Авас. Після 2-дневної перерви отворили нині біржі; обороти були живі, вартісні папери піднеслися на 10—30%.

В ІТАЛІЇ.

РИМ, 1. 10. АТЕ. Всі італ. біржі і дальше замкнені; не отворять їх скоріше як 5. ц. м. Як виказують позабіржеві нотування, курс ефектів піднісся з 4 на 5 %. З того виходить, що уряд ще не рішений, як заховатися в обличчі девалюації франц. франка.

В РУМУНІЇ.

БУКАРЕШТ, 1 .10. ПАТ. Франц. девалюація спричинила великі шкоди експортерам збіжа; загальні втрати обчислюють на 150,000.000 леїв. Господарські кола занепокоєні.

У С.С.С.Р.

МОСКВА, 1. 10. ПАТ. Девалюація франка не торкнулася рубля тому, що не є він міжнародньою валютою, лише вимінною і обрахунковою одиницею на території СССР.

АМЕРИКАНЦІ ХОТЯТЬ РАТУВАТИ СВІТ З КРІЗИ.

ЛЬОНДОН, 1. 10. АТЕ. Як подає „Стар", през. Рузвельт з дорадниками опрацьовує велику програму, як приверпути світове довіря і зліквідувати кризу. Вона передбачує: ліквідацію воєнних довгів, знесення митних баріер і контингентів, обмеження зброєнь (покищо до 10 або 15 прц.) та договір про постійне відношення золота до срібла.

ФРАНЦУСЬКИЙ СЕНАТ ПРИНЯВ ВАЛЮТОВИЙ ЗАКОН.

ПАРИЖ, 1. 10. ПАТ. Сенат ухвалив 141 голосами проти 125-ох цілий проект валютового закону, принятий сенатською фінансовою комісією.

Дискусія виявила, що найсильніша у сенаті група, демократична лівиця, виявила опозиційне становище проти політики уряду. Опозиція, а навіть радикали не щадили урядові закидів на тему фінансової і суспільної політики.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

По широкому світі.

Розбройна комісія збереться, щоб розглянути можливости нової роззбройної конференції. Вона не збиралася від 5-ох літ.

Мадярський премієр Гембеш не може ще вернутися до праці, тому коло 20. ц. м. слід сподіватися реконструкції уряду.

Французький уряд заборонив збори, на яких мав промовляти провідник бельгійських католиків-націоналістів Дегрель.

Фінляндський президент поручив председникові парляменту аграрникові Каллію створити новий уряд.

В Америці арештовано комуністичного кандидата на президента держави Бравдера, щоб не дати йому змоги виголосити промову.

Японські ганізони у Півн. Китаю почали маневри, викликуючи занепокоєння серед населення.

Швайцарський парлямент ухвалив одноголосно новий закон про організацію армії.

Читайте „Діло"!

Велика освітньо-шкільна нарада в Коломиї.

В дні 20. вересня ц. р. відбулася велика повітова шкільно-освітня нарада в Коломиї, скликана Повітовим Народнім Комітетом. Явилися рідношкільні діячі та громадяни, що цікавляться освітнім життям на терені повіту, без огляду на політичні переконання. Нараду отворив посол Заваликут, що привитав приявних, між ними посла Дмитра Великановича і покликав президію у складі місц. голови „Р. Ш." дра Шипайла як председника і дир. Савкова з Коломиї, п. Годованця з Княждвора та п. Скрипнюка в Коломиї.

Двогодинний реферат про українську культуру і шкільництво виголосив **пос. Великанович.** Промовець на історичних фактах і прикладах доказував високу культуру українського народу, який своїми легендами, переказами і народніми звичаями перевищає багато західних народів. Відтак змалював розвиток українського шкільництва в межах б. Австрії та статистичними матеріялами доказував величезне покривдження українського народу на полі шкільництва у межах Польщі. Вкінці поставив такі пропозиції щодо боротьби за українську освіту: 1) поборювати неграмотність в установах, дома і в школі, 2) помагати студіюючій молоді середніх, фахових і високих шкіл, 3) піднести фреквенцію у всіх категоріях шкіл, 4) задержати якнайбільший відсоток освіченої молоді на наших землях і добувати для неї варстати праці, 5) скріпляти й поширювати установи: а) Просвіту, б) Рідну Школу, в) бібліотеки, г) рух.-спортові організації, як „Луги" і „Соколи", 6) удержувати звязок з патріотичною інтеліґенцією, зокрема з духовенством і Церквою, 7) боротись за наші права в державі а) парляментарним шляхом, б) акцією суспільности через батьківські кружки і контролю виховання й навчання нашої дітвори в школі. Хоч реферат тривав може за довго, то приявні вислухали його з найбільшою увагою і відтак взяли дуже живу участь у дискусії, яка виявила велику журбу українських громадян за національне виховання і національну школу. В дискусії порушувано такі справи:

Голова кружка „Р. Ш." у **Княждворі** одобрював акцію дитячих садків та рівночасно підніс сумний факт, що в коломийському повіті адміністраційна влада заборонила організацію аж 11 українських садків. У тому самому часі римо-католики, хоч їх є значно менше, дістали дозвіл на півкольонію. Громада просила також дозволу на збірку в дні 28. VIII. ц. р. і **негативну** відповідь дістала щойно 30. VIII. ц. р. так, що вже було неможливо апелювати до вищої влади.

Дир. **Микитюк** порушив справу приділу учителів до шкіл. Там, де в більшості є українська дітвора, учителі не знають зовсім або дуже мало українську мову. Також підніс важну справу, а саме ціну за шкільні книжки в українській мові. Та ціна є кількакратно вища від таких самих книжок у польській мові, а до того зміна книжок кожного року спричинює надто великі кошти для батьків.

Д-р Білозор порушив справу наших втрат у середньому шкільництві через новий устроєний закон. Запитував також, у якій стадії є справа організації ліцеїв з українською викладовою мовою.

В дальшому промовляли дир. Новак, ада. Березовський, гром. Тимосишин, гром. Кошнірук, гром. Гнідан, гром. Григорчук, гром. Геник з Березова й ін. Гром. **Арсенич Микола** з Березова Нижного нарікав, що школа „Р. Ш." має повне вивінування, а шкільний інспектор п. Маер цю школу обнижує з 3-клясової на 2-клясову. При цьому нарікав промовець разом з іншими громадянами на протиукраїнську політику місцевого шкільного інспектора, який все ставить негативні внесення при організуванні дитячих садків чи в доборі учительських сил. Як той інспектор дивиться на організацію українського шкільництва, нехай свідчить його висказ перед громадянами, що були в нього в депутації: „У нас може виходок навет лежець, а у вас мусі бить цементовани".

З черги забрав слово пос. **Іван Заваликут,** який ствердив, що нарада має характер повітового шкільного конгресу. Організацією садків займався та інтервенізував у влади, але не міг до нічого довести. Два-три садки позволено — решту прохань відкинено. Ствердив, що зовсім що інше говорить і робить гора в шкільній адміністрації, а що інше інспектор у Коломиї і куратор у Львові. Інспектор Маер ставиться дуже незичливо до організації дитячих садків та до українського рідношкільного вчительства і ставить все негативні внески до адміністраційної влади. У відповідь на запит про нормалізацію пос. Заваликут апелював, щоби громадянство познайомлювалося з істнуючими законами та навчилося всіми засобами боронити своїх прав само. У великій мірі зміни залежать від постави самого населення.

На всі запити дав ще широкі пояснення пос. Великанович. Нараду закінчив провідник зборів адв. Шипайло, що піддав відтак під голосування низку резолюцій, які ухвалено одноголосно. Ось ті резолюції:

1) Зібрані на повітовій нараді у шкільних справах в Коломиї дня 20. вересня ц. р. висказують Українській Парляментарній Репрезентації повне довіря за її дотеперішню працю у шкільній ділянці.

2) Домагаються зміни закону з липня 1924 р. про викладову мову в державних школах всіх категорій у тому напрямі, щоб, не пересуджуючи потреби знання польської мови, українська дитина вчилася всіх предметів у рідній мові.

3) Домагаються щоб у всіх державних школах, оплачуваних з державних або самоуправних фондів, учитель був тієї національности, якої є більшість дітвори в класі.

4) Домагаються, щоб на терені Східної Галичини, Волині і Полісся поділено шкільні окружні кураторії на польські й українські для передачі надзору над укр. шк. куратором, візитаторам, інспекторам та управителям шкіл української національности.

5) Домагаються передачі українського шкільництва під нагляд українського віцеміністра освіти, якому повинні підлягати всі персональні і програмово-наукові ділянки українського шкільництва.

6) На найближчу майбутність домагаються організування українського середнього (ліцеї), фахового, вищого і народнього шкільництва в такій скількости, яка відповідала б відсоткові українського народу в Польщі.

7) Взивають Українську Парляментарну Репрезентацію, щоб на найближчій сесії Сойму внесла: а) законопроект про зміну закону про викладову мову, зв. лекс Грабскі; б) про перебудову шк. адміністрації в дусі наших резолюцій під 4. і 5.; в) про зреалізування закону з 1922 р. в справі основання українського університету у Львові.

8) Щоб у школах більше класових, в яких учать української мови, був в учительському зборі бодай один учитель українець до навчання української мови. Щоб у школах одно- і двокласових українських та утраквістичних іменовано вчителів, які знали би добре українську мову в слові і письмі.

9) Щоб шкільні книжки, видавані К. О. Ш. в українській мові, рівнялися ціною з цінами польських книжок.

10) Щоб шкільні оплати в середніх школах обнизити та звільнити від неї батьків, яких діти виказують добрі поступи в поведенні й науці.

11) Емеритам знизити шкільні оплати за їх діти до половини так, як державним функціонарям у цивільній службі.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Націоналісти панують над Ґібральтарським проливом.

ҐІБРАЛЬТАР, 1. 10. АТЕ. Від останньої битви націоналістична фльота панує над Ґібральтарським проливом. Кружляк „Балеарес" патролює відтинок Танжер—Таріфа, кружляк „Альміранте Сеовера" — Севта—Ґібральтар.

—o—

Терор у Танжері.

ТАНЖЕР, 1. 10. ПАТ. До тутешньої друкарні „Ель Порвенір", де друкується лівий часопис тієї самої назви, кинув хтось бомбу; жертв у людях нема.

По вулицях міста кружляють стежі з міжнародньої маринарки; до пристані причалив німецький кружляк „Ніренберґ".

—o—

Краєвий Зїзд Українбанків.

Краєвий Зїзд Українбанків скликаний Центробанком у Львові відбувся в салі Української Бесіди дня 29. вересня ц. р. в год. 11. передпол. Приявних на Зїзді було 50 відпоручників Українбанків і коло 10 гостей.

Зїзд відкрив голова Надзірної Ради Центробанку **д-р Михайло Волошин,** що вказав на значіння зїздів наших Українбанків та конечну потребу якнайтіснішої співпраці між Центробанком та Українбанками, бо дуже багато питань треба спільно і дружньо обговорити і вирішити. До проводу Зїзду запросив председник сен. д-ра **Івана Макуха** з Товмача і дир. **Івана Пашкевича** з Коломиї а на секретарів дир. Івана Охримовича й дир. Марківна Кисілевського.

Перший реферат виголосив начальний директор Центробанку през. д-р **Кость Левицький,** який начеркнув історію української кооперації і зокрема Центробанку, що його основали в 1898. р. як першу централю всієї тодішньої української кооперації. Щойно з Центробанку вийшов почин до основання цілої сітки кредитових кооператив, Маслосоюзу і Ревізійного Союзу Українських Кооператив та вкінці Земельного Ґіпотечного Банку.

Війна й повоєнна девалюація принесла кредитовій кооперації величезні врати, всетаки Центробанк і вся кред. кооперація змогли відбудуватися власними силами без ніяких кредитів і підмог. На жадання української кооперації і РСУК-а став Центробанк Центральною Касою української кооперації, але вона не уфундувала ще своєї фінансової Централі як слід, хоч VII. Краєвий Кооперативний Зїзд визначив докладно обовязки всіх кооператив супроти Центробанку. Центробанк домагається виконання цих обовязків, бо перед ним великі завдання переорганізування цілої кредитової кооператії та акредитування кооперації всіх видів.

Другий реферат виголосив дир. **Степан Кузик,** який представив головні завдання кредитової кооперації не тільки супроти цілої української кооперації, але також супроти цілого нашого національного господарського життя. Щоби виказати як ці завдання виконувала наша кооперація перед війною і по війні референт подав порівнюючі суми збірних білянсів кредитової кооперації з р. 1935, порівнюючи їх з 1913. 1925. і 1930. рр. Ці цифри виказують, що як перед війною кредитова кооперація мала домінуюче значіння в цілій нашій кооперації і в нашім господарськім життю, так тепер кооперацію кредитову випередили інші види кооперації. А проте перед кредитовою кооперацією тепер ширші завдання, як перед війною, бо вона не тільки має обслужити індивідуальні господарства, але також нашу торговлю, промисл і молочарство, які по війні вже сильно розрослися.

До того всього нам потрібні фонди, які ми зможемо добути через поширення сіти кредитових кооператив, спертих на зорганізованих наших Українбанках і Центральній Касі.

Українська кредитова кооперація вимагає більше організаційної праці і це питання мусить бути розвязане втягненням до праці молодих ідейних людей.

В дискусії над рефератами промовляли: пп. сен. Юліян Павликовський, інсп. Павлюк, Баранин із Заліщик, Ернест з Богородчан, Р. Харамбура з Яворова, Іван Пашкевич з Коломиї, Вол. Колтун з Комарна, Богачевський з Рави Руської, сен. Остап Луцький і Микола Угрин з Городенки.

При кінці ухвалено такі резолюції:

I.

Зїзд Українбанків, як громадських — на власній сили наставлених — кредитових установ стверджує, що жовтневий декрет з 1934 р. про Комунальні Каси створив зі шкодою для здорової суспільної ощадностевопозичкової акції незаслужені і суспільно шкідливі привілеї для Комунальних Кас, з метою впровадкувати до них акцію ощадностеву на те, щоби дальше етатизувати кредитовий оборот.

В ім'я привернення здорових звязей ощадности і здорової кредитової політики Зїзд висказується за знесенням декрету про Комунальні Каси Ощадности з жовтня 1934 р.

II.

Спираючись на постановах декретів про віддовження рільників, Зїзд Українбанків домагається, щоби держава примістила акцептаційні трати укр. кредит. кор-

ратив до есконтування в державних банках з метою замінити пливкими ці трати

III.

Зїзд предстаників Українбанків приймає, як головне завдання української кредитової кооперації те, щоб вона зібрала весь покладний гріш українського громадянства та створила національний фонд для підсесення господарства українського народу.

IV.

Конференція кредитових установ стверджує, що обовязуючі приписи закону перекинули ввесь тягар заключення конверсійних договорів на ці установи, коли сьмасом несовісного довжника майже зовсім зв'льняли від всяких обовязків. Крім цього на кредитові установи наложено такі формальности у виконанні вимог довжників, а так ті справи полагоджуються Конверсійним Комітетом, що хіба годі уважати, що раніше робиться всякі можливі труднощі к повному полагодженню долгів, які підлягають конверсії фаворизуючи несовісного довжника. Таке поступованнє з кредитовими установами, які кредитом помагали населенню, викликує в установах сумні рефлексії і тимсамим посередно вбиває кредит та усуває виховний чинник з народнього господарства.

V.

Краєвий Зїзд Українбанків стверджує, що постанови VI. і VII. Зїзду щодо розбудови Центробанку в центральну касу українських кооператив всіх родів, досі не виконуються і тому звертається до Ревізійного Союзу Українських Кооператив, як ідеольогічної централі всієї української кооперації та установи, яка єдина може вплекзекурувати виконання ухвалених Зїздом постанов, щоби кооперативи всіх видів стали членами Центробанку та щоб кредитові кооперативи вплачували щорічно один уділ, льокували в Центробанку поготівля на виплату вкладок, більші вкладки та 25 проц. кожньорічної білянсової надвишки, якою Загальні Збори вивіновують запасний фонд кооперативи.

VI.

1) Виховання членів, як добрих ощадників і точних платників своїх зобовязань є основним завданням української кредитової кооперації і тому Краєвий Зїзд Українбанків дня 29. IX. 1936 доручує кредитовій кооперації всіх ступнів вужити якнайбільше праці на виховання в тім напрямі та на поборювання деморалізації серед нашого громадянства, яке несплачуванням зобовязань своїм кредитовим установам руйнує та тимсамим підкопує господарську основу народу.

2) Опертя на власні сили і власні капітали є запорукою дужого розвою української кредитової кооперації та її забезпеченим перед господарськими несподіванками. Тому Зїзд доручує Українбанкам спрямувати свої організаційні відділи в напрямі пропаганди ідеї ощадности та льокування виключно в своїх кредитових установах, які при помочі зібраного цією дорогою капіталу допомагатимуть розвоєві національної торговлі, промислу та усуненню безробіття.

3) Тому що економічну силу народу слід опертя на ощадности його широких мас, як також уважаючи ідею ощадность за позитивний чинник у вихованні народу, Зїзд Українбанків закликає кооперацію всіх видів, як в цілости відповідальну за господарське майбутнє кооперації, до співпраці в напрямі поширення масової ідеї дрібної ощадности, яка приспорить національному господарству потрібні капітали.

4) З огляду на те, що поширення сітки кредитових кооператив і реорганізація захитаних, віддоженевими декретами Українбанків є незвичайно пекучою потребою кооперації, Краєвий Зїзд Українбанків звертається до Р. С. У. К., щоби в порозумінні з Центробанком доложив усіх старань, щоби вже в найближчому часі організація кредитових кооператив і реорганізація Українбанків стала дійсністю.

—o—

ДОМАГАННЯ СЛОВАКІВ ДО БЕНЕША.

БРАТИСЛАВА, 1. 10. ПАТ. До Ружомберку приїхав през. Бенеш. Його привитав о. Глинка, який сказав між іншим таке: „обстоюємо дальше наші домагання, які ми заявили ще 1918 р. Те, що тоді сказав през. Масарик, повторюємо сьогодні: — Домагайтеся всіх урядів, навіть най вищих, і дістанете їх!" В умові пітсбурській було сказано, що Словаччина матиме свою адміністрацію, свій сойм і свої суди. Словацька мова буде урядовою у школах, урядах і публичнім житті. Цього ми далі домагаємось!"

—o—

ПРОМОВА МІНІСТРА СВЄНТОСЛАВСЬКОГО.

На інавгурацію „Тижня вселюдної школи" виголосив мін. Свентославський в радіо промову, в якій між ін. зазначив, що треба ще 45.000 шкільних приміщень. Якщо будовалось би по 5 тисяч річно — на те треба аж 9 літ, щоби сяк-так заспокоїти конечні потреби і виконати закон з 11. 3. 1932.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

Новелізація закону

про військову службу.

Урядова „Газета Польска" повідомляє, що підготовано вже проєкт декрету президента держави, який новелізує закон про загальний обовязок військової служби. Метою цієї новелі є доповнення закону при помочі приписів про т. зв. заступний, загальний військовий обовязок. Полягав би він на виконуванні праці з метою оборони держави, чи для потреби громади чи волости. Покликані до праці в границях громади, що її замешкують, виконувалиб роботи даром, послуговувались би власними приладами і харчувались би на власний кошт.

Ті, що їх покликалиб до праці поза межами їхнього місця замешкання матимуть право до квартир, харчів і безплатного переїзду.

Цей заступний обовязок спадав би на:

1) Признаних за здатних до служби в загальнім ополченню зі зброєю і без зброї, кат. Б і Ц за виїмком осіб, які служили чинно у війську більше як 5 місяців і католицьких духовних.

2) Звільнених частинно з війська,

3) Зачислених до запасу як понадконтингентових від дня, в якім скінчили 25 літ.

—o—

Евакуація Мадриду.

МАДРИД, 1. 10 АТЕ. Влада зарядила евакуацію жінок і дітей, яка почалася у вівторок вечором. Перш за все виїдуть родини червоних міліціянтів до середземноморських пристаней. Погологоски, немов би й уряд задумував евакуватися, здементовані.

ФЛЬОТА БОМБАРДУЄ.

ЛІССАБОНА, 1. 10. ПАТ. Кілька контрторпедовців мадридського уряду сильно бомбардувало міста Арзілю, Ляраш, Кадікс і Таріфу.

ГЕН. ФРАНКО ГОЛОВОЮ ДЕРЖАВИ.

БУРГОС, 1. 10. Авас. Генерала Франка заіменували начальним вождом і надали йому повновласти голови держави.

БОЇ МІЖ НАЦІОНАЛІСТАМИ И АНАРХІСТАМИ.

ЕНДАЙ, 1. 10. ПАТ. Національні літаки дальше бомбардують Більбао. В місті приходить до частих сутичок між баскійськими націоналістами і анархістами з Астурії. Національні війська заняли Трувію — важний осередок металюргічної продукції.

ЧЕРВОНИЙ МІНІСТР У ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 1. 10. ПАТ. До Парижа приїхав з Женеви еспанський міністр закордонних справ Альварес дель Вайо.

Премієр Блюм виїхав до Женеви.

—o—

Новинки.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні зборн, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру містнтимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— **Василь Гресяк** веде далі свою кравецьку робітню при вул. Сикстуській ч. 23, у подвірю, III. сходи, I. поверх. 2618 10-20

— **Час то гроші, а за гроші тяжко.** Велика вигода! Нема потреби самому їхати до Львова. Пишіть до „Трансакції", Львів, Длугоша 1., а вона поладнає Вам усякі справи у Львові, совісно і скоро. На відповідь марку. 2652 9-10

— **Футра** найкраще робить Петро Карпяк, Зибликевича 4. 2820

— **Уже появився Календарик для молоді на 1937 р. „На сліді"**, приятель та необхідний порадник кожного ученика. Ціна 40 сот., з почтовою пересилкою 50 сот. Жадайте показового числа місячника молоді „На Сліді". Річна передплата 2 зол. Адміністрація: Львів, Чарнецького 26. Конто П.К.О. кооп. Вогні 101.423 (із замітков: для На Сліді). 2765 3—5

— **Коморники в одностроях.** Від 1. ц. м. всі коморники обовязані виступати в часі виконування службових обовязків в чорних одностроях типу, який устійнено розпорядком міністерства справедливости. До одностроїо належить англійська шапка з державним гербом.

— **Протидержавна відозва.** У Ступках пов. Тернопіль вивісив хтось на дверях людового дому протипольську відозву, а під відозвою був нарисований тризуб, шабля і кріс. Під загрозою авторства цієї відозви арештовано Степана Шахрая.

— **За вуличні заворушення.** Перед львівським судом присяжних відбулася розправа проти 31-літньої кравчихи Бліми Фінкельштайн і 33-літнього робітника Михайла Міги за те, що в часі квітневих заворушень у звязку з похороном убитого робітника Козака брали участь в стаблянні баржади на вул. Городецькій і зажликали до опору поліції. Міґу засуджено на 7 літ, а Бліму Фікельштайн на 5 літ вязниці.

— **Ревізії й арештування.** У Спрілиських пов. Бібрка поліція перевела 25. вересня ц. р. ревізії у С. Баковського й О. Штурпіти, яких арештувала й відставила до Ходорова.

— **Комуністичний процес.** Станиславівський суд присяжних розглядав справу пятьох комуністичних діячів. Засуджено: Альтера Шпаца на 3 роки і Ляйба Шенфельда на півтора року вязниці з позбавленням громадянських прав на 5 літ. Мозеса Фляйка, М. Регнера і Миколу Вірле увільнено.

— **Кара на членів УНДО.** В Тютковичах пов. Рівно відбувася 16. ц. м. згідно з приписами закону про збори нарада Повітового Народнього Комітету УНДО. Повітове староство перевело доходження й покарало як за нелеґальне зібрання: д-ра Могильницького на 200 зол., голову Повітового Нар. Комітету Василя Ярмолюка на 50 зл., Нестора Кузьминця, М. Максимчука й П. Пантюха по 25 зол. і п. Залюбовського на 5 зол. Покарані внесли відклик і справу буде розглядати рівенський окружний суд.

— **Львівська хроніка.** На Сигнівці Великій отруївся денатурованим спіртом емеритований залізничник Станислав Гопав. — У рятунковій станції зголосився Іван Залужний із Камінки Лісної, пов. Рава Руська, якого пострілив у ногу невідомий чоловік, що хотів продати йому кріс. — **Ліцей у Чорткові.** Мініство віроісповідань і освіти постановило основати в Чорткові загальноосвітній ліцей.

— **Ревізія у станиславівській МКО.** До Станиславова зїхала з Варшави міністеріяльна комісія та перевела люстрацію у тамошній Міській Касі Ощадности. У висліді виповіли з місця службу директорові Каси Львові Зьобровському та службовцям Ів. Йонасові, Рахмілі Вайсбергові й Йос. Лязарові. Керманичем бюра МКО іменували головного рахмістра Йос. Смоленського

— **Нарада стрийських жидів у справі антисемітизму** у Стрийщині відбулася перед кількома днями під проводом д-ра Вандля. В нараді взяли участь усі місцеві жидівські організації та групи без огляду на політичні ріжниці. На нараді ствердили, що протижидівська хвиля у селах Стрийщини не вгавае, хоч звідомлення з терену доказують, що загал населення не солідаризується з протижидівською акцією, що її пропагують крайні чинники.

— **300 осіб у Березі.** В таборі відокремлення в Картуській Березі перебуває тепер коло 300 осіб. Поза запроторенними сюди минулого тижня власниками цеголень за дихау в торговлі цеглою всіх інших заслано до Берези під закидом нелеґальної політичної діяльности.

— **Небезпечні слова.** Розправа проти співака Лядіса Кепури, брата Яна, що на головному двірці у Львові в часі летунського алярму допустився зневаги армії, скінчилася вчора. Обвинувачений, не заставши автодорожок, мав сказати: „Захотілося їм маневрів. Лобузи не дали таксівок для подорожних". Хоча були свідки, які зізнали, що Кепура не вжив саме таких слів, суддя д-р Юзва засудив Лядіса Кепуру на 50 зол. гривни з заміною на випадок нестягальности на 10 днів арешту. В мотивах суд приняв, що обвинувачений допустився на всякий випадок критики урядових розпорядків.

— **Напад на власників Трускавця.** Велику сенсацію в Трускавці викликав напад на директора місцевого живцевого заведення д-ра Ярош, який тільки з трудом урятувався перед смерю. Літом ц. р. збито в парку Городище лікування Еловича, наслідком чого д-р Ярош виповів три місяці наперед службу доворцеві цього району Мих. Кобільникові. 30. вересня скінчився речинець виповідження, але д-р Ярош рішив Кобільника задержати у службі і тому велів йому прийти до свого бюра. Не знаючи, в чому діло, Кобільник прийшов і зі словами: „Для мене шибеница не страшна" витягнув револьвер проти д-ра Яроша. В обороні брата станув інж. Ярош і оба пробували видерти Кобільникові зброю з рук. Почалось термошення, в часі якого впали два стріли, не раняючи нікого. Коли врешті Кобільникові відобрали зброю, він добув з кишені пружиновий ніж і кинувся на жінку інж. Ярош, за якою гнав аж до товариського клюбу. На вид надбігаючої помочі Кобільник побіг на вул. Бориславську і тут зранив ножем місцевого господаря Федоровича. Врешті зловила його поліція. Кобільник був уже караний за тяжке ушкодження тіла та за напад на постерунковго.

— **Краєва хроніка.** В Луківці Журівському пов. Рогатин Анна Войтович хотіла підпалити дім свого чоловіка, з яким жила в незгоді, одначе підпалена солома згасла. Занялася нею поліція. — В Коломиї засуджено за фальшування монет Юрія Джамана на півтора року, а Василя Зовтяка і Дмитра Абрамюка по одному рокові вязниці. — В Заліщиках упав сніг, що пролежав лише кілька годин. — В Таврові пов. Бережани вибили у всіх жидівських домах шиби. — У Полянці пов. Львів Михайло Коваль побив мотикою Михайла Яремчука та поломив йому ребра. Яремчука відвезли до шпиталю. — У Гачові біля Березова на забаві Петро Кіляр пробив ножем Клеменса Зарицького. — Коломийський суд засудив комуністку Нехуму Мельцерівну за революційну діяльність і переховування комуністичної бібули на 6 міт вязниці. Мельцерівна втікла була до Совітів, а в червні 1936 р. вернулася крадьки, перейшовши границю біля Мельниці.

— **Посвячення церкви.** В Каніжі у Славонії відбулося 21. вересня ц. р. посвячення гр.-кат. церкви, яку побудували тамошні українці. Посвячення довершив о. кан. Дм. Надь в асисті священників о. дек. Біляка, о. Мих. Фірака, о. М. Бесерменського, о. Ж. Слижа, о. Ст. Матуса і о. Б. Мивя. У святі взяло участь 3.000 українців зі Славонії та Босни.

— **Які нині книжки „йдуть"?** Як стверджує польська преса, порнографічну повість Адама Добошинського п. з. „Вагітне слово" розхоплено в короткому часі. В книгарнях нема вже ніодного примірника.

— **Окрадають церкви.** В селі Бродках пов. Львів обікрали церкву, розбивши двері до захристії. Шкоду обчисляють на 1.500 зол. Злодіїв поліція досі не викрила. — В церкві в Кривотулах пов. Товмач розбили вломники скарбону і вкрали 43 зол. Тої самої ночі злодії дістались до церкви в Красилівці і розбили дві скарбони, забираючи 27 зол.

— **Вибили жидам вікна.** В Таврові пов. Бережани вибив хтось минулого тижня точно в год. 12 в ночі у всіх жидівських домах вікна.

— **Учениця побила вчительку.** У Станиславові відбулася судова розправа проти учениці VI. кл. гімназії ім. Оржешкової, Марії Рагер, що зневажила чинно свою вчительку Бертіш. Дня 18. ц. р. в часі шкільної перерви учениця приступила до вчительки і почала бити її по лиці. На крик учительки збіглися ученици й учительки з інших кляс і охоронили нападену перед дальшими ударами ученици. Показалося, що учителька Бертіш склясифікувала поступи Рагерівної недостаточною нотою, наслідком чого учениця мусіла повторяти клясу. Це було й причиною дикої пімсти. Розправу відложено, щоби покликати нових свідків.

— **Вбили секвестратора.** Із Замостя виїхав недавно 53-літній Войтіх Янішький, секвестратор скарбового уряду, в урядових справах до Звіринця і всякий слід за ним загинув. Тому кілька днів до Замостя наспіла вістка, що тіло секвестратора знайшли на дні керниці та що його вбито серед загадочних обставин.

— **Ціна цегли у Варшаві.** Під натиском відомого обіжника премієра Складковського союз керамічних промисловців у Варшаві встановив ціну 40 зол. за тисячку цегол. льоко цегольня. Всі варшавські цегольні дістали наказ пристосувати негайно трансакції цеглою до цього рівня. Як відомо, у Львові беруть за тисячку цегол поскищо по 50 зол.

— **Жахлива залізнича катастрофа** склалася біля залізничої стації Лямберт у Німеччині. Особовий потяг, що ішов з Берліна до Підлави, зударився з потягом товаровим. Оба паровози розбилися і впали на сусідній шлях. Кілька вагонів упало в рів, кілька вбилося в землю. Число ранених і вбитих доходить до 200 осіб. Оба машиністи й їхні помічники згинули. Причиною катастрофи було помилкове наставлення семафору.

— **Дівчата перемінюються на хлопців.** Велике диво викликав в місті Фельтре, у венецькій провінції, факт, що четверо дівчат тих самих родичів змінило свій пол. Діти у віці 3, 5, 7 і 9 літ перебувають у місцевій санаторії. Найстаршу перебувають у місцевій санаторії, щоби приспішити дівчинку піддали операції, щоби приспішити переміну полу. Три наймолодші зоперують у найближчому часі. Родичі цих дітей зовсім нормальні і мають крім того ще пятеро дітей.

— **Ріжні вістки.** В Ленінграді помер російський вчений Іван Менделеєв, син великого хеміка, дослідник над т. зв. тяжкою водою. — На залізничому двірці одного берлінського передмістя невідомі люди стероризували урядничку, що продавала білети, і зграбували дві тисячі марок.

Дописи.

ЛЬВІВ.

З життя КАУМ. Святоюрський Кружок КАУМ у Львові уладив 27. м. м. в домівці Т-ва „Будучність" святочні сходини, присвячені Матері Божій, Володарці Української Землі. Сала не могла помістити всіх, що хотіли послухати концерту, тому деякі слухали під вікном. На програму святочних сходин складалися: два реферати, п. Кукича про Матір Божу, Володарку Української Землі та п. Турянського про ікону Теребовельської Божої Матери, рецитація п. Мельника — вимки з літопису „Рік 1037", виступи хору питомців Дяківської Бурси під управою о. сов. Яримовича, з яких найкраще вийшов кант про Почаївську Божу Матір, і деклямації пп. Мохи, Мельника й Ковча. Після відспівання католицького гимну о. прелат Л. Кунцький пожегнав значінни сходини і візвав до боротьби в оборону найвищих ідеалів. На сцені була гарна капличка з образом Матери Божої кисти п. Загачевського. Програма сходин була вдячно підібрана, добре підготована й гарно виконана.

ТУРКА в. СТР.

Будова величавої церкви в Турці. Хоч у Турці є аж чотири деревляні церкви в гарному бойківському стилі, але всі вони вже посідалися в землю зі старости, бо походять з XVII в. і до того такі малі, що в найкращому випадку можуть примістити найбільше по 100—150 осіб. Тому вже віддавна всі відчували потребу приступити до будови нової, репрезентативної церкви. Ці бажання парохіян здійснює з розмахом теперішній парох о. дек. Адріян Левицький, який за короткий час свого побуту в Турці (від травня 1929 р.) вспів уже вибудувати гарне приходство. До будови приходства приступлено спершу тому, бо по своїм приході до Турки о. парох мусів мешкати в старому бараку, який мали в руках москвофіли. Коли москвофіли побачили, що о. парох не піде слідами свого попереднього попередника — москвофіла, пішли на судовий процес і вкінці усунули о. дек. А. Левицького з цього бараку та наробили ще 1.200 зол. коштів. Обурені такою поведінкою москвофілів парохіяни в одному році вибудували приходство, а тепер радо жертвують свою працю і не щадять гроша на будову величавого храму Божого, положеного при головній вулиці напроти староства. Після посвячення Преосв. Кир Йосафатом фундаментів у червні 1935 р. цього року підтягнено вже мури до 1/5 висоти, на які зужито 100.000 цегли. При цій нагоді слід згадати, що жінка нашої інтелігенції жертвувала 20.000 цегли, міщани дали всю безплатну працю при будові фундаментів і далі звозять безплатно цеглу, а незалежно від того дають жертвенно гроші, деякі навіть більші квоти на купно цегли. І хоч при будові платять за роботу лише фаховим робітникам, проте видатки вже перескочили 30.000 зол. Тому незадовго розійдуться по львівському воєвідстві колектанти з відповідними документами, які будуть збирати датки на будову церкви. Грошевими датками на ту ціль повинні відгукнутися теж наші емігранти з Турки й турчанського повіту за океаном та в міру своєї спроможности надіслати свої жертви на будову храму Божого. При цій нагоді слід підкреслити, що Преосв. Кир Йосафат живо цікавиться будовою церкви в Турці і радо спішить з більшою грошевою допомогою. Далі слід підкреслити, що на будову церкви дають теж дві інші національности в Турці, а саме поляки й жиди. Якщо будова піде в дотеперішньому темпі, то вже за чотири роки Турка матиме дійсно величаву церкву, яка помістить найменше 3.000 вірних. Плани цієї церкви вклав інж. Нагірний зі Львова і згідно з цими планами церква буде висока на 38 м., широка на 30 м. та матиме 4 побічні копули й одну головну, яка спочивати на середині нави. Бажаємо якнайкращих успіхів у цьому доброму ділі і сподіємося, що будову церкви підтримає в першу чергу ціла Турчанщина.

—o—

Спорт.

СПОРТОВЕ ЖИТТЯ ДРОГОБИЧЧИНИ.

Зорганізоване українське спортове життя Дрогобиччини зосереджується передовсім у Дрогобичі. Спорт. Т-во „Ропник" у Бориславі на якийсь час завмерло, хоч недавно ще його муж. дружина була небезп. противником для інших дружин. Тепер грачі порозходилися до чужих клюбів, звабленні сильною надією на „посади". В останнім часі уладило воно вправді спортовий день, одначе не знати, чи це дійсний почин праці, чи дорівочна імпреза. В інших місцевостях Дрогобиччини: Трускавці, Стебинку, Тустановичах, Підбужі, Мединичах, Поляних організуються часто безстатутові „зелені" дружини або й спортові клюби чи секції при ріжних наших установах, головно читальнях, одначе до дійсних зорганізованих спортових товариств зачислити їх важко, хоч час до часу дають вони навіть свої імпрези. Була думка зорганізувати в повіті кілька дружин копаного мяча і приступити з ними до У. С. С., одначе покищо цю думку трудно перевести в діло.

В самім Дрогобичі ще кілька місяців тому було кілька українських спортових товариств. Два з них носили назву „Підгіря". Сталося це внаслідок розбиття одного товариства на дві групи через ріжниці в політичних поглядах. Одно Підгіря стало студентською секцією і спортовим життям займалося вже менше. Другому закидали комуністичні нахили. А Т-во „Сокіл" не дало громадянству пізнати якимись поважнішими імпрезами поза традиційним фестином та вечерницями. Правда, був час, що „Сокіл" пробував зорганізувати дружину копаного мяча, одначе через загальну нагоду діяльність „Сокола" припинилась була аж донедавна.

Громадянство своїми симпатіями чи пак антипатіями поділилося. Вислід такий, що спортове життя упало, тим більше, що спори перенеслись аж на судовий ґрунт. На ґрунті хаосу стала процвітати отаманія. Тому то й потворилися м. ін. „зелені" гуртки спортовців, головно копаного мяча, які управляли спорт примітивно і без належного проводу. Таким був клюб шахістів (до речі: мистців), мячеві дружини Дніпро, Тризуб, Сокіл, Ватра та ін. Молодь, охоча до спорту, головно робітнича та міщанська, вчилась жити незорганізованим життям або — що гірше — вступала до чужих клюбів. Воно то підвесла сильно рівень таких дружин басейну, як дрогобицький та бориславський Тур, Стшелец, Білі, Польмія та ін.

Серед тих відносин найшлася група людей, що їм на серці лежала дуже справа розвою зорганізованого українського спорту, як одного з найможутніших чинників виховання молодого покоління і взагалі громадянства. Вони поставили собі за ціль зєднати всіх спортовців, зцентралізувати українське спортове життя, дати йому відповідний напрям та використати його під оглядом громадянсько-національного виховання. Складено статут ще минулого року і врешті на весну по довгих заходах władі затвердила його. Нове товариство охрещено назвою „Ватра" як найменш претенсіональною, але символічною, бо воно наче ватра в полі мало би скликати до себе розсварених і заблуканих спортовців та українське спортове громадянство. Ініціятивний Комітет скликав загальні збори. Головою вибрано проф. Сольчанника, який довголітнім проводом „Бояна" зєднав собі молодь і громадянство ріжних вероїв і дав нераз доказ, що вміє всякі непорозуміння своїм тактом усувати та вміє організоване життя творити. До того належав він саме до тих, що їм організування українського спортового життя найбільш лежало на серці. До Виділу вибрано теж другого прихильника спорту дир. Пюрка, що проявив нераз чималу дозу енергії та підприємчивости. Багато енергії вклали в товариство теж пп. Сушків, Кашуба, Воробець, Сасик. Створено кілька секцій.

Найбільше зацікавлення викликала самозрозуміло, секція копаного мяча. Їй теж присвячено найбільше уваги. Заходом п. Сольчанника і д-ра Коцюби В. доведено до злуки підгірянської дружини з Ватрою. Стягнено теж грачів з усіх „зелених" клюбів. Є тепер 3 добрі дружини. Добуто назвіть для них віряд. Запрошено до тренерства б. грача України та Сяну інж. Кішлу. Терти, які спершу можна було замітити поміж грачами з ріжних клюбів, поволи щезли і дисципліна заведена. Щоб започаткувати дружні звязки з українськими дружинами краю, запрошено Сян. Тепер почали Ватра змагання за мистецтво Б-класи. Початки вказують, що може його здобути.

Біда тільки в засобах матеріяльних. Громадянство за мало ще цікавиться спорт, імпрезами, головно старше. Досить сказати для прикладу, що каса брутто змагань з одною з найліпших дружин краю Сяном дала на сміх 47 зол. тоді, коли змагання поляків з тою самою дружиною, розіграні чергового дня, принесли 450 зол. Отже вдесятеро більше! Також інші імпрези Ватри принесли чималий дефіцит. Покищо удержується Т-во на довгих і на приватних грошах. Як довго? — вирване грізне питання. А шкода! Бо грачів добрих, на яких полюють уже чужі дружини, є досить. А втім сама честь українців вимагає, щоб дати змогу одинокій українській дружині басейну не тільки удержатись, але й дійти до А-класи, в якій є лиш чужі клюби. Чиж напр. жиди представляють більшу фізичну вартість від нас?

Тільки приплив членів і відвідування імпрез Ватри можуть урятувати це одиноке товариство, що репрезентує український зорганізований спорт Дрогобиччини і піднести його до відповідного рівня. Після Перемишля, Тернополя і Станиславова повинен басейн впровадити свою дружину до А-класи.

П. Х.

—o—

СУКНІ КАССАКИ найновіші моделі поручає відома з дешевости у великім виборі ф-ма МІНЦЕР КОПЕРНИКА 17 Увага на число дому. 280 2 2-10

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

Теребовля:
2. X. Лев з Абісинії,
3. X. Інваліди.
4. X. Вій.
З Теребовлі відвідає театр Грималія Скалат.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом В. Блавацького.

Станиславів: „Камо грядеши?"
2. X. Смерть Нерона.
4. X. „Камо грядеши?" — обі частини, початок: год. 12. впод. І в год. 8. веч. „Рожевий шлях".
Зі Станиславова театр їде до Галича, Калуша, Долини, Бодехова.

Великий Театр:

Пятниця, 2. X. театр нечинний.
Субота, 3. X. год. 8. веч. „Коріолян".

Кіна.

АПОЛЬО: „Больно й Долько" з Ад. Диммою.
АТЛЯНТИК: „Царевич" з Мартою Егерт.
БАНДА: „Провокатор Азеф".
ГРАЖИНА: „Рітмайстер фон Верфен".
КАСІНО: „Маврінг".
КОПЕРНИК: „Нинішні часи" з Чарлі Чаплінom.
МАРУСЕНЬКА: „Малий бунтар" з Ширлі Темпль.
МЕТРО: „Кохаю всі жінки" з Іваном Кепурою.
МІРАЖ: „Нуждарі" обі серії.
МУЗА: „Серця зі сталі".
ПАКС: „Жид вічний мандрівник".
ПАЛЯС: „Ядзя" зі Смосарською.
ПАН: „Ілан Гвардовський".
РАЙ: „Неокінчена симфонія" з Мартою Егерт
СВІТ: „Недокінчена симфонія".
СТИЛЬОВЕ: „Люди у тумані" і ревія.
ТОН: „Пат і Патаксн, як вязні".
УТІХА: „Американські авантюри" й ревія.
ХІМЕРА: „Гавайська цвітка".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Ватикан"

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 2. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.30 Твори етирійських композиторів, 19.30 Концерт дитячої нім. капелі. 20.45 Симф. концерт, Брно (325,4) 11.10 Нар. пісні, Кошиці (259,1) 17.45 „Циганський барон" оп. Штрауса (фрагм.), Прага (470,2) 16.10 Танк. музика, 17.10 Концерт квінтету дутих інструментів, 20.15 Концерт, Париж (1648) 11.00 Розр. концерт, 16.00 Камер. музика, 20.00 Пісні, 20.45 „Ле драгон д імператріс" ком. оп. Месажера, Білгород (437,3) 17.20 Концерт, 18.30 Пісоньки, 20.00 Муз. вечір, Берлін (356,7) 8.30 Музика, 14.15 Легка музика, 20.45 Концерт скандинавської музики, Кенігсвустергавзен (1571) 13.15 Концерт, 16.00, 18.00 Музика, 20.10 Симфонія Брікнера ч. 3 у вик. орх., Будапешт (549,5) 15.30 Цик. музика, 17.00 Хор, 19.15 Соната д-дур Шуберта, (форт.), 20.15 Орх. концерт, Мілано (308,6) 11.30 Легка музика, 20.40 Твори на орг. і голос оо. Францисканів, 21.25 Концерт хору рим. оваздки, Рим (420,8) 13.10, 19.20 Легка музика, 20.40 „Фраскіта" оп. Легара.

Субота, 3. жовтня 1936.

Відень (506,8) 15.40 Концерт мандолністів, 18.40 Учимося нар. пісеньок, 19.10 Концерт, 20.10 „Ем. Кальман" попурі, сим. музика, Прага (470,2) 11.05 Кадьон. музика, 21.10 „Чеське весілля" Бендля оцет, Париж (1648) 11.00 Розр. концерт, 12.00 Академія для дітей, 20.00 Форт. реститаль, 20.30 Транс. з Ком. Опери, Білгород (437,3) 13.15 11.сні, 17.20 Популярні мельодії, Берлін (356,7) 8.20 Ранішня музика, 12.00 Концерт, 20.10 Веселий вечір, Кенігсвустергавзен (1571) 14.00, 16.00 музика, 18.00 Нар. пісні й танки, Полянд совран, Будапешт (549,5) 12.30 Форт. скрипка, 19.00 Кадьон. музика, Мілано (308,6) 11.30 Легка музика, 13.15 Розр. концерт, 17.15 Фільм. мельодії, 20.45 „Маруф" оп. Рабода. Рим (420,8) 19.00 Легка музика, 22.45 Танк. музика.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 2. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.39 Рухавка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.30 Програма на нині, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для ст. дітей: „Мала геройка" на осн. Фальорої-Сістіна, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Туристичний інформатор, 12.08 Життя товариств, 12.13 Полудневий денник, 12.23 З маловідомих опер. гр. пл., 13.10 Домашнє господарство, 14.30 Господарські вістки, 15.45 Гутірка з хорими, 16.00 „Тисяча й одна ніч" концерт камер. орх., 16.45 На Полісі — без провідника, 17.00 Концерт орх., солісти, 18.10 Спортовий порадник, 18.20 Будуймо школи, 18.30 Легка музика з гр. пл., 18.45 Програмова скринька, 18.55 Програма на завтра, 19.00 Реклям. концерт, 19.10 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 19.20 Розривковий концерт, 19.50 „Ревія мод" образець із життя Варшави, 20.05 Симф. концерт; у перерві Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.45, 22.50, 22.52 Спортові вістки, 22.55 Останні вістки, 23.00 Закінчення авдицій.

Субота, 3. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Рухавка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.30 Програма на нині, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Огляд видань, 12.13 Полудневий денник, 12.23 Концерт орк. Ш., 13.10 Домашнє господарство, 14.30 Концерт бажань, 15.35 Господарські вістки, 15.45 Для ст. дітей з нагоди тижня будови шкіл, 16.15 Концерт орх., 16.45 Посвячення дому союзу працівників терит. самоврядування, 17.05 Концерт солістів: Ольга Дідур-Вікторова спів, Жак Мармор фортепіян, 17.50 Сім монастирів і денеде домики, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Спів. реціталь Ів. Глядого з супр. форт., 18.25 Маймо милосердя над звіряткми (фейл.). 18.35 Програма на завтра, 18.40 Реклям. концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Концерт орх., солісти, 20.15 Воєк сучасної Польщі, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Камер. концерт, скр., форт., 21.30 Весела Сирена, 22.00, 22.08, 22.10 Спортові вістки, 22.15 Концерт орх. з участю Серг. Бенюмія (бас); у перерві о год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл., 23.30 Закінчення авдицій.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.93—89.50, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фунти англ. 26.43 — 26.27, Гульдени данцігські 100.20 — 99.80, Корони данські 117.39 — 117.09, Корони норв. 132.68—131.70, Кор. шв. 136.28—135.30, Марки фінл. 11.63 — —11.30, Марки нім. 138 — 133, Шил. австр. 99—98. Марки нім. срібні 149—144.

Акції.

Банк Польський 104.50, 103.50, 104, Цукор 27.50, 28, Вуголь 15.50, 15.25, Ліяьпол 13.75, 14.25, Островець 30.75, Старахович 35.75, 36.25.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 62, серії 76, 2. ем. 63, серії 77, 5 конв. 50.75, 6 дол. 69.50, 4 прем. дол. 46.50, 46.75, 7 стаб. 48.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 48—50, 4 прц. Л. З. Бк Г. 39—41. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 41—44, 4 прц. ГКЗ. 38.50—40, 4 і пів прц. ГКЗ. 40.50 — 43, 4 і пів прц. ІБК. 62.50—65, 4 прц. ЬГК. 61.50—63.

Долярівка 45.50—48, 5 інвест. 1. ем. 62—64, 2. ем. 63—65

Збіжжя.

Ціни льоко Львів	від	до
Пшениця одн.	23.00	23.50
Пшениця зб.	23.25	23.75
Жито І	16.25	16.50
Жито ІІ	16.00	16.25
Ячмінь одн.	17.50	17.75
Ячмінь на кашо	16.75	17.00
Овес І	13.75	14.00
Овес І а	13.25	13.50
Овес ІІ	13.00	13.50
Овес ІІ а	12.50	12.75

Інші курси без змін.

Останні новини

на сезон осінній і зимовий по цінах небувало низьких.

Галицький Магазин Новин, Львів, Галицька 15.

ДЛЯ ПРИКЛАДУ КІЛЬКА ЦІН:

НА СЕЗОН ОСІННИЙ І ЗИМОВИЙ ПО ЦІНАХ НЕБУВАЛО НИЗЬКИХ			
Вовна на сукні від	1.50	Ковдри сатинові	9.50
Вовна „Аегора"	3.00	Полотно	0.60
Вовна на комплєти	3.50	Дима на підштанки	0.70
Вовна на спідниички	4.50	Перкалїна колірова	0.70
Вовна на плащі	4.75	Зефір сірий	0.60
Шевйоти англійські	3.50	Шифон 80 шир.	0.85
Вовна на мундурки від	1.50	Полотно на простирала	1.20
Камгарн на студ. убр.	4.00	Атлас на постіль	1.00
Вельвети і штрукси	1.65	Пошевки від	1.25
Бай двосторонна	1.40	Простирала 2 метр.	1.35
Фланеля на шляфрока	0.80	Простирала на ковдри	1.80
Фланеля гладка	0.80	Ручники від	2.50
Фланеля на білля	0.65	Стирки до начиння	4.50
Коци	4.75	Хустинки від	0.30
			0.50
			0.15

Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 1. X. 1936.

Льоко ст. заладов.

Пшениця зб.	750 гр/л	5%	21.25—21.75	зол.
Жито зб.	700 „	3%	14.75—15.00	„
Ячмінь зб.	623 „	4%	16.55—16.50	„
Овес л. зад.	450 „	8%	12.05—13.00	„
Овес не зад.	468 „	8%	13.55—13.75	„
Гречка зб.	450 „	10%	17.00—17.50	„
Кукурудза жовта			13.25—13.50	„
Конопл. сім'я		5%	26.00—26.50	„
Соняшникове сім'я			27.00	„
Вика сіра			15.50—16.00	„
Вика темна			16.00—16.55	„

Ціни удержані. Тенденція нежсна.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 1. жовтня ц. р. кооперативам платив за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.15	зол.
кг. масла десер. бочкового вилучно з бочк. опакуванням	2.20	„
1 кг. масла експорт. вилучно в експортовим опакуванням дає зачет	2.20	„
1 л. молока	0.14	„
1 п. яець	3.40—3.50	„

Тенденція на масло і яйця сильна, на молоко знижкова.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 1. X. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг живої птиці, льоко подвірп птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без острїг, щонайменше від 1.70 кг. вагу	1.05	зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щонайменше від 0.80 кг. вагу	0.85	„
Качки товщені І. кл. щонайменше від 1.50 кг. вагу	0.85	„

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

КУПНО - ПРОДАЖА

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап, брокатів, таблеток сплати на вагу. Фрайлїх, Сикстуська 21. 2679 4—7

НАГОДА. Два жіночі футра з лапок і мурмлів, три футрові куртки, одне пальто з правдивих брайтшванців продам. Юлїян Глушевський, пл. Капітульна 3. 2816 1-2

МЕШКАННЯ

НА ДВІ ОСОБИ окрема кімната з харчем: Львів, Театинська 31. м. 5. 2818

МЕШКАННЯ з 3 кімнат і кухні, повний комфорт, при вул. Гевіпга 36, І. поверх, до винайму від 1. листопада ц. р. 1—2

НАУКА

ВІДКРИВАЮ нові курси французького, англійського і стенографії. Бухгальтерія, Машинописання. „Ecole Francaise" Баторія 34. 1/22 1—2

Подяка.

Прибита вижким горем по втраті нєзабудьмого Мужа, ред. Гриця Гладкого, почуваюся до обовязку зложити цією дорогою мою найщирішу подяку всім тим, що віддали останню прислугу Покійному. Зокрема дякую о. Евгенові Дуткевичеві, парохові церкви св. Петра і Павла у Львові, Президії УНДО за те, що ласкаво занялася похороном та звеличала його своїм предстоятництвом. Дяную також голові Повітового Народнього Комітету — Львів о. Романові Ганасові і членові Клюбу Українських Радних львівського повіту о. Миколі Землинському та представникам повіту селянам з окремих громад. Далі дякую за участь у похороні і за слова співчуття Товариству „Молода Громада", Т-ву Журналістів і Письменників ім. Ів. Франка, Т-ву „СУПРУГА", Кооперативі „Суспільний Промисл" та всім тим, що взяли участь у тому сумному обряді і в тих тяжких для мене хвилинах прийшли до мене зі словами потіхи та співчуття.

Дружина.

ОГОЛОШЕННЯ.

• РЯТУЄ ВОЛОССЯ усуває пергелі - запобігає випадї ДАЄ ГАРНУ буйну зачіску. • 2738 6-7

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозиковіч, — Львів, Домінїканська 4. 2554 22-60

РАДІОАМАТОРИ купують найдешевше у фірмі Електромат Казимира В. 47. 2021 1-4 Сикстуська 30

Шукаєте праці? — Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника!

ГОРДІЯ БРАСЮК. БЕЗПУТНІ Ціна 0.50 зол., з почт. перес. 0.65 зол.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 222 (14.471). Львів, субота 3. жовтня 1936. roczowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-050. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Квартально 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Убрання і пальта продає просто консументам ФАБРИКА УБРАНЬ Рот і Рудерфер Льв'ів, Леґіонів 3/1 (над кіном Паляс)

Кінець карієри Літвінова?

ПАРИЖ, 2. 10. ПАТ. „Ле Матен" твердить, що Літвінов чекає недалекої димісії. Недавно арештовано в Москві приватного дорадника і протеґованого Літвінова Раєвського; московські дипльоматичні кола власть, що Літвінов небавом уступить. На його місце прийшов би Потьомкін, Крестінський або Мікоян.

Паріська біржа отворена.

ПАРИЖ, 2. 9. ПАТ. Тому що законодатні палати ухвалили валютовий закон, нині отворено паріську біржу.

ДАЛЬШІ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ФРАНЦУСЬКОЇ ПРАВИЦІ.

ПАРИЖ, 2. 10. ПАТ. Міністерство внутр. справ повідомляє, що проти новоствореної „Французької суспільної партії" (якої головою є полк. де ля Рок) почалося слідство за привернення до життя розв'язаної ліги.

ЗНИЖКА ДИСКОНТОВОЇ І ЛЬОМБАРДОВОЇ СТОПИ.

ПАРИЖ, 2. 10. ПАТ. Ген. секретар Банку Франції повідомляє: від 1. ц. м. обнижено дисконтову стопу з 5 прц. на 3 прц., льомбардову — з 6 прц. на 4 прц.

ЗАМКНЕННЯ ПАРЛЯМЕНТАРНОЇ СЕСІЇ.

ПАРИЖ, 2. 9. ПАТ. В палаті послів і в сенаті відчитано декрет про замкнення надзвичайної сесії.

Перед блькадою Китаю?

ШАНГАЙ, 2. 10. ПАТ. Непримирене становище китайського уряду до японських домагань викликало консернацію в японських колах. Не виключене, що Японія намагатиметься зломити китайський опір блькадою кит. пристаней на ріці Янтсекіянг.

ПАНІКА В ШАНГАЮ.

ШАНГАЙ, 2. 10. ПАТ. Населення китайської та японської дільниці кинулося вчора втікати на терен міжнародньої концесії. Щоб запевнити лад підчас процесу проти 3-ох китайців, що убили японця, японські моряки обсадили важніші точки, окружуючи їх кільчастим дротом. Американські стежі кружляють по дільниці Тонкінг. Населення занепокоене.

ШАНГАЙ, 2. 10. ПАТ. Китайський суд засудив на смерть 2-ох китайців, що вбили стрільця японської маринарки. Третього підсудного увільнено.

АНГЛІЙЦІ ВТІКАЮТЬ З КИТАЮ.

ШАНГАЙ, 2. 10. Британська морська влада приготовлюється до евакуації англ. жінок і дітей з Ганкоу та інших пристаней, положених над р. Янтсекіянг, хоча запевнює, що нема причини до паніки.

Японські кола обчислюють китайські сили, зосереджені між Нанкіном і Шангаєм на 70.000.

ЯПОНІЯ ПРИГОТОВАНА НА ВСЕ.

ПЕКІН, 2. 10. ПАТ. Японський військ. атташе заявив, що яп. влада у Півн. Китаю видала розпорядки на випадок невдачі у японсько-китайських переговорах, що небавом почнуться в Нанкіні.

Страйки у Злучених Державах.

НЮ ЙОРК, 2. 10. ПАТ. У Рідінґ (стейт Пенсильванія) дійшло до сутички між поліцією і страйкуючими текстильними робітниками. 30 осіб ранено.

НЮ ЙОРК, 2. 10. ПАТ. Страйк залоги пароплаву „Президент Рузвельт" заліквідовано і він відчалив учора з 20-годинним спізненням з Нью Йорку, без пасажирів.

Пацифікація Абісинії.

АСМАРА, 2 10. ПАТ. 5. дивізія чорних сорочок знаменито виконала пацифікацію околиці Сімен, відбираючи населенню чимало зброї. Ані дощі ані важкий терен не перешкодили 5. дивізії перевести цю операцію.

У Мексику заводять лад.

МЕКСИК. 2. 10. ПАТ. Мінїстр фінансів наказав повернути земельні маєтки вартости 20,000.000 пезетів, сконфіскованих на основі законів про церковні добра, про рільну реформу й ін.

ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР" ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА 20.

приймає до обезпечення:

від огню: хатні й господарські рухомости, худобу, пашу, збіжжя, товарі, як теж будинки вільні від примусу обезпечення,

від крадежі з вломом: домашнє уряджения, товарі в крамницях і складах, готівку, векслі, вартісні папери, уряджения церков, канцелярій і бюр, машини до писання і рахування і т. п. 2065

Заощаджену готівку приймає НАРОДНА ТОРГОВЛЯ у Львові, Ринок 36. до обороту й опроцентування

Інформації писемно або устно.

За громадянську опіку над народніми вчителями.

Львів, 2. жовтня 1936.

Кваліфіковані фізичні та умові робітники мають свої професійні організації. Кожна професійна організація заключає з працедавцями збірні умови, веде реєстр, на випадок потреби дає оборону, допомогу і т. п. Одначе найважніше — це те, що така організація працівників має вирішний голос, хто і де має дістати якусь працю.

Зокрема ангажування кваліфікованих робітників на підставі опінії їхніх професійних організацій показалося дуже хосенним не тільки для самих робітників, але й для працедавців. З одної сторони сама професійна організація, отже найбільше компетентний, бо безпосередньо заінтересований чинник — має в той спосіб поважний вплив на регуляцію праці і на плянову й доцільну ліквідацію безробіття, а з другої сторони працедавець має певну гарантію, що пропоновані кандидати дійсно вартісні одиниці як під фаховим оглядом так і під оглядом моральним, громадянським і т. п.

До недавна умові приватні працівники не мали такого свого необхідного центру. Одначе обставини приневолили зорганізуватися їм у свою професійну організацію. Таку організацію мають й українські умові працівники — СУПРУГА., яка обединує українських приватних службовників і виконує супроти своїх членів ті чинности, як професійні організації супроти фізичних робітників. В останніх літах СУПРУГА. виробила собі вже настільки вплив, що змогла відвернути від своїх членів неодну прикру загрозу. З другої сторони настановлювання нових умовних працівників на підставі попередньої опінії СУПРУГА. набирає вже права громадянства

ТІЛЬКИ 1.50 Зол. „КРИНИЦЯ" КАЛЄНДАР на рік 1937

Порто 30 сот.

Як виглядає справа з українським народнім учительством? — Має воно найстаршу і найбільше заслужену професійну організацію — Взаїмну Поміч Українського Вчительства. Та організація побивається не тільки за своїх членів, що є вчителями у чинній службі, але заходиться у компетентних шкільних чинників, щоби приймати до служби молодих учительських кандидатів і кандидаток, щоби реактивувати у службі зредукованих, щоби привернули на українську територію перенесених і т. п. В тому напрямі ВПУВ помагає Українській Парляментарній Репрезентації в її практичних заходах.

Кожний зрозуміє, які морочливі і прикрі є того роду заходи, а успіхи тих великих заходів розмірно невеличкі. Знаємо, що міністерство освіти створило в цьому шкільному році 2.000 нових етатів у народньому шкільництві. Скільки з цього дістануть українці на українській території — покищо невідомо, ані не можна ще робити підсумків праці УПР у цьому напрямку. Однак українська прилюдна опінія затривожена вже одним багатомовним фактом: на Волині дістало посаду 300 поляків, учителів в Познанщини! Рішуче теж невідома громадська фізіономія новоприйнятих учителів. І саме тут відкривається поле для діяльности станової організації учителів.

Для нас важне не тільки те, **скільки** осіб дістало номінаційні декрети, але й те, **хто** саме дістав ці учительські посади. Чи дістали їх дійсно вартісні одиниці? Чи хосенні будуть вони у важкій учительській праці, чи хосенні для українського громадянства, з якого вийшли і для якого повинні працювати, чи оправдають надії тих чинників, які за ними побивалися?

За короткий ще час, щоби можна конкретно відповісти на ті дуже актуальні питання. За короткий час, щоби можна зоріентуватися в новому добутку, щоби можна зробити сякі-такі підсумки. Але вже нині дуже характеристичний і хвилюючий обяв якоїсь загальної пасивности з боку іменованих нових учительських сил. Хвилюючий, бо досі ніодин з новоіменованих учителів і вчительок не вважає вказаним вступити в члени ВПУВ, хоча членські обовязки для новоприйнятих членів є куди лекші, ніж для старших. Не чувати нічого, щоби вони втягалися до якоїсь громадянської, культурної, освітньої, чи економічної праці.

Не може бути для нас байдужною справою, чи син українського народу не відірвався від матірного пня та чи виконує він свій громадянський обовязок, який вкладає на нього національна приналежність, без шкоди для його службових обовязків та обовязків супроти держави, як державного громадянина і службовика.

Правда — завчасно булоб вже нині робити підсумки і кидати камінем на тих молодих людей, з яких більшість довгі роки чекала на кусник учительського хліба. Одначе не можемо й не сміємо втратити їх з евіденції. Окружні Відділи ВПУВ мусять найти до них дорогу, мусять їх пригорнути, мусять зробити з них повновартних і повноправних хосенних членів своєї станової учительської організації і цілого українського громадянства.

А в майбутньому слід справу поставити так, що всякі безробітні українські учителі і вчительки та вчительські кандидати мусять бути передовсім зареєстровані у своїй ВПУВ. Тільки зареєстровані члени ВПУВ можуть рахувати на підтримку при заходах на посаду. Ясна річ, що так ВПУВ, як також інтервенюючі в їхніх справах члени У.П.Р. мусять про кожного поодинокого знати, що це за людина і яка її дійсна вартість під оглядом педагогічним, громадянським і характеру.

Ми далекі від того, щоб когось з новоіменованих українських учителів і вчительок відсуджувати від національної чести і совісти. Покищо вони ще не зявилися, а які будуть — покаже недалека вже майбутність. Щиро бажаємо, щоби всі вони показалися повновартними, за якими не жаль було постояти.

Одначе, яка трагедія булаб, якщоб між ними трапився хтось, хто не варта того місця, яке заняв зі шкодою для іншої корисної людини! Тому доконче треба звернути увагу на необхідність реєстрації у ВПУВ, і якщо прийде знову черга побиватися, — то вже знатимемо за ким.

І. Г.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

НОВА КНИЖКА:

МИХАЙЛО РУДНИЦЬКИЙ:

Від Мирного до Хвильового.

440 сторінок. Ціна 5 зол. (Порто 60 сот.)

ЗМІСТ:

Мета й метода — Наш XIX-ий вік — Напрямки та напрямні — Панас Мирний — Михайло Старицький — Карпенко Карий — Іван Франко — Агатангел Кримський — Володимир Самійленко — Леся Українка — Михайло Коцюбинський — Йосип Маковей — Ольга Кобилянська — Василь Стефаник — Лесь Мартович — Марко Черемшина — Микола Вороний — Богдан Лепкий — Михайло Яцків — Петро Карманський — Сергій Єфремов — Володимир Винниченко — О. Олесь — Гриць Чупринка — Микола Філянський — Степан Васильченко — Спиридон Черкасенко — Микола Хвильовий — Нова доба — нова література — Життєписи і твори — Бібліографія.

Замовлятн у Видавництві „Діла“ і у всіх українських книгарнях.

Анґлійські консерватисти проти пацифізму і звороту мандатних областей.

ЛЬОНДОН, 2. 10. ПАТ. На вчорашньому конгресі брит. консерватистів-уніоністів виголосив сер С. Гор промову на тему збройнь. Військово слаба Анґлія — сказав він м. ін. — не може виповнити своїх зобовязань супроти збірної безпеки. Здійснення програми збройнь проходить якнайскорше. Анґлія не може думати про ніякє розброєння, доки її збройня не осягнуть середбаченого рівня. Присутні ухвалили резолюцію проти однобічного пацифізму. Опісля по дискусії конгрес вузького пацифізму. Опісля по дискусії конгрес серед ентузіязму ухвалив другу резолюцію, у якій домагається від уряду запевнення, що справа реанґлізації з якоюнебудь мандатної кольонії не може навіть бути предметом дискусії.

Звертаємо увагу

на охоронну марку наших безконкуренційних

ПАПЕРЦІВ і ТУТОК (повиноток)

„Калина“

Ще про недугу та причини димісії п. Тітулєску.

Букарешт, 30. вересня 1936.

Заграничні преса знов заговорила про відомого румунського дипльомата. Цим разом не про справжні чи одогадні успіхи, а про стан його здоровля. Недавній всевладний румунський міністр Тітулєску захворів на якусь темничу, для життя дуже небезпечну, недугу. І на тему цієї недуги читаємо всілякі фантастичні версії.

Деякі французькі газети пишуть просто що „цього балканського велитня втроїли на однім бенкеті, який відбувся по парадах в Монтре“. Рясні сльози проливає чеська преса: на її думку, недуга „хорошителя мира на Дністрі“ зупинює на якийсь час дальший розвиток совітсько-румунської приязни, на котру рахував президент Бенеш. Затужили теж за п. Тітулєску „Ізвестія“ та „Журналь де Моску“, забуваючи на ті лайливі слова, якими 10 літ тому обкидували особу „версельського прислужника“, та який тепер авансував на „найвидатнішого піонїра антифашизму на Балкані“. Зате частина опозиційної преси в Румунії навязує недугу п. Тітулєска до його несподіваної димісії. Стан його здоровля погіршився ніби в тому моменті коли він, нічого не передчуваючи, вичитав у газетах, що його усунули від керми закордонних справ.

Щодо причин тієї димісії, то хоча справа вже ясна, проте ласа на сензації преса знову її відгріла. І так напр. в одному совітофільському щоденнику читаємо, що „жорстоке (?!) віддалення Т. це інтрига ревізіоністичних держав“. Італія та передовсім Німеччина (читаємо там) зацікавлені, щоби праві румунські угрупування (націоналістихристіяни Куза-Гоги, фронтівці д-ра Вайди та гвардійці Кодряну) обєднались в один союз проти зростаючих впливів Совітів. Правдою є, що навіть ліберальний уряд Татареску, який далі ще держиться великої союзниці — Франції — та зрадив дразнити фінансових кол (жидів!) „правим ухилом“ — приневолений потурати діяльності фашизуючих та антисемітських організацій. Бо проти кертичної роботи звеличників „демократії“ (читай: большевизму) та „людового фронту“, проти хмари комуністичних агітаторів, що вживають найріжнородніших фірм і „недоторканих“ плащиків, — не можна охоронити держави тільки гострими законами та вічним продовжуванням стану облоги. Міністр внутрішніх справ Інкулец як бесарабець відповідно оцінив московський підступ і вибрав доцільніший засіб проти зарази комунізму; влекшив згаданим правим партіям вести організаційну діяльність також в областях стану облоги.

І на цім тлі прийшло до повищих розбіжностей між ним та п. Тітулєском, який рішуче домагався розвязати праві групи, щоби „не наражувати добрих взаємин із Совітами“. Коли ж загострилась пресова та вічева пропаганда проти жидів, лівих фронтів та проти військового союзу з Совітами — Тітулєску вжив ще раз даремних заходів завернути ліберальний уряд від такої „небезпечної фашизуючої дороги“. У відповідь на це вмішання до внутрішньої політики — прем'єр Татареску перевів усунення п. Тітулєска від керми міністерством загр. справ. Цей акт оправдано вручним аргументом: „Тітулєску не належав до урядової (ліберальної) партії і був запрошений до співпраці тільки як знавець для скріплення союзу Малої Антанти та Балканського Порозуміння“.

Однак таке офіціяльне вияснення не є переконливе: Тітулєску вправді дійсно не був партійним членом, однак у румунській дипльоматії працював 20 літ та заступав тоді з успіхом інтереси своєї держави. Був він надзвичайним послом в Льондоні й у Женеві та кілька разів міністром закордонних справ при різних міжпартійних коаліціях (ліберали Йона та Вінтіля Братіяну, царистів Меніва та Вайди; а потім знов у ліберала Дуки й Татареску). У кожнім кабінеті був він рішальним чинником. Влучно замічує французький публіцист Жіль Заурвайн, що постійні успіхи Тітулєска збільшували його вплив, але й збільшували ряди його особистих противників.

Однак крім успіхів — на рахунок п. Тітулєска мусіли йти також і самостійні виступи румунського дипльомата, які не подобались урядові в Букарешті. Пригадаємо кілька таких вискоків, що часом може потішали „миролюбного“ Літвінова, зате ніяк не покривались з загально-краєвою політикою румунського уряду. Цього року напр. зложив п. Тітулєску протест Малої Антанти та Балканського Союзу проти вмаршу німецьких військ до Нодренії. Показалося, що цей протест

вію Тітулеску без ніяких окремих уповноважень від інших союзних балканських держав та викликав через те непорозуміння з грецьким міністром.

Інший такий самовільний виступ відбувся на конференції в Монтре, коли Тітулеску поборовсь внески англійського делегата та все прилучувався до виводів Літвінова. Крім згаданих виступів проти „німецької кровожадности" та „англійської заборчости", мав він теж один прикрий випадок з італійськими журналістами, що однозгідно висвистували його промову, що надто боронила Абісинію.

До цих трьох виступів на міжнароднім арені треба ще зачислити один подібний випадок, що стався в румунськім парляменті. В минулій парламентарній сесії, коли представник „Мадярської Партії в Румунії" домагався привернути деякі права мадярській меншині в Семигороді, в гострий спосіб накинувся на нього Тітулеску. Не нам судити, чи таке становище того впливового політика корисно відбилося на румунській політиці супроти меншин. Але догадуємось, що таке саме становище торкається скарг *Української* меншини...

Каже пословиця: „До часу дбанок воду носить". І той дбанок розбився, коли вдарила по ньому московська дволичність. Коли вже не було тайною, що п. Літвінов настирливо запрошувався до Букарешту, щоби тут стрінутись з пп. Тітулеском та Бенешом, — то румунський прилюдний опінії було цього забагато. Уряд не бажав посередничати між Совітами та Югославією, — котрій зовсім не належить на приязні із Комінтерном — та поспішно звільнив Тітулеска від дальших обовязків.

Така немила зміна дуже вразила Москву і вже кружляють вістки про відкликання дотеперішнього „за млявого" совітського посла Островського та про висилку нових „полпредів" до Букарешту. „Матен" майже переконаний, що новим сов. послом в Букарешті буде „сам" Молотов — а Островський верветься до Москви на місце „товариша наркома" заграничних справ.

З тієї метушні видно, як боїться Москва втратити і ту одиноку випадову браму до Европи,

Чи Ви, Пані, знаєте вже

грибовий сос?

в кістках KNORR

Просимо ще нині зажадати в ціли випробування 1 кістку та рецептову брошурку. Крім цього вишлемо пробку іншого, також знаменитого фабрикату, вартости коло 1.— зол. безплатно.

KNORR. Poznań — Starołęka.

Віденський сальон футер і робітня

Е. Вайнінгер, **Львів, фредра 5.** Тел. 286-35

напроти кавярні „Рома".

Приймає жіночі і мужеські футра на замовлення і до перерібок.

Наше гасло: **„Шик—Мода—Елеганція".** 2751 3—10

ніку викупила за дорогу ціну признати Бесарабію як не совітську територію".

Чи вдасться Літвінову використати такі нагоди, як румунсько-мадярське напруження та граничні спори із Болгарією — сумніваємось. На всякий випадок многообіцяючий експеримент із добросичливим Тітулеском не вдався. Так само річ дуже непевна, чи цей заведений дипльомат повернеться до активної політики. Правда, йдуть поголоски, що опозиційно націонал-царистична партія вибере Тітулеска своїм почесним головою. З тою метою мав д-р Луцу (заст. голови цієї партії) відвідати у Парижі міністра Дельбоса та в Ліоні совітофіла Еріота. Але чи вдасться ця хитра комбінація Блюма—Літвінова — це ще питання.

Покищо втратив Татареску цінного співробітника, але зразом позбувся дальших докучливих вимог московської приязни і марева вічних прикрих несподіванок. Замість сумнівних обітниць панархізованої Росії та Франції вибрав румунський премієр можливість направити зносини із трьома поважними контрагентами: Англією, Німеччиною та Італією.

Д-р О—ко.

З нашої кооперації.

ЗІЗД ОКРУЖНИХ КООПЕРАТИВНИХ ОСЕРЕДКІВ У ЛЬВОВІ.

Вчора 2. ц. м. відбувся у Львові, скликаний Центросоюзом, Зізд окружних кооперативних осередків. На порядку дня був стан кооператив для заг. закупу і збуту та збут хліборобських продуктів. Докладніші відомости подамо окремо.

ВИСЛІДИ ПРОТИБОРГОВОЇ АКЦІЇ В 1935 Р.

Провід української кооперації від кількох літ змагає до того, щоб увільнитися від болька, який підтинає її сили, а саме від т. зв. лядових боргів по кооперативах для загального закупу і збуту. Зроблено вже в цьому напрямі багато, бо коли в дні 31. XII. 1930 р. стан боргів був 3 мілл. 60 тис. зол., то на день 31. XII. 1935 р. зменшився він до 1,533.000 зол., себто на половину. Зокрема в 1935 р. поменшилися борги у всіх кооперативних районах, окрім району Буська, пересічно на 11%. Весна 1936 р. принесла в цьому напрямі знову деяке погіршення, передновок змусив кооперативи до поновного боргування, так що борги знову зросли, однак осіння протиборгова кампанія, яку зачинає кооперація, принесе, можна сподіватися, знову позитивні висліди. Рев. Союз видав строгий наказ, яким доручив безоглядно припинити боргування по кооперативах та стягати залеглі борги.

ЗАТВЕРДЖЕННЯ НОВИХ РЕВІЗОРІВ Р.С.У.К.

В Урядовім Деннику Міністерства Скарбу з 10. вересня ц. р. ч. 24, поз. 729, оголошено, що провідник Кооперативної Ради уповажнив до переводження законних ревізій у союзних кооперативах: Теофіля Кульчицького, інж. Адама Мицика й інж. Богдана Нижанківського.

ЗАКРИВАННЯ СМЕТАНКОВИХ ЗБІРЕНЬ НА ВОЛИНІ.

Минулого місяця закрила адміністраційна влада сметанкову збірню Р. М. Жидичин у Свозі і збірню Р. М. Лаврів у Баківцях. Делегаціям обох кооператив заявив віцестароста Іванський, що обі кооперативи не будуть натрапляти на ніякі перешкоди адміністраційної влади з хвилиною, як підуть звязки з Маслосоюзом...

ПРАЦІВНИКИ УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ.

„Госп.-Кооп. Часопис" подає на основі квестіонарів, виповнених 2813 кооперативами такі дані щодо скількости працівників, занятих в українській кооперації: З кінцем 1934 р. мала українська кооперація (2813 кооператив усіх видів і ступнів) **12.651 працівників** (у проводі кооператив 8345, у канцеляріях і крамницях 2987, у магазинах 25, у виробничих варстатах 1294). З цього вищу освіту мало 476 працівників, середню 714, нижчу 5419. Без шкільної освіти було 6042, зпоміж яких тільки 274 перейшли кооперативні курси. В 1934 р. прийнято нових працівників 2217, звільнено 1896.

Поміж названими вище 12651 працівниками було 614 жінок.

В цім зіставленні нема працівників Р.С.У.К., яких є 101, в цьому 50 з вищою, 26 зі середньою і 25 з нижчою освітою.

Працівниками без шкільної освіти є всі ті, що не мають закінченої 4. кляси народньої школи.

РУХ ЧЛЕНІВ У Р.С.У.К.

У вересні ц. р. приняв Рев. Союз Українських Кооператив у свої члени 10 нових кооператив і видав згоду на заснування та зареєстрування 8 нових кооператив. Вичеркнено з членів одну Рай. Молочарню, яка сфузіонувалася з другою.

В. Л.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 19

Українські політики.

Сильвети наших давніх послів і політичних діячів.

ВАСИЛЬ ЯВОРСЬКИЙ.

Василь Яворський — це перший організатор Лемківщини, що живучи в Новому Санчі, започаткував і вів потім довгі роки здорову українську національну працю на тій українській землі. Ставши послом до Державної Ради з рогатинської виборчої округи (вибраний у 1900. р.) був завжди незалежним послом і працював у віденському парляменті з Романчуком, Михайлом Королем та Андрієм Косом.

Першою справою, якою Яворський займався в парляменті, була доля наших „заточенців", скарбових урядовців, перенесених на Мазури. Всі вони були переслідувані за їх українську народність і за працю для неї. Отсю справу рушив він в місця, хоча не зовсім міг її наладнати.

Василь Яворський був сам тоді скарбовим урядовцем на становищі начальника скарбової округи в Бережанах та знав добре всі переслідування українців. На цій підставі своїми інтерпеляціями в парляменті гостро напирав на віцепрезидента Краєвої Дирекції Скарбу у Львові, пізнішого міністра скарбу д-ра Витовта Коритовського, щоби зліквідувати перекидання українців на Мазури. Сам д-р В. Коритовський не ставився неприхильно до українців, але супроти опору поляків не міг усього зробити відразу.

Другою заслугою Василя Яворського на віденському терені було створення української пресової служби за кордоном, щоб осьтак зацікавити широкий світ українською справою.

До того він приєднав українського публіциста Романа Сембратовича, людину незвичайно спосібну і працьовиту. Сембратович написав тоді розправу п. н. „Польонія ірредента" та розкрив перед світом усю галицьку дійсність і суть змагань польської шляхти, яка супроти українського народу в Галичині перетворилась у польську гакату.

А щоб постійно піддержувати зацікавлення чужинців українською справою та добути трибуну перед Европою, започаткував Василь Яворський порозуміння Українського Клюбу послів у Відні з Народнім Комітетом національно-демократичної партії у Львові, щоби спільними силами заснувати український часопис у німецькій мові. Такий часопис став виходити під редакцією Романа Сембратовича у травні 1903. р. під назвою „Рутеніше Ревї" у Відні.

Дещо пізніше змінено назву того органу на „Україніше Ревї" і він виходив аж до вибуху світової війни під редакцією д-ра Володимира Кушніра. Отсим видавництвом найбільше цікавився Василь Яворський і він головно підтримував його своїми грошевими засобами.

Яворський був також знаним добродієм української молоді, що в тяжких хвилинах свого життя находила у нього завжди поміч і підтримку. Він підтримував теж власним коштом цілі роки українську організацію в Новому Санчі

Д-Р АНДРІЙ КОС.

Д-р Андрій Кос, адвокат у Калуші, вийшов послом до Державної Ради дня 13. грудня 1900. р. Галицькі практики і виборчі зловживання довели були до того, що при тих виборах до парляменту вийшли всього чотири незалежні посли і чотири посли угодові. З незалежних послів вийшли: д-р Андрій Кос з пятої виборчої курії та Юліян Романчук, д-р Михайло Король і скарбовий радник Василь Яворський з четвертої виборчої курії. З нагоди тих виборів до парляменту поширилась була у нас легенда, що „руський хрунь ще великий"... Свій вибір завдячував Андрій Кос незвичайно сильній організації, що її поширив був д-р Іван Куровець лікар у Калуші разом з ним.

Наші опозиційні посли зложили на засіданні Палати Послів у Відні дня 5. лютого 1901. р. заяву цього змісту, що застерігаються проти того, щоб послів вибраних безправно вважати легальними заступниками українського народу; далі в заяві було сказано, що вони візьмуть участь у позитивній роботі парляменту, добачуючи у відповідній виборчій реформі та в справедливому національному законі головний засіб до усунення політичної кризи.

Президент міністрів д-р Кербер заявив, що вітаючи новий парлямент, що його уряд — це люде праці, які горяче бажають, щоб чим скорше за-

„Тиждень вселюдної школи".

Живемо серед повені публичних збірок. Надбули вони нам усім, повна річ, але є між ними такі, від яких не слідувалоб нам недбало відмахнутися. До таких належать м. ін. збірки на будову вселюдних шкіл. Погляньмо на справу ближче.

Вже три роки існує Товариство Підтримки Будови Вселюдних Шкіл. Як сама назва вказує, установа ця займається вселюдними школами, при чому діяльність її заключається в: 1) будові нових вселюдних шкіл, 2) викінчуванні вже зачатих шкільних будинків, 3) основних ремонтах старих шкіл, які не відповідають найпримітивнішим вимогам гигієни. Крім цього Т-во П.Б.В.Ш. дає позички на будування криниць, господарських будинків, на переводження канналізації тощо. За три роки свого істнування Товариство П.Б.В.Ш. виплатило 840.450 зол. на викінчення 731 шкільних саль і 94 мешкань для вчителів, а за 20.000 зол. закупило для 140 шкіл львівської шкільної округи 72-томові, переплетені, шкільні бібліотеки.

Діяльність Товариства найкраще ілюструють фотографічні знимки, що показують давні й теперішні шкільні будинки — поред акцією Товариства й після його помочі. Тільки тоді, коли уявимо собі ті тисячі саль, старих, переповнених, часто з грибом, ті правдиві розсадники всяких бактерій і порівнаємо їх з веселими, ясними, великими салями, що станули на їх місце — вповні оцінимо працю, до якої станув гурток громадян.

Однак і найкращі заміри Товариства, без помочі всього громадянства, лишаться плянами на папері, а сотні тисяч дітей дальше тратитимуть здоровля в гнилих шкільних будинках, або опиняться поза школою. Товариство будує школи в рідних місцевостях, без огляду на національний склад населення. Потреба шкільного будинку — незалежно від мови навчання, незалежно від національних відносин — одинокий рішальний момент у праці Товариства. Безсторонне й льояльне становище Товариства П. Б. В. Ш. супроти українського населення вимагає того самого й від нашого громадянства. Ми повинні взяти по силам участь у всіх працях того Товариства. А підчас „Тижня вселюдної школи" — 2.—9. жовтня ц. р. — повинні ми зазначити наше відношення до праці Товариства, жертвуючи хочаб найдрібніші датки на його потреби.

Український хліб для еспанських комуністів.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ПОМІЧ.

МОСКВА, 2. 10. РО. Преса подає за комунікатами ТААС'а, що недавно збудований корабель „Кубань" відчалить небавом з Одеси до Еспанії з харчами для тамошнього населення.

(ВУ). Преса Совітської України дальше описує збіркову акцію серед українських робітників і колхозників на підмогу для червоної Еспанії. Залоги чорноморських кораблів, що перебувають закордоном, оподатковують себе на підмогу Еспанії.

14,000.000 РУБЛІВ ДО ЕСПАНІЇ.

МОСКВА, 2. 10. ТАСС. Як повідомляє Центр. Рада Професійних Спілок СССР, до нині зібрано на еспанських жінок і дітей 14,011.000 рублів. За ці гроші закуплено харчі, які вислано на кораблях „Кубань" і „Нева".

ДЯКУЮТЬ „СОВІТСЬКОМУ НАРОДОВІ".

(ВУ). Як подає „Комуніст" з 27. вересня, з нагоди святкування 10. роковин істнування дістав німецький район ім. Фріца Гекерта (дніпропетровської округи УССР) письмо такого змісту: „Еспанський народній жіночий комітет для боротьби з війною і з фашизмом витає район ім. Фріца Гекерта та горячо дякує **совітському народові** за солідарність з бойовниками Еспанії. Цей привіт вислала відома Пассіонарія (комуністична посолка до кортезів Дольорес Ібаррурі).

ПРОГРАМА ГЕН. ФРАНКА.

БУРГОС, 2. 10. ПАТ. Вчора рано на святочному засіданні тимчасової хунти генералові Франкові передали владу голови держави. Опісля ген. Франко у промові заявив, що майбутній есп. уряд буде намагатися привернути суспільний лад, запевнюючи працю всім робітникам, шануватиме релігійну свободу та заключить торговельні договори зі закордоном. З краями, що боряться проти нашої цивілізації не матиме ніяких взаємин.

БОЇ.

ЛЯ КОРУНЯ, 2. 10. ПАТ. Як стверджує урядовий комунікат, повстанці заняли м. Сан Крістобаль на відтинку Гвадалахара та м. Санта Анна на відтинку Гренади; обі місцевости мають велике лучбове значіння. Під Алькалею і Ля Редль згинуло понад 100 червоних. Під Авілею націоналісти відбили червоних, що втратили 53 людей.

ОВІЄДО, 2. 10. ПАТ. Червоний літак скинув над містом 12 бомб, убиваючи 9 осіб.

МАДРИД, 2. 10. ПАТ. Червона піхота відбила під Сігуенцою (арагонський фронт) великий наступ червоних, що втратили понад 200 осіб.

ПО ЦІЛОМУ СВІТІ.

Бельгійський міністер господарства Пилип Ван Ізакер приїхав до Польщі і звидів Катовиці, кілька промислових заведень. Величку та Краків.

На **Литві** почався політичний процес проти 37-ох селян.

Італійська рада міністрів збереться 5. ц. м.; правдоподібно 6. ц. м. отворять італ. біржі. Велика фашистівська рада збереться 18. ц. м.

УХВАЛИЛИ АВТОНОМІЮ ДЛЯ КРАЮ БАСКІВ.

МАДРИД, 2. 10. ПАТ. Кортези ухвалили одноголосно автономний статут для баскійського краю та вотум довіря.

ТАКОЖ СУДІВНИЦТВО.

(РО). „Правда" з 28. вересня містить цікавий опис суду зносковського району: Судовий будинок майже зовсім розвалений, суддя працює від років, дарма що районовий виконавчий комітет його не затвердив. Зпоміж 300 лавників приходить постійно 8, все ті самі, вони отверто радяться зі сторонами й свідками та беруть хабарі. Прокуратор відкликується проти всіх присудів місцевого судді.

НЕ ПОТВЕРДЖУЮТЬ І НЕ ПЕРЕЧАТЬ.

МОСКВА, 2. 10. ПАТ. Ніхто не сумнівається, що К. Радка арештували. Офіційні кола заявляють, що не можуть цього потвердити, ні заперечити.

МОСКВА, 2. 10. ПАТ. Народнього комісаря лісового промислу Лобова усунено; його місце заняв Іванов.

Лугове життя в Бучаччині.

Рік 1936-ий зазначився в бучацькому повіті сильним розвоєм Лугової Організації і під оглядом чисельним і під оглядом організаційно-виховним. Під цю пору є зареєстрованих у нашому повіті 48 лугових товариств; з цього числа 30 товариств є вже під оглядом організаційним і тіловиховним вповні зрілі до активної роботи, а решта (18) є в стадії вишколу під проводом Старшин „Повітового Лугу".

Показчиком діяльности поодиноких лугових осередків у повіті були районові лугові свята-фестини, яких улаштовано цього року 18 у рідних околицях повіту. В початках не дозволяло тутешнє староство на участь у таких святах луговим відділам зі сусідніх сіл, одначе завдяки інтервенції лугової централі у вищих адміністраційних чинників староство змінило свою поведінку і від 1. серпня ц. р. дозволяє вже на участь у таких районових фестинах „Лугам" з інших місцевостей.

До найкращих районових свят треба зачислити фестини в Бариші, Григорові, Жизномирі, Ліщанах, Трибухівцях, Сороках і Заліщиках Малих. Пересічне число вправляючих на цих пописах було від 200—400 луговиків і луговичок. Дуже гарні свята відбулися також у Вербятині, Озерянах, Вичілках, Слобідці Горішній, Кослирині, Рипинцях, Зеленій, Бобулинцях, Добропілі, Бертниках, Ковалівці, Новосілці Язловецькій і Чехові. Пересічне число вправляючих на цих фестинах було 80—150 луговиків і луговичок. Програми цих районових свят були дуже ріжнородні й ефектовні. Кожне таке свято зачиналося походом лугових відділів у супроводі орхестри через село на площу вправ, відтак було отворення свята промовою делегата „Повітового Лугу" і підспіванням лугового гимну, потім ішли пописові вправи, народні танці, вежі і т. п., а на закінчення відбувалася дефіляда всіх відділів перед Луговою Старшиною.

Ці свята залишили в тих селах, де вони відбулися, незатерте враження. Здисципліновані кольони добре вимуштрованих луговиків і луговичок, ефектовно виведені вправи та імпозантний похід доказали, що не вмерла стрілецька слава, а живе вона в народі і що носіями цієї слави є у нас Лугове Брацтво.

З великим жалем і розчаруванням прийняли луговики вістку, що повітове староство в Бучачі й Воєвідський уряд у Тернополі заборонили повітовий луговий здвиг в Бучачі, бо тут хотіли вони перед широким загалом суспільности показати вислідн своєї праці і лугової здисциплінованости. Одначе ця заборона не то не спинить роботи в повіті, але навпаки: скріпить її і тут покажуть луговики, що вони не тільки вміють гарно маширувати, вправляти і носити лугові однострої, але якщо зайде потреба, то з затисненими зубами

чалася правильна діяльність парляменту і як першу справу предкладає нормальний державний буджет.

Зараз в адресовій дебаті промовив посол д-р Кос. Він виступив безпощадно проти панування польської шляхти, що проклямує вже політику вільної руки, бо польська шляхта — казав він — здібна до всього — навіть до вбивства; вона створила собі спеціяльних інкамерованих русинів, вибраних таким обманством, як члени Кола Польського, бо за п. Барвінським і його компанією не стоїть ніодин українець! Далі сказав він, що національне питання є справою народньої чести і тому воно мусить бути насамперед полагоджене. Закінчив Кос свою промову тим, що ми нічого більше не бажаємо, як тільки того, щоб у Галичині респектовано закони.

Відтак наші опозиційні посли зорганізувались разом з послом Миколою Васильком з Буковини в одному Клюбі та вибрали головою Клюбу посла Романчука, заступником голови посла Василька. Львівський посол Ернест Брайтер самостійний соціяліст приступив до цього Клюбу як госпітант. А посол Барвінський зі своїми товаришами вступив до клюбу словінців-клерикалів.

Тоді Народній Комітет, як начальна екзекутива національно-демократичної партії, не був вдоволений з перших виступів наших опозиційних послів у Державній Раді і тому предложив на руки голови посла Романчука свої домагання: підносити в парляменті основні постуляти нашого народу, як поділ Галичини й етапи, що ведуть до цього: поділ Ради Шкільної Краєвої і намісництва, переведення рівноправности нашої мови, заснування українського університету, введення загального рівного голосування, податкова реформа та викуп більшої посілости.

В днях 29. і 30. квітня 1901. р. були розруси безробітних у Львові. Депутації робітників відповів намісник граф д-р Лев Пінінський у Львові, що президент міністрів д-р Кербер не допускає до державних робіт. А на це відтак заявив президент міністрів у парляменті, що намісник сказав неправду, бо він (президент міністрів) уповажнив львівське намісництво, щоби приступило до зужитковання кредитів на державні роботи. Це використав польський посол соціяліст д-р Гнат Дашинський у парляменті і сказав, що в Галичині ксьондзи, князі і графи крадуть, як звичайні злодії...

А наш посол д-р Кос зачав опісля промовляти своїм іменем, а не від Клюбу. Та йому президент Палати Послів відобрав голос, бо він не говорив до предмету наради. Було це дня 14. травня 1901. р.

Посол д-р Андрій Кос попав був у такий стан, що став ницити ріжних людей і нарешті й сам заломився...

З того часу замітне ще те, що посол Романчук і товариші поставили були внесок на поділ Галицької Ради Шкільної на польську й українську секцію.

(Далі буде)

стануть кріпко на своїх становищах і ніяка перешкода, ніякі заборони не завернуть їх від раз наміченого шляху. Щасть Боже, вам, молоді хлопці і дівчата, у вашій праці! Ви мусите перемогти, бо у вас завжди бадьорий дух і тверда віра в доцільність і корисність вашої праці.

Читайте „Діло"!

ІТАЛІЯ — ЦІСАРСТВОМ.
Дипльоматичні зміни в Італії.

ПАРИЖ, 2. 10. ПАТ. Кружляють непотверджені поголоски, що амбасадор Гранді покидає Льондон і вертається до Риму, де обійме мабуть одно з вищих становищ у фашистівській партії. Від дня 28. ц. м., значить від річниці фашистівського походу на Рим, будуть імовірно переведені ріжні зміни у внутрі партії. Секретар партії мав би бути водночас міністром закордонних справ. **Італію проклямують цісарством і створять становище канцлєра імперії.** В кожнім разі цьогорічну річницю святкуватимуть незвичайно врочисто. В Римі відбудеться тріюмфальна дефіляда військових частин, які брали участь в абісинській війні.

КАЛЄНДАР РІК 1937

КРИНИЦЯ

ЦІЛОРІЧНА НАСТІЛЬНА МАЛА ЕНЦИКЛЬОПЕДІЯ.

Окрім всяких цікавих та актуальних статтей найдете там великий відділ правної поради.

— Що каже закон про виселювання мешканців з прикордонних повітів.
— Як виєднати податкові полекші по стихійних нещастях (град, повінь, посуха, сарапча).
— Як дістати пашпорт на виїзд за кордон.
— Кілько грошей можна взяти з собою за границю.
— Як старатися про відписання або розложення на сплати судових коштів.
— Як доходити відшкодування за шкоди, спричинені військом у часі маневрів.
— Які тягарі буде мати населення підчас війни.
— Закони, які необхідно кожному знати.
— Таблиця обчислювання відсотків.
Календарь вагітности в домашніх звірят.
Нові виховні методи. — Медицина і громадянство. — Лікарські поради. — Практичні поради. — Кухня. — Харчеві буджети. — Тижневий спис страв ощадної господині. — Сучасна косметика. — Жіноча частина.
Наше місто і містечко.
Найновіший огляд промислу і торговлі.
Матеріяли для пізнання краю і чужини.
Гарні, цікаві ілюстрації.

Коштує тільки зол. 1.50 — порто 30 сот.

Дістати можна у всіх книгарнях та у Видавн. „Діло" — Львів, Ринок 10/11.

Зїзд Окружних Союзів Кооператив у Львові.

В пятницю 2. ц. м. відбувся в салях Української Бесіди у Львові Зїзд Окружних Союзів Кооператив, скликаний Центросоюзом. На порядку нарад були поза відкриттям Зїзду дві справи: 1) Загальне господарське положення та організаційні справи і 2) справи збуту хліборобських продуктів. На Зїзді явилися представники усіх окружних кооперативних осередків крім одного.

ВІДКРИТТЯ ЗІЗДУ.

Відкрив наради Зїзду голова Ради ЦС сен. Остап Луцький, який накреслив зовнішні умовини праці для цілого виду сільської закупочно-збутової кооперації, почім подав до відома, що в 1935 р. не тільки Окружні Союзи Кооператив виказали активний вислід операцій, але виказали активний вислід усі низові кооперативи для загального закупу й збуту, а навіть ціла українська кооперація, яка закінчила цей рік білянсовою надвишкою в висоті чверть міліона зол. Протягом 1935 р. збільшилося число фізичних членів в усіх низових кооперативах на поверх 41.000, так що ціла наша кооперація обеднувала вже з кінцем 1935 р. 526.000 членів. Предсідник закінчив свою промову признанням за дотеперішну плянову й пильну працю Союзів та закликом вести цю працю далі зі збільшеним запалом і скріпленою вірою в успіх на основі вже осягнених поважних успіхів.

ХІД НАРАД.

Перший реферат про загальне господарське положення та організаційні справи виголосив дир. Центросоюзу Ю. Шепарович. Супроти великих господарських і валютових перемін у світі стоїмо перед великими торговельними трудощами, покищо головно в експорті. У звязку з тим дав референт низку інструкцій Окружним Союзам щодо торговельної політики. У дальшім ході реферату торкнувся ріжних організаційних справ Союзів, між іншими відношення до приватного українського купецтва, потреби більшої співпраці з Сільським Господарем, справи кооперативних свят та інших імпрез. Врешті дав інструкції у біжучих справах торговельних.

ДИСКУСІЯ.

Над рефератом дир. Шепировича розвинулася дискусія, в якій забирали голос:

Дир. Семянчук (Станиславів) торкнувся відношення чужого приватного купецтва та картелів до української кооперації. Активізація тих чинників супроти української кооперації в повнім ході. Мусимо приняти цю боротьбу і виграти її хочби дорогою бойкотів поодиноких торговельних артикулів. У відношенні до приватного українського купецтва не хочемо вести боротьби, але на селі нема місця на приватника. Приватне купецтво на селі не дає ніякої громадської користи. Наші промислові станиці повинні більше дбати про свою рекляму у формі тревалих внесок.

Дир. Наконечний (Станиславів) порушив справу конечности кооперативного збуту овочів та городовини. Сільські приватні купці в Борщівщині закуповують товари і збувають продукти у чужих гуртівників. З такими людьми кооперації не подорозі.

Дир Г. Няньчур (Тернопіль). Підложа до розвитку приватної української торговлі дала кооперація, яка розбурхала торговельні нахили в нашім народі. Це явище треба нормувати, щоби воно виходило на користь, а не на шкоду народу. Агрономічна праця на селі вже приносить свою користь і люди її бачуть та горнуться до неї.

Дир. Станимир (Перемишль) торкнувся актуальних справ. Народна Торговля повинна приймати в члени і обслугувати приватних купців, у яких найшли би збут також ті артикули, якими не торгує сільська кооперація, як овочі, городовина і т. п.

На цьому заряджено одноголинну перерву. Дальший хід нарад подамо у завтрішньому числі.

—o—

ДАДЛЄЙ ГОПС.

Востанне.

Хоч Міллер уже шість місяців працював у цьому інтересі, не міг він звикнути до страшної думки, що він вломник. Ніхто його не вважав за вломника, і не повірив би йому, навіть якби він божився, що він є ним. Його зверхній вигляд був такий невинний — це був бліденьский, несмілявий чоловічок, що носив на собі скромний одяг і завсіди ходив із парасолею.

Останній влом визначили йому на цей вечір у пятницю. Він вийшов із своєї хати, як звичайно пів до пятої пополудні, попрощавшися із своєю жінкою та дітьми.

— Ти певне прийдеш вікні пізно? — спитала його жінка.

— Так. Не чекай на мене.

На вулиці минав він довгий ряд тих самих домиків. Мимохіть глянув на один дім з числом 13. Туди мав він вибратись цієї ночі. Стало йому соромно. Тільки думка, що від понеділка ціле його життя зміниться — приносила йому полегшу.

Останні місяці тягнулися за ним як мерзно. Почав він від довгів — рахунки облягали його з усіх боків. Потім викинули його з банку. Він не мав сміливости признатись перед жінкою, що лишився без посади. Не сказав про це нікому, а винятком Дрель. Дрель був зовсім нецікавий тип; він познайомився з ним у шинку при пиві.

— Сам не знаю, що маю робити? — сказав він щиро перед ним. — Кишеня моя порожна.

Дрель проявив спочування для його долі. Він виглядав як втілення добробуту.

— Чи не могли би ви мені щось порадити? — спитав Міллер.

— Гадаю, що щось можна буде зробити. Прийдіть сюди в четвер година девята. Але нікому ні слова. А дома скажіть, що маєте повадбюрові години.

Міллер приняв дружню поміч із вдячністю. Випили кілька пляшок. Накінець Дрель сказав, що потребує його, щоб був присутній при розмові з одною особою. Міллер не мав сміливости розпитувати за подробиці, щоб не образити свого добродія.

Щойно коли він опинився перед темними вікнами одної віллі, зрозумів, у чому річ. Не мав сміливости втікати. Дрель заявив, що єдине, що може його врятувати у такій ситуації це послух, слінний послух.

Десять хвилин пізніше сказав йому Дрель:

— Твоя нинішня пайка це 50 фунтів. Гарна пайка, правда?

Міллер піддався. Був пригноблений і обурений, але мав з чого жити. Від цього часу працював разом із Дрелем.

Дрель повторяв йому:

— Тільки вважай, щоб твоя жінка нічого не довідалася.

— Але що я маю сказати, коли виходжу вночі?

— Скажи їй по-росту, що тебе перекинули до іншого відділу для нічної висилки листів.

Жінка Міллера мала до нього довіря і вірила йому. Міллер мав увесь час докори совісти, але мав чим платити всі видатки і робити дарунки жінці та дітям.

За якийсь час траплялося теж, що Дрель переніс терен своєї праці на Рівіеру. Міллер відітхнув подвійно, коли лишився сам і мав надію дістати посаду.

Саме того самого дня, коли думав про те, що пора почати чесне життя, познайомився він із своїм сусідом Ерчдейлом, що мешкав під числом 13. Ерчдейл запросив його до себе, щоб похвалитися своєю збіркою дорогоцінностей. Міллера не цікавили ці предмети як прикраси, але мимохіть подумав, що це була би легкодушність пропасти таку чудову нагоду. Рипва цього дому так близько була вікна...

У пятницю ввечір вертався він ½ 11 додому, випивши трохи вина. Він був сильно схвильований. Дуже не вдасться і вийде скандал. Це означало руїна власна, цілої рідні.

— Краще піду додому.

Сів у підземельну залізницю. Вийшовши наверх, побачив, що на місто впала густа, лондонська мрякa На два кроки не можна було пізнати людини. Це змінило його плян. Друга така нагода не швидко трапиться.

Пішов своєю вулицею. Довкола було зовсім тихо — ні живої душі

Підходив до місця, де мав бути його дім. Мусів орієнтуватися на підставі тротуару, бо числа домів були закриті мрякою. Пізнавав сусідній сад і тин. Уже закрут.

Закрився парасолею. Увійшов до саду і найшов ринву. Якесь вікно було навіть відкрите. Навчився від Дреля штуки, як входити до середини Вже був на сходах. На коридорах було зовсім темно. Але знав, що всі ці доми так самі збудовані — входи та виходи однакові. Серце йому билось, але пішов уперед, бачучи перед очима чудові золоті чаші, які показував йому Ерчдейл.

Нарешті вийшов до кімнати в такому самому місці, як його власне мешкання. Не було нікого. Засвітив сірник. При слабому світлі побачив перелякане обличчя своєї жінки, яка схопилася зі сну:

— Боже мій! Це ти Жорж? Якже ти мене налякав! Чи ти забув ключ, що входиш аж через вікно? Чи це не те, щоб мене не перелякати?

І відітхнула з полекшою

— А я вже була певна, що це якийсь вломник.

Перед. ч. д.

Зїзд старостів у Тернополі.

В Тернополі 1. ц. м. відбувся під проводом тернопільського воєводи д-ра Білика зїзд повітових старостів і секретарів повіт. виділів тернопільського воєвідства. Темою нарад були рїжні важні самоврядні справи, податкові залеглости, шпаркси і т. д. Обговорили теж акцію наділювання стипендіями селянських синів.

—o—

Напруження між Каталюнією і Мадридом.

ЕНДАЙ, 2. 10. ПАТ. З Барселюни повідомляють, що відносини між Мадридом і Каталюнією дуже напружені. Непорозуміння виринуло з відмови недавничайних кредитів на воєнні цїли, яка стрінула каталюнську делегацію. Одначе причини є куди глибші, а саме Мадрид побоюється збільшення анархістичних впливів у Каталюнії. В Барселюні відчувається недостача таких харчевих продуктів як масло, яйця, бульбе, цукор. Подорожіли риби й овочі.

В Барселюні поробили оборонні приготування перед легунським наступом. Сподіються його з Майорки. Червоні подвоїли обережність на французько-еспанськім прикордоннім тунелї в Порт-Бур, побоюючись наступу на цей тунель. Лїчинці переповнені раненими з арагонського фронту.

Французький валютовий закон ухвалений.

ПАРИЖ, 2, 10. ПАТ Вчора в год. 22.35 палата послів прийняла текст валютового закону, який предложив референт, 355-ма голосами проти 219-ох. Негайно опісля сенат затвердив той самий текст валютового закону.

—o—

ЩО КОМУ БАЖАТИ?

Жовтень не подібний до травня, одначе має ту спільну з ним рису, що є місяцем численних імянин. Коли у травні складаємо побажання Іванам, Маркам, Василям, Борисам, Іринам, Семенам, Маркам і Теодозіям, то в жовтні бажаємо Григоріям, Теклям, Діонісіям, Сергіям, Якобам, Льонгинам, Лук'янам та Андреям.

І чогож їм бажаємо?

Очевидно — здоровля щастя, успіху і... виграної на льотерії. На перші три бажання не маємо великого впливу, залишаємо їх призвичаєнню, якого не знаємо. Зате не є для нас тайною причина, через яку можемо виграти; цією причиною є льос, який дає нам змогу взяти участь у грі. Ми далиб малий доказ дбайливости про взяте добро, якби маючи змогу, сами не спричинялися такого щастя.

Щодо успіхів, то про них зможемо переконатись недовго, бо 22. ц. м. почнеться тягнення першої класи тринятьсемої Державної Льотерії і потримає чотири дні.

ВЖЕ МАЮТЬ ДОСИТЬ 40-ГОДИННОГО ТИЖНЯ ПРАЦІ.

ПАРИЖ, 2. 10. ПАТ. Торговельні організації ліонської округи вислали до 3-ох сенаторів домагання скасувати 40-годинний тиждень праці з огляду на девалюацію франка.

—o—

НОВИНКИ.

— **З нинїшнім числом одержують наші передплатники 19 ч. „Назустріч".**

— **Найсолїдніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Футра жіночі і чоловічі** та рїжного роду футрині шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 10-?

— **Зимова поміч шкільній дїтворі.** Т-во Українська Захоронка влаштовує в жовтні ц. р. традиційний Дїточий Ярмарок, на який запрошує усіх дітей міста Львова. Малі купці, які хотять взяти участь у Ярмарку, зволять зголоситися до учительки п. М. Яворської, вул. Руська ч. 3/І. п. в Українській Захоронці. В склад програми входять рїжні несподівянки, продажа виробів малих купців, лїльковий театр і інше. Увесь дохід призначений на доживлювання убогої дітвори в Захоронках і харчівнях.

— **Обнижена оплата для екстерністів.** В новому шкільному році обнижено оплати у фахових школах для тих, що здають кінцеві іспити в характері екстерністів. Вони мають платити одну іспитову оплату 60 зол., а за свідоцтво 5 зол.

— **Фальшовані харчеві продукти.** Міське заведення для дослідів харчевих продуктів перевело у вересні ц. р. 1.520 аналіз, з чого 39 справ спрямовано на судову дорогу. Молоко у вісьмох випадках було розпущене водою, сметана у 15 випадках мала за мало товщу, хліб не все мав приписану вагу, морожене було забарвлене анїлїною, мід у 7 випадках мав додаток води, а два баранового сиру, вино раз було фальшоване. Звернено теж увагу на косметики і сконфісковано більшу скількість крему на лице що мав домішку ртутного препарату.

— **Вийшли на волю.** Дня 28. вересня ц. р. вийшли на волю із слїдчої вязниці в Стрию, де були придержані у звязку з відомими подіями на Маївці: Степан Сунак, Дмитро Коркуна, Дмитро Козак, Петро Марчук, Ігор Пилипишин, Теодор Наричка, Теодозій Охримович, Іван Сенів, Іван Маркус, Тимко Шиманський, Гриць Пасенічка, Степан Шома, Степан Галадза, Володимир Барабаш, Юрко Барабаш, Михайло Барабаш, Микола Дубиня, Іван Андріїв, Олекса Чайка, Теодор Мельник, Олекса Романишин, Гриць Рошко і Микола Бардинський. Всім заборонена покидати свої місця замешкання, а крім того всіми мають голоситися двічі в тижні в місцевих постерунках поліції.

— **Дальші члени рільничої палати.** При доповнюючих виборах до львівської рільничої палати 29. м. м. стали радниками з виборчої округи Тернопіль Йосиф Герінгер, посесор дібр Мислева пов. Скалат і Віктор Врубель, осадник в Дичкові пов. Тернопіль; з округи Золочів Ал. Бобрівський, представник малої земельної власности з Конопниці пов. Зборів і Еміль Вехлюк, през. О. Т. Р. в Золочеві, що живе в Безбрудах золочівського повіту; з округи Копичинці инж. Адам Селецький, през. ОТР. в Теребовлі, представник середньої земельної власности та Петро Голійчук, малоземельний господар з Теребовлі.

— **Проекти нових законів.** В міністерстві суспільної опіки виладжують проект закону про опіку над здоровлям дитини. Закон обіймати-ме всі справи, звязані з ділянкою опіки над дитиною. — Міністерство суспільної опіки обмірковує проект закону, що новелізує розпорядок про діяльність розємних комісій до полагоджування конфліктів між працедавцями і працівниками в торговлі і промислі.

— **Проти видавання лікарської тайни.** Головна лікарська палата заявилася проти проекту виконного розпорядку до податкової ординації, що передбачує для лікарів обовязок подавати імена пацієнтів у скарбових урядах, а навіть предкладати скарбовій владі посвідки за одержані гонорарі від пацієнтів. Видавання прізвищ пацієнтів суперечне з лікарською фаховою тайною, загарантованою декретом президента Річпосполитої.

— **Львівська хроніка.** Невідомі злодії вкрали з хати Стан. Глови при вул. Замкненій ч. 3, мужеську гардеробу вартости 1060 зол. — Поліція стверднла, що жінка, яка підкинула двоє дітей у „Пшиходні" при вул. Хорущини, має пятеро дітей, з тих троє примїщені в захоронці. — Купця Марїяна Пікгавза, який застрілив свого тестя Урбана та намагався вбити свою жінку й шурина суд засудив на три роки вязниці, яку то кару на основі амнестії зменшив йому на 21 місяців із припиненням її виконання на 5 літ. — За влом до хати шкільного візитатора С. Шедівого та за крадіж рїжних річей суд засудив Василя Тютька на 5 літ вязниці, Гельмута Тамборського на 1 рік, Івана Партику на 6 місяців.

— **Фабриканти цегли вийшли з Берези.** Тому що устійнено ціни цегли у львівському районі на основі порозуміння з компетентною владою (40—41 зол. за тисячку), інтересових трьох фабрикантів цегли вже звільнили з Берези. Там вони вже носили цеглу на будову бараків.

— **„Сигнали" припинені.** Львівське городське староство припинило літературний тижневик „Сигнали", тому що появлялися неправильно.

— **Арештування за протижидівські летючки.** В Розгірчу пов. Стрий хтось розкинув летючки, що закликали людей не купувати а жидівському склепі та домагатися підвишки платні за перевіз дров із жидівського зрубу. Поліція перевела серед молоді арештування.

— **Пожежі.** У Варшаві пов. Броди вибухла пожежа в загороді Матія Сухацького і знищивши стодолу та стайню, перекинулася на стодолу сусідної загороди Яна Сухоцького. Шкода доходить до 4.000 зол. Поліція робить доходження, щоб устійнити, чи причиною пожежі не був підпал. — У Водилові пов. Бучач Теодор Пацюк підпалив будинок Якова Палюги, підклавши під стріху набій зі стрільним порохом і запалений льонтом. Одначе вогонь завчасу загасили. Причиною підпалу була пімста за образу нареченої Павлюка.

— **Грабіжники в краю.** Чотири озброєні в хрїси і замасковані грабіжники напали вечором на дім Озії Шімельмана у Вировї пов. Камінка Стр. і побивши його прикладами, жінку скалїчили багнетом у руку і втікли, не забираючи нїчого. Кілька годин пізніше напали на фіру, якою їхав Ст. Врублевський з Милятина, і забрали дві бунди та хустку. Вкінці в Милятині Новім вломились до склепу Дори Фрідмон і забрали товари вартости 700 зол.

— **Летунська почта до Атен.** Дня 3. ц. м. відлетить вперше з Варшави і Львова літак „Льоґ" до Атен, що забере почту, призначену для Греції та інших країв у переході крізь Грецію.

— **Музей „Бойківщина"** в Самборі має від 1. липня до 30. вересня ц. р. 148 катальогових чисел приросту до ч. 4418 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: археольогія 96, етнографія 121, старі памятки 4, старе оброя 1, ікони 5, церковна різьба 2, Церковне мистецтво 9, медалї 5, портрети 3, старі матерії 2, Архів і бібліотека: книжки 57, рукописні церковні книги 1, афіші 69, світлини 189, старі документи 3 + 2 фасц., документи XIX в. 1 + 2 фасц., кредитові портрети 1, старі книги XIX в. 1 + 2 фасц., кредитові портрети 1, старі книги 3, рисунки 7, листи 2, часописи 527. Жертводеревторити 3, рисунки 7, листи 2, часописи 527. Жертводавцями були: Білинський Я., Рад. Білинський І., „Бойківщина", др Вацлавік А., Рад. Вендриновнч В., о. Гоцьлуччина", др Вацлавік А., Рад. Вендриновнч В., о. Гоцьлучинський, о. Грушкевич Т., о. Даньо С., Децик В., о. Добрянський М., Дуб В., Зварич Б., Зварич О., др Книжинський А., о. Канда Г., др Кобільник В., Кобільникова М., Комітет акад. І. Франка Самбір, о. Конюшко М., Козбур І., Кипасевич Я., Козакевичівна С., проф. Крушельницька Л., Калітович М., о. Лукань Р. ЧСВВ, Музей „Верховина" Стрий, Мисько Е., Матович М., о. Мизь І., проф. Мартинець Г., Максимчук Ю., Матківський С., Німилович Т., Ортинський В., проф. Пашко В., Петрикевич І., др Стахура Д., Студентський Кружок Р. Ш. Самбір, Музей „Сокольщина", др Свєнціцький І., Т-во Наукове Львів, Т-во Наукове Торунь, о. Татомир Т., о. Пасічинський Я., др фальковський Я. о. Юзьвяк С. Жертводавцям складає подяку Управа музею „Бойківщина", Самбір, вул. Тиха 1.

— **Ті Пані,** що хочуть ощаджувати і не марнувати часу при кухні з приємністю повитали грибовий сос у формі кісток КНОРР. 1/4 літри смачного сосу можна приладити вже у 5 мінутах. Грибовий сос можна вжити до мясних страв: до котлетів, биток, решток печені та до рибних страв, нпр. ризу, каші, макарону, голубців з ризу тощо. Фірма Кнорр висилає в рекламовій цїли на бажання безплатний зразок грибового сосу з бараним проспектом та долучає безплатний зразок іншого виробу Кнорр вартости са 1.— зол. Видаток 15 сотиків на листівку виплатиться. Адресувати:

—o—

З кіна.

Кіно „Касіно": „Маєрлінґ".

Французька фільма, що представляє трагедію австрійського архикняза Рудольфа. Вона зроблена на підставі повісти франц. письменника Кльода Анета, що помер кілька літ тому. Заголовок повісти залишили і для фільми. Рудольф виведений як людина дуже нервова та чутлива, що не може погодитися з обїдною атмосферою двірського життя, де за кожним його кроком стежать шпигуни, не залишаючи свободи жити по вподобі. Правда, що ту свободу розуміє Рудольф дуже односторонньо: він має нахил до веселого, безжурного життя і нерадо цікавиться державними справами. Кожний виступ проти нього загострює його вражливість і він ще сильніше шукає забуття в чарці. Знайомість Рудольфа з дочкою баронової Вечери — повна поетичного чару. Це те велике кохання, поза яким Рудольф не бачить світа божого і для якого готов пожертвувати цісарським престолом. Але деспотизм Франца Йосифа І. не дозволяє йому і мріяти про подружжя з Марією Вечерою, тим більше, що папа відкидає його прохання, щоб дістати розвід. У фільмі не маємо ширшого тла двірського життя, яке дало би нам краще зрозуміти душевний стан Рудольфа, зате вся увага зосереджена на любовній історії Рудольфа та Вечери. Головні ролі грають Шарль Боає та нова, молоденька французька артистка Діррїє. Обі креації — не-стоєю дикцією, так що ніодне слово не пропадає. Боає захоплює нас своїми несподіваними вибухами, Діррїє незвичайною жіночістю. На жаль, постаті Франца Йосифа І. та цісаревої Єлисавети, бліді, навіть із зверхнього вигляду незадовільні.

Дописи.

ЛЮБАЧІВ.

Заснування філії Союзу Українських Купців у Любачеві. Дня 21. м. м. відбулися збори основників нової філії Союзу Українських Купців у Любачеві. Зпоміж членів основників вибрано тимчасовий виділ у такому складі: п. Петро Вахнянин — голова, п. Дмитро Карвацький — секретар. Сподіємося, що українські купці Любачівщини масово приступлять у члени своєї станової організації, а новій філії СУК. бажаємо якнайкращих успіхів у започаткованій праці.

СЯНІЧЧИНА.

Концерт українських пісень у Вороблику Королівському. У неділю 20. м. м. приїхав до Вороблика Королівського хор з Бонарівки під Стрижевом, одного з найсвідоміших сіл на Лемківщині з концертом українських пісень. Тому що салтис заборонив уладити концерт у великій салі Народнього Дому, свідомі та діяльні члени кружка „Сільського Господаря" побудували сцену на вільнім воздусі під домівкою кружка. Хор під проводом п. Костя Лиска відспівав низку народніх пісень, які маса народу слухала з захопленням і нагороджувала співаків бурею оплесків за кожну пісню. Опісля на прохання місцевих луговиків луговики з Бонарівки виконали ритмічну вправу до слів лугової молитви, за якою присутні слідкували з запертим віддихом. Вечором хористів з Бонарівки приймали спільною вечерою, за яку п. В. Качмарський і п. Ст. Варholик привернули спільно співпрацювати над поширенням національної свідомости між громадянами своїх сіл. Хор відспівав низку весільних пісень і пізно вночі по відспіванні національного гимну відїхав до дому. Прощання було дійсно зворушливе, враження з концерту незатерті. Слава хористам з Бонарівки, які не жалували труду і приїхали десятки кільометрів, щоб лише затіснити співпрацю на культурно-освітньому полі.

ТОВМАЧЧИНА.

З життя „Лугу" в Одаях, пов. Товмач. Дня 30. м. м. відсвяткував наш „Луг" 10-і роковини смерти Гол. От. С. Петлюри. В год. 12. впол. прибули до Одаїв „Луги" з Долини, Олеші, Будзина, Делеви, Космирина і наш „Луг". Всі лугові товариства зібралися коло церкви і в год. 1. рушили походом через село на площу над Дністром, де відбулося пригарне свято. Похід тягнувся здовж цілого села, до походу грала орхестра. На площі відбулися всі приписані вправи, а свято закінчено взаємною дефілядою.

Спорт.

ПЛЯН ПРАЦІ СОКОЛА-БАТЬКА В ЗИМОВІМ СЕЗОНІ.

Дня 20. вересня скінчився в С.-Б. офіціяльно літний сезон сокільської праці і зачався осінньо-зимовий. Закінчилися прогулькн і вправи на площі і зачалася правильна руханка в салі.

Рухнякова Секція затвердила вже плян праці начальника С.-Б. на цілий сезон. На підставі цього плану поділили вправляючих на відділи, приділили до цих відділів провідників і устійнили поділ годин. Відділи вправлятимуть в такому порядку:

I. члени: понеділки і пятниці год. 20—21.
II. члени (ольдбої): понеділки і пятниці год. 17—18.
Старші члени: середа год. 18—19.
I. членині: второк і четвер год. 19.30—20.30.
II. членині: понеділок і пятниця год. 19—20.

Крім цього відбуваються ще курси руханки для доросту і учасників обох полів, і саме для хлопячого доросту (до літ 14) — понеділки і пятниці в год. 16—17, для дівочого доросту — у вівторки і четверги в год. 16—17. Для учасників (від 14—18 літ) — понеділки і пятниці в год. 18—19, для учасниць — вівторки і четверги в год. 18—19.

В зимовім сезоні відбуватимуться теж курси боксу, дужання, шерму, ритміки, зимових змагів і в неділі та свята курси національних танців. Ці всі курси призначені виключно для членів С.-Б. До сезону приготовляються теж шахісти і аматора пінг-понгу. Так, як попереднього року організуватимуть теми змагання.

Як бачимо, діяльність С.-Б. у зимовому сезоні обхоплює майже всі можливі ділянки тілесновиховання. Всі, що розуміють руханку і спорт не тільки як особисту приємність, але як перевиховання самого себе, знайдуть в сокільських рядах багато праці. Тому кличемо всіх охочих до вправ: „Ставайте в сокільські ряди!"

КРАЄВІ ЗМАГАННЯ У ПЕРЕМИШЛІ НЕ ВІДБУДУТЬСЯ.

Повідомляємо, що краєві змагання у спортових грах, назначені на 3. і 4. жовтня ц. р. в Перемишлі, не відбудуться тому, що зголосилася мала кількість дружин. З цієї самої причини Рада У. С. С. відкликує Краєвий тризмаг жінок, який мав відбутися 4. жовтня ц. р. у Перемишлі.

УКРАЇНА — ПОГОНЬ І Б.

Змагання обох дружин за мистецтво Окружної Ліги відбудуться в неділю на грищі Погоні не в 11. годині як це ми подали, тільки в 3. год. попівдні. В годині 1. попол. гратимуть молодші дружини за мистецтво А-кл.

РУСЬ — ПРОСТЄЄВ.

В найближчу неділю розіграє Русь на своїм грищі в Ужгороді змагання за мистецтво Державної Ліги з дуже сильною дружиною Простєйов, що брала участь у цьогорічних грах за чашу Середущої Европи, як третя чеська дружина. Завдання Руси в цих змаганнях дуже важке, але вірнмо, що наша дружина добуде зі себе усіх зусиль, щоби перемогти нещасливу низку поразок і вкінці переможе й добуде мистецькі пункти.

СТЕП — ЛЬОТ.

В неділю 4. ц. м. розіграє Степ змагання за мистецтво Ц-кляси з польською дружиною „Льот". Змагання заповідаються дуже цікаво, тому, що Степ виступить у найсильнішому складі. Змагання відбудуться в год. 10-ій рано на грищі 40. п. п. при вул. Клепарівській. Ціни вступу найнижчі.

ЗОРЯ — ГВІЗДА ШТЕРН.

Змагання за мистецтво Ц-кляси розіграє „Зоря" з жидівським клюбом Гвіздою-Штерн у неділю, 4. ц. м. на грищі 40. п. п. на Клепарові. Початок змагань год. 12. в пол. Сподіємось, що українська одинадцятка вийде з цих змагань переможно і тимсамим збогатить свій пунктовий дорібок.

ЛЬВІВСЬКІ „ЧОРНІ" ВІЙСЬКОВО-ЦИВІЛЬНИМ КЛЮБОМ.

Львівський Спортовий Клюб „Чорні" переїв в останніх часах повну реорганізацію. Тепер цей клюб обеднуватиме військових і цивільних членів. Головою ради клюбу є комендант львівського гарнізону ген. Чума, головою виділу полк. Бітнер. Половину виділу творять активні старшини, другу половину визначні польські цивільні діячі. До новозорганізованого клюбу належатимуть всі старшини львівського гарнізону. Очевидно цей факт поставить Чорних відразу на ноги, бо кілька тисяч членів, що платять точно щомісячку вкладку це не будьяке джерело приходу. До Чорних могтиме теж належати посередньо шкільна молодь, що належить до „військового пишиспособення". Такі військово-цивільні клюби існують уже в Стрию (Погонь), Станиславові (Ревера), Коломиї (Покуття), Бережанах (Сенпо), Тернополі (Кросн), в Золочеві (Янгіо). Також самі клюби організують у Бродах, Городку і Камінці. Централею, що їх організує є VI. Округа Військових Спортових Клюбів.

Можна сподіватися, що Чорні будуть усіма силами старатися добути мистецтво Окружної Ліги — маючи таку сильну підтримку.

—o—

МАЛИЙ ФЕЙЛЄТОН.

День коня.

Це не тільки заголовок сьогоднішнього фейлетону, але фактичний, найфактичнішгий факт, сёбто свято. Вже минулого року відбувся в Городенці при ласкавій і урядовій співучасти всіх урядово-громадсько-політично-суспільно-культурних чинників із двоповоловими „Городенськими Вістями" на чолі „День коня". Відбувся він з великою помпою („стражацькою" і офіціяльною), але, що „від хвоста риба смердить, то теж цього року і Львів уладжує собі в дні 4. ц. м. „День Коня".

Різні славні „дні" мали ми в повоєнних часах від дня маминого молока до дня львівського пива, менше й більше доцільні, одначе всі рекорди доцільности й атракційности побив без сумніву „кінсько-кобилячий день".

Не знаємо докладно подробиць цієї імпрези, але думаємо, що вся увага львівського населення, магістрату, пішої і зокрема кінної поліції, вогневої сторожі, заведення чищення міста та всіх установ, що їдять і симпатизують з конем, буде зосереджуватися на земному Пеґазі. Офіціні чинники не подали програми „дня коня", залишаючи зацікавленому громадянству поле до різних здогадів. Кажуть, що коні будуть звільнені на доручення уряду праці від цілоденної роботи. Деякі клопоти будуть із прохарчуванням, бо не знати, чи годиться годувати коней в такий урочистий день сіном, січкою чи хоч би навіть вівсом. Найкраще булоб тому, що „цукер вшені" і що коні його дуже люблять, годувати їх цукром із міських складів.

У міськім театрі повинна відбутись академія, присвячена таким кінським справам, як нормалізація відносин між візниками і кіньми, заборона продавати і їсти кінське мясо в будженини, 8-годинний день праці, ідея расизму і т. п. На закінчення слід булоб відіграти відому оперетку: „Заїзд під білим конем". Місто й коні повинні бути прикрашені хоругвами і паші повинні перевести збірку для „безкобильних лошаків".

Щоправда, не буде цей день виглядати так, як це собі уявляє мій сестрінок, буцімто дорожкарі повертаються до дорожок, а їх шкапи кунятимуть цілий день на сидженні, безнадійно вичікуючи клієнта. На перегонах їдці взаємтимуть по біжні, а коні гратимуть на тоталізаторі, щоб пережити бодай один день під знаком „все для коня.

У такий день ми, бідні люди, запряжені до щоденної праці, без товариства, яке опікувалось би тими, що їх бють, будемо дивитись з заздрістю на своїх чотироногих товаришів. Напевне термін „ти коню" перестане бути від 4-го ц. м. образливий. Чув я якось, як зять говорив до своєї тещі: „Мій турецький коню!" на знак, що вона стала стара і неповоротна. Від тепер кобили готові ображуватися, коли їх будуть називати тещами.

Ми певні що так само, як перше одно, два чи три офіціяльні свята дали почин пяттом, десятком і двацятьом у рік, так тепер за „днем коня" підуть свята в честь інших звірят — приятелів людини. Отже в першу чергу будемо мати дні: пса, кота, курки, а потім мишї блохи і блощиці.

Та найбільший успіх з усіх свят, людських і звіринних, мав би день у честь від віків покривдженого тіточного брата — коня: — день осла.

Гіякинт Брунько.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ЛІТОПИС БОЙКІВЩИНИ, Самбір 1936. Р. VI. Ч. 8. Зміст: Д-р Володимир Кобільник: Знахи на днах посудин княжої доби зі Ступниці пов. Самбір. — о. Юрій Кміт: Впливи бойківського говору в проповідях о. А. Полянського. — Д-р Володимир Кобільник: Матеріяльна культура села Жукотина, турчанського повіту. Ч. II. — Д-р Ян Фальковскі: З етнографічної збірки музею „Бойківщина". — Місцелянея. — Рецензії. — Новинки. — о. Юрій Кміт: Словник бойківського говору ч. VI.

ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ, ілюстрований журнал історії та побуту. Львів, жовтень 1936. Р. VIII., ч. 10. Зміст: Микола Матіїв-Мельник: Горить вогнями виноград. — Ярослав Гриневич: Високій ті могили. — Ілько Борщак: Европа й відродження України. — Дм. Микитюк: Десятник УГА. оповідан. — Ф. Невестюк: О, де ви? — Всеволод Петрів: Житомирська юнацька школа. — Іван Барабаш: Мій памятний день 18. березня 1916 р. — Замки. — Рецензії. — Федір Дудко: Звад Дніпра до Сени. — Посмертні згадки. — Бібліографія.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. — Львів, 15. вересня 1936. Р. V. Ч. 18. — Зміст: Іван Герасимович: Потреба організації дорослих Р. Ш. і його відношення до Рідної Школи. — Богданко: Норвеський король Вайлюнд. Давня легенда. (Фейлетон). — Д. К-я: З яким почуттям почала наша молодь шкільний рік. — Нова фахова школа. — С. Г.: Що слід батькам тямити. — Степан Конрад: За непохитні основи національного виховання. (З приводу нового шкільного року). — Я. К.: Секція провідниць дитячих садків Р. Ш. у Львові. — Д-р Юліян Богачевський: Про можливість кореляції при навчанні математики та фізики. — Д-р Ф. Коковський: Рідна Школа а рідна мова. — М. Няжанківська: В Рідній Школі. — † Померли: Гриць Гладкий. — Д-р Олександер Пезенський. — З життя Рідної Школи. — Бібліографія. — Різні вісти.

НАЗУСТРІЧ, література, мистецтво, наука, громадське життя. Ч. 19. Зміст: М. Пастернакова: Семигород, рай туристів. — Ірина Вільде: Мініятюри. — Василь Сімович: Антуан Мее. — А. Мее: Парадоксальний моральний стан у сучасній Европі. — С. Ольшенко-Вільха: Аріко. Марта Рудницька: Старе й нове у Льондоні. — Турбота М. Коцюбинського за розвиток української літератури. — Персеваль Гіббон: Милосердні руки. — У світі десятої Музи. — Люди, думки і життя... — Літературний Бім-Бам. — Горобці на дротах.

ТОРГОВЛЯ І ПРОМИСЛ, ч. 19 (49) з 1. жовтня ц. р. Зміст: Ми і жиди. — Після девалюації трьох европейських валют. — Пробування грунту. — Український промисл, наші купці і даруики. — Пресова конференція в КІР-і. — Більше доброї волі! — Різні вісти. — Податкові поради: 1) Ще про ставки середньої доходовости 2) Про переслухання свідків і знавців (д-р І. Грицай). — Записки. — Новини фахової літератури в чужих мовах. — Ринок і ціни. — Штука продавання (вел. фейлетон Т. Глинський). — Відпуст у Ворохті (мал. фейлетон Северка).

НАШ ПРИЯТЕЛЬ. Львів, жовтень 1936. Р. XVI. Ч. 2. Місіонар Пресвятого Ісусового Серця. Львів, жовтень 1936. Р. XXXIX. Ч. 10.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

Теребовля:
3. X. Інваліди.
4. X. Вій.
З Теребовлі відвідає театр Гримайлів Скалат.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом п. Блавацького.

Станиславів: „Какo грядеши?"
4. X. „Какo грядеши?" — обі частини, початок: год. 12. впол. І в год. 8. веч. „Рожевий шлях".
Зі Станиславова театр їде до Галича, Калуша, Долини, Болехова.

Великий Театр:

Субота, 3. X. год. 8. веч. „Коріолян".
Неділя, 4. X. год. 3.30 попол. „Пані президентова"; год. 8. веч. „Коріолян".
Понеділок, 5. X. год. 8. веч. „Пані президентова".
Вівторок, 6. X. год. 8. веч. „Коріолян".

Кіна.

АПОЛЬО: „Болько й Лолько" з Ад Дінніною.
АТЛЯНТИК: „Царевич" з Мартою Егерт.
БАНДА: „Лодик на фронті".
ГРАЖИНА: „Рітмайстер фон Верфен".
КАСІНО: „Маеріінг".
КОПЕРНИК: „Нинішні часи" з Чарлі Чаплінон.
МАРУСЕНЬКА: „Малий бунтар" з Шерлі Темпль.
МЕТРО: „Кохаю всі жінки" з Івоном Кенурою.
МІРАЖ: „Каранга", „Варнумів цирк"
МУЗА: „Серця зі сталі".
ПАКС: „Жид вічний мандрівник".
ПАЛЯС: „Ядзя" зі Смосерською.
ПАН: „Пан Гвардовський".
РАЙ: „Недокінчена симфонія" з Мартою Егерт
СВІТ: „Недокінчена симфонія".
СТИЛЬОВЕ: „Люди у тумані" і ревія.
ТОН: „Пат і Патахон, як вінні".
УТІХА: „Американські авантюри" й ревія.
ХІМЕРА: „Гавайська цвітка".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(ул. Марійська 5.)

„Ватикан".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 3. жовтня 1936.

Відень (506,8) 15.40 Концерт мандолністів, 18.00 Учнівся нар. пісеньок, 19.10 Концерт, 20.10 „Ем. Кальман" попурі, сцен. музика, прага (470,2) 11.05 Салон. музика, 11.10 „Чеське весілля" Бендів балет, Париж (1648) 11.00 Розм. концерт, 13.00 Авдиція для дітей, 20.00 Форт. рецеталь, 20.30 Франц. з Ком. Опери, Мілгород (457,3) 13.15 Цент. 17.20 Популярні мелодії, Берлін (356,7) 8.30 Ранішня музика, 12.00 Концерт, 20.10 Веселий вечір, Кенігсвустергавзен (1571) 13.00, 16.00 Музика, 18.00 нар. пісні и танки, Познань Сопрак, Будапешт (549,5) 12.30 Форт. скрипка, 19.00 Салонн. музика, Мілянно (365,8) 11.30 Легка музика, 13.15 Розм. концерт, 17.15 Фільм. мелодії, 20.45 „Вавруф" оп. Гайдна. Рим (420,8) 19.00 Легка музика, 22.45 Танк. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 3. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.35 Програма на нині, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Співанки пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Огляд видань, 12.13 Полудневий денник, 12.23 Концерт орк. Шопена, 13.10 Домашнє господарство, 14.35 Концерт бажань, 15.35 Господарські вістки, 15.45 Для ст. дітей з нагоди тижня будови шкіл, 16.15 Концерт орк., 16.45 Посвячення дому союзу працівників терит. самоврядування, 17.05 Концерт солістів: Ольга Дідур-Вікторова спів. Жак Мажор фортепіян, 17.50 Сім монастирів і денеде домики, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Спів, рецеталь Ів. Гладого з супр. форт., 18.25 Маймо милосердя над звірятами (фейл.), 18.35 Програма на завтра, 18.40 Реклям. концерт, 18.50 Актуальна хутірка, 19.00 Концерт орх., солісти, 20.15 Воєк сучасної Польщі, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна хутірка, 21.00 Камер. концерт, скр., форт., 21.30 Весела Європа, 22.00, 22.08, 22.10 Спортові вістки, 22.15 Концерт орх. з участю Серг. Бенонія (бас); у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл., 23.30 Закінчення авдицій.

Неділя, 4. жовтня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл. Дешево й вогнетривало, Пісеньки з фільми „Петрусь" із гр. пл., 8.45 Програма на завтра, 8.50 Ранішній денник, 10.30 З ріжних країн, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Опереткова музика; у перерві в год. 13.00 „При театр. затоні". 14.00 Свято підгалянських стрільців, 14.45 Музика з гр. пл., 15.00 Антена на антені, легка муз. авд., 15.30 Для села: Кооперація не краще завтра села. Огляд ринків рільних продуктів. 16.00 Рекламовий концерт, 6.15 Легка музика з гр. пл., 16.50 „Відправа грецьких послів" Кохановського (фрагменти), 17.00 Концерт орх.; промова міністра і бесіда і суспільні вісти Свентославського, 19.00 Рефлектором по шк. літах. 19.15 Мішаний концерт, форт., мецо-сопран, 19.45 Поезії Кая. Буковського, 20.00 Продовження мішаного концерту, 20.20, 20.21, 22.35 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Концерт орх., 22.00 „Гі 4 у своєму репертуарі", 22.30 Легка й танк. музика з гр. пл.

ОПОВІСТКИ.

Звичайне Загальне Зібрання Т-ва „Укр. Бурса ім. Митр. А. Шептицького у Львові" відбудеться 17. жовтня о год. 17-ій або о 18-ій при вул. Театинській 10. — За Старшину: о. проф. Шпитковський, радн. Громницький. 2825

Радіокутик.

ПОВАЖНА МУЗИКА В ЗИМОВИХ ПРОГРАМАХ.

Від 4. жовтня розпочинається в Польському Радію зимовий сезон. Після літнього відпочинку повертаються радіослухачі до своїх апаратів, чекаючи на нові враження і нові мистецькі зворушення. На перший плян у програмах Польського Радія висувається музика, яка має виповнити значну частину загальної програми, при чому не забракне і поважної музики. Це безумовно зацікавить слухачів, що стоять на вищому рівні музичної культури.

СИМФОНІЧНІ КОНЦЕРТИ.

Трансмісії з Варшавської Фільгармонії відбуватимуться двічі-тричі на місяць, як звичайно в пятниці, в загальній кількості 15 концертів у сезоні, тобто до квітня 1937 р.

З диригентів, що виступлять у Фільгармонії, треба назвати такі закордонні „слави", як Георгеску, Герті, Ферреро. Цю кількість доповнять очевидно інші славні імена, які будуть подані до загального відома у свому часі.

У концертах солістів, яких почуємо в Фільгармонії, передбачаються виступи Егона Петрі, Йосипа Шігеті і Каллімахоса (грецького флетиста).

Цікавитою новинкою будуть публичні симфонічні концерти „Польського Радія", організовані не в студії, а в салі кінотеатру „Рома". Вони відбуватимуться раз на місяць у вторки ввечері. Перший концерт такого роду відбудеться 6. жовтня о год. 20.15, у виконанні симфонічної орхестри „Польського Радія" при участи Е. Умінської і С. Завадської.

Трансмісії з регіональних радіостацій у вторки, симфонічні концерти зі студії у понеділки, полудневі і пополудневі симфонічні концерти популярного характеру доповнять образ загальної програми симфонічних концертів.

ОПЕРИ В ЗИМОВОМУ СЕЗОНІ.

Опери будуть надавані з Великого Театру у Варшаві (6 опер у сезоні) та з театрів у Львові й Познані.

18. жовтня відбудеться перша трансмісія з Варшави: опера Монюшка „Страшний двір".

Трансмісії із закордону, передовсім з Італії, також фігурують у найближчих проектах „Польського Радія".

Крім опер, трансмітованих з театрів, „Польське Радіо" назавтрине радіофонізовні опери зі студій.

Ширіть наш часопис!

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 90.03—89.60, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долари кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фунти анга. 26.35 — 26.19, Гульдени данцігські 100.20 — 99.80, Корони данські 117.64 — 116.80, Корони норв. 132.38—131.40, Кор. шв. 135.58—134.92, Марки фінл. 11.62 — —11.30, Марки нім. 136 — 133, Шил. австр. 99—98. Марки нім. срібні 149—146.

Акції.

Банк Польський 105.50, 104.50. 106, Сила і світло 27.50, Цукор 28.50, 29.50, Вугель 16 Ліський 14.50, 15.25, 15, Моджеїв 6.25, 6.50, Норблін 61, Островець 31.50, 31.25, Старахович 35, 37.50, 37.25, Габербуш 42.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 62.50, 2. ем. 64, 6 дол. 71, 73, 4 прем. дол. 47, 47.25, 7 стаб. 51.50.

Заставні листи.

3 прц. Л. З. Б. Г. 48—50, 4 прц. Л. З. Бк Г. 39—41. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 41—44, 4 прц. ТКЗ. 38.50—40, 4 і пів прц. ТКЗ. 40.50 — 43, 4 і пів прц. БК. 62.50—65, 4 прц. БГК. 61.50—65.

Долярівка 45.50—48, 3 інвест. 1. ем. 62—64, 2. ем. 63—65

Збіжжя.

Ціни льоко Львів	від	до
Пшениця одн.		23.75—24.25
Пшениця зб.		22.00—22.50

Інші курси без змін.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 2. X. 1936.

			Льоко ст. задавдов.	
Пшениця зб.	750 гр/л	5%	21.50—21.75	зол.
Жито зб.	700 „	3%	14.75—15.00	„
Ячмінь зб.	623 „	4%	16.25—16.50	„
Овес л. зад.	450 „	8½	12.50—13.00	„
Овес не зад.	468 „	8%	13.50—13.75	„
Гречка зб.	450 „	10½	17.00	„
Кукурудза жовта			13.25—13.50	„
Соняшникове сім'я			27.00	„
Конопляне сім'я		5½	25.00—25.50	„
Вика сіра			15.50—16.00	„
Вика темна			16.00—16.50	„

Спадок цін здержаний. Замітна легка поправа.

POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY W POLSCE S. A.

Працюй, Збогачуйся, Збирай

в ощадности складай в Повшехнім Банку Звйонзковім на видаваних книжечки імінні або на показчика, що гарантують безоглядну тайну вкладу. Вклади платні на кожне домагання або за виповідженнями в централі і відділах. Опроцентування від 5% до 6½% річно.

Повшехни Банк Звйонзкови в Польщі А. С.

Львів, Варшава, Бельсько, Цешин, Дрогобич, Гдиня, Краків, Перемишль, Станиславів, Тарнів.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 2. жовтня н. р. кооперативам платив за льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.14 „
1 к. яєць	3.50 „

Тенденція на масло зниженова, на яйця та молоко сильна.

П Т И Ц Я.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 2. X. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг живої птиці, льоко подвір птахомасарні „M. C." у Львові, (ул. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без острїг, щонайменше від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята І. кл. біло и жовтоніжки щонайменше від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щонайменше від 1.80 кг. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не принимається.

Подяка.

Покликав Всевишній до вічности нашого Найдорожчого Мужа, Батька і Діда о. Константина Балицького, пароха в Молодятині. Прибиті великим горем складаємо щиру подяку всім, що спішили до нас зі словами розради в часі тяжкої недуги і смерти Покійника.

Передовсім дякуємо Всч. о. Ів. Логочинському, що відвідував хорого, поспішив до нього в Найс. Таїнами і по смерти Незабутньої Особи зараз із Дорогим Швагром та Вуйком о. Н. Руденьким занялися всім і підтримували нас морально. Дякуємо Вп. П. Літишевським та Вп. інж. Вижиковським за щирі слова потіхи в перших хвилинах нашого горя. Щиро дякуємо Впр. о. Деканові Майковському за провід у похоронах, всім тридцятьом Отцям, що не жаліли труду прийхати з дальших сторін, лат. парохові з Печеніжина, що так гарно звеличали цей сумний обряд. Всч. оо. Білинському, Бахтадовському, сов. Луговому, Вп. д-рові Маковському, Вп. радн. Геник-Березовському, п. Гр. Сметанюкові та п. В. Жупникові дякуємо за гарні прощальні слова. Щиро дякуємо всім установам, учительському зборові, дітворі, хорові учнів з Коломиї, хорові та оркестрі з Печеніжина, рідні, знайомим та всім парохіянам, які численною присутністю дали доказ великої приязности до Дорогого Покійника. Дякуємо Д-рові В. Біловзорові та Д-рові В. Трутякові, що щиро опікувалися хорим. Вкінці дякуємо всім, що чи то устно, чи письменно спішили до нас з потіхою.

Нехай Всевишній нагородить за Ваші добрі серця!

Омеля з Шухевичів — жінка, Ярослав — син, Володимира, Марія, Любомира — доньки, Д-р Богдан Дольницький — зять, Леся і Ярема внуки.

Подяка.

Впр. Отцям Жегалковичеві, Сахнові, Панасюкові, Бодиреві і Ковчеві та перемишлянській громаді і всім, що так численно взяли участь у похороні моєї найдорожчої жінки **Стефанії** з Коцевичів **Романюкової** і тим, що виявили стільки приязни і співчуття, складаю щиру подяку. 2823 Муж.

НАУКА

ШКОЛА ЖІНОЧОГО КРОЮ з правом видання свідоцтв, провадженна паризьким моделістом Бідером приймає записи, Оссолінських 12. 2704 10-?

ТАНЦІВ навчає першорядна Школа Брисьової-Іраетової і Сина Баторія 28. 2709 2—3

МЕШКАННЯ

МЕШКАННЯ з 3 кімнат і кухні, повний комфорт, при вул. Генінга 36, І. поверх, до винайму від 1. листопада н. р. 2—2

КУПНО - ПРОДАЖА

НАГОДА. Два жіночі футра з лапок і мурилів, три футрові куртки, одна плащ з правдивих брайтшванців продам. Юліян Глушевський, пл. Капітульна 3. 2816 2-?

РІЖНІ

ВИБАГЛИВІ парасольки, парасолі поручає Новочасна виробня „Ліон" Шайнохи 2. Реперації, покриття дешево. 2824 1-3

СТАРУ ГАРДЕРОБУ жіночу, мужеську **міняємо** на найновіші бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-23. 2803 2—2

НАШЕ МЕШКАННЯ — наша приємність. Фіранки, декорації кімнат за безцінь, Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 5—?

ОГОЛОШЕННЯ.

АДВОКАТ

Д-р РОМАН СЕКЕЛА

оборонець в карних і військових справах

ЛЬВІВ,

ВУЛ. ХОРУЩИНИ 16, II. п. Тел. 209-07, 2762 4—4

(НЕ ФАРБА)
привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ
первісний **КОЛІР**

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозикович. — Львів, Домінікаиська 4. 2634 23-60

ПРЯЖА ШЕВСЬКА і РИМАРСЬКА

І. КОНРАД, Львів, Гетьманська 22

ТЕЛЕФОН 219-83 — Гуртівня шпагату виключно „ЛЕНКО". 2696а 2-?

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 223 (14.472). Львів, неділя 4. жовтня 1936. Pocztowa opłata opłacona tygodnikiem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьріччо 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

ТІЛЬКИ 1.50 Зол.

КАЛЄНДАР „КРИНИЦЯ" на рік 1937

Порто 30 сот.

Справа назв місцевостей.

В справі урядової номенклятури назв місцевостей на печатках, вивісках, етикетах, афішах і т. д., якої домагаються деякі старости тернопільського воєвідства від українських товариств, кооператив та установ на основі президентського декрету з 24. жовня 1934. р. В. З. Р. П. ч. 94, поз. 850 про устійнення назв місцевостей і про нумерацію нерухомостей під загрозою розвязання товариства і карно-адміністраційних санкцій супроти членів управи, була, як відомо, окрема депутація під проводом посла Вол. Целевича у тернопільського воєводи д-ра Білика 22. вересня ц. р. У цій справі інтервенював теж у міністерстві внутрішніх справ сен. Остап Луцький, а 2. жовтня ц. р. пос. д-р Степан Баран ще раз у тернопільському воєвідстві. На цю тему поміщуємо сьогодні окрему статтю посла д-ра Ст. Барана з точним виясненням справи.

Неграмотність у СССР процвітає.

МОСКВА, 3. 10. ПАТ. На окружному зїзді для боротьби з неграмотністю у Свердловську стверджено, що акція в окрузі є зле наладнана: є там ще 350.000 зовсім і частинно неграмотних. **За цей рік мали там навчити писати 258.000 осіб, навчили ледви 39.000.**

КАТАСТРОФАЛЬНІ ЖНИВА У СССР.

МОСКВА, 3. 10. Як стверджують „Ізвестія", урядовий плян заосмотрення населення у хліб виповнено ледви на 23.8 %. Цьогорічні жнива завели на 80 %.

Трактори переорюють на день 3 гектари замість 8-ох. У деяких округах середньої Росії виконано плян засівів ледви на 0.2%, в інших — на 6—10%.

Галицька Каса Ощадности

у Львові

видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.

ВКЛАДКИ

ощадностеві зложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.

ФОНД 6/45

резервовий понад 4,200.000 золотих.

Британські впливи в Туреччині.

ЛЬОНДОН, 3. 10. ПАТ. Як подає „Дейлі Експрес", у висліді розмов мін. Ідена з мін. Ружді Арасом Туреччина готова булаб поробити в Англії більші замовлення воєнного матеріялу та поручити англійцям реорганізацію тур. важкого промислу. На терені Туреччини працює вже місія англ. промисловців і фінансістів.

Це англьо-турецьке порозуміння помітно скріпить позицію Вел. Британії у східньому басейні Середземного Моря.

Радикальна боротьба з комунізмом у Параґваю.

АСУНСІОН, 3. 10. ПАТ. Поліція перевела ревізію в централі професійних спілок; арештувала її керманичів у хвилині, коли проголошено генер. страйк. Заборонено всякі збори. Комунікат міністерства внутр. справ пояснює, що репресії спрямовані проти комуністів, що намагалися викликати заворушення.

Нова филя страйків у Франції.

МАРСЕЛЬ, 3. 10. ПАТ. У залізничих складах застрайкувало 800 робітників, протестуючи проти звільнення з праці їхнього товариша.

ПАРИЖ, 3. 10. ПАТ. Моряки і рибалки прилучилися до страйку робітників рибного промислу. Між прихильниками і противниками страйку вибухла перестрілка — поліція привернула лад. Страйк пощастився лише частинно.

ПАРИЖ. 3. 10. ПАТ. Проголошно ген. страйк працівників гастрономічно-готельяського промислу.

Пацифістичні зусилля американської дипльоматії.

ВАШИНГТОН, 3. 10. ПАТ. Уряд Злучених Держав предложив урядам Латинської Америки проект договору нейтральности; вони мають його заапробувати до 1. грудня, коли то збереться всеамериканська конференція в Буенос Айрес. У цьому договорі сигнатарі зобовязались мирно полагоджувати всі непорозуміння, а на випадок війни між двома з них — обмежити з воюючими сторонами торговельні обороти і ввести фінансове та муніційне ембарго. Ці противоенні санкції не обовязують, коли якась американська держава воює зі заморською.

Присилайте передплату!

За святе право на землю.

Львів, 3. жовтня 1936.

Земельне питання — одно з найбольючих у нашому складному національному житті. Земельна справа була не десятки літ, а століття головним рушієм не тільки нашого соціяльно-економічного, але й політичного життя. Земельні відносини були і є вирішними для суспільно-політичного обличча цілих областей української території. Отже не диво, що саме до земельного питання привязував і привязує таку вагу не тільки український селянин, що просто живлово любить і боронить свою землю, але і кожний українець, якому не байдужна доля цілої нації. Не диво, що ми є від літ по нинішний день свідками героїчної боротьби за землю на Наддніпрянській Україні, де земельна справа стала синонімом боротьби за політичні права нації. Цей примір — великанське змагання між московським наїздником та обезброєним українським селянином — найкраще ілюструє, яке значіння має земельна справа для українців: земля — це „бути, чи не бути" української нації.

Таку саму вагу має також земельна справа і на тих наших землях, що находяться у межах польської держави. До того тут земельна справа ще й дуже складна тим, що аграрні відносини самі собою тут надзвичайно скомпліковані. Коли ПЕРЕНАСЕЛЕННЯ країни є все великою трудністю при розвязуванні аграрної проблеми, то на землях, що їх замешкують українці по цей бік Збруча, можна говорити про вершок перенаселення. Бо коли тут живе на просторі 1 кв. км. поверх 100 душ населення, то напр. у Галичині є з того близько 82 душі СІЛЬСЬКОГО населення. Це відношення міського до сільського населення крайньо нездорове, бож навіть у таких типово хліборобських країнах, як Данія, сільське населення творить ледви третину всього населення. А до того там істнує можливість, щоб частина сільського населення переходила до промислу і торговлі, при чому еміграція з такої Данії не тільки не припиняється, але користає з підтримки уряду та легка завдяки доступові до моря. Цього всього нема у нас, а при нормальному прирості сільського населення і неможливости відпливу до промислу, торговлі, чи публичних послуг і інших нехліборобських звань, село стоїть перед небезпекою просто задуситися від надміру населення.

Цей приріст сільського населення не був би ще такий катастрофальний, хоч як він загрозливий для будучини села, коли б до цього не приєднувались просто ЖАХЛИВІ АГРАРНІ ВІДНОСИНИ на цих землях. А вони такі, що їх можна сміливо назвати ЄДИНИМИ В ЕВРОПІ. Бо у Сх. Галичині є аж 60.5 проц. усіх господарств НИЖЧЕ ДВОХ ГЕКТАРІВ ПЛОЩИНИ, а аж 29,8 проц. від 2 до 5 ГЕКТАРІВ РІЛЛІ. Або інакше: більше, ніж 60 проц. господарств у Сх. Галичині є загалом НЕЖИТТЄЗДАТНИХ і дальших 30 проц. ЛЕДВИ МОЖЕ ЖИВОТІТИ під господарським оглядом! А на цих усіх господарствах живе чейже 90 проц. усього сільського населення! Цих чисел досить, щоби зрозуміти ввесь жах аграрних відносин у Сх. Галичині. Ці відносини треба ясно мати перед очима, коли розглядаємо земельну справу та коли шукаємо її розвязки.

Цих 90 проц. хліборобського населення, що живе на господарствах 5-ти гектарів, розпоряджає ледви 13-ти відсотками всієї сільсько-господарської площини. Або, іншими словами, 90 відс. господарського населення живе на 13-ти відсотках площини і мусить з неї вижити. Хіба не треба представляти жахливої ситуації такої великої частини нашого сільського населення. Ноторійне недоїдання, брак найконечнішої обуви та одягу, шириння недуг — отсе ті невідступні товариші нашого селянина, які провадять його до розпуки. Бож треба зрозуміти також, що наш селянин також має якісь границі терпцю. Він працює від світанку до ночі. Він старається за те, щоби всякими можливими засобами дійти до більших доходів свого господарства, але ясно, що на такім дрібнім клаптику землі при найбільше несприятливих економічних загальних умовинах годі йому вибитись з цього лиха. І тому він находить розвязку у тому, що стягає все більше свій ремінець, має одну пару чобіт на цілу сімю, а дитині зменшує останній шматок чорного хліба. Але як довго може тривати та градація „ад мінус?!

Поважною полекшою для цього жахливого положення українського селянства на цих наших землях бу-

Центральний Кооперативний Банк

„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,

вул. Третого Мая 15.

приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив всіх видів уділяє кредити на піднесення господарства і промислу.

ка ЕМІГРАЦІЯ. Була вона чи то еміграцією постійною (перенесення місця замешкання), чи тільки сезоновою. Ця справа скінчилася і мабуть у найближчих роках не буде можливости її якнебудь урухомити. Незлим виходом була також у колишній Австро-Угорщині МАНДРІВКА НА РОБОТИ, чи то у великі лісові господарства, чи то при будові залізничних чи звичайних доріг, чи то у більші промислові осередки на захід. Цей шлях заробітку теж уривався, не тільки з вини поганої господарської кон'юнктури, але головно через ті важкі національно-політичні умовини, які не дозволяють надвишці українського села перекидатися у чуже нам національно промислове місто.

Такі у нас аграрні відносини. Це стверджения далеко не вичерпує тих фізичних і моральних терпінь міліонів українського сільського населення, на яке воно здане у цьому безвигляднному клині між Збручем та Карпатами. Такі явища як масовий голод, чи голодові недуги, які від часу до часу охоплюють цілі области краю, є тільки зверхньою познакою страшних умовин, серед яких приходиться жити українському селянинові. НЕМА ДОСИТЬ СЛІВ, ЩОБИ ОПИСАТИ ЦЮ НУЖДУ ТА ЩОБИ ПРЕДСТАВИТИ, В ЯКОМУ РАЮ НАХОДИВСЯ БИ УКРАЇНСЬКИЙ ХЛІБОРОБ, КОЛИБ ВІН МАВ НПР. УМОВИНИ ВЕГЕТАЦІЇ МІСЬКОГО БЕЗРОБІТНОГО! І коли серед цих умовин український селянин живе і працює для піднесення так своєї матеріяльної, як і духової культури, то це небуденне явище можна назвати одним словом: ГЕРОЙСТВОМ, РІВНИМ НАЙКРАЩИМ ЗРАЗКАМ В ІСТОРІЇ ЛЮДСЬКОГО РОДУ.

Серед таких умовин ПРАВО НА ЗЕМЛЮ, яку ще міг би український селянин дістати зі свого запрацьованого гроша у свому власному селі, є СВЯТИМ ПРАВОМ, ЯКОГО ПОМУ НІЯКА СИЛА, НІЯКІ ЛЮДСЬКІ ПРАВА ВІДОБРАТИ НЕ СМІЮТЬ. В імя людяности мусимо боротися за це право, бо воно — це ТА ОСТАННЯ МЕЖА, ПОЗА ЯКОЮ ПОЧИНАЄТЬСЯ ВЕЛИКЕ НЕЗНАНЕ, ВИПОВНЕНЕ РОЗПУКОЮ ТЕРПЕЛИВОГО СЕЛЯНИНА, ЗІШТОВХНЕНОГО НА САМО ДНО НУЖДИ.

І ось — ми знову від місяців свідками польської кампанії, що йде під гаслом „ані пяди землі в українські руки"! Ту кампанію ведуть люди й чинники, які не мають найменшого поняття про сутні, про правдиві аграрні відносини на наших землях, уважають ті землі ніколи невичерпаним запасом свобідної землі та ельдорадок для кольоністів. І ведуть ці люди й ці чинники свою кампанію тільки і виключно з ПОЛІТИЧНИХ оглядів та з ПОЛІТИЧНИМИ ЦІЛЯМИ. Ціли аж надто прозорі: вони бють українців і БЮТЬ СПРАВДІ У НАЙСТРАШНІШИЙ СПОСІБ: підриваючи просто фізичну екзистенцію нації. Винужденілий до краю малоземельний і безземельний український селянин міг собі бодай дороблятн дещо як рільний робітник на сусідніх поміщицьких ланах, міг бодай жити надією, що зможе докупити та сплатити й відробити клаптик тієї сусідньої поміщицької землі, зрошеної потом цілих українських селянських поколінь. З передачею дідичівських маєтків на парцеляцію поміж спроваджених із Заходу кольоністів — тратить наш селянин і останній заробок і ОСТАННЮ НАДІЮ.

В обличчі нової кольонізаційної хвилі треба заявити ясно й недвозначно всім, кому цікаво знати: ЗА ПРАВА НА ЗЕМЛЮ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО СЕЛЯНИНА СТАНЕ ДО БОРОТЬБИ ЦІЛЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО, ДО БОРОТЬБИ, ЯКУ НАРІД МУСИТЬ ВЕСТИ ЗА СВОЄ ФІЗИЧНЕ ІСТНУВАННЯ.

ПРОМИСЛОВІ ЗАВЕДЕННЯ

ВІКТОР ЛІТВІН

Львів, пл. Марійська 9., тел. 204-79

Направа динамо-машин, моторів, стартерів, магнетів і ін. — Стація обслуги „BOSCH". — Виключність на продажа акумуляторів „KAW". — Ладування акумуляторів. 2789 3—4

Басарабія = забута країна.

З циклю вражінь і обсерваций нашого спеціяльного кореспондента.

I.

— Куди ви їдете?... В Басарабію?... Залишіть. Занудитеся на смерть. Цеж нині країна Богом і людьми забута! І нічого не побачите. Там воєнний стан. Тягати вас будуть...

Осьтак заохочували мене мої знайомі в Констанці, коли я виявив їм одного дня охоту покинути вибагливу пляжу в Ефорії та переїхати туди, більше на північ, де:

„За Буджацькими степами
Ідуть наші з бунчуками..."

Правда, — нині вже не ідуть. Це колись, коли Буджак рахувався: „маєтностями Війська Запоріжського".... А нині?.. Нині, це справді країна Богом і людьми забута. Навіть цими людьми, що підходять під одну етнічну назву... українців.

А проте — я рішився їхати! Подивитися власними очима і пригадати своїм землякам цей край багатий і пишний — і трагічний заразом у своїй долі.

ТРОХИ ЧИСЕЛ ТА ІСТОРІЇ.

Ось шлях моєї подорожі: Констанца — Чорна Вода (велике, мусульманське село ще за Дунаєм, де більшість селян має назвища українського походження, що мимохіть насовує ремінісценції „Запорожця за Дунаєм") — Браїла — Ґалац... і врешті Рені.

Басарабія.

Так. Я вже у цьому закутку нинішньої Румунії, що на просторі 44.422 кв. км. між Дністром, Прутом, Дунаєм і Чорним Морем — зібрав барвисту мозайку одинадцяти народів і рас, але серед яких два народи мають найбільший питомий тягар: молдавани й українці.

На три міліони населення Басарабії маємо півтора міліона молдаван і 600 тисяч українців. Решта — це москалі, болгари, греки, вірмени, німці, французи, татари, цигани... І очевидно кажчик багатства країни і... культурної відсталости населення.

Українці і молдавани живуть компактними масами: українці заняли північно-західні окраїни і південний схід Басарабії (природні відногн української етнографічної території); молдавани — велику, центральну полосу країни. Інші народи творять дрібні, широко розсіяні острівці — кольонії серед обох автохтонів, або галапасують економічно по містах і містечках.

Такий є — коротко зясований — фактичний, етнографічний стан сучасної Басарабії. А історичний?

Басарабія — колишня, староримська Дакія була у давнину терепом політичної та кримінальної депортації Риму. Але славян находимо там уже в 8-му столітті. Тодішній центр Басарабії, Аккерман, називається тоді Білгородом. Згодом через басарабські степи, як через відчинену браму, провалюються орди сходу: готи, гуни, печеніги, половці, татари... Країна пустіє, на згарищах осель гуляє вітер. Потім знову вертаються слов'яни. В кінці 12. століття вел. князь Данило Романович Галицький виганяє з Білгороду половців і залишає там свою залогу. З того часу аж до 15 століття Басарабія остає під сильним впливом галицького і литовсько-українського князівства, хоч володіють нею вже молдавські господарі Басараби. В 16 столітті приходять туди турки і підчиняють собі цілу країну. В 1632 р. запоріжці під проводом Сулими здобувають Аккерман. Але це лише історичний фрагмент української експансії. Турки є дальше панами Басарабії, молдавські господарі є їхніми васалями. В 1775 цариця Катерина II. руйнує Запоріжську Січ. І тоді, український елемент у Басарабії дістає нове підсилення. Приходять сюди втікачі з Січі, около 40 тисяч зимовиків, частинно при повній зброї, — з жінками і дітьми. Турецький султан приймає їх, частині дозволює поселитися коло Аккерману, а для решти призначує на кольонізацію гирла Дунаю. Тоді саме повстає там кіш „Задунайської Січи", що проіснував до 1828 р. Аж приходить війна Росії з Туреччиною 1807—1812 р. У тій війні беруть вже участь басарабські українці по стороні Росії, яка на захоплених територіях зразу формує 2 і згодом 4 українські, козацькі полки і називає їх... „Новоросійським Козацьким Військом". (Це Військо проіснувало до 1868 р.). Війна кінчиться розгромом турків і приєднанням Басарабії до Росії, але вже в 1856 р., після програної кримської війни, Росія примушена віддати Туреччині басарабські повіти: ізмаїльський, кагульський і частину аккерманського. Очевидно, не на довго.

НАСОЛОДУ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ

два срібна столова застава фабрики

Д. Л. НОЙМАН — ЛЬВІВ

Тільки **КОХАНОВСЬКОГО 21.** Тел. 206-74.

Можна дістати у всіх більших комісійних складах в цілій Польщі, або просто у фабриці. 1752 4-50

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 20

Українські політики.

Сильвети наших давніх послів і політичних діячів.

ГРИГОРІЙ ЦЕГЛИНСЬКИЙ.

Директор державної української гімназії в Перемишлі, визначний педагог і виховник української молоді та один з найповажніших наших громадян, що привертали Перемиську Землю на українську національну ідеольогію. Цегельський став послом до австрійського парляменту в 1907. р. Він визначався гарною німецькою вимовою та політичною розвагою і приязним товариським тоном, тому мав пошану у своїх товаришів послів і повагу у всіх парляментарних клюбах.

Посол Цеглинський промовляв уперше до буджетової провізорії в 1907. р. та представив систему галицької адміністрації, що довела наш нарід до економічного й культурного занепаду. Держава займається, казав він, тільки державними конечностями, а ми примушені приступити до політики народніх конечностей. Далі взивав він поляків, щоб увільнили нас від своєї опіки, бо ми хочемо самостійно розвиватись і тому нашим домаганням є поділ Галичини на частину польську й українську з українською частиною Буковини.

Опісля в дні 20. травня 1908. р. обосновував він нагле внесення в справі галицької адміністрації та фактами пятнував самоволю галицької олігархії, під якою стогне наш нарід. Вкінці підніс, що міністр внутрішніх справ є співвиновником того всього, що діється в Галичині, бо він кожним разом боронить галицьку адміністрацію. А щодо польсько-української справи заявив, що вона може бути розвязана між українськими і польськими послами, але всякі російсько-польські наймити є від цього виключені...

В томуж 1908. р. відбувалась велика буджетова дебата в австрійському парляменті, на підставі контингенту часу, розложеного на всі посольські клюби. Чеський посол Т. Масарик не мав за собою клюбу, а чеські клерикали і молодочехи з п. Крамаржем ставились до нього вороже і не хотіли дати йому контингенту зі свого часу до промови. Наслідком того Масарик мав для себе тільки кілька мінут часу до промови і зачав говорити. По кількох мінутах звернувся п. Крамарж до президента Палати, щоб він відібрав голос Масарикові, бо Чеський Клюб не дав йому контингенту. Президент Палати доручив п. Крамаржеві запитатись Масарика, з чийого контингенту він говорить. Та на його запит Масарик далі говорив, а посол Цеглинський, що стояв з нами коло Масарика, відповів п. Крамаржеві, що він говорить з нашого контингенту. Посол Масарик говорив тоді в парляменті з нашого контингенту, бо його **чеські посли не допускали до голосу.**

Посол Цеглинський зійшовся ще раз з п. Крамаржем, що був провідником чеської делегації в Австро-Угорських Делегаціях, у місяці жовтні 1910. р., де нашим делегатом був там у тому часі саме Цеглинський. У делегаційній австрійській комісії для закордонних справ промовляв п. Крамарж і захвалював та домагався підтримки неославізму у звязку з наближенням до Росії. Посол Цеглинський виступив тоді з критикою неославізму, що має на меті тільки політичні користи для російської імперії, а не для Австрії та її народів, і звернув увагу закордонного уряду на пасивне становище австрійського уряду супроти деструктивної пропаганди у Східній Галичині, як також домагався, щоби австрійський уряд підтримував політичні змагання українського народу в інтересі Австрії.

А заки скінчилися наради делегації, вели ми голосну обструкцію в Галицькому Соймі у Львові за соймову виборчу реформу. Наш делегат Цеглинський в Австрійській Делегації використав і докладно представив нашу боротьбу, щоби звернути увагу політичного світа на події в Галичині. Ось так ми доповновалися в нашій політиці. Відня, розповідали мені німецькі посли про делегаційні наради і висказувалися з похвалами для нашого делегата, посла Григорія Цеглинського.

(Д. б.)

Приходить нова війна 1878 р. і Басарабія в межах Росії знову дістає свої повні границі з 1812 р. Румунія, що вже тоді слушно зрештою аспірувала на Молдавію — дістає як рекомпенсату Добруджу.

І так пройшло сто літ російського панування над Басарабією, аж до розвалу Росії в часі світової війни. Почався новий період історії Басарабії.

13. січня 1918 р. румунські війська, користуючися хаосом революції та повним у той час „безбатьченківством" Басарабії, заняли цю країну. Вслід за цим, Басарабію проголошено „Самостійною Молдавською Республикою", але вже 27. березня тогож року ця нова республика приєднується до Румунії, очевидно зі застереженням широкої автономії, 28. грудня 1918 приходить врешті черга на третій акт пєси: краєве представництво Басарабії „Сфатул Церій" ревізнує добровільно з автономних прав і проголошує повне злиття країни з Румунією.

І так є до нині.

ЧИЯ БАСАРАБІЯ?

Басарабія є безперечно складовою частиною румунської держави. Про це свідчать правні акти „Сфатул Церій" і рішення Ради Амбасадорів у Парижі з 28. жовтня 1920 р. та найважніше — фактичний стан.

А проте — справа Басарабії є завжди справою „відкритою". Не для Румунії очевидно. Для Совітів. Навіть в часі найбільшого зближення між Совітами та Румунією, коли тріюмфувала політична лінія Тітулеску, Совіти не сказали ясно й отверто румунам: признаємо вам беззастережно Басарабію. А чейже Румунія визнала Совіти і під натиском Франції рішилася навіть піти з большевиками на союзницькі розмови — тільки за ціну признання Совітами Басарабії за Румунією.

І дійсно. Здавалось би, що обмін нотами обох урядів з 9. червня 1934 р. ясно стверджує: „що уряди обох наших держав забезпечують собі взаємно повне та інтегральне пошанування суверенности кожної із наших держав"... та — кілька речень дальше — та сама нота заявляє взаїмне відречення від будьякої протидержавної, іредентистично-революційної акції на території конрагента. Якщо приймається формулу про взаємне пошанування суверенности обох держав, а далі говориться без застережень про їхні території, — то в даному випадку басарабська проблема перестала істнувати. Така є інтерпретація Румунії.

Але не слід забувати, що на мапі Европи є нині дві Румунії. Одна ця, про яку саме пишу репортажі, Румунія „бояр" зі столицею Букарештом, і друга — на яку я дивився лише з берегу Дністра, відома під назвою „Автономної Молдавської Соціялістичної Совітської Республики" (А.М.С.С.Р.). Ця „друга" Румунія, викроєна з кількох повітів нашого Правобережжя, між Тирасполем, Роздільною, Балтою та Бірзулею — має також свій уряд і... свій голос. І хоч взаємини з Румунією Карла II. наладнано як найкраще (в ері Тітулеску), то всеж Совіти і не подумали зліквідувати цей гумористичний твір з 800.000 населення, в чому ледви половина постиганих з цілого Сов. Союзу молдаван. Навпаки. Пробасарабська пропаганда серед публичної опінії в Совітах ніколи не вгавала і не вгаває і сьогодні.

Очевидно, є в Румунії політичні чинники, які це бачать, розуміють і відповідно оцінюють. Вони тямлять прекрасно, що вже в листопаді 1934 р., отже пять місяців після навязання дипльоматичних взаємин між обома державами, „премієр" молдавського уряду товаріщ Борісов-Старий заявив у святочній промові з нагоди роковин утворення Молдавської С.С.Р. м. ін.: „Якщо румунський уряд бажає собі широ порозумітися з нами, то ми готові зробити з нашого боку все що можливе для направи комунікаційних і льокальних взаємин у районі істнуючої тепер **демаркаційної лінії".**

Отже не кордон, але демаркаційна лінія. Подібно, як її має Литва з Польщею на Виленщині. Тільки — Совіти не Литва, а Румунія не Польща.

І думаю, що не помиляюся, коли скажу, що ядром недовіря до Совітів є в Румунії справа Басарабії. Недовіря вкупі з острахом спричинило саме упадок Тітулеска і надзвичайне збільшення впливів правих партій з орієнтацією на Берлін.

А що на це все населення самої Басарабії?...

Боюся давати просту відповідь — бо може помиляюся. Але маю враження, що недобре діється у тій глухій нині закутині, за яку неначеб забув Бог і люди забули. Не знаю, яку позицію творить Басарабія у буджетових приходах Румунії. Знаю лише, що ті приходи грубо перевищають видатки. Положення Басарабії в державному комплексі Румунії дуже нагадує невеселу долю Галичини в колишній Австрії. А це з погляду румунської державної рації — але. Це створює погані настрої. І симпатії зовсім небажані для Румунії.

Бо в одному є неправильне очерження Басарабії, як забутої країни. Є всеж таки хтось, хто про неї не забув.

Ці думки насунулися мені, коли станув я на березі Дністра в Бендерах і глянув на червоні дахи Тирасполя.

Роман Голіян.

Чому мене не люблять?

Кожна жінна може збільшити свій чар, вживаючи косметичного засобу Пальмолів. Рано і ввечір масуйте лице, шию і рамена багатою піною Пальмолів. Сполоскайте її наперед теплою, а потім холодною водою, нічого більше. Мило Пальмолів, завдяки маслиновому олійкові, вжитому до його виробу, виживлює шкіру і надає її молодечої свіжости. Ваша цера, Пані, буде визначатись незрівняним чаром.

Декрет про назви місцевостей і його інтерпретація.

Ще в 1934 р. появився у Вістнику Законів Р.П. з 28. жовтня ч. 94, поз. 850, президентський декрет з 24. жовтня 1934 р. про устійнення назв місцевостей і про нумерацію нерухомостей. Цей декрет минулого місяця вперше застосували деякі староства тернопільського воєвідства.

І так староство в Тернополі за підписом старости п. Маліцького видало рішення № В 42/36 з дати 19., 24. і 25. вересня 1936 р. до всіх управ українських товариств, кооператив і ріжних установ, яких є в повіті коло 400, з таким дорученням:

Товариство, кооператива, установа мають змінити до 14 днів від дня доручення рішення назву місцевости свого осідку на своїх печатках і на зовнішніх знаках (вивісках, етикетах) у напрямі точного достосування її до урядового вислову (бжмення), по думці постанов 7. статті розпорядку президента з 24. жовтня 1934 р. про устійнення назви місцевостей і про нумерацію нерухомостей (В. З. Р. П. ч. 94, поз. 850), якеж уживати назви місцевости згідно з урядовим вислову (бжменєм) у листуванні з властями, на афішах і т. п., і то під строгістю розвязання товариства й потягнення членів управи до карно-адміністраційної відповідальности по думці 10. статті цитованого щойно розпорядку.

При цій нагоді зазначено у старостинському рішенні, що мовний закон з 31. липня 1924 р. (В. З. Р. П. ч. 73, поз. 742 і виконавчий розпорядок до нього з 24. вересня 1924 р. (В. З. Р. П. ч. 85, поз. 820) разом зі змінами розпорядку ради міністрів з 21. січня 1925 р. (В. З. Р. П. ч. 8, поз. 59), що признає фізичним і правним особам у української (в оригіналі: рускей, русіньскей) праві послуговуватися матірньою мовою у взаєминах з властями, не розтягає в ніякому випадку на зміну урядових назв місцевостей під фонетичним оглядом їх вислову (бжменя). Накінець згадано, що урядові назви поодиноких місцевостей, себто волостей (гмін), громад і присілків оголошено в Тернопільському Воєвідському Деннику ч. 12 з 9. серпня 1934, поз. 111. та що від цього рішення прислуговує право відклику до воєвідського уряду до 14 днів від дня доручення.

Згаданий президентський декрет у ст. 1. регулює справу устійнення назв місцевостей: 1) замешкалих, себто всіх самостійних осель, що відріжняються від сусідніх осель відрубною назвою, а при однаковій назві відмінним означенням роду („місто" і „село", „село" і „фільварок", „фільварок" і „лісничівка" і т. п.), — 2) незамешкалих.

Найважніша 2. стаття звучить:

„1) Урядову назву місцевостей разом з їх правописом устійнює і зміняє міністер внутрішніх справ при помочі розпорядків, оголошуваних у „Моніторі Польському".

„2) Перше на основі нинішнього розпорядку загальне устійнення урядових назв буде докопане розпорядками, з яких кожний обійме назву усіх місцевостей на просторі що-найменше одного воєвідства. Ті розпорядки будуть оголошені в урядовій частині „Виказу Місцевостей Річпосполитої Польської", виданого Головним Статистичним Урядом".

Декрет (ст. 3—5.) установлює окрему „Комісію Устійнення Назв Місцевостей" при міністр. внутр. справ з 6 членів: трьох з наукового світа і по одному представникові міністерств: військових справ, комунікації та почт і телєграфів — з опініодавчим голосом постанови ст. 2—5. після ст. 6. відносяться тільки до устійнення назв замешкалих місцевостей, зате спосіб та організацію устійнення назв незамешкалих місцевостей управильнить міністр внутр. справ при помочі розпорядку.

Важна є постанова 7. статті, яка звучить: „У публичних взаєминах вільно уживати назв місцевостей одинако в урядовому вислові (бжменю), устійненому нинішнім розпорядком".

Дві дальші статті (8. і 9.) відносяться до устійнення написів на рогах вулиць і площ (ст. 8) і до нумерації нерухомостей — домів і незабудованих площ (ст. 9).

Статті 10. і 11. обіймають карні санкції. Стаття 10. звучить: „Хто виступає (викрача) проти постанов ст. 7., або злосливо усуває, нищить або ушкоджує таблички, вичислені в ст. 8. і 9., підпадає в адміністраційній дорозі карі арешту до місяця або гривні до 1.000 золотих". Ст. 11. звучить: „Хто виступає проти постанов ст. 9., уст. 3. (обовязок удержувати таблички з порядковими числами на нерухомостях), підпадає в адміністраційній дорозі гривні до 500 золотих".

Виконання нинішнього розпорядку доручається міністрові вн. справ (ст. 12.); розпорядок входить у життя з днем оголошення й обовязує на території цілої держави (ст. 13).

Цитований декрет оголошено 28. жовтня 1934. р. і від того дня увійшов у життя, але не у всьому, а саме щодо устійнення урядових назв місцевостей. Декрет уст. 2. постановляє, що урядові назви місцевостей разом з їх правописом устійнює і зміняє тільки мін. внутр. справ. шляхом розпорядку, що його оголошує в „Моніторі Польському". З повищої постанови виходить ясно, що ані воєвода, ані старости такого права зовсім не мають і не можуть устійнювати урядових назв місцевостей. А таке зробив попередній тернопільський воєвода, поміщуючи в Тернопільському Воєвідському Деннику ч. 12. з 9. серпня 1934. р., поз. 111, виказ назв місцевостей в урядовому вислові і то ще перед появою президентського декрету з 24. жовтня 1934. р., який одинако що

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 51,
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх кольорах
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх кольорах
ПАСТУ до підлоги „Французька мазь“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 7—?

справу має право управильнювати. Отже згаданий щойно виказ назв місцевостей тернопільського воєвідства є законно зовсім нестійний і тимсамим ніякий староста не має права змушувати якунебудь нашу установу, як це робить нпр. тернопільський староста, щоб уже тепер, перед появою „Виказу Місцевостей Річпосполитої Польської“, уживала на печатках, вивісках, етикетах, афішах і т. д. тільки урядової, себто польської назви місцевости свого осідку. Словом, тернопільський староста й інші старости на терені тернопільського воєвідства, що візвали недавно управи наших товариств, кооператив та установ (це може відноситися також і до фірм приватників) уживати тільки урядової назви місцевости свого осідку, **переступили свою компетенцію**, і видали наказ, незгідний з обовязуючими законними постановами...

В дні 2. жовтня ц. р. був я особисто в цій справі у тернопільського воводи п. д-ра Білика і в начальника суспільно-політичного виділу п. Белецького. Йшло про те, чи слід вносити відклик від старостинського оречення, чи ні. Вони оба були цього погляду, що такий **відклик треба вносити,** щоб старостинське рішення внаслідок невнесення відклику не набрало правної сили. І такі відклики наші установи тернопільського повіту мають на днях внести.

Мій погляд на цю справу інакший. Старостинські рішення не мають ніякої правної основи і — що більше — є на кожний випадок передвчасні. Не є вони законно уосновані і тому не можуть теж набрати правної сили на основі старої засади римського права **„Quod ab initio vitiosum est, non potest tractu temporis convalescere“,** себто: Що від початку не мало правної сили, не може й набути упливом самого часу.

У повищій справі інтервенював сенатор Луцький у міністерстві внутр. справ і крім цього Ревізійний Союз Українських Кооператив звернувся окремим запитом до Головного Статистичного Уряду у Варшаві, а саме, чи урядові назви місцевостей дійсно вже устійнені. Від Гол. Статистичного Уряду наспіла письменна відповідь з 25. вересня ц. р., що праці над урядовим устійненням назв місцевостей ще не покінчені, а в міністерстві внутр. справ дали відповідь, що **інтерпретація** старостів президентського декрету з 24. жовтня 1934 р. В.З.Р.П. ч. 94, поз. 850 про устійнення назв місцевостей і про нумерацію нерухомостей, **є помилкова, а сам їх розпорядок передвчасний.**

Тепер тільки слід ще подбати, щоб при устійненні назв місцевостей, яке переводить покликана декретом окрема комісія при міністерстві внутрішніх справ, подано теж і українські назви на українській етнографічній території та щоб зновелізовано і згаданий декрет у цьому напрямі, щоб наші установи і поодинокі громадяни могли вживати на печатках, фірмах, вивісках і т. д. та в листуванні з властями українських назв місцевостей, як це було й досі.

Д-р Степан Баран.

ФУТРА жіночі і мужеські для Пань від зол. 200.—
ЛИСИ срібні, сині і кравві у великім виборі Магазин і робітня футер для Панів від зол. 300.—
Станислав СТЕМПКОВИЧ
Львів, пл. Капітульна 1. Тел. 248-50 3—8 2788

Причини і наслідки девалюації.

Женева, 30. вересня 1936.

Коли в Европі істнував ще сумнів, чи Москва є головним чинником сучасної кризи в Европі, то по катастрофі французької валюти він мусів би остаточно розвіятися. Що Франція завдячує свою фінансову катастрофу своєму сучасному урядові, який працює у порозумінні з большевицькою політикою, про це можна робити всякі здогади. Валючи уряд Лявала та проводячи акцію оздоровлення французьких фінансів, „людовий фронт“ мусів знати, що обезцінення французької валюти неминуче. Не авважаючи на це, уряд Блюма запевняв всіх, що французький франк має тверду основу та що про девалюацію не може бути і бадячки. Комуністичні демагоги виявляли себе найбільшими противниками девалюації. Тимчасом золото плило широкою ріков з Франції до Англії та Америки. Фінансісти і підприємці налякані примарою большевизму у Франції рятувалися, куди і як могли. Дикі страйки, заняття фабрик під проводом большевицьких агентів та інші насильства у Франції, нарешті громадянська війна в Еспанії, захитали французькі фінанси та підкопали цілком довіря до французького франка. По трьох місяцях свого урядування Блюм мусів признати своє банкротство та покласти до державної каси третину осадностей французького селянства та робітництва. Банкротство Франції потягло за собою Швайцарію, Голяндію та деякі інші держави завдаючи тяжкий удар намаганням цілої Европи перебороти господарську кризу, руйнуючи довіря громадянства про поправу відносин в Европі.

У своїй парляментарній промові з дня 29. ц. м. Блюм заявив без буржуазної ніяковости, що не потрібує червоніти, коли тримісячний досвід показав помилку „людового фронту“, який хотів утримати французький франк на його попереднім рівні. Несподіване банкротство Франції примусило Англію та Злучені Держави до заходів, які французької господарки під проводом „людового фронту“ очевидячки не урятують, але які рятують покищо політичне становище самого французького уряду на европейськім терені та в самій Франції. Для самої Франції це послуга дуже сумнівна, наскільки вона втримає рівновагу, коли впаде сучасний уряд і прийде на його місце фронт національних партій, якщо це ще взагалі можливе.

Але ані Англія, ані Злучені Держави Америки і не мали очевидно найменшого наміру ратувати самої Франції; дорівнюючи франк до доляра та фунта стерлінгів дбали вони очевидно лише про те, щоб уникнути загальної фінансової паніки та великої шкоди не лише для цілої західної Европи, а і для самої Англії та для Америки при дальшім розвитку світової кризи. Коли Блюм заявляє у парламенті, що девалюація франка відбулась у порозумінні, а ніби навіть на заохочення Англії та Америки, то це очевидно дуже минається з дійсністю. Правди в цьому є може остільки, що Англії та Америці віддячився французький уряд за політичне підтримання тим, що повідомив їх у свій час про неминучість девалюації та тимсамим дав їм змогу відтягти більшу частину фунтів та долярів з французьких банків. Цією „недискретністю“ дуже обурена паризька опозиційна преса.

Дуже характеристичним для московських плянів супроти сучасного французького уряду є між іншим те, що московський уряд намагався ударемнити англо-американську рятункову акцію на користь Франції. Совітський державний банк кинув на нюйорську біржу досить поважну суму фунтів стерлінгів, щоб захитати рівновагу між доляром і фунтом на некористь цього останнього. Ця спекуляція викликала велике обурення у недільній англійській пресі, яка називає це „нападом большевиків на ощадности англійського робітника“. Позатим англійська преса виявляє взагал досить багато англо-саксонського оптимізму та висловлює надію, що дорівняння франка, доляра та фунта на тривкій основі незмінних відносин між головними валютами причиниться до піднесення інтернаціонального торгу та оздоровлення світової господарки, але не бракує і скептичних голосів щодо змоги поправи французьких фінансів при сучасних політичних відносинах у Франції.

„Журналь де Женев“ у справах валютових поінформований дуже добре, як і швайцарська преса взагалі, передбачує і деякі небезпечні можливости девалюації, зазначуючи, що коли кожна держава буде уживати девалюації як засобу для власного збагачення на шкоду іншим, то це доведе до загального банкротства. Валютова стабілізація може бути тривкою на його думку лише тоді, коли поруч з нею скасують обмеження інтернаціонального торгу. Колиж поворот до вільного торгу при сучасних політичних відносинах в Европі очевидно неможливий, девалюація франка є величезним кроком у напрямі до дальшого загострення господарської і політичної кризи в Европі. Цей розвиток европейських відносин є з погляду поневолених націй цілком природний; він доказує лише, що без визволення цих націй оздоровлення европейських відносин неможливе.

М. Данько.

Нова хвиля польонізації.

МАСОВА АКЦІЯ ЗА ПЕРЕХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ШЛЯХТИ НА ПОЛЬСЬКЕ.

Нечуваний голод землі по наших селах використовували і далі використовують наші сусіди як нагоду до перетягання українського селянства на польське таким чином, що зпоміж українських селян продавали (ють) невеличкі кусні землі лише тим одиницям, які змінили свою прадідну віру і перейшли з греко-католицького на римо-католицький обряд. Так поступали і так далі поступають не лише дідичі, але й чернече польське духовенство. Згадатиб лише тут про поведінку оо. Домініканів, які, парцелюючи землю в недалекому підльвівському селі Зарудцях, заадалегідь оголосили, що землю продаватимуть тим зпоміж наших селян, які перейдуть на римо-католицький обряд. Це факт! Але національна свідомість нашого селянства вже така велика, що навіть страшний голод землі не дозволяє йому зраджувати віру батьків і свою націю. А з таких одиниць, які під натиском твердих обставин життя змінюють свій обряд ради хліба — байдуже, чи це інтеліґент чи селянин — не тільки нема ніякої користи, але саме навпаки: вони доводять до занехання морального стрижня польської нації. Тому вже навіть польські публіцисти, як Ст. Лось та інші, остерігають свою націю перед продовжуванням кольонізації, бо з цього не то ніякий добуток, але шкода для польської нації.

Проте цього роду польонізація нашого народу не лише не припиняється, але навпаки — ще більше поширюється. До її можливо скорішого переведення взялася в останньому часі по наших селах бюрократія збірних громад, яка такою „патріотичною“ працею хоче за всяку ціну оправдати істнування збірних громад, що непомірним тягарем лягли на все населення і викликали вже навіть масовий рух між польським громадянством (у Познанщині) за скасуванням нового самоуправного закону. Цій новій польонізаційній акції війтів, підвійтів і всяких секретарів патронують адміністраційні чинники, як старости і — на жаль — навіть військові круги. Щоб не бути голословними, подаємо жменьку фактів про змінену польонізаційну акцію, яку ведуть адміністраційні чинники між українською дрібною шляхтою в турчанському повіті. Першу скрипку в цій акції грає війт збірної громади з осідком у Турці, донедавна ще наш земляк Іван, нині вже Ясьо Яворський-Мартинялечком, теж шляхтичем, п. Білінським, що не давно радикальним стовпом у Турці, намагається за всяку ціну притягнути українську дрібну шляхту з Турчанщини та колишнього старосамбірського повіту до „związku szlacheckiego“. З цією метою у другій половині вересня ц. р. під пан

тронатом і при живій участи турчанського ста' рости відбувся у Турці „зїзд шляхти", на якому обіцювали дрібній шляхті „всякі блага" — аж до повороту відомих політичних впливів шляхти за історичної Польщі, щоб лише таким чином заманути українську дрібну шляхту у свої сіти.

Зі спеціяльної однодівки, яку видали підхорунжі в Комарниках, виходить найкраще, як вони свою місію зрозуміли та як її виконували. Отже в згаданій однодівці, яку масово роздавано українській дрібній шляхті, читаємо, що **„місцеві шляхтичі є поляками"**. Тому повинні виховувати свої діти в польській мові і в польській традиції, а Польща має бути лише для тих, які є поляками". Патріотична статейка кінчиться таким покликом: **„Честь і батьківщина** є спільне нам воякам Річипосполитої і давнім окраїнним лицарям — Яворським, Комарницьким, Височанським, Ільницьким, Кульчицьким, Зубрицьким та іншим". Крім того в однодівці подано „катехизм поляка".

При діяльній участи військових підхорунжих з дітнього табору відбулося в липні ц. р. величаве посвячення угольного каменя під будову „косцюлка" в Комарниках, хоч у цьому селі нема буквально ніодного поляка. Опісля 9. серпня ц. р. відбулося в Комарниках „свято вигаршу першої кадрової", а 15. серпня у Висоцьку Вижнім „свято польського вояка". На всі ці „свята" війти і солтиси дістали від турчанського старости строгий наказ привести якнайбільше шляхти з дооколичних сіл. По згаданих імпрезах відбувалися постійно веселі забави, на яких шляхта могла добре зїсти і випити. Крім того шляхтичі діставали даром капелюхи, а їхнє жіноцтво хустинки та інші дрібниці. На цих імпрезах виголошували аранжери., високопатріотичні промови, в яких бреніла весь час провідна думка, що „місцева шляхта від віків була польська, кервавилася у боях з ордами татарів і козаків та з ватагами мадярських розбійників, які під проводом кн. Ракочія нападали на Польщу".

У приступі щирости турчанський староста виразно признався, що до одного року має збудувати „косцюлки" в Комарниках і Матькові. Хтось би думав, що ті „косцюлки" будують бодай за гроші польського громадянства. Де там! Староста видав приказ війтам і солтисам, щоб „косцюлки" будовано з матеріялів з наших громадських лісів. Цемент, вапно та інші додатки дістануть т. зв. „комітети будови косцюлків", які закладає сам староста по селах з ріжних людей, теж даром від старостава. Перевіз цементу, вапна, бляхи дерева і т. д. нічого не коштує, бо війти і солтиси виганяють українських селян та шляхтичів з кіньми, щоб звезли їх на місце будови. Мало того! Щоб надати більшого блеску згаданій акції, сам староста з війтами, солтисами та польською інтеліґенцією з Турки прів цілу днину в суботу 26. вересня ц. р. при будові фундаментів костела у Комарниках. Словом „косцюлки" по наших підгірських селах повстають у головній мірі з матеріяльних засобів наших громад, себто українців греко-католиків. Чи це не іронія долі?

Такі самі „косцюлки" вибудовано вже в селах Ільнику та у Висоцьку Вижнім, де живе виключно українська шляхта. А тому, що польські священники не мають там ніяких овечок, потворено для них катехитури, хоч по школах нема польських дітей.

Одночасно немов на глум у самій Турці, отже в осідку „діяльного" Яся Яворського (за свої заслуги зі шляхтою має стати бурмістром Турки!) і під самим боком старости, деревляні мости мають такі діри, що коні, запряжені до воза мусять скакати, щоб не поломити ніг. Якщо дотепер не було ще трагічного випадку, то це слід завдячити тій обставині, що бойківські коні дуже обережно ступають наперед і тому легко перескакують діри не лише на мості в горішній Турці, але ще більше діраві мости по інших селах гур-

Як довго

буде ще їх мати?

Має білі, гарні зуби, але може вже на їх внутрішній стороні творитися камінь, причина недуги і болю зубів. Здорові зуби це скарб! Чистіть їх регулярно Кальодонтом, бо це єдина у Польщі паста, що містить у собі Сульфорицинолєат, найуспішніший засіб у боротьбі з назубним каменем. Кальодонт усуває поступово камінь і не дає йому творитись.

Увага! Випробуйте новий еліксір Кальодонт, ощадний в ужитті, сконцентрований, із значними антисептичними приметами. Великий флякон зол. 3.

ПРОТИ НАЗУБНОГО КАМЕНЯ **KALODONT**

ВІЛЬГЕЛЬМ ЛІХТЕНБЕРГ.

Підручник подружнього щастя.

Подружжа Павлини з Петром було щасливе. Безсумніву. Але вся суть щасливих подруж у тому, що вони могли би бути ще щасливіші. Безсумніву.

Павлині випала не дуже рожева доля мати за чоловіка письменника. Вона відчувала, що в її щасливому подружжі скрізь є якісь такі дірочки, що їх треба латати. Як? Чим? Поведінкою. Але ця поведінка була одностороння. Чоловік поводився з нею, а не вона з ним. Щож? Коли пара має жити щасливо, не можна мати високих вимог. Находили на неї хвилини, що вона сама задумувалася, як їй поводитися. Найчастіше йшла за жіночим інстинктом. Але інстинкт це перестаріле знаряддя; у новітній добі техніки та комфорту він не вистачає.

Одного дня проходячи вулицею побачила Павлина у книгарні за вікном барвисту обгортку книжки із таким заголовком: „Чи ви поводитесь із своїм чоловіком як слід? Порадник для заміжніх жінок і тих, що можуть вийти заміж".

Павлина ввійшла до книгарні і почервонівши аж по волосся, сказала собі дати цей порадник. Прийшовши до хати, зразу засіла за лектуру. Автором був Адвентус, імовірно анонім, але писав так живо, що ввесь новий світ простягав перед нею. Коли вона прочитала цілу книжку, зрозуміла, що досі вона поводилась із своїм чоловіком зовсім неправильно. Вона була за добра, за покірлива, мала за мало жіночих химер. Той Адвентус доказував, що жінки, які відсувають себе в тінь, ніколи не зазнають тривкого подружнього щастя. Тільки вирафінована та примхувата жінка вміє прикувати до себе чоловіка.

Книжка була складена в азбучнім порядку і давала ради під ріжними словами, як треба поводитись із чоловіком.

Спочатку Павлина проглинула книжку одним махом. Щойно після цього почала студіювати все від початку. Зупинилася на слові „Вечір" і читала: „Вечір — пора, коли жінка повинна бути гарна. Вечір дає штучне освітлення і тоді чоловіки рідко можуть у добре дібраному світлі опертись жіночим привабам. Щойно поза домом у товаристві, при світлі електричних ламп, коли сотні поглядів з подивом зупиняються на жінці, може чоловік якслід оцінити, який скарб він має".

Павлина звернулась до Петра:

— Петре! Може би ми пішли кудись нині ввечір.

— Не маю охоти! — відповів він, бо вечорами був завсіди втомлений, після цілоденної праці для безсмертности.

— Коли я хочу! — відповіла рішуче Павлина, пригадавши собі раду на сторінці 24-ій: „Проводи скрізь свою волю".

Після цього, за радою автора книжки (сторінка 32) мусіла замкнутись у своїй кімнаті, а коли й це не помогло, голосно заридати (глава III. уступ 3), поки чоловік не згодився.

Кілька днів пізніше пробувала Павлина переробити практично четверту лекцію. Відповідну главу вивчила напамять. Ішло про новий літній костюм. Адвентус писав: „Тільки ті жінки, що вміють від своїх чоловіків видобувати поважніші суми грошей, можуть бути певні, що зацікавлення їх чоловіків для них ніколи не ослабне. Дешеві жінки не займають ніколи багато місця в уяві чоловіків. Так само люди легковажать собі у світі все, що не звязане з великою цифрою".

Павлина домагалася нової літньої сукні. Петро бунтувався тому, що письменники завсіди живуть у війні з капіталом. Але Павлина повторяла своє домагання—дивись початок другої лекції, внизу. А коли Петро все ще боронився, тоді Павлина вжила мігрени, як було сказане у підзаголовку четвертої лекції: „Недуга жінки настроює чоловіка на мягкий тон". Петро змяк і літня сукня злинула на Павлину, якби на крилах янголів.

З одним не могла дати собі ради — з фліртом. Почала вона його, як радив підручник, з товаришем Петра — Ришардом, але не робила це із внутрішньої потреби. У практиці нічого в неї не виходило. У книжці було написане: „Подружня вірність жінки це природна аксіома на ціле життя. Але чоловік не повинен ніколи мати враження, що подружжя це сейф, в якому жінка спочиває без небезпеки. Він повинен завсіди боятися так, якби подружжя було кімнатою із входовими дверима на балькон, звідки кожної хвилини може дістатися вломник".

Павлина почала поводитися так, якби жила в такій балконовій кімнаті. Одного дня Петро почав ставити домагання, щоб вона зірвала з Ришардом. Тоді Павлина відчула прогалину у своїй освіті. Вона не пригадувала собі, що жінка повинна в такому випадку робити.

Підчас розмови з Петром сказала вона нараз:

— Почекай хвилину! — і вийшла до другої кімнати, щоб заглянути до підручника. Почала листувати нервово, бо чоловік чекав у другій кімнаті. У главі „Флірт" не було ніякої розумної ра-

ПОЗНАНСЬКА ПЕКАРНЯ З. ЗАЙДЕНА, ЛЬВІВ, КОЖЕНЬОВСЬКОГО 5.
призначила **1 нагороду** на **100 зол. 2 нагороди** на **50 зол. 5 нагород** на **20 зол.**
та кількасот інших нагород для цих консументів

хліба Зайдена

відомого із своєї знаменитої якости

які до 10-го грудня 1936 року, зберуть найбільшу скількість наліпок з ХЛІБА ЗАЙДЕНА. — **Ті, що будуть мати найбільшу скількість наліпок дістануть найбільші нагороди.** Роздача нагород відбудеться в половині грудня 1936-го року. — УВАГА! Тому, що у перших місяцях 1937 року буде ще двократне преміювання хліба Зайдена, можна в кожній хвилині почати збирання наліпок з ХЛІБА ЗАЙДЕНА. **ОТЖЕ ДОМАГАЙТЕСЯ ВСЮДИ ХЛІБА ЗАЙДЕНА.**
Пильне збирання наліпок з ХЛІБА ЗАЙДЕНА приносить цінні нагороди.

ZNAK OCHRONNY

чанського повіту. Може би так компетентні чинники пригадали згаданим турчанським достойникам, що їхнім обовязком є теж подбати про направу бодай діравих мостів, якщо вони вже зовсім не цікавляться дорогами, якими можна дуже швидко заїхати на другий світ. Хто не вірить, нехай поїде, ні! Нехай краще зміряє ногами турчанський повіт. Тоді бодай вернеться живий і здоровий.

Згадана акція за польонізацією української шляхти повинна викликати плянову продуману працю з нашого боку. Найвищий час, щоб та наша інтелігенція зі Самбора, Ст. Самбора, Турки, Добромила, Перемишля та інших міст, яка вийшла зпід стріхи української дрібної шляхти, повела розумну протинакцію. Тоді запевнення краківського „ІКЦ" з 2. ц. м. у статті „Скарби, які марнуємо", що українські шляхтичі є в дійсности „поляками, лише греко-католицького обряду", — залишаться побожним бажанням згаданих вище аранжерів. Якщо би так було, як запевняє „ІКЦ", тоді навіщо будувати з таким поспіхом „косцюлки" у підгірських селах для цієї шляхти, яка пережила довгі віки між морем українського селянства, ходила з ним разом до нашої церкви і, не зважаючи на те, національно не пропала для поляків, хоч українські священники ніби то (так денунціює „ІКЦ") змінюють її прізвища (напр. „Добжанські" на Добрянський)!?

Одно лише певне. Рознуздана демагогія всяких Яворських і постійні цькування краківського „ІКЦ" доведуть ще більше до розбурхання тих анархічних елементів зпоміж місцевої дрібної шляхти у Самбірщині, Турчанщині чи Сяніччині, в яких — як пише „ІКЦ" — „відозвалася шляхотська жилка і тому вони займаються недозволеним вистрілюванням звірини по лісах аж ген до чехословацького кордону". Тоді теж „суди матимуть ще більше роботи, кримінали будуть ще більше переповнені шляхтою, ніж дотепер", але винуватців слід шукати між панками Яворськими, які в часах страшного безробіття підривають охоту до тяжкої праці між нашою шляхтою, обманюючи здорову молодь „фатаморганою" легкої праці, чи радше наживи, на випадок зміни прадідівського обряду й віри.

Зїзд Окружних Союзів Кооператив у Львові.

ПРОДОВЖЕННЯ ДИСКУСІЇ.

Після перерви забирали ще голос у дискусії: **дир. Юр. Шепарович** (Сокаль), що говорив про агрономічну працю у сокальській окрузі; **дир. Рубчак** (Калуш) у справах торговельних; **дир. Новосельський** (Дрогобич) говорив про конечність перемелювати збіжжа в кооперативних млинах. Треба вести сильнішу пропаганду за кооперацією у політичній пресі.

Дискусію над першим рефератом закінчив **сен. О. Луцький**, який заявив, що РСУК, буде натискати на фузіонування малих, слабих Союзів. Відношення кооперації до приватного купецтва буде в короткому часі оформлене і проголошене. Українська кооперація не хоче мати торговельного монополю і не веде ніякої спеціяльної боротьби з приватниками, але мусить протиставитися всьому, що шкодить кооперації. При кінці 1936 і в 1937 році мусимо працювати над тим, щоби приднати якнайбільше членів до кооператив. Мусимо подбати, щоб якнайбільше низових кооператорів покінчило звочні курси кооперації і курси по повіт. осередках. Найбільшою потребою є вишкіл крамарів і вишкіл контрольних комісій. Не треба засновувати виробничих кооператив, опертих на фізичних особах. Почин повинен давати торговельний осередок, а організація повинна бути оперта на членстві кооператив.

Відповіді на піднесені запити дав референт дир. **Ю. Шепарович і дир. І. Мартюк.**

Дальший реферат про збут сільськогосподарських продуктів виголосив **дир. І. Мартюк.** Дотеперішній збут сільськогосподарських продуктів дав як не матеріяльні, то в кожнім разі великі моральні успіхи. **Збут збіжа** перевищив у цьому році збут яєць. У 1935 р. збула кооперація через Центросоюз 10.721 тисяч тон, себто понад тисяч вагонів збіжа на суму 1,620 тисяч зол. На перше місце вибився Борщів, який збув 3012 тон. На дальших місцях стоять Союзи Соколь, Бучач, Копичинці. До цього успіху у великій мірі причинився Центробанк своєю фінансовою помічю.

Збут яєць. Через Центросоюз збула кооперація до цього часу на 38 вагонів більше, як у цілім минулім році. Досі збуто 25.862 скрині. Експорт ішов до Англії, Австрії, Еспанії, Швайцарії, Чехословаччини, Німеччини, Данцігу.

Збут живини найслабший. Безрог збуто досі 5.864 штук. Експортовано до Відня, Берліна, Праги. Мясарня Ц. С. переробила і перепродала досі 1.721 штук. Центросоюз веде тепер 5 мясарських крамниць.

Дробу вислано за границю 17.443, у краю збуто 18.450 штук.

ПЛЯН ПРАЦІ.

Плян праці на дальше зреферував **дир. М. Творидло.** У збуті збіжа мусить кооперація перейти до збуту за границю. До цього потрібно великих кількостей диспонованого товару, експозитури у Данцігу та відповідно чищеного збіжжа. До цього мусимо прямувати. Збутові референти вже підготовані. Окреме значіння у Польщі і тимсамим для нас має прядиво льону і конопель. Перерібчий магазин прядива є вже у Львові, як спільне добро Центросоюзу і Повітових Союзів, і зачне цього року свою працю. Треба організувати також збут бараболь. Для скупу лікових зел треба створити окрему кооперативу, яка збувала би їх через Центросоюз.

Порошки для дорослих з фабр. зн.
KOWALSKINA
вживаємо при невинних
БОЛЯХ ГОЛОВИ

ДИСКУСІЯ.

Дискусія над збутовим рефератом тягнулася до 10. год. вночі і президія Зїзду мусіла врешті перенести її на суботу 3. ц. м. Це явище свідчить про те, яка важна тепер у нас справа налагодження збуту всіх сільськогосподарських продуктів. У дискусії забирали голос: інж. д-р Е. Храплинський, дир. Луцький, дир. Олексюк (Тернопіль), дир. Палійчук (Теребовля), д-р Чумак (Тернопіль), дир. Юр. Шепарович (Сокаль), інж. Заліняк (Станиславів), дир. П. Мигович (Центросоюз), дир. Михайлів (Підгайці), дир. Дорота (Жовква), дир. Поритко (Рогатин), інж. Семянчук (Станиславів), дир. Малаховський (Центросоюз) та ін.

Наради Зїзду Окружних Союзів Кооператив велися дуже річево та напевно принесуть багато користи в організаційній і торговельній практиці Союзів.

НАРАДИ В СУБОТУ.

В суботу від год. 8.30 рано продовжувалися наради Зїзду в домівці Центросоюзу. В дискусії обговорювано в першу чергу **збут прядива.** Збірка зразків ріжних сорт прядива та клочча служила для інструкції у скупі прядива. На закінчення Зїзду присутні кооператори оглянули гарбарню шкір „Ельмена" при вул. Мартина, з якою Центросоюз стоїть у торговельних звязках. Дирекція гарбарні опровадила гостей по своїй великій, модерно уладженій фабриці і пояснила хід перерібки сирих шкір на т. зв. крупони, боки та бокси. На цих оглядинах закінчився дводенний Зїзд кооператорів.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

В Австрії збори провідників „Гайматшутцу" рішили усунути з організації б. віцеканцлера отамана Фея, отам. Ляра і трьох заступників посадника Відня.

Фінляндія заключила у Вашингтоні договір приязни і торговельну умову.

В Англії покінчився конгрес консервативної партії.

СССР дійшов до порозуміння з Японією у справі ревізії конвенції про риболовство.

Англійська дипльоматія узгіднила зі совітською проект морського договору.

Італійське мініство летунства дістало 80.000.000 лірів кредиту на будову і поширення летунських майданів.

ІТАЛІЙСЬКЕ ВІЙСЬКО ДО КИТАЮ

РИМ, 3. 10. ПАТ. З Венеції відплила одна сотня морської піхоти, щоб скріпити залогу італ. концесії в Тієнтсіні

ди. Заглянула під „Заздрощі", але і там автор не передбачив такого випадку. Часу не було, отже вийшла до Петра і мусіла йому обіцяти, що справді припинить флірт із Ришардом.

Але видко, що таке її рішення не йшло по лінії „Підручника", бо Петро зараз після цього став холодніший для неї. Тоді мусіла Павлина заглянути до нової глави: „Принагідне свідоме розстання із своїм партнером". Читала: „Певність своєї власности вбиває приємність, що маємо цю власність. Ніхто не тремтить, що хтось йому вкраде фортепіян, бо фортепіян є великий, тяжкий і неповоротний. Ніодин зломник не може вікном винести всі тяжкі меблі непомітно. Чи ви хочете, дорога пані, грати у подружжі ролю фортепіяну? Ні. Вам належиться становище дорогоцінної цяцьки, з якої ваш чоловік не може відорвати ніодного кусничка, а находить її завсіди на тому самому цінному місці. Тимто раджу вам на короткий час розстатись із ним. Зробіть так, якби зовсім зривали з ним подружжя. Кожний злодій дорогоцінностів спричиняє трівогу. Всі довкола вас захвилюються, що пропадає дорогоцінна перла. І ваш чоловік не зможе спокійно заснути, поки не дістане вкраденої йому перли назад".

Павлина підготовлялася нишком до втечі. Та саме тоді, коли приїхав він за її валізами, до дому вернувся Петро.

— Ти виїзджаєш? — спитав він здивований.

Павлина мала готову відповідь, яку вивчила напамять:

— Ні, не виїзджаю, покидаю цей дім.

— Чому?

— Бо не можу стерпіти більше цього сорому.

— Якого сорому? Чи ти збожеволіла, Павлино?

— О, ні! Не збожеволіла. (Далі діяльог ішов згідно з текстом підручника на сторінці 51). Я пригадала собі тільки жіночу гідність. Не можу знести дальше цього пониження.

— Чим я тебе понижаю?

— Понижаєш мене у глибині душі: у моїм праві до життя.

Петро попав у лють. Уперше за ввесь час подружжя.

— До сто чортів! Чи ти скажеш мені нарешті, що значать усі ці небилиці? Я слухаю тебе трохи, бо знаю, що кожна жінка має якісь зайчики в голові. Але тепер уже мені забагато. Що з тобою сталось? Чи ти розумієш, як ти переміннилась? Де є моя давня, добра, янгольськи добра Павлина?

Аж тепер відчула Павлина, що вся та її вивчена мудрість не відповідає її вдачі. Вона почала плакати. Але вже не так, як радив підручник, але чесно, щиро і глибоко. І висповідалася з усього: — як побачила у книгарні книжку і як почала її студіювати, щоб здобути у подружжі повне щастя.

— Покажи мені цю книжку! — крикнув Петро захриплим голосом.

Він поглянув на заголовок.

Павлина вспокоїлася і спитала його несміливо та ніжно, як за давніх часів, коли ще не підходила до підручникового щастя науково.

— Чи ти не можеш мені, коханий, сказати, хто це той автор Адвентус?

— Можу тобі сказати. Я його знаю дуже добре і можу тобі його представити.

— Коли?

— Зараз. Це — я.

Перекл. **а. б.**

НОВИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У ЛЬВОВІ.

Дня 19. жовтня ц. р. зачнеться перед львівським судом присяглих політичний процес проти **Миколи Лебедя**, засудженого у варшавському процесі на кару досмертної вязниці і проти **Степана Долинського**. Їх обвинувачують у тому, що зорганізували збройний напад на поштовий уряд у Городку коло Львова, в якому, як відомо, брали були участь Бінас і Данилишин.

—o—

2 НОВІ КОРПУСИ В НІМЕЦЬКІЙ АРМІЇ.

БЕРЛІН, 3. 10. ПАТ. Від 6. ц. м. німецька армія збільшиться — згідно з програмою з 16. березня ц. р. на два корпуси: 11. (Ганновер) і 12. (Кобленц).

АВАНСИ.

БЕРЛІН, 3. 10. ПАТ. Гітлер надав 10-ом генералам і 5-ом вождам маринарки вищі степені; 10-ох полковників займенував генералами-четарами.

РОКОВИНИ.

РИМ, 3. 10. ПАТ. Перед роком, 3. 10. 1935. італійські війська перейшли ріку Мареб, починаючи війну проти Абісинії. Спогадрві цих роковин присвячує італ. преса довгі статті.

—o—

КОМУНІСТИЧНИЙ ЗАМАХ НА ЛЮРД.

БЕРЛІН, 3. 10. ПАТ. Як повідомляє „Берлінер Тагеблят", французькі комуністи опрацювали плян висадити у повітря чудотворну печеру Богоматері в Люрді. Поліція перешкодила виконати замах.

КАРАКУЛІ ЛИСИ СКУНКСИ
Великий вибір жіночих і мужеських футер.
Вибагливе викінчення. Власна робітня приймає всякі перерібки
СТАНИСЛАВА ВРОНСЬКА
Магазин і робітня футер
Львів, вул. Рутовського ч. 10. 9822

Не буде девалюації в Австрії.

ВІДЕНЬ, 3. 10. АТЕ. Рада міністрів повідомила в комунікаті, що не передбачує девалюації шілінга.

АНІ НА МАДЯРЩИНІ.

БУДАПЕШТ, 3. 10. АТЕ. Рада міністрів рішила одноголосно не змінювати валютової політики.

А В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ?

ПРАГА, 3. 10. ПАТ. Комунікат ради міністрів стверджує, що господарському комітетові ради поручено скоро розглянути вплив теперішньої міжнародньої валютової ситуації на Чехословаччину та застановитися, чи і як слід булоб Чехословаччині пристосуватися до нових умовин.

В поінформованих колах очікують девалюації не більшої як на 16 пр.

МОНАКО НЕ ПРИЗНАЄ ДЕВАЛЮАЦІЇ.

ПАРИЖ, 3. 10. АТЕ. Державний міністер князівства Монако, Бую Ляфон заявив, що Монако є суверенною державою, тому його не обовязують недавні фінансові й господарські рішення французького уряду. Бую Ляфон був колись заступником предсідника франц. палати послів, князь Монака покликав його на становище міністра під натиском французького уряду тому, що скарб князівства був у тяжкому стані.

Дешева і солідна гуртівня
оселедців і сардинок
Даниїл Менш
Львів, вул. Казимира Великого ч. 16.
Телєфон 273-96. **Вхід через браму.**

ЗАВОРУШЕННЯ В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 3. 10. ПАТ. По забороні, яке дістала французька сусп. партія на збори, які мали відбутися під проводом полк. Де ля Рока, прийшло до сутички між 500 прихильниками „людового фронту", які співали „Інтернаціонал" та між 350 членами „Французької сусп. партії", які співали „марсилиянку". Поліція розігнала демонстрантів і привернула лад. Полк. Де ля Рок склав рішучий протест на руки прем. Блюма. Крім цього „Французька сусп. партія" проголосила проклямацію, в якій закликує до контрманіфестації у звязку з заповідженими зборами комуністів у Пар Пренс.

Хорони білля, ощади собі праці!

Хто вміє якслід поводитися з біллям, той знаменито поміщує свій капітал. Тому треба уникати сильного тертя або гострих засобів до прання — а вживати РАДІОНУ, який хоронить білля і заощадить Вам багато праці.
Прання Радіоном є незвичайно просте. Досвід:
1. Розпустити Радіон у холодній воді
2. Варити білля щонайменше 15 хвилин
3. Полоскати спершу в гарячій, потім у зимній воді і білля стає сніжнобіле.

RADION
ідеальний засіб до прання
ВИРІБ ФІРМИ SCHICHT-LEVER S.A.

Збірка на Ремісничу Бурсу.

Не треба повторяти загально знаного факту, що бурса — це установа настільки несамозвистарчальна, наскільки потрібна. Її вихованки — це переважно діти спосібні, але діти родичів незаможніх, коли не зовсім бідних. Правда, не відносяться до бурси всякого типу — але передовсім до бурси, що виховує дітей і молодь з найбідніших верств суспільности. Такою є, ніхто в цьому не сумнівається, реміснича бурса.

Львівська Ремісниче Бурса виховує в двох заведеннях 90 хлопців, що ходять до фахових шкіл, або практикують у варстатах чи в крамницях. Низькі оплати (5—30 зол. місячно) не вистарчають на покриття конечних видатків. Кожного року перед зимою треба більше гроша на купно бульби, вугля і т. д. Члени Товариства помагають у міру своїх сил, але теперішній фінансовий стан по викінченні будови нової домівки при вул. Бартосівної такий, що Бурса приневолена звернутися до загалу свідомих громадян по поміч. Передовсім просимо львівських українців прихильно поставитися до наших збірщиків у дні 4. ц. м. А дальше кличемо до громадянства в краю: Не забудьте про установу, що працює не для льокальних інтересів м. Львова, але для добра цілого краю! Бо Бурса Ремісниче виховує хлопців з Волині, Лемківщини, не кажучи про інші наші землі. Тому вона є установою важною для кожного українського патріота, що розуміє важке положення незаможної молоді, що доцінює вагу піднесення рідного ремесла й торговлі, що знає вартість соціяльної праці.

Яр. Сперан.

Ганебна поведінка польського ксьондза.

До чого доходить польонізаторська агресивність польських ксьондзів по українських селах, свідчить факт, що стався в Конюхові, пов. Бережани.

Дня 1. жовтня ц. р. підчас урядування місцевого сотрудника о. Ярослава Совяка у V. клясі місцевої вселюдної школи (вписував предмет навчання у денник) напав на нього кс. Франц Мальовани, домагаючись звільнення одного ученика від релігії в гр.кат. обряді, бо, мовляв, цей ученик є римо-кат. обряду. Поправді цей ученик є хрещений і миропомазаний у греко-кат. обряді і вписаний в метрикальну книгу гр.кат. парохіяльного уряду в Конюхах, хоч у тім часі був там теж латинський священник. Коли о. Совяк заявив рішуче, що ученика не пустить з кляси, бо він має ходити на науку гр.-кат. релігії, кс. Мальовани **образливими словами хотів його спровокувати.** Одначе о. Совяк не дався вивести з рівноваги і зовсім спокійно обстоював при своєму. Тоді кс. Мальовани почав тягнути ученика насильно з лавки, але о. Совяк звелів ученикові лишитись у клясі. У відповідь на те, кс. Мальовани, не зважаючи на свій старший вік, почав з криком грозити йому **палицею і врешті вдарив о. Совяка кулаком у груди!** І тепер о. Совяк зберіг спокій та рівновагу духа і спитав розскаженілого ксьондза, чи це по християнськи та чи взагалі **священик може бити священника?**

Видно, що кс. Мальовани трохи схаменувся і зрозумів, що допустився ганебного вчинку, але замість покривдженого священника перепросити, як рафінований лиходій вернувся від порога і закукуріченим сказав: „Я ксендза не удержимем, тілько потрощілем". Це повторив ще й за порогом, хоч це була **свідома брехня,** бо вся шкільна дітвора бачила, як кс. Мальовани вдарив о. Совяка.

Розуміється, що про ганебний вчинок кс. Мальованого довідалось від дітей ціле село. Серед населення, яке знає о. Совяка як ревного і зразкового душпастиря, настало страшенне обурення на польського ксьондза, якого положення стало в селі надальше неможливе. Населення не вспіє погодитися з думкою, щоб розбишацький напад кс. Мальованого лишився безкарно.

Німці, Україна і радієва стація Комінтерну.

В пятницю 2. ц. м. після 10-ої год. вечора стація Комінтерну передавала в німецькій мові документи з часів окупації німцями України в 1919. р. Ці документи видрукувала недавно „Правда", навязуючи до гітлерівського конгресу в Нірнберґу, до ніби нового замислу німців окупувати збройно Україну. Довші, ніж текст документів, були коментарі спікера і референта. Під адресою німців посипалась маса обвинувачень у грабіжництві, імперіялізмі і т. і. та погрози на той випадок, коли би вони думали нарушити межі СССР. Між іншим можна було чути таке: Український нарід занадто любить свій край, щоб не дати доброї научки тим, які посягалиб на його свободу (?!); український нарід щасливо живе в межах Совітського Союзу; український нарід не дасть повернутись у націю рабів, тощо. Як завжди, так і цим разом слухач міг оніміти, вислухуючи безличних міркувань найжорстокішого окупанта України.

Віденський сальон футер і робітня
Е. Вайнінгер, **Львів, фредра 5.** Тел. 286-35
напротив кавярні „Рома".
Приймає жіночі і мужеські футра на замовлення і до перерібок.
Наше гасло: „Шик—Мода—Елеганція". 2751 4—10

КАЛЄНДАР РІК 1937

КРИНИЦЯ

ЦІЛОРІЧНА НАСТІЛЬНА МАЛА ЕНЦИКЛЬОПЕДІЯ.

Окрім всяких цікавих та актуальних статтей найдете там великий відділ правної поради.

— Що каже закон про виселювання мешканців з прикордонних повітів.
— Як внеднати податкові полекші по стихійних нещастях (град, повінь, посуха, саранча).
— Як дістати паспорт на виїзд за кордон.
— Кілько грошей можна взяти з собою за границю.
— Як старатися про відписання або розложення на сплати судових коштів.
— Як доходити відшкодування за шкоди, спричинені військом у часі маневрів.
— Які тягарі буде мати населення підчас війни.
— Закони, які необхідно кожному знати.
— Таблиця обчислювання відсотків.
Календар вагітности в домашніх звірят.
Нові виховні методи. — Медицина і громадянство. — Лікарські поради. — Практичні поради. — Кухня. — Харчеві буджети. — Тижневий спис страв ощадної господині — Сучасна косметика. — Жіноча частина.
Наше місто і містечко.
Найновіший огляд промислу і торговлі.
Матеріяли для пізнання краю і чужини.
Гарні, цікаві ілюстрації.

Коштує тільки зол. 1.50 — порто 30 сот.

Дістати можна у всіх книгарнях та у Видавн. „Діло" — Львів, Ринок 10/II.

Еспанія тотальною державою.

Монархія на овиді?

БУРГОС, 3. 10. ПАТ. Ген. Франко накреслив перед мікрофоном програму нового уряду. Новий устрій буде тотальний, найвищі становища займуть військові. Влада буде шанувати регіональні традиції, зберігаючи національну єдність. Ген. Франко натякнув легко на можливість реставрації монархії.

Нарід матиме змогу виявити свою волю у корпораціях. Держава шануватиме працю, забезпечуючи її перед експльоатацією; можливо, що навіть допустить робітників до участи у доходах підприємств. Уряд старатиметься улегшити управу рілі та запевнити справедливу рентовність продукції.

Держава співпрацюватиме з Католицькою Церквою, бо це відповідає реліг. почуванням більшости еспанців. Еспанія наладнає приязні взаємини з усіми державами, зокрема затісинть культурні та матеріяльні звязки з народами, спорідненими мовою і расою.

НАЦІОНАЛІСТИЧНИЙ УРЯД.

БУРГОС, 3. 10. ПАТ. Ген. Франко заіменував тимчасовий уряд, зложений з виділів: скарбу, справедливости, промислу й торговлі, прохарчування, рільництва, праці, освіти, публичних робіт і шляхів. Небавом зорганізують секретаріят закордонних справ, що навяже взаємини зі закордоном та матиме окреме бюро преси і пропаганди.

ЕСПАНСЬКІ ВОЖДИ.

БУРГОС, 3. 10. ПАТ. Генерала Модіо заіменовано вождом північної армії, ген. Кеіпа де Ллано — південної, ген. Кавальєллеса — ген. інспектором військ.

ПЕРЕД МОРСЬКИМ БОЄМ У ГІБРАЛЬТАРСЬКОМУ ПРОЛИВІ.

ГІБРАЛЬТАР, 3. 10. Райтер. Після невдатного зусилля сфорсувати блькаду Більбао чорвона фльота пливе тепер у напрямі Гібральтару. Слід сподіватися великого бою з націоналістичною фльотою.

БОЇ.

ТЕНЕРІФА, 3. 10. ПАТ. Три націон. літаки збомбардували Більбао, скидуючи 25 бомб.

МАДРИД, 3. 10. ПАТ. Повстанці виконали наступ на відтинку Генца і Наваль Переаль. Після завзятих боїв червоні їх відкинули.

СЕВІЛЛЯ, 3. 10. ПАТ. Націоналістична радіостація повідомляє: На північному фронті націоналісти укріплюють позиції у здобутій місцевости Еївар; вони заняли м. Маркіна.

У Мадриді замішання.

МАДРИД, 3. 10. ПАТ. Як подає мадр. уряд, червоні заняли м. Еївар та атакують м. Аваля.

ОДНІ НА ДРУГИХ ЗВАЛЮЮТЬ ВИНУ.

ЕНДАЙ, 3. 10. ПАТ. Каталюнська преса зовсім явно обговорює невдачі на фронті під Голедом та загрозу втрати Мадриду. Невдачі пояснюють браком карности в еспанській міліції.

Цікаве, що анархісти-синдикалісти, які були досі завзятими противниками примусової бранки, кажучи, що оборона повинна мати добровільні і тимчасові риси, тепер, коли ввійшли до уряду домагаються примусової бранки.

Національні джерела інформують, що офензива націоналістів счинила паніку в Мадриді. Комуністи й анархісти звалюють на себе вину. Анархісти домагаються, щоб премієр Ларго Кавалєро уступив. Червоний уряд доручив перевести евакуацію всіх мешканців Мадриду нездібних носити зброю. Їх мають вивезти до Валенсії й Аліканте. Президент Азанія покинув імовірно Мадрид і виїхав до одної з середземноморських пристаней.

—o—

На викуп решти паїв „Українського Городу".

XXI. виказ.

Р. С. У. К. від кооператив зол. 126.75, а саме: Коршів Р. Молочарня зол. 25.—, Синевідсько В. „Опір" зол. 20.—, Верхрата „Своя Хата" зол. 18.75, Вікторів Р. Молочарня зол. 10.—, Старогород „Злука" зол. 10.—, Крогулець Р. М. зол. 10.—, Стинава Н. „Єдність" зол. 10.—, Іванівці „Згода" зол. 8.—, Завидовичі Р. М. зол. 5.—, Вільшаниця В. „Єдність" зол. 2.—, Шарпанці „Добробут" зол. 1.—, Бриза „Єдність" зол. 1.—.

Українбанк „Поміч", Теребовля зол. 50.—.

Д-р Роман Лавровський, нотар у Будзанові зол. 20.— і кличе: В. Лавровського, суддю в Косові, А. Добрянського, радника ск. в Грудьондзу, М. Мосору, нотаря в Богородчанах.

Д-р Остап Котик-Степанич, Катовиці зол. 15.—.

Філія „Союзу Українок", Тернопіль зол. 15.— і кличе всі Філії „С. У." у краю і поза його межами.

Дир. Микола Заячківський, Львів зол. 10.— і кличе: Ольту Шухевич, Тишівці, Вол. Кисілевського, Осмолода, Маркіяна Кисілевського, Львів, д-ра Волод. Константиновича, Буківсько, д-ра Вол. Манькевича, Львів.

Д-р З. Левицький, Коршів зол. 10.—.

Взаїмна Поміч Українського Учительства, відділ Городенка зол. 10.— і кличе Відділи Вз. Помочі в Коломиї, Косові і Снятині.

Д-р Степан Пеленський, Прага зол. 10.—.

Осип Мартинюк, емер. суддя, Львів зол. 10.—.

Інж. Антін Ліськевич, Львів зол. 10.—.

Д-р Михайло Шкільник, Перемишляни зол. 5.—.

Ілля Шкільник, Перемишляни зол. 5.—.

Інж. Зибенко Олександер, ревізор РСУК., Львів зол. 5.—.

Інж. Базилевич Петро, рев. РСУК., Львів зол. 5.—.

Гаврилко Антін, ревізор РСУК., зол. 5.—.

о. Воскрес Гонтовій, Кончин зол. 5.—.

Макс Гвідець, Любича-Княжі зол. 5.— і кличе: д-ра Р. Гуру, І. Луцейка, о. Г. Заяця, всіх з Любичі, П. Шевця, упр. школи в Загірю.

о. Степан Гриневецький, Ярослав зол. 5.—.

Кред. кооп. „Зоря", Судова Вишня зол. 5.—.

Студентський Кружок ім. Шашкевича в Самборі зол. 5.— і кличе: Т-во „Плай" у Самборі і Студ. Секцію Підгіря в Дрогобичі.

о. Теодор Салагуб, Лелюхів-Мушина зол. 5.— і кличе: о. Н. Яцева, Борислав, д-ра П. Цимбалістого у Львові і д-ра Д. Бречку з РСУК.

Параскева і Василь Боднар, учит. у Вздові зол. 5.— і кличуть: інж. Гладя Андроніка, Львів, Савина Микитюка, емер. учит. в Сопові, дир. Зеленого Андрія у Львові, о. Миколу Головача, катех. з Буська.

Дмитро Колодницький, Стрий зол. 5.— і кличе: Гудзюка Олександра, Чубатого Атанаса, Дармохвала Вол., Столера Івана, м-ра Яцева Дмитра, всіх зі Стрия.

Томків Степан, упр. Школи Деренівка зол. 5.— і кличе: Ф. Яворського, упр. школи в Гумницьких, Д. Барабаша, упр. школи в Кобиловолоках, І. Гречила, учит. в Кобиловолоках, І. Скоморовського в Теребовлі.

Кость Вісневський, Станиславів зол. 5.— і кличе: д-ра Осипа Когута і дир. Осипа Єрнася, Богородчани.

Кость Вісневський, Станиславів зол. 5.— і кличе: дир. Юрія Нападіевича, Посіч, проф. Ол. Бойцуна і проф. Мацького, обох у Станиславові.

Войчак Володимир, Львів зол. 5.— і кличе: інж. Йосипа Гриця, інж. Бую Осипа, д-ра Лопатинюка Василя та Качора Андрія, всіх організаторів М. С. у Львові.

М-р Софія Андрушків, Кенти к. Бельська зол. 5.— і кличе: о. дек. Фединського, Любінь Великий, м-ра Д. Кривка, Лонцут, м-ра В. Біленького, Кенти, В. Ласовського, Галич, інж. Р. Паламарчука, Городок к. Львова, м-ра С. Андрушишина, Городок к. Львова і д-ра **Р. Турка** Львів.

Новальновський Й., Бидгощ зол. 5.—.

Ольга Сліпа, Струсів зол. 5.—.

о. Олекса Пристай з Америки через о. І. Головкевича в Тейсарові зол. 5.—.

Іван Козак, Теребовля зол. 4.—.

Яр. Радловський, Станиславів зол. 4.—.

Павлина Крохмальницька, емер. учит. Львів зол. 3.— кличе: П. Вашука, емер. упр. школи в Холоневі і Марійку Копитко, емер. учит. Бузьків к. Львова.

Теодор Бобак, Судова Вишня зол. 3.—.

Мих. Бійовська, учит. Лючі зол. 3.— і кличе: О. й І. Одіжинських у Коломиї, о. Вол. Бибика в Лючі і Грицая у Березові Н.

Олена Білинська, Стрижів зол. 3.— і кличе: о. дек. Клюфаса з Бонарівки, о. А. Кобрина з Порохника, о. П. Андрейчика з Війського, Куниневі зі Стрижова.

Марія Давидович, Павлів зол. 3.— і кличе: Ярославу Бачинську в Надієві, Марію Кусову в Понниковиці, Марію Микитинову в Золочеві.

о. Микола Дубицький, Розгірче зол. 2.50 і кличе: дир. В. Нагорняка, проф. Вол. Козака, проф. Мих. Дубицького, проф. Мик. Ковальського, всіх зі Стрия, д-ра Дубицького з Любінець, о. Зарицького зі Стинави Н.

Теодор Мельничук, Тернопіль зол. 2.— і кличе: Степана Мацькевича і Мих. Кушніра, Тернопіль та Мих. Мельничука, упр. школи в Дулібах.

Степан Паладійчук, Ченстохова зол. 2.— і кличе М. Шлемкевича, учит. в Ченстохові, М. Гоцка, учит. в Кутах Ст., Степана Короля, учит. в Ріжні Вол., Лондяка М., учит. в Енджейові, Р. Мізюка, учит. і Литвина, проф. в Ченстохові.

Омелян Бучацький, Львів зол. 1.— і кличе Ю. Прокопишина, С. Стопловського, Ю. Боженського, І. Гавриševича і Л. Попеля.

До оголошеної вже сплати зол. 5.— з XII. виказу **Хомінський Осип**, емер. учит. у Коломиї, кличе: Кисілевську Олену, б. сен. Кобрінську Наталію, емер. учит. Войтіховську Любомиру, Лепківну Наталію, Бобинську Аліцію, всі з Коломиї.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПОВСТАНЧОЇ АРМІЇ В ПАЛЕСТИНІ.

БЕЙРУТ, 3. 10. ПАТ. Начальним вождом арабських повстанців у Палеістині є Фаузі Ет Каукаді, б. сирійський повстанець. Його квартира міститься у горах Наблюс, а його відділи складаються з узброєних груп сирійців, іракійців, трансйорданців і палестинських арабів. Каукаді зорганізував у Трансйорданії групу давніх сирійських повстанців, які перебували там на вигнанні. В Іраку зорганізував іракійську молодь, що відбула вже військову службу і вміла добре орудувати зброєю. Свої відділи поділив на дві частини. Одна з них переїхала автами крізь пустиню до Палестини. Відділи Каукадія мають наскрізь модерну зброю, скорострільні, ручні гранати і т. д. Вожд цієї партії заявляє, що навязав уже контакт із великою частиною палестинських повстанців і цієї думки, що ще цього місяця Палестина диспонуватиме відповідно зорганізованою повстанчою армією. Невідомо, хто фінансує цей рух і хто присилає зброю

НОВИНКИ.

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 79-115

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів,** Хоружинів 5 (побіч кіна „Аполло") поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 55-100

— **Килими глинянські, Федоришин, Львів, площа св. Духа.** Приймає також до направи дивани. 2752 4—10

— **Футра** найкраще робить Петро Карпяк, Зибликевича 4. 2820

— **Коли й де гуляємо?** У неділю 4. жовтня в год. 6ій попол. в жовтій салі Народнього Дому у Львові улаштовує Т-во Українська Захоронка дансінг. Дохід на доживлювання найбіднішої української дітвори. 1—1

— **17. X. Осінні Всестудентські Вечерниці.** Стрій візитовий. Дохід на добродійні цілі.

— **З Т-ва „Будучність".** Загальні збори Т-ва українських робітниць „Будучність" у Львові відбудуться в неділю, 25. жовтня ц. р. в домівці Т-ва при церкві св. Юра. В програму зборів входить м. і. вибір нового виділу.

— **Мистецька виставa.** В неділю 4. ц. м. відбудеться в кімнатах Т-ва прихильників мистецтва (вул. Дідушицьких) виставa праць групи арт. пласт. „Стер". У виставі беруть участь: Акерівна, Андрашек, Гоцінський, Гавснерова, Кербльова, Кунке, Квєтневська, Побіш, Райслінг і Валькер. Виставлені теж різьби М. Квєтневської. Крім того зібрані праці інших львівських мистців.

— **Постійна театральна сценка у Львові.** Довідуємось, що відомий артист і режисер П. Сорока зорганізував у Львові постійну театральну дружину, яка гратиме по львівських передмістьких сценах і час до часу на одній із більших львівських сцен. Як першу виставу відіграє заграний театральний гурток „На Соловки", сенсаційний фотомонтаж на 5 картин Романа Сливки. Дальший репертуар творитимуть побутові, історичні драми і веселі народні оперетки й комедії.

— **Українська палестра в обороні прав адвокатури.** У звязку з проектованою реформою закону про устрій адвокатури українські адвокати, зорганізовані в С. У. А., повели акцію в обороні своїх дотеперішних прав. Своє відношення заznачили вони в головній адвокатській раді у Варшаві та у львівській адвокатській раді. Цій справі присвячене останнє (3) число органу С. У. А. „Життя і Право", в якому поміщена основна і з розумінням справи стаття д-ра М. Волошина, що дуже ясно зясовує загрозу для адвокатури, української палестри зокрема, якщо проектована реформа знехтувалаб життєві інтереси адвокатів тепер і в майбутньому.

— **Страйк шевців.** У Золочеві розпочали страйк шевські прикравачі, домагаючись підвишки заробіків на 25 проц. і 8-годинного дня праці.

— **Шукають за нафтою на Підкарпатті.** Спеціяльний інститут для глядання нових нафтових теренів п. н. „Піонір" звернув свою увагу на підгірські сторони Косівщини, де геольогічні і геофізичні умовини вказують на присутність нафти. І справді довертілися там кількох газових закопів. В останньому часі почали монтувати закіп на глибині 2.000 метрів. Нові нафтові джерела находяться в громаді Вербовець під Косовом на терені державних лісів. На вістку про це перше відкриття в багатьох місцевостях Підкарпаття розпочався оживлений вертільний рух. Товариство „Піонір" розпочало одночасно глибоке верчення в громаді Кенігзав (між Меденичами і Стрием). Одночасно галицький нафтовий концерн веде верчення в Гаях Нижніх, положених між Стрием і Дрогобичем, причому застосовано нові вертільні методи, відомі тільки в Америці.

— **Кости воїків під Сивулею.** Гранична сторожа підчас обходової служби в Горганах знайшла непогребані кости воїків, що полягли в часі світової війни в Карпатах, на узгірі Тавпіширка, під Сивулею. Біля них були останки озброєння і виряду. Повідомлена про це влада звеліла похоронити кости на найближчому цвинтарі.

— **Ошукав кількадесять селян.** Суд у Калуші засудив Германа Френкля, власника земельної посілости зі Львова (Тарновського 11) на кару одного року й трьох місяців вязниці, а також 10.000 зол. гривни за парцеляційне ошуканство. Френкель розпарцелював як співвласник четвертину майна своєї матері в Калущині, а парцелюючи, не повідомив купуючих, що на маєтку тяжать гіпотечні довги. Цим цараною він кількадесятьох селян на страту.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Брудною слиною.

Відбувся у Львові Конгрес „Фронту Національної Єдности" — щож, думаю, нічого дивного. Видае Дмитро Паліїв довгий час свої газети, журнали і книжки, може скликати і свій конгрес.

Вибрали на цім конгресі Дмитра Паліева провідником, а він присягнув тим провідником бути, доки Фронт задержить Єдність, а навіть і після того — це також не дивовижа. Адже не було іншого кандидата, а як і був, то тихо сидів і напевно ще якийсь час посидить.

Говорили деякі люди: Паліїв на „фірера"?! Паліїв і якийсь Фронт?! Вінже, хто зна, чи за війни був „цугсфірером" і хто зна, чи був на фронті?

Отже Паліїв був трохи на фронті, а щодо його ранги, то навіть був четарем. Зрештою — це маловажне, бо Муссоліні був тільки вістуном, а Гітлер ще менше — тільки старшим стрільцем.

Конгрес відбувся, Паліїв став провідником (провідником він уже давно був, але тепер став помазаним на провідника!), а я не обзивався. Чого — думаю — пхати свої чотири шаги до тієї цілої історії! Нехай собі Фронт живе і розвивається, як заложена свого часу Паліевом група „Заграва", чи „Партія Національної Роботи".

Але в 226 ч. „Українських Вістей" появилася така стаття, що тяжко на неї не відгукнутися. Підписав цю статтю М. Іванейко, ідеольог „Ф. Н. Є.", людина досі не записана на листі некультурности, вульгарности і тим подібних, а таких частих у нас рубрик. Мені направду зробилося прикро: ще одного чоловіка треба в цю рубрику вписати і то — дуже великими буквами.

Стаття називається „Пан видавець і його слуги" й обговорює відносини у видавництвах п. Тиктора, колишнього спільника п. Паліева. А обговорює їх так: „розкрили канал", „сморід у повітрі", „наймити, що називають себе редакторами", „духові крамарі під невтральною маскою", „форналі", „услужливий писар", „він плював вам у душу, ви втирались і... служили", „він приказує вам сьогодня самим собі плювати в лице"...

Годі! Вистане наведеного, щоб вичути запах статті і розкрити широко очі з дива, що це підписав М. Іванейко.

Пане Іванейко, — чи не відчуваєте, що люди не повірять, що ви це зробили з власного імпульсу, без огляду на те, де працюєте? Чи так само написалиб, колиб — наприклад — працювали в „Ділі", а чи подумалиб, колиб працювали в „Новім Часі"?!

Чи знаєте, пане ідеольогу, що ваш теперішній шеф, коли був шефом тих усіх форналів, услужливих писарів і духових крамарів з „Нового Часу", то був дуже й дуже недобрий і як шеф і як співвласник. Ви також редакційний зарібник — поцікавтеся тією справою!

А чи не цікавила вас справа виступлення співробітників преси „Ф. Н. Є." з „Товариства Письменників і Журналістів"? Чи обставина, що п. Дмитрові Паліеву не подобався страшенно лагідний для нього присуд суду, давала їм причину виступати з Товариства?

А чи хто їм робив закид з цього, і чи хоч десяту частину тих епітетів дав у думці, що ви зорганізованим журналістам на письмі?

Пане Іванейко! Всі редактори на цілім світі залежні і є — мутатіс мутандіс — якимись найми тами. Але ніде вони собі так цього не кажуть, як отсе сказали ви!

І тому мені стидно за вас і тимсамим і за всіх нас! **Галактіон Чінка.**

— **Вуголь з торфу.** В Польщі зачинають продукцію синтетичного вугля, переробленого з торфу в окремих печах з дуже високою температурою. Першу таку піч мають збудувати на Волині коло великих покладів торфу. Перші спроби показали, що синтетичний вуголь з торфу на 25 прц. дешевший від природнього.

— **Спорт ворогом алькоголізму.** Мінхен було знане з того, що його мешканці випивають пива найбільше зі всіх німецьких міст. Сьогодні Мінхен втратив цю славу, бо статистика консумції молока в Німеччині виказує, що мінхенці волять молоко ніж пиво і пють менше пива від берлінців. Взагалі в останніх роках зазначився великий спадок консумції пива в Німеччині. Під впливом сильно розвиненого спорту, який приневолює своїх прихильників перш усього до тверезости, німці перестають пити пиво а зате взялись до молока, якого консумція зросла на 100 прц.

— **Чому пес лиже свої рани?** Роблять це зрештою не тільки пси, але й інші звірята. Проф. Дольд, з університету в Тібінген, перевів у звязку з тим цікавий досвід, який виказав, що домішка слини до культури бактерій здержує їхній розвиток. Пес та інші звірята, ведені інстинктом, лижучи рани, не тільки усувають бруд з ран, але вбивають бактерії, для яких сціпеніла кров на ранах є знаменитою поживою.

— **Львівська хроніка.** Невідома жінка вибила *сокирою* без топорища виставову шибу ювілерської крамниці А. Ціппера при пл. Марійській. — На вул. Міцкевича шофер Казимир Богдан наїхав автом на Розалію Брик і поранив її на голові й руках. — Службовий трамвайевий віз на Личаківській вулиці наїхав на трамвай ч. 1. Оба вози ушкоджені. — При вул. Сапіжинській отруїлася 66-літня Софія Гольдштайн, напившись денатурату.

— **Краєва хроніка.** До контори виміни З. Кравса в Коломиї добулися крізь пивницю від подвіря злодії, виваливши отвір у підлозі, розпорили касу і забрали значну скількість біжутерії та срібних і золотих монет. — У Пресні, живецького повіту, підчас розбирання завалився барак, а під його завалищами найшлося трьох робітників і троє дітей. Один хлопець згинув на місці, інших ранених забрали до шпиталю. — В рудках 52-літній Олекса Микитин, знеохочений до життя з причини родинних невигодин, відобрав собі життя, кинувшись до криниці.

— **Обікрали банк.** До бюра „Купецької Кредитової Каси" в Перемишлі вломилися злодії й вкрали понад 500 зл., 220 долярів і цінні папери. Поліція не попала покищо на сліди вломників.

— **Видалені з волинського воєвідства.** З наказу адміністраційної влади, мусіли покинути волинське воєвідство м. і. такі особи: дяк із села Борщівка, кремінецького повіту; б. учитель української семінарії в Дермані Аркадій і дяк із Татаринець, тогож повіту; б. інспектор вселюдних шкіл Павло Хомчук.

— **Поліційні бібліотеки.** Як повідомляє „Нова Доба", по всіх повітових містах на Волині є поліційні бібліотеки, що позичають книжки населенню. Крім того до кожнім поліційним посторунку в рівенському повіті зорганізовано районові бібліотеки, що дістають книжки з бібліотеки повітової.

— **Під закидом протидержавної діяльности.** Окружний суд у Луцьку розглядав справу П. Яблонської, М. Зачка, А. Привенюка, А. Вакуна та чотирьох інших обвинуваченых за протидержавну діяльність. Після переведеної розправи Яблонську засуджено на 10 літ вязниці, Зачка на 9, Привенюка і Вакуна по 10, а чотирьох інших по 2 роки вязниці.

— **Хотіли бачити залізничу катастрофу.** Пастухи, що пасли худобу при залізничому шляху на лінії Львів—Тернопіль між Товстоголовами і Ярчівцями (пов. Зборів) поклали на шинах купу каміння, щоби побачити, як переїде по них потяг. На камінню наїхав моторовий потяг (люкс торпеда), що їхав зі Львова до Тернополя і зачепив за нього сподом мотору, який легко ушкодився. Каретного вчинку допустилися хлопці у віці 7—9 літ.

— **Вовки.** Мешканці кількох сіл у Виленщині звернулися до адміністраційної влади з проханням уладити облаву на вовки, що роблять великі шкоди серед безрог і коней.

— **Жахлива родинна трагедія.** Окружний суд у Луцьку на виїздовій сесії в Ковлі розглядав справу Адама Морозюка з Битня, що з причини родинних невзгодин убив свою жінку і зачинивши її з трьома дітьми в хаті, підпалив. Збудженим пожежою сусідам удалось врятувати одну дитину, інші згинули в огні. Морозюк вискочив крізь вікно. Його засудили на досмертну шибеницю.

СУКНА
РУДОЛЬФ СВІТАЛЬСЬКИЙ — ТАДЕЙ ГАЄР
Львів, Баторія 20. — готель Саський.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР
ПЕРШОРЯДНИХ МАТЕРІЯЛІВ МУЖЕСЬКИХ.
Ціни низькі. — Догідні умовини сплат. — Кооперативам відповідний рабат. Т. 1.

— **Будівельна афера в Коломийщині.** У звязку з аферою б. керовника будови доріг в Коломиї, інж. Моравеца комісія дорогових знавців з міністерства внутрішніх справ, зложена з чотирьох інжинірів, перевірює мости і дороги, які коломийський дороговий відділ будував останніми роками.

— **Комуністичний процес.** Перед судом присяглих у Станиславові відбувся 3-денний процес проти вісьмох членів комуністичної партії. Пізно в ночі запав присуд, яким засуджено: м-ра З. Йолеса на 5 літ, Фріду Тургель на 3, Ів. Кравчука на 7, Авр. Румельта на 3, Мих. Бойчука на 4, Рахелю Грос на 5, Дін. Літмана на 5 і м-ра Юл. Тайтля на 5 літ вязниці. Засудженим Йолесові, Тургель і Румельтові знижено кару на основі амнестії на половину, Кравчукові на третину. Всіх позбавлено громадянських прав на 5 літ.

— **Жахлива катастрофа моторових поїздів біля Варшави.** Вчора рано наїхав під Варшавою моторовий електричний поспішний поїзд на моторовий особовий поїзд. Перший віз поспішного й останній особового розторощені. Особовим поїздом їхала шкільна молодь. Багато учнів і учениць є важко ранених.

Дріжджі Дроза Львів
ДРИГЦІ
Галяретки овоч.
Будині, Олійки
2629 5-10

— **За образу сойму.** В Торуні засудили на 300 зол. грошевої кари відповідального редактора „Оборони люду", органу народової робітничої партії, Антона Пекарка, за статтю, що збезчестила сойм.

— **Велитенський фільмовий показ.** Фільмовий виділ партійної округи у Бромнівайгу зорганізував недавно велитенський фільмовий показ на вільному повітрі. Екран, розпнятий на драбинах пожежної сторожі, займав поверхню 18×16 м. Сила світла фільмової апаратури рівнялася 1.2 міліярда свічок. На виставі було присутних 200 тисяч видців.

— **Різні вістки.** З Італії видалено римського кореспондента „Фелькішер Беобахтера", Рудольфа Мальтцана як небажаного чужинця. — На летовищу в Горицій впав італійський військовий літак, причому погиб пор. Віжічі. — Від вибуху газів у копальні вугля в Лябевері згинуло кількадесять робітників. — У Зл. Державах арештовано в однім тільки дні 2.239 пачкарів алькоголю і кокаїни.

Зі судової салі.

ГІДНА ПОСТАВА СЕЛЯНКИ В ОБОРОНІ РЕЛІГІЙНО-НАЦІОНАЛЬНОЇ ТРАДИЦІЇ.

Дня 23. м. м. відбулася апеляційна розправа перед окружним судом у Новім Санчі проти селянки **Анни Бурчак** з Явірок, яку засудив городський суд у Коростенку над Дунайцем на кару 3 тижні безоглядного арешту. Обі розправи є відгомоном змагань наших братів лемків за здобуття рідної школи і пошани їх традицій та релігійного обряду. Явірки є одним із 4-ох найдалі висунених сіл на наших західніх окраїнах новосандецького повіту. В цьому селі учитель наказав, щоб шкільні діти поздоровляли його окликом „до відзеня" замість — дотеперішнього християнського поздоровлення „Слава Ісусу Христу". З весною ц. р. шкільні діти II. кл. під проводом Марусі Бурчак, 8-літньої дівчинки перестали поздоровляти учителя окликами „до відзеня" і вживали далі поздоровлення „Слава Ісусу Христу". Щоб зломити поставу дітей, учитель карав разпо-раз Марусю Бурчак, замикаючи її по науці. Вкінці візвав матір Марусі Анну Бурчак і зажадав, щоб вона не намовляла доньки не здоровити окликом „до відзеня". Одначе мама рішуче відмовила і заявила, що не лише свою дитину, але і на батьків інших дітей буде впливати, щоб усі діти здоровили учителя словами: „Слава Ісусу Христу".

Тоді учитель забрав її доньку на годину до 4-ої кл., щоб замкнути її знову по науці. Розжалоблена мати ввійшла за учителем до кляси і візвала свою доньку, щоб ішла з нею до хати. Учитель силомаць усунув з кляси Анну Бурчак, яка при своєму відході звернулася до всіх дітей з словами: І ви діти ніколи не кажіть „до відзеня", лиш „Слава Ісусу Христу". На основі донесення учителя суд городський у Коростенку засудив Анну Бурчак на 3 тижні арешту до ч. кг. 346/36 за „непшизвоїте захованє сен вобец владзи".

Засуджена зробила відклик до окружного суду в Новому Санчі, який по розправі 23. м. м. **увільнив Анну Бурчак від вини і кари.** Розправою проводив заступник президента окружного суду **д-р Делінгер,** обвинувачував прок. **д-р Денкевич.** Підсудну боронив **м-р Осип Кебуз**, український адвокат з Нового Санчу.

При цій нагоді слід підкреслити, що гідна постава Анни Бурчак в обороні своєї релігійно-національної традиції довела до того, що шкільний інспектор з Нового Торгу відхилив розпорядок учителя, залишаючи надалі поздоровлення „Слава Ісусу Христу".

ПРИСУД У ПРОЦЕСІ ЗА КРЕЧОВИЧІ.

Вчора зачінчилася в Ряшеві судова розправа проти 18 селян із Кречович за події в дні 2. липня ц. р. Суд засудив Петра Камінського і Петра Піцуру на 2 роки вязниці, Адама Носка на 8 місяців вязниці, Миколу Романюка і Йосифа Грущака на 12 міс. вязниці, чотирьох дальших підсудних на кари 10—18 місяців вязниці з припиненням виконання кари на 5 літ. Сімох дальших підсудних засудили на вязницю від 8—10 місяців з припиненням на 3 роки. Підсудного Бл. Фудального суд звільнив.

З концертової салі.

КОНЦЕРТ ТЕНОРА МИХАЙЛА ДУДИ.

П. Михайло Дуда, що виступив із самостійним концертом у пятницю 2. ц. м. в салі Лисенка у Львові, виявив значні голосові засоби, які управнюють його до співочої карієри. Його ясний, доволі великий і металічний, до того досить обемистий голос і щодо волюмену і щодо діяпазону, — при тім добра виразова дикція і деклямація та очевидний інтерпретаційний хист, — усе те є добрі головні основи мистецьких аспірацій співака. Є у Дуди також знамена школи, але вряз з тим і деякі її недостачі. На карб недостач школення треба нам покласти деякі недотягнення і невирівнання у регістрах, тембрі і динаміці, а головно надто довільне, гейби „аматорське" трактування співаних партій під оглядом не тільки ритмічним (до цього ми вже у співаків мусіли потрохи привикнути), але й тональним, через що нераз деформується музична фактура пісні. Одначе з усім тим співак зробив своє вражіння на публіку, яка вимогла (річ у нас небувала) салю Лисенка по береги і горяче оплескувала концертанта.

В нинішніх таких важких для музично-мистецького життя часах всякий концертовий прояв, а тим більше виступ нового, у нас досі невідомого співака, до того ще й тенора, треба радо повитати і записати як відрадну появу. П. М. Дуда, що, як нам відомо, молодим хлопцем перебув тяжку воєнну кампанію із її всякими наслідками, та найшов іще на чужині стільки сили волі, щоб присвятити себе співочо-мистецькому змаганню й осягнути в ньому бодай те, що осягнув досі на концертовій естраді, заслуговує на якнайщиріше признання і підтримку.

Фортепіяновий супровід концерту вів по мистецьки д-р Нижанківський. **Ч. В.**

Дописи.

НАДВІРНЯНЩИНА.

10-літні роковини „Лугу" у Грабівці. Дня 30. м. м. відсвяткував „Луг" у Грабівці 10-літні роковини свого істнування. На це свято прибули „Луги" з Цуцилова, Переросля, Тарнавиці Лісної, Назавізова, Надвірної і Старуні. Погода була пригарна. На великій площі над Бистрицею установилося лугове брацтво в силі 272 луговиків і луговичок. Полеву Службу Божу відспівав о. парох. Свято відкрив п. Матківський. З черги д-р Банах, голова „Поліського Лугу" з Надвірної, приняв дефіляду „Лугів", 2/3 луговиків були в луговіх одностроях, усі дівчата". 2/3 луговиків були в луговіх одностроях, усі дівчата". 2/3 луговиків були в луговіх одностроях, усі дівчата".

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО - ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

приймає без обмеження речення вписи на такі студії:

1) **Високошкільний Економічно-Кооперативний Відділ** (8 семестрів. Підвідділи: Кооперативний та Торговельно-Промисловий).

2) **Висока Школа Політичних Наук** (6 семестр.).

3) **Курси Українознавства** (3 семестри).

4) **Фахові й практичні короткоречинцеві курси:** бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької та французької), насінництва, садівництва, консервації, обробу шкіри, миловарства, радіотехніки, фотографії.

Навчання провадиться кореспонденційною методою. Проспекти й програми — безплатно. На ширшу відповідь прикладати міжнародню поштову марку. Звертатися за адресу: Ukrajinsky technicko-hospodářsky Institut. Poděbrady. Tchécoslovaquie.

нання мосту роблять його правдивою окрасою Каліфорнії. Саме цей міст вибрали собі самовбивники на ліквідацію своїх останніх хвилин життя. За останні три роки 72 особи кинулися з мосту до бистрої і глибокої ріки. Міст самовбивників мав таку притяжливу силу, що міська влада мусіла поставити на мості поліційну варту. Одначе й це не помагало, бо самовбивники все зуміли перехитрити поліцаїв та підшукати відповідний момент, щоби шубовснути стрімголов у воду. Міська влада не мала іншої ради, тільки мусіла заложити по обох боках мосту високі, сильні дротяні сітки, так, що кожний самовбивник мусів би бути рівночасно добрим акробатом, щоби перелізти високу і гнучку сітку.

—o—

Відозви й комунікати.

ВПИСИ

до ГОСПОДАРСЬКО-САДІВНИЧОЇ ШКОЛИ ТОВАРИСТВА „ПРОСВІТА“ В МИЛОВАННЮ.

Дня 20-го січня 1937 р. зачинається в Милованні **новий 11-місячний сільсько-господарський курс**, який буде тревати до дня 20-го грудня 1937 року. Наука в школі відбувається на основі програми навчання, затвердженої Міністерством Освіти, яка обовязує в державних сільськогосподарських школах.

Навчання в школі є теоретичне і практичне, обіймає всі ділянки сільського господарства та підготовляє учеників не лише до праці на власному господарстві, але також до праці в хліборобських і кооперативних організаціях (контролярів молочности, кооперативних діловодників і т. п.).

При школі є зародова обора молочної худоби, зразкові курники, шкілки овочевих дерев, продукція насінь, пасіка, — все це пристосоване до практичного навчання на курсах.

Школа має ремісничі верстати, в яких ученики мають нагоду навчитися робити ті прилади, потрібні для господарства, які кожний господар може сам собі зробити.

В школі працюють три фахівці учителі-спеціялісти та інструктори для практичного навчання.

1. На курс приймають мужчин у віці 15—24 літ, що покінчили найменше народню школу.

2. Кожний принятий ученик мусить мати два одяги (в тому один до праці при виконуванні практичних вправ у шкільному господарстві). Крім одягу має мати кожний ученик 4 пари білля, 4 ручники, 2 простирала, подушку, покривець, сінник та начиння до їдження (тарілку, мисочку, півлітрове поливане горня, ложку, вилки і ніж).

3. Ученики платять одноразово при заголошенні на курс 10 зол. вписового. Крім вписового платять ученики місячно 3 зол. за науку і 4 зол. за приміщення в пристої, опал і світло. Ученики харчуються в кооперативній харчівні, яку самі ведуть; прохарчування одного ученика в кооперативній харчівні коштує 18 зол. місячно. В часі курсу ученики користають з 50% знижки при переїзді залізницею.

4. До заголошення на курс треба долучити: а) шкільне свідоцтво, б) посвідку родичів, потверджену парохіяльним або громадським урядом, якою родичі зобовязуються правильно платити кожного місяця належну оплату за ученика в школі. Коли ученик має підмогу від установи, тоді треба до заголошення на курс долучити заяву від установи, що буде правильно кожного місяця платити оплати за свого кандидата. в) Почтову марку на квоту 55 сот. на відповідь. г) Вислати почтовим переказом вписове 10 золотих. 5. Про приняття і день приїзду до школи, повідомить Управа школи по 1. грудні 1936 р. Непринятим до школи повернуть документи і вписове 6. Заголошення приймає Управа школи до дня 1. грудня 1936 р.

Школа за 25 літ свого істнування поклала великі заслуги в ширенні сільсько-господарської культури. Це найкращий доказ того, що збільшення числа молоді саме під цю пору дуже вказане.

7. Заголошення слати на адресу: **Господарська Школа Т-ва „Просвіта“ в Милованню, почта Стриганці (Stryhańce) над Дністром.**

Гемороїди

є причиною злого самопочування і т. п. Треба конечно усунути ті дошкульні терпіння. При гемороїдах вживаємо

Anusol
„Goedecke“

МОЖНА ДІСТАТИ В АПТИКАХ
12 чопків 5 зол. — 6 чопків 3 зол.

—o—

Відозви й комунікати.

ВПИСИ

до ГОСПОДАРСЬКО-САДІВНИЧОЇ ШКОЛИ ТОВАРИСТВА „ПРОСВІТА“ В МИЛОВАННЮ.

Дня 20-го січня 1937 р. зачинається в Милованні **новий 11-місячний сільсько-господарський курс**, який буде тревати до дня 20-го грудня 1937 року. Наука в школі відбувається на основі програми навчання, затвердженої Міністерством Освіти, яка обовязує в державних сільськогосподарських школах.

Навчання в школі є теоретичне і практичне, обіймає всі ділянки сільського господарства та підготовляє учеників не лише до праці на власному господарстві, але також до праці в хліборобських і кооперативних організаціях (контролярів молочности, кооперативних діловодників і т. п.).

При школі є зародова обора молочної худоби, зразкові курники, шкілки овочевих дерев, продукція насінь, пасіка, — все це пристосоване до практичного навчання на курсах.

Школа має ремісничі верстати, в яких ученики мають нагоду навчитися робити ті прилади, потрібні для господарства, які кожний господар може сам собі зробити.

В школі працюють три фахівці учителі-спеціялісти та інструктори для практичного навчання.

1. На курс приймають мужчин у віці 15—24 літ, що покінчили найменше народню школу.

2. Кожний принятий ученик мусить мати два одяги (в тому один до праці при виконуванні практичних вправ у шкільному господарстві). Крім одягу має мати кожний ученик 4 пари білля, 4 ручники, 2 простирала, подушку, покривець, сінник та начиння до їдження (тарілку, мисочку, півлітрове поливане горня, ложку, вилки і ніж).

3. Ученики платять одноразово при заголошенні на курс 10 зол. вписового. Крім вписового платять ученики місячно 3 зол. за науку і 4 зол. за приміщення в пристої, опал і світло. Ученики харчуються в кооперативній харчівні, яку самі ведуть; прохарчування одного ученика в кооперативній харчівні коштує 18 зол. місячно. В часі курсу ученики користають з 50% знижки при переїзді залізницею.

4. До заголошення на курс треба долучити: а) шкільне свідоцтво, б) посвідку родичів, потверджену парохіяльним або громадським урядом, якою родичі зобовязуються правильно платити кожного місяця належну оплату за ученика в школі. Коли ученик має підмогу від установи, тоді треба до заголошення на курс долучити заяву від установи, що буде правильно кожного місяця платити оплати за свого кандидата. в) Почтову марку на квоту 55 сот. на відповідь. г) Вислати почтовим переказом вписове 10 золотих. 5. Про приняття і день приїзду до школи, повідомить Управа школи по 1. грудні 1936 р. Непринятим до школи повернуть документи і вписове 6. Заголошення приймає Управа школи до дня 1. грудня 1936 р.

Школа за 25 літ свого істнування поклала великі заслуги в ширенні сільсько-господар-

УЖЕ ПОЯВИВСЯ

КАЛЄНДАРИК для молоді на 1937 р. **НА СЛІДІ**

приятель та необхідний порадник кожного ученика.

Ціна **40 сот.** з почтовою пересилкою **50 сот.**

Жадайте показового числа місячника молоді „На Сліді“. — Річна передплата 2 зол. — Адміністрація: Львів. Чарнецького 26. Конто П. К. О. кооп. Вогні 101.423 (із заміткою: для На Сліді). 2765 3-5

Спорт.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ.

Грище Погоні: Год. 1. попол. мистецтва резерв Україна II — Погонь II. Год. 3. попол. мист. Окр. Ліги Україна — Погонь I Б.

Військове грище на Клепарові: Год. 10. рано мист. Ц-клясн Степ — Льот; год. 12. вполудне мист. Ц-класи Зоря — Гвязда Штерн.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

МАРІЯ В ХРАМІ. Життя Преч. Діви Марії в храмі в 4 відслонах. Перерібка з хорватського. Видво ЧСВВ в Жовкві. Кн. 199, Жовква 1936, стор. 40, 8°.

SPRAWOZDANIE z działalności T-wa popierania budowy publicznych szkół powszechnych za 1935 r. i plan pracy na 1936 r. Warszawa 1936.

ЖУРНАЛИ.

СВІТЛО І ТІНЬ, щомісячник. Львів, вересень 1936. Р. IV. Ч. 8. Інж. Б. Іваницький: Дещо про тонування на паперах для штучного світла. — Ю. Іванів: Правильне наставлення на гостро. — Ярослав І. Маслик: Хмари в світлявстві. — Н. Ш.: Місяць у світлині. — Фріц Ганзен: Як твориться негатив. — З вистав фотоконкурсів. — С. Щ-т: З нашого досвіду. — Від редакції. — Критичний куток. — Що читати.

ДЗВІНОЧОК, часопис для українських дітей. — Львів, жовтень 1936. Р. VI. Ч. 60.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Найдешевше 2664

скло, порцеляна, у столітній фірмі

ЯН КВЕСТ

ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ. 24 737.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

Теребовля:

4. X. Від.

З Теребовлі відвідає театр Гриміїв Скалат.

Український Молодий Театр „Заграва“ під арт. проводом В. Блавацького.

Станиславів: „Камо грядеши?“

4. X. „Камо грядеши?“ — обі частини, початок: год. 12. впол. і в год. 8. веч. „Рожевий шлях“.

Зі Станиславова театр їде до Галича, Калуша, Долини, Бохехова.

Великий Театр:

Неділя, 4. X. год. 3.30 попол. „Пані президова“; год. 8. веч. „Коріолян“.

Понеділок, 5. X. год. 8. веч. „Пані президова“.

Вівторок, 6. X. год. 8. веч. „Коріолян“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Болько й Долько“ в Ад. Менжою.

АТЛЯНТИК: „Відень шаліє“.

ВАНДА: „Дозір на фронті“.

ГРАЖИНА: „Рітмайстер фон Верфен“.

КАСІНО: „Маєрлінг“.

КОПЕРНИК: „Нинішні часи“ з Чарлі Чаплінон.

МАРУСЕНЬКА: „Малий бунтар“ з Ширлі Темпль.

МЕТРО: „Кохаю всі жінки“ з Івзном К нуром

МІРАЖ: „Каранга“, „Барнумів цирк“

МУЗА: „Серця зі сталі“.

ПАКС: „Жид, вічний вандрівник“.

ПАЛЯС: „Ядзя“ зі Сносарською.

ПАН: „Пан Тадеуш“.

РАЙ: „Недокінчена симфонія“ з Мартою Егерт

СВІТ: „Недокінчена симфонія“.

СТИЛЬОВЕ: „Люди у тунелі“ і ревія.

ТОН: „Пат і Патахон, як вязні“.

УТІХА: „Американські авантюри“ й ревія.

ХІМЕРА: „Гавайська цвітка“.

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Канарійські острови“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 4. жовтня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Концерт фр. музики, 15.40 Квартет ес-дур оп. 51 Дворжака, 19.10 Вок. зад., **Братислава** (298,8) 19.05 Словацькі пісні, **Прага** (470,2) 8.30 Концерт, рел. музики, 11.25 Хор, 12.20 „Спробуй щастя“ оп. Стеліпського, 15.30, 17.50 Концерт, **Париж** (1648) 14.00 Легка музика, 17.30 Цик. пісні, 20.30 Цик. музика, 21.45 „Арлезіянка“ драма Долета з муз. Бізета, **Білгород** (437,3) 17.00 Опера, 19.50, 21.00 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 14.00, 18.00 Музика, 19.00 Пісні й танки жінок, хор, солісти, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.45 Музика, 18.00 Німецька нар. музика з усього світа, 19.00 Гарні мельодії, **Мінхен** (405,4) 9.30 Нар. музика, 16.00 Концерт, 17.10 Пісні й балади Л. Кучс, хор, солісти, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орх., 15.50 Циганська музика, 17.00 Сальон. музика, **Міляно** (368,6) 17.15 Орх. концерт, 22.20 Розр. концерт, **Рим** (420,8) 13.00 Розр. програма, 20.45 „Ле едуканте дї Сорепто“ оп. Е. Усілія.

Понеділок, 5. жовтня 1936.

Відень (506,8) 17.15 Спів, Фотографер сопр., 17.50 Оп. арії, К. Ільч, тенор, 20.00 Віртуозівські дрібнички, 21.05 Стирійська осінь, мельодії краєвиду, **Братислава** (298,8) 17.25 Спів, **Кошиці** (259,1) 18.30 Словацькі пісні, **Прага** (470,2) 15.00 Пісні, 15.35 Суїта ц-дур Баха на віольончело, 17.35 Форт. реціталь, 19.30 „Корабельчиково“ оп. Вагнера, **Париж** (1648) 12.00 Легка музика, 18.30 Концерт симф. орх., 21.00 Вок. концерт, **Білгород** (437,3) 13.15, 21.00 Пісні, 17.40 Нар. музика, 21.30 Хор, 22.20 Легка й танк. музика, **Берлін** (356,7) 14.15 Легка музика, 16.30 Нім. танки, 19.20 Форт. реціталь, **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.15 Вес. музика, 18.20 Форт. реціталь, 20.10 Камер. концерт, **Мінхен** (405,4) 12.00 Популярна музика, 17.00 Форт. реціталь, 20.10 Вечір вес. мельодій, **Будапешт** (549,5) 13.30, 17.30 Сп. реціталь, 22.00 Концерт оп. оркестри, **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Спів, фортепіяно, 20.40 „Кавь їшамората“ опера Льомбарда. **Рим** (420,8) 20.40 Скр. реціталь, 22.40 Танкова музика.

Вівторок, 6. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.00 Розр. концерт, 16.05 Балетова музика, 17.15 Спів, Д. Шмедес сопр., 17.35 Форт. реціталь, 20.00 Сонати на скр. і форт., 20.35 Вес. парада солістів, **Кошиці** (259,1) 12.35 Концерт орх., 18.00 Для Захарпаття. **Прага** (470,2) 17.30 22.25 Смичк. квартет, 18.20 Камер. музика, 18.30 Концерт, 21.45 Пісеньки. **Білгород** (437,3) 17.20 Нар. мельодії, 19.50 Нар. пісні, 20.45 Опера, **Берлін** (356,7) 16.30 Сопран, тенор, форт., 18.00 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 15.45 Мала кантата на мш. хор і см. орх. Міріш-Ріцюса, 16.00 Музика, 18.00 Гавайські пісні у вик. Аліси Сен-Поль, **Мінхен** (405,4) 17.15 Форт. твори жінок. комп позиторів, 19.15 Звучні дрібнички, концерт солістів, 20.10 Вес. театр, 21.40 „Макбет“ симф. поема Р. Штрауса під дир. композитора, **Будапешт** (549,5) 17.30 Сольо на тарогато, 17.50 Сп. реціталь Л. Лявріска в супр. цик. орх., 19.30 „Банк-Бен“ оп. Ерклі, 23.20 Сальов. музика, **Міляно** (368,6) 11.30 Популярна музика, 17.15 Форт. реціталь, 19.00 Легка музика, 20.45 „Ле едуканте дї Сорепто“ оп. Уолія, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 17.15 Секстет Бетовена.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 4. жовтня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл. Дешево й вигідно, Пісеньки з фільми „Петрусь“ із гр. пл., 8.45 Програма на завтра, 8.50 Ранішній денник, 10.30 З рідних країн, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Опереткова музика; у перерві в год. 13.00 „При театр. катрані“, 14.00 Свято підгалянських стрільців, 14.45 Музика з гр. пл., 15.00 Антена на антені, легка муз. авд., 15.30 Для села: Кооперація це краще завтра села, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Рекламовий концерт, 6.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 „Відправа грецьких послів“ Кохановського (фрагмент), 17.00 Концерт орх.; промова міністра вироспові.ань і сусп. опіки Свєнтославського, 19.00 Рефлектором по шк. дітях, 19.15 Мишиний концерт, форт., мецо-сопран, 19.45 Поезії Каз. Буковського, 20.00 Продовження мішаного концерту, 20.20, 20.21, 22.35 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Концерт орх., 22.00 „Гі 4 у своєму репертуарі“, 22.30 Легка й танк. музика з гр. плит.

СУКНІ КАССАКИ найновіші моделі поручає відома з дешевости у великім виборі ф-ма МІНЦЕР КОПЕРНИКА 17 Увага на число дому. 2801 3-20

Понеділок, 5. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дениик, 7.25 Програма на ніні, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Гутірка для ст. дітей: З гарних книжечок; Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт, 12.40 Про деякі труднощі виховання: Брехня, 12.50 Полудневий дениик, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклям. концерт, 15.30 Бікучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.55 Суспільна гутірка, 16.00 Із Кенури з гр. пл., 16.15 Новий правопис — практичні вказівки, 16.30, 17.15 Розр. концерт, орх., піосеньки, 17.00 Іван Остроруг і його меморіял про направу Річпосполитої, 17.50 Гавбицові бальони, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.25 Пікавер із гр. пл., 18.40 Львівська обезпечальня і дитина, 18.50 Кутюк для сільської молоді, 19.00 Воєнська авдиція, 19.30 Спів у супр. форт., 19.50 Тисяча тактів музики, 20.45 Літер. вечір присвячений Вол. Орканові, 21.30 Моріс Равель: Смичковий квартет, ф-дур, 22.00 Розривковий концерт, музика, спів, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Вівторок, 6. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дениик, 7.25 Програма на ніні, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для мол. дітей: „В осені", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Музика, спів із гр. пл., 12.40 Інавгурац. авд. хліборобських вістей, 12.50 Господарські вістки, 15.15 Реклям. концерт, 15.30 Львівські бікучі вістки, 15.35, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.30, 17.15 Концерт орх., піосеньки, 17.00 Льондон убогих, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт. вістки, 18.20 М. Ретберг, з гр. пл., 18.35 „Про Мартина Кендальора", літ. вирис, 18.50 Промова міп. осв. Свентославського, „Вага Поморя і Торуня", 19.05 Роля провідника у сусп. житті, 19.25 Скр. сонати Бетовена, форт., скр., 19.45 Піосеньки в вик. хору, 20.00 Муз. гутірка, 20.15 Симф. концерт, орх., скр., спів; у перерві Веч. дениик. Актуальна гутірка, 22.30 Поет Рімбо — кольоніватор Абісинії, 22.45,23.00 Танк. музика.

Радіокутик.

КАМЕРАЛЬНА МУЗИКА В ЗИМОВОМУ СЕЗОНІ.

У ділянці камеральної музики заслуговує на увагу цикль скрипкових сонат Бетовена, з яких першу почуємо 6. жовтня в год. 19.20.

Передбачуються авдиції врхитворів музики класичної і романтичної, як напр. септет Гуммеля, октет Шпора, октет Шуберта, „Дівертісмента" Моцарта і т. п.

З новочасної музики передбачуються твори Гіндеміта, Русселя, Маркеіча, Р. Штравса й інші.

До цього слід додати рідного роду речиталі, як теж Шопенівські концерти.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.93—89.50, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долари кан. 5.30.50 — 5.27.50, Франки фр. 24.87 — 23.71, Фр. шв. 122.90—122.10, Фунти анґл. 26.30 — 26.14, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Корони данські 117.34—116.50, Корони норв. 132.08—131.10, Кор. шв. 135.58 — 134.90, Марки фінл. 11.59—11.30, Марки нім. 138 — 135, Шіл. австр. 99—98, Марки нім срібні 149—144

АКЦІЇ.

Банк Польський 106, Цукор 29, 28.75, 29, Вугель 15.50, 15.25, Ліяьонн 14, Острованець 30.50, Старахович 35.75, 35.

ПАПЕРИ.

3 інвест. 1. ем. 61.75, 2. ем. 62.75, серії 78, 5 конв. 51.25 52, 6 дол. 70, 4 прем. дол. 47, 7 стаб. 49.

ЗАСТАВНІ ЛИСТИ.

5 прц. Л. З. Б. Г. 48—50, 4 прц. Л. З. Бк Г. 39—41. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 41—44, 4 прц. ТКЗ. 38.50—40, 4 і пів прц. ГТКЗ. 40.50 — 43, 4 і пів прц. БК. 62.50—65, 4 прц. БГК, 61.50—65.

Долярівка 45.50—48, 3 інвест. 1. ем. 62—64, 2. ем. 63—65.

Збіжжя.

Ціни дньо Львів	від	до
Пшениця одн.	23.00	23.50
Пшениця зб.	22.26	22.75
Жито І	16.50	16.75
Жито ІІ	16.25	16.50
Ячмінь на мливо	17.50	17.75
Ячмінь паст.	16.75	17.00

Інші курси без змін.

ШИНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 3. жовтня п. р. кооперативам платити за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.14 „
1 к. вець	3.50 „

Тенденція на масло, молоко та на яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 3. X. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвір'я птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.70 кг. вагу	1.05 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вагу	0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вагу	0.85 „

Слабших сортів від яйце подання, не приймається.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Львівського Повітового Союзу Кружків „Рідної Школи" відбудуться у пятницю, 23. жовтня 1936 в год. 9. у Львові при вул. Руговського 22. в салі „Української Бесіди" (Народний Дім) зі звичайним порядком нарад. На випадок браку комплету в 9 год., Загальні Збори відбудуться годину пізніше при якомубудь числі делегатів. В 8 год. відправиться за померлих членів Богослужения в Преображенській Церкві. — Рада Львівського Повітового Союзу Кружків „Рідної Школи". 2830

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГЕНТИ до продажі кас та ріжних знарядів потрібні. Lublin, skrytka 175. 2601 6—20

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

СТОРОЖІВКУ в новій камениці з добрим мешканням прийме за кавцією до 700 зол. Зголошення до „Діла" під „Сторожівка". 2827 1—1

МЕШКАННЯ

ДО ВИНАЙМУ при вул. Бляхарській ч. 20: Мешкання 3 кімнати з передпокоєм, комфорт на І. і ІІІ. поверсі. При вул. Руській 14: крамниця з двома приміщеннями. При вул. Домініканській 2: дві крамниці. Інформації власник Юркес, Домініканська 2. 2806 2—2

НА ДВІ ОСОБИ окрема кімната з харчем: Львів, Театинська 31. м. 5. 2818

ДВА ГАРНІ ПОКОЇ, передпокій, кухня, біля Личаківського парку 50 зол. Відомість „Трансакція" (Ігнат) Длугоша 1. 2832 1—3

НАУКА

ВІДКРИВАЮ нові курси **французького, англійського і стенографії. Бухгальтерія.** Машинописання. „Ecole Francaise" Баторія 34. 1/22 2—2

ШКОЛА ЖІНОЧОГО КРОЮ з правом видання свідоцтв, провадженя паризьким моделістом Віндером приймає записи, Оссолінських 12. 2704 11-?

ФРАНЦУЗЬКОГО вчить дипльомована, конверсація, корепетиції, W. s. H. Z. Цьоова 12, м. 7. І. п. (перша б-ниця Пекарської). 2831 1—1

„ПОСТЕМП". Перша у краю конц. школа, системи „Крій індивідуальний" — відділи: кравецтво, корсетерство, білизнарство. Курси відкриті цілий рік, початок 1-го і 15-го кожного місяця. ЛЬВІВ, ЗІМОРОВИЧА ЧИСЛО 3. 2826 1—4

РІЖНІ

ВИБАГЛИВІ парасольки, парасолі поручає Новочасна виробня „Лон" Шайнохи 2. Реперації, покриття дешево. 2824 2-3

ЖАРІВКИ від 5—25 ват, 110—220 вольт, 70 сотиків, батерії до ліхтарок по 35 сотиків, лямпи двополуменні пляшеві зол. 6.—, ЦЕНТРАЛЯ ЖАРІВОК, Львів, Ринок 21. 2804 2—3

ВЗОРИ до гафтів найновіші відбиває, продає готові. Пасаж Феллерів 2. 2714 3—5

ОСТАННІ НОВИНИ

на сезон осінній і зимовий по цінах небувало низьких.

Галицький Магазин Новин, Львів, Галицька 15.

ДЛЯ ПРИКЛАДУ КІЛЬКА ЦІН:

Сукно на сукні від	1.50	Полотно	0.60
Вовна „Ангора"	3.00	Дима на підштанки	0.70
Вовна на комплети	8.50	Перкаліна колірова	0.70
Вовна на спідниички	4.50	Зефір сирий	0.60
Вовна на плащі	4.75	Шифон 80 шир.	0.85
Шевйоти англійські	3.50	Повеліна на сорочки	1.20
Вовна на мундурки від	1.50	Вовп рожевий	1.00
Камгарн на студ. убр.	4.00	Полотно на простирала	1.25
Вельвети і штрукси	1.65	Атлас на постіль	1.35
Бая двостороння	1.40	Пошевки від	1.80
Фланеля на шлафроки	0.80	Простирала 2 метр.	2.50
Фланеля гладка	0.80	Простирала на ковдри	4.50
Фланеля на білля	0.65	Ручники від	0.30
Коци	4.75	Стирки до начиння	0.50
Ковдри сатинові	9.50	Хустинки від	0.15

Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

ВУГОЛЬ-КОКС-ДЕРЕВО в найдобірніших якостях доставляє **НАРОДНЯ ТОРГОВЛЯ**

Львів, Ринок 36. Тел. бюра 103-27, Тел. складу 269-68

Інформації: Бюро — Ринок 36. та склади: Ринок 36, Личаківська 115, пл. Більчевського 3. і Солодова 14.

2691 — — — **Точна вага — Солідна обслуга** — — — 8-10

Повідомляємо П.Т. Гостей, що вже відчинена в новім льокалі кімната до снідань. РЕСТОРАН **Д. Дружбяка** Львів, Ринок 40

Поручає смачні снідання, обіди і вечері. Буфет засоблений у добірні перекуски і всякі напитки, краєві і закордонні. — Пиво Окоцімське.

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найзбагливіших за безцінь — Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 4-?

ОТСИМ повідомляю П. Т. давних відборців, що після довшої перерви, **відкрив** в **варстат електромеханічний, АЛЕКСАНДЕР ЖАРСЬКИЙ, у Львові, вул. Коперника шіснадять** і переводжу всякі направи в обсягу електротехніки, солідно, скоро і недорого. 2779 2—3

НАПРАВА вічних пер „Преципія", брама Андрюлього Ринок 24. 2613 10—?

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські: **Коперника 25**, подвірря. 2798 2-10

ПЕРЕРІБКИ КОВДЕР 2.50 у ДУБСА, Сикстуська 6. 2718 7—10

ФУТРА поручає і виконує жіночі, мужеські та всілякі модернізації. Ціни низькі. **МАРІЯН САБАТ, ЛЬВІВ, МАЛЕЦЬКОГО 9,** бічна Зіморовича. 2674 10-10

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

СПЕЦІЯЛІСТ НЕРВОВИХ НЕДУГ

Д-р НАРЦИЗ ЛУКІЯНОВИЧ

срд. від 15—17.

ЛЬВІВ, САПІГИ 6. ТЕЛ. 114-10.

10-10 2634

ОПЕРАТОР-УРОЛЬОГ

Примар Д-р Оберлєндер

Львів, пл. Смольки 1 а, тел. 208-37

ВЕРНУВСЯ. 2678 2-2

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР б. довголітній лікар асистент дерматольог. клінік

у БЕРЛІНІ, ВІДНІ ТА ПРАЗІ

перемісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7

ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 8. напр. Віденської кавярні

Тел. 251-68, Сепаратові ждальні.

Косметичний Інститут і Лябораторія

д-ра О. Тушицького

Львів, вул. св. Софії ч. 3

усування аномалій цери, бородавок, пігменту, волосся, близн, дзюбів і плям, масажі, тривале усування морщин, жилянків і відмороження власною методою. 2675

Урядово затверджений 4-місячний курс косметичної закордонної програми.

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА світової марки

Б. СОММЕРФЕЛЬД

Експорт до Анґлії, Аргентини, Уругваю, Данії, Франції, Голяндії, Палестини і т. д.

виключне заступництво:

С. Новацький

Львів, вул. Пілсудського 17. 2680a

Детектори на голосник зол. 20.—
Зміцнювачі дволямпові зол. 60.—
продає **ЕЛЕКТРОМАТ**
Казимира В. 47 — Сикстуська 30.
2821 1-4

ФУТРА дешево і солідно викон. майстер Е. Гошкович, Львів, Домініканська 4. 2684 24-60

плекає Церу... усувае ЗМОРШКИ

ЛЯМПИ електричні хромовані поручає **ҐАЛЬВАНІЯ**

Виробня механічних виробів

2670 **Жулінського ч. 11 а.** 5—8

Управляне технічно - дентистичне заведення

Сальомона Штерна

перенесене з вул. Шопена 5. на Городецьку 53 а.

Виконує працю на догідних умовинах. 2767 4-5

ЗНАМЕНИТЕ БІЛЛЯ на осінь і зиму для Пань, Панів і дітей **купите найкорисніше** просто у фабриці **ПАВ**

ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 1. 2809 2-3

Ва редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Ч. 224 (14.473). Львів, вівторок 6. жовтня 1936. Poczstowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ ІІ „ 30·00 „ Рік 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

ТІЛЬКИ 1.50 зол. Порто 30 сот.

КАЛЄНДАР „КРИНИЦЯ" на рік 1937

Чистка у КП(б)У.

(ВУ) На Україні кінчиться виміна партійних документів; у київській окрузі переведено виміну у 98% організацій, усуваючи з партії 912-ох членів. Один з визначних діячів КП(б)У заявив: „Провірка і виміна документів дала змогу викрити і усунути замаскованих ворогів партії, замаскованих націоналістів, білогвардійців, троцькістів, зіновіївців, шахраїв та лінтяїв"

ВІДГОМІН ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ.

МОСКВА, 5. 10. ПАТ. Як повідомляють з Ахабаду (Туркменістан), перед спеціяльною військовою колегією найвищого суду СССР почалася розправа проти б. царських старшин: пор. Якухіна і штабскапітана Зімніцького, що 1919. року розстріляли у Красноводську 26-ох большевицьких комісарів з Баку. Дотепер оба вони укривалися на території СССР.

РАДЕК ЗБОЖЕВОЛІВ?

МОСКВА, 5. 10. ПАТ. Як говорять у колах закордонних журналістів, К. Радек збожеволів у вязниці.

ЗІЗД УКРАЇНСЬКОГО „ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА".

(ВУ) Як подають „Вісти", в Київі відбувся 5. зїзд т-ва „Червоний Хрест" при співучасти 250-ох делегатів.

Американські ветерани в боротьбі з комунізмом.

КЛІВЛЄНД, 5. 10. ПАТ. Конгрес „американського легіону" (ветеранів світової війни) ухвалив резолюцію з домаганням гострої боротьби проти комунізму. Інші резолюції домагаються закону, що наказував би брати дактильоскопійні знимки від усіх чужинців, видалити кожного чужинця, покараного за зломання американських законів та давати банкові позички лише америк. громадянам. Голова америк. федерації праці взивав ветеранів до спільної акції з метою: не допустити, щоб Злучені Держави заключили якінебудь союзи зі закордоном.

ВИБОРЧА КАМПАНІЯ.

НЮ ЙОРК, 5. 10. ПАТ. На основі дотеперішніх вислідів анкети тижневик „Літерері Дайджест" обчислює, що Лендон дістане 293.972 голосів, Рузвельт — 185.495. Демократи зосереджують тепер всю передвиборчу акцію на східних стейтах, що мають майже половину населення унії. Рузвельт навіть не буде обіздити західніх. У католицькому таборі помітний роздор: частина підтримує Рузвельта, частина закидує йому зближення до комуністів та протирелігійних кол.

Завзяті бої за Мадрид.

МАДРИД, 5. 10. ПАТ. Націоналісти завзято атакують на всіх фронтах довкруги Мадриду, червоні уперто бороняться. На відтинках Толєда і Наваль Пераль повстанці сильно бомбардують.

Від вчорашнього ранку йде бій за Наваль Пераль.

НА ПІВНОЧІ.

ЛЯ КОРУНЯ, 5. 9. ПАТ. Радіокомунікат стверджує, що положення на усіх відтинках корисне.

Повстанці знову збомбардували Більбао. Червоні сильно аатакували Овієдо, але їх відкинено з великими втратами.

В АРАГОНІЇ.

МАДРИД, 5. 10. ПАТ. Як повідомляє тутешне мін-ство війни, червоні заняли м. Лягермета та почали відтіля бомбардувати твердиню Хака. Під Пердіверою відбито наступ повстанців, що втратили 30-ох убитих. Під Санта Олялля малий загін червоних знищив самоходи націоналістів.

У ГІБРАЛЬТАРСЬКОМУ ПРОЛИВІ.

КАЗАБЛЯНКА, 5. 10. ПАТ. Останніми днями дійшло до перестрілки між прибережніми батеріями Таріфи й Алхесірасу та якимсь червоним кораблем.

ЕВАКУЮТЬ МАДРИД ЧИ НІ?

МАДРИД, 5. 10. ПАТ. В офіційних колах заперечують, немов би уряд наказав евакуацію Мадриду. Вивезли лише кілька груп дітей, з огляду на труднощі у харчуванні.

ЛЯ ПАСІОНАРІЯ — ПОЛКОВНИКОМ.

МАДРИД, 5. 10. ПАТ. Комуністичну діячку, відому під псевдонімом „Пасіонарії" заіменували почесним полковником 5. полку людової міліції.

СТАНОВИЩЕ КАРЛІСТІВ.

ВІДЕНЬ, 5. 10. ПАТ. Нині відлетіла делегація зложена з 12-ох карлістів, що відвідала кн. Ксаверія де Бурбон-Парма. Її провідник Мануель Фальконде заявив представникам преси, що карлісти не візьмуть участи в уряді військової диктатури, лише підтримають її на політичному терені, як дотепер на військовому.

МІЖНАРОДНІЙ ТРИБУНАЛ ТАНЖЕРУ ПРОТИ МАДРИДУ.

ТАНЖЕР, 5. 10. ПАТ. Судді мішаного трибуналу в Танжері відмовилися співпрацювати з прокуратором Анджельом де ля Гвардія, хоча міжнародній контрольний комітет (зложений з консулів) його приняв. Судді закидують, що він не може бути незалежний, бо заіменував його мардидський уряд.

Англьо-італійські переговори?

ЛЬОНДОН, 5. 10. ПАТ. Обговорюючи побут між. Ідена на Рівієрі, „Морнінг Пост" припускає, що при тій нагоді переведе він розмови з представником італійського уряду; годі було їх перевести в Женеві з огляду на присутність абісинської делегації. Італія — мовляв — уже від довшого часу шукає контакту з Англією та Францією, щоб обговорити положення у східному басейні Середземного Моря та питання приступлення Італії до лярнанельської конвенції.

Товариство взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР" ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА 20.

приймає до обезпечення:

від огню й від крадежі — влому всякого роду **рухоме майно,** стосуючи найнижчі тарифові оплати.

НЕМА МІСЦЯ!

В Польщі нема місця для української молоді у високих школах, зокрема на медичнім, фармацевтичнім та інших фахових виділах.

Львів, 5. жовтня 1936.

І. К. Ц. з З. п. м. подає замітку: „Поляци не допущені до університету в Ковне", де повідомляє, що на медичний і ветеринарійний виділ у Ковні не приняли ані одного студента поляка. Обурення „Куріера Цодз." уважаю слушним і замкнення вїрїт до високих студій для національних меншин ділом неоправданим актом. Одначе не маю сумніву, що польська молодь з інших держав знайде все місце по університетах у Польщі й високу освіту собі здобуде.

Але заглянімо до іншої закутини Европи, а саме на полудневосхідні землі Річипосполитої, де живе не якась дрібонька національна меншина, але в компактній масі у числі 7 міліонів душ український нарід, що становить 1/5 всього населення Польщі і творить від 60 до 90 проц. більшість на тій области. Цей великий нарід позбавлений багатьох користей, що їх дає приналежність до держави, та чи не найбільше покривдження завдає він на шкільній ділянці. Не хочу обговорювати цілости шкільного питання, торкнуся тільки одного, тепер актуального відтинка, а саме відношення польських університетських властей до української молоді, зокрема прийняття її до фахових високих шкіл.

Найвимовніша є тут така сама польська статистика, яка каже таке:

Число всіх студентів у високих школах Польщі було (в круглих цифрах):

	поляків	українців	жидів
р. 1928/9	30.000	2.500	8.700
р. 1933/4	36.600	2.800	8.400
р. 1934/5	36.700	2.500	7.100

В цьому загальному числі послідовно підноситься цифра польської студіюючої молоді, яка з 70 проц. зросла до 76.4 проц; зате цифра українців (зокрема греко-католиків) спадає з 4.6 проц. до 3.1 проц.; жиди спадають з 20.4 проц. до 14.8 проц. у високих школах.

Українців найбільше було і є на правничому та фільософічному виділі.

Цікаво виглядає чисельний стан українців на медицині й техніці, а саме:

Студенти медицини у відсотках:

	поляки	українці	жидів
р. 1928/9	70.7 проц.	7 проц.	17.9 проц.
р. 1933/4	72.6 проц.	6 проц.	17 проц.
р. 1934/5	73.9 проц.	5.9 проц.	15.8 проц.

Між студентами на медичному виділі найбільше спадає цифра греко-католиків, бо з 6 проц. до 3.2 проц. вкінці, до 2.9 проц. Цифра православних студентів медицини зростає (2.3 проц.—4.2 проц.—4.4 проц.), але між ними ледви чи половина є української народности.

Студенти політехніки у відсотках:

	римо-кат.	грек-кат.	правосл.	жиди
р. 1928/9	78.9%	3.5%	2.5%	11.6%
р. 1933/4	78.6%	3. %	3.1%	12.4%
р. 1934/5	79.4%	2.4%	3.1%	12.3%

Як бачимо з поданих вище цифр, на двох фахових виділах спадає число українців з Галичини до половини на медицині і трохи менше як половини на техніці. Загально ми повинні мати у всіх високих школах 20 проц. студіюючої

молоді, а у львівському університеті щонайменш 50 проц. А тимчасом як нам далеко до тої цифри, яку мають жиди, що перевищають відсоткове відношення студентів до числа свого населення!

Коли розглянути політику університетських власте, зокрема львівських шкіл, до нашої молоді, то тої політики не можна инакше назвати, як політикою повної екстермінації. Дуже докладно виявляється ця політика в цьому році. Українська Парляментарна Репрезентація вичерпала всі свої засоби, щоб добитися зміни системи. Двічі інтервенювала у міністрів, складала меморіяли або переговорювала устно з представниками університетської влади, та — на жаль — все це залишилось без наслідків. У львівському університеті на медицину на І. рік прийнято ледви 10 проц. українців, на інші фахові виділи те саме. У Варшаві до стоматологічної вищої школи на 105 прийнятих є всього 9 українців, на техніку не прийняли мабуть нікого, на медицину те таме. У Познані на фармацевтику на 5 українських зголошень не прийнято ні одного, на медицину на 24 зголошених українців прийнято ледви 4 (мин. року на 12 зголошених прийнято 11). Відхилили у Львові й у Варшаві зголошення студентів, які здали матуру з відзначенням. З цього ясно виходить, що не все рішав науковий ценз (Мигоцький у Львові і Стельмахівна у Вильні на медицину, Войтовичівна на дентистку), а рішала хіба національна приналежність.

З того, як трактують університетські професорн нашу молодь при іспитах (проф. Грабський) і при признаванні матеріяльних пільг та як поводяться професорські колегії при прийнятті наших дітей на студії, бачимо, що для української молоді є дуже мало можливостей кінчити нині високі студії в Польщі. Виходить, що для нашої молоді нема місця у високих школах. В такій ситуації є тільки одна розв'язка справи, а саме зреалізувати закон, ухвалений Соймом ще у 1922 р. та основати у Львові якнайскорше повний український університет.

Дмитро Великанович,
посол.

Боротьба з неписьменністю
після офіційної її ліквідації на Сов. Україні.

Большевицька влада Сов. України 1932. р. з нагоди 15-их роковин жовтневої революції святочно проголосила, що ліквідація неписьменности завершена. Одначе вже рік пізніше народній комісаріят осв. мусів признатися, що твердження про ліквідацію неписьменности на Сов. Україні, було лише „декларативною заявою", а в дійсности залишалося 1,200.000 неписьменних.

Передчасне проголошення остаточної ліквідації неписьменности на Сов. Україні теперішній народній комісар освіти В. Затонський поставив за провину своєму попередникові М. Скрипникові, який, мовляв, хотів приспати увагу пролетарського громадянства до справи ліквідації неписьменности. Всеж гадалося, що ліквідація неписьменности буде завершена не пізніше 1935. р., бо підлягала ліквідації менша кількість осіб у порівнянні з тою, яка стала грамотною за один 1932-ий рік (приблизно 1.400.000 осіб).

Але й ці сподівання не справдилися. Так, В. Затонський у своїй промові на засіданні Ради при Народнім Комісаріяті освіти 9. липня 1936. р., між іншим стверднв що „на жаль, ми ще дуже погано виконуємо ухвалу Раднаркому СРСР і ЦК ВКП (б), а також ЦК КП(б)У про ліквідацію неписьменности"...*) „В кожному пункті у нас залишились невеличкі групки неписьменних. Вони переважно складаються з залишків одноосібників, деякої частини будівників, частини кустарів, а особливо хатніх господарок. Виявляється, що чимало є неписьменних хатніх господарок серед сімей пролетарів".

Слід підкреслити, що на цей раз В. Затонський не подає загальної кількости неписьменних, мабуть, з тої причини, що статистика Сов. України нераз уже окрахувала. Отож можна припускати, що неписьменних залишилося тепер більше, ніж їх було у 1933. році.

Для ліквідації неписьменности передбачено покликати не лише учительство, але студентів і учнів 7—10 клясів середньої школи.

Вже не раз проходили постанови комуністичної партії про виконання в якімсь терміні ліквідації неписьменности, як і нераз большевицька влада офіційно проголошувала, що вона ліквідує цю жахливу спадщину, яку залишив царський уряд після себе на Україні. І у своїй промові 9. липня ц. р. В. Затонський також підкреслив, що ліквідація неписьменности — „це справа надзвичайно серйозна", та додав як найбільший аргумент, що „особисто товариш Сталін міцно взявся за це".

Але, як бачимо, всі ці ухвали та заяви большевицької влади не в силі ліквідувати неписьменности і не виходять поза „декларативні заяви" про остаточну ліквідацію неписьменности. І це з тої причини, на яку щиро вказав М. Скрипник ще 1928. р.: „Неписьменність 500 тисяч ми ліквідуємо, а 400 тис. у нас нових настає".

Таким робом справа неписьменности на Сов. Україні нагадує Сизифову працю

Ст. Сіропольо.

*) В. П. Затонський. Забезпечити провідну роль учителя. „Комуністична Освіта", ч. 5, 1936 р. Див. 20-у стор.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

В атмосфері девалюації.

У **Голяндії** зорганізували окрему поліцію для боротьби зі звишкою цін; вона остерігає покупців, щоб не купували у склепах, де товар подорожів.

Швайцарська федеральна рада частинно зовсім скасувала мито на овочі, ярини і яйця, частино обнизила їх на 50—75 прц.

Чехословацька корона здевалюована; уряд не подав покищо, до якої висоти — вирішить це нині. Він сподіється, що рівновага на внутрішньому ринку не захитається і буде поборювати неоправдану звишку цін.

У **Празі** відбудеться цього тижня нарада губернаторів емісійних банків держав Малої Антанти.

У **Польщі** припас золота збільшився на 3,600.000 зол., припас девіз зменшився на 3,000.000 зол., припас польських монет і більону зменшився на 12,400.000 зол., обіг банкнотів збільшився на 56,800.000 зол. Висота золотого покриття 32,29 прц., дисконтова стопа 5 прц., льомбардова 6 прц.

Дансінґ-Брідж

Перший осінній Дансінґ-Брідж уладжує Кружок Р. Ш. ім. Т. Шевченка в суботу 10. жовтня ц. р. в Жовтій салі Народнього Дому у Львові.

Музика джесбендова.

Знаменитий і дешевий буфет у власній управі.

Початок в год. 21-ій. **Гостям дуже раді.**

Окремих запрошень не розсилають. 2892 2-3

Військова змова в Марокy?

КАЗАБЛЯНКА, 5. 10. ПАТ. Командант окупаційних військ у Мароку ген. Серат заперечує поголоски, немов би військова залога у Мекнесі пробувала викликати повстання та остерігає військо і цивільних перед провокаційною діяльністю невідповідальних одиниць.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО
НАШОГО ЩОДЕННИКА

Французький уряд обороняється перед доріжнею.

ПАРИЖ, 5. 10. ПАТ. У промові, виголошеній перед мікрофоном міністр господарки Спінас заявив, що монетарний закон не може мати впливу на ціни тому, що уряд обнизив мита на закордонні товари, які могли б подорожіти. Якщоб це не вистарчило, він покличе до життя окрему митну комісію, що слідкуватиме за хитанням цін і пропонуватиме засоби проти доріжні предметів першої потреби. Девалюація поправить кредитові умовини, дозволюючи фінансувати публичні роботи. Франція отворила двері для міжнародньої вільної виміни; тепер пора на інші держави.

Французький уряд проголосив відозву проти підвишки цін, за яку погрожує репресіями. Лише на товари зі сирівців закордонного походження можна дещо піднести ціни — зрештою, щоб тому запобігти, уряд обнижить мита.

В ЄГИПТІ НЕ БУДЕ ДЕВАЛЮАЦІЇ.

БЕРЛІН, 5. 10. ПАТ. Єгипетський премієр Нагас Паша, який перебуває тут від тижня, запевнив представників преси, що Єгипет не думає девалюувати своєї валюти.

А В ЯПОНІЇ?

ТОКІО, 5. 10. ПАТ. Міністр закорд. справ повідомив французький уряд, що Японія не займе становища до франка, доки не устійнить нової вартости цього останнього. Японія автоматично бере участь в договорі трьох держав тому, що єн уже є звязаний з фунтом.

Нині востанне у Великім Театрі

велика драма Шекспіра **„КОРІОЛЯН"** Інсценізація Шіллера і декорації Пронашка.

Сутички націоналістів з комуністами.

У ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, 5. 10. ПАТ. Вчора відбувся в Льондоні похід фашистівської організації під проводом сер Освальда Мослі. Похід мав відбутися у східних дільницях, заселених головно жидами й робітниками. Щоб не допустити до походу, жиди протестували в уряді, а коли уряд відмовився заборонити „людовий фронт" Льондону зібрався у тих дільницях, щоб силою задержати похід. Поліція в останній хвилині заборонила сер Освальдові Мослі відбути перегляд його сил у східних дільницях. Тоді фашисти пішли походом над Тамізу й там сер Освальд Мослі виголосив промову, та заявив, що коли **британський уряд безсильний супроти жидо-соціялістично-комуністичного фронту, то саме тому Англія потребує фашистівського уряду.**

ЛЬОНДОН, 5. 10. ПАТ. Обговорюючи вчорашні події, „Таймс" взиває парлямент видати суворішу регляментацію маніфестацій, бо бійки фашистів з комуністами стають публичною небезпекою.

І В ПАРИЖІ.

Вчора в Парижі дійшло до бурхливих демонстрацій. Комуністи уладили віче; у відповідь на те провідник французьких націоналістів де ля Рок, якому два дні тому міністерство внутрішніх справ відмовило дозволу відбути подібне віче, звав своїх членів зібратися недалеко парку, в якому відбувалося комуністичне віче. Щоби не допустити до сутичок, влада змобілізувала коло парку 20 тисяч поліції, рухомої гвардії та навіть війська. Комуністи, боючися, що націоналісти займуть уночі парк, обсадили його своїми людьми заздалегідь. Не зважаючи на таку обережність, між комуністами й приклонниками де ля Рока вивязалися поважні сутички. Кольона маніфестантів-націоналістів повела наступ до входових брам парку, на що республиканська гвардія відповіла протинаступом і арештуваннями. До 15. год. поліція арештувала кількасот людей, переважно націоналістів, яких тягаровими автами відставлено до поодиноких комісаріятів.

Вечором приклонники де ля Рока перейшли на Єлізейські поля, де знову дійшло до сутичок з поліцією, що арештувала коло 100 осіб. Разом арештовано вчора 1.300 маніфестантів.

Читайте „Діло"!

Ювилей, що заслуговує на увагу всього громадянства.

Дня 5. жовтня ц. р. минуло 25 літ від часу, коли повстала в нас школа, якої зміст і програма були небуденною новиною на грунті нашого рідного шкільництва, а саме перша українська торговельна школа.

Думка про потребу такої школи зродилась у голові одного з піонірів нашої господарської розбудови проф. львівської політехніки і викладача Торг. Академії Романа Залозецького. З цією думкою носився він кілька літ, шукаючи прихильників для її реалізації серед передових господарських діячів, особливо в проводі „Народньої Торговлі". Хоч як відповідала така школа вимогам життя, проте в наших умовинах думка про неї була настільки сміла, що викликала побоювання навіть у людей, які всеціло віддані були справі нашого господарського розвою.

Тому реалізація цієї думки прийшла не зараз. Піднесена на Раді „Нар. Торговлі", вирнула відгак у Станиславові у філії Педаг. Т-ва, звідкіля перейшла до Головного Виділу тогож Т-ва до Львова. Та здійснила її інша установа, а саме „Просвіта". Її заходами вибрано окремий комітет у складі проф. Залозецького (як голова), дир. А. Сероїчковського, дир. О. Саєвича, дир. В. Нагірного, проф. А. Гарасевича і дир. Я. Литвиновича, цей комітет довів справу до успішного кінця. Покликана до життя кураторія з відпоручників Кр. Союзу Ревіз., Сільського Господаря, Н. Т-ва ім. Шевченка, Учит. Громади і Р. Т-ва Педагогічного переняла під проводом проф. В. Шухевича опіку над школою, якої відкриття в домі „Просвіти" відбулося 5. жовтня 1911. року.

Першим директором Торговельної Школи, яку фірмувало Т-во „Просвіта", а матеріяльно підтримували всі установи, заступлені в кураторії, став її проф. Р. Залозецький. У своїй промові при отворенні школи зазначив він, що нова школа має витворити купецький стан, який в економічному житті кожної нації грає найважнішу ролю, має дати фахівців-торговельників для українських установ.

Завдання, накреслене проф. Залозецьким, сповняє Торг. Школа успішно ціле чверть століття. Вона виховала численні кадри кооперативних працівників, а також чимало самостійних купців. Її абсольвенти ввійшли в наше господарське життя, озброєні фаховим знанням і перняті ідеєю служби економічним потребам української нації, що все більше находять своє вдоволення у рямцях рідної господарської організації.

У шк. році 1917-18 провід школи обняв визначний педагог і відомий кооперативний діяч, дир. Денис Коренець. Чимало зусиль довелось йому вжити, щоб поставити школу на відповідно високий рівень, особливо в перших роках після війни, яка перервала був нормальний розвиток школи. Та ці зусилля не змарнувались. Довіря українського громадянства до цієї одинокої нашої торговельної школи постійно зростало, що відзеркалювалось у фреквенції учнів та учениць. Не меншу національно-господарську цінність від тої, що її мала спершу 2-літня, від 1924/25. р. 3-літня коедукаційна торговельна школа, виказав теж однорічний торговельний курс для абітурієнтів, створений при школі в 1920/21. р. Він дав змогу абсольвентам середніх шкіл у короткому речинці здобути потрібне знання і завдяки цьому найти доступ до господарських варстатів праці. Це — зокрема для воєнних поворотців — мало першорядне значіння, а багатьом нашим економічним, передовсім кооперативним установам дало в приспішеному темпі фахових працівників, з яких чимало займає сьогодні відповідальні становища.

Наше звідомлення булоб далеко не повне, колиб ми не згадали заслуг бувших і теперішніх учителів школи, зокрема довголітнього її професора Амвросія Березовського, що часово виконував теж обовязки управителя школи, відновивши її разом з п. О. Скрентовичем швидко після відступу російських військ зі Львова в році 1915.

У минулому шк. році провід школи обняв довголітній її професор, вихованок Вис. Школи для Світової Торговлі у Відні, Антін Ковалисько. З енергією молодої, амбітної людини взяв він цю нелегку керму у свої руки, відданий всеціло справі дальшої розбудови цієї ще важнішої ніж колись, виховної установи. Діло в тому, що наша сьогоднішня господарська зрілість ставить куди більші вимоги до тих, що входять в орбіту української господарської діловитости, і цим вимогам мусять відповісти абсольвенти школи, виказуючи потрібну підготову для практичної роботи.

Не вважаючи на своє 25-річне істнування, школа не поборола досі трудношів в осягненні такої засадничої передумовини для нормального розвитку, якою є відповідне приміщення. Досі ще ця важна й одинока в своєму роді виховна установа скитається по ріжних льокалях у піднаймі і не відповідає під цим оглядом навіть скромним вимогам, які треба до неї ставити. А слід підкреслити, що в цьому саме і є найбільша загроза для неї. Діло в тому, що польський уряд, бажаючи спинити неоправданий життям гін молоді до загально-освітніх шкіл і звернути поважнішу ніж досі її кількість у русло професійної освіти, веде перебудову всього професійного шкільництва, надаючи йому широкі права включно з отворенням доступу до вищих студій. Це справа, на яку досі не звернули ми належної уваги. Повстають нові професійні гімназії і ліцеї, а старі професійні школи входять у мережу шкіл в новому зреформованому виді. Наш ювилят, „Торговельна Школа „Р. Ш." у Львові, що має загальнокрасве значіння, бо на провінції тільки Яворів від мин. року веде торговельні курси, залишається досі поза рямцями згаданої реформи*. Причиною цього є саме те, що школа не вивінована так, як цього вимагають приписи державних шкільних чинників та — що найважніше — не має відповідного приміщення. Це глибока проблема, яку мусить чимскорше розвязати українське громадянство, чи пак наша найвища шкільна магістраля, Гол. Управа „Рідної Школи", бо вона від трьох літ є фірмантом та опікуном Торговельної Школи. Покликаний до життя Комітет будови окремого приміщення почав уже свою працю, але при великім обтяженню українського громадянства ріжними жертвами, не відважився досі повести широко закроєної збіркової акції

Так чи інакше, а Торг. Школа у Львові мусить дістати бодай тимчасове, але відповідне приміщення, заки жертвенність широкого громадянства або одиниць-меценатів дасть змогу збудувати гідний свого завдання дім професійної торговельної освіти. Мусить дістати хоч тимчасове, але відповідне приміщення, щоб могти здобути повноту належних їй прав та сповняти дальше свою велику місію: підготовляти нові кадри фахово-освічених людей, яких постійно і все більше потребує приспішене темпо українського національно-господарського розвитку.

В. Несторович.

*) При цій нагоді подаю, що схему організації українського торговельно-кооперативного шкільництва на основах державної реформи опрацював дир. Д. Коренець (див. часопис „Р. Школа" з 15. квітня 1936).

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 51.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскax
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскax
ПАСТУ до підлоги „Французька мова" (фротерующу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляни помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 6—?

З української преси.

„Дві нормалізації, між якими істнує звязок".

Під подвійним наголовком находимо в останньому числі „Мети" (з 4. ц. м.) статтю на високоактуальну тему, що торкається одної сторінки мартирольогії української молоді та щораз частіших проявів крайнього сервілізму серед цієї молоді. Наголовок статті неконче відповідає її змістові. Проте зміст настільки цікавий, що вістимо ту статтю з невеличким скороченням та — для більшої прозорости — власними підтитулами у тексті. — **Ред.**

У дискусії про „нормалізацію" робимо сьогодні перерву. Хочемо спинитися на одному актуальному явищі, яке проте стоїть у глибокому звязку з нашою темою. Маємо на думці справу приняття української молоді до високих шкіл.

ПРОТЕКЦІЇ, ЗНАЙОМСТВА, МИТАРСТВА...

Яка важна це справа для українського громадяства, не потребуємо доказувати. І як трудно українським абсольвентам середніх шкіл попасти на такі виділи, що дають виглядн кращого соціяльного забезпечення, — теж загально відомо. Зате лише невеличкому гуртові людей відомі ті всі митарства, морочливі заходи і помислові пошуканки за всякими протекціями, які — вживаючи слів евангельської притчі — дозволяють виїмковим щасливцям пролізти крізь вухо голки і попасти на... медицину, фармацевтику, чи якусь стоматольогію. Та щож? — протекції, знайомства — річ людська. Нас вони мало цікавили, навіть колиб переродилися в систему. Та ледви, чи можнаб їх звязати з дискусією про „нормалізацію..."

НОРМАЛІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ВІДНОСИН — УНІВЕРСИТЕТІВ НЕ ТОРКАЄТЬСЯ...

Відсоток від ряду літ прийманих на деякі факультети польських університетів українських студентів, є покажчиком протинормалізаційного „апетиту" професури і дає образ ненормальности українсько-польських взаємин у високих школах. Однак проблема приняття української молоді на упривілеєні факультети цим не вичерпується. Хоч — як кажемо — „офіційна" нормалізація не має на польські високі школи доступу, то проте ми є тут свідками цікавих явищ, неначе другорядних її продуктів. Ось довідуємося, що один з праведних польських університетських професорів так виясновав прилюдно малу скількість принятих студентів-українців: „бо була інтервенція з боку УНДО". Маємо теж відомости, що відповідальна за приняття на університет людина висловилася з цієї нагоди прилюдно так: „на університет політики не допускаю. У нас нема українців, лише русини". Довідуємося врешті, що університетські чинники, до яких українська сторона зверталася з проханням за підтримкою при прииманні, радили довірочно в поданні вживати терміну „руські". Мовляв, слово „український" шкодить при прииманні... Це безперечно цікаві приклади реакції університетських чинників на „нормалізацію", в царині, де рішає їхня свобідна, неконтрольована воля. Як бачимо, ця реакція не багато ріжниться від тієї, про яку ми так широко розписувалися в двох перших статтях у випадку сірих безпосередніх виконавців і носіїв волі держави. Соціольогічний тип виконування функцій поручені влади той сам, лише соціально-політичне середовище інше, методика субтельніша...

УКРАЇНСЬКА РЕАКЦІЯ: БЕЗХРЕБЕТНІСТЬ І ЛИЗУНСТВО.

Та й тут дивуватися нема чому. Коли начальний орган ендеції пише: „хай би за політичні услуги УНДО-ві платила санація, лиш не зі загальної скарбниці польського народу", то ясно, що ендецькі „сторожі" тієї скарбниці берегтимуть її цупко. Ще й радітимуть, що мають нагоду дискредитувати „угоду", заключену нібито між УНДО-м і санацією. Але найбільш тут цікава реакція української сторони. Як мало в українському громадянстві того, що назвалиб ми культурою чи моралю національної боротьби, як слабо воно підготоване до тієї боротьби і як мало проявляє в ній характерности! Ось нпр., довідуємося, що скількість прохань, в яких уживається слово „рускі", зростає. Зате маліє скількість тих молодих людей, які раніш зголошувалися до своїх студентських організацій перед вступом на університет. Завелася в деяких з них поведінка — на всякий випадок — зголошуватися до цих організацій аж після вступлення. Знаємо випадки, де „протекції" шукали українці в людини, яка є поза скобками українського громадянства. Відомий нам врешті факт, де студент, щоби влекшити приняття, заявляв, що дома розмовляє по польськи. Цікаво, що середовище, з якого, здебільша рекрутуються ці випадки, стоїть у різкій опозиції до теперішнього курсу нормалізації. Мовляв, із засадничих причин"...

Ми навели лише кілька прикладів метушні, яка старанно уникає денного світла. Безперечно, незвичайно трудно дійти до найтемніших її сутінків. Та вже сказаного вистане, щоби зробити деякі висновки. Безперечно зорганізована українська студентська молодь мусить цією справою заняти трохи більше, ніж це було досі. Але найважніше те, що ця молодь мусить у справах організації приняття найти нарешті контакт з зоорганізованим старшим грома-

дянством, навіть скажемо, з політичними чинниками. Це не в порядку, коли студентська молодь засклеплюється у своєму гетто, оправдуючи цю свою ізоляцію але зрозумілим принципіялізмом. Така ізоляція доводить до насилення цих прикрих явищ, які сьогодні заторкуємо. Може й нехотячи, молодь тим своїм становищем облегчує втечу від буденної, морочливої щохвилинної, але масової боротьби за свої права, яка одинока рішає про успіх змагань цілого народу. В нашому громадянстві і так ще мало є зрозуміння потреби систематичної і безперервної боротьби за дрібниці, і так помічуємо тут величезну пропасть поміж теорією і практикою, поміж словом і ділом. У наслідок недостачі культури боротьби внутрі того самого громадянства дійшло в нас до просто абсурдального поміщання понять легалізму й опортунізму та всіх тих „ізмів", якими від ряду літ наш політичний загумінок ріжні „політики" засмічують. Ось і наслідком цього в нас на кожному кроці витворюється і без того така пригожа почва під „принципіяізм" на денному світлі й „опортунізм" — на ділі справжній сервілізм, — у сутінках; така безлів є в нас визначців подвійної моралі, іншої в прилюдному, іншої в приватному житті, так дуже можлива оця задушлива атмосфера наших міст і містечок, яку характеризує просто злочинне безділля, тупе фраверство і демагогія. Безперечно, всі ці молоді і старі маленькі хитрунці, всі ці хвилеві відступники від своїх переконань, в моменті заходів дістатися на університет, лише причинюються до задушливости тієї атмосфери. Та ми не можемо зробити лише їх відповідальними за неї. При системі принять, яку створюють деякі університети, можна багато вибачити, однак ніяким чином не можна оправдати не лише вгорі описаних явищ, яких ми чимраз частіше стаємо свідками, але й не можна оправдати того, що відповідні студентські й інші громадянські організації не борються з тими явищами, не витворюють відповідної прилюдної опінії, яка робить їх неможливими.

ПЕРЕТВОРІМ ВЛАСНУ ПСИХІКУ!

Безперечно, між цими явищами морального заломання одиниць та „великою політикою" є звязок. Коли ці заломання зростають, замість у карті боротьби маліти, коли опір розсипується, замість ціпеніти, то напір напевно не маліти лише зростатиме. З того н. пр., що багато наших громадських чи збірних рад волить для „спокою" висунути на війта чи солтиса поляка, ніж обстоювати українця, напевно не вийде засада, яку держава призналаб добровільно, а то й накинулаб, а саме засада, щоб там, де є більшість радних українців, уже тим самим мусів бути солтис чи війт українець. І те, що чимраз більше буде прохань на університет з терміном „руські", напевно не допоможе виробити закон про вживання терміну „український". Навіть при найбільш успішній і зручній „нормалізації"...

Ці явища зникнуть, коли до боротьби з ними приступить ціле наше громадянство і прилюдна опінія. Думаємо теж, що лише в атмосфері здорового суперництва може повстати здорова атмосфера „нормалізації". Але думаємо теж, що заки приступити до політичної нормалізації з польською державою, треба раніш знормалізувати внутрішні відносини в себе.

Окремі компанії для вояків зпоміж української шляхти.

Краківський „ІКЦ" з 5. ц. м. повідомляє, що до Кракова приїзджає в понеділок 5. жовтня ц. р. „ з орхестрою і кобзами компанія підгалянських стрільців, зложена зі стокількадесять стрільців дрібної шляхти. З Кракова виїдуть вони на тиждень у краєзнавчу подорож до Катовиць, Познаня, Гдині і Варшави. Ці вояки походять з повітів: турчанського, самбірського, дрогобицького і добромильського. Їх виховують при війську в однім відділі та в однім дусі старих традицій польського лицарства".

„ІКЦ" пише далі, що „за згаданою компанією приїде до Кракова 20. жовтня ц. р. велика прогулька дрібної шляхти зі згаданих підкарпатських повітів. Це буде початок паломництв відродженої дрібної шляхти, зорганізованої у повітові союзи, до колишньої історичної столиці Польщі — до гробів польських королів, яким ця шляхта так вірно служила".

Ми переконані, що українська дрібна шляхта не змінить ні свого прадідівського обряду, ні віри батьків, ні своєї національности, але піде слідами тих своїх великих попередників, як гетьман Петро Конашевич Сагайдачний,

Піде слідами гр. Андрія Шептицького, гр. Тишкевича, Вячеслава Липинського та інших, щоб спільною працею з українським народом виборотн кращу долю собі і цілій українській нації.

—o—

ЗАСАДНИЧА УМОВИНА.

Всі ми бажалиб, щоб за кожним нашим починком ішов завжди успіх. Однак коли нам щось не вдається, то хочемо мати бодай переконання, що зі своєї сторони ми не заневбали нічого, зробили ми все, що треба, щоб осягнути нашу мету.

Бо найприкрішою є саме сліпозвість, що нашим журбам і клопотам ми самі винні, що ми могли їх легко уникнути, якщо ми булиб спромоглися на відповідне зусилля.

Не кожний виграває на льотерії, бо у противежному випадку льотерія перестала би бути льотерією і стала би чимось, про що важко говорити; для кожного хіба ясне, що не виграє ніколи той, що не має лосу. І не жадний „пех" буде тут винуватий, але власна недбайливість, яка мусить потягнути за собою очевидні наслідки.

Отже хто хоче мати шанси виграння, мусить передовсім сповнити засадничу умовину: засобитись у лос. Вже перша кляса, якої тягнення починається 22. ц. м. дає змогу осягнути більшу квоту.

Львівська Міська Рада охрещує вулиці.

ДВА УКРАЇНСЬКІ ІМЕНА СЕРЕД ПОЛЬСЬКИХ.

На засіданні львівської міської ради, що відбулося 3. жовтня, директор міського архіву д-р Чоловський предложив іменем міської управи і технічної комісії міської ради внески у справі надання назв 86 вулицям. Йде тут про вулиці, що взагалі не мають ще назв та про вулиці, що їх назва мусить бути змінена, тому, що таку назву має вже друга вулиця в місті. Потреба тих змін викликана прилученням до Львова підміських громад, де назви вулиць до цієї пори не були упорядковані. Внески дир. Чоловського йшли в цьому напрямі, щоб вулицям надати назви одиниць, що полягли в боях польських військ, або польських легіонів у великій війні, далі, деякі вулиці малиб називатися у прикметниковій формі від назв великих битв, де польські війська мали перевагу. Одні вулиці дістали назву від предметів, що звязані з летунством, другі назви від моря. Щодо жидівських назв, пропонував дир. Чоловський назвати одну вулицю іменем поручника Штайнгавза, що впав як старшина легіонів, другу вулицю іменем Рожи Мельцерової. — Вкінці пропонував дир. Чоловський назвати одну вулицю іменем гетьмана Мазепи, другу вулицю іменем Симеона Петлюри.

Проти тих внесків виступив радний д-р Янеллі. Закинув, що проект має „баталістичний" характер, переважна кількість вулиць дістає назви, що звязані з війною та з військовими справами. Але крім війська є також важні культурні ділянки, що повинні бн найти вислів у назвах вулиць. Крім цього назви вибрані не систематично, бож на війні впало багато польських старшин і не знати, чому вибрано саме тих, що подані в рефераті. Взагалі технічна комісія міської ради не мала компетенції вирішувати цих справ і тут треба було питатися істориків. Щодо конкретних пропозицій, дир. Янеллі зазначив, що діяльність Рожи Мельцерової нікому невідома, а щодо українських назв, сказав, що може час вшанувати память Петлюри, бож його роля ще невияснена, дарма, що брав участь у поході Польщі на Київ. Не знати, кому Петлюра приніс користь, а у „братнього руського народу" можна найти чимало великих одиниць, що мають заслуги на культурній ділянці, багато важніші як виключно військові заслуги. Радний д-р Шморак іменем жидів пояснив, що Рожа Мельцерова була соймовою посолкою та відомою суспільною діячкою. На те радний д-р Перацький замітив, що сама суспільна діяльність хіба не вистачає, щоб місто давало якійсь особі найбільшу пошану, яку дати може, себто назву вулиць. Є багато жінок, що може й більше заслужили на таку пошану як Рожа Мельцерова. „Не буду", сказав далі д-р Перацький, пропонувати жадної ендечки, вкажу тільки на першу дружину Президента Мосціцького, бл. п. Михайлину Мосціцьку, що була членом міської ради, та дійсно визначною і заслуженою громадською діячкою. Вкінці міська рада на внесок д-ра Бжеського, голови Польського Радзецького Клюбу рішила відослати справу до культурно-освітньої комісії міської ради, де наново могли би її розглянути.

У звязку з тими нарадами, слід пригадати що радний сенатор Дещжевич ще в 1934 році представив міській управі список одиниць української історії, щоб їх іменами назвати вулиці міста Львова. У цьому списку були подані постат української історії, між ними також гетьман Мазепа і отаман Симон Петлюра. Далі були там поміщені імена українських письменників і мистців, а вкінці також імена визначних українських громадян новішої доби, а саме: кардинала Сембратовича, Юліяна Лаврівського, Олександра Барвінського, Омеляна і Олександра Огоновських, Івана Левинського. З тих імен, як виходить з вище сказаного, дир. Чоловський узяв тільки два.

Тому, що справа перейшла тепер до культурно-освітньої комісії міської ради і будуть її там розглядати з культурного і наукового становища, булоб побажане, щоб Організація Українців міста Львова і Наукове Т-во ім. Шевченка представило негайно міській управі відповідні внески у цій справі.

—o—

До відома учительства.

Тих учителів (-льок), що внаслідок перенесення розділені в подружому житті, прохаємо **негайно подати свої адреси і дати перенесень** на руки посла Великановича, Варшава, Сойм.

Президія Української Парляментарної Репрезентації.

З країни опію та ризу

Софії Яблонської.

Живо та барвисто описані
ПРИГОДИ і ВРАЖІННЯ з КИТАЮ
з прекрасними ілюстраціями.

Ціна зол. 2.50, з почтовою пересилкою 3 зол.
Замовляти в Адмін. „Діла", Львів, Ринок 10.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Еспанські націоналістичні летуни знищили фабрику муніції в Мадриді. Згинуло коло 100 осіб.

Парагвайський президент розвязав комуністичну партію.

В Португалії зорганізовано т. зв. „португальський легіон", якого завдання буде берегти суспільний лад і державний устрій.

Японське міністерство закорд. справ заявило, що Японія не буде толерувати інтеренції В. Британії ані інших держав до японсько-китайських справ. Китайсько-японське напруження дещо злагіднене, частина японських кораблів відплила.

У Лізі Націй відбулося засідання правничої комісії, що розглядала питання, чи не скликатиб 1937. міжнародній конгрес для поборювання тероризму. Польський делегат поставився очевидно позитивно до міжн. конвенції для поборювання тероризму.

У Франції зліквідовано страйк у готельярсько-гастрономічному промислі, передаючи спір арбітражеві.

Король Неджду Ібн Савд візвав у імені власному, іменами Ємену та еміра Кераку палестинських арабів закинути страйк і терор. Слід сподіватися, що їхній заклик не лишиться без відгуку тому, що збліжується час збору і вивозу помаранч найбільшого богатства Палестини.

Князь Монака отворив „Національний банк Монака", що буде бити монакійську монету.

Засідання ради міністрів у справі девалюації.

ВАРШАВА, 5. 10. ПАТ. Вчора вполудне відбулося під проводом премієра ген. Славой-Складковського засідання ради міністрів. На засіданні ухвалили, що рада міністрів прилучується одноду́шно до опінії міністрів господарських ділянок, що у звязку з теперішньою ситуацією на міжнароднім грошевім ринку нема ніякої потреби, ні конечности змінювати дотеперішню валютову політику уряду.

Американський імпорт вищий від експорту.

ВАШИНГТОН, 5. 10. ПАТ. Перший раз від 10 років імпорт до Зединених Держав вищий від експорту. Статистичні дані торкаються першого семестру 1936. р. Сальдо в некористь Зединених Держав є 9 мілїонів долярів.

—o—

Третій корабель виїхав з Одеси до Еспанії.

МОСКВА, 5. 10. ПАТ. З Одеси виїхав уже до Еспанії третій совітський корабель з харчами. Транспорт веде 2256 тон збіжжя, 675 тон цукру, 375.000 коробок мясних консерв, 125.000 коробок сконденсованого молока, какао і кави.

—o—

Кооперативна вечірка й академія.

В суботу 3. ц. м. у „жовтій салі" Народнього Дому" й кімнатах „Української Бесіди" відбулася кооперативна вечірка з обжинками — рідкий та оригінальний у нас вечір, що пройшов з повним успіхом. Серед співу обжинкових пісень (співав хор „Львівського Бояна") йшов салями барвистий похід жниць, який зупинився перед „господарем" і „господинею" — **сен. О. Луцьким** та пані **І. Бонковською.** Провідниця жниць, „княгиня" п-а Христя Терлецька, зняла з голови й передала сен. О. Луцькому вінок з колосся: сен. О. Луцький поцілував його та виголосив коротку й гадку промову про прегарний староукраїнський звичай обжинок, який від нас поширився по всьому світі, про радісне завершення хліборобських трудів і про осяги української господарської праці за минулий рік.

Вечірка зібрала чимало учасників зпоміж українського кооперативного та загальнотромадського світа і серед прегарного, невимушеного настрою тревала — до білого ранку.

В неділю вполудне в салі Театру Ріжнородностей відбулася Кооперативна Академія. Відкрив її ширшою промовою **сен. інж. Юліян Павликовський,** який з нагоди цих кооперативних днів у Львові казав про міжнародне кооперативне свято, про найважніші кооперативні чесноти та про перший всеукраїнський кооперативний з'їзд в Києві **в 1918 році.** Черговий промовець п. **Витанович** відчитав реферат про початки кооперативної діяльности у Східній Галичині, серед якої чимало кооперативних піонірів було заражених на найприкріші переслідування. Врешті **сен. О. Луцький** склав у красномовній формі звіт з кооперативної української діяльности за минулий рік, проявляючи питомий собі оптимізм. Реферати були переплетені піснями хору „Сурма". Академія скінчилась відспіванням національного гимну.

Ширіть наш часопис!

Інавґурація нового акад. року у гр.-кат. Богословській Академії у Львові.

В неділю 4. ц. м. відбулася святочна інавгурація IX. акад. року Богословської Академії у Львові. В год. 9. рано відбулась торжественна Служба Божа, в год. 10.45 в авлі Академії урочисте відкриття. Естрада була чудово прикрашена образами О. Новаківського „Наука" і „Мистецтво" та портретом митр. Шептицького кисти того самого артиста; поверх на чудовому килимі лишалася старовинна ікона Матери Божої.

Відкрив новий академічний рік ректор Академії **о. мітрат др Йосиф Сліпий,** кажучи про значіння католицьких університетів та про конкретні заходи створити такий католицький університет з істнуючої Богословської Академії у Львові. В мин. акад. році викладало у ній 27 професорських сил (звичайних і надзв. професорів, доцентів і запрошених осіб), з того 15 на теольогічному і 12 на фільософічному факультеті. Слухачів було 357 (212 теольог. факультет і 145 фільософ.), абсолюторію дістало 60 осіб. Видатків було поверх 70.000 зол. У Музею Академії є вже 1.060 скатальогованих предметів, у Бібліотеці 1.600 наукових книжок. Закінчив о. ректор свою промову привітом і поклоном митрополитові Шептицькому.

Черговий промовець, **о. проф. Юліян Дзерович,** виголосив змістовий реферат про системи виховання. Сильний хор питомців відспівав на початку кантату „Господи, Боже мій", при кінці — національний гимн. Між присутніми були не тільки професори й питомці та представники церковних кол на чолі з Преосв. Н. Будкою, але й багато передових громадян з ріжних кол. Вони засвідчили своєю присутністю розуміння ваги Духовної Академії, яке істнує серед широкого громадянства.

Нині як що вечора
для зубів
Chlorodont
Правдивий з червоною головою лева

Антисемітизм у Совітах.

З Москви повідомляють, що на Україні і Білорусі арештували большевики 32 рабінів, між іншими відомого чудотворного рабіна з Бобруйська, Рабіна з Ростова над Доном вислали на 5 літ на Соловки. Рабінам закидають порозуміння із троцькістами. З Москви сигналізують теж про зріст антисемітизму. З богато фабрик викинули комісарів-жидів.

НОВИНКИ.

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів,** Хоружин 5 (побіч кіна „Аполло") поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 56-100

— **Час то гроші, а за гроші тяжко.** Велика вигода! Нема потреби самому їхати до Львова. Пишіть до „Трансакції", Львів, Длуґоша 1., а вона полагодить Вам усякі справи у Львові, совісно і скоро. На відповідь марку. 2652 10-10

— **Уже появився Календарик для молоді на 1937 р. „На сліді",** приятель та необхідний порадник кожного ученика. Ціна 40 сот., з почтовою пересилкою 50 сот. Жадайте показового числа місячника молоді „На Сліді". Річна передплата 2 зол. Адміністрація: Львів, Чарнецького 26. Конто П.К.О. кооп. Вогні 101.423 (із замітко́ю: для На Сліді). 2765 4—5

— **Футра жіночі і чоловічі** та ріжного роду футряні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271'83. 2719 11-?

М. ЕРДЕДІ.

ФЛІРТ.

I

Георг Параді вийшов бадьоро з готелю, підспівував щось собі під носом і пішов перейтись по парку. Він вдихав свіже повітря, надихане соснови́м лісом, довкола лікувального місця, відчував тепло соняшного проміння і піддавався далекій циганській мельодії. Музика настроювала його чудово і кожний звук нового ритму втягав він зокрема. Вона нагадувала йому в оце соняшне полудне настрій вечірньої забави з шампаном.

Параді сів на лавці і запалив папіроску. Він заплющив мрійливо очі і думав про якісь давні справи, спомини з приємно проведеного десь колись літа, давно похоронену молодість. Нараз здрігнувся.

Мимо нього пройшла молода жінка. Її короткий погляд зустрівся на мить з його зором; Параді дивився на гарну незнайому, якби зачарований. Незнайома відчула його уважливість і ніжним рухом відвернула голову.

Параді дивився вслід за нею. Встав з лавки і пішов за нею. Серце почало в нього битися. Мав таке враження, якби досі ще ніколи не зустрів такої гарної жінки.

Жінка щезла у воротах готелю. Параді відтхнув з полекшою. Тепер, коли вони мешкають у тому самому будинку, лекше буде зробити знайомість. Він пішов за інформацією до готелевого портіера.

— Хто була ця пані?

— Перший поверх, кімната сім — відповів портіер, для якого всі гості зводилися тільки до чисел.

Параді розпитував далі:

— А як вона називається?

— Вона приїхала із своєю мамою. Вчора приїхали з Будапешту. Прізвища молодої пані не знаю.

— Дякую.

Георгові знову стало лекше.

— Отже вона — панна...

Сів у голю, чекаючи, аж вона зявиться, щоб знайти якусь нагоду познайомитись з нею. На літнищі нема таких строгих товариських правил, як у місті.

Чекав цілу годину. Молода незнайома зійшла з поверху із своєю мамою. Він аж почервонів, коли глянув на неї. Обі пішли на тенісову площу. Параді йшов за ними здалека.

Пів години пізніше він уже грав тенніс з молодою жінкою. Відбиваючи мячик жартував:

— А тепер відбиваю до вас ракетою своє серце...

І валив що сили ракетою:

— Плєй!

— Реді!

Мячик летів на другий бік і Параді кричав:

— Тішуся, що ви не відкинули мого серця назад.

І грали далі.

II.

— Ельзо!

Молода жінка обернулася.

— Ах, це ти Ольго!

Приятельки поцілувалися.

— Хто той молодий мужчина, з яким ти познайомилася на теннісовій площі?

— Один інжинір з Будапешту... дуже симпатичний хлопець.

— Ти з незвичайною симпатією розмовляла з ним.

— Бо він мені подобається

— А мені ні.

— Такий мужчина був завсіди моїм ідеалом. Про такого я нераз мріяла. Дивуюся, як він може тобі не подобатися.

— Я не кажу про нього нічого злого. Але я певна, що він давно вже скінчив трицять.

— Ти знаєш, що я віддавна воліла поважних мужчин. А Георг має саме такі прикмети — —

Ольга заперечливо кивала головою:

— Ця історія мені не подобається. Він якось дивно поводиться...

Ельза споважніла:

— Слухай, Ольго... я маю тепер двацять три роки, хоч і виглядаю молодше. Я мала шіснацять, як мене віддали. Вже сім літ я заміжня і досі не знала, що це таке мрії дівчура.

— Но, добре, Ельзо... Але що буде, як про такий флірт довідається твій чоловік!

— Він не довідається ніколи. Я записана тут під своїм дівочим прізвищем. Але не сумніваюсь щодо твоєї дискретности. Серед купелевих гостей не маю ані одної знайомої особи. Ніхто й не підозріває, що я — мужатка. Вибач мені таке молоде бажання — пожити трохи ілюзіями. Все це скінчиться зовсім невинно. Георг робить враження порядної людини.

— А всеж це рисковна справа...

— Вже залиш це мені. Треба з життя брати покищо те, що можна... Хоч би стиснути комусь руку... почути тепліше слово. А місячні ночі? Чи ти не була ніколи вражлива на проходи у сосновому лісі. Нераз приходить хвилина ніжної розмови... Кожна жінка має якісь гарні спомини, а я не маю ніяких. Коли я мала шіснацять років, вийшла з манастира. Не мала я коло себе ані одного симпатика... ввесь час була під доглядом. Мусіла вийти заміж за чоловіка мені байдужого. Він ли-

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна **3. I., тел.** 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Василь Гресяк** веде далі свою кравецьку робітню при вул. Сикстуській ч. 23, у подвірю, III. сходи, I. поверх. 2618 11-20

— **Засідання Комісії нової історії України** при Історичній Секції НТШ відбудеться в п'ятницю, дня 9. жовтня в год. 6ій вечором у Бібліотеці Н. Т. Ш.

— **Б. військових,** що мають збережені частини виряду, як ремені, наплечники, хлібники і т. п. речі, просимо по змозі якнайскорше дарувати чи передати їх за оплатою для Відділу історичних памяток у Музею Н. Т. Ш., Львів вул. Чарнецького ч. 24.

— **В. Тисяк у львівському радіо.** В середу, 7. ц. м. в год. 7.20 вечором співає відомий ліричний тенор В. Тисяк у львівському радіо. Наша публіка буде мати змогу почути п. Тисяка ще на кількох концертах, які він дасть у Львові і на провінції.

— **Збірка на Ремісничу Бурсу.** Подаємо до відома, що збірка на Ремісничу Бурсу, переведена у Львові 4. жовтня ц. р., принесла **зол. 388.53.** При цій нагоді складаємо Вп. Жертводавцям і збірщикам щиру подяку за жертви і труд. — **Рада Ремісничої Бурси у Львові.**

— **Дорожнеча шаліє.** В останніх часах пішли сильно в гору ціни товарів у Львові, не тільки харчевих, але й всяких інших, потрібних до життя. Деякі роди мяса подорожіли на 40 до 60 сот. на одному кільограмі. Ціни хліба підвищувано вже двічи в сумі на 7 сот. Подорожіла бараболя, хоча повинна бути тепер дешевша. З дня на день ідуть в гору ціни гардероби, залізних товарів і т. д. На диво, урядові чинники, що переводили недавно обнижку цін, дивляться на все те крізь пальці і зовсім не думають станути в обороні законів, якими унормовано ціни.

— **„День коня" у Львові.** У звязку з днем коня відбувся минулої неділі похід вулицями міста. З площі Східніх Торгів похід з орхестрою на переді перейшов вулицями Пелчинською, Коперника на Марійську площу, де передефілював перед представниками влади й установ, що стояли під памятником Міцкевича. В дефіляді взяли участь відділи кавалерії, кінної поліції, м. і. жіночої, цілий ряд кінних фіякрів, міські коні із заведення для чищення міста й міської молочарні, дальше селянські бандерії на конях з власною орхестрою, сільські вози з женцями і т. п. Похід замикала пожежна сторожа.

— **Професори університету не знають нового польського правопису.** В тижневику „Однова", якого співробітниками є проф. Фр. Буяк, Ян Домбровський, Ст. Естрайхер, Евг. Ромер, Ф. Мланярський і інші, появилася така замітка: „Хоча новий правопис зубожив мову і викривив вимову, стосуємося, що правда — з відразою, до змін, яку прийняла більшість. Якщо робимо це, то в переконанні, що це принесе розвязання правопису. При цьому ані наші співробітники, між ними кільканацять професорів університету, ані члени редакції досі не опанували дивачної і примарної ортографії". А в школах вимагають від молоді, навіть української, щоби вже тепер уміла якслід новий польський правопис!

— **Радісний день у Перемишлі.** У неділю 18. жовтня ц. р. відбудеться в Перемишлі торжественне посвячення новозбудованої бурси ім. С. Петлюри для дітей емігрантів. Буде це день радісний не тільки для братів емігрантів з Великої України, яких діточки найдуть здорове й гарне приміщення в отсій бурсі-сиротинці, але і для всього українського громадянства, а передовсім для українського громадянства м. Перемишля, яке зможе пригорнути до серця своїх малих братчиків, викинених враз з родиною з Великої України через світову завірюху. Бурса С. Петлюри в Перемишлі — це живий памятник, збудований виключно жертвенністю українського громадянства, зокрема української політичної еміграції. Від 1. вересня ц. р. заповнює бурсу своїм гомоном 18 хлопчиків, зпоміж котрих половина — сироти. Прибули вони у віці від 7до 11 років життя з ріжних осередків нашої еміграції, щоб побирати науку в рідній школі. Без великого розголосу та без усякої реклями побудовано під самим замковим парком у Перемишлі прегарну здорову будівлю. Довершено дуже багато, але ще більше треба зробити. Загал громадянства,зокрема українське громадянство Перемищини, повинно отворити своє серце для цього емігрантського сиротинця і дати йому свою батьківську поміч. Хто може, хай особисто або привітом (на адресу П. Шкурат, Перемишль, Ринок 14) возьме участь у радісному торжестві посвячення дому. Матеріяльні жертви для бурси нехай будуть доказом, що ми не тільки на словах ідейні й соборники.

Михайло Рудницький.

Від Мирного до Хвильового

Студії про 25 наших письменників, про наш XIX-ий вік, про літературні напрямки і напрямні сучасної европейської літератури. Життєписи, твори і бібліографія.

440 сторінок. Ціна 5 зол. Порто 60 сот.

„Ця праця виповнює прогалину, яка істнує від часу появи історій української літератури С. Єфремова, і широко зупиняється на письменниках молодшого покоління, що їх Єфремов розглядав зовсім побіжно або поставився до них по мачушиному. Рудницький прикладає водночас новітні методи літературознавства, що краще схоплюють суть письменників ранішої доби і краще надаються для оцінки їх творчости".

„Prager Presse", 1 жовтня 1936.

— **Підпалили православну церкву.** В селі Святиця холмського повіту хтось підпалив православну церкву, що згоріла до тла. Нема сумніву, що це діло латинників.

— **Краєва хроніка.** В горах у Скільщині впав сніг і лежить уже кілька днів. — В Орихівчику п. Броди ввійшли до мешкання Олени Саган 3 злочинці, які прикидаючись ревізорами, що шукають сахарини, намагалися її ограбити. Саганова вискочила крізь вікно й наробила крику. Поэбігалися сусіди і схопили грабіжників. В одного з них знайшли при ревізії річи скрадені в кооперативі у Вертелці.

— **Смертний присуд на бандитів.** Перед окружним судом у Хойніцах відбувся процес проти бандитської шайки Котловського і Франкевича, зложеної з 13 сіб, що була пострахом поморського воєвідства та околиці Данціга. Герштів шайки, Котловського і Франкевича засуджено на кару смерти, інших на вязницю від 6 місяців до 6 літ.

— **Літо на Донщині.** З Ростова над Доном повідомляють про велику спеку, яка була там в останньому часі. В дні 30. вересня ц. р. температура в Ростові доходила до 31. ст., на другий день обнизилася до 28 ст. Подібна спека була на Кубанщині. Повстала вона під впливом південного горячого вітру. Зате в горах Дагестану впав великий сніг.

— **По смерти хотять рятувати.** Американська преса повідомляє про дальші висліди доходжень у справі вкрадення Ліндбергового сина, за яке згинув Гавптман на електричному кріслі. Кажуть, що губернатор Гофман має докази, що якщо Гавптман брав участь у цьому злочині, то не сам один. Прізвища спільників, мовляв, є знані губернаторові. Все те очевидно робота оборонця страченого Гавптмана.

— **Ріжні вістки.** В Магдебурзі помер у 85-му році життя генерал фон Арнім, б. командант четвертої німецької армії, що в часі світової війни брала участь у боях над Сомою та у Фляндрії. — У Стирії дався чути сильний землетрус, від якого потріскали в деяких місцевостях стіни і завалилися комини. — В Суяма-Сміцука (Японія) впав у воду гидроплян, при чому 3 особи утонули, а 5 померло від ран. — Італійський корабель „Йозеф" зударився зі совітським кораблем „Волга", що їхав до Льондону і затонув. Урятовано тільки 9 італійських моряків.

—o—

З кіна.

Кіно „Атляитік": „Відень шаліє".

Австрійська комедія з вальсами, пісеньками і веселими сценами. Нема тут ані якоїсь оригінальної інтриги ані прегарної вистави, а така собі звичайна любовна історія закоханої пари, що не може перебороти опозиції суворої тітки, яка замість рахуватися з почуваннями своєї вихованиці, рахується з маєтком молодого кандидати до подружжя. Є тут і кілька непорозумінь, необхідних для комедійної завязки, щоб було з чого сміятися. Бачимо дуже приємні сцени балю, чуємо симпатичні співи у ресторанику та погідні, безпретенсійні дотепи. Клясична віденська оперетка з гарною виставою, балетом і добрими артистами. Головні ролі грають Павль Гербіґер і Магда Шнайдер. Фільма має звичайний, добрий успіх подібних австрійських оперет.

—o—

✝ Посмертні згадки.

о. **Евстахій Н. Пелех,** совітник Митр. Консисторії, вислужений декан комарянський і парох Хлівчиць, по довгій і важкій недузі, заосмотрений Найсв. Тайнами, упокоївся в Бозі 3 жовтня ц. р. в 75-ім році життя і 51-ім священства. Перенесення тлінних останків з дому при вул. Костюшка ч. 133 в Сокалі до парохіяльної церкви відбулося дня 5. повтня в год. 2. попол. Похоронні обряди розпічнуться дня 6. жовтня в год. 7 рано. В. Р. П.

—o—

Дописи.

ЛУЦЬК.

Храмове свято в Луцьку. Чесно-Хресна церква в неділю 27. м. м. святкувала дуже врочисто своє храмове свято. Службу Божу в сослуженні 8 священників відправив Преосвященний Полікарп. Проповідь до вірних виголосив о. Кабалюк з Гнидави, закликаючи до опору та боротьби з протирелігійною та протинаціональною діяльністю большевиків. Присутні з великою увагою вислухали змістовну проповідь. Дощ, що не переставав падати цілий день, унеможливив прихід процесиєю зі сіл.

Українська гімназія в Луцьку. В українській гімназії в Луцьку є 215 учеників, з яких 77-ох приняла дирекція ц. р. Найбільший відсоток (49 відс.) творять діти селян з черги йдуть діти священників (14 відс.); далі діти урядовців, учителів та інших (37 відс.). В гімназії вчить 17 професорів, з яких 11 мають повні кваліфікації, 4 ще не склали педагогічного іспиту. В останніх двох роках добудовано гімнастичну салю і салю ручних робіт. Одначе шкільний будинок є вже за тісний і в новому році 7-го ім. Леді Українки мусить придбати потрібні фонди до розбудови гімназії.

ЗБАРАЖЧИНА.

З життя рідношкільної організації у Збаражчині. Заходами Повітового Кружка Р. Ш. у Збаражі зорганізовано в цьому році 7 садків у повіті. Одначе з незалежних причин від рідношкільної організації розвивалися лише три садки, а саме: В Добромірці, Лисичницях і Шилах. Простору салю Народнього Дому, прикрашену килимами, вишивками, квітами й образами вповнили по береги старі і молодші, які прийшли приглянутись найменшим. На програму попису склалися: деклямації і пісні дітей; національні і товариські гри та забави і національні танки. По кожній точці розлягалися на салі бурхливі оплески, а в батьків блищали в очах сльози з радости. При кінці делегат Повітового Кружка в Збаражі п. Ярослав Богачевський подякував провідниці садка п. Стефі Бренко зі Львова за її повну посвяти працю. Подякував і висказав признання старшині кружка і всім тим громадянам, які прихильно отвинлись до садку. В імені батьків подякував провідниці о. Чиміль, від старшини Кружка і від громадян села подякував їй голова Кружка п. Трохим Гудима. Але найзворушливіше було прощання найменших і матерей зі садівничкою. Вони обкидали провідницю квітами і зі сльозами в очах просили її, щоб в черговому році знову приїхала до них.

БЕРЕЖАНЩИНА.

Концерт у честь М. Шашкевича у Рибниках. Заходом хору при чит. „Просвіти" в Котові відбувся дня 21. ц. м. в домівці чит. „Просвіти" в Рибниках святочний концерт в честь Маркіяна Шашкевича. На програму склалися: вступне слово, дві деклямації і 15 пісень під проводом студента богословії Богдана Щура. Слід зазначити, що такі концерти на селі мають моральний і виховний вплив та залишають незатерте враження. Салю була переповнена молодю з Рибник, Котова, Саранчук, Мечищова, Потутор і Божикова. **Присутний.**

строгіший, як мої батьки... ввесь час стежить за мною.

Ельзині уста скривились, якби хотіла плакати:

— Я хотіла би мати бодай один гарний спомин, якусь мрію, в якій я могла би поринати... Про якогось одного чоловіка, що тужив би за мною, що виповнював би мені життя своєю симпатичною появою. Так, досить було би мені мати хоч одного, що кохав би мене здалека і я його..

Вона перехилила голову і сказала:

— Бо я вже його люблю.

III.

Було осіннє мрячне пополудне, коли Ельза відїздила із своєю мамою на стацію. На готелевій терасі стояли вже поскладані столи та крісла, не чути вже було циганської музики, над цілим парком навис сумовитий настрій. На головних алеях не було вже видно прохожих.

Ельза попрощалася з Георгом уже напередодні. Він поцілував її тепло в руку і.. нічого більше. За ввесь час їх знайомости не трапилося нічого більше. Як вона здувалася, коли побачила його на стації. Трохи ніяково було їй те, що він не був сам. Його тримала під руку якась дама і дивилася на Ельзу дуже цікаво. Ельза підійшла до Георга.

— Пане Парадіі Я гадаю, що тепер уже крайня пора, щоб ви довідалися, хто — я...

І передала йому свій білет. Георг приблід. Але швидко заволодів собою й усміхнувся:

— Тішуся дуже, пані... добродійко...

І звертаючися до дами поруч, сказав до Ельзи:

— Дозвольте, що я вам представлю мою жінку... Саме нині приїхала...

Перекл. в. б.

Спорт.

ЗА ПЕРЕВИХОВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА.

(Пресова нарада у Сокілі-Батьку)

В суботу 3. ц. м. відбувся в домівці Т-ва „Сокіл-Батько" пресова нарада з рушниковим показом і рефератом проф. С. Гайдучка: **„За напрям у нашому тіловихованні".** Нараду відкрив заступник голови пор. А. Палій, підкреслюючи, що її метою поширити між громадянством зрозуміння справи тіловиховання. З черги виїшов на салю 1 рій рушників Сокола-Батька. Дисципліна, однаковий однострій аж хапали за очі і викликали, що у нас є теж здисципліновані ряди, до яких можна спертися. Показова година рушників почалася коротеньким показом вправу та прорухом (15 м.). У вправах звернено увагу на скорі рухи цілого тіла, що виробляють гнучкість. Опісля по черзі перейшли рушники усі вправи на приладах. На дручнику — різні замахові вправи, на поручах виваги, стання, обертики і т. п., на трапезі (рухомім дручнику) — у передмасі та замасі виваги і вишибки, на коні поздовж — перескоки розкроком та перекучкою і тилзом по лінії у різних видах (самими руками, руками й ногами і т. п.). Цілість тревала 45 хвилин і виказала дуже велику спрагненість цього роя. І. рій — інструктори молодшого покоління — дав ще раз доказ, що сокільська організація йде вперед і веде перед у тіловиховному житті на З. У. З.

Після того проф. С. Гайдучок у короткому річевому рефераті звернув увагу на споконвічні роди вправ, яке їх завдання й обговорив значення вправ, що були показом вечора. Далі виказував, що у нас слово „спорт" не має більшого значіння; найкращий доказ, що спорт вправляють одиниці горді на себе, які не вміють чи не хочуть навчити нічого молодше покоління. Найкращий доказ малого зрозуміння спорту — це лєдви кільки змагань у році, на яких старшували змагуни зі сіл. Ці змагання виявили, що наші спортовці, зокрема студенти, не опікуються сільськими змагунами. Тимчасом наша селянська молодь хотілаб неодного навчитися. Сокільство дає доказ, що до кожної ділянки прикладається з однаковим зрозумінням і тому ділянка спорту не є йому теж байдужа.

Ввесь реферат тревав 25 хвилин та був дуже цікавий. На закінчення дир. А. Палій подякував ще раз представникам преси за участь, підкреслюючи, що сокільська організація хоче перевиховати українське громадянство на свідому та здисциплінована націю.

УКРАЇНА — ПОГОНЬ І Б 4:3 (2:3).

Важко писати звідомлення з недільних змагань — не звати, чи описувати хід гри, чи вражіння і настрої крикливих глядачів, чи непоралість судді. Україна виграла різницею одних воріт зовсім заслужено, хоч повинна була виграти у вищім відношенні, бо була без сумніву дружиною ліпшою і мала в другій половині безапеляційну перевагу. Від кількох змагань завважуємо, що поміч України кляпе, зокрема тепер, коли нема Гошовського. Пазучик на місці Сиротюка слабий, думаємо, що „ветеран" Підлісецький куди краще заграв би на цій позиції. Обі бічні помічники не пильнують ніколи крилових і грають рішуче за багато дефензивно. Очевидно, що Вішка, який грав на середині помочі, при слабій грі бічних помічників теж випав дуже бліло. Його найбільшою хибою було те, що ніколи не знав, де установитись до мяча і непотрібно гайнував сили, бігаючи по цілім границі. В кожнім разі поки Гошовський не виздоровіє, Вішка повинен чи радше мусить дальше грати на середині помочі, якщо провід не схоче ослаблювати й розривати нападу, стягаючи Петрова на середину помочі. Оборона заграла назагал добре, хоч Олійникові можна закинути необережну, гостру гру, яка приносить іноді погані наслідки (карний!). Гуцул у першій половині непевний і зовсім без викопу, розігрався щойно в другій половині. Напад грав нерівно. В першій половині комбінував доволі складно, підіздив під ворота, але тут акції нападу нінчилися. З крилових кращий Магоцький, хоч завсїдь центрувати, намагається стріляти на ворота. Окрему згадку слід присвятити Скоценеві II. Цей наймолодший змагун, без сумніву добрий, може навіть найліпший стрілець, часто забуває, що крім нього грає ще в нападі 4 інших нападників, що теж мають стріляти до воріт. Тому Скоцень II. повинен тоді, коли сам обставинний і не має певности успіху, подавати своїм партнерам і не стріляти егоїстично оборонцеві під ноги або воротареві в руки. Дуже добре заграв цим разом у нападі Міклош. У цілій пятці нападників найслабший був Краєвський, який не вміє опанувати своїх нервів, що викликує несмак у чужих і своїх.

Хід гри. Змагання зачалися сенсаційно, бо перші ворота добуває Погонь по вільнім. Україна вирівнює по кількох хвилинах з карного, але Погонь знову веде 2:1, стріляючи ворота також з карного. З черги й Україна вирівнює теж з карного. Вкінці Погонь добуває треті ворота — знову з карного — за неналійну руку Скоценя І. В першій половині 5 воріт, 1 з вільного і 4 з карних метів! У другій половині Україна натискає і по кількох хвилинах осягає перевагу, що її вдержує аж до кінця. Вислідом цієї переваги є 2 воріт, що їх добули Петрів і Магоцький. Україна мала багато нагод підвищити вик, але стріляла переважно воротареві в руки. Кілька слід, але стріляла переважно воротареві в руки. Кілька ситуацій змарнував Скоцень, як це ми вже замітили.

При кінці мусимо ще кілька гірких слів правди написати під адресою українських глядачів. Годі приказати кільком соткам чи тисячам скандованих глядачів мовчати, але коли частина публики поводиться некультурно, вигукуючи під адресою чужих і своїх змагунів, судді і під адресою чужої публики, і при цьому виказує **повне й компромітуюче незнання приписів гри** — то це приневолює правдивих спортовців палити зі сорому. Спортове грище — це не цирк! Найкращим доказом спортового вироблення публики є те, коли вона вже не тільки оцінати гру своєї дружини, але й чужої, і вміє дивитися критичним оком на похибки чи слабі сторони своєї дружини. Найвища пора зрозуміти, що власна кволість і непоралість — це ніяка кривда і причини програних наших дружин слід дошукуватися передовсім у похибках чи недотягненнях наших грачів.

В найближчу неділю Україна грає найважніші змагання в цьому сезоні з Чорними, тому вже сьогодні звертаємо увагу наших спортових крикунів, що можна і треба своїх заохочувати до гри, але в ніякім випадку не повинні повторюватись авантюри з минулої неділі. Темпераментним крикунам звертаємо увагу, що Україна є господарем змагань і відповідатиме за лад на грищі та між глядачами. Криками і всякими некультурними вигуками можемо українській дружині тільки пошкодити, а ніколи помогти!

МИСТЕЦТВА ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. **Чорні — Лехія 2:0 (1:0).**
ЛЬВІВ. **Огнісько — II. Сокіл 3:2 (2:1).**
ЛЬВІВ. **Р. К. С. — Польонія 2:2 (0:2).**
ПЕРЕМИШЛЬ. **Чувай — Корона 4:0 (3:0).**
РЯШІВ. **Гасмонея — Ресовія 2:2 (1:1).**

Табеля Окружної Ліги.

1. Чорні	7	13	1	22:11
2. Україна	**6**	**11**	**1**	**29:6**
3. Ресовія	7	10	4	27:11
4. Огнісько	8	10	6	16:20
5. Корона	8	7	9	12:16
6. Гасмонея	5	5	5	8:7
7. Лехія	5	4	6	7:9
8. Чувай	6	4	8	12:29
9. II. Сокіл	6	3	9	10:17
10. Польонія	3	2	4	6:6
11. Р. К. С.	6	2	10	7:16
12. Погонь І Б.	5	1	9	13:21

МИСТЕЦТВА УСС.

Тризуб — УРСК 4:1. УРСК поправляється з кожним змаганнями. В порівнянні до катастрофальної програної 13:1 з Чорноморцями грав тепер на небо краще. Одначе виграла дружина краща технічно й більше рутинована.

Чорноморці — Буревій 3:0 в.о. Буревій виставив 7 грачів і судля відсвистав воковер. Товариські змагання скінчилися вислідом 1:3.

Дніпро — Буйтур 3:0.

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Рух 7:2 (3:1).** Сян виграв треті з черги й останні мистецькі змагання в осінній руиді та здобув осінне мистецтво, осягаючи 6 пунктів та відношення воріт 17:6. Сян виграв був із Гагібором 5:3 і з Легією 5:1. Останні змагання вирішив Сян пізно у свою користь, хоч Рух був у першій половині доволі грізним противником. У Сяні добре грали Гібалевич, Турко, що оба стрілили по 3 воріт. Останні ворота здобув Суський. Ворота для Руху стрілили Куник і Непокій. Рух грав у другій половині в десятку. Судіював д-р Крайцарик.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Легія (Коросно) — Гагібор 3:1 (0:1).** Зовсім неналійна перемога Легії.

ЛЬВІВ. **Погонь II — Україна II 4:2.**

МИСТЕЦТВА Ц-КЛЯСИ.

ЛЬВІВ. **Зоря — Гвязда Штерн 3:0 (1:0).** Легка і заслужена перемога Зорі, яка ввесь час змагань мала сильну перевагу. Від більшої поразки Гвязди врятував її воротар, який оборонив цілу низку стрілів просто з небувалою посвятою. Ворота для нашої дружини стрілили: Крушельницький, Миськів і Юськевич (прекрасним „волейом"). Суддював слабо п. Павловський.

ЛЬВІВ. **Степ — Льот 1:1 (1:1).** Мистецькі змагання, що покінчилися після гарної гри нерішеним вислідом. Гра ввесь час у гострому темпі, в другій половині навіть за гострім. Ворота для Степу добуває Петрівський, добиваючи стріл Грицая. В другій частині Льот старається за всяку ціну виграти і „вишінчує" поодиноких змагунів Степу. Найкращі в Степі оборонна трійка і Гайдук. Суддя Пшиборовський слабий. Глядачів приблизно 200.

МІЖДЕРЖАВНІ ЗМАГАННЯ.

КОПЕНГАГЕН. **Данія — Польща 2:1 (0:1).** Польща вела 1:0, але програла, бо польський напад грав слабо. Суддював німець Петерс. Глядачів більше як 20.000.

КРАКІВ. **Мадяршина — Краків 2:1 (0:0).**

ПОЗНАНЬ. **Познань — Репр. серед. Німеччини 1:1.**

КАТОВИЦІ. **Нім. Шлеськ — Польський Шлеськ 3:2.**

ВАРШАВА. **Варшава — Данціг 3:0 (2:0).**

ЗМАГАННЯ ЧЕСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

УЖГОРОД. **С. К. Русь — Простейов 2:5 (2:2).**

Чергова програна Руси з дуже сильним противником, що переміг у змаганнях за часу середущої Европи Адміру, в турне по Швеції найсильніші спортові шведські клюби. Все-таки Русь трималась до половини доволі добре, тільки по перерві не стало сили й наші ужгородці не видержали темпа. Деяке вимінення останніх неуспіхів Руси дає факт, що тренер Мазаль покинув через непорозуміння із проводом нашу дружину та перенісся як тренер до С. К. Простейов. Головна причина непорозуміння була така, що Мазаль не погоджувався із складом дружини, що його виставляв проводині. Найбільші заміти Мазаля торкалися складу Руси проти Славії. Довідуємося, що Русь дістала нового середущого помічника Фрнбу, що грав у дружині Градец Кральове. Побачимо, чи новий набуток (разом з іншими моцозангажованими грачами) зможе ще врятувати нашу ужгородську 11-ку перед загрозою деградації.

Русь осягнула по змаганнях минулої неділі таке саме відношення воріт, що Україна, тільки у протилежнім порядку.

ПРАГА. Спарта — Вікторія Пільзно 5:0 (5:0).

БРАТИСЛАВА. С. К. Братислава — Славія (Прага) 1:1 (1:0).

НАХОД. С. К. Наход — Жіденіце 1:2.

БРНО. Мор. Славія — Вікторія Жіжков 2:4 (2:1).

Мор. Славія скрипила себе в останньому часі трьома кольми добрими грачами з різних клюбів. Та це скріпленим дружині багато не помогло.

КЛАДНО. С. К. Кладно — С. К. Пільзно 4:0 (2:).

Табеля чеської Державної Ліги.

Славія	6	4	1	1	9	19:6
Спарта	4	4	0	0	8	16:1
Простейов	6	4	0	2	8	18:15
Жіденіце	6	4	0	2	8	9:8
Братислава	6	2	3	1	7	10:7
Кладно	5	3	0	2	6	15:8
Наход	5	2	2	1	6	11:8
Вікторія Пільзно	6	2	3	1	6	11:8
Вікторія Жіжков	6	2	1	3	5	16:15
С. К. Пільзно	6	2	0	4	4	8:14
Мор. Славія	6	1	0	5	2	6:17
С. К. Русь	6	0	1	5	1	6:23

В НАЙБЛИЖЧУ НЕДІЛЮ ГРАЮТЬ У ЛЬВОВІ.

Україна — Чорні, Льот — Луч, Гасмонея — Степ.

Б Державній Лізі: Погонь — Штеськ у Львові Гарбарня — ЛКС у Кракові, Варшавянка — Домб у Варшаві. Варта — Легія у Познані.

В Окружній Лізі: Погонь І Б — Корона, Гасмонея — Чувай, Лехія — Р. К. С. — всі у Львові, Ресовія — II. Сокіл у Рящеві, Польонія — Огнісько в Перемишлі.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Д-р Володимир Кобільник: ЗНАКИ НА ДНАХ ПОСУДИН КНЯЖОЇ ДОБИ ЗІ СТУПНИЦІ ПОВ. САМБІР. Відбитка з „Літопису Бойківщини". Стор 8 + IV з ілюстраціями.

Сергій Даушков: БУЛО КОЛИСЬ. Історична повість у чотирьох частинах. Перша частина. Накладом автора. Крем'янець 1936. Стор. 269, 16°. Ціна 1.50 зол.

ЖУРНАЛИ.

ВІСТНИК, місячник літератури, мистецтва, науки й громадського життя. Львів, жовтень 1936. Р. IV, кн. 10. Зміст: Сергій Кушніренко: Епізод. — Стефан Георге: Нова держава. — Пер Домішік: За чи проти Амгретіо. — Г. де ля Фушардієр: Чому я не комуніст? І.Коровицький: Ще про церковні справи. — Дарія Віконська: Буття й знання. — Л. Мосенда: Маргінації до „Української Доби" Ю. Липи. — Р. К.: Хто переможе в майбутній війні. — Евг. М.: Світ, що згинув. — *** Погорда смерти в поезія. — Дм. Донцов: Великий бенкет. — Д-р Павло Попов: Економічна конкуренція полів і родини. — Сганарель: Ярема і Яреми. — І. Іванис: Українська чорна металюргія. — Л. М.: З пресового фільму. — Бібліографія. — Від Адміністрації.

НИВА, часопис присвячений церковним і суспільним справам. Львів, вересень 1936. Р. XXXI. Ч. 9. Зміст: о. В. Рабій: Наші обов'язки під сучасну пору. — о. М. Чорнега: Оживлення церковних братств як передумова Катол. Акції в парохії. — о. В. Д. С.: Празник Успення Богородиці в Уневі. — о. Степан Фітьо: Другий душпастирський курс у Золочеві. — о. Д. П.: Соціялістн-радикали і духовенство. — Всячина.

ЖИТТЯ І ПРАВО, вістник теорії і практики. Львів, вересень 1936. Р. IX. Ч. 3. Зміст: Д-р С. Баран: Юзалей семінар української палестри. — Привіт СУА. — Д-р М. Волошин: На передодні довершення реформи права про устрій адвокатури. — М-р Б. К.: Перед новою загрозою. — В. Лщ.: Нове векслеве право. — М-р М. Б.: До тостанбо валютового декрету. — Поступовання перед НАТ. — Д-р І. Гриндй: Про податкову ординацію. — Посмертні згадки. — Бібліографія. — Висліди нарад Термінольогічної Комісії. — Оречення Найвищого Трибуналу.

САМОСТІЙНА ДУМКА, літературно-науковий і суспільно-політичний місячник. Чернівці, березень—травень 1936. Р. VI. Ч. 3—5.

СІВАЧ, часопис присвячений проповіди і катехизі. — Львів, жовтень 1936. Р. I. Ч. 2.

СЛУЖБОВИК. Львів, вересень. 1936. Р. XIV. Ч. 9.

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО. Львів, вересень-жовтень 1936. Р. IV. Ч. 9—10.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

Тернопіль:
7. X. Лев в Абісинії.
8. X. Муж двох жінок.
9. X. Інвалід.
10. X. Бій.
11. X. Циганський барон.
З Тернополя їде театр до Збаража.

Великий Театр:

Вівторок, 6. X. год. 8. веч. „Коріолян".

Кіна.

АПОЛЬО: „Болько й Долько" з Ад. Діншою.
АТЛЯНТИК: „Відень шаліє".
ВАНДА: „Людина на фронті".
ГРАЖИНА: „Рітмайстер фон Верфен".
КАСІНО: „Маєрлінг".
КОПЕРНИК: „Нинішні часи" з Чарлі Чаплінон.
МАРУСЕНЬКА: „Малий бунтар" з Шерлі Темпль.
МЕТРО: „Кохаю всі жінки" з Іваном Кенгурою.
МІРАЖ: „Бурлака з над Волги".
МУЗА: „Серця зі сталі".
ПАКС: „Генералова дочка" та кольорові додатки.
ПАЛЯС: „Ядзя" зі Смосаревською.
ПАН: „Пан Тадеушевський".
РАЙ: „Недокінчена симфонія" з Мартою Егерт.
СВІТ: „Чорна перла".
СТИЛЬОВЕ: „Люди у тумані" і ревія.
ТОН: „Пат і Патахон, як вони".
УТІХА: „Небесні птахи" і ревія.
ХІМЕРА: „Гавайська квітка".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Маріїнська 5.)
„Канарійські острови".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 6. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.00 Розр. концерт, 16.05 Балетова музика, 17.15 Спів, Д. Шмедес сопр., 17.35 Форт. реціталь, 20.00 Сонати на скр. і форт., 20.35 Вес. парада солістів, **Кошиці** (259,1) 12.35 Концерт орх., 18.00 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 17.30 22.25 Смичк. квартет, 18.20 Камер. музика, 18.30 Концерт, 21.45 Пісоньки, **Білгород** (437,3) 17.20 Нар. мельодії, 19.50 Нар. пісні, 20.45 Опера, **Берлін** (356,7) 15.30 Сопран, тенор, форт., 18.00 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 15.45 Мала кантата на міш. хор і см. орх. Міріт-Рицноса, 16.00 Музика, 18.00 Гавайські пісні у вик. Аліди Сем-Поль, **Мінхен** (405,4) 17.15 Форт. творн мінх. композиторів, 19.15 Звучні дрібнички, концерт солістів, 20.10 Вес. концерт, 21.40 „Макбет" симф. поема Р. Штрауса під дир. композитора, **Будапешт** (549,5) 17.30 Сольо на тарогато, 17.50 Сл. реціталь Л. Лявріссна в супр. циг. орх., 19.30 „Банк-Бен" оп. Ерклн, 23.20 Сальон. музика, **Мілано** (368,6) 11.30 Популярна музика 17.15 Форт. реціталь, 19.00 Легка музика, 20.45 „Ле еруканте ді Сорепто" оп. Усілія, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 17.15 Секстет Бетовена.

Середа, 7. жовтня 1936.

Відень (506,8) 17.10 Зучасна австр. музика, 19.35 Концерт, **Братислава** (298,8) 17.40 Словацькі нар. пісні, 18.15 Мадярські пісні, **Прага** (470,2) 20.15 Концерт, **Париж** (1648) 12.00 Симф. музика, 21.00 Сонати. **Білгород** (437,3) 19.50 Пісні, 20.15 Діточий хор, **Берлін** (356,7) 13.15 Легка музика, 20.45 Орх. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 11.00 Музика, 17.50 Скр. форт., 20.10 „Бельканто" оп. реціталь Джино Сінімберті, 20.45 Кантата Баха, **Мінхен** (405,4) 16.30 Орх. конц., 22.30 Соната на скр. і форт. К. Шефера, **Будапешт**, (549,5) 12.05 Циг. музика, 17.30 Сальон. музика, 19.15 Спів, 20.20 Музика 4-ох пір року, 22.15 Форт., **Мілано** (368,6) 17.15 Камер. концерт, спів, форт., 20.40 „Кванті" радіосцена з муз., 21.05 Орх. концерт, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 21.15 Орх. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 6. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для мол. дітей: „В осени", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Музика, спів із гр. пл., 12.40 Інавгурац. авд. хліборобських вістей, 12.50 Господарські вістки, 15.15 Реклям. концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.30, 17.15 Концерт орх., пісоньки, 17.00 Льондон убогих, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт. вістки, 18.20 М. Ретберг, з гр. пл., 18.35 „Про Мартина Кендзьора", авт. варне, 18.50 Промова м-н. осв. Свантославського, „Вага Поморя і Торунь", 19.05 Роля провідника у сусп. житті, 19.25 Скр. сонати Бетовена, форт., скр., 19.45 Пісоньки в вик. хору, 20.00 Муз. гутірка, 20.15 Симф. концерт, орх., скр., спів; у перерві Веч. денник. Актуальна гутірка, 22.30 Пост Рімбо — кольонізатор Абісинії, 22.45,23.00 Танк. музика.

Середа, 7. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для мол. дітей: „Гутірка про воду", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх. мандоліністок, 12.40 Що робити з паучими ростинами, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Розр. музика з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклям. концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.45 Техн. скринька, 15.55 Легка музика з гр. пл., 16.10 Муз. загадки, авд. для ст. дітей, 16.30, 17.15 Концерт орх., Лучай бас, 17.00 Сповнені мрії про військо, 17.50 Першим ел. трамваєм на кр. виставу 1894 р., гутірка Ст. Василевського, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Муз. мініятюри, 18.40 Не вбивайте мист. таланту дітей, 18.50 Що дає хліборобові професійна організація, 19.00 „Опівня" виїмок із пов. Вайсенгофа „Життя й думки Жигм. Подфіліпського". **19.20 Українська пісня, концерт у виконанні Василя Гисяка, хорів Котка й „Сурми" з гр. пл. у супр. фортепіяну,** 20.00 Театр Уяви: „Покарана" драма Авд. Рибіцького, 20.30 Музика з гр. пл., 20.35 Бюро студій розмовне зі слухачами, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Як ми побудували нашу школу, 21.00 Шопенівський концерт, 21.30 Концерт камер. орх., 22.15 Камер. концерт, 23.00 „Під знаком ташку", гр. пл.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.78—89.95, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Франки фр. 24.81 — 23.67, Фр. шв. 122.60—121.80, Фунти англ. 26.28 — 26.12, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Корони данські 117.29—116.45, Корони норв. 131.88—133.90, Кор. шв. 135.43 — 134.45, Марки фінл. 11.59—11.30, Марки нім. 136 — 133, Шил. австр. 99—98. Марки нім срібні 149—144

АКЦІЇ.

Банк Польський 105, 104. Цукор Ніседев 43, Цукор 29, Вуголь 15.50, Лісьвоп 13.75, Норблін 61, Островець 30.57, Страхованчі 35.50, 35, 35.25.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 63, серії 76.50, 2. ем. 63.75, серії 77,50, 5 конв. 51.50, 6 дол. 70, 4 прем. дол. 47.25, 47, 47.50, 7 стаб. 4.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 4. X. 1936.

Львово ст. заладов

Пшениця зб. 750 гр/л.	22.00—22.50	вод.
Жито шт. I. 710 „	15.50—15.75	„
Жито шт. II. 700 „	15.25—15.50	„
Овес шт. I а 478 л. зад.	13.75—14.00	„
Овес шт. II а 450 не зад.	13.25—13.05	„
Кукурудза краєва	13.25—13.50	„
Фасоля „корона" ручно вибирана	50	„
Фасоля „гіво" руч. виб.	35	„
Фасоля „смальцівка" р. в.	16.00—16.50	„
Вика чорна	16.00—16.50	„
Вика сіра	15.50—16.00	„
Гречка	13.00	„
Сіна конон.	26.50	„
Сіна соняшникове 95%	27.00	„

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 5. жовтня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.14 „
1 шт. яєць	3.30 „

Тенденція на масло, молоко та на яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 5. X. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчанського ч. 3) такі ціни:

Курки I. кл., товсті, без острїг, щойно від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята I. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені I. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

Вже вийшов із друку й розісланий Вш. Відборцям черговий XIV річник

Калєндаря-альманаха на 1937 рік „ДНІПРО"

Присвячений 20-літтю української революції, видання Українського Т-ва Допомоги Емігрантам у Львові.

В Калєндарі взяли участь: Андрусяк М., Антонович Д., Бутович М., Горбачева Л. Данько М., Дорошенко В., Дорошенко-Савченко Нат., Журба Галина, Залозецький В., Кононенко Х., Королів-Старий В., Лященко Галина, През. Левицький Андрій (інтерв'ю), Лепкий Б., Лина Ю., Лотоцький Ол., Маланюк Є., Феденко П., Федорович-Маланюк І., Чикаленко Л.

Ціна Калєндаря 1.80 зол. (з пересилкою).

Ввесь дохід — на добродійні цілі.

Адреса для замовлень:
Львів, Ринок 10, II. п. — Конто ПКО у Львові: 504.782.
Калєндар можна набути у всіх книгарнях. 1-4

Повідомляємо П.Т. Гостей, що вже від чинена в новім льокалі кімната до снідань. РЕСТОРАН **Д. Дружбяка** Львів, Ринок 40
Поручає смачні снідання, обіди і вечері. Буфет засоблений у добірні перекуски і всякі напитки, краєві і закордонні. — Пиво Окоцімське.

НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА КООПЕРАТИВНА ДРУКАРНЯ „ДІЛО" ЛЬВІВ, РИНОК 10.
ВИКОНУЄ В НАЙКОРОТШОМУ ЧАСІ І НАЙДЕШЕВШЕ ТВОРИ, БРОШУРИ, АФІШІ, ЧАСОПИСИ ТА ВСІЛЯКІ ІНШІ ДРУКИ.

Подяка.

Отсим складаю щиру подяку Вп. П.: Д-р Г. Лисинецькому, Д-р А. Гарасимові і Д-р П. Зволинському за успішну і безкорисну оборону, а Вп. П.: П. Т. Сімковим, Інсп. В. Сімковому і о. В. Сухому за ласкаву і повну посвяти опіку підчас перебування в болехівській пляниці.

Мирослав Пузик, канд. інж.

КУПНО - ПРОДАЖА

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап, брокатів, таблеток сирівці на вагу. Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 —25

НАУКА

ТАНЦІВ навчає першорядна Школа Брисьової-Іраятової і Сина Баторія 28. 2709 3—3

ШКОЛА ЖІНОЧОГО КРОЮ з правом видання свідоцтв, провадженна паризьким моделістом Бінцером приймає вписи, Осолінських 12. 2704 12-?

МЕШКАННЯ

ДВА ГАРНІ ПОКОЇ, передпокій, кухня, біля Личаківського парку 50 зол. Відомість „Трансакція" (Ігнат) Длугоша 1. 2832 2—3

РІЖНІ

Зл і ЗОЛ, переробляє капелюхи жіночі і мужеські: Коперника 26, подвіря. 2798 3-10

ЖАРІВКИ від 5—25 ват, 110—220 вольт, 70 сотиків, батерії до ліхтарок по 35 сотиків, лямпи двополумінні наклад зол. 6.—, ЦЕНТРАЛЯ ЖАРІВОК, Львів, Ринок 21. 2804 3—3

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

Дешево — Сітки до огорожі **І. КОНРАД**
Львів, вул. Гетманська 22, 2696а 3-6

РЯТУЄ ВОЛОССЯ усуває порлі - запобігає випадї ДАЄ ГАРНУ буйну зачіску. 2732 7-2

ЗНАМЕНИТЕ БІЛЛЯ на осінь і зиму для Пань, Панів і дітей **купите найкорисніше** просто у фабриці **ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 1.** 2809 3-3 **ПАВ**

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Говакович, Львів, Домініканська 4. 2684 25-30

Шукаєте праці? —

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Ч. 225 (14.474). Львів, середа 7. жовтня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060, 143.322. Адреса для телєграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях 10 7·50 зол.

Телеф Редакції: 223-41. Друкарні: 223-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Прем. Ґембеш помер.

МІНХЕН, 6. 10. ПАТ. Мадярський премієр Ґембеш помер нині в год. 8.20 рано у санаторії в Нойвіттельсбах б. Мінхену.

БУДАПЕШТ, 6. 10. ПАТ. Міністр освіти Томан, що з поручення ради міністрів виїхав до Мінхену, переслав міністрові Дарані, що тимчасово повнить обовязки премієра, телєграму такого змісту: „У глибокому жалю повідомляю королівський уряд Мадярщини, що голова ради міністрів Ґембеш помер нині рано на удар серця. Подібну телєграму дістав регент адм. Горті.

Юлій Ґембеш де Якфа прийшов на світ 1886. року в селі Мурга, як нащадок старого шляхотського дому. В 1905. році покінчив старшинську школу, небавом також віденську воєнну академію. Ранений 1916. р. на фронті, Ґембеш перейшов до міністерства краєвої оборони. За австрійських часів він домагався, щоб утворити окрему мадярську армію і навіть написав окрему працю на цю тему.

Разом з гр. Бетленом Ґембеш поборював революційний уряд гр. Каролі, тому мусів утікати до Відня. За володіння комуністів Ґембеш став віцеміністром народньої оборони в контрреволюційному уряді, що повстав у Шереді. В 1920. Ґембеш виступив з армії та посвятився парляментарному життю як посол з партії дрібних рільників, опісля співпрацював при організації партії єдности, 1923. р. оснував партію національної незалежности. 1928 р. обі партії обединалися, гуртуючи в собі весь найздоровший елемент. Того самого року Ґембеш став віцеміністром нац. оборони, опісля міністром та дістав генеральський степень. В жовтні 1932. р. Ґембеш утворив уряд, затримуючи теку національної оборони.

ҐРАНДІ УСТУПАЄ.

НОВА ІТАЛІЙСЬКА ПОЛІТИКА У ЛЕВАНТІ?

ЛЬОНДОН, 6. 10. ПАТ. Прийшла тут вістка, що амб. Ґранді уступить і стане губернатором архіпелягу Додеканез. Характеристичне, що Італія іменує на становище губернатора кольонії положеної у східному басейні Середз. Моря людину найліпше обзнайомлену з англійськими справами. У цій номінації добачують відповідь на оснування англійської морсько-летунської бази на Кипрі.

Новий Альказар.

БУРҐОС, 6. 10. Аваса. Перед 8-ма днями схоронилося у недоступній каплиці в Сіерра Мозена 150-х членів цивільної гвардії з родинами, 100 членів „еспанської фалянги" та ще кілька родин, між ними жінка й син полк. Іглізіяса. Недавно перелетів над каплицею національний літак, скидаючи дещо харчів. Національні війська віддалені від того „Нового Альказару" на 50 км.

СПРАВА НЕІНТЕРВЕНЦІЇ.

ЛЬОНДОН, 6. 10. ПАТ. Координаційний комітет у справі неінтервенції в Еспанії відбув учора засідання, не видаючи ніякого комунікату.

ПОД СТЄНКУ.

БАРСЕЛЬОНА, 6. 10. ПАТ. Людовий трибунал засудив трьох старшин на смерть і трьох на 20-літню вязницю за участь у повстанні

Ґен. Франко особисто поведе військо до наступу на Мадрид

ТЕНЕРІФА, 6. 10. ПАТ. Офіційний комунікат національної гол. квартири повідомляє, що ґен. Франко особисто поведе на Мадрид війська, після того як ґен. Моля перегрупує свою армію.

ЩО ДІЄТЬСЯ ПІД ОВІЄДО?

СЕВІЛЛЯ, 6. 10. ПАТ. Ґен. Кеіпо де Льяно заявив крізь радіо: З нагоди роковин еспанської революції (що, як відомо, вибухла у жовтні 1934 р.), мадрилський уряд наказав за всяку ціну здобути Овіедо. На місто впало 1000 гарматніх стрілен і 400 летунських бомб, та національні війська не лише що не відступили, але навіть перейшли до протинаступу, здобуваючи воєнний матеріял.

МАДРИД, 6. 10. ПАТ. З півурядових кол повідомляють, що вчора астурійські гірники далі машерували на Овіедо і в трьох місцях вдерлися до міста.

ЛЯ КОРУНЯ, 6. 10. ПАТ. Як подає тутешня радіостація, червоні атакували завзято цілий вчорашній день Овіедо, бомбардуючи місто. Національна залога у протинаступі здобула позиції червоних.

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

СЕВІЛЛЯ, 6. 10. ПАТ. Ґен. Кеіпо де Льяно повідомляє через радіо: Під Гуескою національні війська відбили атак червоних, що втратили 40 убитих і чимало бранців, на півночі окружують Більбао. Сіґенца (пров. Ґвадалаяхара) зовсім окружена. Національні летуни збомбардували Валєнсію, Барсельону і Мадрид. Небавом почнуться операції проти Мадриду.

МАДРИД, 6. 10. ПАТ. Комунікат червоного уряду повідомляє: Під Барбастро (Арагонія) червоні розбили націон. кольону, що втратила 100 вбитих. У пров. Хеан здобули Рабіте і Фуенте Алямо, під Наваль Перваль відбили атаку нац. військ.

МАДРИД, 6. 10. ПАТ. На відтинку Толєдо спокійно. Червоні окружили село Барґас.

ЗАБОРОНЮЮТЬ ВИВОЗИТИ ЗОЛОТО І СРІБЛО.

МАДРИД, 6. 10. ПАТ. „Ґазета де Мадрід" оголошує декрет міністра скарбу зі забороною вивозити за кордон золото і срібло.

Французький уряд оправдується.

ПАРИЖ, 6. 10. ПАТ. Міністерство внутр. справ оголосило комунікат, у якому боронить ся проти заміту несправедливої односторонности: в неділю воно заборонило націоналістичну маніфестацію а дозволило на комуністичну.

Мін-ство оправдується ось як: Зібрання „Суспільної партії" (полк. де ля Рока) мало ніби то приватний характер, на ділі воно відбувалося в льокалі на 30.000 осіб. Протидемонстрація проти комуністів виявила істнування здисциплінованої військової організації; обі демонстрації не мали справді політичного характеру. Інциденти були дрібні, закордонна преса їх перебільшила. Щоб запевнити лад, уряд забороняє аж до відклику уладжувати в Парижі й околиці збори, що можуть ввести розлад у публичне життя.

З Куби виселять чужинців.

НЮ ЙОРК, 6. 10. ПАТ. Як повідомляють з Гавани, міністр праці Куби домагається, щоб видалити з острова імігрантів, що перебувають нелегально. Йде про те, щоб зменшити безробіття.

Присилайте передплату!

ПРОМИСЛОВІ ЗАВЕДЕННЯ

ВІКТОР ЛІТВІН

Львів, пл. Марійська 9., тел. 204-79

Направа динамо-машин, моторів, стартерів, магнетів і ін. — Станція обслуги „BOSCH". — Виключна продажа акумуляторів „KAW". — Ладування акумуляторів. 2789 4-4

За співпрацю молоді зі старшим громадянством.

Львів, 6. жовтня 1936.

У вчорашньому числі „Діла", присвяченому шкільним справам, мали ми аж дві статті про відносини у високих школах Польщі. Автор передової статті, член УПР, ствердив, що „політики університетських властей до нашої молоді не можна назвати інакше, як політикою повної екстермінації". Друга авторитетна людина, автор передрукованої у нас статті в „Мети", ілюстрував ту саму тезу цілою низкою яскравих прикладів. Одночасно перший названий діяч заявив, що „Українська Парляментарна Репрезентація вичерпала всі свої засоби, щоб добитися зміни системи", — другий вказав на явище ломання характерів нашої молоді, яка у щораз численніших випадках іде по лінії найлекшого спротиву, аби тільки дістатись до високої школи: абсольвент середньої школи декларує себе як „русин", уживає протекції анаціональних чинників, користується у своїх заходах засобами, які суперечать уже почуттю і національної і навіть просто людської гідности.

Серед таких відносин питання боротьби за школу, яка зводиться серед польсько-української дійсности до боротьби **за доступ до польської школи** (річ на заході Европи та в Новому Світі нечувана: зовсім незрозуміла!), — серед таких відносин український фронт мусить виглядати зовсім інакше, як виглядає. Досі виглядав він у той спосіб, що молодь воювала на два боки: проти власного старшого громадянства і проти поляків. На ділі ця „війна" представлялася так, що під адресою старшого громадянства йшли рівнобіжно й одночасно закиди, що те старше громадянство є політично опортуністичне, та закиди, що те старше громадянство не добуває від польської сторони позитивних користей у ділянці високого шкільництва. Поруч із цим парадоксом у відношенні молоді до рідного громадянства істнував (і подекуди й далі істнує) подібно парадоксальний підхід української молоді до польської сторони. З одного боку чули ми й чуємо заяви такого принципіялізму, який навіть „зрікається" евентуальної (бо ніхто не спішиться давати) фінансової допомоги університетських властей для українських студентських товариств (пригадуємо репортаж у „Бунті Млодих" з побуту польського редактора в Академічному Домі у Львові), — з другого боку маємо таку безліч прикладів стосування тактики „всі засоби добрі, щоб дістатися на університет і скінчити студії", — що годі вже казати про виїмкові випадки, лише про сервілістичну заразу чи систему. Систему справді жалюгідну.

Цим парадоксам слід покласти кінець. „Українська Парляментарна Репрезентація вичерпала всі засоби..." Це така заява, яка має свій переважний зміст. Показалося, що всі спроби поладнати справу спокійними кабінетними розмовами між відповідальними чинниками обох сторін — не довели до бажаного успіху. Масовий громадський чинник набирає тепер ще більшого значіння. Бо чейже боротьба за високу школу ані не припинилася, ані теж не може вестись дикими та анархічними методами, що ніколи не ведуть до цілі. Навпаки: потрібна сьогодні більша координація національних сил, ніж колинебудь. Школа ніколи не була власністю та цінністю тільки молоді або тільки старшого громадянства. І боротьба за школу не може вестись сепаратно. Не може тут на-

віть обовязувати гасло „роздільно машерувати — разом ударяти".

Співпраця молоді старшого організованого громадянства мусить бути тут якнайдальша, якнайтісніша. Ніякий виступ молоді не може діятись без відома й порозуміння з відповідальними громадянськими колами, ніяка кампанія, ініційована старшим громадянством, не може вестись без попереднього порозуміння і без співпраці з молодю.

Тимчасом в очі кидається аномалія, про яку згадав і автор статті у „Меті", аномалія загально відома і — теж ніде у широкому світі незустрічна. Її зміст дуже короткий: брак контакту. Молодь з „принципіяльних" причин бокує від тих, до яких має претенсії, щоб нею опікувались і брали її в оборону, українські відповідальні кола й українська преса вважають проблему молоді та проблему боротьби за рідне шкільництво одною з найбільших і найповажніших у всьому національному житті, та одночасно українська молодь і сама ходить розбита і не дає про себе ніяких інформацій, ніяких даних. Наші відповідальні чинники та наша преса мусять просто боротися за інформаційні дані, мусять добувати їх і складати їх собі на підставі чужих статистик і доривочних вісток, що їх чують від своїх свояків-студентів чи близьких знайомих. Відповідальні за студентське життя і за боротьбу молоді за високу школу (та все, що з цим звязане) студентські провідники **ніколи** не відвідують редакцій провідних українських часописів, — обмежуючись до часописів, в яких безпосередньо працюють молоді люди та які між молодю кольпортують. Можнаб і на такий „бойкот" погодитись, колиб у тих часописах молоді були спеціяльні рубрики інформаційного характеру — про життя молоді, про відносини у високих школах, про стан студентських організацій, про безліч цікавих подробиць, яких повне студентське життя. Але саме про ті справи у тих часописах — ані сліду: зате вони наслідують пресу „старих", поміщуючи статті на зовсім сторонні теми та час до часу — лаючи старше громадянство.

Не підіймаємо тут зовсім дискусії на тему течій, які існують серед молоді, на тему якихось тактично-політичних розбіжностей між поодинокими частинами українського громадянства і т. п. Не маємо найменшого заміру вести тут серед молоді пропаганду політичних ідей, до яких вона булаб насторожена. Тут говоримо тільки про інформаційний звязок та про співпрацю в університетській справі, у високошкільних справах. У **спільних** наших справах, супроти яких нема „старих" ані „молодих". Коли в цих справах створюється такий поділ — то такий поділ бє і „старих" і „молодих" — і спільну нашу справу.

—o—

Закарпаття.

НАРАДИ КОАЛІЦІЙНИХ ПАРТІЙ.

Дня 23. м. м. відбулися у губернатора Грабара наради представників коаліційних партій у справі автономії. В нарадах взяли участь: о. Августин Волошин, д-р Михайло Бращайко, пос. Юлій Ревай, д-р Адольф Маркл, сен. д-р Едм. Бачинський, пос. інж. И. Заїць, д-р Пейше з Мукачева, секретар нар. сот. Ілма і д-р А. Шпігель з Мукачева. Головною темою нарад було питання компетенції губернатора та організація губернаторського уряду. Представники партій дійшли до згоди майже в усіх справах. Дальші наради ятимуть 7. жовтня ц. р. Після того коаліційні партії предложать урядові свій проект у справі компетенції губернатора й організації губернаторського уряду.

ГРОШІ І СТАТТІ КОНСУЛЯ ОДНОЇ ДЕРЖАВИ ДЛЯ ГАЗЕТИ Д-РА ФЕНЦИКА.

„Карпаторуське Слово", орган чеських народніх соціялістів, написало, що відомий провідник москвофілів посол д-р Фенцик не знає російської мови і вдержує підозрілі політичні звязки. Д-р Фенцик подав до суду відповідального редактора „Карпаторуського Слова" И. Ліпека, який переводить доказ правди.

На судовій розправі зізнав д-р Недзельський, редактор „Русскаго Нар. Голосу", що сам мусів переробляти рукописи д-ра Фенцика, бо в них було повно граматичних, правописних та інших мовних помилок. На питання, чи знає дещо про звязки д-ра Фенцика з консулем одної держави, свідок відповів, що часто дописував до газети Фенцика. Статті були так гостро написані, що свідок не мав відваги їх поміщувати, і тому консуль на прохання Фенцика злагіднював дещо свої статті. Рукописи таких статтей консуля має теж ужгородська поліція.

Св. Михайло Василенко, учитель з Мукачева, зізнав: Д-р Фенцик висловився перед ним, що гроші на політику мусить здобути або від чужої держави, або від Стржібрного. Далі Василенко згадав, що з промов Фенцика можна якнайкраще ствердити, що він не знає російської мови.

Після того розправу відложили, бо зізнавatимуть нові свідки.

НОВА УПРАВА Т-ВА „БАНДУРИСТ" В УЖГОРОДІ.

На Заг. Зборах Т-ва „Бандурист" вибрано управу в такому складі: Михайло Біличенко — голова; Йолана Агієва — заст. голови; Золтан Бубелений — секретар; Й. Дюлай — скарбник; члени управи: інж. В. Мурашко, інж. Дм. Угринюк та інж. Петро Яремкевич. До надзірної комісії ввійшли: проф. О. Зелик, Ю. Лацанюк і Д. Вакула. Диригенткою хору є п-ні Щуровська. Нова управа візвала українців з голосами вступити в члени хору і ходити точно на проби.

НОВА ПАРТІЯ НА ПІДКАРПАТСЬКІЙ РУСИ?

Часопис „А-Зет" повідомляє, що на Підкарпатській Руси повстане небавком нова партія, яка обєднуватиме греко-католицьких священників та вірних. Органом нової партії буде часопис „Недїля", що його видає еп. Стойка. З цього виходило би, що нова партія буде обєднувати т. зв. „автохтонів", які ще до нині не отряслися від мадярських впливів.

БУДОВА ЧЕСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ В УЖГОРОДІ.

Недавно звернулися батьки українських дітей в Ужгороді до міністерства освіти з проханням дати допомогу на будову народньої школи в Ужгороді. Міністерство відмовило, кажучи, що буджет уже вичерпаний і воно зможе дати підмогу на ту ціль щойно за 3—4 роки. Одначе на чеську гімназію в Ужгороді гроші знайшлися і то аж кілька міліонів ч. к. Згідно з проектом будова гімназії буде коштувати 7 міліонів чеських корон. Спеціялісти кажуть, що на будову треба буде видати до 10 міліонів корон. Нову гімназію побудують у тій дільниці Ужгороду, де вже чехи, які там поселились по війні, мають репрезентативну школу ім. Т. Масарика.

ФУТРА жіночі і мужеські ЛИСИ срібні, сині і краєві у великім виборі. Магазин і робітня футер. **Станислав СТЕМПКОВИЧ**
Львів, пл. Капітульна 1. Тел. 248-50
для Пань від зол. 200.—
для Панів від зол. 300.—
4—8 2788

Італійський лір здевалюований на 40 проц.

РИМ, 6. 10. ПАТ. Рада міністрів рішила здевалюувати ліра на 40.93 прц., привертаючи тим шляхом паритет у відношенні до доляра і фунта з 1927. р.

Рівночасно скасовано компенсаційний рух і т. зв. туристичного ліра та 15-процентові мита ад вальорем. Обнижуючи всі митні тарифи (зокрема пшеницю і мясо), італ. уряд запобігає звищі цін та організує окремий контрольний орган для боротьби з дорізнею.

РИМ, 6. 10. ПАТ. Мито на пшеницю обнижено з 75 на 41 лірів від квінталя.

ДЕРЖАВНА ПОЗИЧКА.

РИМ, 6. 10. ПАТ. Рада міністрів ухвалила емітувати 5-процентову позичку, що обтяжить нерухомости на 5 прц. їхньої вартости. Сплатить її до 25 літ з податку від нерухомостей.

ПІСЛЯ ДЕВАЛЮАЦІЇ.

У Франції вводять надзвичайну 50-процентову оплату від доходів з короткотермінових операцій, переведених у днях 21—26 вересня ц. р.

Чеська влада завісила засідання празької біржі правдоподібно на 8 днів.

Українське студенство на міжнародньому форумі.

В серпні ц. р. відбувся у Софії черговий XVIII Зїзд Міжнародньої Студентської Конфедерації (Confederation Intern. d'Etudions) що її членом є теж організоване українське студентство. Центральний Союз Українського Студентства вислав і цього року на зїзд свою делегацію. Треба сказати, що участь українців у працях та імпрезах зїзду нарівні з іншими, державними, націями має для нас поважне моральне значіння. Молода генерація світу, заступлена в конфедерації своїм найактивнішим елементом, що за кілька літ може мати вплив на державну політику, привчається так бачити в Україні постійний та самостійний чинник міжнароднього життя. Як зовнішній знак того український прапор заступлений між прапорами інших держав членів Зїзду.

Самі праці зїзду, які мають головно професійний студентський характер, проходять у комісіях. Цікаві бувають усе збори присвячені вільній дискусії на ширші суспільно-політичні теми. При цій нагоді виявляється спосіб думання і тенденції кожної національної групи. Фактом є, що студентська репрезентація кожної країни діє в тісному порозумінні з її дипльоматичним представництвом, отже відбиває офіціяльне становище.

Цього року дискусії йшли коло проблеми світового мира і позначилися сильними ударами італійсько-французькими, італійсько-англійськими та болгарсько-французькими. Французи пропонували взагалі зняти політичні справи з обговорення на зїздах. Проти цього рішуче виступила італійська, українська та мадярська делегація. Румунські і югославянські делегати на знак протесту проти болгарської пропаганди взагалі покинули зїзд, а чехи і французи відтягалися від деяких імпрез.

Заслуговують на увагу французькі бажання притягти до участи в СІЕ москалів. Здійснення цих планів стріне без сумніву спротив країн з націоналістично настроєною молодю. Українська делегація спротивилася до притягнення Совітів.

Болгарська молодь в особі болгарського студентського союзу виявилась надзвичайно гостинними та милими господарями. На честь делегатів улаштовано ряд бенкетів та прийнять, напр. містом Софією, Болгарським Студентським Союзом, міністерством освіти і т. п. Крім того уладжено прогульки до памятних болгарських місць як Бояна з її тисячлітною базилікою та Рильського монастиря, що давали делегатам поодиноких країн нагоду ближче пізнати один одного та поінформувати себе взаїмно про свої національні справи. Після закриття зїзду улаштовано теж відвідини Варни та Царгороду, в яких українські делегати з причини коштів не змогли взяти участи.

Підчас зїзду відкрито виставу культурної праці студентства. Серед виставленої преси була теж український відділ, що, до речі, під оглядом числа і змісту був одним з багатших.

У висліді зустрічей з поодинокими делегатами затіснено звязки між українським студентством і центральними студентськими організаціями ряду країн, як теж з болгарськими журналістичними колами.

Тепер перед ЦеСУС-ом стоїть завдання вислати делегацію на зїзд другої світової студентської організації, це є Міжнароднього Студентської Помочі, що має відбутися небавом у Стокгольмі.

Українське студентство, якого організоване життя періодично руйнується, з великим трудом спромагається покривати видатки звязані зі зїздами, а зокрема на наші відносини дуже високі, членські вкладки до міжнародніх організацій. Проте воно не хоче відмовитися від нашої національної репрезентації і в його праці йому повинно помогти все українське громадянство.

—o—

Після демонстрації.

В ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, 6. 10. ПАТ. Суди засудили вчора маніфестантів, що в неділю ставили опір поліції, на гривни 10 до 40 штерлінгів.

І В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 6. 10. ПАТ. Зі 150 маніфестантів, яких учора притримано, арештовано 11-ох за те, що мали зброю і били поліцаїв.

Ревізії у політичному бюрі.

ШАНГАЙ, 6. 10. ПАТ. Японський відділ під командою старшини перевів ревізію у кількох домах дільниці Шангаю та в одному поліційному уряді, буцім то шукаючи за шпіонами.

У пралісах північної Росії.

ЩО ДІЮТЬ БОЛЬШЕВИКИ З УКРАЇНСЬКИМ НАРОДОМ?

У центральному німецькому щоденнику „Фелькішер Беобахтер" з 2. ц. м., находимо початок прецікавих споминів А. Руссінова. Передаємо їх — разом з наголовком і підголовком оригіналу:

СЕЛО ЛАХТА.

20—30 кільометрів наліво від Архангельська, у північній Росії, лежить маленьке село Лахта — над берегом великого озера в лісі, зовсім відмежованого від зовнішнього світу. В давнині, яких 300 років тому, Лахта не була в дійсности селом, лише манастирем, що його оснували прихильники старої правдивої віри, які не хотіли погодитися з реформами московського патріярха Нікона (1605—1681) і тому втекли у північні ліси перед переслідуваннями царських урядовців. Я відкрив це село випадково на полюванні. Воно мало 10 до 12 загород. Майже ввесь час панує там велика тиша, яку переривае літом шум немов завороженого ліса, а зимою вихор метелиці. Спершу приняли мене з недовірям.

„Часи погані, нині є так багато людей, які не вірять у Бога" — вияснювали мені пізніше. Але згодом призвичаїлися до мене і вважали мене вже за приятеля. Я радо спішив до Лахти, бо в літі там багато диких качок, повно риб в озері, а в зимі можна стріляти чудові заяці. Але мабуть ще сильніше тягнув мене до Лахти рідкий чар тамошнього, майже закостенілого життя, старовинні звичаї й обичаї, його спокій і тиша, тоді як у цілій Росії лютувала революція, масові вбивства і руїна, смерть і ненависть. Одна родина в селі, якої хатина положена на горі між бузиною і малинами, приймала мене дуже радо і відступала мені звичайно малесеньку кімнатку на горищі з видом на озеро.

Ця приязнь була тим цінніша, що я не належав до „старообрядовців", але до фальшивих „віроісповідників Нікона", вреджування взаємин з якими вважали „старообрядовці" гріхом. Ми куримо — вони ні. Тому вони не сміють користуватися нашою посудиною, бо вона нечиста. І тому за кожним разом мусів я привозити зі собою філіжанку, ніж і вилки. Вони не признають теж православних московських священників. Деякі між старообрядовцями — т. зв. „безпопівці" — не мають взагалі духовників. Між численними сектами є теж секта „безженних".

СЕЛО ЗІ САМИМИ ЖІНКАМИ.

В гущавині серед пралісів північної Росії збереглися аж до останнього часу всі секти. Це був своєрідний, незабутній світ. Є оселі, про існування яких ніхто не знав — найменше совітська влада — так добре заховалися вони у пралісі. Одного разу натрапив я на таку оселю. В ній мешкало виключно жіноцтво, прихильниці секти „безженних", між якими не було ніодної нижче 50 літ.

„Єдиний заступник чоловічого роду між нами є когут!" — говорили мені сміючись. Найновішою книжкою між ними був календар з 1901 р. Вони нічого не знали про зверхній світ. Самозрозуміле, що старообрядці вишукували нарочно ці далеко віддалені і тяжко доступні місцевости. Чим дальше від грішного світу, тим краще. Насправді до них можна дістатися лише в зимі. Літом дорога небезпечна. Багато кільометрів треба мандрувати на тоненьких дошках, які є проложені одна за другою між непроглядними болотами. Хто при цьому зробить один фальшивий крок, пропав западаючись у болоті. Мешканці скиту, так називають вони оселі, йдуть зручно дошками, немов правдиві акробати, а вік не грає при цьому ніякої ролі.

Вірні в Лахті належать до „безпопівців". Мала, деревляна церковця з чудовими, старими іконами і тяжкими церковними книгами, стоїть на краю ліса і селянин відправляє богослужения замісць священника. Богослужения тягнуться страшенне довго і зводяться до відчитування старих друхів і сумних, одноманітних співів. „Прихильник" Нікона може бути присутній лише за дозволом того, що відправляє богослужения і мусить покинути церкву в деяких важливіших місцях.

Ці звичаї й обичаї панують у Лахті від 17 віку без ніякої зміни."

Порошки для дорослих з фабр. зн.
KOWALSKINA
вживаємо при невпинни
БОЛЯХ ГОЛОВИ

Михайло Рудницький.
Від Мирного до Хвильового
Студії про 25 наших письменників, про наш XIX-ий вік, про літературні напрямки і напрямні сучасної европейської літератури. Життєписи, твори і бібліографія.
440 сторінок. Ціна 5 зол. Порто 60 сот.
„Для праці виховное посібника, який існує від часу появи історії української літератури С. Єфремова, і широко зрозумілося на письменників молодшого покоління, що їх Єфремов розглядав зовсім побіжно або поставився до них по мачушиному. Рудницький приклоне кількох новітні методи літературознавства, що краще схоплюють суть письменників раннішої доби і краще надаються для оцінки їх творчости".
„Prager Presse", 1 жовтня 1936.

Зимою 1929/30 р. я умовився з одним заслапим московським професором в Архангельську, що пішов зі мною до Лахти. Він зацікавився справою і я згодився бути провідником. Вранці натягнули ми повстяники і відіхали. Дорога йшла спершу північною Двиною, опісля лісами і долинами.

Був гарний соняшний день — був мороз, але не сильний. Груди віддихали легко і приємно було бігти. По кількох годинах заясніз ліс і вирнула тиха Лахта: деревляні хати, будовані стародавнім стилем, покриті снігом. Довкола ні живої душі. Зовсім окремий світ, немов явище з 17 віку. Ми пішли до церковного старости Івана Васильевича, високого старця зі сніжнобілим волоссям і бородою. Його кімната повна старих ікон і пергаментових та покритих воском книжок, яких сторінки вже були знищені, деякі витерті. Старець навів нам довгу цитату з Біблії і з Псалтира, щоб доказати правильність „старої віри". Велику війну, революцію і всі події з останніх років, всі терпіння Росії вважав він за невідхильний наслідок „ніконівської віри", Божою карою, які вказує на прихід антихриста і недалекий кінець світа. Мене обгорнула радість на вид твердости цього життя і цього непохитного зрозуміння та охопила надія, що большевицьке ярмо зі своїм жидівським інтернаціоналізмом не знищить у мужика його правдивого духа. Я поділився своїми враженнями з товаришем. Він глумливо засвистав: „Підождіть кілька років і не пізнаєте Лахти. Не буде навіть сліду зі старинного життя. Ніхто не вміе так основно знищити, як большевики"

ПЄР ДЕ ЛЯ БАТІ

Дама на ліцитації.

— Сто десять франків за першим разом... Ніхто не дає більше? Стодвацять за першим... Стодвацять за другим... Сто дваццять за третім!

Пан Топ стежив за ходом ліцитації, якби мав гарячку. Продавали рисунки. Він чекав, коли прийде черга на один образ, який він бачив попереднього дня в галі авкційній. Був це портрет жінки, такої гарної, що від учора він мріяв про неї. „Тепер люблю тільки жінки в рямах" — сказав він собі. До такої фільософії дійшов Топ, скінчивши 50 літ, тільки тому, що довгі роки занадто любив жінки і не хотів на старість попасти в ролю смішного суперника молодших. Його постанова була розумна і рішуча: своє майно не буде більше витрачувати на жіночі примхи, а зосередить його в гарній збірці образів.

Образ, який притягнув його увагу, визначався тим, що жінка на ньому мала дві маленькі ямочки біля уст і великі очі, в яких блискали, мов вірочки чоловічки. У вухах мала блакитні ковтки, такого самого коліру, як шаль довкола шиї. Струнка, у брунатному оксамитному плащі, з маленьким капелюшком у відповідному відтінку і вуальці, що сягала до кінчика її носа. Вона була немов-то закрита, але барва її шкіри і вислів обличчя проявляли великий темперамент. Так! Топ не мав як знавець ніякого сумніву, що це була одна з тих тигриць...

Топ пішов до комісаря ліцитаційної продажі за інформаціями. Кілька місяців тому помер маляр Жак Балю.

— Цей портрет коштував пів року тому десять тисяч... Але від того часу образи Балю значно зросли на ціні. Ми рішили назначити нині ціну сорок тисяч і сподіваємося...

Топ не вірив, що дійде до такої ціни. Він змішався з юрбою колекціонерів і підслухував їх розмови. Перед портретом, який йому так подобався, сказав він: „А я не вважаю цього Балю за автентичну річ. Щось у ньому бракує... знаєте та характеристина для нього риса... У катальогу теж нема, від кого його відкупили".

Таким способом хотів він знеохотити деяких покупнів. Але один зпоміж них — високий білявий хлопище не дав себе збити спантелику. Він відчув, що Топ хоче зіпсувати йому смак і станув якби навмисне перед портретом, вдивляючись у нього якнайдовше. Досі той білас не брав участи у ліцитації; тепер розсівся у першому ряді, недалеко Топа. Видко було, що пічнеться завзята битва. На ліцитації досить двох сильних покупнів і ціна предметів іде вверх швиденько.

— Вибачте... тут здається є ще вільне місце — чує Топ біля себе якийсь голос. Він відсувається не дуже чемно і закриває собі плащем коліна. Щойно тоді підносить очі і бачить при собі даму. Вона не є елегантна, але така сама гарна як на образі та дама у брунатному... число катальогу 546.

— Чи потрет Балю вже проданий? — питає вона.

— Ні. Чи це ваш портрет, пані?

— Так — киває вона головою.

І додає упів-голос:

— Я знала Балю дуже добре.

— Так, — питається Топ, здивований, що вона має охоту до розмови.

—Так... Це був мій приятель. Пять останніх літ ми дружили зі собою дуже близько; він часто говорив до мене: Якби тебе Тінето не було, то я не мав би ніякого таланту.

— Я його розумію дуже добре і вірю, що ви могли йому давати надхнення — відповів Топ чемно.

— Я позувала йому дуже часто. Не завсіди до офіціяльно-поважних сюжетів. Наприклад „Жінка при тоалеті" це теж я.

Топ знав цей образ і почав придивлятися своїй сусідці із щораз більшою цікавістю.

А вона говорила далі:

— „Жінка в бурнусі" це теж я. Одного дня я загорнулась у бурнус, що лежав у його роботні. Він сказав, що мені в ньому дуже до лиця, спочатку зробив шкіц, а потім з нього образ. І рисував мене часто... у різних позах...

— Той чоловік мав щастя! — зважився Топ на комплімент.

Нараз його сусідка пірнула зовсім у спомини і перейшла на мелянхолійний тон:

— Від його смерти не мала я багато щастя. Я не маю великих вимог. Хотіла би вже відпочити. Страшенне люблю спокій, природу... Уявляю собі, як чудово було би жити на селі у малому садку. Але тепер на це треба би мати бодай сорок тисяч франків.

„Сорок тисяч!" — подумав Топ. — „Саме стільки, скільки хотять за той образ. Ех, якби я так не мав уже пятьдесять літ..."

— Я це розумію... — відповів далі — коли чоловік доходить до пятьдесятки...

— Я ніколи не сказала би — перебила йому сусідка.

— Так, так — кивав він головою — вчора я скінчив пятьдесять... — і в цій хвилині пожалував своєї щирости.

Побачив, що його сусідка дуже симпатична. Вона любить мистецтво, тихе життя, природу, гарна, з темпераментом. Коли почали наново викликувати ціни, вона мимохіть торкнулася його руки і сказала:

— Я так хвилююся...

— „Жінка у серпанку" мистця Балю, число катальогу пятьсот сорок шість! — викрикав акціонер. — Образ оцінений на трицять тисяч франків. Виклична ціна десять тисяч.

— Дванацять! — крикнув білявий панок.

З усіх боків посипались відповіди:

— Тринацять!... чотирнацять... пятнацять!

— Я страшенне зденервована — говорила пошепки дама.

Топ завагався, чи має брати участь у ліцитації:

Опісля ми стрінули одного селянина. Вертався з міста підхмелений. Раніше це було неможливе між старообрядовцями.

„Життя мені не подобається!" — бився він кулаком в груди при нашім погляді. „Я жду кінця. У вас у місті революція, злодій побіч злодія... Незадовго загомонить грім, так грім у цілому світі... Так написано у старих книгах... Я жду кінця...!"

Це було в зимі 1929/30.

ЗАСЛАНЦІ У ВАГОНАХ ДЛЯ ХУДОБИ.

Ця зима мусіла бути одною з трагічніших в історії Росії. На півночі зазначилася вона нечуваною студінь. 30 до 40 ст. морозу і метелиці тревали безупинно від грудня до квітня. Саме підчас цих страшних морозів, з початком січня 1930 р. приходили довгі поїзди вагонів для худоби на залізничу лінію Вологда-Архангельськ. Вони приходили здебільша вночі і не спинялися на стаціях, але на малих перестанках, де вони залишалися інколи тижнями. В останнім вагоні приміщувалися вояки Г. П. У.

Спершу ніхто не міг доглупатися, що означають ці довгі ряди вантажних поїздів, бо на кожній зупинці окружали їх негайно червоноармійці так, що ніодна людина не могла зблизитися. Поширювалися поголоски, що з весною сподіваються десанту англійських вояків на Білому Морі, доставляють муніцію і поживу для червоноармійців. Але з вагонів було чути голоси людей і плач дітей. Вояки зближалися і стукали до вагонів, аж знову залягала тиша.

В чомуж діло? Деякі міркували, що це вязні, яких перевозять з одного табору до другого... Згодом, коли поїзди затарасували цілий шлях і вже неможливе було затаїти, що скривають вагони, населення довідалося, що це „кулаки", себто працьовиті селяни з родинами з України, Кавказу, знад Волги і т. д., яких заслано на північ.

Їх історія є історією колективізації в Росії. Вона почалася літом 1929 р. По селах усієї Росії появилися нагло відділи Г. П. У. Нагло виарештували вони за вказівками сільрад усіх багатих селян з родинами, ограбили їх з усього крім одіння, яке мали на собі і відставили їх до вязниць по містах. Їх господарства зруйновано, інвентар здебільша винищено, худобу вибито, хати передано сільраді. **Це називалося ліквідацією кулацтва як кляси.**

По такій поведінці сільради скликали селян на сходини, заявляли їм, що почалася нова щаслива ера у сколективізованім сільськім господарстві і предкладали їм вступити „добровільно" до „колхозів". Ніхто не голосився. Нові сходини — з таким самим успіхом. Тоді виступило знову всемогуче Г. П. У. і продовжувало „ліквідацію кулаків". Г. П. У. перевело масові арештування між селянами без огляду на те, чи вони багаті чи бідні. Пять хвилин залишали їм, щоб приготовилися — і один транспорт за другим відходив на Сибір або на північ. На третіх сходинах заявляли, що вороги колективізації заслані. Після того предсідник, всемогучий чекіст, кричав: Хто проти колхозів, нехай виступить! Ніхто не відважився. **„Ціле село одноголосно вступило до колективу"** — телеграфували з усіх кінців краю до Москви.

„Кулаків" з їх родинами відставили спершу до поблизьких міст. Там завантажено їх до вагонів для худоби. В нічному натовпі, під ударами прикладів крісів батьків розлучували від дітей, чоловіків від жінок. Опісля розсилано їх у ріжних напрямках, одних на Сибір, інших на північ. Деяким з них вдалося зовсім випадково пізніше відшукати себе, але більшість не зустрінеться уже ніколи.

—o—

— Пятнацять! — крикнув білявий панок.

— Хто дає більше? Мистецький твір Балю. Нема нікого, хто дає більше?

Перерва. Топ відчуває спокусу, щоб піднести ціну і підносить голову. Але якась ніжна рука стискає його і шепоче йому:

— Я тут задихаюсь. Ах, якби добре було сидіти тепер на селі. Здається, що зімлію... Ах, якби хтось так мені допоміг...

Топ зміняє напрямок своїх думок. Вона відчула, що він думав увесь час про неї і він зважується сказати:

— А якби так я — —

Вона відповідає йому прихильною усмішкою. Тих сорок тисяч франків, які Топ призначив у своїй уяві на цю виставу, пересувається тепер на зовсім іншу позицію. Він перестає цікавитись образами та їх цінами.

Авкціонер валить молотком по столі. Він здивований, кричить: „Отже ніхто більше, мої панство? Справді ніхто?! Отже пятнацять тисяч за першим разом, за другим і.., за.., третім! Образ проданий!"

Молоток ударив різко по столі і білявий пан зголошується як власник портрету.

— О, це йому вдалося дешево цим разом — говорить Топ до дами — бо я був би підбив ціну до сорок тисяч.

Але він скоро потішив себе. Навіщо купувати мальовану неживу жінку, коли можна насолоджуватися видом оригіналу — живою, ще й мати затишний домик із садком на селі.

Його сусідка встала. Він підійшов до неї і сказав ніжно: „Ідемо разом? Я мушу вам сказати щось дуже важне".

Вона усміхнулася і відповіла заперечливим рухом голови:

— Дуже мені прикро. Але мій приятель чекає на мене. Це той пан, що купив образ. Нам обоїм дуже залежало на тому, щоб цей образ залишився у наших руках...

Перекл. д. ж.

Довкруги еспанського престола.

НОВИЙ ПРЕТЕНДЕНТ КАРЛІСТІВ.

29. вересня помер у Відні голова Бурбонів, претендент до еспанського престола, кн. Дон Альфонсо Карльос, останній мужеський нащадок есп. інфанта (королевича) Дон Карльоса. Як відомо, брат цього останнього Фердинанд VII. змінив право дідництва престола іменуючи наслідницею престола свою дочку Ізабелю. Карльос не узнав волі свого брата і після його смерти, 29. вересня 1833. оголосив себе еспанським королем. Між прихильниками Ізабелі і Карльоса (що назвали себе „карлістами" або „традиціоналістами") вибухла війна. Карлісти, що рекрутувалися головно з баскійських провінцій, мали консервативний характер, коли тимчасом довкруги Ізабелі гуртувалися ліберальні елєменти. Кінець кінців карлісти програли. Їхній рух почав завмирати і відродився щойно підчас революції 1931. р. Тепер карлісти — яких провідником є 42-літній Фальконде, воюють в повстанчих рядах в силі 60.000 людей.

Смерть останнього нащадка Дон Карльоса моглаб підтяти весь рух карлістів, бо його наслідником став би б. король Альфонс XIII., якого карлісти ненавидять, коли б передав наслідство на сина цього останнього, князя Астурії Дон Хуана Карльоса, обі монархістичні групи булиб обєднались.

Тимчасом на загальне здивування, кн. Альфонс Карльос заіменував наслідником брата б. австрійської цісаревої Зити, кн. Ксаверія де Бурбон-Парма. Згідно зі завіщанням кн. Альфонса Карльоса начальний комітет карлістів проголосив кн. Ксаверія правним спадкоємцем еспанського престола в Бургосі 2. ц. м.

Кн. Ксаверій де Бурбон-Парма має 47 літ. перед 10-ма роками оженився з французькою аристократкою Магдалиною де Бурбон-Буссе, тепер живе у Франції. Він має сина, кн. Гугона та дві дочки. Підчас світової війни кн. Ксаверій боровся у рядах бельгійської армії та намагався разом зі своїм братом кн. Сикстом, довести до сепаратного миру між Австро-Угорщиною й Антантою.

Недавна програмова заява ген. Франка, з виразним натяком на реставрацію монархії, надає внутрішнім справам еспанських монархістів політичної актуальности.

(АТЕ.)

V. Інтернаціональний конґрес византійських студій у Римі.

Рим, 29. IX. 1936.

28 вересня закінчилася властива офіціяльна частина конґресу спільним обідом членів конґресу в „Ночера дей Пагані" під Неаполем. Тому вже нині можна коротенько передати всі найважніші вражіння з конґресу візантольоґів, який безперечно належить до одних з найгарніших інтернаціональних наукових зїздів у цьому році. Вага цьогорічного конґресу лежить головно в тім, що наукові праці йшли у парі з безпосередніми оглядинами пребагатих памяток византійського мистецтва, які розсіяні майже по цілій Італії. Учасники конґресу мали змогу оглянути майже все, що має якесь відношення до византійського мистецтва і тим самим могли поглибити своє знання і перевірити свої дотеперішні погляди. Про загальний зріст зацікавлення византійськими питаннями свідчить поважне число вчених всіх національностей, яке дійшло до 450 участників. Велику повагу додавала зїздові участь найвизначніших авторитетів на полі византиністики в особах таких учених як: Міле, Ґреґоар, Дельґер, Брегіч, Біванґ, Жерфаніон, Ґуер, Йорґа, Меркаті, Окунєв, Протіч, Сотірію, Вайганд, Штайн, Дворнік та інші.

Наукова праця була поділена між реферати та наукові прогульки. Постараємося коротенько, щоб передати цілість картини описати одно і друге.

1. НАУКОВІ РЕФЕРАТИ.

Найважніші реферати відбувалися в монументально збудованім університетськім місті т. з. Чітта університарія, засобленім у наймодерніші наукові потреби. В самих будинках положених уже дещо за містом, неначе віджив давний дух монументальної римської архітектури.

Праці відбувалися в таких секціях: історичній, фільольоґічній, юридичній, археольоґічній, історії мистецтва, літературній і музичній. Нема змоги вичислити тут всі теми рефератів та їх авторів. Звернемо за це увагу тільки на напрям праць. Вони оберталися головно довкола нових знаходів в Італії, Сицилії, Греції, Сербії, Константинополі, Болгарії, на Атосі і т. д. До найцікавіших відкрить належали мозаїки нартекса і аходу церкви св. Софії в Константинополі (реферат п. Вітмор), далі розкопи атріюма тої самої церкви (реферат п. Шнайдера) і всередині (реферат п. Мамбури). Далі знаходи в Філіппі (Мзкедонія) (реф. п. Лємерль). Нові висліди розкопів про скельні манастирі на Сицилії подав п. Ангельльо, про Равенну і Фаенцу п. Бернарді, про грецьку архітектуру п. Евангелідес та п. Орляндо.

Але не менше важні були деякі загальні суттєві питання, які виринали при важніших рефератах. Вони оберталися доокола головних проблєм византиністики, а саме питання „Орієнт чи Рим", „Рим чи Византія". Реферати які порушували ці проблеми, мали спеціяльне значіння ще з огляду на те, що сам конґрес відбувався в Римі. Тут треба замітити, що питання „Рим, Византія та Орієнт", яке свого часу перехиляв у бік Орієнту Й. Стриґовський — піддано основній ревізії, і що щораз ясніше зарисувалося питання історично-органічного розвою серед земноморсько-античної культури.

Византія це живе продовження античноримської традиції в часах формування її культури. На ці питання звернули увагу незалежно від себе історики (головно у своїм гарнім рефераті проф. Дельґер), правники та історики мистецтва п. Ґуер і автор цих рядків, який брав участь у конґресі як делеґат Богословської Академії у Львові. Повстання византійської культури в юстиніянській добі і підкреслення її історичного звязку з середземноморсько-античною культурою не зменшує в нічому значіння Византії — навпаки доказує, що Византія зберігла всі ці здобутки античної культури, які в середньовіччі на Заході на якийсь час були затримались. Незвичайно ясно освітлив ці всі питання С. Ґуер у своїм рефераті „Ранне християнсько-византійське і римське мистецтво". Інші загальніші реферати порушували питання відношення византійського малярства до окцидентального в середньовіччі. Проф. Мілле добачує у змінах, які зайшли в византійському мистецтві доби Палєольоґів впливи македонські — хоч і тут виступають впливи італійського малярства, як це влучно підніс у своїм рефераті Г. Матю. За поверховно до тих питань підійшов Швайнфурт, добачуючи в італійськім малярстві тільки впливи византійські.

На кінці згадаємо ще кілька рефератів, які подали нове угруповання матеріялу як напр. солідний реферат проф. Окунева про сербське малярство XIII. та XIV. стол. Свенціцкого про розвій зображень Страшного суду у східних словян з особливою увагою для наших ікон, Вайганда про датовання кивотних колюмн у церкві Св. Марка у Венеції, Сотірія про пятикопулові церкви на Кипрі.

Велике оживлення проявляла також секція музична.

Назагал можна сказати, що порушено велику може навіть аж за велику кількість тем. Наслідком цього було певне роздріблення праці. Причина цього лежить може в тому, що було тут за велика кількість учасників а кожний з них хотів щось сказати. Конґрес призбирав через те великий, новий матеріял для студій. Зате меншу увагу звертали на деякі суттєві питання і шкода, що не було часу на вимінy думок саме на ці загальні теми, особливо при кінці конгресу. Незалежно від цих дрібних недомагань, конґрес уможливив широку приватну вимінy думок і дав змогу ученим найріжнородніших народів ближче себе пізнати.

2. НАУКОВІ ПРОГУЛЬКИ.

Доповненням строго наукової праці на секціях, були оглядини важніших памяток византійського мистецтва в Римі і поза Римом. У звязку з тим комітет конґресу за великою допомогою ватиканських наукових кол, уладив ряд вистав у Римі і таким чином можна було оглянути прецінну збірку византійських та старохристіянських мініятурових рукописів Ватиканської Бібліотеки (прим. комплет мініятур Ісуса Навина, Косми Індикоплова, ватиканських псалтирів, менольогів та октатевхів). В апартаментах Борджії виставлено прецінні памятки з Санкта Санкторіюм; особливу увагу звертали на себе вироби зі слоневої кости та старохристіянські емалії. У Ватиканській Бібліотеці можна було оглянути мініятуровані византійські рукописи. Недалеко Риму мали нагоду члени конґресу оглянути Гадію у Гроттаферата, із старими мозаїками з византійськими впливами і музеєм льокальної старовини. У церкві відспівав хор молодих питомців (між якими є й кількох українців) низку церковних старовизантійських пісень, в яких пробивалась повага, мельодійність та гіератичність старого византійського співу. Звідти переїхали учасники спеціяльними електричними возами до літньої резиденції Св. Отця у Кастель-Гандольфо, де їх приняли на спеціяльній авдієнції.

Дуже милою несподіванкою для українських учасників конґресу була гостина в віллі української гр.-кат. колегії в Кастель-Гандольфа, яку Екселенція Митрополит Андрей Шептицький відкупив від Габаріних для питомців колегії, щоб могли тут перевести ферії. Вілля займає одно з найгарніших місць, положена високо над т. з. альбанським озером, якого синяво-зеленаве плесо приковує глядача казково чистими барвами. Величезний незвичайно дбайливо утриманий сад тягнеться аж до того озера. В атмосфері надзвичайної гостинности представників ректорату, перевели українські делеґати кілька вільних хвилин здалека від великоміського гамору, у чарівній закутині римських кастельлів, слідів великої минувшини — в сусідстві старого Тускулюле — місця уродження Катона і улюбленого вйон ретіро Ціцерона.

(Докінчення буде). **В. Залозецький.**

Свята в краю.

ПОВІТОВИЙ ЛУГОВИЙ ЗДВИГ КОПИЧИНЕЧЧИНИ.

Районові лугові свята, що відбулися в ріжних місцевостях повіту, були підготовою до Повітового Лугового Здвигу й Академії в честь Головного Отамана Симона Петлюри, що мала відбутися 27. вересня ц. р. в Копичинцях.

В неділю 27. вересня вже від 9. години рано з усіх сторін надходили до Копичинець упорядковані відділи луговиків і луговичок і бадьоро зі співом машерували на площу вправ.

В 11. годині зявилося вже на площі 18 луговых товариств, 891 луговиків і луговичок. Паде сильний дощ, Луги уставляються до походу до церкви. В годині 11.30 рушив похід. На переді орхестра копичинецького „Бояна" в лугових одностроях, за орхестрою Повітова Старшина й уформовані сотні луговиків і луговичок. В часі походу прилучилося 4 Луги й 1 орхестра. Луги уставляються кольонами на церковній площі. Службу Божу правлять три священники. Підчас Служби Божої приходить ще 6 Лугів, що з причини непогоди спізнилися. Під кінець Служби Божої починає падати сильний дощ, та не зважаючи на дощ, Луги вислухали до кінця Служби Божої і проповіди.

По Богослуженні уставляється похід, в якому бере участь 28 Лугів, в силі 1403 луговиків і луговичок, переходить головною вулицею міста на площу вправ. В переході попри Народній Дім, з балькону Лугова Пов. Старшина з прапором і гол. Пов. Старшини в Чорткові відбирають дефіляду. Справними рядами і бадьорим кроком машерує сотня за сотнею, численно зібрана публика витає машеруючі сотні рясними оплесками, а вікон Народнього Дому обкидають китицями квітів.

На площі вправ уставляються Луги кольонами перед портретом Головного Отамана Симона Петлюри, прибраним у зелень і національні прапори, на трибуні являється голова Повітового Лугу д-р Василь Бабій і здоровить Лугове Товариство. Могутнім „Слава Лугові, Батьківщині Слава" відповідає півтора тисячі луговиків і луговичок на поздоровлення свого голови. Орхестра грає Луговий Гимн „Ой у Лузі червона калина похилилася". Голова д-р Василь Бабій подає до відома, що з огляду на погоду програма нинішнього свята мусить бути скорочена, відпадуть усі хорові і музичні продукції і попис, висловлює вдоволення і признання всім присутнім Лугам за таку численну участь у Святі, що свідчить про збільшення карности в Луговій Організації, взиває до вірности великій ідеї, за яку боровся і згинув Головний Отаман Петлюра, закликує до посвяти і найбільшої жертви за здійснення цієї великої ідеї.

Орхестра грає Національний Гимн. Лугові Відділи, на чолі з Повітовою Старшиною дефілюють перед портретом Отамана Петлюри. Свято кінчиться і поодинокі відділи відходять домів.

Дощ, що з малими перервами падав увесь день, не позволив виконати наміченої програми, та всеж здвиг був великою маніфестацією лугової ідеї, похід був імпозантний, всі відділи були в одностроях за виїмкою трьох, в порівнанні з попереднім роком у святі взяло участь значно більше число луговиків, замітний був кращий вишкіл і більша карність серед Лугового Т-ва. Це вказує на великий вклад праці місцевих проводів і голови Повітового Лугу д-ра Василя Бабія, який ввесь вільний від заняття час присвячує праці в луговій організації. Настрої громадянства також змінилися в користь Лугів.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Димісія мадярського уряду.

БУДАПЕШТ, 6. 10. ПАТ. На засіданні ради міністрів, що скінчила радити около год. 11.30, уряд постановив податися до димісії. Регент Горті запросив на нараду примаса Мадярщини архиепископа Шередія, предсідників парляментарних палат, бувш. премієра Бетлена, голову урядової партії Івадія, голову партії дрібних хліборобів Екгардта та сторожа королівської корони барона Перенія.

Стратеґічні здогади.

Німецький письменник, що під псевдонімом Ернста Генрі видав тому два роки книжку п. з. „Гітлер проти Европи", видав тепер нову книжку п. з. „Гітлер проти Росії". Генрі передбачує величенський збройний конфлікт між арміями фашизму й арміями соціялізму, що залле кровю всю Европу.

„Якщо — каже він — Гітлер втягне цілу Европу в кривавy авантюру і Росія стане його безпосереднім противником, ключ до окончного рішення тієї боротьби буде в руках Англії."

Плян Гітлера, на думку Генрі, зводиться до таких операцій:

Німецька армія на півночі перша кинеться на Ленінград і займе його без труду. Друга німецька армія, з півдня, займе Австрію, розгромить Чехословаччину, злучиться з мадярською армією і через Румунію заатакує Туреччину, щоб опанувати Дарданелі. Вкінці навязавши контакт з Польщею, південна німецька армія залле Україну. На фронті приблизно 3200 км. Гітлер буде розпоряджати 150—200 дивізіями, проти яких Совіти виставлять 350—400 дивізій.

Вислід цього конфлікту вгадати трудно. Одначе треба мати на увазі, що совітські війська вправді числом більші, але щодо якости слабші, зате матеріяльні засоби большевиків богатші від німецьких

Нова книжка. Бібліотека „Діла".

„ЧОРТИЦІ"

БАРБЕ Д'ОРЕВІЛІ.

Архитвір великого письменника.

Пять могутніх картин, з яких кожна залишається так живо в уяві, як безпосередньо взяв їх автор з життя.

Ціна зол. 2·50, з почтовою пересилкою зол 3·—.

НОВИНКИ.

— **Ви справді помиляєтесь,** коли думаєте, що серед повені українських календарів, календар „Криниця" на рік 1937 є тільки звичайним календарним, пересічним явищем. „Криниця" це на стільна мала енциклопедія. Вона послужить Вам як інформатор у ріжних справах. Вона розважить Вас і внесе багато цінного та корисного у Вашу хату. Тому виберіть передовсім великий, ілюстрований календар „Криниця".

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** чергові сходини членів у пятницю дня 9. жовтня в год. 7. вечір. Гість з Болгарії д-р Микола Василів-Кирилів читає реферат п. н. „Санітарна організація та професійне лікарське життя в Болгарії". 2836

— **Поклик до жінок, колишніх членів У. Г. А.** Прохаю жінок, колишніх членів У. Г. А., подати мені свої адреси. Залежить мені на курінних лікарках, командантах сотенних санітетів, санітетках, сестрах-жалібницях у полевих шпиталях, на тих, що працювали в обозах, інтендантурах, військових канцеляріях, сотенних кухнях і т. п. Прохаю теж подати прізвища тих, що полягли або померли від заразливих недуг на фронтах і в запіллі, в Галичині і на Придніпрянщині. — **Ірина Шмігельська-Климкевич,** Львів, вул. Пісковa ч. 38 а, І. пов.

— **З музичного життя.** Музичне Товариство ім. М. Лисенка улаштовує в неділю 11. жовтня в год. 19-ій вечір пісні у виконанні Одарки Бандрівської; при фортепіяні Галя Левицька. Концерт відбудеться у поширеній і відновленій малій салі Т-ва Лисенка. В програмі твори композиторів XIX. і XX. століття.

— **Інґрес нового адміністратора для Лемківщини,** о. д-ра Якова Медвецького відбувся 3. ц. м. в Риманові. У врочистому богослуженні крім тарнівського біскупа ординарія, кс. д-ра Франца Лісовського, брало участь кількадесять тьох пралатів і священників гр.-кат. і римо-кат. обряду. Адміністраційну владу репрезентував львівський віцевоєвода, м-р Тадей Холевський. Крім того були старости зі Сянока, Коросна, Горлиць і Ясла. Військову владу репрезентував плк. Чадек. Явилися теж представники москвофільських організацій зі Львова і Лемківщини. Польські суспільні організації репрезентував гр. Ян Потоцький з Риманова. (ПАТ).

— **Проти комуністичних ексцесів.** На сходинах робітничого т-ва „Сила" у Львові минулої суботи обговорювано відомі події у Стрийщині, Скільщині та Синевідську Вижньому. Після реферату й дискусії принято таку резолюцію: Зорганізоване при т-ві „Сила" українське робітництво Львова, зібране на своїх сходинах, протестує проти нахабства комунарських боївок. Переслає робітництву Стрийщини, Скільщини, Синевідська свій дружній привіт! Прилучується до боротьби з комунарськими затіями. Вкінці ухвалили збірку на допомогу робітництву Стрийщини, Скільщини й Синевідська.

— **Упадок технічних студій.** В часі інавґурації нового академічного року у львівській політехніці ректор проф. др Пошт виголосив промову, в якій ствердив, що на 71 катедр є 16 необсаджених. Це спричинило значне обниження наукових можливостей на деяких виділах. Крім того ректор ствердив, що високі оплати замкнули доступ до технічних студій вбогій молоді, часто дуже здібній. Наслідком того зменшується з року на рік фреквенція студентів, а через те в промислових заведеннях відчувається недостача кваліфікованих технічних сил.

— **Хто такий кс. Мальовани?** У звязку з нашою недавною статейкою п. з. „Ганебна поведінка польського ксьондза" одержуємо від добре поінформованого нашого передплатника таке письмо: Довідавшись з „Діла" про ганебний вчинок кс. Яна (не Франца!) Мальованого, пароха в Конюхах пов. Бережани, неодин читач буде цікавий знати, хто він такий та як це можливе, щоби польський священник побив українського священника. Отже на перше питання знайдеться відповідь перш усього в метрикальних книгах грекокат. парохіяльного уряду в Курянах пов. Бережани, де теперішний кс. Ян, парох у Конюхах, записаний як Іван, а його родичі фігурують як Онуфрей та Олена і були господарями в Підвисоці. Отже родичі та ціла їхня сім'я були грекокатоликами й очевидно українцями а батько Онуфрей Мальований був довгі роки перед війною пресвітером при церкві в Підвисоці. Всі люди в цьому селі знають ще досі „старого Онуфрея", що пізніше, по війні, перенісся до свого, вже спольщеного сина, але свого обряду ще досі не змінив. Знають теж, що син Іван ходив до гімназії в Бережанах, яку ледве пройшов, головно за протекцією кс. Загужинського, бо часто репет

Нині у Великім Театрі віднова регіональної львівської пєси провідника „Веселої Хвилі" ВІКТОРА БУДЗИНСЬКОГО

„НА ЛИЧАКОВІ"

Нова обсада. **Гарні декорації.**

тувся (його плебанія сусідувала з господарством старого Онуфрея). Під впливом кс. Загужинського молодий Іван перейшов на латинський обряд і учителював рік чи два, а в часі війни вступив на латинську теольогію і став кс. Яном. Як перекінчик запалав ненавистю до свого прадідівського обряду і тим дається пояснити його брутальний виступ проти українського священника у школі.

— **Україніка.** Американський журнал Археольогії (American Journal of Archaelogy, Vol. VL. (1936), ч. 2. ст. 228—245) подав працю Олега Кандиби п. н.: „С — спіраль в орнаментах дністро-дунайської неолітичної кераміки". Розвідка багато ілюстрована. — Журнал „Prométhée" (ч. 117, Париж) в хроніці подає багато інформацій с українського життя на еміграції й в УССР.

— **Інавгурація Торговельного Курсу Абітурієнтів.** — У понеділок 5. ц. м. відбулось отворення Однорічного Курсу Абітурієнтів при Торг. Школі Р. Ш. у Львові. Інавгураційний виклад про значіння кооперації для українського народу виголосив б. дир. Денис Коренець.

— **Спекуляції цін у Львові.** Останніми днями можна було завважити нічим неоправдану звижку цін деяких артикулів першої потреби. Львівський воєвода зажадав від президії міста і від старостів, щоб вони устійнювали по змозі ціни в порозумінні з продуцентами і консументами. Якщо таке порозуміння булоб неможливе, тоді будуть устійнювати ціни з уряду. Ці заряджения повинні припинити всякі спекуляції на львівськім ринку.

— **Страйки.** Робітники, занятї при регуляції Прута в Коломийщині, застрайкували, домагаючись підвишки плат на 50 с. денно. Участь у страйку бере 80 осіб. — У звязку зі страйком візників, що довозили дерево для тартаку братів Гредлів у Демні біля Сколього, дирекція цього тартаку виповіла 1000 робітникам працю, бо з причини страйку не стало дерева.

— **Антисемітизм у Стрийщині.** В Розгірчі вибив хтось в одного селянина, що купував у жида всі вікна. — В Ямельниці пов. Стрий невідомі люди підпалили кілька фір сіна на шкоду Авраама Рота. — В Оленковатім побив хтось кількох селян, які працювали при витинанні дерев у купця Лейзора Васербаха. На постерунку поліції вибили невідомі люди вікна. Поліція арештувала кількинадцять осіб. Шиби до вікон вставили на кошт громади.

— **Поліція застрілила чоловіка.** В селі Пристані пов. Жовква два стежні поліцаї з Бутиң надибали вечором чоловіка, що мав під курткою втятий кріс. На вид поліції він почав утікати. Зі сторони поліції впали два стріли, що положили його трупом. Показалося, що вбитим був 23-літній Михайло Ковальський, якого поліція глядала за вбивство. Крім кріса знайшли при ньому револьвер з набоями. Так повідомлено телєфонічно слідчий уряд у Львові.

— **Велика пожежа** була 4. ц. м. в Уражі пов. Дрогобич. Вогонь вибух у загороді Івана Щербана і знищив 20 мешкальних домів з господарськими будинками. Згоріли цьогорічні збори, живий та мертвий інвентар. Шкода сягає кількадесятьох тисяч зол. До вгашення пожежі, що при сильному вітрі могла приняти ще більші розміри, причинилися пожежні сторожі з Бориславa, Дрогобича, Підбужа і Самбора.

— **Львівська хроніка.** Арештовано якогось К. Лазарського з мостиського повіту, що збирав між українцями якісь гроші, не маючи ніякої легітимації, що управнювалаб його до збірки. — В театрі „Жолнержа" помер нагло 48-літній Станислав Пшибиловський. Лікар ствердив удар серця. — До канцелярії Грунвальдської бурси при вул. Собінського добулися вломники і розбивши залізну касу, вкрали 500 зол. — На інж. М. Новосада напало вечором на горішньому Личакові кількох батярів і порізали його ножами. Раненим занялося рятункове поготівля.

— **Допомога збіжем.** Управа кооперативи „Відродження" в Лянцку Шляхотському пов. Товмач придїлила 10 тисяч кг. збіжа для мешканців цієї місцевости, що потерпіли від граду.

— **Старша донька марш. Пілсудського,** Ванда, що скінчила ц. р. гімназію, записалася до вищої рільничої школи, щоб студіювати агрономію. Молодша її сестра вчиться ще в гімназії.

— **Краєва хроніка.** В Росохачі пов. Чортків 22-літній Василь Мацишин, переконавшись, що його жінка Федора зраджує його з вітчимом Андрієм Гурою, убив обоє сокирою й зголосився добровільно на поліції в Улашківцях. — В Снятині міський стражник Филип Чікер переводячи контролю у звязку з покутним убоєм безрог, знайшов убиту штуку, що належала до Лончинських Колп стражник хотів забрати вбиту штуку, родина Лончинських побила його тяжко, порізала свиню і мясо забрала. — В Таврові пов. Бережани невідомі винуватці вбили Олексу Загробельного, а його брата Антона небезпечно поранили сокирою і покололи багнетом. — Брати Барляки з Волі Заріцької пов. Ніско зловили на своїм полі Яна Цирана, що крав бараболю і пробили його вилами на смерть.

— **Летунська катастрофа.** Біля села Безміхової Вижної пов. Ліско ударилися на висоті 300 метрів два шириаки і впали на землю. Оба пільоти, 48-літній Казимир Сукенник з Торуня і 21-літній Евген Моравський з Долини погибли на місці.

— **Грім підчас стужі.** Над сєдлецьким повітом перейшла буря з громами. Підчас бурі 14-літній пастух Генрик Хцяк, що пас корови під селом Чоломиї, сховався під дерево. Якраз у це дерево вдарив грім і вбив хлопця на місці.

— **Інжиніри українці в Чехословаччині.** Тако українських інжинірів у Чехословаччині має 137 членів, з того 71 наддніпрянців, 49 галичан і 17 уроженців інших земель. Тільки 9 осіб покінчило ще перед світовою війною давні російські та австрогуторські технічні школи. Решта це абсольвенти повоєнних шкіл, а то чеських 87 осіб та Української Господарської Академії в Подебрадах 60 осіб. Щодо родинного стану, то переважають вільні, вдівці та розведені (74 особи), одружених є 63. Щодо правного положення членів, то найчисельніша група — це емігранти, а саме емігранти, які живуть на Нансеніяський паспорт 63 особи та які живуть на дозвіл без паспу — 22 особи, разом ненатуралізованих емігрантів 85 осіб. Громадян ЧСР є 39 осіб, а громадян інших держав 13 осіб.

— **Український хор на Далекому Сході.** В останніх днях вересня вернувся з далекого Сходу до Киева український жіночий хор під управою Верховинця. Хор виступав у Благовіщенську, Куйбишові (Самарі), Хабаровську, Комсомольську, Усурі, Александровську і Владивостоку, улаштовуючи концерти для вояків далекосхідної армії та фльоти. До репертуару належали пісні й танки російські, українські, білоруські, жидівські і татарські.

— **Підземна залізниця з Берліна до Констанци.** Румунська преса займається берлінським проектом будови підземної залізниці, що йшла би з Берліна на Відень, Будапешт і Букарешт до Констанци. Кошти будови обчислені на мілїяр зол. Плян будови такої залізниці виладило товариство міжнародньої залізничої комунікації. Товариство увійшло вже в порозуміння з деякими державами, що заінтересовані тією будовою.

— **Запашні фільми.** В Льондоні відкрито виставу міжнародніх винаходів. Між ріжними цікавими експонатами, справжнім чудом новочасної техніки, загальну увагу звертає нова апаратура звукової фільми. Після фільми звукової, кольорової і пластичної проходить тепер запашна фільма. Винахідник нової фільмової апаратури заявляє, що його машина може синхронізувати всякої всякого роду і всякої сили з образами, що показуються на екрані. Коли напр. на фільмовій сцені видко китицю рож, то публика, зібрана в кіні, може завдяки цій новочасній машині розкошувати сильними рожаними пахощами. З дамського будуару на екрані будуть віяти на публіку пахощі вибагливих перфум і т. п. Отже тішмося, що незабаром будемо ходити на запашні фільми.

ПОХІД „ГОЛОДНИХ" НА ЛЬОНДОН.

Льондон, 6. 10. ПАТ. 400 безробітних зачало „голодний" похід з Гаєсгова до Льондону — 600 км.

НЕМА АБІСИНСЬКОГО УРЯДУ В ГОРЕ.

Льондон, 6. 10. ПАТ. Офіційно повідомляють, що Рас Імру, що проводив абісинським урядом у Горе, покинув місто з невеличким відділом негайно по відїзді англійського консула Ірскіна. Расові Імру позволили поселитись в Уганді.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

Дописи.

ТЕРНОПІЛЬ.

Концерт п-і М. Сабат-Свірської. Заходом Т. О. М. у Тернополі відбувся концерт п. М. Сабат-Свірської в салі „Української Бесіди" в дні 4. жовтня. Українська публика мала вперше нагоду почути симпатичний голос п. М. Сабат-Свірської при форт. супроводі д-ра Н. Нижанківського.

Сокільське свято в Тернополі відбулося 4 жовтня. По довгих роках непорозуміню і конфліктів у тернопільському „Соколі" настав нарешті так давно побажаний порядок і почалась організаційна праця. В салі „Міщанського Братства" побачили присутні, до чого може сокільська організація і що вона дає одиниці і громадянству. Молодь обох полів у числі сімдесять виказала свою фізичну справність, яка стане запорукою дальших успіхів у розвитку фіз. культури. Сумно тільки, що зацікавлення старшого громадянства таке мале, що батьки й матері так мало цікавляться здоровлям своїх дітей. Повне признання належиться організаторові цього свята і провідникам вправляючих гуртів. Одне тільки побажання: щоб гасло „Все вперед — всі враз" просвічувало і членам і керманичам і щоб терти між українськими товариствами минулись та щоби всі враз прямували до підмесення українського спорту і розвою фіз. культури на терені цілого тернопільського повіту.

Театр ім. Тобілевича в Тернополі. Від дня 7. жовтня зачинає низку вистав у Тернополі театр ім. Тобілевича, що гратиме в салі „Міщанського Братства". Як перша вистава йде оперетка „Лев з Абісинії".

КАЛЄНДАР РІК 1937

КРИНИЦЯ

ЦІЛОРІЧНА НАСТІЛЬНА МАЛА ЕНЦИКЛЬОПЕДІЯ.

Окрім всяких цікавих та актуальних статтей найдете там великий відділ правної поради.

— Що каже закон про виселювання мешканців з прикордонних повітів.
— Як виєднати податкові полекші по стихійних нещастях (град, повінь, посуха, саранча).
— Як дістати пашпорт на виїзд за кордон.
— Кілько грошей можна взяти з собою за границю.
— Як старатися про відписання або розложення на сплати судових коштів.
— Як доходити відшкодування за шкоди, спричинені військом у часі маневрів.
— Які тягарі буде мати населення підчас війни.
— Закони, які необхідно кожному знати.
— Таблиця обчислювання відсотків.
Календар вагітности в домашніх звірят.
Нові виховні методи. — Медицина і громадянство. — Лікарські поради. — Практичні поради. — Кухня. — Харчеві буджети. — Тижневий спис страв ощадної господині. — Сучасна косметика. — Жіноча частина.
Наше місто і містечко.
Найновіший огляд промислу і торговлі.
Матеріяли для пізнання краю і чужини.
Гарні, цікаві ілюстрації

Коштує тільки зол. 1.50 — порто 30 сот.

Дістати можна у всіх книгарнях та у Видавн. „Діло" — Львів, Ринок 10/11.

СТАНИСЛАВІВ.

Концерт М. Дуди. Мин. суботи дав у салі „Сокола" один концерт М. Дуда. На програму вложились пісні наших композиторів та арії з опер. Не беремося критикувати п. М. Дуди — це вже нехай роблять фахівці. Та всеж таки видно було, що п. М. Дуді добра школа не пошкодила6, а навпаки — вона конечна. Публики було до... 80 осіб, яка приняла концертанта дуже прихильно. При фортепіяні др Н. Нижанківський.

Академічні вечорі. Мин. неділі відбувся у нас черговий в ячит, а саме проф. д-ра Глинки, на тему: Родина і держава. На відчиті було мало-що понад тридцять осіб. Деж решта нашої інтеліґенції, деж ті, що мають претенсії до передових становищ у громадянстві, деж студентська молодь? Сумний образ!

Гостина „Заграви". Мин. четверга і пятницї виставила у нас „Заграва" драму з часів Нерона „Камо грядеши?" Читачі „Діла" знають уже ту драму з реценвії з премієри у Коломиї. Від себе додамо, що в „Камо грядеши?" дійсно не можна дошукуватися драматичних рис; е це лише окремі картини, змонтовані реж. Блавацьким по мистецьки. Служити можуть вони до ілюстрацій повістей. З великим признанням треба висловитися про театр „Заграва", який відважується на такі великі кошти, щоб лиш дати публиці якнайвірніший образ тих часів, в яких акція розіграється. Строї в „Камо грядеши?" прекрасні; подумані до подробиць. Декорації кисти Боровика захоплювали глядачів і зайвий раз доказали, що Боровик — це наш найкращий сценічний декоратор. З виконавців ролі кладемо на перший план Блавацького (Петроній), який зрештою похвали не потребує. Побіч Блавацького незабутню креацію створив Рудакевич (Хільо Хільонід), величезний талант. Боровик у ролі Нерона був теж знаменитий, вражала тільки дикція, якої артист від літ не вспів поправити. Куриво (Вінніцій), на нашу думку, в першій частині трохи за штивний, у другій значно ліпший. Блавацька (Лігія) дала дуже милий і симпатичний тип. Левицька (Попея) захоплювала своїми незвичайними вальорами. Прегарний, надземський тип створив Неделко (Апостол Петро), що своєю характеризацією і мовою переносив нас у країну правди та справедливости. Решта акторів старалася достроїтися до загалу, так що цілість вийшла прекрасно. Повна саля в обох днях і на пополудневі вигороджувала виконавців гарячими оплесками. До публики маємо одне прохання: Виходіть скоріше з дому, а в театрі слухайте дзвінків і вже по другому займайте місця! **Б. Л.**

—o—

Спорт.

ПРОСТЕЙОВ — РУСЬ 5:2 (2:2).

Сьогодні подаємо докладне звідомлення із неділь них змагань Руси, яка виступила цим разом із новим грачем Романом на середині нападу. Склад Руси був такий: Бокшай, Радик, Товт; Іванчо, Куруц, Бендас; Суковський, Кривж II, Роман, Бідман і Кобаяр. Русь грала багато краще, як на попередніх змаганнях зі Славією. Зокрема дуже гарно грав напад. Добре теж грала оборона, одначе в другій половині Товт мусів грати ще й за розбитого Радика. Бокшай, як завжди, на місці. Зате найслабшою частиною була поміч. Гра велася весь час у гострому темпі. З початку отверта гра, відтак легка перевага Простейова, який добуває у 20 і 26. хв. ворота зі стрілів Мелька. Русь не заломлюється, тільки всіми силами натискає і вирівнює зі стрілів Суковського (допомогли натиск і стріл Бідмана) і Бідмана (з подання Романа). В другій половині Простейов використав ослаблення Руси (розбиття Радика), яка обмежується виключно до оборони, й здобуває в 5., 32. і 34. хв. ворота. Русь намагається конче поліпшити виспід, але це їй не вдається. Суддював п. Мацке, що в деяких ситуаціях дошкульно скривдив господарів.

ПОДІЛЛЯ — ЛЕГІОН.

В найближчу неділю гратиме І. дружина тернопільського „Поділля" треті змагання за мистецтво А-класи, в саме з Легіоном. Цим разом наша одинадцятка повинна вирішити їх конче у свою користь.

ЗАКОРДОННИЙ СПОРТ.

МИСТЕЦТВА ВІДЕНСЬКОЇ ЛІГИ. Вієнна — Гакоах 6:0. Аямра — Рапід 0:0, Ф. К. Він — Аустрія 2:0. Ф. А. К. — Спортклюб 5:0 Вакер — Пост С. К. 1:0, Фавоританер А. К. — Лібертас 4:2.

Вієнна здобула нагороду за найчеснішу гру.

БУКАРЕШТ. Мадярщина — Румунія 2:1. Були це перші міжнародні змагання по довгих роках антантової війни. Глядачів більше як 40.000.

АНГЛІЯ. В мистецтвах першої Ліги зазуль Портсмет. Дербі Каунті і Сток Сіті рівною скількістю точок 11. Портсмет має кращий відношення воріт. Останнє місце займає Лідс Юнайтед, передостаннє Вестгромвіч Альбіон.

АНГЛІЯ — МАДЯРЩИНА. Сенсаційні змагання з презентацій відбудуться 2. грудня в Льондоні.

—o—

ВІДГУКИ ДНЯ.

Атракція.

На засіданні якогось комітету виринає думка: „А можеб так якусь атракцію?! Нині публика тяжка і нелегко її притягнути на імпрезу!" Всі члени комітету годяться і ухвалюють атракцію. „Осінь".

Після того розходяться в свояси і кожний оповідає. Один:

— Нині ми ухвалили одну дуже цікаву річ. Уяви собі: має бути...

На хвилю замовкується, бо атракція не була обговорена, але це тільки на хвилю. Ми на загал народ творчий, з фантазією і потрафимо з воздуха ловити.

— ...уяви собі: має бути представлена осінь. Шум вітру переходить у жалібний зойк, далеко чути гомін вечірніх дзвонів, пожовкле листя паде на землю, шелестить, на сцену виходить жінка в жовтій шаті з розпущеним волосям і під акомпаніямент фортепіяну деклямує вірш Лепкого.

Другий:

— Ми нині вирішили дати якусь атракцію. Уяви собі: По салі перейде персоніфікація осени. Молодиця, знаєш така в цвітистій густі, в фотах, з кошиком повним овочів, а з нею двоє малих дітей з книжками. Здалека буде чути шкільний дзвінок, що скликує дітей і скрип воза, що ніби везе щось із поля. Потім на сцену вийде темна постать і відрецитує вірш Олеся.

Третій:

— Імпреза цікаво заповідається. Має бути скеч п. з. „Осінь"...

— А хто написав?

— Ну... Ще ніхто, але це дрібниця. Хтось уже це зробить. Уявляю собі так: Попівство, городець, на кльомбах айстри і ще якісь осінні квіти, на деревах пожовкле листя. По городці ходить стара панна в стародавнім темнім одязі і співає... Наприклад... О! „Піду я в той садочок, де мій милий ходив"... Такий настроєний кавалок. Вечеріє. Десь горою летять журавлі, дикі гуси. Панна згадує молоді літа...

„Любив мене мамцю, любив мене,
Не рік не два зводив мене..."

Схиляється на фірточку і плаче. Робиться темно. Завіса. Думаю — буде дуже гарно.

Після того по місті ходять три ріжні версії про атракцію. Що вони ріжні це для реклями не шкодить, навпаки навіть помагає, бо люди сперечаються переконують себе і врешті закладаються хто має слушність. А щоби знати напевно — вибираються всі на імпрезу.

За той час комітет полагоджує багато ріжних справ, а про атракцію ні словом не згадує.

Аж день, два перед імпрезою хтось вирвається:

— Добре, мої панове, а що з атракцією?

— Як „що"? — дивується голова комітету. — Має бути. Миж давно ухвалили. Пане секретар, прошу відчитати те місце з протоколу!

— А хто цим займається?

Тоді голова задумується.

— Справді... Хто цим займається?! Пане секретар, хто цим займається?

— Поки-що ніхто, пане голово.

— Справді, покищо ніхто.

— Якжеж так, мої панове! Адже була ухвала!...

І тепер починається:

— Займіться ви!

— Я? А чому не ви?!

— Можеб пан Ікс...

— Можеб Ипсильон...

Врешті вбирають у шори якогось Зета і він зризигновано заявляє:

— Добре, прошу панів, я буду робити що зможу, але за такий короткий час властиво нічого зробити не можна.

— Дурниця, пане товаришу — каже пан голова. — Щоби тільки було, бо скомпромітуємось. А ви, я знаю, ге-ге-ге! — І клепає його по рамени.

Приходить імпреза...

На сцені, що представляє гори в зимі (інших декорацій не було під рукою!) являється сем член комітету і деклямує з Шашкевича: „Бувало весною, як ліс розіється і дрібними птичок гукне голосами".

Ситуація врятована, атракція була, публика дописала.

Це останне найважніше.

Галактіон Чіпка.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ШЛЯХОМ ДО ВІДБУДОВИ. Одноднівка видана з нагоди 35-літнього ювілею читальні „Просвіти" в Рошнові. Рошнів 1936. Стор. 16, вел. 8°.

ПРОГРАМА ВИКЛАДІВ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У ПРАЗІ в зимовім півроці 1936-37. Прага 1936. Стор. 12 + 12, вел. 8°.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом В. Блавацького.

Галич: „Камо грядеши?"
7. X. Вініцій і Лігія.
8. X. Смерть Нерона.
Калуш: „Камо грядеши?"
9. X. Вініцій і Лігія".
10. X. Смерть Нерона.
Крехович:
11. X. Голгота.
Долина: „Камо грядеши?
12. X. Вініцій і Лігія.
13. 10. Смерть Нерона.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

Тернопіль:
7. X. Лев з Абісинії.
8. Ц. Муж двох жінох.
9. X. Інваліди.
10. X. Вій.
11. X. Циганський барон.
З Тернополя їде театр до Збаража.

Великий Театр:

Середа, 7. X. год. 8. веч. „На Личакові".
Четвер, 8. X. год. 8. веч. „На Личакові".
Пятниця, 9. X. год. 8. веч. „На Личакові".
Субота, 10. X. год. 8. веч. Премієра „Модні спазми", комедія Войт. Богуславського.
Неділя, 11. X. год. 3.30 попол. „Пані президентова; год. 8. веч. „На Личакові".

Кіна.

АПОЛЬО: „Болько й Долько" з Ад. Вашою.
АТЛЯНТИК: „Відень шаліє".
ВАНДА: „Жінки в його житті", Жінка з оголошення".
ГРАЖИНА: „Рітмайстер фон Верфен".
КАСИНО: „Маєрлінг".
КОПЕРНИК: „Нинішні часи" з Чарлі Чаплінон.
МАРУСЕНЬКА: „Малий бунтар" з Шерлі Темпль.
МЕТРО: „Кохаю всі жінки" з Іваном Кентрою.
МІРАЖ: „Бурлака з над Волги".
МУЗА: „Серця зі сталі".
ПАКС: „Генералова дочка" та коліровий додаток.
ПАЛЯС: „Ядзя" зі Сьосарською.
ПАН: „Ян Гвардовський".
РАЙ: „Недокінчена симфонія" з Мартою Егерт.
СВІТ: „Чорна перла".
СТИЛЬЄВЕ: „Люди у тунелі" і ревія.
ТОН: „Пат і Патахон, як нині".
УТІХА: „Небесні птахи" і ревія.
ХИМЕРА: „Гавайська цвітка".

Гарні й дешеві книжки

Видавничої Спілки „Діло"

		ціна		почтова пересилка
Валерія О'Коннор Вілінська: **Лисенки й Старицькі**		1.—	зол.	—
Софія Яблонська: **З країни риму та опію**		2.50	„	0.50
Д-р Василь Маковський: **Гмінд**		2.00	„	2.50
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.**		2.80	„	0.50
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**		1.90	„	0.30
Евген Чикаленко: **Спогади Частина I. II. III.**		4.50	„	0.50
Окрема частина по зол 1.50				
Ірина Вільде: **Химерне серце**		1.50	„	0.30
Василь Софронів: **Липнева отрута**		1.40	„	0.30
Ст. Левинський: **З японського дому**		1.50	„	0.30
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**		1.50	„	0.30
Е. Бронте: **Буреверхи,** переклав М. Рудницький		0.90	„	(вичерпане)
Проспер Меріме: **Блакитна кімната та інші оповідання,** переклав Василь Софронів		1.50	„	0.25 0.30
Альфонс Доде: **Маціцький,** із французької мови переклав М. Рудницький		1.00	„	0.30
Володимир Островський: **Сміх землі**		0.80	„	0.15
Микола Матіяш Мельник: **Крізь дим і згар**		0.50	„	0.15
Гордій Брасюк: **Безпутні**		0.50	„	0.15
Михайло Возняк: **Шевченко і книжка Рєлініа**		0.80	„	0.15
Михайло Возняк: **Белей і Конинський**		0.50	„	0.15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**		0.80	„	0.15

Дістати можна у Видавничій Спілці **„Діло", Львів, Ринок 10** та у всіх книгарнях.

СУКНІ КАССАКИ найновіші моделі поручає відома з дешевости у великім виборі ф-на МІНЦЕР КОПЕРНИКА 17 Увага на число дому 2891 4-20

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Канарійські острови".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 7. жовтня 1936.

Відень (506,8) 17.10 Зучасна австр. музика, 19.35 Концерт, Братислава (293,8) 17.40 Словацькі нар. пісні, 18.15 Мадярські пісні, Прага (470,2) 20.15 Концерт, Париж (1648) 12.00 Симф. музика, 21.00 Сонати. Білгород (437,3) 19.50 Пісні, 20.15 Дитячий хор, Берлін (356,7) 15.15 Легка музика, 20.45 Орк. концерт, Кенігсвустергавзен (1571) 11.00 Музика, 17.50 Скр. форт., 20.10 „Бедьманто" оп. ресіталь Джано Сінімберґі, 20.45 Кантата Баха, Мінхен (405,4) 16.30 Орк. конц., 22.30 Соната на скр. і форт. К. Шефера, Будапешт, (549,5) 12.05 Цит. музика, 17.30 Симфон. музика, 19.15 Спів, 20.20 Музика 6-ох пір року, 22.15 Форт., Мілано (368,6) 17.15 Камер. концерт, спів, форт., 20.40 „Кімната" радіосценка з муз., 21.05 Орк. концерт, Рим (420,8) 13.10 Легка музика, 21.15 Орк. концерт.

Четвер, 8. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.25 Оп. арії, Серцях сварки, 19.20 Радість і смутки автомобіліста, муз. анд. Грубого, 21.10 „Прометей в оковах" драма Айсхільоса, 22.20 Спів, Бавантом, сопран, Прага (470,2) 17.15 Сп. ресіталь, 19.25 Новини танк. музики, 20.05 Хор, 22.15 Легка музика, Париж (1648) 14.00 Легка музика. 18.00 Театр Уяви, 21.00 Солісти, Гитіно спів, Білгород (437,3) 13.15 Нар. пісні 20.00 Сп. ресіталь. 20.30 Вечір гумору, Берлін (3567) 8.20 Музика, 10.00 Нар. пісеньки, 14.15 Нар. музика, 17.30 Пісні й поезії, Кенігсвустергавзен (1571) 16.00 Музика, 20.10 Пастор. симфонія ч. 6-а Бетовена, Мінхен (405,4) 10.00, 11.00 Нар пісеньки, 20.10 Легка міжк. музика, Будапешт (549,5) 12.05 Салон. музика, 15.30 Сп. ресіталь, 18.00 Форт. ресіталь, 21.30 Цит. музика, 22.20 Форт. тріо, Мілано (368,6) 11.50 Полудньова музика, 17.15 Вок. концерт, 19.00 Легка музика, Рим (420,8) 13.10 Орк музика, 20.45 „Ля фіяна" оп. Респіґія.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 7. жовтня 1936.

6.30 Ранішня зар., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Анд. для шкіл, 11.30 Для мол. дітей: „Гутірка про воду", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орк. мандоліністів, 12.40 Що робити з пізніми ростинами, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Розр. музика з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклам. концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.45 Техн. скринька, 15.55 Легка музика з гр. пл., 16.10 Муз. загадки, анд. для ст. дітей, 16.30, 17.15 Концерт орх., Лучай бас, 17.00 Споменні мрії про військо, 17.50 Першим вл. трапляєм на кр. виставу 1894 р., гутірка Ст. Василевського, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Муз. мініятури, 18.40 Не збивайте мист. тиску дітей, 18.50 Що дає хліборобові професійна організація, 19.00 „Опівня" вибір із пов. Войсенгофа „Життя й думки Жигм. Подфілінського". 19.20 Українська пісня, концерт у виконанні Василя Гисяка, хорів Котка й „Сурми" з гр. пл. у супр. фортепіяну, 20.00 Театр Уяви: „Покарана" драма Анд. Рибіцького, 20.30 Музика з гр. пл., 20.35 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Як ми побудували нашу школу, 21.00 Шопенівський концерт, 21.30 Концерт камер. орх., 22.15 Камер. концерт, 23.00 „Під знаком ташку", гр. пл.

Четвер, 8. жовтня 1936.

6.30 Ранішня зар., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Анд. для шкіл, 11.30 Муз. поранок для сер. шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Легка музика, 12.40 З чого і як приготовити квашення, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Музика з гр. пл., 16.30 Гокус-покус: Вкладаю руку в вогонь, анд. для ст. дітей, 16.35, 17.15 Концерт орх., пісеньки, 17.00 Положення працюючої жінки, 17.50 Новий том творів І. Підсудського, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 о. Ант. Гничівський в Альбіговій, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Дзвін із Лямартену" Ю. Майснера, 19.00 Сп. ресіталь Е. Бендера в супр. форт., 19.50 Вердієві мельодії в вик. камер. орх., 20.30 З мандрівок по провінції: Броди, 20.45 Вечір. денник, 20.55 Пропова з нагоди тижня будови школи, 21.00 Концерт симф. орх., 21.45 Легка музика, 22.20 Кл. Дебісі в гр. пл., 23.00 Танц. музика з гр. пл.

Радіокутик.

МОНГОЛЬСЬКА НАРОДНЯ МУЗИКА.

Підчас побуту у Монголії шведський письменник Гаслунд, дістав від шведського радіевого т-ва новочасний апарат для нагрівання кружків, який дозволить йому награти ряд музичних творів і народніх монгольських пісень.

ОРХЕСТРА ЦИГАНСЬКИХ ДІТЕЙ.

У мадярському радіо є популярною орхестра „Райко", що складається з циганських дітей в віці від 9 до 16 років. Виступи цієї орхестри мають великий успіх.

ТЕЛЕВІЗІЯ НА ПАРТІЙНИХ СВЯТАХ НІМЕЧЧИНИ.

Німецька телевізійна програма надавала образи безпосередньо з партійних свят у Нюрнбергу. Спеціяльний літак перегонив телевізійні знимки до Берліна, де їх у дуже короткому часі приготовлювали до телевізійної надачі. Все йшло радіевими техніками, завдяки чому німецьке радіо осягнуло повну самодільність. Звукові і образові авдиції нужна було надавати незалежно від фільмових тижневих переглядів.

Німецькі поступи в ділянці телевізії збуджують подив в Італії. У своїх працях, провадженних над телевізією, Італія опирається на висліди німецьких дослідів.

ТЕЛЕВІЗІЙНІ „ЗІРКИ".

Всі справи, звязані з телевізією збуджують в Англії так велике зацікавлення. Напр., коли теперішня телевізійна співачка Гейнда зі шпиталю, де піддалася операції слізної кишки, то при виході чекали на неї 40 фотографів і 3 фільмові оператори.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.78—89.35, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долярки кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 279.82 — 278.10. Франки фр. 24.81 — 23.67, Франки швайцарські 122.60—121.80, Фунти анґл. 26.28 — 26.12, Гульд. данн. 100.20 — 99.80, Корони данські 117.29—116.45, Корони норв. 131.85—133.90, Корш. 135.43 — 134.45, Марки фінл. 11.59—11.30, Марки нім. 133 — 133, Шіл. австр. 99—98, Марки нім срібні 149—144

Акції.

Банк Польський 105, 104. Цукор Ніледев 43, Цукор 29, Вуголь 15.50, Мільнов 13.75, Норблін 61, Островець 30.57, Стараховичі 35.50, 35, 35.25.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 63, серії 76.50, 2. ем. 63.75, серії 77.50, 5 конв. 51.50 6 дол. 70, 4 прен. дол. 47.25, 47, 47.50, 7 стаб. 48,

Заставні листи.

3 прц. Л. З. Б. Г. 48—50, 4 прц. Л. З. Бк Г. 39—41. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 41—44, 4 прц. ТКЗ. 38.50—40, 4 і пів прц. ГТКЗ. 40.50 — 43, 4 і пів прц. БК. 62.50—65, 4 прц. БГК. 61.50—65.

Долярівка 45.50—48, 3 інвест. 1. ем. 62—64, 2. ем. 63—65.

Збіжжя.

Ціни льоко Львів	від	до
Пшениця одн.		23.50—24.00
Пшениця зб.		22.75—23.25
Жито І		16.75—17.00
Жито ІІ		16.50—16.75
Ячмінь на живо		18.50—18.75
Ячмінь паст.		17.75—18.00
Овес І не задошений		14.25—14.50
Овес І в легко задощ.		13.75—14.00
Овес ІІ не задощ.		13.75—14.00
Овес ІІ в легко зад.		13.00—13.25
Гречка на живо		19.75—20.00
Гречка паст.		17.25—17.50
Висівки пш. середні		9.50—10.50
Висівки пш. мілкі		11.25—13.50

Інші курси без змін.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 6. X. 1936.

		Льоко ст. заладов.	
Пшениця зб. 750 гр/л.		22.25—22.75	вод.
Жито зб. 694	„	15.50—16.00	„
Ячмінь пат. 621	„	17.25—17.85	„
Овес не зад. 456	„	14.00—14.25	„
Овес л. зад. 444	„	13.75—14.00	„
Гречка		17.50—18.00	„
Кукурудза жовта		13.50—13.60	„
Кукурудза червона		15.00—15.50	„
Вика темна		16.00—16.50	„
Вика сіра		15.50—16.00	„
Сім'я коноп.		27.00	„
Сім'я соняшникове		26.00—26.50	„
Просо зб.		13.00—12.25	„

Пшениця подорожіла на 10—15 сот., жито на 25 сот., ячмінь також на 25 сот. Овес і кукурудза також на 10—15 сот. дорожчі. Тенденція звишкова. Подаж незначна.

Вже вийшов і продається
КАЛЕНДАР
„Сільський Господар"
НА РІК 1937.
ЦІНА 1.50 ЗОЛ.

Хто закупить за готівку 5 примірників, дістане ще ОДИН ДАРОМ і не платить пересилки. Пересилка одного примірника 25 сот., 2—4 прим. 50 сот. — Продають усі українські книгарні, Філії „Сільського Господаря", Районові Молочарні, Повітові Союзи Кооператив та більші кооперативні осередки.

ГОЛОВНА ВИСИЛКА: „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР", ЛЬВІВ, РИНОК 10.

Календар „Сільський Господар" має дуже багато добрих і цінних порад для господарів і господинь. Складені ці поради в господарській частині календаря, що є поділена на 17 окремих відділів. Ці відділи разом мають 75 статтей і 35 авторів. — Крім того, для тих господарів, що хотять глибше і докладніше запізнатися з будь-якою ділянкою господарства — в кінці кожного відділу є подані поради, де і як за тим мають глядіти.

Календар має чимало світлин, бо аж 50 і всі вони є з життя і праці ваших господарів і господинь та їх дітей, або пояснюють зміст поодиноких статтей.

ЗАМОВЛЯЙТЕ! КУПУЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 6. жовтня ц. р. кооперативним платив за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. і без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з боч. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.14 „
1 п. вець	3.50 „

Тенденція на масло, молоко та на яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 6. X. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвір птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчанського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без острїг, тойно від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята І. кл. біло и жовтоніжки щонно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щонно від 1.80 кг. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не принимається.

ОПОВІСТКИ.

На Український Город зложив Дмитро Угрин з Обертина зол. 5.— і ключе: Вп. нотара Вол. Рудницького, о. кан. Дмитра Грабця, д-ра Кибюка — всіх з Обертина, Романа Погорецького, вет. лік. в Миїхові Любартівським, Волод. Савстуна, пов. вет. лік. в Завердю, Петра Гутшкевича, вет. лік. в Заболотові, Вел. о. Вас. Малковича в Чортівці, всіх на довільну квоту.

КУПНО - ПРОДАЖА

НАШЕ МЕШКАННЯ — наша приємність. Фіранки, декорації кімнат за безцінь. Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 5—7

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АДВОКАТСЬКИЙ аплікант із правом заступства, совісний, потрібний до канцелярії на провінції. Оферти з поданням умов слати до Адміністрації „Діла" під „Адвокат". 2835 1—3

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

МАҐІСТЕР прав шукає місця на практику в адвоката. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Солідний". 2838 1-2

НАУКА

ТОРГОВЕЛЬНИЙ ЛІЦЕЙ, Львів, пл. Стрілецька 8, уладжує вечірній 5-місячний Кооперативний Курс (Кооперативність, Книговодство, Кореспонденція, Стенографія, Машина). Вписи від 10—12 і від 5—7. 2837 1—3

МЕШКАННЯ

ПОТОЦЬКОГО 49 чотири повнокомфортові кімнати, центральне огрівання, з ... зорієнтоване, зараз до винайму. 2840 1—1

РІЖНІ

ПЕРЕРІБКИ КОВДЕР 2.50 у ДУБСА, Сикстуська 6. 2718 8—10

ВИБАГЛИВІ парасольки, парасолі поручає Новочасна виробня „Лон" Шайнохи 2. Репарації, покриття дешево. 2824 1-3

ОГОЛОШЕННЯ.

ФУТРА до міста і подорожі, по останніх зразках моди виконує першорядно по конкуренційно низьких цінах АНДРІЯ КУЗЬМІНСЬКИЙ 2615 Львів, Пекарська 31. 13-3

Фортепіяни, піяніна
першорядних марок нові й оказійні.
Догідні кредитові умовини
Новацький
Львів, Пілсудського 17.
2620 6-38 Тел. 235-21.

(НЕ ФАРБА)
привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ
первісний **колір**

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозиковіч. — Львів, Домініканська 4. 2634 26-60

Великий вибір жирандолів
та жирівок по найнижчих цінах
у фірмі ЕЛЕКТРОМАТ Сикстуська 30.
2821 1-3

Спеціяліст корсетів
ГЕРМАН ПІСЕН
повідомляє, що з причини реконструкції льокалю при вул. Ягайлонській 4 переніся до
Пасажу Міколяша
На цей час поручає найновіші креації корсетів і стаників по значно зниженій цінах. 2831

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 226 (14.475). Львів, четвер 8. жовтня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Експльоатація Совітської України

(РО) Поміщена у „Правді" телеґрама, підписана Косіором, Постишевим і Любченком стверджує, що совхози України передали державі 1½ разів більше збіжа ніж минулого року. „Правда" добачує у тому перевагу ідеї колхозів та національної політики Сталіна, та заперечує „фашистівські сплетні", що голод і заворушення в У. С. С. Р.

Дальша девалюація у Злучених Державах не виключена.

ВАШИНГТОН, 7. 10. ПАТ. На пресовій конференції запитали журналісти през. Рузвелта, чи американський уряд не зрезигнував би з повновласти на девалюацію доляра на дальших 10 проц., якщо фунт буде стабілізований у висліді договору трьох держав. Президент відповів, що уряд мусить затримати повновласти, щоб мати змогу зареаґувати на несподівану деструктивну акцію закордону.

ПЕРЕД ІТАЛЬЯНО-НІМЕЦЬКИМИ ФІНАНСОВИМИ ПЕРЕГОВОРАМИ.

ПАРИЖ, 7. 10. ПАТ. „Ле Матен"" повідомляє з Риму, що гр. Чіяно виїде на днях до Берліна, щоб обговорити з німецькими міністрами нову ситуацію у взаєминах між обома краями після девалюації ліра.

В ЧІТТА ВАТІКАНО І У САН МАРІНО ТАКОЖ ДЕВАЛЮАЦІЯ.

РИМ, 7. 10. ПАТ. Девалюація ліра зробила актуальною також девалюацію валют папської держави і республики Сан Маріно, що взяані з Італією монетарно-валютовою конвенцією.

РОЗМІРИ ДЕВАЛЮАЦІЇ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

ПРАҐА, 7. 10. ПАТ. Рада міністрів ухвалила закон про девалюацію корони на 10.6 до 15.98 проц.

Населення Сан Себастіяну маліє.

БУРҐОС, 7. 10. ПАТ. Посадник міста Сан Себастіян повідомляє, що за останні тижні населення міста змаліло на 35 проц.

НАСТРОЇ НАСЕЛЕННЯ.

КАЗАБЛЯНКА, 7. 10. ПАТ. До Севти причалили кружляки нац. фльоти „Канаріес" і „Альміранте Сервера". Населення приняло їхні залоги з ентузіязмом.

НАРЕШТІ ЗАВОДЯТЬ ЛАД У СЛУЖБІ БЕЗПЕКИ.

МАДРИД, 7. 10. ПАТ. Міністер внутр. справ наказав до двох днів зорґанізувати бриґади міліції на запілді армії. Вони переводитимуть реві-зії лише на приказ директора виділу безпеки, у присутности заінтересованих.

УТІКАЧІ.

КАЗАБЛЯНКА, 7. 10. ПАТ. З концентраційного табору втікло 18-ох есп. моряків. На човні з вітрилом причалили вони до Аґадіру, відкіля відїдуть до Аліканте.

ЕСПАНСЬКИЙ ПРЕМІЄР — „ПОЧЕСНИМ БЕЗБОЖНИКОМ".

РИҐА, 7. 10. ПАТ. Московська центральна рада безбожників заіменувала прем. Лярґа Кабалєра „почесним безбожником".

Національні війська ростуть.

БУРҐОС, 7. 10. ПАТ. За останні дні причалило з Марока 16.000 вояків.

МАДРИД, 7. 10. ПАТ. Отворено 5-мільйоновий кредит на укріплення Мадриду.

КОМУНІКАТ НАЦІОНАЛЬНОГО КОМАНДУВАННЯ.

СЕВІЛЛЯ, 7. 10. ПАТ. Радіокомунікат проголошений в год. 1. в ночі повідомляє, що нац. війська відкинули з великими втратами наступ червоних під Касерас, на біскайському фронті заняли м. Берріятуа, а на толедському: Дуенсаліду, Бортільо і Санта Круз де Ретамар. Кількасот червоних полягло.

ВАЛЯДОЛІД, 7. 10. ПАТ. Як повідомляє комунікат національного командування, 30 нац. літаків бомбардувало летунський майдан, касарні та арсенал в Мадриді і розкинуло летючки. Евакуація Мадриду почалася. Особи нездібні до боротьби дістають дозвіл на виїзд.

СЕВІЛЛЯ, 7. 10. ПАТ. Ген. Кеїпо де Льяно заявив перед мікрофоном, що червоні не здобули нац. батерії в Монторо.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 7. 10. ПАТ. Комунікат повідомляє, що червоні відбили наступ на Санта Круз де Ретамар, у пров. Бадахоз посунулися на 5 км. Червоні летуни збомбардували Бельоґіте, якого залога без успіху пробувала продертися з міста.

МАДРИД, 7. 10. ПАТ. Комунікат червоного мініства війни повідомляє: На арагонському фронті червоні заняли після завзятих боїв летунський майдан в Гуеска, під Бухаральоз відбили наступ нац. військ, що втратили 40 убитих, на гвадарамському фронті знищили 2 нац. гармати, під Круз де Ретамар перешкодили нац. військам окружити червоні позиції.

БАРСЕЛЬОНА, 7. 10. ПАТ. На арагонському фронті йдуть бої лише під Гуескою, яку окружують червоні. Наступ нац. військ на Вісіель і Тієрс відбито з великими втратами.

МАДРИД, 7 10. ПАТ. Нац. війська наступають у кількох місцях, але червоні не відступають, а навіть під Санта Круз де Ратамар відібрали протинаступом утрачені становища.

Також гості.

БЕРЛІН, 7. 10. ПАТ. Як повідомляють з Барсельони, 3. ц. м. приїхала туди з Мадриду совітська делєґація, що зле висловилася про каталяньонську міліцію. Міліціянти відкрили пальбу на делєґацію, що схоронилась на совітський пароплав і відтіля відстрілювалася.

ІДИЛЛЯ.

МАДРИД, 7. 10. ПАТ. Совітський амбасадор запропонував від совітських робітничих організацій, щоб перевезти всіх ранених червоної армії до СССР. Премієр Лярго Кабаллєро подякував.

РИҐА, 7. 10. КАП. Центральна рада совітського союзу безбожників збирає від своїх членів місячний податок у висоті 50 копійок, щоб зібрати фонди на будову санаторії для жертв боротьби за волю ім. Дольорес Ібарурі (Ля Пасіонарії), „першої безбожниці есп. пролєтаріяту". Рівночасно рада запропонувала мадр. урядові прислати до СССР 3.000 вдів і сиріт по вбитих есп. безбожниках; їх будуть виховувати у спеціяльних заведеннях на піонірів безбожництва.

НОВИЙ АМБАСАДОР У МОСКВІ.

МОСКВА, 7. 10. ПАТ. В дорозі до Москви причалив до Ленінграду новий есп. амбасадор Марселіно Паскуа.

ДИМІСІЯ.

ПЕКІН, 7. 10. ПАТ. Есп. посол Хусто Гаррідо подався до димісії.

—o—

Господарське знарядля, паша, збіжжя, домашня обстанова, одіж, білля,

це велике майно кожного господаря, тому слід обезпечити його від огню й від крадежі в одинокому українському

Товаристві взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР"

ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА 20.

Загибаюче москвофільство.

Говорити, як хотіти,
Нема куди правди діти...
Нар. приповідка.

Львів, 7. жовтня 1936.

Коли не лиш в українському громадянстві, але й у польському та навіть жидівському панує пересвідчення, що галицьке москвофільство заникає і вимирає і ми тому пересвідченню давали нераз вислів, — то ми стрічалися від тих нещасних недобитків з низкою протестів, а то й лайок. Тоді вони шумно (скорше сумно — прим. складача) впевняли у своїй „пресі" (два тижневики: „Русскій Голос" і „Земля і Воля"), що, мовляв, їхня „русская" ідея в народі живе й успішно розвивається.

Та воно так говорилось і писалось тоді, коли „на русскі цілі", себто на ті дві газетки, на т. зв. талєргофські збіди та на інші імпрези давали „пособія" Ставропігія, Народній Дім, коли плили всякі секретні фонди, якими завідував бл. п. Гр. Малец. Тепер, видно, ті „пособія" або змаліли до мінімум, або й цілком зникли, бо наші москвофільські недобитки у газетці „Русскій Голос" ч. 37. (771) з 27. вересня ц. р. потверджують мимохіть наші давні твердження.

У тій газетці на переді пишлється відозва Головної Управи Т-ва ім. М. Качковського до земляків. Ця відозва — то радше „S. O. S."; це голос розпуки цього Товариства. Сказано там (брідською тарабарщиною, яку перекладаємо на людську мову) таке: „Кріза і стан фінансів нашого Т-ва не позволяють йому розвинути культурно-просвітньої роботи так, як слід. Скупі засоби не дозволяють Т-ву реалізувати плянів оживлення і поширення діяльности серед широких мас „русскаво" населення в краю. Через недостачу засобів робота Т-ва не може приняти широких розмірів і тому пляни залишаються плянами". Потім ідуть стереотипні фрази і признання, що діло Т-ва спочиває на метртвій точці; дальше вказівки, які задачі має Т-во. А потім іде самодурство, що висловлюється так: „Засоби — з огляду на відсутність якоїнебудь допомоги збоку **(„со стороны")**, ми зберемо серед наших членів і прихильників **при помочі всенароднього збору жертв"**. І вкінці Головна Управа Т-ва Качковського проголосила місяць жовтень місяцем пропаганди Т-ва ім. М. Качковського в цілому краю.

Стримуємося від власних заміток до тої відозви, бо вони зайві хочби тому, що „де мортуіс нігіль нізі бене". В кожнім разі ця відозва — це чи не уже розпучливий сигнал завмираючого москвофільства, яке досі трималось і гуртувалось **головно,** чи може навіть виключно, по читальнях ім. Качковського, бо майже всі інші москвофільські установи й організації — це зовсім мертві й фіктивні позиції.

Не менше цікава є зараз друга стаття в тій самій газетці під наголовком „Народные чиновники". На самім початку автор тої статті болїє над тим, що „русскі" маститі матадори тут і там повільнювали з посад молодих людей, які в цілих повітах були провідниками москвофільського життя. Дальше **автор сповідається за ввесь вимираючий москвофільський „загал"** і признає, що **„Галіцкая Русь страдает от недостатка своей**

ТІЛЬКИ 1.50 зол.

Порто 30 сот.

КАЛЄНДАР „КРИНИЦЯ" на рік 1937

інтелігенції. Ето ея настоящее бедствіе. Єсть уєзды (повіти) без аднаво русскаво інтелігента".

„Старшіе поколѣніе нашей інтелігенції вимірає. Среднейо — очень малочісленно, всецело поглощено борбой за хлѣб насущний" і т. д.

Подаємо далі в українському перекладі:

„Яким покажеться молодше покоління і що воно дасть „русскому" дѣлу" — покаже будучність. Але не можна вижидати від нього чогось богатого, тому, що воно виховане в дусі чужої культури і підлягає всесильним спробам денаціоналізації". „Русске громадянство нездѣбне забезпечити істнування своїм освічѣним робітникам. Все це не дозволяє сподіватися збільшення кадру „русскої" інтелігенції в Польщі, особливо такої, яка працювалаб на народній ниві („общественное поприще"). А в тім „галіцкая общественность" виявляє під цим оглядом злочинну байдужність, немов не бачить, що це веде до параліжу цілого „русского" життя краю".

Бідний автор тої статті: він щойно тепер побачив те, що інші люди видять добре уже цілий ряд літ; він щойно тепер написав про те, про що інші писали давним-давно.

Автор плаче, що двох чи трьох молодих „народних деятелей" звільнили зі служби ,через що „русская" ідея зазнала великої втрати. А не каже нічого про тих многочисленних „дезертирів" з „русско-народної партії", між якими були й молоді, здібні дѣячі, були й високопоставлені люди. Всі ті „дезертири" прозріли скорше від автора та не хотіли бути при „послідній цілованію"...

Між рядками тої статті плаче й автор найбільше над стратою „оратора, організатора і публіциста, що мав хист связувати інтелігенцію і масу в один живий організм". Тою втратою має бути п. Михайло Цебринський з Т-ва Качковського, котрого, як зачувати, має заангажувати новий папський адміністратор Лемківщини о. д-р Медвецький на редактора „Епархіяльних Відомостей Лемковщини". Чи той „підтоптаний" уже добре „оратор, організатор і публіцист" в одній особі багато вдіє на новім терені, не знаємо. Зате знаємо і то позитивно, що проти води тяжко плисти, про що і о. д-р Медвецький і сам сам п. Цебринський повинні знати. Знає про це також і автор статті „Народнє чиновнікі" та кількох його кумпанів, що пливуть далі проти води, і скорше чи пізніше утонуть, або — прибють до українського, себто свого рідного берега, або до чужого — большевицького. Якщо до того останнього — скажемо їм: Щаслива дорога!

Політична справа й неполітична полєміка.

На сторінках двох інших українських львівських щоденників ведеться палка полєміка на тему, наскільки Ф. Н. Є. є чи може бути — кажучи вульгарно — „претендентом до угоди" чи „кандидатом на партнера" з польською стороною. Здавалось би, що розмова на таку тему повинна вестись на площині аналізи політичної програми та взагалі національно-політичного світогляду верхівки Ф. Н. Є., на площині перегляду українських організованих політичних груп і взаємного відношення їхніх сил, та передовсім на площині розгляду польсько-українських відносин. У такій спокійній і річевій розмові можнаб напр. взагалі оминути термінів „угода", „партнер" і т. п., бо вони тільки вносять баламуцтво й дезорієнтують однаково польське як українське громадянство, яке через те інколи надто показапно утотожнює спробу порозумітися про „модус вівенді", налагнати відносини для спокійної конструктивної праці, якій не шкодилиб зайві — для обох сторін шкідливі — потрясення, з якоюсь історичною „угодою", в якій з обох сторін падалиб декларації на зовсім неактуальні теми Але що й казати про невідповідну політичну термінольогію одної дискутуючої сторони, коли друга сторона вживає таких полемічних звороттів, як „канал", „сморід", „маймит", „форналь", „гниль"; ;,писака" і т. п.! Аж прикро і стидно читати. І коли „Українські Вісти" роблять (знову у крайньо напастливій формі) закид „Новому Часові", що під його полємічними статтями й замітками нема підписів („анонімовий писака з „Нового Часу", „новочасні аноніми з „Н. Ч.", „анонім не болото эпоза плоту"), — то поминаючи те, що в усіх часописах світа можуть появлятися непідписані полемічні завваги, які йдуть тоді на рахунок цілої редакції, як збірний вислів її думок, — „Українські Вісти" підписуванням **таких** полемічних випадів, повних **таких** пахучих фразеольогічних квіток, дають саме приклад, яких речей підписувати не лицює: адже це рішуче ніяка честь і ніякий моральний капітал брати на свій особистий рахунок „канали" та „смороди"...

До такої дискусії ми не приєднуємось. Не можемо теж ніяк зрозуміти, як можна особисто ображувати тих товаришів одної професії, які ще недавно були товаришами буквально з сусідніх редакційних столиків: як давно це, коли п. Дмитро Паліїв був і головним редактором і співвласником „Нового Часу", якого редакційний склад залишився від того часу майже без змін, — того „Нового Часу", якого редакторів відсуджує **сьодні** від моралі й чести?! До чого ми дійдемо, коли взаємна громадська, ба навіть чисто культурно-товариська льояльність кінчатись буде з моментом, коли перестане обовязувати спільний казанок, — коли спільний котел буде **єдиною** перешкодою, що стримуватиме людей від взаємного плюгавлення себе?! На превеликий жаль, пригадуючи хоч би недавні сумної слави „ревеляції" у „Батьківщині", це вже немов система п. Дмитра Паліева: сьогодні жити з кимось у найбільшій приязні, бути ідеольогічним однодумцем та співпрацювати у щоденній роботі, а завтра, розійшовшись лаяти тих самих людей найпоганішими словами та розкривати всі вчорашні спільні внутрішні таємниці. Так само якось не лицює „Новому Часові" лаяти „півінтелігентом" того п. Паліева, якого вісім — здається — літ признавав, як свого головного редактора.

Але, хоч той тон, та форма полєміки вибилась на перше місце і відсунула в тінь сутню справу, проте сутньою справою залишається питання: чи п. Паліїв, маючи величезні політичні амбіції й аспірації, приготовляє себе вже тепер до ролі політика, що він би з поляками розмови суто практичного характеру.

„Новий Час" вказує на інтервю п. Дмитра Паліева у „Віку Новім" з 29. м. м. („Що каже б. пос. Паліїв про цілі своєї націоналістичної організації") та попередню його розмову з п. Опільою з „ІКЦ" і порівнюючи надзвичайно обережні і стримані вислови п. Паліева з останніми резолюціями ЦК УНДО, доходить до висновку, що п. Д. Паліїв „переліцитовується у льояльності". „У. Вісти" відповідають на це лайкою. Тому дискусія дуже важка. В усякому разі п. Паліїв, декларуючи легалізм („держава управильнює при помочі законів життя, в якого рямцях мусимо міститись"), лише підтвердив становище УПР, до якої колись належав, і не сказав нічого нового, щоб заслужити собі відразу на фірму претендента до „угоди", так само як відріжнюванням чуттєвого підходу поляків до польської держави від розумового підходу українців (теж стара й аксіоматична історія) не заслужив собі на порівнання з полк. Коновальцем (цим порівнанням співробітник „ІКЦ" прикру прислугу зробив не так п. Паліеву, як полк. Коновальцеві: ми не є уповажнені до оборони цього останнього і наше становище до діяльности полк. Коновальця як голови українського підпілля віддавна відоме, а проте полк. Е. Коновалець це таки колишній творець эразкового українського легіону Січових Стрільців, це колишній комендант Києва і взагалі це — Евген Коновалець, а п. Дмитро Паліїв — це таки тільки „Дмитро Паліїв..). І тому, здається, найправильніша дорога до устійнення правди про ролю п. Дмитра Паліева, це ствердження деяких фактів.

Отже фактом є, що польська сторона прихильно ставиться до кожного кандидата на „провідника" українського народу, який по дорозі того провідництва — розбиває істнуючий український організований політичний табор. Фактом є, що п. Дмитро Паліїв від довгих літ, особливо від повороту з Берестя, у своїй публіцистичній діяльности польської сторони, і то не тільки державни й армії, але навіть уряду й державної адміністрації — не рухає. Вже давніше свій темперамент виладовував він здебільша на боротьбу (читай: лайки і напасти) з земляками, навіть власними співпартійцями. В останніх роках ту методу підніс він до рівня засади. Просимо переглянути річники „Нового Часу", як щоденника (під редакцією Дм. Паліева): скільки конфіскат було там за протипольські виступи? та скільки конфіскат „Діла"?! У самостійних виданнях п. Паліфіскат ,,Діла"?! У самостійних виданнях п. Паліева тепер — ще менше. Зате ті видавництва буквально не малиб що писати, колиб не полеміка з земляками, „ревеляції", українські „сензації" та українська скандалістика... Як такий редактор має полякам не подобатись?!

Коли говоримо про факти, то годі промовчати такий факт, як „славословія" представника „Українських Вістей" на пресовій конференції під час останнього львівського процесу Бандери і тов. — під адресою цензури. Коли тій пресовій конференції проводив старший рангою представник воєвідства — то ясно що така заява мусіла державній адміністрації дуже сподобатись і — сподобалась... Ще один факт: знаємо назвище і місце замешкання сільського молодця, в якого поліція перевела трус: забрали всі книжки й часописи, навіть збірник у честь Петлюри і „Польсько-Український Бюлєтин" (!), — але залишили видання „Батьківщини"! Може це виїмковий випадок, — ми далекі від твердження, що це сталося на підставі якогось обіжника „згори", — але це будь-що-будь випадок дуже характеристичний...

Вести відповідальні політичні розмови з польською стороною та взагалі відповідати за польсько-українську дійсність— це не така розкішна „посада", якої треба завидувати. І тому гадаємо, що не треба ніяк викликувати у сусідів враження, наче противники п. Паліева страшенно лякаються, щоб п. Паліїв не став „суперником". Не амбіції „суперництва" лякають нас, тільки дорога, що робить п. Паліева „суперником": це не є дорога здобування впливу серед українських мас здоровими і творчими ідеями та муравлиною, конструктивною працею, і в наслідку здобування собі пошани й авторитету у польської сторони, як для поважного українського політичного чинника: це дорога жахливої демагогії і спекуляції на політичному примітивізмі мас і дорога здобування собі признання у поляків, як для чинника розбиваційного. Розуміємо, що оборонювати **таку** справу свого шефа чи хлібодавця — співробітникам „У. Вістей" дуже трудно: а проте своїми неполітичними методами полєміки вони не позбавлять політичного характеру цієї справи: сумного характеру сумної справи.

—o—

Довкруги девалюації.

Литовський міністр скарбу заявив у парламенті, що з Литві не буде девалюації.

Румунський міністр скарбу дав подібне запевнення.

Французьке мін-во господарки роздає купцям, що зобовяжуться не підвищувати цін, таблички з відповідним написом.

Альбанський уряд заповів, що не здевалюує свого золотого франка.

Італійські біржі отворили нині.

Югословянський уряд рішив не девалювати динара.

Британський міністр скарбу Н. Чемберлен, висловився оптимістично про наслідки порозуміння 3-ох великодержав.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Бельгійський премієр Ван Зелянд захворував.

На Мадярщині новим премієром буде, здається, мін. Дарані, що дотепер заступав хорого Гембеша.

Австрійська поліція арештувала у Відні під замітом комунізму кореспондента кількох англійських часописів.

Німецький шеф політичної поліції та пробоевих частин Біллер, виступив з католицької церкви.

Ширіть наш часопис!

У пралісах північної Росії.

ЩО ДІЮТЬ БОЛЬШЕВИКИ З УКРАЇНСЬКИМ НАРОДОМ?

II.

„Їзда"" тревала кілька місяців, бо тисячі кільометрів ділять південь від півночі з Росії. Товарові вагони були такі переповнені, що не можна було ні положитися ні навіть сісти. Двері міцно замкнені. Світло продиралося лише заткованими отворами під дахом. Люди не мали зі собою ніяких харчів, тому що не знали куди і на який час їх виганяють та не мали часу засобитися в харчі. Вони діставали щоденно 200 грамів чорного хліба і кілька відер горячої води, яку їм приносила сторожа. Не кожний мав зі собою горнятко і тому пили воду ло черзі так, що останній дістав зимну воду. По загонах стояли малесенькі залізні печі. Але дерево, яке приносили вояки, було таке вогке, що воно ледви горіло. Тому була там така студінь, як на дворі. Вогкий дим наповнював простір, змішаний з вонею брудного тіла людей та випарами екскрементів. Від вошей аж кишіло. Немов струпи покривали вони шкіру так, що про спання навіть не можна було думати. Плямистий тиф забирав щоденно нові жертви, головно споміж дітей. Але смерть видавалася цим людям благодатю. Закостенілі трупи складали під дверима, а вояки кидали їх опісля до снігу.

НЕМОВ МАНДРІВКА НАРОДІВ.

Як згадно, перші „поїзди з кулаками" появилися в Архангельську і в Вологді в половині січня, а нові юрби напливали безнастанно. В совітській Росії заслання не є рідким явищем, але ніколи не приняло воно таких розмірів. Тоді виглядало це на мандрівку народів. Місцеве Г. П. У. рішало, де цих людей примістити. По вязницях у містах не було вже місця: по перше в Совітах вязниці ніколи не були порожні, по друге ніяка вязниця не могла помістити стільки людей. Інших будинків не вибудували. Життя людей є найдешевшим товаром у Совітській Росії і Г. П. У. вважало за некорисне будувати для них ще бараки.

Незабаром появилися в льокальних часописах знаменні вістки про привіз великої кількости збіжа до північних областей. На сходинах по фабриках і робітнях референовано, що влада примушена забрати церкви для цієї цілі. Всі мовчали тому, бо кожний знав, що опозиція означає арештування і заслання. Крім того для всіх було ясно, що церкви позамикають без огляду на те, чи буде згода чи ні. Так теж сталося: В Архангельську замкнули 8 на 9 церков; у Вологді 12 на 14 церков; у Великім Устюг 7 на 8. В позамиканих церквах вояки ГПУ, позривали негайно іконостаси й ікони, а замість них побудували деревляні причі, в шість рядів по черзі до гори аж під дах, з невеличким вільним простором. До них поприставляли стрімкі деревляні драбини. Все те позбивали з великим поспіхом і воно ледви держалося тому, що не було цвяхів.

Вкінці появилося давно ожидане „збіже"! В Архангельську не забудуть віколи безконечних поїздів з людьми, які поволеньки, в день і в ночі, повали від станції, не зважаючи на метелицю, мороз і бурю, через замерзлу північну Двину, на 2 кільометри завширшки. Там були люди всякого віку і всякої національности. Волікліся мужчини в силі віку, старці, старі бабці, жінки з немовлятами при грудях, молоді хлопці і дівчата. Між ними були селяни з України закутані в кожухи, московські мужики з Чорноземної области у своїх бронзових „армяках", стрункі високі мужчини кавказьких верховинців у високих шапках, турки і туркині в довгих пругастих шовкових одягах. Всі були обдерті, брудні, напів перемерзлі, та голодні і несли свою нужду в малесеньких клуночках на плечах. Червоноармійці окружали поїзди і відганяли геть приклади крісів перестрашених мешканців міста.

Кудиж мандрували ці нещасливі люди? — Не тяжко відгадати, що їх позганяють до зруйнованих церков і що вони є тим оголошеним „збіжжям". Немов лавіна кидалися заслані до церков, молодші і сильніші забирали кращі місця на долішніх деревл. причах. Для старших і слабших залишилися горішні поверхи. Старці, немічні жінки, молоді матері з немовлятами, не дужі мусіли лізти по стрімкій драбині і чіпатися шаблів тремкими руками. Багато спадало вниз. Підчас сну спадали теж діти з постелі, траплялося теж, що за ними скакали матері. На постелі лежали люди тісно побіч себе, закутані у своє лахміття; від погані аж кишіло. Багато було таких ослаблених, що не могли навіть підвестися, щоб поладнати бодай свої природні потреби і лежали непорушно. Проклони, молитви, плачі і стогони наповняли повітря. Плямистий тиф і гнилець лютували...

ДОВЖЕЗНІ ПОЇЗДИ ЧЕРЕЗ ТУНДРУ.

По приїзді на північ припиняювали всяке затоблювання „кулаків" харчами. Отже їх залишали на голодову смерть. Я пригадую собі ще, як за мурами церкви горіли малі вогнища у брудному снігу. Довкруги бігали кудлаті постаті. Якась юшка кипіла в казанах, завішених на тичках. Що вони варили і звідкіля вони мали силу ще жити — це було мені незрозуміле. Терпеливий і тугий нарід.

Але ці люди мали ще щастя. Чергові транспорти не знаходили вже ніякого притулку по містах і негайно зі станції відсилали їх під ескортою чекістів до віддалених місцевостей, як Печора і Мезень. Тисячі кільометрів лежали перед ними. Вони воліклися через замерзлі ліси, багна і тундру та пробивалися серед гострих подувів

Термін тягнення зближається.
Листівка вистачає на замовлення
Чверть льосу класово-льотерії коштує 10 зол. Половина коштує 20 зол. а ціла льос 40 зол.
Проснмо не гаяти з замовленнями
П. К. О. ч. 500202. 1-3
Дім Банковий ШІЦ і ХАЄС
ЛЬВІВ, пл. Марійська 7 (пр Коперника).

північчі. Більшість не мала теплої одежі, лише подерті, легкі кожортки й азійську одежину та черевики з лика замість бераначів. Перемерзлі ноги не могли порушатися. Люди падали у сніг з морозу та голоду, виснажені. Сторожа била їх прикладами і підганяла їх немилосерно далі. **Хто не встав, замерзав або ставав добичю вовків.** Деякі намагалися втекти, але їх або стріляла сторожа на місці або їх ловили пізніше по селах. Місцеві селяни рискували своїм життям і скривали утікачів як лише могли, давали їм одежу та їжу, але не могли їх рятувати, бо по мові можна було негайно пізнати утікачів. Кілько з цих ледових полевих поїздів прибуло до місця призначення, важко устійнити. Большевицька преса — річ ясна — мовчала про це. Згідно з обчисленнями самих заславців не дійшла більше ніж третина.

Большевицька влада називала цих нещасливих людей „добровільними поселенцями".

„ДОБРОВІЛЬНІ ПОСЕЛЕНЦІ".

Найближчого літа помандрував я з рушницею до Лахти. Це був час, коли спроби Сталіна з колективізацією сільського господарства дійшли до розцвіту. В цілому краю не можна було подбати ні за дрібку харчів без харчевих карток, рецепти і т. д.

Мій виїзд на полювання до Лахти єднав одночасно миле з приємним. Коли наближувався я до села, видалося мені, що ліс ясніший і нагло я запримітив на узліссі довгі бараки з ясного дерева. Хвилину стояв я нерішений, бо двох озброєних сторожів в однострою чекістів кружляли довкруги. Одначе я пішов далі до озера. Цієї, раніше тихої і мирної оселі не можна було пізнати. Здовж цілого берега горіли вогні, всюди метушилися люди. Частина жінок прала в озері лахміття. Щож тут сталося? Звідкіля прийшли ці чужинці? Але скоро я відріжнив

Дансінґ-Брідж
Перший осінній Дансінг-Брідж уладжує Кружок Р. Ш. ім. Т. Шевченка в суботу 10. жовтня ц. р. в Жовтій салі Народнього Дому у Львові.
Музика джесбендова.
Знаменитий і дешевий буфет у власній управі.
Початок в год. 21-ій. Гостям дуже раді.
Окремих запрошень не розсилають. 2892 3-3

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ 21

Українські політики.

Сильвети наших давніх послів і політичних діячів.

Д-Р ВОЛОДИМИР ОХРИМОВИЧ.

Належав до молодшої генерації наших діячів і послів та вже з початком девятьдесятих років минулого століття визначився як студент університету незвичайними способностями і громадянською характерністю. Пізніше він підніс разом з д-ром Евгеном Левицьким думку, щоб обновити народню партію новітніми демократичними засадами та в національно-демократичній партії зєднити молоде покоління зі старшим громадянством, як також загал українського громадянства обєднати під прапором всеукраїнської ідеї. І ці свої ідеольогічні думки він праведно переводив у дійсність, стаючи до праці як зорганізований громадянин на всіх ділянках громадянського життя, де тільки вимагала цього потреба.

В 1899. р. зачав був Охримович з д-ром Евгеном Левицьким та Іваном Трушем видавати у Львові орган „Будучність", суспільно-політичний часопис для українсько-руського народу. А вже 26. грудня 1899. р. приступив зін разом з д-ром Евгеном Левицьким, проф. Михайлом Грушевським і д-ром Іваном Франком до поширеної народньої партії, що перемінилася в українську національно-демократичну партію з декляраційною постановою, що: метою наших національних змагань є дійти до того, щоб увесь український нарід здобув собі культурну, економічну і політичну самостійність та зєднався в одноцілий національний організм, у якому загал народу на свою загальну користь орудував би всіми своїми справами: культурними, економічними і політичними.

На тому першому народньому зїзді вибрали д-ра Володимира Охримовича членом Тісного Народнього Комітету. І тут проявляв він живу діяльність та належав до тих передових діячів, що вірили у свою національно-політичну ідеольогію і з тою глибокою вірою радо ставали до праці, а між собою були щирі і духом зєдинені. Отсе була ця велика громадянська чеснота, якою відзначувався праведний Володимир Охримович.

Видавнича Спілка „Діло" вирішила опісля, щоб „Діло" було органом політики Народнього Комітету. Д-р Володимир Охримович став редактором „Діла" і під його редакцією „Діло" ввело у себе фонетичний правопис (19. березня 1902. року).

Володимир Охримович був редактором „Діла" раз, другий і третій, як тільки зайшла потреба поставити цей наш авторитативний всеукраїнський орган на питомому місці. Він передавав головну редакцію „Діла" то в руки д-ра Евгена Левицького, то в руки д-ра Льонгина Цегельського, і знову переймав її на себе, бо у нього була велика постійність і послідовність політичних думок.

Нагадую собі народні збори у Львові в дні 2. грудня 1906. р., на яких д-р Володимир Охримович заявився за солідарністю з нашими послами в Державній Раді і висказав бажання, щоб також українські члени Палати Панів заявилися за відповідною виборчою реформою. Та підчас промови Льонгина Цегельського впали такі зневажливі оклики на адресу держави і цісаря, що явний комісар поліції розвязав ті збори. Тоді „Діло" змістило було статтю під наголовком „Політика очайдухів", у якій виступило гостро проти пустої демагогії і висказало думку що від нашої суспільности маємо право вимагати, щоб у її критиці був політичний розум! „Діло" підписували тоді: д-р Володимир Охримович як видавець і д-р Льонгин Цегельський як відповідальний редактор...

Д-р Володимир Охримович був не тільки редактором „Діла" і заступав видавця, але в міжчасі також взірцевим адвокатом та організатором Заліщиччини, звідки його вибрано в 1907. р. послом до парляменту; опісля був директором „Дністра", належав до основників Земельного Банку Гіпотечного і т. д. А побіч цього працював науково і видав перші у нас праці з ділянки національної статистики.

В часі світової війни став він нашим сибіряком і витерпів немало за долю України. По світовій війні станув на чолі Народнього Комітету, щоб наново зібрати розбиті частини національно-демократичної партії і приготовити їх до Українського Національно-Демократичного Обєднання. Вкінці перейшов також на ділянку станової організації українських адвокатів і став основником Союзу Українських Адвокатів. Своїм знанням і характерністю приносив він завжди честь і загальне поважання українській палестрі.

Широкий був шлях громадянської діяльности д-ра Володимира Охримовича. А на тому шляху він залишив одну ділянку: посольства. Послування не підходило до його вдачі і тому вже він небавком по виборі зложив свій мандат у парляменті на свого заступника, п. Василя Стефаника. Це теж один з доказів його громадянської чесноти.

Аптека Львів
БУДИНІ
Тригці, Галяретки
овоч., Олійни.
2629 6-10

мягку мову українців від розтяглого говору москалів з центральної Росії.

Коло 20 селян сиділо босоніж і в брудних подертих сорочках біля вогню та варили щось у горшку.

„Добрий день".

„Бажаємо доброго здоровля" — відповіли всі наразі. „Чи маєте кусник хліба?" — звернувся один зпоміж них до мене. Я подав йому кусник. „Якже я сам буду це їсти" — вагаючись держав селянин хліб у руці — „інші теж не мають".

„Бери ж — відозвався хтось — „це вже твоє щастя! Коли тобі дають, бери спокійно!"

Згідно з терміноло гією Г. П. У. це були „добровільні поселенці": москалі, українці, козаки, татари та німці знад Волги. На щастя прибули вони до Архангельська з весною, отже зі пізно, щоб гнати їх далі до Мозеня або до Печори. Бо з весною, коли болота розтавають, дороги на півночі зовсім непролазні. Тому Г. П. У. відставило їх до Лахти. Вони збудували собі бараки і жили тут вже другий місяць. Вони були безречинцевими „поселенцями", себто без права повороту колинебудь до батьківщини. Більшість мала родини, але були і такі, що втратили своїх найближчих підчас такої подорожі на північ.

НІХТО НЕ ДІСТАВАВ ВІД ДЕРЖАВИ ХАРЧІВ.

Хто ще мав найближчих у батьківщині, діставав інколи пакунки; у протилежному випадку живилися вони грибами, ягодами і рибами з озера.

„Але довго ми не видержимо" — відозвався один, — „не достає найважнішої речи: хліба". Він закурив папіроску з моху. „Який інтерес мають совіти", продовжав він задумливо далі, а з його папіроски видобувався їдкий, кваснй чад — „заслати нас селян? Тут ми непотрібні, а тепер літо, пора полевих робіт. Цього я не можу зрозуміти". (Далі буде).

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул Кордецького 51.
Тел. 260-04. ПКО 503.861.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і короневу — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛИНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 9—?

V. Інтернаціональний конгрес византійських студій у Римі.

(Докінчення.)

Зіхавши в долину, перетяли ми романтичну колись кампанію і античну Віа Аппія, засіяну досі руїнами антично-римських гробівців.

Дня 24 вересня ішла прогулька на Субіяко до манастиря Бенедиктинів С. Спеко. Місцевість недоступна — положена на гострім склоні скали, подібно як Монте Касіно. Перший манастир заложив св. Венедикт. Манастир приліплений до скали як вірлине гніздо, цікавий не скромною архітектурою, а фресками. Найстарші з них сягають приблизно до 8-го століття. Не менше цікаві для розуміння асиміляції стилю византійського і романського ті фрески, які походять з 12-того століття (т. з. портрет Франциска з Асижу і кілька нового відкритих, що зображують папу Інокентія III. і Венедикта).

З Субіяко переїхали учасники конгресу до Тіволі — старинної улюбленої літньої резиденції Гадріяна, якого імпозантна вілла досі лежить у руїнах. В протилежности до строгого характеру сабінських гір над цілою околицею панують зеленаво-соковиті винниці. Серед них на узгірі, якого спад злагіднили вигідними терасами, вибудував кардинал Іполіт д'Есте з великопанським жестом у другій пол. XVI. ст. віллю Д'Есте. Вона не така замітна своєю архітектурою, як положенням і мистецько получена з природним оточенням. В тій віллі пробиваються перші відгуки бароку, а саме підпорядкування саду архитектурі і оживлення природи штучними водограями, фонтаннами, басенами печерами і т. д. Тут серед кипарисів, алей, водограїв та прекрасних далеких видів з недосяжними для ока овидами, можна було дійсно відпочити і перенестися думками в інший світ. Показується, що старинні вміли собі вибирати місця, бо всі дальші століття вертали назад до тих самих місць.

На кінець дня 28 вересня конгресисти переїхали до Неаполю й околиці. Передовсім оглянули Старинну і Нову Капуу, місцевости замітні головно памятниками етруського та римського мистецтва (досить добре збережений амфітеатр).

В Сан Анджельо в Формісі замітна базилика з фресками з XI. стол. Для вивчення їх, покликав ігумен Десидерій з Монте Кассіно грецьких мистців. Але і тут залишилося небогато слідів чистого византійського стилю.

Другий день присвячено оглядинам Геркуляну і Помпеї під знаменитим проводом п. Маюрі, який веде від довгих літ всі ці розкопи. Гладенька, нова автострада біжить між виноградниками і білими та червоними домиками: з боку блищить темно синява і зеленава лискуча поверхня моря. Зпереду висувається щораз ближче грізний Везувій чогось в горі захмарений, у його стіп лежить захисна неаполітанська затока. Праворуч виглядає усміхнене Сорренто і десь у мряці вилонюється Капрі.

Сходимо до Геркулянум. Тут ще все йдуть розкопи. Воно ліпше збереглось як Помпеї. Перед нашими очима пересуваються доми богатих патриціїв і доми середньозаможних В деяких домах залишилася навіть ціла обстановa. Найбільшою ревеляцією для византиністів це т. з. дім з фонтанною в мозаїці. Фарби, орнаменти з гірлянд та пав, ціла орнаментаційна система вказує на те, що тут треба шукати починів старохристіянського та вчасновизантійського мозаїкового мистецтва. Це найбільше промовистий доказ історичної тяглости стилів.

Звідси їдемо до Помпеїв. На докладні оглядини нема часу. Однак учений цицероне улекшує оглядини вказуючи на найважніші речі. В домі містичного культу оглядаємо напричуд добре збережені фрески на червоним тлі, незвичайно ніжного, майже як у Ліонарда кольориту. В одній убікації найдено ще цілі кістяки трьох слуг з ліхтарнею і джаганами, котрих очевидно заскочила смерть, коли вони хотіли прокласти собі дорогу підчас лихового дня катастрофи.

Через „Порта Марітіма" переходимо на форум, звідси на Віа Абунданція, коло старинних крамниць із знаменито збереженими мальованими вивісками патронів торговлі і йдемо до кількох відновлених домів.

По дорозі до Неаполю вступаємо до Ночера дей Пагані, де оглядаємо античну ротонду, дуже подібну до т. з. гробниці Констанції в Римі.

Пополудне призначене на оглядини одного з найважніших музеїв старовини т. з. Національного Музею в Неаполі. Він передовсім славний своїми мозаїками (найславніша мозаїка боротьби Дарія з Олександром Македонським), пластиками, античними бронзами і фресками. Більшість цих прецінних предметів походить з помпеянських розкопів. Для пізнанни вчасновизантійського мистецтва вони мають величезну вагу.

Попередній вечір був призначений ще на оглядини катакомб у С. Геннаро в Неаполі. Ці катакомби є просторніші від римських, але стиль у них той сам. Коло церкви Св. Геннарія мали ми нагоду оглянути мозаїки баптистерії Санто Джованні ін Фонте — незвичайно важний памятник ілюзіоністичного старохристіянського стилю на склоні IV—V. стол.

На тім скінчилася більш менше офіціяльна частина конгресу. Дві дальші прогульки звернені були на Сицилію і на Равенну-Венецію, тобто на дві найважніші емпорії византійських впливів в Італії. Тому, що автор цих рядків ці памятки вчастині знає, а час наглив — він розпрощався з византійською, радше превизантійською Італією ще в Неаполі, щоб доповнити ще свої оглядини новими знахідками старинного Риму.

На цьому місці треба зазначити, що незвичайно сприятливу атмосферу для конгресу витворили самі господарі італійської землі й організатори цьогорічного конгресу. Їх незвичайна ввічливість, куртуазність та гостинність, залишаться одним з найгарніших споминів для конгресистів. Доказом цієї культурної куртуазії було те, що голова італійського уряду приняв конгресистів на спеціяльній авдієнції.

Одним із сильніших внутрішніх вражінь конгресу було переконання, що Византія спирається на середземноморсько-античній традиції і що вона зуміла цю традицію довше зберегти як середновічній Окцидент.

Для нас українців це переконання набирає спеціяльного значіння. Бож прецінь між Византією і Римом осцилює ціла наша духова культура. І тому власне треба було з напруженою увагою слідити за працями конгресу і не спускати дальших конгресів з очей. Ми зацікавлені в тих питаннях може навіть більше, ніж інші народи.

Вол. Залозецький.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК.

В статті „V. Інтернаціональний конгрес византійських студій у Римі" („Діло" з дня 7. жовтня) зайшли помилки, які тут справляємо: Рядок 23. шпальта I. згори зам. „Брегіч" має бути **„Брегіс"**; рядок 28. шп. 2. згори зам. „навпаки доказує, що Византія зберігла всі ці здобутки античної культури, які в середньовіччі на заході на якийсь час були затрималисъ", має бути: „навпаки доказує, що Византія зберігла всі ці здобутки античної культури, які в середновіччі на Заході на якийсь час були **затратилисъ**"; рядок 27. шп. 3. згори зам. „Санкта Санкторіюм" має бути: **„Санкта Санкторум"**; рядок 29. шп. 3. згори зам. „У Ватиканській Бібліотеці можна було" має бути: **„У Касанатенськiй Бібліотеці можна було"**; рядок 32. шп. 3. згори зам. „Галію у Гроттаферата" має бути: **„Бадію у Гроттаферата"**; рядок 15. шп. 3. здолини зам. „Габаріних" має бути **„Гагарінних"**; рядок 3. шп. 3. здолини зам. „Тускулюле" має бути: **„Тускулюм"**; рядок 3. здолу зам. „вйон ретіро" має бути **„буон ретіро"**.

КАРАКУЛИ
Л И С И
СКУНКСИ
Великий вибір жіночих і мужеських футер.
Вибагливе викінчення. Власна робітня приймає всякі перерібки
СТАНИСЛАВА ВРОНСЬКА
Магазин і робітня футер
Львів, вул. Рутовського ч. 10. 9822

Люди з постійним щастям.

Хіба найбільше витертою фразою є думка, що фортуна — сліпа. З другої сторони математика твердить, що істнує рахунок імовірности з теорією великих чисел, яка полягає на тім, що напр. коли кидаємо кістки велику скількість разів, подібні числа виходять на підставі певної пропорціональної засади.

На підставі цієї теорії великих чисел виходило би, що хто довго грає на льотерії, має щораз більші шанси і якінці мусить виграти, зате той, що виграв уже раз чи кілька разів, має щораз менші шанси.

Це очевидно лише теорії. Зате практика виказує, що без огляду на все, льос мусить часто робити збитки, нераз для деяких дуже приємні.

Урядовці льотерійного монополю знають добре одного пана, який появляється постійно щомісяця при касовім віконці, де дістає більшу або меншу квоту. Багато не виграв він инколи. Найбільша його виграна була 20.000 зол., зате не було льотерії від ряду літ, щоб у кожній класі не виграв він болей двісті золотих. Сам оповідає, що його річні зарібки перевищають квоту 30.000 зол. і квоту цю декларує постійно до доходового податку, зазначуючи, що її виграв на льотерії, отже не потребує платити від неї жадних податків.

Твердить, що така „насмішка" з податкових урядовців робить йому спеціяльну приємність. Вони очевидно не перейнаються, бо знають, що платник „є в порядку".

Та людина, якого щастя переслідує, є з професії лікарем, але не практикує, присвячуючись переважно студіям природничим. Не треба додавати, що він тримає постійно цілі льоси, бо — як каже — не має наміру ділитися з ким іншим своїм щастям. Ще пікантніше, що не вибирає спеціяльно чисел льосів, але бере льоси перші ліпші, які йому колектор дає.

Всі, що його знають, дуже цікаві, чи при найближчім тягненню, яке починається 22. п. м. він знову виграє. Одначе він певний свого.

Крім цього лікаря є ще багато грачів, яким так само щастя сприяє, одначе ніхто не осягнув такого рекорду, щоб кожне тягнення приносило виграну.

З організаційного життя.

ПОЛЬСЬКА ПРОПАГАНДА СЕРЕД УКРАЇНСЬКОЇ ШЛЯХТИ В КРИНИЦІ — РАЙОНОВА НАРАДА В МЕДИНИЧАХ.

Польська акція за спольщенням української шляхти обняла в останніх часах м. ін. також село Криницю біля Медиич, дрогобицького повіту. В селі є всього 7 польських родин, зате є понад 40 родин шляхотських, що в останнім часі є предметом польської пропаганди, яка вихісновує відповідно взаємини української місцевої шляхти з місцевим селянством. Давніми роками в церкві в часі богослужень шляхта стояла окремо від селян. Один з попередників теперішнього пароха о. Василя Гумовського скасував цей звичай і від тоді деякі зі шляхти перестали ходити до церкви, добиваючись окремого місця в церкві для себе. Щоби вволити волю шляхти, треба би для неї вибудувати окрему церкву, одначе на це нема потрібних грошевих засобів. Отже польські народові організації видали відозву за будовою костела для криницької шляхти, яку розіслано по цілій Польщі і для тої будови вже готовиться потрібний матеріял. Польська пропаганда вихісновує також господарське положення місцевої шляхти. В тих обставинах засновано цього року поруч українського також польський діточий садок, у якому роздавали дітям безплатно поживу і до якого перетягнули з українського садка 8 дітей. У селі розвивав минулими роками доволі живу діяльність „Луг", який гуртував переважно шляхотську молодь, але наслідком ворожої агітації проти „Лугу" деяких наших молодих людей „Луг" перестав розвиватися. Наслідок такий, що нині деякі його члени належать уже до „Стшельца".

В дні 13. м. м. відбув посол д-р Степан Витвицький на місці нараду в тіснішім гуртку, а 27. м. м. справоздавче посольське віче, яке зібрало около 150 людей зпоміж місцевого селянства і шляхти. Після реферату д-ра С. Витвицького виявзалася дискусія, в якій порушувано головно місцеві господарські справи, між ними справу полевих елементарних шкід у минулому й цьому році.

Того самого дня пополудні відбулася теж районова нарада в Медиичах, у якій взяли участь представники громад мединицької судової округи. На нараді виголосив посольський звіт та організаційний реферат посол д-р Ст. Витвицький. У дискусії порушували селяни головно справу парцеляції більших посілостей, яка їх у тій окрузі живо доторкає. Після того вибрано організаційний комітет для мединицької судової округи під проводом адв. д-ра Івана Мартинюка як голови та о. дек. Пант. Малецького з Рінчиць як його заступника. Разом з тим переведено просвітянську нараду цього району, на якій п. Волод. Городиський зясував при помочі докладних статистичних дат культурно-освітнє і господарське положення мединицького району. Для установлення тіснішого звязку з повітовими установами в Дрогобичі вибрано окрему колегію з представників місцевих культурно-освітніх установ під проводом д-ра І. Мартинюка.

УЖЕ ПОЯВИВСЯ

КАЛЄНДАРИК для молоді на 1937 р. **НА СЛІДІ**

приятель та необхідний порадник кожного ученика

Ціна 40 сот. з почтовою пересилкою 50 сот.

Жадайте показового числа місячника молоді „На Сліді". — Річна передплата 2 зол. — Адміністрація: Львів, Чарнецького 26. Конто П. К. О. кооп. Богні 101 423 (із заміткою: для На Сліді). 2765 4-5

НОВИНКИ.

— **Леопольд Мінцер** европейської слави піяніст, виступить в пятницю 9-го ц. м. у Львові в салі кіна „Аполльо" з одиноким концертом, в якому виконає з **орхестрою Львівської Фільгармонії** три чудові концерти: Бетховена ц-моль, Моцарта д-дур і Шопена е-моль. Диригентом концерту є **Антін Рудницький.** 1-2

— **Ви справді помиляєтесь,** коли думаєте, що серед повені українських календарів, календар „Криниця" на рік 1937 є тільки звичайним календарним, пересічним явищем. „Криниця" це ластільна мала енцикльопедія. Вона послужить Вам як інформатор у ріжних справах. Вона розважить Вас і внесе багато цінного та корисного у Вашу хату. Тому виберіть передовсім великий, ілюстрований календар „Криниця".

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 80-115

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Футра жіночі і чоловічі** та ріжного роду футряні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 12-?

— **Кишиневий календарик „Відродження" на 1937 р.** — це безсумніву один з найбільш популярних календариків, які кожного року появляються на календарному ринку. Календарик „Відродження" на 1937 р. замітний: гарними й мистецькими образками роботи т. Св. Гординського, добрим, білим папером, двокольоровим друком та твердою окладинкою. Крім звичайної календарної частини — календарик обіймає ще короткі статті і гасла з діяльности Т-ва „Відродження". Завданням календарика: поширити між найширшими верствами нашого громадянства гасла тверезости, бо тільки через тверезість дійдемо до освіти й добробуту. Ціна — 10 сот. Купити можна в усіх українських книгарнях та складах „Народної Торговлі" у Львові і в краю. Замовляти у Т-ві „Відродження". Кольпортерам відповідний рабат!

— **Поминальне богослуження.** Заходом югословянського консуля і Польсько-югословянської ліги у Львові, відправиться 9. ц. м. в другі роковини трагічної смерти югословянського короля Олександра І. поминальне богослуження в год. 11 перед пол. у православній церкві (вул. Францішканська 3).

— **Академічні Вечорн у Станиславові і Стрию.** В неділю 11. ц. м. в год. 18. відбудеться у Станиславові в салі „Народн. Торговлі" виклад на тему „Проблема чуда". Прелегент: о. д-р Г. Костельник зі Львова. — В Стрию цьогорічний викладовий сезон розпочався 4. ц. м. викладом о. д-ра І. Гриньоха на тему „Психоаналіза Фройда"; черговий виклад відбудеться в неділю 11. ц. м. в год. 18. у салі „Сокола" (Народний Дім) на тему „Родина і держава". Прелегент: о. д-р Л. Глинка зі Львова.

— **Купецька гімназія у Львові.** Минулої неділі відбулося посвячення державної жіночої купецької гімназії. Нова школа міститься при вул. Дверницького, в будинку, де була бурса ім. Костюшка.

— **Перший сніг у Львові.** Нарешті появився й у Львові сніг, загостивши окружною дорогою, коли вже бачили його в ріжних сторонах краю, навіть у найтеплішій закутині, бо в Залїщиччині. Прийшов у супроводі дощу, не вкриваючи землю білою верствою, аж врешті перемінився зовсім у дощ. До правдивої зими мабуть ще далеко.

— **Виявляти ціни.** Президія м. Львова оголосила обіжник, в якім пригадує обовязок виявляти ціни предметів і товарів у складах, склепах, торговлях, ресторанах, цукорнях і взагалі у всяких підприємствах продажі загального ажитку, як земплодів і їх перетворів, набілу, яєць, риб, страв і напитків, дальше овочів, мяса, вудженини, дробу, товщів, товарів кольоніальних, вина, пива, лікарств, мила, паперу, дерева, вугля, нафти, бензини, керосину, газу, електричности, води, ремонтів, перевозів, пралень, фризерів, фотографів, ліків, ветеринарних послуг, перукарень, ванів, ремонтів взуття, одежі, білизни, шапок, ремонтів одежі, білизни, шапок, ремонтів одежі, білизни, шапок, ремонтів

Михайло Рудницький.

Від Мирного до Хвильового

Студії про 25 наших письменників, про наш XIX-ий вік, про літературні напрямки і напрямні сучасної европейської літератури. Життєписи, твори і бібліографія.

440 сторінок. Ціна 5 зол. Порто 60 сот.

„Ця праця виповнює прогалину, яка існує від часу появи історії української літератури С. Єфремова, і широко зупиняється на письменниках молодшого покоління, що їх Єфремов розглядав зовсім побіжно або поставився до них по мачушиному. Рудницький прикладає водночас новітні методи літературознавства, що краще схоплюють суть письменників раніщої доби і краще надаються для оцінки їх творчости".

„Prager Presse", 1 жовтня 1936.

яльних, одягових і галянтерійних, опалових, будівельних, домового господарства, шкір і шкільних приладів і письменних матеріялів. Ціни слід подати не тільки на склеповій виставі, але й в окремому цінніку в середині льокалю і то на видному місці. Зазначувати ціни „від до" можна тільки в тих випадках, де подрібне вичислення всіх гатунків і родів товарів булоб зв'язане з трудноцами. Хто не буде держатися цього міністерського розпорядку, буде караний арештом до 3 місяців і гривною до 10 тисяч зл.

— **Перед знесенням присяглих судів у Галичині.** В міністерстві справедливости виладжують проект закону, що торкається зміни деяких приписів закону про організ. судівництва і кодексу карної та цивільної процедури. Проект передбачує знесення судів присяглих на терені Галичини та цілковиту уніфікацію в цілій державі. Слід ствердити, що новий конституційний закон не вводить ані судів мирових ані присяглих.

— **Перед обнижкою адміністраційних кар.** Міністерство внутрішніх справ виготовляє новелю закону про адміністраційні кари. Найнижча кара гривни 1 зол. буде знижена на половину. Крім того буде змінена карно-адміністраційна процедура.

— **Посвячення нового костела.** В Підгородцях біля Сколього відбулося — як повідомляє ПАТ — посвячення нововибудованого костела. Посвячував кс. пралат Цісло в асисті кс. Міховського зі Сколього і гр.-кат. священників, о. Чумала з Підгородець і о. Ісайчука із Сопоту. Участь в посвяченні взяли представники влади зі стрийським старостою Гарматою, делегації стшельців і союзу резервістів зі Стрия й Синевідська Вижн. та місцеве й околичне населення.

— **Боротьба з доріжнею в Станиславові.** У звязку з тим, що станиславівські купці не держаться устійнених цінників і підбивають самовільно ціни артикулів першої потреби, спеціяльно делеговані урядовці станиславівського воєвідства з поліційними органами перевели в місті контролю. Вислід був такий, що до староства привели 36 власників пекарень, торговців печивом і купців, яких покарано гривнами від 5 до 200 зол. До приборкання самоволі продавців артикулів першої потреби староста визначив урядовців, які разом з поліційними органами пильнують, щоби купці держались устійнених цінників і виставляли ціни на артикули першої потреби. Хто цього не робить, буде з місця покараний.

— **Нові польські станиці в Тернопільщині.** Дня 4. ц. м. відбулося на терені тернопільського повіту посвячення людового дому та школи Т. Ш. Л. на польській осаді в Купчинцях. В посвяченні взяли часть представники влади з повітовим старостою Маліцьким та ріжних польських організацій. Одночасно було посвячення нової польської плебанії в Юзефівці, де відкрито теж 6-місячний курс сільського домового господарства.

— **Найшли висільника по тижневі.** В своєму мешканні в домі при вул. Сапіги ч. 65 у Львові, повісився на гаку від лямпи 57-літній Христофор Домарадзький, бувш. залізничник. Повісився тому з тиждень, бо тіло вже почало розкладатися. В листі самовбивник пише, що рішився покінчити самогубством, тому що жінка 20 літ молодша від нього знущалася над ним.

— **Комуністична буча.** На забаві, що її уладив у Болехівцях, п. Дрогобич, місцевий кружок „Рідної Школи", комуністи счинили бучу. Комуністів намагалася прогнати національна молодь і прийшло до бійки, яку закінчила інтервенція поліції. Тому, що ведеться слідство, ніяких подробиць про цей черговий виступ комунарів не можемо подати.

— **Малолітній комуніст.** Окружний суд у Замості засудив на уміщення в домі поправи 17-літнього Берка Айденкопфа, що управляв комуністичну акцію.

— **Напад на жидівську родину.** В ночі з вівторка на середу напали на дім Левенкронів в Окопах біля Магерова трьох злочинців, які намагалися обікрасти комору. Коли розбуджений шелестом Мойсей Левенкрон счинив крик, напасники покололи його і жінку ножами і не вкравши нічого втікли. Поранених жидів відвезли у тяжкім стані до лічниці в Жовкві. Поліція веде слідство.

— **Арештування б. співдиректора „Защити Землі".** У Відні арештували б. д-ра Шайовича за ріжні банкові обманства. Давніше був він одним із директорів „Защити Землі", відтак заложив був у Львові „Людовий Банк" а коли виявились ріжні шахрайства, виїхав за кордон. У Відні заложив акційні спілки: Для міжнародньої експльоатації патентів, для видавничих справ, Середньо-европейський Ліквідаційний Союз і клерінговий. Всі спілки створив він із якимсь Рабом, якого також арештували. Крім цих спілок закидують обом обманцям ще інші гріхи.

— **Мусітимуть купувати авта.** Варшавські часописи принесли такі і покищо нестверджені вістки: Моторизаційна комісія перевела статистику тих осіб, що могли б причинитися до змоторизування Польщі купуючи авта, самособою вже пристосовані до европейських цін. Як основу обрахунку взяли громадянина, що заробляє бодай 1.000 зол. місячно. Статистика нарахувала таких людей ледви 53.000. Кажуть, що небаром появиться розпорядок, який наказуватиме всім, що заробляють по 1.000 зол. або більше, купити по одному авті краєвої або закордонної продукції. Ті, що не могтимуть купити авта або не цікавляться автомобілізмом, платитимуть спеціяльний моторизаційний податок.

— **13 осіб затроїлось газом.** Сталось це у Варшаві в домі при п. Опольській на Волі. Мешканці цього дому відчували від довшого часу запах світильного газу, але що дім не має газової інсталяції, не привязували до цього уваги. Аж вночі на вівторок сталася жахлива катастрофа. 13 осіб з пятьох родин стали жертвою затроєння газом. Найбільше потерпіла родина учителя Ковалев-

Хто володіє у СССР.

НАЦІОНАЛЬНИЙ СКЛАД СОВІТСЬКИХ ЦЕНТРАЛЬНИХ УСТАНОВ.

„Русскій Голос" добачував у недавньому московському процесі змагання до віджидівлення СССР. Чи справді воно є так, переконаємося, коли пізнаємо національний склад державної верхівки СССР вже після процесу.

НАРОДНІ КОМІСАРІ.

Закорд. справи — Валах-Літвінов, (жид); внутр. спр. — Єжов (москаль); внутр. торговля — Арон Розенгольц (ж.); закорд. торговля — Ізраель Вайцер (ж.), шляхи — Лазар Каганович (ж.); совхози — Мозес Калманович (ж.); легкий промисл — Любінов (м.); здоровля — Гр. Камінський (ж.); держ. контроля — Захарій Беленський (ж.); пошта і телєграф — Герш Ягода (ж). **Разом 8-ох жидів і 2-ох москалів.**

ЗАСТУПНИКИ КОМІСАРІВ:

Оборони — Янкель Гамарнік (ж); важкого промислу — Михайло Менделъ Каганович (ж); скарбу — Лев Лейба Левін (ж); освіти Мозес Епштайн (ж.); рільництва — Арон Гайстер (ж.); шляхів — Арон Любович (ж.); харчевого промислу — Маркус Беленський (ж.); водного транспорту — Енох Розенталь (ж.); лісового промислу — Брілянт-Сокольніков (ж.); справедливости — Ізаяш Кольц (ж.); віцепрокуратор СССР — Йозеф Йошелєс (ж.); начальник господарської евіденції — Йосиф Кракаль (невідоме походження). **Разом 11-ох жидів, 1 невідомого походження.**

НАР. КОМІСАРІЯТ ВНУТР. СПРАВ (ОГПУ).

Нар. комісар — Єжов (м.); заступники: Янкель Льоренсон-Агранов (ж.) і Юрій Прокофієв (м.). **Разом 1 жид, 2-ох москалів.**

ГОЛ. УРЯД БЕЗПЕКИ.

Начальники відділів: осібного — М. Ґай (ж.); господарського — Самуель Міронов (ж.); тайно-політичного — Ю. Молчанов (м.), закордонного Аркадій Арон Слуцький (ж.); транспортового — Абрагам Шанін (ж.); оперативного — Карло Павкер (ж.); спеціяльного — Венямин Добровіцький (ж.); протирелігійного — Ізаяш Йоффе (ж.); кримінально-слідчого — Леонід Лейзор (ж.); кримінально-слідчого залізничного — Вуль (ж.); нач. головного заряду селянсько-робітничої міліції — Лев Бяльський (нев.) **Разом 8-ох жидів, 1 москаль, 1 невідомий.**

ГОЛ. ЗАРЯД ВНУТР. І ЗОВН. ОХОРОНИ.

Начальник: Борух Могільський (ж.); інспектор граничних військ — Симон Ширвінд (ж.); нач. конвоєвих відділів — А. Гайліс (лотиш). **Разом: 2-ох жидів і 1 лотиш.**

ГОЛ. ЗАРЯД КОНЦЕНТРАЦІЙНИХ ТАБОРІВ.

Начальник: Янкель Берман (ж.); заступник Самуель Фірін (ж.); начальники конц. таборів поодиноких областей: Карелії — Самуель Коган (ж.); північного краю — Фінкельштайн (ж.); свердловської округи — Погребінський (ж.); західної Сибірі — Шабо (ж.); Казакстану — Золін (ж.); Соловок — Серпуховський (ж.); Горішнього Уралю — Мецнер (ж.); бутурського табору — Адамсон (лотиш). **Разом: 9-ох жидів і 1 лотиш.**

НАЧАЛЬНИКИ ЗАРЯДІВ МІСЦЕВИХ КОМІСАРІЯТІВ ВНУТР. СПРАВ.

Московська область: Реденс (ж.); Ленінградська: Заковський (ж.); Західня: Блят (ж.); Північна: Рінковський (ж.); Курська: Суворов (м.); Озівсько-чорноморський край: Фрідберг (ж.); Саратівський: Пілляр (ж.); Сталіградський: Раппапорт (ж.); Оренбурська область: Райський (ж.); Горковський край: Абрагампольський (ж.); Північно-кавказький: Файвіловіч (ж.); Башкірський: Целікман (ж.); Свердловська область: Шкляр (ж.); зах. Сибір: Гоголь (ж.); Сх. Сибір: Троцький (ж.); Далекий Схід: Деньбас (ж.), Середня Азія: Круковський (ж.); Україна: Балицький (ж.); Білорусь: Леплевський (ж.); Закавказзя: Гоблізде (грузин). **Разом 19-ох жидів, 1 грузин.**

Нові заворушення анґлійських фашистів.

ЛЬОНДОН, 7. 10. ПАТ. Підчас фашистівського віча у Стефей Грін, дійшло знову до сутичок, при чому ранено одного поліцая. 7-ох фашистів арештовано.

— Мій коханий! Я не зробила нічого такого, що нарушало би нашу умову. Зате ти...

— Не маєш чого викручуватися! Скажи мені, нащо була ця твоя комедія?

— Ти-ж сам просив мене поводитися так, щоб ніхто не помітив, що ми їдемо у пошлюбну подорож, бо так для нас краще. Я переконана, що моя поведінка нічим не нарушила нашої умови, зате ти вийшов із своєї ролі. Мусиш признати, що байдужний муж не був би зараз помітна, читаючи газету, що його жінка всміхається до якогось там сусіда, а ще менше не був би зараз вибіг із вагону на те, щоб зробити їй сцену.

Вона говорила це погідно, без злоби і Теренціо відчув, що його розумна жінка дає йому першу лекцію. Він мусів признати, що цю партію програв і мусів прохати в неї вибачення. Щойно тоді побачив він, що їх кімнати це справді чудове кубелечко для новоженців.

На другий день уранці Теренціо перед самим відїздом сказав до своєї дружини:

— Не забудь, що тепер мусимо поводитись у дорозі так, щоб усі відразу бачили, що ми їдемо у пошлюбну подорож!

Вони всіли до переділу, де сидів тільки один старший добродій, який читав книжку.

Джінкоміна глянула на Теренція і сказала тихо, закохана:

— Але що ми тепер повинні робити, щоб він зрозумів, хто ми і залишив нас у супокою?

Теренціо поглянув на неї ніжно, притягнув її до себе і сильно поцілував її в самі уста.

Сусід глипнув на них і засміявся. Відвернув дискретно голову. Це був знак, що він зрозумів усе.

Переклп. а. б.

Нині в четвер у Великому Театрі:

На Личакові

Веселе реґіональне видовище — розтанцьоване і розспіване.

Правдива львівська пєса Віктора Будзинського.

ського і працівника міської різні Козирського. Ціла родина Ковалевських, зложена з чотирьох осіб, згинула. В родині Козирських згинули дві особи. Сім інших затроєних осіб удалось відрятувати. Показалось, що попід дім ішла в землі газова рура до недалекої фабрики. Рура тріснула і світильний газ добувався крізь землю і підлоги до мешкань. Критичної ночі газ виходив так сильно, що затроїв кільканацять осіб.

— **Львівська хроніка.** Проти абсольвента гімназії Б. ведеться карне доходження за ошукання на шкоду купців. М. і. взяв на кредит матерії на вбрання й плащ вартости 263 зл. і продав на пл. Сольських. — В будинку університетської бібліотеки при вул. Мохнацького вибух вогонь, який після вирубання стелі вгашено.

— **Придуркуватий палій.** В Хотин, пов. Кабуш, придуркуватий Йосиф Бургер підпалив хату Магдалини Свериди. що згоріла до тла. Опісля божевільний підпалив загороду Дрогомирецької, але вогонь швидко вгасили. При підпалюванні третьої загороди, що належить до Катерини Довденко, божевільного зловили. Його відставлять до заведення умово недужих.

— **Большевицькі звичаї.** „Ленінградская Правда" принесла коротку нотатку про нечуване звірство двох робітників. Вони для забави кинули до кітла з кипятком одну робітницю, яка тяжко попарилася. Товариський суд переказав справу совітському судові, але вже півтора місяця справи не розглядали.

— **Трагічний лет.** Десять швайцарських летунів прибуло до Берліна на 5 літаках у гостину до німецького аероклюбу. Шостий літак постигла катастрофа під Шляйцом у Турингії. Пільот згинув.

— **Похід прокажених.** Як повідомляють з Маніллі, 300 прокажених, поконавши сторожу, втікло із шпиталю і демонстраційним походом прийшло до палати президента. Військова сторожа, що стерегла палати, розбіглася перед прокаженими, які дістались без перешкоди до середини. Президент приняв їхню делегацію на послуханні. Прокажені зажадали зміни системи лікування, мовлячи, що проказа є таксамо незаразлива як туберкульоза, якщо не стикатися безпосередньо з недужими, і тому прокажені повинні перебувати на волі і лічитись подібно як хорі на туберкульозу. В поході прокажені несли напис: „Дайте нам волю або повбивайте нас". Опісля прокажені вернулись походом крізь місто до шпиталю.

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

ЗЛОДІЙ-ГУМОРИСТИ.

В Будапешті трапилась недавно весела подія. Трьох злодіїв закралося до великого склепу залізних виробів П. Мунка. Вони вломилися до каси, але не знайшли в ній навіть зломаного сотика, бо власник забирав кожного вечора всю готівку зі собою. Злодії не дуже спешились невдачею, бо написали на писарській машині листа такого змісту: „Дорогий пане Мунк! Ми справді здивувались, коли переконались, що вам справді так погано ведеться, бо нам також ведеться зле. Уявіть собі, якщо ми всюди стрінемо порожню касу, не залишиться нічого іншого, як тільки піти на жебри. Навіщо ми так мучились? З глибокою пошаною — три приятелі".

Останні хвилини Мадриду.

НАСТУП ЗАЧАВСЯ.

ЛЬОНДОН, 7. 10. ПАТ. Агенція Райтера повідомляє, що сьогоднішнього дня зачинається наступ на Мадрид, яким керує Таляверас Валера, який здобув був Толедо. Наступ піде у трьох напрямах: на Наваль Карнеро, Аранхуез і Ілєскас. Здогадуються, що Аранхуез і Ілєскас будуть дуже слабо боронитися. До Мадриду вислали ультімат, в якому погрожують летунським наступом і гострими репресіями, якщо Мадрид не схоче піддатися. Летуни скинули на Мадрид тисячі летючок і повідомляють у них про ультімат. Національні летуни збомбардували всі залізничі шляхи, мости, казарми і фортифікації близько Мадриду. В столиці паніка.

ШВАЙЦАРСЬКА НЕВТРАЛЬНІСТЬ.

БЕРН, 7. 10. ПАТ. На інтервенцію у справі становища до еспанських подій відповів мін. Мотта у парляменті: „Політка неінтервенції найкраще забезпечує мир, але Швайцарії годі підписувати якунебудь заяву в тому напрямі, щоб не викликувати вражіння, що вона невтральна лише від випадку до випадку, а не постійно". Інтерпелянти вдоволилися тим вияснением.

НОВІ ФРАНЦУСЬКІ КОРАБЛІ.

ПАРИЖ, 7. 10. ПАТ. Кружляк „Сюфран" відплив з Тульону до Еспанії, контрторпедовець „Жаклен" відплив до Валенсії, щоб заступити контрторпедовець „Жагюар".

Англійська Лейбур Парті у спілці з комуністами.

ЛЬОНДОН, 7. 10. ПАТ. На конференції Лейбур Парті в Единбургу дискутували над справою створення спільного фронту з комуністами до боротьби з фашизмом. Дискусію започаткувала така резолюція: Конференція Лейбур Парті признає конечність єдности робітничої діяльности, і доручує виконному комітетові получитися з комуністичною партією із задержанням статутових приписів Лейбур Парті.

Припинили чеський часопис за образу провідника німців.

МОРАВСЬКА ОСТРАВА, 7. 10. ПАТ. Чеська влада припинила аж до відклику „Северочеські Ліст" (орг. окраїн), який недавно напав на голову „Судетендойтше Партай" — Генляйна, обвинувачуючи його, що одержує з Німеччини гроші для партій. Генляйн заскаржив чеське видавництво й воно програло процес, а в „Северочеському Листі" мало помістити відклик. Тому, що такого відклику не помістило, влада припинила часопис.

—o—

Дописи.

КАЛУЩИНА.

З діяльности читальні „Просвіти" у Перекосах. У Перекосах калуського повіту відбулося 12. і 13. м. м. свято з приводу 20-ліття смерти Івана Франка. Влаштувала його місцева читальня „Просвіти" ім. Івана Франка. Свято зачалося 12. X. приняттям гостей та інсценізацією „Великих Роковин" І. Франка, що випала бездоганно. Саля була виповнена вщерть. Після інсценізації голова читальні М. Сеньо подякував гостям та відчитав програму другого дня свята. Перед домівкою читальні на полонині устроєно символічну могилу І. Франка, біля якої чергувалась усю ніч почесна сторожа на стійки. Розставлено теж стійки, щоб вони берегли домівки читальні перед свавіл. нападом. У неділю 13-го IX. вже від год. 7. рано наспівали на свято гості. Приїхав о. Іваськ з Довгої Войнилівської з делегацією. Далі приїхали делегації зі села Неговець. А потім ішли маси народу, що чвірками несли хінці. Прибули громадяни зі сіл: Середня, Гошанівці Зарічні з парохом о. Гургулою, Негівці, Войнилів, Монастирець, Копанки, Станькова і Дубовиця. Всі села, в числі 9, на чолі з Перекосами, зорганізовано в 1. селя в числі 9, на чолі з Перекосами, зорганізовано в 1. селя в числі 9, на чолі з Перекосами, зорганізовано в 1. селя

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 8. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.05, 13.10 Концерт, 17.35 Оп. арії, Герліх сопран, 19.20 Радість і смутки автомобіліста, муз. авд. Грубого, 21.10 „Прометей в оковах" драма Айсхильоса, 22.20 Сніг, Баязитов сопран, **Прага** (470,2) 17.15 Сп. реціталь, 19.25 Новини танк. музики, 20.05 Хор, 22.15 Легка музика, **Париж** (1648) 14.00 Легка музика. 18.00 Театр Уяви, 21.00 Солісти, Татіно спів, **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні 20.00 Сп. реціталь. 20.30 Вечір гумору **Берлін** (3967) 8.20 Музика, 10.00 Нар. пісеньки, 14.15 Нар. музика, 17.30 Пісні й поезії, **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Музика, 20.10 Пастор. симфонія ч. 70 Бетховена, **Мінхен** (405,4) 10.00, 11.00 Нар пісеньки, 20.10 Легка вінк. музика, **Будапешт** (549,5) 12.05 Сальон. музика, 15.30 Сп. реціталь, 14.00 Форт. реціталь, 17.30 Циг. музика, 22.20 Форт. тріо **Мілано** (368,6) 11.20 Популярна музика, 17.15 Вок. концерт, 19.00 Легка музика, **Рим** (420,8) 13.10 Орх музика, 21.05 „Ля фіяма" оп. Респігія.

П'ятниця, 9. жовтня 1936.

Відень (506,8) 15.20 Муз. лекція для молоді, 17.30 Сп. реціталь, 19.30 Фінал IX. Симфонії Брукнера, 20.00 Концерт військ. орх., **Братислава** (298,8) 18.10 Сп. реціталь, 22.30 Концерт цитристів, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. квартет, 17.10 Квінтет б-дур Моцарта, 19.20 Танці й пісні, 21.05 „Соната Еройка" Новака, 21.35 „Біла Гора" драма А. Двожака, **Париж** (1648) 18.30 Концерт симф. орх., 21.45 „Мадам Фавар" ком. оп. Офенбаха (фрагм.), **Білгород** (437,3) 13.15, 18.30 Хор, 12.00 Концерт, 20.10 Вок. муз. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Мотоль співає, **Мінхен** (405,4) 16.50 Романт. музика, **Будапешт** (549,5) 13.00 Легка музика, 18.10 Циг. музика, 19.40 Сальон. музика, 21.00 Данця музика на давніх інструментах, **Мілано** (368,6) 13.10, 20.40 Камр. музика, 22.00 Вок. авдиція, **Рим** (426,8) 17.15 Танк. музика, 20.40 „Міс Америка" оп. Нарделія.

ЧЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 8. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Рухлика, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Муз. поранок для сер. шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Легка музика, 12.40 З чого і як приготовити квашення, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарська вістка, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.55 Кутох гумору, 16.00 Музика з гр. пл., 16.50 Гокус-покус: Вкладаю руку в вогонь, авд. для ст. дітей, 16.35, 17.15 Концерт орх., пісеньки, 17.00 Положення працюючої жінки, 17.50 Новий том творів Н. Пасудського, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 о. Ант. Гречинським в Альбіговій, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Дзвін із Лямартену" Ю. Маєснера, 19.00 Сп. реціталь Е. Бендера в супр. форт., 19.50 Вердієві мельодії в вик. камер. орх., 20.30 З мандрівок по провінції: Трохи, 20.45 Веч. денник, 20.55 Промова з нагоди тижня будови шкіл, 21.05 Концерт симф. орх., 21.45 Легка музика, 22.20 Кл. Дебісі в гр. пл., 23.00 Танк. музика з гр. пл.

П'ятниця, 9. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Рухлика, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для ст. дітей: Байки про звірята, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сальон. музика у вик. квартету, 12.40 Не псуймо закашпінних здобутків, 12.50 Полудн. денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Реклям. концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30, 17.15 Концерт, пісеньки, 17.00 Краса словінських гір, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Рейд яхтом „Юнак" до Гельсінок і Таллін, 18.30 Легка музика з гр. пл., 18.40 Програмова скринька, 18.50 Чуже хваліте, свого не знаєте, 19.00 „Втеча" опов. Штрумпф-Войтковича з кн. „Пасерб Європи", 19.20 З піснею по краю, 19.45 Зза куліс опери, 20.00 „Вертер" оп. Маснета; у перерві Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.25 „Кришталь і камінь" скеч Г. Діверноа, 22.45 Легка й танк. музика.

Радіокутик.

ОПЕРА МАССЕНЕ „ВЕРТЕР".

З опер Массене перше місце, після популярної „Манон" займає „Вертер". Нема нічого дивного, що композитор з кінця XIX. ст. вибрав власне цю тему для своєї опери. Кілька десятків років „Вертер" Гете був загальною лектурою ро-ких читачів. Нещасливе кохання Вертера до Льотти, з початку шанованої, а потім жінки його приятеля, внутрішня боротьба обох і кінцева перемога етики і обовязку — зворушували читачів твору Гете. Закінчення драми — самогубством Вертера — було ніби укороцуванням зворушень.

Цю однаку тему взяв Массене для своєї опери, яку радіослухачі почують з кружків 9. жовтня в год. 20.00 у виконанні закордонних артистів.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.43—89.90, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долари кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. голл. 281.70 — 280.00. Франки фр. 24.84 — 24.70, Франки швайцарські 122.20—121.40, Фунти англ. 26.10 — 26.94, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Корони данські 116.49—115.65, Корони норв. 131.13—130.15, Кор. шв. 134.53 — 133.55, Марки фінл. 11.59—11.30, Марки нім. 136 — 130, Шил. австр. 99—98. Марки нім срібні 147—141.

Акції.

Банк Польський 106. 105, Цукор 29.50, Вуголь 15.75, Лільпоп 14, 14.15, Островець 31, Страхович 35.25, 35.75.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 63.25, серії 77, 4 інвест 2. ем. 64, серії 78, 5 конв. 52, 6 дол. 73 4 пром. дол. 47.50, 7 стаб. 50.

Заставні листи.

5 пр. Л. З. Б. Г. 48—50, 4 пр. Л. З. Бк Г. 39—41. 4 і пів пр. Л. З. Бк Гіп. 41—44, 4 пр. ТКЗ. 38.50—40, 4 і пів пр. ГТКЗ. 40.50—43, 4 і пів пр. БК. 62.50—65, 4 пр. БГК. 61.50—65.

Додаткова 45.50—48, 3 інвест. 1. ем. 62—64, 2. ем. 63—65.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 7. X. 1936.

	Львівські ст. заладов.	
Пшениця зб. 750 гр/л	22.25—22.75	вод.
Жито II. 694 „	15.50—16.00	„
Ячмінь паш. 621 „	17.30—17.40	„
Овес не вад. 456 „	14.00—14.25	„
Овес л. вад. 444 „	13.75—14.00	„
Гречка	17.50—18.00	„
Кукурудза жовта	13.50—13.75	„
Кукурудза червона	15.00—15.50	„
Вика темна	16.00—16.50	„
Вика сіра	15.50—16.00	„
Сіма конопл.	26.25—26.50	„
Сіма соняшникове	27.00—27.50	„
Просо зб.	13.00—13.25	„

Ячмінь і кукурудза подорожали на 10 сот. Інші ціни незмінені. Тенденція легко зниження.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 7. жовтня н. р. кооперативам платить за масло Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.14 „
1 кг. яець	3.80 „

Тенденція на масло, молоко та на яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 6. X. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг живої птиці, льоко подвіря птахомисарні „M. C." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята І. кл. білі й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

ОПОВІСТКИ.

Співаки позір! Проби Спів. Тов. „Сурма" починаються в понеділок 12. жовтня 1936 р. в малій салі Лисенка в год. 19.30. Проби відбуватимуться кожного понеділка і четверга в год. 19.30. Нових членів приймають у часі двох перших проб.
2847 1—2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

УРЯДНИК СКАРБ. II. кат. шукає заняття хоча би безплатно, відповідно до інституції. Зголошення до 15. 10. під „Емерит" до Адміністр. „Діла". 2842 1—3

НАУКА

ТОРГОВЕЛЬНИЙ ЛІЦЕЙ, Львів, пл. Стрілецька 8, улаштовує вечірній 5-місячний Кооперативний Курс (Кооперативність, Книговодство, Кореспонденція, Стенографія, Машина). Вписи від 10—12 і від 5—7.
2837 1—3

Victoria

Пятьлямпова супергетеродиня укладу Oktoda-duodioda. Antifading. Сім обводів. Чотири обсяги хвиль. Великий динамічний голосник. Регуляція сили, модуляція тону.

ELEKTRIT RADIO

ВІДБІРНИКИ З ПРИРОДНИМ ЗВУКОМ

Можна дістати в радіоскладницях в цілім краю.

ВУГОЛЬ-КОКС-ДЕРЕВО в найдобірніших якостях доставляє НАРОДНЯ ТОРГОВЛЯ

Львів, Ринок 36. Тел. бюра 103-27, Тел. складу 269-68

Інформації: Бюро — Ринок 36. та склади: Ринок 36, Личаківська 115, пл. Більчевського 3. і Солодова 14.

2691 — — — Точна вага — Солідна обслуга — — — 9-10

ОСТАННІ НОВИНИ

на сезон осінній і зомовий по цінах небувало низьких.

Галицький Магазин Новин, Львів, Галицька 15.

ДЛЯ ПРИКЛАДУ КІЛЬКА ЦІН:

Вовна на сукні від	1.50	Полотно	0.60
Вовна „Ангора"	3.00	Дима на підштанки	0.70
Вовна на комплети	8.50	Перкалїна колірова	0.70
Вовна на спідниччи	4.50	Зефір сирий	0.60
Вовна на плащі	4.75	Шифон 80 шир.	0.85
Шевйоти англійські	3.50	Полотно на сорочки	1.20
Вовна на мундурки від	1.50	Вовп рожевий	1.00
Кашгари на студ. убр.	4.00	Полотно на простирала	1.25
Вельвети і штрукси	1.65	Атлас на постіль	1.35
Бая двостороння	1.40	Пошевки від	1.80
Фланеля на шлафроки	0.80	Простирала 2 метр.	2.50
фланеля гладка	0.80	Простирала на ковдри	4.50
Фланеля на білля	0.65	Ручники від	0.30
Коци	4.75	Стирки до начиння	0.50
Ковдри сатинові	9.50	Хустинки від	0.15

Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

КУПНО - ПРОДАЖА

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найвибагливіших за безцін — Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 5-7

МАШИНИ писальні з українськими і польськими черешками оказійно продає Михальський, Львів, Фредра сім. 1—6

МЕШКАННЯ

ДВА ГАРНІ ПОКОЇ, передпокій, кухня, біля Личаківського парку 50 зол. Відомість „Трансакція" (Ігнат) Длугоша 1. 2832 3—3

ПОТОЦЬКОГО 49 чотири повнокомфортові кімнати, центральне огрівання, з прин., зремонтоване зараз до винайму. 2840 1—1

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АДВОКАТСЬКИЙ аплікант із правом заступства, совісний, потрібний до канцелярії на провінції. Оферти з поданням умов слати до Адміністрації „Діла" під „Адвокат". 2835 2—3

РІЖНІ

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка ондуляція з бріоячною гарантією. Сальон чеських пань, Сикстуська 8, вхід через браму. 2844 1—2

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ВЕРНУВСЯ
АКУШЕР-ОПЕРАТОР
Д-р Ігнатій ШВАРЦ
тепер **Легіонів 3** (над кіном „Паляс"). 2842 1-2

Лікар внутрішних недуг і легенів
Д-р З І Р
Пересвітлення і рентгенівські знимки тепер **Сикстуська 41 Б,** тел. 268-46. 2843 1-2

ВСІХ ЛІКАРСЬКИХ НЕДУГ
Д-р Густав КІМЕРЛІНГ
Пересвітлювання Рентгеном
Львів, вул. Шептицьких 19.
ВЕРНУВСЯ. 2845 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

Управнене технічно - дентистичне заведення
Сальомона Штерна
перенесене з вул. Шопена 5. на Городацьку 53 а.
Виконує працю на догідних умовинах.
2767 5-5

КРЕМ HALINA Nr. 2 плекає Церу... усуває ЗМОРШКИ

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозикович, Львів, Домінікальська 4. 2634 27-60

За редакцію відповідає Олександер Костик. Вид-е Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 227 (14.476). Львів, пятниця 9. жовтня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504.060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Півроку 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Представники У. П. Р. у прем єра ґен. Складковського.

В середу 7. ц. м. приняв премієр ген. Славой Складковський делегацію Української Парляментарної Репрезентації в особах послів Василя Мудрого і Володимира Целевича та сенатора Остапа Луцького на довшій авдієнції, на якій обговорено цілу низку найактуальніших українських справ.

Перед змінами в італійському уряді?

РИМ, 8. 10. ПАТ. Як говорять у Римі, небавом зайдуть поважні зміни на верховних державних становищах, а саме: Мусоліні зрікся би теки війни, передаючи її теперішньому віцеміністрові того самого ресорту ген. Байстроккієві. Міністр освіти став би президентом сенату, а дотеперішній президент — президентом Італійської Академії. Губернатор Риму Боттаї дістав би теку народнього виховання.

КОНФЕРЕНЦІЯ РИМСЬКОГО БЛЬОКУ.

РИМ, 8. 10. ПАТ. На нараду міністрів закорд. справ римського блюку, що відбудеться в половині листопада у Римі, виїде гр. Чіяно. Опісля він правдоподібно зложить офіційну візиту в Будапешті.

ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР З ЕСТОНІЄЮ.

РИМ, 8. 10. ПАТ. Міністр гр. Чіяно підписав з представником естонського міністер. закорд. справ дром Міквіцом торговельно-фінансове порозуміння.

НАРАДИ КОРПОРАТИВНОЇ ВЕРХІВКИ.

РИМ, 8. 10. ПАТ. Центральний корпоративний комітет скликано на 19. ц. м. до венецької палати. Нарадами проводитиме Мусоліні

ТУРИСТИЧНІ ЧЕКИ.

РИМ, 8. 10. ПАТ. Італ. банки почали видавати туристичні чеки на англійські, французькі, швайцарський та американські валюти, нотуючи їх у дещо нижчому курсі.

КОНДОЛЕНЦІЯ СОЮЗНИКАМ.

РИМ, 8. 10. ПАТ. Гр. Чіяно зложив кондоленційну візиту в мадярському посольстві. На Гембешові похорони виїздить з Італії окрема військова місія, зложена з генералів та вищих старшин усіх родів зброї.

Ґранді не уступає, бо його політична лінія перемогла.

ЛЬОНДОН, 8. 10. ПАТ. Італ. амбасада офіційно заперечує чутки про димісію амб. Ґрандія, що мав би стати губернатором Додеканезу. Неофіційно пояснюють, що недавно пляновано таку зміну, але тепер вона сталася неактуальна. Політична лінія Ґрандія перемогла в Римі, тому уряд хоче навязати якнайтіснішний контакт з В. Британією. Таку тенденцію слідно з деяких недавних потягнень. Італія приступила до потрійного валютового порозуміння та готова співпрацювати з В. Британією в льокарненській справі. Амб. Ґранді залишиться на становищі, щоб вести політику англо-італійського зближення, яку він горячо обстоює.

У Франції страйкує 33.000 робітників.

СУТИЧКА З ПОЛІЦІЄЮ.

ПАРИЖ, 8. 10. ПАТ. Як виказують офіційні дані, у Франції страйкує під цю пору 33.000 робітників, з того 750 у департаменті Сени (Великий Париж).

У цукроварному промислі у Півн. Франції заключили збірний договір; власники й робітники металевих фабрик окр. Азебрик погодилися на урядовий арбітраж.

ПАРИЖ, 8. 10. ПАТ. Поліція силоміць усунула страйкарів, що окупували фабрику шоколяди на вул. Віолет. При тому дійшло до сутички, у якій потурбовано одного поліцая та кількох робітників.

КІНЕЦЬ СТРАЙКУ ЛЬОНДОНСЬКИХ АВТОБУСІВ.

ЛЬОНДОН, 8. 10. ПАТ. 5.000 працівників льондонських автобусів застрайкувало. Вчора вечором дирекція автобусів дійшла до порозуміння з персоналом, тому страйк покінчився. Від нинішнього ранку автобуси курсують нормально.

„Безстидна погроза Москви" в обороні мадридського уряду.

ЛЬОНДОН, 8. 10. ПАТ. Міжнародній комітет для нагляду над неінтервенцією в Еспанії дістав від совітського шарж д'афер ноту, написану в дуже гострому тоні. Сов. уряд закидує Португалії, Німеччині й Італії, що вони нарушили зобовязування не вмішуватися. Якщо комітет негайно не розгляне тієї справи, висилаючи до Еспанії слідчу комісію і не змусить згадані 3 держави шанувати невтральність, СССР уважатиме себе вільним від обовязку невмішуватися до есп. справ.

ГОЛОСИ АНГЛІЙСЬКОЇ ПРЕСИ.

ЛЬОНДОН, 8. 10. ПАТ. Вістка про совітську ноту прийшла надто пізно, щоб могли дати ширші коментарі. Ліберальна „Нюз Кронікл" радить Німеччині й Італії вицофатися з есп. справ, поки не за пізно. Соціялістичний „Дейлі Геральд" домагається, щоб британський уряд підтримав совітський. Правий „Дейлі Мейль" називає ноту безстидною погрозою Москви.

АНГЛІЙСЬКІ СОЦІЯЛІСТИ СОЛІДАРИЗУЮТЬСЯ ЗІ СОВІТАМИ.

ЛЬОНДОН, 8. 10. ПАТ. На конгресі лейбуристів у Едінбургу, що вислухав звіту делегації есп. соціялістичної партії, совітська нота викликала негайну реакцію. Провідник партії Етлі та його заступник Ґрінвуд зробили нині рано демарш у заступника премієра Н. Чемберлена, домагаючися, щоби британський уряд підтримав виступ совітського.

Національний уряд не відступить ніякої частини еспанської території.

БУРҐОС, 8. 10. ПАТ. Відповідаючи закордонній пресі, ген. Франко заявив: „Ще раз запевняю, що національний рух уже з огляду на свій патріотичний характер ні на хвилину не допускав можливости, щоб відступити комунебудь частину есп. території. Всі вістки, що не годилися б з цією моєю заявою, слід уважати злобною інтригою.

—o—

Михайло Рудницький.

Від Мирного до Хвильового

Студії про 25 наших письменників, про наш XIX-ий вік, про літературні напрямки і напрямні сучасної европейської літератури. Життєписи, твори і бібліографія.

440 сторінок. Ціна 5 зол. Порто 60 сот.

„Ця праця виповнює прогалину, яка істнує від часу появи історії української літератури С. Єфремова, і широко зупиняється на письменниках молодшого покоління, що їх Єфремов розглядав зовсім побіжно або поставився до них по мачушиному. Рудницький прикладає водночас новітні методи літературознавства, що краще схоплюють суть письменників раніщої доби і краще надаються для оцінки їх творчости".

„Prager Presse", 1 жовтня 1936.

Хто винен, що на Холмщині шириться комунізм?

„NIECHAJ ŻYJE UKRAINA, BO MY CHCEMY RZĄDU STALINA!"

(Від нашого кореспондента).

Холм, у жовтні 1936.

Кривавi подiї у с. Жукові на Холмщині викликали на сторінках польської преси палку полеміку про джерела нинішньої комуністичної зарази, що ширить по селах у Польщі, передусім по українських селах. „Газета Польська", яка мусить боронити нинішній режім в усіх справах та при всіх обставинах, коментуючи жуківські події, вину їх приписувала „людовому стронніцтву", закидуючи йому ультрачервоні симпатії. Знову згадане „стронніцтво" видало у відповіді довгий комунікат з протестом проти безпідставних буцімто підозрінь „Газети Польської". Особиста інтервенція міністра внутрішніх справ на терені згаданих подій, ще дужче актуалізувала спір, що ведеться на тему причин радикалізації селянських низів.

Справа, яка недавно так хвилювала всі польські часописи від санаційних і консервативних, до соціялістичних та ендецьких, не перестала бути актуальною, хоч уже інші події займали на газетних шпальтах передове місце. Нас цікавить одно: чому в отій цілій палкій польській пресовій дискусії не впало слово „український", чому ніхто з польських публіцистів не завдав собі труду згадати, що терени, на яких трапилися тривожні події, замешкує компактна маса українського населення та що може саме етнічний і національно-політичний момент грає якусь ролю у зрості радикальних настроїв?!

Своє становище в цій справі ми вже висказували і засовували. Вказали і постійно вказуємо на сутні причини, які фактично були спричинниками таких невеселих подій, як у Жукові, та яких — хоч як дивно — ніодна з кількох полемізуючих польських сторін не „зауважила". Все одно, — наше становище находить підтвердження у „дійсній дійсности", дарма, що вона дуже дивна. Ось у субтитулі до цієї статті навели ми оклик, що як рефрен повторявся по кожній строфі пісоньки, яку співали однозгідно поляки й українці в околиці Грабівця та Скірбишева, де — як відомо — прийшло до стрілянини з комунарями.

„Нехай жиє Україна, бо ми хцеми жонду Сталіна", — ось наївно-щира синтеза „ідеї", яка сколихнула навпів мертвецьким холмським селом. „Пролетарський" жуковецький віршомаз-„ідеольог" у рефрені пісоньки злучив і національний патріотизм і соціяльний

ТІЛЬКИ 1.50 зол.

КАЛЄНДАР „КРИНИЦЯ" на рік 1937

Порто 30 сот.

радикалізм і демагогію, яка казала орудувати польською мовою, щоб на тих західн. окраїнах українських етнічних земель приєднати собі поляків. Маєте всю „партійну програму" холмщаків, трактованих виключно як предмет польонізації при помочі масового винищування православних церков і насаджування костелів, та при помочі вчительства, запряженого на послуги місцевій державній адміністрації. Польська мова тієї пісоньки вказує, що це може не тільки демагогія хитрих холмщаків: польонізація дійсно зробила неличезний поступ, але не посунулась поза зовнішню політуру. Залишилось бажання України, тільки вже під правлінням — батюшки Сталіна!

Нам удалось розмовляти з людьми, які власними очима оглядали „працю" комуністичних реформаторів на Холмщині й Підляшші, бачили її фінал і знають добре теперішні настрої „успокоених" сіл. Крім того дістали ми пачку рукописів — з подібними „ідеольогічними" віршами, що їх кольпортували комунарські дячі по селах між молодю, особливо між шкільною дітворою! Вірші ці писані **всі по польськи** та всі вони повні українських мотивів. Згадується в них про „земсту" і „Гонту", „добробит хдопа" і „вигнане попа", „водза Сталіна" й „славне Україне" і т. д. Співали їх — як довідуємось — на нуту польських і українських **стрілецьких** пісень на зібраннях „зельонего штандару", „кулек Віці" і ін.

Щоб пластичніше представити, як наші села заливають ворожі деструкційні впливи, подамо — можливо — найвірніший хід розмови, що ми її мали змогу перевести з поважними українськими (старшими й молодшими) громадянами на Холмщині:

— Які села охоплювали впливи „виротової" акції?

— Жуків, Гаївники, Скірбишів, Волицю, Іловець, Лазиська, Станиславку, Боньчу, Куровиці і інші...

— Яка є національна структура тих сіл?

— Більшість з них заселюють **українці.** В Скірбишеві, Станиславці і інших переважають поляки. В інших населення мішане.

— Відколи помітні у вас впливи комуністів?

— Це не проста справа. В Жукові і інших селах населення було досить національно освідомлене. Читали деякі селянські львівські українські газети і календарі. Не було церкви. Потім місцеві польські семінаристи (один з них уже вчитель) заложили кулко „Віці" і стали туди людей тягати. „Дзялаче" з міста — особливо один гімназіяльний учитель-людовець через місцевих гімназистів пересилали літературу.

— Згадуєте про „працю" якихось семінаристів і учителів. Що вони за одні?

— Місцеві. Сини найбагатших господарів. Мають по 30—40 моргів, поляки. Дядьків до колективу намовляли і від церкви й костела відвертали... Робили в себе тайні сходини. Казали, що „ліпше" буде., Агітатори з Замостя приїжджали і за кожним своїм побутом, підчас якого виголошували пламенні промови, брали по 50 сот. від кожного — члена „Віців".

— Ну, а щож на це місцеві українці?

— Знаєте — деяким нашим в голові помішалося. Казали, що треба будувати Україну разом з большевиками і „зеленими". Співали що „Сталін і Будьонний то Хмельницький новозаконний"!...

Зацитували ми ці уривки розмови для наглядної ілюстрації холмських відносин. Українці відірвані від здорового національного середовища, відсепаровані непролазним муром від львівського центру, підпадають під ріжнородні впливи, — не тільки польської адміністрації, але передусім — польської демагогії та інтернаціональної комуни. Жаль тільки, що чільні польські публіцисти не хотять зрозуміти, що така політика мусить мати два кінці і приносити ріжні несподіванки у практичних наслідках. При дальшому триванні тої самої політики — практичні наслідки будуть щораз сумніші не тільки для українців, але й для польської держави.

Громадянин.

Зов учительської крови.

(Трагічні наслідки переношень „для добра школи").

Під цим наголовком помістило статтю „**Учительське Слово**" ч. 8. за жовтень ц. р. З огляду на її актуальність і загально громадянське значіння передаємо її отсим у цілості.

Ріжні аномалії і недостачі, які запанували у світі після світової війни — нужда, кривда, протекціоналізм, визиск, самоволя і безправство — стали такі загальні і щоденні, що покривдженим та обездоленим майже не оплачується вже й реагувати на те все. Тих кривд і болячок життя так багато, що просто неможливо в них орієнтуватися, а проте, щоб кожний випадок зокрема аналізувати, шукати за причинами лиха й направляти зло — важко й подумати. Треба дуже сильного й небуденного випадку, щоби про нього заговорив загал, щоби своєю небуденною трагедією зрушив громадянську совість і приневолив рішальні чинники глибше застановитися над причинами даного лиха і ті причини усунути.

Від ряду літ переносять учителів та учительок під притокою „для добра школи" в ближчі й дальші повіти, ближчі й дальші воєвідства, а нерідко й на другий кінець держави. Спеціяльне щастя під цим оглядом мало і має українське вчительство. Попереносили українців учителів (льок) з етнографічних українських земель на захід, на Мазури, в Познанщину або й на Поморя, в багатьох випадках розділивши подружжа, не говорячи вже про передчасні спенсіонування і редукції, без ніякої пенсії.

Щоб цей стан змінити, не помагали ніякі представлення, інтервенції ані соймові інтерпеляції.

Але несподівано стався трагічний випадок, що жахом перейняв цілу польську публичну опінію та звернув увагу й компетентних рішальних урядових чинників на аномалії, які під покришкою „для добра школи" найбільш діймаво відбиваються на зболілому учительському організмі. Цим разом трагічною смертю згинула молода подружна пара учителів-поляків. Річ малася так:

В суботу 12. вересня ц. р. в год. пів до 6. рано люди, що йшли до Кракова, почули на краківських „Блонях" два револьверові вистріли і завважили, що два тіла впали на землю. Підбігши на місце трагедії, побачили двох молодих людей (мужчину і жінку), що лежали в крові, яка текла зі страшних ран в устах. Пострілені давали ще знаки життя. Біля них лежав револьвер. Спровадили рятункове поготівля і поліцію. Лікар стверднв, що кулі, вистрілені в уста, вийшли черепом. Після провізоричного перевязання перевезли важко ранених до шпиталю св. Лазаря.

З листа, що його найшли в кишені самогубця, довідалися причини страшної трагедії. Це молоде подружжа учителів. Він називається Станіслав Віяла, має 28 літ життя, вона Ірина, молодша від нього. Обоє учителювали в келецькому воєвідстві: вона в Ружанній, він у сусідніх Ленговіцах. Обоє позбавили себе життя за обопільною згодою, бо розділили їх в той спосіб, що шкільний інспектор в Опочній п. Фігель переніс Віялу до ще дальшої школи, дарма, що на кращу посаду, бо управителя школи в Студзенній. Що саме така, а не інша була причина самогубства — доказує декрет перенесення на нову посаду управителя школи з важністю від 1. вересня, який найшли в кишені Віяли.

Досі вчили обоє в школах, віддалених від себе заледви 4 кільометри. Обоє Віяли внесли до шкільної кураторії просьбу, щоб дала їм обоїм учительські посади в одній місцевості. У відповідь на це дістав Віяла посаду управителя школи в місцевості ще більше віддаленій, як дотеперішня посада учителя.

Віяла був на військових вправах, а Віялиха за той час перебувала в Кракові у своїх батьків. Коли Віяла вернувся з військових вправ та дістав номінаційний декрет, постановили обоє відобрати собі життя, що й виконали.

Не помогла негайна операція. Ще тої самої днини померли обоє Віяли, не відзискавши притомности.

Трагедія двоїх молодих надійних людей, що — не маючи змоги получитися зі собою — воліли — не маючи змоги получитися зі собою — смерть, як розлуку — викликала величезне враження не тільки в Кракові, але й у цілій державі та звернула увагу на кривди, які терплять учителі внаслідок переношень „для добра школи"...

Крім судового слідства перевела негайно доходження також шкільна влада. З міністерства освіти прибув до Кракова державний підсекретар Ю. Ферек-Блещинський і перевів слідство. У висліді міністерство видало розпорядок, що кураторії шкільних округ і шкільні інспекторати мають у той спосіб призначувати посади, щоби не розділювати подруж.

Таке полагодження найбільш пекучої і докучливої для вчительства справи слід уважати тільки вступним кроком до загального управильнення переношень для т. зв. „добра школи". Бо розділ подружжа Віялів — це тільки один маркантний епізод з невичерпаної низки тихих і глибоких трагедій, викликуваних наслідком переношень безлічі учительських сил „для добра школи". Чи треба ждати на нову якусь жертву, яка внаслідок перенесення „для добра школи" в інших обставинах відбере собі життя? Нормалізуючі ненормальні відносини, слід брати за основу не один із багатьох можливих наслідків одного і того самого джерела причини, але — річ ясна — усунути саму причину! Отже розпорядок про нерозділювання учительських подруж не вичерпає справи. Повне успокоєння може привернути тільки почуття якоїсь стабілізації відносин — а це настане щойно тоді, коли взагалі скасують переношування учителів „для добра школи".

Переважно не „добро школи", але зовсім інші причини спонукують такі переношення та ділають сили й особи, яким на „добрі школи" зовсім не залежить. Вкінці у 99% такі переношення фактично зовсім не виходять на добро школи.

Отже, як уже стався такий трагічний випадок і кличе за поправою відносин, то нехай-же у звязку з тією жахливою трагедією буде усунена сама причина лиха, а саме: переношення „для добра школи". Добро школи на цьому не потерпить, а навпаки: зискає, якщо всякі пляновані шкільною владою переношення будуть переводжені за згодою безпосередньо заінтересованих учительських осіб, або — в дорозі правосильного дисциплінарного присуду.

І ще одна справа: Якщо в майбутньому й усталиб вічні пересування учителів, то слід памятати і про тих, яких ще давніше кинули за десяті гори, за десяті ріки — де вони без ніякої провини, тільки як жертви нездорових відносин, покутують неповинно та в огірченні коротають своє життя.

Тут знову учителі-українці, вже ті — на заточенні мають пальму першенства. Як приклад цих нездорових відносин свідчить хочби письмо з території шкільного інспекторату в Ніску з нагоди страшної трагедії Віялів, що його принесло „Діло" (ч. 212. з 20. вересня ц. р.).

Требаж подумати про всіх тих обездолених і привернути їм людські права! Отже подружим учительським парам дати — згідно з рішенням міністерства освіти — учительські посади в одних місцевостях. А дальше слід доложити всіх зусиль, щоб тих українців учителів і вчительок, яких відорвали від рідної землі, вернути назад своєму народові.

Це буде акт справедливости, що у своїх наслідках безперечно вийде дійсно — „на добро школи".

Порошки для дорослих з ф. бр. зм.

KOWALSKINA

вживаємо при невинних

БОЛЯХ ГОЛОВИ

Читайте „Діло"!

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Єгипетський премієр Нагас Паша, вступив до Парижа, вертаючись до Єгипту.

Англійські лейбуристи відкинули проект „людового фронту" більшістю 1,136-ох голосів.

Фляндрські націоналісти хотять заключити опозиційний блок з партією бельгійських католиків-націоналістів „Рекс".

У Фінляндії повстав новий уряд прем. Кайо, який обіцяв не змінювати закорд. політики і боронити демократичного ладу.

Представники Малої Антанти відбувають в Будапешті дві конференції: дунайського комітету та залізничих експертів.

Тіло мадярського премієра Гембеша вивезено з Мінхену, віддаючи військові почести, належні маршалові. Крім Гітлера були присутні нім. міністри: Ф. Нойрат, ген. Герінг і др Фрік.

З організаційного руху.

ОКРУЖНА ПОЛІТИЧНА НАРАДА В ЧЕРНИХОВІ ПОВ. ТЕРНОПІЛЬ.

Дня 27. м. м. відбулася окружна політична нарада в Чернихові тернопільського воєвідства в салі „Просвіти". Нараду отворив о. декан И. Грицай, що покликав як предсідника п. Степана Ступку. Секретарював п. Семен Глинський.

Посол Василь Болюх виголосив пізторагодинний політичний реферат, у якому заєував міжнародне політичне положення народу в усіх займанщинах спинюючися довше над трагічним положенням українського народу під большевицьким ярмом та вкінці склав звіт з діяльности Української Парляментарної Репрезентації.

По рефераті вивязалась жива дискусія, в якій забирали голос: о. декан Й. Грицай і пп.: А. Цурковський, Степан Ступка, Ів. Ступка, М. Гасюк та інші. На ріжні запити відповідав пос. В. Болюх.

На внесок п. М. Гасюка принято отсі резолюції: 1) Зібрані на окружнім вічу в Чернихові висказують повне довіря і признання Українській Парляментарній Репрезентації за її дотеперішню діяльність, зокрема послові В. Болюхові. 2) Домагаються допущення до купна поля з парцеляції виключно місцевого населення, з причин густоти населення і зубожіння наших сіл. 3) Домагаються українських шкіл з українськими учителями, зокрема реактивування тернопільської української гімназії та оснування українського університету у Львові. 4) Домагаються виконання всіх слушних вимог для розвою українського народу, предложених Українською Парляментарною Репрезентацією польському урядові. 5) Домагаються скасування збірних громад. 6) Взивають всіх українців до безоглядної боротьби з комунізмом і т. зв. „людовим фронтом". Повищі резолюції одобрено гучними й довготрівалими оплесками.

Збори закінчено відспіванням національного гимну.

Слід замітити, що зацікавлення зборами було дуже велике і що, не зважаючи на безперервний дощ, на нараді зібралося з Чернихова і сусідніх сіл поверх 150 осіб

Зол. 10.000 на Ч. 79985
Зол. 10.000 на Ч. 112031
Зол. 10.000 на Ч. 141089

Зол. 5.000 на Ч. 135140 **Зол. 5.000** на Ч. 178544
Зол. 5.000 на Ч. 185671

Зол. 2.500 на Ч. 79990 **Зол. 2.500 на Ч. 109600**
Зол. 2.500 на Ч. 81983 **Зол. 2.500 на Ч. 112051**
Зол. 2.500 на Ч. 81985 **Зол. 2.500 на Ч. 128143**

13 виго по зол. 2.000 на Ч. Ч.
32566 64240 107396 118527 135140 147580 55970 68551
115641 128592 141023 177662 186058

16 вигр по зол. 1.000 на Ч. Ч.
54436 68555 107316 112137 141098 185743 64229 97826
112061 128543 147600 186083 105879 112126 135009 178533

та велика скількість вигр понижче 1.000 зол. впала в 36 льотерії на льоси, закуплені в славнозвісній зі щастя колектурі

„РУНО" Равіч і С-ка Львів, пл. Марійська 4.

Купуйте наші щасливі льоси І. Кляси!
Льос з „РУНА" — це запорука багатства й добробуту!

ПРАВДА, ЯКА ЖАХАЄ.

Хвальна Редакціє!

Пересилаємо Вам просто фотографічний відпис листа, що його дістав поважний господар нашого села від свого земляка-галичанина із Київщини. Адресат підчас світової війни сам перебував як воєнновполонений у тих околицях і залишив там друга, свідому людину, з яким вряди-годи листується. З огляду на документальну вартість останнього листа з України, маючи на оці використання його в пресі, ми зладили копію цього письма, а поминувши уступів особистого характеру, назв і назвищ та пересилаємо Вам його. У відписі ми задержали навіть правопис автора і всі його граматичні промахи, бож річ не в ортографії, а в сущій правді, яка жахає.

Видія читальні „Просвіти" в . . .
(місцевости не подаємо)

* * *

11. IX. 1936 р.

„Слава Ісусу Христу!

...Щоб описати тобі це все, що ти хочеш знати, то треба написати велику книжку і тиб читав не відриваючись від неї. Але я тобі не можу описати що тут сталося від 1918 р. до сего часу, але я думаю, що тобі там ізвісно із газет що тут за сей весь час робилося. А що тут робилося а в вас писалося то все правда. Напримір ти запитуєш чи правда се, що на Україні був великий голод: — бодай не згадувати 1932 і 1933 років то були роки винищеня народу. Престав собі брате що і мені прийшлось попоїсти дохлої конини і всякого буряну: — ти знаєш малясу, оту чорну гадость що відходить від цукру: — о! буде вона мені в памятку на все моє життя: — як я раз натер на терці хріну і помішав сею гадостію малясою, і зїв, но брате я думав що дуба дам: — кричав гвалт, думав, що запече: Ти знаєш село *** добре: — о! воно славилось мабудь на всю Україну своїм людожерством: — ти подумаеш що се значить людожерство, — а вот що брате: — в *** (і не тільки в *** в се було по всій Україні) були іспеціяльні люди котрі ловили малих дітей дівок і хлопців і так хто попадется убивали і їли. Брате, я пишу сі рядки і аж волос дубом стає як згадуєш що син поїдав свою рідну матір мати поїдала свою рідну дитину, жінка поїдала свого чоловіка а чоловік поїдав свою жінку: — так було, — се все правда: — от напримір у нас в *** був случай що оден чоловік поїхав на поле кіньми сам помер з голоду, его жінка привезла его до дому, порубала на куски, наварила з свого мертвого чоловіка мяса і винесла на ринок продавати. Се факт се було в нас в *** І не тільки в *** так було по всій Україні, що колись не їла свиня то в 1932 і в 1933 році їли люди. Ти питаеш брате чи в нас не істнує віра Христова і чи всї церкви зруйновані не всї, но частина вже розвалена напримір: — в *** були дві церкви і обидві вже розвалині; а в яких зсипають збіжа і т. д. Ти питаеш за сімю Б. і Єго Економію — гм, да Економію: — а за таке господарство як зараз в тебе є що ти думаеш: — такі господарства як зараз в тебе є ліквідовані ще в 1930 р. так зване розкуркулювання. Був їздан приказ щоби всіх заможних селян так званих куркулїв виселити із села. Вот і приходять до твоеї хати: — збирайсь! Ти збираешся, залишаеш все своє господарство і везуть тебе на північ; — так було а що до Економій то Економії були розграблені ще кажеться в 1920 чи в 1921 році. Се все минуле... Антін Ф. кажется учителював, его батька з хати виселили а хату кажеться розвалили.

...Тут тепер закон такий: — вся земля ліси водн всі підземні і надземні багацтва лічуться Державними а ти лічишся як робоча сила. Ти приходиш рано на наряд, тобі дають пару коней з возом або з плугом, чи яку небудь іншу роботу відробиш день в вечер тобі записують трудодень. При кінці року ти одержуеш плату хлібом на свої трудодні. І що ти думаеш, скільки заробить людина на свій трудодень: — не знаю як там по других місцях платять а тут кругом *** то платять на оден трудодень по 2—3 4—5 кіл. зерна. Жінка котра робить поденно щоби заробити на кіло меду повинна робити 2 дні по 3 карб в день на своїм вихті. 1 кіло меду коштує 5 карб 1 карб. рівнается одному рублю... Шоб купити

Радек арештований, але не збожеволів.

ПАРИЖ, 8. 10. ПАТ. Московський кореспондент часопису „Ле Птї Парізен" потверджує вістку про арештування Радека, якому закидує участь у заговорі Зіновева і тов. Затечутка, немов би Радек збожеволів, неправдива.

—o—

Оживлені рухи.

На просторі останніх років відношення загалу до Клясової Льотерії підлягало основній еволюції. Безпосередньо по війні, коли справа не була ще упорядкована законом, до льотерії поставилось досить недовірливо, багато осіб і не могло погодитись з фактом, що можна осягнути величезну виграну за дрібну ціну льосу, без жадного „чуда" та що вона є оперта на точній торговельній калькуляції та не є неймовірна. Покутували ще досвіди ріжного роду давніх фантових льотерій, яких головні виграні як меблі, взята тощо, ніхто не виграв.

Згодом устійнилось переконання, що Державна Льотерія становить імпрезу зовсім відмінної категорії та що вона дає стопроцентову шансу грачам. Щораз більше осіб почало тягнувати менші або більші суми. Не були це ніякі „легендарні" особи. Мабуть кожний, хто не виграв на льотерії мав бодай між своїми знайомими когось, хто виграв на льотерії. Щораз ширше розходились вістки про людей, які завдяки виграній на льотерії змінили зовсім свою життеву стопу, заснували великі підприємства, помножували кількократно виграні суми.

Із другої сторони в самій льотерії зайшло часом також багато змін. Внаслідок досвіду з року на рік упроваджено щораз нові уліпшення, достосовано плян до загальних побажань грачів, побільшено до максимум шанси грачів, завдяки чому польська льотерія стала зразком для багато подібних імпрез за кордоном. Усі ті чинники рішили, що тепер льотерія тішиться між суспільністю великою популярністю.

Без прибільшення можна стверднти, що у столиці, як і на провінції нема родини, з якої хто не грав би на льотерії. В бюрах і фабриках працівники до спілки купують льоси і є це проявом загальний та відомий. Багато осіб не тільки грає самодільно, але також належить часто до кількох „спілок", щоб побільшити свої шанси виграти. В кожнім родиннім бюджеті находиться менший або більший видаток на льотерійний льос, залежно від можливости. Купно льосу стало попросту звичкою і конечною потребою.

Досвід деяких льотерій виказав, що вже на кілька днів перед тягненням бракло льосів. Отже нічого дивного, що в колектурах панує оживлений рух у звязку з тягненням І. класи тридцятьсемої льотерії, яке починається в дні двадцять другого ц. м.

чоботи нові, треба робити жінці 80 день по 3 карб. в день чоботи прості нові коштують 250 карб. хромові 350—400 карб. і нема де купити бо товару нема, в магазинах нема зовсім. Мануфактури також нема, там хто привезе з Москви то треба заплатити 5—8 карб. метер треба людині робити 2—3 дні на метер полотна. Ти кажеш що тобі там не весело живется, якби ти тепер тут пожив от тиб тоді сказав що не весело живется, що вот як я зараз обірвався і нема де набрати на сорочку або на штани.."

—o—

Економічний огляд.

Українська хроніка.

ЦІКАВИЙ ПРОЄКТ БАТІ: КАНАЛ ЗАКАРПАТТЯ-МОРАВИ.

Шеф концерну Батя у Злині Й. А. Батя, видвигнув смілий проект будови водного шляху Рахів-Ужгород-Братислава-Оломунець. Довжи на його булаб около 800 км. Служив би цей шлях кращій експльоатації природних багатств Закарпаття, бо досі кошти транспорту є чималою перешкодою. Батя обчисляє на прикладі з деревом, які ріжниці булиб у цінах, коли б транспорти могли йти проектованим каналом. Подібне булоб і з мінеральними сирівцями, з вугіллям, який йшов би на Закарпаття, та аі сіль.-госп. продуктами. Є виглядн на те, що проект Баті буде зреалізований.

Польська хроніка.

ПІСЛЯ ЗАЯВИ ПОЛЬСЬКОГО УРЯДУ ПРО ДАЛЬШУ НЕНАРУШЕНІСТЬ ЗОЛОТОЇ ВАРТОСТИ.

Польський уряд, прослідивши ситуацію, яка витворилась після девалюації валют Франції, Швайцарії і Голяндії, вирішив, що це не викликало для Польщі конечности змінити дотеперішню валютову політику. Безперечно, що офіційльне ствердження непохитности валютової лінії після наради в замку президента і відтак окремим комунікатом Ради міністрів, причинилось у поважній мірі до успокоення стривожених настроїв. Уся краєва преса приняла урядову енунціяцію дуже прихильно, підкреслюючи, що міродайні чинники — заки подали свій намір до публичного відома — простудіювали все, що промовляє „за" і „проти" зменшения золотого змісту польського гроша. Не від речі буде підкреслити, що уряд постановив таке, беручи під увагу теперішні дані і теперішні обставини. Що може вирнинути в майбутньому — того ніхто не знає. З „гльоссів", які появились у звязку з заявою уряду в поль. пресі, варто зазначити голос консерв. „Часу", який домагається зірвати з твердим курсом польського гроша і довести до його еластичности без девалюації. „В нас — пише згаданий щоденник, — в обставинах слабого розвою грошевого ринку і сильного замороження, мабуть дуже вказане булоб оперувати курсом валюти в означених невеличких межах, як помічничим засобом для регулювання платничого бількнсу".

ЧЕСЬКІ МІРКУВАННЯ З ПРИВОДУ ГОСПОДАРСЬКОГО ЗБЛИЖЕННЯ ПОЛЬЩІ І ФРАНЦІЇ.

„Господарська Політіка" з Праги видрукувала цікаві міркування на тему ситуації, яка витворилась після поїздки ген. Ридза Сміглого до Парижа. Вона пише м. і. „Франція і Польща знову віднайшли себе. Польща дістане значну фінансову поміч, з чого ми вдоволені. Тепер настав відповідний момент, щоб між нами і Польщею взаємини були інші. В минувшині головною перешкодою було те, що з обох сторін не було охоти до мілітарного порозуміння. Поляки не хотіли нашого ризика, а ми їхнього. Найновіша історія навчила нас, що це спосіб думання малих людей. Коли не буде самостійної Польщі, то не буде самостійної Ч. С. Р. Політичні і господарські мотиви промовляють не тільки за найтіснішою співпрацею, але теж за **торговельною і митною унією.** Тенденція для створення великої господарської цілости триває і це мусять зрозуміти не тільки обі держави, але і Мала Антанта та в тому напрямі активно працювати.

ЗВИШКА ЦІН У ПОЛЬЩІ.

Останні тижні проходять під знаком щораз поважнішої звишки цін. Причини цього: 1) висока збіжева кон'юнктура, яка відбилась на подачі селом також інших сіль.-госп. продуктів та 2) контингенти і клірінги у зверхній торговлі, які скупістю приділів і строгістю засади „куплю якщо ти купиш", обнижили запаси кольоніяльних артикулів, 3) збільшений рух будівляний, який впливає на формування цін, і рух інвестиційний, звязаний частинно теж із пунктом 1, себто з кращою кон'юнктурою на селі, 4) валютовий неспокій. Покищо звишка цін не приняла аж таких розмірів, щоб поставити гостро справу платень і заробітків. Але індекс коштів життя вказує, що ця справа може стати внедовзі актуальна, тимбільше, що щораз явніше проявляється рухливість спекулянтів. Щоб запобігти тому, урядові чинники заповіли, що в відношині до спекулянтів будуть стосувати найбільш ригористичні карні санкції. Незабаром матиме уряд кілька нарад з представниками тих галузей продукції, які особливо податні для спекуляційної акції.

Торговля вин, кімнати до сидань і ресторан

М. ЛЄВІЦКІ

Львів, Зибликевича 2. Тел. 216-13.

2894 1—2

Світова хроніка.

ЕКОНОМІКА ЕСПАНІЇ В ОБСТАВИНАХ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ.

В огні еспанської революції найшлись не тільки міліони людей, озброєних і мирних громадян, але теж культурні і господарські надбання Еспанії. Цій справі присвячує світова опінія чимало уваги. Вже само відірвання людського молодого матеріялу від продукційних варстатів є з господарського погляду страшним лихом. До того безповоротне нищення десятків тисяч людей мусить на довгі літа ослабити продукційну спроможність і економічну експанзію Еспанії. Коли йде про продукційні варштати, то вони не тільки позбавлені відповідної обслуги, але теж у багатьох випадках зруйновані у своїй матеріяльній субстанції. Великої шкоди зазнали цілі простори краю, цінні з погляду продукції, напр.: гордість Еспанії — помаранчеві терени Андалюзії, зокрема багаті в виноград околиці Маляги. Чимало потерпів цукровий промисл в Арагонії, гірничо-гутнича округа Більбао, вугільний басейн Астурії, тощо. У закордонній торговлі еспанці не тільки страшенно обнизили свій експорт, але теж підвищили імпорт, і то артикулів, яких ніколи давніше не ввозили. Вся принята колись Еспанією система континегентів, клірінгів, тощо, розхитана сучасною хаотичністю закупу і збуту закордоном. Теперішні пересічні місячні

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 22

Українські політики.

Сильвети наших давніх послів і політичних діячів.

Д-Р ЕВГЕН ЛЕВИЦЬКИЙ.

Був товаришем д-ра Володимира Охримовича і з ним клав перші основи нової політичної діяльности, але був діячем іншої вдачі. Він визначувався талантом політичної зручности і піддавав способи, як підходити до життєвих настроїв українського громадянства та як їх вихіснувати, щоб дійти до нашої політичної мети. Зате переведення поставлених ним тез мусіло перейти в руки свідомих діячів як виконавців, у формі, пристосованій до обставин, що промощувала шлях до здійснення української національної ідеольогії. Отсей політичний хист, вроджений його особі, був цінністю в його журналістичній роботі, як також у нашому політичному житті.

Цим шляхом ішла діяльність д-ра Евгена Левицького, що мала перевести в цілому краю народню організацію на основі відповідної народньої програми з 1899. р. Тут мусів він намітити передовсім централізацію політичної організації в краю в руках Народнього Комітету, як начальної екзекутиви. Замісць окружних чи повітових народніх рад мали повстати повітові народні комітети, що створювали свою підбудову в громадських комітетах національно-демократичної партії. Але до того треба було усунути всі окружні чи повітові політичні товариства в Стрию, Турці, Коломиї, Станиславові, Перемишлі, Долині й інших повітових осередках з їх окремими програмами і тактиками та довести їх до підчинення одноцільному центрові політики Народнього Комітету, як начальної екзекутиви національно-демократичної партії.

Та при цьому змаганні треба було змінити ментальність тодішніх послів, як заступників народу, що жили вірованням, начеб вони були призначені Провидінням Божим на заступників українського народу і не були обовязані нікого слухати, ані перед ніким відповідати за свої вчинки. Треба було їм аж виложити докладно, що їх вибирає нарід, зорганізований ідеольогічно на основі національної програми, та що вони відповідають перед своїм народом. А це не було легкою справою і мусіло підготовлятись та наладнуватись у партійній пресі, як також на партійних зборах. Задля цього оголосив був Народній Комітет відозву до народу з 5. січня 1900. р., в якій пояснив докладно нашу національну програму та спосіб її переведення.

Послідовно звернувся Народній Комітет до Українського Парляментарного Клюбу (24. квітня 1901. р.), щоб він підносив у парляменті основні домагання нашого народу, так, як це сказано в народній програмі; щоб виступав рішуче і демонстраційно, виказуючи незавидне положення українського народу, як також щоб вів послідовну опозицію і голосував проти державних конечностей.

На шляху переведення наміченої політичної організації галицьких українців стрінулись ми з поважними подіями, як сецесія українських студентів з львівського університету в 1901. р., що перепинила існування українського університету і коштувала немало жертв. А далі прийшла справа рільничих страйків у 1902 р. і справа заробкової еміграції в 1903. р.

До того часу зривались у нас громади чорноробів селян і тягнули час до часу за море, а в 1902. р. пішла боротьба тих безземельних хліборобів при помочі хлопських рільничих страйків, що в ріжних сторонах краю перейшли у фазу масового страйкового руху з виразним підкладом суспільної і національно-політичної боротьби. Польська шляхта і жиди арендарі, заскочені тою подією в самі жнива, зажадали помочі від державної влади, щоб насильно вбивати страйки. Після цього пішли всякі старостинські доходження і військові експедиції.

Та все те небагато помогло. Колиж Народній Комітет, як начальний орган кермуючої партії, візвав усе наше громадянство, щоб воно солідарно піддержувало рільничі страйки в інтересі народу, то наше селянство, не зважаючи на всякі супротивні хвилі, видержало, маючи поміч від рідної інтелігенції, цю першу страйкову кампанію. А остаточний білянс страйкової боротьби виказав безперечну економічну користь для незможних рільників. Тому Ширший Народній Комітет, що зібрався в дні 29. вересня 1902. р., вислухавши предложених страйкових звідомлень, вирішив організувати далі хліборобські страйки, як також візвати соймових послів, щоб вели найгострішу опозицію проти польської соймової більшости; до парляментарних послів звернувся Ш. Н. К. з домаганням, щоби приступили також до найгостріших засобів боротьби проти центрального уряду, що є відповідальний за те, що діється в краю.

„Діло" під редакцією д-ра Евгена Левицького піддержувало гідно цей рух соціяльно-національної самооборони гаслом: Мобілізується ворожа сила — організуймося і ми! Це був твердий зазив і його послухали.

Систематична праця між народом, зокрема при рільних страйках, покликала і молоде покоління на шлях соціяльно-національної самооборони. Українська університетська молодь постановила перервати сецесію і проголосила, що ніякі публичні причини не стоять на перепоні до вписів у львівському університеті. Академічний сецесійний фонд передано до розпорядимости Народнього Комітету.

Виконуючи постанову Народнього Зїзду в 26. грудня 1902 р. про організацію праці, Народній Комітет постарався навязати вказані звязки в Німеччині, щоб внедрнати там працю для наших селян на сезонових роботах на корисних умовинах. Так з весною 1903. р. зачалася заробкова еміграція українських рільничих робітників до Німеччини. Таким робом легальним засобом прорубано вікно нашому робітникові на захід, щоб добре заробляв і з грішми вертався додому.

Отсим коротким оглядом я хотів змалювати ті основні ділянки, на яких працював з нами д-р Евген Левицький, як член партійної управи і журналіст.

По переведенні великої пропаганди за реформою виборчого права до парляменту на основі загального голосування вийшов д-р Евген Левицький у 1907 р. послом до парляменту зі Станиславівщини. Е. Левицький був поважним і здібним політиком та публіцистом, що в українському політичному житті записався тревалими буквами.

(Далі буде).

втрати в експорті Еспанії обчисляють на 120 мід. пезетів. Очевидно, що в місяцях осінніх, коли то досі йшли численні посилки закордон благородних еспанських овочів, подані вище втрати будуть куди більші. Додати ще треба втрати, які Еспанія потерпіла внаслідок загальмування туристичного руху. Те все має відємний вплив на зовнішню вартість пезети. Внутрішня вартість захитана дуже сильно зростом цін у цілій Еспанії.

СВІТОВА ВАЛЮТОВА КОНФЕРЕНЦІЯ. — ДЕВАЛЮАЦІЙНА ПОШЕСТЬ.

Валютове порозуміння трьох держав і французьке „валютове вирівняння" — як відомо — не зліквідували грошевого хаосу. Упорядкування справ на валютовому фронті у всесвітніх розмірах чекає ще своєї черги. Займатись цим буде велика конференція, яка має відбутись швидко після виборів президента Зл. Д. П. Америки. Проект прем. Блюма відбути вже тепер валютову конференцію в Базилеї — як подає преса — впав з уваги на те, що передвиборча горячка в Америці не сприяє йому. В конференції міг би не взяти участи такий важний партнер, як Зл. Держави. Проект скликання міжнародньо-інформаційної конференції видвигнув також і Мусоліні, який взагалі хотів би взяти тепер у свої руки ініціятиву розв'язки всіх найважніших міжнародніх питань. З потреби угрунтування і поширення валютової згоди відчувають усі. Д-р Шахт виявив навіть великий песимізм на випадок, колиб порозуміння Парижа, Льондону і Вашинґтону не було доповнене новими умовами. На пресовій конференції заявив д-р Шахт, що це підвищилоб ціни і збільшило неспокій у цілому світі.

Девалюаційна пошесть захопила покищо ще Італію і ЧСР. Остання перевела операцію своєї валюти вдруге (16 і ²/₃ проц.). Велике зацікавлення викликала девалюація ліра на 41 проц. з можливістю підвищення цього відсотка ще на дальших 10 проц.

НЕБУВАЛІ ЗАПАСИ ЗОЛОТА В АМЕРИЦІ.

Запаси золота в американській емісійній установі — згідно з найновішим комунікатом — були 30 вересня ц. р. 18,840 мід. долярів. Є це найвища сума, яку занотовано колинебудь в історії американських фінансів. Запаси монетарного золота в Зл. Д. П. Америки виказують безперервний зріст.

В. Н-вич.

Польське Радіо та українці.

Остання українська авдиція в Польському Радіо. — „Антена" з українськими слухачами не рахується.

Вчорашня авдиція української пісні з львівської висильної стації складалася з сольового співу В. Тисяка та хорів: Кошиця, Котка і Сурми; хори були передані з плит. Ані сольовий спів ані хоровий не виходив чисто й дзвінко. Василь Тисяк, який має мягкий ліричний тенор, своїм голосом надзвичайно добре надається для радієвих авдицій; тимчасом учора просто приглушував. Знову плити були мабуть старі, чи навіть потріскані, і „дриньчали" в неможливий спосіб. В той спосіб з прегарних пісень (здебільша С. Людкевича та Гайворонського) майже нічого не осталось. Цікаво, що одночасно голос спікера, що заповідав поодинокі точки, звучав чисто, неначе у кімнаті. Мимохіть насувається підозріння, чи це не свідомі „технічні недомагання", на те, щоб зогидити радіослухачам українські авдиції?! Щоправда, тих авдицій обмаль: ось напр. у друкованому пляні ПР. авдицій на черговий рік — українські авдиції взагалі не існують! До недавна ми нераз чували без обиняків, що справа українських авдицій залежить від того, чи польсько-українські відносини „уложаться". Виходить: це політична справа. Але чи це **все ще** справа політично неполяднена?! Чи „нормалізація" не торкається Польського Радія так само, як напр. не торкається автономних польських університетів, пройнятих антиукраїнським ендецьким духом?!

Вкінці кілька слів про журнал П. Р. „Антену". Реклямують її навіть спеціяльними скечами Щепка і Тонька. Але той журнал далеко не досконалий: подає не повні програми, тільки те, що редакторові журналу подобається. Те саме торкається висильних стацій. Ось напр. Київ взагалі в „Антені" не фігурує, а що київська стація надає лише 3 години денно, радіослухач не має змоги Києва слухати, бо мусів би ввесь час сидіти при апараті.

Недавно читали ми у львівському „Експресі Вечорнім" гостру атаку на програмову політику ПРадія, яка легковажить собі Львів і львівських мистців до того ступня, що навіть зредукувала скількість трансмітованих концертів з львівської фільгармонії. Був у тій статтейці виразний натяк, що це особиста пімста варшавського директора ПР. Фітельберга, який не найшов у львівських рецензентів признання. „Експрес Веч." заповідав попросту, що на випадок продовжування такої політики бойкоту Львова — львовяни процагуватимуть бойкот Радія. Чи українці не мають ще більше причин кричати й ремствувати на програмову політику П. Радія?! Чехи надають постійні мадярські авдиції, не вважаючи на виразний мадярський ревізіонізм (або саме, з огляду на нього: щоб приєднувати собі мадярів, громадян ЧСР), для керманичів ПР. українці все ще, видно, „протидержавний елемент", що його треба трактувати, як неіснуючу позицію. Чи треба ще, щоб вона пригадала своє існування

Властиве плекання зубів
Chlorodont
рано і вечором.
Продається з червоною головою лева.

Начальник Сухенек-Сухецький

У ЛЬВОВІ.

До Львова приїхав у службових справах начальник національного відділу в міністерстві внутрішніх справ Сухенек-Сухецький.

Лярґо Кавалєро чудом урятувався від смерти.

ЛІСБОНА, 8. 10. ПАТ. Лярґо Кавалєро їздив учора на інспекційну поїздку в околиці Аранхуез. Підчас поворотної їзди автом національний літак обкинув авто бомбами. Червоний премієр чудом урятувався перед смертю, бо скрився перед літаком під мостом.

СИТУАЦІЯ ПІД МАДРИДОМ.

БУРҐОС, 8. 10. ПАТ. Авас повідомляє, що на захід від Мадриду вигнувся фронт і це загнення намагаються національні війська без поспіху, але систематично вирівняти, наступаючи з півночі від Авілі по середині від Аренас і Сан Педро і на полудні від Македи. Упадку Самартіну Девальде й Іглезіяс вичікують найдальше до 2 днів. Якщо фронт вирівняється, тоді Мадрид опиниться між трьома лініями, які творитимуть три боки квадрату. Здобуття Санта Круз позволить по короткім часі уживати дороги Авіля-Македа, яка має величезне значіння з огляду на скорі полученння з відтинками Толєда, Сієрра де Ґредос і Гвадарама. На першім відтинку національні війська є віддалені 55 км. від Мадриду, на другім 58 км і на третім 43. км.

ЩО ДІЄТЬСЯ В ОВІЄДО?

АНДЕ, 8. 10. ПАТ. Доля Овієда непевна. Червона радіостація в Ля Фербера заявила опівночі,

ДЖУСЕППЕ МАРОТТА.

Американська фільма.

— Отже можете йти — сказав Аткінсон.

— То я йду — відповіла Маргарет. При цьому випала їй з рук торбинка так, що звідти вилетіли на підлогу: пудерничка, дві тубки помадки до уст, шпильки, хустинка і ще кілька дрібничок.

— До чорта! — крикнув Аткінсон. — Від часу, як ви працюєте в моїм бюрі, нічого іншого не робите, тільки випускаєте із своїх рук те, що тримаєте!

Так скінчилася служба панни Гарт у фірмі Аткінсон і С-ка.

Ледви вона вийшла з кімнати, як містер Аткінсон нахилився, щоб підняти щось за нею.

— Вона ще готова вернутись, щоб забрати собі таку дурницю! — пробурмотів злісний і підійшов до вікна. Малий предмет, викинений ним, перелетів 18 поверхів і впав на руку молодого Кляйда, який стояв на хіднику з відкритою долонею, перераховуючи свій маєток. Кляйд мав на всьому маєтку два доляри 75 центів і вже втрете перераховував свій капітал.

Навіть коли зовсім малий предмет упаде з висоти вісімнацяти поверхів, тоді він дістає велику силу. Кляйд зробив рух, як людина, що потапає, коли побачив, що 2 дол. 75 центів зараз по котилися з його долоні під сутеринний льокаль і застрягли у щілині із залізних грат. Кляйд сховав пудерничку, яка впала йому з неба, до кишені і механічно зійшов униз, щоб видобути свої гроші.

При вході до льоху якийсь чоловік заступив йому дорогу.

— Ви чого тут шукаєте?

— Своїх грошей.

Мешканець сутерин глянув на нього звисока і сказав різко:

— Коли шукаєте грошей, то мушу вам сказати, що американські банки покищо виплачують готівкою.

І дав Кляйдові прочухана у потилицю.

Кляйд присів на лавочці на вулиці і чіхався. До нього підійшов поліцай і попрохав легітимації:

— Ви маєте дозвіл на побут тільки до завтра — сказав поліцай. — Коли до завтра вночі не найдете собі якоїсь праці, мусите пропасти з Нью-Йорку. А гроші маєте?

— Маю, два доляри сімдесять пять.

— Я був би цікавий побачити ці гроші — сказав поліцай

— Я теж — відповів іронічно Кляйд. Устав і пішов.

Саме тоді виходила з каменици дівчина із заплаканими очима. Вона йшла у напрямку ріки. Кляйд пішов за нею...

Він дивився на воду і чув муравлі за спиною. Дівчина стояла недалеко нього.

— Така жовта і брудна ріка, якби ніколи не милася. Не люблю такої води. А ви? — повернувся він до дівчини.

— Те, що я думаю про ріку, можу сказати тільки доброму знайомому, а не... — відповіла вона втомленим, ніжним голосом.

— А чи ви певні, що ми не їли колись на шкільній лавці мармеляди тою самою ложкою? — спитав Кляйд.

— Певно, що ні. Я памятала би це, бо такого смішака як ви, нелегко можна забути.

Дівчина ледви трималася на ногах і молодець це помітив.

— Що з вами? — спитав Кляйд. — Чи ви не маєте намір зімліти? Заки втратите память, будь ласка, скажіть мені, як ви зветесь і де мешкаєте..

Шофер помагав Кляйдові покласти дівчину до авта. Він був тої думки, що коли хто вже бе свою жінку, то повинен це робити дома, а не над рікою. Кляйд дав йому наказ.

— Панна Гарт, у Нортонів, 22-га вулиця, число 2238, але швидко...

І сам сів в авті поруч зімлілої дівчини. Він ніколи ще не бачив жінки, що лежала непритомна і не знав, що робити.

— Стрівайте одну хвилинку! — сказав він шоферові, коли той приїхав на вказану адресу. — Я побіжу до Нортонів і зараз вйду назад.

Кляйд задзвонив до мешкання Нортонів і здивувався, що дзвінок має голос собаки. Коли якийсь добродій з непривітним обличчям відчинив йому двері, він уважав це за природне продовження того самого явища — неприємного звуку.

— В авті на вулиці лежить панна Гарт непритомна. Поможіть мені перенести її до помешкання.

На це дістав таку різку відповідь:

— Я можу вам допомогти, але тоді, коли схочете її перенести звідси на десять кільометрів дальше. Але не дальше, бо я не маю часу і хочу ще зїсти вечерю у себе дома.

— Вибачте — сказав Кляйд здивований — може я помилився. Чи панна Гарт тут не мешкає?

— Мешкає хіба так, що винна нам за мешкання за два тижні і за харч за три. І коли вона не заплатить нам раніше свого довгу, то може сюди не показуватись.

— Навіть, коли вона лежить непритомна?

— Навіть не може як мара з того світу.

І господар гримнув Кляйдові дверима під самим носом.

Молодець почував себе препогано. У кишені не мав ані сотика, а в авті чекала на нього непритомна жінка, яку не мав куди подіти. Крім

що **повстанці відступили до центру, а червоні заняли передмістя.**

В год. 1. досвіта комунікат націон. радіостації повідомляє, що **наступ червоних на Овіедо відкинено з поважними втратами.**

КАДІКС, 8. 10. ПАТ. Нац. головна кватира офіційно заперечує вістки, немов би червоні заняли Овіедо.

БОЇ В НАСВІТЛЕННІ НАЦІОНАЛЬНОГО КОМАНДУВАННЯ.

ЛЯ КОРУНЯ, 8. 10. ПАТ. Радіокомунікат з год. 1.30 (вночі) повідомляє: Національні війська віддалені на 10 км. від Аранхуез, **червоні у безладі відступають до Мадриду,** втративши понад 300 убитих.

КАДІКС, 8. 10. ПАТ. Повстанці заосмотрили в харчі містечко Хеан, окружене червоними.

Під Гуескою нац. війська розбили червоних, що втратили 40 убитих. — Нац. головна кватира заперечила, немов би червоні заняли м. Естреко і Кінто, що боронять доступу до Сарагоси. — Нац. кружляк „Альміранте Сервера" сильно збомбардував позиції червоних між Барсельоною і Валенсією. — У бою під Санта Круз згинуло 300 червоних — чимало попало у полон.

У ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 8. 10. ПАТ. Оголошений в год. 22. комунікат мін-ства військових справ повідомляє, що червоні дальше успішно наступають на Овіедо. На арагонському фронті червоні посунулися у напрямі Бастро; 30-ох повстанців попало у полон. На південному фронті відбито повстанчі наступи з великими втратами.

МАЛЯГА, 8. 10. ПАТ. На відтинку Сезарес-Манільва повстанці попали в засідку і втратили 40 убитих.

ЕВАКУАЦІЯ МАДРИДУ.

МАДРИД, 8. 10. ПАТ. До Валенсії вивезено з Мадриду 6.000 дітей; 1.200 з них відішлють до Барсельони.

АНГЛІЙСЬКІ КОРАБЛІ ПОКИНУТЬ ЕСПАНСЬКІ ВОДИ.

ЛЬОНДОН, 8. 10. ПАТ. Англійські кораблі дістануть імовірно приказ покинути еспанські пристані в Барсельоні, Аліканте і Валенсії. Цей приказ доручать у звязку з гострою нотою Совітів, побоюючись міжнародніх інцидентів. Загроза Совітів, про виступлення із неінтервенційного комітету може спричинити важку ситуацію на еспанських водах.

ХЛІБ З УКРАЇНИ.

(РО) „Ізвестія" повідомляють, що з Одеси відчалив третій корабель, а саме „Зирянин", що везе до Еспанії 190.000 пудів харчів: 135.000 п. укр. пшениці, 40.000 цукру, мясні консерви, мясо і ін.

Нині у Великім Театрі

Вінтора Будзинського. **На Личакові** **Величаве реґіональне видовище**

Останні спогади старого передвоєнного Львова, його журби та його забави. Його пісеньки та його лицарський темперамент.

Димісія віцеміністра хліборобства.

ВАРШАВА, ПАТ. Віцеміністр хліборобства Рогер Рачиньский уступив із свого становища. Імовірно піде він на становище амбасадора в Копенгаґу. Його місце займе Феліціян Лехніцький, голова Люблинської Хліборобської Палати.

На підставі спеціяльного дозволу Рідна Школа може сплачувати свій довг в Обезпечальні облігаціями народової позички. Присилайте їх негайно на адресу: Рідна Школа, Львів, вул. Сикстуська 46.

Ревізія у полк. де ля Рока.

ПАРИЖ, 8. 10. ПАТ. Сьогодні рано перевели ревізію у віллі полк. де ля Рока при вул. Сен Медрік у Версалі. Тому, що власник був неприсутний, ревізія відбулася у присутності двох свідків. Перешукали всі кімнати, забрали ріжні папери, світлини і рукописи, три гумові палиці, 5 палиць, револьвер і книжал. Всі предмети опечатали і передали слідчому судді. Крім цієї ревізії відбулись ще інші ревізії у звязку з організацією припинених владою ліг.

цього над ним висів поліційний наказ, що до 24-ох годин мусить найти якусь працю.

За той час Маргарет очуняла і вийшла йому назустріч.

— Вони не хочуть вас там знати — заявив їй Кляйд. — Домагаються за мешкання і харч і Бог зна ще щось.

Побачив, що вона тримає торбинку в руках і спитав:

— Ви може маєте які гроші?

Вона глянула на нього з погордою:

— Ви хіба непритомні!

— Непритомний, але не навмисне, бо я в цій хвилині голий.

— Боже мій! І в такому становищі маєте нахабство опікуватися дівчиною, яка зімліла, ще й замовити для неї авто?

— Щож я мав зробити? Рятункового возу ані магістратської смітярки не було тоді на вулиці

— Ого! Йде наш шофер!

— Треба йому піти назустріч. А старайтесь триматися збоку...

Шофер уже кричав із віддалі:

— Чи ви гадаєте, що я маю на вулиці заступати стовп ліхтарні?! Заплатіть мені, нехай їду далі!

— Дуже радо, але все нещастя в тому, що ані я ані моя незнайома не маємо грошей при собі, а банки тепер зачинені, — самі це знаєте — сказав Кляйд.

— А ви знову не знаєте, що я колись був найліпшим американським боксером середньої ваги. Я починаю рахувати до трьох..,

—Ех! Ви скупендряго! — крикнув Кляйд і кинувся на нього.

(Дальшення буде.)

НОВИНКИ.

— **Понесете велику втрату,** коли не купите найкращого з усіх календаря „Криниця" на рік 1937. „Криниця" — це підручна книга в кожній хаті. Всі, найбільш заплутані правні справи, всі клопоти жінки-господині, всі матеріяли, потрібні кожному інтелігентові у розгляді всіх ділянок нашого громадського, як і світового життя — найдуть найсоліднішого, вправного провідника і коментатра тільки в календарі „Криниця" на рік 1937. Ціна зол. 1.50 — порто 30 сот. Дістати можна у всіх книгарнях і у Вид. „Діло".

— **Леопольд Мінцер** европейської слави піяніст, виступить в пятницю 9-го ц. м. у Львові в салі кіна „Аполльо" з одиноким концертом, в якому виконає з **орхестрою Львівської Філгармонії** три чудові концерти: Бетховена ц-моль, Моцарта д-дур і Шопена е-моль. Диригентом концерту є **Антін Рудницький.** 2-2

— **Василь Гресяк** веде далі свою кравецьку робітню при вул. Сикстуській ч. 23, у подвірю, III. сходи, I. поверх. 2618 12-20

— **Соловки на театральній сцені.** Перша вистава постійної театральної сценки під проводом П. Сороки, відбудеться в неділю 11. ц. м. в читальні „Просвіти" при вул. Мартина 7. Театр відіграє „Соловки", сенсаційний фотомонтаж Романа Сливки.

— **М. Бутович у Львові.** Із Праги приїхав на якийсь час до Львова наш відомий мистець Микола Бутович, щоб підготовити власну виставу. Свій побут хоче він використати теж для збірки малярського матеріялу — краєвидів і портретів.

— **Інавґурація академічного року** у вищій школі заграничної торговлі, відбудеться в суботу, 10. ц. м. в будинку при вул. Сакраменток ч. 10.

— **З життя Т-ва „Обнова".** Українське католицьке студентство, згуртоване при Т-ві „Обнова", на порозі нового шкільного року запрошує усіх зокрема тт. студентів, що бажають запізнатися з напрямними та діяльністю цьогож Т-ва, на ширші сходини, що відбудуться дня 11. жовтня ц. р. в год. 17 у власній домівці Т-ва при вул. Коперника 36 („під вежею"). Програму сходин заповнять реферати: „Шляхом до Обнови" — м-р Осип Дачкевич, „Обнова" на заграничному форумі" — Юрій Тершаковець, „Минуле і сьогоднішне „Обнови" — Ю. Бережницький. Вписи нових членів приймає і реєстрацію переводить Виділ згаданого Т-ва від год. 16. тогож дня.

— **Яка буде погода?** Це найважніше питання останніх часів. Панування зимової температури над середущою Европою пояснюють метеорольоґи тим, що від 26. вересня приходять до нас холодні хвилі полярного повітря, удержуючи досі пересічну температуру 4 ст. вище зера. Навіть в області Сердземного моря, де було досі розмірно тепло, зачинає холодніти. Чи холодні хвилі повітря покотяться дальше на південь, чи може переможуть теплі струї знад Африки, покаже будучність. В кожному разі тепло у нас ще дуже побажане, бо хлібороби не покінчили ще осінних робіт, а бараболя лежить ще невикопана в полі. З причини безнастанних дощів вона гние і викликує серед селянства невеселі настрої.

— **Для вшанування 70-ліття уродин,** 45-ліття громадянської праці та 30-ліття парохування в Ярославі о. декана Кипріяна Хотинецького відбудеться 15. ц. м. академія в салі т-ва „Родина", яку попередить Служба Божа в соборній церкві.

— **Новий український часопис.** В Перемишлі почав виходити двотижневик „Прорив" під редакцією Ст. Федачинського. Із змісту першого числа виходить, що часопис хоче боротись в обороні віри та проти комуністів в імя девізи: Бог і Україна!

— **Число робітників,** занятих при публичних роботах на терені львівського воєвідства в дні 3. ц. м. давало 11.147 осіб, отже на тисячку менше ніж тому місяць. При роботах у Львові, фінансованих фондом праці, було занятих 3.294 осіб (перед місяцем 3.527). Число робітників у порівнанні з минулим роком зросло. Торік працювало на цілому терені львівського воєвідства 9.781 робітників.

— **Не пустили жидівських купців на відпуст.** В неділю 4. ц. м. відбувся в Козлові п. Тернопіль відпуст, що на нього приїхали як попередніми роками жидівські перекупні. Розложивши свої будки, пішли до поблизького ресторану перекусити. Коли вийшли застали свої будки поперевертані і крам розсипаний. Місцевий комендант поліції порадив жидівським перекупням, що звернулись до нього з жалями, щоб вони якнайшвидше спакували крам і вернулися до Тернополя.

— **Ліквідація страйків.** В Золочеві скінчився страйк шевських прикравачів, що осягнули 20 прц. підвишки і зберігання 8-годинного дня праці. Скінчився теж страйк робітників, занятих при водних і каналізаційних роботах у Коломиї, та окупаційний страйк на копальні „Готфрід" у Бориславі. У Станиславові зліквідовано окупаційний страйк у рафінерії нафти братів Габер.

— **Жахлива пімста на селі.** З мешкання Михайла Бретшнайдера, посесора дібр у Дунові пов. Заліщики, вкрав хтось перед кількома днями 150 зол., рушницю і револьвер. Два дні пізніше Дмитро Зварич і його жінка Анна повідомили Бретшнайдера, що його обікрав 21-літний Савко Вигюк, відомий місцевий злодій, що мав незабаром відсидіти вязницю за ріжні прозини. Коли Савка довідався, що поліція знає про крадіж і за ним шукає, пішов до хати Зваричів і побив та покалічав обох до безпамяти. Наситившись пімстою, пішов до дому і написав лист, в якому каже, що з крадених грошей взяв тільки 10 зол. і револьвер, а решту забрав його спільник, якого не хоче виявити. Опісля пішов до хати своєї нареченої, 17-літньої Марії Гузоватої й на порозі застрілив її, а вкінці відобрав собі життя.

— **Присуд на комуністку.** Перед судом присяжних у Коломиї відбулася розправа проти Маґди Мельцер з Кут пов. Косів, арештованої під закидом комуністичної діяльности. Обвинувачену засуджено на 7 літ, а при застосуванні амнестії на 6 літ вязниці.

— **Краєва хроніка.** В Лисовичах пов. Долина шириться пошесть червінки. На 20 хорих осіб четверо дітей померло. — До кооперативної крамниці у Страдчі пов. Городок вломилися злодії й вкрали товари вартости 300 зол. — На громадській дорозі в Попільниках пов. Снятин вистрілом з револьвера, вкраденого у місцевого управителя почти, відобрав собі життя 35-літній граничний стражник Станислав Крукевич. — Під час розправи перед судом присяжних у Стрию помер нагло 65-літній ем. дорогомістр Йосиф Хцюк із Радлович пов. Самбір, покликаний в характері свідка. — До мешкання Мошка Левенкрона в Оборах коло Магерова добулося в ночі трьох бандитів і коли Левенкрон та його жінка пробували ставити опір, порізали їх ножами і втікли, не забравши нічого. Раненних відставили до шпиталю в Жовкві.

— **За вбивство польського вояка.** Перед окружним судом у Луцьку відбулася розправа проти Кузьми Мусійчука з Милушів за те, що в 1920 р. вбив польського вояка, який прийшов до нього ночувати. Мусійчука засуджено на 12 літ вязниці.

— **Нові понадокеанські лети.** Шведський летун Курт Бйоркваль вистартував з летовища Льойд Бенет у Ню Йорку, щоби перелетіти Атлянтійський океан до Стокгольму. Кілька годин пізніше бачили його над Новою Фунляндією. — В останній хвилині наспіла вістка, що летун Бйоркваль упав недалеко ірляндського берега в море, з якого виратував його французький корабель „Енбрен". Його відставили разом з літаком до пристані Валенція, на західному побережжі Ірляндії. Чи Бйоркваль зможе продовжувати свій лет до Стокгольму, не відомо. — Літак „18" стартував вночі на вівторок з моторового корабля „Швабенлянд" на Азорах у напрямі Ню Йорку й осів за кілька годин біля цього міста. Лет на просторі 4.000 км. тревав 19 годин 22 мін.

— **Військове навчання в німецьких школах.** В Німеччині виринає щораз більша потреба знання вищої математики й геометрії, на якому спирається новочасна военна техніка. Тому німецький уряд рішив увести в середніх школах для мужеської молоді спеціяльні курси т. зв. природничо-математизного військового приспособлення. На курсах будуть викладати такі предмети, як експериментальне означення швидкости стрілен, математичні проблеми, звязані з летунством, теренова вичеркна геометрія, фотограметрія, військова географія і т. п. Теоретичні науки будуть доповнені практичними вправами, отже маршами з компасом, маршами з теренови ми поміраи і т. д. Все те придасться молоді в майбутній військовій службі.

— **Совітський промисл недомагає.** „За Індустріялізацію" стверджує, що тяжкий промисл у Совітах далі не виконує свого пляну. Найгірше представляється продукція залізничих вагонів і паровозів. Фабрики мали випустити на ринок 8.4 тисяч вантажних вагонів, а випустили тільки 5.9 тис. Не краще представляється продукція самоходів у фабриці в Горкім (Нижнім Новгороді). Плян передбачує продукцію 1.920 возів, тимчасом фабрика виробляє від 300 до 500 возів. Не виконується теж плян продукції предметів щоденного вжитку. Продукція нафти і машин упала.

— **Дорога з Тунісу до Єгипту.** Італійський уряд будує велику автостраду в Лібії від границі Тунісу до Єгипту. Дорога, що є найдовшою кольоніяльною дорогою на світі, йде здовж морських берегів на просторі 2.000 км. На днях губернатор Лібії, маршал Бальбо здав у Римі звіт з будови і запросив Мусолінія на відкриття цієї величезної дороги.

— **Як усунути втому?** На таку тему виголосив президент „Міжнароднього брацтва самолому чі", Свамі Йогаганда, виклад у Какстон Гол у Вестмінстері. Свамі, що був убраний у броскивневий шовк, дав своїм численним слухачам такі ради: Щодень замкніться десь на кілька мінут сам один, пригадайте собі щось веселе з вашого життя і смійтеся до загину. Якщо ви справді сміетесь з цілої сили, прийде вам на поміч надзвичайна таємна сила. Всяку силу виробляє в людині дух (ум), але він слабне від утоми, яку перемогти можна концентрацією і правильною дієтою. Як навчитесь концентруватися, будете значно щасливішими у вашому житті. Втому спричинює в далеко більшій мірі пожива, ніж щонебудь інше.

— **Катальог з 35 мілионами позицій.** В Німеччині вийшов перший том велитенського твору каталогу всіх німецьких наукових бібліотек, розкинених на терені німецької держави, і містить ме спис коло 35 мілионів творів із 100 бібліотек. Не бракує в цьому списі творів наукових, що находяться в данцігській бібліотеці та в бібліотеках австрійських.

— **Ріжні вістки.** Біля летовища у Ферарі зударилися в повітрі два італійські літаки з бомбами і попадали на землю. Вісім осіб залоги обох літаків згинуло. — У бразилійській провінції Ріо Гранде до Суль падуть зливні дощі з хмароломами. Більша частина міста Порто Алєгре стоїть під водою. — Голосна від багатьох літ пані Люпеску вийшла замуж за високого урядовця при румунському дворі і замешкала у королівській палаті в Букарешті. — Над Тихим Океаном біля Японії перейшов тайфун і знищив цілий остров Окінава з містом Нава. Біля Кореї затонув корабель „Касімо Марі", при чому згинуло 65 осіб. — У Відні скінчилася сенсаційна розправа проти Йосифини Люпер за вбивство служниці. Душогубку засудили на смерть.

ДИВОГЛЯДИ.

СРІБНА СПАЛЬНЯ.

Кожна людина має забаганки, тільки не кожна може свої забаганки здійснити. Богаті люди, вибранці долі можуть собі дозволити на ріжні дримхи і витрибеньки. Ріжні історії оповідають про американських мілїонерів, одначе історія індійського магараджі Джірампуру побиває всі рекорди забаганок. Індійському багатієві забаглося срібної спальні. Для цього замовив він в Англії цілу обстанову. Щойно по двох роках привезли до Індії „срібну спальню" — правдиву казку з „Тисячу й одної ночі". Срібну спальню заінсталювали в найгарнішій кімнаті магараджевої палати. На обстанову срібної спальні зужили більше як 4.000 кг. чистого срібла. Посередині величавої кімнати стоїть величезне ліжко, що само важить 1000 кг. Ліжко прикрашене ріжними срібними розетами, листочками, статуетками німф і фавнів. Біля ліжка стоять два неменш величаві і мистецькі орієнтальні тапчани. Чотири срібні столи і 12 срібних крісел доповнюють грандіозне умеблювання. Кожне крісло важить 150 кг.! На стіні висить величезне дзеркало. Срібну тафлю вигладили так ідеально, що вона блистить ґей найкращий кришталь. Ціле уладження свідчить не тільки про богацтва власника, але й про визначний мистецький талант золотаря. Всі меблі збудовані у стилі Людвика XV, але ще кращі від оригіналів.

—o—

Всячина.

АНКЕТА ПРО ПОПУЛЯРНІСТЬ.

В Голівуді уладили недавно анкету, хто є найпопулярнішою людиною у світі. Найбільше голосів дістав король Едвард, який залишив далеко за собою Рузвельта. На третьому місці опинився Мусоліні. За ним ідуть канадійські „лятачки", близнячки Діон і Бернард Шов. Гітлер не дістав ніодного голосу.

ВЕСІЛЬНІ ДАРУНКИ.

Молоді подружжя в Німеччині діставали досі як весільний дарунок книжку Гітлера „Моя боротьба". Тепер міністерство внутрішніх справ рішило, що новоженцям давatимуть у весільним дарунку місячний абонамент на одну з расистівських газет. Добре, що у розпорядку міністерства нема рішення, що такі новоженці мусять щотижня пересилати звіти на доказ, що справді газету читають.

Дописи.

ДЕЛЯТИН.

Заг. Збори Кружка „Р. Ш.". Дня 27. вересня ц. р. відбулися загальні збори Повітового Кружка „Рідної Школи" в Делятині, на яких забрадно новий виділ з головою ради, Пацканом. Новий виділ узявся енергійно до праці та відбув уже два засідання, на яких постановлено придбати нових членів, в осени і зимою організувати курси неграмотних, а весною і літом приступити до заснування дитячих садків, запренумерувати кількакадесять чисел дитячого часопису „Дзвіночок" для найбільших і найпильніших дітей і т. д. В цілі означення рідношкільної акції в цілій окрузі рішено скликати на день 7. листопада ц. р. рідношкільну анкету до Делятина.

Гасло „Свій до свого" у практиці. Перед городенським судом у Делятині ведеться провізоріяльний процес з повоєнництва Т-ва Опеки над інтернатом і тов. у Станиславові проти єпископа Григорія Хомишина, о. Миколи Кунецького і Михайла Гасюка у Ворохті. Позовників заступає адвокат др Осип Левицький, пізнаних, себто єпископа Григорія Хомишина і тов., адвокат жид др Мотьо Бергер, ревний соціяліст. Слід замітити, що в Делятині є аж 6 адвокатів українців, у тім є й рівно католики. Поширення справи адвокатові жидові, знаному соціялістові, викликало в тутешніх кругах немалий несмак, а в чужинців велике здивування.

Епідемія черевного тифу. В цілій делятинській окрузі почала ширитись епідемія черевного тифу серед найбідшого населення. Влада не поробила ще досі ніяких превентивних засобів.

В Микуличині в державних лісах відбуваються лови з участю визначних заграничних гостей.

ТОВМАЧЧИНА.

Ювилей читальні „Просвіти" в Рошневі відбувся дня 4. ц. м. Серед дощевих днів, на щастя, цей день був погідний, сонячний. В год. 11. передпол. під місцевою церквою відбулася панахида за померших членів читальні. Чомусь о. декан не дозволив відправити панахиди під читальнею. Від церкви вирушив похід зорганізованого громадянства села Рошнева і довколишніх сіл (Стриганці, Побереже, Маріямполь, Яблиця, Вільшаниця, Юрківка, Миловання) на чолі з почесним комітетом (почесні члени читальні, провідники сіл і товариств та інтелігенція округи) під читальню. Тут відбулося піднесення прапорів при звуках нац. гимну. Від читальні похід рушив на площу, де відбулася святочна академія. Свято відкрив голова читальні п. Гросеберг Кирило, який повитав гостей і передав провід свята голові почесного комітету д-рові Белеєві, голові філії „Просвіти" в Тисьмениці. Хор з Рошнева під проводом дир. Пеліха відспівав про-

Осінь приносить змінливу погоду.
Отже НІВЕА з нами на повітря і сонце!

світянський гимн. Д-р Белей виголосив привіт від філії „Просвіти" в Тисьмениці та коротку, але змістовну промову. Просвітянський організатор Н. Никифорчин відчитав привіти від Матірського Т-ва, Повітового Кружка „Р. Ш." в Станиславові, товариств Тисьмениці, Клубовець, Милування, Єзуполя та від інж. Шока з Тисьмениці. Устно виголосили привіти: Дм. Славчак з Явниці (за привіт припережала його поліція і випустила аж на інтервенцію проводу), Польний Вол. з Тисьмениці-Зарічне, Медвідь Микола з Тисьмениці-Кокора, Баранецький Мих. зі Стриганець, п. Островська — „Союз Українок" у Тисьмениці, др Шипітка від кружка „Р. Ш." в Тисьмениці, Н. Никифорчин від централі Т-ва „Відродження". На дальшу програму склалися: пісні хорів Рошнева, Побережа і жіночий хор з Рошнева, декламації дорослиної і збірні дорослу з Рошнева і Вільшаниці від проводом п. Бацвина. Гарно виконали народні танці дорослу Маріямполя і Рошнева. Дефіладою учасників свята і відспіванням національного гимну закінчено святочну академію. В дефіладі взяло участь коло 1000 осіб. Свято зробило на всіх велике враження. По святі гості підкріпилися на спільнім принятті, яке зорганізував „Союз Українок". Вечором аматорські гуртки з Рошнева й Вільшаниці відіграли просвітянську інсценізацію та комедію з просвітянського життя „Лихо вчить", щоб поширити просвітянську, відроженецьку і кооперативну ідею. На закінчення відбулася народня забава.

—o—

Спорт.

ДИСКВАЛІФІКАЦІЯ ОБОРОНЦІ УКРАЇНИ.

На засіданні „Виділу Гер і Дисциплінн ЛЗОПН-у" здискваліфікували оборонця України Воробця на 2 тижні. Дискваліфікація числиться щойно від понеділка 12. ц. м. значить проти Чорних ще гратиме Воробець.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Zdzisław Stahl: POLITYKA POLSKA PO ŚMIERCI PIŁSUDSKIEGO. Lwów—Warszawa 1936.

Dr Józef Mastyński: KARTOTEKA DZIENNIKA USTAW RZ. POL. Zeszyt 6/4. Miesiące: lipiec, sierpień. Poznań, 1936. Nakładem autora.

„Słowak.": ROLA SŁOWACZYZNY W MILITARNYM SOJUSZU CZECHÓW Z BOLSZEWICKĄ ROSJĄ. Odbitka z XLVII tomu 1936 r. mies. Nasza Przyszłość. Warszawa, 1936.

ЖУРНАЛИ.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ gminy król. stol. m. Lwowa. Lwów, dnia 15. września i 1. października. R. V. № 18 i 19.

NASZ WYRAZ, miesięcznik literacki młodych. Kraków, sierpień—wrzesień 1936. R. III. № 8—9.

PLON. Chorzów, październik 1936. R. III. № 10.

WIADOMOŚCI ROLNICZE. Lwów, 4. października 1936. R. III. № 39.

MERKURYUSZ POLSKI ORDYNARYJNY, zał. 1661 r., wznowienie rok czwarty. Warszawa, 4. X. 1936. № 31 (129).

—o—

Листування Редакції.

Вп. П. Селезіон, Альтоттінг: Приславе використаємо з подякою. Просимо про нас не забувати й дальше. — Привіт!

Вп. Е. Т., Підгайці: Відповідь листом.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

СУКНІ КАССАКИ найновіші моделі поручає відома з дешевости у великім виборі ф-ма МІНЦЕР КОПЕРНИКА 17 Увага на число дому. 2801 5-20

Театри.

Український Молодий Театр „Загра-ва" під арт. проводом В. Блавацького.

Калуш: „Камо грядеши?"
9. X. Вінцій і Лігія".
10. X. Смерть Нерона.
Крехович:
11. X. Голгота
Долина: „Камо грядеши?
12. X. Вінцій і Лігія.
13. 10. Смерть Нерона.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

Тернопіль:
9. X. Інваліди.
10. X. Він.
11. X. Циганський барон.
З Тернополя їде театр до Збаража.

Великий Театр:

Пятниця, 9. X. год. 8. веч. „На Лічакові".

Субота, 10. X. год. 8. веч. Премієра „Модні спазми", комедія Войт. Богуславського.

Неділя, 11. X. год. 3.30 попол. „Пані президова; год. 8. веч. „На Лічакові".

Понеділок. 12. X. год. 8. веч. „Модні спазми".

Кіна.

АПОЛЬО: „Болько й Долько" з Ад. Диншою.
АТЛЯНТИК: „Відень шаліє".
БАНДА: „Жінки в його житті", „Жінка з оголошення".
ГРАЖИНА: „Малий моряк, „Бастер віолдара".
КАСІНО: „Маєраінг".
КОПЕРНИК: „Пастер".
МАРУСЕНЬКА: „Пастер".
МЕТРО: „Кохаю всі жінки" з Іваном Кепурою.
МІРАЖ: „Бурлака з над Волги".
МУЗА: „Серця зі сталі".
ПАКС: „Генералова дочка" та кольорові додатки
ПАЛЯС: „Ядзя" зі Смосарською.
ПАН: „Пан Гвардовський".
РАЙ: „Недокінчена симфонія" з Мартою Егерт
СВІТ: „Чорна перла".
СТИЛЬОВЕ: „Кенігсмарк", ревія „З усмішкою на устах".
ТОН: „Нові Гарольдові пригоди".
УТІХА: „Небесні птахи" і ревія.
ХІМЕРА: „Гавайська квітка".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Канарійські острови".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 9. жовтня 1936.

Відень (506,8) 15.20 Муз. авдиція для молоді, 17.30 Сп. ресіталь, 19.30 Фінал IX. Симфонії Брукнера, 20.00 Концерт військ. орх., Братислава (298,8) 18.10 Сп. ресіталь, 22.30 Концерт цитристів, Кошиці (259,1) 18.00 Для Закарпаття, Прага (470,2) 12.35 Сальон. квартет, 17.10 Квінтет б-дур Моцарта, 19.20 Танці й пісні, 21.05 „Соната Еройка" Новака, 21.35 „Біла Гора" драма А. Дворжака, Париж (1648) 18.30 Концерт симф. орх., 21.45 „Мадам Фавар" ком. оп. Офенбаха (фрагм.), Білгород (437,3) 13.15, 18.30 Хор, 12.00 Концерт, 20.10 Вок. муз. концерт, Кенігсвустергавзен (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Молодь співає, Мінхен (405,4) 16.50 Розваг. музика, Будапешт (549,5) 13.00 Легка музика, 18.10 Циг. музика, 19.40 Сальон. музика, 21.00 Давня музика на давніх інструментах, Мілано (368,6) 13.10, 20.40 Камр. музика, 22.00 Вок. авдиція, Рим (426,8) 17.15 Танк. музика, 20.40 „Міс Америка" оп. Нарделя.

Субота, 10. жовтня 1936.

Відень (506,8) 15.40 Хор. пісні, 18.00 Нар. пісеньки, 19.25 Веселі пісеньки, 20.05 Брікнерівський фестіваль, рел. пісні на сольові голоси, хори й орх., Прага (470,2) 19.55 Розр. концерт, 21.00 „Ракош-Ракоші" балет Жначека, Париж (1648) 12.00, 13.15 Легка музика, 21.00 Спів, скр., 21.45 „Ля філь де л'олян" муз. трагедія, Білгород (437,3) 17.20 Концерт орх., 17.30 Спів, 19.50 Сербський вечір, 21.30, 22.20 Хор. Берлін (356,7) 8.20 Музика, 8.30 Веселий муз. поранок, 19.15 Камер. концерт, Кенігсвустергавзен (1571) 14.00 Музика, 18.00 Нід-імер. нар. мелодії, Мінхен (405,4) 11.00, 13.15 Музика, 19.30 Мазурки Гречанінова, 20.10 „Залюблений ВалгВав" оп. Вальт. Геце. Будапешт (549,5) 12.05 Концерт військ. орх., 13.30 Циг. музика, 17.00 Форт. ресталь, 19.00 Сальон. музика, 22.00 Концерт орх., Мілано (368,6) 11.30 Легка музика, 13.15 Орх. концерт, 17.15, 19.00 Легка й танк. музика, 20.45 „Ля Фіяма" оп. Респігія, Рим (420,8) 13.10 Орх. концерт, 19.20 Розр. музика, 20.40 Комедії, 21.15 Орх. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 9. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для ст. дітей: Байки про звірята, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сальон. музика у вик. квартету, 12.40 Не пуймо вакаційних здобутків, 12.50 Полудн. денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Реклям. концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30, 17.15 Концерт, пісеньки, 17.00 Краса словінських гір, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Рейд яхтом „Юнак" до Гельсінок і Таліна, 18.30 Легка музика з гр. пл., 18.40 Програмова скринька, 18.50 Чуже хваліте, свого не знаєте, 19.00 „Втеча" опов. Штрумпф-Войтковича з кн. „Пасерб Європи", 19.20 З піснею по краю, 19.45 Зза куліс опери, 20.00 „Вертер" оп. Маснета; у перерві Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.25 „Кришталь і камінь" скеч Г. Діверноа, 22.45 Легка й танк. музика.

Субота, 10. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Популярна музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Хліборобська скринька, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Театр Уяви для дітей: „Коник стрибунець і мурашка", 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклям. Концерт. 15.30 Наша програма, 15.35 П. Чайковський в Італії, гр. пл., 15.50 Огляд жіночих видань, 1.060 Тіно Росси з гр. пл., 16.05 Хвилина пожежних сторожей, 16.15 Концерт капелі, Ванда Вершинська співає, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Польські думки з гр. пл., 18.35 Про методику й гігієну домашньої умової праці, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 На літовищі, 19.30 Година Фр. Рустя, орх., 20.30 Літер. новини, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Квартет берлінського хору солістів, 21.30 Концерт Ени Бандровської-Турської (сопран), з участю оркестри, 22.15 Ложка до черевиків, гумореска, 22.30 Під знаком танку, гр. пл.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги безьг. 89.68—89.25, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долярн кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 283.10 — 281.40, Франки фр. 24.89 — 24.75, Франки швайцарські 122.41—121.65, Фунти анга. 26.08 — 26.92, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Корони данські 116.49—115.85, Корони норв. 130.96—130.00, Кор. шв. 134.53 — 133.55, Марки фінл. 11.50—11.30, Марки нім. 136 — 130, Шил. австр. 99—98. Марки нім срібні 147—141.

Акції.

Банк Польський 108, Вуголь 16.25, 16, Лісьпол 14.40, 15, Нафтобін 62, Остроленць 31.50, Старахович 36.25, 36.75.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 63.05, серії 77.50, 2. ем. 64.50, 5 конв. 51.50, 52, 4 прем. дол. 47.50, 7 стаб. 49.50, 50.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 48—50, 4 прц. Л. З. Бк Г. 39—41. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 41—44, 4 прц. ТКЗ. 38.50—40, 4 і пів прц. ГТКЗ. 40.50—43, 4 і пів прц. БК. 62.50—65, 4 прц. БГК. 61.50—63.

Долярівка 45.50—48, 3 інвест. 1. ем. 62—64, 2. ем. 63—65

Вже вийшов із друку й ро зісланий Вш. Відборцям черговий XIV. річник

Календаря-альманаха на 1937 рік „ДНІПРО"

Присвячений 20-літтю української революції, видання Українського Т-ва Допомоги Емігрантам у Львові.

В Календарі взяли участь: Андрусяк М., Антонович Д., Бутович М., Горбачева Л. Данько М., Дорошенко В., Дорошенко-Савченко Нат., Журба Галина, Залозецький В., Кононенко Х., Кородій-Старий В., Лащенко Галина, През. Лепицький Андрій (інтервю), Лепкий Б., Лина Ю., Лотоцький Ол., Маланюк Є., Феденко П., Федорович-Мацицька І., Чикаленко Л.

Ціна Календаря 1.80 зол. (з пересилкою).

Ввесь дохід — на добродійні цілн.

Адреса для замовлень:

Львів, Ринок 10, II. п. — Конто ПКО у Львові: 504.782.

Календар можна набути у всіх книгарнях. 2-4

Збіжжя.

Ціни льоко Львів	від	до
Пшениця одн.	23.75	24.25
Пшениця зб.	23.00	23.50
Жито І	17.00	17.25
Жито ІІ	16.75	17.00
Ячмінь на мливо	18.75	19.00
Ячмінь паст.	18.00	18.25
Овес І не задощений	14.75	15.00
Овес І а легко задощ.	14.25	14.50
Овес ІІ не задощ.	14.25	14.50
Овес ІІ а легко зад.	13.50	13.75
Кукурудза краєна	15.00	15.50
Мука пш. гат. І. витяг	40.75	41.25
Мука пш. гат. І А	40.25	40.75
Мука пш. гат. І Б	39.25	39.75
Мука пш. гат. І Ц	37.75	38.25
Мука пш. гат. І Д	35.75	36.25
Мука пш. гат. ІІ А	35.25	35.75
Мука пш. гат. ІІ Б	34.75	35.25
Мука пш. гат. ІІ. Ц	34.50	35.00
Мука пш. гат. ІІ Д	33.25	34.00
Мука пш. гат. ІІ Е	31.25	31.75
Мука пш. гат. ІІ Ф	29.75	30.25
Мука пш. гат. ІІ Г	27.25	27.75
Мука пш. гат. ІІІ А	21.75	22.25
Мука пш. гат. ІІІ Б	20.75	21.25
Мука пш. паст.	18.75	19.25
Мука пш. разова до 0—95 прц.	29.75	30.25
Мука жит. вит. 0—30 прц.	29.00	29.50
Мука жит. гат. І. 0—50 прц.	28.00	28.50
Мука жит. гат. ІІ 0,65 прц.	25.50	26.00
Мука жит. ІІ. 50—65 прц.	19.50	20.00
Мука жит. раз. до 0—95 прц.	21.00	21.50
Мука житня посл. понад 65%	16.50	17.00

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 7. жовтня н. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десертового бльок. і без опакування . . . . . 2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням 2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет . . . . . 2.40 „
1 л. молока . . . . . 0.14 „
1 кг. вершків . . . . . 3.80 „

Тенденція на масло, молоко та на вінця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 7. X. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг живої птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.70 кг. вгору 1.05 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору 0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору 0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

МАГІСТЕР прав шукає місця на практику в адвоката. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Солідний". 2838 3-3

КУПНО - ПРОДАЖА

МАШИНИ до писання українсько-польські „Адлер" 11, зол. 400.—, „Адлер" 17, зол. 590.— продасть: „Машинополь", — Львів, Сикстуська 9. 2852 1—3

НАУКА

ТОРГОВЕЛЬНИЙ ЛІЦЕЙ, Львів, ул. Стрілецька 8, улаштовує вечірній 5-місячний Кооперативний Курс (Кооперативність, Книговодство, Кореспонденція, Стенографія, Машинн). Вписи від 10—12 і від 5—7. 2837 3—3

РІЖНІ

ЧОТИРНАДЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап, брокатів, таблеток crochet на вагу. Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 6—7

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на міймодніші бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25. 2850 1—3

ОГОЛОШЕННЯ.

● РЯТУЄ ВОЛОССЯ усуває перхоть - запобігає випадінню ДАЄ ГАРНУ буйну зачіску. ● 2732 8-7

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гошкович, Львів, Домініканська 4. 2684 28-60

РАДІОАМАТОРИ купують найдешевше у фірмі Електромат Казимира В. 47. 2021 2-4 Сикстуська 30.

ВЛАСНИЙ ВИРІБ КОВДЕР і МАТРАЦІВ ПОСТЕЛЕВЕ БІЛЛЯ.
Великий вибір ЗАЛІЗНИХ і МЕТАЛ. **ЛІЖОК**
Маріян Млєко, Коральницька 6
2853

ШУКАЄМО
заінстальованої водної сили коло 100 КМ,
ВОЄВІДСТВО ЛЬВІВСЬКЕ АБО СТАНИСЛАВІВСЬКЕ.
ЗГОЛОШЕННЯ КРАКІВ, СКРИТКА ч. 21.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . зол. 0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках „ 0·60
„ „ на першій сторінці . „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . . „ 0·07
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 480.—
„ „ 1/2 . . . . . „ 250.—
„ „ 1/4 . . . . . „ 130.—
„ „ 1/8 . . . . . „ 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів. Ринок 10.

Ч. 228 (14.477). Львів, субота 10. жовтня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. ощадн. 504.060, 145.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чверть річно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

МІСІЯ КАРД. ПАЧЕЛЛІ У ВАШИНҐТОНІ.

ЗА СПІЛЬНУ АКЦІЮ ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

ВАШИНГТОН, 9 10. ПАТ. Приїздом до Ню Йорку державного секретаря кард. Пачеллі зацікавилися дипльоматичні кола, які сподіються, що при цій нагоді обговорять справу дипльоматичного заступництва Злучених Держав при Ватикані. Як відомо дипльоматичні взаємини між Ватиканом і Злученими Державами перервано в 1863. р. У Злучених Державах є тепер 21 міліонів католиків. Численні кола, головно демократи, заявляються за наладнанням дипльоматичних взаємин з Ватиканом, з яким вдержують звязки усі держави, крім СССР. Крім того багато американців, які прихильно ставляться до Німеччини за її кампанію проти комуністів, радо підуть у цій справі за папою. На думку цих кол визнання Ватикану урядом Злучених Держав повинно бути першим кроком.

Дальше зближення між Італією і Німеччиною.

ВІЗИТА ГР. ЧІЯНО В БЕРЛІНІ.

ПАРИЖ, 9. 10. ПАТ. Авас повідомляє з Риму: Міністер закордонних справ гр. Чіяно виїде до Берліна між 18. і 24. жовтнем ц. р. з офіційною візитою. **Італійські політичні кола підкреслюють добрі взаємини між Італією та Німеччиною** і запевняють, що пояснювання подорожі гр. Чіяна непорозумінням між обома державами не відповідає правді. **Німеччина не виявила невдоволення з девалюації ліра. Далі італійські кола підкреслюють, що фінансове рішення Італії не є однозначне зі зміною політичної орієнтації. Словом офіційні кола з притиском підкреслюють приязнь між Італією і Німеччиною.** Подорож гр. Чіяно до Берліна буде нагодою до великих маніфестацій взаємної приязни.

Страйк арабів у Палестині кінчиться?

ЛЬОНДОН, 9. 10. ПАТ. „Дейлі Геральд" пише, що начальний комітет арабів приняв текст резолюції про закінчення страйку в найближчих днях, який тягнувся 6 місяців. Одначе на думку кореспондента „Дейлі Геральда" араби не припинять саботуючої акції. На рішення припинити страйк вплинули два факти, а саме: 1) приїзд делегата короля Ібн Савда зі заявою, що Ібн Савд не підпише тексту резолюції, що його домагався великий муфті Єрусалиму; 2) неофіційна вістка, що британський уряд рішений проголосити воєнний стан, якщо провідники арабів до неділі не займуть становища.

Безпощадна боротьба з опозицією в СССР.

МОСКВА, 9. 10. ПАТ. „Правда" помістила по короткій перерві нову вступну статтю, в якій заповідає безпощадну боротьбу з контрреволюційними елементами „троцькістів і зіновіївців".

ЗА ЩО АРЕШТУВАЛИ ПЯТАКОВА І РАДЕКА.

Офіційні кола не потверджують ні не заперечують вістки про арештування Пятакова, заступника народного комісаря великого промислу. **Неофіційні кола запевняють, що Пятакова арештували враз з Радеком 18. вересня ц. р.**

Радека арештували тому, що він не доніс владі про діяльність троцькістів і зіновіївців, хоч знав про їх діяльність. Не відомо, чи процес проти Радека відбудеться при замкнених дверях, чи буде явний.

БУХАРІН ІНТЕРНОВАНИЙ.

Міродатні кола потверджують, що Бухарін живе в своїй віллі під Москвою і не приходить до редакцій „Ізвєстій", хоч його відпустка вже скінчилася.

Завзяті бої перед Мадридом.

МАДРИД, 9. 10. ПАТ. **На відтинку Наваль Пераль розгорівся нині знову завзятий бій. Артилерія і літаки національних військ бомбардують без перестанку. Артилерія урядових військ відповідає сильним вогнем. Боротьба на цьому фронті вкйшла у вирішну фазу. Національні війська, засоблені у велику кількість воєнного матеріялу і зброї, натискають з цілою силою.**

ХВИЛЕВА ПЕРЕРВА ЗАЛІЗНИЧОЇ КОМУНІКАЦІЇ З МАДРИДОМ

ЛЬОНДОН, 9. 10. ПАТ. Райтер повідомляє: Залізничий шлях з побережа до Мадриду **хвилево був перерваний внаслідок бомбардування летунів під Аранхуез. Одначе шлях швидко направили і залізнича комунікація відбувається далі.**

ОСТОРОГА ПЕРЕД БОМБАРДУВАННЯМ.

ГІБРАЛЬТАР, 9. 10. ПАТ. Команда національної фльоти остерігла держави, які висилатимуть свої кораблі до пристаней на Середземнім Морі (від Барсельони до Маляги), що **національна фльота буде бомбардувати ці пристані. За можливе затоплення корабля команда нац. фльоти не бере відповідальности.**

НОВА ПІДМОГА З МАРОКА.

ГІБРАЛЬТАР, 9. 10. ПАТ. Вчора пополудні 10 тримоторових літаків вилетіло зі Сеути до Альхестрас. **Після того 4 кораблі відплило з Марока з військом і воєнним матеріялом до Альхестрах. Одночасно 2 кораблі привезли з Мелілі 4.000 вояків.** Загалом привезли з Марока 15.000 вояків до Кадиксу, Альхестрас, Севіллі і Херес де ля Фронтера.

Чотири національні шалюпи затримали пополудні урядовий підводний човен, який бомбардував три останні дні Лятунару. 23-ох членів залоги підводного човна взяли до неволі, перевезли до Альхестрас і вчора вночі розстріляли.

КОМУНІКАТ НАЦІОНАЛЬНИХ ВІЙСЬК.

ЛЯ КОРУНА, 9. 10. ПАТ. Радіостація подала, що національні війська на фронті Гвадаляхара заняли Сігуенцу, на фронті Авіля, Наваль Пераль, Сан Мартін дель Іхлесіяс і Сотільо деля Адрада. **В Астурії на фронті Більбао національні війська посуваються наперед. Наваль Пераль був головним осередком прохарчування Мадриду і тому мадридський уряд наказав своїм військам піти до протинаступу, який національні війська відбили. Найвищою військовою владою на цьому фронті був капраль. Національні війська здобули у Сан Мартін 10 гармат, поїзд з муніцією і 1.500 стрілен.** Перед втечею урядові війська підпалили семінарію, де був склад муніції. На просторі 50 км. національні війська відтяли всяку комунікацію Мадриду з полуднем і заходом. Залізничий шлях Мадрид—Валенсія збомбардували національні летуни на великому просторі.

Над Мадридом скинули летуни 50.000 відозв з покликом піддатися. **Одна бомба впала на фабрику вибухових матеріялів, яка горить.** Кілька жінок ранених.

КОМУНІКАТ УРЯДОВИХ ВІЙСЬК.

МАДРИД, 9. 10. ПАТ. Міністерство війни повідомляє, що урядові війська бються уже на вулицях Овієда. На арагонськім фронті урядові війська посунулися наперед, у провінції Сарагосса 4 км. наперед. Урядові летуни бомбардували з успіхом Кордову й околиці цього міста. В Наваль Пераль відбили завзяті наступи національних військ і двічі перервали їх фронт.

Можете спокійно **залишити без опіки своє мешкання,** якщо Ви обезпечитє собі від крадежі-влому домашню обстанову в одинокому українському

Товаристві взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР"

ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА 20.

Заощаджену готівку

принимає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

у Львові, Ринок 36.

до обороту й опроцентування

Інформації писемно або устно.

Питомости культури

НЕ МОЖУТЬ БУТИ ПРЕДМЕТОМ ПОЛІТИЧНОГО ТОРГУ!

Львів, 9. жовтня 1936.

Кілька літ тому велась на сторінках української преси палка дискусія, заініційована анкетою „Діла", про потребу й доцільність зміни юліянського календаря. Стільки осіб відгукнулось на запит „Спільні чи окремі свята?", що ми не мали навіть змоги всіх тих голосів видрукувати. Виявилось тоді чимало цікавих подробиць із нашого побуту, нашої буденщини, нашого культурного й господарського життя та наших соціяльних відносин. Було чимало голосів за зміною календаря і чимало проти такої реформи. Але обидві сторони виходили з засновку **виключно українських національних та культурно-релігійних інтересів.** Інакше й бути не може: адже справа церковного календаря, справа святкування церковних свят, це річ найтісніше звязана з національно-церковною традицією, з національним побутом, з духовою культурою народу, врешті навіть з тонкими моментами релігійного відчування. І це такі сильні аргументи, що їх протиставлено навіть аргументам господарської натури (втрати через зачинювання крамниць в окремі дні на латинські і греко-кат. свята) та аргументам, що вказували на денаціоналізацію українського міського пролетаріяту, що у чужих підприємствах мусить працювати у греко-католицькі свята, а на свята польські ходить або до костела, або відчужується взагалі від релігії та в одному і другому випадку денаціоналізується. Так чи інакше, та дійшла дискусія показала, що **справа реформи календаря на нашому ґрунті ще не дозріла** і моглаб тепер викликати навіть непередбачені несподіванки та довести до шкідливого для нас потрясення.

Аж ось стрічаємося з сугестіями змінити календар — з польської сторони. Щоправда, ця сугестія у досить скромній формі і подобає радше на „пробний бальончик", походить теж від табору, якого не можемо утотожнювати з володіючим нині у Польщі табором. Маємо на увазі помазаний зверху на санаційний колір ендецький „Дзенник Польскі", який писав про „конечність" зміни юліянського календаря у статті п. М. Пішковського п. н.: „У Львові починає щось діятись" (6. мин. міс.) та у полемічній

ній статті з „Новою Зорею" 3-го ц. м. Цим останнім разом читаємо там буквально таке: „...Тенденції до співпраці з польщиною мусять передусім поглибитись серед українців, та щоб їм потім можна буде говорити про наслідки змінених настроїв і про змінену політичну ситуацію. До приспішення тої зміни конечні деякі факти загально-культ. значіння. Вказав на них п. Піщковський, — це: 1) **зрівнання календаря** (спільне святкування „польських" і „руських" свят) і 2) **зрівнання азбуки,** себто скасування муру кирилиці, яка унеможливлює полякам безпосередній звязок з руською газетою і книжкою, та через те взагалі з руською думкою і культурою..."

Очевидно, коли б ми не жили у тяких відносинах, в яких живемо, коли у політичних відносинах смішні речі всуміш переплутані з поважними, а дійсність кишить від парадоксальних нісенітниць, — можнаб і про зацитований уступ з „Дзенніка Польского" писати хіба тільки у рубриці дивоглядів або у малому фейлетоні. Однак здаємо собі справу з того, що думки, висловлені п. Піщковським, це голос тих усіх численних Дульських, які на українську проблему і проблему польсько-українських відносин глядять крізь патентовані окуляри Заглоби: для них юліян. календар — це тільки неприємна пригадка, що нема у віроісповідних справах того „общаго котелка", що його хотіли би мати, і для них єдиний „мур" для пізнання української культури — це наша гражданка. Вони тому хотять „зрівнання" („уednостайнення"), бо **все окремішне їх дразнить, дратує.** І коли сьогодні модним стало полемізувати на тему „доброї волі", то вони висувають нове домагання під адресою української доброї волі, якої ніби досі все ще було і є замало. Гра аж надто прозора. Всяке „зрівнання" для тих панів — це тільки один крок дальше до повної нівеляції всякої окремішности, — до повної національної і віроісповідної асиміляції.

Але колиб навіть не було **такої** тенденції, колиб навіть брати буквально слова „Дзенніка П." такими, як вони на папері виглядають, то й тоді вони вимагають ясної відповіди: **ніколи ніяка справа української культури, ніяка подробиця української традиції чи побуту не може стати навіть предметом дискусії про уступки у користь „нормалізаційної атмосфери"!** І коли хтось влазить у ті справи з чобітьми та кричить про брак української доброї волі, то дає цим доказ ревности, яку можна проявляти при вибиванні шиб в українських установах, але не в розмові на тему передумовин політичного порозуміння. І якщо навіть **колись** українські церковні чинники, у найтіснішому порозумінні з відповідальними українськими світськими чинниками та взагалі цілим українським громадянством, після довшої і дбайливої підготови переведуть реформу церковного календаря, яка — гадаємо — торкалась би спершу тільки міст, — то це може статись тільки з **українських** оглядів, тільки з мотивів українського національного і церковно-віроісповідного інтересу. Ніякі інші чинники та ніякі побічні аргументи тут не сміють грати ролі, бо це одна з найбільш внутрішніх наших справ.

Ще більше торкається це справи правопису. Передусім ідея переходу на латинку — хоч і не нова, проте завжди ще зовсім нісенітна. Можливо, що колись, коли здійсняться українські ідеали, коли повстане велика й сильна українська держава, коли питання української культури вийдуть з вузького кола нинішньої борні за мову, школу, церкву, за право навчання і доступ до... чужих шкіл, — **можливо, що тоді стане це питання більш актуальне.** Але звертаємо напр. увагу на сербів і болгар, що ті народи й після відзискання державної самостійности та добуття повних можливостей національного вияву — також не схотіли і надалі не мають найменшого наміру відмовлятися від рідного традиційного правопису. Лекший доступ до української („рускої"!) газети, книжки, культури? А чимже правопис його утруднює чи влекшує? Чи латинка французької або англійської мови, або відмова німецького правопису від готику робить лекшою знайомість тих мов для чужинця?! Чи п. Піщковський гадає, що українська книжка, видрукована латинкою, відразу стане кожному полякові зрозуміла?! Пізнати правопис — це справа найлекша з легких, — це початкові лекції у науці кожної мови, — і хто хоче вивчити українську мову, читати українські газети та пізнати українську культуру, мусить так само **вчитись** цієї мови, як **кожної** іншої чужинецької мови. Тільки треба **хотіти.** Мале слово, але страшенне рідко у практиці зустрічне...

ТІЛЬКИ 1.50 зол.

Порто 30 сот.

КАЛЄНДАР „КРИНИЦЯ" на рік 1937

Занедбана ділянка сільського господарства.

ОПАНОВУЙМО ВОЛОКОННИЙ ПРОМИСЛ!

Львівська Хліборобська Палата уладила в Коросні у вересні ц. р. 6-денний льняно-конопляний курс. Викладів слухали: 3 польські агрономи з повітів: Рудки, Коросно і Мостиська, 8 польських інструкторок з повітів: Жовква, Рогатин, Перемишляни, Скалат, Бібрка, Бережани, Станиславів, Ланцут та 3 інші особи. Для „Сільського Господаря" призначила Львівська Хліборобська Палата з незрозумілих для нас причин ледви 5 місць і тому на цьому курсі було тільки 5 наших агрономів з повітів: Львів, Рогатин, Скалат, Калуш і Рава Руська. На курсі викладали про волокнознавство теоретично і практично. Пропагували теж потребу наладнати збут волокна. При цій нагоді курсанти оглянули 3-річну державну ткацьку школу з 80-ма учениками. Абсольвенти цієї школи працюють на провідних становищах у великих ткацьких заведеннях або творять самостійні ткацькі підприємства. В Коросні є теж велика механічна ткальня-фабрика. В Корчині, 4 км. від Коросна, є ткацька кооператива з річним оборотом коло сто тисяч зол. Дає вона заробіток майже 200 особам.

Як бачимо, поляки вже давніше почали наладнувати дуже важну для малоземельного хлібороба господарську ділянку — продукцію і перерібку волокна. З початком цього року створено при „Малопольськім Товаристві Рільничім" у Львові „льняну секцію". Тепер 14 польських агрономічних працівників покінчило вище згаданий курс. У своїх повітах розпічнуть вони — головно інструкторки, які не мають інших важніших обовязків — відповідну працю.

Ми теж не можемо залишатися далі байдужими, але повинні взятися якнайшвидше до праці. Є в нас околиці, головно Підкарпаття, де малоземельні і безземельні селяни живуть з ткацтва та килимарства. Одначе їх денні заробітки не вистачають на прожиток родини, бо вони працюють на давніх примітивних варстатах, до того неворганізовані і не можуть добитися справедливої платні за свою працю. Наша кооперація і „Сільський Господар", які працюють над економічним піднесенням українського народу, наладнуючи м. ін. поліпшення та збут с.-г. продуктів, повинні занятися і тими малоземельними ткачами. Отже організаційно оформити існуючий вже та творити новий волоконний промисл. До цієї праці слід притягнути інструкторки „секції господинь", які працюють по повітах. Кооперація повинна не лише поширити започаткований збут всіх волоконних продуктів, але й допомогти фінансово „Сільському Господареві" при уладжені досвідництва та стацій перерібки волокна.

Волоконний промисл має в нас, головно серед малоземельних селян, велику будучність. Сама управа льну та конопель дає більші доходи, ніж сільсько-господарські продукти. Перерібка головно збут волокна, дає теж великі зиски. Згадати би тут лише такого Пістинера із Заболотова, Фрідмана з Тернополя, Ґаллера та ін., які на збуті волокна доробилися багатотисячного, деякі навіть мільонового маєтку. Працюючи над створенням та належним розвитком волоконного промислу, причинюємось до економічної розбудови та упромисловлення краю і створюємо нове джерело доходу для багатьох малоземельних.

Тому розбудовуймо й опановуймо цю ділянку, бо як у цій праці випередять нас інші, то в волоконного промислу не будемо мати ніякої користи, а принайменше такої користи, як тоді, колиб ми цю ділянку опанували самі. Про це повинні памятати головно ті повіти, які в праці над економічним піднесенням нашого народу здані на ласку й неласку чужого агрономічного персоналу.

Інж. А. Чемерис.

Звертаємо увагу

на охоронну марку наших безконкуренційних

ПАПЕРЦІВ і ТУТОК (повноватох)

„Калина"

Спільний фронт проти комуністів у Бельгії.

БРЮСЕЛЬ, 9. 10. ПАТ. Вчора пополудні відбулися наради партії рексистів і флямандських націоналістів. Комунікат каже, що **обі партії погодилися на співпрацю у боротьбі проти комуністів.** На тему згоди між рексистами і флямандськими націоналістами преса пише, що ця угода не звертається ні проти монархії ні проти національної єдности. **Флямандські націоналісти домагаються лише децентралізації деяких адміністраційних урядів і вживання флямандської мови у Фляндрії, французької у Вальонії, обох мов у Бріссель.** Крім того управа католицької унії рішила скликати негайно зїзд, на якому мін. кольонїй Рубенс зажадає, щоб католицька партія поділилася на флямандську і вальонську. Залишиться спільна управа, спільна програма і спільні ідеали.

Прем. Ґерінґ приїде до Польщі?

Польська преса пише, що в найближчих днях приїде до Польщі прем. Герінг. Темою розмов буде справа Данцігу. Герінґ хоче передискутувати в першій мірі справу нового високого комісаря в Данцігу та обсяг його діяння. Німці бояться, що колиб високим комісарем був поляк, тоді він тягнув би за Польщею у данціґсько-польських і данціґсько-німецьких справах. Тому Німеччина хоче мати гарантію, що в цих справах не буде ніяких непорозумінь.

Крім того Герінґ порушить справи у звязку з польсько-французьким зближенням. Коли взяти під увагу, що Польща малаб здержати рівновагу у взаєминах з Німеччиною і Францією, то французька позичка ставить цю рівновагу під знак запиту.

Віденський сальон футер і робітня
Е. Вайнінгер, Львів, Фредра 5. Тел. 286-35
напроти кавярні „Рома".
Приймає жіночі і мужеські футра на замовлення і до перерібок.
Наше гасло: „Шик—Мода—Елеґанція".
2751 5—10

Історія сфальшованого інтервю.

Єпископ о. д-р І. Бучко вияснює свою розмову з предст. „Хвилі".

(ЛИСТ ДО РЕДАКЦИ.)

У Львові, дня 9. X. 1936.

Сл. Ic. Хр!

Високоповажаний Пане Редакторе!

До нинішнього дня Редакція „Хвилі" не уважала за відповідне спростувати написане її співробітником п С. Шпундом інтервю зі мною, поміщене в „Хвилі" дня 17. вересня ц. р. ч. 6285., не зважаючи на те, що сам п. Ш. признав потім у розмові зі мною неоднократно, що воно невірне й неточне. Тому я змушений просити Вас, Пане Редакторе, помістити на сторінках найближчого числа Вашого цінного часопису осьтаку мою заяву в цій справі:

Ведений засадою християнської любови ближнього, я приняв на розмову співробітника жид. часопису „Хвиля" п. Симона **Шпунда,** що зголосився до мене 14. вересня враз зі своїм товаришем п. Шварцом, абсольвентом — як казав — рабінатської школи. Розмова велася з моєї сторони дуже щиро головно тому, що за прикладом Св. Ап. Павла я хочу всіх до Христа привести і це заявив я без обиняків п. Шпундові, який від себе заявив, що він Христа любить і вважає Його великим Пророком, а товариш п. Ш. похвалився навіть єврейським текстом Євангелія, яке мав при собі в кишені.

Головним предметом нашої розмови був актуальний нині по всіх краях антисемітизм і його причини. Без ніяких вагань сказав я цілком отверто п. Ш., що головну причину до зросту антисемітизму дають таки самі жиди своєю розкладовою роботою в світі, найчастіше провідною своєю ролею в тій роботі; а останніми часами виявилася недвозначна провідна роля жидів у пропаганді комунізму й інших лівих течій і в нашому краю і всюди в світі. Признав також сам п. Ш., що найбільше пропагаторів комунізму рекрутується зпоміж жидівського народу, а всеж таки у сфабрикованій ним нібито моїй відповіди на його питання вважав за відповідне вложити в мої уста слова, немов би це були злосливі небилиці, розсівані з легко проглядною ціллю. У тій першій моїй відповіді на перше питання п. Ш. стільки правди, що я всеж таки зазначив, що не посуджую **всіх** жидів поголовно в симпатії до комунізму тому тільки, що вони жиди. Решта відповіди — це вицвіт публіцистичного „таланту" п. Ш.

В справі оминання жидівських крамниць просив я перш за все п. Ш., щоб він вплинув на редакцію „Хвилі", аби вона не представляла на своїх сторінках пропаганди нашого гасла „свій до свого" як антисемітського, бож організація нашого економічного національного життя подиктована перш за все вимогами наших тяжких політичних умовин, отже вимогами самооборони. Осуджуючи насилля в організуванні бойкоту жидівських крамниць, я не вжив цілком слів таких, як „варварство і звірячість".

Стверджую, що п. Ш. не поставив був цілком питання про те, як повинен душпастир зареагувати на антисемітизм, бо на таке питання був би п. Ш. не дістав ніякої відповіди. Чейже не може католицький епископ давати поучення для душпастирів через жидівський часопис, бо якщо треба було би таких поучень, то Церковна Єрархія має на те окремі свої органи.

Признаю, що осуджуючи брутальний антисемітизм, ужив я вислову, що такий антисемітизм — це антихристіянізм, бо він не є згідний зі засадами християнської любови ближнього. Решта, що в цій справі наводить п. Ш., це його власна фантазія.

Про напади на жидів по селах сказав я, що їх причиною буває часто жидівська нахабність і нетерпимість, як також поширювання жидами комуністичної пропаганди між нашим народом. Якщо я висловив надію, що відносини на будуче уложаться краще, то тільки під умовиною, що жиди змінять свої етичні засади і свою тактику супроти нежидів.

Щодо моєї симпатії для жидів сказав я виразно, що вона походить з християнської любови ближнього. Рішуче заперечую, немов би я мав сказати, що жидівський нарід вибраний Богом для поучування світа. Якщо згадував я про моє літа із шкільної лавки, то тільки у відповідь на питання п. Ш., чи я коли стрічався ближче з жидами.

Правда, що я на привіт жидів у єврейській мові відповідаю їм по єврейськи, бажаючи всім жидам, щоб вони пізнали Христа й увірили в Нього. Ніякого захоплення при такій нагоді я ніколи не відчував, отже не міг я з цим звірюватися перед п. Ш.

Щодо талмуду й інших жидівських книг (поза св. Письмом) у єврейській мові, то про них була мова остільки, оскільки п. Ш. запитав мене, що міг би я сказати про етичні вартости Талмуду. На це питання відповів я отверто, що краще було б не питати мене про те, бо я, на жаль, не можу висловитися корисно про Талмуд, знаючи про те, що в ньому є місця, які противляться навіть природній, не то обявленій етиці.

Рішуче заперечую, немов би я говорив про якісь величезні і непроминаючі заслуги жидів, за які належалосяб їм вдячність від людства. Пригадую собі, що сам п. Ш. говорив про такі заслуги, вчисляючи до них і те, що Христос вийшов з жидівського народу. Само собою розуміється, що цього ніхто не може вважати за заслугу жидів. Найкращий доказ плутанини п. Ш. — це получення тих нібито моїх слів з цитатом якоїсь апокрифічної книги Матея, на підставі якої треба би благословити переслідуваних. Кажу „апокрифічна пята книга Матея", зроджена у фантазії п. Ш., бо автентичний евангелист Матей має тільки одну книгу, з якої я цитував місце про любов ворогів. Тільки мимохіть навів я для ілюстрації народню приповідку про конечність інжиніра до будови.

Була мова також і про гітлеризм і при цій нагоді я висловився, що такі етапи, як новопоганство й палення біблій старого завіту, компромітують гітлеризм; всеж таки видно, що те все вже минулося, коли німецький католицький епископат погодився з гітлеризмом, а це без сумніву скріпить гітлеризм. Отже додаток п Ш. про палення найвизначніших німецьких письменників не вийшов з моїх уст.

Говорячи про неможливість заломання жидівського народу через антисемітизм, не вжив я зовсім звороту, що „жиди поборюють аберрацію націоналізму" або „перейдуть нинішню пробу в тріюмфі". Згадав я тільки про пророцтво св. Павла в листі до римлян, на основі якого жиди навернуться при кінці світа на християнство і будуть спасенні.

Одна одинока відповідь, віддана вірно п. Ш., це відповідь у справі виступів кардиналів Фавльгабера й Інніцера.

В справі ритуального зарізу сказав я, що він не має узасаднення у Біблії, та при цьому додав я, що воно дивно трохи для мене, що ведеться зорганізована акція в обороні звірят, а не чути було про якусь акцію спеціяльну в обороні людей, яких большевики винищують фізично мільонами, от хочби недавно в часі штучно викликаного голоду на Україні.

Додаток про лікаря Бога поставив п. Ш. зовсім не на місці, бо він радше відносився до бесіди про любов ближнього, яка каже нам поступати так, як поступає лікар, що ненавидить хоробу, а любить хорого. А таксамо поступає Бог з грішником.

Не висловлював я ніякого подиву для творця сіонізму Теодора Герцля. Признав я за слушні змагання жидів до створення своєї держави, але не сказав я, що християнський світ мав би їм у тому допомогти. Що більше, зробив я застереження щодо Палестини, до якої жиди, доки не є християнами, не мали би права, з огляду на святі місця, такі дорогі серцю кожного християнина. На це занважив п. Ш., що ті місця є також у найбільшім пошанівку в жидів.

Щодо хасидизму оттільки й правди, що сказав я про гарні східні мельодії, які я чув у виконанні кантора Розенблятта.

Правда, що я бажав жидам з новим роком миру (шалом), але я сказав також, що той мир можливий тільки тоді, коли жиди впадуть до стіп Христа та признають Його своїм Месією обіцяним Пророками, а той Месія напевно уможливить жидам і відбудову їх батьківщини.

Це тільки (пер сумма капіта) я навів невірно віддані п. Ш-ом мої слова й додані ним фабрикати його уяви, немов би мною сказані. Всі речі, немилі для п. Ш. та для жидів, п. Ш. покрив мовчанкою і саме тому не вважав за відповідне дати мені текст інтервю до узгіднення перед віданням його до друку. Мушу сказати, **що я зжахнувся, побачивши моє — не моє інтервю в такій формі у „Хвилі"** з 17. вересня 1936 р.

На другий день, себто 18. вересня ц. р. рано, явився у мене товариш п. Ш. і свідок нашої розмови згаданий п. Шварц, і то саме в хвилині, коли я брався писати спростування. П. Шварц признав, що інтервю не подане вірно й обіцяв зараз повідомити редакцію „Хвилі" про моє обурення та залевання мене, що редакція напевно вислане п. Ш. до мене в ціли приготування спростування звірних уступів інтервю. П. Ш. справді явився у мене, але щойно 24. вересня ц. р., саме в день по появі мого спростування в розмові з редактором „Українських Вістей". На вступі п. Ш. заклинався на життя своєї маленької дитини (якої фотографію показав мені), що він зробив те все в добрій вірі та жалувався на можливість прикрих консеквенцій зі сторони редакції „Хвилі" супроти нього. Стверджую рішуче, що оба панове **п. Шпунд і п. Шварц признали, що справді майже всі уступи невірні.** При цьому заявив п. Шпунд, що в найближчому часі намірює п. редактор Гешелес враз з п. сенатором Фастнахтом зятись у мене, щоб дати мені сатисфакцію за прикрість. Вкінці п. Ш. обіцяв прислати мені до узгіднення текст т. зв. простуючого інтервю і справді на другий день рано він прислав такий текст. Однак текст т. зв. простуючого інтервю був того роду, що я ніяк не міг погодитися на нього, бо він простував тільки деякі місця нашої розмови (напр. про книгу Матея), зате п. Ш. не мав відваги признатися прилюдно до фабрикацій інтервю, хочби тільки в добрій вірі. Щоб таке признання влекшити п. Ш-ові та з другої сторони, щоби рятувати його перед прикрими консеквенціями зі сторони редакції „Хвилі", вважав я за відповідне, відсилаючи п. Ш. непробований текст т. зв. простуючого інтервю, написати до п. Ш. листа, в якому подав я мотиви, чому я не погоджуюся на такий невистарчальний текст спростування. В тому листі додав я також уступ, що підтримую мою тезу, що брутальний антисемітизм є незгідний з духом християнської любови ближнього. Вкінці з огляду на присягу і заклинання п. Ш. додав я також, що не посуджую його в злій волі. Цей останний уступ легко було мені додати тимбільше, що знаю з науки психольогії про істнування такого типу людей, що з часом затрачують моральний змисл, а послугуючись часто неправдою, вмовляють в себе без рефлексій, немовби це була чиста правда. Такі люди можуть і без злої волі вмовити в себе, що католицький епископ може в жидівських справах думати і говорити категоріями, що відповідають тільки жидівській, месіяністичній ментальности. Нехай, що це була тільки моя ілюзія доти́чно п. Ш., то нині мушу заявити, що п. Ш. постарався про те, щоб я скоро позбувся тої ілюзії, бо 7. ц. м. я випадково довідався, що п. Ш. використав у „Хвилі" з 29. вересня ц. р. уривки мого листу, писаного до нього, для полеміки з немилими йому часописами в цій справі, а не дає ніякого знаку про те, що він думає зробити, щоби спростувати сфабриковане ним інтервю. Оце й причина, що змусила мене прилюдно забрати голос у цій немилій справі і представити її фактичний стан.

При цій нагоді вважаю за відповідне відкинути злобний закид деяких націоналістичних польських часописів, немовби я своїм інтервю забажав шукати в жидівському народі політичних союзників для української національної меншости в Польщі. Мушу також з прикрістю підвести те, що деякі часописи, що час до часу називають себе католицькими, не ствердивши автентичности інтервю, скористали з нагоди, щоби кпинами і лайкою накинутися на католицького епископа.

Прийміть, Високоповажаний Пане Редакторе, вислови високої до Вас пошани, з якими остаюся Вашим

у Христі Господі братом і слугою
† Іван Бучко
Єпископ-пом. Львівський.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Енерґійні заходи уряду Блюма.

МАСОВІ РЕВІЗІЇ МІЖ ЧЛЕНАМИ ПРАВИЦІ І ЛІВИЦІ.

Французький уряд повів енергійну акцію з метою здержати лад і спокій. І так поліція ввійшла несподівано до великої фабрики шоколяди на передмістю Парижа, яку робітники обсадили ще перед трьома тижнями та усунула страйкарів. Браму фабрики розбила поліція при помочі вантажного самоходу. При усуванні страйкарів з фабрики кілька осіб ранили, між ними комісаря поліції. Одночасно уряд зажадав, щоб комуністи відкликали згоджених 127 віч в Ельзасі і Льотрінген. Щоб втихомирити комуністів поліція перевела одночасно **ревізії в 28 домівках французької соціяльної партії** (так називається переорганізований на політичну партію колишній „Кроа де Фе" полк де ля Рока). **Ревізія в головнім осідку соціяльної партії тягнулася від 8-ої до 1-ої год. вполудне.** Підчас ревізії спокійна вулиця несподівано оживилася з огляду на кордон поліції і численні вантажні самоходи з поліцією. При ревізії поліція забрала численні документи, реєстри й адреси членів партії та опечатані відставила до суду. Крім того поліція перевела основну ревізію у віллі полк. де ля Рока у Версаю, яка тягнулася від 8. до 11. год. та забрала багато фотографій. Ревізія була теж у відомого летуна Мермоса, одного з найближчих співробітників полк. де ля Рока.

Політичні кола здогадуються, що уряд розвяже соціяльну партію під замітом, що вона веде акцію розвязаної „Кроа де Фе", лише під зміненою назвою.

КОМУНІСТИ ВІДМОВИЛИСЯ ВІДКЛИКАТИ ВІЧА.

ПАРИЖ, 9. 10. ПАТ. Політичне бюро комуністичної партії **рішило справді зменшити число віч зі 127 до 56, але не згодилося взагалі їх відложити, як цього домагався державний підсекретар де Тессан до справ Ельзасу і Льотрінген.** Комуністи запевняють у комунікаті, що в 56-ох вічах візьмуть участь організації людового фронту на випадок нападу „фашистів". Комунікат повідомляє, що вчора вечором прем. Блюм домагався відкликати комуністичні віча в Ельзасі і Льотрінген крім 10-ох. Комуністи відмовили і заявили, що не дозволять нарушити закону про збори.

БІЙКИ З КОМУНІСТАМИ.

ОРАН, 9. 10. ПАТ. Підчас маніфестацій, які зорганізували комуністи у відповідь на збори членів національного фронту, дійшло до стріляниии. **Дві особи ранені.** Поліція арештувала кілька осіб.

Торговля вин, кімнати до снідань і ресторан

М. ЛЄВІЦКІ

Львів, Зиблікевича 2. Тел. 216-13.

2894 2—2

За організацію українських зелярів.

НАРАДА У „СІЛЬСЬКІМ ГОСПОДАРІ".

Справа плекання, збуту та перерібки лічничих зел є для нас дуже важною річю. Саме важкі господарські умовини, серед яких приходиться працювати нашому малоземельному селянинові, плекання лічничих зел може стати дуже дохідною ділянкою дрібноземельних господарств. Тому теж цією справою занялося Т-во „Сільський Господар" і старається обєднати на цих плянтаторів лічничих зел та допомогти їм і вказівками для належної їх продукції і по змозі допомогти при збуті вказуючи відповідні фірми, де можна би цей продукт збути. Черговим кроком в організації наших зелярів була нарада головної секції лічничих зел при Т-ві „Сільський Господар", яка відбулася 6. жовтня ц. р. у домівці Т-ва. На нараді було присутних 31 учасників, в тому відпоручники наших центральних установ та української національної преси. Між приявними були теж представники нашого духовенства, лікарів, фармацевтів та інших зацікавлених у цій справі кол. Нараду відкрив заступник президента **інж. Юліян Мудрак** і зясував ціль наради.

З черги дир. **інж. Антін Романенко,** представив дотеперішню працю „Сільського Господаря" над організацією зелярів. На початку згадав референт про покійного д-ра Пеленського з Комарна, який чимало зробив для справи нашого зелярства та був одним із щирих співробітників головної секції лічничих зел при Т-ві „Сільський Господар", а приявні вшанували його заслуги повстанням з місць. Далі присутні довідалися, що головна секція лічничих зел при Т-ві „С. Г." існує від 1929 р. та обеднує поважне число наших продуцентів-селян і фахівців-зелярів. Тепер справа продукції і збуту лічничих зел стала такою важною, що Т-во „С. Г." змагатиме до створення окремого українського осередка та у співпраці зі „Сільським Господарем" поведе всю зелярську справу. Після того виголосив реферат **о. О. Фаціевич** та зясував пороблені досі заходи для підготови окремого зелярського осередку та як слід працювати, щоб цей осередок був життєздатним і корисним для українського селянства.

Над обома рефератами розвинулася широка дискусія, в якій обговорено справу продукції збуту та перерібки лічничих зел. Вкінці вибрано окремий комітет, який займеться підготовою цього українського зелярського осередку, в такому складі: Д-р М. Панчишин, о. О. Фаціевич, Інж. М. Гавриленко, п. О. Галібей, Інж. А. Романенко, проф. М. Мельник, М-р С. Горак, Інж. Ф. Савчук, В. Ширин, Інж. А. Мельник, Дир. Бурчак, Інж. Ю. Мудрак. Крім того рішено до цього комітету запросити представників Р. С. У. К., „Центросоюзу", „Народної Торговлі" та Українського Лікарського Товариства.

Слід сподіватися, що вибраний комітет в скорому часі підготовить усе, щоб українські зелярі могли незабаром мати власну зелярську організацію.

Гора з горою не зійдеться, але чоловік із вигранною...

Кожний з нас мріє про виграну на льотерії. Кожний обчисляє в думці те все що міг би собі справити, якби припала йому більша вигра. Кожний хотів би — і зовсім слушно — уложити собі життя якнайліпше, запевнити спокійну будуччину родині, забезпечитися перед недугою, старістю і нездібністю до праці.

Всі про це думають, але не всі це роблять, що направдило би їх на властиву нагороду, що влекшилоб їм зустрінутись з вигрінною.

Коли розглянемось довкола, між знайомими і сусідами, переконаємось, що багато з них належить до цього роду людей, які хотілиб, щоби щастя і успіх само до них прийшло. Це ті, які все говорять: „Треба би взяти льос льотерійний, спробувати щастя!"... Але на тім кінчиться. А коли вже є по тягненню, переглядаючи листу виграних, нарікають: „Но, чи я не казав? Виграло моє число! Про це число саме я думав!" А коли питаються їх, чому не взяли льос, відповідають: „Ех, якби я був взяв, програв би! Треба мати щастя!"

Тих спізнийлів є щоправда щораз менше, бо кожний, хто переглядає часописи, може переконатися, скільки та які виграні, як нпр. останній міліон, припали в участи людям, які вийшли щастю назустріч. Бо на те, щоб у житті щось осягнути, щось дістати, треба цьому вийти назустріч, треба йому отворити двері. Виграти на льотерії може кожний, але тільки той, що не гається купити льос.

Гора з горою не зійдеться — каже приповідка, але чоловік з вигранною часто сходиться.

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 23

Українські політики.

Сильвети наших давніх послів і політичних діячів.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ.

Був людиною завзятого темпераменту та політиком безглядної опозиції, що все причислювався до скрайньої лівиці в посольському клюбі чи в парляментарній репрезентації. Належав спершу до радикальної партії та опісля перейшов до національно-демократичної партії, бо — як казав — хотів працювати.

Був довгі роки редактором „Свободи", працював також у редакції „Діла". Як редактор виробив собі політичне імя між народом і в 1907. р. вибрано його послом до віденського парляменту, де він засідав аж до розпаду Австрії.

Будзиновський придбав собі імя політичного агітатора в 1902. р. пропагандою рільничих страйків як засобу до придбання рільному робітникові належної винагороди за працю з одного боку та присмирення польської шляхти за її політичну безглядність супроти українського народу — з другого боку. До того написав він книжку: „Хлопська посілість", у якій виказав, що в силі хлопської кляси — сила й будучність української нації.

В дні 21. травня 1908. р. прийшло на чергу нарад парляменту у Відні нагле внесення в справі зловживань при останніх соймових виборах у Галичині, коли то намісник граф Андрій Потоцький підтримував русофільських кандидатів. У цій справі промовляв у парляменті Вячеслав Будзиновський і сказав між іншим, що провідники так званих галицьких росіян — це звичайні шпіони та що поляки систематично працюють над тим, щоб український нарід довести до революції; а вся вина в цьому ділі лежить у Відні, а саме у габсбурському орлі, якому треба вирвати його кігті...

Отся промова вийшла самовільно й поза диспозиції нашого Парляментарного Клюбу і викликала докори з парляментарних кругів, як також від уряду; а злагодив ту промову чеський реаліст посол Т. Масарик, що заявив: ...„Членам українського сторонництва, що в короткому часі доброю організацією й агітацією дійшло до такої сили, не легко приходиться стати добрими парляментарними політиками, бо в політиці треба мати терпеливість і начинати від малої політичної роботи"... А полякам посол Масарик пригадав слова Кавура, що найгірша є політика помсти.

Та цей темперамент і найгостріший тон не покидав посла Будзиновського і в дальшій його парляментарній діяльности, як тільки трапилась до цього нагода. Таке прийшло і в 1912. р. з приводу задуманої розбудови водних шляхів (каналів) в Австрії, за чим побивались поляки і чехи для економічного піднесення своїх країв. Тоді більшість Українського Парляментарного Клюбу добачувала в цьому не шлях до економічного поступу й упромисловлення краю, але шлях до польського підбою нашого народу. Отсе становище спричинило обструкцію наших послів у водній комісії австрійського парляменту, де непривітливо проводив чеський аграрист Уджаль, так, що комісійні наради перейшли на сварку, яка покінчилась тим, що словінський посол о. Корошец кинув актами в голову п. Уджаля, а посол Будзиновський подер протокол нарад водної комісії. Так тоді закінчилось засідання тої комісії.

В цьому моменті прискочив львівський соціяліст посол Діямант до посла Будзиновського і сказав поіритований: Знаєте, що ви подерли? Український університет! Треба знати, що саме тоді вели ми переговори з президентом міністрів графом Штірком і міністром освіти Гусареком у справі нашого університету.

Третій такий випадок зайшов у Відні вже в часі світової війни, в місяці травні 1915. р. Тоді я видавав український тижневик по німецьки і посол Будзиновський, як його редактор, умістив у цьому тижневику статтю під наголовком „Клеветники", в якій вказав на особу інформатора, що фальшиво поширює такі інформації, наче Галичина — це Польща і в тій Польщі живе також нарід зрадників-русинів; що ті русини — це властиво москалі; що відріжнювати між русофільськими русинами й українцями — це „швіндель", бо українці є більш небезпечні зрадники, як дурні руські хлопи...

У цій статті не подано назвища того інформатора, але з деяких познак один австрійський полковник догадувався, що це про нього пишеться і доніс про це до Начальної Команди. На цій підставі віденська державна прокураторія повела карне слідство проти мене як видавця і проти Василя Панейка та Вячеслава Будзиновського як редакторів, бо це було у воєнному часі.

З уваги на те мусів я поробити всякі заходи, щоб міністр справедливости д-р Гохенбургер припинив слідство у цій справі і на цьому покінчилася прикра подія. Будзиновський наївся тоді трохи страху і відтак був вдоволений, що мені вдалося зліквідувати цю справу.

У повоєнному часі Будзиновський усунувся від послування та став писати історичні оповідання на політичні теми для української молоді і для народу.

(Далі буде).

Смерть великого гуманіста.

Париж, жовтень 1936.

Приятелі або близькі знайомі знали про безнадійне становище Мее, якого лікарі 4 роки тому „засудили". Але як можна було вірити у швидкий кінець ученого, що хоч і підорваний фізично, продовжував свою величезну працю, величезну розміром і змістом. Ще кілька тижнів тому віддав статтю про лінгвістику до нової „Французької енцикльопедії".

„Тан" перший приніс звістку, що в Шатомеян, гарному місті над Льоарою, помер великий мистець лінгвістики. Про праці Мее вже є ціла література і його місце в науці не швидко займе хтось рівний.

Він був фільольог, але й лінгвіст (це зовсім не те саме), його наукові зацікавлення були такі широкі, що ними (як і деякими іншими рисами) нагадував учених-гуманістів XV. віку. Мее був членом майже всіх вищих наукових установ — академій та університетів. Берлінський університет вибираючи його на доктора „гоноріс кавза" схарактеризував його дуже влучно:

Grammaticae comparatae auctor gravissimus, scriptor elegantissimus, praeceptor meritissimus, studiorum grammaticorum inter Gallos decus atque exemplum.

Кожний з цих епітетів виправданий і не є тільки формулою чемности.

Щодо порівняльної граматики, то досить назвати такі праці, вже нині клясичні „Студії над етимольогією і словником старославянської мови", „Порівняльна граматика клясичної вірменської мови", „Граматика староперська", „Індоевропейські діялекти", „Загальні риси германських мов". Є тут мова латинська, грецька, славянські, балтійські, германські, перська, вірменська... і повний спис його творів це ціла книжка. А твори не причинки, а справжні студії, де кожне слово важить. І про найтяжчі теми писав так, що насолода була їх читати! Що може бути „нудніше", як фільольогічний дослід, а зпід його пера все виходило ясно, легко та захопливо! Хоч як французькі вчені вміють одягати свої досліди в елегантний одяг, Мее не мав під цим оглядом суперників.

„Найбільше заслужений професор"... Він викладав у найвищих наукових установах Франції, як Колеж де Франс, Сорбона, Школа східних мов. Всі французькі лінгвісти та славісти зокрема — його учні. Учитель він був суворий і вимагав багато. На його виклади ходили і молоді вчені, що вже самостійно працювали. Мее мав власну теорію мов, про яку міг би написати тільки мовознавець.

Це не була тільки кабінетова людина. Він цікавився незвичайно живо громадським життям. Правда, що сам — суворий, з резервою до всіх питань не любив він легко давати свого підпису під протест проти несправедливости, зате сам раніше не прослідив справи. Виступав прилюдно рідко, зате його виступи були тим цінніші. Людина величезної працездатности (нагадував цим нашого Грушевського), знаходив час, щоб стежити і за красним письменством, малював для себе, любив музику. Не пропускав ніодного концерту. Хору Кошиця слухав тричі.

Як славіст він відвідав кілька разів Київ і знав добре українську справу. Знав добре особисто Грушевського і дивна річ — згодився написати передову до антольогії української літератури, виданої по французьки Грушевським у Празі, 6 чи 7 років тому, коли в Париж приїхала Катря Грушевська і мала у Т-ві славянознавців відчит про українські народні пісні, старий професор, уже тоді хорий, прийшов головувати на цих зборах і з делікатністю, на яку здатні тільки французи, представив гостям — доньку свого друга, талановиту вчену.

У 1917. р. видрукував він у „Монд Сляв" клясичну статтю про українську мову, на яку так часто покликуються на Заході. А коли прийшов берестейський мир і майже всі наші тодішні прихильники (правда, було їх небагато) відмовилися від України, Мее, хоч і осудив цей мир, закликав французів „не забувати за українську справу, найскладнішу, але й найважливішу у Східній Европі". У 1919. р. коли Грушевський у Парижі обговорював з проф. Мее та Дені проєкт заснувати український відділ при Інституті Славянознавства, Мее дуже щиро підтримував цю думку. Коли з цього проєкту нічого не вийшло — то вина тут у нашій катастрофі.

Та хоч як шанував Мее нашу справу і наших деяких учених, він ставився дуже негативно до нашої закордонної пропаганди, коли політичні діячі, невчені, нагинали всякі наукові факти для своєї дешевенької публіцистики, що не могла промовити до чужинців.

Оце вже 15 літ, як Поль Буає, директор Школи Східних Мов познайомив мене з великим ученим. Не без зворушення згадую, як Мее вмів у деякі хвилини на мою інтервенцію прийти нам з допомогою, коли вважав якусь справу за справедливу. Так було у 1924. р., коли „Наук. Т-во ім. Шевченка" мусіло протестувати проти заборони вживати назви „Україна". Завдяки такому впливові як особа Мее, можна було завсіди побачитись з людьми, до яких без нього підійти не було можна.

А який він був „козер", як умів вести розмову! На вечорах у Буає довкола нього стояли не завсіди чоловіки, але й жінки, щоб слухати його повних змісту завваг.

Ніколи не забуду одного прийняття у 1932. році. Було це останнє, як була зі мною ще моя бідна дружина. Мее пояснював ріжницю Москви й Києва. Звідси прийшов до ріжниці між північною Францією і південною і до висновків, чому північна Франція взяла верх у двобою з півднем...

Мее — великий гуманіст. Чимало таких було у „темному" XV—XVI. віці і яких майже нема у нашому віці, віці „поступу".

Ілько Борщак.

ГРАЙ
а виграєш
в популярній колектурі
ЩАСТЯ
Львів, Сикстуська 12
де в останній і в попередніх льотеріях впали великі вигри:
100.000 зол.
на лос ч. 156.488
50.000 зол.
на лос ч. 116.708

20.000 зол. на ч. 40711	10.000 зол. на ч. 19665
20.000 зол. на ч. 160820	10.000 зол. на ч. 34203
20.000 зол. на ч. 168801	10.000 зол. на ч. 110235
15.000 зол. на ч. 73262	10.000 зол. на ч. 164414
15.000 зол. на ч. 90228	10.000 зол. на ч. 172888
15.000 зол. на ч. 99736	10.000 зол. на ч. 178590

10.000 зол. на ч. 179249 і багато інших.

Подбай про лос І. кл. 37 Льотерії.
Конто чекове П. К. О. 500.420.

Присилайте передплату!

КОНФЕРЕНЦІЯ НЕІНТЕРВЕНЦІЙНОГО КОМІТЕТУ.

Льондон, 9. 10. ПАТ. Сьогодні зібрався комітет для справ неінтервенції в Еспанії на конференцію. 27 держав прислало своїх делегатів, між ними Португалія. Присутній є представник СССР шарже д'афер Каґан.

Комітет радив дві години і припинив свої наради до год. 16-ої. Райтер повідомляє, що довші промови виголосили амбасадор Корбен шарже д'афер Каґан.

ДЖУСЕППЕ МАРОТТА. 2

Американська фільма.

(Докінчення).

Останній погляд, який кинув Кляйд дівчині, був дуже сумовитий. Він тримав свого противника одною рукою на віддаль, звертаючися до Марґарети з осторогою:

— Утікайте. Як скінчиться вся та історія, довідаєтеся з часописів.

Коли місс Гарт була на вулиці, звернувся до неї якийсь молодий мужчина, що мав власне вибагливе авто:

— Чи можу вас відвезти до дому? Я звуся Фред.

Від несподіваного враження вона майже не зомліла ще раз. Вхопилася за авто, щоб не впасти.

— Ви гарні — сказав молодець.

— Я голодна — прошепотіла Марґарет.

•

Кляйд увійшов до ресторану „Зустріч у Джіммі" і спитав власника:

— Хто має тарілки в цьому гарному льокалі?

— Машина — відповів власник.

— А вона ніколи не псується? — спитав Кляйд.

— Розумію. Ви хочете її заступити. Але я маю інше місце для вас. Гальо, Джон! Маємо нового кельнера для сепараток... Мусите знати, містер, що в кожній сепаратці є окремий дзвінок. Коли ви вже принесли те, що замовили у вас, а почуєте дзвінок, тоді не заявляйтесь. Коли чуєте якийсь жіночий голос, що кличе кельнера, то це вас нічого не обходить.

— Розумію.

— Ол райт. Подавайте до сепаратки 30 віскі.

Кляйд увійшов до сепаратки число 30 саме в тій хвилині, коли молодий Фред говорив до Марґарети:

— Моя люба! Ви навіть досі не поцілували мене ні разу.

Марґарет глянула на Кляйда широкими очима, не розуміючи, як міг він стати кельнером. Кляйд ані оком не моргнув і сказав до неї:

— Хоч я не маю права вмішуватись у ваші приватні справи, але на мою думку краще було вибрати ріку.

І вийшов дискретно із сепаратки. За хвилину надумався і зявився знову:

— Ви чого хочете? — крикнув до нього різко Фред.

— Я від першого погляду пізнав у вас старого приятеля, за яким я так довго шукав надаремне — посвоячену душу. Я хочу присісти собі при вас, щоби ви могли мені повісти дещо із свого життя, яке дуже подібне до мого. Почніть оповідати від того місця, коли ви рішили стати пастором.

Молодий Фред аж підскочив:

— Коли ви далі будете так тримати вітверту руку, то можете зараз побачити, як виглядають ваші трицять два зуби.

— Що за грубі люди в цьому Ню-Йорку! — пробурмотів Кляйд, відбившися головою від стіни.

Тоді Марґарет скрикнула:

— Ви вбили його!

— Не знаю, чи вбив — відповів Фред — але прийшла пора, коли треба чкурнути.

І кинувши кілька монет на стіл, нахилився над дівчиною:

— Ще секунда. Мушу вас на прощання поцілувати!

Та заки скінчив, почув на своєму лиці малу, але сильну дівочу руку.

У тій самій хвилині Кляйд очунявши, подивився на світ і з полекшою побачив цю сцену, щоб знову заплющити очі. Аж після якогось часу піднявся і сказав:

— Не знаю, чи ви помітили одну подробицю: скільки разів я зустрічаюсь із вами, завжди хтось мусить когось бити.

Марґарет на потіху поцілувала його сильно.

Увійшов власник ресторану з криком:

— Чи ви гадаєте собі, молодче, що я за п'ятнацять долярів тижнево буду вас тримати у сепаратках як гостя? Геть з мого льокалю!

Кляйд зробив філософічний висновок:

— Тренер найнужденнішого боксера заробляє більше. Не на те мені тут платять, щоб я вдавав глухого, коли чую солодкий жіночий голос. Ясна річ, що я відходжу, але покищо будь ласка сказати мені, де находиться найближчий поліційний комісаріят.

— Так? То ви мене хочете шантажувати за недозволену продаж алькоголю і сепаратки? Добрий досвід зробив я з таким типом! На май бутнє вже буду знати, чи варт мати добре серце для пройдисвітів! Скажіть відразу, скільки домагаєтеся за те, щоб тримати язик за зубами?

Кляйд відповів самовпевнено:

— Мій батько дістав від свого сусіда за таку саму дискрецію триста долярів.

— Добре. Маєте триста. Але щоб чутно духу не було тут чути!

З мистецького життя.

ВИСТАВА МАЛЯРСТВА, ГРАФІКИ ТА РІЗЬБИ У ЛЬВОВІ.

Вчора, себто 8. ц. м. відбувся т. зв. „вернісаж" (інформ. показ) 8-ої з черги збірної виставки „Львівського професійного союзу мистців-пластиків". У виставі беруть участь різьбарка Магдалина Гросс з Варшави та малярі Людвик Тирович і Генрик Сельцер зі Львова.

Маємо змогу запізнатися з найновішими графічними працями проф. Л. Тировича, що здобув собі передове імя в польській графіці, як майстер зясованого своєрідного мистецького вислову та першорядний знавець графічних технік. Дуже цікавий є його цикль офортів з мотивами старовинного італійського міста „Сан Джіміньяно", що зберігло до цього часу вигляд і атмосферу феодальних часів епохи Данта. А. Тирович мав змогу перебувати там деякий час і внаслідок його пильних студій є ціла низка його графік, цікавих не тільки під оглядом мистецьким, але і тематичним. З правдивою цікавістю оглядаємо ці предивні бльоки веж у мистецькій інтерпретації мистця. Крім офорт виставляє Тирович прегарні деревороти та літографії.

Олійні образи Генриха Сельцера свідчать про поважний підхід артиста до мистецької праці. Його неоклясицизм не має маніри, є оформленим переживанням.

Різьбарка звірят М. Гросс виставила цілий ряд бронзів. В її працях анімалізм подекуди уступає на друге місце перед декоративним елєментом.

Вистава, яку відкриває ться для громадянства в неділю 11. ц. м. заслуговує під кожним оглядом на відвідини. Міститься вона в будинку міського Промислового Музею при вул. Рутовського.

І. Ів.

СПРОБИ НАЛАДНАННЯ ЯПОНСЬКО-КИТАЙСЬКОГО КОНФЛІКТУ.

ТОКІО, 9. 10. ПАТ. Агенція Домеї подає, що після конференції японського амбасадора Кавагуа з маршалом Чан-Кай-Шеком проголосили комунікат, що маршал висловив свій жаль з приводу інциденту в Ченґ-ту і запевнив, що на будуче не дозволить на подібні інциденти. Подібну заяву склав теж японський амбасадор. Покищо ведуться дальші переговори над японсько-китайським порозумінням.

—o—

НОВИНКИ.

— Уже появився **Календарик для молоді на 1937 р. „На сліді"**, приятель та необхідний порадник кожного ученика. Ціна 40 сот., з почтовою пересилкою 50 сот. Жадайте показового числа місячника молоді „На Сліді". Річна передплата 2 зол. Адміністрація: Львів, Чарнецького 26. Конто П.К.О. кооп. Вогні 101.423 (із заміткою: для На Сліді). 2765 5—5

Кляйд робив обрахунок:

— Сорок долярів на подорож, лишиться мені двісті шістьдесять. За двісті пятьдесять можна купити собі гарненьку крамничку з солодощами. Хто продає дітям цукорки той може легко мати гарну клієнтелю. Треба би тільки раніше порозумітись з лікарем, щоб переконував батьків, що діти найчастіше нездужають на шлунок, коли їдять овочі.

Маргарет слухаючи цього монольогу, сказала:

— Залишиться вам ще десять долярів.

— Коли ви дозволите, то я мігби за ці гроші купити дві шлюбні обручки.

Маргарет упала в його обійми.

Кляйд глянув на неї зворушений:

— Ти трохи бліда. Ти так схвилювалася...

Маргарет почала чогось нервово шукати:

— Я зараз тобі докажу, яка я рожева.

Але у своїй торбинці вона не найшла помадки до уст.

— Ох, Кляйд — сказала вона — я бачу, що ти будеш мусіти ще трошечки змінити свій рахунок. Я мушу купити собі гарну помадку...

— Стрівай!

Кляйд витягнув з кишені предмет, який упав на нього з висоти 18 поверхів.

— Може це тобі придасться!

— Алеж це моя пудерничка з помадкою! Я пізнаю її по емалі, яка тут трошки відлупилася! — крикнула дівчина здивована.

— Тепер я розумію, чому коли вона впала мені з неба, я відчув, що починається зворотна точка у моєму житті — закінчив Кляйд свою пригоду.

Переклв. **в. г.**

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Понесете велику втрату,** коли не купите найкращого з усіх календаря „Криниця" на рік 1937. „Криниця" — це підручна книга в кожній хаті. Всі, найбільш заплутані правні справи, всі клопоти жінки-господині, всі матеріяли, потрібні кожному інтелігентові у розгляді всіх ділянок нашого громадського, як і світового життя — найдуть найсолідніщого, вправного провідника і коментатора тільки в календарі „Криниця" на рік 1937. Ціна зол. 1.50 — порто 30 сот. Дістати можна у всіх книгарнях і у Вид. „Діло".

— **Футра жіночі і чоловічі** та різного роду футряні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 13-?

— **Велика правнича книга** м-ра М. Топольницького **„Підручник нового закону про зобов'язання"** викликала в краю велике **зацікавлення.** Книга зясовує точно дуже важні нові приписи закону про купно-продаж, наєм, виногуд, аренду, даровизну, доживоття і т. д. Вона необхідна для кожного ділового громадянина, для товариств, читалень і кооператив. **Наклад книги вже на вичерпанні!** З невеликого запасу можна ще набути її тільки в книгарні Наук. Т-ва ім. Шевч., — Львів, Ринок 10 і в Книг. „Рідна Школа" Львів, Сикстуська 22. Ціна книги разом з почтов. опл. зол. 4.50. **Книги не повинно бракнути, зокрема, в кождій читальній бібліотеці!** 2855 1-2

— **З радія.** Радіостація в Кенігсвустергавзен (1571) передає у вівторок 13. жовтня українські пісні у виконанні Г. Ердман сопран і Г. фон Кампенгавзен баритон. Початок концерту в год. 18-ій.

— **Виділ Т-ва Вакаційних Осель** внеднав в городському старості дозвіл на вуличну збірку на день 11. ц. м. (неділя) під всіми церквами та у українськими інстутуціями. Виділ покладає всю надію на успішний вислід збірки, бо від нього буде залежати покриття цьогорічного недобору, що повстав у наслідок докуплення конче потрібного інвентаря для осель, яких число в тім році зросло до 235 осіб, значить на 90 більше ніж у минулому році. Тому нехай ніхто із громадян не мине пушки збірщиків і бодай дрібним датком дасть доказ, що розуміє і підтримує тяжкі зусилля Товариства, яке 32 роки постійно підчас ферій наснажує кволі діточі організми великими дозами енергії на те, щоб за її допомогою могли опісля довгі шкільні місяці набувати потрібне знання.

— **Максимальні ціни у Львові.** Щоби поборювати неоправдану завишку деяких артикулів першої потреби магістрат устійнив у порозумінні з представниками відповідних ділянок торговлі і промислу такі максимальні ціни в детайльній продажі: 1 кг. воловини І. кат. з докладкою найбільше 20. проц. — 1.20 зол., 1 кг. воловини без докладки, або полядвиці — 1.40 зол., 1 кг. воловини II. кат. з докл. — 1 зол., 1 кг. воловини II. кат. без докл. або полядвиці — 1.20 зол., 1 кг. воловини III. кат. з докл. — 0.80 зол., 1 кг. телятини без костей 2.20, 1 кг. передньої телятини — 1.20 зол., 1 кг. телятини задньої з костями — 1.50 зол., 1 кг. вепровини (шпондер) — 1.30 зол., 1 кг. вепр. полядв. — 1.80 зол., 1 кг. вепр. без костей від шинки — 1.60 зол., 1 кг. грубої свіжої солонини 1.60 зол., 1 кг. сол. тонкої 1.50 зол., 1 кг. сала — 1.70 зол., 1 кг. смальцю топл. — 1.80 зол., 1 кг. ковбаси до смаж. — 1.50 зол., 1 кг. печ. ковбаси — 1.80 зол., 1 кг. вудж. солонини — 1.80 зол., сира вуджінка — 1.50 зол. Ціни одрізняться 50 проц. нижчі. Всіх що братимуть вищі ціни каратимуть карою 6 тижнів арешту або гривною до 10.000 зол. З карою може бути злучена конфіската артикулів, що за них домагалися вищих цін. Про недодержання цих цін слід повідомити негайно поліц. стійки, городське староство або VI. виділ магістрату (Академічна ч. 9).

— **Українка.** В німецькому щоденнику „Етінгер унд Бургтавзер Анцайгер" (в горішній Баварії) появилася в ч. 220 цікава стаття п. з. „Референтом по Совіто-Юдеї". Автор, що підписався „Українець", звертає увагу німецької публичної опінії на протикомуністичну кампанію, ведену українським громадянством у Сх. Галичині. Зокрема вказує на статті „Діла" та на пастирський лист митрополита Шептицького, з якого наводить цілі уступи.

В найближчому тижні

ЗУПИ для смакунів

— **Маєткова данина в рільництві.** Дня 30. листопада припадає речинець платности надзвичайної маєткової данини в рільництві на 1936 р. Міністерство скарбу приказало, щоб до 15. листопада доручити платникам накази заплати за потвердженням відбору. Зараз після 30. листопада скарбові уряди зачнуть екзекувати незаплачену данину. Міністерство зазначує, що рішучо не вільно допускати до залеглостей в надзвичайній маєтковій данині.

— **Суспільні опікуни.** На засіданні міської ради у Львові іменовано тому три тижні 48 суспільних опікунів, між ними й кількох українців, які мають перевіряти родинні та матеріяльні відносини осіб, що згодошуються за допомогою до міської суспільної опіки й давати в тих справах опінію міській управі. Дня 8. ц. м. іменовані опікуни зложили в ратушевій салі присягу в руки президента міста д-ра Островського. Президент відчитав роту присяги, яку суспільні опікуни зложили, подаючи руку.

— **Допомога для погорільців.** Як відомо, в Уножі пов. Дрогобич згоріло недавно 20 господарських загород, наслідком чого 120 осіб знайшлося в нужді. Львівський воєвідський уряд вислав на місце свого делегата, який у формі негайної допомоги виплатив погорільцям 1000 зол. Дрогобицький повітовий виділ видав їм з ліса частину дерева безплатно, а власник Урожа, п. Срочинський примістив погорільців разом з інвентарем на своїм фільварку.

— **Ювилей гімназії.** Державна гімназія з польською мовою навчання в Коломиї святкувала минулого тижня 75-ліття свого істнування. Після богослужень в церкві, костелі і синагозі відбулося в шкільному будинку зібрання б. учеників, які вписалися до памятної книги.

— **Краєва хроніка.** В подільських повітах появилися масово пільні миші, що роблять в озимих засівах значні шкоди. — На подвіря Яцка Смачила в Дібщу, пов. Бережани, прийшов у ночі якийсь чоловік і викликавши з комори сина Романа, застрілив його. — В лісі біля Винничок під Львовом повісився 62-літний жебрак Карло Каменецький, не маючи з чого жити. — В Підснятинці біля Кошиловець, пов. Заліщики, 33-літній Гр. Роля підпалив свою стодолу, в якій згоріло 25 кіп жита й кільканацять кіп вики, ячменю та вівса, загальної вартости 2.000 зл. Опісля застрілився у власній сушарні тютюну. Причиною самогубства були родинні невзгоди. — В загороді Василя Сарика в Денисові, пов. Тернопіль, згоріло 12 кіп збіжа вартости 3.000 зл. — В Настасові, пов. Тернопіль, відобрав собі життя господар Франц Мявчинрош, заживши отруту на миши. Причиною була смерть жінки, що полишила йому семеро малолітніх дітей.

— **Новочасна Пані Дому хоче,** щоб якнайменшим зусиллям і в якнайкоротшому часі виконати свої обовязки. Навіть в кухні, яка забирає Пані максимум часу, можна заощадити багато непотрібних зусиль і праці вживаючи знаменитих і поживних, а проте дешевих зуп KNORR. Нова зупа ракова і решта інших 20 смаків — це добре випробувані приятелі кожної Пані Дому. В часі від 5 до 25 мінут можна приладити смачну зупу без клопоту за ярину та інші приправи.

Нині у Великім Театрі

для вшанування памяти ВОЙТІХА БОГУСЛАВСЬКОГО

відіграють комедію **„МОДНІ СПАЗМИ"**

Вперше відіграну в 1796 р. у Львові.

ДИВОГЛЯДИ.

ТІЛЕСНІ АНАЛЬОГІЇ БЛИЗНЯТ.

В Менчестері живуть чотиролітні близнюки Томі і Віліям. Про них говорить тепер ціле місто. Томі вразився м'ячем в око і його мусіли відвезти до лічниці на лікування. Незабаром по цім випадку витворилось запалення і на лівім оці Віліяма так, що лікар мусів і його лікувати. При цій нагоді оповіли родичі, що кілька разів помітили в близнят подібні випадки. Наприклад один із близнюків мав болі в усі і негайно потім на таківж самі болі почав нарікати і другий хлопець. Також в іншої пари близнят ствердили подібні явища. В В Нотінгемшейр жили дві шестилітні сестри-близнючки. Одну із них мусіли оперувати в лічниці. Майже одночасно занедужала і її сестра, яка почала домагатися, щоб її перевезти до сестри. Лікарі на це погодились і обі сестри перебували в одній кімнаті та в однім часі виздоровіли.

—o—

Всячина.

Папір, що перетріває 1.000 літ.

Московському вченому Тіконові повелося випродукувати папір, що перетріває — на його думку — 1.000 літ. Нового паперу уживатимуть у першій мірі до ріжних важних документів, щоб відтак могли їх читати майбутні покоління. Заки проф. Тіконові вдалося випродукувати „вічний папір", мусів він довгий час переводити ріжні експерименти та спиратися в цих дослідах на зразках ріжних старих паперів, зокрема на тих, що походять з Єгипту. Ціна нового паперу не буде більша, як інших дотеперішніх паперових продуктів. Жаль тільки, що в Совітах взагалі недостача паперу, навіть газетного, а ціни таки добре солені.

Півтретя міліона авт у Німеччині.

Скількість авт у Німеччині зростає кожного року. На підставі даних статистичного уряду нараховують цього року в Німеччині півтретя міліона авт. 1. липня ц. р. начислювали в Німеччині 2,474.591 авт. Цікаве, що найбільше авт припадає не на Берлін, де випадає одно авто на 25 осіб, тільки на провінції Бранденбургу і Саксонії, де 1 авто припадає на 23 особи. В Гамбургу, Бремені й Ангальті припадає 24 авта на одну особу, значить провінція іде вперед, а Берлін залишається позаду

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

З життя читальні „Просвіти" на Кнігинині-Гірці. Пишучи ми свого часу, що дільна колись читальни на горі попала в дивну апатію та пасивність і висказали ми тоді надію, що той гурт ідейних одиниць, який поставив собі за ціль поставити Гірку на чолі передмістя, здійснить свої задуми. Нині з приємністю зазначуємо, що Гірка, завдяки праці того гуртка людей, починає відживати і є повна надія, що небавком стане на чолі передмість. Найбільшу рухливість у чит. „Просвіти" проявляє амат. гурток, що завдяки декільком одиницям, особливо пп. М. Глинському, Б. Маланюкові й І. Деренівій, зумів згуртувати охочу до праці молодь і запрягти її до систематичної праці. І так виставив гурток недавно п'єсу „Київ наш", улаштував забаву, яка вдалась і під моральним і під матеріяльним оглядом. Крім того зорганізовано хор та оркестру, які колись вже були, та через брак належного проводу не виявляли діяльности. В читальні бачимо тепер більше людей, що то замість тратити час десь на „кавярняних" розмовах, сходяться разом, перечитують пресу („Діло", „Новий Час" та ін.) і взагалі більше цікавляться долею читальні, ніж це бувало досі. Віримо, що започаткована праця захопить цілу Гірку та що читальня „Просвіти" буде взором для інших місцевих установ. А гурткові тих ідейних людей, що тепер розбуджує Гірку зі сну, бажаємо багато сили й витревалости та посідливости у праці. Бо лише тоді можна збирати овочі своєї праці! Б. Л.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Трохи реклями!

Солідність плюс реклама рівняється успіх.

Так кажуть американці, що відомі в цілім світі з доброго розуміння „бизнесу". Тому в них інтереси йдуть ліпше як деінде, навіть такі, що не повинні йти.

З нас ця справа стоїть чи не найгірше в цілій Европі. Інтереси, що мають усі дані йти — не йдуть, або що найвище штикульгають.

Яка причина? Чого бракує? Солідности чи реклями?

Мієемо взагал малу солідних. Кажу „взагал", бо в нас самих не дуже, але зате в чужинців напрямку маємо. Спитайте в Скарбовій Палаті, у власників каменниць, у відділів чи достойців! Кожний вам скаже:

— Українці — солідний народ.

Недавно був я в одного управителя каменниці жиде в справі мешкання.

— Я волю українцеві дати десять зелотих дешевше. Першого кожного місяця він „дзінь" — несе комірне. „Чому так спішитеся?" — питаю. „Не хочу мати з тим клопоту!" — відповідає.

— Пане — казав мені один купець — я з українцями люблю гандлювати. Навіть на кредит дам. За українця нема страху.

Значить солідність у нас є, а бракує реклями. Так виходилоб.

І справді!

Не вміємо реклямувати чогось, хоч реклямувати себе вже неодин навчився.

Але може це такий початок і має бути і за сто-двісті літ навчимося реклями неособистої. Від чогось треба зачати!

Але всетаки не зашкодилоб приспішити час зрозуміння реклями для фактично добрих і потрібних річей, чи це буде в ділянці матеріяльній чи духовій тимбільше, що вони з собою густо часто лучаться і одна від другої бувають дуже залежні.

Далекою і окружною дорогою довідуємося нераз про речі, що повинні прийти до нас впрост і з грюкотом усіх дверей.

— Чи ви чули...?!

— Що ви кажете!?... А чомуж?!...

— Не знаю! Повинніб оголосити. Цеж безперечний успіх!

Але ніхто не оголошує.

Буває так.

От хочби:

„Музичний Інститут ім. Лисенка" став консерваторією. Цього року. Нині маємо 9. жовтня, а мало хто про це знає. А здається не зашкодилоб нашій консерваторії, колиб люди в краю про це довідалися. Можеб це заімпонувало тим батькам, що посилають дітей до чужих музичних шкіл, вірні старій, неоправданій засаді, що все чуже ліпше як своє.

Знана з солідности інституція має право на далеко більшу реклямy від тої, яку робить. А з тим разом і право на три рази більшу фреквенцію.

Приспішім час зрозуміння інтересу!

Галактіон Чіпка.

Спорт.

УКРАЇНСЬКІ СПОРТОВІ КЛЮБИ НА ВОЛИНІ.

Українські спортові клюби на Волині, що мають затверджені władою статути і провадять спортову діяльність, дуже нечислені. Знаємо про три такі клюби: „Горинь" у Рівному, „Стар" у Луцьку і „Гарт" у Здолбунові. Певни чи є їх ще більше. В цьому сезоні змагаються за мистецтво Ц-кляси волинської округи два українські дружини: „Горинь" — Рівне і „Гарт" — Здолбунів. Отже мовіть Луцьк не має української дружини копаної...

РУСЬ — ВІКТОРІЯ ЖІЖКОВ.

В цю неділю грає ужгородська Русь у себе дома з Вікторією Жіжков. Спершу мала Русь вильосовані змагання у Празі, але тому, що в цю неділю відбудуться у Празі втяжк. змагання Спорта-Славія, спортова влада приказала Вікторії Жіжков розіграти змагання в Ужгороді. Може нарешті наша ужгородська 11-ка перестане лянцюг програних і здобуде в цих змаганнях два пункти...

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Д-р Евген Гриньох: ПЕРЕМИШЛЬ ТОМУ СТО ЛІТ. Накладом Т-ва прихильників мистецтва „Стрийгор". Перемишль 1936.

Герман Бар: СТОЛИЦЯ ЕВРОПИ — переклав О. Карашкевич. Станиславів 1936. Стор. 7, ф. 8°.

Ганс Цбіндер: ЖИТТЯ РУДОЛЬФА МАРІЇ ГОЛЬЦАПФЕЛЯ, переклав О. Карашкевич. Видання „Літератури й культури". Станиславів 1936. Стор. 8, ф. 8°.

Евген Рудий: ПОВОРОТ ПІНОКІЯ З АБІСИНІЇ. Гумореска у трьох діях. Львів 1936. В-во „Русалка". Стор. 32. ф. 16°

ЖУРНАЛИ.

ЛІКАРСЬКИЙ ВІСНИК, Львів, 1. вересня 1936. Р. XIV. Ч. 5. Зміст: Т. Е. Бурачинський: Травма і туберкульоза. — М. Музика: Лабораторійні досліди при хоробах печінки. — Зізд українських лікарів у Черчі. — Хроніка сходин У. Л. Т. — В. Метельський: Професійне поділництво. — З медичної преси. — Рецензія.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. Львів, 1. жовтня 1936. Зміст: Лев Ясінчук: Велика ідея. — Софія Русова: Тихі героїні (фейлетон). — М-р В. Калинович: Дорість Р. Ш. при праці. — Е. Струк: Потреби організаційної дисципліни в „Дорості Р. Ш.". — Обіжник. — Г. З.: Дитячий театр. — Прощання члена Кружка Рідної Школи. — О. Барвінський: Моя робота на полі шкільного письменства 1870—1925 р. — Бібліографія. — З життя Р. Ш. — Рідні вісті.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО. Львів, жовтень 1936. Р. XI. Ч. 10.

ГОСПОДАРСЬКО - КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС, Львів, 4. жовтня 1936. Р. XVI. Ч. 40.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом п. Славащького.
Калуш: „Камо грядеши?"
9. X. Нініцій і Лігія".
10. X. Смерть Нерона.
Крехович:
11. X. Голгота
Долина: „Камо грядеши?
12. X. Нініцій і Лігія.
13. 10. Смерть Нерона.
14. X. Голгота.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.
Тернопіль:
9. X. Іванаідн.
10. X. Бій.
11. X. Циганський барон.
З Тернополя іде театр до Збаража.

Великий Театр:
Пятниця, 9. X. год. 8. веч. „На Личаківі".
Субота, 10. X. год. 8. веч. Премієра „Модні спазми", комедія Войт. Богуславського.
Неділя, 11. X. год. 3.30 попол. „Пані Президентова; год. 8. веч. „На Личаківі".
Понеділок. 12. X. год. 8. веч. „Модні спазми".

Кіна.

АПОЛЬО: „Болько й Дольо" з Ад Диншою.
АТЛЯНТИК: „Відень шалів".
ВАНДА: „Жінки в його житті", „Жінка в оголошенні".
ГРАЖИНА: „Малий морж", „Бастер пездара".
КАЛІНО: „Маєрінг".
КОПЕРНІК: „Пастер".
МАРУСЕНЬКА: „Пастер".
МЕТРО: „Кохаю всі жінки" з Іваном Кенгрою.
МІРАЖ: „Будака з над Волги".
МУЗА: „Бродвей Біх" з Джиммі Дюрр.
ПАКС: „Генералова дочка" та кольорові додатки
ПАЛЯС: „Ядзя" зі Смосарською.
ПАН: „Пан гвардовський".
РАЙ: „Комедіянт" австрійська комедія.
СВІТ: „Чорна перла".
СТИЛЬЄВЕ: „Кенігсмарк", ревія „З усмішкою на устах".
ТОН: „Нові Гердинові пригоди".
УТІХА. „Небесні птахи" і ревія.
ХИМЕРА: „Гавайська цвітка".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 9.)
„Канарійські острови".

4-маштовий ЦИРК „КОРОНА" Відділ І. вул. Пелчинська

Нині святочне відкриття цирку

в год. 8.30 веч. на вул. Пелчинській.

Перша гальова вистава. Надзвичайні тресури. Акробації.

Виступи найзнаменитших ревіових артистів.

Багатий звіринець відчинений від 9. рано до 9. веч. Вступ 25 сотиків.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 10. жовтня 1936.

Відень (506,8) 15.40 Хор. пісні, 18.00 Нар. піснюки, 19.35 Веселі пісеньки, 20.15 Брікнерівський фестіваль, реп. пісні на сольові голоси, хори й орк., **Прага** (470,2) 19.55 Розр. концерт. 21.05 „Ракош-Ракоці" балет Ямачена **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Легка музика, 21.00 Спів, опер., 21.45 „Ля філь де Голяк" муз. трагедія. **Білгород** (437,3) 17.20 Концерт орк., 17.30 Спів, 19.50 Сербський вечір, 21.30, 22.20 Хор. **Берлін** (356,7) 8.20 Музика, 6.30 Веселий муз. поранок, 19.15 Камер. концерт. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика. 18.00 Подгамер. нар. мелодії. **Мінхен** (405.4) 11.00, 13.15 Музика, 19.30 Мазурки Гречанінова, 20.10 „Зелюбдений Вольфан" оп. Вальт. Геце. **Будапешт** (549,5) 12.05 Концерт військ. орк., 13.30 Циг. музика, 17.00 Форт. рецталь, 19.00 Сальон. музика, 22.00 Концерт орк., **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 13.15 Орк. концерт, 17.15, 19.00 Легка й танк. музика, 20.45 „Ля Фіяма" оп. Респіґія. **Рим** (420,8) 13.10 Орк. концерт, 19.20 Розр. музика, 20.40 Комедії, 21.15 Орк. концерт.

Неділя, 11. жовтня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт, 16.00 Квінтет ф-дур Брікнера, 18.00 Розр. концерт, 20.00 Літер. вечір, 22.30 Концерт на

форт. і орх. ц-моль ч. 2. Рахманінова, **Брно** (325.4) 17.35 Нім. авд., у муз. частині „Орфей у пеклі" оп. Офенбаха, **Прага** (4 70,2) 8.30 Рел. музика. 9.10 Чеські нар. пісні, 10.15 Сальон. квартет. 12.00 Дзвони, **Париж** (1648) 13.00 Орг. рестораль, 13.45 Симф. концерт, орх., арфа, 18.30 легка музика, 21.00 Театр Уявн. 21.45 „Шевалє сиг пом" драм. легенда Варіота, **Білгород** (437,3) 11.00 Нар. пісні, 17.00 Сп. ресіталь, 17.20 Концерт, **Берлін** (356,7) 12.50 Музика, 20.00 Розр. концерт, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 9.00 Безжурний ранок. 11.30 Дві пісні Брамса й Вольфа, хори, орх., 14.30 Музика з держави інків, пісні та твори на смич. квартет, 20.15 „Барвний світ оперетки" мельодії з оперет, **Мінхен** (405,4) 13.00 Популярна музика, 17.00 Вок. турнір, 18.00 Нові Вольфові пісні, Газе бізнт., 20.00 Вес. авд., **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орх., 15.15 Сальон. музика, 17.00 Цит. музика, 18.30 Флят. 19.20 Два форт., **Мілано** (368,6) 12.20 Камер. музика, 13.00 Вок. авд., 20.40 Орх. концерт, **Рим** (420,8) 12.20 Камер. музика, 13.00 Вок. концерт, 16.45 Концерт нар. музики, 20.40 „Ріголето" оп. Верді.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 10. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дениик, 7.25 Програма на ніч, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Популярна музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Хліборобська скринька, 12.50 Полудневий дениик, 14.30 Театр Уявн для дітей: „Коник стрибунець і мурашка", 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклям. Концерт, 15.30 Наша програма, 15.35 П. Чайковський в Італії, гр. пл., 15.50 Огляд жіночих видань. 1.060 Тіно Росси з гр. пл., 16.05 Хвилина пожежних сторожей, 16.15 Концерт капелі, Ванда Вермінська співа, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Польські думки з гр. пл., 18.35 Про методику й гігієну домашньої умової праці, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 На леговищі, 19.30 Година Фр. Рустя, орх., 20.30 Літер. новинки, 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Квартет берлінського хору солістів, 21.30 Концерт Еви Бандровської-Турської (сопран), з участю орхестри, 22.15 Ложка до черевиків, гумореска, 22.30 Під знаком танку, гр. пл.

Неділя, 11. жовтня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Наші ліси й охорона природи, 8.40 Штравс І.: Попурі з улюблених вальсів, гр. пл., 8.45 Програма на ніч, 8.50 Ранішній дениик, 10.30 Оп. фрагменти у вик. симф. орх., гр. п., 11.25 Концерт берлінського хору солістів, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Симф. поранок у вик. орх., форт.; у перерві ок. год. 13.00 Льогіка кінового репертуару, 14.00 Репортаж із життя, 14.30 Концерт солістів (Ір. Геральтовська, сопр., форт., вільович), 15.30 Для села: Жура господарів за здоровля села, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Реклямовий концерт, 16.15 Хвилина марша, гр. пл., 16.30 Фрагмент із Кельдеронової драми: „Чистилище св. Патрика", 17.00 Пів'ечірок при мікрофоні, орх.; у перерві: Актуальна гутірка, 19.00 Літер. сезон почався, 19.15, 20.00 Мішаний концерт (Марія Блажинська сопр., вільович, форт., 19.45 Література хвилини, 20.20, 20.21, 20.30 Спортові вістки, 20.40 Пол. огляд, 20.50 Вечірній дениик, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Концерт орх., 22.10 Камер. концерт, 22.40 Танкова музика з гр. пл.; у перерві о год. 22.55 Останні вістки.

Радіокутик.

ДЛЯ АМАТОРІВ ДАЛЕКИХ РАДІОСТАНЦІЙ.

Радіослухачі, яких улюбленим спортом є „сходіювати" екзотичну стацію, добре знають, що досі була два континенти, які мали сумнівну славу найменш зрадіофонізованих: Азія і Африка.

Одначе тепер Азія заслуговує щораз то більше на кращу опінію: Японія і Ява є покрит вже цілою мережею короткохвильових стацій, а нещодавно приступив до зрадіофонізування своїх великих просторів і Китай.

Шанґай має радіостацію, яка надає в кількох мовах, як і кілька інших великих китайських міст. Зорганізовано теж обєднану радіофонічну пропаганду, яку підтримує уряд і яка має спеціально зорганізовані програми. Згідно з дописами кореспондентів, ця пропаганда має на меті утворити короткохвильні стації великої сили, яку можна буде чути на цілому Сході, в Америці і навіть в Европі. Стація ця має бути „голосом Китаю", що лунає на цілий світ.

Отже з радіофонізацією Азії починає бути щораз ліпше. Інакше з Африкою. Ця частина світу, тема близька від Европи, є не тільки мало зрадіофонізована, але й дуже зле чути в Европі, що є тим дивніше, що европейські стації чути в Африці д. добре.

Одною з головних причин цього стану є слаба сила африканських радіостацій. Тільки короткохвильна стація в Йоганесбургу має 5 кв. та Мароко — 10 кв. Сила решти стацій переважно 500 ватів.

Одною з найбільш знаних короткохвильних африканських стацій є Найробу в Кенії, силою 500 ватів, яка надає на хвилі 49,31 мт. Найкраще сходити її можна між год. 19.00 і 20.00. Цю стацію чути, на жаль, тільки іноді, зате дуже добре.

Стація в Йоганесбургу надає на хвилі 49,2 мт. і хоча називається тільки „досвідною", — одначе працює щоденно. Сходити її трудно, не диваючись на розмірно велику висильну силу. Причиною цього є погана обслуга. Подібно тепер цей стан має поправитися з огляду на зміну управи, яка прийшла після реорганізації африканської радіофонії.

Другою з екзотичних африканських стацій є Льобіто в Анголі — короткохвильна стація, яка надає на хвилі 41,8 мт. у середи і суботи від год. 20.30 до 22.30, силою 500 ватів.

Інша стація Західної Африки є в Мозамбіку, а сила її 150 ватів. Ця стація надає на хвилі 84,67 мт. Здається, що нема способу почути її в Европі.

Найсильніша радіостація в Мароко силою 10 кв., яка надає на хвилях 37,33 і 23,39 мт., є збудована для торговельних цілей, одначе часто, хоча й нерегулярно, уживають її для програм. На хвилі 37,33 мт. вона надає що неділі арабську музику між год. 21.00 і 23.00. Цю радіостацію можна порівнююче легко почути в Европі. На Канарійських островах є дві радіостації: Тенеріф, яка працює на хвилі 41,6 мт. силою 200 ватів і Таманаріва—на хвилі 52,7 мт. силою 500 ватів.

Врешті треба згадати про військову стацію в Аддіс-Абебі, яка замовкла від часу зайняття абісинської столиці італійцями. Напевно її вже ніколи не почуємо, бо урядові справоздання з Аддіс-Абеби повідомляють, що столична радіостація цілковито знищена.

В часі італо-абісинської війни була чинна також італійська радіостація в Асмарі, яка надавала досить цікаві програми. Її трудно було почути безпосередньо, одначе її добре трансмітували італійські короткохвильні стації.

Безперечно, що коли налагодяться відносини, італійці створять в Абісинії мережу короткохвильних стацій.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.63—89.20, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50 Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 284.90 — 283.70. Франки фр. 24.89 — 24.73, Франки швайцарські 122.80—122.00, Фунти англ. 26.09 — 26.93, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Корони данські 116.44—115.60, Корони норв. 130.93—129.95, Кор. шв. 134.33 — 133.35, Марки фінл. 11.50—11.30, Марки нім. 136 — 130, Шил. австр. 99—98. Марки нім срібні 147—141

Акції.

2 Банк Польський 109, 108, 110, Цукор 9 .75. 29.25, Вуголь 16.25, 16, Ліальпол 15, 14.50, 14.75, Островець 82, Старахов-чі 35,50, 36.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 64.25, серії 78.50, 2. ем. 65.25, 5 конв. 82, 6 дол. 74, 4 прем. дол. 48, 78.50, 7 стаб. 50.50,

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 48—50, 4 прц. Л. З. Бк Г. 39—41. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 41—44, 4 прц. ТКЗ. 38.50—40, 4 і пів прц. ГТКЗ. 40.50 — 43, 4 і пів прц. БК. 62.50—65, 4 прц. БГК. 61.50—65.

Долярівки 45.50—48, 3 інвест. 1. ем. 62—64, 2. ем. 63—65.

Збіжжя.

Ціни льоко Львів	від	до
Пшениця озн.	24.00	—24.50
Пшениця яр.	23.25	—23.75
Жито І	17.25	—17.50
Жито ІІ	17.00	—17.25
Ячмінь на вдиво	19.00	—19.25
Ячмінь паст.	18.25	—18.75
Мука пш. гат. І. вигяг	41.25	—41.75
Мука пш. гат. І А	40.75	41.25
Мука пш. гат. І Б	39.75	- 40.25
Мука пш. гат. І Ц	38.25	—39.75
Мука пш. гат. І Д	36.25	—36.75
Мука пш. гат. ІІ А	35.75	—36.25
Мука пш. гат. ІІ Б	35.25	—35.75
Мука пш. гат. ІІ. Ц	35.00	—35.50
Мука пш. гат. ІІ Д	33.75	—34.25
Мука пш. гат. ІІ Е	31.75	—32.25
Мука пш. гат. ІІ Ф	30.25	—30.75
Мука пш. гат. ІІ Г	27.75	—28.25
Мука пш. гат. ІІІ А	22.25	—23.75
Мука пш. гат. ІІІ Б	21.25	—21.75
Мука пш. паст.	19.25	—19.75
Мука пш. разова до 0—95 прц.	30.25	—30.75
Мука жит. вит. 0—30 прц.	29.25	—29.75
Мука жит. гат. І. 0—50 прц.	28.25	—28.75
Мука жит. гат. ІІ. 0.65 прц.	25.75	—26.25
Мука жит. ІІ. 50—65 прц.	19.75	—20.25
Мука жит. раз. до 0—95 прц.	21.25	—21.75
Мука житня посл. понад 65%	16.75	—17.25
Висівки житні	9.75	—10.00
Висівки пш. грубі	11.00	—11.25
Висівки пш. середні	9.75	—10.75
Висівки пш. мілкі	11.75	—13.75

Інші курси без змін.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 9. X. 1936.

Ціни за 100 кг. лише, льоко вагон-стація завантаження:

			льоко ст. завантаж.:	
Пшениця зб. 750 гр/л.	5%	23.00—23.50	вод.	
Жито зб. 694	„	5%	16.00—16.25	„
Ячмінь пан. 621	„	4%	17.50—17.75	„
Овес не зад. 456	„		14.50—14.75	„
Овес л. зад. 444	„		14.25—14.50	„
Гречка		10%	18.00—18.25	„
Кукурудза жовта			13.75—14.00	„
Кукурудза червона			15.50—16.00	„
Вика темна			16.00—16.50	„
Вика сіра			15.50—16.00	„
Коноп. сім'я			26.50—27.00	„
Соняшникове сім'я			27.00—27.50	„
Просо зб.			13.00—13.50	„

Всі роди зб.жа подорожіли. Тенденція сильна.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 8. жовтня ц. р. кооперативам платити за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок.	
1 без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.14 „
1 к. вець	3.80 „

Тенденція на масло, молоко та на яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 8. X. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвір птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більченського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без острїг, щойно від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята І. кл. білі й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кгр. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

ОПОВІСТКИ.

Іван Пославський, Підгайці, зложив на інвалідів зол. 6.— замість квітів на домовину бл. п. Максиміліяна Яцика, емер. скарбника Б. П. 2860

Подаємо до відома Товариші (ок), студентів права львівського Університету, що І. Загальні Збори Товариства „Правнича Громада" відбудуться 25. жовтня 1936 Річниць членської реєстрації продовжений до 15. жовтня ц. р. Зголошення приймається в Студентській Домівці — Чарнецького 26/II. (ганок) в год. 12—13. Хто до цього часу не зареєструється, не буде мати права голосу на Заг. Зборах. — Місце, час і порядок нарад Заг. Зборів будуть оповіщені окремо. — **Вид-ія „Правничої Громади".** 2861

На Український Город зложив п. Стефан Шуровський зол. 5.—.

КУПНО - ПРОДАЖА

МАШИНИ до писання українсько-польські „Адлер" 11, зол. 400.—, „Адлер" 17, зол. 550.— продасть: „Машинополь", — Львів, Сикстуська 9. 2852 2—3

РІЖНІ

НАШЕ МЕШКАННЯ — наша приємність. Фіранки, декорації кімнат за безцінь, Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 6—7

ТІЛЬКИ З ЗОЛОТИХ тринка ондулюція з 6-місячною гарантією. Сальон чесання пань, Сикстуська 8, вхід через браму. 2844 2—2

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на найновіші бельські матеріяли. ТЕЛЄФОН 270-25. 2850 2—3

ВИРІБНЯ білля і гапту „ДАНУТА" Марії Рудницької, Львів, вул. Собіського ч. 4, приймає до шиття білля жіноче, мужеське і постелеве. 2859 1—4

МАКС ГЛЯЗЕРМАН, ритівничне заведення, фабрика каучукових стампілій і відливарня таблиць, Львів, вул. Сикстуська 19, телефон 215-03. 2858 1—10

ОГОЛОШЕННЯ.

(НЕ ФАРБА)
привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ
первісний **КОЛІР**

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозикович, Львів, Домінікавська 4. 2854 29-60

ПРЯЖА ШЕВСЬКА і РИМАРСЬКА
І. КОНРАД, Львів, Гетьманська 22
ТЕЛЄФОН 249-83 — Гуртівня шпагату виключно „ЛЄНКО". 2696a 3-7

Вже вийшов і продається
КАЛЄНДАР
„Сільський Господар"
НА РІК 1937.
ЦІНА 1.50 ЗОЛ.

Хто закупить за готівку 5 примірників, дістає ще ОДИН ДАРОМ і не платить пересилки. Пересилка одного примірника 25 сот., 2—4 прим. 50 сот. — Продають усі українські книгарні, Філії „Сільського Господаря", Районові Молочарні, Повітові Союзи Кооператив та більші кооперативні осередки.

ГОЛОВНА ВИСИЛКА: „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР", ЛЬВІВ, РИНОК 10.

Календар „Сільський Господар" має дуже багато добрих і цінних порад для господарів і господинь. Складені ці поради в господарській частині календаря, що є поділена на 17 окремих відділів. Ці відділи разом мають 75 статтей і 35 авторів. — Крім того, для тих господарів, що хотять глибше і докладніше зайнятися з будь-якою ділянкою господарства — в кінці кожного відділу є подані поради, де і як за тим мають глядіти.

Календар має чимало світлин, бо аж 50 і всі вони є з життя і праці наших господарів і господинь та їх дітей, або пояснюють зміст поодиноких статтей.

ЗАМОВЛЯЙТЕ! КУПУЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	вол.	0.35	
„ одношпальтовий в тексті і поміжках	„	0·60	
„ „ на першій сторінці .	„	0·80	

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	вол.	0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	„	0·10
шукаючі праці	„	0·07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	вол.	480.—
„ „ 1/2	„	250.—
„ „ 1/4	„	130.—
„ „ 1/8	„	70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло" Львів. Ринок 10.

Ч. 229 (14.478). Львів, неділя 11. жовтня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

РАВТ „РІДНОЇ ШКОЛИ" 7. XI. 1936.

„Обвинувачують, щоб оминути ролі обвинуваченых".

ПОРТУГАЛЬЦІ ПРО СОВІТСЬКИЙ ВИСТУП.

ПАРИЖ, 10. 10. Авас. Португальські офіційні кола заявляють, що **совіти бачать програну Мадриду і хотіліб йому помогти.** Тому намагаються викликати міжнародній інцидент, щоб покинути льондонський комітет а навіть його сторпедувати.

З дипльоматичного погляду Москва **хоче відіграти ролю обвинувача, щоб оминути ролі підсудного.** З політичного погляду совіти **нама гаються приписати недалекий упадок Мадриду зломанню невтральности, не власній політичній невдачі.**

Португальські кола звертають увагу на комуністичну небезпеку для Португалії, а преса обвинувачує совіти за те, що помагають мадридському урядові зброєю, муніцією, летунами та революційними техніками.

Галицька Каса Ощадности у Львові

видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на кожне жадання або термінові

ВКЛАДКИ

ощадностеві вложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.

ФОНД 6/45

резервовий понад 4,200.000 золотих.

„ІТАЛІЯ ГОТОВА ВІДПОВІСТИ СОВІТАМ ЯК СЛІД."

Рим, 10. 10. ПАТ. На сторінках „Джіорнале д'Італія" стверджує Вірджініо Гайда, що **СССР сам якнайжахливіше нарушує невтральність супроти Еспанії,** тому хоче викликати загальне замішання. Гайда пригадує, що серед совітського робітництва збирали пожертви на мадридський уряд, що **совітські кораблі** „Нева" і „Кубань" **перевозили до Еспанії зброю, муніцію** і... портрети Леніна і Сталіна. Що більше: **совітський корабель** для перевозу нафти **обстріляв еспанське судно з транспортом нац. військ.** Якщоб хтось хотів на тій основі зредагувати акт обвинувачення, на лаві підсудних сиділиб лише Совіти. Крім того італ. уряд домагається, щоб обовязок неінтервенції був інтегральний, т. зн., щоб він обовязував не лише уряди, але й суспільности. **Італія не боїться ніяких обвинувачень. Зате вона заявляє, що готова відповісти Совітам якслід, коли вони хотіліб дати іншим удар у плечі.**

ОФІЦІЯЛЬНИЙ КОМУНІКАТ.

Льондон, 10. 10. ПАТ. Після вчорашнього засідання комітету у справі інтервенції в Еспанії, появився офіційний комунікат такого змісту:

„Комітетові не зголошено ніяких конкретних пропозицій, тому годі було приступити до якоїсь акції на основі заяви представника СССР."

Представники деяких держав, що належать до комітету, заявили, що бажаліб дістати інструкції від своїх урядів. На основі рішення підкомітету його члени звернулися до своїх урядів за деякими додатковими інформаціями, що до приписів дотично вантажу зброї і военного матеріялу на кораблях, що по дорозі до Еспанії затримуються у пристанях країв, які зобовязалися до невтральности в есп. громадянській війні.

Театральний жест — чи провокація?

ОБУРЕННЯ В АНГЛІЇ.

Льондон, 10. 10. ПАТ. **Майже уся англійська преса гостро критикує совітську ноту** з 7. ц. м. Зокрема англійці обурені, що СССР **зломив внутрішню умову між членами комітету,** які зобовязалися **не оголошувати на власну руку ніяких документів.** Більшість часописів уважає совітський виступ **звичайним блефом.**

Стверджує це „Таймс"; він уважає сов. ноту **відозвою до комуністів усього світу та визовом під адресою фашистівських держав.** Це саме розбуджує антагонізми, які комітет повинен злагіднити. „Таймс" уважає совітський виступ **провокацією. „Дух знищення й анархії є настільки суттевою частиною совітського „віри", що мимоволі насувається підозріння, чи совітський уряд не хоче поширити конфлікту".** Совіти не нарушили ще самого мерітум договору неінтервенції; англ. публична опінія без сумніву зажадає, щоб точно розглянути совітські заміти.

„Дейлі Телеграф" називає совітську ноту **„театральним жестом"** з метою: поставити у темиле положення держави, що шанують невтральність.

„Нюз Кронікл" уважає, що „навіть вже найбільш прихильні для мадридського уряду мають підозріння щодо мотивів, якими руководився совітський уряд" і що **„крок Літвінова був лише обрахований на ефект супроти лівиці всього світу коштом мінімального риску".**

Прихильна Мадридові лейбурівська й ліберальна преса заклопотано мовчить.

Шушніґ диктатором Австрії.

„ГАЙМВЕРА" РОЗВЯЗАНА.

ВІДЕНЬ, 10. 10. Райтер. **Цієї ночі канцлер Шушніґ став справжнім диктатором Австрії на основі двох важних актів: розвязання „Гаймвери" і заприсяження всього уряду на вірність канцлерові.**

ВІДЕНЬ, 10. 10. Авас. **На засіданні ради міністрів, що тревало всю ніч і закінчилося в 7. год. рано, рішили розвязати всі парамілітарні організації,** себто „Гаймверу" і „Штурмшарен". Закон про міліцію буде змінений.

В СКЛАДІ УРЯДУ НЕМА НІЯКИХ ЗМІН. — МІНІСТРИ З „ГАЙМВЕРИ" ЗА ШУШНІГОМ.

ВІДЕНЬ, 10. 10. Авас. Шушніґ переміг у політичній кризі, не в міністерській. Другий поважний успіх Шушніґа лежить у тому, що міністри — члени „Гаймвери", які залишилися при Шушніґу, уважаються вільними від зобовязань супроти парамілітарних формацій. Вони для форми зложили димісію, але негайно вернулися на свої давні становища.

Присилайте передплату!

Центральний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,

вул. Третого Мая 15.

приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив всіх видів уділяє кредити на піднесення господарства і промислу.

Совітська бомба в Льондоні.

Еспанська справа на міжнародній площині та совітська дипльоматична підготова.

Що червона Франція перша вмішалася до еспанської громадянської війни, помагаючи „легальному" урядові, що в еспанській червоній армії аж кишить від большевицьких інструкторів, що фінансова підмога для червоної Еспанії йде в СССР явно й славно, а в інших краях з ініціятиви Комінтерну (ідентичного з московським урядом) — це все в тайни Полішинеля; тому всякі жалі на „фашистівські" держави, що мачають пальці в еспанській справі, справді заслуговують на епітет „московської безличности", яку дав їм льондонський „Дейлі Мейл".

Та чи не можна про них сказати нічого більше? Жалі представника червоного Мадриду перед женевським форум (до речі: велика дипльоматія його защитькала, немов розплакане дитя), викликали не більше защікавлення, як мадридські военні комунікати повні патетичних описів фіктійних перемог геройської людової міліції.

Що іншого передвчорашня нота большевицького шарже д'афер у Льондоні. Раз — вона написана в дуже оприскливому тоні, друге — у ній СССР ставить себе зовсім явно в ролю опікуна **постороннього** червоного уряду; а це все зовсім не годиться з правилами „буржуазних" міжнародніх взаємин, що їх дотепер — принайменше формально — шанувала вифракована дипльоматія робітничо-селянської батьківщини. Це справді щось нового, щось надто нового і несподіваного, щоб не викликати помітного занепокоєння і то не лише на сторінках голодної на політичну сенсацію преси. Ось навіть британський уряд, той зрівноважений, мармурно-холодний уряд гордого Альбіону, заявляє в офіційному комунікаті, що вповні зясовує собі небезпеку, яка загрозилаб, „колиб положення негайно не вияснилося".

Ми военних алярмів не піднимаємо — раз, що на них мода на весні, друге — що воно не дуже лицює поважному часописові. Подамо лише кілька фактів, які вказують, що гострий совітський демарш — це не епізод, а свідома провокація, яка — коли дипльоматія її не спаралізує — має дати початок здавна обдуманій і підготованій акції в рямах програми світової революції. Офіційна „Німецька дипльоматично-політична кореспонденція" навіть радіє, що своєю нотою совітський уряд адемаскувався, „отвираючи очі тим, що дотепер відділювали політику СССР від роботи Комінтерну, в совітах конечно котіли бачити „гаранта мира", а московські теорії „неподільного мира" шанували як своєрідне обявлення".

Коли хто замітить, що большевики не могли вести мякої підготовки до розгривки на еспанському терені, бож не вони, лише національні повстанці започаткували громадянську війну, пригадаємо, що — як це виказали документи, опубліковані національним командуванням негайно після вибуху повстання — комуністи здавна підготовлювали переворот проти еспан. керен-

Пощо висилюватись? — Прати Радіоном!

Сильне тертя, яке застосовуємо при пранні, усуває не лише бруд, але часто рве тканину. Зате коли вживаємо до прання РАДІОНУ, хоронимо білля.

Бо Радіон є ідеальним засобом до прання, який скоро і без труду усуває всілякий бруд з тканини. Досить:

1. Розпустити Радіон у зимній воді.
2. Варити білля бодай 15 мінут.

Полоскати наперед в горячій, потому у холодній воді і білля стає сніжно-біле.

RADION

ідеальний засіб до прання

Виріб фірми SCHICHT-LEVERS.A.

лини, а праві військові кола випередили їх лише на короткий час.

Як тоді виглядала підготова до еспанських подій?

Серед міжнародніх чинників, зацікавлених у висліді есп. громадянської війни — себто великодержав та сусідів,виразно вирізнюються три групи: 1) прихильні націоналістам фашистіська Італія, гітлерівська Німеччина та корпоративна Португалія; 2) прихильні червоним комуністи зі своїми соціялістичними попутчиками (СССР і Франція) та 3) покищо невтральна Англія — наче символ демократичної „золотої середини".

Як звичайно в обличчі збройної розгривки, дипльоматія обох ворожих сторін намагається перевести корисну для себе уставку фронтів і перетягнути на свій бік невтральних і нерішених, щоб здобути союзників, ізолюючи рівночасно ворога. По такій саме схемі і йшла підготова до нинішніх подій.

1) Вже на дарданельській конференції у Монтре СССР енергійно домагався права перекидувати свою чорноморську фльоту через проливи. Хоча тоді ще й мови не було про якусь війну в Еспанії, ми висловили були ось яке припущення: Згідно з тактикою, вже пристосованою в добі воєнного комунізму, Москва хоче забезпечити собі змогу дати збройну підмогу „братньому робітничо-селянському урядові", якщо такий колись повстане над Середземним Морем, на території згангренізованої людовим фронтом Еспанії або Франції. Як бачимо — нині наші припущення справдилися і СССР шукає лише претексту, щоб увільнитися від обовязку неінтервенції та мати вільну руку в Еспанії.

2) Рівночасно, реклямуючи для себе право перекидати чорноморську фльоту на Балтійське Море — отже змінювати паритет сил на цьому останньому, СССР намагався сторпедувати англо-німецьке морське порозуміння, охолоджуючи Англію до Німеччини.

3) Совітська дипльоматія не жалувала зусиль, щоб розсварити Англію також з Італією, яка з огляду на своє географічне положення може відіграти в Еспанії ще більшу ролю як Німеччина. Коли англо-італійське напруження на абісинському тлі минуло, Літвінов намагався знову минулого місяця, вже підчас есп. громадянської війни розятрити його, перефорсовуючи до Женеви абісинську делегацію. Не маючи вже змоги врятувати своєї анектованої батьківщини, мала ця делегація лише відіграти ролю пасивного Парисового яблока.

Та виявилося, що „гнилий буржуазний світ" ще не затратив мінімального самозбережного інстинкту, що він не спішиться бути мертвим знаряддям в руках кремлівського Макіявеля.

1) Англія знейтралізувала правний осяг Совітів у Монтре власним дипльоматичним осягом, перетягаючи на свій бік Туреччину, яка лише завдяки большевицькій підтримці дістала ключ Дарданелів. Тепер може вона замкнути ним совітській чорноморській фльоті вступ на Середземне Море.

2) Не зважаючи на неймовірні зусилля жидівський і соціялістичний інтернаціонал не зуміли попсувати англо-німецьких взаємин. Дипльоматія обох великодержав стануда на висоті свого завдання.

3) Та — що важніше — те саме можна сказати і про італійську дипльоматію. Італійська преса (що, як відомо, висловлює опінію уряду), яка колись на кожну женевську невдачу реагувала такими протианглійськими громами, приняла недавню неприємність з абісинською делегацією на диво спокійно; значить — тенденція до англо-італійської дружби не заломилася.

Чи мін. Іден їздив до Монте Карльо, щоб переговорити з представниками римського уряду, чи лише, щоб пошукати щастя у рулетці — того напевно не знаємо. Зате знаємо — на основі офіційного комунікату — що амбасадор Гранді залишається на своєму становищі у Льондоні, а заразом залишається в італійській політиці і його лінія: зближення до Англії.

Ми зясували реакцію „буржуазного" світу на систему інтриг совітської дипльоматії. Не маємо вже місця розглядати його власної акції (прим. візита графа Чіяно у Берліні, заява ген. Франка, що він не відступить ніяких еспанських земель якійнебудь чужій державі) з метою: сконсолідувати націоналістичний фронт та успокоїти публичну опінію, залякану тенденційними чутками про майбутні італійські морські бази на Балеарах, німецькі апетити на еспанське Мароко і т. п.

Цей комплекс дипльоматичних потягнень робить враження систематичної підготови до великої розгривки між двома світами. Чи пощастить дипльоматії зльокалізувати її на злитій кровю Еспанії, забезпечити світ від далекойдучих потрясень? Побачимо. Тепер можемо хіба повторити те, що ми ствердили у початках еспанської війни, а саме: консолідацію християнської Европи фронтом до большевизму.

Дуже гостра відповідь, яку представники Італії та Португалії дали на большевицькі „наклепи й шантажі", як сказав амбасадор Гранді, вказувалаб на те, що ці дві держави уважаються панами положення. Нічого дивного: холодно-ображена постава Англії та несмілива — Франції на вчорашніх бурхливих нарадах вказують на те, що Совіти не можуть рахувати на ніяку певну підтримку на міжнародній арені. Успіх виступу тов. Каганова дуже релятивний. Можливо, що московський уряд збив собі маленький капітальчик між комуністами, приймаючи дешево-ефектовну позу протектора червоної Еспанії. Зате в Европі — зокрема в Англії — зломанням „джентельменського порозуміння" і взагалі льондонським виступом, куди більш босяцьким, як дипльоматичним, втратили большевики чимало симпатиків серед розліберальованої буржуазії. Самаж провокаційна, зате нерічева совітська ініціятива пропала в лябіринті процедури. **(гал.)**

НАСОЛОДУ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ

дає срібна столова застава фабрики

Д. Л. НОЙМАН — ЛЬВІВ

Тільки **КОХАНОВСЬКОГО 21.** Тел. 206-74.

Можна дістати у всіх більших ювилерських складах 1792 у цілій Польщі, або просто у фабриці. 5-50

Басарабія — забута країна.

Враження з поїздки нашого спеціяльного кореспондента.

II.

Населення Басарабії не є вдоволене. Про це переконався я не лише з розмов із басарабцями ріжних національностей і професій, але це потвердили мені також самі румуни, що вже кілька літ перебувають на посадах у Басарабії.

Скаля цього невдоволення досить широка. Люди невдоволені і системою румунської адміністрації, і байдужим відношенням Букарешту до потреб Басарабії, і врешті — що найважніше — господарською скрутою. Ця остання обставина є очевидно найдошкульніша.

— Ніколи нам ще так зле не жилося! — нарікають заєдно і молдавани, і українці, і болгари, і навіть німецькі та французські кольоністи. І лаються. Жахливо. По московськи.

— Чому, люди добрі?

— А тому..

І пояснюють мені. Пояснюють, як зрештою всі селяни у світі, як люди, яким перед і підчас війни жилося сяк-так, у перших повоєнних роках дуже добре, опісля гіршало, гіршало, аж докотилося до краю.

— Дурно працюємо! Збереш отой виноград і не знаєш, пощо збирав. Хто купить?...

— Щож вдієте? Кріза.

— Га?

— Кріза, кажу. — Біда в цілому світі настала.

Мій співрозмовець, селянин з Акерманщини, усміхнувся зневажливо:

— В кого біда, в кого ні. В нас біда.

І по хвилині:

— Скільки у вас коштує кільо винограду? — і підняв рукою з куща повну, пишну китицю.

— Шістьдесять леїв — відповідаю.

— А бачите! В нас чотири. А то й по два продавали і купців не було.

— До нас привозять виноград, у нас свого нема і тому він такий дорогий. Бачите транспорт...

— Розумію, розумію — перебиває мені. — Так і треба повезти. Руські возили і нам було добре та їм було добре. А тепер, коли прийшли румуни...

Вияснити басарабському селянинові тайни господарської кабалістики повоєнної Европи, говорити про автаркію і контингенти — смішно. При цьому треба тямити, що басарабський селянин, головно молдаван, незвичайно культурно відсталий. Вистане сказати, що за Росії було в Басарабії не більше 20 відсотків грамотних, враховуючи туди вже й міське населення. Цей відсоток — спеціяльно, коли брати під увагу старше покоління — майже не змінився і сьогодні. В цьому і причина примітивізму в думанні басарабської маси.

— А як... там?... — відважуюся врешті на запит — он там, за Дністром?...

Підніс голову і глянув бистро на мене.

— Або що? — промовив отягаючись.

— Там ще більша біда. Втікають ще люди звідси сюди?

— Хто втікає, хто ні. В нас також утікають, коли треба.

— Туди? За Дністер?

Усміхнувся:

— Туди — не туди. Куди кому треба. Дюслівно!

Слухаю і зайвий раз переконуюся, що наш дядько однаково хитрий і недовірливий, де він не був би, під якою географічною шириною не жив би. Але водночас вичуваю в мого співрозмовця, у його відношенні до сусіда зза Дністра, притаєну нотку симпатії. Ту нотку мав я нагоду вичути ще нераз за час мого побуту в Басарабії.

І мимохіть виринає запит: Звідки це так? Чому?...

УЖЕ ПОЯВИВСЯ

КАЛЄНДАРИК для молоді на 1937 р. **НА СЛІДІ**

приятель та необхідний порадник кожного ученика

Ціна **40 сот.** з почтовою пересилкою **50 сот.**

Жадайте показового числа місячника молоді „На Сліді". — Річна передплата 2 зол. — Адміністрація: Львів, Чарнецького 26. Конто П. К. О. кооп. Взаємні 101,523 (із замітков: для На Сліді). 2765 5-5

Відповідь видається проста: темнота плюс економічні злидні, плюс комуністична агітація, яка на Басарабщині проходить досить глибоко. І сліпа, неспекулятивна охота змінити, вирватися з теперішніх нестерпних умовин за лєяку ціну...

Тут може помогти лише освіта, розбудження національної свідомости й очевидно: економічна поправа.

ГОСПОДАРСЬКА ДІЙСНІСТЬ

Положення Басарабії в новому для неї румунському господарському організмі дійсно важке.

Басарабія, країна незвичайно плодюча, має 3,900.000 десятин засівної площі, з чого поверх міліона десятин іде під кукурудзу. Перед світовою війною загальний урожай давав у Басарабії 160 міліонів пудів у рік, з чого велика частина хліба йшла на експорт

Нині з експортом справа тяжча і Румунія разом з Басарабією вивозить тепер менше, ніж вивозила перед війною сама одна, хоч тоді була територіяльно на половину менша.

Ось кілька прикладів цих диспропорцій:

Садівництво, що за десятки літ розвинулося у Басарабії прекрасно, вивозило за російських часів річно півтора міліона пудів самих тільки сушених овочів і горіхів. Нині цей експорт упав на одну третину.

До війни Басарабія продукувала приблизно 10 міліонів ведер вина, а виноградники були одним з головних багацтв країни. Нині продукція вина впала там до 3-ох міліонів ведер у рік, при цінах у десятеро менших. Про експорт винограду нічого й говорити. Він мінімальний. Сильну конкуренцію робить йому якостево кращий болгарський виноград, а далі ближчий до західньої Европи виноград мадярський, югославянський, італійський, австрійський і т. д. (Росія, що була головним консументом і басарабського вина і винограду, тепер замкнена).

Подібно є також з іншими багацтвами Басарабії: з тютюном, що його вивозили до Росії щорічно по пів міліона пудів, з худобою, з рибним промислом, врешті з копалинами Вистане сказати, що одного тільки фосфориту вивозили перед війною з Басарабії 2 міліони пудів, а далі міліони пудів соли, звичайної та гляберської, і граніт і мармур.

Нині все це зредуковане силою господарських обставин до мінімум. І вини румунської експортової політики тут дуже мало, хоч з огляду на спеціяльне геополітичне положення Басарабії моглаб вона признати деякі преференції са-

КАРАКУЛИ Л И С И СКУНКСИ

Великий вибір жіночих і мужеських футер.

Вибагливе виконання. Власна роб'тня приймає всякі перерібки

СТАНИСЛАВА ВРОНСЬКА

Магазин і робітня футер

Львів, вул. Рутовського ч. 10. 9822

ме басарабському експортові. Але навіть тоді булаб це поправа мінімальна. Бо ніщо не змінить факту, що Румунія — це сильно хліборобська держава і сама має в себе сільсько-господарську надпродукцію, для якої незвичайно тяжко найти збут. Вслід за цим внутрішня виміна між метрополією та басарабською провінцією дуже обмежена, а в експорті знову грає ця митрополія на ділі тільки ролю посередника між чужим ввозом і басарабським вивозом. Ясно, що така упривілеєна функція посередника лише обнижує ціни на басарабський експорт і збільшує кошти імпорту.

Все це хиби, яких з дня на день чи з року на рік направити не можна і які зрештою мають своє ядро у загальному, повоєнному розбиттю господарського організму Европи. Під натиском таких чи подібних господарських умовин терпить нині і Мадярщина, і Чехословаччина, і Польща, і низка інших держав, — і терпітимуть доти, доки не буде унормована нова система господарської виміни у світі

Але як це все пояснити басарабському селянинові?...

У БАСАРАБСЬКОМУ СЕЛІ.

А тепер про українське населення Басарабії. Враження?

Сумне. Є тої маси понад 600 тисяч, але тільки етнографічної маси. Національна свідомість мінімальна, зате племінний інстинкт великий. І це нас ще рятує і дає виглядн.

Відвідую Шабо. Велике село між Акерманом і Бугазами, 6 тисяч мешканців. На басарабську міру — належить до свідоміших. Центр праці заслуженого патріота і письменника, б. посла до румунського парляменту, Ілька Гаврилюка. Пів села українці, друга половина — кольоністи німці та французи. І німці і французи говорять також по українськи, зате ніодин українець не говорить по німецьки чи по французьки. Найкращі господарства і виноградники — німецькі, гірші французькі, найгірші — українські.

Щастя найдеш

Майно добудеш

Добробут осягнеш

КОЛИ КУПИШ ЛЬОС І. КЛЯСИ В ПОПУЛЯРНІЙ І ПОСТІЙНО ЩАСЛИВІЙ КОЛЄКТУРІ

„НАДІЯ"

ЛЬВІВ, ЛЕГІОНІВ 11.

Головна вигра 1,000.000 зол.

ТЯГНЕННЯ І. КЛЯСИ ПОЧИНАЄТЬСЯ ВЖЕ 22. Ц. М.

П. Гаврилюк показує мені гарний „Народній Дім", громадську бібліотеку, де крім обовязкових румунських книжок є ще й російський та український відділ.

— Які книжки найбільше читають? — питаю.

— Російські.

— А українські?

— Менше. Українська книжка вимагає все ще пропаганди. Але з кожним роком є поступ.

— А хто читає румунські книжки?

Переважно шкільна молодь. Відділ румунських книжок обовязковий у кожній сільській бібліотеці.

Згодом знайомить мене п. Гаврилюк зі своїми співробітниками у громадській праці, пп. Тараненком, М. Щербиною, Русниченком, Кубієм, Сіденком, Сомненком та ін.

Говоримо на всі можливі теми. Очевидно в першу чергу про українські справи. В моїх нових знайомих велике зацікавленя Галичиною, Волинью. П. Гаврилюк аж горить:

— Львів! Моя мрія бути у Львові. Ніколи в житті я ще там не був. Так хотілось би надихатися вашої сили. Не знаю, чи ви собі там уявляєте, що всі наші думки переставлені тепер з Києва на Львів?...

Розмова переходить на льокальні відносини.

— Яка національна свідомість у вас? — питаю.

— З цим тяжко. Невимовно тяжко. Вже 15 літ працюю над цією масою, інші мені помагають, а проте йде, як з каменя.

— Ну, всеж таки. Ось нпр. тут у Шабо. Скільки маєте свідомих українців?

Мій співрозмовець призадумується. І по хвилині:

— Буде яких сто людей.

— Сто людей на три тисячі! Фатально.

— Було ще фатальніше.

— І які причини?

— Ріжні. В першу чергу старі російські впливи. Не забувайте, що Басарабія була за царських часів доменою московської чорносотенщини. Не дівнде, але саме у столиці Басарабії, в Кишиніві, був осідок Пуришкевича, Крупенських, Маркових. Правда, басарабський селянин, з природи незвичайно повільний, не переймався зовсім гаслами великоросійського шовінізму, але дихав його атмосферою. Він знав одне: йому було добре з руською номенклятурою, видимо. І сито в тіні „двухглавого орла". А нині? Він почуває себе громадянином другої кляси. Українство?... Що йому дасть українство? Поправить його матеріяльний стан? Навпаки. Принесе йому лише неприємности і нові ускладнення. Українство в місцевих умовинах — це ідея. Для ідеї не має зрозуміння басарабський селянин. Йому треба цю Україну показати. Показати силу. Реальну. От, якби так готове „українське государство"! Своє „государство". Тоді пішов би без надуми, бо племінна солідарність у нашого селянина величезна.

— А молодь?

— Молодь ходить до румунської школи. До 1920. р. було в Басарабії 200 українських шкіл, нині нема ніодної, хоч нпр. німці мають свої школи. Але всеж таки найкращі успіхи праці з молодю. Вона не тямить старих часів, а в нових не находить ніякої, ні матеріяльної, ні моральної атракції. Знаєте, якими засобами працюємо? Сценою. Даємо українські театральні вистави. Це єдиний спосіб згуртувати довкола себе активніший елемент і викликати водночас зацікавлення старших. Що року даємо кільканацять вистав. На наших виставах саля тріщить, на французьких і румунських — порожня. Зате на німецьких краще. Вони тримаються завжди культурно.

ЩЕ ОДНА РОЗМОВА.

Вертаюся до Акерману нанятою селянською фірою. Візник — дядько, років під пятьдесять. Повільно ладить сидження.

— Ви українець? — питаю.

— Я руський — відповідає знехоча.

— Значить, кацап.

— Який там кацап? Хахол.

Отже українець? Всі хахли — українці.

— Ну, так, українець. А ви, пане, звідки будете?

— З Галичини.

— А де то тая Галічина?

— Хіба не знаєте „Галіції"? Город Львов?.. — пояснюю вже з московською номенклятурою.

Дядько ожинився.

— А Львов! Знаю. Австрія. Я був у Львові. Во время войни... Добрий у вас народ. І починає вичислювати місцевости, села, де стояв на квартирі. Броди, Красне...

— А люди в нас — кажу — такі самі, як ви. Українці. Чи ви знаєте, скільки нас, українців, у світі?...

І починаю йому пояснювати розміщення нашого народу. Хочу добитися зрозуміння.

А він:

— Да всякий народ у світі бивает...

— — — — — —

Поїхали.

На землю клались вечірні сутінки. Повіяло холодом від Дністра і запахом садків. Рівнесенька дорога і степ... На небо викотився місяць.

„Да. Всякий народ у світі бивает"... — думав я.

Роман Голіян.

Віденський сальон футер і робітня

Е. Вайнінгер, Львів, фредра 5. Тел. 286-35

напроти кавярні „Рома".

Приймає ...іночі і мужеські футра на замовлення і до перерібок.

Наше гасло: „Шик—Мода—Елєганція". 2751 6—10

Представники У. П. Р. у міністра справедливости Ґрабовського.

У пятницю 9. жовтня п. р. приняв міністр справедливости Ґрабовський делеґацію Української Парляментарної Репрезентації в особах Володимира Целевича і д-ра Степана Витвицького на одногодинній конференції, на якій обговорено цілу низку справ, звязаних з ресортом справедливости.

—o—

ОГЛЯД ПОЛЬСЬКОЇ ПРЕСИ.

Люди чи обставини рішили про долю України?

Проф. Ольгерд Ґурка про вирішну ролю одиниць при творенні чи упадку держав Східньої Европи.

В останньому числі варшавського тримісячника „Всхуд" (за квітень-вересень 1936), одного з найкращих — до речі — польських періодиків і то так під оглядом ідеольоґічним як публіцистичним і технічним, — находимо дуже цікаву обширну статтю п. Ольґерда Ґурки, тепер професора історії у варшавському університеті (автора голосної у свому часі кампанії проти історичної безвартности та виховної і політичної шкідливости „Огнем і мечем" Сенкевича). Стаття п. н. „Роля людей та умовин у творенні Східньої Европи XX. ст." є по суті полемікою з пануючою у науці та м. і. загально у нас прийнятою тезою, що зовнішні обставини взагалі т. зв. обективні умовини ґрають головну ролю в історії народів. Коли зважити, що ми, українці, звикли виправдувати всі свої історичні та політичні поразки і невдачі „незалежними від нас обставинами", то стаття проф. Ґурки для нас спеціяльно актуальна і цікава. Проф. Ґурка протиставиться згаданій тезі і висуває проти неї тезу, що люди, провідники, індивідуальности рішають про долю держав і народів, — що визначні одиниці вміють находити вихід з найґіршої ситуації та нагинати конюнктуру до потреб своєї акції, і що — навпаки — провідники, які не доросли до своєї ролі, не вміють обставин використати, конюнктуру затирюють або роблять такі помилки, які витворюють ситуацію без виходу.

На вступі автор звертає увагу, що на питання „чи вирішну ролю в історії народів і держав виконує людський чинник, чи чинник, званий умовинами даної політичної ситуації" — не можна відповісти діялектикою з ділянки фільософії. Єдину відповідь може дати тільки перевірка історичних фактів. Справа була завжди актуальна, бо завжди кожна людина, що цікавиться довкільними подіями, хоче знати, **хто** чи **що** несе вину, або чия заслуга такого чи іншого висліду політичних змагань народу. Матеріялістичне розуміння історії, фомованє підсвідомим впливом соціялістичних теорій XIX. століття, зводило ролю людей до чинника без значіння. Консервативні ба навіть клерикальні університетські професори історії казали про „історичні конечности", „суспільні і політичні сили", „прямування" та „історичні права". Це була ціла система історичного думання, яка зводила до нулі момент людини як індивідуальности, чи людей, як діючої ґрупи. Тепер проявляються цілком протилежні тенденції, які одиницям і діючим ґрупам приписують **виключне** значіння і в той спосіб падуть у другу, так само недоцільну, крайність.

Автор пригадує, що у цілій низці публікацій протиставився поглядам ост. 30-ти літ польської історіоґрафії, яка узалежнювала упадок давньої Польщі від обставин і змагань всесильних сусідів. Автор, в імя історич. обективности, ствердждував, що упадок польської держави у XVIII. ст. прийшов передусім наслідком власної вини, себто тодішнього польського шляхетського народу; так само відбудова Польщі стала ділом відродження польського народу у всіх його верствах у XIX. і XX. ст. та наслідком геніяльного проводу такої одиниці, як Йосиф Пілсудський. Ані ґеоґрафічні умовини, ані чисельний уклад державних сил, власних і чужих, все це не було вирішним чинником однакового при упадку, як і при відродженні польської держави, зате в першому випадку рішив брак польської ґрупи, що високо стоялаб під політичним і військовим оглядом, та брак визначної керуючої одиниці, — як і навпаки про відродження Польщі рішило істнування загальної і сильної волі народу відзискати незалежність та діяльність ґруп, рішених на боротьбу і жертви під проводом чільної індивідуальности.

Історія по правді не знає іншого критерія для оцінки слушности і доцільности людських діл та здібности самих виконавців, як лише — успіх. Тому обективна історична оцінка, яка виходить з такого засновку, мусить бути чуттєво

ПАНІ і ПАНОВЕ

КУПУЮТЬ ЕЛЬҐАНТНІ І СОЛІДНІ
ВОВНЯНІ ШОВКИ ПОЛОТНА
ТЕКСТИЛЬНОЇ ҐУРТІВНІ
ЛЬВІВ-РИНОК 30

прикра для народів покривджених, бо ґоді з легким серцем погоджуватись переможеним на наукову засаду „горе переможеним". Однак безоглядна чи навіть брутальна історична правда є чинником будуючим, а всяке закривання правди — чинником, який веде до руїни. Автор покликується на таких польських істориків, як Шуйський, Калінка і Бобжинський та на Й. Пулсудського („нарід, що будує свою політичну думку, на брехні, на негуванні правди, йде до своєї загибелі"), неначе на виправдання себе в очах тих народів Східної Европи, яким — згідно з своїми науковими тезами — мусить казати гірку правду.

Переходячи до меріторичного розгляду причин збереження молодої державности чи втрати її на Сході Европи у рр. 1917—21, — автор ділить самостійницькі проблеми Східної Европи на 4 ґрупи, з виключенням Польщі. До першої ґрупи зараховує Литву і Фінляндію (Естонію, Латвію), — як другу ґрупу протиставить тим державам історію державницьких змагань народів Кавказу, — третю самостійну ґрупу творить Україна, як окрема центральна проблема, врешті по протилежному боці України стоїть четверта характеристична для цієї справи — Туреччина. У широких, надзвичайно цікавих, виводах автор переводить свою тезу на прикладах згаданих держав і народів, як одні (фіни, естонці, литовці) зуміли зручно й мудро

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 24

Українські політики.

Сильвети наших давніх послів і політичних діячів.

Д-Р ЛЕВ БАЧИНСЬКИЙ.

Він вийшов з молодшого покоління українців радикалів і розпочав політичну діяльність в часі виборів на підставі загального голосування до парляменту в 1907. р. Як сільська дитина знав він добре життя і домагання нашого селянства і це був його дороговказ при розважуванні справ політичних та економічних, головно з парляментарної трибуни, до котрої він дійшов відразу при перших виборах загального голосування в 1907. р.

Посол д-р Лев Бачинський увійшов від радикальної партії до парляментарної комісії Українського Клюбу у Відні, до якої ще входили: Романчук, Василько і я. Президент міністрів барон Бек вніс був у Палаті Послів австро-угорські угодові предложения на час десяти років та зачав переговорювати з парляментарними партіями. Він не поминув і нашої парляментарної комісії і ми розпочали при цій нагоді говорити про наші домагання. Таких нарад було більше і на одній з них був приявний також галицький намісник граф Андрій Потоцький. Австрійський премієр Макс Володимир Бек був першим австрійським політиком, що старався направду пізнати українську справу та її по справедливости залагодити. Тому він запросив на одну з тих конференцій з нами такого великого пана, як намісник граф Андрій Потоцький, щоб він до очей станув з нами і сказав чи наші домагання і дорікання оправдані чи ні. І тоді намісник Потоцький не міг нам заперечувати і майже в усьому бодай мовчки признавав наші домагання. При кінці тої наради, коли намісник згодився видати вказаний йому обіжник до урядів про однакове трактування обох націй, заголосився до голосу д-р Лев Бачинський і сказав, що ніякі обіжники на письмі не придадуться, бо всякі прикази до зловживань супроти нас видає устно урядовцям отсей пан намісник, не зважаючи на закони ані розпорядки!

Цей сміливий вискав до очей поразив всемогу чого намісника, та він здержався щонебудь відповісти. А президент Бек скоро заговорив, що будемо обективно справу брати, щоб не було особистих дорікань. І так перейшла ця тяжка нарада з галицьким намісником у Відні.

Такий був д-р Лев Бачинський, що неправди не терпів і з ним можна було щиро працювати.

Опісля, по скінченні наших переговорів з премієром Беком, він заявив нам таке: Центральний уряд признає, що досі не знав української справи, але тепер признає вагу тої проблеми і хоче нею займатися як слід та підіймає перші кроки.

Тимчасом у Львові відбулася 14. ґрудня 1907. р. кривава іматрикуляція, бо ректор університету д-р Дембінський, замість латинської роти приречення, відчитав ту роту в польській мові. Проти цього запротестували українські студенти, за що вшехпольські студенти кинулись на них і тяжко їх побили.

З цього приводу внесли українські посли у віденському парляменті вже 16. ґрудня інтерпеляцію до уряду і зажадали, щоби президент палати послів д-р Вайскірхнер з огляду на значіння цієї справи запорядив відчитати цю інтерпеляцію зараз на початку засідання Палати Послів. А коли президент Палати відповів, що цю інтерпеляцію відчитають при кінці засідання, наші посли на знак невдоволення зачали стукати пультами; а д-р Лев Бачинський вийшов так дуже з терпцю, що кинув відломком пульта в сторону президента та поквапно вдарив ним словінського посла д-ра Бенковіча...

Отся демонстрація викликала в парляменті велике обурення, так що наш Клюб мусів зложити заяву того змісту, що хоч обурення українських послів з приводу подій у львівському університеті є природне і зрозуміле, одначе такий виступ у парляменті є найменше бажаний і тому Український Клюб підносить це, щоб того виступу не класти на рахунок Клюбу...

Ось так полагодили ми ту прикру подію для нас і для посла Бачинського. Та цей елементарний вибух якось проминув, а некорисне враження значно влагодилось, як міністр освіти, відповідаючи на нашу інтерпеляцію, признав, що ректорат львівського університету не поступив по інтенціям міністерства освіти.

Отся подія забулась і посол Бачинський у своїй парляментарній діяльности, як також у краю здобував собі все більше значіння.

І знову прийшов час парляментарної боротьби за український університет у Львові і за виборчу реформу до Галицького Сойму в 1912. р. Тоді українські посли з Галичини й Буковини постановили вести разом обструкцію в Палаті Послів Державної Ради у Відні. Обструкцію зачав посол Василько в буджетовій комісії, після нього промовляв посол Окуневський ціле засідання буджетової комісії і далі промовляв я повні два засідання тої комісії. У військовій комісії, де вирішувались закони про воєнні чинитьби, промовляв посол д-р Лев Бачинський з 13. на 14. червня 1912. р. повних 14 годин, від вечора аж до передполудня. Щойно тоді відложено засідання тої комісії, щоб увійти з нами в переговори.

Наслідком тої обструкції було те, що уряд згодився на дві концесії: 1) що комісія соймової виборчої реформи у Львові збереться в найближчих днях, щоб устійнити число українських соймових мандатів; 2) що міністр освіти Гуссарек зложить у буджетовій комісії декларацію, що уряд виконає домагання українського народу в справі українського університету.

Таким способом найшли ми відворот у нашій обструкції, а посол д-р Лев Бачинський відробив чесно свій промах з 1907. р.

(Далі буде).

зберегти свою державність, хоч мали препога- ші геополітичні умовини та найбільш несприят- ливі моменти (напр. Литва у часі походу ген. Желіговського на Вильно), та як інші народи (Кавказу), маючи найкращі географічні і страте- гічні умовини, програвали пригожі моменти, самі себе ослабили і не зуміли в пору так зорганізу- ватись, щоб встоятись перед пізнішим москов- ським наступом. Як класичний зразок значіння індивідуального чинника в історії народів, назо- вить автор розторощену війною і фактично не- існуючу вже Туреччину, з чужинецькими вій- ськами у границях держави, з султаном — слі- дим знаряддям у руках Антанти, з внутрішнім хаосом. Всі перешкоди усунув Кемаль Паша, сам створив рух, що став могутньою національ- ною силою, знаменито зорієнтувався у справж- ніх відносинах серед держав Антанти, виграв війну з греками і заснував нову могутню турець- ку державу.

Україні автор присвячує окремі повні 3 сто- рінки. Головні думки такі: Не можна казати, що українська державність це щось штучне і непри- родне, бо фактом є, що та державність, хоч ко- ротко, існувала. Тому може йти мова тільки про те: чому вона не втрималась після свого по- стання? Недостаточно здефініоване етнографіч- не обличчя української території та брак при- родних границь, це відемні обективні умовини, але величезна скількість українського етніч- ного елементу й української території — це той плюс умовин, які наказували б лекше й силь- ніше повстання української державности, ніж у тих народів, що розсілись неначе на кусниках по- одиноких губерній, існуючих на окраїнах Укра- їни. Автор підкреслює велич індивідуальности Богдана Хмельницького, вбачаючи найбільший його політичний розум у тім, що він ніколи не доводив до війни України на два фронти: проти поляків і москалів одночасно. Вважає, що будо- ва української державности на руїнах Росії при одночасній війні з поляками, це було „неминуче самогубство української державности". З момен- том, коли галицькі українці того часу не вміли здобутися на те, щоби з уваги на свою держав- ницьку ідею посвятити дещо свого максималіз- му й піти на компроміс, та з хвилиною, коли над- дніпрянські українці не мали досить сили, щоб накинути таку розвязку від початку ходу подій, проблема державности України ввійшла на рей- ки самогубства". Автор признає, що освідомле- них та здібних до боротьби і праці для своєї дер- жавности елементів було на тодішній Україні не- багато, але твердить, що було їх зовсім доста- точно на ті зворотні та вирішні роки, щоби вій- ськовою і організаційною працею створити справді незалежний осередок. „Емоціональний максималізм та революційні фікції" це, на думку автора, найбільші причини упадку україн- ської державности. Будова української держави в повних етнографічних границях, які пишають- ся на пропагандивних мапах, була річю цілком нереальною і недоцільною. Зате (каже автор) бу- дувати українську державу можна було при за- певненні собі плечей (запілля) від сторони Поль- щі, через порозуміння і компроміс з Польщею, та використання в той спосіб для державного будівництва свідомих і здібних діяти українців (галичан). Автор відмовляється від характерис- тики та оцінки діяльности поодиноких україн- ських осіб. Не славить теж квітневої умови С. Петлюри, бо вважає її спізненою. Твердить тіль- ки рішуче, що тодішні (від 1917 р.) українські національні провідники „кепсько розвязу- ли проблему своєї державности", значить, що та проблема у конкретній площині істнувала та можна було її інакше розвязати. У звязку з українською та грузинською невдачею автор розглядає питання максималізму і мініма- лізму у політичних змаганнях. „Ані Кавур, від- ступаючи Франції Сабавдію, ані Бісмарк, зупиня- ючись у 1866. р. у поході проти Австрії, не були максималістами у практиці, хоч присвічували їм максимальні цілі". „Більшість невдачних спроб у

Кучері знову моджі!

Першою умовою краси волосся є завжди їх полиск і колір. Якунебудь зачіску принесе мода, прийметься вона лише тоді, коли буде получена з властивим плеканням волосся.

SHAMPOO ELIDA

BRUNETAFLOR
Вільний від алькалій, спеціяльний Шампон то темного волосся, підкреслює бронзовий відтінок волосся і надає їм гарний полиск.

KAMILLOFLOR
Вільний від алькалій, спеціяльний Шампон зберігає блюнд волосся їх природний ясний колір і привертає його, коли волосся стемніло.

К. ФОЙГТ.

Детектив їде на село.

Жіль Марто — приватний детектив сидів задуманий перед своїм столом. З шумливої ву- лиці Де ля Пе доходив гомін аж до його меш- кання. Він так звик до нього, що вже його на- віть не відчував, бо він працював часто нача- ми, складаючи пляни, які здійснював удень.

Саме тепер роздумував він над припадком Дебріса. Власник маленького господарства в о- колиці Монтатір щез несподівано. У містечку Веякур, де його всі знали, губились уже від ро- ку у здогадах, що з ним сталося. Поліція не могла навіть установити, чи Дебріс не впав жертвою якого нещасливого випадку або зу- шегубства. Були і думки, що він утік за кордон. Але ця остання гіпотеза була неймовірна. Де- бріс жив нормально і всі знали, що жив добре, без клопотів. Крім цього займав він у містечку ріжні становища.

Кілька днів тому прийшла до Жіля Марто жінка Дебріса і благала його, щоб він заопіку- вався цією справою. Пані Антонина страшенне нарікала на паризьку кримінальну поліцію, що не вміла навіть розяснити, яким чудом пропав чоловік, якби в землю провалився. Жіль Мар- то мусів обіцяти бідній жінці свою поміч. Ура- ні рішив він поїхати поїздом до Монтатір і там почати свої розшуки.

Напередодні сидів уночі за столом і пере- кидував поліційні акти. Між ними найшов одну звістку, яка зацікавила його. Пані Дебріс про- вела пів січня у Ніцці із своїми дітьми. Коли вона вернулась 17 січня додому із сином Гасто- ном і донькою Денісою, її чоловіка вже не бу- ло. Поліція поставила допит усій службі. Всі заявили, що бачили дідича востаннє 15 січня ввечір, коли пішли спати. Від тоді він щез. Йо- го ліжко було ненарушене. Відтиски пальців ствердили, що він сидів тоді за бюрком. Вікно було відчинене.

Із дальших допитів виходило, що Дебріс не мав ворогів. Грабіжницький напад не був імовірний, бо ніхто нічого не вкрав. Поліція шукала пропащого у пресі, через радіо і стеж- ними листами, але надаремне.

Було опівночі, коли детектив пішов спати. Його валіза була вже готова до подорожі. На другий день у ранці поїхав він до Монтатір. Прибувши на хутір Жоржа Дебріса, спершу о- глянув він його кабінет, потім спальню. Бюрко стояло на боці від вікна.

Жіль Марто відчинив вікно. Мешкання бу- ло на партері. Око детектива блукало по вро- жайних полях. Був липень і збіжжя хвилювало як море у погідному південному вітрі. Покивав головою і вийшов до саду. Якийсь молодий са- дівник полов грядку. Він нахилився так сильно над землю, що Марто не міг навіть побачити його обличчя. Але кремезна будова тіла цього парубка звернула увагу детектива. Детектив глипнув іще раз на сад і вийшов у поле.

Він подивляв доспілі поля. Ішов якийсь час лолями. Нараз здивувався, що щось притягло його увагу, хоч не знав у чому річ. Це було са- ме колосся, на якому зупинився його зір — од- ні стебелинки дуже високі, другі дуже низькі. У яких десяти метрах від дороги, збіжжя росло незвичайно високо. Цей контраст вразив його. Що це за причина могла бути такого буйного розвитку? Річ ясна, що кращий навіз. Але круг цих стебелин був якийсь дивно означений. Прийшла йому до голови одна думка. Простір, який займало це високе збіжжя, відповів його комбінаціям.

Детектив потребував помочі. Довкола не було нікого крім садівника, він крикнув до нь- ого: „Ходіть-но сюди на хвилинку!" Чоловік спершу оглянувся, не знаючи, чи це його кли- чуть. Ішов поволі, не квапився. Щойно коли підійшов ближче, Марто звернув увагу на його каламутні очі.

Марто показав рукою на поле і сказав до- брячим, погідним голосом:

— Чи ви бачите ці високі стебелини, вищі майже на десять центиметрів від інших? Я хо- тів би дістатися туди, але так, щоб не потоло- чити збіжжя. Чи не могли би ви мені серпом вирізати стежинку? Чи маєте теж недалеко ло- пату?

У цій самій хвилині Марто побачив, як о- бличчя садівника нервово скорчилося і поблід- ло. Садівник сягнув миттю до кишені. Але Марто був уже приготований і зробив той са- мий рух швидше:

— Руки вверх! — крикнув і показав здиво- ваному садівникові револьвер.

Садівник мусів піддатися. Детектив миттю обшукав його кишені.

— О! як бачу то ви дуже горячі! Навіщо я маю почати розкопувати землю, скажіть са- мі, що знаєте. Це ви позбулися свого пана, правда? Найкраще буде, коли сядете спокійно на лавку і розкажете мені цю історію. Але не пробуйте видобувати з під своїх ніг руки... це дуже болить.

Садівник виглядав зовсім зломаний. Він ба- чив перед собою дуло револьвера.

— Говоріть щиро. Може є такі обставини, що зменшать вашу вину.

Садівник загикувався:

— Я мусів його забити. Він хотів відобра- ти мені жінку. Вони зустрічалися часом у пар- ку. Бувало так, що Дебріс вилізав вікном із сво- єї кімнати, щоб його ніхто не помітив. Вони мали умовлений знак. Моя жінка на полі сви- стала. Одного разу, коли я вже вивчив той свист, я зробив це сам і Дебріс вийшов далеко в поле. Було дуже темно і коли він підійшов до мене, не знав, що це я і я тоді вдарив його раз, але смертельно. Я виніс його у поле і зако- пав так, що зрівняна земля не залишила сліду.

— Добре! тепер можете йти вперед. А не пробуйте хоч раз відвернутися або втікати!

Детектив найшов злочинця не випадково. Те, що він передумав напередодні довело його до висновку, де шукати винуватця.

Переклав ж. з.

ФУТРА жіночі і мужеські **ЛИСИ** сріблясті, сині і кравві у великім виборі Магазин і робітня футер **Станислав СТЕМПКОВИЧ**
Львів, пл. Капітульна 1. Тел. 248-50
для Пань від зол. 200.—
для Панів від зол. 300.—
5—8 2788

східній Европі після світової війни — це передовсім реєстр помилок політичного максималізму, якого так яскраво відпекався Кемаль Паша, відмовившись від політичної спадщини цісарства Оттоманського... Механізм повставання держав вимагає хисту великого ума, якого не можна креслити та який знає, коли йти на компроміс і угоду та коли треба угоду відкинути і поборювати. Історія не може будувати ніяких рецепт ані вказівок, лише згори упередити, що вислід — раз як успіх, другий як невдача — виставить свідоцтво вини або заслуги, бо історія вимірює справедливість супроти нащадків відповідно до успіху, та найвище може виправдати діячів, виказавши їхню добру волю. Однак усправедливлення не є ще ані апробатою ані будовою історичних памятників..."

Кінчає свою публікацію автор твердженням, що така аналіза історичних подій мусить викресати оптиміям у переможених народів та надію на будуче, — бо та аналіза виказує, що обективні можливости не тільки істнували, але й можуть істнувати далі. Коби тільки було їх кому використати.

Від власних коментарів та будь-якої полємики з ш. автором стримуємось хочби з оглядів технічних.

Кінець палестинського страйку.

ЛЬОНДОН, 10. 10. ПАТ. Як повідомляють з Єрусалиму, **арабський начальний комітет остаточно рішив покінчити страйк.** У цій справі оголосить він у понеділок відозву, що буде в собі містити також заяву трьох арабських королів.

—o—

Кому щастя сприяє?

Була така пісенька, надавана через радіо, якої рефрен кінчився словами: „Той тільки може виграти, хто на льотерії грає". Безсумнівно, це правда безспірна. Але не про це нам в тій хвилині йде. Цікаве є, хто є ті люди, які виграють на класовій льотерії, з яких середовищ походять і чим вони займаються? Бо треба памятати, що рік річно десятки тисяч грачів виграває менші або більші квоти, а докладна статистика виграних дала би багато цікавого матеріялу.

Численні грачі, які йдуть на руку інтересам Державного Скарбу, для якого Льотерія є одним із джерел доходу, радо дають дозвіл оголошення своїх прізвищ та подробиць їх професійної праці і т. п.

Це дає деякий статистичний образ, а хоча він не зовсім стислий, однак цікавить неодного читача.

Отже цей образ представляється так: на сто виграних припадає більше-менше дванацять купців, торговельників і промисловців, стільки ремісників, одинадцять робітників, девятнацять приватних урядовців, саморядних і державних, вісьмох військових, трьох возьних, стільки безробітних, шість домашніх працівниць, двох инжинірів, трьох лікарів, один журналіст, чотирьох студентів, трьох правників, двох священників та одинадцять рільників. Пані переважають у групі урядничій, домашних працівниць і студентській, в інших перед ведуть панове.

Як зазначили ми, ті обчислення мають характер випадковий, а перевагу певних професійних груп треба приписати їх більшому зацікавленню грою на льотерії. В кожному разі з поданих цифр бачимо одне: виграти на Державній Льотерії може кожний, без огляду на пол, професію та інші особисті властивости — очевидно, як що має льос.

А коса нагода жнову наближується, бо тягнення першої класи тридцятьсемої Льотерії починається вже 22. ц.м.

—o—

У пралісах північної Росії.

ЩО ДІЮТЬ БОЛЬШЕВИКИ З УКРАЇНСЬКИМ НАРОДОМ?

III.

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ І ХАРАКТЕРИСТИЧНИЙ ДІЯЛЬОГ.

„Може ви виступали проти колхозу?" — спитав я.

„Зависні були просто лайдаки на чуже майно — продовжав він далі.

„Ціле життя були вони злодіями і неробами, а ми не знали нічого поза працею"!

З гори за озером пронеслася українська пісня. Мельодія була сумна, мягка, слова ніжні і такі дивні в сірім, самітнім окруженні північної країни. Безпосередньо після цього пронеслася весела пісня до танцю. Співали і танцювали хлопці і дівчата з України. Яка веселість в таких умовинах! Селяни мовчали і надслухували. Вони гляділи на погасаючий вогонь.

„Звідкіля походите?" — запитав мене один з українців, старий мужчина з огорілим обличчам і буйною довгою бородою та незважаючи на спеку в білім кожусі на нагих раменах.

„З міста", — відповів я, — „тішуся вашими піснями..."

„Ах, що тут. Як би ти почув наш спів на Україні, наші думи, тоді щойно мігби ти сказати!"

Він задумався.

„В умовинах нашого життя не буде ніхто охочий до співу", — звернувся він до мене. — „Можна стіни гризти! Ми все мали: землю, городи, яринні городи, ослів та корови і все від нас забрали! — Нічого вже більше немаємо. Немов собаки швендаємося нині і не знаємо, що знами зроблять... Але що я говорю про нас", — сказав він нагло: „Ці молоді люди терплять!" Він вказав рукою на горбок: „Вони не знали життя і вже мусять думати про смерть!"

Він мовчав. Вогонь погас. Селяни вставали один за другим і відходили. Українець сидів ще немов закам'янілий під тягарем свого горя.

„Тяжке життя", прокинувся він нагло. „Багато людей плачуть. Але може Бог змилосердиться і пішле смерть".

В БАРАКУ.

Він підвівся і поволікся від озера до бараку. Я пішов за ним, бо хотів побачити, як вони там живуть. Вступ до бараків не був заборонений. Я зайшов. Праворуч і ліворуч від входу тягнулися двома рядами побудовані одні над другими причі. В деяких місцях були вони відділені від сусідів, там мешкали родини і молоді дівчата. Кожухи, нагортки, чорні баранячі шапки лежали всуміш на постелях і дерев'яні куферки на полицях стін. На однім величезнім дерев'яним столі по середині стояло безліч горняток, чарок і задимлених чайників. Люди сиділи довкола стола. Напівнагі діти сувалися з плачем по брудній підлозі.

„Одне літо тут перебути прийшло мені на думку".

„Може би ще пройшло, але ж це мають бути постійні відносини, нормальне життя... Неможливе!"

Цього літа відвідав я ще кількома наворотами Лахту і познайомився з богатьома виселенцями. Українці, які на півночі почувалися так чужо, притягали мене особливо. Багато зпоміж них залишиться на завжди в моїй памяті: наївний і добродушний Олещук, правдива дитина зі своїми 40 роками; визначніший співак Воробець з невичерпаним засобом старих українських дум; два кубанські козаки, які прожили якийсь час у Галліполі як білі емігранти, опісля з туги вернулися до своєї батьківщини, на Кубань. — Звідтіля вислали їх на північ.

ЗАГАЛЬНА ДОЛЯ.

В найближчих двох роках я не ходив до Лахти; ліси довкруги порідли, дичина далі втекла, риба в озерах більше не кусала, засланці збирали самі ягоди і гриби, заки вони ще дозріли і вкінці найбільшу спокуку в Лахті, самітність старовірних поселенців знищено.

Я знав загальне положення „добровільних поселенців на півночі. Всюди були їх оселі і підчас своїх службових поїздок крізь ліси міг я докладно прослідити їх життя. Саме ці люди мусіли в останніх роках виконувати всі лісові роботи у північній Росії; впала велика кількість дерева, яке вони волікли над беріг і пізніше спускали їх ріками. При цьому гинули тисячі людей. Ніколи не бачили ці селяни зі степів таких лісів і рік як північна Двина. Падаючі дерева вбивали їх. Багато людей зісунулося до води і потонуло. До того долучилося ще північне підсоння, голод і пошесті. Хто поїхав би здовж північними ріками, цей зжахнувся би від великої кількости нових хрестів над берегами. Побоєвище?... Ні, це гроби „добровільних поселенців" та їх дітей. Ніколи не забуду одного цвинтаря недалеко міста Великий Устюг над Сухоною: біля 400 з грубша обтесаних хрестів, всі до себе подібні і всі з цього самого часу. На однім хресті було одне, деколи і більше прізвищ, а під ними невправним почерком: **Діти українських поселенців, які невинно відійшли".**

Майбутність „добровільних поселенців" — це смерть. Це вони розуміють самі і деколи співають в повною тугою: **„Ніколи вже не побачимо України".**

Порошки для дорослих з в. бр. зн.
KOWALSKINA
вживаємо при невпинки
БОЛЯХ ГОЛОВИ

ЗНОВУ ДО ЛАХТИ.

Все це я знав. Одного разу прийшло мені на думку: Що сталося з моїми знайомими з Лахти підчас трьох років? Може вже ніхто з них не живе? І я рішив удатися туди.

Ліс над озером став ще рідшим. Бараки стояли вже майже на вільній площі. За ними тягнулося трохи але управленої землі. Людей не можна було побачити, над берегом не горіли вогні, ніщо не нарушувало тиші, неначе вернулися мирні часи оселі. Я зблизився до першого барака. Ніякої сторожі. Вікон не було, виглядали ганчірки. Зі середини чути було голоси. Я вийшов до середини. Коло два тузини обросших дикунів у брудних лахміттях сиділи схилені на причах. Майже самі жінки! Незабаром запримітив я старого Криворука, з яким познайомився над берегом озера. Його лице напухло темно-жовтавими плямами. **Де інші?** Байдуже поглянув на мене, хоч я бачив, що він мене пізнав, але не відповів на моє питання і вкінці відвернувся від мене. Зі сусідньої постелі підвівся старий мужчина, москаль, і просив трішки тютюну та хліба. Тютюн я мав, інше ні.

Я вийшов. Москаль за мною. Так, доля засланців у Лахті не ріжнилася нічим від загального. Вже першої зими — виволікли до лісів мужчин і жінок рубати дерева, опісля сплавлятя і по двох роках залишилося з колишніх 300 осіб яких 80, здебільша у віці нижче 16 і вище 60 років життя. Деякі замерзли в лісі, інших повбивали дерева, інші потонули при сплавлюванні дерева, ще інші повмирали з голоду, на гнилець і плямистий тиф. Сторожі вже не виставляли біля бараку, залишився лише комендант. Куди і як могли би втекти ці інваліди?...

— Це ваше? Чи ви засіяли? — Я показав на поле.

— Минулого року дещо засіяли і посадили — відповів він байдуже. — Цього року ні, нема ні ростин, ні насіння. І хто буде управляти землю — нема вже нікого.

Одна жінка вийшла з бараку. Мала дитину на руці. Це була дружина Олещука.

СПРОБА ВТЕЧІ.

„Де ваш чоловік?" — спитав я. Її чоловік жив, але сидів у концентраційнім таборі на Сибірі. Багато пробувало втікати. Це пекло без ніякої надії на краще примусило до цього заслання. Вкінці придбали собі фальшиві паспорти, на російські прізвища, хоч їх мова залишилася українська. Отже їх вже в поїзді підгледіли, арештували і вкинули до вязниці. Олещук мав спершу щастя. Зі своєю дружиною і першим сином пустився пішки в дорогу. В день спали в лісі, в ночі йшли через села. Так дійшли до Москви. Тут хотіли сісти на поїзд. Коли переходили вулицями столиці, повязані один до одного шнурком, щоб не загубитися у вуличнім натовпі, арештувало їх ГПУ. Чоловік і син помандрували до концентраційного табору, дружину відослали назад до Лахти, де вона незадовго повила другу дитину.

Я покинув Лахту дуже пригноблений і з тяжкими думками. Ця місцевість лежала ще недалеко великого міста. Як страшніше мусіло бути в безчисленних менших місцевостях, у Мезені або Печорі, куди вислали багато тисяч „добровільних поселенців"!

Хто буде американським президентом?

Стейт Майн переводить вибори скоріше між інші стейти, тому його вважають своєрідним „виборчим барометром"; котра партія — мобілізація — переможе у Майні, та переможе і в цілій унії. Недавні вибори це заперечили: у Майні республиканці перемогли, у загальних виборах програли; виявилося, що вони здобули дуже сильну позицію у Майні, тому „барометр" затратив давну вірність.

Так і тепер республиканці здобули у Майні 50.000 голосів більше ніж демократи і з того витягають далекі висновки — інша річ, чи дуже обосновані.

Американці трактують вибори як гру, закладаються, який кандидат переможе; більші періодики переводять серед своїх читачів „пробні голосування". Така анкета переведена в „Бельтімор Сан" дала ось які висліди: демократ (Рузвелт) 23.518 голосів, республиканці (Лондон) 15.997, Томас (дикий) 123, комуністи (Бравдер) 49, Унійна партія (Лемке) 334.

Унійною партією — якої офіційною назвою є „Унія суспільної справедливости" — кермує католицький священник Чаґлен, що здобув собі чималу популярність як „радієвий проповідник". Вона хоче вибитися на „третю партію" (побіч республиканської та демократичної), ще не дозріла до такої ролі, принайменше, наскільки вірити анкеті.

Демократи сподіються, що Рузвелт переможе при виборах здобуваючи більшість 5 міл. голосів. (АТЕ).

СУКНА Рудольф Світальський - Тадей Ґаєр Львів, вул. Баторія ч. 2. готель Саський.
МАТЕРІЯЛИ ЖІНОЧІ, НАЙМОДНІШІ у великому виборі
Низькі ціни. Догідні умовини сплати. Кооперативам відповідний рабат.

Гемороїди
є причиною злого самопочування і т. п. Треба конечно усунути ті дошкульні терпіння. При гемороїдах вживаємо
Anusol
»Goedecke«
МОЖНА ДІСТАТИ В АПТИКАХ.
12 чопків 5 зол. — 6 чопків 3 зол.

Польонізаційна акція по наших селах та наша інертність.

У звязку з подвигами кс. Мальованого, про ганебну поведінку якого читачі „Діла" вже знають, слід згадати бодай декілька словами про польонізаційну акцію польського священника з Підвисокого, пов. Бережани, звідкіля походить кс. Ян Мальовани. Отже перед війною в сусіднім сілі Курянах половина селян була греко-католиками, решта була римо-католицького обряду. Одначе завдяки недбальству наших тодішніх парохів у Курянах, Чесниках і в Липиці Горішній число греко-католиків стало меншати. Одночасно польський священник з Підвисокого розвів широку акцію за переходом наших людей на римо-католицький обряд. Польська школа і залізнича стація теж причинилися до збільшення латинників у Курянах і Липиці Горішній. Внаслідок такої послідовної польонізаційної акції втратили ми по війні зовсім сусідне село Лопушну, пов Рогатин, а в Підвисокім залишилося вже лише кілька хат з греко-католиками. Якщо їх не стане, пропаде теж наша старенька 300-літня деревляна церква. Села Демня і Гутисько пов. Бережани вже майже зовсім спольонізовані. В Липиці Долішній йде тепер завзята польонізаційна акція, бо тут по війні створено самостійну латинську парохію. До збільшення латинників в околичних селах Підвисокого причинилася дуже парцеляція підчас якої землю продавано лише тим нашим селянам, які зміняли свій обряд і перейшли на польське.

Одначе таких швидких поступів польонізаційна акція не зробилаб, якби ми послідовно вели освідомляючу акцію між нашим малоземельним селянством.

Велике кооперативне свято Борщівщини.

ПРИГОТУВАННЯ.

До передових кооперативних союзів у Східній Галичині належить Повітовий Союз Кооператив у Борщеві, оснований перед десяти роками заходом пок. д-ра Андрія Лунева, обеднює сьогодні коло сто низових кооператив на терені двох повітів — борщівського і заліщицького — з централею у Борщеві і окремими складами: в Іваню Пустім і Тлустім, що їх обслуговує понад 30 службовиків. Згаданий П. С. К. занявся передовсім скупом збіжжя, висилаючи м. р. понад 150 вагонів, а наладнавши вже комерційний апарат, сподівається у цьому році продати коло 500 вагонів збіжжя. Надзірна Рада і Дирекція рішили відсвяткувати десятиліття своєї праці та попрохати до участи в ньому теж духовенство. В депутації до Преосв. Хомишина виїхали окремо дир. Дуткевич і д-р Шалаута з проханням дати дозвіл на полеву Службу Божу і особисто взяти участь у ювилею.

СТАНОВИЩЕ ЄПИС. ХОМИШИНА.

Єпископ д-р Хомишин, що ще передтим дістав письменне прохання, приняв депутацію, з місця згодився дати дозвіл на відправу полевої Служби Божої в неділю 4 жовтня ц. р. на площі у міському парку в Борщеві, заявляючи, що ще надумається, чи сам возьме особисту участь у ювилею. Тимчасом дирекція П. С. К. дістала 1 жовтня ц. р. таке письмо:

Ч. 5809/4.

До П. Т. Повітового Союза Кооператив в Борщеві.

„З огляду, що голова Надзірної Ради Повітового Союза Кооператив в Борщеві є знаним радикалом, а містоголова живе з чужою жінкою, яка перейшла на православіє та що один з Дирекції того Союза є пяниця, Епископський Ординаріят не може узгляднити прохання тогож Союза на відправлення полевої Служби Божої дня 4 жовтня с. р. з нагоди Повітового Кооперативного Здвигу."

Від Епископського Ординаріяту.

Станиславів дня 28 вересня 1936 р.

† Григорій, Епископ."

Таке письмо Єп. Хомишина є нечуваною особистою образою на адресу провідних органів П. С. К. у Борщеві. Головою Надзірної Ради П. С. К. є довголітній місцевий суддя — нині на передучасній еметитурі і місцевий адвокат п. Степан Воркун, що ніколи не був радикалом і не належав та не належить до УСРП, відомий і заслужений у повіті наш громадянин; заступник голови Н. Ради є п. Микола Дівонько, селянин з Ґуштинки, що вінчався у греко-кат. церкві, якого жінка — як і він сам та ціла його рідня є греко-катол. обряду та виконує всі релігійні практики. Дирекція П. С. К. є більшечленна і пяниць між нею не було і нема. Це фактичне вияснення. Не треба й казати, яке прикре враження зробив зміст цього письма, що вскорі став відомий у повіті. Очевидно, не було полевої Служби Божої і офіційної участи духовенства у здвизі.

СТАНОВИЩЕ СВІТСЬКОЇ ВЛАДИ.

Світська влада перепон не ставила. Місцеве староство йшло по змозі на руку аранжерам, а тільки в останніх днях виринули деякі труднощі, які полагоджено інтервенцією посла д-ра Ст. Барана у тернопільського воєводи д-ра Білика і начальника суспільно-політичного виділу п. Белецького. Одержано теж дозвіл на т. зв. червоні карти для мешканців прикордонної смуги на поворот у забороненому нічному часі, про що повідомлено КОП.

ФОРМУВАННЯ ПОХОДУ.

Далеко за містом вже від 10 год. зачав формуватися похід на шляху біля будинків Тютюневого Монополю. Чудова погода і тепле ще осіннє сонце освітлює цікаву місцеву національну ношу. Що хвилини вмашеровують нові відділи з таблицями, які уставляються в ряди під командою впорядчиків. Усіх окремих відділів начислюють 80. Окремий відділ бандерії і покази сільсько-господарського знаряддя на возах разом з величезним снопом пшениці і женцями біля нього стають останні.

ПОХІД.

Точно в год. 12 в полудне розпочинається похід. На переді відділ луговиків, за ним музика (усіх орхестр у поході було пять), дальше великий шовковий зелений прапор П. С. К. У першому ряді походу йдуть: сен. д-р Антін Горбачевський, посли д-р Степан Баран і Зиновій Пеленський та інж. Микола Творидло. Дальше делегати львівських централь і сусідних союзів, члени Надзірної Ради і Дирекції П. С. К., опісля чергою поодинокі кооперативи. Похід йде близько два кільометри через місто і ринок під Народній Дім, де поставлено окрему трибуну. У всіх вікнах домів, куди переходив похід, повно людей, що збитою масою залягли теж вільні місця по обох сторонах дороги. Військо, інтелігенція і маломістечкові халатовці цікаво приглядаються походові, якого ще ніколи не бачили. Місцевий польський парох відправив скоріше Службу Божу, щоб дати своїм парохіянам спромогу приглянутися величавому українському святові.

ДЕФІЛЯДА.

На естраді перед Народнім Домом заняли місце члени Укр. Парл. Репрезентації: д-р А. Горбачевський, д-р Ст Баран і Зин. Пеленський, відпоручники львівських централь: інж. М. Творидло, п. Кіт, п. Скопляк, п. Конюх, п. Заяць — дир. Пенцак з Копичинець, гостя з Америки пані Курилова, б. сенатор В. Бараник з подругою та д-р М. Долинський зі Заліщик, члени Н. Ради і Дирекції П. С. К. та інші гості, між якими не було ніодного священника. Напроти естради орхестра. Бадьоро машерує відділ за відділом при звуках орхестри і грімких оплесків кількатисячної публики.

ЄДИНИЙ СВЯЩЕННИК У ПОХОДІ.

Одним з перших відділів у дефіляді був великий відділ членів кооперативи у Глубічку. Викликав він величезний ентузіязм у присутніх, бо у його проводі йшов старенький сивоволосий о. парох Антін Казновський, що єдиний з духовенства як карний український громадянин мав цивільну відвагу взяти участь у здвизі та у поході. Його появу привитали присутні довгими оплесками і голосними окликами „слава". Між сторонньою публикою бачили ми ще шістьох наших священників, що з цікавости прийшли подивитися на великий здвиг збірної праці і зусиль, яких неодин з них був теж учасником. А сьогодні зі сорому (не за себе) ховався між чужою публикою — між жовнірами і жидами! — В дефіляді нараховано 1800 чвірок себто 7200. Поза походом число нашої публики перевищало 3.000 так що після усіх учасників, що прийшли на площу і взяли участь в академії, було понад 10.000.

АКАДЕМІЯ.

На обширній високій естраді заняли місце злучені хори з Борщева, Заліщик, Волковець і Кривча під диригентурою п. Василькова. Перед естрадою пять орхестр — Копичинці, Касперівці, Торське (обі останні зі заліщицького повіту), Ланівці та злучена орхестра зі Скали і Циган. На переді естради голова Надз. Ради П. С. К., відпоручники УПР, львівських централь та сумежних повітів і гості, між ними пані Курилова з Америки і п. Марія Бараникова зі Заліщик. Довкола на великій площі торговиці море голов. Через вітальну браму входять щораз нові ряди. Чути голос трубки і розпочинається академія.

Перший промовив п. Степан Воркун як голова Надз. Ради П. С. К. У своїй промові підчеркнув бесідник основні кооперативні ідеї і перейшовши на місцеві справи, згадав про тих, що трудилися для просвіти і кооперації, а саме пок. д-ра Михайла Дорундяка, основника філії „Просвіти", Нар. Дому й інших установ та пок. д-ра Андрія Лунева, основника і першого керманича П. С. К. Привитавши присутніх делегатів, закінчив промову окликом на честь і славу української кооперації, після чого злучені хори відспівали кооперативний гимн. Почалися промови-привіти. Промовляли: сенатор д-р Горбачевський від Укр. Парл. Репрезентації, пос. Пеленський від Рев. Союзу Укр. Кооператив, потім хори відспівали „За рідний край"; інж. Творидло від Центросоюзу, інспектор Кіт від Нар. Торговлі — орхестра, — п. Скопляк від Союзу Укр. Купців і Промисловців — хори „Задзвенімо", — п. Заяць від Суспільного Промислу, п. Пенцак від П. С. К. в Чортківі і Копичинцях, — орхестра, — і врешті б.

Звертаємо увагу П. Т. консументів
Хліба Зайдена
щоб домагалися того хліба **тільки з наліпкою,** бо ті наліпки дають змогу **здобути** одну з цінних **готівкових нагород** або річевих. **Наліпки з ХЛІБА ЗАЙДЕНА можна почати збирати кожного дня,** бо крім розділу нагород в грудні ц. р. — **преміювання консумції ХЛІБА ЗАЙДЕНА** відбудеться **ще двократно** з початком 1937 року.

сенатор Василь Бараник зі Заліщик як колишній повітовий комісар у Борщеві за укр. влади. На його бальору промову відспівали хори та присутні при звуках орхестр національний гимн і на цьому покінчено академію в год. 3 по пол.

ВИСТАВА.

У великій салі Нар. Дому та у численних бічних кімнатах, отворено виставу предметів, що виготовує їх укр. кооперація, чи наші приватні підприемства. Експонати має кількадесять виставців: Нар. Торговля, Центросоюз, Маслосоюз, Будучність, Сусп. Промисл та багато інших. Вистава триватиме до 11 жовтня ц. р. і їй належиться окрема згадка.

СПІЛЬНА ТРАПЕЗА.

Після оглядин виставн, управа П. С. К. запросила делегатів і гостей до кімнат П. С. К. на спільну трапезу. При співі і товариській гутірці проведено кілька приемних годин, при чому присутні у коротких промовах висказували свої думки і погляди на кооперативні теми. І тут не було ні одного священника, як не було його з причини становища Єп. Хомишина взагалі у цілому святі, найбільшому, яке досі бачила Борщівщина.

ПОХОРОНИ ПРЕМ. ГЕМБЕША.

БУДАПЕШТ, 10. 10. ПАТ. Сьогодні відбулися в Будапешті похорони бл. п. прем. Гембеша. В похоронах взяли участь величезні маси населення, делегації селян з цілої Мадярщини, шкільна молодь і т. д. На усіх державних будинках висять жалібні прапори. Біля домовини зложили сотні вінців. Почесну сторожу держить парляментарна гвардія. На похорони приїхали представники чужих держав, між ними канцлер Шушніґ, між. Чіяно, прем. Герінг і ін. Над домовиною промовляли еванг. єпископ Рафай, віцепрем. Даранй, представники законодатних палат і представник урядової партії.

У фабриках припинили на 10 хвилин працю. В год. 1-шій похоронний похід прийшов на цвинтар, де по відправі, останніх торжествах і почесній сальві опустили домовину до гробу.

—o—

МІН. ДАРАНИЙ ПРЕМІЄРОМ.

БУДАПЕШТ, 10. 10. ПАТ. З міродатних джерел повідомляють, що в недільнім урядовім деннику появиться відручне письмо реґента, що іменує міністра хліборобства Дарання мадярським премієром.

НОВИНКИ.

— **Килими глинянські, Федоришин, Львів,** площа св. Духа. Приймає також до **направи** дивани. 2752 5—10

— **Магазин постелі Р. Джалз, Львів,** Хорущин 5 (побіч кіна „Апольо") поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 57-100

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 81-115

— **Осінні всестудентські вечерниці** дня 17. X. в жовтій салі Народнього Дому і салі Бесіди. Дохід на добродійні цілі.

—**Пастеризоване молоко лікарством.** У дитячому шпиталю, Фуглебаккен, переведено цікаві досліди над кормленням дітей, хорих на шкорбут, пастеризованим молоком. Стверджено, що молоко пастеризоване при помочі т. зв. коротковалої пастеризації (тим способом пастеризує молоко між іншим і „Маслосоюз") — має неушкоджені вітаміни „С" і завдяки цьому є дуже добрим ліком проти шкорбуту. Діти хорі на шкорбут, що пили по 500 гр. денно того молока, вже по 6 днях виказували дуже значну поправу здоровля. 2/50

— **Важне для співаків і хорів.** В книгарні „Рідної Школи" Львів, вул. Сикстуська ч. 20, можна дістати такі **нові ноти** відомого нашого композитора **Михайла Гайворонського: І. Українські народні пісні** (мішаний хор): Гуцульське різдво: 1. колядка — 75 сот.; 2. Пльис — 75 сот. 3. Кругльник — 75 сот.; 4. Щедрівка — 75 сот. **Лемківщина:** Моя мила — 75 сот.; Одкаль соненько сходило — 75 сот. **Полісся:** Невістонька — 75 сот.; Верба-ж моя — 75 сот сот. **II. Пісні У. С. С.: Сольоспіви** (5 пісень) — 3 зол.; **Мішаний хор** (10 пісень) — 4 зол.; **Однородний хор** (10 пісень) — 3 зол. 2865

— **Для дитини.** Одним з найбільш характеристичних рис теперішніх часів є збільшена дбайливість про здоровле, гигієну, духовий як і фізичний розвій дитини. У теперішніх тяжких часах хочемо наші діти загартувати, дати їм відповідну поживу, бо вона є підставою розвою нашого молодого покоління. Нова чоколяда **„Для Дитини"** продукції відомомої львівської фабрики Бранка А. С., має виключно тільки ті складники, яких потребує організм дитини, себто шляхотне ароматичне і дбайливо очищені і перемелені какаові зерна, сметанку при високій температурі стерилізовану і найліпшу цукрову рафінаду. Жадних шкідливих субстанцій, домішок і приправ, жадних синтетичних складників і сурогатів! Чоколяда **„Для чоколяда „Для Дитини"** це наймиліший, най- **Дитини"** буде смакувати дітям, як жадна інша, ліпший і найвідповідніший дарунок доброї мами для своєї дитини.

— **Співаки позір!** Проби Спів. Тов. „Сурма" починаються в понеділок 12. жовтня 1936 р. в малій салі Лисенка в год. 19.30. Проби відбуватимуться кожного понеділка і четверга в год. 19.30. Нових членів приймають у часі двох перших проб. 2847 1-1

— **Велика правнича книга м-ра М. Тополюницького „Підручник нового закону про зобовязання"** викликала в краю велике **зацікавлення.** Книга зясовує точно дуже важні нові приписи закону про купно-продаж, наєм, вигоду, аренду, даровизну, доживотя і т. д. Вона небхідна для кожного ділового громадянина, для товариств, читалень і кооператив. **Наклад книги вже на вичерпанні!** З невеликого запасу можна ще набути її тільки в книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка, Львів, Ринок 10. і в Книг. „Рідна Школа", Львів, Сикстуська 22. Ціна книги разом з почт. опл. зол. 4.50. **Книги не повино бракнути, зокрема в нодній читальняній бібліотеці!** 2855 2—2

— **Концерт югославянської музики** відбудеться 16. жовтня в салі Муз. Т-ва у Львові. У програму входять твори старших і молодших югославянських композиторів. Атракцією цього вечора буде виступ відомої білгородської співачки Людміли Слатіни, яка приїде спеціяльно на цей вечір. Вона має меццо-сопран із широкою скалею, багатий репертуар та всі найкращі зверхні прикмети. Фортепіянові твори югославянських композиторів виконає проф. Петро Думічіч із Загребу.

— **Фільософічний журнал.** Як подають „Дзвони", у Львові почав виходити під редакцією д-ра К. Чеховича півричний журнал „Дзвони", присвячений славянській фільософії. Є це орган семинара славянської фільольогії фільософічного факультету Української Богословської Академії.

НИНІ ДВІ ВИСТАВИ У ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ пополудневa в год. 3.30 по найнижчих цінах
улюблена і популярна фарса **„ПАНІ ПРЕЗЕСОВА"**
ВЕЧОРОМ В ГОД. 8-ій: гарне, веселе, розспіване і розтанцьоване
львівське видовище **„НА ЛИЧАКОВІ"** Віктора Будзинського.
В ПОНЕДІЛОК У ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ
в год. 8-ій веч. Войтіха Богуславського **Молні спазми.**
по 140 літах львівська комедія знову на сценічних дошках сердечно забавляє цілу публику як давніше.

о. ПЕТРО СТЕРНЮК
парох Пустомит
довголітній член многих культ.-освітніх укр. установ помер ненадійно на запалення легенів дня 10. жовтня ц. р.
Похорон на місцевий цвинтар відбудеться у вівторок дня 13. ц. м. в год. 9. рано.
В. Й. П.

— **„Сигнали" далі виходитимуть.** Городське староство дозволило на дальше видавання польського журналу „Сигнали" після доповнення ріжних законних вимог, як додаткове зголошення.

— **На баламучення народу.** У Львові появилося перше число нового москвофільського тижневика „Наше Слово", яке видає Теодор Сулим. Як відповідальний редактор фігурує А. І. Яськов. Нема сумніву, що на українську народню масу цей кацапський свисток не буде мати найменшого впливу.

— **Памятниками хочуть заляпяти Львів.** Крім памятника марш. Пілсудського при вул. Пелчинській рішено поставити в парку Кілінського памятник польській поетці Конопніцькій. При тій нагоді „Львовскі Дзенник Народови" пригадує забуту справу памятників Костюшка, що має стануги перед університетом, біскупа Бандурського та врешті Словацького перед міським театром. На все те покищо брак грошей.

Адміністрація „ФРОНТОМ" повідомляє своїх Вп. Передплатників, Кольпортерів, Читачів і Прихильників, що **чергове (3-те) число „Фронтом"** вийде щойно після 20. жовтня ц. р. з причин від нас незалежних. Після цього речинця газета виходитиме правильно.

— **Українські справи в німецькій пресі.** В останньому часі появилося в берлінські пресі чимало більших статтей, між ними й передовиць, присвячених українським актуальним справам, зокрема трагічному положенні українства у Совітській Україні та питанню автономії на Підкарпатській Руси. Особливо цінні статті дипл. інж. **Баргеля** про „совітську пригривку над Дністром" („Дойтше Альгемайне Цайтунг" з 3. жовтия) й відомого кореспондента Р. Брандта: „Чоловік — це ніщо" в „Берл. Льокаль-Анцайгері" з 2. жовтня) з вірною оцінкою екстермінаційної большевицької політики проти українців. Незвичайно симпатичні для нас статті, передруковані теж в інших, провінціональних газетах, помістили дуже поширені між німецьким селянством і робітництвом газети „Націонал-соц. Ляндпост" (ч. з 18. вересня: Боротьба українського народу), „Арбайтертум" (ч. з 9. вересня: „Воююча помаранчева Україна") і „Дойтше Арбайтс-Корреспонденц" (чч. з 6. і 20. вересня: „Червона армія — в лихоліття української людности" і „Нема навіть паперу, щоб накритись"). На окрему увагу заслуговують змістовні й старанні статті дра Г. Вольфа, особливо його більша праця про нашу культуру й наші кооперативи, поміщена в поважному журналі „Ляндвіртшафтліхе Пресе". — З. К.

— **Посвячення 10 людових домів.** Тернопільщина буде в найближчому часі уділювлена 10 новими людовими домами, які будуть при допомозі урядових чинників „Товариством школи людової". Куратор будови людових домів, староста Маліцький визначив посвячення нових домів на 11. ц. м. в Уструбкові і Денисові, 18. ц. м. в Конолківці, 25. ц. м. в Скоморохах і Марківці, 8. листопада в Луці, 15. листопада в Цеброві (також школи), 22. листопада в Дичкові, 23. листопада в Білій, 6. грудня в Хатках, 15. грудня в Малашівцях. Отже як гриби по дощі.

— **Води прибувають.** Приходять вістки, що наслідком останніх дощів сильно прибувають води в ріках Сх. Галичини. Найбільше прибрав Дністер, де рівень води підійся на 80 цм.

— **Обовязки вчительства підчас шкільних богослужень.** Оголошено розпорядок міністерства освіти у справі виконування закону про службові обовязки вчительства. Розпорядок пригадує текст службової присяги і постановляє, що там, де шкільна молодь бере збірну участь у богослуженнях, які спеціяльно уладжуеться для неї, вчительство обовязане в часі, коли збирається молодь, а також підчас богослуження та проповіди, виконувати опіку над молодю та нагляд над її поведенням.

— **Нагорода за кольоніяльну статтю.** Управа морської й кольоніяльної ліги оголосила конкурс на найкращу кольоніяльну статтю, поміщену в пресі в часі між 15. і 28. листопада ц. р. Призначено чотири нагороди: 500, 300, 200 і 100 зол. Видруковані статті присилати на адресу: Праєо-

Термін тягнення зближається.
Листівка вистачає на замовлення
Чверть льосу класової льотерії коштує 10 зол. Половина коштує 20 зол. а цілий льос 40 зол
Просимо не гаяти з замовленнями
П. К. О. ч. 300.222. 2-3
Дім Банковий ШІЦ і ХАЄС
ЛЬВІВ, пл. Марійський 7 (ріг Коперника)

во пропагандовий відділ головної управи Морської і Кольоніяльної Ліги, Варшава, вул. Відок 10/III з дописком „На пресовий конкурс".

— **Львівська хроніка.** Невідомі злодії вкрали в ночі з овочарні Савла Данцера при вул. Коперника ч. 23, чоколяди, консерв і папіросок, усе вартости около 1.000 зл. — З текстильної крамниці при вул. Ашкеназого, вкрали злодії светери й хусточки вартости 240 зл. Поліція арештувала Бр. Кшевінського та Фр. Леськовича зі Замарстинова, а товари відібрали. — В домі при вул. Лісній ч. 7, відобрав собі життя студент III. р. політехніки, Йосиф Дельонг, перетявши собі бритвою жилу в лівій руці. Смерть настала наслідком упливу крови.

— **За комунізм.** Перед судом присяжних у Львові, відповідав трикотарський робітник А. Гохнер за комуністичну діяльність. Присяжні судді затвердили 7 голосами акт обвинувачення, наслідком чого Гохнера засуджено на 4 роки вязниці.

— **Відтиски пальців зрадили.** Перед судом присяжних у Львові розпочався процес проти робітника Богдана Федика, родом із Дрогобича, що в грудні м. р. вдусив у мешканні свого шваґра при вул. Замойського служницю Катерину Веселу задля грабунку. Злочинця зрадили відтиски пальців, які полишив на бляшаних пушках.

Троза Львів
Порошок до печення
Цукор ваніліневий

— **До арештування адв. д-ра Шайовича у Відні.** Довідуємося, що арештований на днях у Відні адв. д-р Шайович не був ніколи співдиректором „Защити Землі" і взагалі не стояв ніколи в ніяких звязках з тою установою.

— **Краєва хроніка.** До городського суду в Городенці вломилися невідомі людці і розбили, залізні двері кімнати, в якій находиться каса та переховуються депозити. Не нарушуючи каси, вломники розбили скриню зі судовими депозитами і вкрали дві кріси й автоматичний пістолет. — У Грабівці пов. Калуш відбувся в домі Федора Романова празник, на якому пили денатурований спіритус. Всі затроїлися, а сам господар помер. — У Хриплині пов. Станиславів Іван Ящак з трьома товаришами напав у звязку з особистими порахунками на мешкання Романа Данилюка і вбив його. Душогубів арештовано. — У Скольому скажений пес покусав Любомира Пельдера й Омеляна Вільчинського. — В Таврові пов. Бережани побилися в коршмі, як повідомляє ПАТ, людці з місцевого шумовиння, при чому одного вбито, а кількох ранено. — В Гіречку під Перемишлем викинув Сян тіло Юлії Бульвінської, жінки промисловця, яка перед тижнем, посварившись з рідною, вийшла була з дому і більше не вернулась.

— **Втікачі з Чортівського острова.** З вязниці на Чортівському острові (Франц. Гвяна) втікло ще 19. м. м. пятьох вязнів і після авантурничих пригод у джунглях Каєни та жахливої плавби морем дістались на острів Трінідад. По морю втікали на малім човні, перепливши дорогу на 700 морських миль. Були це два французи та один італієць, бельґієць і корсиканець. Втікачі оповідали, що підчас 14-денної морської подорожі вони мали тільки кілька літрів води і невелику скількість харчу. Коли дістались до порту на Трінідаді, були такі виснажені, що мусіли відставити їх до шпиталю. Із Чортівського острову втікло в останньому часі 20 вязнів.

— **„Стшельци" вбили двох українців.** Як відомо, в селі Таврові, пов. Бережани, вбито 2. ц. м. підступним способом двох братів, Олексу й Антона Загребельних. Три члени місцевого „Стшельца", озброєні в сокири і багнети, викликали вечером Олексу Загребельного з хати і на дворі зарубали його та закололи. Те саме зробили з Антоном, що вибіг рятувати брата. Замітне, що поліція з Будилова не занялась затим вбивниками, але арештувала їх аж тоді, коли на місце приїхав комісар і велів арештувати злочинців. В неділю, 4. ц. м. відбувся похорон обох братів при участи шістьох священників і великого здвигу народу з цілої околиці. Грали дві орхестри й співали два хори. На могилі зложено багато вінків від ріжних установ, в яких оба брати були членами. Біля хати попращав обох хлопців від родини та всіх установ о. др В. Левицький а над могилою промовив о. В. Мушкевич.

— **Велика снігова хуртовина** лютилася в днях 6—8 ц. м. на Підкарпатті, головно в Дрогобичині та Самбірщині. На терені дрогобицького повіту буря звалила кількасот дерев а навіть чимало телеграфічних стовпів, перервавши дроти. Майже половину овочевих, придорожних і лісних дерев ушкодило. Земля покрилася снігом, під яким лежить ще незібрана бараболя, буряки та капуста. Сільські господарі в розпуці.

— **Процес ОУН.** Перед окружним судом у Бережанах розпочався процес проти 19 українців з Німчина і Денешковець, пов. Рогатин і з Перлович, станиславівського повіту. Акт обвинувачення закидує їм належання до ОУН та інші проступки. Боронять адвокати: д-р В. Бемко, д-р М. Західний і м-р В. Логуш.

— **Трійливі цукорки.** До мешкання Василя Ручки в Юськовичах, пов. Золочів, прийшов якийсь пройдисвіт, що збирав замовлення на образи. Підчас розмови він почастував Ручку, його сина та Павла Допелича, що находився тоді в його хаті, цукорками і не продавши образу, вийшов. Незабаром Ручка, син і Допелич дістали шлункових болів і корчів у ногах. Того самого дня Допелич помер серед проявів затроєння. Ручка і син борються зі смертю. За таємничим продавцем шукає поліція.

— **Виповіли умови тютюневим гуртівням.** Польський тютюневий монополь виповів дотеперішні умови всім гуртівням, що продають тютюневі вироби. Цим хотять унормувати взаємини між дирекцією монополю й гуртівниками, а зокрема зарадити поважнішому зменшенню продажі тютюневих виробів, що виявилося по введенню вільної торгівлі в подрібній продажі.

— **Сконфісковано брошуру** п. з. „Боротьба за краще завтра", яку написав Олександер Іжицький, а видало протиалькогольне Т-во „Тверезість". Цензура добачила в брошурі образу польського війська.

— **Обікрали почту.** До почтового будинку в Гологорах пов. Золочів вломилися злодії й вкрали дві підручні каси з готівкою 3.000 зол., почтові значки, стемплі і почтові бланкети.

— **Асекураційні ошукання.** В окружному суді в Перемишлі, скінчився процес асекураційних ошуканців з Яворова. Головного героя процесу, Ізака Шнаєра засуджено на 7 літ, Дмитра Пісоцького на 3 і пів, Песя Шнаєр на 1 рік і Н. Фірзецера на 10 місяців вязниці. Чотирьох обвинуваченних увільнили.

— **Катастрофальна осінь.** Із Скільщини повідомляють, що там уже дванацять днів тревае слота, а від пятьох днів паде густий мокрий сніг. Дерева ще в листі, отже сніг купами обсідає де-

МАЛИЙ ФЕЙЛЄТОН.

САЛО.

„Пролетарська Правда" з дня 20. 9. пише, що на совітських залізницях істнує страшний неклад. Зокрема панує неклад по станціях. Начальники станцій дістали гострий приказ усунути всі недомагання.

Начальник станції товариш Туманков покликав своїх співробітників і доручив їм завести лад на станції підчас приїзду поїздів.

— Жалуються, що нема в нас порядку на станції. Щоб мені ніякого неладу більше не було. Зрозуміли?

— Зрозуміли, товаришу начальник, тільки не зрозуміли, що маємо робити.

— Загнати пасажирів до ждальні — воркнув начальник.

— Адже в нас ждальні нема! — відповіли хором всі залізничники.

— Мусить бути. В загороді, де вантажать безроги, поставити лавки і хай там пасажири чекають, поки не приїде поїзд...

— Слухаємо, товаришу начальнику, але там є другий вихід... Хіба цілу станцію загородити?

— Протягнути туди мотуз, щоб усі стримувались.

Коли прийшли пасажири, дижурний з червоною опаскою на рукаві впихав їх мовчки до загороди

— Куди? — допитувались.

— Туди... І поки не приїде поїзд, сидіти там тихо.

Сидіти тихо в Совітах уміють і з тим приказом не було клопоту. Вправді одна баба з клунком, мабуть із куркулів, намагалась просмикнутися попід мотуз на перон, але другий дижурний схопив її за спідницю і ситуація та наказ начальства були врятовані.

В загороді назбиралось людей щось із дві сотні.

Раптом загудів поїзд і в загороді зашуміло немов в улію. Всі почали пхатись до проходу. Баба з клунком перша. Счинився крик, гей на ярмарку...

— Пускай, товариш, — репетувала баба — бо клунок розірвуть.

— Ну й люди!.. — хвилювався дижурний намагаючись стримати юрбу.

Начальник стояв на пероні та криками заохочував дижурних:

— Тримай, Копитніков! Не пускай! Лад мусить бути!

А за той час дихавичний поїзд заїхав на стацію.

— Тепер пускай! — скомандував начальник. — тільки по одному...

Не скінчив, бо в тій хвилині мотуз тріс, Копитніков і дижурні щезли у товпі, баба з клунком запищала дивними голосами, її клунок закрутився над головами, як нераз крутиться на річнім вирі порожна коробка... Щось гаратнуло товариша начальника по висках, аж йому світ затроцькістився. В очах заблищали червоні звізди і... більше не памятав. Хвиля пасажирів кинулась прожогом до поїзду, щоб захопити місце. Задні напирали на передних, передні верещали

ПЕРШЕ СИВЕ ВОЛОССЯ
доводить багатьох мужчин до розпуки, тимбільше кожну жінку, а тимчасом так легко привернути сивому волоссю природний колір і полиск при помочі нешкідливого засобу.
ORIENTINE
який не плямить, при вживанню не вимагає чужої помочі отже є дискретний і недорогий.
Не гайся, ще нині вжий того знаменитого засобу, який приверне тобі молодечий вигляд. Можна дістати в апт. складах і перфумеріях.
PERFUMERIE D'ORIENT WARSZAWA

під небеса... Десь дзенькнуло... Це вилетіли останні шибки у вікнах вагону.

Машина свистала, а баба, що згубила клунок, репетувала:

— Гей, товариші, змилуйтесь... Сало!... Цілий фунт сала!... Пустіть. Люди, людоньки, рятуйте моє сало!..

Але хвиля перла вперед і занесла її до вагону. По хвилині появилася у вікні:

— Сало! Моє сало! — і намагалася вискочити крізь вікно та ноги застрягли в юрбі.

Поїзд застогнав, пчихнув парою, як закатарений пияк і загупотів по рейках. Крик баби перемінився у розпучливий зойк:

— Са—ло! Ой, сало, за останні гроші купила сало...

Вже поїзд щез за зворотницями, а у скреготливому ритмі коліс акомпаніювало повне жалю й одчаю:

— Са—а—а—ло...

— ... а—а—а—ло...

— — — — — — —

По півгодині прочунялись і товариш начальник і дижурні. Копитніков піднявся постогнуючи і тріюмфально підсунув начальникові під ніс... сало.

Товариш начальник задоволено усміхнувся. Колиж „Пролетарська Правда" з дня 1. 10. напи сала, що

„Розпорядки, які мали завести лад на залізничних станціях збільшили тільки хаос і принесли шкоди державній залізниці"...

товариш начальник не міг ніяким чудом зрозуміти цієї статті.

Адже чародійний мотуз виловлював по салі за кожним разом якісь нові „скарби".

Гіякинт Брунька.

Матеріяли на мужеські убрання, пальта, рагляни, покриття футер і т. д.
у нас найдешевше і найліпше
Обслуга по українськи.

Дім Моди
ЛЬВІВ
ПЛ. МАРІЙСЬКА 4.

рева і робить великі шкоди. Молоді щепи, особливо буйніші, поломані, деякі цілковито. Також старші дерева в садах, при дорогах і в лісі понищені, немов по найбільшій бурі. Бульба у 80 проц. не викопана, а озимина ще не засіяна. Отава ще в полі, а худоба стоїть у стайні. Це вже друга така катастрофальна слота цього року.

— **Арештування комуністів.** В Люблинщині, головно в повіті Замостє і на Грубешівщині в останніх часах був помітний ріст комунізму. У звязку з тим поліція почала ліквідацію комуністичних гнізд: в Лукові арештували визначного комуністичного діяча Снежку та Яблонського. В Межирічі арештували агітатора, який прибув з Варшави. Також у Соколові арештовано багато осіб. Загалом у Грубешівщині опинилось у вязниці 15 комуністів.

— **Завалився 3-поверховий дім** при вул. Марушевського у Варшаві. Катастрофа скоїлася наслідком нарушення грунту будовою сусіднього дому. Будова тревае вже два місяці і робітники ушкодили фундаменти сусіднього замешкалого дому. Від кількох днів мешканці чули, як тріщали стіни, а на фронті зарисувалася велика щілина. Наказано з уряду негайну евакуацію і коли виходив останній льокатор, завалився третій поверх, а за ним другий. Арештовано інж. Риковського й трьох майстрів, що будували сусідній дім.

— **Клопіт з ластівками.** Несподіваний прихід зими в Югославії заскочив також мандрівні птиці. Над місцевістю Карловач перелетіла недавно хмара ластівок, зложена з кількох тисяч штук. Птички осіли на землю і були такі змерзлі, що не могли рушатися й давали себе зовсім свобідно ловити. З доручення охорони звірят, ластівки запаковано до скринь і в огрітих вагонах відослано до Спліту. Однак у Спліті було також так зимно, що птиці не можна було випустити на волю і тепер мають їх вислати кораблем до Африки. Цілий транспорт обіймає 3.560 ластівок.

З кіна.

КІНА: „КОПЕРНИК" і „МАРУСЕНЬКА": ПАСТЕР".

Попередила цю фільму рекляма, що дуже недарно підкреслювала, якто така фільма не потребує ніякої реклями, бо вона сама себе хвалить і що це один із епохових творів кінематографії у двох половинах гльобу. Така рекляма попереджує майже кожну фільму і вона не робить уже ніякого вражіння.

„Пастер" — іменя, що загалові говорить мало. Мало в кого зможе воно розбудити асоціяцію із прикметником „пастеризований", яке від нього виводиться. Фільма, що зображує боротьбу великого вченого з мікробами і своїм середовищем, справді небуденна тим, що такі сюжети використовувало досі кінове виробництво дуже рідко і з малим успіхом. Коли йде про діячів, що мають бурхливе життя, тоді легко показати їх на тлі подій, так мовити „в огні боротьби" Коли кіно хоче представити працю вченого, тоді воно звертає найчастіше увагу на наукові факти, які передає у формі викладу з образками. Одну спробу фільми з Пастером зробили вже французи і вона закінчилася повною невдачею, саме через свої занадто дидактичні риси. Американці підійшли до цієї теми з анекдотичного боку. Відтворили домашнє життя вченого, показали його товаришів-лікарів, а головно підкреслили дуже сильно заскорузлість у сфері спеціялістів, які боронять перед усякою занадто сміливою спробою замінити дотеперішні способи лікування.

Фільма перевантажена. Життя великого бактеріольога заведене до кількох головних моментів. Глядач не потребує нічого знати про те, як Пастер здавав іспити і докторат, як став професором фізики і потім хемії у Діжоні, Штрабурзі та Ліль. Навіть його заслуги для розвитку виноградарства і шовкопрядки у Франції згадані тільки мимоходом. Дуже щасливо вибраний момент конфлікту з цісарем, щоб піднести момент самотного відокремлення непризнаного вченого. З нововідкритих щеплень Пастера вибрані дуже ефектовні експерименти з вівцями та скаженіною собак і людей. Сцена, як учені закладаються і та друга, як люди ізїджаються оглядати щеплені вівці — зааранжовані драматично, але без кінового переборщення. Боротьба малого хлопчини із сказом, самого Пастера із своїм параліжем, праці в хемічній лябораторії, не мають у собі нічого з того дешевого патосу, який вкладають кінорежисери в такі сцени.

Головну ролю доручили відомому акторові Паольо Муні (здається еспанському американцеві), що досі виступав тільки у фільмах сенсаційних і грав на нервах сильними жестами та пронизливим голосом. Муні перемінився у Пастера не тільки зверхнім виглядом, але всіма руками, зосередженими, — голосом і мімікою, що висловлювали скромність і доброту. Не диво, що неодин раз на очі глядачів напливали сльози зворушення.

У фільмі збережена неодна правдива подробиця з життя Пастера. Думка там повторена кимось, що завдяки винаходам Пастера можна покрити всі воєнні довги Франції після програної війни з Німеччиною 1870 р. — належить відомому англійському вченому Гакслееві.

м. р.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО - ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

приймає без обмеження реченця вписи на такі студії:

1) **Високошкільний Економічно-Кооперативний Відділ** (8 семестрів. Підвідділи: Кооперативний та Торговельно-Промисловий).

2) **Висока Школа Політичних Наук** (6 семестр.).

3) **Курси Українознавства** (3 семестри).

4) **Фахові й практичні короткоречинцеві курси**: бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької та французької), пасічництва, садівництва, консервації й технічного перероблення садовини й городини, обробу шкіри, мильоварства, радіотехніки, фотографії.

Навчання провадиться кореспонденційною методою. Проспекти й програми — безплатно. На ширшу відповідь прикладати міжнародню поштову марку. Звертатися на адресу: Ukrajinsky technično-hospodářsky Institut. Podèbrady. Tchécoslovaquie.

ДИВОГЛЯДИ.

БАТЬКО ЗАСТУПАЄ СИНА В ШКОЛІ

В ніякій іншій державі нема такої глибоко закоріненої обовязковости, як у Японії Одного дня зявився в шестій клясі мужеської гімназії у Токіо старший, шлаковатий панок і не оглядаючись на цікаві погляди учнів, сів у лавці та спокійно чекав приходу учителя. Щойно, коли прийшов учитель, він устав і вияснив у чому річ. Його син занедужав, лежить у ліжку й не може ходити до школи. Щоби не було перерви в науці, батько рішився сам ходити до школи, слухати викладів і повторяти в дома синові всі лекції.

—o—

Дописи.

сколе.

Організація купців у Сколім. Дня 21. м. м. відбулися сходини українських купців зі Сколього, щоб основати Філію С. У. К. Підписано заяви, статути, зложено членські вкладки і внесено подання до Староства. Всі українські купці у Скільщині мають зголоситись у п. Михайла Бумби в „Гігієні" коло почти в Сколім, щоб зареєструватися і приступити до своєї станової організації.

Посвячення Народнього Дому в Ямельниці. Невелике, але свідоме та зорганізовище село Ямельниця власними силами вибудувало гарний народний дім, якого торжественне посвячення відбулось 20. м. м. Торжественне богослуження відправив старенький о. парох М. з Орового в асисті о. Чумала і о. Ганушпка, співав хор зі Сопота. Величавий похід, енергійно зорганізований мгром Цепком і впорядниками в числі понад 2.000 учасників зі всіх сусідних сіл передефілював перед делегатами, а так відбулось посвячення і академія. Вступне слово говорив о. Чумало, кооп. гімн відспівав місцевий хор, окремо співували привіти від окільських і суїдніх установ та РСУК. Приграваля дута оркестра зі Синевідська Нижнього. Підготова до свята надзвичайна, але закінчення слабше. Організатори. Управа чи Н. Р. кооп. лужили не багато алькоголю, бо в буфеті не було іншого напитку лиш пиво (перший і мабуть останній випадок у Скільщині), не могла на час достовити фір для делегатів, а оркестра таки пішки помандрувала до дому і це вимагало обірчення так у делегатів, як у місцевої свідомої молоді.

Свято в честь Франка в Тишівниці. Дня 21. 9. п. р. відбулось величаве свято в честь Івана Франка заходом Кружка Р. Ш. в Тишівниці при співучасти дорослих Р. Ш. зі Синевідська Вижнього і Нижнього, Побука і Розіпча. Виведено кількакадесять вправ і гаслок, хор відспівав кілька пісень, а на закінчення відбулась деклямація перед прапором і делегатами, по якій мґр Цесько промовляв до молоді та понад 1.000 гостей про значіння Івана Франка та візвав до праці, організації і боротьби з комунізмом.

Дешева і солід-а гуртівня
оселедців і сардинок
Данилъ Менш
Львів, вул. Казимира Великого ч. 16.
Телєфон 273-96. Вхід через браму.

ЯВОРІВ.

Загальні Збори Батьківського Кружка при школах СС. Василіянок. Батьківський Кружок при школах СС. Василіянок у Яворові відбув мин. неділі загальні збори при доволі великій скількости родичів та зацікавлених. Зборами проводив голова о. Мокрівський, що підніс виховне значіння кружків при школах. Якщо йде про минулорічну діяльність Кружка, то була вона рухлива і проявлялась у тих ділянках, що їх видвигало життя, добро школи та молоді і співпраця дому зі школою. Зі звіту скарбника п. Демкогічевої довідуємося, що грошевий оборот Кружка дійшов до 2.000 зол., що, як на Яворів, є дуже багато. З дальших звітів довідалися прикві, що фреквенція молоді як у вселюдній школі, так і в гімназії СС. Василіянок цього року значно зросла. Причиною цього є зрозуміння у нашої суспільности значіння, що його має монастирське виховання для дівчат. Молодь дівоча по скінченні науки виходить з монастиря, будучи пристосібленою до життя, до того з добрими завдатками релігійними й національними. При кінці зборів подякував представник родичів СС. Василіянкам за їх повну посвяти працю, що приносить тільки хвалу українському народові.

ДОЛИНЩИНА.

Збірка на сирітський захист у Долині. По довшій збірковій акції вдалося закупити в Долині невеличкий дім на сирітський захист за кілька тисяч золотих. На сплату решти довгу і на уладження недостає ще 2.000 зол. Управа сирітського захисту ім. Митрополита А. Шептицького видвідала у старості в Долині дозвіл на переведення збірки на цю ціль в цілому повіті від 10. до 31. жовтня ц. р. З цією метою управа захисту звертається з покликом до духовенства долинського повіту, щоб зайнялося збіркою датків на сирітський захист.

ТЕРНОПІЛЬЩИНА.

Посвячення монастиря і захоронки СС. Студиток у Гаях Великих. Дня 20. м. м. парох Тернополя о. сов. В. Громницький в асисті о. ігумена Породка (оо. Редемптористів) і довколишніх священників посвятив першим монастир СС. Студиток з каплицею і захоронкою в Гаях Великих, тепер на передмісті Тернополя. Монастир і захоронку збудували СС. Студитки з добровільних датків зі сіл і міст Тернопільщини на площі чотирьох сестер Кучерівних з Гаїв Великих, які вступили в 1930 р. до монастиря СС. Студиток у Яворові. Ввесь свій маєток записали сестри: Софія, Віра і Надія та Любов (обі останні вже покійні) на монастир. До будови монастиря причинилися теж датками громадяни Гаїв Великих, більшими жертвами митрополит Шептицький, монастир СС. Студиток у Яворові і кооп. „Будучність" у Тернополі. В неділю 20. м. м. відправив о. парох В. Громницький благодарну Службу Божу в дочерній церкві в Гаях Вел. По богослуженні вийшов з церкви великий процесійний похід з хором та оркестрою на місце посвячення монастиря, де вже прийшла процесія з Тернополя під проводом о. ігумена Породка. Першу Службу Божу в каплиці новопосвяченого монастиря відправив о. ігумен Породко в асисті о. Юрика та о. Кордуби з Грабовець. Гарне вражіння робив шпалір кількадесяти Сестер Студиток, які під проводом своєї ігумені Йосифи приїхали на це свято з різних монастирів. По богослуженні виголосив о. ігумен гарну проповідь про достоїнство й обовязки черниць та про значіння монастиря для Гаїв Великих і для цілої околиці. Слід підкреслити, що завдяки невтомній праці місцевого о. пароха в цій парохії вийшло вже багато священників, черниць і черниць. Одиноке найкращим осягом є монастир СС. Студиток, які стануть тепер до помочі в душпастирській праці в парохії.

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул Кордецького 51.
Тел. 260-04. ПКО 508 811.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біллю помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 10-9

ВОЙНИЛІВЩИНА.

День „Сільського Господаря“ у Войнилові. Зходом кружків „Сільського Господаря“, при співучасти філії „Просвіти“, відбувся у Войнилові в неділю 4. жовтня п. р. „День Сільського Господаря“. Вже з ід самого ранку почали напливати до містечка Войнилова зорганізовані з сіл Войнилівщини, прямуючи до церкви, де о. дек. Л. Зарицький, голова почесного комітету свята, в асисті о. С. Іванчишина, о. А. Гургули й о. Дучила відправи торжественне богослуження і панахиду за померших членів „Сільського Господаря“. Під час богослуження співав мішаний хор читальні в Сіці Войн. під проводом муз. А. Чолія. По відправі в церкві уложено великий похід з алегоричними возами „Просвіти“ і „Сільського Господаря“, який провадила гарно прибрана в козацькі строї кінна бандерія під проводом п. П. Дурбака. Похід зложений з близько трьох тисяч учасників з таблицями поодиноких товариств перейшов вулицями Войнилова і спрямувався на площу Район Молочарні, де відбулася дефіляда і святочна академія. Академію отворив вмістовною промовою інж. Р. М. і голова кружка „С. Госп.“ та ініціятор імпрези др Нестор Рудницький. Далі йшли промови і привіти: посла Дмитра Великановича, представника Маслосоюзу інж. Новика, дир. П. С. К. з Калуші п. Рубчака та інж. Дударя від філії „С. Г.“ в Галичі. Від жіноцтва Войнилівщини зложила привіт селянка з Сіки Войн., після чого змагуни Х. В. М. М. Пасічна з Долготова і Мих. Петрів з Довгої Войн. відеклямували дві деклямації. Заучені хори Войнилова, Сільця, Середнього, Сіки Войн. і Кудлаївки під диригентурою п. Теодора Олійника, організатора філії „Просвіти“ у Войнилові, відспівали дві пісні і закінчили академію національним гимном. По академії інж. Дубрівний, повіт. агроном при філії „С. Госп.“ в Калуші, вручив ножиці послові Д. Великановичеві, який, перетявши стяжку на головних дверях, отворив виставу праць і надбань Вишколів Хліборобської Молоді Войнилівщини. Виставу звиділо в тому і в двох найближчих днях коло 3.500 осіб та місцеві і позамісцеві школи. Дальшою програмою свята був фестин на площі Р. М., в програму якого входили вільноручні вправи дівчат, хлопців і дорослих в Войнилова, Студінки, Долготова, Дуброви, Дубовиці та Сіки Войнил. На особливу увагу заслуговує село Протеси, що хоч положене найдалі від Войнилова, прибуло на свято „С. Г.“ дуже гарно зорганізоване в числі 250 осіб, що є заслугою п. В. Федоляка. „День Сільського Господаря“ у Войнилові показав великий зріст свідомости й організованости сіл Войнилівщини та залишив по собі гарний і бадьорий настрій.

Присутній.

Спорт.

УКРАЇНА — ЧОРНІ.

Реклямувати ці змагання зайва річ. Два грізні, рівнорядні противники з однаковими даними на осінь ми, стоїть від Ліги дають нашу запоруку, що змагання будуть справді захопні й цікаві та стоятимуть на відповідній рівні. Україна виступить у найсильнішим складі. Також Чорні змобілізували всі свої сили і мабуть виступлять уже в неділю із своїм найліпшим грачем, оборонцем Хмельовським, якому саме знижено дисциплінарну дискваліфікацію на два тижні.

При цій нагоді ще раз пригадуємо всім, кому отід що Україна є господарем і відповідатиме за лад не тільки на гриші, але й на трибуні.

Початок змагань в год. 10.15 рано. В год. 12-ій грає Гасмонея з Чуваєм у рямках спільної імпрези.

Змагання відбудуться на Цитаделі. Часом Україна дістануть знижкові білети, якщо виказуться членською легітимацією.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

RYCERZYK NIEPOKALANEJ. Niepokalanów, *Dziennik* 1936. R. IV. № 10.

PRZEGLĄD SPOŁECZNY, wrzesień 1936. R. X. № IX.

SLOVANSKY PREHLED, збірник для пізнання політичного, соціяльного і культурного життя словянських держав і народів. Прага 1936, ч. 7.

Присилайте передплату!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри

Український Молодий Театр „Заграва“ під арт. проводом В. Блавацького.

Калуш: „Камо грядеши?“
10. X. Смерть Нерона.
Крехович:
11. X. Голгота.
Долина: „Камо грядеши?“
12. X. Вініцій і Літія.
13. 10. Смерть Нерона.
14. X. Голгота.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

Тернопіль:
10. X. Ніч
11. X. Циганський барон.
Збараж:
12. X. Циганський барон.
13. X. Муж двох жінок.
14. X. Лев з Абісинії.
15. X. Ніна теща.
16. X. Інваліди.
17. X. Ніч.

Зі Збаража їде театр до Ковови і Бережан.

Великий Театр:

Субота, 10. X. год. 8. веч. Премієра „Модні спазми“, комедія Войт. Богуславського.

Неділя, 11. X. год. 3,30 попол. „Пані Президова; год. 8. веч. „На Личаківі“.

Понеділок. 12. X. год. 8. веч. „Модні спазми“.

Цирк „Корона“ (вул. Пелчинська).

Неділя, 11. жовтня дві вистави: в год. 4, попол. і 8.30 веч.

Найдешевше 2664
скло, порцеляна, у столітній фірмі
ЯН КВЕСТ
ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ. 24 737.

Кіна.

АПОЛЬО: „Болько й Долько“ в Ан. Дяктою.
АТЛЯНТИК: „Відень шадіє“.
ВАНДА: „Жінки в його житті“, „Жінка з оголошення“.
ГРАЖИНА: „Малий моряк, „Бастер нездара“.
КАСІНО: „Маєрлінг“.
КОПЕРНИК: „Пастер“.
МАРУСЕНЬКА: „Пастер“.
МЕТРО: „Кохаю всі жінки“ з Іваном Кенуром.
МІРАЖ: „Бурлака з над Волги“.
МУЗА: „Бродвей Біг“ з Дітою Альпар.
ПАКС: „Генералова дочка“ та кольорові додатки
ПАЛЯС: „Ядя“ зі Смосарською.
ПАНІ: „Пан Гвардовський“.
РАЙ: „Комедіянт“ австрійська комедія.
СВІТ: „Чорна перла“.
СТИЛЬОВЕ: „Кенігсмарк“, ревія „З усмішкою на устах“.
ТОН: „Нові Тарзанові пригоди“.
УСПІХ: „Небесні птахи“ і ревія.
ХИМЕРА: „Гавайська цвітка“.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 3.)
„Канарійські острови“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 11. жовтня 1936.

Відень (506,5) 11.45 Симф. концерт, 16.00 Квінтет ф-дур Брікнера, 18.00 Розр. концерт, 20.00 Літер. вечір, 22.30 Концерт на форт. і орх. цімоль ч. 2. Рахманінова, **Брно** (325.4) 17.35 Нім. авд., у муз. частині „Орфей у пеклі“ оп. Офенбаха, **Прага** (4 70,2) 8.30 Рел. музика, 9.10 Чеські нар. пісні, 10.15 Сальон. квартет, 12.00 Дзвони, **Париж** (1648) 13.00 Орг. рецталь, 15.45 Симф. концерт, орх., арфа, 18.30 легка музика, 21.00 Театр Уяви, 21.45 „Шевальє сан ном“ драм. легенда Варіята, **Білгород** (437,3) 11.00 Нар. пісні, 17.00 Сп. рецталь, 17.20 Концерт, **Берлін** (356,7) 12.00 Музика, 20.00 Розр. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Безжурний ранок, 11.30 Дві пісні Брамса й Вольфа, хори, орх., 14.30 Музика з держави інків, пісні та твори на смич. квартет, 20.15 „Барвний світ оперетки“ мельодії з оперет, **Мінхен** (405,4) 13.00 Популярна музика, 17.00 Вок. турнір, 18.00 Нові Вольфові пісні, Газе барит., 20.00 Вес. авд., **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орх., 15.15 Сальон. музика, 17.00 Цит. музика, 18.30 Флет, 19.20 Два форт., **Мілянo** (368,6) 12.20 Камер. музика, 13.00 Вок. авд., 20.40 Орх. концерт, **Рим** (420,8) 12.20 Камер. музика, 13.00 Вок. концерт, 16.45 Концерт нар. музики, 20.40 „Ріголето“ оп. Вердія.

Понеділок, 12. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.20 Розр. концерт, 17.35 Концерт солістів, спів, форт., 21.00 Симфонія А-дур ч. 6. Брікнера, **Кошиці** (259,1) 17.25 Дитячі дуети, **Мор. Острава** (269,5) 17.35 Спів, **Прага** (470,2) 15.00 Фібіхова соната а-дур на скр. і форт., 21.00 Концерт, 22.15 Спів, **Париж** (1648) 12.00 Музика, 18.30 Концерт, 21.45 Камер. музика, **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні, 20.00 Опера, **Берлін** (356,7) 14.15 Легка музика, 19.15 Солісти, 20.10 З оперет Суппе, 21.00 „Жовтий їздець“ авд. із Джінгісханового життя з муз. ілюстр., **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Молодь співає, Мінхен (405,4) 16.30 Соната на скр. і форт. цімоль Grirs, 17.00 Хор, **Будапешт** (549.5) 12.00 Дзвони, 12.05 Симфон. концерт, 13.30 Спів, 17.30 Концерт хору, 18.40 Цит. музика, 21.00 Брікнерівський концерт, **Мілянo** (368.6) 11.30, 19.00 Легка музика, 20.40 „Кара мія“ оп. Пієтрі, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 17.15 Розр. музика, 20.40 Скр., форт.

Вівторок, 13. жовтня 1936.

Відень (506,8) 14.00 Бранденбурський концерт, 17.15 Соната на альтівку та форт. Дресля, 17.40 Концерт Г-дур на гамбу та смичк. квінтет Гравіна, **Братислава** (298,8) 18.10 Мадярські романси, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, **Прага** (470.2) 17.30 Пісні славянських народів, 18.10 Пісні й дуети, 19.10 Концерт, 19.55 Весняне проміння — Фібіхові пісні, 22.20 Славні смич. квартети, **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Легка музика, 18.30 19.30 Концерт, 22.15 „Міс Кейкгет“ оп. Фр. Перлі та Перо Шамбон, **Білгород** (437,3) 12.00 Нар. пісні, 17.20 Рос. нар. мотиви, 20.00 Симф. концерт, **Берлін** (356.7) 16.30 Весела муз. авд. (соопр., альт. і віол.), 19.15 Камер. музика, 20.10 Концерт квартету, 21.00 Розр. концерт, муз., спів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.45 Співає Вернмн Дайгл, 18.00 **Українські пісні відсп. Г. Ердман сопран, Г. фон Кампенгавзен баритон** 22.30 Музика, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.50 Концерт, 20.00 „Севільський цирульник“ оп. Россіні, **Будапешт** (549.5) 12.05, 21.55 Цит. музика, 18.50 Форт. рецталь, 20.00 Сальон. музика, **Мілянo** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Сопран, скрипка, „Ріголето“ оп. Вердія, **Рим** (420,8) 13.10 Орх. концерт, 17.15 Камер. концерт, скрипка, спів, 22.00 Орх. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 11. жовтня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Наші ліси й охорона природи, 8.40 Штраус І.: Попурі з улюблених вальсів, гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, 10.30 Оп. фрагменти у вик. симф. орх., гр. п., 11.25 Концерт берлінського хору солістів, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Симф. поранок у вик. орх., форт.; у перерві о год. 13.00 Львівська кінового репертуару, 14.00 Репортаж із життя, 14.30 Концерт солістів (Ір. Гералтовська, сопр., форт., віольончі), 15.30 Для села: Жура господарі за здоровля села, Огляд ринків гільних продуктів, 16.00 Реклямовий концерт, 16.15 Хвилина маршів, гр. пл., 16.30 Фрагмент із Кальдеронової драми: „Чистилище св. Патрика“, 17.00 Пів'ячий рок при мікрофоні, орх.; у перерві: Актуальна гутірка, 19.00 Літер. вечір почався, 19.15, 20.00 Мішаний концерт (Марія Блажинська сопр., віольончі, форт., 19.45 Літературні хвилини, 20.20, 20.21, 20.30 Спортові вісти, 20.40 Пляс, оглад, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Із веселій львівській хвилі, 21.30 Концерт орх., 22.10 Камер. концерт, 22.40 Танцова музика з гр. пл.; у перерві о год. 22.55 Останні вісти.

Понеділок, 12. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 11.30 „В осінню ніч на небі“ гутірка для ст. дітей; Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сучасна фр. музика з гр. пл., 12.40 Про денні виховні труднощі: Впертість, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вісти, 15.15 Реклям. концерт, 15.30 Львівські біжучі вісти, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.55 Про Червоний Хрест, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.15 Новий правопис: Практичні вказівки, 16.30 Концерт орх. мандоліністів, 17.05 Направа Річпосполитої у XVI. ст., 17.20 Ф. Крайслер: Квартет а-моль у вик. смичк. квартету, 17.50 Веломелі плачуть наче діти, 18.00, 18.10, 18.15 Спортові вісти, 18.20 Листові транскрипції, з гр. пл., **18.40 „Віз Мельпомени“ вик. д-р Мих. Рудницький,** 18.50 Чи хліборобство матиме краще, 19.30 Сп. рецталь Ванди Рєслер-Стоковської, 20.00 Танці у вик. орх., 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 „Пані дівчат співає“ авд. М. Яснокжевської-Павлйковської, 21.30 Пісня у муз. драмі Р. Вагнера, гр. пл., 22.00 Симф. концерт у вик. орх., форт., у перерві о год. 22.55 Останні вісти, 23.00 Танцова музика з гр. пл.

Вівторок, 13. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для мол. дітей „Як ежжик по світі мандрував“, 11.51 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Хліборобська торговля і роля війська, як найбільшого споживача в краю, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вісти, 15.15 Реклям. концерт, 15.30 Львівські біжучі вісти, 15.35 Тостієва хвилина, з гр. пл., 15.50 Для дітей: із ранніх спогадів, 16.00 „Манон Леско“ Пуччіні з гр. пл., 16.15 Скринька П. К.О., 16.30 Концерт сальон. квартету, 17.00 Відчит: Домашня помічниця, 17.15 Ленкути й гавоти, гр. пл., 17.50 Реформа гостинности, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вісти, 18.20 „Всім гарних казочок“ (орхестра) з гр. пл., 18.35 Юрій Либерт і Ів. Загравнік, поети смутку, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Робітник-машиніст, чи співробітник-людина, 19.20 Сп. рецталь Анне Анті в супр. форт. (фінн. пісні), 20.00 Гутірка музика зі слухачем радія, 20.15 Концерт орх.; у перерві о год. 20.45 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 21.30 Скрипк. рецталь у супр. форт., 22.00 Р. Вагнер, укл. Стоковського: Симф парафраза з „Трістана й Ізольди“ гр. пл. 22.30 Чвертьгодина Новаківних поезій, 22.45 Концерт нар. капелі; у перерві о год. 22.55 Ост. вісти.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельги бельг. 89.68—89.95, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50 Долярн хан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 283,05 — 281.35. Франки фр. 24.91 — 24.77, Франки швайцарські 122.70—121.90, Фунти англ. 26.13 — 25.97, Гульд. данп 100.20 — 99.80, Корони данські 116.50—115.75. Корони норв. 131.26—130.30, Кор. шв. 134.73 — 133.75. Марки фінл. 11.52—11.30, Марки нім. 136 — 130, Шил. австр. 99—98. Марки нім срібні 147—141.

Акції.

Банк Польський 109, 109.50, Цукор 29.25, 28.25, 28.50, Ліньоп 14.75, Моджеїв 6.50, Островець 32, Старахович 36.25, 36, Габербуш 40.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 64.50, серії 79, 2 ем. 65.25, серії 80, 5 конв. 52, 52.50, 6 дол. 74.50, 4 прем. дол. 49, 7 стаб. 50.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 48—50, 4 прц. Л. З. Бк Г. 39—41. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 41—44, 4 прц. ТКЗ. 38.50—40, 4 і пів прц. ГТК 40. 40.50 — 43, 4 і пів прц. БК. 62.50—65, 4 прц. БГК. 61.50—65.

Долярівка 45.50—48, 3 інвест. 1. ем. 62—64, 2. ем. 63—65.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 10. жовтня н. р. кооперативна платить „за: льохо Львів.

1 кг. масла десерового бльок і без опакування . . . . . 2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням 2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортним опакуванням два зварт . . . . . 2.40 „
1 л. молока . . . . . 0.14 „
1 л. сиру . . . . . 1.80 „

Тенденція на масло, молоко та на яйця спадна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 10. X. н. р. платить своїй доставцям за 1 кг живої птиці льохо подвір птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки 1. кл., товсті, без остріг, мінімо від 1.70 кг. вгору 1.05 зол.
Курята 1. кл. біло й жовтонізкі мінімо від 0.8.) кг. вгору 0.85 „
Качки товщові 1. кл. мінімо від 1.50 кгр. вгору 1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

ФУТРА до міста і подорожі, по останніх зразках моди виконує першорядно по конкуренційно низьких цінах

АНДРІЙ КУЗЬМІНСЬКИЙ,
2615 Львів. Пекарська 31. 13-25

Поляка.

Д. 20. вересня 1936 р. забрала нам несподівана смерть нашого найдорожчого Сина бл. п. мґра **Ярослава Бохенського,** начальника відділу „Орбісу" в Катовицях, полишаючи нам безмежний жаль і вічний біль по нашій найдорожчій втраті.

В тім тяжкім горі зазнали ми стільки співчуття і потіхи від наших Найближчих і Знайомих, що принаймнішe цією дорогою хочемо Їм подякувати за їх поміч і зусилля облегшити нам наші терпіння.

Передовсім дякуємо Вп. П. Болиновським, що в тій тяжкій для нас хвилині вияпили нам стільки серця і з повною посвятою занялися похоронами і виручили нас в цілости у всіх чинностях з ними звязаними.

Дальше дякуємо о. Кап. і Дир. Дзеровичеві, о. Сов. і Пар. Боліновському, о. проф. Кодельському і о. Швидкому за відправу похоронів і проводи Покійного на місце вічного спочинку, а о. Кап. Дзеровичеві зокрема за провід у похоронах і за красномовні надгробні слова, якими в повним відчуттям нашого горя попрощав Покійного.

Відтак дякуємо церковному Хорові і його Диригентові П. Дир. Краснопері за гарний спів підчас похоронів, а Всч. СС. Служебницям за прибрання домовини.

Вкінці складаємо сердечну подяку всім тим, що зложили нам усні або письменні числові співчуття у нашому нещасті і що склали цвіти на домовину нашого найдорожчого Сина.

Окрему подяку складаємо Начальній Дирекції П. Б. П. „Орбіс" і Товаришам Покійного за те, що взяли на себе труд спровадити тлінні останки Сина з Варни, за присланні нам вислови співчуття, за сердечні і повні признання спогади про вищого Сина в часописах „Газета Польска", „Курієр Поранни", „Час"; „Вяломосці Туристичне" і „Туристика" і за участь у похороні в Збаражі.

Збараж. дня 7. жовтня 1936.

Д-р Стефан і Стефанія Боженські
батьки з рідною.

ОПОВІСТКИ.

Добродіїв, що одержали збіркові листи **на будову Сирітського Захисту в Тернополі,** просимо перевести збірку негайно, а зібрані жертви разом з листами вернути, бо дозвіл на збірку важний до кінця 1936 р. — Видїл.

Вп. Мирослава і д-р Михайло Хаврони вложили зол. 20.— на будову Народнього Дому в Перемишлянах — замість вінка на могилу бл. п. Теодора Бориса, упр. школи в Боршеві п. Перемишлянин, за цей дар складає щиру подяку Жертводавцям **Комітет будови.** 2870

Нова книжка.

п.м. ДОНЦОВ:

ДУРМАН СОЦІЯЛІЗМУ

ч. 3 Квартальника „В стінах" ц. 1.50 зол.

відкриває правдиве обличчя соціялізму, що затроює душу нації.

В книгарнях або на Чарнецького 26. Вістник чек. конто ПКО 500.371

НАУКА

ФРАНЦУСЬКОГО приготовляє до W. S. H. Z. уділяє конверсації, корепетиції дикльомування. Цінова 12. мешканця 7. I. поверх. (Перша бічна Пекарської). 1—1

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

МОЛОДИЙ адвокат оженився з гарною і богатою панною. Зголошення зі знимкою до Адміністрації „Діла" під „Ідеал". 2856 1—1

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЄМО фахівців з ділянок: спожива зі торговлі, торговлі залізом і кухонною посудою і дрогерійними товарами. Письменні зголошення з поданням життєпису і поруки до кооп. „Кома" Львів, Б. Главацького 23. 1/50 1—2

АГЕНТИ до продажі к.с та ріжних знаряддя потрібні. Lublin, skrytka 975. 2901 7—20

АДВОКАТСЬКИЙ аплікант із правом заступства, совісний, потрібний до канцелярії на провінції. Оферти з поданням умов слати до Адміністрації „Діла" під „Адвокат". 2836 3—3

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

УРЯДНИК СКАРБ. II. кат. шукає заняття хоча би безплатно, відповідно до інституції. Зголошення до 15. 10. під „Емеритр" до Адмін. „Діла". 2842 9—3

КУПНО - ПРОДАЖА

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найвибагливіших за безцінь — Фрайліх. Сикстуська 21. 2679 6-?

МАШИНИ до писання українсько-польські „Адлер" 11, зол. 400.—, „Адлер" 17, зол. 550.— продасть: „Машинопіль", — Львів, Сикстуська 9. 2852 3—3

МЕШКАННЯ

СИКСТУСЬКА 14. Дві кімнати на бюро, робітню до винайму. 1/55 1—1

МЕШКАННЯ НА СЕЛІ. У Ваньовичах коло Самбора стація зал. в місці — два покої і кухня до віднайму. Ол. Борковська Ваньовичі п. Самбір. 2863 1—1

ПОКІЙ кавалерський винайму від 15. X. або 1. XI.: вул. Бойки 26/12. 2864

РІЖНІ

ВЗОРИ до гафтів найновіші відбиває, продає готові. Пасаж Фохлерів 2. 2714 5—5

ОТСИМ повідомляю П. Т. давних відборців, що після довшої перерви, відкрив я **варстат електромеханічний, АЛЕКСАНДЕР ЖАРСЬКИЙ, у Львові, вул. Коперника шіснацять** і переводжу всякі направи з обсягу електротехніки, солідно, скоро і недорого. 2779 3—3

ЗА і ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: **Коперника 26,** подвіря. 2798 4-10

ПЕРЕРІБКИ КОВДЕР 2.50 у ДУБСА, Сикстуська 6. 2718 9—10

МАШИНИ писальні з українськими і польськими черенками оказійно продає Михальський, Львів, Фредра сім. 2—6

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на найновіші бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25. 2850 3—3

ВУГОЛЬ-КОКС-ДЕРЕВО в найдобірніших якостях доставляє **НАРОДНЯ ТОРГОВЛЯ**

Львів, Ринок 36. Тел. бюра 103-27, Тел. складу 269-68

Інформації: Бюро — Ринок 36. та склади: Ринок 36, Личаківська 115, пл. Більчевського 3. і Солодова 14.

6921 — — — Точна вага — Солідна обслуга — — — 10-10

УКРАЇНСЬКИЙ САЛЬОН МОД „МАК"

Львів, вул. Глибока 1, поручає: **найновіші моделі капелюхів, штучних квітів, рукавичок жіночих та мужеських.**

Улаштовує курс модиярства, штучних квітів і рукавичок.

Учить віденсько-американською методою.

ОЧИЩАЮ суфіти, стіни на сухо, чищу стружками підлоги, дезинфекцію переводжу успішно. Францішок Зайдель, Лядого 7. 2866 1—2

ЛІКАР-ДЕНТИСТ

Д-р мед. З. Реннер

ЛЬВІВ. КЕНТШИНСЬКОГО 21. 2091 10-1

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ВСІХ ЛІКАРСЬКИХ НЕДУГ

Д-р Ґустав КІМЕРЛІНҐ

Пересвітлювання Рентгеном
Львів, вул. Шептицьких 19.
ВЕРНУВСЯ. 2845 2-2

ВЕРНУВСЯ
АКУШЕР-ОПЕРАТОР

Д-р Ігнатій ШВАРЦ

тепер **Легіонів 3** (над кіном „Палас"). 4228 2-2

Лікар внутрішних недуг і легенів

Д-р ЗІР

Пересвітлення і рентгенівські знимки
тепер **Сикстуська 41 Б,** тел. 268-66. 2843 2-2

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР б. довголітній лікар асистент дерматольог. клінік

у БЕРЛІНІ, ВІДНІ ТА ПРАЗІ
перенісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7
ЛЬВІВ. ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.
напр. Віденської кавярні
Тел. 251-68, Сепараткові жидальні.

Косметичний Інститут і Лябораторія

д-ра О. Тушицького

Львів, вул. св. Софії ч. 3

усування аномалій цери, бородавок, пігменту, волосся, близн, дзюбів і плям, масажі, тривале усування морщин, жилякін і відморожения власною методою, 2675 Урядово затверджений 4-місячний курс косметичної закордонної програми.

ОГОЛОШЕННЯ.

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА
світової марки
Б. СОММЕРФЕЛЬД
Експорт до Англії, Аргентини, Уругваю, Данії, Франції, Голяндії, Палестини і т. д.
виключне заступництво
С. Новацький
Львів, вул. Пілсудського 17. 2626a

ЛЯМПИ електричні хромовані
поручає
ҐАЛЬВАНІЯ
Вирібня механічних виробів
2670 **Жулїнського ч. 11 а.** 6—8

ВЛАСНИЙ ВИРІБ
КОВДЕР і МАТРАЦІВ
ПОСТЕЛЕВЕ БІЛЛЯ.
Великий вибір
ЗАЛІЗНИХ і МЕТАЛ. **ЛІЖОК**
Маріян Млеко, Коральницька 6
2853

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гошкович, Львів, Домініканська 4. 2654 30-60

Детектори на голосник зол. 20.—
Зміцнювачі дволямпові зол. 60.—
продає **ЕЛЕКТРОМАТ**
Казимира В. 47 — Сикстуська 30.
2821 2-4

СУКНІ КАССАКИ найновіші моделі поручає відома з дешевости у великім виборі ф-ма **МІНЦЕР** **КОПЕРНИКА 17**
Увага на число дому.
280 16-20

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . зол. 0.35
„ „ одношпальтовий в тексті і новинках „ 0·60
„ „ на першій сторінці . „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . . „ 0·07
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 480.—
„ „ 1/2 . . . . . „ 250.—
„ „ 1/4 . . . . . „ 130.—
„ „ 1/8 . . . . . „ 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10

Ч. 230 (14.479). Львів, в'второк 13. жовтня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·050. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Швайцарське робітництво
проти „людового фронту".

БЕРН, 12. 10. ПАТ. Конгрес швайцар. професійних спілок (який збирається що 3 роки), висловився за військовою, господарською і моральною національною обороною та за пошаною релігійних почувань громадян. Затеграс спротивився усякій співпраці з протидемократичними організаціями та групами; профес. спілки не можуть брати під увагу утворення одноцільного фронту.

У Франції хліб подорожів у двоє,
безробіття зросло.

УСПІХИ ЛІВОГО УРЯДУ.

ПАРИЖ, 12. 10. ПАТ. **Перед виборами коштував у Франції хліб 1.60 фр., тепер коштує 2.15 фр.; говорять, що його ціна піднесеться до 2.25 фр.** „Амі дю Пепль" винує у тому новоутворений центральний збіжевий уряд.

Як стверджує „Еко де Парі", покажчик цін 13-ох предметів першої потреби піднісся від квітня до вересня з 443 на 483. Покажчик утримання робітничої родини з 4-ох осіб піднісся за останнє чвертьрічча з 486 на 497.

Безробітних є у Франції тепер 408.589, себто **на 37.724 більше як в тому самому місяці минулого року.**

ПОЛК. ДЕ ЛЯ РОК ВЗИВАЄ ДО ЗГОДИ.

ПАРИЖ, 12. 10. ПАТ. Промовляючи у Валенсієн, полк. де ля Рок сказав м. ін.: „Насильство — це щось поганого, та воно нас не лякає. Не змагаємо до проливу крови, але ми готові віддати всю нашу кров для добра батьківщини. Змагайте до обеднання і не забувайте, що девізою західної культури повинно бути: „Любіться взаїмно".

ПАРИЖ, 12. 10. ПАТ. Ген. рада паризького союзу б. комбатантів та жертв війни, ухвалила на вчорашніх зборах заклик до всіх французів вгамувати політичні пристрасти та обеднатися в обличчі зовнішньої небезпеки.

Нове напруження на кордоні
СССР. і Манджурії.

ТОКІО, 12. 10. Райтер. **На манджурсько-совітському кордоні скріплено військові станиці з обох сторін. В деяких місцях совітські й манджурські війська віддалені від себе ледви на кількасот метрів. Ситуація напружена.**

ТОКІО, 12. 10. ПАТ. Як повідомляє комунікат квантунської армії, недалеко м. Янгкуанцінг на ріці Тумен обстрілювали манджурську стежу. 4-ох вояків згинуло, 5-ох ранено; доля 2-ох невідома.

В. БРИТАНІЯ ОРГАНІЗУЄ ПРОТИ ЯПОНСЬКИЙ ФРОНТ.

Льондон, 12. 10. ПАТ. Орган японської національної партії „Кокунін Шімбун", подає сенсаційну вістку, що В. Британія запропонувала сигнатарям договору 9-ох (який гарантує територ. інтегральність Китаю), щоб вони спільно запротестували проти Японії та обвинуватили її за зломання договору.

Новий мадярський уряд.

БУДАПЕШТ, 12. 10. Авас. У новому уряді прем. Дарані обняв теку рільництва, Борнеміша — промисл і торгівлю, ген. Редер — війни, де Козма — внутр. справ, де Канія — закорд. справ, Томан — освіти, Лязар — справедливости, Фасіні — скарбу.

В порівнанні з Гембешовим урядом, зміни невеликі: уступив лише Вінклер (торгівля) та Сомкуші (війна).

ЙОГО ПРОГРАМА.

БУДАПЕШТ, 12. 10. ПАТ. Майже всі часописи і партії приняли прихильно іменування Дарані на премієра. Потім вже сподіються, що новий премієр затримує загальну дотеперішню лінію, але перестане толерувати змагання проурядової партії до диктатури. Сподіються, що це доведе до відпруження тому, бо інші партії не мали симпатії до згаданої партії. Правдоподібно новий уряд допустить на денний порядок питання виборчої реформи, яку висуває опозиція.

У закордонній політиці змін не буде.

Протижидівські заворушення в Льондоні.
25 КРАМНИЦЬ ЗНИЩЕНО.

Льондон, 12. 10. ПАТ. Вчора перейшов через Східний Льондон похід комуністів. Поліція зосередилася на вулицях, якими переходив похід та у парку, де відбулися комуністичні віча. Користаючи з того, що з жидівських вулиць стягнено поліцію, гурт зложений з якої сотки 16—18-літніх хлопців здемолював коло 25 жидівських крамниць та спалив один самохід. Одного жида кинули до крамниці, бючи його тілом шибу. Коли прийшла поліція, не було вже нікого.

Фашистівські походи були причиною заворушень також у Ліверпулю, Едінбургу та Бредфорді.

Льондон, 12. 10. ПАТ. Підчас вчорашньої комувістичної протифашистівської демонстрації, поліція арештувала 14 осіб

Порозуміння флямандських націоналістів з „Рексом".

БРЮССЕЛЬ, 12. 10. ПАТ. Флямандські націоналісти порозумілися з „Рексом" на такій площині: 1) Монархія та національна єдність залишається; 2) Деякі ділянки адміністрації, зокрема освітну здецентралізують; 2) на флямандській території обовязуватиме флямандська мова, на вальонській — французька, в Брюсселі обі.

Як говорять **„Рекс" хоче повалити уряд підчас найближчої парляментарної сесії** тому переговорює з деякими особами з правиці, радикалів та поміркованих соціялістів, щоб зорганізувати більшість.

Щоденник „Ля Насіон Бельж" атакує „Рекса" за порозуміння з флямандськими націоналістами, які змагають до незалежности, шукаючи підтримки Болгарії, а навіть Німеччини; тому крок „Рекса" є антинаціональний.

Знаючи добре, що ощадність дає незалежність одиницям, а добробут цілому народові, **складаємо свої гроші** в банках, але найкраще зложимо їх в найстаршому українському **Кооперативному Банку**

„ДНІСТЕР"

ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА 20.

Европейська ситуація
і наш обовязок.

Женева, дня 6. жовтня 1936.

Осінні збори Ліги Націй майже кінчаться. Деякі з головних її учасників уже розїхались. Блюм та Літвінов, що мали тут довгі наради, великими успіхами не визначилися. Блюм загрожений французькими націоналістами не менше, ніж комуністами. Літвінов-же ніби має виправдуватися в Москві, чому його імени не зазначено між тими, яких ніби мали намір знищити Троцький, Зіновєв і спілка, зложена на несамовитім московськім процесі. А може просто дерева Літвінова почали вирастати зависоко у джунглях европейської політики і почали кидати тінь на інших кремлівських володарів. Зрештою надокучив він добре і Льондонові і Парижеві, особливо підчас останньої сесії Ліги Націй. Так чи інакше, але непевність, яка панує тепер у Кремлі збільшує поважно нервовість, що панує тепер у цілій Европі.

Сучасна сесія Ліги не лише не причинилась до розвязки найбільш пекучих і небезпечних питань европейської політики, а навіть у дечому загострила їх. Справа еспанської війни, абісинська справа та справа конференції льокарненських держав, порушені посередньо чи безпосередньо в Женеві, поширили свій небезпечний вплив на відносини між великими державами при найбільш діяльній участи представників Москви. Девалюація французького франка, що потягла за собою спадок інших валют до італійського ліра включно, показала виразно, які хибні були віщування тих, які проголошували вже близький кінець світової кріси.

Вплив девалюації на міждержавні відносини в Европі рішуче негативний. Найбільше шкоди завдала вона Німеччині та Італії, погіршуючи умовини конкуренції для їх експорту не лише в Европі, а і в цілому світі. З цього погляду противенство між національними державами та їх противницями прихильними до Москви безперечно збільшилось. Але і в самій Франції девалюація загострила поважно боротьбу між „людовим фронтом" та національними партіями. Сенат затвердив закон про девалюацію лише дуже незначною більшістю, і то лише тому, що на його думку, отверезіння французьких виборців не досягло ще такого ступня, щоб можна було заризикувати розвязанням сенату і новими виборами. Але нема сумніву, що звільнення Франції від моск. думану поступає поважно вперед. Про це свідчать між іншим імпозантні демонстрації, влаштовані в неділю 4. ц. м. прихильниками Де ля Рока, в яких взяло участь до 40.000 люда. Для комуністів та національних партій має уряд Блюма дві мірки; першим він усе дозволяє, других переслідує при кожній нагоді, як і цього разу він заборонив збори соціяльної французької партії (колишні „босві хрести") і дозволив одночасно на збори комуністів. Про недільні події в Парижі гадає „Журналь де Женев", що вони свідчать про національне пробудження Франції. Значіння його тим більше, що лише рішучий спротив національних партій, лише загроза громадянської війни у самій Франції може врятувати її від зовнішньої війни, в яку намагається втягнути її Москва. Намагання французьких комуністів примусити Францію до інтервенції в еспанській війні тим більші, чим критичніше стає становище мадридського уряду; зреш-

Присилайте передплату!

ЦЕРКОВНІ ДЗВОНИ

доставляє

найбільша у краю фабрика дзвонів

Братів ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

у КАЛУШІ, вул. Сівецька 18

і в ПЕРЕМИШЛІ, вул. Красінського 63.

УВАГА: Подаємо до Шановного відома П. Т., що нічого спільного не маємо з жидівською лірнею зі Станиславова, що користаючи з тотожного з нами назвиська одного свого робітника, підшивається під нашу фірму. 2678 1-10

тою при сучасній кволости французького уряду Москва має завжди змогу пхнути Францію у війну і провокаційною диверсією французьких комуністів в якійсь з інших держав, що сусідують із Францією. Але пхати у війну Францію, де може вибухнути наслідком цього війна громадянська, видається мабуть надто рисковним для Кремля, навіть при панічному безголовю, яке тепер там панує.

Большевицьку небезпеку для Европи збільшує тактика Англії, яку „Журналь де Женев" називає загадковою. Нема сумніву, що Льондон шукає порозуміння не з Москвою, а з Римом, а при цьому він не хоче очевидно відмовитися остаточно вжити Москви, як спосіб натиску на Рим. Англійський уряд міг переконати негуса не появлятися в Женеві, і не зробив цього. На конференції в Монтре він полишив совітській фльоті умовну змогу звитися в Середземному Морі, у справі еспанської війни він пристав до політики формальної невтральности французького уряду, а в Женеві щонайменше не робив ніяких перешкод в акції Літвінова. Але коли в Женеві англійська дипльоматія робила концесії Літвінову в напрямі політики Блюма, то у справі конференції льокарненських держав вона трималась рішуче концепції Дельбоса, який приязнь з Римом ставить без сумніву понад приязнь з Москвою.

Англія, як і Італія, виявляє велике змагання осягнути порозуміння льокарненських держав, яке могло б відбутися поруч із порозумінням їх обох на Середземному Морі. На перешкоді до відновн льокарненської угоди стоїть франко-московська умова. Нема сумніву, що Літвінов ужив усіх засобів у Женеві, щоб примусити Блюма дотримувати цю умову в повному обсязі і на конференції, коли її не пощастить ударемнити. Але проти додержання цієї умови на шкоду конференції виступає не лише міністр закордонних справ Франції, Дельбос, але і французькі військові кола, яким залежить більше на франко-польському союзі. Проти якоїсь злуки пакту західних держав із східним пактом є не лише Німеччина та Італія, а навіть Бельгія, що під натиском фламандців хоче вернутись до політики невтральности спільної з Голяндією; проти східного пакту є і Англія, оскільки він може стануги на перешкоді до здійснення західного пакту. Доля льокарненської конференції залежить також у значній мірі від розвитку внутрішніх подій у самій Франції. Але коли прихильникам Москви в Парижі навіть пощастило би ударемнити цю конференцію, то це матиме у наслідку поперше ізоляцію самої Франції, подруге дальший зріст протимосковських течій в Европі. До скріплення протимосковського фронту держав причиняються і варварства еспанських лівих на безборонним населенню відступаючи перед національним еспанським військом.

Одним із наслідків збільшення протимосковських течій в Европі був і поважний успіх останніх українських виступів у Женеві. Маю тут на увазі українську акцію на конгресі національних меншин у Женеві, протест поневолених націй СССР до Секретаріяту Ліги Націй, їх спільний протест проти московщення національних мов московським урядом та пресову й інформаційну акцію українських чинників у Женеві. Цьогорічна українська акція стрінула значно більше симпатій у політичних колах Женеви та викликала відгук у цілій европейській пресі за винятком французької. Ще більше значіння має те, що збільшилось поважно і зрозуміння самої сути проблеми поневолених націй СССР та звязку її з питанням національних меншин на Сході Европи. Коли Іден, наприклад, заявив в одній промові між іншим, що Англію не обходить внутрішній лад інших держав, то „Журналь де Женев" звернув його увагу на те, що в межах СССР одна нація гнобить і поневолює інші нації, які складають понад половину цілого населення держави. В тім самім часописі дає редактор Бріке таке незвичайно слушне означення московського імперіялізму: „Випливаючи з інстинктів російської нації, яка живучи на безмежній рівнині не розуміє значіння кордонів, цей імперіялізм послуговується не національною ідеєю, а доктриною, яку можна защепити іншим лише на користь самої Москви. Царі будували свою державу на православію та панславізмі. Ленін і Сталін збудували її на універсальнім комунізмі. Напасницька доктрина та напасницька політика СССР мусить прямувати до постійного його збільшення. Поворот до самої себе, визнання кордонів булоб для Москви спиненням рівнозначним із смертю".

Але кожний виступ українців на міжнароднього терені, кожне притягнення політичних кол Европи до українських справ накладає на нас великий обовязок продовжувати та поширювати якслід українську інформацію в Европі. На тих, що покликані провадити цю акцію, лежить величезна відповідальність перед цілою українською нацією. І тепер, більш ніж колись на часі, щоб вони запитали себе, чи роблять те все, що треба і що можна зробити.

М. Данько.

На підставі спеціяльного дозволу Рідна Школа може сплачувати свій довг в Обезпечальні облігаціями народової позички. Присилайте їх негайно на адресу: Рідна Школа, Львів, вул. Сикстуська 46.

Закарпаття.

ДВІ МІРКИ В ПОЛІТИЦІ МІНІСТЕРСТВА ЗАЛІЗНИЦЬ.

На Словаччині зачинають будову нової залізничої лінії з Банської Бистриці до Дивяків. Ця лінія буде 47 км. довга і матиме 14 тунелів. Один із тих тунелів буде найдовшим (4.700 м.) у цілій чехословацькій державі. При цій будові населення Словаччини матиме великі заробітки, а відтак багато словаків найде при новій залізниці постійну працю. Чеська влада справді ревно опікується словацьким населенням, про що свідчить хочби 10 залізничих ліній, з яких 5 уже вибудували, 3 будують, а дві є у проєкті.

Одначе забуває при тім чеська влада про Закарпаття, де вже віддавна дошкульно відчувають усі недостачу залізничої лінії між Ужгородом-Хустом і Тересвою-Требушанами. Досі, за 18 літ, не вибудували на Закарпатті ані 1 км. залізниці, хоч багато віддавна про це говориться. Будова нових залізниць була би правдивим щастям для зубожілого населення, яке ніде не може нині знайти заробітку. Щоб лихові зарадити, перш за все треба, щоб в Ужгороді була окрема дирекція залізниць.

МІНІСТР ТУЧНИЙ В УЖГОРОДІ.

Міністр пошт і телеграфів Альоіз Тучний приїхав до Ужгороду і в неділю 11. X. в 10. год. передполудням виступив з промовою в кіно Радіо (Уранія) на маніфестаційних зборах „Чсл. Робітн. Громади".

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АДВОКАТ.

Дня 18. вересня здав адвокатський іспит перед українською іспитовою комісією в Кошицях д-р Роман Венгринович, був. конципієнт адв. д-ра Михайла Бращайка.

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПІЯНІСТ.

Дня 13. ц. м. концертуватиме в Ужгороді молодий піяніст Дезидер Задор, абсольвент

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 25

Українські політики.

Силюети наших давніх послів і політичних діячів.

Д-Р КИРИЛО ТРИЛЬОВСЬКИЙ.

Знаний у нас діяч радикал, був спершу членом української народньої партії. Опісля, коли 6. жовтня 1890. р. д-р Северин Данилович і товариші проголосили програму русько-української радикальної партії, він формально приступив до партії радикальної і придержувався по свому розумінні постанов партійної програми: максимальної і мінімальної.

В дні 29. грудня 1895. р. відбула радикальна партія свої збори у Львові, щоби змінити програму в національному напрямі і з тих нарад вийшла така постанова, щоби для здійснення соціялістичних ідеалів прямувати до окремої руської політичної території та домагатись: викупу землі на власність народу, одержавнення гіпотечного кредиту, як також повної свободи релігійних переконань і популяризації науки.

Проте радикальна партія не розвивалася в краю, як того бажали її основники, і тому д-р Кирило Трильовський став видавати газету „Хлопська Правда" в Коломиї і заповідав реорганізацію радикальної партії. Щоби цю партію оживити й поширити, він зачав основувати руханкові товариства під назвою „Січи", що поширювались дуже скоро в цілому краю. Як організатор „Січей" уладив Трильовський перше січове свято в Коломиї в 1903. р. В тому році зачала також виходити у Станиславові газета „Нова Січ".

Радикальна партія, що була вже заснітилася, скликала свій зїзд на 21. листопада 1903. р. і відновила свою партійну управу, в котрій д-р Кирило Трильовський прийшов до голосу.

Радикальна агітація д-ра Трильовського між гуцулами спричинила була легенду про бунт гуцулів, так, що до Косова спроваджено жандармів і військо, розвязано кільканацять „Січей" та заарештовано кількадесятьох гуцулів і разом з ними о. Івана Повеля з Довгополя. Головним виновником тих видуманих бунтів мав нібито бути д-р Кирило Трильовський, якого за це потягнули до карно-судової відповідальности. Державна прокураторія повела політичні карні процеси проти основників „Січей": д-ра Кирила Трильовського, Юрія Соломійчука і товаришів, обвинувачуючи їх у захвалюванні заборонених вчинків і ширенні ненависти до поляків і жидів. У тому часі орган радикальної партії „Громадський Голос" зачав закликувати селян: злучитися в одну хлопську всекраєву організацію і взяти українську політику у свої руки.

Тоді, в роках 1905. і 1906., прийшов час вічевої агітації за загальним виборчим правом і Трильовський мав добру нагоду розвинути свій демагогічний хист під гаслом, що радикальна партія дасть хлопам безплатно всю землю, як також виповіджениям війни духовенству й безнастанним накликуванням селян „винищити попів". Так наче би спасення українського народу залежало від погублення священників, з котрих зрештою вийшов сам д-р Кирило Трильовський...

Отсі демагогічні вискоки д-ра Трильовського, що навіть не підходили ні під програму радикальну, ні під соціяльно-демократичну та його погоня за тим, щоб у свої руки взяти безоглядний провід радикальної партії, підкопали вкінці його значіння таки в радикальній партії і між народом, так, що він відтак став цілком відокремленим політичним діячем.

Трильовський вийшов послом до Палати Послів Державної Ради у Відні з загального голосування в 1907. р. Але там не заняв він якогось визначнішого становища, як зрештою і в радикальній партії у краю, де поруч нього стали вибиватись посли: д-р Микола Лагодинський і д-р Лев Бачинський. Останній став остаточно головою радикальної партії, а д-р Кирило Трильовський вибився з партії і лишився без партії.

У всякому разі у діяльности д-ра Кирила Трильовського велику заслугу має організація січова, що стала з початком світової війни зародком Українських Січових Стрільців. За це її вибрала Головна Українська Рада у Львові 6. серпня 1914. р. д-ра Кирила Трильовського начальником організаційної секції Бойової Управи Українських Січових Стрільців, щоб заспокоїти його претенсії до організації Січових Стрільців.

(Дальше буде).

празької консерваторії. Задор колись грав у нашому просвітянському театрі, потім записався до консерваторії і з 300 учеників він одиноки покінчив усі три іспити з відзначенням. У Празі він хор наших студентів, виступав у радіо концертах, тепер бере живу участь в ужгородському музичному житті. Звертаємо увагу нашого громадянства на цей концерт.

МОВНИЙ ХАОС В УЖГОРОДСЬКІЙ ГІМНАЗІЇ.

В неділю 4. ц. м. адбулися в ужгородській гімназії цікаві збори „Союзу батьків". У зборах взяло участь більше як 60 родичів шк. дітей. Предсідником вибрали не директора гімназії москвофіла Сулинчака, як давніше, тільки дра Ю. Бращайка, секретарем окр. суддю Тимченка. На зборах нарікали багато на мовний хаос, який панує в Ужгородській гімназії. Найбільше нарікали на проф. Фаринича, який написав наскрізь московську граматику і примовляював учнів купувати непотрібну й незрозумілу граматику. Збори вимагали, щоб до навчання уживати виключно підручників у рідній мові, затверджених міністерством. Такі домагання висунули не тільки українці, але й місцеві русофіли. Характеристична річ, що листа кандидатів до виділу, яку поставив був дир. Сулинчак, перепала, що наповнило його й деяких москвофілів великим сумом.

Рано і вечором

Chlorodont

для уст і зубів.

Правдивий з червоною головою льва.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Югословянський міністр скарбу заперечив чутки, немовби девалюації за кордоном загрожили курс динара.

В Англії спеціяльна комісія висловилася проти удержавлення воєнного промислу, лише за контролею над ним на випадок війни.

Англійська комуністична партія гостро осудила резолюції лейбуристів. Вона домагається, щоб уряд покинув політику неінтервенції, розв'язав фашистівську партію та перервав збро'ення.

Арабський комітет в Палестині перервав нині страйк, домагаючися, щоб увільнено всіх арабів з концентраційного табору. Терористичн на акція триває дальше.

Після московського процесу -- процес на Україні.

У недільному „ІКЦ" появилась кореспонденція з Москви за підписом „Міхал Ліпскі" (напевне псевдонім), яка в цілости підтримує всі наші інформації, що їх ми подавали вже раніш про підготову до нового „монстр-процесу", цим разом з Юрком Коцюбинським на чолі. Автор подає цікаві подробиці про акт обвинувачення, який має спиратись цілком на обвинуваченні Польщі і Німеччині у веденні спільної акції на Україні, щоб „відірвати її від Совітського Союзу". Таким робом це буде наскрізь політичний процес з закордонно-політичними тенденціями. Фабрикується цей процес по зразку всіх подібних попередніх процесових імпрез, себто при помочі сфальшованих документів, провокаторського матеріялу та заздалегідь підготовлюваних свідків, що здебільша сидять по вязницях. Цей процес приготовляють багато уважливіше, ніж московський, памятаючи компромітуючий шум, що счинився за кордоном з приводу надто „грубої" роботи: київські і харківські товариші московських „спеців" із ГПУ не хотять ділити їхньої долі (у Москві пішла після процесу Зіновєва масова чистка серед чекістів, які „перестарілися").

Подаючи короткий і назагал вірний огляд боротьби московських комуністів з українськими національними і націоналістичними тенденціями та згадуючи про трагічну смерть Скрипника і Хвильового, автор подає відомі нам подробиці з життя і діяльности Юрія Коцюбинського на ріжних високих совітських становищах. Сьогодні та людина стане центральною фігурою типової большевицької політично-провокаторської саламахи, званої судовим процесом. Поруч із Коцюбинським зрештовані: Рибалченко, Голубенко, Гуревич, Марченко, Левченко, ба навіть високі військові старшини з харківської і київської військової округи. Авторами тої нової провокації є москаль Постишев, москаль Попов (секретар ЦККПБУ) і Косіор (з роду поляк). Головна фактична проти-на Коцюбинського — боротьба проти Попова і Косіора внутрі комун. партії.

Совітська преса вже тепер підготовляє грунт для того нового процесу, розписуючись про страхіття „польсько-німецької диверсійної роботи" на Україні.

Археольоґічні розкопи у княжім Белзі.

Славний колись княжий город Белз — нині злійшов до ряду маленьких, брудних, жидівських східно-галицьких містечок, про які загал знає тільки з преси при нагоді якогось народнього свята. З приводу такої згадки не кожний призадумається над тим, яку ролю відограли в нашій історії всі ті Белзи, Буськи, Теребовлі, чи хочби Потеличі. А коли дехто бував у Звенигороді чи іншому Чермні (старий Червенськ, що від нього пішла назва Червенських Городів) і коли йому не прийшло на думку розпитати місцевих про минуле даної місцевости, то рідко коли піддадуть йому ту думку наші памятки-свідки нашого славно-минулого. Їх або стер з лиця землі зуб часу, або їх зруйнували ті, що їм залежало на тому, щоб знищити все; що нам нагадувало би наше минуле, що відновляло би наші державницькі традиції, на вид чого ми горділи би нашою старою та високою культурою.

Те саме торкається памяток, що нагадували би ті світлі часи княжої доби в Белзі.

Щоб — усеж — виявити історію княжого Белза, від двох літ тут переводять систематичні археольоґічні розкопи-досліди, що їх веде д-р Я. Пастернак, директор Музею Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Львові.

Треба знати, що княжий оборонний город стояв на тому місці, що його нині зовуть „Заточок". Є це горбок серед — нині вже високих — страшних болот та багон, що з півдня його обливає молодше річище ріки Солокії, а з

В Сирії оживає релігійна ненависть.

БЕЙРУТ, 12. 10. ПАТ. В Алепо дійшло до бійки між християнською групою „Білий Прапор" і музулманами. Заки поліція з помічю військова розігнала маніфестантів, 3 особи заштилетовано і понад 30 ранено.

—o—

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

ҐАЛАКТІОН ЧІПКА.

Автом по Галичині.

ВСТУП.

Ми вже давно уложили були собі плян подорожі: Черче, Станиславів, Яремче, Ямна, Ворохта, Жабе, Косів, Городенка, Заліщики, Окопи св. Трійці, а далі — куди очі понесуть. До диспозиції мали авто, замітне тим, що назагал не признавало дефектів, а як і трапився який, то все в місці постою. Напр.: доїхали до Черча і на подвірю Живця — трах! гума, вкотилися в Яремче — шлявх пустив, осягнули Бережани — згасли ліхтарні. Направду добре виховане авто.

Маючи готовий плян і готове авто ждали ми тільки на погоду, бо сами теж були кожної хвилі готові.

Був початок серпня 1936. Кожний памятає, який Року Божого 1936 був той початок. Столітній календар віщував: „Від 1—10 спеки, пізніше легкі вітри з малими опадами, кінець знову горячий". А інший пророчий календар додавав від себе одну бурю коло 10. і один дощ коло 15. Маючи запевнення двох календарів, ждали ми на прихід серпня, що ніс нам відпустку, гарну погоду і надію приємної подорожі крізь села та міста, через гори й доли, одним словом через наш світ, що зветься по українськи Галичина, а по польськи Малопольска або Земя Червеньска — залежно від того, хто пише: „Львовскі Дзенник Народови", чи „Бюлетин Польско-Українскі".

Тимчасом в навечеря серпня небо накрилося брудною плахтою хмар, а з плахти почав сипатися дрібний дощик.

— Слота! — сказав я сумно до товариша подорожі.

— Ви є песиміст. Ручу вам, що завтра найдалі позавтрі буде погода. Адже календар...

І ми ждали на погоду. За той час повінь зірвала кілька мостів, а шляхи перемінилися в Полтви, Прути і Черемоші.

Коли врешті бахнуло несміливо сонце — їхати не можна було, бо авто має оси не на те, щоби вони грязли в болоті, а навіть наше випробуване авто не поїхалоб такими дорогами.

Треба було ще два дні ждати, щоби дороги як-так підсохли, бо коли на дорозі стоїть вода не можна ніяк вимінати ям, що густо прикрашують галицькі шляхи на славу повітових виділів і на злість усім автам.

Вкінці одного гарного дня сталевий кінь рушив у далеку дорогу.

ПОСТІЙ У ЧЕРЧІ.

Живець Черче не лежить добре, коли брати під увагу залізничі шляхи, але дуже добре, коли брати шляхи звичайні. Зрештою, колиб ми навіть не їхали попри нього кортить вас збочити з дороги і поглянути на український Карльсбад.

Вїжджаємо в гостинну брам живця і наше авто „ловить" невеличкий цвях.

— Проклята діра! — клене шофер. — Уже другий раз на цім подвірю дефект.

Щодо дефекту — має рацію, щодо „проклятої діри" — зовсім ні.

Вистане глянути на рої купальників і на їх усміхнені міни. Проходжуються по стежечках і разураз розкланюються собі. Такий звичай у Черчі — всі собі кланяються стільки разів скільки рази адіблються.

Авто в Черчі — легка сензація і тому коло нас збирається швидко гурт ревматиків, ісхіяснників та гіхтовців — обох полів а ріжного віку.

Подумає хтось: гурт калік. Нічого подібного! За кільканацять днів побуту і купелів вони вже „відійшли", а два дні погоди поправило гумор і настрій. Коло нас веселі люди, що нічим не нагадують хорих. Між ними багато знайомих — що є самозрозуміле: адже тяжко зібрати десять галичан, між якими одинадцятий не мав би двох-трьох знайомих і бодай одного кревняка.

Ми також.

— Зістаєтеся на довше, правда? — питають нас.

— Здається ні. Спішимося.

— Що значить?! Нині їдемо до Ями ватру палити, завтра поїдемо до Рогатина, до Бойчука на „десятку" („девятка" — вода в Черчі, „десятка" — водка в Рогатині), а позавтрі...

— На жаль...

Але надходить директор Черча Лев Лепкий і вирішує:

— Авто мусить відпочати. Що вам панове з поїздки, коли не будете ніде задержуватись.

Ми дали за виграну, зїли обід і... тихесенько чмихнули в сіно.

Як я потім переконався, обурили тим навіть незнайомих, а деякі знайомі ще до нині гнівються.

ЖИД—ПСИХОЛЬОҐ.

Під час короткого побуту в Черчі довідались ми багато цікавого. І про те, як управа живця з тяжким трудом ладнає з громадою (не дивота! свій у свого не може мати авторитету!) і про те, як найбагатші господарі ждуть на... колективізацію і врешті про жида — великого практика і знавця нашого селянина.

Приїхав у Черче жид-посесор, чоловік, що ціле життя прожив на нашім селі. Заїхав до одного селянина і зараз за два дні виніся від нього.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
за душу бл. п.
Дир. ІВАНА ІЖИЦЬКОГО
відбудеться в першу річницю смерти 16. X. 1936 в год. 8. у Волоській церкві на яке запрошують
Краєве Т-во Кредитове
„Союзний Базар.

лівночі — старше. Оба річища зливаються в одно на схід під Замочком, а на захід старе річище з новим лучив глибокий рів. Як бачимо город боронили непролазні багна та безпосередньо окружало його річище Солокії та рів. Без посередньо до ріки та рову спадали високі земні вали, що окружали городище зверха. На валах стояв частокіл та високі деревляні оборонні вежі, що своєю будовою в дечому нагадують наші старі давинниці напр. у Потеличі. В північно-східній частині того зверхнього оборонного валу були віздові ворота, що через зводжений міст, кинений на північнім старім річищі Солокії, та греблю, може деревляну поладжену через багно та болото — вели в північно-західному напрямі, до нижнього міста Белза. Як це виказали розкопи, в княжій добі нижнє місто теж було густо заселене. Площу окружену зверхнім валом ділив на дві частини другий вал — внутрішній, що тягнувся з півдня на північ від південного зверхнього валу до північного.

Зводжений міст та віздові ворота у зверхньому валі вели зверху города до першої, східної частини городу — званої пригороддям. З пригороддя до західної частини города — властивого города — вели другі ворота, що були у внутрішнім валі города. Тут, у властивому городі, була княжа палата-терем, княжа двірська церква та приміщення для княжої дружини. В тій княжій церкві переховували українські князі з великою побожністю чудотворну ікону Матері Божої, що її привезли сюди з Києва. Ту ікону з Белза вивіз польський князь Володислав Опольський і примістив її на Ясній Горі в Ченстохові, втікаючи перед українським населенням, що ще жило живою державницькою традицією княжої доби. Як бачимо, щоб дістатися до княжого терему треба було напередперейти греблю, зводжений міст, віздову браму у зверхньому валі до пригороддя, а щойно пройшовши з пригороддя через ворота у внутрішньому валі, можна було дістатися до властивого города, де був княжий терем. Нині з деревляних будівель не залишилося ні сліду, хіба кілька підвалин та два-три дилі в землі, що їх відкрито підчас розкопів. Зате з валів залишилися тільки сильветки, що дають змогу якнайтак зорієнтуватися, куди вони тягнулися. Там, де була княжа церква та княжий терем, нині стоїть латинська каплиця.

Тут саме в 1935 році д-р Я. Пастернак почав частинно розкопувати терен і показалося, що на цілім „Замочку" під нинішньою поверхнею землі розтягається на 2 метри груба культурна верства княжої доби, що найкраще говорить про дуже інтенсивне життя у княжому городі. Є це незбитий доказ, що тут, на „Замочку", був княжий осідок. Треба зазначити, що у згаданій лат. каплиці з великим пієтизмом переховують крім копії ченстоховської — точніше белзької ікони, гармату з датою 1294. р. (!!) та кілька „старовинних" мечів і боєвих топорів. Як бачимо, ця дата на гарматі з XVI. чи XVII. ст. є фалшива, бо в 1294. р. ще ані в Україні ані в Польщі пороху не знали, бо його винайшли щойно в XIV. ст. Легенда про старовинність деяких мечів та топорів теж розвіялася від погляду знавця старовини. Мечі і топори мали добути підчас копання ровів під фундаменти каплиці.

Цього року д-р Я. Пастернак переводив розкопи на горбочку, серед багна на правому березі ріки Солокії, званому „Клименщина". Місцева традиція та деякі документи-акти (з 1636. р.) вказували, що тут далеко перед 1636. роком була деревляна церква і вона погоріла.

І дійсно розкопи виказали, що тут у княжих часах була деревляна церква, а при ній цвинтар та манастир — певно єдиного на Україні Чина Св. Василія Великого.

Розкопано тут вершок горбка, та прослідження, що цей вершок був штучно висипаний в той спосіб, що ставлено в ріжних напрямах низькі (на ½ метра) плотики із хворосту, а між них насипали землі. На тому насипі мусів стояти манастир, а найдений кусень вже зовсім збутвілого дерева, служив за підвалину будинку. Що це був чоловічий манастир, вказує на те факт, що на цілій „Клименщині" підчас розкопів не найдено слідів перебування тут жінок. В таких випадках все находяться або кусні скляних браслет на руку, або кусні, а то і цілі пряслички до веретен, що найкраще вказують на місце осідку жіноцтва. Кілька метрів від того місця розкопано невеликий цвинтар. Кістяки викопаних 34-ох небіжчиків були положені головами на захід, а лицем звернені на схід. Це вказує, що їх хоронили за правилом східного грецького обряду і це доказ, що тут був манастир східно-грецького обряду себто українського. Всі кістяки лежали в найкращому порядку, деякі були поховані в дубових домовинах, на що вказують найдені кусні дерева і цвяхів. Один із кістяків мав під головою кусень каменя, як цього вимагає звичай хоронення черців. Що інші не мали під головами каміння, це треба собі пояснити тим, що в Белзі нема ніде на лік каміння, а в XI., XII. ст. ще цегли не знали і тому під голову нічого не клали. Лад, за яким ховали небіщиків і факт, що цвинтаря кілька разів не перекопували вказує на те, що це не був цвинтар парохіяльний лише манастирський, який зовсім вистачав для потреб черців і манастирської обслуги.

Церква та манастир погоріли. На основі находок це могло статися ще перед переходом белзької землі під польське панування і їх уже пізніше не відбудували. Манастир із церквою певно творили для себе твердиню оборонну, довкола з багнами та водою, віддалену від княжого города на 300—400 метрів.

При кінці треба згадати, що культ св. Климентія є одним з найстарших культів на Україні, який спісля під впливом чужих чинників затерся. Дотепер знаємо з княжих часів тільки дві церкви цієї назви, одна мурована на північно-східних землях княжої України, а друга — деревляна — тепер віднайдена в Белзі.

Щаслива думка прослідити княжий Белз, яке нині дали дуже цінні висліди.

Є це заслуга громадян Белза, головно о. дек. І. Гели, що перший піддав ту думку та вложив і вкладає багато труду для тої справи.

Белжани вже нині мають повне вдоволення і на дальше не будуть жалувати гроша на доладне прослідження Белза. Треба сподіватися, що за прикладом Белза підуть інші місцевости, як Теребовля, Буськ, Звенигород, Потелич, що добре записалися на сторінках нашого минулого.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 51,
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шнір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 11-?

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

— Чому ви, пане Маер, перенеслися? Зле вам було?!

— Дуже добре.

— Далеко до купелів?

— Зовсім ні.

— Чомуж?

— Бо боюся. Я, бачите, чоловік бувалий і практику маю. Поїхав я зі своїм господарем до Рогатина. Стоїть фігура — я скинув капелюх, мій господар ні. Переїздимо коло церкви — я знов скинув, він ні. „Чому ви, питаю, не скидаєте капелюха перед своєю церквою?" „В нас, відповідає, таких дурниць уже не робиться!" Ов, думаю, біда... Коби щасливо до дому вернутись. І зараз того самого дня перенісся.

— Чому?

— Чому!? Бо як селянин не скидає перед хрестом шапки, то він непевний чоловік. Ще мені що припаде... Вічно від таких здалека.

КРУГОЛЬНЯ.

Кругольня — одна з численних атракцій Черча. Хто вже може якнайтак стояти на ногах і потрохи рухати руками — йде пробувати сил на кругольні. Тому там такий запал, така амбіція і така радість із виграної. Збудована гріш ми живця, а заходами Єпископа Никанора підсилює в значній мірі ділання боровинни, бо люди прилюють при круглях як миші. А це — кажуть — дуже добре на ревматизм.

Сама гра має один засадничий блуд: матками є все жінки, а жінки — як відомо — кермуються завжди більше серцем. Матка, що має право вибору, вибирає свої симпатії і тому партії ніколи не є рівні. В одній опинюються пристійні пацери, а в другій старшаві спеці. Вислід баталії можна означити з гори, але це не перешкаджає матками за другим разом вибирати так само.

Другий блуд кругольні, це участь села у грі. Вона буває двоякого роду: або черчанські парубки окупують кругольню і нема до неї приступу, або постають коло круглів і збивають їх патиками чи камінням на спілку з грающим лікуванцем. В той спосіб збільшують число рекордистів та помагають до заповнення чистих дощок іменами тих, що збили за одним разом девятку.

Думаю, що цей другий блуд кругольні можна легко направити... поставленням нової кругольні поза закладом, для вжитку громадян Черча.

СВІЙ ДО СВОГО.

Нікому не треба прихвалювати цього гасла. Гарне тай годі! Тільки на ділі не все воно гарно виходить.

Пішла управа живця до громади купувати дорогу до каменоломів. Каменоломів треба і дороги треба то й ціна мусіла бути не така як у Львові, а — кажім — три рази більша. За двадцять метрів вузької дороги 700 золотих. Громада аж зжахнулася: так мало! І тому продала згінникові полякові. Всі заходили в голову: нащо згінникові доріжки до каменоломів?! Свині каміння не їдять, а в каменоломах ніколи ярмарку не було! Але швидко справа вияснилась. Згінник купивши дорогу запропонував відкуп управі і швидко добив торгу — заробивши на тім якусь сотку чи дві.

Найцікавіше те, що сам він заплатив за дорогу багато менше як давала управа.

Остаточно всі задоволені: згінник що заробив, управа живця що має дорогу, а громадяни Черча що... зробили не так як хотіла управа.

Коли хтось буде писати історію України, а схоче докладно зрозуміти, чому в нас так є як є, нехай побуде трохи в Черчі і приглянеться ближька відношенню „свого до свого". Поміжна, охота помочі, співпраця з рідною установою є така велика, що можна дістати спазми радости. Село грубо заробляє на живці і тому йде назустріч управі... як отсе на прикладі з дорогою я виказав.

„ШАРВАРОК".

Нема на те нашого рідного слова і — думаю — не-треба. Колиб хто таки напосівся підшукати відповідне слово, то мусить творити його від слів: безділля, ловлення гав, вистоювання, балачка або тим подібних. Варт заплатити 9 злотих за залізницю, щоб побачити „шарварок" у Черчі.

Громада бере лікувальну таксу з кожного лікуванця і тому врешті додумалась, що коли більша часть хорих потопиться на громадських дорогах, то не буде кому таксі платити. І тому рішила направити дороги. Очевидно, помало, не поспішаючись, не засапуючись — одним словом: „шарварком",

Ні! Шановні Читачі! Цього описати я не в силі. Звукове кіно одно-одиноке моглоб відтати отой запал до праці, це зрозуміння інтересів села, це замилування до добра і краси.

Я добру годину дивився як поступає копання невеличкого рова при дорозі і хоч очі видивлював ніяк не міг схопити поступу вперед. Час до часу лопата ховалася в рові, час до часу видвигалася понад нього, але на ній була одна грудка або й ні.

„Шарварок" ішов повним ходом і коли так далі буде йти, то вже доріг не буде треба, бо люди подорожуватимуть виключно літаками.

Хтось скаже — переборщую. Зовсім ні! Адже за сто років напевно людство завоює воздушні простори.

(Продовження буде).

Як „витали“ Д. Палієва в Т-ві „Основа“.

В неділю 11. ц. м. вибрався п. Д. Паліїв до Т-ва „Основа“, щоб приєднати собі прихильників серед студентів політехніки. Там він виголосив реферат про організацію нації, переповнений всякими загальниками і демагогічними фразами.

Після реферату студенти питали „провідника“, що мають означати його широко відомі „ревеляції“ проти українських установ та громадян, далі його знані виводи на сторінках „Віку Нового“, врешті, чи його розбивацька робота це також форма „організації нації“. П. Паліїв не міг на це ясно й чесно відповісти. Зібрані студенти в числі поверх 150 серед окликів „Ганьба!“, „Нема дискусії з паном Палієвом!“ припинили дискусію і демонстраційно вийшли з салі.

Отак закінчився виступ „провідника“ серед студентської молоді. Добрий початок!

—o—

За негайну допомогу найбіднішим дітям.

Зближається зима. Великі державні нації (німецька і польська) повели обширну акцію за допомогою безробітним. З подібною, але скромною акцією, бо лише за допомогою нашим найменшим і найбіднішим дітям та шкільній молоді звертається „Українська Захоронка“ у Львові до українського громадянства. З цією метою Виділ Т-ва „Українська Захоронка“ скликав у суботу 10. ц. м. пресову нараду, на якій голова Т-ва п-і **С. Ракова і п-і М. Пастернакова** обговорили плян цілої акції. Виділ задумує уладити низку імпрез, з яких перша ярмарок відбудеться вже в неділю 18. жовтня ц. р. в салях української державної гімназії від 2. до 8-ої вечором.

Українське студентство у Варшаві.

(Власна кореспонденція).

В понеділок 5. жовтня піднесено новопосвячений прапор на столичному університеті ім. Йосифа Пілсудського. Тогож дня врочисто інавгуровано академічний 1936-37 рік у всіх академічних високих школах.

На підставі інформацій секретаріятів деяких шкіл, вісток з українських студентських товариств та оголошених лист принятих студентів подаємо число української молоді, що щасливо вписалася на студії.

Університет: На виділі медицини 3 особи на 110 принятих; ветеринарія: 4 на 95 принятих. На цих обох виділах полагоджено відмовно прохання всіх холмщаків і волиняків-українців (6 осіб). Число українців, зголошених на інші факультети, сягає приблизно 20 осіб. Вислідів покищо нема.

В **політехніці** вписалося дуже мало українців. Число їх нині важко ще окреслити.

Державна Стоматольогічна Академія: Як уже „Діло“ подавало, на 105 принятих є 9 українців. Зважаючи те, що Д. С. А. підлягає сильним жидівським впливам, треба признати, що наша позиція на дентистиці є ще розмірно велика.

Вища Журналістична Школа: Принято тут усіх українців (6 осіб). Тому, що вписи ще тривають, є можливість нових зголошень.

Виклади принять в **Академії Мистецтва, Головній Школі Сільського Господарства, Школі Політичних Наук, „Вільній Вшехниці“, Державнім Театральнім Інституті** й інших вже проголошені, але число українців там важко устійнити з огляду на великі труднощі із засягненням інформацій, тому що кандидати-українці переважно не зголошуються у своїх товариствах. Зрештою треба підкреслити дуже погану інформаційно-реєстраційну організацію цих останніх.

Українська Студентська Громада, яка гуртує найбільше студентства, ще досі не має своєї домівки. На адресу тієї організації, яка мала би сповняти важку і важну ролю репрезентанта української академічної молоді в столиці, де це завдання з огляду на центральне положення високих шкіл і велику фреквенцію заграниці спеціяльно важне, можна і треба висказати багато заміток і завваг.

Українська Студ. Громада, яка дотепер не потрапила здобутися на ширшу й репрезентативну, а не вузьку, загумінкову діяльність, повинна в новому академічному році відповідно достосувати свою програму до вимог обставин. Не розуміємо теж, чому на запрошення ректорату університету не зголосився представник „Громади“ на зібрання, де обговорювано програму діяльности всіх допомогових товариств.

Дивує нас теж не мало факт, що більшість української студентської молоді, національно свідомої і повної посвяти, ходить незорганізовано.

В столичних українських студентських товариствах мусить зайти обнова. Недопускальні є намагання кількох одиниць створити з них „орден“ людей одного якогось переконання.

Варшава мусить мати студентське центральне, дійсно культурне товариство, що єднало би духово всі наші гуртки, розкинені по ріжних школах. Більшість української, однаково галицької, як і волинсько-поліського-холмської молоді, цього хоче і від своїх провідників домагається.

Гром.

ВІДСІЧ ПІД ОВІЄДО.

ПЕРЕД ІТАЛІЙСЬКОЮ ІНТЕРВЕНЦІЄЮ.

СЕВІЛЛЯ, 12. 10. ПАТ. Ген. Кеїпо де Лляно повідомляє: **Нац. війська заняли під Овіедо кілька сіл та гору Маранко; можна уважати, що місто вже увільнене.**

Нац. війська заняли Еспіяль та Віллярта. Червоні втратили 400 убитих під Ляс Навас і 500 під Сан Мартін де Вальде Іглезія.

Кеїпо де Лляно заявив, що колиб СССР помір мадридському урядові, Італія активно підтримає націон. війська.

ЛІССАБОНА, 12. 10. ПАТ. **Як повідомляє радіостація з Овіедо, тамошня залога відбила всі наступи червоних. Націон. війська, що йдуть на відсіч, віддалені від міста лише 10 км.**

БУРГОС, 12. 10. ПАТ. Як повідомляє радіо з Ля Коруні, **націон. війська йдуть на Овіедо.** Нац. летуни завтакували успішно червоних під Кордовою. Нац. війська заняли с. Еспель і перервали концентрацію.

ТЕНЕРІФА, 12. 10. ПАТ. Тутешній радіоклюб повідомляє: Нац. летуни розкинули над Мадридом летючки. **Нац. війська заняли Сан Хуліяні і Монте Нараню, що домінує над позиціями червоних під Овіедо** та Ескалядахо і відбили наступ червоних під Сан Мартін де Вальде Ісльезіяс.

МАДРИД, 12. 10. ПАТ. Комунікат мініства військових справ повідомляє: **Червоні дальше атакують Овіедо; нац. війська потерпіли чималі втрати.** Нац. війська відступили перед червоними під Бозо Блянко Аоіельте (пров. Кордова).

12 ОСІБ ПОД СТЕНКУ.

БАРСЕЛЬОНА, 12. 10. ПАТ. Як повідомляють з Херонe, тамошній людовий трибунал видав присуд проти провідників військового бунту, що вибух там 13. липня. 12-ох підсудних засуджено на смерть, 24-ох на досмертну вязницю, 12-ох на вязницю від 8-ох до 14 ох літ

ЕСПАНСЬКЕ ЗОЛОТО НЕ ПОВИННО ЙТИ ДО РОСІЇ!“

БУРГОС, 12. 10. ПАТ. У червоних військах велике невдоволення тому, що не виплачено платень. Вояки вивішують в окопах пляхати з записами: „Еспанське золото не повинно йти до Росії. Воно належить до еспанських робітників, тому повинно бути розділене між них“.

„ГМІНД“

це було підчас війни слово, яке прокидало в серцях наших земляків тривожні зворушення. Хто хоче знати, що воно значить нехай прочитає книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ГМІНД“

Книжка має 304 сторінок друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол. з поч товою пересилкою 2.50 зол.

В перші сумні роковини смерти

бл. п. Марії Кульчицької

емер. учит. і вдови по учителі, відбудеться

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

15 жовтня в год. 8. рано у храмі св. Юра в Яворові і в церкві св. Володимира на Богданівці у Львові, на яке запрошують Знайомих і Свояків Поліївні **Діти.**

НОВИНКИ.

— **Василь Гресяк** веде далі свою кравецьку робітню при вул. Сикстуській ч. 23, у подвірю, III. сходи, I. поверх. 2618 13-20

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. I., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Футра жіночі і чоловічі** та ріжного роду футрянні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром“, Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 15-?

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, Коруцького 5** (побіч кіна „Апольо“) поручає **ковдри,** матраци, постелеве біляя і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 58-100

— **Зимова пошіч українській дітворі.** Проголошений дитячий ярмарок викликав велике зацікавлення серед дітвори. Подумайте, що за чудова можливість продавати самому наче в крамниці за правдиві гроші! (Старшим не вільно дітям помагати!) Одні вже ладяться продавати, інші журяться, що їм робити. Не всі діти мають змогу дістати заступництва фірм. Тому треба якось промишляти, а всі діти могтимуть продавати. Мала Софійка порадилася з мамусею і ось все готове: цукорки, які дістала на імянини, задержить до ярмарку, а мамуся спече торт і цукорня готова. Юрко направляє всі забавки, а Орися витягнула всі шматки і при помочі матусі буде кіоск з гардеробою для ляльок. Іванчик рішив вибратись як ганделес; хто овочі, хто цитрини, хто морожене. Хто зна, чи не зроблять інтересу. А скільки інших несподіванок! Тому приходіть 18-го на дитячий ярмарок, а побачите. Всі малі купці у тети Яворської запишіться, а всі старші приходіть купувати! А сохрань Боже помагати дітям — це заборонено!

— **Дирекція Студії Суспільної Праці** у Львові повідомляє, що 15. X. ц. р. в год. 17. відбудеться в салі Міської Ради врочисте закінчення 1-го шкільного року Студії та роздача свідоцтв. Рівночасно Дирекція повідомляє, що новий шкільний 1936-37 рік розпічнеться врочистою інавгурацією, що відбудеться 16. X. ц. р. в год. 17. у викладовій салі Студії при вул. Підвалля 17.

— **Садівничо-огороднича, пчолярська і промислова виставa** відбудеться заходом садівничої секції при філії Сільського Господаря в Перемишлі в днях 18—24. ц. м. в салях під церквою ОО. Василіян на Засянні. Вступ за добровільними датками. Виставу можна оглядати від год. 9. до 5. попол.

— **Журнал славянської фільольогії „Слово“.** Нашу новинку з попереднього числа „Діла“ під наг. „фільольогічний журнал“ простуємо остільки, що під ред. д-ра К. Чеховича почав виходити у Львові піврічний журнал „Слово“ (не „Дзвони“), як орган семинара славянської фільольогії при фільософічному факультеті Богословської Академії у Львові.

— **Максимальні ціни.** Пригадується публиці, що компетентні чинники устійнили такі максимальні ціни на артикули загального вжитку: житній хліб, разовий темний 24 с., житній хліб з муки урядового типу 30 с., житньо-пшеничний 37 с., куликівський 41 с., водна булка 50-грамова 4 с. Шлеський вуголь I. кл. одна тонна з доставою перед дім коштує: грубий 38.65 зол., кістка 40.15, горіх 37.30, міл 26.15. В детальній продажі на кошї чи кільограми з 100 кг. льоко склад: грубий 4.30, кістка 4.45, горіх 4.15, міл 2.90 зол. Про неуберігання тих цін слід повідоляти городське старосство (ул. Сольскі 3.), місцевий комісаріят поліції, міський дільницевий уряд або жадати інтервенції державної поліції.

— **Ціни збіжа ростуть.** На збіжевій торговиці у Львові зазначилася звишка цін збіжа, головно пшениці, збіжа і ячменю. За двірську пшеницю платили 24.50 до 25 зол., за пшеницю збірну 24 зол., жито 17 зол. до 17.25, пашний ячмінь 19 зол., інші роди ячменю 22 зол.

— **Повінь на Жидачівщині.** З причини великих дощів виступив з берегів потік Любеска в жидачівському повіті, заливаючи дороги і поля в громадах Облазниця і Жирава. Вода прибуває далі і грозить тим селам заляганням.

— **Снігова буря в Дрогобиччині,** про яку ми писали перед кількома днями, накоїла багато ли-

ха. На підставі провізоричних даних буря знищила приблизно 60.000 дерев. Майже зовсім пропала на полі бульба.

— **Транспорт жидівських еміґрантів** числом 200 осіб переїхав крізь граничну стацію Снятин-Залуче до Палестини. Одночасно приїхав з Палестини транспорт реемігрантів числом 70 осіб.

— **Віцепрезидент Луцька у вязниці.** Після переведеної ревізії у віцепрезидента міста Луцька Станислава Василевського, замкнули його у вязниці. Перевели теж ревізії в мешканнях деяких магістратських службовців. Причиною ревізій і арештування є викриті **надужиття.**

— **Сила привички.** На розі вул. Гетьманської й Рутовського у Львові стоять кінні дорожки. Минулої неділі переходило туди військо з орхестрою, що зробила дивне враження на одного коня. Він почав кидатися, зірвав упряж, перевернув дорожку і зломив дишель. Опісля поломив залізне поручня і став бігати по Гетьманських Валах, підскакуючи та фиркаючи ногами. Аж при помочі *проходжих* зловив його візник. Показалось, що кінь був військовий і теперішній власник купив його недавно на ліцитації. Військова музика пригадала видко коневі його кращі часи і він почав показувати свій молодечий темперамент.

— **З судової салі в Чорткові.** Пишуть нам: Перед кількома днями простора саля суду присяглих в Чорткові була видовищем сенсаційного карного процесу. На лаві підсудних опинилась Марія Антонюк, молода, гарна жінка в мальовничім селянськім строю з села Колодрібка заліщицького повіту, обвинувачена в убивстві чоловіка Івана Антонюка на дорозі під Шупаркою в ночі 5. IX. 1935. р. Підсудна — це вихрестка, донька вандрівного учителя жидівської релігії Гольцмана, що проти волі своїх родичів у 1932. р. вихрестилася в греко-кат. обряді, щоб опісля одружитися з любови з молодим сільським парубком іваном Антонюком. Одначе це подружа було мабуть нещасливе, бо підсудна два роки не жила зі своїм чоловіком. Щойно на Зелені Свята 1935. р. вони обоє погодились і ніби вже жили прикладно. В дійсности, як казав акт обвинувачення, підсудна рішила свого чоловіка позбутись. Озброєна в кухонний ніж і тяжкий молот ваги понад 3 кг, що їх мусіла укрити під коротким кожушком, вибралася вона під вечір зі своїм чоловіком до віддаленого 7 км. села Шупарка, щоб у поворотній дорозі його вбити, а себе покалічити й опісля симулювати напад двох незнаних злочинців. Підсудна заперечила свою вину і в часі цілоденного переслухання доказувала неправдивість нагромаджених проти неї фактів. Перед трибуналом перейшло багато свідків і деякі з них виказували, що підсудна відгрожувалася, що свого чоловіка вбє, а навіть у дні вбивства намовляла без успіху Дмитра Матвійчука, щоб засів біля дороги до Шупарки і там убив її чоловіка. Присяглі судді про промові оборонця д-ра В. Електоровича дванацятьма голосами заперечили всі пять поставлених питань, тому підсудну увільнив.

— **Електрифікація Зборова.** В другій половині жовтня ц. р. передадуть до публичного вжитку електричну сіть, яку побудувала громада м. Зборова, затягнувши позичку 15.000 зол. Місто дістане 30 вуличних лямп. До освітлення вулиць і мешкань використано електричну енергію моторів місцевого млина.

— **Федика увільнили.** Перед львівським судом присяглих скінчився процес проти Богдана Федика, якому закинули вбивство служниці Катерини Веселої. На основі негативного вердикту присяжних його увільнили від вини і кари.

— **Як станиславівський купець дався ошукати?** Яків Найман, купець із Станиславова, приїхав до Варшави закупити товари до свого текстильного складу. Тут познайомився з якимсь мужчиною, що представився як Абрагам Рабінович, також купець з тої самої branży. Цей порадив Найманові купити товари по ціні на 25 прц. нижчій від ринкової, пояснюючи низьку ціну тим, що товар походить із крадежі. Найман спершу боявся такого купна, але вкінці рішився скористати з нагоди. Рабінович сказав, що товар находиться в магазині одного купця в Пабяницях і зажадав зачету. Найман дав йому кілька тисяч зл. і на другий день оба виїхали до Пабяниць. Тут Рабінович вимантив від нього ще кілька тисяч золотих і щез. Ошуканий купець повідомив поліцію, яка стверднла, що такого купня Абрама Рабіновича нема.

— **Краєва хроніка.** Поліцай пострілив конекрада Гринька Козака з Липовець, пов. Перемишляни, що з Климом Горбатим вів украденого коня. — В Раві Руській зачадилися на смерть, заткавши завчасу піч у хаті, 25-літній Вільгельм Гельснер і його жінка Гільдегарда, артисти з цирку, що перебуває в цьому місті.

— **Асекураційне ошуканство.** Перед судом присяглих у Станиславові відбувся процес проти Федора і Парані Ломеїв із Станиславова та Василя, Олекси і Богдана Семочко з Ямниці за підпал і асекураційне ошуканство. Василя й Олексу Семочків засуджено на кари по 7 літ вязниці, Параню Ломей на 5 літ, Федора Ломея на півтора, а Богдана Семочко на рік вязниці.

— **Грай, або смерть.** На забаву в селі Станах прийшов сільський музика із сусіднього села, 32-літній Олександер Волош. Коли на домагання учасників забави не хотів грати на гармоній, кажучи, що прийшов як гість, а не музикант, вибухла велика авантюра. Кількох місцевих парубків кинулося на Волоша з ножами в руках і один з них пробив його на смерть. Арештовано трьох напасників.

— **Гроші смерть.** До одного варшавського банку прийшов збіднілий купець, щоби змінити будівляну облігацію на консолідаційну позичку. Урядничка переглянула вильосовані числа облігації й ствердила, що він виграв 50.000 зол. На цю вістку купець дістав удару серця і впав на землю. Його перевезли до шпиталю.

— **Трагічна погоня за бандитами.** На село Кебралянегро (Колюмбія, півд. Америка) напала озброєна ватага й убила та ограбила кільканацять-тьох мешканців. В погоню за бандитами вислано залізницею сильний військовий відділ. Коли потяг їхав під гору, два останні вагони відорвалися й почали котитися назад надів. На скруті вагони вискочили із шин і вивернулися, *причому* 30 вояків погибло, а 40 потовклося.

— **Катастрофальний тайфун** навістив Филипинські острови. До загального знищення острова Люзон причинилася також повінь. Під силою жахливої бурі виляли ріки, заливаючи багато сіл і міст. Води викинули 500 трупів, крім того пропало 400 осіб, що мабуть також утонули.

— **Рекорд летунки.** Ново-зеляндська летунка Джан Батен осіла в порті Дарвіна в північній Австралії, перелетівши простір між Англією та Австралією в 5 днях, 21 годинах і 3 мінутах. Тим способом побила попередній рекорд австралійця Бродбента.

ТІЛЬКИ 1.50 зол.

Порто 30 сот.

КАЛЄНДАР „КРИНИЦЯ"

на рік 1937

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

СТРАТИ ЧЕРВОНИХ ПІД ОВІЄДОМ

БУРГОС, 12. 10. ПАТ. З Овіеда повідомляють, що національні війська відбили наступ червоних на Овіедо. Навіть преса червоних з Сантандер признає, що під Овіедом втратили астурійські гірники більше як 1000 людей.

—o—

З театру.

ВЕЛИКИЙ МІСЬКИЙ ТЕАТР.

„Модні спазми" комедія на 3 дії В. Богуславського.

Цю комедію виставив автор, що був водночас актором 140 л. тому у Львові, куди втік під впливом політичних подій. Комедія була реакцією на тодішню французьку моду і сатирою у Молієровому стилі. Варшава була огнищем зіпсованих обичаїв; увесь той намул, що спливав із паризьких сальонів, кавярень і кабаретів на вулицю, підхоплювала аристократія вважаючи його за прояв справжньої культури, ще більше: всевладної моди. Жіноцтво не тільки накладало на себе перуки і посипувало себе від голови до криноліни пудром, але що-гірше — вважало кокетство та легкосердість духовою прикметою. Цьому легкому, мармотравному світові протиставив Богуславський тип старого вояка (яким сам колись був) і здорового шляхтича, вихованого на селі.

„Модні спазми" — безпритенсійна стара комедія, на якій видко сліди часу. Нелекше її грати, ніж деякі Молієрівські, де гумор бє не одним геніяльним блиском. Усі, що бачили цю „старинку" давно колись, могли лякатися нудьги, але дбайливо виведена на сцені, з добрими артистами песа приємно розчарувала неодного. Прегарну креацію дала пані Малянович, що мліла по-мистецьки; поруч неї підтримувала високий тон гри і духа часу маніжливим кокетством п. Якубівська. Леліва — артист завсіди добрий, мав нелегке завдання заграти старого шляхтича напіввесело, напів поважно. Кшемінський і Стемповський підтримували теж цю стареньку комедію погідним тоном. м. р.

Нин у Великім Театрі

Концерт віденських хлопців співаків.

(Wiener Länderknaben);

МАКСИМ І КЛИМ.

Максим і Клим мешкали в одному домі. Максим мешкав нагорі, а Клим надолині. Максим грав на льотерії, Клим також. Максим флегматик, Клим холерик; перший робив усе поволі з надумою, другому земля горіла під ногами: І цей і той бажав осягнути маєток, доробитися власної хати.

Максим мав скромну посаду, жив ощадно, вкладав щомісяця на т. зв. „чорну годину". Лиш на один видаток позволяв собі: На купно льотерійного білету. Систематичний, точний не пропускав Максим ні одної кляси, ні одної Льотерії, грав так, як працював: пильно, сумлінно, уважно. Грав досить довго, без великих удач, не нервувався, не денервувався, ждав на свою чергу.

Клим мав крамницю. Йшло йому скутак. По вдачі холерик, пасіонат, мало сидів у крамниці, лишав своїй жінці ведення підприємства. Клим грав на льотерії. Грав, як висказувався Максим, „з гикавкою". Що якийсь час, як не виграв, або виграв менше як бажав, зарікався більше грати в другій чи в третій класі — відступав.

Максим і Клим вели гомеричні спори на тему льотерії і взаг. Максим цідив слівце за слівцем, поволеньки, як із пляшини з кропелюхом. Клим пінився і вибухав струмом міцних, доцільних висловів наче ісландський гайзер. Максим переконував Клима про доцільність своєї методи витревалости в грі, Клим кидав громи на несправедливість фортуни, на здогадний „пех", що буцім іде за ним у житті.

„Хай то лихо скопить!" — кричав запінений Клим, — „не буду більше грати!"

„Пожалуеш, братіку, пожалуеш..." — цідив крізь зуби Максим.

І на тому кінчилося. Флегматик грав дальше, холерик образився на льотерію, не викупив льосу. Поступив наче дитина: „На злість мамі відморожу собі вуха".

Минуло кілька тижнів. Прийшло тягнення. На другий день вечором чує Клим, що Максим нагорі *єкроблює*? гепає: танцює, співає, кидає меблями. Клим гонить нагору, стукає до дверий: „Що до чорта, чи Ви, сусіде, вдурили? Поночі виробляєте верески? Мені не даєте спати?"

На те Максим:

„А що — не казав я, моя правда! На мій льос впало сто тисяч!

Побагрів аж Клим зі злости:

„Я тут сиджу, але я вам вже досить того крику! Аж м ні голова пухне!

„У своїй хаті свої пр... ". Треба було грати далі, бо виграє лиш той, що грає. Можеш ще зрентою відогратися, бо до тягнення першої класи вже недалеко. Отже замість гнівитися, дай краще зараз рано і купи льотерійний льос.

Читайте „Діло"!

З концертової салі.

ВЕЧІР НОВІТНІХ ПІСЕНЬ О. БАНДРІВСЬКОЇ.

Серію камерних концертів у т. зв. „малій" салі Муз. Тва Лисенка (до речі: тепер значно розширеній і перебудованій для таких концертів), заінавґурувала відома естрадова співачка п. О. Бандрівська вечором новітніх пісень при фортепіяновім супроводі п. І. Левицької. У програмі були Р. Штравс, Малер, Шенберг (по німецьки), Мусоргський, Барвінський і Ревуцький по російськи й українськи, врешті Дебіссі по французськи та італійські модерністи О. Респігі й ін. по італійськи. Усі такі ріжноманітні пісенні стилі співачка опанувала і під технічним і під виразовим оглядом до того ступня, що віддала кожному своє належне й характеристичне та вміла добути з них те, що в них гарне, а то й найкраще (напр. у Штравса, Шенберга і Дебіссія).

П. Бандрівська була досі всім добре відома як співачка з того, що свої значні голосово-технічні засоби і велику музичну освіту совісно визискувала для високих, поважних мистецьких завдань, а не дешевих ефектів. Цим разом виявились не тільки всі досі відомі голосово-мистецькі вальори артистки у якнайкращій формі, але співачка потрапила внести у сливе всі пісні програми також щось нове, досі незнане: чар свіжого, безпосереднього почування та інтимного переживання, яке відразу перейшло й на авдиторію. Тим і концертантка приступом здобула собі „симпатію" нашої публики, без ріжниці віку, пола і сфери, що оплескувала її гаряче і без застережень.

Цей пісенний вечір стояв взагалі і під огляд дом цікавої програми, і під оглядом її виконання на високому рівні і його слід зарахувати до найудатніших наших пісенних вечорів в останніх часах. До успіху і вдатности концерту причинилася мабуть не в малій мірі участь піяністки п. Г. Левицької як акомпаніяторки. **Ч. В.**

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

БОГАТИЙ ЖЕБРАК.

В Моравській Остраві арештували відомого жебрака Йосифа Поспішіля, що щодень вештався обідраний по місті і розпучливим поглядом та рухами звертав на себе увагу. При поліційних допитах признався, що жебранином він доробився великого маєтку. Має щадничі книжочки на великі суми і є власником дому. В додатку мав велике щастя у жінок. Стверджено, що удержував любовні взносини з 14 жінками і давав їм гроші. Ошукання передано карному судові.

ЗБІРКА... ОБЦАСІВ.

Ріжні є диваки на світі, що свій час і гроші витрачають на збирання ріжних, іноді зовсім до нічого непридатних, просто смішних річей. Одні збирають гудзики, другі коробки від сірників, треті ріжні цигарниці і т. д. З окрема американці дивують світ своїми справді дивогляднями забаганками та маніями. Одначе навіть в Америці не прийшло нікому на думку, щоб збирати обцаси від черевиків. На цю думку впав щойно Еріх Герман із Берліну. Пятьдесять літ збирав він ріжнородні обцаси і зібрав більше, як 8.000 обцасів, між якими є теж обцаси від черевиків ріжних славних людей. Ця справді небувала збірка славиться обцасом Наполеона І., Гетого і царя Петра Великого. Кажуть, що американських збирачів завидки беруть на саму згадку про цю збірку.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА.

Всячина.

АМБУЛЯНС НА ЛІТАКУ.

У Відгемі малім містечку західньої Австралії урядили лікарський амбулянс у літаку. Доступ лікарів до ріжних віддалених хуторів і малих осель є незвичайно важкий. Щоб всеж дати мешканцям цих осель змогу користуватися негайною лікарською поміччю, уряд заінсталював у кількадесяти місцевостях малі дуже просто уладжені радіостації, які навіть мала дитина вміє впровадити в рух. На відповідний поклик лікар їде на літаку-амбулянсі до подавої зрізь радіо місцевости і дуже часто рятує не тільки здоровля, але й життя пацієнтів-„пустельників".

✝ Посмертні згадки.

о. Северин Метелля, парох Люблинця Нового, крилошанин Митрополичої Консисторії, б. посол до Галицького Сойму, член багатьох українських товариств, помер у понеділок рано 12. ц. м. в 75. році життя на запалення легенів. Похорони відбудуться в середу 14. ц. м. в Люблинцях Нових. В. Й. П.!

Григорій Чехович, пінжинр і дільний член усіх українських товариств у Заліщиках, помер 6. жовтня ц. р. в 52. році життя. В. Й. П.!

—o—

Спорт.

МАРАТОНСЬКИЙ БІГ НЕ ВІДБУВСЯ.

Маратонський біг на трасі Сколе-Стрий, що мав відбутися минулої неділі, не відбувся з причини недостачі відповідної скількости зголошених змагунів (зголосився лиш один бігун — Матвійчук з У. С. С. К.).

ЧОРНІ — УКРАЇНА 1:0 (0:0).

Змагання двох передових дружин Окружної Ліги, що сягають по осінне мистецтво Ліги, відбулі на гриші Цитаделі більше як 3.000 глядачів. Виграла дружина, що мала більше щастя. Недількі змагання забезпечили по кищо Чорним перше місце в табелі. Чи на довго, не знати, бо хоч в осінній рунді вони можуть удержатися на першім місці, якщо виграють усі дальші змагання, то на весну тяжко прийдеться їм здобувати пункти на таких випадах, як до Польонії, Рессвії чи навіть Корони. Неділька програна, зізнаймо, що правда, нашу дружину на третє місце в табелі, одначе Україна має 1 гру менше від другої в табелі Рессвії та меншу скількість стрічених пунктів. Виграна 1:0 не виказала рішучо переваги Чорних, навпаки: була хвилина, що в лінії України створювалася худи небезпечніші ситуації під воротами Чорних, як Чорні під воротами України. Найкращий і справедливіший був би нерішений вислід. Прикладковий гострий стріл необставленого правого крилового Чорних (ох — це криття крил!), хибний рух Гуцула, який скеровував м'яч до власної сітки, вирішили про перемогу. Правда, вирішні ворота добули Чорні у 7. хв. другої половини, значить: був ще час вирівняти, але Україна начеб зрезигнувала з боротьби і її наступи стратили попередню завзятість. При кінці усилилося щастя України, коли судія виключив оборонця Чорних Йоллеса і Україна притиснула Чорних, але Хмельовський і Чижевський двоїлись-троїлись на гриші і рятували просто в безнадійних ситуаціях. Україні належиться взагал за недількі змагання слова признання, бо всі грала амбітно та з посвятою, зокрема в першій половині. Навіть помія без Гошовського з Цимбалою на середині грала краще, як на попередніх змаганнях, хоч далеко не дорівнювала поміч Чорних. В обороні лівший Воробець; Гуцул, хоч міг був оборонити пропущений стріл, грав добре, тільки його короткі і нецільні викони облекшували ворожому нападові гру і перетяжували свою оборону. Напад вонсутався прегарними, приємними для ока потягненнями, підїздив доволі легко під ворота противника і тут або губився у дрібничкових комбінаціях, намагаючись конче віхати до ворожих горіт, або стріляв нецільно понад поперечку чи воротареві до рук. Найгрізніші наступи йшли все правою стороною, де дуже добре грали Мікльош і Петрів. Скоцень мабуть затратив пробоєвість, а Краєвський був найслабший не тільки в нападі, але й у цілій дружині. Якщо в Україні виділяються поодинокі лінії дружини, то в Чорних цього ми не бачили. Там усі лінії були вирівняні, всі працювали однаково, а напад, хоч не блистів своїми технічними потягненнями, ніколи не забував про стріл, коли лиш мав до того нагоду.

На недільних змаганнях святкував Олійник свій 100 виступ у барвах України. З цієї нагоди одержав від проводу памятковий дарунок.

Хід гри: Чорні переводять кілька негрізних наступів, осягають навіть кілька рогів, але Україна переходить у протинаступ. Ситуації змінюються як у калейдоскопі. Змагунці обох дружин грають амбітно і тверло, але не переступають меж. Глядачі заохочують окликами обі дружини, але половина минає без вирішного висліду. Друга половина починається теж змінними наступами обох дружин. У 7. хв. криловий Чорних Немец дістає по зовсім негрізній акції м'яч і незаслонений розбитим Сиротюком без перешкоди стріляє зблизька гостро у лівий ріг. Гуцул кидається до м'яча, має його навіть у руках, і... вкермовує сам до своєї сітки. По цих воротах закінчилися властиво змагання. У всіх дальших акціях обох дружин згорп відчувалося, що вони не змінять висліду. Обі дружини вели отверту гру. Україна мала кілька нагод поправити вислід, але дирма. Чорні завзято боронили важко запрацьованих двох пунктів.

Суддював добре др Крайцзрек із Перемишля. Глядачі поводились цим разом культурно і спокійно.

В найближчу неділю грає Україна з Гасмоненою. Віримо, що хвилевий неуспіх не відбере нашій дружині віри у власні сили та охоти до гри і що в недільних змаганнях з Гасмоненою Україна також виявить гарну й амбітну гру. Крім Чорних, Україна є без сумніву найліпшою дружиною Окружної Ліги. Всі мистецькі змагання, які ще залишились нашій дружині, може вона виграти, але дружина потрапить грати рівно, з однаковою охотою й енергією від першого свистка до останнього.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. Гасмонея — Чувай 1:0 (0:0). Чувай грав майже весь час у десятку і мав нагоду виграти. Гасмонея грала слабо.

ЛЬВІВ. **Погонь І Б — Корона 2:0 (1:0).**

ЛЬВІВ. **Р. К. С. — Лехія 3:2 (2:1).**

ПЕРЕМИШЛЬ. **Польонія — Огнісько 2:0 (0:0).**

РЯШІВ. **Ресовія — II. Сокіл 2:1 (0:1).**

Табеля Окружної Ліги.

1. Чорні	8	15	1	23:11
2. Ресовія	8	12	4	28:12
3. Україна	**7**	**11**	**3**	**29:7**
4. Огнісько	9	10	8	16:22
5. Гасмонея	6	7	5	9:7
6. Корона	9	7	11	12:13
7. Польонія	4	4	4	7:5
8. Лехія	6	4	8	9:12
9. Р. К. С.	7	4	10	10:13
10. Чуваї	7	4	10	12:30
11. Погонь І Б	6	3	9	15:21
12. II. Сокіл	7	3	11	11:19

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

ЛЬВІВ. **Погонь — Шлеськ 4:1 (2:1).**

ПОЗНАНЬ. **Варта — Висла 2:1 (1:0).**

КРАКІВ. **Л. К. С. — Гарбарня 1:0 (0:0).**

КАТОВИЦІ. **Рух — Легія 6:0 (3:0).**

ВАРШАВА. **Варшавянка — Домб 1:3 (0:0).**

В табелі веде Рух перед Гарбарнею, Варшавянкою і Погонею. На останнім місці опинилась варшавська Легія, яка безапеляційно „вилітає" з Ліги.

ЗА ВХІД ДО ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

КАТОВИЦІ. **А. К. С. — Сьмігли 6:1 (3:0).**

ЧЕНСТОХОВА. **Краковія — Бригада 2:0 (1:0).**

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

Білий Орел — Львовянка 4:0 (1:0).
Рекорд — Світязь 3:2 (1:1).
Зеніт — Знесінчанка 1:3 (1:2).
ТСЛ — ЗЗК 4:3 (3:2).

Осінні рунда А-клясових мистецтв уже майже закінчена. Залишаються до розіграння ще тільки змагання ЗЗК — Рекорд. Мистецтво добув Білий Орел. На останнім місці опинився Зеніт.

ТЕРНОПІЛЬ. **Поділля — Легіон 3:0 (2:0).** Поділля грало дуже добре і виграло заслужено. Гра цікава зі змінними ситуаціями. Ворота для Поділля здобув Чорний у 35 і 36. хв. Треті ворота були самобійчі. При кінці гра робиться повільна й нецікава. Найкращі в Поділлі Ворецький і Люшняк.

ЗОЛОЧІВ. **Янина — Єгуда 4:2.**

СТАНИСЛАВІВ. **Погон. (Стрий) — Гірка 2:2 (2:0).**

СТАНИСЛАВІВ. **Ревера — Раз Два Три 12:0.**

МИСТЕЦТВА II-КЛЯСИ.

ГОРОДОК. **Степ — Гаповель 0:0.** Змагання, розіграні в Городку, закінчилися нерішеним вислідом. Гра на розмокім грищі мало цікава і на низькому рівні. В Степі найкраще грала оборона. Поміч у першій частині слаба, у другій частині розігрався. Напад під проводом Гайдука в полі дуже добрий, під воротями стріляв усюди, лише не на ворота. Суддя п. Пашковський. Глядачів до 500. Між глядачами багато українців, що гаряче оплескували українську дружину.

ЗМАГАННЯ ЧЕСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

УЖГОРОД. **С. К. Русь — Вікторія Жіжков 0:5.**

ПРАГА. Славія — Спарта 2:1 (1:1). На цих змаганнях був присутній премієр д-р Мілян Годжа.

ПРОСТЕЄВ. Братислава — Простеєв 0:4.

ПІЛЬЗНО. С. К. Пільзно — Мор. Славія 6:0.

ПІЛЬЗНО. Вікторія Пільзно — Наход 1:1.

КЛАДНО. С. К. Кладно — Жіденіце 3:4.

Після цих змагань стан табелі такий:

Славія	7	5	1	1	11	21:7
Простеєв	7	5	0	2	10	22:15
Жіденіце	7	5	0	2	10	13:11
Спарта	5	4	0	1	8	17:3
Вікторія Жіжков	7	3	1	3	7	21:15
Братислава	7	2	3	2	7	10:12
Наход	6	2	3	1	7	12:9
Кладно	6	3	0	3	6	18:12
Пільзно	7	3	0	4	6	14:14
Вікторія Пільзно	7	1	3	3	5	7:12
Мор. Славія	7	1	0	6	2	6:23
С. К. Русь	7	0	1	6	1	6:34

18. жовтня грає Чехословаччина з Мадярщиною, тому змагання Державної Ліги переложені на 25. жовтня. С. К. Русь грає в той день в Ужгороді з С. К. Пільзно.

ВИСЛІДИ ВІДЕНСЬКОЇ ЛІГИ.

Австрія — Адміра 4:2; Вакер — Гакоах 5:1; Либертас — Ф. Ц. Він 5:2; Рапід — Фльоріядсдорф 1:2; Сворткльоб — Віенна 0:2.

В НАЙБЛИЖЧУ НЕДІЛЮ ГРАЮТЬ:

У Львові: Україна — Гасмонея, Р. К. С. — II. Сокіл, Чорні — Ресовія.

В Ярославі: Огнісько — Погонь І Б.

В Самборі: Корона — Лехія.

В Перемишлі: Чуваї — Польонія.

—o—

Нові книжки й журнали.

M. Danko: LA LUTTE ACTUELLE DE L' UKRAINE CONTRE MOSCOU. Extrait de la revue „Voix des Peuples", № 8—9, 15. septembre 1936.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом В. Блавацького

Долина: „Камо грядеши?
13. 10. Смерть Нерона.
14. X. Голгота.
Болехів: „Камо грядеши?"
15. X. Вінцій і Літія.
16. X. Смерть Нерона.
17. X. Рожевий танк.
Синевідсько Вижне:
10. X. Голгота.
З Синевідська театр їде до Сколього, Стрия і Дрогобича.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

Збараж:
13. X. Муж двох жінок.
14. X. Лев з Абісинії.
15. X. Німа тетка.
16. X. Інваліди.
17. X. Вій.
Зі Збаража їде театр до Козови і Бережан.

Великий Театр:

Вівторок, 13. X. год. 8. веч. Концерт Віденських Хлопців Співців.
Середа, 14. X. год. 8. веч. „Модні спанки

Цирк „Корона" (вул. Пелчинська).

Вівторок, 13. X одна вистава в год. 8.

Шукаєте праці? --

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника!

Кіна.

АПОЛЬО: „Болько й Долько" в Ад. Дитятово.
АТЛЯНТИК: „Відень шалів".
ВАНДА: „Жінки в його житті", „Жінка з оголошення".
ГРАЖІНА: „Малий моряк", „Бастер невдаха".
КАСІНО: „Маєрлінг".
КОПЕРНИК: „Пастер".
МАРУСЕНЬКА: „Пастер".
МЕТРО: „Під гарячим небом Аргентини".
МІРАЖ: „Бурлака з над Волги".
МУЗА: „Бродвей Біт" з Джоєю Альпар.
ПАКС: „Генерадова дочка" та кольорові додатки
ПАЛЯС: „Панна Ліді" з Франціскою Галь.
ПАН: „Ян Твардовський".
РАЙ: „Комедіянт" австрійська комедія
СВІТ: „Чорна перла".
СТИЛЬЄВЕТ: „Кенігсмарк", ревія „З усмішкою на устах".
ТОН: „Нові Тарзанові пригоди".
УТІХА: „Втікач з Яви" і ревія.
ХІМЕРА: „Квітничарка з Пратеру".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська ч.)
„Бемервальд"

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 13. жовтня 1936.

Відень (506,8) 14.00 Бранденбурський концерт, 17.15 Соната на альтівку та форт. Дресля, 17.40 Концерт Гендля на гамбу та смичк. квінтет Гразна, **Братислава** (298,8) 18.10 Мадярські романси, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 17.30 Пісні славянських народів, 18.10 Пісні й дуети, 19.10 Концерт, 19.55 Весняне проміння — Фібіхові пісні, 22.20 Славні смичк. квартети, **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Легка музика, 18.30 19.30 Концерт, 22.15 „Мік Кейкгет" оп. фр. Перлі та Пера Шаньон, **Білгород** (437,3) 12.00 Нар. пісні, 17.20 Рос. нар. мотиви, 20.00 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) 16.30 Весела муз. вид. (сопр., альт. і віол.), 19.15 Камер. музика, 20.10 Концерт квартету, 21.00 Розр. концерт, муз., спів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.45 Співає Вениямін Джілі, 18.00 **Українські пісні відсп. Г. Ердман сопран, Г. фон Кампенгавзен баритон** 22.30 Музика, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.50 Концерт, 20.00 „Севільський цирульник" оп. Россіні, **Будапешт** (549,5) 12.05, 21.55 Циг. музика, 16.50 Форт. реціталь, 20.00 Сальон. музика, **Мілянo** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Сопіан, скрипка, „Ріголето" оп. Верді, **Рим** (420,8) 13.10 Орх. концерт, 17.15 Камер. концерт, скрипка, спів, 22.00 Орх. концерт.

Середа, 14. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 19.25 „Самсон і Даліля" оп. Сен-Саенса, **Прага** (470,2) 15.00 „Гарольд в Італії" симфонія Берліоза, 20.05 Концерт, **Париж** (1648) 14.00, 18.00 Концерт, 21.00 Солісти, спів, форт., 21.45 „Візник Геншель" драма Гавптмана, **Білгород** (437,3) 13.15 Спів, 17.20 Нар. музика, 20.30 Гумор, **Берлін** (356,7) 14.15 Легка музика, 19.00 З опер А. Шафмана „Духи з Кранхемштайну", 2) Залюблені, 3) Чортівський пергамін, 20.45 Фантазія Ф-моль Шопена, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.45 Сучасні пісні, 18.00 Форт. реціталь нвер. п'яніста Вальт. Рамміса, **Мінхена** (405,4) 16.30 Нар. музика, 18.00 Концерт, 19.00 Концерт присв. творчості Ліста, 21.40 Форт. реціталь, **Будапешт** (549,5) 12.05 17.00 Форт. реціталь, 12.45 Сп. реціталь, 13.30 Циг. музика, 19.10 Сальон. музика, 20.30 Нар. пісні, 21.00 Форт. реціталь Белі Бартока, **Мілянo** (368,6) 11.30 Популярна музика, 13.10 Тріо, 20.40 Орг. реціталь, 21.20 Концерт військ. орх., **Рим** (420,8) 21.30 Скрипк. реціталь Джоле Бакера, 22.30 Танк. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 13. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для мол. дітей: „Мій приятель Пук", Музика з плит, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орк. концерт, 12.40 Печі й вікна перед зимою, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Популярна музика, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з плит, 15.45 Техн. скринька, 15.55 Чайковський: „Лебедине озеро" балет, сюїта з гр. пл., 16.10 Історична загадка, авд. для ст. дітей із муз. авд., 16.30 Концерт, 17.00 У боротьбі зі шпіонажем, 17.15 Концерт солістів, спів, скрипка, форт., 17.50 Спогади першого ректора виленського університету, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Хвилина Росії, гр. пл., 18.40 На маргінесі зайвих тов. звичаїв, 18.50 „Спадщина" правно-сусп. фейлетон, 19.00 „Надута конкуренція" (Мій перший лет бальоном) опов. Я. Майснера, 19.20 Мішаний концерт, спів, форт., 20.00 Як живуть і працюють у „Львівській електрівні", 20.20 „Дон Хуан" Моцарта з гр. пл., 20.35 Бюро студій розмовне зі слухачами, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 „Оповідання про Шопена" авд. Календ-Бандровського, музика, 21.30 Концерт хору та смичк. орх., 22.30 Розр. концерт, у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Гейкога музика з гр. пл.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.53—89.10, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50 Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. голл. 284.90 — 283.20. Франки фр. 24.90 — 24.77, Франки швайцарські 122.80—122.00, Фунти англ. 26.14 — 25.98, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 16.50—15.60, Кор. дан. 116.64—115.80, Кор. норв. 131.28 — 130.30, Кор. шв. 134.78 — 133.80, Ліри італ. 2 5.40—24.40, Марки фінл. 11.52—11.30, Марки нім. 100 — 104, Шил. австр. 93—89. Марки нім срібні 127—120.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 11. X. 1936.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагон-стація западовання:

			льоко ст. западов.
Пшениця зб. 750 гр.	л. 5%		24.75—25.25 зол
Жито зб. 694	„ 3%		17.00—17.25 „
Ячмінь паш. 621	„ 4%		18.75—19.25 „
Овес л. зад. 444			15.00—15.25 „
Овес пс зад. 456			16.00—16.25 „
Гречка	10%		19.00 „
Кукурудза жовта			15.00 „
Кукурудза червона			17.00 „
Конюш. сіна			27.00 „
Сонятникове сіна			28.00—29.00 „
Фасоля краса			23.00—24.00
Фасоля пухрова			28.00—29.00
Фасоля корона			48.00—50.00
Фасоля Різо			35.00—36.00

Чемпіон

Чемпіон — це милевий скок наперед у будові популярних чотиролямпових відбірників. Два обсяги. Три засяги хвиль. Динамічний голосник. Duo-Reiektor.

ELEKTRIT RADIO

ВІДБІРНИКИ З ПРИРОДНИМ ЗВУКОМ.
Можна дістати в радіоскладницях у цілому краю.

Вже вийшов із друку й ро зісланий Вш. Відборцям черговий XIV. річник

Календаря-альманаха на 1937 рік

„ДНІПРО"

Присвячений 20-літтю української революції, видання Українського Т-ва Допомоги Емігрантам у Львові.

В Календарі взяли участь: Андрусяк М., Антонович Д., Бутович М., Горбачева Л. Давько М., Дорошенко В., Дорошенко-Савченко Нат., Журба Галина, Залозецький В., Коновенко Х., Королів-Старий В., Лащенко Галина, През. Левицький Андрій (інтервю), Лепкий Б., Лінна Ю., Лотоцький Ол., Маланюк Є., Федюк П., Федорович-Малицька І., Чикаленко Л.

Ціна Календаря 1.80 зол. (з пересилкою).

Ввесь дохід — на добродійні цілн.

Адреса для замовлень:
Львів, Ринок 10, II. п. — Конто ПКО у Львові: 504.782.
Календар можна набути у всіх книгарнях. 3-4

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 11. жовтня н. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.14 „
1 к. яець	3.80 „

Тенденція на масло, молоко та на яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дн. 11. X. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, дьоко подвір'я птахомасарні „M. C." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Кури 1. кл., товсті, без острігу, тойно від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята 1. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені 1. кл. щойно від 1.80 кгр. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

ОПОВІСТКИ.

Важне для священичих подруг! Перші конституюючі Збори „Долі", Товариства священичих подруг, відбудуться в п'ятницю, дня 16. жовтня 1936 в Марійському Товаристві, при вул. Руській ч. 10 з таким денним порядком: В год. 10.30 в домівці Товариства: 1) Відкриття Загальних Зборів. 2) Вписування в книгу членів. 3) Відчитання і пояснення статутів Т-ва, 4) Зачеркнення § 6 б. 5) Установлення висоти річної вкладки. 6) Вибір Управи Товариства. 7) Внески й запити. Збори Товариства попередить Служба Божа в наміренні Товариства в церкві Успення Пресв. Богородиці при вул. Руській у Львові, в год. 9.30. Маємо надію, що Дорогі Посестри з огляду на прегарні цілі нашого Товариства так під оглядом ідеальогічним як і матеріяльним прибудуть громадно з найдальших закутин нашої просторої Архієпархії на оці перші, конституюючі Збори нашого станового товариства священичих дружин, і цим засвідчать, що їм небайдужа їх власна доля, та що розуміють післанництво своє, як подруг священників. — За Ініціятивний Комітет Т-ва „Доля": **Наталія Дзеровичева, Софія Лициникова, Ольга Лончинова.**

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЄМО фахівців з ділянок: споживчої торговлі, торговлі залізом і кухонною посудою і дрогерійними товарами. Письменні зголошення з поданням життєпису і поруки до кооп. „Кома" Львів, Б. Главацького 23 1/50 2—2

Ширіть наш часопис!

КАВАРНЯ - БАР - ДАНСІНҐ

„CARLTON"

Лукіяновського 4.

відчинена **цілу ніч.**

Найміліша — найліпша — найдешевша забава.

КУПНО - ПРОДАЖА

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап, брокатів, таблеток стоїть на вагу. Фрайлік, Сикстуська 21, 2579 7—7

ДІМ деревляний, двацять кімнат з пр., у мебльований, на тисячяжневій парцелі в Розлучі продає оказійно Д-р Маргулес, Львів, Тарновського 35. 1—1

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

УРЯДНИК СКАРБ. II. кат. шукає заняття хоча би безплатно, відповідно до інституції. Зголошення до 15. 10. під „Емеритт" до Адмін. „Діла". 2642 3—3

РІЖНІ

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: **Коперника 26, подвіря.** 2798 5-10

РЕПРЕЗЕНТАЦІЙНА фронтова кімната, одноособова, умебльована, лазничка, фортепіян, телефон 261-98. 1—1

• РЯТУЄ ВОЛОССЯ
усуває порізі - запобігає випадінню
ДАЄ ГАРНУ буйну зачіску. 2732 9-7

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гошковичі, — Львів, Домініканська 4. 2654 31-6)

НЕПРОМАКАЛЬНІ ПЛАХТИ
І. КОНРАД, Львів, Гетьманська 22, тел. 249-83. 2696 4-4

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавниче Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 231 (14.480). Львів, середа 14. жовтня 1936. Poczтowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060. 145.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Проти розкладової роботи комунізму.

РЕЗОЛЮЦІЇ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ УНДО, ПРИНЯТІ ДНЯ 10. ЖОВТНЯ Ц. Р.

Центральний Комітет УНДО на своєму засіданні дня 10. жовтня ц. р. приняв у звязку з положенням на Совітській Україні і в звязку з розкладовою роботою Комінтерну серед українського населення поза межами Совітів, отсі постанови:

I. Політика червоної Москви на Совітській Україні змагає від часів збройної окупації України по нинішній день послідовно й рішучедо повного політичного й господарсько-культурного поневолення українського народу та до його денаціоналізації.

II. Своєю економічною політикою, зокрема переведенням насильної колєктивізації сільських господарств, большевики спричинили постійний голод на Україні. В наслідку такої політики вигинули там мільони селян, а сотні тисяч повисилано під покришкою опору колективізації на далеку північ, у Туркестан або на Сибір. Найновіші вістки зі Сов. України стверджують, що там знов появилися масові репресії проти селян і голод.

III. Виселяючи масово українських селян, большевицька влада переводить таким чином на великі розміри денаціоналізацію української території, яку кольонізує спровадженим зпоза України неукраїнським елементом. Така політика перемішування населення змагає до того, щоби зуніфікувати червону імперію під національним оглядом і зробити її суцільною російською територією. Крім того большевицька влада переводить далі послідовно винищування української провідної верстви, щоб таким чином згнобити визвольницькі змагання українського народу. Одначе це їй не вдається і не вдасться, бо національні українські сили тим тільки гартуються і зростають.

IV. Семий Конгрес Комінтерну, що відбувся у Москві в липні й серпні 1935. р., намітив нову тактику для комуністів, що працюють поза межами СССР. Вона полягає на формуванні т. зв. народніх фронтів, у яких комуністи мають бути керманичами масових політичних акцій, що, як це показує Еспанія та Франція, мають приспішити розвиток революційних подій у поодиноких державах і тимсамим приспішити у їх наслідку введення диктатури пролетаріяту. По VII. Конгресі Комінтерну грянула і на українські землі в Польщі нова хвиля большевицької агітації, яка має на меті розложити український національний організм та зробити його мало відпорним на большевицькі затії. До тої цілі йдуть большевики в той спосіб, що намагаються впихати до всіх культурно-освітніх, господарських, політичних, спортових установ і навіть церковних брацтв своїх агентів і доручають їм там вести розкладову роботу. У місцевостях, де большевицькі впливи закріпилися, комуністи виступають явно, ширять безбожництво й організують комуністичні бойовки. Події в Нагуєвичах, Бродах, Божковичах, Верчанах, Маківці, Настасові є пореченистим доказом цього.

З уваги на все повище, Центральний Комітет перестерігає українське громадянство перед большевицькою небезпекою і закликає до рішучого і планового противділання розкладовій комуністичній роботі.

V. Останніми часами були у нас жалюгідні спроби комуністів вводити до боротьби зі своїми політичними противниками засоби кривавих розправ і терору, що в свою чергу спричинило анальогічні самооборонні відрухи в наших національних колах. Центральний Комітет перестерігає українське громадянство, зокрема нашу молодь, перед уживанням таких засобів боротьби, поза винятками конечної самооборони. Такі засоби боротьби анархізують українське життя, не доводять до бажаних успіхів і причинюються хіба тільки до скріплення завзяття та активности тих збаламучених одиниць і гуртів, що впали жертвою комуністичної агітації.

VI. Так само Центральний Комітет перестерігає перед невідповідальними подвигами анонімових чинників на відтинку українсько-жидівських взаємин, що унаглядничились у деяких місцевостях протижидівськими бешкетами. Такі вчинки Центральний Комітет осуджує і закликає всі відповідальні чинники українського громадянства з ними рішуче боротися, бо вони тільки шкодять українській справі.

Збірка на українських інвалідів.

В часі від 18. до 24. жовтня ц. р. буде переведена за дозволом влади прилюдна збірка жертв у хосен інвалідів Української Галицької Армії в усіх місцевостях трьох сх.-галицьких воєвідств на збіркові листи, а в неділю 18. жовтня ц. р. прилюдна збірка до пушок у всіх містах.

Повідомляючи про це все українське громадянство, просимо жертвувати в тому часі на інвалідів У. Г. А.

Хто не мав би нагоди зложити своєї жертви на збіркову листу або до пушки, може переслати жертву поштовими складанками, розісланими з українською пресою (конто ПКО 505.690), або просто на адресу Товариства.

Львів, у жовтні 1936. р.

УКРАЇНСЬКЕ Т-ВО ДОПОМОГИ ІНВАЛІДАМ
Львів, Потоцького 48.

—o—

Нині у Великім Театрі

комедія Войтіха Богуславського **„Модні Спазми".**

Михайло Рудницький.

Від Мирного до Хвильового

Студії про 25 наших письменників, про наш XIX-ий вік, про літературні напрямки і напрямні сучасної европейської літератури. Життєписи, твори і бібліографія.

440 сторінок. Ціна 5 зол. Порто 60 сот.

„Для праці виповнює прогалину, яка існує від часу появи історії української літератури С. Єфремова, і широко зайнявться на письменниках молодшого покоління, що їх Єфремов розглядає зовсім побіжно або поставився до них по мачушиному. Рудницький прикладає водночас новітні методи літературознавства, що краще схоплюють суть письменників рецівної доби і краще надаються для оцінки їх творчости".

„Prager Presse", 1 жовтня 1936.

Ліцитація гасел „паньства народового".

Львів, 13 жовтня 1936.

Сьогоднішні газети принесли таку звістку з Варшави: Група легіоністів, резервових старшин, організує політичну партію під назвою „Обуз народово-паньствови". Організаційну владу має творити 30 осіб. В ідельогічній декларації нова організація стверджує, що основники вийшли з лицарського духа самостійницьких боїв, з геройської традиції легіонів, та що вони є вояками Йосифа Пілсудського і хотять будувати великодержавницьку („моцарствову") Польщу. Нова група від нікого й нічого не залежить. У напрямках нової партії кажеться про спортово-військове виховання всіх поляків від 6 до 60 літ. Вкінці організатори заявляють, що Польща — це національна держава і повинна бути оперта на засадах як найбільш демократичних. Далі говориться у тій декларації про гасла суспільної справедливости, про засяг впливів і т. д. Часописний кореспондент додає від себе коментар, що та нова організація, яка зрештою є ще у підготовчій стадії, не має нічого спільного з політично-організаційними чинами полк. Коца і для п. Коца це неприємна несподіванка.

Стільки газетна звістка. Вона не єдина з тої самої матерії. Ось ледви кілька днів тому читали ми про зїзд польських легіоністів львівської округи. Ідеольогічний реферат виголосив там посол д-р Б. Войцеховський. Казав про дуже важку ситуацію Польщі і про конечність найдальше йдучої консолідації польських національних елементів, які змагали би до будови національної Польщі („Польскі народовей"). Одним із засобів до тієї цілі має бути приспішена земельна реформа (читай: парцеляція великої земельної власности у 5 східних воєвідствах поміж осадників і кольоністів). Одночасно учасники зїзду покалано відмежовувались від ендеції, називаючи її націоналістичною партією, що орудує демагічною фразою.

Врешті згадана вище плянована організація полк. Коца: кілька днів тому читали ми в якомусь варшавському щоденнику, що ідеольогічною підставою тої нової урядової партії, що має заступити колишній ББ, має стати засада, що Польща — це держава національна, та ще й „тотальна"...

Читаємо все це, приглядаємось усьому цьому і запитуємо: що це значить? Чи це тільки забава у гру слів, приємних для польського вуха, чи це поважна заповідь устроєвої та національної політики? Чи це тільки ліцитація ендецькими гаслами, щоб відтягнути від ендеції маси гурра-патріотів, які не розуміють суцільного змісту гурра-патіотичних гасел, але йдуть за

тими гаслами, — чи кузня нових проектів „на західне Русі"?! Але навіть колиб це була тільки конкуренційна міжпартійно-польська боротьба, то мусимо рішуче виступити проти її аргументів. Тим рішучіше мусимо застерегтися проти того, щоб устійнювати такі ідеольогічно-програмові засади якихнебудь нових польських політ. організацій, що б'ють безпосередньо по сутніх українських інтересах та всім своїм вістрям звертаються просто проти істнування українця у Польщі, як окремого і самостійного національно-політичного колективу.

До цього часу теза „паньства народового" була монополем ендеції, експльоатованим на всі лади та способи. Згідно з тою тезою послідовно ведено негацію українського чинника у Польщі, а супроти українських земель поза Польщею проголошено засаду „поділу сфери впливів". Принцип „паньства народового" ляг в основу і першої польської конституції, препарованої ад узум польської партійно-політичної правиці („Ми наруд польскі..."), — і в основу рижського миру, спрепарованого теж „сірою еміненцією" у „палаті семиголовців" — Ст. Грабським. Про „паньство народове" писав і Дмовський і Грабський і кричали про нього всі без виїмку віча ендецької молоді, реалізуючи у практиці те „паньство народове" законами й авантюрами, яких остаточна й завітня ціль — перетопити на польський національний моноліт усі істнуючі в Польщі непольські народи, або щонайменше перетворити їх у меншевартні етнічні групи, вегетуючі культурно й господарськи у тіні польської культури й економіки та неістнуючі як політично-особова одиниця.

І це зовсім ясно і льогічно. Бо що значить „паньство народове"? Переложені на просту мову й у практиці реалізовані ці два слова, можуть означати тільки: 1) або Польща хоче зректися земель, на яких польський етнічний елемент находиться у меншині чи у незначній більшости (в цьому останньому випадку це територія мішанв), або 2) хоче асимілювати елемент чужонаціональний. Терціюм нон датур. Звужувати своєї держави до польських етнографічних границь пп. Даєдушицькі і Коци, здається, не мають охоти, — тож видно мають охоту пі ти на другу комбінацію, чи не так?! Але у цій другій комбінації мають чейже голос і ті народи, що призначені для операції. Ніхто не може мати до нас претенсій, коли ми боронимось і будемо боронитися всіми можливими способами проти того, щоб Польщу, в якій волею долі опинились ми у скількости скромних кількох міліонів душ, не перетворювати в однородну національну державу, себто, що не хочемо ані кінчати масовим гаракірі, ані смиренько приглядатися процесові творення з нас польського національного моноліту.

Жонглювання словами „народови", „паньствови", „моцарствови" — доходить уже до абсурду. Аж проситься порадити всім тим панам промовцям та організаторам і політикам, щоб склали невеличкий словник з поясненням кожного такого, частенько вживаного слова і в потребі до нього заглядали. Як можна напр. казати, що Польща має змагати до „паньства народового" та одночасно „моцарствового", коли обидва ці поняття у польській демополітичній дійсности взаємно себе виключають? Бо або Польща буде державою національною, себто скорчиться до етнографічних границь плюс невеличка скількість засимільованих „тутейших", і тоді важко буде казати про великодержавність, — або Польща схоче претендувати на великодержавницьку місію на границі заходу і сходу та взагалі грати активну ролю у вирішуванні проблем цієї частини Европи, і тоді не може вести і доводити до краю боротьби між 60 відсотками упривілеєного та 40 відсотками депреціонованого власного населення. Адже це аксіома, що внутрішньо-політичні відносини у національно-мішаній державі мусять бути наладнані мирно у порозумінні між державою та її національними меншинами, — якщо держава хоче і внутрі і назверх бути сильна та потенціяльно здібна до вирішування міжнародніх проблем.

Така сама цілком невдала забава у слова і гасла ведеться з термінами „паньство народове" і „демохратичні засади". Або признається демократію тим, чим вона дійсно має бути, себто справедливою участю населення держави у державному правлінні, і тоді треба вести такі демократичні вибори на підставі справедливої виборчої геометрії і всіх інших приписів ординації, при такій участи адміністраційного чинника, як це діється напр. у Франції, — а тоді приймається згори, що у варшавському парляменті засідатиме величезне представництво непольських народів, яке розбиватиме парлямент, борючись проти законів, основаних на тезі „паньства народового", — або змагається до ідеалу „паньства народового" саме при нехтуванні всіх демократичних чинників, централістичними та автократичними методами правління, з правзором „малчать і не разсуждать". Знову: „терціюм нон датур".

Навіщо вся ця еквілібристика, навіщо ті гасла і ті засади, які так хвилюють непольських громадян Польщі, що й писати про це годі у спокійному тоні? Чи дійсно Польща не має сьогодні інших клопотів, як іти на нову загострену боротьбу зі своїми меншинами, та ще й із тими народами, що компактною масою заселюють саме прикордонні смуги на найбільш загроженому державному відтинку?! Чи дійсно при пошуканці нових ідеольогічних та практично-програмових напрямних треба польським патріотам, (які ще й покликуються на імя Йосифа Пілсудського) сягати до архіву ендецької ідеольогії та ендецької фразеольогії, витягати злинялі театральні реквізити і пишатись у них, немов це новенька зброя лицарів?! Навіщо відкривати нові площини конфліктів, коли вся увага повинна бути звернена на ліквідацію старих? Як довго ще при вирішуванні великодержавницьких ідеольогічних напрямних Польщі польські патріоти будуть промовчувати факт, що Польща не може претендувати на імя „паньства народового" і що саме „паньство народове" — це для Польщі загибіль, — бо в Польщі є міліони неполяків, яких поляками зробити не вдасться?!

ік.

Нове вирівнування гроша.

З ПРИВОДУ ДЕВАЛЮАЦІЇ ФРАНКА.

Коли Франція, як перша з черги (не раху'ючи давніших потрясень доляра і фунта), змен'шила вартість свого гроша, не зробила нічого іншого як тільки признала офіціяльно стан, який фактично тревав давно вже у практиці, себто однаково у біржевих трансакціях, як і щоденному житті пересічного французького громадянина. Напр. смішно було вірити самому або казати вірити іншим, що треба витратити лише 75 франків за один фунт штерл., коли в дійсности треба було заплатити 114 франків. Рівночасно було небезпечно дозволяти на сво'бідну виміну банкнотів на золото, коли державний буджет був постійно пасивний, що викликувало втечу того дорогоцінного металю. Здається, що цей останній факт, більше ніж інші вплинув на настрої і спонукав французький уряд привернути правдиве відношення франка до доляра і фунта штерл.

Валютових питань не можна ніколи вирішити цілковито й остаточно та ще й на власний відокремлений лад, хіба, що якась держава хотіла би цілком замкнутися і відректися з між народнього життя. Однак мабуть нема нікого, хто хотів би повного господарського відокремлення, яке рівняється самогубству, ба навіть перевести таке самогубство — річ неможлива.

Мати гріш, який відповідає обопільному і дійсному відношенню вартости, це значить улекшувати й обезпечувати міжнародні трансакції якогонебудь роду. З цього користає не лише торговля. В той спосіб держави між со'бою вирівнюють свої білянси і витворюється свого роду солідарність між краями, які продукують і продають.

Мабуть нема держави, яка не старалась би витиснути все, що лише можливо, з власного краю для власного вжитку. Переведено інвентаризацію всіх живих чи притаєних сил з наміром їх як найбільше використати. Однак всі ці заміри не можуть виключити обміну товарів з заграницею. Що більше: не вважаючи на гасла господарської самовистарчальности, саме міжнародні звязки впливають найбільше на дійсну вартість гроша. І тому треба впливати на них, щоби вдержати тривку грошеву вартість.

Кожна держава завсіди буде примушена продавати і купувати товарі за границею. Покищо нема навіть ніяких теорій про можливість і способи змінити цю відвічну систему. І якщо ця виміна товарів мусить вестися, треба старатися, щоб вона відбувалася при помочі гроша вирівнаного щодо вартости, без штучних перешкод і без валютових спекуляцій, таких шкідливих і потрясаючих.

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 26

Українські політики.

Сильвети наших давніх послів і політичних діячів.

МИКОЛА ГАНКЕВИЧ.

Найвизначніший і незвичайно характерний український соціяльний демократ, що був ним з переконання і посвяти. Це був Микола Ганкевич.

Заходами Миколи Ганкевича відбулися по довших приготуваннях збори українських робітників у Львові в дні 17. вересня 1896. р., на яких засновано руcько-українську соціяльно-демократичну партію. Його змаганням було: організувати українських робітників по містах, щоб вони почувалися українцями і на основі соціяльно-демократичної програми добували кращу долю для себе та підносили і скріпляли професійну організацію робітників. Цій організації він присвятив ціле своє життя: становище, посаду і всякі вигоди життя.

До послування М. Ганкевич не дійшов, хоч партія його кандидувала на посла. Та він про це не дбав і робив свою роботу на долах. Казав, що не піде просити п. Дашинського за мандат...

При своїй соціялістичній діяльности Ганкевич ніколи не затрачував національної ідеольогії українського народу та завжди по свому розумінні їй служив вірно.

Наслідком небезпечних міжнародніх відносин вніс був австрійський уряд у Держ. Раді у Відні мобілізаційні проекти в 1912. р. Тоді зібралися у Львові (в дні 7. грудня 1912. р.) довірочні збори найвизначніших діячів усіх українських партій Галичини та по основній дискусії вирішили одноду шно, що, з огляду на добро й будучність українського народу по обох боках кордону, на випадок збройного конфлікту між Австрією і Росією все українське громадянство однозгідно і рішуче стане по стороні Австрії та проти російської імперії, як найбільшого ворога України. Цю революцію найбільше переконливо підтримував та узасаднював на тих зборах саме Микола Ганкевич.

А як з вибухом світової війни прийшло до заснування Головної Української Ради у Львові, що мала бути висловом одної думки й одної волі українського народу та показувати йому дорогу до діла, яке жде його у воєнній хуртовині, то Миколу Ганкевича вибрано заступником голови Головної Української Ради. Він і укладав перший маніфест її з 3. серпня 1914. р.: Нехай на руїнах царської імперії зійде сонце вільної України!

В 1915. р., коли світова війна затягалась на довший час, робились заходи на еміграції у Відні, щоби створити загальну репрезентацію всіх українців на час війни, значить, щоб розширити Головну Українську Раду, що обіймала тільки галицькі українські партії, добираючи до неї представників української парляментарної репрезентації представників Буковини і Союзу Визволення України. І тоді Микола Ганкевич найбільше причинився до того, щоби злагодити особисті непорозуміння й амбіції, які на еміграції всі ми незвичайно відчували.

Микола Ганкевич зложив тоді перший проект статуту Загальної Української Ради у Відні (в дні 30. квітня 1915. р.), як репрезентації всього українського народу на час війни, аж до повороту нормальних відносин на українських землях.

Вкінці 19. жовтня 1918. р. на всенародніх українських національних зборах (конституанті) у Львові Микола Ганкевич, як речник соціяльних демократів, зложив заяву: „У великій історичній хвилині, коли валяться основи старого світа і на його руїнах зростає нове життя вольних самостійних народів, що самі рішають про свою долю і будучність, Національні Збори українців австро-угорської держави проголошують торжественно перед цілим світом, що домаганням і цілю всіх українців є зєднинити всі українські землі австро-угорської держави в одну державу, — що цілю наших національних змагань є зєдинена, вольна, самостійна Українська Республика".

Завсіди лагідний, розважний і згідливий, ніколи зарозумілий і безоглядний, М. Ганкевич мав щире й горяче бажання загального добра української нації. Таким був до останнього свого віддиху.

(Далі буде).

Хто не пригадує собі хаосу, викликаного упадком англійського фунта? Чи це була лише внутрішня справа Англії і торкалася тільки британських громадян? Навпаки: крик і лемент піднісся тоді головно **поза** Англією і під адресою англійського уряду падали закиди, що він завчасно і зависоко стабілізував був свою валюту у 1922 р.

Наслідки упадку фунта були негайні та для закордону страшні. Англійські продуценти, користаючи з нижчої вартости рідної валюти, могли обнижити ціни на світовім ринку і перти цілою силою на заграничні ринки. Загрожені держави почали підносити мита і протекціонізмом відповідали на небезпечну конкуренцію. Прийшло контингентування товарів і валют та замороження довгів і всі ті інші засоби, які в загальному наслідку тільки збільшували й продовжували кризу.

Упадок франка був би певне мав подібні наслідки і був би наробив чимало лиха. Щоби охоронитися від того лиха, багато держав пішло вже за приміром Франції і виглядає так, неначе сьогодні йде нове вирівнання гроша у міжнародніх відносинах. Чи до того дійде — невідомо, бо кожна держава мусить передтим зрівноважити свій буджет та дуже обережно вживати того делікатного інструменту, що називається кредитом.

У часописах знову появилась вістка про намір скликати міжнародню конференцію, яка мала би рішити пекуче питання світового гроша. Але щоб вартість такої конференції не обмежилась до пустої балаканини, треба доброї волі **всіх** держав і як довго держави будуть окружати себе ріжними митними і валютовими мурами та поки економіці шкодитиме політика, так довго бідний гріш буде терпіти і ніколи не зможе виконувати своєї властивої функції, себто бути мірником вартости. **Н. С. С.**

Далекосяглі політичні наслідки позички для Китаю.

ЗНАМЕННА ОСТОРОГА ДЛЯ ЯПОНІЇ.

ЛЬОНДОН, 13. 10. ПАТ. „Дейлі Геральд" повідомляє про закінчення переговорів у справі позички кільканадцять міліонів фунтів стерлінгів для Китаю. Згаданий щоденник пише, що **ця позичка може мати далекосяглі політичні наслідки.** Справу позички підготовляв головний фінансовий дорадник британського уряду Ф. Лейт Рос, який кілька місяців був у Китаю і студіював економічне положення Китаю. **Оголошення вісток про цей кредит буде знаменною осторогою для Японії, що В. Британія не буде байдужою щодо майбутности Китаю.**

Прем. Гірота уступає?

ПЛЯН РЕОРГАНІЗАЦІЇ МІНІСТЕРСТВ.

ПАРИЖ, 13. 10. ПАТ. Авас. Міністри війни і маринарки склали прем. Гіроті плян таких негайних реформ: зменшення числа міністрів, з яких кожний мав би кілька тек та створення незалежного органу, який координував би діяльність усіх міністрів і дбав би про національну оборону. В цьому органі засіли би головно військові, під проводом особи, теж відпоручника армії, яка стояла би понад політичними партіями. Цей орган був би звязковим між армією та маринаркою й урядом. Добре поінформовані кола говорять про димісію прем. Гіроти, який не згодиться на цей плян, бо він був би однозначний з військовою диктатурою.

—o—

З польської преси.

Підтримування

галицького москвофільства та проблєма оборони границь.

В останньому числі „Бюлетину П.-У." (з 11. ч. м.) на першому місці находимо статтю п. н. „На що не звертається уваги". Стаття присвячена небезпеці, яка грозить з совітського боку Польщі і тій пляновій акції оточування Польщі ворожим муром чи розсаджування її з середини, якої — дивним дивом — польська преса „не зауважує". Автор звертає увагу, що коли напр. про совітські зброєння у польській пресі глухо, то про зброєння німецькі повно і страшенне голосно. „Колиб п. Отмар, будучи кореспондентом у Москві, відважився оголошувати в „Газеті Польській" такі статті про червону армію, як напр. статті п. Смогоржевського (кореспондента у Берліні) про армію німецьку, то напевне революційний трибунал обвинуватив би його у „шпигунстві" у користь сусідньої держави". Одночасно зі збройневою акцією Совіти ведуть політичну акцію, чи то при помочі військових союзів чи таких чинників, які мають ослабити відпорність держави на випадок війни. Зупинившись на чесько-совітському союзі, якому помогло традиційне чеське москвофільство (чехи завжди вбачають у росіянах „визволителів" славянських народів, самому не зазнавши на власній шкурі того визволительського блага), автор звертає увагу на акцію, ведену на польсько-чеському пограниччі, вірніше — у прикордонній карпатській смузі, яку з обох сторін заселюють українці.

„Користаючи з того союзу, Совіти приготовляють грунт на терені Чех і для експансії ідеольогічної. Найяскравіше видно це на терені Підкарпатської Руси, де національно мало свідоме населення вважає себе „русским". У цій акції комуністи найшли помічників навіть серед уніятських духовників, які перед виборами агітували за віддачею карток на комуністичну ліcту, як на ліcту „русских".

Черговою ланкою у ланцузі, що оточує Польщу, мав бути союз з Румунією..."

Союз з Румунією не вдався, тому треба шукати іншої дороги, що безпосередньо повязалаб територію союзницьких держав, Совіти і Чехословаччину. Такою дорогою має стати — Східна Галичина. Щож для цієї цілі робиться?

„Помилявся би той, хто думав би, що той кусень земель Польщі не є теренем совітської експанзії. Ми звертали неоднократно увагу на специфічну діяльність т. зв. галицьких „москвофілів", яка так іде на руку московським чинникам. Наївні матадори „на родового" табору (булоб добре, якби це була тільки наївність), захоплюються заявами „лояльности" тих „русских" супроти польської держави, зовсім не здаючи собі справи з істоти тої лояльности і її вартости. Брак одностайности у поведінці адміністраційної влади на терені піад.-східних воєвідств викликує спорадичні періоди оживлення діяльности тих совітських союзників „ін спе", та дає їм змогу організувати свої сили на випадок, коли можна буде віддати їх на послуги „єдіної неделімої" Росії."

Далі автор говорить про „подові фронти", про специфічну атмосферу у прикордонній смузі та зокрема про — Лемківщину. Лемківщина, мовляв, це домена галицьких москвофілів, які ще недавно штовхали населення до того, що воно складало подання на виїзд до Совітів.

„У тому самому часі в одному з чисел російсько-емігрантського часоп. „Ілюстріованая Россія" можна було найти на першій сторінці кількох „русских" лемків, перепоясаних лентою з російськими національними барвами. Важко сумніватися, яке буде дійсне відношення такої розагітованої людности, що тільки чекає, щоб кинутись в обійми машеруючої від сходу „асвободітельки", хочби й із червоною зорею на шапках". Не можна забувати про те, що Совіти ділить від Чех (отже й від населення відповідно приготовлюваного на прихід „русскої" армії) смуга польської державної території, що має ледви 150 км. ширини. Що значить така ширина при теперішньому стані моторизації та при вжитті мас кавалерії (стаціонованої на самому польському кордоні), — цього мабуть не треба пояснювати.

Єдиний спосіб унешкідливити такий удар, це зробити загрожену частину краю більш відпорною під кожним оглядом на вплини, що змагають до того, щоби перетворити ті землі на вогнища громадянської війни та пізніше на „пляс д'арм" для дальшого маршу. Ми вказували вже нераз і повторюємо тепер, що необчислена у наслідках є політика заогнювання польсько-українських відносин саме на тих теренах, бо вона йде цілком по лінії замірів Комінтерну."

Цю думку автор розвиває ширше, підкреслює конструктивну ролю протисовітськи настроєної інтеліґенції та звертає увагу на здоровий український організм, що протиставиться деструктивним впливам. Вкінці перестерігає перед збанкрутованими комбінаціями збанкрутованих політичків, які підтримують москвофілів щоб „на злість" зробити українцям — і Польщі.

Взагалі це надзвичайно розумна стаття, якої тези віддавна ясні кожному, хто тільки об'єктивно хоче приглянутись поль.-українській та поль.-совітській ситуації, і неясні лише тим, які досі торчать ногами у старих трафаретних ендеко-русофільських комбінаціях, або придумують найштудерніші способи, щоб лише ослабити українців. Добре діється, що „Бюлетин П.-У." почав теж писати вже й про Лемківщину, досі оминаючи тієї теми, як „дразливої". Коли мова про злагоду польсько-українських відносин та про проблему скріплення польської оборонної здібности — ніяк Лемківщини промовчати не можна. І ніяк не можна тієї злагоди осягнути, коли надалі вестись буде політика, якої символом є ославлений лемківський „Буквар", підтриманий тепер ще й кількома читанками. Чи напр. авторові тієї статті відомо, що правою рукою нового апостольського адміністратора на Лемківщині став тепер один з найревніших „русских деятелей" зі Львова, за яким навіть отверто плаче „Р. Гол.", прощаючи його на нову „місію"?! І такі люди мають бути підпорами... католицизму: звеличники православної чи комуністичної Росії спасають католицизм на „загроженій" Лемківщині! Як довго триватиме ще ця трагіфарса?!

Навіть маска

НЕ СКРИЛА

ії брудної цери..

Новочасна жінка повинна мати від стіп до голови делікатну шовкову шкіру. Мило Пальмолів коштує так небагато, що міліони жінок уживають його також до купелі; щасливі вони, що можуть користати з добродійного маслинового олійку.

Мило Пальмолів завдяки своїй багатій і проникливій піні виніжнює і відмолоджує шкіру, звільняючи пори шкідливо від бруду. Таким робом щоденна купіль милом Пальмолів є правдивою „купіллю краси", яка запевнює кожній жінці захопливу красу, яка рішає про її успіх.

Проти некультурної полеміки.

КОМУНІКАТ РАДИ „ТОПЖ-У".

Рада Т-ва Письменників і Журналістів ім. Івана Франка у Львові, на своєму засіданні 8-го жовтня 1936, одноголосно ствердила:

Виступ п. М. Іванійка в ч. 226 „Українських Вістей", у статті „Пан видавець і його слуги", в якій він у некультурний спосіб напав на членів Товариства, редакційних співробітників концерну „Українська Преса", понижує його самого як професійного журналіста. При цьому Рада Т-ва не брала під увагу політичної основи полеміки.

Львів, 14. X. 1936.

Рада Т-ва Письменників і Журналістів ім. Івана Франка у Львові.

Удар для міжнародніх спекулянтів.

ВИМІНА ЗОЛОТА І ВАЛЮТ МІЖ ТРЬОМА ВЕЛИКОДЕРЖАВАМИ.

ВАШИНГТОН, 13. 10. ПАТ. Після наради представників Злучених Держав, В. Британії і Франції у справі виміни золота і валют державний секретар Моргентав склав таку заяву представникам преси: Рівень міжнародніх курсів між В. Британією, Злученими Державами і Францією спирався на вирівнальнім фонді з метою зрівноважити його валюту, купуючи і продаючи закордонні девізи. **Ніодна держава не бажає такими операціями придбати надто великої кількости паперового гроша інших держав. Щоб до цього не допустити, пропонуємо виміну девіз на золото. Курс цієї виміни будуть устійнювати щоденно на основі подажі і попиту.**

Це рішення відбирає контролю курсів з рук кількох міжнародніх спекулянтів. Уряди відповідальні перед своїми народами поведуть тепер акцію, щоб запевнити курсам якнайменші вагання. Купці, які продають або привозять товари за кордону будуть могти переводити ці операції через банки своїх держав. Курс доляра, устійнений тепер на 35 долярів за унцію золота, можна буде знизити після порозуміння 24 год. наперед з державами, які підписали цей договір. Цю зміну курсу можна перевести тоді, коли би виявилися якісь недостачі, але така можливість мало правдоподібна. Рішення Злучених Держав є новою системою пристосування паритету золота та новою методою міжнародніх торговельних трансакцій. Це дальший крок до устійнення валют та відсуває міжнародніх спекулянтів і передає рух золота в руки урядів. До цього договору трьох держав можуть приступити інші держави.

В Парижі і в Льондоні появилися однозвучні коментарі до згаданої заяви. Відтепер три великодержави будуть вимінювати девізи на золото. Так виглядатиме валютова співпраця між згаданими трьома державами.

Кард. Інніцер гостро осудив большевизм.

Кардинал Відня Інніцер виступив знову дуже гостро проти комуністів. Большевизм почав тепер офензиву безбожництва. **Москва вислала в минулому році 77 міліонів безбожницьких книжок, надрукованих у різних мовах.** Европейські політики нібито з уваги на господарські інтереси заключують союзи з Москвою. Є вражіння, немов би людство було сліпе і не бачило, звідки надходить нещастя. Денебудь появиться большевицька звізда, там негайно пливе кров і розпалюється вогонь пожеж і ненависти.

Вкінці кард. Інніцер осудив тих католицьких працедавців, які хоч признаються до церкви, гноблять робітників, які здані з приводу безробіття на їх ласку і неласку. Такі ніби католики є, як каже кард. Інніцер, **фарисеями,** і їх слід вистерігатися.

Склад болгарської армії.

ВІДЕНЬ, ПАТ. Болгарська армія начислює 2.800 старшин і 45.000 вояків. Армія складається з 8 дивізій по 3 полки, відділ скорострілів, відділи радіотехнічні та інтендантури. Підчас війни кожна дивізія буде мати 6 полків. Крім того є 11 полків кінноти, з яких один є гвардейським полком. Кожна дивізія має полк артилерії, кожний корпус батерію тяжкої артилерії. Армія має 32 батерії гірської і полевої артилерії, 8 кінних батерій і 16 батерій тяжкої артилерії. Жандармерія складається з 16 баталіонів з 10.000 людей. Крім того Болгарія має 100 військових літаків.

Зброєння, жертвенність та кольонії

темою промови Р. Гесса.

БЕРЛІН, 13. 10. ПАТ. Заступник провідника націонал-соціялістичної партії Рудольф Гесс, виголосив у м. Гоф (баварсько-чеське пограничча) промову, в якій порушив кілька цікавих питань: Тепер заосмотрення населення в харчі навсуває деякі труднощі. Німці мусять здобутися на ту пожертву, обмежуючи споживання вепровини і товщів, бо це необхідне, щоб держава могла заощадити на відповідне дозброєння, забезпечуючися перед большевицьким наїздом і поневоленням.

Німеччина ніколи не допустить інфляції. Вона буде старатися випродукувати скільки можна сирівців у себе, але все таки для неї необхідні кольонії.

Французькі комуністи провокують Німеччину.

ІНТЕРВЕНЦІЯ БРИТИЙСЬКОГО АМБАСАДОРА У ПАРИЖІ.

ЛЬОНДОН, 13. 10. ПАТ. „Дейлі Телеграф" пише: В Льондоні побоюються, щоб інцидент у звязку з промовою Тореса, секретаря комуністичної партії, не довів до прикордонних сутичок між Францією та Німеччиною. „Дейлі Геральд" пише, що британський амбасадор дістане доручення повідомити французький уряд про становище британського уряду в цій справі та висловив надію, що французький уряд зробить усе, щоб омминути прикордонні інциденти.

Загадочна пожежа домівки фашистів у Льондоні.

ЛЬОНДОН, 13. 10. ПАТ. Минулої ночі в домівці британської унії фашистів у дільниці Бедель Грін вибухла пожежа, яку швидко погасили. Наочний свідок зізнав, що двох типів облило нафтою входові двері, підпалили їх і відїхали опісля самоходом.

Візита болгарського премієра в Білгороді.

БІЛГОРОД, 13. 10. ПАТ. Вчора рано приїхав до Білгороду премієр і міністр закордонних справ Болгарії Кіосеіванов і відбув нараду з прем. Стояновичем. Візита не мала офіційного характеру.

На організаційному фронті.

Політична нарада в Сяноці.

Посольське звідомлення. — Лемківська адміністратура і російська мова у навчанні релігії. — За скасування лемківського букваря. — Справа будови Народнього Дому в Сяноці.

В дні 30. вересня ц. р. відбулася політична нарада в Сяноці, на якій явилися представники сяніцької округи, а до того делегати деяких громад коросненського повіту. Зборам проводили: о. Іван Гайдукевич з Доброї Шляхотської та Андрій Лабяк, господар з Боська, секретарював м-р Самотовка.

Реферат про політичне положення разом з посольським звітом виголосив пос. д-р Степан Витицький, вияснюючи при тому зібраним справу обсади становища лемківського церковного адміністратора. В дискусії, яка розвинулась після того, забирали голос переважно представники лемківського села.

Дискусія поверталась головно довкола двох справ: церковної справи на Лемківщині і т. зв. лемківської церковної адміністратури та справи будови Народнього Дому в Сяноці. Промовці підносили, що несприятливі відносини на церковнім полі не припиняють зросту української національної свідомости та що згадані відносини не виходять на добро гр.-кат. Церкві. Між іншими один з промовців звернув увагу, що в Костарівцях місцевий священник подає дітям у школі науку релігії в російській мові! Домагались теж дискутанти скасування лемківського букваря, якого ані діти ані учителі не розуміють. Щодо будови Народнього Дому, то збори заявились за приспішенням тої справи. Народній Дім набув уже на власність у першорядним місці в Сяноці гарну площу і має дещо готівки, але, не зважаючи на найкращу волю проводу тої установи, діло не може дальше рушити з місця наслідком хибної організації. Збори рішили звернутись із зазивом до проводу Народнього Дому, щоб зацікавив будовою Н. Д. ширший загал та скликав у цій справі відповідну анкету. Треба сподіватися, що ця справа тепер піде скоршим кроком вперед.

Крім того порушували промовці деякі справи, що торкались місцевого адміністраційного режиму. Вкінці зазначилось на зборах загальне домагання, щоб українські провідні політичні чинники займались живіше і дальшими лемківськими областями.

Порошки для дорослих з фі. бр. зм.

KOWALSKINA

вживаємо при невинних

БОЛЯХ ГОЛОВИ

Архиепархіяльні вісти.

Правом уживання фіолетного пояса й колпака наділений: Туркевич Михайло, парох Поникви Великої і підкаміцький декан.

Завідательства дістали: 1. Абрагамович Андрій, **Ч.С Т.С.,** в Коростові скільського деканату. 2. Білоскурський Яків, завідатель Налужа теребовельського деканату, в Ладичині микулинецького деканату. 3. Ганущак Константин, завідатель Коростова скільського деканату, в Ямельниці тогож деканату. 4. Декайло Микола, сотрудник у Струсові теребовельського деканату, в Налужу тогож деканату. 5. Залчківський Володимир, сотрудник в правом управи в Подусові, нараїв. деканату, в Подусові. 6. Коломиець Степан, неопресвитер, в Перевіщі войнилівського деканату. 7. Цап Петро, неопресвитер, у Сухорічу ярчівського деканату. 8. Шулим Іван, сотрудник в Озірній озірнянського деканату, в Озірній.

Ректорами церков іменовані: 1. Романишин Богдан, неопресвитер у Заставцях підгаєцького деканату. 2. Сахно Еммуіл, неопресвитер, у Хильчичах золочівського деканату. 3. Теленько Володимир, сотрудник у Колтові олівського деканату, у Верхобужі тогож деканату.

Дозиджаючими завідателями назначені: 1. Бачинський Роман, ректор Надієва долинського деканату, в Ракові тогож деканату. 2. Данилюк Микола, парох Миколаєва лопатинського деканату, в Уневі тогож деканату. 3. Кузь Василь, завідатель Пальчинець новосільського деканату, в Токах тогож деканату.

Сотрудником з правом управи назначений: Бабій Олександер, сотрудник у Пацикові долинського деканату, в Пацикові.

Сотрудниками назначені: 1. Антонович Евген, неопресвитер, у Золотниках заранницького деканату. 2. Балук Іван, неопресвитер у Лучинцях рогатинського деканату. 3. Дмитрук Евген, неопресвитер у Струсові тере-

бовельського деканату. 4. Дочило Роман, неопресвітер у Войнилові, 5. Жолкевич Володимир, неопресвітер у Стриганцях паріївського деканату. 6. Микитюк Данило, неопресвітер, в Уричі сільського деканату. 7. Нижниківич Ярослав, неопресвітер, у Винні стрілицького деканату. 8. Олексюк Іван, неопресвітер, у Скоморохах Нових галицького деканату. 9. Панасюк Йосип, неопресвітер у Кутирі гвіздецького деканату. 10. Пилипчук Мирон, неопресвітер, у Банюнині жилятинського деканату. 11. Процишин Володимир, неопресвітер, у Конюшинцях грималівського деканату. 12. Процюк Юрій, неопресвітер, у Грибовичах яричівського деканату. 13. Щирба Леонід, неопресвітер, у Демні миколаївського деканату. 14. Яцкевич Мирон, сотрудник у Скоморохах Нових галицького деканату, в Підбережі болехівського деканату.

Рукоположені: 1. Болук Іван, 2. Дмитрук Евген, 3. Дочило Мирон, 4. Жолкевич Володимир, 5. Коломієць Степан, 6. Микитюк Данило, 7. Нижникевич Ярослав, 8. Олексюк Іван, 9. Панасюк Йосиф, 10. Пилипчук Мирон, 11. Процишин Володимир, 12. Процюк Юрій, 13. Романишин Богдан, 14. Сахно Емануїл, 15. Цал Петро, 16. Щирба Леонід (усі жонаті).

Померли: 1. **Преставшевський Володимир**, емеритальний декан і парох Озіркої, помер у 68. році життя і 42. священства. 2. **Семків Герасим**, парох Ракова, долинського деканату і член посмертного фонду, помер у 69. р. життя і 44. священства. 3. **Хавалка Ярослав**, завідатель Тухольки, тухлянського деканату і член посмертного фонду, помер у 43. р. життя і 9. священства. 4. **Цегельський Микола**, довголітній парох Подусова паріївського деканату та член посмертного фонду, помер у 87. р. життя і 49. священства.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— В Індії терористи виконали атентат на урядовця англійської адміністрації. Урядовець легко ранений, атентатчики втекли.

— У політичних колах у Букарешті кружляють поголоски про можливу зміну кабінету. Премієром нового уряду буде марш. Авереску, одну з важніших тек дістав би провідник ліберапів Ю. Братіяну.

— До Барсельони приїхав італійський крижак „Евгеніо ді Савоя" і командант корабля склав візиту у Хенераліда. Його ревізитували.

— Турецький міністр закордонних справ затримався у Відні і відбув нараду з державним секретарем Шмідтом.

— 29. жовтня ц. р. приїде до Анкари з візитою премієр Югославії Стоядінович.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО
НАШОГО ЩОДЕННИКА

ГАЛАКТІОН ЧІПКА. 2

Автом по Галичині.

ДОРОГИ.

Дороги в Галичині поправляються. Це треба признати, хоч повітові виділи і тим подібна дорогова влада всеціло в чужих руках. Я чоловік справедливий і безсторонньо це признаю. Але, щоб кожний міг пізнати, як було давніше, великі кусні доріг лишилися в такім стані, в якім ніколи не повинні бути а рідко коли були.

Виїхали ми з Черча на головний шлях Рогатин — Станиславів.

— Додайте газу! — кричимо до шофера.

Не тільки тому, що ми втікли і можна сподіватися погоні, але й тому, що дорога як стіл і можна собі позволити.

Авто шугнуло стрілою і тільки вітер шумів нам коло вух.

Міняються образи як у калейдоскопі: Село, гайок, корови на вигоні... Нараз гуркіт, скрип гальм і ми — як мячики...

Прийшов саме кусень дороги — резервату. Вибої на вибоях, поперечні, поздовжні і насіс, денеде недбало розсипане каміння, так, що ліпше без нього, як з ним.

Це для прикладу і науки. За кільканацять мінут підгуцкування ви не тільки навчитеся цінити добродійства добрих доріг, але й сконтролюєте, чи ваше авто заакліматизується в Галичині.

„Мерцедеси", „Лянчії", „Штаєри", чи інші „Паккарди" не мають що на таких дорогах робити. Автова аристократія добра до асфальтів — тут вона поломить делікатні „кости". Зате простюх „Форд" постогне, покашляє, посапить і вийде цілий та здоровий.

За „резерватом" знову дорога як стіл.

— Газу! — і ми летимо на крилах бензини, як птахи.

Ще кілька слів про знаки на шляхах. Знаки ці направду гарно розмальовані, солідно виконані і глибоко вкопані. Біда тільки, що вкопані в злих місцях. Коли має бути закрут — знак на це є або на самім закруті, або (бувало й таке!) за закрутом. Коли хтось дуже розженеться, то читає осторогу... вже лежачи в рові, придушений перевернутим возом.

Все це відноситься до рівних кусків дороги. Там, де дорога була вибоїста і де авто мусить їхати „нога за ногою", знаки уставлені дуже правильно.

ГОРИ.

За Станиславовом чути вже подих гір. Шлють вони на доли своє черствe повітря і чим ближче до їх підніжжя, тим те повітря черствіше. Ех! Місто моє рідне! Коханий ненаш Львове! Як дуже здалось би тобі сусідство Карпат. Скажім — коло Винник, чи Брюхович бовванівиб сині щоглби Чорногори або Горганів... Тоді свіже повітря наповнилоб твої — не тільки вулиці, не тільки каменищі, але й салі засідань. Так нам нераз цього гірського повітря треба, а тут як повіє від Полтви-річки!... Не дивуйся провінціє, що столиця часом викине якусь штуку. Атмосфера!...

Доброю дорогою хотиться авто все ближче і ближче туди, де „наші любі зелені Карпати". Три прикметники, поставлені колись коло Карпат — нині дещо змінилися. І не дуже наші і не дуже зелені — хіба, що любі.

Почавши від Надвірної видно вже наскільки Карпати наші і наскільки зелені.

Гуцульські хати тікають чимраз далі в гори, а на їх місце садовляться віллі вибраного і пануючого народу. На дорогах спацерович і прогульковці з чужою мовою на устах, а гуцулія або на показ, або на роботі. Говорить між собою по українськи, але звернутися до неї за інформаціями — відповідає по польськи. Не уявляє собі українців в авті, а хочби й уявляла собі — не вірить власним вухам. Не вірить Надвірна, не вірить Делятин, а в Яремчі нема кому уявляти собі. Там гуцул як покажеться, то його зараз фотографують. Хіба кілька возів і одна дві гуцулки, що цілий день по корзі лазять та на молодих літників оком закидають.

Добре, що є „Маслосоюз" — там можна дещо довідатися, розпитати і добре, що є вілля П. П. Перфецьких — там можна переночувати і перебути в милім товаристві відпочинок.

Заїзджаємо. Господарі зі своїми гостями на великім травнику коло хати. Малий Перфецький з малим Ігнатом бавляться в індіян. Стріляють з луків до старої ринки, завішеної на березі. Витаємось із домашніми і відразу записуємось до індіян. Стрілка за стрілкою летить до цілі, але ринка далі висить.

Проф. Перфецький і собі бере участь у змаганнях, але і його стріли летять пів милі від ринки.

Врешті малі хлопці соромно побивають нас, старших. І один і другий научають у ринку.

Змагання скінчені. Змагуни в нагороду... йдуть спати, а ми в їдальні віллі ще довго-довго в ніч балакаємо, граємо „керки" та бавимося „подай далі".

Хто був би припускав, що за два тижні наш любий господар віддійде від нас на віки, що це його останні вакації серед рідні і знайомих, у наших любих, зелених Карпатах!?

Непевне людське завтра, як погода в Галичині, звійне як кульбабин квіт...

У міліони
ЗОЛОТИХ
йдуть вигри
ВИПЛАЧЕНІ У КОЖНІЙ ЛЬОТЕРІЇ КЛІЄНТАМ
ПОПУЛЯРНОЇ І ЩАСЛИВОЇ КОЛЄКТУРИ
„НАДІЯ"
ЛЬВІВ, ЛЕҐІОНІВ 11.
Головна вигра 1,000.000 зол.
ТЯГНЕННЯ І. КЛЯСИ ПОЧИНАЄТЬСЯ ВЖЕ 22. Ц. М.

Присуди смерти, терор і реквізиції
в Мадриді.

МАДРИД, 13. 10. ПАТ. „Людовий трибунал" засудив на кару смерти підполковника генерального штабу Карльоса Морена за співучасть з повстанцями.

Поліція арештувала у Мадриді полк. Модеста Льопеза Лєчаро з 3 доньками за те, що він ждав на прихід повстанців. Поліція арештувала теж Хусто Арміго за протиреспубликанську акцію.

БУЕНОС АЙРЕС, 13. 10. ПАТ. Міністр закордонних справ звернувся до еспанського амбасадора з пропозицією спільної акції у Мадриді, щоб увільнити Хозе Антонія Прімо де Рівера, провідника еспанських фашистів.

МАДРИД, 13. 10. ПАТ. Міністр внутрішніх справ наказав реквірувати теплу одіж, ковдри і матераци, щоб запевнити урядовим військам якнайкращі умовини на фронті. Всі згадані предмети реквірують у помешканнях, з яких повтікали мешканці до провінції, які заняли національні війська. В усіх інших помешканнях залишають мешканцям по одній матераці і по дві ковдри на одно ліжко.

УСПІХИ ПІД ОВІЄДОМ.

БУРГОС, 13. 10. ПАТ. Команда національних військ заінсталювала на деяких відтинках фронту голосники, щоб урядові війська могли слухати комунікатів національних військ.

Національні війська зміцнені відділами мароканських військ ідуть наперед у напрямі Овіє до, знаймаючи на північний захід від Овіеда, місцевість Сото під горою Наранко.

ЛЯ КОРУНА, 13. 10. ПАТ. Радіокомунікат національних військ повідомляє, що війська ген. Моля заняли Наваль Віля, Роса дель Куерну і Кавалі Соде де Льос Відріос. На відтинку Сан Мартін де Вальде Іглезіас повстанці відбили наступ урядових військ.

Радіо-клюб у Тенерифі оголосив комунікат, **що повстанці бомбардували пристань у Більбао.** Одна бомба впала на военний урядо-

ний корабель, спричинюючи великі шкоди. Залога цього корабля пішла до міста з протестом проти мадридського уряду, що не присилає ніяких відділів проти національних військ.

ПИЛЬНУЮТЬ СВОЇХ ПРОВІДНИКІВ, ЩОБ НЕ ВТІКЛИ.

СЕВІЛЯ, 13. 10. ПАТ. З Мадриду повідомляють, що члени лівих партій пильнують своїх провідників, щоб вони не втікли у випадку наступу націоналістів на Мадрид. Бувший прем'єр Хіраль і жінка прем'єра Азані всіли на аргентинський кружляк „Вентісінсо де Майо".

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Прикордонний совітсько-манджурський конфл'кт.

ТОКІО, 13. 10. ПАТ. Агенція Домеї повідомляє, що совітські війська застрілили 12. ц. м. трьох жовнірів манджурської прикордонної сторожі. Команданта відділу поручника Томінага, що беріг тіла забитих жовнірів, також убили. Прикордонний стовп, що стояв на місці цієї події витягнули.

—o—

Бельг'йський міністр під зам.том фальшування білянсів.

БРІССЕЛЬ, 13. 10. ПАТ. Бельгійський міністр шляхів Жаспар заскаржив до суду провідника „Рексу" Дегреля, що атакував його на сторінках своєї преси. Коли премієр, не зважаючи на домагання Дегреля, не дав Жаспарові димісії, Дегрель оголосив у одному зі своїх часописів документ, з якого виходить, що мін. Жаспар фальшував білянси транспортових підприємств. Ці ревеляції викликали небувале вражіння в бельгійських політичних колах.

ФУТРА жіночі і мужеські для Пань від зол. 200.— для Панів від зол. 300.—
ЛИСИ срібні, сині і краєві у великім виборі Магазин і робітня футер **Станислав СТЕМПКОВИЧ**
Львів, пл. Капітульна 1. Тел. 248-50 6—8 2788

На викуп решти паїв „Українського Городу".

XXII. виказ.

Зложили в С.-Б.:

Микола Малицький, Шляхтинці зол. 100.—.

Ліна Малицька, Шляхтинці зол. 100.—.

„Суспільний Промисл", фабрика цикорії „Луна", — Львів зол. 100.—.

Д-р Михайло Волошин, Львів зол. 25.— і кличе: д-ра Володимира Лищинка, синдика Земельного Банку за довільну суму.

Окружний Союз Кооператив, Щирець зол. 25.—.

Службовики „Суспільного Промислу", Львів зол. 10.40 і кличуть: службовики кооп. „Зоря", Львів.

К. І. Р., Львів зол. 20.—.

Соколи-змагуни на чайнім вечорі у Львові з нагоди краєвих сокільських спортових змагань зол. 10.10.

Спортова Секція „Плай", Львів зол. 10.—.

Студентська Секція при Філії „Просвіти" в Теребовлі зол. 10.—.

Спож. кооператива Володж зол. 10.—.

Т-во „Сокіл" Рава зол. 7.50.

Д-р Степан Дмохівський, Львів зол. 5.—.

У. С. Т. „Поділля", Тернопіль, збірка на чайному вечорі зол. 6.—.

Інж. Богдан Нижанківський зол. 5.—.

„Сокіл" Стара Рава зол. 5.—.

Олег Мохнацький, лікар у Теребовлі зол. 5.—.

Іван Корчинський, Галич, частина доходу з свята в Суботові зол. 5.—.

Іван Корчинський, Галич, частина доходу зі свята в Маріямполі зол. 5.—.

Студентська Молодь Бережанщини зол. 5.— і кличе: о. кан. Е. Бачинського, аптикаря В. Білинського й інж. В. Мацілинського в Бережанах.

Володимир Левицький, УССК Львів, зол. 5.—.

Стокровський Мирослав, Нове Село зол. 5.—.

Проф. Савина Сидорович, Львів зол. 5.—.

М-р Ірина Мриц, Львів зол. 5.— і кличе: д-ра Р. Громницького, Судова Вишня, д-ра Гриця Лучаківського, Перемишль, д-ра М. Ніжанківського, Ківерці, дир. д-ра О. Пелеха, Сокаль.

Ізидор Лешеда, Устрики Дол. зол. 4.—.

Іван Олексишин, комісар. скарб. Львів зол. 4.—.

Кружок Рідної Школи, Нове Село зол. 3.—.

Матвій Осип Островський, Львів зол. 3.—.

о. Петро Весоловський, Рожанна Вел. зол. 3.—.

Д-р Іван Мриц, Львів зол. 3.— і кличе: д-ра Романа Копача, д-ра Ол. Неділедзького, д-ра С. Коржинського — всіх зі Львова і д-ра В. Корхута з Кремянця.

Лев Підлісецький, Львів зол. 2.50.

Олег Вальчик, Львів зол. 2.—

Вол. Савяк, Львів зол. 2.—.

Мирослав Дуткевич, Городенка зол. 2.—.

М-р Хомяк, Львів зол. 1.— і кличе: д-ра Гулейка в Ніску й о. д-ра І. Гриньоха.

Василь Бордун, Стрілиська Нові зол. 1.— і кличе: Ом. Щербанюка у Вербиліцях і Василя Толішевського в Дулібах.

Просимо за дальші вплати. Гроші пересилувати на адресу: Центробанк, вул. 3. Мая ч. 15, чекове конто: 143.467 з допискою: „На Український Город".

Бібліотека „Діла".

„ЧОРТИЦІ"

БАРБЕ Д'ОРЕВІЛЬ.

Архитвір великого письменника.

Пять могутніх картин, з яких кожна залишається так живо в умі, як безпосередньо взяв їх автор з життя.

Ціна зол. 2·50, з почтовою пересилкою зол. 3·—.

Коли я довідався про ненадійну смерть проф. Перфецького — станув мені перед очима здоровий, усміхнений, молодий духом Господар віллі Перфецьких — з яким так недавно провели ми такий гарний, такий приємний день нашої прогульки.

ВІЛЛЯ „ТОПІЖУ"

Писав я колись, що до віллі Письменників і Журналістів тяжко трапити.

Але це було ще в тих часах, коли ця вілля була тільки власністю „Топіжу", ніхто в ній не мешкав, а скарбовий уряд у Надвірній не знав що робити з екзекуціями за податок. Часи змінилися діяметрально: щороку в ній повно, а скарбовий уряд бере і бере податки, бо наше Т-во стало не тільки найліпшим платником у Надвірнянщині, але й найбільше смирним. Д-р Николайчук, покищо безплатний синдик Товариства, має з тими податками більше клопоту як з найгіршим клієнтом і щораз мусить інтервеніювати — зощо дай йому Боже 100 літ і 100 тисяч.

Велика скількість літників у віллі і клопоти з податками навчили нас, а мене зокрема, знайти з зажмуреними очима дорогу до віллі. Ми без засягання язика рушили автом попри Камінь Довбуша, скрутили два рази вліво, два вправо і за пять-шість хвилин були в... сліпій вуличці. Звідтам уже було легко трапити, тим більше, що управитель віллі тов. М. Островерха показав нам дорогу, а авто вміло їхати і назадгузь.

Ще кілька мінут альпіністики і ми знайшлися перед воротами віллі „Топіжу", приняті сердечно управителем, мало не хлібом-сіллю.

(Продовження буде.)

Збогачуймося!

Коли міністер фінансів Франції, Гізо, за панування короля Людвика Филипа, кинув гасло: „Збогачуйтеся!" — звернене до всіх французів, деякі люди зрозуміли тоді фальшиво поклик міністра, як взивання, щоб одиниці збогачувалися дорогою спекуляції та гри на біржі.

Отже хибний погляд покутує дотепер в різнородних формах. І тепер уявляють собі ще деякі добрячі, але наївні люди, що гасло збогачування має в собі щось шкідливого, що вживане у житті провокує буцім то одиниці до егоістичного діляння для власного хісна, а зі шкодою для загалу. Всеж так воно не є. В такім підході до справи скривається велика помилка.

„Збогачуймося!" — так як взивав і розуміє той французький міністр, значить, і тоді і тепер; лиш те, що всі повинні змагати до добробуту, до помноження матеріяльних засобів. Чим богатіша є суспільність, чим вища є життєва стопа кожного горожанина, тим богатший нарід, край і держава.

Ось така є думка гасла і таке значіння однаково живого сьогодні, як і перед девятьдесяти роками. Но багатеть горожан спираються фонди, багатство і сила Франції, Англії. Це добрий приклад до наслідування.

Але збогачуватися чесно, — це нелегка справа, коли ще нема підстави для видатної праці, для створення варштату, підприємства, бюра, крамниці або розширення засягу діяння о якімнебудь званні. Здібність, праця та витревалість можуть вдіяти дуже багато, навіть чуда, тоді, як приходить їм з помічю відживна сила капіталу.

В тому місці багато читачів покиває головою та встатить меланхолійне слівце: „В тому ціла трудність!"

Бож ніхто не думає, що гроші ростуть на ліхтарних і вистачить по них витягнути руку. Одначе є інституції, що саме тут приходять з допомогою і творять догідні умови, щоб добути гроші для усіх запопадливих людей таких, що не лиш думають про те, щоб пройсти те, що заробили.

Така саме інституція це Державна Льотерія, де може брати участь кожна людина, що середньо заробляє. Шанси вигри в чотирьох класах є дуже корисні, а ризик невеликий.

Завдяки „Державній Льотерії" гасло „збогачуймося" не є пустим звуком, але реальною річю, попросту намацальною, бо тисячі людей, які діставали вигри по кілька, кількадесять і пярсот тисячей золотих, зужили ті гроші пожиточно для себе, і цим збільшилися заробітки, побільшилося знаменито число людей і родин, які тішаться добробутом.

Тому багатіймо, через участь у найближчім тягненню Державної Льотерії.

—o—

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— Понесете велику втрату, коли не купите найкращого з усіх календаря „Криниця" на рік 1937. „Криниця" — це підручна книга в кожній хаті. Всі, найбільш заплутані правні справи, всі клопоти жінки-господині, всі матеріяли, потрібні кожному інтелігентові у розгляді всіх ділянок нашого громадського, як і світового життя — найдуть найсолідніщого, вправного провідника і коментатора тільки в календарі „Криниця" на рік 1937. Ціна зол. 1.50 — порто 30 сот. Дістати можна у всіх книгарнях і у Вид. „Діло".

— Несподіванка для радіоабонентів. Почтова влада переказала скарбовим урядам екзекуцію залеглих оплат за радіо. Досі екзекувала їх почта. Екзекуція скарбовими чинниками наразить радіоабонентів на конти.

— Вистава українського мистецтва. В ателіє Української Студії пластичного мистецтва в Празі (Конвіктська 5) відкрито виставу праць учнів студії за минулий академічний рік. Виставлено малярські праці та рисунки школи проф. І. Кулеця, скульптура проф. К. Стаховського і графіки школи проф. Р. Лісовського.

— Арештування в Сокальщині. Сокальська поліція перевела в читальні „Просвіти" та кооперативі в Шарпанцях ревізію, яка скінчилася арештуванням Теодора Крука й крамаря кооперативи. Того самого дня була ревізія в читальні „Просвіти" в Сокалі. З невідомої причини арештовано сокальського купця Павла Мигаля.

— Українсько-американський Клюб відкрито 30. серпня в Детройті. У відкритті взяли участь представники місцевої української кольонії та американського політичного проводу й урядових кол.

— Гарний примір сільських громадян. Весільні гості Василя й Агафії Галанів у Потеличі пов. Рава Руська зложили на Рідну Школу 4 зол. 10 сот. Також весільні гості Анни й Василя Лунпків у Камінці-Старому Селі тогож повіту зложили 4 зол. на Рідну Школу. Всі інші громадяни по наших селах повинні взяти собі це за приміт і на весіллях памятати про Рідну Школу.

Термін тягнення зближається.
Листівка вистачає на замовлення
Чверть льосу класов льотер. коштує **10 зол.** Годовник коштує 20 зол. а цілий льос 40 зол.
Просимо не гаяти з замовленнями
П. К. О. ч. 300.22г. 3-3
Дім Банковий **ШІЦ і ХАЄС**
Львів, пл. Марійська 7 (кіт Копернка).

— **Границя віку в гімназіях.** Міністерство освіти означило границю віку при вписах до гімназій нового типу. До першої кляси можна приймати учеників (учениці) від 13 до 17 літ. До останньої, четвертої кляси вік кандидатів означено на 16—19 літ. При утворенні ліцеїв, що заступлять теперішні 7. і 8. клясу, максимальний вік означать на 21—22 роки. При укладанні нових програм навчання у школах з викладовою мовою національних меншин число годин, присвячених навчанню мови меншин слід удержати в дотепершніх розмірах.

— **За зневагу польської держави.** Перед чортківським окружним судом на виїздній сесії в Бучачі стинув Стефан Целень з Порхови, що в п'яному стані допустився зневаги польської держави. Целеня засуджено на 6 місяців вязниці.

— **Надіються ще теплої осени.** Селяни під Красковом кажуть, що по строгих холодах і дощах, які панують в цілій Европі, настане ще тепло. Вказують на це ластівки, що досі не відлетіли ще на південь. Вони гніздяться дальше по стайнях та оборах. Хотять мабуть перечекати вчасну зиму, аж прийде тепла осінь і тоді відлетять до тепліших країв.

— **Повість чеських жандармів про Закарпаття.** Відома повість Івана Ольбрахта „Микола Шугай", відома теж з українського перекладу, викликала велике невдоволення чеських жандармів на Підкарпатті, що почулися ображеними тим, як описав їх автор. Тепер вони видали свою повість п. з. „Сами", в якій описують зачеплені Ольбрахтом питання зі свого становища.

— **Електрівня в Бучачі.** Минулої неділі відбувалася в Бучачі проба водної електрівні, що виявила зовсім правильне функціонування турбін та електричної інсталяції. Міська управа рішила розпочати з тим днем експльоатацію нового заведення.

З країни опію та ріжу
Софії Яблонської.
Живо та барвисто описані
ПРИГОДИ і ВРАЖІННЯ з КИТАЮ
з прекрасними ілюстраціями.
Ціна зол. 2.50, з почтовою пересилкою 3 зол.
Замовляти в Адмін. „Діла", Львів, Ринок 10.

— **Почтові листівки з образками Підкарпаття.** Чехословацька почта готує до видання нові серії листівок, ілюстрованих образками ріжних країв і міст ЧСР. Має вийти кілька мільонів таких листівок з цілком новими ілюстраціями. Ціла акція ведеться під гаслом „Пізнайте свою батьківщину й пропагуйте її красу почтою!" Збираючи потрібні матеріяли, почтовий уряд закликає громади купелевих місцевостей, осель, міст, країв надсилати на адресу міністерства почт до 30. грудня ц. р. заяви з кількома гарними фотообразками, що могли би послужити для листівок. Листівки будуть віддані в обіг уже в квітні 1937 р. На цих листівках будуть очевидно й образки з Підкарпаття і треба вже нині подбати про гідну репрезентацію одної з найгарніших країн Чехословаччини.

— **Крайова хроніка.** Постерунковий поліції Ласонь пострілив у Дулібах пов. Бучач Антона Франчака, за яким глядала довший час поліція. На зазив станути він утікав перед арештуванням. Його перевезли в безнадійному стані до шпиталю. — На лінії Яворів-Ярослав буде курсувати автобус. — За образу начальника скарбового уряду засуджено Адольфа Зокера в Станиславові на 2 місяці арешту. — В Калуші застрілилася з револьвера Сабіна Фінк, жінка інжиніра, а причини нервового розстрою. — В стодолі Андрія Заяця в Омельчуках пов. Зборів вибухла в ночі пожежа й знищила господарські будинки зі збіжем на шкоду 2.300 зол.

— **Зловживання коморників.** Городський суд у Варшаві переводить контролю канцелярій коморників, у яких показалися в останніх часах непорядки. На основі провізоричних обчислень браки в канцеляріях трьох усунених коморників перевищають уже цифру 50.000 зол. Ведення їхніх канцелярій повірено покищо коморникам інших ревірів.

— **Професори університету доцентами.** В програмі викладів познанського університету виказані доцентами буцці звичайні професори др Людвик Биковський, др Адам Жулавський і др Ян Сайдак. Всі вони жертви відомої реформи академічних шкіл, яку перевів тому кілька літ міністер Януш Енджеевич. Він скасував їх катедри як непотрібні. Одначе показалося, що викладати з тих ділянок науки таки потрібні та що до тих викладів нема інших учених крім зредукованих. Отже зредукованих звичайних професорів іменовано доцентами і тепер вони зачинають наново університетську карієру.

— **Самоходова катастрофа** склалася на передмісті Берестя н. Бугом. Самохід, яким їхав поліський віцевоєвода Радванський, директор дорогового департаменту міністерства комунікацій інж. Стефан Новіцький, інж. Трилінський і шофер міністерства комунікацій, виминаючи селянський віз, наїхав на дерево і розбився. Дир. Новіцький і шофер згинули, а віцевоєвода Радванський та інж. Трилінський тяжко потовкшися. Раненних перевезли до шпиталю, а вбитих до трупарні.

— **Торговля трупами.** На дорозі між Кишиневом і Ясами румунські жандарми задержали самохід, що віз трупа. Справою занялася слідча влада, яка ствердила, що тіло походить з місцевої трупарні в Кишиневі та що везено його на лікарський виділ університету в Ясах. Тут мало служити до анатомічних студій студентів медицини. Трупами торгував судовий лікар др Михайлович, якого арештовано. Крім того арештовано трьох студентів. За одного трупа плачено по 1.500 до 5.000 левів. Показалося, що лікар Михайлович торгував довший час трупами, доставляючи їх до анатомічного інституту при університеті в Ясах.

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Акад. вечорі. Мин. неділі відбувся у нас передостанній виклад з III. серії „Акад. вечорів". Виголосив його п. др Костельник н. т. „Проблема чуда". Виклад був дуже цікавий і поданий о. дром Костельником у надзвичайно займавій формі. Публики багато: це одинокий виклад III. серії, що має таку велику фреквенцію.

Б. Л.

УСТРІКИ ДОЛІШНІ.

Нова торговельна станиця. Дня 1. X. ц. р. отворив в Устріках Долішніх наш громадянин п. Ізидор Лешега, абсольвент вищих торговельних шкіл у Празі і Лайпціґу, бувший власник фабрики капелюхів у Щітав — Сакснія, крамницю товарів бляхатих п. н. „Мануфактура" в домі др Гукевича. Отворенню попередило торжественне богослуженя в місцевій церкві, що його відправив о. др Граб. У крамниці панує вайцовий порядок. Уладжена внутрі і добірна виставa у вітрині виставової шиби вказують на перший погляд, що це українська крамниця і то непересічної якости. В крамниці можна дістати всі бавовняні і шовкові товари, а також вимінити за товари ключа і пряжу. Цією крамницею інж. Лешега тільки започаткував свою торговельну діяльність на місцевім терені; бо думає небавком отворити ще кілька крамниць з інших торговельних ділянок. Щасть Боже доброму ділу!

Місцевий.

ГОРОДЕЧЧИНА.

Посвячення кооперативного дому в Оброшині. В неділю 11. X. відбулося в Оброшині посвячення кооперативного дому. Дім побудовано за дуже короткий час, бо щойно рік тому задумав ініціятивний комітет приступити до діла. Нині на гарній, дуже відповідній площі стоїть викінчений грошем і працею кооператорів і всіх громадян гарний дім. Крім помещення для кооперативи і молочарні має дім велику салю на вистави і збори. Свято почалося Службою Божою, відправленою місцевим парохом о. шамб. Шанковським і посвяченням домівки о. парохом та о. Круком з Керниці і о. Ратичем зі Ставчан. О. Крук сказав теж промову, в якій витав кооперацію з її святом. Промовляли: голова будівельного комітету п. Лехачевський, посол Ст. Бідяк, як колишній представник Городецької Землі, дир. Творидло від Ц. С., п-і І. Домбчевська від львівської філії „С. Г.", делегати кооперативи та інших установ з Керниці і Бартатова пп. Бісько і Мерцало. Закінчив ту частину свята о. Шанковський подякою громадянам за їхню жертвенність та делегатам і гостям за участь. Господині-кооператорки гостили потім гостей обідом. Пополудні молодь бавилася при звуках керницької музики. Численна участь сусідніх сіл і радість, яку підчували учасники, доказує, що наше селянство розуміє вже вагу кооперації. В новій домівці поплине нове кооперативне й освітнє життя, що його, на жаль, так мало бачимо в городецькому повіті. Оброшин має тепер всі умовини до розвою, бо має гарний дім і людей, які працюють і хочуть працювати. Д.

Препарат виробляється у краю.

Спорт.

КОМУНІКАТ УСС.

I. **Проби до Відзнаки Фізичної Справности** відбудуться у днях 18. і 25. жовтня ц. р. на площі Сокола-Батька. Зголошення в домівці УСС, вул. Підвалля 7, кожної середи і пятниці від год. 19—20.

II. **Курс лещетарських суддів** починається 14. жовтня ц. р. в год. 19. також у домівці УСС.

III. Пригадуємо, що 18. жовтня ц. р. в год. 10. в домівці Союзу Українських Купців і Промисловців при вул. Гродзіцьких ч. 1. відбудеться **нарада спортових товариств Львівщини.**

IV. В суботу 17. жовтня ц. р., год. 10, в домівці УСС, відбудуться **сходини спортових суддів Львівщини.** Присутність усіх обов'язкова.

З ЖИТТЯ К. Л. К.

Львівський філія К. Л. К. повідомляє всіх своїх членів, що з днем 18. ц. м. розпочинає осінню лещетарську заправу для своїх членів і гостей. Тренінги будуть відбуватися на площі Сокола-Батька кожної середи і пятниці, в год. 15.30 і в неділі в год. 9. рано. Видїл Т-ва просить усіх членів точно приходити на тренінги.

Ширші сходини членів відбудуться в четвер 15. 10. в домівці К. Л. К. при вулиці Домініканської ч. 11 (партер).

ЗМАГАННЯ А- і Б-КЛЯСИ.

ЛЬВІВ. **Україна II — Чорні II 2:2.** Змагання за мистецтво А-клясн розгорілися дружин. У дружині України грав дуже добре на оборонї Скоротоп.

ЛЬВІВ. **Україна III. — Ж. Ж. К. 9:1.** Високо й заслужена перемога молодечих змагунів над жидівською дружиною.

БРОШНІВ. ПРОЛОМ — СТШЕЛЕЦЬ 2:3 (2:2).

Змагання за мистецтво станиславівської А-клясн, розіграні на гарячім брошнівськім грищі, вілки найсильніші дружини відділили з програною. Пролом не мав великої надії на перемогу (не можна ворожити нїяких поважніших успіхів дружині, яка згори не вірить у виграну), але хід гри виказав, що амбіція грачів може творити чудеса. Якщо Пролом не був би згори психічно „наставлений" на програну, то вислід був би напевне кращий. При цій нагоді слід підчеркувати виняткову гостроту трьох грачів Пролому, а саме: Пасту, Кантора і Чаплицького, які не орієнтувалися на залізничий дзвінець, не поглядівши нікого про це з проводу. Просто виникалися непогоди й залишилися в хаті. Це схвилювало не тільки провід, але й інших грачів. Невже згадані грачі вважають, що спортова дисципліна їх не торкається?

Хоч змагання зачинялися в таких невеселих умовинах, то проте дружина Пролому грала дуже добре й завзято. Правда, Стшелец стріляє перші ворота (зі стрілу Прідуна, б. грач Пролому!), але наша дружина не пішиться і вирівнює зі стрілу юнїора Павлюка. Стшелец здобуває знов ворота, Пролом переважає і знову вирівнює зі стрілу Данева. В другій половині Стшелец добуває з вини Андрійшина II. (позатим зовсім доброго) третї й вирішні ворота.

Суддював п. Кравчинський. На цих змаганнях було багато українських глядачів, головно робітників з Голини.

УЖГОРОД. РУСЬ — ВІКТОРІЯ ЖІЖКОВ 0:5 (0:2).

Сьогодні подаємо докладніші вістки про недільку гру Руси. Виявляється, що програна була зовсім заслужена, бо Русь переходить тепер не тільки сильний спадок форми (весняні мистецтва, важкі гри за вхід до Ліги і тепер осінні мистецтва), але і справа зі складом дружини вічно неполадинна. Нові „імпортовані" грачі взяли не цілій лінії. Найкраще в неділю грав Бокшай та Іванчо, добре Товт, інші дуже слабі. Вікторія Жіжков виграла змагання зовсім легко. Глядачів к. 2.000. Судив п. Фогель з Праги.

ЧЕРНІВЦІ. МАКАБІ — ДОВБУШ 6:0.

Катастрофальна програма української дружини з не дуже сильним противником за часу Румунії. Ціла дружина грала слабо і стратила голову по страті перших воріт. Довбуш грав дуже гостро, навіть брутально. Хто чим воює, від того гине і жертвою гострої гри впав Леськів, найкращий змагун Довбуша, який тепер мусітиме довший час лічитися.

СУКНІ КАССАКИ найновіші моделі поручає відома з дешевости у великім виборі Ф-ка МІНЦЕР КОПЕРНИКА 17 Увага на число дому. 2801 7-2 о

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом М. Благацького.
Долина: „Кимо грядеши?
14. X. Голгота.
Болехів: „Кимо грядеши?"
15. X. Вінний і Ліга.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.
Збаражі:
14. X. Лея з Абісанії.
15. X. Ніна чеша.
16 Збаража їде театр до Козови і Бережан.

Великий Театр:
Середа, 14. X. год. 8. веч. „Моді співає"
Четвер, 15. X. год. 8. веч. Премієра „Пігмаліон" Б. Шова.

Цирк „Корона" (вул. Пелчинська).
Вівторок, 13. X. одна вистава в год. 8.

КІНА.
АПОЛЬО: „Болько й Долько" з Ад. Диншою.
АТЛЯНТИК: „Відень шаліє".
ВАНДА: „Жінки в його житті", „Жінка з оголошення".
ГРАЖИНА: „Малий моряк, „Бастер пекаря".
КАСІНО: „Маєрлінг".
КОПЕРНИК: „Пастер".
МАРУСЕНЬКА: „Пастер".
МЕТРО: „Під гарячим небом Аргентини".
МІРАЖ: „Бурлака з над Волги".
МУЗА: „Бродвей Біт" з Джіною Альпар
ПАКС: „Генералова дочка" та кольорові додатки
ПАЛЯС: „Панна Ліді" з Франціскою Галь.
ПАН: „Ян Гвардовський".
РАЙ: „Конедівіт" австрійська комедія
СВІТ: „Спокуса диявола".
СТИЛЬНЕ: „Кенігсмарк", ревія „З усмішкою на устах".
ТОН: „Нові Гарольдові пригоди".
УТІХА: „Втікач з Яви" і ревія.
ХІМЕРА: „Квітничарка з Пратеру".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Бенервальд"

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 14. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 19.25 „Самсон і Даліля" оп. Сен-Саенса, **Прага** (470,2) 15.00 „Гарольд в Італії" симфонія Берліоза, 20.05 Концерт, **Париж** (1648) 14.00, 18.00 Концерт, 21.00 Солісти, спів, форт., 21.45 „Візник Геншель" драма Гавптмана, **Білгород** (437,3) 13.15 Спів, 17.20 Нар. музика, 20.30 Гумор, **Берлін** (356,7) 14.15 Легка музика, 19.00 З опер А. Шафмана „Духи з Кранцхенштайну", 2) Залюблені, 3) Чортівський пергамін, 20.45 Фактазія Ф-моль Шопена, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.45 Сучасні пісні, 18.00 Форт. рестраль амер. піаніста Вальт. Раміса, **Мінхена** (405,4) 16.30 Нар. музика, 18.00 Концерт, 19.00 Концерт присв. творчості Ліста, 21.40 Форт. рестраль, **Будапешт** (549,5) 12.05 17.00 Форт. ресітраль, 12.45 Сп. ресітал., 13.30 Циг. музика, 19.10 Сальон. музика, 20.30 Нар. пісні, 21.00 Форт. рестраль Бели Бартова, **Мілано** (368,6) 11.30 Популярна музика, 13.10 Тріо, 20.40 Орг. рестраль, 21.20 Концерт військ. орх., **Рим** (420,8) 21.30 Скрипк. рестраль Джоле Бакіра, 22.30 Танк. музика.

Четвер, 15. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.25 Альт і форт., 19.30 Концерт хору опери, 22.30 Попурі, 22.20 Невідомі пісні у вик. Марії Гуса (сопр.), **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття. **Прага** (470,2) 22.15 Легка музика, **Париж** (1648) 14.00 Концерт, 21.00 Форт. ресітраль, 21.45 Скиф. концерт, **Білгород** (437,3) 18.00 Дуети, 20.00 Сп. ресітраль, 21.30 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 17.00 Скр. і форт., 19.15 Форт. ресітраль, 20.10 Найновіші танки, спів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.30 Соната д-дур Генделя на скр. і фор., 19.00 Пісні, рецитації, **Мінхен** (405,4) 7.00 Концерт, нар. пісні, 19.15 Камер. музика, **Будапешт** (549,5) 17.00 Форт. ресітраль, 20.20 Сальон. музика, 22.05 Циг. музика, **Мілянo** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Вокальний концерт, 22.00 Симф. джез, **Рим** (420,8) 13.10 Орх. концерт, 17.15 Концерт солістів, 20.45 „Кози фон тутте" оп. Моцарта.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 14. жовтня 1936.

6.30 Ранішня вад., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дзенник, 7.25 Програма на вині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для мол. дітей: „Мій приятель Пук", Музика з плит, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Пісні й вінка перед зимою, 12.50 Полудневий дзенник, 14.30 Популярна музика, 15.00 Господарські вістки, 15.35 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з плит, 15.45 Техн. скринька, 15.55 Чайковський; „Лебединне озеро" балет, суїта з гр. пл., 16.10 Історична загадка, авд. для ст. дітей із муз. авд., 16.30 Концерт, 17.00 У боротьбі зі шпіонажем, 17.15 Концерт солістів, спів, скрипка, форт., 17.50 Спогади першого ректора виленського університету, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Хвилина Росіяни, гр. пл., 18.40 На марґінесі зайвих тов. звичаїв, 18.50 „Спадщина" правно-суспільний фейлетон, 19.00 „Надзвичайна конкуренція" (Мій перший лет балоном) опов. Я. Майснера, 19.20 Мішаний концерт, спів, форт., 20.00 Як живуть і працюють у львівській електрівні, 20.20 „Дон Хуан" Моцарта з гр. пл., 20.35 Вчора студій розмовляє зі слухачами, 20.45 Вечірній дзенник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 „Оповідання про Шопена" авд. Каден-Бандровського, музика, 21.30 Концерт хору та симфон. орх., 22.30 Розр. концерт, у перерві о год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Четвер, 15. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дзенник, 7.25 Програма на вині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Поранок для всел. шкіл: Пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Пісні й танки різних народів (Латвія, Естонія, Румунія, Чехословаччина), 12.40 Господарські меліорації, 12.50 Полудневий дзенник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Вогонь — мотором музики, гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Альфредо Камполі з гр. пл., 16.20 Хвилина питань для ст. дітей, 16.35 Концерт сальон музики, 17.00 Що буде з нашою молодю, 17.15 Форт. рестраль, 17.50 Книжка та знання, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт. вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Галицький пейзаж Львова у сучасній польській прозі, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви (Франція): „Родинні печері" (Вер а ліжер) Л. Гілю, 19.30 Концерт, 20.10 „Страшний двір" оп. Моніюшка; у перерві о год. 21.00 Вечір. дзенник, Актуальна гутірка, ок. год. 22.00 З мандрівок по провінції: Сумне містечко, 23.00 „Вечірній настрій", гр. пл.

Радіокутик.

ОСТАННІ НОВИНКИ НІМЕЦЬКОЇ РАДІОВОЇ ВИСТАВИ.

Остання радіова виставка основно підважила закорінений від кількох літ погляд, що радіотехніка осягнула вже свій кульмінаційний пункт технічної досконалости та дешевости продукцій.

Дати найкращий приймач за можливе найнижчу ціну — от теперішнє гасло німецького промислу.

Для цього конструктори звернули передовсім свою увагу на популярні малозамові приймачі, підносячи до максимум їх справність і технічне вивінування. Значно збільшено чутливість та селективність однообводових приймачів при помочі застосування цівок з ферромагнетичною основою та стрижкових фільтрів.

Ряд удосконалень, що донедавна стосували виключно до дорожчих апаратів, як напр.: протизамшкові приспосіблення, оптичне строєння, регуляція барви, тому і т. п., зустрічаємо тепер щораз частіше при звичайних приймачах дво або трьохобводових. Завдяки застосуванню голосникових лямп та спеціальних голосників, маємо сильний, виразний і правдивий відбір.

У ділянці багатоламповых приймачів звертає увагу багатство нових технічних укладів приймачів та форм зовнішнього виконання. Трьохлампові „супери" в нових рефлексових укладах є нагалі дуже популярні і цінковито певні в дїланні.

В нормальних супергетеродинах видно тенденцію до продукцій багатоламповых приймачів з люксусовим вивінуванням. Деякі фірми виставили приймачі з небувалою досі на европейському терені кількістю лямп, як напр. 8-ми лампові супери з усіма новітніми удосконаленнями, збудованими разом з електричними грамофонами.

Під оглядом форм зверхнього викоиання приймача, бачимо велику різнородність скринь. Видно також великі зусилля конструкторів, щоб надати приймачеві естетичний і практичний вигляд, що гармонізував би з обставовою хати цього індивідуального покупця.

Технічний поступ, велика різнородність типів і цін приймачів, сміливі і вдалі спроби шукання нових технічних розвязків, навіть у дрібницях, — оце вражіння, які маємо після відвідин багатого відділу радіових приймачів на берлінській виставі.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельгія белът. 89.53—89.10, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50 Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльорт. гол. 284.90 — 283.20, Франки фр. 24.90 — 24.77, Франки швайцарські 122.80—122.00, Фунти англ. 26.14 — 25.98, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 16.40—15.60, Кор. дан. 116.64—115.80, Кор. норв. 131.28 — 130.30, Кор. шв. 134.78 — 133.80, Ліри італ. 25.40—24.40, Марки фінл. 11.52—11.50, Марки нім. 110 — 104, Шіл. австр. 93—89. Марки нім. срібні 127—120.

Акції.

Банк Польський 112, 111, Цукор 30, Вугель 16.25, 16, Ліальпон 15.25, 16.26, Островець 33.50, Старахович 36.75, 37.50 Габероуш 42.

Папери.

4 інвест. 1. ем. 66, 2. ем. 67, 5 конв. 52.50, 6 дол. 78, 4 прем. дол. 49.75, 7 стаб. 51.50.

Збіжжя.

Ціни льоко Львів	від	до
Пшениця одн.		25.00—23.50
Пшениця зб.		24.25—24.75
Жито І		18.25—18.50
Жито ІІ		18.00—18.25
Ячмінь бр.		26.00—27.00
Ячмінь на мливо		19.25—20.00
Ячмінь паст.		19.00—19.25
Овес І не задощений		15.75—16.00
Овес І а легко задощ.		15.25—15.50
Овес ІІ не задощ.		15.25—15.50
Овес ІІ а легко задощ.		14.50—14.75
Кукурудза правдива		16.00—16.50
Бобик		17.00—17.50
Гречка на мливо		20.75—21.00
Гречка паст.		18.25—18.50
Конюш. сіна		27.50—28.00
Льон синій		10.00—10.50
Гінак зим.		39.00—41.00
Рінак літн.		37.00—38.00
Крупи гречані		38.50—39.00
Мука пш. гат. І. витяг		43.75—44.75
Мука пш. гат. І А		42.75—43.25
Мука пш. гат. І Б		41.75—42.25
Мука пш. гат. І Ц		40.25—40.75
Мука пш. гат. І Д		38.25—38.75
Мука пш. гат. ІІ А		37.75—38.25
Мука пш. гат. ІІ Б		37.25—37.75
Мука пш. гат. ІІ. Ц		37.00—37.50
Мука пш. гат. ІІ Д		35.75—36.25
Мука пш. гат. ІІ Е		33.75—34.25
Мука пш. гат. ІІ Ф		32.25—32.75
Мука пш. гат. ІІ Г		29.75—30.25
Мука пш. гат. ІІІ А		24.25—24.75
Мука пш. гат. ІІІ Б		23.25—23.75
Мука пш. паст.		21.25—21.75
Мука пш. разова до 0—95 прц.		32.25—32.75
Мука жит. вит. 0—30 прц.		31.00—31.50
Мука жит. гат. 1. 0—50 прц.		30.00—30.50
Мука жит. гат. 1 0,65 прц.		28.00—28.50
Мука жит. 11. 50—65 прц.		22.00—22.50
Мука жит. раз. до 0—95 прц.		23.00—23.50
Мука житня посл. понад 95%		18.50—19.00
Висівки житні		11.00—11.25

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 12. X. 1936.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагонстація завадовання:

			льоко ст. завадов.:	
Пшениця зб. 750 гр/л.		5%	25.00—25.50	зол
Жито зб. 694	„	3%	17.50—18.00	„
Ячмінь пат. 621	„	4%	19.50—20.00	„
Овес л. зад. 444			15.25—15.50	„
Овес не зад. 456			16.25—16.50	„
Гречка		10%	20.00—20.50	„
Кукурудза жовта			16.00—16.50	„
Кукурудза червона			17.50—18.00	„
Конюш. сіна			27.75—28.00	„
Соняшникове сіна			29.00—29.25	„

Всі роди збіжжа і олійних насінь дальше подорожіли. Тенденція сильно вишикова. Додаж мінімальна. Ціни рафіні дальше низькі і не виказують тенденції вишикової. Експорт утруднений з причини понижения вартости заграничних валют.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 12 жовтня н. р. кооперативам платить за: льоко Львів.

1 кг. масла десертового бльок.	
1 без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.14 „
1 шт. яєць	3.80 „

Тенденція на масло, молоко та на яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 12. X. н. р. платив своїм доставцам за 1 кг. живої птиці, льоко подвірп птахомасарні „M. C." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без острін, щонайменше від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щонайменше від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщеві І. кл. щонайменше від 1.80 кгр. вгору	1.00 „
Слабших сортів від вище поданих не приймається.	

ОПОВІСТКИ.

КОНКУРС.

Старшина „Сокола-Батька" розписує своїм конкурс на проект сокільської металевої відзнаки.

Проекти слід посилати на адресу Т-ва (Львів, вул. Руська ч. 20) до 15. грудня н. р. включно.

Як першу нагороду визначується квоту зол. 20, як другу нагороду зол. 10

За Старшину:
Інж. М. Хроновят голова. Е. Благітка справник.

ЛИСТИ під шифром: „Емігрант", „Шасти", „Львовянка", „Кольорист" — просимо відобрати в Адміністрації „Діла". 1—3

КУПНО - ПРОДАЖА

АГЕНЦІЯ купно і продажі нерухомостей під управою Василя Нагірного, розпоряджає нерухомостями в різних місцевостях Сх. Галичини. Просимо українське громадянство реалізувати гасло: „Свій до свого". Львів, вул. Собіського 24, І п. 2887

МЕШКАННЯ

СТУДЕНТ прав шукає покою з харчем при інтелігентній родині в ціні від 70—80 зол. Зголошення до адміністрації „Діла" під „Спокій". 2881 1—1

ВИНАЙМУ урядникові покій з осібним входом з утриманням або без, Потоцького 14. 2886

РІЖНІ

АДВОКАТ шукає старшої, виробленої канцелярії у Львові до співки або самостійного ведення. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Догідні умовини". 2882 1—3

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА, фісгармонії гарантовані продає добрі дешеві, купує, міняє Ганак, Пілсудського 21. І. пов. 2885 1—10

НАШЕ МЕШКАННЯ — наша приємність. Фіранки, декорації кімнат за безцінь, Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 7—7

МАШИНИ писальні з українськими і польськими черенками оказійно продає Михальський, Львів, Фредра сім. 7—6

СТАРУ ГАРДЕРОБУ жужеську міняємо на наймодніші бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25. 2883 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

(НЕ ФАРБА)
привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ первісний **КОЛІР**

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозиковіч, Львів, Домініканська 4. 2684 32-60

Великий вибір жирандолів та жарівок по найнижчих цінах у фірмі **ЕЛЕКТРОМАТ** Сикстуська 30. 2821 3-4

Фортепіяни, піяніна першорядних марок нові й оказійні. Догідні кредитові умовини. **Новацький** Львів, Пілсудського 17. Тел. 235-21. 2820 7-38

Ва редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 232 (14.481). Львів, четвер 15. жовтня 1936. Рік LVI.

Poczтowa opłata opłacona ryczałtem.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. ощадн. 504·060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не вертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Півріччо 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Кінець партизанки в Палестині.

ЄРУСАЛИМ, 14. 10. ПАТ. Вождь провідних арабських повстанців Кавдії вислав зі своєї головної кватири (в південній Сирії) денний приказ, у якому наказує підчинитися закликові 4-ох арабських володарів та начальнього арабського комітету і залишити дальші наступи а також здемобілізувати повстанчі загони.

Нема надії на японсько-китайське порозуміння.

НАНКІН, 14. 10. Домеї. Підчас вчорашньої розмови японського генер. консуля Суній з представником китайського міністерства закорд. справ виявилася велика ріжниця поглядів.

АНГЛІЙСЬКИЙ КАПІТАЛ НЕ АНГАЖУЄТЬСЯ В КИТАЮ.

ЛЬОНДОН, 14. 10. ПАТ. В офіційних колах категорично заперечують, немов би В. Британія признала Китаєві 10.000.000 фунтів кредиту на закупно британійських товарів. У цій справі йдуть хіба переговори між представниками міжнародного капіталу і Китаю; у них беруть участь м. ін. і британійські відпоручники.

НЕ БУЛО НІМЕЦЬКО-ЯПОНСЬКОГО ПОРОЗУМІННЯ ПРОТИ АНГЛІЇ.

ТОКІО, 14. 10. Домеї. Яп. уряд рішуче заперечує поголоски, немов би Японія заключила з Німеччиною тайний договір, що зобовязував би Німеччину запротестувати в Льондоні проти англьо-совітського договору.

Новий совітський протест в еспанській справі.

НАСВІТЛЕННЯ СОВІТСЬКОЇ ПРЕСИ.

ЛЬОНДОН, 14. 10. ПАТ. Совітський шарже д афер у Льондоні Каган вручив учора предсідникові для справ неінтервенції в Еспанії льордові Плімутові нову протестаційну ноту, якої ще не опубліковано. Правдоподібно вона подає способи, як забезпечитися перед новим нарушенням невтральности супроти Еспанії та домагається, щоб у тій справі чим скоріше скликати комітет.

(РО) На сторінках „Ізвестій" і „Правди" з 11. ц. м. появилися статті на тему нарад льондонського комітету для неінтервенції в Еспанії. Оба часописи гостро атакують „фашистівські" уряди і не висловлюють надій, щоб совітський виступ дав поважні висліди; вони підкреслюють лише моральне значіння сов. ініціятиви.

З тих статтей можна вносити, що уряд СССР готовий на дуже далекосяглі посунення, щоб зірвати договір про неінтервенцію.

Змова в еспанській червоній фльоті.

ЕСПАНСЬКИЙ КОНСУЛЯТ У КАЗАБЛЯНЦІ ЗАМКНЕНИЙ.

КАЗАБЛЯНКА, 14. 10. ПАТ. **На еспанському торпедовці „Гравіна" викрили змову: старшини хотіли передати судно наш. урядові.**

Перед кількома днями приїхало з еспан. Мароха до Казаблянки кількох еспанців. Через місцевого еспан. консуля вони увійшли в контакт з капітаном „Гравіни" та 4-ма підстаршинами, але комітет моряків відкрив змову і повідомив червону владу. З Мадриду прилетіло 4-ох морських старшин, що обняли команду над торпедовцем і мають приказ відплисти до Аліканте, як лише переведуть ремонт.

Подібний наказ дістав нафтовий транспортовець „Кампездор" і товаровий корабель „Кабопріор", але **частина залоги обох суден відмовилася підчинитися з Казаблянки,** буцімто боячись нац. фльоти, що контролює Гібральт. проливи.

У звязку з тими подіями подався до димісії еспан. консуль у Казаблянці з цілим персоналом; консулят замкнений.

ЗАВОРУШЕННЯ В МАДРИДІ?

ЛЯ КОРУНЯ, 14. 10. ПАТ. У мадридській тюрмі Куатро Камінос недостача води викликала заворушення. Делегацію жінок, що хотіла дістатися до міністерства внутр. справ, розігнали. — Міністр внутр. справ продовжив день праці при фортифікаційних роботах на 2 години.

КОМУНІКАТ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

СЕВІЛЛЯ, 14. 10. ПАТ. Як повідомляє ген. Кейпо де Льяно, нац. кольони заняли Пеннароя Пуебльо Пусльо Нуево дель Терріблє.

ГЕНЕРІФА, 14. 10. ПАТ. Нац. комунікат повідомляє, що нац. летуни збомбардували Барсельону, Більбао, Мадрид та двірець в Аранхуез. Під Толедо зістрілено два червоні літаки.

ЛЯ КОРУНЯ, 14. 10. ПАТ. Тутешня радіостація повідомляє: Від Сан Мартін де Вальде Іглезіяс нац. війська відбили з великими втратами наступ червоних. — Галісійська кольона заняла позиції, що панують над Овіедом. На південь від Гуески нац. кольона заняла вантажну стратегічну позицію Лєсінена, де найшли чимало военного матеріялу; наступ червоних відбили з великими втратами. — На півдні заняли Пеннеробю та Пуебльо Нуево дель Терріблє; червоні втікли, залишаючи чимало вбитих.

БУРГОС, 14. 10. ПАТ. 5. лет. ескадр збомбардував Мадрид і знищило касарні, фабрики зброї та осередок міліції. Вибухла велика паніка.

СЕВІЛЛЯ, 14. 10. ПАТ. Ген. Кейпо де Льяно заявив по радіо мікрофоном, що під Сігуенцою червоні втратили 146-ох убитих. Під Теруелем нац. війська здобули 3 місцевости, під Кадіксом посунулися на 7 км. вперед; червоні втратили 146-ох убитих.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

БАРСЕЛЬОНА, 14. 10. ПАТ. Радіокомунікат, наданий учора в 22. годині, повідомляє: Червоні посунулись під Санта Круз де Ретамар помітно вперед і заняли Сан Мартін де Вальде Іглезіяс.

МАДРИД, 14. 10. Авас. На центральному фронті не було ніяких важніших операцій. — Червоні летуни скинули 15 бомб на кольону грузових самоходів. — Червоні відбили наступ нац. військ на Сан Мартін де Вальде Іглезіяс; на тому відтинку положення майже не змінилося. Під Сігуенцою червоні перегрупувалися і эблизилися до мосту.

МАДРИД, 14. 10. ПАТ. Гірники бються на вулицях Овіеда; касарні Пеляйо збомбардовані. На південному фронті червоні відкинули наступ нац. військ під Пощоблянко.

У ФРАНЦУСЬКОМУ НАСВІТЛЕННІ.

ПАРИЖ, 14. 10. АВАС. Нац. військам не пощастило розбити червоних під Бавколенс (б. Гуески). Червоні посунулися вперед, червоний курінь Барбастро віддалений на півтора кільометра від Гуески. Нац. війська відступили з берегу ріки Флюмени.

Ширіть наш часопис!

В часі пожежі горять не тільки будинки, але й **усе рухоме майно,** що має звичайно більшу вартість від будинків, тому це майно треба безумовно обезпечити від огню в

Товаристві Взаїмних Обезпечень

„ДНІСТЕР"

ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА 20.

Д-р Маркіян Дзерович

Львів, Сенаторська 6.

ВЕРНУВСЯ. 2693 1-1

Боротьба з комунізмом.

З ПРИВОДУ ПОСТАНОВ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ УНДО.

Львів, 14 жовтня 1936.

Тема така відома, як відома наша дійсність. До всіх лих, які бють наш нарід, долучилося ще одно лихо, чи не найбільше і найгрізніше: таке, яке грозить і політичною анархізацією і моральним розкладом народу. Плянова й систематична акція III. Інтернаціоналу на нашому терені стала вже така нескрава, на таку широку мірку закроєна, що замовкли всі ті, які спершу зважали українські голоси занепокоєння — українським тактичним маневром у політичній грі з поляками. Большевицька робота давно перестала бути блефом: події в Еспанії, які вже три місяці хвилюють увесь світ, розкрили перед цілим світом „тайну", до чого довести може реалізація гасел VII. коміптерівського конгресу. У совітських та всіх соціялістичних часописах світа нинішня трагедія еспанського народу зоветься „бунтом генералів проти законного уряду" та „боротьбою демократії проти темної реакції"; ми знаємо, що на ділі це боротьба поміж здоровими елементами нації та інтернаціонально-большевицькими чинниками, кермованими з московського центру. І ми та всі інші загрожені комуністичною роботою народи поза границями СССР на прикладі Еспанії переконалися, що не можна ждати аж до останнього моменту з реакцією проти тієї роботи, що треба спішитися з пляновим, організованим доцільним відпором, бо занедбання цієї справи, злегковаження собі комуністичної кертичої праці — грозить потім кріваавою громадянською борнею.

Оголошені у нас учора протикомуністичні постанови Центрального Комітету УНДО вказують, що боротьба з комунізмом на нашому терені перейшла від редакцій наших національних часописів, які на власну руку алярмували громадянство, — в руки відповідального нашого політичного проводу, який дбатиме за консолідацію та активізацію протикомуністичних елементів, перш усього зорганізованих в Українському Національно-Демократичному Обединанні, та за пляновість протикомуністичної діяльности. Тому ці постанови, які є тільки вступом до ширшої практичної праці, яка паралізувалаб працю комуністичних агентур і ячейок та поглиблювала національну свідомість мас, — ці постанови слід прийняти до відома з найбільшим вдоволенням. Правда, у коротких резолюціях годі було вичерпати все те, що можнаб сказати про причини комуністичної роботи спеціяльно на українських землях у Польщі та про джерела успіхів тої роботи.

І так напр. не підлягає сумніву, що спеціяльно українсько-галицький та подекуди й волинський терен має для Москви, столиці Комін

терку і політичної його зверхниці, великанське стратегічне значіння, як випадова брама до Середньої Европи, як найкоротша дорога до союзницьких чесько-словацьких границь, врешті як ті окраїнні землі Польщі, які етнічно творять одноцільну територію з землями по тому боці державного кордону. Прастаре великодержавницьке російське гасло „собіранія русских земель", чудово гармонізує з актуальними практичними імперіялістичними цілями комуністичної Росії. Український етнічний характер цих наших земель дає Ш. Комінтернові знамениті аргументи тактичної натури: тут уся комінтернівська акція може обеднювати моменти соціяльного характеру з національними та прикриватися плащиком націоналізму. Робити це напрочуд легко, бо влекшує таку тактику — пануюча дійсність.

Ось і другий момент найбільш суттєвий, що його промовчувати годі. Ми постійно твердили, твердимо і будемо твердити, що найкраще підложжа для комуністичної пропаганди у краю, ба навіть для спонтанічної большевизації низів без усяких попередніх заходів насланих чи перекуплених агітаторів, — це 1) нужда села і 2) національно-політичні відносини. Ми казали і кажемо, що український селянин, власник карловатого і невистарчального господарства, що на ньому душиться і голодує кільканацять душ рідні, якому земський уряд не затверджує акту купна 1/2 морга сусідської парцельованої землі, на якій він довгі роки працював уже як робітник, і то не затверджує виключно тому, що він — українець, — що такий селянин мусить стати большевиком. Штовхає його туди розпука, найгірша дорадниця найгірших діл. І як довго український селянин знатиме і відчуватиме, що його українська національність стоїть на перешкоді до того, щоб він і його родина могли поправити свою матеріяльну екзистенцію, як довго він глядітиме на польську школу на тому місці, де колись була школа українська, як довго український селянин знатиме, що його українська національність шкодить дорослим дітям дістатись навіть до польських високих шкіл (якщо вони всилі власними силами утриматись), як довго український громадянин у Польщі відчуватиме і знатиме, що він має повноту прав лише на словах, а не на ділі, — так довго можна вести боротьбу тільки з зовнішніми проявами комунізму, при збереженні сутніх його причин.

І тому у едино доцільній боротьбі з комуністичною заразою, яка тепер шириться у краю, найбільше слово — за польською державою, за її керманичами. Сутній інтерес держави у тому, щоб українські терени, які саме є широкою прикордонною смугою, були вільні від комуністичних бацилів. Польський державний і український національний інтерес у цьому пункті сходяться. Для нас це аксіома, що не кольонізацією, тезами „панъства народового" і зберіганням шкільних законів Грабського, лише таким збільшенням українського стану посідання, щоб український громадянин у Польщі почував себе вдоволеним громадянином, що тільки це єдина правильна й доцільна дорога — винищити на цих землях і комунізм і взагалі всякий екстремізм та зробити з цих земель справжній протибольшевицький і протиросійський бастіон, де-де сильніший і тривкіший від тисячів польських осад і кольоній (навіть колиб були гроші й кандидати такі масові кольонії створити). Річ у тім, щоб цю аксіому признали й польські відповідальні чинники і щоб витягли з неї практичні висновки. Інтернаціональну ідею можна поборювати і перемогти тільки національною ідеєю, — сила інтернаціональних чинників може бути зломана тільки через зріст сили чинників національних, — на національно-українських землях інтернаціонально-большевицьку акцію зломити можна тільки через скріплення української національної сили!

—o—

Англія і події в Палестині.

Підсумки й рефлексії після півріччного страйку.

Горде вдоволення, з яким жидівська преса хвалиться зломанням арабського страйку, видається нам не зовсім обоснованим. Перш за все з огляду на диспропорцію сил. Перемога злучених сил найсильнішої у світі держави — британської — та найсильнішого інтернаціоналу: — жидівської фінансієри — над 3/4-міліоновим бідним, лихо озброеним арабським населенням, і то після 6-місячних кривавих змагань не має у собі нічого незвичайного ні героїчного.

Навпаки: 6 місяців страйкової та терористичної акції в Палестині становить своєрідний іспит зрілости, що його араби здали зовсім вдоволяюче — і то так само палестинські араби, як і ввесь арабський світ. Населення найменшої, одної з найбідніших арабських країн зуміло тримати фронт серед крайно несприятливих умовин цілого пів року —чого тоді можна очікувати від більших і більш поступових арабських країв? А чого від усього арабського світу?

Цей останній виявив незвичайно багато солідарности в обличчі палестинських подій. Чи то візьмемо бойкотову акцію в Сирії, чи боєвий підйом серед арабського населення сумежних країн, чи врешті солідарну інтервенцію трьох арабських суверенів, побачимо, що панарабізм не має нічого спільного зі всякого роду панславізмами чи пантуранізмами, що це політичне явище, з яким мусять поважно рахуватися ті, які володіють тою чи іншою частиною арабської території. Справді — палестинські події положили точку над „і" у питанні самостійности сирійців. В обличчі замирення і солідарности між музульманами та християнами французи уважали за вказане скапітулювати,надаючи Сирії який-такий сурогат незалежности. Коли завзятий галлійський когутик так гарно вихіснував палестинську лекцію, дивно стає, чому не витягнув з неї дальших висновків холодний Альбіон? Таж врешті він усе веде на Близькому Сході дуже елястичну політику і вміє в пору висмикнутися з халепи, даючи незалежність тим народам, що до неї дозріли. Так поступив британський уряд в Іраку, в Геджасі, в Египті — чомуж тоді виявляє він стільки опору в Палестині, підіймаючи проти себе ввесь арабський світ?

Не легковажмо жидівських впливів у Лондоні, але й британських державних мужів годі уважати мертвим знаряддям у руках чужої політики. Причина завзяття, яке В. Британія виявила супроти палестинських арабів, лежить в її таки власних інтересах, определених географічним положенням Палестини та часом, коли палестинські араби виступили зі своїми домаганнями.

Коли Ірак зажадав незалежности, англійці йому її даруволи, затримуючи собі лише військову контролю над королівством і... палестинські пристані з закінченням нафтового руротягу до Мосуля. На подібний жест міг собі дозволити брит. уряд і супроти Єгипту, бо для володіння Суезьким каналом вистарчав його східний, палестинський беріг. Але Палестини Англія покинути не може: це останнє з її безпосередніх володінь на арабському перехресті світових шляхів, це мінімум, необхідне, щоб забезпечити її життєві інтереси на Близькому й Середньому Сході. Тому Англія мусить забезпечити своє володіння над Йорданом не лише на тепер, але й на далеке майбутнє. Англія мусить думати і про ті часи, коли довкруги Палестини виростуть сильні незалежні арабські держави: савдійська, египетська, сирійська, а може й одна соборна всеарабська імперія. Щоб не двигати тоді на своїх плечах тягару арабсько-палестинської ірриденти, мусіли англійці заздалегідь найти проти нього природного союзника, що дозволив би їм утримати Палестину, послуговуючися засадою „діли і пануй". Зробити Палестину національною мозаїкою значить стільки, що закріпити над нею владу В. Британії. Місцеве жидівське населення постійно загрожене арабськими кинджалами, зате не надто доспоновано проливати свою кров, буде само затримувати британські залоги, даючи британському урядові морально-політичну базу до володіння Палестиною. Колиж між жидами всетаки колись появилися би небезпечні еманципаційні тенденції, вистане післати якогось нового Льоренса, який пхне арабів з ножами на жидів, пригадуючи тим останнім благодати британської опіки. Жидівські кольоністи становитимуть необхідну складову частину своєрідного національного механізму, що взаїмно спараліжує небезпечні для В. Британії сили та закріпить її в ролі володаря. Зайвим булоб додавати, що лише жиди здібні у скорому часі інтенсивно загосподарувати Палестину, збільшуючи її вартість як стратегічної бази.

Чи Палестина буде жидівською чи ні — це менше важне. Головне, що вона мусить залишитися британською. **(гал.)**

Присилайте передплату!

ЦЕРКОВНІ ДЗВОНИ

доставляє

найбільша у краю фабрика дзвонів

Братів ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

у КАЛУШІ, вул. Сівецька 18

і в ПЕРЕМИШЛІ, вул. Красінського 63.

УВАГА: Подаємо до Шановного відома П. Т., що нічого спільного не маємо з жидівською дирекцією ім. Станиславова, що користаючи з тотожного з нами назвиська одного свого робітника, підшивається під нашу фірму. 2878 2-10

Закарпаття.

СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ПОСТУП.

На Закарпатті розпарцелювали дотепер 117 тисяч катастральних моргів землі поміж 24 тисячі господарських родин. На цій землі повстало 5 тисяч нових господарств, переважно чеських кольоністів. Дальшу землю, призначену для аграрної реформи, мають добути через перемінку лісових грунтів на поля, через зужиткування неужитків, через меліорацію і комасацію та врешті через наладнання дідичного права.

Виноградники на Закарпатті представляють вартість 250 міліонів чеських корон. Там є 2 міліони 283 тисячі овочевих дерев. У порівнанні до 1930. р. кількість дерев зросла на 15 відсотків. Вартість збору овочів на основі пересічного збору з літ 1930—1935 є 36 міліонів 165 тисяч чеських корон. Закарпатські овочі прославилися в цілому світі. Восени приїзджає на Закарпаття дуже багато купців.

Меліорація рік і багон на Закарпатті поступає досить скоро вперед. Досі видала держава на ту ціль 80 міліонів чеських корон та має в бюджеті вставлену позицію на дальші інвестиції в сумі 161 міліонів корон. Це дасть змогу змеліорувати 40 тисяч гектарів грунтів.

РОСІЯНСЬКІ ПІДРУЧНИКИ ДЛЯ ЗАКАРПАТСЬКИХ ШКІЛ?

Москвофільська преса приносить тріюмфальну вістку з Праги, що міністерство освіти затвердило до вжитку у школах Підкарпатської Руси три підручники в російській мові. Якщо це правда, то це ще один доказ на те, що чеські урядові круги самі витворюють мовний хаос між нашим народом за Карпатами, бо їм не на руку консолідація й обеднання народу під одним прапором

СЕН. Д-Р БАЧИНСЬКИЙ НЕ ХОЧЕ БУТИ ГОЛОВОЮ „ОБЩЕСТВА ДУХНОВИЧА".

Із закарпатської преси довідуємося, що сен. д-р Бачинський (аграр), вибраний мин. року головою „общества Духновича" (відповідник до галицького „общества Качковського"), відмовився від головства в згаданому товаристві. Свою відмову мотивує сен. Бачинський тим, що він не може одобрити того курсу, що його ввів у товариство його секретар посол д-р Фенцик, відомий широко „русскій націоналіст і фашист". Зокрема сен. Бачинський протестує проти того, що в „Русскім Нар. Домі" міститься секретаріят Фенцикової партії і редакція його газети „Нашъ Путь", а також проти того, що посол Фенцик при помочі читалень Духновича і т. зв. „днів русской культури" веде свою партійну агітацію.

НОВА ЛІТЕРАТУРА ПРО ЗАКАРПАТТЯ.

Зацікавлення Закарпаттям зростає постійно. Доказом того хочби нові публікації, присвячені політично-господарським відносинам Підкарпатської Руси. Ось на днях вийшла в Ужгороді збірна праця під наголовком „Подкарпатская Русь" (196 сторін вел. чвірки, численні ілюстрації). Підналоловок книжки такий: 1919—1936. Праця появилася заходом урядових кругів під проводом редакційного комітету (голова сен. д-р Едмунд Бачинський). В праці, що вийшла російською мовою (!), представлено розвиток і поступ ріжних ділянок життя Підкарпатської Руси від приналежности до Чехословаччини. — „Клюб пшатель Подкарпатске Русі" видає у Братиславі в найближчому часі у видавництві „Наш виход" такі публікації: „Поздравені Русіну" (антольогія закарпатської літератури), „Масарик в подкарпатске пісні" (д-ра Е. Недзельського) і том віршів Ярослава Затлюкаля під наг. „Вітр з полонин".

З організаційного руху.

ОКРУЖНЕ ПОЛІТИЧНЕ ВІЧЕ В БІРКАХ ВЕЛИКИХ, ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО ПОВІТУ.

Дня 4. жовтня відбулося окружне політичне віче в Бірках Великих, тернопільського повіту, при участи понад 500 осіб з Бірок та сусідніх громад. Вічем проводив місцевий парох о. Йосиф Кравчук, секретарював п. Микита Козуб, господар зі Смиковець. Політичний реферат виголосив посол Василь Болюх, організаційний м-р Осип Гринкевич, реферат про фізичне виховання дир. М. Никифорчук. По рефератах вивязалась оживлена дискусія, в якій забирали голос пп.: Роговський Віктор (двічі), Чупняк **Петро (тричі),** Малицький Микола (тричі), Роман Закревський, Порфір Замора, Кравчуківна Зофія і Козуб Петро.

На **запити та інтерпеляції** відповідали: посол В. Болюх, Микола Малицький, м-р Гринкевич і дир. М. Никифорчук. На внесок п. Петра Зварича ухвалено отсі резолюції: 1) Віче в Бірках висказує повне довіря і признання Української Парляментарній Репрезентації, 2) Домагається розпродажі призначеної до парцелації землі виключно між місцеве населення, 3) Домагається для українських дітей українських шкіл з українськими учителями, 4) Домагається скасування збірних громад, як самоуправної організації, шкідливої в наших відносинах.

Віче закінчено відспіванням національного гимну.

ДО УРУГВАЮ НЕ ВПУСКАЮТЬ КОМУНІСТІВ.

МОНТЕВІДЕО, 14. 10. ПАТ. Закон з 12. ц. м. уповноважнює уряд заборонити чужинцям, що належать до суспільних політичних організацій „противних зі засадами Уругваю" право виздити до республики а також видалювати небажаних чужинців. Йде тут перш за все про комуністів.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Австрійський премієр Шушніг запевнив представника Стефані, що його закордонна політика і дальше йтиме по лінії римських протоколів.

Совітські міродатні кола потверджують, що б. нач. редактор „Журналь де Моску" Раєвський арештований.

Англійсько-італійський торговельний договір підпишуть правдоподібно за 2—3 дні.

У Румунії відбулися великі військові маневри у присутности короля.

У Франції страйкують робітники, що сплавляють дерево.

Югославянська делегація приїхала до Анкари, щоб заключити торговельний договір з Туреччиною.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

ЛЬОС І. КЛЯСИ З КОЛЄКТУРИ

ПАНОРАМА

НІКОЛИ НЕ ЗАВОДИТЬ!

ТЯГНЕННЯ І-ої КЛЯСИ ПОЧИНАЄТЬСЯ 22. Ц. М.

З конґресу музеольоґів у Варшаві.

Як ми вже згадали, в часі від 26. до 29. вересня ц. р. відбувся у Варшаві XII. зїзд музеольоґів Польщі. Тому, що музеольоґія як культурна галузь розвинулася вже високо в цілім світі, слід про цей конґрес дещо обширніше сказати.

На королівськім замку, в гарній „салі четвергових обідів", зійшлися представники майже всіх музеїв Польщі, що є зорґанізовані у „Звйонзку музеуа в Польсце". Конґрес відкрив голова „Звйонзку", проф. д-р Копера, а від міністерства освіти привитав зібраних віцеміністр Уейський. Мусимо признати, що це міністерство дійсно дбає дуже про свої музеї.

Праці конґресу розділено на три частини, а саме: на реферати, обради й оглядини музеїв у Варшаві та замку у Вилянові.

Цікавий реферат на тему „Суспільні, виховні та наукові завдання в організації музеїв" виголосив директор Етноґрафічного Музею у Варшаві, проф. д-р Франковський. Він зазначив, що музей мусить бути приступний для всіх людей, не тільки переглядом предметів, але вчені мусять там знайти матеріял до наукової праці.

І дійсно музей сповняє велике завдання, бо виховує ґромадянство, вщіплює в душах молодого покоління любов до своєї батьківщини та дає те, чого нині не може дати ні школа, ні батьківський дім.

Дотеперішній голова Секції реґіональних музеїв, директор археольоґічного музею у Варшаві д-р Антонович, як ректор витаючи зібраних у мурах свого університету, підкреслив з натиском, що „цей конґрес є заповітом нової ери, коли то по всіх високих школах будуть учити музеольоґії". Це вже переводять у варшавськім університеті, — а в нас частинно у Богословській Академії у Львові.

Одначе з цією, такою дуже цінною ділянкою, слід познайомити питомців Богословія також у Станиславові і в Перемишлі.

Хто як хто, а в першій мірі український священник мусить тепер бути не тільки зразковим священником, але також добрим хліборобом і музейником. Саме тепер священник мусить стати правдивим провідником села та дати хліборобові те, чого село найбільше тепер потребує. Цього вимагає життя нинішнього дня.

Оглянувши музеї — тяжко сказати, який з них найкращий, бо в усіх зібрано великі цінности.

В „Етноґрафічнім Музею" виставлені всякі вироби, не тільки власної держави, але майже цілого світа. При закордонних виробах, як при вишивках, чи плетінках введено рівночасно таблиці подібних виробів у Польщі. В цей спосіб поширяється найбільше патріотичну пропаганду, бо мимоволі кожний мусить познайомитися з подібними виробами Польщі. Крім цього представлені там антропольоґічні таблиці тих країв, з яких вироби походять. Таких таблиць не має дотепер ще ніодин музей в Европі.

Серед величезної збірки викопалин археольоґічного музею впадає в око глиняний модель первісної хати. Цінну цю памятку з часів праісторії викопали недавно. Стіни хати устаалені в коло. Під одною стіною клячучи меле жінка збіжжа на „зернотерках". Коло неї під стіною стоять три амфори на муку. На іншім місці під стіною стоїть огнище, а біля нього сидить жінка з дитиною. В цей спосіб дістався до нас правдивий образ давної хати, з її обстановою та спосіб життя давніх людей. Знов у „Народовем Музеум" бачимо цінні памятки історії польського народу. В поодиноких салях уложені давні скарби, королівські інсиґнії та коронаційні строї. Є там ґалерія визначних малярів, є повна збірка нумізматики та королівських печаток. В одній кімнаті устійнюють там при помочі рентґенівських променів первісне, оригінальне мальовило замальованих образів.

Як високо цінять культурні народи свої музеї — видно хоч би з того, з якою щирістю ставляться в краю до музейництва, та з якою ґостинністю приймали у столиці представників музейництва. Підчас нарад повідомив д-р Чоловський,

---

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 27

Українські політики.

Сильвети наших давніх послів і політичних діячів.

Д-Р ІВАН ДОБРЯНСЬКИЙ.

Одиноким нашим адвокатом у Львові в сімдесятих роках минулого століття, що вживав української мови в слові і письмі перед судами й урядами, був адвокат д-р Іван Добрянський. Він приступив опісля до староруської партії.

Добрянський був у львівському університеті доцентом карного права і карного процесу з українською мовою навчання довгі роки. Але до професури не дійшов, бо науково не працював, тільки в адвокатурі.

Як старорусин належав він до політичного товариства „Руска Рада" у Львові та був її кандидатом на посла до Сойму. І один раз вибрано його соймовим послом, але в Соймі Добрянський не проявив замітнішої діяльности, а відтак не хотів уже кандидувати і не йшов у вир політики. В дебатах на сходинах товариств і комітетів говорив коротко до предмету і на кінці по всіх бесідниках, подаючи вислідну з дискусії.

З доручення „Рускої Ради" заступав він справи політичні: адміністраційні і карні та мав повагу і значіння у своїй партії. Наші громадяни його навиділи і поважали, бо це була людина культурна і добра.

Між іншими справами заступав д-р Іван Добрянський перед Державним Трибуналом у Відні справу про обовязкове вживання органами влади українського письма (ґражданки) до українських відповідей для сторін. Цю справу на його зажалення вирішив для нас корисно Державний Трибунал у Відні, а саме ореченням з 25. квітня 1882. р. ч. 54, що проголосив президент Державного Трибуналу у Відні, д-р Йосиф Унґер, один з найславніших німецьких правників в Австрії. Цим ореченням усунено раз на завжди тогочасну практику краєвих урядів, які послуговувались польськими буквами (латинкою) до українських писем.

По Баденівських виборах у девятьдесятих роках минулого століття йшли у нас масові політичні карні процеси проти українських виборців і ми, молоді українські адвокати, обіймали безплатно оборону тих обвинуваченых. А до нас приступав сеніор д-р І. Добрянський і ми його з почести вибирали провідником колеґій оборонців, що він радо приймав і з нами разом працював як старший товарищ з товаришами молодшими. І в цьому не було між нами ніякої партійної суперечки.

З наступом російських військ на Галичину з початком світової війни принесли ті війська відозву т. зв. „Карпато-Русского Освободительного Комитета" з датою: Київ, 29. липня 1914. р., що її підписали були: д-р Ю. А. Яворський як предсідник і С. А. Лабенський як секретар того комітету. Опісля уконституувався у Львові т. зв. „Народний Совєт", як русофільська центральна організація на Галичину, під проводом широко знаного д-ра Володимира Дудикевича, що був перед світовою війною адвокатом у Коломиї та вів русофільську пропаганду в цілій Галичині. Дудикевич і був тим, що притягнув старого д-ра Івана Добрянського до президії згаданого „Народного Совєта".

Колиж літом 1915. р. відступали російські війська з Галичини, то професори львівського університету просили д-ра Івана Добрянського, щоб він не виїздив до Росії, але лишився у Львові, та забезпечували йому спокійний побут в Австрії. Одначе він не дав себе намовити до того і виїхав до Киева. В недовгому часі він помер як „біженець".

Якби й не оцінювати політичну діяльність д-ра Івана Добрянського, треба сказати одно: його натура не терпіла дволичної русофільської політики. Він був характерний і простолінійний.

(Продовження буде).

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 51,
Тел. 260-04. ПКО 503.861.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і вакс. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляи помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 12-7

директор міського і промислового музею у Львові, — що князь Сангушко жертвував у Підгірцях два морги поля на відпочинковий дім для музейників. При великій помочі жертводавця стане там до року гарна палатка. Дня 28. вересня ц. р. президент міста Варшави приняв музейників часом у ратуші. На другий день, на замку у Вилянові дала приняття графиня Браніцька, а вечором запросив музейників міністр освіти на чай до Академії Літератури. І саме при гутірці таких сходин полагоджують нераз дуже важні справи.

Правда, може то не дуже велика штука розбудовувати музейництво у власній державі при помочі державного апарату, чи податкових капіталів та фондів праці. Але їх теперішній стан — це лиш довершення давного зриву зпід московської займанщини. Не тепер, — а ще в царській тюрмі, перед 50 літами, ставляли вони у Варшаві свої музеї, а в них ховали свої цінности та історичні памятки перед оком ворога. Їх обеднує завше одна думка й та сама ідея. Так мусить робити кожний поневолений нарід, коли хоче бути державним народом.

На конкурсі вирішено між іншим, щоб для доцільнішої праці засновувати гуртки прихильників музеїв, хочби з мінімальними вкладками. Це дало би хоч малий, але певний та постійний дохід. А найважніше, що члени цих гуртків дбали би за правильний розвій музеїв. „Звйонзек музеув“ має подбати про статут для цих гуртків.

При деяких українських музеях уже працюють гуртки прихильників музеїв, а там, де їх нема, слід це зробити якнайскоріше.

Також вирішено скликати новий XIII. конгрес музеольогів в червні 1937. р. до Львова.

Можна вірити, що з правдивою приємністю будуть члени конгресу оглядати цінні памятки в Національному, Шевченківському та Ставропігійському музею. Зате можна мати сумніви щодо музею в Народнім Домі, який цілими літами стояв досі зовсім занедбаний. Тимто теперішна, нова управа, що має перебрати в свої руки управу Народного Дому, повинна якнайскоріше, вже тепер передати цей музей у відповідні руки якогось львівського фахівця, щоб не було запізно, та щоб не треба соромитися перед чужими, — або з цим музеєм не хватися перед ними. Упорядкування музею потребує дуже багато часу.

З милим вражінням та повною надією розїздилися учасники конгресу, — щоб продовжувати велике діло, хоч може часто серед невідрадних місцевих обставин.

Володимир Кобринський.

Для нашої будучности не байдуже, чи громадянство сплатить інвалідам затягнений довг, чи покине їх безпомічних власному терпінню!

ЛІТЕРАТУРНІ КОНКУРСИ.

І-ШИЙ КОНКУРС ТОПІЖ-У НА ДРАМАТИЧНИЙ ТВІР.

Рада Товариства Письменників і Журналістів ім. І. Франка повідомляє, що речинець надсилання творів на І. драматичний конкурс ТОПІЖу минув з днем 31. вересня ц. р. На конкурс наспіло 15 драматичних творів.

Рада Т-ва на своїм засіданні дня 8. X. ц. р. рішила покликати на членів Жюрі конкурсу таких членів Т-ва: 1. ред. Романа Купчинського, 2. ред. Осипа Боднаровича, 3. ред. Михайла Струтинського, з тим, що в разі потреби вони можуть кооптувати до Жюрі ще двох членів зпоза членів Т-ва. З огляду на велику скількість присланих на конкурс творів — речинець осуду Жюрі буде проголошений пізніше.

СПРАВА ЛІТЕРАТУРНОЇ НАГОРОДИ ЗА 1936 Р.

Як щороку, так і цього року Рада Т-ва визначить нагороди за найкращі твори української літератури, видані друком (окремою книжкою) на західних українських землях і на еміграції від 1. XI. 1935 р. до 1. XI. 1936 р. Жюрі буде визначене в найближчому часі. Рада Т-ва звертається з проханням до Українського Громадянства та Українських Установ підтримати його працю для української національної культури і присилати свої пожертви на фонд літературних нагород на адресу: Центробанк, Львів, вул. 3. Мая 15, з дописком: „Літературний Фонд 1936“. **В. Софронів Левицький,**
референт літературних нагород.

Нова конституція Сов. України.

ЩО СКАЗАВ ПРО НЕЇ ПЕТРОВСЬКИЙ.

Председник Ц. В. К. Сов. України Петровський заявив в „Ізвестіях“ (6. жовтня), що затвердження нової української конституції відбудеться 5. грудня ц. р. в Києві. Проект нової конституції України згідний із проектом конституції СССР. Тільки до української конституції вставили статтю, в якій говориться, що Україна входить до СССР „на підставі вільної заяви українського народу, повної свободи й рівноправности разом з іншими совітськими республиками“. В новій конституції буде теж згадка, що Україна забезпечує існування автономії молдавської республики та забезпечує права національних меншин.

„На Україні — пише далі Петровський — є більше, як тисячка адміністраційних одиниць, що їх населення складається з національних меншин — німців, поляків, жидів, чехів та інших. Конституція забезпечує всім тим меншинам право користуватись рідною мовою у всіх державних установах. (Про існування адміністр. одиниць а більшістю російського населення Петровський не споминає, бо москалі користуються і без конституції усіми правами упривілеєної державної нації).

Нова конституція передбачує збільшення українських партійних комісаріятів, а саме повстануть: народній комісаріят легкого промислу, народній комісаріят харчевого промислу, народній лісовий комісаріят і народній комісаріят совітських господарств (радгоспів). В урядовій термінольогії „Ізвестій“ ці комісаріяти називаються так: наркомлегпром, наркомпищпром, наркомліс і наркомсовхоз.

Поліційне поготівля проти анґлійських фашистів.

ЛЬОНДОН, 14. 10. Райтер. На вістку, що лідер фашистів льорд Мослей хоче нічю зорганізувати похід у східній дільниці Льондону, розставлено 1000 поліцаїв здовж вулиць і площ, якими похід мав переходити. По цілій дільниці ходили стежі.

ЩОБ НЕ ЗНИЩИТИ КИЛИМІВ.

ЛЬОНДОН, 14. 10. ПАТ. Міська влада у Свензі відкликала дозвіл на фашистівське віче у „Бренчвіл Голл“. Відмову мотивують тим, що на випадок замішання на вічу могліб потерпіти розвішені на стінах салі дорогі килими.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Німецький протест проти комуністичних провокацій.

БЕРЛІН, 14. 4. ПАТ. Комуністичне віче з провокаційними промовами у Штрасбургу викликало велике обурення в Німеччині. Нім. шарже д'афер в Парижі Форстер, зложив рішучий протест перед французьким урядом. В протесті говориться, що комуністичні промовці у Штрасбурзі тяжко зневажили канцлєра Гітлера й німецький нарід. М. ін. на салі, у якій промовляв комуніст Торез, була вивішена карикатура Гітлера. Комуністи своїми промовами на французько-німецькім пограниччі хотіли довести до загострення взаємин між Францією та Німеччиною.

Тон ноти спокійний.

—o—

Італійсько-німецьке порозуміння в льокарненській справі.

ЛЬОНДОН, 14. 10. ПАТ. Німецької відповіді на анґлійську ноту в справі льокарненської конференції можна сподіватись аж при кінці жовтня, після відвідин італійського міністра закорд. справ, що приїде 20. ц. м. до Берліна. Німецький міністр закорд. справ відбуде з ним нараду в справі згаданої ноти. Відповідь на ноту передасть правдоподібно анґлійському урядові амбасадор фон Рібентроп. Він має провадити розмови з анґлійським урядом у справі згаданої конференції. Німецький уряд буде домагатись відірвати майбутній льокарненський договір від версайського та відкинути французько-совітський пакт, який нарушує льокарненський.

Як реаґуємо на вістку про усмішку фортуни.

Цікаво, як різно реагують люди на вістку про виграну на льотерії. Очевидно це залежить від вдачі, темпераменту, но й від того, наскільки виграна змінює життєву ситуацію дівої особи.

Без сумніву у кожного вістка, що він виграв на льотерії повожну суму спричинює сильне психічне потрясення, нагальний відрух утіхи. Одни виявляє своє втіху голосно, тішиться зі свойого щастя, не скриває своєї сильної емоції, є виразно позбавлений рівноваги духа. Інший зберігає цілковитий спокій, є опанований, старається скрити сильне зворушення, що його опанувало та зберегти холодну кров.

Фактом є, що в першій хвилині на вістку про виграну майже кожного огортає приголомшення. Просто не здає собі справи зі щастя, що його стрінуло.

„Як мені дали знати, що на моє число впав міліон“ — говорить один із щасниць, наперед відчув я якусь цілковиту порожнечу думок, потім не хотів я вірити, а після того першою думкою було те, що не мушу вже куритися, видки вирву завтра на комірне.

Я почув незвичайну втіху і зовсім не старався її затаїти. Поводився я здається дуже по дурному, але мусів якось вкладувати свій щастєну відість...

Опісля майже кожний допитується, коли буде міг підняти виграні гроші, чи це буде готівка, чек, чи переказ, чи є які додаткові кошти. Коли ж довідається, що виграну може підняти зараз і що крім законного обтягнення у висоті 20 проц. для Державного Скарбу ніяких інших коштів не може бути, щасливий вибранець фортуни ще більше радується.

Кожний, коли прочуняє з першого вражіння, складає плани, що зробить з виграними грішми. Якщо має довги, то перша його думка, сплатити їх одним махом. Пізніше один думає, що зможе розширити своє підприємство, другий радіє, що поможе рідні, інший врешті не укладає ніяких планів, бо виграна так основно змінила його життєву ситуацію, що це вимагає довшої застановки.

Більшість з тих, що виграють на льотерії старається поділитися з окруженням своїм щастям, бажає близьким зробити якусь приємність. Багато також складає жертви на сиріт.

Справила кожний, хто виграв заявляє категорично, що не перестане грати на льотерії і вірить, що щастя дальше буде йому сприяти.

—o—

З країни опію та рижу
Софії Яблонської.
Живо та барвисто описані
ПРИГОДИ і ВРАЖІННЯ з КИТАЮ
з прекрасними ілюстраціями.
Ціна зол. 2.50, з почтовою пересилкою 3 зол.
Замовляти в Адмін. „Діла“, Львів, Ринок 10.

В Совітах розстріляли б. посла Хама?

Перед кількома роками виїхали при помочі виміни деякі галицькі сельробівські діячі до Совітів, що їх у Польщі засудили були за комуністичну діяльність. У Совітах якийсь час водили їх по всіх містах на показ як „жертви капіталістичних урядів" і вкінці розмістили по ріжних містах та віддали під нагляд Г. П. У.

Між ними є такі провідники польських комуністів як: д-р Мойсей Мандель, якого засудили в Луцьку на досмертну вязницю, **б. посол „Сельробу" Микола Хам, Софія Дорошова,** дружина лікаря з Перемишля, **інж. Данилко** з Перемишля, колишні польські посли **О. Ткачів і Балінін.**

В кожнім разі певне те, що від 2 літ нема про всіх тих комун. діячів, що виїхали тоді до Совітів, ніякої вістки.

Читайте „Діло"!

Епільоґ бунту в португальській фльоті.

ЛІССАБОНА, 14. 10. ПАТ. Перед судом стануло 81 моряків під замітом участи в бунті 8. вересня ц. р. З них 28 засуджено на вязницю від 1-го до 6-ох літ, присуд проти 53-ох видадуть нині. 100 цивільних увільнено.

—o—

Нині у Великім Театрі премієра в год. 8. веч.

ПІҐМАЛІОН Комедія Г. Б. Шова.

Знаменита комедія. — Величавий успіх багатьох сцен — повна веселости і сатири.

До установ, що уладжують забави!

Головна Рада Українського Протиалькогольного Товариства „Відродження" у Львові, звертається цією дорогою до всіх українських установ у краю і за кордоном із зазивом улаштовувати всі свої імпрези без алькоголю й тютюну. Ніякий нарід не зазнав стільки лиха від обох цих отрут, що український! За 1935. рік українці в Польщі прокурили та пропили сто пятнацять мілїонів золотих! Жахливі цифри доходять до нас з Великої України, Закарпатської України й Буковини! Геть байдужість та зневіра! Закликаємо до співпраці все громадянство! Бємо на тривогу!

У Львові, в місяці жовтні 1936. р.

За Головну Раду Т-ва „Відродження" у Львові:
Д-р Софія Парфанович, голова; **Іван Костюк,** секретар.

НОВИНКИ.

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 82-115

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Футра** жіночі і чоловічі та ріжного роду футрянні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 16-?

В Українськім Лікарськім Товаристві чергові сходини у пятницю дня 16. ц. м. в год. 7. вечером. Д-р Нарциз Лукіянович виголосить виклад та задемонструє недужого, на тему: „Т. зв. реактивні (ситуаційні) психози". 2891

— **Вечір Л. Кривіцької.** Цієї неділі 18. в год. 7-ій веч., відбудеться в малій салі Музичного Інституту ім. Лисенка вечір живого слова нашої відомої артистки. Програма цього вечора буде ріжноманітна; будуть у ній не тільки звичайні деклямації, але і мельо-деклямації, ліричні поезії, поеми та фраґменти з драми. У програмі твори Б. Лепкого, Л. Українки, П. Тичини, С. Черкасенка, Лівицької-Холодної, Мерія-ма та Надсона. Фортепіяновий супровід узяв на себе Н. Нижанковський; гру на флейті проф. Бабяк. Л. Кривіцька, починаючи цього року новий курс мистецької деклямації в Муз. Інституті Лисенка, хоче дати на своєму вечорі зразки нового підходу до поетичних творів. Мала саля Муз. Товариства, в якому відбудеться цей вечір, тепер поширена і відновлена. Вступ на вечір за програмками.

— **„Наталка-Полтавка" у Великому Театрі у Львові.** Кооператива „Український Театр" улаштовує, як зачуваємо, дня 4-го листопада п. р. виставу нашої класичної оперети „Наталка-Полтавка" вперше з великою орхестрою, на сцені Великого Театру у Львові, при співучасти наших найкращих сил з Марією Сокіл (у головній ролі). Ця імпреза стане безумовно не меншою атракцією цьогорічного сезону, як минулого року нею був „Запорожець за Дунаєм".

— **Комунікат Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові.** Рада Т-ва на своєму засіданні 8. Х. ц. р. прийняла з 1. Х. ц. р. члена кандидата А. Дівнича в дійсні члени, у члени кандидати В. Бачинського і Р. Сливку. — За Раду Т-ва: Роман Купчинський, голова.

— **Академічні Вечорі у Станиславові і Стрию.** В неділю 18. ц. м. в год. 18. відбудеться у Станиславові в салі „Народньої Торговлі" виклад д-ра Володимира Залозецького п. н. „Мистецтво і світогляд". Виклад буде ілюстрований світлинами. — Того самого дня і в тій самій годині відбудеться у Стрию в салі „Народнього Дому" в „Соколі" виклад д-ра Конст. Чеховича на тему „Постать Мойсея в творчости Івана Франка".

— **Міжнародній річник лісової статистики.** Міжнародній Інститут агрикультури в Римі видустив оце міжнародній річник лісової статистики 1933—35 рр. Том І. Европа і СССР. Стор. 328+XI. У цей річник дві третини статистичної праці вложив наш статист-економіст Нестор Смаль-Стоцький, який є співробітником названого інституту у Римі.

— **Від Музею „Гуцульщина".** По скінченні мистарських наук осів у Коломиї артист маляр Ярослав Лукавецький. Музей „Гуцульщина" вже нераз діставав від нього гарні малюнки. Тепер передав п. Лукавецький для нашого Музею два більші, по мистецьки виконані, олійні портрети проф. Богдана Лепкого й д-ра Кубійовича з Кракова. За цей цінний дар Управа Музею „Гуцульщина" в Коломиї складає Шляхетному Жертводавцеві щиру подяку. — В перших днях грудня п. р. уладжує п. Лукавецький в салі Народного Дому в Коломиї виставу образів. Громадянство буде мати змогу познайомитися з гарними творами нашого талановитого мистця.

— **Ще один людовий дім.** В Лагодові, пов. Перемишляни, відбулося посвячення людового дому, побудованого заходом куратерії будови людових домів, костелів і каплиць. Посвячення доконав кс. Дуніковський з Погорілець при участи старости Гродовського і представників польських організацій. Минулого року в Лагодові було 2.004 гр.-католиків, 550 латинників, 10 евангеликів і 2 жиди.

— **Хотів витроїти родину.** У Млиницьких, пов. Теребовля, фориаль Станислав Дзік хотів по-

ДЕ БРІ

БРАТСТВО СПРАВЕДЛИВИХ.

Справжня дружба між европейцем і китайцем трапляється рідко. Ріжний спосіб думання і підхід до життєвих цінностів творять справжній китайський мур, що не дозволяє двом світам порозумітися.

Моя дружба із моїм товаришем із студій Ченваном була в цьому випадку винятком. Коли я за якийсь час дістав у Сан Франціско раз телеґраму з китайської дільниці у Ню Йорку від Ченвана, я не завагався ні хвилини, щоб його відвідати.

І ось тепер сидів я від кількох годин перед другом, покурюючи люльку і слухав до кінця його оповідання:

„Так, приятелю, ось тут бачиш той кинжал, яким я мушу пробити Чванчу. Я дістав такий наказ від „Братства справедливих", хоч Чванчу ніколи не зробив мені найменшої кривди".

Перед Ченваном лежав старий китайський кинжал. Він не чекав на відповідь від мене. Я мовчав. Від одного старого китайця я чув уже давно, що це таке „Братство справедливих". 2500 літ тому, коли Конфуцій почав поширювати свою теорію у Китаю, створив він для фанатиків окрему науку. Ця наука зазнавала віками ріжних перемін, але основний її принцип: сліпа дисципліна в ній не змінялась. Ченван пояснив мені, що це братство переходить із батька на сина.

— Розумію — сказав я йому — як тобі важко у Китаю визволитися від такої традиції. Але коли ти тут, в Америці, ти повинен був із нею зірвати!

— Так тобі здається — відповів Ченван із сумним усміхом. — Коли я приїхав до Америки, то ледви вмів кілька слів по американськи, все було чуже довкола мене і грошей теж не мав. Я був щасливий, що віднайшов у Сан Франціско „Братство справедливих", яке мені допомогло. Але я мусів обіцяти бути завсіди до його послуг. Зрештою я тут тимчасово як студент і мушу колись вернутись додому.

Я переконував його:

— Нісенітниці! Ти не зробиш такого безглуздя, щоб пробити серце невинної людини, без огляду на те, яке це має значіння для твоїх земляків. Ти можеш зовсім не лякатися їх погроз, тут, де можеш мати на допомогу стільки поліції.

— Ні, це не йде, приятелю.

— А хтож цей Чванчу — спитав я — і чому його засудили на смерть?

— Чванчу зламав присягу. Як, не знаю. Його засудили на смерть і тягнули жеребок, хто має виконати присуд. Мені зробили цю честь.

Хвилину ми мовчали.

— Чомуж ти не виїдеш, Ченване?

— Це було би безглуздє. Вони відшукали би мене скоріше чи пізніше і я ввесь час відчував би над своєю головою Дамоклевий меч. Це гірше від смерти.

— А коли ж ти маєш це зробити?

— Мені дали тиждень часу. Коли не виконаю, кара переходить на мене. За двацять хвилин минає речинець...

— Що? За двацять хвилин? Чомуж ти мені не сказав про це раніше?

— Ти не поміг би мені й раніше. Ніхто не може мене вирятувати. Але тепер хочу тобі вияснити всі обставини, щоб ти пізніше міг мене зрозуміти...

— Боже! Ченване! Ти не хочеш цим сказати — —

— Так. Хочу цим сказати — говорив Ченван холодно і спокійно. — Я можу зробити тільки ту єдину річ. Бо Чванчу забити не можу і не зможу оминути гніву „Братства справедливих"...

І тримав у руках китайський кинжал.

У цій хвилині хтось застукав. Це був слуга Ченвана:

— Вибачте, пане, — вклонився — один гість...

Ченван кивнув заперечливо головою. Слуга говорив далі:

— Він не хоче відійти. Я обіцяв йому, що передам цей лист.

І положив звиток паперу на столі. Ченван поблід, якби знав, що там усередині.

Розкрив звиток:

— Добре, можеш його впустити.

— Це один із „Братства". Мабуть хоче мені пригадати, що минув речинець. Сховайся за параван.

— Чи не було би краще, щоб ми...

— Сховайся! Слухай мене.

Я сховався.

— Здоров! — сказав гість по китайськи. — Чи нема тут нікого?

— Чим можу тобі служити ?

— Зараз тобі скажу. Я теж член братства.

— Хочеш мені пригадати про речинець. Я й так памятаю.

Гість підійшов до Ченвана:

— Помиляєшся. Дай мені твій кинжал, а я вбю Чванчу замість тебе.

Ченван помовчав хвилину:

— Ти? За мене? Чому?

— Чванчу нарушив заповідь нашого братства. А ти знаєш, що ми маємо ще іншу заповідь:

„Не забувай ніколи за приятеля і не прощай ніколи ворогові!

— Знаю. Отже Чванчу твій ворог.

— Ні, але твій батько був моїм приятелем.

— Розумію — сказав Ченван — мій батько зробив тобі колись послугу, за яку ти не міг йому віддячитись. Але чи Чванчу зробив тобі колись щось злого?

— Ні, але це не має тут з цим нічого спільного. „Братство справедливих" засудило його на смерть. Хтось мусить його забити. А ти молодий і коли вбеш його, можеш попсувати собі цілу свою майбутність. Я сплачу свій довг і всі будуть певні, що це ти зробив.

збутися жінки й 5 дітей, тому всипав їм до їди отруї на миші. Жінка зїла одну ложку та зараз пізнала, що в зупі є отруя. Коли для проби дала куркам, вони поздихали. Днікова та однорічна дитина, хоч зїли зупи лише по одній ложці, тяжко занедужали. Днік утік. Його шукає поліція.

— **Архипенко професором американського університету.** Відомого українського різбаря Олександра Архипенка запросили на становище професора в університеті у Вашингтоні. Архипенко, як повідомляє українська преса у Америці, уладив у Вашингтоні виставу своїх творів, що зробила велике враження. Американська преса порівнує Архипенка з Роденом і Пікасом.

— **Нові ціни цегли.** Переговори власників цегелень у Львові з магістратом, скінчилися устійненням нової ціни за цеглу. За тисячку цегол льоко цегольня Львів і в повіті, встановлено ціну 46 до 47.50 зл. Цегла у Винниках 10 проц, дешевша ніж у Львові, у Глинній Наварії 42 зл. Ціни цегли, яку виробляють машиново, ще не означено.

— **Проти польської памятникоманії.** У звязку з польською тенденцією засипати Львів патріотичними памятниками, забрав хтось голос у „Льв. Дзенніку Народовім", пишучи м. ін.: „В нинішніх тяжких часах не стати нас взагалі на будову памятників. Це треба ясно сказати тим, що свідомо або несвідомо прихильно зубожілий загал громадянства до „добровільних" збірок на таку ціль. Та вже безсоромністю є в часі нинішньої скрути домагатись під загрозою якихсь консеквенцій, щоб громадянство давало пожертви на якийсь памятник. Може ті, що займаються такою збіркою, не здають собі справи з того, скільки то проклонів паде за те на їхню голову, а якби знали, то певно заткали би собі уши". Автор кінчить свої завваги словами: „Памятник, з каміня чи бронзу, це вибрик, що кличе пімсти з неба".

— **Плямистий тиф** ширіться в селах Гусне Вижне, Гусне Нижне, Висоцько Вижне і Нижне, Стрілки, Борничі, Шандровичі і Боберка турчанського повіту. Не видати, щоб компетентні чинники робили щось задля припинення пошести.

— **За комуністичну діяльність** засудив львівський суд присяжних Бернарда Візера на 4 і пів року вязниці.

— **Очищування піль з каміння.** Міністерство внутрішніх справ видало обіжник до воєводів у справі усування каміння з піль. Міністр поручив в околицях, де на полях находиться камінння, розвести пропаганду, щоб селяни збирали його й укладали здовж меж і доріг. Передовсім слід усувати більші каменюки. Можнаб установляти премії для рільників, що помітно очистили поля з каміння, або влаштовувати конкурси між поодинокими селами.

— **Будівельна катастрофа у Львові.** При вул. Клушинській (бічна Личаківської) вибудували в останньому часі двоповерхову каменицю, якої ще не виправлено. У вівторок попол. завалилася стеля другого поверху і впала на стелю першого поверху, що теж завалилася і впала на партер. На щастя обійшлося без жертв у людях, бо робітники вже були відійшли від праці. Потовкло тільки легко двох робітників, що крутилися ще коло будови. Роботи вів будівельний підприємець Михайло Мартуля при помочі майстра Мечислава Лозінського, яких потягнено до відповідальности.

— **Пасербиця вбила мачуху.** На Левандівці під Львовом 20-літня донька залізничника, Анна Віртовська, вбила сокирою в часі сну 60-літню мачуху Катерину Віртовську, після чого зголосилася добровільно на поліції. Батько Анни оженився тому рік з 59-літньою власницею реальности Каролиною Сущинською. Взаємини між мачухою і пасербицею були такі погані, що стались причиною злочину.

— **Присуд на душогуба.** Суд присяглих у Львові розглядав справу Яна Яблонського з Хотилюба любачівського повіту, якому закинули душогубство. Яблонський жив у незгоді зі своїм сусідом Василем Плоским і часто відгрожувався, що порахується з ним. В березні ц. р. він стрінув його на дорозі і заатакував сокирою, але Плоского оборонив інший сусід і побив Яблонського палицею. Тоді Яблонський побіг до хати по рушницю і пострілив Плоского в черево. Перевезений до шпиталю Плоский помер, а Яблонський укривався кілька тижнів перед поліцією, аж вкінці дістався в руки справедливости. Душогуба засуджено на 7 літ вязниці.

— **Львівська хроніка.** Арештували Йосифа Ожаровського, що вимантив від Йосифа Березовського 247 зол., обіцюючи виробити йому посаду. Подібним способом ошукав теж кілька інших осіб. — В Лисиничах Малих за Личаківською рогачкою 38-літній Мечислав Вісневський, монтер Пасти у Львові, застрілив свою 5-літню дитину, після чого відобрав собі життя. — Поліцію повідомили Е. Венцківна й Ю. Колодіївна, що ошуканець Т. Заверуха вимантив від них по 250 зол., обіцюючи виробити їм посади касіерок.

— **Краєва хроніка.** В тартаку „Польська Фореста" на Стримбі біля Надвірної згинула робітниця Н. Паліева, мати 4 дітей, кинена трансмісією між колеса. — У Вербіжі пов. Коломия на 28-літнього Филипа Сенюка напала з причини заведеної любови Татяна Вихованюк і тяжко ранила його ножем в око. — На дорозі Стрий—Сколе на вид самоходу сполошилися коні при возі, яким їхали два жиди і перевернули віз у рів. Оба пасажири тяжко потовклися. — В часі весільної забави у Михайла Мороза у присілку Гуси пов. Жовква, Федь Гевак з Копані пробив на смерть ножем 25-літнього Василя Левуса.

— **Вже 200 днів управляє голодівку.** В Бомбаю живе аскет Муні Шрі Міфілялі, що вже 200 днів управляє голодівку, протестуючи тим способом проти спорів між ріжними сектами. Від 57 днів цей аскет не взяв до рота краплі води. Він лежить на дошці, а нарід збирається довкола, дивлячись на винуженілий кістяк аскета. Лікарі оглядають його, стверджуючи, що живчик голодомора слабий, але покищо не грозить йому небезпека. Він має 47 літ і від 25 літ управляє аскезу, вправляючись у штуці йогів.

—o—

‡ Посмертні згадки.

Інж. Маріян Козак упокоївся в Бозі дня 19. 9. 1936 р. в 33 році життя в Ляйпцігу. Похорон відбувся 23. 9. на тамошньому цвинтарі. Цею сумною вісткою діляться зі свояками, приятелями і знайомими горем прибиті Мати і брат. Поминальне богослуження за душу покійного, відбудеться у Львові в неділю дня 18. ц. м. в 11 год. в церкві при вул. Зибликевича.

Д-р Семен Гладкий, адвокат у Рогатині, член СУА і богатьох українських товариств у Рогатині, помер у вівторок 13. жовтня ц. р. у Львові по довгій і важкій недузі у 59 р. життя. Похорони відбудуться у четвер 15. ц. м. в год. 3-ій попол. з церкви св. Спаса при вул. Краківській на Янівський цвинтар. В. Й. П.

Володимир Іван Скрипчук, суддя у Красніку, помер по довгій і важкій недузі у шпиталі 18. м. м. у 40 р. життя. Походив з Волиці Комарової, пов. Сокаль, гімназію скінчив у Львові. Брав участь у визвольних змаганнях у роках 1918—1922 як сотник VI. дивізії військ УНР. По повороті з війни скінчив університет у Кракові і вступив до суду. В. Й. П.

Ченван відповів:

— Твоя пропозиція зворушує мене і я дякую тобі за неї, але не можу її прияти. Маю ще пять хвилин і за той час мушу справу поладнати.

— Я зроблю це за тебе, але дай мені кинжал, яким маємо наказ його вбити!

У тій самій хвилині він побачив кинжал на столі і миттю схопив його:

— Твій батько спас мене від голоду і я хочу цей довг нині сплатити.

І вибіг.

За хвилину зявився знову слуга Ченвана:

— Пане! Хтось чекає на дворі і каже, що мав цій хвилині сюди прийти.

Ченван глянув на годинник:

— Так, скажи, що я зараз буду готовий.

Я чув за хвилину такий діяльог:

— Отже мій батько вирятував тебе.

— Так, я пригадую собі.

— Дивна річ!

— Але я не можу пригадати собі твого прізвища!

Вони оба заметушилися. Табурети попадали на землю. Я чув крики:

— Це ти Чванчу!

— Так! Я мушу сплатити довг вдячности супроти твоєї родини і кінчу самогубством.

— Ні! ні! я забороняю тобі! — кричав Ченван.

*

Кілька тижнів пізніше Ченван говорив до мене за часом:

— Я гадаю, що це була найкраща розвязка, бо Чванчу і так мусів умерти.

І по хвилині додав з гірким усміхом:

— Наше „Братство справедливих" усе знає і все розуміє. Одного воно таки не догадалось. Вони були певні, що я привабив Чванчу до себе і там його пробив. І якби я навіть мав свідка на те, що Чванчу зробив це сам, то вони й так цьому не повірили би.

Перекл. **а. б.**

Михайло Рудницький.

Від Мирного до Хвильового

Студії про 25 наших письменників, про наш XIX-ий вік, про літературні напрямки і напрями сучасної европейської літератури. Життєписи, твори і бібліографія.

440 сторінок. Ціна 5 зол. Порто 60 сот.

„Ця праця виповнює прогалину, яка існує від часу появи історії української літератури О. Єфремова, і широко зупиняється на письменниках молодшого покоління, що їх Єфремов розглядав зовсім побіжно або поставився до них по мачушиному. Рудницький прикладає водночас новітні методи літературознавства, що краще схоплюють суть письменників ранішої доби і краще надаються для оцінки їх творчости".

„Prager Presse", 1 жовтня 1936.

ВІЗИТА МІН. БЕКА У ПАРИЖІ

ПАРИЖ, 14. 10. ПАТ. Нині рано приїхав до Парижа мін. Бек.

ЗАТІСНЮВАННЯ ІТАЛІЙСЬКО-НІМЕЦЬКОЇ ПРИЯЗНИ.

БЕРЛІН, 14. 10. ПАТ. На прохання підсекретаря італійського летунства державний секретар до справ летунства ген. Мільх виїде завтра літаком на кількаденний побут до Італії.

НАСЛІДКИ СТРАШНОЇ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ.

ГУЕСКА, 14. 10. ПАТ. Авас. **Число населення м. Гуеска зменшилося з 20.000 до одної четвертини.** Батерії обстрілюють з центру міста позиції урядових військ. Місто подобає зовсім на табор. Окопи обох військ віддалені від себе на 150 м.

ТРАНСПОРТ НАЦ. ВІЙСЬК.

КАЗАБЛЯНКА, 14. 10. ПАТ. Останніми днями інтенсивно перевозять війська з Мелілі та околиці кораблями до Альхесірас, та 3-моторовими літаками, що перелітають двічі денно з Севти до Естапони. З Альхесірасу висилають війська під Толедо, з Естапони — під Малягу.

МЕКСИКАНЦІ В ЕСПАНСЬКИХ РЯДАХ.

МЕКСИК, 14. 10. ПАТ. Під цю пору воює в Еспанії 260-ох мексиканців, покищо ні одного з них не ранили. Небавом відїде до Еспанії більше мексиканців.

ДИВОГЛЯДИ.

КАТАЛЬОГ КАРТЯРА.

По барах, каварнях, великих готелях цілого світу, де багачі грають у ріжні азартні гри, можна побачити катальог нюйорської фірми „Мазон і С-ка". Катальог подає ціни і докладно описує апарати й уладження, які помагають... щастю у грі.

За 300 долярів можна купити великий електромагнетний апарат, що його можна зовсім легко заінсталювати під цинковою „лядою" бару. Цей апарат помагає так, що намагнетизовані кістки падуть завжди там, де треба, щоби виграти.

Дзеркала, що дозволяють бачити карти противника коштують від 2—75 дол. залежно від досконалости уладження. Дзеркало за 75 дол. щезає лискавкою у руках грача. Коробку сірників з дзеркальцем продають за 2 дол. а перстенець із мініятурним дзеркальцем за 5 долярів.

Між іншими цікавими речами катальогу окремий відділ творять значені карти, покриті блискучими знаками, що їх можна побачити тільки крізь окуляри, зроблені зі спеціяльного шкла. Є ще теж апарати до мішання і роздачі карт, прилад, що регулює біг кульочки в рулєтці і т. д. Всі свої оригінальні прилади продає фірма зі запорукою доброго виконання.

БАЛЬЗАК

Чародійна шкіра

Переклад Василя Софронова.

ЦІНА 2.50 ЗОЛ., З ПОЧТОВОЮ ОПЛАТОЮ 3.00 ЗОЛ.

„Це знаменитий модерний твір, написаний з великою силою та смаком, на межі між неймовірним і страхітливим... Про цю книжку можна сказати багато доброго".

Ґете, 11. жовтня 1831 р.

Дрозд Львів
Порошок до печення
Цукор ваніленовий

Дописи.

СКАЛАТЩИНА.

Посвячення хрестів у Новосілці Скалатській. Дня 4. ц. м. відбулося в Новосілці Скалатській, у новозбудованій церкві посвячення хрестів при співучасти 5 священників. Службу Божу відправив о. сов. Гр. Плакида, проповідь виголосив о. І. Цимбала, яка викликала гарне враження. Доказом факт, що збірка на церкву в цьому дні дала коло 130 зол. Після богослуження відбувся вже другий з черги цього року фестин, якого дохід (поверх 200 зол.) призначено на викінчення церкви. Головну заслугу у збудуванні церкви має місцевий парох о. сов. Григорій Плакида. Він виховав своїх парохіян на свідомих та жертвенних громадян українського народу. Новосілка Скалатська та Старий Скалат, де вже 30 літ перебуває о. Плакида, відомі цілому Поділлі з того, що люди там не закинули й дотепер української народньої ноші. О. Плакида належить до проводу місцевих і повітових організацій, скріплює на дусі українських громадян та вказує правдивий шлях своїм громадянам. Добрий священник, щирий провідник своїх парохіян, це найпевніше забороло проти всіх ворогів церкви і народу. Про це повинні памятати ті священники, що з неоправданих причин або зовсім відмежовуються від суспільної праці у своїй парохії, або навіть ще й перешкоджають у цій праці.

Нечувані „подвиги" кс. Вальчака у Тарнорулі. Перед 100 роками побудовано в Тарнорулі спільну церкву для римо-католиків і греко-католиків. Отже вона творить кондомініюм римо-католиків і греко-католиків. Правий престіл і права захристія призначені там для греко-католицького священника. Відправу богослужень управильнено на основі порозуміння гр.-кат. Митрополичої Консисторії з римо-кат. Митрополитальною Курією. Тому, що Тарнорула належить до гр.-кат. парохії Рожнька, богослуження відправляли гр.-кат. парох Рожнька о. П. Слободян на основі загального порозуміння що третьої неділі від 9. до 11. години. На випадок перешкоди (непогоди, кат. урочистого свята і т. д.) відправлялося гр.-кат. богослуження чергової неділі. Так було до 16. серпня ц. р., коли то місцевий завідатель кс. Юзеф Вальчак почав підчас гр.-кат. богослуження, яке почалося в год. 9.15, відправляти розпочату проповідь, бо органи перешкоджали в її виголошенні. Так о год. 10.15 скінчилася гр.-кат. тиха Служба Божа. Поведінка римо-кат. кс. Вальчака викликала справедливе обурення між вірними. До того кс. Вальчак осмілився ще зробити донос до поліції, яка на цій основі внесла проти о. Слободяна акт обтинувачення до городського суду у Скалаті за „злісне перешкоджування кс. Вальчакові у відправлюванні богослуження" тому, що підчас гр.-кат. тихої Служби Божої вірні співали, як звичайно, набожні пісні. Вкінці дійшло до того, що 4. ц. м. в год. 9. рано, коли то о. Слободян мав відправляти богослуження, кс. Вальчак замкнув церкву і виїхав в Тарнорули, заборонивши видати ключі гр.-кат. священникові! Тому о. Слободян був примушений відправити богослуження перед замкненою церквою. Цією подією повинна зайнятися духовна влада, щоб покласти край згрішенню та небажаним на релігійнім тлі наслідкам, що їх може спричинити людина, яка в засліпленні й національній ненависти зневажає гр.-кат. обряд, і то в додатку в с. Тарнорули, що прилягає безпосередньо до большевицької границі.

БУЧАЧ.

Повітовий день „Просвіти" і кооперації в Бучачі. Повітове просвітянсько-кооперативне свято в Бучачі було назначене спершу на день 20. вересня ц. р. Постійні труднощі при устійнюванні програми та підготовчі роботи села примусили ініціяторів свята пересунути його речинець на день 4. жовтня ц. р. До ініціятивного комітету вийшли представники філії „Просвіти", П. С. К. та Українбанку в Бучачі. Йшло про те, щоб свято випало величаво та стягнуло населення з цілого повіту. Пішла величава та стягнуло населення з цілого повіту. Пішла гарячкова праця в Бучачі й повіті. Ввесь організаційно-інструкторський апарат усіх трьох установ виїхав на села, щоб їх підготовити до участи в святі. Одночасно пішла підготовка до свята в Бучачі. На дворі були гарна, сонячна погода. Площу „Фізичного Виховання" на горі „Федір" заняли відділи селян з поодиноких сіл. Перед гарно прибраним килимами й зеленю вівтарем станули до полевого богослуження о. декан Бріль Микола, о. Готра ЧСВВ та о. Горецький Іван. Співав церковний хор з Переволоки. Серед ліса таблиць від читалень і кооператиш усіх видів стояли села за селами. По богослуженні виголосив о. сов. Мельник Василь зі Зеленгороду гарну проповідь. По проповіді уформувався похід, який перейшов вулицями міста на подвіря П. С. К. Похід відкривала бандерія з 50 кінноточників, що її творили селяни з Переволоки та Жизномира. Зі бандерією їхали вдалеку ричні вози від „Просвіти" з Бучача, споживчої кооперативи зі Скоморох, кредитової від Українбанку з Бучача, молочарської з Зеленої та „Сільського Господаря" з Переволоки. Всі вози, по мистецьки прибрані, тонули в зелені. Деякі з них, як від кредитової кооперації, мали живі транспаренти, що їх творила дітвора в народніх строях з подільськими буквами в руках. Безпосередньо за возами йшло духовенство повіту, за ним села за селами під своїми таблицями. В поході програвали чотири орхестри: зі Сорік, Жизномира, Зарваниць і Слобідки Горішньої. Похід передефілював перед представниками центральних установ у Львові та делегатами з Бучача. Зі Львова приїхали на свято: голова Т-ва „Просвіта" д-р Брик Іван, відпоручник РСУК дир. Шмата та дир. Центросоюзу п. Мартюк Іван, повітові установи репрезентували: д-р Слюзар Роман та о. Галібей Іван. У поході взяло участь поклад 8 тисяч народу. Коли додати до того найменше дві тисячі народу, що не стануть у поході, то повітовий день „Просвіти і кооперації" обняв в повіту коло 10 тисяч народу. Ввесь похід установився на подвірю П. С. К., де відбулася академія. Її відкрив голова філії „Просвіти" д-р Слюзар Роман та привітав львівських гостей. Негайно після того орхестра зі Сорік відіграла національний гимн, і на щоглу підвесено національний прапор. З черги виголосив промову голова Матірного Т-ва „Просвіта" у Львові д-р Брик. Від кооперативних централь промовляли: відпоручник РСУК дир. Шмата та відпоручник Центросоюзу дир. Мартюк Іван. Їхні промови переплітали просвітянський та кооперативний гимн у збірному виконанні хорів зі Сорік, Жизномира й Ліщанець під орудою п. Василика Василя зі Сорік. В програму академії входили ще: деклямації „Привіт Просвіті", яку виголосив п. Футень Микола зі Сновидова та деклямація „У свято кооперації", що її виголосив м-р Лозинський Осип з Бучача. Далі йшли продукції мішаного хору з Трибуховець. При кінці виголосив коротку промову голова повітових кооперативних установ о. Іван Галібей. Величаве свято покінчилось відспіванням національного гимну.

М-р Л-ий О.

КАРАКУЛИ
Л И С И
СКУНКСИ
Великий вибір жіночих і мужеських футер.
Вибагливе виконення. Власна робітня приймає всякі перерібки
СТАНИСЛАВА ВРОНСЬКА
Магазин і робітня футер
Львів, вул. Рутовського ч. 10. 9822

СОКАЛЬ.

„Дума про Нечая". В неділю 4. ц. м. заходом мистецького гуртка при чит. „Просвіти" виставлено пєсу Мерінм-Лужницького „Дума про Нечая". Сама пєса знана широкому загалові з вистав наших профес. театрів і численних вистав аматорських сценок. Хоча щодо самого змісту пєси можна підносити різні закиди (і то оправдані), на сцені дає вона багато гарних вражінь і викликує захоплення. В постанові сокальської сценки вийшла „Дума про Нечая" зовсім удатно. Немало причинилось до успіху нові декорації арт.-маляря Сосідка й нові, оригінально стилізовані строї. Гра ансамблю вийшла бездоганно. Л. Малицька в ролі Раїни дала постать очайдушної книжни з незвичайним вичуттям. Тут вперше ми переконалися, що в особі п. Малицької маємо справді високої класи драматичну силу. Тут не від речі буде зазначити, що це був прощальний її виступ перед покиненням дощок сок. аматорської сценки. Башук у ролі Нечая слабий. І задовольнився не надаганням тону цілій виставі, тільки достроюванням до загального рівня. Є. Гриньків у ролі Забелловського й митрополита Косова незаступний. Інші дали все, що могли.

Реферати. У продовженні циклю рефератів на актуальні теми виголосив м-р С. Гнатюк реферат на тему: Демократія вблизька. Тема реферату та її актуальність зібрали на салі багато гостей. По рефераті була доволі жива дискусія.

Справа будови Народнього Дому дальше порушить уми громадян міста й околиці. Покищо збираємо комітети й цілими годинами дискутуємо над формальними справами. Ведуться переговори, немов на дипльоматичній світовій арені. (І, на жаль, з такимиж висліданми). В останнім часі будову передано філії „Просвіти". Все залежить тепер від того, чи рішальні одиниці візьмуться напрямку відразу за саму справу, чи підуть слідами попередників.

Свято кооперації. В неділю 25. ц. м. відбудеться в Сокалі величаве свято кооперації. Програма складається із трьох частин. Рівночасно приготовляється показ городових і господарських рослин в салі Кооп. Союзу.

Із життя Сільця Белзького. Село велике і проявляє доволі сильне зацікавлення пекучими проблемами. Про свідомість села може свідчити факт, що на виставі „Думи про Нечая" сала була переповнена. Тут заслуга безперечно місних строїв із сокальської філіяльної гардероби, а також самої пєси, що викликує всюди велике зацікавлення.

Свято Молоді в Пивовщині відбулося в неділю 11. ц. м. Програма була широка і дбайливо виведена. Таке свято — це свого роду новина у нашому повіті. Слід побажати, щоб таких свят було якнайбільше.

В суботу, 17. жовтня ц. р.
в салях Народнього Дому
ОСІННІ СТУДЕНТСЬКІ ВЕЧОРНИЦІ
Музика Яблонського. Стрій візитовий
Вступ по ціні 2 і 1 зол. — за запрошеннями, які можна відібрати у Студентській Домівці — Чарнецького 26/II. (тавон) в год. 12—13. 9899

В Завишні посвячено цих неділі рідношкільний прапор. Громадяни села своєю численною участю замані фестували розумінни рідношкільної ідеї.

„Голос знад Бута" побільшив свій обем і вів окрему сторінку молоді. Розповсюднення часопису й зацікавлення, з яким він зустрічається в найдальших закутках повіту, доказує, що він дійсно потрібний і корисний. р.

СКІЛЬЩИНА.

З освітньо-культурнього життя села Корчина Рустикального. В селі Корчині Рустик., що має віддавна славу свідомого села, йде освітньо-культурна праця не лише в чит. „Просвіти" й т-ві „Сокіл", але теж і в інших громадських установах, як у Народньому Домі та в кружку „Союзу Українок". Хоч ці обі установи найменші, але в освітньо-культурній ділянці ведуть інтенсивну працю. Концерт для вшанування 20-літ. річниці смерти Ів. Франка, з пребагатою програмою доказав, що хор під рукою п. Ем. Сойки, учит. канд., має дійсно співацьку культуру. В цей концерт вложив п. Сойка багато праці, але дав доказ, що навіть із сільського сирого матеріялу можна впертою працею створити добрий хор. Найкраще вийшли пісні: „Птичий хор", „І по тій бік гори", „Куперни" та „Кудевр". Сольоспів „Скажи мені правду", що його відспівав п. Ем. Сойка, викликав у слухачів бурю оплесків, а дует пп. Еміл. Онуфрова та Волод. Лесишина вийшов теж бездоганно. Між публікою було багато чужинців-гітників, що може вперше чули селянський хор і просто не вірили, що це співали селяни. Не можна поминути мовчанкою і театр. виставу від режисурою п. Сойки, комедії Гоголя „Одружіння", яка вийшла дуже гдачно. І на загальне бажання повторено, крім того відограв її корчинський амат. гуртом і в Сколім. Крім того п. Сойка задумує організувати поміж хорів з доокольчних сіл у Корчині. Заслугою п. Сойки є також організування церковного мішаного хору, який співав підчас літніх ферій на тихих Службах Божих та стягав до церкви велике число чужинців-гітників. В освітньо-культурній праці в Корчині беруть теж участь і місцеві інтелігенти, як п-а Р. Онуфріївна, п. Ем. Онуфрів та інші. Одиноким поганим явищем, що кидає тінь на освітньо-культурних працівників села Корчина, є торгування з особистих порахунків. Є надія, що під впливом місцевого пароха, о. Гр. Воскреса, людини ідейної і тактовної, вдасться виполоти це хабузя зломів культурно-освітніх провідників та установ. Літник.

Бібліотека „Діла".
„ЧОРТИЦІ"
БАРБЕ Д'ОРЕВІЛІ.
Архитвір великого письменника.
Пять могутніх картин, з яких кожна залишається так живо в уяві, як безпосередньо взяв їх автор з життя.
Ціна зол. 2·50, з почтовою пересилкою зол. 3·—.

Спорт.

УКРАЇНА — ГАСМОНЕЯ

Змагання України з Гасмонеєю мають уже свою славу. Зокрема мистецькі змагання обох дружин мають свій „перчик" і збирають завжди величезну скількість прихильників обох дружин. Недільні змагання заповідаються дуже цікаво, бо Україна напевне схоче „віддбитися" по нещасливій програній з Чорнцно та скріпити свої виглядн на здобуття мистецтва. Якщо наша дружина гратиме з такою амбіцією і посвятою, як минулої неділі, то напевне їй це вдасться. В Україні гратиме на оборонї Скрегота. Гасмонея виступить у найгіршім складі.

Недільні змагання відбудуться на гриші Цитаделі в год. 12. впол. В год. 10. гратимуть запасні дружини за мистецтво А-класи.

УКРАЇНА III. — ТШЛ II.

Змагання за мистецтво Б-класи цих дружин відбудуться в неділю 18. ц. м. на гриші ТШЛ. (Левандівка). Початок в год. 11.30.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр „Загра-ва" під арт. проводом В. Блавацького.

Болехів: „Кано градеши?"
15. X. Винній і Ліга.
16. X. Смерть Нерона.
17. X. Рождення шаха.
Синевідсько Вижне:
15. X. Голгота.
З Синевідська театр їде до Сколього, Стрия і Дрогобича.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

Збараж:
15. X. Ніна теща.
16. X. Інваліди.
17. X. Він.
Зі Збаража їде театр до Козови і Бережан.

Великий Театр:

Четвер, 1. X. год. 8. веч. Премієра „Пігмаліон" Б. Шова.
П'ятниця, 16. X. год. 7.30 веч. „Пігмаліон".
Субота, 17. X. год. 7.30 веч. „Пігмаліон".
Неділя, 18 X. год. 3.30 поп. „На Личаків"; год. 7.30 веч. „Пігмаліон".

Цирк „Корона" (вул. Пелчинська).

Четвер, 15. X. Одна вистава о год. 8.30 веч.

Кіна.

АПОЛЬО: „Болько й Долько" з Ад Диншою.
АТЛЯНТИК: „Відень шаліє".
ВАНДА: „Жінки в його житті"; „Жінка з оголошення".
ГРАЖИНА: „Малий моряк, „Бастер невдаха".
КАСИНО: „Мавріанс".
КОПЕРНИК: „Пастер".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Під гарячим небом Аргентини".
МІРАЖ: „Бурлака з над Волги".
МУЗА: „Бродвей Біл" з Джіджю Альпар.
ПАКС: „Катерина" та кольорові додатки.
ПАЛЯС: „Панна Ліні" з Франціском Ґааль.
ПАН: „Пан Твардовський".
РАЙ: „Комедіянт" австрійська комедія
СВІТ: „Сповідь дівоцька".
СТИЛЬОВЕ: „Дженґмари", ревія „З усміхом на устах".
ТОН: „Пані Тарашкові пригоди".
УТІХА: „Втікач з Яви" і ревія.
ХІМЕРА: „Квітничарка з Пратеру".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(вул. Жарнівська 5.)
„Бенеральд"

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 15. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.25 Альт і форт., 19.30 Концерт хору опери, 22.30 Попурі, 22.30 Невідомі пісні у вик. Марії Гуса (сопр.), **Кошиці** (259,1) 18.00 для Закарпаття. **Прага** (470,2) 22.15 Легка музика, **Париж** (1648) 14.00 Концерт, 21.00 Форт. рецираль, 21.45 Симф. концерт, **Белград** (437,3) 18.00 Дуети, 20.00 Сл. рецираль, 21.30 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 17.00 Скр. і форт., 19.15 Форт. рецираль, 20.10 Найновіші танки, співа, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.30 Соната д-дур Генделя на скр. і фор., 19.00 Пісні, рецитацій, **Мінхен** (405,4) 7.00 Концерт, нар. пісні, 19.15 Камер. музика, **Будапешт** (549,5) 17.00 Форт. рецираль, 20.20 Сальон. музика, 22.05 Циг. музика, **Мілянo** (368,6)) 11.30 Легка музика, 17.15 Вокальний концерт, 22.00 Симф. джез, **Рим** (420,8) 13.10 Орх. концерт, 17.15 Концерт солістів, 20.45 „Кожі фен тутте" оп. Моцарта.

Пятниця, 16. жовтня 1936

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 22.20 Сонати на віольонч. і форт., **Братислава** (298,8) 19.10 Танк. музика, 20.05 Симф. концерт, 22.40 Французькі й італ. ренесансові пісні, **Мор. Острава** (269,5) 9.25 Пісні у вик. дітей, **Прага** (470,2) 17.10 Камер. квартет ч. 2. Бородіна, 19.30 „Наречена з Месини" оп. Фібіха, **Париж** (1648) 17.00 Камер. музика, 21.45 „Ле Маріяж де Телемак" ком. з муз. Телераса, **Білгород** (437,3) 17.20, 18.40 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 14.15 Легка музики, 21.00 Веселий концерт. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Весела музика, **Мінхен** (405,4) 16.50 Камер. концерт, 18.00 і опр. концерт, 19.30 Соната фіс-дур Бетовена, **Будапешт** (549,5) 13.30 Джез. музика, 17.30 Сольо на форт., 17.45 Циг. музика, 19.30 „Зимова казка" оп. Гольдмарка, **Мілянo** (368,6) 11.30 Тріо, 17.15 Танк музика, 20.40 Скрипка, 21.30 Орх.-вок. концерт, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 20.40 „Комікольо" оп. Пієтрі.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 15. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дениик, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Поранок для всел. шкіл: Пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Пісні й танки різних народів (Латвія, Естонія, Румунія, Чехословаччина), 12.40 Господарські мелорації, 12.50 Полудн. дениик, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Вогонь — мотивом музики, гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Альфредо Кампоні з гр. пл., 16.20 Хвилина питань для ст. дітей, 16.35 Концерт сальон музики, 17.00 Що буде з нашою молодю, 17.15 Форт. рецираль, 17.50 Книжка та знання, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт. вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Галицький пейзаж Львова у сучасній польській прозі, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви (Франція): „Родинні вечори" (Вер а ліжер) Л. Гілю, 19.30 Концерт, 20.10 „Страшний двір" оп. Монюшка; у перерві: скоро год. 21.00 Вич. дениик, Актуальна гутірка, ок. год. 22.00 З мандрівок по провінції: Сумне мистечко, 23.00 „Вечірній настрій", гр. пл.

Пятниця, 16. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дениик, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Популярна музика, 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для ст. дітей: „Маргаретине весілля" з муз. ілюстрацією, 11.57 Сигнал часу, 12.05 Хвилина Р. Штравса, гр. пл., 12.40 Чи розуміємося на домашній птасі, 12.50 Полудневий дениик, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Реклям. концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: авдиція: „Радіо грає", 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Брамс у вик. Сігетія. гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30, 17.15 Розривковий конц. 17.00 „Барсельона" відчит, 17.50 Актуальна гутірка, 18.00 Спортовий порадник, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 „Львів на морі", 18.30 Е. Кальман: Фортісімо, попурі з гр. пл., 18.40 Програмова скринька, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 „Осип Сівек" оповідання з Оравської землі, 19.20 Авд.: З тісною по краю, 19.45 Резерва, 20.00 Симф. концерт, Йос. Сігеті скрипка, орх., 22.30 „Новий правопис" скеч із музикою, 22.45 Танкова музика; у перерві о год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.33—89.10, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50 Доляри нан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 283.70 — 282.00. Франки фр. 24.86 — 24.72, Франки швайцарські 122.80—122.00, Фунти англ. 26.11 — 25.95, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 16.60—15.80, Кор. дан. 116.49—115.65, Кор. норв. 131.23 — 130.25, Кор. шв. 134.55 — 133.55, Ліри італ. 25.40—24.40, Марки фінл. 11.51—11.30, Марки нім. 110 — 109, Шил. австр. 93—89. Марки нім. срібні 127—120

Акції.

Банк Подьський 110, 109, Цукор 30, 30.25, Вуголь 16, Лільпоп 15.25, 14.75. 15, Моджеїв 6.50, Островець 33, Страховичі 37, 36.75, Габербуш 41.50.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 65, серії 78, 2. ем. 65, серії 79, 5 конв. 53, 6 дол. 77.50, 4 прем. дол. 49.50, 49.90, 7 стаб. 51.50, 52.

Заставні листи.

3 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43, 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БГК. 61—65, 4 прц. БГК. 61—65.

Долярівка 50—52, 3 інвест. 1. ем 61—65, 2. ем. 65—68.

Збіжжя.

Ціни льоко Львів	від	до
Пшениця одн.	25.50	26.00
Пшениця зб.	24.75	25.25
Жито І	18.50	18.75
Жито ІІ	18.25	18.50
Ячмінь на мливо	20.25	20.50
Ячмінь паст.	19.50	19.75
Овес І не задошений	16.25	16.50
Овес І а легко задощ	15.75	16.00
Овес ІІ не задощ	15.75	16.00
Овес ІІ а легко задощ	15.00	15.25

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 14. X. 1936.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко магістрація завантаження:

			льоко ст. завантаж.	
Пшениця зб.	750 гр/л.	5%	25.00—25.50	зол.
Жито зб.	694	„ 3%	17.75—18.25	„
Ячмінь паш.	621	„ 4%	20.00—20.25	„
Овес не зад.	456		16.25—16.50	„
Овес а. зад.	444		15.25—15.50	„
Гречка		10%	20.00—20.25	„
Кукурудза жовта			16.00—16.50	„
Кукурудза червона			16.00—16.50	„
Конюш. сіма			28.00—28.50	„
Соняшникове сіма			29.00—29.50	„

Жито і ячмінь дальше подорожіли. Ціни пшениці змінюються кілька разів денно. Тенденція не рівномірна.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 13. жовтня п. р. кооперативам платим за: льоко Львів.

1 кг. масла десертового бльок. 1 без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.30 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.14 „
1 кг. вець	3.80 „

Тенденція на масло, молоко та на яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 13. X. п. р. платим своїм доставцям за 1 живої штиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Більчанського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без острів, щонайменше від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щонайменше від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щонайменше від 1.80 кг. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

Особисті.

ВАЖНЕ ДЛЯ СВЯЩЕНИЧИХ ПОДРУГ. Перші заг. збори Тов. „Долг", заповідженні НА ПЯТНИЦЮ, 16. ЖОВТНЯ, год. 10.30 рано, відбудуться в салі Тов. „Бесіда" (Нар. Дім), а не при вул. Руській. — За Комітет: Н. Дзеровичева. 2877

ЛИСТИ під шифрою: „Щастя", „Дівоцинка", „Кольорист" — просимо відобрати в Адміністрації „Діла". 2—6

2—5

Продовження Загальних Зборів Кружка ім. Ш. ім. Ганни Барвінок відбудеться в пятницю 16. жовтня в 5-ій годині пополудні в домівці при вулиці Мохнацького 12. І. поверх. Просимо членів численно прибути. Старшина Кружка. 2892

На Український Город зложив п. Григорій Лилик, учитель з Полюхова Великого зол. 3.—.

ФУТРА до міста і подорожі, по останніх зразках моди виконує першорядно по конкуренційно низьких цінах

АНДРІЙ КУЗЬМІНСЬКИЙ,
2615 Львів, Пекарська 31. 14-21

КУПНО - ПРОДАЖА

НОВА КАМЯНИЦЯ біля Листопада, 3 мешкання 20.000, довг 8.000 зол. готівка 12.000. — НОВА КАМЕНИЧКА 2 мешкання 15.000, довг 3.000 готівка 12.000. — НОВА КАМЕНИЦЯ 14 кімнат, комірне 2.800, ціна 28.000, довг 12.500 готівка 15.500. — НОВА КАМЯНИЦЯ біля парку 2 мешкання 3 і 2-кімнатне 35.000 довг 7.000 готівка 28.000. — ВІЛЛЯ вулиця Потоцького 25.000 довг 3.000 готівка 22.000. ВІЛЛЯ 4 покої, город 300 сяжнів 25.000 довг 10.000 готівка 15.000. — ДІМ 14 кімнат вул. Зофії 17.500 довг 7.500 готівка 10.000. — ТРИПОВЕРХОВА камяниця вул. Коперника біжна, комірне 12.000, 15 літ вільних, без такси, 130.000 довг 27.000 готівка 103.000. — ГОСПОДАРСТВО під Львовом, станція в місці, 20 моргів найкращої землі з будинками 25.000 — продасть українське бюро „ТРАНСАКЦІЯ" (Ігнат) Львів, Длугоша 1, пір Миколая. На відповідь значок. 2693 1—3

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ШУКАЮ солідної спільнички з невеликим капіталом, ідеалістки. Зголошення до „Діла" під „Невиключене супружжя". 2896 1—1

РІЖНІ

ДЕРЕВЦЯ ОВОЧЕВІ, до прикрас. Щепи ЛЕНІ БОЗИ і т. п. першокласні — дістати можна у Малопольській Рільничім Товаристві, Львів, Коперника 20, тел. 200-98. 2894 1—4

ЗА ЗОЛОТО, срібло, зуби — брилянти, діямянти, заставні карти найбільше платить Вандер, Львів, Шайнохи 1. Преміяйна дешева направа годинників і біжутерії. 2889 1—5

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найвибагливіших за безцін — Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 7-?

ОГОЛОШЕННЯ.

ВЛАСНИЙ ВИРІБ
КОВДЕР І МАТРАЦІВ
ПОСТЕЛЕВЕ БІЛЛЯ.
Великий вибір
ЗАЛІЗНИХ І МЕТАЛ. **ЛІЖОК**
Маріян Млєко, Коральницька 6
2833

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозинович, — Львів, Домініканська 4. 2654 33-60

Присилайте передплату!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол.	0.35	
„ „ одношпальтовий в тексті і новинках	„	0·60	
„ „ на першій сторінці .	„	0·80	

Дрібні оголошення від слова:		
матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол.	0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	„	0·10
шукаючі праці	„	0·07
слова товстим друком подвійно.		

Остання сторінка 1/1	зол.	480·—	
„ „ 1/2	„	250·—	
„ „ 1/4	„	130·—	
„ „ 1/8	„	70·—	

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 233 (14.482). Львів, пятниця 16. жовтня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. ощадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — а усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Південна Америка дальше винищує комунізм.

БУЕНОС АЙРЕС, 15. 10. ПАТ. Американський уряд предложив конгресові проєкт закону про поборювання комунізму. Нині збирається конгрес на надзвичайну сесію.

Дальший розлам у „людовому фронті".

ПАРИЖ, 15. 10. ПАТ. Як повідомляє комун. „Юманіте", вчора відбулося засідання координаційного комітету соціялістичної та комуністичної партій. Комуністи хотіли, щоб обі партії спільно домагалися від уряду, щоб він розвязав „фашистівські ліги" та скасував блькаду, через яку терпить мадридський уряд. Соціялісти відмовились, заявляючи повну солідарність з урядом.

ПАРИЖ, 15. 10. ПАТ. „Юманіте" подає: На вчорашньому засіданні представників II і III Інтернаціоналу, предсідник II Інтернаціоналу де Брукер та його секретар Адлер, спротивилися спільній акції в користь мадридського уряду.

Страйкарі загатили французькі ріки.

ПАРИЖ БЕЗ ХАРЧІВ І ПАЛИВА.

ПАРИЖ, 15. 10. ПАТ. Урядові кола намагаються зліквідувати страйк у шоколядовому промислі та в річній плавбі; це й було вчора предметом нарад кабінету. Перерва плавби на Сені та Льоарі сильно утруднює постачання вугілля, бензини та харчів до Парижа. Мін. Салянгро заявив, що уряд доложив усіх зусиль, щоб заосмотрити столицю в паливо. Недалеко Парижа страйкарі загатили кораблями Сену, щоб не допустити до столиці кілька суден з бензиною.

ПАРИЖ, 15. 10. ПАТ. Як повідомляють з Бурж, страйкарі забарикадували човнами канал над Льоарою, тамуючи ввесь рух на ріці.

ПЕРЕГОВОРИ.

ПАРИЖ, 15. 10. ПАТ. Як повідомляє комунікат міністерства внутр. справ, прем. Блюм з міністраим Шотаном і Салянгро приняв делегації працедавців і робітників шоколядового промислу паризької округи. Обі сторони погодилися на урядовий арбітраж, ліквідуючи тим способом спір, що обняв був 14 фабрик з 3.300 робітниками.

ПІД ВЛАДОЮ „ЛЮДОВОГО ФРОНТУ".

ПАРИЖ, 15. 10. ПАТ. Від завтра ціни молока в Парижі й околиці піднесуться на 10 сантімів.

СТРАЙК АЙНГЛІЙСЬКИХ ДОКОВИХ РОБІТНИКІВ ЗЛІКВІДОВАНИЙ.

ЛЬОНДОН, 15. 10. ПАТ. В середу вечором покінчився страйк докових робітників у Менчестері; нині вернулися вони до праці.

Німецькі літаки не можуть перелітати

ПОНАД В. БРИТАНІЄЮ ТА ІІ ДОМІНІЯМИ.

ЛЬОНДОН, 15. 10. ПАТ. Уряди В. Британії, Ірляндії та Нової Фунляндії повідомили Німеччину, що не дозволять ним. „Люфтганзі" перелітати понад своїми територіями, причалювати на них ані переводити досвіди. Ці три уряди створили недавно окреме товариство для понад атлянтійських летів, віддаючи йому монополь за 15 літ.

НАПРУЖЕННЯ МІЖ ЛІССАБОНОЮ ТА МАДРИДОМ.

ЛІССАБОНА, 15. 10. ПАТ. На португальському кораблі „Ніяса", що привіз до есп. пристані Тарагони 1.400 есп. утікачів зпід Бадахозу, червона портова влада хотіла перевести ревізію, загрожуючи, що у противному разі не дозволить кораблеві відчалити. Капітан „Ніяси" не дозволив на ревізію і таки відплив. З пімсти еспанці не увільнили кількох португальців, що мали відплисти на „Ніясі".

Португальці обурені, бо португ. уряд відставив есп. утікачів на власний кошт, між ним і 20-х червоних старшин. У Ліссабоні стверджують, що взаємини з мадридським урядом стають що раз то трудніші.

ЛІССАБОНА, 15. 10. ПАТ. Португальський уряд щойно нині дістав від комітету для контролі над неінтервенцією в Еспанії текст ноти мадридського й совітського уряду.

КОМУНІКАТ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

СЕВІЛЛЯ, 15. 10. ПАТ. Ген. Кеїпо де Льяно повідомляє через радіо: Нац. війська окружили звідусіль Більбао, що небавом мусить піддатися. Наступ червоних на Гренаду відбито. Під Лесінена полягло 250 червоних. Нац. війська здобули м. Пеннароя, відкіля Мадрид діставав щоденно по 5 поїздів з вугіллям. На інших фронтах було спокійно.

ТЕНЕРІФА, 15. 10. ПАТ. Тутешній радіоклюб повідомляє, що нац. війська, які машерують на Овіедо, здобули гору Нараго і навязали контакт з частинами ген. Аранди. Червоні втратили коло 2.000 убитих і відступили.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 15. 10. ПАТ. Червоні дальше б'ються на вулицях Овіедо, червона армія бомбардує катедру, де схоронилося чимало повстанців. На арагонському фронті червоні відбили наступ нац. військ під Фарлєте, на південному під Вілля деля Серена; подібно під Наваль Пераль. **Під Себреро 9 нац. літаків бомбардувало позиції червоних, що відступили. Пополудні нац. війська з літаками знову перейшли до наступу — червоні відступили на заздалегідь приготовані позиції, відкіля відбили нац. наступ.**

МАДРИД, 15. 10. ПАТ. Як повідомляють з Маляги, нац. літак скинув учора над містом 2 бомби; одна з них упала у пристані на німецький корабель, але не вибухла. Червоні літаки з Маляги розбили нац. відділ.

ЯК ЗДОБУДУТЬ МАДРИД...

ЛЬОНДОН, 15. 10. ПАТ. Як подає „Стар", представником нац. уряду в Льондоні є маркіз Торкеадо. Як нац. війська займуть Мадрид, він стане амбасадором.

НЕПРАВНО ВИВОЗЯТЬ ДЕРЖАВНЕ ЗОЛОТО.

БУРҐОС, 15. 10. ПАТ. Ген. Франко запротестував перед усіми державами проти мадридського уряду, що безправно привласнив собі припаси золота з державного банку, які становили покриття есп. валюти. Згідно з конституцією вивіз золота з держ. банку вимагає рішення кортезів, тому держави, які його приймають, нарушують невтральність. Ген. Франко зробить все можливе, щоб відзискати золото; виновників буде переслідувати.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Різній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Д-р Маркіян Дзерович

Львів, Сенаторська 6.

ВЕРНУВСЯ. 2893 2-3

ДІЛОЧИЙ ЯРМАРОК

відбудеться в неділю 18. X. ц. м. у салі Державної Гімназії при вул. Льва Сапіги

Спішіть усі купувати до малих кумів, зістанете все; Початок годинна 2-га пополудни.

Дохід з тої імпрези призначений на зимову поміч для бідної дітворн. — Українська Захоронка.

Кінець австрійської гаймвери.

(Від нашого кореспондента).

Відень, 12. жовтня 1936.

Від довшого часу не мала Австрія політичної сензації. Трапилась вона аж на днях. Довга суперечка між лідером гаймвери, себто організації для охорони батьківщини, вибухла отверто. Полягала вона в тім, що ряди гаймвери з Відня, Тиролю та Каринтії, незадоволені діловодством всесоюзного проводира кн. Штаремберга, збунтувалися, жадаючи, щоб він уступив. Провідником віденської групи незадоволених став її голова отаман Фай. Хоч як австрійський уряд старався спочатку затаїти перед громадянством цю суперечку — бо не треба забувати, що й Штаремберг і Фай належали свого часу до австрійського кабінету як заступники канцлера — то таки це їм не вдалось.

Князь Штаремберг хотів рішити справу у власну користь так, що він виключив Фая та його прихильників з рядів гаймвери та видрукував дотичне рішення у пресі. Фай знову відповів теж у газетах нападами на Штаремберга, закидаючи йому бездіяльність та нездібність, через що зменшився вплив гаймвери за два останні роки до мінімум. Обі сторони звернулися до канцлера Шушніґа, а той, на підставі рішення кабінету, розвязав гаймвери взагалі, так що ні Штаремберг ні Фай уже не мають кого „провадити".

Треба признати, що такий неочікуваний кінець гаймвери прийшов для австрійського уряду у сприятливу пору. З одного боку аргументація уряду цілком слушна, що в сучасній Австрії, яка відновила обовязок до загальної військової служби та крім того зорганізувала добровільну т. зв. фронтову міліцію, ніяких інших піввійськових формацій уже не треба. З другого боку політична лінія гаймвери стала така невиразна, що ніхто взагалі, мабуть і їх власні проводирі, не знав, чого вони властиво хотять. Боротьба проти большевизму, під яким то гаслом заснували кілька літ по війні гаймверу, та під яким вони йшли до кривавих боїв з австрійськими марксистами, у 1931 і в лютім 1934 року, ця боротьба в Австрії покищо неактуальна. Уряд Шушніґа, до складу якого належали та належать і надалі христ. суспільні рівночасно з гаймверівськими міністрами, живе в тісній приязни з фашистівською Італією. Остання так чи сяк приписує Австрії свій, себто фашистівський політичний курс. Отже пощо ще другого фашистівського чинника, гаймвери? Й вже не було потрібно від тоді, коли урядом сформований фронт батьківщини („фатерлендіше фронт") став носієм політичних ідеалів нової Австрії. А хоч до травня ц. р. і „фатерлендіше фронт" і гаймверя як два паралельні чинники стояли під спільним проводом кн. Штаремберга, то очевидно вплив цих останніх зменшався майже з дня на день, від коли чимраз міцніше зорганізовано „фатерлендіше фронт", куди приступили всі старі та нові прихильники Шушніґа, чи точніше колишньої христ. суспільної партії. Так, як ми бачили у травні ц. р. в факті

що князя Штаремберга відсунули від проводу „фатерлендіше фронт" першу перемогу христ. сусп. впливу над гаймверою, так тепер із розв'язанням останньої ще розширили цю перемогу. Так само, як національно-соціялістична Німеччина зробила з помічним їй свого часу шталь гельмом, так тепер християнсько-суспільна Австрія поабулася гаймвери. Так само як там нац.-соц. партія, так тут від тепер христ.-суспільна партія себто теперішня форма її організації, „фатерлендіше фронт" стала представником повного урядового політичного курсу. А що залишилися у складі віденського кабінету ще три гаймверівські міністри, та що кн. Штаремберг передав пресі заспокійливу заяву щодо своєї дальшої льояльности, це все має тільки тимчасове значіння.

Одно тільки не треба забувати. Прихильники гаймвери не були ніколи та й не є тепер симпатиками того християнського суспільного курсу. Вони після розв'язання своєї старої організації ледно бунтуватися не будуть, бо на це їм не стає сили. Але річ ясна, що велика частина тих нових незадоволених елементів з гаймверівського табору прилучиться до інших противників теперішнього уряду. А що між ними і надалі націонал соціялісти, без огляду на австрійсько-німецьку згоду є найрухливіші, то легко можна догадатись, куди вони підуть, та з ким вони будуть тримати.

Віденець.

Кольонізація в Галичині неможлива.

ЦІННЕ ПРИЗНАННЯ Б. ПРЕМІЄРА ВЛАДИСЛАВА ГРАБСЬКОГО.

В „Бунті Młodych" з 10. ц. м. (ч. 18.) появилося довге інтервю редактора „Б. М." п. М. П. з Владиславом Грабським, колишнім премієром за часів всевладдя ендецької партії перед приходом до влади марш. Й. Пілсудського. Нині п. Вл. Грабський є професором Головної Школи Сільського Господарства у Варшаві, але мешкає за містом і займається — подібно як його брат Станислав, професор львівського університету, запеклий ворог українців — науковою працею. Для нас найцікавіше в цьому інтервю признання п. В. Грабського, що „кольонізація на більшу мірку в Галичині неможлива з приводу перенаселення цієї частини краю". Одначе тому, що п. В. Грабський торкнувся у своєму інтервю теж інших важливих справ, які цікавлять ширші кола нашого громадянства, подаємо з нього хід головних думок.

ДЕВІЗОВІ ОБМЕЖЕННЯ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПЛЯН.

На думку проф. В. Грабського господарське положення тепер кращає. Девізові обмеження є тепер у Польщі необхідні, одначе вони є лише одним із засобів і тому не можуть дати великих користей. Плян п. Квятковського інвестувати 1.800 тис. зол. в чотирьох роках, щоб оживити господарське життя в Польщі, не повинен нарушити буджетової рівноваги. Не відобється теж некорисно на довгоречинцевім кредиті, бо його у Польщі взагалі не було і нема. Знову припинення платности закордонних позичок не вплине відемно на внеднання нових позичок, бо ніхто за кордоном Польщі і позички не дасть тому, що ніякий край не має зайвої готівки на вивіз. Щож торкається французької позички, то вона є типовою політичною позичкою, а кожна інвестиційна позичка в матеріялах є звичайним експортом.

ПРОТИ ДЕВАЛЮАЦІЇ ЗОЛОТОГО.

Девалюація у Польщі під теперішню хвилину була би революцією і довела би лише до замішання. Чому? Бо спадок валюти має змисл лише тоді, коли привертає захитану рівновагу господарського життя. Така девалюація була потрібна в Англії і Франції, бо піддержувала експорт обох держав. Спадок золотого у Польщі був би оправданий лише тоді, якби ціни збіжа падали. Тимчасом ціни збіжа йдуть у гору. Крім того платні є дуже низькі, а ціни на промислові товари у Польщі є теж нижчі ніж закордоном. Отже на випадок девалюації золотого підскочили би високо ціни хліба, що мусіло би довести до підвишки платень. А тому, що з Польщі вивозять здебільша сирівці, а не промислові товари, то звишка цін на сирівці збільшила би значно кошти продукції, а це мало би для промислу катастрофальні наслідки. Крім того девалюація золотого скривдила би вірителів після переведеної віддовженевої акції і припинила би взагалі дрібну ощадностеву акцію.

ШКОЛА НЕ СПОВНЯЄ СВОГО НАЙВАЖНІШОГО ЗАВДАННЯ.

Господарське положення Польщі — говорив далі Вл. Грабський — кульгає головно тому, що в Польщі є двацятькілька міліонів громадян, які нічого не творять, змагають осягнути мінімальне життєве забезпечення і не переходять поза це мінімум, що більше, не хочуть перейти. І тут є ця засадниче ріжниця між Польщею і західними державами. Вправді нема вже у Польщі курних хат, але в порівнанні зі селами зах. держав, Польща є завжди назадницькою; є це схід, не захід, не Европа. На це склалося багато причин, але найважнішою є неграмотність. До того польська школа не сповняє якслід свого завдання, бо звертає більшу увагу на навчання, а не доцінює виховного моменту. Наслідок такий, що — як нарікають селяни — нині діти ходять тричі довше до школи, але гірше пишуть і числять".

Добре шкільництво є більшим добродійством, ніж найкраща земельна реформа. Добре шкільництво запевнить майбутність 20-ти міліонам мешканців, а рільна реформа, навіть найкраще переведена, ледви двом чи трьом міліонам. Далі Вл. Грабський торкнувся теж промислової продукції Росії, де в останніх пятьох роках господарський розвиток пішов наперед. Одначе це зміниться незабаром на користь Польщі, яка по кількох роках робитиме більші поступи. Якщо Росія робитиме далі швидкі поступи, тоді повториться XVIII. в., коли то Европу нагло заскочила сила російської армії. Нині те саме може чекати Польщу.

ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА НЕОБХІДНА.

Вкінці п. Вл. Грабський заявив, що є гарячим прихильником переведеня земельної реформи. Не подобається йому лише те, що землевласники самі добровільно не парцелюють землі (лише їх змушує уряд), щоб створити кращі суспільні умовини довкола своїх осель. Б. премієр додав, що сам тричі парцелював свій маєток і радів, що на його давніх ланах повстають хати нових власників. Поляки змарнували XIX. в. під оглядом зем. реформ. Чому? **Бо поляки** — признає щиро п. Вл. Грабський — **ніколи не доцінювали земельної і селянської справи і нині її не доцінюють.**

Тимчасом за земельною реформою промовляє в першу чергу соціяльний момент, бо служба по фільварках не сприяє соціяльному здоровлю. Залежність ординарія впливає під моральним і виховним оглядом куди гірше, ніж незалежне становище, яке має хочби найменший кількаморговий господар. Форналь не цікавиться теж добром громади, повіту, держави, зате є більше податливий на революційні впливи. Зовсім інакше є з осілим господарем, який може бути невдоволений, але у важливих хвилинах державного інтересу не зрадить.

Земельна реформа не доведе теж до обниження господарської продукції, бо менші господарства ведуть інтенсивнішу годівельну господарку. На інтенсифікацію господарки впливає теж суспільна агрономія, плян якої опрацював Вл. Грабський ще в 1928. р. Коштом 50 міліонів зол. мала вона довести до перелому в господар-

---

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 28

Українські політики.

Сильвети наших давніх послів і політичних діячів.

МИКОЛА ВАСИЛЬКО.

З буковинських послів найбільше визначився в австрійському парляменті Микола Василько (підписувався і називав себе все життя Ніколаєм). Він промовляв там уперше 1. березня 1900. р., коли премієром Австрії став д-р Ернест Кербер, який заявив, що після залагоди чесько-німецького спору приступить до наладнання національних відносин в інших краях. Микола Василько виступив проти того, що на Буковині протегують румунів та помітують українцями і тому там багато українців виреклося своєї народности; він прийняв до відома програму уряду, що він буде стояти понад партіями і йти назустріч потребам усіх народів Австрії та їх вільного розвитку.

Цей перший голос українського посла з Буковини звернув на себе увагу в парляменті і в краю, а наша преса піднесла, що зволощена родина Васильків вертає українському народові хоч одного свого члена. Микола Василько називав себе спершу старорусином і русофіли причислювали його до своїх; але їх сподівання не здійснились, бо Василько став свідомим українцем, головно завдяки професорові університету в Чернівцях д-рові Стефанові Стоцькому, що з ним запізнався і мав у нього велике довіря.

Коли наші українські посли в парляменті збиралися разом з послом Романчуком на наради, посол Василько приступив до них і його вибрали вони заступником голови Українського Клюбу.

При нагоді буджетової дебати виголосив посол Василько довшу промову, якою обняв також відносини в Галичині. Він підчеркнув, що на границі Галичини кінчиться австрійська адміністрація і аж на границі Буковини вона знову зачинається. Відтак критикував австрійську конституцію, вказуючи на те, що три міліони українців мають право вибирати 17 послів, а коло три міліони поляків мають 61 послів у „Колі Польскім". Тому український нарід домагається виборчої реформи з рівним, загальним і свобідним правом голосування, як також автономії народностей.

Рівночасно з парляментом радили в 1901. р. спільні Делєгації. В Австрійській Делєгації промовляв посол Барвінський і заявив, що українцям залежить на великодержавному становищі Австрії, тому він є за тридержавним союзом, як також за вдержанням приязних відносин з Росією. А буковинський делегат посол Василько протестував проти німецької гегемонії в Австрії і поза Австрією та сказав, що тридержавний союз не є конечний.

З кінцем 1901. р. радила Палата Послів над буджетовою провізорією, під загрозою засистування конституції. Посол Василько промовляв у цій справі і заявив, що Український Клюб не має найменшої причини голосувати за державним буджетом — можуть це робити ситі партії, домаганням яких іде назустріч державний уряд. А українську університетську молодь спровокували польські університетські власти і міністр видав свій розпорядок на підставі неправдивих інформацій.

Також справа рільничих страйків нашого народу стала голосна в Австрії і поза кордоном. У Палаті Послів відбулася дебата в справі наглого внеску про рільничі страйки у Східній Галичині і поведінку органів краєвої влади. В цій справі промовив президент міністрів д-р Кербер і на підставі інформацій галицького намісника графа Пінінського сказав, що рільничі страйки у Східній Галичині мали також підклад політичний і були наслідком свідомої організації Народнього Комітету; уряд мусить, мовляв, берегти спокою і безпеки населення. А найзавзятіше виступив проти нас у цій справі польський націоналний демократ посол д-р Гломбінський, який закидав, що українська радикальна партія намагається перенести до Галичини ірляндську боротьбу страйками і бойкотами та загрозив, що поляки не допустять до розірвання свого національного організму. Йому відповідав посол Василько, що напятнував його клеветником і фальшівником подій, як також загрозив, що доки уряд не забезпечить законам належного значіння і пошани, так довго ніяка сила не здержить вулканічного вибуху українського народу!

По переведеній дебаті ухвалила Палата Послів резолюцію, що візвала уряд: перевести слідство в справі рільничих страйків у Східній Галичині та їх причин, як також предложити звідомлення Палаті Послів.

Та польські обшарники і національні демократи у нас не могли успокоїтися від часу появи хлопського страйку у Східній Галичині. Їм привиджувалась гайдамацька партія, що йде на їх знищення; а щоб цей наступ паралїжувати, вони наближалися до людовців із Західної Галичини і предкладали їм корисне набування двірських грунтів для кольонізації Східної Галичини мазурами. Саме тоді зачав був видавати Михайло Петрицький тижневик „Гайдамаки", а польсько-шляхотська організація зачала оборонюватись газеткою „Руский Селянин". Відомий український публіцист Роман Сембратович у Відні написав у томуж часі розправу п. н. „Polonia irredenta", щоб розкрити перед світом суть польської політики, що перетворилася супроти українського народу в Галичині у польську гакату.

Посол Микола Василько побачив, що ми взяли у свої руки керму української політики. Він став щораз більше привязуватись до нас і з нами співпрацювати.

Одною з найліпших його парляментарних промов була полємічна промова в Австрійській Делєгації 19. грудня 1903. р. Молодочеський посол д-р Карло Крамарж підніс тоді справу перестрою Австрії у федерацію автономних країв.

ській системі дрібної власности. Одначе цей план залишився лише проєктом, бо суспільну працю у Польщі піддержують лише тоді, коли вона має політичний підклад.

Згадавши ще про значіння землевласників для Польщі і ролю польського селянства Вл. Грабський так відповів на питання, чи кольонізація Сх. Галичини напливовим елементом є можлива:

„Ця кольонізація на більшу мірку є повною химерою — відповідає б. преміер — **з огляду на перелюднення цієї частини краю. Досвід показує, що якщо поляки навіть купують там землю, то лише тому, щоб її відпродати по вищій ціні українцям. І українець і білорусин завжди заплатять вищу ціну, ніж це оплатилося би дати селянинові познанчикові. А якщо польський кольоніст дістане землю при допомозі примусового купна, то маючи вищі життєві вимоги та слабий варстат праці, не буде мати в таких умовинах достаточних доходів на своє удержання, отже буде вимагати постійних запомог, полекш, звільнення від податків, як це роблять усі польські осадники".**

Признання, що кольонізація Галичини є абсурдом дуже цінне головно тому, що походить від одного з провідників вшехполяків, які ввесь час накликують до масової кольонізації польськими кольоністами українських земель. Одначе життя сильніше і перекреслить усі кольонізаційні пляни ендеків і проурядових організацій, які накликують тепер польський уряд до приспішеної кольонізації українських земель.

СССР домагається безпосередньої контролі

НАД ПОРТУГАЛЬСЬКИМИ ПРИСТАНЯМИ.

ЛЬОНДОН, 15. 10. ПАТ. Совітський амбасадор у Льондоні домагається, щоб комітет для контролі неінтервенції в Еспанії негайно зібрався. Він мав би розглянути ноту, в якій уряд СССР жадає, щоб англійська або французька фльота контролювала португальські пристані і не дозволила перевозити через них зброї для есп.-національних військ. Предсідник комітету льорд Плімут відповів, що комітет чекає тепер португальської відповіди на заміти Мадриду й Москви, тому не уважає за відповідне скликувати тепер комітету. Совітська дипльоматія потерпіла невдачу — її домагання ніколи не прийдуть на денний порядок нарад комітету.

Розбудова італійської фльоти.

РИМ, 15. 10. Авас. Поза оголошеною на 1936 р. програмою розбудови італ. военної фльоти, будують в італ. верфах ще 10 підводних човнів та інші судна. Подробиці будуть відані за кілька тижнів.

—o—

Нові шляхи бельґійської політики.

СЕНЗАЦІЙНА ПРОМОВА КОРОЛЯ.

БРЮССЕЛЯ, 15. 10. ПАТ. На вчорашньому засіданні ради міністрів виголосив король Леопольд III. велику промову такого змісту: Бельгія мусить поважно дозброїтися тому, що 1) сильно зброяться всі інші держави, 2) нинішня военна техніка уможливлює заняти малий край дуже скоро, 3) Надренія не є вже здемілітаризована, 4) на міжнародні зобовязання годі покладатися, 5) внутрішні боротьби у деяких державах можуть перейти у суперництво політичних системів і зробити війну ще більше жорстокою.

З огляду на те Бельгія мусить бути здібна оборонитися сама, не чекаючи аж ворог займе її, а союзник щойно опісля освободить знищену країну. Не йде про перемогу, лише про те, щоб рішуче забезпечитися перед наїздом якого небудь ворога. Тому, як це ствердив міністр закорд. справ, необхідно вести „виключно бельгійську політику". Найкраще вернутися до політики *повної* невтральности.

ФРАНЦУЗИ ЗАНЕПОКОЄНІ.

ПАРИЖ, 15. 10. ПАТ. Французька преса з затривоженням слідкує за останніми потягненнями бельгійської політики. Вона підкреслює, що нова орієнтація Бельгії прямує виразно до повної невтральности, отже до охолодження взаємин Франції й Бельгії; це може бути поважною перешкодою новому льокарнському пактові.

Вчорашнє засідання бельгійського кабінету під королівським проводом було дуже важне. Там вирішили скріпити боєздатність Бельгії, а це — на думку французьких щоденників — однозначне з політикою невтральности бельгійського уряду.

Брюсельський кореспондент „Ле Пті Парізієн" подає, що комунікат зі засідання ради міністрів переступає військові рямці і має більш міжнародне значіння. Комунікат передбачує оборонну підготову на всіх кордонах Бельгії, т. зн. і на французькому кордоні. Таким шляхом перемогла теза флямандських націоналістів і соціялдемократів, мовляв: Бельгія повинна підготовитись до оборони не лише зі сходу але й з півдня.

Порошки для дорослих з фірби зн.
KOWALSKINA
вживаємо при пекучих
БОЛЯХ
ГОЛОВИ

Проти нього виступив дуже різко посол Васильківський, який сказав, що в Австрії є не тільки одна чеська справа, але ще більше неполадних національних справ. Зокрема нестерпне положення українців, бо Галичина є вже нині державою в державі. Тому ввесь український нарід противиться рішуче тому, щоб Австрію перестроювати на федерацію автономних країв, а домагається автономії народів. Щойно тоді буде вдоволений український нарід стояти на сторожі сходу Австрії, за яким живе двацять і пять мілюнів його братів у сусідній державі. А тепер австрофільські симпатії між російськими українцями придавлюються польською рукою...

Отся промова посла Василька викликала дуже добре враження в українському громадянстві, так, що він здобув собі марку розумного політика і сміливого оборонця прав українського народу. А в парляменті був він знаною політичною фігурою і до нього ставилися з поважанням всі посли та представники уряду.

До особи посла Василька не всі галицькі українці мали повне довіря, бо таки дехто йому не довіряв з причини його близьких взаемин з урядовими чинниками, що не раз уживали його за посередника до нашої парляментарної репрезентації, щоби злагіднити її тактику. Але мій життєвий досвід з довголітньої співпраці з послом Васильком каже мені приюдно признати, що він працював з нами щиро.

Широка політична вдача Миколи Василька не могла зупинитися тільки на нашому терені буковинської землі, де він скоро став паном ситуації. Тому він причалював до нас, галицьких українців, щоби найти більший простір та обем для політичної діяльности. А коли повстала Велика Україна, до чого Василько доложив немало заходів, він поклав на цю карту. Тимчасом вийшло інакше і Микола Василько стратив рацію життя... Отсе він сам мені признав при нашій останній стрічі у Відні 1924. р.

(Продовження буде).

З українського життя в Румунії.

ГРОМАДСЬКІ ВИБОРИ В ЧЕРНОВЕЦЬКІМ ПОВІТІ.

Дня 2. ц. м. відбулися у 20 громадах чернівецького повіту громадські вибори, які дали цікавий образ політичних відносин у повіті. Ліберальна партія (під цю пору урядова партія) здобула в деяких селах, де уневажнили цараністичну листу, всі мандати. Зате у деяких селах, як у Топорівцях, Вербівцях та інших, не здобула ніодного мандату. Всіх мандатів здобула ця партія 82. Цараністи, що полюють на популярність і намагаються перебрати керму держави у свої руки, здобули у Вербівцях усі мандати, в інших селах по кілька. В деяких чисто румунських селах не здобули цараністи ніодного мандату. Всіх мандатів здобули вони 78. Кузисти здобули у колись свідомій українській громаді Дорошівцях 4 мандати, георгісти здобули 3 мандати. Українська Національна Партія виставила 3 листи і здобула всього 5 мандатів у Топорівцях, де осягнула 374 голосів на всіх 1120. Вислід справді сумний і свідчить про слабу організацію Української Національної Партії.

ВИБОРИ ДО РОБІТНИЧОЇ І ТОРГОВЕЛЬНОЇ КАМЕРИ В ЧЕРНІВЦЯХ

не відбулися тому, що зголошено лише по одній важній листі так, що кандидатів лист оголошено вибраними. До робітничої камери вибрали з українців п. А. Заваду, Г. Цвіока, Івана Гринка, Василя Апостоловського і Петра Михалка. — До торговельної камери вибрано 32 жидів, 13 румунів, 1 німця й 1 поляка. З українців не вибрали нікого.

СУДЯТЬ НАВІТЬ ЗА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ!

Перед трибуналом у Чернівцях почався 4. ц. м. процес проти зредукованого українського учителя Г. Шапка з Оршева, який, втративши учительську посаду вчив 9-ро дітей української мови, літератури і рідної історії. На донос поліції з Оршева притягнули його до відповідальности за „державну зраду" і за ведення „тайної школи, яка виховувала зорготів держави". На лаві підсудних засіли крім учителя ще такі селяни: Іван Ткач, Степан Сівка, Петро Стус та Іван Цибулька. Учитель та селяни заявили в суді, що вчити українською мовою на приватних курсах — це не злочин, бо українці в Румунії мають взагалі українських шкіл. Трибунал відложив розправу тому, щоб переслухати нових свідків.

Для нашої будучности не байдуже, чи громадянство сплатить інвалідам затягнений довг, чи покине їх безпомічних власному терпінню!

СТРІЛЯЮТЬ ДО ПРОСВІТЯН.

Пишуть нам:

В суботу 10. жовтня ц. р. в год. 6.30 вечором невідомі справники стрілили двічі через вікно до мешкання нач. Івана Кабарівського в Дорі. Стріли були цілево обдумані та спрямовані до стола, при якому звичайно сидять п-во Кабарівські. На щастя, стріли не заподіяли шкоди, бо саме перед хвилиною нач. Кабарівський зі своєю дружиною вийшов до сумежної кухні.

Виновників не зловлено, але все місцеве громадянство переконане, що походять вони з цих кол, які спалили на весну місцеву читальню „Просвіти" та які уладжують напади на членів читальні.

Слід для вияснення підкреслити, що п-во Кабарівські з посвятою віддаються виховно-просвітній праці і зуміли якслід зорганізувати життя в місц. читальні „Просвіти", яка не лише між гуцульськими читальнями, але й у цілій делятинській окрузі стоїть на першому місці.

Усе свідоме населення Дори оцінює якслід працю, що її ведуть, не зважаючи на найріжнородніші перепони, п-во Кабарівські над просвітним та виховно-моральним двигненням гуцулів. Тому ця бандитська подія сильно порушила всі круги місцевого громадянства. Негодування й огірчення гуцулів тим більше, що до цієї пори не найдено справників злочинного підпалу читальні, тай остання подія, хоч занялася нею поліція з Яремча, до цієї пори невияснена.

Слід цим більше зацікавитись усім компетентним чинникам та покласти кінець бандитській злочинности, яку управляють непочитальні „люди", щоб тільки знищити культурно-освітнє життя в Дорі.

В 60-ліття уродин ген. Віктора Курмановича.

Заходом Українського Громадянського Комітету для вшанування 60-ліття уродин ген. Віктора Курмановича відбудеться у Відні **святочна академія** з участю самого Ювилята дня 5. грудня ц. р. в год. 8-мій веч. у салях Українського Клюбу (Банкгассе 1).

Побажання і приватні письма просимо слати на адресу: Українське Академічне Т-во **„Січ"** у Відні I., Банкгассе 1.

Рівночасно просимо всю краєву і заграничну (заокеанську) пресу передрукувати це повідомлення.

За Комітет: **Отаман Омелян Клюн,** голова; **Яр. Явний,** писар.

ТІЛЬКИ

1.50 зол.

Порто 30 сот.

КАЛЄНДАР „КРИНИЦЯ" на рік 1937

При каварнянім столику.

З нагоди недалекого тягнення 37. Льотерії загальною темою розмов в справи льотерійні, вигляди грачів, можливости виграї і т. п.

При столику популярної кавярні зійшлося трьох панів: лікар, правник і математик. По довшій гарячій дискусії на всякі теми, щодо яких ці панове ніяк не могли дійти до порозуміння, розмова зійшла на тему льотерії.

Льотерія класова — зізнав правник — є єдиною формою льотерійної гри, яка є не тільки у згоді з формальними правними приписами, але також з духом права. Вона дає можливости виграї, яка багато разів перевищує рискову ставку: виключає всі можливости азарту. Це є саме своєрідна заслуга льотерії. Тяжко не погодитись і заперечити, що гра на льотерії заспокоює у багатьох людей своєрідну потребу азарту, чим забезпечує їх від багатьох життевих непорозумінь.

„Я дивлюся на льотерію — сказав другий пан — як лікар, який часто виходив своїм пацієнтам спосіб життя, і який мусить домагатися і то рішуче заборони всяких гор, які нераз руйнують не тільки кишеню, але і нервовий стан грача".

Коли мова про льотерію, справа стоїть синяткова дещо інакше.

Без сумніву, у людині, яка грає у льотерію, емоція відограє чималу ролю, однак нервовий стан цієї людини не є наражений на шкідливі наслідки. Навпаки, я вважаю, як лікар, що люди, які грають у льотерію, мають своєрідний життевий оптимізм, який нераз має великий вплив на цілість нервового стану".

На це озвався математик:

— Роздумування панів є з певністю дуже правильні, одначе мої аргументи будуть доказовіші. Мене цікавить, що план льотерії передбачує 92.066 виграї на загальну квоту зол. 24.570.000. Знаю, що одна виграа є на мільон золотих, 9 по 100.000 золотих, 110 виграї по 10.000 зол. і т. д. Ось що рішає для мене про значіння льотерії. Прослідкуючи докладно льотерійний план від ряду літ, рішучо твержу, що вигляди наші як грачів багатократно збільшились. І саме тому, прошу панів, кожний з нас грає дотепер у льотерію і буде грати далі...

—o—

Поїзд-вистава.

МАНДРІВНА ПРОПАҐАНДА ПРОМИСЛУ І ТОРГОВЛІ В ЗАЛІЗНИЧИХ ВАҐОНАХ.

Заходом львівської Суспільної Обезпечальні, виїхала вчора до Золочова прогулька львівських журналістів оглянути поїзд-виставу, що обїздить під цю пору цілу Галичину. Досі обїхав цей поїзд 24 більших галицьких міст. 17. ц. м. приїжджає цей поїзд до Львова і тут постоятиме 5 днів на рейках Сх. Торгів. Цілий поїзд-вистава, що його зорганізував Центр. Комітет Краєвого Промислу, має 32 ваґони і займає майже півкільометр. простір. У поїзді є окремий ваґон-електрівня, що освітлює цілу виставу. Є там теж ваґон друкарня, де друкують реклямові афіші, летючки і т. д. Щоби глядачі, які відвідують виставу й оглядають експонати могли навязати контакт із фірмами, та щоб фірми крім пропаґандивної користи мали ще й практичну, є в поїзді окреме торговельне бюро, яке полаґоджує усі торговельні справи.

Поїзд-вистава робить справді імпозантне вражіння. Всі ваґони, спеціяльно перероблені до цієї цілі коштом 180.000 зол. Кожний ваґон містить у собі стійла ріжних фірм з одної промислової ділянки. Деякі ваґони напр. ваґон П. К. О., Суспільної Обезпечальні та Музею Промислу й Техніки, покриті були в середині незвичайно цікавими світлянними мапками, діяґрамами, статистичними табелями, пропаґандивними афішами, які приковували до себе увагу глядачів. У відділі хліборобських продуктів і насіння, правдивою ревеляцією є стійло, що містить ріжні перерібки сої. Просто не хотілось вірити словам аґронома-хемика, який пояснював прогульковцям величезне і ріжнородне значіння цієї зовсім недоцінюваної рослини. Вистане згадати, що відживна вартість сої перевищає вчетверо вартість муки і не має крохмалю. Поширення продукції сої може мати величезні і просто не оцінені користи для українського селянства, яке історійно недоїдає та харчується найчастіше мало відживними продуктами. Адже соя удається у нас доволі добре і не вимагає мабуть ні великих господарських інвестицій, ні більшого накладу праці, як деякі інші господарські продукти (напр. фасоля), які тепер майже зовсім неоплачуються. Може це дуже видаватись неімовірним, але сою можна перетворювати на істивну олію, що її уживають до ріжних риб-

ҐАЛАКТІОН ЧІПКА. 3

Автом по Галичині.

ЩЕ ПРО ВІЛЛЮ.

Вілля „Топіж-у" положена над берегом Прута, в непролазних хащах, які все таки мешканці віллі пролазять. Поміг їм у тому в визначній мірі припадок, здається ще передпотоповий, що розділив декуди звали каміння і уможливив протоптання стежечки. Крім припадку помагали в останніх часах ще й робітники, що під проводом тов. Островерхи цілий тиждень пророблювали стежку. Тепер вона така, що навіть неальпісти можуть нею дібратися до води.

Тому, що вілля на відшибі — нема потреби дбати дуже за тоалети. Це для письменників і журналістів ідеальна обставина. Хто з них вибереться туди бодай на місяць, той заощадить собі одіння бодай на рік. Цілий божий день можуть мешканці ходити в найбільш невибагливім і найбільш некомплетнім одязі. Перед веде сам управитель, виблискуючи до сонця і людей своїм бронзовим торзом та викликуючи подив своїми бі- і тріцепсами.

Але помилявсяб той, хто думав би, що вілля не має відвідувачів (-чок). Про це міг би багато сказати управитель, але просив мене, щоб я про це не згадував. Тому мовчу...

Камінь Довбуша — це так сказатиб аристократична дільниця долини Прута. Вілля за віллею, одна краща від другої, а між ними — наша. Трохи як „бідна кревна", але є надія, що з року на рік буде все краща і ліпше прибрана, бо кожний з мешканців старається за її красу.

Є в Камині Довбуша союз власників нерухомостей. Пані, що організувала цей союз, казала до одного з наших журнадістів:

— Ми мусимо триматися разом, без огляду на те, чи поляк чи українець, бо готові нам тут усадовитися ті неможливі жиди.

Як я потім довідався — сама вона недавно вихрестилася.

ТРИТОНИ.

Щороку вибираються кудись у гори сталі партнери „Кенігсруфера" — три лікарі й один інжинір. Раз вони заїзджають аж до Ворохти, раз тільки до Яремча, але все в долину Прута. Всі вони добре відживлені а як залізуть у воду, то Прут з берегів виступає. Направду приємно бачити ці тілеса в хвилях ріки, або на камінних плитах — при соняшній купілі. Недурно дооколична публика назвала їх тритонами. Всі чотири мало що важать мало що менше як три тонни.

Приїжджають вони в гори на коротко: три-чотири дні, але це їм вистачає за місяць, бо зміють використувати добродійства гір докладно і грунтовно як ніхто. Погода не має впливу на програму їхнього побуту. Коли є зимно, то купіль триває коротше. Зате частіше, коли є дощ, то купіль триває довше бо не вилазять з води, щоби не змокнути, колиж гріє сонце, то пів дня висмажують з себе товщ, а пів дня сполокують його в воді.

Там де купаються — на березі постійно горить ватра, бо вони так як козаки Підкови: „люльки з пожару закурили" — і в воду.

На дворі було соняшно і я застав їх на прикучки коло огнища. Сиділи непорушно як сильно побільшені бонзи, а їхні люльки димили мов фабричні комини. Довкола, в приличній віддалі, розсілася на камінюках цікава вакаційна публика і мовчки подивляла диво української природи.

Коли я підійшов, кивнули мені головами на коротких шиях, а один простогнав:

— Ох пструга, пструга!

ПСТРУГИ.

Виводяться у наших гірських ріках і далеко лекше дістати шість місяців кримінал як порцію пструга. Особливо в останніх часах, коли ловля пстругів перейшла всеціло від мешканців гір на спортовців з міста.

Почувши стогін одного з тритонів за пстругом, пригадав я собі, що маю в Підлісневі знайомого мисливця, члена „Тура", що в вільних хвилях займається ловлею пстругів. Винаймив навіть терен на Пруті.

Поїду — думаю — до Підліснева, може знайомий зловив а може зловить пструга, то привезу тритонові, щоб часом з незаспокоєного бажання не захорів на шлунок. У нинішних часах здоровий шлунок — рідкість, і як є який — треба ним опікуватися, щоб можна було подивляти.

Автом з Каміня Довбуша до Підліснева — один миг, а мому знайомому мисливому зловити пструга — один сміг. Втягнув на себе комбінезон, гумові чоботи, взяв вудку і за другим „закидом" зловив... мене за руку. Така рибацька штука вимагає деякої вправи, бо можна зловити наприклад — за ніс. Мій приятель витягнув спокійно гачок з моєї руки, наложив нового коника і за хвилю тягнув мене за капелюх.

Вкінці ми оба поіритувались: я відступив на пів милі від берега, а він у своїх ґумаках поліз пів милі в воду.

Не минуло й три години, а я віз чудового пструга для одного з тритонів. Нормально належалоськи тим пстругом зо троє, але так — я цілу дорогу гризся, чи буде з нього хоч маленька перекуска. Адже далеко неоднакової порції зерна потребує струс і перепелиця.

Радість із привезеного пструга була така велика, що тритони запросили мене до вечірнього тарока і з уваги на те, що я слабо граю і що привіз пструга, збили мене не на „винне яблуко", а так по середині.

Потім Ли всі чотири пструга, але здається більше памятатимуть смак доданої бараболі, бо порції шляхотної риби попали їм хіба на один зуб, якщо загалом на котрийсь зуб попали.

На другий раз попрошу знайомого, щоб забив їм оленя. Тоді бодай якась грубша кість попаде на зуб і загалом можна буде говорити про сяке-таке найдження.

(Продовження буде).

—o—

ших консерв замість т. зв. ніцейської оливи. Зі сої можна ще теж витворити соєву маргарину, рідке і тверде соєве мило, вина, какао, шоколядові продукти, муку, кашу, мігдаловий порошок і т. д. Зі сої випікають теж незвичайно відживний хліб. Наприклад у Відні військо дістає уже тільки хліб зі сої.

Правда, в нас звернули вже увагу на велике значіння продукції сої. „Сільський Господар" повів доволі сильну акцію за управою сої і видав книжечку інж. Т. Гордієнка п. з.: „Соя". Але покищо рішуче замало звертаємо увагу на те, щоб переконати українського хлібороба, щоб він не тільки для свого здоровля управляв сою, але й з господарсько-торговельних мотивів, бо управа сої може дати доволі великі приходи. Найбільше сої управляють під цю пору в Познанщині і на Волині. Також на Підкарпатті вона досить поширена. В деяких околицях за ініціятивою С. Г., господарі плекають сою навіть на кількох моргах.

На виставі заступлені різні фірми, між ними найбільше варшавських фірм.

З українських фірм мають на цій рухомій виставі свої стійла тільки „Ароза" (фабрика будинів) і „Альое", що її зареклямував перед журналістами керманич поїзду-вистави п. Свенціцкий, як єдину львівську фабрику перфумерій і заразом українську.

Жаль, що на цій рухомій виставі всього два українські стійла. Деякі наші промислово-торговельні установи могліб не тільки виповнити таке невеличке місце, але й без сорому перед чужими, могліб заповнити своїми експонатами цілий вагон.

Поїзд-вистава є прекрасним пропагандивчим чинником, бо переїздить по черзі всі більші місцевости і своєю атракційністю стягає маси глядачів, що до них така рухома й оригінальна рекляма куди більше промовляє, як інші, хочби навіть дуже коштовні реклямові засоби. Не тільки промовляє, але й переконує! Українські промисловці і торговельні установи рішуче не повинні резигнувати з таких без сумніву успішних і сильних реклямових засобів, як напр. поїзд-вистава, і на будуче ужити всіх засобів, щоб їхні експонати також прикрашували стійла мандрівної вистави.

Відкриття поїзду-виставн у Львові, відбудеться в суботу 17. ц. м. в год. 10. рано на площі Східних Торгів. Виставу справді варто оглянути.

Р. Сл.

З новинок німецьких фільм у Берліні.

„ДІВЧАТА В БІЛОМУ". Нова фільма Марії Чеботарі й Івана Петровича.

„Дівчата в білому" — це вихованки славного колись „Смольного" Інституту в Петербурзі; в ньому виховувались дівчата давніх російських аристократичних родів. Життя молоді в таких інститутах, виховних заведеннях, бурсах, інтернатах і т. п. звертало часто увагу багатьох письменників багатством питомих собі картин, а передовсім ріжнородністю типів, молодих характерів, їх взаємовідношень до наставників і співтоваришів, конфліктів юнацьких мрій з життєвою дійсністю тощо. Ці картини бачили ми вже нераз і на фільмовій плівці. „Дівчата в білому" — це чергова, дуже вдатна спроба композиції нового твору на цьому багатому тлі.

Даніеля — Марія Чеботарі — одідичила по своїй матері, оперній співачці, велику любов до співу. Роля оперної артистки її недосяжною мрією. Потайки втікає вона щоночі зі Смольного Інституту на лекції співу, або на представлення до опери. Її нічні прогульки помічають наставниці й починається конфлікт зі школою. Крім того фанатична любов до співу стає причиною її особистої трагедії. Наречений Даніелі граф Шувалов — Іван Петрович — її перша і гаряча любов ще з часів дитячих, покидає її, бо роля оперної артистки не відповідає, на його думку, аристократичній атмосфері графського роду. Даніеля, стративши одну любов, рішається рятувати другу на сцені. Одначе її чудовий спів вертає їй назад милого: граф Шувалов змінює свій аристократичний погляд на ролю оперної артистки.

Фільма, видержана в погідному тоні, пересуває перед нашими очима цікаво сплетені моменти з життя інституту й російської аристократії. Одначе найбільше й найглибше захоплює наша басарабська землячка, Марія Чеботарі, своїм прегарним, шовковим голосом; її чудове, тричі підчас акції повторюване: „Я живу на світі, щоб щасливою бути"... забарвлює цілу фільму ясними райдужними барвами весняної молодости й залишає глибоке враження в памяті слухача.

Читайте „Діло"!

ЩОВЕЧОРА
Chlorodont
це добра звичка.
Правдивий з червоною головою хлопа.

Еміграційні справи.

ХЛІБОРОБСЬКА ЕМІГРАЦІЯ ДО КАНАДИ.

В найближчому часі видасть державна влада розпорядок щодо рекрутації хліборобських родин до Канади на сезон 1936-1937.

Тому, що досі могли виїздити родини з капіталом не вище суми 1.000 дол., з Левівова Комісія з кінцем минулого сезону обмежила вивіз капіталу для родин до 500 дол., Еміграційний Синдикат робить заходи, щоб дістати дозвіл на виїзд хліборобських родин з капіталом 1.000 дол., бо таке є основне домагання канадійської влади.

Висліл тих заходів подамо небавком до відома.

ЕМІГРАЦІЯ ДО ЕКВАДОРУ.

На запити про виїзд до Еквадору подає Еміграційний Синдикат до відома, що еміграція до Еквадору припинена, бо умови еміграції не в досі пересліджені, крім цього Еквадор не має в Польщі свого представника, що міг би як слід представити справу еміграції до Еквадору.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО
НАШОГО ЩОДЕННИКА

РУХ ЕМІГРАНТІВ У ВЕРЕСНІ 1936.

За посередництвом Еміграційного Синдикату виїхало у вересні до заморських і континентальних країв 1.647 осіб. З цього числа до Південної Америки виїхало 1166 осіб, до Північної 160, а до інших заморських країв 47. До континентальних країв виїхало в тому часі 274 особи.

Крім цього за посередництвом Центрального Сіоністичного Палестинського Виділу виїхало до Палестини 1200 осіб.

Ф. НАГЛЬ.

ФІФІ.

Знуджена стояла перед вікном і порядкувала своє волосся. Увійшла Люсі і принесла пополудневу почту. Анрі взяв листи з рук покоївки і один сховав швидким рухом у кишені своєї блюзи. Колета бачила цей рух виразно у дзеркалі. Вона миттю обернулася.

— Чи ти дістав почту?

— От, звичайні ділові листи — відповів Анрі трохи збентежений. — Ага, є ще одна листівка з Ніцци, від Іветти... видко знову вибралася туди на веселу прогульку.

Колета глянула на нього згори:

— А чи не має вона рації? Користає з молодости і з погоди. Гастон не має нічого проти цього.

— Немає нічого проти, тому, що це йому вигідно. Ніколи нема його дома і не має часу ходити з жінкою.

— Щож? не кожний чоловік так тримається спідниці своєї жінки, як ти.

— Це виглядає на докір, моя кохана. Інші жінки були би щасливі, якби мали вірного чоловіка.

Колета поглянула на Анрі:

— Певно, що так... Але ти знаєш, що не можна переробщувати.

Анрі не знав, що думати про такі таємничі жіночині слова, знизав плечима і сказав тільки:

— Люсі, подайте мені плащ і мою палицю.

— Ти виходиш?

— Як бачиш... — і якби почав виправдуватися... — маю одну ділову зустріч...

Колета відітхнула. Нарешті прийшов день, коли він не буде сидіти дома. Ах! три роки не відступав її на хвилину. Було ясно. Анрі сховав крадькома якийсь лист до кишені. В тій порі він звичайно лишався дома. Не було ніякого сумніву — він мусів мати якусь знайомість.

Колета відчула якби деяку полекшу. Виходить, що вона трохи виправдана перед собою. Тепер вона може йому відплатитися рівним. Щож? вона чекала терпеливо три роки. Ах! коли вона пригадає собі приятельки. Наприклад Івета... зараз у першому році по шлюбі виїхала вона собі із знайомими у товаристві. А як Сузанна та Ніцона сміялися з неї, з її міщанської дрібничковости. Вони насолоджувалися повною свободою, оповідали їй про свою незамужність. Згадала про Етіена. Кілько разів прохав він її, щоб пішла з ним на прохід або на чай до кавярні.

Але вона не могла. Анрі поводився супроти неї так щиро, що вона не повинна би порушувати цієї щирости. Крім неї для Анрі не існували, ніякі інші жінки у світі. Так... вона напевне мусіла би погорджувати собою, якби вона не доховала йому віри. Але в тій хвилині якесь дивне нове почування заволоділо нею. Як що він так попросту може в її прияві, ховати лист до кишені. Ні! вона не може на це дозволити!

Підбігла до телефону, накрутила пять чисел. „Гальо! це ви, пане Евтіен? Так я... Колета... Я надумалася... Завтра можу... на чай? добре...

*

На другий день уранці Колета приїхала до дому автом. Довкола неї були ріжні пакетики. Вона мусіла була приготовитись на завтрішню зустріч. Обдумувала, як це буде. Мусіла показатися у новому капелюсі, змінити свої немодні рукавички, навіть перфуму, яка зовсім їй збуденніла. Їй здавалося, що починає нове життя. Водночас колов її у грудях незясований жаль, що Анрі забуває за неї. Той Етіен має правда всі прикмети чепурного джентельмена, але... Щож? Ні, таки краще виглядає життя так, як змальовують його приятельки, що ходять по кавярнях і до кіна у товаристві, яке самі собі добирають. Думка про лист, який Анрі сховав, зміцнила її рішення. Тепер уже все зміниться. Вона почне нове життя!

Задзвонила до дверей своєї хати. Почула якесь скавуління. Коли ввійшла до вітальні Анрі стояв насередині у руках з чимось, що рухалося. Він мав приємний, щасливий усміх:

— Но? що ти скажеш на це? Чи мені вдалась моя несподіванка?

Колета не розуміла нічого. Побачила маленького песика, що крутився довкола її ніг.

— Зараз тобі скажу. Ти говорила мені кілька разів, що ти завдриш своїй приятельці Сузанні маленького пекінця, якого дарував їй Шарль. Від того часу я шукав песика тої самої раси і не було це легко, хоч збігав я ввесь Париж. Щойно нині вдалося Лефеврові віднайти такий самий зразок. Песик зветься Фіфі.

Колета наче задубіла, не могла втримати в руках свої пакетики. Ледви спромоглася на запит:

— А той лист? — зміркувавши, що зрадила себе.

Анрі дивився на неї здивований:

— Отже наша Люсі не вміла втримати язика за зубами? А це мала бути несподіванка для тебе... Якби ти була побачила лист від Лефевра з несподіванки не було би нічого. Гадаю, що ти не гніваєшся на мене за таку невинну неправду?

Колета не гнівалася, але була страшенно розчарована Усі ті пляни, які вона вибудувала собі на підставі того таємничого листа, розвіялись.

Анрі дивився на неї не розуміючи:

— Бачу, що ти не дуже тішишся?

Вона мимохіть усміхнулася:

— Чому ні? — тішуся... Я тільки мала нині мігрену. Шкода про це говорити. Ходи сюди Фіфі!

Анрі вийшов з хати до бюра. Колета сиділа у себе і стримувала сльози. Треба було конче підійти до телефону, але вона не мала сил. Що вона скаже Етіенові!

— Гальо! 353-53? Це я тут, Колета. Не пізнаєте мого голосу. Нічого дивного. Я маю нині страшну мігрену. Але це дрібниця. Є інша важніша перешкода, через яку я не зможу вас завтра відвідати. Ані після завтра. Ні, ані в суботу. Не знаю, коли. Що за таємниця? Ніяка. Можу вам сказати. Маю гостя в себе. Приїхала до мене давня щира приятелька і залишиться не знаю, як довго. Фіфі, зветься. Дуже симпатична. Ні, самі не телефонуйте! Не знаю коли. Може ніколи!

Перкл. в. л.

Вже появився І. том повісти
ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ
АПОСТОЛ ЧЕРНІ
Сторінок 190. ф. 8°.
Ціна 2.50 зол., з пересилкою 3 зол.
Замовлятн в Адміністрації „Діла"; Львів, Ринок 10.

НІМЕЦЬКА МОРСЬКА БАЗА НА СЕРЕДЗЕМНОМУ МОРІ?

РИМ, 15. 10. ПАТ. Кореспондент Райтера інформує, що вістка, яка походить із Атен, будім то Італія має відступити Німеччині один із островів Додеканезу для створення морської бази на Середземному Морі є — так заявляють урядові кола — зовсім безпідставна і смішна. Про відступлення якоїнебудь частини італійської території нема мови.

—o—

ВІЦЕМІНІСТР НІМЕЦЬКОГО ЛЕТУНСТВА В ІТАЛІЇ.

РИМ, 15. 10. ПАТ. Віцеміністр німецького летунства ген. Мільх приїхав сьогодні літаком до Риму. На летунському майдані привитали його: віцеміністр італійського летунства ген. Валє, німецький амбасадор і багато представників політичних і військових кол.

—o—

ВЕЛИКІ МАНЕВРИ В АМЕРИЦІ.

НЮЙОРК, 15. 10. ПАТ. В стейті Кароліна і Ню Джерсі (Зединені Держави) на просторі 450 км. відбуваються величезні військові маневри сухопутної і морської армії для оборони берегів. Участь у цих маневрах бере також прибережна сторожа, бо маневри мають виказати технічну співпрацю усіх родів зброї.

—o—

НОВИНКИ.

— **Василь Гресяк** веде далі свою кравецьку робітню при вул. Сикстуській ч. 23, у подвірю, III. сходи, I. поверх. 2618 14-20

— **До членів У. Технічного Т-ва.** Подаємо до відома сумну вістку про смерть довголітного і діяльного члена У. Т. Т. інж. Юліяна Нижанковського. Похорони відбудуться в суботу дня 17. ц. м. в год. 15. з Преображенської Церкви при вул. Краківській на личаківський цвинтар. Рада УТТ прохає всіх членів взяти участь у похоронах.

— **Нова фільма у Львові.** У найближчих днях появиться в кіні „Аполло" одна з найкращих фільм останньої доби: „Малий лєорд Фавнтлерой" на підставі відомої повісти, що стала улюбленою лектурою для молоді у кількох поколіннях. Режисер Д. О. Сельзнічек, що режисерував цю фільму той самий, що зробив „Анну Кареніну" та „Давида Коперфільда". Кіноварібня „Юнайтед Артістс" дістала за „Малого льорда" золоту медалю від комітету фільмових образів при Лізі Націй без одного спротиву від представників 52 держав у цьому комітеті. Головну ролю в цій фільмі грає малий Фредрі Бартольомю, відомий нам із Дікенсового „Коперфільда". Ця фільма теж доступна для всіх. Вона кандидує на нову нагороду як найкраща з усіх цьогорічних.

— **Вистави у Великому Міському Театрі** будуть починатися від 16-го ц. м. в год. 7.30 веч., а не в год. 8-ій як досі.

— **Відновження сільських громад.** Міністерство скарбу виладило проект декрету у справі відновження сільських громад. Декрет має обняти полекші у сплаті зобовязань супроти державного скарбу, заведення суспільних обезпечень, загального заведення взаїмних обезпечень у Варшаві та Познані. Деякі зобовязання сільських громад будуть сплачені, а сплату інших розложать на рати.

— **Новий емеритальний закон.** Як повідомляє варшавська преса, проект нового емеритального закону передбачує, що після 15 літ служби урядовець, який переступив 60-ий рік життя, може домагатись, щоб його перенесли на емеритуру. Найвища емеритальна плата не може перевищати 1000 зол. місячно. Емеритальні стяжки мають виплачувати в такій висоті, щоби покрили всі чинитьби, які випливають з виконування емеритального закону. Висоту вкладок має устійнити рада міністрів, означуючи притім, скільки на рахунок цієї вкладки має платити держава як працедавець, а скільки працівник. Висота вкладок разом має обертатися найвище коло 12 проц. від даного працівника. Зачувати, що вищі студії будуть зачислені як чотири роки. Працівникам, що переходять до державної служби з іншої служби, зачислять ті літа, оскільки виплачували в тих літах емеритальні вкладки.

— **Будова судового будинку в Перемишлі.** Дирекція публичних робіт у Перемишлі розписала конкурс на будову будинку окружного суду. При будові буде занятих коло сто робітників.

— **„Доми людове" ростуть.** У Конопківці біля Тернополя побудували новий людовий дім Т.Ш. Л. Посвятять його в неділю 18. жовтня.

— **Заліснення неужитків на Поділлі.** Як повідомляє агенція „Всхуд", у воєвідському уряді в Тернополі відбулася під проводом воєводи др. Альфреда Білика конференція, що обмірковувала можливости і способи розбудови акції заліснення неужитків на Поділлі. В конференції взяли участь начальник виділу рільництва, інж. Ющик, делегати львівської рільничої палати, представники 17 повітових виділів і ін. Загальний плян праць зясував у спеціяльному рефераті воєвідський інспектор охорони лісів інж. Ст. Адамович, вказуючи на потребу заліснення впродовш 10 літ всіх неужитків на терені воєвідства загальним простором 9.000 гектарів. Після дискусії устійнено програму праць на рік 1936-37. З весною мають перевести заліснення неужитків на поверхні 605 гектарів, переважно крутих ярів на терені повітів борщівського і залїщицького. В дальших трьох роках акція буде спрямована на узбіччя ярів здовш ріки Серету, Ничлави, Стрипи та на заліснення пісків у повітах брідському і радехівському та крейдових узбіч у Золочівщині.

— **Посвячення регуляційних валів.** У Довгім лов. Товмач відбулося посвячення охоронних річних валів, які побудувало місцеве населення при допомозі фонду праці. В посвяченні взяли участь — як повідомляє ПАТ — представники влади й місцеве та околичне населення. Після богослуження в церкві рушив похід на вали. Посвячення доконав гр. кат. священник о. Білинський із Стриганець, після чого війт із Довгого Панашій та управитель школи Кобзан виголосили відповідні промови.

— **Сільські купальні в Тернопільщині.** Тернопільський воєвода др Білик доручив повітовим самоуправам будувати сільські купальні. Досі вибудували їх уже в кількох місцевостях. Поки що будують купальні двокімнатної системи купалень з відповідним уладженням. Крім трьох готових уже купалень проектують ще будову 33 сільських купалень у найближчім будівельнім сезоні.

— **Рільні страйки.** В земельних маєтках в Ляшках і Хлопищах пов. Ярослав застрайкували рільні робітники, домагаючись підвишки. Досі в Ляшках (власність гр. Замойської) платилось рільним робітникам тільки по 80 сот. денно, що є очевидно великим визиском. Крім того застрайкували робітники в тартаку Меца в Дуньковичах.

— **Погода.** Здійснились горячі побажання не тільки сільських господарів, але й всіх людей: від трьох днів погода покращала та маємо гарні сонішні дні. Коби якнайдовше! Зате в совітській Росії почались холоди. В Ленінграді було вже — 10, Києві — 5, у Вороніжі — 22, а в Ростові над Доном —30 ст. Тільки на Сибірі удержується дальше літня погода.

— **На ріці Вороні.** В Чорнолізцях пов. Товмач піднісся стан води на ріці Вороні до 3 м. понад нормальний стан. Вода з берегів не виступила, однак залила викопане нове русло ріки, що спричинило перерву в регуляційних працях.

— **Самогубство гімназиста.** В кущах біля професорської колонії коло Личаківської рогачки знайшли тіло 16-літнього учня 3 кл. гімназії, Адама Стаськевича, а коло нього револьвер. Перед кількома днями він вийшов з дому родичів і більше не вернувся. Відобрав собі життя мабуть з причини злих поступів у школі.

— **Львівська хроніка.** Арештовано Ольгу Міткевич із Знесіння під закидом присвоєння 500 зол. — З мешкання п. Сойкової при вул. Коперника вкрав хтось 100 долярів, користаючи з неприсутности власнички. — В бюрі львівського відділу „Теспів" при пл. Смольки повісився 61-літній возний Кіндрат Пилипяк, тому що обмежили йому платню із 400 на 250 зол. місячно.

— **Спроневірення на почті.** У Львові відбувся судовий процес проти б. управительки почтової агенції в Любіні Вел., пов. Городок, Стефанії Борецької та її сестри, обвинуваченых у спроневіренні 10 тисяч зл. на шкоду почтового скарбу. Стефанію Борецьку засуджено на 2 роки а її сестру півтора року вязниці з застосуванням амнестії та вчисленням слідчої вязниці. Обі сторони зголосили апеляцію.

— **Нагорода 500 зл.** Львівська дирекція залізниць визначила 500 зл. нагороди за зловлення тих, що розкрутили шини на залізничому шляху Снятин-Станиславів недалеко Коломиї.

— **Краєва хроніка.** В Кулинцях, пов. Товмач, селянка Юлія Маліборська, що хорує на падачку, пішла до стайні, лишаючи на припічку свого 2-літнього синка. Коли у стайні мати впала у приступі своєї недуги, дитина впала на розпечену кухонну бляху і згинула від попечення. — В Потуриці, пов. Сокаль, на полях ординації гр. Дідушицького внорали селяни скарб, що складався з 8 срібних і кількасот мідяних монет з 1660 р. — В Камінці-Бишків, равського повіту, хтось стрілив крізь вікно до селянина П. Липака, що перебував у хаті свого сусіда. Тяжко раненого відставили до жовківського шпиталю. — У присілку Долина, любачівського повіту, невідомі бандити добулись до мешкання 60-літньої Хани Бер, вдусили її й зрабували більшу готівку, тютюн та гардеробу. — На передмісті Самбора знайшли труна невідомого мужчини у віці коло 25 літ, одітого тільки в сорочку. — Слідство у справі самогубства Романа Мілера в самоході біля Куликова викрило, що причиною було спроневірення 32.000 зл., на шкоду городецького магістрату, де він був занятий.

— **Дисциплінарка проти адвокатів.** Адвокатська палата у Варшаві рішила потягнути до дисциплінарної відповідальности всіх адвокатів, що залягають з вкладками довше, ніж рік. В окрузі варшавської апеляції є таких адвокатів поверх тисяч.

— **Студент убив наречену.** Недалеко фільварку Порошюни, ошмянського повіту, знайшли серед збіжжя змасакроване тіло молодої дівчини. Показалося, що це донька власника поблизького фільварку, Софії Андржеевської. Лікарські оглядини устійнили, що душогуб знущався над своєю жертвою, завдаючи їй ножем одинацять ран. Підозріння впало на нареченого дівчини, 24-літнього Станислава Блажевича, студента школи політичних наук у Вильні. Арештований признався до злочину, мовлячи, що 5 літ був нареченим Софії та любив її. Трагічного дня приїхав до нареченої, щоб означити дату вінчання. Ніщо не заповідало трагедії. День минув спокійно. На другий день обоє вибралися до костела в Давкшишках, щоби дати на заповіди. По дорозі прийшло між ними до суперечки. Впало прізвище другого мужчини, якого Блажевич уважав за свого суперника. Не пануючи над собою, кинув на наречену каменем. Дівчина почала втікати, одначе Блажевич дігнав її і заколов ножем. Окружний суд засудив душогуба на 8 л. вязниці, а на днях апеляційний суд зменшив кару до 5 літ.

—**Напад на плебанію.** До мешкання латинського пароха в Тенґоборжу, пов. Новий Санч, добулося вечером двох бандитів з револьверами в руках і почорненими лицями. Стероризувавши револьверами домівників і пароха кс. Фр. Стшалка, бандити зрабували понад 700 зл. і щадничу книжечку на 2.000 зл. Підчас грабунку, прийшов на плебанію місцевий катихит кс. Соя. Бандити звеліли йому піднести руки вгору й перевели на ньому особисту ревізію. Не знайшовши при ньому грошей, втікли. Здогадуються, що грабунку допустився видалений недавно послугач, дібравши собі спільника.

— **Смерть 112-літньої жінки.** У Варшаві померла Естера Мйотелкова, уроджена 1824 р., отже у 112-му році життя. Її син вуличний ганделяр, живе й має 82 роки. Старуха лишила 63 внуків, правнуків й праправнуків. Майже ніколи не хорувала і вмерла зовсім ненадійно.

— **Кара за свастику.** Як повідомляє чеська преса, один з повітових адміністраційних урядів у Чехословаччині покарав гривною 2.000 корон німецького купця, який у виставовому вікні свого склепу помістив карту Німеччини, прикрасивши її гітлерівською свастикою.

— **Вовк напав на самохід.** На побережжі Адрійського моря появились вовки, що наслідком передчасних снігових опадів вийшли з хорватських лісів. Недалеко села Скріленю напав один вовк на самохід, яким їхав інжинір Новак. Шоферові удалось переїхати вовка, якого опісля добили селяни.

— **Затонуло 1.000 людей.** З Маніллі повідомляють, що з причини тайфуну втопилось на острові Люзон 408 осіб, а коло 600 людей пропало без сліду. Мешканцям острова грозить голод і пошесть. Капітан моторової лодки „Сугбу" повідомив, що біля Сігуджору тайфун затопив його корабель з 42 пасажирами. Врятувалось тільки 15 осіб.

На підставі спеціяльного дозволу Рідна Школа може сплачувати свій довг в Обезпечальні облігаціями народової позички. Присилайте їх негайно на адресу: Рідна Школа. Львів. вул. Сикстуська 46.

З концертової салі.

ВІДЕНСЬКІ ХЛОПЦІ-СПІВАКИ.

„Віденські хлопці-співаки" (Вінер Зенґер-Кнабен) це побіч хору „Сикстинської Капелі", найславніший цього роду хлопячий хор в Европі. Але, поправді, про те треба би говорити в часі минулому, не теперішньому — себто про повний хор „Віденських хлопців-співаків", такий, який можна було чути ще кілька чи кількадесять літ тому, а не як одну з чотирьох невеличких груп, на які тепер розбився той для „бізнесу". Саме одна з таких частин вчора концертувала у Львові. Ця група це 18 дітей, з яких найстарші мають по 12—13 літ, наймолодші вісім-девять.

Співали вони (під дуже чутким, справді „батьківським", проводом диригента Тайбера) складну програму, нелегку навіть для „дорослих" хорів і одноактову оперу Шуберта „Домашня війна" у строях, в гримі, перуках і з жестами. Але при всьому подиві для приготовленого такого великого репертуару з дітьми, та для вродженої музикальности кожного зокрема і всіх разом і для дисципліни, з якою вони співають, виконання цілости робить враження чогось вивченого, автоматичного, мертвого. Бракує тут саме того, що саме є найважніше у дорослих артистів: індивідуальности і розуміння того, що вони виконують. **ар.**

—o—

† Посмертні згадки.

ІНЖ. ЮЛІЯН НИЖАНКОВСЬКИЙ,

вислужений радник будівництва, член українських установ, помер 14. жовтня ц. р. в 62. р. життя. Похорони івдбудуться в суботу 17. X. в год. 3. пополудні з церкви Преображенської на Личаківський цвинтар.

Пок. Юл. Нижанковський походив з відомої родини Нижанковських і був братом покійного композитора Остапа Нижанковського. Технічні студії скінчив у Відні і відтак вступив до державної служби. Довгі роки перед війною перебув у західній Галичині при забудуванні гірських потоків і щойно по війні перенесли його до Самбора, де й пішов на емеритуру. Як емерит переніссся до Львова.

Юл. Нижанковський належав до дуже популярних людей і мав широкий круг знайомих, передовсім у музикальнім і співацькім світі. Музикою і співом цікавився усе життя; вже як студент у Відні був диригентом хору при церкві св. Варвари, а як лише дістався як урядовець на наш терен, став диригентом „Самбірського Бояна". В Самборі брав теж живу участь у громадянському житті і був довший час головою самбірської „Української Бесіди".

З вдачі дуже чинний та енергійний, не міг жити спокійно як емерит і останні роки свого життя вів у Черчі „Палатку" й „Роксоляну", здобуваючи собі щиру симпатію і признання серед тубильців з цілого краю. Був людиною рідких товариських прикмет і сам усе повний життя — вносив життя всюди, де найшовся.

Покійний полишив дружину Марію з Бачинських і сина. В. Й. П!

МИКОЛА ШАРАН,

господар у Боринячах, помер 30. м. м. в 63. р. життя, по тяжкій недузі. Був членом усіх місцевих товариств, зокрема член основник і перший касієр кооперативи „Добробут". В 1906. р. брав участь у паломництві до св. Землі і був прикладом запопадливости та громадянських чеснот. У своїм завіщанні не забув за релігійно-культурні цілі і записав 250 зол. на церкву та 100 зол. на чит. „Просвіти". Похорони відбулися 2. ц. м. при участи двох священників, о. Константина Донаровича та о. Віктора Несторовича і великій кількости громадянства. Над домовиною промовляв від читальні о. К. Д., як голова, згадавши про великі заслуги покійного. Читальня склала вінок на могилі своєму жертводавцеві. Співав місцевий хор. В. Й. П!

Дописи.

ХОДОРІВЩИНА.

Віднова св. Місій в Баківцях. Від добре відправленої св. Місії, залежить відродження парохії. Бували св. Місії, на яких тисячі осіб, які занедбували впродовж многих літ християнські обовязки, щиро поєднувалися з Богом. Кілько нещасливих людей позбулося таким чином страшної ненависти, прощаючи собі взаїмно всякі провини. Кілько людей, що відбували невижні сповіди затаївши якийсь важний гріх, підчас св. Місії відправили загальну сповідь і так відзискали спокій душі. Заходом о. сов. Ів. Машіка відбулася в Баківцях св. Місія в днях від 8. до 14. м. м. під проводом о. Михайла Лемішки, Ч. І. Парохіяни ходили на всі науки дуже численно і з Баковець, як і з прилучених Трибоковець, Репехова, Жабокрукїв та Любешки Волоховеї. Приходили люди і з довколичних сіл: Соколівки, Кологурів, Лівія, Пятничан, Ходеркінців, Стрілич Нових, Стрілич Старих і Киселя слухати науки, яку дуже приступно подавав о. М. Лемішка. Виголошував по три науки денно. Зворушлива до глибини душі була хвилина, коли підчас проповіди під хрестом усі **підвели руки в оканком**: „Хочемо Христа і будемо Йому служити!" Незабутна була теж наука про святу Евхаристію при цілім морі світла, що його було видно аж до Стрілич. Кожний був зворушений до сліз. Справді треба признати, що ОО. Редемптористи, це правдиві мистці слова і вміють підійти до душі та полонити її для Христа. Тож нічого дивного, що св. Місії ОО. Редемптористів мають такий великий успіх серед нашого народу. У Баківцях до св. Причастя приступило 3.500 людей. При кінці слід підкреслити, що по св. Місії в Жабокруках дальше поширення секти зліквідовано і взагалі сектантський рух дуже ослабено.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Омелян Терлецький: ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ВІД 1782 ДО 1917 Р. З 50 образками та 3 мапами. Львів 1936. Видання Т-ва „Просвіта", ч. 827 (8—9) за серпень-вересень 1936. Стор. 104, ф. 8°.

Дм. Донцов: ДУРМАН СОЦІЯЛІЗМУ. Квартальник „Вістника". Львів 1936. ч. 3. Стор. 95. ф. 16°.

Антін Лотоцький: КОЗАК БАЙДА. Історичне оповідання про основника Запорізької Січи. Образки Якова Гнилосєського. Діточа Бібліотека, ч. 8. за серпень 1936. Стор. 80, ф. 16°.

Яків Косовський: СОН У ДІБРОВІ. Сценічна алегорія на 1 дію. Тернопіль 1936. Стор. 22, ф. 16°.

Роман Завадович: ПОКАРАНІ КАЛАТЬКИ. Комедійка з бурсацького життя в 3 відділах. Діточа Бібліотека, ч. 9. за вересень 1936. Стор. 28, ф. 16°.

ЖУРНАЛИ.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ, ілюстрований популярно-науковий журнал-місячник. Львів, жовтень 1936. Зміст: Богдан І. Антонич: Книжка (з приводу „Свята книжки" — вірш). — Петро Зленко: Книга в житті великих людей. — Антін Лотоцький: Там, де моляться мільони (6 обр.). — Н. Дорошенко-Савченкова: Перші дослідники вишколу бібліотекарів по наших філіях (4 обр.). — І. Крипякевич: 350-ліття середньої школи у Львові (1 порт. і 2 обр.). — Роман Крохмалюк: Летунство на послугах науки (6 обр.). — Федір Дудко: Історія картоплі на Україні (з нагоди 200 років появи її на наших землях). — із: Золото з Дунаю. — Олександер Цинкаловський: Волинські хрести (6 обр.). — Мирослав Сеник: Як деякі українські письменники уявляли собі світ. — Ярослав Пастернак: З покутської старовини (2 обр.). — С.: Дещо про японську сім'ю. — Володимир Барагура: Українські цигани (3 обр.). — Ярослав Рудницький: Чи не за багато в нас чин та -ття. — Юліян Семенишин: Багата наша Волинь. — (С.): Звір зперед 25 мільйонів літ. — Г. Бобяк: Про деякі цілющі рослини. — із: Як дикий кріль став домашньою твариною. — (с.): Книжка про циганів. — Е. Кран: Домашнє кіно (10 обр.). — Франц Ковальський: Карна відповідальність малолітніх. — із: Звичаї котів — пошесть Австралії. — Е. Жарський: Кінець і висліди XI. олімпійських ігрищ у Берліні (3 обр.). — із: Новий лік на чорну пемію (епілепсію). — Бібліографія. — Листування Редакції. — Нові журнали та книжки.

ТОРГОВЛЯ І ПРОМИСЛ, ч. 20 (50) з 15. жовтня ц. р. Зміст: Під сотні. — На шляху розбудови нашого промислу (Дика конкуренція, чи плановість?). — З проблем життя: 1) Неспокійні валюти. 2) Господарський сезонник у Сокалі. — На терені нашої кооперації (Дискусія про приватників на зїзді О. С. К. у Львові). — Турботи світової кооперації. — 25-ліття Торг. Школи у Львові. — Реклямова декорація крамниць і наш промисл (ілюстр. стаття). — Консервація овочів (інж. Попович). — Приватники і кооператори на сільському грунті (В. Нестеравич). — З практичних порад. — Короткі Вражкеї Курси у Львові. — Пром. виставка у Борщеві. — Ярмарковий сбмал на Волині. — Волинська госп. хроніка. — З госп. справ Полісся. — Податкові актуалії дра І. Гриндяка. — Дрогобич іде вперед. — Нові видання. — Різні вісти. — Ринок і ціни. — Фейлетон інж. Гапинського „Штука продавання". — В числі 12 сторінок. „Волинська Сторінка" і „Сторінка Сільського Крамаря".

СОКІЛЬСЬКІ ВІСТИ. Р. IX., ч. 10. за жовтень 1936. Зміст: Обласний сокільський злїзд у Станиславові. — Суперництво 1936. — Організаційні справи. — Лицем до дійсности. — П. Крайові сок. спортові змагання. — Зі сокільського життя. — З краю і світу. — † Побр. Іван Дигдалевич. — Розривковий кутик.

КАМЕНЯРІ. Р. V., ч. 10. за жовтень 1936.

СІВАЧ, часопис присвячений проповіді і катехизації. Львів, серпень 1936. Р. І. Ч. 1.

СВІТ ДИТИНИ. Львів, жовтень 1936. Ч. 10.

СОНЕЧКО, український двотижневий часопис для дітей. Рівне, 1. жовтня 1936. Р. II. Ч. 3.

ГОСПОДАРСЬКО - КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Львів, жовтень 1936. Р. XVI. Ч. 47.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ, місячник Чина Найсвятішого Збавителя, Йорктон, жовтень 1936. Р. VIII, ч. 10.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри

Український Молодий Театр „Загравa" під арт. проводом б. Блавацького.
Болехів: „Кано градеши?"
16. X. (мерть Нерона.
17. X. Тяжкий шлях.
Синевидсько Вижне:
16. X. Голгота.
З (иневідська театр їде до Сколього, Стрия і Дрогобича.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.
Збараж:
16. X. Інваліди.
17. X. Вій.
Зі Збаража їде театр до Козови і Бережан.

Великий Театр:
Пятниця, 16. X. год. 7.30 веч. „Пігмаліон".
Субота, 17. X. год. 7.30 веч. „Пігмаліон".
Неділя, 18 X. год. 3.30 пол. „На Лиманові"; год. 7.30 веч. „Пігмаліон"

Кіна.

АПОЛЬО: „Болько й Долько" з Ад Диншою.
АТЛЯНТИК: „Відень мадіс".
ВАНДА: „Жінки в його житті". „Жінка в оголошенні".
ГРАЖИНА: „Малий моряк, „Бастер нездара".
КАСИНО: „Маяхінг".
КОНЕРНИК: „Пастер".
МАЛУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Під гарячим небом Аргентини".
МРАЖ: „Бурлака з над Волги".
МУЗА: „Бродвей Бід з Джтою Альпар.
ПАКС: „Катерина" та коміки до далуги.
ПАЛЯС: „Пані Ліді" з Франціскою Галь.
ПАН: „Пан Твардовський".
РАЙ: „Комедіянт" австрійська комедія
СВІТ: „Спокуса дяволя".
СТИЛЕВЕ: „Кенігсмарк", ревія „З усмішкою на устах".
ТОЇ: „Нові Тарзанові пригоди".
УТІХА: „Втікач з Яви" і ревія.
ХІМЕРА: „Квітничарка з Пратеру".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Бенеравальд"

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 16. жовтня 1936

Відень (506,8) 12.10, 13.10 Концерт, 22.20 (онцерт на віольончі і форт., **Братислава** (298,8) 19.10 Танк. музика, 20.05 Симф. концерт 21.40 Французькі й італ. ренесансові пісні, **Мор. Острава** (269,5) 19.25 Пісні у вик. дітей, **Прага** (470.2) 17.10 Камерн. квартет ч. 2. Бородіна, 19.30 „Наречена з Месини" оп. Фібіха. **Париж** (1648) 17.00 Камер. музика, 21.45 „Ле Маріяж де Тедемак" ком. з муз. Тераса, **Білгород** (437,3) 17.20, 18.40 Нар. пісні **Берлін** (356.7) 14.15 Легка музика, 21.00 Веселий концерт **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Васена музика, **Мінхан** (45,1) 16.50 Камер. концерт, 18.00 Розр. концерт, 19.30 Соната фіс-дур Бетовена, **Будапешт** (549.5) 13.30 Джез. музика, 17.20 Солюо на форт., 17.45 Цик. музика, 19.30 „Зимова казка" оп. Гольдмарка, **Мілянo** (368,6) 11.30 Тріо, 17.15 Танк музика, 20.40 Скрипка. 21.30 Орк.-вок. концерт. **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 20.40 „Ромпікольо" оп. Пістрія

Субота, 17. жовтня 1936.

Відень (506,8) 15.15 „Кіт у чобітках" авд. Фр. Поччія, 16.45 Танкові пісоньки давніх часів, 20.30 Англ. форт. музика, **Братислава** (298,8) 20.45 „Весела жінка" оп. Фалл, **Прага** (470,2) 11.05 Джезова бібліотека, 15.00 Музика трія, 22.30 Розр. програма, **Париж** (1648) 12.00, 17.30 Легка музика, 21.00 Сим. **Білгород** (437,3), 15.15 Нар. пісні, 16.20 Скрипка, 20.00 „Паганіні" оп., **Берлін** (356,7) 8.30 Легка музика 18.15 „Золотий молодіж" авд. на осн. Гріна з муз. 19.00 Бетовен-Гайдн, концерт квартету. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 20.30 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки. співи. **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.00 Весеже пополудне для молодших і старших, 18.00 Концерт трьох із Байрайту, **Будапешт** (1871) 12.05 Сальон. музика, 13.30 Ор. реціталь, 14.00 Скрипка, 17.00 Цик. музика, 18.40 Форт. реціталь, 12.00 Концерт оп. орк., **Мілянo** (368,6) 11.30, 16.00 Легка музика, 13.15 Орк. концерт 20.45 „Нові фан тутте" оп. Моцарта, **Рим** (420,8) 17.15 Танк. музика, 20.30 „Дівчі анні" ком. Буалівія, 21.20 Розр. концерт.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ЧЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 16. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Рухавка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на днів. 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Популярна музика, 8.10 Авд. для шкіл, 11.30 Для сх. вітей

СУКНІ КАССАКИ найновіші моделі поручає відома з дешевости у великім виборі ф-ка МІНЦЕР КОПЕРНИКА 17 Увага на число дому 2801 8-10

„Маргаретине весілля" з муз. ілюстрацією, 11.57 Сигнал часу. 12.03 Хвилина Р. Штрауса, гр. пл., 12.40 Чи розуміємося на домашній птасі, 13.50 Полуденний денник. 14.30 Концерт бажань. 15.00 Реклям. концерт. 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: авдиція: „Радіо грає", 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Бранс у вик. Сігетія. гр. пл., 16.15 Гутірка з корнем, 16.30, 17.15 Розривковий конц. 17.00 „Барсельона" відчит, 17.50 Актуальна гутірка, 18.00 Спортовий порадник, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 „Львів на морі", 18.30 Е. Кадьман: Фортісімо, попурі з гр. пл., 18.40 Програмова скринька, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 „Осип Сівек" оповідання з Оравської землі, 19.20 Авд.: З піснею по краю, 19.45 Резерва, 20.00 Симф. концерт, Іос. Сігеті скрипка, орх., 22.30 „Новий правопис" скеч із музикою, 22.45 Танкова музика; у перерві о год. 22.55 Останні вістки.

Субота, 17. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл. 11.30 Співаймо пісеньки., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Легка музика з гр. пл., 12.40 Хліборобська скринька, 2.50 Полудневий денник, 14.30 „Каштанова авантюра" весела авдиція для дітей, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямований концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Джозе Рогачевський з гр. пл., 15.50 Моди, 16.00 Музика, спів із гр. пл., 16.15 Гуморески та скерца в вик. орх., 17.00 Концерт солістів, скрипка, спів, форт., 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Польські полярні записи, 19.30 Розривковий концерт, 20.30 Літературні новини. 20.45 Вечірній денник. 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 У день Шопенової смерти. Й. Турчинський фортепіян, 21.40 Концерт орх., Юрій Чапліцький баритон, 22.30 „Гіджінсова комета наближується до землі" вес. авд.; у перерві о год. 22.55 Останні вістки, 23.00 „На закінчення", гр. пл.

Радіокутик.

ПИШІТЬ ДО ПОЛЬСЬКОГО РАДІЯ.

У теперішніх умовинах лист читача і абонента є щораз то частішим явищем і має щораз то більшу вартість. Тепер нема вже на світі такого часопису, який не відкрив би своїх сторінок для тих приналідних інформаторів, обсерваторів і критиків. Існує також багато популярних інституцій, які звертають велику увагу на листи своїх клієнтів. На перше місце висувається тут радіофонія, що є мабуть найбільш чулою на кожну критику організацією. Це проза цілком природний.

Радіо, яке своїх слухачів майже ніколи не оглядає, знаходить у листах абонентів дуже цінний інформаційний матеріял, знаходить необхідну часом для дальших починів орієнтацію, яку напр. театр або концертова саля здобувають зараз і без труднощів у формі оплесків і ентузіязму, або у проявах незадоволення, мовчанки, врешті у порожній салі.

Додатні і відємні сторони радієвих авдицій є таємничою грою, яка відбувається переважно в недоступному місці.

І тут є головна причина, чому то радіофонія є незмірно здіблива на всяку критику, до якої в багатьох випадках навіть заохочує та й організує, не шкодуючи коштів і не обмежуючи її форм. Тимто кожен лист, який дістає радіофонія, зустрічається там з більшою, ніж деінде увагою.

Для радіофонії особливу вартість представляє лист звичайного слухача. Осуд такого слухача є до деякої міри найбільше міродатним і вартісним, бо змаганням цієї ділянки праці мусить бути достосування програми до бажань більшої кількости слухачів.

Критика напр. якогось видатного музикольога є безумовно цінна і повчальна, але в багатьох випадках більш міродатною мусить бути опінія пересічного слухача, бож радієві авдиції слухає в найкращому випадку кільканадцять музикольогів, зате слухає їх часом мільйонова маса звичайних радіоабонентів, яких треба освічувати і розвивати, але ніколи не викидати їм того, чого вони направду не хотять.

„Польське Радіо" майже від початку свого істнування звертало велику увагу на листи слухачів. Реальний вираз дало тому утворюючи Бюро Студій, діяльність якого передовсім полягає в незмірно працьовитій і ніжній аналізі листів та в організації ріжного роду анкет серед слухачів.

Неодна зміна, неодне програмове удосконалення були і будуть наслідком співпраці радіослухачів.

Не підлягає сумніву, що в теперішньому зимовому сезоні прибуде багато листів до „Польського Радія" та слід пам'ятати, що найбільш вартісними будуть ті, що матимуть темою якусь реальну проблему, обговорюючи означені авдиції (найліпше подати день і годину надачі). Зате менш бажаними будуть загальні міркування, лише слабо повязані з радієвою програмою.

Отже, пишіть до „Польського Радія", пишіть якнайчастіше, але старайтесь, щоб ваші листи були матеріялом дійсно вартісним.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.63—89.20, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50 Долярн кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 284.20 — 282.50. Франки фр. 24.88 — 24.74, Франки швайцарські 122.34—121.55, Фунти англ. 26.10 — 25.80. Гульд. данн. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 16.60—15,80, Кор. дан. 116.54—115.70, Кор. норв. 131.03 — 130.05, Кор. шв. 134.33 — 133.55, Ліри італ. 25.40—24.40, Марки фінл. 11.51—11.30, Марки ням. 116 — 112, Шил. австр. 93—89. Марки нім срібні 127—120

Акції.

Банк Польський 109, Цукор 30.50, Вугель 15.50, Лільпоп 15, 14.60. Моджейів 6.50, Островець 32.75, Старахованчі 36.25, 37, 36.50,

Папери.

3 інвест. 1. ем. 64, серії 77, 5 конв. 53. 6 дол. 77.50, 75, 4 прем. дол 49, 7 стаб. 50.

Заставні листи.

3 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43, 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ІТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БГК. 61—65, 4 прц. БГК. 61—65.

Долярівка 50—52, 3 інвест. 1. ем. 61—65, 2. ем. 65—68.

Збіжжя.

Ціни дьоко Львів	від	до
Пшениця одн.	25.75	26.25
Пшениця зб.	25.00	25.50
Жито І	18.75	19.00
Жито ІІ	18.50	18.75
Ячмінь бр.	23.00	28.00
Ячмінь на мливо	21.25	21.50
Ячмінь паст.	20.50	20.75
Кукурудза краєва	17.00	17.50
Гречка на мливо	23.00	23.50
Гречка паст.	18.75	19.00
Кулеш. сіяна	28.50	29.00
Рінак зим.	41.00	43.00
Рінак літн.	38.00	39.00
Крупи гречані	43.50	44.00
Просо пр.	15.75	16.25
Макухи льняні	17.50	18.00
Мука пш. гат. І. витяг	43.75	44.25
Мука пш. гат. І А	43.25	43.57
Мука пш. гат. І Б	42.25	42.75
Мука пш. гат. І Ц	40.75	41.25
Мука пш. гат. І Д	38.75	39.25
Мука пш. гат. ІІ А	38.25	38.75
Мука пш. гат. ІІ Б	37.75	38.25
Мука пш. гат. ІІ. Ц	37.50	38.00
Мука пш. гат. ІІ Д	36.25	36.75
Мука пш. гат. ІІ Е	34.25	34.75
Мука пш. гат. ІІ Ф	32.75	33.25
Мука пш. гат. ІІ Г	30.25	30.75
Мука пш. гат. ІІІ А	24.75	25.75
Мука пш. гат. ІІІ Б	23.75	24.25
Мука пш. паст.	21.75	22.25
Мука пш. разова до 0 - 95 прц.	32.75	33.25
Мука жит. инт. 0—50 прц.	31.50	32.00
Мука жит. гат. І. 0—50 прц.	30.50	31.00
Мука жит. гат. І 0,65 прц.	28.50	29.00
Мука жит. ІІ. 50—65 прц.	22.50	23.00
Мука жит. раз. до 0—95 прц.	23.50	24.00
Мука житня посл. понад 65%	19.50	20.00
Висівки житні	11.50	11.75

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 14. жовтня н. р. кооперативам платив за: львоко Львів.

1 кг. масла десертового бльок. і без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.15 „
1 к. яєць	4.20 „

Тенденція на масло, молоко та на яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 15. Х. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, львоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без острігів, щойно від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята І. кл. бідо й жовтоніжки щойно від 0.8.. кг. вгору	0.85 „
Качки товщеві І. кл. щойно від 1.80 кгр. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

ОПОВІСТКИ.

Виділ Марійської Дружини Студенток повідомляє, що інавгураційна Служба Божа відправиться в неділю 18. жовтня 1936 р. в год. 9. рано в церкві ОО. ВВ. у Львові при вул. Жовківській. Сполудня в год. 3.15 відбудуться перші в цьому акад. році ширші сходини членок Мар. Друж. Студ. у гімназії СС. Василіянок при вул. Длугоша 17. У програмі Конференція о. Голови М. Т. М. І. Назарка Ч.С. В.В., і доклад тов. М. Білинської про враження з поїздки на XV. Конгрес Пакс Романа. Студентки, які хотілиб вступити в члени М. Д. С. просимо зголоситися на сходинах. — Виділ. 2699

ЛИСТИ під шифрою: „Щастя", „Дьованка". „Кольорист" — просимо відобрати в Адміністрації „Діла". 2—3

КУПНО - ПРОДАЖА

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап, брокатів, таблеток [illegible] на вагу. Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 8—?

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА, фісгармонії гарантовані продає добрі дешеві, купує, міняє Ганак, Пілсудського 21. І. пов. 2885 2 - 10

РІЖНІ

АДВОКАТ шукає старшої, вробленої канцелярії у Львові до співжи або самостійного ведення. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Догідні умовини". 2882 2—3

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка ондуляція з 6-місячною гарантією. Сальон чесання пань, Сикстуська 8, вхід через браму. 2888 1—2

ЗАЛІЗО старе, зужиті машини, та ріжні фабричні частини залізні і металеві купує і платить найвищі ціни: Склад заліза Жовківська 54, тел. 297-01. 2898 1—7

ОГОЛОШЕННЯ.

Представляюсь як новий

д-ра Оеткера

будинь чоколядово-сметанковий

Заступники: Вольфрам і Розенкранц. — Львів, Пілсудського 11. Незрівняну книжку з приписами Д-ра А. Еткера п. н. „Добра господиня пече сама" можна дістати у всіх кольоніяльних крамницях, книгарних та у наших заступників. Ціна знижена на 30 сот.

АДВОКАТ

Д-р Гр. Пиндик

б. карний оборонець у Львові відкрив адвокатську канцелярію 2900 в ЗОЛОЧЕВІ, при „Валах". 1-5

● РЯТУЄ ВОЛОССЯ усуває порлаї - запобігає випадві ДАЄ ГАРНУ буйну зачіску. ● 2732 10-?

ФУТРА дешево і солідно виконує В. Гошкович, Львів, Домініканська 4. 2694 34-60

РАДІОАМАТОРИ купують найдешевше у фірмі Електромат Казимира В. 47. 2021 3-4 Сикстуська 30

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

Вже вийшов із друку й розісланий Вш. Відборцям черговий XIV. річник

Календаря-альманаха на 1937 рік „ДНІПРО"

Присвячений 20-літтю української революції, видання Українського Т-ва Допомоги Емігрантам у Львові.

В Календарі взяли участь: Андрусяк М., Антонович Д., Бутович М., Горбачева Л. Данько М. Дорошенко В., Дорошенко-Савченко Нат., Жупба Галина, Залозецький В., Кононенко Х., Королів-Старий В., Лащенко Галина, Пред. Левицький Андрій (інтерв'ю), Лепкий Б., Лина Ю., Лотоцький Ол., Маланюк Є., Феденко П., Федорович-Малицька І., Чикаленко Л.

Ціна Календаря 1.80 зол. (з пересилкою).

Ввесь дохід — на добродійні цілі.

Адреса для замовлень:

Львів, Ринок 10, II. п. — Конто ПКО у Львові: 504.782.

Календар можна набути у всіх книгарнях. 3-4

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35	Дрібні оголошення від слова: матримоніяльні і приват. кореспонденція по купно, продаж, винаєм і т. п.	зол. 0.15 / 0.10
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0.60	шукаючі праці	„ 0.07
1 „ „ на першій сторінці	„ 0.60	слова товстим друком подвійно.	

Остання сторінка	1/1	зол. 480.—
„ „	1/2	„ 250.—
„ „	1/4	„ 130.—
„ „	1/8	„ 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10

Ч. 274 (14.483). Львів, субота 17. жовтня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Звертаємо увагу

на охоронну марку наших безконкуренційних

ПАПЕРЦІВ і ТУТОК (повноваток)

„Калина"

Розвиток українського економічного життя прискорює кожний громадянин, що обезпечує своє майно від огню й від крадежі-влому в Товаристві взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР"

ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА 20.

Вже появився І. том повісти ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

АПОСТОЛ ЧЕРНІ

Сторінок 199, ф. 8°.

Ціна 2.50 зол., з пересилкою 3 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла": Львів, Ринок 10.

Париж відтятий від Льондону та Ротердаму.

ГРІЗНИЙ СТРАЙК У ФРАНЦУСЬКІЙ РІЧНІЙ ПЛАВБІ.

РУЕН, 16. 10. ПАТ. Минулої ночі страйкарі заняли галівник „Деніз", бо його залога не хотіла прилучитися до страйку. Влада уважає, щоб страйкарі не захопили ще й трьох інших галівників, що курсують по Сені між Парижем і Гавром. **Увесь рух на лініях Париж-Руен-Льондон і Париж-Руен-Ротердам зовсім припинений.**

Французький запит до Бельгії.

КОМЕНТАР БЕЛЬГІЙСЬКОГО МІНІСТРА ОБОРОНИ.

ПАРИЖ, 16. 10. АВАС. Бюра міністерства закорд. справ почали вчора розглядати тексти промови Леопольда III. бельгійського. Опісля французький уряд вислав до бельгійського ноту з запитами: як Бельгія розуміє нейтральність і яке її відношення до Льокарна, до франко-бельгійської військової конвенції та до 16. статті пакту Ліги Націй. У міжчасі паризький уряд порозуміється з льондонським з огляду на те, що вони співпрацюють і що 1. квітня ц. р. оба зобовязалися гарантувати Бельгію згідно з льокарнеським пактом.

БРЮССЕЛЬ, 16. 10. Авасовому представникові заявив міністр нац. оборони Девез: Не розумію, чому промова нашого короля зробила таке вражіння у Франції. Між обома державами не було ніколи ніякого союзу, бо вони не узалежнювали своєї політики від ніякого третього уряду. **Бельгія має лише один обовязок: не перепустити через свою територію ніякого наїзника у само серце Франції; на наш заклик Франція обовязана помогти нам.** Французи мусять зрозуміти, що наші засоби не дозволяють нам на нічого більше і що ми **не можемо дати втягнути себе у таку війну, як 1914.** Ми мусіли це ясно сказати у хвилині, коли побільшуємо наші зброєння і фортифікації, з яких зрештою Франція лише користає.

Турецька дипльоматія підготовлює східний пакт.

АНКАРА, 16. 10. ПАТ. До Тегерану виїхала турецька делегація, щоб перевести переговори у справі шляху Тралезунт-Тебріз, куди йде транзит перських товарів. При тій нагоді говоритимуть також про конвенцію у справі правної помочі й екстрадиції. Турецький уряд бажав би започаткувати цим шляхом низку двобічних договорів зі сусідами, що далиб змогу заключити в недалекому майбутньому східний пакт.

Відєч вже прийшла до Овієдо.

КОРДОВА, 16. 10. ПАТ. Опівночі тутешня радіостація повідомила, що з Галісії надійшла **нац. кольона і пополудні увійшла до Овієда.**

ПАРИЖ, 16. 10. Авас. **Нац. війська ще не дійшли до Овієдо, але вони застосовують сувору блькаду; перед двома днями заняли вони важні стратегічні позиції, що панують над містом. Кольона полк. Альфонсо зблизилася вчора на неціли 6 км. до Овієда, пануючи над цілою його північною частиною. Частини ген. Льомбарта навязали контакт з частинами полк. Аранди, перериваючи перстень червоних.**

ПЕРЕД НАСТУПОМ НА МАДРИД.

БУРГОС, 16. 10. Авас. Здобуваючи Альдеу і Дель Фресно, нац. війська зблизилися на 40 км. до Мадриду. Наступу на столицю не відложено — від північеться правдоподібно тоді, коли нац. війська займуть Наваль Карнеро. Теперішні операції мають на меті заняти випадові позиції, відкіля почнеться вирішний наступ.

МАДРИДСЬКИЙ МІНІСТР ЗАКОРД. СПРАВ ЗАПОВІДАЄ УПАДОК СТОЛИЦІ?

СЕВІЛЛЯ, 16. 10. ПАТ. Тутешня радіостація подає: Міністр закордонних справ мадридського уряду заявив у відозві до міліції, що слід рахуватися з упадком столиці.

Як кажуть, між згаданим міністром і совітським амбасадором дійшло до сильної розбіжности поглядів. Амбасадор хоче, щоб боронити Мадрид доки вдасться, міністр — щоб охоронити місто перед довгою облогою та бомбардуванням.

КОМУНІКАТ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

СЕВІЛЛЯ, 16. 10. ПАТ. Ген. Кейпо де Льяно повідомляє через радіо, що нац. війська заняли на середньому фронті Наваль Карнеро.

ЛЯ КОРУНЯ, 16. 10. ПАТ. Тутешня радіостація повідомляє: На відтинку Толеда нац. війська заняли Альдеу, Дель Фресно, Ментріду, Чатінерію та Вальде Махеду, де найшли чимало скорострілів та динаміту. Полягло там понад 150 червоних. — На південному фронті нац. війська відбили наступ червоних, що полишили на полі бою 140 убитих та зістрілили три літаки. — У Сігуенці піддалося 400 червоних міліціонерів і 300 жінок та дітей

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 16. 10. ПАТ. Міністерство війни повідомляє, що у пров. Авіля червоний мисливський літак зістрілив два нац. літаки.

Читайте „Діло"!

Кольоніяльні амбіції Польщі й українці.

Львів, 16. жовтня 1936.

Необхідність кольоній вдоволила Італія переможним вислідом абісинської военної виправи. Та в Европі залишилися ще інші претенденти до кольоній. Найгрізніший із них — Німеччина. Вона щораз сильніше акцентує конечність признання їй кольоній, чи пак ревіндикацію тих заморських теренів, що їх вона втратила внаслідок версайського договору і яких теперішні мандатарі не думають з легким серцем віддати.

Кольонії — це не тільки резервуар сирівців, яких так потребує німецький промисл, що не маючи відповідної кількости девіз на закупно всіх сирівців за кордоном, рятується тепер преріжними „ерзацами" власного виробництва. Кольонії — це дальше не тільки поширення терені для зростаючого кількостево німецького народу. Власні кольонії — це також справа престіжу, справа повороту Німеччини в ряди наймогутніших держав світу, між якими вона була до часу світової війни.

Меморіял Гітлера з березня ц. р. та його проклямація, проголошена на недавньому конгресі в Нірнбергу, ставлять німецьку вимогу щодо кольоній у центр тих світових проблем, що вже небавком мусять бути розвязані, якщо „замирення" світу не має залишитись пустим звуком. Це розуміє добре англ. міністр закорд. справ Самуїл Гор, пропонуючи конференцію для нового розподілу сирівців, як рятунковий засіб проти нового територіяльного поділу кольоній. „Достава дешевих сирівців" на основі міжнародніх господарських договорів — ось сурогат, яким думає дехто розвязати грізно надбиваючу кольоніяльну проблему. Та відповідь Німеччини на ці пропозиції тверда і незмінна. „Хочемо — каже вона — кольоній з нашою політичною суверенністю, хочемо поширення нашого державного і монетарного простору".

Крім Німеччини також Польща щораз сміливіше говорить про кольонії. Передбачуючи новий поділ кольоніяльних теренів на африканському суходолі — вже від літ проявляє вона в тому напрямі аспірації, ведучи відповідну пропаганду в краю і за кордоном. Найбільше прислужилась цій справі мотна громадська організація п. н. „Ліга морська і кольоніяльна". Її діяльність ми вже представили свого часу на сторінках „Діла", тому не будемо тут над нею довше спинятись. Зазначимо тільки, що ця діяльність виходить далеко поза рямці теоретичної пропаганди (орган Ліги „Може" має 150 тисяч накладу!). „Ліга м. і к." веде живу кольонізаційну акцію на терені Бразилії (компактні польські осади) та інтенсивні досліди через своїх емісарів також на африканському суходолі, шукаючи там

відповідних теренів для суцільних польських осель. Та цей рід національної і господарської експансії далеко не вичерпує кольоніяльної програми, що її ставить собі згадана організація. Вона прямує до здобуття для Польщі державно суверенних кольоніяльних теренів, уважаючи, що тільки тоді Польща найде повне задоволення своїх національно-економічних потреб.

„Висилати поляків до країв, що ними володіють чужі, це значить віддавати їх на службу чужих інтересів, на користь і славу чужих держав" (див. „Може" за жовтень ц. р.).

Цікаво спинитись над аргументами, що їх висуває Польща на оправдання своєї заморської експансії. Ось вони: 1) з 24 засадничих сирівців Польща має тільки 10 і то в недостаточній кількости, 2) в роках 1934—1935 Польща видала на закупно сирівців 850 мільонів зол., себто половину коштів усього імпорту, 3) сирівці мусить Польща купувати, хоч збут її за кордоном значно зменшився, 4) брак сирівців спинює розвиток промислу і з тим можливість дати населенню працю у промислі, 5) приріст населення в Польщі — один із найбільших у світі, 6) фактична густота населення Польщі дорівнює густоті перенаселеної Італії і тому 8 мільонів людей (1/3 селян) не може працювати рентовно на ріллі та повинна перейти до промислових осередків, 7) єпеська професійна структура жидівського населення спричинює те, що коло 80 тисяч жидів мусить річно емігрувати з Польщі, а того контингенту не може приняти Палестина.

Польські бажання дотично заморських терен ів найшли відгук також у Женеві. Підкреслив їх недавно мін. Бек з приводу виборів предсідника мандатової комісії. Вже раніше пробували спопуляризувати кольоніяльні амбіції Польщі у важніших центрах світової політики польські дипльомати (відома заява амбасадора Хлаповського у Парижі). Зокрема в закордонній пресі старалась польська пропаганда насвітлити конечність обдарувати Польщу кольоніяльними теренами, підкреслюючи всі ті моменти, що їх ми вище навели і використовуючи між ін. жидівську справу. Але виступи польських дипльоматів у Женеві треба вважати найповажнішим кроком, що його досі зробила Польща для висунення зі свого боку кольоніяльних претенсій на міжнародньому грунті.

Для нас, українців, кольоніяльні аспірації Польщі не є без значіння з двох причин: 1) природний приріст нашого народу мусить тепер залишатись у краю з уваги на повне спинення еміграції, 2) кольонізаційний наступ поляків на нашу національну територію є щораз сильший і небезпечніший.

Спинення еміграції за океан має для українців свої добрі сторони, але має деде більше лихих сторін. Коли з національного боку можна вважати корисними такі явища, як гльобальний зріст населення в краю та його збільшену урбанізацію, що є висліком цього зросту та причинюється до побільшення національного стану посідання у промислі, ремеслі і торговлі, то некорисними явищами треба вважати: дальше роздроблювання ґрунтів, павперизацію і в наслідках: захитування основними засадами моралі та ослаблювання національної відпорности (релігійне і національне відступництво, суспільна радикалізація має до комунізму включно).

Передвчасно було би снувати думки, чи багатіти нам надією на еміграцію українців до майбутньої польської кольонії. Амбіції Польщі щодо власної кольонії мають занадто слабі вигляди на їх реалізацію. Та проте, коли вже про них пишуть і говорять, хочемо згадати, що для нас куди важніше й доцільніше, щоб наш нарід дістав доступ до тих теренів, куди досі плила наша еміграційна течія. Важніше й доцільніше, бо 1) там національність не грає у життевих осягах ніякої ролі, 2) там небезпека повної асиміляції розмірно менша, 3) там наша стара еміграція потребує допливу свіжого елементу з рідної землі.

Коли йде про кольонізаційний натиск поляків на схід, проти чого тепер так сильно протестуємо, то признана Польщі евент. заморська кольонія з відповідним простором принеслаб безумовно на якийсь час частинне відпруження внутрішньо-кольонізаційної енергії поляків, бо присилувалаб їх зорганізувати поважну переселенчу акцію для опанування нових теренів. Це далоб нам на якийсь час „передишку". **В. Н'вич.**

За ревізію закордонної політики Чехословаччини.

I.

Прага, жовтень 1936.

В одним з наших недавніх дописів ми referували нашим читачам цікаву дискусію на сторінках чехословацької преси над питанням: чи і нескільки малоантантський договір і договір з Францією й СССР дають безпеку Чехословаччині на випадок военного конфлікту. Нині ця дискусія стала ширша, поглибилася і ведеться вже довкола питання ревізії дотеперішньої лінії та метод чехословацької закордонної політики. Цікаво підкреслити, що товчок до такої дискусії вийшов знову від чехословацької аграрної партії, що є найбільшою і найсильнішою політичною партією Чехословаччини і яка має у своїх руках аж чотири і то найважніші мін. ресорти: прем'єрство, міністерство внутрішніх справ, військове міністерство і міністерство рільництва. Не від речі тут звернути увагу ще й на те, що досі закордонно-політична концепція Чехословаччини не була ніколи предметом внутрішньо-політичних спорів, як це бачимо в Ч. С. Р. тепер.

На основі всього дискусійного матеріялу, який досі на тему ревізії дотеперішньої закордонної політики ЧСР. появився на сторінках чехословацької преси, можна суть аргументації „ревізіоністів" представити коротко так: В перших часах після перевороту, отже в перших часах існування Чехословаччини, єдиною підставою безпеки цієї молодої держави була Ліга Націй. Вона будувала мир, а в ньому безпека. Чехословаччина мала спиратися на колективному забезпеченні миру. Перші післявоєнні роки, коли кожна держава мала повно праці у себе дома, були роками умовного спокою і Ліга Націй могла теж сяк-так спокійно виконувати те завдання, для якого її створено. Але коли тільки прийшли більш бурхливі і напружені роки в міжнародній ситуації, хутко показалося, що Ліга Націй вже в основах своїх народин скривала всі зародки непоборних труднощів при розв'язці складних проблем будування нового післявоєнного світа. Відтак прийшли відомі події, останніх двох-трьох років і тоді вже показалося, що Ліга Націй при теперішній своїй організації та при теперішньому свому складі взагалі не вміє забезпечити трівкого миру та свободи, ні цілости малих і слабих держав. Зрозуміння цього факту, примусило поодинокі держави творити собі самим нові системи забезпеки миру, системи, які спираються на договорах про взаємну допомогу та на договорах про нена-

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 29

Українські політики.

Сильвети наших давніх послів і політичних діячів.

Д-Р СТЕПАН СМАЛЬ-СТОЦЬКИЙ.

Д-р Степан Смаль-Стоцький працював як політичний діяч і посол на зеленій Буковині. Він походив з Галичини (Немилів, радехівського повіту) і в 1878. р. скінчив гімназію у Львові. Вже як гімназійний ученик займався разом із товаришами приготуванням видання „Рускої Бібліотеки", що виходила потім під проводом професора о. Ігнатія Онишкевича у Львові (1877—1878. рр).

Філософічні студії відбував Стоцький у Чернівцях та у Відні. В 1884. р. став надзвичайним професором української мови й письменности в університеті у Чернівцях, після смерти о. проф. Ігнатія Онишкевича.

По приході професора д-ра Степана Стоцького оживилось його заходами громадянське життя в Чернівцях, настав формальний переворот, бо „Руську Бесіду" (первісно касинове, пізніше просвітнє товариство) і „Міщанську Читальню" в Чернівцях негайно взяли у свої руки українці, усуваючи від проводу русофілів, що звалися старорусинами. Те саме сталося в студентському товаристві „Союз" у Чернівцях, де проф. Стоцький, як „стара хата" (колишній член товариства), мав вплив і почалися підготування до будови „Народнього Дому" в Чернівцях. До організаційної праці з ним станули тодішні українські громадяни на Буковині, як радник Володимир Ясеницький, суддя Максим Михаляк, професор Єротей Пігуляк, директор народньої школи Омелян Попович, професор Шпойнаровський, суддя Михальський і багато інших. Стоцький старався всіх громадян доброї волі приєднувати до народньої праці, гуртувати їх разом і висувати на верх відповідних людей, а сам стояв при кермі роботи.

Метою його праці і всієї політичної діяльности було те, щоб із Буковини створити український край, бо він уважав, що це лекше перевести на Буковині, ніж у Галичині, — і до цієї мети йшов він повним розмахом сильної волі на всіх ділянках громадянського життя та все і всюди усував усякі тертя й непорозуміння, щоб усіх разом обєднати.

Тому він передусім постарався, щоб поставити на Буковині український періодичний орган, яким поклав газету: „Буковина", спершу під редакцією Осипа Федьковича (1885. р.), хоч у дійсности він сам був довгі роки душею цього часопису.

Рівночасно йшла просвітня справа, організація читалень „Руської Бесіди" (як у Львові „Просвіти"), що їх основував особисто д-р Стоцький на місцях, по всіх громадах буковинської землі. Далі йшла справа шкільництва, що її вів Омелян Попович, який з директора народньої школи за впливами д-ра Стоцького став краєвим шкільним інспектором для семинарій і народніх шкіл, — як також основування українських середніх шкіл (перша українсько-німецька гімназія повстала 1896. р). До того прийшло основування українських кредитових кооператив, райфайзенок (перша 1889. р.) із „Руською Касою" в Чернівцях (1896) і „Селянською Касою" (1903), як союзом українських райфайзенських кас у Чернівцях.

Таксамо рівночасно йшла політична акція, щоб до буковинського краєвого сойму вийшли українські посли, а то українців репрезентували досі німці й волохи — і це почалось у 1890. р., коли вибрано трьох соймових послів. У 1892. р. ввійшов туди і проф. Стоцький і наше представництво з року на рік зростало. Опісля політичною організацією дійшли буковинські українці до шістьох соймових послів (1903) і д-р Степан Смаль-Стоцький став заступником краєвого маршала Буковини (1904—1913). У своїй політиці вони йшли спершу з німцями й поборювали румунів та русофілів і здобули поважний голос та значіння в буковинському Соймі.

А все це діялось не тільки завдяки організаційному хистові в імя української ідеольогії д-ра Степана Стоцького, що створив Українську Буковину, але також завдяки тому, що йому вдалося приєднати розумного й безперечно великого політика посла Миколу Василька на бік українства. Посол Микола Василько вирікся прилюдно старорускої партії в 1900. р. і станув при д-рі Ст. Стоцькому в його праці над відродженням українського народу буковинської землі. Їх спільна праця принесла для українців великі національні здобутки: національна автономія враз із національним катастром, розцвіт українського шкільництва, здобутки на полі церковному й економічному і т. д.

Вони обидва разом представляли на Буковині провідний і безоглядний авторитет, перед котрим наш нарід ставав із довірям і належною пошаною, а всі власти краєві разом із президентами Буковини ставились до них із повним респектом. Краєві політичні справи вів проф. Стоцький, Василько працював здебільша у Відні. І так національне життя на Буковині йшло вперед з добром для рідного народу.

Але в 1911. р. почалися непорозуміння між Васильком і д-ром Стоцьким з причини матеріяльної скрути Селянської Каси в Чернівцях і посуджувань, начеб д-р Стоцький як її голова не припильнував дикерції Каси, яка спричинила цю скруту. Переведене судове слідство виказало, що все це сталося без вини д-ра Стоцького, але дружні відносини між ними обома вже не наладнались...

Д-р Степан Стоцький, вибраний у 1913. р. послом до парляменту, не ввійшов уже до буковинського Сойму і на Буковині не стало давнього проводу.

Посол Василько помер по світовій війні за кордоном, а проф. д-р Степан Стоцький, який за війни працював у таборах полонених українців у Фрайштадті як австрійський старшина, а по війні (1919) був послом ЗУНР у Празі, викладає в українськім університеті у Празі, бере живу участь у науковому житті української еміграції (він визначний український мовознавець, від 1918. р. член Української Академії Наук у Києві) та стоїть на чолі товариства „Музей Визвольної боротьби України", яке будує „Український Дім" у Празі.

(Докінчення буде).

пад. Такі договори позаключувала теж і Чехословаччина. Між цими її договорами на перше місце вибивається договір із Францією та з Совітами і далі малоантантська система.

Як забезпечують ці договори Чехословаччину на випадок війни, зокрема ж на випадок нападу Німеччини?

Попередня дискусія показала, що Мала Антанта забезпечує Чехословаччину лише від Мадярщини. Лишається Франція і Совіти. Щодо автоматичної допомоги, яку може дати Франція, то вона може бути мінімальна, бо обабічно укріплені кордони Франції ледви чи дозволили б на транспорт французьких військ на допомогу ЧСР. Отже фактично залишаються лише одні Совіти з їх можливою допомогою і то лише за дозволом перевести совітські війська через Румунію вузьким простором між СССР і ЧСР. „Хочемо вірити — пише між іншим аграрний „Венков", що ця допомога захистила б нас, але не сміємо при цьому забувати, що наша держава зараз уже при першому напорі сталаб новою Бельгією і новою Сербією, а жертви, які чехословацький нарід мусів би в такому випадку принести, булиб аж надто великі і непомірні".

Який-же вихід з такої ситуації?

„Ситуація нині інша, як була ще недавно. Події розвиваються так, що годі передбачити найближче майбутнє — отже треба зревідувати концепцію нашої закордонної політики. Передовсім треба зревідувати і вирішити наше відношення до Польщі і тривко унормувати наше відношення до Німеччини. Ми мусимо свою закордонну політику повести так, щоб утримати не лише свою свободу, але і свою незалежність. Чехословаччина мусить доказати, що вірно тримається традиції своєї політики в давньому минулому, що йде по лінії політики Паляцьких з 1848 р. В боротьбі за великодержавну позицію чи то Німеччини чи то Росії, Чехословаччина не сміє ніколи стати знаряддям ані політики німецької, ані російської. Лише таким способом принесемо користь собі, мирові, культурі і цивілізації. На всі майбутні дні мусимо бути приготовані на всі можливі зміни і мусимо позбутись наївної думки, що в закордонній політиці є нині можливий тривкий плян на всі боки".

Таку відповідь дав на вище поставлене питання генеральний секретар чехословацької аграрної партії, посол до чехословацького парляменту і визначний член парляментарної закордонно-політичної комісії інж. І. Жілька.

Проти такої концепції ревізії закордонної політики ЧСР. станула головно преса лівих політичних партій, як нпр. „Право Ліду", орган соц.-дем. партії, „Чеське Слово", орган чехослов. нар. соціялістів та ін. Деякі з них, як нпр. „Право Ліду", станули на становищі, що в нинішньому моменті вже сама дискусія на таку тему є для ЧСР. шкідлива, бо може ослабити довіря до Чехословаччини в її приятелів і союзників. Щодо самої суті цієї ревізії, то „Пр. Л." гадає, що якнебудь зміна в дотеперішній закордонній політиці ЧСР. рівналась би ослабленню союзу з Францією і відхилі від СССР., бо лише при таких умовинах можна булоб говорити про зміну відношення до Німеччини та до Італії. „Досі — каже „П. Л." — Чехословаччина є в союзі і в приязних взаєминах з демократичними державами і зі СССР., який, без огляду на свій відмінний від нашого державний режім, є чейже на сто відсотків мировим чинником, — отже в рядах мирового фронту; коли-ж би ЧСР. пішла за рецептою зміни орієнтації, попалаб до фронту фашистівських і напівфашистівських держав. Тому ми відкидаємо якунебудь зміну основної концепції нашої закордонної політики.

Дуже цікаве становище заняли в цій справі відомі вже добре нашим читачам „Лідове Новіни", орган, що все дуже близько стояв до закордонного міністерства ЧСР. Там читаємо таке: „Це правда, що політики з аграрної партії вже від років вказують на Польщу, але правдою теж є те, що це не наша вина, коли вказують на неї надаремне. Ми-ж пропонували Польщі договір про вічну приязнь, який у своїх наслідках мав би був привести до взаємної демілітаризації кордонів. Мусимо признати, що Чехословаччина ніколи не пропонувала Польщі договору про взаємну допомогу на випадок неспровокованого нападу. Такий договір приневолював би нас до автоматичної допомоги на випадок навіть **таких конфліктів**, до яких **особливо англьосаський світ ставиться байдуже**, в противежности до конфліктів, що моглиб повстати з порушення правного стану на чехословацьких кордонах, яких природність і непорушність визнають усі. З цього виходить ясно, що супроти Польщі не можна рахувати на рівне заінтересування Заходу Европи, на якому так багато залежить нам. Ми є того переконання, що найкраще помагаємо Польщі тоді, коли її закликаємо до участи в системі колективної безпеки европейських держав. Отже і в цьому напрямі не треба нічого зміняти в концепції закордонної політики ЧСР."

Щодо відношення Чехословаччини до Німеччини, то „Л. Н." станули на такому становищі: Чехословаччина не може не переговорювати з Німеччиною лише тому, що Німеччина не хоче говорити з Совітами, але Чехословаччина не може теж дозволити робити Німеччині, що тільки їй захочеться, тільки тому, що обіцяє не торкатись Чехословаччини. На це є тут Ліга Націй, щоб нормувати справу неподільного миру й нема найменшого сумніву, що ненапад на СССР. був би справою цілої Европи, отже і Чехословаччини.

Щож на це прихильники ревізії?

Про це в черговій статті.

М. Н.

Відповідь без слів

Надзвичайна сесія Синоду Православної Церкви.

В найближчих днях скличуть **надзвичайну сесію Св. Синоду Православної Церкви в Польщі.** Несподіване скликання сесії викликало різні коментарі. Між іншим кружляють поголоски, що на черзі нарад Синоду поставлять справу обсади одної з дієцезій, де мають епископа-ординарія звільнити зі становища. Православні кола заперчують, буцімто з цією сесією вязалисяб якінебудь справи політичного характеру.

(ВУ).

За обєднання Европи проти большевизму.

ПРОТИКОМУНІСТИЧНА ПРОМОВА РОЗЕНБЕРГА.

БЕРЛІН, 16. 10. ПАТ. Вчора вечором на приняттю для дипльоматів і закордонних кореспондентів у готелі „Адльон" промовляв керманич партійного заграничного уряду д-р Розенберг. Він торкнувся у своїй промові останнього протинімецького виступу провідника французьких комуністів Тореса в Штрасбургу й підкреслив з притиском, що Німеччина не думає утотожнювати того комуністичного проводира з франц. нацією. Розенберг узасаднював протисовіт. курс німецького уряду почуванням солідарности з іншими культурними націями та дбайливістю за культурну цілість Европи. Він підмітив, що большевизм розуміє під словом „фашизм" усі небольшевицькі сили в цілому світі. Большевики надіються, що прихильники лібералізму визнають їх своїми союзниками і що демократичний державний апарат усуне „розбуджені сили" (націоналістичні рухи), щоб промостити дорогу большевизмові.

Але нині не протиставляться собі пролетаріят і міщанство, чи большевизм і фашизм; це ненависть, ненависть, звязана в нашій добі зі світовою жидівською конспірацією.

Але нині не протиставляться собі пролетаріят і міщанство, чи большевизм і фашизм; це ненависть, ненависть, звязана в нашій добі зі світовою жидівською конспірацією.

Найновішою зброєю большевизму є засада неподільного збірного миру. Деякі державні мужі наївно вірять, що тим шляхом можнаб досягти замирення Европи. Тимчасом недавна промова Літвінова виказала тільки бажання злучити всі сили проти тих, що в себе дома зломили диктатуру большевизму. На приказ Літвінова Торес виголосив штрасбурську промову. Нім. уряд не забуває, що цілю того комуніста було унеможливити щире зближення між Німеччиною й Францією. В обличчі руїнницьких тенденцій большевизму европейські нації повинні унешкідливлювати професійних політичних отруйників. Пакт між Совітами і Францією подуманий большевиками не як причинок до збірного мира, але як шлях до створення блоку держав під гегемонією СССР.

Опісля д-р Розенберг полемізував з голосами поважної франц. преси, що складає відповідальність за поширення комунізму у Франції на Німеччину та з клерикальними часописами, що добачують у націонал-соціялізмі елемент ферменту, який може наразити німецьких християн на долю совітських чи еспанських.

Націонал-соціялізм не є „товаром на вивіз". Німці винищили у себе дома большевизм, але не перестають дальше його поборювати: Вони бачать, що большевизм підготовляє загладу европейській культурі, тому хотять її охоронити перед долею Еспанії.

Напрямні політики нового мадярського уряду.

БУДАПЕШТ, 16. 10. ПАТ. Новий мадярський премієр Дарані представив на зборах партії „Національної Єдности" програму свого уряду. Він перш за все вшанував память свого попередника Гембеша, опісля заявив, що політика нового уряду буде продовженням дотеперішньої. Вона опиратиметься на християнських основах і національній едності, буде рівночасно консервативна й поступова. Уряд є за тайністю голосування у виборах до парляменту й за поширенням обсягу влади регента й вищої палати. Також у закордонній політиці уряд продовжуватиме лінію покійного Гембеша.

У внутрішній політиці Дарані продовжуватиме дотеперішню політику: у економічній — змагати до самовистарчальности.

Крім того, прем. Дарані заповів земельну реформу та розбудову армії. Девалюації на Мадярщині не буде.

Український Львів в обороні рідної землі.

ЗА СВЯТЕ ПРАВО УКРАЇНСЬКОГО СЕЛЯНИНА НА ЗЕМЛЮ.

В четвер 15. жовтня ц. р. зійшлися в салі „Української Бесіди" на запрошення Українського Національно-Демократичного Обединання у Львові представники нашої Церкви, всіх центральних культурно-освітніх, наукових, господарсько-кооперативних та економічно-фінансових установ, професійних організацій, всіх наших станів, себто інтеліґенції, міщанства й робітництва, щоб висказати своє слово в обороні рідної землі, в обороні святого права українського селянина на землю та запротестувати проти кольонізації українських земель чужонаціональним, зайшлим елементом.

Ці врочисті збори при участи понад 150 найповажніших наших громадян і представників зорганізованого українського життя, відкрив в год. 6.30 вечером пос. **Володимир Целевич,** головний секретар УНДО, такою коротенькою промовою:

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДО, ДОСТОЙНІ ПАНІ І ПАНОВЕ!

В імени Центрального Комітету Українського Національно-Демократичного Обединання та в імени Президії Української Парляментарної Репрезентації, маю честь відкрити сьогоднішні збори. Всім приявним представникам поодиноких ділянок зорганізованого українського життя, всім представникам поодиноких станів і всім учасникам дякую за численну участь. Сьогоднішні Збори в столиці українських земель у Польщі мають репрезентативний характер. Вони мають започаткувати масову акцію в обороні землі на терені цілого краю.

Земля є не тільки предметом важкої щоденної праці селянина, його жагучої туги за побільшенням наділу. Вона має велике національно-політичне значіння. Нація не може жити і розвиватися без території, себто без землі, а втрата землі потягає за собою нищіння, а навіть смерть нації.

Нація є живим, суцільним організмом, а національне життя в усіх його ділянках, становить одну нерозривну цілість. Коли хворіє одна ділянка національного життя, хворіє цілий організм нації. Існування українського селянина є сьогодні загрожене земельною політикою влади. В обороні землі для українського селянина мусить стати вся українська нація, всі стани, всі свідомі громадяни.

Червона Москва скасувала приватну власність на землю, зліквідувала селянство як окрему верству і перемінила селян у панщизняних робітників у колективах. Тому кажемо, що большевики видали присуд смерти українській нації.

Нам тут загрожує інша небезпека. Загрожує небезпека з того, що український селянин не зможе набути землі, що при проектованій на велику мірку парцеляції великої земельної власности, на розпарцельованих землях осяде спроваджений зі заходу кольоніст. Така політика мусить довести на нашій перенаселеній до краю території до павперизації селянського стану, до загострення соціяльної боротьби. Тимто ввесь український загал мусить взяти участь в боротьбі за святе право українського селянина на землю.

Реферат про земельну справу виголосить інж. сен. **Юліян Павликовський,** а заки це станеться, прохаю вибрати Президію Зборів.

СКЛАД ПРЕЗИДІЇ.

На внесок пос. **З. Пеленського,** присутні вибрали через аклямацію і серед оплесків провідником Зборів: **о. прал. Леонтія Куницького,** заступника голови УНДО. Крім того до президії ввійшли: през. **д-р Кость Левицький,** сен. **Володимир Децикевич,** заступник голови НТШ., сен. інж. **Ю. Павликовський,** голова РСУК., **д-р Іван Брик,** голова Т-ва „Просвіта", **Мирон Луцький,** голова Т-ва „Сільський Господар", пані **Евгенія Макарушкова** від українського жіноцтва, дир. **А. Палій,** заступник голови Т-ва „Молода Громада", дир. **Юрій Сидорак,** голова Т-ва „Зоря" і п. **Федушко,** заст. голови Т-ва „Воля". — Секретарями вибрано: ред. **З. Пеленського** і ред. **д-ра Стецюка.**

Члени президії заняли почесні місця за президіяльним столом.

Реферат сен. Ю. Павликовського.

З черги виголосив основний, дуже річевий реферат **сен. Ю. Павликовський** про земельну справу на західно-українських землях. Тому, що референт говорив майже півтора години, ілюструючи жахливі і розпучливі земельні відносини на українських землях у Польщі безлічю статистичних даних, спираючися на висновках у цій справі визначного українського економіста **о. мітр. Войнаровського,** своїх власних працях, проф. Бузека і проф. Станевича, подаємо лише хід головних думок реферату.

На вступі референт підкреслив, що земельна справа не є лише справою хліборобського стану, але загально-національною справою. Любов рідної землі, це любов Батьківщини, це любов національної території з її минулим, сучасним і майбутнім. Самаж оборона рідної землі є одночасно обороною Батьківщини. Кольонізація є не тільки соціяльною проблємою, але впершу чергу політичною. Акція в обороні рідної землі є понадклясовою і загально-національною справою.

ЗЕМЛЯ УКРАЇНСЬКИХ БОЯР І ВІЛЬНИХ СЕЛЯН.

Своїм рефератом сен. Ю. Павликовський обняв не цілість земельної справи, лише один його відтинок, а саме парцеляцію. Референт підкреслив, що українському селянинові відмовляють права набувати землю при парцеляції, бо мовляв земля є польська. Українські селяни можуть набувати землю, яка є в українських руках. Одначе гасло „польська земля лише в польські руки" не видержує критики під історичним оглядом. Чому? Бо перед підбоєм українських земель польським королем Казимиром Великим уся земля належала до бояр і вільних селян. В ході вікової боротьби за землю ті українські бояри, які боролися проти самовільного відбирання їх прадідної землі, опинилися лише на дрібних загородах і пережили до наших часів як дрібна українська шляхта. Затримали свою землю лише великі бояри і князі, які перейшли у ході історії до ворожого табору і зденаціоналізувалися. Землю українських селян теж відобрала польська шляхта, перемінюючи їх самих на кріпаків. Ось так 98 відсотків земельних запасів, які є тепер у польських руках, були землею українських бояр і вільних селян. Мало того. Вже за Австрії українські селяни в Галичині втратили коло 800.000 моргів у користь польських панів, які просто буками „вибивали" їх з батьківських господарств. Тому ще до нині по наших селах так багато т. зв. „пусток", себто тих селянських господарств, які прилучили пани до своїх просторів, приневолюючи їх власників утікати у світ за очі. Крім того українські селяни заплатили велитенські грошеві відшкодування панам, а за „відому пропінацію" платили останні сплати вже підчас світової війни в 1915. р. Одночасно парцеляцію вели ввесь час, починаючи від половини XIX. в. проти нас. Наслідки переходу землі в польські руки такі, що по українських селах зросла у страшний спосіб смертність. Головна її причина — недостача землі у селян.

ЦИВІЛЬНІ І ВІЙСЬКОВІ КОЛЬОНІСТИ.

Теперішні господарські і соціяльні відносини в українському селі теж виключають кольонізацію цього села зайшлим елементом. Згідно з перестарілими вже статистичними даними з 1921. р. по українських землях є 1,000.000 карловатих нежиттездатних господарств. Вільного запасу землі на українських землях у Польщі було тоді 1,600.000 га. Одначе внаслідок польської цивільної і військової кольонізації запас вільної землі зменшився до пів мільона гектарів. Нині і ці мізерні рештки хочуть скольонізувати польським зайшлим елементом, хоч загальні доходи українських селян з карловатими господарствами впали нині нижче 1/4 доходів з 1927-28. р., а малоземельних до 1/3. **Отже соціяльні і господарські аргументи промовляють теж проти кольонізації.**

ВСУПЕРЕЧ ВЛАСНИМ ЗАКОНАМ.

Польське аграрне законодавство, крім військового кольонізаційного закону з 1920. р., який наділював військових осадників безплатно українською землею, теж не дають основи до кольонізації. Якщо всеж таки кольонізація йде далі й українські власники карловатих та малоземельних господарств не можуть докупити землі, щоб доповнити свої варстати праці, то це є явним потоптанням власного законодавства.

Тут референт обгохорив дуже основно протиукраїнську політику земельних урядів від їх основування за Стефчика аж до найновіших часів, які не затверджують контрактів купна землі з українськими селянами.

Одночасно референт підкреслив, що поляки не нарушують великих земельних засобів у західній корінній Польщі і спрямовують усіх своїх кольоністів на українські землі.

ГАРМОНІЙНА СПІВПРАЦЯ З ЕНДЕКАМИ „НА ЗНІЩЕНЄ РУСІ".

З польських політиків виступив відважно проти такої кольонізації, яка веде до балканізації відносин на українських землях і спричинює поширення комунізму, лише гр. Лось у „Бунті Молодих". Інші польські політики мовчать, а одночасно „зїзди легіоністів та старшин резервістів" у Львові (отже проурядові організації), кс. Бошак і гр. Дзєдушицький у Станиславові та проф. Ст. Ґломбінський у Тернополі (завзятий вшехполяк і ворог українців) накликають тепер до масової кольонізації українських земель зайшлим польським елементом. Отже бачимо в цій справі гармонійну співпрацю проурядових організацій зі своїми противниками ендеками. Словом у земельній справі, коли йде про український нарід, панує велика агресивність польського громадянства і довільність уряду з нехтуванням обовязуючих аграрних законів, з нехтуванням господарських і соціяльних умовин українського села та політична нетерпимість супроти інтересів української нації. При такій дійсности мусить з українського боку піти рішуча і передумана оборона української національної території перед політичними експериментами, які мали би довести до зміни етнічного обличча українських земель і до закріпощення українських селян у нужді і тьмі.

Проти нової кольонізації українських земель мусить запротестувати ввесь український нарід і повести проти неї масовий рух.

Референта нагородили присутні невмовкаючими оплесками.

З черги **ред. З. Пеленський** відчитав низку резолюцій, які присутні на внесок дир. П. Петрика приняли маніфестаційно, через аклямацію і без ніякої дискусії.

Після того предсідник подякував сен. Ю. Павликовському за реферат і збори закінчились відспіванням національного гимну.

Резолюції в земельних справах.

Представники нашої Церкви, української науки, політики, культури, господарства, жіноцтва, професійних організацій, міщанства і робітництва, зібрані на Зборах улаштованих Українським Національно-Демократичним Обединанням дня 15. жовтня ц. р., вислухавши реферату про земельні справи на українських землях у межах Польщі, однодушно ствердили:

1. Земля та хліборобство є основою здорового розвитку й істнування кожної нації, тому представники українського зорганізованого життя вважають справедливе впорядкування земельних відносин на перенаселених українських національних територіях у Польщі за першу й найважнішу справу серед тих, що мають для нації та її хліборобського стану основне значіння. Аграрні відносини на українських землях у Польщі стали в останньому часі просто трагічні, коли зважити, що українське село крие в собі коло 60 проц. карловатих господарств нижче 2-х гектарів та коло 30 проц. від 2—5 гектарових малоземельних, на яких мусить жити кругло 90 проц. усього хліборобського населення. Тому:

2. Право на землю української національної території, що її від віків управляв та управляє місцевий селянин, чи то як власник господарства, чи то як працівник на ланах великої власности, є природним правом, якого зломання для політичних протиукраїнських цілей не може бути й ніколи не буде признане українським селянином та цілою українською нацією.

3. В обороні цього основного права українського народу й українського хлібороба на землю підносить рішуче й однодушно голос без виїмку все українське громадянство без ріжниці станів і заявляє, що цю оборону вестиме послідовно й безперервно, як оборону права до життя цілої української нації.

4. Представники українського громадянства перестерігають перед відбираним українському хліборобові права на землю, що деякі чинники хочуть переводити засобами чергової кольоні-

Для нашої будучности не байдуже, чи громадянство сплатить інвалідам затягнений довг, чи покине їх безпомічних власному терпінню!

зації українських земель чужостороннім елементом, а колиб така кольонізація була ведена далі, скидають усю відповідальність за наслідки, викликані такою акцією, на тих, що хотять знехтувати це право до землі від віків на цій землі осілого хліборобського населення.

5. Не сходячи зі становища, що аграрні справи нашої землі повинен порядкувати Галицько-Волинський Сойм автономічної української території в Польщі, домагаємось від Уряду:

а) виконання закону з 28. грудня 1925 р. на аграрно перенаселених територіях українських земель через сусідську парцеляцію в користь місцевого хліборобського населення;

б) припинення інструкцій та запорядків про непродавання землі українцям та віддавання її в руки кольоністів;

в) признання концесії на Український Парцеляційний Банк;

г) припинення дотацій на військову й цивільну кольонізацію з оборотового фонду земельної реформи;

ґ) справедливого розподілу кредитів на купівлю, комасацію та меліорацію з оборотового фонду земельної реформи і на сплату родинних ділів зі спеціяльного фонду, адміністрованого Державним Рільничим Банком.

6. Представники українського громадянства закликають увесь український загал до відпору нових кольонізаційних намагань та взивають наше селянство видержати на найважнішому відтинку боротьби за національне самозбереження, — отже на відтинку боротьби за незалежну йому землю на його Батьківщині.

Нині в суботу у Великім Театрі знаменита комедія Бернарда Шова
„Пігмаліон“ ось наголовок, який запевнить успіх.

Вплив середовища на творчу працю.

(Д-р Л. Хвістек: „Середовище“).

Ібто ц. м. почав серію зимових викладів у „Літературно-мистецькому колі“ у Львові проф. львівського університету д-р Л. Хвістек на тему „Середовище“. Ім'я прелегента і тема притягли багато слухачів, що виповнили велику салю львівського „Касина“. Д-р Л. Хвістек — льогік, філософ, маляр, теоретик мистецтва, зацікавився від якогось часу суспільними проблемами, зовсім так само, як англійський філософ-льогік і математик — Рассель. Він дуже чутливий на нові прояви життя і на все те, що може бути зародком нових культурних цінностів. Д-р Хвістек підходить до проблем від їх життевих форм, а не від абстрактних схем — і так підійшов теж до теми середовища.

Відомо, що середовище має вплив на одиницю, але й одиниця може змінити середовище. Одного прикладу Руссо досить, щоб побачити, який це вплив може бути далекосяжний. Із суспільного погляду виринає питання: що має робити суспільність, щоб дати якнайбільше можливостей для розвитку одиниці? Фахівці висувають супроти молодшого покоління нельогічне домагання, щоб молодь наслідувала старших: це значить, що молодь мусіла би мати і досвід і знання, придбане довгим життям. Історія вчить, що великі індивідуальности виходять радше зпоміж неслухняних і середніх учнів, а не „першіх“.

Історія мала дуже рідкі періоди, що сприяли розвиткові талантів; це періоди, коли її творці прибільшували ролю інтелектуальних і мистецьких елементів одиниці, як напр. доба Ренесансу або німецька доба Вагнера-Ніцшого, що принесла каламутне поняття генія. У відомій книжці сучасного німецького психольога Кречмера про геніїв находимо залишки расистської теорії, дарма, що книжка написана проти „расизму“. Кречмер наводить цілі десятки німецьких прізвищ, мистців і письменників, як „геніїв“, а помиляє десятки справді геніяльних чужинців. Ясне, що поняття „генія“ звязане в нього з ідеями свого рідного середовища.

Батьком теорії „середовища“ є Тен. Він вірив у те, що деякі чисто фізичні прикмети якогось краю та землі сприяють розвиткові мистецьких талантів більше, ніж інші. У понятті середовища вміщував він теж поняття „раси“ та суспільної кляси. Досить вказати на ролю індійських каст, що відмежовували себе одна від одної, щоб побачити, як саме ця відокремленість довела до занепаду одного з найсильніших расово народів. Як теорія природничих — Тенівська теорія була помилкою. Саме в мистецтві, до якого він прикладав цю теорію, бачимо, що народи „колірової“ раси, азійські, висуваються у новітньому мистецтві на перший плян, тоді, як Тен відмовляв їм творчої оригінальности. Так само не передбачував він у 1865 р., що Париж стане осередком цього „колірового“ мистецтва, зовсім незгідного із „своїм“ середовищем.

Коли взяти на увагу такі елементи, важні для розвитку талантів, як матеріяльні умовини (можливість збуту своїх творів), свободу обичаїв або великі зриви (напр. війну), то бачимо, що історія робить нам на кожному кроці весподівянки. Погляди на те, що є розвитком і творчість залежні від філософії, а філософія залежна від кожночасного стану науки. Нині наука змінюється так швидко, що інколи робить враження повного хаосу.

Є в теорії Тена про середовище елемент, звяний „моментом“, що наче зазначує можливість вливу одиниці, її індивідуальних починів. Відношення громадянства до таких починів грає величезну ролю в розвитку талантів, бо може їх підтримувати або спиняти. Прелегент вказує на два недавні випадки з польського життя, що наче благають „помсти з неба“ в обороні мистецьких починів. Коли А. Пронашко зробив у Вільні незвичайно оригінальний памятник Міцкевича — проти памятника підняли бурю ті самі люди, що від літ терплять на прилюдних місцях гидотні дивовижі. Коли Віткевич пробував створити новий тип „чисто формістичного“ театру, директори театру його заголювали, спроваджуючи водночас багато гірші німецько-італійські фабрикати.

Щоб засвоїти собі чужинну творчість, на це треба розуміти чужу культуру і довго ждати на це зрозуміння. Сумнівний є успіх пропаганди рідної культури на чужині, коли ця пропаганда йде при помочі творів минулої доби. Европа цікавиться передовсім сучасними цінностями, а не давнім. Такі успіхи, як недавня виставка у Відні

ПАСТА ДО ЗУБІВ

Росіл з буліонових кісток КНОРР не ріжниться у смаку від домашнього росолу. 1 ліска = 3 кістки тільки 20 сотиків.

ГАЛАКТІОН ЧІПКА. 4

Автом по Галичині.

ДО ЖИБЯ.

Кожна нова дорога на долах — радує мене, кожна нова дорога в горах — смутить. Що такою дорогою може приїхати до верховинців? Добробут?... Культура?... Організація?...

Зашиється в глибокі бори, закопається в далекі гори гуцульське село і живе собі майже так як сто літ тому. Десь колись загляне туди поліціянт, екзекутор чи граничник, перейде в літі прогульковець-верхолаз, часом замешкає на місяць-два аматор тиші і краси природи.

Аж ось прийде партія робітників і починає робити дорогу. Робітники нетутешні — чужі спеці, то й звичаї чужі і мова чужа. Росте дорога, видовжується і за рік чи два получить глухе село з гоміжними містами. І тоді починається. Спершу авта на розглядини. Приїде народ з далековидами і термосами, розгляне околицю, попє теплого чаю і вирішить: Чудовий закуток!... Після того — як з рога обильности: сиплеться арійська і неарійська раса з валізами і гаманцями. Повинаймає гуцульські хати, заповнить собою доріжки, стежки та плаї, наповнить вереском гори. А потім купує площі з хатами та стодолами, розбирає їх а на те місце ставить віллі. Гуцул трохи грошей вложить у нову хату „на верхах“, решту пропє і споглядає з груня на своє село. За кілька літ пізнати його не може. Де був майдан — там костелок, де був начальник громади — там комісар літнища. Цілий день пляжа, під вечір корсо, а вечером дансінг.

Коли натовп літників збільшиться, являються на шляху автобуси. Від них, від звичайних авт та від жидівських возіїв цілий божий день дорога димить як пожарище. Літники спершу радіють, потім починають пчихати, а вкінці рішають: За багато руху і пороху! І починають нишпорити по горах за новим селом, пригожим на літнище. Знайдуть, розкажуть іншим, опишуть у газетах і одного гарного дня... приходить партія робітників та починає будову нової дороги до нової перли гір. Так відкривається і стирається перла за перлою.

Минулого року послався добрий, битий шлях до справжньої перли наших гір — Космача, цього року дефінітивно скінчилась робота шляху Ворохта—Жабє.

Тепер, коли хтось має своє, може позичити, чи має за що винаймити якесь авто, їде як по столі аж до самої столиці Гуцульщини.

Кажучи про їзду по столі, маю на думці не якийсь гладко вигибльований стіл, а звичайний, місцями ще трохи раплявий. Бувають ще на тім шляху місця не зовсім пригожі до сну в авті, але вони є на-щастя там, де прекрасна околиця аж проситься, щоби її не проспати. Чудовий, наприклад, переїзд через Буковець. Авто стогне на всі голоси заки виїде на верх, а потім скрипить усіми гальмами заки зїде в долину, але його труд недаремний. Перед очима прогульковця розгортається один з найкращих видів у наших Карпатах — вид на Жабє.

СТОЛИЦЯ ГУЦУЛЬЩИНИ.

Справа зі столицею Гуцульщини не є дефінітивно вирішена. Одні вважають столицею Ясіню, другі Жабє. Ми — галичани повинні бути за Жабєм, бо воно на галицькім боці, а льокальний патріотизм грав і грає у величезну дудку в національній орхестрі.

Але...

Жабє, чи як гуцули кажуть Жибе не все столично поводиться. Це наказне гетьманство Шекирика і трохи за багато там лейстрівників. Дотого здавна притягало до себе чужий купецький і літниськовий народ, так що гуцульська більшість там чимраз менша.

Загалом столиці нам не вдаються. Київ був до війни найбільш чорносотенним містом у Росії, Львів — не треба наводити ні старшої ні новішої історій, Жабє має також своє „але“.

В Києві бодай лишився незмінений Дніпро, а в Жабю Черемош, бо у Львові навіть Полтва змінилася.

Думаю, що справа столиці галицької Гуцульщини ще не зафіксована. Десь-хтось назначив на столицю Жабє, десь-хтось про те написав, але ніде нема сказано, що вона не може перенестися — наприклад до Космача. Я, особисто, голосував би двома руками за Космачем, бо підчас побуту в ньому минулого року, вийшє якнайкращі враження. Радувало мене і положення і — що важніше — свідомість космачан. Треба тільки більше уваги і більше любови присвятити тій чудовій і багатонадійній місцевости. Вона варт того як і варт стати столицею Гуцульщини, тої доброї, гарної і незіпсутої ще Гуцульщини.

ПРИ СПЛИВІ ДВОХ РІК.

Почав накрапати дощ, а до того почав нам докучати голод і ми рішили вступити десь на обід. Відомо всім загалом, що можна пойти очі гарними краєвидами, можна насичуватися сільс-

„Небожеської комедії" Красінського — це успіхи заліznілі. Тимто навіть найкраща творчість вимагає організаційної праці, яка витворює своєрідне „середовище", сприятливе для розвитку талантів. Таке середовище пробував створити Стриєнський своєю регіональною школою у мистецтві, — воно існує для праці математиків у Варшаві та довкола літературного тижневика „Вядомосьці Літерацкіх".

Другу частину свого відчиту присвятив др Хвістек середовищу — Львова. Про це завтра.

м. р.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

У **Фінляндії** почався процес проти двох совітських шпіонів.

Австрійський міністр закорд. справ Г. Шмід вибирається до Будапешту; йде йому про підготову конференції сигнатарів римських протоколів.

Альбанський премієр заявив підчас отворення парляментарної сесії, що альбансько-італійські взаємини затіснилися завдяки новому господарському й фінансовому договорові.

У **женевських** колах викликала промова Леопольда III. бельгійського помітне занепокоєння.

Італійський конгрес для студіювання міжнародньої політики почав нараду у Міляно.

Турецький маршал Кіязім, геройський оборонець Плевни з 1877. р., помер у 97. році життя.

Нині в АПОЛЬО найновіша і пречудна креація **геніяльного фредді Бартольомью**

Малий льорд

Фільма усміху і сліз.. фільма найглибших зворушень.. Фільма, яку не забувається..

„БОЛЬШЕВИЦЬКА БЕЗЛИЧНІСТЬ".

ЛІССАБОНА, 16. 10. ПАТ. Португальська преса називає совітський проект контролі португальських пристаней „безличністю", пригадуючи заміти португальського уряду проти коміntерну для контролі неінтервенції в Еспанії. Всеж таки Португалія пошанувала договір неінтервенції, зате СССР порушує його.

НОВИНКИ.

З нинішним числом висилаємо нашим передплатникам 20 ч. „Назустріч".

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Свято книжки на Жовківськім.** Свято книжки уладжує читальня „Просвіти" жовківської дільниці у власній домівці при вул. св. Мартина ч. 9 в неділю 18. ц. м. в 6. год. веч. На програму складаються: реферат, деклямації та продукції мішаного хору під проводом радн. Купчинського. При вступі на салю приймається добровільні датки на будову Народнього Дому на Жовківськім

— **Фільма поручена для шкіл.** Міністерство внутрішніх справ у Варшаві признало фільму „Пастер" як виховну і поручило її шкільній дітворі. Кіно „Коперник", що дає цю фільму, ввело окремі дешеві ціни для шкільної молоді, яка може ходити до кіна у товаристві вчителів. Замовлення гуртових білетів щодня від год. 11 до 1-ої впол. у дирекції кіна „Коперник".

ВЕЧЕРНИЦІ в суботу 17. жовтня в **Т-ві „Зоря"**, вул. Вірменська 25. Початок 9. год. вечер.

— **Преосв. Митрополит Шептицький** після кількамісячного відпочинку в Підлютім, вернувся до Львова. Покищо не приймає на авдієнції нікого.

— **Інавгурація академічного року** у львівському університеті відбудеться в понеділок, 19. ц. м. Після богослуження в латинській катедрі б. ректор д-р Ян Чекановський в залі нового університетського будинку, зложить звіт з попереднього академічного року, а теперішній ректор д-р Ст. Кульчинський виголосить інавгураційну промову, а проф. д-р Кшеменевський виголосить виклад на тему „Із світа бактерій".

— **Радіо за 1 зол.** В найближчім часі появиться розпорядок міністра пошт і телеграфів у справі радієвих оплат. На підставі того розпорядку всі власники детекторів платитимуть 1 зол. місячно. Отже знижка місячного абонаменту, яка досі обовязувала тільки хліборобів, тепер буде розширена на всіх власників детекторів.

— **Боротьба з дорожнею.** Городське староство розпочало акцію, що має на меті припинити безсовісне підбивання цін на харчеві продукти і предмети першої потреби. На місто вирушили поліційні стежі і переводять контролю максимальних цін на мясо, печиво, вуголь і т. п. Багато купців покликано до городського староства на карну розправу. Акція потревае довший час.

— **Військовий податок буде знесений.** В найближчому часі буде оголошений президентський декрет про введення заступної військової служби для резервістів категорії Б, Ц і Д, які будуть при неволені відпрацювати безплатно якийсь час для війська та фізичного виховання. Декрет буде обовязувати від нового року. Одночасно буде знесений військовий податок, який стягнуть цього року востанне.

— **Викуп тютюну в Борщеві.** В заведенні викупу тютюну в Борщеві розпічнеться 19. ц. м. викуп тютюневого сирівця від плянтаторів борщівської округи, що обіймає повіт борщівський і частину чортківського та заліщицького. Викуп треватиме до 11. грудня, причому передбачують викупно 14.000 сотнарів сирівця.

—**Студія суспільної праці.** В салі міської ради у Львові відбулося врочисте закінчення першого року студії, суспільної праці при участи представників влади, суспільних установ і фреквентантів студії. Президент міста д-р Ст. Островський зазначив потребу добре приготованої суспільної служби в ділянці опіки над дитиною та культурно-освітньої роботи. Досі все те ведено невміло і по дилетантськи. Із звіту керовника курсу д-ра Маріяна Барона виходить, що курс тревав від 2. грудня м. р. до вересня ц. р. Зголосилося було коло 200 осіб, а скінчило 80, з того 60 жінок і мужчин, які й дістали свідоцтва. Кошти ведення студії дійшли до 14.000 зол.

— **Сумна подія.** Як повідомляє „Вєк Нови", 14. ц. м. до вселюдної школи у Вільці Мазовецькій пов. Рава Руська впала 23-літня донька місцевого пароха о. Кирила Тустановського, Ірина Тарнович, яка з причини лихого пожиття з чоловіком, б. редактором „Батьківщини", дістала божевілля і держачи в руці сокиру, кинулася на свого батька, коли викладав релігію дітям. О. Тустановський, якому донька завдала кілька ударів сокирою в голову і плечі, вибіг на подвіря і став кликати на поміч. Донька побігла за ним і далі атакувала батька. Аж керовник школи, Гр. Хомяк зловив навіжену й відобрав їй сокиру. О. Тустановський одержав 5 ран у голову, плечі, обойчик і руку. Тяжко раненого відставлено до шпиталю, а божевільну під сильною ескортою відставлено до заведення для умово хорих у Львові.

— **Краєва хроніка.** Недалеко залізничого двірця в Станиславові кинулася в ночі під потяг якась жінка і погибла на місці. — В Заболотівцях пов. Жидачів повісився Микола Андрейків з причини невилічної недуги. — На тернопільського купця Бенціона Зельцера, що переїздив у ночі крізь Залізці, напало трьох грабіжників і почали скидати товари, коли Зельцер наробив крику, один грабіжник скалічив його ножем і всі втікли. Під закидом участи в нападі поліція придержала Антона Лабая. В Мазурівці пов. Чортків 22-літній Степан Делієвський заманив до своєї стодоли 19-літню наречену Йосифу Білявську й застрілив її з револьверу, опісля відобрав собі життя. Причиною були родинні непорозуміння. — В селі Яполті костопільського повіту (Волинь) згоріла загорода Корнила Бугая, причому погиб у стодолі 17-літній син господаря.

— **Крутійство з одною посадою.** При одній державній інституції рільного і огородничого господарства працює від багатьох літ один українець з Галичини п. П., а навіть є заступником управителя великого огородничого заведення. Йому обіцяли посаду повітового огородника при старості в Луцьку на Волині. Покликаний письменно виїхав з усіми річами до Луцька й обняв посаду. Але сталася цікава річ. Вернувся повітовий староста і по кількох днях заявив нашому землякові, що він до нього не висилав письма, що це зробив його секретар без його відома і що він його не візьме на службу, а навіть, що ця посада неактуальна. Опісля заплатив п. П. кошти дороги і він мусів вернутися на давню посаду в глибині Польщі. Тепер один з його начальників заявив виразно п. П., що він ніде на сході не одержить посади. Тепер п. П. думає заложити на українській землі своє більше огородниче заведення. І добре зробить.

— **Миші зїли гроші.** До скарбового уряду у Слонімі зголосився один селянин з проханням вимінати йому банкноти на суму 2.850 зол., які ушкодили миши. Гроші одержав селянин як асекураційне відшкодування за будинки і переховував їх у кухонній шафі. Оглянувши банкноти, скарбові урядовці ствердили, що більшість їх не надається до виміни з причини значного ушкодження.

— **На Поліссі** повстало, як пише „Кур. Поранни" кілька польських кооператив, а саме кооператива шевців в Давидгородку, теслярсько-столярська в Івацевичах, молочарська в Дорогичині, а в Бересті кравецько-білизняна кооператива і „Зелпок" коопер., що займається закупом і продукцією лікувальних зел. Також зорганізували перерібню овочів і лісних ягід в Косові, що продукує джеми, соки і т. і. Проникає на Полісся також „Сполем", що організує щораз то нові споживчі кооперативи. Дістаються на Полісся й такі організації, як „Звйонзек Праци обив. кобет", „Коло господинь вейскіх", „Звйонзек молодей всі" й ін. Починають розвиватися на Поліссі товариства купців і ремісників „хшесціян". Організуються каси самопомочі, а також гуртівня споживчих артикулів в Бересті. На Поліссі не беруть участи великі капітали, не реалізується вповні великих інвестиційних планів. Врешті потішає себе „Кур. Поранни", що Полісся в короткому часі перестане бути пострахом для урядовців, яких переносять із західних земель на „креси" та що Полісся заінтересує собою купців і промисловців, які мають поважніші капітали.

— **Телевізійна стація у Варшаві.** В найближчому часі розпічнуться у Варшаві роботи коло інсталяції першої в Польщі стації до надавання

ними враженнями, але не шкодить час-до-часу щось реального прийняти у своє нутро. Повні вражінь, але з порожними шлунками вступили ми до пансіону п. К. при спливі Ільці та Черемоша. Пансіон знаний від літ, чудово положений і — головне — свій.

Підїзджаємо під браму і бачимо: власність товариства „попераня Гуцульщизни". Очам своїм не віримо, але клінчувши ними починаємо вірити.

Розпитуємо що і як. Пан К. живе ще в своїм колись домі і приймає гостей як давніше. Але реальність уже продана, бо треба було, бо мусів її продати.

— Чиж не було когось із наших? — питаємо.

— Було, але дуже мало, а ще менше давали. Я вдавався до ріжних людей, оферував за дешеву ціну — оглядали, пертрактували, торгувалися і нічого з того не вийшло. А обставини тиснули...

Обставини! Хто їх з нас не знає і не відчуває... Податки, позички, девалюації, безробіття, родинні клопоти.

Дощ лив як з цебра. Видно йшов за нами з Ворохти, бо Черемош шаидко зібрав і котив з гуком своїй пожовклі води. З другої сторони вторувала йому Ільця вливаючись до Черемоша на кінці чудового городу.

Я стояв на балконі пансіону і чорні думки думав: Такий прекрасний закуток, таке чудове відпочинкове місце — пропало для нас на віки.

Не ми вже будемо звідсіля підпомагати Гуцульщину. Робитиме це „Товажиство Попераня" без нас і на свій спосіб.

(Продовження буде).

Ф-ма ЕРЛІХГОФ

Львів, вул. Сикстуська 15.

повідомляє, що з днем 20-го жовтня п. р. переносить свій МАГАЗИН ТОВАРІВ ВОЗНЯНИХ І ШОВКОВИХ до нового льокалю

при вул. Легіонів 11

(побіч колектури „ adia").

2903 1-3

телевізійних видовищ. Дослідна стація телевізії повстане на 16-му поверсі будинку при площі Наполеона. Покищо будуть надавати видовища до кількох відбірних апаратів, уміщених у ріжних місцях міста.

Вбивство на данцінгу. Окружний суд у Варшаві розглянув справу Лейзора Купца, який на данцінгу в „Палє де Данс" застрілив замужну жінку Фелю Ройзен. Душогуб не признався до вини, мовлячи, що револьвер вистрілив припадково, коли перекладав його з одної кишені до другої. Купца засуджено на 8 літ вязниці.

— Загальна ревізія у коморників. У звязку з викриттям зловживань в кількох канцеляріях коморників у Варшаві та їх арештуванням президія городського суду наказала перевести загальну ревізію книг і стану каси у всіх канцеляріях коморників у Варшаві. Ревізію переводять два судді.

— Міжнародній шаховий турнір відбувається в Голяндії. Він є теж мандрівний, бо кожна партія розграється в іншому місті. Крім голяндського шахового мистця д-ра Еве в турнірі беруть участь інші шахісти світової слави, як д-р Алєхін, Фін, Грінфельд. Першу партію грали Еве й Алєхін, в Амстердамі, причому виграв Еве, зреванжувавшись за недавну програну з тим шахістом у Нотінгемі.

— Ріжні вістки. В Копенгазі помер кат, що сповняв свій уряд поверх двацять літ, але не виконав ніодного смертного присуду, бо всіх засуджених на смерть король помилував. — В Оранієнбурзі відкрила німецька влада знову концентраційний табор, в якому має знайтися 2—3 тисяч осіб, переважно політичних вязнів. — У шпиталі в Сальоніках, де находилося 600 хорих, вибухла велика пожежа й знищила цілий будинок. Чотирьох хорих згоріло. — В Німеччині находиться 60 концентраційних таборів з 25.000 вязнями.

— Кілька слів про раціональне плекання зубів. До чищення срібла ми звикли купувати найліпший порошок або пасту. Робимо розумно, бо залежить нам, щоб срібло було чисте і не ницилося при чищенні. Срібло є дороге, але ще дорожчі є для нас наші зуби. Також зуби повинні мати гарний полиск слонеової кости, тому треба вибирати до чищеня зубів відповідну пасту, яка грунтовно чистить зуби і не нищить емалії. **Паста до зубів Одоль** це найделікатніший порошок у формі пасти. Тільки така паста є ідеальним засобом до чищення зубів. **Паста Одоль** відсвіжує і прохододжує.

— Небезпека у повітрі. Теперішня пора є найнебезпечніша для людського організму. В цьому часі легко прострудитись, закатаратись, кашляти, мати грипу або іншої недуги. Тому тепер треба більше дбати про своє здоровля. Коли перемерзнемо, тоді добре розгріває нас філіжанка доброго бульону з бульонових кісток Кнорр. Цей бульон можна дуже легко приладити. Досить залити кістку кипячою водою. При цьому бульон є дешевий, бо 1 пачочка 3 кістки коштує тільки 20 *сотиків*. Він приготований на чистім мясним екстрактї і вивари з городовини, тому є знаменитий у смаку, ще й пожиданий.

Дописи.

БОБРЕЧЧИНА.

Злочинна робота колишніх сельробівців у Борничах. Перед війною село Борничі було першим в повіті. За почином бл. п. о. дек. Степана Донаровича в 1904 р. основано Т-во „Сокіл", яке почало плекати сокільську ідею. Вже в 1906 р. істнував у селі аматорський гуртоє хор під дириг. бл. п. дир. шк. Степана Шоробури, який давав до війни багато вистав і концертів не лише в своєму селі, але також виступав у Бібрці та в Ходорові. В селі був теж кружок „Сільського Господаря" (який вагоново пересилав бевроги до Відня), кравецця кружка, читальня і мозочарня. Одним словом Борничі були одним з найвідомійших сіл у повіті. Тепер село сходить на бездоріжжа. Колишні члени Сельробу, які відбирали раніше у народа найбільший скарб — віру в Бога та українську національність, тепер своєю „діяльністю" завдять товариства на бездоріжжа. Для ілюстрації така сумна картина. Кооперативу кожної хвилини виключають з членів РСУК. Те саме жде читальню. Дня 4. ц. м. на засіданні видїл увеляжнив ухвалу давнішого видїлу, щоб за залеглу вкладку Мат. Т-ва замовити на пятьлітню сплату книжок за 180 зол. — замовлено за 60 зол. В бібліотеці є лежи кількандцять книжок. Мин. року завдяки тим людям-яничарам заложено у нас „Страж пожарну", якої члени розпиваються і приходять лише тоді до читальні, щоб підчас забави викликати аквитуру. Не вспів їх тепер з цих налогів зліквідувати і ніхто не здобудеться на відвагу виступити проти них.

Сокільське свято у Борничах. В неділю 20. м. м. в год. 3. попол. відбулося сокільське свято на памятку великих роковин (1036—1936) кн. Ярослава Мудрого. На площі о. дек. К. Донаровича під лісом збудовано трибуну, на якій в гарно різьблених гуцульським взором ра-

ЦЕРКОВНІ ДЗВОНИ

доставляє

найбільша у краю фабрика дзвонів

Братів ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

у **КАЛУШІ,** вул. Сівецька 18

і в **ПЕРЕМИШЛІ,** вул. Красінського 63.

УВАГА: Подаємо до Шановного відома П. Т., що нічого спільного не маємо з жидівською дівчиною зі Станиславова, що користаючи з тотожного з нами назвиська одного свого робітника, підписивається під нашу фірму. 2878 3-10

мих, поміщено образ кн. Я. М. Свято почалося сокільським гимном. Перед старшиною і образом уставилися 40 побр. і 20 посестер. Побр. нач. Андрій Нагірняк здав звіт голові Т-ва побр. Грицеві Артимові, який привитав зібраних коротким привітом. По звіті відбувався перед старшиною і образом дефіляда. На дальшу програму склалися: вправи вільноруч посестер „Квіти" і вправи побр. списами та будови теж. За гарне виконання нагородила публика виконавців рясними оплесками. Дуже гарно попасалися посестри кількома гарно вивченими нар. танками, яких навчила пні Ірина Донаровичівна. Опісля відбувався змагання за мистецтво в бігу на 100 м., яке здобув побр. Степан Ковальчук. В святі мали взяти участь сусідні сокільські гнізда, але влада заборонила. Свято випало надзвичайно гарно і залишило якнайкраще враження. Може це свято пробудить зі сну і зворушить до праці місцевих громадян, головно молодь та згуртує під сокільським стягом.

Спорт.

ЗМІНА НАЗВИ ЛЬВІВСЬКИХ ЧОРНИХ.

Про те, що Чорні переорганізовуються на військово-цивільний клюб, ми вже писали. Тепер у звязку з цією реорганізацією змінюють теж Чорні свою назву. Від 1. XI. ц. р. новий клюб буде називатися: Перший Львівський Військово-Цивільний Спортовий Клюб „Чорні".

МІЖНАРОДНІЙ ГАКІВКОВИЙ ТУРНІР.

Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє, що в середущій Европі є тенденції відмежувати гаківкові аматорські дружини від псевдо-аматорських. Проектують міжнародній гаківковий турнір, у якому брали участь такі дружини: Берлінер С. Ц., Л. Т. Ц. (Прага); Рапід (Відень), Вінер Айслауф Ферайн, Б. К. Е. (Будапешт), Діяволо Россонері (Мілано), Г. Ц. Мілано, Краковія і Телефонклюб (Румунія).

НІМЕЧЧИНА — ШОТЛЯНДІЯ 0:2 (0:0).

У Глестові відбувався міжнародні мичеві змагання між Німеччиною і Шотляндією. Німеччина грала дуже добре в першій половині, одначе в другій половині не вміла дати собі ради зі сильнішим противником. На цих змаганнях було 50.000 глядачів.

Нові книжки й журнали.

Ю. Каменецький: НА РОЗДОРІЖЖІ або ЗА І ПРОТИ АЛЬКОГОЛЮ. Накладом Українського Протиалькогольного Т-ва „Відродження" у Львові. Стор. 80, ф. 16°, з передмовою др Софії Парфанович, голови Т-ва „Відродження".

Це вже друге в черги в цьому році дуже цінне видання „Відродження". Автор опрацював книжку на основі довголітньої абстинентської практики. Подаючи у книжці питання та відповіді на пекучі питання: пити чи не пити, курити чи не курити, ширити ідею тверезости чи не ширити, автор створив катехизм абстинента й ворога тверезости. Вже найбільший ворог тверезости по прочитанні цієї книжки призадумується, чи не спрямувати свої кроки зомісць до шинку до: бібліотеки, читальні, кооперативи, театру чи різного дому! Ви цікаві, яке відношення католицької релігії до абстиненції? Прочитайте ст. 40. стор., що каже Папа Пій XI., або що каже Петер Ельпізій, відомий у Німеччині францішканин, апостол тверезости між католиками-німцями. Ви покладаєтеся на чудо в Кані Галилейській? А чи Ви застановлялися колимебудь, що між Вами є багато таких, що в пізнанні науки Христа доходять тільки до весілля в Кані, а далі ані руш? А чи багато зпоміж нас йде в Христом на Голгофту? Святе письмо каже: вино веселить серце чоловіка. Але крім цієї згадки ще найдете більше заохоти до пияцтва, напасти в багатьох місцях Св. Письма є дуже гострі осуди пияцтва і вина, одначе про ці осуди мало хто знає... Про них довідається по прочитанні книжки „На роздоріжжі". Книжка друкована на дуже доброму папері, в твердій обгортці, коштує — 50 сот. Замовляти: Т-во „Відродження", Львів, вул. Чарнецького ч. 26. Купити можна в усіх книгарнях у Львові і в краю.

ТІЛЬКИ 1.50 зол.

Порто 30 сот.

КАЛЄНДАР „КРИНИЦЯ"

на рік 1937

УСМІХНИСЬ!

В цілій Америці, як вона довго і широка можна бачити на кожнім кроці поклик до публики: „Keep smiling", що означає „Усміхнись" у біорі, у фабриці, у крамниці, у вагові, автобусі, в барі, чи дротерії — всюди видніють плякати з написом: „Усміхнись".

У белгійській кузні праці, темна і пасіпку, якою є Сполучені Держави, у краю, де час це направду гріш, а погоня за долляром є змістом дня, у такім краю поклик „усміхнись" має значіння життєвої вказівки, це є тільки пригадкою про обовязок ввічливости зрошиці супроти клієнта. Той, хто це видумав, ті, що цей типово американський slogan спопулярізували, піднесли його до висоти морального наказу — мали добре, що робять, знали свій край і свою суспільність. Сполучені Держави є батьківщиною оптимізму, людей з сильною вірою в успіх, що є нагородою за винятково працю.

Кріза почалась в Америці і там найчастіше скінчилася. Те, що переломили кризу і вернулись до ліпших часів завдячують американці ріжним чинникам, але і найбільшому може отупні непохитному оптимізмові. Як правдивою є опінія знаменитих вождів, що про перемогу рішає остаточно „мораль" армії, так само є правдою і те, що за вихід краю з тяжкої ситуації рішає „мораль" громадян, суспільности, народу.

Не перейматись невдачею, не підлягати пригнобленню, не опускати рук — це найважніші козирі у боротьбі за успіх.

Таке власне, а не інше значіння має американський наказ „Усміхнись". Бо хто має добрий гумор, хто вміє здобутись на усміх у боротьбі за істнування, той має на сто шане більше від людини слабої духом, недовірливої, вічнилої у песимізмі.

Американське „Усміхнись" заслуговує на найбільше поширення у нас в найширших колах суспільности. Добрий приклад у тім напрямі мають і повинні дати ті, які своїй витревалости і в'рі в успіх завдячують добру матеріяльну ситуацію, спокій і гарні виглядн на майбутнє. До таких належать середовім люди, що виграли більші або менші суми на Державній Льотерії.

За їх приладом повинні піти і ті мародери, що обмежуються лише до нарікання на тяжкі часи, на брак щастя і невдачі. Коли вчора виграв Ікс, то Ігрек має тепер такі самі шанси грати завтра або позавтра.

Замість нарікати, журитись падаремне відбирати гумор собі та іншим, найліпше піти за прикладом янкесів, розвеселити лице і душу надією. Хто так поступить, найдеться на певній дорозі до успіху, переломить „злу долю". Усміхнись до Фортуни, а вона відповість Тобі тим самим.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом В. Блавацького.

Волехія: „Кано грядеши?"
17. X. Рожевий шлях.
Синьовідсько Вижне:
19. X. Годота.
З Синевідська театр їде до Сколього, Стрия і Дрогобича.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

Збараж:
17. X. Вій.
Зі Збаража їде театр до Козови і Бережан.

Великий Театр:

Субота, 17. X. год. 7.30 веч. „Пігмаліон".
Неділя, 18. X. год. 3.30 поп. „На Личакові"; год. 7.30 веч. „Пігмаліон".

Цирк „Корона" (вул. Пелчинська).

Субота, 17. жовтня дві вистави: год. 4. попол. і 8.30 веч.

Кіна.

АПОЛЬО: „Малий лєорд".
АТЛЯНТИК: „Відень шаліє".
ВАНДА: „Жінки в його житті", „Жінка з оголошення".
ГРАЖИНА: „Графиня Маріца".
КАСІНО: „Мадрідінг".
КОПЕРНИК: „Пастер".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Під гарячим небом Аргентини".
МІРАЖ: „Бурлака з над Волги".
МУЗА: „Спокуса" з Марл. Дітріх.
ПАКС: „Катеринка" та кольорові додатки.
ПАЛЯС: „Панна Ліні" з Франціскою Галь.
ПАН: „Пан Твардовський".
РАЙ: „Ядя".
СВІТ: „Спокуса дієвода".
СТИЛЬВЕ: „Кенігсмарк", ревія „З усмішкою на устах".
ТОН: „Нові Тарзанові пригоди".
УТІХА: „Втікач з Яви" і ревія.
ХІМЕРА: „Квітничарка з Пратеру".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)
„Бемервальд"

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 17. жовтня 1936.

Відень (506,8) 15.15 „Кіт у чобітках" авд. Фр. Поччіні, 16.45 Танкові пісоньки давніх часів, 22.30 Англ. форт. музика, **Братислава** (298,8) 20.45 „Веселий мужик" оп. Фалля, **Прага** (470,2) 11.05 Джезова бібліотека, 15.00 Музика трія, 22.30 Розр. програма, **Париж** (1648) 12.00, 17.30 Легка музика, 21.00 Співи. **Білгород** (437,3) 15.15 Нар. пісні, 18.20 Скрипка, 20.00 „Паганіні" оп., **Берлін** (356,7) 8.30 Легка музика, 18.15 „Золотий жоздір" авд. на осн. Гріна в муз., 19.00 Бетовен-Гайдн, концерт квартету, **Кенігсвустергавзен** (1571) 11.00, 22.30 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, співи, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.00 Веселе пополудне для молодших і старших, 18.00 Концерт трія із Байрайту, **Будапешт** (1571) 12.05 Сальон. музика, 13.30 Сп. ресіталь, 14.00 Скрипка, 17.00 Циг. музика, 18.40 Форт. ресіталь, 22.00 Концерт оп. орк., **Мілано** (368,6) 11.30, 16.00 Легка музика, 13.15 Орк. концерт, 20.45 „Кові фан тутте" оп. Моцарта, **Рим** (420,8) 17.15 Танк. музика, 20.30 „Дієчі анні" ком. Бузіяшія, 21.20 Розр. концерт.

Неділя, 18. жовтня 1936.

Відень (506,8) 13.05 Розр. концерт, 15.30 Квартет, 17.05 Музика, 19.30 Пісні й арії, Меркер, сопр., **Братислава** (298,8) 8.30 Дитячі пісні, 18.15 Хор, 21.40 Російські романси, **Кошиці** (259,1) 18.00 Церк. пісні Бортнянського у вик. хору, **Прага** (470,2) 8.30 Релігійна музика, 9.10 Сальон. музика, 10.05 Тріо, 11.00 Камерна музика, 16.00 Концерт, 21.35 Вільончель, ресіталь, **Париж** (1648) 9.30 Славні артисти, 15.45 Симф. концерт, 18.00 Легка музика, 20.30 Концерт. **Білгород** (437,3) 12.00 Концерт, 18.50 Віольончель, **Берлін** (356,7) 10.30 Музика, 20.00 „Ріголето" оп. Верді, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.45 Фантазії на органах Віраїцера, 14.30 Концерт камер. хору, 15.00 Сільське весілля, сценка з муз., 18.30 Гарні мельодії, орк., **Мінхен** (382.2) 10.45 Бахові твори, 16.00 Вес. концерт, **Будапешт** (549,5) 12.30 Орк концерт, 16.30 Циг. музика, 18.00 Дав. фортепіяни, 19.30 „Гейша" оп. Джонса, 22.05 Сальон. музика, **Мілано** (368,6) 12.20 Камер. музика, 21.20 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 13.00 Розр. концерт, 13.40 Легка музика, 20.45 „Іль камбіале ді матріоніо" оп. Россіні, 22.00 Осінь на селі, репортаж.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 17. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Легка музика з гр. пл., 12.40 Хліборобська скринька, 2.50 Полудневий денник, 14.30 „Каштанова авантюра" весела авдиція для дітей, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Джозе Рогачевський з гр. пл., 15.50 Моди, 16.00 Музика, співи із гр. пл., 16.15 Гуморески та скерца в вик. орх., 17.00 Концерт солістів, скрипка, спів, форт., 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Польські помірні вправи, 19.30 Розривковий концерт, 20.30 Літературні новини. 20.45 Вечірній денник. 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 У день Шопенової смерти, Ф. Турчинський фортепіяни, 21.40 Концерт орх., Юрій Чапліцький баритон, 22.30 „Гіджінсова комета наближується до землі" вес. авд.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки. 23.00 „На закінчення", гр. пл.

Неділя, 18. жовтня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська Газетка, музика з гр. пл., Як ми проломили труднощі при осушанні хліборторг. кооперативи, 8.40 Сенсьо „Алеманъ" з гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, 9.00—10.30 Богослуження, Курант, Репортаж, Дзвони, 10.30 Симф. концерт з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розр. концерт; у перерві ок. год. 13.00 Театральний огляд, 14.00 Репортаж із життя, 14.30 Народня капеля, 15.30 Для села: Діяльог. Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Реклям. концерт, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 Театр Уяви: „Вальси пані Людвики" з муз., 17.00 Симф. концерт; у перерві ок. год. 18.00 Актуальна гутірка, 19.00 „Письменники та меценати", 19.15, 20.00 Мішаний концерт у вик. Романи Електоровичівітошакової, форт., І. Спріта, барит., музика з гр. пл., 19.45 Літературні хвилини, 20.20, 20.21, 20.35 Спортові вістки. 20.40 Політичний огляд. 20.50 Вечірній денник. 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Форт. твори Сергія Прокофієва. 22.0 Оперові й оперетькові фантазії; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.63—89.20, Дол. американські 5.31.50 — 5.28,50 Долярн кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. голл. 285.30 — 283.30. Франки фр. 24.82 — 24.68, Франки швайцарські 122.55—121.75, Фунти англ. 26.10 — 25.80, Гульд. данп. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 16.60—15,80, Кор. дан. 116.54—115.70, Кор. норв. 130.98 — 130.00, Кор. шв. 134.48 — 133.50, Ліри італ. 25.40—24.40, Марки фінл. 11.51——11.30, Марки нім. 116 — 112, Шил. австр. 93—89. Марки нім срібні 127—120.

АКЦІЇ.

Банк Польський 110, Вуголь 16, 16.50 Лільпоп 15, 15.25, Стараховичі 37, 36.50

Папери.

3 інвест. 1. ем. 64, серії 77.50, 2 ем. 65, 5 конв. 53, 5 зал. 50.50, 6 дол. 76.50, 77. 4 прем. дол. 49, 48.75, 7 стаб. 450, 500.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43, 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БГК. 61—65, 4 прц. БГК. 61—65.

Долярівка 50—52, 3 інвест. 1. ем 61—65, 2. ем. 65—68

Збіжжя.

Ціни льоко Львів	від	до
Жито І	19.00	19.25
Жито ІІ	18.75	19.00
Висівки пш. грубі	12.75	13.00
Висівки пш. середні	15.00	12.25
Висівки пш. мілкі	13.00	15.00

Інші ціни без зміни.

а ощадности складай в Повшехнім Банку Зйонзновім на іменні вкладкові книжечки або на показчика, що забезпечує безоглядну тайну вкладу. Вкладки платні на кожне домагання або за виповідженням у централі і відділах. Опроцентування від 5% до 6½% річно.

POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY W POLSCE S. A.

Львів, Варшава, Бельсько, Цешин, Дрогобич, Гдиня, Краків, Перемишль, Станиславів, Тарнів. 3/1 2-?

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагонстація заладування:

			льоко ст. заладов.:	
Пшениця зб. 750 гр/л		5%	24.25—24.75	зол.
Жито зб. 694	„	5%	17.50—18.00	„
Ячмінь паш. 621	„	5%	19.25—19.50	„
Овес не зад. 456			15.50—16.00	„
Овес л. зад. 444			14.50—15.00	„
Гречка		10%	22.00—22.50	„
Кукурудза жовта			17.00—17.25	„
Кукурудза червона			18.00—18.50	„
Конопл. сіма			28.75—29.00	„
Соняшникове сіма			29.50—30.00	„

Пшениця, жито, ячмінь і овес подешевіли на 50 сот. Тенденція на збіжа зниижкова. Ціни фасолі удержані. Ціни олійних насінь легко звищкують.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 16-жовтня п. р. кооперативам платим за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.15 „
1 н. вець	4.20 „

Тенденція на масло, молоко та на яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 16. X. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більченського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кгр. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

ОПОВІСТКИ.

Звичайні Загальні Збори Кружка Родичів при державній мужеській гімназії з українською мовою навчання в Перемишлі відбудуться 28. жовтня ц. р. в год. 10. рано в гімназійнім будинку з таким порядком: 1. Відкриття звичайних Загальних Зборів. 2. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 3. Слово Дирекції гімназії. 4. Звіт уступаючої Управи: а) секретаря, б) скарбника, в) провідниці секції должни, г) звіт з надзвичайних праць Кружка. 5. Звіт Провірної Комісії. 6. Вибір нової Управи і Провірної Комісії. 7. Устійнення членської вкладки. 8. Внески й запити. 2904

Члени Т-ва Українських Студентів Львівської Політехніки „Основа" складають замісць вступу на „Всестудентські Вечерниці" в дні 17. 10. 1936 р. 30 зол. на добродійні ціли.

На Український Город зложила п. М. Кичурівна, Перемишль, 2 зол.

РІЖНІ

ДЕРЕВЦЯ ОВОЧЕВІ, до прикрас. ШЕПЛЕНІ БОЗИ і т. п. першоклясні — дістати можна у Малопольським Рільничім Товаристві, Львів, Коперника 20, тел. 200-88. 2894 2—4

НАШЕ МЕШКАННЯ — наша приємність. Фіранки, декорації кімнат за безцінь. Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 8—?

МАКС ГЛЯЗЕРМАН, ритівничне заведення, фабрика каучукових стампілій і відливарня таблиць. Львів, вул. Сикстуська 19, телефон 215-03. 2858 2—10

ВІРІБНЯ білля і гапту „ДАНУТА" Марії Рудницької, Львів, вул. Собіського ч. 4, приймає до шиття білля жіноче, мужеське і постелеве. 2839 2—4

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка ондуляція з 6-місячною гарантією. Сальон чесання пань. Сикстуська 8, вхід через браму. 2888 2—2

ЗАЛІЗО старе, зужиті машини, та ріжні фабричні частини залізні і металеві купує і платить найвищі ціни: Склад заліза Жовківська 54, тел. 297-01. 2898 2—7

КУПНО - ПРОДАЖА

НОВА КАМЯНИЦЯ бічна Листопада, 3 мешкання 20.000, довг 8.000 зол. готівка 12.000. — НОВА КАМЕНИЧКА 2 мешкання 15.000, довг 3.000 готівка 12.000. — НОВА КАМЕНИЦЯ 14 кімнат, комірне 2.800, ціна 28.000, довг 12.500 готівка 15.500. — НОВА КАМЯНИЦЯ біля парку 2 мешкання 3 і 2-кімнатне 35.000 довг 7.000 готівка 28.000. — ВІЛЛЯ вулиця Потоцького 25.000 довг 3.000 готівка 22.000 ВІЛЛЯ 4 покої, город 300 сяжнів 25.000 довг 10.000 готівка 15.000. — ДІМ 14 кімнат вул. Зофії 17.500 довг 7.500 готівка 10.000. — ТРИПОВЕРХОВА камяниця вул. Коперника бічна, комірне 12.000, 15 літ вільних, без такси, 130.000 довг 27.000 готівка 103.000. — ГОСПОДАРСТВО під Львовом, стація в місці, 20 моргів найкращої землі з будинками 25.000 — продасть українське бюро „ТРАНСАКЦІЯ" (Ігнат) Львів, Длугоша 1, ріг Миколая. На відповідь марка. 2893 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

АДВОКАТ

Д-р Гр. Пиндик

б. карний оборонець у Львові
відкрив адвокатську канцелярію
2900 в **ЗОЛОЧЕВІ,** при „Валах". 2-3

(НЕ ФАРБА)
привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ
первісний **КОЛІР**

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозикович, Львів, Домінікавська 4. 2694 35-60

Дешево — Сітки до огорожі
І. КОНРАД
Львів, вул. Гетманська 22. 2696а 4-4

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Вінок 10.

Ч. 235 (14.484). Львів, неділя 18. жовтня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Національзація французького воєнного промислу.

ПАРИЖ, 17. 10. ПАТ. Комунікат міністерства летунства повідомляє: Виконуючи закон з 11. серпня ц. р., міністр летунства приступає до націоналізації всіх підприємств, що продукують летунський матеріял і мотори, призначені до військових цілей. Цю ділянку продукції переймуть 4 товариства, в яких держава матиме 2/3 капіталу. Зорганізують їх у найближчому часі.

Крівавий напад французьких страйкарів.

3 ОСОБИ ВАЖКО РАНЕНІ, 50 ЛЕГКО.

ШАРТР, 17. 10. ПАТ. У Торі зібралися в ратуші плянтатори буряків, яких префект запевнив, що страйкарі небавом покинуть окуповану цукроварню. Коли вони вийшли на вулицю, напали на них страйкарі з палицями й ножами. Жандарми ледви зліквідували завзяту бійку. Понад 50 осіб ранених а того 3-ох селян важко.

ШАРТР, 17. 10 . ПАТ. Страйк у цукроварні в Торі покінчився, робітники вернулися до праці.

Галицька Каса Ощадности
у Львові

видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.

ВКЛАДКИ

ощадностеві вложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.

ФОНД 6/45

резервовий понад 4,200.000 золотих

ВОЛІЮТЬ СТРАЙКУВАТИ.

ПАРИЖ, 17. 10. ПАТ. Начальний страйковий комітет річної плавби приняв договір, устійнений вчора у президії ради міністрів. Тимчасом з Русну прийшла вістка, що страйкарі рішили не приняти порозуміння і продовжують страйк.

ДРІБНИЯ ГУРТ ДЕЛЄГАТІВ ПРОВОКУЄ СТРАЙКИ.

ЛІЛЬ, 17. 10. ПАТ. Виявилося, що часто пусті причини спричинюють страйки, наражуючи сотні родин на голод. Рішення накидає дрібна меншина. З огляду на те робітництво деяких фабрик округи Рубе рішило, що страйк можна почати лише після тайного голосування всіх заінтересованих. З поміж 600 робітників ткальні „Кулі", що страйкують від 24. вересня, 480-ох підписало петицію з домаганням негайно вернутися до праці.

ПЕРЕСТРІЛКА МІЖ ФРАНЦУСЬКИМИ НАЦІОНАЛІСТАМИ И ЛІВИМИ.

ЛЄ МАН, 17. 10. ПАТ. Недалеко від міста відбулися збори „Французької суспільної партії"; опісля дійшло до перестрілки з протиманіфестантами. Ранених не було

Кров на вулицях Бомбаю.

ГРІЗНІ СУТИЧКИ МУЗУЛМАН З ГІНДУСАМИ.

БОМБАЙ, 17. 10. ПАТ. Нині досвіта почалися дальші заворушення; зрабовано кілька склепів, кілька пагод і мечетів намагалися підпалити. Поліція стріляла до гіндусів, що намагалися підпалити мечет, рівночасно музулмани пагоду. Здається, що не обійдеться без інтервенції війська.

Гіндуські й музулманські провідники закликають у спільній відозві до спокою, але покищо без успіху.

БОМБАЙ, 17. 10. ПАТ. У цілій Індії підчас заворушень убито 38 осіб, ранено 360.

Заворушення в червоній фльоті?

ТЕНЕРІФА, 17. 10. ПАТ. На чердаку червоного корабля „Кампеадор" вибухли заворушення. Залога увязнила капітана, що не хотів підпорядкуватися інструкціям з Москви.

ЧЕРВОНИМ НЕ СТАЄ СИРІВШВ.

АНДЕ, 17. 10. ПАТ. У промислових осередках Каталюнії помітно недостачу сирівців, зокрема бавовни та вугілля. Цього останнього бракує також у подрібній розпродажі. Перед крамкує також у подрібній розпродажі. Перед крамницями творяться довгі черги, що тамують вуличний рух, тому міліціонери час до часу беруть гурт жінок, що чекають на чергу на вивозять їх за місто, щоб опісля мусіли пішки вертатися перед крамниці.

КАТАЛЬОНЦІ В НАЦІОНАЛЬНІЙ АРМІЇ.

АНДЕ, 17. 10. ПАТ. Велика частина багатого каталюнського міщанства служить у нац. рядах як добровольці — будьто для ідеї, будьто з біди, є між ними і такі, що втікли від переслі дувань.

ЧЕРВОНІ ВТРАТЯТЬ ЧОТИРИ КОРАБЛІ.

КАЗАБЛЯНКА, 17. 10. ПАТ. 4 кораблі мадридського уряду: торпедовець „Гравіна", нафтовий транспортовець „Кампеадор", товаровий козий транспортовець „Абассо" та товаровий з 8-ма рабель з вугіллям „Кабо-Пріор" залишилися в панцирними звтами „Кабо-Пріор" залишилися в Казабланці. Правдоподібно „Гравіну" роззброять, а залогу інтернують, бо минає речинець, до якого цей торпедовець мав відчалити. Три торговельні кораблі здається судово засеквеструють, бо їхні капітани не можуть заплатити портових оплат.

ЩО КАЖЕ НАЦІОНАЛЬНЕ КОМАНДУВАННЯ?

ТЕНЕРІФА, 17. 10. ПАТ. Вчора пополудні заняли частини ген. Молі Навас дель Рей — тепер зблизилися вже до Наваль Карнеро.

ЛЯ КОРУНЯ, 17. 10. ПАТ. На **арагонському** фронті націон. війська розбили під Сієрра Алькубієре червоних, що втратили 60 убитих; під Толедо полягло 90 червоних. Нац. війська відбили випад оборонців Мадриду, що втратили 150 убитих і 270 раненних, крім того 300 кріс'в та 7 скорострілів. Нац. летуни збомбардували летунський майдан у **Малязі;** 5 літаків знищено. Під Талаверою вістрілено 3 червоні літаки, під Кордовою — 2, у Малязі — 1.

ХАКА, 17. 10. ПАТ. На фронті Сан Мартін де Вальде Іглезіяс вістрілено два червоні літаки. Один летун зіскочив на легкопад та попав у полон.

ПОРТУГАЛІЯ ЩЕ НЕ ВІДПОВІЛА.

ЛЬОНДОН, 17. 10. ПАТ. Як повідомляють добре поінформовані британські кола, Португалія не дала ще формальної відповіди комітетові для нейтервенції в Еспанії на скарги мадридського і московського уряду

Австрія та девалюації.

ВІДЕНЬ, 17. 10. ПАТ. Союз австрійських промисловців апробує рішення уряду, що утримує паритет шілінга. Рівночасно союз переговорює з урядом, щоб цей останній забезпечив інтереси австр. експортерів у країнах, що перейшли девалюацію.

Д-р Маркіян Дзерович

Львів, Сенаторська 6.

ВЕРНУВСЯ. 2893 3-3

Центральний Кооперативний Банк

„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,

вул. Третого Мая 15.

приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу.

З актуальних питань польського дня.

Варшава, 16. жовтня 1936.

Справді варто тішитися, в якій черзі — щодо питомої ваги справи— називати ті три проблеми, які, без огляду на свій постійно актуальний характер, у даному моменті спеціяльно полонять увагу польських керманицьких державних кол та всього польського громадянства. Ці три проблеми — це 1) оборона границь, 2) господарська кріза і 3) політична організація польського громадянства. Питання закордонної політики можна не брати під окрему точку, бо воно чейже найтісніше вяжеться і з проблемою оборонної здібности держави і з господарською ситуацією: найвайскравішим прикладом за це може послужити недавня подорож ген. Ридза-Сьмігłого до Парижа, яка означала не лиш політичне наближення до Франції, але й відкриття можливостей у той спосіб збільшити продукцію деяких галузей промислу та повести прилюдні роботи, щоб і оборонну силу держави піднести і безробіття ліквідувати.

Реалізація практичних вислідів тієї паризької подорожі (велика франц. позичка) все ще незавершена. Стануда цьому на перешкоді передусім девалюація франка, яка відразу ускладнила і питання висоти позички і спосіб її обрахунку; однак після побуту у Варшаві французького міністра торговлі Бастіда — виїхала до Парижа (вже друга) делегація і трансакція буцім то має бути швидко сфіналізована. Затягнутись вона може ще тому, що признання такої великої закордонної позички вимагає згоди від французького парляменту. Можливо, що при цій нагоді у неприхильному для справи позички тоні відізвуться ті французькі кола, які кричали на честь ген. Ридза-Сьмігłого та виявляли щедрі кредитові жести у блаженній вірі, що ось Польща „відірвалась" уже цілком від Німеччини та приступає без застережень до франко-чесько-совітського блоку. Ці заведені надії могли дещо вплинути на прохолоду первісних палких обіцянок.

Девалюація франка кепсько вплинула на швидку фіналізацію позички, але ще більший відгук найшла вона у Польщі, викликуючи серед найширших верств населення сумніви, чи не прийдуть які зміни й у польській валютовій політиці. Офіціяльні чинники рішуче всі такі поголоски заперечили. В усякому разі ніяких змін не можна сподіватися перед соймовою сесією, нова конституція пересунула термін скликання звичайної сесії на кінець листопада, а нема ніяких познак, щоб уряд задумував скликати раніш сесію надзвичайну.

Очевидно, що питання оборонної здібности держави, закордонної позички чи валютової політики, це дуже невдячні часописні теми.

Не дають вони поля до попису та вичерпуються у рідких і коротких замітках, а то й у коротких офіціяльних чи півофіціяльних комунікатах. Тим більше місця присвячує польська преса третій порушеній темі: політичній організації польського громадянства. Преса не потребує тут уже лякатися закиду зради державних тайн. Однак фактичного матеріялу, як субстрату для мериторичних міркувань, — має польська преса й у цій поважній справі стращенне мало та мусить і тут орудувати поголосками і сплетнями.

Вихідною точкою для всяких міркувань на цю тему це той безперечний факт, що після відкинення демократичних форм прилюдного життя та розв'язання ББ при одночасній невдачі експерименту з „безпартійним соймом", організоване польське політичне життя зависло у воздусі. Відповідальні польські чинники відчули цю ненормальну ситуацію та рішили покласти їй край покликанням до життя нової партійно-політичної організації, що проголосилаб якісь нові творчі ідеольогічні напрямні та санувала теперішній міжпартійний балаган. Завдання головного організатора припало — з волі ген. Рідза-Сьміглого — полк. Коцові. Про успіх чи невдачу цієї місії говорити безумовно передчасно, але факт, що від останнього зїзду легіоністів, від якого формально рахується початок формування нового табору, минуло уже якого пів року, спонукує опозиційну пресу не тільки виписувати щораз фантастичніші історії на тему поступу організаційних та ідеольогічних підготовчих робіт нової партії, але й глузувати собі з самої ідеї згуртувати поляків, невдоволених з існуючих партій та цілої міжпартійної системи — в одну нову партію чи якусь нову політ.-організаційну систему. Тепер зачуваємо, що переломовим днем має стати 11-ий листопад. Та покищо замість познак кристалізації польського політичного табору — видно щораз більше розпорошення, і то однаково у старих політичних польських партіях, як і того табору, що його обхоплювала спільна назва ББ. До якого ступня дійшла „диференціяція" у польських політ. партіях, може свідчити факт, що на 18 варшавських щоденників, що виходять у польській мові, аж 3 т. зв. „10-грошівки" („АБЦ", „Вечур Варшавскі" і „Гонец Варшавскі") належать до „народового" табору, але не є ендецькими і не співпрацюють з „Варш. Дзенніком Народовим"; саме вчора появився новий 10-сотиковий щоденник „Дзеннік Популярни", соціялістичний орган і ніби льояльний супроти П. П. С. та „Роботніка", але фактично зроджений із ферменту у тій партії; сьогодні-завтра мають появитися ще якісь два нові щоденники, з того один 5-тисотиковий теж „народовий".

Про відносини внутрі проурядового табору свідчить проречисто факт, що у недавніх міських виборах у Лодзі не брала участи взагалі ніяка санаційна група, лише боротьба йшла між ендеками, жидами та соціяло-комуністами. Маленький причинок до характеристики відносин дає теж відсутність обох маршалів — сойму і сенату — у прогульці парляментаристів, що її зорганізував по Польщі віцепремієр Квятковський; вони ніби образилися на комунікат, що повідомляв про їхню участь у прогульці без попередньої їх згоди, алеж річ булаб дуже дрібна, колиб не входили в гру ніякі глибші розбіжности. Фактом теж є, що треба аж стільки місяців для праці над консолідацією санаційного табору — покищо з ніякими видними висліданами. Безліч версій викликали теж димісії віцеміністра хліборобства Рачинського та віцемін. фінансів Лехніцького. Читачі „Газети Польскої", „Куріера Поранного", „Часу" і „Слова" теж чимало сказалиб на тему ідиллі між цими органами одного табору.

Найближча соймова сесія в усі ці справи внесе мабуть дещо світла і — порядку. Покищо посторонній глядач не бачить ні одного ні другого.

НАСОЛОДУ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ
дає срібна столова застава фабрики
Д. Л. НОЙМАН — ЛЬВІВ
Тільки **КОХАНОВСЬКОГО 21.** Тел 2'6-74.
Можна дістати у всіх більших ювілерських складах 1752 у цілій Польщі, або просто у фабриці. 6-50

Нова „регіональна політика" на Підкарпатті.

ШАХУВАННЯ ГРЕКО-КАТ. ДУХОВЕНСТВА И УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТИЧНОГО ПРОВОДУ.

Закроєна на широку мірку акція за переходом української дрібної шляхти на римо-католицький обряд, яку інтенсивно переводить тепер бюрократія збірних громад у роді Яся Яворського-Мартича, війта з Турки, під патронатом і при допомозі адміністраційної влади і — на жаль — військових кол, у турчанському, самбірському, дрогобицькому, добромильському і сяніцькому повіті, є лише зручним маневром, щоб відвернути увагу українського громадянства від нової „регіональної" політики на нашому Підкарпатті.

Незрозуміла ця політика головно в сумежних повітах з Лемківщиною: в ліському і турчанському. І так: у ліському повіті, який задумують враз з короснянським та сяніцьким повітом прилучити до краківського воєвідства при нагоді нового адміністраційного поділу держави, про що зрештою голосно говорять адміністраційні чинники, наші товариства та організації зустрічають нечувані перешкоди у своїй діяльности. Те саме діється при заснуванні нових товариств чи організацій. Зате жмінка москвофільських недобитків, яка втішається спеціяльною опікою ліського старости Гонсьоровського, явно-славно запевняє тепер своїх однодумців у Турчанщині, що при нагоді зміни границь львівського воєвідства, ліський і турчанський повіт перейдуть під руку „руського єпископа з Риманова".

Одночасно від турчанського повіту окружують тепер Лемківщину православієм. Так, сумний це факт, але правдивий. Саме після проголошення Апостольської Адміністратури для Лемківщини у турчанському повіті стала нагло актуальною справа з православієм. На перший вогонь пішло темне, але велике село Яблінка Вижна, на межі ліського і турчанського повіту, де половина селян перейшла на православія. З цього першого вогнища москвофіли вже два роки намагаються поширити православія в сусідніх селах. І хоч як вилазять зі шкіри, хоч їх агітатори втішаються незрозумілою підтримкою місцевої адміністраційної влади, проте православні навіть у самій таки Яблінці В. не то, що не поширюють свого стану посідання, але навпаки: присіли зовсім і перейшли до оборони. Наслідок їхньої акції такий, що греко-католики в Яблінці В. і сумежних селах є нині не лише ревними католиками, але національно освідомленими та добре зорганізованими членами української нації. Зате між православними, головно між молодю, ширяться тепер безбожність, добре підложа під комунізм. Це явище наскрізь зрозуміле, якщо взяти під увагу, що православний батюшка в Яблінці В. є крайнім неуком і використовує нечувану забобонність бойків та займається ворожбитством. Не диво, що став посміховищем у селі між своїми і чужими. Повну неграмотність цього батюшки ілюструє найкраще такий факт, що він навіть не вміє грамотно записати до шкільного денника кілька слів по закінченні години релігії. Річ ясна, що батюшка намагається писати (і пише всі метрики і т. д.) польською мовою, якої — до речі — не знає, бо напр. слово „молитва" пише у шкільному деннику (польською абеткою і кирилицею) як „модлітев". З цього найкраще можемо уявити собі, яку цей „батюшка" має взагалі освіту (кажуть, що десь був слугою на Волині і за якісь спеціяльні „заслуги" висвятили його на батюшку). Ясно теж, що такий „батюшка" навіть при найбільше „обективних умовинах" для „агітації" таких-же напів грамотних агітаторів по наших темних підгірських селах не вдіє вже нічого з поширенням православія в найближчій околиці Яблінки Вижньої.

Другим таким вогнищем православія у турчанському повіті стало тепер нагло прикордонне село Бітля (на схід від Турки), де в літі ц. р. перейшло на православія коло 60 селян. Це теж заслуга москвофілів (м. ін. довголітнього учителя Чайковського, який по переході на емеритуру вже з Турки опікується до останіх днів темними бойками з Бітлі).

Але не йде нам про злочинну акцію москвофільських недобитків, які у страшній ненависти до свого народу, здібні до найбільшої кирині і напевно будуть при кожній нагоді вести свою акцію за переходом на православія. Коли вже будуть оголошені документарні дані про їхню ганебну ролю напр. на Лемківщині, тоді їхня злочинна роля виявиться у повній наготі Тепер українське духовенство повинно дуже вважати, щоб заздалегідь здемаскувати облудну гру москвофілів, які вдають ревних католиків і одночасно агітують за православієм. Зате необхідно нам витягнути відповідні висновки з ось такого факту: Вже два місяці сидить у Турці православний батюшка і під боком старости відправляє богослужения в домівці т-ва Качковського. (Старостинство і т-во Качковського приміщуються в одноповерховому москвофільському Нар. Домі, на будову якого покійний уже нині парох Турки дав перед війною 30.000 корон з церковних грошей, мовляв, цей дім буде власністю церкви. Тимчасом нині Нар. Дім у руках москвофільської кліки, яка комірне 260 зол. місячно обертає виключно на свої потреби).

І ось хоч у Турці не перейшов ніхто на православія, а 4-ох православних москалів, які завославія, а 4-ох православних москалів, які залишилися тут від свого полону в австрійській армії, не ходили ні не ходять взагалі до церкви ні до костела, православний батюшка преспокійно веде свою акцію при допомозі кількох москвофілів. Але тому, що батюшка теж не грішить ширшою освітою і поводиться так, що своїми „проповідями" відстрашує з богослужения навіть менерів москвофілів, то не буде мати великих успіхів у Турці.

Одначе діло в тому, що акція батюшки в Турці дивно сходиться з акцією перетягання української шляхти на римо-католицький обряд.

Православія у Бітлі вибухло теж щойно в літі ц. р. саме після того, як в сусідньому селі Комарниках не лише розвинули сильну акцію між шляхтою за аміною віри своїх батьків, але приступили з поспіхом до будови костела. Ну щож — конституція забезпечує свободу віроісповідання і ширення Христової віри — скажуть прихильники православія. Правда. Але тоді мимохіть виринає думка, чому то греко-католицькому духовенству з Галичини заборонено взагалі вести унійну акцію на північно-західних українських землях між своїми братами, а кільком черцям чину: Редемптористів і Василіян та Пресвященному Чарнецькому ставлять в їх акції нечувані перешкоди? Виринає думка, чому православний „батюшка" може під боком старости послуговуватися неправдивими і крайно демагогічними нападами на католицьку Церкву і католицьке духовенство тоді, як греко-католицьке духовенство не сміє переступити „сокальського" кордону, щоб голосити слово правди.

Таким чином відповіди на останні потягнення з православієм у Турчанщині слід шукати в іншій площині: політичній. Незорганізоване якслід і темне українське населення гірських і підгірських повітів стає одним тереном для експериментів. Мета такої політики дуже ясна: На допомогу православію, яке ніяк не вибухає стихійно, як цього бажають собі аранжери, приходить саме у Турчанщині масова акція з перетяганням дрібної нашої шляхти, щоб ось так зашахувати греко-католицьке духовенство в його оживленій протиакції проти православія і „душехватства". Одночасно українському політичному проводові кидається нові колоди, щоб розпорошувати його енергію на проломлювання кордонів: крім сокальського, ще й нового лемківського та гуцульського і приневолити його осьтак до боротьби за дрібні дошкульні, а не засадничі речі. Цей план надто грубими нитками шитий, щоб його не зрозуміти. Тому нашим обовязком подвоїти енергію і кинутися до інтенсивної праці на загрожених відтинках нашого національного життя. Як закривання українських культурно-освітних і кооперативних товариств та організацій довело до масового зросту національного освідомлення на Лемківщині, так перетягання шляхти доведе теж до швидкої організації цих нащадків наших бояр і скорішого зорганізування наших священників.

„Православна література".

ДЕЩО ПРО ПРЕСОВІ СПЕЦІЯЛЬНОСТИ МИТРОПОЛИТАЛЬНОГО „СЛОВА".

Відношення вищої духовної влади Православної Церкви до вірних української національности, які творять величезну більшість її членів, має багато прикмет нестійности, нерішучости, химерности. Ця правда, на жаль, стара і загально відома, як і загальнозначний є факт неокресленості і етеричности цілої політики православних автокефальників, що ніяк не можуть або не хочуть висувати остаточно і виразно свого становища до справ, які силою своєї життєвої ваги мусять цікавити.

Є дві можливости, обі для успіхів політики Православної Церкви в Польщі однаково безнадійні: — або ця церква не може знайти якоїсь постійної методи, що свідчить про її внутрішню слабість, або метода її поведінки супроти „пастви" полягає саме на **безсистемности**, що тимбільше нічого доброго не ворожить. Одною з хоробливих справ, що анормалізують життя Православної Церкви, є проблема, якої змисл містить в собі ляконічно-іронічний титул наших рефлексій. Хочемо критично приглянутись деяким засобам, що їх уживають православні редактори, інспіровані „отвественними ліцами".

Перед нами лежить „Дитина" — додаток до газети „Слово" ч. 33. за 1936. рік.

Народилась ця „Дитина", як довідуємось — з найкращої ініціятиви гуртка молодих українців у Варшаві, що сконтактувались щасливо з редакцією „Слова" і здобули її згоду видавати цей часопис — часопис — як каже його назва — присвячений українським православним дітям, під фірмою митрополичого органу. Сама думка видавати таку газетку, як теж її зміст актуальні і варті найбільшого признання. Цитуємо уривок зі вступної статті до читачів: „Дорогі Діточки!... Мусите знати, що кожний народ має багато своїх дитячих часописів. І ми, українці, маємо кілька таких часописів; з них найкращі „Дзвіночок" і „Світ Дитини", що виходять у Львові. Але досі ми не мали окремого часопису для дітей Волині, Холмщини, Полісся й Підляша. В нашому часописі ми будемо писати про все, що може цікавити Вас, молоденьких наших читачів. Будемо писати про те, що діялося колись і діється тепер на нашій землі... Якщо кому це тяжко читати, бо ще замалий, або неуважно вчиться в школі, то нехай йому почитають ті, що краще вміють читати по українськи..." А далі йдуть цікаві, держані у виховно-релігійному українському дусі оповіданнячка, віршики й вістки про большевицький терор на Україні.

Подивляємо активність варшавської української молоді, що не забуває за конечність пресової, здорової акції серед селянської православної дітвори, загроженої денаціоналізуючими впливами, але одночасно подивляємо всесторонність „Слова". І не можемо змінити нашого становища супроти журналістичних спеціяльностей редакторів з православних часописів, доти, доки виходитимуть побіч себе москвофільські „Воскресния Чтенія", півофіційні „Польскі Строніци Слова" , русско-патріотичні „Детскі Лісткі" й мізерно-безнадійні „Православні Селяни" та безконечно-нудні святочні додатки „Слова"...

І тому нічого дивного, що навчені довгим досвідом не захоплюємося появою чергової „Дитини", яка матиме дійсно щастя, коли не загубиться серед своїх старих свояків з редакції, або не вмре тихою смертю скромного газетного додатка, що ним хтось запихає комусь очі. Якщо так мало бути, жаль доброї волі ініціяторів і правдивої радости малих волинсько-поліських читачів. Дотично цих останніх маємо дещо сказати:

„Дитина" м. ін. пише: „Якщо хто неуважно вчиться в школі і не вміє читати по українськи"...

Думаємо, що таке речення треба справити малою заміткою: на землях, для яких призначена „Дитина", багато дітей не має змоги вчитися української мови просто тому, що її ніхто не вчить, бо навіть релігії вчать у мові польській.

Варто, щоб помислові й універсальні журналісти з православної преси цей факт добре запамятали для добра Православної Церкви, якої пастирі не мають відваги здобутися на вибір виразної дороги і зіставивши своє стадо самому собі, блукають по роздоріжжях, що до нічого дійсно творчого, дійсно християнського не ведуть і не доведуть.

Гром.

РАС НАСІБУ ПОМЕР.

ДАВОС, 17. 10. ПАТ. Вчора помер тут Рас Насібу; стан його здоровля погіршувався з дня на день.

Найвищий час

купити льос І. кляси Польсько І Державної Льотерії у відомій з постійного щастя колектурі

„НАДІЯ"

Львів, Леґіонів 11

де постійно падуть головні і великі вигри, де у кожній Льотерії виплачують мільони зол., де нікого не оминуло ще щастя!

Головна вигра 1,000.000 золотих

Тягнення І. кляси розпочинається вже 22. ц. м.

За ревізію закордонної політики Чехословаччини.

II

Прага, жовтень 1936.

Пропозиція договору вічної приязни між Польщею й Чехословаччиною справа загально відома. Відомо теж, що Польща на нього не погодилася. Сталося так мабуть тому, що такий пакт не мав би для Польщі реального значіння і не міг заступити їй договору з ЧСР про взаємну допомогу. Треба теж думати, що така пропозиція договору вічної приязни могла бути з боку Чехословаччини гарним жестом, але не могла бути основою реального союзу.

І факт залишається фактом: Чехословаччина має договір про взаємну допомогу з Францією, а навіть зі Совітами, але Польщі вона навіть не робила пропозиції такого пакту. Прихильники до-

герішньої концепції чехословацької закордонної політики пояснюють це нездорове явище тим, що англьосаксонський світ дивиться, мовляв, байдуже на майбутній конфлікт за кордони Польщі. І навпаки: кордони Чехословаччини цей англьосаксонський світ визнає за непорушні. Таке пояснювання є на думку „ревізіоністів" зовсім хибне. Дотеперішній розвиток міжнародньої ситуації післявоєнної Европи вказує на те, що теперішні кордони Польщі визнавали досі Совіти і Німеччина. Лиш Чехословаччина — як виходить з пояснення „Лідових Новін" — стабільности цих границь не визнає. Отже важко вимагати, щоб якнебудь держава заключала договір приязни з тим, хто не має довіря до кордонів цієї держави і хто обмежує свої договори лише на деякі випадки. І в цьому лежить вся суть трагічної розбіжности між польською і чехословацькою орієнтацією. Треба ясно здати собі справу з того, що кожне ослаблення Польщі на тлі нинішнього укладу европейських сил збільшує небезпеку воєнного конфлікту, збільшує тимсамим небезпеку за майбутнє Чехословаччини. Кожне таке ослаблення нинішньої Польщі наближає Росію до Німеччини, а Німеччину до Росії. Таке зближення зовсім не лежить в інтересі Чехословаччини.

Думка, що англьосаксонський світ має якийсь особливий інтерес для кордонів Чехословаччини, чи пак, що цей інтерес більший, ніж для кордонів Польщі зовсім помилкова. Про це повинна булаб переконати кожного остання ревізіоністична промова Ідена в Женеві. Про це переконують нас і деякі інші факти як напр. знаменна англійська дискусія про можливість німецького нападу на Чехословаччину, те, як Англія приняла австро-німецький договір і т. п. **Англія веде вже нині германофільську політику**, хоч би навіть **за ціну невдачі льокарненської конференції.** Англії йде про те, щоб зєднати собі Німеччину для ослаблення Італії. **Англія має інтерес лише для західного пакту, для стабілізації західних границь Німеччини,** а зовсім не дбає про границі Чехословаччини чи Польщі. І деж тут якенебудь оправдання для такої закордонної політики Чехословаччини, яка відкидає можливість договору про взаємну допомогу з Польщею, а яка старається доказати потребу такого договору з Совітами?

На раду, яку „Лідове Новіни" дають Польщі, щоб вона приступила до системи загальної забезпеки европейських держав, „Венков" відповідає: Це дуже проблематична рада, особливож нині, коли взяти під увагу, що провалення системи санкцій, ліквідація абісинського питання, обсада Надренії — все те доказує, що ця концепція загальної забезпеки зовсім провалилася. На кожний випадок така концепція не може бути ніякою запорукою безпеки для малих держав. Не треба забувати, кажуть далі „ревізіоністи", що інтереси великих держав для стабільности держав середніх і великих є дуже ріжні і розбіжні. Тимто пахне просто комізмом нині ще радити Польщі, щоб вона йшла на те, що не було для неї задовільне тоді, коли ця т. зв. загальна забезпека могла мати ще зовсім інший зміст та інше значіння. Чехословацька закордонна політика не сміє забувати теж й на те, що нині приходить до вирівнювання взаємин між Польщею і Францією. Це також примушує Чехословаччину зревідувати головні напрямні своєї закордонної політики. Кожне вияснення на польсько-чехословацькім відтинку рівняється збільшенню та скріпленню безпеки в Середущій Европі, тим самим і на східних кордонах Польщі.

Недавно принесла чехословацька соціялістична преса вістку, що на конференції між Іденом і Беком говорилося про те, щоб проблему Східної Европи виключити з льокарненських переговорів, а щоб заспокоїти Совіти мала би Польща, Румунія, Чехословаччина і Литва заключити взаємний договір про ненапад. Далі ці держави зо-

Віденський сальон футер і робітня

Е. Вайнінгер, Львів. Фредра 5. Тел. 286-35

напроти кавярні „Рома".

Приймає жіночі і мужеські футра на замовлення і до перерібок.

Наше гасло: „Шик—Мода—Елєганція". 2751 6—10

Бруд є найбільшим ворогом білля!

Чим довше переховуємо брудне білля, тим глибше входить бруд у тканину і може вчинити їй багато шкоди. Часте прання запобігає цьому і не приспорює багато праці, бо Радіон скоро і без труду усуває всілякий бруд.

Досить:

1. Розпустити Радіон у зимній воді.
2. Варити білля бодай 15 хвилин.
3. Полоскати спершу в гарячій, потім у зимній воді і білля стає сніжнобіле.

RADION

ідеальний засіб до прання

Виріб фірми SCHICHT-LEVER S.A.

бовязалисяб зберегти невтральність на випадок совітсько-німецької війни.

Цю вістку використали прихильники ревізії дотеперішньої концепції чехословацької закордонної політики для підсилення своїх ревізіоністичних аргументів: Вже сама думка такого договору вказує на потребу такої ревізії. Чехословаччина ніколи не може стати мостом ані для Совітів, ані для Німеччини, а щоб таким мостом не стати, мусить Чехословаччина співпрацювати з тими державами, які мають такі самі тенденції й держаться такої самої політики.

Блюк держав між Сходом і Заходом стає єдиною можливою базою, яка може параліжувати кожну спробу загального конфлікту. „Вже це наказує Чехословаччині — читаємо в одній із статтей „Венкова" — в найближчому майбутньому розбудувати цілий ряд договорів, які забезпечили би невтральність на випадок конфлікту між Сходом і Заходом. Мусимо тямити, що зобовязання, які нам могли вязати руки ще 1925. р. й тому видавалися нам некорисні, стають нині предметом реальної дискусії і набирають для нас конкретної позитивної вартости".

Накінець цікаво ще підкреслити, що ціла ця дискусія з боку чехословацької аґрарної партії йде в парі з незвичайно гострою протикомуністичною кампанією цієї партії. Але про це вже іншим разом.

М—н.

Вплив середовища на творчу працю.

ЛЬВІВ І ЙОГО ТВОРЧІСТЬ.

(Д-р Л. Хвістек: „Середовище".)

Д-р Л. Хвістек став громадянином Львова щойно від 6 літ, але за той час так з ним зжився, що тужить за ним навіть підчас вакацій з Закопаного, з яким вяжуть його давні теплі спомини. Львів — уважає він за найкраще місто у Польщі, не тільки з огляду на природу. Люди тут ліпші та лагідніші, ніж в інших містах, міщани та робітники нагадують своєю вдачею передвоєнних італійців та еспанців.

Львів як місто, де перехрещуються дві ріжні культури, міг би бути дуже творчим середовищем. У XV. і XVI. в. з цього середовища вийшли мистці, яких твори можемо оглядати в „Українському Національному Музею". Львів має багато талановитих людей, але мало з них має вищу амбіцію, силу експансії, мало вміє вести збірну, організовану працю. Таланти є тут тої думки, що не варт робити зусилля, бо й так з цього ні чого не вийде. Три минулорічні добрі мистецькі вистави робили вражіння своєю пусткою місць для закоханих пар, що шукають самотности. Львівська публика байдужа до нових мистецьких напрямків відкидає разом із ними і все інше. Можливе, що причин байдужности львовян до нових культурних проявів требаб шукати в їх занадто загостреному критицизмі, недовірю до нових починів.

На тлі цієї байдужности треоа подивляти спроби мистецького гуртка „Артес", що представляв у Львові — Париж і не дав себе заморозити ніякими перепонами, дарма, що публика відверталася від образів мистців цієї групи, наче від рисунків на мурах.

Прелєгент зупиняється на ріжних осередках культурної праці у Львові — на літературі, науці, театрі. Вказує нпр. на велике зацікавлення проблемами літературознавства, завдяки впливові таких трьох знавців як проф. Кляйнера, проф. Інгардена та О. Ортвіна, — на трудноші втримати міський театр на відповідному рівні через недостачу польських оригінальних пес. Театр виконує своє справжнє призначення, коли дає песи сучасних авторів, навіть коли вони беруть несучасні сюжети, бо тоді вони завсіди реаґують на сучасність живіше, ніж песи чужинні.

Питання новини в мистецтві та його обнови, дає прелєгентові нагоду пригадати, що Український Національний Музей у Львові влаштував кілька років тому велику виставу модерних чужинних мистців разом із українськими мистцями. Мало хто знає, що в цьому Музею находяться твори О. Архипенка, імення якого звязане з цілою новою добою сучасної різьби. У Львові працював теж оригінальний мистець О. Новаківський — мистець великої стихійної сили, якого твори теж залишилися по львівських музеях.

Д-р Хвістек є тої гадки, що українські мистці не повинні наслідувати французького імпресіонізму, а повинні звернутись до мотивів національної творчости, йти за зразками византійського мистецтва. Зпосеред молодшого покоління М. Бутович визначується саме таким оригінальним своєрідним талантом.

Назагал мистці, що виросли на нашому ґрунті, не повинні би імпортувати примітивізму з Парижа, тому що можуть найти самі в собі досить примітивізму. У Львові є теж дослідники мистецтва дітей з метою проаналізувати психольогію примітивів.

Прелєгент зазначував кілька разів, що не може зупинятися подрібно на праці ріжних одиниць і часто кидав тільки прівища, пригадуючи одним словом їх заслуги. За таку заслугу вважає теж працю єдиного польського журналу у Львові „Сигнали", який єдиний у Польщі постійно інформує читачів про українську творчість.

Прелєгент зупинився при кінці на загальному питанні про вплив середовища у творчости. Звернув він увагу на те, що вплив середовища залежний від розумного становища груп до нових творчих починів. Справедлива оцінка цих починів повинна теж іти впарі з боротьбою проти фальшивих авторитетів.

м. р.

З життя наших установ.

УСТАНОВЧІ ЗБОРИ „ДОЛІ".

Перші (установчі) збори „Долі", Товариства священичих подруг, відбулися 16. жовтня ц. р. у Львові. По Службі Божій, яку відправив у наміренні Товариства о. крил. Юл. Дзерович в Успенській церкві, зійшлися учасниці зборів у салі „Української Бесіди" в год. 11. числом 22 (з цього 13 з провінції і 9 зі Львова). Крім пань, явилися на зборах із львівського духовенства: о. крил. В. Лициняк, о. Ю. Дзерович та о. В. Лончина.

Збори отворила короткою промовою п. **Наталія Дзеровичева,** як перша з підписаних на статуті, і подала до відома коротку історію оснування, потребу і цілі нової організації. Предсідницею зборів вибрали присутні п. **Антонію Конрадову,** заступницею п. **Марію Соловіеву** з Пукова, секретаркою п. **Теофілю Осташевську** з Підберезець. З черги відчитав і пояснив статути **о. Юліян Дзерович,** при чому при багатьох точках виявувалася дискусія, яка прямувала до вияснення цілі й завдань Товариства. Опісля збори установили висоту річної вкладки на три зол., при чому членами Товариства на основі статуту можуть бути і священники.

До Управи Товариства вибрані отсі пані: Наталія Дзерович, голова; Стефанія Монціборичева, заступниця голови; Антонія Шпитковська, секретарка; Ольга Лончинова, скарбничка; Олена Ґурґулова, Елеонора Костельникова і Ярослава Коверкова, виділові; Теофіля Осташевська й Ольга Воронюкова, заступниці виділових; до Контрольної Комісії увійшли: Софія Лицинякова, Антонія Конрадова і Марія Коритникова; заступницями членок Контр. Комісії вибрані: Олена Дурбакова й Олена Яросевичева.

Нововибраний Виділ відбув своє перше засідання і намітив цілу низку праць у користь Товариства, про які буде повідомлятн суспільність через пресу. Виділ має надію, що ніодна подруга священника не залишиться поза орґанізацією, а також і всі священники стануть дійсними членами Товариства (місячна вкладка всього 25 сот.). Всі, що вийшли зпід священничої стріхи, або якимнебудь способом з нею звязані, повинні станути спомагаючими членами Товариства. Домівка Товариства поміщується в домі Т-ва св. Андрея при вул. св. Тереси ч. 38 у Львові.

Цьогорічне риковиєько в Перегінську.

Годі не поділитися з нашим громадянством вістками про цьогорічні ловецькі успіхи Перегінська, цього нашого найбільшого ловиська в краю. Якщо воно не перше й між чужими щодо величини, то здобуває воно з року на рік коли не перше, то одно з перших місць щодо якости і краси. Підтверджує цей погляд вислід цьогорічного риковиська, на який склалися попри виняткова добрий стан звіринн дбайливий догляд за нею, лагідна минула зима, богатство паші і... ловецьке щастя.

Прибуло 31 ловців з краю та з закордону, між ними 7 жінок; деякі приїхали власними автами до Брошнева, Перегінська й Осмолоди. Першого оленя стрілила графиня Пальфі М. в IV. ревірі цікавого 14-ака з трьома відгалуженнями.

Разом упало в часі цьогорічного риковиська в цій митрополичій маетности 27 ловних оленів, а саме: два 18-аки, два 16-аки, пятнацять 14-аків, шість 12-аків, два 10-аки; з цього: один феноменальний 18-ак, стрілений м-ром Малькольмсоном з Льондону (вінець ваги 10,20 кг., висоти 116 цм., рожі 25 цм., розложення 80 цм.), найкращий олень Карпат добутий за останніх 25 літ; чотири капітальні: 18-ак, 16-ак, 14-ак, 12-ак; чотирнацять дуже добрих і добрих; вісім середніх і слабших. Селекційному відстрілові підпали три олені.

З прелімінованих до відстрілу в цім році 4 медведів, відстрілено одного. Стан медведів у маетности Перегінсько дуже добрий, від трьох літ є їх понад сто.

Про успіх Перегінська говорять уже наведені числа, про красу добутих у Перегінську оленевих вінців свідками краєві та сусідські музеї й ловецькі виставн; про 18-ака з цьогорічного риковиська в Перегінську говоритиме... Британський Музей.

А. М.

Для нашої будучности не байдуже, чи громадянство сплатить інвалідам затягнений довг, чи покине їх безпомічних власному терпінню!

Новий політичний процес.

В понеділок 19. ц. м. починається у Львові новий політичний процес. Перед судом присяглих стануть: **Микола Лебедь,** якого засудили у варшавському процесі на досмертну вязницю, і **Степан Долинський,** студент медицини в Граду. Прокуратор притягнув обох до відповідальности під замітом зорганізування нападу в Городку в 1932 р. Підсудних боронитимуть оборонці: **д-р В. Старосольський** і **д-р Ст. Шухевич.**

До Львова привезли вже у звязку з цим процесом зі Святохресної вязниці Журавківського і Підгайного, які зізнаватимуть як свідки.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Абісинський негус Гайле Селяссіє купив замок на франко-швайцарському пограниччі, віддалений від Женеви на пів години їзди самохідом.

У Швайцарії позичка національної оборони принесла 100,000.000 франків більше, ніж уряд сподівався; надвишку повернуть.

Французький міністр маринарки зареквірував підприємство военного промислу Сотерарль.

Еспанський премієр Лярго Кавалеро став начальним вождом червоних військ. Міністр закордон. справ обняв провід генер. комісаріяту війни, що вестиме політично-суспільну контролю над армією.

Бельгійський амбасадор запевнив міністра Ідена, що бельг. уряд не нарушує міжнародніх зобовязань, яких піднявся

Гарна Ождуляція!

KAMILLOFLOR
Вільний від алькалій, спеціяльний Шампон зберігає блиск волосся їх природний ясний колір і привертає його, коли волосся стемніло.

BRUNETAFLOR
Вільний від алькалій, спеціяльний Шампон до темного волосся, підкреслює бронзовий відтінок волосся і надає їм гарний полиск

Мода змінюється, але завсіди залишається потреба мати добре виплекане волосся. Наскільки краще виглядає зачіска, коли волосся є пушисте, мягке і має гарний полиск. Тому більше як колинебудь повинні Пані звертати увагу на властиве їх плекання.

SHAMPOO ELIDA

За кулісами графольоґічної експертизи.

Сильний розвиток графольогії в останніх роках та її практичне пристосування майже в усіх ділянках суспільного життя, причинилися у великій мірі до спопуляризування цієї вельми практичної науки в найширших колах суспільности.

Кожний з нас знає, як цінну прислугу віддає нам графольогія, коли йде про обективну оцінку характеру людини. Письмо — це найвірніше дзеркало людської душі —відкриває досвідченому графольогові дійсну вдачу людини, її погляди на світ, ріжнородні нахили, вроджені здібности тощо.

Досліди над вродженими здібностями людини дуже важні, коли йде про підшукання людині відповідного знання. Багато учнів, що покінчили школи кермуються при виборі звання порадою товаришів та родичів. Часто теж вибирають самі звання, що їм ніби то подобається. Не обзнайомлені як воно виглядає дійсно — у життевій практиці, знеохочені покидають його по якімсь часі та витрачують непотрібно час та гроші.

Неменше важну послугу віддає графольогія медицині. Оцією ділянкою цікавляться зокрема лікарі нервових недуг та шкільні лікарі. Зміни в психіці зокрема у молоді, виступають рівнобіжно теж і в її письмі. Систематичний дослід письма з ріжних періодів життя дає не тільки вірний образ, але і напрямні, як розвивається характер людини.

З багатьох ділянок графольогії не менше практичне пристосування найшла теж судова графольогія. Фальшування документів є так само старе, як і письмо. Сильний розвиток природничих та технічних наук причинився у великій мірі до вирафінованого фальшування ріжнородних документів, друків, банкнотів, тощо. Зручний фальшівник обзнайомлений добре з технічними методами фальшування печаток, відбивання підписів тощо, завдає нераз графольогові багато праці.

Модерний судовий графольог має в такому випадку до помочі велику скількість ріжнородних приладів, фотографічних апаратів тощо. Теоретично набуті відомости та пристосування спеціяльних приладів відграють тут переважно побічну ролю. Куди важніше це графольогічний хист — хист розпізнати індивідуальні риси письма в найдрібніших його проявах. Буває багато почерків до себе подібних; тому теж не досить стверднти, що вони подібні. Не менш важно розпізнати ріжниці, що заходять між двома письмами.

Деякі судові графольоги не йдуть за цими загально відомими законами графольогії. Вони не звертають уваги на куди важніші прикмети письма як напр. тінювання, натиск пера при писанню та вкінці пропорції між довжиною поодиноких букв. Не менш важним є вигляд так зва-

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 30

Українські політики.

Сильвети наших давніх послів і політичних діячів.

(Докінчення.)

ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД.

Видаючи отсю першу частину своїх споминів про наших давніх послів і політичних діячів з часу відродження української нації, хочу до того образу осіб зясувати ще коротко й обставини, в яких вони жили і працювали як провідні особи української політики.

Перший промінь національної свідомости і почуття одноцілости українського народу в тому часі щойно був заблис у нас від Маркіяна Шашкевича (1837. р.). Отсі почування єдности з Україною висказав Маркіян Шашкевич у сердечній думі побратимові Миколі Устіяновичеві „про цвіт долю". Цей його заповіт підняли галицькі українці в 1848. р. Не диво, що у „святій годині", на установчих зборах Головної Руської Ради („Ради народної руської) у Львові дня 2. травня 1848. р. зібрані передовсім віддали честь памяти Маркіяна Шашкевича і після того приступили до нарад у справі охорони і піднесення української народности.

Вже незабаром, бо 19. жовтня 1848. р., при відкритті зїзду українських („руських") ученых у Львові Микола Устіянович сказав: — Яка це праця жде нас, заки дійдемо до свого відродження! Одначе ні ворожий польський табор, ні жмінка українських прихильників не може відстрашити нас від своєї праці. Осередком життя народу — заявив він далі — стане рідна мова, що у вікових боротьбах трохи не останнім лишилася для нас майном!..

Це був той перший промінь життя на „весні народів", що кликав нашу „жмінку прихильників" проповідувати воскресення українського народу. На жаль, не всі з них повірили, бо не всі вони відчували те чудо у своїй душі (Іван Вагилевич, Яків Головацький), — а всеж таки лишився Маркіян Шашкевич предтеча, що поклав віру як угольний камінь у наших змаганнях.

Майже рівночасно (1839 р.) закликав геній всієї України Тарас Шевченко:

В Україну ідіть, діти,
В нашу Україну:
Там найдете щиру правду,
А ще може й славу...

І це сонце України не влило ще правдивої віри в душі наших батьків: у відродження і визволення власними силами української нації. Наші діди і батьки все ще шукали тої „сили", що піднеслаб і захистилаб наш нарід: одні у поляків, другі в австрійському уряді, ще інші в царській Росії, що відтак видала присуд смерти на Україну (1876. р.).

Я мав нагоду безпосередньо слухати тих щирих оправдувань: о. Григорія Шашкевича; о. Михайла Козаневича, товариша Маркіяна Шашкевича; о. Олексія Заклинського; дідів і батьків наших, що бачили 1848. рік і не годні були повірити, щоби з тої жмінки інтелігенції виросла українська нація. Вони думали, що на це треба ще довгих і довгих років, заки з темної маси неграмотних селян і недобитків мішан стане національно свідомий український нарід.

„Дім Народний" у Львові здвигався в гору й гору" — писав у своїй Історії літератури Омелян Огоновський, — а життя просвітне і національне упадало щораз нижче, так, що в роках 1857—1860, крім урядового часопису „Вістник", не було у нас майже ніякого часопису українського, ні літературного ні політичного!" Той „Вістник" для „русинів австрійської держави" виходив у Відні від 1850. р., а наше інтелігентне громадянство тоді несміливо ще говорило, що „одна єсть Русь, та дві руські народности, а народність малоруська є окрема від російської"... Отсією тезою переконувало тоді наше українське громадянство, як пише Омелян Партицький (1867. р.), „тих многих, що вже самостійність українського народу заперечували, а його мову раз нарічям російського, раз польського язика именували"...

Той час проблиску до 1868. р. зобразив наш сеніор о. Йосиф Заячківський у своїй промові дня 8. грудня 1868. р. на першому загальному зборі Т-ва „Просвіта" у Львові отсими словами: „Так було, аж поки не засіяв славний рік 1848-ий. І воскрес нарід український, а на чолі народу поставив себе стан духовний. Нарід узнав його за свого проводиря і заступника, узнали його й чужі. Не дивнож, що на нас піднялася вся вража сила, а ми не до борби поставлені, але радше апостоли мира, злякалися тої бурі, — зачали оглядатися позад себе, щоб собі плечі обезпечити, і защафалися так далеко, що стратилисьмо з очей нарід, — а нарід нас. Тож на наше місце хочете ви, народе, ставати і повести дальше діло просвіти народу там, де ми перестали. За то нарід вам дякує, а Бог най благословить!"

І ті молоденькі братчики-сини увірили, хоча не бачили воскресення! А коли і як це сталося?

них нематеріяльних ліній — рисок, які виконує людина пером при переході від одного слова чи букви до другого. Вони незазначені чорнилом і тому зовемо їх нематеріяльними.

Вельми цінним та помічним у практиці графольога є архів почерків із власної практики. На підставі зібраних почерків можна робити досліди над поодинокими рисами характеру у різних осіб.

Окрема збірка почерків письма людей з органічними хибами дозволяє в багатьох випадках розпізнати яку органічну хибу має людина (напр. чи кульгає, не має одної руки, не бачить на одне око, тощо).

До окремого ділу в архіві графольога належать письма чисто судового характеру. Це підроблені підписи, печатки, сфальшовані документи, рахунки, банкноти тощо.

Одним з найбільших графольогічних архівів в Польщі є архів відомого польського графольога і судового знавця Генрика Квецінського у Варшаві. Крім великої скількости оригінальних зразків письм залучені до кожнього з них фотографічні світлини, побільшені знимки, власні завваги тощо. Генрик Квецінський автор відомого та єдиного польського наукового підручника про судову графольогію*) не задоволь няється практичним пристосуванням графольогії в судівництві, а працює теж науково та витворив на підставі довголітньої практики власні методи, яких уживає зокрема при досліджуванні фальсифікатів.

Наукова лябораторія засоблена часто в прецизійні інструменти допомагає звичайно знання графольога. Із важніших приладів на першому місці стоять побільшальні скла, графоскопи, фотографічні апарати до мікро- і макрофотографії.

Коли йде про досліди над невидним письмом якістю чорнила чи паперу, графольог пристосовує кремяну лямпу, засоблену у відповідний фільтр.

Під впливом діяння ультрафіолетних променів кремяної лямпи предмет, що його досліджуємо, починає світити різними барвами. Їх інтенсивність та якість змінюються залежно від якости досліджуваного предмету. Письмо писане невидним чорнилом, як теж нерва по мистецьки усунені (вимазані) частини літер, а то й цілі слова флюоризують під діланням променів кремяної лямпи так, що їх можна легко відчитати та фотографувати.

В останніх роках повстало в Европі міжнародне товариство графольогів. Метою цього товариства є не тільки постійний звязок між членами поодиноких держав, але передовсім взаємне інформування про наукові досліди і відкриття з ділянки графольогії в кожній державі зокрема.

Р. Крохмалюк.

*) Henryk Kwieciński: „Grafologja sądowa".

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО - ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

приймає без обмеження речення вписи на такі студії:

1) **Вищекошільний Економічно-Кооперативний Відділ** (8 семестрів. Підвідділи: Кооперативний та Торговельно-Промисловий).

2) **Висока Школа Політичних Наук** (6 семестр.).

3) **Курси Українознавства** (3 семестри),

4) **Фахові й практичні короткоречинцеві курси:** бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької та французької), пасічництва, садівництва, консервації й технічного перероблення садовини й городини, обробу шкіри, миловарства, радіотехніки, фотографії.

Навчання провадяться кореспонденційною методою. Проспекти й програми — безплатно. На ширшу відповідь прикладати міжнародню поштову марку. Звертатися на адресу: Ukrajinsky technično-hospodářsky Institut. Poděbrady. Tchécoslovaquie.

ФУТРА жіночі і мужеські для Пань від зол. 200.— для Панів від зол. 300.—
ЛИСИ ср'бні, сині і красні у великім виборі Магазин і робітня футер **Станислав СТЕМПКОВИЧ**
Львів, пл. Капітульна 1. Тел. 248-50 7—8 2788

В справі купна решти „Українського Городу" у Львові.

КОМУНІКАТ.

З ініціятиви Старшини Сокола Батька запрошено на нараду представників найповажніших товариств та установ у справі викупна решти „Українського Городу", яка відбулася у Львові 8. VII. ц. р. Зібрані на цій нараді представники визнали себе за Ширший Громадянський Комітет для викупна решти паїв „Українського Городу" у Львові та вибрали Виділ у такому складі: інж. А. Палій — голова, о. канцлер М. Галянт — заст. голови, дир. І. Мартюк — секретар, д-р Т. Бурачинський — скарбник і правний дорадник д-р В. Лициняк.

Названий Комітет між ін. рішив:

1) Приступити до викупна решти У. Г., розвибираючи паї поміж поодинокі товариства і фізичні особи.

2) Одиничний пай коштуватиме 100 зол. з тим, що правні особи повинні викупити щонайменше 5 паїв.

3) Пайщики стають правними власниками цієї площі аж до хвилини, коли Сокіл-Батько цілковито сплатить повну ціну купна.

4) Сокіл-Батько зобовязується викупити всі паї до 15 літ у той спосіб, що 5 літ не платить нічого, а по 5 роках сплачує кожного року 10% ціни купна аж до повної сплати.

5) Сокіл-Батько устійнить ціну купна з дотеперішніми співвласниками невикупленої площі У. Г. Співвласники невикупленої частини У. Г. зложили Старшині С.-Б. письмом з 24. вересня ц. р. оферту на продаж своїх паїв. Сокіл-Батько повідомив про це Громадянський Комітет викупна У. Г. письмом з 28. вересня ц. р.

У звязку з цим Виділ Г. К. випрацював проект розподілу паїв поміж установи, товариства і фізичні особи і ствердив, що викупно решти паїв У. Г. лежить у спромозі нашого громадянства. Потім дня 15. ц. м. вислав письмо до теперішніх співвласників з просьбою виделегувати уповаженого представника для остаточного устійнення ціни купна і речинця сплати.

По довершенні цих переговорів збереться Ширший Громадянський Комітет разом з повноважником Сокола-Батька для затвердження умови і визначення паїв поміж нових співвласників.

Накінець ствердуємо, що проектований розділ паїв є того роду, що усі пропоновані нові співвласники могтимуть без великої напруги виконати цей громадянський обовязок і Комітет переконаний, що ніхто від нього не відмовиться.

Інж. А. Палій, голова. **І. Мартюк**, секретар.

Тоді, коли перейшла підготовна праця в українському народі: при помочі „Просвіти" (1868. р.) з її виданнями для народу і читальнями; — Товариства ім. Шевченка (1874. р.) з його першими виданнями для науки і з першою історією української літератури д-ра Омеляна Огоновського (1887. р.); „Рідної Школи" (1881. р.) з організацією шкільництва та української преси: „Правди" (1867. р.), „Зорі" (1880. р.), „Батьківщини" (1879. р.) і „Діла" (1880. р.) Відтак ми стали поступати вперед у ділянці економіки та в ділянці науки і мистецтва.

В роках вісімдесятих і девятьдесятих минулого століття клали ми основи ідеольогії і політичної організації українського народу Галицької Землі, щоби проломити перші леди і дійти до визвольного зриву — власними силами. Тоді появляються на обрію галицького українства нові духом діячі, як Володимир Барвінський, о. Стефан Качала, Юліян Романчук, д-р Олександер Огоновський, Олександер Барвінський, д-р Евген Олесницький, д-р Степан Стоцький, д-р Володимир Охримович, д-р Евген Левицький та інші. Вони піднесли вже живий вогонь визвольних змагань, документуючи їх ділами національно освідомленого українського народу, що став звеличувати у почестях і славі вдячну память Маркіяна Шашкевича, Тараса Шевченка й Івана Франка.

Колиж тих Великих Днів дожили деякі наші діди і батьки та побачили це чудо, то зі сльозами радости витали і благословили нас на дальшу працю...

Українська нація стала рости на очах і доходити своєї державности.

НОВИНКИ.

— **Видавнича Кооператива „Хортиця"** у Львові цим сповіщає Вш. відборців своїх видань, що частину **II. книжки Магмед Есеад-Бея: „Змова проти світу" (ГПУ),** віддано до друку й В-во розішле її відборцям зараз по виході в світ. При тій нагоді В-во розсилає чеки ПКО всім тим відборцям, які ще не заплатили за 1-шу частину „Змови проти світу" (1.90 зол.), за повість Чайковського „Полковник Кричевський" (1.90 зл.) і за збірку „С. Петлюра в молодости" (1 зол.), і просить вирівняти залеглости зворотною почтою. Конто ПКО В-ва ч. 503.110. 2906 1-2

— **Футра жіночі і чоловічі** та різного роду футряні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 17-?

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів,** Хоругви 5 (побіч кіна „Апольо") **поручає ковдри,** матраци, постелеве біллє і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 59-100

— **Килими глинянські, Федоришин, Львів,** площа св. Духа. Приймає також до направи дивани. 2752 6—10

— **Машини до писання і до шиття всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах,** прецизійна направа машин всяких систем **поручає Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 83-115

— **Передплатникам Бібліотеки „Діла"** вислали ми нині 5. том, книжку п. н. „Апостол Черні" — Ольги Кобилянської. Одночасно всі передплатники дістали виказки залеглости на передплату 6 томів, себто за передплату півріччу. На цих появиться 6. том нашої бібліотеки.

— **Перші Загальні Збори** Товариства Українських Студентів Права „Правнича Громада" у Львові, відбудуться в неділю 25 жовтня ц. р. в год. 11. перед полуднем в малій салі Муз. Т-ва ім. М. Лисенка у Львові, при вул. Шашкевича ч. 5/II., з таким порядком нарад: 1. Відкриття Заг. Зборів; 2. Вибір президії; 3. Відчитання статуту Т-ва; 4. Вибір Голови, членів Виділу та Контрольної Комісії Т-ва; 5. Ухвалення висоти вписового і членської вкладки; 6. Внески і запити. — **Члени основники.** 2911

— **Єдина вистава „Наталки-Полтавки" у Великому Театрі у Львові,** яка як ми вже подали до відома, відбудеться 4-го листопада, стягне напевно багато публики, цікавої почути цю нашу першу і найкращу народню оперу у виконанні наших передових оперових і драматичних артистів. Білєти можна вже **заздалегідь замовляти в „Союзнім Базарі"** — тим паче, що з огляду на трудноші з виднаймом салі Великого Театру, вистава „Наталки" 4-го листопада буде **єдина і не буде повторена.** В „Наталці Полтавці", яка йтиме з великою орхестрою, беруть участь: Марія Сокіл (Наталка), Леся Кривіцька (Терпилиха), Василь Тисяк (Петро), Петро Сорока (Возний), Іван Романовський (Виборний) — врешті новий прегарний баритон Андрій Поліщук (Микола). Музичний провід веде Антін Рудницький.

КАРАКУЛИ ЛИСИ СКУНКСИ Великий вибір жіночих і мужеських футер. Вибагливе виконання. Власна робітня приймає всякі перерібки
СТАНИСЛАВА ВРОНСЬКА
Магазин і робітня футер
Львів, вул. Рутовського ч. 10. 9822

— **Вистава А. Н. У. Мистців у честь Митрополита-Ювілята.** VII. вистава Асоціяції Незалежних Українських Мистців відкриється 8. листопада ц. р. в салях Музею Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові. Вистава ця присвячена Митрополитові-Ювілятові, Ексц. А. Шептицькому, що всім своїм життям звязаний не лиш з мистецтвом, а й із українськими мистцями і є меценатом великого розміру. Митрополит Шептицький знайнятковим зрозумінням мистецтва двигнув його у нас до тих меж, в яких воно знаходиться нині не лиш тут, у краю, а також і на Вел. Україні і діяльність Його на цьому полі ще далеко не оцінена. У виставі возьмуть участь усі члени Асоціяції і складуться на неї такі відділи: малярство, графіка, різьба й мистецько-оформлена книга та мистецькі друки.

— **Відкриття поїзду-виставки.** В суботу 17. ц. м. відбулось на площі Східних Торгів відкриття поїзду-виставки у присутности львівського віцевоєводи, урядових та військових кол. По відкритті всі учасники відвідали поїзд-виставку.

— **Вчинок гідний наслідування.** В цікавий і гідний спосіб вшановує 60-ліття перем. єпископа Преосв. Йосафата Коциловського, о. М. Горечко з Волі Цекалинської. Він пересилає з тої нагоди Рідній Школі свою облігацію державної позички на 100 зол. Таким визначним одноразовим даром дає цей священик з одного боку прилюдний доказ своєї пошани до українського спис-

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і Ска
у Львові, вул. Кордецького 51.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх красках
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляя помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ.
2732 13-7

копа, з другого боку — допомогою Рідній Школі при помочі облігації державної позички скріплює матеріяльне становище Р. Ш. у Львові, що на основі своїх управнень може ними вирівнювати деякі свої докучливі зобовязання, і тимсамим мати свобідніші руки для дальшої діяльности.

— **Польські патріотичні паради.** В салі міської ради у Львові відбулася 16. ц. м. нарада представників польських організацій, цивільних і військових, при участи урядових чинників у справі патріотичних парад у звязку з роковинами державної незалежности та оборони Львова, що припадають у листопаді. Роковини припадають в днях 30. жовтня, 1. листопада, 11. листопада і 22. листопада. Вибрано окремий екзекутивний комітет, поділений на секції, що займеться програмою та підготовленням патріотичних парад.

— **Осінні збори і засіви.** Несприятлива погода, що тривала майже від половини серпня досі, відбилася погано на зборах і осінніх засівах. Озимі засіви перервано ще в першій половині вересня ц. р. і досі їх не продовжують. Остаточно озимин не засіяно навіть у 50 процентах, особливо в підгірських околицях. Несприятлива погода мала ще й інший вплив. Не тільки опізнила засіви, але й відємно вплинула на вегетацію. Наслідком холодів, зимних дощів і снігів озимина зросла дуже слабо і росте ще слабше. Коли ходить про збори окопових землеплодів, то бараболі перестали люди збирати в другій половині вересня і щойно в останніх днях взялися до дальшого копання. Назагал сьогорічний збір бараболі далеко слабший від торічного, який був добрий. Буряків не зачали ще взагалі копати. Врожай на ті ростини також слабий. Метеорольогічні дані вказують на те, що вертається тепло, яке позволить докінчити пильні роботи в полі. Все залежить тільки від того, чи теплі дні потревають довше, інакше годі буде докінчити озимі засіви.

— **Боротьба з дорожнею у Львові**, що розпочалася в пятницю, викликала переполох серед купців. Поліційні стежі перевели масову контролю склепів і виготовили проти 1.200 купців донесення за те, що не подали на своїх виставах ані у склепах приписаних цін. У великій салі розправ городського староства відбувалися з місця карні розправи. За невиставлення цін карано купців гривною від 50 до 200 зол. з заміною на арешт. У звязку з репресійною акцією супроти купців, що не держались урядових приписів, прибула до городського староства делегація купецької конгрегації, щоб інтервенювати у свою користь, одначе староста їх не принав. Дивне тільки, що того самого дня магістратська цінникова комісія піднесла ціну хліба, а саме: житньо-пшеничного до 40 с., а куликівського до 43 с., отже на 3 сотики. Від жнив це вже третя підвишка ціни хліба у Львові! Розуміється, що несподівана і нічим неоправдана підвишка ціни хліба викликала серед населення велике обурення.

— **Ліквідація страйку.** Страйк робітників у тартаку Гольдера і Зарваніцера в Калуші скінчився. Робітники підписали збірну умову і дістали значну підвишку плат.

— **Не хотять пекти хліба.** У звязку з цінниковими домаганнями робітників у Косові пекарські підприемці перестали пекти хліб. Те саме зробили пекарні в Городенці, не могучи порозумітись з робітниками та доставцями муки.

Дешева і солідна гуртівня
оселедців і сардинок
Даниїл Менш
Львів, вул. Казимира Великого ч. 16.
Телефон 273-96. Вхід через браму.

— **Дефравдація на почті.** У почтовому уряді на головнім двірці у Львові викрито зловживання, якого допустився асистент Август Шелер, що пропав без вісти. Переведене шконтрум виказало, що Шелер здефравдував 2.000 зол. Дефравдант застрілився, як пізніше виявилося на стрихи II. почт. уряду на головному двірці.

— **Премієве льосування** щадничих книжечок П. К. О. відбулося 15. ц. м. у Варшаві По 1.000 зол. дістануть власники книжечок з числами: 6263, 8310, 10217, 10689, 12970, 17094, 17196, 19728 22617, 22875, 29465, 31627, 35548, 35946, 37765, 40232, 47098.

— **Війт здефравдував гроші.** Перемиський суд засудив Івана Лукашова, війта громади Передбіря пов. Яворів на півтора року вязниці за урядові зловживання й спроневірення громадських грошей на шкоду ПЗУВ. у сумі 1.315 зол. Суд припинив йому кару, якщо Лукашів зверне здефравдовані гроші до каси збірної громади Великі Очі.

MLEKOSŁÓD
SUCHARD
найлілші цукорки
ПІДЧАС ЗИМИ...

— **Пожежа рафінерії нафти.** В Дрогобичі вибухла вчора рано пожежа рафінерії нафти. Пожежа знищила магазини й уладження до фабрикації лімбіту і асфальту. Перший рятунок почала фабрична пожежна сторожа, яка забезпечила всі близькі збірники нафти. Якщо вогонь був би перекинувся на ті всі збірники, пожежа потягнулаб за собою величезні втрати. До пожежі приїхали ще інші пожежні сторожі, що по одногодинній акції зльокалізували вогонь. Причин пожежі не устійнили.

— **3.800 військових осадників на Волині** має 12.560 дітей у шкільному віці. Польська шкільна влада йде осадникам на руку і закладає всюди по кольоніях одно- і двоклясові школи та призначує місця для дітей осадників в недалеких 7клясових школах. Осадники домагаються ще, щоби уряд платив за удержання їх дітей при семиклясівках по 600 зол. річно, бо, мовляв, осадники мають девять міліонів довгу (оборотовий фонд рільної реформи) і не мають грошей на дальшу осіту своїх дітей.

— **Краєва хроніка.** В Яблониці пов. Надвірна посвячено самоврядний млин, побудований за гроші фонду праці. — У Войнилові пов. Калуш на місцевому жидівському цвинтарі хтось розібрав стіни гробниці і переніс нагробник з одної гробниці до другої. — У Станиславові ст. посторунковий Антін Фізель у самогубному намірі стрілив із службового револьверу собі у серце. Тяжко раненого відставили до шпиталю. — В Бартатові пов. Городок самохід переїхав на смерть господаря Олексу Пристайка, що ловив свиню на дорозі і дістався під колеса. — До бюра каси ощадности в Городку вломилися злодії, але не могли розбити залізної каси, в якій находилася незначна готівка. Опісля сплюндрували бюро повітового виділу на першому поверсі й забрали дрібні гроші із столів урядовців. — В Бисковичах пов. Самбір 70-літній селянин Валентий Копцюх, посварившись зі сином, ударив його сокирою. В часі сіпанини син вирвав батькові сокиру і рубнув його кілька разів у голову. Обох відставлено до шпиталю, при чому стан старого безнадійний.

Ф. БРАДІ.

СЕНЗАЦІЯ.

Одного гарячого, серпневого вечора велика юрба людей, спітнілих і задиханих квапилася до „найбільше відвідуваного в Америці“ театру — як повідомляли про це афіші. Денники зазначили у своїй „місцевій хроніці“, що місто вечорами було майже порожне, бо всі сидять у театрі „Ріжнородностей“, при цьому всі інші театри мусіли зачинити свої двері. Деякі часописи робили застереження, що місто не зовсім порожне, бо тепер не може помістити всіх мешканців. На кожний випадок афіші стверджували, що це „Святиня вибагливої приемности“ і що дешеві ціни напевно притягнуть усіх інтелігентних людей.

Програма була дуже ріжноманітна. Щоб сказати коротко: балерини та примадонни підносили ноги в такт добірної орхестри, акробати їздили на колесах без сідала та складових частин, акробати глузували собі з фізичних законів про рівновагу та притягання землі.

Були теж співаки обох полів, музикальні жовьони, музики, що грали на інструментах і скляпках, а все це закінчувала велика пантоміна.

Програма наближувалася до кінця. Хлопці, що розносили таблиці з числами програми, завідали появу „Місс Елен“. Завіса пішла вверх. На сцені було напів темно. Рефлектор з балькону кидав світло на маленьку дівчинку.

Мала „місс“ могла мати яких шість літ. В одязі танцюристки, у трикотах рожевого кольору, подібного до тіла, з голими руками, вона пересилала на всі боки цілунки. Мала сині оченята, золотисте волосся і чудово танцювала.

Була така миленька, така добра і така природна, що жінки не могли стриматись від окликів захоплення і за ними повторювали свої признання їх чоловіки. Коли вона скінчила свої пірует задихана і клонилася з цілунками на всі боки, на салі счинилася ціла буря. Ніодна мати на салі не могла згадати, що дома залишила таку саму маленьку дитину. Деякі шепотіли більш-менше такі рефлексії: „Шкода її! Така дитина повинна би в такій годині спати, а не...“

Затихли оплески. Нараз серед юрби чути було якийсь крик. Якийсь мужчина встав із свого місця і з останніх крісел партеру йшов уперед через салю. Був високий, кремезний, симпатичний і видно було з його блідого обличчя, що він сильно зворушений.

— Неллі! — кричав він — чи ти мене не пізнаєш?

І наче божевільний простягнув руки до дитини. Всі очі звернулися до нього. Дівчинка дивилася на нього, нічого не розуміючи. Та за хвилину крикнула радісно:

— Татку! татку! Забери мене!

Серед збентеженої авдиторії, що замовкла, чути було виразно її слабий голосочок.

— Де твоя мама, моя дитинко? — спитав незнайомий.

— Умерла! — сказала дитина, закриваючи очі повні сліз. — Як я тішуся, тату, що ти найшов мене!

— Зараз підемо звідси, дитинко!

Та коли він узяв за руку дитину, два швейцари підбігли до нього і стримали його. Акомпаніятор устав від фортепіяну і допомогав їм. Вони тримали його в руках.

— Пустіть мене! — кричав мужчина. — Це моя донька, я мушу її звідси забрати.

Завсніла сцена і зпоза куліс вийшов якийсь панок із суворою міною. Він поклав ніжно руку на рамени дівчинки і спитав чужинця:

— Що це значить? Усі знають, що я — імпресарій цієї малої артистки. Мені доручила її мама. Я добре віджываю її, одягаю, дбаю за неї, отже чого хочете?

Дитина крикнула:

— Я хочу до свого татка!

— І будеш у мене, дитинко — відповів батько.

— Ні — заявив імпресарій — а на це не можу згодитися!

Тоді батько звернувся до публики:

— Високоповажані гості! Мої дорогі пані та панове! Неллі це моя донька. Її мати покинула мене, втікла. Я від двох літ не бачив своєї дитини, я відкрив її тут випадково.

— Віддайте дитину цьому панові — звернувся гостро якийсь старий пан із публики до імпресарія — а коли ні, тоді...

І підніс уверх пястук, якби хотів сказати, що коли буде треба, то він підтримає свою думку силою.

На салі счинився гомін. Жіноцтво зворушене почало кричати і плакати. Чоловіки нараджувались, що зробити з такою ситуацією.

— Батько має право до своєї дитини!

— Не маєте права тримати її тут!

— Ганьба!

— Геть з імпресаріем!

— Викинути його!

— Злінчувати падлюку!

Імпресарій налякався і втік із сцени. Швейцари пустили батька.

Тоді на сцену вийшов директор театру.

— Пані та панове! Я чув усе! Не можу допустити до того, щоб у мому театрі діялася кривда. Хоч наш театр заплатив за цю чудесну дитину величезні гроші і тратить у ній найбільшу атракцію своєї програми, моя батьківська совість і людська чемність не дозволяють мені затримувати її у себе. Пане Сміт!

Імпресарій вийшов зпоза куліс:

— Віддайте місс Елен її батькові!

Взяв дитину за руку і підвів її до чужинця. Батько почав цілувати свою донечку, а вона пригулилася до нього ніжно головкою.

— **За комунізм.** Окружний суд у Луцьку на виїздній сесії в Горохові розглядав справу 5 селян, яким закинено комуністичну діяльність. Одного обвинуваченого засуджено на 4 роки вязниці, двох по 3 роки й одного на 2 роки.

— **Арештування комуніста.** В Ковельщині переведено масові арештування серед комуністів, що заборонювали селянам доставляти рільничі продукти до міст.

— **З Польщі.** При нових вписах до познанського університету не принято ніодного жида. — В Острівку пов. Любомль місцевий парох кс. Вольборський відчитавши в костелі евангеліє, дізва безцін хорі та здохлі корови й безроги, щоби зол. різника Вінкента Адамського, що купував став нагло серцевого удару й вмер. — В Остшешові засуджено на 2 роки вязниці і гривну 1000 мясо із них продавати людям.

— **Вбили цілу жидівську родину.** В селі Ставах ендржейовського повіту невідомі бандити вимордували пятеро осіб, а саме власника склепу Мошка Шмулевича, його жінку, маму, кузинку й вчителя єврейської мови. Бандити, зарабувавши 100 зол. і ріжні річи, втікли ніким не запримічені. Врятувалася тільки 6-літня донька Шмулевича, що була накрита перииною.

— **Хотіли помагати Еспанії.** У селі Лугі, на німецько-польському пограниччі поліція притримала 9-ох молодих людей, які признались, що хотіли дістатися до Еспанії та взяти участь у війні.

— **Пригода журналіста.** На поліційний комісаріят у Варшаві прибігла Яніна Острогурська з повідомленням, що її „приятель" Едвард Турковський в приступі фурії рубає й нищить їй мешкання. Висланий на місце поліцай не застав уже Турковського в мешканні. Тимчасом довідався про аферу Мечислав Квятковський, керовник варшавської денникарської агенції, й прийшов особисто на місце випадку. Саме тоді надійшов Турковський і побачивши крізь вікно незнайомого мужчину в мешканні, вибив шибу, впав до мешкання і кинувся на Квятковського. Для пострашу Квятковський добув револьвера і стрілив у повітря. Колиж Турковський не перестав його атакувати, Квятковський стрілив удруге й поцілив його в черево. Раненого перевезено до шпиталю, де він помер.

— **Ластівки ще не відлетіли.** З Познанщини повідомляють, що там появилися масово ластівки. Здогадуються, що ластівки в часі лету на полудне стрінулися з хвилею холоду і мусіли назад вернутись. Можливо, що аж тепер їм пощаститься з летом у вирій.

— **Шкарлятина на Буковині.** Як повідомляють із Черновець, на Буковині та Бесарабії шириться масово пошесть шкарлятини. В Чернівцях занотовано випадки занедужань навіть серед дорослих осіб.

— Дякую вам, пане директоре! І вам, високоповажані пані та панове, дякую, що ви мені допомогли у такій важній хвилині.

Глядачі почали відступати від сцени і серед них в юрбі йшов незнайомий з дитиною на руках. Глядачі витали його з захопленням, викрикуючи в честь маленької артистки. Коли в салі затихло, вийшов на сцену директор і заявив, що вважає нинішню виставу за закінчену, бо дальші акторигакробати, що мають виступати, занадто зворушені таким епізодом! Їх нерви не є такі спокійні, щоб вони могли зважитися на вправи, які загрожують їм нераз смертю.

Ніхто не протестував і публика без найменшого спротиву встала із своїх місць, уся занята історією малої віднайденої сирітки.

— — — — — — — —

У коридорі театру пів години пізніше міг би був глядач, що там опинився, почути таку розмову:

— Но! Вдалося знаменито! — сказав брюнет.

— Дуже добре обдумане і прегарно переведене — сказав директор. — Мушу тобі признати, що ти, старий, грав як правдивий артист.

— Що я, дурниця, але наша Неллі?

— Вона попросту чудесна дитина!

— Я боявся, що пічну направду плакати, коли вона почала до мене промовляти.

— Акторська кров... Уроджений талант, буде колись велика артистка.

— Вже тепер артистка! скоротила нам вечір.

— Так, мій дорогий! але найсумніше те, що таку штуку можна робити тільки раз в одному місті!

— Но, підемо випити за нашу останню сенсацію! Перекл. а. б.

Текстильний склад **Рудольф Світальський - Тадей Ґаєр** Львів, Багорія 20, готель [illegible]
Великий вибір першорядних матеріялів: мужеських, жіночих та Всеч. Духовенства.
Ціни виняткове низькі. Т. з Догідні сплати. Кооперативам відповідний рабат

Кольонізація причиною поширення комунізму.

ЯК ПОСТУПАЄ ПОЛЬОНІЗАЦІЯ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ.

Масовою кольонізацією, будуванням „костюлків" і „людових домів" намагаються наші сусіди витворити чим швидше польську більшість здовж свого східного кордону. Головку увагу звернули вони на Тернопільщину, де польонізаційна акція під явним патронатом адміністраційної влади і польського духовенства осягнула дійсно великі успіхи і де відсоток поляків доходить уже до 50 проц. Вже нині польські урядовці заявляють самопевно, що при дотеперішнім розмасі польонізаційної акції українці зникнуть у Тернопільщині взагалі з лиця землі. Можливо. Але такі самі „побожні бажання" мала передвоєнна Німеччина кольонізуючи Познанщину і Поморя. Всі теж знаємо з якими наслідками вийшла на цій своїй акції Німеччина.

Одначе ми не сміємо приглядатися з заложеними руками новій хвилі польонізації наших земель, потішаючи себе нпр. безсумнівним провалом німецької кольонізації західних польських земель. Ні! Ми повинні теж подивитися на відворотний бік медалі цієї „германізаційної" акції, себто пригадати собі, яку послідовну протиакцію повели проти зазіхань німців поляки в німецькій займанщині і в цілому світі. Ми не сміємо сидіти з заложеними руками, бо це виїмково трудне положення українського народу внаслідок кольонізації використовують комуністи і своєю акцією ослаблюють лише оборону українського народу та допомагають нашим сусідам швидше осягнути свою ціль.

Зразком, які поступи робить кольонізація у Тернопільщині і як причинюється до зросту комунізму по наших селах, є село Купчинці, одно з найбільших сіл у Тернопільському повіті, положене на лівому боці ріки Стрипи. Село наскрізь українське. Було воно під впливом радикалів, завдяки праці покійних уже нині: Павла Думки, колишнього соймового посла, Степана Гарматія, Миколи Ютина та інших. У селі було три фільварки, в трьох частинах села, а саме: 1) На Зарудю — фільварок Завістовських (1000 моргів); 2) на „містечку" — фільварок Янковських-Вшелячинських (700 моргів) і 3) в „кінци" два фільварки: Моравщина та Вісньовщина (1400 моргів). Крім цього землевласники: Янковські-Вшелячинські ще великі простори 7 км. за селом. Там теж заклали вони дві оселі і назвали їх Маріянкою та Юзефівкою — в честь імени жінки Марії та мужа Юзефа. Крім того Вшелячинські мають там ще коло 700 моргів поля, на якім самі господарять. Давніше Маріянка і Юзефівка були присілками Купчинець, тепер стали самостійними громадами. В обох цих присілках перед війною побудував о. В. Микитка, тепер 90-літній парох у Струтині, невеличкі церковці, які обслуговує тепер парох з Купчинець о. Козоріс.

Фільварок Янковського розпарцельовано 10 літ перед війною між місцевих селян при допомозі о. Микитки. При цій нагоді Степан Гарматій купив сам забудований фільварок у селі, який опісля купив від нього лікар д-р Гладишовський, опісля Каса Ощадности в Тернополі і там мешкає тепер лікар д-р Марковський. По війні прийшла черга на парцеляцію фільварку Завістовських. Дещо землі купили місцеві селяни. Одначе простори, а саме над Стрипою, довкруги залізничої стації Денисів-Купчинці, коло 300 моргів поля купили кольоністи зі заходу під проводом якогось учителя Зайдля і створили нову громаду Яштшембово. Тут є тепер центр збірної громади, себто мешкає війт, є станиця поліції, поштовий уряд. В Яштшембові будують теж „косцюлок". і „дом людови" Решту поля з фільварку Завістовських хотіло зліцитувати Т-во Кредитове Земське зі Львова за довги. Власник був би зруйнований. І саме з цього клопоту виратували його українські селяни, які дали готівку і при допомозі адвокатів: д-ра Олійника та д-ра Лисого сплатили заставними листами коло 100.000 зол. за Завістовського. При цій нагоді селяни докупили дещо поля і село Купчинці не втратило покищо свого українського вигляду. Одначе щоб швидше спольонізувати наших селян, адміністраційна влада розтягнула назву кольонії Яштшембово на оселю тих українських селян, які побудувалися тепер на полі К. Завістовського.

З двох інших фільварків у Купчинцях, які перейшли по війні в руки жидів Шатрів, опісля Льонгардів з Відня, між польських кольоністів розпарцельовано вже 500 моргів. Сам власник Льонгард залишив собі коло 200 моргів на фільварку Вішньовщини.

Тому, що українським селянам не продають землі, хіба, що вони докуплять дещо з другої руки від кольоністів, очевидно за солені гроші, в Купчинцях поширилися по війні впливи партії „Сельроб", а тепер загніздився там комунізм і здержує звязок з комуністами зі сусідніх сіл, як з Настасова. Болючі досвіди з кольонізацією і послідовною польонізацією є ось цим підкладом, на якім шириться комунізм. Ось де слід шукати головних причин поширення комунізму по наших селах.

Давніше і нині.

Tempora mutantur et nosmutamur in illis. Стара це приповідка, але яка влучна, передовсім в наших часах, коли життя біжить у скорому темпі, коли ми мусимо всі — старі чи молоді — додержати кроку всіляким змінам і пристосуватися до них. Змінямо все: звички, погляди, смак. Які відмінні є погляди і пляни людей нашої епохи, яке інше відношення до життя та його проблеми!

Одно тільки спільне для всіх поколінь: жажда здобути майно. Хоч і в цьому напрямі зайшла в літами зміна, бо давніше люди прагнули багатства, а тепер хотять тільки забезпечити існування і спокійну будучину, одначе гроші є від віків мрією всіх.

На щастя живемо в тих часах, що нашу мрію можемо декуди зреалізувати як давніше, а саме завдяки Державній Льотерії. Існує вже ціла велика родина, яка живе достатньо і спокійно, завдяки виграним на льотерії. А членів цієї великої родини характеризує: розсудливість, витривалість і віра, глибока віра, що гра на льотерії не є марнування гроша, але засобом здобути гроші і то засобом, що не вимагає великого труду ані заходу. Досить тільки памятати про дату тягнення і приготовити на цей день кілька золотих. А тоді питання, чи належати до цієї великої щасливої родини стане тільки справою часу.

Тому не відкладайте речинця, щоб задвитись із „щасливцями", але вже тепер засобіться в льос до 37-ої Державної Льотерії, якої тягнення починається 22. п. м.

НИНІ У ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ дві вистави
3.30 по найнижчих цінах
„НА ЛИЧАКОВІ"
львівське регіональне видовище повне співів і танців.

7.30 веч.
„ПІГМАЛІОН"
знаменита комедія вел. письменника Г. Б. Шова
В понеділок у Великім Театрі — год. 7.30 веч.
„ПІГМАЛІОН"

ПЕРЕД СЕСІЄЮ СОЙМУ І СЕНАТУ.

ВАРШАВА, 17. 10. ПАТ. Предсідник ради міністрів ген. Славой-Складковський відвідав сьогодні маршала сенату п. Олександра Пристомра. Темою розмов були справи звязані з програмою найближчої сесії сойму і сенату.

—o—

ЗАЯВА ЛЬОЯЛЬНОСТИ ДЛЯ КИТАЙСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО УРЯДУ.

ШАНГАЙ. 17. 10. ПАТ. З Гай-Чов повідомляють, що губернатор провінції Шантуну Ган-фу-Куу заявив охоту підпорядкуватись усім директивам центрального уряду.

—o—

УСПІХИ НАЦІОНАЛІСТІВ ПІД МАДРИДОМ.

СЕВІЛЯ, 17. 10. ПАТ. Національні війська, що наступали на полудне від Мадриду, пішли вчора знову вперед і заняли Вальмоядо. Також здобули вони укріплення червоних в околицях Касарубія дель Монте. Кольона Монастерія, що наступає на захід від Мадриду, наблизилась кілька кільометрів до Ескуріялю.

—o—

ВІСТКИ ПРО ПРОДАЖ „ЕНТРАСІЖАН-У" НЕПРАВДИВІ.

ПАРИЖ, 17. 10. ПАТ. В останніх днях кружляли в Парижі вістки, що часопис „Ентрасіжан" продали Раймундові Патенорові. У звязку із цими сплетнями заявив голова адміністраційної ради часопису, що такого проєкту взагалі ніхто не брав під увагу.

З країни опію та рижу

Софії Яблонської.

Живо та барвисто описані
ПРИГОДИ І ВРАЖІННЯ з КИТАЮ
з прекрасними ілюстраціями.

Ціна зол. 2.50, з почтовою пересилкою 3 зол.
Замовляти в Адмін. „Діла", Львів. Ринок 10.

ЯК СКРІПЛЮЮТЬСЯ ПОЛЬСЬКІ ПАРОХІЇ.

Власниця Скваряви п. Золочів і власник Белзця п. Золочів жертвували по 10 моргів поля на римо-католицьке приходство у Скваряві.
(Всхуд.)

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО
НАШОГО ЩОДЕННИКА

З театру.

ВЕЛИКИЙ МІСЬКИЙ ТЕАТР: „ПІГМАЛІОН", комедія на 5 дій Б. Шова.

Грали цю комедію у Львові кілька разів, востаннє кілька років тому з нагоди гостинних виступів Венгерка. Це клясична пєса Шова — прегарно збудована, з оригінальною ідеєю, ще вічно свіжа, з кількома прегарними типами.

Молодий фільольог бере з вулиці дівчину — брудну, затуркану, що говорить жахливим жаргоном і хоче доказати, що систематичною працею над її вимовою зробить з неї великосвітську даму. Дівчина справді перетворюється, але мовному. Дівчина справді перетворюється, але мовознавець разом із своїм приятелем, таким самим фаховцем, ні на хвилину не подумав про її духові переживання. Талановита з роду дівчина разом із зверхніми формами мови та товариської поведінки зуміла теж перетворитись духово, дотути назверх притаєні в неї чесноти: чесности та здорового, розумного погляду на світ.

Шов дає поруч провідної думки кілька сатиричних типів. Є тут і деякі смішні сторінки фальшивого товариства, і суспільні контрасти у поглядах на мораль — представника найнижчої робітничої кляси поруч із представником буржуазії.

„Пігмаліон" не має ні зайвих епізодів, ні надто довгих діяльогів, які часто попадаються в його останніх пєсах. Драматична акція йде повна нарастаючої сили, із ступня на ступінь, ні разу неослаблена.

Грали її дуже добре. Красновецький мав, як завсіди, дуже виразну дикцію та силу потрібного обурення. Даєвонська була знаменита як вулична дівчина. Канський був правдивим англійським джентельменом. Найкращу, просто незрівняну креацію смітникаря дав Махальський, що збирав двічі оплески підчас самої гри.

м. р.

Усі купуємо **жіночі і мужеські матеріяли** у новій фірмі, бо вони найліпші і найдешевші.
Обслуга по українськи.

Дім Моди
Львів
Готель Європейський

МАЛИЙ ФЕЙЛЄТОН.

ДВА ПСИ.

В житті безробітного Дмитра Капця „два пси" відограли вирішну ролю, хоч у своїм цілім житті всього двічі грав у преферанса, і оба рази програв, так, як і всі інші життєві двобої...

Вирішну ролю відіграли правдиві, живі „два пси".

Ціла подія скоїлась зовсім припадково. Зовсім байдуже для читача, чи це автентичний факт, чи тільки автентична видумка фейлєтоніста. В кожнім разі єдність акції, часу і простору не грають тут ніякої ролі, бо якщо таке не трапилось би у Львові, напевно трапилось би — скажім — у Козовій, де теж соціяльно-економічні проблєми грають провідну мельодію у щоденній життєвій какофонії.

Річ у тому, що Капець почав із цілої сили своєї пролєтарської душі ненавидіти буржуїв, а що з тими буржуями не мав ніякої змоги зустрічатися у своїх сутеринах, тому ненавидів усіх знайомих і ревно ходив по всіх сходинах, безробітних, де повними грудьми вдихував ідеї „люцового фронту", що не перешкоджало йому ходити до церкви, сповідатись і говорити своїй господині „цілую руці".

Вирішна подія прийшла нагло й несподівано, як французська девалюація і максимальні ціни у Львові.

Теорія перемінилась у практику в зовсім ненадійній і невідповідній для обставин хвилині.

Як завжди пішов Капець до „звйонзку". Говорив добре підгодований товариш із червоною, як його партійні переконання, пикою і довгим як огірок носом:

„...Буржуї, голота, не знають, що з добра робити! Пролєтар не має що їсти, а вони по двапри пси годують. Бідний волів би два поросята годувати, щоб дітям страву помастити"...

Таке говорив товариш зі „звйонзку", а його аргументи торощили непевні ще переконання Капця на черепки. Приклад про „два пси" переминив в одній хвилині Капця у стовідсоткового марксистівського соціялісто-комуніста.

Радий, що пізнав найправдивішу правду, пішов у дільницю, де не було сутерин, тільки прегарні одно- і двоповерхові віллі, щоб наситити свою розбуджену клясову ненависть. Доходив до вугла вулиці, а тут ізза наріжняка муру наставили блискучі очі і гострі вуха два пси.

Закипіла в Капцеві кров... губи затряслися, сперло віддих...

— Два пси!..

За псами вийшов їх власник.

Як магістратський лупій кинувся Капець на нього і здеревів.

Перед ним стояв безжурно усміхаючись, вимахуючи весело каганцями „товариш", що говорив палку, протибуржуйську промову у звйонзку.

— — — — — — —

На цьому місці дозволив я собі поставити точковану лінію, щоб не пояснювати складного, дальшого ходу подій.

В кожному разі „псів" забрали додому, „товариша" до лічниці, а Капця на комісаріят.

Мораль із цього ясна і для буржуїв і пролєтарів: пан сходить на пси із надто доброго життя, а пролєтар сходить на пана, коли життя буває під псом.

Гіяцинт Брунька.

Бібліотека „Діла"

„ЧОРТИЦІ"

БАРБЕ Д'ОРЕВІЛІ.

Архитвір великого письменника.

Пять могутніх картин, з яких кожна залишається так живо в уяві, як безпосередньо взяв їх автор з життя.

Ціна зол 2·50, з почтовою пересилкою зол 3·—

КАЛЄНДАР РІК 1937

КРИНИЦЯ

ЦІЛОРІЧНА НАСТІЛЬНА МАЛА ЕНЦИКЛЬОПЕДІЯ.

Окрім всяких цікавих та актуальних статтей найдете там великий відділ правної поради.

— Що каже закон про виселювання мешканців з прикордонних повітів.
— Як виднати податкові полекші по стихійних нещастях (град, повінь, посуха, саранча).
— Як дістати пашпорт на виїзд за кордон.
— Кілько грошей можна взяти з собою за границю.
— Як старатися про відписання або розложення на сплати судових коштів.
— Як доходити відшкодування за шкоди, спричинені військом у часі маневрів.
— Які тягарі буде мати населення підчас війни.
— Закони, які необхідно кожному знати.
— Таблиця обчислювання відсотків.

Календар вагітности в домашніх звірят. Нові виховні методи. — Медицина і громадянство. — Лікарські поради. — Практичні поради. — Кухня. — Харчеві буджети. — Тижневий спис страв ощадної господині. — Сучасна косметика. — Жіноча частина. Наше місто і містечко. Найновіший огляд промислу і торговлі. Матеріяли для пізнаємя краю і чужини. Гарні, цікаві ілюстрації.

Коштує тільки зол. 1.50 — порто 30 сот.
Дістати можна у всіх книгарнях та у Видавн. „Діло" — Львів, Ринок 10/11.

— **Ріжні вістки.** Славна англійська летунка Джім Батен скінчила щасливо великий лет з Льондону до Нової Зеляндії (біля Австралії). — В бразилійській провінції Ріо Ґранде до Суль, наступила наслідком дощів величезна повінь, що залила багато місцевостей і копалень. — В Мароку біля місцевости Коль Тізі, впав до глибокого яру автобус, наслідком чого згинуло кільканацять осіб, а багато є ранених. — Розпочалася правильна летунська комунікація на лінії Рим-Аддіс Абеба.

—o—

Зголошуйтесь на передплатників Бібліотеки „Діла"

12 томів річно.

Досі вийшли у Бібліотеці „Діла":

Ціни для непередплатників „Діла".

Улас Самчук: **„Віднайдений рай"** Стор. 166. . . . . Ціна 2.00 зо
Новелі автора „Волині".

Софія Яблонська: **„З країни опію і рижу"**. Стор. 198 . . . . . Ціна 2.50 „
Враження з Китаю нашої мандрівниці. Кільнадесять ілюстрацій.

Барбе Д' Оревілі: **„Чортиці"**. Стор. 205. . . . . Ціна 2.50 „
Артистір великого письменника.

Бальзак: **„Чародійна шкіра"**. Стор. 180 . . . . . Ціна 2.50 „
Повість одного з найбільших повістярів світа.

Ольга Кобилянська: **„Апостол чарі"**, повість, два томи. . . . . Ціна 2.50 „

Кожний том у коліровій мистецькій обгортці П. Ковжуна.

Для наших передплатників за 12 книжок 18 золотих.

ЯПОНЦІ ЗДОБУЛИ ШПИЛЬ ГІМАЛАЇВ.

ТОКІО, 17. 10. ПАТ. Кореспондент „Нічі-Нічі-Шімбун" повідомляє з Альмори (місто у стіп Гімалаїв): Японська виправа, що складається з 3 студентів токійського університету та журналіста кореспондента „Нічі-Нічі-Шімбун" 5. ц. м. вийшла на шпиль Нанда-Кот, 7.000 м. високий. Японці вибралися в цю подорож іще 2. вересня. Як зробили 110 миль дороги оснували першу базу. Перший табор був на висоті 5.000 м., другий 5.500 м., третій 5.700 м. і вкінці четверти на висоті 6.000 м.

29. вересня вибралися на шпиль, одначе сильний вихор і сніговія присилували їх вернутися до першого табору.

3. жовтня пустилися знову в дальшу дорогу. Вибралися в год. 7.30 рано, причому журналіст узяв зі собою фільмовий апарат. Хоч був сильний вітер, японці 5. ц. м. в год. 14.55 видістались на шпиль.

ГПУ ВИСЕЛЮЄ „ПІДОЗРІЛИХ".

ГПУ почало масово виселювати „підозрілих" із великих міст. Впродовж вересня виселили 70.000 осіб. З Москви 12.000, Ленінграду 20.000, Харкова 11.000, з Києва 22.000 і т. д. Арештували 40 чужинців, у тому 20 жінок.
ВСЯЧИНА.

ДИВОГЛЯДИ.

КИТАЙСЬКИЙ СОЛОМОН.

В Пекіні відбулася оригінальна розправа проти подружої пари, яку обвинувачували в тому, що поводилася нелюдяно зі своєю служницею і цією поведінкою довела її до самогубства. Тому, що підсудних не признали співвинними у самогубстві служниці, засудили їх тільки за лиху поведінку, а саме жінку засудили на сто бамбусових палиць, а її чоловіка на 50 буків, за те, що не вмів своїй любій жіночці протиставитись та був замало енергійний як голова дому. Зокрема засудив китайський Соломон кожного члена цієї родини на 25 бамбусових буків за співучасть у лихій поведінці, яка спричинила смерть служниці.

ЖЕНЕВСЬКІ МОРАЛІСТИ.

Бельгійський уряд подарував до нової палати Ліги Націй картину — краєвид із Конґа. Одна із підкомісій Ліги вражена тим, що на картині була намальована гола мурінка, домагалась забрати геть цей образ. З черги запротестував бельгійський уряд. Якщо домагання підкомісії признають слушним, прийдеться — так кепкують собі у Брюселі — половину європейських памятників одягати у штани і спідниці. Також по всіх галеріях образів найменше третину треба буде „морально" одягнути. Слід пригадати, що у Брюсселі находиться на одній з головних вулиць криниця з голим хлопчиною, який заступає водограй і його одягають тільки раз на рік в якесь свято.

Вже появився І. том повісти
ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ
АПОСТОЛ ЧЕРНІ

Сторінок 199, ф. 8°.
Ціна 2.50 зол., з пересилкою 3 зол.
замовляти в Адміністрації „Діла": Львів, Ринок 10.

Всячина.

ОСТАННІ ПАРИСЬКІ „ФІЯКРИ".

У Бульонському Ліску в Парижі, відбулась з почину часопису „Ентрансіжан" цікава імпреза: „прощальний виїзд" останніх паріських повозок. Участь у цій імпрезі брало 5 паріських візників, що їх із важким трудом удалося репортерам відшукати. В год. 11. виїхали з Порт де ля Міт повозки, де сиділи визначні мистці, актори і спортсмени. На кінці їхала традиційна поштова каритка з кльовнами Фрателіні. Ціла валка переїхала цілий Бульонський Ліс і при Воротах Майо всі гості висіли. Перша приїхала повозка ч. 1, що нею повозив 67 літній Густав Біссерон, який дістав теж першу нагороду 1000 франків.

ПРЕМІЇ ЗА ТОЧНІСТЬ У ТЕАТРІ.

Найгірше лихо театрів — це пізні гості, які входять на салю в часі вистав. Годі забороняти гостям входити на салю, бо зараз всі нарікають а дехто просто перестає ходити до театру, побоючись, що мусітиме чекати в театрі на початок нової дії. Театр „Мішель" найшов вихід із прикрої ситуації. Всім глядачам, що приходять точно перед піднесенням куртини до театру, видають по пачці шоколяди. Висліди були блискучі. Вже першого дня прийшло всьо 5—6 людей запізно.

ДРАМА В ПАРИСЬКІМ ЦИРКУ.

Перед кількома днями скоїлась у паріському цирку, жахлива подія. Глядачі пережили кілька хвилин, що морозили кров у жилах і спирали віддих. В цирку пописувалась подружа пара Ширових тресурою освоєних тигрів. Саме цього дня привезли звіринець із Норвегії. Довга породож, вузькі клітки і нове окруження сильно схвилювали хижаків. Одначе вечірня вистава відбулась.

В год. 9. вечором увійшла до клітки пані Широва, єдина жінка. З початку йшло все спокійно. звірята повинувались спершу присмирниці, але при кінці попису тигр, що його називали Тоскою, відірвався раптом від групи звірят і кинувся прожогом у 12-метровім скоці на Широву. Вона впала під тягарем хижака. Тигр повалився на неї, роздер їй бік і обі груди. Як завжди при небезпечних пописах, арену берегли інші присмирники і вони відігнали розлюченого хижака. Широва здобулася ще на стільки сили і геройства, що сама вийшла з арени. Її чоловік рішився продовжувати попис. Попис знов наближався до кінця. Коли Широв, окружений хижаками, кланявся уже глядачам, той самий тигр Тоска знов скочив на присмирника. Широв упав на цирковий столик і зломив собі при тім 3 ребра. Кігті хижака розірвали йому ноги до костей і ранили в долішню частину шлунка. Широв піднявся без чужої помочі при бурхливих оплесках глядачів, але в тій хвилині стратив память. Його винесли за куліси.

Рани Ширової не були небезпечні для життя. Натомісць рани її чоловіка були дуже грізні.

— Що ви зробите з Тоскою? — питались по виставі журналісти інших присмирників.

— Щож маємо з ним робити? Тоска — хижак. Дістане завтра подвійну порцію мяса і можна сподіватись, що у вечорі поводитись буде зовсім спокійно.

— Невже ви будете з ним завтра виступати?

— Очевидно! Адже він зареклямований на афішах. Його представить глядачам мій брат, який ще досі з Тоскою ніколи не працював.

— Алеж це — смертельна небезпека!

— Дарма! Цеж наше ремесло — спокійно відповів присмирник.

—o—

СИВОГО ВОЛОССЯ

не затушують ані молодеча сильветка, ані свіжа цера. Ніщо так не постарює, як сиве або передучасно сивіюче волосся. Тому легко запобігти вживаючи регенератор.

ORIENTINE

Дома без чужої помочі, отже дискретно і недорого. Можна дістати в аптичних складах і перфумеріях.

Parfum. d'Orient Warszawa.

✝ Посмертні згадки.

ОЛЕНА КРУПА.

13. ц. м. померла в Івановці після короткої недуги Олена Крупа. Похорони відбулися 15. ц. м. при співучасти 8 священників, представників місцевих і повітових установ та великої маси народу, головно жіноцтва з дооколичних сіл. Покійна, скінчивши перед кількома роками торговельну школу у Львові, взялася завзято до нар. праці. Не зважаючи на своє слабе здоровля, належала до всіх суспільних організацій на селі, брала діяльну участь у веденні аматорського гуртка та в проводі кооперативи, читальні „Просвіти" й „Лугу". Найбільша заслуга покійної у тому, що поширила культ та пошану до української вишивки. У вільних хвилинах вичувала дівчат крою та вишивання. Дала заробіток багатьом бідним дівчатам, які її заходом виробляли вишивки для „Українського Народнього Мистецтва" у Львові. В мин. році подбала покійна про те, що українські вишивки зі Скалатщини були виставлені на виставі, уладженій „У. Н. М." у Львові. Вся та ідейна праця не пропала безслідно. Загал громадянства, головнож молодь, яку покійна так любила, гідно прощали її востанне. Представник „Лугу" вказав у своїм надгробнім слові, що молодь на все буде вірна її ідеалам — любові й жертвенності для Неньки України.

В. Й. П!

о. Омелян Боберський, парох Полюхова Великого помер 15. ц. м. проживши 74 роки. Покійний був діяльним членом усіх культурно-освітніх і господарських товариств. Був добрим батьком, добродієм своєї парохії і ближніх. В. Й. П!

Найбільша і тому найдешевша українська кооперативна

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"

виконує в найкоротшому часі твори, брошури, афіші та всілякі інші друки. — Ціни дуже низькі.
АДРЕСА Львів, Ринок 10.

Рад оприймачі „е-КО"
— модерна конструкція
— висока селективність
— чистий і милозвучний відбір
зоручає в'дома українська фірма
е-КО Львів, Сикстуська 29.
Низькі ціни.

Дописи.

КАЛУЩИНА.

Калущина — „Рідній Школі". Як виходить із підсумків Головної Управи, Калуш і повіт зложили у діловому році 1935-36 на „Рідну Школу" до Головної Управи квоту 4:519.53 зол., тобто перевищили передбачений контингент на цей повіт на 1.399.53 зол. Треба думати, що жертвенність у цьому році не зменшиться, а ще більше зросте.

Жертва отруї. На полях коло села Грабівки найшли трупа мужчини, яким, як виявилося, був господар Романів із Грабівки. Судова секція трупа стверднла затруєння денатуратом. Як ми вже нераз це стверджували, у цьому селі й сусідніх вкорінився цей незвичайно шкідливий навик, що, крім руйнування здоровля цілих родин, потягає за собою час до часу також і смертельні випадки, як ось наведений вгорі. Цікаво, що Грабівка має к. 70 проц. аналфабетів, що підтверджує погляд, що спарі з неграмотністю йде „денатурка" й інші отруї. Слід би скріпити всіми способами боротьбу із „денатуркою" та взагалі з неграмотністю!

Концерт М. Дуди. Дня 11. 10. ц. р. концертував у Калуші відомий тенор М. Дуда, уроженець Калущини. Концерт пройшов із повижним успіхом. На жаль, дуже лиха погода відстрашила багатьох громадян з повіту, що вибиралися на концерт і навіть закупили були білети. Слід підкреслити громадянський поступок цього співака, що ввесь дохід із цього концерту жертвував на будову читальняного будинку у рідному селі Верхні і на філію „Просвіти" в Калуші.

Чи легковажити ділянець, заселених українцями? В цьому році приступив магістрат Калуша до поважних праць у місті, зокрема до поправи доріг та хідників. І тут завважуємо одну аномалію. Підчас коли деякі вулиці середмістя дістали широченні, пресарні хідники, що їх позавидувалоб навіть велике місто, то деякі ділянки, подальше від середмістя, заселені головно українцями, як Загіре, Загробище, Матеєве Село й ін., не мають навіть примітивного хідника та бодай 15-свічкової лямпи, хоч платять такі самі податки, зокрема шаварково-ний, як і інші ділянці. З цієї причини підчас осінньої слоти тратують люди в болотах по вуха серед дійсно єгипетської темноти. Час найвищий усунути ці середньовічні залишки!

Порошки для дорослих з фірми
KOWALSKINA
вживаємо при невинних
БОЛЯХ ГОЛОВИ

Спорт.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ:

Грище Цитаделі: год. 10. рано мистецтво Аґлїси: Україна II. — Гасмонея II.; год. 12. вполудне мистецтва Окружної Ліги: Україна — Гасмонея.

Грище Т. Ш. Л. (Левандівка): год. 11.30 мистецтва Бґлїси: Україна III. — Т. Ш. Л. II.

Грище Погонь: год. 3. попол. легкоатлетичні змагання з участю Ної, Ізо-Гольо, Н і Кухарського.

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ДЗВОНИ, літературно-науковий місячник. Львів, серпень-вересень 1936. Р. VI., ч. 8—9. Зміст: Лячерда: Зустріч. — Д. Фальківський: Та й підуж я. — Е. Плужник: Люблю в ужі. — Т. Курпіта: День в загравах; Осіннє. — Р. Дурбак: Зоріщини. — О. Мешура: Смерть автора. — Н. Королева: Перед білем. — І. Маркіз: Гамбурка новчанка. — О. др Л. Глинка: Родина і держава в світлі католицької науки. — Д-р Я. Гординський: Жіноче питання в повісті Галицької України. — К. Абгарович: Естетика чи етика. — о. др Г. Костельник: A priori. — П. І.: 40-ліття творчости В. Королева-Старого. — М. Демкович-Добрянський: На еспанських побоєвищах. — Рецензії.

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА, економічно-суспільний місячник. Львів, жовтень 1936. Р. IX. Ч. 10. Зміст: На окраю дня. — Господарська програма проф. М. Рапацького. — П. Миронович: Будуччина праця. — С. Бородаєвський: „Виробничі кооперативи" в СССР. — Хроніка. — О. Колодницький: Кілька уваг про тайльоризм і наукову організацію. — В. Левицький: Громадські спільноти в Галичині на переломі XVIII ст. — Господарська хроніка. — З преси і життя. — Додаток: М. І. Туган-Барановський: Кооперація. Її суспільно-економічна природа і мета.

ПОЛІТИЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ. — Львів, серпень-вересень 1936. Р. III. Ч. 8-9.

Гемороїди
с причиною злого самопочування і т. п. Треба конечно усунути ті дошкульні терпіння. При гемороїдах вживаємо
Anusol
»Goedecke«
МОЖНА ДІСТАТИ В АПТИКАХ.
12 чопків 5 зол. — 6 чопків 3 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

СКОЛЕ: 18. X. Голгота. 20. X. Вінцій і Лігія. 21. X. Смерть Нерона — „Камо грядеши?"

СТРИЙ: 22. X. год. 3. попол. Голгота. 22. X. Вінцій і Лігія. 23. X. Смерть Нерона — „Камо грядеши?"

ДРОГОБИЧ: 24. X. Вінцій і Лігія. 25. X. Смерть Нерона — „Камо грядеши?".

З Дрогобича театр їде до Тустановичів і Самбора.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича:

КОЗОВА:
19. X. Циганський барон.
20. X. Муж двох жінок.
21. X. Дівча з Маслосоюзу.
22. X. Лев з Абісинії.
З Козови їде театр до Бережан.

Великий Театр:

Неділя, 18. X. год. 3.30 попол. „На Лячакові"; год. 7.30 веч. „Пігмаліон".

Понеділок, 19. X. год. 7.30 веч. „Пігмаліон", комедія Б. Шова.

Цирк „Корона" (вул. Пелчинська).

Неділя 18. X. дві вистави: 4. попол. 8.30 веч.

Найдешевше 2664
скло, порцелянa, у столітній фірмі:
ЯН КВЕСТ
Львів, ринок 37. — тел 24 737.

Кіна.

АПОЛЛО: „Малий лорд".
АТЛЯНТИК: „Тайна бригада"
ВАНДА: „Жінки в його житті", „Жінка з оголошення".
ГРАЖИНА: „Графиня Маріца".
КАСІНО: „Мабрінг".
КОПЕРНИК: „Пастер".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Під гарячим небом Аргентини".
МРАЖ: „За хвилину щастя".
МУЗА: „Спокуса" з Марл. Дітрих.
ПАКС: „Катеринка" та кольорові додатки.
ПАЛЯС: „Панна Ліллі" з Франціском Галь.
ПАН: „Пан Твардовський".
РАЙ: „Ядзя".
СВІТ: „Спокуса диявола".
СТИЛЕВЕ: „Кенігсмарк", ревія „З усмішкою на устах".
ТОН: „Нові Тарзанові пригоди".
УТІХА: „Втікач з Яви" і ревія.
ХИМЕРА: „Квітничарка з Пратеру".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Бемервальд".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 18. жовтня 1936.

Відень (506,8) 13.05 Розр. концерт, 15.30 Квартет, 17.05 Музика, 19.30 Пісні й арії, Меркер, сопр., **Братислава** (298,8) 8.30 Дитячі пісні, 15.15 Хор, 21.40 Російські романси, **Кошиці** (259,1) 18.00 Цеок. пісні Бортнянського у вик. хору, **Прага** (470.2) 8.30 Релігійна музика, 9.10 Сальон. музика, 10.05 Тріо, 11.00 Класична музика, 16.00 Концерт, 21.35 Вільгельм. рестраль, **Париж** (1648) 9.30 Славні артисти, 15.45 Симф. концерт, 18.00 Легка музика, 20.30 Концерт, **Білгород** (437.3) 12.00 Концерт, 18.50 Вільгельмівка, **Берлін** (356,7) 10.35 Музика, 20.00 „Ріголєто" оп. Верді, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.45 Фантазії на органах Віраґера, 14.30 Концерт камер. хору, 15.00 Сільське весілля, сценка з муз., 18.20 Гарні мельодії, орк., **Мінхен** (382.2) 10.45 Бахові твори, 16.00 Вес. концерт, **Будапешт** (549,5) 12.30 Орк. концерт, 16.30 Циг. музика, 18.00 Два фортепіяни, 19.30 „Гейша" оп. Джонса, 22.05 Сальон. музика, **Мілянo** (368.6) 12.20 Камер. музика, 21.20 Симф. концерт, **Рим** (420.8) 13.05 Розр. концерт, 13.40 Легка музика, 20.45 „Ля комбіяле ді матрімоніо" оп. Россіні, 22.00 Осінь на селі, репортаж.

Понеділок, 19. жовтня 1936.

Відень (506,8) 10.20 Муз. авдиція для шкіл про Бетговена, 11.25 Нар. музика, 17.40 Сп. реціталь, І. Ріль альт, 18.25 „Севільський цирульник" оп. Россіні, **Братислава** (298,8) 15.40 Сп. реціталь, 17.25 Форт. реціталь (у програ. Барамінський: Прелюдія), **Мор. Острава** (260.5) 17.35 „Пісні молодої" Корнелїюса, 18.10 Нім. авд., веселі піснички в супр. лютні, 20.35 Скрипка, пісеньки в супр. лютні, **Прага** (470.2) 12.35 Сальон. квартет, 17.35 Чеські нар. пісні, 23.00 Прелюдія і фуга а-дур Баха, **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00 Концерт, 18.30 Концерт симф. орк., 21.00 Мандоліна, спів, 21.45 Камер. музика, **Білгород** (437.3) 13.15 Хор, 16.00 Нар. пісні, 20.00 Опера, **Берлін** (356,7) 14.45 Легка музика, 17.05 Різні пісні, І. Прайс сопран, 19.15 Прелюдія Сарабанда й Гіга на віол. Баха, 19.25 Форт. реціталь, 20.10 Муз.-літ. авдиція. **Кенігсвустергавзен** (1571) 11.40 Для села, 14.00, 16.00 Музика, 18.15 Форт. сонати с-моль Шопена, 20.10 Дворська музика вперед 250 літ, **Мінхен** (405,4) 18.30 Концерт мол. талантів (сопран, барит., скр., форт.), 19.00 Нові танкові мельодії, 20.10 З Байрайту: „Легенда про св. Єлисавету" орат. Ліста, **Будапешт** (549,5) 12.05 Циг. музика, 13.30 Сп. реціталь, 19.00 Сальон. музика, **Мілянo** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Танк. музика, 20.40 „Ля сріденте Фіренце" („Всміхнена Фльоренція") оп. Рафаелія, **Рим** (420.8) 20.40 Камер. концерт, 21.40 Вок. авд.

Вівторок, 20. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.00 Розр. концерт, 14.00 Твори на віольонч. і форт., 15.20 Весела авдиція, 17.30 Сюїти, меццосопр., барит., 20.00 Зов рідного краю, австр. нар. мельодії, 22.20 Форт. реціталь, **Братислава** (298,8) 17.40 Соло на флеті, 18.10 Форт. реціталь, 19.10 Словацькі нар. пісні, 19.50 Оперетові мельодії, **Кошиці** (259,1) **18.00 Закарпатські** воєцькі пісні, **Мор. Острава** (260,5) 16.10 Концерт, 17.40 Соло на хроматичній гармонії, **Прага** (470.2) 15.20 Камер. музика, 20.55 Концерт, 22.15 Квартет, **Париж** (1648) 12.00 Легка музика, 17.30 Симф. концерт, 21.45 Вечір пісень, **Білгород** (437,3) 17.20, 19.50 Нар. пісні, 18.00 Рос. романси, **Берлін** (356,7) 16.30 Розр. музика, 19.15 Камер. музика, 20.10 Орк. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Шотляндські нар. пісні, 20.10 Улюблені танкові капелі грають до танку, **Мінхен** (405,4) 13.15 Легка музика, 20.10 Концерт, **Будапешт** (549,5) 19.00 Сальон. музика, 22.00 Циг. музика, 22.45 Концерт, **Мілянo** (368,6) 11.30 Легка музика, 20.45 „Ля комбіяле ді матрімоніо" оп. Россіні, **Рим** (420,8) 13.10 Розр. концерт, 17.15 Камер. концерт, 22.00 Концерт хору римської базиліки.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 18. жовтня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська Газетка, музика з гр. пл., Як ми проломили труднощі при обчуслюванні хліборобських кооперативів, 8.40 Сепель: „Алеманія" з гр. пл., 8.45 Програма на днині, 8.50 Ранішній денник, 9.00—10.30 Богослужіння, Куранти, Репортаж, Дзвони, 10.30 Симф. концерт з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розр. концерт; у перерві ок. год. 13.00 Театральний огляд, 14.00 Ре-

Гарні й дешеві книжки
Видавничої Спілки „Діло"

		почтова ціна пересилки
Валерія О'Коннор Вілінська: **Лисенки й Старицькі**	1.— зол.	—
Софія Яблонська: **З країни рижу та опію**	2.50 „	0.50
Д-р Василь Мековський: **Гмінд**	2.00 „	2.50
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.**	2·80 „	0·50
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·90 „	0·30
Евген Чикаленко: **Спогади Частина I. II. III.**	4·50 „	0·50
Окрема частина по зол 1·50		
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·50 „	0·30
Василь Софронів: **Липнева отрута**	1·40 „	0·30
Ст. Левинський: **З японського дому**	1·50 „	0·30
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·50 „	0·30
Е. Бронте: **Буреверхи,** переклав М. Рудницький	(в нечитане)	
Проспер Меріме: **Блахитна кімната та інші оповідання,** переклав Василь Софронів	0·95 „	0·25
Альфонс Доде: **Маціцький,** із французької мови переклав М. Рудницький	1·50 „	0·30
Володимир Островський: **Сміх землі**	1·00 „	0·30
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0·80 „	0·15
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0·50 „	0·15
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Репніна**	0·50 „	0·15
Михайло Возняк: **Белей і Кониський**	0·80 „	0·15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·50 „	0·15
	0·80 „	0·15

Дістати можна у Видавничій Спілці **„Діло", Львів, Ринок 10** та у всіх книгарнях.

СУКНІ КАССАКИ найновіші моделі поручає відома з дешевости у великім виборі ф-ма МІНЦЕР КОПЕРНИКА 17 Увага на число дому. 2601 9-10

дортаж із життя. 14.30 Народня капеля, 15.30 Для села: Дільог. Огляд ринків різьких продуктів, 16.00 Реклам. концерт, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 Театр Уяви: „Вальси пані Людвики“ з муз., 17.00 Симф. концерт; у перерві ок. год. 18.00 Актуальна гутірка, 19.00 „Письменники та меценати“, 19.15 20.00 Мішаний концерт у вик. Розики Електорович-Вітошкової, форт., І. Спріта, баритон., музика з гр. пл., 19.45 Літературні хвилини, 20.20, 20.21, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній дениик. 21.00 Из вегедій львівській хвилі. 21.30 Форт. тюри Сергія Прокофієва. 22.0 Оперові й опереткові фантазії; у перерві о год. 22.55 Останні вістки. 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Понеділок, 19. жовтня 1936

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на ниві, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для старших дітей: У країні слонів і носорогів, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.43 Про деякі виховні труднощі, 12.50 Полудневий денник. 14.30 Концерт бажань, 15.00 Громадські вістки, 15.15 Реклам. концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Розривкова музика з гр. пл., 15.55 Сусп. гутірка: Прогулька на виставі „Стеру“, 16.00 Твори Чайковського з гр. пл., 16.15 Новий правопис, практ. вказівки, 16.30 Двофортепіянові твори, 17.00 Від Лешницького до Конарського, 17.15 Сальон тріо, 17.50 Лявіталь і скляні тканини, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 З Пучінівських опер. гр. пл., 18.40 Провінціялізм у світлі рефлекторів, 19.50 Для сільської молоді: Що нам скажу про здоровля, 19.00 Воєцька авдиція, 19.30 Сметана: Смичк. квартет емоль (З мого життя). 20.00 Концерт югосл. музики. Людмили Слатін спів, Петар Думічич форт., 20.45 Вечірній денник. 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Літер. вечір: Від Сигетинського до Бжозовського, 21.30 Легка музика з гр. пл., 22.00 Концерт симф. орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки. 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Вівторок, 20. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на ниві, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: „Ой, коби ти знала“, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Пацеревський грає, гр. пл., 12.40 Забезпека городів перед зимою 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламований концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Скринька ПКО, 16.30 Концерт. 17.00 З приводу 70-ліття проф. Кл. Твардовського. 17.15 Популярний концерт з гр. пл., 17.50 Монольог Тувіма „Про знайомих“, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках. 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Романтизм і сьогоднішній день, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Школа та життя, 19.20 Концерт орх., 20.00 Муз. фейлетон: Концертове життя в добі джіжансу, 20.15 Симф. концерт; у перерві ок. год. 20.45 Вечірній денник. Актуальна гутірка, 22.30 Від клубка до нитки (Проблема пізнати в літературі) літ. нарис К. Іжиковського, 22.45 Танкова музика з гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги белът 89.68—89.23, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50 Долярки кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 286.75 — 285.05. Франки фр. 24.81 — 24.67, Франки швайцарські 122.55—121.75, Фунти англ. 26.10 — 25.80. Гульд. данц. 100.20 — 99.80. Кор. ч. 16.80—15.60. Кор. дан. 116.35—115.70, Кор. норв. 131.08 — 130.10, Кор. шв. 134.58 — 133.60, Ліри італ. 25.40—24.40, Марки фінл. 11.51—11.30, Марки нім. 118 — 112, Шил. австр. 93—89. Марки нім срібні 127—120

Акції.

Банк Польський 112, 114, Цукор 33, Вуголь 17, Ліянопн 15.50, 15.65, 15.55 Страховничі 37.50.

Папери.

3 инвест. 1. ем 65, 2 ем. 66, 5 конв 53. 5 зав. 51, 6 пол. 76.50, 77, 4 прем. дол. 49.50.7 стаб. 475, 480

Заставні листи

3 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БГК. 61—65, 4 прц. БГК. 61—65.

Долярівка 50—52, 3 інвест. 1. ем. 61—65, 2. ем. 65—68.

НА ОСІНЬ І ЗИМУ

Найдешевше купиш останні новини на сукні, костюми і плащі та всякі блаватні товари у фірмі

Галицький Магазин Новин, Львів, Галицька 15.

ДЛЯ ПРИКЛАДУ КІЛЬКА ЦІН:

Вовна на сукні від	1.50	Полотно	0.60
Вовна „Ангора“	3.00	Димка на підштанки	0.70
Вовна на комплети	3.50	Перкаліна колірова	0.70
Вовна на спідинчки	4.50	Зефір сирий	0.60
Вовна на плащі	4.75	Шифон 80 шир.	0.85
Шевйоти англійські	3.50	Попеліна на сорочки	1.20
Вовна на мундурки від	1.50	Вовна рожевий	1.00
Камгарн на студ. убр.	4.00	Полотно на простирала	1.25
Вельвети і штруксн	1.65	Атлас на постіль	1.35
Бан двосторонна	1.40	Пошевки від	1.80
Фляпеля на шляфроки	0.80	Простирала 2 метр.	2.50
Фланеля гладка	0.80	Простирала на ковдри	4.50
Фланели на білля	0.65	Ручники від	0.30
Коци	4.75	Стирки до начиння	0.50
Ковдри сатинові	10.—	Хустинки від	0.15

Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

Збіжжя.

Ціни льоко Львів	від	до
Пшениця одн. червона	25.50	26.00
Пшениця зб.	24.75	25.25
Пшениця одп. б/а	24.75	25.25
Жито І	18.50	18.75
Жито ІІ	18.25	18.75
Ячмінь бр.	22.50	27.50
Ячмінь на пивар	20.25	22.50
Ячмінь паст.	19.50	19.75
Овес І не задошений	15.75	16.00
Овес І а легко задош.	15.25	15.75
Овес ІІ не задош	15.25	15.75
Овес ІІ а легко задош.	16.50	14.75

Інші курси без змін.

ШИНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 17-жовтня п. р. кооперативні платни за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок.	
1 без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з боч. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.15 „
1 к. вець	4.20 „

Тенденція на масло, молоко та на яйця сильна.

П Т И Ц Я.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 17. X. с. р. платни своїм доставцям за 1 кг живої птиці, льоко подвірп птахомисарні „М. С.“ у Львові, (пл. Бідьченського ч. 3) такі ціни:

Кури І. кл., товсті, без острін, шойно від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята І кл. біло й жовтоніжки шойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщеві І. кл. шойно від 1.80 кгр. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

НАУКА

„ПОСТЕМП“, Перша у краю конц. школа, системи „Крій індивідуальний“ — відділи: кравецтво, корсетарство, білизнярство. Курси відкриті цілий рік, початок 1-го і 15-го кожного місяця. ЛЬВІВ, ЗІМОРОВИЧА ЧИСЛО 3. 2826 2—4

ФРАНЦУСЬКОГО приготовляє до W. S. H. Z. уділяє конверсації: корепетиції дипльомування. Шпова 12. мешкання 7. І. поверх. (Перша бічна Пекарської). 2913

„LINGUA“ школа новітніх мов проф. Д-р З. Бесса, вул. Словацького 14. Курси англійського, французького, німецького. Місячно 6 зол. 2903 1—6

МЕШКАННЯ

ПОКІЙ кавалерський фронтовий виняйму від 1 XI.: ул. Зайкових 26/12. 2909 1—1

МЕБЛІ вілякого роду, догідні умовини „Мебльосклад“, Казимирівська 25. 2907

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГЕНТИ до продажі к.с та ріжних знаряддя потрібні. Lublin, skrytka 275. 2601 8—20

РІЖНІ

АДВОКАТ шукає старшої, виробленої канцелярії у Львові до спілки або самостійного ведення. Зголошення до Адміністрації „Діла“ під „Догідні умовини“. 2882 3—6

ПЕРЕРІБКИ КОВДЕР 2.50 у ДУБСА, Сикстуська 6. 2718 10-10

ОЧИЩАЮ суфіти, стіни на сухо, чищу стружками підлоги, дезинфекцію переводжу успішно. Францішок Зайдель, Ліндого 7. 2866 2—?

ЗЯ і ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: Коперника 26, подвірп. 2798 6-10

МАШИНИ писальні з українськими і польськими черенками оказійно продає Михальський, Львів, Фредра сім. 4—6

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найвибагливіших за безцін — Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 8-2

ЗА ЗОЛОТО, срібло, зуби — бриліянти, діямапти, заставні карти найбільше платить Вандер, Львів, Шайнохи 1. Прецизійна дешева направа годинників і біжутерії. 2889 2—5

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА, фісгармонії гарантовані продає добрі дешеві, купує, міняє Ганак. Пілсудського 21. І. пов. 2885 3—10

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на майже нові бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25. 2914 1—1

ТЕПЛІ НІЖАМИ, БОНЖУРКИ І ШЛЯФРОКИ жіночі і мужеські, вибагливо вихінчені 9.50. Фабрика Білля „АСТРА“, Львів, СИКСТУСЬКА 2. 2912 1—3

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР б. довголітній лікар асистент дерматольог. клінік у БЕРЛІНІ, ВІДНІ ТА ПРАЗІ перенісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7 ЛЬВІВ. ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3. напр. Віденської кавярні Тел. 251-68. Сепаратові ждальні.

ОГОЛОШЕННЯ.

ФУТРА до міста і подорожі, по останніх зразках моди виконує першорядно по конкуренційно низьких цінах АНДРІЙ КУЗЬМІНСЬКИЙ, 2615 Львів. Пекарська 31. 15-25

Незрівняний в якості пудер і крем ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ завдяки якому стає пера ОКСАМИТНО-МАТОВА. Ціна коробки з пушком зол. 1.25. 2910 1—?

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА світової марки Б. СОММЕРФЕЛЬД Експорт до Англії, Аргентини, Уругваю, Данії, Франції, Голяндії, Палестини і т. д. виключне заступництво: С. Новацький Львів, вул. Пілсудського 17. 2620к

ЛЯМПИ електричні хромовані поручає ҐАЛЬВАНІЯ Виробня механічних виробів 2670 Жулінського ч. 11 а. 7—8

плекає Церу... усуває ЗМОРШКИ

ВЛАСНИЙ ВИРІБ КОВДЕР і МАТРАЦІВ ПОСТЕЛЕВЕ БІЛЛЯ. Великий вибір ЗАЛІЗНИХ і МЕТАЛ. ЛІЖОК Маріяи Млеко, Коральницька 6 2853

Детектори на голосник зол. 20.— Зміцнювачі дволямпові зол. 60.— продає ЕЛЕКТРОМАТ Казимира В. 47 — Сикстуська 30. 2821 3-4

Косметичний Інститут і Лябораторія д-ра О. Тушицького Львів, вул. св. Софії ч. 3 усування аномалій цери, бородавок, піґменту, волосся, близн, дзюбів і плям, масажі, тривале усування морщин, жилків і відмороження власною методою, 2675 Урядово затверджений 4-місячний курс косметичної закордонної програми.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів. Вивок 10.

Ч. 236 (14.485). Львів, вівторок 20. жовтня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Французький уряд заляканий страйками.

ПРОМОВА МІН. САЛЯНГРО.

ПАРИЖ, 19. 10. ПАТ. Міністр внутр. справ Салянгро виголосив в Авен до робітників промову такого змісту: Необхідно покінчити з окупаційними страйками. Коли робітництво їх не залишить, втратить симпатії в інших суспільних верствах, людовий фронт розпадеться, уряд пропаде, влада перейде в руки реакційних кол. Робітництво не може бути щасливе у зруйнованому і поділеному краю. — Утримаємо валюту, як утримаємо лад; запевнимо безпеку, як здобудемося на дисципліну.

КІНЕЦЬ 31-ДЕННОГО ОКУПАЦІЙНОГО СТРАЙКУ.

ПАРИЖ, 19. 10. ПАТ. Після 35-ох днів окупаційного страйку страйкарі покинули фабрику зброї Соте Арль, яку тепер зарекві́рував уряд.

Німеччина хотілаб обезвладнити Ліґу Націй?

АНГЛІЙСЬКА ПРЕСА ПРО НІМЕЦЬКУ НОТУ В ЛЬОКАРНЕНСЬКІЙ СПРАВІ.

ЛЬОНДОН, 19. 10. ПАТ. Як твердить „Таймс", Німеччина домагається у своїй ноті, щоб новий льокарненський пакт вилучити з пакту Ліги Націй. Вона хотілаб, щоб кожний зі сигнатарів мав право сам рішити, чи справді дійшло до агресії; це перекреслилоб 15. і 16. статтю лігового пакту, а це є недопустиме. Дальше „Таймс" підозріває, що Німеччина погодилась би лише на договір дотично західньої Европи, залишаючи европейський схід під гарантією сумнівної вартости двобічних пактів. Взагалі виглядає на недалеку льокарненську конференцію малі, дарма, що саме тепер булаб вона дуже побажана.

На думку „Дейлі Телеграфу" Німеччина змагає до 25-літнього пакту між 4-ма великодержавами; Голяндії та Бельгії Німеччина не допускає винятків від засади неагресії. Якщоб ці німецькі домагання прияли, французькі союзи булиб розбиті.

Австрії не загрожує монархістичний переворот.

ВІДЕНЬ, 19. 10. ПАТ. Провідник австрійських легітимістів бар. фон Візнер заявив представникам закордонної преси, що легітимісти є проти перевороту і не старались би дійти до влади, не засягнувши думки публичної опінії.

ОВІЄДО ЗДОБУТЕ.

СЕВІЛЛЯ, 19. 10. ПАТ. В суботу під вечір нац. війська заняли Овіедо; червоні утікають.

ЧЕРВОНА МІЛІЦІЯ НЕБОЄЗДАТНА.

ПАРИЖ, 19. 10. АТЕ. Як подає „Матен" з Анде, червоний генерал Торрадо заявив, що неможливо зорганізувати успішну оборону Мадриду; про офензиву нема й мови. Серед червоної міліції зовсім нема дисципліни ні ладу; приказів ніхто не виконує.

МОРДУЮТЬ ЗАКЛАДНИКІВ.

ПАРИЖ, 19. 10. АТЕ. Як повідомляє тутешня преса, після втрати Овіеда червона міліція розстріляла у Хіхон кількадесять закладників.

В освобожденому Овіеді.

ОВІЄДО, 19. 10. Авас. Полк. Марсін Альфонсо, комендант відсічі стрінувся з комендантом залоги ген. Арандо в суботу в год. 20.30 біля північного двірця. Так покінчилася тримісячна облога Овіеда.

За той час було чимало бомбардувань, — чимало вартісних старих будівель знищено.

Дотепер не відомо, кілько вояків зі залоги полягло — приблизно є їх 1.000. Всі старшини, що залишилися між живими, ранені. Цивільне населення останніми часами голодувало, тому нац. війська негайно спровадили 40 самоходів харчів.

Останні бої на вулицях були незвичайно завзяті; між наступами і противаступами не було перерви. Після вирішного наступу 16. ц. м. червоні відступили, але їхній опір зламано щойно 17. ц. м. Після довгої підготови відсіч здобула в 12. год. вершок Наранто, пополудні перейшла ріку Нору і червоні відступили в напрямі Хіхон-Авіяче.

ЩО КАЖЕ ПОВСТАНЧЕ КОМАНДУВАННЯ.

БУРГОС, 19. 10. ПАТ. Як повідомляє головна квятира нац. військ, війська полк. Баррена здобули вчора в год. 21. Ілескас, окруживши його; червоні боронилися завзято.

Передні сторожі ген. Варелі віддалені від Мадриду на 27 км., кінота полк. Монастеріо на 14 км. до Аран-Хуезу.

ТЕНЕРІФА, 19. 10. ПАТ. Нац. летуни бомбардували вчора Більбао; на всіх фронтах зібрали разом 4 літаки. Від Ілескас посувається нац. війська до Кастілехо.

Під Овіедо полягло коло 4.000 астурійських тірників.

СЕВІЛЛЯ, 19. 10. ПАТ. Нац. літаки бомбардували вчора лет. майдан у Малазі і спалили 5 чер-
[illegible]

ЩО ЧЕРВОНЕ.

БАРСЕЛЬОНА, 19. 10. ПАТ. Як стверджує офіційний комунікат, на арагонському фронті повстанці почали знову завзяті наступи, зокрема під Ріо Флюмен.

МАДРИД, 19. 10. ПАТ. Офіційний комунікат повідомляє: На північному фронті положення без зміни; на вулицях Овіеда йдуть бої, повстанці потерпіли поважні втрати (!).

На арагонському фронті повстанці посунулися до Тіера, під Алькубієре червоні заняли 3 важні позиції.

На південному фронті без змін, на середньому завзята артилерійська перестрілка, успішна для червоних.

Повстанці натискають на відтинок Робледо-Чевалія. Під Еліяс червоні завзято обстрілювали дорога, під Сігуенцою перевели успішний наступ.

А ЩО АВАС.

МАДРИД, 19. 10. Авас. Нині досвіта 3 нац. літаки появилися над позиціями червоних на відтинку Пеляхес-Чамінерія, та червона артилерія їх прогнала. Червоні посунулися наперед.

СМЕРТНІ ПРИСУДИ.

АНДЕ, 19. 10. ПАТ. Людовий трибунал в Альбасете засудив на смерть 27-ох старшин, трибунал в Хероні — 7-ох.

СТАРАЮТЬСЯ ОПАНУВАТИ АНАРХІЮ.

МАДРИД, 19. 10. ПАТ. Міністр внутр. справ наказав під загрозою суворих кар усім міліціонерам негайно зібратися в касарнях.

ТА САМОВОЛЮ.

ПЕРПІНЯН, 19. 10. ПАТ. Як повідомляють з Барсельони, хенералідад касує всі місцеві революційні комітети і покликує на їхнє місце звичайні міські уряди. Є надія що тим способом зліквідують терор.

ОЩАДНІСТЬ вироблює характер, вправляє волю, та вчить тверезо глядіти на життя. Тому складаймо ощадности,

в Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20, що дає найкращу запоруку своїм вкладникам.

Людовий фронт і фронт держав проти Москви.

Женева, 13. жовтня 1936.

Черговим завданням московської дипльомації в Европі є не допустити до конференції льокарненських держав. Літвінов зробив у часі останньої сесії Ліги Націй у цім напрямі все, що міг. Він намагався вперто спровокувати Італію покинути Лігу Націй та відмовитись від участи в конференції пяти держав; але представники Італії стрималися лише від участи в цій сесії, яку оголошено не перерваною, як того домагалась Москва, бажаючи дати етіопській делегації змогу далі дратувати Італію, а замкненою. Отже Італія може мати певність, що Женева етіопської делегації більш не побачить. Не пощастило Літвінову й перевести виразно протинімецьку резолюцію при утворенні комісії, що має виробити проект реформи Ліги Націй.

Єдиним справді реальним наслідком московської акції в Женеві було збільшення німецько-італійської солідарности. Однозгідність німецької та італійської політики в Европі уважає вже московський уряд довершеним фактом, з яким треба числитися в дальшій акції. Дальша московська акція спрямована на те, щоб викликати противенства між цими двома державами з одного та Францією й Англією з другого боку. „Ізвестія" з 10. ц. м. пишуть: „Подорож Чіяно до Берліна має на меті налякати Англію та Францію перспективами далекосяглого італійсько-німецького порозуміння, до тогож на передодні дуже значних міжнародніх нарад у справі гарантій европейської безпеки. Муссолінієві залежить на тім, щоб удержати італійсько-німецьку одностайність у справі нарад..." Факт італійсько-німецької одностайности, який підкреслює московський офіціоз, має для Москви тим більше значіння, що відношення німецького уряду до Москви було зазначене недавно в Нірнбергу цілком недвозначно. Відношення це ані трохи не змінилось. Берлінський кореспондент льондонського „Обсервера" повідомляє, що німецький уряд прийме запрошення Ідена взяти участь в конференції, але при умовині, що її поважно підготовлять у дипльоматичній дорозі та що Совітів у ніякім разі не запросять пізніше на наради. Вплинути на Льондон Москва в бажаним для неї напрямі очевидно не може. Недавні спроби московських агентів утворити „людовий фронт" разом з англійськими соціялістами не мали найменшого успіху. Зокрема дістали комуністи дуже різку відправу від посла Ріс Девіса, який закинув їм, що вони є на удержанні чужого уряду і дістають свої директиви з Москви. Не злякався англійський уряд очевидно й недільної комуністичної демонстрації в Льондоні, яка зібрала ледви десять тисяч люду разом з жінками й дітьми, яку численні відділи поліції мусіли боронити від ворожої публики і яка скінчилась невеличкими розрухами з раненими, побитими, перекинутими автами і вибитими в жидівських крамницях шибами.

Головний тягар московської акції проти конференції льокарненських держав має таким чином нести „людовий фронт" Франції, якій властиво найбільше залежить на тім, щоб утворено нові гарантії для забезпеки миру в Европі. Але й позатим треба сказати, що московський уряд вибрав дуже несприятливий час накладати нові тягарі на плечі уряду „людового фронту", бо ціл-

все більше противиться нести і старі тягарі, накладені на нього Москвою. Радикальні міністри Шотан і Далядіє виступили минулої неділі з дуже гострими промовами проти комуністів, погрожуючи їм зломити „людовий фронт", коли вони не припинять розрухів у Франції. Комуністи опинились наслідком цього в дуже скрутнім становищі, не знаючи, кого треба боятися більше, Москви чи радикальної партії Франції. Вони вибрали посередній шлях і замісць сотки зборів в Альзації-Льотарингії, згодились відбути лише десяток зборів. І відбули їх назагал незвичайно тихо. Але й Москві догодили, відбувши збори у Штрасбургу в незвичайно провокаційний спосіб супроти Німеччини. Салю зборів прикрашувала величезна ганебна карикатура на Гітлера, на якій його представили з ножем в зубах на тлі гармат, багнетів та інших емблем войовничого мілітаризму. До цього пасували дуже добре гостро провокаційні промови Тореса та інших комуністичних промовців. Ці комуністичні провокації недалеко німецького кордону викликали величезне обурення цілої німецької преси. Але й французькі часописи, не конче прихильні або й ворожі до Німеччини, писали з цього приводу, що комуністичні провокації у прикордонній смузі є лише водою на млин німецького мілітаризму.

Засоби, що їх уживають моск. агенти в Англії та Франції, щоб перешкодити конференції льокарненських держав, зраджують, як Москва тої конференції боїться. І це зрозуміло, бо та конференція може зробитись основою для утворення фронту великих держав Европи проти Москви. Страх дає рідко добрі поради. Кремль тратить очевидно голову і нерви. Такі засоби політичної боротьби в Европі, як московська нота до протиінтервенційного комітету держав у Льондоні з обвинуваченнями проти Італії та Німеччини, нічим фактично недоказаними, та провокації французьких комуністів проти голови чужої держави конференції пяти держав розбити мабуть не зможуть, але вони говорять ясною мовою не лише для Льондону, але й Парижа, що московський уряд за всяку ціну хоче довести до нової війни в Европі. Тому треба сподіватися, що західні держави зроблять з цього належні висновки, які поневолені нації СССР могліб привитати.

М. Данько.

ЦЕРКОВНІ ДЗВОНИ
доставляє
найбільша у краю фабрика дзвонів
Братів ФЕЛЬЧИНСЬКИХ
у КАЛУШІ, вул. Сівецька 18
і в ПЕРЕМИШЛІ, вул. Красінського 63.
УВАГА: Подаємо до Шановного відома П. Т., що нічого спільного не маємо з жидівською ліяною зі Станиславова, що користаючи з тотожного з нами назвиська одного свого робітника, підшивається під нашу фірму. 2878 4-10

Поможім меншому братові!

За опіку над сільською молоддю, що йде до міста.

Як тільки покінчаться на селі осінні роботи, годі багато нашої молоді, а передовсім багато селянських дівчат вибирається до міст шукати роботи, або якомусь служби, щоб через зиму заробити собі хоч на спідницю чи хустку. Цеж і не диво ця! Кожна людина шукає засобів до життя так як уміє. Не в тім річ. Важне є те, що багато тієї молоді, яка йде до міста здорова, сильна, вертається домів здеморалізована, знеохочена до життя, або зовсім не вертається, а залишається у місті здебільша серед чужого окруження, де скоріше чи пізніше винародовлюється, коли не має відповідної опіки.

Хто переходив у будень львівським ринком (коло „Просвіти") той напевно звернув увагу на торги, які зводять різні вуличні „опікунки" за нашу селянську дівчину, що прийшла до Львова шукати роботи. Кілько то глуму, кілько лайки, а то й штовханців така дівчина перенесе, заки дістане сяку-таку службу в якомусь нуждennому домі.

Та ще й це не було може таке велике лихо, колиб ті всі дівчата були свідомі й не дались ошукати різним непокликаним опікунам. Багато нашої молоді приходить до міста з думкою, що тут дадуть їй працю, а тут замісць праці стрічаються молоді з глумом, насмішками. Частина молоді, що мала добре виховання (а таких на селі дуже мало) пробує протиставитися цьому, а слабша частина йде по лінії найменшого опору і деморалізується, тратить свою національність, бо сподівається, що коли скине зі себе зверхні ознаки села, коли прийме деякі міські „манери", то цим поправить свою долю. Серед таких обставин 50% молоді, що приходить до міст, пропадає для нації, а це не повинно бути. Цьому мусимо зарадити.

Господарських умовин нашого села не змінимо з нині на завтра, бо й не дамо занятя усім тим українським жінкам, які йдуть із сіл до міста на заробіток. Одначе **можемо й мусимо, бо це наш обовязок, більше заопікуватися ними, щоб жінка, яка прийшла до міста шукати хліба, не пропадала для нації.**

Дехто скаже: „Це не є така дуже важна справа, щоб про неї аж у часописі писати, так зовсім може страшно не є, як видається". Таких треба переконати цифрою. У „Малім Статистичнім Річнику", що його видав Головний Статистичний Уряд Польщі находимо між іншими такі цифри: 1929—31 рр. мали греко-католики річно (в пересічі) по 119.000 народин, а з того 6.3 відсотків нешлюбних дітей, себто пересічно 7.500 дітей річно. У містах південних воєвідств було 15,2 відсотків нешлюбних дітей — на селі 6.4 відсотків. Що це значить?

Що корінь лиха є перш усього по містах, де є багато наших служниць, які живуть без опіки, які для куска хліба сходять на манівці. Ми розпинаємося часто за „рівноправністю жіноцтва", деклямуємо старі й напамять вивчені фрази про ці „права жінки", а не бачимо, як під носом нам пропадає найкращий і найздоровіший цвіт нації, не бачимо, як українські дівчата стають покритками поневолі і збільшують міське жебрацтво, міське шумовиння.

Ринок праці є такий переповнений, що дівчата, які попадають до міста без опіки, заломлюються під терором здеморалізованих „хлібодавців". Боротися з цим терором можуть тільки сильні організації і до цієї боротьби вони мусять приступити зараз, бо це справа негайна. Не досить домагатися для жінки „права", але треба цього її права вміти боронити. **Не досить „опікуватися" тими, що самі під цю опіку зголошуються, які є охоплені якоюнебудь організацією, але треба заопікуватися й тими, що є поза всякими товариствами, що є поза організацією.** Треба подбати, щоб наша дівчина не попадала в руки міського шумовиння, де скоро засвоює собі всі прикмети окруження і пізніше своїм прикладом деморалізує ще і інших своїх знайомих. Треба перевести своєрідну операцію і цю операцію повинні зробити такі наші установи як „Просвіта" і „Рідна Школа" в порозумінні із „Союзом Українок" і Т-вом „Будучність" чи „Св. Йосифа", а провід цієї роботи повинно перебрати наше духовенство у свої руки.

Згадані установи повинні скликати в тій справі спільну нараду, на якій докладно обговорили би план праці. „Просвіта" або „Рідна Школа" згідно з виготовленим на спільному засіданні планом праці вислала би до всіх своїх читалень чи кружків відповідний обіжник, а де нема згаданих товариств, або є за мало рухливі, мало живі, то там до священників, щоб ці слідили в своїх селах (це треба булоб подати усім громадянам до відома) за тими, що вибираються до міста „за хлібом". Тоді видадуть їм відповідні посвідки та повчать, що як приїдуть до міста, то передовсім мусять зголосити свій приїзд у тій повітовій установі, яка перебрала на себе право опіки над українською селянською молоддю в місті. У такій установі крім загальної опіки повинна знайти пораду, як і де шукати праці, як поводитися з хлібодавцями. Тут повинна зголосити кожноразову заподіяну кривду, яку провід того Т-ва повинен старатися їй направити, або не допустити до дальшого кривдження.

Таку опіку треба булоб вести не тільки над дівчатами, але і над хлопцями, що приходять до міста шукати праці, щоб і вони, які може є менше загрожені морально, але куди більше національно, не пропадали для нас. Подібну опіку веде Т-во „Зоря" над молоддю, що приходить до міста на науку ремесла, але теж тільки над тією молоддю, що є більше свідома й прийшла сама до товариства, або яка попала до українських майстрів, які її туди післали. Але є ще багато й такої молоді, що приходить до міста, нічого не знає про те, що є якась організація, де можнаб знайти не тільки опіку, але й розвагу. Тому завданням наших установ є подбати, щоб кожний, хто йде зі села до міста, залежно від того, до якої праці, дістав на місці (ще в селі) відповідні вказівки й адресу товариства, яке перебралоб дальшу опіку над цим хлопцем чи дівчиною у місті.

При доброй волі це можна перевести дуже легко, а для нації принесе це великі користи, бо навяже тісний контакт нашого села з нашим містом.

Андрій Качор.

Ф=ма ЕРЛІХГОФ
Львів, вул. Сикстуська 15.
повідомляє, що з днем 20-го жовтня п. р. переносить свій МАГАЗИН ТОВАРІВ ВОВНЯНИХ І ШОВКОВИХ до нового льокалю
при вул. Леґіонів 11
(побіч колектури „Надія").
2903 2-3

Постава Італії супроти останніх подій в Европі.

В одному з останніх чисел римського щоденника „Іль Джіорнале д' Італія", який є, можна сказати, офіційним органом уряду, находимо статтю „Боева Італія". З неї бачимо ясну поставу Італії супроти останніх подій в Европі. Автор статті, згадавши про звіт Мусолінія на раді міністрів про военну готовість Італії та про переглад у Римі 300.000 молодих фашистів, каже: „Ці маніфестації врізують різко, гостро й вимовно в европейський образ зариси боевої Італії. Фашистівська Італія виявляє це як гордість і як обовязок; має мужеську і льояльну відвагу повідомити про це світ без вагань. Гіпокризії не приймаємо: озброюються всі без виїмку... Нехай увесь світ знає, що Італія зробить усе, щоб протиставитись усякому ворожому рухові і всяким напасливим зазіханням".

Це сказано про большевиків, які ніколи не покидали Італії зі своєю „кертичною" роботою, та які сьогодні ще побільшили її:

„Треба бути готовими і з конкретними засобами до чину в цій захмареній атмосфері в Европі. Проти змагань до мирної праці виринає пропаганда революції червоних..."

Врешті автор говорить ясно те, що нас спеціяльно зацікавить:

„Великі політичні проблеми Европи майже всі отворені. Солідарність Европи зломана. І на сцену виходять тепер також нові мотиви злоди вости й докору і громадянської війни, яку шалена боротьба за устрої перенесла на найширші міжнародні території. Боева Італія спокійним оком глядить на цю небезпеку. Хотілаб не викликати ще гіршого стану, але є готова також не згодитись на те, щоб ця небезпека зближалась до її хати, де кипить праця".

М. З.

Вже появився І. том повісти
ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ
АПОСТОЛ ЧЕРНІ
Сторінок 190, ф. 40.
Ціна 2.50 зол., з пересилкою 3 зол.
Замовляти в Адміністрації „Діла": Львів, Ринок 10.

Товариство „Ощадність" до Українського Громадянства

ВІДОЗВА В ДНІ „СВЯТА ОЩАДНОСТИ".

Отсей день є міжнароднім „Святом Ощадности, бо в цьому дні всі культурні народи світа урочисто святкують своє свято ощадности та при помочі живого і друкованого слова ведуть пропаганду за поширенням великої **думки ощадности в якнайширші маси народу.**

І ми, українці, також від десяти років святкуємо те „Свято Ощадности", щоб поширювати **гасло масової поголовної ощадности між українським народом.**

Та ця робота в господарности й ощадности поступає у нас поволі. Як переглянемо звідомлення інших культурних народів щодо їх осягів у ощадженні суспільного гроша: у Швайцарії, Франції, Німеччині, Швеції та в Англії, то бачимо, що ми з нашими кількадесяти мільонами золотих ощадностей стоїмо на останьому місці між культурними народами світа!

А у нас є **велика потреба власних національних капіталів,** щоб побільшити нашу рідну землю **як вартість праці рільника,** щоб піднести наше хліборобство й усунути безробіття, щоб розбудувати **рідний промисл і ремесла** та дати дати заробітки робітникам по містах, як також піднести й поширити **освіту і культуру** українського народу.

Того ми всі хочемо і щиро бажаємо, але хотіння замало. Бо щоб наші побажання стали ділом, **мусимо всі подбати,** щоб **на це були наші власні капітали-фонди,** зложені у всіх місцях у наших **кредитових установах,** що дають гроші на наші українські підприємства. А цього ми не робимо, хоч у нас є гроші, бо й найбідніші складають свої ощадности у своїх установах, — а є заможніші й найбогатші, що цього не роблять, як не мають доброї волі і зрозуміння, яке велике значіння має для них і для українського народу: щадити і складати свій гріш у своїх установах.

Це розуміння великого значіння масової і поголовної ощадности для кожного громадянина зокрема і разом для нашого українського народу є в тому, що як ми самі, українські громадяни, не будемо щадити, а будемо розпускати далі зайві гроші на непотрібні видатки, або розносити по чужих, то ми, український нарід, ніколи не вийдемо з біди і не поборемо лихоліття. Бо нам тих грошей ніхто інший не дасть на наш добробут, тільки: **Нарід собі!**

До того є день „Свята Ощадности", щоб українське громадянство молодше і старше довести до зрозуміння цієї правди життя. Перед нами стоїть образ недолі безробітних українців, занепад сільських господарств, розбудова ремесла, торговлі і рідного промислу, рідна школа і просвіта українського народу, а на це все одинокий рятунок: гасло „Свята Ощадности": **господарність і масова поголовна ощадність усіх українців та українок, що складають у своїх установах,** на нашу кращу будучність!

Хай у нас зберуться у зорганізованій українській ощадности сотки мільонів золотих українського національного фонду! Покажім силу нашого духа і діла! Даймо собі самим, а тоді покажемо велике діло нашого життя!

Товариство „Ощадність" для господарности і добробуту подає отсим до прилюдного відома, що цьогорічне „Свято Ощадности" **відбудеться у Львові в неділю 25. жовтня ц. р., а в краю в місяцях листопаді і грудні ц. року.**

Львів, дня 16. жовтня 1936.

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ ТОВАРИСТВА „ОЩАДНІСТЬ" У ЛЬВОВІ:
Д-р Михайло Волошин, о. Дамян Лопатинський,
ЗА УПРАВУ:
Д-р Кость Левицький, Остап Лушкий.
Володимир Целевич.

Вечором як останній
Chlorodont
а щойно потім до ліжка!
Продається з червоною головою лева.

З міської ради у Львові.

Як виглядає міський буджет на 1936/37 рік. — Обмеження видатків на суспільну опіку. — Заява през. д-ра Островського.

Львівська міська рада прийняла на засіданні 17. жовтня справлений міський буджет на 1936/7 рік. Міський буджет на цей буджетовий рік ухвалила міська рада ще 29. квітня ц. р., та воєвода не затвердив його головно через те, що в ухваленому буджеті видатки на опроцентування й амортизацію міських довгів були преліміновані громадою однобічно у зниженій сумах, дарма, що компетентна в цій справі центральна ощадностево-відбудовнича комісія для самоврядування у Варшаві ще не видала свого рішення. Заходи президента міста д-ра Островського довели до того, що центральна комісія полагодила цю справу на засіданні 29. вересня для громади корисно, признаючи великі полекші у сплаті довгів. Зокрема заложення громади м. Львова супроти державного скарбу та інших публично-правних фондів обнижено на майже 5,400.000 зол.; зрім цього громада дістала завішення на 5 літ сплати капіталу позичок, що їх автягнуло місто у Заведенні Суспільних Обезпечень в Банку Краєвого Господарства та в Комунальній Міській Щадниці, а також обнижку відсотків від тих позичок.

Ці пільги уможливили міській управі скласти на реальних основах зовсім зрівноважений буджетовий прелімінар, що виказує прибутки і витрати в сумі крутло 24,700.000 зол. На прибутки складаються ріжного роду громадські податки й оплати в сумі 9,660.000 зол., приходи з міського майна крутло 950.000 зол., чисті зиски, ріжні вплати і дотації з міських підприємств у сумі майже 9,200.000 зол., субвенцій, дотацій і позичок з Фонду Праці й інших публично-правних установ 3,400.000 зол. З видатків іде на загальну управу, себто на платні 4,300.000 зол.,

СССР покине комітет неінтервенції?

РИМ, 19. 10. ПАТ. Як подають часописи з Льондону, тамошні політичні кола припускають, що СССР виступить з комітету неінтервенції в еспанських справах, щоб мати вільні руки і могти отверто помагати Мадридові людьми і воєнним матеріялом.

Бої з повстанцями в Індокитаю.

САЙГОН, 19. 10. ПАТ. У пров. Лаос військо розбило відділ індокитайських повстанців; його вожд згинув у бою. Опісля очищено від повстанців високорівню Больоваж, останню дотепер ще не спацифіковану частину Індокитаю.

—o—

АНРІ ДЕ ФОРЖ.

Тіточка.

I.

Була це мала, життерадісна бабуся, сивоволоса, ще з рожевим, як за молодих літ, лицем з усміхом на устах завсіди погідним.

Скінчила сто років, але ніхто не міг би точно означити її віку, навіть вона сама. Її метрика пропала серед згарищ минулого віку.

— Та що це може кого обходити? — говорила вона — по сто роках люди вже не старіються.

І справді — від довгих літ вона не змінялась, була однаково жива та бадьора. Тільки короткий сухий кашель часто перешкоджав їй у розмові.

— Помру на груди, мої кохані. Це сказав менні раз один славний лікар...

— Колиж це було?

— У 1820-ому чи 24-ому році, точно вже не памятаю!

Чуючи таке, ми сміялись. Кілько подій пережила вона за той час. Памятала Людовика XVI, бачила його за своїх дитячих літ, бачила теж Наполеона I. У 1813 році він зробив на неї враження у Тюільрі занадто грубого. Зате більше подобався їй після повороту з Єгипту, коли похудів і приблід.

— Оповідай тіточко далі! — прохали її правнучки.

І вона оповідала цілими годинами, вимотуючи із себе спомини. Який був ступінь її посвоячення в родині? Ніхто не зумів цього сказати. Вона була для нас якоюсь тіточкою прабабкою чи прапра...

Та вона хотіла бути передовсім для всіх тіточкою, справжньою тіточкою, і за це називали її „золотою тіточкою". Усе було в ній добре — мала сині очі, ніжні руки, рожеві лиця, спокійні рухи.

Одягалася завсіди у фіялкову сукню за старосвітською модою, такою давньою, що треба би за нею було шукати аж у книжках. Навіщо змінювати одяг? Тіточка подобалась усім і так, не виходила ніколи з хати і висміювала сучасну моду.

Не любила їздити, дивилася з жахом на залізниці. Нехтувала каретами та повозами, згадувала з приємністю лектики, звідки, як молода дівчина, розкидала на всі боки зпоза синього віяльця усмішки.

Всі її подивляли. Хоч мешкала у старезнім домищі, у глибині забутої вулиці, далеко від уличного гомону, гості відвідували її масово, а діти замучували її пестощами.

Тіточка дозволяла робити зі собою, що завгодно. Забувала часом імена своїх „маленьких" — за сто літ бачила їх так багато! Діти знали, що вона в таємних коробочках ховала цукорочки та чаєвики.

— Мені тіточко!

— Маєш, мое золотко!

Роздавати дарунки це була її насолода. Сто літ робила дарунки. Маєток її батька, який дістав його від короля, під рукою розумних адміністраторів дозволяв їй давати віно всяким молодим своячкам, а кожного, хто приходив їй дякувати, викидала за двері.

II.

Тіточка мала одну дудову манію — заводила молоді пари. Не залежало їй на майні або рідні. Вона попросту хотіла робити людей щасливими. Незрівнана у відгадуванні таємниць серця та характерів, вона вміла гуртувати довкола себе тих, що „повинні були" собі подобатися і допомагала їм у признаннях. Вона викладала молодим усякі принципи та давала ради, як поводитись.

Чи не знала вона всіх таємниць щастя, коли наближувала людей до нього? Коли вже мала певність, що молоді покохались, благословила їх і пересилала їм мішочок із грішми. Більш як двацять подруж було щасливих з її руки. Тіточка не помилялась ніколи. Коли питали її часом:

— А чи тіточка кохала коли? Чи використала всі ті цінні ради, які нам дає?

У відповіді вона сухо кашляла

— Діти мої! Цеж було так давно! Чи я можу памятати!

— Чекайте тіточко, ще колись вас видамо заміж.

Вона сміялась:

— Це було би з кривдою для вас, бо мій чоловік поїв би всі ваші шоколядки!

Тоді діти кричали:

— Не виходи заміж!

Таке було її життя. Коли хто вмирав, вона перша вміла потішати рідню, жаліючи, що смерть забирає молодших.

— Бог забуває за мене — казала.

— Ні, тіточко, ти мусиш жити, щоб потішати інших — відповідали їй.

III.

Одного дня почала тіточка гостріше кашляти.

— Бачите! Правду сказав той лікар.

Зібрала довкола ліжка всіх свояків і кожного повідомила про суму, яку записала йому своїм заповітом.

Покликала свої три правнучки, які повинні були вже вийти заміж. Були це три вісімнадцятьлітки, гарні як яблучка.

— Підійдіть ближче до мене. Я бажаю собі, щоб ви упорядкували всі мої папери і спалили все непотрібне. Я так дуже хотіла видати вас заміж, але тепер вже не встигну. Не забудьте, що підставa щастя це любов.

Усі плакали, а тіточка всміхалась:

— Так — кохати і щоб вас кохали.

Після цих слів умерла.

Дівчата хотіли виповнити волю своєї тіточки і почали розбирати її папери. Було їх багато, бо тіточка складала всі листи.

У кутку шуфляди найшли в'язку із стяжкою: „спалити". Письмо було пожовкле, мабуть дуже давне.

— Це треба спалити.

— Що це може бути?

— Якась таємниця.

— Належно любовна.

на сплату довгів 2,500.000 зол., на вдержання вулиць 980.000 зол., на освіту і підтримку культури 1,920.000 зол., на публичне здоровля 1,670.000 зол., на суспільну опіку 1,580.000 зол., на інвестиції в м'ських підприємствах 2,850.000 зол., на перебудову міських вулиць 2,100.000 зол., на будову каналів 890.000 зол., на будову шкіл 300.000 зол.

З цього зіставлення видно, що міська управа хоче видати на інвестиції та публичні роботи в цьому році більше як 6,000.000 зол., отже 1/4 частину цілої буджетової суми. Це для міста велика жертва, що має на меті облекшити по змозі катастрофу безробіття. Зате підпали обмеженню звичайні видатки, зокрема видатки на суспільну опіку та на ріжні субвенції. Потерпіли через це очевидно найбільше субвенції на українські цілі, і так завжди невеличкі. Ось які то субвенції: 500 зол. на український театр, 500 зол. на Національний Музей, 500 зол. на Народню Лічницю, 3.000 зол. на Українську Захоронку, 2.000 зол. на українські товариства суспільної опіки, 500 зол. на церкву св. Миколая і 500 зол. на консервацію церкви св. Пятниць. Польським і жидівським установам признали субвенції у дещо вищих сумах, але їх теж значно обнижено.

У нарадах над буджетом на міській раді радні вказували на недостаточність преліміновання субвенцій, але, з огляду на неможливість найти покриття для збільшення витрат, ніхто не зважився запропонувати підвишку субвенцій. В мин. роках субвенції бували трохи більші, та міська управа звичайно виплачувала тільки частину признаних субвенцій. Щоб бодай частинно винагородити установам шкоду, що їм спричинює цьогорічна обнижка субвенцій, президент міста д-р Островський склав на міській раді заяву, що міська управа вже від грудня виплачуватиме признані субвенції в повних ухвалених квотах та що міська управа, якщо податкові впливи збільшились би, прийде до міської ради з внеском на підвишку субвенцій.

—o—

† о. Тимотей Бордуляк

вислужений декан, радник Митрополичої Консисторії, парох Ходачкова Вел. й український письменник, помер по довгій і тяжкій недузі, прийнявши Найсв. Тайни, дня 16-го жовтня ц. р. в Ходачкові Великім у 74. році життя. Перенесення тління останків з дому жалоби до церкви відбулося в понеділок в год. 3. попол. Похорони відбудуться вівторок 20. жовтня ц. р. в год. 9. рано у Ходачкові Великім.

Ширшу оцінку літературної праці Покійного, що видав знану збірку оповідань під наг. „Ближні" у Бібліотеці найзнаменитших повістей „Діла" в 1899 році, подамо завтра. В. Й. П.!

Вибори до Львівської Хліборобської Палати.

В цьому році покінчилися 3-літні мандати радників Львівської Хліборобської Палати у непаристих округах, радників з номінації міністра хліборобства та радників з хліборобських організацій, вибраних на 3 роки. Тому переведено вже доповняючі вибори в округах (радники з вибору територіяльного самоврядування), а небавом мають бути переведені вибори і в хліборобських організаціях.

В поодиноких округах вибрано по двох радників, при чому вислід виборів змінив поважно склад дотеперішніх радників у Львівській Хліборобській Палаті. Для орієнтації самих читачів подаємо вислід цих виборів у поодиноких округах:

I. округа (повіти: Ряшів, Кольбушова, Коросно, Березів): перейшли два поляки; українці не ставили кандидата.

III. округа (повіти: Перемишль, Добромиль, Лісько, Сянік): кандидував від українців Ол. Гладишовський, перейшли два поляки; досі був від українців Вол. Соловій.

V. округа (повіти: Городок, Мостиська, Яворів, Рудки): вибрані С. Журовський (поляк) та **Антін Черник,** голова філії „Сіл. Господаря" в Комарні і господар в Якимчицях; досі був з цієї округи москвофіл Мозіль з Рудеччини.

VII. округа (повіти: Рава, Сокаль, Жовква): вибрані д-р В. Закліка (поляк) і **Василь Василин,** господар (українець); досі був москвофіл Штикало зі Сокальщини.

IX. округа (повіти: Тернопіль, Скалат, Збараж): вибрані два поляки; досі українця теж не було.

XI. округа (повіти: Золочів, Перемишляни, Зборів): вибрані А. Бобровський (поляк) і **Мирон Луцький,** голова централі „Сільського Господаря", землевласник з Янчина; досі був теж М. Луцький.

XIII. округа (повіти: Копичинці, Чортків, Теребовля): вибрані інж. А. Солецький (поляк) та **д-р Петро Палійчук,** голова філії „Сільського Господаря" в Теребовлі; досі був проф. П. Чайківський з Теребовлі.

XV. округа (повіти: Коломия, Городенка, Снятин, Косів): вибрані В. Бутрин (поляк) і **Юра Чукур,** господар з Ковалівки і б. посол; досі був інж. О. Тарантюк з Городенки.

XVII. округа (повіти: Стрий, Рогатин, Долина, Жидачів): вибрані С. Стемпень (поляк) та **Андрій Терпиляк,** голова філії „Сіл. Господаря" в Галичі, власник Городничо-Садівничого Заведення в Залукві; досі був москвофіл о. Яворський в Жидачівщини.

Так отже на 8 округ, де живуть українські хлібороби, було раніше 4 українців, 3 москвофілів і 9 поляків; по цих виборах буде на 8 округ 6 українців, 10 поляків і ніодного москвофіла. Треба підмітити, що в двох округах (XIII. і XV.) увійшли до Ради Палати нові українські радники на місце тих українців, що при цих виборах мандатів не дістали, або не кандидували.

В перших виборах не мали ми зовсім мандату з III. округи, (був москвофіл), потім на короткий час його здобули (був В. Соловій) і тепер знову втратили в користь поляка.

В IX. окрузі (Тернопіль, Скалат, Збараж); ні в попередніх, ні в теперішніх виборах не вийшов українець.

Таким чином Український Клюб у Львівській Хліборобській Палаті збільшиться у цій каденції на двох радників з вибору територіяльного самоврядування, при зменшенні числа москвофільських радників на 3 особи.

— Тіточка мусіла певно бути дуже щаслива, коли так часто пригадувала нам щастя.

Кинули листки в огонь. Вязка впала з боку. Вогонь почав спалювати один кінчик. Папери затріскотіли.

— Листи! — крикнула одна з дівчат.

— Цвіт! пожовкла рожа!

Одна добула памятку з полумені.

— Не руш, це святе, нехай горить

Але вдивляючись в огонь могли відчитати деякі речення.

— Чи ти бачила?

— Що?

— Слова.

— Які?

— „Моя найдорожча!"

Справді слова були зовсім виразні.

Три голоси шепотіли:

— Це від любка бабусі

— Дивись, а цей другий з письмом бабусі

— Письмо золотої тіточки!

— Виглядає якби денник. Дивіться: є ріжні числа.

— Дата 1811.

— „5-го травня. Невдячний! А я його так кохала!"

— А тут другий листок, подивіться, як виразно: „Той підлий жениться!"

— А я бачу новий листок: „8. травня. Все скінчилося. Моє життя зломане навіки. Залишилось мені тільки терпіння".

Дівчата хотіли видерти вогняні дальші листочки, але вже було запізно. За одну мить залишився тільки попіл.

— Чи ви бачили виразно?

— Так.

— „Залишилось мені тільки терпіння". Бідна тіточка!

Дівчата замовкли, вдивляючись в огонь. Так відкрили вони запізно таємницю тої, що хотіла зробити всіх щасливими у коханні, бо сама кохала нещасливо.

Перекл. **а. б.**

Новий політичний процес у Львові.

ВІДГОМІН НАПАДУ НА ПОШТОВИЙ УРЯД У ГОРОДКУ.

В понеділок 19. жовтня ц. р. станули перед судом присяглих: **Степан Маріян Долинський,** 27-літній студент і **Микола Лебедь,** якого засудили у варшавському процесі на досмертну вязницю. Оба підсудні сидять у чорному одінню між чотирьома поліцаями.

На салі розправ дуже мало людей, здебільша рідня підсудних, бо на розправу пускає поліція лише за білєтами, які тяжко дістати. При вході до суду та на судових коридорах багато поліцаїв. Трибуналові проводить радн. **Дисевич,** як вотанти засідають судді: **Стафінський і Міхалє.** Обвинувачує прок. **Ольберек.** Підс. Долинського боронить адв. **д-р Степан Шухевич,** підс. М. Лебедя **д-р Володимир Старосольський.**

Після вильосування лави суддів присяглих при списуванні генералій з підсудними підс. Лебедь на питання предсідника про державну приналежність відповів: [illegible]. Предсідник заявив, що прикаже його усунути зі салі, якщо буде демонструвати.

В год. 9.30 відчитано акт обвинувачення.

ЩО КАЖЕ АКТ ОБВИНУВАЧЕННЯ.

Дня 30. листопада 1932. р. виконано збройний напад на поштовий уряд в Городку к. Львова. Напасники коло 12 осіб, ввійшли до будинку городського суду, де приміщується теж поштовий уряд, стероризували револьверовими стрілами поштовий персонал і постороні особи та забрали з каси 3.232.15 зол. і втекли. По втечі напасників стверджено, що один з них М. Березинський був убитий під дверми до скарбової каси, другий В. Старик лежав мертвий коло будинку городського суду. Устійнено, що напасниками були члени ОУН. Двох з них В. Біласа і Д. Данилишина засудив наглий суд 22. грудня 1932. р. на кару смерти і присуд виконано. Третьому з учасників нападу М. Жураківському, засудженому теж наглим судом на кару смерти, замінено цю кару на 15 літ вязниці.

Проти дальших безпосередніх і посередніх учасників нападу відбулася розправа перед львівським судом присяглих, яка закінчилася присудом дня 24. червня 1933. р. М. Жураківський слуханий перед наглим судом дня 12. грудня 1932. р. зізнав, що 27. листопада 1932. р. дістав у Станиславові організаційний наказ поїхати разом з П. Максимцем до Львова, де мали зустрінутися з мужчиною, який мав дати їм дальші вказівки. 28. листопада 1932. р. М. Жураківський разом з Максимцем опинилися у Львові. На двірці ждав на них Березинський і завів їх до помешкання при вул. Шимоновичів. Там Жураківський познайомився м. ін. з одним молодим мужчиною, що представився як „Максим", 28—30 літ, середнього росту, ясний блєондин, лисавий на висках. Він то доручив Жураківському, щоби ще того самого дня поїхав до Станиславова і заявив М. Ясінському, теж членові ОУН, що його приїзд до Львова є необхідний. Жураківський виконав доручення „Максима", але вернувся 29. листопада до Львова без Ясінського, бо останній не послухав наказу. І цим разом ждав на двірці на Жураківського Березинський. З ним пішов Жураківський до вище згаданого помешкання. По хвилині прийшли туди три молоді особи і „Максим" показав присутнім план поштового будинку в Городку та заявив їм, що там плянують напад, в якому вони візьмуть участь.

Інший учасник тогож нападу Ст. Мащак, слуханий 22. грудня 1932. р. перед наглим судом, зізнав, згідно з виясненнями Жураківського, що в згаданому помешканні при вул. Шимоновичів давав директиви у справі нападу молодий мужчина, середнього росту, ясний блєондин, лисавий на висках, він теж показав зібраним план поштового будинку в Городку та розділив ролі між поодинокі особи. Опісля озброїв їх і дав Березинському дещо грошей. В червні 1934. р. арештували М. Лебедя, якого опісля 13. січня ц. р. засудили на кару досмертної вязниці як одного з учасників убивства мін. Перацького.

Після арештування Лебедя впало підозріння, що тим блєондином, який згідно з зізнаннями Жураківського і Мащака давав наказ в помешканні при вул. Шимоновичів про напад на поштовий уряд у Городку, є саме М. Лебедь.

Це підозріння — каже далі акт обв. — було оправдане, бо М. Жураківський, слуханий 13. лютого 1935. р. як свідок, пізнав з фотографії Лебедя з цілою рішучістю як того молодого мужчину, якого у своїх раньших зізнаннях називав „Максимом".

Ст. Мащак, слуханий як свідок 15. лютого 1935. р. заявив коли йому показали фотографію

Лебедя, що Лебедь є дуже подібний до того бльондина, який приготовляв напад на пошту в Городку. Далі каже акт обвинувачення, що Мащак знав особисто Лебедя.

Св. Я. Зазуляк запевняє, що Мащак перебував разом з Лебедем, а слідчий виділ поліції у Львові ствердив, що Мащак у роках 1928—1930. ходив з Лебедем до одної гімназії. Отже виключене, щоб Мащак не пізнав його, зустрівшися з ним у помешканні при вул. Шимоновичів.

Мащак, на питання чи цим молодим мужчиною був Лебедь, заявив, що „кермуючись етичним моментами, він не може взяти на свою совість, що цим молодим мужчиною був Лебедь". Про те, що Лебедь приготовляв напад у Городку ствердив своїми зізнаннями Б. Підгайний, який — слуханий як підсудний у справі за вбивство мін. Перацького — зізнав, що знає з зовсім достовірного джерела, що Лебедь приготовляв технічно напад на почту в Городку. Далі Підгайний виявив у слідстві дальшого учасника нападу на пошту в Городку, а саме підс. С. Долинського.

Підгайний зізнав, що заки познайомився особисто з Долинським, чув про нього, що саме він був комендантом нападу в Городку. Зимою 1933. р. чи пак весною 1934. р. познайомився з Долинським при організаційній стрічі. Тоді то Бандера розділив функції між Підгайним і Долинським так, що Підгайний мав кермувати бойовою роботою у Львові, Долинський у краю, при чому теж у Львові одна боєва група мала підлягати Долинському. Далі Підгайний зізнав, що організаційний референт ОУН І. Малюца звертав йому увагу, щоби він не показувався з Долинським у публичних місцях, бо Долинський мусить конспіруватися і слід вистерігатися всього, що могло би довести до його здемаскування.

Коли Підгайний розмовляв з Бандерою у справі цієї перестороги, цей заявив Підгайному, що з наказу проводу ОУН Долинського не слід вживати до ніякої роботи, яка могла би його здеконспірувати. Підгайний вправді відкликав ці свої зізнання, але не подав причин, чому ніби то несправедливо обтяжив його.

Підс. Долинський запевняє, що підчас нападу в Городку та його приготування у Львові був у Заліщиках.

Підс. Лебедь домагався, щоб акт обвинувачення прочитано в українській мові підкреслюючи, що відповідний внесок зголосив ще перед розправою. Предсідник відповів, що внесок зголошено не своєчасно.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і Ска
у Львові, вул. Кордецького 51.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх красках
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фратеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛИНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 1-6

ЗІЗНАННЯ ПІДС. ДОЛИНСЬКОГО.

Підс. Долинський зізнав, що до ОУН не належав. Не знає ні Підгайного, ні Жураківського, ні Мащака. Згадав, що в 16 р. життя перейшов Збруч, щоб пізнати, як на Сов. Україні живе український нарід і щоб евентуально залишитися на студіях. Одначе ГПУ арештувало його і відставило назад до Польщі. По матурі виїхав на медичні студії до Граду. По двох роках вернув ся до Заліщик і записався на студії до В.Ш.З.Т. у Львові. Опісля виїхав на студії до Загребу, де був до червня 1935 р.

Літератури ОУН не читав. Про програму ОУН читав у пресі. Терористичні акції ОУН на його думку шкідлива. Відповідаючи прокураторові подав, що підчас подорожі на студії до Граду і до Загребу затримався двічі хвилево у Будапешті, де мешкав в А. Федини, студ. мед., якого знав з гімназії. На питання обор. д-ра Ст. Шухевича зізнав, що на студії до Граду і до Загребу виїхав на основі пашпорту заліщицького староства. Ніколи поліція не переводила в нього ревізії, ні не арештувала його — навіть підчас побуту марш. Пілсудського у Заліщиках. По своїм повороті в червні 1935 р. до Заліщик їздив на прогульку до Румунії до Хотина з перепустною від староства в Заліщиках. Поліція арештувала його щойно 23. вересня 1935 р.

Підс. М. Лебедь зізнав, що до вини не почувається, бо ні безпосередньої ні посередньої роли в нападі в Городку не відограв. Підгайного і Жураківського пізнав щойно у варшавському процесі. Мащака знає. Пізнав його на фестині у Стрілиських. Підчас нападу в Городку був поза Львовом, а саме на Закарпатті. У Чехословаччині був до травня 1934 р. Мешкав у лісничого і допомагав йому у праці, за що діставав помешкання і харч даром. Від батьків теж діставав гроші. Тому коли покидав Чехословаччину мав дещо прискладаних грошей. Далі оповідав про свій приїзд до Польщі (не дістав дозволу на побут у Чехословаччині), про свій побут у Варшаві і виїзд до Данцігу та про своє арештування. Відповів, що його засудили за приналежність до ОУН і тому відмовляється дати на нього відповідь. Додав, що є українським націоналістом.

ВНЕСКИ ПРОКУРАТОРА.

По 20-хв. перерві прокуратор поставив внесок, щоб трибунал допустив і переслухав як свідків: А. Фіца, поліційного агента зі Львова та Й. Дутеллу, нач. слідчого виділу з Тернополя про ролю підс. Долинського в нападі в Городку; Р. Паладійчука на обставину, що підс. Долинський стрічався з особами, які належали до ОУН. Обор. др Шухевич згодився на цих свідків, бо внесок прокуратора найкраще доказує, що підс. Долинський є невинний і тому прок. домагається, щоб переслухано нових свідків. Трибунал згодився.

ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ.

Св. Богдан Підгайний, засуджений у варшавському процесі на досмертну вязницю, тепер у Святохрестній вязниці, зізнав, що підс. Лебедя знає з варшавського процесу. Про його приналежність до ОУН нічого не знає. Прізвище підс. Долинського чув у Львові. Широко вияснював, що обох підсудних, головно Долинського обтяжив у слідстві тому, бо йому самому закидали, що був боєвим референтом. А що вели слідство за вбивство мін. Перацького і свідок боявся кари смерти, тому обтяжив підс. Долинського, який перебував за кордоном. Нічого не знає про його приналежність до ОУН ні про те, щоб він кермував нападом у Городку. Тому предсідник відчитав дотичні уступи зі слідчих зізнань свідка.

На питання обор. д-ра Шухевича свідок зізнав, що в часі нападу в Городку студіював у Данцігу і до краю приїхав щойно три дні після того. Тоді арештувала його поліція і він сидів три тижні.

Св. Маріян Жураківський, в сірому одінні арештанта, збідований, зізнав, що „Максим" був дещо вищий ніж середнього росту, мав коло 30 років. Каже рішуче, що ним не був підс. Лебедь. Тому предсідник відчитав дотичні уступи з його зізнань. З черги свідок оповідав про свою участь у нападі. Комендантом в Городку був мужчина середнього росту, бльондин, зі заростом на лиці і ямкою на бороді. Одначе підс. Долинський рішуче не був цим комендантом.

Св. Степан Мащак зізнавав про свою участь в нападі в Городку. Підс. Лебедь подібний до того мужчини, який розділював ролі боевикам у помешканні при вул. Шимоновичів у Львові, але не може пізнати в ньому „Максима". Хто був комендантом боевиків у Городку не знає. Був не мужчина високого росту, брунет, мав коло 28 літ. Приглянувшись Долинському свідок заявив, що це не комендант; не пізнає його рішуче. На питання обор. д-ра Шухевича зізнав, що кількох боевиків було в масці, комендант мабуть без маски. Не пригадує собі, щоб комендант мав ямку на бороді.

Св. Ян Зазуляк, поліцай, зізнав, що Мащак зустрічався з підс. Лебедем у 1930, 1931. і 1932.

Св. Ю. Клімчак зізнав, що підчас нападу був на пошті. Один з нападників наказав йому піднести руки вгору, опісля стрілив до нього. Був це мужчина, який давав іншим накази свистком, з маскою на лиці. Каже, що комендант був подібний ростом до підс. Долинського. На домагання прок. підс. Долинський одягнувся в куртку і тоді свідок заявив, що комір, крій і гузики куртки подібні до тієї, в яку був одягнений мужчина, який стояв за свідком.

Св. Михайло Куспісь, зізнав, що брав посередню участь у нападі на пошту. Підс. Лебедь не був тим „Максимом", який був у помешканні Березинського у Львові. Перед нападом їздив до Городка і стрічався з комендантом. Заявляє, що ним рішуче не був Долинський. Прізвища „Максима" і коменданта знає, але їх не скаже. Долинського пізнав у харчівні „Акад. Дому" і більше з ним не стрічався.

Св. Уляна Терлецька з Мілятич, зізнала, що її брат — підс. Долинський був у листопаді 1932. р. у Заліщиках. Знає про це тому, бо з початком грудня 1932. р. їздила до недужої мами до Заліщик. Куртку (в яку підс. Долинський одягався перед хвилиною на розправі) купила у Львові в січні 1936. р.

Св. д-р Маріян Долинський лікар у Заліщиках, з перев'язаною рукою зізнав, що його син був у листопаді і грудні 1932. р. у Заліщиках і нікуди не виїздив тоді. Пригадує собі тому, бо в тому часі нездужала тяжко дружина свідка і син був коло мами. Далі на питання обор. д-ра Шухевича свідок зізнав, що син студіював за кордоном, бо у Польщі двічі подавався на університет, але його не приняли. Довідавшися, що сина вмішують до варшавського процесу, написав про це до сина, який був за кордоном на студіях. Дістав від нього за кілька днів листа, що за тиждень приїжджає. Так теж сталося. У Заліщиках син займався в літі пливацьким спортом, їздив до Хотина. На цю прогульку дістав син перепустку від старости і КОП-у. Ніколи передтим сина поліція не арештувала ні навіть не робила в хаті свідка ревізії. Куртку синові купила сестра, тому бо лише з нею міг син кореспондувати з вязниці. На доказ предкладає до актів цензурований лист від сина.

Св. Зеновія Долинська мати підс. Долинського не зізнавала і тому предсідник в год. 3.50 відложив розправу до вівторка 9. год. рано. Завтра, мабуть розправа скінчиться.

Ще жиі і завтра!
можна заосмотритися у льос І. кляси відомої із щастя колектури
„Руно"-Равіч І С-КА
Львів, пл. Марійська ч. 4.
Головна вигра 1,000.000 зол.
Ціни льосів: чвертка зол. 10, половина зол. 20, цілий зол. 40.
Тягнення І. кляси вже дня 22. ц. м.
ЛЬОС „РУНА", це запорука багатства і добробуту!

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Мадярський премієр Дарані запевнив Муссоліні про приязні для Італії настрої серед мадярського народу.

До Абісинії відплило 4 курені „чорних сорочок", щоб заступити регулярні відділи; відплине їх ще 23.

На японсько-китайських переговорах рішили ввести правильні летунські лінії між Японією, Манджурією та Північним Китаєм.

У Франції усунено з Сени 6 камяків чопи, що гамували шлях для суден.

Чехословацький уряд відібрав дебіт 20-ом німецьким часописам.

У справі автономії Закарпаття.

Губернатор Закарпаття, Грабар скликав 17. ц. м. в Ужгороді конференцію парляментарних представників проурядових партій. Конференція радила над проектом парляментарної більшости у справі постепенного здійснювання автономії Закарпаття, а в першу чергу над такими справами: устійнення компетенцій губернатора, організація губернаторського уряду й створення губернаторської ради.

—o—

Нафта на Закарпатті?

Чехословаччина мусить довозити нафту земні олії, тому в останньому часі чеські вчені роблять інтенсивні розшуки за нафтою на Словаччині і на нашім Закарпатті, щоб з їх відкриттям осамостійнити себе в тій преважній ділянці. Особливу увагу звернули геольоги на просмик Ужок, де в різних місцевостях, як Луг коло Ужоку, в Стебній коло Ясіня і в Межиляборчі довертілись джерел нафти. Покищо ці джерела слабі, маловидайні, одначе геольоги вірять, що таки натраплять на сильні джерела нафти. Дотеперішні висліди в пошукувань за нафтою тои мають у великій тайні.

—o—

МІН. ЧІЯНО В БЕРЛІНІ.

РИМ, 19. 10. ПАТ. Італійські урядові кола подають, що сьогодні вечором виїде мін. Чіяно до Берліна, щоб зложити візиту мін. фон. Нойрато-ві а відтак відвідати у Берхтесгаден канц. Гітлера. Метою цієї подорожі є, так здогадуються, нім. політ. кола — 1) дунайські справи, 2) теперішня европейська ситуація на тлі підготови до льокарненської конференції, 3) еспанські справи у звязку з акцією СССР. Здогадуються теж, що обговорять ще справу признання Італії як кольоніяльної імперії.

НОВИНКИ.

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорущи**ви 5 (побіч кіна „Аполло") поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Перероблює ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 60-100

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глу**шевського, Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Василь Гресяк** веде далі свою кравецьку робітню при вул. Сикстуській ч. 23, у подвірю, III. сходи, I. поверх. 2618 15-20

— **Сповніть свій обовязок супроти „Просві**ти". Рік 1936 добігає до кінця, а велике число членів Т-ва „Просвіта" у Львові не зложило досі членських вкладок за цей рік. Тільки сповнення обовязку усім свідомим українським громадянством дасть „Просвіті" змогу здійснити її великі завдання на полі освіти й виховання народу. Щоб оминути зайвої канцелярійної праці і непотрібних почтових видатків на індивідуальні пригадки, звертається Т-во „Просвіта" у Львові цією дорогою до всіх П. Т. Членів та до всіх свідомих українських громадян, які досі не вплатили вкладок за цей рік, щоб зробили це в найкоротшому часі і переслали вкладки чеком Т-ва „Просвіта", який долучений до нинішнього числа часопису, не пізніше як до 15. листопада ц. р. Вкладка на 1936 рік тільки 2 зол. Член, що бажає діставати прегарні місячні видання, прицле окрім вкладки ще 3 зол. 60 сот., хто бажає діставати ще й 4 квертьрічні книжки прийшлє окрім вкладки 10, — зол. Передплата єдиного в нас популярно-наукового ілюстрованого місячника „Життя і Знання" 18 зол. на рік. Хто зложить 25 зол. річної вкладки, дістає всі названі видання. Вкладки 12 і 25 золотові можна сплачувати в 2—3 ратах. **Товариство „Просвіта" у Львові.** 2917

— Страйк у млині Аксельрада у Львові скінчився після трьох тижнів. Робітники дістали 10 пр. підвищки заробків.

— **Присуд на комуністів.** У великім комуністичнім процесі, що відбувся в Дубні на виїздовій сесії рівенського окружного суду, після тижневої розправи засуджено 10 членів КПЗУ за участь в демонстрації у Варковичах кожного по 10 літ вязниці з позбавленням прав на 10 літ.

— **Українка.** У хорватському щоденнику „Обзор" із 14. ц. м. появилася статейка д-ра Івана Есіга у звязку з працею Василя Маковського „Гміна, табор українських збігців і виселенців", що була друкована в „Ділі" і вийшла окремою книжкою. Тому що праця Маковського торкається також хорватів, д-р Есіг, відомий хорватський журналіст, подав досить докладний огляд тієї книжки.

— **Львівська хроніка.** В рафінерії нафти при вул. Жовківській ч. 207 дістався 51-літній робітник Август Сьвітальський між стовчаки товарових вагонів, які здавили його на смерть. — При вул. Грохівській ч. 2 постріляв в самогубному намірі інж. Данило Маєвський, б. міський радний із соціялістичного клюбу і помер на хірургічній клініці. Причиною були родинні непорозуміння на матеріяльнім підкладі. — З галереї третього поверху при вул. Собіського 12. скочила на подвіря невідома коло 30-літна жінка, яку в безнадійному стані відставили до шпиталю. — На вул. Сикстуській наїхав у ночі самохід із заду на однокінну дорожку і перевернув її, причому пасажири попадали на каміння. Опісля самохід, з якого шофер вискочив, звалив дерево, що впало на газову ліхтарню.

— **Арештували здогадного вбивника.** У звязку з убивством Янаса і Рахелі Діямандів у Стільську, пов. Жидачів, поліція арештувала Теодора Косендяка з Бродок, повіт Львів. Здогадного вбивника відставили до судового арешту в Миколаєві.

— **Краєва хроніка.** До крамниці української кооперативи „Добро" в Пужничах пов. Стрий вломилися в ночі злодії й забрали товари вартости 300 зол. — З вантажного потягу, що приїхав з Познання до Львова, вкрали по дорозі скриню з тютюневими виробами вартости 2.420 зол. Крадежі доконано між Познанем і Мисловицями, бо вже в Мисловицях завважили нарушені пльомби на вагоні, але не зробили з місця доходження. — Біля залізничої стації у Збаражі кинувся під потяг невідомий мужчина, коло 35-літній, і погиб на місці. — В стодолі Івана Вендера в Черемошні пов. Золочів вибухла пожежа, що знищила цілу загороду на шкоду 2.600 зол.

— **Осторога перед капуцином.** В Дрогобиччині вештається по селах 28-літній Йосиф Делекта, що виступив тому два місяці з монастиря Капуцинів у Дрогобичі й носить дальше чернечу рясу. Він збирає безправно гроші нібито на якусь ціль. Поліція остерігає людей перед ним.

— **Таких є більше.** Городський суд у Пщині засудив на два роки вязниці Яна Дуба з Освенціма за крадежі по різних селах. Він приходив звичайно до селян, яких просив його переночувати, бо йде пішки до Кракова, де хоче вступити до монастиря. Таким способом удалось йому обікрасти багатьох гостинних селян. По наших селах волочиться багато таких пройдисвітів.

— **З Польщі.** Ученик І. кл. гімназії в Яроціні, Бронислав Нарудзкий так перенявся наганою, яку дістав від родичів, що відобрав собі життя, заживши отруту на щурі. — В Ставах енджейовського повіту арештовано кількох селян під закидом вимордування цілої родини Шмулевичів задля грабунку. — Біля Тчева наїхав залізничий потяг на селянський віз з вуглем. Віз розбило, причому згинула жінка з трьома дітьми, що їхали на возі.

— **Сильний землетрус** навістив провінцію Венеція і тревав коло 10 секунд. В місті Венеції обійшлось без поважних наслідків, зате в місцевості Сачіле під Венецією завалилося кілька старих домів, причому 15 осіб згинуло, а кілька вийшло з ранами. Жертви у людях спричинив теж землетрус в Коноліяні біля Удіне, а поважні втрати має населення в Белюно і Вітторіо Венето. В Корділіяно завалилася дзвінниця.

— **Ріжні вістки.** На єгипетській стації Товк біля Каіра потяг наїхав на юрбу людей, що зібралася на привитання премієра Нагас-Паші, причому погибло 11 осіб, а 4 тяжко ранило. — Італійський трансатлянтійський корабель „Вулькания", що виплив із 600 пасажирами з Неаполю, розіслав радієві телеграми, що на його чердаку вибухла пожежа та що він находиться 40 миль від Неаполю. На поміч йому виплило 6 кораблів.

Зі сцени й естради.

ВЕЧІР ЖИВОГО СЛОВА Л. КРИВІЦЬКОЇ.

Загальна в нас думка така, що деклямація, вірші, вечорі поезій — пережиток дазньої сентиментальної доби, а може тільки речі призначені для вузького кола вибранців. І саме тоді, коли шкільну дітвору щораз частіше засилають обовязково на театральні вистави, зацікавлення поезією не посувається в нас уперед від пів століття.

Ви здивовані, що на виступ нереклямованій зфішами, виступ тільки одної артистки, зійшлося повно гостей. Л. Кривіцька вибрала неречичку салю у Муз. Т-ві ім. Лисенка на власний вечір живого слова і зібрала багато прихильників поезії та свого таланту.

Порожня естрада з фортепіяном, до якого засідає для деяких точок програми Н. Ніжанковський. Чим пояснити вплив звичайної деклямаційї на авдиторію, коли так часто сцена з ідею та обстановою не робить відповідного вражіння? Гол. ролю грає тут голос. Не тільки хист орудувати ним, але вже сам його тембр, скаля переходів і переливів промовляють до слухачів раніше, ніж сам зміст поезії. Бувае, що ми не зрозуміли, якслід поета — з його твору залишились нам тільки клаптики невиразних вражінь, а звору шення залишається.

Л. Кривіцька має дар зворушувати самим голосом. Не кожний артист може впливати на всіх; навіть найбільші артисти — згадаймо хочби таку популярну Грету Гербо — можуть багатьом навіть не подобатись, тоді як більшість піддається чарові їх голосу. Саме голос, а не жести, наводить найчастіше сльози на очі вражливих слухачів.

Вечір почався прегарною поемою Б. Лепкого „На чужині". Мало хто з наших поетів уміе з такою безпосередньою силою описувати біль розстання з рідною землею, як Лепкий та відтворює її приваби в найменших, здавалось би зовсім буденних подробицях. Чули ми „Золотий гомін" Тичини — повний пафосу та стихійного пориву, розкуйовджений як хмари та сади над Дніпром, не зовсім зрозумілий у всіх символах поперемішуваних як химерні акорди.

Чудово вийшла поезія Лівицької-Холодної „О, забудь мені", що мала не менше тепла та щирої простоти у своєму настрою, як у передачі декляматорки.

„Елегія атракціонів" М. Бажана була зразком модерної поезії, побудованої на експериментальній методі з рідкими римами та силою чужих слів.

Окремий жанр творили мельодеклямації. Поезії Мерінма-Лужницького (музика Балтаровича) мають модерний подих і дуже подобаються молодшим слухачам. „Забавки" відтворювали настрій панського сальону, „Акорди" та „Вулиця" навіювали чар цигаиських романсів. Сентиментальна „Яблінка" Надсона, що так дуже підходить до ліризму Кривіцької подобалася дуже — як чули ми припадково — гімназійним ученицям і вийшлаб іще краще, якби надто сильна музика не заглушувала слів.

Три фрагменти з „Казки старого млина" Черкасенка відограла Кривіцька у народньому строю, з усіма рухами, немов би грала у песі. Хто заплющив очі — міг мати повну ілюзію, що сидить у театрі; ми чули лїричну сповідь дівчини, її захоплення природою, зневіру та розпуку. Тут дала Л. Кривіцька прегарний зразок свого природного, великого драматичного таланту.

м. р.

Відозви й комунікати.

Громадяни!

Зближається зима! Багато мешканців темних, вогких сутерин, маючи на удержанні рідню нараженні на недостачу зимового одіння, палива, а то й їди! Багато батьків є безрадних супроти просьб своїх діточок: „Тату, дай їсти!" (не згадуючи про те, що нема в що їх одіти)!

Товариство „Сила", гуртуючи робітників, має багато таких, які звертаються по допомогу. Багатьом Т-во подало поміч. Ті найбільше потребуючі приходять, звертаються з проханнями вишукувати їм працю, признавати допомоги і т. п. Т-во покищо не має на це відповідних фондів. А число тих, яким поміч є конечна, щораз збільшується!

Т-во на зиму організує спеціяльну допомогу. Тому покликало до життя спеціяльний орган: **Комітет Допомоги Безробітним.** Т-во звертається з горячим проханням до П. Т. Громадян: Прийдіть з помічю безробітним!

Громадяни! У Львові маємо тисячі українських безробітних. Чи маємо описувати їх життя, переживання? Злидні? Ті нуждарі, не зважаючи на їхнє тяжке життя, не втрачені для нас! Віримо, що радо прийдете з допомогою їм!

Ласкаві датки просимо слати на адресу: Кооперативний Торговельно-Промисловий Банк, — Львів, Гродзіцьких 1, конто П. К. О. 506.778 (для „Сили") або Т-во „Сила", Львів, Краківська 17/1.

Приймаються датки в натурі та грошах, так кож обува та одяг. Години урядові в Т-ві 10—12 передпол. та 6—9 веч.

КОМІТЕТ ДОПОМОГИ БЕЗРОБІТНИМ.

Петречко Юліян, голова, **Морчок Юстина**, секр. **Соболь Мих., Кашуба Василь, Мриглід Мих.** члени.

—

Ширіть наш часопис!

ТІЛЬКИ
1.50 зол.
Порто 30 сот.

КАЛЄНДАР
„КРИНИЦЯ"
на рік 1937

ПЕРЕД КОЛЕСОМ ЩАСТЯ.

Здобути гроші про це мріють всі, найбільше ті, яким життя скупить своїх успіхів та радости. Однак здобувати гроші не легко в нинішніх часах. Отже той і тамтой пробує щастя на дорозі азарту.

Азартові ігри кінчаться майже завжди однаково: програною. І то не такою програною, на яку остаточно грач міг би собі дозволити, але завжди програною, яка перевищує плотні можливости того, хто рискує. Наслідки таких програних є дуже більша трагічні і читаємо про них — на жаль, досить часто у хроніці нещасних випадків: „Пан Х відобрав собі життя, причиною самогубства більша програна".

У азартових грах неїдомо кілько можна виграти — і що важніше — невідомо кілько можна програти. Виграває один, програє а кретесом сто. Таке правило.

На тій дорозі до грошей не дійдемо.

Люди, які без огляду на це мають склонність до азарту, коли їх переконується, що є багато інших певніших і безпечніших способів дійти до мойму, що існують інші роди гри, позбавлені азарту та які не наражують на втрату чести і життя, відповідають: „Ба, але не мою терпеливости, не можу чекати, а тут може в одній хвилині збогачусь!"

Очевидно, десператам, які хочуть скрутити собі карк, трудно вияснити, що сходи існують по те, щоб по них зійти безпечно з четвертого поверха, замість скакати з вікна на вулицю.

Однак кожний розумний чоловік знає, що терпеливість і витревалість в житті конечна.

Для кожного ясно, що тільки спокійна, доцільна і не наражує на матеріяльну страту гра на Державній Льотерії може провадити до бажаної цілі — до виграш.

На тисячі числимо вже нині людей, які зпевнили собі Завтра і дивляться погідно в майбутнє, завдяки Державній Льотерії.

Отже не є парадоксом вислів одного зі щасливих грачів, відомого широким колам публики в столиці:

„Якби Льотерії не було, треба було її видумати".

ДИВОГЛЯД ЧИ.

БУРМИСТР — ТАНЦЮРИСТ.

Бурмистром льондонської дільниці Віндсору вибрали відомого англійського танцюриста Хіта, що вже 13 літ під ряд здобував мистецтво світа у танцях. Містер Хіт багатий архітект, але свою популярність здобув собі танцями. Тепер має він 57 літ — так заявив сам журналістам — і всі балеві танці вважає спортом. Вибір на становище бурмистра вважає найбільшою почестю, що її здобув він досі за свої танці. По виборі танцював новий бурмистр до 2. год. вночі в одній гостинниці у північній частині столиці. Своє здоровля завдячує він танцям. Хоч вибрали його бурмистром, не має він заміру резигнувати з титулу мистця світа і цього року хоче тієї почести дальше боронити. При тім не сумнівається, що мешканці Віндсору зовсім не згіршаться тим, що матимуть танцюючого бурмистра. Тому, що жінка Хіта не танцює, партнеркою є його донька. В останніх днях „працює" Хіт із своєю донькою і секретаркою. Обі заявляють, що з ніким не танцювали так чудесно як із Хітом. Годиться притім замітити, що Хіт має уже внуків.

Бібліотека „Дла"
„ЧОРТИЦІ"
БАРБЕ Д'ОРЕВІЛІ
Архитвір великого письменника.
Пять могутніх картин, з яких кожна залишається так живо в уяві, як безпосередньо взяв їх автор з життя.
Ціна зол. 2·50, з почтовою пересилкою зол. 3·—.

Спорт.

УКРАЇНА — ГАСМОНЕЇ 0:0.

Безворітний виспів, що його так не любить спортивні емоцій глядачі, не вподобав прихильників України, бо Україна була незгірш дружиною і повинна була виграти. Інша річ, що українська 11-ка грала далеко не так, як перед місяцем. Говорити про спадок форми не так, як перед місяцем. Говорити про спадок форми нашої дружини — не приходиться. Це радше повторюються старі, такі відомі гріхи: непевність і нервовість. У першу чергу ці завваги слід скерувати під адресою нападу України, де Скоцень II. затратив десь свою скорість і небезпечну пробоєву силу. Це можна сказати і про інших грачів, які не стартували навіть до ближніх мячів, але спокійно приглядались, як противник забирав їх вперед носа. Краєвський підтвердив і на цих змаганнях свою слабу форму. За ввесь час змагань він завжди намагався стріляти на ворота, хоч нідоди стріл йому не вдався. Вільні, що їх стріляв Краєвський теж летіли високо понад ворота. Другий крилогий Матоцький лішний від Краєвського, але слабший, як на попередніх змаганнях. Увесь тягар офензивних акцій спирався на Петрові і Мікльошеві, які теж пхали своїх товаришів усіми силами до переду. Зі зле можна брати Мікльошеві тільки те, що в другій половині, коли Гасмонея переводила більше агресивні наступи, він держався задів. Про поміч школа говорити: це найслабша частина в дружині і її гра обмежувалась тільки до дефензиви. Її подання до нападу були нецільні і їх справлно відбирала поміч, або оборона Гасмонеї. Притім поміч України зовсім непотрібно подавала горою (Цимбала, Скоцень І.), утруднюючи гру власному нападові. Скоцень І. грав до того небезпечно і навіть брутально, заробляючи багато грізних кільних. Підлісецький робив, що міг, але він слабий тактично, і мало що йому вдавалося. Зате оборона грала дуже добре. Скрегота зовсім гідно заступив Воробця і дивував усіх спокійною, врівноваженою грою та мудрою тактикою. Виходи його, що правда недалекі, вате доцільні. Без закиду грав і Олійник. Гущул на воротах не мав багато роботи.

Гасмонея мала найсильнішу лінію в помочі, також оборона і воротар грали з посвятою і величезною амбіцією.

Хід гри: Гру починає Гасмонея, одначе по кількох несмілівих акціях нападу видно, що жидівська дружина не буде грізним противником. Україна натискає, створює кілька небезпечних ситуацій, але під воротами не стає їй стрілової енергії та рішучости. В деяких хвилинах під воротами Гасмонеї створювався ліс 40 ніг. Справді важко було знайти серед такої гущавини проглядну, куди можна було запхати мяч до воріт. В одному моменті Гасмонея стрілила ворота з вільного, але перед свистком судді. Повторений кін пішов над воротами. По кількох хвилинах гарна акція України, Петрів перебивається, гарний піввисокий стріл у правий ріг і мяч тріпочеться в сітці — та саме в цій хвилині Скоцень II. вибіг на „офсайт" і судія не признав воріт. Така сама ситуація витворилась кілька хвилин пізніше, коли Петрів приземним „шуром" у лівий ріжок знову добуває ворота, а Скоцень знову вибіг на „офсайт". У другій половині Гасмонея переводить кілька грізніших акцій, деякий час навіть натискає, але небавком Україна знову осягає перевагу. На жаль, напастники України не вміли досягнути з двох кроків стріляти до воріт. Висліком цієї переваги був карний, що його признав суддя Україні. Даремні і тут пех переслідував нашу дружину. Скоцень II. стріляв гостро, але нецільно. Воротар відбив мяч ногою і тім пішов поза ворота. До кінця перевагу мала Україна. Гасмонея стягнула поміч і напастників до оборони, залишаючи у нападі тільки крилових. Очевидно, що в таких умовинах довго легко було Гасмонеї вдержати почесний для неї нерішений виспів.

Після кількох змагань Україна дальше залишилась на третім місці, щодо здобутих точок і на другім щодо стрічених. Відношення воріт має все ще найкраще. Гасмонея попад 2.500.

Суддював п. Саварин не без помилок, до того доволі нечисто, спинюючи в цей спосіб непотрібно і за часто гру.

ЛЬВІВ. **Україна II. — Гасмонея II. 1:1.**

ЛЬВІВ. **Т. Ш. Л. II. — Україна III. 4:1.**

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ

ЛЬВІВ. **Чорні — Ресовія 2:2 (0:2).** Ще пять хвилин перед кінцем Ресовія вела 2:0. Суддював п. Медицький.

ЛЬВІВ. **Р. К. С. — II. Сокіл 4:1 (2:1).** Заслужена перемога Р. К. С-у. Суддював п. Земан.

САМБІР. **Корона — Лехія 1:0 (1:0).** Черговa програна Лехії. Суддя п. Курипайль.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Чувай — Польонія 4:0 (2:0).** Сенсаційна перемога над ослабленою Польонією. Суддя п. Кухар.

ЯРОСЛАВ. **Погонь І Б. — Огниско 3:2 (2:1).** Огниско програло на своїм власнім гриші.

Табеля Окружної Ліги.

1. Чорні	9	16	2	25:13
2. Ресовія	9	13	5	30:14
3. Україна	8	12	4	29:7
4. Огниско	10	10	10	18:25
5. Корона	10	9	11	13:18
6. Гасмонея	6	8	6	9:7
7. Р. К. С.	8	6	10	14:19
8. Чувай	8	6	10	16:30
9. Погонь І Б.	7	5	9	18:23
10. Польонія	5	4	6	7:10
11. Лехія	7	4	10	9:13
12. II. Сокіл	8	3	13	12:23

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

ЛОДЗЬ. **Л. К. С. — Погонь 3:1 (2:1).**

КРАКІВ. **Висла — Домб 5:2 (3:1).**

КАТОВИЦІ. **Рух — Гарбарня 6:1 (1:1).**

ПОЗНАНЬ. **Варта — Варшавянка 5:1 (1:0).**

ВАРШАВА. **Легія — Шлезьк 2:0 (0:0).**

Мистецтво Державної Ліги здобув уже Рух, бо три, які ще залишились, не можуть мати вже нїякого впливу на перше місце. На останнім місці опинилась Легія, яка безапеляційно спадає з Ліги.

ЗМАГАННЯ ЗА ВХІД ДО ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

КАТОВИЦІ. **Краковія — А. К. С. 3:2 (1:2).** Краковія опинилась по цій перемозі на першім місці і має вже запевнений поворот до Державної Ліги.

ВИЛЬНО. **Сьмігли — Бригада 1:0 (0:0).** Тому, що незадоволені грачі Бригади зійшли з грища, суддя відсвистав воковір 3:0 для Сьмігого.

ВИСТУП ОЛІМПІЙЦІВ У ЛЬВОВІ.

В мин. неділю відбулися на гриші Погоні легкоатлетичні змагання з участю відомих олімпійців: Іво-Гоя (Фінляндія), Ні (Швеція), Ної і Кухарського (Польща). В обох бігах перемогли закордонні олімпійці, а саме в бігу на 3/4 англійської милі (1207 м.). Ні переміг на грищі Кухарського в часі 3,05 хв., а в бігі на 5.000 м. Іво-Гоя перемігся Ної в часі 15,14 хв. З інших виступів цього дня на згадку заслуговує стометрівка, що в ній Заплата з Білостоку здобув новий польський рекорд 10,8.

ЗА КОРДОНОМ.

ПРАГА. **Чехословаччина — Мадяршина 5:2 (2:2).** Мадяри грали дуже зпвато, але мусіли програти зі сильнішим противником.

БУДАПЕШТ. **Будапешт — Прага 5:1.** У себе перемогли мадяри репрезентаційну дружину Праги у високому відношенні.

ДЕБЛІН. **Ірляндія — Німеччина 5:2.** Перемога Ірляндії за висока, хоч заслужена. На цих змаганнях було 40.000 глядачів.

КАРДІФ. **Валія — Англія 2:1.**

НА ЗАХОДІ ВЖЕ ГРАЮТЬ У ГАКІВКУ.

В Парижі й Льондоні відкрили вже гакіївський сезон. Паризький Рапід витрав із льондонським Монарке 2:1. У Парижі грав Стретем (Льондон) із місцевим Волянт то осягнув нерішений вислід 2:2. Другі змагання в Льондоні між Ранжеро і Рома закінчилися високою перемогою Ранжерсу 6:1. В дружичі переможців грало кількох капаліїців.

У НАЙБЛИЖЧУ НЕДІЛЮ ГРАЮТЬ:

У Львові: Україна — Огниско, Р. К. С. — Корона, Гасмонея — Лехія, Погонь І Б — Чорні.

В Перемишлі: Польонія — Ресовія і Чувай — II. Сокіл.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

WSCHÓD, kwartalnik poświęcony sprawom Wschodu. Warszawa, kwiecień—wrzesień 1936. R. VII. № 2—3.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ GMINY KRÓL. STOŁ. M. LWOWA. Lwów, dnia 15. października 1936 r.

RYCERZ NIEPOKALANEJ. Niepokalanów, październik 1936. R. XV. № 10.

WIADOMOŚCI LWOWSKIEJ IZBY ROLNICZEJ. Lwów, dnia 15. października 1936. R. III. № 6.

ORIENS, dwumiesięcznik poświęcony sprawom religijnym Wschodu. R. IV., zeszyt 5. za wrzesień-październik 1936 r.

DYSKUTUJMY, odczyty dla grup dyskusyjnych, skróty i tezy. Polskie Radio, październik 1936, styczeń 1937.

WIADOMOŚCI ROLNICZE, Lwów, 11. października 1936. R. III. № 40.

PRZEGLĄD POLSKO-WĘGIERSKI. Warszawa, wrzesień-październik 1936. R. I. № 2.

MŁODY PROMETEUSZ. Warszawa, kwiecień 1936. № 1

MORZE. Warszawa, październik 1936. R. XII. № 10.

URANIA. Lwów, październik 1936. R. XIV. № 4.

Театри.

Великий Театр:

Вівторок, 20. X. год. 7.30 веч. „Пігмаліон".
Середа, 21. X. год. 7-30 веч. „Пігмаліон".
Четвер, 22. X. год. 7-30 веч. одинокий й останній раз „Модні спасіння".
П'ятниця 23. X. год. 7-30 веч. „Пігмаліон".
Субота 24. X. год. 7-30 веч. „Пігмаліон".

Кіна.

АПОЛЬО: „Малий лєорд".
АТЛЯНТИК: „Тайна бригада".
ВАЙДА: „Жінки в його житті", „Жінка з оголошення".
ГРАЖИНА: „Графиня Маріца".
КАСІНО: „Масрліяг".
КОПЕРНИК: „Пастер".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Напад на Конго", і „Азбука кохання".
МІРАЖ: „За хвилину щастя".
МУЗА: „Спокуса" з Мара. Дітріх.
ПАКС: „Катерина" та волірові додатки.
ПАЛЯС: „Панна Лізі" з Франціскою Галь.
ПАН: „Бавнті".
РАЙ: „Ядзя".
СВІТ: „Чортова спокуса".
СТИЛЬОВЕ: „Зов крови", ревія „Вульки гумору".
ТОН: „Пекольне провалля з Б. Ліконсон.
УТІХА: „Дорога без повороту" і ревія.
ХІМЕРА: „Малий бунтар" із Шерлі Темпль.

ФОТОПЛАСТІКОН.

(пл. Марійська 2.)
„Бенервальд"

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 20. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.00 Розр. концерт, 14.00 Твори на віольонч. і форт., 15.20 Весела лекція, 17.30 Сюїта, мелосонр, бібрат., 20.00 Зов рідного краю, австр. нар. мельодії, 22.20 Форт. реціталь, **Братислава** (298,8) 17.40 Сольо на флеті, 18.10 Форт. реціталь, 19.10 Словацькі нар. пісні, 19.50 Отереткові мельодії, **Кошиці** (259,1) **18.00 Закарпатські вояцькі пісонжи, Мор. Острава** (263,5) 16.10 Концерт, 17.40 Сольо на хроматичній гармонії, **Прага** (470,2) 18.20 Камер. музика, 20.55 Концерт, 22.15 Квартет, **Париж** (1648) 12.00 Легка музика, 17.30 Симф. концерт, 21.45 Вечір пісенькарів, **Білгород** (437,3) 17.20, 19.50 Нар. пісні, 18.00 Рос. романси, **Берлін** (356,7) 16.30 Розр. музика, 19.15 Камер. музика, 20.10 Орх. концерт, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Шотляндські нар. пісні, 20.10 Улюблені танкові капелі грають до танку, **Мінхен** (405,4) 13.15 Легка музика, 20.10 Концерт, **Будапешт** (549,5) 19.00 Сальон. музика, 22.05 Циг. музика, 22.45 Концерт, **Мілляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 20.45 „Ля камбіяле ді матрімонію" оп. Россінія, **Рим** (420,8) 13.10 Розр. концерт, 17.15 Камер. концерт, 22.00 Концерт хору римської базиліки.

Середа, 21. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12·—, 13·10 Концерт, 16·55, Твори Зальмгофера, Квартет, сопран 19·20 Веселі вокальні квартети, 20·20 Симфонія орх. **Прага,** (470,2) 11·05 Легка музика, 20·15 Альбум данської школи, пісні Крічки. **Париж** (1648) 14·00 Концерт, 21·45 „Люди з Марока" муз. авд. **Білгород** (437,3) 13·15 Нар. пісні, 21·00 Гумор, 22·30 Камер. музика, **Берлін** (356,7) 17·40 Дуети на віольнч. і форт. **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14·00, 16·00 Музика, 18·25 Скрипка, 20·15 Розр. концерт. **Мінхен** (405,4) 16·10 Нар. пісні, 18·00 Вес. муз. поп. **Будапешт** (549,5) 13·30 Сп. реціталь 14·00 Скрипка, 17·00 Нар. пісні, цит оркестра, 19·45 Сальонова музика, **Мілляно** (368,6) 13·10 Легка муз., 17·15 Концерт полістів, форт., сопран. **Рим** (420,8) 13·10 Легка музика, 20·50 „Фраскіта" оп. Леґара.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 20. жовтня 1936.

6.30 Ранішня зарядка, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на ніч, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: „Ой, коби ти знала". 11.57 Сигнал часу. 12.03 Падеревський грає, гр. пл., 12.40 Забезпека городів перед зимою 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Скрипка ПКО, 16.30 Концерт, 17.00 З приводу 70-ліття проф. Кз. Тваровського, 17.15 Популярний концерт з гр. пл., 17.50 Молодьож Тувім „Про знайомих", 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Романтизм і сьогоднішній день, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Школа та життя, 19.20 Концерт орх., 20.00 Муз. фейлєтон: Концертове життя в добі диліжансу, 20.15 Симф. концерт; у перерві ок. год. 20.45 Вечірній денник. Актуальна гутірка, 22.30 Від клубка до нитки (Проблема погоди в літературі) літ. нарис К. Іжиковського, 22.45 Танкова музика з гр. пл.; у перерві о год. 22.55 Останні вістки.

Середа, 21 жовтня 1936.

5·30 Ранішня зарядка, 6·33 Муз. гр. пл. 6·50 Гр. пл., 7·15 Ран. денник, 7·25 Програма на ніч, 7·30 Трохи інформацій, 7·35 Легка музика з гр. пл., 8·00 Авдиція для шкіл, 11·30 Для дітей: Ходи, ходи, скажу тобі казочку, музика з гр. пл. 11·57 Сигнал часу, 12·03 Концерт сальон. орх., 12·40 Гутірка: Квасимо капусту, 12·50 Полудневий денник, 14·30 При чорній каві, гр. пл. 15·00 Господарські вістки, 15·15 Реклямовий концерт, 15·30 Львівські біжучі вістки, 15·35 Популярна музика з гр. пл. 14·45 Технічна скринька, 15·55 Легка музика з гр. пл. 16·10 Муз. репортаж для дітей: Літи та пливи (Японська музика). 16.30 Дводік: Віол. концерт оп. 104 з гр. пл., 17.00 Школа новобранця, громадянська школа, 17.15 У рідному краю Рабіндранатa Тагора, гр. пл., 17.50 Стріча з Йос. Конрадом. 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.40 Давній Львів у анекдоті, 18.50 Стан доріг і кишеня хлібороба, 19.00 „Пані Кравзова" фрагм. із пов. Г. Наглерової „Кравзи", 19.20 **Мішаний концерт у вик. Оксани Цурковської форт. і симф. орх. (гр. пл.),** 20.00 Родинні конфлікти, скеч, 20.20 Штраус-Бенацький, виїмки з оп. „Казанова", гр. пл., 20.30 Кілька слів про новий літер. сезон львівського радія, 20.35 Бюро студій розмовне зі слухачами, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Европейський концерт із Бельгії, 22.00 Шопенівський концерт, 22.30 Легка й танк. музика у вик. орх.; у перерві о год. 22.55 Останні вістки.

Радіокутик.

ЕВРОПЕЙСЬКИЙ КОНЦЕРТ З БЕЛЬГІЇ.

21. жовтня в циклю міжнародніх концертів припадає черга на Бельгію. Бельгійський концерт буде присвячений виключно одному композиторові, а навіть одному тільки творові — драматичній кантаті п. н. „Франческа да Ріміні" Павла Жільсона, скомпонованій до тексту Юлія Гійома.

Зміст кантати взятий з „Інферно" Данте (Пекло) і представляє епізод, в якому Франческа волів перенести всі муки пекла, ніж знайтися в небі без свого коханого. Композитор схарактеризував подружні постаті якийсь спеціяльними музичними мотивами, спеціяльними тонаціями і інструментацією. Виконання цього твору доручено знаним бельгійським співакам.

Композитор кантати, Павло Жільсон народився в Брюсселі в 1865 р., студіював у брюссельській консерваторії, а пізніш був професором цієї інституції. Серед численних його композицій на особливу увагу заслуговують кантати, драматичні твори і опери. Жільсон є одною з найвидатніших індивідуальностей фляндської школи. Його твори мають особливу силу виразу, барвність і оригінальність, таку характеристичну для фляндської музики.

Пізнання цього цілком у нас незнаного бельгійського композитора без сумніву зацікавить широкі кола радіових слухачів. Концерт почнеться в год. 20.55.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги безьг. 89.63—89.20, Дол. американські 5.31.50 — 5.27.50 Долари кан. 5.30.50 — 5.28.50, Фльорінти 286,90 — 285.20, Франки фр. 24.81 — 24.67, Франки швайцарські 122.45—121.65, Фунти англ. 26.04 — 25.88, Гульд. данн. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 16.80—16.00, Кор. данн. 116.20—115.45, Кор. норв. 130.83 — 129.85, Кор. шв. 134.13 — 134.15, Ліри італ. 25.40—24.40, Марки фінл. 11.48—11.30, Марки нім. 118 — 112, Шил. австр. 93—89. Марки нім срібні 127—120.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу.

Ціни за 100 кг. люзом, льоно вагонстанція заладування:

	льоно ст. западов.
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	25.75—24.25
Жито збір. 594 гр/л. 3%	18.75—17.25
Ячмінь пошн. 621 гр/л. 4%	18.75—19.00
Овес легко заздоц. 444	14.50—T4.75
Гречка 10%	23.00—23.50
Кукурудза жовта	17.25—17.50
Кукурудза червона	19.00—19.25
Конюп. сім'я	29.75—30.00
Соняшникове сім'я	31.00—31.50
Фасоля Корона руч. виб. з м. 54.50	—55.00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м. 41.50	—42.00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м. 40.00	—45.50
фасоля краса рафована	25.00—27.00
Фасоля цукр. ручно виб.	29.50—30.00
Фасоля шмальц. „Спеціяль"	43.00—44.00
Вика сіра	16.00—17.00
Вика темна	17.00—18.00

Пшениця, жито, ячмінь і овес дальше подешевіли. Фасоля і олійні насіння дальше дившкують. Тенденція на збіжжа знижкова.

ШИНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 19. жовтня п. р. кооперативам платна за: льоно Львів.

1 кг. масла десерового бльок.	
1 без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.15 „
1 к. лець	4.80 „

Тенденція на масло та молоко сильна на цілу зниженка.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 19. X. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, дьоко подвір'я птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Кури І. кл., товсті, без остріг, цілко від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки цілко від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщеві І. кл. цілко від 1.80 кгр. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Тов. Українська Захоронка у Львові відбудуться дня 29. жовтня ц. р. в 5. годині пополудни в домівці Тов. „Бесіда" при вулиці Рутовського зі звичайним порядком нарад. По зборах реферат п. Пастернакової (ілюстрований світлинами з життя дитини в захоронці. — **Управа Т-ва.** 2925

Звичайні Загальні Збори Муз. Т-ва ім. М. Лисенка у Львові відбудуться д. 15. листопада 1936 в год. 5. в малій салі Т-ва вул. Шашкевича 5/III) з таким порядком: 1) Відчитання попер. протоколу. 2) Звіт уступаючого Виділу, а саме: а) секретаря, б) касіра, в) бібліотекаря, г) директора Муз. Інституту, г) інспектора шкіл, д) ревізійної комісії. 3. Дискусія. 4. Зміна статутів. 5. Вибір нового виділу. 6. Внески членів. — Хто з членів не заплатив вкладки по кінець 1936, не має права голосувати на Зборах. — За Виділ: **Й. Дрималик,** голова, **І. Гриневецький,** секретар.

КУПНО - ПРОДАЖА

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика лешева продажа ФІРАНОК, кап, брокатів, таблеток сирове на вагу. Фрайлїх, Сикстуська 21. 2679 9—?

ДЕРЕВЦЯ ОВОЧЕВІ, до прикрас. ШЕПЛЕНІ БОЗИ і т. п. першоклясні — дістати можна у Малопольськім Рільничім Товаристві, Львів, Коперника 20, тел. 200-88. 2894 3—4

НОВА КАМЯНИЦЯ бічна Листопада, 3 мешкання 20.000, довг 8.000 зол. готівка 12.000. — НОВА КАМЕНИЧКА 2 мешкання 15.000, довг 3.000 готівка 12.000. — НОВА КАМЕНИЦЯ 14 кімнат. комірне 2.800, ціна 28.000, довг 12.500 готівка 15.500. — НОВА КАМЯНИЦЯ біля парку 2 мешкання 3 і 2-кімнатне 35.000 довг 7.000 готівка 28.000. — ВІЛЛЯ вулиця Потоцького 25.000 довг 3.000 готівка 22.000. ВІЛЛЯ 4 покої, город 300 сяжнів 25.000 довг 10.000 готівка 15.000. — ДІМ 14 кімнат вул. Зофії 17.500 довг 7.500 готівка 10.000. — ТРИПОВЕРХОВА камяниця вул. Коперника бічна, комірне 12.000, 15 літ вільних, без такси, 130.000 довг 27.000 готівка 103.000. — ГОСПОДАРСТВО під Львовом, станція в місці, 20 моргів найкращої земл з будинками 25.000 — продасть українське бюро „ТРАНСАКЦІЯ" (Ігнат) Львів, Длугоша 1. рік Миколая. На відповідь марка 2893 3—3

ЄДИНА українська галянтерійна крамниця Пастусевич і Бородайкевич. Станіславів, Сапіжинська 11, побіч „Фарболю", поручає добірні товари по дешевих цінах. 2921 1—5

НАУКА

„LINGUA" школа новітніх мов проф. Д-р З. Бєсса, вул. Словацького 14. Курси англійського, французького, німецького. Місячно 5 зол. 2908 2—6

МЕШКАННЯ

ДВА покої і кухня комфорт, нова камяниця, до винайму, вул. Обертинська 34. 2913 1—2

ПОТОЦЬКОГО 49, чотири кімнати, кухня, повнокомфортові, центральне огрівання. Дозорець вкаже. 2922 1—1

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

УКІНЧЕНА КОНСЕРВАТОРИСТКА удільоє лекцій фортепіяну і німецького. Зголошення під „Наука" до адм. „Діла". 2924 1—1

РІЖНІ

ЗАЛІЗО старе, вужиті машини, та ріжні фабричні частини залізні і металеві купує і платить найвищі ціни: Склад заліза Жовківська 54, тел. 297-01. 2908 3—7

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: Коперника 26, подвіря. 2798 7-10

ЗА ЗОЛОТО, срібло, зуби — бриліянти, діямянти, заставні карти найбільше платить Вайдер, Львів, Шайнохи 1. Прецизійна дешева направа годинників і біжутерій. 2889 3—5

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА, фісгармонії гарантовані продає добрі дешеві, купує, міняє Гавак, Пілсудського 21. І. пов. 2885 4—10

ОГОЛОШЕННЯ.

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає цера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 2—?

ЗМІНА АДРЕСИ·

Др. Вільгельм Нахер

орд. в нед. зубів і устної ями
тепер **ВУЛ. ОССОЛІНСЬКИХ 17** а партер.
2918 1—3

АДВОКАТ

Д-р Гр. Пиндик

б. карний оборонець у Львові
відкрив адвокатську канцелярію
2900 в **ЗОЛОЧЕВІ,** при „Валах". 3-3

ОГОЛОШЕННЯ.

Солтис громади Улична, волости Стебник повіт Дрогобич, діючи на підставі ухвали громадської Ради з дня 27. IX. п. р. повідомляє опім, що громада Уличне продасть на публичній лицитації мурований будинок невикінчений, покритий дахівкою з вимірами 2 × 1 метр квадр. вроз з будівельною парцелею.

Громадська Рада застерігає собі право вільного вибору оферента, без огляду на представлену ціну.

Речинець вношення оферт до дня 31. жовтня ц. р. Ближчі інформації дає солтис громади Улична.

Уличне, дня 15. жовтня 1936 р. 1-2

Солтис громади: **Савчин Гавриле.**

● **РЯТУЄ ВОЛОССЯ**
усуває порпаї - запобігає випадї
ДАЄ ГАРНУ
буйну зачіску. ● 2932 11-?

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гоянковичь, Львів, Домінікапська 4. 2894 36-6

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 237 (14.486). Львів, середа 21. жовтня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Свіжа жертва комуністичних бандитів.

Пишуть нам:

Вечором 15. жовтня ц. р. бандитсько-комуністичні наймити, озброєні в карабіни, рушниці і багнети, напали на свідомих селян, що вертались селом у Камінці Боброїдах равського повіту, а саме на **Михайла Зеленого, Анну Зелену і Дмитра Гоція.** Комунарі освітили їх електричними лямпами, пізнали свій жир і віддали в напрямі них сальву стрілів. Жертвою комунарів-бандитів упав на місці, прошитий кулею в серце та посічений опісля багнетами, молодий ідейний громадянин **Михайло Зелений,** а Дмитро Гоцій ранений.

Бл. п. Михайло Зелений брав активну участь у всіх культурно-освітніх та економічних установах села і був у цьому році головою Т-ва „Луг" та мужем довіря Головного Товариства „Просвіта" у Львові. Згинув трагічною смертю з рук комунарів як селянсько-народній діяч за те, що ввесь свій вільний час присвячував вихованню односельчан, перешкоджаючи в цей спосіб жирувати темним большевицьким наймитам. Упав при жертвеній праці як воїн, вірний до кінця свого життя Великій Ідеї.

Похорони на приказ поліції відбулися несподівано вже дня 16. жовтня вечором.

Честь і слава памяти ідейного Громадянина!

Вибори у Норвеґії.

ПЕРЕМОГА СОЦІЯЛІСТІВ

ОСЛЬО, 20. 10. ПАТ. Вчора відбулися вибори до парляменту, що мали спокійний хід; голосувало коло 90 прц. Як виходилоб з частинних вислідів, які дотепер відомі, **у складі парляменту** не буде ніяких змін.

ОСЛЬО, 20. 10. Авас. У вчорашніх виборах узяв участь дуже великий процент виборців. **Помітний поважний зріст соціялістичних голосів. Правдоподібно дійде до завзятої боротьби за більшість у новому парляменті.**

Збройна боротьба в Палестині не покінчена.

НЕ ЗАМИРЕННЯ ЛИШЕ ПЕРЕДИШКА.

ЄРУСАЛИМ, 20. 10. ПАТ. В арабських націоналістичних колах не сподіються, щоб настав спокій. Повстанці **думають і дальше боротися, перешколжуючи у живах та у вивозі помаранч.** Сільське населення сильно поденервоване, мешканці Геброну заявили, що уважають теперішній стан лише хвилевою передишкою, яка довго не потревае, якщо англійці не виповнять обіцянок, що їх дали при нагоді „відозви трьох королів". Араби обурені на еміра Кераку (Трансйорданії) Абдуллу, що дав ініціятиву до відозви, яка взиває населення занехати активну боротьбу.

В Румунії не буде кабінетної кризи.

БУКАРЕШТ, 20. 10. Радор заперечує рішуче поголоски про урядову кризу, що появилася у закордонній пресі. На ділі в уряді не буде ніяких змін.

СЛІДАМИ БЕЛЬГІЇ.

БУКАРЕШТ, 20. 10. ПАТ. Тутешні політичні кола уважно слідкують за міжнародним положенням, яке витворилося після промови бельгійського короля. З голосів правдивої преси пробивається тенденція унезалежнити Румунію від можливих міжнародніх конфліктів. Також б. прем'єр Вайда-Воєвод заявив на святі „румунського фронту", що Румунії слід піти бельгійським приміром і вести політику, що забезпечилаб її перед жертвами. Він радить м. ін. заключити румунсько-німецький пакт ненападу.

Рузвелт — противником імперіялізму та договорів.

ВАШИНГТОН, 20. 10. ПАТ. У промові на тему закордонної політики Злучених Держав заявив представник державного департаменту Веллес, що попередні американські президенти не рахувалися з правами народів та суверенністю чужих держав і боронили власности америк. громадян збройною силою. Щойно Рузвелт покінчив з тою політикою.

ВАШИНГТОН, 20. 10. ПАТ. Міністр війни Вудрінг заявив у передвиборчій промові: Нам треба йти слідами Вашингтона, себто бути в добрих взаєминах зі всіми державами, але не заключувати аліянсів з ніякою, оминаючи політичних зобовязань. Рузвелт ненавидить війну, наші зброєння мають чисто оборонний характер.

Опозиція проти анґльо-єгипетського договору.

КАІРО, 20. 10. ПАТ. На надзвичайному засіданні парляменту, що на ньому мають ратифікувати договір з В. Британією, б. прем'єр Алі Маєер Паша виступить з гострою критикою. Також кількох б. міністрів та безпартійних діячів видасть відозву проти згаданого договору.

Довіря для бельґійського уряду.

БРЮССЕЛЬ, 20. 10. ПАТ. Посли і сенатори ліберальної лівиці одноголосно висловили урядові довіря та обіцяли йому помогти утримати єдність краю і національних установ. Вони рішили також підтримати здійснення військових реформ.

У Великім Театрі

ПІҐМАЛІОН

що побиває всі рекорди успіху.

Нині вечором комедія Шоа

Прекрасна виставa. — Знаменита гра артистів. — Три години гумору і дотепу. — — —

Вже появився І. том повісти ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

АПОСТОЛ ЧЕРНІ

Сторінок 199. ф. 8°.

Ціна 2.50 зол., з пересилкою 3 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла": Львів, Ринок 10.

Союзницька Бельґія „невтральна".

Париж, 16. жовтня 1936.

Король Бельгії Леопольд III. проголосив невтральність свого краю. Ввесь світ зрозумів це, як відірвання Бельгії від тісного союзу з Францією та наближення до Німеччини. Очевидно, що та „невтральність" найбільше, просто потрясаюче враження викликала у Франції. „Ось вам льогічний наслідок франко-совітського союзу" — вичитуєте у паризьких газетах. „Наша закордонна політика завела на цілій лінії" — чуєте балачки. „Найліпші приятелі нас покидають..." У цих кількох рядках вичерпується зміст першого відруху французької публичної опінії.

Франко-совітський союз! Нині нема вже одного громадянина у Франції, щоб не відчував, що від хвилини підпису того дипльоматичного акту, настали дуже тяжкі дні для французької закордонної політики. Англія, хоч і дала теоретичну згоду на франко-совітський союз, веде від того часу строго англійську, себто наскрізь егоїстичну великобританійську політичну лінію. Німеччина використала франко-совітський союз як претекст, щоби занятн демілітаризовану смугу Надренії. Югославія відділилася від Франції, і вперто досі не визнала СССР, а назагал у Малій Антанті німецькі впливи скріпилися, особливо від провалу Тітулеска у Румунії. Польща веде далі дуже елястичну політику між Берліном та Парижем. Рим використовує франко-совітський пакт у своїй дипльоматичній грі між Льондоном і Берліном...

Значить, політика Ке д' Орсе завела? — спитаєте. Мабуть не вина в цьому французької дипльоматії, а головна причина лихо у хибній політиці цілого ряду урядів, що прийшли у Франції до влади після двох останніх французьких виборів, отже не тільки одного уряду п. Блюма—Дельбоса.

Ідею франко-совітського пакту задумав певне уряд „національної єдности" Думерґа, міністром і головним промотором цієї дуже ризиковної гри був покійний міністер Барту, а не забуваймо, що міністром війни був тоді герой Вердену маршал Петен. Націоналістична Франція (бо уряд б. президента Думерґа був виразником національної Франції) могла дозволити собі на люксус дипльоматичних нахилясів з СССР, не тратячи довіря в европейській політичній опінії. Барту хотів лише повторити політику окруження Німеччини великого Делькасе, значить згори, що закидувати Думерґові, Петенові чи йому самому, що Франція стає знаряддям большевицьких інтриг — було б смішне. Барту, як історик, мав мабуть перед очима приклад кардинала Рішеліе. Хто важився твердити, що князь церкви Рішеліе зраджує Рим, ідучи з протестантами проти католицької Австрії?! Парадокс політики Рішеліе був тільки поверховий: дома він нищив французів-протестантів в імя французької єдности, а з чужинецькими протестатами йшов спільно проти католицької Еспанії та Австрії. Справдішня велич політики Рішеліе — пише французький історик Жак Бенвіль — у тому, що він зумів відвернути італійські та німецькі католицькі держави від впливу католицької династії Австрії та при-

тягти їх під покров Франції. Помагав йому в тім монах, славетний Пер Жозеф, сіра еміненція Франції. „Протестантами треба користуватись наче протиотрую — казав Пер Жозеф — якої малі давки помагають, а великі вбивають".

Барту бажав злучити християнський світ з большевією під покровом консервативної Франції проти Німеччини. Його нагла смерть, упадок уряду Думерга, пізніші слабі французькі уряди та головно вислід останніх виборів надали вже іншу закраску франко-совітському пактові. Багата й консервативна Франція втратила протибольшевицьке обличчя у світовій опінії, що його мабуть булаб задержала не вважаючи на франко-совітський договір, якщоб праві партії мали більшість у парляменті. Уряд премієра Блюма, як експозитура „людового фронту" мусить спиратися в палаті послів теж і на голосах комуністичних послів. Звідси скріплене недовіря щодо можливих ходів французької закордонної політики у дипльоматичних кругах Европи.

На заяву короля Леопольда III. вплинули й внутрішні бельгійські відносини, які вимагають окремого освітлення. Всетаки та бельгійська заява нейтральности є найкращим доказом також на упадок міжнароднього авторитету Франції. У внутрішній французькій політиці бельгійський жест доливає оливи до вогню. Конфлікт між соціялістами, радикалами й комуністами є вже тут у стадії явного, хоч і затяжного, процесу.

Юрій Студинський.

ФУТРА жіночі і мужеські
ЛИСИ срібні, сині і краєві у великім виборі
Магазин і робітня футер
Станислав СТЕМПКОВИЧ
Львів, пл. Капітульна 1. Тел. 248-50
для Пань від зол. 200.—
для Панів від зол. 300.—
8—8 2788

Звижка цін на збіжжа і девалюація.

НАРАДА ПРО СУЧАСНУ ГОСПОДАРСЬКУ СИТУАЦІЮ У ПРОМИСЛОВО-ТОРГОВЕЛЬНІЙ ПАЛАТІ У ЛЬВОВІ.

Дня 19. жовтня ц. р. запросила Львівська Промислово-Торговельна Палата представників господарського життя на нараду, на якій обговорено сучасну господарську ситуацію у звязку з девалюацією в інших краях та зростом цін. На нараді явилося кількадесять представників хліборобських, кооперативних, торговельних, промислових, ремісничих та робітничих організацій, у тому з українців сен. Остап Луцький від РСУК, д-р Евген Храпливий від „Сільського Господаря" та радн. Скопляк від Союзу Українських Купців і Промисловців.

Конференцію відкрив голова Палати **д-р** Шарський, який вказував на те, що девалюація в інших краях мусіла відбитися на торговлі, головнож на експорті в Польщі. Одначе ці явища в ніякому разі не повинні привести до девалюації золотого, бо це непотрібне, а з господарського погляду шкідливе. Девізова і товарова реґляментація є достаточним засобом, щоб регулювати імпорт та експорт. Вищі ціни товарів у Польщі, головнож збіжжа, вирівняються через те, що ціни за кордоном ідуть постійно вгору. Деякою небезпекою є надто скорий зріст цін хліборобських продуктів, головно збіжжа, що може бути настільки тривожне, що інші товари першої потреби мусілиб таксамо зрости в цінах, а це моглоб зрівести до замішання на ринках. Тому добре булоб удержати ціни збіжжа на відповідній висоті та не допустити до наглих скоків тих цін.

Як перший промовець виступив від зорганізованих у своїх організаціях хліборобів **сен. Остап Луцький,** який на основі дуже дбайливо опрацьованих числових даних представив, що сучасна звишка цін на збіжжа є нічим іншим, як ледви частинним поворотом до тих цін, які хліборобство мусить дістати, щоб довести свої варстати праці до примітивної рентовности. А до того ще дуже далеко і тому становище хліборобів таке, що звишки цін на хліборобські продукти, яка є висліком конюнктуральних обявів та до деякої міри навіть льокальних атмосферичних явищ, не тільки не треба здержувати, але навпаки: треба буде їй ще й дальше сприяти. Бож від літ і хліборобські організації, і уряд, і навіть промислові й торговельні організації прямували до того, щоб село поправило свою доходовість, а коли це в дуже маленькій мірі сталося через звишку цін збіжжа, то з цього роблять уже якусь небезпеку, якої фактично нема. Зокрема промовець представив на основі графіконів, що відхилення цін збіжжа від цін хліба є сьогодні куди більше у чекористь цін збіжжа, як у попередніх роках, і тому наглої звишки цін таких товарів першої потреби, як хліб та подібні, треба шукати не у селянина, а в промисловців та пекарів. Заявився рівночасно іменем хліборобських кругів проти девалюації, яка з погляду хлібороба не принесе йому користи, хіба втрату.

Промова сен. Луцького стала вихідною точкою до дискусії, в якій забирали слово: представник збіжевої біржі д-р Панет, представник християнського купецтва Пфав, представники промисловців Паммер, Рукер, Вайнреб, представник збіжевої біржі Френкель і кількох бесідників, які всі стверджували, що звишка цін збіжжа — це додатнє явище, яке вплинуло корисно на ціле господарське життя, й рівночасно заявилися проти девалюації золотого. Було теж чимало нарікань на заряджения влади щодо дрібного купецтва, яке піднесло ціни на товари першої потреби, бо подорожів сировець, а зате покарано виключно купецтво.

Вкінці нарада ухвалила таку резолюцію, предложену дир. Ясінським:

„Зібрані на нараді в Торговельно-Промисловій Палаті у Львові в справі обговорення сучасної господарської ситуації стверджують, що рішення уряду щодо вдержання надалі дотеперішнього паритету золотого, не зважаючи на девалюацію валюти у низці інших держав, є одинока слушне і вказане та що у звязку з цим на розвиток цін у Польщі повинні мати вплив виключно чинники конюнктуральної натури".

Порошки для дорослих в добр. зн.
KOWALSKINA
вживаємо при незначних
БОЛЯХ ГОЛОВИ

КІНЕЦЬ СТРАЙКУ У ФРАНЦУСЬКІЙ РІЧНІЙ ПЛАВБІ.

ПАРИЖ, 20. 10. ПАТ. Вчора вернулися до праці робітники річної плавби. Найближчого тижня йтимуть переговори про збірну умову.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Шотляндські гірники відкинули нові платні, які їм пропонували власники копалень; грозить конфлікт.

Англійський провідник лейбуристів домагається, щоб негайно скликати парлямент. Його внесок правдоподібно перепаде, бо нормальна сесія має початися 29. ц. м.

Болгарська прокуратура обвинуватила 11-ох членів міської управи Ґаброва за комуністичну діяльність.

Італійський міністр закорд. справ гр. Чіяно виїхав учора до Берліна.

Німецький канцлер заіменував мін. Герінга генеральним виконавцем 4-літнього пляну, надаючи йому великі повновласти.

В **Індії** дійшло до нових індусько-мусульманських бійок у Бомбаю; 4 особи вбиті, 50 раненних, 50 арештованих.

Палестинські араби вчора двічі обстрілювали британські відділи.

Равт Рідної Школи

7. XI. у всіх салях Нар. Дому

при співучасти визначних мистецьких сил.

М. РУДНИЦЬКИЙ.

Тимотей Бордуляк.

(1863 — 1936).

Тепер, коли Бордуляк у кращому світі перестав цікавитись дрібними сплітками, можемо вже голосно повторити, що його віддавна вважали в нас за покійника і неодин здивується, що він помер щойно тепер. Бордуляк мав імення письменника, але з літературою, як і з ширшим світом, пірвав звязки дуже давно. Том його образків та оповідань п. з. „Ближні" вийшов у бібліотеці „Діла" 1899 р. і цим дебютом Бордуляк майже закінчив свою письменську працю. Коли приятелі питали його, чому він не пише, він добряче всміхався: „а нащо?"

Своїми оповіданнями належить Бордуляк до доби наших перших побутових галицьких письменників, що почали змальовувати сільські злидні у напів сентиментальних, напів реалістичних образках. Чайковський, Коваль'в чи Кобринська, подібно як Бордуляк, змальовували те, що бачили довкола себе, бючись у сумнівах, чи на життя простолюддя треба дивитися як на безпросвітне горе, чи треба докидати до нього слова надії та віри. Нераз око оповідача зупинилося на якійсь картині, що вязала трагедію з веселою анекдотою, то знову розливалася у так званому поетичному настрою.

Т. Бордуляк мав хист живого спостерігача і почуття міри себто композиції. Його дрібні відхили та невеличкі епізоди не нудили своєю балакливістю, дарма що нераз „для життевої правди" він свідомо передавав довгі розмови своїх героїв. Герої Бордуляка — жертви сільського лихоліття, але Бордуляк уміє кількома рисами схопити їх життєву енергію, спроби боротьби з обставинами. Такі давні його новелі як „Бідний жидок Ратиця", „Гавриїло Чорній" та „Іван бразилієць" могли би стати матеріялом до повістей. Неодна їх сторінка нагадує своїм реалізмом — холодною аналізою, що має заступити слово від автора — такого майстра як Франко.

Видається на перший погляд, що змальовувати те, що бачимо — дуже простий принцип. Та саме тим ріжниться т. зв. наївний реалізм від реалізму свідомого, що свідомий реалізм розумів, яку велику ролю грає у письменській творчости уява автора та метода його праці. Бордуляк, як неодин наш побутовий письменник, не мав такої багатої уяви, щоб спостереження, які брав із життя перетворювати на елементи композиції; факти, які трапились у житті дрібних, нещасливих людей, він передавав так, як це було справді, немов списував їх життєпис. Таким робом бідне, небагате на події життя залишилось бліде — не могло розбуджувати живіших вражінь у читача, його дрібні особи не мали в собі досить духового змісту, щоб не старіють з ходом літ.

Чому Бордуляк мовчав, щораз рідше пробував писати? З тої самої причини, що й багатьох інших наших письменників засуджених на провінціяльну буденщину: — бачив довкола себе щораз менше подій та людей, які могли б були його зацікавити, розбудити його уяву. Роки минали і за той час приходили молодші письменники, з новими засобами — уяви, мови, підходу до життя. Неодин мотив із оповідань Бордуляка віднайдете у Стефаника, Мартовича, Черемшини, ще молодших авторів. Та ці нові мотиви відповідали вже новим домаганням літератури, новому смакові.

„Він сів кінець стола зажурений і схилив на руку важку голову та з думками бючись осторонь, неначе хорий, болісно стогнав".

Чи не нагадує це початок новелі Стефаника?

А початок другого оповідання, чи не нагадує ліризму Черемшини?

„Бузьки вертали з вирію, з далекого полудня. І чим більше зближалися вони до любої, рідної країни, тим веселішими ставали, тим більше спішились, тим бадьоріше краяли воздух своїми крилами".

Вийшов Бордуляк до літератури, навіть до читанок. Але його перша велика збірка не дочекалась нових видань, хоч мало, дуже мало було в нас добрих побутових новель і все не доставало лектури для молоді й читалень. В останніх часах одне радянське видавництво пригадало Бордуляка перевидавши його новелі. Навіть та остання краплина осолоди, яку старається вливати до гіркої чаші нашим письменникам на старість — ювилей, так його омминула.

Зате не омминула його доля багатьох наших письменників засуджених на найстрашнішу недугу, що виснажує талант і відбирає охоту до праці: на відокремлення у провінціяльному середовищі.

Напрямні нашої самоуправної політики.

Дня 25. вересня ц. р. відбулося в домівці Крайової Народньої Канцелярії (УНДО) у Львові засідання Повітового Народнього Комітету Львівщини разом з Клюбом Українських Радних львівського повіту для обговорення напрямних нашої самоуправної політики в цьому буджетовому сезоні. Через те, що нарада мала ширше значіння, взяли в ній участь від Президії УНДО пос. Вол. Целевич, далі пос. др Кирило Троян, пос. Гриць Терпаковець, мґр Б. Бородайко й ред. Зенон Пеленський. На нараді ухвалено низку постанов та резолюцій, які набірають безпосередньої актуальности саме тепер, з огляду на недалеку вже пору ухвалювання самоуправних буджетів. Нижче вміщуємо текст цих резолюцій.

РЕЗОЛЮЦІЇ В САМОУПРАВНИХ СПРАВАХ.

1. Щоб члени родні в устроєвих органах самоуправи всіх ступнів могли успішно обороняти інтереси і права українського населення, повітова нарада українських самоуправників Львівщини в порозумінні з Повітовим Народнім Комітетом львівського повіту постановила на своїм зібранні 25. м. м. отсе:

1. Зацікавити якнайширші круги українського загалу справами територіяльної самоуправи, яка навіть в умовинах теперішнього незвичайно звуженого самоврядування дає все таки бодай деяку можливість оборони життєвих прав та інтересів українського народу, зокрема у трьох полуднево-східніх воєвідствах (Львівщині, Станиславівщині й Тернопільщині), на основі окремих дотичних законних постанов.

2. Українські самоуправники всіх ступнів територіяльної самоуправи тільки тоді будуть успішно виконувати наложені на них обовязки, коли будуть основно обзнайомлені з усіми обовязуючими законами про самоуправу. Тому нарада закликає українських самоуправників основно студіювати ці закони та запізнавати з ними усе наше громадянство. (Мова тут головним чином про самоуправний закон з 23. березня 1933 р., далі про буджетовий закон з 17. червня 1924 р. ч. 51 поз. 522 разом з розпорядком Міністерства Внутрішніх Справ з 6. грудня 1932 р., виданим у порозумінні з Міністерством Скарбу В. Д. З. ч. 11. поз. 71 з 1933 р. включно з обіжником Міністерства Внутрішніх Справ з 15. листопада 1933 р. С. Ф. 11 (3) 15. Н. 110). Йде теж про якнайдокладніше обзнайомлення наших самоуправників з постановами статтей 4, 5 і 6-ої закону з 31. липня 1924 р. В. З. Д. ч. 73, поз. 724 і § 3, 4, 5 виконного розпорядку Ради Міністрів з 24. вересня 1924 р. В. З. Д. ч. 85. поз. 820, про державну мову урядування державних та самоуправних влад). Всі ці закони й постанови окреслюють суму наших управнень та обовязків у самоуправі й без знання цих законів наші самоуправники не зможуть справитися з наложеними на них нашим народом громадянськими обовязками.

3. Згідно з вище поданими законними постановами й розпорядками слід українським самоуправникам усіх ступнів переводити в їхніх самоуправах ухвали в тому напрямку, щоб наради їхніх засідань, списувані протоколи цих засідань і всякі приймані ухвали відбувалися крім польської обовязково також і в українській мові.

4. Зокрема українські самоуправники повинні переводити в самоуправах постанови, щоб усі прилюдні громадські оповістки, листування зі самоуправними владами та їх установами на територіях вище згаданих воєвідств так само були ведені й видавані обовязково в українській мові.

5. Подібно повинні українські самоуправники наставати рішуче на тому, щоб орієнтаційні таблиці, дорогавкази і т. п. були на вище згаданих територіях здвуязичнені в обидвох тутешніх мовах.

6. З огляду на те, що громади, які мають власний маєток, т. зн. здебільша власні пасовиська й оплачують цілий свій буджет так само особовий, як і річевий та освітній (шкільний) майже виключно з пасовиськових оплат і через те ці тягарі поносить найбільш бідне та зубожіле населення, яке свою худобу мусить випасати на громадських пасовиськах, далі з огляду на те, що осьтак поза скобками співпокрищування буджетових громадських тягарів опинюються заможніші верстви села, зокрема обшарники, урядовці, учителі і т. д., треба скрізь прямувати до того, щоб буджети громад були покривані оплатами, накладаними пропорціонально до власности грунтів, а не на основі обтяжування оплатами штук випашуваної худоби.

7. Радам громадським доручається, щоб вони домагалися введення примусового покриття повітовими вигідами дефіцитів волостей, так само як згідно зі законами дефіцити волости покривають усі будинкові дефіцити громад. Слід зрештою у зв'язку з цим домагатись, щоб адміністраційна повітова влада переводила розмежування волостей у такий спосіб, щоб не було дефіцитових волостей.

8. Громадські радні повинні домагатися, щоб учителям замісць громадських мешканевих додатків громади доставляли мешкання у натурі, чи як самі такі мешкання вже вибудували.

9. Радні волості й повітові повинні домагатися від повітових виділів, щоб громади, які не користають з доріг, роблених і направлюваних повітом, причинювались до утримування тих доріг доставлюванням роботизнів в натурі при чому треба домагатися, щоб мостові й дорогові матеріяли, себто камінюк, шутер, пісок і дерево, доставлювано не шляхом обтяжування тих громад, але з фондів повіту.

II. Щож торкається загальної лінії поведінки українських самоуправників при ухвалюванні самоуправних буджетів, то ця загальна лінія мусить основуватись на засаді політики нормалізації польсько-українських взаємин, як її тепер веде Провід УНДО. Розуміти це треба так, щоб у кожному випадку старатися перед ухвалюванням самоуправних буджетів усіх чотирьох ступнів найперше входити з польською стороною в порозуміння у справі справедливого та слушного для обидвох сторін задання місцевих самоуправних справ та взаємних вимог. Де того роду порозуміння на місцях не було можливе й українські постулати не мали би виглядів на справедливе й гідне полагодження, там наші самоуправники можуть і повинні переходити до якнайрішучішої опозиції.

До пізної старости гарні і здорові зуби через
ПАСТУ ДО ЗУБІВ.

Еспанські комуністи на Україні.

РИГА, 20. 10. АТЕ. Уряд УССР рішив приготовити в Одесі приміщення для 20.000 еспанських дітей і жінок, які приїдуть морським шляхом.

Українців виселюють червоні у далекі тундри, не оглядаючись на те, що тисячі дітей гине — натомісць піклуються еспанськими комуністами.

Читайте „Діло"!

З недолі українського учительства.

ДЕЩО З ГОСПОДАРКИ ШКІЛЬНОГО ІНСПЕКТОРА ПІКУЛЬСЬКОГО У СТАНИСЛАВОВІ

Матеріяли, що їх дістаємо зі станиславівської шкільної округи, є того роду, що вважаємо за відповідне подати їх до ширшого відома нашого громадянства, а також підкреслити, що робота шкільних інспекторів на наших землях є суцільна і стоїть під протекторатом куратора п. Гадомського. Свого часу ми вже писали про подвиги інспектора Блонського в Тернополі, який завзято нищить українське учительство переношуванням його на емеритуру, або розбиванням подружого життя (Івахів та інші), переношуванням до інших місцевостей, усуванням зі школи „Світа Дитини" й інших видань, помічних для української лектури і т. п. Тепер приходиться нам занотувати кілька фактів про ін. політику інспектора Пікульського.

Недавно, бо перед 3 місяцями, усунув інсп. Пікульський безпідставно від виконування обовязків управителя школи п. Половича у Болшові, рогатинського повіту, хоч названий учитель визначався великою працьовитістю і солідністю у виконуванні обовязків. Вдоволяючий поступ з ведення науки у школі, тактовне поведення в громаді, доведення до будови шкільного будинку не помогли нічого, бо для п. інспектора важніші позакулісові причини й особисті інтриги, які вплинули на неслушну опінію про виконуючого 18 літ на одному місці обовязки управителя школи.

Коли до інсп. Пікульського зголосився один учитель-українець, то по довших моралах закінчив з ним розмову п. Пікульський осторогою, щоб не мішався до політики (і так з українського учительства ніхто до політики не мішається!), „бо палюшкі обетне". А вже найкарактернішим образом наставлення п. Пікульського є його обіжник, висланий недавно до управ шкіл. У цьому обіжнику під точкою 8.) подав п. інспектор таке:

„Z pośród całego szeregu organizacyj kulturalno-oświatowych proszę współpracować tylko z tymi, które w istocie pozostają w stałym kontakcie z Władzami Szkolnymi i wzięły faktycznie na siebie obowiązek prowadzenia i wychowania młodzieży pozaszkolnej, czy też oddziaływania na zespoły ludzi starszych w duchu państwowym.

Tu należą Związek Strzelecki, Związek Harcerstwa polskiego, Związek Rezerwistów, Straż Pożarna, T-wo Szkoły Ludowej — zaś na odcinku gospodarczym Kółka Rolnicze i Spółdzielnie Kasy Stefczyka, Powiatowe Komitety dla spraw młodzieży wiejskiej. Nie należy natomiast współpracować i używać pomocy tym organizacjom, które dążą do wypaczenia tego, co zrobiła szkoła".

Той обіжник не вимагає спеціяльних коментарів. Він говорить сам за себе. Тепер ми розуміємо, чому українське учительство числом щораз більше маліє, а до читальні „Просвіти", кружка „Сільського Господаря", „Рідної Школи", кооперативи, ба, навіть до церковного хору учитель не може заглянути, бо такі інспектори, як п. Пікульський, назвуть працю українця-учителя в українській установі — політичною і протидержавною.

Десь колись куратор Гадомський висказував свою опінію про суспільну працю учителя. А як та праця має виглядати для української суспільности, це очеркує шкільний інспектор у Станиславові

Залізниче полученняМадриду з Валєнсією перерване?

ТЕНЕРІФА, 20. 10 . ПАТ. Як повідомляє „Радіоклюб", нац. літаки збомбардували вчора залізничу лінію Мадрид-Валєнсія; тепер вона зовсім не придатна до ужитку.

Передні сторожі нац. військ зблизилися на 30 км. до Мадрида.

АЗАНЯ В БАРСЕЛЬОНІ.

БАРСЕЛЬОНА, 20. 10. ПАТ. Авас. Вчора вечором приїхав тут президент республики Азаня з кількома міністрами та шефом свого військового кабінету. Він негайно відбув нараду з президентом каталюнського „генералідаду" Компанісом.

СЕВІЛЛЯ, 20. 10. ПАТ. Ген. Кеіпо де Льяно висловив перед мікрофоном здогад, що червоний уряд думає покинути Мадрид і перенестися до Барсельони.

„ДРУГИЙ АЛЬКАЗАР" БОРОНИТЬСЯ.

БУРГОС, 20. 10. ПАТ. Нац. залога, обложена від початку війни у монастирі Андухар дальше завзято боронить; останніми днями зробила вона кілька випадів, здобуваючи зброю, муніцію та харчі.

ЩО ДІЄТЬСЯ У ВАЛЄНСІЇ?

ВАЛЛЄДОЛІД, 20. 10. ПАТ. Тутешня радіостація повідомляє, що положення у Валєнсії дуже поважне. Всі церкви, катедра та славна палата Льонга знищені, щоденно розстрілюють маси людей.

ГЕРОЇСЬКА ЗАЛОГА ОВІЄДА.

ОВІЄДО, 20. 10. ПАТ. Ген. Аранда оповів журналістам, що з 77-ох страшин, які йому підлягали, 55-ох убито або ранено. З 2.000 вояків і добровольців 400 полягло, 1.000 ранено.

КОМУНІКАТ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

ЛЯ КОРУНЯ, 20. 10. ПАТ. На відтинку **Гвадарама** нац. війська відбили наступ червоних, що втратили 320-ох убитих і ранених. На відтинку **Тергуель** нац. летуни зістрілили 5 червоних бомбових літаків. На відтинку **Гуески** нац. війська заняли м. Санта Вітория.

СЕВІЛЛЯ, 20. 10. ПАТ. Ген. Кеіпо де Льяно заявив через радіо, що червоні втратили під Овіедом 5.000 убитих; їхній комендант утік. Нац.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Марина з Белеїв Іжицька

вдова по Директорові Кр. Товариства Кредитового, діяльний член Союзу Українок, член різних українських жіночих товариств упокоїлася дня 19 жовтня 1936 по тяжкій і довгій недузі прожиття 55 літ.

Похорон тілесних останків відбудеться дня 21. с. м. в год. 14. з Криптн Вірменської Арх. Церкви на Личаківський цвинтар. **в. п. п.**

війська заняли м. Роблєдо де Чавеле та віддалений від нього на 5 км. двірець. У Мадриді відчувають недостачу харчів, вугілля, електрики та газу.

КОМУНІКАТИ ЧЕРВОНИХ.

БАРСЕЛЬОНА, 20. 10. ПАТ. Урядовий комунікат стверджує, що на відтинку Барбастро червоні відбили наступ нац. військ.

МАДРИД, 20. 10. ПАТ. Міністерство війни заявляє, що „полковник Аранда під Овіедом попав у безвихідне положення" (!).

На Гвадерамському відтинку заняли червоні м. Каза ляс Кампанілляс, убиваючи 14-ох нац. вояків. У битві під Серро б. Картаґени полягло 100 повстанців. Червоні утримали свої становища під Ановер дель Тахо, не зважаючи на сильну атаку нац. військ. По довгій битві під Сіґуенцою червоні посунулися незамітно вперед. На інших відтинках нічого нового.

СЕВІЛЛЯ, 20. 10. ПАТ. Ген. Кейпо де Льяно підмічує з іронією, що комунікати червоних стають щораз то коротші.

—o—

Загальний Зїзд Рідної Школи.

Звичайний Загальний Зїзд делеґатів Рідної Школи відбудеться у Львові 25. грудня ц. р. Місце й час Зїзду подамо своєчасно. Тепер тільки хочемо пригадати всім нашим повітовим і місцевим рідношкільним організаціям обовязок, щоб надіслали на час свої річні звідомлення (по 31. серпня 1936) про стан і працю, виповнені на розісланих друках. Одночасно треба переслати звідомлення про гуртки дорослу РШ, а хто ще не вислав, то й звідомлення про дитячі садки в такому виді, як це подане у книжці „Українське дошкілля".

Звідомлення надсилати за посередництвом Повітових Союзів (Кружків) РШ, що мають обовязок їх перевірити, а то й справити. Кожний Кружок РШ має мати делеґатів на Загальний Зїзд РШ вибраних на Загальних Зборах дотичного Кружка. Імена, назвища делеґатів і число членів Кружка РШ подати до відома Головній Управі найдальше до кінця жовтня ц. р., поступаючи при цьому згідно з нашим обіжником, розісланим до П. С. Кр. і проголошеним у журналі „Рідна Школа" ч. 17. з 1936. р. За членів уважати лише тих, що їх членство затверджене Головною Управою РШ та що платять чл. вкладку, або щомісячний даток. Делеґатами не можуть бути особи незамешкалі постійно в місцевості даного Кружка РШ. Не вільно теж передавати своєї повновласти на іншу особу.

Головна Управа Рідної Школи.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

Краєва конференція Союзу Українок.

В днях 16. і 17. жовтня ц. р. відбулася у Львові краєва конференція Союзу Українок, присвячена справам організаційним, фінансовим і видавничим Т-ва. У конференції взяли участь делеґатки 41 повітових Філій С. У. та члени Гол. Виділу. Нарадам прислухувалася ввесь час голова відділу Союзу Українок Америки з Дітройту п. Анна Курилло.

Першого дня нарад, що був всеціло присвячений методам організаційної праці між жіноцтвом, особливо на селі, виголошено три реферати, а саме: п. Марія Білякова загально-організаційний та про потребу скріплення праці на селі, п. Марія Мельниківна про методику праці по сільських кружках С. У. та п. Олена Кисілевська про організацію міщанського жіноцтва в С. У. Після дуже оживленої кількагодинної дискусії принято постанови про необхідність удержати єдність українського жіночого руху. Конференція стверднла, що на нашому селі є місце тільки на одну українську жіночу організацію та що цією організацією є кружки С. У. У звязку з цим конференція осудила різко акцію „Жіночих Громад", як шкідливу і розбиваючу єдність українського жіноцтва та зокрема її демагогічні методи. У справі вишколу фахових сил, а саме організаторок і господарських інструкторок, які необхідні для дальшого розвитку Т-ва, конференція одобрила пляни Матірнього Т-ва щодо три- і півмісячного курсу, що відбудеться зимою ц. р. Для одноцілої плянової праці в цілому краю Централя С. У. випрацює триліτній плян та календарики праці для Філій і кружків С. У.

Другого дня делеґатки радили над справами фінансів і видавництв Т-ва. Відбулися два реферати, а саме п. Олена Шепарович говорила про матеріяльний стан і матеріяльну забезпеку С. У. і п. Мілена Рудницька про справи пресові й видавничі. У висліді широкої дискусії конференція рішила м. ін. проголосити місяць травень місяцем збірки на цілі Союзу Українок та заявилась за тим, що крім журналу „Жінка", призначеного для інтелігентського жіноцтва, Товариство повинно видавати ще другий популярний журнал, який мав би бути рівночасно організаційним бюлетином С. У. Останньою точкою нарад була справа організації дорослу в С. У. На цю тему виголосила реферат проф. Ольга Ціпановська. Конференція стануда на становищі, що одинокою доцільною формою організації жіночого дорослу є гуртки дорослу при С. У. та визнала конечним подбати про вишкіл інструкторок дорослу. Тому медична підготова інструкторок дорослу ввійде теж у програму вище згаданого курсу.

Нарадам проводила увесь час голова Централя п. Мілена Рудницька, секретарювала п. Ростислава Богачевська, голова філії С. У. у Раві Руській та п. Оксана Джиджора-Дзьоба і м-р Олександра Нестор-Позуняк.

*

Від Редакції: Поміщуючи льояльно надісланий нам звіт з краєвої конференції С. У., не можемо проте не висловити своїх сумнівів щодо трьох суттєвих точок: 1) Маємо враження, що Головний Виділ Союзу Українок, слушно дбаючи за поширення своїх впливів, неначе заперечує істнування тих жіночих організаційних комірок і станиць, які таки істнують поза С. У. та роблять позитивну й корисну роботу; маємо тут на увазі секції господинь при Сільському Господарі, Марійські Дружини, КАУМ, жіночі чети у тіловиховних організаціях (Лут, Сокіл), в яких членині находять також культурний та суспільний вишкіл. 2) Не знаємо, навіщо казати, що „одиноко доцільною формою організації жіночого дорослу є гуртки дорослу при С. У., коли організацією дорослу займається з успіхом і Просвіта і Рідна школа і Сільський Господар і згадані тіловиховні установи! Чому заперечувати доцільність праці над організацією жіночого дорослу всім тим найповажнішим нашим установам?! 3) Не знаємо теж, як доцільно форсувати видавання ще одного популярного журналу, коли істнує вже гарно поставлена „Жіноча Доля" і „Жіноча Воля" і чи не краще порозумітися з тим заслуженим видавництвом, замість створювати зайву конкуренцію і вносити дезорієнтацію у читаючий жіночий світ?

Новий політичний процес у Львові.

ВІДГОМІН НАПАДУ НА ПОШТОВИЙ УРЯД У ГОРОДКУ.

По дводенній розправі процес закінчився засудом обох підсудних. Другого дня, себто у вівторок 20. ц. м. зізнавали ще свідки, опісля йшли промови прокуратора та оборонців. На салі теж мало людей, головно рідня підсудних, яка приняла присуд спокійно.

ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ.

Св. Ю. Дугелло, нач. слїдчого виділу в Тернополі зізнав, що про Долинського довідався щойно в першій половині 1934 р. Мабуть 30. квітня 1934. була в нього ревізія при вул. Кохановського 145, але без ніякого висліду. Свідок чув, що після арештування Підгайного Долинський обняв функції бойового референта. Підс. Долинський питаннями до свідка виясню̀є, що ревізія була в нього у звязку з ревізією у Левицького. Це стверднв слїдчий суддя в постанові, затверджуючи ревізію.

З черги відчитано зізнання Р. Мигаля, який спершу обтяжив підс. Долинського, опісля відкликав свої зізнання.

Св. Роман Паладійчук, на домагання прокуратора заприсяжений, зізнав, що підс. Долинського знав. Не бачив його в товаристві бл. п. Косівної ні не згадував про це Р. Мигалеві. Тому председник відчитав дотичні уступи зі слїдчих зізнань свідка. У відповідь прокураторові каже, що Долинського знає з гімназії, був теж у нього в Заліщиках.

Прокуратор до свідка: Будете мати час подумати над тим, — і одночасно звернувся до комісаря, щоб св. Паладійчука затримала поліція на коридорі до дальшої диспозиції прокуратора.

Обор. д-р Шухевич застерігся проти того, щоб ще перед закінченням зізнань свідка, прокуратор сугестивно впливав на нього наказуючи його арештування.

Обор. д-р Шух.: Чи нині пригадуєте собі всі ті випадки (з Мигалем, Долинським і Косівною)?

Свідок: Не пригадую.

Св. А. Фіц не прийшов і його зізнання відчитано. З акту обвинувачення проти Мащака, Купсіся і товаришів за участь у нападі в Городку відчитано деякі уступи, в яких прокуратор уже раніше стверднв, що при входових дверях поштового уряду в Городку стояв Купецький, а не Долинський, як це зізнав св. Клімчак. Відчитано теж опінію воєвідської поліції в Тернополі, що Долинський не займався політикою в Заліщиках. Зі зізнань В. Біласа і Д. Данильшина перед нагим судом відчитано уступ, в якому оба стверджують, що комендант боевиків був без маски.

По відчитанні 3-ох питань обор. д-р В. Старосольський зголосив ще евентуальне питання, але його трибунал відхилив.

ПРОМОВА ПРОКУРАТОРА.

По 20-хвилинній перерві промовляв прокуратор цілу годину, піддержуючи тези акту обвинувачення. Обвинувачення підс. Лебедя спирав прокуратор головно на основі зізнань: М. Журавського і Ст. Мащака; про ролю підс. Долиського як коменданта нападу в Городку — на зізнаннях Б. Підгайного та Р. Мигаля.

Шкідливість неправильної автосугестії.

Багато є таких, що завдро глядять на успіхи багатих та висказують під їх адресою критичні завваги:

— Ба, колиб я мав ті гроші, які має Ікс, як зовсім інакше уладив собі життя...

— Дивіть, такий Иксильон розбивається лімузиною, а чоловік вічно товче біду...

І так у колісне зависно приголорюють та несвідомо поглиблюють погане самопочування; піддаються могутній владі автосугестії, впадають в настрій непорадности та тратять віру у власні сили.

Згодом починають доходити до прикрих висновків, нов. я., вони „невдачники", люди нещасливі, „покидьки долі", відлані на ласку чи неласку інших.

І нема кому дивуватися, що „невдачникам" ведеться щораз гірше, що переслідує їх „пех"; вмовивши в себе „невдачу", передають назверх атрибути цієї „недуги". Люди з якими вони входять в якісь „стосунки", інтуіційно відчувають їх відємний вплив, тратять довіря та починають відсепаровуватись від „невдачників". Навпаки можна навести тисячі приладів, де людям із т. зв. „доброю гримасою" ведеться добре, та як кажуть ясний погляд на світ.

Віра у себе, у добру долю, у радісну будучність — це великий козир при співжитті людей. Людям погідної вдачі завсіди ведеться.

— Щасливці! — говоримо про таких, не здаючи собі справи, що головним джерелом їх успіхів є добре самопочування та погідний усміх.

Якжеж осягнути ті хосенні дані? Двома способами. Передовсім треба вистерігатися, і то за всяку ціну неправильної автосугестії, себто вмовлювання в себе речей поганих, роздумування над невдачами, скарги перед іншими на свою недолю та незадане нарікання. Все це всякає в психіку крапля за краплею і творить зчасом т. зв. комплекс нижчости.

З другої сторони треба збільшити свої можливости і дати дорогу щасливим припадкам. Треба памятати передовсім про льотерію, що дає постійно нагідні зміни на краще. Свідомість, що кожний місяць може принести в житті щасливу радикальну зміну, дає краще самопочування, яке збільшується з хвилиною виграї. Люди, яким загрожує комплекс нижчости повинні памятати про Державну Льотерію, якої тягнення першої класи розпочинається 22. ц. м.

ПРОМОВА ОБОР. Д-РА СТ. ШУХЕВИЧА.

На вступі своєї одногодинної річевої промови оборонець підкреслив, що цей процес є типовим процесом, який спирається на позначках. Найкращим доказом той факт, що прокуратор на розправі поставив внесок, щоб допустити нових свідків, щоб таким чином піддержати акт обвинувачення. З черги аналізував зізнання св. Підгайного. Що зізнання цього свідка неправдиві на це вказує заява варшавського прок. Желенського, що не вірить зізнанням Підгайного і тому на його внесок слідчий суддя припинив слідство проти підс. Долинського. Тому домагався, щоб присяглі судді заперечили приналежність Долинського до ОУН та його участь як команданта в нападі на пошту в Городку.

ПРОМОВА ОБОР. Д-РА В. СТАРОСОЛЬСЬКОГО.

З черги одногодинну прегарну промову і своїм змістом і формою виголосив обор. д-р В. Старосольський. Проаналізувавши зізнання: М. Журавківського, Ст. Мащака і М. Куспіся оборонець збив закиди акту обвинувачення у справі М. Лебедя. Виказав теж, що з юридичного боку Лебедь не може відповідати за намову хіба в найгіршому випадку за допомогу і тому просив, щоб судді присяглі заперечили його вину.

Тому що прокуратор не реплікував, а підсудні не скористали з останнього слова, председник поясняв присяглим суддям поставлені питання і судді пішли в год. 2.45 на нараду.

ВЕРДИКТ ПРИСЯГЛИХ СУДДІВ.

По коротенькій, бо 10-хвилинній нараді провідник присяглих суддів відчитав такий вердикт:

Щодо підс. Долинського присяглі судді **затвердили 8 голосами (проти 4-ох) приналежність до ОУН** у роках від 1932 до 23. вересня 1935, **а заперечили 6-ма голосами** (проти 6-ох) участь в нападі на поштовий уряд у Городку.

Затвердили теж 9-ма голосами (проти 3-ох) вину М. Лебедя, що він намовляв М. Журавківського, С. Мащака і М. Березинського до участи в нападі на пошту і помагав їм в цьому нападі.

Прокуратор домагався гострого виміру кари щодо обох підсудних, оборонці просили взяти під увагу завіднюючі умовини і виміряти низькі кари. Підс. Лебедь підкреслив, що не просить ласки.

П Р И С У Д.

В год. 3.40 пополудні по півгодинній нараді трибуналу председник відчитав такий присуд:

Ст. Долинського засудив трибунал на 6 років вязниці за державну зраду (приналежність до ОУН) по думці ст. 97 § 1 к. з. і на втрату громадянських прав на 10 років. На основі амнестії трибунал зменшив йому кару до 4-ох років і зачислив слідчий арешт так, що Долинський матиме ще три роки вязниці.

М. Лебедя трибунал засудив за намову і допомогу в нападі по думці статтей 26, 27 і 259 к. з. на 12 років вязниці.

Підсудні приняли присуд спокійно.

Еміграційні справи.

КОЛЬОНІЯ „МОРСЬКА ВОЛЯ".

Виїзд емігрантів на кольонію „Морська Воля" в Бразилії, де Морський й Кольоніяльна Ліга закупила терен у Парані, став знову актуальний, бо терени ці поширено. До цієї пори виїхали туди 41 родин. З огляду на поширення терену може там приміститися ще яких 60 родин. На кольонії зроблено „досвідче поле", шкілку овочевих дерев та винограду, заведено годівлю свиней і дробу. Є там теж шкілка, де вчиться 40 дітей. Емігранти на кольонії це переважно люди із західніх сторін. Їхати туди можуть родини, що складаються щонайменше з трьох осіб від 16—40 років. Треба мати відповідну готівку, щоб купити землю, заплатити кошти переїзду, утримання та розташування.

Кошти звязані з заключенням умови на купно парцелі на 25 га., що обіймають теж кошти задатковання конечних знарядів праці, прожитку родини в першім часі доходять до 750 зол. Ціна корабельної карти для кольоністів на „Морську Волю" полякована від особи від 10 років — 667.50 зол. На кольонію приймають лише професійних хліборобів.

КОНТИНГЕНТ БРАЗИЛІЙСЬКИХ ВІЗ.

Бразилійський уряд визначує щорік контингент віз для імігрантів, що прибувають до Бразилії з Польщі й інших країв. Квота визначена окремо для хліборобів і для нехліборобів. На рік 1936 контингент для хліборобів виніс 1827, для нехліборобів 203, себто разом 2030. З визначених чисел лишилося до кінця ц. р. віз 1000 для хліборобів, а для нехліборобів лежали 14. Нехлібороби мають право їхати до Бразилії на основі візвань т. зв. „хамад", за які стараються свояки на підставі арт. 13. регуляміну, що управильнює вступ чужинців до Бразилії.

Жінки до своїх чоловіків, діти до батьків, а також батьки, суджені, брати й інші, коли дістали „хамаду" не вичисляються до візової квоти.

НОВИНКИ.

— **Футра жіночі і чоловічі** та різного роду футрані шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 17-?

— **Видавнича Кооператива „Хортиця"** у Львові цим сповіщає Вш. відборців своїх видань, що частину **II. книжки Магмед Есеал-Бея: „Змова проти світу" (ГПУ),** віддано до друку й В-во розішле її відборцям зараз по виході в світ. При тій нагоді В-во розсилає чеки ПКО всім тим відборцям, які ще не заплатили за 1-шу частину „Змови проти світу" (1.90 зол.), за повість Чайковського „Полковник Кричевський" (1.90 зл.) і за збірку „С. Петлюра в молодости" (1 зол.), і просить вирівнити залеглости зворотною почтою. Конто ПКО В-ва ч. 503.110. 2906 2-2

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** чергові сходини членів в пятницю дня 23. ц. м. в год. 7. веч. Др Олександер Подолинський читає реферат п. н. „Вплив рентгенування батьків на потомство". 2927

— **„Наталка Полтавка" у Великому Театрі.** З нинішнім днем каса Союзного Базару (вул. Руська 20) розпочала продажу білетів на „Наталку" в ціні від 0.45—5.60. Каса відчинена від 8—12 і 3—6. Публіка з провінції, при замовленню білетів зволить присилати задаток.

— **Виклади на економічні й кооперативні теми.** Товариство Українських Кооператорів організує виклади на економічні й кооперативні теми для своїх членів і впроваджених гостей. Кожного місяця відбудуться пересічно 3 виклади, в першому тижні місяця. Першими викладами будуть: 1) 31. жовтня виклад сенатора інж. Юліяна Павликовського: Ролі кооперації в державному будівництві на Великій Україні; 2) 3. листопада виклад редактора дра К. Коберського: Планова господарка; 3) 6. листопада виклад сенатора дир. Остапа Луцького: Кооперативний і приватницький світоглад. Виклади відбуватимуться в салі „Української Бесіди" при вул. Рутовського ч. 22. Початок в год. 18. веч. Вступ за добровільними датками.

— **В справі реорганізації „Будучности".** Анкета в справі реорганізації Т-ва українських гр.-кат. робітниць „Будучність" на основі нового статуту відбудеться в четвер 22. жовтня в год. 6. вечором у домівці жіночої промислової кооперативи „Труд", Ринок 39, I. пов.

— **Камерний концерт Р. Савицького.** В неділю 25. ц. м. відбудеться в малій салі Муз. Т-ва Лисенка черговий камерний концерт піяніста Р. Савицького. В програмі Бетовен, Шопен, Скарлятті й українські форт. твори.

— **Виступ української піяністки в радіо.** Львівська радіостація, що офіційно повідомила українську пресу про збільшення радиційй українських головно музичних прелєгентів, налає в середу 21. ц. м. одну з таких прелекцій. Буде це фортепіановий реціталь відомої нашої піяністки Оксани Цурковської, лавреатки конкурсу у Відні, що відіграє на фортепіяні сонату ес-дур Бетовена. Концерт доповнить симфонічна орхестра з грам. кружків. Цей концерт відбудеться в год. 19.20—20.00.

— **Міські працівники у Львові погрожують страйком.** Між працівниками, занятими у міських заведеннях і підприємствах, та управою м. Львова виникли знову непорозуміння у звязку з емеритальними справами і виплатою зарібків згори. Дотеперішні переговори не дали ніякого висліду і тому працівники загрозили страйком.

— **Великий спадок числа українських студентів у львівському університеті.** На інавгурації нового академічного року у львівському університеті уступаючий ректор д-р Чекановський ствердив у своїй промові, що варшавський уряд звинув у цій вищій школі 13 катедр, послуговуючись доцентурами так, що тепер має вона 62 звичайних професорів, 18 надзвичайних і 99 доцентів. Дальше він ствердив спадок фреквенції, особливо непольських студентів. На перший піврік ц. р. записалося 1.052 студентів (торік 1.153). Щодо віроісповідного складу молоді римо-кат. є тепер 73 проц. грекокат. 12.5 проц., жидів 14 проц., евангеликів 2.5 проц. Від ряду літ зазначується звижка числа римо-католиків і звижка жидів та

ГАЛАКТІОН ЧІПКА.

Автом по Галичині.

КРИВОРІВНЯ

Вузький, глибокий провал, з боків високі хребти гір, а на склонах село. Мрячно і дико. Дном провалу річка і дорога — як звичайно в горах.

Криворівня має свою сторінку в українській літературі. Там приїздив і Франко і Грушевський і Кобилянська і Ходкевич, а головне, що там приїхав був Коцюбинський. Серед грізної, дикої природи Криворівні відкрив тіни зниклих предків та передав їх на вічну память забутих предків та передав їх на вічну память забудькуватим нащадкам. Колиб не припадок, що Коцюбинський приїхав, і не Криворівня — хто зна, чи булиб „Тіни забутих предків" вийшли на денне світло. А так маємо в нашій літературі твір, що був би давно перекладений на чужі мови, колиб ми не були тим, чим є.

Зате Криворівні належиться бодай посередно щира подяка від нас усіх. Колиб щорічно кожне соте село дало сторінку кожному сотому письменникові до написання подібного твору, то жюрі „Топіж-у" не малоб багато клопоту з нагородами і не булоб потім такої „повчальної" дискусії на цю тему як у минулому році.

Застигли сліди великих письменників на дорогах і стежках Криворівні. Не вийде вже під вечір на прохід ні Франко, ні Грушевський, ні Коцюбинський. Сучасні більші письменники не люблять чомусь Криворівні, а з менших хіба десь котрийсь пережене автом і зліпить потім малий фейлетон.

В КОСІВСЬКУ ДОЛИНУ.

Косів з двох причин славний: тому, що має багато сонця і тому, що належить до міст вичислених у відомій, повній змісту і настрою поемі:

„Коломия, Печеніжин,
Надвірна, Делятин,
Косів, Кути, Городенка,
Заболотів, Снятин."

Місцевість пахлаб уже горами, ніби не жидівською склепінкою і малаб прекрасний вид на доли, ніби не порохи по дорогах.

Тому, коли хтось каже, що їде в Косів на вакації, то це тільки такий вислів, бо він напевно їде або в Смодну, Москалівку, чи в Город.

Ми до Москалівки...

Там у затишнім кутку, під чудовими горбами присіла вілля пп. Лучьких. Коли пощастить захопити в ній вільне місце — попросимо господарів за нічліг, коли не пощастить... також попросимо. Мусять з нами щось порадити. Время тепле — так хочби в клуні, або на піддашшю. Накривала маємо, я в дяті цілий час возимо більшу скількість консерв, які мій товариш накупив у Львові... „бо ми будемо ночувати по зелах і полонинах". (Досі ночували тільки раз „по верхах" — себто на першому поверсі в пансіоні пп. Перфецьких!).

Доля була для нас ласкава. Заїхавши і зайшовши трапили ми на щасливий момент: дехто з молоді вибрався на прогульку в далекі гори і два ліжка немов ждали на нас. А крім цього і вечера і снідання і обід і підвечірок. Наші консерви знову не прийшли до голосу і Шановні Читачі ще довго будуть ждати, заки вони до голосу прийдуть.

СОНЯШНЕ ДОЗВІЛЛЯ.

Авто дуже добра річ. Їзда ним дуже приємна штука, але як любо один-два дні відпочати від нього. Не чути гуку мотору, не підскакувати на резерватах доріг, не тремтіти за можну корову, пса, чи гуску, що мов навмисне пхаються під колеса.

Сидиш собі на лавочку в городі, чи на зелену траву на полячі і лонши гави по ясній синяві неба. Сонце вже серпневе, но пражить приємно, а тільки припікає. Без страху можна наставити до нього лице і замкнувши очі мріяти про далекі краї, широкі моря і про добрих, усміхнених людей.

А припече сонце так, що вже годі, то йдеш на Рибницю, що хоч має таку дуже рибну назву, то Петро Холодний-Молодший тільки в ранці ловив щодня по кілька петругів. Зате купіль прекрасна, на гуку і вгорі від нього. І не за холодна як у Черемоші і не за тепла як у Лючтрі. Ціле населення вілли як ввесь день на ріці:

грекокатоликів, що спали до рівня з 1880 року! Цей факт реєструє польська преса з великою зідрадою.

— **За підбивання цін — Береза!** Премієр Складковський як міністр внутрішніх справ видав до воєводів, президентів міст і старостів обіжник, в якому заявив, що уряд приступає до енергійної боротьби з дорожнею і закликає до помочі все громадянство. Егоїстичних спекулянтів і визискувачів широких мас народу слід карати безпощадно. Компетентні органи мають щоденно контролювати ціни предметів загального вжитку, а винуватців, що не держаться встановлених цін, тягнути до строгої відповідальности. До 26. ц. м. воєводи мають предложити премієрові спис кандидатів до Берези.

— **Премієр Складковський контролює торговців.** В понеділок ранком премієр ген. Складковський в супроводі варшавського воєводи Ярошевича та кількох представників адміністраційної влади явився несподівано на міській торговиці харчевих продуктів і оглянув особисто всі ятки, будки та склепи. Наслідок був такий, що начальника базару укарано за неохайність гривною 500 зол., а цілий ряд різників, склепарів і пекарів гривнами від 500—600 зол. Опісля премієр перейшов в околиці вул. Залізної, Срібної й Твердої та до торгових галь при пл. Залізної Брами. Тут застав уже порядок і чистоту, при чому декому дістались признання й похвали, а навіть грошева нагорода. Зате городського старосту із середмістя, керовника 13-го поліційного комісаріяту і дільницевого перенесено з місця на провінцію.

— **Реорганізація в канцеляріях коморників.** З уваги на безконечні випадки крадіжей в канцеляріях варшавських коморників головна контрольна влада задумує ввести основну реорганізацію в канцеляріях коморників. М. ін. висувають проект створити у Варшаві центральну касу коморників, до якої інтересенти вплачували би всякі гроші й оплати за екзекуційні чинности. Центральна каса була би при городському суді, і сюди впливали би всякі екзеквовані гроші з поминенням канцелярій коморників.

— **Тартаки звільняють робітників.** Робітників державного тартаку в Болехові звільнено 17. ц. м. з праці з причини недостачі матеріялу до перетирання. Всіх робітників, числом 170, принято з місця до дорогових робіт. Так само буде занятих 185 робітників, звільнених 19. ц. м. з державного тартаку у Виголі та Брошневі, 4. жовтня.

— **Пропала гімназистка.** Львівський купець Еміль Розен повідомив поліцію, що його 17-літня донька Аделя, учениця гімназії, яка виїхала була 11. ц. м. з прогулькою молодої жіночих шкіл до Варшави, пропала без сліду. Дівчина, що заїхала у Варшаві до своєї кревної, захорувала і тому не вернулася до Львова з прогулькою. Опісля донька повідомила батька, що виїде з Варшави 16. ц. м. й просила грошей на дорогу. Батько вислав гроші телеграфічно і коли на другий день вийшов напроти неї на головний дворець, ствердив, що донька заповіджений потягом не приїхала. На телеграму, вислану до кревної, дістав відповідь, що вона особисто відпровадила його доньку на дворець, де вона всіла до потягу і відїхала в напрямі Львова. Про подію повідомлено всі поліційні станиці між Варшавою і Львовом.

— **Краєва хроніка.** До Снятина приїхав рабін з Вижниці (по румунському боці) Лейзор Гагер. До нього зїхалося багато його прихильників з Косова, Городенки, Коломиї Надвірни, а навіть Станиславова. — Пекарський страйк у Косові скінчився. — У Вибраніївці пов. Бережани згинула 72-літня Юстина Фурда підчас стрілянини, яку учинили сполошені злодії, що закралися були до її комори. — В Борославі зударилася з автобусом автодорожка, при чому пасажирці Анні Лягер зломило ногу. — В Перегінську пов. Долина вломилися до склепу Фукса злодії й вкрали 12 скринок. — В томуж селі господар Рабінович підпалив власну загороду, щоб дістати асекураційне відшкодування. — В Підгородцях біля Сколього застрілився 25-літній Антін Жовнір. — В Ставуні пов. Надвірна повісився господар Василь Фафтей. — В Стецевій пов. Снятин Катерина Дячук полишила без опіки в хаті 7-літнього Стефана і 3-літнього Василя, які бавлячись запалили солому і так тяжко попеклися, що на другий день померли у снятинському шпиталі. — На забаві в Старім Селі пов. Дрогобич Станислав Хлонь пробив на смерть ножем 27-літнього Юрія Калічака, ставши в обороні зневаженої дівчини.

— **Смерть кс. Фіялка.** На клініці в Кракові помер у 73-му році життя кс. Ян Фіялек, б. професор львівського університету та автор багатьох теольогічних праць. В памяті українців зазначився тим, що в 1902 р. своїм нетолерантним і шовіністичним відношенням супроти українських студентів як ректор спричинив голосну сецесію української молоді із львівського університету.

— **Аматори телефонічних дротів.** В надвірнянському повіті шалів перед кількома днями сильний буревій, що звалив багатоо телеграфічних стовпів на просторі Росільна-Дзвиняч-Ляховичі. Поліція ствердила, що місцеві селяни вкрали дроти з перевернених стовпів і зужили їх — свої господарські потреби. Подібне сталося в Пістині пов. Косів, де вкрали 100 метрів мідяного дроту вартости 40 зол.

— **Експорт сушених грибів зростає.** Сушені гриби експортують з Польщі переважно до Злучених Держав північної Америки. В останніх роках цей експорт сильно зріс. У вересні ц. р. із самої Вилєнщини внекспортовано 9.500 кг. В цьому часі внекспортовано до Палестини 3.000 кг. солених грибів. Українці на експорт грибів покищо не здобулися.

— **Державні тартаки в Польщі.** Державне лісове господарство веде 43 тартаки, що дають працю 12.000 робітникам, фізичним та умовим. Тартаки державних лісів находяться переважно в округах мало упромисловлених, тому є одиноким приймачем сирівця. Перерібка дерева в тих округах у власних тартаках уможливлює державним лісам збут дерева, якого продаж у кругому стані була би дуже трудна, а то й неможлива.

— **Катастрофа експресу.** Експрес Париж—Базилея ударився між стаціями Ляндр і Шамон з поспішним поїздом Бульон—Базилея. Двох пасажирів експресу вбитих, а чотирьох ранених.

— **Незнані листи Ів. Франка.** Видїл рукописів бібліотеки Академії Наук УССР закупив девять неоголошених досі оригіналів листів Івана Франка до київського педагога Е. Трегубова. Ті самі совітські варвари певно „спряталиб" того самого Франка, якби він сьогодні жив і дістався в їхні руки.

— **Перед збуренням Михайлівського монастиря в Києві.** У звязку з постановленим збуренням св. Михайлівського монастиря в Києві перенесено до музею в соборі св. Софії цінні мозаїки XII. століття, що находилися в цьому монастирі.

— **Англійська газета містить українську статтю.** Нюйорська ілюстрована газета з неділі, „Сондей Мирор" помістила на цілу сторінку фотографічну знимку українки Олени Іваненко в ніби українському строю, а біля образка згадку про красу української ноші. Під тим є поміщена статтейка українською мовою та українськими буквами панни Олени Іваненко. Статтейка панни Іваненко згадує лише про істнування великої української громади в Ню Йорку. Слабою сторінкою цього всього те, що стрій панни Іваненко не зовсім український, хоч і багато гаптований, головно запаска. Не знати теж, хто то оця панна Іваненко, хоч мова в її статті зовсім добра.

— **Ендецьку діячку засудили на три роки вязниці.** Познанський окружний суд засудив ендецьку діячку, Анну Гебінгерову, голову польського відділу Червоного Хреста в Іноврощаві, на три роки вязниці за спроневірення 13.300 зол. Після викриття зловживань вона укривалася якийсь час, так, що розіслано за нею стежні листи.

— **Повісили душогуба.** На вязничному подвірі в Ряшеві повісив кат Брави 28-літнього Зигмунта Круліковського, засудженого на кару смерти за вбивство двох осіб. Президент держави не скористав з права ласки у відношенні до нього.

— **11 днів ішов шукати справедливости.** До Варшави прийшов з дрогичинського повіту (на Поліссі) Адам Кузенко, що вийшов з родинного села перед 11 днями. Він чується покривдженим при комасації і прийшов до Варшави шукати справедливости. Удався до президії ради міністр., де його вислухав секретар премієра Складковського.

— **Магістрат у Катовицях** оголосив, що в найближчому часі відбудеться вінчання відомого оперового й фільмового співака Яна Кепури з відомою фільмовою артисткою Мартою Егерт. Батько Кепури є в Катовицях власником реальности, а батько Марти Егерт є купцем в Америці. Сама артистка живе в Берліні.

— **Видалення за образу Гітлєра.** До Остшешова в Познанщині прийшов пішки з Німеччини 17-літній хлопець Болеслів Недзельський, що мешкав постійно в Німеччині. Його засудили за образу канцлєра Гітлєра на 3 роки видалення з Німеччини. Хлопець прийшов до Польщі, щоби той час провести у знайомих.

як не можне в хрустальній воді, то сохне на камінню. Під сонцем Косова, в атмосфері дому пп. Луцьких нема права почати п'ємізну суперечку. Буковинці, галичани і наддніпрянці живуть поруч себе в ангельській згоді, буває навіть, що ходять разом на проходи і вертаються розсміяні та вдоволені — з околиці і з себе.

Нерідко можна почути:

— Він дуже симпатичний. Нема в ньому галицької зарозумілости.

Або:

— Вона ні трохи не позує. Хоч добра поетка, то любить і пожартувати і не втратила жіночого чару.

Посилатиб до Косова наших людей в ріжних земель! Сонце, Рибниця, проходи і атмосфера чеодно вибилиб їм з голови та навчилиб дивитися на себе лїпшими, справедливішими очима.

ПОСУХА.

Цього року, більш як коли, липень був посушний. Висохли рівчаки і джерельця, річки ледви слезили, а ріки ледви передиралисъ між камінням. Може й тому так мало було мужчин у горах. Може й вони десь повисохли і не могли вушити.

Де не приїхати — всюди страшна посуха на мужчин. Всюди на лїтних корсах — „кружок дівчат як мак ледів", а тільки десь-не-десь бодяком хитався представник гіршої половини людства.

Оповідали мені, що якась пані з Познаня три рази за місяць змінява пансіон. Але всюди стрічала ту саму обставинку: брак мужчин. В останнім був один, але приступити до нього — ні гадки, бо був уже окупований давнішими мешканками.

— Бійтеся Бога! — нарікала перед власничкою пансіону. — За що я властиво плачу?! І чого я властиво тут цілий місяць трачу? Ані одного мужчини!

Кажуть, що розплакалася.

Мені здається, що цей випадок можна використати до зроблення маетку. Постаратися спершу за кілька мужчин, хочби тільки на показ. По два-три на пансіон, а відкрити з десять пансіонів, а оголосити в познанських чи варшавських газетах, а брати два рази більше як звичайно...

Мав би всї пансіони повні, а при кінці вакацій і повну кабзу.

Вістка про приїзд якихсь мужчин облїтала швидко Косів і підміські села. Другого дня вечором, коло нашого місця постою, відбулася жіноча дефїляда моди, віку і росту — на жаль надармо: ми два були вже жонаті, а шофер заручений...

МУРОВАНКА.

На шляху Жабе—Косів, коло Яблонова, стоїть старозавітня коршма „Мурованка". В ній старозавітний жид продає гуцулам горівку, а нам обіцяв дати вина.

— Їдьте — казав один косівський бувалець — на Мурованку. Такого вина як там ви ніде не дістанете.

І ми поїхали. Цілим товариством, так що авто само дивувалося, що може стільки на собі помістити.

Приняв нас спершу молодий жид, докладно оглянув, кивнув головою, мотнув бородою і — повів у інші апартаменти перед лице старого жида. Цей у свою чергу оглянув нас і в свою чергу махнув бородою.

— Прошу, сідайте! — підставляв кожному крісло.

Ми посідали коло стола. Не сів тільки мій товариш.

—А ви чому, пане?...

— Не хочу. Дякую. Постою.

Старий жид подивився пильно на нього і видно поміркував: „Ануж то акцизник".

Ми замовили вино.

Довго воно не зявлялося, старий кудись вибігав, а врешті як зявився, то смакувало зовсім як янівський мід плюс вода з Рибниці.

Мало тільки ту прикмету, що коштувало так угорське чи румунське, а багато більше як янівський мід.

Тому раджу всім, хто стримає свої коні (звичайні чи „Н. Р.") коло Мурованки, нехай зразу сідає коло стола і не будить якогось підозріння у власника. Зробить добродійство і для свого здоровля і для доброї слави „Мурованки", яка своїми пивницями славна і в Мадярщині і Румунії, але не кожний про цю славу може переконатися.

(Продовження буде.)

— **Суниці у жовтні.** Як повідомляють з Картузів, на Кашубах зачинають дозрівати у лісах суниці, які недавно зацвили. Найбільше цих ягід коло Пачева.

— **Підготовляють видання нового катехізму.** Католицька преса принесла вістку, що комітет католицьких єпископів в Америці підготовляє поправку а доповненнях до так зв. Болтиморського Катехіаму. Над ревізією працює 150 знавців християнської моралі й католицької дисципліни. Вони зорганізовані у Брацтво християнської доктрини і живуть у 55 епархіях. Деякі з них є черцями, а деякі професорами по семинаріях. Недавно відбулося перше повне засідання всіх членів цього брацтва. Це зібрання назвали вони катехитичним конгресом. На конгресі предложено перший начерк нового катехізму, вже видрукований. Його мають вживати на пробу у вищих клясах католицьких народніх шкіл. Ходить про дидактичну та педагогічну сторону, а головно про ясність вислову та легкість передати учням основи християнської науки.

— **Відкрили новий архипеляг.** Як повідомляють із Москви, совітський ледолом відкрив недалеко північно-західного побережа Сибірі архипеляг, зложений з 19 островів. Це відкриття влекшить мореплавство на Північному Океані.

— **Правильний рух літаками між Европою й Америкою.** З нагоди прибуття німецького літака „Зефіра" під управою капітана Йоахіма Блянкенбурга з Азорів до Ню Йорку урядовці повітряної американської лінії Панамерікен Ервейз кажуть, що вже від 1. січня 1937. р. розпічнеться правильний повітряний рух між Европою й Америкою. Зараз за „Зефіром" має прилетіти літак Еолюс з Европи на острови Бермуда, а це вказує, що німецька Люфтганза, власниця обох літаків, має вже готовий плян правильного повітряного получення між Америкою й Европою.

— **Інтеліґенція продовжує життя.** Свого часу думали, що довгота життя, бодай у звірят стоїть в якімсь відношенні до обему тіла. Цю думку опрокинув факт, що папуги, які на основі величини і ваги їх тіла повинні жити найдовше 10 до 15 літ, доживають 100 літ. Шукаючи причини довговічности папуг ствердженo, що мозкова маса тих птиць значно більша ніж у інших, а це звязане з більшою інтеліґенцією папуг. Наука устійнила тепер нове орієнтаційне право довговічности, на основі якого відношення рішає про довше або коротше життя.

— **Язва диків** стає щораз дошкульніша для мешканців Малої Азії. Дики нищать не тільки землеплоди, але нападають навіть людей. Найчисленніше появляються череди диків у провінції Партені над Чорним Морем. Щоб зарадити лихові, турецька влада наказала під загрозою великої кари, що всі мешканці тої провінції мусять у часі від 1. жовтня до 1. квітня 1937. р. убити найменше 2.500 диків. На доказ, що приказ виконано, мешканці мають предложити адміністраційній владі хвости вбитих диків. Тому, що коран не позволяє туркам їсти вепрове мясо, убитих диків привозять до Стамбулу, де закуповують їх чужинці і вивозять заморожені до інших країв.

— **Дивний самоходовий випадок.** В самім осередку Ню Йорку, бо на Колумбус Сиркл, трапився майже нечуваний самоходовий випадок. Шофер, що сидів при кермі авта, помер нагло на удар серця, але авто їхало дальше і то в приспішеному темпі. Удар з іншим автом повернув небіжчика так, що він наступив на педал від газоліни і тому авто гнало щораз швидше та скручувало на ріжні боки. Вкінці авто віхало у три великі льокалі крізь розторощені фронтові шиби, покалічило багато людей, але лише одного вбило. Яка пів сотня людей втікла перед самоходом чудом без шкоди.

— **Чи Пані Ковальська є пересудна?** В кожному разі її сусідки думають, що так, бо вона робить велике прання що два тижні, а не, як інші господині, раз на місяць. Але вони не знають про те, про що знає пані Ковальська: чим довше лежить брудне білля, тим глибше осаджується бруд у тканині, яка наслідком того скоро ниціється. Отже п. Ковальська, щоб того не було, пере часто, що зрештою не є для неї клопотом, бо вживає Радіону, ідеального засобу, що сам пере.

—o—

Всячина.

ЛАСТІВКИ НА ЛІТАКАХ.

Цьогорічна несподівана і передчасна зима наробила чимало лиха. Кількасот ластівок, що летіли через Австрію, мало що не погинули під Градом. Заходом австрійського товариства опіки над звірятами, перевезли всіх ластівок на літаках над беріг Адрійського моря, відки крилаті пасажири полетіли дальше вже власними силами. Така сама подія трапилась вже в Градиш перед кількома роками.

САМОВБИВСТВО 117-ЛІТНОГО.

В Бомбаї кинувся з вікна *пятого поверху* на вулицю купець Хаджі Мота Хаджі. Він залишив записку, в якій пише, що йому „надоїло життя". Покійний мав 117 літ, але до самого кінця писав і читав без окулярів і мав дуже добрий слух. Сімнадцять літ тому тоді, коли скінчив 100 літ, прорізались йому нові зуби.

—o—

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО": „МАЛИЙ ЛЬОРД ФОВНТЛЕРОЙ".

Це перерібка із славної на ввесь дитячий світ повісти Барнета під тим самим заголовком. Прозідна думка цієї повісти чисто повчальна: як хлопчина своїм добрим серцем перемінює вдачу свого діда, старого мізантропа — злого та злобного. Відбувається це не просто, не без сенсаційних подій. Багатий англійський льорд довідується одного дня, що єдиним його спадкоємцем стане синок його сина, з яким він пірвав усякі зв'язки через мезальянсове подружжя. Його син умер в Америці, де залишилася тільки жінка з дитиною. За ними посилає льорд свого делєгата до Америки, щоб вони приїхали до Англії та осіли в його замку. Але — і це найбільше зворушливий момент цієї завязки — він не хоче бачити на очі мами свого внука, себто жінки свого сина.

Уся фільма витримана в тоні сальонових пес, без нових спроб кінового мистецтва — так мовити „клясична", справді під смак усіх. Дві головні ролі — діда та хлопчини (Фред Бартольомю) першорядні. Веселий тип створив артист, у ролі бакалійника.

Дописи.

БУСЬК.

Окружні Обжинки в Буську. Дня 18. жовтня ц. р. святкувала Філія „Сільського Господаря" в Буську ІІ-ї з черги Обжинки. В год. 10. відправили в старенькій церкві на передмісті міста торжественну Службу Божу о. дек. Лисько Василь з Ракобутів та о. Калинович Сильвестер, парох Буська. Співав мшн. хор. чит. „Просвіти" в Буську. По богослуженні перейшли всі учасники обходу на площу „Народнього Дому". На щастя, погода була гарна (тільки на час академії, бо в ночі падав дощ і зараз по закінченні обходу почав падати дощ). Може тому не прибула сподівана кількість людей на Обжинки. Академію відкрив голова Філії „С. Г." п. Т. Ваньо, витаючи представників централі „С. Г." і РСУК. та представників кружків і кооператив Буковини. Відтак складали вінці і плоди поодинокі кружки з відповідними обжинковими бажаннями та полякою „Сільському Господареві" за труд і провід. Опісля складали привіти: від централі „С. Г." інж. І. Ланчук, вказуючи на значіння організації „Сільського Господаря" в обороні землі і хліборобів, від РСУК. адв. М. Корчинський, що підчеркнув вагу нашої кооперації в господарському й освітньому житті українського народу. Голова Філії відчитав привіти від посла В. Кузьмовича і від філії „С. Г." в Золочеві. Д-р **Струтинський** склав привіт від кооператив у Буську. Хори, жіночий під проводом інстр. сільських господинь п. А. Монджейовської з Яблоніки і мужеський з Убині, деклямації хлопця і дівчини з тих самих сіл та оркестра з Купча доповнили програму академії. Після кінцевого слова члена Ради філії „С. Г." дир. К. Мацюха й відспівання національного гимну закінчено другу частину програми. Відтак всі організовані учасники в числі приблизно 1000 осіб під звуки оркестри, передефілювали перед представниками установ та уставились у квадрат кругом площі вправ, на якій секція сільських господинь кружка „С. Г." в Яблоніці вивела цілу низку гарних обжинкових вправ, за що присутні нагородили їх рясними довгими оплесками. Хліборобська молодь не забуває і за фізичні вправи. На закінчення відбулися змагання молоді з Буська у відбиванці. Що правда, в цьому році не було величавого походу вулицями міста з транспарентами і символічними возами і не було тільки учасників, як мин. року. Одначе моральний успіх свята був не менший, коли не більший, як мин. року.

ЛЮБЛИН.

Збори люблинських українців. У Любліні відбулися в неділю 11. жовтня ц. р. загальні збори українців з Любліна й околиці. Головною справою зборів був вибір церковного комітету при гр.-кат. церкві в Любліні і справи, звязані з церквою. До комітету і секцій, звязаних з функціями при церкві, як і до ревізійної секції увійшли ті самі працьовиті одиниці з головою пор. Т., що й минулого року. Збори були численні й ділові та відбулися в салі біля церкви при вул. Зеленій 3, де відбуваються також проби українського церковного хору. Зреорганізований і дещо побільшений хор відбуває тепер проби двічі в тижні: в четвер і суботу в 19. год. у згаданій салі при церкві св. Йосафата.

До Любліна й околиці прибуло знову трохи українців; одні лишаються тут досьогодні, інші записалися в катол. університет у Любліні, ще інших (дівчатонечок) перенесли сюди після ліквідації відділу обезпечень від воєнних в „Дністрі" до загального відділу обезпечень (держ.) в Любліні. Загалом в теперішній у Любліні й околиці яких 600 українців гр.-кат. Має приїхати до Любліна ще студії в цілім священних гр.-кат. зі Львова (тепер в Бані білоруси східного обряду). В околиці Любліна є тепер шістьох лікарів українців. В Любліні має повстати українська споживча крамниця з українськими виробами. Існує тут уже від весни п. р. філія складу килимів п. Галана. А в кількох більших польських крамницях є практиканти українці.

СТАНИСЛАВІВ.

Акад. вечорі. Мин. вечір закінчився ІІІ. серія акад. вечорів викладом д-ра Залозецького на тему „Світогляд і мистецтво".

Нова торговельна станиця. Мин. тижня відчинила п. Пилипович і п. Борецький-сини крамницю з галантерією. Це одинока у цілім місті того роду українська станиця, тому маємо повну надію, що українське громадянство, розуміючи гасло „свій до свого", підтримає нову станицю, закуповуючи в ній потрібні річи.

Український тижневик у Станиславові. Як довідуємось, в нашому місті має виходити тижневик, орган Організації Українців м. Станиславова. Гадаємо що громадянство Станиславівщини повитає радо свій тижневий часопис, що буде інформувати про всі ділянки життя української Станиславівщини. **Б. Л.**

—o—

Спорт.

СТАНИСЛАВІВ ПРОЛОМ — ГІРКА 0:1 (0:1).

Мист. Ачкл. Судля п. Климер слабий. Склад: Андрушин І, Семянів, Андрішин ІІ, Зубик, Керницкевич, Демичук, Ліськевич, Жеребецький, Данів, Урсакій ІІ, Куліба.

Чергові змагання за мистецтво програв знову Пролом, хоч міг виграти, або в найгіршім разі зремісувати. Але й на недільних змаганнях видно щось з мішки: Пролом не має в нападі стрільців, які здобувалиб навіть з найдогідніших позицій ворота. Підкидати гарно під чужі ворота і за кожним разом тратити м'яч — це ніколи не дасть дружині користи. Треба рішуче стріляти й добувати ворота. В Проломі найліпше ще грав Демичук у помочі й Семянів на оборонї. Сама гра мало цікава зі змінною перевагою обох дружин, хоч Пролом мав більше догідних позицій. Одначе напад у компромітуючий спосіб їх не використав.

Пролом ІІ. — Гірка ІІ. 0:3. Мист. Б-ки. Судля п. Целер. За висока програна резерви Пролому, в якій, як і в І. дружині, нема добрих стрільців. **Б. Л.**

МИСТЕЦТВА ВІДЕНСЬКОЇ ЛИГИ.

ВІДЕНЬ. Вієнна — Рапід 2:2; Ф. Ц. Він — Аляміра 1:1; Спортклюб — Вакер 2:0; Австрія — Фльорідсдорф 1-0; Гакоах — Фаворітнер А. Ц. 3:0; Лібертас — Поетспортферайн 1:1.

ПЕРУ ВИСТУПАЄ З МІЖНАРОДНЬОГО ФУТБОЛЕВОГО СОЮЗУ.

Секретар Міжнароднього Союзу копаного мяча в Цюріху (ФІФА) дістав урядове письмо від Союзу коп. мяча в Перу з повідомленням про виступлення. Це рішення Перу вяжеться з цьогорічними олімпійськими іграми, на яких, як відомо, доручено повторення змагань Австрія — Перу. Цим рішенням почуваєся Перу покривджене, відступило від ігрищ та остаточно виступило з Міжнароднього Футболевого Союзу.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

О. Подільський: ПСАЛЬМИ. Тернопіль 1936. Стор. 87, 16°.

Василь Гренджа-Донський: ТОБІ, РІДНИЙ КРАЮ... Поезії. Видавництво Т-ва українських письменників і журналістів в Ужгороді, ч. 1. Ужгород 1936. Стор. 48, 16°.

о. Макарій Каровець ЧСВВ.: УКРАЇНЦІ — РЕКТОРИ ЛЬВІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ. Жовква 1936. Стор. 15, 8°.

Roman Fajans: NA FRONTACH ABISYNJI z 38 fotografiami. Warszawa, 1936. „Biblioteka Polska".

Препарат вироблюваний в краю.

СУКНІ КАССАКИ найновіші моделі поручає відома з дешевости у великім виборі ф-ка МІНЦЕР КОПЕРНИКА 17 Увага на число дому 2831 10-10

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

СТРИЙ: 22. X. год. 3. попол. Голгота. 22. X. Віяніїй і Лігія. 23. X. Смерть Нерона — „Камо градеши?"

ДРОГОБИЧ: 24. X. Віяніїй і Лігія. 25. X. Смерть Нерона — Камо градеши?".

З Дрогобича театр їде до Тустанович і Самбора.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича:

КОЗОВА.
21. X. Дівча з Маслосоюзу.
22. X. Лев з Абісинії.
З Козови їде театр до Бережан.

Великий Театр:

Середа, 21. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон".
Четвер, 22. X. год. 7·30 веч. одиноний й останній раз „Модні спанки".
Пятниця 23. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон".
Субота 24. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон".

Кіна.

АПОЛЬО: „Мамин любоньок".
АТЛЯНТИК: „Тайна бригада".
ВАНДА: „Жид вічний вандрівник" „Кохаю тебе жінок".
ГРАЖИНА: „Графиня Маріна".
КАСІНО: „Жінка чи секретарка".
КОПЕРНИК: „Пастер".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Напад на Конго", і „Азбука кохання".
МІРАЖ: „За хвилину щастя".
МУЗА: „Спокуса" з Марл. Дітріх.
ПАКС: „Катеринка" та кольорові додатки.
ПАЛЯС: „Панна Ліллі" з Франціскою Галь.
ПАН: „Бавгті".
РАЙ: „Ялта".
СВІТ: „Чортова спокуса".
СТИЛЕВЕ: „Зов крови", ревія „Вулькан гумору".
ТОН: „Пекольне провалля з Б. Джонсон.
УТІХА: „Дорога без повороту" і ревія.
ХІМЕРА: „Малий бунтар" із Шірлі Темпль.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Бенервальд".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 21. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12·—, 13·10 Концерт, 16·55, Гнори Зальцгофера, Квартет, сопран 19·20 Веселі віденські квартети. 20·20 Симчкова орк. Прага, (470,2) 11·05 Легка музика. 20·15 Альбум давньої школи, пісні Крічки. Париж (1648) 14·00 Концерт, 21·45 „Люди з Марока" муз. авд. Білгород (437,5) 13·15 Нар. пісні, 21·00 Гумор, 22·20 Камер. музика, Берлін (356,7) 17·40 Дуети на віольнч. і форт. Кеніґсвустергавзен (1571) 14·00, 16·00 Музика, 18·25 Скрипка. 20·15 Розр. концерт. Міхен (405,4) 16·10 Нар. пісні, 18·00 Вес. муз. поп. Будапешт (549,5) 13·30 Сп. ресіталь 14·00 Скрипка, 17·00 Нар. пісні, цит орхестра, 19·45 Сальонова музика, Мілано (368,6) 13·10 Легка муз., 17·15 Концерт солістів, форт., сопран. Рим (420,8) 13·10 Легка музика, 20·40 „Фрасніта" оп. Легара.

Четвер, 22. жовтня 1936.

Відень (506,8) 17·35 Спів Прейс тенор. 19·30 „Чар одностроїв" Концерт Георг сопр., І. Петров тенор, 21·00 „Параценьзус" одноактівка Шпіндлера, 22·20 Година листових творів, Кошиці (259,1) 17·05 Словянські нар. пісні. 18·00 Сп. ресіталь Поповича, Прага (470,2) 17·15 Скрипка, 19·25 Мельодії із звуновиків, Париж (1648) 12·00, 13·15 Розривковий концерт, 18·00, 21·45 Театр уяви. 21·00 Танки на форт., 22·45 Сиф. концерт, Білгород (437,5) 13·15, 22·20 Нар. пісні. 18·00 Оперії, 21·00 Хор, Берлін (356,7) 8·30 Концерт, 14·15 Легка музика, 19·15 форт. твори Ліста, 20·10 Вечір танку, Кеніґсвустергавзен (1571) 14·00, 16·00 Музика, 20.00 „Трубадур" оп. Верді, Міхен (405,4) 10·00 Нар. пісні, 16·30 Веселий концерт солістів, 19·00 Листові твори, Будапешт (549,5) 12·05 Хор, 13·30 Цит. музика. 18·00 Листові твори, 20·10 „Христос" ораторія Ліста, Мілано (368,6) 11·50 Легка музика, 17·15 Вок. концерт, 22·20 Танк. музика, Рим (420,8) 13·10 Орх. концерт, 17·15 Кам. музика, пісні, 20·45 „Дівча зі Заходу" оп. Пуччіні.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 21. жовтня 1936.

5·30 Ранішня авдиція, 6·33 Муз. гр. пл. 6·50 Гр. пл., 7·15 Ран. денник, 7·25 Програма на нині, 7·30 Трохи інформацій, 7·55 Легка музика з гр. пл., 8·00 Авдиція для шкіл. 11·30 Для дітей: Ходи, ходи, скажу тобі казочку, музика з гр. пл. 11·57 Сигнал часу, 12·03 Концерт сальон. орк., 12·40 Гутірка: Квасіно капусту, 12·50 Полудневий денник, 14·30 При чорній каві, гр. пл. 15·00 Господарські вістки. 15·15 Рекламовий концерт. 15·30 Львівські біжучі вістки. 15·35 Популярна музика з гр. пл. 14·45 Технічна скринька, 15·55 Легка музика з гр. пл. 16·10 Муз. репортаж для дітей: Діти та цвіти (Японська музика). 16.30 Дворжак: Віол. концерт оп. 104 з гр. пл., 17.00 Школа новобранця, громадянська школа, 17.15 У рідному краю Рабіндраната Тагора, гр. пл., 17.50 Стріча з Йос. Конрадом. 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.40 Давній Львів у анекдоті, 18.50 Стан доріг і хиження хлібороба, 19.00 „Пані Кравзова" фрагм. із пов. Г. Наглерової „Кравзи", 19.20 **Мішаний концерт у вик. Оксани Цурковської форт. і симф. орх. (гр. пл.),** 20.00 Родинні конфлікти, скеч. 20.20 Штравс-Бенацький, епізоди з оп. „Казанова", гр. пл., 20.30 Кілька слів про новий літер. сезон львівського радія, 20.35 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 20.45 Вечірній денник. 20.55 Европейський концерт із Бельгії. 22.00 Шопенівський концерт, 22.30 Легка й танк. музика у вик. орх.; у перерві о год. 22.55 Останні вістки.

Четвер, 22. жовтня 1936

6·30 Ранішня авдиція, 6·33 Руханка, 6·50 Муз. з гр. пл., 7·15 Ранішній денник, 7·25 Програма на нині, 7·30 Трохи інформацій, 7·55 Легка музика з гр. пл., 8·00 Авд. для шкіл, 11·30 Поранок для всеюдних шкіл, орк., репетиції, скрипка, форт., 11·57 Сигнал часу, 12·03 Фраги. з монартових твор. гр. пл. 12·40 Що треба вимінати при комасації, 12·50 Полудн. денник, 14·30 Концерт бажань, 14·57 Господарські вістки, 15·15 Реклам. концерт, 15·30 Львівські біжучі вістки, 15·35 Легка музика з гр. пл., 15·55 Куток гумору, 16·00 Е. Кайзер: Великі попурі історичних маршів, гр. пл. 16·20 Чи я є твій татко? 16·30—17·15 Орхестра, Іза Роль сопран, форт., 17·00 Роки працедавця в Німеччині, 17·30 Про Наполеонові листи до Марії Людвики, 18·00 Актуальни гутірка, 18·10 Спортові вістки, 18·20 Із Масканієвих опер, гр. пл., 18·35 Відчит: „Фредреум", 18·50 Актуальна гутірка, 19·00 Театр Уяви: „Магік чисел" М. Вельопольської, 20·00 Рішення конкурсу на збирання нар. пісень, 20·30 На тютюневій плянтації, 20·45 Веч. денник, 20·55 Актуальна гутірка, 21·00 Твори Шелюговського, музика, спів, 21·45 Орхестра, 22·30 Пляти для знавців, 23·00 Танкова музика з гр. пл.

Радіокутик.

УФОРТИФІКОВАНА НІМЕЦЬКА РАДІОСТАЦІЯ.

Нова німецька радіостація силою 300 кльо., яка має заступити дотеперішню станцію Кеніґсвустергавзен, буде міститися під землею і буде забезпечена перед можливою атакою з повітря. Лише антена буде знаходитися над землею.

РАДІОВІ ВИСТАВИ У ФРАНЦІЇ І НІМЕЧЧИНІ.

Покищо ще невідомі точні дані про фреквенцію на париській радіовій виставі, але можна вже стверднти слабі під оглядом торговельним її висліди в порівнянні до минулого року.

Причини цього явища є досить зрозумілі. З одного боку — погані програми французьких радіостацій, з другого — слаба боротьба з перешкодами в відборі, які є досить сильні не тільки в Парижі, але й багатьох інших містах.

Телевізія відвідувачів розчарувала. Провід радія стримав у серпні діяльність телевізійної стації і не урухомив її на час виставн.

Зате кількість відвідувачів на радіовій виставі в Берліні дійшла до 250.000, що є результатом дуже добрим, маючи за увазі, що виставка була відкрита безпосередньо після Олімпіяди, яка була подією спеціяльно атракційною, що притягала два тижні десятки тисяч відвідувачів.

В 1934 і 1935 р. кількість відвідувачів сягала до 400.000, але коли взяти під увагу, що виставн минулих літ тривали довше на 2—3 дні, то покажеться, що фреквенція в б. р. була вищою на 20%.

Німецький радіовий промисл має надію, що в найближчому сезоні значно збільшить цифри експорту, бо в минулому році вдалося вивезти тільки яких 100.000 приймачів.

РАДІОХИЖАКИ В НІМЕЧЧИНІ.

Кількість радіохижаків у Німеччині зменшується з року на рік. Однак у другому чвертьріччі ц. р. потягнено до відповідальности 86 осіб, що користали з радія, не виплачуючи абонаменту. 82 особи засуджено на гривни від 3 до 100 марок. В їх випадках засуджено радіохижаків на арешт від 10 до 17 днів. Двом молодим злочинцям висловили судову догану.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.63—89.20, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50 Доляри нав. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 286.90 — 285.20. Франки фр. 24.81 — 24.67, Франки швайцарські 122.45—121.65, Фунти англ. 25.94 — 25.88, Гульд. данп. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 16.80—16.00, Кор. нав. 116.29—115.45, Кор. норв. 130.83 — 129.85, Кор. шв. 134.13 — 134.15, Ліри італ. 25.40—24.40, Марки фінл. 11.48—11.30, Марки нім. 118 — 112, Шил. австр. 93—89. Марки нім срібні 127—120.

Акції.

Банк Польський 113, Лільпоп 15.50, Страховичі 37.50, 36·75, Габербуш 51·50. Тенденція переважно слаба.

Папери.

3 інвест. 1. ем 66. 2 ем. 66, 5 конв. 53 5 зал. 55·50, 6 дол. 76.50, 4 прем. дол 49.50—49·75, стаб. 465, 470.

Тенденція для ножичок переважно слаба.

Заставні листи.

5 прп. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прп. Л. З. Бк Г. 40—43, 4 і пів прп. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прп. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прп. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прп. БГК. 61—65, 4 прп. БГК. 61—65.

Долярівка 50—52, 3 інвест. 1. ем 65—68, 2. ем. 65—68

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 20. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагонстація заладовання:

	льоко ст. заладов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	23.50—24.—
Жито збір. 694 гр/л. 3%	16.75—17.25
Ячмінь пошн. 621 гр/л. 4%	18.50—18·75
Овес легко задош. 444	14.50—14.75
Овес не задош. 456	15.25—15.50
Гречка 10%	23.00—23.50
Кукурудза жовта	17.25—17.50
Кукурудза червона	19.00—19.25
Конопляне сім'я	29.75—30.00
Соняшникове сім'я	31.00—31.50
Фасоля Корона руч.заб. з м.	55.00—55.50
Фасоля „Різен" руч. заб. з м.	42.00—42·50
Фасоля шмальц. руч. заб. з м.	40.00—40.50
Фасоля краса рафована	26.00—27.00
Фасоля цукр. ручно заб.	30.00—31.00

Тенденція на збіжжа знижкова, на фасолю і олійні насіння удержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 20. жовтня ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.
1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.15 „
1 к. яєць	4.50 „

Тенденція на масло та молоко сильна на яйця звижкова

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 20. X. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг живої птиці, льоко подвір'я птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.70 кг. вагу	1.05 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вагу	0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кгр. вагу	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

ОПОВІСТКИ.

На Рідну Школу зложила зол. 25.— Спілка Мінеральний Живець „Черче" у Львові замість вінка на домовину бл. п. інж. Юліяна Нижанківського. 2928а

На Рідну Школу зложили Вп. Ірина Погорецька і мгр Антін Луцький із Сомбора 20 зол. замість повідомлень про їх вінчання. 2928

КУПНО - ПРОДАЖА

НАШЕ МЕШКАННЯ — наша приємність. Фіранки, декорації кімнат за безцінь. Фредріх. Сикстуська 21. 2679 9—?

МАШИНИ писальні з українськими і польськими черенками оказійно продає Михальський, Львів, Фредра сім. 5—6

ДЕРЕВЦЯ ОВОЧЕВІ, до прикрас. ЩЕПЛЕНІ БОЗИ і т. п. першоякістні — діставши можна у Малопольським Рільничім Товаристві, Львів, Коперника 20, тел. 200-88. 2894 4—4

ШЛЮ РІДНЮ засобим дешевим коштом у ЗНАМЕНИТЕ ТЕПЛЕ БІЛЛЯ у фабриці біляр „АСТРА", Львів, СИКСТУСЬКА ч. 2. 2912 1—?

МІШКАНЬ

ТРИ КІМНАТИ кухня, до винайму Длугоша 35. 2929 1—3

ТРИ КІМНАТИ, кухня, новочасний комфорт, Длугоша 37 до винайму. 2930

РІЖНІ

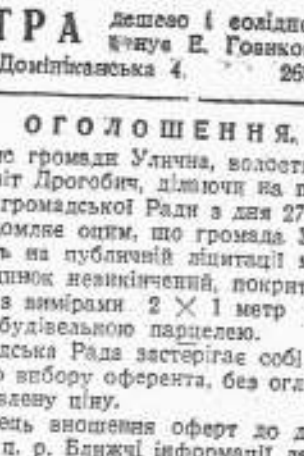
НОВОЧАСНА ВИРІБНЯ КОВДЕР Шульц, Львів, Леґіонів 41 в подвірю виконує всілякі роботи з цієї ділянки. Великий вибір готових ковдер постійно на складі. 2931 1—5

ЗАЛІЗО старе, зужиті машини, та ріжні фабричні частини залізні і металеві купує і платить найвищі ціни: Склад заліза Жовківська 54, тел. 297-01. 2898 4—7

ОГОЛОШЕННЯ.

Фортепіяни, піяніна

першорядних марок нові й оказійні.
Догідні кредитові умовини
Новацький
Львів, Пілсудського 17.
2620 8-38 Тел. 235-21.

(НЕ ФАРБА)
привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ
первісний **колір**

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Говинкович, Львів, Домініканська 4. 2634 37-60

ОГОЛОШЕННЯ.

Солтис громади Улична, волости Стебник повіт Дрогобич, діючи на підставі ухвали громадської Ради з дня 27. IX. п. р. повідомляє оним, що громада Улично продасть на публичній ліцитації мурований будинок невикінчений, покритий дахівкою з вимірами 2 × 1 метр квадр. вроз з будівельною парцелею.

Громадська Рада застерігає собі право вільного вибору оферента, без огляду на представлену ціну.

Речинець вношення оферт до дня 31. жовтня п. р. Ближчі інформації дає солтис громади Улична.

Улично, дня 15. жовтня 1936 р. 2-2

Солтис громади: Савчин Гавриле.

Великий вибір жирандолів
та жарівок по найнижчих цінах
у фірмі **ЕЛЕКТРОМАТ** Сикстуська 30.
2821 4-4

ПОМОЖАНКА
АКАДЕМІЧНА 24
після грунтовної перебудови льокалю отвирає 21. ЖОВТНЯ Ц. Р. свої входи в полудневих годинах. РЕСТАВРАЦІЯ І КІМНАТИ ДО СНІДАНЬ, ВИБАГЛИВИЙ БУФЕТ, ПЕРШОРЯДНА КУХНЯ, ВСІЛЯКОГО РОДА НАПИТКИ.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 2?8 (14.487). Львів, четвер 22. жовтня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. ощадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Півріччо 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Вислід норвеських виборів.

ОСЛЬО, 21. 10. ПАТ. Як виходилоб з дотепер ріжних урядових вісток, **соціялісти** здобули **71 мандатів** (перше мали 69), **консерватисти 36** (мали 30), **ліберали 23** (мали 24), **аграрники 18** (мали 23), **християнські суспільники 2** (мали 4).

Франція погоджується на невтральність Бельгії?

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ МІН. ДЕЛЬБОСА.

ЛЬОНДОН, 21. 10. ПАТ. Як повідомляє „Дейлі Телеграф" на основі інформацій від якогось паріського кореспондента, мін. Дельбос заявив учора вечором бельгійському амбасадорові, що Франція погоджується на таке: У майбутньому Бельгія може мати гарантію проти нападу без обовязку давати подібну гарантію іншим державам, але лише тоді, коли зобовяжеться не заключувати подібного договору також з Німеччиною. Йде про те, щоб Німеччина не дізналася довірочно про подробиці франко-бельгійської військової співпраці.

МАНЕВРИ ФЛЬОТИ.

БРИТІЙСЬКОЇ.

АТЕНИ, 21. 10. ПАТ. Британська авіоматка „Гльоріоне" та контрторпедовець „Скарчер" відбули вчора летунські вправи. Оба кораблі належать до брит. фльотилі, що стоїть на якорі у Фалєроні.

ЯПОНСЬКОЇ.

ТОКІО, 21. 10. Домеї. Нині рано виїхав цісар до Йокогами на великі маневри фльоти; вчора був він на летунсько-морських маневрах у Кобе.

РІЗКАМИ ГАСЯТЬ ФАНАТИЗМ.

БОМБАЙ, 21. 10. ПАТ. 200 зпоміж арештованих учасників заворушень покарано різками.

За цілий час заворушень убито 58 осіб, ранено 500. Щойно тепер запанував спокій.

Червоні тратять кольонії.

ТЕНЕРІФА, 21. 10. ПАТ. Тутешнє радіо повідомляє, що нац. повстанці заволоділи двома еспанськими кольоніями: Гінеєю (Ріо Муні) та недалеким островом Фернандо По.

ПАПЕРОВИЙ ГРІШ ЗАЛИВАЄ КАТАЛЬОНІЮ ТА БАСКІЙСЬКІ ПРОВІНЦІЇ.

БАРСЕЛЬОНА, 21. 10. ПАТ. Влада стягає з обігу срібну валюту і заступає її паперовою. Каталюнці обовязані зложити в скарбових урядах девізи.

МАДРИД, 21. 10. ПАТ. Баскійський автономний уряд наказав громадянам до 7-ох днів зложити у державному банку все золото і закордонні девізи. За 100 пезетів у золоті виплачуватимуть 328 пезетів банкнотами.

БОРОНЯТЬСЯ ПЕРЕД ЗНЕВІРОЮ.

ВАЛЛЯДОЛІД, 21. 10. ПАТ. Як повідомляє комунікат нац. командування, мадридський уряд наказав розстрілювати міліціонерів, що вертаючи з фронту ширять вістки про невдачі.

На арагонському фронті зістрілено 6 червоних літаків, на північному — спокійно.

МАДРИДСЬКИЙ УРЯД УТІКАЄ ДО БАРСЕЛЬОНИ?

БЕРЛІН, 21. 10. ПАТ. Як повідомляють з Бургос, там підслухали розмову між Мадридом і Барсельоною; з неї довідалися, що прем. Лярго Кавалєро хорий. Мін. Прієто, що його заступає, хоче евакувати Мадрид і перенести уряд до Барсельони.

ВЖЕ И ЖІНОК БЕРУТЬ НА ЗАКЛАДНИКІВ.

ТЕНЕРІФА, 21. 10. ПАТ. Як повідомляє тутешня радіостація, в Мадриді арештовано 1.000 жінок як закладників.

До Маляги вислано приказ, перевезти до Картагени припаси воєнного матеріялу.

АМЕРИКАНСЬКІ ДЕРЖАВИ ДОМАГАЮТЬСЯ ПРАВА АЗИЛЮ ДЛЯ СВОЇХ ПОСОЛЬСТВ.

БУЕНОС АЙРЕС, 21. 10. ПАТ. Представники 14-ох республик латинської Америки рішили домагатися від мадридського уряду, щоб він шанував право азилю для утікачів у посольствах згаданих республик.

Перемога національних військ недалеко Мадриду.

Початок генеральної офензиви?

ПАРИЖ, 21. 10. Авас. Вчора коло 9. годзині 5 червоних куріїв зробили наступ на м. Угену; дійшло до перестрілки, опісля запанував спокій. Коло год. 14.30 червоні знову перейшли до наступу на багнети, а після бою відступили в год. 16.30 залишаючи 150-ох убитих. Користаючи з того, **нац. кольона посунулася вперед зближуючися на 30 км. до Мадриду.** Ліве крило під командою ген. Варелі посунулося на 3 км. вперед.

Як кажуть, ген. Моля видав наказ перейти до генеральної офензиви.

КОМУНІКАТ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

БУРГОС, 21. 10. ПАТ. В Арагонії нац. війська витискають каталюнську міліцію з гір на захід від Сарагоси і заняли стратегічно важний гірський „вязюг Алентінк; на біскайському фронті здобули гору Сусвіцу, посуваючись на 8 кільометрів.

КОМУНІКАТИ ЧЕРВОНИХ.

БАРСЕЛЬОНА, 21. 10. ПАТ. Комунікат червоних повідомляє, що на відтинку Бухалянса навязали контакт з частинами з Барбастро і увійшли на територію повстанців.

МАДРИД, 21. 10. ПАТ. На півночі йде бій під Овіедо; на арагонському фронті червоні зістрілили 3 ворожі літаки і відбили наступ ворожої стежі; під Гуескою розбили сотню мавританської кінноти і вдержися на передмістя; на гвадарамському фронті червоні атакуючи ворога на відтинку Тахо, 3 червоні кольони відбили ворога з великими втратами.

Ліквідують граничні непорозуміння.

ТОКІО, 21. 10. Домеї. Міністер Аріта приняв англійську контрпропозицію з 16. ц. м. у справі ліквідації граничних конфліктів, але з тою умовинною, що у мішаній розмежній комісії СССР, Японія та Манджурія мали б таке саме представництво.

В ТЕМНІ ДОВГІ ОСІННІ НОЧІ є все найбільше крадежей і вломів! Крайна отже пора обезпечити від крадежі — влому своє майно в **Товаристві Взаїмних Обезп.**

„ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20.

Доктрина, вулиця та життя.

КОЛЬОНІЗАЦІЙНІ ПЛЯНИ И ГАСЛА ТА ПРАКТИЧНІ ВИСЛІДИ.

Львів, 21. жовтня 1936.

Нема ніякого сумніву, що те, що діється сьогодні з т. зв. земельною реформою, це вже не є самовільні акти льокальних земельних управ чи постанови адміністраційних чинників, але „вітер згори". Людвік Морстін, чільний польський письменник і громадський діяч, згадує у передовиці недільного числа „ІКЦ", що п. міністр хліборобства Понятовський „має особисту ансу" (нехіть) до поміщиків та закидає міністерству повну безпляновість у ділянці земельної реформи. Ми — не приєднуємось до оборони польського поміщицтва та признаючи завжди засаду необхідности земельної реформи — рішучо твердження, що теперішня хліборобська політика уряду стоїть під впливом доктрини: парцелювати „пар форс" велику земельну власність. Але до цієї чисто-господарської доктрини долучується друга, вже чисто політична, і то націоналістична: парцелювати виключно поміж поляків, імпортованих зі заходу, з корінних польських земель. Ця доктрина має своє джерело не тільки у свідомому чи підсвідомому бажанню кожного поляка, щоб мати на тих землях, де нині польське населення є в меншости, свою етнічну більшість, — але й у переконанні, що широка смуга польських осад і кольоній — це найпевніший і найгвардійший мур проти інвазії ззовні та протидержавницьких затій унутрі держави. Ясно, що це такий аргумент, який має надзвичайно легкий доступ до кол, безпосередньо відповідальних за оборонну здатність держави. До цих двох чинників приєднується ще й третій: польська прилюдна опінія, яка господарську доктрину та військово-оборонний аргумент потрактувала по своєму, вбачаючи у доповнюванні українських місцевих карловатих господарств — просто загрозу для польщини і для польської держави. В той спосіб вимога польських ліберально-радикальних сфер ліквідувати велику земельну посілість збіглася в актуальними гаслами скріплення оборонної сили держави, — в той спосіб теж затріюмфували ініціятори всіх віч і зборів, які не думали ані про аграрні відносини, ані про небезпеку від східного сусіда, коли кричали: „ані пяди землі в українські руки". Тої землі, яку століттями управляли українські руки і зрошував піт українських рільних робітників та української фільварочної служби.

В той спосіб земельна реформа у Польщі, одна з найбільш пекучих необхідностей стала знаряддям внутрішніх порахунків унутрі польського громадянства (чи навіть унутрі того самого політ. табору, бож польські поміщицькі кола майже відразу і майже в цілости приступили після травневого перевороту до нового режиму), — в той спосіб теж земельна реформа бє знову безпосередньо по українському селянському і малоземельному народові. Різниця тільки та, що коли перші кольонізаційні закони повстали у відродженій Польщі ще підчас і безпосередньо після воєнної хуртовини, швидко після виграної війни з галицькими українцями, яких можна було ще трактувати як ворожий елемент, та коли треба було приєднувати собі польські селянські маси для боротьби з большевицьким наїздником, — сьогодні т. зв. земельна реформа бє по українцях **тоді, коли вони самі декларують себе прихильниками ідеї скріплення оборонної сили держави,**

коли вони проклямують Росію найбільшим ворогом своєї нації і коли вони хотять та шукають доріг до злагоди з польською стороною!

Ця парадоксальна ситуація мусить мати свої парадоксальні практичні наслідки. Ці наслідки такі, що вони диктують нам слова „так звана" перед словами „земельна реформа". Яка це реформа, коли вона не поправляє, лише погіршує існуючі відносини?! І тут саме починається радикальна розбіжність наших поглядів та поглядів тих, що пропагують і форитують кольонізацію чи то з господарських чи мілітарних оглядів. Твердимо з цілою рішучістю, що 1) парцеляція великої земельної власности на цих наших землях, перелюднених і пересічених несамовистарчальними господарствами, — поміж зайшлий і спровадженій елемент, — не поправляє, лише погіршує господарський стан краю, і 2) творення нових польських сільських кольоній на сході не скріплює оборонної здатности польської держави, тільки ослаблює її, бо витворює серед місцевого українського населення настрої або соціялістичного або націоналістичного екстремізму, а в самих кольоністах держава дістає елемент вічно невдоволений (з надто малої матеріяльної піддержки) і територіяльно не тривкий, завжди готовий усе кидати та вертатися на захід.

Тема така актуальна, що викликала і далі викликує знову безліч голосів у польській пресі. Находимо м. ін. у ній статистичні докази, що взагалі запас землі, призначений на примусову парцеляцію у Сх. Галичині і Волині розмірно такий невеликий, що етнічний стан посідання може змінитись у користь поляків тільки щось на 2 відсотки. Припустім, що польська держава находить такі фінансові засоби, що всилі взесь той запас землі скольонізувати. Припустім, що новостворені кольонії будуть так загосподарені, що втримаються. Припустім, що культурна й національно-політична пропаганда серед того кольоністичного елементу буде така сильна, що той елемент спротивиться всяким мальконтентським і суспільно-розкладовим гаслам. **Чи такий здобуток польської національної рації зрівноважить втрату, яку зазнає польська державна рація через зворохоблення та національне й соціяльне зрадикалізування всього українського народу в Польщі?! Адже ще аксіома, що польська кольонізація на землях, замешкалих від віків автохтонним українським народом, і яканебудь нормалізація польсько-українських відносин — це найяскравіша суперечність, це вогонь і вода, які ніколи не можуть погодитися!**

Польська прилюдна опінія змобілізована під гаслом „ані кусника землі в непольські руки". Критичні голоси, які розлягаються з польської сторони, губляться серед вереску вулиці та не находять послуху у вирішних чинників, задивлених у доктрину. Нашим завданням переконати вирішні чинники, що їх доктрина вимагає корректури, — що їх доктрину слід приноровити до вимог дійсного стану речей, а не уявленого. Нашим завданням є цифровими даними і всіми річевими аргументами розвіяти легенду, що східні землі, це обітована земля, яка пусткою стоїть і простягає рамена до мазурських чи шлеських хлопів і тамошнього безземельного пролєтаріяту. Мусимо найти доступ до людей податних на розумні, льогічні й тверезі аргументи, до тих людей, які вимоги життя ставлять вище паперових доктрин і не розвязують великих проблєм почерками пера та бюрократичними розпорядками. І польській прилюдній опінії, що не рахується з українською рубрикою, мусимо протиставити таку українську прилюдну опінію, щоб її не можна було вічно не добачувати.

На 2-ій сторінці недільний „ІКЦ" ремствує на безпляновість і хаос польської аграрної політики та виступає проти доктринерського инщення великої земельної власности. А на 16-ій сторінці того самого числа „провокацією" називає українські протестаційні постанови проти кольонізації, ставить знак запиту коло слів „права українців на землю" та знак запиту коло слів, що „українці скидають з себе відповідальність за наслідки". Знак запиту, — здивування, незнання, легковаження, обурення та реалізація насилу доктрин чи гасел! Усе, тільки не послух найвищій доктрині і найголоснішому гаслові: не ставати на прю з вимогами життя. **Кольонізація стає впоперек вимогам українського життя.** І тому всі українці мусять боротися з кольонізацією і кольонізаційними плянами та всі поляки, що проводять кольонізацію, мусять собі освідомити, що ведуть боротьбу з цілим українським народом!

—o—

ЦЕРКОВНІ ДЗВОНИ

доставляє

найбільша у краю фабрика дзвонів

Братів ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

у **КАЛУШІ,** вул. Сівецька 18

і в **ПЕРЕМИШЛІ,** вул. Красінського 63.

УВАГА: Подаємо до Шановного відома П. Т., що нічого спільного не маємо з жидівською ділярнею зі Станиславова, що користаючи з тотожного з нами назвиська одного свого робітника, підшивається під нашу фірму. 2878 5-10

Чому Італія зброїться?

Вістка про побільшення зброєнь, яку недавно Мусоліні подав до відома на засіданні ради міністрів, мала широкий відгомін у закордонній пресі.

Всі питаються, чому, і далі проти кого?

Безперечно, Мусоліні міг цього не проголошувати, а факт, що він це нарочно подав до загального відома, має свої причини.

Італійські часописи пишуть, що нема чого дивуватися, коли Італія побільшує свою армію, як майже на всі европейські держави найшов шал зброєнь.

І так Франція ухвалила нові величезні кредити на моторизацію армії, щоб бодай у той спосіб щось протиставити побільшенню континґенту німецької армії. Совіти майже подвоїли стан своєї армії і комуністи цілого світу вихвалюють на всі заставки військову силу Совітів. Правда, треба буде почекати аж буде нагода, щоб переконатися, як ця військова сила Совітів в дійсности виглядає, бож ще всі пригадують собі, якто Росія в останній війні хотіла шапками закидати армії Німеччини та Австрії.

Англія також проголошує величезні збройення і парлямент ухвалює нові кредити, при чому лейбуристи і консерватисти стараються попросту випередити один другого. Англійські фабрики працюють повною парою і не приймають замовлень з чужини, бо не можуть настачити матеріялу для внутрішніх потреб. Продукція сталі, яка вже і так була сильно піднеслася в останніх роках, не вистачає.

Англійські і французькі часописи пишуть, що Польща хоче знову зблизитися до Франції, щоб роздобути гроші на нові збройення. Навіть Швайцарія і Бельґія рішила збільшити видатки на воєнні цілі.

Отже, коли всі зброяться, чому Італія має залишатися позаду?

Дотого і міжнародне положення не є найкраще.

Совіти погрожують інтервенцією в Еспанії. Вони і так вже беруть живу участь у революції, підпомагаючи урядові з Мадриду, але погрожують, що будуть це робити цілком отверто, привеволюючи цим інших робити те саме. У Франції комуністи стараються викликати за всяку ціну якийсь інцидент між Німеччиною і Францією і тим спровокувати конфлікт. Англійська акція, щоб знов рушити з мертвої точки переговори у справі нового Льокарна застрягла, бо Совіти всіма засобами її саботують. Бельгія хоче звільнитися від військових зобовязань супроти Франції і назад стати цілком невтральною, а це зовсім змінює рівновагу над Реном.

Ось так пояснює італійська преса причини нових збройень. Та ще заки дійшло до явного проголошення збройень, можна було запримітити деяке занепокоєння в італійській пресі і то головно щодо Англії.

Після здобуття Абісинії Італією, після великого розвитку італійської потуги на кордонах Єгипту і англійсько-єгипетського Судану та після величезних змін у воєнній техніці, головно щодо участи авіяції, Англія вважала за потрібне перевірити свої позиції на Середземнім Морі, таким важним для інтересів британської імперії. Заключений англійсько-єгипетський договір, при якому Англія мусіла уступити, щоб дістати вільну руку над Суезьким каналом, висліди конференції в Монтре, де Англія також мусіла поробити уступки, подорож короля Едварда VIII. по Середземнім Морі, при чім нарочито поминено навіть наближення до італійських портів, а також інспекційна подорож Самуеля Гора по Середземнім Морі та його промова про конечність утримати Мальту як морську базу й укріпити Кипр, вкінці приспішення збройень англійської маринарки це все ознаки, з якою послідовністю англійці стараються зміцнити свої позиції у дальших плянах.

Ця нова політика Англії тривожить Італію і зрозуміло, бо будучи сьогодні найбільшою потугою на Середземнім Морі, вона замкнена у Середземнім Морі.

Ґібральтар, Суез і Дарданелі це необхідні брами для її торговлі, а що ще важніше для забезпечування її життя. До цього треба ще додати, що Італія мусить мати свобідну дорогу до Абісинії, з якої хоче створити багату сировизну і тим освободитися від залежности багатьох держав. І це за вяку ціну.

Італія не бажає нових конфліктів, навпаки вона хотіла би полагодити всі, які має тепер, але хоче, щоб інші держави теж мали той сам намір і тому зброїться далі, бо не хоче, щоб її перешкоджали при вальоризації своєї імперії. Італія бажає, щоб вона була в кожній хвилині така сильна, щоб боронити своєї батьківщини, свого духового і політичного добра.

Н. С. С.

Нові костели і латинські парохії.

Князь Адам Чарторийський і його жінка, власники Сянян пов. Ярослав, жертвували 30 моргів землі у Краснім на будову в тому селі костела і заложення нової лат. парохії для громад: Адамівки, Павлови і Дібчі. При тій нагоді польська преса пригадує, що 50 літ тому вл. Володислав Чарторийський з Сянян вів широку акцію за основуванням нових латинських парохій з будовою костелів у Ярославщині і тоді повстало там 10 нових латинських парохій.

На днях посвячено новий „дом людови" Т. Ш. Л. у Купчинцях-кольонії пов. Тернопіль і безпосередньо після цього відбулося посвячення лат. приходства в сусідньому селі Юзефівці, де вже скоріше вибудувано костел (все те заходом куратори будови домів людових, костелів і каплиць під проводом старости Маліцького). На тому посвяченні парох Настасова кс. Францішек Кубенський дякував тернопільському старості Маліцькому за здвигнення кількадесяти „домів людових", костелів і каплиць та заявив, що в Юзефівці повстане з весною цього року нова римо-кат. парохія.

У Копичинеччині відбулося перед кількома тижнями посвячення новозбудованого костела в Самолусківцях і перед кількома днями посвячення другого костела в громаді Васильків.

В Підгородцях пов. Стрий відбулося урочисте посвячення новозбудованого костела, якого довершив пралат о. Цісло зі Стрия в асисті священників обох обрядів. У святі брав теж участь стрийський староста Гармата і ріжні патріотичні делеґації.

А що ми на це?

Регулярні бої в Абісинії.

ІТАЛІЙЦІ ЗДОБУВАЮТЬ СИЛЬНІ УКРІПЛЕННЯ.

РИМ, 21. 10. ПАТ. Воєнний кореспондент „Корріере делля Сера" повідомляє з південної Абісинії, що змоторизована кольона при співділанні літаків заняла високу на 2.500 м. гору Джебасіро. Абісинці не витримали наступу, хоча підчас дощевої пори вибудували на горі незвичайно мічні фортифікації. Полягло кількасот абісинців, між ними визначні вожди. Шлях до Сідамо отворений для італійців.

ІТАЛІЙСЬКІ СУДНА НА ОЗЕРІ ТАНА.

РИМ, 21. 10. ПАТ. Поліційну службу на озері Тана роблять сторожеві човни італійської маринарки.

„ІТАЛІЙСЬКЕ ЦІСАРСТВО".

ЛЬОНДОН, 21. 10. ПАТ. Як повідомляє „Івнінг Стандарт", під кінець цього року, правдоподібно в роковини походу на Рим, Мусоліні проголосить Італію імперією, король дістане титул „цісаря Італії та заморських земель".

Нові розстріли на Совітській Україні.

Краківський „І.К.Ц." з 22. ц. м. пише, що в Києві розстріляли большевики єдиного сина адв. д-ра М. Західного з Бережан. Він виїхав на Сов. Україну на студії. По короткім побуті в Києві большевики арештували його і незабаром розстріляли. З рук чекістів згинув теж кооператор Коссак, брат от. Гриця Коссака. Його засудили в Любліні разом з колишнім сеймовим послом Маківкою на 6 років вязниці. Коссак відповідав тоді з вільної стопи, бо недужав тяжко на груди. По присуді втік на Сов. Україну, де його незабаром розстріляли. Крім Західного і Коссака чекісти розстріляли теж студента Вантуха з Тернополя. Його засудили в Тернополі на досмертну вязницю, опісля большевики вимінняли його на те, щоб незабаром розстріляти. Зпоміж комуністів, яких судили в Луцьку, розстріляли большевики теж Н. Штайнівну з Перемишля, яка втікла перед розправою до СССР. Там Штайнівна пересиділа півтора року у вязниці, вийшла на волю і знову попала до вязниці та згинула з рук чекістів. Большевики розстріляли теж жидівського публіциста Макса Ерїка і польського письменника В. Вандурського з Лодзі. З рук чекістів згинуло багато більше осіб, які попали в сіти комунізму.

Стрілецька пісня в музиці і слові.

Заходом Товариства Укр. Інвалідів відбудеться дня 12. листопада п. р. в 8 год. вечір у великій салі театру Рівнопоодностей

„ВЕЧІР СТРІЛЕЦЬКОЇ ПІСНІ"

якого програму виконають Вп. Артистки:

Микола Голубець, Михайло Дуда, Леся Крушельна, Роман Кришталь ський, Нестор Нижанковський, Петро Шевченко і Академічний хор „Бандурист".

Передпродаж білетів у Кооп. Пласті при вул. Руській ч. 3.

Тайна нової проурядової партії.

Заява полк. Коца про його організаційну діяльність.

ВАРШАВА, 21. 10. ПАТ оголошує таку заяву начального команданта „Союзу легіоністів" полк. Коца: „Суспільність засовує собі, наскільки необхідно зосередити всі сили народу на те, щоб „підтягнути Польщу вище". Нічого дивного, що люди й установи доброї волі підносять чимало проектів майбутньої організації суспільности; ті проекти часто попадають на сторінки преси. Не беру за них ніякої відповідальности і уважаю шкідливим розсівати суперечні проекти. Це лише дезорієнтує громадянство".

З польської преси.

„Чи кольонізація на південно-східних землях доцільна?"

Під повищим наголовком находимо на передовому місці в останньому „Бюлетині П.У." (ч. 42 з 18. ц. м.) статтю, помішену як дискусійну, та сигновану криптонімом „Малополяк". Автор виступає палко в обороні польських дворів, як проміннючих осередків польської культури, і тому це якийсь польський патріот; з ріжних подробиць статті видно, що автор знаменито орієнтується у місцевих, та спеціяльно в аграрних відносинах. Це одна з найрозумніших статтей, які на цю тему появились колинебудь у польській пресі. Вона творить немаче доповнення колишньої статті Ст. Лося у „Бунті Młodych", який так само (тільки з цілим апаратом цифрових даних) доказував незбитими аргументами, що кольонізація у Східній Галичині й Волині — це і господарський і політичний абсурд. У звязку з нинішньою передовою статтею на цю саму тему — містимо статтю з „Бюлетину П.У." цілістю, додаючи лише — для більшої прозорости, вставні підголовки у тексті. — Ред.

Постійно чуємо про потребу земельної реформи у Польщі, немов досі її не було і немов вона малаб розпочатися, як річ зовсім нова, — щойно з нинішнім днем. Тимчасом та реформа істнує вже від літ 15-ти, дуже поважна частина землі, призначена на реформу, вже розпарцельована. Отже оскільки кожна реформа істнує як річ, яка має бути переведена у певному часі, — то не може істнувати як постійне гасло. Тому, займаючись у цих міркуваннях земельною реформою, як актуальним гаслом, мусимо передовсім глянути ретроспективно на висліди дотеперішньої праці у цій ділянці. Зрештою, ті висліди загально відомі, якщо річ іде про три південно-східні воєвідства, з яких в одному — станиславівському — запас землі, передбачений на кольонізацію, майже зовсім вже вичерпався.

ЧИ КОЛЬОНІ ЦЕ ЕКВІВАЛЄНТ ДВОРІВ?

Зпосеред тих вислідів найбільше кидається в очі те, що загальний стан місцевих хліборобів не поліпшився, навіть в тих селах, де вони користали з парцеляції. Крім того, на місце (і замість) великої земельної власности, яку розпарцельовано, не повстав ніякий еквівалент під господарським і національно-культурним оглядом, —і за такий еквівалент зокрема не можна вважати елементу кольоністів з Заходу, з яких частина відплила з поворотом, а решта находиться у досить незавидному матеріяльному стані. Завинила тут система, яка місцевим парцелянтам з г. зв. сусідської парцеляції фінансово далеко не йшла на руку, через що нераз хліборобська культура у селянина, який заокруглив свій стан посідання, не покращала, а навіть погіршилась після побільшення господарства. В той спосіб не створено кадру людей вдоволених, від століть привязаних до свого рільного верстату праці.

Спроваджуючи кольоністів держава мала ще менше змоги вимінувати їх як слід, — що проявилося хочби у вищезгаданому відливі кольоністів, — хоча впливало на них також це, що вони не могли ужитися і привикнути та почувалися чужо в чужому національному середовищі. Хлібороб з Західної Галичини (в ориг. Малопольські — Прим. Ред.) лакомився під впливом пропаганди головно на ріжницю цін землі: продавав кілька моргів у себе і купував кільканацять чи навіть кількадесять на Сході, при чому видавав на ту ціль всю готівку, яку мав, рахуючи на поміч уряду на загосподарування. Поміч не приходила, в кожному разі не достаточна, вате виходили на верх непередбачені теренові несподіванки, як кліматичні, ростинних хвороб і т. п., що стало вже причиною не одної трагедії, дарма, що сама новоприбдана земля — першорядна. (Подібне явище трапилось уже в передвоєнних часах з дідичами, які тягнулись на Схід з Конгресівки і Зах. Галичини: з тих дідичів, які випродали тоді свої маєтки і вложили гроші у нові маєтки на Сході, — мало хто залишився).

З ПРИХОДОМ КОЛЬОНІСТІВ — СЕЛО ТРАТИТЬ ЗАРОБІТКИ.

Оскільки перехід парцельованої землі в руки місцевого малоземельного елементу (особливо, коли не наступила обнижка хліборобської культури) не зменшив висоти заробітків місцевого населення, що працює на ріллі, — остільки прихід кольоністів, які самі управляють землю, позбавив на даному терені зовсім заробітків місцеве хліборобське населення. В той спосіб страшенне погіршився економічний стан хліборобського населення в околиці, куди прийшли кольоністи, що викликало вороже відношення місцевої людности — без ріжниці національности — супроти нових пришельців. Знаю місцевість, в якій перед приходом кольоністів істнувала перевага

ТИМОТЕЙ БОРДУЛЯК.

Право патронату.*)

— Чи чули ви, панове, що наш Аркадій зрікся презенти на Локчинці? — спитав о. Филимон своїх гостей, кількох священників із сусідства, що приїхали до нього на празник і саме тепер по богослуженні прийшли на обід.

— Що ви говорите? Це неможливе! — закликав підстаркуватий священник, що мав співану Службу Божу і тепер пив каву.

— Годі повірити! — закликали інші здивовані священники.

— А прецінь воно так є! — говорив дальше о. Филимон. — Я чув про те від самого Аркадія, котрий говорив не на жарт, але зовсім поважно. Автім він зараз тут сам надійде і вам все скаже, а може доповість і причину, яка його до цього приневолила, бо мені він нічого про те не говорив, не було часу...

Священники стиснули тільки плечима і виглядали на людей, що їх раптом збили спантеличку. Вони довідалися перед кількома днями з газет, що їх любий Аркадій дістав презенту до Локчинці і тепер збірались йому погратулювати, а тут ось що сталось! Дивне диво...

О. Аркадій — це був управитель із сусідства, дуже симпатичний молодий чоловік, хоч звався й не такий уже молодий, щоб бодай від кількох літ не сидіти на власній парохії. Був це один із тих управителів, що, як то говориться, не мають „щастя", товчуться по ріжних закутинах цілої епархії та не можуть ні до чого добитись. Багато молодших священників дістають парохії, іноді навіть добрі парохії, а такий нещасливий тільки дивиться і дальше чекає... Неодин із таких людей упадає перед часом на дусі, безнастанно журиться, з журби старіється, марніє на лиці, стає байдужим на ціле окруження, опускається, але о. Аркадій до таких не належав. Не дивлячись на безнастанні невдачі, не дивлячись на крайню вбогість, він завжди був добре до світа наставлений, мав добрий гумор і де тільки показався на новій посаді, всюди зединував собі любов і привязання, всі бажали мати його у своїм сусідстві, а коли йому приходилось переноситись на нову посаду, то всі сусіди жалували за ним і зі сльозами його прощали. Був це чоловік немалих здібностей, ревний та трудячий священник, і через те зединував собі любов не тільки в сусідів, але й серед парохіян, так, що простий нарід випроваджував його з плачем і пів милі, коли йому приходилось переноситися з парохії. От і тепер вже всі священники по відправленім богослуженні прийшли на обід, а о. Аркадій сидів ще в церкві, ще зимайшов кількох побожних жінок, що не вспіли скорше висповідатися і запричащатися і віддавав їм духовну пристуту.

Вийші разом із паламарем вийшов із церкви і пішов на приходство обідати, де інші священники нетерпеливо його вичікували.

— А! — закликали всі разом — ось і Аркадій! Дався на себе, голубчику, довго чекати.

— Ще зайшлося кілька осіб до сповіди — почав оправдуватись о. Аркадій, однак інші не дали йому скінчити.

— Чекайте, друже, — промовив до нього один із товариства, — ми хотіли гратулювати вам одержаної на Локчинці презенти, а тут чуємо, що ви зреклися... Чи це правда?

— Суща правда, — відповів о. Аркадій — так, я був змушений обставинами...

— Певно маєте надію на щось ліпшого...

— Ніякої не маю надії — говорив о. Аркадій, весело усміхаючись, — а навіть постановив я собі не старатися в найближчій будуччині про ніяку парохію і колиб так вільно було з жінкою і дітьми їхати до Америки, то зараз махнув би геть за море.

— Дивне диво! — замітив на це о. Дамян. — А чи не могліб ми довідатись про ті обставини, про які ви говорите? Таж Локчинці несогірша парохія і можна від біди на ній жити... От і старий небіжчик жив, доки не вмер, і діти вивів у люди...

— Обставини? — закликав о. Аркадій. — Чому ні, я з тих обставин не хочу робити тайни, тим радніше, що хочу почути ваші погляди на це...

Він закурив папіроску і підчас коли у другій кімнаті накривайли до обіду, став оповідати історію своєї презенти і резигнації. О. Аркадій переговсім розсміявся і цим увів своїх товаришів у немале здивування.

— Скажіть мені, браття, — почав він ледви стримуючись від сміху, — до якої я звірини подібний?

Всі здвигнули плечима і отворили широко очі...

*) Новелю цю передруковуємо зі збірки „Ближні".

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 51.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх красках
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛИНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 15-7

місцевого римо-католицького польського сільського елемету, у відношенні ок. 55 прц.—45 прц. Після приходу кольоністів це відношення дійсно змінилося сильно у користь поляків під оглядом національної статистики, але автохтонне польське й українське населення, під проводом поляків, веде тепер безоглядну кампанію проти кольоністів, взаємно на цьому тлі зближилось та цілком ізолювало кольоністів, які, мимоходом кажучи, ще недавно (і може й сьогодні) здебільша жили у землянках. Чи в той спосіб зискала польська рація, національна і державна?

Яке підложжа тієї стихійної нехіті? Назагал населення охоче бачить нові можливости заробітків (напр. польська, жидівська чи інша фабрика, яка повстає у терені і затруднює місцевих робітників). Зате кольоніст відбирає тому населенню заробок з землі, а находячись самому у жалюгідному фінансовому стані, не має змоги дати йому ніяких заробітків. Ця справа особливо пекуча у нас, у півд.-східних воєвідствах, з огляду на перелюднення того населення, що займається хліборобством. Не те рішаюча річ, що у трьох півд.-східн. воєвідствах (з виключенням гірських околиць) на 1 кв. км. приходить ок. 100 осіб, переступаючи ту цифру у деяких околицях: однак рішає те, що на тих 100 осіб 90 живе з хліборобства. Це стан зовсім виїмковий, тому, що трикратно переступає звичайну норму, існуючу у хліборобських краях Західної Европи.

КОЛЬОНІЗАЦІЯ — ДЖЕРЕЛО ПАВПЕРИЗАЦІЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ І СОЦІЯЛЬНОЇ РАДИКАЛІЗАЦІЇ.

Наслідком того думка земельної кольонізації у подібному краю виглядає зовсім фантастично і вагітна у численні небезпеки. Начальним гаслом повинно бути: при парцеляції великої земельної власности брати під увагу виключно місцеве хліборобське населення, стараючись при тому піднести його під оглядом хліборобської культури, чого не можна вдіяти без фінансової допомоги. Доходить до того факт, що величезна більшість існуючих рільних господарств не може прохарчувати своїх власників через свій малий обшар (карликові господарства) і не може затруднити ужиткуючих землю осіб. З уваги на специфічний етнічний характер земель, передбачених під кольонізаційну акцію, соціяльний момент лучиться тут тісно з національним, не тільки збільшуючи павперизацію краю, але й викликуючи протипольські та частинно протидержавні настрої у людей зрештою супроти держави зовсім льояльних.

Чи проте парцеляція поміж місцеве населення, здебільша українське, не загрожує польському національному і державному станові посідання, погрожуючи залити край хвилею українського елемету? Передусім взагалі не може бути мови про якусь хвилю, тому, що ввесь вільний запас землі є розмірно дуже малий (здається мені, що менший, ніж його рахує статистика) і не вспіє вирішити етнічного характеру краю. Слід пригадати, що велика земельна власність мала для поляків свій питомий тягар не тільки тому, що находилась у польських руках, але, що творила осередок культури. Той осередок діяв і денеде діє по нинішній день, тим сильніше, чим більше зв'язків вяже двір з української місцевою людністю, і тим слабше, чим більше двір від тої людности ізолюється (спроваджуючи напр. рільних робітників з заходу або приймаючи парубків виключно зпоміж місцевих поляків). Того впливу промінюючої польської культури кольоністи з природи річи мати не можуть, а величезна ненависть, яку викликує їх поява та зв'язана з нею втрата заробків, не стоїть у ніякому відношенні до вартости збереження в руках поляків частини землі, призначеної на кольонізацію, тим більше, що при нормальній парцеляції частина землі все одно перейшлаб у руки місцевого польського населення.

ЧИ НА КОЛЬОНІЗАЦІЇ ВИГРАЄ ПОЛЬСЬКИЙ СТАН ПОСІДАННЯ І ДЕРЖАВА?

Головним аргументом для людей, які пропагують кольонізацію на нашому терені, це аргумент не так господарський (бо під цим оглядом навіть багато пропаґаторів має поважні сумніви) — але аргумент національно-статистичний: віра у можливість вимайоризувати українців між іншими засобами також при помочі аграрної кольонізації. Тимчасом на випадок реалізації найдалі йдучих кольонізаційних планів, число поляків на цьому терені може зрости на 2—4%, а нестатистичні втрати у формі зросту ворожих і національно і суспільно настроїв (суспільно і державно не тільки серед українців) може принести багато більшу втрату. Особисто вважаю, що не є річю виключеною — якщо теперішні господарські відносини у краю триватимуть дальше, — що значний відсоток нових пришельців піде соціяльно так далеко на ліво, що разом з частиною місцевого населення — і польського і українського — буде поборювати польську державність „ад майорем Московіє глорієм“.

Не підлягає найменшому сумнівові, що розмірне вдоволення місцевого селянського населення в аграрному краю, населення, привязаного від віків до своїх рільних варстатів праці, це найбільший оборонний капітал держави, який ціле населення мобілізує до боротьби проти чужого нападника: у даному випадку проти Совітської Росії, яка гнобить у себе українців, про що тутешні українські селяни є знаменито поінформовані, — не кажучи вже про засадничу нехіть селянина до комуністичного устрою. Наплівовий елемент завжди психольоґічно більш податливий покинути у критичній хвилині землю, яку недавно і розмірно легко придбав, чого докази можемо найти на пречисленних теренах в історії останньої війни. Отже навіть з погляду чисто військових інтересів кольонізація може зовсім не відповідає вимогам

Ґен. Ридз-Сьміґли маршалом Польщі.

В польській пресі появилися такі чутки: Дня 11-го листопада, як у день свята незалежности Польщі, наступить акт іменування президентом Польщі ген. Ридза-Сьміглого **маршалом Польщі**. Цього дня вручать маршалківську булаву нач. вождові.

„Польска Збройна" приносить вістку, що ген. інспектор збройних сил ген. Ридз-Сьміґли від кількох днів хворий на подразнення сліпої кишки. Тепер у стані здоровля наступила поправа. Лікарі поручили реконвалесцентові кількаденний спокій.

Начальний вождь мав минулого тижня виїхати до Грудзьондза, щоб разом із президентом Польщі брати участь у врочистостях тамошньої офіцерської школи. Та ген. інспектор армії не міг узяти участи в цих урочистостях внаслідок недуги.

Ці поголоски потверджує сьогодішня польська преса, а те, що нема ніяких урядових заперечень цієї вістки — доказує її правдивість.

Одночасно з номінацією ген. Ридза-Сьміглого маршалом, іменують генерала дивізії Сосинковського генералом зброї. В Польщі є такі генеральські ступні: ген. бригади, ген. дивізії, ген. зброї і вкінці маршал.

Польські часописи пишуть, що маршалківську булаву замовили для ген. Сьміглого ще в літі і тепер вона вже готова. Цілий номінаційний церемоніял відбудеться не 11. листопада, тільки напередодні, значить 10. XI. На свято 11. листопада урухомлять популярні поїзди з цілої Польщі до Варшави.

Читайте „Діло"!

ЧИ ДОЛЯ СЛІПА?

Вже давно стало приповідкою, що доля є сліпа, що там, де входить у гру льосування, рішає тільки всемогучий припадок, що не може бути мови про якунебудь справедливість щастя. Одмак важко очевидно на цю тему диспутувати, та таки приглядьмося рішенням долі на відтинку класової льотерії.

Отже можна з цілою рішучістю стверднти, що переважна частина виграних припадає людям, які є у важких матеріяльних умовинах і в поважних клопотах. У багато випадках щасливий вибранець долі напередодні виграної у висоті 100 тисяч золотих не мав кількадесять золотих, щоб заплатити комірне; йому грозила екс'місія, запяття меблів за довги і т. д. Інший власник щасливого льосу журився, звідки взяти на ліки для недужої жінки. Він не знав, що в тій самі хвилині вже може диспонувати так великою сумою, що не тільки може купити ліки, але може найвигідніше й найдорожче лікувати свою недужу жінку.

Цікаве й те, що якщо виграють заможніші люди на льотерії, виграють такі суми, що теж змінюють їх життєву стопу і спричинюють велику різницю в матеріяльній ситуації.

Якщо мова про припадковість льосу, годі помишати теорію правдоподібности. Є зовсім певне, що хтось постійно грає на льотерії, той має більше виглядів, ніж той, хто грає спорадично, хто купує льосн час до часу і не до всіх клас. Хіба зрозуміле, що особа, яка грає на кілька чисел, має більші виглиди, ніж той, хто грає тільки на один льос. Не дуже перебільшене твердження, що згідно з теорією імовірности, за якийсь час на кожне число паде більша або менша виграна.

Якщо доля така сліпа, то всеж можна припадкові помогти і цим самі кожний може бути почасти „ковалем свого щастя", якщо гратиме на льотерії постійно, правильно і побільшить по змозі свої виглиди.

—o—

З організаційного життя.

ПОВІТОВА НАРАДА В ГОРОДКУ.

В суботу 17. жовтня ц. р. відбулася в Городку повітова нарада УНДО. Наради відкрив короткою промовою інж. Паламарчук. До президії вибрано п. Антона Фасовського, секретарював студ. Богдан Яворський.

Реферат про політичне положення українського народу і про нову політичну тактику виголосив пос. Володимир Целевич. Він теж представив небезпеку комунізму та потребу боротьби з ним, як теж необхідність масової акції в обороні землі. По рефераті зав'язалась довга дискусія, в якій забирали голос: селянин Роман Кривко — в справі купна розпарцельованої землі і культурно-освітньої праці; інж. Ром. Паламарчук — у справі організації в городецькому повіті, вдв. Ким Карачевський — про байдужність до праці серед громадян городецького повіту і студ. Богдан Яворський — у справі розбивацької роботи ред. Паліева.

Посол Целевич давав відповіді на численні запити.

Пильні роботи в полі були причиною, що на нараду прибуло всього 70 осіб. Присутні вирішили до 14 днів скликати нову, численнішу нараду, на якій буде перевибір Повітового Народнього Комітету.

Відспіванням національного гимну закінчено нараду.

Українка Варшави.

УКРАЇНСЬКІ ПРОБЛЄМИ В ІНСТИТУТІ НАЦІОЛЬОГІЧНИХ ДОСЛІДІВ.

(ктв). Як у минулих роках, так і тепер веде варшавський Інститут Національогічних Досліїв національогічний семінар. Учасники семінара вислухають цілого циклю спеціяльно зорганізованих викладів з обсягу народознавства.

Розмірно багато місця присвячено українській проблемі. М. ін. говоритимуть: міп. Л. Василевський на тему: „Українсько-литовсько-біґоруська справа в історичному розвитку", д-р М. Ковалевський обговорюватиме підстави совітської національної політики, а проф. Б. Лепкий скреслить образ розвитку української літератури.

Провідником семінара є відомий знавець національогічного питання, Адам Стебельський.

ЛЮБКА КОЛЕССА ПРОПАГУЄ НАШУ МУЗИКУ У СТОКГОЛЬМІ.

(ктв). Зі шведських пропагандових кол дістали ми у Варшаві офіційний комунікат стокгольмського концертового товариства з міжнародньою програмою музичного сезону 1936/37.

Між іменами світової слави музик-піяністів знаходимо й ім'я одинокої жінки — Любки Колесси, яка репрезентуватиме своєю високою класою гри українське музичне мистецтво перед елітою найвизначніших мистців-музик і музикольогів.

Шоб підкреслити популярність нашої піяністки на північ, зацитуємо факт, що свідчить про величезну пропагандивну ролю Любки Колесси: Коли в одній нашій розмові з фінськими студентами у Варшаві впало слово „український", вони всі відразу похвалилися, що „знають велику українську артистку — Любку Колессу, якої афіші дуже популярні в Гельсінгфорсі".

Концерти нашої славної піяністки будуть трансмітовані у шведському радіо.

З УКРАЇНСЬКОЇ СТУД. ГРОМАДИ.

(хтв). Українська Студ. Громада у Варшаві влаштувала свої інформаційні сходини в новій домівці дня 17. ц. м. Ціллю зборів мала бути інформація нових членів. Тимчасом перейшли вони під знаком злостивої критики на адресу річевої замітки п. Грома в „Ділі" з 13. ц. м., де

ГАЛАКТІОН ЧІПКА. 6

Автом по Галичині.

ДРУКАРСЬКІ ЧОРТИКИ.

Заки рушуся автом з Косова (читай: Москаляки!), мушу справити деякі друкарські чортики, що з'явилися на дорозі нашої прогулькн.

В попереднім фейлетоні злий дух перенїс Яблонів на дорогу Жабє—Косів і через те збаламутив неодного, хто хоругвками чи бодай хемічним олівцем зазначує шлях нашої їзди. Отже спростовую: Неправдою є, що на дорозі з Жабя до Косова можна здибати Яблонів, зате правдою є, що там можна в кожній порі дня і ночі подибати Яворів. „Мурованка" — славна з вина, яке пахне розводненим медом — лежить коло Яворова, а не Яблонова, що отеим спростовую і прошу вибачення. Крім цього в реченні: „...що коштувало так угорське..." має бути: „як угорське".

Цього другого чортика я властиво не повинен подавати. В тім місці друкарська фарба трохи затерла друк і багато читачів додумалося правильно. Але роблю це для тих, які дістали фейлетон з дуже чітким друком.

На будуче прошу П. Т. Панів Коректорів помагати мені в поборюванні друкарських чортів — тієї язви, що переслідує друковане слово від часів пана Ґутенберґа.

А тепер до речі!

ПАНЯ.

В Яворові є вирібня гуцульських ліжників. Заїхали ми там, бо наш шофер „намірив вступити в стан брачний", і тому хотів привезти з дороги якийсь мебель до будучого гнізда.

Входимо до вирібні. Велика кімната, слабо освічена приспіпкуватим магнцем. Усюди ліжники, вовна, вовна, ліжники.

І два станки.

Тільки один працює. За ним дві гуцулочки швидко-швиденько переволікають вовняні нитки. А що переволічуть кілька разів, то стиснуть їх до купи жердкою і частина ліжника готова.

Дивимося на їх жвавї руки і думаємо: „Певно багато заробляють!"

— Дівчата, скільки ви заробите на місяць?

— Небагато! — відповідає одна, а зітхають обі.

— А скільки вам треба часу на один ліжник?

— Один день.

За один день дві їх один ліжник. На місяць — 24 ліжники!

— Скільких же заробляєте?

— По дванадцять золотих... І їсти

— А що дають їсти?

— Та що!... — дивуються, що таке питання ставимо. — Кулешу тай молоко.

Виходить: кожна з них дістає за виріб одного ліжника 50 грошів.

— А як довго працюєте?

— Єк треба. Доки не віробимо. Від третьої, пів до четвертої рано до півночі.

— А хто є власником?

— Паня.

— Яка паня?

— Наша!

— А вона звідки?

— З Єворова.

Вибрали ми ліжник — торгуємо

— Спустіть, то купимо!

— Ми не можемо. Недавно ми опустили, то потім нам стягнули з наших грошей.

— Хто?

— Паня. Вона може й опустилаб. А ми боїмося.

Не було ради. Заплатив шофер за мебель вимагану ціну і ми поїхали.

А потім довідалися, хто такий „паня". Гуцулка, що перебула якимсь там способом на паню, а постарівшись, узялась до ліжникового промислу. Інтерес, здається, не злий, про обезпечальню тут не чували, а восьмигодинний день праці — міська байка.

Від досвітку до пізньої ночі стукає станок, жвавї руки бігають, молоді груди вдихають вовняний пил і звичайний порох, а за це все — 50 грошів. Щодня, хоч урвися, один ліжник „мус бути", бо так постановила — паня.

В ГУЦУЛЬСЬКІЙ ПАЛАТІ.

Хто хоче бачити гуцульську палату, той хай зайде в Яворів і поза церкву, поза городи стежечкою вгору та вгору. А там спитає добрих людей:

— Куди до Корпанюка?

Добрі люди справлять. І за п'ять годинн ви станете перед гуцульською палатою. Кажу: „палатою", але це тільки гуцульська хата — різьбарн Корпанюка. Поставив вам її недавно. Проектував цю палату тисячелітній смик, будував сам господар. На високих підвалинах, з найдобірнішого дерева, світиться золотом ялиці до сонця, всміхаються до гір. А ввійти в хату — яка різьба на сволоках та одвірках, яка дяцька кожне вікно! Стара кахлева піч з конїками, когутиками та старими австрійськими вояками.

А в світлиці музей. На столах гуцульські ізьби: бочілочки, топірці, свічники, люльки, масничьки... Не такі, як тепер з „холерницями" по міст мандрують. Тут ще різьблена бочілка діда славного Шкрібляка. Нідного пацьорка, нідної пластинки перломатки на ній. Темне грушкове дерево ціле в узорах, а з боків два мосяжні обручі.

Сам Корпанюк чогось незадоволе. Ходить по-

Рік Зас. 1898 **Магазин ФУТЕР** **М. А АВГУСТИН** **ЛЬВІВ, РУТОВСЬКОГО 7.** Поручає різні роди футер готових і на замовлення по найприступніших цінах. Першорядне виконання найновішими взорами. Тел. 249-46. 2935 1—5 Рік Зас. 1898

вказувалось на деякі організаційні й ідеольогічні хиби того товариства. В „інформаційній" промові одного з молоденьких членів виділу знайшлись нерічеві й безпідставні випади супроти „Діла", а також супроти старшого громадянства.

Добре знати, що та частина молоді, яка вважає своєю засадою „Діла" не читати, привязує до його замітки аж таку вагу, що полемізує з ними публично. Тільки недобре, що на річеву, обо-

сновану журналістичну замітку відповідають калюжами. Культура мусить бути навіть у гарячій дїялектиці молодих — тимбільше тоді, коли вони себе оправдують. Крикливі фрази творять тільки фразерство.

На маргінесі тієї замітки висловлюємо здивування, чому куратором У. С. Г. став у цьому році професор-поляк, тоді, коли у Варшаві постійно викладає кількох наших професорів.

—o—

Москвофільський бандитизм.

У Львові помер у 90. р. життя емеритований радник Айталь Ясеницький, що записав свою камяницю при вул. Стрийській для „обществаа русскіх студентов „Друг". З цього приводу наші москвофіли забажали зробити йому парадні похорони. А що покійний ніколи за життя не ходив до церкви і не сповідався, як не висповідався і перед смертю, то Митрополичий Ординаріят не міг очевидно делєгувати на похорони більшого числа священників і згодився тільки на участь одного, яким був парох Успенської церкви о. крил. Дамян Лопатинський. Це дуже не подобалось якимсь закокурїченим „юношам" і мин. ночі вони вибили шиби в помешканнях Богу духа винних о. крил. Лопатинського й о. Горчинського. Тому, що „русскі юноші" виховуються у Львові тільки в бурсі Народнього Дому і Ставропигійського Інституту, а позатим їх ніде нема, видно, яке вони там дістають виховання. Коли те все скінчиться?

Що піється з полк. Чоботаревом?

За закордонними українськими націоналістичними газетами подали ми з журналістичного обовязку вістку, що у варшавській вязниці помер полк. М. Чоботарів, відомий головно з камянецького періоду, з історії з полк. Болбочаном та з останньої голосної полєміки про тайну смерти пок. полк. Отмаршгайна. Зачуваємо, що ця вістка не відповідає правді і що полк. Чоботарів далі перебуває у вязниці та що в його справі відбудеться судовий процес (мабуть при зачинених дверях). При цій нагоді слід спростувати, що М. Чоботарів ніколи особистим адютантом Симона Петлюри не був(був начальником особистої охорони). Так само зовсім фантастичні вістки появились у деяких вище згаданих часописах на тему нібито якихось тісних звязків Чоботарева з Бельведером за життя Й. Пілсудського, на тему його „таємниць", якими він нібито шантажував когось із поляків та українців у Варшаві і т. п.: ці вістки вказують, що їх автор абсолютно не орієнтувався і не орієнтується ані у загальних варшавських відносинах, ані спеціяльно щодо розмірно маленької ролі Чоботарева.

—o—

Греко-католицька молодь 12 гімназій у Львові без науки релігії!

З батьківських кругів повідомляють нас, що молодь усіх (12) гімназій з польською мовою навчання у Львові від початку шкільного року, отже вже близько два місяці, не побирає науки гр.-кат. релігії, не має власних богослужень, ані ніякої душпастирської опіки. Таким чином к. півтора сотні нашої молоді, що по волі чи неволі найшлася в тих заведеннях та найбільше наражена на винародовлення, позбавлена й того одинокого лучника, що вяже її з рідним народом; бо української мови навіть як надобовязкової вчаться вони тільки в кількох заведеннях у Львові. З браку науки рідної релігії кажуть молоді ходити на римо-кат. релігію та на богослуження до костела. Як інформують нас батьки тих дітей, то наука жидівської, ба навіть евангелицької релігії (для кільканацяти визнавців) уже зорганізована, тільки греко-католицькі діти з невідомих причин всупереч конституції та конкордатові виховуються без власної релігії.

Тому отсією дорогою запитують заінтересовані батьки шкільні та церковні чинники, коли та чи взагалі зачнеться в цім шкільнім році наука релігії та богослуження для греко-католицької молоді польських шкіл? З огляду на пропаганду безбожництва та большевизму в нинішніх часах бажалиб мати негайне вирішення тої болючої справи.

НОВИНКИ.

— **Машини до писання і до шиття всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, препизійна направа машин всяких систем поручає Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 84-115

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., **тел. 54-46. Найпевніша льоката гроша.**

— **Засідання Філольогічної Секції** Наук. Т-ва ім. Шевченка відбудеться в суботу 24. ц. м. в год. 18. веч. у бібліотеці Товариства. Порядок: 1) Д-р І. Свенціцький: „Звіт із 5. византиністичного конгресу в Італії". 2) Д-р В. Сімович: Наукові видавництва. 3) Біжучі справи.

— **З радія.** Львівська радіостація передає у суботу 24. жовтня українські пісні й танки з грамофонових плит. У програмі: „Розплетивши" відспівує Сальомея Крушельницька, „Ой де ти ідеш" відсп. Сальомея Крушельницька, „Ой чого ж ти зажурився" відспівує Теодор Свистун, „Не вір, дівча, козакові" відспівує Т. Свистун, „Гопак" у виконанні орхестри. Початок в годині 15.35.

— **Академічні Вечорі в Стрию.** В неділю 25. ц. м. в год. 18. відбудеться у Стрию в салі „Народнього Дому" (в „Соколі") виклад д-ра Миколи Гнатишака на тему: „Літературна критика і світогляд".

ОСТАННІ ВІСТИ З ЕСПАНІЇ.

СЕВІЛЛЯ, 21. 10. ПАТ. Ген. Кейпо де Льяно заявив у своїй радієвій промові з 20. ц. м., що здобуття цілої Астурії — це тільки справа найближчих днів. Ведуться переговори про капітуляцію Більбао без боротьби, але червоні противляться цьому проектові. В Мадриді росте паніка. Мадридський уряд уневажнив харчеві картки, бо визначені давніше пайки є тепер уже завеликі. На ріжних фронтах було 20. ц. м. назагал спокійно.

ДИПЛЬОМАТИЧНІ РОЗМОВИ НОЙРАТА І ЧІЯНА.

БЕРЛІН, 21. 10. ПАТ. Італійський міністр закордонних справ Чіяно відвідав сьогодні передполуднем німецького мін. закорд. справ фон Нойрата. Оба дипльомати відбули довшу розмову. В полудне мін. Нойрат ревізитував мін. Чіяна в гостинниці „Адльон".

— **Ліквідація міських апровізаційних крамниць.** Управа міста Львова, перевіривши господарку в підприємстві „Міське апровізаційне заведення", рішила зліквідувати 34 крамниць, задержуючи тільки опалове і молочарське підприємство. Апровізаційне заведення було вже від довшого часу підприємством дефіцитовим. Причинились до цього нездарна і нефахова управа та надмірні адміністраційні кошти. Заведення валягає з виплатами за масло, яйця та інші харчеві продукти, такщо довги доходять до 200 тисяч зол. Ліквідація міського апровізаційного заведення позбавить хліба коло 100 працівників.

— **Черговий алярм.** Україножерний „Дзенник Польскі" алярмує разпорав польську громадянську опінію, що тут і там загрожений або вже звуженій польський стан посідання, очевидно у Львові, або десь у Сх. Галичині. Українці, мовляв, купують польську камяницю у Львові! Українці купують польський фільварок коло Янова! Українці купують це і те! І за кожним разом горячі заклинання: не випустити з польських рук ані пяди землі, ані одного обекту й т. п. В останніх днях „Дзенник Польскі" горлає про нові кривди, які діються полякам через те, що в місті Городку інж. Ян Ленцур продав „Центрооюзові" камяницю за 18.000 зол., та що в селі Суховолі городецького повіту п. З. Руссоцький продав монастиреві СС. Василіянок реальність і грунт за 51.500 зол. І вже лає обох „спшедафчикамі", які, мовляв, руйнують те, що здобула досі польська „запобігливість". Про цю „запобігливість", що тревае на українських землях цілими століттями, краще й не згадувати, особливо тепер, коли говориться про нормалізацію відносин між обома народами. А як хто хоче про неї щось більше знати, хай прочитає двотомову працю Вл. Лозінського „Правем і левем", але у першому виданні. Тоді може знесе лекше теперішні польські „кривди".

— **Боротьба з доріжнею в Польщі** ведеться на терені цілої держави. По всіх більших і менших містах адміністраційні чинники переводять енергійно контролю цін і масово карають не тільки гривнями, але й арештами. Над багатьома винуватцями висить як меч Дамокля — Береза!

— **Людовий дім у Пониковиці.** Минулої неділі відбулося в Пониковиці пов. Броди посвячення новопобудованого людового дому. Посвятив кс. Козачевський з Бродів при участи представників цивільної та військової влади. Дім має велику театральну салю та 7 інших убікацій, в яких знайдуть приміщення різні польські організації. В 1935 р. було в Пониковиці, що є осідком збірної громади, 2.682 греко-католиків, 433 латинників і 109 інших.

— **Заборона читальні.** Староство в Перемишлянах заборонило основати читальню „Просвіти" в селі Горицях. Торік воно припинило діяльність кружка „Рідної Школи".

— **Перед великим комуністичним процесом.** Прокуратура станиславівського суду виготовила акт обвинувачення проти 29 комуністичних діячів з Варшави, Львова, Луцька, Дрогобича і Станиславова.

— **Пожежі.** В Соповій пов. Підгайці вибухла пожежа в стайні Авраама Міндеса, місцевого коршмаря. Вогонь перекинувся на інші будинки й охопив хату. Підчас ратунку люди вкрали Міндесові зі склепу товари вартости коло 200 зол. — В загороді Петра Мазура в Катаринничах рудецького повіту згоріла стодола зі сіном і бараболею на загальну шкоду 500 зол. — В Петранці пов. Калуш вибухла пожежа в загороді Василя Яцишина й знищила її до тла. Вогонь перекинувся теж на сусідні будинки. Шкоду обчислюють на кількадесять тисяч зол.

пегеньку, мов по хворобі. Але радо балакає, пояснює.

— Оце Шкріблякового діда, а оце Шкріблька, а оце вже моє.

— А ця люлька? — питаю за тарну, але якусь турецьку, чи перську штуку.

— Це я купив у Косові. І небагато дав: дві касетки і десіть золотих.

Думаю, що досить багато. Нащо йому вдалася турецька люлька і чому вона лежить між архитворами Шкрібляків, забийте мене — не скажу.

Дивився я на старі, добрі зразки гуцульської різьби і сумну думу думав: Як жахливо вжрився, випачив її кепський смак несвідомих літників та інших аматорів! До спокійного чудового орнаменту прийшли всілякі цяцьки і тепер кожну касетку треба добре стерегти, бо перша-ліпша сорока вхопить. За очі хапає, а за серце ні. „Помогли" в тім багато всілякі гуцульські школи різьби, бодай їх світ не знав! Далі-далі і справжні гуцульські таланти стратять смак та орієнтацію, що таке гуцульська різьба і що таке правдива краса.

— А зайдіть ще коли! — просив різьбар на відході.м. — Або зайдьте до мене на літо.

Справді розкіш булаб помешкати в такій гарній, пахучій палаті, пожити з місець далеко від гамору, пороху, телєграфічних дротів, газет, книжок й літників. Біда тільки, що до ріки далеко.

Ще довго видніла за нами чудова Корпанюкова хата — як ми сходили вниз, до Яворова. Привітно всміхалась й просила не забувати...

Напевно не забудемо! Бо таких хат і таких різьб, як у ній, чимраз менше в наших горах.

(Продолження буде).

Аспірин Львів Аспірин
Порошок до печення
Цукор ваніленовий

— **Залізнича катастрофа.** Біля місцевости Ясінь на Закарпатті скоїлася залізнича катастрофа, в якій три особи згинули, а 14 вийшло з ранами.

— **Протижидівські ексцеси** вибухли знову у варшавських вищих школах. У головній торговельній школі студенти поляки, демонструючи проти ректора за те, що заборонив управляти політику в цій школі, засвітили димові свічки у викладових салях. Опісля вибігли на коридор і побили кількадцятьох жидів, деяких до крови. Коли жиди забарикадувалися в салях, студенти ендеки добулись до середини і побили товаришів. Ректора, що пробував їх втихомирити, висвистали, так що ректор припинив виклади аж до відкликання. Також на політехніці були протижидівські заворушення, при чому студентів жидів побито.

— **Душогубство за сплетні.** Окружний суд у Замості засудив на 5 літ вязниці Йосифа Кравчука із села Сушів, який убив свою кревну Анну Кравчук за те, що ширила проти нього сплетні. Він ударив її кілька разів палицею по голові, так що вона незабаром померла.

— **Вибух старого стріляння.** На полі біля Громадова пов. Луцьк 12-літній Зиновій Мельничук і 10-літній Володимир Пазамарчук, пасучи худобу, знайшли гранату з часів війни. Бавлячись стрільном, хлопці спричинили вибух, від якого обоє згинули.

— **Ще бють громи.** В Ястковіцах пов. Тарнобжег ударив грім у хату і тяжко поразив Марію Гожу та її дитину, яку держала на руках. Грім спричинив пожежу, наслідком чого згоріла хата і стодола. Від грому згинула теж корова.

— **Підземна радіостація в Чехословаччині.** Біля місцевости Мельника коло Праги розпічнеться цього року будова великої короткохвилевої радіостації. Буде це найсильніша чехословацька висильна радіостація, ціла під землею, отже забезпечена перед летунськими атаками. Будова коштуватиме 4 міліони корон, уладження 22 міліони.

— **Бандитизм.** До мешкання Кравчинських в Олькуші добулися в ночі три замаскувані грабіжники і побивши їх до безтями, забрали 2.400 зол. Кравчинських відставлено в грізному стані до шпиталю.

— **В Азії ще тепло.** В Туркестані та в інших середньоазійських краях панує велика спека. Температура доходить до 35 ст.

— **Спеки в Бразилії.** Як повідомляють з Ріо де Жонейро, в Бразилії розпочалася весна, при чому в південно західних провінціях настали великі спеки. Сильні хвилі гаряча тягнуть від провінції Мінес Шерейпс, де в столиці Белльо Горізонте температура в тіні доходить до +44 ст.

— **Облетів довкола землі.** В понеділок прилетів до Ню Йорку американський журналіст Екінс, що виграв повітряні перегони, облетівши довкола землі у 18 днях, 11 годинах і 13. мінутах. Головною умовиною був лет довкола світа нормальними комунікаційними засобами.

— **Руханка в Японії.** Японія належить до країн, де найглибше зрозуміли значіння спорту для здоровля. Вже тепер іде там загальний і плянчовий тренінг до олімпійських змагань, що відбудуться за чотири роки в Японії. Зацікавлення спортовою культурою таке велике, що підприємці домагаються спортових вправ від своїх службовців. З хвилиною, як по бюрах кінчаться заняття, прячуть столи, крісла, тощо й урядовці та службовці, мужчини та жінки, продавці, склепові панни, модистки, робітниці ігли і т. п. стають у ряди в кімнатах, де перед кількома хвилинами ще кипіла праця, і під проводом інструкторів чи інструкторок переводять пильно вправи, свідомі, що це виходить їм на добро.

— **У вчорашньому фейлетоні „Тимотей Бордуляк“** треба справити друкарську помилку у третій шпальті 7-ім рядку знизу замість „стараєть ся вливати“ „стараємося“.

† Посмертні згадки.

о. Дмитро Боровець, парох Молодича яворівського повіту, помер у 58-му році життя. Покійний осягав у своїм селі читальню „Просвіти“, побудував для неї дім і розпочав будову величавої мурованої церкви. В. Й. П.!

Дивогляди.

МУМІЯ У ФУТЕРАЛІ.

В одній із гостиниць у середмісті Парижа діялись від довшого часу дивні річи. Всі покоївки і одягальниці просили по кількох тижнях звільнити їх зі служби. Счудований господар завжди питався: — Чому відходите? — Не можемо тут довше залишатися. — Чому? — Страшно. Аж вкінці одна служниця сказала: Відходимо через графа К. Я сказала вам більше, як треба!

Чоловік, що його в гостинниці називали „графом К.“ був російським старшиною-еміґрантом і мешкав уже дуже довго в гостинниці. Був він людиною дуже мовчаливою, небагато одягненою, зате дуже гордою і неприступною. Цілими днями сидів замкнений у своїй кімнаті, виходив лиш двічі-тричі на тиждень увечорі і завжди виносив із собою довгий предмет, що нагадував футерал віольончелі. Господар і сусіди вважали його музикантом. Одного ніхто не знав, де він грає. Кілька разів стрічали його в Тюілєрах і Люксембурськім городі з „інструментом“. Дехто догадувався, що він жебрає. З початком липня ц. р. заявив „граф К.“ господареві гостинниці: — Я мушу виїхати дуже далеко і мені треба грошей. Тому не можу вам заплатити рахунку за минулий місяць, але залишу вам у застав мій футерал, де зберігаю дуже цінні для мене памятки. По футерал зголоситься одна багата княгиня, яка заплатить рахунок.

Господар погодився на просьбу свого старого і постійного гостя. Великий і тяжкий футерал винесли до пивниці а „граф“ виїхав. Від цієї пори всі покоївки трималися вже на місці і не втікали. Багата княгиня, що її так вичікував господар гостиниці, не приходила. Аж перед кількома днями прийшов від „графа К.“ лист з Америки, в якому він повідомив, що більше до Парижа не вернеться. Щойно тоді рішили заглянути до футералу.

Відкрили віко — у футералі лежав висушений труп-мумія дитини. Покликали поліцію, свідків і знавців.

Знавці оглянули мумію і сказали, що це труп хлопчика літ 13—14, який умер 20 літ тому. Тайна мумії у футералі залишилася невияснена. Догадуються, що „граф К.“ вивіз із собою з Росії тіло найдорожчого для себе сина, перевіз крізь кордон і 20 літ не розставався з дорогою памяткою. Виїзджаючи до Америки надіявся, що хтось із його знайомих відбере „віольончелю“.

ШКЛЯНИЙ БУДИНОК.

Ми вже писали про це, що в Нюйорку почали будову шкляного будинку. Тепер саме цю будівлю закінчили. Шкляний дім має пять поверхів. Його стіни збудували із грубих шкляних цеґол, які пропускатимуть 70 прц. денного світла. В цілім домі нема вікон за винятком долішнього поверху, де міститимуться виставні великих магазинів. Поверхня шкляних цеґол є незвичайно гладка, але в середині напущені речовиною, яка не дозволяє бачити, що діється у нутрі дому. Стіни дому можна мити водою, як звичайну посудину. Окремі вентилятори регулюють доступ теплого і холодного повітря.

Іописи.

РАВЩИНА.

Селяни з Дениськ беруться до праці. Село Дениськи, равського повіту, належало довгий час до сіл, в яких панувала темнота. Ще недавно, бо в 1931 р. адміністрація влади розв'язала чит. „Просвіти“ за те, що видів читальні не провадив діяльности. Більшість людей у селі, зокрема молодь, замість працювати над собою, займалася комуністичною роботою. В останніх роках село основно змінилося. Навіть задурманені комуністом дівчата до переконання, що комунізм приносить не лише їм, але взагалі цілому селу моральну і матеріяльну шкоду. Тому пробудився комуністичного дурману і тепер працюють згідно з вказівками повітових установ. Зокрема слід відзначити працю теперішнього виділу чит. „Просвіти“, який крім активнішої праці зорганізував у себе один з кращих дитячих садків. Душею дитячого садку була провідниця п. Тронь Еміля, вбс. сем. з Верблян, пов. Камінка Струмилова, і місцеві селянки Тимко Хакула, Іван Кочупер, Олекса Нагірний та Іван Ярема, які виконали сумлінно прийняті на себе обовязки, за що належиться їм повне признання. З садку користало постійно 43 дітей зпоміж записаних 45 дітей. За час істнування садку (від 3. липня до 15. вересня ц. р.) уладжено два величаві пописи з добірною програмою при участи великого числа громадян не лише місцевих, але й із довколишніх сіл. Поміж найменших дітей садка викликали у селян велику пошану до провідниці, якій вони зі сльозами в очах дякували за її хосенну працю для добра їх дітей та просили, щоб не забула за них і в 1937 році.

БОБРЕЧЧИНА.

Ще про працю в читальні і кооперативі в Бориничах. Щоби не ширилось баламутство у тямку з дописом у „Ділі“ (ч. 234) „Злочинна робота колишніх сельробівців у Бориничах“ подаємо отсі виясненія, які дістали ми від поважної особи й активного провідника читальні і кооперативи. Отже читальня чи пак її виділ працює по своїм силам і може похвалитися гарною та корисною працею для своїх громадян. Читальня дає часто аматорські вистави й уладила концерти в честь Шевченка, Франка і „День Весни“ при участи місцевого, гарно заспіваного хору під диригентурою п. І. Кузика. Хор брав участь у концертах в Холорові та в Бібрці, де здобув спеціяльне признання. Слід зазначити, що хор зорганізовано заходом місцевого пароха о. Константина Добрановича, який його і дале ревно підтримує. Заходом читальні уладжено п. р. дитячий садок, який дає 2 дитині імпрези в силі читальні на превелике вдоволення місцевих громадян. Виділ читальні збоге теж про доповнення читальничної бібліотеки і тому замовив книжки у Матірньому Т-ві „Просвіта“. Правда, книжки замовив на сплати, але лише тому, що не має готівки в касі. Чит. „Просвіти“ старається поширити свій вплив на ціле село і приймає в члени колишніх сельробівців, бо вони стануть зовсім на національнім ґрунті і тепер у нічому не кривдять. Словом: у селі йде до щораз кращого і певно, що кількох кривдників цієї праці не зничить. Також місцева кооператива „Добробут“ не сходить на безбережжя. Навпаки. Управа поступенно ліквідує лядові борги і незадовго стане сильно на ноги. У вересні ц. р. відновлено кружок „Сільського Господаря“, отже і в господарській ділянці Бориничі йдуть вперед.

Спорт.

УКРАЇНА — ОГНІСКО.

Чергові змагання за мистецтво Окружної Ліги грає Україна з ярославським Огніском, що тепер займає в мистецькій табелі четверте місце з 10 добутими пунктами. Ці змагання відбудуться в неділю 25. ц. м. на гриші Погоні. Початок о год. 10.15 рано. Заповідаються вони дуже цікаво, бо Огніско є дружиною гріпною, яка може навіть найсильнішому противникові зробити неприємну несподіванку. З другої сторони Україна буде старатись перемогою над Огніском не тільки збільшити свій пунктовий доробок, але й висунутися знову на друге місце в табелі. В кожним разі змагання будуть завзяті і гладкі матимуть чимало емоцій.

В год. 8.30 гратимуть молодші дружини.

НАДВІРНА. БЕСКИД — ГАКОАГ 2:0 (0:0).

Бескид мав увесь час перевагу. В першій половині наші змагуни грали проти вітру. Хоч кітер зносив мяч під самі ворота, оборона Бескиду не дозволила стріляти ніодного гола у свої ворота. Втомлений інтенсивною грою Бескид здобув у другій половині все таки два голи, що їх стріляв М. Тушин.

У змаганнях за мистецтво Б-класи Бескид здобув у 4-ох змаганнях 7 точок і відношення воріт 11:4.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

СВІТЛО І ТІНЬ. Львів, тересень 1936. Р. IV. Ч. 9. — Зміст: Я. Маслик: Психіка й інтелект у фотографії. — Роман Шимайло: Перспектива світлин. — Інж. Б. Іваницький: Деякі дані про виявлення. — Ю. Іванів: Правильне наставлення на гостро. — VII. виставка української фотографії. — Критичний куток.

ВІДРОДЖЕННЯ. Ілюстрований журнал українського протиалькогольного й протинікотин. руху. Львів, жовтень 1936. Р. IX. Ч. 10. Зміст: Д-р С. Парфанович: Чому українець мусить бути абстинентом? М. Чолбгий: Жовтень — міжнародній м'ісяць тверезости. — Я.: Алькоголізм і злочинність. — М. Ч.: Вісті зі світового протиалькогольного руху. — О. Горицвіт: Грінґо. — Апост. Адміністратор Ленінщини не признає „Відродження“. — Огляд преси. — Новинки. — „Ми Молоді“. — Ю. Каменецький: Організуйте протиалькогольні й протинікотинові гуртки по школах. — Звіт з гуртків.

ВОГНІ. Ідеольогічний журнал нового покоління. — Львів, жовтень 1936. Р. VII. Ч. 1. Зміст: *** Чергова відповідь. — Я. Гладкий: До проблем культурно-освітньої діяльности та ролі в них українського студента. — Сергій Камшогорський: Шляхами молоді. — Шерш: У безупинному змаганні. — *** На міжнародньому ґрунті. — Лицем до дійсности. — Надіслані книжки.

BULLETIN MENSUEL DE RENSEIGUEMENTS ECONOMIQUES ET SOCIAUX. Rome, septembre 1936, A. XXVII, № 9.

Листування Редакції.

Вп. М. Михайко: Просимо прислати знимки до статті „Через Карпати“.

Вп. Д-р Г. Ч. Любінь Вел.: Радо скористаємо з предложення.

Присилайте передплату!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

СТРИЙ: 22. X. год. 3. попол. Голгота. 22. X. Віліція і Лігія. 23. X. Смерть Нерона — „Камо грядеши?"

ДРОГОБИЧ: 24. X. Віліція і Лігія. 25. X. Смерть Нерона — „Камо грядеши?".

З Дрогобича театр їде до Тустановичі і Самбора.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича:

КОЗОВА.
22. X. Ліс з Абісинії.
З Козови їде театр до Бережан.

Великий Театр:

Четвер, 22. X. год. 7·30 веч. одинокий й останній раз „Модні спазми".
Пятниця 23. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон".
Субота 24. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон".

Кіна.

АПОЛЬО: „Малий лєорд".
АТЛЯНТИК: „Тайна бригада".
ВАНДА: „Жид вічний мандрівник" і „Кохаю усіх жінок".
ГРАЖИНА: „Графиня Маріца".
КАСІНО: „Жінка чи секретарка".
КОПЕРНИК: „Пастер".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Напад на Конго", і „Азбука кохання".
МІРАЖ: „За хвилину щастя".
МУЗА: „Спокуса" з Марл. Дітріх.
ПАКС: „Щастя на вулиці" і „Фатальна Таксівка".
ПАЛЯС: „Панна Ліллі" з Франціской Галь.
ПАН: „Банті".
РАЙ: „Ядзя".
СВІТ: „Княжна Чардаша" з Мартою Еггерт.
СТИЛЕВЕ: „Зов крови", ревія „Вулкан гумору".
ТОН: „Нежельне пропалля з Б. Джонсон.
УТІХА: „Дорога без повороту" і ревія.
ХИМЕРА: „Малий бунтар" із Шерлі Темпль

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Цепезін у просторах".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 22. жовтня 1936.

Відень (506,8) 17·35 Спів Прейс тенор, 19·30 „Чар одностроєю" Концерт Георг сопр., І. Петров тенор, 21·00 „Парацельзус" одноактівка Шпіцлера, 22·20 Година дістових творів, Кошиці (259,1) 17·05 Словянські нар. пісні. 18·00 Сп. ресіталь Поповича, Прага (470,2) 17·15 Скрипка, 19·25 Мельодії із звуковників, Париж (1648) 12·00, 13·15 Розривковий концерт, 18·00, 21·45 Театр уяви, 21·00 Танки на форт., 22·45 Симф. концерт, Білгород (437,3) 13·15, 22·30 Нар. пісні, 18·00 Оп. арії, 21·00 Хор, Берлін (356,7) 8·30 Концерт, 14·15 Легка музика, 19·15 фортвори Ліста, 20·10 Вечір танку, Кенігсвустергавзен (1571) 14·00, 16·00 Музика, 18.00 „Трубадур" оп. Вердія. Мінхен (405,4) 10·00 нар. пісні, 16·30 Веселий концерт солістів, 19·00 Листові творы, Будапешт (549,5) 12·05 Хор, 13·30 Циг. музика. 18·00 Листові творы, 20·10 „Христос" ораторія Ліста, Мілянo (368,6) 11·30 Легка музика, 17·15 Вок. концерт, 22·20 Танц. музика, Рим (420,8) 13·10 Орх. концерт. 17·15 Кам. музика, пісні, 20·45 „Дівча зі Заходу" оп. Пуччіні.

Пятниця, 23. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Пісні в супр. лютні для молоді, 17.30 Твори Дакспергера у вик. камер. квартету, 19.25 Скрипка, 21.20 Реквієм д-моль Брікнера, Прага (470,2) 17.05 Концерт трія, 19.20 Популярний концерт, Париж (1648) 18.30 Концерт симф. орх., 21.00 Соната, скр., форт., Білгород (437,3) 17.20, 22.00 Пісні в арії, 17.50 Нар. музика, Берлін (356,7) 8.30 Муз. поранок, 14.15 Легка музика, 20.10 Перлисті мельодії, спів, муз., Кенігсвустергавзен (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Дівчата співають, 20.10 Віольонч. ресіталь Гаст. Касадо, Мінхен (405.4) 11.00 Музика для села, 16.50 Твори мінхенських композиторів, Будапешт (549,5) 12.05 Циг. музика, 17.30 Скрипка, 18.15 Сальон. музика, 19.30 Опера, Мілянo (368,6) 11.30 Легка музика, 21.05 Камер. концерт, 22.00 Вок. авдиція, Рим (420,8) 13.10 Розр. концерт, 17.15 Танк. музика, 21.00 Орх. концерт.

Тільки оголошуючись у „ДІЛІ" можете успішно продати, купити або замінити реальність.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 22. жовтня 1936

6·30 Ранішня авдиція, 6·33 Руханка, 6·50 Музика з гр. пл., 7·15 Ранішній денник, 7·25 Програма на нині, 7·30 Трохи інформацій, 7·35 Легка музика з гр. пл., 8·00 Авд. для шкіл, 11·30 Для ст. дітей: „Як король Локетек скривався", 11.57 Сигнал ... 12.03 Східні настрої у вик. орх., 12.40 Воєнні сестрички, гутірка, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклям. концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 „Класа на осені" авд., 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Танк. симф. музика з гр. пл., 16.15 Гутірка з хорами, 16.30 Шлеські нар. пісні, 17.00 Болгарія — країна пісень, 17.15 Концерт солістів, скр., форт., 17.50 Говорена енцикльопедія, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт. вістки, 18.20 Пригоди в Горганах, 18.30 Танки з Олімпіяди 1936, гр. пл., 18.40 Програм-скринька, 18.50 На торговиці, 19.00 Цісарія портрет, фрагм. із пов. Русінека „Плютон із Дикої Левади", 19.20 З піснею по краю, авд., 19.45 Оп. фрагмент, 20.00 Трохи англ. музики, орх., 20.45 Веч. денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Легка музика з гр. пл., 22.00 Р. Штраус: Форт. квартет цмоль оп. 13, 22.39 „Городець мук", 22.45 Орх., 23.00 Концерт.

Радіокутик.

ВИСОКІ ВИМОГИ ДЛЯ АНГЛІЙСЬКИХ СПІКЕРІВ.

Англійська радіофонія шукає нового спікера для своєї імперіяльної радіостанції. Одначе кандидатом становлять такі високі вимоги, що сумнівно, щоб можна було знайти таку здібну людину. Вимагають, щоб кандидат володів мовами: англійською, німецькою, французькою, італійською і каталянською, а крім того мав загальну музичну і літературну освіту та мав як найм. 22 і 45 років.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.68—89.95, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долари кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 285.10 — 283.40. Франки фр. 24.81 — 24.67, Франки швайцарські 122.30—121.70, Фунти англ. 100.20 — 99.80, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.20—16.70, Кор. дан. 116.24—115.40, Кор. норв. 130.78 — 129.80, Кор. шв. 134.33 — 133.35, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.48—11.30, Марки нім. 118 — 112, Шил. австр. 93—90. Марки нім срібні 127—120.

Акції.

Банк Польський 111, Цукор 31.00, Лідьпоп 15.50, Стараховичі 36.75, 37·00. Габербуш 41·00.

Тенденція слаба.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 64.75, 2 ем. 65·50, 5 ковв 52. 5 зах. 50·65, 6 дол. 76.00, 4 прем. дол. 49.25—49·50, стаб. 466, 470.

Тенденція для ножичок переважно слаба.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43, 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. ЦГК. 61—65, 4 прц. ЦГК. 61—65.

Долярівка 50—52, 3 інвест. 1 ем 65—6·5 3. ем. 65—68.

Збіжжя.

За 100 кг. дьожо вагон Львів:

Пшениця оди. червона	21·00—25.50
Пшениця збор. червона	24·00—24·50
Пшениця б/з	24·00—24·50
Ячмінь броварний	22.00—27·00
Ячмінь на мливо	19·75—20·00
Ячмінь паст.	19·00—19·25
Овес шт. І. незадощений	15·25—15·50
Овес шт. І. А легко задощ.	14·75—15·00
Овес шт. ІІ. незадощений	14.75—15·00
Овес шт. ІІ. А легко задощ.	14·00—14·25
Мука пшенична ст. гат. І в.	43·25—43·7
Мука пшен. ст. гат. І А	42·75—43·25
„ „ гат. І Б	41·75—42·25
„ „ гат. І Ц	40·25—40·75
„ „ гат. ІІ А	37·75—38·25
„ „ гат. ІІ Б	37·25—37·75
„ „ гат. ІІ Ц	37·00—37·50
„ „ гат. ІІ Д	35·75—36·25
„ „ гат ІІ Е	33·75—34·25
„ „ гат. ІІ Ф	32·25—32·75
„ „ гат. ІІІ А	24·25—24·75
„ „ гат. ІІІ Б	23·25—23·75
Мука пшенична паст.	21·25—21·75
Мука пшенич. разова до 95%	32·25—32·75
Мука житня литог 0·30%	31·00—31·50
Мука житня гат. І. 0·50%	30·00—30·50
Мука житня гат. І. 0·65%	29·00—29·50
Мука житня гат ІІ. 50-65%	22·00—22·50
Мука житня разова 0·94%	23·00—23·50
Мука житня посеред. 65%	19·00—19·50

Інші курси не змінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 21. ц. м.

Ціни за 100 кг. дюзом, льоко вагон-стація заладування:

	льоко ст. наладов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	23·00—23·75
Жито збір. 69½ гр/л. 3%	16·00—16·50
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	18·75—18·50
Овес легко задощ. 444	14·14—14·25
Овес не задощ. 456	14·75—15·00
Гречка 10%	22·00—22·50
Кукурудза жовта	17·00—17·25
Кукурудза червона	18.50—19·00
Коноп. сім'я	29·75—30·00
Соняшникове сім'я	31·00—31·50
Фасоля корона руч. в з м. 42	55·00—55·50
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	42·50—43·00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	40·00—40·50
Фасоля шмальц. спец. ручно вибир. з міш.	43·00—45·00
Фасоля краса рафована	25·00—28·00
Фасоля цукр. ручно виб.	30·00—31·00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від паняини	115—125
Конюшина вільна від каниини 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця, жито, ячмінь, овес і гречка дальше дешевіють. Ціни фасолі, олійних насінь незмінені. Конюшина дещо подорожіла. Тенденція знижкова. Експорт збіжжя не рентується. Краєві млини здержуються від купна чекаючи на дальшу знижку.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 21. жовтня п. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.
1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.15 „
1 п. вець	4.50 „

Тенденція на масло та молоко сильна на яйця знижкова

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 21. X. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвірє птахонасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщеві І. кл. щойно від 1.80 кгр. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

КУПНО - ПРОДАЖА

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найвибагливіших за безцін — Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 9-?

ЄДИНА українська галянтерійна крамниця Павлусевич і Бородайкевич, Станиславів, Сапіжинська 11, побіч „Фарболю", поручає добірні товари по дешевих цінах. 2921 2—5

НАУКА

„LINGUA" школа новітніх мов проф. Д-р З. Басса, вул. Словацького 14. Курси англійського, французького, німецького. Місячно 5 зол. 2903 3—6

ФУТРА до міста і подорожі, по останніх зразках моди виконує першорядно по конкуренційно низьких цінах АНДРІЙ КУЗЬМІНСЬКИЙ, 2615 Львів. Пекарська 31. 16-25

МЕШКАННЯ

ДВА покої і кухня комфорт, нова камениця, до винайму, вул. Обертинська 34. 2913 2—2

ТРИ КІМНАТИ кухня, до винайму Длугоша 35. 2929 2—3

ТРИКІМНАТНЕ, сонячне поритарене новочасне мешкання до винайму, вул. Длугоша 37. 2935 1—1

РІЖНІ

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка епіляція з 6-місячною гарантією. Сальон чесання пань. Сикстуська 8, вхід через браму. 2934 1—2

ЗА ЗОЛОТО, срібло, зуби — брилянти діямянти, заставні карти найбільше платить Вандер, Львів, Шайнохи 1. Прецизійна дешева направа годинників і бінокулярів. 2889 4—5

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА, фісгармонії гарантовані продає добрі дешеві, купує, міняє Ганак. Пілсудського 21. І. пов. 2885 5—10

ЗАЛІЗО старе, зужиті машини, та різні фабричні частини залізні і металеві купує і платить найвищі ціни: Склад заліза Жовківська 54, тел. 297-01. 2895 5—7

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: Коперника 26, подвірє. 2793 8-10

ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

Солтис громади Улична, волости Стебник повіт Дрогобич, діючи на підставі ухвали громадської Ради з дня 27. IX. ц. р. повідомляє оцим, що громада Уличко продасть на публичній ліцитації мурований будинок невикінчений, покритий дахівкою з вимірами 12 × 22 метр. квадр. враз з будівельною парцелею.

Громадська Рада застерігає собі право вільного вибору оферента, без огляду на представлену ціну.

Речинець вношення оферт до дня 31. жовтня п. р. Ближчі інформації дає солтис громади Уличка.

Уличко, дня 15. жовтня 1936 р. 1-2

Солтис громади: Савчин Гавриле.

ВЛАСНИЙ ВИРІБ
КОВДЕР І МАТРАЦІВ
ПОСТЕЛЕВЕ БІЛЛЯ.
Великий вибір
ЗАЛІЗНИХ і МЕТАЛ. **ЛІЖОК**
Маріян Млєко, Коральницька 6
2853

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозиковичі. — Львів, Домініканська 4. 2884 38-40

РАДІО АПАРАТИ
всіляких типів направляє, успрявнює, допоновє і переробляє фахово і солідно
„WARRADIO"
Львів, Яніоська 37. Тел. 230-33.
3/38 1—3

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 239 (14.488). Львів, пятниця 23. жовтня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Новий чужинець в уряді УССР.

ЛОТИШ ЗАСТУПНИКОМ НАР. КОМІСАРЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ.

(РО) Як подає „Комуніст", Карло Карльсон, що став заступником нар. комісаря внутр. справ є лотишем. 1917. р. прилучився він до комуністичного руху, у 1918. р. організував черезвичайку. 1934. р. був Карльсон заступником предсідника українського ГПУ, коли ж ту установу замінили на нар. комісаріят внутр. справ, обняв він провід одного харківського окружного бюра. Червона преса вихваляє нового достойника за його великі заслуги у боротьбі проти „контрреволюційних банд".

ПРИЯТЕЛЬ ЛІТВІНОВА АРЕШТОВАНИЙ.

ЛЬОНДОН. 22. 10. ПАТ. Як повідомляє „Дейлі Мейль", в Москві арештували б. атташе совітської амбасади в Парижі Членова, що є особистим приятелем Літвінова.

„Людовий фронт" викликав крізу чілійського уряду.

САНТІЯГО ДЕ ЧІЛЄ, 22. 10. ПАТ. Міністер господарки, радикал Баррос уступив, бо не хотів репрезентувати „людового фронту", як це вимагав провід його партії. За ним пішло двох інших радикальних міністрів, тому ввесь уряд уступив.

САНТІЯГО ДЕ ЧІЛЄ, 22. 10. ПАТ. Положення в Чілє неясне; голова радикальної партії заявив, що годі передбачувати вислід крізи. Завтра оберуться опозиційні посли, щоб опрацювати спільну платформу.

„Рексові" заборонили „похід на Брюссель".

БРЮССЕЛЬ, 22. 10. ПАТ. Рада міністрів заборонила „Рексові" маніфестацію, що мала відбутися найближчої неділі при співучасти 250-их тисячних мас під назвою „походу на Брюссель". Тутешня федерація соціялістичних професійних спілок рішила недопустити до рексівських маніфестацій.

УРЯД ПОДАЄТЬСЯ ПЕРЕД „РЕКСОМ"?

БРЮССЕЛЬ, 22. 10. ПАТ. Мін. закорд. справ Спак заявив представникам преси, що в недавній промові проти „Рекса" висловив лише свої особисті погляди. Права преса розуміє це так, що уряд відступає зі становища, яке занял до „Рекса".

Перемога нац. військ 25 вільометрів від Мадриду.

НАВАЛЬ КАРНЕРО, 22. 10. ПАТ. За вчорашній день нац. війська посунулися на 12 км.; в 16. годині їхні передні сторожі увійшли до Навальо Карнеро; тепер вони віддалені від Мадриду всього 25 км. **Нац. війська здобули після 10-годинного бою укріплені позиції під Навальо Карнеро, які боронили найліпші червоні частини.** Фронт вирівняний, вступна фаза наступу на Мадрид.

НАСТУП НА ЕСКУРІЯЛЬ.

ТЕНЕРІФА, 22. 10. ПАТ. **Вчора вечором почався нац. наступ на Ескуріяль. Нац. відділи, що здобули Сігуенцу, посуваються до Мадриду.**

ПОХІД НА ХІХОН.

ЛЯ КОРУНЯ, 22. 10. ПАТ. Тутешня радіостанція повідомляє, що відділи ген. Аранди почали похід на Хіхон, куди схоронилися червоні, що облягали Овіедо.

БОМБАРДУЮТЬ.

СЕН ЖАН, 22. 10. ПАТ. Ескадра нац. літаків бомбардувала Більбао і недалеку місцевість Ляс Аренас; чимало домів ушкоджених.

КОМУНІКАТ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

ТЕТУАН, 22. 10. ПАТ. Радіокомунікат стверджує, що після здобуття Сігуенци **нац. війська обсадили м. Хадрак** на шляху до Гвадалахари. Мадридський уряд робить приготування, щоб перенестися до Каталюнії.

ТЕНЕРІФА, 22. 10. ПАТ. Тутешнє радіо повідомляє, що нац. війська заняли вчора в 17. год. Навальо Карнеро.

СЕВІЛЛЯ, 22. 10. ПАТ. Ген. Кейпо де Льяно заперечив перед мікрофоном комунікат червоних. Навпаки нац. війська заняли Віллямантуу і Навальо Карнеро. Нац. літаки зістрілили три ворожі та збомбардували лет. майдан у Хетафе.

ТЕНЕРІФА, 22. 10. ПАТ. Нац. війська вже зовсім опанували Сієрру Алькубієре, під вечір м. Тардієнте.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 22. 10. ПАТ. Червоні відкинули повстанців на північ від Маляги, освободжуючи залізничі шляхи. 7-ох повстанців перейшло до червоних.

МАДРИД, 22. 10. ПАТ. Прем. Ларго Кабальєро оглянув вчора фортифікаційні праці в околицях Мадриду.

МАДРИД, 22. 10. ПАТ. Червоні відкинули нац. кольону, що йшла на Овіедо, зблизилися на 12 км до Сарагоси, під Тардієнте та на середньому фронті відбили нац. наступ, на південному фронті коло Картагени зістрілили два нац. літаки.

МАДРИД, 22. 10. ПАТ. Повстанців відкинено з під Ляс Навас і з відтинка Торре Сасінан—Мірабуене. Під Сігуенцою завзяті бої.

ВИМОРДУВАЛИ ЗАРУЧНИКІВ.

ЛЬОНДОН, 22. 10. ПАТ. Як повідомляє „Дейлі Телеграф" комуністи вимордували в Картагені всіх закладників; є це пімста за те, що нац. летуни збомбардували місто.

ЖІНКА ПРЕЗИДЕНТА АЗАНІ ВТІКЛА З ЕСПАНІЇ.

ТУЛЮЗА, 22. 10. ПАТ. З Аліканте прилетіла жінка президента Еспанії Азані; її літак відлетів до Парижа.

ПОДЕНЕРВУВАННЯ У МАДРИДІ.

МАДРИД, 22. 10. ПАТ. Атмосфера в Мадриді стає що раз то горячіша, на вулицях доходить до походів і маніфестацій. Жінки домагаються, щоб усіх мужчин вислати на фронт та замкнути кавярні й ресторани, але робітничі організації уважають, що це робило би але вражіння, тому згадані льокалі будуть замикати в 22. годині.

УТІКАЧІ.

ГІБРАЛЬТАР, 22. 10. ПАТ. Один британський торпедовець привіз з Маляги 23-ох еспанських утікачів, інший — 30-ох з Картагени. Вони змалювали положення у цих двох містах у якнайчориших красках.

З країни опію та рижу

Софії Яблонської.

Живо та барвисто описані ПРИГОДИ і ВРАЖІННЯ в КИТАЮ з прекрасними ілюстраціями.

Ціна зол. 2.50, з почтовою пересилкою 3 зол. Замовляти в Адміністрації „Діла", Львів, Ринок 10.

Вже появився І. том повісти ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

АПОСТОЛ ЧЕРНІ

Сторінок 199, ф. 8°.

Ціна 2.50 зол., з пересилкою 3 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла": Львів, Ринок 10.

Стара держава на овиді.

Роля національної Еспанії в майбутньому.

Світова преса подала вістку, що ген. Франка проголосили в Бургосі начальним вождом еспанських національних військ і головою нової еспанської держави. Писалося про пораду і помпу, але ліберальна і ліва преса промовчала промову ген. Франка, в якій він засував напрямні політики національного уряду. Ця промова кидає багато світла на те, що діється в Еспанії та що загальна світова преса старається перед своїми читачами закрити. Подаємо тут виїмки цієї промови за англійським тижневиком „Католік Таймс".

Як основу ставить ген. Франке на першому місці Бога, потребу віри в Бога і любов. „Треба вірити в Бога". „Наш уряд буде вдержувати сердечні взаємини з Церквою і буде підтримувати її релігійну і моральну місію". „Хочемо перевести реформу суспільности, вступаючи в її основу любов. Нашим завданням є оборона світової цивілізації і ми мусимо черпати силу з нашої релігійної віри".

Відкидаючи лібералізм як політичну теорію та форму влади, ген. Франко заявив: „Не вірнимо в уряди, які походять з голосування. Еспанська народня воля ніколи не могла свобідно виявитися голосуванням. Спершу політичні наганячі і пізніше тиранські синдикати примушували еспанський нарід голосувати згідно з їхніми бажаннями, диктуючи народові, як має голосувати".

Політичний лібералізм в Еспанії, який все був сильно протикатолицький (подібно як в Італії), викликував у нації вічний фермент заколоти, творив цілі комплекси фальшивих понять про цінности та все зумів викликати штучні події націй на ненависні взаїмно собі табори. Ціла фільософія лібералізму ставить одиницю проти одиниці, висуваючи все на перше місце гасло „права людини". Капіталіст мав право робити зі своїм капіталом те, що йому подобалося. Революціонер класової боротьби висував гасло „права робітника". А за кулісами капіталіст удержував найбільше гармонійні взаємини з революціонером класової боротьби. Нова еспанська держава — заявив ген. Франко — буде спиратися не на правах (привілеях), але на обовязках. Якщо в сучасній громадянській війні в Еспанії остаточно переможуть національні війська, то прийде кінець лібералізмові, що вже заздалегідь почне оплакувати ліберальна і ліва світова преса як „смерть демократії".

Але існують ще й інші форми свободи, крім демократичного голосування. Наприклад економічна свобода, без якої взагалі немислима якась небудь інша свобода громадянства. Капіталізм лишає громадянству політичну свободу, але доводить до скасування економічної незалежности та до економічного поневолення більшости цього громадянства і тому користь всякої політичної свободи стає ілюзоричні. Ген. Франко заявив у своїй промові, що національний уряд постарається привернути громадянству цю економічну свободу та соціяльну справедливість. „Обіцяємо еспанському народові, що в кождій родині не буде бракувати огнища; кождий робітник не буде без праці; кожний буде мати працю, бо ті, що мають більше, дадуть тим, що мають менше. Наша соціяльна справедливість буде спиратися на братній любові та на сердечній співчутті".

праці всіх кляс. Наша рука буде тверда і непохитна в переведенні соціяльної справедливости".

Твердости і непохитности в переведенні соціяльної справедливости не слід розуміти як здавлення чи то індивідуальної думки, чи то активности громадянства. Але народню волю можна забезпечити іншими способами, не тільки правом голосування на членів політичних клік. Краще, ніж голосуванням, може громадянство впливати на державне і національне життя активною участю громадян в корпораціях і цехах, що будуть створені для всіх галузей промислу і ремесел; поодинокі корпорації та цехи будуть правними репрезентантами своїх членів, а всі спільно будуть репрезентувати націю.

Ген. Франко має мабуть на думці створення станової держави, коли заявляє, що „народня воля в новій державі буде виявлятися в технічних організаціях та корпораціях, які — маючи глибоке коріння в краю — будуть виразниками правдивих бажань та ідеалів еспанського народу". Далі заявив ген. Франко, що устрій цієї нової держави буде спертий на устрою Португалії, а не на зразках німецького націоналізму чи італійського фашизму.

Про ролю і завдання національних військ Франко заявив: „Це не є тільки громадянська війна, в якій рішається доля самої тільки Еспанії, але є це збройна оборона християнської цивілізації. Ми є обороцями віри і духа проти червоного матеріялізму. Всі правдиві еспанці бються як добровольці проти червоних".

Промова Франка є, здається, найкращим освітленням того, що діється в Еспанії. Але вона кидає одночасно жмут світла на ті національні рухи, що в сучасному повстають у різних формах в різних народів світа, як націонал-соціялізм у Німеччині, фашизм в Італії (хоч які вони недосконалі і в дечому — наприклад у своєму тоталітаризмі — навіть нездорові), становість в Еспанії, дальше змагання різних держав до економічної самостійности та спроби освободити внутрішні ринки народньої господарки від закордонної торговлі та з під диктату інтернаціональних фінансістів-позичкодавців. Всі ці рухи є виявом спротиву духа проти матерії, проти влади інтернаціонального лібералізму та поневолення, що виявляється тепер у формі (це не парадокс!) капіталістично-соціялістично-більшевицького союзу. А в цій боротьбі за новий лад еспанським націоналістам належить почесне місце. Їхня перемога в Еспанії може стати апоретною точкою в історії европейської цивілізації.

Р. Мицький.

Ґубернатор Канади серед українців.

1.500 УКРАЇНЦІВ ТА УКРАЇНСЬКІ ШКОЛЯРІ З ЛЬОРДА ТВІДСМІРА, В 24 ШКІЛ ВІТАЛИ ВІЦЕКОРОЛЯ КАНАДИ, ПРОВІНЦІЇ МАНІТОБІ.

Генеральний ґубернатор Канади льорд Твідсмір був перший з представників короля, що спеціяльно відвідав українських поселенців, принявши їх привіт та у відповіді на привіт ужив таки української мови. Гостина льорда Твідсміра була в місцевості Фрейзервуд у Манітобі, 12 миль на захід від Гімлі, 21. вересня ц. р.

Своє побажання відвідати й українських поселенців у західній Канаді висловив льорд Твідсмір ще підчас сесії парляменту послові Торсонові з округи Селькірк, заселеної переважно українцями. Посол Торсон занявся опісля здійсненням наміру генерального ґубернатора. Рівночасно відвідав генеральний ґубернатор також столицю ісляндців у Манітобі містечко Гімлі.

„Один з найвеличавіших привітів у цілій його канадійській поїздці справлено Ексцеленції льордові Твідсмірові у Фрейзервуд", — оповідає вінніпеґський щоденник „Фрі Прессс", — „коли почесна сторожа українських поселенців на конях, убрана в яскраво-барвисті костюми рідної України, а коні весело удекоровані жовто-блакитними лентами стрінула партію віцекороля при спеціяльно побудованій привітній брамі, миля від міста й ескортувала його до подвіря публичної школи, де виголошено привітні промови. Там була найбільша громада того дня, щоб його привітати. Більш як 1.500 українців від дітей на руках до старенъких патріярхів стовпились біля платформи й вислухали, як **посол Н. Бачинський** з Фішер відчитав у рідній мові привітну промову, а **Йосиф Вавриків,** посол з Гімлі, переклав її на англійську мову".

Привітна промова, яку відчитав посол Бачинський, була гарно написана на пергаміні та вручена генеральному ґубернаторові на спомин.

Після того церемонія вручення хліба й соли генеральному ґубернаторові зробила велике враження і на достойного гостя і на його товариство. Зворушений, він відповів:

„Пане Бачинський, пане Вавриків і громадяни! Дякую вам найтепліше за спосіб, у який ви мене нині приняли. Я думаю, що ніде, де я лише був у Канаді, не приймали мене з кращою церемонією, як ваша ескорта, ваша стара національна церемонія вручення мені хліба й соли, і коли позволите мені сказати, такі гарні й дібрані слова вашої привітної промови. Я здаю собі з того справу, що своє приняття завдячую фактові, що представляю нашого короля і це зробить мені приємність, коли передам королеві щирий привіт українського народу в Канаді.

„Я дуже радий бути нині між вами. Я є між людьми, що мають за собою довгу історичну традицію, бо ваш нарід сотки літ держав полудньово-східну браму Европи перед нападами із сходу. Я можу добре уявити собі, що ця країна є домом для вас, бо ці широкі степи такі дуже подібні до великих рівнин полудньово-східної Европи, з якої ви прибули. Підчас своєї поїздки по преріях я стрічав багато ваших людей і я радий бачити, що в такім короткім часі ви стали життєвим елементом канадійської нації. Ви відіграли свою ролю у великій війні. Нині я находжу ваших синів у постійній і непостійній міліції. Де піду, я чую високі похвали вашої промисловости, витрівалости й підприємчивости, навіть серед найтрудніших обставин. Ви стали добрими канадійцями.

„Кожний британець, головно кожний шотляндець, мусить вірити, що найсильніші народи є ті, що повстали з різних расових елементів. Український елемент є дуже цінним причинком до нашої нової Канади. Я бажаю сказати вам одно. Ви приняли обовязки й льояльности, в тім, як набули привілеї канадійських грома-

---

ТИМОТЕЙ БОРДУЛЯК. 2

Право патронату.

(Докінчення.)

— Ет, говориш щось, любко... — відказав пан дідич.

— Алеж зовсім подібний до вівці, правдиве овече лице! А я такого не хочу, хіба ти бажаєш собі, щоб я вмерла...

— Алеж, любко, не говори дурниць... Бо по перше: приглянься йому ліпше, а побачиш, що це дуже милий і симпатичний чоловік, а по друге: він має від мене зовсім формально підписану презенту...

— Колиж я не хочу, бо він подібний до вівці!... Ти очевидно хочеш, щоб я вмерла...

І так дальше поступала суперечка між благородним подружжям... Пан дідич, певний, що я нічого не розумію з тої бесіди, та, щоб і я не дорозуміся нічого, намагався зі своєї сторони надати тій суперечці байдужий тон, одначе його жінка не робила собі нічого з моєї присутности і впадала постепенно в чимраз більші фохи... її лице з блідого стало червоне, а голос перейшов вкінці в фістуловий...

— До вівці подібний і баста! — закінчила вона, — а я не хочу мати у своїм селі духовну особу, подібну до вівці, не хочу соблазни між людьми... Правда, ти хочеш і виглядаєш моєї смерти, але я не така ще дурна, я ще хочу жити!

Вона почала скорими кроками ходити по сальоні і вхопивши вахляр, стала ним судорожно вахлювати своє лице. Пан дідич стояв дуже заклопотаний, правдоподібно надумуючись, як йому вийти з тої халепи. Я завважав, що він був під впливом своєї достойної подруги і тепер, очевидно каявся в душі, що напитав собі біду, не засягнувши вперед її ради. Мені жаль було того пана і я шукав у думці способу, якби йому прийти в поміч, а заразом і в моїм невідрадним положенню зробити якийсь пролом. Ануж, думаю собі, промовлю я щонебудь по французськи до благородної пані, тою мовою, якою вона так без женади в моїй присутности чеше мене під шерсть... Буду бачити, яке це зробить враження, буду мати моральне вдоволення, що прецінь я, руський священник, не є такий околіт, за якого вона мене вважає; буде це для неї заслуженою карою за її безоглядність; ну, і хто знає, може навіть постелить мені дорогу до її ласки... Відома річ, часом у подібних оказіях один сміливий крок може мати рішальне значіння, все може направити...

Як загадав, так зробив.

— Мадам! — кажу я піднесеним голосом, звертаючись до пані, — що я подібний до вівці, то я тому цілком не винен, однак впевняю вас, мадам, що хоч я на зверх і до вівці подібний, але моїм серцем я подібний до льва...

Наслідки були якнайгірші. Пані вівкнула, зімліла і повалилась на мягонький диван. Пан задзвонив, прилетів льокай і оба з паном взяли омлілу паню і понесли її кудись до її будуару.

Я стояв як укопаний; у дзеркалі, що висіло напроти мене, я побачив своє бліде лице, як у трупа, серце в мене страшно билось, я сів на стільчику і опустив голову на руку... Що я наробив? Що мені тепер почати? Чи довго я так сидів, не знаю. Вкінці прийшов пан дідич із заклопотаним лицем. Я спитав його, як мається його жінка?...

— Це нічого, воно перейде — говорив він зовсім пригнобленим голосом — а що до Вас, отче, то ви собі з того не робіть нічого... Ви у праві в цілковитім праві...

Так, я був у праві, я це знав добре, що я у праві, бож прецінь презента була в моїх руках... Однак, коли вкінці прийшов до себе і розглянувся в ситуації, тоді попередні фохи та спазми пані дідички і це пригнобленя, очевидне каяття пана дідича стало для мене таким прикрим, видалось таким понижаючим для мене, що мною заволоділо якесь неопитане до самої землі придавлююче почування, і коли б я скористав з того мого права і вийшов від колятора з презентою в кишені, то я цей крок — так мені здавалось і тепер здається — мусів би вважати ще більше понижуючим для мене...

— Добродію! — сказав я до пана колятора, — я не перестану бути вам вдячний за вашу ласку і добру волю, однак маючи на увазі здоровля вашої достойної подруги і ваш власний спокій, я не можу користати з мого права до презенти вами підписаної, моя честь не позволяє мені на це.. Найліпше буде, коли я цей документ знищу таки на ваших очах, бо до того я також маю право...

І по тих словах я подер папір на дрібні кусники і кинув під ноги...

Пан колятор розложив обі руки, похилився вперед, хотів щось говорити, та йому видно, голос застряг у горлі. Я й не чекав, поки він що скаже, я вибіг чим скоріше на двір, дібрався до своєї фіри — і коли виїхав аж геть на поле, тоді щойно почув я себе свобідним і свобідно відітхнув. Таки того самого дня подав я письмо до консисторії, що зрікаюся презенти на Локчинці...

Ось ціла історія і причина мого поступку! — закінчив о. Аркадій. — Правда, для мене булоб найкорисніше, колиб я був пошився в дурні, колив у першій хвилині, коли тільки панство колятори зачали зі собою вправляти по французськи чемно вклонився був і „спасся бігством". Цього також ніхто не міг би мені взяти за зле. Однак сталось інакше... і того, що сталось, я зовсім не жалую, бож тут поступив я так, як чесний чоловік повинен поступити...

При обіді о. Аркадій, як звичайно, мав добрий гумор, був веселий, жартував. Однак всі інші священники, навіть сам господар, були якось дивно пригноблені... І хоч о. Аркадій старався зводити бесіду на різні річи, навіть на політичні справи, які в таких випадках є звичайно улюбленою темою розмови, то все таки інші священники цим разом його не слухали і підчас цілого обіду, а навіть по обіді не говорили про нїщо більше, як тільки про право патронату.

дні, але і я хотів би, щоб ви також памятали свої старі українські традиції — свої гарні ручні роботи, свої народні пісні й танці і свої народні легенди. Я не вірю, що якийсь нарід може бути сильний, як він не памятає й не удержує стичности з усім своїм минулим. Ваші традиції є всі вартісними причинками до канадійської культури, що не може бути відбиткою тільки якоїсь одної старої речі — вона мусить бути новою річчю, створеною працею всіх елементів, що складаються на націю.

„Ми, шотляндці, вважаємось за добрих громадян нових країв, а це тому, що хоч ми мішаємось добре з іншими й радо приймаємо нову льояльність, то проте ніколи не забуваємо своїх старих шотляндських прикмет і завжди памятаємо свій маленький край, з якого походимо. Це правда про кожний нарід, що має за собою сильну традицію, і так мусить бути з народом з такою сильною традицією, як ваша. Ви всі будете ліпшими канад'ійцями, як будете також добрими українцями.

„Я бажаю вам усім щастя та здоровля".

Останне речення своєї промови сказав лїорд Твідсмір-таки в українській мові.

На знак пошани для високого гостя дві малі українські дівчинки, убрані в українські строї, відтанцювали кілька шотляндських танців. Зібрані були українські діти з цілої околиці, з 24 шкіл, деякі з віддалі 40 миль. Багато з них були в українських строях і в жовто-блакитних шапочках, з канадійськими прапорчиками в руках. Під проводом п. Негрича із школи Фрейзерауд воени відспівали кілька пісень по англійськи та українськи.

Побачивши групку старих жінок з одного боку платформи, генерал-губернатор з характеристичною простотою і теплою ласкавістю, що характеризувала кожну хвилину його відвідин, підійшов до них з власної волі, щоб стиснути їм руки. Лиця жінок, притінені хустками, ясніли з радости видля цієї несподіваної почести.

Порошки для дорослих з ф. бр. зн.
KOWALSKINA
вживаємо при невинних
БОЛЯХ ГОЛОВИ

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Канадійські фабрики зброї працюють інтенсивно, деякі 24 години на добу. Уряд опрацював уже проект дозброєння, але не відомо, чи населення зможе перенести нові податкові тягарі.

Мадярський премієр Дарані дістав підтримку усіх партій.

Б. еспанський премієр, голова радикалів Леррy станув рішуче по боці нац. повстанців.

Турецька економічна делегація виїде під кінець цього місяця до Італії, щоб наладнати торговельні взаємини між обома державами.

У **Норвегії** залишається при владі дотеперішній уряд.

У **Палестині** засудив єрусалимський суд на смерть двох арабів, що 20. квітня ц. р. убили жида.

Австрійський старшинський суд у Відні розглядає обвинувачення проти б. міністра отамана Фея.

У **Франції** страйк робітників, що транспортують вугілля, поширюється. Є небезпека, що він унерухомить кілька поважних промислових осередків.

Німецький уряд у ноті до комітету неінтервенції енергійно опрокидує совітські заміти і подає обширний матеріял, на доказ, що це СССР нарушує невтральність.

Бельгійські законодатні палати зберуться на надзвичайну сесію 27. ц. м.

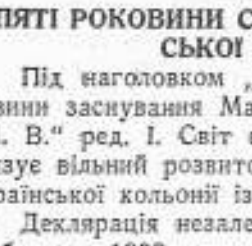
ОСТОРОГА!

Є купці, які хочуть використати Вашу несвідомість! Для використання світової слави мила Пальмолів воровладжують що якийсь час до продажі підробки цього знаменитого мила. Отже подаємо до ласкавого відома П. Т. Консументів, що оригінальне мило Пальмолів, вироблюване тільки на маслинових і пальмових оліях, мішаних на підставі спеціяльної репепти, що є нашим секретом, не продають ніколи без опакування, але завжди в зеленім опакуванні з чорною опаскою зі золотим написом:

PALMOLIVE
Reg. mark towarowy.

Тільки так оправоване і означене мило Пальмолів є оригінальне і тому у власному інтересі П. Т. Консументів просимо звертати пильну увагу при купні на вище згадані характеристичні риси оригінального мила Пальмолів, які забезпечують завсіди знаменитий гатунок нашого мила. Деякі купці, стараючись продавати підробки або вироби гіршого гатунку замість оригінального мила Пальмолів, ганять гатунок нашого мила і хибно інформують про його прикмети. Однак ми переконані, що П. Т. Консументи не дозволять збивати себе спантеличку і зрозуміють, що ті купці мають на меті поширювати річ, на якій воно особисто значно більше заробляють.

Оцінку того роду купців задиняємо П. Т. Консументам і не сумніваємось, що П. Т. Консументи тепер, коли запізнались зі змістом цієї остороги будуть постійно домагатись тільки оригінального мила Пальмолів, якого жадний фальсифікат або таквване „ліпше" мило ніколи не може заступити.

Щоб дійти до успіхів, до яких доходимо постійно вживаючи мила Пальмолів, треба **вживати тільки оригінального мила Пальмолів**.

Тому звертайте пильну увагу на те, щоб са ме дістати власне це оригінальне мило Пальмолів. Оригінальний, природний зелений колір мила Пальмолів повстає завдяки оливі і пальмовому олієві. Мило Пальмолів не є ніколи крашене штучно, ані при помочі якихнебудь барвил.

COLGATE-PALMOLIVE SP. Z O. O. WARSZAWA

З життя українців у Манджурії.

ПЛЕКАННЯ ТРАДИЦІЙ.

„Манджурський Вістник" з 4. ц. м. містить заклик, щоби всі старалися збирати вісти про минуле життя українців на Дал. Сході. Газета почала рівночасно друкувати замітки, що їх містив перед 29 роками „Харбінський Вістник", і заповідає появу книжки „Літопис українського життя Д. Сходу за нотатками в місцевій пресі від 1903—1932. року".

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ХОР НА ПРИЛЮДНИХ ВИСТУПАХ.

27. вересня виступив з першим великим концертом ново-зорганізований У. Н. Хор у Харбіні. В програмі було теж чимало галицько-українських, зокрема стрілецьких пісень. Диригентом хору, зложеного з 8 жінок і 8 мужчин, є п. І. Паславський, постійним акомпаніятором п. Р. Барилович. „Х. В." намовляє заможніших громадян, щоб заклали гурток прихильників української пісні і матеріяльно підтримували роботу хору.

В ПЯТІ РОКОВИНИ САМОСТІЙНОЇ МАНДЖУРСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Під наголовком „1931—1936. Історичні роковини заснування Мандж. Імперії" помістив у „М. В." ред. І. Світ велику передовицю, в якій звязує вільний розвиток організованого життя української кольонії із самостійністю Манджурії.

Декларація незалежности була проголошена 1. березня 1932. р., а 15. вересня, себто чотири роки тому, вже визнала молоду державу Японія і підписано про це спеціяльний протокол.

Проголошення незалежности Манджурії викликало велике враження серед усіх народів і держав. Одні вітали це, інші були заскочені подіями й не хотіли цього признати. Серед нас, українців, це викликало справжній ентузіязм, бо ми всі бачили в цьому початок нової еери, котра приведе до знищення комуністичних впливів в Азії, а рівночасно веде повною ходою події до остаточної ліквідації всяких червонних впливів на берегах Тихого Океану і тим співділає з нашими визвольними змаганнями, як на берегах далекого Дніпра, так і на широких просторах Зеленої України. Віримо, що так буде і що так дійдемо до своєї державности.

Відродження манджурської державности звеличала харбінська українська кольонія 15. вересня ц. р. святочною академією. Публика не тільки по береги заповнила салю У. Н. Дому, але теж і фоє. Академія почалась рефератами п. І. Світа (5 років Манджу-Ті-Го) і п. В. Одинця (Принципи Ван Дао). Відтак вмашерували перед сцену в однострої члени і членици Спілки Української Молоді. Занавіса піднеслась. На сцені серед квітів на високому педесталі стояв портрет манджурського монарха, обставлений прапорами: манджурським, українським і японським. Молодь проголосила грімке „слава". Всі стоячи вислухали державного гимну. Відтак у концертовій частині виступав хор і кобзар п. Сніжний. Академію покінчено українським національним гимном. Між присутніми було кількох японців і турко-татар.

—o—

Зріст чеських шкіл на Закарпатті.

З найновіших статистичних даних про шкільництво на автономній Підкарпатській Руси виходить, що тепер є там 440 українських (руських) шкіл з 2.232 клясами і 106.281 учениками. Минулого року було 2.180 кляс. Зате минулого року на Підкарпатській Руси було аж 164 чеських шкіл з 616 клясами. Цього року є там чеських шкіл 166 з 617 клясами. Але на тому ще не кінець. Пів міліона нашого населення має на Підкарпатській Руси ледви 19 горожанських (виділових) шкіл тоді, коли 40-50 тисяч чехів має аж 18 виділових шкіл, крім того 3 гімназії, 1 учительську семинарію та 1 чеську торговельну школу. Все те осягнули чехи за 17 літ приналежности Підкарпатської Руси до ЧСР, бо передше на Закарпатті їх зовсім не було.

Уряд Еспанії --- це гурток анархісто-соціялістів.

Загадку, хто такий теперішній уряд у Мадриді, розвязує д-р В. С. Кук, професор університету Ню Йорку. Він щойно вернувся із подорожі по Еспанії, де мав нагоду приглянутися відносинам і зрозуміти докладно положення. Коли вибухла революція в Еспанії, д-р Кук перебував в Барсельоні. Дня 19. липня йшла боротьба за посідання Барсельони між комуністами й фашистами. Кук був серед цього у небезпеці, але йому вдалося дістатись на англійський корабель і виїхати до Франції. Тут стрічався щоденно з утікачами з Еспанії і довідувався від них про ріжні подробиці. Тому, що Кук їздив до Еспанії з доручення нюйорського Метрополитен Музею Мистецтва, він інтересувався передовсім долею мистецьких скарбів, що пропадають в часі громадянської війни.

Кук того погляду, що американська преса фальшиво називає мадридський уряд еспанським урядом, а його прихильників льояльстами. На його думку це гурток комуно-анархісто-соціялістів в Еспанії присвоїв собі владу і назвав себе урядом неістнуючої еспанської республики. На ділі це комітети ріжних лівих організацій, як синдикалістів, комуністів, анархістів штучно створили так званий „народній фронт" і захопили владу. Проти тієї узурпації розпочали боротьбу націоналісти і вони борються за привернення правового стану в Еспанії. Вони дуже нераді, що закордонна преса називає їх ребеліянтами. Вони вважають себе местниками за злочини та тиранію, заведену анархо-соціялістами в Еспанії.

Що пишуть про берлінську візиту міх. Чіяна.

В ІТАЛІЇ

РИМ, 22. 10. ПАТ. На сторінках „Джіорнале д' Італія" Вірджініо Гайда заперечує чутки, немовби обі великодержави хотіли заключити договір дотично Австрії понад її головою, немовби італійсько-німецьке порозуміння загрожувало середземноморським інтересам В. Британії та немовби Мусоліні вертався до концепції пакту 4-ох.

У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 22. 10. ПАТ. „Тан" стверджує, поїздка міх. Чіяна була добре підготована, на її можливі висліди глядить скептично. Італія та Німеччина мають досить спільних інтересів, зокрема у боротьбі проти комунізму, та Італія не заангажується проти СССР з огляду на торговельні інтереси; у льокарненській справі буде вона лише старатися закріпити своє становище на континенті. „Тан" вірить, що в Берліні не підпишуть ніякого порозуміння.

Для нашої будучности не байдуже, чи громадянство сплатить інвалідам затягнений довг, чи покине їх безпомічних власному терпінню!

Нині у Великім Театрі в год. 7·30 **ПІҐМАЛІОН** Комедія Шова.

Економічний огляд.

Українська хроніка.

НАШІ СВЯТА В ТОРГОВЛІ І НАШІ СЕЛЯНИ.

Цікаву тему порушила стрийська газета „Думка" (ч. 76) в передовиці „Прикрий прояв", а саме: як не шанує наш нарід своїх свят. Газета пише між іншим ось-що:

„А що діється в наші свята з гаслом: свій до свого? Українське купецтво у Стрию стало на тому, що своє свято треба пошанувати. Тому не відчиняє вже крамниць у свята. Селяни киданються по чужих склепах, бо прийшли торгувати. Заістнував такий прикрий стан, що селяни змушують укр. купців в українські свята працювати по крамницях. Проява просто скандальний!

Найвищий час покласти кінець таким проявам! Селяни мусять збудити в собі самопошану, мусять поводитися у свої свята гідно. До міста прибути хіба тоді, як є яка імпреза: вистава, реферат чи нарада, але торги в днях святочних треба раз на все заказнути, бо це тяжкий гріх супроти Бога й Нації. Гріх як зло треба викорінювати. Тут нема жадного виправдання. Церква, школа, читальня, кооператива, всі установи в селі повинні негайно енергійно звести боротьбу з усіми тими типами, що без торгу в місті в своє свято не можуть обійтися так, як той налоговий піяк без горівки в коршмі!"

Польська хроніка.

ГОСПОДАРСЬКЕ ДОЗБРОЄННЯ. — ПОЛЬЩА „Б" І ЦИВІЛІЗАЦІЯ ЗАХОДУ.

Віцепремієр Квятковський підкреслив у промові в варшавському ратуші з приводу прогульки членів сойму і сенату по Польщі деякі важніші завдання в царині господарства. „Мусимо — заявив він між ін. — дозброїтись господарсько, щоби дотримати кроку іншим громадянствам. У Польщі потрібні є великі піонірські інвестиції, дарма, що засоби для цього дуже об межені. Наші „східні креси" під матеріяльним оглядом не належать ще до цивілізації заходу. Міста, ріки, биті і залізні шляхи, доступ до джерел енергії, розмірна самостійність щодо сирівців, нові торговельні шляхи, розбудова виробництва й активізація могутнього зборища людей, яким є село — ось невичерпані інвестиційні конечности. В найближчому році т. зв. Польщу „Б", себто „східні креси", відвідає комісія. Там почали ми праці, які мабуть у найближчому році дадуть уже висліди".

НЕРОЗВЯЗАНЕ ВАЛЮТОВЕ ПИТАННЯ. — ПОЛЬЩА ПРИСТУПИТЬ ДО ВАЛЮТОВОГО ПАКТУ ТРЬОХ ДЕРЖАВ.

Урядова декларація про незмінність валютової політики зустрінулась назагал з одобренням господарських кол та організацій. Пром.-Торговельні Палати разом із варшавською винесли резолюції, в яких визначують правильність урядового рішення. Рада Польського Банку на засіданні 15. ц. м. заявила також, що події в західній Европі „не вимагають зміни сучасної валютової політики Польщі". У пресі скептичних голосів дуже мало. Ми вже подавали на цьому місці становище „Часу", який обстоює конечність елястичного курсу. Йде про те, щоб Польща не була ізольована. Краківський економіст К. Кшетуський, полемізуючи з Фаберкевичом на сторінках „Купц-а Польск-ого" з 15. ц. м. пише: „Не йде про якийсь „овечий гін", але про те, щоб оминути дуже невдячної доктринерської ізольції, яка нас чекає, колиб ми самі мали залишитись у золотому бльоці. Маємо щоправда девізову регламентацію, та проте були би ми занязані".

Закордон не вважає, що Польща остаточно вирішила своє валютове питання. І так „Прагер Прессе" підкреслює тимчасовість урядового рішення. Газета подає рівночасно в кореспонденції з Варшави, що польський уряд хоче приступити до валютового пакту Франції, Англії і Зл. Держав задержуючи незмінність курсу золотого.

ЧОМУ НЕМА В ПОЛЬЩІ ПІДСТАВ ДЛЯ ЗМІНИ ВАЛЮТОВОЇ ПОЛІТИКИ?

На це питання дав всесторонню відповідь президент Обєднання Банків д-р В. Фаянс на терені варшавської Пром.-Торг. Палати. Його міркування подаємо тут зовсім коротко.

Держави, які перевели девалюацію, мали поважні резерви в емісійних банках і на прив. фінансовому ринку. З цих резерв могли користати при творенні „вирівнавчих фондів", забезпечуючих технічне переведення девалюаційних заходів. Польща не має таких резерв. Буджетова рівновага є вовсім свіжа і не можна ризикувати нею для експериментів. Прив. ринок не розпоряджає теж поважнішими засобами. Девалюація загрозилаб рівновазі буджету і всьому господарському життю. Дуже важко булоб опанувати звишковий рух цін. Хаос, який прийшов би у висліді, важко булоб опанувати.

Кажуть, що Польща скористалаб на експорті. Забувають, що вона стратила би при імпорті і ледви чи можноб було осягнути якусь надвишку. Деякі галузі промислу скористали би з девалюації, але треба брати під увагу інтереси цілости нац. господарки. Ті інтереси вимагають незмінности курсу валюти. Не можна теж легко важити справи капіталізації. Щодо цін — то всякий механічний натиск у напрямі обниження цін є шкідливий, підважує рентовність і гальмує розвиток госп. процесів до поправи. З міжнародним ринком Польща звязана слабо, через те відпадає також із цього приводу конечність девалюації. При втриманні теперішнього курсу Польща багато скористає, бо вона є державою-довжником. Зиски з цього приводу булиб безсумнівні.

ФРАНЦУСЬКА ПОЗИЧКА ДЛЯ ПОЛЬЩІ БУДЕ ЗВАЛЬОРИЗОВАНА.

Девалюація фр. франка поставила м. ін. під знак запиту вартість фінансової помочі Франції для Польщі, бо ця поміч була устійнена в часі перебування ген. Ридз-Сміглого в Парижі у французькій валюті. Та з дотеперішнього ходу переговорів, які ведуть оба контрагенти в Парижі, можна сподіватись, що квота позички буде звальоризована в такому ступні, в якому зменшено золоту вартість франка. Під знаком запиту залишається ще дальше залізнича позичка (Катовиці—Гдиня) і висота редисконту Банку Польського в Банку Французькому.

Світова хроніка.

ДОПОВНЕННЯ ВАЛЮТОВОГО ДОГОВОРУ. — „ЗОЛОТИЙ СТАНДАРТ" У НОВОМУ ВИДІ.

Коротка вістка про друге з черги валютове порозуміння трьох великодержав (Франції, Англії і Зл. Д. П. Америки) викликала широкі коментарі в пресі. Це порозуміння доповнило договір з кінця вересня, затіснило співпрацю його учасників та зменшило можливости спекуляції. Його зміст такий: „вирівняльні фонди" будуть надзирати чужі девіз між собою вимінювати на золото, а через те цезає небезпека поважніших курсових вагань. Вимінна вартість доляра устійнена на 35 доларів за унцію золота (теперішний паритет), а вимінна вартість плинних валют — фунта і франка — має курс дотичного дня. Закордонна преса вважає, що нове порозуміння має прикмети нового „золотого стандарту" без постійного паритету. **В. Н—вич.**

—o—

З організаційного життя.

ПОЛІТИЧНО-ДИСКУСІЙНА НАРАДА І ПОВІТОВЕ ВІЧЕ В САМБОРІ.

Повітовий Народній Комітет УНДО в Самборі, на чолі якого стоять **мґр Іван Кульчицький** та емерит. упр. школи **Ілько Стебельський**, скликав на день 14. жовтня ц. р. на год. 6. вечором політично-дискусійну нараду, яка відбулася при битком заповненій добірною самбірською публикою салі Т-ва „Українська Бесіда". Нараду відкрив п. **Стебельський,** віддаючи провід у руки емер. суд. радника **Івана Білинського.** Прегарний, глибоко обдуманий і змістовий політичний реферат, що заняв півтора години часу, виголосив посол **В. Кузьмович.** В дискусії промовляли пп.: др Микола Галущинський, посол Гринь Тершаковець, Карло Стасишин та Іван Гуран, який до Повіт. Комітету поставив домагання, щоб такі сходини відбувалися в Самборі частіше та щоб посли інформували громадянство про наше політичне положення і тут у Польщі, і по інших державах.

Чергового дня рано, 15. X. ц. р., відбулося в год. 10. у тій самій салі повітове віче, на якім посол **Гринь Тершаковець** зложив звіт як зі своєї, так і з цілої діяльности У. П. Р. По переведеній дискусії над звідомленням посла, в якій забирали слово пп. Іван Гуран, господар з Блажова, Петро Миськів з Максимович, Іван Кульчицький з Кульчиць Шлях. і Юліян Темник, на внесення останнього бесідника п. Іл. Стебельського ухвалили прияні одноголосно отсі резолюції:

1. а) Земля та хліборобство є основою здорового розвитку й існування кожної нації, тому зібрані, як представники українського громадянства Самбірської Землі, вважають справедливе впорядкування земельних відносин на перенаселених українських національних територіях у Польщі за першу й найважнішу справу серед тих, що мають для нації та її хліборобського стану [illegible] значіння. Аграрні відносини на українських землях у Польщі стали в останньому часі просто трагічні, коли зважити, що українське село має в собі коло 60 проц. карликових господарств нижче 2-х гектарів та коло 30 прц. від 2—6 гектарів малоземельних, на яких мусить жити кругло 90 проц. усього хліборобського населення. І тому:

б) Право на землю української національної території, що її від віків управляв та управляє місцевий селянин, чи то як власник господарства, чи як працівник на ланах великої посілости, є природним правом, якого зломання для політичних протиукраїнських цілей не може признати й ніколи не признає українське селянство і уся українська нація.

в) В обороні цього основного права українського хлібороба на землю забирає рішуче й одноцільне слово все без виїмку українське громадянство без різниці станів і заявляє, що цю оборону вестиме послідовно і безперервно як за право до життя цілої української нації.

г) Зібрані представники українського громадянства перестерігають перед відбиранням українському хліборобові права на землю, що деякі чинники хочуть перевести засобами чергової кольонізації українських земель чужосторонним елементом, а колиб така кольонізація була далі ведена, складають усю відповідальність за наслідки, викликані такою акцією, на тих, що хотять знехтувати це право до землі від віків осілого на ній хліборобського населення.

г) Зібрані на вічу громадяни Самбірської Землі закликують увесь український загал до відпору новим кольонізаційним намаганням та вважають наше селянство видержати на найважнішому відтинку боротьби за національне самозбереження, відтинку боротьби за належну йому землю.

2. Зібрані на вічу громадяни домагаються: внесення збірних громад з огляду на звязані з цим великі фінансові тягарі та утяжливе полагоджування громадських справ.

3. Щоб наших дітей учили українські вчителі, яких або перенесли на захід, або які дотепер не дістали ще посад.

4. Щоб українську мову приймали до всіх державних урядів, а також до шкіл військових старшин.

5. Скасування апостольської адміністрації на Лемківщині і приключення її з поворотом до юрисдикції перемиського владики.

6. Усунення зі шкіл на Лемківщині лемківського буквара, який є зневагою української мови.

7. Усунення з примусової управи майном Народньому у Львові чужих людей та віддання того майна в руки українського народу.

Маніфестація за допомогу націоналістам Еспанії.

В стадіюм на острові Рендал між Бруклином і Ню Йорком відбулася величава маніфестація товариств св. Імени при співучасти яких 50.000 осіб. Крім того яких 25.000 осіб не могло знайти місця і вернулися назад. Предсідником був б. губернатор Смит, а головним промовцем кардинал Гейс. Смит отверто заявив у вступній промові, що нам треба шукати Бога, щоб вийти із теперішнього хаосу ,а прикладом цього хай послужить Еспанія. Кардинал Гейс серед загального зворушення взивав помочи Бога і Пречистої Діви для допомоги руйнованої в Еспанії католицької Церкви. Він представив у страшних красках безчещення церков і релігійних статуй, а водночас високо підніс героїзм оборонців релігійних святощів.

Апостольський делегат з Вашингтону, архиепископ Чіконяні, пригадав, що тепер саме найгарячіший час для оборони імени Христа перед тими, що насаджують нове поганство всіми можливими засобами.

Ч.

8. Зі
візійног
Волинь,
9. Т
ред усі
ська у
тоді,
знову

адіоприймачі ФІЛІПСА

догідні сплати
для української клієнтелі
лише в українській фірмі

е - к о
Львів, вул. Сикстуська 29.

„Наталка Полтавка"

СЦЕНІ ВЕЛИКОГО ТЕАТРУ У ЛЬВОВІ.

дві неділі появиться на сцені львівського ого Театру безсмертна „Наталка Полтав- отляревського. Стане вона у святочному виконана нашими найкращими співочими и, як Марія Сокіл, Іван Романовський та ь Тисяк, і драматичними, як Леся Кри- а та Петро Сорока.

історії нашого письменства „Наталка Пол- " поруч „Енеїди" становить той граничний , який значить наше відродження, і Котля- кий залишиться на завсіди першим обнов- українського драматичного письменства. а свої сценічні твори, себто „Наталку вку" і „Москаля-чарівника", написав ав- р. 1819 і в тому самому році „Наталка" ася вперше на сцені полтавського театру. кували її щойно в р. 1838. З того часу во- имується в репертуарі всіх українських з і е по нинішній день — як сказав В. Гор- о — „вічно молода".

Котляревський як драматичний письменник ожив до нас невідомі до того часу у нас сце- нічні форми. Майже ціле XIX століття мала „Наталка Полтавка" великий вплив на ввесь хід розвитку українського драматичного письмен- ства, а спричинились на те не лиш великий талант Котляревського, але й поетичний реалізм, з яким змалював він український побут та націо- нальну вдачу, далі його простота драматичних засобів. У його пєсі відбувається усе так, якби ми бачили буденщину без усяких замотаних за- вязок і розвязок, на тлі української природи забарвлену все своєрідним легким гумором.

Музику до „Полтавки" дороблювали: Бо- рецький, А. Єдлічко, М. Т. Васильев і М. Ли- сенко; ця остання утрималася й досі і все ще чарує своєю свіжістю й красою.

Цей найпопулярніший поруч „Гриця" сцені- чний твір діждався теж чимало перерібок і про- довжень як: Івана Озаркевича „Дівка на від- дання" або „На малювання нема силування", К. Мирославського, „Веселі Полтавці", невідомого автора „Сватьба Терпелихи з Тетеряковським" або „Рудий Макогоненко старостою". Перероб лено її навіть на повість у російській мові.

Галичина познайомилася з „Наталкою Пол- тавкою" вже в р. 1848 завдяки о. Іванові Озар- кевичеві, що зорганізував у Коломиї аматорську театральну дружину та вивів „Наталку" вперше в Коломиї, а опісля приїхав до Львова і грав її (у своїй перерібці) в часі візиту українських уче- них. Вистава відбулася в одній із великих саль тодішньої Духовної Семинарії.

В оригінальній непорочній формі побачила Галичина „Наталку Полтавку" щойно, коли за- снували постійний український театр „Бесіди" у Львові в р. 1864. Серед двадцятьдвох вистав у першім сезоні, що тягнувся від 29 березня до 21 липня три вечорі виповнила „Наталка Пол- тавка". Було це 17. і 21. квітня та 20. липня. І з того часу твір Котляревського ввійшов в залізний репертуар нашого театру і не сходив з нього ніколи. Грали її в кожному місті, де по- бував український театр. Грали її та грають ще до нині й аматорські кружки. Тямлю, що грали її й у Великому Театрі на ювілей пок. Тита Гем- бицького. А цікавий був це ювілей. Святкували його поруч українських теж і актори польско го міського театру, що в той вечір вивели Л. Ридля одноактівку п. з. „З доброго серця".

На нашій галицькій сцені ролю Наталки кре- ували ось які визначніші артистки: Теофіля Ба- чинська, Марія Романович, Попель, Біберович Молецька, Фільомена Лопатинська, Ма- рія Фіцнер, Марія Слободівна, Рубчакова та Стадникова.

Заповіджена на 4. листопада вистава матиме святочний і репрезентативний характер. Просто- ра сцена, декораційне багатство міського теат- ру, а в першій мірі визначні виконавці склада- ються певно на мистецьку цілість, що засвід- чить наглядно про невмирущість, ба й вічну мо- лодість „Наталки".

Степан Чарнецький.

...ве зміна по...ов...

Вчорашня варшавська „Газета Гандльова" повідомляє, що в політичних кулісах кружля- ють в останніх днях поголоски, **буцімто ще пе- ред соймовою сесією будуть нові спроби зміни уряду.** Дехто лучить ці вістки з датою 11. ли- стопада. Імовірно цього дня проголосять нові програмові тези т. зв. „Обозу чину паньство- вего".

Чи може Німеччина відобрати кольонії без війни?

Розвязкою цього питання займається ва- шингтонський кореспондент газет, що належать до концерну Скрип-Гавердa. Він твердить, що без війни це Німеччині не вдасться. Три четвер- тини поверхні земської кулі є на думку кореспон- дента в руках шістьох держав. А одна четверти- на замешкалої землі належить до 60 держав.

На землі є лише 57 мілюнів квадратових миль доброї землі, злої або несклясифікованої. Із цього простору Велика Британія контролює 13,172.000 квадратових миль, отже одну четвер- тину. Друга найбагатша в землю країна це Со- вітський Союз. Він має 8.144.000 квадратових миль. Франція має 5,000.000 кв. миль, Китай 4,250.000, а потім йдуть Бразилія й Злучені Дер- жави Північної Америки щось 3,000.000 кв. миль кожна.

Отже ніодна з тих держав не віддасть Ні- меччині своєї території. Росія рав-у-раз заявля- ла, що не відступить ні пяди своєї землі Німеччи- ні без війни, а в Англії панує погляд, що якби віддати Німеччині її кольонії сперед війни, то справа ще погіршиться. Бо якби Англія так зро- била, Гітлер набрав би переконання, що його ко- жен боїться і став би ще більше бундючий. Та- кий сам погляд панує і серед французьких по- літиків.

СОВІТСЬКА ПРОВОКАЦІЯ.

СССР вмішується офіціяльно до еспанської війни.

ПАРИЖ, 22. 10. ПАТ. В останніх днях відбу- лося на Кремлю під проводом Молотова засі- дання політбюра, на якім запали рішення, що можуть у своїх наслідках сколибнути цілою Ев- ропою. Тому, що Совіти не мають відповідних транспортових кораблів, рішили винаймити **10 чужих кораблів пємности 50.000 тон.** Маршал Ворошилов, не оглядаючись на протест стар- шин совітського ген. штабу, які побоювалися нарушення запасів военного матеріялу, **прика- зав вислати багато военного матеріялу до Бар- сельони.** В цім транспорті буде 5.000 легких і важких скорострілів, 300 гармат з відповідною кількістю стрілен, 100 бомбових і мисливських літаків. До Каталюнії мають вислати 10 артил- лер. старшин, 15 спеців військ. пропаганди, 20 старшин головного штабу і 400 летунів. **Це означатиме офіційну співучасть СССР у воен- них операціях, що їх веде Каталюнія.**

—o—

Москва стає націоналістична.

Кореспондент нюйорського „Таймсу" з Льон- дону, що підписується Авгур, має звичайно добрі інформації з міжнародньої політики. В недавній недільнім виданні „Таймсу" він розкриває деякі тайни московської політики.

Він каже, що Сталін рад був у порозумінні з Літвіновом зробити „Комінтерн" у Москві — не- чинним. Але коли приїхав з Німеччини до Москви Григорій Дімітров, жид родом з Болгарії, Сталін пішов за його думками. Сталін пристав на під- держку революції в Еспанії, щоби перетворити її в совітську республику, потім захопити й Пор- тугалію і так створити „союз іберійських совіт- ських республик". Той союз мав далі заатакувати Францію, бо вона нібито найбільше готова до большевизму. Навіть був план перенести Комін- терн з Москви до Мад... ду й Сталін спершу вподо- бав собі був таку думку, гадаючи, що тоді світ не зможе винищити Москви за большевицьку про- паганду в Европі й цілому світі.

Але невдача з большевизмом в Еспанії, а пе- ремога фашизму і тимсамим скріплення фашизму в Европі дало Москві гірку науку. Тепер Сталін хоче відставити Дімітрова від пропаганди за-кордоном.

Він каже далі:

„В Совітах виросла нова аристократія, при- вилейна кляса партійних урядовців, військових старшин й технічних фахівців, кляса над проле- таріятом. Це шлях, яким Совіти перемінюються в національну, а радше націоналістичну Росію".

Нема сумніву, що Москва ще більше стане націоналістичною, ворожою до поневолених на- цій, у випадку небезпеки війни й вибуху війни. Аж нова поразка у Росії змінить ситуацію.

—o—

Присилайте передплату!

Спільний вимір кари.

Підгайний і Зарицька перед судом у Льво

В четвер 22. жовтня ц. р. трибунал окру.го суду у Львові під проводом судді Дисе вимірив спільну кару Ст. Бандері, І. Малю Підгайному і К. Зарицькій, яких — як відо судив суд у Варшаві та у Львові. Трибун мірював спільну кару згаданим чотирьом дженим, бо оба присуди проти них уже с сильні тому, що їх оборонці не вносили в від присуду львівського трибуналу з черв На розправу привели лише **К. Зарицьку** сидить у львівській вязниці, і **Б. Підга** якого привезли до Львова зі Святохресно ниці у звязку з процесом проти М. Лебе Ст. Долинського. Бандера і Малюца сид Святохресній вязниці і тому їх не було н праві.

Як вотанти засідали у трибуналі судді: **ле і Бочар**. Прокуратуру заступав прок. К

В імени Б. Підгайного і К. Зарицької мовляв обор. **д-р О. Павенцький.** Обор пригадав, що трибунал у Варшаві засуд Зарицьку за приналежність до ОУН., але вою обвинувачення і розправи були ті сам ви, які розглядав і судив опісля трибун Львові. Тому домагався, щоб К. Зар. трибунал не вимірював спільної кари вищ засудив її варшавський суд. Оборонець спинився над мотивами присуду апеляц суду у справі К. Зарицької, який ствер не було ніяких доказів, будьтоби Зарицьк ла, що Мацейко є збивником мін. Перацьк Тому теж апеляційний суд обизвав її кару 4-ох років (львівський суд засудив її на 2 й п. року).

По двогодинній нараді трибунал вимірив **Ст. Бандері і Б. Підгайному спільну кару досмертної вязниці** і втрату публичних та громадянських прав назавжди; **І. Малюці — на 15 років** і втрату публичних та громадянських прав на **10 років, вінці К. Зарицькій на 6 років** і втрату публичних та громадянських прав на 10 років. Обом останнім засудженим зачислено слідчий арешт так, що К. Зарицька мала би ще сидіти аж 4 роки.

Одначе від цього присуду прислугує їй апеляція і можливо, що оборонець її внесе.

—o—

МІН. БЕК ПОЇДЕ ДО ЛЬОНДОНУ.

ВАРШАВА, 22. 10. ПАТ. В першій половині листопада ц. р. поїде мін. Бек на запрошення англійського уряду до Льондону. Його подорож буде офіціяльна і матиме характер ревізити мін. Ідена, що приїздив у мин. році до Варшави.

ІТАЛІЙСЬКО-НІМЕЦЬКІ РОЗМОВИ ЩЕ НЕ ЗАКІНЧЕНІ.

ЛЬОНДОН, 22. 10. ПАТ. В телеграмі з Берліна Райтер повідомляє, що теперішні італійсько-німецькі розмови Чіяно—Нойрат будуть продовжувані у Відні з нагоди конференції сигнатаріїв римських протоколів у перших днях листопада.

РУЗВЕЛЬТА ВИБЕРУТЬ ЗНОВУ ПРЕЗИДЕНТОМ.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, 22. 10. ПАТ. Соціялістичний кандидат на президента Злучених Держав Норман Томас заявив, що Рузвельта виберуть без сумніву знову президентом.

Ширіть наш часопис!

канцелярії Львові вислала на адресу Апостольського Адміністратора для Лемківщини о. Якова Медвецького нового листа з проханням, щоб греко-католицьке духовенство на Лемківщині співпрацювало з Тво „Відродження" у поборюванні алькоголізму та ніко тізму. В посилці були книжки, які видало Тво „Відродження" для духовенства і лемків. Тимча сова посилка вернулася до Тва з допискою „од мовлено прийняття". На лист Головної Ради ще не прийшла відповідь. Невже новий Апостольський Адміністратор не схоче співпрацювати теж з Твом „Відродження", як відмовився від всієї співпраці бл. п. о. др Мацюх лише тому, що Тво не є „руське"?

— **Виставка гуцульської фотографіки.** В Надвірній відкрито виставку фотографік, яка обіймає 250 експонатів, що торкаються головно Гуцульщини.

— **„Жіночий Голос"**, часопис українських працюючих жінок, почав виходити у Львові заходом видавництва „Самооборона".

— **Заборона „Волі" в Дрогобичі.** Дрогобицьке староство відкинуло статути „Волі", товариства українських дозорців і домашньої служби в Дрогобичі, хоча вони складені на основі статутів львівської „Волі". Тому що воєвідський уряд відкинув відклик у цій справі, внесено відклик до міністерства внутрішніх справ.

— **Обмеження комунікації** доручено на громадській дорозі Ходорів-Жидачів для механічних і кінних возів з більшим тягарем як 1000 кг. З приводу злого стану мосту буде об'їзд окружною дорогою через Підлісторяни-Берездівці-Розділ.

— **Упадок фреквенції студентів у львівському університеті** з причини високих оплат ілюструють такі цифри. На перший рік студій записалося на теольогічний виділ 35 студентів (торік 54), на права 550 (572), на медицину 139 (154), на ма-

ПРИДАНЕ ГАНУСІ.

Одного разу трапився такий автентичний випадок, що восьмилітня Гануся, довечка незаможної урядничої пари, вихопилася при гостях:

— А я вже маю придане!

Всіх огорнуло жортобливе здивування. Родичі, дещо збентежені, повсипали:

— А, це ми так жартом вважаємо, що збираємо на придане для неї. Але справді вона має вже на книжечці каси ощадности відложених декілька тисяч.

— Якщо і Ви зі своїх скромних заробітків змогли вже стільки відложити?

— Отже само, що не із заробітків. Але справа стоїть так: держимо для неї все чвертку лісу в кожній льотерії. Це вже й лісо і вважаємо, що не маємо до цього права, як виграє.

— І виграє?

— Не все, але від часу до часу впаде якась виграна. Раз виграли ми тисячу золотих. Ніколи не вийшов великий лісо, але таке скромне щастя крутиться довкола нас. Добре і те. Що відкладаємо, то в цілости для неї. Чиж могли би ми інакше що зощадити? Часом позичаємо під неї, опісля знову віддаємо. Всеж маємо резерву.

— А тепер надіюся, що впаде може якась більша виграна — сказала мати Ганусі. — Теж маю дещо довіря до того числа...

— Не треба забагато вимагати — перервав батько. — І так не можемо жалітися. Я вже волію малі виграні, але частіші. Маю більшу приємність. Я наліть, як не виграю, то думаю собі, скільки то радости мають ті, що виграли. Так тепер тяжко на світі. Для неодного то дошка ратунку. І тому думаю, що кожний повинен купити хоч чвертку лісу. В четвер починається тягнення І. кляси тринадцятьсемої Державної Льотерії. Хто не має лісу, той добровільно вилучує себе з кола можливости поправи долі! А поліпшення долі хоче хіба кожний.

—o—

Звищ-
тичнім,
мину-

Празі.
ашту-
слов-
ошт
ри-
ни-

новлення мішаних лісів на піскуватій низині та справа їх рентовности. Учасники конференції оглянули ліси Спілки Броди, познайомлюючись з методами, що мають на меті створити мішані ліси на місце дотеперішніх соснових, використати грабові налети для відновлення лісу дубово-соснового, ввести мішані вільхи на місце дотеперішньої вільхи відрісної та ріжні способи плекання молодників.

— **Водна комунікація Дністром.** До Заліщик прибув перед кількома днями гольовничо-комісійний корабель „Ревера", що залежався там у дорозі до Окопів. Кораблем приїхала міністерська комісія, щоб перевірити комунікаційні умовини на Дністрі. Це перший від часу війни корабель на Дністрі, бо перед війною курсували на цій ріці постійно три кораблі. „Ревера" може помістити 10 пасажирів і тягнути одночасно три пороми з 90 пасажирами.

— **Буревій над Надвірнянщиною.** Буревій, що шалів над надвірнянським повітом у днях 18. і 19. ц. м., був такий сильний, що на дорозі з Марков до Солотвини і з Надвірної до Биткова знищило коло 50 телеграфічних стовпів. Збурило також багато сільських домів, з яких вихор позривав стріхи.

— **Пожежі.** В Ілинцях пов. Снятин вибухла пожежа в забудуваннях Олекси Путача. При сильному вітрі вогонь перекинувся на три сусідні господарства і знищив їх до тла з живим і мертвим інвентарем. Ратункову акцію, в якій брали участь дві пожежні сторожі, сильно утруднювала недостача води.

— **Напір на схід.** Союз гор.-шлеських повітів купив у 1926 р. 50 га каменоломів „Путач" у Клесові на Волині. Раньше спроваджували на Гор. Шлеськ граніт з Німеччини, Чехії і Швеції. Тепер беруть усе з Клесова, де в каменоломах „Путач" поставили пар. кітляну, електрівню і смолівню граніт. грису. В 1935 р. випродукували в Клесові камня вартости 2.200.000 зол. З кінцем 1935 р. Союз гор.-шлеських повітів докупив до каменоломів у Клесові фільварок „Камінне" (9.000 га) біля Клесова, де є досить граніту, габру і габро-норіту. Нині працює в тих каменоломах 1.500 людей. Але українцям не дають роботи.

— **Жертва бурі.** У Винозі пов. Долина шаліє перед кількома днями сильний вихор, що повалив багато дерев і телеграфічних стовпів. Тартаковий робітник Стан. Конар, хотячи спрятати дерево з дротів, виліз на стовп і впав із нього так нещасливо, що зломив собі вязи. В тяжкому стані відставили його до шпиталю.

— **Присуд на Комуніста.** В Станиславові відбулася судова розправа при замкнених дверях проти Товії Бавмволя, якому закинули комуністичну діяльність. Бавмволя засудили на 3 роки вязниці.

— **Крава хроніка.** Тернопільський суд засудив на 15 літ вязниці Григ. Росоловського, що вбив купця Хаїма Кнобля з Черниці. — Підчас судової розправи проти 43 комуністів у Коломиї обвинуваченій Авраам Грайт вискочив з вікна першого поверху на подвіря, але коли хотів перелізти крізь паркан на вулицю, його зловили. — До громадського уряду в Погорільцях пов. Перемишляни вломилися в ночі на 21. ц. м. злодії й розпоровши огнетревалу касу вкрали 180 зол. — В Дубю долинського повіту повісилася 29-літня Анна Гуцул з причини нервового розстрою. — З міського арешту в Бурштині втік Іван Парчак і пропав без вісти. — У Слобідці Болшовецькій пов. Рогатин корова поколола рогами 34-літнього Стефана Подушевського так, що розірвала йому кишки і він незабаром помер. — В Жупані біля Сколього утонув у ріці Стрий 11-літній пастушок Іван Гирич, утікаючи перед господарем, якому худоба зробила шкоду. — На залізничій лінії Луцьк—Стоянів біля села Ратнева кинувся під потяг 40-літній Кандріян і згинув на місці. — В Акрешгра пов. Коломия повісився 72-літній Іван Капулка, що немав ніякої опіки і ніяких засобів до життя.

— **Зліквідували шайку конекрадів.** На терені стрийського повіту бушували конекради. Поліція виловила цілу шайку, якої провідниками були циган Василь Нагірняк і гандляр кіньми Соломон Грайф. Відібрали їм сім коней.

— **Учитель КПЗУ.** Рівенський окружний суд засудив приватного вчителя з Осови, Герша Іткеса, секретаря районового комітету КПЗУ на 6 років вязниці, а його товаришку, секретарку „Мопру", Рухлю Рафель звільнив.

— **Осадники гуляють.** Рівенський окружний суд на сесії в Дубні засудив Владислава Древна на 3 роки і Станислава Вітковського на 2 роки вязниці за те, що вони, вдершись на забаву „кола młodzieży" в селі Прищі, порізали на смерть музиканта Миколу Богатого, що не заграв „польки".

— **Самогубство в церкві.** В селі Глинках пов. Рівне, відбувалося в місцевій церкві вінчання. Коли молода пара станула перед вівтарем, старша незамужня сестра молодої, Степанида Мичко випила більшу скількість оцтової есенції. Вінчання молодшої сестри подіяло так трагічно на неї, що тішилася старою дівчиною, що рішилась покінчити з життям. Степанида померла наслідком отруєння.

— **Масова бійка за землю.** В селі Тулятині пінського повіту побилися селяни за землю. В бійці брало участь 80 осіб, що пустили в рух ланцюги, вила, залізні прути і т. п. 29 селян побито, між ними вісьмох тяжко.

— **Арештували коморника.** У Варшаві арештовано коморника Тадея Бядецького за ріжні урядові зловживання. Як відомо, трьох інших варшавських коморників за зловживання усунено від урядування.

— **З Польщі.** У варшавським окружнім суді відбувся процес секретаря магістрату Воломина, Карла Рожановського, за спроневірення. Обвинуваченого засуджено на рік вязниці. — На кораблі „Костюшко" арештовано перед його відїздом із Гдині Лейбу Фукса, який наробивши довгів у Польщі, хотів утекти перед вірителями до Америки. — У Гдині засуджено на 5 літ вязниці платника складниці зброєнь, Яна Рихтера за спроневірення 46.000 зол. — В Барановичах повстала районова збиральня лікувальних ростин, обчислена на експортову діяльність.

— **Корабельна катастрофа.** У справі трагічної катастрофи голяндського корабля „Ван дер Вейк" коло берегів Яви наспіли тепер ближчі подробиці. Врятовані пасажири оповідають про дантейські сцени, що розгравалися на кораблі в обличчі катастрофи. Корабель затонув так швидко, що годі було спустити всі рятункові човна. Крики, плач матерей, що накликували свої діти і брутальна сила запанували на кораблі. Розбитки кілька годин держалися на поверхні моря, причіпившись до кусників дерева, рятункових пасів і інших предметів. Незабаром на місці, де затонув корабель, показалася на поверхні груба верства оліїв та нафти, відстрашуючи людоїдів, що полювали на людей. Залишений корабель за кілька хвилин перевернувся і пішов на дно. Наслідком сигналів С. О. С. прибуло 10 гидроплянів і рибацькі судна, що врятували частину пасажирів і залоги. Досі не віднайшли ще 14 европейців і 20 тубильців, розбитків з корабля „Ван дер Вейк". Причина катастрофи покищо не устійнена.

— **Пригода летуна.** Аргентинський летун Франко Біянко, що вилетів був з Ріо де Жанейро до Буенос Айрес, мусів з причини зіпсутого мотору спуститися на море у віддалі 140 км. від Фльоріянополіс. Три дні провів він на воді, дожидаючи смерти, бо апарат занурювався щораз більше. Під кінець третього дня, лежачи на крилі апарату, Біянко побачив гидроплян німецької почтової лінії „Кондор", одначе ніяк не міг звернути на себе уваги пільота, що перелітав над ним. Наресті пільот „Кондора" мусів з причини мряки знизити лет і завважав пливаючий апарат. Спустившись на воду забрав зі собою не тільки знесиленого летуна, але й мотор апарату, який незабаром затонув.

— **Не буде жебраків на Мадярщині.** З днем 1. листопада ц. р. на Мадярщині входить у життя закон, що забороняє жебранину. Одночасно біля Сеґедину отворять табор для жебраків.

— **Злука Каспійського Моря з Чорним.** „Правда" повідомляє про успішний хід праць, що мають на меті злучити Каспійське Море з Азовським і Чорним. Будують велику річну дорогу (ріка Манич, доплив Дону) 700 км. завдовшки, з яких 238 творять штучні канали.

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

ТІЛЬКИ 10 СЕКУНД ПРАЦІ.

Професор політичної економії Тавісток говорив на засіданні міжнародньої академії наук про відношення між людськими потребами і скількістю праці, яку треба витратити, щоб заспокоїти ті потреби. На підставі обчислень Тавістока виходить, що коли усі люди працювали би поголовно — тоді кожному мешканцеві нашої землі не треба булоб більше працювати, як 10 секунд на добу. Вся біда в тім, що тільки частина людей працює, решта з р'жних причин дармує. Не тільки дармує, але мусить дармувати через погану організацію праці себто безробіття і через тих, що живуть із чужої праці.

СТРАЙК ГЕЙШ.

Окупаційні страйки французьких фабрик не проминули без наслідків не тільки у Франції, але й у Японії. Французьким прикладом заразились гейші і собі захотіли закушати страйкових вражінь.

Власник одного ресторану в західній дільниці Токія р'шив підвищити ціни. Він заявив гейшам, що братиме від гостей, які приходять оглядати їхні танці, не три, але чотири єни. Гейші не погодились на це, заявляючи, що підвищка відстрашить їм клієнтів і проголосили окупаційний страйк. Вони розмістились виглядно у ресторані, а на входових дверях вивісили плякат, в якому виясніовали причини свого страйку.

Симпатії мешканців Токія були на боці гейш. Японці улаждували щодня перед рестораном спочутливі маніфестації і власник ресторану не мав вкінці іншої ради, як піти на уступки та погодитись з гейшами.

—o—

Всячина.

ЯК НАБІРАЮТЬ РЕКРУТІВ В АНҐЛІЇ.

Коли всі держави збройться стрімголов, а деякі, що донедавна не мали регулярної армії завели в себе постійну військову службу, одна Англія, вірна традиції, намагається збільшити свою армію при помочі бранки... охотників. Інша річ, що англійці не дуже спішаться до військової служби і армія мусить уживати усіх заходів, щоб антимілітаристично настроєні англійці вступали до королівської, британської армії. Бранка відбувається тепер зовсім за зразками купецької реклями. Афіші, проспекти, брошури, летючки, що їх поширюють у сотнях тисяч примірників, обіцюють майбутнім жовнірам правдивий рай на землі.

Оригінальний спосіб бранки придумав старшина, що завідував бранкою рекрутів у беркширському полку, що стоїть у Фолькстоні. Згаданий старшина запропонував 18 безробітним, яких намовляв до військової служби, щоб вони були цілий тиждень гостями полку. Така гостина далаб їм змогу на місці познайомитися з умовинами життя в касарнях, трудношами військової служби і т. д.

В умовлений день вийшов старший десятник 1. баталіону на стацію зустрічати 18 майбутніх добровольців. Замість 18 приїхав тільки один, 19-літній Едвард Барк. У касарні стрінув його майор. Один із старшин дістав доручення показати гостеві усі касарняні уладження. Гостеві приладили окрему кімнату разом із підстаршиною.

Всі в полку, від жовнірів аж до полковника намагалися всіма силами уприємнити Баркові життя. Всі видатки на утримання, покриття на виплату безробітної запомоги, якої йому підчас гостини в полку не виплачували, оплати залізничого білету і т. д. узяв на себе старшинський клюб.

Великі лондонські часописи виделегували до Фолькстону окремих кореспондентів, які докладно передають телефонічні звіти всього, що діється в касарні, що робить та як почувається Едвард Барк. Пишуть вони, що Баркові імовірно

Куріть кілько хочете

зуби залишаться здорові і білі, коли будете правильно, а передовсім вечором чистити їх Хльородонтом.

Правдивий з червоною головою льва.

подобалось касарняне життя і можливе, що королівська британська армія збогатиться ще на одного жовніра.

ПРОЦЕС, ЩО ТРІВАВ 5 ХВИЛИН, ЗАКІНЧИВСЯ СМЕРТНИМ ПРИСУДОМ.

Перед центральним, головним судом Олд Бейлі станула 26-літня Гільда Кері, що вбила свою 5-місячну дитину і сама намагалася покінчити самовбивством. — Признаєтесь до вини? — запитав предсідник. — Признаюсь. — Судді не залишалось нічого іншого як тільки повісити їй відповідні статті закону і засудити на цій підставі Гільду Кері на кару смерти, що він теж і зробив. Цілий процес не тривав більше, як 5 хвилин. Смертний присуд замінять ймовірно Гільді Кері на досмертну вязницю.

—o—

З кіна.

Кіно „Касіно": „Жінка чи секретарка?"

Клерк Гебл у головній, своїй улюбленій ролі між двома жінками — брюнеткою М'рною Льой і славною „платиновою бльондинкою" Джін Гарльов. Перша — вірна, закохана жінка, друга — не менше вірна своєму шефові — секретарка. Молодий міліонер, великий підприємець, не може жити ні без одної, ні без другої, — без жінки — дома, без секретарки — у бюрі. Але „світ" судить людей на підставі їх зверхньої поведінки: всі переконані, що серце підприємця належить теж до його секретарки, тим більше, що він з нею не розстається цілий день; хтонебудь хоче з ним розмовляти і викличе його телефоном, почуе відразу голос його секретарки. І трапляється так, що коли бізнесмен мусить виїхати негайно з Ню Йорку до Гавани літаком — сам, відмовивши проханню жінки, що хоче їхати з ним, і мусить викликати негайно свою секретарку, щоб його дігнала — ідеальна любов та ідеальне подружжя захитані.

Вся ця легка комедія, подібна до десятка інших американських, цікава головно для тих, що люблять живий дотепний діяльог.

—o—

Дописи.

ТЕРНОПІЛЬ.

Страйк кравецьких челядників у Тернополі. Страйк кравецьких челядників у Тернополі тревав далі, бо майстри не погоджуються підписати збірної умови. Челядники домагаються підвишки платень, 8-годинного дня праці та признання прав професійному союзові кравецьких робітників інтервеніювати при зміні місця праці. Майстри годяться лише підвищити заробітні платні на 25 проц., інші умовини відкидають.

Будова цукроварні в Тернополі. Будову перших 4-х будинків для цукроварні в Тернополі закончує двох будівничих: українець п. Фаленди і зовсім п. Стельмахович. Тому, що постійно паде дощ, ледви чи вдасться викінчити до зими будову 4-ох будинків, де примістувались би канцелярії, варстати і гаражі. При будові цукроварні знайдуть працю робітники з Тернополя і доокольичних сіл.

Посвячення відновленої церкви в Чернилові Руській. Дня 18. ц. м. о. дек. Грицай з Чернихова довершив посвячення відновленої церкви в Чернилові Руській. Після того о. декан подякував громадянам за їх жертвенність, а членам церковного комітету під проводом о. парохя Подолянчука за їх успішну працю. Поліхромію в церкві виконали два молоді студенти-малярі, Евген і Лев Грицаї з Тернополя. Всі образи святих є правдивою прикрасою храму Божого і роблять на глядачів дуже миле враження.

КАЛІШ.

З життя української еміграції в Каліші. В м. Калиші істнує осередок, де перебувають рештки української військової еміграції. Серед найтяжчих умовин, в яких перебувають там колишні вояки із своїми родинами, вони всеж не забувають про свої обовязки супроти своєї Батьківщини та її вірних синів. З нагоди десятих роковин смерти бл. п. Отамана С. Петлюри в столичному театрі дня 12. VII. ц. р. ініціятивна група в складі кількох осіб із старого Союзу Українок разом із Українським Національним Хором улаштували виставу „Про що тирса шелестіла". Прибутків в тої вистави було: з проданих квитків 130.36 зол., з продажі програм 13.68 зол. Разом 144.04 зол. Видатків було 86.72 зол. Отже чистого прибутку було 57.32 зол., яку то суму через Головну Управу У. Ц. К. переслано до Парижа на бібліотеку ім. С. Петлюри. Склад ініціятивної групи такий: п-і Горко, Горячко, Гомілко, Безсонова, Кухарчук О. і Навроцька.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

БЕРЕЖАНИ:
24. X. Циганський барон.
25. X. Вій.
26. X. Муж двох жінок.
27. X. Інваліди.
28. X. Німа теща.
З Бережан їде театр до Рогатина.

Український Молодий Театр „Заграва“ під арт. пров. В. Блавацького.

ДРОГОБИЧ: 24. X. Віміній і Лігія. 25. X. Смерть Нерона — „Камо грядеши?“.
З Дрогобича театр їде до Тустанович і Самбора.

Великий Театр:

Пятниця 23. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон“.
Субота 24. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Малий лєорд“.
АТЛЯНТИК: „Тайна бригада“.
ВАНДА: „Жид вічний мандрівник“ і „Кохаю усіх жінок“.
ГРАЖИНА: „Графиня Маріца“.
КАСІНО: „Жінка чи секретарка“.
КОПЕРНИК: „Пастер“.
МАРУСЕНЬКА: „Юдась грає на скрипці“.
МЕТРО: „Напад на Конго“, і „Азбука кохання“.
МІРАЖ: „За хвилину щастя“.
МУЗА: „Спокуса“ з Марл. Дітріх.
ПАКС: „Щастя на вулиці“ і „Фатальна Таксівка“.
ПАЛЯС: „Панна Ліллі“ з Франціскою Галь.
ПАН: „Бавуті“.
РАЙ: „Ядзя“.
СВІТ: „Княжна Чардаша“ з Мартою Еггерт.
СТИЛЕВЕ: „Зов крови“, ревія „Вулкан гумору“.
ТОН: „Пекольне провалля“ з Б. Джонсон.
УТІХА: „Дорога без повороту“ і ревія.
ХИМЕРА: „Малий бунтар“ із Шерлі Темпль.

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Цепелін у просторах“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 23. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Пісні в супр. лютні для молоді, 17.30 Твори Дакспергера у вик. камер. квартету, 19.25 Скрипка, 21.20 Реквієм д-моль Брікнера, **Прага** (470,2) 17.05 Концерт трія, 19.20 Популярний концерт, **Париж** (1648) 18.30 Концерт симф. орх., 21.00 Соната, скр., форт., **Білгород** (437,3) 17.20, 22.00 Пісні й арії, 17.50 Нар. музика, **Берлін** (356.7) 8.30 Муз. поранок, 14.15 Легка музика, 20.10 Перлисті мельодії, спів, муз., **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Дівчата співають, 20.10 Віольонч. реціталь Гаст. Касадо, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.50 Твори мінхенських композиторів, **Будапешт** (549.5) 12.05 Циг. музика, 17.30 Скрипка, 18.15 Сальон. музика, 19.30 Опера, **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 21.05 Камер. концерт, 22.00 Вок. авдиція, **Рим** (420,8) 13.10 Розр. концерт, 17.15 Танк. музика, 21.00 Орх. концерт.

Субота, 24. жовтня 1936.

Відень (506.8) 15.40 Концерт орх. мандолінистів, 18.00 Нар. пісні, 18.30 У тирольській хатині, репортаж, 19.35 „Ді Юкегайрат“ оп. Легара, 22.20 Концерт квартету, **Братислава** (298.8) 21.15 Словацькі нар. пісні, **Мор. Острава** (269.5) 16.00 Українські пісні у вик. Самойловича, **Прага** (470,2) 16.05 Концерт військ. орх., 19.15 Концерт вок. октету, **Париж** (1 12.00 Концерт, 16.00 Авд. для дітей, 17.00 Легка музика, 21.00 Спів, форт., 21.45 „Еклярион“ рем. оп. Масенета, **Білгород** (437.3) 17.20 Нар. пісні 20.00 Сербський вечір, 22.20 Концерт, **Берлін** (356.7) 8.30 Розр. музика, 18.10 Соната на скр. і форт. „Крейцерівська“ Бетовена, 20.10 Веселий вечір, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки (Англія, Скандинавія), **Мінхен** (405,4) 14.45 Розр. концерт, 20.10 Оперетка, фільм і танок, **Будапешт** (549,5) 13.30 Вок. концерт, 18.00 Циг. музика, 19.25 Форт. реціталь, 22.40 Оп. орх., **Міляно** (368.6) 11.30 Розр. концерт, 20.45 „Дівча зі Заходу“ оп. Пуччіні, **Рим** (420,8) 13.15 Орх. концерт, 17.15 Танк. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 23. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для ст. дітей: „Як король Локетек скривався“, 11.57 Сигнал . . 12.03 Східні настрої у вик. орх., 12.40 Вовняні светерки, гутірка, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклям. концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 „Кляса на осені“ авд., 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Танк. симф. музика з гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Шлеські нар. пісні, 17.00 Болгарія — країна пісень, 17.15 Концерт солістів, скр., форт., 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт. вістки, 18.20 Пригода в Горганах, 18.30 Танки з Олімпіяди 1936, гр. пл., 18.40 Програм. скринька, 18.50 На торговиці, 19.00 Цісарів портрет, фрагм. із оп. Русівека „Плютон із Дикої Левади“, 19.20 З піснею по краю, авд., 19.45 Оп. фрагмент, 20.00 Трохи англ. музики, орх., 20.45 Веч. денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Легка музика з гр. пл., 22.00 Р. Штраус: Форт. квартет цімоль ол. 13. 22.30 „Городець мук“, 22.45 Орх., 23.00 Концерт.

Субота, 24. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 18.03 Пісні та пісоньки, гр. пл., 12.40 Хліборобська скринька, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Театр Уяви для дітей: „Мама“, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклям. концерт, 15.30 Наша програма, **15.35 Українські пісні й танки з гр. пл. („Розплетини“ відсп. Сал. Крушельницька, „Ой де ти ідеш“ відсп. Сал. Крушельницька), „Ой чогож ти зажурився“ відсп. Теод. Свистун, „Не вір, дівче козакові“ відсп. Теод. Свистун), „Гопак“** (орх.), 15.50 Три запити, 16.00 Шуманов: мельодії, гр. пл., 16.15 Орх. музика, 17.00 Серенади, форт., 17.20 Форт. творн на 4 руки, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Чайковський: „Лебедине озеро“, балет сюїта з гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Польські полярні: вправи, 19.30 Розривковий концерт у вик. орх. Евг. Стебельський (тенор), 20.30 Літерат. новини, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Скрипк. реціталь Ефр. Цимбалістого, 21.50 Концерт орх., 22.00 „Жалісне оповідання про кохання Ромідя й Азалії“ з ілюстр., 22.30 Танк. музика, орх. і солісти; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.63—89.20, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 286.70 — 285.00. Франки фр. 24.81 — 24.67, Франки швайцарські 122.45—121.65, Фунти англ. 100.20 — 99.80. Гульд. данц. 10.120 — 99.80, Кор. ч. 17.20—16,70, Кор. дан. 116.39—115.55, Кор. норв. 130.88 — 120.90, Кор. шв. 134.43 — 133.45, Ліри тал. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.49—11.30, Марки нім. 118 — 112, Шил. австр. 93—90. Марки нім. срібні 127—120.

Акції.

Банк Польський 112, Цукор 31.50, Вугіль 16·60, Ліяьоп 15.75, Моджейо 6 50, Норбін 66·00, Островець 32·75, Старахович 37·50. Габербуш 41·50.
Тенденція сильна.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 66.00, 2 ем. 66·50, 5 конв. 52·50. 5 зал. 50·65, 6 дол. 77.00, 4 прем. дол. 49,75—49·30, стаб. 475, 480
Тенденція для деяких акцій, позичок і процентових паперів міцніша.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43, 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БГК. 61—65, 4 прц. БГК. 61—65.
Долярівка 50—52, 3 інвест. 1. ем 65—6·8 3. ем. 65—68.

Збіжжя.

За 100 кг. дьоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	24.75—25.25
Пшениця збор. червона	23·75—24·00
Пшениця біла	23 75—24·00
Жито шт. I	17·50—17 75
Жито шт. II.	17·25—17·50
Овес шт. I. незадощений	15·00—15·25
Овес шт. I. А легко задощ.	14·50—14·75
Овес шт. II. незадощений	14 50—14·75
Овес шт. II. А легко задощ.	13·75—14·00
Конюшина чер. натур.	100·00—105·00
Конюшина чер. без канянки	115·00—120·00
Конюш. ч. без канянки 96%	120·00—125·00
Конюш. біла натур. без кан.	100·00—110·00
Кон. біла нат. без кан. 95%	120 00—130·00
Мука пшенична ст. гат. I в.	42·75—43·25
Мука пшен. ст. гат. I А	42·25—42·75
„ „ гат. I Б	41·25—41·75
„ „ гат. I Ц	39·75—40·25
„ „ гат. I Д	37·75—38·25
„ „ гат. II А	37·25—37·75
„ „ гат. II Б	36·75—37·25
„ „ гат. II Ц	36·50—37·00
„ „ гат. II Д	35·25—35·75
„ „ гат II Е	33·25—33·75
„ „ гат. II Ф	31·75—32·25
„ „ гат. II I	29·25—29·75
„ „ гат. III А	22·00—22·50
„ „ гат. III Б	20·50—21·00
Мука пшенична паст.	19·00—19·50
Мука пшенич. разова до 95%	29·50—30·00
Мука житня витяг 0·30%	30·50—31·00
Мука житня гат. I. 0·50%	29·50—30·00
Мука житня гат. I. 0·65%	27·50—28·00
Мука житня гат II. 50-65%	21·00—21·50
Мука житня разова 0·95%	22·00—22·50
Мука житня посеред. 65%	18·00—18·50

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 22. ц. м.

Ціни за 100 кг. возом, дьоко вагон-стація зададовання:

	львово ст. зададов.
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	22·75—23·25
Жито збір. 694 гр/л. 3%	15·50—16·00
Ячмінь пшн. 621 гр/л. 4%	18·00—18·25
Овес легко задощ. 444	13·75—14·00
Овес не задощ. 456	14·50—14·75
Гречка 10%	22·00—22·50
Кукурудза жовта	17 00—17·25
Кукурудза червона	18.50—19·00
Конюш. сім'я	29·75—30 00
Соняшникове сім'я	31 00—31·50
Фасоля корона руч. в. з м. 42	55 00—55·50
Фасоля „Різен“ руч. виб. з м.	40·00—41·00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	40·00—40·50
Фасоля шмальц. спец. ручно вибір. з міш.	43·00—45·00
Фасоля краса рафована	25·00—28·00
Фасоля цукр. ручно виб.	30·00—31·00
Конюшина червона	100—105
Конюшина відьма від канянки	115—120
Конюшина відьма від канянки 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця, жито, ячмінь, овес і гречка дальше дешевіють. — Решта незмінена. Тенденція знижова.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 22. жовтня н. р. кооперативам платна за: львово Львів.

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.15 „
1 кг. яєць	4.50 „

Тенденція на масло та молоко сильна на яйця звижкова

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 22. X. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг-живої птиці. львово подвірн птахомисарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кгр. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

Тільки оголошуючись у „ДІЛІ“ можете успішно продати, купити або зайняти реальність.

ОПОВІСТКИ.

На Український Город зложив п. Володимир Калинович 5 зол.

КУПНО - ПРОДАЖА

МАШИНУ писальну нову, Аддер, чотирорядову 390 зол. продає Патицький, Львів, Чарнецького 10. 2937 1—4

ФАБРИЧНИЙ обєкт, що складається з одного поверхового будинку і трьох партерових будинків, обширні галі, центральне огрівання, магазини, бюра, Дісель, компл. механічний верстат, хринця з електропомпою, фабр. комин. величезне подвіря, дві вїзд. брами, 1170 сяжнів, 56 м. фронту з чого незабудоване коло 30 м. до продажі. Оглядати щодня від 9 до 14 Львівських Дітей 25. Телефон 206-40. 2/55 1—3

МЕШКАННЯ

ТРИ КІМНАТИ кухня, до винайму Длугоша 35. 2929 3—3

РІЖНІ

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап, брокатів, таблеток crochet на вагу. Фрайліх, Свєнтуська 21. 2679 10-?

ЗАЛІЗО старе, зужиті машини, та ріжні фабричні частини залізні і мотялеві купує і платить найвищі ціни: Склад заліза Жовківська 54, тел. 297-01. 2898 6—8

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Панъ поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Енлерол. 2936 1—60

ОГОЛОШЕННЯ.

• РЯТУЄ ВОЛОССЯ усувае поранні - запобігає випадінні
ДАЄ ГАРНУ буйну зачіску. • 2732 12-?

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Говиковіч, Львів, Домініканська 4. 2684 39-60

ОГОЛОШЕННЯ.

Солтис громади Улична, волости Стебних повіт Дрогобич, дїючи на підставі ухвали громадської Ради з дня 27. IX. п. р. повідомляє оцим, що громада Уличне продасть на публичній лїцитації мурований будинок невикінчений, покритий дахівкою з вимірами 12 × 22 метр. квадр. врез з будівельною парцелею.

Громадська Рада застерігає собі право вільного вибору оферента, без огляду на представлену ціну.

Речинець вношення оферт до дня 31. жовтня п. р. Ближчі інформації дає солтис громади Улична.

Уличне, дня 15. жовтня 1936 р. 2-2

Солтис громади: Савчин Гавриль.

РАДІОАМАТОРИ купують найдешевше у фірмі **Електромат** Казимира В. 47. 2021 4-4 Свєнтуська 30

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . зол. 0.35
„ одношпальтовий в тексті і нотатках „ 0·60
„ „ на першій сторінці „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаїм і т. п. . . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . . „ 0·07
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 480·—
„ „ 1/2 . . . . . „ 250·—
„ „ 1/4 . . . . . „ 130·—
„ „ 1/8 . . . . . „ 70·—

За редакцію відповідає Одександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. В друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів. Ринок 10.

Ч. 240 (14.489). Львів, субота 24. жовтня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. ощад. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих країв по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Загадкова крадіж муніції у Франції.

ЕКС АН ПРОВАНС, 23. 10. ПАТ. Не зважаючи на дискретну мовчанку влади, преса довідалася, що з касарні в Корбен пропало коло 60 скринь муніції, вагою 1.000 кг. Слідство не дало висліду.

ОБЄДНАННЯ ФРАНЦУСЬКОЇ ПРАВИЦІ.

ПАРИЖ, 23. 10. ПАТ. Комунікат франц. суспільної партії стверджує, що між її провідником де ля Роком та головою національної унії комбатантів Жаном Гуа дійшло до порозуміння. Після довгої вимін думок рішили вони закинути ворожнечу і сприяти місцевим порозумінням. Обі групи залишають собі зрештою повну свободу і зобовязуються не загрожувати своєю діяльністю республіканському устроєві.

РОЗЛАМ СЕРЕД РАДИКАЛІВ.

БІЯРІЦ, 23. 10. ПАТ. Рівнобіжно з конгресом франц. радикальної партії відбулися учора збори радикальної молоді. Між парижанами і південними французами дійшло до поважної різниці поглядів, навіть до сутички; молоді парижани покинули салю нарад. Ця полія матиме вплив на наради конгресу.

ХОТЯТЬ ПОБІЛЬШИТИ РУХОМУ ГВАРДІЮ.

ПАРИЖ, 23. 10. ПАТ. Міністри внутр. справ і нац. оборони рішили домагатися, щоб чисельний стан рухомої гвардії піднести з 20.000 на 27.000, 2.000 береглиб кордон.

Військове поготівля у Брюсселі.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ЗАБОРОНУ „РЕКС" УЛАДЖУЄ ВЕЛИКУ МАНІФЕСТАЦІЮ.

БРЮССЕЛЬ, 23. 10. ПАТ. У промові, виголошеній вчора вечором заявив Дегрель, що боронитиме „народніх вольностей". У неділю збереться у Брюсселі великий зїзд „Рекса", бо це не противиться конституції. Хоча спеціальних поїздів не буде, до Брюсселі зїдеться 100.000 рексістів — половина з них приїде вже в суботу.

БРЮССЕЛЬ, 23. 10. ПАТ. Щоденник „20. століття" заповідає, що в неділю частини брюссельської залоги будуть у поготівлі.

БРЮССЕЛЬ, 23. 10. ПАТ. Премієр Ван Зеланд заявив учора перед мікрофоном, що забороняє недільну маніфестацію „Рексу" лише тому, щоб утримати лад; свободи слова він не нарушує, але не дозволить на збори ніякої полїт. групи, як довго не мине теперішне напруження.

СУТИЧКИ.

БРЮССЕЛЬ, 23. 10. ПАТ. Перед домівкою „Рекса" вібралися масово його члени, щоб вислухати радієвої промови премієра. Дійшло до маніфестацій „рексістів" та їхніх противників; поліція интервеніювала, арештуючи 50 осіб.

Італійська відповідь у справі невтральности супроти Еспанії.

ЛЬОНДОН, 23. 10. ПАТ. Італія відповіла комітетові неінтервенції нотою, що подібно, як німецька, складається з двох частин. У першій Рим опрокидує заміти, у другій обвинувачує СССР. Зміст нот подібний до Грандієвої промови у Льондоні.

„НЕ ЛИШЕ ОДНА СТОРОНА НАРУШИЛА НЕВТРАЛЬНІСТЬ СУПРОТИ ЕСПАНІЇ".

ЛЬОНДОН, 23. 10. Райтер. У промові на вічу в Ньюкестль заявив сер Джон Саймон м. ін.: „Дотепер ніхто ще не зробив ніякого поважного заміту проти неінтервенції в Еспанії. Якщо договір неінтервенції нарушено, то хіба не з одного боку. Головне завдання — це зльокалізувати війну. Коли диктаторські держави зброяться, мусять так само поступати і демократичні.

ПОРТУГАЛІЯ ВІДПОВІДАЄ.

ЛІССАБОНА, 23. 10. ПАТ. Португ. уряд рішив нині літаком відповідь комітетові неінтервенції

Еспанські жінки домагаються капітуляції Мадриду.

РАБАТ, 23. 10. ПАТ. Як повідомляє радіо з Кадіксу, під мадридським мін-ством війни відбулися знову маніфестації жінок, які домагалися, щоб віддати Мадрид повстанцям без бою. Уряд рішив перенестися до Барсельони.

ДАЛЬША ПІДМОГА ЗІ СССР.

МОСКВА, 23. 10. ПАТ. Совітські актори зложили 232.000 рублів на підмогу еспанському населенню

РОЗСТРІЛИ.

ВАЛЛЯДОЛІД, 23. 10. ПАТ. У Мадриді розстріляли 14-ох червоних летунів, що помилково двічі бомбардували позиції червоних.

ЧЕРВОНИЙ ВОЖД — ДЕЗЕРТИРОМ І ДЕФРАВДАНТОМ.

СЕВІЛЛЯ, 23. 10. ПАТ. Один з червоних вождів у Астурії Гонцалес, утік до Франції, забираючи зі собою 30,000.000 пезетів.

УРЯД З БУРГОСУ НАДАВ ШИРОКУ АВТОНОМІЮ МАРОКАНЦЯМ.

КАЇРО, 23. 10. ПАТ. Ген. Франко заключив порозуміння з велики муфтієм еспанського Марока, що дістане широку автономію у рямах шаріянського права. Берберійці матимуть культурні установи, подібні — як у Тріполітанії.

ЧИ СКОРО ПІЧНЕТЬСЯ НАСТУП НА МАДРИД?

МАДРИД, 23. 10. Райтер. Нац. війська не могтимуть скоро приступити до концентричного наступу на Мадрид тому, що поодинокі відтинки їхнього фронту рїжно віддалені від того міста, напр. під Сігуенцою — на 25 км. Заки нац. війська вирівняють фронт, червоні встигнуть скоординувати оборону.

КОМУНІКАТ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

СЕВІЛЛЯ, 23. 10. ПАТ. Ген. Кеїпо де Льяно заявив у промові, що кольона полк. Баррона взяла 250-ох бранців та чимало военного матеріялу.

ЛЯ КОРУНЯ, 23. 10. ПАТ. Під Гуескою відбито з великими втратами наступ червоних; під **Авісею** нац. війська заняли Ляс Навас і дель Маркес та безперервно посуваються до Мадриду; під Аранхуезом відбито протинаступи червоних, на фронті **Гвадалахари** червоні потерпіли чималі втрати, в **Андалюзії** відбито наступ червоних.

ПАРИЖ, 23. 10. ПАТ. Під **Сігуенцою** нац. війська заняли гірські вершки Васкона і Кебрака та місцевости Моратілля і Перегоїна; чимало червоних полягло. Під **Теруелем** червоні втратили села Кадаредас і Сан Вінсенте.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 23. 10. ПАТ. Під Овіедо йдуть завзяті бої; нац. кольону відтято і збомбардовано. Біля Гуески червоні йдуть вперед, під Сігуенцою відбили наступ нац. військ, що втратили 125-ох убитих.

МАДРИД, 23. 10. ПАТ. Нац. війська безнастанно атакують відтинок **Наваль Карнеро-Ільескас**, але мусіли відступити на другу лінію оборони; їм не пощастило перервати залізничу споруку **Мадриду зі Сіюдад Реаль.** Нац. літаки збомбардували двірець в Аранхуезі

ЗА МАЛУ РІЧНУ ОПЛАТУ забезпечите найкраще своє майно, всекуруючись від огню й від крадежі — влому в єдиному українському Товаристві Взаїмних Обезпечень

„ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20.

Збанкротована

на 200.000 зол. установа — потрібна для боротьби з... „Маслосоюзом"!

Львів, 23. жовтня 1936.

Голосний у Львові з неодної історії „Мейські Заклад Апровізаційни" (М. З. А.) докотився до стану, що його коротко зясовує цифра 200.000 зол. дефіциту. Деякі квітки тамошньої господарки такі: головним наставником усіх робітників і нижчих функціонарів М. З. А. є колишній шофер, який „вирішує" справи нарівні з директором та тероризує підвладних; б. служниця п. Дрояновського (недавнього диктатора на львівському подвірячку) була спершу послугачкою у міській молочарні, потім продавчицею, тепер вона „умова службовичка" з платнею 140 зол. на місяць; інжинїр, що є керманичем молочарсько-набілового відділу, має одночасно власний фільварок і замовлення від Обезпечальні на доставу 500 літрів молока переймає на власний рахунок; інший достойник з тієї установи каже управителеві міського фільварку в Малехові продати 1.400 головок волоської капусти по 1/2 сот., хоч є оферта 24 рази більша; у доставі міського вугля в одному випадку на 7.300 кільо „забракло" 1.118 кільо... Вичислює всі ці веселі речі, характеристичні для господарки М. З. А. одна львівська польська газета та ломить руки над руїною тієї установи, яка доконче потрібна на те, щоби... „повести успішну боротьбу з „Маслосоюзом"...

Люди, непривиклі до специфічних правил політичної економії, обовязуючих на тутешньому терені, могливб здивуватися: якто, то міська господарська установа, заснована за міські гроші, головною своєю метою повинна мати боротьбу з іншою місцевою громадською (кооперативною) установою, тільки тому, що та остання установа находиться в руках співмешканців і співгромадян іншої національности?! Перша думка, яка тисне ться кожній розумній людині, це рефлєксія: нащо взагалі нової інституції, якої функцію знаменито виконують вже істнуючі установи? А вже подвійно не має ніякого глузду установа, яку щойно створюють дилетанти, експериментують та експльоатують (здебільша для інтересів своїх чи своїх протеґованих), діючи на шкоду і містові і консументам і ідеї господарської солідарности і ідеї взагалі здорової господарки. Колиж до того установа, яка продає харчеві продукти, рацію своєї екзистенції базує на політичних гаслах нетерпимости, то вона починає кидати у справі, що її намагаються наладнати відповідальні політичні кола, і в той спосіб стає вже щкідником просто на державну мірку.

Все це кожній здорово думаючій людині ясно, — неясно тільки людцям, які в кожній порі і при всякій нагоді думають канібальськими категоріями. Міський Апровізаційний Заклад банкротує: замісць, нотуючи цей факт, ствердити, що взагалі, від самого початку, штучна й нездорова була концепція „етатизації" торгу споживчими продуктами, — польська газетка першим віддихом висловлює жаль, що це велика шкода, що та банкротуюча інституція не знищила українського „Маслосоюзу"! Так уже воно у цьому дивному краю завжди водиться. Замісць стояти на становищі, що добре проспериуюча українська господарська станиця це все одно добро громадян держави, та що кооперативна установа особливо причинюється до зросту добробуту частини гро-

мадян, причинюючись в той спосіб до добробуту держави і не посягаючи зовсім на пропорціональні господарські права й пропорціональну господарську експанзію інших національних колективів у державі, — польські патріоти раді би знищити все українське, не призадумуючись над наслідками: чи може якийсь М. З. А. або інша подібна ефемерида заступити організацію, яка повстала збірним зусиллям десятків тисяч сільських продуцентів, що зорганізувались у рідній кооперативі для перетворювання і збуту своїх хліборобських продуктів?! Очевидно, коли комусь залежить на тому, щоб українське село було вічним нужди і розпуки та щоб взагалі весь український етнічний терен був тільки терном чужинецької експльоатації, тоді кожний кооперативний склепик і кожна крамничка українського купця-приватника це „замах" і „диверсія". Але, слава Богу, і польські відповідальні чинники на тому становищі вже не стоять. Зате польська невідповідальна вулиця завжди ще у такому дусі впливає і в такий спосіб виявляє своє розуміння господарської структури Польщі, зокрема цього нашого терену. Такі часописи як згаданий львівський „револьверблят", саме в той спосіб висловлюють і формують опінію польської вулиці. Спеціально, що торкається даного часопису, то ми йому не дивуємося: ми знаємо, що у тому щоденнику за виїмком головного редактора і — здається — спортового референта, **всі** співробітники належать до тої національности, яка має жаль до „Маслосоюзу", що зліквідував установу посередників у збуті молочарського продукту українського села, їхніх коннаціоналів. З того погляду можемо зрозуміти їхній підхід, але тоді не слід ставати на котурни і підюджувати місто Львів, в якому не живуть чейже ані самі поляки, ані теж самі поляки й жиди, щоб те місто топило гроші **всіх** своїх мешканців і податників — у боротьбі з „Маслосоюзом"!

Тимчасом з отим М. З. А. витворюється справді парадоксальна ситуація. Докотившись до повного банкрутства М. З. А. зачинює всі свої крамниці **за виїмком молочарських.** Про те, що ті крамниці конкурують також з Малопольским Звйонзком Млєчарским — М. З. А. і його куріерковi прихильники не думають: вони тямлять лише „Маслосоюз". Але з „Маслосоюзом" важка конкуренція з огляду на якість товару та всі організаційні подробиці продажі, — звідси ще більша лють. Однак консумента переконати аргументами патріотичної тромтадрації та націоналістичної демагогії не можна. Коли напр. у літі ц. р. відбувався страйк робітників у міських підприємствах і „Маслосоюз" доставляв молоко до громадських та державних установ, (які брали у нього молоко раньше, поки появився „офіціяльний" конкурент М. З. А.), то люди у тих установах — у шпиталях, вязницях і т. д., — з полекшою зідхали: слава Богу, завдяки міському страйкові напємося бодай доброго молока! Для часописів курієрковго типу це ніякий аргумент: хай згине українська господарська установа **саме тому,** що вона — **добра!**

Маймо надію, що те їхне побожне бажання залишиться у сфері бажань.

ЦЕРКОВНІ ДЗВОНИ

доставляє

найбільша у краю фабрика дзвонів

Братів ФЕЛЬЧИКСЬКИХ

у КАЛУШІ, вул. Сівецька 18

і в ПЕРЕМИШЛІ, вул. Красінського 63.

УВАГА: Подаємо до Шановного відома П. Т., що нічого спільного не маємо з жидівською ділярнею зі Станиславова, що користаючи з тотожного з нами назвиська одного свого робітника, підшиває під нашу фірму. 2878 6-10

З нашої кооперації.

ОРГАНІЗАЦІЯ КООПЕРАТИВ ЗДОРОВЛЯ ЙДЕ ВПЕРЕД.

Ревіз. Союз Українських Кооператив доручив окружним осередкам намітити місцевости, відповідні на осідки перших кооператив здоровля. Наспіло вже 23 відповіди з окр. осередків. І так: Орг. вид. Центросоюзу думає основати кооперативу здоровля в районі Чижикова, Зашкова або Гряди; ОСУК — Станиславів у районі Боднарова, Солотвини, Милування або Олеші; ПСК — Жовква в районі Бовиця або Турийки; ПСК — Яворів в околиці Молошьовичі; ПСК — Бучач в районі Скоморох; СУК — Чортків у Базарі; ПСК — Дрогобич задумує основати кооперативну лічницю, СК — Стрий не означив ще остаточно осередка району для наміченої кооперативи здоровля.

Девять окружних осередків не знайшло в своїй окрузі районів, приготованих для такої організації, а шість ще не вирішили питання.

ТОРГОВЛЯ НАЧИННЯМ У КООПЕРАТИВАХ.

„Господ.-Коop. Часопис" містить статтю п. П. Миговича в справі торговлі начинням по кооперативах. Автор, як референт цієї ділянки у Центросоюзі, радить кооперативам вводити поволі у своїх крамницях торг емаліованим і фаянсовим начинням, як тарелі і горнятка, а також поливаним начинням, литими залізними горшками тощо. Як приклад, що ця торговля є можлива для кооператив, наводить автор Пов. Союз у Калуші, який веде вже ці товари для своїх кооператив масово.

СПРАВА КООПЕРАЦІЇ У СОВІТАХ НА НАРАДАХ Ц. К. МІЖНАРОДН. СОЮЗУ КООПЕРАТИВ.

Ми вже згадували про те, що в днях 24. і 25. м. м. відбулося річне засідання Центрального Комітету Міжнародного Союзу Кооператив, цим разом у Варшаві. Ревізійний Союз Українських Кооператив і Народня Торговля є членами Міжнар. Союзу Кооператив, одначе, на жаль, не мають своїх представників у Центральнім Комітеті, хоч польська кооперація має їх аж двох. Цим разом Президія М. С. К. окремо запросила на засідання Ц. К. представника РСУК як гостя з дорадчим голосом. Таким чином у нарадах брав участь начальний директор РСУК сен. Остап Луцький. Одною з головних справ, обговорюваних на засіданні, було окреслення становища Центрального Комітету до свого члена: совітської кооперації. Як відомо, декрет совітського уряду з 29. вересня мин. року розвязав цілу міcько-споживчу кооперацію в Совітах. На засіданні совітського контрольного комітету, який є екзекутивою ради народніх комісарів у СССР, в травні ц. р. стверджено, що цей декрет уряду виконано. Лишилися в СССР ще тільки сільські кооперативи, яким партія доручила вибирати до проводу „можливо якнайбільше й добровільно" членів комуністичної партії, бо „їх праця в кооперативах має дуже важне політичне завдання". Виконавчий видїл М. С. К. приняв до відома ще в червні ц. р. звідомлення генерального секретаря про втрату кооперативного характеру кооперації в Совітах, всеж таки перед викресленням совітської кооперації у списку членів М.С.К. виконавчий видїл М.С.К. важадав толі від представників совітської кооперації, щоб якнайскорше засували Міжнародньому Союзові наслідки декрету з 29. вересня мин. року та свій погляд на цей декрет. Представники совітської кооперації зобовязалися предложити в цій справі докладний меморіял у такім часі, щоб Центральний Комітет міг вирішити цю справу на своїм засіданні у Варшаві. Президія Центрального Комітету сподівалася, що представники совітської кооперації в найгіршім випадку привезуть цей меморіял на засідання у Варшаві. На жаль, провідник групи совітських кооператорів повідомив перед самим засіданням Центрального Комітету, що занедужав і тому не може до Варшави приїхати. Центральний Комітет постановив задля цього відложити вирішення справи на чергове засідання. Таким чином справу відложено, але доля її пересуджена. Коли представники совітської кооперації відповідять, що декрет уряду доцільний, совітська кооперація перестане бути членом М. С. К.

В. Л.

М. МИХАНЬКО.

Понад Прут до джерел Пруту.

Після гарного вечора живого слова Кривицької в Ямному не можна було довго спати, бо ми були визначили собі на другий день прогульку на Говерлю.

До поїзду, що відходить вгору понад Прут зараз після 5-ої вранці доскочили майже всі. Ще в Ямному оглядаємо схід сонця в горах. Поза гранею гір зявляється щораз сильніше світло; обчімхані далекі смереки, що стирчать поодиноко на самій грани купаючись в цьому світлі миготять аж танцюють. Недалеко нас обрії лісів міняють свої коліри смутами щораз нижче, в міру того, як їх згори заливає ожинне сяево сонця. Природа стріпує із себе нічну сонливість. Те саме діється і з гуцулами — дітьми гір. Вони вилазять із своїх хиж і якби підстрибують. Якісь прогульковці вийшли з хати, стали на горбку і перехрестилися поважно тричі до червоної тафлї сонця.

На хвилину заслонює нам вид короткий тунель. За ним Прут грається з більшими то меншими каменюками та старається підірвати каменистий беріг.

Поїзд мчить вгору понад правий його беріг аж до Ворохти, де перестрибує Прут на двох гарних віядуктах.

Зараз після 6-ої були ми у Ворохті. Треба було спішитися до колійки, що відходить з державного тартаку в 7-ій, а тартак аж на кінці Ворохти.

По дорозі викликали ми ще з нашої віллі охочих на прогульку. Мусіли добре натягати ноги, щоб встигнути до колійки.

Колійка несе нас вгору понад Прут, а поїзд скрутив до Вороненки, до границі і тунелем на Закарпатську Україну (до Ясіня).

За нами видно Серединку (1004 м.), Магуру, Ребровач (1292 м.), біля границі Кичеру (1201 м.) і Кукул (1540 м.), а перед нами масивну Кострицю (1586 м.). Близько Марішевської видно вже було і Шпиці (1864 м.), а далі і саму Говерлю (2057 м.). Висіли ми на кілька км. перед Говерлею в год. 8.15 і пішли за знаками каміністою стежкою вгору лісом. Згори видно було дальше дике річище Пруту і малі його водопади. При стежці манили до себе ще рясні переспілі малини.

На роздоріжжі недалеко схоронища під Зарослияком грала гуцульська музика, може з нагоди „свята гір". З роздоріжжя видно було ясно і Брескул (1910 м.) і Ребра (1997 м.) і Шпиці, як вишкірювали свої зуби.

Ми попрямували до джерел Пруту. В год. 10-ій переходили ми попри схоронище під Ребровачом. Крутою стежечкою дісталися ми понад перший водопад Пруту і перед 11-ою були вже перед першим вершком Говерлі. Отари овець, що паслися на Говерлі, виглядали як мурашки; не більші були і люди, що поодинокo вдряпувалися на стрімкий бік Говерлі.

Ми пішли стежечками, що їх витоптали овечки, боком підстрибуючи з камення на камінь, коло властивого високого водопаду Пруту, що звисає як срібна стяжка і шумить, але не гуде як Ніягара. За водопадом під другим верхом Говерлі з джерел бере свій початок Прут. З цього боку вершка йде вода до Пруту, а з протилежного бере початок Тиса. Ці води з Говерлі зійдуться ще в українськім Чорнім Морі.

За джерелами Пруту бовваніє стрімкий верх Говерлі. Він цілий у хмарі, хмари його облизують з усіх боків.

На Говерлі холодно і покрапує дощик. Не баримось і перед 2-ою вже сходимо, бо це на нас найвищий час, в 4-ій відходить колійка. На роздоріжжі гуцульська музика грає дрібної гуцулки. Наші товариші не видержали та й пішли в танець також на каменистій дорозі.

Вибрали ми в повороті також лїпшу поправлену дорогу понад Прут, (де нема знаків), попри дім границерів, звідки виходило може з 12 „шпіцлів".

У вагонах знов повно, навіть сидячих місць не стало. Українські пісні лунали долиною Пруту аж до самої Ворохти. По дорозі сполошила колійка серйотно, що вліло на саму середину Пруту напитися води.

Ми доказали наперекір твердженням фахових туристів, які вимагають на Говерлю двох днів, що ми одного дня були на Говерлі і вернулися. Це можливе навіть із Станиславова.

Маршовим кроком вдоволені перейшли ми Ворохту і вспіли ще до поїзду Ворохта—Станиславів.

Деякі вступили ще до Микуличина, щоб в СС. Служебниць оглянути в салї одну стіну, цілу виліплену правдивими вексами з печатками.

Вночі у Ворохті на данс'інгу були також туристи з Закарпаття, закарпатські українки ще найліпше і завжди говорили по українськи.

Чесько-совітські взаємовідносини.

ЦІКАВА КНИЖКА.

Заходом Інституту Наукового Досліджування Комунізму у Варшаві появилася цікава книжка Шимона Стародворського (псевдонім) п. н. „Sowiety nad Cisą", Варшава, 1936., стор. 45. Переповімо з тієї брошури деякі цікаві міркування, інформації та статистичні дані.

I. ДЖЕРЕЛО ЧЕСЬКО-ПОЛЬСЬКОГО НЕПОРОЗУМІННЯ.

Чесько-польський конфлікт — на думку автора — не є переходовим, (підрядним), легким до полагоди явищем. Він спірається на історичних і традиційних ріжницях у напрямних політики обох народів Чехи є здавен-давна прононсованими русофілами. Ідея панславізму чи пак русофільства запустила від часів Франціщка Палянцького глибоко коріння серед чеського громадянства. Цим русофільством треба пояснювати, що в часі польських повстань симпатії чехів були по стороні москалів. У часі війни чехи були русофілами і багато з них мріяло про те, щоб російський цар засів на чеському престолі. Поляки мали іншу орієнтацію та організували легіони для збройної боротьби з царатом.

По війні, в часі мировых переговорів, чеський міністр закордонних справ Бенеш обстоював концепцію слабої Польщі і тому бажав зберегти Східну Галичину для Росії. Не зважаючи на повне банкроцтво ідеї панславізму по світовій війні, серед чехів популярний погляд, що „майбутня національна і демократична Росія буде підставою сили всіх славян" та що „симпатії серед чехів до Росії були, є і будуть". Польська політика мала й має зовсім інші ідеольогічні напрямні.

II. ПРОГРАМОВІ ТЕЗИ ЧЕСЬКОЇ ПОЛІТИКИ.

Чеська політика чи пак чеський імперіялізм спірається на отсих тезах:

1) Панування над тешинським Шлеськом, добуте збройною силою в 1918. р., є для чехів конечністю і сьогодні вони ведуть там екстермінаційну політику супроти польського населення.

2) Панування над горішньою Угорщиною є для чехів стратегічною і господарською конечністю. Цим способом чехи унеможливлюють Польщі на випадок війни дістати военну поміч з півдня і південного заходу. В 1919. р. чехи не допустили привозу муніції з Угорщини для оборони Львова. Крім цього чехи відтинають Польщі шлях на південь: до Австрії, Угорщини, до Адрійського Моря і так узалежнюють від себе польський експорт до тих країв.

3) Цілий гурт чеських політиків змагає до загарбання польського Підгаля. Щоб дійти до цього, чехи активно підпомагають большевицьку агітацію на Підгалю.

4) Чехи змагають до спільної границі з Росією і тому хочуть, щоб або Росія або Чехословаччина запанувала над Східною Галичиною.

Найчільнішими виразниками цієї імперіялістично-мілітарної чеської політики є Крамаж і Кльофач.

III. ПІДКАРПАТСЬКА РУСЬ ДЛЯ СОВІТІВ.

Коли большевицькі війська в 1920. р. стояли під Варшавою, президент чеської держави Масарик мав заявити представникові совітського Червоного Хреста Гіллерсонові: „На Підкарпатську Русь дивлюся як на депозит Росії в Чехословаччині, який буде звернений Росії при першій нагоді. Заявляю це зовсім офіційно, як президент республики. Можете повідомити про це свій уряд". Про цю заяву Масарика писали чеські й німецькі комуністичні часописи і „Народні Ліст и "Крамаржа, а здементовано її щойно тоді, коли поляки виграли війну з большевиками, отже супроти зовсім зміненої політичної ситуації.

Велике політичне значіння мав теж факт, що в липні 1934. р. совітський дипльомат у Празі Овсієнко, немов який патріярх, звиджував Підкарпатську Русь. Влада і населення приготовили для нього величаві ентузіястичні повитання, а чеський комуністичний посол Крейбіх на конференції в Москві у звязку з поїздкою Овсієнка пригадав тезу Масарика про прилучення Підкарпатської Руси до Росії. Совітський посол Овсієнко висказав у пресі надію, що Підкарпатська Русь буде дефінітивно прилучена до Росії, коли найвищі достойники чеської держави признали слушність претенсій Совітів у тій справі. З того всього бачимо, що Чехословаччина зберігає Підкарпатську Русь для Росії.

Такий погляд на майбутність Підкарпатської Руси висказав теж світової слави публіцист, особистий друг президента Масарика, Сеттон Вотсон, пишучи в 1929. р.: „Статут Підкарпатської Руси не є остаточний. Ця країна належить до Чехословаччини, аж прийде хвилина, коли буде належати до України". Цікаве, що Підкарпатська Русь є предметом торгів між чехами і большевиками і ніхто не питається про волю українського населення тої країни.

Дальше обговорює Стародворський політику чеської влади супроти тешинських поляків, але це полишаємо.

IV. СЛОВАЦЬКЕ ПИТАННЯ.

Чеські історики й політики не признають істнування окремого словацького народу, який у їх політичному словарі називається чехо-словацьким народом. Вони уважають, що словацька мова є тільки діялектом чеської мови.

Оскільки йде про словаків, то вони прямують до самостійности, вважаючи себе зовсім окремим народом від чехів. Словаки ведуть боротьбу проти екстермінаційної політики чеської влади і радше симпатизують з мадярами.

(Докінчення буде.)

Чистить грунтовно
і не нарушує емалії

Odol
ПАСТА ДО ЗУБІВ

Ширіть наш часопис!

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Німеччина нарушила договір з 11. липня ц. р.: партійні часописи „Ш. А.-Ман" та „Ангріф" заатакували кн. Штаремберга.

Нові японські дорадники увійшли до автон. уряду Чагару і Гопеї, обіймаючи виділ пошти і телєграфів.

Китайський уряд не приняв дотепер японських домагань.

В Англії дійшло до бійки підчас віча фашистів; кільканацять осіб поважно потурбовано.

У СССР заборонили масово приймати членів до комуністичної партії.

Робітничий Інтернаціонал та президія міжнародньої федерації професійних спілок починають 26. ц. м. спільні наради в Парижі.

Совітським нар. комісарем закорд. справ став би — на випадок димісії Літвінова — здається париський амбасадор Патьомкін.

Турецька ескадра відвідає 28. листопада грецькі пристані.

Французький уряд заперечує вістки немов би він помагав мадридському.

У Франції вибух страйк 1500 електромонтерів.

Болгарські міністри залізниць та освіти подалися до димісії.

Палестинські араби закріплюють закордонні звязки.

ЄРУСАЛИМ, 23. 10. ПАТ. Згідно з побажанням 3-ох арабських королів, начальний комітет палестинських арабів утворив окрему комісію для звязків з іншими арабськими краями. Вона буде працювати над тим, щоб сусідні арабські держави дбали про палестинські справи.

Представники „людового фронту" перемогли в Чілє.

КІНЕЦЬ КАБІНЕТНОЇ КРІЗИ.

САНТІЯГО ДЕ ЧІЛЄ, 23. 10. ПАТ. Президент приняв димісію лише міністра справедливости і рільництва. У новому уряду буде 3-ох лібералів, 3-ох консерватистів, 3-ох радикалів та 1 демократ — усі противники „людового фронту".

Для нашої будучности не байдуже, чи громадянство сплатить інвалідам затягнений довг, чи покине їх безпомічних власному терпінню!

ВИБОРИ У ПЕРУ.

ЛІМА, 23. 10. ПАТ. Як виходить з дотепарішніх обчислень, у президентських виборах найбільше голосів дістав Люіз Егігурен.

ПОЛІТИНІ ПРАВА ДЛЯ ЖІНОК.

ЛЯ ПАЗ, 23. 10. ПАТ. Появився декрет болівійського уряду, що надає жінкам політичні права.

ЗА ОКЕАНОМ.

КІЛЬКО ВСІХ УКРАЇНЦІВ У КАНАДІ?

Як відомо, остання статистика населення в Канаді, переведена в 1931 році, наскрізь фальшива, бо не виказує дійсного числа українських поселенців у Канаді. Згідно з тодішнім зарядженням уряду ті, що списували статистику, в дуже численних випадках записували наших людей не як українців, а як поляків, румунів, чехів і москалів, згідно з тим, з якого краю хто приїхав. Отже українців, що приїхали з теперішньої Польщі, записували як поляків, тих, що приїхали з Буковини, записували як румунів, інших знов записували як москалів або чехів. Словом: статистика, яку проголосив уряд у 1931 році, є щодо українців зовсім невірна.

Урядова статистика виказує, що українців у Канаді є всього 225.112. На ділі всіх українців у Канаді є коло 400.000 душ.

Урядова статистика виказує 871 українців у Новій Скотії, 12 у Ню Бронсик, 4.340 у Квібеку, 24.426 в Онтаріо, 73.606 у Манітобі, 63.400 у Саскечевані, 55.872 в Альберті, 2.573 у Британській Колюмбії і 2 у Юкон.

БУДОВА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІЧНИЦІ У ВІЛЛІНГДОНІ.

Українці у Канаді ще минулого року розпочали будову української лічниці у Віллінгдоні. Будинок вже вибудовано. Щоб утримати будинок у своїх руках, треба сплатити борги, тому оголошено заклик складати жертви, які Сестри Служебниці П.Н.Д.М. просять надсилати на адресу: Ukrainian General Hospital, Mundare Alta.

ЗВУКОВА ФІЛЬМА „НАТАЛКА ПОЛТАВКА" ВЖЕ ВИКІНЧЕНА.

Коли приблизно рік тому під ч. 747 на Бродвею в Ню Йорку відкрито студію „Авраменко Філм Продукшен" і коли рознеслася чутка, що не будуть здіймати безсмертну оперету Котляревського на звукову фільму, то різні люди хитали головами та висказували свої менше або більше добросовісні чи дрібні уваги. Словом — люди не вірили в можливість переведення цього діла в життя. А сьогодні? — Звукова фільма „Наталка Полтавка" вже викінчена. За місяць, ще в листопаді ц. р., буде вона виставлена у публичних кінотеатрах.

В суботу 3. жовтня ц. р. в українськім „селі" на фармі біля Лембертвіл, Н. Дж. докончано останніх знимок. Поборено всі перешкоди — фінансові, технічні й атмосферичні, інтриги ворожих „приятелів" і т. д. — і таки доведено фільму до успішного кінця: фільма „Наталка Полтавка" є вже довершеним фактом!

Тяжка ще була дорога від відчинення студії минулої осени до докінчення першої української звукової фільми. Але показалося, що одушевлення, витривалість, залізна воля, жертвенність і муравлина праця видають результати, ведуть до успіхів. І ось маємо вже першу українську фільму. Та ще й яку!

Сміло можна сказати, що „Наталка Полтавка" перевищить усі дотеперішні т. зв. українські фільми, чи то виготовлені большевиками в Києві („Гайдамаки"), чи росіянами в Берлині „Тарас Бульба", чи поляками або чехами (з життя гуцулів). Усі вони — з якогонебудь боку їх брати — не вмилися до „Наталки Полтавки". В порівнанні з нею — це білні та маловартні продукції, часто й карикатури українського життя.

Перша фільма „Наталка Полтавка" є такою фільмою, якою можна нам буде почванитись перед чужинцями і перед своїми та яку кожний українець чи чужинець буде оглядати і слухати зі справжнім вдоволенням. Українська пісня, музика, танці, життя, звичаї, костюми, виведені в ній уперше з дійсним мистецтвом, любовю до свого то в дійсною красою.

Залишається ще потяти фільму та додати написи. Це забере ще два тижні часу. А тоді безсмертна „Наталка Полтавка" появиться на екранах у найкращих театрах Америки, Канади та інших країв. Це буде не лиш успіх для них,

що цю фільму створили та тих, що її сфінансували, але буде це теж слава для всього українського народу! Це буде дійсний успіх української культури! Це буде народне свято в честь нашого пробудника Івана Котляревського.

Глядач.

ПОЧЕСНІ ЗГАДКИ ПРО УКРАЇНЦІВ З НАГОДИ ДНЯ ПРАЦІ.

Нюйорські газети приносять почесні згадки, получені з образками, з нагоди виступу українців з танцями 7. жовтня ц. р. на площі Вашингтон Сквер. Так звана Рада Народніх Свят підготовила міжрасовий виступ з танками 12 національних груп із 26 точками при допомозі міської комісії для парків.

Вилів нараховують газети 4.000 і вичисляють лише кілька національних груп, як: німців, поляків, москалів, шведів та американців їв гір Кентокі. Всі газети признають пальму першенства в народніх танках українцям, а „козацький герць" признають за досконалість у танках.

„Геральд Трибюн" іде так далеко, що описує українську групу загально, а потім виріжнює ще „козацький герць" як точку і двох малих хлопчиків, Евгена Петрика та Зенона Кравчука, в пропущі „чумака" поіменно.

Із фотографій, знятих з танків, поміщують газети загальний вид усіх груп, крім того ще зокрема „козацький герць". У новинках визначують, що українці — це члени Українського Клюбу Танцюристів. Цей клюб повстав із бувших учнів школи Авраменка.

—o—

Городничо-садівнича і пасічнича вистава „Сільського Господаря" в Перемишлі.

Городничо-садівнича і пасічнича вистава в Перемишлі — це друга з черги вистава праці й дорібку садівничо-городничої секції при тамошній Філії „Сільського Господаря". Перша цього роду вистава була восени попереднього року; улядили її тоді у скромній салі читальні „Просвіти". Цьогорічну виставу примістили в дуже гарній, новій салі під церквою оо. Василіян на Засянні, до того своїм улядженням та експонатами вона куди більша і богатша, як у попередньому році. На виставі є такі окремі групи: 1) садівництво, а саме щепи, овочі, карти, діяграми, перетвори; 2) городництво, а саме городовина всіх родів, образи, мапи і т. д.; 3) показ висліпів праці Хліборобського Вишколу Молоді зі сіл Позаяч, Селиська, Плешевичі, Грушатичі, Яксманичі і Вільшани; 4) домашній промисл, убори, вишивки, гапти, килими; 5) пасічництво і 6) виставу українського промислу. Ця остання приміщена окремо, бо у великій салі не було місця. Вистава — це висліди праці направду самого нашого селянства, згуртованого у „Сільському Господарі" — і цим вона цінна. Бо поза двома позаперемиськими фірмами, а саме Садівничо-Городничим Заведенням ради. А. Терпиляка зі Заужки та Р. Коцика з Хмелевої — усі експонати селянські або з інших господарств Перемищини. Експонатів є цього року 453, у цьому садівничих 166, городничих 167, пасічничих 67 та Хліборобського Вишколу Молоді 53; крім цього заведення ради. А. Терпиляка виставило коло 200 експонатів. У попередньому році було всіх експонатів 277, і то з Перемищини та з інших околиць лише з одного разом. З цього видно наявно зріст зацікавлення виставою, яка у своїй цілості робить якнайкраще вражіння і щодо якости експонатів, і щодо їх ефектового уложення.

В дні 18. жовтня ц. р. відбулося святочне відкриття виставп. Виставу відкрив довшою промовою голова садівничо-городничої секції при філії „Сільського Господаря" дир. **Леонід Бачинський,** який привитав приявних господинь, господарів, молодь і гостей, що їх зібралося поверх 400 та вказав на ціль виставп і поступ від попереднього року. Далі вказав на вагу садівництва й городництва для нашого селянства, які повинні розвиватися так, як у чужих краях це відбувається ведеться. З черги промовляв від філії „Сільського Господаря" **др М. Рибак,** вказуючи на вагу господарського розвитку у житті нації, зокремаж на вагу і значіння поступу сільського господарства та закінчив трикратним „слава" у українському народові. Від централі „Сільського Господаря" у Львові промовляв **др Евген Храпливий,** який підкреслив, що змаганням наших садівників і городників повинна бути передо всім якість продуктів, а не тільки кількість, бо це є правильний шлях до доходовости селянського садівництва й городництва; дальше подякував впорядникові й ініціяторові виставп дир. Л. Бачинському й комітетові виставп за труди при її влаштуванні. Далі промовляв ігумен оо. Василіян **о. Маркевич,** що признав виставу як господар салі та навязуючи до тісного звязку, який існує між християнським світоглядом і працею хлібороба, вказав на підношення морального рівня нашого селянства попри господарську роботу. Від українського промислу промовляв ще **мґр Кульчицький,** від пасічників **М. Павлик.**

Уладження цієї виставп свідчить про дальший поступ праць „Сільського Господаря" в Перемищині. Головну заслугу в уладженні виставп має безперечно дир. Л. Бачинський, що враз з інж. агр. В. Мосорою, інж. Стахонею-Тузів, інж. Бурим та іншими членами виставового комітету доложив чимало заходів, щоби все вийшло якнайкраще.

Рідношкільна праця у Львівщині.

Загальні Збори Повітового Союзу Кружків Р. Ш. у Львові.

В пятницю 23. ц. м. відбулися загальні збори П. С. Кр. Р. Ш. у Львові в салі „Української Бесіди". Збори відкрив голова Т-ва проф. **М. Ластовецький** з 1½-годинним опізненням, бо, на жаль, дуже мала кількість делегатів прийшла на означену 9 год. рано і щойно пізніше салю „Бесіди" заповнилася відпоручниками кружків (72 делегатів і 9 гостей).

Після полагодження формальностей з вибором секретарів і верифікаційної комісії, щоб не тратити часу на відчитування протоколу з попередніх загальних зборів, голова згадав про смерть деяких членів Т-ва, память яких вшанували присутні повстанням з місць. З черги голова обговорив умовини праці Ради Т-ва, підкреслюючи заслуги урядовця та поодиноких осіб. Далі секретар дир. Деркач відчитав звіт зі загальним оглядом праці і подрібні звіти референтів з діяльности сімох комісій, між які Рада Т-ва поділила свою працю.

Зі звітів присутні довідалися, що Рада відбула 14 засідань, а канцелярія вислала 1646 листів і 47 обіжників, не вичисляючи сюди 1.249 устних рад і вказівок відпоручникам кружків.

На терені Львова працює 14 кружків Р. Ш. і секцій при чит. ім. М. Шашкевича в Богословській Академії. Кружки Р. Ш. у Львові вдержують 8 вселюдних шкіл, одну бурсу, одну захо

П. ЕЛЬБОГЕН.

ЗНАХІДНЕ.

Перші осінні дощі вигнали безробітного Альфонса з розваленої хатини, де один знайомий дав йому захист на літо, до міста, де щораз важче було заробляти на життя і щораз важче було боротись у витертій одежині перед холодом і дощем. Годинами волочився він по чорних асфальтових хідниках, зовсім утративши надію перебороти своє нужденне животіння. Нужденні принагідні заробітки — скінчилися і його ніжне тіло, виснажене голодівкою не могло витримати суперництва з молодшими та сильнішими робітниками. Крім цього машина відобрала працю неодному бондареві.

Всі ці обставини пригадував собі Альфонс більш як сотий раз, коли одного вечора стоячи на розі одної вулиці чекав на трамвай, щоб поїхати за місто на нічліг, де пятьох мусіло спати в кімнатці з місцем ледви на дві особи. Альфонс не міг досі скористати з рад своїх нових нічних товаришів, як легко дійти до заробітку. Та чи довго він зможе ще опертись спокусі? Чи довго зможе він відповідати „ні" сусідам на сінніку, коли його моральні принципи ставали щораз слабші?

Надїхав трамвай. Альфонс підбіг до зупинки, але його діравий черевик зачіпив за щось, що з шелестом покотилось по камінню. Нахилився і підняв якийсь ланцюшок, що при світлі ліхтарні блистів і мінявся. Трамвай відїхав, а він увесь схвильований підійшов ближче до світла. Перли — імітація чи правдиві? Його уста почали тремтіти і зуби від холоду клацати. Ясно, що це мусіла бути імітація. Він чув, що в Китаю, чи Японії виробляють штучні перли. Те, що блистіло перед його очима це було шкло, перламутра, якась вигадлива підрібка. Та що було би — прийшла йому на мить думка, — якби так ти, бідний реміснику, знайшов справжню низку перел: кілько тут їх є... пять, десять, двацять пять... Що, аж девятьдесять чотири?

І зараз пригадав собі, що колишній кельнер Прахта був добрим знайомим Караманіяна, торговця килимами, що скуповував самоцвіти. Не було нічого лекшого, як дістати за це гроші! На вулиці довкола нього не було нікого.

Почав їти швидко, щораз швидше, якби втікав від своїх думок. Він-же може позбутись на все життя біди — мати хату, їжу, власну працю у скромній крамниці з бочками. Знову зможу жити, спокійно віддихати, бадьоро ходити по вулиці! Нараз зупинився. Але це були думки зовсім такого самого настрою, як ті ради нічних товаришів — брудні, злочинні справи. Та такі перли могла носити тільки якась багата дама і коли їх згубила, що це за втрата для неї — кілька днів журби! Перли не належали до нікого, а одна нещаслива людина могла би завдяки ним виплисти на поверхню життя.

Мокрий від голови до ніг, Альфонс скочив поквапно до трамваю. Коли прийшов на нічліг, Прахта по коротких оглядинах ствердив, що перли правдиві і відразу запропонував йому свої послуги посередника. Прахта взяв ланцюшок, видав Альфонсові посвідку і оба полягали спати. Альфонс провів безсонну ніч, бючись у сумнівах. Уранці ввійшов до їх кімнатки хлопчина з газетами і Прахта перекинувши ранішній денник, показав своїм жовтим від нікотини пальцем новинку. Там повідомляли про те, якто служниця графині Б., Адольфина Циммерман ідучи до ювеліра з дому згубила шнур перел своєї пані на вулиці. Її звільнили негайно і вона залишилась без праці. Вона прохає того, хто знайде перли, звернути їх на адресу Цвітна вулиця ч. 5.

Альфонс негайно домагався від кельнера, щоб йому звернути перли, бо він мусить їх віднести бідній дівчині. Прахта сміявся: Альфонс з глузду зсунувся! Він готов іще як сентиментальна стара баба занести в додатку цій бідній дівчині золотий годинник! Коли Прахта не хотів віддати перел, ще й глузував із нього, Альфонс із пястуками кинувся на нього. Прахта витягнув перли з кишені, підніс їх високо вгору і почав відбиватися. Альфонс ухопив дзбанок на воду, кинув ним Прахті в голову, вирвав йому перли і вибіг з дому.

Тепер усі його сумніви та вагання, всі аргументи „за" і „проти" розяснилися в його голові блискавкою — він знав уже, що має робити. За чверть години він був уже на поліції, там довідався точну адресу власниці перел, поїхав туди, віддав згубу і довідався, що власниця відмовляється заплатити знахідне, бо не вона перли згубила — винна тут служниця. Та він не чує цього навіть, бо мусить відповідати на запити комісаря поліції, який списує з ним протокол.

Пів години пізніше Альфонс находиться перед бідним домом на вул. Цвітній. Там стоїть юрба людей, що живо розмовляє. Коли Альфонс пробився через юрбу, довідується нараз, що покоївка Адольфина Циммерман наложила на себе руку, випивши якусь отруту.

Те, що сталось у найближчих хвилинах, стало відоме аж пізніше з часописів. Заки Альфонс прозибся до входових дверей, заїхав перед дім рятунковий віз і на сходи входить служба з ношами. Альфонс бачить, що зносять бідну дівчину — з блідим обличчям та закам'янілими очима. Альфонсові вдається схопити її за руку і нашептати їй кілька слів: „Перли найшлися, вас знову візьмуть на посаду". Саме в тій хвилині, коли недужа поглянула на нього щасливим поглядом і лікар відсунув його від ношей, двох людей у товаристві Прахти підійшло до Альфонса з заявою, що він не має права перешкоджати у праці лікарській помочі.

Альфонса при загальному здивуванні юрби арештують за намагане душегубство. З огляду на злагіднені обставини його засуджують тільки на коротку кару вязниці. Зате, коли вийшов з неї служниця Циммерман прийшла йому висловити слова своєї вдячности. Її пані, зворушена її спробою самогубства дала їй знахідне за свої перли. Альфонс і Адольфина мали за що відкрити малу крамничку — і так сумна історія скінчилася щасливо.

Перекл. **в. г.**

ронку та одну світлицю, а кружок Р.Ш. на Богданівці помагає матеріяльними засобами вдержати захоронку у своїй дільниці. Згадані кружки Р. Ш. у Львові обединують лише 3.321 членів, отже число, яке зовсім не відповідає кількости українського населення у Львові.

У львівському повіті є 89 кружків Р. Ш., які обединують 4.268 членів. У звітовому році основано 6 нових кружків Р. Ш. У повіті зорганізовано п. р. 72 дитячі садки. Кружки уладили 589 різноманітних імпрез (амат. вистави, концерти, свята матері і т. д.), а заходом Ради виголошено 359 рефератів (сам голова 48 рефератів, студенти 124, старші громадяни 74).

Касовий прихід замикався сумою 8.634.53 зол., розхід сумою 8.076.90 зол. Крім того кружки вислали через касу Ради Т-ва до Головної Управи 3.744 зол.

В діловій дискусії забирало голос 11 осіб (деякі двічі), що порушували справи: доросту, організації дитячих бібліотек, фінансової дисципліни, співпраці культурно-освітніх товариств по селах і т. д.

Після того на внесок голови комісії-матки д-ра П. Біланюка збори вибрали одноголосно головою **проф. М. Ластовецького.** До Ради ввійшли: п-і Б. Баранова, о. канцлер Галянт, проф. Я. Кузьмів, д-р Р. Марцяш, д-р В. Бречка, п. В. Лопатинюк, студ. Б. Лівчак, п. М. Коржан і сел. М. Керного. Заступниками вибрали: проф. Чорномаза, п-ю Полюгову і п-ну З. Кравців. До контрольної комісії ввійшли: інж. Заяць, п. Полянський і п. К. Езерський.

По внесках і запитах збори закінчилися в год. 2.20 попол. подякою голови всім приявним і відспіванням національного гимну.

Поможім меншому братові!

ВИЯСНЕННЯ З КРУГІВ Т-ВА „ВОЛЯ".

У звязку зі статтею п. А. Качора п. н. „Поможім меншому братові!" дістали ми від п. І. Козіцького таке вияснення: При Т-ві українських доворців у Львові „Воля", яке існує від 1932. р., зорганізоване бюро посередництва праці, яке опікується теж нещасливими нашими дівчатами, що їх використовують направо і наліво, хто лише хоче. Це бюро при Т-ві „Воля" при вул. Вірменській ч. 2. II. відчинене цілий день уже від 9. год. рано і там дають раду безробітним хлопцям та дівчатам. Вина нас усіх, що дотепер не заопікувались цими меншими братами. Наші сусіди поступають зовсім навпаки. Постійно скликують у цій справі наради й опісля втягають у свої сіти наших безробітних, несвідомих дівчат і хлопців, де вони пропадають для нашого народу і Церкви.

Отже вже найближчий час і нам взятися до праці в цій сильно занедбаній ділянці нашого життя!

З організаційного руху.

З ЖИТТЯ Й ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНЦІВ У КОЛОМИЇ.

Коломия робить поважні поступи в організації міського населення. Дня 18. ц. м. відбулися там сходини Народньої Організації м. Коломиї. На ці сходини запросила місцева Організація пол. й орг. референта п. Агатона Добрянського зі Львова. Українці Коломиї вислухали його реферату про організацію міщан українців та про практичну роботу Народніх Організацій по містах. По півтора годинному рефераті розвинулась дуже жива й ділова дискусія. І члени президії сходин (до президії входили представники всіх установ Коломиї під проводом д-ра І. Турянського) і інші учасники забирали голос. Промовляли: б. сен. Кисілевська, пос. Заваликут, д-р Гнатчук, інж. і радний м. Коломиї Микитюк, п. Мельничук, д-р Солків, дир. Мостович, д-р Білозор, радн. Кобринський і п. Боденчук. Усі дискуганти держались порушених справ та виявили велике зацікавлення проблемою міст. Відповіді й вияснення давав реф. А. Добрянський. По 4-годинній нараді закінчено сходини національним гимном. Коломиї в її гарному ділі бажаємо добрих успіхів!

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація.

ПРОПАЩІ СЛОВА.

ЛЬОНДОН, 23. 10. Райтер. З Женеви повідомляють, що негус прислав до ґен. секретаря Ліги Націй телеграму від свого регента полуд. Абісинії, в якій він просить Гайле Селясія, щоб старався у Лізі Націй про воєнні проти італійських загарбників.

Нині у Великім Театрі в год. 7.30 **ПІҐМАЛІОН** Найвеселіша комедія великого письменника Г. Б. Шова

Розстрілюють по сто осіб денно.

„Таймс" дістав телеграму від свого кореспондента з Мадриду, але вислану без військової цензури курієром через Париж. В кореспонденції описується страхіття соціялістично-анархістичного режиму в Мадриді. Там вистріляно досі з наказу уряду та самоволі міліції коло 25.000 осіб. Хто лише симпатизує з республікою, монархією, фашизмом чи іншою формою правління, крім теперішнього, мусить кожного дня шукати іншого пристановища, а в ночі спати деінде, поки його не замовлять і не розстріляють. Міліція грабить доми громадян без розбору. Більшість населення вичікує прибуття фашистів як спасення. Коли вони не прийдуть упродовж місяця, тоді остануться лише посіпаки уряду, а населення загине. Кожної ночі розстрілюють в прилюдних парках від 25 до 125 осіб. Найбільше падуть жертвою буцці аристократи, інтелігенти та священники. Є це властиво загальна масакра людей. Убитих не можна часто пізнати, бо вони дістають кулею в голову та в лице. Зрештою нема й кому розпізнавати. Нічого не помогла інтервенція лівих журналістів з Франції й Англії. Еспанські терористи роблять своє діло.

Антисемітські бучі польських студентів.

Припинення викладів на львівському університеті і політехніці.

Сьоголні почалися на львівському університеті протижидівські ексцеси, а саме, коли по відкликанім викладі проф. Новотного студенти почали виходити зі салі, одна група напала на коридорі на Баруха Чопа, студ. III. року права і зранила його. Авантури перенеслися до інших викладових саль. В салі Тіля побито ще Леопольда Гуллеса. Одного студента-жида пробив хтось ножем. Також студента-поляка Гроновича пробили в руку. Побито ще багато інших студентів. Про події на університеті повідомлено ректорат.

Одночасно почалися бучі на політехніці. Одна із студентських груп вибила у двох склепах при вул. Сапіги виставові вікна. Негайно інтервенювала поліція, що не допускала до поширення буч.

На вістку про ці події ректори обох високих шкіл припинили виклади на університеті і політехніці аж до відкликання.

Відгомін кривавих подій в Острові Тулиголівськім.

ПАТ повідомляє:

В городському суді в Комарні пов. Рудки стануло 24-ох селян під замітом, що дня 1. липня ц. р. підчас селянського страйку в Острові Тулиголовськім не хотіли розійтися на трикратний заклик поліції. Тоді згинули 4 особи, трьох важко ранених згинуло у шпиталі. Крім того багато було легко ранених. На лаві підсудних засіли: Осип Артимяк, Іван Гірський, Осип Гамкало, Василь Громик, Осип Іванчак з Погірець, Микола Каміцький з Голодівки, Е. Ковалик, Петро Куриляк, Осип і Михайло Мещишин, Павло і Розалія Нестор з Погірець, Іван Пільний з Чайкович, Іван Сава з Погірець, Василь Свідрик і Йосиф Терлич з Голодівки, Іван Василевський з Чайкович, Михайло Васьків, Яків Ваврущак, Михайло Ваврущак, Володимир Войців, Дмитро та Іван Запорожець і Франц Гамкало з Погірець.

Одного зі свідків, а саме М. Попа арештували на салі розправи під замітом фальшивих зізнань. Суддя відложив розправу до пятниці 23. ц. м., щоб прослухати нових свідків, яких покликали підсудні.

Еспанська війна ударом для Совітів.

Авґур, кореспондент „Таймсу", звідомляє про настрої в Москві з нагоди невдачі червоних в Еспанії. Він каже, що дістав такі вістки з Москви: Сталін зажурений невдачею червоних. Він давно вже погребав надію, що комуністична революція може вдатися десь на світі. Але під впливом Григорія Димітрова, болгарина, що його засудили в Німеччині за підпал Райхстагу, Сталін дався намовити спробувати щастя в Еспанії. Тепер він бачить свою невдачу і хоче позбутися Димітрова. Сталін загалом почав уже намагати із капіталістичними державами в Европі й тому дальша комуністична аґітація йому лише шкодить. Він теж почав вводити в Совітській Росії інший лад, що нагадує іншого роду буржуазію. Там уже створилася нова аристократія із комісарів та урядовців і з цією аристократією Сталін веде російську націоналістичну пропаганду.

Американець хвалить Гітлєра.

Недавно відбувся традиційний щорічний „німецький день" нюйорських німців. Його організував цього року німецький „Бунд" з нюйорських товариств. Учасників на зібранні в Медисон Сквер Гарден було понад 20.000. До зібраних промовляв німецький амбасадор з Вашингтону Ганс Лютер, окремий посол місцевих німців майор Карло Штрелін із Штутгарту і голова американського комітету для олімпійських ігрищ, Авері Брондедж. Цього останнього витали зібрані найсердечніше.

Брондедж вернувся був з олімпійських ігрищ у Німеччині. Він незвичайно високо цінить лад і дисципліну в Німеччині. „Всюди я побачив німців приязними, чемними і зичливими — казав Брондедж. — Ми багато можемо навчитися від Німеччини. Мусимо теж випалити вогнем комунізм, коли хочемо зберегти наші національні установи. Також мусимо спинити упадок патріотизму в Америці".

Опісля подякував зібраним німцям за допомогу при сфінансуванні подорожі до Німеччини на олімпійські ігрища, коли американські спортові організації знайшлися в клопоті наслідком крикливої аґітації зорганізованої меншини".

А коли говорив про Гітлера, то сказав, що Америка повинна взяти собі від нього приклад, як організувати нарід.

МІН. ПОНЯТОВСЬКИЙ ПРО ПАРЦЕЛЯЦІЮ І КОЛЬОНІЗАЦІЮ.

ВАРШАВА, 23. 10. ПАТ. 23. ц. м. відбулась у Варшаві пресова конференція у міністерстві хліборобства і земельних реформ. Мін. Понятовський поінформував представників преси у довшій промові про урядові аґрарні праці. Між іншим згадав мін. про перелюднення села та безробіття в містах, що складається разом на те, що мешканці сіл не мають ніякого рятунку у містах. Коли урбанізаційні процеси не можуть втягнути і затруднювати природного приросту населення — наростаюче по селах населення мусить знайти у хліборобстві працю. Тим теж пояснюється парцеляційна акція. Крім парц. акції уряд зверне **пильну увагу на кольонізацію. Перебачене є скріплення кольонізаційної акції у воєводствах люблинськім, волинськім, львівськім і тернопільськім.**

ЖІНКА АЗАНІ В ЖЕНЕВІ.

ЖЕНЕВА, 23. ПАТ. Жінка есп. през. Азані, що втекла з Мадриду до Парижа спинилась аж у Женеві, де відвідала свого брата, що недавно став еспан. консулем. По кількох годинах виїхала п-і Азаня в невідомім напрямі.

ВІДКРИТТЯ КОНГРЕСУ РАДИКАЛІВ У БІЯРІЦ.

ПАРИЖ, 23. 10. ПАТ. Сьогодні відбулось у год. 9.30 рано відкриття конгресу радикальної партії в Біярріц. Председником вибрали Метзера мера Руену. На черзі дня реферат Соломона Гірша про промисл і торговлю.

НАРАДИ ҐЕНЕР. ШТАБІВ БАЛКАНСЬКОЇ АНТАНТИ.

СТАМБУЛ, 23. 10. ПАТ. З Анкари потверджують поголоски, що їх подали агенські часописи, буцімто в Букарешті відбудеться нарада шефів генеральних штабів балкан. Антанти.

На викуп решти паїв „Українського Городу".

Виказ XXIII.

Зложили в Центробанку:

Батьківський Кружок при держ. гімназії з українською мовою навчання ч. 571 у Львові (головне заведення) зол. 50.— і кличе: всі Батьківські Кружки у Львові на довільні квоти.

Районова Молочарня в Черчі зол. 15.—.

Взаїмна Поміч, кред. кооп. у Львові, зол. 10.45.

Інж. Антін Галька, Прага, зол. 10.78.

Д-р В. Кубійович, Краків, зол. 10.—.

Д-р А. Стронціцький, адв. у Ходорові зол. 10.— і кличе: о. Т. Прийму, декана в Дулібах, В. Кузьмича, дир. в Ходорові, д-ра Дм. Макогонського, лікаря в Стрийських Новиках.

Д-р Олена Гробельна, Станиславів, зол. 10.— і кличе: д-ра Кс. Яновича-Лебедовича, лікарку в Мостиськах, д-ра А. Ортинську, стом. дент. у Празі, д-ра О. Чайківську-Пшепюрську, стом. дент. у Львові, д-ра Нат. Хомишин-Хощукову, стом. дент. в Перемишлі.

Д-р Осип Гробельний, Станиславів зол. 10.— і кличе: д-ра М. Гізецького, лікаря в Журавні, д-ра Ю. Кордюка і д-ра В. Кашубинського, лікарів у Львові, д-ра Ярослава Хмілевського, лікаря в Станиславові.

Д-р Теодор Соневицький, Старий Самбір зол. 10.— і кличе д-ра В. Левицького, лікаря, суддю В. Гупала і суддю А. Сиротюка, всіх зі Старого Самбора.

Інж. Гладій Атанас Конст., Кошиці, ЧСР (через д-ра Лурделла) зол. 10.— і кличе: інж. Т. Левицького й інж. В. Січинського з Кошиць, д-ра В. Ластовецького з Ніркшева, проф. інж. В. Чаплю з Мукачева і д-ра А. Рудого з Ужгороду.

Посацькі: Лев, Іванна, інж. Степан і Лідія, Рашів зол. 8.— і кличуть: усіх членів родини Корнила Посацького, упр. шк. в Ганх к. Тернополя.

Ольга Левицька, Снятин зол. 6.—.

о. Ем. Кормош, Перемишль зол. 5.— і кличе: о. Вол. Попеля.

С. Кулик, Янівково пов. Могильно зол. 5.—.

Марія Боліновська, Збараж, зол. 5.—.

Михайло Берлад, дир. ОСК, Коломия, зол. 5.—.

Кружок Рідної Школи, Медимичі, зол. 5.—.

Філія „Просвіти", Миколаїв н. Дн. зол. 5.— і кличе: УСК „Дністер", кооп. „Свій Поміч", д-ра Чучвагіна М. д-ра В. Здебського, д-ра Стасева Дм., шевську робітню Із. Гозикевича і складницю ПСК — усі в Миколаєві н. Дн.

Ред. Іван Кедрин Рудницький, Львів, зол. 5.— і кличе д-ра Миколу Кос...овського і Левка Лукасевича — обох у Варшаві.

о. Шуплат Юліян, Ліcько, зол. 5.—.

Андрій Негович, Стрий, зол. 5.— і кличе: інсп. Альфреда Козака, Стрий, Володимира й Омеляна Сушків у Бориславі.

Інж. Михайло Кравців, Стрий, зол. 5.— і кличе: інж. Яр. Вит. Монастирського та інж. Теоф. Рижевського у Львові.

Володимир Моравський, Кротошин, зол. 5.— і кличе: радника О. Косинка у Познані, Теод. Пачківського, радн. у Варшаві й інж. Яросл. Молека у Познані.

Льонгин Юринець, Шидлів воєв. калецьке, зол. 5.—.

Інж. Іван Скоропада, дир. МС у Перемишлі, зол. 5.—.

О. Д. Остапчук, Болшівці, зол. 5.—.

Евген Ліщинський, Цвітова, зол. 4.—.

Д-р Марія Ясеницька, Альверна к. Кракова, зол. 3.— і кличе: П. Ясеницьких з Радинич, д-ра Г. Шульца з Відня, д-ра М. Бароновську, збс. мед., Д. Кравців, д-ра Б. Филипчака, д-ра В. Ольшанського, д-ра Волинця, д-ра Я. Терлецького, д-ра Я. Березовського, д-ра Е. Войтовича, д-ра А. Кубійовича, інж. Я. Мещінського, інж. М. Цубовицького й інж. Тисовського — всіх із Кракова.

Антін Постоловський, Жикі п. Андрихів, зол. 3.—.

о. Михайло Добрянський, Підярків, зол. 3.—.

Читальня „Просвіти" ім. М. Шашкевича у Ванькові, зол. 3.— і кличе: всі читальні філії „Просвіти" в Устриках.

Роман Шенкірик, адвокат у Рогатині, зол. 3.— і кличе на довільну суму д-ра Й. Скульського в Бурштині, д-ра М. Юркова в Жидачеві і д-ра В. Миклашевича в Журавні.

о. Стеранка Олекс., Монастирець, зол. 2.—.

Кознарський Мирослав, Коровники, зол. 2.— і кличе: М. Пилипчака і М. Левкута.

Осип Фалендиш, Тернопіль, зол. 2.—.

Микола Ландюк, Єнджеїв, зол. 1.50.

А. Дубинко, Главно к. Ловича, зол. 1.50.

П. Савосько, Скальмежище, зол. 1.—.

Просимо за дальші вплати. Дуже просимо при викликуванні осіб подавати точно ім'я і назвище та їх адресу. Гроші слати на адресу: Центробанк, Львів, вул. Зиго Мия 15. Чекове конто ПКО ч. 143.467 з допискою: На Український Город.

... і найближчого тижня щодня іншу, добру зупу

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **В архикатедральній церкві св. Юра** у Львові відправиться в неділю, 25. ц. м., у свято Царя Христа, в год. 10 рано торжественна Служба Божа і відбудеться цілоденна адорація Найсв. Тайн.

— **Поезії Шевченка в радіо.** В неділю 25. ц. м. у рамцях Літературних хвилин (год. 19.45—20.00) передаватиме львівська радіостація поезії Шевченка у польському перекладі на всю Польщу. — Ча 10. листопада заповіла львівська радіостація концерт хору Дм. Котка (в год. 17.15—17.50) теж у передачі на всі польські радіостації.

— **Увесь Львів повинен про це знати,** що на кінець у пресі зазив Тва „Українська Захоронка" у Львові помогти найбіднішим українським дітям що не з ради тло в очах і головкою по вночі б'ях надій, як всі діти, але дрижачи у дрянь дітей одежині жите недавньої зими. — перший відгукнувся гурток молодих пше, одна частина спеціяльних мистецьких сил, бажаючи улаштувати **Вечору танців, співу і музики** у дні 17. листопаду в салі театру Ріжнорідностей придбати Тву „Українська Захоронка" першу жертву на зимову допомогу найбіднішим дітям. Шляхотний порив ідейних одиниць повинна з приємністю повітати вся українська львівська громада і своєю масовою участю у цій цікавій мистецькій імпрезі доказати, що не перейде байдуже побіч нужди і злиднів серед яких животіє українська дитина батька бідака чи безробітного. Так небагато треба, щоб окрилити усмішкою блідне дитяче личко і втерти заплакані очі! Подумайте і рішіться стати постійним опікуном найбіднішої української дитини, підтримуючи при кожній нагоді усі наміри і зусилля Тва „Українська Захоронка" у Львові.

— **Хто виграв на льотерії.** В минішнім тягненні Держ. Кляс. Льотерії впали м. ін. такі виграні: 5.000 зол. на ч. 39609. 2.000 зол. на ч. 85392. 1.000 зол. на ч. 68149 102760 132602 154499 183523. 500 зол. на ч. 26663 114668 164827 177202. 400 зол. на ч. 47940 48016 72567 79368 108109 157184 160984.

— **Цінникова комісія у Львові.** В салі львівського магістрату відбулася нарада купців і промисловців з представниками консументів та при участи представників адміністраційної влади у справі цінника предметів першої потреби. Вислідом наради було створення цінникової комісії під проводом президента д-ра Островського. Комісія ділиться на три секції: млинарсько-мучну, перетворчо-м'ясну та загальну, що мають устійнювати ціни артикулів першої потреби. Буде ще створена спеціяльна комісія для переведення калькуляції цін артикулів, не обнятих магістратським цінником.

З країни опію та ризу

Софії Яблонської.

Живо та барвисто описані

ПРИГОДИ і ВРАЖІННЯ з КИТАЮ

з прекрасними ілюстраціями.

Ціна зол. 2.50, з почтовою пересилкою 3 зол.

Замовляти в Адмін. „Діла", Львів, Ринок 10.

— **Контроля цін у склепах і страганах у Львові.** Сьогодні рано львівський городський староста Порембальський і президент міста др Островський перевели при участи санітарних і адміністраційних органів контролю харчевих склепів і страганів. У висліді цієї контролі покарано 30 осіб за нарушення цінника і санітарних приписів. Крім інших менших склепів переведено люстрацію в склепах „Маслосоюзу" і Малоп, Зайонзку Млечарського в Рынку, в ресторані Атляса і м'ясарні Новака.

— **Показ молочних корів.** Заходом районової молочарні у Видинові пов. Снятин відбувся показ молочних корів, бугаїв, яловок і телят. На показ приведено коло 150 штук худоби з громад Видинів, Орелець, Красноставець і Тулави. Відповідну промову виголосив п. Мирон Луцький, віцепрезидент рільничої палати і головник Сільського Господаря" зі Львова. Були також інж. Ярослав Зайшлий з Коломиї, Н. Голод від Маслосоюзу, інж. Левицький та Коромюк з Коломиї. В часі показу роздано 90 нагород.

— **Підозрілі еміграційні агенти.** В бучацькому повіті увихаються від якогось часу невідомі досі агенти, намовляючи селян їхати до Франції. Дехто звернувся в цій справі із запитом до староства й ошуканство вийшло на яву. Поліція шукає за підозрілими агентами.

— **Посвячення людового дому** у Волиці пов. Підгайці відбулося 18. ц. м. В новім домі міститься також школа, яку удержує Т. Ш. Л.

— **Пошесть кору.** В Дубні та в поблизьких місцевостях ширіться пошесть кору між дітьми. У звязку з тим закрито деякі школи.

— **Львівська хроніка.** В перонові галі на головному двірці завалилася наслідком дощів частина скляного даху і впала на деревляний кіоск з овочами, ранячи Михайла Дзюся, підземника цього кіоску та залізничого робітника Мих. Возного. — На вул. св. Петра наїхав трамвай на парукінний віз і перевернув його, причому Іван Нич і Михайло Нейдик тяжко покалічилися.

— **Зловживання в Старостві.** Проти ярославського старости Вонса ведеться карне дохождення під закидом різних зловживань. В аферу вмішаний теж урядовець повітового виділу, Романів. Обох покищо усунено від урядування.

— **Село згоріло.** В Ольшині коло Білої Підляської вибухла в ночі велика пожежа. Від стирти збіжа загорілось ціле село. Жертвою вогню стало 21 хат, 18 стоділ і 20 хлівів з живим інвентарем. Страти обчислюють на 100 тисяч зол. Пожежа повстала від підпалу.

— **Убив жінку, що не хотіла говорити по польськи.** Перед окружним судом у Кротошині (Познанщина) станув рільник Цішак із Хахальні, що вдусив свою жінку, а потім підпалив дім, щоб затерти сліди свого злочину. Він говорив, що причиною душогубства були подружі сварки про спосіб виховання дітей, бо убита жінка, будучи німкою, не хотіла говорити з ним по польськи. Суд признав це за виновт і засудив Цішака на 12 літ вязниці.

— **Відкопаний скарб.** У Садку під Серадзем господар Віктор Цішевський, копаючи керницю попав на скарб. В землі лежала закована в залізо скриня, в якій находились старі золоті монети. Цішевський заголосив скарб владі, однак його жінка, довідавшись про це, сховала десь скриню і не хоче її віддати. Поліція придержала Цішевську. В її гамівці знайшли кілька штук старих золотих монет, але вона всетаки не хоче сказати, де сховала скриню.

— **З Польщі.** До Ряшева приїхав кат Брави щоби виконати смертний присуд на Станиславі Сисцу, засудженому на шибеницю за вбийство 18-літньої служниці. Президент Мосціцький відмовив помилування. — Секретар суду Збігнев Рибак, якого перед кількома днями перенесли із Стичина до Ланьцута, відобрав собі життя, кинувшись під потяг. — На станції Лукав знайшли тіло незнаного мужчини, якому колеса відтяли голову.

— **Німець веде американський потяг.** Д-р Юліюс Дорпмілер, директор німецьких державних залізниць, прибув до Америки, щоби простудіювати тамошні уладження на залізницях. Властиво він прибув на світову конференцію представників підприємств механічної сили у Вашингтоні і при цій нагоді оглянув американську залізничу систему. Коли знайшовся на американському Заході, спробував провадити залі-

вичий потяг. Він з фаху інжинір, отже знає механіку. Вернувшись до Ню Йорку перед своїм виїздом до Німеччини, оповідав про свої враження з цієї спроби. Дуже велике признання висловив Америці за її гостинність, бо ледви чи дали б йому провадити потяг в якімнебудь іншім краю. Коли його спитали, чи справді в часі націстичного з'їзду в Норимберзі в Німеччині німецькі залізниці перевезли мільйон подорожних, Дорпмілер сказав, що так справді було. Б додатку не було в тому подвизі ні одного випадку. А це все завдяки дисципліні німецького народу та охоті піддатися під один провід.

— **Розвал совітського будівництва.** „Економическая Жизнь" повідомляє, що план будівництва в совхозах у перших вісьмох м'сяцях ц. р. виконано ледви в 34 пр. супроти 44 пр. у тім самім часі минулого року. В деяких совхозах на Україні й Криму цей план виконали ледви в 10 процентах. Часопис стверджує, що будівництво ведеться без кошторисів.

— **„Вистрілюють" літак із корабля.** Так як ракету випустили недавно літак із корабля в нюйорський пристань. Кораблем був корабель „Швабенлянд", літаком теж німецький літак „Зефір", що то прилетів до Америки з Европи через Бермуду. Пільотом був граф Зігфрід Шак. Літака випустили при помочі згущеного повітря, начеб стріляли кулю із гармати. Він летів із скорістю 75 миль на годину на маленькім просторі 100 стіп. Ціла операція тревала півтора секунди. „Зефір" вилетів гладко в повітря. Ці спроби вважають підготовчими для налагодження правильного повітряного руху між Америкою й Европою. Ім пильно приглядалися урядові підприємства Панамерикен Ервейз.

— **Різні вістки.** Біля румунсько-чехословацької границі сповідася залізнича катастрофа, в якій 8 пасажирів згинуло, а 40 потовклося. — В Москві помер совітський історик Матій Розанов, член академії наук, спеціяліст в ділянці історії західної Европи. — Інститут Рокфелера в Ню Йорку оголосив, що випродуковано нову щіпанку проти грипи та всіх її ускладнень. — Мадярський публіцист і б. парлямент. посол Урманчі застрілився в будинку парляменту в Будапешті. — В німецькому університеті у Празі прийшло на правничому факультеті до антисемітських ексцесів.

— **Добра рада бабці.** Хоча бабця є дуже стара, одначе йде з поступом часу, чого доказом є рада, яку дала внучці, що недавно вийшла заміж. „Брудне білля це хоре білля. Хоробою є бруд. Чим довше лежить непране білля, тим глибше вдається бруд у тканину та нищить її щораз більше. Тому пери часто. Нині не спричинює це жадних труднощів, якщо вживаєш до прання Радіону. Радіон пере грунтовно, без труду і хоронить білля.

— **Авто** без опони, то те саме, що черевик без обцаса Берсон Спорт. Ходите без них гірше, нищите скоро обцаси і викликуєте непотрібний галас.

— **Дбайлива пані дому** не буде ніколи клопотатися про це, яку зупу приготовити на обід, якщо буде памятати за практичні зупи в кістках із знаком КНОРР, з яких в короткому часі можна приладити смачну і пожив-ну зупу. Також можна скласти комбіновану, а дуже добру зупу нового смаку з двох ріжних кісток напр. з макаронової і грибової кістки. По випробуванні подібних сполук двох ріжних зуп, пані дому виробують уже зупи по своїй вподобі. Тому, що до продукції зуп КНОРР вживають виключно високовартісних природних сировин, тому смак зуп вдоволить навіть найвибагливішого смакуна. Просимо випробувати також грибовий сос КНОРР у кістках.

Звертаємо увагу

на охоронну марку наших безконкуренційних

ПАПЕРЦІВ і ТУТОК (довбоватох)

„Калина"

Всячина.

СЕЛО ЗАЛІЗНИЧНИКІВ.

Всього 8 км. на північ від кордону між Англією і Шотляндією виросло за останній рік село, Рікартон, що має не багато більше як 200 мешканців. Всі мешканці — це виключно залізничники.

Від головної лінії Еднибург—Льондон провели сюди бічну лінію до варштатів. Найближча оселя віддалена 13 км. від варштатів. Всі робітники почали поселюватися близько варштатів і дуже скоро виросло ціле село з новими, прегарно уладженими домиками. З усіх мешканців села тільки один не є залізничником — це вчитель. Але й він дістає платню від залізничого товариства. В Рікартоні нема ні церкви, ні лічниці, ні поліції, ні лікаря. Зі світом вяжеться село тільки залізничою дорогою, бо нема ніодної іншої дороги, що нею моглоб переїхати авто. Заходом залізничого товариства відкрили в селі крамницю, де мешканці можуть дістати все потрібне. До церкви їздять кожної неділі спеціяльними поїздами. В наглих випадках недуги в сусідніх селах, лікар користується паровозом.

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

СВИНІ ГОДОВАНІ ГАДЮКАМИ.

Еспанська провінція Естремадура доставляє до західної Европи безрог, що їх мясо є незвичайно смачне. Цей незвичайний смак мяса пояснюють тим, що свиней в Естремадурі виводять цілими чередами в поле, де вони зїдають величезні кількости гадюк, що виводяться в Естремадурі цілими тисячами. Про незвичайний смак мяса і причину цього смаку знали вже віддавна. Сеи Сімон оповідав, що коли він гостював одного разу в кня зя Арко, подали йому шинку ясно червоної барви з естремадурської свині, годованої гадюками. — Шинка мала такий прекрасний запах і такий знаменитий смак — лише Сен Сімон — що годі знайти денебудь ліпше мясо.

ЩЕ ОДНА НОВА ПРОФЕСІЯ.

Перед льондонським судом зізнавав свідок, що на запит предсідника, якою займається професією, відповів: „Пишу любовні листи". Чи це дає вам сякий-такий дохід?" — питався суддя. „Не можу нарікати!" — відповів свідок і почав оповідати, якто одна фірма запропонувала йому продавати між простолюддям ріжні дешевенькі фабричні вироби. Ця праця давала свідкові дуже малі доходи, зате знайомости з селянами виявились дуже корисні. Молодь ставилась із симпатією та довірям до „пана з міста" і втаємничувала його у свої любовні історії. З тих розмов зрозумів він, що любовне листування спричинює чимало клопотів і труднощів любовним парам. Він рішився допомогти одному молодцеві і написав для нього палкий любовний лист. Цей лист мав незвичайний успіх і став зворотною точкою у карієрі „пана з міста". Слава про те, що він пише прегарні любовні листи пішла по цілій околиці. Всюди, де він приїздив із товарами на продаж, обступали його хлопці й дівчата та просили написати їм любовний лист. Кожний радо платив за прислугу, і таким чином повстала його нова професія, що давала йому більші приходи, як давня.

Спорт.

ВРАЖІННЯ З ОЛІМПІЯДИ І З ПОЇЗДКИ ПО ЕВРОПІ

В суботу 24. жовтня ц. р. відбудеться в салі С.-Б. при вул. Руській ч. 20 в год. 18. відчит інж. Турушлика під наг. „Враження із подорожі колесом на XI. Олімпіяду в Берліні і по Европі". Рівночасно мґр Дорош виявітлить свої фільми з життя Гуцульщини та руханкову фільму з берлінської Олімпіяди. Вступ для членів соколиських гнізд Львова і впроваджених ними гостей.

УКРАЇНА — ОГНІСКО.

Мистецтва Окружної Ліги вже майже на закінченні, але зацікавлення останніми розгрижками на слабе навіть — кріпше. Уклад сил у горі мистецької табелі такий, що не можна ще сьогодні в 100 проц. вгадничити осіннього мистця Ліги. Покищо перше місце мають Чорні, але й Україна має теж змогу добути першенство. Незвичайно грізним суперником України і Чорних є Ресовія. Всі три дружини мають змогу добути першенство. Деяке вияснення в горі табелі принесе найближча неділя. Оба суперники України, Чорні й Ресовія, мають тяжкий день. Перші грають із небезпечною резервою Погоні, Ресовія грає в Перемишлі з Польонією. Україна матиме нагоду цієї неділі висунутися змогу на друге місце, але не прийде це їй так легко. Огнісько — грізний і необчислений противник, що зможе найсильніші дружини вже перемагав (лігову Погоню!). Тому Україна мусітиме доложити всіх зусиль, щоб у цих змаганнях добути такі дорогі два пункти. Нова дружина виступить у своїм найсильнішім складі зі Скреготою на оборонї.

Початок змагань в год. 10.15 передпол. на грищі Погоні. В год. 8.30 грають: Україна II. — II. Сокіл II. за мистецтво А-кляси.

РУСЬ — СК. ПІЛЬЗНО.

Русь буде мати цієї неділі нагоду вирватися із нещасливого останнього місця в табелі, якщо переможе пільзненську дружину. Перемога можлива, бо СК. Пільзно є пересічною лігową дружиною, яка крутиться між кінцем і серединою табелі. Крім Руси, яка грає у себе в Ужгороді, грають ще: Спарта — Простейов, Наход — Славія, Братислава — Вікторія Жіжков, Кладно — Мор. Славія, Жіденіце — Вікторія Пільзно. Суддею змагань Руси буде п. Бем.

МИСТЕЦЬ БОЛГАРІЯ.

Мистецтво Болгарії злобула втрете Славія (Софія) по вирішних змаганнях з Тічою (Варна) 2:0.

ТРЕНЕРИ БАТЬ-ЗЛІН ДІСТАЛИ ВИПОВІДЖЕННЯ.

Відомо чеська дружина Батя-Злін, що грала з Русею вирішні змагання за вхід до державної ліги і програла 1:4, переходить тепер сильну внутрішньо-клюбову кризу. Минулої неділі програв цей клюб треті в черги мистецькі окружні змагання так, що має 6 пунктів стрічених. Провід клюбу винує у всіх неповодженнях обох тренерів Отта Сімонка і франца Кожелюха і тому виповів їм посаду.

МИСТЕЦТВА ІТАЛІЇ.

Рома — Лянціо 3:1, Дженова — Люкезе 1:1, Больонія — Сампіердарена 4:1, Ювентус — Амброзіяна 1:1, Мілано — Наполі 1:0, Фльоренціна — Торіно 1:0, Новара — Барі 1:1, Трієстіна — Алєксандрія 3:0.

ЗАМОВЛЯЮТЬ БІЛЕТИ НА ОЛІМПІЯДУ В 1940 Р.

Олімпійський Комітет у Токіо дістав замовлення на перших 7 карт вступу на Олімпіяду, що відбудеться в 1940 р., від магараджі Індору.

—o—

Нові книжки й журнали.

ОСТОРОГА МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО ПЕРЕД ЗАГРОЗОЮ КОМУНІЗМУ. Унів 1936. Наклад і друк Св. Усп. Лаври Студ. Уставу в Уневі. Стор. 12, ф. 8°.

КОЖНОМУ ВІЛЬНО МРІЯТИ.

Чи ніхто з Вас не мріяв про те, що зробив би, якби мав мілїон?.. Признаємось тихенько, що кожний з нас має вряди-годи такі хвилини. Коли сірина будня залляє нас по чубок волосся, коли на столі лежить копиця незаплачених рахунків, коли починаємо числити скільки днів залишилось до першого і чи вдасться нам позичити пятдесять золотих і від кого — кажемо собі: „Досить! Так далі бути не може! Щось мусить змінитись! Прецінь і нам щось від долі належиться!"

І тоді починаємо мріяти, що виграємо мілїон. Це значить, двісті тисяч для тих, що мають чвертку лїсу. А нехай би і сто тисяч. А навіть десять. В кожному разі можна заплатити всі довги. Можна купити собі футро. Можна виїхати на полудне. А тут препогана слота... брр...

Усесь чар цих мрій полягає на тому, що можна їх осягнути. — Що це легко може прийти. — Що не бріємо, якби найти гроші на вулиці або про запис невістиного вуйка з Америки. Коли маємо чвертку лїсу — маємо вже право до тих мрій, а тоді, коли не граємо на лотерії, мусимо піддатись долі з понурою резигнацією. Жадних мрій. Життя від першого до першого в безнадійними зусиллями удержати буджетову рівновагу.

А так — можна помріяти про власний домик з городом... Но, а якби менша цигарна — то можнаб улаштувати собі гарне це мешкання, де тепер маємо. Побільшити підприємство, якщо його маємо, або заложити собі щось і працювати на своїм"... Або навіть ще менше, то справити щось в убрання. Вкінці: — заплатити довги. Або — рахунки, що нас гноблять.

Так приємно мріяти в сірий жовтневий вечір про речі, які так легко можуть здійснитись. Хіба, що не маємо лїсу, цієї фіртки до щастя. Бо тод. — як може до нас щастя усміхнутись? Годі мати до долї претенсій на тему: „Я то ніколи не маю щастя", якщо цієї фіртки не залишимо. І тому кожний з нас повинен мати хочаби чвертку лїсу 37 Державної Льотерії. Без цієї крихітки надії, як без крихітки соли в їді, життя було би нудне.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.
БЕРЕЖАНИ:
24. X. Циганський барон.
25. X. Він.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.
ДРОГОБИЧ: 24. X. Віліція і Лігія. 25. X. Смерть Нерона — Камо грядеши?".
З Дрогобича театр їде до Тустановичі і Самбора.

Великий Театр:
Субота 24. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон".
Неділя, 25. X. год. 3.30 попол. „На Лисковій", год. 7.30 веч. „Пігмаліон"

Кіна.
АПОЛЛО: „Малий лицар".
АТЛЯНТИК: „Тайна бригада".
ВАНДА: „Жид вічний мандрівник" і „Кохаю всіх жінок".
ГРАЖИНА: „Болько та Лелько".
КАСІНО: „Жінка чи секретарка".
КОПЕРНИК: „Пастер".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Напад на Конго", і „Азбука кохання".
МІРАЖ: „За хвилину щастя".
МУЗА: „Спокуса" з Марл. Дітріх.
ПАКС: „Щастя на вулиці" і „Фатальна Гаксівка".
ПАЛЯС: „Панна Лізі" з Франціском Галь.
ПАН: „Бавуті".
РАЙ: „Ядзя".
СВІТ: „Книжка Чардаша" з Мартою Еггерт.
СТИЛЕВЕ: „Зов крови", ревія „Вулкан гумору".
ТОН: „Пекольне провалля" з Б. Джонсон.
УТІХА: „Дорога без повороту" і ревія.
ХИМЕРА: „Малий бунтар" із Шерлі Темпль.

ФОТОПЛЯСТІКОМ.
(пл. Марійська 5.)
„Цепелін у просторах".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 24. жовтня 1936.

Відень (506.8) 15.40 Концерт орх. мандоліністів, 18.00 Нар. пісні, 18.30 У тирольській хатині, репортаж, 19.35 „Ді Юксгайрат" оп. Легара, 22.20 Концерт квартету, **Братислава** (298.8) 21.15 Словацькі нар. пісні, **Мор. Острава** (260.5) 18.00 **Українські пісні у вик. Самойловича, Прага** (470.2) 16.05 Концерт військ. орх., 19.15 Концерт вок. октету, **Париж** (1·
12.00 Концерт, 16.00 Авд. для дітей, 17.00 Легка музика, 21.00 Спів, форт., 21.45 „Есклярмон" ром. оп. Масснета, **Білгород** (437.3) 17.20 Нар. пісні 20.00 Сербський вечір, 22.20 Концерт, **Берлін** (356,7) 8.30 Розр. музика, 18.10 Соната на скр. і форт. „Крейцерівська" Бетовена, 20.10 Веселий вечір, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки (Англія, Скандинавія), **Мінхен** (405.4) 14.45 Розр. концерт, 20.10 Оперетка, фільм і танок, **Будапешт** (549,5) 13.30 Вок. концерт, 18.00 Циг. музика, 19.25 Форт. реціталь, 22.40 Оп. орх., **Мілано** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 20.45 „Дівча зі Заходу" оп. Пуччіні, **Рим** (420,8) 13.15 Орх. концерт, 17.15 Танк. музика.

Неділя, 25. жовтня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Орх. концерт, 12.55 Розр. концерт, 19.10 Форт. реціталь, 20.05 „Дас Гробе Гемд" нар. драма Ш. Карльвайса, **Братислава** (298.8) 10.15 Словацькі нар. пісні, 11.20 Симфонія д-дур Мойзеса, 17.15 Пісні словацьких композиторів, 18.15 сучасні чеські форт. твори, **Прага** (470,2) 7.30 10.00, 15.30 Концерт, 8.50 Гуситські пісні, 16.15 Пісні з часів вел. війни, 17.15 Циг. мельодії, 20.50 „Гонза" балет Неєбаля, **Париж** (1648) 9.30 Органові твори, 12.00, 18.30 Легка музика, 15.45 Симф. концерт, **Білгород** (437.3) 18.50 Спів, 22.20 Концерт, **Берлін** (356,7) 8.25 Весела музика, 12.30 Популярна музика, 18.00 Шуманові твори, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Безжурний поранок, 16.00 Великий концерт бажань, 22.30 Музика, **Мінхен** (405.4) 13.00 Популярна музика, 14.45 Концерт цитристів, 15.05 Скрипковий реціталь, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. оркестри, 15.50, 22.00 Циг. музика, 18.50 Сальонна музика, 22.40 Концерт симф. оркестри, **Мілано** (368.6) 12.20 Камер. музика, 21.20 Орх. концерт, **Рим** (420,8) 13.00 Розр. концерт, 17.00, 22.00 Орх. концерт, 20.45 „Іль маестро ді капелля" ком. опера Пюра.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 24. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Пісні та пісоньки, гр. пл., 12.40 Хліборобська скринька, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Театр Уяви для дітей: „Мама", 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклям. концерт, 15.30 Наша програма, 15.35 **Українські пісні й танки з гр. пл. („Розплетини" відсп. Сал. Крушельницька, „Ой де ти ідеш" відсп. Сал. Крушельницька), „Ой чогож ти зажурився" відсп. Теод. Свистун, „Не вір, дівче козакові" відсп. Теод. Свистун),** „Гопак" (орх.), 15.50 Три залити. 16.00 Шопенов: мельодії, гр. пл., 16.15 Орх. музика, 17.00 Серенади, форт., 17.20 Форт. твори на 4 руки, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Чайковський: „Лебедяче озеро", балет сюїта з гр. пл., 18.35 Польський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Польські поляри, відповіли, 19.30 Розривковий концерт у вик. орх. Евг. Стебельський (тенор), 20.30 Літерат. новини, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Скрипк. реціталь Ефр. Цимбалістого, 21.50 Концерт орх., 22.00 „Жалісне оповідання про кохання Ромідза й Азалії" з ілюстр., 22.30 Танк. музика, орх. і соліст; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Неділя, 25. жовтня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Дім і комора на зиму, 8.40 Чайковський: Пісні без слів (симф. орх.) з гр. пл., 8.45 Програма на нині, 9.50 Ранішній денник, 10.30 Легка музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Симфонічний поранок, симф. орх., скрипка, у перерві ок. год. 13.00 Жінка у мистецтві, 14.00 Репортаж із життя, 14.30 Польські та закорд. ревелерси, гр. пл., 15.15 Для дітей: Моє звіратко, 15.30 Для села: У хліборобів на Полісалі, Огляд ринків рільних продуктів, Як я собі купив радію, 16.00 Реклям. концерт, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 Фрагм. із Гавптманової драми „Гамлет у Вітемберґу". 17.00 Підвечірок при мікрофоні, орх., спів; у перерві в год. 17.55 Актуальна гутірка. 19.00 Машина й література. 19.15, 20.00 Мішаний концерт, Марія Сірмай сопр., Вол. Кричинський тенор форт., **19.45 Літературні хвилини: Польські перекладн поезій Тараса Шевченка,** 20.20 Концерт дрезд. квартету, Станє Завадська спів, 20.50 Політичний огляд, 21.00 Вечірній денник, 21.10 На веселій львівській хвилі, 21.40, 21.41, 21.55 Спортові вістки, 22.00 „Втікла мені перепілонька" муз. авдиція (Енджеєвська сопран, муж. вок. квартет, орх. манд.), 22.40 Танк. музика з гр. пл., у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельгія бельг. 89.73—89.30, Дол. американські 5.30.50 — 5.28.50, Долари кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 287·40 — 285.70. Франки фр. 24.71 — 24.57, Франки швайцарські 122.45—121.65, Фунти англ. 100.20 — 99.80, Гульд. данп. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.20—16,70, Кор. дан. 116.40—115.65, Кор. норв. 130.98 — 130.00, Кор. шв. 134.50 — 133.55, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.50—11.30, Марки нім. 116 — 112, Шил. австр. 93—89. Марки нім срібні 127—120.

Акції.

Банк Польський 112, Цукор 31.50, Вугель 15·60, Лільпоп 15.75, Моджеїв 6·50, Норблін 66·00, Островець 32·75, Старяховичі 37·00. Габербуш 41·50.

Тенденція переважно слабша.

Збіжжя.

За 100 кг. дьоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	24.50—25.00
Пшениця збор. червона	23·50—23·75
Пшениця біла	23·50—23·75
Жито шт. I	17·00—17·25
Жито шт. II.	16·75—17·00
Ячмінь на мливо	19·50—19·75
Ячмінь паст.	18·75—19·00
Бобик	16·50—17·00
Мука пшенична ст. гат. I в.	42·25—42·75
Мука пшен. ст. гат. I А	41·75—42·25
» » гат. I Б	40·75—41·25
» » гат. I Ц	39·25—39·75
» » гат. I Д	37·25—37·75
» » гат. II А	36·75—37·25
» » гат. II Б	36·25—36·75
» » гат. II Ц	36·00—36·50
» » гат. II Д	34·75—35·25
» » гат. II Е	32·75—33·25
» » гат. II Ф	31·25—31·75
» » гат. II I	28·75—29·25
» » гат. III А	21·50—22·00
» » гат. III Б	20·00—20·50
Мука пшенична паст.	18·50—19·00
Мука пшенич. разова до 95%	28·50—29·00
Мука житня витяг 0·30%	30·00—30·50
Мука житня гат. I. 0·50%	29·00—29·50
Мука житня гат. I. 0·65%	27·00—27·50
Мука житня гат. II. 50-65%	20·50—21·00
Мука житня разова 0·95%	21·00—21·50
Мука житня посеред. 65%	17·50—18·00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 23 жовтня н. р. кооперативам платив за: дьоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. і без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з боч. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.15 „
1 к. яєць	4.50 „

Тенденція на масло та молоко сильна на яйця знижена

Сирий білянс
Земельного Банку Гіпотечного С. А. у Львові
на день 30. вересня 1936.

ЧИННИЙ СТАН: Каса і суми до диспозиції в Банку Польськім, ПКО. і Б-ку Рольнім 84,731·50. Заграничні валюти 25.897·17. Цінні папери: а) державні позички 165.485·28 б) заставничі листи 29.331·01 в) акції 4.517·60. Консорціяльні інтереси 50,989·90. Краєві банки 158.143·50. Заграничні банки 47.641·48. Векслі 1,114.563·82. Рахунки біжучі (дебет. сальда): а) забезпечені 599.227·96, б) незабезпечені 60.374·49. Термінові позички 3,134.465·93. Надеж. з конверс. договорів 1,563.852·90. Дім 474.469·31, Різні рахунки 1,717.942·14. Адміністраційні кошти 204·842·36. Відділи 142.417·67. Довготермінові гіп. позички 207 694·67, Гіп. асіґнате про 38.919·35. Належитости з титулу трансакцій девізових на термін і репорт. — Разом 9,825.097·93.

ДОВЖНИЙ СТАН: Власні капітали: а) акційний 5.000.000·—, б) резервовий 242.309·65, в) інші резерви 31.481·48, г) амортизаційний 169.164·33. Вклади: а) термінові 1,047.876·14, б) à vista 1,048.202·42. Біжучі рахунки 420.192·30. Інкасові зобов'язання 1.340·53. Реескомт 193.607·79 Дисконто акцептів Акцеп. Банку 722·928·—. Краєві банки —·—. Заграничні банки 1.353·89 Різні рахунки 205·280·81. Відсотки, провізії й різні вписи 357.526·67. Відділи 134.613·72. Заставні листи 207.694·67. Різні довго термінового відділу 41.382·17. Зобов'язання з титулу трансакц. девізових на термін, і репорт. — — Разом 9,825.097·93. Гарантії 9.780·28. Інкасо 34.827·81.

Повідомляємо вічливо П. Т. Клієнтелю, що з нинішним днем перенесли ми льокаль продажі і бюро з дотеперішнього місця при вул. Академічній 11 — до фронтової каменици при вул. Академічній 28

„RADIO-EKRAVOX" (ДАВНІШЕ АКАДЕМІЧНА Ч. 11) тепер **АКАДЕМІЧНА 28** Телефон 277-97.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 25. X ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, дьоко подвір птахокомсарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кгр. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих не приймається.

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозикович, — Львів, Домініканська 4. 2684 40-6)

Подяка.

Прибиті важким горем з причини смерти нашого Найдорожчого Мужа, Батька і Діда о. СЕВЕРИНА МЕТЕЛЛІ, пароха в Люблинці Новім, складаємо цією дорогою щиру подяку всім, що взяли участь і в якійбудь спосіб причинилися до увеличання похоронних обрядів Покійного.

В першій мірі дякуємо Їх Ексцеленції Преосвященному Владиці Кир Йосафатові за особисту прихильність і духову потіху в часі недуги Покійного, як також у часі похоронів за відправу Служби Божої, обрядів похоронних і особисті проводи на місце вічного спочинку.

Дякуємо теж Високопреподобним Отцям Кондеканальним, які взяли участь у похоронах, а зокрема Отцям Сенишинові, Гірникові і Пизорові за прощальні проповіди, Отцю Федоронькові за забезпечення Покійного Найсвятішими Тайнами як також Отцям зпоза деканату чесанівського, які не жалували труду і прибули, щоб своєю присутністю увеличати цей сумний обряд.

Почуваємося до обовязку подякувати представникам влади, а саме: заст. старости Войнаровському, секр. Вид. Пов. Бауерові і Інж. Рібенбауерові за прихильність на похоронах і вложені нам нарази співчуття.

Дякуємо також пану Докторові Шиманському Гр., лікареві в Чесанові за щиру лікарську опіку в часі недуги Покійного.

Не менше дякуємо всім установам і особам, які вислали з вінками своїх представників, зокрема Вп. Панам Др Бабякові, Оверкові, Михальчишинові і Шкіряшкові за зворушливі надгробні слова.

Дальше дякуємо місцевим власникам дібр Вп. П. Парпасам за участь у похоронах і чинну поміч, братовій Покійного Вп. Пані Президентовій Лукії Метеллієвій, Вп. Пані Дуркотовій, Вп. Директорові „Дністра" Ярославові Колтунюкові, Панам Інж. Романові і Мирославові Колтунюкам і Панству Горошкам з Яворова, які з далеких сторін прибули, щоб віддати Покійному останню прислугу, а нас потішити.

Дякуємо місцевому учительству за впорядкування походу похоронного, особливо Вп. Панству Туркам за поміч, як також молоді місцевих установ за утримання порядку під час похорону.

Вкінці дякуємо Всім, які устно чи письменно зложили нам вирази співчуття, а яких ми не змогли вичислити, як також парохіянам Покійного і всім, які взяли участь у похоронах.

Люблинець Новий, 23. жовтня 1936.

2938 Жінка, Діти і Внуки.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

З ОСВІТОЮ середньої школи (гімназія), господарської школи, займусь господарством, вихованням дітей, дам лекції з народньої школи або нижчих клас гімназ. Зголошення „Діло" для „Марійки". 1·3

КУПНО - ПРОДАЖА

НАШЕ МЕШКАННЯ — наша приємність. Фіранки, декорації кімнат за безцінь, Фрайлїх. Сикстуська 21. 2679 10-7

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерея. 2936 2—6)

МАШИНУ писальну нову, Адлер, чотирорядову 390 зол. продає Патшицький. Львів, Чарнецького 10. 2937 2—4

НОВОВІДКРИТИЙ магазин „Конкуренція" Сербська 15 продає: панчохи, скарпетки, рукавички, трикоти, біляна по дуже низьких цінах. 2939 1—3

РІЖНІ

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА, фісгармонії гарантовані продає добрі дешеві, купує, міняє Ганак. Пілсудського 21. І. пов. 2885 6—10

ЄДИНА українська галянтерійна крамниця Павлусевич і Бородайкевич. Станиславів, Сапіжинська 11, побіч „Фарболю", поручає добірні товари по дешевих цінах. 2921 3—5

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тринка стидуляція з 6-місячною гарантією. Салон чесання пань. Сикстуська 8, вхід через браму. 2934 2—2

ЗАЛІЗО старе, зужиті машини, та різні фабричні частини залізні і металеві купує і платить найвищі ціни: Склад заліза Жовківська 54, тел. 297-01. 2896 7—8

МАКС ГЛЯЗЕРМАН, ритівничє заведення. фабрика каучукових стампілій і відзнаків таблиць, Львів, вул. Сикстуська 19, телефон 215-03. 2858 3—10

ВИРІБНЯ білля і гапту „ДАНУТА" Марії Рудницької, Львів, вул. Собіського ч. 4, приймає до шиття білля жіноче, мужеське і постелеве. 2850 3—4

ОГОЛОШЕННЯ.

(НЕ ФАРБА)
привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ
первісний **КОЛІР**

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 241 (14.490). Львів, неділя 25. жовтня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.050, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Португалія зірвала звязки з мадридським урядом.

ЛІССАБОНА, 24. 10. ПАТ. Португальський міністр закордонних справ повідомив еспанського амбасадора Альборноца, що зриває дипльоматичні взаємини з мадридським урядом.

МАДРИД, 24. 10. Авас. Португальський шарже д' афер, що перебував у Аліканте, дістав наказ негайно вернутися до Лісбони на португальському воєнному кораблі.

Португальський уряд застерігся, що оголосить мотиви зірвання зносин з Мадридом, коли уважатиме це за відповідне.

НІМЕЧЧИНА Й ІТАЛІЯ ПОСТУПЛЯТЬ ТАК САМО?

ЛЬОНДОН, 24. 10. ПАТ. У тутешніх політичних колах припускають, що Німеччина й Італія також зірвуть з мадридським урядом, підготовляючи тим способом визнання уряду ген. Франка з хвилиною, як він займе Мадрид.

Совітський проєкт контролі над португальськими пристанями відкинули.

ЛЬОНДОН, 24. 10. ПАТ. Як стверджує офіційний комунікат, на вчорашньому засіданні комітету неінтервенції представник Португалії відкинув усі заміти совітів. СССР і Німеччина мають дати пояснення щодо деяких точок. Совітський делегат звернув увагу на ноту з 12. ц. м. у справі **контролі над португальськими пристанями, але комітет відкинув ту пропозицію,** чекаючи португальської відповіді. Португ. делегат відказався від усякої дискусії на ту тему.

Нині зібрався комітет знову, щоб порадитися, як зробити договір неінтервенції більше доцільним.

У ЛЬОНДОНІ НЕ БОЯТЬСЯ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ПОГРОЗ.

ЛЬОНДОН, 24. 10. ПАТ. В тутешніх політичних колах не сподіються, щоб після останньої ноти СССР почав на велику скалю вивозити зброю й муніцію до Еспанії — він все одно не має змоги дотримати кроку Німеччині й Італії, вже хочаб з огляду на віддаль. Московському урядові йшло лише про те, щоб найти **оборону проти внутрішньої критики.**

Дуже погіршують положення совітів британські обвинувачення, оперті на звітах брит. консулів з Картаґени й Аліканте, які стверджують, що совітські кораблі вивадували у тих пристанях зброю й муніцію.

„РИМ І БЕРЛІН НЕ ДОЗВОЛЯТЬ".

РИМ, 24. 10. ПАТ. „Трібуна" пише на марґінесі про берлінську візиту гр. Чіяна: „Рим і Берлін не можуть дозволити, щоб Москва без перепон продовжувала свою темну гру на скірі Европи. Большевизм необхідно відкинути до Азії, поборюючи його методами, які пристосовується до людей, що з ними компроміс неможливий. Німеччина й Італія не можуть дозволити на те, щоб III. Інтернаціонал кинув Европу в пожежу, викликуючи своєю акцією в Еспанії конфлікт над Середземним Морем. Европа мусить тепер зареагувати проти Москви.

ІТАЛІЯ ПРИГОТОВИЛА НОВІ ОБВИНУВАЧЕННЯ ПРОТИ СССР.

ЛЬОНДОН, 24. 10. ПАТ. Як говорять у колах близьких до тутешньої італійської амбасади, італ. уряд опрацював нову ноту до комітету неінтервенції в Еспанії з 20-ма новими обвинуваченнями проти СССР, щоб предложити її комітетові, якщоб СССР був виступив з комітету. Це не сталося, тому Італія не вислала своєї ноти.

18 кільометрів від Мадриду.

ТЕНЕРІФА, 24.10. ПАТ. **Нац. війська заняли Мостеллесе, віддалене на 18 км. від Мадриду.**

ТЕНЕРІФА, 24. 10. ПАТ. Нац. літаки зробили чимало шкоди в Більбао, також у Картаґені, де збомбардували 3 кораблі. На відтинку Сіґуенци нац. війська заняли гору Сан Крістобаль.

НА БАСКІЙСЬКОМУ ФРОНТІ.

СЕН ЖАН, 24. 10. ПАТ. 32-ох еспанських утікачів, які приплили на британському контрторпедовці, оповідають, що підчас недавного бомбардування передмість Більбао убито 6 осіб, ранено кільканацять. — Положення на тому відтинку без змін. Еібар у руках баскійських націоналістів. Нац. летуни збомбардували вчора малу пристань Ле Кеїто; кілька осіб згинуло.

КОМУНІКАТ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

ЛУ КОРУНЯ, 24. 10. ПАТ. Нац. війська відбили з великими втратами наступ червоних під Ановер дель Тахо та під Кастро дель Ріо. — Недалеко Каза дель Кампо зістрілено 3 червоні баталіони.

ЧЕРВОНІ ПЕРЕХОДЯТЬ У НАЦ. РЯДИ.

СЕВІЛЛЯ, 24. 10. ПАТ. На фронті Толеда 250-ох червоних вояків перейшло на сторону нац. військ.

Галицька Каса Ощадности у Львові

видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в пол. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.

ВКЛАДКИ

ощадностеві зложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.

ФОНД резервовий понад 4,200.000 золотих. 6/43

РОЗСТРІЛИ.

БАРСЕЛЬОНА, 24. 10. ПАТ. „Людовий трибунал" засудив на смерть 7-ох старшин за участь у повстанні.

Вже досить мають совітської приязни.

ПРОТИСОВІТСЬКА ПРОМОВА ЕРІО.

БІЯРІЦ, 24. 10. ПАТ. На вчорашніх нарадах конґресу радикалів останній промовляв Еріо. Франція — ствердив він — повинна заховати вірність супроти Ліги Націй, але заощадити собі ілюзій щодо дійсности, щоб заощадити собі дальших розчарувань. Для відбудови французької закорд. політики необхідно відбудувати повну довіря співпрацю з В. Британією.

Еріо вдоволений, що впровадив СССР до Ліги Націй, **але не буде толєрувати ніякої постороннної інтеренції у внутрішні французькі справи.** Він співпрацював над франко-совітським пактом, але **підписав із СССР також договір про взаїмне невмішування у справи контрагента.**

Дальше Еріо остерігав перед дипльоматичною інтервенцією, яка загрожує Франції. Необхідно найти спільну мову з Німеччиною, яка врештою може наладнувати свої внутрішні справи, як їй завгодно. Слід уважати, щоб партійна ворожнеча не стала небезпечною для Франції, яка не хоче ані закордонної війни, ані домашньої.

Центральний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові, вул. Третого Мая 15.

приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу

Православні богослуження у польській мові!

Львів, 24. жовтня 1936.

Рівно тиждень тому відбулась у Варшаві надзвичайна сесія Синоду православних епископів. Два дні пізніше появився про вислід тайних засідань цієї сесії короткий комунікат, який казав про дві справи: про участь православного духовенства в акції зимової допомоги та про благословенство для православних богослужебних відправ у польській мові. Офіціяльна апробата церковної православної ерархії на введення до богослуження польської мови — має тільки скромне застереження, щоб це діялось „на випадок потреби". Дотеперішня практика у Православній Церкві в Польщі та вся православна дійсність не залишає ніякого сумніву, що відтепер „потреба" відправляти православні богослуження для українських селян та інтеліґентів по польськи — буде щораз частіша, аж вкінці вживання не-польської мови у Православній Церкві, особливо мови української, буде вважатись мало не протидержавною демонстрацією. ... православна ерархія, конвульсійно тримаючись польського урядового чинника, як гаранта її персонального ... своєму принизливому сервілізмі докотилась до самого краю. Нижче, здебільша півінтеліґентне та малограмотне московське православне духовенство у Польщі, маючи у крові традицію „казьонного православія", вважало себе маленьким підрядним органом повітової адміністрації та — бажаючи приподобатись — вводило покищо польські релігійно-патріотичні пісні до православних церков, проповіди ломаною і калїченою польською мовою та польську науку релігії для православних дітей. Після суботнішньої постанови Синоду це вже не будуть спорадичні випадки: Автокефальна Православна Церква у Польщі явно і славно підтверджує тезу, про яку ми — не бажаючи зовсім ображувати релігійних почувань наших православних земляків — здавна говорили: **Православіе може бути тільки державне пристосоване до національно-державницьких тенденцій панівної нації.** Знаємо, що українські патріоти, привязані до своєї православної віри і церкви, борються з цією тезою і мають гарні протилежні теорії. Але ми не про теорію говоримо, а про практику. І ця всім нам відома та безспірна практика минулого й сучасного стверджує, що — приноровлюючись в Росії до державницько-російських вимог — Православна Церква стала була сліпим знаряддям русифікації,

Надзвичайно характеристична риса для всієї політики ... ерархії Православної Церкви у Польщі: найважніші, найбільш для істоти Церкви суттєві постанови приймати немов мимоходом, причому зправила та церковна ерархія робить польській стороні „концесії" кошом Церкви, як національно-культурного осередку вірних (коли вірні українці — осередку українського), за збереження привілеїв матеріяльного та персонального характеру. Так і було з цією останньою надзвичайною сесією. Було прилюдною тайною, що головною причиною скликання сесії була справа усунення одного

в православних ерархів за обичаєву скандалістику, про яку гуділа православна й неправославна вулиця. Тимчасом про якісь персональні зміни на становищах православних єпископів у комунікаті з сесії Синоду ані чичирк, зате маємо постанову про переклад найважніших православних богослужебних книг на польську мову та апробату для польських православних богослужень (з дискретним промовчанням статистики, скільки є в Польщі православних поляків!). До речі: даний православний єпископ, про якого вгорі мова, відомий саме з того, що дуже ревно вводив до церкви польську мову; але для правдивости слід підкреслити, що департамент віроісповідань не брав під увагу цієї обставини, коли звертав увагу на недопускальність дальшого перебування того ерарха на своєму становищі. Постанова Синоду обрахована, видно, на те, щоб за зацитькати обурені чиники. Щоб вовк був ситий і коза ціла: терпить на цьому „тільки" сама Православна Церква і „тільки" православні вірні, — — але це вже для нинішньої православної ерархії річ цілком другорядна.

Очевидно, що серед таких відносин годі вже поважно думати про Собор Православної Церкви в державі та вирішити найважніші актуальні проблеми православного життя.

Зрештою і справді: навіщо вирішувати якісь життєві проблеми, коли вся Православна Церква у Польщі, ведена ерархією і пересичена московським духом, щораз менше звязку має з життям?!

Басарабія — забута країна.

З циклю вражінь і обсерваций нашого спеціяльного кореспондента.

III.

Столицею Басарабії є Кишинів. Старе, але нецікаве місто зі 130.000 мешканців, москалів, румунів, німців, вірмен, греків, болгар і жидів. Цих останніх здається найбільше. Все говорить залюбки по російськи, хоч і румунська офіціяльщина здобула тут вже своє право громадянства.

Але пахне Росією. Вулиці і майдани мають російський розмах простору, будинки — російський архітектонічний шабльон. Касарні. І ті кольори стін: рожеві, жовті, зелені, темно-сині... І опуклі, присадисті бані церков...

Колиб зняти румунські виаіски з крамниць і будинків, ніщо не псувалоб зразкового, старорежімного характеру провінціяльного міста „юга Росії". Збереглася тут ще якимсь чудом і вулиця Пушкіна і памятник того поета у винятково гарному міському парку, і — що найцікавіше — зберігся дух, „істинно русский" дух. Думаю, що саме сюди повинні влаштовувати патріотичну прощу недобитки наших москвофілів зі „Земці і Волі" та Ставропігій. Плакалиб. Очевидно з радощів.

Просто дивно, як законсервувався, як застоявся Кишинів. Підчас коли інші приєднані до Румунії міста як Клюж у Семигороді та Чернівці, виявляють всеж інтелектуальний, хайби румунський, поступ, є осередком якоїсь культурної праці, то Кишинів зі своїми невеличкими двома факультетами яського університету, неначеб застиг у своєму розвитку, збіднів, розгубився.

— Як живеться? — питаю знайомого німця, з яким пів години довелось мені говорити по російськи, зимь довідався я, що він німець.

Махнув зневажливо рукою:

— Зле. Дихати нічим. Заробітків нема. Найкраще ще пенсіоністам.

— А туґеші москалі?

— Щож. Так, як усі. Чекають.

— Жидів багато?

— Більше, ніж нас усіх, хоч офіційно кажуть, що 12 відсотків. Вони ще найкраще викручують. Вміють пристосуватися до румун.

— А антисемітизм?

Німець оживився:

— Росте. Зрештою не диво. Раніше правив звідси на цілу Росію Пуришкевич і Марков, нині тут найсильніша опора кузистів. Щож, єдине можливе ще гасло у теперішні безнадійні часи, — усміхнувся. — Перший всерумунський конгрес кузо-гогістів відбувся минулого року саме тут, у Кишиневі.

— Громили?

— Пробували. Але поліція оборонила.

— А жиди?

— Сидять дальше. І взагалі перестав вірити в успіх антисемітизму. Бо прошу: найбільший антисемітизм був колись у Росії, а нині?..

Ми скінчили розмову. Нецікава. Як зрештою ціла атмосфера Кишинева. А ще на додаток не застав я у місті проф. Ревюка, єдиного знайомого мені українця в Кишиневі.

В АКЕРМАНІ.

І ось знову я 330 кільометрів дальше на південний схід від Кишинева. В Акермані. На самому лимані Дністра, що широкий тут на 8 кільометрів. А далі, там де Бугази — Чорне Море. Звідси до Одеси одна година їзди залізницею. Але залізниці нема і мосту вже нема. Прірва. А там серед лиману острів Каролина. Пів острову — румуни; друга половина — большевики. Тільки час до часу продимить на обрію совєтський пароплав, що з одеського порту бере курс на Стамбул. Близько, а проте як далеко...

Акерман є нині центром української громадської праці у південно-східній Басарабії. Колись, коли його засновували генуенці, називався Монкастро, пізніше була це турецька Турія, пізніше славянський Білгород, а ще пізніше турецький Акерман. Нині називається по румунськи: Четатеа Альба = Білий Город.

Що українського є в Білгороді?

Важко сказати. Все і ніщо. Нема ніодної української установи. Ніодної української вивіски. А проте, так, як у Кишиневі пахне Росією, так тут, пахне Україною, або краще сказавши — Малоросією з часів Котляревського. Білі домики, садочки, віники з каблуками над кінськими головами і ніодного авта. Автобус, що причаївся в тіні дерев на тихій вулиці, виглядає тут незвичайно контрастово.

По „малоросійськи" порозуміється всюди. Тільки треба вслухатися в той своєрідний басарабський жаргон, в якому до 90 відсотків українських слів заплелталося 10 відсотків російських, молдаванських і Бог зна яких. А зрештою людностева мозаїка, як у всіх містах Басарабії — українці, греки, вірмени, румуни, москалі, болгари, жиди.

В цукорні, де снідаю, говорять по українськи. В ресторані, де обідаю, власник грек — говорить до мене по українськи. На базарі, де купую овочі — говорять по українськи.

А у теплий місячний вечір, дівчата у міському парку співають романси: „У каміна" і „Белия акаціі", а музика в ресторані грає вальса: „На сопках Манджурії"...

У Стамбулі можете всюди розмовитися по французськи, в Акермані — по українськи.

ЛЮДИ ПРИ ПРАЦІ.

Питаю свідомого українського громадянина в Акермані:

— Чи багато тут у місті українців?

— Якби це вам сказати... Місто має 40 тисяч населення, але ми тут статистики не робили. Очевидно, „малоросів" досить. Але українців на пальцях порахуєте. — І дійсно рахує: інжинір Ніколаєвич, інж. Гетманченко і його сестра, що вчилася у Львові, адвокат Василь Дубина, адвокат Бунлюк, Титаренко, Белжін...

— Белжін — українець?

— Ажеж. Член Ради „Просвіти" в Акермані. Дивуюся.

— Невже у вас є тут „Просвіта"?

— „Просвіти" нема, але Рада є. „Просвіта" буде мабуть вже цього року. Маємо вже затверджений статут, тільки потрібні ще деякі формальности... Це Ілько Гаврилюк, коли ще був тараністичним послом і мав вплив, почав за цим ділом ходити і виходив. Тепер думаємо це видавати часопис для басарабських українців.

— Прегарно. Чи є ще які „Просвіти" в Басарабії?

— Ніодної. В Акермані буде перша.

Відвідую в Акермані сеніора басарабських українців д-ра Галіна, б. генерала-лікаря російської, а потім української армії, відомого діяча. Уродженець Басарабії, має свій гарний дім в Акермані, перестав практикувати і тепер живе зі скромної емеритури. Витають мене сердечно. Довідуюся, що я не перший гість з Галичини. Мин. року була тут п. Кисілевська з Коломиї, а навіть ред. Бончковський з „Бюлетину Польсько-Українського" з Варшави.

— Дуже цікавляться нашим життям тут, — пояснює мені д-р Галін. — Цілу околицю об'їздив.

Вечором сходимося вже більшим гуртком у д-ра Галіна.

Очевидно: дискусія.

Дивує мене, що д-р Галін не вірить у національне відродження басарабської української маси.

— Для цієї праці треба тут величезних сил, а ми їх не маємо. І треба умовин. Які тут умовини? Ось під боком Совіти. Дністер — це нині пропасть, через яку не прокинете нікого моста. Всі ми, басарабські українці, висимо у повітрі. А яка на приклад лучба між вами і нами? Що ви знаєте про нас і що ми знаємо про вас? Ось ви приїхали до нас неначе земляк з Америки.

— А Буковина?

— Що Буковина! Сама нічого не має. Туї треба робітників, що виросли з місцевого грунту, або вростають у той грунт.

Очевидно, погляди дра Галіна песимістичні і відокремлені. Зустрічав я пізніше на Акерманщині людей, що підходили зовсім інакше до справи. Вони вірять в успіх праці над народом і що більше — наївно показували мені той успіх. Візьмім на приклад ряд сіл у самій таки Акерманщині.

В Платхтіївці, що має 10.000 українського населення, працює над його національним розбудженням о. Гриць Середа.

В Байрамчі: пп. Михайло Колесник, Сергій Кушніренко, Куликовський Леонід, Залізняк, Кваша, Шевчка та ін.

В Старо Козачому: пп. М. Палій, Гр. Боровик, К. Ластовецький, Вол. Шевченко і Лесь Губенко. (Дуже діяльний був п. С. Чернуха, але примушений обставинами, переїхав до Червоніїв). В селі бібліотека-читальня, драматичний гурток, почали будувати „Нар. Дім".

В Турлаках працюють пп.: О. Кожухаренко, Грінченко і Дм. Гуска.

В Будаках пп.: Мих. Шкляренко і Гриць Шевченко.

В Ярославі пп.: Х. Скалозуб, Г. Жосан і П. Губич.

В Старій Царичанці пп.: П. Марченко, А. Галата і А. Шпак.

В Шабо пп.: І. Гаврилюк, П. Тараненко, М. Щербина, С. Русначенко, А. Курій, Юрій Сіленко та І. Сомненко. В селі є „Нар. Дім", читальня, драм. гурток, хор, оркестра і т. д.

В Акманчіті працюють пп.: В. Сімчинський і Г. Горбенко.

В Тартабунарах (теперішньому: Татарешті), що має 7 тисяч українського населення, працюють громадсько і політично пп. М. Друзенко, Сирота, О. Шульга та ін.

— — — — —

Отже є люди і йде праця. Правда, все це в мініятурі. Дівчі, яких можна дійсно порахувати на пальцях. А при цьому дуже обмежені засоби культурно-національної пропаганди. Українські часописи сюди майже не доходять. Ціна передплати перерахована на леї (коли говорити про галицькі часописи) просто непосильна для кишені тої жмінки басарабських патріотів. А дальше: своїм суто інформативним і досить льокальним змістом ті часописи, як і зрештою буковинські, — дають дуже мало для самої акції освідомлення мас, яким треба щойно втовкмачувати значіння національної праці.

НАСОЛОДУ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ
дає срібна столова застава фаб-ки
Д. Л. НОЙМАН — ЛЬВІВ
Тільки КОХАНОВСЬКОГО 21. Тел 276-74.
Можна дістати у всіх більших ювелерських складах 2715 у цілій Польщі, або просто у фабриці. 6-30

На Басарабщині мав би виглядати часопис у роді „Нашого Лемка", часопис, що виходив би з потреб маси і був виключно призначений для тої маси.

І ще один незвичайно важливий чинник допомоги українській справі в Басарабії, який лежить вже зовсім в нашій, галицькій компетенції: — допомагати припливові басарабської молоді на науку до Галичини. Знаю два випадки такого галицького переанхування басарабської молоді з прегарним висліком. В Акермані працює громадсько молода дівчина п-на Гетманченко, що була якийсь час ученицею нашої торговельної школи у Львові. Вернулася — як сама мені казала — перероджена. Нині є вона фанатичною патріоткою. Друга — це п-на Чернухівна зі Старо Козача, також абсольвентка львівської торг. школи „Просвіти" і також дієльна патріотка.

В Акерманщині зустрічав я молодь, що мріє про науку у Львові, але не має матеріяльної змоги здійснити цю мрію. Два-три стипендійні місця, 50-відсоткова знижка коштів утримання в наших бурсах у краю, взагалі якась доповняюча хочаб допомога для найбільш надійних і охочих одиниць з Басарабії — малоб величезне значіння для навязання контакту з Басарабією, як і для зміцнення там громадсько-національної праці.

Кидаю ці думки, бо вийшли вони в тракті розмов з українськими діячами в Басарабії.

— Маємо тут кількох хлопців і дівчат, яких хотіліб ми конечно вислати на коротку хочаб науку до Галичини, — говорив мені один із них — але ні в них, ні в нас нема на це відповідних засобів. На науку в румунській школі в Кишиневі, чи в Акермані треба видати місячно, разом із утриманням, около 50 зол. На це їх ще стати. Але до вас за ті гроші і не зайде і не втримається.

Правда.

Чи не можнаб нам подумати над тим і подати хоч таким робом руку через Прут нашим землякам з буджацьких степів?.. Руку, яка їх розбудилаб.

Роман Голіян.

Чесько-совітські взаємовідносини.

(Докінчення.)

V. БОЛЬШЕВИЗМ У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

Цей уступ брошури є найцікавіший і тому переповімо його докладніше.

Перша зустріч чехів з большевиками залишила неприємний посмак. Було це в 1918. р., коли то чеські легіони на Сибірі вели збройну боротьбу зі совітською владою. Згодом Совіти прямують до того, щоб використати русофільські настрої чеської суспільности і навязати тіснійший звязок із Чехословаччиною. В тому напрямку діє послідовно комуністична партія Чехословаччини (К. П. Ч.). Зокрема цікавляться Совіти становищем Чехословаччини в справі Підкарпатської Руси. Політика Коміntерну супроти Чехословаччини полягала на тому, щоб русофільство чехів перемінити на совітофільство. Побіч чеської комуністичної партії ширить у Чехах совітофільські настрої гурток інтеліґенції під проводом проф. Неедлі. Цей гурток видає часопис „Вар". Совіти навязують живі торговельні взаємини з Чехословаччиною, щоб і цим способом поширити свої впливи.

У висліді тих взаємин основується у Празі в 1924. р. „Товариство для економічно-культурного зближення зі Совітами" (в скороч. ВОКС). Предсідником того товариства вибрано проф. Неедлі. Це товариство популяризує ідею чесько-совітського зближення шляхом друкованого слова (преси і ріжного роду видавництв) і при помочі живого слова, при помочі відчитів ріжних спеців. Зокрема масово видаються твори чільних совітських письменників у перекладах на чеську мову. Улаштовується також вечорі совітської поезії при участи чільних совітських артистів. Масові прогульки до Совітів представників ріжних ділянок чеського життя і поширення совітських фільм у Чехословаччині доповнюють широко закроєну совітську пропаганду. Назагал пропаганда совітської культури в Чехословаччині може похвалитися значними осягами.

Большевицька культурна пропаганда має на дальшому пляні політичні цілі, а саме збольшевизування Чехословаччини і вслід за цим установлення там, у центрі Европи, совітської влади.

Впливи комуністів ростуть швидко в чехословацькій державі. Проречистий доказ цього дає нам статистика виборців до чеського парляменту з 1925. р.

У виборчих округах корінної Чехії дістали комуністи пересічно 10 прц. голосів, на Моравії 9 прц., на тешиньскому Шлеську 10 прц., на Словаччині 12 прц., на Підкарпатській Руси аж 29 прц. Зі сказаного виходить, що Підкарпатська Русь є територією найбільш податною на большевицькі впливи та що Совіти прямують до того, щоб цю країну зробити підставовою базою для діяльности Совітів і Коміntерну на цілу Европу. На Підкарпатській Руси в поодиноких виборчих округах вагалася кількість комуністичних голосів від 11 до 42 прц.

Чеська преса сьогодні у великій скількости комуністична. Щоденно вихвалюється в ній осяги совітського будівництва. Ціла чеська суспільність має орієнтацію на Схід, на Совіти.

При виборах у 1929. р. зменшилося помітно число голосів, що впали на комуністичну партію. Одначе не можна цього факту утотожнювати зі зменшенням совітофільства. Під впливом осягів на Підкарпатській Руси Совіти щораз більше реально трактують ідею т. зв. Совітської України від Катеринослава, через Київ, Львів до джерел Тиси. Проф. д-р Герандо видав у Парижі в 1930. р. брошуру п. н. „Червоний заговір на Підкарпатську Русь", в якій демаскується подробиці большевицької акції. Для здійснення пляну великої Совітської України Коміntерн закладає в Харкові 1926. р. централю пропаганди серед українців і відкриває свої філії у Празі, Відні та Берліні. Коміntернові залежало і залежить дуже на тому, щоби його філії в Чехословаччині й Австрії піддержували фермент серед українців на українських територіях у Польщі з виразним протипольським вістрям.

Незалежно від загальної комуністичної акції в Чехословаччині большевицькі агенти приступили до боротьби за здобуття впливів на Підкарпатській Руси. Вони видвигають суто національні українські гасла, поборюючи різко чеську аграрну партію та її москвофільство. В серпні 1932. р. чеська комуністична партія приступила до масової пропагандивної акції на Підкарпатській Руси. Головний штаб комуністичної акції на Підкарпатській Руси вибірає свій осідок у Мукачеві. Українських селян організують комуністи в „Партію Працюючих Селян". Ця партія веде на Підкарпатській Руси таку саму акцію в комуністичному дусі, як у нас вів „Сель-Роб". Які великі впливи здобули комуністи, доказує зорганізований комуністами „Конґрес працюючого селянства", що відбувся 30. серпня 1931. р. в Мукачеві при співучасти 2.000 делеґатів. По конґресі висвітлювано совітські фільми. Наради конґресу велися в українській мові, почесну сторожу виконували червоні пластуни. Конґрес побіч соціяльних гасел: віддання селянам землі без викупу і скасування податків, видвигнув гасло українізації Підкарпатської Руси. У конґресі брав участь представник Комуністичної Партії Західної України.

Конґрес селянства на Підкарпатській Руси мав велитенське пропагандове значіння серед мало освічених селянських мас. Одним з організаторів мукачівського конґресу був знаний галицький москвофіл-комуніст Вальницький, б. посол до польського сойму в 1929. р. Він то в „Голосі Життя" з 20. IV. 1931. р. помістив статтю п. н. „Відповідь українським фашистам". Вальницький, хоч сам москвофіл, хотячи позискати для комунізму українські маси, поборює закорінене в Чехословаччині москвофільство, вважаючи його рухом реакційним.

У своїй пропаганді серед селянських мас видвигають большевики національне питання і селянські болячки. Вони не виступають під відкритим комуністичним шоломом. Інакше працюють серед молоді. В Чехословаччині і на Підкарпатській Руси існує комуністична організація моло-

НА ДОЩ і НА СЛОТУ

КАЛЬОШІ мужеські зол. 3·-

ДОЩЕВИКИ зол. 4·-

СНІГІВЦІ зол. 5·-

ПАНТОФЛІ теплі зол. 3·-

Del-Ha

ДІСТАНЕТЕ У ВСІХ ФІЛІЯХ

Що вечора сама в дома...

Мільони жінок з захопленням користає з чудових прикмет мила Пальмолів, переводячи дома такий простий косметичний засіб. Рано і вечір масуйте лице, шию і рамена багатою піною мила Пальмолів. Сполоскайте її наперед теплою водою а потому холодною водою; ось і то все. Та делікатна піна проникає глибоко до пор і звільняє їх від бруду. Мило Пальмолів, завдяки маслиновому олійкові, вжитому до його виробу оживляє шкіру і надає їй молодечу свіжість. Ваша цера Пані, буде відзначатись незрівнянним чаром. Мило Пальмолів коштує так небагато, що мільони жінок вживає його також до купелі.

Віденський сальон футер і робітня

Е. Вайнінґер, Львів, фредра 5. Тел 286-35

напроти кавярні „Рома".

Приймає жіночі і мужеські футра на замовлення і до перерібок.

Наше гасло: „Шик—Мода—Елеґанція". 2751 7—10

Властиво прати, то щадити білля!

Коли хочемо білля утримати якнайдовше в добрім стані не досить прати звичайним способом, поза тим треба з ним дбайливо обходитись! Таким знаменитим „охоронним засобом" є РАДІОН, який при цьому ощаджує ще багато праці.

Прати РАДІОНОМ незвичайно легко:

Досить:

1. Розпустити Радіон у холодній воді.
2. Варити годай 15 хвилин.
3. Полоскати наперед в горячій, потім у холодній воді і білля стає сніжнобіле.

RADION

ІДЕАЛЬНИЙ ЗАСІБ ДО ПРАННЯ

ВИРІБ ФІРМИ SCHICHT-LEVER S. A.

ді „Серп". Ця організація виховує молодь у суто комуністичному дусі, зокрема веде боротьбу з релігією і моралю. Та організація дуже сильно поширена навіть серед середнє-шкільної молоді. На основі стратегічного пляну большевиків Підкарпатська Русь має відограти ролю комуністичного клина в середущій Европі.

Урядові чеські кола, зокрема през. Бенеш, сам соціяліст, легковажать грозу небезпеки большевизму і дальше мріють про сучасну регенеровану демократію. Що комунізм у Чехословаччині має дуже сильну позицію, доказують і урядові совітські джерела. Комінтерн висловив признання комуністичній партії Чехословаччини за її незвичайно енергійну діяльність у часі між шестим і семим Конгресом Комінтерну, себто в роках 1928—1935. У тому часі комуністичний рух у Чехословаччині став масовим. Зріст впливів комуністів виказує також вислід виборів до чеського парляменту в 1935. р. Комуністична партія вибирає 30 послів і стає четвертою щодо сили партією чехословацької республики. В Чехословаччині комуністична партія є легальною партією. Чехословаччина стає тереном, на якому відбуваються ріжні, кермовані большевиками, імпрези в міжнародній скалі. Дня 14. IV. 1936. р. відбувся у Празі Світовий Конгрес Вільнодумців. Чехи щораз більше стають послушним знаряддям большевицької політики. Завершення чесько-совітського політичного зближення становить чесько-совітська летунська конвенція. У висліді тої конвенції будуються при співучасти урядових військових совітських кол на Підкарпатській Руси і Словаччині летунські майдани, значить, Підкарпатська Русь має стати летунською базою Совітів у середущій Европі.

ПРИМІТКА:

Отсе короткий зміст брошури Антона Стародворського. Не погоджуємося з усіми політичними міркуваннями автора, всеж таки брошура ця цінна тим, що подає цікавий матеріял про поширення комунізму в Чехословаччині взагалі та на Підкарпатській Руси зокрема.

Заява міністра про кольонізацію українських земель.

Текст промови мін. Понятовського.

ВАРШАВА, П.А.Т. В міністерстві хліборобства відбулася 23. ц. м. пресова конференція, на якій мін. Понятовський поінформував представників преси про акцію уряду в земельних справах. З промови міністра подаємо обширний зміст тому, що міністер заповів дальшу кольонізацію українських земель.

СТРАШНЕ ПЕРЕЛЮДНЕННЯ ПО СЕЛАХ.

На вступі міністер ствердив, що в Польщі є найбільше перелюднення села. З кусня поля вдержується у Польщі тричі більше число хліборобського населення, ніж у СССР, двічі більше ніж в Данії та Естонії, і на 50 відсотків більше ніж у Німеччині, Чехословаччині і на Мадярщині.

Перелюднення є внаслідок великого природнього приросту, припинення еміграції та слабого розвитку промислу і розбудови міст. Від 1919 до 1935 р. вимігрувало з Польщі 1,771.000 осіб, зате вернулося 1,873.000 осіб з еміграції, отже коло 100 тисяч.

Від 1921—1931 рр. на загальне число приросту населення в Польщі 4,9 мільйонів осіб, число населення по містах збільшилося майже на 2 мільйони осіб, з чого 650.000 осіб припадає на природний приріст і коло 1,350.000 на доплив населення зі сіл та внаслідок прилучення передмість у багатьох містах. Велике число напливового населення не могло знайти праці і збільшило лише число безробітних по містах. Перелюднення села не буде загамоване до часу, доки промисл, торговля і ремесло не втягнуть цілого приводжого приросту населення у Польщі, себто коло 450.000 осіб річно. До того часу село мусить помістити велику частину свого природного приросту, бо в противному випадку приплив населення зі сіл до міст збільшить катастрофально безробіття.

КОЛЬОНІЗАЦІЙНА АКЦІЯ В РР. 1919—1935.

Внаслідок парцеляції в рр. 1919—1935 створено 135.000 нових господарств, 63.000 робітничих, ремісничих та урядничих загород. Коло 132.000 парцелями доповнено карловаті господарства. Числячи 6 осіб на одне господарство в нових хліборобських 135 тис. господарствах коло 800.000 осіб придбало постійні варстати праці. Від цього числа слід відчислити коло 20.000 господарств фоналів, які вже раніше працювали і невідоме число родин дворської служби, яка не найшла праці.

В таких умовинах дальша парцеляція дворських господарств є господарською і суспільною необхідністю. В умовинах перелюднення села і голоду землі слід змагати, щоб зі землі можна було випродукувати найбільше число дібр і дати прожиток як найбільшій кількости населення. Ніхто не може заперечити, що суспільний дохід малих господарств куди більший, ніж з великих господарств. В менших господарствах є більший теж приплив готівки. Вслід за тим покупна сила дрібних господарств куди вища ніж більших господарств. Рільна продукція малих рільних варстатів є далеко більше відпорна, ніж великих варстатів. Війна виявила, що більша земельна власність припинила продукцію внаслідок военних знищень, відсутности живого і мертвого інвентаря та робітників. Зате менша власність виявила більшу життєздатність і продукційну силу. З господарської скрути менша власність вийшла теж з ненарушеним назагал варстатом праці і зуміла швидше та раціональніше пристосуватися до змінених господарських умовин.

КОМАСАЦІЯ І МЕЛІОРАЦІЯ.

Комасація і меліорація господарств є теж необхідною умовиною інтенсифікації господарств. Від 1918—1935 р. скомасовано 589.000 господарств простором понад 4 міл. га. Тепер комасують річно коло 75.000 га. господарства. На комасацію жде ще коло 6 міл. га. При нагоді комасації поладнують багато спорів за посідання, власних і спадщинних прав. З комасацією тісно вяжеться меліорація. Річно відводнюють коло 60.000 га. Від 1935 р. хліборобські палати ведуть акцію загосподарення сіножатей на змеліорованих просторах.

КОЛЬОНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ НАПЛИВОВИМ ЕЛЄМЕНТОМ.

Уряд задумує збільшити в 1937 р. парцеляційну акцію до 120.000 га. Таким чином не вичерпається призначеної до парцеляції кількости 200.000 га річно, як це передбачує закон про земельну реформу. Не вдасться теж розпарцелювати 27.000 га, що їх призначив уряд додатково до парцеляції.

Спеціяльну увагу зверне уряд на підсилення осадничої акції, головно в західних воєвідствах. В 1937 р. уряд зможе розпарцелювати в західних воєвідствах понад 20.000 га грунтів і збільшити започатковану минулого року кольонізаційну акцію краківського воєвідства на терен західних воєвідств. **Уряд передбачує теж збільшення осадничої акції у воєвідствах: люблинському, львівському, тернопільському і волинському, при чому осадників рекрутуватимуть зі спеціяльно перенаселених повітів, головно з воєвідства келецького і львівського.** Уряд обеднає кольонізаційну акцію в західних воєвідствах зі забудовою осель. Зате в інших воєвідствах даватиме кольоністам кредитову допомогу. Нові оселі запевнять родині самостійну екзистенцію. Пересічно простір осадничих господарств сягатиме коло 10 га. Міністер згадав, що при урядовій парцеляції творять дещо більші осади, ніж при приватній парцеляції.

Уряд збільшить нагляд над приватною парцеляцією тому, що в багатьох випадках ведуть т. зв. дику парцеляцію, себто без дозволу, або незгідно з умовинами дозволу і наражують дрібних рільників на страти. Міністерство не думає заступати приватної парцеляції урядовою, бо це було би невикональне і з фінансових і організаційних оглядів. Зате необхідно пристосувати приватну парцеляцію до вимог державних інтересів згідно з обовязуючим законом про земельну реформу.

Вкінці міністер згадав, що саме оголошення поіменних виказів нерухомостей, які підлягають примусовому викупові не є ще однозначне зі збільшенням урядової парцеляції. І так на 173 тис. га грунтів, обнятих іменними виказами від 1926 до 1935 р., викуплено примусово лише 30 тис. га і то головно в західних воєвідствах від німців. Міністер запевнив теж, що в полудневих воєвідствах присвятять комасації більше уваги, ніж дотепер.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація.

Напрямні політики „Рекса".

ІНТЕРВЮ ДЕГРЕЛЯ.

ПАРИЖ, 24. 10. ПАТ. Представникові „Ентрансіжан-а" заявив Дегрель, що у закордонній політиці він змагає до бельго-голяндсько-швайцарсько-люксембурського блюку. Він дуже шанує Гітлєра та його ідеольогію, не подобається йому лише новопоганство. Франція не потребує боятися Німеччини, бо мілітарно сильніша від неї. Дегрель переконаний, що як член франц. уряду він ліквідував би питання франко-німецьких взаємин до 8-х тижнів. Це буде його головним завданням, коли дійде до влади в Бельгії.

ПЕРЕД НЕДІЛЬНОЮ МАНІФЕСТАЦІЄЮ.

БРЮССЕЛЬ, 24. 10. ПАТ. У відозві до рексістів Дегрель заповів, що місце завтрішнього — забороненого владою — зїзду подасть в останній хвилині. Сподівається, що в маніфестації візьме участь 50.000 людей.

СССР ЗРИВАЄ ЗОБОВЯЗАННЯ НЕВТРАЛЬНОСТИ СУПРОТИ ЕСПАНІЇ.

ЛЬОНДОН, 24. 10. ПАТ. Пленарне засідання комітету контролі неінтервенції в Еспанії почалося вчора в год. 17.15 при співучасти представників 27-ох держав.

Совітський амбасадор Майський доручив заступникові предсідника комітету неінтервенції ноту такого змісту: СССР не уважає себе більше звязаним договором неінтервенції, як інші члени комітету. Він уважає договір не потрібним шматком паперу; звільнюється від обовязку невтральности, щоб дати мадридському урядові змогу купувати зброю й муніцію закордоном.

ЛІТВІНОВ НЕ УСТУПАЄ?

МОСКВА, 24. 10. ПАТ. Вістки закордонної преси, немовби Літвінов мав уступити, є неправдиві.

ТРУДНОЩІ З ЛЬОКАРНЕНСЬКОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ.

ЛЬОНДОН, 24. 10. ПАТ. Як подає „Таймс" бельгійський амбасадор зложив у міністерстві закорд. справ відповідь на брит. ноту з 18. ц. м.; вона покривається з відомою промовою короля Леопольда III. Також відповіди 4-ох інших льокарненських держав настільки суперечні, що не можливо їх погодити.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Італійський міністер закорд. справ Чіяно не підпише в Берліні ніякого договору; зредагують лише листу питань, щодо яких оба уряди узгіднили свої погляди.

Литовський уряд заборонив вивозити жито, пшеницю та овес, щоб запобігти звищі цін.

Німецький міністер прохарчування і рільництва усталив ціннік мяса та вудженин.

У шотляндській пристані Глезгов страйк поширився, обіймаючи 4.000 робітників. Увесь рух у пристані завмер.

Болгарський уряд зреконструовано: ресорт шляхів обняв ген. Янов, освіту — Міколаєв.

В Австрії засудили 11-ох національних соціялістів на вязницю від пів до 3 місяців за приналежність до „пробоєвих відділів".

Югославянський трибунал оборони держави засудив 10-ох комуністів на 1 до 2-ох років вязниці.

Між французькими радикалами виявився на вчорашніх нарадах у Біярріц глибокий розлом між правим, радикально-фашистівським крилом (гол. молодший елемент) та комунізуючим.

Генерального секретаря Комінтерну Димітрова заслали — як кажуть — на Сибір за те, що комуністична акція в Еспанії не повелася.

Ефектова зачіска!

Але найбільше ефектовна зачіска тільки тоді найде признання, коли волосся залишається пушисте, мягке і зберігає гарний полиск. Коротко: тільки тоді, коли волосся будете плекати так, щоб стало краще.

KAMILLOFLOR
Вільний від алькалій, спеціяльний Шампон зберігає бльонд волосся їх природний ясний полиск і привертає його, коли волосся стемніло.

BRUNETAFLOR
Вільний від алькалій, спеціяльний Шампон до темного волосся, підкреслює бронзовий відтінок волосся і надає їм гарний полиск.

SHAMPOO ELIDA

Після кооперативного свята в Борщеві.

ВІДГОМІН ЗАБОРОНИ ПОЛЕВОЇ СЛУЖБИ БОЖОЇ СЕРЕД ГРОМАДЯНСТВА.

(Стаття надіслана).

І не снилось нікому з ініціяторів кооперативного свята в Борщеві, що після цього дійде до великого газетного шуму, полеміки, ба навіть до розбурхання пристрастей чомусь то аж на морально-релігійному тлі, обвинувачення і навіть оплюгавлення людей доброї волі, людей, що мали, мають і будуть мати на увазі економічний і культурний розвиток українського народу та **„мораль і силу нашого народу"** див. „Нова Зоря" (ч. 979).

Надзірна Рада і Дирекція Повітового Союзу Кооператив у Борщеві, ініціюючи кооперативне свято, мала на думці в першу чергу перегляд своїх сил, хотіла приглянутися ближче своїм моральним добуткам, запросити велику кооперативну родину до себе в гості, щоб старші, молодь, жінки і діти пізнали себе, приглянулись великому розмахові, вкінці хотіла дати змогу також сусідам, хоч раз на десять літ приглянутись нашим змаганням до добра і краси.

Цьому імпозантному святові ми, діти катол. Церкви і віруючого народу, бажали надати релігійний характер. На жаль, надійшла відмова від Преосв. Хомишина. Нас обурив до живого не сам зміст відмови Преосв. Хомишина, бо, на превелике щастя, ніодин заміт не відповідає правді, лише спосіб боротьби донощиків з Борщева, які вважали за відповідне використати до ганебної цілі **для своїх особистих користей** високого Достойника Церкви. Це для нас болюче. А Преосвященний, не провіривши основно змісту пашквілю, заборонив відправу полевої Служби Божої. Донощики не думали обмежитися зневагою 2 чи 3

ГАЛАКТІОН ЧІПКА. 7

Автом по Галичині.

МЕРАН.

Ані в гадці мені, Ш. Чтачі, пробиратися крізь провалля Карпат, мчатись долинами Закарпаття і пуштами Угорщини, дертися горами Австрії, щоби заїхати до Мерану. Маємо ми свій Меран і до нього не треба переїздити через три держави. Снятин, Городенка, Устечко, Торське і вже Меран. Іншими словами — Заліщики.

Лежить це містечко в ярі Дністра, має багато морелевих садів і вічну надію на каналізацію, славиться приємним кліматом і прикрою атмосферою (особливо, коли є душно!), стягає щороку велику скількість „варшавістів" і шкіру з кожного, хто приїде та уладжує прогульки на румунський бік і „свєнта вінобраня". Кажуть, що в Заліщиках дуже тепло. В 1928. році, коли всюди в Галичині мороз доходив до 35° —, у Заліщиках було тільки 34° — і... вітер. В літі бувають дні такі горячі, що нагадують Жовкву, а навіть Перемишль з тією ріжницею, що тоді вітер не хоче повіяти і до соняшної жари долучується ще своєрідний аромат самого містечка. Тоді дехто пріє, дехто мліє, а всі кажуть: „Меран!"...

Заїхали ми до нашого Мерану в пізний вечір і приставши коло моста, безпомічні як сирітки, не знаючи, куди податися, щоб захопити якусь кватиру на нічліг.

Але від чого знайомства! Піду, думаю, спитаю у пп. Долинських, де тут є який пансіон, а вони певно скажуть: „Чого вам шукати поночі за пансіоном?! От переночуйте в нас!" Я буду випрошуватися, мовляв — не хочу робити клопоту, але знаю: вони будуть настоювати і — справа буде дефінітивно полагоджена. Йота в йоту так сталося.

Тому — як хто спитає мене, чи Заліщики дорога місцевість — можу йому говорити тільки за підставі чужого досвіду, бо на підставі свого сказав би: нічліг, вечера, снідання — за дурно, а решта не знаю, бо виїхав.

МЕНЕ ЗАГНУЛИ.

Правду сказати, не тільки мене, але і всіх бувших та теперішніх спортовців і то там, де я не сподівався і то так, що аж стидно признаватися.

За вечерою йшла розмова про це та про те.

Знаючи господаря дому як великого прихильника спорту, повів я розмову на копаний мяч, плавання, ситківку, лещета і тим подібне.

— Я колись досить добре грав у мяч — кажу.

— В котрім році? — спитав д-р Долинський.

— У 1911, 12...

—А я рівно двацять літ скорше... На лещетах їздите?

— Маю лещета, але... не дуже.

— Шкода, гарний спорт. В 1890. році я в Кракові їздив дуже багато.

Ех!, думаю собі, чекайте пане доктор, спробую вас взяти з іншого боку.

— Я мав дуже гарні висліди в диску. Навіть здобув мистецтво Галичини.

— Гарно — відповідає. — А які?

— 32 метри.

— Ну. Це не таке дуже.

— А в кулі 10 метрів.

— Середньо...

— А в скоку в гору 1.56 метра.

Господар погладив сивий вус і легко посміхнувся...

— І це був рекорд?

— О, ні. Рекорд був далеко більший.

— Ну?

— Щось пять чи шість центиметрів.

— А теперішній?

— Щось, чи не 1 м. 65 цм.

Господар похилив голову, подумав і пішов до бібліотечної шафи.

Хвилину нишпорив між книжками, врешті витягнув плік журналів.

— О, „Пшеводнік Гімнастични" з грудня 1891! — сказав, вибираючи один зошит. Зараз вам щось покажу.

І показав.

В хроніці стояло чорне на білім: „Студент медицини Маріян Долинський скочив у Кракові клясичним стилем 1 метер 70 центиметрів".

Я очам своїм не вірив. У 1891 році досі непобитий рекорд.

— Пане доктор, цеж чудовий рекорд.

— Ну, ні. Це не був ніякий рекорд. Це тільки перше місце. Коли вже ніхто крім мене вище не скочив, то на тім і скінчилося. А ще одно: ми тоді скакали без крутійства — підтягаючи ноги під себе, а не перекидаючи їх боком.

А за скоком угору йшло ще інше диво: той сам медик перескакував через чотири коні і робив над ними „сальтомортале".

Ясна річ, що після того я старався змінити тему розмови і вже не хвалився своїми осягами ні не хвалив чужих.

Зате потім неодна думка настирливо тиснулася в голову. А між ними: чому досі нема вже занотованих цих осягів першого великого українського спортовця?

ДВІ ПЛЯЖІ.

Є в Заліщиках аж дві пляжі: до річних і до соняшних купелів. Одна з них на ліво від моста,

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул Кордецького 51.
Тел. 260-04. ПКО 503 881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх кольорах
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх кольорах
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біллю помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до пікір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 13-7

осіб і на цьому кінець — ні! Задушевні бажання тих „діячів“ були дещо більші, такі, про які звичайні читачі не мають поняття, а саме: якщо лише вдасться — взагалі не допустити до свята, а як уже свято буде — то обмежити його розміри до 500—1.000 осіб найбільше. Маючи такий атут у руках, поведемо — мовляв — акцію, щоб повалити авторитет провідних органів ПСК і тоді на нас черга. А що ми за слабі, бо, на жаль, нікого не репрезентуємо, не маємо найменшого впливу в повіті, то мусимо вжити релігійного „плашика“. Рішено, зроблено! А які будуть наслідки такої поведінки, їм байдуже, подібно, як зі заложеними руками приглядалися 12-літнім нашим зусиллям. Ба — що більше — де лише була нагода, оплюгавлювали все, що кооперативне, просвітянське, вкінці виповіли нам боротьбу ще в 1927. р. і від тоді на кожному кроці ведуть шкідливу роботу.

Повітовий Союз Кооператив у Борщеві належить до тих Союзів, що не люблять писати у пресі про свої успіхи чи невдачі. Одначе загал борщівського повіту все прекрасно зорієнтований про нашу працю з ріжних нарад-анкет. І тепер, якби не цей прикрий інцидент, край довідався би про наше свято з невеличкої нотатки у кооперативному органі.

Дописувач „Нової Зорі“ в ч. 979. думав образити нас, закінчуючи свій допис такою наукою: що будьто ми... „вже довго свідомо і безкарно анархізуємо наш нарід, щоб жити і блестіти з демагогії між тим бідним народом, жити з його руїни та з його нещастя. Чи довго вони ще з того житимуть? Це, щоб вони перестали жити із анархізування нашого народу, в значній мірі залежить від зорієнтування та зорганізування правих людей“.

На все можна бути приготованим, але на таку дешевеньку демагогію, та ще у „Новій Зорі“, признаємося щиро, ми не були приготовані. Повітовий Союз видав друком статистику зі своєї 10-літньої діяльности, до якої відсилаємо дописувача „Нової Зорі“. Нехай познайомиться ближче з нашою „анархією і демагогією“. Цю книжечку радо вишлемо йому безплатно.

З допису в „Н. З.“ виходить, що вся наша українська кооперація — це струп на здоровому тілі і слід би її якнайскоріше позбутися. Аж гидко читати. Вся Европа підмінована, стираються два

друга — на право, перша на піску під тінистими вербами, чи чимсь дуже подібним — друга під каменистим берегом на отвертім місці.

Коли липневе сонце смажить людей як вогонь соломину — народ шукає тіни і перша пляжа аж кишить. Колиж прийде серпень і проміння вже тільки підгрівають громадянина — більшість літників на другій пляжі.

Пишу літників, а думаю літничок, бо в Заліщиках так як у Косові, чи іншій Ворохті, перевага жіноцтва просто подавляюча.

Поява якогось мужеського роду, навіть почварюватого, викликує і тут сенсацію, а лиця аж усміхаються на думку, що врешті є перед ким спрезентувати свій новий купелевий костюм чи свою відновлену церу.

Приїзший народ — це переважно люди півночі, що перебувши поїздом кількасот кільометрів на південь, уважають Заліщики вже недалеко коло Африки. Так собі спершу уявляють і мешканців Заліщиччини та дивуються, що їх шкіра зовсім не чорна. Зате їх самих, коли побули місяць у Заліщиках, безпечно можна вважати за мешканок коли не Абісинії, то бодай... Палестини.

Одо цього другого краю, то бідька частина заліщицьких і загалом літничок не потребує аж опалюватися, щоби стати подібними до його мешканок.

Ми цілий ясний і теплий ранок просиділи на пляжі, оглядаючи... чудову околицю Дністра, бо направду, крім крикливих костюмів населення пляжі не представляло для ока нічого цікавого. Адже навіть Бальзак не любив побальзаківського віку, а бальзаківський, хоч і признавав, то не в кожнім випадку.

(Продовження буде.)

крайні світогляди, пахне в повітрі порохом та загибелю цивілізації. І замість підтримати морально людей, які ведуть боротьбу на ріжних відтинках з анархією та комунізмом, бють їх по руках. Хто слідкує за українською пресою, той знає, що в цілому нашому краю уладжують походи з процесіями, духовенством з ріжних нагод, піддержують на дусі пригноблений нарід, доказують, на кожному кроці, що нам не по дорозі з червоними катами, а тут у Борщівщині, на большевицькому кордоні, де потрібна куди більша чуйність, де куди більше чуємо про ріжні експерименти червоного сатрапа, тут у першу чергу потрібна була з нагоди кооперативного свята релігійно-національна маніфестація. Так, ця нікчемна прислуга борщівських доносників принесла шкоду в першій мірі Церкві і вірі!

Організуючи наше свято, ми ще не знали, чи буде Служба Божа чи ні; афіші розіслали по селах 6 днів перед святом, а вже 2—3 тижні перед святом мали точні відомости із сіл про кількість учасників, яких число передбачували на коло

Дрозд Львів
Порошок до печення
Цукор ваніленовий

10.000, що теж сповнилося. Авторитетом Церкви дуже дорожимо і на цьому місці не хочемо полемізувати з автором допису в „Новій Зорі“, хто причинився до більшої фреквенції у святі.

Ми свідомі свого завдання і не будемо розчаровуватись ріжними наклепами й перепонами. Будемо вести далі кооперативну працю в повіті аж до повного визволення нашого зубожілого населення з лабет визиску й нужди, чи це комусь подобається, чи ні.

Кооператор.

7. листопада 9-та год. веч.
РАВТ НА „РІДНУ ШКОЛУ“
у всіх салях „Народнього Дому“
на зимову пору найбідніший — при співучасти визначних мистецьких сил.

З організаційного життя.

ПОВІТОВИЙ НАРОДНІЙ ЗІЗД У РІВНОМУ.

В неділю 18. ц. м. в год. 10-ій передполудням відбувся в Рівному Повітовий Народній Зїзд УНДО при співучасти відпоручника Центрального Комітету посла д-ра Романа Перфецького. Предсідником зборів вибрали п. **Івана Оболонського**, секретарем п. **Петра Ковальчука.** В нарадах взяли участь представники поодиноких сіл Рівенщини і м. Рівного.

По відчитанні та одобренні протоколу попереднього Повітового Зїзду склав звіт з діяльности ПНК. його голова п. **Василь Ярмолюк.** Опісля посол **д-р Р. Перфецький** обговорив діяльність Проводу УНДО та Української Парляментарної Репрезентації. Над обома звітами відбулася дуже оживлена дискусія. Після того п. Василь Ярмолюк зреферував справу поширення організації на всі північно-західні українські землі і справу скликання спільного зїзду для вибору Окружного Народнього Комітету. По оживленій дискусії над цією справою вибрано новий Повітовий Народній Комітет у такому складі: п. Василь Ярмолюк, голова, Іван Оболонський, Пантелеймон Любак, Адам Остапчук, Олекса Залюбовський, Нестор Кузьмінець, Микола Семенюк, Методій Максимчук і Роман Бобешко, члени П. Н. К. та Володимир Свинко й Андрій Вітрук, заступники членів ПНК.

З черги присутні приняли одноголосно такі резолюції:

1) Повітовий Народній Зїзд Рівенщини з 18. жовтня ц. р. заявляє: Ми, волиняни, признаємо право кожному чесному українцеві репрезентувати наші інтереси, але признаємо це тільки тим українцям, що їх ми самі за своїх репрезентантів добровільно вибрали. Зате відмовляємо праза репрезентувати нас кожному українцеві, навіть родовитому волинякові, накиненому нам кимбудь чужим. Тому, що посли т. зв. В.У.О. не вибрані нами, а їх нам, волинякам, накинули проти нашої волі, відмовляємо їм всякого права добудь нас репрезентувати. Дійсним нашим репрезентантом визнаємо лише Українську Парляментарну Репрезентацію, як покликану всенародньою нашою організацією *УНДО.*

2) Повітовий Народній Зїзд стверджує, що після нормалізації і Провід УНДО і Українська Парляментарна Репрезентація виявили досі за слабу діяльність на північно-західних українських землях, що шкідливо відбивається на українській справі.

3) Повітовий Народній Зїзд осуджує політичну діяльність т. зв. „Фронту Національної Єдности“ (Полїтщину), яка є розбивачем правдивої національної єдности.

4) Повітовий Народній Зїзд закликає всіх своїх членів масово приєднувати членів до УНДО серед українського громадянства Рівенщини та масово поширювати „Свободу“.

5) Повітовий Народній Зїзд висловлює побажання, щоб Ц. К. УНДО довів до основання по всіх повітах північно-західних українських земель Повітових Народніх Комітетів УНДО і до скликання спільного їх Зїзду для вибору Окружного Народнього Комітету тих земель, підчиненого всецїло Центральному Комітетові УНДО.

6) Повітовий Народній Зїзд, стверджуючи застрашливий зріст на Волині малоземельних господарств і їх роздрібнення, протестує проти вживання запасу земель ліквідаційної посілости і земель союзів публичного права для кольонізації їх кольоністами з корінної Польщі та взиває Ц. К. УНДО й Українську Парляментарну Репрезентацію і все зорганізоване українське громадянство Волині підняти рішучу боротьбу проти згаданої кольонізації, а за суцільною парцеляцією згаданих земель між місцеве населення.

7) Супроти загрози московського комунізму найвищим інтересам Української Нації Повітовий Народній Зїзд взиває все громадянство Рівенщини до рішучої боротьби з московським комунізмом і його розкладовою діяльністю між населенням Волині.

8) Повітовий Народній Зїзд стверджує страшний розвал у житті Православної Церкви в Польщі тому, що вся церковна єрархія складається з самих наших Української Нації ворожих московських елементів, як також тому, що нема конкордату — церковного статуту, що управильнював би відносини між Православною Церквою і державою. Тому домагаємось від Української Парляментарної Репрезентації інтенсивної акції в тому напрямі, щоб держава остаточно видала церковний статут для Православної Церкви.

9) Повітовий Народній Зїзд взиває всю українську інтелігенцію Рівенщини стануги разом з українським селянством і робітництвом до боротьби за краще завтра Української Нації.

По відспіванні національного гимну розійшлися учасники в піднесеному настрою домів.

ВЕСІЛЬНІ БУКЕТИ — ПОХОРОННІ ВІНКИ, РОСЛИННІ ДЕКОРАЦІЇ поручає найдешевше **огородниче заведення**
ТЕОДОРА КЛІМОВИЧА
пл. Галицька — Тел. 207-53.
Хризантеми на Всіх Святих найдешевше.
2932 2—2

СУКНА
РУДОЛЬФ СВІТАЛЬСЬКИЙ — ТАДЕЙ ҐАЄР
Львів, Баторія 20. — готель Саський.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР
ПЕРШОРЯДНИХ МАТЕРІЯЛІВ МУЖЕСЬКИХ.
Ціни низькі. — Догідні умовини сплат. — Кооперативам відповідний рабат. Т. 1.

Німеччина організує „повітряне Льокарно“?

ПАРИЖ, 24. 10. Авас. Підчас останньої подорожі до Італії німецький віцеміністр летунства ген. Мільх буцім-то запропонував Італії заключити з Німеччиною й Англією своєрідне „летунське Льокарно“, до якого опісля могляб приступити і Франція.

Політична нарада
Народньої Орґанізації Українців міста Львова.

В пятницю 23. ц. м. в год. 6. вечором відбулася в салі „Української Бесіди“ у Львові велика нарада Народньої Організації Українців м. Львова в актуальних політичних справах. Члени Народньої Організації прибули на нараду масово й виповнили салю „Бесіди“ по береги. На салі найшлися заступники всіх верств і станів нашого громадянства. М. і. прибув на нараду сеніор наших національних політичних діячів **д-р Кость Левицький,** привитаний зібраними бурею оплесків. Серед зібраних переважали мешканці передмість і представники робітництва.

Нараду отворив голова Народньої Організації посол **д-р Ст. Біляк.** Зясувавши в коротких словах мету й завдання цього зібрання, покликав на секретаря зборів ем. суддю п. **Зиновія Решетиловича.** Потім віддав слово ген. секр. УНДО **пос. Володимирові Целевичеві,** який виголосив засадничий політичний реферат на тему: **„Сучасне політичне положення і новий курс політики УНДО“.** Реферат посла Целевича потревав ок. півтора години і, не зважаючи на свою обширність, цілковито прикував до себе увагу слухачів.

Над рефератом вивязалася широка дискусія. Перший у дискусії забрав голос ред. **Зенон Пеленський,** який зясував наше положення в Польщі на аграрному відтинку і представив нові польські кольонізаційні акції та пляни на цих землях. При кінці своїх виводів промовець поставив засадничу резолюцію в аграрній справі Далі забирали слово пп. **Кулик, Стевчак, Козіцький, Пастернак, Фай, Піліч, Агатон Добрянський, Корпіта, Артимець, д-р Чехович і учит. Похмурський.** Найцікавіші були голоси приявних на зборах робітників, які рішуче осуджували національну й соціяльну політику червоної Москви, заперечували тезу про конечність боротьби кляс внутрі нації і гаряче закликали до єднання у рямцях власної обединої національної спільноти.

При кінці нарад і живої дискусії, яка затягнулась далеко поза 9-у годину ввечорі, провідник зборів, голова Н. О. посол **д-р Ст. Біляк,** поставив під голосування три резолюції, а саме: резолюцію проф. Похмурського в справі ухвали довіря проводові УНДО й УПР., резолюцію п. Агатона Добрянського в справі боротьби з наміреною кольонізацією. Резолюції, яких текст подаємо нижче, приняли приявні одноголосно. Збори покінчились відспіванням національного гимну.

РЕЗОЛЮЦІЇ:

1) Українці, обединані в Народній Організації Українців м. Львова, приняні в салі „Української Бесіди“ на політичній нараді дня 23-го жовтня ц. р., висловлюють одноголосно своє повне довіря проводові УНДО й одобрюють вповні теперішню політику і тактику УПР.

2) Зібрання Н. О. вповні одобрює й цілковито приєднується до рішень Центрального Комітету УНДО з 10. жовтня ц. р. в справі боротьби з комунізмом. Зібрання підкреслює, що вважає комунізм з його централею в Москві найбільшим ворогом українського народу. Українці міста Львова готові до ідеольогічної й фізичної боротьби з комунізмом аж до повної перемоги української національної ідеї.

3) Зібрання Н. О. апробує зі свого боку в цілости також постанови й резолюції маніфестаційного зібрання представників усього українського зорганізованого життя, влаштованого Українським Національно-Демократичним Обединанням дня 18. жовтня ц. р. в оборонї прав українського селянина на землю в обличчі нових кольонізаційних замірів. Зібрання Народньої Організації приєднує і свій голос до тієї протикольонізаційної оборонної акції, домагається від уряду припинення кольонізаційних заходів, домагається парцеляції тутешньої великої земельної власности виключно між місцеве хліборобське населення і взиває також зі свого боку закликає ціле українське громадянство піднати могучий голос в оборонї загроженої рідної землї.

Радіоприймачі „е-ко“

— модерна конструкція
— висока селективність
— чистий і милозвучний відбір

поручає відома українська фірма

е-ко Львів, Сикстуська 29.

Низькі ціни.

Нині у Великім Театрі дві вистави. — Пополудневі по найнижчих цінах

„НА ЛИЧАКОВІ“ Вікторa Будзинського, та вечором завсігди з ентузіязмом витана **„ПІҐМАЛІОН“** Комедія Шова.

Перестороґа
під адресою галицьких молочарів.

З подвигів п. К. Михайлюка на Закарпатті.

З галицьких українських часописів довідались ми, що п. Кость Михайлюк, замешкалий тепер у Львові, орґанізує в Галичині „Союз приватних молочарів“ для експорту масла за границю, обіцюючи членам великі зиски. Тому, що знаємо діяльність п. Костя Михайлюка на терені Ч.С.Р., зокрема в Гуменному та в Мукачеві, уважаємо нашим громадянським обовязком остерегти українську суспільність у Галичині, Волині й Холмщині перед ним.

Пан Кость Михайлюк заложив у Гуменному (Словаччина) молочарську кооперативу „Сільський Господар“. Заложивши, збирав уділи по 100 кч., обіцюючи членам 20—30% (!) дивіденди. Одначе зібраних грошей на уділи не передав кооперативі в готівці, а виставив рахунок, що всі зібрані гроші видав на подорож. Тепер дістають члени замісць ним обіцяних дивіденд — візвання, щоб заплятили титулом пятикратної поруки 500 кч.

Так само даних йому 8.000 кч. готівки на купно машин присвоїв собі, виставляючи рахунок, що частину заплатив як завдаток на машини, а частину (4.000 кч.) видав на кошти дороги. Пізніше виявилося, що з тих грошей на машини не виплатив нічого, а признаний рабат при купні казав вписати як ним вплачену готівку. Так само поступив і при інших купнах для кооперативи.

П. Кость Михайлюк фальшиво інформував Управу кооперативи „Сільський Господар“ у Гуменнім про стан кооперативи, запевняючи, що кооператива є активна й буде мати 6.000 річного чистого зиску; в дійсности довів кооперативу до руїни і з кооперативи вийшов під претекстом, що кооператива платить йому за мало.

Пізніше заложив п. Кость Михайлюк молочарню в Мукачеві, позичивши гроші в українців, які хотіли йому дати можливість екзистенції. Молочарню в Мукачеві він п. Кость Михайлюк так, що не платив за молоко селянам із дооколичних сіл. Сьогодні в канцелярії д-ра Володимира Комаринського, адвоката в Мукачеві, є скарги проти п. К. Михайлюка за незаплачене молоко на звиш 20.000 кч., в адвоката д-ра О. Охримовича зголосилося звиш 20 пошкодова

ЕЖЕН ФУРІЄ.

Обезпечення від огню.

Віліям Арчібальд — багатий бразилієць приїхав на довший побут до Парижа. Наняв гарне мешкання на бульварі Капусін і розташувався там вигідно.

Привіз із собою три тисячі гаванських цигар, які хотів обезпечити від вогню, і з тією метою пішов до вказаного йому Обезпеченевого Товариства.

Представився одному з урядовців, хто він і звідки.

— Чи тут можна обезпечувати всякі предмети?

— Так, сіньор — відповів чемно урядовець. — Наше товариство розпоряджає капіталом пятьдесяти міліонів франків, обезпечує рухомости та нерухомости від вогню, від експльозії газів, від громів, оцінює негайно заподіяні шкоди, негайно виплачує всі рахунки і за малу річну оплату ви забезпечите найкраще своє майно асекуруючись...

— Я саме з цим прийшов до вас — відповів бразилієць.

— Наше товариство — говорив далі незвичайно чемний урядовець — це найповажніша цього роду фірма у краю і за кордоном і за кожним разом збільшує число своїх клієнтів.

— Чи ви обезпечуєте все, що паде жертвою страшного вогню? — спитав бразилієць.

— Не тільки обезпечуємо від вогню, але теж від граду, крадежі і нещасливих випадків при праці та на залізниці. Товариство виплатило від хвилини своїх засновин більш як шістьдесять міліонів відшкодування. Ви, сеньор, певне маєте намір обезпечити своє майно.

— Ні, — відповів бразилієць — я обезпечив його в Америці, я мешкаю у Бразилії.

— Розумію, ви маєте великі стада худоби і ви хочете їх обезпечити.

— Свою худобу я обезпечую в Австралії. Я часто їзджу по світі.

— Догадуюсь, чого ви собі бажаєте: хочете обезпечити себе від нещасливих випадків, наприклад на залізниці або на морі.

— Я обезпечив себе від них в Англії.

— Чи ви може хотіли би обезпечити себе на життя, щоб ваша жінка могла по смерти дістати пенсію.

— Я нежонатий.

— Можемо вас обезпечити від крадежі.

— Я вічно в подорожі і нічого з собою не вожу.

— Коли так, то будь ласка повяснити нам, чим ми можемо вам служити?

— Я був би вам уже це виявив, якби ви мені були дали дійти до слова.

— Можете бути переконані про те, що ми до ваших послуг.

— Я хочу обезпечити від вогню три тисячі гаванських цигар.

— Цигара? — здивувався урядовець — досі ми цигар не обезпечували.

— Щож, як ви не можете, то я звернусь до іншого товариства.

— Не робіть цього. Ми можемо остаточно обезпечити ваші цигара. Наше товариство обезпечує все. На яку суму хотіли би ви їх обезпечити?

— Разом із митом коштують мене 4.000 франків.

— Добре, я кажу зредагувати полісу і завтра вам її перешлю.

На другий день зголосився до бразилійця урядовець, перерахував цигара і вручив йому полісу, важну на десять літ. Бразилієць потвердив, що дістав полісу і заплатив премію.

Полагодивши ці формальности, бразилієць почав користати з улюблених цигар. Він частував ними своїх приятелів.

— Можете курити — сказав — кілько хочете, вони обезпечені.

Минуло вісім місяців і Віліям Арчібальд помітив, що не мав ніодного цигара.

Тоді він пішов до товариства.

— Вісім місяців тому — заявив він — я обезпечив у вас три тисячі цигар.

— Ви зробили дуже добре — відповів чемно урядовець.

— Я зробив дуже добре, бо вони всі згоріли. І саме тому прошу ласкаво виплатити мені обезпеченеву премію.

— Муситe підписати декларацію. Коли вони згоріли?

— Останнє цигаро вчора.

— Вони не згоріли всі разом?

— Ні, кожне зокрема.

— То дивне. Ніхто нас не повідомив про пожежу. Ми вишлемо свого інспектора, щоб стверднв шкоду.

— Дуже добре — сказав бразилієць і вийшов

Увечір того самого дня явився в нього інспектор товариства.

— Чи цигара згоріли зовсім? — спитав

— Зовсім.

— Будьте добрі показати мені попіл.

Рік зал. 1898 | Магазин ФУТЕР | М. А АВГУСТИН | ЛЬВІВ, РУТОВСЬКОГО 7. | Поручає ріжні роди футер готових і на замовлення по найприступніших цінах. Першорядне виконання найновішими взорами. Тел. 249-46. 2933 2—5 | Рік зал. 1898

них, одначе їх д-р Охримович не приняв, щоб не наражувати людей на непотрібні кошти. Кілько в інших адвокатських канцеляріях скарг — не знаємо.

Крім цього є покривджені українці, бувші емігранти, які йому гроші позичили, або які попідписували векслі, що їх мусіли самі викупити, або які позичили йому молочарські машини й потім мусіли ті свої машини відкупити на дицитації.

Могліб ми навести ще багато інших фактів, головно з Ліберця, Моравської Острави, з Кошиць, які свідчать про подібну господарку п. К. Михайлюка, але уважаємо, що вистачає вже й цих фактів.

Наприкінці мусимо зазначити, що за цю його діяльність, а не за український патріотизм, видалено його з ЧСР.

Ужгород—Мукачево, 18. жовтня 1936.

Д-р Володимир Бірчак, Інж. Іван Янішевський, Михайло Біличенко.

Політичний процес у Бережанах.

Перед судом присяглих у Бережанах стануть у понеділок 26. ц. м. два молоді українці з Бертешева пов. Бібрка, а саме: **м-р В. Лаба і Дмитро Чмир.** Прокуратор притягнув їх до відповідальности за приналежність до ОУН. Підсудних боронитимуть оборонці: д-р **В. Старосольський** зі Львова і **д-р В. Бемко** з Бережан.

—o—

Відгомін кривавих подій в Острові Тумголівському.

ПРИСУД.

ПАТ повідомляє:

У пятницю закінчився процес у городському суді в Комарні проти 24-ох селян. За участь у збіговиші суд засудив по думці ст. 162 к. з. 1) **Івана Василевського** з Чайкович на 1 рік арешту, 2) **Михайла Васькова** і 3) **Михайла Ваврущака,** обох з Погірець на 8 міс. арешту, 4) **Йосифа Терлича,** 5) **В. Вуйціва,** 6) **Івана Гірського,** 7) **И. Гамкала,** 8) **М. Ліщишина** і 9) **П. Нестора** по 4 міс. арешту та **О. Іванчука** на 2 міс. арешту. 14 підсудних суд увільнив.

—o—

ARCO площа Галицька 3 поручає вовни і волічки останні новини Панчохи і трикотажі першорядні гатунки. 2944 1—10

Нота Мадриду в неінтервенційнім комітеті.

ЛЬОНДОН, 24. 10. ПАТ. Еспанська амбасада зложила вчора у Форін Офіс дві ноти з даними про нарушення умову про неінтервенцію. В цих нотах стверджує мадридський уряд, що на німецькім кораблі привезли до Еспанії транспорт протилетунських гармат разом із обслугою, що Гібральтар переплинуло 15 німецьких підводних лодок і що буцім то португальський корабель подібний із вигляду до німецького, затопив еспан. корабель „Фернандо". Капітан корабля і 40 осіб залоги втопилося. Нота має ріжні докладні статистичні дані і дати.

Вражіння в Римі по признанні Німеччини.

РИМ, 24. 10. ПАТ. Вістка про признання Німеччиною італійської імперії викликала в Римі величезне вражіння. Італійська преса зазначує у коментарях, що становище Німеччини облегчить іншим державам признання італійської імперії. При цій нагоді часописи пригадують, що першою державою, що признала італійську імперію була Австрія.

Наслідки зірвання дипльоматичних взаємин.

ПАРИЖ, 24. 10. ПАТ. Вістка про зірвання дипльоматичних взаємин Португалії з мадридським урядом викликала у французьких дипльоматичних колах глибоке вражіння. Одначе з огляду на велику вагу цього факту, слідно в політ. колах сильну стриманість. Ініціятиву Португалії вважають як заповідь признання нац. уряду в Бургосі, як єдиного легального уряду в Еспанії. Додумуються, що слідом Португалії піде італійський і німецький уряд. Після непорозумінь у комітеті для неінтервенції між СССР та Італією і Німеччиною в справі достави зброї — французькі кола вважають, — що зірвання взаємин і признання нац. уряду в Бургосі матиме такі наслідки, що достава зброї для повстанців буде з правної точки погляду легальною.

Рішення Португалії вважають дальшим кроком і важним етапом у розвитку міжнародніх взаємин. Витвориться невиразна ситуація, що дві групи великодержав признають два ріжні еспанські уряди як легальні.

—o—

НІМЕЧЧИНА ВИЗНАЛА АНЕКСІЮ АБІСИНІЇ.

БЕРЛІН, 24. 10. ПАТ. **Як повідомляють, нині вполудне Гітлер приняв гр. Чіяна і заявив йому, що Німеччина визнає італійське цісарство в Абісинії.**

З мистецького життя.

ЗНЯТТЯ ФРЕСОК У МИХАЙЛІВСЬКОМУ МАНАСТИРІ У КИЄВІ.

Загальновідомі фрески Михайлівського манастиря у Києві вчасці перенесли зі стін до Музею при Софійській катедрі. Праця вимагала величезної обережности і хисту. Також перенесли всі стародавні плоскорізьби до того самого музею. Ці роботи — великий успіх українських мистців консерваторів.

РОЗКОПКИ В ОЛЬВІЇ.

Наукова експедиція далі продовжує розкопки в старовинній Ольвії, в Очаківському районі, де тепер є село Парутин. Знайдено одну мармурову різьбу, чимало теракотових виробів мистецтва, фігури египетського божества Беса. Устійнено, що Ольвію основало грецьке місто держава Мілет у VI. віці.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— **Килими глинянські, Федоришин, Львів,** площа св. Духа. Приймає також до направи дивани. 2752 7—10

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів,** Хоругвини 5 (побіч кіна „Апольо") **поручає ковдри,** матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 16-100

— **Футра жіночі і чоловічі** та ріжного роду футряні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 19-?

— Я викинув його.

— Треба було чекати, аж я приїду.

— Я можу вам доказати, що цигара згоріли. Маю багато свідків: можуть це посвідчити власник каменниці, сторожі і дуже поважні ромадяни цього міста.

— Якжеж вони згоріли? Чи ви тримали їх у печі?

— Ні, я викурив їх.

— Ви їх викурили і товариство має за це заплатити! — крикнув гнівно інспектор. — Ви робите собі жарти.

— Ніякі жарти. Я обезпечив свої цигари від вогню. У поліси не було застережень щодо того, як вони мають згоріти, або як не мають. Ви взяли від мене приписану таксу і приняли обезпечення.

— Ми не є у Бразилії, мій пане.

— Можете собі думати, що хочете, — заявив бразилієць, — а я подам вас у суд, коли ви мені не виплатите належної суми.

— Можете подавати — відповів інспектор.

Бразилієць передав свою справу в руки адвоката, який позвав товариство перед торговельний трибунал. Адвокат з талантом оборонявся свого клієнта:

— Претенсія мого клієнта має повну законну підставу. Товариство приняло від нього обезпечення цигар від вогню, — вони згоріли і воно мусить за них заплатити. Якби товариство було зробило відповідне застереження, коли і як вони не можуть згоріти, то інша справа, але так... Панове судді! Ми відкликуємось до вашого відомого у цілому світі почуття справедливости. Мій клієнт — чужинець. Він приїхав до нашої гарної Франції, яку любить і має віру у чесність мешканців цього краю. Чейже ви не схочете, щоб він виїхав з нашого краю із поганим поглядом про нас. Щодо товариства обезпечень, то нема сумніву щодо його злої волі. Я поставлю вам тільки одно питання: чи цигара згоріли, чи ні?

Представник товариства боронився слабо. Він доказував увесь час, що цигара, які хтось викурив, не можна вважати за такі, що підпадають під поняття нещасливого випадку.

Адвокат бразилійця відповів і на це:

— Панове судді присяжні! Я звертаю вашу увагу, що мій клієнт не знає звичаїв, які панують у нашому краю. Обовязком товариства було поінформувати його про правила, які обовязують при обезпеченнях. На доказ, що клієнт має довіря до нас це те, що він звернувся до нашої справедливости. Не забувайте, мої панове, що ви є тут представниками Франції і що ваш присуд повинен бути символом тої справедливости, якої слава йде на чужину!

Трибунал мусів під впливом таких патріотичних аргументів признати рацію бразилійцеві і наказав товариству виплатити відшкодування за цигара, що згоріли.

Коли судова розправа скінчилася, заступник товариства обезпечень звернувся до представника Віліяма Арчібальда:

— Поважаний пане колего — сказав до нього іронічно — ви виграли перший процес, але не знаю, як буде із другим.

— Яким другим? — спитав бразилієць, чуючи розмову.

— Тепер товариство подасть вас у суд.

Три дні пізніше Віліям Арчібальд дістав візвання із суду до прокуратора.

Пішов до суду, дуже дивуючись. Прокуратор озвався до нього суворо:

— Товариство „Люна" обвинуачує вас у тому, що ви навмисне спалили обезпечений товар і то виключно на те, щоб підняти премію. Через те ви зробили обман. Чим ви можете оправдати себе?

— Зовсім не розумію, чого ви хочете від мене — сказав бразилієць — мушу порадитися свого адвоката.

— Залишаю вас покищо на свободі — сказав по надумі прокуратор — під умовиною, що ви явитесь у суді на кожне візвання.

Бразилієць побіг до свого оборонця.

— Це вже трудніша справа — заявив йому адвокат — цим разом товариство має рацію. За обман вам загрожує кара заслання на примусові роботи.

— Сміюсь з того! — крикнув бразилієць — Зараз іду до тої асекурації з револьвером і як буде треба від директора до останнього урядовця всіх попідстрілюю.

— Так у нас не йде!

— То я виїду негайно до Рію де Джанейро.

— Бережіться! За вами вишлють стежні листи і вас завернуть з дороги.

— Щож робити?

— Мусите піти до директора обезпеченевого товариства і прохати, щоб відкликав свою скаргу.

Бразилієць послухав. Товариство згодилось відкликати скаргу, коли він зверне йому виплачене відшкодування разом із високою надвишкою. Бразилієць сказав до свого адвоката:

— Дуже дивний, той ваш край! В одному і тому самому суді спершу признають мені рацію і платять гроші, а потім хотять засудити на примусові роботи. Я тут нічого не розумію в цьому новому світі. Я вже волію нашу справедливість цивілізованих людей, без параграфів і зі здоровим розумом!

Перекл. с. б.

— **Чи Ви вже придбали** цікаву та корисну лектуру на осінні вечорі? Ні? Так поцікавтеся календарем „Криниця" на рік 1937. Його всесторонньо опрацьований зміст напевне задовольнить Ваші мистецькі вимоги. Перегляньте його в якійсь книгарні, а напевно купите. Ціна невелика, тільки зол. 1.50. Можете також замовити у Вид. „Діло", залучивши до ціни 30 сотиків на порто.

— **Єдиний український блаватний магазин** „Мануфактура" під упр. О. Стефановича, Львів. Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархани, флянелі, оксамити, сукна. 2943 1—20

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 85-115

— **Подаю до відома, що я ніколи не мав нічого спільного** з оцтовим підприємством „Титан", ні з його власником п. Ярославом Білинським. — **Інж. Роман Білинський.** 2945

— **Панахида за душу бл. п. Гр. Гладкого.** В неділю 25. жовтня ц. р. в год. 12-ій вполудне в сороковий день смерти буде відправлена панахида за душу бл. п. Гриця Гладкого. Панахиду відслужить парох православної церкви при вул. Францішканській. На цю панахиду запрошує всіх приятелів, знайомих та однодумців Покійного — **Дружина.**

— **Після хуліганства москвофільських „юнопів".** Читачі „Діла" вже знають про те, що якісь москвофільські „юноші" вибили після похоронів радн. А. Ясеницького шиби в помешканнях о. крил. Лопатинського та о. Горчинського. Це очевидно неприємно панам з „Русского Голосу" і вони обертають кота хвостом: мовляв, по слухам ту демонстрацію зробили студенти-українофіли, щоб висловити своє „порицаніе" визначному українському діячеві о. Лопатинському за те, що він ховав „заслуженого русского человіка"... Ну — а в такому разі чому потерпів о. Горчинський? Ей, панове, ваш викрут занадто білими нитками шитий. Тому краще мовчіть!

— **Боротьба зі звишкою цін.** У всіх містах Сх. Галичини йде дальше енергійна боротьба з купцями і промисловцями, що не держаться максимальних цін. Самі старости з поліційними органами ходять по базарах і склепах та карають не тільки за підбивання цін, але й за нехлюйство і т. п. Нпр. в Дрогобичі укарано Ляндесмана, торговця мукою й кольоніяльними товарами, гривною кількасот зол. та двотижневим безоглядним арештом. В Бориславі наложено кари на 174 власників крамниць. По інших містах діється те саме.

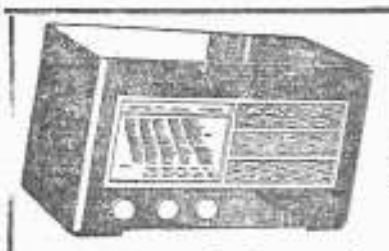
— **Українка.** Хорватська преса, як відомо, стежить пильно за українськими справами, причому користується інформаціями з першого джерела, отже українською пресою та іншими видавництвами. В загребському тижневику „Грватска Стража" з 23. ц. м. приносить статтю п. з. „Митрополит Шептицький про комунізм". Вказавши на ролю митрополита в культурному житті українського народу, автор наводить докладний зміст його останнього пастирського письма проти большевизму.

— **Рільний іспит.** В Солотвині відбулося закінчення праць дружни рільничого вишколу під проводом агронома Сірачинського. До іспиту станули дружини із чотирьох місцевостей, виставляючи показ виплеканих продуктів. Найбільше зацікавлення виявила шкільна молодь.

— **Польські осадники втікають.** „Дзенник Польскі" приносить таку вістку з Тернополя: „Дуже трудні умовини, серед яких знайшлися польські осадники у Сх. Галичині, зачинають приносити вже фатальні наслідки. Щораз частіше приходять вістки, що вони продають землю і виносяться з осад. Земля переходить переважно в чужі руки. Подаємо тепер примір, який мусить заалярмувати цілу опінію: Осадничу кольонію в Рикові покинуло вже 40 польських родин. Решта осадників веде розмови й умови з українцями у справі продажі своїх наділів"! — Явище, до якого мусіло прийти. Дивуватись тільки треба, що варшавські кольонізатори не вміють витягнути з нього відповідних висновків.

— **Розродчість українського народу.** Як повідомляє большевицька „Правда", на совітській Україні за перші вісім місяців ц. р. родилося 561 тисяч дітей, отже на 14 прц. більше, ніж за перші вісім місяців минулого року. Найбільший приріст родючости дає харківська округа: майже на 38 прц. більше, ніж торік. В київській окрузі приріст уроджень дійшов до 27 прц., в катеринославській 24 прц. В сільських місцевостях совітської України вродилось за 8 місяців 405 тисяч дітей; торік було тільки 362 тисяч.

— **Опухлець.** До львівського окружного суду попйшла служниця Юлія Савка, щоби внести відклик від присуду городоцького суду в Рудках. На коридорі приступив до неї якийсь ошуканець і представившись як судовий секретар Альойз Роговський, піднявся написати їй відклик, причому за „фатигу" взяв від неї 6.50 зол. та золотий перстень. Взяв теж від неї присуд рудецького суду і пропав без сліду.

Superheterodyny
фонопластичні
Telefunken
4 моделі 1937
поручає на догідні ради, або дешево за готівку
Tele-Radio
МАРІЯН КУБІШИН і С-КА
Хорущина 7. Тел. 205-23.
Авторизовані варштати направи

— **Краєва хроніка.** До мешкання Лейби Ґрегля в Шопках пов. Перемишляни добулося в ночі крізь вікно кількох грабіжників і стероризувавши мешканців, спліндрували цілу хату й забрали 60 зол. — До крамниці Олекси Серебецького у Славутині пов. Підгайці хтось кинув опівночі ручну ґранату, що знищила склепову обстановку й часть товарів і ранила самого крамаря в лице. — В Семянівці пов. Львів повісився 59-літній господар Стефан Баліцький з причини родинних невгодин.

— **Окрадали потяги.** На днях зліквідовано шайку залізничих вломників, що окрадала товарові потяги. Арештовано стілкового на головному двірці у Львові, Антона Ярему, що інформував злодіїв і пятьох інших учасників крадіжей. Тих, що купували крадені річи, арештовано вже давніше.

— **Смерть польського мистця.** Польське мистецтво за останніх кілька місяців понесло болючі втрати. Померло кількох талановитих молодих мистців з краківської ґрупи. Але найболючішою втратою є смерть мистця Казимира Мітери, що помер 18. жовтня. Казимир Мітера визначався не лиш як цікавий і талановитий мистець, а також як вийнятковий організатор мистецького життя. Він бачив, що мистецьке життя у Польщі неупорядковане і загрожувало повною анархією не лиш у ділянці суто організаційній, а що важніше, що з цього неминуче виходить, — у ділянці ідеольогічній. Тому Мітера кілька останніх років посвятив саме на організацію мистецького життя. Він, працюючи в Союзі Професійних Мистців заложив орган „Глос Пластиків", а далі „Тигоднік артистув". На з'їздах мистців виступав за якнайширшою допомогою мистцям, за боротьбу з псевдомистецтвом, що у різних формах заливає мистецький ринок і т. д. В організаційній праці зустрінувся з власного почину з українськими мистцями і помістив низку теплих і прихильних статтей у своїх орґанах про українське мистецтво, та замовив низку статтей далі, опублікування яких перервала смерть. Ті, що знали працю та особу К. Мітери глибоко жалують за ним.

— **Літературні вістки.** Відомий чеський письменник Йосиф Чапек видав нову повість п. з. „Кульгавий путівник. Що їсем на свєте увідель". (Кульгавий прочанин. Що я побачив на світі). Книжка появилася в Празі. — Італійська накладня Тревес у Римі видала недруковану досі автобіографічну повість „Козіма" відомої лавреатки Нобля, Ґрації Деледди, що померла недавно. — В Берліні появилося нове книгарське видавництво п. з. „Дер Бухгендлер ім нюен Райх". Забрав у ньому голос м. ін. віцепрезидент письменницької палати д-р Вісман, зясовуючи основи, якими слід кермуватися книгарям у сучасній Німеччині. Вони мають занехати творення й поширювання розкладової літератури та заспокоювати культурні потреби цілого німецького народу.

— **Здефравдував 160.000 зол.** Фабрика Батя відкрила тому два роки у Варшаві відділ продажі самоходових опон і завінгажувала інж. Фр. Морецького зі Львова на керовника цього підприємства. Згодом фірма зміркувала, що Морецький її ошукує. Стверджено, що він продавав опони на 30 прц. дешевше, а ґотівки до фабрики взагалі не відсилав. Приймав переважно векслі з далеким річницем платности, які ескомтував за суму на половину меншу, а ґроші собі присвоював. Він при цьому розгульне життя, їздив з жінками легких обичаїв до Монте Карльо і т. д. Таким способом здефравдував на шкоду фірми 160.000 зол. Морецького арештовано.

— **Штучна вовна з молока.** Підчас італійсько-абісинської війни італійський інжинір винайшов штучну вовну т. зв. „лянітель", яку виробляється з молока шляхом цілого ряду хемічних процесів. Як повідомляє АТЕ, між ґрупою лодзьких

Матеріяли на мужеські убрання, пальта, раґляни, покриття футер і т. д.
у нас найдешевше і найліпше.
Обслуга по українськи.

Дім Моди
Львів
Готель Европейський

Важна є стрункa лінія фігури, свіжа карнація цери — одначе найважливіший є колір волосся!

Молода особа з сивини або сивіючими волосями завжди робить вражіння старшої понад свій вік.

Жінка не повинна мати сивого волосся перед шістьдесяткою, передовсім, коли може вживати такого знаменитого засобу як

ORIENTINE

який дуже легко і дискретно вживаємо, без чужої помочі, отже недорого. Ще ніхто не спробував цей знаменитий засіб, що не має рівного.

Дістанете в аптечних складах і перфумеріях.

PERFUMERIE D'ORIENT WARSZAWA

промисловців і промисловцями італійськими підписано умову, якою лодзькі промисловці купили цей патент і тепер Польща стала першим закордонним партнером італійського винаходу. В порозумінні з урядом польські промисловці приступили до будови в Лодзі першої в Польщі фабрики „лянітали". Основний капітал новозаложеної спілки „Поляна" (акційного т-ва) означено на 4 мільони зол. За провізоричними обчисленнями продукція в першому році буде доходити до одного мільона кг. лянітали.

— **Наслідниця голяндського престолу вихо́дить замуж.** Хоча речинець вінчання наслідниці голяндського престолу, княжни Юліянни з німецьким князем Бернардом Ліппе-Бістерфельд ще неустійнений, вже тепер готовляться до тієї врочистости. Вінчання ма́є відбутися в Гаазі в церкві, званій Грот Керк, що може помістити 2 тисячі осіб. Кн. Ліппе-Бістерфельд буде іменований офіцером синіх голяндських гузарів і вінчання братиме в гузарському одностроюЦе іменування стрічається з деякими труднощами, бо кн. Бернард не служив при війську, але не випадає бути чоловіком наслідниці королівського престолу і не належати до старшинського корпусу голяндської армії. В дарунку від свого народу княгиня дістане величавий яхт.

— **Кишені для дам!** Група молодих жінок у Парижі основала союз, що взяв собі за ціль реформу дамських мод. Члени союзу вважають нинішні моди дуже непрактичними. Одяги дуже гарні, але всі без кишень. Нікуди сховати хусточку, портмонетку, пудерницю і т. п. Жінка приневолена нерозставатися з торбинкою, яку заповнює усім можливим. Втрата торбинки рівнається часом катастрофі. Союз домагається, щоб у дамських одягах робити такі самі широкі і вигідні кишені, як у мужеських. Однак паризькі доми моди поставились до цих домагань негативно. На думку законодавців мод кишені в дамських одягах або непотрібні або шкідливі. Непотрібні, якщо їх не використовується. Коли ж набивати їх всякими можливими річами, то всі лінії одягу й дамської фігури будуть зіпсуті. Тому торбинка є найкращою розв'язкою справи. Треба погодитись з деякими невигодами, якщо хочеш бути гарною. Як видко, ініціятива реформаторок лишиться без успіху.

— **Міжнародня кулінарна вистава.** Після закінчення міжнародньої кулінарної виставки в Берліні роздано в нагороду 27 золотих плякет, 6 срібних, дві бронзові і 153 почесні дипльоми. З чужинців найбільше нагород здобули мадяри, шведи, італійці, австрійці, французи, югославяни, американці й турки. На німців припало 48 нагород. Виставу оглянуло 250.000 осіб.

—o—

Всячина.

КАСАРНЯ — ГОТЕЛЬ.

Англійська тайна поліція купила у гарній лондонській дільниці Бейсотері гостинницю, що її перемінили на касарню для поліціянток. В касарні-готелі житиме 45 жінок. Кожна матиме право уладити собі кімнату власними меблями. Тим, що не мають своїх меблів, дає їх сама управа. Уладження касарні віддали фірмі, що завжди уладжує найкращі гостинниці. Бар, що містився на долішнім поверсі перероблять на читальню. В більярдовій салі поставлять столи до пінг-понгу. Всі стіни будуть помальовані ясно-жовтою фарбою. У відпочинковій салі поставлять фортепіян, грамофон і радіо. По самій середині буде місце до танців. В кухні урядуватимуть дві першорядні куховарки. Скотленд-Ярд старається всіма силами упримнити вільний час своїм службовичкам. Зокрема дбає про те, щоб поліцінтки мали завжди на час після повороту зі служби гарячу страву.

ВІЙНА З КРІЛИКАМИ.

Війну кріликам виповіли всі мешканці Австралії і ведуть цю війну безоглядно, не перебираючи в засобах. Причина цієї війни доволі дивна. В 1886 р. один із мешканців полудневої Австралії спровадив собі 24 кріликів, щоби скомплетувати свій домашній звіринець. Вже по шістьох роках уладжували в Австралії полювання на кріликів і тоді зловили їх 20.000. Від того часу скількість кріликів так сильно збільшилася, що вони стають небезпечні для Австралії. Вони нищать траву, збіжжа, навіть дерева та крадуть поживу отарам овець і баранів. На величезних просторах знищили крілики зовсім рослинність і сьогодні ці простори стоять майже пустарем. Хуторяни намагалися зберегти свої поля перед шкідниками при помочі високих колючих дротяних засік, але хитрі крілики пронюхали мабуть письмо носом і загніздилися на призначених до збереження просторах ще перед забезпеченням. Тепер місцева адміністраційна влада задумує всювати з кріликами отрутою. Одлак ще тут нова заковика, бо кріликів може не вдасться вигроїти, зате погинуть інші тварини.

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

ТРОЯЧКИ, ЩО НАРОДИЛИСЬ... У РІЖНИХ МІСЦЯХ.

Троячки — це нічого незвичайного. Але коли кожна дитина з троячків родиться в іншім місці — це ще небувале.

В Буенос Айрес привела на світ пані Гайдес у своїм мешканні здорового хлопця. Лікар, що був при злогах, велів відвезти молоду маму до лічниці. Карітка поготівля забрала поліжницю. В дорозі до лічниці привела молода мама другу дитину на світ. В лічниці побачила третя дитина денне світло. Всі лікарі та прислуга опікуються незвичайно ревно троячками, з яких кожне в іншім місці народилось.

НАЙБІЛЬШЕ ДІТЕЙ В АМЕРИЦІ РОДИТЬСЯ В НЕДІЛЮ.

Статистичні бюра Америки, краю найоригінальніших плянів, переводять тепер цікаві досліди над скількістю народин в поодинокі дні. На підставі даних з останніх 8 літ ствердили, що найбільша скількість народин припадає на неділю, а найменша на понеділок. Під кінець тижня є все більше населення, як на початку. Учені, що довший час намагалися вияснити причину такого явища, заявляють, що цей стан залежить від розкладу праці в цілім тижні.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО - ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

приймає без обмеження реченця запис на такі студії:

1) **Високошкільний Економічно-Кооперативний Відділ** (8 семестрів. Підвідділи: Кооперативний та Торговельно-Промисловий).

2) **Висока Школа Політичних Наук** (6 семестр.).

3) **Курси Українознавства** (3 семестри),

4) **Фахові й практичні короткоречинцеві курси:** бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької та французької), пасічництва, садівництва, консервації й технічного перероблення садовини й городини, обробу шкіри, миловарства, радіотехніки, фотографії.

Навчання провадиться кореспонденційною методою. Проспекти й програми — безплатно. На ширшу відповідь прикладати міжнародню поштову марку. Звертатися на адресу: **Ukrajinsky technično-hospodářsky Institut. Poděbrady. Tchécoslovaquie.**

✝ Посмертні згадки.

ЯКИМ СТЕЦЬКІВ.

В понеділок 12. жовтня ц. р. помер заслужений український громадянин **Яким Стецьків**, начальник громади Поршна, у 60 році життя. Похорони відбулися 14. жовтня ц. р. При виносі домовини з хати теплими словами попрощав Його тамошній парох о. Лукашевич і колишній парох Поршни о. радник Возняк, згадавши заслуги Покійного за його 25-літнього урядування як начальника громади. Бл. п. Я. Стецьків у великій мірі причинився до побудування нової церкви в селі. Покійний полишив удову, три доньки та трьох синів, з яких один є адвокатом у Щирці. В. Й. П.!

Дописи.

БОЛЕХІВШИНА.

Дві анкети. Дня 5. жовтня ц. р. відбулися в Болехові дві окружні анкети: кооперативна і просвітянська. Предметом кооперативної анкети була справа будови кооп. млина у Стрию. Анкету скликав П. С. К. у Стрию. Референтами були дир. Кузів і Колодницький. Кошти млина мають бути сто тисяч зол. Анкета викликала живе зацікавлення серед представників кооперативи, які й поставилися до справи позитивно. — Рівночасно відбувалася просвітянська анкета, скликана філією „Просвіти" в Болехові, на якій явився інспектор „Просвіти" зі Львова п. Брилинський. Заступлених читалень було 19 (всіх у районі філії 23). Учасників 80. Над півторагодинним референтом п. Брилинського зав'язалась жива дискусія. Анкета тривала чотири години. Гідне уваги, що, не зважаючи на спішні полеві роботи й погану погоду, на анкетах явились численні представники сіл. Також живу участь взяли в них священники. Одначе на будуче треба буде застерігатись, щоб на ту саму днину не скликувати кількох анкет, бо це людям, які цікавляться кожною ділянкою народнього життя, не дає змоги бути присутніми там, де бажають. У цьому напрямі конечне порозуміння між представниками установ.

Театр „Заграва". В половині жовтня загостив до Болехова театр „Заграва" зі своєю найновішою виставою „Камо грядеши?" Треба сказати, що так гарно виведеної вистави досі в Болехові ми не мали змоги оглядати.

Порошки для дорослих з ґ. бр. зн.

KOWALSKINA

вживаємо при невинних

БОЛЯХ ГОЛОВИ

СКАЛАТЩИНА.

10-ліття існування кооператив у Жеребках Королівських і Шляхотських відсвятковано дня 11. ц. м. Свято почалося у Жеребках Шляхотських Службою Божою, підчас якої місцевий парох о. І. Бачинський виголосив проповідь про значіння кооперації, закликаючи якої створити український промисл і торговлю. По Службі Божій коло 600 учасників при грі дутої орхестри в Колодіївці прибули зорганізованим походом до Жеребок Королівських, де коло церкви відбулась академія з програмою: співи, деклямації і добре обдуманий реферат дир. А. Ференца. Не зважаючи на дощ, все громадянство з обох сіл взяло участь у святі. Бачимо, що цей спосіб кооперативного освідомлення ширшого загалу — уладження кооперативних свят — є напрадду доцільний. Не лише ширший загал, але й інтелігентні одиниці — колись песимісти — духом оживають та з більшою вірою беруться до громадянської праці. Добре було би, щоб на майбутнє на таких святах рішали перевести якесь нове кооперативне завдання, напр. сплатити кооперативні довги, втягнути до кооперативи нових членів і т. д.

Ювилей з нагоди 30-ліття святкувала 18. ц. м. читальня „Просвіти" в Новосілці Гриналівській і Бірках Малих. В год. 11. започаткувала свято у Бірках Малих о. мітрат Базюк зі Львова торжественною полевою Службою Божою в супроводі 3-х священників. В год. 3. відбулась академія, яку відкрив місцевий завідатель парохії о. Р. Білецький. На програму склалися деклямації та співи. Історію обох читалень переповіли: Д. Рудяк з Новосілки Гриналівської і М. Басан з Бірок Малих. Реферат про значіння Просвіти для народу виголосив представник філії „Просвіти" в Скалаті інж. А. Чемерис. Академію закінчив о. мітрат Базюк, вказуючи на зв'язки Церкви з „Просвітою" та закликаючи не зражуватися хвилевими трудношами у громадянській праці, але продовжувати її аж до осягнення найвищого нашого національного ідеалу. Голосну заслугу в уладженні цього ювилею мають о. Р. Білецький, Д. Рудяк і М. Басан, заслужені просвітянські й кооперативні провідники. О. Білецький за неціле 4 місяці побуту у Бірках Малих здобув собі місцеве громадянство. Хоч молодий ще — щойно на першій парохії — зумів обєднати обовязки церковного душпастиря і громадянського проводника.

Доріст „Рідної Школи" в Гриналові уладив 18. ц. м. вечір українських танків. Гарно виконано: гуцульський танок, гопак-сольо, катерину, гречаники. Танків вивчив С. Яцишин, ученик школи Авраменка. Шкода, що цей гарний український танок, якого завидують нам чужинці, так мало поширений між нашим ширшим загалом.

Свято в честь Головного Отамана С. Петлюри уладила 18. ц. м. читальня „Просвіти" у Скалаті Старім. В програму свята входили: вступне слово Й. Будника; реферат про С. Петлюру як символ безкомпромісової боротьби за самостійну Україну, що його виголосив Р. Плакида. Пісні та деклямації доповнювали добре підібрану і гарно виконану програму свята, яке закінчено національним гимном. Такі свята впливають виховно на ширший загал і тому наші культурно-освітні товариства повинні уладжувати їх голосно у місцевостях під національним оглядом загрожених. І. Ч.

Батьку! Не жалій одноразового видатку 5 зол. для добра дитини. — — — Заплати передплату для свого сина чи доньки

„СВІТ ДИТИНИ"

який стане для неї справжнім приятелем і любимцем! Пиши на адресу: **Львів, Зіморовича ч. 3.**

2919 Числа оказові висилаємо безплатно. 1—?

Спорт.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ.

Грише Погоні: год. 8.30 рано мистецтва А-клясп: Україна II — Другий Сокіл II; год. 10.15 передполуднем мистецтво Окружної Ліги: **Україна — Огнісько.**

Грише Сокола-Батька: год. 12.30 опольдні товариські змагання Чорномор'я II. — УРСК II.; год. 3. попол. мистецтва УСС: Богун — Дніпро.

БАРСЕЛЬОНА — ВАЛЄНСІЯ 2:0.

Хоч у цілім краю війна, еспанці не покидають ножного жича. На цих змаганнях було кількадесять тисяч глядачів.

БІЛЬШЕ ГЛЯДАЧІВ, ЯК МЕШКАНЦІВ

Мистецькі змагання копаного мяча у Бельгії відбуваються цього року у незвичайно гострих умовинах. За перше місце змагаються дружини, що мають однакову скількість пунктів. Є це клюби: Дарінг, Уніон, Ліер і Бермот. Ясне, що на змагання приходить дуже багато глядачів. Брісселські клюби грають свої змагання у виповнених стадіонах. У Бріж приходить на змагання 20 проц. мешканців. Але рекорд побило мале містечко Ліер, що має 17 тис. мешканців і звідки походить лідер мистецької табелі. На змаганнях між Ліером та Уніон Сент-Жільоаз було 25.000 глядачів, значить: 7.000 більше, як має само містечко населення. Очевидно, що більшість глядачів — це були „кібіци" брісселської дружини, що приїхали окремими поїздами на змагання.

НАЙКРАЩІ АВТОМОБІЛІСТИ СВІТА.

Французький спортовий часопис „Л' Авто" проголошує на підставі цьогорічних висліда листу найкращих автомобілістів світа. Черговість листи така: 1. Росемаер, 2. Нуволарі, 3. Карачіоля, 4. Варсі, 5. Штук, 6. Делюс, 7. Брівіо, 8. Фаріна, 9. Фаджіолі, 10. Тадіні.

—o—

Гемороїди

є причиною злого самопочування і т. п. Треба конечно усунути дошкульні терпіння. При гемороїдах вживаємо

Anusol „Goedecke"

МОЖНА ДІСТАТИ В АПТИКАХ 12 чопків 5 зол. — 6 чопків 3 зол

Нові книжки й журнали.

Олена Кисілевська: ПО РІДНОМУ КРАЮ. ПОЛІССЯ. Коломия 1935. Накладом власним. Стор. 128, 8°. У тексті багато знимок.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

БЕРЕЖАНИ:

25. X. Вій.
26. X. Муж двох жінок.
27. X. Інваліди.
28. X. Ніна тещя.

З Бережан їде театр до Рогатина.

Великий Театр:

Неділя, 25. X. год. 3.30 попол. „На Лапках", год. 7.30 веч. „Шіхазіон"

Понеділок 26. X. год. 7.30 веч. Паризів балет.

Вівторок 27. X. год. 7.30 веч. Паризів балет

Кіна.

АПОЛЛО: „Малий лєорд".
АТЛЯНТИК: „Тайна бригада".
БАНДА: „Жид вічний мандрівник" і „Кохаю всіх жінок".
ГРАЖИНА: „Болько та Льолько".
КАСІНО: „Жінка чи секретарка".
КОПЕРНИК: „Пастер".
МАРУСЕВЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Напад на Конго", і „Азбука кохання".
МІРАЖ: „За хвилину щастя".
МУЗА: „Спокуса" з Марл. Дітріх.
ПАКС: „Щастя на вулиці" і „Фатальна Таксівка".
ПАЛЯС: „Прокажена".
ПАН: „Бавиті".
РАЙ: „Ядзя".
СВІТ: „Книжка Чардаша" з Мартою Еггерт.
СТИЛЕВЕ: „Зов крови", ревія „Вульгар гумору".
ТОН: „Пекольне провалля" з Б. Джонсон.
УТІХА: „Дорога без повороту" і ревія.
ХИМЕРА: „Малий бунтар" із Ширлі Темпль

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Цепелін у просторах".

Найдешевше 2664

скло, порцелляна, у столітній фірмі:

ЯН КВЕСТ

ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ 24 737

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 25. жовтня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Орк. концерт, 12.55 Розр. концерт, 19.10 Форт. рецітель, 20.05 „Дас Гробе Гемд" нар. драма Ц. Карльвайса, **Братислава** (298,8) 10.15 Словацькі нар. пісні, 11.20 Симфонія д-дур Мойзеса, 17.15 Пісні словацьких композиторів, 18.15 сучасні чеські форт. твори, **Прага** (470,2) 7.30 10.00, 15.30 Концерт, 8.50 Гуситські пісні, 16.15 Пісні з часів вел. війни, 17.15 Цнг. мельодії, 20.50 „Гонза" балет Неєбаля, **Париж** (1648) 9.30 Органові твори, 12.00, 18.30 Легка музика, 15.45 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 18.50 Спів, 22.20 Концерт, **Берлін** (356,7) 8.25 Весела музика, 12.30 Популярна музика, 18.00 Шуманові твори, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Бережурний поранок, 16.00 Великий концерт бажань, 22.30 Музика, **Мінхен** (405.4) 13.00 Популярна музика, 14.45 Концерт цитристів, 15.05 Скрипковий рецітель, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. оркестри, 15.50, 22.00 Цнг. музика, 18.50 Сальонна музика, 22.40 Концерт симф. оркестри, **Мілянo** (368.6) 12.20 Камер. музика, 21.20 Орк. концерт, **Рим** (420.8) 13.00 Розр. концерт, 17.00, 22.00 Орк. концерт, 20.45 „Іль маестро ді капелля" ком. опера Паєра.

Понеділок, 26. жовтня 1936

Відень (506,8) 11.25 Нар. музика, 12.20 Розр. концерт, 17.40 Соловейко у Брамсовій пісні, сп. рецітель, 21.00 Орх. концерт, **Братислава** (298,8) 19.25 Словацькі нар. пісні, 20.00 Сп. рецітель, **Мор. Острава** (269,5) 17.35 Мельодрами, рецитації, 19.25 Дуети на хроматичних гармоніях, 19.50 Нар. пісні, **Прага** (470,2) 17.35 Соната Новотного на форт., **Париж** (1648) 18.30 Концерт, 21.00 Вок. концерт, 21.45 Камер. концерт, **Білгород** (437,3) 13.15 Концерт хору, 17.30 Нар. мельодії. 19.50 Концерт орх., спів, 21.30 Нар. пісні, 22.20 Популярні дуети, **Берлін** (356,7) 17.00 Солісти, сопран, тенор, 19.15 Композиторський концерт Вальт. Німана, 22.30 Симф. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Шуманові творн, 21.00 Австрійські композитори, **Мінхен** (405,4) 6.30 Форт. тріо ф-дур Шумана, 17.05 Нові Вольфові пісні, 20.10 „Остання пригода Дон Хуана" оп. Гренера, **Будапешт** (549,5) 12.05 Цнг. музика, 17.00 Скрипка, спів, 20.00 Концерт фільг. орх., **Мілянo** (368,6) 11.30 Легка музика, 16.40 Програма для дітей, 20.40 „Усміх Фльоренції" оп. Рафаелі, **Рим** (420,8) 13.10 Розр. концерт, 17.15 Камер. концерт, 20.40 „Дівча зі Заходу" оп. Пуччіні.

Вівторок, 27. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Авд. для дітей, 17.30 Скрипка, 20.00 Швайцарська нар. музика, 22.20 Орг. і форт. музика, **Братислава** (298,8) 18.10 Пісні словацьких композиторів, **Кошиці** (259,1) 18.30 Словацькі нар. пісні, **Прага** (470,2) 16.10 Розр. концерт, 19.10 Концерт військ. орх., 20.00 „Продана наречена" оп. Сметани, **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00 Симф. музика, 18.30 Концерт, **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні, 19.35 Скр. дуети, **Берлін** (356,7) 16.30 Веселий концерт, 19.15 Форт. музика, 20.10 Військ. марші, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Австр. нар. пісні, **Мінхен** (405,4) 12.00 Орх. концерт із Байрайту, 18.00 Популярна музика, 22.30 Сучасні пісні на хор, **Будапешт** (549,5) 12.05 Симф. концерт, 13.30 Кларнет і форт., 17.00 Два форт., 19.30 „Золото Рену" оп. Вагнера, **Мілянo** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 20.45 „Іль маестро ді капелля" ком. оп. Паєрія, **Рим** (420,8) 13.10 Орх. концерт, 20.40 Комедія, скрипковий рецітель.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 25. жовтня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Дім і комора на зиму, 8.40 Чайковський: Пісні без слів (симф. орх.) з гр. пл., 8.45 Програма на тиж., 8.50 Ранішній денник, 10.30 Легка музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Симфонічний поранок, симф. орх., скрипка, у перерві ок. год. 13.00 Жінка у мистецтві, 14.00 Репортаж із життя, 14.30 Польські та взкорд. ревелерси, гр. пл., 15.15 Для дітей: Моє звіратко, 15.30 Для села: У хліборобів на Полтаві, Огляд ринків рільних продуктів, Як я собі купив радіо, 16.00 Реклам. концерт, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 Фрагм. із Гавптманової драми „Гамлет у Вітемберґу", 17.00 Підвечірок при мікрофоні, орх., спів; у перерві о год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.00 Машина й література, 19.15, 20.00 Мішаний концерт, Маргіт Сірмай сопр., Вол. Кричинський тенор форт., **19.45 Літературні хвилини: Польські переклади повзій Тараса Шевченка,** 20.20 Концерт дрезд. квартету. Старі Західська спів, 20.50 Політичний огляд, 21.00 Вечірній денник, 21.10 На веселій литавській хвилі, 21.40, 21.41, 21.55 Спортові вістки, 22.00 „Втікла мені перепілонька" муз. авдиція (Енджеєвська сопран, мужеок. квартет, орх. манд.), 22.40 Танк. музика з гр. пл., у перерві о год. 22.55 Останні вістки.

Понеділок, 26. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на ниш., 7.30 Трохи інформація, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для старших дітей: Гутірка про Міцкевича, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Клясична балетова музика, 12.40 Навіщо є порадня матерей, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Сальонна музика з гр. пл., 15.55 ФОН у Львові, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.15 Новий правопис — практичні вказівки, 16.30 З популярних оперет, орх., 17.00 Стоніц і Колонтай, 17.15 Серед віртуозів, гр. пл., 17.50 Муравлище та його гості, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.40 Сумерк провінц. анекдоти, 18.50 Про домашню господарку, 19.00 Копання баробель — муз. авд., 19.30 Сальон. музика, пісоньки, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Театр Уяви: „Продам камінь" гумореска, 21.45 Сучасні балади, 22.00 Концерт симф. орх., скрипка Тома Мадяр; у перерві о год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Вівторок, 27. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на завтра, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: „Як мамачурка й мамафасоля гуторили про свої дітки" 11.57 Сигнал часу, 12.03 Оркестра, 12.40 Пишу завізання, 12.50 Вечірній денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Сальонна музика з гр. пл., 15.50 Старий журналіст, опов. для дітей, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Оркестра, 17.00 Жінка у правничому званні, 17.15 Скрипкові сонати Бетговена, скр. форт., 17.35 Бах: Пасакалія і фуґа, муз. на органах, 17.50 Монольог: Пишу повість, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Розні: Увертюра до оп. „Вільгельм Тель" з гр. пл., 18.55 Двадцятьпятиліття Міжнародї трибуни, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Рекорд чи здорове, 19.20 Попурі з оперетки Легара орх., 20.00 Гутірка, музика зі слухачем радія, 20.15 З вічної естради та сцени, гр. пл., 20.30 Веч. денник, 20.40 Гутірка про оп. „Іль маестро ді Капелля", 20.50 Трансм. з Торіна: „Іль маестро ді капелля" оп. Ф. Паєрія, 21.30 Чвертьгодинка поезій Теоф. Ленартовича, 21.45 Трансм. з Італії: Італійські нар. пісні 22.15 Пантa за пантою, танк. музика.

Подяка.

Всім, що віддали останню послугу нашій своячці бл. п. Марині з Белеїв ЖИЦЬКІЙ складаємо сердечну подяку і спасибі. Зокрема дякуємо П. Професорові Д-ру Пашкевичевові за довголітню лікарську опіку і Д-ру Кашубинському за останні заходи, що влекшили тяжкі болі Покійній, Вп. Панам Гнатюковій, Майковській, Вп. Паніству Лапчукам, що в часі довгої хороби несли потіху небіжці.

Родина Іжицьких, Белеїв, Дурбаків.

Подяка.

13. жовтня 1936 р. покликав Всевишній у вічність нашого Найдорожчого Мужа і Татка **д-ра Семена Гладкого,** адвоката в Рогатині. На цьому місці складаємо подяку Вп. Д-р Г. Дмитрогому в Рогатині та Вп. Д-р В. Штайнові, секундарені Заг. шпиталя у Львові за лікарську поміч у часі важкої недуги Покійного. Дякуємо Впр. о. кан. Кишакевичеві за уділення Покійному Найсвятіших Тайн і за участь у похоронах, а Впр. отцям: Т. Кудрикові, парохові Рогатина, І. Щербанюкові парохові Вербиловець, Саловському, парохові церкви св. Спаса у Львові і І. Назаркові ЧСВВ. за відправу панахидів і проводи Покійного на місце вічного спочинку. Зокрема складаємо щире „Спасибі" Впр. о. Кудрикові і о. Щербанюкові за прощальні слова над могилою. Дякуємо всім Вп. Представникам установ міста Рогатина, що прибули віддати останню послугу Покійному і зложити вінки на домовину: п. С. Підгородецькому від церковного Братства, п. дир. Пориткові від Окружного Союзу Кооператив, п. проф. Дрогомирецькому від Українбанку, п. Ф. Косцюковій, бурмістрові м. Рогатина від Міської Ради, п. Д-р С. Гольдштейгові від рогатинської палестри, п. Д-р Вайдманові і п. дир. Дуркотові від Комунальної Каси Ощадности, П. Д-р Р. Мармашові, п. Мгр. Ю. Старосольському як представникам коопер. „Вогні" та молоді згуртованій у „Вогнях" дякуємо сердешно за участь у похоронах і виголови співчуття, а п. Ю. Шухевичеві, п. Гандзієві, диригентам хору і всім хористам за те, що співом звеличили сумний обряд. Вп. п. Кудрикам, п. Прокоповичевій, п. меценасові Кацові, п. радн. Когутові з Рогатина, п. мец. С. Федакові, п. дир. Кузикові, п. С. Міляничевій, представникам Дирекції Кооп. Інжинірських Робіт: інж. Міляничеві і інж. Зубенкові, які на вістку про недугу і смерть нашого Найдорожчого Мужа і Татка поспішили до нас зі словами потіхи та поради, і всім Приятелям, Товаришам і Знайомим, що виявили устно чи письменно своє співчуття для нашого безмірного болю складаємо щиру дорогою щире „Спасибі".

Анна — дружина: Орест, Романа, Ярослав, Ірена, Володимир — діти.

Ширіть наш часопис!

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.63—89.20, Дол. американські 5.31.90 — 5.28.50, Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фільор. гол. 287.65 — 285.95, Франки фр. 24.79 — 24.65, Франки швайцарські 122.55—121.75, Фунти англ. 26.07 — 25.91, Гульд. данп. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.20—16.70, Кор. дан. 116.34—115.50, Кор. норв. 130.98 — 130.00, Кор. шв. 134.43 — 133.45, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.50—11.30, Марки нім. 118 — 121, Шіл. австр. 93—90. Марки нім срібні 127—120.

Акцій.

Бани Польський 111.50, Цукор 31.50, Вугіль 16.60, Ліліпон 15.50, Модзєїв 6.50, Норблін 66.00, Островець 32.75, Стараховичі 37.50, Габербут 41.50.

Тенденція утримана.

Паперн.

3 інвест. 1. ем. 66.50, 2 ем. 67.50, 5 конв. 52.50, 5 зал. 30.65, 6 дол. 77.00, 4 прем. дол. 49.00—49.25, стаб. 475, 450.

Тенденція для позичок не однакова

Заставні листи.

5 при Л. З. Б. Г. 51—54, 4 при Л. З. Ощ. Г. 40—43 4 і пів пов. Л. З. Бк Гіп. 32—35, 4 при. ТКЗ. 39—41, 4 і пів пов. ТКЗ. 41—44, 4 і пів при. БГК. 61—65, 4 при БГК. 61—65.

Довірінка 50—52, 3 інвест. 1 ем 65—68, 3. ем. 65—68

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 24 жовтня с. р. кооперативам платив за льохо Львів.

1 кг. масла десерового бльок. і без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.15 „
1 кг. яець	4.50 „

Тенденція на масло та молоко сильна на яйця занижкова

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 24. X. с. р. платив своїм доставцям за 1 кг живої птиці, льохо подвірн птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Кури І. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.8.. кг. вгору	0.85 „
Качки товщеві І. кл. щойно від 1.80 кгр. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих не приймається

ОПОВІСТКИ.

25-літній Зізд Товаришів обох відділів, що здали іспит зрілости в 1911 р. в Українській Гімназії в Перемишлі, відбудеться 8. грудня (латинське свято) 1936. Хто з Товаришів знав би адресу другого Товариша, прошу повідомити його про зізд або подати мені його адресу. — Костик Олександер, Львів, Ринок 10, II. поверх. 1—3

КУПНО - ПРОДАЖА

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найвибагливіших за безцінь — Фрайліх, Сикстуська 21. 2579 —?

МАШИНИ писальні з українськими і польськими черенками оказійно продає Михальський, Львів, Фредра сім. 6—6

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерея. 2936 3—60

МАШИНУ писальну нову, Адлер, чотирядову 390 зол. продає Патицький, Львів, Чарнецького 10. 2937 3—4

НЕДОСТАЧІ ПАНІ в білю доповнить знаменито Фабрика „АСТРА", Львів, СИКСТУСЬКА 2. Стройні кольорові й білі сорочки 1.95, з мансуку 2.35, нічні модні довгі 2.90, теплі реформи 1.60, теплі комплети 2.60 та ін. 2912 1—?

ПЕРСЬКИЙ диван (ик), хочаб і знищений куплю. Листи Адміністрація „Готівка". 2918 1—1

ВІЛЛЯ 10 кімнат, партеровий дім, 2 кімнати, разом 200 сяжнів, **Брюховичі** під Львовом, 11.500 готівкою, 9.000 решта сплата довільними ратами. ВІЛЛЯ 2 кімнати кухня, город **Брюховичі** під Львовом 3.500, довільна готівка. ГОСПОДАРСТВО 10-моргове в тім 2 морги ліса, всі будинки й інвентар, під Львовом, стація в місці 18.000, готівкою 14.000. КАМ'ЯНИЦЯ поверхова комфортова на викінченню 32.000. КАМ'ЯНИЦЯ двоповерхова комфортова 60.000. ВІЛЛЯ комфортова бічна Листопада, 3 покої кухня готівкою 20.000, лот 4.000. ТРАНСАКЦІЯ (Ігнат) Львів, Длугоша 1. 2951 1—3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГЕНТИ до продажі кіс та ріжних знаряддя потрібні. Lublin, skrytka 175. 2901 9—20

ВЕЛИКА нагода для заробітку для енергійних і сильних панів у віці 25—40 літ — по теоретичнім і практичнім вишколі у новозведених відділах популярних масових обезпечень. Вибрані дістануть в часі вишколу винагороду. Зголошення особисто: понеділок і второк в год. 9—14. Assicurationi Generali Коперника 3.

Повідомляємо вічливо П. Т. Клієнтелю, що з нинішним днем перенесли ми льокаль продажі і бюро з дотеперішнього місця при вул. Академічній 11 — до фронтової каменици при вул. Академічній 28

„RADIO-EKRAVOX" (ДАВНІШЕ АКАДЕМІЧНА Ч. 11) тепер АКАДЕМІЧНА 28 Телефон 277-97.

НА ОСІНЬ І ЗИМУ

Найдешевше купиш останні новини на сукні, костюми і плащі та всякі блаватні товари у фірмі

Галицький Магазин Новин, Львів, Галицька 15.

ДЛЯ ПРИКЛАДУ КІЛЬКА ЦІН:

Вовна на сукні від	1.50	Полотно	0.60
Вовна „Ангора"	3.00	Димка на підштанки	0.70
Вовна на комплети	3.50	Перкаліна колірова	0.70
Вовна на спідниченки	4.50	Зефір сирий	0.60
Вовна на плащі	4.75	Шифон 80 шир.	0.85
Шевйоти англійські	3.50	Попеліна на сорочки	1.20
Вовна на мундурки від	1.50	Вовп рожевий	1.00
Камгарн на студ. убр.	4.00	Полотно на простирала	1.25
Вельвети і штрукси	1.65	Атлас на постіль	1.35
Бай двосторонна	1.40	Пошевки від	1.80
Фланелі на шлафроки	0.80	Простирала 2 метр.	2.50
Фланель гладка	0.80	Простирала на ковдри	4.50
Фланелі на біляни	0.65	Ручники від	0.30
Коци	4.75	Стирки до начиння	0.50
Ковдри сатинові	10.—	Хустинки від	0.15

Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

З ОСВІТОЮ середньої школи (гімназія), господарської школи, займусь господарством, вихованням дітей, дам лекції з народньої школи або нижчих кляс гімназ. Зголошення „Діло" для „Марійки". 7-3

НАУКА

„LINGUA" школа новітніх мов проф. Д-р З. Басса, вул. Словацького 14. Курси англійського, французького, німецького. Місячно 5 зол. 2908 4—6

ФРАНЦУСЬКОГО приготовляє до W. S. H. Z. уділяє конверсації, корепетиції дипльомована Цлова 12, мешкання 7. І. поверх. (Перша бічна Пекарської). 2947

РІЖНІ

НОВОЧАСНА ВИРІБНЯ КОВДЕР Шульц, Львів, Легіонів 41 в подвірю виконує всілякі роботи в цій ділянки. Великий вибір готових ковдер постійно на складі. 2931 2—5

ЗА ЗОЛОТО, срібло, зуби — брилянти, діямянти, заставні карти найбільше платить Вандер, Львів, Шайнохи 1. Прецизійна дешева направа годинників і біжутерії. 2889 5—5

ЗАЛІЗО старе, зужиті машини, та ріжні фабричні частини залізні і металеві купує і платить найвищі ціни: Склад заліза Жовківська 54, тел. 297-01. 2898 8—8

ФАБРИЧНИЙ обект, що складається з одного поверхового будинку і трьох парторових будинків, обширні галі, центральне огрівання, магазини, бюро, Дісель, компл. механічний варстат, кринниця з електропомпою, фабр. комин, величезне подвірн. дві вїзд. брами, 1170 сяжнів, 56 м. фронту з чого незабудоване коло 30 м. до продажі. Оглядати щодня від 9 до 14 Львівських Дітей 25. Телефон 206-40. 2155 2—2

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: **Коперника 26,** подвіря. 2798 9-10

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на найновіші бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25. 2914 1—1

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, жиркові, проти усування матиці під гарантією виконує відомий УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 1—100

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЗМІНА АДРЕСИ:

Др. Вільгельм Нахер

орд. в нед. зубів і устної ями

тепер ВУЛ. ОССОЛІНСЬКИХ 17 в партер. 2918 2—3

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР б. довголітній лікар асистент дерматольог. клінік

у БЕРЛІНІ, ВІДНІ ТА ПРАЗІ

перенісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7

ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3. напр. Віденської кавярні

Тел. 251-68, Сепаратові жидальні.

Косметичний Інститут і Лабораторія

д-ра О. Тушицького

Львів, вул. св. Софії ч. 3

усування аномалій цери, бородавок, піґменту, волосся, близн, дзюбів і плям, масажі, тривале усування морщин, жилляків і відмороження власною методою, 2675

Урядово затверджений 4-місячний курс косметичної закордонної програми.

ОГОЛОШЕННЯ.

ФУТРА до міста і подорожі, по останніх зразках моди виконує першорядно по конкуренційно низьких цінах

АНДРІЙ КУЗЬМІНСЬКИЙ, 2615 Львів, Пекарська 31. 17-25

Незрівняний в якості пудер і крем

ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ

завдяки якому стає шкіра

ОКСАМИТНО-МАТОВА.

Ціна коробки з пушком зол. 1.25.

2910 3—4

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА світової марки

Б. СОММЕРФЕЛЬД

Експорт до Англії, Аргентини, Уругваю, Данії, Франції, Голяндії, Палестини і т. д.

виключне заступництво:

С. Новацький

Львів, вул. Пілсудського 17. 2620a

ЛЯМПИ електричні хромовані поручає

ҐАЛЬВАНІЯ

Вирібня механічних виробів

2670 **Жулінського ч. 11 а.** 8—8

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозикович, Львів. Домінікавська 4. 2684 41-2

Детектори на голосник зол. 20.— Зміцнювачі дволямпові зол. 60.— продає **ЕЛЕКТРОМАТ** Казимира В. 47 — Сикстуська 30. 2821 4-4

ВЛАСНИЙ ВИРІБ КОВДЕР І МАТРАЦІВ

ПОСТЕЛЕВЕ БІЛЛЯ.

Великий вибір

ЗАЛІЗНИХ і МЕТАЛ. **ЛІЖОК**

Маріян Млеко, Коральницька 6

2855

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розміо часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	вол. 0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0·60
„ „ на першій сторінці .	„ 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	вол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	„ 0·10
шукаючі праці	„ 0·07
слова товстим друком подвійно.	

Остання сторінка	1/1	вол. 480·—
„ „	1/2	„ 250·—
„ „	1/4	„ 130·—
„ „	1/8	„ 70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 242 (14.491). Львів, вівторок 27. жовтня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Виселюють громадян з калуського повіту.

Пишуть нам:

Калуське староство видало приказ п. Петрові Тягурові з села Довжки коло Войнилова, щоб дня 20. X. ц. р. покинув калуський повіт, як прикордонний пояс, тому, що він був караний виробком Апеляційного Суду у Львові за арт. 47. права про зброю і тимсамим загрожує спокоєві та публичній безпеці. Тут слід згадати, що п. Петро Тягур був активним членом виділу читальні „Просвіти" в Довжці.

Сталін відпочиває.

МОСКВА, 26. 10. ПАТ. Сталін дальше перебуває на Кримі. Сподіються, що до Москви прибуде він у день свята революції.

СТАН ОРАННЯ.

МОСКВА, 26. 10. ПАТ. Пляни зимового орання на терені цілого СССР виконано на 60%.

ТУРИСТИ У СССР.

(РО) Цього року звиділо СССР 18.450-ох закордонних туристів. „Ізвестія" з 21. ц. м. не криють вдоволення, що туристичний рух не змалів, не зважаючи на те, що туристи з Німеччини, Італії, Австрії та деяких інших держав перестали відвідувати СССР. Сподіються, що 1937. р. фреквенція туристів дійде до 30.000 туристів.

СУДДЯ ПІДПАЛИВ СУД.

(РО) Як повідомляють „Ізвестія" з 21. ц. м. в місті Саранську (мордвинської автономної республики) в квітні і травні ц. р. хтось підпалив суд. Слідство виявило, що зробив це суддя Демідов, що за хабарі фальшував присуди, тому знищив архів, щоб затерти сліди надужить. У звязку з тим прокуратор Вишинський усунув зі становищ усіх судових службовиків мордвинської республики.

Дегрель арештований.

ВЧОРАШНІЙ ДЕНЬ У БРЮССЕЛІ МИНУВ СПОКІЙНО.

БРЮССЕЛЯ, 26. 10. Авас. Вчорашній день минув спокійно, заповіджені маніфестації 250.000 „рексістів" не відбулися; не було ані походу на Брюссель, ані зібрань. Поліція розігнала всі збори і арештувала 250 осіб, з яких лише дві залишилися в арешті. **Арештовано також провідника „Рекса" Дегреля,** в хвилині, коли намагався промовити до юрби.

БРЮССЕЛЬ, 26. 10. ПАТ. **В ночі вийшов на волю Дегрель разом зі своїми прихильниками.**

Партизанка в Палестині не перервана.

ЛЬОНДОН, 26. 10. ПАТ. Як повідомляє „Дейлі Геральд", вчора напав арабський загін у лісі біля Тубас, між Беісан і Наблюс на британську військову стежу, убиваючи одного вояка та раняючи двох. Англійці відповіли стрілами. Кількох арабів полягло, кількох попало у неволю.

На думку „Дейлі Геральд" ця подія вказувала б на те, що не вдалося привернути спокою; годі буде відіслати частину військ з Палестини.

Потверджується вістка, що вождь партизанів Фавді-бей вернувся до Палестини. Минулого тижня був він у Єрусалимі, перебраний за селянина, що привіз ярину на продаж. Англійці намагаються зловити його.

СССР домагається морської бази у Франції?

ПАРИЖ, 26. 10. ПАТ. Як подає „Еко де Парі" з Біяріц, мін. Дельбос перед виїздом відбув довшу телефонічну розмову з мін. Іденом, щоб узгіднити становище обох великодержав після совітської ініціятиви в комітеті неінтервенції. Мабуть СССР домагається, щоб його фльота, воєнна і торговельна, могла користуватись французькими пристанями. Дельбос уважає це неможливим — у теперішніх умовинах постанови франко-совітського пакту не входять у рахубу.

ПОРТУГАЛІЯ ОБВИНУВАЧУЄ СССР

ЛЬОДОН, 26. 10. Авас Португальська відповідь комітетові неінтервенції — це довга нота, що складається з двох частин.

Перша з них відкидає совітські обвинувачення. Португальський уряд зазначує, що робить це лише з пошани для комітету неінтервенції. Нота забиває замітя один по другому і подає листу закордонних фірм, де Португалія купує скорострільних, яких зрештою ніколи не висилали поза Португалію.

У другій частині португальський уряд стверджує, що еспанська громадянська війна є висліdом совітських впливів на внутрішньо-еспанські справи. На зїзді комінтерну в лютім ухвалено точний плян совітизації піринейського півострова. У травні ц. р. до Барсельони приїхали совітські агітатори, опісля прийшли зі СССР чималі транспорти зброї та муніції. Сов. амбасадор у Мадриді Розенберг вмішується в еспанські справи, навіть бере участь у засіданнях ради міністрів. Керма військових операцій находиться в совітських руках, у вересні приїхало до Барсельони кількох старшин червоної армії. Совітський корабель Геба і мексиканський Халіско вивадовує тепер у Аліканте великі припаси воєнного матеріялу із СССР.

Коли займуть Мадрид?

ЗА ТРИ ДНІ ЧИ ЗА 10.

ТАЛЯВЕРА, 26. 10. ПАТ. У національній головній кватирі та в армії уважають, що нац. війська мають тепер всі вигляди щасливо закінчити війну.

Ніхто не сумнівається, що Мадрид займуть — йде лише про те, коли: одні уважають, що до того вистане 3 дні, інші що треба щонайменше 10. Здається, що ген. Франко не хоче непотрібно наражувати своїх найліпших вояків на смерть, столиці на бомбардування.

МАДРИД 26. 10. ПАТ. Як повідомляє щоденник „Політіка", людовий трибунал засудив позаочно на смерть полк. Москардо, що викликав бунт в Толедо і боронив Альказар.

На фронті Більбао без змін, під Гуескою нац. війська відбили наступ катальонців; також на фронті Гвадаляхари офензива червоних не пощастила.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД,26. 10. ПАТ. Радіостація анархістичного професійного союзу повідомляє, що гірники розбили на відтинку Овіедо сильні нац. відділи, які втратили понад 700 убитих. Поодинокі відділи під Овіедом знов навязали звязок, місто **знову окружене.**

Від висоти ощадности, відданих до вжитку українським економічним установам, залежить наша господарська самовистарчальність і незалежність, тому складаймо свої ощадности в КООПЕРАТИВНОМУ БАНКУ

„ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20.

Огляд закордонно-політичних сензацій.

Львів, 26. жовтня 1936.

Коли говоримо про закордонно-політичні „сензації", то маємо на увазі ті події з широкого світа, які зайнмують не тільки розмірно вузький міжнародній політичний світ, але й рядових читачів різномовної преси. На цьому місці звернемо увагу на три події, які в останньому тижні — чи останніх двох тижнях — були найцікавішими подіями міжнароднього політичного дня і надалі ще зберігають той свій характер, як джерело непередбачених похищо наслідків.

У центрі уваги всього світа залишається надалі Еспанія. Затяжна громадянська війна, яка тревае вже від другої половини липня, почала вже людей, далеких від терену еспанської трагедії, просто нудити: однак такі моменти, як епос Альказару чи драматичні подробиці облоги Сан Себастіяну, підсилювали притуплене зацікавлення. Тепер всі очі світа звернені на Еспанію у звязку з безпосередньою битвою за Мадрид. Перемога національного повстання проти верховодництва червоних не підлягає вже ніяким сумнівам, тому не диво, що всі стежать за подробицями цієї останньої дії кількамісячної кривавої драми. Однак тут річ не тільки у „цікавому" кривавому видовищі. З міжнародного погляду еспанські події актуалізувались знову тому, що — відчуваючи безпосередню небезпеку повного провалу червоного експерименту на піренейському півострові — Совіти рішили ставити останню ставку: совітська нота до льондонського „комітету неінтервенції" мала на меті сторпедувати порозуміння великих держав „не вмішуватись" до еспанської громадянської війни (на ділі це порозуміння обмежувалось до того, щоб надто явно не підпомагати ніякої сторони та щоб крізь пальці глядіти на допомогу, яку інша держава дає противній стороні). Спроба не вдалася, бо Льондон і Париж втопив московський протест у стирті формалістично-бюрократичних актів. Зате у відповідь на совітські погрози — Португалія зірвала дипльоматичні взаємини з Мадридом, звільнюючи собі взагалі руки щодо підтримування повстанців. Другим практичним наслідком совітської заяви у Льондоні це постанова Італії не допустити совітських кораблів із зброєю до портів Каталонії та не стерпіти того, щоб Каталонія сформувалась як самостійна совітська держава. Нема ніякого сумніву, що московсько-совітська опіка над катальонським незалежницьким рухом стане причиною чергової трагедії катальонського народу: рішаючи у Москві „підтримати" катальонських „робітників і селян" у боротьбі „проти фашизму", — тим самим Москва замобілізувала проти катальонців не тільки еспанські національні війська, але й усі ті держави (Португалія, Італія, Німеччина), які не можуть допустити, щоб на південному заході Европи створився новий осередок большевицької пропаганди. Тепер над Европою висить марево небезпеки зудару між італійськими та совітськими кораблями на Середземному Морі. Можна тільки припускати, що Совіти, знаючи, чим може скінчитися провокування Італії, — свої симпатії до

мадридського „легального уряду" (московський большевизм у тозі оборонця легалізму!) виявлятиме більше у мітингах по совітських містах, ніж у матеріяльній допомозі еспанським червоним.

Друга така подія, що в останніх 10-ти днях була міжнародньою „бомбою", це уневажнення себе Бельгії від закордонної політики Франції. Маленька Бельгія пішла слідами Польщі: зрозуміла, що це не так вигідно, як раніше небезпечно находитись у тіні великодержавницьких амбіцій і тенденцій французького „союзника", який союзницький договір завжди експльоатує передусім у власну користь (егоїстична поведінка французького капіталу у Польщі і Бельгії, — особливо у цій останній, яка кількаразово даремне упокорювалась перед Францією, прохаючи помочі). Коли **лінія Москва—Мадрид це проблема ІІІ. Інтернаціоналу**, лінія революціонізації і совітизації Европи, то лінія **Париж—Брюссель не одни відтинок проблеми т. зв. західнього Льокарна.** Очевидно, і тут теж існує звязок з совітською закордонною політикою: в окремій статті на цю тему, яка була у нас кілька днів тому, вказувалось, як на одну з причин проголошення бельгійської „невтральности", на острах Бельгії вязатись надто тісно з тою Францією, яка завязалась військово-політичним союзом з Совітами, внутрі узалежнила себе від голосів комуністичних послів та станула перед можливостями ріжних поважних потрясень. Правда, виступ бельгійського короля був також наслідком внутрішньо-політичного укладу сил Бельгії, де націоналістичний табор „рексістів" порозумівся з фламандськими патріотами у закордонно-політичних питаннях, признаючи доцільність безпосереднього порозуміння з Німеччиною. Ця комбінація внутрішньо-політичних сил, як також особисті симпатії короля, це такий чинник, з яким мусів рахуватись навіть навпів соціялістичний теперішній бельгійський уряд. Інша річ, що недільна спроба бельгійських націоналістів Дегреля могутньою маніфестацією своїх сил опанувати вулицю, — не вдалася; а проте Бельгія і як держава і як ідеольогічний комплекс — перестала бути четвертим колесом у франко-чесько-совітському возі, який через те відразу замітно похилився.

Врешті третя найбільша подія останніх днів: **побут міністра закордонних справ Італії** (зятя Мусолінія), **гр. Чіяно у Німеччині.** Чіяно був у Німеччині кілька днів, — у Берліні, у Берхтесґаден (резиденції Гітлера) та в Мінхені. Вже сама зовнішня сторінка приняття вказувала на надзвичайний характер цієї візити, в „куртуазійний" характер якої і так ніхто не вірив. Зрештою, цілий штаб фаховців, який товаришив італійському дипльоматові, їхав не на те, щоб слухати тостів на банкетах та приймати від дівчаток квіти на залізничих двірцях. З висліду відвідин видано короткий загальниковий комунікат, але заява мін. Чіяно на прощальній конференції та голоси німецької і італійської преси не скривають найповажніших практичних висліпів отих відвідин. Передусім Німеччина як перша великодержава у світі признала факт анексії Абісинії. Італія погодилась на німецьку тезу, що справа франко-німецьких взаємин (Льокарно) це річ західної Европи (виключення Совітів від зах.-евр. впливів), та що не слід брати участи у міжнародніх конференціях з участю Совітів; ця остання платформа може довести просто до ізоляції Совітів у Лізі Націй а то й до такої перебудови Ліги, в якій знову може не стати Совітів. Устійнено врешті спільне становище супроти Австрії і Еспанії. Порозуміння зафіксоване у протоколі і таким робом повстав новий міжнародній документ величезної ваги. Скінчився період ізоляції Німеччини, скінчився також період супремації Франції, підтримуваної постійно Англією. **Лінія Берлін—Рим це проблема міжнароднього протисовітського фронту,** проблема порозуміння великодержав на ґрунті спільних ідеольогічних зайнтересувань. Італія має у цьому порозумінні величезну моральну користь (визнання італійських аспірацій на Середземному Морі та в Африці), має розвязані руки в Австрії, впевнившись, що нічого лякатись „аншлюсу", має вільну руку у своїй грі і супроти Франції і Англії. Німеччина знову дістає протектора на терені Ліги, дістає торговельного кольоніяльного контрагента, дістає партнера у протисовітській кампанії.

Вже з першого погляду на всі три вище згадані події видно, що всі вони мають спільну одну рису: **кожна з тих подій це** поважна дипльоматична поразка Совітів. Разом вони складаються на справжній погром совітської дипльоматії, погром, який розпочався з моментом, коли не вдалося п. Літвінову вплинути на Францію, щоб офіціяльно активно заангажувалась по стороні Мадриду. Не диво, що у пресі щораз голосніше про недалеку димісію Літвінова, про висилку на Сибір могутнього Димітрова за кару за еспанську поразку, про недалеку повну ізоляцію Совітів. У нашому інтересі, щоб дійшло до неї якнайскорше.

ЦЕРКОВНІ ДЗВОНИ

доставляє

найбільша у краю фабрика дзвонів

Братів Фельчинських

у КАЛУШІ, вул. Сівецька 18

і в ПЕРЕМИШЛІ, вул. Красінського 63.

УВАГА: Подаємо до відомости вдову п. Т., що нічого спільного не маємо з жидівською дійсною ві Станіславова, що користаючи з тотожного з нами назвиська одного свого робітника, підшиває під нашу фірму. 2878 6-10

Душехватство і православія

два коники проти українців.

ЯК ПОЛІЦІЯ ВІДСТРАШУЄ СЕЛЯН ВІД ОСНУВАННЯ КООПЕРАТИВИ.

„Ликнувши" Лемківщину — так бодай міркують деякі наші сусіди — можна тепер поширити свої експерименти з „регіональною" політикою на ціле Підкарпаття. Покищо тереном експериментів стало кілька наших підгірських повітів, у першу чергу Турчанщина і Самбірщина, — де пішла найсильніша акція за перетяганням нашої дрібної шляхти на римо-католицький обряд. Як „Діло" вже повідомляло, до цієї акції з „душехватством" приступили і адміністраційні чинники, щоб ось так „скорегувати" історію і „відукраїнізувати" дрібну шляхту. Крім Яся Яворського-Мартича, війта з Турки, вирушив на наші села з цією метою ще один турчанський достойник, а саме сен. Пульнарович. Він „описується" головно між самбірською шляхтою, якій обіцяє всі можливі „благодати", щоб лише перетягнути її на поляків. Отже обіцює шляхті шаблюки, бо — мовляв — шляхтич без шаблі, як когут без хвоста, та інші грушки на вербі. Назагал наші шляхтичі кивають головами і не встрявають з ним до дискусії. Але на одних таких сходинах стрінула п. сенатора прикра для нього несподіванка. Встав характерний шляхтич (до речі: солтис) і поставив такий запит: „Кажете, пане, що ми не українці, лише поляки? Отже як поясните, що ми всі говоримо по українськи, а не по польськи?" Після цього спеціяліст від генеальогії шляхти зовсім збаранів і зацукався. Не міг очевидно сказати, що дрібна шляхта — це нащадки давних наших бояр, які обстоювали завзято „віру своїх батьків та свої вольности", і тому повідбирали їм їхню землю і тому тепер дрібна шляхта душиться зі своїми братами селянами на вузьких нивках. Але очунявши, пан сенатор добре вилався, кажучи, що „інтерпелянт розагітований", а в додатку ще є солтисом. Одначе чесний шляхтич зрозумів цей натяк і з місця відповів турчанському достойникові, що йому зовсім не залежить на уряді солтиса. Зате був, є і буде далі господарем на своїх девяти моргах поля.

Одночасно адміністраційні чинники в Турчанщині роблять усякі можливі перепони при закладанні читалень „Просвіти", кооператив та „Лугів" і в організуванні українського громадянства. В турчанському повіті дійшло до того, що поліція допускає без перешкод урядовця філії „Просвіти" з Турки до тих сіл, де комуністи загніздилися так, що ніяка урядова особа не може в них одинцем показатися (треба знати, що комунізм поширений головно в селах колишнього старосамбірського повіту). Зате москвофільські недобитки, які намагаються за всяку ціну викликати в темних селах православіє, втішаються просто нечуваною опікою адміністраційних чинників і поліції.

Щоб довго не розводитися, ось вам найкраща ілюстрація з поведінкою поліції в темному, Богом і людьми забутому селі Шандрівці пов. Турка, де вона за всяку ціну намагається відстрашити селян від заснування кооперативи. В чомуж діло? Село Шандровець було до весни ц. р. під опікою пароха москвофіла о. Н. Гичка, а радше його двох синів, недокінчених гімназистів, які своїми „прогрішеніями" довели до того, що Преосвященний Коциловський на загальне домагання селян відсунув його від управи парохією.

Новий священник і завідатель парохії о. Ілля Блавацький рішив зорганізувати кооперативу на місце збанкротованої москвофільської, щоб двигнути село зі страшної нужди та допомогти селянам пережити „передновок", який починається там уже по Різдві. (Тому теж у Шандрівці й доокольчних селах лютують пошесні недуги, головно тиф, який забирає багато жертв і то навіть між дорослими. Про масову смертність між дітьми і немовлятами навіть не згадуємо; їх умирає більше як половина передовсім тому, що до „хронічного голоду" доходять ще страшні гігієнічні умовини). Щоб рушити з місця інертність селян, о. Блавацький взявся до праці від основ. А що село тягнеться аж на пять кільометрів і нова кооператива мусить стануги відразу на твердих фінансових основах, о. завідатель доручив кільком господарям-основникам нової кооперативи, щоб перейшлися по селі та приєднали якнайбільше членів. Так теж сталося. Селяни з захопленням зголошували свою участь і тому перші основні збори нової кооперативи назначено на 25. жовтня ц. р. І ось несподівано перед зборами являється в Шандрівці поліція з Тарнави Нижної з підвійтом збірної громади Юліяном Гичком, сином пароха москвофіла і списує цілими ночами (не в день!) протоколи зі селянами, відстрашуючи їх ось так від приступлення в члени кооперативи. Селян та о. Блавацького страшить поліція арештом і судом за „недозволену" збірку, щоб таким чином у самій основі знищити добре діло.

Мета такої поведінки поліції і бюрократії збірних громад надто ясна: не допустити за всяку ціну до зорганізування селян Шандрівця, форитуючи одночасно кількох місцевих москвофілів під проводом підвійта Ю. Гичка, тому, що в селі задумує заснувати приватну крамницю п. Куцій з Турки, рятий москвофіл, до спілки з місцевим селянином Корнутяком, який тепер веде у Шандрівці відділ польської молочарні з Тарнави Нижної. А що Шандровець сусідує з Яблінкою Вижною, де три роки тому перейшла частина селян на православіє та де тепер „подвизався" православний батюшка (повний неук, займається ворожбитством!), то прихід п. Куція був би неабияким здобутком для батюшки. Москвофіли міркують, що відсунення о. пароха Н. Гичка можна використати як знамениту нагоду, щоб перетягнути на православіє бодай кілька родин у Шандрівці та щоб опісля їхні опікуни з ерихонською трубою, краківським „І. К. Ц.", могли кричати „урбі ет орбі", що це „українізаційна політика та загонистість нового о. завідателя довела до вибуху православія".

Ось де слід шукати причини, чому поліція та бюрократія збірної громади Тарнява Нижна так боїться, щоб — Боже борони! — селяни з Шандрівця не зорганізувалися, не прийшли до свідомости та не випросили собі таких „провідників", як підвійт Ю. Гичко, чи п. Куцій.

Митрополит Басарабії перед судом.

ЧЕРНІВЦІ, 26. 10. ПАТ. Міністр віроісповідань поставив під суд православного митрополита Басарабії Гурію, який через легкодушну госпо дарку наразив дієцезію на 12.000.000 леїв шкоди. Підчас процесу митрополит перебуватиме в монастирі; правдоподібно його буде заступати молдавський митрополит Нікодим.

—o—

В четвер ще один одинокий раз **МОДНІ СПАЗМИ** у Великім Театрі.

Комуністичний устрій не новий, але завжди був і є деструктивний

Кризу, що її в цю пору переживає Европа в такій гострій формі, спричинила головно політика Москви. Цікаво, що всі великі вчені Европи, ті правдиві европейці, в тому часі, коли Совіти в особі Валлаха-Літвінова приймали до Ліги Націй, виступали з гарячими переконливими статтями в усій поважній пресі Европи проти такого співробітника для миру в Европі, як Совіти. Проти Москви, як антиевропейського чинника, виступали видні вчені й підчас своїх викладів по університетах. Такий напр. учений Франческо Конполя послідовно та з запалом на своїх викладах із міжнародньої політики в римському університеті доказував азійськість Москви й неприродність співробітництва в політиці Москви з Европою. Та ці виступи вчених не спинили Ерріо й Ко поставити на свому і повною парою поїзолити Літвінову на „мирну" працю в Европі.

По двох нецілих роках цієї праці Москви в Европі сьогодні ця остання переживає наслідки: приспішений процес розкладу, а з ним, щоб прийшло до прочищення атмосфери від задушних міязмів Москви, і приспішене темпо політики, яка веде до зудару. Вже сьогодні, без ніяких глибших комбінацій, ясно бачимо, як зарисовується в Европі чітка лінія держав із протимосковським наставленням: одні ясно й недвозначно це наставлення виявляють, інші мовчки потакують.

Рівночасно й европейська преса вже й не говорити про пресу фашистівську чи націстів, у більшій частині своїй виступає проти московсько-комуністичної, розкладової роботи. Знову заговорили поважні вчені й публіцисти в оборонї Европи перед Москвою-Азією. Доказують, що комунізм — це негативне явище, яке ніколи не доведе до нічого іншого, як лиш до руїни, до занепаду людства та його культури.

В одному з найновіших чисел щоденника „Ле Матен" (21. X. ц. р.) находимо цікаву передовицю п. н.: „Комуністичні спроби в XIII. в.". Читаємо там:

У 1245. р. місто Ипр було найбагатшим і найпотужнішим містом у Фляндрії. Славне воно було своїми фабриками, в яких виробляли драперійні вироби. Мало двісті тисяч населення. З того самих майстрів-мистців 80.000. Усі були згуртовані в корпораціях. Та прийшли в місто якісь зайди і стали проповідувати, що діється несправедливість: що робітники є використовувані нечувано, що буржуазія скандально багато на робітництву заробляє і дорабляється. Пропаганда зробила своє: у 1279. р. вибухає генеральний страйк. Почались заворушення, арештування, напади на вязниці й визволювання арештованих. Почали й різню буржуазії. Усе закінчилось диктатурою пролетаріяту.

Та почався й упадок міста економічний і культурний. Населення почало втікати з цього комуністичного раю до Франції, до Голяндії, а то й до Австрії. На поч. XIV. в. було вже лиш вісімдесять тисяч душ населення. У XVII. в. доходило воно ледви до шіснацять тисяч душ, а з початком 1800-их років була в русі лиш одна фабрика і всього кількасот робітників там жило.

Ні Ренан, ні Парето так грунтовно не переконують нас про вартість комуністичного раю, як ось такі історичні факти.

М. Зазамський.

Інж. Кость Котецький

помер 22. п. м. у Майдані коло Станиславчика проживши 58 років. Похорони відбулися 25. п. м. Що суму вістку подав до відома Приятелів, Товаришів і Знайомих Покійника горем прибита

РОДИНА.

Хтож тепер направить заподіяну кривду?

Ще в 1933 р. Маслосоюз, ідучи назустріч загальному бажанню населения Волині, рішив відкрити в Рівному свою крамницю. В тій ціли винаймив льокаль, одначе адміністраційна влада не дала дозволу на відкриття крамниці, тому що для адміністр. влади льокаль видався чомусь ніби невідповідним з будівельних оглядів. (Домові, мовляв, загрожувало завалення (?!). Наскільки ці побоювання були справді поважні, свідчити може найкраще те, що, не зважаючи на „небезпеку", влада не казала іншим льокаторам опорожнити дому і він не тільки стоїть собі преспокійно доніні, але й доніні торгують у ньому І довго ще мабуть будуть торгувати інші).

Тоді Масловоюз винаймив другий льокаль (при вул. 3-го мая ч. 110). Не зважаючи на те, що згаданий льокаль зачислявся до найкращих крамничних льокалїв у цілому Рівному, Маслосоюз у своему зголошенні про намір відчинити крамницю заявив, що згори годиться виконати всі законні вимоги, які тільки адмін. влада поставить, щоб таким чином не дати навіть найменшої підстави не то до заборони, але навіть до якихнебудь найменших закидів.

Та й цим разом староство відмовилось затвердити проект уладження крамниці, поклику ючись на арт. 131, 14 і 21. промислового закону з 7. 6. 1927 р. Мотиви відмови були такі: 1) що проектована крамниця складається з одної кімнати з недостаточним освітленням, тому що є непропорціонально довга, а виставучі з половині бічних стін півстовпи притемнюють світло, що паде тільки з одного вікна; 2) що в крамниці нема холодільні, чи відповідно уладженої пивниці; 3) що стіни крамниці не помальовані олійною фарбою до висоти 2 м.; 4) що нема уладження з пливучою водою до миття начиння; 5) що крамниця має додатковий вхід із сходової клітки. (Це нібито давало можливість входити клієнтам „задними дверми", себто адмін. влада вже наперед перерішувала справу безпідставним підозрінням, що така поважна фірма буде дозволяти собі на того роду вчинки, яких ніколи не практикувала і не думає практикувати).

Маслосоюз відкликався від рішення староства до воєвідства. Одначе воєвідство затвердило 5. 6. 1934 рішення старосто, признаючи подані ними мотиви правильними.

Проти воєвідського рішення Маслосоюз вніс рекурс до Найвищого Адміністраційного Трибуналу, в якому подав, що постанови арт. 14. пром. закону не відносяться до молочарської крамниці і що постанови того артикулу не вимагають затвердження проекту уладження перед відкриттям крамниці, та що крамниця щойно після відкриття підлягає контролі, чи ті уладження відповідають приписам з розпорядження Міністр. Сусп. Опіки з 9. 12. 1932 р.

Адміністраційний Трибунал призна аргументи відкликy Маслосоюзу слушними і своїм рішенням з 4. 9. 1936 р. уневажнив заскаржене рішення воєводи, як **незгідне з законом** (підчеркнення наше).

З приводу цієї справи, що сильно затрівожила і дальше трівожить публичну опінію не тільки Волині, але й усього українського громадянства, насувається чимало рефлексій.

Здавалосяб — справа після рішення Найв. Адм. Трибуналу з формального боку покінчена. Останнє слово найвищої інстанції дало, що права, сатисфакцію покривдженій стороні. Але щож з того? Наслідки неузасадненого потягнення адмін. влади менш відрадні, а саме: зайшня витрата значних коштів на винайм крамниці, більш як два роки прогайновані, в яких ще одно торговельне підприємство могло би було працювати з користю для загалу й господарського життя. І чиж треба було аж двох літ і треба було аж аргументів Найв. Адм. Трибуналу, щоб доказати очевидну неправильність кривдячого поступку адміністраційних чинників? Софістичні мотиви заборони староства для нас надто ясні і вони очевидно не вичерпуються для нас сухими, аж надто

Н. А. ЛЕЙКІН.

ЛОВИ НА ЗЯТЯ.

— Ні, ти кажи собі, що хоч, Серафимо, але нині таки треба конче довідатись, чого він у нас буває. Як я порахувала, то він зїв у нас уже більш як пів пуда осетрини, а осетрина дорога тепер, як чорт. А швайцарський сир і раки? А сардинки та селедчики, які я для нього купую. Про мясо вже не кажу, хоч я навмисне купила для нього телячу печеню, як я почула раз, що нема кращої страви як теляча в чосником.

Так говорила мама до своєї доньки і — мама висока, худощава, не молода вже жінка, до доньки не першої вже молодости, вбраної мальовничо і то добре підмальованої. Донька вся почервонівши, відповіла:

— Алеж мамо, ви-ж самі завсіди запрошуєте його на обід, кілько разів переходить мимо нашої віллі. Коли йде до ресторану, ви вибігаєте і кричите: „Віталіє Павловичу..."

— Так, запрошую, але коли він чесна людина, то сам повинен зрозуміти, чому його я запрошую. Бачить-жеж, що маю доньку на віданні і хочу її позбутися.

— Гарно це ви кажете, мамо, „позбутися".

— Моя кохана! У нашій ситуації нема чого перебирати. Маєш двацять сім літ.

— Щойно двацять шість.

—Вибач! Твоя метрика в мене, а не в тебе, а зрештою я кажу це в чотири очі. Ясно, що при людях кажу всім, що маєш двацять три. Зрештою двацять девять, шість чи двацять це все одно, а важне те, що коли де є доросла донька то не може гість зїсти за місяць двацять обідів і...

— Не було їх двацять.

— Більше моя кохана! бо я не рахую сніданків, хоч на сніданок нераз було крім кави щось солодке. Минулого тижня я до цукорні ходила. А пиво, а горілка? Три пляшки мадери пішло на нього, а пляшка коштує півтора рубля.

— Але-ж ми теж їмо і пємо при ньому. А по-правді, то мама майже сама всю мадеру випила.

—Я пю тільки для його товариства. А осетрина, а свіжі огірки в такий час... А суниці? Ні, це вже раз треба на чисту воду вивести.

Донька здвигнула раменами.

— Якжеж то ви це гадаєте зробити? — спитала.

—Дуже просто . Сяду собі перед хвірткою і буду чекати аж він буде йти, тоді запрошу його на обід і при обіді рішуче його спитаю, які має наміри.

— А бачите! — самі запросите.

— А сама. То і що з того?

— Завсіди так само. Бо він сам не пхався.

— Не пхався, але як не має чесних намірів, то повинен би якось відмовитись, сказати, що має якусь роботу. Ага! як година?

— Пята доходить.

— Пята, то мушу чатувати. Він виходить по четвертій з бюра і годину йде додому. Переодягайся зараз у синю сукню і виходи сюди

— Я вже пять разів була в синій.

— І завсіди він казав, що тобі в ній дуже добре. Нині приходить найважніший день. А скажи Акулині, щоб побігла до крамнички за оселедцями. Я для цього вітрогона приготовила нині гриби на сметані. Може бодай гриби його рушать!

— Мамо!

— Не маєш чого ахати! Ага, є там ще десь пів коробки сардинок. Я вже для цього легкодуха заставила свій годинник з ланцюшком. А ти не забудь вложити на себе коралі. І коси розпусти, бо молодше тоді виглядаєш.

— Зовсім це все непотрібне!

— Непотрібне! А як довго маємо чекати?

— Ми повинні чекати аж сам освідчиться.

— Дякую дуже. Вже мені це надоїло. Волію поставити йому сама питання — „так" або „ні". Віз або перевіз. І коли ні, будьте ласкаві, пане добродію виноситися.

— Якто виноситися? Він-же взяв мою бриліянтову брансолетку до направи.

— То ти йому дала брансолетку?

— Зіпсувся замочок, а ми так рідко їздимо до міста, то я попросила його, щоб дав направити.

— Ех, розумна! Брансолетка коштує сорок рублів.

— Ну, і що? Саміж хочете, щоб був вашим зятем.

— Хочу, але справа ще неясна.

— Мав її нині відібрати від золотаря.

— А як не принесе, то як я його прожену?

— Нащож зараз проганяти?

— Алеж бо хитрун, він! Напевне вимагав від тебе брансолетку, щоб міг надалі ходити на обіди.

— Мамо, він не ошуканець!

— Знаю я їх усіх. Бачила їх пів копи у себе в хаті. Їли, пили, обжиралися, один навіть програв тринацять рублів у пікета зі мною і щез.

— Мамо! Побачите, що він принесе брансолетку.

— Но, гайда, одягатися. Нехай буде, як хоче, але я мушу справу вияснити. А не забудь за оселедці. Коли твоїй старшій сестрі Каті освідчався нареченій, на закуску були оселедці. Це щаслива закуска! *(Доконченнн буде.)*

то невлучно пристосованими словами закону. Їх уважаємо тільки „дипльоматичною" заслоною для дещо інших мотивів, як ті, про які згадує закон. І тому не будемо вдавати наївних та опрокидувати нестійність чи помилковість вимог адм. чинників: у цьому виручив нас найліпше Найв. Адм. Трибунал. Нам іде про те, щоби звернути увагу відповідних чинників, що вже найвищий час зрозуміти, що подібні методи полагоджування таких справ не доводили і не доведуть ніколи до бажаних висліпів. І що класти протизаконно того роду колоди здоровим промисловим і торговельним підприємствам і то в часі немаліючої господарської кризи, в часі скріплення боротьби з безробіттям — це короткозора, нездорова і найменш доцільна політика та ще менш здорова — „нормалізація".

І тому слід побажати, щоб подібні випадки вже ніде й ніколи не повторились! А заподіяне лихо — хоч пізно — та все таки повинно бути направлене. І крамниця Маслосоюзу не тільки повинна, але мусить стануги в Рівнім. Тимбільше, що цього вимагає не тільки акт справедливости й льогіки, але цього вимагає і господарська потреба

Д-р З. К.

Т. ШЕВЧЕНКО У РАДІО.

В неділю 25. ц. м., у межах т. зв. літературного кутика, від 7/8 до год. 8. вечір, артист і режисер львівського міського театру **п. Януш Страхоцький** деклямував твори Тараса Шевченка у польському перекладі. Деклямовані були такі вірші: „Іван Підкова", „Тополя", „Чого мені важко", „Сонце заходить" та „Мені однаково" — більшість із них у перекладі Богдана Лепкого. (Спікер заповідав чомусь-то: „пана Богдана Лепкі"). П. Страхоцький відомий із прегарного тембра свого голосу, — це взагалі один із найкращих та високо культурних драматичних артистів. Не диво, що поезії Шевченка в його інтерпретації вийшли по майстерньому. Жаль, що артист вибрав одну романтично-історичну поему та романтичну баляду і чисто ліричні вірші: було б дуже цікаво почути ще колись в інтерпретації цього артиста одну з великих суспільно-революційних поем Шевченка. Взагалі ця неділька коротенька авдиція з українською тематикою належала до кращих в останньому часі. Вона провалила теж остаточно легенду, що поезії Шевченка не годяться до польського перекладу та до рецитації: виданий Українським Науковим Інститутом у Варшаві майже ввесь „Кобзар" у польських перекладах кількох передових польських поетів (і Богдана Лепкого) доказав, що може зробити поет-перекладач з найважчим чужинецьким поетичним твором, — знову така рецитація, як п. Страхоцького, підкреслює величезні вартости творчости Шевченка, як деклямаційного матеріялу.

З технічного боку авдиція була бездоганна, у чому теж чимала заслуга чистої дикції рецитатора. Під увагу львівським радіослухачам подаємо пораду, щоб власники великих (багатолямпових чи кількаобводових) апаратів слухали Львів (головно авдиції говорені) з вилученням антени, тільки на уземнення

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Французьким генеральним резидентом у Мароку став генерал Ног.

В Австрії відбулися вчора вибори рільничого стану; 85% виборців узяло участь. Великою більшістю вибрали всіх селянських провідників.

У Франції за перші місяці цього року померло 25.290 осіб менше як народилося, у тому самому часі минулого року — 32.952.

В Бельгії, у Брюсселі, відбулася вчора дефіляда б. комбатантів перед королем; населення уладило живлову маніфестацію на честь Леопольда III.

Італійський міністер закорд. справ Чіяно відлетів з Мінхену до Риму.

Бельгійська соціялістична партія почала вчора в Брюсселі конгрес „під почесним председництвом еспанського народу".

Король Геджасу впровадив обмеження щодо невільництва. Невільники, продані в останніх роках, відзискають волю.

Князь Ємену Яхія Гамід Ед Дін захорував. Наслідник престолу виїхав до столиці.

Німеччина замінила своє посольство в Аддіс Абебі на генеральний консулят.

—o—

БАДОЛІО У ПАПИ.

ЧІТТА ВАТІКАНО, 26. 10. ПАТ. Папа прийняв на приватній авдієнції маршала Бадоліо та його сина. Авдієнція тревала приблизно одну годину

ТІЛЬКИ 1.50 зол.

Порто 30 сот.

КАЛЄНДАР „КРИНИЦЯ"

на рік 1937

Новий поділ станиславівського воєвідства.

Від 1. листопада адміністраційний поділ станиславівського воєвідства буде такий: Повіт Долина 14 громад, повіт Городенка 8 громад, повіт Калуш 9 громад, повіт Коломия 16 громад, повіт Надвірна 16 громад, повіт Рогатин 14 громад, повіт Снятин 9 громад, повіт Станиславів 14 громад, повіт Стрий 15 громад, повіт Товмач 12 громад і повіт Жидачів 10 громад.

Справа заснування греко-католицької каплиці в Англії.

В англійських католицьких кругах уже від давніших літ помітне велике зацікавлення східно-католицькими справами. Виходять навіть окремі періодичні публікації, присвячені виключно справам східних обрядів.

Від якогось часу на сторінках квартальника „Істерн Чорчес Квортерлі" ведеться цікава вимінна думок визначних англійських католиків у справі оснування в Льондоні окремої греко-католицької каплиці з постійним священником. У липневому числі цього квартальника п. Г. Тетсам піддає думку, що „ колиб у вестмінстерській катедрі відступлено одну або й більше каплиць, де можна би відправляти Літургію у східних обрядах, то англійські католики запізналисяб з ними вже за кілька тижнів, бо щоб писанням зазнайомити загал з такими далекими для нього справами, на це треба цілих років..."

„Я свідомий того — пише далі цей кореспондент, — що будуть труднощі в переведенні в життя такої справи, але я також певний, що (в Англії) найшлосяб також місце на одного принайменше священника єдиненої церкви, не згадуючи вже про священників-гостей..."

В жовтневому числі того самого квартальника порушує цю справу знаний автор Дональд Етвотер. Він навязує свій допис до кореспонденції п. Г. Тетсама і каже: „З великим зацікавленням перечитав я сугестію п. Тетсама, щоб у вестмінстерській катедрі призначено і прибрано окрему каплицю для вжитку священників-гостей, приналежних до східних обрядів. Я і інші вже віддавна пропагуємо таку розвязку. Але — я прийшов до переконання, що є друга справа, яка має першенство перед нашими власними інтересами. Мені відомо, що в Манчестері та в інших містах (чи не з Лідс? — в кожному разі не в Льондоні) перебуває більше число українців і для них булаб дуже побажана власна церква і свій священник (східно-славянського обряду). Коли справа дійсно так мається, то наша увага повинна бути спрямована в першу чергу на ту потребу, бо місіонарська каплиця в Льондоні входить скорше у сферу „люксусу".

До Українського Бюра в Льондоні часто приходять з англійських католицьких кругів запити, чи не приїздить хто з українських католицьких священників до Англії, бо багато англійців бажалоб почути богослуження у східному обряді.

(Укбюро Льондон.)

В Палестині далі кипить.

ЛЬОНДОН, 26. 10. ПАТ. В Палестині загорілась нова хвиля терору. Арабські повстанці напали недалеко Тубас, між Бейсам і Наблюс на англійську військову стежу. Один жовнір забитий і двох ранених. З арабської сторони впало кількох повстанців, кількох ранено і кількох попало в полон. Різні ворохобні в околиці Наблюс приневолили англійську команду припинити висилку частини війська із Палестини. Провідник арабських терористів знов опинився в Палестині. Військові кола намагаються його зловити.

—o—

Ескуріяль здобутий.

ЛІССАБОНА, 26. 10. АТЕ. Севільська радіостанція повідомила опівночі, що славний замок і монастир Ескуріяль попав у руки нац. військ.

СОВІТСЬКА ПІДМОГА.

ПАРИЖ, 26. 10. АТЕ. „Ле Матен" повідомляє з Андеї, що причалило там 70 великих бомбових літаків, які СССР переслав еспанському людовому фронтові.

БОЇ ПІД МАДРИДОМ.

СЕВІЛЯ, 6. 10. ПАТ. Національні війська заняли на відтинку Гвадалахура Альгару і Монте Фіхураон. Червоні відступили залишаючи на полі бою 14 вбитих. Під Навальмаргуес червоні стратили 250 вбитих.

Національні літаки висадили у воздух залізничий міст на лінії Мадрид-Аранхуез.

На баскійському фронті не проявляють націоналісти більшої активности. Мабуть чекають на здобуття Мадриду. Артилерія повстанців сильніша від червоної на тім фронті. Національні кораблі, що вернулись до баскійського заливу утруднюють комунікацію між Більбаом і Байонною, де є еспан. консулят.

НЕ ПУСТИЛИ ЧЕРВОНОГО АҐІТАТОРА ДО АНҐЛІЇ.

ЛЬОНДОН, 26. 10. ПАТ. Міністерство внутрішніх справ заборонило вступ на англійську територію одному з провідників еспанських робітників — Горкінові. Він мав сьогодні промовляти в Льондоні. Британська влада заборонила йому висісти з літака на летовищі в Кройдені.

НЕ ХОТЯТЬ ВИМІНИ ЗАРУЧНИКІВ.

ЛЬОНДОН, 26. 10. АТЕ. На британську пропозицію вимінити заручників відповів мадридський уряд, що він не має заручників, бо всі арештовані є під замітом участи в повстанню або протиреспубликанських переконань. Їх випустити на волю не може

—o—

„Невдоволена меншість".

„Булетин енд Скатс Пікторал" (Глесго, Скотія) з дня 16. жовтня ц. р. містить статейку такого змісту:

„Невдоволена меншість". — Останніми тижнями завважуємо зріст тертя між українською меншістю і польським урядом. Українське Національно-Демократичне Обєднання приняло недавно резолюції, в яких стверджено, що минулорічне порозуміння не принесло сподіваних результатів і в яких висказано невдоволення з причини аграрної реформи.

„Українці домагаються, щоб їх приймали до державної служби в Польщі, домагаються деяких культурних і політичних концесій, але корінь їхнього невдоволення лежить у питанню земельної власности. Вони все твердили, і це з їхнього боку зовсім справедливо, що коли прийде до парцеляції великих посілостей у полудньово-східній частині Польщі, то землю повинні ділити поміж українське населення, а не поміж польських селян, спроваджених з другої частини держави.

„Українські провідники висказали перед урядом своє занепокоєння зростом комунізму, з тої причини і можливо, що страх перед ним спонукає Польщу виконати принайменше деякі домагання тої меншости, хочби на те, щоб загвоздити гармати „червоним".

(Укбюро Льондон.)

До Впов. Передплатників

Складанки П. К. О.

розсилаємо з нинішнім числом, якими просимо надсилати передплату на листопад 1936 р.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

З мистецького життя.

ЗАБУТИЙ МИСТЕЦЬ ФЕДОР ЯХИМОВИЧ.

Федор Яхимович у 1830—50 рр. був надворним декоратором цісарської опери у Відні і визначним мистцем свого часу. Чималу цінну мистецьку спадщину, яка належить виключно українській нації, полишив він у Відні, Греції, Югославії, а найменше на рідній землі (у Перемишлі). Аби популяризувати творчість Ф. Яхимовича, дудового жанриста і баталіста, що з обективних причин працював на чужині у ті часи, мистець М. Долиницька від А.Н.У.М. фотографує головні твори мистця, а в разі дозволу австрійської влади на вивіз творів улаштують виставу у Львові. Праці над творчістю мистця потягнуть за собою кошти, які ніде не можна було здобути, А. Н.У.М. звернулася до поодиноких осіб, щоб підтримали це діло. До цього часу жертвували Вп. пп.: о. дир. Й. Чапельський 20 зол., дир. В. Паньків 7 зол., дир-и М. Творидло і М. Луцький по 5 зол., дир. Е. Чучман 3 зол., мистці В. Ласовський, І. Іванець, Я. Музика, П. Ковжун, М. Бутович, д-р Драган, М. Осіньчук, С. Гординський, М. Голубець, Е. Козак, д-р І. Німчук, інж. д-р Л. Чижович, інсп. О. Никитович, інж. Рижевський, (підпис нечиткий) по 2 зол., д-р О. Назарук, ред. М. Рудницька, дир. С. Магаляс, д-р Суховерський, дир. Л. Лепкий, П. Сиротюк по 1 зол., дир. Коренець, ред. Струтинський, інж. Баричко, О. Завчівський, радн. В. Іванець по 50 сот. Дальші жертви приймає з подякою А.Н.У.М. у нашій редакції.

МОНОГРАФІЯ ПРО ТВОРЧІСТЬ М. АЛЕКСІЄВА.

Про відомого українського мистця М. Алексієва, що недавно помер — вийшла чудова монографія, на жаль у російській мові. Українське Державне Видавництво, де довгі роки працював Алексіїв, не потрудилося зробити цього, аж російські знавці оцінили нашого мистця.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льокатa гроша.**

— **Василь Гресяк** веде далі свою кравецьку робітню при вул. Сикстуській ч. 23, у подвірю, III. сходи, I. поверх. 2618 17-20

— **Магазин постелі Р. Джала,** Львів, Хоругви 5 (побіч кіна „Апольо") поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Перероблює ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 62-100

— **Польська молодь у Львові гуляє.** Традиційні протижидівські погроми польської ендецької молоді у Львові віджили. В суботу вечором юрба студентів вибила шиби в 30 жидівських склепах, особливо на вул. Пілсудського, Зиблікевича, Сикстуській і Сапіги. Побили також до крови 14 жидів. Поліція з тяжким трудом привернула спокій.

— **Суспільна обезпечальня будує власний будинок.** Як повідомляє агенція „Всхуд", переговори у справі будови власного будинку суспільної обезпечальні у Львові посунулися в останніх днях значно вперед. Тепер шукають за відповідним місцем під будову, так, що на весну розпічнуться перші будівельні роботи. Буде це будинок дуже великий, щоби всі відділи обезпечальні могли в ньому вигідно поміститися.

— **Зворот обезпечальних складок на випадок виходу замуж.** Устійнено основи, на яких обезпечальня може звертати складки, вплачені на еметальне обезпечення умовних працівників на випадок, як працівниця вийшла замуж. Зворотові підлягає 50 прц. заплачених складок, причому необхідно, щоби працівниця в часі, коли виходячи замуж, покидає заняття й обовязкове обезпечення кінчиться, мала заплачених 60 складкових місяців. Домагатися звороту складок можна не раніше, ніж по 6 міс., а не пізніше, ніж упродовж 18 місяців від залишення праці, яка вимагала обовязкового обезпечення.

— **Безробіття ширіться.** Число безробітних у Польщі, зареєстрованих у бюрах посередництва праці, доходило 15. ц. м. до 273.808 осіб. Від 1. ц. м. прибуло 7.959 нових безробітних.

— **Відгомін рільного страйку у Рудеччині.** У звязку з рільним страйком у місяці червні та липні ц. р. на терені рудецького повіту є ще 43 обвинувачених, проти яких відбудеться судова розправа 10. листопада ц. р. на виїздній сесії самбірського окружного суду в Рудках за переступства, передбачені в арт. 154, 162. і 164. к. з.

— **Страйк** столярських робітників у Стрию скінчився. На основі збірної умови страйкарі дістали підвишку плат у висоті 15 до 25 прц. і приступили знову до праці.

— **Ограбили магазин футер.** Великий склад футер Кароля Цвинара при вул. Кривій звернув на себе увагу львівських злодіїв. Були в ньому не тільки дорогі футра на продаж, але й багато чужих футер, переданих до переховання. Минулої неділі злодії добулися каналами під пивницю, що находиться під магазином Цвинара, вирубали при помочі сверлів отвір у пивничній повалі і дістались до склепу. Тут вибрали найкращі футра й шкірки загальної вартости 70.000 зол. і тою самою дорогою вийшли. Десь при виході з каналу мусів чекати на них віз, бо такого великого тягару не могли би перенести вулицями міста.

— **Хто виграв на льотерії.** В нинішнім тягненні державної льотерії впали такі виграні: 100.000 зол. на ч. 126765; 2.000 зол. на чч. 35855, 50280, 80495, 148673; 1.000 зол. на чч. 11382, 21169, 28825, 29882, 193533; 500 зол. на чч. 27854, 34152, 44433, 63379, 67744, 1019331, 134450, 134459, 175268, 181066; 400 зол. на чч. 11501, 23638, 39169, 74210, 79220, 79233, 101060, 118413, 118413 121036, 180202.

— **Два виступи піяністки Любки Колесси в Льондоні.** В листопаді приїздить до Льондону наша славна піяністка Любка Колесса, щоб виступити перед англійською публикою з двома концертами. Вони відбудуться в днях 7. і 14. листопада в концертовій салі Гротріян Гол при Уігмор Стріт. Як довідуємося, Англьо-Український Комітет у Льондоні задумує уладити для нашої землячки з нагоди її приїзду до Англії окреме приняття. **(Укбюро Льондон.)**

— **Злодійський сприт.** До мешкання адв. д-ра Ол. Надраги у Львові при вул. Домініканській прийшов якийсь панок і хотів побачитися з одним льокатором, що там живе. Коли служниця перекналася, що того льокатора нема дома, непрошений гість украв незамітно шість срібних ложок і вийшов чим скорше з дому.

— **Львівська хроніка.** На вул. Казимирівській наїхав військовий вантажний самохід на автодорожку, що їхала з головного двірця, і розбив її, причому пасажирка, 20-літня Стефанія Войцеховська тяжко потовклася й втратила притомність. Її відставили до шпиталю. — На вул. Міцкевича біля залізничої дирекції зімлів 32-літній Олександер Броновський, емігрант з Росії, що перебуває в Луцьку і прибув пішки в якійсь спра-

Радіоприймачі ФІЛІПСА

на догідні сплати

для української клієнтелі

лише в українській фірмі

е - к о

Львів, вул. Сикстуська 29.

БОРИС КУДРИК.

З новіших видань творів Михайла Гайворонського.

Передимною два друковані „опуси" М. Гайворонського — серія менше знаних українських народніх пісень з Гуцульщини („Гуцульське Різдво": 1. Коляда, 2. Пльис, 3. Кругльик, 4. Щедрівка), Лемківщини („Одкаль сонечько сходило", „Моя мила") і Полісся („Невістонька", „Верба'ж моя"), всі на мішаний хор (Ню Йорк 1933) й три зшитки „Пісень УСС" (І. Сольоспіви, ІІ. Мішаний хор, ІІІ. Однородний хор) (Ню Йорк 1936). Ім'я Гайворонського звязане якнайтісніше з Українським Січовим Стрілецтвом — він-же є творцем доброї половини наших стрілецьких пісень. А його музична діяльність на львівському терені ще в нашій свіжій памяти. Тимто не дивниця, що наш галицько-український музичний світ без огляду на позитивне чи негативне становище до творчости цього нашого молодого композитора всеж цікавиться її дальшим розвитком в її новому „нойоркському" періоді.

А справді „нову землю", — „новий світ" показує нам наш композитор у першому з обох вичислених „опусів". Такої новини, коли не помиляємося, навіть між такими багатими гармонізаторськими працями проф. Філярета Колесси — бодай до ІІ появи — не находимо. Хорові гармонізації гуцульських мельодій, шим разом колядок та різдвяно-їгорних пісень — якісь романтичні останки поганського культу. Загально уважали гуцулів за так мало музикальних, чи бодай мало інвентивних у мельодиці, що, мовляв, поза шаблонний тип примітивної кольоминів на східній гамі з двома надмірними секундами (т. зв. „циганський" або хибно „мадяцький") майже ніякого іншого типу в них не найти. Тимчасом наш композитор найшов у музичній частині Шухевичової „Гуцульщини" (ніде правди діти, дуже мало поширеного твору — хоча цього роду праця повинна щодо популярности між нашою інтеліґенцією суперничати навіть із будьякою кількатомовою „Історією України"!) бодай оці чотири мельодії, що можуть успішні витримати порівняння з наддніпрянськими та приклав до них — місцями дуже щасливо — Леонтовичівський спосіб обробу. Згадати хочби знаменитї канонічні імітації у „Пльисі" головнож у середній частині при орієнтацийних буквах С—Е. Правда, не з усіма його гармонічними підходами годимося (так напр. у „Колядї", такти 5—6 бажалиб ми злагіднити надто тверді співзвуччя — не усуваючи тримбітового „остінато" альта — через уведення в тенорі третьої мельодії замісць постійно лежачого h, що місцями з горішніми голосами гостро дисонує — прим. h півнота, c¹ півнота, d¹ чвертка, h чвертка, a чвертка, h чвертка, чи як инакше — подібне можна би зробити в тактах 17—18, тощо), та всеж мусимо признати, що цим гуцульським циклем композитор дав цікавий вклад у нашу хорову літературу й гадаємо, що цей приклад і неодного іншого заохотить до мистецького використання гуцульського музичного фольклору, що є більш „терра інкогніта", ніж справді вбогим та невдячним матеріялом. Зокрема цікавий „кругльик" своєю старовинною пентатонічною скалею та — що й сам композитор зазначив — своїм ритмом, дуже схожим на старокельтійський прототип отого фрацуського гавота, так добре нам знайомого з доби Гендля й Баха. Справді, які нераз дивні та несподівані посвоячення заходять навіть між буцімто далекими культурами! З обох лемківських пісень (відомо, що Лемківщина є тереном сильних сусідських впливів) перша в такті трьох вісімок виказує польський, друга в такті двох чвертюк — як майже всі лемківські пісні такого ритму — словацький вплив (до речі: в кінцівкових тактах 11—12, 17—18 і 29—30 міг би був композитор без найменшої шкоди для народнього кольориту пісні оминути різких подвоєнь уводного тону й тоніки!). З обох поліських пісень, наскрізь наддніпрянського духа так у самій мельодії, як і в композиторовій обробці, піднесемо пісню „Верба'ж моя" як справжню перлину оцього цілого „опусу".

В сьогоднішніх часах, у часах переситу дотеперішньою „українською сумовитістю" та шукання вогідних, бадьорих, позитивних первнів у народній творчости, ця пісня здобуде собі швидку симпатію своєю дуровою мельодією як справжній зразок Гетевого „сильного потвердження життя" добутого з української душі, і то ще з такої зрештою сумовитої поліської країни. Мало цього! Бо ще й композиторова обробка заслуговує на окрему похвалу — гармонїка в ній така кристально-прозора, така дівочочиста, що будьякому чужинцеві з Заходу, що вчув би цю пісню, не знаючи її походження, напевно видалася би в першій хвилині якимсь — уривком із Гендля! Нехайже наш композитор обсаджує нашу музичну ниву якнайрясніше осв такими погідними „вербами", а тоді на нашій землі стане веселіше!

Переходжу до другого стрілецького „опусу". В сольоспівах находимо самі давні речі. І тут не брак, самозрозуміло, дилетантських рис, що наближують нашого композитора до епохи Січинського, але є й дві осьтакі перлини, як „Ой казала мати та не банувати" (знову зразок українського мажору!) й драматично-мінорне, тенорове „Ой козаче мій, деж то коник тай!" І в хорових стрілецьких піснях, що, як виказують подавані при кожній з них хронольоґічні дати, повставали в ріжних часах і серед ріжних обставин, находимо у зовсім аматорський (звичайні дилетантизми в голосоведенні питомі його

ві до Львова, йдучи чотири дні в голоді. — На вул. Сапеги 37-літній Вінценти Даддлец, їдучи мотоциклем з 9-літнім сестрінком Болеславом Вінкарським, виминав біля трамваєвого воза якогось вояка так нещасливо, що перевернувся з машиною, причому зломив собі руку, а хлопець і вояк потовклися. — Арештовано Івана Кревюка, що подавшись за урядовця Теодора Купчака, вимантив від Марії В. 100 зол., обіцюючи з нею одружитись і щез. Остаточно вона стрінула його на вулиці і передала в руки поліції. — При пересуванні вагонів на дворці Підзамче згинув 35-літній Антін Крушельницький, здавлений стовчаками.

— **Окупаційний страйк** уладили робітниці фабрики бішкоптів Гургуля в Ярославі з причини низьких заробків, що доходили тільки до 80 сот. денно. Завдяки інтервенції влади робітниці вийшли добровільно з фабрики, однак страйк тревае дальше.

— **Кріваві трагедія** розіграласа в Самборі. 28-літній судовий урядовець Йосиф Якимишин застрілив з револьвера 32-літню жінку сержанта, Ольгу Голоюховську, після чого відобрав собі життя. Якимишин, чоловік жонатий, любився у старшій від себе жінці сержанта й засипував її листами, але без успіху. Це й було причиною жахливої розвязки.

— **Краєва хроніка.** В селі Кривім скалатського повіту згоріли три господарства. — До мешкання Петра Ярака у Ступниці самбірського повіту дібрались крізь вікно озброєні люди й побивши домівників, зрабували 60 зол. — На дорозі із Зарічча до Ослав Білих надвірнянського повіту напало двох озброених бандитів на 72-літнього гуцула Івана Малковича і побивши його тяжко, вкрали йому 38 зол., які мав защиті в широкому чересі.

— **Гоцький гріб під Кремянцем.** При будові дороги із села Рудки до Рудечка кремянецького повіту відкрили у глибині двох метрів старинну гробницю з людським кістяком. При кістяку находилися глиняна посуда, бронзові річи, срібні остроги і срібний ніж. Череп кістяка був присипаний тонкою верствою землі, на якій миска з глини, а на ній миска з бронзу. При лівому рамени стояв дзбан. В ногах були срібні остроги. Побіч находився кістяк свині. З Варшави приїхав представник державного археольогічного музею Цинковський, який каже, що це гоцький гріб. В часі 150—250 літ по Хр. готи рушили на схід, крізь Вислу і Буг дісталися на Полісся і Волинь. Підчас мандрівки багато їх вигинуло і відкритий гріб це доказ тієї мандрівки.

— **Напад на плебанію.** На плебанію у Вязовниці пов. Сандомир напало вечором вісьмох бандитів і стероризувавши пароха кс. Йосифа Решка та його сотрудника, повязали їх разом з іншими домівниками і зажадали видачі грошей. Бандити зрабували 1.700 зол. і золотий годинник.

— **Кепура будується у Варшаві.** Відомий польський співак і фільмовий артист, Ян Кепура купив при вул. Уній Люблинської за кількасот тисяч зол. парцелю, на якій має побудувати модерний 8-поверховий дім.

— **За богохульство.** Городський суд у Барановичах розглядав справу Яна Арашевського, члена розвязаного тва „Мислі Вольней", якому закинули, що на 1-травневій академії ц. р. зневажав релігійні почування і хулив Богу. Арашевського засуджено на 8 місяців вязниці. Після оголошення присуду його арештовано і відставлено до вязниці.

— **Мільон тристапятьдесять тисяч фунтів для університету.** Оксфордський університет дістав недавно один з найбільших грошевих дарів, які коли одержав. Льорд Ноффільд, уроженець Оксфорду і власник автомобілевої фірми „Морріс", подарував медичному факультетові оксфордського університету суму 1,35100 фунтів штерлінгів. Льорд Ноффільд це одна з тих романтичних особистостей, яких в Англії є білий ряд. З бідного механіка вибився він на одного з найбільших багатіїв Англії, одержав титул льорда, але при тому не забув і на університет свого рідного міста, до якого не міг ходити, бо його на те не стало... „В мене не було часто тільки грошей, щоб студіювати медицину і стати лікарем, про що я все мріяв, тому взявся я до механіки". Протягом свого життя роздав льорд Ноффільд поверх два мільони фунтів штерлінгів на всякі добродійні цілі.

— **Вкрали нараменник Клеопатри.** Невідомі злодії в Льондоні вкрали нараменник, що був свого часу власністю египетської королеваї Клеопатри. Власницею цього клейноту була в останньому часі міс Пікерінг. Їдучи самоходом, вона лишила у возі касетку, в якій находиться ця історична дорогоцінність. В одній хвилині, коли міс Пікерінг вийшла з авта й увійшла до якогось склепу, злодії добулись до авта і вкрали касетку з нараменником Клеопатри. Досі поліція не напала на сліди злодіїв.

— **Треба бути передбачливим.** Нині можемо мати гарні та здорові зуби, одначе не знаємо, що нас чекає завтра. Чи порохниця не пічне нищити зубів. Ось чому ми повинні поки ще час, запобігти цьому плекаючи щодня устну яму і зуби течивом до зубів та пастою до зубів ОДОЛЬ. Одоль — рідина проникає до найбільш скритих закутин устної ями, дезинфекує її і дає свіжий віддих. Паста до зубів Одоль не дозволяє творитись осадові і надає зубам сніжну білість.

—o—

Зі судової салі.

ЗА ЖИДІВСЬКІ ВІКНА.

Дня 15. ц. м. закінчилася триденна розправа проти 10-ох міщан з Турки, які відповідали перед судом за те, що дня 7. березня ц. р. у Турці Середній вибили жидам шиби. Суд засудив 6-ох міщан по 6 місяців вязниці, О. Шолдрівну та О. Питанчинівну по 6 неділь вязниці з припиненням кари і 4-ох увільнив. Підсудних боронили адвокати: д-р В. Бабій і д-р М. Кондрат — оба з Турки.

АПЕЛЯЦІЙНА РОЗПРАВА АДВ. Д-РА ЛЯКСА.

Перед апеляційним трибуналом у Львові під проводом с. д-ра Лінцлета почалася у понеділок 26. жовтня апеляційна розправа адвоката д-ра Ігнатія Лякса, бувшого правного заступника епископа Хомишина, якого станиславівський суд засудив на пять літ вязниці з відібранням почесних і громадянських прав на пять літ. Станиславівський суд признав д-ра Лякса винним, що 1) обдурив власників станиславівської фабрики цукорків і чекольди Вол. Кров'цького й Теодора Олесницького, начеб він був повноправним власником групи віденських фінансістів, яка приступає до переміни тієї фірми на акційну спілку та вимантив від них за посередництво 90 штук акцій, 2) вимантив 100 долярів від Ісаака Тіґера під претекстом, що виробить йому протекцію у станиславівському окружному суді для вищої ніж 24 прц. претенсії Тіґера до спадщини по о. Римажеві, 3) намовив власників млина в Назавізові Михайла Бунія й Івана та Рудольфа Важинського, щоб не вносили спротиву проти наказу заплати 3.500 долярів, хоч він мав право внести проти них скаргу за 2.500 долярів.

На нинішній розправі обвинувачує прок. Соболевський, боронить д-р Л. Ляндав.

—o—

З наших видань.

НАЙГАРНІША ҐАЗЕТКА: „НА СЛІДІ".

Називаю її найгарнішою, бо хоч редаґована молодою колеґією і призначена для ще молодших, з насолодою прочитає її і старша генерація, а це — на мою думку — найліпший мірник доброї книжки й доброго часопису для молоді. Та, на жаль, хоч вийшло вже 9 чисел тої гарної ґазетки, якось досі про неї небагато в нас писали, а самі видавці-редактори за горді,щоб собі рекляму робити. А варто! Журнал дуже на час, бо виповняє прогалину, яка заіснувала поміж чисто ідеольогічним часописом для старших „Вогні" та дитячими журналіками в стилі „Світа Дитини".

В „На Сліді" — як заповідає редакція у програмовій статті — „молодь ступає на шлях походу попередніх поколінь і в службі для батьківщини й всесторонній підготові до неї хоче створити одну міцну, непохитну лаву молоді, нового покоління, повного патріотизму, життєвої радости, ідеалізму, характерного, енергійного, творчого".

Зміст журналу? Дуже ріжнородний і цікавий. На першім місці програмові, сказатиб, ідеольогічні статті, такі як: Кодекс молодого покоління, Школа, Наш обовязок і наше право, Вкруг першої ватри. Дальше маємо всі актуальні події у нас і в світі — усі історичні моменти й особи згадані в роковинах (Крути, Тарасові роковини, Вечір народньої ноші, Ол. Новаківський, Наше море й Крим, Софія Русова, Десятиліття смерти Петлюри, М. Міхновський). Два вакаційні числа присвячені таборовому життю, спогадам, веселим репортажам, таким бадьорим, безпосереднім, навіянним молодечою вірою та сміливістю, що не знає перешкод, а йде за сонцем вперед. А попри те скільки тут гарних описів: оригінальна кореспонденція з Африки. До міста вічної мряки (про Льондон). По той бік китайського муру, Над Балтійським морем та інші. А як і пристало пластовій традиції — скрізь проявляється велика любов природи та її творів. Свідчать про це такі оповідання, як: Загра й товариші, В китайській школі, Сіра сова, Право на життя, нариси Манфреда Кєбера, Про заповідник ниж. Пясецького. Злобутки новітньої техніки, зі світа радія, трагедія експедиції д-ра Шарко, репортажі з фотофільму й фільмателїї зацікавлять і старих.

Фейлетон пластовий „Слово Приблуди", коли читали ми його в школі, витискав сльози з очей дітей, а веселі таборові спогади малювали румянці на блідих личках львівських дівчат, з яких деякі ніколи й не бачили ні гір ні ріки.

А є ще в ґазеті „На сліді" дописи про шкільне життя та шкільні організації — є і проби „молодого пера" — і, хоч я сама не дуже за ними промовляю — всеж таки не без зворушення і деякої дрібки гордости прочитала зовсім удатну статтю мого ученика, Юрка Тисовського „У робітні мистця".

Ґазетка видавана дуже дбайливо, на гарнім папері, багато ілюстрована добрими світлинами — виходить точно що-місяця в обсязі 16 сторінок, а коштує всього навсього 2 зол. річно! Невжеж такий багатий зміст і така низька передплата не варті того, щоб журнал „На сліді" найшовся в кожній українській народній і середній школі, в кожній читальні, в кожній української родині? Читатимуть його не лише діти, але і старші найдуть для себе в бадьорій молодечій літературі, в молодечій вірі у краще майбутнє антидот проти сучасної важкої атмосфери кризи та зневіри. І може, парафразуючи слова з передового вірша ґазетки,

І з нашого шляху потрохи зникнуть тіні,
Надій заграва поцілує небозвід,
І воля збудиться в просторах України
І кликне нас враз з молодими: „Вперід!"

Конст. Малицька.

давнішим працям, а крім цього трудно нам погодитися з оцею якоюсь дивною, мов натягненою ритмізацією „Журавлів"!) і більш викінчений, а то й зовсім поправний та гладкий гармонізаційний стиль. Прегарно оброблена на мішаний хор осьтака бадьора маршева пісенька „Коло млина асенина", а знову цікава, а дослівно в нас зовсім незнана, дарма що також стрілецька, є пісня „Вилітали сизі орли" (також міш. хор). Поправивши в ній квінти й октави, маємо тут знамениту патріотичну пісню напр. для села! На нашу скромну думку було би дуже вказане, щоби композитор з огляду на перебуті вже етапи розвитку подавав у нових виданнях свої давні твори — коча вони були вже деінде друковані з ріжними гармонічними недотягами й у такому вигляді вже спопуляризувалися — у справленій, вигладженій формі! Чейже великий Шуман, уже як зрілий мистець, таки видавав свої більші форте піянові твори в двох редакціях, а в наших убогих відносинах слід вказати на подібні приклади Людкевича й Кишакевича.

Наш загально люблений стрілецький пісняр видно, що зробив уже чималий крок уперед — нехайже не залишиться на місці, а йде невпинно дальше, озброївши себе в здорову самокритику та розумно підібрану та витривалу студію добрих класичних зразків, очевидно підхожих до його вдачі. Чейже знаємо його передовсім як мельодиста, тож йому підхожими були би наші стрілецькі класики з Бортнянським та Вербицьким у проводі, дальше Моцарт, Шуберт, Вебер, італійська опера XIX ст., вкінці всі славянські та нордійські романтики. Знаємо також, що й форма сонати йому не чужа.

Отже сподіваємося, що при дальшій праці над собою за нашою скромною радою, дасть нам він ще й куди досконаліші плоди своєї Музи. В симпатичній нам особі Михайла Гайворонського сподіваємося нового Михайла Вербицького — розуміється, удосконаленого.

З концертової салі.

РОМАН САВИЦЬКИЙ, ПІАНІСТ.

Маємо у Львові та в Галичині декілька піаністок та претенденток до тої назви, знаємо декілька більше чи менше талановитих молодих адепток піаністики — та одного-одиноко „білого крука", піаніста-мужчину: Романа Савицького. З жалем стверджую цей факт; бо недостача не тільки зрілих піаністів, але й цілковита відсутність мужеського піаністичного дорослу показує мені — простіть, пані і товаришки! — нашу ближчу і дальшу будучність у цій ділянці в не надто рожевім світлі...

Роман Савицький є у розквіті своїх сил; тим-то і прикріше, що буденна праця не дозволяє йому (як зрештою не йому одному!) цілковито присвятитися своїй спеціяльности: концертовій піаністиці. Треба би і можливости тривкої, систематичної праці над поглибленням, чи пак розширенням техніки, і над новим репертуаром і т. п. Цей останній дезидерат такий важний! А так мало є часу „для себе" при лекціях, лекціях...

У своєму вчорашньому концерті Савицький доказав одне: що він держить себе „у формі" і не сходить зі свого рівня. В тій частині концерту, яку я мав змогу вислухати — від останньої Етюди Шопена до кінця програми — Савицький ще раз показався як думаючий, інтеліґентний піаніст: а ці дві прикмети — одні з найцінніших. Технічними „фаєрверками" він не блеститиме; зате здоровий, природній музичний смак стереже його перед антимузикальними несмачностями „технічних" віртуозів.

Численно зібрана публика не щадила концертантові доказів симпатії і признання. **ар.**

✝ Посмертні згадки.

Крайчик Михайло, учитель у Занемислю на Познанщині, літ 36, помер 18. ц. м. по тяжкій недузі й операції вуха на клініці в Познані. Похорони відбулися 22. ц. м. в Занемислю при участи товаришів поляків і заточенців українців. Покійний був вірним сином свого народу і за це Його кинули на захід, де покінчив життя.

В. Й. П.!

Спорт.

УКРАЇНА — ОГНІСКО 8:1 (4:1).

Звіт із недільних змагань нашої дружини — це радше похвальний гимн для гри нападу, зокрема його правої сторони: Петрів—Мікльош—Магоцький. Напад був без сумніву найкращою частиною дружини і робив, дослівно, з противником, що хотів. Коли у зайомленнях із змагань нашої одинадцятки з Чорними і Гасмонеєю підчеркали ми дивну стрілову неміч нападу при його зовсім добрій грі, то цим разом до прегарної гри прилучилась і підсвітла енергія та скорий гострий стріл. Не диво, що Огніско, яке є без сумніву дружиною дуже небезпечною і грізною, мусіло відїхати зі щедрою пайкою горіт.

Головними ініціяторами всіх акцій нападу були Петрів і Мікльош, оба знамениті техніки і — що найважніше — грачі, що думають підчас гри. Кожна їхня офензивна акція мала придуманий план, а навіть якщо деякі акції мали риси дорвочної імпровізації, то саме ці імпровізовані заграння були справжніми „бриллянтами" футболевого мистецтва. Хто оглядав високу перемогу України над Чувасм, той мусів учора признати, що хоч неділький виспід дещо скромніший, зате майже кождні ворота, що їх здобула наша дружина, не були припадкові, тільки всі впали по гарних і доцільних акціях цілої пятки нападу. Петрів завжди вмів знайти прогалину між грачами Огніска та ідеальними поданнями висилати в бій Мікльоша і Скоцеця II. Подання Мікльоша на крило були не тільки зразкові, але й облегчували гру Магоцькому, який все скорше міг добігти до мяча і без перешкод центрувати. Те, що Мікльош і Петрів здобули разом 7 воріт, не означає ще, що Скоцень II., який мав безліч підворітних ситуацій, грав слабо. Навпаки: Скоцень II. грав на цих змаганнях зовсім добре, рвався до переду, добре комбінував, але не мав нікого щастя у стрілах. Була така ситуація, що він дослівно із 3 кроків не вцілив до воріт. Інша річ, що Огніско, вважаючи Скоценя II. найгрізнішим стрільцем, пильнувало теж його весь час. Краєвський поправився, одначе не може позбутися нахилу до егоїстичної гри, придержує за довго мяч і не хоче думати при грі. Проте і він причинився до перемоги своїми познаннями і вільними. Помічна мала вижке завдання: стримувати незвичайно скорий і легкий напад Огніска. Тільки амбітний Підлісецький виконав свої завдання на 100 відсотків. Цимбала і Сиротюк значно слабші. На обороні грали Скоцень І. і Скрегота. Скрегота вкінці по довшій перерві, Скоцень із кінцевости. Обі оборонці незграні і не розуміли себе взаїмно, але назагал давали собі якось раду, хоч кілька разів виручив їх Гуцул, що боронив із самопевністю та відвагою в кількох — як здавалося — безнадійних ситуаціях. Скоцень має неабі які вкопи, але грає дозвільно, не безпечно. Як цілість була Україна ліпша на цілу класу від Огніска і могла була виграти у ще вищім відношенню, якби не пех Скоценя II. В Огніску часто грав напад і подекуди оборона, тільки нападові недостачало такої підворітної орієнтації, яку мала Україна.

Хід гри: Україна грає під сонце. На серію воріт не треба було довго ждати, бо вже у 3. хвилині добуває Петрів низьким прицільним стрілом у ріг першої воротя. Кілька хвилин пізніше Краєвський стріляє гостро на ворота. Воротар боронить нахрипкою, але мяч вихоплюється йому з рук і Мікльош добиває. Хвилину пізніше Мікльош переїхавши помічників і, хоч обставлений двома грачами Огніска, стріляє ворота в правий ріг. Воротар взагалі не пробував боронити. Огніско взяває ворота і намагається вирватись із натиску України, що теж почасти вдається, бо перевага України слабне і якийсь час тедеться отверта гра. В 20. хвилині по гарній акції цілого нападу Петрів добуває головкою четверті ворота. Україна має ще кілька ситуацій, але їх не використовує. Огніско здобуває при кінці І. половини почеські ворота з корнего за руку Скреготи. В другій половині переважає знову сильно Україна. Нову серію воріт започатковує Мікльош (у 7. хв.), який гарним волєєм використовує вільний коп Краєвського. Небаком гарно перебивається Скоцень II., підїжджає під самі ворота, але його стріл іде на „аут". Дальші ворота здобуває Україна в такій черзі: Петрів у 10. хв., Мікльош у 34. хв. і Магоцький у 43. хв.

Україна грала в такім складі: Гуцул, Скрегота, Скоцень І.; Сиротюк, Цимбала, Підлісецький; Магоцький, Мікльош, Петрів, Скоцень II., Краєвський. Судіював добре п. Раніш. Негодування частини глядачів були зовсім безпідставні.

По недільних змаганнях Україна залишилась поки що на третім місці табелі, бо одночасно Росовія, що має одну гру більше, виграла з Польонією. Зате Чорні зремісували з Погонею І. Б. Уклад є табелі щодо стрічених пунктів такий, що під цю пору три дружини можуть здобути осінне мистецтво, а саме: Чорні, Україна і Росовія.

Глядачів приблизно 1.500.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 51, Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краєках
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краєках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 15-2

МИСТЕЦТВА РЕЗЕРВ.

Україна II — Др. Сокіл II 4:3 (3:1). Ворота для України здобули Петрицин (2), Лисик і Максимів. Молодих грачів направляє до важких футболевих боїв Лисик.

МИСТЕЦТВА У. С. С.

ЛЬВІВ. УРСК — Богун 2:1 (1:0). УРСК, що програвав на початку сезону у високім відношенні (з Чорноморцями 1:13) грає тепер ціле небо краще. Ворота для УРСКа здобули Тропа і Гупка, для Богуна Онуферко. Богун не використав багато догідних позицій.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. Чорні — Погонь І Б. 2:2 (2:1). Чорні спотикнулися на резерві Погоні і небагато треба було, щоб програли.

Решткн страв залишені між зубами треба усунути! Ось чому вечером: **Chlorodont**
Правдивий" з чер-оно- головою льва.

ЛЬВІВ. Гасмонея — Лехія 1:0 (1:0). Слаба гра Гасмонеї. Гавчачів лехи 800.

ЛЬВІВ. Р. К. С. — Корона 3:0 (1:0). Р. К. С. поправляється немраз більше. Найкращий Желізко.

ПЕРЕМИШЛЬ. Чувай — П. Сокіл 5:1 (1:1). До половини Сокіл грає дуже добре.

ПЕРЕМИШЛЬ. Ресовія — Польонія 3:1 (2:1). Польонія у сильно ослабленому складі переважала весь час, але напір не вміє стріляти.

Табеля Окружної Ліги.

1. Чорні	10	17	3	27:15
2. Ресовія	10	15	5	33:15
3. Україна	9	14	4	37:8
4. Гасмонея	8	10	6	10:7
5. Огніско	11	10	6	10:7
6. Р. К. С.	9	9	9	18:17
7. Корона	11	9	13	13:21
8. Чувай	9	8	10	21:31
9. Погонь І. Б.	8	5	11	18:25
10. Лехія	9	4	12	9:14
11. Польонія	6	4	8	8:13
12. II. Сокіл	9	3	15	13:28

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

КРАКІВ. Вісла — Рух 3:1 (1:0). Відмолоджена дружина Вісли перемогла ненадійно мистця Польщі.

ПОЗНАНЬ. Варта — Погонь 2:1 (1:1). Заслужена програна Погоні.

СВЄНТОХЛОВИЦЕ. Шлеськ — Домб 0:2 (0:2).

ВАРШАВА. Варшавянка — Гарбарня 4:1 (2:1).

ЛОДЗЬ. Л. К. С. — Легія 3:1 (3:0).

В мистецькій табелі веде Рух, що без огляду на інші виспіли ще два тижні тому здобув мистецтво Ліги. На другім місці опинилась несподіванно Варшавянка, але її зіхає мабуть Вісла, що саме тепер є на третім місці. Львівська Погонь опинилась на 7. місці в товаристві Шлеська і Домбу. Найбільше загрожений спадком є Шлеськ.

ЗА ВХІД ДО ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

КРАКІВ. Краковія — Сьміґли 5:0 (1:0).

ЧЕНСТОХОВА. А. К. С. — Бригада 2:0 (1:0).

Обі переможці входять до Державної Ліги. Гри, що ще їм залишились, нічого вже не змінять.

СТАНИСЛАВІВСЬКА А-КЛЯСА.

СТАНИСЛАВІВ. Ревера — Прозом 7:1 (4:1). Підворітні ситуації змінялися щоразу, але рутинований напад Ревери зважди їх використовував. Ворота для Прозому здобув у 25. хвилині першої половини Антрайгин. Судив п. Вільдер.

СТАНИСЛАВІВ. Раз Два Три — Нокчє 2:1 (1:1).

РИПНЕ. К. С. Рипне — Гірка 2:0 (0:0).

БРОШНІВ. Погонь (Стрий) — Стшелєц 6:2 (1:1).

МИСТЕЦТВА Б-КЛЯСИ.

СТРИЙ. Скала — Стрийка 3:1 (1:0). Змагання двох вічних суперників. У першій половині рівнорядна гра, в другій переважала весь час Скала. Ворота для української дружини здобув Заплатинський і Скоробогатий (2). Судіював п. Гальперн.

ЧЕСЬКА ДЕРЖАВНА ЛІГА.

СК. Пільзно — Русь 3:1. Ці змагання грала Русь у Пільзні і, як можна було надіятись, програла.

Наход — Славія 3:3.

Спарта — Простєйов 2:0.

Братислава — Вікторія Жіжков 2:0.

Кладно — Моравська Славія 1:1.

Жіденіце — Вікторія Пільзно 2:1.

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

МІЛЯНО. Італія — Швайцарія 4:2.

ЛЮЦЕРНА. Італія II. — Швайцарія II. 3:1.

БЕРЛІН. Східна Голяндія — Західна Німеччина 2:1.

РИМ. Італія — Австрія 73 і пів : 70 і пів. Легкоатлетичні змагання.

ЛЬОНДОН. Олімпія Марсель — Вест Гем Юнайтід 3:4 (1:3).

ВІЛЬБИВАНКА В САЛІ.

Спортовці не любять безчинности. Тепер коли погода й зимно не дозволяють уже змагатись на полях, переносяться спортовці до сал. І так уже у найблизчу суботу 31. ц. м. в салі С. Б. відбудеться цікавий вільбиванковий турнір. Розіграють зі собою змагання дружини Сокіл-Батька і Плюю на ріжні можливі способи. Отже шістка, трійка, двійки та одна мішана гра. Цей перший проект се. „Пласт", як і минулорічний трійковий турнір, повинен стрінутися із загальним зацікавленням.

—o—

Нові книжки й журнали.

Інж. М. Чоровський: ШКІДНИКИ І ХОРОБИ САДУ ТА БОРОТЬБА З НИМИ. [illegible] „Зорі царя" ч. 133. Львів 1936. Стор. 70. 16°. Ціна 50 грт. Книжка багато ілюстрована.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.
БЕРЕЖАНИ:
27. X. Інваліди.
28. X. Ніна теща.
З Бережан їде театр до Рогатина.

Великий Театр:

Вівторок 27. X. год. 7·30 веч. Парнеден балет.
Середа 28. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон".
Четвер 29. X. год. 7·30 веч. „Модні спалини".
П'ятниця 30. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон".
Субота 31. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон".

Кіна.

АПОЛЛО: „Мадам Бовари".
АТЛЯНТИК: „Тайна бригада".
ВАНДА: „Його велике кохання", „Для тебе танцюю".
ГРАЖИНА: „Безсоння та Льоалько".
КАСІНО: „Жінка чи секретарка".
КОПЕРНИК: „Пастер".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Напад на Конго", і „Азбука кохання".
МІРАЖ: „За хвилину щастя".
МУЗА: „Спокуса" з Мара. Дітріх.
ПАКС: „Давид Коперфільд" із Фреді Бартольомю.
ПАЛЯС: „Проклята".
ПАН: „Бандіти".
РАЙ: „Ядзя".
СВІТ: „Княжна Чардаша" з Мартою Еггерт.
СТИЛЕВИЙ: „Роберта", ревія „Як у раю".
ТОН: „Робін Гуд із Ельдорадо".
УТІХА: „Червоний султан" і ревія.
ХІМЕРА: „Малий бунтар" із Шерлі Темпль.

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Цевелія у просторах".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 27. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Авт. для дітей, 17.30 Скрипка, 20.00 Швайцарська нар. музика, 22.20 Орг. і форт. музика. **Братислава** (298,8) 18.10 Пісні словацьких композиторів. **Кошиці** (259.1) 18.30 Словацькі нар. пісні, **Прага** (470.2) 16.10 Розр. концерт, 19.10 Концерт військ. орк., 20.00 „Продана наречена" оп. Сметани, **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00 Симф. музика, 18.30 Концерт, **Білгород** (437.3) 13.15 Нар. пісні, 18.35 Скр. дуети, **Берлін** (356.7) 16.30 Веселий концерт, 19.15 Форт. музика, 20.10 Військ. марші, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Австр. нар. пісні, **Мінхен** (405.4) 12.00 Орк. концерт із Байрайту, 18.00 Популярна музика, 22.30 Сучасні пісні на кор. **Будапешт** (549.5) 12.05 Симф. концерт, 13.30 Квартет і форт., 17.00 Два форт., 19.30 „Золото Рейну" оп. Вагнера. **Мілано** (368.6) 11.30 Розр. концерт, 20.45 „Іль маестро ді капелля" ком. оп. Пізерія, **Рим** (420.8) 13.10 Орк. концерт, 20.40 Комедія скрипковий реціталь.

Середа, 28. травня 1936.

Відень (506,8) 17·30 Шопенгерові твори відсп. Ев. Ровіта сопр., 19·35 Орк. концерт. 21·50 Розр. музика. **Прага,** (470,2) 20·09 Концерт фільг. орк. **Париж** (1648) 13·15 Легка музика, 17·30, 21·00 Сп. реціталь, 18·30 Концерт симф. орк., 21·45 „Монарт і Сальєрі" драма Пушкіна, опісля дні авдиції на основі Ліна й Чехова. **Білгород** (437,3) 13·15, 17·20, 18·10 Нар. пісні, 20·30 Вечір гумору. **Берлін** (356,7) 14·75 Розр. музика, 20·45 Симф. концерт. **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14·00, 16·00, 20·15 Музика, 18·10 Форт. реціталь, 21·15 Концеот тріо. **Мінхен** (4054) 16·30 Камер. концерт 19·00 Концерт. **Будапешт** (549.5) 12·05 Форт. реціталь, 17·00 Концерт пер. хору, 18·20 Сальон. музика, 20·00 Циганська музика, 23·40 Орган. твори Регера. **Мілано** (368,6) 11·30 Легка музика, 13·10 Концерт кам. оркест. 17·18 Сопран і скрипка. **Рим** (420,8) 19·45 Розр. музика. 20·40 Свято рокових походу на Рим.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 27. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на завтра, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: „Як наш курка й мишфасоля гуторили про свої діти" 11.57 Сигнал часу, 12.03 Оркестра, 12.40 Пишу замітання, 12.50 Вечірній денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські бижучі вістки, 15.35 Салонова музика з гр. пл., 15.50 Старий журбарка, опов. для дітей, 16.20 Легка музика з гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Оркестра, 17.00 Жінка у правничому житті, 17.15 Скрипкові сонати бетовена, скр. форт., 17.35 Бах: Пасакалія і фуґа, вик. на органах, 17.50 Моновльоґ: Пречу повість, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Розш.: Увертюра до оп. „Вільгельм Тель" з гр. пл., 18.35 Дванятьлітня Міхцяя трансляція, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Реферат пп. авторова, 19.20 Новуші з ґалерії Лєонара орк., 20.00 Гутірка музико-співочим родія, 20.15 З легкої оперети та співи, гр. пл., 20.30 Веч. денник 20.41 Гутірка про оп. „Іль маестро ді Капеля" 20.50 Трансм. з Торіна: „Іль маестро ді капеля" оп. Ф. Пацрія, 21.30 Увертюра-поезія Теоф. Левартовиця, 21.45 Трансм. з Італії: Італійські нар. пісні 22.15 Панта за плитою, танц. музика.

Середа, 28. жовтня 1936.

6·30 Ранішня авдиція, 6·33 Руханка, 6·50 Музика з гр. пляш, 7·15 Ранішній денник, 7·25 Програма на нині, 7·30 Троінформацій, 7·35 Легка музика з гр. пл. 8·00 Авдиція для шкіл, 11·30 Для молодших дітей: „Про жовтень і інші речі", 11·57 Сигнал часу, 12·03 Амеліта Галлі Курчі й Шаляпін із гр. пл., 12·40 Купуємо баранові, 12·50 Популудневий денник, 14·30 При чорній каві, гр. пл. 15·00 Господарські вістки, 15·15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.45 Коротко кохальна гутірка, 15.55 Пісоньки в вик. Данового хору, гр. пл., 16.10 Резерва, 16.30 Концерт, 17.00 Устрій воєчасних держав і нац. оборона: СССР., 17.15 Концерт солістів. спів, Гупертова, альтівка, форт., 17.50 Великі Пастерові дні, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Симфонічна музика з гр. пл., 18.40 Зима бідних людей, 18.50 Куток для сільської молоді, 19.00 „Синок" фрагм. із пов. Ферд. Гетля „З дня на день", 19.20 Спів. реціталь Кар. Менкерівни, сопран. форт. та плити, 20.00 Адаптерові чортики, легке авд., 20.35 Хапліна бюра, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Оповідання про Шопена: „Дитячі літа на селі", музика, 21.30 Гумель: Сентет оп. 74 д'мол. на форт., флет, обой, вальторн, віольонч., контрабас, 22.00 Експериментальний театр уваги: „Осінь", літер.-муз. монтаж, 22.30 Концерт симф. орк., Л. Шепанська сопран; у перерві в год. 22.55 Останні вістки

Шукаєте праці? —

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника!

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.61—89.93, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. голл. 287·50 — 285.80, Франки фр. 24.80 — 24.06, Франки швайцарські 122.55—121.75, Фунти англ. 17.50—17.00, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.50—17,00, Кор. дан. 116.39—115.55, Кор. норв. 130.83 — 129.85, Кор. шв. 134.38 — 133.40, Ліри італ. 25.30—24.80, Марки фінл. 11.50—11.30, Марки нім. 118 — 112, Шил. австр. 93—90. Марки нім срібні 127—120.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 26. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагонстанція завадовання:

	льоко ст. завадов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	21·75—22·25
Жито збір. 694 гр/л. 3%	15·50—15·75
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	18·00—18 10
Овес легко задосц. 444	13·25—13·50
Овес не чадош. 456	13·75—14·00
Гречка 10%	21·00—21·50
Кукурудза жовта	17 00—17·25
Кукурудза червона	18.00—18·50
Конопл. сім'я	30·75—32 00
Соняшникове сім'я	31 75—32·00
Фасоля порона руч. в з м. 42	55 00—56·00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	42·50—43·00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	40·50—41 00
Фасоля шмальц. снен. ручно вибир. з міш.	43·00—45·00
Фасоля краса рафована	25·00—28 00
Фасоля цукр. ручно виб.	30·00—31·00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від панянки	105—110
Конюшина вільна від панянки 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця дала подешевіза на 50 сот. при дальшій знижковій тенденції і недостачі відборців. Ціни інших родів збіжжя і фасолі не змінені при задержаній тенденції. Олійні насіння дальше звишкують.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 26 жовтня п. р. кооперативам платна на льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок.	
1 без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочконого включно з боч. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.15 „
1 к. яєць	4.50 „

Тенденція на масло та молоко сильна на ціни зниккова

Повідомляємо ввічливо П. Т. Клієнтелю, що з нинішнім днем перенесли ми льокаль продажі і бюро з дотеперішнього місця при вул. Академічній 11 — до фронтової каменици при вул. Академічній 28

„RADIO-EKRAVOX" (ДАВНІШЕ АКАДЕМІЧНА Ч. 11) тепер **АКАДЕМІЧНА 28** Телефон 277-97.

При нагоді поручаємо наші відомі своєю якістю радієві підбірники до 1—3
1954 нержі і до батерій.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 26. X. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг-живої птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (вл. Більченського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті без остріг, щойно від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята І. кл. білі й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кгр. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих. не приймається.

Поляка.

Зворушені до глибини серця тяжкою втратою бл. п. інж. ЮЛІЯНА НИЖАНКОВСЬКОГО складаємо щиру подяку Всч. о. кан. Д. Лопатинському за провід похоронів і за участь у них, о. сов Дуткевичеві, о. Садовським, о. Семчишиновій, о. Хоминовій, зокрема о. кл. Кишакевичеві за уділення Покійному останньої потіхи, за відправу панахиди та участь у похоронах, інж. Рижевському за прощальні слова над гробом Покійного, управі під проводом радн. Купчинського за заквітчання похоронів зарегаминами співами, а хорові „Бандурист" у час панахиди, крім того приятелям, знайомим і всім, що своєю участю віддали останню послугу покійному, як і всім тим, що устно або письменно висловили нам своє співчуття з приводу тяжкої втрати.

Жінка, сини, рідня.

Львів, 26. жовтня.

ОПОВІСТКИ.

До студентів краківського університету. Відділ Т-ва „Українська Студентська Громада" в Кракові взиває ще востаннє всіх должників, що затягнули грошеві зобовязання в роках від 1926 до 1934 р. вирівнати свої залеглости до дня 10. листопада 1936 року. Коли до означеного речинця справа не буде полагоджена — Відділ витягне найдальше йдучі консеквенції: а саме оголосить поіменний спис должників у пресі та рівночасно буде доходити своїх прав на судовій дорозі. Гроші слати на адресу: Procyk Nestor. Uniwersytet Jagiell. — Kraków. — За Відділ Т-ва „Укр. Студ. Громада": Т. К. Гриницин, голова, Іванюк Гриць, секретар.

Замість цвітів на домовину бл. п. інж. Юліяна Нижанківського зложив інж. Т. Горницький, Торунь, 5 зол.

Студенти політехніки, члени Т-ва „Основа", зложили дальшу квоту зол. 21.— на добродійні цілі замість вступів на загальностудентські вечерниці, що відбудуться у Львові. — Д-р Стефан Федак.

КУПНО - ПРОДАЖА

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап, брокатів, таблеток crochet на вагу. Фрайліх, Сикстуська 21. 2579 11-?

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА, фісгармонії гарантовані продає добрі дешеві, купує, міняє Гапак. Пілсудського 21, I. пов. 2585 7—10

ЄДИНА українська галентерійна крамниця Паплусевич і Бородайкевич, Станиславів, Сапіжинська 11, побіч „Фарболю", поручає добірні товари по дешевих цінах. 2921 4—5

НОВОВІДКРИТИЙ магазин „Конкуренція" Сербська 15 продає: панчохи, скарпетки, рукавички, трикоти, біляна по дуже низьких цінах. 2939 2—3

ВІЛЛЯ 10 кімнат, партеровий дім, 2 кімнати, разом 200 сажнів, Брюховичі під Львовом, 11.500 готівкою, 9.000 решта сплата довільними ратами. ВІЛЛЯ 2 кімнати кухня, город Брюховичі під Львовом 3.500, довільна готівка. ГОСПОДАРСТВО 10-моргове в тім 2 морги ліса, всі будинки й інвентар, під Львовом, станція в місці 18.000, готівкою 14.000. КАМЯНИЦЯ поверхова комфортова на викінченню 32.000. КАМЯНИЦЯ двоповерхова комфортова 60.000. ВІЛЛЯ комфортова біжа Листопада, 3 покої кухня готівкою 20.000, доле 4.000. ТРАНСАКЦІЯ (Ігнат) Львів, Длугоша 1. 2951 2—5

МАШИНУ писальну нову, Аддер, чотирорядову 390 зол. продає Патицький, Львів, Чарнецького 10. 2937 4—4

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 4—6?

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

З ОСВІТОЮ середньої школи (гімназія), господарської школи, займусь господарством, вихованням дітей, дам лекції з народньої школи або нижчих клас гімназ. Зголошення „Діло" для „Марійки". 3-3

МАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ДЛЯ ЛІКАРЯ українця вільне місце. Зголошення до „Діла" під „Гуцульщина". 2953 1—1

НАУКА

„LINGUA" школа новітніх мов проф. Д-р З. Бєсса, вул. Словацького 14. Курси англійського, французького, німецького. Місячно 5 зол. 2903 5—6

РІЖНІ

ВОДУ содову НА ВОДІ ДЕСТИЛЬОВАНИЙ на спеціяльне замовлення виробляє фабр. „ЗДОРОВЛЯ" Львів, тел. 214-72. 2955 1—2

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: Коперника 26, подвірє. 2798 10-10

ОГОЛОШЕННЯ.

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає цера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 4—?

РЯТУЄ ВОЛОССЯ
усувае перші - запобігає випаді
ДАЄ ГАРНУ
буйну зачіску.
2732 10-?

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозикович, Львів, Домініканська 4. 2634 42-60

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 243 (14.492). Львів, середа 28. жовтня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щекн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Півріччо 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

До всіх українських радіоабонентів!

У звязку з новими радіо-абонаментовими оплатами Польське Радіо переводить реєстрацію всіх абонентів. Дехто вже дістав відповідний формуляр до виповнення, інші дістануть його у цих днях з обовязком віддати до трьох днів. Звертаємось з покликом до всіх українців радіо-абонентів, щоб ті формулярі виповнювали українською мовою. Це не тільки національна маніфестація, а добре зрозумілий **інтерес кожного українця, абонента Польського Радія.** Річ у тім, що Польське Радіо всю свою програмову політику спірає на аргументі, що серед його абонентів українці творять дуже невеличкий відсоток. На превеликий жаль досі нема такої української організації, яка знала б усіх радіо-абонентів, а переводити якунебудь прилюдну статистику недержавній установі — річ законом заборонена. Тепер трапляється добра нагода засвідчити перед Польським Радіом, що українці це така — хочби тільки торговельна — позиція у тій установі, що їх легковажити не слід. Нова абонентова тарифа у П. Радіо передбачує оплату 1 зол. для власників детектора. В той спосіб П. Радіо має на увазі здобути собі масово абонента й дістати доступ справді у маси, зокрема на село. З цієї калькуляції Польське Радіо не може виключити **українського** села, — зновуж ми, українці, не можемо приглядатись акції приєднування масового українського радіо-абонента без натиску на зміну дотеперішньої програмової політики цієї установи. Першим кроком такого нашого натиску має бути саме — **виповнення нових формулярів українською мовою!**

Хай ніодин українець, абонент Польського Радія, не виступає перед Польським Радіом інакше, як тільки у своїй рідній українській мові! Польське Радіо це специфічне державне торговельно-пропаґандивне та виховне підприємство, яке не підпадає під категорію тих вищих державних установ, до яких мусимо звертатися по польськи. За свій власний гріш — український радіо-абонент має право говорити по українськи та вимагати авдицій в українській мові!

Вже появився І. том повісти ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

АПОСТОЛ ЧЕРНІ

Сторінок 159, ф. 8°.

Ціна 2.50 зол., з пересилкою 3 зол.

Замовлятн в Адміністрації „Діла": Львів, Ринок 10

Як польський ксьондз силоміць тягне українські діти на свою релігію.

Пишуть нам з Мервич, пов. Жовква:

Село Мервичі, повіт Жовква, було колись наскрізь українське. Але перед війною заплило до села кількох німців. По війні німці так повели справу, що дістали окрему школу, але на громаду Мервичі впали всі тягарі, звязані з удержанням їх школи.

Тепер перемінили цю школу на польську, але селяни з Мервич далі її вдержують, бо спольонізованих німців у селі дуже мало. Число дітей у польській школі теж мінімальне. Тому учителі цієї школи почали намовляти наших селян, щоб посилали своїх дітей до польської школи. Одначе на це ніхто не хотів згодитися.

Тому до цієї справи взявся польський ксьондз з Візенбергу (німецької кольонії), катехит польської школи в Мервичах. Але всі його заходи розбились. Не зважаючи на свою невдачу, ксьондз катехит запалав такою душпастирською ревністю, що 20. ц. м. хотів аж семеро наших дітей, хрещених у церкві, завести силоміць до польської школи на релігію. Коли він прийшов до нашої школи по українські діти, то діти почали плакати, втікати і не хотіли ніяк іти з ксьондзом, хоч учителька теж їх до того намовляла. Тоді ксьондз зловив одну дитину і силоміць затягнув її на годину релігії, не зважаючи на її плач.

Ось як розуміє цей ксьондз свою душпастирську працю! Не треба й додавати, що поведінка польського ксьондза викликала величезне обурення цілого села.

Може би так компетентна влада навчила учительку та загонистого ксьондза, щоби своєю поведінкою не провокували спокійного населення Мервич.

Підписи селян і селянок.

Член мадридського уряду потверджує поміч СССР.

ПАРИЖ, 27. 10. ПАТ. Як повідомляє мадридський кореспондент „Матена", **міністр закордонних справ мадридського уряду Дель Вайо заявив делегатам людової міліції, що совітський амбасадор Розенберг постійно помагає його урядові радою і ділом. СССР дає Еспанії велику поміч — небавом прийдуть зі СССР великі транспорти воєнного матеріялу.**

СОВІТСЬКІ БОМБИ ПЛАВАЮТЬ НА КАТАЛЬОНСЬКИХ ВОДАХ.

ЛЯС ПАЛЬМАС, 27. 10. ПАТ. Тутешні рибаки виловили у барсельонському заливі **2 плаваючі міни, що походять зі СССР** — як це вказують знаки. З Барсельони дійшла вістка, що тамошня влада **наказала зробити мінову загороду довкруги барсельонської пристані, щоб боронитися на випадок наступу з моря,** але зроблено її так недбало, що деякі міни відриваються і загрожують плавбі.

СОВІТСЬКІ КОРАБЛІ.

ЛЬОНДОН, 27. 10. ПАТ. Царгородський кореспондент „Дейлі Експрес" повідомляє, що **за минулий тиждень переплили через Дарданелі 23 совітські кораблі; більшість з них везе зброю до Еспанії.**

ЛЬОНДОН, 27. 10. АТЕ. Як повідомляють з Порт Саїду, останніми днями переплило Суезький канал 3 совітські пароплави, що везуть воєнний матеріял, муніцію та частини самоходів з Владивостоку до Барсельони. Вчора причалив пароплав „Ленінград", у найближчих днях сподіваються 6-ох дальших кораблів.

СОВІТСЬКА ПІДМОГА.

МОСКВА, 27. 10. ТАСС. До нинішнього дня вібрано в СССР 47,500.000 рублів на еспанських жінок і дітей. Збірка триває дальше.

Дегрель все таки вдоволений.

БРЮССЕЛЬ, 27. 10. ПАТ. Підчас промови у домівці „Рекса" заявив Дегрель, що передвчорашній день приніс великий успіх. У маніфестаціях взяло участь коло 50.000 осіб. Дегрель постарається від уряду дозволу на мітинг, що „на нього чекатиме понад 400.000 людей у цілому краю".

ПЕРЕД 1-ИМ ЛИСТОПАДА.

Дістаємо цікаві уваги на актуальну тему; містимо їх як догідну притоку до дискусії. — **Ред.**

Наближаються роковини 1-го Листопада. А там, за нецілих три місяці, роковини 22-го Січня. Дві дати, що так помітно зазначились в житті українського народу, з якими звязаних стільки споминів, стільки надій, мрій і — розчарувань. Ці дати є і будуть на віки цією ланкою, що робить одноцільним ланцюг історичних подій з доби відродження нації, що звязує минуле з теперішнім і майбутнім. Ці дві дати більш проречисто, ніж усі наукові теорії, засвідчили про єдність української нації. Культ цих роковин у народі — це культ водночас величної традиції та визвольницької ідеї, культ соборности національного духа, врешті культ тих найкращих одиниць, які для ідеї віддали своє життя.

І бачу вже наперед: у ці історичні роковини уладить хтось святочний вечір. Це буде Львів, Перемишль, Станиславів, Тернопіль, Богородчани, Броди, Печеніжин... десять, сто чи двісті сіл... Десь буде відправлена панахида за полеглих воїнів, десь світла Служба Божа. Залежати це буде від того, чи на місці найдеться якась людина, яка заздалегідь щось організує, — чи забуде, а пригадавши собі про це в якийсь час потім (хочби із часописних звісток про святкування роковин в інших місцевостях) — в імя засади „краще пізно як ніколи" — заметушиться і подбає за богослуження та якісь сходини чи академію — грубо після річниця. І великі роковини дадуть тільки нагоду проявити ще раз українську хаотичність та розсіяність.

Роковини, які мають всенаціональне історичне значіння та повинні виховувати чергові покоління, пригадуючи їм постійно велику ідею, повинні бути достойно шановані. Святкувати їх слід у продуманий спосіб, щоб дійсно і свої і чужі знали та відчували, що це не випадкова імпреза, тільки поклін цілого народу великій всенародній справі.

Тому у святкуванні цих двох роковин повинна прийти зміна. Мусить щезнути всяка аматорщина й „приватна ініціятива" (хоч би найщиріша), — треба у цій справі порвати з дорвочністю і припадковістю і довільністю. Ми далекі від пропагування казьонщини і знаємо, що багато більше ваги має те, що пливе з душі, ніж те, що є виявом тільки послуху супроти наказу згори. А проте слід впорядкувати й систематизувати справу, яка сама собою є аксіомою та не може в ніодного українського патріота викликувати найменших сумнівів. Тому слід раз назавжди устійнити ті дві дати — 1. Листопада і 22. Січня — як дні національних свят. В українських календарях вони повинні бути зазначені як „національне свято" так само, як у деяких польських календарях є вже зазначені дні 3. травня і 11. листопада як „свято народове" та „свято панство ве". Це буде пригадка для всіх українців, що у ці два дні українські установи, всі торговельні, промислові й ремісничі заведення та хліборобські господарства мають бути вільні від праці: це буде добровільна жертва працедавців і службовиків та робітників із заробків у ті два — для інших робочі — дні. Не в наших руках законодавство і законодатний примус, але перестерігати ці свята скоже нам нашо

нальна честь і послух громадянському авторитетові, що проголосить ці два дні національними святами. І ось вирішує справа, хто це той громадянський авторитет, такий, якому беззастережно піддались би всі кляси й верстви народу, всі політичні партії й суспільні організації, гуртуючі вкесь організований український загал. Саме у цій справі повинні порозумітись наші відповідальні громадсько-політичні та церковні чинники, разом з представниками всіх цен традьних установ. Ініціятива повинна б вийти з кол колишніх українських старшин і вояків. Одночасно з проголошенням тих двох днів національними святами — повинен бути устійнений церемоніял святкування.

Народи, які мають вищі аспірації і вірять у свої ідеали, як напрямні на шляху до кращого майбутнього, повинні вміти гідно шанувати своє минуле.

М-р Федір Данилів.

Проти розкладової роботи комунізму.

Рішучий виступ українців проти комунізму і його розкладової роботи звернув на себе увагу й англійської преси. „Таймс" з 16. жовтня ц. р. пише про рішення Центрального Комітету УНДО, прийняті 10. ц. м.:

„Проголошення гострої протикомуністичної резолюції, прийнятої недавно Центральним Комітетом УНДО, найбільш консервативного і найчисленнішого чинника на зах.-українських землях в Польщі, додало провідникам уряду сили в їхній боротьбі з економічною скрутою та в їхніх намаганнях злагіднити політичні невдоволення.

„Перші три точки резолюції звернені безпосередньо проти совітської влади на Україні, що своїми розпорядками і своїм натиском змагає послідовно й рішуче до денаціоналізації української нації.

„Дальші резолюції звертають увагу на акції та інструкції Семого Конгресу Комінтерну, які мають на меті розложити український національний організм у Польщі. Свіжими прикладами такої активности були недавно кріваві події в Східній Галичині, як теж зріст большевицької активности по українських селах, де комуністичні агітатори накликають селян до організування своїх сил і до рішальної боротьби. Події у Східній Галичині, підсичувані большевицькою агітацією, довели до кріваних розправ поміж поодинокими групами українців, що суперничать з собою, на школу загальній національній справі.

„Пам'ятуючи те, що зах.-українські землі відіграють важну ролю з огляду на польську меншостеву проблему і що служать базою для большевицьких виступів у Польщі, вони набирають незвичайної ваги також із стратегічного огляду, особливо від хвилини, коли почалася тісніша колаборація під політичним і військовим оглядом між Польщею і Румунією. Лінія, що тягнеться від Балтику до Чорного Моря і відділює Совіти від центральної Европи, проходить через українські землі, які дотепер стратегічно і політично були найслабшим авеном у тому ланцюзі." **(Укрбюро Льондон).**

—o—

2.000 жінок і 17.000 мужчин розстріляли у Мадриді.

БУРГОС, 27. 10. ПАТ. Один утікач з Мадриду, що з великим трудом дістався відтіля, оповідає, що всі верстви населення є там зовсім спавперизовані і живуть у постійній непевности. Вистане найменше підозріння, щоб піти на розстріл. До 10. ц. м. розстрілено там 19.000 осіб: 2.000 жінок та 17.000 мужчин. Ревізії та конфіскати на денному порядку; хто пробує боронити свого майна, того негайно розстрілюють.

АНАРХІСТИ РОЗСТРІЛЯЛИ ГУБЕРНАТОРА.

БУРГОС, 27. 10. ПАТ. Як повідомляє радіостація з Хака, на приказ анархістів розстріляли губернатора Маляги, що поміг утічи багатьом особам з правиці, беручи хабарі по 5.000 пезетів.

СЕВІЛЛЯ, 27. 10. ПАТ. У промові, виголошеній через радіо, серед оборонців Мадриду шириться щораз то більша деморалізація, прохарчування щораз то важче, між урядовими колами і населенням щораз то гостріші непорозуміння.

У ЧЕТВЕР НАСТУП НА МАДРИД.

ТЕНЕРІФА, 27. 10. ПАТ. Як повідомляє тутешня радіостація в найближчих годинах видадуть приказ наступу на Мадрид, в четвер нац. війська будуть уже під самим Мадридом.

ЗІСТРІЛИЛИ 77 ЧЕРВОНИХ ЛІТАКІВ.

СЕВІЛЛЯ, 27. 10. ПАТ. Тутешня радіостація повідомляє, що від початку операцій на фронті Талявери зістрілено в боях 77 червоних літаків, не рахуючи знищених бомбами на летунських майданах.

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ЗАНЯЛИ ГВАДАЛЯХАРУ.

ПАРИЖ, 27. 10. ПАТ. Кореспондент „Матена" повідомляє з Анде, що нац. війська заняли учора Гвадалахару.

ПАНІКА В МАДРИДІ, УРЯД УТІК ДО БАРСЕЛЬОНИ?

ТАЛЯВЕРА, 27. 10. Авас. У нац. колах підозрівають, що уряд намагається укрити перед населенням, яке важке положення на фронті. Він розділив відділи, розбиті під Ілляскас і Навальперо між інші формації, уважаючи, щоб ні. Карнеро між інші формації, уважаючи, щоб ні кількох з них не дістався до Мадриду. Все таки кількох з них не дістався до Мадриду. Все таки кількох з них не дістався до Мадриду. Все таки

Не можуть добитися дозволу.

З Підгаєччини пишуть нам: Село Завадівка належить до тих сіл, що в них більша частина населення — поляки. Тому підгаєцьке староство не хоче погодитись на те, щоб у Завадівці існувала читальня „Просвіти". І хоч свідоме українське громадянство з Завадівки уже втре-

ге вносить подання в справі затвердження читальні, то й досі всі його заходи безуспішні, бо за кожним внесеним поданням услід приходить відмова. Колиж нарешті Завадівка дістане дозвіл оснувати в себе читальню?

—o—

ЗА ЗЕМЛЮ БАТЬКІВЩИНИ.

I. РІДНА ЗЕМЛЯ. — ЛЮДИНА. — ГРОМАДЯНИН. — НАЦІЯ.

Любов Рідної Землі — це любов не тільки її краси і природних богатств, не тільки родючих нив та левад, лісів та вод як рільничих варстатів праці хліборобського стану, цієї невичерпаної скарбниці фізичних і моральних сил народу....

Любов Рідної Землі — це любов Батьківщини, любов національної території, на якій эростають і трудяться у безперервній черзі покоління народу, на якій сучасне покоління, що переняло спадщину попередніх, кладе дальші основи під всебічний розвиток народу, поглиблює і поширює рідну культуру, забезпечує життя прийдешніх поколінь, працює для безсмертної спільноти — **для нації.**

Любов Рідної Землі — це любов Батьківщини — **patriae** — з її історією та традицією, з її минулим, сучасним і майбутнім...

Оборона Рідної Землі це не тільки оборона моменту, статичного стану, в якім Рідна Земля найшлася, це оборона її розвиткових тенденцій...

Колиж сьогодні доводиться мені говорити про намагану кольонізацію Рідної Землі і про оборону її на відтинку перевласнювання земель великої власности в руки місцевого, у 90% українського селянства, то думки мої будуть оркатися не тільки поняття „ager", але й поняття „patria". Кольонізація нашої Батьківщини при її ускладнених аграрних відносинах стає питанням не тільки економічно-соціяльним, але у високій мірі політичним, питанням, яке цікавить не тільки хліборобську, але всі верстви нашої нації.

„Люди, в руках яких є земля народу, стають ланами долі народу" — кликав до поневоленого польського народу визначний його син фільософ й економіст Осип Супінський.

По вік живим залишиться цей голос для поневолених народів. По вік вказуватиме він на значіння землі у житті Націй.

Жива нація мусить не тільки відчувати потребу оборони Рідної Землі, але мусить її вести у гармонійнім змаганні всіх шарів громадянтва, бож оборона Рідної Землі не є справою виключно тільки хліборобського стану.

Акція оборони Рідної Землі є акцією загально національною, понадпартійною й понадклясовою, бож нероалучним складником нації є її національна територія.

Так розуміємо ми в Українськім Національно-Демократичнім Обединанню справу оборони Рідної Землі, перенявши таке розуміння від наших попередників. В самих первопочинах праці У. Н. Д. О. так вело її оборону в році 1925. у масових здвигах нашого народу в добі, коли у варшавськім парляменті підготовляли новий земельний закон, закон, який досі обовязує. Є це закон про виконання земельної реформи з дня 28. XII. 1925. В. З. Р. П. ч. 1. Поз. 1. ех 1926. року. Сьогодні через повне знехтування господарських і соціяльних моментів, які існують на нашій Батьківщині і згідно з духом, а навіть виразними приписами закону виключують кольонізацію „аграрно перенаселених місцевостей" закон цей мав би стати **правною** (?) підставою кольонізації нашої Батьківщини.

II. УКРАЇНЦЯМ ВІДМОВЛЯЮТЬ ПРАВА НА КУПІВЛЮ ЗЕМЛІ ПРИ ПАРЦЕЛЯЦІЇ МАЄТКІВ НА УКРАЇНСЬКІЙ НАЦІОНАЛЬНІЙ ТЕРИТОРІЇ В ПОЛЬЩІ.

Аграрна реформа в ділянці парцеляції має на меті направити злий земельний устрій, який хворіє через скарлуватіння господарств, що властиво перестали бути господарствами самостійними, а далі має поправити аграрну структуру малоземельних, вкінці — **де на це дозволяють місцеві господарські відносини,** творити нові самостійні господарства.

Аграрні відносини на українській національній території, про які будемо ще говорити, виключають майже зовсім змогу кольонізувати її, бо кольонізація може тільки катастрофально погіршити й так дуже нездоровий аграрний устрій українського села.

А проте українському хліборобові відмовляють права набувати землю при парцеляції маєтків великої земельної власности...

З якоїж причини український хлібороб, що нидіє на зломках колись самостійних господарств, має без огляду на аграрну реформу, а в тім парцеляцію, на його землях — нидіти й далі на голодових земельних наділах, коли в його громаді парцелюють двірську землю а він — український хлібороб — готов її закупити?

З тої — кажуть нам — причини, що двірська земля, яка підпадає парцеляції, не походить з українських маєтків!

Воно правда, що 98% великовласницької землі на українській національній території не становить власности українських дідичів. Стан цей з випливом довговікових процесів політичної боротьби, але в добі демократизації землі в республіканській державі **не йде про те, хто у своїм посіданні має надвишку землі, а про те, хто її для направи аграрного устрою має право набути.**

Гасло „польська земля — в польські руки", коли йде про засадничі права громадян і позитивні аграрні закони не витримує критики. У виконанні діючих основних законів і діючого аграрного права, маючи на прикметі основні права громадян, та становище викликане голодом землі на українській національній території, гасло це мусить уступити гаслові: „Місцевий запас землі в першій мірі на направу місцевих аграрних відносин". У злих умовинах господарських і соціяльних живе місцеве хліборобське населення без ріжниці народности і віри і воно надіється на землю і прагне землі, бо завмирає через її недостачу. При справедливій парцеляції в аграрно перенаселених країнах не може бути місця на кольоністів тільки тому, що **запас землі** находиться в руках етнічної меншости і для короткозорої політики мав би опинитися в руках сторонніх одноплемінців, спроваджених без огляду на інтереси місцевого населення.

„Аграрної політики не слід робити з граматикою в руках" — як слушно завважує граф Лось, річево аргументуючи безглуздя кольонізації Галицької Землі.

Не є в порядку, коли національно неоднородна держава, яка устами свого творця вже 9. II. 1919. заповіла аграрну реформу „в дусі великих демократій заходу", яка власним законом з 26. IX. 1922. про галицькі самоврядування виразно заявила, що ні вона — себто держава — ані ніяка установа публично-правна на території, зокрема галицькій, не буде провадити кольонізації, а проте намагається кольонізацію вести. Чи не забагато незаконности — перед якою мусить здрігнутися здорова морально людина і загрожена нація — скупчилось би в насильній кольонізації нашої Батьківщини?

Чи потрібна є в обороні **природних прав на землю** місцевих хліборобів накинена нова боротьба? Боротьба, яку якже легко можуть використати ті, які в неоднім кутку Европи кинули й дальше кидають іскри соціяльної революції? **Нам** з ними не подорозі. Комуж в такім випадку залежить на радикалізуванні соціяльної боротьби? Для яких цілей?

(Далі буде). **Юліян Павликовський.**

Рексисти сягають по владу в Бельгії.

Заява провідника рексистів Дегреля.

Недільна демонстрація рексистів у Брюсселі звернула на мить увагу цілого світа на молодий рух у Бельгії — рексистів та його молодого провідника Дегреля. Рексистів уважають фашистами, але провідник відпекується від цієї латки, яку причіпили йому комуністи і соціялісти. В кожному випадку рексисти є націоналістами і католиками і здобувають щораз то сильніші впливи від старих партій: католиків, соціялістів і лібералів. Назва цього руху „рексисти" походить від слова **„Christus Rex"** (Христос Король). Вперше рексисти зміряли свої сили при виборах до парляменту у травні ц. р., при яких добре напсували крови католикам, лібералам і соціялістам. Бо треба знати, що від 1884 р. аж до вибуху світової війни католицька партія мала абсолютну більшість у бельгійському парляменті і була при владі. В тіни її впливів поростали в піря соціялісти, які зростали в силу коштом лібералів. Одначе хоч ліберали тратили при виборах постійно число мандатів, їх впливи не меншали. Чому? Бо були тим „язичком", що або з католиками або зі соціялістами творили у парляменті більшість і тому обі ці великі партії мусіли з ними числитися. Перед травневими виборами ц. р. на 187 послів католики мали 79 мандатів, соціялісти 73, ліберали 24, фламандці 8 і комуністи 3. І католики і соціялісти втратили перед цьогорічними парляментарними виборами добру пайку кредиту у своїх виборців, бо їхні політичні провідники скомпромітувалися у великих фінансових аферах. І так на опінії католиків завважив крах великої рільної кооперативи „Буренбонд". Знов ореол провідників соціялістичної партії тієї мірки, що Вандервельде та інших розвіявся між робітниками по повній невдачі „пляну праці" Де Мана, який захоплював робітників міражем соціялістичної держави в Бельгії. Але найбільше завважив на упадку впливів соціялістів крах „Бельгійського Банку Праці", внаслідок якого багато робітників потратили свої дрібні ощадности тоді, як Вандервельде та інші соціялістичні головачі повитягали свої мільонові ощадности, довідавшись заздалегідь про неминучу катастрофу робітничого банку.

Тому теж католицька партія, зясувавши собі, що внаслідок корупційних афер стратить багато голосів, хопилася зручного маневру і висунула вже минулого року на арену молодого

II. Інтернаціонал не приняв співпраці з III. в еспанській справі.

ПАРИЖ, 27. 10. ПАТ. Вчора в год. 20. покінчилася нарада президії II. Інтернаціоналу та Інтернаціоналу професійних спілок у справі закличку комуністів до спільної акції в еспанській справі. Нарада не рішила нічого тому, що той лист формально до неї не дійшов, лише оголосила його „Юманіте".

Вже й Арагонія проголосила незалежність.

ПАРИЖ, 27. 10. ПАТ. Як повідомляє кореспондент „Пті Парізієну" з Перпіняну, **вояки і міліціонери арагонського фронту зібралися в Бухаляроз і проголосили незалежність Арагонії. Провід тимчасового уряду обняв катальонський анархіст Азнако.**

У палестинських боях згинуло 17 дітей, 31 жінок та 404 мужчин

ЄРУСАЛИМ, 27. 10. ПАТ. Як подають арабські джерела, за час повстання згинуло 322-ох арабів, з того **31 жінок і 17 дітей, важко ранено.** З війська і поліції згинуло коло 130 осіб, ранено коло 350.

Присилайте передплату!

28-літнього Л. Дегреля, що оснував невеличкий пресовий концерн під назвою „Рекса". Його завданням було обєднати біля себе невдоволених католиків і зібрати ті голоси, які втратили би католики в користь своїх політичних суперників. І так Дегрель з благословенства католиків почав їздити з кількома організаторами від округи до округи, де виголошував пламенні промови проти „партійної гнилі, політичного гангстерства, корупції" і т. д. А щоб притягнути на свої віча слухачів, покористувався методами пропаганди: комуністів у СССР, націонал-соціялістів у Німеччині і фашистів в Італії. Отже наказав прикрасити трибуну національними прапорами, а орхестрам грати перед і по промовах національні пісні і державний гимн. Не диво, що громи Дегреля проти політиків, які скомпромітувалися у фінансових аферах, та велика помпа з орхестрами підвищували патріотичні почування слухачів до найвищого захоплення. Слова молодого народнього трибуна перестрашили навіть католиків і вони хотіли спинити розмах свого ставленника. Але перечислився. Дегрель так захопився своєю ролею, що зірвав зі своїми опікунами і висунув власних кандида-

Порошки для дорослих з фірми
KOWALSKINA
вживаємо при неприємних
БОЛЯХ
ГОЛОВИ

тів у деяких округах. І хоч не висунув взагалі кандидатів у флямандській частині Бельгії, бо не міг зорганізувати ще в усіх округах своїх прихильників, проте при виборах до палати послів на 202 мандати здобув 21 послів, тоді як католики лише 63 (втратили 16), соціялісти 70 (втратили 3), ліберали 23 (втратили 1), фламандці 16 (здобули 8) і комуністи 9 (здобули 6). Крім того Дегрель провів 8 своїх прихильників до сенату.

Після такого тріюмфу Дегрель оголосив, що прочистить політичну атмосферу Бельгії, порозганяє на чотири вітри фінансових і парляментарних „махерів", без огляду на їх партійну приналежність. Від своїх послів і сенаторів та прихильників домагається простоти обичаїв та заборонив вдержувати якінебудь звязки зі старими парляментаристами. Заповідає, що вкоротить впливи капіталістів і припинить у Бельгії клясову боротьбу.

Політичні противники потішалися, що з хвилиною виборів карієра Дегреля скінчилася, але гірко розчарувалися. До дальшого зросту впливів Дегреля і рексистів причинилися головно дві закордонно-політичні події, а саме: поява „людового фронту" і прихід до влади уряду прем. Блюма у Франції та жорстока громадянська війна в Еспанії. Обі ці події дали Дегрелеві знамениті аргументи в його дальшій агітації. Окупаційні страйки і зріст впливів комуністів у Франції та в Бельгії та кріваву війну в Еспанії використав Дегрель, щоб спопуляризувати в Бельгії гасло боротьби з марксистами. Цим гаслом поборював своїх противників не лише між інтеліґенцією та міщанством, але і між робітниками. Таким чином партія Дегреля здобула велитенську популярність (його орган „Пеї Реель" має 300.000 накладу), придбавши собі марку, що творить едину суцільну силу проти хвилі комуністичного заливу. Не диво, що соціялісти гостро виступили проти Дегреля, втягаючи ліберадів і католиків до оборони впливів старих партій.

Мірилом впливів рексистів є безсумнівий факт, що бельгійські соціялісти відмовилися створити з комуністами спільний „людовий фронт". До проголошення невтральности Бельгії теж причинилися рексисти, які гостро виступали проти союзу з Францією, що є під впливами „людового фронту".

В своїм інтервю для віденської преси Дегрель заявив, що „найдалі за 6 місяців прийде до влади в Бельгії." Поживемо, побачимо. В кожному випадку Дегрелеві не можна відмовляти хисту розумного політика. Доказом цього — його замирення з фламандцями за ціну їх повної рівноправности з вальонцями. Дегрель запевняє теж, що по приході до влади дійде теж до порозуміння з Німеччиною Гітлера та буде працювати над замиренням Франції з Німеччиною. Якщо це йому вдасться, замирена західна Европа буде новим ударом для большевиків.

Нині у Великім Театрі комедія Шова **ПІҐМАЛІОН**

Страйк лісових робітників у Скільщині скінчився.

ДОМАГАННЯ РОБІТНИКІВ МАЙЖЕ В ЦІЛОСТИ СПОВНЕНІ. — УСПІХ ЗОРГАНІЗОВАНОЇ АКЦІЇ ЛІСОВИХ РОБІТНИКІВ.

Сколє, 23. X. 1936.

Як уже читачам „Діла" відомо, з початком вересня ц. р. розпочався був у Скільщині страйк лісових робітників з причини невідповідних умовин праці та використовування їх підприємцями. Фірма Ґредлів спочатку легковажила собі акцію робітників, бо думала, що це худоба, яку можна батогами погнати до роботи. Одначе акція поширилась на цілу Скільщину, що примусило фірму застановити роботу в тартаці у Сколім та позбавити праці 900 людей.

Щоб ту акцію, в більшости індивідуальну поодиноких сіл, скоординувати та спрямувати у відповідне русло й повідомити адмін. владу про нечуваний визиск робітників, повідомлено Народню Канцелярію у Львові та зажадано негайної висилки посла на місце. Дня 8. ц. м. візвано делегатів робітників з поодиноких сіл до Сколього і тогож дня приїхав посол д-р Троян з Ходорова та засягнувши докладних інформацій про домагання робітників, ситуацію і настрої в повіті від м-ра Ценка, відбув відтак нараду з робітниками, на якій устійнено докладно конкретні домагання, від яких робітники не відступлять. Домагання повищі предложено Пов. Староству та Інспекторатові Праці в Стрию, щоб виказати, що страйк — це боротьба за життєві умовини праці, а не політична „геца" проти жидів.

Дня 12. ц. м. приїхали до Сколього зі Стрия староста та інспектор праці, що після довшої конференції з дир. Фромом з фірми Гредель, предложили робітничі домагання та жадали їх виповнення, щоб не викликувати напруження серед робітництва та не побільшувати безробіття. Відтак візвали м-ра Ценка, якому зясували хід і вислід конференції з дир. Фромом та заявили, що фірма приймає майже в цілости домагання робітників, щоб лише вплинути на них вибрати собі робітничу делегацію, яка пішлаб до управи фірми та предложила безпосередньо дирекції свої домагання та щоб рівночасно вплинути на робітників, щоб по принятті їх домагань, пішли до праці.

На 14. ц. м. візвано поновно представників робітників майже всіх сіл, устійнено докладно їхні домагання та зясовано ситуацію і делегація, зложена з 8-ох робітників, пішла на Демню до дирекції фірми. Там робітники засіли з директорами всемогучої фірми до крутлого стола пертрактувати за робітничу долю цілої Скільщини. Вислухано всіх домагань робітників у 2-годинній конференції і приречено сповнити такі домагання: за всі роботи буде виплачувати фірма безпосередньо (не підприємці) і то що два тижні готівкою; не буде давати ніяких карток ані товарів; робітники можуть побирати товари у кооперативах чи в Союзі Кооператив і фірма погодилась, щоб представники кооператив предкладали при виплаті свої рахунки, які фірма буде їм виплачувати; колиби, стайні й дороги будуть у доброму стані. Покищо не може дати загальної підвишки, одначе по відробленні пібраних робітниками зачетів фірма провірить заробітки і коли покажеться, що піший робітник заробляє менше як 3 зол. денно або на шихту, а візник парою коней менше як 10 зол. денно і 20 кг. вівса, буде старатися піднести їх заробіток до такої висоти. На згодилась усунути негайно лісових підприємців, бо вияснила, що за передані їм роботи є супроти них зобовязана і вони теж, одначе згодилася, щоб навіть ті роботи перебирали наші робітники безпосередньо від фірми на підставі предложених ними оферт, і фірма сама буде за ті роботи виплачувати готівкою, а функція підприємців буде обмежена лише до контролі над працею робітників. Фірма виразно зобовязалася, що по скінчені цього сезону, як теж ще неперебрані підприємцями зруби віддати безпосередньо робітникам, без посередництва підприємців. Обезпечення робітників унормоване приписами закону і це залишилося. Зате обезпечення коней полишила робітникам у їх власній управі.

Зазначити треба, що представників робітників потрактували дуже чемно і не як делегатів поодиноких гуртів чи сіл, але як представників цілої Скільщини та затягнули супроти них зобовязання як супроти одної збірноти. Це й буде початком збірних умов лісових робітників. Робітники незвичайно гідно та мужно боронили своїх інтересів та постановили на тих умовинах, якщо фірма додержить їх у практиці, розпочати чи так продовжати працю.

Більшість робітників уже розпочала працю на нових умовинах, здержалась лише частина, яка по одержанні праці безпосередньо від фірми на підставі неї предложених оферт мабуть також піде до праці. Одначе брак дерева примусив здержати роботу тартак, який стоїть уже від 19. ц. м. та очікує на започатковану звізку дерева, а 900 робітників на Демні очікують праці та хліба. Не зважаючи на брак належної підготови та слабий звязок і організацію, робітники майже в цілости виграли свої домагання, і то головно своєю гідною поставою, солідарністю та витревалістю.

ARCO площа Галицька 3 поручає вовни і волічки останні новини
Панчохи і трикотажі першорядні гатунки. 2914 2—10

З організаційного життя.

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ МІСТА ТЕРНОПОЛЯ.

Заходом Повітового Народнього Комітету УНДО в Тернополі відбулася в неділю 25. жовтня ц. р. довірочна політична нарада місцевої інтеліґенції і міщанства з метою основати окрему політичну організацію для міста Тернополя. На референта запрошено посла **д-ра Степана Біляка,** голову Нар. Організації Українців міста Львова. В нараді взяло участь коло 250 поіменно запрошених осіб. Між приявними крім референта д-ра Біляка було ще трьох послів: д-р Степан Баран, Василь Болюх і д-р Корнило Троян.

Наради отворив і їм опісля проводив **проф. Ілярій Брикович.** Пос. **д-р Біляк** у своєму довшому рефераті зясував наше сучасне політичне положення, виказуючи наглядно потребу окремої політичної організації українців у більших містах, до яких належить і Тернопіль з дуже поважним числом українського населення.

Над виголошеним рефератом переведено довшу основну, річеву дискусію, у якій забирали слово пп. Майка, інсп. Остап Сіяк, м-р Осип Гринкевич, Воловець, проф. Павло Дяків, пос. д-р Корнило Троян і Володимир Чубатий. На внесок проф. Павла Дякова рішено згідно з виводами референта приступити безпроволочно до оснування окремої політичної організації під назвою „Організація Українців міста Тернополя" і для переведення цієї справи вибрано окремий організаційний комітет з одинацяти членів, зложений з інтеліґентів і міщан згідно з поіменним предложенням п. Вол. Чубатого.

Наради закінчив відповідною промовою проф. Ів. Брикович, після чого присутні відспівали національний гимн.

На підставі спеціяльного дозволу Рідна Школа може сплачувати свій довг в Обезпечальні облігаціями народової позички. Присилайте їх негайно на адресу: Рідна Школа, Львів, вул. Сикстуська 46.

Розбудова єгипетської армії.

КАІРО, 27. 10. ПАТ. Як твердять у колах, зближених до міністерства війни, в Єгипті скасують право викуплюватися від військового обовязку. Небавом подвоять чисельний стан єгип. армії, підіймаючи його до 24.000. Правдоподібно Єгипет дістане в Англії позичку на свої воєнні потреби.

Візита польських міністрів на Замку.

ВАРШАВА, 27. 10. ПАТ. Президент держави прийняв сьогодні вполудне премієра ген. Славой-Складковського і віце-премієра Е. Квятковського, які поінформували президента про біжучі справи уряду.

Повстанці панами цілої кольонії.

ЛЬОНДОН, 27. 10. ПАТ. На підставі вісток, що там наспіли, повстанці здобули Порт-Вата з Ріо-Муні (Гвінея еспан. в Зах. Африці). Тому, що передтим заняли вони вже остр'в Фернандо — тепер ціла кольонія є вже в руках повстанців.

Новий конфлікт совітсько-манджурський.

ТОКІО, 27. 10. ПАТ. Агенція Домеї повідомляє із Гсін-Кінг, що на совітсько-манджурськім кордоні прийшло знову до збройної сутички. **50 совітських жовнірів перейшло кордон, кинули 3 гранати й обстрілювали крісовою пальбою манджурську стежу**, яка тільки боронилась перед цим наступом, вижидаючи допомоги.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Австрійська жандармерія викрила широко розгалужену комуністичну організацію і найшла великі припаси зброї та муніції.

Португальський міністер закорд. справ подав у офіційному комунікаті причини, що заставили його зірвати дипльоматичні взаємини з Мадридом.

Югословянський премієр виїхав до Анкари, правдоподібно, щоб обговорити становище Болгарії до балканського пакту.

Британський уряд мабуть ще раз запропонує мадридському увільнити 14.000 політ. в'язнів і заручників, бо їм загрожує велика небезпека. В Аліканте ждатиме на них брит. кружляк.

Туреччина переговорює з Іраком, щоб получити залізничу сітку обох держав, викінчуючи відомий німецький плян „багдадської залізниці".

Французька влада сконфіскувала в Ліоні 140.000 ручних гранатів та почала слідство проти 65-ох промисловців, що вивезли до Еспанії кількасот тисяч ґранатів. Один посередник заробив на тій трансакції 200.000 фр. за 3 тижні.

Польський консуль у Тель Авіві Ст. Лукашевич помер.

Італійці заняли місцевість Лікенті в Абісинії.

Британський уряд признав, що Португалія не нарушила договору невмішування.

НОВИНКИ.

6-го ЛЮТОГО
ВЕЛИКА МАСКАРАДА

— **„Хоровід"** повідомляє, що єдиний, в осінньому і зимовому сезоні, курс танків, починається вже в четвер 29. ц. м. в Нар. Домі. Початок для шкільн. молоді год. 6., для старших год. 7½ вечором. 2960 1—2

— **Футра жіночі і чоловічі** та різного роду футряні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 20-?

— **Комунікат у справі „Наталки Полтавки".** Подаємо до відома, що на виставу „Наталки Полтавки" у Великому Театрі у Львові 4-го листопада ц. р. залишилася ще тільки незначна скількість білетів, які продає „Союзний Базар". Вистава, до якої проби під проводом Лесі Кривіцької і Антона Рудницького йдуть у повному темпі, заповідається у новому орхестровому одязі (інструментацію і редакцію на велику оркестру зладив Василь Безкоровайний) якнайкраще. Одночасно подаємо до відома, що „Наталку Полтавку" у тому самому складі як у Львові, матиме змогу побачити і почути і наша провінція, а саме відбудуться такі святочні вистави: 7-го листопада **Золочів**, 8-го **Тернопіль**, 12-го **Коломия**, 13-го **Станиславів**, 15-го **Самбір**, 16-го **Перемишль**, 3-го грудня **Стрий**. У проекті вистави у **Дрогобичі** і **Бродах**. 2731

— **Земля вертається в українські руки.** „Дзенник Польскі" бе знову у дзвін трівоги, що земля у Сх. Галичині переходить назад в українські руки. Цим разом діється воно в яворівському повіті, де п. Людвик Карчевський, власник маєтку Моровчі, продав 300 моргів землі українцям, а п. Францішок Павлік з Кобальниці Руської продав також 300 моргів в українські руки. На тім не кінець, бо п. Лубенська, власниця маєтку Краковець, продала з фільварку Гнійниця 50 моргів українцям, а 50 моргів перейшло у жидівські руки. Також п. Л. Дембіцький, власник кількох фільварків коло Яворова продав 14 парцель жидам, яким підставили українці, щоби а місця відкупити ті парцелі з жидівських рук. „Дзенник Польскі" обіцює занятись тими прикрощами ширше, не хотячи розуміти непохитного економічного закону, що земля скорше чи пізніше мусить перейти всюди в руки автохтонного населення, яке її здавен-давна вживало або обробляло.

— **Українка.** У черговому міжнародньому річнику Гутенберґівського Товариства в Майнці — **„Gutenberg-Jahrbuch"** за 1936 рік, уміщені дві праці українських авторів, що торкаються історії українського друкарства і граверства: д-ра Зенона Кузелі про німця Швайтпольда Фіоля як основоположника українського друкарського мистецтва (стор. 73—81) і д-ра Володимира Січинського про українського граверa-мідеритника середини XVIII. ст. Григорія Левицького (стор. 177—183, з 5 ілюстраціями). Годиться відмітити, що **„Gutenberg-Jahrbuch"** є одним з найбільш поширених наукових видань міжнародного характеру, що присвячений друкарству і графіці. Статті цього річника друкуються в мовах німецькій, французькій, англійській, італійській та еспанській. В останньому річнику серед авторів зустрічаємо 13 німців, 4 французів, 3 австрійців, по 2 англійців, американців та українців, по 1 — бельгійців, ірляндців, італійців, поляків, еспанців, чехословаків і мадяр. Статті написані в мовах: німецькій — 13 (також українських авторів), англійській — 5, французькій — 4, і італійській та еспанській по 1.

— **Ендецькі громили,** що були минулої суботи вечором жидівські виставові шиби у Львові, виявили свою ненависть також до українців. Бушуючи по вул. Сикстуській, вони знищили

ЯРОСЛАВ СКОПЛЯК.

Мій перший олень.

Ще в серпні, в розгарі літа заїхав я до родини в гори, щоб хлипнути їх кришталевим повітрям та відпочати від міста. Вже тоді, коли гаяв на склони чи зруби, привиджувалися мені королі гір — рикаючі олені.

Ось там, де притикає грубий ліс до зрубу наліво заркає... Або там коло молодника з широкою поляною. Бо і вигідно і скрито, а доступ... ох! як тяжко буде підходити!..

Вернувся я з ріднею домів і ждав на другу половину вересня, щоби здійснити свою мрію: як не здобути оленячі вінці, то бодай почути, побачити і намилуватися красою славного на ввесь світ риковиська в лісах Митрополії, коло Перегінська.

Прийшов нарешті день виїзду — 23. IX. 1936. Львів-Стрий, Стрий-Брошнів, а там мотором до Осмолоди.

Заходжу до директора Підлютських Дібр, до управ ревірів і всюди спішуся — не маю часу — немов би боявся, що чарівний ліс з усіми своїми принадами може втікти передомною. Зрештою до відділу призначеного для „Тура" ще далеко. Треба їхати з Осмолоди 16 км. мотором до Брустор, звідсіля фірою 12 км. до Осплаю, вкінці 4 км. пішки до ловецької хатчини на 100 м. від Чехословаччини.

Пізна вже тут осінь. Букви одні почервоніли, інші пожовкли, густо перетикали темно-зелені смереки, кедри й ялиці. Очі захоплено вдивляються в прекрасні краєвиди, уста захланно пють ядерне, холодне повітря... Ей, чи не сон це?! чи змора? Чи справді я йду в оці прекрасні бори на риковисько?!

Звертаюся до моторового: „Будь ласка затримайтеся, або їдьте поволіше, а я подивлюся на оцей зруб. Він щоправда до „Тура" не належить, але може хоч щось побачу. Розглядаюся... Нічого не видно. Всюди тихо, спокійно, тільки Лімниця перекликується з мотором. „Їдьмо дальше!"

Минаємо Ризарню-Дарів, от і Брустори.

Дальшу дорогу маю відбути фірою, але тому, що знищена довозом клеців — йду пішки. Спішуся... Щораз підбігаю... Шкода кожної хвилини, а коні ступають поволі, оминаючи вибої, каміння і виверти.

Ось і кохання Осплай.

Перша наша ловецька хатка, здається перша українська у світі... Від неї починається ловище „Тура". Значить, я вже дома, бо ось тут направо лінія до зрубу „вісімки". Наївно надслухую, чи не заркає олень... Чейже то вже моє ловище, маю право вже підходити... Але ще 10 година вранці, пора, коли олень відпочиває в грубім лісі і сторожить лань, щоб котра з любок не посміла відлучитися від його гарему. Йдемо дальше, робимо один закрут, відтак другий і вже видко зруб, а там направо під границею хатинка, кохана хатинка, я не проміняв би її і за хмародер. Стоїть, як і минулого року. Чистенька, двері примкнені, стежка до неї заросла. Приходимо ближче, над дверми напис: „Українське Ловецьке Товариство „Тур" і ловецький поздоров „Мисливського стріч".

Отвираємо двері, заходжу і витаю. „Як маєшся кохана хатино, чи дуже тужила за нами?" Здається, що полиці з радости хитаються, стілик гуляє, ліжка, хоч вузенькі, розпростираються і просять: „Кладися!"

— Михайло! Робіть порядки, порозпаковуйте річи, призбирайте фої на ліжка, а ми Дмитре ходім, ходім бо шкода часу. Оглянемо ловище, чи не зайшли зміни, чи зруби дуже поросли, а може що побачимо. Може хоч лань... Михайле, ми прийдемо за дві-три години, щоб був киплячок на чай.

Йдемо... Мені здається, що не дотикаю ногами землі. Під гору рву, як бистрий заяць. Підганяю Дмитра, до „пятки" вже недалеко, а „чвірка" на нас дивиться. О, там певно щось буде. Розглядаюся далековидом по „пятці" о... о... бачу... лань з телятем пасеться, підходимо ближче і бачу, як теля непокоїться, певно нас почуло. Лань, хоч нас не бачить, але вірить телюкові і обоє втікають у грубий ліс. Переходимо зруб і через полонину доходимо до „чвірки". Розглядаюся... всюди спокійно, нема нікого і нічого. Ходім охоронним пасом через зруб „чвірки" до „одинки". По дорозі оглядаємо слід медведя. Мірю — середній собі „вуйко".

— А це що за слід? — каже Дмитро — чи не вовка?!

Дійсно. Але що за потвора — її ім. його слід.

— Дмитре — кажу, — за того вовка міняю оленя, бо чи знаєш, що за спустошення він тут мусить робити!

Підходимо до „одинки". Шукаю далековидом... нема... нема... о, ні є. Раз, два, три, чотири, а там з боку пять серен. Пасуться.

— Ходім Дмитре, не полошмо їх!

Вертаємось до хатчини на обід. Михайло приготовив усе вкслід. Ліжко застелене, річи порозвішував на кілках чи поскладав на полицях, а на кухонці варитться киплячок. Відпочали часок, пополудновали та, ходім, кажу, знов з Дмитром до ліса. Йдемо тою самою дорогою що і рано. Присіли в косодеревині на горі „Сідло", бо звідси добре видно до всіх трьох зрубів. Вечорію. Тиша аж у вухах дзвонить... Нараз перший рик! У „пятці". Недалеко... Хильцем, хильцем і ми вже в охоронним пасі „пятки".

— Дмитре — шепчу — сідайте тут, а я піду сам, подивлюся, що то за „особа"...

Підійшов близько може на 150 кроків, але не бачу його, бо заступають смереки, зарослі аж до долини. Прилягаю ниць і бачу попід смереки ноги оленя. Вже по ногах пізнаю, як зрештою і по голосі, що то „смаркач", але всеж хотів би я побачити його цілого. Стаю нещасливо на тріску, вона хрустнула, коло мене зривае лань з телюком і робить такий лоскіт, що олень тільки мигнув. Пристанув на другім боці звору. Дивлюся і числю пасимки... раз, два, три, а дальших чотири... Осмак! Е... не до тебе смалюху я прийшов, пасися дальше... і порикуй здоровий. Відходимо знову в косодеревину. Темніє, а разом з тим і олені рикають більше.

— Чуеш, Дмитре, двох реве у „чвірці". Один в охоронним пасі, а другий у грубім лісі. О! І третього чути, але десь ген аж за Кепутою.

Підходити нема мови, притемніло ще дужче, пробую зміритись і вже мушки не бачу. Значить — до дому! По дорозі почули ми ще два рикачі.

також виставові шиби в книгарні „Рідної Школи", очевидно на великий втіху польських прокожих, що приглядались всьому спокійно.

— **Модель памятника Т. Шевченка в Києві.** Совітські часописи повідомляють про затвердження проекту памятника Шевченкові, зладженого М. Манізером. Представлено два моделі. Позитивну оцінку одержав модель памятника, що зображує Шевченка, який стоїть на скелі. В долішній частині памятника ряд постатей кріпаків, що мають відбивати „гніт кріпацтва, протест і боротьбу проти гнобителів, до якої закликає великий поет-революціонер". В цих постатях дано образи селян: косаря, виснаженого роботою і жінки-селянки, яка потай від панських наглядачів годує своє немовля; дві жіночі постаті, матери і дочки, говорять про безправну жіночу долю за старих часів. Постаті закутих у ланцюги кріпаків є проміжною ланкою в усій групі. Одна з тих постатей тягнеться до тих, хто взяв у руки камінь, вила, сокири, до тих, хто з непохитною рішучістю пішов на боротьбу з гнобителями пригнічених мас. Постать Шевченка, змальованого в гніві і наполегливої рішучости, немов бере участь у загальному житті решти постатей. Такими словами звязує свою думку сам автор памятника в розмові з журналістами. Висота памятника 10—11 метрів. Постать Т. Шевченка — 4 метри. Всі інші — півтори натури. Перед скелею, виконаною у формах дикого каменя, розташований басейн з водою, якого оформлення додержано в суворих формах полірованого граніту. Басейн творить контраст і тим самим підкреслює дикість самої скелі.

— **Вимінa роверових карт.** Управа м. Львова пригадує, що речинець вимінн роверових карт і тимчасових посвідок минає 31-го жовтня ц. р. Пізніше роверів на час 1936-37 не будуть допускати до колового руху, а винуватих будуть тягнути до карно-адміністраційної відповідальности. Таблички видають у виділі II/3 міської управи, ратуш, другий поверх, двері ч. 219 в урядових годинах 10—12.

— **Петарда в жидівській крамниці.** До харчевої крамниці Міни Ерстер при вул. Кадецькій ч. 10, у Львові група молодих людей кинула вечором петарду. Експльозія знищила ціле нутро крамниці, при чому вибухла пожежа. Крім того 42 літну власницю Міну Ерстер тяжко попекло на лиці та руках. Її відставили до шпиталю, а справою кинення петарди занялася поліція. Перед кількома роками сталася подібна подія при вул. Святохресній, де власниця крамниці Дайхслева втратила життя. До нинішнього дня злочинців не вислили.

— **Літаком до Палестини.** З варшавського летовища вистартував перший польський комунікаційний літак до Палестини. М. і. полетіла урядова комісія з кількох осіб. Траса довга на 3.130 км. Літак забрав почту ваги 700 кг. Його повороту очікують у Варшаві 4. листопада ц. р. Правильна летунська комунікація між Польщею і Палестиною розпічнеться у квітні 1937. р.

— **Постріляли поліцая.** У присілку Піски пов. Радехів хтось постріляв у груди ст. постеруночового Стефана Огурка з постерунку в Топорові. Напасників було двох і оба втікли серед темряви. Раненого Огурка відставлено до львівського шпиталю.

— **Еміграція до Палестини.** Крізь граничну стацію Снятин-Залуче переїхав з Польщі до Палестини транспорт жидівських емігрантів числом 140 осіб і прогулька до Румунії числом 50 осіб, зорганізована Орбісом.

— **Львівська хроніка.** Мешкання Андрія Мацейського при вул. Кіпцевій 5, обікрали злодії, забравши гардеробу вартости 1.500 зол. Повідомлена поліція дігнала двох людей у лісі під Високим Замком. На гук вистрілу злодії покидали мішки з гардеробою і повтікали. Всі вкрадені річи знайшлися. — В брамі камяниці при вул Калічій ч. 16 три напасники здерли вечором плащ з Юлії Гетнарович і вирвали їй торбинку з 10 зол. Поліція арештувала Василя Германа, Тадея Найберґера й Івана Стецева.

— **Бють жидівські шиби.** В Сухоставі вибив хтось шиби в 10 жидівських домах. Одночасно розкинено протижидівські летючки. До Сухостава приїхав з Копичинець повіт. староста і повіт. комендант поліції, щоб перевести на місці слідство. Арештовано 6 осіб.

— **Втікли від большевиків.** Крізь міст у Підволочиськах переїхав тому кілька днів з цілим розгоном на польський бік вантажний самохід із двома людьми, що тим способом утікли із совітської території. У звязку з тим у Підволочиськах відбулася гранична, польсько-совітська конференція, на якій рішено самохід звернути совітській владі, а шофер і його помічник заявили охоту лишитися в Польщі.

— **Красва хроніка.** В Городку арештовано Йосифа Войнаровича, що добувся до товарового поїзду і на просторі між містом і Камінебродом витягу і на просторі між містом і Камінебродом витягнув з вагону ріжні залізні товари на насип. — Кидав з вагону ріжні залізні товари на насип. — В Козарі пов. Рогатин Анна Кобзан, приготовляючи вапно до вибілення мешкання, всипала до ями вапно і залила його водою, мішаючи при помочі патика. Нараз вапно вибухло і вилетіло при помочі патика. Нараз вапно вибухло і вилетіло нещасливій жінці очі. Сліпу раз на все перепалило нещасливій жінці очі. Сліпу раз на все перепалило нещасливій жінці очі. — В Рафайловій пов. Наревезли до шпиталю. — В Рафайловій пов. Наревезли до шпиталю. — В Рафайловій пов. Наревезли до шпиталю

— **Реформа турецьких вязниць.** Турецький уряд переводить реформу вязниць, що будуть перемінені на „поправчі санаторії". Турецькі вязниці будуть мати бібліотеки, спортові майдани, аматорські театри, варстати й склепи. Вязнів, що будуть поводитись зразково, звільнять передречинцево. Вони дістануть навіть грошеві підмоги, щоби могли вернутись до порядного життя.

— **Ріжні вістки.** На островах Галяпагос вибухає вулькан Фердінандо. — З Аргентини повідомляють про великі спеки, що доходять до 46 ст. Одночасно навіщують цей край великі бурі з хмароломами. — В околиці мексиканської місцевости Чернавака напало 30 бандитів на вантажний військовий самохід, що ескортував каравану 400 туристів. Після стрілянини, в якій по обох сторонах були вбиті й ранені, бандити втікли в ліси.

— **Питання для досвідчених господинь.** Якщо засіб до прання дозволяє прати без труду, якщо надається до всілякого білля, якщо пере грунтовно, а при цьому хоронить бідля, вкінці якщо так легко його вживати, що неможливо його зле застосувати, тоді можна назвати такий засіб ідеальним засобом до прання. Погоджуються з тим усі господині і тому говорять про Радіон як про ідеальний засіб до прання. Без труду, без шкоди для тканини — сніжнобіле білля.

—o—

✝ Посмертні згадки.

Інж. Кость Котецький помер 22. ц. м. у Майдані коло Станиславова, проживши 53 роки. Похорони відбулися 25. ц. м.

Покійник був виїмково талановитий та енергійний. У 22. році життя покінчив техніку в Празі і зараз після того дістався до нафтового промислу, де постійно — як у краю, так і закордоном — був на начальних становищах. У часі української влади був директором державних рафінерій у Дрогобичі. Уряд ЗУНР нераз звертався до нього, як до визначного нафтового спеца, особливо коли йшло про акти важної державної ваги для міжнародніх чинників. З заграниці вернувся Покійник до Львова, де оснував і був співвласником фабрики свічок „Інж. Кость Котецький і С-ка". Відтак виїхав був до Японії і Манджурії, де пустив у рух 2 великі рафінерії. В часі світової війни — як Січовий Стрілець — по кількох місяцях карпатської баталії — набавився недуги, якої слід відчував усе життя і яка в повільному розвитку вплинула на передчасну його смерть. Нездужаючи, усунувся в останніх роках у сільську тишу, де віддався плеканню расової домашньої птиці. (На цю тему написав м. ін. статтю, нагороджену на нашому економічному конкурсі). Останні два роки провів Покійник у ліжку, зломаний параліжом.

В. Й. П.!

Дописи.

ЗАЛІЩИКИ.

Ще про академію в честь О. Маковеч в Заліщиках. У звязку з допісом у „Ділі" (ч. 203) про згадану академію дістаємо вияснення від диригента хору І. Ткачука такого змісту: По відспіванні пісні „В горах грім гуде" п. І. Ткачук просив аранжера академії, щоб безпосередньо по деклямації та виступі орхестри між з хором відспівати другу пісню, бо мусить виїхати негайно з дитячою виставою до села, віддаленого 12 км. від Заліщик. Аранжер міг легко змінити програму академії, але цього не зробив. А що академія почалася з одногодинним опізненням і треба було вже конче виїхати на дитячу виставу, яка не відбулась би на випадок опізнення І. Ткачука, тому хор відспівав лише одну пісню.

РАДЕХІВ.

Концерт д-ра Василя Тисяка. Заходом кружка Рідної Школи в Радехові відбувся 11. м. м. в салі Народного Дому концерт відомого оперового співака д-ра Василя Тисяка. В програму входили виключно пісні українського репертуару з винятком двох оперових арій. Із всіх бездоганно виконаних пісень найкраще присутнім подобалися пісні Людкевича „Ой вербо", Січинського „Дума про Ничая" й арія Надіра з опери „Ловці жемчугів", виконані по мистецьки і з великим відчуттям. Голос д-ра Тисяка загально відомий і прихильно оцінюваний фаховими музичними критиками зробив на присутніх найкраще враження і за це численно зібрана публіка оплескувала кожну виконану співаком пісню. Співакові акомпаніювала при фортепіяні дуже музикально й інтелігентно п. Ірина Селезінка з Радехова.

СКОЛЕ.

Ростемо й розвиваємось. Що в Скільщині не йде якась саботажово-терористична акція проти жидів, а ліпше звичайна економічна боротьба проти чужого визиску, на це вказують нам останні тижні. В половині жовтня повстало у Сколім 5 нових українських крамниць, а саме п. Володимира Станька — склад паперу, шкільних та канцелярійних приборів у домі п. Федорики, двох молодих хлопців зі Синевідська Нижнього, а саме Івана Капала і Михайла Бобанича — склад шкіри ріжного роду і шевських приборів (ходаки, підошви, шкіра на верхи і т. д.) та Онофра Чопа й Івана Гаврилова — склад готових убрань і т. д. (конфекція і галянтерія). Небавком повстануть ще дальші крамниці. Сподіємося, що громадянство Скільщини піде до них лавами.

Гостина театру „Заграва" в Сколім. В днях 19.—21. ц. м. гостив у Сколім театр „Заграва", який відограв два рази „Голготу" та обі частини „Камо грядеши" в салі Сокола. На всіх виставах сала битком набита. Глядачі захоплювалися і знаменитою та незрівняною грою артистів (Блавацький, Блавацька, Неделко, Рудакевич, Боровик) і пречарними стилевими декораціями Боровика та історичними строями. Все те склалося на мистецьку цілість високої вартости. Слід підкреслити з прикрістю незрозумілу поставу стрийського старости в Стрию, яке заборонило грати театрові в Конюхові та Синевідську В., щоб моральне покарати ці села за ріжні поділ проти жидів. Театр має теж великі труднощі з приїздом та з ріжними громадськими оплатами від виставі, яких є дуже багато і всі вони дуже високі. Ці видатки забирають майже половину доходу. З чогось мають жити ціх 40 мистців сцени, з чого справляти строї та декорації і виставляти нові пєси. Невжеж в добі „нормалізації" театр „Заграва" не може дістати залізничої знижки тоді, коли всі польські театри та ріжні Ліги мають такі знижки для своїх членів?

Загальні Збори філії „Просвіти" відбудуться вже 2 листопада ц. р. в год. 10.30 рано в салі Захисту, бо видія хоче уступити та передати керму новому виділові. Дотеперішній видія з причини непорозумінь та перешкод від деяких одиниць не може вести нормально своєї відповідальної праці і тому хоче її передати в нові руки, охочі до праці, якої Скільщина тепер дуже потребує. Тому сподіємось, що на збори прийдуть численно представники читалень і члени „Просвіти" зпоміж інтелігенції та селян, щоб призадуматися над вибором нового відповідного виділу. Повинні теж прийти всі мужі довіря для масового членства „Просвіти" враз з грішми і бльочками, щоб все передати мурові Ценкові, як повіт. організаторові членства ще перед виїздом зі Сколього.

Основні Загальні Збори Філії Союзу Українських Купців відбудуться 8. листопада ц. р. Вони викличуть велике зацікавлення між купцями у Сколім та цілій Скільщині, яких є тепер по селах покад 40 осіб. На Збори приїде делегат С. У. К. зі Львова. Збори відбудуться в год. 2. попол. в салі Захисту. На час від 15.—22. листопада ц. р. С. У. К. враз з іншими Т-вами Сколього та при співучасти С. К. у Стрию приготовляють виставу „Показ Українського Промислу" в салях Захисту, яка викликує зацікавлення серед громадянства Сколього та Скільщини.

ДЕЛЯТИН.

Заг. Збори Повітового Кружка „Сільського Господаря" у Делятині відбулися дня 8. ц. м. На них вибрано новий виділ. Загальні збори виявили, що місцеві провідники легковажать господарську ділянку. Кружок „Сільського Господаря" в Делятині не проявив ніякої діяльности, бо, навіть не старався її проявити, доказом чого, що за цілий рік не відбув ані одного засідання. Знаменний був голос Миколи Дяченка з Ланчина, який указав на легковаження Делятином господарських справ округи. При тому оповів, що засновний кружок „Сільського Господаря" в Ланчині дотепер не може найти свого надзірного органу, хоч у цій справі звертався до Делятина, Надвірної і Коломиї. Але ніодна округа не хоче прияти складки в квоті 15 зол. і тимсамим він не може звязатися органічно з централею. Слід завважити, що земля більш занедбаної країни під господарським оглядом, як долина Пруту.

Анкета членів-довжників Українбанку в Делятині відбулася 25. ц. м. На ній явилося коло 50 членів-довжників з Делятина. Справу сплати позичок затягнених в Українбанку в Делятині референував д-р Осип Левицький, як голова Надзірної Ради. Метою анкети було взивати довжників, щоб добровільно сплачували позички, щоб у нинішніх тяжких часах не доводити селян до судових коштів. Члени-довжники з Делятина мають заплатити Українбанкові понад 30.000 зол. А що Українбанк має свої зобовязання і то речинцеві, то мусить приспішити стягання залеглих, неплачених сплат і тому взиває на довжників, щоб точно сплачували свої рати.

Ялом до церкви і до костела. В ночі з 24. на 25. п. м. невідомі зломники дістались до гр.-кат. церкви в Делятині, де розбили касу і скарбонки та забрали малу грошеву кроту. Під замітом зломів арештовано церковного доглядача. Цієї самої ночі дістались невідомі зломники до рим.-кат. костела в Делятині, де теж розбили касу і скарбонки та забрали якусь грошеву суму. В обох справах поліція веде слідство.

СТАНИСЛАВІВ.

„За батька". В суботу 31. п. м. відіграє драм. гурток „Сфінкс" драму Грінченка на 5 дій „За батька". В головних ролях беруть участь: Лисяківна, Каратницька, П. Крушельницький, Горниткевич, Ліськевич, Зубаль і Скальський. Зовсім нові декорації малює арт.-маляр М. Зорій. В неділю 1. XI. гурток повторить виставу в год. 14. по знижених цінах.

Б. Л.

Спорт.

СТАНИСЛАВІВ. ПРОЛОМ — РЕВЕРА 1:7 (1:4).

Мистецтво А-кл. Ворота добув Андрійшин II. з пільного. Пролом програв знову зовсім заслужено, хоч за високо. Коли б напад Пролому був використав бодай кілька з тих позицій, які були, то виспів був би куди кращий. Інша річ, що Ревера є тепер у дуже добрій формі і коли буде в такій формі й на весну, то напевно здобуде мистецтво. З Пролому незле грали обі оборонці, Демянчук в помочі й Урсакий II. у нападі. Суддя п. Вільдер кривдив Пролом: його змагунів карав гострими напімнениями, одначе промахів змагунів Ревери буцімто не добачував. Не бачив теж судця карного, коли то оборонець Ревери кілько разів (досіпно) мав у руках м'яч.

Перед змаганнями Ліга — Станиславів. 8. XI. відбудуться у Станиславові змагання ков. мяча між репрезентаціями Ліги і Станиславова. Перші змагання покінчились 2:2. Станиславів приготовляється до змагань дуже совісно. На день 5. XI. визначив окружний капітан тренінг двох тімів. З Пролому визначені Андрійшин І. (резерв. воротар) і Лісьнєвич. Змагання між Лігою і Станиславовом заповідаються незвичайно цікаво, бо Ліга, як відомо, виставила склад, майже рівнозначний з репрезентацією Польщі.

Б. Л.

СК. ПІЛЬЗНО — РУСЬ 3:1 (1:1).

Русь виступила до цих змагань у такім складі: Бокшай, Товт, Родик, Бендас; Крпяк, Іванчо, Ковач, Відмик; Криж, Крайник і Кобзар. СК. Пільзно грало на своїм грищі і цей сильний атут використало, хоч і по дуже важких зусиллях. В Русі дуже добре грала оборона. В напалі добре грав Криж. Ворота для Руси здобув Крайник у 18. хв. Напад Руси, що грав добре у полі, не використав багато підворітних ситуацій та не вмів здобутися на успішний стріл. Глядачів було всього 2.000. Суддював п. Бем.

ВІДЕНСЬКА ЛІГА.

Австрія — Віенна 1:1; Адміра — Фльоріядорф 7:2; Рапід — Вакер 6:1; Фаворіттнер — Спортклюб 2:0; Гакоах — Лібертас 0:0; Він — Постспорт 1:0. В табелі веде знову Адміра, яка перемогла високо Фльоріядорф. Одночасно Віенна по нерішенім виспіді з Австрією зійшла знову з першого на друге місце.

МАДЯРСЬКА ЛІГА.

Уйпешт — Галяда 7:1; Гунгарія — Сороншар 10:0; Кішпешт — Немзеті 2:4; Ференцварош — Шегед 1:1; Будафок — Ш. округа 2:2; Електромос — Бочкай 2:1; Фебус — Будай 2:1; Немзеті — Кішпешт 4:2.

СИТКІВКА.

Чехословаччина — Німеччина 4:1.
Стокгольм — Париж 3:2.
Данія — Норвегія 3:2.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Мистецтво Норвегії здобула дружина Фредріктад, яка перемогла у фіналі дотеперішнього мистця Менделен 2:0.

Поразка Туреччини у СССР. Репрезентаційна дружина Туреччини розіграла в Совітах пять змагань і пять разів програла. Загальне відношення воріт у цім турне є 19:3 для Совітів. Останні змагання грала Туреччина в Одесі і також програла 1:2.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Д-р Михайло Литвинович: **НАРИС ХЛІБОРОБСЬКОЇ ПОЛІТИКИ.** Накладом автора. Станиславів 1936. Стор. 148, 8°.

Д-р М. Гнатишак: ТАРАС ШЕВЧЕНКО Й РЕЛІГІЯ. (Відбитка з „Дзвонів"). Львів 1936. Стор. 20. 8°.

Д-р В. Залозецький: РЕФЛЕКСІЇ З ПОСМЕРТНОЇ ВИСТАВИ ОЛЕКСИ НОВАКІВСЬКОГО. Львів 1936. — Стор. 22, 16°.

ПІСНЯ НАД ПІСНЯМИ. Переклад із грецької мови з поясненнями зладив о. Михайло Кравчук. Львів 1936. Стор. 42, 8°.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

РОГАТИН:
29. X. Циганський Барон.
30. X. Муж двох жінок.
31. X. Інваліди.
2. XI. Німа теща.
3. XI. Бій.
З Рогатина їде Театр до Галича та Тодорова.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

БЕРЕЖАНИ:
28. X. Німа теща.
З Бережан їде театр до Рогатина.

Великий Театр:

Середа 28. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон".
Четвер 29. X. год. 7·30 веч. „Модні спазми".
Пятниця 30. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон".
Субота 31. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон".

Кіна.

АПОЛЬО: „Мамин хлопчик".
АТЛЯНТИК: „Тайна бригада".
ВАНДА: „Його велике кохання", „Для тебе танцюю".
ГРАЖИНА: „Болько та Льолько".
КАСІНО: „Король жінок".
КОПЕРНИК: „Пастер".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Напад на Конго", і „Азбука кохання".
МІРАЖ: „За хвилину щастя".
МУЗА: „Спокуса" з Марл. Дітріх.
ПАКС: „Давид Копперфільд" із Фреді Бартольомью.
ПАЛЯС: „Прокажена".
ПАН: „Бавити".
РАЙ: „Ялан".
СВІТ: „Книжка Чардаша" з Мартою Еггерт.
СТИЛЕВИЙ: „Роберта", ревія „Як у раю".
ТОН: „Робін Гуд із Ельдорадо".
УТІХА: „Червоний султан" і ревія.
ХИМЕРА: „Малий бунтар" із Шерлі Темпль.

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)
„Цепелін у просторах".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 28. травня 1936.

Відень (506,8) 17·30 Шпрінгерові твори відсп. Еп. Ронита сопр., 19·35 Орк. концерт, 21·50 Розр. музика. **Прага,** (470,2) 20·05 Концерт фільг. орк. **Париж** (1648) 13·15 Легка музика, 17·30, 21·00 Сп. ресіталь, 18·30 Концерт симф. орк., 21·45 „Моцарт і Сальєрі" драма Пушкіна, опісля дві авдиції на основі Ліна й Чехова. **Білгород** (437,3) 13·15, 17·20, 18·10 Нар. пісні, 20·30 Вечір гумору. **Берлін** (356,7) 14·75 Розр. музика, 20·45 Симф. концерт. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14·00, 16·00, 20·15 Музика, 18·10 Форт. ресіталь, 21·15 Концерт тріо. **Міхен** (405,8) 16·30 Камер. концерт 19·00 Концерт. **Будапешт** (549,5) 12·05 Форт. ресіталь, 17·00 Концерт церк. хору, 18·20 Сальон. музика, 22·00 Циганська музика, 22·40 Орнг. твори Регера. **Міляно** (368,6) 11·30 Легка музика, 13·10 Концерт пан. оркест 17·18 Сопран і скрипка. **Рим** (420,8) 19·45 Розр. музика, 20·40 Свято роковин походу на Рим.

Четвер, 29. жовтня 1936.

Відень (506,8) 15.20 Вокальні авдиції для дітей, 17.35 Крайцерівська соната Бетовена на скр. і форт., 19.35 Військ. орх., 22.20 Вільонч. ресіталь, **Кошиці** (269,1) 18.00 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 17.45 Музика на 4 руки, 22.15 Легка музика, **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 21.45 Концерт, 17.00 Спів, 18.00 Театр Уяви, 21.00 Солісти., форт., спів, **Білгород** (437,3) 18.00 Нар. музика, 20.30 Квартет, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. музика, 16.30 Весела пополудне, 17.00 Сучасна музика, 13.15 Бах-Моцарт, 20.10 Пять орхестр грає до танку, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Концерт, 18.25 Смичк. квартет б-дур Гайдна, **Міхен** (405,4) 11.00 Весела музика, 16.30 Жан Павль у музиці Р. Шумана, 17.05 Пісні, 18.00 Мельодія і ритм Скандинавії, **Будапешт** (549.5) 12.05 Сальон. музика, 17.00 Цит. музика, 18.15 Концерт орх., спів, 22.35 Концерт оп. орх., **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 16.40 Програма для дітей, 17.15 Вокальний концерт, 19.00 Легка музика, 20.46 Ль бель кавальєро Д' Орфоє, **Рим** (420,8) 13.10 Орх. концерт, 17.15 Сучасні італ. пісні, 20.45 „Дафні" оп. Дж. Муле.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 28 жовтня 1936.

6·30 Ранішня авдиція, 6·33 Руханка, 6·50 Музика з гр. плит, 7·15 Ранішній денник, 7·25 Програма на пині, 7·30 Трохінформацій, 7·35 Легка музика з гр. пл. 8·00 Авдиція для шкіл, 11·30 Для молодших дітей: „Про жовтень і інші речі", 11·57 Сигнал часу, 12·03 Анеліта Галлі Курчі й Шаляпін із гр. пл., 12·40 Купуємо баранці, 12·50 Полудневий денник, 14·30 Пол чесній кані, гр. пл. 15·00 Господарські вістки, 15·15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.45 Короткохвильна гутірка, 15.55 Пісоньки в вик. Дашового хору, гр. пл., 16.10 Резерва. 16.30 Концерт, 17.00 Утрія новочасних держав і нац. оборона: СССР., 17.15 Концерт солістів, спів, Гупертова, альтівка, форт., 17.50 Великі Пастерові дні, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Симфонічна музика з гр. пл., 18.40 Зима бідних людей, 18.50 Куток для сільської молоді, 19.00 „Спнок" фрагм. із пов. Ферд. Гетля „З дня на день", 19.20 Спів. рецталь Кар. Менкерівни, сопран, форт. та плити, 20.00 Адаптерові чортики, легка авд., 20.35 Хвилина бюра, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Оповідання про Шопена: „Дитячі літа на селі", музика, 21.30 Гумель: Септет оп. 74 д-мол. на форт., флет, обой, вальдгорн, віольонч., контрабас, 22.00 Експериментальний театр уяви: „Осінь", літер.-муз. монтаж, 22.30 Концерт симф. орх., Л. Щепанська сопран: у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Четвер, 29. жовтня 1936.

6.30 Ранішні авд., 6.33 Руханка, 6.50 Гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на пині, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Муз. поранок: Шопенові твори, форт., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 В господарстві на Всіх Святих. 12.50 Полудневий денник. 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки. 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.35, 17.15 Концерт симф. орх., 17.00 Робітник у Німеччині, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Арії та пісні з гр. пл., 18.35 Бій під Молотковом, муз.-словна авд., 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Форт. ресіталь. Листові твори, 19.35 Концерт легкої і танк. музики, 20.30 Кришталові вечори в Криячі, 20.45 Вечірній денник. 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Карло Шимановський: форт. спів, скрипка, 22.10 Дашя та сьогоднішня оперетка, гр. пл., 22.30 Танкова музика, орх.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельги безьг. 89.61—89.95, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долари пан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 287·50 — 285.80, Франки фр. 24.80 — 24.66, Франки швайцарські 122.55—121.75, Фунти англ. 17.50—17.00, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.50—17,00, Кор. дан. 116.39—115.35, Кор. норв. 130.83 — 129.85, Кор. шв. 134.38 — 133.40, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.50—11.30, Марки нім. 118 — 112, Шил. австр. 93—90. Марки нім срібні 127—120.

Акції.

Банк Польський 112·50, Цукор 31.50, Вугель 16·60, Ліденоп 15.50, Моллєв 6·50, Норбдін 67·00, Островець 32·75, Стараховичі 37·00, Габербуш 41·50.

Тенденція неодпакова.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 67.00, 2 ем. 67·75, 5 конв. 52·50. 5 зал. 50·65, 6 дол. 76.75, 4 прем. дол. 49.25—48·75, стаб. 478, 483

Тенденція для позичок сильніша.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БГК. 61—65, 4 прц. БГК. 61—65.

Долярівка 50—52, 3 інвест. 1. ем 65—68, 3. ем. 65—68.

Збіжжя.

За 100 кг. дьоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	24.00—24.50
Пшениця збор. червона	23·00—23·25
Пшенична біла	23·00—23·25
Гречка на млино	23·50—24.00
Гречка паст.	19·25—19·50
Лен	40·00—41·00
Сіми конопляне	32·00—32.50
Ріпак озимий	46·00—47·00
Ріпак літний	40·00—41.00
Просо краєве	16·75—17·25
Мука пшенична ст. гат. І в.	41·00—41·25
Мука пшен ст. гат. І А	40·75—41·25
„ „ гат. І Б	39·75—40·25
„ „ гат. І Ц	38·25—38·75
„ „ гат. І Д	36·25—36·75
„ „ гат. ІІ А	35·75—36·25
„ „ гат. ІІ Б	35·25—35·75
„ „ гат. ІІ Ц	35·00—35·50
„ „ гат. ІІ Д	33·75—34·25
„ „ гат ІІ Е	31·75—32·25
„ „ гат. ІІ Ф	30·25—30·75
„ „ гат. ІІ І	27·75—28·25
„ „ гат. ІІІ А	20·50—21·00
„ „ гат. ІІІ Б	19·00—19·50
Мука пшенична паст.	17·00—17·50
Мука пшенич. разова до 95%	27·50—28·00
Мука житня витяг 0·50%	29·00—29·50
Мука житня гат. І. 0·50%	28·00—28·50
Мука житня гат. І. 0·65%	26·00—26·50
Мука житня гат ІІ. 50-65%	19·50—20.00
Мука житня разова 0·95%	20·00—20·50
Мука житня посеред. 65%	16·50—17·00
Висівки житні	10·00—10·25
Висівки пшен. грубі	11·00—11·25
Висівки пшен. середні	10·25—10·75
Висівки пшен. міцні	11·25—13·25

Інші курси незмінені.

Повідомляємо ввічливо П. Т. Клієнтелю, що з нинішнім днем перенесли ми льокаль продажі і бюро з дотеперішнього місця при вул. Академічній 11 — до фронтової каменици при вул. Академічній 28

„RADIO-EKRAVOX" (ДАВНІШЕ АКАДЕМІЧНА Ч. 11)
тепер
АКАДЕМІЧНА 28
Телефон 277-97.

При нагоді поручаємо наші відомі своєю якістю радієві відбірники до 1934 перені і до батерії. 2—3

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 27. ц. м.

Ціни за 100 кг. дьоком, дьоко вагон-стація заладування:

	дьоко ст. заладов.:
Пшен. збірна 760 гр/л 5%	21·50—21·75
Жито збір. 694 гр/л. 3%	15.50—15·75
Ячмінь пошм. 621 гр/л. 4%	17·50—17.60
Овес легко заладц. 444	13·25—13·75
Овес не заладц. 456	13·75—14·00
Гречка 10%	19·00—20.00
Кукурудза жовта	15.00—15·50
Кукурудза червона	17.00—17·50
Конюш. сім'я	30·00—31.00
Соняшникове сім'я	31·50—32·00
Фасоля корона руч. в. з м. 42	55.00—56·00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	42·50—43·00
Фасоля цимальц. руч. виб. з м.	40·50—41.00
Фасоля цимальц. спец. ручно вибир. з міш.	43·00—45·00
Фасоля краса рафовзна	25·00—28·00
Фасоля цукр. ручно виб.	30·00—30·50
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канянки	105—110
Конюшина вільна від канянки 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця подешевіла на дальших 25 сот., навіть на 50 на ближчих станціях. Жито на ближчих станціях подешевіло теж на 25 сот. Кукурудза подешевіла на 2 зол. на 100 кг., ячмінь на 50 сот. На фасолю та олійні насіння ціни вдержані.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 27 жовтня п. р. кооперативами платив за дьоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. і без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.15 „
1 кг. яєць	4.50 „

Тенденція на масло та молоко сильна на яйця звижкова

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 27. X. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг живої птиці, дьоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без острір, щойно від 1.80 кг. вгору	1.00 зол.
Курята І. кл. білі й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.95 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

Подяка.

Усім Товариствам, Інституціям та приватним особам, що надіслали жертви і вітання з нагоди посвячення бурси ім. Симона Петлюри для дітей емігрантів у Перемишлі, як теж і тим, що прибули особисто на це свято, зокрема Українському Громадянству м. Перемишля — за його моральну і матеріяльну допомогу — Управа відділу Українського Центрального Комітету в Перемишлі складає отсією дорогою сердечну і щиру подяку.

КУПНО - ПРОДАЖА

ВІЛЛЯ 10 кімнат, партеровий дім, 2 кімнати, разом 200 сяжнів, **Брюховичі** під Львовом, 11.500 готівкою, 9.000 решта сплата довільними ратами. ВІЛЛЯ 2 кімнати кухня, город **Брюховичі** під Львовом 3.500, довільна готівка. ГОСПОДАРСТВО 10-моргове в тім 2 морги ліса, всі будинки й інвентар, під Львовом, стація в місті 18.000, готівкою 14.000. КАМЯНИЦЯ поверхова комфортова на викінченню 32.000. КАМЯНИЦЯ двоповерхова комфортова 60.000. ВІЛЛЯ комфортова бічна Листопада, 3 покої кухня готівкою 20.000, долг 4.000. ТРАНСАКЦІЯ (Ігнат) Львів, Длугоша 1. 2951 3—3

НОВИЙ ДІМ 2-поверховий, бічна Санґи, вісім вільних літ, дохід 1000 золотих місячно, амортизаційна позичка Каси Ощадности на 35 літ, 92.000 зол. З причини виїзду продає телефон 235-88. 2961

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

РІЖНІ

НАШЕ МЕШКАННЯ — ваша приємність. Фіранки, декорації кімнат за безцінь, Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 11-7

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, жіночі, проти усування матиці під гарантією виконує відоме з 1911 р. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УТРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 2—100

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 5—6

ВОДУ содову НА ВОДІ ДЕСТИЛЬОВАНІЙ на спеціяльне замовлення виробляє фабр. „ЗДОРОВЛЯ" Львів, тел. 214-72. 2955 2—2

ДЛЯ ПАНІ, ПАНА І ВАШОЇ ДИТИНИ поручаємо всілякі знамените зимове білля справді по дешевих цінах. Фабрика Б-ля „АСТРА", Львів. СИКСТУСЬКА 2. 2912

ОГОЛОШЕННЯ.

фортепіяни, піяніна

першорядних марок нові й оживійні.
Догідні кредитові умовини
Новацький
Львів, Пілсудського 17
2260 0-38 Тел. 235-21.

(НЕ ФАРБА)
приверта СИВОМУ ВОЛОССЮ
первісний **колір**

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозикович, — Львів, Домінікальська 4. 2634 43-60

ВИРІБНЯ РАДІО ТЕХНІЧНА
„WARRADIO"
урухомила спеціяльний відділ усилюючих направ радіовідбірників і змінювачів. Довголітній досвід, відповідне механічне і лябораторійне урядження дають гарантію, що всілякі направи, означування, доповнення, перебудови будуть виконані фахово, совісно і згідно з вимогами нинішньої радіотехніки.
Львів, вул. Яблонська 37 „WARRADIO"
4/58 Тел. 230-33. 1—3

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діло" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою

Цінник друків:
Zawiadomienie wysyłkowe
1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza
оправлена (130 картон) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa
на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів оправлена зол. 5.—

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 244 (14.493). Львів, четвер 29. жовтня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Японська поліція побила британських моряків.

ШПІОНСЬКА АФЕРА?

ЛЬОНДОН, 28. 10. АТЕ. Японська влада арештувала трьох британських моряків, що сфотографували укріплену смугу пристані Келюнґ на Формозі.

ЛЬОНДОН, 28. 10. ПАТ. Англійська преса описує той самий інцидент ось як: Перед кількома днями трьох матрозів брит. воєнної маринарки переїхалося таксівкою по місті Келюнґ. Після того шофер домагався, щоб йому заплатили, дарма, що матрози заплатили були вже згори. Поліція забрала їх на станицю і там сильно побила; брит. старшину, що інтервенював у цій справі, шеф японської поліції сильно зневажив.

Брит. уряд запротестував та домагається від японського урядового перепрошення та відшкодування для побитих. У звязку з тим відложено заповіджену на 7. листопада візиту брит. фльоти в Японії.

1.500.000.000 франків дефіциту у французькому буджеті.

ПАРИЖ, 28. 10. ПАТ. На вчорашній кабінетній раді обговорили міжнародні справи, мін. Даладіє заповів, що удержавлять 2 фабрики муніції. Міністер скарбу Оріоль заявив, що цьогорічний буджет матиме 1.500.000.000 фр. дефіциту.

МІН. САЛЯНҐРО — ДЕЗЕРТИРОМ?

ПАРИЖ, 28. 10. Авас. Частина преси закидує, що міністра Салянґро засудили підчас війни на смерть за те, що підчас війни він добровільно піддався німцям; щойно при ревізії процесу його уневинили. Мін. Салянґро боронить ся, що вже підчас війни суд його уневинив, бо він попав у полон, шукаючи за раненим товаришем. Начальний вождь ген. Ґамлен у товаристві двох представників б. комбатантів та військових суддів має справдити в архівах, як ця справа представлялася справді, і оголосити комунікат.

СТРАЙК ВУГЛЕВИХ РОБІТНИКІВ ПАРАЛІЖУЄ ФРАНЦУСЬКИЙ ПРОМИСЛ.

ПАРИЖ, 28. 10. ПАТ. Як подає „Матен", наслідок страйку вуглевих робітників чимало фабрик припинило працю, як ткальня Селіє у Ліль, де працювало 1.150 робітників, відливня заліза та фабрика мила, що дають працю 4.000 робітників та заведення Паран у Лере.

Португалія погрожує, що виступить з комітету неінтервенції.

ЛЬОНДОН, 28. 10. Райтер. Вчора вечором португальський уряд зложив ноту, в якій застерігає собі право виступити з комітету неінтервенції, якщо буде нарушено приписи процедури. А саме португ. уряд закидує британському, що він нарушив процедуру, коли предложив комітетові скаргу мадридського уряду проти Португалії, Італії та Німеччини, не перевівши слідства. Португ. уряд рішуче опрокидує всі заміти проти нього.

ПЕРЕД НОВОЮ СОВІТСЬКОЮ БОМБОЮ В КОМІТЕТІ НЕІНТЕРВЕНЦІЇ.

МОСКВА, 28. 10. ПАТ. Як твердять у добре поінформованих колах, завтра слід сподіватися нового совітського демаршу в комітеті контролі над невтральністю супроти Еспанії.

ГОЛОСИ СОВІТСЬКОЇ ПРЕСИ.

МОСКВА, 28. 10. ПАТ. „Ізвестія" припускають, що Німеччина й Італія визнають уряд ген. Франка, як лише він здобуде Мадрид та остерігають Англію й Францію перед італійськими й німецькими імперіялістичними плянами. „Журналь де Моску" закидує предсідникові комітету неінтервенції односторонність та опрокидує італьо-німецькі закиди совітизації Еспанії.

ПОРТУҐАЛІЯ НЕ ВИЗНАЛА УРЯДУ З БУРҐОС.

ЛІССАБОНА, 28. 10. ПАТ. Урядові джерела категорично заперечують поголоску, немовби Португалія визнала уряд з Бургос.

ТРЕЙД-ЮНІОНИ І ПАРТІЯ ПРАЦІ ВИСТУПИЛИ БИ ПРОТИ НЕВТРАЛЬНОСТИ?

ЛЬОНДОН, 28. 10. ПАТ. Секретар Трейд Юніонів заявив: Трейд Юніони та Лейбур Парті ще не вирішили остаточно своєї політики. Професійні спілки Англії та цілої Европи все уважали, що, як політика неінтервенції заведе, необхідно буде вести іншу політику. Нинішня нарада вирішить чи пакт неінтервенції зазнав уже повної невдачі.

УЛЬТИМАТ.

ЛЯ КОРУНЯ, 28. 10. ПАТ. **Як повідомляє радіокомунікат в год. 1.30 вночі, ген. Франко думає зажадати, щоб червоні залишили Мадрид до 48-ох годин.**

УРЯД ПЕРЕЇЗДИТЬ ДО БАРСЕЛЬОНИ. — ДОМАГАЮТЬСЯ ПОВОРОТУ АЗАНІ.

СЕВІЛЛЯ, 28. 10. ПАТ. На засіданні марксистів, що відбулося в Мадриді під проводом анархіста Альвареза, рішили перенести уряд до Барсельони та домагатися, щоб Азаня негайно вернувся з Барсельони до Мадриду. Перед виїздом з Мадриду Азаня декретом скасував марксівські суди.

КОМУНІКАТ НАЦІОНАЛЬНОГО КОМАНДУВАННЯ.

ТЕНЕРІФА, 28. 10. ПАТ. Нац. летуни бомбардують форт Хіхон та відтяли звязок з ним. На фронті Ґренади здобули нац. війська замок Ґвадагу.

ЛЯ КОРУНА, 28. 10. ПАТ. Під Ескуріялем нац. війська відбили наступ червоних; Ескуріяль зовсім окружений, подібно як Аранхуез, що під здасться в найближчих годинах. Нац. летуни двічі бомбардували Мадрид.

СЕВІЛЛЯ, 28. 10. ПАТ. Ґен. Кеіпо де Льяно заявив учора в 22. год. через радіо: Під **Сіерра Альбубіера** нац. війська первели кілька операцій та взяли чимало бранців; на відтинку **Сіґуенци** посуваються вперед, не стрічаючи опору; **в Астурії** перетинають звязок з пристанню Хіхон. Лярґо Кабаллєро усунув вождя **мадридського** фронту ген. Ассензіо за його недавні невдачі.

СЕВІЛЛЯ, 28. 10. ПАТ. Війська ген. Позаса, вождя оборони Мадриду, почали протинаступ на Іллєскас, що після 3-дневних боїв заломився; з 6.000 червоних 1.000 полягло. Між Толєдом і Мадридом нац. війська посунулися 10 км. від Іллєскас.

ЛЯ КОРУНЯ, 28. 10. ПАТ. Радіокомунікат наданий нині в год. 1.30 вночі повідомляє: У пров. **Алява** нац. війська заняли Ґетафу де Алева; на **південному** відтинку — місцевости Ґрінон, Торрехон де Веляско і Торрехон де ля Кальрала; 200 червоних попало у полон, 2 червоні літаки зістрілено. На фронті **Ескуріялю** червоні втратили у невдатних наступах 154 убитих, 15 скоростріляв, 300 крісів і дуже важні позиції.

КООПЕРАТИВНЕ МАЙНО треба добре зберегти перед непотрібними втратами і тому слід товарі у крамницях і складах, готівку, векслі, бюрову обстанову т. п. обезпечити безумовно від крадежі-влому і від огню

в Товаристві Взаїмних Обезпечень

„ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20.

Московська кирина в Катальонії.

Женева, 25. жовтня 1936.

Чим вужче стискається обруч національних еспанських військ довкола большевицького осередку в Мадриді, тим ширше розвиває московський уряд свою інтервенційну акцію в Еспанії. Московські заходи перед комісією для Еспанії в Льондоні у користь мадридського уряду скінчились — як відомо — поразкою. Льорд Плімут відкинув дуже рішуче домагання Майського та Кагана повести бльокаду португальських портів, відкинув теж вимогу Москви скликати комісію для розгляду наведених Москвою „фактів" про інтервенційну роботу Португалії, Італії та Німеччини. Погроза московських дипльоматів полишити комісію також нікого не зворушила: Совіти почули, що комісія працюватиме й без них.

Без порівнання більші висліди добуває безпосередня московська акція в Еспанії. Як повідомляє „Матен", до Барсельони приїхала нова численна група московських військових та політичних спеців. Між Одесою та Аліканте і Барсельоною безупинно курсують „Нева", „Кубань" і „Зирянин", довозячи „жінкам і дітям" еспанських большевиків „засоби поживи та одіння", які — немов під дотиком чародійної палочки — перемінюються у зброю, муніцію та літаки. Розуміється — не даром. Золото з національного еспанського банку в Мадриді, на якому спирається вартість пезети, пливе, не вважаючи на гострі протести національного уряду в Бургосі, широкою рікою до Франції, а звідти частинно й до Москви. Одного лише дня 18. ц. м. наприклад еспанський пароплав „Трамонтана" привіз до Марселю золота на 400 міліонів франків. Таким чином протекторські жести коштують Москву на ділі дуже мало: харчі для Мадриду стягає Москва з України, від усіх совітських робітників стягає відсоток їх платні на еспанську авантюру, врешті каже собі платити мадридському банкові, який в черги грабує своїх громадян. До Еспанії повертається лише частина еспанського золота, як платня московським агентам, що нищать еспанську державу.

Але чим безнадійніше становище Мадриду, тим більш кріпшає московська акція в Катальонії, якої національне „визволення" Москва взяла собі раптом дуже близько до серця. Московські пляни в Катальонії зраджує великий фейлєтон в „Ізвестіях" з 11. ц. м., якого автор покликується між ін. на книжку Сталіна „Марксизм і національно-кольоніяльне питання", видану у 1934. р. Московська теорія національного питання досить відома, але її пристосування до Еспанії актуальне у звязку з пляном Москви проголосити Катальонію самостійною совітською державою та продовжувати еспанську авантюру під новою фірмою. Московський офіціоз у питомий собі демагогічний спосіб переповідає історію національних рухів в Еспанії. Гнобителями „національних областей" є все кастильська шляхта, вище духовенство та кастильська бюрократія. Національний гніт лягає все тільки на селянство, робітництво та дрібну буржуазію. Національна буржуазія бореться проти „кастильського гніту" лише тому, щоб самій мати „гегемонію у межах власної нації над селянством та робітництвом". „Для всіх цих керманичів національного руху класова боротьба зовсім не істнує. Для них істнує лише

Пароплави АТЛАНТИК
ПАН З МІЛІОНАМИ
то одинокий номер дня у всіх метрополіях світа.

єдина нація, що є понад усе. В національній незалежності вони бачать вихід з усіх труднощів..." (Ці тези страшенно обурюють большевиків!) „Робітник щораз більше втягається в боротьбу не лише проти кастильської буржуазії та дідичів, а й проти своїх власних провідних кляс, які хочуть кермувати національним рухом..."

І ось Москва готується „визволяти 4,7 міліонів катальонців, 2,2 міліонів галісійців та ок. 700 тисяч басків не лише від кастильського гнету, а й від великої катальонської буржуазії, яка підтримує „еспанський імперіялізм в Мароко". Але московський уряд незадоволений і середньою та дрібною катальонською буржуазією, яка поставила національне питання в 1931. році на „конституційну площину". Не вдовольняють Москви і керманичі робітничої кляси — соціялісти, анархо-соціялісти та анархісти, які „легковажили національне питання"... „Лише компартія виступила як найбільш послідовна побірниця за право пригноблених народів Еспанії на самоозначення, що його не можна здійснити без клясової боротьби проти панівних кляс буржуазії та дідичів. Національне питання є в Еспанії могутнім чинником аграрної революції, одночасно воно сприяє увільненню широких народніх мас зпід впливу націоналістичних партій"...

Московські агенти, які спровокували громадянську війну в Еспанії та спонукали демагогічними обіцянками катальонських та баскійських націоналістів пристати до еспанських большевиків в їх боротьбі проти національної Еспанії, ганебно зраджують тепер цих самих націоналістів, оголошуючи проти них похід робітництва та селянства під прапором диктатури пролетаріяту, себто під проводом Москви. Це дуже гірка наука для національних меншин Еспанії, які опинились у безвихідній ситуації, віддавши себе в руки агентів Москви, які розпоряджають фінансами (мадридське золото), зброєю і таким політичним манекіном, яким є Лярго Кавалеро. Московські методи нам відомі дуже добре: вони ті самі супроти українців в межах Польщі, супроти хорватів в Югославії, супроти гіндусів, арабів, абісинців, негрів. Але чужим досвідом до розуму прийти не легко. Українці, що не спромоглись оборонити власної держави, мають мало даних давати комусь поради. Всеж знаючи, що ніяка постороння сила не допоможе Катальонії зберігти свою самостійність проти волі еспанців та знаючи, що поміч Москви це нещастя і катальонців і усіх недержавних націй і всього світа християнської культури, — можемо хіба лише побажати катальонцям добути гідне і корисне для свого національного розвитку порозуміння з національними еспанцями та позбутися московського втручання.

Московська інтервенція в Катабльонії є авантурою, що може мати дуже поважні міжнародні наслідки; вона дуже близько цікавить теж українців. Поневолені нації СССР мають добру нагоду протестувати проти інтервенції московського уряду в Еспанії, що відбувається коштом тих поневолених народів. Очевидно, такий протест на міжнародньому терені мав би тоді вартість, колиб взагалі існувало тривке й метке та активне міжнародне заступництво організованих меншин Европи. Сьогодні таке заступництво могловб відіграти поважну ролю м. ін. у посередництві між катальонцями й басками з одного боку та нац. урядом Еспанії у Бургосі. На жаль — трагедія катальонців не викликує відгуку, крім відгуку у Москві, яка своєю інтервенцією остаточно долю катальонців і припечатає.

М. Данько.

З польської преси.

Який практичний ефект польонізації „кресів"?

Стаття В. Бончковського проти метод правління на Холмщині.

В останньому числі „Бюлетину П.-У." з 25. ц. м. находимо м. і. статтю В. Бончковського п. н. „Кресове право прав", яка заторкує одну з найболючіших точок української дійсности у Польщі: ті землі з українським населенням, супроти яких польська адміністрація веде політику, неначе супроти земель однородно-польських. Стаття, про яку мова, відзначається тим, що у кожній публіцистиці найщінніше: відвагою. Недавно звертали ми увагу на приємне явище, що „Бюлетин Польско-Український", який до недавна лякався, чи з відомих причин не хотів містити статтей про відносини на Лемківщині, заговорив про москвофільську політику на Лемківщині просто як про державну зраду: про підготовлювання на Лемківщині всіми криницькими та риманівськими москвофілами ідеального грунту під тріюмфальний виїзд московсько-большевицьких „визволителів", які саме тією дорогою заміряють прямцювати, щоб злучитися з чеськими союзниками. Нині реєструємо черговий похвали гідний мужній виступ: проти зберігання фікції, що „нема" українців там, де вони на ділі є, і проти накладання польської політури на етнічно непольський край. Висновки автора так само не цураються ставити крапок над „і": що саме здогадні успіхи такої політики є у дальших наслідках найпогубніші для держави.

На початку своєї статті автор пригадує своє давнє становище супроти мовно-віроісповідної асиміляції:

> „так званий генте рутенус націоне польонус виявився у перспективі життя поколінь духовим бастардом, непродуктивним типом, якого безмежний егоїзм і підлягання нижчим інстинктам життя зародило розкладову дійсність шляхетчини і крулевят XVI.—XVII. ст. разом із невідлучною антитезою мрячного рутенства, гайдамаччини, комплексу свячених ножів, Гонтів і Залізняків".

Асиміляції примусовій протиставить автор асиміляцію при помочі мішаних подруж та під впливом спеціяльного духового середовища. Зовнішню асиміляцю називає автор просто утопією. „Тільки культурне піднесення **власного** народу і його **духовий** активізм може зробити нарід атракційним і у випадку мішання двох расових елементів рішати про перемогу сторони У. або сторони П."

„Повищі правди не стали ще власністю умів широких верств польської інтеліґенції на кресах, яка не бачить яскравої деструктивної ролі рухливої верстви гурра-„поляків", які на дійсність, стабілізовану століттями, глядять підзорливими очима „перевертнів".

Здавалося, що відродження Польщі, ослаблення широко розбудованого українського шкільництва і т. п. усунуть українську атракцію та зроблять чинник польський переможним, такий, який все усуває на своїй дорозі. Дійсність ствердила, що **негативна** програма усування суперечностей з дороги при помочі наказу і фізичної переваги — не творить атракції, не притягає, створює омани і у висліді продукує моральну перевагу противної сторони. У тому світлі зрозуміємо численні факти українізації польських селян на львівській провінції, не вважаючи на всю, здавалось би непереможну силу польської держави, кинену на терезки суперницьких впливів...

Автор навязує до актуальних кривавих подій на Холмщині і стверджує, що „затомізоване національне життя Холмщини та Підляшшя заразило трупячим трійлом польське життя і видало гасло, сформуловане у польській мові: „нехай жие Україна, бо ми хцеми ржонду Сталіна". „Пісоньки „поцтивого людку" у тій Болоні, людьми забутій частині Польщі дуже повагом і чаючі. Повно там про пімсту, Гонту, вигнанні того „спокою", який панує у такому воєвідстві, звертає увагу на спеціяльні права, обовязуючі на мішаних теренах і заявляє, що „можна вбивати ніж у плечі Польщі вживаючи при цьому мови, формованої Кохановським і Словацьким, та будувати велич і силу Польщі, вживаючи мозг Шевченка і символу І. Мазепи." Всі дальші виводи присвячені саме доказові тези, що тільки культивування власної культури та питомеиностей рідної нації творить вартісний для держави комплекс, байдуже — польський чи нежаги польський, — а всяке викривлювання рідної психіки є медвежою для держави прислугою. Комуно-націоналізм „тутешніх" це природна реакція проти накидування чужої мови, чужого віроісповідання, чужої культури. Там, де українське життя не може розвиватись у природних власних культурних умовинах, воно шукає собі вияву у симпатіях до Сталіна і Будьонного, яких постаті получені з візією Хмельницького.

Висновок автора такий:

> „Південно-східні землі Польщі повинні бути у спільному володінні польського й українського елєменту, що розвивались би рівнобіжно й постепенно. Тільки під цією умовою вони можуть стати інтегральною частиною Польщі у перспективі століть. Зате ті землі тим швидше найдуться у новому володінні Москви, чим більше всесторонньо будуть підлягати політиці асиміляції. Цей здогадний парадокс є наслідком капітального укладу політичних і культурних сил у тій частині Европи..."

Автор настирливо дораджує, щоб польська політика сама старалася, щоб „русини" піднялись на височінь українізму, бо саме цей антиросійський українізм, який матиме зрозуміння і підтримку у польській сторині, дасть у перспективі століть змогу польському 22-міліоновому народові мати 30-міліонову державу...

Коли згадаємо, що одночасно з появою такої статті чуємо заповідь скріпленої кольонізаційної акції на українських етнічних землях — мусимо прийти до пересвідчення, що багато ще води пропливе у Вислі, заки польські відповідальні політики зрозуміють деякі прості на око правди про конечність рахуватись в окремими правами на непольських землях польської держави.

ЦЕРКОВНІ ДЗВОНИ
доставляє
найбільша у краю фабрика дзвонів
Братів ФЕЛЬЧИНСЬКИХ
у КАЛУШІ, вул. Сівецька 18
і в ПЕРЕМИШЛІ, вул. Красінського 63.
УВАГА: Подаємо до Шановного відома П. Т., що нічого спільного не маємо з жидівською фірмою зі Станиславова, що користуючи з тотожного з нами назвиська одного свого робітника, підшивається під нашу фірму. 2878 8-10

Рік Зак. 1898
Магазин ФУТЕР
М. А АВГУСТИН
ЛЬВІВ, РУТОВСЬКОГО 7.
Поручає ріжні роди футер готових і на замовлення по найприступніших цінах. Перворядне виконання найновішими взорами. Тел. 249-46. 2933 3—5
Рік зак. 1898

Новий граничний конфлікт на Далекому Сході.

МОСКВА, 28. 10. ТАСС. В околиці Турерозу, 500 м. від манджурського кордону японсько-манджурські відділи заатакували совітську сторожу, що дістала підмогу і відкинула нападників. Амбасадор Юреніев дістав наказ зложити протест.

ЧЛЕНОВ ТАКИ АРЕШТОВАНИЙ.

МОСКВА, 28. 10. ПАТ. Міродатні кола потверджують, що Членов атташе амб. СССР у Парижі арештований, зате заперечують, немов би він був колинебудь приятелем Літвінова.

Невдача „людового фронту" в Чілє.

САНТІЯГО ДЕ ЧІЛЄ, 28. 10. ПАТ. Противники „людового фронту" виступили з радикальної партії та основали нову політичну групу. В уряді мають вони 3 теки.

Нині у Великім Театрі комедія Богуславського МОДНІ СПАЗМИ

ЗА ЗЕМЛЮ БАТЬКІВЩИНИ.

Реферат, виголошений на протестаційних зборах українського Львова дня 15. ц. м.

III. ЗЕМЛЯ НА УКРАЇНСЬКІЙ НАЦІОНАЛЬНІЙ ТЕРИТОРІЇ МУСИТЬ ЧЕРЕЗ ПАРЦЕЛЯЦІЮ ПЕРЕЙТИ В РУКИ МІСЦЕВИХ ХЛІБОРОБІВ.

Природні права українського народу до землі української національної території це святі права. Вони не можуть підпадати ніяким змінам. Не підпали змінам такіж самі права польського народу на польській національній території, на якій у великім розмірі експериментував пруський режім, у меншім царський автократизм.. Польський нарід добув вповні свої права до землі.

Історичний розвиток польської великої власности на українських землях у польській державі скріплює тільки **права українського народу до великовласницької землі, як варштату праці його хліборобської верстви.**

А проте **господарські і соціяльні умовини** життя **місцевих** хліборобів, без огляду на їх віру і національність, вимагають, щоб парцеляція запасу землі на нашій аграрно-перенаселеній Батьківщині була ведена з **погляду направи аграрних** відносин, про які вже Щепановський писав під 90-ти роки минулого століття, змальовуючи нужду селян-гельотів, про які основну студію склав проф. Здіслав Людкевич, які занализував проф. Франц Буяк, проф. Тадей Бржевський й інші. Йде тут чейже про відповідальність за долю нидіючого поверх 1 міліона карлуватих і маловемельних, економічно несамостійних **місцевих** господарств, йде про долю і психічні настрої поверх 5 міліонів сільських душ, прикованих до землі, без змоги жити на ній і з неї, без змоги відорватися від своїх злиднів. Урбанізації сільського населення при безробітті у місті не можна собі уявити. Сезонова еміграція дуже обмежена, а заморська не тільки з причини низьких, смішно низьких еміграційних квот, але і з причини недостачі гроша серед охочих до еміґрування не відограє сьогодні для злагіднення положення села ніякої ролі.

Так само, коли йде про кольонізацію, слід підкреслити, що після погасненння законів щодо військової кольонізації (вона діяла на українській території поза Галичиною) нема в Польщі закону, який допускав би інакшої розвязки переласнювання при парцеляції, як розвязки, що спирається на **господарське положення місцевого** населення. Отже нема **правних основ,** які дозволяли би на кольонізацію нашої Батьківщини.

А проте кольонізацяі йшла й мала би бути тепер поширена й скріплена.

Їй мусимо рішуче протиставитися, маючи на увазі наші природні права на землі, наші господарські і соціяльні можливости і потреби, маючи на увазі й місію нашої нації на Сході, яка не може на довшу мету стояти у противенстві до політики польської держави.

А) ГЕНЕЗА ПОЛЬСЬКОЇ ВЕЛИКОЇ ВЛАСНОСТИ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ.

Стереотипне повторювання серед кол польського громадянства і урядових сфер, що „польська великовласницька земля на українській національній території мусить перейти в польські руки", а українцям з цього приводу не діється ніяке лихо, приневолює нас, — попри розгляд аграрного питання на наших землях, — розглянути **генезу скупчення великої власности в руках польських на нашій Батьківщині.** В межах цього реферату можемо розглянути творення польських великих маєтків в історичнім розвитку тільки найменш-кантнішими рисами, відсилаючи зацікавлених до основних історичних праць М. Грушевського, А. Яблоновського й інших та до праць о. д-ра Тита Войнаровського, який всесторонньо освітлив питання, як земля наша ставала не-наша, користуючися зокрема, коли йде про новіші часи з доби австрійської: як відсування селян з рустикального земельного фонду, як своєрідне „управильнення" сервітутів, теж з моїх студійних питань у 1916. році.

•

Коли Казимир Великий, король польський, в 1340. р. заняв Галицьку Русь, не легко було йому звязати новоздобуті землі з польською державою. Суспільний і господарський устрій галицької держави ріжнився основно від устрою Польщі. Галицьке князівство у розвитку своїм дійшло до правильного зріжничкування свого громадянства, серед якого велику земельну власність репрезентували бояри. Селянство було свобідне, торговля широко розвинена. Зате Польща була наскрізь хліборобською державою, а землевласники-шляхта рівночасно були обовязані до оборони держави та її воєнних походів. Тільки земельна власність і лицарський стан надавав повноту прав людині. Не маючи поза сильною горсткою землевласників сильніших інших верств, з природи речі протиставною верствою головної польської суспільної верстви у добутім краю були **бояри.** Перемога їх у користь польської земельної верстви стала вихідною точкою у цементуванні Галицької Руси з польською державою. Процес цементування йшов шляхом затяжної боротьби, в якій визначну ролю грали не тільки впливи Церкви і станові привілеї, признавані тільки полякам римо-католикам, але й фізичне насилля на українських боярах, часто при допомозі татар. Земельні маєтки бояр загарбувано на річ польських королівщин, які у свою чергу розділювано між польську шляхту і магнатів-королевят.

Як одинично й масово винищувано бояр, про те читаємо в літописах Кроміра та Длугоша і Литовській Хроніці, довідуємося з праць польських, як напр. В. Лозінського, „Правем і левем", студій історичних А. Яблоновського та ін.

Вже з початком XVII. століття велика власність земельних українських бояр перестала істнувати. Землі знищених бояр були вже в руках польської шляхти і магнатів. Серед них були й назвища, але лише назвища українсько-боярські. Належали вони до боярських родів Чорторийських, Сангушків, Вишневецьких, Четвертинських, Пузинів, Любецьких та інших, які ратуючи свої маєтки, перейшли в польський табор, збагачуючи польський стан посідання надбаннями культурними і матеріяльними зі шкодою для Руси. Не диво, що й середня українська земельна власність — як менше відпорна — пішла їх шляхами. Патріотичні одиниці і скупчення, які залишилися у живих, без огляду на фізичне насильство, не відцуралися свого народу і віри своїх предків, не зійшли під впливом польського устрою вниз до рівня селянського стану.

Фізичною силою і деправацією душ (привілеї!) аж до XVII. століття українська земельна власність велика і середня перейшла в руки польських королів, вельмож-магнатів і шляхти.

А. Яблоновський у своїй праці „Зырудла дзєюв" пише про те ось як: „З такої численної колись в Червоній Руси і всіх українських землях верстви бояр залишились з кінцем XVI. століття тільки сліди. Кляса ця розкололася і розхилилася на два протилежні боки: одна частина з них ввійшла в ряди посідаючої шляхти, що користувалася вповні польським правом, друга частина впала до рівня простої замкової прислуги"...

В поході кривавих століть зліквідовано велику українську земельну власність на українській національній території. Сьогодні є вона в польських руках...

(Далі буде) **Юліян Павликовський.**

Препарат вироблюваний у краю.

Проблєма Середземного Моря
й Італія та Росія.

Вже Бісмарк твердив, що Росії, як азійській державі, нема змислу пхатись до Европи. Її політична співпраця з Европою викликає у цієї другої ферменти й упадок політичної рівноваги.

Росія за часів білих царів перлася зі своїми амбіціями та претенсіями аж поза Царгород. Тепер червона Росія гострим випадом пробує завоювати цілою Европою. Два останні роки політичної співпраці Совітів в Европі із деякими державами (Франція, Чехія, донедавна й Румунія) дали наглядний доказ і одній і другій стороні, що разом їм іти — не по дорозі: що Европа зі своєю конструктивною політикою, зі своєю великою духовою культурою може йти в Азію і піде, але ніколи не можуть іти в Европу варвари з Азії.

Що Совіти побачили і зачинають розуміти свою невдачу у політичній співпраці з Европою, це бачимо по останніх десперацьких виступах спілки: Літвінов-Майський-Каган у Лізі Націй та в комітеті неінтервенції.

І саме тут, у комітеті неінтервенції, дуже характеристичний виступ Італії супроти Совітів. Виступ — рішучий і ясний: годі, щоб Совіти дальше вмішувались до політики Европи. Про Росію в Европі, а надто — ще важливіше і драглівіше — в південній Европі, Італія й чути не хоче. Для цього Італія з Німеччиною створила блюк: Італія-Німеччина-Австрія-Мадярщина-Альбанія, щоб загородити Росії доступ до Европи. Для цього навязала Італія з Німеччиною тісний контакт у політиці Европи.

Коли нині червоному Мадридові грозить упадок, коли грозить установленння совітської республики в Каталюнії, коли грозить те, що совітська Росія, маючи свою червону базу Каталюнію, Середземним Морем дальше впхатиметься в Европу, то чи булоб можливо стримати нині Італію від ще категоричнішого і рішучішого виступу проти Совіт. Росії?

Ні на хвилину не можемо спустити з ока, що імперіялістичні задуми Італії про її майбутнє можуть здійснитися щойно тоді, коли Середземне Море стане тим старовинним Маре Нострум. Чи Італія, яка вже має там таких суперників, як Англія і Франція, думаєте, пустить туди ще й Росію?

Відомий учений Франческо Конполя, один із перших ідеольогів сучасного італійського націоналізму, у своєму журналі „Політіка" (рік I., том I., зшиток 5. 15. XII. 1918) у статті „Ля пачє італіяна" писав теже: „Нашим інтересом є не допустити до того, щоб знову відновилась інтегрально і динамічно велика російська потуга з духом і силою імперіялістичною... Та відроджена російська потуга булаб для нас справді подвійною небезпекою, чи це як сила панславістична, яку ми автоматично відчулиб загрізливо на Адріятику, чи як безпосередній російський імперіялізм у Чорному Морі і тимсамим у Середземному Морі та на Сході, де Італія, з природи, з пєтаництва і з конечности, потуга середземноморська і східна, вже дуже стиснена між імперіялістичними си-

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 51.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх красках
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх красках
ПАСТУ до підлоги „Французька мєса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біліня помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 18-9

лами Британії і Франції, не кажучи про чвалькуючу Грецію... Мусимо помагати не тільки Польщі, а й Фінляндії, Україні, Вірменії Кавказькій, а таксамо й Сибірі, щоб вони втримались окремо від Росії. А рівночасно мусимо завдалегідь шукати стратегічних і територіяльних гарантій у східному Середземному Морі, особливо в Малій Азії, а також у Чорному Морі, де наша сукцесія по Німеччині в копальнях вугілля у Германії конечна для нашого істнування".

А в статті „Політіка Оріентале" („Політіка", рік I., том III., зшиток I., число VII., 24. X. 1919 р.) той сам автор писав: „Консолідація Української Держави може бути сьогодні греблею проти большевицької експансії на південь; завтра автоматично може стануть перепоною до відновлення великої Росії імперіялістичної і панславістичної фатальної для нас, яка безсумнівно з Чорного Моря війшлаб у Середземне Море, щоб суперечити нам і гнобити наше життя, наш необхідний розвиток. На Кавказі задилаб Росія наші економічні почини, набралаб нового розмаху до здобуття Анатолії — землі нашого майбутня; загрозилаб Туреччині, яка є нашою союзницею. А

Модні **велюрові капелюхи** на зимовий сезон поручає у великім виборі
Фірма **АНТІН КАФКА**
ЛЬВІВ, ВУЛ. ГАЛИЦЬКА Ч. 4.

врешті загрожував нам самим, нашій безпеці, нашому істнуванню".

Ми навмисне навели тут думки цього автора, великого вченого, европейця у повному розумінні цього слова, політичного спеца при Лізі Націй у Женеві.

Правда, Італії не вдалося не допустити большевиків до Кавказу; у дофашистівському хаосі далека заморська інтервенція не була їй під силу. Та наведені цитати недвозначно засвідчують засадниче становище Риму до середземноморської експансії Росії.

Як тепер бачимо, то Італія не думає допустити Росії — якаб там вона не була — до Середземного Моря і тимсамим є проти того, щоб Росія кривинила в Европі. Італія була і є за розділом Росії — а цеж вода на наш млин! На це наші відповідні чинники мусять звернути бачну увагу і дбати теж про те, щоб ця вода справді пішла на наш млин, а не на чужий.

М. Зазамський.

Справа науки релігії для учеників гр.-кат. обряду у львівських польських ґімназіях.

Перед кількома днями була замітка в „Ділі" з кругів батьків того змісту, що для учеників гр.-кат. обряду, які ходять до польських державних ґімназій у Львові, нема науки релігії. Тимчасом справа мається так, що в цьому шкільному році катехит тої молоді о. д-р Костельник розпочав науку з причин від нього незалежних кілька тижнів пізніше — і це мабуть дало притоку до тої замітки. Слід зазначити, що о. д-р Костельник сповняє свої обовязки в школі дуже ревно і щиро займається повіреною собі молодю.

—o—

СЛОВАЦЬКА ЗАРОЗУМІЛІСТЬ.

Випадково попало нам до рук словацьке видання, присвячене старовинному містові на Пряшівщині (Закарпаття) Бардієву та його околиці **(B. Krpelec, Bardejov a jeho okolie davno a dnes, Turciansky Sv. Martin, 1935).** Ціла Бардіївщина, як відомо, заселена українцями-лемками греко-катол. обряду і в недавному меморіялі, що його подали закарпатські українці до чехословацького уряду в Празі, саме говориться про прилучення Бардіївщини до сучасної Підкарпатської Руси.

Нашу увагу в згаданому виданні звернув розділ про місцеві народні пісні та їх мову. Про ці пісні автор книжки між іншим пише, що в піснях „зустрічаються і деякі **незвичайні** (підкреслення наше) вислови **(„vyskytnu sa i niektore neobyčajne vyrazy")** і тому він долучує їх словник, себто переклад на словацьку мову. Отже ці „**neobyčajne**" слова є ніщо інше, як звичайні українські слова: тепер, кума, сваволя, румене, вимивать, собі, сорочка, голова, по тобі, стирання, шибеничь, стулять очі, розсада, ніч, зохавить, лем, потрясення, молотить, жаль, мене, повнувать, горіла, ся, фартушок, пелюшки, молодий, бандурки, любов, кислиця. Подаючи переклад цих всіх слів на словацьку мову, автор ані словечком не згадує, до якої мови належать ці „незвичайні вислови"!

Позатим багато слів українських перекручено на словацький лад чи то властиво на східно-словацький діялект, транскрипція українських слів часто неточна і невідповідна, а вже зовсім зле зі звуком „і" та „и". Очевидно, всі ці хиби зроблені не випадково, але свідомо і послідовно, щоб „магнути" місцеву українську мову на словацьку і щоб несвідомий читач мав враження, що по селах Маковиці (старовинна назва Бардіївщини) ніби говорять і співають словацькою мовою.

Наприклад так „по словацьки" спрепарована пісня з села Фрічки, із зазначенням „русинська", в транскрипції автора:

„Pusti mene moja mati...
Buda tobi deň oraliv.
Než koniti...
Litat' orel nebesami..."

Або пісня з села Вижня Полянка:

„A sidit vin sidit,
na listočku piše —
a joho milenka,
a joho milenka
ditinu kolíše..."

Не лише стоїть справа і з **історичними фактами.** Автор печаливо уникає питання — хто скорше заселював сучасну „Східну Словаччину", себто Пряшівщину і зокрема Маковицю — українці чи словаки? Зате „дипльоматично" зауважує, що „русини з найдавніших часів заселювали територію Словаччини". До речі треба завважити, що дотепер нема ніякої наукової праці, якаб доводила, що словаки тут були раніш українців. Навпаки: всі автори вказують, що словаки прийшли до Пряшівщини щойно в XVII. столітті і лише один автор J. Husek (Narodopisna hranice medzi Slovakmi a Karpatorusy, Bratislava, ст. 2) пересуває цю дату на XVI. століття.

Щодо „походження" наших лемків на Пряшівщині, автор далі говорить, що „колискою русів **(Rusov)** у Східній Словаччині і на Підкарпатській Руси була південна частина Росії **(Ruska).**" І зараз-же додає: „Цілком певно можна сказати, що руська мова **(rusky jazyk)** на Східній Словаччині у вимові стоїть ближче до словацької мови, як до правдивої **(sic!)** руської мови **(k pravej ruštine),** Московського (!) **Rusa,** тим менше росіянина з Росії, тутешній **Rus** (!) тяжко би зрозумів" (стор. 292).

Розписуючись отак про „правдиву російську мову" і москалів, **мови яких місцеві люди зовсім не розуміють,** автор ані словом не згадує, як „розуміють" „тутешні" люди українську мову і чи краще від словацького діялекту?

Годиться пригадати, що згідно з офіційною статистикою чехословацької республики 1922—1923 років у межах сучасної Східної Словаччини (Пряшівщини і деяких сумежних повітів) живе 94.000 „русинів", тоді як греко-католиків та сама статистика нараховує 190.000! Тепер словаки у своїх „популярних" виданнях стараються затерти сліди і цих решток „русинів", ігноруючи історичні факти, наукові дослідження і сучасну дійсність.

ТЕКСТИЛЬНОЇ ГУРТІВНІ
ЛЬВІВ-РИНОК 30

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

В **Італії** святкують нині 14. роковини фашистівського устрою більше святочно, як минулими роками.

В **Австрії** ввели новий закон про гонорові суди для активних старшин і для старшин б. цісарської армії.

Французькі національні та католицькі організації уладили протикомуністичні збори при участи 10.000 осіб.

Мадридська рада міністрів рішила **мабуть** боронити столиці доки зможе, на зовнішньому фронті, не на вулицях.

Французький уряд приняв проект мін. Кота розбудувати воєнне летунство коштом 5 міліярдів франків.

Порошок до печення
Цукор ваніленовий

Чи Товариство Письменників і Журналістів не піклується своїми членами?

КОМУНІКАТ РАДИ „ТОПІЖ-у".

В „Українських Вістях" з 17. ц. м. п. н. „Поможіть хворому письменникові" появився отвертий лист п. Анатоля Курдидика до членів Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка з цілою низкою гострих закидів, що Т-во не дбає зовсім про своїх членів, з наведенням двох конкретних прикладів. Не вважаючи на образливу форму того листа і покладений під ним підпис, з уваги на мериторичні закиди, що можуть викликати в умі сторонніх людей наскрізь фальшивий образ діяльности Товариства, Рада Т-ва устійнила на підставі протоколів на свому засіданні 20. ц. м. такі факти:

1) В справі відомого поета і письменника, про якого на першому місці згадує отвертий лист, — Товариство на весну цього року інтервеніювало у Рідній Школі і в Науковому Товаристві ім. Шевченка. Дало йому тоді позичку 50 зол. з тим, що ту позичку поверне статтями у „Житті і Знанні". Опісля говорив „Просвіти" за ті статті, який належав Т-ву, призначило Т-во знову тому письменникові на беззворотну позичку. Після того той письменник не звертався до Товариство за ніякою допомогою і Т-во спершу не знало, що він найшовся у новій потребі. Коли ж у секретаря Т-ва інтервеніював у його справі пос. В. К., Рада Товариства рішила було уладити окремий вечір з доходом на того письменника („Вечір Молодої Муза", який відбудеться в цьому році!).

2) В справі другого недужого молодого письменника, про якого говорить отвертий лист, Рада Товариства стверджує, що той громадянин є кандидатом на члена Товариства. Всеж, Товариство інтервеніювало у Народній Лічниці в справі його безплатного лікування чи лікування на кошт Товариства. Секретар Т-ва викупив йому ліки та — добувши інформацій в лікарських колах — запевнив його, що Товариство вжне заходів, щоб його прийняли або до лікувальні на Голоску або на Пораддю при вул. Курковій, однак раніш необхідно, щоб він згодився до лікаря Обезпечальні. Після того той молодий чоловік більше до нікого з Ради Т-ва не зголосився. Рада стверджує, що сам п. Курдидик лікував телефонічно секретареві Т-ва, що він цією справою займається. Тому самому п. Курдидикові секретар Т-ва заявив, що Товариство радо дасть свою фірму авторського вечорові, на якому п. Курдидик мав читати твори того молодого письменника, — і Рада те становище секретаря одобрила.

3) Щодо заміту, буцім-то Т-то, легковажучи собі недужих львівських письменників, спеціяльно опікувалось одною письменницею, яка приїхала з Дал. Сходу і відразу дістала два авторські вечорі, то Рада стверджує, що ті вечорі дали Т-ву 150 зол. чистого доходу (40-прц. брутто). Так само незрозумілі для нас насмішки з Балів Преси при одночасних претенсіях до Товариства, як допомогової установи, бож щорічний Баль Преси не найбільш дохідна імпреза Т-ва (на обох Балях Преси Т-во заробило поверх 700 зол.). При цьому Рада звертає увагу, що Товариство взагалі не розпоряджає ніякими окремими фондами та що літня оселя Т-ва вимагає постійних інвестицій, коштів на податки, сторожа, тощо. Товариство взагалі було основане, як станово-репрезентаційна організація і саме щойно від трьох останніх Рад, що більшменше залишаються у тому самому складі, Товариство по змозі займається теж допомоговою акцією. Маючи 80 (а не „більше, як 100"!) членів, Т-во дістає менш-більш правильно членські вкладки тільки від 40 членів; багато членів — з огляду на їх матеріяльний стан — взагалі звільнені від вкладок (вкладка — 50 сот. місячно!). В цій ситуації Товариство всеж за останній рік виплатило беззворотних допомог 5 особам разом на суму 210 зол.

Щодо позички для п. А. Курдидика, слід вияснити, що п. Анатоль Курдидик був припинений від 16. III. ц. р. у членських правах на пів року з забороною підписувати три місячні свої статті — за поведінку на терені одної польської установи, „яка обективно виходила на донос" проти затрудненої там української робітниці пера (щоб зайняти її місце), при чому суд, окремо для цієї справи покликаний, не розглядав скарги проти п. Курдидика за те, що він заложився бланкетами не свого часопису. Ця ціла справа залишалась внутрішньою тайною Т-ва, з якої воно почуває себе звільнене з моментом напастливого прилюдного виступу п. Курдидика проти Т-ва і його Рад. Маємо враження, що можна скоріше сподівати відвазі п. А. Курдидика звертатися до Това-

риства за грошевою помічю, в часі свого завішення в правах члена, між Товариству, що не квапилось іти на руку такому своєму членові. Коли ще додамо, що п. А. Курдидик залягав у Т-ві від 19. місяців з членськими вкладками, будемо мати достаточно причин, щоб радіти з заяви п. Курдидика, що він з Товариства Письменників і Журналістів виступає.

Справа мала і погана і Рада Товариства не присвячувалаб їй стільки місця, колиб не сумне і поважне суспільне явище, що того роду одиниці можуть у нас ще прилюдно нападати на таку установу, як організація українських письменників і журналістів, та залягтись у тогу моралізатора, і що находяться часописи, які таким виступам патронують. Рада Товариства вважає, що обовязком усіх здорових організованих клітин українського народу та всіх окремих чесних громадян є боротися з таким загрозливим явищем, що викликує прилюдне згіршення.

Рада Товариства Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові.

Протижидівські заворушення у Варшаві.

Поліція в шкільнім будинку.

Головна Торговельна Школа у Варшаві була терeном гострих протижидівських виступів, так, що поліція ввійшла до шкільного будинку, щоб інтервеніювати. У відповідь на те ендецька молодь окупувала всі шкільні льокалі та не хотіла з них уступитись. Заворушення продовжувались до пізної ночі. В авлі зібралось 500 студентів, які заявили, що не вийдуть добровільно з будинку. Поліція дала 15 хвилин часу, щоб студенти добровільно вийшли. По речинці уста явився перед авлею подвійний кордон поліції, а старшини почали усувати поодиноких студентів з будинку. Тих, що мали легітимації негайно пускали, а всіх інших придержували.

Поліція ввійшла до В. Т. Школи не на візвання ректора, тільки на приказ адм. влади.

Протижидівські демонстрації відбувались також у Головній Школі Сільського Господарства, де ендецькі студенти обкидали жидівських гнилими яйцями.

У звязку з протижидівськими виступами в Гол. Торг. Школі кружляють поголоски про димісію ректора Мікляшевського. Покищо цих вісток урядові кола не потвердили.

Вчора було вже у В.Т.Ш. спокійно. Минулої ночі придержано коло 100 студентів. Більшість із них не була студентами торговельниками, але студентами інших високих шкіл у Варшаві.

Виклади припинено аж до відкликання.

Напад на канцелярію українського адвоката.

Дня 26. ц. м. в год. 5.15 пополудні напало двох невідомих мужчин узброєних у револьвери на канцелярію адвоката д-ра Миколи Струтинського в Буську б. Львова, стероризували присутніх у канцелярії Теодора Вання і Марію Леську та забрали машину до писання вартости 450 зол. Відтак утікли в напрямі Красного. Поліція веде слідство.

Повстанці придержали корабель із зброєю.

ПАРИЖ, 28. 10. ПАТ. Дві національні кораблі придержали біля Севти вітрильний корабель навантажений зброєю і муніцією. Корабель їхав до Аліканте. Члени залоги прикидувались скандинавцями, одначе докладна контроля паперів виказала, що більшість залоги — це совітські й еспанські горожани.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 28. 10. ПАТ. Червоні відкинули ворожий наступ на відтинку Толеда та знищили ворожу кольону, що йшла зі Сарагоси до Тардієнте (арагонський фронт).

ХІХОН, 28. 10. ПАТ. Кольони гірників завзято затакували нац. війська, що йшли на Овіедо. Під Мон Сан Клявдіо дійшло до завзятих боїв — ворог відступив і гірники заняли Отеро га взяли чимало бранців.

МАДРИД, 28. 10. ПАТ. Рада міністрів ухвалила змілітаризувати всю обслугу телефонів та змобілізувати всіх мужчин до 45-ох літ.

МАДРИД, 28. 10. ПАТ. Президія ради міністрів повідомляє, що мешканці столиці мусять обовязково приймати утікачів з фронту. Кошти утримання покриють зі спеціальних фондів.

ЧЕРВОНІ ДОБРОВОЛЬЦІ З ФРАНЦІЇ.

МАРСЕЛЬ, 28. 10. Авас. На чердаку есп. пароплаву відпливо відділя 500 добровольців до Каталонії.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА.

З організаційного руху.

ПОЛІТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ В КОЛОМИЇ.

Заходами Повітового Народнього Комітету в Коломиї відбулася 26. жовтня ц. р. нарада інтелігенції з міста й повіту, присвячена політичним справам. Нараду відкрив голова П. Н. К. **пос. Заваликут.** До президії ввійшли **о. Гоянюк** як голова, б. сенаторка **О. Кисілевська** і селянин **Винничук Дмитро** як заступники. Реферат про теперішне політичне положення і про політику УНДО виголосив голова партії й У. П. Р. пос. **Василь Мудрий.** Референт широко насвітлив теперішні політичні відносини не тільки в нас, але й у світі, проаналізував положення цілої української нації та умотивував теперішню нашу національну політику в Польщі. По рефераті відбулася дискусія, в якій забирали слово: **інж. Микитюк,** селянин **Слободян, д-р Кир. Трильовський** (як безпартійний) та **о. Гоянюк.** Всі вони солідаризувалися з теперішньою політикою УНДО та поставили цілу низку запитів, на які давав відповідь пос. **Вас. Мудрий,** а в місцевих справах **пос. Заваликут.** Нарада тривала понад 4 години і взяло в ній участь поверх сотні громадян із Коломиї та з повіту.

НАРАДА ПОВІТОВ. НАР. КОМІТЕТУ В МОСТИСЬКАХ.

В суботу 24. жовтня ц. р. відбулося засідання Повіт. Народнього Комітету в Мостиськах під проводом голови **о. Пшепюрського,** присвячене організаційним справам, у якому взяв участь голова УНДО пос. **Василь Мудрий.** На засіданні обговорено цілу низку актуальних організаційних і політичних справ, звязаних із працею в повіті.

АНДРЕ ТЕРІЄ.

ДОРОГА ДО КАРІЄРИ.

Коли Стефан Буссено приїхав до Парижа, зараз пішов з відвідинами до пана Куртіль, якому завдячував своє свіже місце в міністерстві.

Пан Куртіль мешкав на вулиці св. Домініка на І. поверсі. Стефан начекався довго у передпокою, серед усяких інтересентів, аки його впустили до кабінету достойника. Радник з округи Помі, від коли став послом, змінився сильно: мав чорну краватку, довгий сурдут, застібнутий тісно і святочні жести. Все-ж широ витає гостя, подає йому руку і прохає сідати при бюрку, де лежить ціла гора газет і брошур.

— Отже, мій дорогий приятелю, як бачите, я дотримав обітниці і ви починаєте нову карієру. Чи ви вдоволені?

Буссено дякує поважно:

— Я вдячний вам дуже, що ви видобули мене з тої страшної провінції. Без вас я не дістав би ніколи посади, до якої було так багато кандидатів. Та від часу, як я тут, передбачую труднощі, про які я раніше не думав.

— О! бачу, що вас нелегко задовольнити. Ваше становище веде до карієри. Ви дісталися до Парижа, до єдиного місця, де молодий чоловік, якому природа дала рідкі прикмети, може заблистіти своїм талантом. Робите таку міну, як хтось, хто нарікає, що має занадто гарну жінку!

— На жаль... бути в Парижі, це ще не все. Треба ще в ньому жити, а тут усе таке дороге. Маєтку не маю, а моє становище в міністерстві, хоч дуже почесне, не збільшило моєї платні. Те, чого було досить для провінції, не вистачає на Париж. Не знаю, чи зможу звести кінці, тимто і журюсь.

Посол усміхнувся спочутливо:

— Мій коханий! бачу, що ви не маєте спритту. А тут лекше, ніж денебудь дати собі раду, коли хтось має голову на карку. Ясно, що найські птахи не впадуть на вас самі з неба, але зручний мисливець повинен уміти їх приманити і зловити.

— Мушу признатись, що в таких справах я новик й саме тому я прийшов прохати вашої ради.

— Я дам вам аж дві, — відповів Куртіль — перша це вміти подобатись людям і створити собі такі добрі звязки, щоб можна дістатись до якогось товариства і багато оженитись. Ви молодий, вродливі, а в Парижі є вільна досить. Треба тільки вручно підійти до справи, не бавитися в сентимент, мати передовсім практичний бік на увазі.

— Дуже добре, — відповів Стефан — але ці зручні маневри вимагають часу і таки трохи грошей. Хто має таку маленьку платню, як я, не може робити...

— Може робити довги — перебив йому посол — які пізніше сплатить вінном своєї жінки. Це-ж буденне явище. Я можу вам допомогти. Від коли я став послом, не можу дати собі ради від надміру праці. Усякі комісії, звіти, промови. Говорю і пишу легко, але маю труднощі в адміністраційних справах. Я міг би використати вашу знайомість права, якби ви хотіли стати моїм секретарем. Ви заходили би до мене після бюра. Я дав би вам сто франків місячно, но й обід у себе, крім нього ви мали би нагоду познайомитись з різними впливовими людьми, ввійти до парляментарних сальонів.

Стефан приняв таку пропозицію вавсе закоплений. Уже бачив себе між великими правниками, від яких залежить доля громадянства.

— Но, то добре — закінчив розмову Куртіль — справа поладнана, від завтра пічнете працю. На початок будьте добрі переглянути інтерпеляцію до міністра освіти у справі непошанування релігії в університеті.

Таким робом Буссено став секретарем посла. Коли взявся до роботи, зараз переконався, що його праця зовсім непротекційна, а таки велика. Читає інтерпеляцію Куртіля і бачить, що це писанина без ладу і складу, зліпище фраз, які стверджують, що пан посол не має найменшого поняття про справу. Він здивований, але щоб доказати свій талант, запалюється і складає досить палку промову. Посол Куртіль вивчив її напамять і виголосив перед парляментом промову зі значним успіхом. Коли Стефан прочитав на другий день текст „своєї" промови у друку, сам дивувався, які розумні підобрав аргументи і був вдячний політикові, що дозволив йому висловлювати свої політичні погляди.

Куртіль після своєї промови дістав побажання з усіх сторін і був переконаний, що це він сам усе так розумно сказав. А що він людина обережна, то не дуже квапиться впровадити свого секретаря до парляментарних кол. Він лякається, щоб якимсь необережним слівцем його секретар не виявив свого співробітництва. Зате він щораз більше хвалить Стефана і щораз більше його заохочує.

Цінений секретар стає постійним гостем у домі Куртіля. Щодня находить він місце для себе при обіді з вибагливими стравами, добрим вином. По обіді дістає добру чорну каву і курить першорядні цигара. Після цього стає до праці в доброму настрою, пише звіти, реферати, відповідає на численні листи виборців.

Одного травневого вечора, коли Буссено замріявся серед сутінків, відчинив хтось двері і він почув жіночий голос:

— Вибачте! Чи мій вуйко ще не вернувся?

Секретар обернувшись побачив у сірому світлі двацятькількалітню жінку у весняній сукні та капелюсі прибраним фіялками. Встає і кланяється:

— Посол Куртіль тепер у місті на вечері, але коло девятої буде назад, бо маємо тут працю.

— Коли дозволите я почекаю на вас.

Молода дівчина здіймає капелюх, поправляє волосся перед дзеркалом і зовсім свобідно розпирається у фотелі.

Останній речинець до заміни короткоречинцевих довгів.

Важний розпорядок міністра скарбу.

ВАРШАВА, ПАТ. Міністр скарбу видав розпорядок з 24. ц. м. про закінчення конверсійної акції в установах короткоречинцевого кредиту.

Конверсійні договори можна заключувати ще до 31. жовтня ц. р. Такі договори затверджуватиме конверсійний комітет Акцептаційного Банку до 30. листопада ц. р. Конверсійні договори заключені з хліборобсько-торговельними кооперативами, або з співзобовязаними особами з кооперативами — конверсійний комітет може затверджувати до 31. березня 1937 р., хочби їх заключено по 31. жовтня ц. р.

По винесенні згаданих речинців у справі заключування конверсійних договорів, конверсійний комітет може видати рішення про вину довжника чи кредитової інституції тільки в справах, які вплинули найдалі до 31. грудня ц. р.; у справах конверсійних договорів з хліборобськ.-торгов. кооперативами та із співзобовязаними особами до 31. березня 1937 р.

Після згаданих речинців до заключування конверсійних договорів конверсійний комітет може видавати рішення щодо вини довжника або кредитової установи лише у справах, які ввійшли до 31. грудня ц. р., а в справах конверсійних договорів з хліборобсько-торговельними кооперативами і зі співзобовязаними особами до 31. березня 1937 р. Якщо у згаданому часі довжники не підпишуть конверсійного договору, кредитові установи матимуть вільну руку при стяганні позичених грошей.

По 3 роках при підписанні конверсійних договорів перед днем 30. листопада 1934 р. і по 2 роках при підписанні конверсійних договорів по дні 30. листопада 1934 р. кредитові установи будуть брати від селян і землевласників піврічними сплатами відсотки у висоті 4 проц. Зате державний скарб продовжив на рік допомогу кредитовим установам за обнижку відсотків довжникам.

Франція укріплює бельґійський кордон.

ПАРИЖ, 28. 10. ПАТ. „Матен" пише про евентуальну подорож мін. Даладіє і шефа генерального штабу ген. Ґамелєна до північних кордонів Франції і стверджує при тім, **що уряд зажадає признання нових кредитів на укріплення цієї частини кордону, що вимагає укріплення після рішення Бельгії про невтральність.**

—o—

НОВИНКИ.

— **Чи Ви вже прилбали** цікаву та корисну лектуру на осінні вечорі? Ні? Так поцікавіться календарем „Криниця" на рік 1937. Його всесторонньо опрацьований зміст напевне задоволить Ваші мистецькі вимоги. Перегляньте його в якійсь книгарні, а напевно купите. Ціна невелика, тільки зол. 1.50. Можете також замовити у Вид. „Діло", залучивши до ціни 30 сотиків на порто.

— **Єдиний український блаватний магазин** „Мануфактура" під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархани, флянелі, оксамити, сукна. 2943 2—20

— **„Хоровід"** повідомляє, що єдиний, в осінньому і зимовому сезоні, курс танків, починається вже в четвер 29. ц. м. в Нар. Домі. Початок для шкільн. молоді год. 6., для старших год. 7½ вечором. 2960 2—2

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 86-115

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **1. листопада 1936 (неділя)** в год. 7. веч. у малій салі Муз. Т-ва відбудеться відчит проф. д-ра К. Студинського на тему: „Спогади про Остапа Нижанківського" при співучасти співачки п. Марії Сабат-Свірської і Н. Нижанківського. 2967

— **З „Учительської Громади".** Провід Товариства „У. Гр." заявляє, що ані Головна Рада, ані Рада львівської Філії в цьому шкільному році ніяких гімназійних курсів не уладжувала, ані їх не веде. Оголошення в „Ділі" з 30. вересня ц. р. ч. 219. торкається лекцій двох учителів, які мають зовсім приватний характер. — За Головну Раду: **В. Радзикевич;** За Раду Філії: **Ів. Ситницький.** 2968

— **В день 1. листопада ц. р.** в церкві Преображення св. Спаса у Львові відправиться співана соборна Служба Божа в годині 10. по давним літургічним зразком, з проповіддю, а після Служби Божої панахида за тих, що полягли за Волю України. В цей день двайцяткн не буде.

— **Відчит** про „Торговельні книги у правнім і податковім світлі" виголосить дир. д-р Юлій Басехес у Союзі книговодів у Львові, вул. Бурлярда 5/I. (будинок торг.-промисл. палати) в четвер, 29. ц. м. в год. 19.

— **Обнизили ціни хліба.** Управа м. Львова обнизила з днем 27. ц. м. ціни кращих родів хліба. Один кг. житньо-пшеничного хліба т. зв. люксусового коштує 38 сот., т. зв. куликівського 42 с. Ціни інших родів хліба без зміни.

— **Задушки у школах.** З причини латинських Всіх Святих і Задушного дня міністерство віросповідання і освіти рішило, щоб дні 1. і 2. листопада ц. р. були, як звичайно у всіх школах, всенародних і середніх вільні від шкільних занять.

— **Дальший алярм.** Як повідомляє „Дзенник Польскі", оо. Домінікани із Жовкви парцелюючи монастирський маєток Зіболки пов. Жовква, продали 80 прц. землі українцям. Українофобський орган добачує в цій вістці якесь непорозуміння й дожидає заперечення з міродатних кол.

— **Святочний концерт у память бл. п. композитора Ярослава Лопатинського у Відні.** Союз Українських Професійних Музик у Львові дістав вістку, що „Німецько-австрійський Союз Авторів" у Відні (Дойч-естерр. Ауторенфербанд, Він VI., Бургерштітальгассе 29/15) уладжує в память свого почесного члена і нашого земляка бл. п. д-ра Ярослава Лопатинського, святочний концерт, зложений з творів композитора. Концерт відбудеться вже дня 5-го листопада ц. р. в репрезентаційній салі Австрійського Торговельного Музею. На цьому концерті будуть виконані осьякі твори композитора Лопатинського: 1) Увертюра до опери „Казка скель". 2) Псалом. 3) Останні пісні композитора: „Іх леге ді Рудер гін". „Вер гат ес Дір ерляубт", 4) Увертюра до комічної опери „Енеї на мандрівці" і крім цього твір музичного директора Німецько-Австр. Союзу Авторів у Відні проф. Ігнатія Гербста п. н. „Тотенкляге". Подаючи це до відома українського громадянства, звертаємось отсією дорогою до наших віденських установ, визначних громадян та української кольонії у Відні з зазивом взяти якнайчисленнішу участь у згаданому святі, що його уладжують чужинці в память нашого земляка, і цим засвідчити, що ми вміємо шанувати память своїх заслужених для мистецтва діячів. — **Рада „Союзу Українських Проф. Музик" у Львові.**

— **Гостре стріляння в Замарстинові.** На військовій стрільниці в Замарстинові відбудуться в днях 3—30. листопада військові вправи, злучені з гострим стріляннем. Цивільне населення має підчинитись вказівкам військової сторожі, що обсадить загрожений стрілами терен.

— **Ліквідація міського апровізаційного підприємства.** У звязку з банкрутством міського апровізаційного заведення у Львові управа міста встановила спеціяльну комісію, що під проводом радн. Петрикевича обняла урядування в цьому заведенні. Комісія усунула від урядування кілька осіб, а багатьом урядовцям і службовцям виповіла службу. Заноситься на те, що апровізаційне заведення буде ліквідоване. Харчевий відділ уже припинений, а щодо молочного, то хотять його видержавити або передати польському молочарському союзові в надії, що це йому поможе в конкуренції з Маслосоюзом.

— **Нагла смерть підчас шкільної візитації.** Повідомляють нас з Любачева про таємничу подію, що сколася 27. ц. м. в селі Гірче пов. Любачів. До школи в тому селі, де був управителем українець, Евген Марчак, голова Окружного Відділу Т-ва ВПУВ, приїхав на візитацію підінспектор Кийча. В часі візитації, около год. 8.30 рано, наслідком невідомих покищо ближче причин управитель школи нагло помер. Точніші інформації подамо по засягненні відомостей на місці.

— **Хотять „карпатської бригади".** Міністер військових справ приняв 27. ц. м. делегацію сенаторів і воєвідських послів станиславівського воєвідства а саме сен. д-ра Заржицького, сен. о. крил. Лободича, пос. д-ра Волянського, пос. Войцеховського, пос. Василевського і пос. Кшечуновича. Делегація просила міністра, щоб дивізії піхоти із Станиславівщини надав регіональну назву: карпатської.

— **Львівська хроніка.** На залізничому шляху коло кульпарківського моста знайшли тіло якоїсь коло 25-літньої жінки з відтятою головою. При тілі не було ніяких документів. — Директор львівських броварів Мавриций Шаль помер у Відні, куди виїхав, щоби піддатися операції.

— **Хрест в університетських салях.** Академічний сенат варшавського університету оголосив таку постанову: „Сенат рішив повісити хрест в авдиторіях і висловлює бажання, щоб за згодою начальників заведень повісити хрест у наукових заведеннях".

— **Учениця скочила з I. поверху.** В гімназії СС. Назаретанок при вул. Люблинської Унії у Львові скочила з вікна першого поверху в самогубному намірі ученица VII. кляси, Вікторія Вільман, донька залізничого урядовця і тяжко потовклася. Нещасну відставили до шпиталю. Причиною був нервовий розстрій наслідком недуги.

— **Окрадають церкви.** До костела в Делятині пов. Надвірна вломилися злодії й вкрали кілька зол. самими дрібними. Тої самої ночі ті самі злодії обікрали місцеву церкву, забравши з розбитої скарбонки коло 25 зол.

— **Страшна буря** лютувала 27. ц. м. над Північним Морем та Англією. Розбурхані хвилі заливали Гамбург і околиці при усті Лаби. Буря перевернула сигналізаційний корабель „Ельбе", що затонув разом з 50 людьми залоги. Затонув теж англійський нафтовий корабель „Льовелаут", а крім того одержано багато сигналів С. О. С. від кораблів, що находилися на морі. Пізніше наспіла вістка про катастрофу шведського корабля „Сінровець, але запізно. На берегах Англії жертвою бурі стало багато людей. З летовища під Пейслі вихор ухопив 20 літаків, які сильно ушкодив. На ша буря була над Шотляндією, де зірвала телеграфічну комунікацію. Морські хвилі викинули на береги багато тіл людей, що стали жертвою катастроф на морі. — В останній хвилині наспіла вістка, що латвійський корабель „Гелена Фавльбавмс" затонув у дорозі з Ліверпулю до Бліту. З 18 людей залоги врятувалось тільки 4.

— **Нагороди Нобля** призначить журі в найближчому часі у Стокгольмі. Сума нагород рівняється цього року 159.850 шведських корон. Буде признаних 5 нагород: одна з ділянки медицини і фільософії, одна з фізики, одна з хемії та

Стефан придивляється гості мовчки. При відблиску світла вона видається йому гарна. Струнка брюнетка з очима повними блиску під припертими віями, з білою церою, ніжними рисами та вузенькими устами, весела, а при цьому невинна, нагадує йому якісь славні портрети.

— Чи ви є секретарем пана Куртіля? — питається, щоб перервати мовчанку.

— Маю цю честь — відповідає скромно Стефан.

— Мій вуйко оповідав мені багато доброго про вас. Не може вас нахвалитись, які ви пильні. Чи ви справді цікавитеся політикою?

— Мій Боже! Я стараюся передовсім можливо якнайкраще виконувати принятий на себе обовязок. А цей обовязок є тим приємніший, що я маю вряди-годи нагоду приймати його гостей, між якими є часто особи незвичайно цікаві та симпатичні.

„Цікавий" і „симпатичний" гість спускає очі і робить міну напів здивовану, напів злобну. Обоє знову помовчали якийсь час.

Нарешті входить посол, який виправдується перед сестрінкою, що казав їй на себе так довго чекати.

— Ох! — каже сестрінка — я не мала часу нудитися, бо пан секретар був такий чемний, що забавляв мене своєю розмовою.

— Алеж пані... — виправдувався Буссено.

Куртіль глянув крадькома на свого секретаря і ствердив, що той вдивлявся у свою сусідку. Як людина талановита і справжній дипльомат він находить у голові нову ідею і всміхаючись каже до свого секретаря:

— Мій приятелю! представляю вам панну Нансі де Ліль, мою сестріницю. — Пан Буссено — мій секретар. А тепер після цієї формальности, моя дитинко, повідомляю тебе, що на Великдень поїдемо з паном Буссено до твоєї мами до Медон і там будете мати нагоду ближче познайомитись.

Перекл. **а. б.**

дві літературні, бо торік такої нагороди не дістав ніхто, бо решті нагорода миру (теж за два роки), яку признає норвеський парляментъ 2. листопада ц. р. Одним з кандидатів до цієї нагороди є шведський король Карло, голова Червоного Хреста. Нагороди з фізики і хемії будуть признані 12. листопада, речинець признавання літературних нагород ще не устійнений. Між кандидатами до літературних нагород, які звичайно мають найбільший відгомін у світі є француз поет Поль Валері, член Французької Академії, англійський поет Мейсфілд, фінляндський Сілянпа і відомий чеський письменник Карло Чапек. Поруч Валері згадують іще двох французів: Дюгамеля та Мартен Дю Гар, але їх кандидатури поруч Валері — значно слабша. Якби взяли на увагу те, що Чехословаччина не мала досі Нобелевого лавреата, то кандидатура Чапека була би запевнена.

— 30-ліття славного винаходу. 30 літ минає від часу, як винайшли засіб проти болю — новокаїну. У давнину знали спосіб підв'язування кінчин тіла, щоб утихомирити біль і цей спосіб протрівав аж до наших часів. Щодо внутрішніх засобів, то китайці перед хірургічними операціями курили опій, індіяни заживали гашишу, египтяни мандрагори. У І-ому віці п. Хр. уживали сонливих губок з опієм, цикутою та шалвією, з початком нової доби вживали холоду, як засобу, що робить тіло нечутким на біль. Після цього прийшли оклади, промивання, відвари з усяких рослин, щоб зменшити людям болі перед операційним ножем. Щойно окисень азоту (розвеселький газ) у 1844. р. вказав новий шлях лікарській практиці. У тому самому році ввели етер як лікувальний засіб, чотири роки пізніше хльороформ, згодом кокаїну, як найкращий підшкірний знечульний лік. Але кокаїна мала в собі за багато отруйних елементів. Щойно в 1905. р. вдалось найти новококаїну без отрути. Завдяки їй можна було знечулювати болючі місця без наркози. Головно для дентистики було це справжне спасення. Завдяки кільком краплинам можна дати собі рвати зуб і позбуватися болю.

— Що діється в одній годині? На поверхні землі діється в одній годині багато цікавих випадків, що ілюструють наше життя. Отже родиться 5.440 дітей, а вмирає 4.630 осіб. Є 1.200 нових вінчань, а розвязується 85 подруж. За одну годину фабрики самоходів продукують 700 нових самоходів, а самоходи в руху вбивають 17 людей. Зарібок чоловіка в одній годині вагається від 2 центів, які дістає китайський ремісник (щось як рільні робітники у нас), до суми 96 долярів, які дістає голова електричного тресту в Ню Йорку. В тім самім часі почтові уряди висилають 1 мілїярд 141 мілїонів листів, а земська куля, обертаючись довкола своєї оси, робить дорогу 1.776 км.

— Ріжні вістки. На італійськім трансатлянтійськім кораблі „Сан Ремо", вибухла на морі біля Ріо де Жанейдо пожежа, з якою він приїхав до порту. Залога й пожежна сторожа тільки з трудом угасили вогонь. — Як повідомляють з Осльо, на острові Ен Маєн відчули сильний земтетрус.

Зі судової салі.

СЕНЗАЦІЙНА ТАКТИКА ОБОРОНИ І ПРИСУД В АПЕЛЯЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ Д-РА ЛЯКСА.

Оборонець д-р Ляндав покликується на авторитет станиславівського владики.

В середу 28. ц. м. покінчилась у львівському апеляційному суді сензаційна карна розправа проти ославленого адвоката-обманця д-ра Лякса зі Станиславова. Акт обвинувачення містив 4 карні справи, що з них найважнішою була справа фабрики чоколяди „Кровіцький і С-ка". В цій справі апел. суд затвердив присуд станиславівського суду. Щодо інших справ, то апел. суд уморив справу обманства на шкоду Тігера. Зате покарав підсудного за обман на шкоду Т-ва жидівських шкіл, за що його в першій інстанції звільнили. Затвердили теж присуд у справі сфальшування векслів на шкоду млинарів із Назавізова.

Підсудному вимірено збірну кару по застосуванні амнестійного закону — **3 роки вязниці і позбавлення всіх громадянських прав на 5 літ.**

Незвичайно сензаційна, майже неймовірна була тактика оборони підсудного. В своїй кінцевій промові заявив оборонець д-р Ляндав, що хоч Лякс — це людина низьких інстинктів і гидкої вдачі, всеж є у нього якісь небудені вартости, коли до сьогодні тішиться він довірям і признанням станиславівського гр.-кат. епископа Гр. Хомишина і від довгих років є його правним і особистим дорадником. Крім того згадав про дружні відносини підсудного з епископом-ломічником І. Лятишевським і про те, буцімто епископ Лятишевський підчас мирових переговорів між пошкодованими Кровіцьким і Олесницьким та д-ром Ляксом своїм авторитетом підтримував справу підсудного, в переконанні повної її слушности.

Промова д-ра Ляндава зробила на салі помітне враження і викликала в судових кругах здивування і несмачну сензацію.

Небувала річ, щоб рафінований обманець ставив себе під моральний протекторат і заслонявся перед карою авторитетом і опінією грекокатол. епископів. — Таку тактику оборони приняла прилюдна опінія з наявним обуренням і слід її сильно напятнувати.

Маємо надію, що тут хіба якесь непорозуміння і що оборонець без відома та згоди станиславівських владик надужив їхніх імен і авторитету їхнього становища для рятування адвоката обманця.

З кіна.

Кіно „Палас": „ПРОКАЖЕНА".

Фільма зроблена на підставі передвоєнної повісти Гелени Мнішек. Ця повість належала до групи т. зв. „читаних" і мала величезний успіх серед молоді і в сальонах тої інтеліґенції, що воліла сентиментальне повістище з романтичним сосом, ніж справжні мистецькі твори. У Франції тип такої повісти представляє плодовита як кріник баронова Жіп, в Англії Елінор Ґлін, у Німеччині Куртс-Малер, у передвоєнній Росії подібний успіх здобули Вербіцька та Нагродська. Показується — і то не вперше — що зовсім пересічна повість, без великих літературних прикмет, може вийти на екрані, куди краще, ніж архитвори, коли за сценарій візьметься добрий редактор до помочі з режисером. „Прокажена" — одна з кращих польських фільм, краща, ніж спроби патріотичних трагедій, бо не має штучного патосу, непотрібного дешевого красномовства і всупереч оригінальному текстові зосереджена до коротких енергійних сцен, що йдуть легко одна за одною. Є це історія гарної, інтелігентної, бідної панни, що після нещасливого кохання стає гувернанткою в домі багатих дідичів і там закохується вдруге у молодому представникові старої шляхотської родини. Гарні сцени з природи і дуже добрі типи відтворюють тло, на якому бачимо побутові сцени типової польської аристократії, поодинокі „поетичні" моменти закоханих і мережку інтриг. Головні ролі грають нова артистка Барщевська та відомий „амант" Бродзевич, крім цього Цвіклінська, Юноша-Стемповський, Висоцька, Венгжин і Ґрабовський. Другорядні жіночі ролі теж добре представлені.

Всячина.

КІЛЬКО КІЛЬОМЕТРІВ РОБИМО ДЕННО.

Мадярський учений проф. Леріфельд перевів при помочі окремого приладу, що мірить кроки — цікаві досліди, а саме змірив скільки кільометрів дороги зроблять денно люди ріжних професій. Пересічно робить людина 18.098 кроків, значить приблизно 13 км., але залежно від професії можуть бути відхилення в одну або другу сторону. Отже роботяща господиня робить денно яких 20 км., а це дає разом 8.000 км. річно. Одначе рекорд побивають кельнери у кавярнях, що „виходять" денно більше, як 50 км. За кельнерами йдуть сільські господарі, що в часі полевих робіт роблять 40 км. денно. Щойно третє місце займають поштарі з 35 км. денно, а четверте поліцаї — 32 км. Найменше дороги роблять денно „манекіни" в магазинах мод, бо всього 2.5 км.

АЛЯРМОВІ СИРЕНИ — СИҐНАЛ НОВОЇ ВІЙНИ.

В часі останнього летунського алярму в Парижі трапилася трагікомічна подія, яка малощо не закінчилася смертю людини. Один старенький рентіер, що жив у центрі Парижа відавна рішився не читати часописів. Коли минулої пятниці зовсім ненадійно для нього затрубіли алярмові сирени, що заповідали летунський наступ, у цілім місті погасли світла і з ріжних сторін міста чути було вибухи „бомб", старець відкрутив ґазові проводи і положився до ліжка.

Його знайшли уранці напів мертвого і перевезли негайно до лічниці. Його життя висить на волоску. Коли він прийшов до памяти, пояснив, що не читаючи газет, був переконаний, що знову почалась війна і летунський алярм — це правдивий наступ ворожих літаків. Тому, що світова воєнна хуртовина залишила в нього тільки самі жахливі спомини, він рішився вмерти, щоб не бути свідком нових воєнних страхіть.

ДИВОГЛЯДИ.

ЛЮДИНА, ЩО ЖИВЦЕМ КАМ'ЯНІЄ.

На засіданні австрійського лікарського товариства у Відні проф. Айзельберґ задемонстрував молодця, що має незвичайно рідку недугу. Всі його мязи поступнево дубіють та камяніють. Ясно, що майже всі члени тіла стають непорушні і недужого мусять доглядати в окремій кімнаті. Докладної причини цієї недуги покищо ніхто не знає. Додумуються, що ця недуга вроджена і в слід випливом недостаточного діяння усіх внутрішніх залоз. Яких — покищо теж наука не може сказати, що теж виключає лікування цієї недуги. Проф. Айзельберґ намагався лікувати свого пацієнта рентгенотерапією. Стан мязів кращинами слабшає, але полекші не є тривкі. Який буде вислід недуги — нема ніяких сумнівів.

ЛІҐА ОБОРОНИ ПЕРЕД... АЛІМЕНТАМИ.

Зато Америка бє рекорд оригінальности, хоч у цьому випадку годі відмовити новій дивоглядній американській Лізі деяких практичних прикмет Шістьох нюйорських мілїонерів обєднались в окрему ліґу оборони перед аліментами. Метою ліґи рятувати Америку, чи вже американських мужчин перед найбільше поширеним лихом. Деякі закони Злучених Держав повстали у часах перших поселенців, коли жінок було ще дуже мало. Всі ті закони боронять представниць слабшого полу і саме тепер дуже часто багато хитрих жінок користується тими законами для шантажування багатих мужчин. Кожний богатший мужчина рискує навіть при найневиннішім флірті, чи товариській прогульці з жінкою, що вона поставить його перед суд під замітом обіцюваного і невиконаного подружжя. В 99 випадках на 100 американський суд стає в обороні покривдженої і знеславленої жінки і присуджує заплатити меншу або більшу суму. Тепер члени нової ліґи присягли, що не щадитимуть ніяких засобів, щоб тільки виборотн зміну закону „про невиконані обітниці" та інших подібних законів, що дозволяють деяким гарним, хитрим і дотепним жінкам шукати легкої наживи.

Дописи.

ЯРОСЛАВ.

Ювилей священника-громадянина. В дні 15. ц. м. відбувся в Ярославі рідкий ювилей, а саме о. дек. Кипріян Хотинецький святкував у тому дні 70-ліття своїх уродин, 45 літ священничої і громадської праці та 30 літ своєї праці як пароха в Ярославі. Ювилей почався в год. 9. співаною Службою Божою, що її відправили б. оо. сотрудники священника-ювилята. Дуже гарну проповідь виголосив о. декан Т. Левицький. Відтак у салі тва „Родина" відбулась академія, що в ній взяли участь запрошені гості і представники установ. На самому вступі вручено ювилятові великий портрет дар ярославського громадянства. Відтак пописувались співами хори з Ярослава, Ришкової Волі. По співах складали представники установ побажання старенькому ювилятові. У своїх промовах-привітах підчеркували промовці заслуги Ювилята для осьвідомлення та культурного піднесення Ярославщини. Найкращими свідоцтвами його громадянської праці є будова приходства, бурси, братського дому і захоронки. Опісля відчитано привіти від трьох наших владик, центральних установ у Львові і багатьох визначних громадян з цілого краю. При кінці промовляв зворушений до сліз ювилят. Після академії відбувся комерс, на якому за ініціятивою о. Рудавського вложили гості 25.80 зол. на Рідну Школу. Свято відбувося у незвичайно гарнім настрою і залишило по собі незвичайно сильні враження не тільки серед всіх учасників, але й на старенькому священникові-ювилятові.

Спорт.

ОСІННІЙ ОКРУЖНИЙ БІҐ НАВПРОСТЕЦЬ.

В дні 8. листопада відбудеться в білогорськім лісі **осінній біг навпростець** для юнаків на трасі 2.500 м. і для легкоатлетів на трасі 3.500 м. з перешкодами.

Дружиновий біг для юнаків (11 змагунів) за нагороду п. Іваха Ст.

Збірка в год. 12. у читальні „Просвіти" на Сигніяці.

Зголошення слати до дня 6. XI. на адресу: УСС, вул. Підвалля ч. 7.

НОВИЙ АВТОМОБІЛЕВИЙ РЕКОРД.

Відомий німецький автомобіліст Карачіоля осягнув на своїй машині марки „Мерцедес" скорість 367 км. на годину, побиваючи міжнародній рекорд у пій категорії машин. Один кільометр переїхав Карачіоля у фантастичнім часі 9.68 секунди.

Нові книжки й журнали.

Богдан В. Нижанківський: АКТОР ГОВОРИТЬ... Нариси. Видавець Р. Цьонка. Львів 1936. Стор. 46.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ТУСТАНОВИЧІ: „Камо грядеши?" 28. X. „Вінніцій і Лігія"; 29. X. „Смерть Нерона"; 30. X. „Рожевий шлях".

ДРОГОБИЧ: 31. X. „Рожевий шлях".

САМБІР: „Камо грядеши?" 1. XI. „Вінніцій і Лігія"; 2. XI. „Смерть Нерона".

СТАРИЙ САМБІР: 3. XI. „Голгота"; 4. XI. Вінніцій і Лігія. 5. X. „Смерть Нерона".

З Самбора Ст. по дорозі до Перемишля театр заїздить тільки з однією виставою „Голгота" до Добромиля, Хирова і Ніжанковичі.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

РОГАТИН:

29. X. Циганський барон.
30. X. Муж двох жінок.
31. X. Інваліди.
2. XI. Нова теща
3. XI. Вій.

З Рогатина їде театр до Галича та Ходорова.

Великий Театр:

Четвер 29. X. год. 7:30 веч. „Модні спатки".

Пятниця 30. X. год. 7:30 веч. „Пігмаліон".

Субота 31. X. год. 7:30 веч. „Пігмаліон".

Кіна.

АНОЛЬО: „Малий лєорд".

АТЛЯНТИК: „Тайна бригада".

ВАНДА: „Його велике кохання", „Для тебе тайною".

ГРАЖИНА: „Болько та Льолько".

КАСІНО: „Корень жінок".

КОПЕРНИК: „Пастер".

МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".

МЕТРО: „Капітан Бланд".

МІРАЖ: „За хвилину щастя"

МУЗА: „Скандали міліонерів" і „Вауфа".

ПАКС: „Давид Коперфільд" із Фреді Бартольомью.

ПАЛЯС: „Прокажена".

ПАН: „Бавяті".

РАЙ: „Ядзя".

СВІТ: „Княжна Чардаша" з Мартою Еггерт.

СТИЛЕВИЙ: „Роберта", ревія „Як у раю".

ТОН: „Робін Гуд із Ельдорадо".

УТІХА: „Червоний султан" і ревія.

ХИМЕРА: „Малий бунтар" із Шерлі Темпль.

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 3.)

„Цепелін у просторах".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 29. жовтня 1936.

Відень (506,8) 15.20 Вокальні авдиції для дітей, 17.35 Крайцерівська соната Бетховена на скр. і форт., 19.35 Військ. орх., 22.20 Вільонч. реціталь. **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Захарчатя, **Прага** (470,2) 17.45 Музика на 4 руки, 22.15 Легка музика, **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 21.45 Концерт, 17.00 Спів, 18.00 Театр Уявн. 21.00 Солісти, форт., спів, **Білгород** (437,3) 18.00 Нар. музика, 20.30 Квартет, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. музика, 16.30 Веселе пополудне, 17.00 Сучасна музика, 19.15 Бах-Моцарт, 20.10 Пять оркестр грає до танку, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Концерт, 18.25 Смичк. квартет б-дур Гайдна, **Мінхен** (405,4) 11.00 Беседа музика, 16.30 Жан Павль у музиці Р. Шумана, 17.05 Пісні, 18.00 Мельодія і ритм Скандинавії, **Будапешт** (549.5) 12.05 Сальон. музика, 17.00 Цит. музика, 18.15 Концерт орх., спів, 22.35 Концерт оп. орх., **Мілано** (368.6) 11.30 Легка музика, 16.40 Програма для дітей. 17.15 Вокальний концерт, 19.00 Легка музика, 20.46 Іль бель кавалєре Д' Орфле, **Рим** (420,8) 13.10 Орх. концерт, 17.15 Сучасні італ. пісні, 20.45 „Дафні" оп. Дж. Мулє.

Пятниця, 30. жовтня 1936.

Відень (506.8) 15.20 Арії та пісні, Ф. Міларіх сопр., 17.40 Сп. реціталь, Також баритон, 19.35, 21.05 Концерт, **Кошиці** (259.1) 18.10 Інструм.-вок. концерт, **Прага** (470,2) 16.10 Сальон. квартет, 17.10 Смичк. квартет е-дур, **Париж** (1648) 18.30 Концерт, 1.00 Скрипк. реціталь, 21.45 „Ріп" ком. оп. Планкета, **Білгород** (427,3) 17.20 Скрипка, 18.00 Нар. пісні, 20.00 Сп. реціталь, **Берлін** (356,7) 14.15 Популярна музика, 18.00 Концерт, 19.20 Пісні, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Сучасна віольонч., **Мінхен** (405,4) 16.50 Легка музика, 17.20 Нова форт. музика, **Будапешт** (549.5) 19.30 Опера, 22.30 Цит. музика, **Мілано** (368.6) 11.30 Розр. концерт, 20.40 Камер. концерт. Аріго Серато скрипка, Сандро Фуга форт., **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 20.40 Муз. вечір, 22.00 Легка орг. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 29. жовтня 1936.

6.30 Ранішні авд., 6.33 Руханка, 6.50 Гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на пятниці, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Муз. поранок: Шопенові твори, форт., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 В господарстві на Всіх Святих. 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.36 Легка музика з гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.35, 17.15 Концерт симф. орх., 17.00 Робітник у Німеччині, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Арії та пісні з гр. пл., 18.35 Бій під Молотковом, муз.-словна авд., 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Форт. рецталь, Листові твори, 19.35 Концерт легкої і танк. музики, 20.30 Кришталові печери в Кривці, 20.45 Вечірній денник. 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Карло Шимановський: форт. спів, скрипка, 22.10 Данця та сьогоднішня оперетка, гр. пл., 22.30 Танкова музика, орх.

Пятниця, 30. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музики, 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на пині, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для старших дітей: „На зеленім Шлеську", „На Шкубичках". 11.57 **Сигнал часу**, 12.03 Композиції Ф. Ліста з гр. пл., 12.40 Ощадна господиня, 12.50 Полуднєвий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки. 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Шкільні хлопці перед мікрофоном, 16.00 Легка музика на органах, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Концерт солістів, форт. спів. 17.00 Від Ґвадарами до Мадриду, 17.15 Концерт орх., у прогр. Думка й Коломийка, 17.50 Актуальна гутірка, 18.00 Спортовий порадник, 18.10 Спортові вістки. 18.20 Гостина на фйорді дробенят, 18.30 Легка музика з гр. пл., 18.40 Проґр. скринька, 18.50 Як зужитковувати надмір цукр. буряків, 19.00 Велика присутність, 19.20 З піснею по краю, авд., 19.45 Оперовий фрагмент, 20.00 Симф. концерт, із участю Львомброва Деметрія Калімахоса флет; у перерві Веч. денник. Актуальна гутірка. 22.30 „С. О. С." скеч Ф. Поргеша, у вик. артистів льв. театру, 22.45 Танк. музика з гр. пл.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.73—89.30, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долярн кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльорген. 287·50 — 285.80, Франки фр. 24.80 — 24.66, Франки швайцарські 122.55—121.75, Фунти англ. 26.05 — 25.89, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.50—17.00, Кор. пан. 116.19—115.15, Кор. норв. 130.78 — 129.80, Кор. шв. 134.35 — 133.35, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.50—11.30, Марки нім. 118 — 112, Шил. австр. 93—90. Марки нім срібні 127—120.

Акції.

Банк Польський 112.00, Цукор 31.50, Вугіль 16·60, Ліяьон 15.30, Моржеїв 6.50, Норблін 67·00, Островець 32·75, Старахоничі 37·00. Габербут 41·50.

Тенденція неоднакова.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 68.00, 2 ем. 68·50, 5 конв. 53·50. 3 зав. 50·65, 6 дол. 77.00, 4 прем. дол. 48.50—48·75, стаб. 480, 482.

Тенденція для позичок сильніша.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—42. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БГК. 61—65, 4 прц. БГК. 61—65.

Долярівка 50—52, 3 інвест. 1. ем 65—68, 3. ем. 65—68

Збіжжя.

За 100 кг. дрібо вагон Львів:

Ячмінь броварянний	23·00—26·50
Ячмінь на мливо	19·25—19·50
Ячмінь паст.	18·50—18·75
Мука пшенична ст. гат. І в.	41·00—41·25
Мука пшен ст. гат. І А	40·50—41·00
„ „ гат. І Б	39·50—40·00
„ „ гат. І Ц	38·00—38·50
„ „ гат. І Д	36·00—36·50
„ „ гат. ІІ А	35·00—35·50
„ „ гат. ІІ Б	35·00—35·50
„ „ гат. ІІ Ц	34·75—35·25
„ „ гат. ІІ Д	33·50—34·00
„ „ гат ІІ Е	31·50—32·00
„ „ гат. ІІ Ф	30·00—30·50
„ „ гат. ІІ І	27·50—28·00
„ „ гат. ІІІ А	20·25—20·75
„ „ гат. ІІІ Б	18·75—19·25
Мука пшенична паст.	17·25—17·75
Мука пшенич. разова до 95%	27·25—27·75

Повідомляємо ввічливо П. Т. Клієнтелю, що з нинішнім днем перенесли ми льокаль продажі і бюро з дотеперішнього місця при вул. Академічній 11 — до фронтової каменищі при вул. Академічній 28

„RADIO-EKRAVOX" (ДАВНІШЕ АКАДЕМІЧНА Ч. 11) тепер **АКАДЕМІЧНА 28** Телефон 277-97.

При нагоді поручаємо наші відомі своєю якістю радієві відбірники до 1934 мережі і до батерій. 3—3

Муна житня витяг 0·30% 28·75—29·25
Муна житня гат. І. 0·50% 27·75—28·25
Муна житня гат. І. 0·65% 25·75—26·25
Муна житня гат. ІІ. 50-65% 19·25—19·75
Муна житня разова 0·95% 19·75—20·25
Мука житня посеред. 65% 16·25—17·25
Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 28. ц. м.

Ціни за 100 кг. льохом, льоко вагонстація заладування:

	льоко ст. заладов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	21·25—21·50
Жито збір. 694 гр/л. 3%	15·50—15·75
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	17·25—17·50
Овес легко задощ. 444	13·25—13·50
Овес не задощ. 456	13·75—14·00
Гречка 10%	19·00—20·00
Кукурудза жовта	15·15—15·25
Кукурудза червона	17.00—17·25
Конюш. сім'я	31·00—31·50
Соняшникове сім'я	31·50—32·00
Насіння льону 93%	41·00—42·00
Фасоля порона руч. в. з м. 42	55·00—56·00
Фасоля „Різен" руч. вибр. з м.	42·50—43·00
Фасоля шмальц. руч. вибр. з м.	40·50—41·00
Фасоля шмальц. спец. ручно вибир. з міш.	43·00—45·00
Фасоля краса рафована	25·00—28·00
Фасоля цукр. ручно вибр.	30·00—31·00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канянки	115—120
Конюшина вільна від канянки 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця і ячмінь дані подешевіли на 25 сот. Ціни інших продуктів не змінені. На одійні насіння тенденція дещо слабша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 28 жовтня п. р. кооперативам платив за льоко Львів.

1 кг. масла десерового блок. 1 без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового виключно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.16 „
1 п. яєць	4.40 „

Тенденція на масло та яйця сильна на молоко звижкова.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 28. X. п. р. платив своїм достанцям за 1 кг живої птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті. без остріг, щойно від 1.50 кг. вагору	1.00 зол.
Курята І. кл. біло й жовтонікни щойно від 0.80 кг. вагору	0.85 „
Качки тощені І. кл. щойно від 1.80 кг. вагору	0.95 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

КУПНО - ПРОДАЖА

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найзбагливіших за безцінь — Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 —7

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА, фісгармонії гарантовані продає добрі дешеві, купує, міняє Ганак. Пілсудського 21. І. пов. 2885 8—10

ЄДИНА українська галянтерійна крамниця Павлусевич і Бородайкевич, Станиславів, Сапіжинська 11, побіч „Фарболю", поручає добірні товари по дешевих цінах. 2921 5—5

НОВОВІДКРИТИЙ магазин „Конкуренція" Сербська 15 продає: панчохи, скарпетки, рукавички, трикоти, білля по дуже низьких цінах. 2939 3—3

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерос. 2936 6—6

ФУТРА до міста і подорожі, по останніх зразках моди виконує першорядно по конкуренційно низьких цінах

АНДРІЙ КУЗЬМІНСЬКИЙ. 2613 Львів, Пекарська 31. 18-25

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОКАТСЬКИЙ аспірант з правом заступства шукає практики у доброго шефа. Зголошення з умовинами слати до „Ціла" під „Негайно". 2966 1-2

НАУКА

„LINGUA" школа новітніх мов проф. Д-р З. Басса, вул. Словацького 14. Курси англійського, французького, німецького. Місячно 5 зол. 2908 6—6

ТАНЦІВ навчає першорядна Школа Брисьової-Іравтової і Сина Баторія 28. 2969 1—3

МЕШКАННЯ

СИКСТУСЬКА 14. Дві кімнати партер на бюро або робітню до винайму. 4/55 1-1

СИКСТУСЬКА 14. Дві великі фронтові кімнати для лікаря, інжиніра або інше бюро до винайму. 5/55 1—1

РІЖНІ

НОВОЧАСНА ВИРІБНЯ КОВДЕР Шульц, Львів, Легіонів 41 а подвірю виконує всілякі роботи з пеї ділянки. Великий вибір готових ковдер постійно на складі. 2931 3—3

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка ондуляція з 6-місячною гарантією. Сальон чесання пань. Сикстуська 8. вхід через браму. 2963 1—3

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: Коперника 26, подвіря. 2962 1-1

ЗА ЗОЛОТО, срібло, золоті зуби — бриляпти, діямянти застані карти найбільше платить Вандер, Львів, Шайнохи 1. Прецизійна дешева направа годинників і біжутерії. 2889 1—1

ВЛАСНИЙ ВИРІБ
КОВДЕР і МАТРАЦІВ
ПОСТЕЛЕВЕ БІЛЛЯ.
Великий вибір
ЗАЛІЗНИХ і МЕТАЛ. **ЛІЖОК**
Маріян Млєко, Коральницька 6
2853

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гошкевич, Львів, Домінікавська 4. 2684 44-6

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Вилавенича Спілка „Ділo". З друкарні Вид. Спілки „Ділo", Львів, Ринок 10.

Ч. 245 (14.494). Львів, пятниця 30. жовтня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. ощадн. 504.060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Листопад — місяць українських інвалідів!

Перший Листопад!

Радісний день, що засвідчив невміручість великого Українського Народу! Свято, котре само собою каже призадуматись над тим, що нам дав памятний ЛИСТОПАД 1918 РОКУ, що могла здобути Нація, а що втратила.

Не сміємо при цій нагоді забути тих втрат, що їх для Нації понесли наші борці, не сміємо забути тих, що для найвищого добра Нації терплять ще нині і терпітимуть ціле життя.

НЕ СМІЄМО ЗАБУТИ НАШИХ ІНВАЛІДІВ!

За всяку ціну мусимо втишити терпіння близн та ран українських інвалідів. Дві тисячі інвалідів лишила нам війна з 1918—1920 рр. і віддала їх в опіку Українського Т-ва Допомоги Інвалідам у Львові. На їхне дуже скромне забезпечення, опротезування та лікування треба понад 100.000 золотих річно.

Таку суму складає українське громадянство дотепер кожного майже року.

Пригадуємо наші потреби і цьогорічного листопада та віримо, що

НЕ ЗАБУДЕТЕ ПРО УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ.

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ!

В тому місяці жертвуйте всі на допомогу Інвалідам!

Вступайте в члени Українського Товариства Допомоги Інвалідам!

Дохід з листопадових свят жертвуйте на Інвалідів!

Нехай надія на вас не заведе очікувань Інвалідів!

Українське Товариство Допомоги Інвалідам. — Львів, Потоцького 48.

На Лемківщині не може істнувати читальня „Просвіти"?

В селі Межиброді коло самого Сянока заснували селяни читальню „Просвіти", яка дуже добре розвивалась. Це не подобалось сяніцьким москвофілам і вони так довго ходили до цього села та підбурювали своїх прихильників з чит. Качковського, аж вони напали в ночі в зимі 1934 р. на хату селянина, в якого приміщувалась чит. „Просвіти" і побили тяжко його разом з дружиною. Після того поліція зробила донос до сяніцького староства і воно покарало ще нападеного, бо в стрісі хати найшла поліція крісь. Зате винівників нападу поліція не викрила. Після цього воєвідство розвязало читальню „Просвіти" в Межиброді, а міністерство внутрішніх справ рішенням з дня 17. вересня ц. р. затвердило цю постанову. В мотивах свого рішення міністерство внутрішніх справ подало, що: 1) до читальні приходила шкільна молодь і 2) що читальню опанували особи, які викликували фермент між мешканцями Межиброду, що мають різні політичні і національні переконання. Тому кількома наворотами дійшло до бійки між населенням і до нападів на спокійних громадян. У таких умовинах дальше істнування читальні загрожувало безпеці, спокоєві і публичному ладові.

Ось-так москвофіли осягнули свою ціль і нині в Межиброді читальня Качковського не має вже конкурента. Читальню „Просвіти" стрінула там така сама доля, як багато інших читалень „Просвіти" на Лемківщині: їх позамикала влада, бо вони невигідні для „регіональної політики" на Лемківщині.

Нові члени уряду УССР.

(ВУ) На основі постанови про утворення нових нар. комісаріятів при уряді УССР. до нього увійшов Микита Алексеев (як нар. комісар легкого промислу), Лев Николаевський (харчевий промисл), Василь Кузьменко (лісовий промисл) і В. Крих (совхози).

РОЗДАЮТЬ ХРИЗАНТЕМИ.

(ВУ) При металюргічному заведенні ім. Кірова у м. Сталіні повстала одна з найбільших українських оранжерій; як повідомляють „Вісти" з 16. ц. м., в день революції роздасть вона родинам робітників 5.000 хризантем.

Бій у Ґібральтарському проливі?

ТАНЖЕР, 29. 10. ПАТ. Вчора від год. 10. до 20. чути було сильну канонаду зі Севти або Альжесірасу.

СТЯГАЮТЬ РЕШТКИ СИЛ.

КОРДОВА, 29. 10. ПАТ. Як повідомляє тутешнє радіо, през. Азаня підписав декрет, яким покликує новий військовий контингент.

КОМУНІКАТИ НАЦІОНАЛЬНОГО КОМАНДУВАННЯ.

ТЕНЕРІФА, 29. 10. ПАТ. Як повідомляє радіо, ген. Франко зажадав ультимативно, щоб Мадрид піддався.

ТЕНЕРІФА, 29. 10. ПАТ. Радіокомунікат повідомляє в год. 23.30, що ген. Варела проголосив відозву до населення Мадриду, обіцюючи дарувати життя усім, що покинуть червоні війська і перейдуть до націоналістів.

САЛЯМАНКА, 29. 10. ПАТ. На північному фронті, на відтинку Алькабіере, нац. війська відбили ворожий наступ, на відтинку 7. дивізії дальше машерують на Ескуріяль, займаючи дуже важні стратегічні позиції; на південному відтинку заняли села Батрес і Ель Алямо; на фронті Ґвадаляхари розбили ворожі сили, що там концентрувалися: 100 червоних полягло, чимало військових матеріялів попало в руки нац. військ. Нац. летуни збомбардували летунський майдан у Льос Альказарес (пров. Картахена), викликуючи великі пожежі.

ЛЯ КОРУНЯ, 29. 10. ПАТ. Радіо подає, що ген. Варела заняв село Торрехон де ля Кавальда. Нац. летуни бомбардували шляхи Валенсія—Мадрид і Таранкон—Окана, як і бічні дороги, щоб перервати довіз харчів до Мадриду та касарні у столиці.

На основі розпорядку губернатора Валенсії розстрілюватимуть усіх зловлених на грабіжі; цим способом сподіються покінчити з анархією в місті.

ЛЯ КОРУНЯ, 29. 10. ПАТ. Радіо повідомляє: Ескадри нац. трьохмоторових літаків кружляли вчора над Мадридом та наробили чимало шкоди, бомбардуючи відтинок Монторо на південному фронті. Один з вождів оборони Мадриду, полк. Льопез, згинув.

БОМБАРДУЮТЬ

МАДРИД, 29. 10. ПАТ. Ескадра червоних літаків бомбардувала м. Касерес, де знищено 5 великих 3-моторових бомбових літаків та ангари в Табляда, де нац. війська монтують свої літаки.

Вже появився І. том повісти

ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

АПОСТОЛ ЧЕРНІ

Сторінок 199, ф. 8°.

Ціна 2.50 зол., з пересилкою 3 зол.

Замовлятн в Адміністрації „Діла": Львів, Ринок 10.

Представники „сполеченьства руснеґо".

Львів, 29. жовтня 1936.

Перед нами летючка: 8 сторінок формату книжкової вісімки, на наголовній сторінці буквально такий напис: „На правах ренкопісу. До сполеченьства польскего. Ліст отварти в справе „Дому Народнего" ве Львове. Накладем Рускей Селяньскей Організації ве Львове". Сам текст — це протестаційна відозва проти введення українців до тимчасової управи Народнього Дому, з жалями і претенсіями, що „руснам" сталася кривда. Спосіб писання наших москвофілів, зокрема спосіб, в який вони представляють історію „Народнього Дому" у Львові та своє „виключне право" до тієї установи (читай: до дикої експльоатації маєтку „Народнього Дому" на цілі, які з народньою культурою та з культурою взагалі, не мають нічого спільного) — нам давно відомий: відоме крутійство, жонглерство термінами національної номенклятури та подивугідна сполука неділимських чорносотенних „наукових" теорій Фльорінського й Погодіна з польським ультральоялізмом і теоріями племінного регіоналізму, як засобом польської національної політики. І крізь усе це червоною ниткою завжди вється дика, необуздана ненависть супроти всього українського. Все те вірно збережене й у летючці, про яку тепер мова. Колиж взагалі про неї згадуємо, то на те, щоб вписати ще одну позицію до довгого реєстру подвигів галицького москвофільства, як документ, що може колись поцікавить будучого історика дивоглядів життя нашої бідної країни у першій половині XX-го століття.

У вступі летючка поясняє свою появу: „зрозуміле порушення", що його викликало рішення влади ввести до нової управи Нар. Дому у Львові українців. Автори бідкають, що без позитивного наслідку осталась „низка протестів і меморіялів", які „вияснювали та мотивували правно-історичними даними виключне право русинів до тієї руської станиці". Тому підписані руські товариства й організації, „як представники руського громадянства", звертаються отим отвертим листом до польського громадянства за підтримкою їхніх „слушних претенсій". Після того йде згадка про початки Народнього Дому, про його здвигнення наслідком „великої жертвенности руського громадянства" і про те, як то Народній Дім „розвинув широку наукову освітню і суспільну діяльність, ставчи осередком руського національного життя". Ось тут уперше наш читач, що орієнтується у справі трохи краще від адресатів москвофільської летючки, напевне закличе: Яка це була „наукова, освітня й суспільна" діяльність, який це був „осередок" та якого і чийого „національного" життя?! Чи тою діяльністю був сухітничий „Вестнік Народного Дома", чи втримування бурси і видача стипендій з метою виховувати людей, відірваних від життя, народу і науки, — при чому, на щастя, життя показалось і тут сильніше від анахроністів і тільки дрібну частинку вихованків залишило (і залишає) під впливом виховників?!

Далі читаємо в тому отвертому листі буквально таке: „...Заздрим оком на розвиток Товариства та зокрема на його маєток гляділа зроджена в останніх десятиліттях минулого століття українська партія. Щоби привласнити собі маєток Товариства, вона почала робити заходи щодо віддачі їй у посідання маєтку „Народнього

Дому"... Але — читаємо там далі — навтіь австрійські власти, „хоч дбайливо підтримували українську партію" (автор летючки мав мабуть на увазі угоду Анджея Потоцького з москвофілами та всю ноторійну москвофільську політику справжніх правителів у Галичині — польських ендеків), не хотіли допускатися такої яскравої несправедливости супроти русинів і тільки воєнний хаос допоміг українцям загарбати „Народній Дім". Потім є мова про відомий рекурс „Общества Институт Народной Дом" і про стан комісаричної провізорії за польських часів. Тут летючка признає, що „державними комісарями влада іменувала русинів", але — забуваючи про те — трохи дальше стверджує, що „провізорія коштувала Народній Дім сотні соток тисяч золотих довгів". Характеристичною для „джентельменства" авторів тієї летючки подробицею є покликування себе на авторитет... пок. мін. Б. Перацького: автори летючки знаменито здають собі справу, що тут ніяка полеміка від українців їм не грозить, бо ноторійною є надзвичайна вразливість пресової цензури, щоб ми ні словом не згадували про те, звідки взялися у покійного міністра **первісні** симпатії для галицького москвофільства. Підкреслюємо слово „первісні" тому, бо при кінці свого життя пок. мін. Перацький теж почав переходити еволюцію своїх поглядів на вагу української проблеми та польську національну політику: коли він відвідав Митрополита Шептицького та казав про конечність відпружити атмосферу польсько-українських відносин, то безумовно був би дійшов до того льогічного висновку, що порозумітись з українцями та підтримувати москвофілів — річ абсолютно неможлива.

З кінцевої частини летючки беремо такі аргументаційні квітки: „...До тимчасової управи введено українців, які у фундуванні маєтку Товариства участи не брали, ніколи його членами не були і згідно з буквою та духом статуту бути ними не могли... **Український табор у своїй національній абнегації** зайшов так далеко, що вирікся навіть свого національного імени, яке признав образою. Це його річ, але нашою річю є спитати, чи не ображує національних почувань того табору висувати претенсії до майна „Народнього Дому", коли ідея, яка присвічувала фундаторам та основникам того Товариства, українцям чужа, а сам прикметник „рускі", що його має у своїй назві „Народній Дім", ображує їх національні почування..."

Скільки дурниць і нісенітниць! „Українці не були фундаторами Народнього Дому, тільки русини". — чи може краще булоб сформулювати цю справу трошки інакше: фундатором „Народнього Дому" був той сам нарід, який жив у Галичині і досі живе, який був і є, та який в розумінні своєї національної особовости пішов уперед — позаду залишивши лише гурток претендентів до майна „Народнього Дому". Який абсурд казати, що українці вважають термін „руський" образою для себе: народу українського його **колишня** історична назва не може ображувати (чи французів ображує назва „франків", німців назви ріжних германських племен, або поляків термін „лехіти"?!), — ображує його тільки зловживання тією історичною, вживаною давніше назвою для актуальних політичних цілей та надавання тій назві зовсім фальшивого змісту. Яке жалке видовище робить з себе невеличка групка, яка відстала у процесі національного освідомлення чи явно перейшла до чужого — російського національного табору, коли вона стає на котурни та всій українській нації закидує „національну абнегацію", заперечуючи взагалі існування української нації! Як можна поважно трактувати людей, які сьогодні, у 30-их рр. XX-го століття, повторяють за старорежімними російськими реакціонерами чи нечисленними польськими ендеками (бо більшість польських націоналістів теж цих дурниць уже не повторює), що існує тільки „українська партія", як „твір останніх десятиліть минулого століття"!! Чи можна більш дискредитувати себе, як претендента взагалі до якоїнебудь культурної станиці, коли виступається на прилюдному форумі з такими національно-політичними „науковими" теоріями?!

І хто саме виступає з ними? Маємо під летючкою шість підписів: 1) „Руска Селянска Организація", 2) Ставропигійский Інститут, 3) Галицко-Руска Матиця, 4) Т-во ім. Качковского, 5) Ревізійний Союз Руских Кооператив і 6) „Руській Рольничій Союз". Із тих 6-ти установ та організацій — РСО є політичним зборищем галицьких москвофілів, що признають офіціяльно платформу „єдінаво русскаво народа", значить, створюють фікцію російського автохтонного населення в Галичині; виступають під трьохколірним російським стягом, уладжують „Дні Русской Культури", гльорифікують усе, що московське та — мимоходом кажучи — славлять реформи Сталіна, як пробудника нової **національної** Росії. Ставропигійський Інститут та о-во ім. Качковського леди кликають, — зокрема про стан о-ва ім. Качковського була у нас недавно стаття, оперта на даних самих москвофілів. Шумно зване „науково-літературне" товариство „Галицко-Руска Матиця" — це взагалі фікція; нічого не робить, ніякої ані літературної ані наукової діяльности не веде, ніякого впливу на літературно-наукове життя краю (знову не сварімся за назву!) не має. Стан „Ревізійного Союзу Руских Кооператив" загально відомий і мабуть єдиною дошкою рятунку частини його кооперативних клітин — мерщій приступити до РСУК. А т. зв. „Рольничій Союз" — находиться у стані ліквідації і його домівка стоїть замкнена на колодку. Але найважніше те, що з підписаних 6-ти „фірм" — три мають свої домівки у Народньому Домі і залягають від непамятних часів з комірним: справа власности Народнього Дому — це просто справа їхнього даху над головою! Остання квіточка між підписаними є організація, якої головою є один із трьох членів теперішньої тимчасової управи Народнього Дому: це чудовий приклад лояльности, з якою та людина рішилась піти до спільної управи для рятування решток майна, розтраченого досі „русинами"...

Замкнули українцям доступ до адвокатури.

Трирічна судова практика для адвокатських аплікантів — новим ударом для нашої молоді.

Хоч ради поодиноких адвокатських палат і організацій адвокатських аплікантів згодосили засадничі поправки до проектованої зміни закону про устрій адвокатури, спеціяльна комісія Начальної Рєди Адвокатів у Варшаві відкинула всі поправки і приняла первісний текст проекту новелі. Отже згідно з текстом проекту новелі адвокатські апліканти, які є вписані на листу адвокатів по 1. липні 1936 р. мусітимуть відбути трирічну практику в суді. По оголошенні знов'язованого закону про устрій адвокатів викреслять адвокатських аплікантів, вписаних по 1. липні ц. р., по трьох місяцях від дати, від якої обовязуватиме новий закон. Практику від 1. липня ц. р. зачислять адвокатському аплікантові по закінченні судової практики.

Насувається мимохіть питання, як виглядатиме адвокатура, коли молоді адепти адвокатури примушені будуть аж 3 роки практикувати в суді? Щоб на це питання відповісти „сіне іра", слід памятати ось що: Звання адвоката дуже тяжке і відповідальне. Вимагає від нього дійсно вельтевського знання і то не лише теоретичного знання законів, але ще більше, як практично прикласти їх постанови до щоденних заплутаних випадків з життя. Адвокат мусить теж добре знати інші ділянки людського знання. Адвокат перший підготовляє справу і щойно описля устійненої ним фактичний стан є основою судового процесу. Отже праця адвоката є тією основою, на якій спирається дальший хід справи в судді або якогонебудь іншого референта у скарбовому чи адміністраційному уряді. Коли адвокат добре збере інформації і дасть сильну основу, вислід справи буде корисний; коли ні — програна висить мов меч Дамокля. Полагодження цих перших початкових, але зате основних чинностей справи, зложення їх в одну льогічну цілість, це окреме мистецтво фаху, якого роками слід учитися практично. Стрічаючись постійно з клієнтом, адвокат пізнає його психіку, приловлюючи його не раз і не два, але сотні разів на свідомій або несвідомій неправді. З привабраного — з тяжким трудом — фактичного матеріялу адвокат мусить вибрати правдивий стан як зерно з полови. Цього практичного знання не придбає собі зовсім адвокатський аплікант підчас своєї прилітньої практики в суді. Чому? Бо діяльність адвокатського апліканта в суді зводиться здебільша до механічного протоколування. Він не веде самостійно розправ, не видає присудів і до того від такого адвокатського апліканта вимагають зовсім іншого підходу до всіх засадничих справ. Словом наставлення і праця судді та праця адвоката — це два окремі світи. Отже праця адвокатського апліканта в суді є механічна. В судівництві не було і мабуть швидко не буде — бодай у нас — такого ідеального стану, щоб було доволі канцелярійних сил, які протоколували би при розправах та полагоджували канцелярійні справи. Крім того кожний суддя волить мати протоколянта юриста, ніж канцеліста-службовика. Відомо теж, що при механічнім протоколуванні не можна багато навчитися. При такій механічній 8—10 годинній праці денно адвокатський протоколянт не зможе звернути увагу на якунебудь цікавішу юридичну проблему, що виринає підчас розправи. По розправі мусять ще „викінчити" протоколи, а це знову наскрізь механічна праця. До того втома і голод (бо трирічна практика буде безплатна) напевно не захопить такого молодого правника, щоб вечором по праці передумав основно деякі проблеми. Колиж такий практикант не буде практикувати, лише полагоджувати пошту, себто буде контролювати чи позви вийшли до компетентного суду, чи всі судові оплати долержані та буде визначувати речинці нової розправи і т. д., напевно багато не скористає в суді. Правда, ці справи адвокат теж повинен знати, але вони є маленькою частинкою його практики. До того на їх вивчення вистане адвокатському аплікантові зовсім добре 6 місяців, а вже найвище 1 рік. І тому австрійський закон про адвокатуру знав лише один рік обовязкової практики в суді.

Зате потрібне знання придбає аплікант щойно в адвокатській канцелярії і це знання треба вивчати довший час. За два роки, як цього хоче проект новелі, рішуче не можна опанувати великого знання. Невже автори проекту новелі хочуть, щоб до адвокатури приходили не повновартісні адепти, але полатайки, які будуть працювати „шімлями" і складніших справ не рушать? Якщо в суді можна було би придбати основне знання для адвоката, тоді найздібніші судді, які переходять до адвокатури повинні бути світочами між адвокатами. А тимчасом життєва практика виказує зовсім щось протилежного і такі судді є ледви пересічними адвокатами.

Коли взяти ще під увагу, що високі судові оплати, „хождення по муках" до коморників при стяганні належитостей відстрашають громадян від доходження навіть найслушніших, дрібних справ у суді, новеля буде новим ударом для адвокатів. Буде ударом тому, що громадяни підуть до адвоката за порадою лише з важними і складними справами. Добре як такий клієнт знайде адвоката з великим життєвим досвідом; але що буде як натрапить на молодого адвоката, який не має змоги довшою практикою в адвокатській канцелярії придбати собі відповідного знання? А далі: адвокат не веде лише судових справ. Ні! Правні поради в адміністраційних та скарбово-податкових справах при нинішній етатизації господарського життя є теж дуже важною ділянкою праці в адвоката. На жаль з ними адвокатський аплікант зустрічається в суді лише зрідка-годи. Чи не краще було вже так трирічну практику поділити, щоб адвокатський аплікант відбував по році свою практику: в суді, скарбовій палаті та адміністраційних урядах? Користь з такої практики була би ще більше тоді, як би такий адвокатський аплікант полагоджував у суді, у скарбовій палаті чи в адміністраційнім уряді складні справи і якби його не заставляли взагалі до механічної праці.

Вкінці найважніша справа. Три роки безплатної праці на те лише, щоб у перспективі мати голодовий заробіток, збільшить не лише кадри безробітньої інтеліґенції, але що більше: здемо ралізує тисячі бідних правників. Так. Цієї проблеми не вільно легковажити, якщо не хочуть молодих, в силі віку людей докотити до актів розпуки. На безплатну трирічну практику зможуть дозволити собі лише сини багатих бать-

ків. Більші правники, які і так підчас своїх університетських студій постійним недоїданням виснажили свій організм, не зможуть ще три роки животіти, щоб не заломитися і не зневі́ритися. І подумати тільки, ці молоді люди і до того в силі віку, мають по скінченні своїх студій стати білими невільниками три роки. Невже духова депресія та виснажений організм заохотять молодих адептів адвокатури основно попрацювати над собою? Напевно ні!

Ця новеля вдарить найболючіше по правниках українцях, які рішуче не зможуть прожити три роки безплатно в місті. Хоч які погані відносини в адвокатурі і треба теж було нашим аплікантам працювати безплатно, але такий аплікант-українець дістав харч і помешкання в адвоката. Тепер ця сумна дійсність буде ще прикрішою, бо новеля фактично замикає доступ до адвокатури безробітним українським правникам. Абстрагуючи від того, що годі буде прожити такому бідоласі українцеві три роки на безплатній практиці, ще важче взагалі буде дістатися до суду при нищівній політиці в судівництві супроти українців.

Відштовхуючи ось так сотні молодих правників від адвокатури, себто від самостійних — у майбутньому — варстатів праці, прийде до дальшого загострення міжнаціональних відносин на українських землях у Польщі. Але проект не став ще законом і тому міродатні чинники повинні його відкинути, бо він не вплине на поліпшання відносин в адвокатурі та загострить і так заплутані вже до краю національні відносини на українських землях.

М-р Ф. Д.

—o—

✝

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

в перші роковини смерти бл. п.

Дир. МИКОЛИ МОРОЗА

відбудеться в св. Успенській церкві (Водоській) дня 31. X. 1936 в год. 9-ій рано на яке запрошує родину приятелів, знайомих, товаришів праці, учениць і учениці **ДРУЖИНА І ДОНЬКИ.**

ЗА ЗЕМЛЮ БАТЬКІВЩИНИ.

Реферат, виголошений на протестаційних зборах українського Львова дня 15. ц. м.

Система господарювання польської шляхти довела до закріпощення українських в добі княжій свобідних селян і перемінила їх на панщинних рабів, які **впродовж двацяти поколінь** збогачували земельних власників даремною працею на розлогих ланах дворів.

Коли на заході Европи февдальні відносини в царині землеволодіння довели до витворення хлібороба-комірника, обовязаного платити данину в користь земельного пана, в Польщі з огляду на характер господарки земельних власників — **господарки фільварочної**, довели вони до витворення **хлібороба-панщинника, обовязаного до примусових робіт на панській землі.**

Коли земельний пан, дбаючи про ренту піклувався розвитком **селянського чиншового господарства**, то фільварочний пан **заінтересований був**, ведучи власне господарство, **в якнайбільшій експльоатації робочих сил села. Село попало в панську неволю, кріпацтво і примусові роботи.**

Одначе селян закріпощено в Польщі силою факту. Небавком найшло воно правне обґрунтування в конституціях шляхотського сойму. Заборону свобідного переселювання селян з місця на місце усанкціонували конституції з 1496, 1504. і 1514. р. Конституціями з років 1520—1530 наложено на селянство обовязок примусових робіт-панщини — на річ фільваркових панів. Вкінці в році 1543. позбавлено селян усіх прав вільної людини. **Селянство стало робочим інвентарем, додатком до фільварочної господарки.**

Маючи даремну робочу силу, земельні власники. розвинули широку продукцію сільськогосподарських плодів, які сплавлювані Вислою до Гданська, йшли у світ, збогачуючи фільварочних панів. Ріс добробут польської великовласницької верстви, скріплювалася культура, якої посередніми меценатами були панщинні раби, на наших землях українські селяни.

Як виглядало виконування прав земельних панів у добі кріпацтва і панщини знаємо з історії. Жахливі картини неволі описували чужі подорожники як Пачінелі і Боплян. Осудив польських фільварочних панів польський проповідник Петро Скарга.

Кривавий піт виснажливого труду всяк у землю великої власности, піт селянства в тім на нашій Батьківщині українського селянства. Чиж і піт цей нічого не говорить і до нічого не зобовязує?

•

Після втрати державности Польщі не перервалися дальші затії земельних власників супроти селян.

Гуманні реформи Марії Терези (1775) і широко закроєне законодавство Йосифа II., що мали на меті злагіднити долю закріпощеного панщинного селянства, стрінулися з відпором польських земельних власників на нашій Батьківщині. Панщина не тільки не зменшувалася, але зростала.

Колиж надвірним декретом з 2. квітня 1787. р. створили т. зв. рустикальний земельний фонд, як ненарушну основу селянського стану посідання з дня 1. XI. 1786. р., найшлися у земельних панів достаточні засоби, щоб позбуватись українських селян з селянської землі, яку прилучували всупереч забороні до домінікального земельного фонду, себто до двірських маєтків.

Між тими засобами вславлені є мандаторські методи витворювання по селах буком т. зв. пусток, себто господарств покинених селянами, які перед знущаннями втікали у світ за очі. У праці о. д-ра Т. Войнаровського вияснено нам справу, як проганяли селян із дворів. В роках 1787—1834. зайняли двори з рустикального фонду Східної Галичини майже 800.000 катастральних моргів землі. Селянські займанщини для дворів не спинюються з роком 1834, йдуть вони аж до увласнення селян до 1848. року...

Усування селян з землі не йшло легко! По селах йдуть бунти! Їх стараються двори представити як „опришництво"-бандитизм, хоч підложжа цих бунтів нічого спільного з бандитизмом не мало. Був це відрух розпуки проти безправства, відрух хоч невдячний, та проте вічно живий обезсмертнений в людових оповіданнях-легендах. Навіть польські дослідники розвитку аграрних відносин на Сході не заперечують, що т. зв. опришництво зродилося із змагань оборони прав селянства, зокрема його прав на землю. (Проф. д-р О. Буєк).

•

Йдучи за дальшим етапом розвитку аграрних відносин на нашій Батьківщині слід пригадати, що **увласнення** селян у Галичині 1848. року не прийшло даремно. **Індемнізацію** заплатив край селянським грошем. Увласнення селян на інших українських землях, які тепер находяться в межах Польщі в 1861. принесло теж відшкодування великій земельній власности.

Крім цього — коли йде про Галичину — вміла велика земельна власність і сама себе відшкодувати і то в спосіб далеко корисніший, як сама індемнізація за знесення панщини.

Маю тут на думці **своєрідне переведення патенту з 5. VII. 1853. про викуп чи пак управильнення сервітутів.**

Справа ця докладно висвітлена. Селяни втратили не тільки право ужиткування лісів і пасовиськ та інші управнення, які були природним доповненням недостаточних селянських земельних наділів, але в додатку коли йде про дерево, залежні були від монополю лісних господарств, скупчених у руках великої власности, яка за цей необхідний для сільського господарства сирівець правила монопольні ціни. Надвишка ренти лісової господарки у Східній Галичині в порівнянні до року 1845. зросла аж в році 1870, коли ще акція „управильнення" сервітутів далеко не була докінчена (тривала вона до 1895. року!) зросла майже втрое!

Проф. Гломбінський стверджує, що акція ліквідування і управильнення сервітутів „вплинула дуже некорисно на господарське і суспільне положення громад, які не мали власних лісів і пасовиськ". Еквіваленти сервітутові виділювані великою власністю в користь селянських господарств майже в цілости були глумом над рівновартістю сервітутових управнень.

•

Чиж потребуємо пригадувати собі, що велика земельна власність за викупно домінікального **права пропінації** дістала відшкодування, якого остання рата платна була ще в часі великої війни 1915? А право пропінації і коршми на селі та її деморалізуючий вплив на село, чиж не були засобами руйнування селянських господарств?

Але годі!

Стверджуємо лишень, що **землі польської великої власности на нашій Батьківщині це колишні землі українських бояр та українських селян,** які в добі февдальній впродовж поколінь як панщинні раби їх управляли, а за своє увласнення в половині XIX. століття дорого платили!

Чиж не вони — ті селяни — є **природними** дідичами цієї землі, коли вона має бути здемократизована?

Б. АГРАРНА СПРАВА УКРАЇНСЬКОГО СЕЛА У СУЧАСНІМ.

Зясуймо собі на основі **офіційних даних** перепису рільних господарств з року 1921. **положення українського села під оглядом господарським і соціяльним.** Перепис цей є вже перестарілий. За 15 літ аграрний устрій українського села погіршився через природний приріст сільського населення, для якого нема майже ніякого відпливу, через дільбу господарств і через військову і цивільну кольонізацію нашої Батьківщини.

А всеж і ці перестарілі вже офіційні дані можуть нам змалювати **жахливу картину загрозливого заогнення аграрної справи українського села, яка в частині** могла би бути злагіднена, якби великовласницька земля перейшла в руки місцевого напів спролетаризованого селянства.

•

Вже в році 1921. на українській національній території в Польщі, розділеній в семи воєвідствах, з яких тут беремо на увагу тільки дані з Галичини (без Лемківщини) Волині і Полісся скупчувалося поверх 1,250.000 господарств нижче 50 га площіні. Переважну більшість селянських господарств становлять халупничі, карлуваті і малоземельні господарства. Є їх близько 1 мілюн! Серед того міліона майже 60 прц. припадає на господарства **нижче** 2 гектарів площіні, а 40 прц. на малоземельні від 2—5 гектарів. Серед загалу господарств **майже 80 прц. господарств не має достаточно великого земельного варстату.** Всієї землі в руках селянських є приблизно 8 мілюнів гектарів.

Аналізу структури земельних наділів переведемо пізніше.

На українських землях душиться в кліщах дрібно- і малоземелля яких 5 мілюнів сільського люду.

(Далі буде). **Юліян Павликовський.**

Страйк позбавив праці 7.000 французьких робітників.

ПАРИЖ, 29. 10. ПАТ. Від двох тижнів фабрики північної Франції терплять на діймаючий брак вугілля. Копальні вугілля працюють зовсім нормально, щож коли робітники, які працюють при транспорті, не допускають вугілля до торговельного обороту. На двірних Туркуен і Рубе унерухомлено коло 20.000 тон вугілля, на складах — 36.000 тон. Цей страйк спаралізував 15 великих фабрик, здебільша ткацьких, що позбавили праці коло 7.000 робітників. Торговельна палата з Туркуен домагається, щоб префект департаменту Норд дав вугленим транспортам спеціяльну охорону, бо у звязку зі страйком щораз то частіше трафляються інциденти.

6,000.000 долярів і 35.000 платних агітаторів на збольшевизування Злучених Держав.

НЮ ЙОРК, 29. 10. ПАТ. Редактор „Америки" Орансі Тальбо обговорив на зборах католицьких жінок діяльність совітів у Злучених Державах. Він заявив м. ін., що Москва має у Злучених Державах 35.000 платних організаторів та видала на пропаганду у тій державі за цей рік 6,000.000 долярів.

ЗАВОРУШЕННЯ МІЖ КАНАДІЙСЬКИМИ ФРАНЦУЗАМИ.

МОНТРЕАЛЬ, 29. 10. ПАТ. Вже вдруге цього тижня поліція розганяла французько-канадійських маніфестантів, що били шиби у жидівських крамницях після віч, на яких вони протестували проти визиску жидівських та англійських фінансістів і промисловців. Арештовано 500 осіб. (Як відомо, канадійські французи, колишні володарі краю, становлять найбільшу після англьосаксонської частину населення Канади. Дотепер виступали вони як спокійні льояльні громадяни домініі).

Ширіть наш часопис!

ТІЛЬКИ 1.50 зол.

Порто 30 сот.

КАЛЄНДАР „КРИНИЦЯ"

на рік 1937

Велика обнижка мит у Латвії.

РИГА, 29. 10. ПАТ. Щоб не допустити до завишки цін, рада міністрів рішила обнизити мито від деяких сирівців та імпортованих товарів від 20 до 50 прц., для бавовни на 90 прц. Рідьвяне й рибацьке знаряддя зовсім вільне від мит. Міністер скарбу звернув увагу, що на дальшу знижку годі рахувати, бо тепер уряд зробив останнє зусилля, на яке дозволяє державний бюджет.

Трейд-юніони і лейбуристи проти невтральности до Еспанії.

ЛЬОНДОН, 29. 10. ПАТ. Спільне засідання Трейд-юніонів та Лейбур Парті рішило домагатися від брит. уряду, щоб він разом з французьким дав ініціятиву до міжнародього порозуміння, яке привернуло легальному еспанському урядові повні торговельні права разом з правом купувати зброю.

Нині у Великім Театрі комедія Шова **ПІҐМАЛІОН**

На чім полягатиме бельґійська невтральність?

БРЮССЕЛЬ, 29. 10. ПАТ. На інтерпеляцію посла Юбена міністер заморд. справ ось як описав нову бельґійську закордонну політику: „Не хочемо посягувати безпеки Бельґії нікій ідеології, ані мішатися до справ інших народів, але не дозволимо, щоб хтось мішався до наших справ. Хочемо, щоб наші зобовязання були ясні і точні. Будемо вести бельґійську політику, рахуючись з історичними традиціями, географічним положенням та можливостями Бельґії.

Японія сплачує східно-китайську залізницю

(РО) Як повідомляють „Ізвестія" з 26. п. м., Японія сплачує цінну східно-китайської залізниці товарами; дотепер вислала їх уже на 50 міліонів єн. Первісно Японія сплачувала довг сирівцями, півфабрикатами, будівельними матеріялами і товарами масового ужитку (фасоля, рослинні олії, пшениця, чай, цемент, мануфактура, металеві вироби і т. п.); решту сплатить цементом, чаєм і машинами.

Присилайте передплату!

Стаття 109 к. к.

Акт обвинувачення проти збаразьких адвокатів д-ра І. Кульчицького і д-ра В. Гамаля.

З кінцем липня ц. р. арештували у Збаражі двох тамошніх адвокатів і видних українських діячів — д-ра Івана Кульчицького і д-ра Володимира Гамаля під замітом злочину зі статті 109. карного кодексу, яка звучить:

„Хто будучи польським громадянином, розповсюднює публично за кордоном неправдиві вісти з метою шкодити інтересам польської держави, підпадає карі вязниці до десяти літ".

Притокою до арештування згаданих адвокатів та опісля до карно-судового слідства і слідчої вязниці, що тягнулась понад три тижні, була відозва до українців зі Збаражчини Комітету будови Українського Дому в Збаражі з 2. квітня 1936., вислана під адресою Касіяна Багрія й опісля поміщена ним в американсько-українському часописі „Народня Воля" ч. 58. з 26. квітня 1936. р. під наголовком „До Шановних Родимців зі Збаращини" з проханням складати датки на викінчення будови „Українського Дому" в Збаражі.

У Збаражі істнує культурно-освітнє товариство „Український Дім", якого головою від літ є адвокат д-р Іван Кульчицький, секретарем адвокат д-р Володимир Гамаль. Тому, що в Збаражі не було відповідного будинку на приміщення численних місцевих українських установ, згадане товариство рішило приступити до будови відповідного будинку. У тій ціли вибрано окремий комітет, на чолі якого станули д-р І. Кульчицький і д-р В. Гамаль. Комітет розвів збіркову акцію у збаразькому повіті та в Америці між уроженцями Збаражчини. Таким робом зібрано капітал, за який вибудувано великий поверховий будинок з обширною салею і віддано його до вжитку нашим установам.

Будинок ще не викінчений та потрібно ще більшої готівки, щоб будову довести до кінця, зокрема виправити стіни й добудувати одно крило. Саме на викінчення цієї будови продовжено дальше збіркову акцію і в повіті і за океаном. Комітет будови за підписами д-ра І. Кульчицького й д-ра В. Гамаля вислав відозву під адресою знаних громадян в Америці, між іншими і під адресою згаданого вище п. Касіяна Багрія, що походить зі села Шили біля Збаража. Діставши збіркову відозву, п. Касіян Багрій помістив її без відома д-ра І. Кульчицького і д-ра В. Гамаля в скрентонській „Народній Волі" при чому друкований текст відозви не у всьому відповідає первісній редакції. Відтинок друкованої відозви прислано до краю і він попав у руки польської поліції, а від неї в руки прокуратури при окружному суді в Тернополі. На приказ тернопільського про-

ГАЛАКТІОН ЧІПКА.

Автом по Галичині.

НА КРАЙ СВІТА.

Як легко, як швидко приходить лист із Америки. Напишеш і ще цього самого місяця дістанеш відповідь. А колиб так який Ліндбергґ згодився перевезти листи літаком то за один тиждень будоб відповідь. Минулого місяця дістав я листа від Степана Левинського з Харбіну. Я сів, відписав і за місяць мав уже відповідь на відповідь.

Тому, коли пишу про їзду на край світа, то це ні Америка, ні Манджурія, а... Збруч.

Така собі невеличка річка в Европі, на українській території, а спробуй перейти її! Вже не кажу ногами, а бодай письменно!.. Роки цілі ждуть люди по обох боках Збруча на відповіді і — ждуть даремно. Їхні листи канують як у безвість...

З Заліщик на „край світа" дві години їзди автом, не рахуючи затримок і дефектів. Авто ввесь час суне як по шклі чудовою дорогою то понад Дністер, то розлогими полями Поділля аж до Козачівки, чи як дехто каже, до Козаччини, чи як загально відомо до Окопів св. Трійці.

Прекрасна дорога!

В глибокім ярі ґріється до сонця величезний вуж Дністер. Виблискує срібною лускою перекочуючись з боку на бік, то витягається, то ширшає, і суне в далечінь. На срібній поверхні то тут то там зелені плями. Це острівці на Дністрі. Поросші хащами певно скривають неодно гніздо дивих качок, куликів, чи гусей, а може й неодно човенце пачкаря!..

Адже по другім боці вже Румунія — край виноградів, помаранч, низької валюти і — хаборів...

8

Колиб так хоч один з тих острівців був нічий! Лежить — наприклад — на самій середині ріки і обі держави мають до нього претенсії, а погодитися не можуть. І тому вирішили: нічий.

От переїхатиб на такий острівець, поставити там хату (на високій підмурівці!) і час до часу човенцем то сюди то туди. А дошкулить щонебудь і денебудь — човенцем назад. Може бути таке Сан-Маріно, чи Андора, то може бути і самостійний острівець на Дністрі!

На жаль, покищо всі острівці порозбирані сусідами і ні на однім не можна заснувати незалежної монархії.

НА БОЛЬШЕВИЦЬКІЙ ГРАНИЦІ.

Віздаємо в Козачівку — назва і вигляд мешканців підтверджують переказ, що тут поселені козаки, які робили колись військову службу в твердині св. Трійці. Село чисте, хати гарні, вулиці широкі — не диво! подоляки та ще козацького роду!...

Минаємо двір. На гук мотору вибігає якась невіста на сходки ганку, немов тільки ждала на нас. Як довідуємось пізніше спритний власник двора уладив у своїй хаті пансіон і приймає прогульковців та літників. Околиця гарна, підсоння тепле і бездощеве, купіль добра, кавуни і виноград як не галицькі то буковинські, дешевизна як звичайно в наших закутинах...

Але ми не на літнище, ні навіть на однодений побут. Нам не цікаві обіди чи нічлиги в дворському пансіоні, ми горимо охотою побачити отой другий світ, відгороджений китайським муром від решти Европи і всіх інших частей світа.

Перед станицею К.О.П.-у стійка здержує наше авто. Ревізія документів і запит: куди та пощо. Довідуємось, що на саму границю можна тільки під опікою якогось воїка. Підходить якась більша „риба" — старший десятник. Знову провірка документів, знову два питання: куди та пощо і заява, що тільки під опікою.

Просимо за опіку і старший десятник годиться посвятити свою особу до тієї ціли. Сідає в авто і позволяє рушити.

Крізь цікаві, старі брами, що пам'ятають ще Козачівку як сильну твердиню, їдемо в сторону Збруча.

Докочуємось майже до самого берега.

Стоп! Висідати і дивитись, дивитись та розпитувати.

Большевицький беріг Збруча не далі як 100 кроків. Кидаю оком і бачу: на сіножатку виходять молоді люди —хлопці та дівчата і починають грати в відбиванку. Приглядаюся їм крізь далековид. Все молоде — пять хлопців, три дівчини. Хлопці в рубашках, дівчата в перкалевих ясних суконках. Між хлопцями три семіти, між дівчатами одна гарна. Лиця всіх здорові, осмалені, усміхнені. Граються так завзято, що не звертають навіть уваги на нас. А згідно з усіми правилами людської психіки — повинні би. Подумати тільки! В іншій державі, в зовсім іншім світі гуде мотор, з авта висідають якісь буржуї, ходять, розглядаються, щось показують, а з другої сторони ніякого зацікавлення!?...

Голим оком направду зацікавлення не видно. Але коли подивитися крізь шкла, то неодна голова повертається на мить у нашу сторону. Тільки повертається незамітно, незначно, мов би боялася, щоб ми цього не завважили.

Ей! Панове большевики! Чи ви часом не видали таких інструкцій для своїх граничарів і їх родин?! Тяжко повірити, щоб вони були такі нецікаві з власної пильности! І чи та ціла відбиванка не є на те, щоб показати буржуазії загнилої Европи, що в вас і народ веселий, бо найджений?!

куратора арештували обох згаданих адвокатів, бо прокуратура доглянула в інкримінованій відозві знамена злочину зі статті 109. к. к.

До карно-судового слідства притягнули були теж і м-ра Івана Зварука, адвоката з Нового Села біля Збаража, що давніше, ще як адвокатський аплікант у Збаражі, був якийсь час секретарем товариства „Український Дім" у Збаражі. Тепер слідство проти нього застановили й акт обвинувачення виготовили тільки проти д-ра І. Кульчицького й д-ра В. Гамаля, яким цей акт обвинувачення доручили 21. жовтня ц. р.

Оба обвинувачені адвокати заперечили у слідстві свою вину. З причин карно-процесового характеру не можемо подати вже сьогодні змісту обширного акту обвинувачення. Це можна буде зробити щойно у звідомленні з устної судової розправи, яка відбудеться перед трибуналом б. кружного суду в Тернополі під проводом віцепр. д-ра Вендриховського вже мабуть у листопаді ц. р. До розправи покликали багато свідків, між іншими і збаразького старосту Казимира Рінга, відомого з його характеристики діяльности Митрополита Андрея Шептицького й української інтеліґенції, про що була свого часу обширна згадка в „Ділі".

Оборону обв. д-ра І. Кульчицького обняв д-р Степан Баран, оборону обв. д-ра В. Гамаля д-р Дмитро Ладика, адвокати з Тернополя.

Обвинувачення за злочин зі ст. 109. к. к. є перше у низці численних українських політичних процесів, бо досі — оскільки відомо — нікого з українців у Польщі не обвинувачували за злочин з повищої статті.

Вісти з Ремісничо-Промислової Бурси у Львові.

1. Посвячення нової хати. 15. листопада ц. р. відбудеться посвячення нової домівки бурси при вул. Бартосівни 3. На це свято Рада Товариства запросить членів і прихильників Рем.-Пром. Бурси окремим письмом.

2. Ювилейна книжка. З нагоди 40-літнього істнування Товариства вийде при кінці грудня ювилейна книжка.

3. Жертвенність. На будову нової хати вплинвають дальше жертви. М. ін. кооперативна пекарня „Золотий Колос" зложила 395 зол.

4. Фрекзенція. В обох бурсах нашого Т-ва (при Пасічній 2. і Бартосівни 3.) міститься тепер 105 питомців. У порівнанні до числа всієї фахово працюючої української молоді у Львові — це дуже невеликий відсоток. Мусимо над цим застановитися.

Яр.

Народні танки на ревії української ноші.

ПЕРЕД ЦІКАВОЮ ІМПРЕЗОЮ У ЛЬВОВІ.

Найкращим виявом людської радости є безперечно танок. Від непамятних часів він тісно звязаний з життям людини і чим глибше сягати у минуле, чим менше у ньому культури, тим більше він безпосередній і щирий у своєму вислові.

Розвій та організація танку, що йшли в часі довгих століть, зміняли не тільки його підклад і зміст залежно від народу, географічних умовин та епохи, але й підпорядковували його форму все новим вимогам естетики й музики.

Найбільше мінливе обличчя виказує танок товариський і сценічний. Вірніший своїм давнім традиціям є танок народній, головно тоді, коли він звязаний із релігійним чи світським обрядом. А проте велика конкуренція міжнародніх танків відсунула його майже зовсім із міських забав (у нас), але — що гірше: модерні танки втискаються щораз то сміливіше на село і нерідко на сільськім весіллі чи вечірці музика заводить плаксиве танго або старого фокстрота у маршевому темпі, а танцюристи більш як неприродно і кепсько нагадують бездушні пари міських дансінґовців. Народній танок, часто із цікавими, повними гумору приспівками, є там лиш „панам" на показ.

Та на щастя є ще денеде у нас села, головно на Бойківщині, Лемківщині і щораз то вже менше на Гуцульщині, де вкорінений глибоко консерватизм нерадо приймає, а то й бореться із міськими впливами і шанує як спадкову цінність прабатьківські традиції, що збереглися передовсім у народніх обрядах і звичаях.

І звідтам саме, із цих далеких окраїн нашої землі, прибудуть у перших днях грудня ц. р. до Львова на Свято Народньої Ноші, що його улаштує кооперативна „Українське Народне Мистецтво" і Т-во „Українська Захоронка" у Львові, гуртки селян та виведуть на сцені театру Ріжнородностей оригінальні народні танки при звуках власної орхестри. Увесь цей вечір перейде під гаслом справжніх народніх танків.

А крім цього пересунеться перед нашими очима барвний хоровід обласних груп із Покуття, Поділля, Волині й Полісся — а все князі та княгині у пишних весільних строях, що своїм багатством і стилем так живо нагадують світлі часи нашого минулого!

Розрадуються нам очі на вид цих рідких цінностей, добутих із великої скарбниці народньої матеріяльної культури і багатого українського фольклору, а серце живіше у грудях забється, пірване скочним ритмом і темпераментом народнього танку.

І може — хто знає — прийде нам охота вже цьогорічних мясниць увести народній танок на балеву салю для молодших, або у легкій стилізованій формі і для старших. Про це, як зачуваємо, вже думають наші музичні круги у порозумінні з чоловими українськими танечницями.

М. П.

Радіоприймачі „е-ко"
— модерна конструкція
— висока селективність
— чистий і милозвучний відбір
поручає відома українська фірма
е-ко Львів, Сикстуська 25.
Низькі ціни.

Певний виступив із клюбу.

Як повідомляє „Ґазета Польска", дотеперішній голова Української Парляментарної Репрезентації Волині, посол Петро Певний, виступив із цього клюбу.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ НІМЦІВ У СОВІТАХ.

БЕРЛІН, 29. 10. ПАТ. „Націонаь Цайтунґ" пише про переслідування німців у Совітах. Серед тамошніх німців такий голод і нужда, що загальне число німців спало із 2 мільонів до 900 тисяч.

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ.

НОВІ СТИПЕНДІЇ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ.

Головний Виділ Т-ва „Просвіта" у Львові розписує конкурс на дві стипендії по 500 зол. для двох незаможних українських студентів високих шкіл на акад. рік 1936/37. Стипендії уфундовують ВП. Ліна й Микола Малицькі з Шляхтинець коло Тернополя.

Прохання треба слати до Гол. Виділу „Просвіти" до 15-го листопада 1936 р. До прохань долучити: а) опис життя; б) свідоцтва вложених іспитів у високій школі, в) свідоцтво незаможности, г) посвідку від відповідної студентської організації.

З ДІЯЛЬНОСТИ ХАРИТАТИВНОЇ СЕКЦІЇ ПРИ Т-ВІ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ КАТОЛИКІВ „ОБНОВА".

Після розвязання Товариства Прихильників Освіти українське студенство назавгал не має ніякої допомоги матеріяльної. Це важке положення українського студенства спонукало Т-во „Обнову", яке має спроможність згідно зі статутом заняти ся харитативними справами, звернутись до українського громадянства з проханням складати добровільні місячні вкладки для найбідніщого студента. Зібрені гроші виділ розділював і в цей спосіб дав змогу неодному бідному студентові заплатити таксу.

За час істнування Харитативної Секції, від листопада 1935 р. до липня 1936 р., зібрано грошей на суму 732.10 зол. і розділено позичок на суму 723.00 зол. З новим академічним роком Харитатівна Секція буде дальше вести допомогову акцію і гаряче просить Українське Громадянство складати навіть найменші датки, а заразом сердечно дякує тим, котрі, розуміючи скрутне положення бідного студента, радо жертвували досі свої лепти.

Датки для бідних студентів просимо ласкаво складати на адресу: Т-во „Обнова", Львів, Коперника 36.

Тільки освітою, культурою і вихованням зло будемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

Порошки для дорослих з фірби зн.
KOWALSKINA
вживаємо при невинних
БОЛЯХ
ГОЛОВИ

Припускаю — ті, що грали в відбиванку, напевно не голодують.

Напроти Козачівки — Ісаківці. Ізза горба вистає декілька хат, є просто нас якийсь більший дім — ніби школа, ніби приходство. Дивно, що майстри пропаганди і режисерії дозволяють на те, щоб у такім домі були вікна дошками позабивані.

На ліво від села поля. Добре пооране і гарно управлені. Шукаю за людьми — ні духа. Виходжу на горбок і пускаю зір на друге село. Хати стоять, коло хат видно кукурудзу, але плотів нема, а на подвірях ні пса. Аж ген-ген далеко котиться фіра зі снопами. З боку йде чоловік. Фіра зближається, то й можна чимраз ліпше бачити. Чоловік у колірові рубасі, з бородою...

— Чи є на другім боці селяни? — питаємо свого ангела-хоронителя.

— Є, але не тутешні. Українців виселили пятьдесять кільометрів углиб. Тут самі москалі.

Над самим берегом, там де Збруч вливається до Дністра — альтанка. Ціла розмальована в червоні та зелені паси.

— Чому червоні і зелені?

— Червоний колір, це їх державний, а зелений границя. Альтанка нічого собі, але... без тих „згідливих" красок.

Біля альтанки дошка до купання.

— Чи можна купатися в Збручі? — питаю старшого десятника.

— Можна, але треба вважати на границю. Можна дістати кулю.

— Від кого? Адже над берегом ні хвоста?!

— Большевицька сторожа в ямах сидить. Вона понад беріг не ходить. Але спробуйте збли зитись до їхнього берега — з місця стріляють.

ТРИ ЦАРСТВА — ОДИН НАРІД.

Маєстатично котить свої води Дністер, спокійно вливається до нього Збруч. Здається, подібний образ як при уйстю Стрипи, чи Серету. Але яка страшна ріжниця! Тут збігшся три держави, близько-близенько, тільки рукою сягнути. Три держави, три ріжні законодавства, армії і валюти, а.., один нарід.

Вечоріє. Сонце позолотило румунський бік Дністра і стадо білих овечок, що пасуться на пригорбі.

— Іване-е-е! А жени вже вівці-і-ї!

Голос ластівкою переплигує на наш бік.

Коло нас, на польськім боці хлопець косить траву, а дівчина кукурудзу ломить.

— Гануню! Я вже йду.

— Йди Михайле, я зараз приходжу.

На большевицькім боці ще тому кілька, може й два-три роки теж лунала така сама мова. Десь Іван кликав Михайла, або Гануня Василя.

Нині там Гріші та Авраами, Женічки чи Естерки. Але пятьдесять кільометрів далі...

Кавказ, Сян, Припять, Чорне Море, а ще й Тиса і Ужгород і Мукачів... Що з того! Станьте, дорогі Родимці, на березі Збруча при його уйсті, або на горі в Карпатах на Стові, а багато думок обожде вашу голову, думок повчальних, але й прикрих та болючих...

Звечоріло... Треба було вертатися назад.

По дорозі до станиці К.О.П.-у розпитую опікуна про відносини на пограниччі.

— Думаю, тяжко тут людям?

— Чому? Вони мають повну свободу рухів! Але тільки до девятої вечором.

— А як є забава, весілля?

— Ну, то мусять або кінчити, або сидіти там до рання.

— А як з надграничною полосою?

— Мусять мати при собі дозвільні карти.

За Козачівкою на горбі ще один погляд на якесь большевицьке село. Тільки з одної хати курився дим...

(Продовження буде).

ЧЕРВОНІ ВОЖДИ ЗАПОВІДАЮТЬ УПАДОК МАДРИДУ.

ТОЛЄДО, 29. 10. ПАТ. Авас подає, що національні війська взяли до неволі майора Гонсалєса дель Альба, шефа головного штабу і одного з комендантів частин оборони Мадриду полк. Прєденоля. Вони оба заявили,, що оборона Мадриду є неможлива. Всі роботи при фортифікаціях припинили. Багато відділів червоної міліції втікло. В Мадриді нема харчів. Червоні усунули майже усіх старшин і заступили їх виборними командантами.

—o—

ПРИВЕРНЕННЯ НАЙВИЩОГО ВІЙСЬКОВОГО СУДУ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 29. 10. ПАТ. Сьогодні перед полуднем відбулась урочиста інавгурація відкритого 1. ц. м. найвищого воєнного суду Німеччини. Мін. Бльомберґ виголосив промову, в якій підчеркнув значіння привернення найвищої судової інстанції збройних німецьких сил і заприсяг предсідника воєнного суду і його заступника генералів Гіца і Кіхлера.

—o—

НЕДИПЛЬОМАТИЧНА ПОЛЄМІКА ДИПЛЬОМАТІВ.

Нарали неінтервенційного комітету.

ЛЬОНДОН, 29. 10. ПАТ. Льондонська преса стверджує незвичайно низький рівень полємічних висловів, що їх уживають підчас нарад льондонського комітету неінтервенції. Преса відмічує, що таких гострих і нагальних напастей не чули ще досі на ніякій міжнародній конференції нинішніх часів. В такій полемічі визначуються представники СССР і Португалії.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Італійський маршал Бадольо видав книжку п. н. „Етіопська війна"; Мусоліні написав до неї вступ.

Югословянський премієр Стоядіновіч говорив у Анкарі з премієром і міністром закорд. справ та був на двогодинній авдієнції у президента.

У **Франції** вернулося до праці 300 робітників текстильної фабрики, яку було обсадило 30 робітників.

Британський уряд приготовив виказ фактів порушення договору неінтервенції большевиками.

Українські пристані Одеса і Миколаїв так сильно переповнені транспортами до Еспанії, що пасажирські кораблі ледви до них дістаються.

НОВИНКИ.

— **Василь Гресяк** веде далі свою кравецьку робітню при вул. Сикстуській ч. 23, у подвірю, III. сходи, I. поверх. 2618 18-20

— **Футра жіночі і чоловічі та ріжного роду** футряні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 21-?

— **Каса Союзного Базару** повідомляє П. Т. Публіку, що замовлені на **„Наталку Полтавку"** білєти мають бути викуплені до понеділка 2. XI ц. р. (включно), бо в противному разі будуть продані.

— **В Українському Лікарському Товаристві** чергові сходини членів у пятницю 30. жовтня ц. р., що на них звідомляти будуть д-ри Т. Е. Бурачинський і Ярема Малис.

— **Ширші сходини** Кружка Р. Ш. ім. Ганни Барвінок відбудуться 31. X. в год. 6-ій увечір в домівці при вул. Мохнацького 12. На денному порядку „Спогади з листопадових днів" п. інспектора Петра Будза. — **Старшина Кружка.**

— **Відкриття постійного відділу історично-воєнних памяток** у Музею НТШ відбудеться у неділю 1. XI. в год. 12. вполудне.

— **В Українськім Науковім Інституті в Берліні** відбудуться в зимовому семестрі цього академічного року такі лекції в німецькій мові: доц. д-р Б. Крупницький: Україна в її взаєминах з Польщею від початку 18-го століття аж до сучасних днів 1 година тижнево. Доц. інж. Р. Димінський: Сільське господарство України — 1 год. тижнево. Проф. д-р Зенон Кузеля: Українська кольонізація на півдні і сході — 1 година тижнево. Проф. д-р Іван Мірчук: Пануючі духові течії в сучасній Україні — 1 година тижнево.

— **В інтересі публичної безпеки** та з уваги на великий рух публики, яка буде звідувати в днях 1. і 2. листопада ц. р. гроби на Личаківському цвинтарі, городське староство розпорядило, що піший рух має відбуватися на вул. Пекарській і вул. Петра правою стороною в напрямі цвинтаря. Кіловий рух дозволений тільки вул. Кохановського і св. Петра.

— **Нова українська протестантська станиця у Станиславіщині.** В селі Ганусівцях біля Станислава посвятили 4. ц. м. українську евангелицьку церкву, яку збудовано головно коштом протестантів зі Швеції. Церква мурована з каменя і побудована на узгірю в дуже гарному положенні. Нову церкву посвятив пастор д-р Цеклер зі Станислава в присутности представника світового лютеранізму д-ра Вернера й ін.

— **Львів і зимова допомога безробітним.** В цілій державі йде акція допомоги безробітним. Перед кількома днями зорганізувався воєвідський комітет, опісля покликано до життя міський громадянський комітет. В салі міської ради у Львові відбулося зібрання, в якому взяли участь представники влади, установ, духовенства та широкі кола львівського громадянства. Збори відкрив президент д-р Островський, зазначуючи, що проблєма зайняття соток тисяч рук безробітних і голодних справа дуже далекосягла і занадто складна, щоб можна було її розвязати в одному чи двох роках. Проблєма безробіття це вязанка причин і наслідків, глибоко звязаних зі всіма ділянками життя, а поладнання його вимагає часу і терпеливости. Після промови през. Островського вивязалася широка дискусія. Вкінці вибрано почесний комітет, до якого увійшов м. ін. митрополит Шептицький, а до виконного з українців сен. Децикевич, дир. Заячківський, о. кан. Лопатинський, дир. В. Сінгалевич, ред. Чарнецький і вид. Тиктор.

— **Нові людові доми.** В Нижбірку Старім пов. Копичинці відбулося посвячення людового дому, що має стати осередком усіх місцевих польських організацій. Крім того кінчаться будови людових домів у кількох інших селах, м. ін. у Постолівці. — В Підгаєччині будують великий людовий дім у Золотниках. Буде це один з найбільших цього роду домів на Поділлі. Посвячення відбудеться з весною.

— **Санітарний стан тернопільського воєвідства.** В Золочеві відбувся зїзд лікарів з тернопільського воєвідства при участи представників влади та санітарних організацій. На зїзді обговорено санітарний стан і справи суспільної опіки в тернопільському воєвідстві, зокрема акцію опіки над матірю й дитиною і поборювання заразливих недуг, при чому стверджено, що на терені воєвідства находиться 35 порадень проти трахоми, 31 протитуберкульозних, 9 венеричних і 18 опіки над дитиною. Широко обговорювано справу народніх купалень. В цій ділянці викінчено і віддано до вжитку 4 купальні заведення, 12 находиться в будові, а 35 проектується. Також санітарний стан значно поправився. Відчити виголосили д-р Шульц, проф. Гонсьоровський, д-р Сроковська-Рудольфова і д-р Зелінський. Учасники оглянули деякі санітарні уладження й установи в Золочеві та відбули прогульку до Підгорець і Білого Каменя.

— **Розвиток хову овець.** Львівська рільнича палата присвячує в останніх часах багато уваги піднесенню вівчарства. Коли в 1902. р. було на терені воєвідств станиславівського, львівського і тернопільського 267.262 овець, то в 1935. р. цей стан побільшився на 61.141 до цифри 328.403 штук. Процентово скількість овець зросла у воєвідстві львівському на 40 прц., станиславівському на 20 прц. а в тернопільському на 10.5 прц. Хліборобські організації звернули увагу не тільки на побільшення числа овець, але теж на оплатність хову. Осінь є головною порою подажі цих звірят, а розміри подажі залежать від зимових запасів паші. В часі браку паші вівці продають навіть за ціну, яку нормально дістається за саму шкіру. Щоб устабілізувати торговельний ринок, слід знайти постійного й певного відборця а таким показалося військо. В сезоні військо консумує коло 100.000 кг. баранини. Доставою баранини для війська займаються також рільничі кооперативи.

— **Львівська хроніка.** Із третього поверху при вул. Собінського ч. 12. кинулася 25-літня Емілія Бель, служниця Кріґсґаберів, власників реальности при вул. Глибокій, перевезена до шпиталю, померла. Причина самогубства була та, що її підозрівали в крадіжі. — Жінкою, що згинула на залізничому шляху біля Кульпаркова, показалася двацятькількалітня Марія Гранатівна, б. доглядачка хорих у кульпарківському шпиталю, в останніх часах без заняття. — В міській різні викрито чекові зловживання, наслідком чого потягнено одного урядовця до відповідальности.

— **Засудили б. поліцая за вбивство.** Окружний суд у Перемишлі засудив на 3 роки вязниці емер. постерунжкового поліції Казимира Машталєра за те, що в травні ц. р. стрілив двічи до свого тестя Івана Рабія в часі родинної суперечки, наслідком чого він умер. Сталося це в Медиці пов. Перемишль в само полудне на публичній дорозі на очах багатьох свідків.

— **Краєва хроніка.** В Острові тернопільського повіту селянин Ілько Ярмуш виорав на своїм полі кістяки двох німецьких вояків із часів світової війни. — До крамниці кооперативи „Зоря" у Шмиткові сокальського повіту вломилися вночі злодії й вкрали товари вартости 300 зол. Сторожі памяти. — В Черемоші біля Розтоки пов. Косів затонув 23-літній Стефан Волошинюк, що переїздив фірою крізь ріку. — В Буківній пов. Товмач 33-літня Катерина Логаза наслідком нервового розстрою скочила до 8-метрової керниці і втопилась. — В Коломиї пропав без сліду 13-літній учень вселюдної школи, Казимир Санойца, якого скартала мати за те, що занедбався в науці.

— **Пожежа.** В Тисьменниці пов. Станиславів, вибухла пожежа в загороді Михайла Вяченка і знищила всі будинки разом із землеплодами. У вогні згинув кінь, три корови і чотири безроги.

— **Про-жидівські виступи.** У Ворвулинцях біля Тлустого вибив хтось у ночі з 22. на 23. вересня шиби в Ізраеля Голенберґа. — В Милівцях вибив хтось вікна тим селянам, що доставляють молоко до жидівської молочарні Мендля Фрідмана. — На Мозеса Маргулеса, який вертався з Битькова до Надвірної з кошем обаріжків, напало кількох мужчин, побили його кажучи, що „треба жидів бити" і забрали 20 зол. Коли Маргулес почав кричати, напасники кинулись на кіш і забрали 50 обаріжків.

— **Чим славний Ряшів?** Вісім смертних присудів виконано в Ряшеві від часу незалежности нової польської держави. Є це найбільша скількість смертних присудів, виконаних в одному місці.

— **Підпалила власну хату.** В Іжинцях пов. Снятин вибухла пожежа в домі Параски Симотюк. Вогонь згасили сусіди, а переведене дохождення виказало, що стіни дому були облиті нафтою. Крім того видалося підозрілим, що дім був обезпечений високо та що перед пожежею власниця винесла з дому всі річи. Її арештували під таким підпалу, щоб дістати асекураційне відшкодування.

— **Викопаний скарб.** В селі Красне дубенського повіту Сидір Мисюк, копаючи яму, добув із землі 62 штуки срібних монет з часів Жигмонта III.

— **Вуголь на Волині.** В часі водотягових робіт у Ковлі відкрили у глибині 10 метрів поклади брунатного вугля півтора метра завгрубшки. Управа міста веде глибокі верчення, щоб устійнити можливість експльоатації вугля. Переведені проби ствердили, що вуголь надається на топливо.

— **Ліцитація 354 маєтків.** Виленський Земельний Банк виставив на ліцитацію 354 маєтків і фільварків на терені воєвідств виленського, новогородського, волинського і білостоцького. Перший день ліцитації визначено на 3. грудня, другий на 30. грудня ц. р.

— **Зловживання в скарбових урядах.** Контрольні чинники викрили в скарбових урядах у Козеничах і Опатові великі грошеві зловживання, наслідком чого директор келецької скарбової палати припинив у службі начальників цих урядів, дра Камйонку і Селю. Крім того арештовано Лисіка, начальника екзекуційного скарбового уряду в Опатові.

— **Льосування щадничих книжечок.** В централі ПКО у Варшаві відбулося 26. ц. м. льосування неспреміованих щадничих вкладів другої серії. По 1000 зол. дістануть власники таких книжечок: 51911 52395 52798 54279 54924 55038 55039 55421 56771 57988 58858 58910 58962 60398 61085 63108 63914 65226 65977 66265 67877 70373 70938 72236 72873 77153 77100 77976 78863 80684 80885 82082 82633 83680 85635 86120 86913 87882 89349 90354 91158 91749 91965 92224 92907 93548 93682 93914 95195 95284 96804 96952 97649 100094 100364 101617 102350 103338 103722 103842 104009 104570 104601 105330 107.459 107627 107627 107895 107928 108978 109520 110153 110749 111199 II2775 II3224 113387 1113433 113746 115543 116827 II769I II8I3I 118234. Преміовані книжочки другої серії вилосовані давніше а не зреалізовані: 54172, 75772, 77595 117792.

— **Присуд на комуністки.** Перед судом присяглих у Ряшеві відбулася розправа проти комуністичних діячок Романі Гранас і Малці Корнбліт, що були членами місцевого комуністичного комітету. Розправу відновлено після касації попереднього присуду. Обі комуністки засуджено на 7 літ вязниці.

— **З чеського університету.** Вписи на чеський університет у Празі виказують спадок числа студентів у порівнянні з попереднім роком. Записалося 9.189 студентів, а торік було їх 10.006. Найбільший спадок виказують виділи правничий і лікарський. Зате зросло число студентів на філософічному виділі.

Читайте „Діло"!

Кіно Аполло
Нині надзвичайна прем'єра в АПОЛЬО документальна польська фільма, якої тлом є
БОРОТЬБА З БОЛЬШЕВИКАМИ
добровольців 5. Сиб. Дивізії
Герої Сибіру. - В гол. ролях Бодо, Анкевичівна, Бродзіш, Стемповський, Вирвич, Цибульський та інші.
Кіно Аполло

✝ Посмертні згадки.

Евген Марчак, управитель школи в Любачеві прис. Гірче, лат 7, помер 27. жовтня нагло в часі шкільної лекції на очах перестрашених шк. дітей підчас візитації інсп. Кейхи і в його присутності. Покійний був активним членом культ.-освітніх товариств, головою філії Взаємної Помочі Українського Вчительства, видільовим філії Т-ва „Просвіта", „Рідна Школа" та радним міста Любачева. Похорони відбулися в четвер вполудне у Любачеві. — Це другий подібний випадок впродовж місяця, який свідчить про спосіб відношення шкільної влади до учительства. Покійний — це був останній учитель українець у Любачеві, хоч там більшість творить українське населення. В. Рі. П.!

—o—

Дописи.

БЕРЕЖАНИ.

Новий провід у Кружку Рідної Школи. В неділю 18. т. м. відбулися в Бережанах в салі Українбанку загальні збори місцевого кружка Р. Ш., який удержує в місті 7-клясову школу. На зборах явилося 57 управнених до голосування членів. Збори мали на меті уздоровити відносини в кружку, які в останнім часі були настільки ненормальні, що поважне число громадян відмовилося було платити 1-проц. datok на потреби кружка. По поважній і річевій дискусії, в якій піддано критиці дотеперішню діяльність проводу, признано управі абсолюторію і вибрано виділ під проводом нового голови, о. дек. Евгенія Бачинського. Є надія, що новій управі пощастить наладнати відносини на рідношкільній ділянці в Бережанах.

Ощадностева акція в Бережанах. За почином студ. молоді завязався у нас у часі ферій комітет для поширення ідеї ощадности серед громадянства міста Бережан. На чолі комітету станув місцевий парох. Комітет скликав уже дві наради в місті, у висліді яких почалась уже акція збирання дрібних ощадностей серед робітництва, міщанства й інтелігенції. До тої акції приступила в запалом також рідношкільна молодь під проводом свого вчительства. Комітет приготовляє в найближчім часі „День Ощадности" з відповідним рефератом і концертовою частиною.

Кооперативна анкета відбулася у нас 27. п. м. в салі Українбанку. Referували: д-р Мельник, дир. Бакалець і ревізор Ерстенюк. Промовляв теж представник „Карпат", взиваючи селян до асекурації в згаданому товаристві. Анкеті проводив о. дек. Бачинський, секретарював п. Клеца.

СОКАЛЬЩИНА.

Величаве свято „Сільського Господаря" в Сокалі. Свято посвячення прапору філії „Сільського Господаря" в Сокалі відбулося в неділю 25. п. м. Хоч з причини довготревалих дощів свято не могло відбутися на площі над Бугом, все-таки випало величаво і надовго залишиться у памяти всіх учасників, яких було до пяти тисяч з найдальших закутків повіту. На площі, прибраній національними прапорами, чергувалися промовці-привітні сен. Луцького, пос. Пеленського, дир. Таорида та інших. Акту посвячення доконав о. дек. Нечай, опісля всі учасники вписалися до пропамятної книги, що буде вложена в музею ім. А. Чайковського. Друга частина свята підпала деяким зміам з причин від організаторів зовсім незалежних. Все-таки народне весілля громадян с. Пархача викликало велике вражіння своєю оригінальністю та прегарним виконанням. Свято закінчилося відспіванням національного гимну. Вечором відбулися великі вечерниці, що, на жаль, не обійшлися без дещо прикрих сцен. Організатори забав повинні вже раз подбати про охорону гостей від невідповідальних типів з під чорної зірки, що тільки счиняють на салі бучі та авантюри.

Дитяча вистава „Снігурочка" відбудеться заходом СС. Служебниць. Наше громадянство, що щораз то більше цікавиться подібними імпрезами, виповнить напевно салю, щоб захоплюватися грою молодих адептів сцени.

Реферати. В середу 27. п. м. відбувся у чит. „Просвіти" реферат м-ра Іванчука на тему „Патріотичне виховання". Зацікавлення велике.

Ціни від 0·40 — 2·60.

Посвячення кооперативного дому у Перятичах. Село Перятичі, сокальського повіту, належить до найбільш заможніших та найідейніших сіл. Доказом цього взяльне свято. Вже зранку перед Службою Божою всі, що могли ходити, зібралися в церкві і перед нею. По торжественній Службі Божій, що її відправив у старинній церкві о. Гарасим, сформувався похід. Чота за чотою проходила стрункo по розмоклій дорозі під домівку кооперативи „Згода". Тут о. Гарасим в асисті о. дек. Кулинича доконав акту посвячення нового власного дому кооперативи. Після посвячення виголосив о. дек. Нечай коротку, патріотичну проповідь. Підчеркнув голосно факт, що посвячуваний дім довгі роки був розсадником зла в селі. Тут вигідно торгував горілкою жидок і щойно по довгих роках свідоме громадянство відкупило від жида будинок і поставило свій рідний бастіон. З черги мішаний хор виконав зразково кооперативний гимн і почалися привіти. Перший говорив дир. Шепарович від П. С. К. у Сокалі. Опісля інж. Блащук взяв від Районової Молочарні, п. П. Башук від Повітового Кружка Рідної Школи та вкінці Б. Жарський від двотижневика „Голос над Бугом". Треба було бачити радісні обличчя громадян, що без різниці віку, виповнили величку площу перед домівкою. Треба було бачити, якими голосними окликами „слава" приймали вибрані підношення національного прапору. Національним гимном закінчили селяни Перятич свій великий день, від якого поплине новим руслом життя села.

Свято в честь Лесі Українки у Спасові відбулося 18. п. м. Свято почала змістовним і добре опрацьованим рефератом п. Гарасимівна, що виявила головні моменти в творчості поетки та її значіння для українського народу. Опісля чергувалися деклямації з хорошими точками та прегарно виведеними танцями дорослих і ритмічними вправами хлопців.

Нові промислові станиці у Сокалі. Наше місто в останніх часах творить щораз нові економічно-промислові станиці. І так у найближчих днях відбудеться посвячення фабрики мила „Центроторг Сокаль", крупарні й оліярні, а вже працює фабрика води содової і лімонаду, бетонярня та дахівкарня.

Арештування у Сокалі. Недавно поліція арештувала сокальського купця Павла Мигаля. Його вивезли до Володимира Волинського, де він сидить дотепер.

„Дума про Нечая". З огляду на великий успіх та на загальне домагання громадян буде повторена 4. листопада п. р. в тій самій обсаді.

Спортова сплячка у Сокалі. Кожний любить опогідати про свої подвиги в рядах „України" чи в УСС, але якось ніякого спортового руху повести не можна. Тимчасом збліжається зима, білі лещата зими просяться на волю та щож... Кожний вміє добре скакати та брати великі перешкоди, але... тільки у Славську. В Сокалі чомусь усі сплять. А можеб так раз рушити з місця?

Театр Сарамаги все ще крутиться у повіті. Дуже прикро нам стверджувати, що поведінка членів трупи не зовсім лицює з престіжем українського театру. Доказом цього факт, що громадяни села Угринів приходили як до Сокаля жалуватися. Українське громадянство не може толерувати такої поведінки. Нехай театр не жалується на мале зацікавлення публики.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Johan Bojer: NOWA ŚWIĄTYNIA. Powieść. Przełożył Leo Belmont. Biblioteka Kurjera Porannego. Str. 339, 16°.

RUCH SŁOWIAŃSKI. miesięcznik poświęcony życiu i kulturze Słowian. S. II. R. I. № 1. Lwów. 1936. Str. 20. 8°.

Ще в справі відливні дзвонів у Станиславові.

Від довшого часу знаходимо на сторінках майже цієї української преси перестороги до нашого Всечесного Духовенства та Церковних Комітетів, перед агентами новопоставалої „фабрики дзвонів" П. Т. Йосифа Вільчинського і Володимира Фельчинського у Станиславові, які розїжджають по селах та містах і дуже часто предотавляються за представників фірми Братів Фельчинських у Калуші та Перемишлі, а в дійсности є агентами звісної жидівської фабрики дзвонів у Станиславові під управою двох жидів.

В числі 17. „Неділі" з дня 3. травня ц. р. згадали вище П. Т. Йосиф Вільчинський і Володимир Фельчинський спростовують ті перестороги, буцімто неправдиві, та подають, що нібито фірма Братів Фельчинських з конкуренційних оглядів накинулася на них.

У зв'язку з цим, я, як українець, почуваюся до обов'язку вповістити вже раз ту темну справу також на сторінках „Діла" тим більше, що згадана фабрика дзвонів у Станиславові від кількох літ є мені дуже добре відома.

Отже подаю оцим до прилюдного відома, що ані теперішні Панове Йосиф Вільчинський і Володимир Фельчинський, ані давніший п. Володимир Магас не мали і не мають нічого спільного з веденням фабрики дзвонів у Станиславові.

Виключними власниками тої фабрики є два жиди зі Станиславова Ізраель Лейб Бергер і Озіяш Маркус Рот, а третій також жид Сімон Бергер, доробившись на церковних дзвонах, виїхав недавно до Палестини. Тільки під їх іменем криються тепер ті жидки, так як давніше крились під іменем п. Володимира Магаса, але вже замасковані в часописах, остаточно покинули його.

Але від чого жидівська голова! Аби той інтратний для них інтерес дальше попровадити, вимайстрували собі іменника загально знаної фірми Братів Фельчинських у Калуші в особі п. Володимира Фельчинського, який то, як мені звісно, ніколи не мав своєї власної фабрики дзвонів, а тепер у жидів працює за звичайного робітника. Знову п. Йосиф Вільчинський довідавна звичайний собі шльосар, тепер вчинений у них у характері агента.

Жиди ті не перебирають в засобах боротьби. Ще недавно були „видільниками" в селі Блудники, повіт Станиславів, гандлюючи молоком, а вперті звідти кооперативою, вхопилися з початку торговлі кіньми, старим залізом, потім горілкою, а врешті за відлив церковних дзвонів, догляцувши в тому мабуть найкращий інтерес, бо від довшого часу його не покидають.

Та горе тим парохіянам, які купивши в необережности в тих жидів дзвони на рати, спізняться з заплатою. Безмилосерно стягають тоні з них свою належність через суд, вживаючи при тому різних, уже ними випробуваних підступів. Свідчать про те судові акти Окружного Суду в Станиславові. (Ч. акт. І. С. 1 160|33, де кількох свідків зізнало там під присягою, в який то спосіб ці Пани натягають вощі села).

Жиди ті, висилаючи своїх агентів із дзвонами, повчають їх передусім у цей спосіб: „Лапай хлопа за папір, а я собі з ним раду дам". Маючи підписану умову в руках, заставляють агентів допісувати різні клявзулі на тій самій умові, вже по доконаній продажі, на які покупці не згодилися.

При помочі тих клявзуль улекшують собі фабриканти справу під час судових процесів.

Зпочайно при таких маніпуляціях з умовами, селяни не ставляться на судову розправу, а в висліду ті жиди одержують на них заочні вироки, а дальше екзекуцію і лицитацію. Багато про це можуть сказати такі села, як Болізуби, Колодно, Чайчинці, Лопушно, Решнівка й багато інших з кремянецького, горохівського і холмського повіту.

А ще найгірше свідчить про вибір церковних дзвонів у тій фабриці такий факт: коли агент відїжджає в подорож з дзвонами, звертає часто шефові жидкові увагу, що цей або той дзвін глухий дуже, та викінчення його зверху паршиве, дістає від нього коротку відповідь: „Берп, берп, найдзе сен глупі, же і то купі".

Не завагалися навіть ті фабриканти, їдучи зі своїми виробами на відпусти й ярмарки, подавати себе за українців, німців, поляків, чехів, а тільки не жидів, вступати, де потреба вимагає, до християнських святинь, хреститися і цілувати хреста (як на відпусті в Улові, повіт Перемишляни), аби тільки інтерес йшов.

Не дивуюся п. Йосифові Вільчинському і Володимирові Фельчинському, що зробили спростування в „Неділі" з дня 3. травня ц. р., як також не дивуюся в 1935 р. п. Володимирові Магасові, який подібне спростування зробив у „Ділі" ч. 66 з дня 16. березня 1935 р., боронячи ніби „свою" фабрику, бо як п. Володимир Магас за концесію діставав від жидів свою річну нагороду, так і теперішні концесіонарі певно від них щось дістають. Але дивує мене, що ті жиди не дають за гонграну і вперто дальше, де тільки вдасться, хотять робити на українському патріотизмові свої брудні інтереси, даючи своїй фірмі шумну назву „Перша й Одинока Українська Фабрика Дзвонів Церковних", хоча не тільки я, але всі підміські села Станиславова, як також Всечесне Духовенство добре знає, хто є власником тої фабрики.

Панове фабриканти! Може би Ви на зміну покинули вже українське громадянство та вчепилися інших націй, котрим ви може ще не зовсім добре відомі, та котрі може ще не так добре розуміються на вашій тандиті, або врешті пробуйте продавати свої вироби до божищь, може саме будуть у вас купувати.

Який товар ви продаєте, та яких „штучок" при продажі вживаєте, досить сказали про те п. Федор Захарчук з Колодна в „Народній Справі" ч. 10 з дня 8. березня 1936 р., п. Ю. Соневицький у „Новому Селі" з дня 5. січня ц. р. і багато інших дописів у цілій українській пресі.

Не замилюйте очей українському громадянству, що буцімто в Вашій фабриці працює „ціла маса" християнських робітників, бож ми прекрасно знаємо, хто в ній знаходиться. Крім одного християнського робітника зі села Вовчинця, як чорноробочого й трьох жидів, вибі „фахівців", є там два добре випашені жиди, як шефи фабрики, а позатим нема там нікого.

Найкращий доказ, що в суботу фабрика нечинна, затe в українські свята, не виключаючи декотрі й неділі, пускаєте її в рух. Не підписуйтеся під українське імення і в цей спосіб не видирайте нам зпід серця кровавo запрацьованого трощо.

Микола Гулага, господар в Угринові Долішньому, пов. Станиславів.

975

—o—

Спорт.

ПРИПИНИЛИ ВСІ МЯЧЕВІ ЗМАГАННЯ У ЛЬВІВСЬКІЙ ОКРУЗІ.

У четвер 29. ц. м. видія Л.З.О.П.Н. на своєму засіданні рішив припинити всі мячеві змагання у своїй окрузі з огляду на погані атмосферичні умовини, які шкідливо впливають на здоровля змагунів. Тому в неділю 1. листопада ц. р. не відбудуться ґаме молоді змагання за винятком змагань між Гасмоневею та Р. К. С. Таким чином мячеві змагання за мистецтво Окружної Ліги переложено до весни.

ЗМАГАННЯ ЧЕСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЛІҐИ.

В середу 28. жовтня, в державне свято Ч. С. Р., розіграли єдині змагання Спорта — Кладно з висліком 8:0 (3:0). Усі кісім воріт стрілила Спарта за пів години.

РУСЬ — МОРАВСЬКА СЛАВІЯ.

Русь матиме нагоду збільшити цієї неділі свій більше як скромний пунктовий дорібок, бо грає з дуже слабою Мор. Славією, що стоїть на передостаннім місці. Ці змагання відбудуться у Брні, що очевидно погіршує справу.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Еспанія — Англія 3:0. В Парижі відбулись цікаві змагання комбінованої дружини Еспанії, що складалась у більшості з каталянців, із робітничою репрезентацією Англії. Перемогла Еспанія. На змаганнях було 40.000 глядачів. Дохід зі змагань призначили на санітарну допомогу для червоних еспанських військ. Після змагань каталянці відїхали негайно на арагонський фронт літаком.

Конференція у справі чвш! Середущої Европи. В Празі відбудеться 31. ц. м. і 1. XI. конференція у справі футболових розгривок за чашу Середущої Европи. На цій конференції обговорять такі справи, як те, шп. На цій конференції обговорять такі справи, як те, чи турнір за чашу Серед. Европи зберe 16 дружин і які саме держави мають брати участь у цім турнірі.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ДРОГОБИЧ: 31. X. „Рожевий шлях".
САМБІР: „Камо грядеши?" 1. XI. „Вінцій і Лігія"; 2. XI. „Смерть Нерона".
СТАРИЙ САМБІР: 3. XI. „Голгота"; 4. XI. Вінцій і Лігія. 5. X. „Смерть Нерона".
Зі Самбора Ст. по дорозі до Перемишля театр загостить тільки з одною виставою „Голгота" до Добромиля, Хирова і Ніжанковичі.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

РОГАТИН:
30. X. Муж двох жінок.
31. X. Інваліди.
2. XI. Нїма теща.
3. XI. Вій.
З Рогатина їде театр до Галича та Ходорова.

Великий Театр:

Пятниця 30. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон".
Субота 31. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон".
Неділя, 1. XI. год. 3·30 поп. „Модні спазми" ціни найнижчі. — Год. 7·30 веч. „Пігмаліон".
Понеділок 2. XI. год 7·30 веч. „Пігмаліон".
Середа 3. XI. год. 20·15 Симфонічний концерт

Кіна.

АПОЛЬО: „Герої Сибіру".
АТЛЯНТИК: „Тайна бригада".
ВАНДА: „Його велике кохання", „Для тебе таннною".
ҐРАЖИНА: „Болько та Лялько".
КАСІНО: „Король жінок".
КОПЕРНИК: „Пастер".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель ґрає на скрипці".
МЕТРО: „Капітан Бланд".
МІРАЖ: „Веселі розведенниця".
МУЗА: „Скандали міліонерів" і „Наполеон".
ПАКС: „Давид Коперфільд" із Фреді Бартольомю.
ПАЛЯС: „Прокажена".
ПАН: „Схоплю жінку", і „Тайни восиної маринарки".
РАЙ: „Ядя".
СВІТ: „Книжка Чардаша" з Мартою Еггерт.
СТИЛЕВИЙ: „Роберта", ревія „Як у раю".
ТОН: „Робін Гуд із Ельдорадо".
УТІХА: „Червоний султан" і ревія.
ХИМЕРА: „Малий бунтар" із Шерлі Темпль.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Шепелін у просторах".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 30. жовтня 1936.

Відень (506,8) 15.20 Арії та пісні, Ф. Мінарік сопр., 17.40 Сп. ресіталь, Таяке баритон, 19.25, 21.05 Концерт, **Кошиці** (259,1) 19.10 Інструм.-вок. концерт. **Прага** (470,2) 16.10 Сальон. квартет, 17.10 Смичк. квартет е-дур. **Париж** (1648) 18.30 Концерт, 1.00 Скрипк. ресіталь, 21.45 „Pin" ком. оп. Планкета, **Білгород** (437,3) 17.20 Скрипка, 18.00 Нар. пісні, 20.00 Сп. ресіталь, **Берлін** (356,7) 14.15 Популярна музика, 18.00 Концерт, 19.20 Пісні, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Сучасна віольонч., **Мінхен** (405,4) 16.50 Легка музика, 17.20 Нова форт. музика, **Будапешт** (549,5) 19.30 Опера, 22.30 Циг. музика, **Мілано** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 20.40 Камер. концерт, Аріго Серато скрипка, Сандро Фуга форт., **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 20.40 Муз. вечір, 22.00 Легка орг. музика.

Субота, 31. жовтня 1936.

Відень (506,8) 15.35 Концерт цигористів, 18.15 Співаємо нар. пісні, 19.15 „Шум Голъденен Кіпферль" оперетка Р. Штольца, 22.20 Форт. ресіталь, **Прага** (470,2) 19.15 Концерт військ. орк., 20.05 Концерт клюбу композиторів легкої музики, **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00 Концерт, 17.00 Легка музика, 21.00 Спів, скрипка, 21.45 „Коринтійське весілля" на осн. Анат. Франса, з музикою, **Білгород** (437,3) 17.20 Сп. ресіталь, 18.15 Концерт, 19.50 Нар. вечір, 22.20 Танк. музика, **Берлін** (356,7) 18.15 „Схоплення Юдії" муз. ком., 19.00 „Люстермессе" на міш. хор, 19.25 Гарна музика на давніх інструментах, 20.10 У країні оперетки, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Нар. пісні, танки, 19.00 Весела академія, **Будапешт** (549,5) 12.05 Концерт симф. музики, 17.45 Циг. музика, 19.00 Форт. ресіталь, 22.40 Концерт сп. орхестри, **Мілано** (368,6) 17.15 Танк. музика, 20.45 „Дафні" пасторальна оп. Муле, **Рим** (420,8) 13.15 Розр. концерт, 20.40 „Іль нострo Джяльо" оп. Вакарія.

ЧЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 30. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика, 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для старших дітей: „На зеленім Шлеську", „На Шкубачках". 11.57 **Сигнал часу**, 12.03 Композиції Ф. Ліста з гр. пл., 12.40 Ощадна господиня, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Шкільні хлопці перед мікрофоном, 16.00 Легка музика на органах, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Концерт солістів, форт. спів, 17.00 Від Гвадарами до Мадриду, 17.15 Концерт орх., у прогр. Думка в Коломийка, 17.50 Актуальна гутірка, 18.00 Спортовий порадник, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Гостина на фйорді дробенят, 18.30 Легка музика з гр. пл., 18.40 Прогр. скринька, 18.50 Як зужитковати надмір цукр. буряків, 19.00 Велика присутність, 19.20 З піснею по краю, авд., 19.45 Оперовий фрагмент, 20.00 Симф. концерт, із участю Львомброва Деметрія Каліяхоса флет; у перерві Веч. денник. Актуальна гутірка, 22.30 „С. О. С." скеч Ф. Поргеша, у вик. артистів льв. театру, 22.45 Танк. музика з гр. пл.

Субота, 31. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл: Віролята, 11.30 Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 „На весело" гр. пл., 12.40 Хліборобська скринька, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Театр Уяви для дітей: „Про те, як Куба і Віктор урятували Льонгінуса від смерти", 15.00 Господарські вістки. 15.15 Реклям. концерт, 15.35 Пятнацять хвилин вальса, гр. пл., 15.50 Молоді перо, 16.00 Гр. пл., 16.05 День ощадности, 16.15 Фрагменти менше відомих опер, концерт орх. 17.00 Концерт солістів, скрипка, спів, форт., 17.50 Огляд видань, 18.00 Авд. з нагоди дня ощадности: промова, Гимн ощадности, Пісня про ощадність, 18.15, 18.17 Спорт. вістки, 18.20 Деліюс: Англійська рапсодія, гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Весілля" Ст. Вишпянського (І. дія), 20.00 „Гей, гей у метрі", 20.30 Літер. новини, 20.45 Веч. денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Розривковий концерт, 22.00 Серг. Рахманінов: Форт. варіяції на тему Корелія, 22.30 Концерт орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ҐРОШІ.

Купно — продаж: Бельґія бельг. 89.63—89.80, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долари кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 287·90 — 286.20, Франки фр. 24.78 — 24.64, Франки швайцарські 122.35—121.55, Фунти англ. 26.05 — 25.89, Ґульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.50—17.00, Кор. дан. 116.24—115.40, Кор. норв. 130.88 — 129.90, Кор. шв. 134.33 — 133.35, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.49—11.30, Марки нім. 118 — 112, Шил. австр. 93—90, Марки нім срібні 127—120.

Акції.

Банк Польський 111·50, Цукор 31.50, Вугіль 16·50, Ліяпоп 15.25, Можейів 6·50, Норбліп 67·00, Остроленць 32·75, Стараховичі 37·00, Габербут 41·50.
Тенденція неоднакова.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 68.50, 2 ем. 69·00, 5 конв. 53·50, 5 зал. 52·00, 6 дол. 76.88, 4 прем. дол. 47.50—47·00, стаб. 480, 483.
Тенденція для позичок сильніша.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БГК. 61—65, 4 прц. БГК. 61—63.
Долярівка 47—49, 3 інвест. 1. ем 66—69, 3. ем. 67—68.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 29. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагон-стація заладування:

	льоко ст. заладув.
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	21·50—22·00
Жито збір. 694 гр/л. 3%	15·50—15·75
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	17·25—17·50
Овес легко задош. 444	13·25—13·50
Овес не задош. 456	13·75—14·00
Гречка 10%	18·00—19·00
Кукурудза жовта	15·00—15·25
Кукурудза червона	17.00—17·25
Конюп. сїмя	31·00—31·25
Соняшникове сїмя	31·50—32·00
Насіння льону 95%	41·00—42·00
Фасоля корона руч. в. в м. 42	54·00—55·00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	42·50—43·00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	40·00—41·00
Фасоля шмальц. спец. ручно вибир. з міш.	43·00—44·00
Фасоля краса рафована	25·00—28·00
Фасоля цукр. ручно виб.	30·00—31·00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канянки	115—120
Конюшина вільна від канянки 96 проц. чистоти	120—125

Ціни на загал не змінені. Тенденція вдержана. Помітне зацікавлення пшеницею і житом.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 29 жовтня н. р. кооперативам платив за льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок.	
1 без опакування	2.35 вод.
1 кг. масла десер. бочкового включно з боч. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.16 „
1 к. яєць	4.40 „

Тенденція на масло та яйця сильна на молоко звижкова.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 29. X. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвір'я птахомисарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки 1. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.80 кг. вгору	1.00 зол.
Курята 1. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені 1. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.95 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Кружка Рідної Школи в Тернополі відбудуться 8. листопада 1936. в год. 17-ій, а в разі браку комплету годину пізніше в салі Т-ва „Українська Бесіда" в Тернополі зі звичайним порядком нарад. 2975

Д-ра Івана і Марію Ремешило в Долині

вважаємо останній раз заплатити довг у висоті 34 зол. до 7 днів під загрозою дальших екзекуційних кроків

„Народний Дім"
2974 споживча кооператива в Сколім.

Заступники Вольфрам і Розенкранц, Львів, Шінсудського 11. — Незрівняну книжку з приписами Д-ра А. Етнера п. н. „Добра господиня пече сама" можна дістати у всіх кольоніяльних крамницях, книгарнях та в нашого заступника. Ціна знижена 30 сотиків.

КУПНО - ПРОДАЖА

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кан, брокатів, табле ток crochet на зазу. Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 12-7

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Панъ поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 7—6

МЕШКАННЯ

ПОТОЦЬКОГО 49, Чотири кімнати, комфортові кімнати, центральне огрівання, зремонтовані, дозорець покаже. 2973 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

● РЯТУЄ ВОЛОССЯ
густе пориді - запобігає випаді
ДАЄ ГАРНУ
буйну зачіску. ●
2732 15-7

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Розикевич. — Львів, Домініканська 4. 2684 45-60

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 246 (14.495). Львів, субота 31. жовтня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. ощадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чверть річно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф Редакції: 229-41.
Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Польський ксьондз бє українського священника

кулаками в груди!

Пишуть нам:

Завідатель римо-кат. парохії в Рожнітові ксьондз **Міхал Щенх** узурпує собі права бутного шляхтича, якому мусить уходити все безкарно, навіть коли йде про перетягання дітей на науку римо-кат. релігії **при помочі кулаків, вимірених у груди українського священника!**

Дня 28. жовтня ц. р. влетів ксьондз Щенх до І-ої кляси семикляcової школи в Рожнітові, де науку гр.-кат. релігії вів о. декан **Костюк Василь**, і став насильно тягнути на науку римо-кат. релігії першу з краю дитину, і в церкві хрещену і українських родичів, Дмитришина Федя. Не помагав ні плач дитини, ні вставлювання о. Костюка, бо ксьондз Щенх так шарпав дитину, що порвав на ній рукави. А коли о. декан Костюк, похитуючи головою в дверях, заявив кс. Щенхові, що це не по душпастирськи, то **ксьондз Щенх кинувся на о. Костюка з кулаками та почав його бити в груди!**

Свідком тої сцени, крім цілої кляси дітей, була учителька п. Погорілес.

Цей нечуваний випадок є тільки дальшим етапом рознузданости кс. Щенха. Від літ втручується він насильно до справ гр.-кат. парохії, що було причиною ріжних непорозумінь з гр.-кат. парохами, при чому не обходиться і без понижування гр.-кат. обряду з проповідниці в костелі. Останній його виступ прибрав не тільки зухвало-провокаційний, але й дикий характер.

Запитуємо світську й духовну владу, і гр.-кат. і римо-кат. обряду, чи схотять поцікавитись Щенхом, щоб покласти край його бутві. Його тактика є великим згіршенням у школі, а в місті й окрузі може викликати небажані ферменти, які певно не причиняться до нормалізації відносин у Рожнітові, тимбільше, що останній напад кс. Щенха до живої душі порушив усе українське громадянство.

Знову заборонюють християнське поздоровлення!

Ще добре не прогомоніла справа заборони християнського поздоровлення в селі Явірки коло Нового Торгу, а вже довідуємося, що учителі кажуть шкільним дітям у селі **Шавне і Лубків** у Сяніччині вживати, замість дотеперішнього християнського поздоровлення, при вході й виході зі школи поздоровлення: „Дзень добри панu!" й „До відзеня пану". Свідомі громадяни побоюються — зрештою зовсім слушно — за своїх дітей, бо вони дуже добре знають, до чого таке веде! Цікаві також, чий це розпорядок?

Що ще гірше: в **Лубкові** учителька полька змушує українські шкільні діти **молитись по польськи!**

Чи знає про це шкільний інспекторат у Сяноці?

Совітські ґенерали, танки і вояки в Еспанії.

ТОЛЄДО, 30. 10. ПАТ. Під Ілескас попало в полон понад 120 червоних вояків. Вони оповідають, що **від 4-ох днів переняв командування ґенерал, який говорить лише по російськи; його прикази перекладає на еспанське секретарка, молода московка.**

ЛЯ КОРУНЯ, 30. 10. ПАТ. Офіційний комунікат нац. командування стверджує, що на відтинку Торрехон Сасена сильні червоні відділи завтакували нац. позиції; **у наступі брало участь 40 совітських танків, що їх провадили совітські вояки.** Наступ відбито, полягло сотки червоних. В руки нац. військ попало 13 танків.

СССР КУПУЄ ПОМАРАНЧІ...

МАДРИД, 30. 10. ПАТ. Представник міністерства рільництва заявив, що уряд СССР зобовязався купувати від листопада до січня по 250.000 скринь помаранч що тижня.

БЕЗНАДІЙНЕ ПОЛОЖЕННЯ МАДРИДУ.

БУРҐОС, 30. 10. Авас. Цивільні ґвардисти, які втікли з Мадриду, оповідають, що оборона міста зле зорґанізована. Між червоними анархія, дезерція; вони не мають артилерії. Останне бомбардування зовсім здеморалізувало оборонців Мадриду; летунська бомба убила 10 осіб, ранила понад 10. За останні дні розстріляли кількадесять осіб.

ДАЛЬШЕ БОМБАРДУЮТЬ МАДРИД.

ТЕНЕРІФА, 30. 10. ПАТ. Нац. летуни збомбардували вчора залізн. двірець у Мадриді в хвилині, коли кілька поїздів з міліціонерами відїздило на фронт. На відтинку Ескуріялю зістрілено 2 червоні літаки.

КОМУНІКАТИ НАЦІОНАЛЬНОГО КОМАНДУВАННЯ.

БУРҐОС, 30. 10. Авас. Червоні завзято атакували армію ґен. Варелі, щоб відшукати шляхи і залізниче получення Мадриду з Аранхуезом, але їх відкинено, подібно як наступ червоних на **Торрехон і де ля Кальцада;** полягло там 250 червоних і упав один з червоних літаків, що брали участь у наступі. Нац. літаки збомбардували лет. майдан Ґетафе й укріплення біля Мадриду.

СЕВІЛЛЯ, 30. 10. ПАТ. На північному фронті нац. війська проявляють оживлену діяльність на відтинку Тіємци. — Кольона ґен. Москарда посунулася помітно в напрямі Ґвадалахари. На фронті Толеда відбили наступ червоних.

ЛЯ КОРУНЯ, 30. 10. ПАТ. На відтинку Теруель нац. війська відбили наступ червоних з великими втратами, на фронті Ескуріялю нац. літаки переслідують червоних, що відступають на Мадрид. Чимало міліціонерів перейшло до нац. військ.

БУНТ ЕСПАНСЬКИХ МОРЯКІВ.

БУЕНОС АЙРЕС, 30. 10. ПАТ. Частина załоги esp. корабля „Кабо Сан Антоніо" збунтувалася проти старшин; поліція арештувала коло 100 моряків, на яких вказали старшини.

АМЕРИКАНСЬКІ ЛІТАКИ В ЕСПАНІЇ?

ВАШИНҐТОН, 30. 10. ПАТ. В політичних колах викликала сенсацію вістка, немовби до Мадриду доставлено 15 літаків. Міністерству торгівлі про те нічого не відомо. Державний департамент наказав мадридському амбасадорові перевести слідство.

Нині в суботу у Великім Театрі **ПІҐМАЛІОН** знаменита комедія Г. Б. Шова

Церковне майно (внутрішне уряджения церкви, ризи, білля, свічники) віддане в опіку й завідування Всч. оо. парохів повинно бути безумовно обезпечене від крадежі — влому і від огню в

ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20.

Хуліганські оборонці

загарбаного і розтраченого Народнього Дому.

Львів, 30. жовтня 1936.

Тільки вчора реферували ми на цьому місці польську летючку б'ти напів фіктивних чи таки зовсім неістнуючих москвофільських організацій в якій вони дійшли так далеко, що українську націю звели до „партії", яка „зродилась в останніх десятиліттях минулого століття", — а вже можна зареєструвати новий подвиг того самого „русского" табору: підчас учорашнього засідання тимчасового виділу Народнього Дому ворвалось до кімнати кількинадцятьох „русских" молойців і — відчитавши „заявленіе" (в російській мові) в обороні „правного власника" Народнього Дому — обкидали присутніх двох членів управи українців та інж. Вельпля яйцями і з мінами героїв вийшли з кімнати; за хвилину один з них вернувся, кинув писане „заявленіе" на стіл та перепросив п. Вельпля (вже українською мовою, бо по російськи ніодин з тих молойців напевне не вміє). Попит на героїв і геройські подвиги у москвофілів такі великі, що самі ті молойці негайно розтелефонували свій подвиг до всіх польських часописів: ба навіть передали „Векові Новому" своє „заявленіе": очевидно, що всякі „Курієрки" і „Веки" спочутливо ставляться до всякого і чийогонебудь подвигу, аби тільки він був звернений проти українців.

Виступ гуртка „русских" молойців не перший і напевне й не останній. Це маленький епізодик, у ролі таких геройств, як напр. вибиті кілька днів тому шиби у помешканні пароха Волоської церкви, чи давніший напад „русского" комісаря Народнього Дому на членів редакції „Діла". Нічого й дивуватись; цеж у дусі тої східної культури, яку так обожають галицькі „русскі", цеж методи, що їх приносить з собою єдино авторитетний для них вітер зі сходу. Нічого теж дивуватися **таким** проявам енергії того табору, який в ніякому **іншому** напрямку своєї енергії проявити не може: чи в ділянці праці кооперативної, торговельної або промислової ініціативи й підприємчивости, в роботі освітній чи навіть харитативній — де, на якому полі єдина творча та продуктивна здібність москвофілів?! А що це теж явище природне й льогічне, бо табор, відірваний від народу, від життя, від живого процесу живих ідей, — табор, закостенілий у штучних та життєво й історично анахронічних доктринах не може бути творчий і конструктивний, — то залишається тільки палка і камінь, як єдиний вияв істнування. Жалюгідний вияв безсильности...

Зате летючка „старих" москвофілів і вічний бій „молодих" — кидають знову жмут світла на справу Народнього Дому, ту „справу", яка розрослась уже дійсно до розмірів апокаліптичного звіра. Обидва ці останні, маленькі самі собою випадки підкреслюють стару позавуглеродну ненормальної і протиприродної ситуації Народнього Дому, в якому і в справі якого взагалі щонебудь мають говорити москвофіли. Гурток одиниць загарбав у свої руки народню фондацію; гурток відірваних від життя і народу одиниць спинився був у

ХЕМІЧНА АНАЛІЗА ВИКАЗУЄ, ЩО
ПАПЕРЦІ і ТУТКИ
(ПОВНОВАТКИ)
„КАЛИНА"
є найліпші і найздоровіші!

ситуації **формального** власника народнього майна; той гурток людей заперечує навіть існування того народу, який склав своїми дрібними лептами основний фонд, з якого згодом розрісся маєток Народнього Дому; той гурток людей використовував десятками літ, від часу, коли залишився позаду свого народу і поза скобками свого народу, народній маєток, — і нині все ще зазіхає на решти маєтку, що його сам розтратив! „Русский" комісар довів Народній Дім до стану повної руїни. Мішаний тимчасова управа, в ній два українці, береться за спробу рятувати решти. Тимчасом „русскі" старики і молодші зубами й пазурами далі стараються втримати те, що вже стільки літ вони безправно у своїх руках тримали і що своїми таки власними руками, при окликах обурення всього народу, сутнього власника — розтратили!!

Останні два москвофільські виступи мають ще одно безпосереднє підложжя: страх перед виявленим всіх просто горендальних історій з останнього кількадесятиліття періоду господарки „русских". Всі ті історії з люксусовим 8-ми кімнатним помешканням „Ова русских дам", з цілою чередою фіктивних організацій та установ коштом Народнього Дому, — з витрачуванням величезних сум грошей на бурсу при вул. Курковій, де самі питомці навіть голодують, бо гроші зідає пачка дармоїдів, — вся та система, що від літ панувала у Народньому Домі і яку можна порівняти тільки з большевицькою системою „граб награбленное", — все те має нині скінчитися. Ясно, що воно викликує дикий спротив „русских", які тратять джерело дикої експльоатації. І з великого пересердя мусять родитись такі акти, як ота польська ганебна летючка і той ганебний вчорашній напад на членів тимчасової управи, що хотять не допустити до розграблення решток.

Вихід з тої ситуації може бути тільки один: **раз на завжди москвофіли мусять зрозуміти, що прийшов кінець їх панованню в Народньому Домі у Львові.** Факт, що у тимчасовій управі Народнього Дому засідає людина, яка одночасно покровительствує таким виступам, як два останні (адже „організація", в якій він головує, підписана під летючкою), — це така аномалія, яка мусить мерщій скінчитися. Таке „роздвоєння особовости" може є зрозуміле й допускальне у москвофільських дячів, але у світі, який признає критерії культури **західної**, — така поведінка має свою власну назву. „Воспитував" і далі ще „воспитує" той добродій „юношів" на пізніших громил; на щастя, тільки дріб на частина його вихованків залишається у пізнішому своєму житті у сфері його духових впливів. Але гроші Народнього Дому не є на те, щоб такий добродій був вихователем молоді і щоб на них він надалі, як член тимчасової управи, експериментував.

Кара за вживання української назви місцевостей.

В ч. 223. „Діла" з 4. жовтня 1936. р. появилася була стаття д-ра Степана Барана під наголовком „Декрет про назви місцевостей і його інтерпретація" з наведенням постанов президентського декрету з 24. жовтня 1934. р. про устійнення назв місцевостей і про нумерацію нерухомостей. Цей декрет у вересні ц. р. вперше пристосували деякі старости тернопільського воєвідства, між іншими і староста Маліцький з Тернополя.

На терені львівського і станиславівського воєвідства згаданого декрету не пристосовано, бо ще досі не оголошено урядових назв місцевостей разом з їх правописом, що на основі згаданого президентського декрету, оголошеного у „Вістнику Законів Річпосполитої Польської" з 28. жовтня 1934. р. В. З. Р. П. ч. 94, поз. 850. з обовязуючою силою від дня оголошення, може зробити тільки міністр внутрішніх справ окремим розпорядком, оголошеним в урядовому часописі „Монітор Польскі". Згідно з постановою 2 ст. цитованого декрету перше устійнення урядових назв місцевостей разом з їх правописом устійнює міністр внутрішніх справ окремими розпорядками, з яких кожний обіймає назву усіх місцевостей на просторі щонайменше одного воєвідства. Ті розпорядки мають бути оголошені в урядовій частині „Виказу Місцевостей Річпосполитої Польської", виданого Головним Статистичним Урядом. Такого виказу Головний Статистичний Уряд досі ще не оголосив, а тим самим нема ще по сьогоднішній день урядового виказу назв місцевостей разом з їх правописом. Зокрема такого виказу, про який мова у ст. 2 згаданого президентського декрету, не оголошено шляхом розпорядку міністра внутрішніх справ у „Виказі Місцевостей Річпосполитої Польської", дотично назв місцевостей тернопільського воєвідства. При цій нагоді слід згадати, що цитований декрет ухилив виразно всі попередні розпорядки, незгідні з постановами згаданого декрету. Тому, що не оголошено урядового виказу назв місцевостей на терені тернопільського воєвідства, не ввійшла ще там у життя стаття 7. цитованого декрету, що звучить: „В прилюдних взаєминах вільно вживати назв місцевостей тільки в урядовому вислові (бжменю), устійненому нинішнім розпорядком". Тим самим не можна стосувати карної санкції зі ст. 10. повищого декрету (кара арешту до місяця або гривна до 1,000 золотих) за те, як що хтось у публичних взаєминах уживає назви місцевости в неурядовому вислові (бжменю), якого — як сказано — досі нема.

Зі змісту президентського декрету з 24. жовтня 1934. про устійнення назв місцевостей і про нумерацію нерухомостей виходить зовсім ясно, що ні воєвода ні староста не мають права й не можуть устійнювати урядових назв місцевостей. А таке зробив попередній тернопільський воєвода Марушевський, поміщуючи в „Тернопільському Воєвідському Деннику" ч. 12. з. 9. серпня 1934. р., поз. 111, виказ назв місцевостей на терені цілого тернопільського воєвідства в урядовому вислові (бжменю) і то ще перед появою президентського декрету з 24. жовтня 1934. р., що єдиний цю справу має право управильнювати.

Від одинацяти літ старостою в Тернополі є п. Томаш Маліцький, якого імя знає мабуть кожний свідомий український громадянин Галичини з його своєрідної політики супроти українців. Він то видав рішення № В 42/36 з дати 18, 24. і 25. вересня 1936. р. до всіх управ українських товариств, кооператив і ріжних установ, яких в тернопільському повіті є коло 400, з дорученням, щоб під загрозою карної санкції зі ст. 10. цитованого вище декрету на печатках, вивісках, афішах, оголошеннях та в переписці з владою уживали виключно урядової (себто польської) номенклятури назв місцевостей навіть тоді, коли пишуть по українськи. Проти цього протизаконного розпорядку старости Маліцького велика більшість інтересованих внесла відклик до воєвідського уряду, який відклику досі ще не полагодив. У справі згаданого розпорядку старости Маліцького інтервеніював 2. жовтня 1936. р. пос. д-р Ст. Баран у тернопільського воєводи п. Білика і начальника суспільно-політичного відділу п. Белєцького, щоб скасував цей старостинський розпорядок, покищо суперечний із постановою 2. ст. президентського декрету з 24. жовтня 1934. р. В. З. Р. П. ч. 94, поз. 850. На інтервенцію посла д-ра Барана оба згадані панове відповіли, що в кожному конкретному випадку слід внести відклик до воєвідського уряду. Так із правила зроблено.

Староста Маліцький, здається, тільки й ждав на це, щоб його названий вище розпорядок став правосильний наслідком невнесення відклику. Бо вже маємо випадки, що тернопільське староство вимушує на поодиноких українських громадянах карно-адміністраційними мандатами, щоб вони в листуванні з владою уживали тільки назви місцевостей в урядовому вислові (бжменю), згідно з постановою 7 статті цитованого декрету. Як вище сказано, ця стаття ще не обовязує, бо ще не оголошено урядового виказу назв місцевостей по думці ст. 2 декрету. А всеж тернопільське староство стало вже карати на основі ст. 10. декрету тих, що у переписці з владою вживають українських назв місцевостей.

І так наказом карним з 17. жовтня 1936. р. № К 1894. тернопільське староство покарало о. Юліяна Юрика, греко-кат. пароха в Кипячці, пов. Тернопіль, на основі статті 10. през. декрету з 24. жовтня 1934. р. В. З. Р. П. ч. 94, поз. 850 про устійнення назв місцевостей і про нумерацію нерухомостей гривною в квоті 50 золотих зі заміною на випадок нестягальности на один день арешту за проступок зі ст. 7 цитованого декрету. Цього проступку о. Юліян Юрик мав допуститися тим, що у статистичних виказах своєї парохії за III. квартал 1936. р. не ужив назв місцевостей в урядовому вислові (бжменю).

Цей карно-адміністраційний засуд не має рішуче ніякої правної основи і тому проти нього вніс спротив посол д-р Ст. Баран як оборонець о. Юліяна Юрика. Внаслідок зголошеного спротиву відбудеться небаром устна розправа перед окружним судом в Тернополі проти о. Юл. Юрика у згаданій справі.

Що справді діялося в Неплюнгу?

Інцидент з британськими моряками в японсько му насвітленні.

ТОКІО, 30. 10. ПАТ. Міністерство закорд. справ заявило, що не порушувало публично інциденту в Кеплюнг лише з огляду на те, щоб не псувати англьо-японських взаємин та що слідство ще не покінчене. Тому, що у міжчасі англійська преса представила ту подію невірно, мін-во повідомляє на основі поліційних звітів, що за кількагодинний побут британських підводних човнів у Кеплюнг поліція занотувала 21 інцидентів, у яких були вмішані брит. моряки: вони не платили рахунків, нищили меблі, але поводилися з кельнерами і т. п. Поліційний звіт рішучо заперечує, немовби поліція побила брит. моряків. На ділі трьох пяних моряків не заплатило шоферові, а опісля авантурувалося у комісаріяті, тому шеф поліції попросив брит. старшин, щоб забрали своїх нездисциплінованих підвладних. Після тої події брит. кораблі залишилися були в Кеплюнгу ще 2 дні, але брит. влада не внесла ніякого протесту, щойно тепер брит. амбасадор запротестував. Влада наказала перевести судове слідство.

Мадридський уряд признається до звірств червоної міліції...

і називає повстанців варварами.

ЛЬОНДОН, 30. 10. ПАТ. Правничий факультет мадридського університету опублікував список звірств нац. повстанців; вступ до того документу становить нота, яку оголосила еспанська амбасада в Льондоні. **Нота зовсім не заперечує ексцесів червоних військ при здавлюванні повстання,** підкреслюючи, що в домашній війні того годі омминути; **також не заперечує фактів, вичислених у ноті нац. уряду;** вона ще звертає увагу на документи правничого факультету зі списком звірств повстанчих старшин

Дальше нота характеризує **еспанський фашизм: Він не має нічого спільного з італійським ані з німецьким,** що зрештою його зовсім не оправдує. Є це головно військова революта під впливом фанатизму духовенства та з метою боронити давних прав. Еспанія — мовляв — бореться за свободу і домагається моральної підтримки світа проти „філії варварства з давних часів", що заливає Еспанію.

ЗА ЗЕМЛЮ БАТЬКІВЩИНИ.

Реферат, виголошений на протестаційних зборах українського Львова дня 15. ц. м.

Запас великовласницької землі, по відрахуванню культур вилучених зпід парцеляції і по відрахуванню землі, яку мають право залишити за собою сучасні земельні власники до власного ужиткування, дійшов у приватних маєтках до 1,600.000 га, в маєтках держави й Церкви приблизно 338.000 га, з чого на площінь Церкви враз з лісами припадає не більше 155.000 гектарів з категорії великовласницької. (Господарства поверх 50 гектарів).

Коли пригадаємо собі, що до землі мають право не тільки селяни, але напр. учителі, а також самоврядні установи й школи, то **для заспокоєння голоду землі 1 мільона господарств і 5 мільонів душ сільських пролетарів а дальше дворської служби й арендаторів, було вже в 1921. році тільки коло 1,600.000 га!**

На тлі тих цифр у всій жахливости виступає тривожне питання **перенаселення** українського **села.**

*

Питанню аграрного **перенаселення** присвячує перші сторінки своєї основної праці про земельну реформу визначний знавець аграрних відносин в Польщі кол. міністр земельних реформ проф. Витовт Станевич. В його студії: „Dwa lata pr ac nad przebudową ustroju rolnego w Polsce находимо образ інтенсивности перенаселення українських земель, який далеко перевищує загально державні пересічі і рівняється, коли йде про **відношення числа голов до ужиткової рільничої площі в Галичині,** такомуж самому відношенню в корінній Польщі **тільки в краківськім і келєцькім воєвідстві.**

Виходило би, що для визначного перенаселення польських областей можна найти землю в корінній Польщі. Для перенаселених українських областей через меншу українську національну територію, **не можна булоб найти землі на цілій українській національній території.**

*

Господарські відносини на сході в Польщі багато гірші як на заході вже в самій ділянці селянського землеволодіння, розпиленого **в надмірі одиничних селянських господарств.** А всеж не треба забувати, що й **видатки плодів з гектара в напрямі зі заходу на схід меншають,** опадаючи часто нижче загально державної пересічі видатку головних чотирьох родів збіж і картопель.

*

Голод землі на Сході йде в парі з фізичним голодом і є його причиною, бо знужденілий люд не є у спромозі піднести себе культурно і користати з фахової освіти та бути учасником хліборобського поступу. А на Сході Польщі лежить наша Батьківщина...

*

Спробуймо відтворити собі **дійсність українського села у перекрою його землеволодіння на підставі поодиноких категорій господарств та його сирого доходу і доходу в готівці.**

Пересічне галицьке село скупчує яких 250 господарств. Вони розподілюються на господарства халупничі і карлуваті від 0.5—2 га числом около 170; малоземельні від 2—5 га числом около 20 і великоселянські (з правила не-хлопські!) 1—2 господарств.

Вражає нас тут надмір господарств несамостійних, якби за такі вважати тільки дві перші категорії господарств до межі 5 га площіні.

Маючи на увазі загальну площінь рільничих ужитків села (около 1000 гектарів) і пересічний галицький дохід брутто з гектара бачимо, що в добі найкращої рільничої конюнктури з року 1927-28. — як це висвітлюють обчислення Пулавського інституту для провірювання економіки дрібних рільничих господарств (праці Цуржитка) — дохід брутто галицького села колихався від вартости 500.000 до 600.000 золотих річно.

В доході брутто галицького села категорія халупничих карлуватих господарств (170 родин!) партиципує вартістю 70.000 до 100.00 золотих.

Малоземельні партиципують вартістю около 250.000 зол., середні селянські 200.000 зол., а великоселянські коло 50.000 золотих.

У сирім доході скупчуються вартости, які призначені є до особистого і річевого споживання у власнім домашнім і сільськім господарстві (**самозасобления** села!) і **до збуту на ринку.**

Якщо самозасобления проглитає майже 55 прц. вартости сирого доходу, то на ринок виходить 45 прц. продукції села. Зі збуту її впливало на галицьке село в добі 1927-28. коло 240.000 золотих (40.000 зол. зі збуту збіжжа й паші а 200.000 зі збуту годівельного господарства).

Від року найвищої конюнктури досі з причини спадку цін на продукти сільського господарства **вплив готівки на село в році не дав більше як 80.000 до 90.000 зол. на поверх 1250 голов рільничої людности.** Тут потреба підкреслити, що найнижча категорія господарств майже не має нічого на збут, хіба збуває дещо коштом власного вже **недоїдання, а просто хронічного голодування.**

Трагічна це картина! **Майже 70 прц. селянських родин випрацьовує на своїй землі скупу аліментацію.** Без бічних заробітків на дворській землі, яка мала би тепер бути скольонізована, без таких самих заробітків у сусідів селян чи при публичних роботах 7/10 селянських родин **не оглядало би взагалі гроша!** А решта тих 30 прц. чи вона може позволити собі на більші особисті видатки, коли гріш забирають віритслі задовженого села, коли гріш йде на покриття зростаючих публичних тягарів і дошкульних адміністраційних кар, що випливають із спеціяльної системи правління.

Волинське чи поліське село, хоч має дещо кращий розподіл землі, не стоїть краще від галицького, бо там меншають видатки плодів з гектара, обнижується помітно вартість сирого доходу селянських господарств, росте квота потреб самозасобления, падає доплив готівки на українське село.

Чиж супроти такої дійсности — **дійсности господарської і соціяльної** на українськім селі, чи радше селі на українській національній території, можна найти господарські основи кольонізації? Колиж кольонізацію мають вести **з політичних причин,** то була би це дуже короткозора політика, **політика вульканізації села з усіми її неминучими а шкідливими не тільки для українського народу наслідками...**

(Далі буде). **Юліян Павликовський.**

ПАСТА ДО ЗУБІВ

ШЛЯХ ДО ДОБРОБУТУ.

Призбирування капіталів поступає ріжними дорогами, одначе найважніша з них — це ощадність. Звичку суспільности до ощадности вважають всюди — без ріжниці політичного чи господарського устрою — за найвище завдання народнього характеру. В капіталістичній Англії король Едвард VIII. зараз по вступі на престіл обняв протекторат над ощадностевою народньою акцією. У Сполучених Державах річ річно святкують не день ощадности, але тиждень народньої ощадности, з участю влади, шкіл та суспільних організацій. Майже у всіх краях засновують шкільні Каси Ощадности, згідно з мудрою засадою, що там, де дитина ощаджує, ощадністю цікавиться ціла родина.

У вщіплюванню ідеї ощадности наша суспільність старається дорівняти іншим краям. Вже нині тип ощадника закорінився у всіх колах нашої суспільности. Цей факт треба приписати в переважній мірі лоніpській праці П. К. О. на полі поширювання ідеї ощадности. Що 14-ий громадянин має тепер ощадностеву книжечку П. К. О., не кажучи вже за інші ощадностеві інституції. При П. К. О. засновано понад 8.000 Шкільних Кас Ощадности, які згуртували приблизно 600.000 молодих ощадників.

2,200.000 ощадностевих книжечок, 72.000 чекових конт, приблизно 850 мільонів вкладів, 27½ міліярдів золотих чекових оборотів, в чому 21 міліярдів золотих безготівкових оборотів, 119.000 поліс на загальну суму обезпечення 179.000.000 золотих, 190.000 вплат і виплат денно — оце наслідок довіря, яким тішиться П. К. О. серед широких кол суспільности — наслідок пружистої і найбільш новочасної організації, легкости і ріжнородности форм ощаджування.

Таким величезним капіталом розпоряджає П. К. О. і через те стала рівночасно найповажнішим джерелом довгоречинцевого кредиту.

Дорогою скупу облігацій і заставних листів Б. Г. К., П. К. О. уможливлює кредит для промислу, торговлі та ремесла, для комунальних кас ощадности і кредитових кооператив. Через скуп облігацій і заставні листи П. Б. Р. поширює виглядн кредиту для рільництва. Через скуп заставних листів кредитових земельних і міських товариств П. К. О. поширює кредитову діяльність інституцій гіпотечного кредиту на терені міст і сіл. Кредити, які вона призначає на господарське життя доходять до 550 мільонів золотих, не говорячи вже про кредити, які дає П. К. О. безпосередньо господарському життю у формі векслевих позичок, позичок під застав вартісних паперів і т. п.

Французьке робітництво проти комунізму і страйків.

ПАРИЖ, 30. 10. ПАТ. **У Ген. Конфедерації Праці промітне невдоволення проти діяльности комуністичної партії на терені фабрик та проти організування робітничих комуністичних ячейок.** Між проводом Ген. Конфедерації Праці та комуністичними вождами часто доходить до непорозумінь, а через те продовжуються конфлікти і вибухають страйки саме тоді, як Ген. Конфедерація Праці доходить до порозуміння з урядом і намагається спільно успокоїти робітництво. Не диво, що один з визначних діячів Ген. Конфед. Праці навіть видвигнув конкретне **домагання, щоб комуністична партія зобовязалася залишити ту акцію і зліквідувати фабричні ячейки,** а принайменше, щоб наказала їм шанувати рішення поодиноких синдикатів.

АРЕШТУВАЛИ НАЧ. РЕДАКТОРА „АКСІОН ФРАНСЕЗ".

ПАРИЖ, 30. 10. ПАТ. Арештування нач. редактора „Аксіон Франсез" викликало велике вражіння у правих колах. Він дав себе арештувати без протесту і візвав приятелів, щоб затримали спокій.

ДАЛЬШІ СУТИЧКИ.

ПАРИЖ, 30. 10. ПАТ. Після вічі франц. суспільної партії (де ля Рока) дійшло до протиманіфестацій; легко ранено 10 осіб, арештовано 7.

В УКРІПЛЕННІ СМУЗІ.

ПАРИЖ, 30. 10. ПАТ. Міністер нац. оборони Даладіе звиджує зі шефом ген. штабу ген. Гамеленом північні укріплення.

—o—

Еспанська справа перед льондонською палатою громад.

ЛЬОНДОН, 30. 10. ПАТ. На вечірному засіданні палати громад лідер лейбуристів Етлі заявив, що неінтервенція збанкротувала і виявилася звичайною фарсою. Постійні уступки демократії перед погрозами ворогів не запевнять безпеки В. Британії.

На те прем. Болдуін відповів, що було кілька випадків нарушення невтральности з обох боків, та були це занадто дрібні події, щоб В. Британія могла закинути політику неінтервенції. Вістка, немовби 700 італійців причалило на одному з Балеарських островів, виявилася неправдивою. Дуже небезпечно булоб для Европи взяти участь у боротьбі комунізму з фашизмом; ті обі напрямки є зовсім чужі для Англії.

Ніякої резолюції не зголошено, дискусія подібчилася без голосування.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Французький уряд поручив рухомій гвардії хоронити транспорти вугілля.

Представник британського міністерства закордонних справ заявив у палаті громад, що ваки заключено договір неінтервенції, до Еспанії вивезено лише 25 скорострілів, замовлених ще минулого року, та 7 комунікаційних літаків.

Абісинський вождь рас Імру дістався до неволі племен Галля.

—o—

І на польських землях українські учителі небажані.

Кожна куратерія уладжує на вакаціях спеціяльні курси для учителів своєї округи, щоб підготовити їх до реалізації нових програм. На одному такому курсі у краківській окрузі візитатор гостро виступив проти українських учителів, кажучи, що між польськими учителями є теж учителі іншої національности. Вони не вміють розвинути почуваня у польської молоді. Такі учителі не мають ніякої вартости і їх тримають на посадах лише з толеранційних оглядів. Свою промову візитатор закінчив такими словами: „Такий учитель не розуміє окруження".

Можливо, але чи польський учитель з Познаньщини або з інших земель корінної Польщі розуміє середовище українських дітей? Чи бодай хоче зрозуміти?! Ні! Єдиною правильною розв'язкою було би забрати — і то негайно — всіх польських учителів з українських земель назад до корінної Польщі та перенести українських учителів з земель польських на українські. За таку розв'язку українські заточенці були би дуже вдячні.

В описаному випадку дивує нас те, що високий педагог так зневажливо висловлюється про працю українських учителів, які все і всюди збирають за ту працю похвали. Ми — на жаль — не можемо з цензурних оглядів спинитися основніше над „культуртрегерською" працею польських учителів на українських землях. А малиб ми неодно цікаве сказати!

—o—

Перед реформою ґрунтового податку.

НЕЧУВАНА БАЙДУЖІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

Вже від року переводять клясифікатори у прискореному темпі з доручення повітових клясифікаційних комісій клясифікацію ґрунтів, щоби зреформувати ґрунтовий податок. І ось доходять до нас вістки, що наш хліборобський загал зокрема наша інтелігенція та установи, що безпосередньо зацікавлені у хліборобських справах, майже зовсім не звертають уваги на цю, таку важну для хліборобів акцію. Оповідають нам, що клясифікатори вже були на полях по селах і ніхто зі селян навіть не звертав уваги на те, чого вони ходять по полю. А тимчасом вони переводять клясифікацію ґрунтів до реформи ґрунтового податку.

Дотепер по селах нарікають на несправедливий ґрунтовий податок. Кажуть, що дідичі за цю саму землю платять менший, а селяни більший податок, бо мовляв, дідичівську землю клясифікували нижче, селянську вище. Це було тому більше як 70 літ. Хліборобські товариства почали домагатися, щоб переклясифікувати ґрунти і зреформувати податки. Сойм приняв дня 26. березня 1935. р. закон про клясифікацію ґрунтів для ґрунтового податку на те, щоб наперед перевести клясифікацію і достосувати податки до кляс ґрунтів. Ця акція буде важна десятки літ, не тільки для нас, але ще більше для наших дітей, внуків, правнуків. І кому тепер склясифікують ґрунти за високо, буде платити він та його нащадки високі податки. Чомуж така байдужість у цій справі?

Політикою, високопарними гаслами і резолюціями займаємося дуже часто, але цікавимося дуже мало важними справами як ґрунтовий податок, меліорація заходами Хліборобської Палати, комасація заходами староств і воєвідств і такими подібними життєвими, пекучими та реальними потребами села. Ще трохи цікавимося парцеляцією. І так, мовляв, продають тільки кольоністам, отже шкода заходів. Так дальше не може бути!

Ми мусимо самі зацікавитися цими справами і зацікавити ними хліборобів. За мало складати все на „Сільський Господар", бо він не має ані великих фондів, ані таких людей, щоби могли ці справи живим словом по всіх селах вияснити і ними кермувати. Цими справами мусить зацікавитися та їх допильнувати ввесь український загал, як загально-національну справу. „Сільський Господар" вияснює і так ці справи своєчасно у своєму органі „Сільський Господар" та в окремих своїх виданнях: книжках і календарях „С. Г."

Отже тепер такою найпекучішою справою є клясифікація ґрунтів. „Сільський Господар" подбав, щоби по клясифікаційних комісіях були теж представники українських хліборобів. „С. Г." писав нераз про це у час. „С. Г." та видав окрему книжку „Клясифікація ґрунтів" (коштує 1.25 зол. з пересилкою). Але це за мало. Справу мусить допильнувати в першу чергу низовий і повітовий провід. Вони мусять освідомити селян, які їм права застерігає закон і як мають доходити своїх прав. Запізно такі справи боронити на комісіях. **Їх слід допильнувати на ґрунті, коли клясифікатор ходить по полі, а опісля пише протокол у канцелярії в селі та коли його підписує солтис і двох сільських радних.** Ось тоді найважніший момент оборони інтересів селян перед надмірними податками.

Може тепер дідичі в меншій ласці як колись і не буде їх податок менший. Але на їх місці на наших землях є інші господарі, що мають більшу ласку, ніж український селянин. Щоб знову наші нащадки не нарікали на нас, що ми не допильнували справи і наші ґрунти вище клясифіковані, як наших сусідів, мусимо до останньої точки використати законні постанови в цих справах.

Згідно з законом з 16. березня 1935. про клясифікацію прислуговує селянам право брати живу участь у клясифікації, у першу чергу бути присутнім при клясифікації ґрунтів на полі і при списуванні протоколу.

І це право мусимо припильнувати та з нього скористати. Бо це є перша і найважніша інстанція. Тоді можна заголосити устно або письменно свої завваги щодо клясифікації. Прислугує теж право домагатися, щоб провірено клясифікацію ґрунтів, але одночасно треба приготовити до цього самому поле.

Треба теж нам знати, як поводитися в комісіях, коли і де можна переглянути реєстр і клясифікаційні пляни, які клясифікатор виклядає до перегляду в селі. Але на це за мало місця, щоб у статті все пояснити. Тому ще раз відсилаємо зацікавлених селян до нашої книжки „Клясифікація ґрунтів", в якій подано основно законні постанови і вказівки, як клясифікувати ґрунти, як поводитися на випадок, коли селянин невдоволений і т. д. Цю книжку повинен мати кожний, хто платить ґрунтовий податок, хто купує землю і де комасують ґрунти.

У власному інтересі допильнувати клясифікації ґрунтів, щоб опісля не були покривджені податками, бо нарікання і так нічого не поможуть.

Інж. І. Лапчук.

Батьку! Не жалій одноразового видатку 5 зол. для добра своєї дитини, і запреномеруй для свого сина чи доньки

„СВІТ ДИТИНИ"

який стане для неї справжнім приятелем і любимцем!

Пиши на адресу: Львів, Зіморовича ч. 2.

1949 Числа оказові висилаємо безплатно. 2—?

ЦЕРКОВНІ ДЗВОНИ

доставляє

найбільша у краю фабрика дзвонів

Братів ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

у **КАЛУШІ,** вул. Сівецька 18

і в **ПЕРЕМИШЛІ,** вул. Красінського 63.

УВАГА: Подаємо до Шановного відома П. Т., що нічого спільного не маємо з жидівською лярпею зі Станиславова, що користаючи з тотожного з нами назвиська одного свого робітника, підшивається під нашу фірму. 2878 9-10

A. ЕФІР.

ФОТОҐРАФІЯ КРАСУНІ.

Льорд Вімблей задзвонив за своїм приватним секретарем дуже схвильований. За хвилину відчинились обиті двері і до кімнати, де за великим стиленим столом сидів льорд, увійшов пан Сміт.

— Пане Сміт! — крикнув льорд — Поглянь-те на цей образ! — і підсунув під його очі останнє число ілюстрованого журналу. Була це фотографія досить мало одягненої жінки.

— Гм! — подумав секретар, бо не знав, чи має обуритись чи дати вислів своєму захопленню.

— Отже як, пане Сміт? чи подобається вам ця жінка? — спитав льорд нетерпеливо.

— Гм! — ще раз вагався секретар, — на жаль лише цієї жінки закрите маскою... Але як брати під увагу її будову, то не можна сказати, що вона негарна.

— Не можна сказати, що вона негарна! — попав у лють льорд Вімблей. — Пане Сміт, ви не розумієтесь зовсім на жінках! Пригляньтесь тільки добре цим чудовим плечам, цим виніженим рукам, лініям... А це оксамитне волосся! Чи треба вам аж обличча, щоб сказати, що ця дама — а може і дівчина — це втілення янгола в людській подобі?

Сміт мусів погодитись із своїм хлібодавцем:

— Маєте найповнішу рацію, мільорде, але підпис під фотографією „Леді Ікс" вказує на те, що це псевдонім.

— Ця ваша увага дуже глибока, бо я досі не надибував прізвища „Ікс". Будь ласка, повідоміть телефонічно редакцію журналу, що ми приїдемо туди, а Джемс нехай запрягає.

Наказ виконаний.

У редакції прийняли достойного гостя незвичайно чемно. Видавець спитав:

— Коли я вас зрозумів, то ви хотіли би знати прізвище та адресу дами, з якої вироблена ця фотографія.

— Так, — відповів льорд.

— На жаль, не можу вволити вашої волі. Ми дістали цю фотографію від одного нашого паризького співробітника, фотографа.

— То будь ласка, дайте мені його адресу.

За пять хвилин льорд мав адресу: „Рене Гарсіон, площа Авені, ч. 17."

Чверть години пізніше льорд зупинив своє авто на летунському майдані в Кройдон.

— Пане Сміт, замовте два білети до Парижа — доручив секретареві і подивився ще раз на фотографію.

Париж. Перед домом ч. 17 площа Авені зупинилось авто. З авта вийшов аристократ в королівськими руками. За ним ішов чоловічок, що нагадував мученика. Він йшов два кроки взаду і перед домом сказав:

— Мільорде! Це тут. Але мусите потерпіти, бо фотограф Рене Гарсіон мешкає аж на пятому поверсі.

Фотограф присягався на всіх святих, що він не має нічогісінько спільного ані з журналом ані з фотографією там поміщеною. Щойно, коли льорд витягнув свій портфель і фотограф побачив гроші, зробив йому скромне признання:

— Цю фотографію замовила собі для свого приятеля. Але я не знаю ані її прізвища ані її адреси.

— А може маєте її фотографію з лицем? — спитав льорд.

— Ні, пане.

— А може знаєте прізвище та адресу того приятеля, для якого вона замовила фотографію.

— Ні, пане.

— А можете мені описати, як виглядала ця дама?

— Ні, пане.

Льорд звернувся до свого секретаря:

— Ідемо, пане Сміт!

Та коли вже були при дверях, фотограф покликав їх.

— Пане! Я пригадав собі, що ця дама говорила по французьки з англійським акцентом, мабуть була американка. Ага! ще одно. Коли вона виходила, згубила листочок паперу. Я сховав його, гадаючи, що вона може ще верне.ться.

Льорд Вімблей кинув оком на записку і прочитав: „Фреді Конгем, Ґранд Готель, Ню Йорк".

Десять хвилин пізніше стояв пан Сміт перед віконцем великого французького корабельного товариства:

— Дві люксусові кабіни до Ню Йорку!

Ню Йорк, Ґранд Готель. У кімнаті директора сиділо двох джентельменів з Льондону. Льорд спитав:

— Ви певно зможете нас поінформувати, чи не мешкав у вас пан Фреді Конгем?

— Так, це один з моїх постійних гостей. Пять днів тому він вернувся до Льондону.

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ.

Рада Т-ва **„Молода Громада"** у Львові повідомляє своїх членів, що дня 31. жовтня ц. р. в год. 8.30 вечором відбудеться при вул. Коперника ч. 21. І. отворення нової домівки Товариства. З відкриттям получені перші осінні товариські сходини.

Дня 1. листопада ц. р. відправиться у храмі св. Юра у Львові архиєрейська Служба Божа. Початок точно в год. 8.45. Збірка членів Т-ва в год. 8.30 на подвірі коло церкви.

В год. 12. візьмуть усі члени Т-ва участь у відкритті відділу історично-военних памяток у Музею Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові, вул. Чарнецького ч. 21.

Святочні листопадові сходини для членів Товариства влаштовує Головний Виділ і львівська філія **„Союзу Українок"** у суботу 31-го жовтня в год. 19. у домівці Т-ва (вул. Сикстуська ч. 46. партер).

Старшина Рух. Т-ва „Сокіл IV." у Львові уладжує святочний звіт своїх членів з нагоди Листопадових Роковин дня 31. жовтня ц. р. в год. 20.15 у домівці „Сокола IV." при вул. Крупярській ч. 15. з програмою: 1) звіт членів; 2) реферат; 3) сокільське привечення нових членів „Сокола IV.".

Читайте „Діло"!

Окруження Малаґи.

СЕВІЛЛЯ, 30. 10. ПАТ. Малагу відтяли остаточно зі сторони суші від червоної Еспанії по здобутті Тороксу. Червоні вивезли на море 70 заручників і затопили їх.

ЧЕРВОНІ ХОТЯТЬ ПЕРЕМИРЯ?

СЕВІЛЛЯ, 30. 10. ПАТ. З Бургосу повідомляють, що буцім то президент Азаня звернувся до національного уряду з пропозицією припинення військових операцій із задержанням дотеперішнього стану посідання. Імовірно ґен. Франко відкинув ту пропозицію.

ПРЕДСТАВНИКИ МАДРИДСЬКОГО УРЯДУ ДО МОСКВИ.

РИМ, 30. 10. ПАТ. Агенція Стефані повідомляє, що делеґати мадридського уряду поїдуть совітським кораблем з Барсельони до Москви на 19-ті роковини большевицької революції. До Барсельони приїде на інспекцію в найближчих днях совітський летун ґен. Айдеман.

—o—

АМБАСАДОР РІБЕНТРОП В АНҐЛІЙСЬКОГО КОРОЛЯ.

ЛЬОНДОН, 30. 10. ПАТ. Король Едвард VIII. приняв сьогодні на авдієнції німецького амбасадора Рібентропа, який вручив королеві свої повновласти.

— Чи ви не бачили його в товаристві одної дами? — і льорд показав директорові фотографію з журналу.

— Гм... правду сказавши то пан Конґем відомий з того, що любить жінки. Але я особисто бачив його тільки в товаристві жінок одягнених. Зате можу вам служити його льондонською адресою.

Льорд на самоті із своїм секретарем сказав:

— Я не завагаюсь, якби треба було цьому містерові Конґемові відобрати цю таємничу жінку всіма засобами. Мушу вам щиро признатись, що я попросту закоханий у цій жінці. Чи ви це розумієте, пане Сміт?

Чотири дні пізніше висіли вони оба з корабля „Каїн Мері" в Савтгемптоні. Авто зупинилось перед одною віллею. Вийшов льокай. Льорд Вімблей передав сайї білет:

— Прошу мене замельдувати у пана Конґема.

Секретар спитав:

— Чи ви справді маєте надію віднайти тут цю даму?

— Зовсім певно, пане Сміт. Ви тільки зачекайте тут.

Сміт сидів в авті і чекав. Після пяти хвилин почув якийсь крик. За хвилину пізніше зявився льорд зовсім червоний.

— Пане Сміт! Приготуйте все до поєдинку. Я маю завтра вранці поєдинок з паном Конґемом! І замовте мені теж на нині адвоката.

Сміт уклонився глибоко і спитав зацікавлений:

— То „леді Ікс" це жінка пана Конґема?

— Пане Сміт, не гнівайтесь, але ви скінчений осел! Леді Ікс це моя жінка! Перекл. в. г.

З організаційного життя.

ПОЛІТИЧНО-ДИСКУСІЙНА НАРАДА В ПЕРЕМИШЛІ.

19. жовтня ц. р. відбулася заходом П. Н. К. в Перемишлі в салі „Української Бесіди" в год. 7. веч. політично-дискусійна нарада. Саля нарад була битком виповнена чільними представниками перемиського громадянства. Нараду відкрив і їй проводив голова П. Н. К. **д-р Микола Рибак,** секретарював **проф. Гонтарський.** Півторагодинний політичний реферат про сучасне положення української нації і тактику УПР виголосив **посол Володимир Целевич.** Над рефератом вивязалась дуже цікава й жива дискусія, в якій забирало голос кільканацятьох промовців, м. ін. адв. Навроцький, о. Борисевич, пос. Пеленський, д-р Старух, д-р Хробак, дир. Станимир, п. Доротяк, ред. Костюк, проф. Гонтарський та інші. Наради протягнулись до год. пів до 12. В дискусії порушено багато важних для українського життя питань та обговорено плян політичної праці в перемиському повіті на найближчий час. Небавком відбудеться в Перемишлі реферат посла Целевича про г. зв. „народній фронт".

ПОЛІТИЧНО-ДИСКУСІЙНА НАРАДА В ЯВОРОВІ.

Заходом П.Н.К. в Яворові відбувася 26. жовтня ц. р. в просторій салі „Нар. Дому" в год. 6. веч, політично-дискусійна нарада, в якій взяло участь близько півтора сотки чільних яворівських громадян. Нараду відкрив та проводив їй **дир. Ом. Назаревич,** секретарював **п. Дмитро Харамбура.** Реферат про політичне положення і найближчі політичні завдання в тереві виголосив **посол Володимир Целевич.** У дискусії забрали голос: о. Миронюк, Михайло Гарасим, дир. Микола Чопик, п. Лисий, представник ремісництва п. Салик, д-р Матвісів, п. Теодор Харамбура і п. Остап Білинський. Вичерпуючі відповіди давав посол Целевич. Рішено в найближчому часі повести акцію в справі поборювання комунізму та в справі земельній, і скликати окрему нараду громадських, волосних та повітових радних яворівського повіту в самоуправних справах.

ПОЛІТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ В ТЕРНОПОЛІ.

Заходом ПНК УНДО в Тернополі відбулася 3. жовтня ц. р. нарада інтеліґенції і міщан, присвячена політичним справам. Наради відкрив і проводив їм проф. **Іл. Бриккович.** Реферат про теперішнє політичне положення і про політику УНДО та УПР виголосив головa партії й УПР **пос. Василь Мудрий.** Референт насвітлив сучасні політичні відносини у нас і за кордоном, проаналізував положення цілої української нації та докладно умотивував теперішню нашу національну політику в Польщі.

По рефераті відбулася дискусія, в якій забрали голос проф. Степан Кордуба, м-р Скороденъ, пос. Василь Болюх, проф. Павло Дяків та інші. Остап Сіяк. Дискутанти ставили запити до референта, або промовляли на організаційні теми — головно проти політично-партійного індеферентизму. На піднесені запити дав основну відповідь пос. В. Мудрий, що вже вдруге цього року відбув таку політичну конференцію в Тернополі. На останній було приявних коло 100 осіб. Хід обох конференцій був поважний і позитивний.

Виховна праця над нашими найменшими.

Загальні Збори Т-ва „Українська Захоронка".

В четвер 29. ц. м. вечором відбулися загальні збори Т-ва „Українська Захоронка" в салі „Бесіди" при участи коло 70 осіб. Збори відкрила і проводила голова п-ні Софія Ракова, секретарювали п-ні: Павликовська та Риплева. З річевих звітів (голови та адміністратора п. Мельника), головно обширного звіту секретарки п-ні Целевичевої присутні довідалися, що члени Старшини Т-ва працювали зі самопосвятою, щоб лише окружити батьківською опікою найменших, виховуючи їх у релігійному та національному дусі. Старшина Т-ва відбувала щотижня засідання, деколи двічі так, що всіх засідань у діловому році відбулося 59. Найбільше клопоту мала Старшина з фінансовими справами. Під виховною опікою Т-ва в 7 захоронках і двох світлицях у Львові було 370 дітей, з того 198 хлопців і 172 дівчат. Крім того Т-во вело в діловому році 9 півосель, в яких було 720 дітей, у віці від 3—14 років. Дітвора півосель діставала цілоденний прожиток та фахову опіку.

Щоб роздобути необхідні фонди, Т-во уладило 35 імпрез, з яких найважнішою було ювилейне свято в честь Митрополита Шептицького, який дає найбільшу матеріяльну підпору Українській Захоронці. Т-во підпирає матеріяльно теж мясарська фірма Т. Пявки і кооп. „Труд", яка безкоштовно помагала шити найменшим народні одяги. Безкоштовну лікарську опіку давала Народня Лічниця і лікарі: д-р Малис, д-р Берест, д-р Турко, д-р Любчак, д-р Макарушка та д-р Степанія Корінець. Релігійною опікою окружали наших найменших отці парохи поодиноких наших церков.

Щоб прийти з допомогою убогій дітворі Т-во вело в діловому році дві харчівні: при вул. Городецькій і при вул. Жовківській, де діти найбідніших батьків діставали безплатні обіди з двох страв. З обідів користали ученики (ці) народніх, середніх і фахових шкіл. Харчівня при вул. Жовківській видає денно 180 обідів, при вул. Городецькій 250 обідів. На все те треба грошей. Касовий оборот у діловому році осягнув 88.142 зл. і 60 сот.

В дискусії не забирав ніхто голосу і присутні одноголосно признали Старшині абсолюторію за її дійсно невсипущу діяльність.

Підчас нарад комісії-матки п-і М. Пастернакова при допомозі свого мужа висвітлювала прецікаві світлини про життя наших найменших в захоронках. Крім того п-ні Пастернакова як педагогічна референтка виголосила прегарний реферат на педагогічні теми. В рефераті спинилася головно на методах і системах дошкільного виховання та обговорила виховання в українських захоронках.

По короткій перерві на внесок голови комісії-матки о. канцл. Галянта головою вибрали далі п-ню **Софію Ракову.** Її вибір приняли присутні невмовкаючими оплесками. Це найкращий доказ великої пошани за дотеперішню діяльність голови. До Старшини ввійшли пані: М. Донцова, Н. Стефановичева, М. Пастернакова, Н. Макарушкова, С. Павлова, О. Целевичева, О. Лончинова, Копачева, Савчакова, С. Ровдольська, Назарева, Левицька, Гольфельд, Нагірна та О. Гижова.

До контрольної комісії вибрали пань: Федакову, І. Павликовську, Кульчицьку і Филиповичеву.

До секції опіки ввійшли пані: Скоплякова, Кавулева, Л. Левицька, С. Монастирська, Н. Мечникова, Кіндійова, Юзичева, Мартюкова і Залозецька.

На запит о. Каштанюка у справі продажі реальностей Т-ва при вул. Жовківській відповіла голова С. Ракова і п-ні І. Павликовська. Обі пані вияснили, що реальність не приносила майже ніякого зиску, вимагала основного ремонту і тому треба було доконче її продати. Зате Старшина купила гарний триповерховий дім при вул. Кентшинського.

о. Лончина поставив внесок, щоб створити якнайшвидше захоронку для краківської дільниці. Збори закінчилися в год. 8-ій вечором.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА.

Державний переворот в Іраку.

ЛЬОНДОН, 30. 10. ПАТ. Райтер повідомляє з Каїру, що кружляють там поголоски, буцім то в Багдаді відбувся військовий державний переворот.

ЛЬОНДОН, 30. 10. ПАТ. Райтер повідомляє, що вістки з Багдаду потверджують, що в столиці Іраку відбувся військовий державний переворот.

КАІРО, 30. 10. ПАТ. З Багдаду повідомляють, що уряд уступив під загрозою військової змови. Переворот відбувся без проливу крови. У проводі нового уряду стоїть Гікмет-Сулейманян.

Ощадність є головною засадою доброї господарки!
Вона забезпечить тобі і твоїй рідні майбутнє
Влекшить господарський розвій рідного міста.
Ощадністю віддаш найліпшу прислугу собі, рідні і краєві
Тому складай свої ощадности в

МІСЬКІЙ КОМУНАЛЬНІЙ КАСІ ОЩАДНОСТИ

У ЛЬВОВІ ВУЛ. ВАЛОВА 7 і 9.

Відділ І. вул. Городецька 65. Відділ ІІ. вул. Жовківська 75.

Каса приймає вклади на ощадностеві книжечки почавши від 1 зол. Видає ощадностеві книжечки на золоті в золоті. Вклади на ощадностеві книжечки М. К. К. О. у Львові мають характер льокат з правною безпекою (пупілярною) і є вільні від секвестру до висоти зол. 2.500·—.

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном.

6,300.000 зол. мають резервові фонди каси. — 2,300.000 зол. виплатила каса титулом процентів своїм вкладчикам за рік 1935.

КАСА видає безплатно ощадностеві скарбонки до хати, коли хто зложить на ощадностеву книжечку 6 зол.

Для шкільних кас ощадности доручує безплатно всілякі друки, та приходить з допомогою в орґанізації.

Каса має повні права **ДЕВІЗОВОГО БАНКУ ЗАСТАВНИЧЕ ЗАВЕДЕННЯ**

Відділ М. К. К. О. у Львові дає завдатки під застав золота срібла і самоцвітів.

Трагедія розділеного учительського подружа

Він: Козак Антін, учитель у Волі Зарчицькій, повіт Ланьцут, шкільний район Ярослав.

Вона: Козакова Марія, учителька в Сокольніках, повіт Тарнобжег, шкільний район Ніско.

Обоє українці. Побралися перед сімома роками і живуть досі віддалеві від себе 60 км. На численні подання з обох сторін, щоб дістатися на посаду до одної місцевости, дістають завжди відмовні відповіди з дотичних шк. інспекторатів і з Львівської Кураторії. По сімох роках такого подружого пожиття він захорував на **нервовий розстрій** і лежить тяжко хорий. Вже минулого року, тяжко хорував. Найліпші спеціялісти нервоних не дуг у Кракові й у Львові кажуть, що на його хоробу нема в аптиці лікарства, бо його треба негайно і конечно віддати родинній опіці, якої він досі не мав. Протягання стану, який є тепер у того чоловіка, доведе його в короткому часі до грізної катастрофи. Таких і подібних фактів маємо десятки.

Що на це Львівська Шкільна Кураторія?

—o—

Сензаційне арештування ендецького студента у Львові.

У вівторок 27. ц. м. арештували у Львові студента медицини **Чеслава Роїка,** зате, що в дні 24. ц. м. бив шиби підчас протижидівських заворушень і що в дні 27. ц. м. брав участь у збіговиську і демонстрації під Народнім Домом, де відбувались збори Легіону Молодих. Підчас слідства пізнали принагідні свідки Роїка, як того, що в дні 29. травня ц. р. побив у Стрийському Парку Соломона Розенмана зі своїми покищо невідомими товаришами так важко, що він помер по кількох днях. Щойно тепер, по пятьох місяцях виявилось, що одним із убивників був Чеслав Роїк. Його відставили до слідчої вязниці.

—o—

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— **ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".**

— Панахида по бл. п. Арт. Мал. Ю. О. Магалевському відбудеться 1. XI. ц. р. в год. 1-шій у православній церкві при вул. Францішканській. 2977

— **Чи Ви вже придбали** цікаву та корисну лектуру на осінні вечорі? Ні? Так поцікавіться календарем „Криниця" на рік 1937. Його всесторонньо опрацьований зміст напевне задоволить Ваші мистецькі вимоги. Перегляньте його в якійсь книгарні, а напевно купите. Ціна невелика, тільки зол. 1.50. Можете також замовити у Вид. „Діло", залучивши до ціни 30 сотиків на порто.

Вже появився І. том повісти
ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ
АПОСТОЛ ЧЕРНІ
Сторінок 199, ф. 8°.
Ціна 2.50 зол., з пересилкою 3 зол.
Замовляти в Адміністрації „Діла": Львів. Ринок 10.

— **Приймаю пацієнтів** у моїм заведенні у Львові, вул. Сикстуська 17. від 9—1 і від 3—6.30, в неділю і свята за попередвім замовленням. Пльомби, корони, штучні зуби в золоті, платині і в каучуку. Полегші у сплатах. — **Насс.** 1—2

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Голинський співає у Варшаві.** Відомого оперового співака Михайла Голинського запросила дирекція варшавської опери на гостинні виступи. Перший виступ буде 5. листопада ц. р. в „Аіді" (Радамес), другий тиждень пізніше в „Кармен" (Дон Хозе).

— **Львівські трамваї в задушні дні.** Дирекція трамваїв у Львові повідомляє, що в днях 31. ц. м. та 1. і 2. листопада ц. р. будуть змінені напрями деяких трамваєвих ліній. Зміна буде в суботу в год. 12—19, в неділю в год. 8—19, в понеділок в год. 12—19. Отже вози лінії „1" будуть курсувати з Головного двірця вулицями Сапіги, Коперника, Сикстуською, Ринком, Личаківською до Личаківського цвинтаря і назад вул. Зеленою, Баторія, Гетьманською, Сикстуською, Коперника, Сапіги до Головного двірця. — Вози лінії „2" — що другий віз означений відповідними таблицями — з Гол. двірця вул. Городецькою, Казимира В., Легіонів, Баторія, Зеленою до Личаківського цвинтаря і назад вул. Личаківською, пл. Бернадинською, вул. Гетьманською, Казимира В., Городецькою до Гол. двірця. — Вози лінії „3" з Янівської рогачки, вул. Янівською, Казимира В., Легіонів, пл. Бернадинською і Бандурського, вул. Личаківською до Личаківського цвинтаря і назад вул. Зеленою, Пілсудського, Баторія, Гетьманською, Казимира В., Янівською до Янівської рогачки. — **Вози лінії „8"** з Богданівки вул. Городецькою, Казимира В., Легіонів, Баторія, Зеленою до Личаківського цвинтаря, і назад Личаківською, пл. Бернадинською, вул. Гетьманською, Казимира В., Городецькою до Богданівки. — Крім цього оруховлять вози зі знаком „4 А", що курсуватимуть з вул. Листопада, вул. Потоцького, Коперника, Сикстуською, Легіонів, Баторія, Зеленою до Личаківського цвинтаря, дальше вул. Личаківською, Підвалє, Ринком, Сикстуською, Коперника, Потоцького до вул. Листопада. Вози зі знаком „Н" з Гаврилівки, вул. Жовківською, пл. Краківською, Казимира В., Янівською до Янівського цвинтаря й тими самими вулицями до Гаврилівки. — Автобуси МКЕ курсуватимуть з Марійської площі, Гетьманською вул., Казимира В., Янівською до Янівського цвинтаря і назад на Марійську площу. Ціна переїзду автобусом буде 20 сот. Трамваєві карти річні й білети до пересідання не будуть важні до переїзду автобусами.

— **Новий емеритальний закон.** З Варшави повідомляють, що рада міністрів має в найближчому часі затвердити проект нового закону у справі емеритур. Проект обіймає всі побори й емеритальні права держ. цивільних урядовців і службовців. Військ. емеритури будуть унормовані окремо. На основі цього проекту емеритура буде прислугувати всім держ. функціонарям після 15-літньої служби у висоті 30 прц. плати, а в міру дальшої служби зростатиме аж до 90 прц. плати після 35 літ служби. Емеритура не може бути вища від 1000 зол. місячно. Істнуючим уже емеритам новий проект привертає майже всі права, які мали перед декретом з листопада минулого року й обтинає побори з того часу найвище на 10 прц. і то тільки у випадках, як емеритура перевищає 100 зол. місячно. Припис про позбавлення права до кількох літ служби в б. „заборчих" державах перестане обовязувати. Новий проект привертає побори емеритальних складок зперед 1934 р. Його предложать законодатним тілам на найближчій сесії, але не виключене, що появиться шляхом президентського декрету.

— **Премієр Складковський против бешкетів у вищих школах.** У звязку з останніми ексцесами польської молоді у вищих школах премієр ген. Славой-Складковський оголосив заяву, що буде безоглядно протиставитися всім, хто обнижує рівень академічних амбіцій до штубацьких (жаковских) бешкетів. „Буду противділати тим, які роблять бешкети, і тим, що їх інспірують, що управляють негідну спекуляцію на запальній душі молоді" — кінчить премієр.

— **За комуністичну пропаганду.** Городське староство у Львові припинило діяльність „Звіснику вольней мисли", що займався комуністичною пропагандою. Арештовано теж 5 осіб.

— **За належання до КПЗУ і комуністичну** діяльність окружний суд у Коломиї засудив трьох комуністів на кари від 5 до 6 літ вязниці.

— **Краєва хроніка.** До кооперативи „Май" в Березові Нижньому пов. Коломия вломились злодії. Коли в тім часі надійшов господар Антін Фіцин, що мешкає в сусідстві, один із вломників ударив його палкою по голові, наслідком чого він утратив свідомість. Злодії втікли в напрямі Яблонова. — В Заболотові пов. Снятин повісився 20-літній Іван Борлий, якому родичі не позволили звінчатися з бідною дівчиною. Причину самогубства подав у листі. — На стації Саніжанка біля Кам'янки Стр. переїхав товаровий потяг 70-літнього Семка Кондуха. — З Мишині пов. Коломия 2-літня Анна Качурак, полишена в хаті без опіки, облилася кипятком і того самого дня померла. Родичів потягнено до відповідальности.

— **Нові опікуни Полісся.** В Бересті появилося перше число польського часопису „Очерети", присвяченого справам Полісся. У вступному слові від редакції читаємо: „Не голосимо ніяких кличів, не маємо ніяких програм, не служимо ніяким доктринам, — хочемо тільки працювати для добра Полісся, поширюючи про нього правду, часом може сумну і прикру, але тільки правду". Булоб усе дуже гарно, якби тільки редакція „Очерету" не фальшувала тієї правди в ім'я якихсь „вищих" інтересів.

— **Повне видання творів марш. Пілсудського в Німеччині.** Нім. видавниче заведення в Есені виладжує збірне видання творів марш. Пілсудського (політичні твори, промови, прикази) в німецькому перекладі та з передмовою прем'єра Герінга. Цікавий є проспект видання з листою субскрибентів. Між німецькими субскрибентами фігурують ім. ім. канцлер Гітлер, прем'єр Герінг, міністри Гебельс, Бльомберґ, Ной-

Стрілецька пісня в музиці і слові.

Заходом Товариства Укр. Інвалідів відбудеться дня 12. листопада п. р. в 8 год. вечір у великій салі театру Різнопородностей

„ВЕЧІР СТРІЛЕЦЬКОЇ ПІСНІ"

якого програму виконають Вп. Артистки

Микола Голубець, Михайло Дуда, Нюня Гургулівна, Роман Криштальський, Нестор Нижанковський, Петро Шелепчак і Академічний хор „Бандурист".

Передпродаж білетів у Кооп. „Пласт" при вул. Руській ч. 3.

рат, Вальтер, Фрік, Керль, Руст, дальше Альфред Розенберг і інші визначні партійні діячі, президент данцігського сенату Грайслер і т. д.

— **Лавреати нагороди Нобля в медицині.** Як повідомляють із Стокгольму цьогорічну нагороду Нобля в ділянці медицини і фізіольогії признано 30. ц. м. Нагороду поділено між проф. Генрика Галета Деля в Льондону і проф. Леві з Граду. Перший з них славний ві своїх дослідів над спорином, другий е спеціялістом у ділянці фізіольогії нервів.

— **Тільки 1.784 неграмотних у чехословацькій армії.** Неграмотність у Чехословаччині належить до рідкости, до чого причинилася реформа шкільництва у Словаччині й на Закарпатті. В 1926 р. було в армії ще 4.825 аналфабетів з тих країн, тепер е тільки 1784 вояки, що не вміють читати ні писати. Всі мусіли перейти спеціяльний курс, на якому 85 пр. вояків навчилися грамотности.

— **Служниця письменницею.** В Ню Йорку велику сенсацію викликав факт, що першу нагороду в конкурсі на повість, написану по шведськи, здобула молода фінляндка, Салі Сальмінен, занята в цьому місті в характері покоївки. Конкурс розписала видавнича фірма Больгар Тільдт з Гельсінгфорсу. Нагороджена премією 50.000 фінських марок повість має заголовок „Катріна". Двацятькількалітня авторка перебуває від 6 літ в Америці. Тепер вона посвятиться письменницькій праці.

— **Не вдалось добути корабель.** З Гамільтону повідомляють, що кружляк „Драгон" і два голяндники пробували впродовж двох днів видобути еспанський корабель „Крістобаль", який затонув на висоті Бермудських островів, але безуспішно. Дальші спроби занехано.

— **Небезпечне заняття.** В одній з найбільших друкарень у Берліні інститут професійних недуг ствердив масове затроєння друкарських робітників, що обслуговують ротаційні машини барвного друку. При цьому друку вживають фарб, що містять у собі мішанину бензолю, ксилолю і толюолю, які швидко парують і занечищують повітря. Пари тих складників затроюють подібно як наркотичні субстанції. При довшому затроєнні появляються зміни в крові і внутрішніх органах. Відповідна вентиляція і систематична лікарська контроля може запобігти такому затроєнню.

— **Чехословацькі державні нагороди за 1936 р.** Міністерство освіти Чехословаччини призначило 28. жовтня такі державні нагороди: Ярославові Сайфертові за том поезій „Руки Венери", Ф. Х. Шальді за книжку „Старі та нові дереворити", Ляко Новомеському за поезії „Відчинені вікна" та Егонові Гостовському за повість „Палій", за драматичну творчість Франтішекові Лянгерові за пєсу „Кінна стежа" і Е. Ф. Буріянові за його режисерську працю. За музичну працю дістала нагороду Чеська Філгармонія за поширювання рідних творів на чужині. За творчість у німецькій мові дістав нагороду Еміль Меркер, а саме за свої поезії. Кожну нагороду призначувало окреме жюрі складене з 5 членів.

— **Найбільший телескоп на світі.** В нюйоркському музеві природничих наук виставили модель телескопу, який будують тепер у Філядельфії для астрономічної обсерваторії в Пальомар у Каліфорнії. Телескоп помістить величезну сочку з промінем 200 цалів, яку перед кількома місяцями вилічили у склавних гутах у Корнінгу в нюйоркському стейті і перевезли до Каліфорнії задля ошліфування. Телескоп буде готовий до вжитку астрономів в 1940 р. Представляється він як велика рура 20 метрів завдовжки та 7 метрів у перекрою. Важить 500 тон. До цього великого діла, яке астрономи цілого світу повитали з захопленням, причинився мільонер Рокфелер, що жертвував на ту ціль шість мільонів долярів. Новий телескоп зближить місяць на віддаль 38 кільометрів і подвоїть змогу бачити небесні тіла аж до віддалі двох мільонів світильних літ. Незвичайний цей апарат так сконструований, що при його величезних мірах і тягарі мала дитина одною рукою зможе його обертати.

— **Добре** виховання дітей пізнаємо по дискретним, елегантнім і не галасливім ході. Культурні люди ніколи не ходять без обцасів **Берсон Спорт.**

Всячина.

200 нареченних і одна жінка.

До мера міста Веймута звернулась перед кількома тижнями одна жінка з проханням, щоб він підшукав для неї чоловіка. На оголошення мера зголосилось 200 мужчин. Перед кількома днями дістав знов мер письмо від цієї жінки, якої назвище французькі приписи промовчують. Вона просить припинити бранку мужчин, тому, що вона рішилась вже вийти заміж за одного з кандидатів, емеритованого старшину.

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

НЕ МОЖЕ РІШИТИСЯ НА ПОЛ.

Паризькі часописи подають сензаційну вістку з Ню Йорку, що Зденек Ковбек, чехословацький спортовець, що недавно з жінки перемінився у мужчину, тепер знову переходить зміну полу. Іншими словами, перемінився знов у дівчину. Кілько в тій вістці правди, годі ствердити. Одначе найпевніше, що нові сензаційні вістки — це хитрий реклямовий трік американців, бо Ковбкова чи пак Ковбек виступає в ріжних атракційних імпрезах. Організатори хотять мабуть такими вістками зробити б. чеській легкоатлетці сильну рекляму перед її виступами в Европі.

ОТРУЇВСЯ... ІМЕНЕМ СУДЖЕНОЇ.

Рекорд оригінального самовбивства побив 17-літній друкарський учень у Будапешті. Він закохався без взаємности в доньці свого сусіда. Доведений до розпуки її байдужністю зложив він на лінотипі імя своєї коханої і проковтнув гарячий ще відлив. Гаряче олово спричинило в організмі сильне затроєння. Хлопець помер, заки ще його довезли до лічниці.

НАЙТЯЖЧА ЖІНКА СВІТУ.

Щойно недавно довідались мешканці Ягодіни в Югославії, що їх містечко може теж почванитись світовою славою, а саме має воно найтяжчу жінку у світі. Савета Анделіч, 26-літня донька мешканця містечка важить не менше, як 252 кг. До 16 року життя розвивалась Савета зовсім природно та її тіло мало зовсім звичайну вагу. Раптом по скінченні 16 літ її розвиток став ненормальний і одночасно почала вона жахливо прибувати на вазі. Дівчина, що почала соромитися своєї товстезної постаті, 10 літ не показалась нікуди поза домом своїх родичів.

Одначе тому, що її батько, бідний ремісник, не міг своїми скромними засобами заспокоїти її величезного апетиту, що непомірно зростав разом із вагою, рішилась Савета сама заробляти на свій прожиток. Вона мусіла передовсім зректись добровільної вязниці дома і погодитися на прилюдні виступи. Люди платили солені гроші, щоб побачити найтяжчу жінку світу. Щоб Савета могла вийти з дому своїх батьків, мусіли перед тим входові двері наполовину поширити.

—o—

З кіна.

Кіно „Касіно": „Король жінок".

Іще раз бачимо, як американські фільмові підприємці придумують ідеї до великих ревій, відкривають нові „зірки", роблять їм кар'єру, доробляються майна, пропутують його з примхи жінок і власного себелюбства, і за кожним разом хотять починати все наново. Два приятелі з того самого бізнесу випереджують один одного, щоб заангажувати найкращу, ще невідому артистку і один з них має такий хист зеднувати собі жінки, що кожна, якій обіцює він славу на сцені, йде за ним. У цій фільмі бачимо небувале багатство балетової ревії; попросту очі болять дивитися на довжезний хоровід костюмів та що-разто нові картини. Дуже зручно використана тут закулісова техніка, звичайно закрита перед нашими очима з пересувною сценою, що приближує та віддалює особи та предмети. Бачимо теж небуденного гротескового танцюриста. Головну ролю грає Віліям Пауел — артист, що вміє відтворювати типи сальонових левів, повний темпераменту і англійського зверхнього холоду. Люіза Райнер у ролі француженки дала справді прегарну драматичну креацію. Мирна Лой не мала нагоди проявити свого таланту у ролі скромної жінки. Дуже добрим партнером Пауела був Франк Морган, досвідчений артист від характеристичних ролів. Уся фільма виграла би чимало, якби не мала так багато всяких епізодів, що повторюють той самий мотив. Режисери хотіли мабуть полишити вражіння величезного багатства нюйорських ревій і тої перевтоми, від якої гинуть великі підприємці. Фільма тягнеться замісць пересічних півтора години — дві години і чверть.

Дописи.

СТРИЙ.

Академічні Вечорі. Щоби розворушити зацікавлення інтелігенції та молоді окружний відділ Т-ва св. Андрея у Стрию запросив на виклади членів Богословського Наук. Т-та у Львові з рефератами. На прецікаві реферати почала приходити інтелігенція, головно молодь. І коли на першім рефераті було 70 осіб — то на четвертім було вже 120 осіб. Осьтак реферати притягнули молодь до салі „Сокола" в Н. Домі, де можна чогось цікавого довідатись. Коли по четвертім рефераті д-ра Гнатишака заповіли, що два тижні не буде рефератів, учасники з жалем розходились і весь час допитувались, чи напевно за два тижні будуть виклади. Окружний Відділ Т-ва св. Андрея, який фінансував виклади, бо з добровільних датків не можна покрити коштів подорожі предегента і заплатити за салю, авторитативно потвердив, що внеднає дальшу серію цікавих викладів у Бог. Наук. Т-ті у Львові, за що йому належиться загальне признання.

ПРОТИ ҐРИПИ

Анґіни і недугам з простуди

КРАЄВІ ТАБЛЕТКИ

PANACRIN

Анкета у справі поголовного членства „Просвіти". Заточаткована Матірним Т-вом „Просвіта" у Львові пропаганда поголовного членства „Просвіти" найшла в Стрию і повіті щирий відгомін. Дня 29. ц. м. заходом Філії „Просвіти" в Стрию відбулася анкета у цій справі, а 25. ц. м. в читальні „Просвіти" на передмістю Ляшки. Присутні на обох анкетах виказали зрозуміння ваги хвилини і належно оцінили заслуги „Просвіти" зобовязуючись доложити всіх сил, щоб кожна свідома українська одиниця стала членом „Просвіти".

Театр „Заграва". У своїм турне по Галичині приїхав 22. ц. м. до Стрия театр „Заграва" на дві вистави під проводом п. Блавацького. Атракцією для міста і повіту була перерібка „Кво вадіс" Сенкевича в двох частинах. Вже прихильні рецензії зі Станиславова і Коломиї викликали велике зацікавлення. Обі вистави пройшли з великим моральним і матеріяльним успіхом. Пригарні костюми, мистецька гра артистів, роблять ці дві частини пєси на довший час атракцією для української і чужої публики. Пополудневі вистава „Голгофта" випала також добре і дає запоруку, що і на дальше буде притягати маси до свого театру. Коби ще вдалося підхопити якусь українську пєсу.

Анкета у справі допомоги убогим у Стрию. Братство св. о. Николая у Стрию (секція допомоги убогим) скликало дня 25. ц. м. анкету до салі „Сокола" у справі вирішення поведення акції допомоги бідним. На анкету явились предстовники всіх українських установ; вибрано комітет праці і є надія, що і цього року подібно як і минулого, під проводом церкви допомога убогим найде живий відгомін у суспільности.

ТЕРНОПІЛЬ.

Боротьба зі звишкою цін у Тернополі. Дня 22. і 23. ц. м. перевела комісія, зложена з представників адміністраційної влади, контролю цін та чистоти крамниць. За порушення постанов влади покарано 36 купців грівною. Слід підкреслити, що за зразкову чистоту нагороджено крамницю Маслосоюзу в Тернополі. У звязку з переведеною контролею приверштовано двох відомих купців Івана та Петра Майку.

І таке буває, що в українського адвоката в Тернополі конкурентом є запеклий україножер, єнбек Роїк. Чи може дійсно вже така недостача українських сил, що їх треба заступати тими, що не признають навіть українського імени? Чи наші адвокати не могли би вплинути на того адвоката?

1. листопадове свято вшанує громадянський комітет Тернополя спеціяльною академією в салі „Міщанського Братства" в неділю 1. ц. м. в год. 12. вполудне. Панахиду за полеглих борців відправлять у суботу 31. п. м. в год. 6. у парохіяльній церкві при вул. Руській.

Спорт.

СОКІЛ-БАТЬКО — ПЛАЙ.

В суботу 31. жовтня ц. р. відбудуться в год. 15. (3.) в салі С.-Б. змагання у відбиванці між дружинами С.-Б. — Плай. Програма змагань така: шістка, мінет, двійка, трійка, двійка. Змагання заповідаються дуже цікаво тому, що це перші в українському спортовому житті того роду змагання. Проводи обох товариств виставили найсильніші склади. Вступ 30 сот., для шк. молоді 20 сот.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „СТРІЛИ".

Загальні Збори Українського Жіночого Спортового Клюбу „Стрільа" відбудуться 15. XI. ц. р. в 10. год. передпол. у домівці Союзу Українок при вул. Сикстуській ч. 46.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Володимир Шаян: ОРДЕН БОГА СОНЦЯ. Поезії. В-во „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка 6. Ціна зол. 0.60. Стор. 48.

ПАМЯТИ ПРОФЕСОРА ВАСИЛЯ БІДНОВА. Прага 1936. Видання Українського Історично-Фільольогічного Товариства у Празі. Стор. 32, ф. 8°.

ЖУРНАЛИ.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. — Львів, 15. жовтня 1936. Р. V. Ч. 20. Зміст: В. З.: Століття „Русалки Дністрової". О. Горницвіт: Гімназист. — Кружки Р. Ш. при праці. — Ю. Дорош: Пісні осаїв на Гуцульщині. — Листопад — місяць Українських Інвалідів. — Педагогічна виставка. — За світогляд молоді. — Д-р П. Біланюк: Не лишень навчаємо, але й виховуємо. — Як читати. — О. Барвінський: Моя робота на полі шкільного письменства 1870—1925 р. — З життя Рідної Школи. — Рідні вісти.

ГОСПОДАРСЬКО - КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС, Львів, 25. жовтня 1936. Р. XVI. Ч. 43.

НАША ШКОЛА, педагогічний часопис. Ужгород, вересень 1936. Р. II. Ч. 7.

ШЛЯХ МОЛАДЗІ. Вільна, кастрычнік 1936. Год. VIII., Нр. 10.

Для нашої будучности не байдуже, чи громадянство сплатить інвалідам затягнений довг, чи покине їх безпомічних власному терпінню!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ДРОГОБИЧ: 31. X. „Рожевий шлях".
САМБІР: „Камо грядеши?" 1. XI. „Вінецій і Лігія"; 2. XI. „Смерть Нерона".
СТАРИЙ САМБІР: 3. XI. „Голгота"; 4. XI. Вінецій і Лігія. 5. X. „Смерть Нерона".
Зі Самбора Ст. по дорозі до Перемишля театр загостить тільки з одною виставою „Голгота" до Добромиля, Хирова і Ніжанковіч.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

РОГАТИН:
31. X. Інвалід.
2. XI. Німа теща.
3. XI. Вій.
З Рогатина їде театр до Галича та Ходорова.

Великий Театр:

Субота 31. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон".
Неділя, 1. XI. год. 3·30 поп. „Модні спалми" ціни найнижчі. — Год. 7·30 веч. „Пігмаліон".
Понеділок 2. XI. год. 7·30 веч. „Пігмаліон"
Вівторок 3. XI. год. 20·15 Симфонічний концерт.

Кіна.

АПОЛЬО: „Гевої Сибіру".
АТЛЯНТИК: „Тайна бригала".
ВАНДА: „Його велике кохання", „Для тебе танцюю".
ГРАЖИНА: „Бодько та Льолько".
КАСІНО: „Король жінок".
КОПЕРНИК: „Пастер".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Капітан Блад".
МІРАЖ: „Весела розведенниця".
МУЗА: „Скандали жіліонерів" і „Навеса".
ПАКС: „Давид Коперфільд" із Фреді Бартольомью.
ПАЛЯС: „Прокажена".
ПАН: „Сховати жінку", і „Тайни военної мариварки".
РАЙ: „Книжна чардаша" з Мартою Еггерт.
СВІТ: „Книжна Чардаша" з Мартою Еггерт.
СТИЛЕВИЙ: „Роберта", ревія „Як у раю".
ТОН: „Робін Гуд із Ельдорадо".
УТІХА: „Червоний султан" і ревія.
ХИМЕРА: „Малий бунтар" із Шерлі Темпль.

ФОТОПЛАСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Венеція".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 31. жовтня 1936.

Відень (506,8) 15.35 Концерт цитристів, 16.15 Співаємо нар. пісні, 19.15 „Шум Гольденен Кінферль" оперетка Р. Штольца, 22.20 Форт. реціталь, **Прага** (470,2) 19.15 Концерт військ. орх., 20.05 Концерт клюбу композиторів легкої музики. **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00 Концерт, 17.00 Легка музика, 21.00 Спів, скрипка, 21.45 „Коринфське весілля" на осн. Анат. Франса, з музикою. **Білгород** (437,3) 17.20 Сп. реціталь, 18.15 Концерт, 19.50 Нар. вечір, 22.20 Танк. музика, **Берлін** (356,7) 18.15 „Скопління Юлії" муз. ком., 19.00 „Люгермесце" на міш. хор, 19.25 Гарна музика на давніх інструментах, 20.10 У країні оперетки. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Нар. пісні, танки, 19.00 Веселя авдиція, **Будапешт** (549,5) 12.05 Концерт симф. музики, 17.45 Циг. музика, 19.00 Форт. реціталь, 22.40 Концерт оп. орхестри, **Мілляно** (368,6) 17.15 Танк. музика, 20.45 „Дафні" пасторальна оп. Муля, **Рим** (420,8) 13.15 Розр. концерт, 20.40 „Іль нострo Джяльо" оп. Вакарія.

Неділя, 1. листопада 1936.

Відень (506,8) 11.45 Орх. Концерт, 17.00 Симф. концерт, 20.10 „Кумасмерть" легенда Ф. Зесера, **Брно** (325,4) „Дзвони Мільоти" фільма на словацьку тему, **Прага** (470,2) 7.30 Концерт, 8.30 Концерт рел. музики, 9.10 Соната Єреміяса на-альтівку та форт., 10.00 Популярний концерт, **Париж** (1648) 13.15 Концерт, 16.00 Легка музика, 23.45 Фр. музика, **Білгород** (437,3) 10.00 Богослуження, 12.00 Концерт військ. орх., 18.15 Скрипка, **Берлін** (356,7) 10.30 Недільна музика, 18.00 Пробоєники, спів, музика, 18.50 Квінтет на форт., 2 скрипки, альтівку, віольончелю, **Кенігсвустергавзен** (1571) 11.30 Розр. музика, орх., соліети, 14.00 Авд. для дітей, 14.30 Бразилійські та японські нар. пісні, 19.00 Пісоньки й мельодії Вальт. Кольо, вес. авд., **Мінхен** (405.4) 9.30 Форт. твори Бетовена, 10.00 Німецька молитва, поема Герб. Бема з муз., 10.30 Баварська муз. авдиція, 11.30 Нарід і мистецтво, концерт, 12.15 Музика, 15.05 Соліети, 20.00 Концерт, **Будапешт** (549,5) 12.30 Лістові твори, 15.50 Віольончеля, 17.00 Сальонова музика, 18.00 „Реквієм" Вердія, 20.30 Концерт оп. орх., **Мілляно** (368,6) 12.20 Камер. музика, 16.30, 21.20 Орх. концерт, 20.40 Комедія, 22.40 Танк. музика, **Рим** (420,8) 13.40 Всячина, 20.45 „Конніта" оп. Завдоная.

ЧЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 31. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дешник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл: Вірлята, 11.30 Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 „На весело" гр. пл., 12.40 Хліборобська скринька, 12.50 Полудневий дешник, 14.10 Театр Умки для дітей: „Про те, як Куба і Віктор урятували Льонгінуса від смерти", 15.00 Господарські вісти, 15.15 Реклям. концерт, 15.35 Пятнацять хвилин вальса, гр. пл., 15.50 Молоді перо, 16.00 Гр. пл., 16.05 День ощадности, 16.15 Фрагменти менше відомих опер, концерт орх. 17.00 Концерт соліотів, скрипка, спів, форт., 17.50 Огляд видань, 18.00 Авд. з нагоди дня ощадности: промова, Гимн ощадности, Пісня про ощадність, 18.15, 18.17 Спорт. вісти, 18.20 Деліюс: Англійська рансодія, гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Весілля" Ст. Виспянського (I. дія), 20.00 „Гей, гей у метрі", 20.30 Літер. новини, 20.45 Веч. дешник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Розривковий концерт, 22.00 Серг. Рахманінов: Форт. варіяції на тему Корелія, 22.30 Концерт орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вісти.

Неділя, 1. листопада 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., На довгі вечори", 8.40 Аліке: „Ave Марія", гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній дешник, 10.30 „У ранішньому настрої", гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх.; у перерві ок. год. 13.00 Театральний огляд, 14.00 Репортаж із життя, 14.30 Популярна музика з гр. пл., 15.30 Для села: Спогади передвоєнного інструктора, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Реклямовий концерт, 16.15 Музика, спів із гр. пл., 16.45 Чвертьгодинна поезій на Всіх Святих, 17.00 Симф. концерт; у перерві о год. 18.00 Актуальна гутірка, 19.00 „Весілля" (II. дія) Ст. Виспянського, 19.45 20.10 Мішаний концерт, форт., Г. Бем тенор, 20.00 Літературні хвилини, 20.20, 20.21, 20.35 Спортові вісти, 20.40 Політ. огляд, 20.50 Вечірній дешник, 21.00 Муз. Легенда, з гр. пл., 21.30 Мій приятель із Підгалля, 21.45 Італійська форт. музика, 22.15 Концерт симф. орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вісти.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.68—89.25, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долари кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 287·90 — 288.00. Франки фр. 24.77 — 24.63, Франки швайцарські 122.45—121.65, Фунти англ. 26.05 — 25.89, Гульд. данп. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.50—17,00, Кор. дан. 116.24—115.40, Кор. норв. 130.83 — 129.85, Кор. шв. 134.23 — 133.25, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.49—11.30, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95—93. Марки нім срібні 122—115.

Акції.

Баня Польський 111·50, Цукор 32.00, Вугель 16·50, Ліфпоп 15.50, Моджеїв 6·50, Норблін 67·00, Островець 31·50, Старахович 37·00. Габербуш 41·50.

Тенденція неоднакова.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 68.00, 2 ем. 69·00, 5 конв. 53·50. 5 зал. 52·00, 6 дол. 76.75, 4 прем. дол. 46.75—47·00, стаб. 485, 487.

Тенденція неоднакова.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—43, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. ВГК. 61—65, 4 прц. ВГК. 61—65.

Долярівка 47—49, 3 інвест. 1. ем 66—69, 3. ем. 67—68.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 30 жовтня п. р. кооперативам платив за масло Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.16 „
1 п. яєць	4.40 „

Тенденція на масло та яйця сильна на молоко звижкова.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 30. X. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвір'я птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріг, шойно від 1.80 кг. вгору	0.95 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки шойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. шойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

КАВАРНЯ ДАНСІНГ

„COLOMBINA"

ЛЬВІВ, ул. ЛУКАСІНЬКОГО 4

ОТВОРЕНА ЦІЛУ НІЧ

Найміліша, найдешевша, найліпша забава. — Концертує ансамбль скрипана віртуоза Генрика Санда.

НАУКА

ТАНЦІВ навчає першорядна Школа Брисьової-Іравтової і Сина. Беторія 28. 2969 2—3

КУПНО - ПРОДАЖА

НАШЕ МЕШКАННЯ — ваша приємність. Фіранки, декорації кімнат за безцінь, Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 12-7

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА, фісгармонії гарантовані продає добрі дешеві, купує, міняє Ганак, Пілсудського 21, I. пов. 2885 9-10

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерос. 2936 8—10

РІЖНІ

МАКС ГЛЯЗЕРМАН, ритівничє заведення, фабрика каучукових стемпліїв і відливарня таблиць. Львів, вул. Сикстуська 19, телефон 215-03. 2858 4—10

ВИРІБНЯ білля і гантУ „ПАНУТА" Марії Рудницької, Львів, вул. Собіського ч. 4. приймає до шиття білля жіноче, мужеське і постелеве. 2839 4—4

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: Коперника 26, подвіря. 2962 2-10

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка ондуляція з 6-місячною гарантією. Сальон чесання пань. Сикстуська 8. вхід через браму. 2963 2—2

ОГОЛОШЕННЯ.

(НЕ ФАРБА)
привертає СИНОМУ ВОЛОССЮ
первісний **колір**

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Говинович, — Львів, Домінікавська 4. 2634 16-60

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0·60
1 „ „ на першій сторінці .	„ 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	„ 0·10
шукаючі праці	„ 0·07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 480·—
„ „ 1/2	„ 250·—
„ „ 1/4	„ 130·—
„ „ 1/8	„ 70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 247 (14.496). Львів, неділя 1. листопада 1936. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. ощадн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

ПЕТРО КАРМАНСЬКИЙ.

МИ НА ЖЕРТІВНИК ДІЙ...

МИ НА ЖЕРТІВНИК ДІЙ УСЮ ПОКЛАЛИ ДОЛЮ:
МАЙНО, ЖИТТЯ І КРОВ — ПОКЛАЛИ, ЩО ЗМОГЛИ.
З ПОЖЕЖІ ТА РУЇН МИ ЛЕДВИ ЗБЕРІГЛИ
ДЛЯ ДАЛЬШИХ ПОКОЛІНЬ ГЕРОЙСЬКИЙ ЕПОС БОЛЮ.

БЕЗДОЛЬНІ ВИГНАНЦІ, ПОДАВЛЕНІ ЖУРБОЮ,
НА СУДИЩЕ НЕСЕМ ТЕРНОВИЙ НАШ ВІНЕЦЬ.
МИ НЕ ЛУКАВИЛИ — І ВПАЛИ ЯК БОРЕЦЬ,
ЩО СТАВ НА БОРОТЬБУ З КАМИННОЮ СУДЬБОЮ.

НЕВЖЕ НАМ ЩЕ Й ТЕПЕР ЛИХА ПРИСУДИТЬ ДОЛЯ
ДОБУТИ ТІЛЬКИ СКАРБ НОВИХ МОГИЛ І РАН?
НЕВЖЕ ОБ ЛІД ЛЮДСТВА РОЗІБ'ЄТЬСЯ ТАРАН
КРІВАВИХ НАШИХ МОЛЬБ? ХАЙ БУДЕ БОЖА ВОЛЯ...

МИ НА ЖЕРТІВНИК ДІЙ ВЕРГЛИ ОСТАНКИ ВІРИ.
КОЛИ-Ж НАС ЗАВЕДЕ ОСТАННЯ ЩЕ ВЕСНА,
НАМ ЛИШИТЬСЯ ОДЧАЙ! А ЗБРОЯ ЦЕ СТРАШНА!
ВОНА НЕ ЗНАЄ ЖЕРТВ, НІ СТРИМУ, АНІ МИРИ!

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третого Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу

Галицька Каса Ощадности
у Львові
видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на вожне жадання або термінові.
ВКЛАДКИ
ощадностеві здожені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.
ФОНД 6/13
резервовий понад 4,200.000 золотих.

Усе актуальна тема...

Львів, 31. жовтня 1936.

Сидить людина кільканацять літ за редакційним столом і рік-річно стрічається з 1-листопадовою „темою". Рік-річно приходиться навязати до дієї дати низку рефлексій. І рік-річно насуваються рефлексії щораз нові. Бо існують „теми", які не старіються: як може старітися історична дата, яка струснула життям нації та відкрила у ньому нову епоху?! Як може старітись дата, від якої розпочався новий період національного думання і відчування, від якої раз на завжди скристалізувався національно-політичний світогляд мільонових мас! І чи з приводу 1-го Листопада будемо казати про визвольницьку легенду, про культ національної традиції, про значіння ідеалів, незалежних від актуальної буденщини, про пошану для одиниць, які свої голови поклали на жертівнику ідеї, — чи про причини невдачі визвольницької боротьби, чи про події, які — хоч і закінчились невдачею — не викликують у членів даної нації ніякого сумніву щодо своєї тодішньої доцільности, — все одно, яку сторінку 1-листопадової події будемо розглядати та з якого боку будемо до тієї події підходити, — завжди будуть це міркування свіжі, найбільш актуальні. Звучить це як парадокс: 1-ий Листопад 1918. року і 1-ий листопад 1936?! Якаж страшенна пропасть ділить ці дві дати, наче не 18 літ, а цілі віки проминули від тодішнього осіннього ранку! Що може бути спільне між тими датами?! І саме тому, що така між тими двома датами ріжниця — зринають такі строго актуальні рефлексії.

І тому залишимо цим разом на боці всякі міркування історіософічного характеру. Дійсність надто сувора, надто важка, щоб хочби на мить від неї відриватись та ринути думками в минуле: годі відігнатись від думок, що їх — із приводу минулого — насуває теперішність. Маємо враження, що саме у звязку з великими історичними роковинами слід освідомити собі сьогодні наш нинішній стан.

Мало казати про парадоксальну суперечність ситуацій — тодішньої і нинішньої. Українська нація на всіх своїх етнічних землях переживає такі важкі часи, яких справді від відродження нації у половині минулого століття було небагато — хоч і радісних моментів за той час було так страшенне мало! На Наддніпрянщині, де живе головний наш національний масив, ще затяжна, повна безприкладної мартирольогії борня і за фізичну екзистенцію і за збереження решток питомостей національного духа, що його затроюють з діявольською систематичністю ворожими чужинецькими ідеями. У Румунії українців уважають румунами, які „зрутенізувались" та яких треба тільки „відрутенізувати". У Чехословаччині Підкарпатська Русь стала центральним тереном чесько-совітського військово-політичного союзу з усіми страхітливими можливостями, що їх криє такий союз. Щодо українських земель у Польщі, то півтора року тому здавалося, що зміниться наша дійсність на краще, що настане змога бодай дітей посилати до українських шкіл, бодай частину безробітної інтелігенції примістити по установах, до яких вона мала замкнений доступ, бодай частинно партицшувати у кредитовій акції державних банків, — що буде дійсно реалізована громадянська рівноправність українців, трактованих як окрема національно-політична особовість. А сьогодні читаємо у півофіціяльних польських періодиках, що „лавою треба сунути на схід", — на НАШІ схід, на якому наші селяни не мають права купити клаптика рідної землі, призначеної для нових кольоністів! Якже можна поняття кольонізація погодити з поняттям нормалізації?!

Але й ця польсько-українська дійсність не виповнює всього нашого лиха. Мабуть ще гірша таки наша власна — внутрішньо-українська — дійсність. Правда, культурно-економічні наші робітники працюють з питомою собі муравлиною витревалістю, за дрібний гріш, що його можуть дістати від рідної установи. Але й оті установи з острахом глядять уже на те жалюгідне громадсько-політичне розпорошення, якого не було навіть після потрясення, викликаного березневим актом 1923. року. Залишаючи на боці аналізу об'єктивних причин, ствердити можна — не лякаючись правди — що ВСІ існуючі українські політичні організації слабші сьогодні, ніж були колинебудь від 1923. року. „Диференціяція", яка далі йде, виступає не як здоровий поділ суспільних течій, тільки як бажання використати пригожу ситуацію для добування собі впливів. Між окремими *існуючими політичними* групами настали того роду відносини, що нічого й думати про можливість спільної мови. Одночасно йде наступ московського большевизму та одночасно поступає вперед взагалі національна і соціяльна радикалізація масових настроїв. І серед усього того методи взаємної внутрішньо-громадянської боротьби такі, що замість вирівновати ріжниці — вони щораз поглиблюють взаємну нехіть і ворожнечу.

Тимчасом у світі перевалюються події. Йде у широкому світі боротьба двох могутніх доктрин: марксистівської доктрини, яка голосить, що світ йде до зудару світа капіталу і світа праці, — та націоналістичної доктрини, яка ділить світ на два табори суперечних ідей — національної та інтернаціональної. Обидві доктрини борються за поширення своїх впливів, обидві теж спільно валять передвоєнну доктрину державницької рації, яка не рахувалась ні з боротьбою кляс ані з боротьбою ідей.

Великі ідеольогічні течії не можуть оминути й нашої закутини. А проте острах викликує примітивізм, з яким наші люди ставляться до чужинецьких ідеольогічних зразків, не розуміючи їхнього органічного звязку з даним геополітичним і демографічним тереном та наосліп перещіплюючи їх на наш — зовсім інший і своєрідний — грунт. І найбільшим острахом проймає байдужність, з якою все організоване наше громадянство та широкі маси придивляються розвиткові тієї борні двох доктрин, розвиткові міжнародніх подій, безпосередньо від них залежних. Шалений поступ мілітаризації всіх країн, мода „тотальности" держави, божевільні збройневі перегони, погоня за сирівцями і конвульсійні спроби втримати рівновагу між вартістю гроша та видатками на зброєння, що їх не витримує ніодин державний буджет, — все воно з залізною льогікою штовхає світ до чергової катастрофи. Скільки людей у нас завдає собі питання: як буде виглядати українська нація, якщо раптовий вибух чергового воєнного катаклізму захопить нас у такому стані, в якому находимось нині?!

Чи це не актуальна тема?! Що більш актуальне, як пригадуючи останню війну, яка велась на галицько-українському терені, звертати увагу на повислі над цим тереном нові чорні хмари?! Що може бути більш актуальне, як пригадати сьогодні ту імпонуючу консолідацію національних сил, яка панувала у нас 1-го Листопада 1918. року! Хто має хоч дрібку сентименту до тодішнього національного зриву, хто не глядить на національні ідеали, як на блеф, — той не може байдуже приглядатись ідеольогічному та організаційному розпорошенню, в якому сьогодні живе український нарід. Невже дійсно не можна здобутись на зусилля консолідації, коли вона означає бути-не-бути українського народу?!

ік.

Початки орґанізації влади Зах. Української Республики.

СПОГАДИ ЗПЕРЕД 18-ТИ ЛІТ.

Приготування до державного перевороту в Галичині почалися у вересні 1918. р., коли після австро-німецького провалу на Балкані стало ясно, що Австро-Угорщина не вийде переможно зі світової війни. Приготуванням занявся гуртом людей зпоміж членів Народнього Комітету, до яких належав і дехто зпоза нього; він теж дав почин до створення у Львові окремого військового комітету для орґанізації боєвої сили. Тоді був я секретарем Народнього Комітету і у цьому характері, знаючи особисто наших діячів у всіх східно-галицьких повітах, взяв я на себе обовязок скликати довірочні конференції у Львові наших передових людей з кільканацяти сумежних повітів разом; таких конференцій було кілька. Мета їх була поінформувати повітових провідників про тодішне політичне становище та про те, щоб у найближчому часі приготовилися перебрати владу на місцях і заздалегідь підшукували відповідних людей.

Акція велася під фірмою Народнього Комітету Української Національно-Демократичної Партії, при чому Військовий Комітет працював конспіративно окремо. Про те, як і про події загально-політичного характеру, що безпосередньо випередили наш перше-листопадовий переворот, написано обширніше у спогадах д-ра Вас. Панейка „Перед першим листопада", пок. д-ра Вол. Охримовича „Військовий Комітет" і моїх „Зперед 10-ти літ", друкованих у десятиліттю листопадового перевороту в „Ділі" ч. 245. з 1. листопада 1928. р. та у деяких інших спогадах і публікаціях. Там є теж обширна згадка і про деякі події, про які пишу сьогодні.

Коротенько пригадаю у хронольогічному порядку події, останнього місяця перед переворотом і що з ними стояли у звязку.

В пятницю 18. жовтня 1918. р. президія Української Парляментарної Репрезентації скликала до Львова українських послів до австрійської державної ради з Галичини і Буковини, українських галицьких і буковинських соймових послів, українських вірилістів галицького сойму, українських членів австрійської палати панів, відпоручників поодиноких українських партій з Галичини і Буковини та кількох делегатів української львівської академічної молоді. Наради відбулися під проводом през. УПР д-ра Евгена Петрушевича. Звідомлення про ці наради разом зі списом учасників оголосив я негайно з власного почину у передовиці „Діла" з 20. жовтня 1918. р. і це є одинокий джерельний документ цієї великої історичної події, формального протоколу з ходу нарад тоді не списали, бо й не було на них офіційного секретаря, а тільки я, сидячи біля президії, списав учасників нарад і робив записки, на основі яких написав по цілонічних нарадах (від 4. попол. до 4. рано 19. жовтня 1918. р.), не йдучи зовсім спати, в часі до 10. години того самого дня рано, коли у великій салі Народнього Дому розпочався бурхливий зїзд діячів з краю разом з членами цілонічних нарад — передову статтю для „Діла".

На нарадах 18. жовтня 1918. р. було два реферати — орґанізаційний пок. посла д-ра Евгена Левицького і політичний, який виголосив я. На основі орґанізаційного реферату, доповненого моїм політичним, рішено: утворити Українську Національну Раду у схемі, на основі якої скликано наради, проголосити Українську Національну Раду конституантою українських земель Австро-Угорщини, доручити їй перебрати у відповідний час владу та перевести її орґанізацію. Тоді і складено шість статтей конституційно-державного характеру щодо українських земель Австро-Угорщини з проголошенням національної автономії для меншин, не зриваючи ще усіх звязків з Австрією, яка формально ще істнувала. Це сталося головно під впливом присутнього на нарадах пок. посла Миколи Василька всупереч домаганню незначної числом опозиції, що домагалася проголошення негайної злуки з тодішньою гетьманською Україною. Характеристичне, що цієї негайної злуки домагалися передовсім речники українських соціяльних демократів і молоді, що були найбільш ворожо настроєні до гетьмана Павла Скоропадського та його режиму. Принципово мали вони рацію і на цю тему помістив я в „Ділі" 31. жовтня 1918. р. передовицю п. з. „Відень чи Київ" виразно підкреслюючи орієнтацію на Київ з цілковитим поминенням Відня.

Опозиція появилася й на великому зїзді 19. жовтня, яким проводив през. д-р Евген Петрушевич, а я вів протокол нарад. Проголошені тези, ухвалені попередньої ночі на засіданні конституанти, викликали галасливий спротив у частини присутніх так, що не можна було обговорити і вирішити цілу низку важливих справ практичного орґанізаційного характеру. Вельми цікаве й те, що тоді наспів на мої руки на короткий час перед нарадами лист від одного з діячів Закарпатської України, який покликуючися на настрій своїх земляків, домагався, щоб до української держави влучили теж і Закарпатську Україну. Це письмо відчитав я на зїзді і воно зробило величезне враження. Жаль, що цей документ, який я передав негайно президії, пропав, як пропало чимало дуже важних історичних документів цього переломового часу.

Українська Національна Рада не намітила тоді, у днях 18. і 19. жовтня 1918. р., ніяких практичних вказівок щодо дальшої орґанізаційної праці в краю, головно щодо орґанізації майбутньої влади. Значна частина парляментарних по-

слів з през. дром Е. Петрушевичем, в понеділок, 21. жовтня 1918. р. виїхала до Відня, щоб у центрального уряду поробити заходи для мирної передачі влади у Східній Галичині і Північній Буковині в українські руки. Тут мушу зазначити, що у наших політиків і у нашого громадянства в Галичині не було тоді ніяких ворожих настроїв супроти поляків і новотвореної польської держави. Ми хотіли тільки здійснити наше природне національно-державне право на українських етноґрафічних землях, ґварантуючи полякам цілковиту національну автономію у твореній нами українській державі включно з парляментарною репрезентацією й участю поляків в уряді як національної меншини. Слід теж відперти заміти з польського боку, буцім то ми були тоді сліпим орудям у руках австрійського уряду і німців. Наша тодішня політика була наскрізь самостійницька і ні австрійський уряд, ні німці не мали на неї ніякого впливу і що більше, не було з їх сторони фактично ніякої для нас допомоги. Ми кермувалися у наших політичних рішеннях і ходах виключно нашим національно-державним інтересом без огляду на те, чи це подобається Відневі або Берлінові, чи ні. Зрештою з Берліном не мали ми й так ніяких політичних звязків. Одним словом, створення Західно-Української Республики не було в 1918. р. ніякою австрійсько-німецькою інтригою, а тільки і виключно висліком наших самостійницьких державницьких змаґань.

В останній декаді жовтня 1918. р., коли валилася Австро-Угорщина і на її руїнах творились нові держави, нелегко було утримати безперервні звязки між Львовом і Віднем, де перебувала більшість українських парляментарних послів, членів У. Н. Ради. Тимто на терені Львова повстала Делеґація Української Національної Ради під проводом д-ра Костя Левицького, а опісля пок. Івана Кивелюка і д-ра Льва Ганкевича, як заступника, що в дійсности перебрала на себе усі завдання У. Н. Ради, відбуваючи щоденно засідання в льокалі Народнього Комітету. Не намічувано на них нових планів реорганізації влади, залишаючи австрійську урядову схему з її компетенціями з тим, що провідні урядові становища мали з правила заняти українці, зокрема в політичній адміністрації. Військовий Комітет працював самостійно при помочі своїх емісарів у повітах і у більших містах.

Вполудне 31. жовтня 1918. р. після приїзду з Відня посла д-ра Льонгина Цеґельського зібрані на засіданні члени У. Н. Ради вибрали делеґацію до намісника ґенерала гр. Ґуйна, щоб він передав владу в руки У. Н. Ради. До цієї делеґації призначено: д-ра Костя Левицького, Івана Кивелюка, д-ра Сидора Голубовича, д-ра Льонгина Цеґельського і мене. Ми пішли до намісника Ґуйна і хвилину мусіли ждати, бо саме тоді була у намісника делеґація Тимчасової Ліквідаційної Комісії з Кракова, в якій між іншими були посли: Вітос і Ґломбінський. Польська делеґація домагалася від гр. Ґуйна добровільної передачі влади у Східній Галичині в руки Тимчасової Ліквідаційної Комісії, що у Кракові й опісля в Західній Галичині перебрала владу дня 26. жовтня 1918. р. з метою передати її польському урядові у Варшаві. Намісник гр. Ґуйн відмовив польській делеґації, як безпосередньо потім відмовив і нам.

Не оставало нам нічого, як тільки зробити найближчої ночі насильний переворот та випередити поляків, що хотіли те саме зробити щойно в суботу 2. листопада, а це з огляду на урочисте свято в дні першого листопада. Ми вернулись до льокалю Народнього Комітету, де ждали на нас члени У. Н. Ради і члени Військового Комітету. Останні здали звіт зі своїх приґотувань до перевороту. Вирішено вночі розброїти військові неукраїнські частини у Львові (два штурмові піхотні баталіони — один німецький з Ґрацу і один угорський) і українськими військовими частинами обсадити урядові льокалі. Я виїхав пізніше десь біля 7. год. вечором до Дністрового Дому на Городецьке, де скликано нараду українських залізничників. Було їх багато. Я подав їм до відома вирішення У. Н. Ради як перевести переворот уночі, візвав їх бути на головній стації перед північчю і після півночі не пускати на захід ніякого поїзду. Приказ виконали вповні. Вночі з 31. жовтня на 1. листопада 1918. р. українські військові частини розброїли неукраїнські військові частини і згідно з приказом обсадили льокалі важніших державних установ, — ратуш, як теж залізницю і пошту. Намісника Ґуйна інтернували. Ранок 1. листопада 1918. р. застав Львів в руках української влади, а на вежі львівського ратуша маяв жовто-блакитний прапор.

Команду над нашими військовими частинами у Львові обняв пок. полк. Дмитро Вітовський, колишній сотник Усусусів. Утворено негайно команду міста, яку обняв пок. полковник австрійської служби Маринович.

Ранком 1. листопада довідався я, що припадково не обсаджено дирекції поліції при вул. Міцкевича. Зробив я це сам при допомозі двох старшин і яких 30 вояків коло 9. год. рано. Від директора д-ра Райнлендера перебрав я урядування, установляючи з місця провідником політичного відділу надкомісаря поліції Смулку, а провідником кримінального відділу радника поліції Соханського, обох українців. Це моє рішення затвердила тогож дня вечором У. Н. Рада, доручаючи мені нагляд над поліцією у Львові. Був це перший у Львові цивільний адміністраційно-політичний уряд, обсаджений і введений в життя українською владою. Одначе урядувала українська державна поліція у Львові всього кільканайцять днів, бо з хвилиною, як почалися у Львові бої, вся поліційна влада перейшла в руки війська.

По пол. 1. листопада 1918. р. делеґація У. Н. Ради під проводом д-ра Костя Левицького перейняла владу намісника, установляючи керманичем намісництва през. Володимира Децикевича, те-

Важне для тих що купують срібло!

фабрика срібних виробів

Д. Л. НОЙМАН — ЛЬВІВ

Тільки **КОХАНОВСЬКОГО 21.** Тел. 206-74.

звертає увагу зінтересованих, що її взори срібла нею проектовані і засоблені у фабричний знак та напис фабрики, а подібні взори продавані в торговлі без цього знаку є лише невручними копіями й оригінальних моделів. Дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших ювелірських крамницях у цілій Польщі.

перішнього сенатора. Він не почав правильної праці з причини военних подій у Львові і недостачі правильних зносин з повітовими осередками.

В найближчих днях провід поодиноких урядів у Львові по українському боці фронту, що творився вже від 3. листопада, обняли наші люди. В неділю 3. листопада з письменного доручення У. Н. Ради перебрав я у товаристві поручників д-ра Михайла Новаковського й інж. Володимира Шухевича й формальну військову владу іменем У. Н. Ради від ґен. Пфефера, військового коменданта Східної Галичини і Буковини, на що списано окремий протокол.

Автономічної влади ми не перебирали і управа міста й магістрату у Львові залишилась увесь час в польських руках аж до евакуації Львова українським урядом і військом. Наскільки собі пригадую, не переведено тоді теж зміни і в повітовому виділі львівського повіту.

Силою военних відносин у Львові фактична влада на місці перейшла у руки війська. Попри військову команду міста Львова з полк. Маринo-

вичем у проводі, що сповнювала здебільша функції дирекції поліції, начальну команду військових частин у Львові обняв полк. Вітовський з окремим боєвим штабом. Невдовзі став він державним секретарем (міністром) військових справ і треба було обсадити його місце. Хотів його заняти отаман УСС Гриць Коссак, але через опозицію проти нього деяких частин чи старшин Усусусів, вдоволився він номінацією на полковника, а начальну команду у Львові заходами д-ра В. Панейка обняв іменований полковником сотник австр. армії Стефанів.

На окрему згадку заслуговує створення у Львові окремого Державного Харчевого Уряду для апровізаційних цілей війська і цивільного населення; його керму обняв д-р Степан Федак.

Українська Національна Рада відбувала щоденно свої засідання в сесійній салі Ставропігійського Інституту при вул. Бляхарській. Темою нарад була головно оборона Львова, переговори з поляками ,що в особах пок. краєвого маршала Незабитовського і віцепрез. міста проф. д-ра Хлямтача зголосилися в тій справі до У. Н. Ради вже першого листопада вечором. Справу переговорів провадив окремий комітет, вибраний У. Н. Радою, як остаточно вийшло, без успіху.

Та найважнішим предметом нарад у першому тижні була справа сформування першого уряду. Приготування ведено неофіційно вечорами в канцелярії д-ра Костя Левицького і під його проводом. Брав у цьому участь тільки дехто із членів У. Н. Ради. Остаточно 8. листопада сформовано листу членів уряду, який за тодішньою революційною практикою в деяких державах, між іншим і на Великій Україні за Української Центральної Ради, названо Державним Секретаріятом. На чолі першого уряду станув д-р Кость Левицький; у цьому уряді став я державним секретарем земельних справ. Дня 9. листопада У. Н. Рада затвердила склад Державного Секретаріяту, а в неділю 10. листопада 1918. р. в год. 10. рано зложили ми як члени першого уряду Західно-Української Республики святочне приречення до рук найстаршого віком політичного провідника галицьких українців пок. през. Юліяна Романчука.

Кожний з нас членів уряду обняв свій ресорт, стараючися скомплетувати перші кадри урядовців свого ресорту і навязати звязок з краєм, що було дуже тяжко через війну в самому Львові, комунікаційної розрухи і самочинного повороту сотень тисячів полонених зі заходу на схід і зі сходу на захід — туди вертались і військові австро-угорські частини з України — через Східну Галичину. Діючими покищо остали австрійські закони й австрійська форма правління. Щоденно відбували ми засідання уряду, та найчастіше в канцелярії директора Зем. Банку Гіп. при вул. Підвалля 7. Обговорювано справи воєнного становища, персональні щодо номінації вищих урядовців, намічену організацію урядів та референовано вісти, що наспівали з краю, назагал доволі скупі, вкінці вісти з переговорів з якимсь французьким старшиною, що як французький делегат прибув до Львова, а поправді був польським агентом. У тих відносинах правильної державної організаційної роботи, передовсім щодо творення й розбудови державного апарату, очевидно не можна було перевести.

Зроблено це щойно по силам і змозі по евакуації Львова в нових осідках уряду в Тернополі і пізніше в Станиславові. При цьому я вже не був, бо захворівши тяжко на еспанку 16. листопада 1918. р., мусів залишитись і скривався у Львові, звідки щойно в останніх днях квітня 1919. р. за чужою легітимацією виїхав я до Відня. Звідтам разом з през. д-ром Е. Петрушевичем через Ужгород приїхав я до Станиславова в дні 14. травня 1919. р. Тут побув я всього три дні і 17. травня 1919. р. разом з пок. д-ром Мирославом Здерковським і отаманом Теодором Рожанковським виїхав від уряду до Чехословаччини за допомогою в муніції. Це й вдалося нам зробити, але прибула вона запізно...

Д-р Степан Баран.

Діти, яких шкіра є така делікатна, повинні вживати виняткове делікатного мила, яке не спричинює жадного подражнення і забезпечує від відпарів і висипки. Саме мило Пальмолів є для них дуже вказане, бо до його виробу вжито маслинового олійку.

Тим більше є воно незаступне для жінок, що бажають зберегти свіжість і молодість. Вживаючи цього мила рано і вечором робимо правдивий косметичний засіб, який запевняє делікатну і оксамитну шкіру і гарну, чисту церу!

Військовий аташе СССР командує обороною Мадриду.

АНГЛІЯ ЗАНЕПОКОЄНА.

ПАРИЖ, 31. 10. ПАТ. Як повідомляє „Ле Матен", совітським генералом, що обняв командування оборони Мадриду, є военний аташе мадридської амбасади СССР Горев.

Дальше „Ле Матен" згадує, що політичні кола Лондону занепокоєні тою співпрацею Москви і Мадриду тому, що вона помітно продовжить еспанську громадянську війну. **Найбільш вірогостойні совітські джерела потверджують, що СССР заосмотрює мадридський уряд в літаки, танки і панцирні авта.**

МАДРИД ЗБОМБАРДОВАНИЙ.

МАДРИД, 31. 10. ПАТ. Нац. літаки збомбардували вчора Мадрид; від бомб згинуло 15 цивільних осіб, 60 ранено.

МАДРИД, 31. 10. ПАТ. Підчас вчорашнього бомбардування кілька бомб упало на вулиці, на яких поліція негайно замкнула рух. Бомбардування викликало чималє враження.

МАДРИД, 31. 10. ПАТ. **Підчас вчорашнього бомбардування столиці згинуло 41 осіб, ранено 130 осіб.**

120 ТАНКІВ НАЦ. АРМІЇ.

ГІБРАЛЬТАР, 31. 1х. ПАТ. Нац. командування вислало на фронт 120 свіжо змонтованих танків ріжної системи, італійського та німецького походження

КОМУНІКАТ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

КОРДОВА, 31. 10. ПАТ. На фронті Сорія—Гвадалаяхара нац. війська переслідують ворога, що відступає; Ескуріяль займуть вони наступом без артилерійської підготовки; після 6-годинного бою вони зблизилися на 5 км. до замку; під Чинчоном відбили наступ червоних, на відтинку Гвадалаяхари посунулися на 10 км.; під Навальі Карнеро спокійно.

САЛЯМАНКА, 31. 10. ПАТ. В Астурії нац. війська очищують терен від ворога; заняли село Совіедо і відбили ворожі наступи на Альбаррасін та на Ескіміяс; червоні втратили 3 танки і 60 убитих. На фронті Таха червоні залишили Куеву Валіенте, яку нац. війська окружували; на відтинку Сорія нац. війська посунулися на 3 км. на шляху до Манданони, а Альхорі Кантанільо укріпили свої становища.

ЛЯ КОРУНЯ, 31. 10. ПАТ. На мадридському фронті нац. війська відбили наступи між Грінон і Торрехон де ля Кальцада, з яким червоні вязали чималі надії; на відтинку Гвадалахари заняли Сьєрру де Лябуеля та посуваються дальше; під Мадридом зістрілили 3 літаки.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 31. 10. ПАТ. Червоні літаки збомбардували вчора нац. летунський майдан у Саляманці, де є 10 тримоторових літаків; частину з них знищено. На відтинку Навальі Карнеро зістрілено 2 нац. літаки.

МАДРИД, 31. 10. ПАТ. На південь від столиці посунулися на фронті широкому на 30 км. на 6 до 15 км., здобуваючи місто Торрехон де ля Кальцада. Вони заняли також село Торрехон де Веласко, але ніччю покинули П. Червона артилерія та літаки бомбардують нац. вояків, що замкнулися у церкві.

МАДРИД, 31. 10. ПАТ. На північному фронті червоні посунулися вперед на правому крилі, в Овіедо займають вулиці міста, на арагонському фронті відбили наступ червоних, на середньому фронті та в долині Таха укріплюють свої становища.

Червоні вимордували 400 старшин.

БОРОНЯТЬСЯ ПЕРЕД ГОЛОДОМ. УРЯД УТІК З МАДРИДУ.

СЕВІЛЛЯ, 31. 10. ПАТ. Капітан мариняркн Дон Альберто Кассо, який утік з Картахени, оповідає, що тамошній совіт у хвилині вибуху повстання, арештував усіх старшин, замикаючи їх на кораблях. Перед кількома днями вивезли 400 старшин на кружляку на повне море і там їх поморднували.

МАДРИД, 31. 10. ПАТ. Еспанський Банк отворив міністрові скарбу 15,000.000 песетів кредиту на закуп харчів у закордоні.

ЛЯ КОРУНЯ, 31. 10. ПАТ. Тутешня радіостація повідомляє, що цілий уряд за винятком премієра Лярга Кабалєро покинув Мадрид.

Еспанський національний кружляк зревідував большевицький корабель.

ОСТЕРІГАЮТЬ.

ОЛЕСА, 31. 10. ПАТ. При вході до Гібральтарського проливу нац. кружляк „Альміранте Сервера" затримав совітський корабель „Дністер", що плив з Гамбурга до Батуму, перевів ревізію та дозволив плисти дальше.

САЛЯМАНКА, 31. 10. ПАТ. Комунікат пресового бюра нац. головної кватири остерігає, що нац. війська обстрілюватимуть кожний літак, який появиться над їхніми позиціями, не зважаючи на його походження.

Присилайте передплату!

Новий конкурс „Діла“ на економічні статті.

Як відомо нашим читачам, зпоміж надісланих статтей для попереднього конкурсу, уфундованого в „Ділі“ п. Василем Тихим з Америки, журі признало тільки 6 авторам прошеві нагороди. Для чотирьох нагород (для 1-ої в сумі 10 ам. долярів і для трьох по 3 ам. доляри) не найшло журі відповідних кандидатів (див. „Діло“ ч. 81). Тому розписуємо отсим

ЧЕРГОВИЙ КОНКУРС
на тему

„ЯК ЗОРГАНІЗУВАТИ УКРАЇНСЬКИЙ ДОМАШНІЙ ПРОМИСЛ?“

Тему вибрало журі, признаючи справі організації нашого домашнього промислу першорядну вагу, а для дальшого господарського розвитку українського народу — велику актуальність.

Нагороджених буде 5 статтей, а саме:
1-а нагорода—рівновартість у золотих 6 ам. дол.
2-а нагорода — рівновартість у зол. 4 ам. дол.
3-я нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.
4-а нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.
5-а нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.

Засадничa вимога: річевий підхід до теми і можливість здійснення поданого проекту.

Розмір статті повинен не переходити розміру нормальної газетної статті (200—300 рядків).

Статті писані по змозі на машині, треба надсилати в замкнених ковертах із зазначенням назовні: **Для конкурсу.** Справжне прізвище автора треба помістити в окремій меншій коверті, яку журі відчинить уже після признання нагороди.

Речинець, до якого прийматимемо згадані статті, **31-го грудня ц. р.**

ТЕКСТИЛЬНОЇ
ГУРТІВНІ
ЛЬВІВ-РИНОК 30

Товариш Торез має голос.

ФРАНЦУСЬКІ КОМУНІСТИ В ОПОЗИЦІЇ.

ПАРИЖ, 31. 10. ПАТ. На засіданні паризької секції комуністичної партії ген. секретар партії Торез заявив: Причиною труднощів, перед якими стоїть уряд, є його вагання перед фашизмом як у внутрішній політиці, так і в закордонній. Дальше він атакував деяких соціалістів і радикалів за протикомуністичну кампанію. У парляменті комуністи будуть домагатися оподаткування великих маєтків та виступлять проти побільшення рухомої гвардії. Закордонну політику уряду називає Тореза противною інтересам Франції. Уряд Блюма є відповідальний за політику капітуляції супроти Гітлера і засади невтервенції.

ТРАНСПОРТИ ВУГІЛЛЯ У ФРАНЦІЇ ПЕРЕНЯЛА ВІЙСЬКОВА ІНТЕНДАНТУРА.

ПАРИЖ, 31. 10. ПАТ. В четвер військо ескортувало залізничі транспорти вугілля — не зважаючи на те, дійшло до кількох сутичок зі страйкуючими. Тимчасово робітники погодилися на те, щоб військова інтендантура заосмотрювала у вугілля фабрики, у яких нема страйку.

Дефінітивно аліквідувати страйк нелегко тому, що підприємці не хотять починати переговорів, доки робітники не покинуть окупованих фабрик.

ЛІЛЬ, 31. 10. ПАТ. Префект департаменту Норд заявив представникам преси, що на внесок міністра внутр. справ міністер війни застосував до департаменту Норд декрет з 6. червня ц. р. про реквізицію. Військова влада зареквірує всі залізничі вози наладовані вугіллям, які тепер стоять на двірцях. Адміністраційна влада негайно віддасть всі припаси вугілля (коло 500 20-тонових возів) на покриття перших потреб фабрик в околицях Рубе і Туркуен.

Порошки для дорослих з фірм. зн.
KOWALSKINA
вживаємо при невинних
БОЛЯХ
ГОЛОВИ

Французьке летунство збільшилося на 50 проц. літаків, 10.000 вояків і 1.000 старшин.

ПАРИЖ, 31. 10. ПАТ. Як повідомляє комунікат мін-ва летунства, уряд рішив збільшити скількість боєвих літаків найновішого типу на 50%; вони будуть дуже добре виposажені в апарати необхідні для співділання зі сухопутними і морськими силами. Чисельний стан летунських сил збільшиться на 10.000 вояків та 1.000 старшин. На здійснення тих планів дав уряд міністрові летунства 5.000,000.000 фр. кредиту.

SAMODZIAŁY LESZCZKOW
ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В
ГАЛИЧИНІ — ЦЕ — ЛЕЩКІВ
СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

Як швидко забуваються недавні заяви...

Спомни з часу українського державного будівництва.

В „Ділі“ з 24. жовтня ц. р. була згадка про книжку Шимона Стародворського під наголовком: „Совети над Цісов“. У книжці тій на стор. 45 була згадка про попереднього чеського міністра закорд. справ д-ра Бенеша, про його концепцію „слабої Польщі“ і про те, що він бажав зберегти Східну Галичину для Росії. Дальше була згадка і про б. президента Масарика, котрий мав заявити представникові совітського Червоного Хреста Гілереонові, що він, Масарик, дивиться на Підкарпатську Русь як на **„депозит“ Росії** в Чехословаччині, який буде звернений **Росії** при першій нагоді.

Для точности подам, що я мав нагоду в 1919 р. разом з представником України, відомим публіцистом і письменником, Славинським, говорити про те саме з п. президентом Масариком, а відтак у Парижі з п. міністром Бенешом. Наш уряд, що резидував тоді у Станиславові, вислав був мене до президента Масарика, як до бувшого члена австрійського парляменту, щоб поміг нам, українцям, у Галичині, в скрутній ситуації. У Празі серед представників чеської влади я найшов, правда, симпатичні настрої, але в суті річи я не міг добитися від них матеріяльної помочі, бо як — сказали мені — і поляки і чехи належать до одного союзу (антанти) і ми не можемо вимагати, щоб один член союзу вступав через нас у ворожнечу з другим.

— Зрештою, їдьте до Парижа, — сказав през. Масарик, — може там, у центрі наших політичних змагань, щось більше осягнете.

При тій нагоді през. Масарик, не визваний ані мною ані п. Славинським, сказав нам самочинно, що **Підкарпатську Русь уважає він за „депозит“, що його мають чехи звернути власти́вому власникові.** Одначе не сказав, кому: чи це має бути Україна, чи Росія. Я мав враження, **що Масарик не виключав соборної України.** Додав ще, що той депозит буде чехів багато коштувати, бо Підкарпатська Русь дуже занедбана і потребує багато вкладів, а ті вклади мусить**ме** покищо поробити Чехія. Отже не предвидував през. Масарик тоді, кому саме Чехія у відповідним моменті думає цей „депозит“ звернути.

Коли я опісля за дозволом чеської влади зявився в Парижі у д-ра Бенеша, то він заявив мені отверто, що **Чехія потребує нашої угроруської землі лише задля транзиту для сполуки з Росією,** а саме задля перевозу промислових виробів. Про якесь територіяльне пересунення границь не було мови.

Д-р Теофіль Окуневський.

Від Редакції: У звязку з повищими спомина-ми нашого сеніора пригадуємо, що нинішний президент ЧСР д-р Бенеш у своїй подорожі по Підкарпатській Руси який рік тому (тоді був ще міністром закордонних справ) у великій промові в Ужгороді з притиском підкреслив, що Підкарпатська Русь — це інтегральна частина Чехословакії і що ЧСР ніколи нікому не відступить ані клаптика цієї своєї державної території.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

В Чехословаччині сильно пішли в гору ціни товарів, зокрема імпортованих та зроблених з імпортованих сирівців.

Совітського амбасадора в Льондоні Майського мабуть відкличуть небавом до Москви на визначне становище в економічній ділянці. На його місце прийшов би мабуть амбасадор з Анкари, відомий знаток Сходу Карахан.

В Румунії мабуть дійде до ревізії конституції.

Німецька тайна поліція — як кажуть — з невідомих причин розвязала берлінську автомотризовану дружину гітлерівської молоді та арештувала її провідника.

Представники абісинського уряду з Гоpe виїхали через Хартум, щоб закупити ліки і бандажі для військ раса Імру і Гуаріяте. Вони заявили, що національний уряд має на те досить готівки.

Мадярський регент Горті з новим премієром Даранієм виде в половині листопада до Риму на конференцію наддунайського блоку.

Французький щоденник „Еко де Парі“ зібрав на шпаду для вождя оборони Альказару полк. Москарда 100.000 фр.

Совітський часопис „На страже“ помістив мапу під наголовком „Наші летунські бази в Чехословаччині“, на якій зазначені місцевости: Мукачів, Ужгород, Кошиці, Братислава, Оломуниець, Брно, Їглава, Пардубиці, Райхенберґ, Прага, Будіцин, Пільзно, Карльові Вари та Хеб.

В Палестині 2 британські куріні приготовилися до вимаршу до Багдаду з огляду на переворот в Іраку.

Китайський уряд запротестував проти японських маневрів у Пекіні і Тієнсіні і проти японських воєнних кораблів, що вдержиться до кит. дому в пров. Шансі та відкинув яп. замітки у звязку з убивством ген. Янг-зотая.

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА І Ска
у Львові, вул. Кордецького 51.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх кольорах
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх кольорах
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ.
2732 19-7

Українське жіноцтво у визвольних змаганнях.

Коли розжареке кріваве полум'я світової війни обхопило цілу Европу, а на фронтах кипіли ще завзяті бої, тоді у позафронтових частинах війська почало вже з кінцем 1918 року творитися щось, що заповідало недалекий кінець війни. Серед вояків різних національностей почав прокидуватися дух бунту проти насильства і терору панівних націй. Це були перші прояви зриву поневолених народів, що рвались до волі, до визвольної боротьби за власну державу.

До тих народів належав і наш нарід. Його національний рух підчас революції це був великий народній єрив, — світла подія на сторинках історії нашого народу.

Коли по кількамісячних боях за Львів наша армія приневолена була податись за Збруч, тоді-то разом з нею подалось за Збруч велике число нашого населення, а з ним і велика скількість нашого жіноцтва.

Уся ця політична еміграція опинилась здебільша в Подільській губернії, головно в Кам'янці Подільськім, який в той час став осередком нашого державного життя.

Опинившись у таких обставинах на Наддніпрянщині, де все довкола кипіло, де від сотень літ неволі творилася наша власна незалежна держава, де кожна невикористана хвилина могла заломити все, виборене геройськими зусиллями, де праця кожної одиниці була не то потрібна, але конечна — годі було стояти з заложеними руками. Уся Україна була в той час в огні війни, в одного боку наступав Денікін, з другого большевики, а наші влучені армії Великої України та Галичини з львиною силою боролися на всіх фронтах; страшна пошесть винищувала наше геройське військо. Треба було згуртувати і наше жіноцтво.

Перші мої кроки були до Міністерства Галицьких Справ, де Семен Вітик був великим прихильником усіх проявів громадянської праці. За його інформаціями я порозумілась з діяльною у той час громадянкою з Буковини Марією з Пісецьких Струтинською і другою буковинкою п. Вітровою і при помочі кількох галичанок, а саме п-ні Паладійчукової, п-ні Юриевець, п. Марії з Левів Терлецької, п. Оксани Бірецької, Касіяновної — почали ми передумувати, як створити жіночу організацію, якої в той час на Наддніпрянщині не було. Треба було придумати і спосіб приєднати до цього діла і наддніпрянські землячки. Тут допоміг нам великий громадянський діяч, тодішній наш міністер здоровля Одрина, і міністер військових справ генерал Петрів.

13. серпня 1919. року заснували ми Український Жіночий Союз, який за моєю пропозицією назвали „Союзом Українок". У короткім часі число членів „Союзу" дійшло до 360. „Союз Українок" мав стати зав'язком центральної організації усього українського жіноцтва Наддніпрянщини. З відомих діячок придніпрянок приступили до Союзу: п-ні Петлюрова, Черніхівська-Старицька, Софія Русова, Ганна Чикаленко, п-ні Одрина, жінка міністра здоровля, п-ні Приходько, Коломийченко, Годлевська та і.

Чим завзятіші бої кипіли на фронтах, тим більше горячкова праця йшла у „Союзі". Тисячі ранених і хворих на тиф наших військових — приневолили „С. У." зайнятись опікою над ними по шпиталях і поза шпиталями. В тій цілі створено „Секцію помочі хворим і раненим козакам". Хто був у той час на Наддніпрянщині і бачив, в яких умовинах знаходилося наше хворе і ранене військо, кілько хворих вояків валялося поза шпиталями, без білля і постелі та лікарської опіки — цей зрозуміє, яка важна була тут допомога нашого жіноцтва. Члени Секції розносили по шпиталях харчі, старались за лікарську опіку, постачали білля, лектуру, полагоджували листування недужих.

Пекуча потреба постачання білля і одягів для війська на фронт приневолила С. У. заснувати „Швальню військового білля", яка постачала тижнево тисячі комплетів білля для війська на фронт. Зорганізовано теж „Чайню і харчівню для раненних Козаків", де членині Союзу працювали ввесь день безкорисно. Крім цього засновано „Культурно-освітну Секцію", яка висилала своїх референток на фронт. Коли уряд У.Н.Р. улаштував т. зв. „Тиждень Козака" і запросив до співпраці „Союз Українок", тоді Союз вислав 40 своїх делегаток по селах і містах для пропаганди і заохочення нашого селянства вступати в ряди української армії.

В порозумінні з Міністерством Військових Справ — „С. У." зорганізував делегацію „Червоного Хреста" до Галичини для провірення стану наших вояків по польських таборах і вязницях.

С. У. виробив собі своєю ідейною і пляновою працею великий авторитет у всіх міністерствах. Коли ця частина наших земель, де опинилась наша влада — була цілими місяцями відрізана від усього світа, коли західні держави переводили безоглядну блькаду України і не допускали навіть ліків ані медикаментів, і народ і військо масово гинули від пошести тифу — тоді „Союз Українок" вислав відозву до жіноцтва цілого світу в англійській, французькій та німецькій мові з горячим закликом допомогти їй.

На жаль ця поміч прийшла вже за пізно.

Союз провадив свою працю до приходу польських військ, пізніше і наступу большевиків.

„ЦЕНТРОСОЮЗ"
Львів, Зіновіївська ч. 20 і 22.
1—50
Купує й експортує всякого роду збіжжя і фасолю.

Усі купуємо **жіночі і чоловічі матеріяли** у новій фірмі, бо вони найліпші і найдешевші.
Обслуга по українськи.

Дім Моди Львів
Готель Європейський

ОЛ. КУЗЬМА.

18 літ тому.

З приводу одної публікації.

Історія листопадових подій з 1918 р., зокрема боїв за Львів має вже богату літературу, українську та польську, що ставить собі за завдання устійнити хід обосторонніх ділань і вияснити різні епізоди та подробиці незнані ширшому загалові а то й самим учасникам, що виступали одночасно на різних фронтах. Можна вже стверднти, що коли історична література, яка торкається українсько-польських змагань за свою державність в роках 1918—1920 по українському боці без порівнання богатша*), то в справі боїв за Львів переважають чисельно публікації польські. Розуміється, що цим не пеоесуджена вища якість польських історичних матеріялів, дарма, що багато з них вийшло під урядовими васпіціями. Саме ця офіціяльна марка причинюється до того, що автори цих публікацій не все здобуваються на повну безсторонність і нерадо признаються до слабших моментів кампанії, яку в результаті виграла польська сторона. А чейже висвітлення строгої правди повинно бути важнішим, ніж гльорифікація перемоги, якщо історіографія має бути наукою.

Зрештою польській стороні, як державній, приходиться ця історіографія дуже легко. В 1928 р. зорганізувалось у Львові окреме „Товариство дослідів історії оборони Львова і південно-східніх воєвідств", що під патронатом військової влади і при щедрій матеріяльній допомозі державних чинників видає друком покищо джерела до історії львівських боїв. Досі появилися два великі томи реляцій учасників цих боїв з польської сторони. Справді кольосальними розмірами визначається другий том, що появився цього року й обіймає 1092 сторінки великого книжкового формату**). Книга містить 62 реляції (44 в цілости і 18 у виїмках) людей, що в листопадовій обороні Львова відграли різні ролі. Як довідуємось, друкується вже третій том цього видавництва.

Не місце тут запускатися в оцінку другого тому „Оборони Львова". Лишаю це на пізніше. Сьогодні хочу тільки звернути увагу на реляцію ротмістра дра с. с. Тадея Михайла Нітмана, якому в дні 3. листопада 1918 р. довелось бути комендантом головного двірця у Львові. Хто читав „Листопадові Дні" Ол. Кузьми, знає, що Головний дворець дістався в польські руки того дня досвіта і що наступної ночі, із 3. на 4. листопада здобували його УСС. Український наступ на цей дворець був спершу успішний, бо дві гуцульські сотні УСС заняли з бравурою будинок і могли стати панами ситуації, якби не дались були заманити в переговори з поляками, які остаточно дворець відобрали. Другий наступ УСС., повторений кілька годин пізніше не змінив також ситуації.

Др Нітман, що був тоді поручником, перебув тільки перший наступ УСС. на дворець. Перейманочи команду двірцевої залоги з хвилиною, як скінчилось обосторонне перемиря (тревало до 2. год попол.), мав не тільки обезпечити дворець, але й завести порядок між залізничниками, яких було з двіста і назагад про яку не нюхали. Військово додатним елементом був, як він каже, тільки відділ легіоністів. З того всього він мав зробити військо. Одначе найгрізнішим ворогом того вечора були не українці, тільки алькоголь. У залізничих вагонах було багато вин, горівок, коняків. Вістка про це розійшлася швидко і залізничники почали розбігатись, грабуючи альокогольні запаси. Нараз спалахнула кріваві луна пожежі. Цивільне населення кинулось на військові харчеві магазини і грабуючи, підпалило вагони з бензиною, оливою, збіжем. Військові стійки були за слабі, щоби вдержати порядок.

Дальшим лихом були поворотці з австро-угорської та німецької армії Їх приміщено у ждальнях, де вони завалили покотом підлоги, негайно засипляючи. Інші завалили юрбою вестибуль і всі переходи.

Нараз пізним вечором роздалась стрілянина від заходу. Хтось крикнув: українці атакують! Настала паніка серед двірцевої залоги і хто міг ховався по кутах і вагонах серед пекольного гуку спадаючих склянних дахівок перонової галі і блеску пожежі.

Решту залоги, яких двацять людей, уставлено при західному виході до перонових галь і розпочалась жива перестрілка. Згодом приходить вістка, що українці заатакували дворець від фронту, отже від міста. Уміщений там польський скорострїл замовк (стріляв підхор. Кольбушовський, якого вбито). Нарешті в партері зробилося пекло. Хтось кинув крізь вікно до ждальні ручну гранату, що поставила сотки сплячих поворотців на ноги. Налякані почали хапати за кріси, що скрізь валялися й стріляти на всі боки. Серед загальної метушні попередній комендант двірця, пор. де Лябо дістався в український полон.

Тимчасом пор. Нітман, пригноблений трагізмом ситуації, впав до рецепційної салі і звідтам вигнав гурток своїх вояків, що „тремтячи із страху, поховалися в найбезпечніших від куль убікаціях". Ними обсадив горішні виходи тунелів, певний, що партер заняли українці, які тепер будуть виходити вгору на перон. Раненими зайнялися три цивільні особи й дві санітарки.

Нараз між вагонами поза пероном почали увихатися якісь люди і кричати у всіх мовах габсбурської монархії: Не стріляти! Висунувся

*) Гляди: Materjały do bibljografji historji obrony Lwowa i województw południowo-wschodnich Opracow. mat. dr. Józ. Skrzypek.

**) Obrona Lwowa, 1—22. listopada 1918. Relacje uczestników. Tom II. Lwów 1936.

ків і його члени розбрились. Його частини досі існують як „Союзи Українок-емігранток".

Хоч як коротко тривала праця жінок для наших визвольних змагань, всеж наше жіноцтво дало доказ, що в тяжкий важний момент, воно без чужої спонуки зуміло взятися до праці і вложити її на жертівеннику батьківщини.

Блянка Баранова.

Пригадуємо, що в суботу, **дня 7. XI. 1936. р.** у всіх салях **„НАРОДН. ДОМУ"**

РАВТ НА „РІДНУ ШКОЛУ"

ПОЧАТОК В 9-ІЙ ГОД. ВЕЧ.

ЗА ЗЕМЛЮ БАТЬКІВЩИНИ.

Реферат, виголошений на протестаційних зборах українського Львова дня 15. ц. м.

В. КОЛЬОНІЗАЦІЯ АГРАРНО ПЕРЕНАСЕЛЕНИХ ТЕРИТОРІЯ У СВІТЛІ ПОЛЬСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА І ПОЗИТИВНОГО ПРАВА.

Досі встигли ми обективно зясувати собі, що нема ані історичних основ, ані господарських та соціяльних даних на селі української національної території, які би могли оправдувати кольонізацію української землі, штучно зпоза її меж вводженим кольоністом. Заходить питання, чи всеж досі переводжена і тепер намагана **кольонізація** як засіб політичної боротьби з українським народом **має свій вислів у польському законодавстві.**

Мусимо ствердити згідно з дійсністю, що від памятної ухвали сойму конституанти з дня 1. X. 1919., досі прямим кольонізаційним законом, що торкався тільки Волині і Полісся, були тільки закони про військову кольонізацію з 17. XII. 1920. року.

Всі земельні закони почавши від 1919. року і кінчаючи обовязковим законом про виконання земельної реформи з дня 28. XII. 1925. якби були стосовані до **парцеляції,** як **засобу направи аграрних відносин в перенаселених територіях,** а не як засобу своєрідної політики уряду, не **дозволилиб на кольонізацію української території імпортованим зпоза неї кольоністом.**

Коли ввіз кольоністів ішов і має бути поновлений, то діється це при повнім **знехтуванні** власного аграрного законодавства.

У праці „Земельна справа у Східній Галичині" (Львів 1922.) і другій, що обіймає цілу нашу національну територію, яка вийшла в 1923. п. т. „В обороні рідної землі" а також у промовах в Сенаті за час 1930-1935. представив я докладно цю дразливу і небезпечну справу.

Тут доводиться мені ствердити, що все найшлися люди, які виконували **тенденції** „ухвали рольней" (хоч не є вона законом) з 10. VII. 1919., а не **позитивне аграрне право. А тенденції цієїж ухвали були: „ані пяди землі українцям".** Казав В. Вітос: „Межі польської держави сягатимуть так далеко, як далеко оратиме плуг польського хлопа".

За виконання закону відповідає уряд і нічого доброго не ворожить скидування зі себе відповідальности, мовляв, кольонізацію веде саме польське суспільство. **Уряд дає концесії на парцеляційні спілки, уряд затверджує всі, отже й приватні пляни парцеляційні і листу покупців і обовязаний її відкинути, коли вона не відповідає постановам обовязкового закону.**

А обовязковий закон говорить: „Парцельовані обшари мусять бути зужиті **передовсім на доповнення карлуватих господарств,** а дальше на творення нових самостійних загород, одначе можуть бути призначені в залежности від **господарських відносин даної місцевости** міністром земельних реформ на внесення приналежного окружного земельного уряду (тепер воєвідства!) у відповідній частині або цілости на одну з повищих цілей", (зберігаючи права на землю дворської служби, ст. 51 закону з 28. XII. 1925.).

Ст. 53. того самого закону, який говорить про категорії упривілеєних до купна землі осіб підкреслює, що засадничо парцеляція передовсім мусить розвязати місцеві земельні відносини для місцевих людей, бо **навіть спеціяльні упривілеєння, що прислугують деяким людям на землю —** (арендатори і офіціялісти парцельованих маєтків, заслужені жовніри та інваліди польської армії, вдови і сироти по них, абсольвенти рільничих шкіл і т. п.) повинні бути стосовані так, щоб з цих привілеїв скористали люди **„передовсім з кол населення сусідських сіл".**

Якжеж з огляду на такі постанови позитивного права, якжеж з огляду на відомі нам „господарські відносини" (ст. 51 зак.) села на українській території в Польщі може влада **без потопання закону і без звихнення господарського характеру** парцеляції рішити про кольонізацію нашої батьківщини? Кольонізація у кожнім нашім повіті — може за виїмком бобрецького — засуджує надмір карлуватих і малоземельних господарств на загладу.

А всіж бачимо, що кольонізація йде, виробляється пляни на воєвідства. Деякі з них допускають продажу тільки 15 прц. землі в руки українські (тернопільське воєвідство). **Пляни ці і рішення позбавлені правних основ.** Проти нарушеного закону можна і треба доходити своїх прав і кривду усунути. Рішення неягідні з постановами ст. 51. закону з 28. XII. 1925. треба **скарженими аж до скарги до Найвищого Адміністраційного Трибуналу включно.** В цій справі цінні завваги находимо в праці д-ра Е. Зомерштайна: „Устава о виконаню реформи рольней" — Львів, 1926. **Самаж розважлива гідна постава українського народу в обороні рідної землі може й мусить вплинути на понехання протиукраїнських ходів у земельній справі.**

IV. ПЯТНАЦЯТЬ ЛІТ ПАРЦЕЛЯЦІЇ І КОЛЬОНІЗАЦІЇ НАШОЇ БАТЬКІВЩИНИ У СВТЛІ ОФІЦІЙНИХ ДАНИХ.

(Від осени 1919. до кінця 1935.)

А. ВІЙСЬКОВЕ ОСАДНИЦТВО.

Ідея військового осадництва зродилася в 1920. році, коли на Польщу йшов війною СССР.

Рада Оборони Держави, видаючи до польського народу памятний заклик оборони батьківщини, заповіла, як це вчинив і Начальний Вождь, що про воїнів, які виконують свій обовязок, батьківщина не забуде. Коли відперли більшовицькі полчища, Начальний Вождь у другій своїй відозві до польських вояків повідомляє їх, що зробив урядові пропозицію, щоб „земля на Сході перейшла на власність тих, які її польською зробили". Вслід за цим у дні 17. XII. 1920. ухвалив сойм два закони „про переняту урядом і надану землю жовнірам військ польських". **Тереном військового осадництва між іншими мали стати Волинь і Полісся.**

За даними „Центрального Союзу Військових Осадників" перенято на цілі військової кольонізації 366.738,5 гектара землі, **з чого на землі на українській національній території припадало 244.750 га, отже майже 75 прц.**

За даними Найвищої Палати Державної Контролі за рік 1930-31 на військову кольонізацію по думці закону з 17. XII. 1920. **розділено між військових осадників безвідплатно 142.562 га землі та осаджено 7.745 осадників.** Решту землі передано на цілі земельної реформи або віддано державним лісам. На 1. I. 1923. міністерство військових справ заквалїфікувало приблизно 100.000 зголошених, 29.597 польських жовнірів, які могли землю даром одержати. Як відомо рішенням сойму з 24. квітня 1923. року **знесено право уряду перебирати землю на військову кольонізацію.**

Чи дійсно тільки коло 8.000 осадників військових обдаровано землею, як стверджує Найвища Палата Контролі? Чи майже 22.000 дальших заквалїфікованих землі не дістало? Ні! Не дістали вони землі по думці грудневого закону про військову парцеляцію, **але осаджено їх на основі липневого 1920. і грудневого 1925. закону про виконання земельної реформи і щойно в березні 1932. додатковим законом і законом про фонд оборотовий земельної реформи створено змогу сфінансувати даремні наділи,** які без того мусіли би осадники заплатити.

Знаємо теж, що вже на землі осілі військові осадники в дні 1. I. 1923. крім безплатних наділів одержали допомогу у висоті 2,022.230 долярів, як стверджують дані „Центрального Союзу Військових Осадників".

А що було й буде дальше, можемо зміркувати, коли пригадаємо собі, як корчиться маєтом „Фонду оборотового земельної реформи", уживаний на рятування як цивільного так і військового осадництва. З нього відписано — на підставі даних буджетового звідомлення посла В. Камінського на рік 1936—37. **тільки в групі парцеляційній і групі оплат майже 200 міліонів золотих...**

Запас землі поданий Н. П. Контролі — **тих** 142.000 гектарів **віданих** військовим осадникам **могли доповнити господарства місцевих людей у числі около 70.000 і створити можливим життя для яких 350.000 душ місцевого хліборобського населення.**

Юліян Павликовський.

(Докінчення буде.)

наперед якийсь австрійський старшина, махаючи білою хусткою. Показалося, що це командант поворотців з італійського фронту, яких привезли потягом тільки до Зимної Води, а звідтам вони прийшли пішки. Щоби переконатися, чи це справді поворотці, пор. Нітман за радою того старшини підійшов з одним вояком і санітаркою до них ближче. Тоді він почув український оклик: „Стій! Руки вгору!" Невідомий старшина десь щез, польський волк також, поворотці розступилися, і пор. Нітман знайшовся несподівано перед багнетами УСС. Підступ чи припадок? Щоб якось рятуватись, він сказав, що є парляментарем і хоче говорити з українським старшиною. Українські вояки згодились пошукати свого старшину, але під умовиною, що поляки перестануть стріляти. Санітарка (Марія Кісівна) побігла з тим приказом на перон, мовлячи, що командант дістався в український полон та що його застрілять, якщо із двірця впадуть стріли. Незабаром появився український старшина, але він признав себе некомпетентним до переговорів і поїв пор. Нітмана до команди вагонів біля Персенківки. Тут приняли його горівкою і ковбасою, мовлячи, що самого коменданта (сот. Букшованого) нема, пішов на Цитаделю, але щодо двірця можуть переговорювати. Український старшина покликав ще польського старшину Віктора, полоненого при здобутті радіостації на Персенківці і всі три розпочали переговори. Як бачимо, всі три неуповноважені до цього, а найменше Віктор як полонений. І всі три врадили обсадити Головний дворець покищо залогою по 10 людей з кожної сторони і зараз виїхали паровозом з одним вагоном. Перед приїздом на дворець побачили відділ УСС., що вертався від наступу. На двірці пор. Нітман всетаки додержав умови й обі сторони обсадили головний будинок по 10 людей.

Тимчасом про українсько-польське порозуміння на Головному двірці довідався головний польський комендант кпт. Мончинський і приказав телефонічно стягнути українську залогу до одної кімнати й інтернувати. Пор. Нітман зробив це підступом і повідомив про це головну команду. Тоді під двірець заїхав автом пор. Абрагам з кількома людьми, арештував пор. Нітмана разом з українцями і перевіз до головної команди. Головний двірець залишився остаточно в польських руках під новою командою.

Реляцію ротмістра сс. д-ра Нітмана переповідаю як одну з найбільш безсторонних, хоч і не вповні. Подробиці майже годяться з описом, поданим у книжці „Листопадові дні" на основі реляцій українських учасників і очевидців. Невідомі польському комендантові двірця імена українських старшин і деяких стрільців подані теж у згаданій книжці. Розбіжність між мною і пор. Нітманом головно в оповіданні про те, як він став парляментарем. Він каже, що ролі парляментаря піднявся притиснений трагічною конечністю, знайшовшись поза двірцем перед крісами українських вояків, причому не виключає підступу. З українських реляцій відомо, що все те сталося у вестібулю двірця, коли українські вояки притиснули польську залогу з двох боків згори і здолу. Тоді з тунелю вийшла польська санітарка (чи не згадана Кісівна?) і предложила від поляків мирові переговори. І тоді польський старшина, яким був, як видно, пор. Нітман, піднявся розпочати далекосяглу акцію, що мала замирити оба народи.

Реляція пор. Нітмана важна ще одним. Вона характеристична для воєнної тактики, яку стосували поляки весь час супроти українців. Як тільки положення польської сторони було важке, вона рятувалась переговорами, перемирям, тощо. Полякам виходило це переважно на добро, українцям на лихо. Переговори щодо Головного двірця, ведені з українського боку ще так наївно (допущення польського полоненого до голосу), ослабили ударний розгін українського наступу, що чейже міг скінчитися удачно.

Читайте „Діло"!

Щось як у большевії.

Як д-р Назарук видав „чрезвичайним способом" присуд на заслуженого діяча.

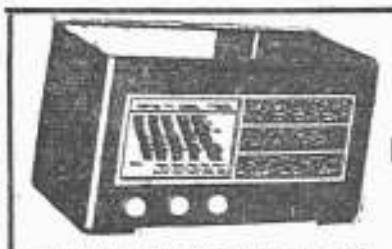
Хто прочитав у „Новій Зорі" з 18. жовтня ц. р. (ч. 80) статтю п. н. „За мораль і силу народу", присвячену голосній справі заборони полевої Служби Божої на кооперативному святі в Борщеві, той не міг мати іншого враження як те, що його викликують відомости про большевицькі практики. Вистане у тій статті змінити деякі назви, а вийде вірна картина з большевицької дійсности. Найрікша-ж подібність виявляється в тій частині статті, де автор (а є ним, як вказує типовий стиль, адвокатська діялектика та згадка про Скаргівський зїзд у Варшаві, сам ред. О. Назарук) кровожадно шукає за жертвою, щоб на неї авалити ввесь тягар вини. Мимоволі стають перед очима ці Богу духа винні инженіри в большевицьких заводах, що йшли на заслання або й смерть за те, що в заводах повставали невдачі з причини невмісних наказів вищого начальства...

Аж моторошно робиться, коли глибше застановитись над цим жахливим явищем: католицька газета й большевицькі методи! Невжеж є аж так зле, що грізна большевицька зараза і там закралася? Чим це пояснити? Хіба тим, що хто народився вовком, то його не змінить і овеча шкура....

Річеве й мериторичне вияснення принесло „Діло" з 25. жовтня ц. р. (ч. 241) у дописі „Після кооперативного свята в Борщеві". Але ще зали шилась отвертою саме та справа, що її типово по большевицьки розвязав автор згаданої статті в „Новій Зорі". Маємо на думці справу участи о. А. Казновського в дефіляді на кооперативному святі в Борщеві. І саме тут находить собі жир „католицький" редактор зовсім по большевицькій рецепті. З нечуваною нагальністю та жорстокістю напав він на того невинного священника і „чрезвичайним способом" тягне його під суд та поспішно суґерує безпощадний засуд. Направду класичний зразок большевицької денунціяції, опертої на вповні безосновних, а пов них злоби й перфідії висновках. Високогромадянський поступок старшого, вельмишанованого священника він безцеремно кваліфікує як злочин (так!!) і підсуває йому такі три провини: 1) непослух супроти церковної влади, 2) злом мання солідарности священничого стану, 3) прилюдне згіршення.

Годі якслід очеркнути злобу й цинізм цього редактора-адвоката, що визнає тільки одну заслугу — „ціль освячує засоби". Як правник він знає, що **„nullum crimen sine lege"**, отже й тут не може бути мови про непослух супроти церковної влади, бо не було ніякої заборони священникам брати участь у поході. Послідовно годі говорити про зломання священничої солідарности, бо священники не мали в цьому випадку ніякого порозуміння чи зобовязання, а добрим учинком хіба ніхто солідарности не ломить. Ну, а чи було з того згіршення, чи саме щось протилежне, хіба найкраще говорить сама за себе та радість і захоплення зібраних, що їх приявність священника у здисциплінованих кооперативних рядах могла тільки збудувати, а ніколи згіршити. Але згідно з засадою „ціль освячує засоби" д-р Назарук робить з білого чорне і, замість станути на становищі християнської справедливости, він користується етикою большевицького прокуратора.

Порушуючи цю справу, не маємо на увазі оборони о. А. Казновського, який, як знаємо, за час своєї 35-літньої священничої та громадянської діяльности своєю ідейністю, жертвенністю, характерністю та небуденними, широко знаними ділами (в напів польському селі зумів здвигнути два величаві доми, в одному приміщені всі народні установи, в другому захоронка і школа СС. Служебниць) виробив собі таке імя, що стоїть високо понад того роду нікчемними напастями. Хочемо тільки перестерегти перед наступом большевицького духа з того боку, звідки ніхто й не сподівався б. З притиском зазначуємо, що абсолютно за мало називати себе католиком, а поступати по большевицьки. І нічого іншого, як саме така поведінка, до тла руйнує мораль і силу народу та промощує шлях формальному большевизмові. Тому **„caveant consules"**, бо направду за грізний час, щоб легковажити й толерувати такі жахливі і загрозливі явища!

Superhetorodyny
фонопластичні
Telefunken
4 моделі 1937
поручає на догідні рати, або дешево на готівку
Tele-Radio
МАРІЯН КУБІШИН І С-КА
Хорущина 7. Тел. 205-23.
Авторизовані варштати направи.

За допомогу українським безробітним.

ШИРША НАРАДА У СПРАВІ ЗИМОВОЇ ДОПОМОГИ В Т-ВІ „СИЛА".

Державні народи — німецький і польський під проводом голов держав та найвищих державних достойників повели на широку мірку акцію за допомогою своїм безробітним. Чому? Бо знають, що голод є найгіршим дорадником і штовхає людину до найрозпучливіших кроків. І хоч держави цих народів мають великі матеріяльні засоби, щоб допомогти своїм безробітним, всеж таки і ці засоби малі, щоб виграти важку боротьбу з голодом і нуждою. Тому організують допомогу при участи цілої суспільности, бо знають, що моральним наказом нації прийти з допомогою саме цим найбіднішим — усім безробітним. При такій збірній акції відограє теж важну ролю моральновиховний момент, бо зміцнює дуже сильно духа національної солідарности. Клясичним зразком є зимова допомога в Німеччині, де цілих пять місяців (від 1. жовтня до 1. березня) тисячі членів націонал-соціялістичної партії під проводом своїх найвищих провідників як прем. Геринга, мін. Гебельса та інших збирають датки на зимову допомогу безробітним. Вислід такої збірної акції просто блискучий.

На поклик канц. Гітлєра німецька нація складає до 400 міліонів марок річно за пять місяців на зимову допомогу. Тепер у Німеччині вже четвертий з черги рік збирають на цю зимову допомогу грубі міліони, бо — як заявив канц. Гітлєр — ніяка жертва не є надто велика, щоб удержати тугість німецької нації. Тому кожний німець по своїй змозі складає бодай дрібний даток. Безробітним грошей не дають, лише харчі, одіж, білля, топливо, ліки і т. д. Спеціяльною опікою окружають жінок та дітей безробітних. Наслід-

МИХАЙЛО ОСТРОВЕРХА.

Невідомий стрілець.

(Фрагменти із недавніх днів).

Небагато досі писали у нас про тих наших сірих, Невідомих Стрільців. А було їх у нас досить підчас наших визвольних змагань 1914—1921. Майже всі однакові, подібні один на одного: вміли — слухати, битись, умірати. Чоло, очі, уста — були в них виявом сили, завзяття, витривалости.

Оцим нарисом хочу згадати кількох з них — сірих, незнаних.

В Українських Січових Стрільцях у сотні Р. Сушка був такий стрілець Панько Чортоломний. Присадкувата, кремезна стать. Чорні, широко розкриті очі, широке українське обличчя з пристрастними губами. Добрий приятель, відкрита душа. Був неграмотний. У закопах, у вільних від боїв, учили ми його читати.

— Панько! Шляг би тебе вшк! Та тому тиждень ти вже знав, що це за буква!?

— Га-га-га! Але я за цей тиждень неодного москаля сперіщив!

Панько Чортоломний причинився чимало до того, що недобитки УСС зі Соколова — де їх, як на загибіль, австрійська команда лишила боронити мостового причілка і де їх москалі окружили — дісталися через багна Стрипи на мостовий причілок Соснова. Коли крізь високий очерет продирались стрільці до Соснова, на фільварок, тоді мадяри, які там обсадили мостовий причілок, відкрили сильний вогонь по стрільцях, думаючи, що це москалі. В тому безвихідному положенні Панько сідає на якогось заблуканого в очеретині артилерійського коня і летить на Соснів, проти скаженої стрілянини. Коли приспав близько, мадяри побачивши, що це „свій", стримали вогонь.

Панько Чортоломний виправдав нераз своє прізвище. Погиб пізніше. — Чи не під Львовом?

* * *

Другий такий між УСС. знаний, сам УСС., це стрілець Цястечко. Не його імя, а лиш так його прозвали. Не вмів добре й говорити по українськи: був українець із того передвоєнного Львова. Вічно веселий, жартівливий, дотепний. У бій ішов, не переборщуючи, як на змовку з любкою. Лише замість цукорків багато куль набирав.

— Пане сотніку! то сі шпида!

Коли йшов у бій, то клав шапку на бекрень, або на чуба зсував: як парубок, що йде в танець.

Погиб на фронті, ще до вибуху революції.

* * *

Третій — уже в рядах нашої армії я його пізнав. Чорнявий, присадкуватий, здоровий парубок. Знаю, що звався Василь. При кінці квітня 1919 р. бачив я його в бою. Нас, яких двадцять людей, зайшли в село Старомищини біля Підволочиськ на стежу. Тут ми зчепилися з большевиками. Гостра і настирлива перестрілка тривала добрих три години. Сонце лінивo до заходу котилося. Праворуч від хорун. Василя Солодкого і від мене, при важкім австрійськім кулеметі лежав Василь. Слідкував за руками ворога і шпарив. Та, як то кажуть, мов ізпід землі зза ду нас, ізпоміж хат, вискочили большевики. Всі ми були розкинені по селі, гуртками, понад р. Збруч. Большевики, як це було видно по їх поставі, думали, що ми вже піддамося. Наш гурт, майже нараз крикнув:

— Живими не датись! Василю — бий!

Василь круто повернув кулемета. Та большевики скочили на нього. Він, зірвавши кулемет із підставки, вхопив його за ручку, і:

— ...вашу маму!!! — заревів.

Замахнувся і важким ударом кулемета збив із ніг кількох большевиків нараз. І став тікати. Інші большевики, що вискакували зпоза хат, побігли за ним. Та він відмахуючись кулеметом, а ми відстрілюючись, щасливо сховались за хати. Потім знову розгорівся бій. Василь своїм кулеметом чуда доказував: стріляючи з нього без підставки.

* * *

Четвертий...

Лишився в памяті, як найкращий ясний спогад із наших великих днів. Хто він, відкіля, чий син? Навіть імені його не памятаю, бо здається й не знав. Це був молоденький, дуже милий хлопчина, інтеліґентний. Делікатний у поведінці. Добрий. Років мав із пятьнадцять. Здається, був ученик гімназії. Либонь селянська дитина. На одне око був сліпий — більмо мав. Декільки раз зустрічав я його в боях під Львовом.

У ті дні, коли по небу сірі та нудні хмари колдували; коли земля була вогка та непривітна; коли в день і — з малими зупинками — в ночі не переставало мжекотіти, — тоді він, цей молоденький Невідомий Стрілець, із своїм радісним обличчям, у якому від щастя горіла синява здорового, правого ока, був нашим сонцем.

На найтруднійші стежі він сам рвався. На одну нелегку стежу дав мені його сот. Михайло Девосир. І справді — на око стежі він був найкращий: ішов обережно, як лис, але сміло, холоднокровно, як расовий хорт, уважаючи на всі знаки, які йому подавав начальник стежі.

Ще раз я бачив його в бою під Львовом 11. листопада 1918. Був, як і всі ми, заболочений від стіп до голови, блідавий, стомлений, лиш його око щасливе палало.

— Що там, друже? Як тобі йде цей танець?

— О-о! Пане хорунжий, добре! Біжу зі звісткою...

І, де-де хилькуючи перед напором ворожих куль, як вихор ніссся здовж розстрільної.

Після цього я більше його не бачив.

Та ніколи його не забуду.

Львів, 30. X. 1936.

СУКНА Рудольф Світальський - Тадей Ґаєр Львів, вул. Баторія ч. 2. готель Саський.
МАТЕРІЯЛИ ЖІНОЧІ, НАЙМОДНІШІ у великому виборі
Низькі ціни. Догідні умовини сплати. Кооператівам відповідний рабат.

ком такої зорганізованої допомоги безробітним розкладова комуністична акція не має нині у Німеччині підложжа, на якому могла буйно розвинутися.

З цих то причин зорганізовано теж у Польщі таку масову акцію допомоги безробітним. У проводі комітету допомоги безробітним стоїть сам президент Мосьціцький, а по більших містах президенти міст та воєводи. До таких комітетів наначили наші сусіди багатьох наших чолових діячів та громадян і вже примусово по селах і містах збирають на допомогу безробітним. Одначе згідно з дотеперішньою практикою ці „обивательські" комітети приходили з допомогою лише зареєстрованим безробітним. Тимчасом сотні тисяч українських безробітних не є зареєстровані і вони буквально гинуть з голоду. Такі українці безробітні живуть з цілими родинами по землянках на передмістях Львова і по норах цеголень.

Щоб покласти край цій страшній нужді, яку використовували безсоромно комуністи для своїх цілей, організація українських робітників „Сила" скликала ширшу нараду у справі допомоги цим нещасливим українським безробітним. На нараду прийшли представники українських установ та організацій і представники преси та члени Т-ва „Сила". Нарадами проводив п. М. Соболь, а реферат у справі зимової допомоги виголосив п. Ю. Петречко. Референт подав конкретний плян такої допомоги: кухня для безробітних, одіж, обува, топливо і т. д. Реферат і промова п. Стельмаха про руйницьку роботу між українськими безробітними всяких непрошених опікунів зі „звйонзків", які піддержують т. зв. людовий фронт, зробили на присутніх сильне враження. В дискусії забирали голос представники Церкви, установ, організацій та преси й одноголосно рішили піддержати акцію комітету допомоги українським безробітним, яку зорганізує Т-во „Сила". Деякі представники установ і преси декларували вже навіть датки в натурі та гроші.

Не сумніваємося, що наше громадянство в першу чергу українці м. Львова та львівського повіту піддержать всі як один щиро корисну акцію комітету Т-ва „Сила". Не забуваймо, що своїми датками втремо неодну сльозу нещасної матері українки, яка в землянці на передмістях Львова пухне з голоду з дрібними дітьми. Тому нехай кожний українець прийде комітетові з допомогою: грішми, одіжю, біллям, обувою і т. д. Цього вимагає від нас національна солідарність і наш національний обовязок.

ARCO площа Галицька 3 поручає вовни і волічки останні новини
Панчохи і трикотажі першорядні гатунки. 2944 3—10

На викуп решти паїв „Українського Городу".

XXIV. виказ:

Зложили в Центробанку:

Анна Вітошинська з Коломиї зол. 100.—,

Окружний Союз Кооператив у Рогатині зол. 55.—,

Службовики Народньої Торговлі, Львів, зол. 40.50.

Народній Дім у Дрогобичі зол. 25.—,

Робітники переплетничого відділу „Бібльос" (з нагоди іменин дир. Евстахія Нагірного) зол. 14.30.

Дир. Е. Нагірний, Львів, зол. 20.—,

о. сен. Роман Лободич, Станиславів, зол. 10.—,

Кооп. Самопоміч Служб. РСУК., Львів, зол. 10.— і кличе: Український Кооп. Банк, Кружок Урядовців Дністра і кооп. маслосовозників „Кома", всі у Львові.

Інж. Б. Дрималик та Ірина Дрималик, Грабовиця Наженська, зол. 10.— і кличуть: Катерину Караванчичу, жінку лікаря зі Синока і її сина Ігора.

Повітовий Союз Кооператив, Ярослав, зол. 10.—,

Український Кооп. Банк у Самборі, зол. 10.—,

Люба Мосевич, Торунь, зол. 5.— і кличе: Затхлів у Торуні, Кузьмика в Торуні, д-ра С. Коновальця, Куликів, Ольхових у Грудзьондзу, інж. Тишовницького у Бидгощі, інж. Тимчишина, Могільно.

Районова Молочарня, Чехи п. Заболотці, зол. 5.—,

Районова Молочарня в Ширці зол. 5.—,

Стефанія Волошинівна, учит. в Утішкові, зол. 5.—,

Олександер Панейко, Львів, зол. 5.—

Михайло Бобиляк, упр. шк. Сороки Ширецькі, зол. 5.— і кличе: о. Бобиляка М., пароха Лиховичі Подорожніх, о. Бобиляка Ів., пар. Білки, о. Михайлова Івана, пар. Волдіжі, о. Божейка Ів., пароха Сорок Ширецьких.

Інструктори ПСК Стрий (Гулеюк О., Дармохвал В., Чубатий А., Столяр Іван і „Сел. Союз") разом зол. 25.— і кличуть: інструкторів ПСК Калуш і Дрогобич.

Д-р Дичок Василь, лікар у Поморянах, зол. 5.— і кличе: проф. Білика Свят., о. Д. Кормазина Вол., адм. Наливайка Вол.

Микола Багринівський, адвокат у Рівному, зол. 5.—,

Осип Левицький, ем. учит. у Стрию, зол. 5.—,

Яців Дмитро, інстр. С. К. Стрий, зол. 5.—,

Кооп. Єдність Малковичі, зол. 5.—,

Інж. Гладій Андронік, ревізор РСУК, Львів зол. 5.—,

Григорій Данів, Річиця п. Угнів, зол. 5.—,

Леся Охримівна, Ілув, зол. 5.— і кличе: дир. Дарію Юрківну в Тростянці, о. д-ра Р. Яценкова в Ілові і дир. К. Сидора в Стільську.

Михайло Куляк, Ярослав, зол. 5.— і кличе: проф. Ляховичів у Перемишлі, інж. Степ. Шуляківича у Станиславові, учит. Ольгу Стецурову, Рівне к. Дуклі і Степ. Цара в Синоці.

Филипович Іван, дир. РСУК. Львів, зол. 5.— і кличе: о. д-ра Л. Ганіку, проф. Дух. Акад. Львів та о. Степ. Руда, духовника Дух. Акад. Львів.

Кисілевський Маркіян, дир. ЦБ Львів, зол. 5.—,

Ярослава Сайкевич, Васютин, зол. 5.— і кличе: Віру Долгу в Ходорові, Марію Тарнавську в Підлісцях, Стефу Тисовичі, Львів.

Лідія Носикова, Селянська Мануфактура в Чортківі, зол. 5.—,

Яшик Іван, Конюшки Корол., зол. 5.—

Д-р Водославський Петро, Галич, зол. 5.—,

Кооп. Єдність, Стрептів, зол. 5.—,

Народній Банк у Буську зол. 5.—,

Читальня „Просвіти" Надіїв п. Долина зол. 5.—,

Районова Молочарня, Завидовичі, зол. 5.—,

о. М. Й. Черкавський, Дахнів зол. 5.—,

Ірина Черкавська, Дахнів, зол. 3.—,

о. Андрій Трач, Полюхів Вел., зол. 3.— і кличе: о. Гр. Бойка, дир. М. Бойка з Підгайчик та о. Сем. Черниша ще на 2 зол.

о. Омелян Боберський, Полюхів Вел., зол. 3.— і кличе: о. сов. Мих. Сивенького, пар. Дернова, д-ра Петра Сайкевича й о. сов. Данилевича Евст., пар. Глинян.

о. Іван Миронюк, пар. у Дмитрю, зол. 3.— (через „Дністер").

Василь Гарасим, учит. Урич, зол. 3.— і кличе: Данилишина Вас., учит. в Стрию, Осипа Гошовського, уч. у Станиславові й Омел. Гординського, адвоката в Солотвині.

Д. зі Львова зол. 3.—

Теофіль Остапюк, Ярослав, зол. 3.— і кличе: радн. інж. Дмитра Кашубинського і вет. лікар. Мар. Пенсака, обох з Ярослава.

о. Лев Стецев у Літині зол. 3.—,

о. Евген Тимчишин, Конюшки Корол., зол. 3.— і кличе: радн. Адр. Шумилу, д-ра Івап. Каїна, о. Яросл. Кузича і д-ра Осипа Утриска з Коморна та Чорнія Олексу, упр. шк. з Підзвірниця.

о. Омелян Погорецький з Жовкви зол. 3.— і кличе: о. Петра Погорецького з Білини та о. Погорецького Івана зі Станиславова.

М-р Федунків Михайло, Бурштин, зол. 2.— і кличе: Івана Федункова, дир. в Добровідах, Петра Федункова, війта в Бурштині, м-ра Феданського Юрія у Львові, м-ра Капустія Бориса у Львові і м-ра Романова Івана в Рогатині.

Наталія Воровиця, Новошин, зол. 1.50.

Бохенський Юрій, зол. 1.— і кличе: І. Шухевича, Н. Петрушевича, В. Івапця, Р. Пошика, В. Бодпара.

Просимо за дальші вплати. Потрібну готівку мусимо зібрати. Гроші слати на адресу: Центробанк, Львів, вул. З. Моя ч. 15. Чекове конто ч. 143.467. Зазначувати: На „Український Город".

З краєвих оп'ю та вижу
Софії Яблонської.
Живо та барвисто описані
ПРИГОДИ І ВРАЖІННЯ з КИТАЮ
з цікавими ілюстраціями.
Ціна зол. 2.50, з почтовою пересилкою 3 зол.
Замовлення в Адмін. „Діла". Львів, Ринок 10.

Еміграційні справи.

УРУГВАЙСЬКИЙ КОНСУЛЯТ ПРИПИНИВ ТИМЧАСОВО ВИДАВАТИ ВІЗИ.

У звязку зі зміною розпорядків еміграційних уругвайського уряду, консулят у Варшаві припинив з днем 1. листопада видавати візи. Поки справа не буде вияснена, ані ті, що мають візування, ані ті, що хотять їхати на основі показових грошей, не дістануть віз. З хвилиною, коли дістанете новий декрет Еміграційний Синдикат подасть до відома інтересованих нові розпорядки.

ДЕВІЗОВІ СПРАВИ ЩОДО ЕМІГРАНТІВ.

Емігранти, що склали внески до Девізової Комісії на вивіз грошей в золотих або в чужій валюті повинні ждати на відповідь в місці постійного осідку, а не приїжджати до Варшави з цілим капіталом. Девізова комісія може не дати дозволу на ціду суму, якої прошено.

В дозволі девізових банків повинна бути замітка, що дозволяється на купно та вивіз даної готівки, скільки емігрант хоче вивести суму в чужій валюті.

ХТО ХОЧЕ БУТИ ДОЛУЧЕНИЙ ДО РОДИНИ ЕМІГРАНТА.

З огляду на часті випадки „дезерції" осіб долучених до родини емігранта після приїзду на місце побуту, вияснюємо, що долучені можуть бути рідні браття або сестри, родичі чоловіка або жінки, шваґри або синові. Інші свояки можуть дістати дозвіл лиш виняткова. Ці розпорядки дотичать Бразилії і Парагваю.

КАВЦІЙНІ ЧЕКИ ДО ПАРАҐВАЮ ДЛЯ ДІТЕЙ.

Англійський консулят у Варшаві вияснив, що від дітей до 15 років при уділюванні візової або транзитової віз в ніякому випадку кавційних чеків у сумі зол. 262.30 не будуть вимагати. Діти ці мусять платити за візу 43.70 зол.

ЗМІНИ РОЗКЛАДУ ІЗДИ ДО КАНАДИ.

Від 8. листопада кораблі ліній — Canadian Pacific Railway і Cunard White Star Line — не будуть причалювати до Монтреалю лише до Галіфакс. Емігранти до Квебек і Онтаріо відбуватимуть частину дороги залізницею і мусітимуть доплачувати до неї.

„ПІЛСУДСЬКИЙ".

Корабель цей вийде з Гдині дня 16. листопада і не причалить до Галіфаксу, тому емігранти, яким документи подорожі до Канади кінчаться з днем 16. листопада повинні звернутись до Еміграційного Синдикату, щоб довідатися, яким кораблем поїдуть.

„ПУЛАСЬКИЙ".

Корабель цей поїде до Аргентини, Парагваю, Бразилії і Уругваю дня 18. листопада.

„КОСЦЮШКО".

Вийде з Гдині до Північної Америки 19. грудня.

——o——

НОВИНКИ.

— Килими глинянські, Федоришин, Львів, площа св. Духа. Приймає також до направи дивани. 2752 8—10

— Магазин постелі Р. Дикалє, Львів, Хорущини 5 (побіч кіна „Аполло") поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 63-100

— Машини до писання і до шиття всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, рецизійна направа машин всяких систем поручає Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11. Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 87-115

— Єдиний український блаватний магазин „Мануфактура" під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархани, фляпелі, оксамити, сукна. 2943 3—20

— Футра жіночі і чоловічі та ріжного роду футряні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 22-?

— Чергова початкова лекція курсу в школі танків „Хоровід" (Рутовського 22. Нар. Дім) відбудеться у вівторок з'го ц. м. Курс молоді в год. 6. Курс виключно для старших в год. 7.30 веч. Вп. Студентам (ткам) знижка. Не прогавте єдиної нагоди! 2991 1—2

— Приймаю пацієнтів у моїм заведенні у Львові, вул. Сикстуська 17. від 9—1 і від 3—6.30, в неділю і свята за попереднім замовленням. Пльомби, корони, штучні зуби в золоті, платині і в каучуку. Полегші у сплатах. — Насс. —2

— 25-літній Зїзд Товаришів обох відділів, що здали іспит зрілости в 1911 р. в Українській Гімназії в Перемишлі, відбудеться 8. грудня (латинське свято) 1936. Хто з Товаришів знав би адресу другого Товариша, прошу повідомити його про зїзд або подати мені його адресу. — Костик Олександер, Львів, Ринок 10, II. пов.

МОЛОДІСТЬ ПЕРЕМАГАЄ.

При теперішніх перегонах здобути становище або взагалі якенебудь заняття пешенство мають завсігди люди молоді. Однак зусилля, первова праця, страх стратити здобуте становище спричинюють передчасну сивину, яка кожному молодому лицеві надає старечий вигляд. Без тому і стояти часу поступливо, дискретно непомітно для окруження можна самому привернути сивіючому і сивому волоссю первісний, повнозначний колір, полиск і м'якість вживаючи нешкідливого засобу регенератор

ORIENTINE

Можна дістати в аптечних складах, і перфумеріях.

PERFUM D'ORIENT S. A. WARSZAWA.

— **Прилюдний запит до Вп. Директора Суспільної Обезпечальні у Львові.** Дирекція Районової Молочарні у Ременові вислала свого службовика п. Михайла Перепелицю 26. жовтня ц. р. до Сусп. Обезпечальні у Львові полагодити справу легітимацій своїх службовиків. Одначе дотичний референт заявив: „По руску не розумі" і жадав, щоб ми виготовили письмо по польськи. На вияснення нашого службовика, що ми все пишемо по українськи, показав йому на двері зі словами „Нех сен пан забера"... Отсим запитуємо Вп. п. Директора Суспільної Обезпечальні, на підставі якого закону згаданий референт не хоче принати нашого письма в українській мові? Чи ми платимо гроші на те, щоб нам показували двері? Чи задля прим х референта Районова Молочарня мусить кілька разів поносити кошти подорожі, щоб полагодити свої справи? Дивуємо нас, що викази місячних вкладок в українській мові референт уміє прочитати й не було ще випадку, щоб їх разом з грішми нам звернув. — **„Районова Молочарня", кооп. з обм. відпов. в Ременові.**

— **Гостро осуджують напади ендецьких студентів.** Ректор і сенат львівського університету видали в пятницю відозву до студентів з гострим осудом останніх заворушень в університеті, бо вони можуть мати катастрофальні наслідки для університету. Міська рада у Львові на внесок президента д-ра Островського теж гостро осудила заворушення студентів. Питання лише, як ендецькі студенти візьмуть собі до серця остороги „батьків".

— **Понад 40 злодіїв під ключем.** Селянин Степан Рожак з Винник виорав на своїм полі баль сукна. Негайно після того поліція арештувала двох вломників, які признались до вини. Тому поліція наказала переорати 4 морги поля Рожака і знайшла ще 4 балі сукна. Поліція перевела дальші арештування у звязку з цією находкою і під ключем опинилося понад 40 злодіїв та пасерів. Вони уже від довшого часу викидали товари з вагонів на залізничому шляху Львів-Підзамче-Винники. Стрілковий А. Ярема повідомляв вломників, в яких вагонах є цінніші товари. Вломники розбивали в ночі вагон і викидали товари на насип. Частину своєї добичі закопали в городі Ст. Рожака, але саме вона довела до зліквідування злодійської ватаги.

— **Обнижки податку від вина** домагаються власники виноградів у Заліщиках та околиці. Якщо влада обнизить податок, власники задумують зорганізувати перерібку винограду на вино на широку мірку. До виробу вина вживають малого, надпсутого, або ушкодженого винограду, якого не можуть висилати до продажі

— **Повінь у краківському воєвідстві.** Від дощів і снігів, які падали кілька днів у горах прибула вода в гірських ріках. Вода з р. Раби залила кілька вулиць м. Дубчиць. У ліменовському повіті вода залила мости на повітовій дорозі Добчиці-Добра. Комунікація припинена. Вода підмила залізничий шлях у Мехові так, що поїзди їдуть дуже поволеньки. Робітники працюють інтенсивно над охороною загроженого залізничого шляху.

— **Довжина антен.** Новий розпорядок припинить рижні клопоти радіослухачів, які вони мали з радіоаматорами. І так на основі нового розпорядку поштові дирекції матимуть право усувати коротші антени ніж на 35 м.

— **Заборонили польську маніфестацію в школі.** У звязку з листопадовими роковинами мала відбутися академія в школі Сенкевича у Львові. Директор школи повідомив організаторів академії, що з причини заборони кураторії не може відступати шкільного будинку для академії. Академія відбулася на вулиці перед памятковою каплицею.

— **Велика афера в Коломиї.** Минулого тижня поліція перевела ревізії в помешканнях деяких арештованих у звязку з великою аферою інж. Л. Моравеца, керманича дорогового відділу в Коломиї. Прокуратор закидає інж. Моравецові, що він допустився великих зловживань, ховаючи до кишені великі суми грошей, призначених на будову доріг, мостів і подібних обектів. Розміри цієї афери дійсно великі, коли державний скарб заінтабульовався на нерухомостях інж. Моравеца з квотою, 200.000 зол. У звязку з аферою Моравеца поліція арештувала дорожника Думанського з батьком та підприемців Кремера і Тава.

— **Львівська хроніка.** Марія Червец з вул. Янівської ч. 32 повідомила поліцію, що її чоловік пропав іще в травні ц. р. і досі не вернувся. — На вул. Руській від Івана Антошевського зі Збоїськ Нових наїхав на автобус шофера Лучкова Мечислава та вибив шиби. — Поліція арештувала служницю адвоката д-ра Петра Білинського з вул. Сикстуської ч. 43, Катерину Гринелич і її дві спільнички, які вкрали футра вартости 2.000 зол.

— **Краєва хроніка.** Підчас суперечки між сусідами В. Горбулевич тяжко зранив сина Бранчукової з Микулинець, якого відвезли до шпиталю. Горбулевича арештувала поліція. — В Ілинцях П. Симотюк підпалила свою хату, щоб дістати асекураційну премію. Поліція арештувала Симотюкову. — У Ворохті вибухла пожежа в тартаку „Делятинмісто" внаслідок лихої будови комина. — Пожежа знищила сусідний барак. Шкода сягає кілька тисяч золотих. — У Заліщиках повстала окрема спілка, яка задумує збудувати репрезентативний пансіонат-готель. — 16-літний Федь Безпалко найшов на полі в Золочеві ручну гранату та взявся її розбирати. Вибух відірвав Безпалкові чотири пальці руки та зранив його маму в ногу й руку. — 14-літня робітниця на фільварку в Гриналові пов. Скалат Горлінська впала крізь діру у стелі з висоти 5 і пів м. та зломила собі череп. Її стан безнадійний.

— **Пожежі.** На полі в Плещовичах біля Перемишля хлопці через необережність спричинили пожежу двох стирт сіна, власність купця Розінера, вартости 750 зол. у Нижанковичах згоріла стодола Анни Білої та сусідня стайня. Згоріло збіже й бараболі. — У Стрілківцях, пов. Борщів згорів млин Кирила Чарковського, мешкальний дім і вагон гнису та 50 сотнарів збіжа. Шкоди є на 20.000 зол. Пожежа повстала з недокурка, який кинув мельник.

— **Сталін тяжко занедужав** і по короткім побуті у Москві, де приняв у Кремлі кілька делегацій та вислав декілька телеграм до Барселюни і Мадриду, виїхав до одної санаторії недалеко Вороніжу. Зі Сталіном виїхали до санаторії члени політбюра. Большевицькі головачі дуже поденервовані, що в пресі появляються разу-раз вістки про погіршення недуги Сталіна. Діло в тому, що в комуністичній партії не скінчився ще процес перегрупування сил, яку переводять уже від довшого часу. Згідно з традицією від недуги Леніна скривають аж до останньої хвилини правду про здоровля голови держави. Сталін залишається під опікою двох лікарів: Воробйова і Сомова, спеціялістів недуг серця і печинки. Хоч недуга Сталіна погіршується, всеж таки сподіються, що він візьме участь у конгресі, який відбудеться 25. XI. ц. р.

— **Усмішка долі.** 300.000 га землі купив у Болівії відомий литовський подорожник і письменник Шалчус. Його дружина ліквідує на Литві маєткові справи і виїзджає незабаром до мужа. Письменник Шалчус задумує зорганізувати на закуплених теренах кольонію емігрантів з Литви.

ВІДГУКИ ДНЯ.

В соймі.

(Памяти П-і Галі Косевич).

В своїм житті я тільки один-одинокий раз був у соймі і то галицькім і то тоді, як уже властиво сойму не було, а був соймовий будинок, перемінений на бастіон.

Я дістав наказ скріпити залогу сойму, бо кожної хвилі на цьому відтинку сподіваний був наступ. Неприятель стягав звідусіль сили, а святоюрський блок будинків давав знаменитий захист для запасу. Город перед соймом дозволяв на незамітний підхід, а вежа на дирекції залізниць скривала два скорострільні, готові кожної хвилі люнути дощем куль у соймові вікна.

Темна ніч залила вулиці аж по чубки каменищ. Гусаком попід мури пробиралася сотня до сойму. Горою сичали, свистіли і дзигчали кулі, а під ногами шкарчало побите шкло як масло на сковороді. Між хлопцями ніяких розмов, рідкі накази шепотом. Усім нам страшно, хоч ніхто нас не бачить. Але й ми нікого не бачимо. Ануж там, за муром... Ануж онтам, за вуглом... І серце бється тривожно, а очі проверчують тьму...

Ми всі сини села і боротьба в місті — не наше живло. Полем, крізь рови і мочари, навіть лісом — це ми. Але незнаними вулицями в темну ніч...

Ох! З якою полекшою вбігали крізь браму до соймового будинку, з якою радістю витали світло! Ми за мурами. Маємо боронити дверей, вікон і — будемо боронити, і — напевно добре.

Ми не боїмось куль, чули їх нераз і знаємо, що вони вбивають, не страхаємось рукопашного бою — щойно вчора звели його під Стрийським Парком. Ми боїмось чогось незнаного, десь причаєного — в темнім, великім місті...

Сотня ввійшла, розташувалась і — по вечеру! Казанки в руки, гусаком у коридорі аж до кухні.

Заходжу туди.

Пані в чорнім, з білою запасочкою, видає їжу.

— Хто це? — питаю.

— Пані Галя Косевич.

Аж тепер пригадую собі: управительна стрілецького приюту на Петра Скарги!..

Усміхнена, ввічлива, а руки як мурашки бігають. Працює з рання до вечора, а склонить голову — рясні постріли спати не дають.

Нераз бувало куховарів призивали маркирантами, але не все мали хлопці слушність. Тут ще менше як де, а ще до того жінок, а ще на такій позиції як сойм!

Підійшов і я по свою пайку. Полонник росолу, кусень мяса... Ох, як розкішно парує росіл! Гаряча страва для волка — це більше як десять закликів до відваги і видержливости. З кожною ложкою вливається в жили свідомість сили і почуття безпеки.

Ім... Нараз ложка зачерпнула якусь клюску. Кусаю — тверде, обертаю — дзвонить до зубів.

Крісова куля!..

Покажую господині...

— Вибачте, пане четар, але не я її в баняк кинула.

І показує знаки над кухонною пантою. Немовби хто пробував грубі цяхи вбивати в стіну.

— Бачите, і ми, маркиранти, не вільні від обстрілу! — і всміхається тим своїм добрим, незабутнім усміхом.

Сміюся і я, сміються і хлопці, бо ось ще одне куля знайшлася.

— — — — — — — — — —

Згас на віки незабутній усміх Пані Галі, працьовиті руки вже ніколи не ворухнуться, бо Пані Галя померла.

Нехай цей спомин буде свічечкою на її передчасний гріб.

Галактіон Чіпка.

Радіоприймачі ФІЛІПСА

на догідні сплати

для української клієнтелі

лише в українській фірмі

е - к о

Львів, вул. Сикстуська 29.

ТУРЕЧЧИНА ПРОПУСТИТЬ СОВІТСЬКІ КОРАБЛІ КРІЗЬ ДАРДАНЕЛІ.

ПАРИЖ, 31. 10. ПАТ. Дописувач „Матена" з Льондону повідомляє на підставі телеграми з Царгороду, що турецький уряд рішив задержати повну нейтральність на випадок переїзду совітських кораблів зі зброєю і муніцією для Мадриду крізь Дарданелі.

—o—

ВБИЛИ МІНІСТРА ІРАКУ.

КАІРО, 31. 10. ПАТ. В Іраку вбили вистрілом із пістолі на вулицях Багдаду генерала Джафара Пашу ель Аскарі, міністра війни в останнім уряді Іраку.

ГАРНІ БІЛІ РУКИ GLYCERIJELL ANTIBA

ЖИТТЄВІ МИГУНЦІ.

Коли цвитуть хризантеми.

Є у світі край не за семи десь горами і за семи Дунай-ріками, є у світі край, що чорноземом своїх нив блистить діямантом в сонці, та є у світі край, що мережами золотих пшеничних піль, смарагдових сіножатоk і сріблистих лент гірських потічків і усміхом блакитного неба вітає всіх, що прошені й непрошені під його гостинні покрівлі заходять.

Та ,люди тут сумні.

Сумні з традицій, замилування і переконання. Просто не вміють бути веселі... Любуються в тужних, сумних настроях, у сумних піснях, ще сумніших роковинах і плаксивих ювілеях...

— — — — — — —

Вже матері над колискою співають: „Ой, ходить сон, коло вікон..." а немовлята дрімають хлипаючи під сумовиту мельодію матірньої колисанки...

Ростуть у тім дивнім краю діти-квіти і змалку вчаться убивати в собі ледви розцвілу життєрадісність.

— — — — — — —

Ідуть заквітчані молодята з музикою до вінчання, а

....„Музика плаче-завиває"...

Тужної виспівують дружечки-зозульки, заводять свашки розчиняючи сльозами весільний коровай і ридають мати-батько, благословляючи на нову дорогу життя заплаканих молодят.

Такий то дивний край, де й весілля сліозми обливають...

— — — — — — —

Та прийшов Великий День і здавалося, що прожене за сині гори леліяний під серцем з покоління в покоління сум...

Великий День прийшов...

В часі, коли розцвілі хризантеми дівочим квітом осінні дні прощали...

Гей, і покотилась була Радість осіннім громом по розволенілих озимим хлібом нивах і блискавкою стрибнула під роздерті лихоліттям стріхи...

Це був Великий День.

І люди тішились новим весіллям, як молодята тішитись повинні новим життям.

— — — — — — —

Повіяв холодний вихор і заморозив студеними цілунками ніжно-білі квіти хризантем...

І згасла Радість, як гасне сонце у вечірній, сутінній годині...

І заридали знову люди, що чорнозем їх кровю сплив...

І плачуть досі, так само як плакали колись... Хоч спомин днів колишніх радісний, бадьорий і веселий.

Хоч спомин Днів колишніх блиском самоцвітів розбиває темінь ночі!...

Сумують знову люди в осінні дні, коли перецвітають хризантеми.

Бо така вже їхня вдача, що і на сонце крізь притьмарене шкло дивляться.

А з дня Радости насилу роблять сумний день.

— — — — — — —

Гіякинт Брунька.

Рік Зас. 1890 Магазин ФУТЕР М. А. АВГУСТИН ЛЬВІВ, РУТОВСЬКОГО 7. Поручає різні роди футер готових і на замовлення по найприступніших цінах. Першорядне виконання найновішими взорами. Тел. 249-46. 2933 4—5 Рік Зас. 1890

— **Шлюб Кепури.** Цивільний шлюб Івана Кепури з німецькою фільмовою акторкою Мартою Егерт відбувся в Катовицях.

— **Бомби у 8 кінах.** У 8-ох нюйорських кінах, положених у різних дільницях, вибухли одночасно слабі бомби. В кінах повилітали вікна, коло 50 осіб затроїлося газами, а багато ранених відломками шкла. Здогадуються, що бомби підложили робітники, які попали в конфлікт з підприємцями.

— **Папа сильно перестудився** перед своїм виїздом з Кастель Гандольфо. Лікарі побоюються, щоб недуга папи не викликала нових ускладнень з огляду на поважний вік (80-ий рік життя). Здоровлям св. Отця піклується д-р А. Міляні, головний ватиканський лікар та особистий лікар короля Віктора Емануїла.

— **За 13 годин перелетів Атлянтійський Океан.** Відомий англійський летун Молісон перелетів з Гарбур Грейс до Кройдон в Англії понад Атлянтійський Океан за 13 годин і 16 хвилин, перелітаючи простір 3.700 км. Таким чином Молісон устійнив новий рекорд, що його дотепер мали Річмен і Мерідя, які перелетіли Атлянтійський Океан за 18 годин. Молісон був такий вичерпаний, що не міг вилізти сам з кабіни літака.

— **З листів до Редакції.** Високоповажаний Пане Редакторе! Прошу ласкаво не відмовити помістити у Вашому Хвальному часописі такої заяви: Доходять до мене вістки, неначеб під якоюсь відозвою, виданою літом ц. р. на т. зв. Ф. О. Н. (Фонд Оборони Народової) було поміщене і моє ім'я. Заявляю цим, що я ніколи не то, що не підписував такої чи подібної відозви, але взагалі ніхто до мене ніколи не звертався з подібною пропозицією та що взагалі з цілою справою не маю нічого спільного. Якщо справді було поміщене десь моє ім'я, чого я сам досі не міг сконстатувати, — то слід вважати цей підпис за неправдивий і за зовсім самовільне потягнення дотичних кругів чи комітету. Приймість, Високоповажаний Пане Редакторе, вислови правдивої пошани до Вас — **Д-р Кость Воєвідка,** Станиславів.

Зі судової салі.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО О.У.Н.

По тридennій розправі перед судом присяглих у Бережанах проти підсудних: В. Лаби і Д. Чмира за приналежність до ОУН, трибунал видав на основі вердикту суддів присяглих, які заперечили їх вину у приналежности до ОУН, такий присуд:

Василя Лабу засудив за провину зі ст. 165 к. з. (приналежність до тайних організацій) на 1 рік вязниці і припинив кару на 4 роки.

Дмитра Чмира засудив теж за провину ст. 165 к. з. на 10 місяців вязниці, але цю кару мусить він відсидіти.

Обом засудженим зачислили слідчий арешт і звільнили від судових коштів. На основі цього присуду В. Лаба вже вийшов на волю, а Дмитро Чмир вийде 6. листопада ц. р.

НАЙЦІКАВІША КНИЖКА НАШОГО ЦЬОГОРІЧНОГО СЕЗОНУ

Ірини Вільде

ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ

208 сторінок.

Замовляти в Адміністрації „Діла". Порто 30 сот.

Ціна 1.50 сот.

Дописи.

КОПИЧИНЦІ.

Загальні Збори філії Союзу Українських Купців і Промисловців. Щаслива думка зродилася в ініціятора інж. Е. Стрільцева, щоби згуртувати українських купців і промисловців копичинецького повіту, яких нараховують сьогодні понад 50. По полагодженні законних формальностей назначено на день 25. X. ц. р. перші загальні збори, на яких був присутній делегат СУКП-у з Львова п. Кабарівський і коло 40 купців; на жаль, не було самого ініціятора інж. Стрільцева, що на короткий час в особистих справах мусів виїхати з Копичинець. По з'ясненні статуту та виписанні членів, для яких укладено окрему вкладку у вигоді 50 сот місячно, перша дуже вибір виділу в такому складі: В. Момотюк, **мясар,** — голова, І. Турман, купець **мішаних** товарів — **заст.** голови, М. Потикевич, купець **галянт.** товарів — **секретар,** І. Червонівський, купець **мішаних** товарів — **скарбник,** О. Елиш, купець **залізн.** товарів — **господар. Референт** дрес українське купецтво відбиття делегат зі Львова, **кор** тував теж у дискусії пояснюючи організаційні справи. Привіт від філії „Просвіти" зложив присутний на збо зрах голова філії мґр Остап Фірчук. В точці внесків і **зая** ків голова філії мґр А. Трофим, котрий на початку вибір забирали голос: мґр А. Трофим, котрий на початку виділів пояснював теж присутність статуту т-ва, **Стефа** ведь з Кругульця та А. Фірчук з Гуменна, який заохо на те, що купці можуть користати з позаочного навчан да Госп. Академії в Подебрадах. Председником збо був Осип Кошута, купець в Гуменна.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО - ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

приймає без обмеження речинця запис на такі студії:

1) **Вищекошікільний Економічно-Кооперативний Відділ** (8 семестрів. Підвідділи: Кооперативний та Торговельно-Промисловий).

2) **Вища Школа Політичних Наук** (6 семестр.).

3) **Курси Українознавства** (3 семестри).

4) **Фахові й практичні короткочасові курси:** бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької та французької), пасічництва, садівництва, консервації й технічного перероблення садовини й городини, обробу шкіри, миловаріння, радіотехніки, фотографії.

Навчання провадиться кореспонденційною методою. Проспекти й програми — безплатно. На цирку відповідь приклавши міжнародню поштову марку. Звертатися на адресу: Ukrajinsky technično-hospodářsky Institut. Poděbrady. Tchécoslovaquie.

БЕРЕЖАНИ.

По загальних зборах важніших установ у Бережанах, які пройшли спокійно, праця почнуть входити на нормальні шляхи. Вибрана старшина товариства дає запоруку, що поведе якнайкраще свою працю. Недавно відбулися теж загальні збори філії Сільського Господаря в Бережанах. У мин. році склалися обставини так, що голова рад. була приневолена зістановити з уряду тимчасову раду філії. По короткому приготуванні тимчасова рада перевела загальні збори, на яких вибрано головою о. дек. Кушніра з Вербоза, заст. голови д-ра Ф. Коковського. До ради ввійшли ще о. Юхнович, проф. Васьків, Мороз, Вальорний, Кушнір, а як голова контрольної комісії дир. І. Петрицький. Нова рада задягає нового агронома. Від останніх загальних зборів основано вже два нові кружки.

Зміна в управі школи кружка Р. Ш. Головна управа Р. Ш. перенесла з Бережан управителя школи п. М. Грамика, а управу школи доручила вчителеві Крамарчукові, що втішається загальним довірєм громадянства.

—o—

Спорт.

АКТИВНІСТЬ ЧЛЕНІВ-СИМПАТИКІВ У СПОРТОВИХ ТОВАРИСТВАХ.

Цій темі присвячували ми вже давніше велику увагу. Тоді говорили ми про обовязки членів, яких хочемо обговорити причину слабого зацікавлення членів своїм спортовим товариством.

Нема сумніву, що кожний спортовий клюб старається мати якнайбільше правдивих членів, значить таких, що справді платять вкладки. Удержання спортового товариства коштує великі гроші, вимагає вічних вкладів, що їх провідні клюбів стараються зібрати почасти з вкладок. Проводи клюбів роблять при тім засадничі похибки: на членів спортових т-в часто приймають людей без розбору дивлячись, щоб лише даний член заплатив вкладку. Проводи не висовують собі того, що саме таке приналежання членів приносить товариствам тільки шкоду. Рішуче замало, щоб член заплатив вкладку чи більший даток, за мало, щоб такий член приходив на змагання своєї дружини і кричав часом диким голосом, прозивав різними словами противників, суддю і навіть своїх! Треба передовсім значінити такого члена з спортовою ідеольогією із значінням спорту в житті нації і зокрема в житті українського народу під теперішню пору. На те все в наших спортових товариствах не звертають уваги й через те ми витворюємо спортову безхребетну масу, яка вводить свою участь у спортовім русі до церковного захоплення або обурення. Такі члени переконані хибно, що стають в обороні українського спорту, коли на змаганнях вигукують проти противників і судді. На оборону тих „прихильників" спорту міг би хтось висунути аргумент, що наш спортовий рух дуже молодий і через те не було ще часу на спортове виробленик. Не перечимо, що по якомусь часі можуть ті недисципліновані „прихильники" спорту переродитись у дійсних звеличників могутньої спортової ідеї, але поки що нічого в тому напрямі не робимо. Члени-прихильники спортових клюбів вважають, що вистане заплатити вкладку, прийти на змагання своєї дружини, тішитися її виграною і ганьбити її останніми словами якщо програє. Це називається бути „прихильником спорту". Ду-

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР. Нині в неділю в год. 3·30 попол. по найнижчих цінах **МОДНІ СПАЗМИ** комедія Богуславського Вечором в год. 7·30 по-мелія Шова **ПІҐМАЛІОН**

Завтра у понеділок год. 7·30 вечором Пігмаліон.

Дроза Львів
Порошок до печення
Цукор ваніленовий

же часто такий член не знає навіть хто є у проводі клюбу, де й чи є взагалі клюбова домівка, як його клюб господарить, який моральний і матеріяльний стан клюбу і т. д. Не говоримо вже про те, що такий „прихильник" клюбу не має поняття, чому іноді його дружина програє змагання, що він не цікавиться життєвими умовинами змагунів, його нічого не обходить, що неодин змагун виходить на грище з напівпорожнім шлунком і т. д. (Тут рішуче застерігаємось проти фальшивого розуміння наведених слів). Зовсім не боронимо змагунів, що густо часто роблять із себе „героїв", перед якими треба падати ниць. Рішуче виступаємо проти таких „асів" і „примадон", що їх для добра спортової організації слід буловб з клюбів позбутатись, бо інакше вони скорше чи пізніше розібють товариство. Отже чому такий „прихильник" клюбу про ті всі справи не знає і ними не цікавиться? Бо він клюбом не цікавиться тому, що клюб ним не цікавиться. А все те тільки тому, що проводи клюбів за велику вагу накладають до матеріяльної сторінки члена і майже ніякої до його правдивої спорт. свідомости. Тому спортові товариства, назагал беручи, кінгають, слабо розвиваються, а то й нидіють. Люди, що під теперішню пору працюють у проводах спортових клюбів мусять зрозуміти, що їхня праця не піде на марне, якщо вони будуть приєднувати до клюбу справжніх членів прихильників спорту та будуть їх виховувати. Кожний початок тяжкий, кожний початок вимагає великих зусиль і великих матеріяльних і моральних вкладів. Але годі вічно нарікати на недостачу зрозуміння для спортових ідей серед ширшого громадянства і ждати безчинно змін на краще. Добро і розвиток українського спорту залежні тільки від самих спортовців і правильної організаційної діяльности спортових товариств.

Богдан Ліськевич.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ, ілюстрований журнал історії та побуту. Львів, листопад 1936. Р. VIII. Ч. 11. Зміст: Ф. Невестюк: Хрести. — В. Літинське: Із записок 17-літньої. — Денис Онищук: На могилі полк. Дм. Вітовського. — О. Думін: Полк. Дм. Вітовський у спогадах. — Ів. Шуліка: Джерело історичної тенденційности. — Ріяьбар М. Бриньский: Ювилей ген. Віктора Курмановича. — Ілько Борщак: Европа й відродження України. — О. Мікула: 1. XI. 1918 в Калуші. — Всеволод Петрів: Житомирська юнацька школа. — Др Кирило Трильовський: Мої перші дні у З.У.Н.Р. — Федір Дудко: З над Двіпра до Сени. — Бібліографія.

НАЗУСТРІЧ, двотижневик літератури, мистецтва, науки і громадського життя. — Львів, 1. листопада 1936. Р. III. Ч. 21. Зміст: І. Іванець: Батальне малярство (з нагоди відкриття військового відділу в музею НТШ. у Львові). — Павло Ковжун: Буденна і мистецька дійсність. — Святослав Гординський: Вітер над містом. — Володимир Радзикевич: Забутий у сільській якутині. — Тимотей Бордулюк. — Соня Бей: Задушний день. — Чужина хроніка. — Василь Сімович: „Наталка Полтавка" на полтавських святах 13. вересня 1903 р. Марія Сокіл: Як я грала Наталку Полтавку з Садовським і Саксаганським. — З мистецьких виставів. Українські хроніка. — Летіло 40 сорок.

ТОРГОВЛЯ І ПРОМИСЛ, ч. 21 (51) з 1. листопада н. р. Зміст: Листопадові дні. — Зависка цін і боротьба з нею. — На манівцях (про Т-во „Молочар"). — Загрожена установа. — Нові філії СУК (Копичинці, Зборів, Сколе). — Нарада в Золочеві. — Вирізки з преси (Одушевлення і критика. Жидам мусить бути тісно). — Бранжові курси. — Діти вчаться продавати. — Різні вісти. — Середня доходовість сільських крамниць (Заміни: торгівля і подвійний податок). — Нові видання. — Ринок і ціни.

Гемороїди
є причиною злого самопочування і т. п. Треба конечно усунути ті дошкульні терпіння. При гемороїдах вживаємо
Anusol
Goedecke
МОЖНА ДІСТАТИ В АПТИКАХ
12 чопків 5 зол. — 6 чопків 3 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

СТАРИЙ САМБІР: 3. XI. „Голгота"; 4. XI. Віяніїй і Лігія. 5. X. „Смерть Нерона".

Зі Самбора Ст. по дорозі до Перемишля театр загостить тільки з одною виставою „Голгота" до Добромиля, Хирова і Н'яжанкович.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

РОГАТИН:

2. XI. Нїма теща.

3. XI. Вій.

З Рогатина їде театр до Галича та Ходорова.

Великий Театр:

Неділя, 1. XI. год. 3·30 поп. „Модні спадки" ціни найнижчі. — Год. 7·30 веч. „Пігмадіон".

Понеділок 2. XI. год 7·30 веч. „Пігмадіон".

Вівторок 3. XI. год. 8·15 веч. Симфонічний концерт гостинного соліста-фляшиста Л. Д. Кадімахоса.

Найдешевше 2664

скло, порцеляна, у столітній фірмі:

ЯН КВЕСТ

ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ. 24 737

Кіна.

АПОЛЬО: „Герої Сибіру".

АТЛЯНТИК: „Тайна бригада".

ВАНДА: „Збігець із Яви", і „За хмилину щастя".

ГРАЖИНА: „Болько та Льолько".

КАСІНО: „Король жінок".

КОПЕРНИК: „Пастер".

МАРУСЕНЬКА: „Юхель грає на скрипці".

МЕТРО: „Капітан Блад".

МІРАЖ: „Весела розведенця".

МУЗА: „Скандали місіонерів" і „Ваверса".

ПАКС: „Давид Коперфільд" із Фреді Бартольомью.

ПАЛЯС: „Проклята".

ПАН: „Схопили жінку", і „Тайни военної марінарки".

РАЙ: „Княжна чардаша" з Мартою Еггерт.

СВІТ: „Княжна Чардаша" з Мартою Еггерт.

СТИЛЕВИЙ: „Роберта", ревія „Як у раю".

ТОН: „Робін Гуд із Ельдорадо".

УТІХА: „Червоний султан" і ревія.

УТІХА: „Червоний султан", і ревія: „Мала гейша".

Свіжий транспорт зимових панчіх, білля, рукавичок поручає відома зі солідности фірма

„ДІМ ВОЛІЧКИ",

Свистуська 2, побіч брами. — На складі правдива англійська вовна. 2985 1—50

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Венеція".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 1. листопада 1936.

Відень (506,8) 11.45 Орх. Концерт, 17.00 Симф. концерт, 20.10 „Кума-смерть" легенда Ф. Зесера, **Брно** (325,4) „Дзвони Мільоти" фільма на словацьку тему, **Прага** (470,2) 7.30 Концерт, 8.30 Концерт рел. музики, 9.10 Соната Єреміяса на альтівку та форт., 10.00 Популярний концерт, **Париж** (1648) 13.15 Концерт, 16.00 Легка музика, 23.45 Фр. музика, **Білгород** (437,3) 10.00 Богослуження, 12.00 Концерт зійськ. орх., 18.15 Скрипка, **Берлін** (356,7) 10.30 Недільна музика. 18.00 Пробованки, співи, музика, 18.50 Квінтет на форт., 2 скрипки альтівку, віолончелю, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 11.30 Розр. музика, орх., солісти, 14.00 Авд. для дітей, 14.30 Бразилійські та японські нар. пісні, 19.00 Пісеньки й мельодії Вальт. Кольо, вес. авд., **Мінхен** (405,4) 9.30 Форт. теори Бетовена, 10.00 Німецька молитва, поема Герб. Бема з муз., 10.30 Баварська муз. авдиція, 11.30 Нарід і мистецтво, концерт, 12.15 Музика, 15.05 Солісти, 20.00 Концерт, **Будапешт** (549,5) 12.30 Лістові твори, 15.50 Віольончеля, 17.00 Сальонова музика, 18.00 „Реквієм" Вердія, 20.30 Концерт оп. орх., **Міляно** (366,6) 12.20 Камер. музика, 16.30, 21.20 Орх. концерт, 20.40 Комедія, 22.40 Танк. музика, **Рим** (420,8) 13.40 Всячина, 20.45 „Конніта" оп. Зандоная.

Понеділок, 2. листопада 1936.

Відень (506,8) 17.40 Пісні за покійних, хор, 20.10 „Реквієм" на сольо, хор, орг. і орх. Моцарта, 21.10 Нові Вольфові пісні, Е. Рокита, сопр. Г. Дуганд баритон., 22.00 Орх. концерт, **Мор. Острава** (260,5) 17.35 Поважні пісні Брамса, **Прага** (470.2) 11.45 Легка музика, 13.00 Концерт, 17.35 Пісні, вик. Колярова, скрипка, форт., 19.10 Концерт, **Париж** (1648) 12.00 Легка музика, 14.00 Симф. музика, 18.30 Концерт, 21.45 Камер. музика, 23.45 Симф. музика, **Білгород** (437,3) 17.20 Нар. музика, 20.00 Опера, **Берлін** (356,7) 8.30 Розр. концерт, 14.15 Легка музика, 17.10 Пісні, Марґ. Роль сопр., Максиміліян барит., 19.15 Форт. рецітяль Ґ. Нетте, 20.10 Симф. концерт, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.20 Суїта ч. 3 Різа, солісти, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.30 Сопран і форт., 18.00 Концерт, 22.50 Концерт із Байрайту, **Будапешт** (549,5) 10.00 Реквієм Моцарта, 12.15 Симфон. концерт, 18.55 Орґ. рецітяль, 20.00 Концерт оп. орх., **Міляно** (368,6) 17.15 Рел. музика, **Рим** (420.8) 20.40 „Транзітує анімо" ораторія Перозія.

Вівторок, 3. листопада 1936.

Відень (506,8) 12.00 Розр. концерт, 15.20 Муз. авд. для дітей, 17.15 Співи. рецітяль Е. Рельтера баритон, 17.35 Форт. рецітяль, 22.20 Дрезденський квартет, **Братислава** (298,8) 17.40 Арії на сопран, 18.10 Форт. твори Ліста, 20.25 Сп. рецітяль Каляса, 21.00 Концерт орх., 22.30 Словацькі пісеньки, **Прага** (470,2) 17.30 Пісні паломника, Малера, вик. Г. Петерка, 19.30 „Цікунок" оп. Сметани, **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00 Концерт, 18.30, 19.30 Концерт симф. орх., 21.45 Вечір пісеньків, **Білгород** (437,3) 13.15 Пісні, 18.25 Сольо на флеті, 20.30 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) 16.30 Весела авдиція, 19.15 Давні пісні, Легарт сопр., форт., **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Англійські пісні, Кречмар сопран, 20.10 Весела довецька авдиція, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика, 16.50 Концерт солістів із Байрайту, 18.00 Розр. концерт, 20.10 „Відний Йоманан" оп. Мілекера. **Будапешт** (549,5) 13.30 Співи, форт., 17.45 Мадярська камер. музика, 19.00 Мадярські нар. пісні, цит. орх., 22.05 Сальон. музика, **Міляно** (368.6) 11.30 Легка музика, 20.45 „Конніта" оп. Зандоная, **Рим** (420,8) 13.10, 17.15 Концерт, 20.40 „Три цвітки" ком. Пардінія, 22.00 Концерт малого хору Августео.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 1. листопада 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., На добрі вечорі", 8.40 Аліке: „Аве Марія", гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, 10.30 „У ранішньому настрої", гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх.; у перерві ок. год. 13.00 Театральний огляд. 14.00 Репортаж із життя, 14.30 Популярна музика з гр. пл., 15.30 Для села: Спогади передвоєнного інструктора, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Реклямовий концерт. 16.15 Музика, співи із гр. пл., 16.45 Чвертьгодинна поезій на Всіх Святих. 17.00 Симф. концерт; у перерві о год. 18.00 Актуальна гутірка, 19.00 „Весілля" (II. дія) Ст. Виспянського. 19.45 20.10 Мішаний концерт, форт., Г. Бем тенор. 20.00 Літературні хвилини. 20.20 20.21, 20.35 Спортові вістки. 20.40 Політ. огляд. 20.50 Вечірній денник, 21.00 Муз. Легенда. з гр. пл., 21.30 Мій приятель із Підгаля, 21.45 Італійська форт. музика, 22.15 Концерт симф. орх.; у перерві о год. 22.55 Останні вістки.

Понеділок, 2. листопада 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Ранішня музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт квінтету, сольов. музика. 12.40 Органова матч — спогад, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Ковцерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклям. концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 З опер Пучіні, гр. пл., 15.55 Суспільна гутірка, 16.00 Великі увертюри, гр. пл., 16.15 „Гутірки зі смертю", ораторія, хор, органи, 17.15 Канарки й комісія нар. едукації, 17.30 Пісні, гр. пл., 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Безсмертні мельодії. гр. пл., 18.40 Личаківський цвинтар — пантеон Львова, 18.50 Нар. театр при праці, 19.00 „Весілля" (III. дія) Виспянського, 20.00 Воєцька авд., 20.30 Пісні відсп. М. Трохимчинська в супр. форт., 20.50 Вечірній денник, 21.00 Актуальна гутірка, 21.05 Хвилина Р. Вагнера, з гр. пл., 21.55 Форт. рецітяль, 22.25 Орг. твори, 23.00 „Вечірній настрій", гр. пл.; у перерві о год. 22.55 Останні вістки.

Вівторок, 3. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 1.30 Для молодших дітей: „Як малий каштан із старим листком гуторив", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Клясична музика з гр. пл., 12.40 Хліборобська скринька, 12.50 Полудневий денник, 14.35 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклям. концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Листи від дітей, 16.00 Пісеньки у вик. Юрандового хору, гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Орх. концерт, 17.00 Говорена повість: Будні пп. Ковальських, 17.15 Концерт солістів: М. Дайкова співа, форт., 17.50 Спортове зацікавлення Симфоріона Дротика, монольог І. Тишкевича, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Сальонова музика з гр. пл., 18.35 Із пограниччя літератури та музики, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Чи праця жінок збільшує безробіття?, 19.20 Поїдемо на лови, муз. авдиція, 20.00 Польща на Міжнар. конгресі церковного співу у Франкфурті над М., 20.10 Концерт камер. орх., скрипка, обой; у перерві о год. 20.45 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 21.40 Відгомони Підгалля, муз. авд., Гоґоєвська меццосопр., скрипка, муж. хор, прелекція військ. орх., 22.30 Гіпертрофія слова у сьогоднішній літературі, 22.45 Танкова музика у вик. орх.; у перерві о год. 22.55 Останні вістки.

—0—

УКРАЇНСЬКИЙ САЛЬОН МОД

„МАК"

Львів, вул. Глибока 1, поручає:

найновіші моделі капелюхів, штучних квітів, рукавичок жіночих та мужеських.

Улаштовує курс **модиярства, штучних квітів і рукавичок.**

Учить віденсько-американською методою.

ВАРШАВА.

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає пера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 5—?

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.73—89.30, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 288.50 — 286.80, Франки фр. 24.75 — 24.61, Франки швайцарські 122.25—121.45, Фунти англ. 26.03 — 25.87, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.50—17.00, Кор. дан. 116.14—115.30, Кор. норв. 130.68 — 129.70, Кор. шв. 134.18 — 133.20, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.48—11.30, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95—93. Марки нім срібні 122—115.

Акції.

Банк Польський 111.25, Цукор 31.00, Вугіль 16.75, Ліліпол 15.25, Мозаїка 6.50, Норблін 67.00, Островець 31.00, Старахович 36.50. Габербуш 41.50.

Тенденція неоднакова.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 68.00, 2 ем. 68.50, 5 конв. 54.00, 5 зал. 52.00, 6 дол. 76.50, 4 прем. дол. 47.50—47.00, стаб. 485, 487.

Тенденція неоднакова.

Заставні листи.

5 прп. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прп. Л. З. Бк Г. 40—43, 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БГК. 61—65, 4 прц. БГК. 61—65.

Долярівка 47—49, 3 інвест. 1. ем 66—69, 3. ем. 67—68.

Збіжжя.

За 100 кг. дьоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	24.25—24.75
Пшениця збор. червона	23.25—23.50
Пшениця біла	23.25—23.50
Жито шт. І	17.25—17.50
Жито шт. ІІ.	17.00—17.25
Бараболя	3.50—4.00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 31 жовтня н. р. кооперативам платня за дьоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.16 „
1 кг. сиру	4.40 „

Тенденція на масло та яйця сильна на молоко звижкона.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 31. X. н. р. платив своїм доставцам за 1 кг. живої птиці дьоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без острір, щойно від 1.80 кг. вгору	0.95 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Слабших сортів від вище поданих, не приймає.	

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ФУТРА до міста і подорожі, по останніх зразках моди виконує першорядно по конкуренційно низьких цінах
АНДРІЙ КУЗЬМІНСЬКИЙ.
2615 Львів. Пекарська 31. 19.25

ОПОВІСТКИ.

Листи під шифрою Емігрант, Маріїка, Львовянка, Тальорист — просимо відобрати в Адміністрації „Діла".

НАУКА

„ПОСТЕМП". Перша у краю конц. школа, системи „Крій індивідуальний" — відділи: кравецтво, корсетарство, білизнярство. Курси відкриті цілий рік, початок 1-го і 15-го кожного місяця. ЛЬВІВ. ЗІМОРОВИЧА ЧИСЛО 3. 2826 3—4

ФРАНЦУСЬКОГО приготовляє до W. S. H. Z. уділяє конверсації, корепетиції дипльомована Шлова 12, мешкання 7. І. поверх. (Перша бічна Пекарської). 2990

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГЕНТИ до продажі кіс та ріжних знарядів потрібні. Lublin, skrytka 275. 2901 10.20

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОКАТСЬКИЙ аплікант з правом заступства шукає практики у доброго шефа. Зголошення з умовинами слати до „Діла" під „Негайно". 2966 2-2

МЕШКАННЯ

ПОКІЙ умеблюваний (1—2 осіб) зараз до винайму Грунвальдзка 4. І.пов. двері 4. 2946

РІЖНІ

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, жіночі, проти усування матиці під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 3—100

НОВОЧАСНА ВИРІБНЯ КОВДЕР Шульц, Львів. Легіонів 41 в подвір'ю виконує всілякі роботи в цій ділянці. Великий вибір готових ковдер постійно на складі. 2931 4—5

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фірянок, накидки, таблети від найдешевших до найвибагливіших за безцінь — Фрайлих. Сикстуська 21. 2679 —?

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Панъ поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів. Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 9—60

ЛЯЛЬКИ, ЗАБАВКИ, тягячі ВІЗКИ, поручає найдешевше БРАНДТ, Львів, Сикстуська 19. 2967 1—5

ВИБАГЛИВІ парасольки, парасолі поручає Новочасна вирібня „Лев" Шайнохи 2. Реперації, покриття дешево. 2983 1-3

ВІДПОВІДНУ СОРОЧКУ доберете собі Пане тільки в нас: попелинові 5.90, фланелеві найновіші 5.90 та всілякі дімоге білля серед полвугідного вибору. Фабрика білля „АСТРА" Львів, СИКСТУСЬКА 2. 2912

МЕБЛІ всілякого розу, догідні умовини „Мебльосклад", Казимирівська 25. 2982

МІДЯНІ кітли для пукорників, мясарів, прачкарень, продає дешево Котлярська. Робітня Шрамм, Гадова 14. 2954

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЗМІНА АДРЕСИ:

Др. Вільгельм Нахер

орд. в нед. зубів і устної ями

тепер ВУЛ. ОССОЛІНСЬКИХ 17 в партер. 2918 3—3

Люксусовий пятьлямповий екрановий відбірник. Три пентоди. Duodioda. Чотири засяги хвиль. Електродинамічний говорець.

ELEKTRIT RADIO

ВІДБІРНИКИ З ПРИРОДНИМ ЗВУКОМ.
Можна дістати в радіоскладницях у цілому краю.

При грипі, простуді, дріжах, лом в кістках зазнаємо полекші, заживаючи таблетки ТОГАЛЬ. Тогаль спричинює спадок горячки і втихомирює болі. Можна дістати в найближчій аптиці.

НА ОСІНЬ І ЗИМУ

Найдешевше купиш останні новини на сукні, костюми і плащі та всякі блаватні товари у фірмі

Галицький Магазин Новин, Львів, Галицька 15.

ДЛЯ ПРИКЛАДУ КІЛЬКА ЦІН:

Вовна на сукні від	1.50	Полотно	0.60
Вовна „Ангора"	3.00	Димка на підштанки	0.70
Вовна на комплети	3.50	Перкаліна колірова	0.70
Вовна на спідники	4.50	Зефір сирий	0.60
Вовна на плащі	4.75	Шифон 80 шир.	0.85
Шевйоти англійські	3.50	Попеліна на сорочки	1.20
Вовна на мундурки від	1.50	Вовп рожевий	1.00
Камгари на стул. убр.	4.00	Полотно на простирала	1.25
Вельвети і штрукси	1.65	Атлас на постіль	1.35
Бая двосторонна	1.40	Пошевки від	1.80
Фланеля на шлафроки	0.80	Простирала 2 метр.	2.50
Фланеля гладка	0.80	Простирала на ковдри	4.50
Фланеля на білля	0.65	Ручники від	0.30
Коци	4.75	Стирки до начиння	0.50
Ковдри сатинові	10.—	Хустинки від	0.15

Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики
Д-р ФІШЕР б. довголітній лікар асистент дерматольог. клінік
у БЕРЛІНІ, ВІДНІ ТА ПРАЗІ
переїхся і ординує тепер від 9—1 і 3—7
ЛЬВІВ. ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.
напр. Віденської кавярні
Тел. 251-68. Сепаратові жадальні.

Косметичний Інститут і Лябораторія
д-ра О. Тушицького
Львів, вул. св. Софії ч. 3
усування аномалій цери, бородавок, пігменту, волосся, близн, дзюбів і плям, масажі, тривале усування морщин, жиляків і відмороження власною методою. 2675
Урядово затверджений 4-місячний курс косметичної закордонної програми.

від зол. **160** нові сист. „СІНҐЕР" перстенево - бубенкові до шиття і гафту, шиє вперед і взад з 30-літньою гарантією. — Достава на кошт фірми.
Ілюстровані цінники безплатно.
„Добромашин", Варшава, Хмельна 32.
8/14 1—2

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозяковіч — Львів. Домінікапська 4. 2694 47-6?

ВЛАСНИЙ ВИРІБ
КОВДЕР і МАТРАЦІВ
ПОСТЕЛЕВЕ БІЛЛЯ.
Великий вибір
ЗАЛІЗНИХ і МЕТАЛ. **ЛІЖОК**
Маріян Млєко, Коральницька 6
2853

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА
світової марки
Б. СОММЕРФЕЛЬД
Експорт до Англії, Аргентини, Уругваю, Данії, Франції, Голляндії, Палестини і т. д.
виключне заступництво:
С. Новацький
Львів, вул. Пілсудського 17. 2690a

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти 4 огольошеневі шпальти.

1 мм одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35	Дрібні оголошення від слова: матримоніяльні і приват. кореспонденція по купно, продаж, винаєм і т. п.	зол. 0.15
„ „ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0·60	шукаючі праці	„ 0·10
„ „ на першій сторінці	„ 0·80	слова товстим друком подвійно.	„ 0·07

Остання сторінка	1/1	зол. 480·—
„ „	1/2	„ 250·—
„ „	1/4	„ 130·—
„ „	1/8	„ 70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 248 (14.497). Львів, вівторок 3. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в у прочих краях по 1·50 зол.

Телеф Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Хто переможе: Рузвельт чи Лендон?

ВАШИНГТОН, 2. 11. ПАТ. Міродатні кола переконані, що при виборах 3. листопада ц. р. през. Рузвельт дістане 54 відсотків усіх голосів. Лендон дістане мабуть 43 відсотків, решта голосів дістануть інші кандидати.

Новий курс рубля.

Московські щоденники з 29. ц. м. подали коротку вістку, що у звязку з девалюацією французького франка новий курс совітського рубля устійнено на 4 франки і 25 сантімів (РО).

Нужда під владою „польських февдалів".

„Ізвестія" з 29. ц. м. широко описують (районовий зїзд рад у Волочиськах (район Винниці). Селяни колхозів, положених недалеко польсько-совітського кордону порівнювали своє положення з положенням польських селян. Наводили деякі статті з тексту польської конституції, щоб виказати „демократизм" сталінської конституції. Старші говорили про нужду, яку пережили під владою „польських февдалів" — землевласників на Україні. Учитель совітської польської школи говорив по польськи підкреслюючи, що за царського уряду польська мова і польські книжки на Україні були заборонені. Свою промову закінчив теж у польській мові „Нехай живе Сталін". Інший учасник зїзду бідкався про долю польських селян, які не мають рільничих машин і яких поля пригадують шахівницю. Зїзд одноголосно апробував проєкт нової конституції і вислав дві телєграми до Сталіна про охорону кордонів і до еспанського „Леніна" Лярго Кавалєра. (РО).

Беля Кун керманичем коміктерну.

До Відня надійшли вістки, що керманичем комінтерну став Беля Кун на місце Димітрова. Французькі джерела подають, що Белю Куна призначили керманичем комінтерну в нагороду за викликання большевицької революції в Еспанії. Одночасно ГПУ арештувало двох найближчих співробітників Димітрова, а саме Еберляйна і Мінценбергера, двох колишніх комуністичних послів до німецького райхстагу.

Зневірений през. Азаня намагався скінчити самогубством.

БУРГОС, 2. 11. ПАТ. Радіостація „еспанської фалянги" повідомляє, що през. Азаня, який перебуває в Барсельоні, щораз то більше пригноблений. **Перед кількома днями хотів покинути Барсельону ,але під погрозами анархістів залишився. Комунікат радіостації повідомляє, що президент Азаня намагався скінчити самогубством,** але цьому перешкодив ген. Москелєт. Президенті мав заявити: **„Моє життя є тепер у руках анархістів".**

Перенесли летовище з Мадриду до Катальонії.

ТЕНЕРІФА, 2. 11. ПАТ. Радіоклюб повідомляє, що през. Азаня підписав декрет у справі створення нової летунської бази в Катальонії, де осідали би літаки з летовищ Мадриду.

НЕВДАЧА СОВІТСЬКОГО ГЕНЕРАЛА.

Ген. Кеіпо де Ллано заявив у радіо, що на фронті Толедо наступ червоних військ під проводом совітського генерала не вдався. Танки, що їх покинули піхотинці під Сасеною, впали в руки національних військ. Під Овіедо відбили наступ астурійських гірників поза лінію верхів, які панують над містом.

ОЖИВЛЕНА ПЕРЕСТРІЛКА.

ЛЯ КОРУНЯ, 2. 11. ПАТ. Радіостація оголосила комунікат, що на всіх позиціях біскайського фронту дійшло вчора до оживленої перестрілки, але лінії фронту не змінилися.

На фронті Ґвадаляхара повстанці посуваються наперед на правім крилі і заняли горби, які домінують над околицею ріки Дульсе. Під Вальдеморо попало в полон м. ін. 216 членів цивільної ґвардії.

КОМУНІКАТ НАЦІОНАЛЬНИХ ВІЙСЬК.

САЛЯМАНКА, 2. 11. ПАТ. Головна кватира національних військ оголосила такий комунікат про положення на фронті в дні 1. ц.м. до год. 20: **На північнім фронті національні війська підсунулися 16 км. наперед і заняли місцевости: Сечулися, Ля Нуава, Брунете, Вілля Мантіля і Вілля Нуева де Пералес. Неприятель залишив 162 убитих і 64 полонених,** між ними один старшина, 4 підстаршин і 45 членів цивільної ґвардії. Крім того здобули 200 крісів і скорострілів та 2 ґармати.

На полудневім фронті неприятель наступав на Парля, де національні війська перейшли до протинаступу. **Неприятель мусів утікати, залишаючи понад 300 убитих, 14-тоновий танк большевицької конструкції і велику кількість зброї, якої ще не обчислили.** На відтинку Сігуенци національні війська заняли Торро Мога і Хабракуе. Національні летуни розвели діяльність на всіх фронтах.

ЗАВЗЯТІ БОЇ ПІД МАДРИДОМ.

МАДРИД, 2. 11. ПАТ. Міністерство війни повідомляє: На середущім фронті на відтинку Сієрра повстанці намагалися посунутися у напрямі Брунете, але по кількох боях їх відсунули. На полудневім фронті на відтинку Таке відділи урядових військ заняли стратегічні позиції, які панують над місцевістю Парля і на полудне від Фуенлябрада. Повстанці енергійно заатакували позиції коло Сендехос, Деляторе і Вілласеса Деневарес, але їх наступ відбили і заняли протинаступом місцевість Віллятоба. Офіційний комунікат мін. летунства повідомляє, що ескадра урядових військ бомбардувала летовище національних військ у Саляманці і знищила 5 літаків.

ЗИМОВА ДОПОМОГА НАЦІОНАЛЬНИХ ВІЙСЬК.

БУРГОС, 2. 11. ПАТ. Ген. Франко видав обіжник до всіх губернаторів та організацій, щоб 1. і 15. кожного місяця ресторани і готелі видавали снідання й обіди з одної страви беручи ціни як за нормальне снідання чи обід. Дохід призначено на допомогу сиротам. Одночасно команда національних військ видала відозву до жіноцтва, щоб підготовило теплі одяги для війська.

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР"

ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА 20.

приймає до обезпечення:

від огню й від крадежі — влому всякого роду **рухоме майно,** стосуючи найнижчі тарифові оплати.

Рятуймо душі молодого покоління!

Пригадка з нагоди роковин листопадових днів.

Саме з приводу роковин листопадових днів говориться більше, ніж колинебудь, що найчільніше з усіх наших завдань є завдання: різьбити характери, облагороднювати душі й серця української дітвори, української молоді, щоб молоде покоління української нації серед важких і невідрадних сучасних обставин осталось вірне національним ідеалам та передавало їх черговим поколінням. Що патріотичне виховання молоді це річ необхідна — у цьому ніодна людина не сумнівається. Але як здійснити ту необхідність? Хто має це зробити? Українські школи? Де вони? З 3.662 українських приплодних народніх шкіл залишилось по офіціяльним даним міністеріяльного шематизму з 1930-31 р. (новішого нема!) всього 134 українських, а всі інші наші школи спольонізовані чи аутраквізовані, що на одно виходить. Бо, досі нема для тих т. зв. українських шкіл навіть планів навчання ані планів для української мови, історії, географії, літератури й культури. З колишнього українського вчительства на українських землях, що було важним громадянським чинником і духовим керманичем виховного, освітнього, культурного й економічного життя, залишились нині тільки нечисленні недобитки, прибиті та зломані самоволею тих, яким така громадянська праця є сіллю в оці.

Та на цьому не кінець. Зорганізований наступ на українські душі йде також з польської громадянської сторони. Особливож цей змінений наступ з великим успіхом веде „Т. Ш. Л.". Воно, не зважаючи на державні польські школи, і дальше удержує на українських землях Галичини свої приватні народні школи, середні школи (11), фахові школи (14), бурси (11), дальше 18 людових університетів, 1.417 читалень, 1232 бібліотечних станиць, при чому його постійні бібліотеки числять 598.151 томів, а рухомі 85.396 томів. Воно має мільонові маєтки у 907 нерухомостях. В останньому році збудувало „Т. Ш. Л." 33 „домів людових" і почало будову 34 нових. Як бачимо, ведена великою та жертвенною працею цілого польського громадянства офензива на наші землі дає просто ревеляційні висліди.

Хто протиставиться всім тим спробам завоювати душі українського молодого покоління? Рідна Школа. Вона поверх пів століття веде творчу працю, безнастанно активізує справу виховання й навчання, веде визначну обороняну акцію. Всі ті приватні всенародні школи, гімназії, фахові школи, захоронки й бурси Р. Ш. — це наші духові фортеці, а рідношкільні вчителі, провідниці дитячих садків і провідники дорослу Р. Ш. — це правдиві воїни, що стоять на перших позиціях боротьби за істнування нації.

У розпалі праці і важкої буденної боротьби ми може й не здаємо собі справи з того, яке епохальне значіння у житті нашого народу має „Рідна Школа". Але зрозуміємо це з оцінки аналогічних змагань наших сусідів з історичної перспективи. У збірній праці п. н. „Пішешлосьць і пшишльосьць школьництва приватнего" (Варшава 1922) читаємо м. ін.:

„З гордістю згадуємо 1863 рік. І був бо безприкладно дорів геройський подвиг з 1863 р., якщо не станець би

Присилайте передплату!

до тихої впертої боротьби цілий легіон беззбройних героїв (приватних учителів і виховниць)... Що дух народу не вмер, що геройський подвиг січневого повстання не пропав без наслідків — це їхня заслуга, їм належиться не менша вдяка, як ветеранам з 1863 р.".

Але ті польські „беззбройні герої" мали вигадану моральну й матеріяльну допомогу цілої польської суспільности, яка — як читаємо в повищій праці — „не жалувала матеріяльних засобів".

Як виглядає ця справа у нас? — Якщо всі українці (ки) і всі наші економічні й фінансові установи та торг.-пром. підприємства виконували б свій обовязок супроти Рідної Школи і постійно складали тільки 1 проц. своїх брутто приходів на Рідну Школу, то вона мала б потрібні засоби на вдержання існуючих шкіл і виховних установ та на розбудову нових. На превеликий жаль, так воно не є. Тільки частина складає правильно обовязкові датки на Рідну Школу, але це далеко не вистачає і внаслідок того Рідна Школа є в постійних матеріяльних клопотах. І так, як наші вояки на українському фронті боролися без зброї, без муніції, в голоді й холоді, так само тепер теперішні наші „беззбройні герої" рідношкільних установ у голоді й холоді на перших позиціях видержують наступи противників і ведуть важку творчу працю.

Чиж не сором усім тим, що не виконують як слід обовязку супроти Рідної Школи?!

У теперішні роковини Листопадових Днів нехай кожна українська одиниця постановить твердо: 1) у кожній українській громаді, де ще нема рідношкільної станиці, доконче заснувати діяльний кружок Р. Ш., 2) стати членом Р. Ш. і 3) постійно складати на цілі Р. Ш. 1-процентові датки зі своїх брутто доходів. А всі українські фінансові й економічні установи та торговельно-промислові підприємства повинні також давати постійну допомогу Рідній Школі відповідно до їх матеріяльної спроможности і таким чином гарним своїм прикладом світити для цілої суспільности.

Якщо бажаємо, щоб дух народу не вмер, щоб геройський подвиг Великого зриву не пропав марно, але залишив слід у патріотичному вихованні нашого молодого покоління, то виконаймо свій обовязок супроти Рідної Школи!

Іван Герасимович.

Львівська Музична Консерваторія ім. К. Шимановського вул. Коперника 9, повідомляє, що Мистець **почав лекції сольового співу** з днем 2. листопада. — Льв. Музична Консерваторія ім. К. Шимановського має всі права держ. шкіл. Сиротинський економ. додаток. Знижки (полекші) залізничні типу „А". Вписи приймає канцелярія Консерваторії, **вул. Коперника 9**, будинок кіна „Коперник".

АДАМ ДІДУР

Переворот в Іраку і британські інтереси на Середущому Сході.

В Іраку зробили державний переворот. Здавалось би — нічого цікавого: Перше — у нашій переломовій добі перевороти не належать до рідких явищ. Друге: Ірак належить до сірих держав: він лежить від нас дуже далеко. Третє — хід перевороту був так сказати нормальний: літаки розкинули те, що розкидається при такій нагоді, себто революційні летючки і бомби, уряд уступив, король розвязав парлямент і розписав нові вибори, давнього премієра з двома міністрами прогнали з краю — і перевороту якби не було, громадянська війна Іракові не загрожує.

Справді — переворот в Іраку так мало цікавий, як і сам Ірак і коли ми його не помічаємо мовчанкою, то лише через те, що він поважно зачіпає інтереси одної великої держави, а саме Великої Британії.

Британське заінтересування Іраком випливає з т. зв. питання Перського заливу (що становить для Іраку єдиний власний вихід у море), питання заслони лівої фланки Індії. „Перла британської корони" має прегарні природні границі від суші, а саме височенні гори, крім того скріпила їх Англія смугою буфорних держав. Але, щоб вповні забезпечити за собою панування над Індією, муселa велика Британія подумати про охорону її берегів. Вона взяла під своє безпосереднє будьто посереднє володіння всі береги Індійського Океану, завзято змагаючися на дипльоматичній арені з Німеччиною за Східню Африку, з Італією за абісинські побережжя. Португальські й голяндські кольонії підлягають британським впливам, Японії загороджує вступ могутня твердиня Сінгапуру. Як єдине непевне місце на Індійському Океані залишився Перський залив.

Ця морська віднога глибоко втинається в азійський континент у напрямі Европи, начеб запрошуючи европейські великодержави саме тудки йти на підбій Індії. Не диво, що Росія не жаліла зусиль, щоб узяти під свої впливи Персію, побудувати через її територію залізницю до берега перського заливу, заложити там базу для операцій проти Індії. Британська дипльоматія забезпечилася перед тим шахом: вона взяла під виключні впливи південно-східну частину Персії, розтягнула владу над дрібними арабськими султанами і шейхами з островів Перського заливу та його південного берега (Катр, Кувейт, султанами Розбишацького Побережа, о-ви Багрейн), подбала про те, щоб британські компанії здобули монополь у плавбі на Перському заливі.

Та лихо не спить. На овиді появилося марево німецького імперіялізму. Німеччина взяла під свої впливи Туреччину і дістала дозвіл побудувати довжелезну залізничу лінію, що мала получити іракську (тоді ще турецьку) пристань над Перським заливом Бассору через Багдад з малоазійськими залізницями і Берліном. Той плян „залізниці трьох Б" мусіли німці дещо зредукувати: вони не зуміли зломити опору англійської дипльоматії і мусіли вдоволитися залізницею лише до Багдаду; відтинок з Багдаду до Бассори мав належати до Англії.

Залізниця трьох Б", навіть зредукована до „Багдадської залізниці" уявляла собою чималу небезпеку для британського володіння Індією. Нею могли німці перекинути свої війська до Бассори, а дальше — морем і здовж морського берега заатакувати Індію, йдучи слідами Олександра Великого.

До вибуху світової війни британська дипльоматія не зуміла впоратися з тою загрозою: на арену мусіло виступити військо. Восени 1914. р. причалили англо-індійські війська до Бассори і вирушили догори Евфратом і Тигром, відсуваючи крок за кроком німецько-турецькі сили. 11. березня 1917. р. здобули англійці Багдад, 30. жовтня остаточно перемогли турків під Калят Шергат.

Війна скінчилася, небезпека минула — та чи могли англійці залишати Ірак, де пролили стільки крови, де з таким трудом оборонили Індію? Інтереси британської імперії вимагали певного володіння тою країною. На основі севрського миру Ірак став королівством, над яким В. Британія дістала мандат.

Був це мандат категорії „А", значить Ірак зачислено до країв, які лише тимчасово потребують опіки зверху. Населення Іраку — горді араби, що не забули ще традиції багдадського халіфату — енергійно домагалися передбаченої мировим договором еманципації і остаточно дістали в. 1926. р. Англія визнала Ірак незалежною державою і помогла йому дістатися до Ліги Націй.

Не значило це зовсім, щоб Альбіон відступав з позиції такої важної і так дорого окупленої. Булоб це не можливе тим більше, що британська дипльоматія після довгих баталій з Францією і Туреччиною видерла і прилучила до Іраку золотоносний Мосуль, одну з найбогатших нафтових заглибин світу, сполучуючи її рурами з палестинськими пристанями. На основі договору з 18. січня 1926. Англія затримала військову контролю над Іраком та право будувати свої летунські бази на території королівства. Це вповні забезпечує британські інтереси над перським заливом та на недалеких перських нафтових теренах Англьо-Персіян Ойль Компані, — очевидно під умовинною, що відносини між Багдадом і Льондоном не зміняться.

Чи недавній переворот може їх змінити? У льондонських політичних колах запевняють, що ні, але деякі факти дозволяють нам у те сумніватися.

Перше: єдиною жертвою перевороту є чомусь саме міністр війни ген. Джафар Паша ель Аскарі, відомий англьофіл, що підчас світової війни енергійно співпрацював з ген. Аленбі та полк. Льоренсом над організацією арабських військ по антантському боці. Друге: — новий премієр Гікмет Сулейніян — це відомий незалежник, а члени його уряду не криються з туркофільськими тенденціями.

Не слід забувати, що Ірак, не зважаючи на британські впливи, досить поважно вимеранципувався, даючи своїй закордонній політиці виразну музулманську лінію. Король Іраку інтервеніював в оборонї музулман, наражених на переслідування у СССР, і в обороні палестинських арабів, його уряд навязав дуже близькі взаємини з Персією, Савдійською Арабією (Неджом) та Туреччиною. З тою останньою заключив недавно навіть договір у справі викінчення багдадської залізниці, у чому добачували поважний успіх в напрямі консолідації музулманських держав під егідою Анкари.

На такому тлі багдадський переворот набирає ваги. Правда, англьо-турецькі взаємини цього року покращали, та у дипльоматичному калейдоскопі приязнь міняється часто. Тимчасом Ірак, одна з важніших ланок, що звязують британську імперію, входить в орбіту впливів системи, яка що правда не має протибританського вістря, але й від Льондону зовсім не залежить.

(гал.)

За спільний фронт проти комуністів.

Успіхи кард. Пачеллі в Америці.

ПАРИЖ, П.А.Т. „Матен" пише: Поїздка ватиканського держ. секретаря кардинала Пачеллі до Вашингтону увінчалася успіхом, бо між Злученими Державами і Ватиканом незабаром відновлять дипльоматичні взаємини, а в Вашингтоні повстане нунціятура. Другу мету подорожі кард. Пачеллі, якою була спроба створити протикомуністичний фронт з великодержав, прияла американська опінія прихильно. Метою такою фронту протиставитись світовій комуністичній пропаганді. „Матен" здогадується, що кард. Пачеллі по візиті у Вашингтоні поїде до Льондону, щоб і там обговорити справу міжнародньої боротьби з комунізмом.

Гострі присуди за катастрофи на совітській залізниці.

МОСКВА, 2. 11. ПАТ. „Гудок", орган комісаріяту комунікацій в СССР, подає, що в днях 19—20 жовтня ц. р. відбулась розправа за катастрофу на відтинку Слухіно—Ясная Поляна. В катастрофі два вагони повсім розбились, пять було ушкоджених. На розправі виявилося, що причиною катастрофи було „засмічування того відтинку" білогвардійцями, троцкістами та иншими ворожими чинниками. Головного підсудного Залуського засудили на 7 літ вязниці, Горунова на 7 років, Владіморова на 5 років і Комолова на 3 роки.

ЦЕРКОВНІ ДЗВОНИ

доставляє

найбільша у краю фабрика дзвонів

Братів ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

у КАЛУШІ, вул. Сівецька 18

в ПЕРЕМИШЛІ, вул. Красінського 63.

УВАГА: Подаємо до Шановного відома П. Т., що нічого спільного не маємо з жидівською ділярнею ні Станиславова, що користаючи з тотожного з нами назвиська одного свого робітника, підшивається під нашу фірму. 2878 10-10

ЗА ЗЕМЛЮ БАТЬКІВЩИНИ.

Реферат, виголошений на протестаційних зборах українського Львова дня 15. ц. м.

(Докінчення).

Тому, щоби зясувати собі фактичний стан, слід вийти з цифр **запасу землі приватної** на день **1. січня 1936.** Находимо їх у звіті буджетової комісії сойму у звідомленні, що торкається міністерства хліборобства і земельних реформ. (Сойм, друк ч. 55 сесії звич. IV. каденції.)

Сподіваний запас землі на Поліссю виносить 187.000 га, на Волині 115.000 га, в Галичині 201.000 га; з того у воєвідствах: тернопільському 104.000 га; станиславівському 30.000 га; львівському 67.000 га.

Отже ввесь запас землі на парцеляцію оцінюють у нашій батьківщині на яких пів міліона гектарів, коли йде про запас приватної власности. Коли-ж би з запасу публичної власности, якої беалісна площа виносить, як уже було згадано 338.430 га, взяти аж половину на парцеляцію, **запас землі виноситиме найвище коло 700.000 га на рік 1936. Виносив він коло 1,600.000 га на 1921-22. рік.**

Запас цей і сучасний господарський та соціяльний стан на нашій батьківщині говорять самі за себе. Чи скольонізування цього запасу — тих 700.000 га — навіть зі становища державної рації слід уважати корисним і доцільним, **коли на місці клекотить голодне на землю село,** розсвітлює у своїй студії Станислав Лось, присвячуючи увагу питанню земельної реформи на полудневому сході Польщі. („Бунт Młodych" з 10. квітня 1936.)". Він теж зрисовує **мало ефективні а то й шкідливі наслідки кольонізації Галичини,** колиб землю віддати кольоністам... Слушно завважує Ст. Лось, що **при реалізуванні аграрної реформи на нашій батьківщині рішальними чинниками повинні бути: „почуття дійсности, справедливости і здорового розуму".**

Маючи на увазі саме почуття дійсности для основ і можливостей переведення аграрної реформи на відтинку парцеляції на території цілої Польщі, ствердили ми вже і стверджуємо ще раз, що **аграрне заогнення,** викликане голодом землі, у силі як його бачимо на нашій батьківщині, **стрічаємо в корінній Польщі тільки в Краківському і Келецькому.** Знаємо теж, що запаси приватновласницької землі вже там вичерпуються. Краківське має на 1. I. 1936. ще тільки 4.000 га і Келецьке 20.000 га. Зате бачимо, що тільки Познанське і Поморське мають разом запас 414.000 га, Варшавське 101.000 га, Лодзьке 67.000 га (стільки, що Львівське!) а Люблинське 115.000 га.

Чи в межах так розподілених запасів землі між Польщу і нашу батьківщину, чиж з огляду на подане повище заогнення аграрних відносин **треба ще конче людей з Краківського чи Келецького прямувати на Схід чи Полудневий Схід? Чи корінна Польща — центральна і західна не має місця на кольоністів?**

Якуж велику рацію має Ст. Лось, говорячи, про те, **що** повинно рішати при акції парцеляції і кольонізації.

V. ПУБЛИЧНА ОПІНІЯ ПІДТРИМУЄ УРЯД У ЗМАГАННЯХ КОЛЬОНІЗАЦІЇ НАШОЇ БАТЬКІВЩИНИ.

Хоч дотеперішня **кольонізаційна** акція „на сході" **не оправдала себе під господарським оглядом,** хоч вона як **теплична квітка вимагає великих матеріяльних жертв зі скарбу,** який вкорочує буджети освіти і не має засобів на доцільне засоблення буджету оборони держави, хоч **погіршила вона положення місцевого сільського люду саме на Сході, — міністерство хліборобства і земельних реформ задумує скріпити похід кольоністів на Схід.**

апарат аграрних реформ виконує плян наступу, мобілізує т. зв. публичну опінію, яка — здається їй — робить прислугу державі, мобілізуючи одних проти других у державі, **що її головним завданням скріпити себе тепер внутрішню,** приготовитись до невідомого, але грізного завтра...

Нинішня польська преса, коли йде про земельну справу на нашій батьківщині, нагадує екстермінаційним своїм становищем **еру сумної слави хієно-пяста.**

В краю організації комбатантів ставлять земельну справу так, як її ставила колись ендеція. Що більше лідер вшехпольської партії проф. Станислав Гломбінський формує опінію в земельній справі в Тернополі — осідку воєвідства, яке вже видало заборони продавати землю в українські руки, означуючи як найвищу межу 15 пр. обшару парцельованого маєтку.

Навіть **центральні** комбатантські організації у Варшаві на зїзді 11. X. 1936., що приняли „ватовані резолюції" про політику на Сході Польщі, кажуть догадуватися, що займають у земельній справі прихильно-вижидаюче становище... Дарма, що з їх нідрів вийшов автор парцеляційного курсу...

Автім опінія відповідальних польських політиків і економістів **стверджує абсурдальність кольонізаційних затій на Сході.**

VI. НАШІ ЗАВДАННЯ.

Як бачимо, в земельній справі цікує польське громадянство — **велика агресивність, уряд — довільність.**

Ті самі політики, які нераз кидали будючне слово, що „з людем руским спокойним" порозуміються понад голови провідників, **вцілюють цей люд у само серце,** готовлячися до кольонізації **його рідної і такої побажаної йому необхідної землі.**

В її обороні стануть всі шари нашого громадянства разом із людом, який хотять понад голови провідників ущасливити новим небажаним сусідом на прадідній нашій землі.

В почутті глибокої нашої правди, нашого права на рідну землю **приймемо в його обороні накинену нам боротьбу. Стоїмо в останнім етапі боротьби за землю і її програти не сміємо!** Миж знаємо, що навіть ввесь її запас із причини економічного нищення сільського люду **не розвяже нам земельного питання на селі. Тому вже від трьох поколінь розвиваємо нашу працю на основах самодіяльности та взаїмної самопомочі! Її не кинемо,** хоч сили наші буде зїдати накинена нам боротьба. **Ми знаємо загрозу, яка йде на нас,** одначе холодний розум за слабий, щоб помножити наші сили.

Джерело відновлення і скріплення сил найдемо в традиції і привязанні до рідної землі, в холодній розвазі і в почуваннях.

Кольонізація для наших сусідів є проблемою-експериментом, для нас вона питанням життя — смерти.

Львів, дня 15. X. 1936.

Юліян Павликовський.

Радіоприймачі „е-ко"

— модерна конструкція
— висока селективність
— чистий і милозвучний відбір

поручає відома українська фірма

е-ко Львів, Сикстуська 29.

Низькі ціни.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

А. БАВМБЕРГ.

Геніяльна ідея.

— Що знову рахунок від модистки? — кричить пан Ліблінг до своєї жінки. — І знову за дівчата?! Спитай їх, звідки я маю набрати грошей. Коли вони хотять мати модні капелюхи, то нехай щось самі заробляють.

— Добре тобі так казати — відповідає пані Ліблінгова.

— Коли нема грошей, то треба повторяти собі приповідку „З порожнього не наллеш". Мусимо ввести систему ощадности.

— Хотіла би я знати як.

— Це все твоя справа. Можеш наняти менше мешкання.

— А наші меблі? Чи я маю їх продати? І не гадаю!

— То віднайми третю кімнату. Інші люди вміють собі якось радити, а ти не маєш практичних думок.

— Дай мені спокій! Відступити локіть? Ні, не хочу!

— А чому?

— Яка з того виходить невигода.

— Не розумію яка невигода. А я тобі кажу, що мусимо відступити кімнату і кінець!

Ліблінг вийшов з хати і вже пополудні сторожиха наклеювала картку на домі: „Гарно умебльована кімната для кавалєра". Вернувшись до хати, сказав жінці коротко:

— Вже висить.

— Хто висить?

— Но, картка з оголошенням, що віднаймаємо кімнату. Чи ти вже приготовила її, коли прийдуть на оглядини.

— Ти смішний, Антоне! Хто там нині буде шукати кімнати на такій вулиці!

У тій хвилині „ррр!" — електричний дзвінок. Пішла відчиняти найстарша донька Емма. Входить якийсь пан.

— Чи тут можна нанята кімнату?

Ліблінг дивиться на гостя від голови до ніг і каже:

— Прошу порозумітись з моєю жінкою — і вийшов.

Підслухував під дверима, як жінка торгувалась за ціну і дуже тішився, що добила торгу. Щойно тоді відійшов і попрохав гостя з довшим волоссям подати йому своє прізвище.

— Альбін Вибіль, учитель музики. Прошу мій білет.

— Дуже мені приємно. Коли пан професор хотів би користати з нашого піяніна, то будь ласка.

— Дякую дуже. Я маю свій фортепіян. Чи я міг би спровадитися вже нині?

— Чим скорше, тим ліпше.

Вибіль ще того самого вечора приїхав із своїм фортепіяном, нотами і меблями.

Ліблінг ідучи спати був дуже задоволений.

— Коли я візьмусь за якусь справу, то мусить бути добре.

— Не дуже ти намучився над цією комбінацією — відповіла жінка — а я кісток не чую від порядків.

Ліблінг перед сном порадив іще жінці давати новому комірникові сніданок, бо на цьому теж можна заробити.

— Ну, і пригадав собі, коли я вже засипляю. Це само собою розуміється!

Вранці питається Ліблінг:

— Чому я не маю кожушка до кави?

Олена, наймолодша донька, пояснює:

— Мама мусіла його дати пану Вибілеві, нашому новому льокаторові.

— Ага! Дуже шкода! О, чую, що він уже грає. Дуже люблю до сніданку музику.

— А я ні! — сказала Емма. — Тарабанить якісь незрозумілі твори.

Батько сміється:

— А ти гадаєш, що комірник має обовязок грати віденські вальси для твоєї приємности? — і пішов до бюра.

Коли вертається з бюра на обід, доньки кидаються до нього:

— Тату! Він бубнить ввесь день без упину! Це якийсь страшний чоловік

Саме в тій хвилині музика втихає:

— Чого ви хочете від нього? Аво не грає

Коли Ліблінг виходив, до кімнати Вибіля входили два молодці із скрипками. Ввечір його родина сиділа надута за столом і не відповідала на веселий настрій голови дому. По вечері батько взяв родину до ресторану на пиво і жартував:

— Коли вернемось, він напевно перестане.

Але в 10-ій увечір Вилібь іще грав.

— Антоне — казала жінка — роби, що хочеш, але я цього не витримаю: від восьмої зранку до 10-ої вночі музика за стіною!

— Смійся з цього! Можна так звикнути до музики, що навіть її не чути.

У неділю спитав Ліблінг жінки:

— Коли перший?

— Вівторок.

— Но, то вимови кімнату цьому музикантові і коли прийдуть нові комірники, питайся, чи грають на фортепіяні.

Другим комірником після Вибіля був студент. По пяти тижнях Ліблінгова сказала до чоловіка:

— Мабуть той вуйко, що має за нього платити, мешкає на місяці! Ще не заплатив.

Зате привів пів тузина товаришів до себе і за стіною чути:

— Гурра!

Це кельнер приніс пиво та закуску. Пили і кричали до ранку.

Після безсонної ночі родинна рада Ліблінгів рішила віднаймити кімнату тільки жінці.

Спровадилась учителька англійської мови. Емма та Олена заходились цілий день, щоб прибрати для неї кімнатку.

Місс Ремфорт просила:

— Чи не маєте панство якогось „літл тейбл" до цього кутика?

Дали їй малий столик.

— А чи не маєте якої капи, щоб його накрити?

— Де мої подушки? — спитала Ліблінгова.

— У місс Ремфорт.

— Де мій американський фотель? — спитав одного дня Ліблінг.

Листопадові Роковини.

Осіння неділя 1. листопада 1936. — неділя, що в сірий, сповитий холодною мрякою сумовитий день розпалила у серцях українців радісні спомини Великого Дня. Спомини, що ген на світляному екрані мигнули перед очима і перенесли наші думки в такий самий осінній ранок... Ранок, що в ньому дужі руки українського вояка двигнули розгонове колесо нашої історії, щоб труснути його заворотним гоном уперед.

І хоч довгих 18 літ, довгих, як вічність, важких як горе і будённо-сірих, як ті сірі осінні дні, проминуло від листопада 1918. р. — память про них не згасла, як не гасне сонце.

Всі ті, що брали участь у святкуванні Листопадових Роковин, відчували це в неділю у кожнім приспішеним живчику свого серця, що хвилювалось на могутній спомин про Тих, що хоч уже від нас відійшли, Невмірущу Надію і Віру як свій заповіт нам залишили.

Ріжні установи й товариства ріжно святкували Листопадові Роковини, — але всі овіяні одчою думкою і задивлені в одну мету.

АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА В ХРАМІ СВ. ЮРА.

З приводу всенароднього 1.-листопадового свята у Львові відправив Преосв. **д-р Іван Бучко** в катедральному храмі св. Юра архиєрейську Службу Божу в окруженні о. прал. **Куницького** й о. крил. **Томовича,** дияконів та численної асисти. Співав дуже гарно мішаний катедральний хор під дир. п. **І. Охримовича.** Святочну проповідь виголосив **о. прал. Куницький.**

Церква була виповнена вщерть Почесні місця займали през. д-р Кость Левицький і ген. Мирон Тарнавський, б. члени уряду ЗУНР д-р Іван Макух, Володимир Сінгалевич і д-р Степан Федак; в сталях засіли члени УПР і представники українських центральних установ, а далі делегати багатьох інших львівських установ, представники української преси і т. д. Лад у церкві удержували соколи.

Богослуження було під кожним оглядом імпозантне і зробило на всіх учасників незвичайне глибоке враження. Порядок був увесь час зразковий, не зважаючи на натовп. Гідне уваги й те, що всі делегати прибули вчас.

ВІДКРИТТЯ ВІДДІЛУ ВОЄННИХ ПАМЯТОК У ЛЬВОВІ.

Роковини 1. Листопада відсвяткувала **„Молода Громада"** гарним, конкретним почином. У навечерю 1-го Листопада відбулося відкриття нової домівки Т-ва, на яке прибув б. вожд УГА ген. М. Тарнавський, члени Т-ва і запрошені гості. Всіх учасників було до 200.

В неділю І. XI. ц. р. вполудне відбулося в Музею Наук. Т-ва ім. Шевченка святочне відкриття Відділу Історично-Воєнних Памяток, в якому взяли участь члени Т-ва і багато запрошених гостей (понад 300). Зібраних привитав дирр. Музею д-р **Я. Пастернак,** що вказав на вагу нововідкритого при Музею відділу, подякував Раді Т-ва „Молода Громада", що морально й матеріяльно причинилась до започаткування діла та всім жертводавцям, установам і поодиноким громадянам, що не жалували грошей на цю благородну ціль. Опісля промовив голова секції історично-воєнних памяток при „Мол. Громаді" рад. **Д. Лукіянович.** Він теж попросив ген. Тарнавського перетяти символічну стяжку, при чому до співучасти запросив голову Наук. Т-ва ім. Шевченка д-ра **І. Раковського** і голову „Молодої Громади" б. отамана УГА **Ю. Шепаровича.** Вони перші ввійшли до саль відділу воєнних памяток, за ними опісля вся публика. Відділ воєнних памяток покищо скромний (приміщений у 3 кімнатах), але своєю систематичністю і добором експонатів робить дуже гарне враження. Всі, що мають якінебудь речі з нашого недавно минулого, повинні передати їх негайно до цього музею.

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ УНДО.

Як щороку, так і цього року УНДО святкувало 1-листопадові роковини святочними сходинами своїх членів. У неділю 1. ц. м. в год. 1-ій пополудні відкрив сходини голова УНДО й УПР пос. **В. Мудрий.** З черги пос. **Ст. Витвицький** виголосив реферат про **1-листопадові роковини.** На сходинах бачили ми през. д-ра Костя Левицького представників зорганізованого жіноцтва, голов та представників наших центральних установ. Сходини закінчилися в год. 2. відспіванням національного гимну.

Нині

вже вийшла у Бібліотеці „Діла" перша частина повісти

Василя Масютина

„ДВА З ОДНОГО".

Наш відомий маляр, що перебуває постійно у Берліні, виступає цим твором як дозрілий письменник із великим хистом оповідача та як великий знавець людської душі. — Сюжет наскрізь оригінальний — перший цього роду в українській літературі. Книжка викличе напевно велике зацікавлення серед читачів.

Ціна 2.50 зол., з пересилкою 3 зол.

Друга частина повісти вийде за тиждень.

В У. С. Р. П.

Дня 1-го листопада вполудне відсвяткувала Головна Управа УСРП і члени УСРП День Листопада промовою голови **д-ра Івана Макуха.**

Цієїж днини в 5. год. пополудні у льокалі львівської централі „Каменярів" відбулося листопадове свято з промовою Мих. Матчака.

В СОКОЛІ-БАТЬКУ.

В неділю 1. XI. вполудне відбулося святочне засідання старшини Сокола-Батька, на якому вшановано память тих соколів, що згинули в листопадових днях тому 18 років. Після того в щільно виповненій соколами та публикою салі Сокола-Батька відбулася листопадова академія, підчас якої новоприняті соколи складали сокільське приречення. Святочну промову виголосив голова С.-Б **дир. Хроновят.** Дальша частина програми складалася з реферату, хорових продукцій та деклямацій.

У ВЕЛИКОМУ ЛУЗІ.

Великий Луг відсвяткував Листопадові Роковини в суботу вечором сходинами всіх своїх чет в одностроях. Після звіту і короткої промови голови В. Л. **д-ра Р. Дашкевича** відповідний реферат виголосив **ред. З. Пеленський.** Після деклямації добре дібраного вірша Олеся луговиком Тригубом присутні відспівали нац. гимн і потім співали стрілецькі й лугові пісні..

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ В С. Т. „УКРАЇНА".

С. Т. „Україна" відсвяткувало 1. листопадові роковини теж окремими сходинами своїх членів у неділю в гарно прибраній домівці при вул. Вірменській ч. 25. Сходини відкрив дир. **Левицький** в год. 5.20 пополудні. Короткий реферат на тему культу 1-листопадових роковин виголосив **мґр М. Хомяк.**

СХОДИНИ В СОЮЗІ УКРАЇНОК.

Листопадове свято святкувало Т-во „Союз Українок" окремими сходинами в суботу 31. жовтня ц. р. Відповідний реферат виголосила **п. Лідія Горбачева.** На дальшу програму склалися деклямації і співи.

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ.

Листопадові Роковини відсвяткували львівські студенти святочною академією в салі „Української Бесіди" з такою програмою: 1) вступне слово виголосив студ. **Масляк,** 2) деклямацій, 3) хорові продукції хору „Бандурист" під проводом дир. Плешкевича. Велику салю „Бесіди" виповнили студенти по береги.

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ СОЮЗУ КУПЦІВ і У.Т.Т.

В неділю вечором відбулися теж святочні сходини в домівці С.У.К., де відповідні промови на тему 1. листопадових роковин виголосили голова С.У.К. **Я. Скопляк** та голова Українського Технічного Т-ва інж. В. **Рижевський.** На дальшу програму склалися продукції хору студентів техніки „Основа" і змичкового квартету цих студентів, рецитації студ. **Германа** та пісні, що їх відограв на бандурі п. Ю. **Сінгалевич.** На сходини прийшли члени обох товариств д. численно.

СВЯТО В Т-ВІ „ЗОРЯ".

Львівське ремісниче Т-во „Зоря" відсвяткувало у власній домівці при вул. Вірменській листопадові роковини святочними сходинами і рефератом. Сходини відкрив голова Т-ва п. Ю. **Сидорак,** опісля присутні вшанували однохвилинною мовчанкою память полеглих. Святочний реферат виголосив ред. Р. **Сливка.** Це скромне, може й за скромне на такий день, свято закінчилося відспіванням стрілецької пісні „Ой у лузі червона калина".

НА ЖОВКІВСЬКІМ ПЕРЕДМІСТІ.

Жовківське передмістя гідно відсвяткувало Листопадові Роковини, не забуваючи, що **одним із перших,** що впав у львівських боях, був мешканець Жовківського передмістя стрілець Шкварок. Свято уладила місцева чит. „Просвіти" окремою святочною академією. На програму її складалися два реферати, деклямацій та виступи міш. хору під управою радн. Купчинського. Всі точки випали зовсім удачно. Зокрема помітне враження зробила на присутніх визванка стрілецьких пісень.

НА ЗНЕСІННІ.

Заходом читалень „Просвіти" в Новім і Старім Знесінні, кружка „Рідної Школи" та кружка „Союзу Українок" відбулися 1. ц. м. святочні листопадові сходини-академія, призначені для членів згаданих товариств, що вщерть наповнили салю читальні. Відповідний реферат виголосив п. **Коржан.** В концертовій частині брали участь: міш. і муж. хор чит. „Просвіти" та жіночий хор Союзу Українок. Хорами диригували: мішаним п. Міляновський, мужеським п. Шуст і жіночим п-і Дарка Лотоцька.

НА ГОРОДЕЦЬКІМ.

Чит. „Просвіти" на Городецькім відсвяткувала 1. ц. м. Листопадові Роковини святочною академією у своїй домівці при вул. Петра Скарги. На програму складалися: вступне слово дир. **Похмурського,** деклямація п. **Ковча** та хорові продукції під диригентурою п. В. **Тихоліза.**

В СОКІЛЬСЬКИХ ГНІЗДАХ.

Сокіл IV. відсвяткував Листопадові Роковини 31. жовтня у своїй домівці при вул. Крупярській святочним звітом, що відбувся у такім порядку: 1) Звіт членів, 2) Реферат — побр. **Гейвас,** 3) Сокільське приречення нових членів С. IV.

Сокіл III. Того самого дня відсвяткували теж соколи городецької дільниці Листопадові Роковини. На програму склалися такі точки: 1) Звіт членів. 2). Реферат, 3) Хорові продукції, 4) Сокільське приречення нових членів С. III., 5) Деклямація.

1.-ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО В ЗОЛОЧЕВІ.

В суботу 31. м. м. відбулася в **Золочеві** академія в салі П.С.К., яку виповнило вщерть золочівське громадянство та селяни з довколичних сіл. На програму склалися продукції мужеського хору, оркестри, деклямації, скрипкове сольо проф. Бека і реферат ред. М. **Голубця** зі Львова. Свято закінчилося відспіванням нац. гимну.

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО В БЕРЕЖАНАХ.

Дня 31. жовтня ц. р. відбулися в Бережанах святочні сходини в кімнатах „Української Бесіди", на які прибули численно всі верстви місцевого українського громадянства, і то як інтеліґенція, так і міщани, студенти й робітники. Схо-

---

— У міс Ремфорт. Вона не може без фотеля читати газети.

— Ага! і газету теж мені взяла!

Одного дня входить міс Ремфорт до кімнати з окликом, якби її оса вкусила. Побачила пана Ліблінга в камізольці. Але питається зараз:

— Ах, з якої гарної філіжаночки ви пете чорну каву! Аж самому приходить охота...

Запрошують міс Ремфорт на підвечірок.

На другий день вона приходить сама і питається:

— Чи не бачили ви панство моєї філіжаночки?

Всі догадались, що йде про ту, з якої вона пила вчора каву.

— У найближчу середу я даю для своїх учениць „файв о кльок", чи не були би ви такі добрі відступити мені свого сальону?

В середу ввечір застав Ліблінг у своїй хаті шіснацять молодих дівчат. Довкола них крутилися його доньки та його жінка на послугах.

— Маю досить цієї міс — заявив на другий день жінці. — Можеш виповісти їй кімнату. І памятай, що ніколи не можна мати жінок у своєму помешканні. Саме нині вичитав я у газеті, що двох молодих чужинців шукають кімнати у цілим утриманням у добре вихованої родини. Я зараз пишу лист на це оголошення.

— Змилуйся чоловіче! Двох мужчин нараз!

— Це моя остання проба, моя кохана. Ми досі не мали щастя. Треба нарешті взятись енергійно до такої справи.

Оголошення пішло до газети. Два молоді чужинці наняли кімнату за кілька днів. Мешкали цілий рік. Випровадилися аж за рік, але не самі... Забрали з собою Емму та Олену.

— Но, кликнув Ліблінг — чи моя думка віднаймати кімнату не була геніяльна!

— Ну й геній! — відповіла жінка — якби ти знав, кілько вони добрих обідів зїли задурно і за кілька місяців були винні! Видати дві доньки нараз це тобі не папери в бюрі підписувати!

Перекл. **а. б.**

дини відкрив місцевий парох о. кан. **Евзебій Бачинський**, реферат виголосив посол Бережанської Землі **др Степан Біляк**. По цій промові відспівано нац. гимн. Далі дир. місц. Рідної Школи **А. Крамарчук** рецитував з чуттям відповідні поетичні твори, а хор „Бережанського Бояна" під дир. лікаря дра Мігоцького відспівав вязанку стрілецьких пісень. Сходини закінчив о. декан Е. Бачинський закликом до однохвилинної мовчанки в память Полеглих Героїв.

У неділю **1. листопада в год.** 10.30 передполуднем відправлено торжественну Службу Божу з відповідною проповіддю, а вечором після вечірні відслужено панахиду за полеглих.

1. ЛИСТОПАД У КАЛУШІ.

Калуш святкував День 1. листопада дуже святочно. В парох. церкві відправлено торжественне богослуження та панахиду, проповідь виголосив о. **Тисовський.** Опісля відбулася в салі Нар. Дому академія, в програму якої увійшли: слово дра **Н. Рудницького,** деклямація дир. **Я. Рубчака**, реферат **Ст. Климишина**, продукції хору „Калуського Бояна" та деклямація **Ст. Чорпіти.**

Крім того влаштували святочні сходини члени місцевого „Сокола".

—o—

Нова книжка!

Напередодні 1. листопада п. р. появилася накладом Видавничої Спілки „Діло" у Львові нова книжка сеніора українських діячів

д-ра Костя Левицького

п'ід наг.

Українські політики

Книжка ця — це сильвети наших давніх послів і політичних діячів, що недавно друкувалися в „Ділі". Майже всі вони тепер відповідно доповнені й поширені, до того в книжці, що видруковані на прегарному папері, помішено 32 портрети згаданих діячів.

Книжка має 140 сторінок ф. 8-ки і коштує тільки 1.50 зол; з пересилкою 1.80 зол.

Замовляти на адресу: „Діло", Львів, Ринок 10/11. пов.

Сензаційна промова Мусолінія в Міляно.

МІЛЯНО, 2. 10. ПАТ. Вчора виголосив Мусоліні перед 250-тисячною юрбою і представниками фашистівських організацій та дипльоматичного корпусу велику промову на закордонні теми. Здавна заповіджена промова викликала чималу сензацію, бо була куди гостріша, ніж того загально сподівалися.

БЕЗ ІЛЮЗІЙ.

Щоб очистити атмосферу — заявив Мусоліні — необхідно визбутися всяких ілюзій, зокрема дотично **роззброєння збірної безпеки та неподільного миру.** Ніяка держава не хоче перша розброїтися, бо обмеження зброєнь є взагалі неможливе. Збірної безпеки не було ніколи, нема і не може бути. Неподільному мирові можнаб протиставити.., неподільну війну.

ПРОТИ ЛІГИ НАЦІЙ І ФРАНЦІЇ.

Ліга Націй обмежується дальше до теоретичних формулок, з нею годі рахуватися; вона або радикально зреформується або загине.

З **Францією** наладнала Італія порозуміння, але участь Франції в санкціях та її прихильна постава охолодили Італію, наче холодний туш; і **Швайцарія** була проти Італії.

ЗА АВСТРІЄЮ, МАДЯРЩИНОЮ, НІМЕЧЧИНОЮ И АНГЛІЄЮ.

Зате дуже тепло висловився Мусоліні про Австрію, Мадярщину та Німеччину. **Австрія** вступила у нову фазу розвою; **Мадярщині** слід направити криводу, піддаючи ревізії тріянонський договір. **Італійсько - німецький** договір годі уважати пактом, але у ньому вповні виявилася воля обох народів до співпраці. З **Англією** хоче Італія жити в згоді, не бабуваючи, що Суезький канал є для неї життевим питанням.

ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ.

Необхідно виступити проти шкідливої діяльности большевиків, про яку Мусоліні висловився дуже гостро.

Як треба буде, Італія не відступить перед ніякою консеквенцією. **Італійський** мир мусить бути збройний на суші, на морі і в повітрі.

„КОНСТРУКТИВНА ПОЛІТИКА".

Під таким наголовком появилася в „Іль Пополо д' Італія" ч. 292, передова стаття. У цій синтетичній статті подана головна суть теперішньої політики Італії разом із Німеччиною. Уважаємо за відповідне навести цікавіші місця.

Стаття на вступі говорить про те вражіння европейської преси, що його викликала полорож міністра Чіяна до Берліна. Ті вражіння є всякі — безсторонні й ворожі та заздрісні. „А не відповідає дійсности — говориться у статті, — якої не можна заперечити. Італія й Німеччина на старому континенті є представницями двох першорядних сил, двох життевих і необхідних елементів для політики конструктивної співпраці. Кожний раз, коли хотіли від цього воза забрати одно чи друге колесо, тоді візники не могли дальше їхати".

В цій статті читаємо й дещо нового про політику Італії, уже як імперіялістичної потуги. А саме: „Фашистівська Італія, у своєму реалістичному й чесному погляді на европейські конечности, ніколи ні на хвилину не думала, що найкращий спосіб, щоб забезпечити майбутнє — стояти на сторожі вівниць молодих, із високою культурою народів."

Це варто підкреслити, бо це натяк на нові підвалини італійської політики з хвилиною, як почнеться співпраця з Німеччиною. У першій черзі — це торкається нас.

М. З.

—o—

Протипольські репресії в Данціґу.

Польська преса повідомляє з Данціґу: Данціґська поліція не дозволила відкрити курс польської мови для польських дітей в Шенеберґу під Данціґом. Тої самої днини (30. м.м.) озброєні гітлерівці здемолювали хату поляка Орловського, в якій мали ті курси відбуватися, а самого Орловського з жінкою побили.

—o—

Пропаґандивна вистава праць
Українського Технічно-Господарського Інституту в Подебрадах.

(Від власного кореспондента).

З ініціятиви групи студентів УТГІ у Шалеті і при допомозі Української Громади в Шалеті та Української Школи при цій Громаді влаштовано при кінці минулого місяця виставу про діяльність Українського Технічно-Господарського Інституту та Товариства Прихильників Української Господарської Академії, яке цей Інститут фінансує. Вистава складалася з дуже цікавих і повчальних експонатів, а саме: 1) схеми про шкільну організацію УТГІ, 2) діяграми про розміри і характер видавничої продукції УТГІ, 3) діяграми про студентський склад, з розподілом студентів по категоріях студій, вікових групах, соціяльному положенню з картограмою про місце перебування їх по країнах, 4) підручники та різні інші публікації УТГІ, 5) діяграми про діяльність Товариства Прихильників Української Господарської Академії з матеріялами про членський склад, суми зібраних грошей з картограмами про місце осідку членів Товариства по країнах. — Експонати надіслав сам Інститут з Подебрад. Вистава зробила велике враження на численних відвідувачів, членів місцевої кольонії і гостей з Парижа. Добре виконані графікони разом з виставленими виданнями давали повну уяву про роботу Інституту і мимохіть зроджувалось почуття національної гордости та втіхи з успішного розвитку діла. Представлені діяграми про діяльність Т-ва Прихильників Академії показували цю фінансову базу, яку встигла своєю жертвенністю витворити українська суспільність, щоб удержати свою позаочну політехніку.

Виставу доповнив реферат, що його виголосив студент УТГІ М. Колодій на тему: „Завдання й значіння Національної Політехніки для українського народу".

Одночасно з виставою праць УТГІ влаштовано культурно-розвагову вечірку з театральними, хоровими і танковими виступами учеників української школи в Шалеті. Вдатна імпреза своєю ріжноманітністю і своєрідністю була справдішнім днем української культури. Мала вона не тільки моральний ефект, але й матеріяльний. Чистий прибуток 715 фр. фр. призначено на допомогу Технічно-Господарського Інституту в Подебрадах.

Парижанин.

Смерть І. Дашинського.

Вночі з пятниці на суботу помер **Ігнатій Дашинський** у санаторії в Бистрій к. Бельська на Шлеську ледви в кілька днів по 70. роковинах своїх уродин. З покійним відійшов у могилу безсумніву найбільший провідник польського робітничого руху за останніх 40 років. ППС тратить у Дашинськім одного зі своїх чолових творців і лідерів та найкращих промовців старої генерації. Супроти українців становище І. Дашинського, на жаль, неоднократно яскраво розходилося з писаною програмою та голошеними гаслами соціялізму: І Дашинський був класичним представником тих польських соціялістів, які в національному питанні зближувалися до польської ендеції чи йшли з нею навіть рука в руку. Було це видно і на становищі І. Дашинського до університетської справи за австрійських часів і підчас маршалування І. Дашинського в III. польському соймі. До цієї теми мабуть ще повернемось.

*

І. Дашинський уродився 26. жовтня 1866. р. у Збаражі. За відчит про революцію 1848. р. усунули його з V. гімн. кл. у Станиславові. По кількох роках важкої праці склав іспит зрілости і виїхав до Королівства, де незабаром арештувала його російська влада і засудила на 7 місяців вязниці. В 1897. р. І. Дашинський увійшов до віденського парляменту. В листопаді 1918. р. був премієром люблинського людового уряду, в 1928. р. вибрали його маршалом III. польського сойму. В останньому часі відсунувся від активної діяльности, знеможений тяжкою недугою. Похорони І. Дашинського відбудуться у вівторок 3. ц. м. у Кракові.

НОВИНКИ.

— **Василь Гресяк** веде далі свою кравецьку робітню при вул. Сикстуській ч. 23, у подвірю, III. сходи, I. поверх. 2618 10-20

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. I., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Чи Ви вже придбали** цікаву та корисну лектуру на осінні вечори? Ні? Так поцікавіться календарем „Криниця" на рік 1937. Його всесторонньо опрацьований зміст напевне задоволить Ваші мистецькі вимоги. Перегляньте його в якійсь книгарні, а напевно купите. Ціна невелика, тільки зол. 1.50. Можете також замовити у Вид. „Діло", долучивши до ціни 30 сотиків на порто.

— **Магазин постелі Р. Джадя, Львів,** Хоругви 5 (побіч кіна „Аполльо") поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Перероблює ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 64-100

— **Чергова початкова лекція** курсу в школі танків „Хоровід" (Рутовського 22. Нар. Дім) відбудеться у вівторок 3-го ц. м. Курс молоді в год. 6. Курс виключно для старших в год. 7.30 веч. Вп. Студентам (ткам) знижка. Не прогавте єдиної нагоди! 2991 2—2

— **В суботу, дня 14. XI. 1936.** відбудеться закодом львівської філії Карпатського Лещетарського Клюбу осінній „Дансінг" в салях Нар. Дому, II. пов. (Руське касино). Звичайний стрій, дешевий буфет, добра забава!! 2992

— **Засідання Мат.-Природн.-Лік. Секції** Наук. Т-ва ім. Шевченка, з рефератом д-ра Р. Єндика буде в середу 4. ц. м. в год. 18. у канцелярії Природничого Музею.

— **„Початки організації влади Зах. Української Республики".** У статті посла д-ра Степана Барана під повищим наголовком (число з 1-го ц. м.) вкралася прикра друкарська помилка: У згадці про полковника Мариновича помилково зложено перед „полк." — ще й „пок.". Простуємо, що п. Микола Маринович живе і втішається повним здоровлям, яке йому напевне служитиме ще довгі роки! Щиро бажаючи йому цього

перепрошуємо за прикру помилку. Одночасно коригуємо дещо та доповнюємо спомини д-ра С. Барана у тому місці, яке торкається перебрання військової влади від ген. Пфефера. 3-го листопада 1918 року саме полк. Мариянович у товаристві д-ра С. Барана й ін. перебирав військову владу, мав коротку промову до цілого персоналу військової команди та підписав протокол.

— **Ученикам вільно ходити по місті до 8. години.** У зв'язку з протижидівськими ексцесами кураторія львівської шкільної округи видала розпорядок, яким забороняє ученикам і ученицям ходити по місті після 8. години веч.

— **Хто виграв долярівку?** В нинішнім тягненні долярівок впали м. ін. такі виграні: 12.000 дол. на ч. 695145, 3.000 дол. на ч.: 648143 1410539, 1.000 дол. на чч.: 81235 160901 228102 421934 554487 1239816 1455137, 500 дол. на чч.: 147057 168626 423479 458321 381519 146752 22459 514207 1220117 1240894. Крім того вильосовано низку премій 100 долярових.

— **Кривавий напад у Бережанах.** На вул. Зошкевича в Бережанах серед публики, що в неділю йшла та верталась із цвинтаря з приводу задушок, настав великий переполох на гук револьверових стрілів. Хто стріляв не знати, але від куль згинув вязничний сторож, Францішок Грох. Він вертався з двома дітьми з кіна і коли знайшовся перед своїм домом, впали з заду три стріли, що положили його трупом. Помощо поліція не попала на слід напасників.

— **Відгомін кривавого хліборобського страйку.** На виїздовій сесії самбірського окружного суду в Рудках відбудеться 10. ц. м. розправа проти дальших 16 обвинуваченних у справі кривавих подій підчас хліборобського страйку 1. липня ц. р. в Острові Тулиголовськім. Між обвинуваченими є шість жінок. Закидують їм участь у збіговиську, підбурювання до насильства проти чужих осіб і майна та інші акти терору.

— **Львівська хроніка.** В часі вадушок у суботу на Личаківському цвинтарі перевернувся камінний хрест, на якому одна жінка хотіла завісити вінок, і поломив їй ребра та потовк на цілому тілі так тяжко, що мусіли відставити її до шпиталю. — На залізничному промисловому шляху біля міської різні на Габріелівці 14-літній Едвард Пашковський дістався через необережність під колеса товарового потягу, які відтяли йому ногу.

— **Самогубства у Львові.** В домі студенток при вул. Тороссвича застрілилася з револьвера абсольвентка фільософічного виділу, 24-літна Янина Дмитрак, що за два тижні мала здавати магістерський іспит. Причиною самогубства були родинні непорозуміння. — З причини заведеної любови стрілив собі у серце в домі при вул. Домагалевичів ч. 1 абсольвент політехніки, Северин Хомицький. Полишив лист до нареченої та до родичів, що живуть у Севринівці, пов. Бучач. — При вул. Офіцирській ч. 32. затруївся світильним газом інжинір-рисівник, Станислав Козакевич підчас купелі у лазничці. Причина самогубства невідома. — При вул. св. Софії ч. 32. пробував отруїтися 35літній д-р Адольф Фрай, що він свого часу адвокатську канцелярію. Причиною самогубства були матеріяльні клопоти наслідком того, що стратив на льосах і облігаціях увесь свій маєток.

— **Краєва хроніка.** В Тернополі скінчився страйк кравецьких робітників, що за інтервенцією роземної комісії дістали підвишку зарібків на 15—20 відсотків. — Страйк кравецьких робітників у Надвірній скінчився підвишкою платень на 25 прц. — В Солотвині Мизунський пов. Долина згинув трагічно 28-літній лісничий державних лісів, Зигмунт Пйотровський, постріливши через необережність з власної рушниці. — В Замочку жовківського повіту арештовано Юрка Галаса, що побив сокирою свого сусіда Семка Савку, наслідком чого він у шпиталю помер. — В Заліській Волі пов. Ярослав хтось убив селянина Шевчика, підрізавши йому ножем горло.

— **Велика пожежа в Чорткові** вибухла в ночі на стриху мешкальних домів у ринку. Вогонь знищив кілька мешкань і товари в склепі Марбаха. Загальна втрата доходить до 28 тисяч зол. До припинення пожежі причинилась крім міської пожежної сторожі також компанія саперів.

— **З Польщі.** В потязі біля Вілейки арештували коморника Олександра Богданкевича, в якого канцелярії урядова контрола стверднла спроневірення трьох тисяч зол. — У виленському університеті прийшло до протижидівської бучі при чому побито трьох студентів.

— **Нарешті вернувся з війни.** Іван Турський, селянин з луцького повіту на Волині, ще в 1914 р. як 20-літний вояк російської армії попав в австрійський полон. Турського відвезли до Герцоговини, де він, як полоненний перебув цілу війну на військових роботах. В 1919 р. він старався вернутися до дому, але довідавшись, що на Волині революційний хаос, большевизм, постійна зміна влади, він знайшов собі в Боснії працю і рішив вернутись на Волинь, як буде зовсім спокійно. Але згодом довідався, що підчас війни частина його родини вимерла й він занехав плян вертатись до рідних сторін. Аж в літі цього року він утратив у Боснії працю і рішив вернутись на Волинь. Прийшов пішки до Львова, тут відпочав і вирушив далі на Волинь.

— **Шпигунська акція большевиків у Скандинавії.** Великий політичний процес у Гельсінках, столиці Фінляндії, відслонив куліси широко розгалуженої летунської шпигунської акції большевиків. Ще минулого року перелітали над Швецією, Норвегією і Фінляндією таємні літаки, які своєю появою викликували сенсаційні поголоски про надлети цих літаків. Щойно тепер большевицький старшина маринарки Кіріев і фінляндський старшина Сельмін адеконспірували цілі і директиви летунів та шпигунську діяльність Москви. Кіріев і Сельмін признавалися, що вони та інші большевицькі летуни вилітали з Москви і Ленінграду та вишукували відповідні місця, щоб можна було осісти у Швеції, Норвегії та Фінляндії, отже в околицях, які на основі договорів здемілітаризовано. Знавці генеральних штабів зацікавлених держав звернали, що шпигуська експедиція мусіла мати якусь спільну базу у північній Норвегії або теж летуни стартували з якогось штучного летовища або... автоматки. Військові експедиції большевицьких шпигунів відбули сотні таких летів.

— **Масові ревізії за архитвором мистецтва.** В околиці Аргос у полудневій Греції поліція перевела масові ревізії між селянами, які випадково знайшли гарну плоскорізьбу з часів Агамемнона. Різьба виконана зі суцільного мармору і має вартість коло 75 мілионів драхм. Селяни пробували продати цей архитвір мистецтва в Атенах, але там довідалися, що на основі закону грецький уряд є виключним власником знайдених старовинних творів мистецтва. Тому що ревізії не дали висліду, поліція перевела масові арештування.

— **Продавав місця в раю.** В Кишиневі арештували православного черця Антона, що використовував темноту селян і продавав їм „місця в раю". Він нарисував навіть плян раю і продавав місця відповідно до їх „якости" по ціні від 2 до 10.000 левів. Жертвою ошуканця стало багато мешканців повіту Більці в Басарабії.

— **Катастрофа на кораблі.** На грецькім цистерновім кораблі „Петроркіс Номікос" у порті Східам на грецькім побережі склалася експльозія. За кілька хвилин корабель станув у вогні. Трийцять моряків, що находилися на кораблі згинули або тяжко попеклись. З причини великої жари від пожежі рятункові сторожі мусіли віддалитись на 150 метрів від вогню, а навіть мусіли спрятати пальні матеріяли на березі.

— **Нове місто на давних мочарах.** Мусоліні вибереться в найближчому часі до Дженови, а звідтіль на Сардинію на інавгурацію нового міста Помезія, побудованого на змеліорованих грунтах. Відкриття нового міста відбудеться з великою парадою.

— **Летунська катастрофа.** Пасажирський літак, що обслуговує лінію Франкфурт над Меном-Берлін розбився минулої неділі в Турингії. Наслідком непогоди літак мусів надпрограмово осідати, але невдачно. Згинуло 10 осіб, три із залоги і сім пасажирів, а три подорожні тяжко потовклися.

— **Величезні міста.** На основі останнього спису населення Нью Йорк має 7,347.000 мешканців, а Шикаго 3.600.000.

ТІЛЬКИ 1.50 зол.

Порто 30 сот.

КАЛЄНДАР „КРИНИЦЯ"

на рік 1937

Настрої в Іраку після перевороту.

ЛЬОНДОН, 2. 11. ПАТ. Один із визначніших представників політ. життя Іраку заявив кореспондентові Райтера, що тріюмф тих, що зробили державний переворот в Іраку не треватиме довго. Убивство мін. Джафара ель Аскарі схвилювало цілий край. Переворот зробили самі військові кола без участи населення. Прогнання трьох міністрів із краю доказує, що новий уряд лякається опозиції. Спокій у Багдаді слід приписати швидкости, з якою змовники перевели переворот. Якщо населення спамятається, напевно домагатись буде своїх прав. Покищо всі племена спокійно очікують дальшого ходу подій.

Анґлійські фашисти заповідають свою участь

у майбутніх виборах.

ЛЬОНДОН, П.А.Т. Провідник англійських фашистів Мослей заявив, що англійська фашистівська партія виставить у виборах до парляменту, що відбудуться в 1937 р., 100 своїх кандидатів.

Порадник господині

Як зберігати овочі?

Овочі, що їх хочемо зберігати, повинні бути здорові, не пошкоджені, не перезрілі. Не можна їх збирати в дощ або коли вони мокрі від роси. Найкраще збирати їх в сухий день, коли вони вже обсохли від роси. Збирати їх треба обережно, щоб не пошкодити шкірки. Не можна їх кидати в кошик, бо вони пошкодяться. Найкраще збирати їх в кошик, вистелений соломою або сіном. Овочі, що їх хочемо зберігати, не можна мити. Коли вони забруднені, треба їх обтерти сухою ганчіркою. Не можна їх також обтирати, бо можна пошкодити шкірку. Овочі, що їх хочемо зберігати, повинні бути добре дозрілі, але не перезрілі. Перезрілі овочі швидко псуються. Найкраще зберігати овочі в сухому, темному і холодному місці. Не можна їх зберігати в місці, де є багато повітря, бо вони швидко зів'януть. Не можна їх також зберігати в місці, де є багато світла, бо вони швидко зів'януть. Найкраще зберігати овочі в місці, де є трохи повітря і трохи світла. Овочі, що їх хочемо зберігати, повинні бути розкладені в один ряд, щоб вони не торкалися одна одної. Не можна їх також класти в кілька рядів, бо вони швидко зів'януть. Найкраще зберігати овочі в місці, де є трохи повітря і трохи світла. Овочі, що їх хочемо зберігати, повинні бути розкладені в один ряд, щоб вони не торкалися одна одної. Не можна їх також класти в кілька рядів, бо вони швидко зів'януть. Найкраще зберігати овочі в місці, де є трохи повітря і трохи світла.

БАЛЬЗАК

Чародійна шкіра

Переклав Василь Софронов.

ЦІНА 2.50 ЗОЛ., З ПОЧТОВОЮ ОПЛАТОЮ 3.00 ЗОЛ.

„Це знаменитий модерний твір, написаний з великою силою та смаком, на межі між неймовірним і страхітливим... Про цю книжку можна сказати багато доброго".

Ґете, 11. жовтня 1831 р.

З нових видань.

Nowy słownik podręczny niemiecko-polski i polsko-niemiecki z wymową fonetyczną, opracował **prof. Paweł Kalina.** Варшава, 1935. Стор. XVI+694. Ціна в опр. 6 зол.

Давніші німецько-польські словники, напр. Конарського-Інлендера **„Dokładny słownik języka polskiego i niemieckiego"** (4 томи, 1904—1908) та ін. вже не відповідають вимогам сучасного життя. Досягнення науки й техіки, радіо, кіно, мореплавство, повітроплавання, розвиток комунікаційних (лучбових) засобів та політичне, міждержавне життя в нових умовинах Німеччини створили величезну кількість нових слів (неольогізмів), що їх сучасна лексикографія мусить також прияти на увагу.

Новий підручний словник проф. П. Калини містить саме найважніші слова, що відповідають нинішнім потребам, і тим він цінний. При багатьох словах автор навів чимало прикладів, у деяких випадках граматичні форми й ортофонічні пояснення то на кожному слові наголос. Словник Калини, розуміється, неповний (приблизно 40.000 слів), усеж таки він може придатися й українським перекладачам та учням наших середніх шкіл, заки появиться новий німецько-український словник. — Словник В. Кміцикевича („Дайтш-українішес Вертербух, Чернівці 1912) сьогодні вже перестарілий і теж неповний (приблизно 30.000). В листопаді появиться II. частина словника проф. Калини (польсько-німецька).

Вол. Калинович.

В листопаді — місяці українських інвалідів зберіть жертви від знайомих та вишліть на адресу: УКТОДІ, Львів, Потоцького ч. 48.

† Посмертні згадки.

ПРОФ. ФЕДІР ЩЕРБИНА.

Федір Щербина, звичайний професор статистики в українськім університеті у Празі, помер дня 28. жовтня ц. р. у 87. році життя; похорон відбувся 2. листопада з чисельною участю укра їнської еміграції.

Покійний професор Щербина був видатний учений, між іншими, належав до основників земської статистики в колишній Росії (під його оком працював м. ін. і пок. головний отаман Симон Петлюра). За свої наукові праці з поля статистики став перед війною членом-кореспондентом російської Академії Наук, після війни дійсним членом Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. У політичному і громадському житті Кубані — Покійний був кубанський козак — брав усе визначну участь, був навіть послом до 2. Державної Думи в Петербурзі. Емігрував разом із кубанським урядом до Чехословаччини, де був довший час душею життя тамошніх кубанців — зокрема кубанських україніців, — і працював в українському університеті, де був свого часу деканом, а то й ректором, і в подебрадській Господарській Академії. Останніх кілька років не кидав ліжка, хоч цікавився життям української еміграції й наукою (допомагав Йому син). Писав і друкував багато зі своєї спеціяльности, спершу по російськи, потім і по українськи, і знавці статистики ставлять Його праці дуже високо. Вічна Йому Пам'ять!

Всячина.

ЯК ПРЕЗИДЕНТ АГІТУЄ ЗА СВОЇМ ВИБОРОМ.

Небагато вже днів до вибору президента Злучених Держав. Цілу Америку обіхали поїзди двох головних політ. суперників през. Рузвельта і губ. Ленлона. Як відбувається агітаційна подорож Рузвельта? Поїзд президента заїздить точно на згори визначений запасовий залізничий шлях. Орхестра грає „Під зоряним прапором". На задній, відкритій платформі вагону появляється постать президента, що агітує за своїм новим вибором на президента. Його вітають бурхливими оплесками. Президент не тратить часу, бо поїзд стоїть всього лише кілька хвилин. Промову передають спеціяльними голосниками до редакційного вагону, де працює 24 репортерів, що постійно їздять із президентом. Постійний дижур у редакційному вагоні відбуває 8 фотографів.

Рузвельт кінчить промову. Репортери перестають стукати на машинах і передають готові звіти хлопцям-телеграфістам. Поїзд рушає без окремих сигналів. Іноді вже при кінці промови, бо поїзд має свій розклад їзди і його точно придержуються. Рузвельт прощається а фотографи вскакують вже серед бігу до свого вагону.

На стаціях, де поїзд задержується довше, до поїзду допроваджують окремі телефонічні проводи, а поштовий уряд дає негайне получення з Вашинґтоном. Секретаріят Білого Дому передає стенографісткам всі важні документи і письма за цілий день. Коли поїзд рушає, кондуктор перетинає без церемоній телефонічну лучбу. По дорозі Рузвельт перечитує пошту і диктує відповіді. Тому, що Рузвельт має параліж ніг, не покидає він у дорозі свого сальону-вагону. Якщо на більшій стації забажає вийти на перон — прибігає двох прислужників-мурунів із вантажного воза із спеціяльно похиленою дошкою, що по ній сковзується Рузвельт із вагону. Його підтримують при тім два детективи.

Очевидно, що такий вид діяльности незвичайно сильно на масу, яка спочутливо дивиться на свого президента. Доки Рузвельт сковзується, юрба мовчить, коли ж він стане на землі і випрямиться, — юрба розколихується бурхливими оваціями.

В поїзді Ленлона зовсім інший настрій. Суперник Рузвельта любить ходити з вагону до вагону, говорить із журналістами, обідає в барі разом із своїм виборчим штабом.

Не є він таким добрим бесідником як Рузвельт і тому все пише собі наперед свої промови. Відбитки діставть журналісти і як тільки поїзд зупиниться на стації, вони біжать негайно до телефонічних урядів і надають невиголошену ще промову.

Пересічно рахуючи кожний промовець виголошує денно яких 10 промов.

На малих стаціях, де поїзд зупиняється всього одну хвилину і Рузвельт і Ленлон обмежуються тільки до того, що подають руку всім визначнішим „батькам міста".

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
у пяті роковини смерти бл. п
Д-ра ВОЛОДИМИРА ОХРИМОВИЧА
відбудеться у св. Успенській церкві д. XI. 1936 в год. 8. рано.

Спорт.

ПЛАЙ — СОКІЛ-БАТЬКО 4:1

У суботу пополудні відбулися в салі Сокола-Батька товариські змагання у відбиванці між дружинами Плаю і Сокола-Батька. Змагання відбулися в дуже товариській атмосфері. Висліди змагань так:

Змагання двійок: Лисий, Винський (С-Б) — Стефанівський, Назар (П) 2:1; Бойцун, Наталович (П) — Тихоліз, Гавур (С-Б) 2:0.

Мішана гра: Кобзарівна, Наклович (П) — Оглій, Козачок (С-Б) 2:0.

Змагання трійок: Хамула, Бойцун, Назар (П) — Ляля, Лисий, Винський 3:0.

Змагання дружин: Плай — Сокіл-Батько 2:0. Гра дружин вирівняна. Краще диспонований Плай виграє всі грайки, крім одної двійки.

МИСТЕЦТВА ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

У рямках мистецтв Окружної Ліги відбулися тільки одні змагання: **Р. К. С. — Гасмонея**, що їх ненадійно виграв Р. К. С. 2:0. Гасмонея була дружиною ліпшою технічно, але її напад грав безнадійно слабо.

Після ненадійно перерваних мистецьких розгривок стан табелі залишався такий:

1 Чорні	10	17	3	27:15
2. Ресовія	10	15	5	33:15
3. Україна	**9**	**14**	**4**	**37:8**
4. Р. К. С.	10	11	9	20:17
5. Гасмонея	9	10	8	10:9
6. Огнісько	11	10	12	19:33
7. Корона	11	9	13	13:21
8. Чувай	9	9	10	21:31
9. Погонь І Б.	8	5	11	18:26
10. Лехія	8	4	12	9:14
11. Польонія	6	4	8	8:13
12. Н. Сокіл	9	3	15	13:28

Змагання Чорні — Погонь І. Б. будуть мабуть уневажнені, бо Погонь зголосила протест від виходу цих змагань, мотивуючи його в цей спосіб (по Чорні здобули 1 ворота неправильно, бо судія признав ворота вже після відсвистання „офзайту".

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА І Ска
у Львові, вул. Кордецького 51.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краєках
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краєках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляя помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 20-?

МИСТЕЦТВА ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. **Погонь — Варшавянка 2:0 (0:0).** Заслужена перемога Погоні, що виступила до цих змагань у сильно ослабленому складі.

КРАКІВ. **Гарбарня — Шлеськ 3:0 (в.о.).** Шлеськ не приїхав на означену годину (9.30 рано), заявляючи через своїх представників, що змагання мали відбутися в год. 14. Тому судія відсвистав вок-овер. Ця програна перечеркнула надії Шлеську на задержання місця в Державній Лізі.

КАТОВИЦІ. **Варта — Рух 2:0 (0:0).** Не ведеться мистецькій Лізі Рухові, який програв на власнім грищі.

КАТОВИЦІ. **Домб — Л. К. С. 3:1 (2:0).** Перемога шлеської дружини дозволила їй удержатись у Державній Лізі.

ВАРШАВА. **Вісла — Легія 3:2 (2:1).** Вісла здобула віцемистецтво Державної Ліги.

Остаточна табеля Державної Ліги:

1. Рух	18	22	14	30:23
2. Вісла	18	22	14	30:23
3. Гарбарня	18	21	15	32:27
4. Варшавянка	18	21	15	30:27
5. Варта	18	21	15	43:40
6. Погонь	18	19	17	36:29
7. Л. К. С.	18	19	17	37:32
8. Домб	18	14	22	29:43
9. Шлеськ	18	11	25	22:38
10. Легія	18	8	26	27:57

ЗМАГАННЯ ЗА ВХІ ДО ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

ВИЛЬНО. **А. К. С. — Сьмігли 5:3 (1:2).**

КРАКІВ. **Краковія — Бригада 4:1 (1:0).**

До Ліги ввійшли остаточно Краковія і АКС.

СТАНИСЛАВІВСЬКА А-КЛЯСА.

СТАНИСЛАВІВ. **Ріпне — Пролом 5:2 (1:2).**

Мистецтва А-кляси. Гра гостра і навіть брутальна. В першій половині перевага Пролому, одначе Ріпне стріляє вже в 2. хв. ворота. Вирівнює у 30. хв. Андрійшин з карного. Той сам грач добуває і другі ворота для Пролому також із карного. По перерві переважають гості, які вирівнюють у 10. хв. В 27. хв. оборонець Пролому стріляє самобійчі ворота. Це пенить дружину Пролому і заохочує гостей до енергійних наступів. Ріпне здобуває ще 2 воріт. Судія п. Кравчинський виключив від гри Урсакого з Пролому.

СТРИЙ. **Ревера — Погонь 2:0 (1:0).** Погонь програла ненадійно на власнім грищі.

СТАНИСЛАВІВ. **Раз Два Три — Стшелец (Брошнів) 1:0 (0:0).**

КОЛОМИЯ. **Гірка — Покуте 1:0 (0:0).**

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. **Світязь — Білий Орел 6:2 (2:2).**

ЛЬВІВ. **Рекорд — Голь 2:1 (0:1).**

ЗМАГАННЯ ЧЕСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

В неділю, 1. листопада, в огляду на розмоклий терен відбулися тільки одні лігові змагання в Пільзні. **С. К. Пільзно — С. К. Братислава 4:0 (2:0).**

Після цих змагань стан табелі такий:

Спарта	7	6	0	1	27:3	12
Славія	8	5	2	1	24:10	12
Жіженіце	8	6	0	2	15:12	12
Простейов	8	5	0	3	22:17	10
Пільзно	8	4	2	3	21:15	10
Братислава	9	3	3	3	12:16	9
Наход	7	2	4	1	15:12	8
Кладно	7	3	1	3	19:13	7
Вікторія Жіжков	8	3	1	4	21:17	7
Вікторія Пільзно	8	1	3	4	8:14	5
Моравська Славія	8	1	1	6	7:24	3
Русь Ужгород	8	0	1	7	7:37	1

Русь грає в найближчу неділю у Брні з Моравською Славією. Суддюватиме п. Мацке.

РУСЬ — УАЦ УЖГОРОД 4:1 (3:0).

Товариські змагання, що їх розіграла Русь у суботу 31. жовтня. Гра велася на розмоклім грищі. Ворота для Руси стріляли Відмон 2, Крайник і Бенда. Ввесь час сильна перевага Руси.

ШОТЛЯНДІЯ — ІРЛЯНДІЯ 3:1.

Шотляндці перемогли заслужено.

ГАКІВКА.

ПАРИЖ. **Рапід — Франсе Волянте 6:4 (0:1, 4:0, 2:3).**

ЛЬОНДОН. **Ерль Корт Ранжерс — Торонто Дюке 10:3 (4:1, 5:2, 1:0).**

Гарінгей Рейсед — Торонто Дюке 3:0.

Канадійцям не ведеться цього року в Европі, бо вже треті з черги змагання програють.

МІНХЕН. **Баварія ЕФ Енгельман (Відень) 1:0.** День передтим програла на сама дружина з неофіційною репрезентацією Німеччини 3:4.

НЮРНБЕРГ. **Вінер Аполлофферайн — Тім Баварії 2:1.** Ці змагання відбулися з приводу відкриття нового штучного ледового майдану.

СИТКІВКА.

Програна Кравфорда.

У ситківковім турнірі за мистецтво Нової Валії (Австралія) молодий змагун Вівіян Мак Грат переміг Кравфорда у двох сетах 6:1, 8:6.

Клясифікація німецьких і чеських ситківкарів.

Німецький ситківковий союз склясифікував найліпших своїх змагунів. На першім місці опинився фон Крам, а на другім Генкель. Одночасно таку саму клясифікацію перевів і чехословацький союз, який на торших місцях умістив Гехта і Сібу. Малечек опинився аж на пятім місці.

ТУРНІР 4 УКРАЇНСЬКИХ СПОРТОВИХ ДРУЖИН.

Рухлива Спорт. Секція Т-ва українських ремісників, промисловців і торговців „Зоря" у Львові рішила використати вільний від мистецьких розгривок час і заініціювала спортову імпрезу, яка повинна зацікавити загал українського громадянства. Бажаючи дати перегляд українських дружин, які грають у рямках Л.О.З.П.Н., згадана Секція уладжує почвірний турнір львівських дружин копаного м'яча, а саме: України (ліговоі), Зорі, Лугу і Степу, який відбудеться у днях 7. і 8. листопада ц. р. на площі Сокола-Батька. Турнір відбуватиметься за часу, фундовану і виконану **бронзівничою ф-мою Степана Фединського** (Ринок 9), яка переходить на власність тої дружини, котра в обох днях здобуде найбільшу кількість пунктів. Дальші дружини дістануть почесні срібні плякети.

Імпреза ця повинна зацікавити загал українського спорт. громадянства тимбільше, що воно дотепер не мало змоги оглядати гри всіх українських дружин у Львові, які розгравали дотепер мистецькі змагання з чужими дружинами, а не мали змоги змірити своїх сил між собою.

Ближчі дані про цей цікавий турнір подамо в найближчих днях.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

СТАРИЙ САМБІР: 3. XI. „Голгота"; 4. XI. Відень і Лігія. 5. X. „Смерть Нерона".

Зі Самбора Ст. по дорозі до Перемишля театр заграється тільки з однією виставою „Голгота" до Добромиля, Хирова і Ніжанковичі.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

РОГАТИН:

3. XI. Від.

З Рогатина їде театр до Галича та Ходорова.

Український Театр Й. Стадника.

Стрий 4. XI. Синя квітка" Д. Николишина, сала „Народнього Дому".

Український Національний Хор під арт. проводом Д. Котка.

Дубно: 3. XI.
Мізоч: 4. XI. і 5. XI.
Вирковичі: 6. XI.
Мірогощ: 7. XI.
Верба: 8. XI. і 9. XI.
Львів: 10. XI. год. 17.15 Радіо-концерт.
Гвинськ: 11. XI.
Здолбунів: 12. XI. і 13. XI.
Кисилін: 14. XI.
Рівне: 15. XI. і 16. XI.

Великий Театр:

Вівторок 3. XI. год. 8.15 веч. Симфонічний концерт грецького соліста-флетиста Л. Д. Кадімахоса.

Середа, 4. XI. год. 7.30 веч. „Наталка Полтавка".

Четвер, 5. XI. неділний

Пятниця, 6. XI. год. 7.30 веч. Премієра „Каварення".

Субота, 7. XI. год. 7.30 веч. „Каварення".

До ручних робіт всілякі артикули по-лучає дуже дешево **ДІМ ВОЛІЧКИ** Львів, Сикстуська 2 побіч брами. На склад: панчохи, жіноче біле, рукавички.

Кіна.

АПОЛЬО: „Герої Сибіру".
АТЛЯНТИК: „Тайна бригада".
ВАНДА: „Збігень із Явн", і „За хвилину щастя".
ГРАЖИНА: „Бодько та Льолько".
КАСІНО: „Король жінок".
КОПЕРНИК: „Блакитна парада".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Капітан Блад".
МІРАЖ: „Весела розведениця".
МУЗА: „Залога".
ПАКС: „Давид Коперфільд" із Фреді Бартольомью.
ПАЛЯС: „Проклята".
ПАН: „Схопили жінку", і „Тайни военної мариварки".
РАЙ: „Книжна чардаша" з Мартою Еггерт.
СВІТ: „Ядля".
СТИЛЕВЕ: „Малий король", ревія „Жінка, танок, спів".
ТОН: „Робін Гуд із Ельдорадо".
УТІХА: „Сестра Марта шпіон", ревія „Зухвалні іменини".
ХИМЕРА: „Король бурдески".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Венеція".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 3. листопада 1936.

Відень (506,8) 12.00 Розр. концерт, 15.20 Муз. авд. для дітей, 17.15 Спів. реціталь Е.Рельтера баритон, 17.35 Форт. реціталь, 22.20 Дрезденський квартет, **Братислава** (208.8) 17.40 Арії на сопран, 18.10 Форт. твори Ліста, 20.20 Сп. реціталь Каласа, 21.00 Концерт орх., 22.30 Словацькі пісеньки, **Прага** (470.2) 17.30 Пісні паломника, Малера, вик. Г. Петерка, 19.30 „Цілунок" оп. Сметани, **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00 Концерт, 18.30, 19.30 Концерт симф. орх., 21.45 Вечір пісенькарів, **Будапешт** (437,3) 13.15 Пісні, 18.25 Сольо на флет., 20.30 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) 16.30 Весела авдиція, 19.15 Давні пісні, Легарт сопр., форт., **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Англійські пісні, Кречмар сопран, 20.10 Веселя ловецька авдиція, **Мінхен** (405.4) 11.00 Музика, 16.50 Концерт солістів із Байрайту, 18.00 Розр. концерт, 20.10 „Білий Йоган" оп. Мілекера, **Будапешт** (549,5) 13.30 Спів, форт., 17.45 Мадярська камер. музика, 19.00 Мадярські нар. пісні, цик. орх., 22.05 Сальон. музика, **Мілано** (368.6) 11.30 Легка музика, 20.45 „Конціта" оп. Зандонай, **Рим** (420,8) 13.10, 17.15 Концерт, 20.40 „Три цвітки" ком. Парх'єлі, 22.00 Концерт малого хору Августео.

Середа, 4. листопада 1936.

Відень (506.8) 16.50 Гохштетерові твори, солісто, 18.55 „Голяндець-синталець" оп. Вагнера, 22.25 Нові Вольфові пісні, **Кошиці** (299,1) 18.15 Нар. пісні, **Прага** (470.2) 15.00 Концерт, **Париж** (1648) 12.00, 18.30 Концерт, 21.00 „Нареченій Марго" оп. Планкета, **Білгород** (437,3) 17.20 Спів. 19.50 Концерт, **Берлін** (356.7) 19.00 Веселі пісеньки, 20.45 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 21.15 Скрипка, **Мінхен** (405,4) 16.30 Солісти, 19.00 Орх. концерт. **Будапешт** (549,5) 13.30 Спів і форт., 17.30 Цик. музика. 18.45 Віольончеля, 22.20 Сальон музика, **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.00 Солісти, **Рим** (420,8) 13.10 Розр. концерт, 19.45 Легка музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 3. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 1.30 Для молодших дітей: „Як малий каштан із старим листком гутірив", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Класична музика з гр. пл., 12.40 Хліборобська скринька, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклям. концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Листи від дітей, 16.00 Пісоньки у вик. Юрандового хору, гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Орх. концерт, 17.00 Говорена повість: Будні пп. Ковальських, 17.15 Концерт солістів: М. Дзікова спів, форт., 17.50 Спортове заанімування Симфоріона Дротика, монольог І. Тишкевича, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Сальонова музика з гр. пл., 18.35 Із пограниччя літератури та музики, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Чи праця жінок збільшує безробіття?, 19.20 Поїдемо на лови, муз. авдиція, 20.00 Польща на Міжнар. конгресі церковного співу у Франкфурті над М., 20.10 Концерт камер. орх., скрипка, обой; у перерві в год. 20.45 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 21.40 Відгомони Підгалля, муз. авд., Гоговська мецосопр., скрипка, муж. хор, прелекція військ. орх., 22.30 Гіпертрофія слова у сьогоднішній літературі, 22.45 Танкова музика у вик. орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Середа, 4. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: „Зраділий наш приятель — вогонь", музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Похатна торговля, 12.5 Полудневий денник, 14.30 Пісоньки із звуковників, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 В. Тиховський: Гавайська гітара, з гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Легка музика з гр. пл., 16.10 Музичні загадки, для старших дітей, 16.30 Концерт оркестри, 17.00 Про професійних підстаршин, відчит, 17.15 Т. Ляліс: Тріо на обой, фагот, форт., 17.35 Моцарт у пісні, 17.50 Гутірка: Дім Мінкевичів у Парижі, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Вальси Івана Штравса, гр. пл., 18.40 Молода польська література у часописах, 18.50 Про сільські радіопрограми, 19.00 Чвертьгодина поезій Ор-Ота, 19.15 Мішаний концерт: Евгенія Заричька мецосопран, форт. тріо, скрипка, віольончеля, 20.00 Театр Уяви: Друкарня, 20.35 Хвилина Бюра Студій, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт у вик. Імре Уйгара, 21.30 Легкі пісоньки та мельодії вик. сестри Бурські в супр. гітари (В. Тиховський), 22.00 Концерт оркестри, Ад. Добош спів, скрипка, у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Радіокутик.

ЮВИЛЕЙ ПЕРШОГО ПАТЕНТУ МАРКОНІ.

В цьому році минуло 40 літ відчасу заголошення Марконім першого патенту з ділянки радіофонії (пат. ч. 12039), який описував когерер і способи допасовування приймача до довжини хвильової хвилі.

Від того часу Маркові і його найближчі співробітники зголосили з 800 патентів. В 1927 році утворено перше підприємство для експльоатації винаходів Марконі, яке істнує досі. Тепер Марконі працює переважно над ультра-короткими хвилями.

ФІЛЬМИ, ЩО ПРОПАГУЮТЬ РАДІО.

В одному з найбільших французьких кінотеатрів показують фільму, яка описує організацію і діяльність радіостанцій. Завдяки участи знаних артистів, фільма добре сповнює своє пропагандове завдання.

Італія також впроваджує такі фільми, що нахручуються при співудалі державного радія. В цих фільмах показують сцени з радіових студій, праця персоналу при надавонні авдиційй і т. п., з цілю впровадити публику до залаштункового життя і праці радія.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.78 — 89.35, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долари кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 288.40 — 286.70, Франки фр. 24.76 — 24.62, Франки швайцарські 122.30—121.50, Фунти анга. 26.03 — 25.87, Гульд. данн. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.50—17,00, Кор. лан. 116.14—115.30, Кор. норв. 130.68 — 129.70, Кор. шв. 134.18 — 133.20, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.48—11.30, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95—93. Марки нім срібні 122—115.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 1. листопада н. р. кооперативам платив за:

1 кг. масла десерового бльок. і без опакування	2.55 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.60 „
1 кг. масла експорт. включно в експортовим опакуванням дає зачет	2.60 „
1 л. молока	0.16 „
1 шт. яєць	4.50 „

Тенденція на масло занижкова, на яйця та молоко сильна.

П Т И Ц Я.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 1. XI. н. р. платив своїм достанцям за 1 кг. живої птиці, дьоко подвірє птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 5) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.80 кг. вгору	0.95 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Надзвичайні Загальні Збори Української Політичної Еміграції відбудуться 8. листопада в год. 9. рано в салі Клюбу Українських Емігрантів у Львові, пл. Бернардинська 2. Порядок нарад: 1) Затвердження протоколу з останніх Надзв. Зборів Пол. Ем. 2) Справа застосування Т-ва Допомоги Емігрантам з В. Україні до протесту проти виступу час. „Нова Зоря" до бл. пам. Отамана Петлюри. 3) Біжучі справи. З огляду на дуже важні справи, присутність всіх обовязкова. В разі неприсутности вимагочої кількости осіб на час — в годину пізніше (10-а) відбудуться другі Надзв. Заг. Збори, рішення яких буде правосильне. — **Відділ У. Ц. К.** 2997

Подяка. Щиро дорогою складаю подяку Всім, що в часі мойого побуту в золочівській вязниці кесли мені морольну та матеріяльну поміч, як також Тим, що причинилися до завішення частини кари й мого скорішого виходу на волю. — **Роман Мандрика с. Володимира.**

М-р Олена Гела і Евген Ф. Борис замість повідомлень про своє вінчання, що відбувося 25. X. п. р. у Львові складають 50 зол. на Рідну Школу. 2993

НАУКА

ТАНЦІВ певне першорядна Школа Брисьової-Іравтової і Спка Боторія 28. 2969 3—3

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

МАГІСТЕР прав шукає місця на практику в адвоката. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Солідний". 2835 1-2

МЕШКАННЯ

ГАРНА, фронтова, умебльована кімната для урядовця (чки) з хірчем або й без — Каспра Бочковського 23. 2994 1—2

КУПНО - ПРОДАЖА

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап. брокатів, таблеток crochet на вагу. Фрайліх, Сикстуська 21. 2979 13-?

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 10-60

КУПИМО машину до писання українсько-польську. Зголошення Сикстуська 39а коопер. „Поміч". 2998 1—1

РІЖНІ

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА, фісгармонії гарантовані продає добрі дешеві, купує, міняє Гавак, Пілсудського 21. І. пов. 2855 10-10

ЗЯ І ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: **Коперника 25**, подвіря. 2962 3-10

ВИБАГЛИВІ парасольки, парасолі поручає Новочасна вирібня „Ліон" Шайнохи 2. Репераций, покриття дешево. 2983 2-3

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на найновіші бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25. 2996 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдячи якому стає пера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 5—?

РЯТУЄ ВОЛОССЯ
усуває перхоть – запобігає випадінню
ДАЄ ГАРНУ
буйну зачіску. 2732 16-?

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Говинович, Львів, Домініканська 4. 2634 48-50

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Ч. 249 (14.498). Львів, середа 4. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чверть річно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41, Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Бувший віцепреміер УССР
перед судом.

Перед новим політичним процесом у Москві.

ПАРИЖ, 3. 11. Як повідомляє „Матен", у Москві засядуть небавом на лаві підсудних: **б. заступник предсідника ради народніх комісарів України Коцюбинський**, б. правний дорадник амбасади СССР. у Москві Членов та б. начальний редактор „Журналь де Моску" Раєвський

Членовові закидують, що він у порозумінні зі совітськими фінансовими представниками в Берліні, Празі та в Парижі (тепер також арештованими) підготовлював 1933 р. стрічу Літвінова з Троцьким. Як уважає „Матен", йде про те, щоб скомпромітувати окруження Літвінова.

Уряд ухвалив парцеляційний проєкт.

ВАРШАВА, 3. 11. Як подає „Дзенник Популярни", Рада Міністрів відкинула проект міністра рільництва Понятовського розпарцелювати цього року 40.000 гектарів землі та зменшила контингент земель призначених на парцеляцію на половину. Слід додати, що ген. Рида Сьміґли запробував був проєкт мін. Понятовського. Як твердить „Дзенник Популярни", Рада Міністрів хотіла первісно зовсім не визначувати парцеляційних контингентів; уступила лише перед авторитетом ген. Ридза-Сьміґлого.

Вязниця і заслання за комунізм.

БУЕНОС АЙРЕС, 3. 11. ПАТ. Урядовий декрет постановив, що за комуністичну діяльність грозить вязниця. Президент республики має право виселювати за кордон або у далекі парагвайські місцевости особи, яких підозрівають у комуністичній діяльности

Протисовітський курс у Ємені.

КАЇРО, 3. 11. ПАТ. Як повідомляють зі Сани, влада Ємену взялася ліквідувати діяльність совітських громадян на тутешньому терені. М. ін. видалено лікаря жида і санітета москаля. Совітське торговельне представництво мусить перенестися до своєї філії у пристані Годейда. Посол СССР. Абдуль Карім Такімов від кількох місяців чекає у Джідді на дозвіл приїхати до Ємену, щоб урегулювати біжучі справи

Щойно військо уможливило
транспорти вугілля.

Французькі фабрики урухомлені.

ПАРИЖ, 3. 11. ПАТ. Відколи військо обняло транспорти вугілля, унерухомлені страйком, у Рубе та в Туркуен почали знову працювати фабрики. На 8.000 робітників, яких страйк транспортовців позбавив праці, 7.400 вернулося до роботи.

ФАБРИКАНТИ ГРАНАТІВ ПЕРЕД СУДОМ.

ПАРИЖ, 3. 10. ПАТ. Слідство у справі фабрикації гранатів у Ліоні покінчилося. Прокуратура опрацювала акт обвинувачення проти 22-ох осіб і заповіла, що заарештує 3-х промисловців.

Страйк 20.000 американських моряків.

НЮ ЙОРК, 3. 11. ПАТ. На знак солідарности з робітниками пристаней Тихого Океану союз моряків проголосив страйк також у атлянтійських пристанях. Зусилля арбітражу між моряками і корабельними товариствами в Сан Франціско не пощастили. Під цю пору страйкує у Злучених Державах 20.000 моряків з того 2.400 в Ню Йорку.

Шеф генерального штабу маринарки адм. Стендлі заявив, що военна маринарка готова об'няти кораблі, що їх страйкарі покинули або скупували.

СТРАЙК У ГОНОЛЮЛЮ.

НЮ ЙОРК, 3. 11. ПАТ. На Гавайських островах страйк унерухомив усі кораблі в пристані Гонолюлю.

Виспіди виборів до анґлійських міських рад.

ПЕРЕМОГА КОНСЕРВАТИСТІВ, ПРОГРАНА ЛЕЙБУРИСТІВ.

ЛЬОНДОН, 3. 10. ПАТ. Вчора відбулися вибори до міських рад в Англії та в Уельсі. На 300 міст, відомі висліди з 132-ох, де лейбуристи втратили 81 мандатів на користь консерватистів і незалежних дрібноміщанських груп. Разом у тих 123-ох містах консерватисти здобули 78 мандатів, утратили 35, ліберали зд. 11, втр. 16, лейбуристи зд. 47, втр. 128, незалежні зд. 67, втр. 25.

Повна консолідація палестинських арабів.

ЄРУСАЛИМ, 3. 10. ПАТ. Всі арабські групи, як мусулманські так і християнські, обєднались довкруги особи великого муфтія. Арабську начальну раду зреформують: правдоподібно до неї приступлять представники усіх арабських країв з дорадчим голосом.

ДЕМОБІЛІЗАЦІЯ.

ЛЬОНДОН, 3. 10. ПАТ. Мін-ство війни повідомляє, що 3.000 резервістів, яких вислано до Палестини у звязку зі заворушеннями, вернеться в листопаді до Англії.

Перші висліди американських виборів.

НЮ ЙОРК, 3. 11. ПАТ. Перші висліди виборів прийшли з місточка Мілфільд: з 12-ох електорів 5-ох голосувало на Лендона, 2-ох на Рузвелта, 2-х стрималося від голосування.

Присилайте передплату!

Нова книжка!

Напередодні 1. листопада п. р. появилася накладом Видавничої Спілки „Діло" у Львові нова книжка сеніора українських дівчів

Д-ра Костя Левицького

під наг.

Українські політики

Книжка ся — це сильвети наших давніх послів і політичних дівчів, що недавно друкувалися в „Ділі". Майже всі вони тепер відповідно доповнені й поширені, до того в книжці, що видрукована на прегарному папері, поміщено 32 портрети згаданих дівчів.

Книжка має 140 сторінок ф. 8-ки і коштує тільки 1.50 зол.; з пересилкою 1.80 зол.

Замовляти на адресу: „Діло", Львів, Ринок 10/II. пов.

Український гріш
в українські руки!

Ощадність — життева конечність нації.

Ріжні життеві гасла ріжно промовляють до нашого переконання. Якщо глибше призадумаємось над успішним здійсненням таких гасел, то побачимо, що деякі гасла, хоч незвичайно поширені й популярні, мають рішуче за мало практичного пристосування в нашому буденному житті.

Якіж причини такого явища? Чому приймаємо густо-часто повну слушність за голошеними гаслами, мало того, самі дальше їх поширюємо в масах, одначе самі їх не придержуємось, так якби їх життеве значіння не мало для нас самих ніякої вартости.

Мабуть головна причина цієї нерівномірної практичної успішности є в тому, що ми радше переймаємо і захоплюємось такими гаслами, що бють передовсім у наші почування. Гасла, що за ними промовляють сухі хоч змістовні аргументи і статистичні дані не мають відповідного успіху, бо якось так дивно ми виховані, що йдемо більше за почуваннями, як за розумом.

І саме цим можемо оправдати невеселе явище, що гасла ощадности такі відомі й поширені серед усіх шарів нашого громадянства, не мають великого успіху зокрема серед багатших і заможніших громадян.

Тому, щоб якслід зрозуміти ідею ощадности і засвоїти собі, що вона не тільки є часто справою нашого буття і необхідною життевою конечністю, мусимо підійти до цієї справи також із чуттевої сторінки.

Очевидно, що при тім не будуть нас переконувати хочби й найточніші статистичні цифри, тільки нескладні, буденні приклади з життя. Кожна людина має свої бажання і намагається їх здійснити. Найчастіше на перешкоді до здійснення стоїть саме недостача гроша. Бож годі комусь купити собі дорогий радіоприймач, якщо він не має зайвої готівки. Коли ж хтось почне щадити й відкладати гріш до гроша з метою купити собі радіоприймач, напевне своє бажання зможе по якомусь часі здійснити. Важне тільки, **щоб почати щадити,** бо як і в кожнім іншім ділі так і в ощадности початок важкий. Коли хтось раз відложить, звикає до ощадности як до налогу. Але який це корисний і добрий наліг!

Нема сумніву, що в наведенім прикладі ролю моральної спонуки відіграло почування. Якщо ми зуміємо, використавши всі розумові аргументи, підійти до справи ощадности і з погляду наших почувань, тоді за успіх можемо бути спокійні. Зчасом виробимо в собі не тільки **зрозуміння конечности, але й постійність в ощадности.**

Ми, українці — нація бідна і тимбільше мусимо зрозуміти величезне значіння гроша. Хто

має гроші — має все! А щоб мати гроші, треба щадити. Ощадности, хочби найменші, зложені в українських установах, творять не тільки нашу приватну, заощаджену власність, але вони стають **загальнонаціональним добром, підставою багатства і добробуту цілої нації.**

Від капіталу залежить розбудова промислу й торговлі; — наші дрібні ощадности дозволять нам будувати фабрики, промислові варстати, розбудовувати зразкове хліборобське господарство, одним словом запевнять економічний добробут Батьківщини.

Та слів мало. До здійснення всіх тих планів треба діл, треба **планової і зорганізованої акції цілого українського громадянства.** Така ощадностева акція мусілаб спиратися на послідовности, витревалости і передбачливости провідників, одночасно теж на добрій волі, охоті та зрозумінню власної користи широких кол громадянства. Щоб теоретичні гасла ощадности перевести в життя, слід було потворити ощадностеві кружки, які можнаб захопити цією гарною думкою, промовити їх членам до почування. Бо напевне лекше буде заохотити членів такого гуртка до ощадности, коли вони матимуть у перспективі якусь прогульку у гори, чи над море за свої заощаджені гроші. Якщо такі ощадностеві гуртки поставлять собі на початок таку скромну мету, то цим напевне не скиблять ідеї ощадности. Це буде тільки **перший етап у збірній, доцільній ощадностевій акції.**

Очевидно, що відповідно до місцевих умовин і залежно від того, чи такий ощадностевий гурток творять старші члени чи молодші, такою „першою" метою може бути не тільки спільна прогулька, але, скажім, купно сівалки, молотильні машини до писання (в товариствах) і т.д.

Одного при тім не можна забувати: всі ощадности **мусять бути поміщені в рідних установах.** Хто складає свої гроші в чужих фінансових установах, цей справді викривлює розуміння національної солідарности, скріплює своїм грошем чужу установу і тимсамим причинюється до власного зубожіння і до зубожіння своєї нації. **Хто складає свій гріш у чужі руки, той обкрадає сам себе!**

Стрілецька пісня в музиці і слові.

Заходом Товариства Укр. Інвалідів відбудеться дня 12. листопада ц. р. в 8 год. вечір у великій салі театру Ріжнородностей

„ВЕЧІР СТРІЛЕЦЬКОЇ ПІСНІ"

якого програму виконають Вп. Артисти:

Микола Голубець, Михайло Дуда, Нюня Гургуліана, Роман Криштальський, Нестор Нижанковський, Петро Пшеничка і Академічний хор „Бандурист".

Передпродаж білетів у Кооп. „Пласт" при вул. Руській ч. 3.

Англійці про українську справу.

Консервативний місячник „Нейшенел" (Льондон) присвятив більшу половину свого вересневого числа українським справам. До статті сер Вордена Чілкота під наголовком „Україна" додана також мапа українських земель в етнографічних границях і образець („картун"), на якому представлено Україну як українського селянина, що збирає на полі жниво, а Росію як москаля з нагайкою, що під охороною багнетів прийшов відбирати від українця його добро. За муром (Польщею) стоїть Німеччина (Гітлер) і звертає увагу на Україну.

В редакційній статті пишеться: „З уваги на велике значіння, яке в Англії присвячують під цю пору Україні, подаємо на другому місці окрему статтю, написану сер Ворденом Чілкотом на ту тему. Погоджуємося з ним, що **сильна й незалежна Україна є необхідністю не тільки для Европи, але й для нашої держави зокрема;** зате не поділяємо здогаду автора, що Росія з власної волі схотілаб колинебудь повернути Україні незалежність. Правда, коли можнаб вірити совітській конституції, то Україні прислуговує право вимагати й дістати незалежність, але ми переконані, що Москва ніколи не випустить з власної волі зі своїх жорстоких обіймів тої гарної та багатої землі, хіба що її до того примусять.

„Коли згадуємо, що Гітлер кидає жадний погляд на Україну і що Москва не думає випустити її з рук, хіба що буде до того змушена обставинами, то це ще не означає, що ми передсказуємо близьку війну. Відносини між Росією і Німеччиною справді дуже злі, гірші не можуть бути, але треба різночасно памятати, що ніодна з тих держав не є з економічного боку настільки приготована, щоб починати ворожі кроки. Лайку, якою вони себе взаємно частують, можна краще порівняти до гарчання дикого звіра — ніж крат..."

Стаття Чілкота — це в більшості повторення того, що він написав був у тому ж місячнику в травні минулого року („Українська справа — це одна з найбільших проблем Европи"). Вона заступає погляд, що Україна повинна стати незалежною державою, бо між іншим „така політика, що хоче видістати Україну з під совітського ярма тільки в тій ціли, щоб її відразу наново поділити поміж дві держави, або дочепити на постійне до одної, **рішуче противиться британським засадам та інтересам".**

Сер Ворден Чілкот не каже нічого нового, висказує тільки погляд, який в Англії повторяють часописи всіх напрямків, до крайньо консервативних включно.

Про большевицьку небезпеку пише сер Ворден Чілкот, що „большевицький страшак — це дуже щось більше, як сама темна тінь, що паде позаду, це вже **жива небезпека, яка зростає з години на годину у кожній державі,**

„Чи може хто заперечити тому, що большевики дійсно загроза для всієї цивілізації? Деякі держави, як от напр. Фінляндія, енергійно забрались до здержання походу большевизму, але інші придержуються ще спрусиної методи. Лякаюся, що наша батьківщина належить до тих останніх.

„Спільна акція всіх цивілізованих націй у хрестоносному поході проти большевизму буде найкращою запорукою тривкого миру".

В тому ж числі „Нейшенел" поміщена також низка інших статтей, які обговорюють східноєвропейські справи. Поміщено також заклик Св. Отця до всього світа із пересторогою перед комунізмом.

В жовтневому числі „Нейшенел-у" подана стаття про Україну під наголовком: „Україна повстає". В статті подані вісти про найновіші переслідування й арештування на Україні. Стаття закінчується словами: В „Нейшенел" часто повторювано вже, що Україна вивзялася, щоб стати незалежною. Совітська конституція каже, що Україна може домагатись і може дістати дозвіл на відокремлення. Але виринає питання, як вона може того домагатись, коли під большевицьким гнетом, що над нею тяжить, вона не має найменшої змоги свобідно висказати свої бажання? Це питання поставлено недавно совітському амбасадорові в Льондоні Майському. У відповідь він тільки здвигнув раменами й усміхнувся значуче".

(Укбюро Льондон).

З нашої кооперації.

З ВИДАВНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТИ РСУК.

Ревізійний Союз Українських Кооператив видав в останньому часі кілька книжок з ділянки кооперативної теорії і практики. З теоретичних видань цінною книжкою є переклад праці ірляндського кооператора Джорджа Ресселя „Кооперація і національні завдання" з передмовою Остапа Луцького. З ділянки господарської і торговельної практики вийшли в останньому часі дві цінні праці, а саме книжка Петра Миговича: „Льон і конопля — що треба знати про торговлю прядивом льону і конопель", і книжка Теодора Фотинюка: „Гриби та їх переробка" з ілюстраціями. Книжка П. Миговича обговорює докладно продукцію прядива та торговельні вимоги до цього продукту. Ця книжка була дуже потрібна з огляду на те, що від минулого року українська кооперація взялася до кооперативного збуту прядива конопель і льону. Праця Т. Фотинюка подає в першій частині загальні відомости про гриби, їх роди та їстивність поодиноких родів, у другій фахові поучення щодо їх переробки для торговлі, а саме збирання, сушення, маринування, квашення і т. п. Наші підкарпатські околиці, а також ціла Волинь і Полісся, могли б бути великими доставцями сушених грибів та інших грибних перетворів для Европи й Америки, одначе брак фахового знання і через те примітивна їх переробка обнижують у значній мірі вартість цього нашого продукту. Поминаючи те, торговля цим продуктом находиться тепер у цілости в чужих руках, а її повинна взяти у свої руки кооперація. З цих причин книжка Т. Фотинюка є дуже на часі і повинна причинитися до розбудови ще одної доходової ділянки нашого села.

Порошки для дорослих з фебр. зн.

KOWALSKINA

вживаємо при невинни

БОЛЯХ ГОЛОВИ

ГАЛЯНТЕРІЙНА КРАМНИЦЯ КООП. „БАЗАР" У ЛЬВОВІ РОЗВИВАЄТЬСЯ.

Як довідуємося, кооператива „Базар" у Львові має розіслати в найближчому часі своїм членам контрольні списки закупу. Потрібне це у звязку з недалекими загальними зборами кооперативи, на які Дирекція кооперативи прийде з внеском ухвалити товарові звороти членам від пороблених ними закупів. Досі обеднала кооператива „Базар" коло 400 членів, та, на жаль, ще не всі вони полагоджують усі свої закупи в крамниці кооперативи, так що торги з нечленами все ще більші, як торги з членами. Кооп. „Базар" розвивається добре та з кожним місяцем побільшує свої обороти і свої запаси товарів, так що покупці не можуть уже нарікати на брак вибору. В останніх днях з огляду на недалекі свята Миколая і Різдво спровадила кооператива навіть більшу скількість люксусового товару на святочні закупи і подарунки. Доброю приметою кооперативи „Базар" є також завжди солідний товар і низькі сталі ціни.

ПРАЦЯ В МАГАЗИНІ ПРЯДИВА ЦЕНТРОСОЮЗУ РОЗПОЧАЛАСЯ.

Як ми вже писали, наша кооперація взяла від минулого року у свої руки також торговлю прядивом льону і конопель. Діло йде чимраз краще. Цього року улаштував Центросоюз магазин прядива у Львові, і тут буде сортувати закуплене Повітовими Союзами і кооперативами прядиво та приготовляти його до продажі. В магазині Центросоюзу вже розпочалася праця. Перший вагон прядива доставив С.У.К. Теребовля. Багато прядива достаставляють також підльвівські кооперативи, головно „Будучність" у Лагодові, „Згода" в Підгайчиках, „Єдність" у Римановій і „Згода" в Дідилові. Доставлений товар є дуже доброї якости.

ПЯТЬ ЛІТ ПРАЦІ ЩАДНИЧО-ПОЗИЧКОВОЇ КООПЕРАТИВИ СЛУЖБОВИКІВ Р.С.У.К.

У травні 1931 р. заложили службовики РСУК свою щадничо-позичкову кооперативу „Самопоміч". Ця кооператива, як і кілька інших службовицьких щадничо-позичкових кооператив у Львові (напр. кооператива службовиків Народньої Торговлі, Центросоюзу, Маслосоюзу, Дністра), може бути доказом, як з дрібних щомісячних ощадностей можна прийти до більших капіталів, які у формі позичок стають пізніше в пригоді членам кооперативи. Службовики РСУК рішили складати у своїй щадниці 2%, а від травня ц. р. 3% своїх поборів на ощадність, з тим, що цю ощадність можуть вибрати тільки з хвилиною, коли перестануть бути службовниками РСУК. В той спосіб дрібними ощадностями по кілька золотих місячно складають собі свого роду відправний фонд, який процентується, а щадниця має постійно капітал, який щомісячно зростає. З того капіталу кооператива дає членам короткоречинцеві позички на низький процент. Кооператива мала з кінцем 1935 р. 79 членів і дійшла вже до 29 тисяч зол. ощадностей, а тим, що деякі члени складають до своєї кооперативи також свої ощадности понад призначений відсоток і ними довільно розпоряджають. За пять літ своєї діяльности кооператива признала 430 позичок на загальну суму 75 тисяч зол. Крім того кооператива вже тепер старається по змозі підтримувати деякі здорові почини на полі нашої кооперативної діяльности. Так напр. відступила частину своїх капіталів як позичку від членів виробничій кооп. „Суспільний Промисл". Окрім того в лоні кредитівки службовиків РСУК зродилася також думка заснувати галянтерійну кооперативу

„Базар" у Львові, і вона завдячує своє здійснення ініціятивній комісії, вибраній загальним збором „Самопомочі" на весну 1935 р.

ЗМІНА НА СТАНОВИЩІ ПРЕДСІДНИКА КООПЕРАТИВНОЇ РАДИ У ВАРШАВІ.

Дотеперішній предсідник Кооперативної Ради Ксавери Пожиляський уступив і на його місце міністер скарбу покликав радника міністерства скарбу Станіслава Садковського.

РУХ ЧЛЕНІВ У Р.С.У.К.

В місяці жовтні ц. р. Дирекція РСУК приняла в члени Т-ва 20 нових кооператив і видала згоду на зареєстрування в суді трьох кооператив, які мають заснуватися. **В. Л.**

—o—

Нові аґрономічні курси УТГІ.

Внаслідок успішної праці голови Т-ва Прихильників У. Г. Академії, доц. О. Бочковського в Канаді, вдалося Агрономічно-Лісовому Відділові УТГІ урухомити такі нові курси: К. ч. 113. **Американське промислове пасічництво** — 10 лекцій (біля 80 ст., ф. 4°), численно ілюстроване. Такса — 45 кч., сам підручник — 30 кч.; К. ч. 114. **Городництво** — 35 лекцій (біля 280 стор., 4°), численно ілюстроване. Такса 125 кор. чес., сам підручник — 110 кч.; К. ч. 115. **Птахівництво** — 35 лекцій (біля 280 стор., ф. 4°), численно ілюстроване; такса — 125 кч., сам підручник — 110 кч.; К. ч. 116—128. **Високі Курси Громадської Агрономії** — для абсольвентів високих і середніх агрономічних шкіл (18 лекторів, 60 лекцій — біля 480 стор., ф. 4°, ілюстрації). Такса — 175 кч., самі підручники — 125 кч. (можна на сплати).

Крім цього не виключена річ, що ще в цьому році урухомлять дальші агрономічні курси УТГІ, як ось кроликівництво, виноградарство, хмельництво, збір та управа лікарських рослин, економіка й організація садових та городових підприємств, тощо. УТГІ веде теж листування з дотичними українськими фахівцями в різних країнах світу у справі співпраці на цих курсах УТГІ та Т-во Прихильників У. Г. Академії вживають всіх заходів, щоб ці курси були якнайкращі, кращі ніж курси пасічництва та садівництва, та щоб причинилися до господарського оживлення на українських землях по цей бік Дністра і Збруча. В якій мірі ці замірн здійснять, це залежить в першій мірі від самого українського суспільства, передовсім — від української сільсько-господарської інтелігенції. Хто хоче ширших інформацій, хай долучить міжнародню поштову марку. Адреса: **Ukrajinsky Technicko-Hospodarsky Institut. Podebrady. Tchecoslovaquie**

Справа контролі невтральности супроти Еспанії.

ЛЬОНДОН, 3. 11. ПАТ. Комітет неінтервенції відбув учора пополудні нараду над контролею невтральности. Підчас нарад виявилися дуже великі ріжниці поглядів, тому годі припускати, щоб на найближчому засіданні в середу, дійшло до рішення.

Найважче дійти до згоди у двох справах. Перше: Італія й Німеччина домагаються, щоб кожного контрольора затверджували оба еспанські уряди; СССР тому противиться, бо це значилоб стільки, що визнати формально нац. уряд. Друге: СССР і Франція хотілиб, щоб контрольори дістали широкі повновласти, зокрема право діяти на місцях. Навпаки Анґлія, Німеччина й Італія погоджуються лише на те, щоб контрольори могли виключно комунікувати свої помічення комітетові неінтервенції.

КАВЯР НА ЕСПАНСЬКОМУ ФРОНТІ.

ТАЛЯВЕРА ДЕ ЛЯ РЕЇНА, 3. 11. ПАТ. Полк. Яге заявив, що на його відтинку фронту нац. війська здобули богато **французьких скорострілів, совітських танків, мексиканських і чеських крісів та совітські консерви м. ін. з кавяром.** Є це доказ на вмішування чужих держав до громадянської війни.

ЗБОМБАРДУВАЛИ ЛЕТУНСЬКІ МАЙДАНИ В БАРСЕЛЬОНІ.

ЛЯ КОРУНЯ, 3. 11. ПАТ. В год. 1.30 радіо радіо повідомило, що нац. літаки збомбардували вчора усі летунські майдани Барсельони; чимало літаків знищено.

КОМУНІКАТ НАЦІОНАЛЬНОГО КОМАНДУВАННЯ.

ЛЯ КОРУНЯ, 3. 11. ПАТ. Нац. літаки кинули на мадридські касарні й урядові будинки кілька слабших бомб та багато летючок, якими взивають населення піддатися; крім того збомбардували м. Алькаля де Генарес.

САЛЯМАНКА, 3. 11. ПАТ. Комунікат оголошений вчора в год. 23.30 повідомляє, що на **середущому** фронті нац. війська посуваються на Ескуріяль і вже заняли всі стратегічні позиції, що панують над містом. На **південному** відтинку нац. війська заняли село Пінте у Фуенлябреда, віддалене на 5 км. від Хетафе, де на летунському майдані горять і припаси бензини.

ТОЛЄДО, 3. 11. ПАТ. Наступ на Мадрид є в повному ході і нац. війська наступають з півдня і південного заходу трьома шляхами. З нац. позицій уже видно голим оком передмістя Мадриду та високі будинки у центрі.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 3. 11. ПАТ. На **арагонському** фронті червоні відбили наступ повстанців; на **середущому** без змін; на **північному** повстанці завзято атакують сильно укріплені позиції, на відтинку **Сієрра** спокійно, з околиці **Сігуенци** панцирний поїзд прогнав сотню нац. кінноти. Червоне летунство проявило живу діяльність.

28.000 МАРОКАНЦІВ У НАЦІОНАЛЬНІЙ АРМІЇ.

КАІРО, 3. 11. ПАТ. Як виходить з мароканських джерел, в еспанській нац. армії воює 28.000 мароканців та кількасот добровольців з франц. Марока, Альжиру і Триполісу. Богато з них дістало вже старшинські та підстаршинські степені.

ПІД СТЄНКУ.

ПАРИЖ, 3. 11. ПАТ. Як повідомляють з Гуадаляхари, людовий трибунал засудив на смерть 15-ох військових за повстанчу акцію.

КОМУНІСТИ ЖЕРТВУЮТЬ...

ЛЯ КОРУНЯ, 3. 11. ПАТ. Мадридські комуністи заложили міністрові скарбу вартісні папери на суму 6,800.000 песетів. Ті вартісні папери арабовані; їх годі продати тому, що вони поіменні.

БЕЛЬҐІЙСЬКІ КОМУНІСТИ ІДУТЬ ДО ЕСПАНІЇ.

ПАРИЖ, 3. 11. ПАТ. Як повідомляють з Льєжу, місцеві комуністи зорганізували добровольчий відділ, який виїде до Еспанії, щоб воювати у рядах червоних військ.

Чи Ви вже зложили свою жертву на українських інвалідів? Зложіть її негайно! Вашої помочі чекають найвірніші сини України!

Пастирські листи чеських єпископів проти комунізму.

Коли словацькі католики енергійно виступають проти комуністичної загрози і совітської орієнтації, чеські католики куди більш стримані. До протикомуністичної Ліги, основаної у вересні, не вступили офіціяльні представники католицького світу. Щойно тепер єпископ з Градця Королівського о. д-р Пиха перший проголосив протикомуністичний пастирський лист — інші єпископи мабуть підуть його слідом.

—o—

В. ЗАЛОЗЕЦЬКИЙ.

ДЖІОТТО З БОНДОНЕ.

(З НАГОДИ 600-ЛІТТЯ СМЕРТИ ВЕЛИКОГО ФЛЬОРЕНТІЙЦЯ.)

На днях приготовляють у Фльоренції, місці уродин Джіотта, великі свята в честь її великого земляка з виставами його образів при співучасти мистецьких і наукових кол цілого світа.

Минає 600 літ від смерти одного з найбільших синів Фльоренції, сучасника Данта, який на полі образотворчого мистецтва займає поруч нього рівнозначне місце в історії тосканської культури.

І тому, що мистецька творчість Джіотта відкрила нові шляхи не тільки італійському мистецтву XIV. ст., але заважила на долі цілого всесвітного мистецтва і ними належить до загальнолюдської скарбниці духа, не від речі буде подати коротку характеристику його творчости. Вплив його сягнув аж до нас, чи то посередньо, через т. зв. італьо-грецьке мистецтво доби Палєольогів, чи безпосередньо як напр. у фресках ротунди з Горянах на Підкарпатщині, де під патроном Андегавінів витворилися тісні звязки з італійськими мистецькими течіями XIV.—XV. ст.

В тінях імпозантних середньовічних памятників архітектури і в атмосфері, яка видала з себе найбільшого мистця слова, творця середньовічно-містичної візії раю та пекла, вирос і Джіотто (1266—1337) над берегами Арна. Одначе його молодість та його перші почини вкриті темрявою, легендами пізніших коментаторів Данта. Нічого не збереглось з його молодечих творів. Знаємо його щойно з його дозрілих праць в Римі, Падуї та Фльоренції. Вони є єдиним джерелом для пізнання творчости маляра, бо інші праці, які йому приписували (в Ассісі, в Неаполю) не вважаємо нині за його автентичні твори.

Тому, що і римські праці Джіотта не збереглись у первісній формі (напр. т. з. навівчелля з 1298. р. мальована в старій базиліці Св. Петра), мусимо спинитися на його дозрілих творах у каплиці Скровені в Падуї (1303—1306) і на пізніх працях у Фльоренції: Мадонні в Огнісанті (нині в Уффічіях з 1315. р.) та на фресках в Санта Кроче у Фльоренції, які виконав він десь коло 1318. р.

Найважнішим джерелом для пізнання творчости Джіотта є добре законсервовані фрески в Падуї, подібно як ватиканські льоджії та станци для Рафаеля, або фрески Сикстинської каплиці Мікельанджеля.

Стіни простого, слабо вікнами оживленого нутра падуанської каплиці є покриті у трьох рядах фресками. По боках отвирається великий цикль, який починається життям Йоакима та Анни, історією молодости Марії та Ісуса Христа, а кінчиться Господніми Страстями. Входову стіну виповнює Страшний Суд. Ціла стеля виповнена синім тлом з узорами золотих зір і медаліонами святих. Обрямування готицькі з орнаментами у стилю косматів — живі у барвах. Ціла орнаментація каплиці це гармонійний ансамбль, бо творить перехід від тяжких форм долішніх композицій до легоньких колірів голубої стелі, яка надає цілому просторові настрій ніжної легкости і субліmованости. Відчуваємо тут готицькі тенденції.

Але значіння фресок не лежить тільки у гармонійній сполуці з простором. Їх переломове значіння лежить у мистецькім виконанні властивих зображень. Джіотто зриває з традицією середньовічного способу передачі подій. Події з життя святих не є вже абстрактно-вербальною ілюстрацією подій Нового Завіту, а живим оповіданням, яке своїм глибоко відчутим драматизмом приковує глядача і змушує його особисто переживати всі ці живо зображені сцени. Це переживання поглиблює сильний афект зображених дієвих осіб. Біль, жорстокість, підлота, ніжність, рішучість, лагідність виступають на обличчях зображених осіб — то знову пересувається перед нашими очима запопадливий Йосиф в утечі до Єгипту, там маєстатична Богородиця в поклоні трьох царів, то знову Марія-Страдниця серед янголів, там благальна Магдалина (в „Нолі ме тангере"), або надземною красою осяяний янгол у Благовіщенні. Всюди порпає нас духове індивідуально-внутрішнє життя, яке місцями переходить у настрій ніжних почувань і в тихий діяльог двох душ як напр. при зображенні зустрічі Анни та Йоакима в Єрусалимі.

До тої живости і свіжости драматичного оповідання долучуються нове розуміння простору, будови картини та композиції. І тут Джіотто виходить поза межі середньовічного мистецтва.

Середньовічне мистецтво затратило було відчування простору і будову картини у сценах. Фігури виповнювали площу без огляду на простірне розміщення. Джіотто впроваджує в картину просторовість і сцену, на якій стоять і порушуються у просторі пластичні трьохрозмірні фігури. Заступити площу простором це одно з найзамітніших малярських здобутків Джіотта, бо на тих здобутках доповнених згодом перспективічними дослідами спирається ціле новочасне мистецтво. Третьою новинкою є композиція. Джіотто будує свої картини у формальних композиціях, чи то у відношенні фігур чи груп до себе, чи у відношенні краєвиду до фігур. Картини Джіотта це замкнені в собі формальні композиції, це не „мальовані стіни", а одноцільні, зосереджені поодинокі картини. Кожна картина Джіотта це окремий мистецький світ, мистецький мікрокосмос, незалежний виключно від ідей і течій, що діють поза ним. Пробивається тут це зосередження на чисто формально-мистецьких проблемах, таке характер-

Листопадові Роковини.

У ЛЬВІВСЬКИХ ЦЕРКВАХ.

Крім торжественного архиерейського богослуження в катедральному храмі св. Юра відбулися у Львові в дні 1. листопада ц. р. святочні богослуження у всіх церквах. Величаве богослуження відправлено передвосім у Преображенській церкві, де соборну Службу Божу закінчено панахидою за полеглих. У всіх львівських церквах явилися на богослуженнях у дні 1. листопада маси вірних.

НА СТРИЙСЬКОМУ ПЕРЕДМІСТІ.

Заходом чит. „Просвіти" на Стрийському Передмісті відсвяткувало громадянство листопадові роковини святочними сходинами, які відкрив голова читальні о. **д-р І. Гриньох.** По короткій промові голови присутні вшанували память полеглих повстанцям з місць та однохвилинною мовчанкою. На дальшу програму склалися деклямації і реферат. Сходини закінчилися відспіванням нац. гимну.

1. ЛИСТОПАД У СТАНИСЛАВОВІ.

Цьогорічне листопадове свято приготоване було в нашому місті на ширшу скалю. Зачалось воно вже в суботу вист. „За батька" заходом драм. гуртка „Сфінкс", оцінку якої подаємо окремо. У неділю рано в год. 8. у катедрі була тиха Сл. Божа, в полудне в салі Нар. Торговлі заходом „Сфінкса" й „Думки" відбулася святочна академія.

Сл. Божу відправив о. шамб. Луцик. Сам одинокий, без ніякої асисти! Прикро й болюче було на богослуженні станиславівському громадянству, яке душею було на горі св. Юра у Львові, де церковна влада зовсім інакше поставилась до роковин 1. листопада, ніж це зробило станисл. духовенство. Прибитий настрій поправив о. Могильняк з Москалівки, що виголосив високопатріотичну проповідь. Всі відчували, що це говорить б. старшина УГА. Церква була повна. При кінці тихої Сл. Божої відспівав муж. хор „Думка" гимн-молитву „Боже великий, єдиний".

В год. 12. в салі Нар. Торговлі відбулась академія, на програму якої зложилися: 1) вступне слово м-ра Диденка, 2) реферат м-ра Кушніра,3) деклямація Л. Каратницької і дві пісні „Думки". Закінчилась академія відспіванням нац. гимну. Програма академії була дбайливо дібрана й полишила на всіх додатнє враження. Громадянство явилось дуже численно, так, що в салі Нар. Торг. воно ледви змістилось.

Найінтимніша і може й найсердечніша імпреза 1. листопада — це інавгурація праці свіжо основаного у Станиславові товариства домашніх сторожів, що зібрались у святочнім настрою в домівці Т-ва св. Николая і вислухали з сердечним запалом привіту з нагоди свого оснування і реферату про 1. листопада, що їх виголосив адв. д-р Олесницький. Серце радувалось у всіх привних сторожів, що під проводом свого голови, сторожа дому Українського Кооперативного Банку Снігуровича, зібрались уперше в себе під жовто-блакитним, а не червоним прапором.

СВЯТО 1. ЛИСТОПАДА В ДЕЛЯТИНІ.

День 31. жовтня ц. р. Вечір. Година шеста. Місто освітлене ясно електричним світлом. На горбку, у тіни старезних лип і ясенів, стоїть старенька деревляна церковця. З усіх усюдів спішать до неї, чи то одинцем, чи гуртками переважно молоді люди; щось їх тягне, бо спішать навіть ті, що може раз у рік переступають церковний поріг...

Церква освітлена свічками. По середині стрілецька могила, березовий хрест, побіч кілька берізок, свіжий мох та опавше листя, неначе з тих берізок, у голові стрілецька шапка й шабля. Два священники, учасники визвольних змагань, відправили панахиду. Всі учасники вечірньої молитви у святочнім настрою заносили свої мольби до Творця неба і землі.

Година 8. тогож вечора. Гарно прибрана сала Українбанку. Із стін глядять гетьмани Хмельницький і Мазепа, а дальше духові провідники народу Шевченко і Франко. Над сценою звисає жовто-блакитний прапор.

На сцену виходить дир. Е. Бехметюк, учасник визвольних змагань, отвирає святочне зібрання, говорить про 18. жовтня, 31. жовтня 1918 р., а коли почав говорити про велич 1. XI. 1918 р., задзвонився, голос задрожав і з очей потекли сльози...

Опісля відчитано маніфести української влади до народу. По відчитанні їх учасники визвольних змагань оповідали, як проходили визвольні дні в їх околицях, і так д-р О. Левицький оповідав про Нижнів, Чернівці і... Львів, Пилип Козак про визвольний рух у Чортківщині і в самім Чорткові, рад. Пацкань про Величку й Краків, як вони плакали з радости, довідавшися про 1. листопад 1918 року.

У ДРОГОБИЧІ.

Дрогобицьке громадянство відсвяткувало цьогорічні Листопадові Роковини дуже святочно. В навечерію 1. листопада відправив о. віцеархимандрит Головацький в асисті всіх місцевих священників панахиду. Співав хор Бояна. Цього самого вечора відбулась у Народнім Домі Святочна Академія. На програму складались виступи хору Бояна, деклямація і спомини **д-ра Блажкевича** про Листопадові Дні в Дрогобичі.

В дні 1. ц. м. відправилось Богослуження, на якому о. **д-р Скрутень** виголосив незвичайно патріотичну і чуттеву проповідь.

У ТЕРНОПОЛІ.

В суботу 31. жовтня відправило місцеве духовенство у парохіяльній церкві панахиду за полеглих. Проповідь виголосив **о. Ратич.** В панахиді взяли участь маси народу. В неділю 1. ц. м. відбулася в салі Міщанського Братва святочна Академія. Промову виголосив **сен. Остап Луцький.** Програму академії виповнили пописи хору і деклямація пані Р. Романюківної, що відеклямувала вірш Олеся „Все ще нічого". Учасники виповнили салю вщерть.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Югославянський премієр Стоядінович гоститиме у болгарського короля, переїздячи з Анкари до Білгороду.

Аргентина приступила до двох міжнародніх конвенцій для поборювання торговлі жінками й дітьми та торговлі порнографією.

Шефи штабів Малої Антанти пічнуть в четвер нараду в Букарешті.

Б. китайський премієр, міністр та шеф тимчасового уряду маршал Туаншіюї помер.

Югославянські політичні кола зприняли промову Мусолінія спокійно.

—o—

ЧЕХОСЛОВАЦЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ НЕ ПРИДЕ НА ПІДКАРПАТТЯ.

През. Бенеш мав цього року відвідати Закарпаття, але з огляду на важні політичні наради у Празі поїздку відложено.

Для нашої будучности не байдуже, чи громадянство сплатить інвалідам затягнений довг, чи покине їх безпомічних власному терпінню!

§19.

Прошу на основі § 19. помістити в „Ділі" на закиди на мою особу пп. дра В. Бірчака, інж. І. Янішевського та М. Биличенка отсе спростування:

Неправдою є, що „Союз приватних молочарів" я зорганізував для експорту масла за границю, обіцюючи членам великі зиски". Зате правдою є, що я зорганізував „Союз Українських Молочарів" з осідком у Львові, метою якого згідно з § 3. є берегти станові інтереси молочарів, піднести молочарське господарство, добробут і молочарську культуру.

Неправдою є, що я заложив у Гуменному (Словаччина) молочарську кооперативу „Сільський Господар". А правдою є, що 1934 р. зало, жено в Гуменному сільсько-господарську кооперативу „Господар", де було нас трое членів Дирекції.

Неправдою є, що „я обіцяв за 100 корон чеських уділу до 20—30 проц. дивіденди". А правдою є, що по статуту мало платитись 6 прц.

Неправдою є, що „зібрані уділи я не передавав у готівці, а виставляв рахунок, що всі зібрані гроші видав на подорож". А правдою є, що з місцевих людей вступило з початку тільки 12 осіб, що сплачували протягом пів року частками свої уділи, а ті уділи використовувала управа на організаційні видатки.

Неправдою є, що „дано мені 8.000 корон готівки на купно машин, а ті гроші я присвоїв собі, виставляючи рахунок, що я дав завдаток на машини, а частину 4.000 видав на кошти дороги". Зате правдою є, що дістав я 4.000 корон на купно машин у Чехах, а звіт був принятий і затверджений протоколований управою. Тоді дістали від мене фабрики 3500 кч. готівки.

Неправдою є, що „я брав собі рабати, а фірми мені виставляли, що я платив готівкою". А правдою є, що я виробив у фірм до 20—30 прц. знижки на користь „Господаря", завдяки моїм звязкам з фірмами ще за часів моєї праці в Українській Госп. Академії в Подебрадах.

Неправдою є, що я „фальшиво інформував управу кооперативи „Сільський Господар" у Гуменному про стан кооперативи". А правдою є, що я представив наперед на цілий рік кошторис, на підставі якого кооператива мала б мати річно 6.000 корон чистого зиску.

Неправдою є, що я „довів кооперативу до руїни, відійшовши під претекстом, що кооператива платить мені за мало". А правдою є, що при мені працювала кооператива всього три місяці, а за такий короткий час кількість молока ще була за мала, щоб відразу давати великі зиски.

Правдою є, що я не діставав ніколи повної ухваленої мені платні, а на Заг. Зборах 27. 4. 1935 я зрікся в користь кооперативи 2.000 корон чеських, що мені належались як платня. Тоді явились претенденти на готове і щоб мене усунути, пропонували мені 300 корон місячно, на що я не міг згодитися. На моє місце вибрано іншого.

Правдою є, що нова управа так почала господарювати, що кооператива з кожним днем валилась у прірву. Коли я був уже в Мукачеві, намагалась управа і надзірна рада звалити всю вину на мене як на емігранта. Справа була в суді (в Гуменному), дещо прокураторія відкинула сама ще до розгляду як брехливий наклеп на мене, а суд виправдав і з решти.

Правдою є, що я „заложив молочарню у Мукачеві, позичивши гроші в українців". Це свідчить саме про те, що я ані сотика не придбав собі з кооперативи в Гумінному.

Неправдою є, що я „не заплатив за молоко селянам 20.000 корон". А правдою є, що я залишив коло 5.000 корон за молоко боргу, бо мав платити 10. II., а мене вислали 4. II., не давши мені ані години часу на полагодження моїх справ. Я залишив свої гроші і в міністерстві здоровля в Празі, депозити в суді, не зібрав грошей з покупців, а також залишив усе своє майно, а в окремих селах молочарські машини та посудину.

Між усіма цими неправдами найбільша та, що мене вислали за „цю мою діяльність". Колиб мені належалась кара за Гумінне, на це був час півтора року, коли я перебував у Мукачеві. А за мою діяльність у Мукачеві віддалиб мене до суду й моглиб замкнути до вязниці, а не вислати, зазначивши в паперах під датою 3. II. під ч. 28. 59/1936: „як громадянин польський знаходите на тутешній території утримання — як самостійний підприемець у теперішню тяжку добу господарської кризи, коли велика кількість громадян Чеської Держави не може дістати праці; через те побут Ваш на тутешній території не є в інтересі господарства державного і загрожує інтересам держави, згідно з § 10. арт. V. 1903. Тому висилання Ваше є цілком усправедливлене".

К. Михайлюк.

Львів, 29. X. 1936.

—o—

Чим займаються магістратські урядовці?

У вівторок 3. ц. м. прийшло до помешкання **о. В. Лончини,** пароха церкви св. Николая у Львові при вул. Жовківській, трьох урядовців львівського магістрату. Хоч о. В. Лончини не було тоді дома магістратські урядовці проти волі пані Лончинової ввійшли до кімнати, самовільно відчинили шафу і забрали звідтіля футро та пальто о. пароха вартости коло 1.000 зол., мовляв, за грошеві кари тому, що о. В. Лончина веде переписку з магістратом в українській мові.

Треба знати, що о. В. Лончина заскаржив рішення магістрату і воєвідства, які наложили на нього грошеві кари за переписку з владою в українській мові, до Найвищого Адміністраційного Трибуналу і цей відхилив рішення обох інстанцій адміністраційної влади. В мотивах Найвищий Адміністраційний Трибунал ствердив, що український священник може переписуватися з владою в українській мові. Невже рішення Н. А. Т. не обовязує львівського магістрату? Що на це скаже компетентна влада?

—o—

ARCO площа Галицька 3 поручає вовни і волічки останні новини
Панчохи і трикотажі першорядні гатунки. 2944 4—10

Провідник словаків проти українських шкіл у Пряшівщині.

Минулого четверга відбулося у Братиславі засідання виконного комітету словацької народньої партії. Засідання відкрив пос. о. Глінка, підкреслюючи, що його партія гостро виступить проти теперішнього чеського уряду. Далі провідник словаків виступив проти українських шкіл у Пряшівщині, яка, як відомо, прилучена до Словаччини. Тепер учать там української мови у 80-ох школах, що о. Глінці дуже не подобається. Свій шовінізм боронив о. Глінка тим, що — мовляв — чехи швидше перемінять українські школи на чеські, ніж словацькі. — Також цікавий аргумент!

Українські посли з Волині у митрополита Дениса.

(ВУ) Дня 31. м. м. митрополит Денис прийняв на авдієнції пос. інж. С. Тимошенка і пос. о. М. Волкова. В останніх роках не було ніякого особистого контакту між митроп. Денисом та українськими послами з Волині.

—o—

Рішення Найвищого Суду у справі ревіндикації 68-ох церков.

(ВУ) Дня 21. м. м. Найвищий Суд оголосив присуд у справі ревіндикації 68 православних церков та обектів, які належали колись до українців уніятів. Найвищий Суд відкинув касаційну скаргу римо-католицької епископської курії і затвердив становище перших двох інстанцій. Найвищий Суд станув на становищі, що справу ревіндикації церков повинна поладнати адміністраційна влада (воєвода).

—o—

З мистецького життя.

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ТВОРЧОСТИ КОРНИЛА УСТИЯНОВИЧА.

А.Н.У.М. і Музей Наукового Т-ва ім. Шевченка приготовляє на місяць січень 1937 р. велику збірну виставу праць Корнила Устияновича. Якось так склалося, що по смерти цього видатного мистця, прецікавої людини і письменника, найкращого представника галицької інтеліґенції останніх десятиліть минулого століття не було виставки його творів. Імя його в памяті нашого громадянства не стоїть ні в якій пропорції з його прецікавою і багатою творчістю. Тимто обі установи за почином А.Н.У.М. переведуть і виставу і популяризацію творчости Устияновича. Організатори звертаються до всіх посідачів творів К. Устияновича з просьбою відступити їх на час виставки у Музею і повідомити про кількість і розмір образів К. Устияновича на адресу: А.Н.У.М., Львів, Вронівських ч. 20.

ВИСТАВА ТВОРІВ В. МАСЮТИНА В БЕРЛІНІ.

Український Науковий Інститут у Берліні приготовляє на місяць грудень збірну виставу творів відомого нашого мистця Василя Масютина. Вистава охопить творчість мистця за чвертьліття, а складатимуться на неї твори в рільбі, гравюрі та графіці.

ОРГАНІЗАЦІЯ МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ.

Наша мистецька молодь, що учиться у Варшавській Академії Мистецтв зорганізувалася в „Групу молодих мистців" і прилучилася до Асоціяції Незалежних Українських Мистців у Львові як філія. Група возьме участь на VII. виставі у Львові.

ВІСТКИ ПРО УКРАЇНСЬКИХ ГРАФІКІВ ЛЬВОВА У БОЛГАРІЇ.

„Полско Български прегледъ" (книга 2—3 з серпня цього року), що виходить у Софії поміщує статтю д-ра В. Січинського п. н. „Українські мистці графіки у Львові". У статті докладно обговорена творчість таких мистців: Петра Хо-

АНДРЕ ДЮМА.

Офіціяльний обід.

Молоденька Зузанна Де Турнель, що вийшла за Жоржа Шабан, молодого підпрефекта з Вільнев над Сеною, звикла до обідів, балів і товариського життя. Якби припадком батьки були запропонували їй партію, що не зовсім пристала би їй до вподоби, вона не булаб відповіла за прикладом невинної дівчини з Моліера: „Ні, мій тату, я волію вступити до манастиря". І нові обовязки, звязані головно з репрезентаційним становищем підпрефектової, вона не відчувала як якийсь тягар.

А проте Зузанна не могла затаїти свого незадоволення, коли у третьому тижні побуту в чудовій закутині на Рівієрі із своїм чоловіком, прийшла урядова телеграма з міністерства війни, що якийсь генерал зупиниться у Вільнев і треба буде приняти його офіціяльним обідом, запрошуючи всіх чільніших представників влади. Прикро їй було покидати чудове місце і ще прикріше, що закохана мусітиме бачити довкола себе штивні обличчя, сорочки та фраки

А проте обовязок вище всього. Жорж вислав телеграму до свого секретаря, щоб вислав запрошення на обід, кому треба, а Зузанна складала речі до куфра.

•

Знайомість Зузанни з Жоржом була проста, випадкова і швидка. Було це на балю в Парижі. Після третього вальса з тим самим молодцем, Зузанна захоплена музикою, сказала зовсім наївненько:

— Я називаюсь Зузанна Де Турнель. А ваше імя?...

Познайомилися, узяли шлюб і досі були здивовані, що все це відбулося так швидко.

Коли приїхали до Вільнев, повіз уже чекав на них на дворці. Зузанна вбігла до їдальні, щоб зорієнтуватись в обовязках господині. Всю довжину кімнати займав стіл з тарелями, тарілками, чарками, канделябрами, квітами, серветами і білєтами з прізвищами запрошених гостей. Пані Шабан... пан генерал... пан прокуратор... пан комендант жандармерії... пан президент суду.

Молоді подивились сумно одне на одного, коли побачили, що будуть сидіти на протилежній стороні стола, розділені величезною китицею, зпоза якої не буде їх навіть видко.

•

Саме у хвилині, коли оглядала стіл, прийшов секретар із підпрефектури із звісткою, що директор скарбової палати не зможе бути на обіді, бо виїхав в урядових справах.

Жорж сказав до жінки:

— Треба буде забрати його таріль і білет. А тепер ходімо переодягатись.

Не мали часу навіть на поцілунок. Жорж казав убрати жінці гарну нову сукню, зовсім білу, як на офіціяльний виступ.

Увійшов льокай:

— Пан президент суду прохає виправдати його, що не прийде, але пані президентова недужа.

— Забери таріль пана президента.

Господарі кінчили туалєту. Хтось задзвонив. Листонош приніс лист. Письмо було добре знане. Лист був від головного урядового імжиніра:

„ВПоважаний Пане Підпрефекте!

Вибачте, що не зможу скористати з Ваших чемних запросин. Маю урядову пильну справу..."

Стіл зменшився знову на одну особу. Треба було скоротити його на одну приставлену рухому дошку.

А гості спізнювались. Зузанна і Жорж ходили по сальоні. Нарешті знуджена сіла в кутку поруч чоловіка і почала цілуватись. Нараз зірвалась. Це возьний з підпрефектури приніс телєграму на срібній таці.

Командант жандармерії до Вп. підпрефекта в Вільнев. Велика крадіж у сусідній громаді. Мушу негайно перевести слідство. Прошу вибачити неприсутність."

— Усі нам відмовляють! — відповів Юрій. — Пропаде обід! Залишились нам іще прокуратор і генерал.

Зузанна піддала думку:

— А якби так до них написати і відкликати...

— Але як?...

Сиділи і думали. Дзвінок від телефону. Жорж розмовляв, вона слухала:

— Гальо! Ах, це ви пане прокуратор... Дякую вам. Так, подорож ми мали зовсім приємну. Що? навіть вечір маєте занятий? Ах, як нам прикро! Повірте нам... Но, що-ж нема ради!

І повідомив жінку:

— Прокуратор виправдується, що не зможе прийти!

•

Ситуація стала комічна, але і клопітна. Що подумає генерал, коли побачить, що нема нікого з гостей запрошених на обід у його честь? Може не повірити у щирість усіх тих виправдань?

Нарешті зявився генерал. Здоровий, випростований, з великими підкрученими вусами, мав яких 60 літ. Поводився як щирий вуйко — свобідно та тепло. Підпрефект був у клопоті:

— Пане генерале... ви справді може не повірите, що нам трапилось...

І оповів, чому всі виправдались.

Генерал вислухав його і всміхаючись сказав:

— Я прийшов до панства, щоб вам подякувати особисто і прохати вибачення! Я справді

лодного (батька), Павла Ковжуна, Роберта Лісовського, Миколи Бутовича, Михайла Осінчука, Івана Іванця, Василя Крижанівського, Ярослави Музики, Михайлини Ольшанської, Святослава Гординського, Льва Геца, Петра Холодного (сина), а також графіків на Україні, що походять з Галичини (Касіяна, Налітинської-Бойчукової) і ін.

До статті долучено 2 ілюстрації — Нарбута і Ковжуна. Цікаво було би влаштувати виставу української графіки в Болгарії, а також в Югославії, зваживши, що кілька років тому такі виставки відбулися у Берліні і Празі з великим успіхом.

НОВИНКИ.

— **Футра жіночі і чоловічі та ріжного роду** футряні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 23-?

— Балетові танечниці **Нижанківська Дарія і Соколовська Ірина** виступлять в суботу, **7. листопада** під час **ревю на „Рідну Школу"** в жовтій салі Народнього Дому в українських танках укладу п. Суховерської. 2871

— **Камерний вечір.** Союз Українських Професійних Музик улаштовує **в неділю 8. XI. ц. р.** в год. 7. веч. в малій салі Лисенка камерний вечір у виконанні **Р. Савицького** (форт.), **д-ра Р. Кришталського** (скрипка), **П. Пшеничка** і **Е. Козулькевича.** У програмі фортепіянові трія Бетовена, Барвінського і фортепіяновий квартет М. Колесси. Виконувані твори буде пояснювати д-р Н. Нижанківський.

— **Всіх, хто хоче** весело провести вечір і забавитися запрошують Філія „Союзу Українок Емігранток" і Клюб Українських Емігрантів у Львові на Денсінг-Брідж, що відбуватиметься щонеділі починаючи від 8-го листопада, в год. 8—10 попол., пл. Бернардинська ч. 2. І. Дешевий буфет і вступ. Всі без винятку бавляться.

— **VI. Зїзд українських природників і лікарів** відбудеться в днях 16. й 17. травня 1937 р. у Львові. Організаційний Комітет Зїзду запрошує природників, лікарів, фізиків, агрономів, ветеринарів та інших працьовників на споріднених ділянках науки до чинної участи в цьому Зїзді. Зголошення рефератів із поданням короткого змісту приймає **до 15. лютого 1937 р.** Зїздове Бюро у Природничому Музею Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, вул. Чарнецького ч. 24, II. пов. — **За Організаційний Комітет Зїзду:** Д-р Юрій Подолинський і Д-р Володимир Кучер.

— **Віцепрокуратор городським старостою.** Городським старостою у Лодзі буде імечований львівський віцепрокуратор д-р Мостовський.

— **Мистці — Митрополитові Андрееві. VIII. Виставка А.Н.У.М.** Цими днями на вулицях Львова появиться мистецький плякат роботи молодого талановитого графіка Володимира Баляса і сповістить, що 8. листопада в 12. год. вполудне відкриють VIII. Виставу А.Н.У.М. присвячену як закінчення Ювилею Митрополитові Андрееві, у Музеї НТШ. У Виставі візьмуть участь такі мистці: О. Архипенко, Н. Білецька, М. Бутович, О. Грищенко, С. Гординський, Л. Геп, В. Гаврилюк, М. Дольницька, І. Івенець, Д. Іванцев, О. Кульчицька, П. Ковжун, Е. Козак, В. Масютин, Я. Музика, М. Осінчук, О. Сорохтей, Р. Сельський, Л. Перфецький, О. Лятуринська, П. Холодний син. З „Молодої Асоціяції" беруть участь: В. Баляс, Е. Гавран, Р. Ганкевич, Ф. Галиш, В. Доманик, Т. Кузьмович, В. Манастирський, А. Петрушевич, Б. Яцкевич, Р. Шостак. Появиться теж ілюстрований катальог, з портретом Митрополита Андрея (невідомий рисунок М. Бойчука) та ілюстраціями творів мистців. За недостачею сали і на цей раз організатори мусіли відкинути з 35 проц. присланих праць, очевидно, зі школою для повного образу сучасної української мистецької праці у нас.

— **Короткі бранжеві курси.** Виділ Союзу У. К. у Львові задумує влаштувати короткі (однотижневі) курси ось таких бранж: споживча, галянтерійна, текстильна (мануфактура), паперова, шкіряна, порцелянова, залізна, футряна, готельярсько-гастрономічна (харчівні, ресторани, буфети), одягово-конфекційна та курс для торговельних посередників. До кожної бранжі будуть запрошені фахові прелегенти і буде організований показ узорів товару (коротко і практично). У програму викладів увійдуть ось такі речі: торговельні закони, правні вимоги і формальности, справи податкові, усп. обезпечення, санітарні вимоги, купецьке книговодство, кореспонденція, купецькі рахунки, вексель, чек, рекляма, і пропаганда, банкові чинности, джерела закупу, штука продавання і до кожної з бранж окремо дещо з товарознавства. Курси мають за ціль дати змогу членам, які ведуть уже свої підприємства без достаточної практики і підготови, доповнити їх фахове знання, при чому вони самі мають змогу вибрати найсуттєвіші й найпотрібніші річи. Призначені вони теж для тих громадян, що мають намір присвятитися торговлі, а не мають змоги відбути потрібну практику. Такі рефлектанти мусілиб передтим стати членами Союзу Українських Купців. Кошти улаштування таких курсів поніс би частинно Союз і частинно учасники курсів, а саме: удержання власне у Львові на час курсів і якась мінімальна оплата залежно від кількости зголошених. Іде про те, щоб покрити бодай кошти подорожі фахівців із провінції, які будуть викладати на курсах. Зголошення на курси приймає Секретаріят Союзу Українських Купців. Львів, вул. Гродзіцьких 1/I. (особисто в год. 9—14).

— **Львівська хроніка.** На вул. Скарбківській за вугла хотів застрілити тайного агента Йосиф Шефер. Тайний агент вирвав Шеферові револьвер та арештував його. — При перепровадженні львівського відділу ІКЦ в вул. Коперника на Академічну вкрали злодії макулятуру вартости ок. 800 зол. Поліція частину тієї макулятури відібрала вже із жидівських крамниць при вул. Казимирівській. — Зі шкільні Адели Камерман злодії вкрали білля вартости 3.100 зол. Поліція придержала віз Йос. Мільхштоха з Нараїва пов. Бережани, де під соломою було вкрадене білля Камерманової. Візника арештували, за злодіями шукають.

— **З нагоди 400-них роковин уродин** кс. Петра Скарги відбудеться у Львові від 3. до 8. листопада „тиждень Скарги". У програмі є наукові відчити про Скаргу в університеті, торжественне Тридуум в костелі Єзуїтів і на закінчення в неділю 8. листопада торжественне богослуження в катедрі, а в 12. год. вполудне академія у В. Театрі. Протекторат над обходом обняли архиепископи Твардовський і Теодорович та львівський воєвода Белїна Пражмовський.

— **Сензаційна афера у Брошневі.** Дня 3. ц. м. приїхала до Брошнева комісія дирекції державних лісів зі Львова на люстрацію державного тартаку. Годину пізніше застрілився у своїм кабінеті директор тартаку Віц. Слїдство виявило великі зловживання. Шкоди державного скарбу сягають кількадесять тисяч золотих. Поліція арештувала керманичів тартаку Прошка і Шіка та інших і Германа Кліґера зі Львова, заступника великих фірм. Зловживання зводилися до того, що підприємці платили за дерево низької кляси, а діставали деревний матеріял вищої кляси.

— **Нова фільма Е. Деслава.** Наш земляк Е. Деслав зробив до співпраці з Жаком Дарою у Парижі нову фільму „Війна хлопчиків" на підставі повісти письменника Люї Перго. Дія фільми відбувається на Рівієрі, де й роблено знимки. Йде тут про боротьбу двох сусідських громад, з яких одна плекає виноград і потрібує багато сонця, друга капусту і потрібує дощу. Діти в обох сіл ведуть війну; ті, що в бійці тратять гудзики, йдуть у полон, бо штанці їм злітають. Провідник одної громади взявся на хитрощі і вислав своє військо без одежі так, що ворог не може здобути гудзиків. Фільма має успіх і дійде імовірно до нас.

— **Таємні пожежі і саботажі в Англії.** Англійський уряд і громадянство затривожені пожежами на ріжних летовищах і в фабриках зброї. Пожежі знищили дотепер кілька літаків. Тому **із робітниками на летовищах і в фабриках зброї**

Землетрус у Японії.

ТОКІО, 3. 11. ПАТ. Сьогодні рано почули мешканці Токіо сильні підземні потрясення, що тревали приблизно 10 хвилин. Шкоди є неведомі, хоч знавці кажуть, що сила землетрусу не багато була менша як у 1933 р., коли 3.000 людей стратило життя. З міста Фукушіма повідомляють, що там землетрус ушкодив багато мешкальних будинків, поперевертав телефонічні стовпи і т. д. Покищо нема ніяких вісток про людські жертви.

Новий єпископ византійського обряду.

ЧІТТА ВАТІКАНО, 3. 11. КАП. О. д-р пралата Олександра Еврейнова заіменовано титулярним епископом Піонії та епископом ординаріем східного обряду з осідком у Римі.

Страйк в американських пристанях -- комуністична робота

НЮ ЙОРК, 3. 11. ПАТ. Віцепрезидент проф. союзу пристанєвих робітників і торговельної маринарки Ґрандж заявив, що проклямований страйк пристанєвих робітників є нелегальний, що керує ним комуністична організація, яка приневолює до участи у страйку терором. Ґрандж заявив, що зломить страйк і дасть залогу тим кораблям, що їх залоги підпали під вплив комуністичної агітації.

Одночасно комітет проф. союзу візвав до проклямування страйку у всіх пристанях.

Невже здобули Мадрид?

ВАРШАВА, 3 11. ПАТ. **У звязку з погодосками про здобуття Мадриду, ПАТ комунікує, що до год. 14-ої не одержав ніяких вісток про те, буцімто повстанці здобули Мадрид. Останні вісти із національних джерел кажуть, що націон. війська наближаються до летовища Ґетафе, положеного 12 км. від Мадриду.**

БАНКРОТСТВО МАДРИДСЬКОГО УРЯДУ.

БАРСЕЛЬОНА, 3. 11. ПАТ. Господарча рада каталюнського уряду проголосила комунікат, в якім підчеркує, що тому, що мадридський уряд не в силі вирівняти свого платничого бїлянсу, каталюнський уряд рішив заключувати умови про товаровий і кредитовий обмін із закордоном.

Одночасно подають, що недостача сирівців приневолила робітничі союзи волоконного промислу скоротити час праці до 16 годин тижнево.

зворушений вашою гостинністю. Через мене ви перервали собі свою пошлюбну подорож. Я не є прихильник офіціяльних обідів. Знаєте, у мому віці не можна вже багато їсти. Мені було би дуже приємно провести з вами вечір, але завтра досвіта мушу їхати на маневри. Ви зрозумієте... Не затримуйте мене... І ви теж цілу ніч їхали залізницею.

—Алеж, пане генерале, це неможливе. Ви не можете відмовити нам цієї почести — прохав Жорж.

— Не можете нас позбавляти приємности — підтримувала Зузанна.

Але генерал стояв твердо на своєму:

— Мої діти, зрозумійте мене... І пішов.

*

Коли Жорж і Зузанна ввійшли до їдальні, тарілок для решти гостей уже на столі не було. Стояв тільки маленький білий столик прибраний у квіти, такий вузенький, що міг помістити тільки пару закоханих.

— А тепер — сказала Зузанна — мусимо вже їсти, бо я голодна як вовк.

Підійшов льокай:

— Що маю подавати.

— Якто що? Все, що є на списі страв. Пічнемо від раків.

А поглянувши на Зузанну, яка була в чудовому настрою, якби ця вечера була замовлена виключно для неї, додав:

— І принесіть зараз шампана.

Зузанна доповнила розказ:

— І взагалі ви нам непотрібні. Можете піти геть, поки на вас не задзвонимо.

Перекл. а. б.

будуть працювати урядовці політичного відділу поліції. У Крейфорді згоріли склади з найновішими кріслами фабрики Вікерс і Амстронг. Преса пише, що пожежі викликують пацифісти або комуністи.

— **Прага матиме 1 мілїон мешканців.** Згідно зі статистичними даними Прага мала 1. січня 1936 р. 927.902 членів, в 1930 р. 848.823 мешканців. За пять років населення Праги зросло на 80.000 членів. Таким чином можна сподіватися, що за 5 років населення Праги осягне 1 мілїон мешканців.

Зі судової салі.

ДВА СМЕРТНІ ПРИСУДИ В БЕРЕЖАНАХ.

В суботу 31. м. м. закінчилася у Бережанах розправа перед судом присяглих проти 19-ох українців за приналежність до ОУН. та інші провини. В суботу видали теж присяглі судді свій вердикт. На основі цього вердикту трибунал оголосив у понеділок 2. ц. м. присуд, яким засуджено: 1) **Івана Любомирецького** та 2) **Андрія Заседка на кару смерти з заміною на основі амнестії на досмертну вязницю** та на втрату публичних прав на завжди. Крім того засуджено: 3) **Теодора Тутка на 15 років вязниці,** 4) **Петра Тутка на 12 р. вязниці,** 5) **Матвія Тутка на 12 р. вязниці** і всіх трьох на втрату публичних та громадянських прав на 10 років; 6) **Омеляна Орната** на 5 р. вязниці, яку зменшено на одну третину, 7) **Ярослава Тутка** на 2 р. вязниці, яку зменшено на половину, 8) **Івана Тутка** на спільну кару на 3 р. вязниці; 9) **Михайла Бублінського** і 10) **Остапа Довгого** по півтора року вязниці, яку зменшено до половини, 11) **Володимира Тутка** на 3 р. вязниці і 12) **Гриньку Білоуса** на 6 міс. арешту, яку даровано йому на основі амнестії. Всім засудженим суд зачислив слідчий арешт.

Від вини і кари звільнені: 1) Степан Могилевич, 2) Василь Заремба, 3) Микола Тутка, 4) Віктор Заседко, 5) Гринько Орнат, 6) Михайло Сенюк і 7) Степан Демчишин.

—o—

З кіна.

Кіно „Коперник": „Блакитна парада".

Два молоді американські моряки після довгих подорожей зупиняються у Сан Франціско. Один із них має там знайому дівчину, в якій закохався, хотів із нею женитись, але вона відмовила йому, щоб не мати трудностів у виконуванні своєї професії танцюристки. Один із них — сам дуже талановитий танцюрист, старається допомогти тій своїй дівчині, щоб дістала кращу посаду, але при своїй найкращій волї шкодить їй. Уся фільма — легка комедія з нескладною зав'язкою, складена так, що головні особи, що їх відтворюють Фред Астер і Джінджер Роджерс, мали нагоду показати свої танки — справді подиву гідні. Так само як у попередніх фільмах „Панове в циліндрах" і „Роберта" маємо тут подекуди подиву гідні зразки танкового мистецтва на межі акробатики та протески. Є теж кілька сцен прегарних своєрідним гумором.

—o—

Всячина.

МАРАТОН МАТЕРЕЙ.

Ми вже писали на цьому місці про оригінальні змагання матерей, які змагаються за велику грошеву нагороду, що її дістане тільки та мама, що в останніх 10 роках може почванитися найбільшою скількістю уроджених дітей. Тепер цей оригінальний конкурс наближується до кінця, бо саме тоді, коли наші читачі читатимуть отсі слова, в Америці проголосить журі свою оцінку, якою признає якійсь матері 50.000 долярів. В кожному разі фінал „маратонського бігу" запowідається незвичайно цікаво, а навіть сенсаційно. Найбільші дані на нагороду мають: Полін Клерк, Тімлек, Лілі Кенні і Грейс Баніято. Італійка Грейс Баніято вродила вже 23 дітей і саме тепер вона теж у поважнім стані та надіється при кінці тижня нового нащадка. Правильник конкурсу вимагає, щоб усі діти були тільки в останніх 10 роках уроджені. Баніято має їх тільки 9. Дві інші суперниці теж мають їх тільки 9. Найгіршою є міс Клерк, що має 10 дітей. Тільки її ситуація настільки складна, що тільки пятеро з її дітей законних. Що зробить у такім випадку журі?

Баніято та інші кандидатки домагаються, щоб їх виключили від конкурсу. Якщо журі цього не зробить, Баніято погрожує, що на знак протесту відмовиться від послуг клініки і лікарів у Торонто та родитиме без лікарської помочі і підніме на ноги всіх італійців Злуч. Держав.

ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В

ГАЛИЧИНІ ЦЕ ЛЕЩКІВ

СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Наталка Полтвянка.

Була собі Наталка Полтавка. Дівчина як мрія: кароока, чорноброва, білолиця, одним словом точно за рецептою всіх письменників, малярів і смертних зітхальників.

Довгі часи чарувала вона хрещений народ обох грецьких обрядів і завинила неодну ексклюзію з гімназії — по цім боці Збруча, а з духовної семинарії — по тім.

Тупцюючи на дошках українського театру без мала 150 літ підтоптралась трохи. Очі пригасли, брови полиняли, щічки споловіли. „Старість — не радість!" — як каже неодин член „Молодої Громади".

Але час-до-часу Наталка переборює старість. Очі починають сипати іскрами, щоки палають, плечі вирівнюються. Береться запідбоки і моргає: „Ану, хлопці, у танець!"

В середу 4. листопада, побачимо помолодшілу Наталку...

Є в нас песи, що не тільки вміють відмолоджуватись, але й притягають вічно до себе публику. „Гриць", „Запорожець", „Наталка".

Не диво, що на вістку про виставу „Наталки" в великім театрі — заворушився львівський світик. А хто грає, а які декорації, а яка музика, а це, а те... Дами — кинулись люди за білетами. Вмить ліпші місця розхопили. Жіноцтво собі нові сукні шие, тріпку ондуляцію витерплює, а чоловікам штани прасує, сорочки ладить, ковнірики до пральні посилає.

А в справі місць просто баталії йдуть.

— Прошу мені льожу, число...

— Нема вже, прошу пані, жадної льожі. Всі розпродані.

— Роз-про-дані?!... Як це можливе?... Що за дивна поведінка! Цеж просто скандал!...

— Не пораджу, прошу пані, хто скорше замовив, той забрав.

— Але, але... В льожах не може хтонебудь сидіти! Це повинно бути резервоване тільки для репрезентаційної публики?

— Я, прошу пані, не виділюю репрезентації. Я тільки продаю білєти.

Пані виходить, переконана, що має рацію.

— Чи для мене льожа зарезервована?

— А пані добродійка зголосили?

— Пощо?! Адже ясно, що я возьму льожу! Все беру.

— На жаль, льожі вже продані.

— Та-а-ак! Побачимо. Та я таку авантуру вичиню. Не дам себе постпонувати! Хто властиво в ці льожі залїз?

— Пан Ікс, пан Ипсильон, панство Зет...

— Панство Зет і — до льожі?!... Світ кінчиться!...

Чуючи це „Наталка Полтавка" змінює назвище. Полтвянка! До наших відносин далеко більш відповідне... **Галактіон Чіпка.**

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

„За батька". Знана драма Грінченка добре підходить до програми листопадового свята. Вистава II „Сфінкс" зовсім удатно, доказуючи, що добре заповнює люку, спричинену у нас відсутністю постійного профес. театру. Були, рік вона, й деякі недотягнення. З виконавців на перший плян вибились: П. Крушельницький (Золотницький), Т. Ліськевич (Максим) і Горняткевич (Мартин). Трійка ця скупчувала на собі всю увагу глядачів і своєю бездоганною грою затирала слабі місця, викликані грою інших. Ясеницький (Ясь) не має, здається, претензій, участь його у виставі була чи не випадкова. З ролі Яся зробив Ясеницький пародію, не створивши ніякого типа. Зубаль (Мусій) добрий, як завсіди, переборщив трохи в 4. дії (під вязницею з горілкою). Кратницька (Христя) мала добрі і слабші місця. Лисківна (Василина), здається, не добре чулася, а сцену пізнання сина віддала без душі. З побічних ролї добре випали: Скальський (Нечипір), Батрничук (Гриць ке) й Мойсюківна (Івга). З гуртових сцен дуже гарно випала сцена з кобзарем. Кльоцка (кобзар) співав дуже гарно, увесь виглядав мальовничо. Можна було лише постаратись за бандуру, а не заступати її звичайною гітарою. Зате слабо випала сцена з стрілянином у 5. дії, в якій Захарчук і Ясеницький тримали рушниці як заворожені, не маркуючи ніяким рухом, що вони з рушниць стріляють. Строї назагал гарні, стилеві. Окрема згадка належиться арт. мал. М. Зорієві, за його прекрасні декорації, особливо вязниця виглядала знаменито. Як цілість випала вистава вдатно й полишила гарне враження. Публики трохи більше, як пів салі, та всеж таки не бачили ми тих, яких обовязком було прийти на листопадову виставу.

З життя гімн. молоді. В суботу 7. XI. ставить гімн. молодь жін. і муж. гімназій „Лісову Пісню" Л. Українки. Вистава запowідається цікаво і станисл. громадянство явиться на ній належно численно.

З життя кооператорів. У суботу 7. XI. влаштовують службовики Окр. Союзу Кооператив у салях „Нар. Торгівлі" вечерниці, на яких станисл. громадянство зможе добре забавитись. **Б. Л.**

КОПИЧИНЦІ.

Шкільна повітова нарада. Дня 28. X. ц. р. відбулася скликана Повіт. Союзом Кружків „Рідної Школи" повітова шкільна нарада в присутності послів Великанова і дра К. Троян. Народу відкрив голова м-р А. Троян. Предсідником наради вибрано адв. О. Капустинського, секретарем проф. М. Віднянського. Учасників наради коло 300. Посол Великанович у популярнім рефераті представив стан українського шкільництва взагалі від часів князівських по нинішній день, посол др К. Троян обговорив стан „Р. Школи" в Копичинцях та вказав на потребу піддержки Р. Ш. моральної і матеріяльної. По рефератах отворено дискусію, одначе в чім не забрав голосу ніхто з присутних, крім о. дек. Малиновського, що звернувся до присутних із запитом, чи своїми жертвами причиняться до удержання бурси для збідніших учеників з повіту та взивав до передискутування цієї справи. Відчитані м-ром А. Трояном резолюції присутні прийняли одноголосно. В точці внесків і запитів звернувся о. дек. Малиновський до послів, щоб занялися справою „Рідної Школи" в Чабарівці, яку здмін. влада свого часу розвязала з браку відповідного будинку, а тепер ніяк не хоче полагодити просьби відкрити школу в новім гарнім будинку, хоч він давно готов.

—o—

Спорт.

ГОСТРА КАРА ДЛЯ НЕСЛУХНЯНОГО ГРАЧА.

Зі Станиславова повідомляє нас наш кореспондент, що Видїл Пролому покарав однорічною дискваліфікацією свого змагуна зі секції копаного мяча Пясту за крайне легковаження обовязків змагуна супроти клюбу. Хоч Пяста належав до добрих змагунів, то рішення видїлу покарати його так гостро стрінулось із загальним признанням станиславівського спорт. громадянства

МИСТЕЦТВА МАДЯРСЬКОЇ ЛІГИ.

Угорщина — Немзеті 4:2; Уйпешті — Ш. Округ 3:1; Ф. Т. Ц. — Кішпешті 7:2; Фебус — Електромос 6:3; Шорокшар — Будафок 4:4; Бочкай — Шегед 0:0. В мистецькій табелі веде Ф. Т. Ц. перед Фебусом, Уйпешті і Угорщиною.

ВІДЕНСЬКА ЛІГА.

З причини зливного дощу не відбулись у мин. неділю ніякі мистецькі змагання.

ГОСТИНА АНГЛІЙЦІВ У ПАРИЖІ.

ПАРИЖ. **Арсеналь — Расінг Клюб 5:0.** Англійські професіонали перемогли високо французьку дружину, що є однією із найсильніших дружин Франції.

АМСТЕРДАМ. **Норвегія — Данія 3:3 (1:0).** Данія не виграла ще з Норвегією ніодного мечу. Судіював німець п. Бірам.

ГАКІВКА.

У Празі відбулося засідання міжнароднього гакіївкового комітету у справі турніру найкращих дружин Середущої Европи. До цього турніру заголосилось 7 дружин. Їх розділили на дві групи. До першої входять: Краковія (Польща), Е. К. Е. (Австрія) і Л. Т. Ц. (Чехословаччина). До другої: Спарта (Чехословаччина), Б. К. Е. (Мадярщина), Телефонклюб (Румунія) і Вінер Айсшльферайн (Австрія).

Краковія гратиме перші змагання 19. і 20. грудня з Е. К. Е. в Катовицях.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Перрі професіоналом?

Відомий тенісовий мистець світа Фред Перрі стане мабуть у найближчім часі професійним грачем. Така вістка прийшла до Льондону з Голівуду.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.
ХОДОРІВ:
5. XI. Циганський барон.
6. XI. Муж двох жінок.
7. XI. Інваліди.
9. XI. Нова теща.
З Ходорова їде театр до Жидачева.

Український Театр Й. Стадника.
Строй 4. XI. „Синя цвітка" Д. Николишина, сала „Народнього Дому".

Український Національний Хор під арт. проводом Д. Котка.
Міяч: 4. XI. і 8. XI.
Варковичі: 6. XI.
Мшоголова: 7. XI.
Верба: 8. XI. і 9. XI.
Львів: 10. XI., год. 17.15 Радіо-концерт.
Сянськ: 11. XI.
Здолбунів: 12. XI. і 13. XI.
Кременців: 14. XI.
Рівне: 15. XI. і 16. XI.

Великий Театр:
Середа, 4. XI. год. 7.30 веч. „Наталка Полтавка".
Четвер, 5. XI. неділний
Пятниця, 6. XI. год. 7.30 веч. Премієра „Канареньки".
Субота, 7. XI. год. 7.30 веч. „Канареньки".

До ручних робіт вспіяні артикули поручає дуже дешево **ДІМ ВОЛІЧКИ** Львів, Синстуська 2 побіч брами. На складі: взірчохи, жіноче білля, рукавички.

Кіна.

АПОЛЬО: „Герої Сибіру".
АТЛЯНТИК: „Тайна бригала".
ВАНДА: „Збігець із Яви", і „За хвилину щастя".
ГРАЖИНА: „Відень шаліє".
КАСІНО: „Король жінок".
КОПЕРНИК: „Блакитна парада".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Капітан Блад".
МІРАЖ: 1) „Фолієс Бержер" із Мор. Шевалє, 2) Шерлі Темпль.
МУЗА: „Задога".
ПАКС: „Давид Коперфільд" із Фреді Бартольомю.
ПАЛЯС: „Проклята".
ПАВ: „Сховати жінку", і „Тайни воєнної маринарки".
РАЙ: „Княжна чардаша" з Мартою Еггерт.
СВІТ: „Ядзя".
СТИЛЕВЕ: „Малий король", ревія „Жінка, такою, сліш".
ТОВ: „Робін Гуд із Ельдорадо".
УТІХА: „Сестра Марта шпіон", ревія „Зузанині іменини".
ХИМЕРА: „Король бурлеску".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)
„Венеція".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 4. листопада 1936.

Відень (506.8) 16.50 Гохштетерові твори, солісто, 18.55 „Голяндець-стрілець" оп. Вагнера. 22.25 Нові Вольфові пісні, Кошиці (259,1) 18.15 Нар. пісні, Прага (470,2) 15.00 Концерт, Париж (1648) 12.00, 18.30 Концерт, 21.00 „Нареченний Марго" оп. Паньєта, Білгород (437,3) 17.20 Спів. 19.50 Концерт, Берлін (356.7) 19.00 Веселі пісоньки, 20.45 Концерт, Кенігсвустергавзен (1571) 14.00, 16.00 Музика, 21.15 Скрипка, Мінхен (405,4) 16.50 Солісти, 19.00 Орх. концерт. Будапешт (549,5) 13.30 Спів і форт., 17.30 Циг. музика. 18.45 Віольончеля, 22.20 Сальон. музика, Мілянo (368,6) 11.30 Легка музика, 17.00 Солісти, Рим (420,8) 13.10 Розр. концерт, 19.45 Легка музика.

Четвер, 5. листопада 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.10, 16.05 Концерт, 19.15 Розр. музика, Фелєр, тенор, 21.00 Вечір одноактівок Аверченка, Чехова, Трістана Бернара, 22.20 Форт. реціталь, Братислава (298,8) 19.30 „Веселі пумоньки з Віндсору" ком. оперетка Ніколаї, Брно (325,4) 19.25, 20.15 Пісні, Кошиці (259,1) 18.00 Сп. реціталь. Мор. Острава (000,0) 17.35 Пісні Гурніка (14-літн. композитора) акомп. композитор, Прага (470,2) 17.45 „Хоробрий кравець" казка Грімм з муз. Сметачека, 20.00 Концерт, Париж (1638) 12.00 Легка музика, 21.00 Спів. форт., 21.45 Концерт, орх. Білгород (437,3) 13.15, 18.00, 20.50 Пісні, Берлін (356,7) 8.20 Музика 10.00 Нар. музика, 16.30 Форт. музика, 17.00 Конц. солістів, 19.15 Соната на скр. і форт. п-моль Ґріга, Кенігсвустергавзен (1571), 14.00 Музика, 18.00 Давні й нові пісні, 20.15 Сопран. форт., скр., 20.45 Орх. концерт, Мінхен (405,4) 16.30 Китиця пісень, 20.30 „Князь Гомбург" драма Г. Клайста, Будапешт (549,5) 12.05 Циг. музика, 13.30 Вок. концерт, 19.10 Нар. пісні, 20.10 Нім.-мад. концерт, 22.45 Сальон. музика, Мілянo (868.6) 11.30 Легка музика, 17.15 Вок. концерт, Рим (420,8) Камер. конц., 18.50 Легка музика, 20.40 „Конкуедьо" оп. Рондана (фраг.), 22.00 Симф. конц.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 4. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: „Зрадливий наш приятель — вогонь", музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Похатна торговля, 12.5 Полудневий денник, 14.30 Пісоньки із звуковинків, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Ревізні пісоньки з гр. пл., 15.55 Кутох гумору, 16.00 Осип Шмідт із гр. пл., 16.99 Пригода в листопаді, гутірка для старших дітей, 16.35 Співають: Бандровська, Дідур, Ада Сарі, Москаленський, Шепанська, Чапліцький, Шлемінська з гр. пл., 17.00 Молодь у Німеччині, 17.15 Німецькі танці у вик. орх., 17.50 „Оповідання про ген. Сьмігого" книжка Ром. Завади, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Легка музика у вик. симф. орх., гр. пл., 18.35 Відчит: Князь Йосиф Понятовський у Львові, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Нар. пісні Тет. Шлеська, міш. хор., 19.30 В осінній вечір — легка муз. авд., пісоньки, хор, сальон. квартет, 20.30 Бучач — самоцвіт Поділля, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Твори Падеревського, спів Шлемінська, фортепіян, 22.10 Гр. пл. для знавців, 22.25 До танку, орх.; у перерві останні вістки.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельги бельг. 89.78—89.35, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. голл. 288.40 — 286.70. Франки фр. 24.76 — 24.62, Франки швайцарські 122.30—121.50, Фунти англ. 26.03 — 25.87, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.50—17,00, Кор. дан. 116.14—115.30, Кор. норв. 130.68 — 129.70, Кор. шв. 134.18 — 133.20, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.48—11.30, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95—93. Марки нім. срібні 122—115.

Акції.

Баня Польський 111, 110.50, Вуголь 16.50, Лільпоп 15, 14.75.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 66.00, 2 ем. 66.50, 5 конв. 83.25, 5 зал. 91.00, 6 дол. 75.50, 7 стаб. 477.50, 480.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43, 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БГК. 61—65, 4 прц. БГК. 61—65.
Долярівка 46—48, 3 інвест. 1 ем 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65.50—67.50.

Збіжжя.

Львів, 2 XI.

За 100 кг. дьоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	23.75—24.25
Пшениця збор. червона	23.75—23.25
Пшениця біла	23.75—23.25
Пшениця зб.	22.00—22.25
Ячмінь одн.	20.00—20.50
Гречка на мливо	20.00—22.50
Гречка паст.	17.75—18.00
Крупи гр.	41.00—42.00
Марухи льняні	18.50—19.00
Мука пшенична ст. гат. І в.	40.50—40.75
Мука пшен. ст. гат. І А	40.00—40.50
„ „ гат. І Б	39.00—39.50
„ „ гат. І Ц	37.50—38.00
„ „ гат. І Д	35.50—36.00
„ „ гат. ІІ А	35.00—35.50
„ „ гат. ІІ Б	34.50—35.00
„ „ гат. ІІ Ц	34.25—34.75
„ „ гат. ІІ Д	33.00—33.50
„ „ гат. ІІ Е	31.00—31.50
„ „ гат. ІІ Ф	29.00—30.50
„ „ гат. ІІ І	27.00—27.50
„ „ гат. ІІІ А	19.75—20.25
„ „ гат. ІІІ Б	18.25—18.75
Мука пшенична паст.	16.75—18.75
Мука пшенич. разова до 95%	26.75—27.25
Висівки житні	9.75—10.00
Висівки пшен. грубі	10,75—11.00
Висівки пшен. середні	9.75—10.25

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 3. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, дьоко вагон-стація завадження:

	дьоко ст. завадов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	21.50—22.25
Жито збір. 694 гр/л. 3%	15.50—16.00
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	17.35—17.40
Овес легко завощ. 444	13.50—13.75
Овес не завощ. 456	14.00—14.25
Гречка 10%	18.00—18.50
Кукурудза жовта	15.00—15.50
Кукурудза червона	17.00—17.50
Конюш. сім'я	31.25—31.50
Соняшникове сім'я	31.75—32.00
Насіння лену 95%	40.00—41.00
Фасоля корона руч. н. з м. 42	51.00—51.50
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	41.00—42.00
Фасоля цмяльц. руч. виб. з м.	40.00—41.00
Фасоля цмяльц. спец. ручно вибир. з міш.	42.00—44.00
Фасоля краса рафовзка	26.00—28.00
Фасоля цукр. ручно виб.	30.00—31.00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канинки	115—120
Конюшина вільна від канинки 96 проц. чистоти	120—125

Ціни збіжа вдержані. Одійні насіння і фасоля виказують легко звишкову тенденцію. Тенденція на загал вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 3. листопада ц. р. кооперативам платив за:

	дьоко Львів.
1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.95 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.60 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.60 „
1 л. молока	0.16 „
1 к. вець	4.50 „

Тенденція на масло звижкова, на яйця та молоко сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 3. XI. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, дьоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.80 кг. вгору	0.95 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від инше поданих, не приймає.

Ширіть наш часопис!

ОПОВІСТКИ.

На Український Город зложив о. Вітчак, Розділ, пол. 5.—.

КУПНО - ПРОДАЖА

НАШЕ МЕШКАННЯ — ваша приємність. Фіранки, декорації імітат за безцінь, Фредліх, Сикстуська 21. 2679 13-7

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 11-60

ПРОСИМО КОНЕЧНО переконатись, що у нас коштують: мужеські і жіночі пінжаки та бонжурки з доброї модної фланелі тільки 9.80. Фабрика Білля „АСТРА" Львів, СИКСТУСЬКА 2. 2912

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

МАГІСТЕР прав шукає місця на практику в адвоката. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Солідний". 2838 2-2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГРОНОМА, годівельника і Вишкіл молоді приймe від 1. XII. н. р. Районова Молочарня в Рожнітові на постійного урядовця. Подання до Молочарні. 1—3

РІЖНІ

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці під гарантією вповні відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 4—100

ОГОЛОШЕННЯ.

РАДІО АПАРАТИ
всіляких типів направляє, успрашнює, допоснює і переробляє фахово і солідно
„WARRADIO"
Львів, Янівська 37. Тел. 230-33.
3/58 2—3

Фортепіяни, піяніна
першорядних марок нові й оказійні.
Догідні кредитові умовини

Новацький
Львів, Пілсудського 17
2620 10-38 Тел. 235-21.

(НЕ ФАРБА)
привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ
первісний **колір**

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозиковіч, — Львів, Домінікавська 4. 2634 49-50

Шукаєте праці? —
Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0·60
1 „ „ на першій сторінці	„ 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, випаси і т. п.	„ 0·10
шукаючі праці	„ 0·07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка	1/1	зол. 480·—
„ „	1/2	„ 250·—
„ „	1/4	„ 130·—
„ „	1/8	„ 70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 250 (14.499). Львів, четвер 5. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. ощадн. 504.060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар. франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Світла перемога през. Рузвельта.

ЛЬОНДОН, 4. 11. ПАТ. Дотеперішні неофіційні вістки зі злучених Держав вказують, що през. Рузвельт осягнув ще більшу перемогу ніж в 1932 р. **І так зі 48 стейтів аж 45 заявилося за през. Рузвельтом** і лише 3, а саме Мен, Вермонт і Ню Гемпшір за Лендоном. **Таким чином през. Рузвельт матиме голоси 519 електорів, Лендон 12 електорів. Сам Лендон признав нині офіційно, що през. Рузвельт переміг. Також вибори до палати репрезентантів і частинні вибори до сенату випали для Рузвельта корисно.** Хоч нема ще офіційних даних уже відомо, що демократи перемогли републиканців. І так демократи здобули багато стейтів, які дотепер були бастіонами републиканців, а саме: у стейті Нюйорк, де републиканців вважали майже за переможців, Рузвельт дістав 746 тис. голосів, Лендон — лише 446 тис. голосів. У стейті Пенсильвенії, який від 1865 р., від часів громадянської війни не голосував ніколи за демократами та є родинним стейтом Лендона, на през. Рузвельта віддано 608 тис. голосів на Лендона лише 448 тис. голосів. Також стейти: Кензас, Месачузетс і Кенніткет, які голосували за републиканами, заявилися за през. Рузвельтом.

БІЛЬШІСТЬ ДЕМОКРАТІВ У СЕНАТІ.

НЮЙОРК, 4. 11. ПАТ. Згідно з дотеперішніми вістками про вислід частинних виборів до сенату демократи здобули 11 мандатів і разом з дотеперішніми матимуть аж 58 місць у сенаті, отже 9 голосів більшости. При виборах до палати репрезентантів демократи здобули дотепер 101 мандатів, републиканці 100. При виборах губернаторів демократи мають більшість у 21 стейтах, републиканці в 10-х.

НЮ ЙОРК, 4. 11. ПАТ. Сен. Борат з републиканської партії здобув уже б'ий раз мандат до сенату зі стейту Айдаго.

ЛЕНДОН ГРАТУЛЮЄ ПРЕЗ. РУЗВЕЛЬТОВІ.

НЮ ЙОРК, 4. 11. ПАТ. Лендон вислав зі стейту Кензас таку телеграму до през. Рузвельта: Нарід висловився. Всі американці приймуть вердикт народу і будуть працювати для спільної справи і добра краю. Це відповідає демократичному духові нашого краю. Прошу приняти сердечні побажання.

ЯПОНІЯ ВДОВОЛЕНА ВИБОРОМ ПРЕЗ. РУЗВЕЛЬТА.

ТОКІО, 4. 11. ПАТ. Домеї повідомляє: **Кола зближені до японського міністерства закордонних справ приняли з вдоволенням черговий вибір Рузвельта президентом як відрадний прояв для розвитку взаємин між Японією і Злученими Державами.**

Основна реконструкція австрійського уряду.

ВІДЕНЬ, 4. 11. ПАТ. Віденське кореспондентське бюро повідомляє: Канц. Шушніг зголосив през. Міклясові димісію цілого кабінету, яку президент приняв. Одночасно през. Мікляс призначив Шушніга канцлером, головного команданта фронтової міліції полевого маршала Гільгерта віцеканцлером, суддю Найвищого Суду Пільца — міністром справедливости, Перитнера — міністром освіти, Реша — міністром суспільної опіки, надрадника сенату Ноймаєра — міністром фінансів, Мандорфера — міністром хліборобства і лісів, проф. унів. у Грацу Тавхера — міністром торговлі. Канц. Шушніг обняв теж міністерство краєвої оборони. Нойштедтер Штірмер і Глязе — Горстенав залишилися міністрами без теки. Державним секретарем закордонних справ Гвідо Шмідт, державним секретарем до справ патріотичного фронту — Церната, держ. секретарем у міністерстві краєвої оборони — ген. Цінер і вкінці Рот державним секретарем у міністерстві суспільної опіки

Буря протестів в Японії проти Москви.

Большевики засудили японця на кару смерти за шпигунство.

ТОКІО, 4. 11. ПАТ. Домеї повідомляє: Велику сенсацію викликала тут офіційна вістка, що Кайошіра Нако, представника корабельних японських ліній у Владивостоці засудив большевицький воєнний суд на кару смерти за шпигунство. Нако зголосив апеляцію. Японський амбасадор у Москві і генеральний консуль у Владивостоці склали протест центральній і льокальній владі СССР. Большевицький прокуратор піддержував акт обвинувачення на тій основі, що японський поліцієнт дістав від Нако фотографії порту Владивостоку і карти. Таємну ролю у процесі проти Нако відограв большевицький громадянин Антонов, який — як здається, — співпрацював з прокуратором.

Регент Горті їде з візитою до Риму.

РИМ, 4. 11. ПАТ. Регент Горті приїде до Риму 25. листопада ц. р. Італійська преса підкреслює, що **Горті зложить візиту королеві Вікторові Емануїлові і зустрінеться з Мусолінім.** Підчас візити італійські і мадярські державні мужі обговорять важливі справи. Італійська преса підкреслює, що приїзд мадярських достойників до Риму викличе в італійськім громадянстві щиру радість. Ця візита буде новим доказом спільних почувань та політичних інтересів, які єднають обі держави. **Підчас свого побуту в Римі папа прийме регента Мадярщини на окремій авдієнції.**

БУДАПЕШТ, 4. 11. ПАТ. Мадярська преса пише, що регент Горті виїде до Риму щойно після візити міністра Чіяно в Будапешті. З регентом поїде до Риму його дружина, прем. Даріні, міністр закордонних справ Кання і шефи цивільної та військової канцелярії. **Горті затримається в Римі коло 5 днів.**

Збройне поготівля в Перу.

ПОРТО АЛЕГРЕ, 4. 11. ПАТ. З Ліми повідомляють, що **в Перу велике напруження. Всі збройні морські і сухопутні сили в поготівлю,** бо побоюються заворушень. Велику маніфестацію „апрістів" розігнала поліція гумовими палицями і сліозними бомбами. Між населенням обурення тому, що уряд не признав виборів нового президента республ. Гая де ля Торе, якого вибрали більшістю голосів. Поліція переслідує „апрістів" де ля Торе. Посли сусідніх республик: Аргентини, Чіле, Еквадору та Уругваю жаждають гарантії безпеки для президента де ля Торе.

Господарське знаряддя, паша, збіжжя, домашня обстанова, одіж, білля,

це велике майно кожного господаря, тому слід обезпечити його від огню й від крадежі в однокому українському

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР"

ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА 20.

СТАРІ ШЛЯХИ

нового апостольського адміністратора Лемківщини.

НАЙБІЛЬШИЙ КЛОПІТ О. Д-РА Я. МЕДВЕЦЬКОГО: ПЕРЕНЕСТИ ОСІДОК КУРІЇ З РИМАНОВА ДО СЯНОКА. — МОСКВОФІЛЬСЬКА ДУРИНКА ТРЕВАЄ ДАЛІ.

Ап. адміністратор Лемківщини, о. д-р Яків Медвецький розіслав підчиненим собі священникам до підпису дві рівнозвучні петиції, щоби перенести осідок адміністрації з Риманова-Живця до Сянока, — а то: одну в латинській мові до Апост. Нунціятури у Варшаві, та другу в польській мові до міністерства віроісповідань й освіти у Варшаві. У петиціях тих кажеться, що комунікаційний звязок клиру і вірних Лемківщини з апост. адміністрацією є утруднений, тому, що осідок ап. адміністратора в Риманові-Живці, положенім серед лісів, у горах, є віддалений від залізниці на 9 км. лихої возової дороги, яку осіню та зимою через сніжні заспи неможливо перебути. Крім того, як підчеркується у петиціях, у Риманові-Живці нема готелів і ресторанів.

Як ті петиції полагодять компетентні церковні й світські чинники у Варшаві, та чи і скільки проектоване перенесення осідку ап. адміністратора з Риманова-Живця до Сянока булоб доцільне й пожиточне, — у подрібний розгляд цієї справи тепер не входимо. Це зрештою для т. зв. ап. адміністрації, яка на підставі заключеної в 1934. р. та обовязуючої на час 10 літ конвенції має істнувати лише до 1944. р., (хіба, що ніодин з контрагентів не виповість її після того часу — тоді вона автоматично на такий сам період буде продовжена) — лише річ другорядної ваги. Бо першорядна річ для ап. адміністрації це — на нашу думку — здоровий реалізм, справедливість та жертвенна праця її керманичів і її політичного апарату.

Ап. адміністрація мусить в управі Лемківщиною твердо станути на реальному ґрунті, а саме мусить признати й респектувати факт, що **Лемківщина була, є і буде та мусить бути українська.** Українська національна стихія на Лемківщині є вже тепер непереможна. Наш український лемко вже тепер добре знає, розуміє і відчуває, що він не москаль, ані поляк, ни член якогонебудь іншого народу, а українець, що його серце бється для української справи, а не для Москви. Тому **усяке штучне гальванізування завмираючого москвофільства на Лемківщині вважаємо не тільки за безвиглядне й недоцільне, але і для самої ап. адміністрації та для добра катол. Церкви на Лемківщині за небезпечне й надзвичайно шкідливе.** Бо таке штучне підтримування ап. адміністрацією москвофільства на Лемківщині може хіба тільки викликати протицерковні та протирелігійні настрої серед українців Лемківщини, заганяючи палкіші та менш зрівноважені елементи до безбожницького й комуністичного табору. Тому такий подвиг риманівської курії як уведення етимольогії в листуванні з українсько-католицьким духовенством на Лемківщині вважаємо не тільки проявом нісенітного та смішного анахронізму, але просто крайнім нетактом та образою загалу українського духовенства й українсько-католиць-

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і Ска
у Львові, вул. Кордецького 51.
Тел. 260-04. ПКО 503.891.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька мєса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля понадмову і коропову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 81-?

ких вірних Лемківщини. Ця новозаведена канцелярійна правописна практика риманівської курії є новим експериментом, який наближує лемків до православія, замість їх від нього віддалювати. Або дальше: чому то риманівська курія досі **не оголосила знаного пастирського листа Митрополита Андрея проти комунізму, що його оголошено в інших наших епархіях, та який стрінувся з загальним признанням католицьких кругів і відбився широким відгомоном не тільки у нас, але й далеко поза границями краю?!...** Чи може тому, що Лемківщині не загрожує комунізм?! Або чи може в Риманові-Живці аж такі бідні, що вже не мають за що цього листа видрукувати, або чи таки може бояться вжитих у ньому термінів і згадок про Україну та про український нарід?!..

Ап. адміністрація мусить бути також справедлива. Тимчасом зовсім не годиться з поняттям християнської справедливости придумувати в риманівській курії найпоганіші проекти, як би то винищити й ліквідувати українське духовенство на Лемківщині. Нам відомо, що ті проекти виготовляє і проводить один з найближчих сусідів і дорадників ап. адміністрації, „істінно-русскій дєятель“. Яка сліпа ненависть до українців розпирає того „русского“ можновладця ап. адміністрації, видно це з того, що він переводив щось аж 5 (пять) слідств проти одного з найдіяльніших українських священників Лемківщини. Про численні переведені ним слідства проти інших українських священників вже тут не говоримо. А все це робиться виключно на те, щоби такого священника-українця знищити, морально зломити та зліквідувати.

До цієї самої ситеми належить обсаджувати найкращі парохії на Лемківщині напливовим, під душпастирським оглядом маловартним **москвофільським** елементом, підчас коли першорядні душпастирські українські сили на Лемківщині мусять нидіти й безвинно покутувати по ріжних Чорних, Святкових, Радоцинах та інших здеправованих москвофілами „карних“ гірських оселях, а до того ще серед ріжних шикан вичікувати цієї хвилини, коли то з напливом вихованків із Кракова вони будуть остаточно зліквідовані.

Або: як назвати таку справедливість, як одному з „істінно-русских“ духовникові призначують по 200 зол. місячно (відсотки з ульокованих фондів парохії) і то поза місячною дотацією, підчас коли на зненавиджених „мазепінських ксендзов“ накладають непосильні чиншові тягарі за аренду приходських темпоралій — і то тоді, коли ті здогадні і уроєні „неблагонадьожники“ не мають навіть часом чим листа оплатити?!.

Отже з цього виходить, що хоч змінилася вправді персональна обсада адміністрації, змінилася також дещо і тактика, то проте полишилася і надалі **та сама система, та сама засаднича протиукраїнська лінія риманівських правителів на Лемківщині!** Або напр. недавно минуле, просто епідемічне перекидування українських священників з місця на місце, — чи не було це моральне ломання й матеріяльне нищення ненависних „мазепінцев“, підчас коли „русскіе“ сиділи собі преспокійно в богатих та ігратних парохіях і в кулак сміялися з невинних, українських скитальців. А наш український лемко все це добре бачить, пильно прислухується та знаменито розуміє у чому річ!

Український віруючий загал на Лемківщині ожидає й домагається також від ап. адміністратора цієї щирої та жертвенної праці для добра катол. Церкви та українського народу на Лемківщині і дуже сумно та дивно, що світські люди мусять пригадувати ап. адміністраторові його обовязки супроти церкви і вірних. Ось напр. грекокатол. вірні-лемки раді би пізнати й побачити нового ап. адміністратора, бажалиб почути його відправи, послухати його науки, предложити йому на місці свої домагання, жалі й потреби та оглядати конкретні успіхи його праці й трудів, які він обовязаний нести. Його безпосередній звязок з вірними конечний в часі, коли комуністична пропаганда намагається ослабити й розсаджувати наші парохії. Бо де вівцям грозить небезпека, там повинен спішити й пастир, а не критися поза стіни деревляної „палати“, або втікати перед ними аж до Сянока!... Тимчасом — на жаль — досі новий ап. адміністратор ніякого безпосереднього звязку з парохіями не встановив, ніяких парохій ще не візитував і — як видно з практики — більшу вагу кладе на звіти своїх прибічників, ніж на безпосередні інформації інтересованих. Людей щирої ідейности, пожертви й праці хоче віруючий загал Лемківщини бачити в курії та біля курії, а не людей жадних матеріяльного зиску й пустої каріери, експериментаторів на українських священниках та пропагаторів політичного москвофільства. Віруючий загал лемківщини хоче, щоб його духовні провідники рахувалися з його опінією, прислухувались до неї і не ображували її.

Отже не перенесення куріяльного осідку до Сянока це найголовніше, актуальне завдання ап. адміністрації, але передовсім строга, на моральних принципах та на католицькім церковнім праві, — а не на критеріях партійного москвофільського ключа — оперта справедливість і безсторонність в управі всіми церковними справами й українським духовенством Лемківщини. Далі: на Лемківщині потрібна щира, ідейна, ревна й жертвенна праця в курії та поза нею, котру можуть виконати, як слід, тільки ідейні й жертвенні, українсько-католицькі священники, а не скомпромітовані епігони завмираючого москвофільського руху. І тому новий ап. адміністратор краще зробив би, колиб спирався на живих силах народу, ніж на таких імпортованих зі Львова москвофілах-прибічниках, як ославлений п. Ц., над „утратою“ якого плакав „Русскій Голос“!

Коли ап. адміністратор не братиме під увагу тих конечних, життєвих постулятів Лемківщини, то хоч би нещасну ап. адміністрацію перенесено не то до Сянока, але навіть і на місяць (для більшої вигоди: готелів, ресторанів і покоїв) — то все те скінчиться остаточно фіяском і компромітацією не тільки ап. адміністрації, але й престіжу греко-католицької єрархії. І вийде лише з цього користь для большевизації або латинізації краю.

Дрозд Львів
Порошок до печення
Цукор ваніліновий

БАЛЬЗАК
Чародійна шкіра
Переклад Василя Софронова.
ЦІНА 2.50 ЗОЛ., З ПОЧТОВОЮ ОПЛАТОЮ 3.00 ЗОЛ.
„Це знаменитий модерний твір, написаний з великою силою та смаком, на межі між неймовірним і страхітливим... Про цю книжку можна сказати багато доброго“.
Гете, 11. жовтня 1831 р.

ПЄР МІЛЬ.

СЛІПА КИШКА.

Хірург д-р Граве сказав раз у розмові:

— А я оперував раз чоловіка, що був варт вісімсот тисяч франків.

На це я відповів йому, що це нічого незвичайного. Вандербільдт, Форд, король стали, консервів або цукорків варт більше.

— Ви мене не зрозуміли, — пояснив він. — Я мав на думці, що само його тіло, без огляду на свої духові прикмети та діяльність, тіло живе чи мертве варт було вісімсот тисяч. Був це росіянин, колись великий дідич тульської губернії, що втік за кордон підчас большевицької революції. Тоді, як я його знав, мав я враження, що він не міг заспокоїти свого голоду. Його кишення не дозволяла йому покривати найскромніші вимоги його апетиту. Зрештою він був зовсім здоровий, нормально розвинений і я здивувався дуже, коли він прийшов раз до мене на клініку. Він заявив мені, що хоче, щоб його пересвітлити Рентгеном. Говорив це так, якби від цього залежало його життя. Він не міг мені сказати, чи це „щось“, що йому дошкуляє є в животі чи у нутрощах, але впевнив, що він „зовсім певно щось має“. І те щось домагалось операції.

Я почав його розпитувати, але нічого не довідався. Його відповіди нагадували божевільного. Та такі випадки трапляються. Я відмовив йому гетьзакажучи, що я не лікар нервових недуг. Але він благав:

— Пане доктор, будь ласка, зробіть мені Рентгенівську знимку! Що-ж вам це шкодить?

Проти цього аргументу я не міг сказати нічого. Це був найпростіший спосіб, щоб його позбутися. Та коли я глянув на Рентгенівську знимку, здивувався я дуже. Той Іван Іванович Єфремов дотримав свого слова. Він сам положився на стіл і заявив моїм асистентам, що зовсім непотрібно тримають його за руки та ноги. Я всеж видав наказ щодо такого передостороженого засобу лякаючись, щоб він під впливом болю мимохіть не сіпнувся. Але мій пацієнт був подиву гідний. Він тільки загризнув уста і трошечки заскреготав зубами, але ані не ворухнувся, ані не йойкнув.

Коли я по довгій хвилині вирізав йому сліпу кишку, він крикнув:

— Прошу не дотикатись! Віддайте мені, це моє!

— Як собі бажаєте, — відповів я йому. — Я зовсім не маю охоти переховувати вашу кишку на памятку, хочу тільки подивитись, що до неї причепилось.

— Ні, ні! Я не дозволяю нікому дивитись.

Це чуже тіло, як я вже сказав, було завбільшки горіха, може трохи більше, але я не міг бачити його дійсної величини, бо воно обросло. Він притиснув це до себе, коли ми його несли до ліжка, і зараз прохав, щоб йому принести мидницю з водою, милом і щітечкою.

— Алеж ви можете вмерти! Ви зовсім з глузду зсунулись! — кричав я до нього.

Він не послухав мене і як тільки дістав бажані причандали почав обчищувати свій таємний предмет. Нарешті в його пальцях заблистіло щось зелене і прозоре.

Тоді він крикнув, якби приголомшений:

— Мій смарагд, мій смарагд!

— Ваш смарагд?

— Так. Тепер можу вам оповісти. Коли я втікав з Росії без ніяких клунків, тільки в тім, що маю на собі, я не міг нічого більше взяти, крім цієї дорогоцінности. Але на кордоні кожного подорожника трусили, а перед кордоном кожного грабили. Я мусів проковтнути свій смарагд. Гадав я, що на другий день зовсім природно він вернеться до мене. Але нічого не вийшло... з цього. І чого я не пробував від того часу та все надаремне. Смарагд десь застряг. Де? цього я не міг знати. Ось чому я мусів зголоситись до вас до операції. Це був єдиний спосіб...

Ось так виглядає історія про мого найбагатшого пацієнта. Він мав у своєму тілі предмет вартости 800.000 франків, бо за таку ціну продав його. Це був один із найкращих смарагдів у світі. Правда, що як ви його бачили, то ніколи не булиб повірили у таку високу його внутрішню вартість?

Перекл. а. б.

„Піднімаємо протибольшевицький прапор".

З приводу недільної промови Мусолінія у Міляно.

Досі Італія своєю закордонною політикою не давала причини для великої радости українців, дарма, що та держава завжди втішалась і втішається українськими симпатіями. Очевидно, внутрішня національна політика фашистівської влади мусить викликувати в усіх українців рішучі застереження: борючись самі проти політики асиміляції, не можемо засадничо погоджуватись з такою політикою в якійнебудь державі супроти якогонебудь народу. А проте реальний всеукраїнський інтерес мусить рахуватися з великодержавницькою силою Італії та італійським чинником у міжнародній політиці. Тут нема місця для якогось сентименту. Тут мусять теж замовкнути традиційно-українські симпатії до демократії, як устрою і світогляду.

Але — як сказано — і сама закордонна політика Італії не могла українців захоплювати. Український інтерес казав „ставити" на ревізіонізм, як міжнародню течію, що звертається взагалі проти теперішнього територіяльного стану в Европі. Однак наївністю було рахувати на італійський ревізіонізм, який не виходить поза адрійські побережжя та надунайську мітловину. Ще більше наївности треба було, щоб захоплюватися бравурним завоюванням Абісинії (абстрагуючи від чуттевих симпатій до кожного завойованого народу), бож абіс. кампанія грозила вибухом війни між двома захід. великодержавами, ставила Літвінова у вигідне становище прокуратора міжнародньої справедливости та відвертала увагу Італії від проблеми европейського Сходу, чорноморського басейну та України, як контрагента у торговельних взаєминах.

Треба було дуже слабо орієнтуватись, щоб не бачити **прихильної для СССР** лінії італійської політики. Вона намагалася втримувати найкращі звязки з Совітами, тому виправдувалася мигдалевою формулкою: що поборювання комунізму належить до італійської **поліції** — зате італійська політика може свобідно підтримувати якнайкращі взаємини зі СССР.

Зворот в італійській політиці супроти СССР приняли щойно останні місяці. Викликала його сама Москва своєю скріпленою акцією на Заході, зокрема опікою над червоною Еспанією.

Подібно як і вся західна буржуазія, римський уряд довго легковажив собі небезпеку світової революції та приймав за добру монету відділювання московського уряду від Комінтерну. Різкий зворот в італійській опінії викликало щойно марево большевицької Еспанії, підпорядкованої Наркомінделові — тому самому, що провадив таку різку політику санкцій підчас італійсько-абісинської війни. Відомо, яка чутка і вразлива Італія, коли йде про її „маре нострум", тому й не диво, що поважно залякала її можливість, що Гібральтарський пролив дістанеться під фактичну контролю большевицьких корабель і надбережних батерій, а на Балеарських островах повстане совітська база. Італія найшлася в обличчі комуністичної загрози, супроти якої її **поліція** була вже безсильна — і це вилинуло на вирішний зворот її **політики.**

Українська публична опінія могла з вдоволенням стежити за постепенною кристалізацією протисовітського становища Італії — цим разом уже не ілюзоричного. Найперше совітські заміти про участь італійського летунства в еспанській війні, потім гострі перепалки між Літвіновом і Грандієм у льондонському комітеті неінтервенції, дальше берлінська візита графа Чіяна і на самому кінці — недільна промова Мусолінія, перше безсумнівне, виразне протисовітське „детерум ценсео".

Перш за все промова Мусолінія заступила офіційний комунікат берлінських нарад: вона становить перше офіційне потвердження факту, що добре підготовані наради Чіяна з Гітлером і фон Нойратом відреставрували італо-німецький фронт, розбитий спорсм за Австрію. Ще важніше з нашого погляду нове обличчя того фронту. Його змістом не є вже мрячний ревізіонізм, лише боротьба проти большевизму, — його проявів і джерел інспірацій. Правда — у словах Мусолінія **„підіймаємо протибольшевицький прапор"** добачують деякі пресові коментарі перш за все визов до боротьби з комуністичною язвою поза межами СССР, але годі її ліквідувати, не ліквідуючи самої бази, — і до цього льогічного висновку мусить дійти кожна послідовна протикомуністична акція.

Своїм протибольшевицьким виступом Італія мусить погіршити свої взаємини з Совітами, та через те инакше глядіти на ввесь існуючий стан на Сході Европи.

Протисовітська лінія нової італійської політики находить потвердження і в іншому місці промови Мусолінія, а саме у його випаді проти Франції. Останніми часами Париж не дозволив собі на ніякий протиіталійський крок. Значить, коли нині Італія так підкреслює своє холодне становище до „латинської сестри", до якої так тепло ставилася підчас східно-африканської війни, то заважила тут зміна відносин не між Парижем і Римом, але між Парижем і Москвою. Ізоляція Франції від сторони Альп, як безпосередній наслідок франко-совітської приязни, тому симпатичне для нас явище, бо примушує Францію приспішити відворот від Совітів.

Цю холодну нотку під адресою Парижа сильно підкреслює шляхом контрасту розмірно куди тепліший зворот до Англії, на яку недавно падали з Риму самі громи. „Не думаємо загрожувати британських середземноморських шляхів" — заявив Мусоліні. „Бачимо одиноку можливу розвязку питання англо-італійських взаємин, а саме: скоре, повне і ясне порозуміння та визнання взаємних інтересів". Правда — у відношенні до Англії йде римському урядові перш за все про справу Льокарна і середземноморського пакту. Все таки наладнання англо-італійських взаємин, моглоб вплинути на становище Льондону до еспанської громадянської війни, може й безпосередньо до СССР. Зрештою, це виясниться вже дещо після того, як мін. Іден в четвер відповість на Мусолініеву промову.

Недільна промова Мусолінія — це черговий страшний удар для совітської дипльоматії.

Модні **велюрові капелюхи** на зимовий сезон поручає у великім виборі
Фірма **АНТІН КАФКА**
ЛЬВІВ, ВУЛ. ГАЛИЦЬКА Ч. 4.

МАҐАЗИН МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ НОВИН
С. ОЛЯНЧУК і І. ПІХЛЬ ЛЬВІВ пл. Капітульна 3.
поручає по найнижчих цінах зимове і мужеське білля. Панчохи, скарпетки, рукавички жіночі і мужеські. 3016 Елавтер'я — Трипотягні весільного року. 1-10

ЯК ГРИБИ ПО ДОЩІ...

НОВІ КОСТЕЛИ І „ДОМИ ЛЮДОВЕ" НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ.

З кількох чисел нових польських часописів вибираємо дальші дані про зріст костелів і „домів людових" на українських землях:

Новий костел посвятили недавно в парохії Поворськ на Волині. Крім того викінчують ще 4 костели в інших місцевостях.

В містечку Будзанові, пов. Теребовля, посвятили угольний камінь під „дім людовий" Т. Ш. Л. Промовляв м. ін. повітовий староста Шрайбер; а премієр ген. Складковський приклав на руки комітету будови 100 зол.

В найближчому часі відбудеться посвячення новозбудованого „дому людового" в Потічку, пов. Снятин. Дім збудований заходом повітового старости і війтівства при матеріяльній підтримці станиславівського воєводи і Фонду Праці.

В Тернопільщині відбулися знову посвячення двох „домів людових": у Яструбові і в Конопківці. В Яструбові відано до вжитку „дім людовий" Т.Ш.Л. ім. старости Томаша Маліцького в вдячности за його заслуги як польонізатора Поділля і за вибудування згадного дому. В Конопківці, пов. Тернопіль, новий людовий дім назвали ім. Станислава Сроковського. Сроковський був відомим польським діячем не тільки в тернопільськім повіті, але й на цілім Поділлі. „Людовий дім" у Конопківці посвятив о. кан. Недзельський в Микулинець. В посвяченні взяли участь ріжні польські чинники з Тернополя під проводом пов. старости Маліцького. Промовляли: староста Маліцький, війт Гедройць і голова будівельного комітету Подкуфка.

Так то заходом урядових чинників і при матеріяльній допомозі повірених їм урядів ростуть на наших землях польські станиці, як гриби по дощі.

Національні війська посуваються наперед.

САЛЯМАНКА, 4. 11. ПАТ. Головна квартира національних військ повідомляє: По здобутті Вілля Віціоза, Деодон і Мосталес **національні війська посуваються у напрямі Алькорнон. У вчорашній битві в Астурії на полудне від Ескамольдо урядові війська втратили 170 убитих. Національні війська зістрілили два большевицькі літаки, летуни попали до неволі.**

ПРОТИНАСТУП ЧЕРВОНИХ ВІЙСЬК.

ПАРИЖ, 4. 11. ПАТ. Авас повідомляє з Мадриду: Наступ червоних військ під Мадридом тревае далі. Реконструкція уряду, яка влекшує єдність, є доброю ворожбою.

У вівторок 3. п. м. урядові війська робили протинаступ на лінії Перал-Лябрадо-Пінто. Національні війська покинули Вальдемодо. Пінто по-синули обі сторони. На правому крилі урядові війська окружили Фуен-Лябрада. По середині цього відтинка урядові війська заняли позиції, які домінують над Пінто. Нині будуть продовжувати наступ далі. Всі будівельні робітники Мадриду будують окопи і фортифікації під Мадридом.

Три колюни національних військ атакували республиканські війська на полудневий захід від Мадриду. Урядові війська дещо випростували лінію своїх позицій і не потерпіли більших втрат.

Мін. Чіяно поїде з візитою до Льондону?

РИМ, 4. 11. ПАТ. „Піккольо" повідомляє з Льондону: У звязку з промовою Мусолінія політичні кола в Льондоні обмірковують можливість запросити мін. Чіяно до Льондону, щоб перевести розмови про положення на Середземнім Морі

Англія протестує проти промов Ґерінґа і Ґебельса.

ЛЬОНДОН, 4. 11. Райтер. Брит. амбасадор Філіпс запротестував перед німецьким урядом проти промов Ґерінґа і Ґебельса; брит. колоніяльну політику годі винувати за господарську руїну Німеччини.

Цей дещо незвичайний для британської дипльоматичної практики демарш пояснюють тим, що Льондон хотів згори виключити питання мандатних колоній в льокарненських нарад.

ПРЕСТОЛЬНА ПРОМОВА ЕДВАРДА VIII.

ЛЬОНДОН. 4. 11. ПАТ. Вчора відчитав Едвард VIII. велику престольну промову з нагоди отворення сесії англійського парляменту. Він зазначив, що В. Британія підтримує Лігу Націй і уважає, що необхідно поширити її компетенції. В. Британія не жалітиме зусиль, щоб довести до успішного порозуміння льокарненських держав. Слід сподіватися, що льондонський морський договір стане основою для міжнародного договору. В. Британія стоятиме дальше на становищі неінтервенції. Ще того року англо-египетський договір буде ратифікований. Положення в Палестині поправилося, слід сподіватися, що королівська комісія успішно вчинок свою місію. Збройні сили необхідно побільшити. Обговорюючи внутрішньо-англійські справи, король заповів репресії проти осіб та організацій, що нарушують публичний лад.

Опісля премієр Болдуїн торкнувся справ договору з Єгиптом і Палестиною, та заповів на четвер велику дискусію про міжнародні справи. Після промови Болдуїна відбулася дискусія.

Всі йдемо в суботу, **7. XI.** до **„Народнього Дому"**, де в **9. год. веч.** у всіх салях буде

РАВТ НА „РІДНУ ШКОЛУ"

Якби хто через помилку не дістав запрошення, зволить зголоситися до канцелярії Головної Управи, вул. Сикстуська ч. 46, бо вступ лише за запрошеннями

Економічний огляд.

Українська хроніка.

ПРОТИЖИДІВСЬКІ ВИСТУПИ У СКІЛЬЩИНІ І БОРОТЬБА З ВИЗИСКОМ.

В останніх тижнях голосна була справа ніби то великої протижидівської нагінки в боку українського населення Скільщини. На цю тему помістила стрийська „Думка" статтю п. М. Ц. під наголовком „На шляху боротьби проти визиску". Автор подає, що майже 97 відс. торговлі, промислу і ремесла, а 100 відс. торговлі деревом і худобою є в руках жидів, які безмилосердно використовують населення. Нарід доведений до крайности почав спонтанічну, одначе систематичну боротьбу з визиском шляхом творення нових торговельних станиць та підтримування тих, що вже існують. Рівночасно якась таємна і невідповідальна рука час-до-часу підпалює жидівське майно. Відповідальність за ті, не знати кому потрібні, а для нас шкідливі факти, скидають на українську інтеліґенцію, яка ніби то кермує бойкотовою чи навіть терористичною акцією. Автор сумнівається, щоб підпали могли походити з руки українців, бо кожний розуміє, що це витворилоб нам опінію паліїв і погромщиків та внеслоб хаос в економічну боротьбу і спричинило би репресії в боку влади. Вказуючи на те, що економічна боротьба вимагає енергії і витревалости та, що за місяць— два годі відзискати змарноване предками, автор взиває скільщан, щоб не далися провокувати і щоб поборювали всі підшепти про потребу терору. Стаття кінчиться ось такими влучними думками:

Кожному народові вільно вести зорганізовану економічну боротьбу проти визиску й за поправу своєї долі. Таку боротьбу український нарід започаткував та поведе її з цілою силою аж до вирішного кінця, але без терору і підпалів, бо це негідне з нашою етикою і шкідливе наміченій цілі. Супроти повищого інтеліґенція Скільщини повинна вплинути на населення, щоб вело боротьбу виключно в площині економічній без терору й фізичної сили для розбудови і піднесення українського народу і для поборення чужого визиску.

Польська хроніка.

ОСТОРОНЬ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА, ЧИ В ЙОГО РЯМЦЯХ? — ВАЛЮТОВИЙ КОНСЕРВАТИЗМ І ВИЧІКУВАННЯ ВИСЛІДІВ АВТОМАТИЗМУ.

В державах, які нагнули валютову політику до потреб заграничної своєї торговлі, йдуть заходи, щоб втримати овочі цього експерименту. Праський „Господарскі Розглед" пише: „Ми мусимо прилучитись до світової господарської течії, щоб нас не кинуло в пристань, де панує щоправда спокій, але також подих смерти"... Тривога, що в таку пристань може загнати Польщу теперішня валютова політика її уряду, диктує деяким нечисленним господарським публіцистам з польської преси критичні міркування на тему цієї політики. Не йде тут про якісь брукові газетки, а про такі поважні органи, як напр. журнал „Політика Господарча", або щоденник „Час", відомий з доброї фаховости його співробітників. Коли згаданий журнал тільки сумнівається у глибшість доцільности і реальности дальшого зберігання напрямних валютової політики в Польщі, то „Час" висуває конкретний проект (про що ми вже писали) еластичного курсу польського золотого. Автор цього проекту, схований за буквами К. Ш. Г. у низці статтей розглянув свій проект, насвітлюючи його в усіх боків. В одній зі своїх статтей („Ціни і валюта") він пише: Проголошення еластичности курсу золотого позволить Польщі використати добрі сторони девалюації без страху за рівень цін, який уже тепер не менше піднісся, ніж того можна боятись наслідком подешевіння золотого у відношенні до закордонних валют. Еластичний курс позволить позбутися нерентовного експорту, ділаючи тим самим знижково на рівень цін. Через те зближить нас до світових цін і до моменту, коли ввійдемо у світову господарку. Отож замісць чекати на повільне і непевне („заводне") автоматичне устійнення наших цін на світовому рівні, зробимо це зразу шляхом еластичности золотого. Коли ж передбачуваний момент зрівнання цін при теперішньому паритеті прийде, то можемо тоді повернути до паритету".

Та це один із дуже нечисленних голосів. Господарські організації і майже вся преса стоїть на становищі валютового консерватизму, зазначуючи, що технічне положення Польського Банку добре, що девалюація зах.-евр. валют не тільки не принесе Польщі втрат, але навпаки — користи, що девізово-товарова регляментація дасть собі раду з усіми труднощами. Зокрема щодо цін — валютові консерватисти (в противенстві до „революціонерів" з консервативного „Часу") доказують, що польський рівень цін тепер вищий від світового всього на 8 відсотків. Це їх управнює до оптимістичної віри в недалеке автоматичне зрівнання. Франція перевищувала своїми цінами світовий рівень на 40 відсотків. Через те примушена була хотитись девалюаційного засобу.

ЕМІҐРАЦІЙНІ ЦИФРИ. — ПРОТИПОЛЬСЬКИЙ ВИСТУП САЛЬВАДОРА І ҐВАТЕМАЛІ.

Згідно з найновішими інформаціями переселенчий рух у Польщі представляється ось-як: За 8 місяців ц. р. виїхало з Польщі загалом 42.052 осіб (на 1.821 більше ніж за 8 місяців мин. року). З того до европейських країв виїхало 25.407 емігрантів, а до позаевропейських — 16.645. В тому ж часі вернулося до Польщі 22.316 осіб (на 6.690 менше ніж за 8 місяців мин. року). З того з европ. країв приїхало з поворотом 20.765 емігрантів, а з позаевропейських 1.551.

Замітне явище — це заборона Сальвадора і Ґватемалі брати участь у господарському житті особам, що походять із ріжних африканських і азійських держав (крім японців, персів і сіямців). **З европейських народів заборона торкається виключно польських громадян.** З цього приводу помістив п. Константин Симонолевич у „Куріері Познанському" передовицю, в якій обурюється на становище урядів двох середньо-американських держав. Разом із тим домагається м. ін. автор великої селекції тих, що хочуть емігрувати з Польщі, щоб на чужих теренах не компромітували краю, з якого походять.

Світова хроніка.

„ВИРІВНАННЯ ВАЛЮТ" І СВІТОВА ТОРГОВЛЯ.

У доконаному валютовому порозумінні добачує льондонський „Економіст" великі шанси для політиків докінчити діло господарського оздоровлення світа. „Щораз більше очевидне, — пише він — що добродійства „вирівнання валют" залежать від того, в якому ступні европейські політики використають нагоду, щоби звільнити з пут міжнародню торговлю. Без сильної ініціятиви зменшення золотої вартости валют обмежиться до внутрішньої кон'юнктури в дотичних країнах. Колиж цю нагоду використають, щоби збільшити міжнародню торговлю, тоді користи регуляції валют відчують усі закутини землі. Добрий початок уже зроблено"...

ПОНЯТТЯ ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТИ В СОВІТАХ.

У московських „Ізвестіях" інтерпретує М. Кривіцький поняття власности з проекту нової совітської конституції в ось-такий спосіб: Індивідуальна власність основується на власности соціялістичній, громадській, та нею є означувана. Цю індивідуальну власність треба розуміти, як посідання ужиткових предметів у найширшому значінні цього слова. Коли йде про вдоволення особистих потреб — то вона у свому рості взагалі необмежена, бо основується на зростаючій соціялістичній власности. Коли продукційні сили зростуть до того, що кожний працюючий згідно зі своїм талантом і нахилами буде спроможний всі свої потреби вдоволити, тоді відпадуть усі обмеження приватної власности.

В. Н—вич.

СВЯТКУЙТЕ У ЛИТОПАДІ СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ!
Дохід зі Свята та інших імпрез жертвуйте на інвалідів.

МИСТЕЦЬКЕ ЖИТТЯ.

Вистава Української Студії

ПЛЯСТИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПРАЗІ.

В днях 4—18. жовтня ц. р. відбулася в Празі чергова річна вистава праць учнів Української Студії плястичного мистецтва. Ця українська мистецька школа вищого типу існує в Празі вже 13 років і за цей час перейшла ріжні зміни в своїй організації та персональному складі, але щороку влаштовує свої шкільні вистави, що вказують на високий рівень своїх педагогічних і чисто-мистецьких досягнень. У складі студентів Студії в останніх роках зайшли досить значні зміни; вони складаються дедалі більша з чехів, далі трохи з німців і щораз менше — українців. Останнє явище пояснюється тим, що приплив української студіюючої молоді з закордону Чехословаччини є незначний, а серед української еміґрації молодшого покоління, що кінчає школи у Чехії, на жаль, є небагато мистецьких сил. Правдоподібно під впливом оточення ця молодь пробує здобути більше „практичне" знання, хоч дуже часто і така освіта не дає їм можливости здобути певного заробітку, тоді як фах мистця нерідко приносить більше користи і неменше заробітку. Це ми бачимо бодай на прикладі абсольвентів-чехів, що вчилися в Студії. Вони платять досить високу платню за навчання в Українській Студії, але пізніше знаходять непоганий заробіток у малярському чи графічному фаху.

На цьогорічній виставі Студії представлені майстерні проф. І. Кулеця (малярство), проф. Р. Лісовського (графіка), і проф. Стахівського (різьба).

Малярський відділ проф. Кулеця є найбільший, представляється дуже ріжноманітно і цікаво. Тут видно постійну, систематичну і послідовну працю провідника, що відзначається живою та енергічною вдачею. Цю живу працю, наповнену своєрідною творчістю і яскравим виразом (у формі і кольорі) відчуваємо майже у всіх працях його учнів. Хоч треба сказати, що в останніх роках провідник малярської майстерні залишає для своїх учнів велику свободу у виборі малярського напрямку і манери. Більше того, проф. Кулець навіть старається вказати і зацікавити своїх студентів ріжними способами і ріжними манерами, що вийшли з сучасних нам малярських напрямків. Тимто на виставі, хоч і невеликій, находимо велику ріжноманітність сюжетів, родів малярства і мистецького трактування, що значно відріжняє таку виставу від інших подібних шкільних виставів. Бачимо тут, наприклад, один і той самий мотив мертвої натури чи краєвиду виконані в характері ріжних мистецьких напрямків з відмінною розвязкою поодиноких плястичних проблем.

Хоч у працях помітні ріжні мистецькі напрямки, проте найбільше відбиваються впливи експресіонізму, сезанізму, почасти кубізму та сюрреалізму.

Не за прикладом попередніх виставів Студії, тепер бачимо мало актів, зате більше мертвої натури, краєвидів, а загалом представлені кінцеві, останні висліди праць студентів.

З таких кращих праць, уже зовсім вироблених і навіть закінчених мистців, відмітимо у мотивах мертвої натури олії К. Бергмана з прекрасною кольористичною скалею в дусі сезанізму; вибиваються також праці Вашка, в якого не зважаючи на впливи сюрреалізму, дуже приємна кольористика в багатою і ніжною тонацією.

З цвітів, виконаних олією, досить своєрідний підхід у Чепелевої з делікатною передачею матеріялу і барви, тоді як Чижкова відзначається бравурним рисунком з сильним відчуттям інтенсивної барви і вогнистого освітлення.

З краєвидів звертають на себе увагу праці Кучери з експресіоністичним підходом до сюжету і синтезованою кольористикою, але трохи за твердим рисунком і барвами. Дуже добрі, у монументальних формах з мягкою згармонізованою кольористикою праці К. Бергмана (особливо гарний „Прага — Кампа", хоч тут небо надто непрозоре). Багата тонація мягких, ніжних барв у краєвидах В. Гавліксової (особливо „Жнива на Подкості"), що нагадують нам тони кольорів нашого пок. П. Холодного (старшого).

З портретів одна з найкращих річей „Моя мати" Д. Чижкової, тоді як її „Портрет М. Л." може надто змаперизований. Прекрасно трактована в синтезованих формах з сильно відчутою пластикою „Портрет дідуся і бабці" К. Бергмана.

Графічний відділ проф. Р. Лісовського представлений дуже добре методою навчання і своїми вислідами. Тут бачимо і технічні вправи в ріжних галузях графіки, і рисунки з натури, і

закінчені композиції. Живо трактовані шкіци (туша пензлем) звірят з зоольогічного саду в Празі, де знаменито передано характер і вдачу кожної тварини. Велику частину виставки складають літорити (одноколькорові і кількабарвні) та дереворити, в яких крім точної графічної методи, бачимо відповідно використані всі можливости та особливости матеріялу. Умілий провід сильно помітний також у зразках книжкової графіки (ілюстрації, окладинки, екслібріси) і в плякатах.

У цьому відділі відмітимо праці українця Віктора Кучера, що дав монументально трактовані в синтезованих і сумарних формах архітектурні мотиви, екслібріс і плякати. З інших студентів гарні праці Чепельової з сильно відчутою формою і темпераментним рисунком; цікаво скомпонований також кольоровий літорит Д. Чижикової, де чотири різні барви дають не тільки відповідну чисто-графічну синтезу форм, але також незрівняну ритміку кольорів. Є тут також цікаві праці книжкової графіки Й. Гохмана і В. Вацулки вже репродуковані або виготовлені для друку.

Та найбільшої уваги заслуговують плякати, що говорять про високу мистецьку культуру та першорядну школу провідника. І треба лише пожалувати, що у проф. Р. Лісовського, який у свій час перейшов вишкіл у нашого славетного Ю. Нарбута в Києві, вчиться так мало українців. Проф. Р. Лісовський є тепер за кордоном єдиним безпосереднім продовжником української графічної школи Ю. Нарбута, що здобула у цілій Европі якнайкраще признання. Ця школа може незабаром зникнути, а в краю серед молодших графічних сил все більше помічається „довоєнне" диletантство, брак української мистецької культури і технічний примітивізм.

В різьбарському віддірі проф. Стахівського непересічною вартістю визначаються досить численні праці (переважно в гіпсі) українки Н'ни Левицької. Праці цієї вповні виробленої артистки належать до реалістичного напрямку, що до деякої міри зривае з застарілим вже формалістичним напрямком, а кладе більший натиск на самий зміст і сюжетові концепції. Крім добре опанованою пластикою і композиційними засобами, всі різьби Н. Левицької вражають сильним внутрішнім виразом і напруженням, які впливають на глядача сугестивно. Цю внутрішню енергію і психольогічне напруження відчуваємо не тільки в обличчях різьблених фігур, але також, (й це найважніше) у цілих постатях, а навіть і тоді, коли обличчя або і ціла голова закриті („Сидячий акт", „Голод"). Крім цих двох різьб, один з кращих портретів Н. Левицької — різьба чеського дирігента Отокара Козеля.

Про працю Української Студії пластичного мистецтва в Празі треба ще відмітити таку небуденну річ, що вже 5 років існує вона без якої державної чи громадської матеріяльної допомоги, утримується виключно з платні учнів і має велике і вигідне ателіе майже в центрі Праги (вул. Конвіктська 5, Прага I.). Розуміється, що Студія весь час находиться у матеріяльних труднощах, які мусить з великими зусиллями поборювати. Досі вдавалося зберігти працю в Студії майже в повному обемі, головно завдяки невтомній енергії її адміністратора проф. І. Кулеця. Треба гаряче побажати, щоби праця йшла і надалі нормально, а українське громадянство в більшій мірі звернуло увагу на цю нашу культурну станицю.

В. Каміненко.

Листопад — місяць Українських Інвалідів!

Ділом пошануйте память тих, що своїм зусиллям і терпінням поставили нас у ряд націй.

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ.

З Кружка Студентів Українців у Вильні.

На надзвичайних Загальних Зборах Кружка Студентів Українців У. С. Б. у Вильні, які відбулися дня 25. X. ц. р., вибрано Видїл у такому складі: голова — Малиновський Іван, студ. мед., заст. голови — Костецький Сергій, студ. прав, секретар — Татура Анатолій, студ. прав., скарбник — Редченко Ірина, студ. мед., бібліотекар — Андрощук Всеволод, студ. мед., видїлові: Зайців Василь, студ. мед., Циборун Волод., студ. прав; Контрольна Комісія: Гуцуляк Володимир, студ. прав, Ткачук Юрій, студ. прав. Галущинський Олександер, студ. мед.

ЗА ВИДІЛ:

Іван Малиновський, голова. **А. Татура,** секретар.

Шануймо память борців за волю народу!

Комітет для здвигнення памятника на могилах бувших вояків української армії в Йозефові, Чехословаччина, прислав нам до поміщення такий заклик:

Нема пяди Української Землі, що не булаб сполокана кровю її вірних синів і нема, здається, на світі країни, де не булоб могили українського стрільця-скитальця. І на тихім цвинтарі чехословацького містечка Йозефів, де колись був український військовий табор, цих могил аж двацять. І в них сплять вічним сном Ті, що добували волю українському народові, старшини, підстаршини і стрільці Української Армії. Двацять могил найкращих синів народу на далекій чужині!

Чиж можемо, чиж сміємо їх забути? Чи дозволяє нам це наша народня і стрілецька честь? Чи сміємо забути, що нація — це нерозлучна спільнота тих, що живуть, з тими, що жили і що без споминів минулого, без морального звязку з цим минулим, нема життя для народу? Чиж і двацять бувших вояків Української Армії не залишили нам по собі великої кількости мрій, поривів, змагань і спогадів слави, як і ті, що лягли буйними головами на рідній землі? Чи вони не вказали нам на велику силу всенародньої енергії і безмежної любови до рідного народу і чи їм не належиться теж всенародня дяка і всенародня пошана? Чи їх імена не повинні бути теж записані між імена тих, що чином свого життя створили найкращу легенду народу?

І хтож інший, як не їхні колишні товариші мають у першу чергу подбати про те, щоб їх память як слід ушанувати і їх могили повік зберегти? І ми, горстка бувших йозефівських таборитів, узялися цей обовязок народньої і стрілецької чести сповнити. Ми склали комітет, якого завданнями є поставити памятник на могилах отсих наших борців.

Але нас тут у Йозефові так мало, що ми не вспіли цього зробити своїми власними коштами. Тому то ми звертаємось за допомогою. В першу чергу звертаємось до всіх б. таборитів. Але Вас ми не просимо і не переконуємо, ми Вам лише пригадуємо. Ваш обовязок і ми певні, що не буде між Вами ані одного, хто не прислав би своєї пожертви на цей памятник. Цеж памятник для Тих, які разом з Вами колись воювали, це поклін для Тих, які з вами колись у сірих бараках на чужині переживали дні горя й радости і разом з Вами мріяли про поворот на вільну батьківську землю. Згадайте кожний на хвилини, прожиті в таборі, і кожний прийдіть хочби й найменший гріш. А нас було колись у йозефівськім таборі коло 10.000! Далі звертаємось і до решти нашого громадянства та просимо допомогти нам, щоб цей памятник на могилах наших борців був і гарний і гідно репрезентував нашу національну честь перед чужинцями. Ми знаємо, що берємо на себе тяжкий обовязок, але робимо це а вірою, що наш заклик найде у кожного українця, головнож у кожного б. таборита, належний відгук.

Гроші жертводавців з Ч. С. Р. просимо посилати складанкою, а закордонних на адресу: **Komitet pro postaveni pomniku ukrajinskym bojovnikum u Josefove n/M. Czechoslovakia.**

ЗА КОМІТЕТ:

Ст. дес. Петро Дяченко, секретар. **Стр. Федір Дулеба,** скарбник.

Стр. Матвій Лэбаз, голова.

Всі українські краєві та закордонні часописи просимо передрукувати цю відозву.

Листопадові Роковини.

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ У ПРАЗІ.

У 18-ті роковини 1. листопада 1918 р. відбулася у Празі святочна академія, що її влаштувало Товариство Українських Інжинірів у ЧСР разом з іншими організаціями, що входять у склад Ц.С.У.О. Святочним речником був голова Т-ва Українських Інжинірів доц. Віктор Доманицький.

ПЕРШИЙ ЛИСТОПАД У РАВІ РУСЬКІЙ.

Як що року, так і в цьому році українське громадянство Рави Руської відсвяткувало день 1. листопада сьромно, але поважно. Того дня в год. 11. рано відслужив о. кан. Твердохліб Антін у місцевій церкві торжественну Службу Божу в наміренні українського народу, а по Службі Божій панахиду за Тих, що згинули на полі слави. Підчас Служби Божої і панахиди співав хор читальні „Просвіти".

Пополудні в год. 17. відбулися в домівці „Української Бесіди" святочні сходини. На програму сходин, що їх підготовив місцевий „Сокіл", вложилися: вступне слово, яке виголосив голова „Сокола" д-р Б. Карпевич, реферат „Як дійшло до державного перевороту 1. листопада 1918 р.", що його відчитав п. Б. Осідач, корова продукція в супроводі фортепіяну „Ми йдем вперед", уривок з епільогу Лесі Українки, що його віддеклямувала п. Ростислава Богачевська, другий реферат про значіння 1. листопадового чину, що його відчитав п. Грицько Галань та деклямація „Кріваввим листом котить падолист", яку віддеклямувала п. Буликівна. Святочні сходини покінчено відспіванням національного гимну та стрілецької пісні „Гей у лузі". Побажатиб, щоб на будуче громадянство Рави Руської численніше являлося на таких академіях та придержувалось точности.

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ В СТРИЮ.

Листопадові роковини святкувала стрийська громада в суботу вечором 31. X. панахидою за померших героїв і 1. листопада торжественним богослуженням у церкві. В 12. годині вполудне заходом Студентського Т-ва у Стрию відбулася святочна академія, на яку зложилися: 1) Просвітянський хор, що відспівав: „Гей не дивуйтесь". 2) Вступне слово, що його виголосив інж. О. Бойдуник зі Львова. 3) М. Брух: Концерт г-моль, скрипкове сольо — О. Рудницький. 4) М. Бажан: „Слово о Полку" — деклямація м-ра Я. Падоха. В II. частині відспівав хор з Дуліб „Поклін Борцям" У. Кравченко — Б. Вахнянина. Потім була деклямація І. Федорики (вірш Карманського). З черги проф. Р. Савицький відіграв на фортепіяні твори Н. Нижанківського, Л. Ревуцького і В. Барвінського, по ним о. З. Нарожняк деклямував вірш Р. Дурбака „Листопад". Закінчив академію хор — Дуліб могутнім „Слава героям" Сметани. Публика зі всіх кругів української суспільности вповнила вщерть велику салю Н. Дому. Всі точки програми виконано не тільки бездоганно, але деякі просто по мистецьки. Успіх був і моральний і матеріяльний.

Вечором відбулись окремі сходини Т-ва Українських Жінок у власній домівці, де п. Дармохвалова виголосила з патосом реферат про Великі Роковини. Були також три відповідні деклямації.

Рівночасно в „Касині" відбулися сходини членів, де о. парох Винницький подав свої спомини з 1. листопада 1918. р., в яких змалював історію „Ходорівсько-бобрецької республики".

В читальні „Просвіти" на Ланах виголосив святочний реферат адв. д-р Лужецький.

1. ЛИСТОПАД У КОЛОМИЇ.

В суботу 31. м. м. вечором відправило в церкві місцеве духовенство торжественну панахиду за полеглих. Ілюміновану церкву виповнило українське громадянство вщерть. Співав хор під управою проф. Д. Николишина, високопатріотичну проповідь виголосив о. Михайло Кисіль. Підчас панахиди всі українські крамниці були зачинені.

По панахиді відбулися в Народньому Домі святочні сходини. До президії ввійшов о. прал. Русин та ще 10 громадян. По вступній промові д-ра І. Турянського, голови Організації Українців м. Коломиї, присутні вшанували память полеглих одноквилинною мовчанкою. З черги п. Д. Бойчук поділився своїми спомінами про заняття Коломиї дня 1. листопада 1918. р., адв. Р. Ставничий про події в перших днях листопада 1918. р. у Перемишлі. Пос. І. Заваликут виголосив реферат про теперішні наші завдання. Сходини закінчились відспіванням нац. гимну.

Дня 1. листопада ц. р. духовенство відправило торжественну Службу Божу в наміренні українського народу при битком виповненій церкві. Підчас Служби Божої співав Міщанський Хор чит. „Просвіти" ім. М. Шашкевича.

В ЯРОСЛАВІ.

В суботу 31. ц. м. відправлено в церкві панахиду за полеглих борців при участи майже всієї інтеліґенції та великої частини міщан Ярослава. Після того в салі „Родини відбулися святочні сходини при участи 90 осіб, які відкрив вступною промовою м-р Савчак. Реферат про листопадові роковини виголосив п. Степан Кікта. На дальшу програму склалися дві деклямації та виступ хору Т-ва „Родина". З нагоди святочних сходин присутні склали 28 зол. на українських інвалідів.

У ЖОВКВІ.

В церкві оо. Василіян відправив 3Г. м. м. о. ігумен панахиду при уставленій могилі. Церква

Рік зал. 1898 Магазин ФУТЕР **М. А АВГУСТИН** ЛЬВІВ, РУТОВСЬКОГО 7. Поручає ріжні роди футер готових і на замовлення по найприступніших цінах. Першорядне виконання найновішими взорами. Тел. 249-46 2933 5—5 Рік зал. 1898

була ілюмінована електричним світлом. На панахиду прийшли всі громадяни Жовкви так, що церква була виповнена по береги.

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО В КРАКОВІ.

В салі Т-ва „Просвіта" у Кракові відбулася святочна академія, що її владило краківське українське громадянство незвичайно врочисто. На програму склалися: святочний реферат, інсценізація поеми Р. Купчинського „Великий День", деклямація і виступ хору. В академії масову участь взяло місцеве українське громадянство.

—o—

Червоні приятелі посварились.

БУРГОС, 4. 11. ПАТ. Національна радіостація подає, буцім то між мадридським міністром закорд. справ Альварезом дель Вайо і амбасадором СССР Розенберґом прийшло до гострої суперечки. Дель Вайо закидав Розенбергові, що Совіти намагаються поширювати в Еспанії комунізм.

ВІДБИЛИ ПРОТИНАСТУП ЧЕРВОНИХ В АСТУРІЇ.

СЕВІЛЛЯ, 4. 11. ПАТ. Повстанче радіо комунікує, що в Астурії відбувались учора важкі бої, у яких полягло більше як 100 гірників.

На шляху Хіхон-Овіедо прийшло до сутички, яка закінчилася програною і відступом червоних відділів, що потерпіли великі втрати. Розбиті відділи відступили в напрямі Сантандер.

НАПАД НА ЕСПАНСЬКОГО ШАРЖЕ Д' АФЕР.

БЕРЛІН, 4. 11. ПАТ. Вчора вечором напали — як подає німецьке інформ. бюро — два еспанські емігранти на еспанського шарже д' афер Ровіру, в менті, як він виходив із дому. Напасники зранили дипльомата і втікли, забираючи йому течку з актами, що її вирвали з його рук.

Німецьке міністерство закорд. справ заявило своє співчуття з приводу того нападу а поліція з цілою енергією шукає за справниками.

—o—

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна **3. І., тел. 54-46. Найпевніша льоката гроша.**

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 88-115

— **Перед виставою промислу у Сколім.** В днях 15—22 ц. м. відбудеться „Показ українського промислу" у відповідно зладжених кіосках. Участь 5 зол. за 1 м², вступ для відвідувачів даром. Зголошення слати на адресу: Складниця С. К. у Сколім, 3002 1—2

— **Єдиний український блаватний магазин** „Мануфактура" під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархани, фланелі, оксамити, сукна. 2943 4—20

— **Чи Ви вже придбали** цікаву та корисну лектуру на осінні вечорі? Ні? Так поцікавіться календарем „Криниця" на рік 1937. Його всесторонньо опрацьований зміст напевне задоволить Ваші мистецькі вимоги. Перегляньте його в якійсь книгарні, а напевно купите. Ціна невелика, тільки зол. 1.50. Можете також замовити у Вид. „Діло", залучивши до ціни 30 сотиків на порто.

— **В Укр. Лікарськім Товаристві** чергові сходини членів дня 6. листопада в год. 7. вечором. Д-р Нарциз Лукіянович виголосить відчит п. н.: „Припадок „meningitis specifica" з епілептичними нападами" з демонстрацією недужого. 3014

— **Цінний набуток Музею Н. Т. Ш.** Музей Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові дістав на днях у дарі від американських українців теракотове погрудля Т. Шевченка роботи нашого найбільшого сучасного різьбаря, Олександра Архипенка, мистця світової слави і творця модерного напрямку у пластиці. За цей цінний дар, що його можна буде оглядати тепер на виставі АНУМ-у у Музею НТШ, Управа цьогож Музею складає нашим заморським землякам щиру подяку.

— **Академічні Вечорі у Львові.** В неділю 8. листопада ц. р. в салі „Української Бесіди" у Львові (вул. Рутовського 22) відбудеться в год. 18. перший виклад з цьогорічного циклю „Академічних Вечорів" на тему: „Сучасний унійний рух на Заході". Прелєгент: о. мітрат д-р Йосиф Сліпий.

— **Нова прем'єра в театрі „Заграва".** В найближчому часі виставить театр „Заграва" комедію Мерім-Лужницького „Муравлі". В пєсі вмальовано взаємини між приватниками і кооператорами.

— **Недбальство праських українців.** „Український Тиждень" з Праги пише про ганебне недбальство праських українців, які призабули зовсім про могилу Дарагана на ольшанському цвинтарі. В тій могилі поховали вже якусь жінку, а памятник лежить скинений оподалік на стежці. Його мають кудись вивезти. Могила українського поета та активного учасника визвольних змагань, старшини армії УНР заслуговує на більшу увагу, якщо не всіх кол українського громадянства, то бодай його однодумців і товаришів.

— **Скільки Просвітянських Хат на Волині?** „Українська Нива" (ч. 19) пише, що в дні 1. жовтня ц. р. на Волині було 120 Просвітянських Хат і 9 народніх хорів. Обі ці організації обединують понад 5.000 членів. За останні три місяці прибуло понад 1.000 нових членів. „Українська Нива" запевняє, що село вдоволене з останніх організаційних змін і тому число членів швидко зростає. Як відомо, Просвітянські Хати повстають на місці колишніх Просвіт, що їх влада на Волині всюди поруйнувала.

— **Хто виграв долярівку?** В нинішнім тягненні долярівок впали такі виграні 12.000 дол. на ч. 695145; 3.000 дол. на чч: 648143, 1410539; 1.000 дол. на чч.: 81235, 160901, 228102, 421934, 554487, 1239816, 1455137; 500 дол. на чч.: 147057, 168626, 423479, 458321, 381519, 146752, 22459, 514207, 1220117, 1240894; 100 дол. на чч.: 18383, 24402, 28229, 45614, 51179, 53891, 58583, 135663, 189545 190835, 212496, 264413, 273370, 309946, 442597, 444490, 455857, 487251 495210, 570240, 591994, 604096, 632544, 650240, 696796, 699157, 737189, 783831, 786213, 809631, 816845, 828642, 841705, 845765, 870558, 886287, 899130, 919931, 925330, 951412, 932700, 949966, 995996, 1027849, 1043550, 1084177, 1087017 1090520, 1317244, 1128298, 1133746, 11421163, 1143728, 1146557, 1150634, 1165983, 1173908, 1186197, 1191637, 1192960, 1198726, 1199231, 1285961 1313303, 1331651, 1370576, 1371528, 1378931, 1411097, 14149926, 1419831, 1424962, 1452956.

— **Новий прокуратор О. С. в Перемишлі.** На місце прок. Ансіона, що уступив зі свого становища іменували прокуратором окружного суду в Перемишлі д-ра Тимінського, що був передтим шефом прокуратури в Самборі, а відтак начальником відділу для суспільно-політ. справ у львівськім воєвідстві.

— **Похорони Гната Дашинського.** Тління останки польського соціяліста і політика Гната Дашинського перевезли самоходом з Бельська до Кракова і виставили в салі колюми дому гірників на публичний вид. Перед домом в високих машт звисають жалібні хоругви. Саля вибита кіром. При домовині зложили безліч вінців і цвітів. Від полудня до вечора перед домовиною перейшло кільканадцять тисяч осіб. З Польщі і зі закордону насипало багато телеграм та кондоленцій, м. ін. від Соціялістичного Інтернаціоналу в Амстердамі з підписами голови де Брукжера та секретаря Фр. Адлера. ППС оголосила поклик, щоб вівторок точно в 2-ій год., себто підчас похорону, припинити в цілій Польщі працю на 5 хвилин. В похороні Дашинського взяло участь кільканацять тисяч людей. Домовину з Дому Гірників винесли мулярі, вутлекопи і залізничники. У поході орхестри грали похоронні марші. Від брами цвинтаря до могили вів похорон кс. капелян Штайх. При вході на цвинтар говорило багато промовців.

— **Львівська хроніка.** В околиці вул. Снопківської напав оноді вечором якийсь злочинець на Якова Фляйшера, який переходив крізь поле оподалік цегольні Райса. Напасник ударив Фляйшмана якимсь твердим предметом сильно в лице і приголомшив його. Коли Фляйшер дрейшов до памяти, ствердив, що йому пропав портфель з 470 зол. — У Львові трапився вчора жахливий випадок на розі вулиці Сикстуської і Косцюшка. В одній хвилині вибіг із вул. Косцюшка молодий хлопчина й намагався перебігти вулицю. В тій самій хвилині надїхала вул. Сикстуською таксівка. Хлопчина вже не мав змоги завернути і впав під колеса авта, що поволікло його ще кілька кроків. Нещасливого хлопчину заллало в одній хвилині кровю. Відвезли його без памяти до шпиталю. Переїханим був 8-літний Іван Грицишин, якого батько теж є шофером, — Іван Пасерський, селянин із Малехова впав при вул. Зеленій так нещасливо з воза, що попав між коні і сильно потовкся. Його відставили до шпиталю. — На вул. Косака чотири злодії хотіли вкрасти кожух із селянського воза. Перешкодила цьому Марія Коницька з вул. Красіцьких 8, за що її злодій побив. — На вул. Різницькій поліція арештувала Мих. Семянчука, що хотів украсти куртку з воза Нестора Гуменного. — Арештували Анастазію Фляйшер, що вкрала калєфйори з городу болгарина Рашкова Марка.

— **200 тисяч жидів поїде на Кипр.** В жидівських часописах появила ся сенсаційна вістка, буцімто польський уряд виступив на міжнароднім форумі з проектом переселення жидів на Кипр. На Кипр мало б виїхати 200.000 жидів з Польщі. Жиди вважають цей проект дуже корисним. Кипр віддалений від Гайфи, палестинської пристані всього 200 км., значить ледви кілька годин їзди кораблем. Підсоння Кипру є лагіднїше і холодніше, ніж у Палестині. На Кипрі є всього 280.000 населення, греків, турків та італійців. Жидів є дуже мало. В останніх часах поселилось там трохи жидів, втікачів з Німеччини. Кипр належить до Англії і може прохарчувати більше, як мілїон мешканців. Англія мабуть згодиться на цей проект.

— **Замість карт до гри продавали тектурки.** Обманці придумують ріжні способи, щоб витягнути гроші від легковірних людей. В останніх днях появились на вулицях Львова обманці, що продавали 2 талї бриджевих карт за 4 зол. І справді показували вони охочим покупцям нові карти, коли хтось годився на ціну, вони брали швидко гроші і давали опаковані карти. Коли той, хто купив карти, відчинив опакування, переконувався, що має звичайні паперові текгурки. Вкінці обманцям повинулась нога і коли вони намагались на вул. Різницькій обманути нову жертву, придержав їх поліційний агент. Обманцями були Ізаак Вайнтрауб і Фром Шіпер, що приїхав з Тернополя до Львова на гостинні виступи. Оба походять з Будапешту.

— **Арештували війта за крадіж.** У звязку з вломом до каси громадського уряду в Росільній пов. Надвірна, арештували на доручення слідчого судді війта цієї громади Йосифа Зубика під замітом крадежі з каси 2680 зол. Зубика відставили до судової вязниці в Станиславові.

— **Арештували бурмистра в Заліщиках.** У звязку з надужиттями в міській управі в Заліщиках приїхала до Заліщик судова комісія зложена з слідчого судді д-ра Дараха і віцепрокуратора окр. суду в Чортківі Т. Рада. Після переслухання арештовано й відставлено до суду в Чортківі бурмистра Стефана Гебду і касієрку Анну Гафнер.

— **Бють жидам вікна.** В Петранці пов. Калуш вибили перед кількома днями невідомі справники всі шиби в домах двох місцевих жидів, Фішля Гохмана і Лейзора Ербера. Під замітом вибиття шиб поліція арештувала Івана Каратинка, Степана Срібняка, Гаврила Федорова, Миколу Лукача, Михайла Шпака і Василя Кульчака. Арештованих відставили до городського суду в Калуші.

— **Краєва хроніка.** З. Пйотровський, лісничий в Солотвині Мізунській пов. Долина скінчив самогубством. — У Турці пов. Коломия Ева Друкер скочила до глибокої криниці і втопилася. Причиною самогубства нервовий розстрій. — У Делятині скочила до Пруту і втопилася 58-літня Г. Гольдштайн. — У Німшині пов. Рогатин повісився 57-літній І. Цибух. У Підгірю втопилася 70-літня Марія Паперник. — На залїзничому шляху Креховичі—Долина причепився до одного вагону 14-літній пастух Микола Костів і дістався під поїзд, який відтяв йому ноги повище колін. Його відвезли до шпиталю в Долині. — На пл. Голуховського у Станиславові самохід

Завтра у Великім Театрі комедія Трістан Бернарда „Каваренька" з музикою Ральфа Бенацького

М. Гаврилка наїхав на В. Відсорфа, який їхав з візком з квітами і вінцями. Візок розбитий, квіти знищені, Відсорф тяжко ранений. — Минулої суботи і неділі поліція придержала у Станиславові 57 осіб за волокитство і прошацтво. — В Надвірній закінчився страйк кравецьких помічників, що тривав кільканацять днів. Страйкарам признали 20 пр. підвишки. — Перед кількома днями вломився хтось до 2 гробниць гр. Стажинських, що містились в підземеллях костела в Одієві. Чи вломники забрали щось — невідомо. — На дорозі з Камінки Стр. до Радехова напало 4 замаскованих мужчин на фіру, що нею їхали на ярмарок Рубін Гецель, Мозес Бер і Ерік Поляк з Камінки і стероризувавши їх револьвером, перевели особисту ревізію та забрали 11 зол. готівки.

— **Величезна повінь в Румунії і Болгарії.** Злизні дощі в околиці Таргу Іу спричинили величезну повінь. Тисячі гектарів управної землі опинились під водою, тисячі родин опинились без даху над головою. Комунікаційні, телефонічні і телеграфічні получення перервані. Число жертв у людях ще покищо невідоме. Також в околиці Пльовдів у Болгарії безперервні дощі спричинили велику повінь. Ріки несуть домовини, вирвані з цвинтарів.

— **За кіно вбила судженого.** Жанні Сер із судженим Бапт. Ріб з Альжиру мали разом 34 роки. За дозволом влади мали обоє в найближчих днях повінчатись. Одного дня приобіцяв Байтист Ріб повести пополудні свою суджену до кіна. Одначе пополудне проминуло, а Баптист не показався. Аж у вечорі прийшов він до судженої. Обоє почали сваритися. У розгарі сварки Жанна схопила зі стола бритву і наосліп перерізала судженому горло. Її арештували. Коли її питались, що її спонукало до вбийства, вона відповіла, що він не хотів її узяти до кіна.

— **Моторизація Чехословаччини.** „Ческе Слово", орган чеських народніх соціялістів пише, що за 7 місяців випустили на чеський ринок 6.567 самоходів. У тому самому часі в Німеччині збудували 224.195 самоходів. Відношення чеської продукції самоходів до німецької як 1 : 34.

— **40.000 кг. риб** відплило зі ставу на Моравії внаслідок виливу річки Петровки. В Петровичах і Маркльовичах перервали негайно науку, щоб діти могли ще вернутися додому. Крім того 40 родин покинули свої хати. Вода так швидко заливала, що ціла околиця Петрович умить перемінилася в озеро. Повінь забрала багато домашньої птиці. Крім того повінь перервала вал ставу і забрала 40.000 кг. риби.

— **Страшна летунська катастрофа.** На шляху Франкфурт н. Меном — Ерфурт курсують пасажирські літаки. Минулої неділі внаслідок мряки один літак зударився з землею. Трьох летунів і 7-ох пасажирів згинуло, три інші тяжко ранені. Раненими заопікувався старшина протилетунської артилерії, який припадково знайшовся недалеко місця катастрофи. Влада веде слідство.

— **15 трупів** і останки египетського корабля „Абдель Лятіф" виловили на побережі Середземного Моря 100 км. на захід від Александрії. Яка причина катастрофи корабля невідомо, бо море від 14 днів зовсім спокійне.

— **Гігієна зубів у дітей.** Частим явищем у дітей є зелений осадок на зубах. Причина — недостаточне чищення зубів. З цієї причини залишаються в зубах рештки поживи, а передовсім липкі рештки цукру, з яких творяться кваси. Кваси викликують відвапнення емалії і пліснявки на зубах. Тому треба дітям чистити зуби систематично і грунтовно відповідною щіточкою та пастою до зубів Одоль. Паста Одоль чистить, не стираючи емалі, дезинфекує, позатим має приємний смак і дає чистий віддих

—o—

Всячина.

ЗАБУТІ ОСТРОВИ НА ТИХІМ ОКЕАНІ.

На Тихім Океані є безліч острівців, що ними ніхто не цікавився. Щойно тепер набрали вони стратегічного значіння, завдяки летунському полученню між Америкою і Филипинами. Злучені Держави улаштували на деяких островах аеродроми і оселі як летунські зупинки. Це схвилювало Англію, яка вислала з Нової Зеляндії воєнний кружляк, що на однім із тихоокеанських островів прибив на всіх пальмах дошки з написом, що „цей острів є власністю короля Едварда VIII". Можливо, що якщо Америка буде собі дальше присвоювати острівці, які набрали тепер стратегічного значіння, тоді Англія заявить протест. Подібних виступів можна сподіватися і від інших держав.

Ширіть наш часопис!

ДИВОГЛЯДИ.

ЯСНОВИДНОЧІСТЬ ЧИ ПРИПАДОК?

У румунському місті Браїла трапився небуденний випадок ясновидючости. Одна ворожка переказала одному столяреві, що його брат, який мешкає в Америці вже 50 літ, умре в найближчому часі і залишить йому велике майно. Столяр не чув про свого брата нічого від кількадесяти літ, не знав навіть, чи він іще живе. Три тижні тому дістав він з американського консуляту вістку, що помер його брат, залишаючи йому 350.000 дол. Дослід ствердив, що цей брат помер уже після ворожби ясновидючої, яка не знала нічого про істнування брата в Америці. Тепер учені будуть перевірювати, чи згадана жінка має якийсь винятковий дар, чи тільки припадково відгадала подію.

ДВІ СЕСТРИ З ОДНИМ БІЛЄТОМ.

У стейті Мінезота їхали з міста Сен-Люї до Сен-Поль дві сіямські сестри. Коли прийшов кондуктор, вони показали тільки один білєт. Кондуктор домагався, щоб докупили ще один. Близнячки відмовились. Тоді кондуктор телєграфічно спитав своєї влади, що зробити. Від дирекції прийшла така відповідь: „Старайтесь, щоб заплатили за другий білєт, але борони Боже не висаджуйте близнячок з поїзду". Цікаве, що коли одна з сіямських сестер хотіла вийти заміж, тоді її адвокат доказував, що обі сестри — дві окремі особи.

ВИТРИМАЙМО ЩЕ 100 ЛІТ.

Професор пенсильвенського університету Тіндаль Франк намітив для науки працю на найближчих 100 літ. Наука повинна за століття: 1) Продовжити людське життя до 100 літ. 2) Легко та основно лікувати рака, артретизм і венеричні недуги. 3) Спинити всякого роду болі в тілі. 4) Дати змогу подорожувати кожному без небезпеки довкола світа за 24 години. 5) Передавати без дроту всяку електричну енергію на довільну відстань з тим, що енергія не розтратиться. 6) Виробляти радіові апарати такого розміру як кишенкові годинники. 7) Найти засоби до комунікації на місяць. 8) Освітлювати все штучним сонячним світлом. 9) Годувати всіх хемічним способом. 10) Зберегти жіночу красу до глибокої старости. 11) Створити релєфну та колірову фільму, що дасть повну ілюзію дійсности. 12) Винайти наркотик, зовсім нешкідливий, що даватиме насолоду більшу, як усі дотеперішні.

—o—

✝ Посмертні згадки.

Олександер О. Попович. В Дрогобичі помер дня 1. листопада ц. р. Олександер О. Попович, гімназійний професор і б. доцент українського державного університету в Камянці Подільськім, прожившн 56 літ. Похорони відбулися 3. ц. м. В. Й. П!

Дописи.

ГОРОДЕЧЧИНА.

Концерт у честь Шашкевича в Жорниських. Читальня „Просвіти" в с. Жорниськах к. Львова (пов. Городок) улаштувала 1. листопада ц. р. концерт у честь Маркіяна Шашкевича, на якому були присутні два поліцінти з Домажира. Коли при кінці концерту всі присутні встали з місць і почали співати національний гимн, один поліцінт встав, а другий сидів та шарпнув першого за рукав зі словами „Усьомсьць!" — і так обидва сиділи вже до кінця співання гимну. Очевидно, така поведінка зробила на присутних відповідне вражіння, тому апелюємо до компетентних чинників, щоб дали потрібні поучення дотичним постерунковим. Сам концерт випав дуже гарно. На програму зложилися: виступ місцевого хору під проводом доброго дириґента (дяка з сусіднього села), що відспівав багато пісень (Просвітянський гимн, Ой три шляхи, Реве та стогне, Весніка й ін.); деклямації (М. Шашкевича: Наливайко, Лиха доля, Думка, Вірна, Підпись, Аскапича й ін.) сильно відносили на дусі присутніх; промову виголосив делегат Матірнього Т-ва „Просвіта" п. Р. Чолій. Зазначне, що старостно в Городку скреслило з програми концерту вірш М. Шашкевича „Слово до вчителів руського слова". Ще варто згадати, що с. Жорниське в культурно-освітньому напрямі розвивається тепер зовсім самостійно, навіть без інтелігенції, якої в себе тепер не має. Цей брак інтелігентного проводу дається сильно відчувати. Є надія, що до Жорниськ будуть частіше прибувати делегати львівської філії „Просвіти" й тоді це село стане одним із найкращих сіл околиці, маючи під собою вже сильний грунт, який приготовив там бл. п. о. Рибчак.

СТРИП.

Поминальне богослужения за бл. п. Антона Груського. На стрийськім терені звісний, цінений і загально любленнй дириґент хорів, б. урядовець філії „Просвіти" в Стрию, студент теольогії, в останніх часах урядовець самоврядування в корінній Польщі, помер несподівано в 44. р. життя в шпиталі у Варшаві. Товариші шкільні і зброї та місцеве громадянство вшанували його память поминальним богослуженням 2. XI. ц. р., в якім взяло участь 7 священників при участи численно зібраного громадянства

Олійок Шампон
Este
дає волоссю гарний полиск, усуває порпі. Знищене волосся рідкими невластивими плинами уздоровить.
Фляшка зол. 1.40
J. S. STEMPNIEWICZ POZNAŃ

ДОБРОМИЛЬЩИНА.

Коли дістанемо дозвіл? У нашім селі Пяткова Руська будують костел досі вно для 8 польських родин! Ще й усіми способами підмовляють українське населення, щоб помагало. „Єден Панбуг український і польскі"! На це люди відповідають: То пощо будуєте косцюл, як „єден Панбуг"? Вже робили посвячення фундаментів на весні. Мав приїхати на ту параду епископ з Перемишля, але не приїхав. У нашім селі є 2 кружки „Рідної Школи" на двох кінцях, а в середині читальня „Просвіти". Долішній кружок вже три роки має свою читальню у власнім будинку. Середина і горішній кінець тепер будують. Уже дерево звезене (і камінний), воно мокне, а дозволу нема. Був інжинір та одобрив плян будови. І доки ми маємо чекати на дозвіл? А ще чуємо такі голоси, що ми те не знаємо дозволу, бо не хочемо будувати костела. Просто неймовірне. Бо чим можна карати громаду за те, що вона не буде костела, бо має свою грекокатол. церкву?! Може якась влада зглянеться в цю бідучу справу, яка хвилює все населення Пяткової Руської.

ТОВСТЕЧЧИНА.

Слотова осінь дається дуже в знаки рільникам. Люди і з тяжкою бідою викопали бульбу, а прилетіли вже гості. Ще 30 проц. усієї бульби в полі. Озимини засіяно ледви 60 проц., решта з причини дощів буде непосіяна.

Небувала язва мишей навістила поля. Миши випасли озимину попри землю і їдять усе, що ще лише залишилося в полі. Не вважаючи на миші опадів, непотованих від р. 1912. миши не гинуть і грозять знищити й решту озимин.

Тютюневий монополь взявся в цім році торгувати щепами. Доставляє своїм плянтаторам щепи вільшок, грушок та оріхів по горендальних цінах, напр. оріхи коштують у місцевих шкілках 1 зол. штука, а тютюневий монополь продає по 3 зол. за штуку. Щепи дуже лихої якости, заражені корінєвим раком, у відмінах неуповажнених державною помольогічною комісією. Чи така „підтримка" садівництва вийде на добро краю, велике питання.

Заповіджена кольонізація маєтности Рожанівка (1.500 моргів), власність наслідників д-ра К. Бубера (жида), між пришельців зі заходу, дуже хвилює селян довколичних сіл, які жили виключно з праці на тих ланах. Земля це І. класи і досі при інтенсивній господарці давала зарібки всім довколичним селам, як Анелівка, Тлусте село і Цапівці. Села ці в великою скількістю малоземельних селян при кольонізації опинилисяб у тяжкім, просто безвихіднім положенні. У маєтку Рожанівка на тлі соціяльним були в попередніх роках страйки і заворушення, епільогом яких були судові розправи в окружнім суді у Чорткові та болючі засуди селян не лиш українців, але й поляків.

РАЧА РУСЬКА.

Нова станиця в Рави Руській. Заходом Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові отворено у Рави Руській Філію Музичного Інституту. Науку на фортепіяні веде п. Глинянська, абсольвентка відділової консерваторії, а в найближчих днях відбуватиметься також навчання гри на скрипці. Філію Музичного Інституту приміщено в домівці Українбанку „Віра". З уваги на те, що Музичний Інститут під науковим оглядом стоїть вирівні з найкращими польськими консерваторіями і дає своїм студентам ті самі права, які дають державні консерваторії, громадянство рави-руського повіту повинно доложити заходів, щоби з філії Музичного Інституту користали всі ті, що мають замилування до музики і співу. Новоутворений станиці бажаємо якнайкращого розвитку.

—o—

Спорт.

ТУРНІР ЧОТИРОХ УКРАЇНСЬКИХ ДРУЖИН.

Як ми вже повідомляли, Спорт. Секція Т-ва „Зоря" уладжує в суботу 7. і в неділю 8. листопада п. р. на площі Сокола-Батька цікавий турнір українських дружин за чашу і срібні плякети, фундовані броварняною фірмою Ст. Фединського. Порядок змагань такий:

Субота, 7. листопада: год. 12.30 попол. Луг — Зоря; год. 14.15 попол. Україна (вільова) — Степ.

Неділя 8. листопада: год. 10.15 Степ — Луг; год. 12. попол. Україна (вільова) — Зоря.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.
ХОЛОРІВ:
5. XI. Циганський барон.
6. XI. Муж двох жінок.
7. XI. Інваліди.
9. XI. Нема тещи.
8 Холорова їде театр до Жидачева.

Український Національний Хор під арт. проводом Д. Котка.
Варшавичі: 6. XI.
Мінеральна: 7. XI.
Верба: 8. XI. і 9. XI.
Львів: 10. XI., год. 17.15 Радіо-концерт.
Гусятин: 11. XI.
Здолбунів: 12. XI. і 13. XI.
Кременець: 14. XI.
Рівне: 15. XI. і 16. XI.

Великий Театр:
Четвер, 5. XI. вечірний
Пятниця, 6. XI. год. 7.30 веч. Премієра „Кавареньта".
Субота, 7. XI. год. 7.30 веч. „Кавареньта"

Найновіші гатунки вовни у великім виборі поручає відома своєю солідністю фірма: **ДІМ ВОЛІЧКИ** Львів, Сикстуська 2. побіч брами. 2988 Журнали і взірці безплатно. 1-20

Кіна.

АПОЛЬО: „Герої Сибіру".
АТЛЯНТИК: „Пан із мільйонами".
ВАНДА: „Збігдень із Яни", і „За хвилину щастя".
ГРАЖИНА: „Відень мріє".
КАСІНО: „Король жінок".
КОПЕРНИК: „Блакитна парада".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Капітан Блад".
МІРАЖ: 1) „Фоліс Бержер" із Мор. Шевальє, 2) Шерлі Темпль
МУЗА: „Залога".
ПАКС: „Давид Копперфільд" із Фреді Бартольомео.
ПАЛЯС: „Прокажена".
ПАН: „Схопили жінку", і „Тайни воскової мануфактури".
РАЙ: „Княжна чардаша" з Мартою Еггерт.
СВІТ: „Ядзя".
СТИЛЕВЕ: „Малий король", ревія „Жінка, танок, спів".
ТОН: „Робін Гуд із Ельдорадо".
УТІХА: „Сестра Марта шпіон", ревія „Зузанині іменини".
ХІМЕРА: „Король бурлеску".

ФОТОПЛАСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)
„Венеція".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 5. листопада 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.10, 16.05 Концерт, 19.15 Розр. музика, Фелер, тенор, 21.00 Вечір одноактівок Аверченка, Чехова, Трістана Бернара, 22.20 Форт. реціталь, **Братислава** (295,8) 19.30 „Несеші куноньки з Віндсору" ком. опер. Нікодія, **Брно** (325,4) 19.25, 20.15 Пісні, **Кошиці** (259,1) 18.00 Сп. реціталь **Мор. Острава** (due,0) 17.35 Пісні Гурніка (14-літн. композитора) анонс композитор, **Прага** (470,2) 17.45 „Хоробрий кравець" казка Гріма з муз. Сметачека, 20.00 Концерт, **Париж** (1648) 12.00 Легка музика, 21.00 Спів. форт., 21.45 Концерт, орх. **Білгород** (437,3) 13.15, 18.00, 10.5) Пісні, **Берлін** (356,7) 8.20 Музика 10.00 Нар. музика, 16.30 Форт. музика, 17.00 Конц. солістів. 19.15 Соната на скр. і форт. h-moll Гріга, **Кенігсвустергавзен** (1571), 14.00 Музика, 18.00 Давні й нові пісні, 20.15 Сопран. форт., скр., 20.45 Орх. концерт, **Мінхен** (405,4) 16.30 Китиця пісень, 19.30 „Князь Гомбург" драма Г. Кляйста. **Будапешт** (549,5) 12.05 Цик. музика, 13.30 Вок. концерт, 19.10 Нар. пісні, 20.10 Н.м-мал. концерт, 22.45 Сальон. музика, **Мілянo** (868.6) 11.30 Легка музика, 17.15 Вок. концерт, **Рим** (420,8) Камер. конц, 18.50 Легка музика, 20.40 „Конзуельо" оп. Ромберга (фрагм.), 22.00 Симф. конц.

Пятниця, 6. листопада 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Концерт гітаристів, 17.30 Сопран, фортепіян, 19.20 Нові Вольфові пісні, Г. Дуган баріт., Ю. Пацак тенор, 20.00 Весела розривкова вид., **Братислава** (298.8) 19.10 Словацькі нар. пісні, 21.30 „Ночі в есп. городах" 9 симф. імпресій Де Фаля, **Прага** (470.2) 12.35 Сальон. квартет, 16.50 Симф. квартет д'дур Франка, 19.20 Нар. пісні, 22.15 „Лящерський балет" Шмельцера, **Париж** (1648) 14.15 Спів, реціталь, 17.00 Концерт квартету, 19.00 Словяно муз. вид. для жінок, 21.00 Спів, фортепіян, 21.45 „День і ніч" ком. опера Лекоко, **Білгород** (437,3) 17.20 Скрипко, 18.00, 22.20 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 8.30 Музика, 14.15 Легка музика, 20.10 Орх. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 12.00 Концерт, 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Діточі пісні, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.50 Солісти, хор, 18.00 Китиця давніх і нових мельодій, 19.00 Концерт на форт. і оркестру d-moll Брамса, 22.30 Пісні про дітей, 22.45 Соната на два форт. d-dur Моцарта, **Будапешт** (549,5) 13.30 Цик. музика, 17.30 Сальон. музика, 19.00 Сольо на тарогато, 19.30 Опера, 22.30 Танк. музика, **Мілянo** (368,6 11.30 Легка музика, 20.40 Скрипка, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 17.15 Танкова музика, 20.40 „Зірка екрану" оп. Вайнбергера.

ЧЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 5. листопада 1936.

6.30 Ранішній денник. 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на сьогодні, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Поранок для гімназій з варш. фільгармонії, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сальонове тріо, 12.40 Обрахуймо нашу перед зимою, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт. 15.30 Львівські бижучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Свято незалежности, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Музична казка з гр. пл., 16.15 Гутірка з хорями, 16.30 Сальоновий квартет, 17.00 Фейлетон: У святинях Пекіну, 17.15 Концерт солістів: віольончеля, спів, форт., 17.50 Актуальна гутірка, 18.00 Спортовий порадник, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Відч.: Останній польський степ, 18.30 „Христя лісниківна", попурі з гр. пл., 18.40 Програмова скринька, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 „Зависть Сварна" фрагм. із пов. Марс. Пруста „У пошуканні втраченого часу", 19.20 Авд.: З піснею по краю, 19.45 Оперовий фрагмент, 20.00 Про інструменти симф. орх., 20.15 Карло Курпінський: „Лісничий з Косенищької пущі" опера, 21.15 Вечірній денник, 21.25 Актуальна гутірка, 21.30 Оперетькові мельодії з гр. пл., 22.00 Концерт смичк. квартету, 22.30 „Життя пуделіста Анзельма" скеч, 22. 45 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Пятниця, 6. листопада 1936.

6.30 Ранішній денник, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на вині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для старших дітей: У давньому місті, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Нар. мельодії польські, фр., есп., фінл., мадяр., австр., рос., 12.40 Пшениці до переховування овочів і городовини, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт. 15.30 Львівська бижучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Свято незалежности, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Музична казка з гр. пл., 16.15 Гутірка з хорями, 16.30 Сальоновий квартет, 17.00 Фейлетон: У святинях Пекіну, 17.15 Концерт солістів: віольончеля, спів, форт., 17.50 Актуальна гутірка, 18.00 Спортовий порадник, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Відч.: Останній польський степ, 18.30 „Христя лісниківна", попурі з гр. пл., 18.40 Програмова скринька, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 „Зависть Сварна" фрагм. із пов. Марс. Пруста „У пошуканні втраченого часу", 19.20 Авд.: З піснею по краю, 19.45 Оперовий фрагмент, 20.00 Про інструменти симф. орх., 20.15 Карло Курпінський: „Лісничий з Косенищької пущі" опера, 21.15 Вечірній денник, 21.25 Актуальна гутірка, 21.30 Оперетькові мельодії з гр. пл., 22.00 Концерт смичк. квартету, 22.30 „Життя пуделіста Анзельма" скеч, 22. 45 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельги бельг. 89.68—89.25, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долари кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 288.00 — 286.30, Франки фр. 24.76 — 24.62, Франки швайцарські 122.35—121.55, Фунти англ. 26.04 — 25.88, Гульд. данн. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.50—17.00, Кор. зах. 116.15—115.35, Кор. норв. 130.65 — 129.70, Кор. шв. 134.23 — 133.25, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.50—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95—93. Марки нім срібні 122—115.

Акції.

Баїн Польський 111, Цукор 31, Лідьпоп 15, 14.75, Норблін 66. Островець 31.25, Старахович 36.50, Габербуш 42.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 67.50, 2 ем. 68.00, 5 конв. 53.50. 52.75, 6 дол. 75, 4 прем. дол. 46, 46.50 7 стаб. 477.50, 480

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. ІЗГК. 61—65, 4 прц. БГК. 61—63.

Долярівка 46—48, 3 інвест. 1. ем 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65.50—67.50.

Завідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 4. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко магістрація завадування:

	льоко ст. завадов.
Пшен. збірна 760 гр/л 5%	20·90—21·50
Жито збір. 694 гр/л. 3%	15·50—16·00
Овес легко задош. 444	13·25—13·50
Овес не задош. 456	13·75—14·00
Гречка 10%	17·50—18·00
Кукурудза жовта	15·00—15·50
Кукурудза червона	17·00—17·50
Конопляне сім'я	30·75—31·00
Соняшникове сім'я	31·75—32·00
Насіння лену 95%	40·00—41·00
Фасоля корона руч. в. з м. 42	50·00—51·00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	40·00—41·00
Фасоля шмельц. руч. виб. з м.	40·00—41·00
Фасоля шмельц. сніг ручно вибир. з міш.	42·00—44·00
Фасоля краса рафована	26·00—28·00
Фасоля цукр. ручно виб.	30·00—31·00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канянки	115—120
Конюшина вільна від канянки 95 проц. чистоти	120—125

Пшениця, ячмінь, овес, конопляне сім'я і фасоля корона дальше подешевіли. Тенденція зниження.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 4. листопада ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльов. 1 без опакування	2.55 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.60 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.60 „
1 л. молока	0.16 „
1 к. яєць	4.50 „

Тенденція на масло зниження, на яйця та молоко сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 4. XI. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг живої птиці, льоко подвір'я птакомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріг, шойно від 1.80 кг. вгору	0.95 зол.
Курята І. кл. білі й жовтонінжки шойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. шойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Виділ Т-ва Вакаційних Осель у Львові повідомляє, що вулична збірка з 11. жовтня 1936 принесла 373.28 зол. приходу. Рівночасно Виділ дякує щиро всім, що причинилися до улаштування цієї збірки.

Конкурс. Головна Управа Рідної Школи розписує оцим конкурс на посаду директорки гімназії Р. Ш. в Стрию. Прохання разом із документами вносити до Головної Управи до 20-го листопада ц. р.

На викуп решти паїв „Українського Городу" зложив п. Юрій Нападієвич, директор лісів, Посіч, зол. 4.— і кличе: Радн. Евгена Барановського Станіславів, Д-ра Миколу Рибака, адвоката в Перемишлі і інж. І. Ришавого, Богородчани.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГРОНОМА, годівельника і Вишкіл молоді прийме від 1. XII. н. р. Районова Молочірня в Рожнятові на постійного урядовця. Подання до Молочарні. 2—3

ФІЛІЯ Союзу Українок в Копичинцях шукає меткої повітової інструкторки-організаторки. Зголошення у Філії. 3013 1—3

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОКАТСЬКИЙ аплікант шукає патрона. Зголошення Адм. „Рутинований". 3006 1—2

Увага Радіослухачі!
Відкрита нова радіова робітня
О. Л. ГАСЕЛЬНУССА
Львів, вул. Личаківська 1.
направляє, переробляє всілякі радіові — апарати по конкуренційних цінах. — Всілякі радіові частини на складі. 3012

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

МОЛОДА, стрункa, посажно пізнає пана на становищі. Зголошення до Адм. „Супруга". 3009

КУПНО - ПРОДАЖА

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні меделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найвибагливіших за безцінь — Фраїліх, Сикстуська 21. 2679 —?

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 12-60

„УНІВЕРСУМ" комісова крамниця Пасаж Микольша приймає в комісі і продає мужеські і жіночі футра, куртки, гардероб і т. п. 3008 1—4

РІЖНІ

НОВОЧАСНА ВИРІБНЯ КОВДЕР Шульц, Львів, Легіонів 41 в подвірю виконує всілякі роботи з цієї ділянки. Великий вибір готових ковдер постійно на складі. 2931 5—5

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: Коперника 26, подвірє. 2962 4-10

ВИБАГЛИВІ парасольки, парасолі поручає Новочасна виробня „Люн" Шайнохи 2. Реперації, покриття дешево. 2983 3-3

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тришка ондуляція з 6-місячною гарантією. Сальон чесання пань. Сикстуська 8. вхід через браму. 3011 1—2

ОГОЛОШЕННЯ.

Спеціяліст недуг ух, носа і горла
Д-р Карло Трав
мешкає тепер **Сикстуська 2. І. пов.**
Ординує від 10—12 і 3—5. Тел. 250-31. 1-3

Адвокат
Д-р Нестор Савчак
переніс адвокатську канцелярію
зі Станиславова до Львова
й веде її при
вул. св. Софії 17 а
І. пов., 6 мешкання — тел. 246-06. 3014

ВЛАСНИЙ ВИРІБ
КОВДЕР І МАТРАЦІВ
ПОСТЕЛЕВЕ БІЛЛЯ.
Великий вибір
ЗАЛІЗНИХ і МЕТАЛ. ЛІЖОК
Маріян Млеко, Коральницька 6
2853

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гоянковця, — Львів, Домініканська 4. 2694 50-60

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 251 (14.500). Львів, пятниця 6. листопада 1936. Оплата ряднова місячна готівкою. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. ощадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телєф Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Страйк обняв усі американські пристані.

НЮ ЙОРК, 5. 11. ПАТ. Страйк портових робітників обняв майже всі пристані Злучених Держав; це викликує піа мільона долярів втрати денно. Закордонна пошта відходить з великим опізненням.

ЯКА БУДЕ НОВА ПОЛІТИКА РУЗВЕЛЬТА?

НЮ ЙОРК, 5. 11. ПАТ. Припускають, що за час нової каденції Рузвельт введе поважні зміни в закордонну і внутрішню політику. Авас довідується, що Рузвельт бажав би змінити закон про невтральність, який вигасає в лютім. Йшлоб про те, щоб не пристосовувати його безоглядно.

ПЕРЕД ЗМІНАМИ В УРЯДІ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ВАШИНҐТОН. 5. 11. ПАТ. У тутешніх політичних колах уже йдуть розмови над можливими змінами в уряді; правдоподібно в січні уступлять дотеперішні міністри: пошти, торговлі, мариварки, війни та справедливости.

НОВЕ АРХИЄПИСКОПСТВО.

ШІКАҐО, 5. 11. ПАТ. Єпархію Льос Анджельос, (на якої терені лежить Голівуд) піднесено до степеня архиепархії. Належать до неї три суфраганії.

Невдалий комуністичний пуч у Бразилії.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 5. 11. ПАТ. Кілька старшин, виключених з армії, намагалися викликати неповажний комуністичний переворот в бразилійському місті Ітабуна. З кількадесятьма збалаченими мурянами напали вони на поліцію та увязнили одного старшину і 20-х вояків. Стейтовий уряд вислав до Ітабуни сотню війська, що вдавило пуч.

ПЕРЕД ВИБОРАМИ БРАЗИЛІЙСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 5. 11. ПАТ. На початку 1938 р. мають відбутися вибори бразилійського президента. Теперішнього президента Варгаса котіліб знову вибрати з огляду на його заслуги, але конституція не дозволює вдруге вибирати ту саму особу на президента.

Бої на передмістях Мадриду.

СЕВІЛЛЯ, 5. 11. ПАТ. Ген. Кейпо де Ллано описав через радіо хід вчорашніх боїв під Мадридом. Під Мостолес відбили нац. війська **ворожий наступ, здобуваючи 8 совітських танків. Нац. війська заняли передмістя Мадриду Кабабанчель та здобувають м. Леганес, куди доходить трамвай з Мадриду; тепер віддалені на 1 км. від лет. майдану Куатровієнтос. На південь від Мадриду заняли нац. війська лет. майдан Гетафе і село Серро де Льос Анджельос.**

Радіостація Ген. Федерації робітників признала, що положення Мадриду критичне.

ГЕТАФЕ В РУКАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВІЙСЬК.

СЕВІЛЛЯ, 5. 11. ПАТ. **Кольона полк. Теллі та відділ полк. Баррона заняли м. Гетафе, де є великий летунський майдан.**

Полонені оповідають, що на позиціях стоять без перерви три дні; за той час діставали вони лише по кускові хліба з вудженини; міліціонери харчувалися правильно. На приказ революційних комітетів міліціонери стріляють до всіх вояків, що відступають з позиції, або стараються перейти до нац. військ.

КОНФІСКУЮТЬ САМОХОДИ.

МАДРИД, 5. 11. ПАТ. Вчора вечором мін-во війни наказало через радіо доставити усі приватні самоходи до 22. години до місцевого гаражу. Неслухняних покарають як бунтівників.

Воякам наказано, щоб негайно зголосилися до своїх касарень.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 5. 11. ПАТ. Червоні ескадри бомбардували нац. позиції під Наваль Карнером, Алькосером і Мостолес.

МАДРИД, 5. 11. ПАТ. Червоні знову збомбардували Овіедо та заняли частину Гуески. Під Мадридом повстанці завзято атакують Мостолес.

4-ох анархістів у новому мадридському уряді.

МАДРИД, 5. 11. ПАТ. Повстав новий уряд; на становищі премієра залишився Ларго Кабалєро, що обняв також теку війни. До уряду ввійшли крім комуністів, соціялістів, республіканських партій, баскийських націоналістів та ватальонської лівиці також 4-ох анархо-синдикалістів. Закордонні справи обняв знову Альварез дель Вайо (соц.), мариварку і летунство Прієто (соц.), скарб Негрін (соц.), освіту Гернандез (ком.), справедливість Гарсія Олівер (анарх.), внутр. справи Галярза (соц.), праця Анастазіо де Ґрасія (соц.), рільництво Ірібе (ком.), публ. роботи Хуст (респ. лів.), шляхи Хінер де Льос Ріос (респ. унія), промисл Хуан Пейро (анарх.), торговля Хуан Льопез (анарх.), здоровля пані Фредеріга Монтсені (анарх.), пропаганда і преса Карльос Естля (респ. лів.); без теки є Хіраль (респ. лів.), Ірухо (баск. нац.), Айгаде (катал. лів.).

МАДРИД, 5. 11. ПАТ. Загальне здивування викликав факт що до уряду увійшли представники генер. конфедерації праці, яка дотепер не входила не лише до уряду, але навіть до кортезів, підкреслюючи свій аполітичний характер.

ДВА КОНСУЛІ АРЕШТОВАНІ ПІД ЗАМІТОМ ШПІОНАЖІ.

БАЙОН, 5. 11. Авас. У Більбао викрили велику шпіонську аферу, і арештували консулів Австрії та одної середно-американської держави, двох старшин, одного адвоката, одного банкира та одного директора акц'йної спілки. Лівий часопис „Ля Тарде" твердить, що ті особи видавали паспорти особам, яких поліція пошукувала за контакт з нац. військами і торгували фальшивими документами. На одному британському кораблі, що відчалював з Більбао, найшли між дипльоматичними багажами важні документи, заадресовані до уряду з Бургос та листи з інформаціями про розміщення червоних військ та з вказівками про вивіз капіталів. Обвинувачення основане на зізнаннях одного з арештованих. Баскійський уряд веде енергійне слідство.

ВАТИКАН І УРЯД З БУРҐОС.

РИМ, 5. 11. КАП. Як говорять, ген. Франко хоче вислати до Риму свого представника, що тримав би неофіційний контакт з Апостольською Столицею та поінформувався би на яку підтримку може рахувати уряд з Бургос. Ватикан ставиться до тої справи дуже обережно, щоб не наразитися на заміт, що він вмішується до внутрішніх еспанських справ.

КОМІТЕТ НЕІНТЕРВЕНЦІЇ

ЛЬОНДОН, 5. 11. ПАТ. Найближче засідання комітету неінтервенції відбудеться в понеділок пополудні.

Вже вийшла у Бібліотеці „Діла" перша частина повісти

Василя Масютина

„ДВА З ОДНОГО".

Наш відомий маляр, що перебуває постійно у Берліні, виступає нам творцем як дозрілий письменник із великим хистом оповідача та як великий знавець людської душі. — Сюжет наскрізь оригінальний — перший цього роду в українській літературі. Книжка викличе напевно велике зацікавлення серед читачів.

Ціна 2.50 зол., з пересилкою 3 зол.

Друга частина повісти вийде за тиждень.

Агонія „Людового Фронту".

Париж, 1. XI. 1936.

Із Москви прийшли мабуть нові накази. Французька комуністична партія розпочала від промови Моріса Тореза завзятий наступ на Леона Блюма. Передучора підчас зборів комуністичної партії Торез, генеральний секретар французької секції III-го Інтернаціоналу, висловлявся про сучасного премієра Франції ось так: „Товариш Блюм є відповідальний за закордонну політику французького уряду. Товариш Блюм написав мені по приїзді доктора Шахта до Парижа листа, з якого видна була капітуляція перед Гітлером! Товариш Блюм є відповідальний за політику невтральности супроти Еспанії! Товариш Блюм видав підчас мітінгу в „Люна Парку" свідоцтво доброї поведінки фашистівським урядам!"

Комуністичний щоденник „Ль Іманіте" свідомо не помістив ще до нині повного тексту промови Тореза, яку він виголосив в присутності представників всієї французької та закордонної преси. І тому промова Тореза стала сенсацією політичного дня: всі докладно знають її, з винятком редакції соціялістичного щоденника „Ле Попюлер", що обмежується до ось такої замітки: „Здержуємося з коментарями аж до публікації повного тексту цієї промови в „Ль Іманіте". Робимо це з огляду на її значіння, та щоб оминути всякого роду непорозуміння щодо термінів, яких ужив генеральний секретар комуністичної партії. Тому й не руководимося записками присутнього на салі нашого редактора, ні звітами, що появилися в інших часописах".

Скажемо отверто, що Торез був супроти Блюма ще дуже чемний, якщо порівняємо все те, що говорять і виписують сьогодні під адресою лідера французьких соціялістів московські комуністичні потентати. У державному видавництві у Москві появилася в 1935-му році книжка п. з. „Принци (князі) й урядовці Маріянни". Про Леона Блюма читаємо там ось що: „Леон Блюм уродився в Альзації в родині багатих банкирів. О, славлена афера Драйфуса пригадала Леонові Блюмові, що в „демократичній" Франції антисемітські традиції є дуже сильні та, що вони не дозволяють жидові, навіть як він багатий та освічений, як Леон Блюм, скочити надто високо. Тільки ця обставина, що Драйфус був жидом і що Блюм мусів солідаризуватися з ним, щоб не залишитись у боротьбі по середині двох таборів, приневолила його не зважати на власну, особисту, дуже сильну буржуазну ситуацію, майно та товариські взаємини та на протекторів, які визначували йому місце в політичній карієрі по стороні реакції і протиреволюції, та опинились в більше „поступовому" таборі буржуазної Франції".

Далі читаємо там: „Ціла політична діяльність Блюма обмежувалася до оборони фінансового й монополістичного капіталу французького імперіялізму. Леон Блюм завжди готовий служити французькій буржуазії. Зрадницька політика Леона Блюма приневолює його бути вірним слугою якогонебудь буржуазного уряду". Совітський біограф закидує теж Блюмові хабарництво та змову з Тардієм, щоб скинути вину вбивства президента Думера на московських комуністів. Таке писалось у минулому році у книжковому московському виданні. Це все ще джентельмен-

Львівська Музична Консерваторія ім. К. Шимановського **АДАМ ДІДУР**
вул. Коперника 9. повідомляє, що Мистець
почав лекції сольового співу з днем 2. листопада. — Льв. Музична Консерваторія ім. К. Шимановського
має всі права держ. шкіл. Спротивський економ. додаток. Знижки (полекші) залізничі тицу „А". Вписи
приймає канцелярія Консерваторії, вул Коперника 9. будинок кіна „Коперник".

ський стиль у порівнанні з тим, що говориться на мітінгах по всіх совітських містах: які епітети сипляться на голову французького премієра напр. при обговорюванні справи неінтервенції в еспанську війну.

Як бачимо, тло, на якому видніє сьогодні формація „людового фронту" — є дуже веселе й воно надається радше до гумористичних газет. „Паршиві вівці" (постійний комплімент для соціялістів на сторінках „Ль Іманіте" перед повстанням „Людового Фронту") та буржуї-кровопивці (вибираємо найделікатнішу назву для радикалів-соціялістів з тої самої комуністичної „Ль' Іманіте" з часів перед „Людовим Фронтом") стали були нагло „коханими товаришами в боротьбі з фашизмом". Минуло чотири місяці від хвилини як Леон Блюм обняв владу. Нині, в дні „Всіх Святих" промова Тореза зробила враження китиці квітів, киненої на гріб „Людового Фронту".

Зле дібрана спілка тріщить в основах. Різниці думок між радикалами, соціялістами й комуністами існують у внутрішній і у зовнішній політиці. У внутр. політиці радикали й соціялісти бажали тільки реформ в істнуючому капіталістичному ладі. Комуністи революції.

В закордонній політиці французькі радикали й соціялісти це в першій мірі англьофіли й цілу свою зовнішню акцію основують на співпраці з Англією, комуністи очевидячки на СССР. Звідси й неминучий конфлікт, що обявився в питаннях Еспанії і Німеччини.

У хвилині, як пишемо ці рядки, важко вгадати, чи радикально-соціяло-комуністична верхівка таки не постарається відложити похорони „Людового Фронту" ще на якийсь час. Всетаки агонія розпочалася. У Парижі чуєте вже балачки про новий французький уряд — **про уряд дуже сильної руки.**

Юрій Студинський.

До чого прямують словацькі шовіністи.

Наступ на українське населення у східній Словаччині.

Як „Діло" вже коротко повідомляло, в Братиславі відбулися 18. і 19. жовтня загальні збори „Словацької Ліги". На зборах ухвалено цілу низку резолюцій, що торкаються українського народу на Словаччині. Члени „Словацької Ліги" заявили, що положення у східній Словаччині є, мовляв, незвичайно важке і щоб воно не змінилося ще на гірше, рішили ужити радикальних засобів. Які це засоби — засовують нам найкраще ухвалені на зїзді резолюції: 1) признати окремим законом існуючі сьогодні кордони між Словаччиною і Закарпаттям, як остаточно затверджені; 2) всі уряди східної Словаччини обсадити виключно словацькими урядовцями; 3) звільнити всіх урядовців, що піддержують і ведуть там руську чи українську пропаганду; 4) переслідувати тих українців (русинів), що займаються поширюванням української (руської) пропаганди у східній Словаччині; 5) політичні партії не сміють робити ніяких уступок українцям (русинам); 6) заложити словацький грекокат. епископат зі словаком у проводі; 7) перевести словакізацію всіх українських (руських) шкіл, що їх признали при останнім переписі населення українськими; 8) заложити словацьку учительську семинарію в Михайлівцях і відкрити окремі відділи при учительській державній семинарії у Пряшеві спеціяльно для грекокат. словаків; 9) учителями у східній Словаччині призначувати виключно абсольвентів словацьких шкіл; 10) звернути окрему увагу на околиці з українським змаджаризованим населенням.

Щодо словаків на Підкарпатській Руси, то „Словацька Ліга" домагається 1) заложення словацьких шкіл із учителями словаками, 2) заложення окремої словацької гімназії в Ужгороді; 3) протестує проти іспитів для словацьких дітей із чеської мови; 4) домагається забезпечення оборони прав словаків на Закарпатті.

При цій нагоді не від речі буде навести тут офіційні цифри зі східної Словаччини, які говорять дуже проречистою мовою про те, як словаки фабрикували у себе перепис. Офіційна статистика з 1930. р. наводить такі дані: округа Бардіїв: 13.505 українців (русинів) і 13.988 грекокатоликів; Гіральтівці: 769 — 4.362, Гуменне: 769 — 4.302, Кральовський Хлюмец: 514 — 8.874, Межилаборець: 15.829 — 15.952, Михайлівці: 501 — 17.831, Пряшів: 1.011 — 8.545, Сабинів: 6.968 — 11.031, Снін: 20.118 — 21.252. Собранці: 1.850 — 13.450, Спішська Нова Весь: 1.440 — — 2.208, Стара Любовня: 6.314 — 9.719, Стропків: 17.316 — 19.502, Требишів: 251 — 18.484, Вел. Капушани: 161 — 4.912, Вранів н. Т.: 462 — 9.668.

З оцих цифр видно, як на долоні, скільки грекокатоликів записали словаки при останнім переписі до словацької народности. Не диво, що при такій „політиці" спис населення виказав на Словаччині не цілих 100.000 русинів (українців), хоч грекокатоликів є там до 200.000! А тепер словацькі шовіністи хотіліб зїсти і тих 100.000 наших людей, що, не зважаючи на всякі митарства і переслідування, заявили себе при переписі русинами-українцями, а не словаками. Чи не за гострі апетити у словацьких шовіністів?!

Тло британського протесту в Берліні.

ЛЬОНДОН, 5. 11. ПАТ. В понеділок амб. фон Рібентроп зложив мін. Іденові протест проти одинокого комуністичного посла в палаті громад, який підчас четвергової дебати над неінтервенцією сказав м. ін.: „Фон Рібентроп не є амбасадором, лише агентом гітлерівської пропаганди, його руки сплямлені кровю душегубів".

Мін. Іден відповів, що згідно з британською парляментарною процедурою лише спікер (предсідник парляменту) може звернути послові увагу, тому висловив лише особисте співчуття. Рівночасно заявив він, що мусить наказати брит. амбасадорові в Берліні запротестувати проти промов Герінга і Гебельса.

Програма віденської конференції.

РИМ, 5. 11. ПАТ. Тутешні мадярські кола пригадують, що предметом недалекої віденської конференції буде: 1) формально-правна сторінка визнання італ. імперії; 2) Достосування австро-німецького договору з 11. липня ц. р. до римських протоколів; 3) Біжучі господарські питання; 4) Становище сигнатарів римського пакту до Малої Антанти; 5) боротьба з комуністичною пропагандою в Середущій Европі; 6) візита адмірала-Гортія в Римі.

Міністр Іден про переворот в Іраку.

ЛЬОНДОН, 5. 11. АТЕ. На вчорашньому полудневому засіданні палати громад мін. Іден ствердив, що убийство б. премієра Іраку ген. Джафара Паші, відомого приятеля Англії зробило прикре враження у британських колах. Кривавих боїв не було, в краю панує спокій, б. міністри могли спокійно виїхати за кордон. Жидам, асирійцям та іншим меншинам нічого не загрожує.

Переворот викликав деяке занепокоєння в Англії, тому новий премієр запевнив брит. амбасадора в Багдаді, що він хоче затримати близькі та приязні взаємини з Льондоном. Брит. уряд звернув йому увагу, що криваві сутички зробили би зле враження і що необхідно справедливо трактувати меншини. Мін. Іден заявив, що ніяка постороння держава не вплинула на переворот.

СССР — в'язниця народів.

ПОЯВА НОВОЇ ПУБЛІКАЦІЇ.

В жовтні появилося в Льондоні перше число цікавого квартальника під назвою „Контемпорари Рашія". (Теперішня Росія і її відношення до сусідів.

Не можна сказати, щоб назва його була щаслива. „Росія" це анахронізм, на її місці істнує офіційно СССР. Та, здається, видавці приняли таку назву нарочно, щоби змістом побивати анахронізм назви.

В передньому слові начальний редактор (Ляксельот Льотон) пише: „Треба конче дати пару слів пояснення дотично назви квартальника, яку ми приняли, а саме „Теперішня Росія". В дійсности така Росія перестала істнувати, а на її місці повстав Союз Соціялістичних Совітських Республик (СССР). Хоч слово „Росія" і зникло з мапи, важко його було викинути з голови. Тому, що воно все ще остає в уживанню у цій державі (себто — Англії), постановили ми задержати цю назву для нашого видавництва.

„Строга цензура, яка була за царських часів, і яка під большевиками ще в збільшеній мірі веде своє істнування, закрила перед широким загалом факт, що ця обемиста територія, яку сьогодні називають СССР, це мозаїка всяких націй і рас, почавши від фінів на півночі до українців на півдні, від білорусів на заході до туркоменів та інших азійських народів на сході. Активність і змагання тих народів важні не тільки самі собою, а й тим, що своїми впливами сягають далеко у глибину границь сумежних держав".

Як можна здогадуватися, нове видання буде присвячувати ширшу увагу українським справам. Головний редактор, п. Ляксельот Льотон, це великий знавець і прихильник української справи в Англії.

Перше число того квартальника обнімає 96 сторінок вісімки і містить такі статті: 1) Вступне слово від редакції; 2) Присуди смерти в Москві — Ляксельот Льотон; 3) Червона армія — витяг з фахових і недрукованих матеріялів ген. Головіна; 4) Змагання національностей в Совітському Союзі — проф. Р. Смаль-Стоцький; 5) Система обраховування совітських цін — НН; 6) Політична лінія Сталіна —Л. А. 7) Огляд нових публікацій.

Статті мають науковий характер, подають богато документного матеріялу, статистики і виходять далеко поза рямки звичайних газетних статтей.

Одна з цікавіших статтей, це розвідка написана на підставі матеріялів зібраних ген. Головіном про червону армію. В ній подано ревеляційні вістки, які напевно звернуть увагу кожного, хто цікавиться військовими справами.

Проф. Стоцький заєднав у своїй статті змагання до незалежности поневолених Москвою націй, українців, білорусів, грузинів, татар і ін. Стаття цікава для англійців особливо тим, що відкриває перед ними зовсім новий образець „Росії", який вони дотепер привикли були бачити. Стаття показує, що те що англійці привикли називати „Росією", це конгльомерат націй і рас, які від століть змагають до вибореня своєї незалежности.

Ціна поодинокого числа — 1 ш. (25 ц.). Річна передплата 1.25 дол. Адреса:

Contemporary Russia, 92, Fleet Street, London E. C. 4, England.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

Порошки для дорослих з фірбр. зн.
KOWALSKINA
вживаємо при невпинни
БОЛЯХ ГОЛОВИ

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Литовський уряд припинив примусове литовщення назвиськ.

Французький суд у Бар ле-Дюк засудив на 2 місяці вязниці б. голову розвязаної „Солідаріте Франсез" за те, що „накликував до убийств поширюючи афіші".

Голяндський уряд предложив парляментові проект законів, що надають нареченому княжни Юліяни голяндське громадянство і приймають його до династії Нассав-Ораніен.

Британський уряд приняв учора текст промови, яку мін. Іден виголосить завтра в палаті громад, відповідаючи на промову Мусолінія.

До Палестини виїде завтра королівська слідча комісія.

Українське лісництво у небезпеці!

Проект нового лісового закону, що у практиці виключає українських лісників!

В урядових кругах підготовляють тепер проєкт зміни закону про охорону лісів, що не є державною власністю, отже приватних і ерекціональних. Одною із проєктованих змін є новий параграф „28 а" про працівників у прив. лісах. Параграф цей звучить, що **в лісах можуть бути затруднені тільки ті особи на яких власник ліса отримає дозвіл влади.** Влада має право **без подання причин** відмовити дозволу, або дозвіл відкликати. Рішення влади є остаточне і **нема від кого відклику.** Влада може спротивитися дальшому затрудненню в лісах також тих осіб, які прийняті були там до праці перед оголошенням закону. Хто буде затруднювати в лісі особи, що їм влада не дала дозволу на працю в лісі, підлягатиме карі вязниці до 3 місяців, або гривни до 3.000 зол., або теж обом карам разом.

Не треба хіба й говорити, яку загрозу криє в собі цей драконський закон для всіх **українців,** що працюють у лісній професії та навіть тих, що принагідно заробкують у лісах. Якщо введуть такий закон у життя, всі вони будуть віддані на ласку й неласку адміністраційних чинників, якими в практиці є місцеві постеруники поліції. Цей закон розтягався би на всіх без виїмку працівників у лісах, від денних робітників до інжинірів включно і засуджував би їх жити немов у постійному винятковому стані.

Такого закону не знає ніодне праводавство. Він колідує виразно з приписами кодексу про зобовязання і цивільного закону та не дає ніякої дороги до відклику ані правної змоги скаржити неслушну відмову. Не диво, що з початку стрінувся він з протестом навіть у колах польських лісників. Та згодом їм мабуть вияснено, що це **не проти них** він звернений... Ось вже в останньому часі „Актуальних Вядомосьці Лесьних" з 1.XI. 1936 читаємо у статті інж. С. Кульвеця на цю тему:

Чиж можемо бути вдоволені з теперішнього стану обсади місць в адміністрації приватних лісів, коли **на жаль** великий відсоток лісних господарств належить до наших меншин або находиться в їх адміністрації?!"

Значить: **не вільно українцям мати лісів ні у них працювати?!**

Після удару з новою обсадою **лемківської адміністрації,** після невдачі з **тернопільською гімназією** та після **кольонізаційної катастрофи — такий** лісовий закон був би чергою найбільшою вашою національно-політичною поразкою за останній рік. Замість українське безробіття малоб зменшитись — кадри безробітних знову збільшились би. Знову ціла одна велика ділянка праці на нашій рідній землі — булаб герметично зачинена перед українськими кваліфікованими робітниками!

Читайте „Діло"!

Радіоприймачі ФІЛІПСА

на догідні сплати

для української клієнтелі

лише в українській фірмі

е - к о

Львів, вул. Сикстуська 29.

З української преси.

„Поборюймо комуністів, а не жидів".

У тижневику „Голос Нації" з 8. ц. м. находимо обширну статтю Осипа Бойдуника п. н. „На похилій площі" на тему ріжних прикрих проявів сучасних українських антисемітських настроїв, які переплутують боротьбу з комунізмом із расовим антисемітизмом та гаслами господарської самооборони. Стаття має чимало здорових думок і тим вартісніша, що і автора, і часопису „Г. Н." — не можна вважати „жидофілами" чи навіть лібералами (у нинішньому негативному розумінні).

Автор виступає передовсім різко проти погромницької газетки „Фронтом" та методи зловживання націоналістичною фірмою. Звертає увагу на анонімовість тої газетки і недопускальні методи реклямувати себе. (Тут зазначимо тільки, що закид автора під адресою „Діла", що воно „реклямує" „Фронтом" — це просте непорозуміння і ми просто з бібліографічного, хронікарського обовязку містимо новинку про появу кожного нового періодику, друкованого українською мовою). Далі автор стверджує (зовсім слушно), як аксіому, що жиди відіграли (і грають) в українській історії та суспільному житті „дуже делікатно кажучи — сумну роль". Через те наросли антижидівські настрої. Доказом, що політичні моменти грають у цих настроях більшу ролю, ніж господарські, це факт, що ці настрої зростають, хоч господарські впливи жидів на українському селі меншають.

...Чи ця ненависть до жидів є проявом антисемітизму, про це далосяб дуже багато говорити, а ще більше писати. На мою думку це не є **антисемітизм** в дослівному значенні. Бож якщоб це був **антисемітизм,** тобто ненависть до семітської раси то чим в такому випадку пояснити вияви симпатії, а навіть приятельське відношення українців до вірменів, які також є, вправді не жидами, але всеж таки **семітами.** А дальше, чи в кожному з нас є **антисемітизм?!** Якщоб він був, то клич „свій до свого" був би давно вже, без жадних агітацій, пропаганди і зусиль, переведений на 100%. А тимчасом він не сягає навіть 50%...

...На цім місці ствердуємо тільки факт ненависти до жидів і боротьбу з ними.

...Але з цієї ненависти й боротьби не можна й не вільно нікому робити собі вартату праці і джерела заробітку, як то в нас дехто починає робити і то до того коштом етики й моралі.

Цю ненависть і боротьбу з сумною рольою жидів в нашому суспільному житті треба спрямувати тільки в належнім напрямі, найти для них відповідну форму, та підшукати для них належні методи, способи й засоби.

Без сумніву, що ті форми, методи, способи й засоби не можуть бути наслідуванням чужих, анархістичних „гоцків-кльоцків". Це не є ані культурно, ані доцільне з політичного боку. ...Коли когось не можна любити, то ще з того не виходить, що його треба громити, або віддавати в руки поліції. Це не є ані етично, ані культурно, ані по лицарськи. А на це все націоналіст мусить уважати.

Для боротьби з тим лихом, якого нам накоїли і коять жиди, потрібно з нашої сторони **позитивної праці.**

Ця позитивна праця повинна відбуватися як в господарській, так в суспільно-політичній ділянках.

В господарській ділянці ми повинні й мусимо на кожному кроці перестерігати клич „свій до свого".

...Крім того створюється ще один, зовсім безпотрібний фронт боротьби, який забирає нам теж і час, який створює ілюзію, що ніби щось робиться, а ця робота потрібна всім, **лише не нам.** І до того, що поносимо матеріяльні страти, додаємо самочинно ще й страти моральні, політичні й т. д. Хто

АЛЯДАР ЛЯСЬЛЬО.

Лекція англійської мови.

— Чи ви замовили мені відповідні кімнати? — спитав головний директор.

— Так, пане директор. Шість кімнат з фронту на Рінгу. Гадаю, що ці англійські панове повинні бути задоволені — відповів Томас.

— Мені дуже на цьому залежить. Покличте зараз із секретаріяту Бергера. Він може три дні не приходити до бюра, але мусить увесь час бути на послуги наших англійських гостей.

Томасові жовч переверталась. При всяких важних і тяжких справах він був довіреним директора, а коли траплялась якась приємність, тоді завсіди кликали того клятого Бергера!

Директор немов би відчитував думки Томаса сказав:

— Бачите... А чому ви не можете навчитись по англійськи?!...

Томас спромігся на рішучу заяву:

— Пане директор! Я навчусь. Від нині за рік вам уже не треба буде Бергера, коли ще раз приїдуть до нас англійські клієнти!

*

Зараз на другий день Томас узяв собі вчителя і почав учитись англійської мови дуже пильно. Купував щодня один англійський часопис, а якого виписував слова і ходив тільки на англійські фільми. Одного дня один з його товаришів, бачучи як він пріє і мучиться над граматиками і словниками, каже до нього:

— Я на твому місці взяв би собі шеститижневу відпустку і виїхав би до Льондону. Ти гарний, елегантний мужчина, міг би легко познайомитись з якоюсь інтеліґентною англійкою і хутко вивчив би мову. Тоді поєднав би корисне з приємним.

Томасові ця думка думе подобалась.

*

На третій день свого побуту в Льондоні, Томас познайомився з дівчиною Пеґґі. У спокійному, малому пансіоні на Трафальгар Сквер вона займала кімнату поруч нього. Називалась вона Пеґґі Барнес, мала 24 роки, біляве волосся та сині очі. Директорка пансіону представила її Томасові за обідом і від цієї хвилини Томас не був уже заздрісний за Бергера, хоч гикався, виправдуючись за свою слабу англійську мову.

— Це нічого не шкодить — потішила його Пеґґі Барнес, — ви вже вправитесь під моєю опікою.

*

Томас і Пеґґі скоро стали приятелями; вони ходили ввесь день по місті, оглядаючи де, що було цікаве.

Томас був щасливий. Уже за кілька днів він вивчив більше у Льондоні, ніж за кілька місяців у Відні, а найголовніше було те, що — закохався. І якби був володів добре англійською мовою, то був би зараз сказав їй те, що почував. Що-вечора він проводив свою Пеґґі до дверей її кімнати і що-ранку чекав, коли вона вийде з тих дверей на сніданок. Чекаючи на неї він студіював „Таймса", і не думав уже про свого директора та свою кар'єру, а виключно про Пеґґі, яка за сніданком залюбки розмовляла про щоденні сензації. Томас пробував, як міг повідомляти її, коли міністер Іден виїхав до Женеви, коли Кемпбел установив новий рекорд швидкости і коли почалась нова англо-японська конференція.

— Є тут іще один довгий репортаж. У Брайтон, в одному першорядному готелі якась злодійка ограбила багатих гостей.

Пеґґі намазувала собі хліб маслом і спитала:

— Справді?

— О, погляньте, це тут... Але тут приходить багато слів, яких я не розумію.

Пеґґі пила чай, читала статтю про кримінальне злодійство і пояснювала Томасові незрозумілі звороти. Поліція могла досі тільки стверднти, що та зручна злодійка перелізла вночі у трикоті із свого вікна на дах, звідти на балькон і як кітка дісталася до чужих кімнат; позабирала гроші та дорогоцінности і щезла безслідно. Дописувач назвав її поетично „Чорною кіткою".

Пеґґі і Томас випили чай і вибралися на прогульку до Річмонд, як це було в їх пляні від учора ввечір.

Так минали їм безжурно дні. У Льондоні та околиці були щораз то нові речі, яких вони ще не бачили, і Томас у товаристві Пеґґі забував про все, захоплений її золотистим волоссям і синіми очима. Не знаючи добре англійської мови, мусів чекати аж чотири тижні, заки зважився їй одного гарного вечора в Ріджент Парку сказати про свої почування. Але й тоді забракло йому слів і він мусів обмежитись до цілунку, — першого від часу їх знайомости.

*

На другий день уранці чекав він нетерпляче на сніданок. Увійшла Пеґґі і спитала весело:

— Що нового, Томе? Як там Мекдональд із своєю політикою? Що зробила наша поліція із „Чорною кіткою"?

Томас зажурений думав про те, що і найдовша відпустка мусить колись скінчитись. Він не міг уявити собі життя без Пеґґі і дібравши най-

на тім терпить, а хто користає й тішиться. Зайво говорити!!!

Перейдім тепер до політичної ділянки...

Тут автор звертає увагу на ролю жидів у комуністичному русі, але протиставиться висновкові ріжних промил. що — мовляв — жиди й комуністи це одно і що тому треба „бити жидів".

...На мою думку, праця повинна вестися в двох напрямах, а саме: а) усвідомлювання мас в ідеї націоналізму і протиставлення ідеї націоналізму — інтернаціоналізмові і при тім комунізмові, й б) боротьба з **комуністами!**

Борімся з комунізмом а не з жидівством і борімся з комуністами, а не з жидами!

Це буде одиноко доцільне й культурне.

...Коли сьогодні ендецькі студенти б'ють жидів на високих школах, або тут-то-там ендецька молодь вищить майно жидам, то ще з того не виходить, що ми маємо їх наслідувати й творити для тієїж самої цілі „Фронти". Кому воно потрібне й нащо воно **нам** вдалося? Ми не можемо в таких випадках наслідувати державні народи, бо, поминаючи все інше. ми не маємо державного апарату, який би у відповідний момент, коли того захоче, завів порядок і допровадив суспільно-національний організм до рівноваги, як це можуть зробити державні народи!

Боротьба з **жидами** це не вияв революційности! Боротьба з жидами це значить — йти по найслабшій лінії опору й використовуючи **інстинкти** мас, доводити до анархії.

З тих мотивів поява газети „Фронтом", з закликом до боротьби з жидами, є, дуже делікатно кажучи, явищем **наскрізь негативним!** ...Ми вже на початку згадали, що ця газета займається чимось, чого не можна інакше назвати як доносництвом. пропагандою доносництва й закликами до доносництва. Здаємо собі вповні справу з того, що це тяжкий закид. Але той закид не є тяжчий від тієї шкоди й спустошення, які ця газета дальшим таким редагуванням може принести для нашого суспільного організму, як під оглядом етично-моральним, так організаційним..."

Наприкінці автор наводить цілу низку доказів, що „Фронтом" займається доносництвом і протиставить гасло, що „українська нація потрібує лицарів, а не доносників".

—o—

ПАНІ і ПАНОВЕ

КУПУЮТЬ ЕЛЕГАНТНІ І СОЛІДНІ ВОВНЯНІ ШОВКОВІ ПОЛОТНА

ТЕКСТИЛЬНОЇ ГУРТІВНІ

ЛЬВІВ-РИНОК 30

Листопадові Роковини.

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ У ВАРШАВІ.

В суботу 31. м. м. уладила Українська Студентська Громада у Варшаві святочну академію у 18-ті роковини 1. листопада 1918. р. з такою програмою: хорові продукції, святочна промова і гра на бандурі інж. Теліги. Дня 1. ц. м. відбулася панахида за полеглих у православній церкві, бо уладити панахиду в церкві оо. Василіян не пощастило.

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ В САМБОРІ.

Самбірське громадянство святкувало 1. ц. м. листопадові роковини торжественним богослуженням у намірені українського народу, яке відправив о. дек. Ю. Плешкевич в окруженні: о. С. Білинського, о. М. Юзьвяка та о. Івашка. Гарну проповідь виголосив о. Івашко. В церкві співав хор під управою п. Магурського.

По Службі Божій відбулася святочна академія в 12-ій год. вполудне в салі „Української Бесіди", яку виповнило громадянство вщерть. Започаткував її д-р М. Хомин відчитанням універсалу Української Національної Ради. З черги святочну промову виголосив м-р А. Сілецький. На дальшу програму склався виступ міш. хору „Самбірського Бояна" під управою п. Магурського. Академія закінчилася відспіванням нац. гимну.

Святочні сходини для своїх членів уладили ще т-ва: філія „Союзу Українок", т-во „Сокіл" і т-во „Каменярі".

У ДРОГОБИЧІ.

У доповненні вістки про листопадові роковини, які відсвяткувало дрогобицьке громадянство панахидою і святочною академією, подаємо, що на академії виголосив святочну промову пос. Ст Витвицький.

З недолі українського вчительства.

Лист до Редакції.

Прошу не відмовити мені уміщення у Вашім щоденнику отсього письма з далекого місця мого заточення:

Декретом Міністерства Освіти з дня 19. липня 1936 р. № В.Р.—10977/36 перенесли мене для добра школи з Ясьонки повіту короснянського до Богушина повіту плонського, у воєвідстві варшавськім. В цей спосіб розлучили мене з родиною, бо дружина моя, учителька, залишилася в Ясьонці враз з дітьми. Маю четверо дітей, з яких два сини ходять до середніх шкіл поза домом і два ходять до вселюдних шкіл. Віддалення моє від родини — 626 км. Перед самим виїздом на нове службове місце, в серпні ц. р., зломив я праву руку і напів вилічений згусів у жовтні їхати до праці. Тут опинився я серед незнаного мені окруження сам, як палець, у чотирьох стінах шкільного будинку зі своїми думками. Жінка в Ясьонці терпить душевно, а мені не буде навіть кому подати шклянки води на випадок хороби. Мало того. Я позбавлений того, до чого кожна людина має право в католицькій державі: я позбавлений релігійної потіхи, я не маю де виконувати своїх релігійних практик. І щоб я принайменше знав, за що терплю, то було б мені лекше. Без сумніву я впав жертвою якогось доносу, доносу безпідставного, бо, живучи в чисто польськім селі, не міг я хіба робити нічого протидержавного. Місцева людність, а думаю, що й школярі, дивляться на мене, як на злочинця, мовляв: мусів він дуже провинитися, коли його аж так далеко заслали!

Про матеріяльні справи не хочу й говорити. Є це для мене й родини майже руїна. Вистане, коли скажу, що сама подорож до Шкільного Інспекторату в Серпцу, що її відбув я в серпні ц. р., щоб зголоситись до служби, потягнула за собою 60 зол. коштів, яких мені ніхто не звверне. Відвідини родини будуть мене коштувати коло 45 зол., так, що випадає взагалі родини не відвідувати, тільки гроші, призначені на подорож, вислати родині, а самому святкувати в чотирьох стінах.

Дня 23. вересня ц. р. вніс я просьбу до Міністерства Освіти, щоб повернули мене на давне службове місце. Але досі не маю відповіди.

Іван Патроник, управитель школи
в Богушині, повіт Плоньск, почта
Червіньск н. Вислою, воєв. варшавське.

кращі слова, які знав, повідомив її про це. Дівчина вдячно усміхнулась і сказала сумно:

— Со соррі, дір бой... Дуже мені прикро, дорогенький хлопчику. Гарне життя не може тягнутись вічно... Я гадаю, що ти не забудеш мене у Відні.

Томас був у розпуці:

— Якто, то ми ніколи більше не побачимось? Це неможливе. Яж кохаю тебе. „Ай льоф ю".

Петті погладила його по лиці:

— Я тебе теж, Том... Ти страшенне любий хлопець.

•

Коли прийшли останні дні відпустки, Томас ходив як строєний і курив одну папіроску за другою.

— Ти щось дуже блідий! — сказала Петті — мусиш узяти себе в руки. Я тебе відвідаю у Відні.

І пішли на прохід.

Прийшов останній вечір. Вони вернулись з гарного, поетичного проходу по Гайд Парку. Томас знову відвів Петті до її дверей, згідно з прийнятою ним звичкою останніх тижнів.

— Добраніч!

Зовсім так само, як досі. Тільки Петті на цей раз зворушилась і сказала до Томаса зовсім ніжно:

— А може ти хотів би ще випити чай у мене?

•

Томас вернувся до Відня не по шести тижнях, а ще три місяці пізніше. Так довго тяглось слідство у справі „Чорної кітки", у кімнаті якої переловила його поліція. Його посадили до вязниці, обвинувачуючи у співучасти і він мусів довго доказувати свою невинність. Зате, коли вернувся до Відня — володів свобідно англійською мовою.

Перекл. **в. г.**

Мистці Митрополитові.

Напередодні вистави А.Н.У.М.

Вся Галицька Україна відсвяткувала ювилей Митрополита Андрея Шептицького. Брали участь у цьому святкуванні всі стани нашого громадянства. На цих святах відмічували всі ріжнородну діяльність Митрополита на ріжних ділянках нашого культурного життя, а зокрема підкреслювано його великі заслуги для українського мистецтва. І справді, заслуги Митрополита для українського мистецтва одні з найбільших його заслуг. Ні на одному полі нашого культурного життя при кінці XIX. ст. ніяка ділянка не лежала таким облогом, як мистецька. Кращі мистецькі сили покидали свій нарід, бо не могли знайти серед своїх ні підтримки ні зрозуміння для своєї праці. Ніхто з наших визначних і заможніших людей бодай трохи не цікавився мистецькими справами.

Багато митрополитів мала Галицька Земля, — та ніодин з них так щиро не цікавився мистецькими справами та ніодин з них не віддав мистецтву стільки сил і стільки реальної підтримки, що Митрополит Андрей Шептицький.

На початку XX. століття починає наш мистецький пустар заселюватись щораз то новими мистецькими талантами, що їх умів вилювати Митрополит, підтримати, заохотити і зготовити для їх розвитку і діяльности пригожі обставини. Якби ми хотіли назвати всіх мистців, що користали з його щедрости, — вийшов би з того довгий реєстр. І хоч не все, як показало життя, і не всі з цих мистців оправдали покладені на них надії, — то ці три мистці, які заняли перше місце в нашім мистецтві, (Бойчук, Сосенко, Новаківський) вистарчають за інших.

Роля мистецького мецената — дуже важка. Треба мати широко відкрите серце, а не тільки кишеню, щоб не знехотитись нераз прикрим досвідом заведених надій і химерами мистців. Та це одночасно одна з найшляхотніших ролю. Колиж узяти під увагу, що до недавна цю ролю сповняв Митрополит один одинокий серед нашого громадянства і до нині сповняє її з постійною послідовністю — то це кидає ясний жмут світла на особу великої людини.

Окреме місце в нашому мистецтві займає Митрополит як основник Національного Музею. Тут його зацікавлення мистецькими справами не обмежується лише до живої сучасности, а обіймає і минуле українського мистецтва. Врятувати для української культури мистецький дорібок давніх віків і дати тверду основу під розвиток будучинни мистецтва — це те переважне завдання вже завсіди буде сповняти Національний Музей і всі інші наші музеї, що починають успішно розвиватись, створені до життя бистрим розвитком і силою дійних нагромаджених скарбів Нац. Музею. Своїми скарбами цей музей служить не лише науці і загально-виховній меті, бо подає наглядно нинішньому покоління культурний дорібок минувшини, але й побуджує до нової мистецької творчости. Всі наші мистці візантійської школи з Бойчуком і Холодним, творцем поліхромії каплиці Духовної Семинарії, як головними представниками цієї школи — виросли і виковалися на збірках Нац. Музею.

Про вартість Нац. Музею для нашої культури хай говорять слова з одної книжки проф.

сора львів. університету і мистця Л. Хвістека: „Нікому не приходить на думку, що у Львові можна жити великим мистецтвом, можна переживати найвищі зворушення, не менші від тих, що їх дає Лювр і Фльорентія. Вистарчить вибратися до українського Національного Музею при вул. Мохницького. Про цей музей довідався я від віденського професора Мангера. Він був думки, що цей музей є майже одинокою річю, що її варто побачити у Львові. Отже пішов я тури і зазнав найвищого захоплення й мистецького упоєння. Ікони червоні, золоті і чорні. Гармонії наркотизуючі наче опій. Годі завсіди діти над зворушенням і огортає мене несамовита жага і туга".

Коли нині маємо широко вже розгорнене мистецьке життя, то все те виросло на тім підложжі, що його створив Митрополит своєю любовю до мистецтва, своєю щедрою допомогою численним мистцям, своєю фундацією Нац. Музею. Шоб відзначити вагу цієї діяльности Митрополита і висловити йому за це свою вдячність — мистецька організація А.Н.У.М. присвятила йому свою чергову виставу. Хай цей скромний, одначе щирий, вияв вдячности, на який в своїй убогості можуть здобутися наші мистці, стане свідоцтвом правдивої пошани для великого діяча українського мистецтва.

Д-р Михайло Драган.

—o—

НОВИНКИ.

— **Футра жіночі і чоловічі** та ріжного роду футрані шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 24-?

— **Василь Гресяк** веде далі свою кравецьку робітню при вул. Сикстуській ч. 23, у подвірю, III. сходи, I. поверх. 2618 20-20

— **„Вечір Стрілецької Пісні"** 12. листопада ц. р. в год. 8. вечір у салі Театру Ріжнородностей. Передпродажа білетів у Кооп „Пласт" при вул. Руській ч. 3.

— **Справа мельдункових карток і писем до Львівського магістрату.** На численні запити, звернені до Нар. Організації Українців м. Львова у справі мельдункових карток і писем до львівського магістрату відповідаємо та пригадуємо, що українці повинні і мають право згідно з законом з 31. липня 1923. р. виповнювати мельдункові хартки та писати письма до львівського магістрату і його дільницевих урядів в українській мові та домагатися відповідей теж в українській мові. Коли цього українці не будуть робити, тоді навно докажуть, що не боронять прав української мови. Як у львівському магістраті, так і в кожній дільниці м. Львова повинні бути також урядовці українці, які вміли б читати по українськи й полагоджувалиб ріжні справи українців. Кожний українець, який вносить мельдункові картки виповнені по українськи, нехай візьме зі собою до дотичного магістратського уряду свідка, який зможе ствердити, чи урядовець приняв зголошення в українській мові і чи поводився чемно супроти сторони так, як це урядовець повинен робити. Про всякі надуживання чи нетакти урядовця слід повідомляти безпосередньо президента магістрату м. Львова, а копії повідомлень вносити до канцелярії Нар.Орг. Українців м. Львова при вул. Підвалля ч. 7. III. — **Секретаріят Н. О.**

— **Інвестиційна позичка.** Нині відбулося тягнення 3-проц. інвестиційної позички другої емісії. Вильосували 1200 премій на заг. суму 1,897.500 зол. Позичку вильосовано так: 500.000 зол. — серія 18493 облігація 14, 100.000 зол. — серія 2369 облігація 14; 50.000 зол. — серія 10452 облігація 45; 10.000 зол. серія 10011 обл. 47, серія 5039 облігація22, серія 17767 обл. 15, серія 4244 обл. 44, серія 598 обл. 29.

— **Новий польський щоденник у Львові.** Появилося 1-ше число нового польського щоденника у Львові з датою 3-го листопада ц. р. п. н. „Правда Народова", орган „незалежної суспільної думки". Видавцем і відп. редактором є Юзеф Земковський. Часопис „Правда Народова" друкується в друкарні Яськова.

— **Марки на „зимову поміч".** Комітет зимової помочі видає спеціяльні марки на зимову поміч для безробітних. Поштові уряди продаватимуть ті марки на терені цілої держави по 5 і 10 сотиків. Продажа цих марок залежатиме від доброї волі покупців. Устійнено деякі норми в справі продажі цих марок. При поручених посилках, поштових і чекових переказах до 50 зол. — марка за 5 сотиків, при вартісних листах, переказах і чеках більших як на 50 зол. — 10 сот., більших, як на 100 зол. — 20 сот. Також залізнича влада погодилась продавати марки по 10 сотиків, як додаток до кожного білету.

— **Фальшиві 50-золотові банкноти.** Банк Польський повідомляє, що в останніх днях придержано фальсифікат 50-золотового банкноту з датою 1. вересня 1929. р. Є це III. тип, відміна I. Фальсифікат виконаний на звичайнім папері, мягкім, зі сіткою, що імітує рипс, витисненою механічно на протилежній стороні банкноту. Натомісць папір із правдивих банкнотів є доволі штивний і рипсований. Водний знак із малюнком короля Баторія, числом „50" і скороченням „зл" є механічно витиснений на передній стороні. Цей знак, хоч слабший, як в оригіналі, є дуже добре підроблений. Всі інші рисунки на передній і протилежній сторінці є менше виразні. Зокрема менше виразні є орнаменти серединових рямок банкноту. Всі написи доволі бліді і визначуються менше інтенсивно. Підписи ясніші, як в оригіналі. Нумерація зроблена яснішою фарбою а розставлення чисел нерівномірне. Характеристичною рисою фальсифікату є довжінь рисунків на передній і протилежній стороні 131 мм. Оригінальний рисунок має тільки 127 мм. Цю ріжницю вирівнює вужчий білий пасок із водним знаком. На перший погляд важко пізнати фальсифікат, який можна продукувати у великих скількостях.

— **Провокаційна поведінка залізничих кондукторів.** У той час, коли в Польщі голодує майже пів міліона безробітних, коли залізниці працюють з дефіцитом, на деяких залізничих лініях панують дивні відносини, що ніяк не можуть заохотити нашу суспільність до вживання такого засобу комунікації, як залізниця, ані не оправдують того, чому на залізничих посадах сидять люди, що до праці не надаються. Йде про деяких кондукторів, що свої шовіністичні „запенди" випробовують на пасажирах. На такі атаки польського „патріотизму" наражені наші ученики і робітники, що їздять ранними поїздами до школи чи до праці. Про такий випадок оповідав нам сьогодні один з пасажирів, який звернувся до кондуктора поїзду ч. 212 на лінії Підбірці-Львів з чемним запитом в українській мові. На свій запит дістав відпозідь кондуктора: „Гадай до лямпи, ти батяру". Цей випадок не є відокремлений. Дуже часто кондуктори на цій лінії, почувши українську мову, насміхаються з пасажирів або дозволять собі на такі вислови, як: „Замкній джві, хаме". Пасажири звертаються з зажаленням до урядовця руху, але він каже, що то не його справа. Та бувають ще більші куріози: ображений пасажир пробує опамятати кондуктора і зверне йому увагу. Тоді кондуктор кличе поліцая, який робить протокола у висліді ображеного кондуктором пасажира карають ще гривною або арештом! Це не голословна балачка, і все це можна потвердити свідками. Можеб Дирекція Залізниць припинила вже нарешті ті нездорові відносини на залізницях і покарала винних. Пасажир на залізниці — це клієнт, з якого кондуктор жие. Треба, щоб кондуктори знали, що табака для носа, а ніколи інакше.

— **Перервана комунікація під Пістинем.** На дерев'яним мості на ріці Пістиниці під Пістинем зов. Косів заломалися чотири бальки у хвилині, як мостом переїздив автобус П.К.П. Комунікація між Косовом, Пістинем і Коломиєю перервана. Подорожні, що їдуть автобусом, пересідають біля мосту на другий автобус. Фіри переїджають ріку в брід.

— **Гімназія гніздом розпусти й комунізму.** Населення Білостоку складається в 75 пр. з жидів. Місто мало гімназію, що до неї очевидно ходили головно жиди й жидівки. Виявилось, що ця гімназія була справжнім гніздом розпусти й комунізму. Гімназійна молодь заснувала собі „товариство вільної любови" і переводила ідеї цього товариства практично в життя. Наслідки вільної любови були такі, що пять гімназисток стало матерями, а батьками дітей були гімназисти. Одна гімназистка Корнеля Швіц втопилася. Поліція викрила багато комуністичної літератури. Така діяльність гімназії довела до того, що її розвязали.

— **В дні 30. жовтня ц. р.** відбулося в ПКО шесте прилюдне преміювання книжечок на ощадностеві вкладки преміовані III. серії. В преміюванні брали участь книжечки, що на них зложено всі вкладки за минулий квартал в часі до 2. жовтня

Виклади Товариства Українських Кооператорів у Львові.

Виклади на економічні й кооперативні теми, що їх улаштовує Товариство Українських Кооператорів у салі „Української Бесіди" при вул. Рутовського 22, викликали зацікавлення серед працівників наших економічних установ і мають значну фреквенцію.

Дня 31. X. відбувся вступний виклад голови Тва інж. **Ю. Пашликовського** до цілої серії викладів з історії кооперації на Вел. Україні, які він заповів зробити у зимових місяцях 1936-37 р. Прелегент познайомив слухачів у загальних рисах з головними етапами розвою кооперації на Україні від часу зродження цього руху в 60. роках минулого століття до часів української державности, підкреслюючи велику ролю, яку відограла кооперація в державному будівництві України. Подрібно над кожним періодом спинить ся прелегент у дальших своїх викладах.

Дня 3. XI. відбувся виклад редактора „Кооперативної Республики" **д-ра К. Коберського** „Про плянову господарку". Предметом розгляду були ріжні форми регулювання народнього господарства державою, що так множаться від часу світової війни та під впливом господарського хаосу, викликаного кризою. Прелегент виказав, що цей державний інтервенціоналізм часто переходить межі необхідного і виродкується в коштовне бюрократичне „планування", що обмежує свободу господарської діяльности населення і його добровільний розвиток праці. Кооперація також переводить плянову господарку, але робить це своєю методою, яка нікого нічого не коштує, а при тім не відбирає громадянам свободи діяльности, навпаки, збуджує самодіяльність най ширших верств населення і підносить на вищий щабель його господарства. Тим кооперативне плянування стоїть вище, як т. зв. державна плянова господарка.

В пятницю 6. XI. відбудеться виклад дир. Р.С. У.К. сен. **О. Луцького** на тему „Кооперативний і приватницький світогляд", що напевно збере багато слухачів з уваги на велику актуальність вибраної ним теми, бо цей виклад буде правдоподібно теоретичним освітленням проблеми взаємовідносин між українською кооперацією та українським приватницьким господарським світом.

Червоні про положення в Мадриді.

МАДРИД, 5. 11. ПАТ. Червоний уряд проголосив такий комунікат: В околиці Мадриду відбулись гарячі бої. **Наші війська мусіли евакувати Леханез, Альморкон і Гетафе.** Наше летунство бомбардувало ворожу артилерію, його обози і військові концентрації. Підчас повітряних боїв підпалено ворожі літаки, а 1 скинено. **Воросже летунство дуже активне,** літає над поодинокими дільницями Мадриду і Аранхуезу та над ріжними пунктами в Сіерра. В околиці Сомосієрра відбулись сильні артилерійські бої. Урядові війська відбили сильний ворожий наступ над Гвадарамою.

Арештування німецького шпигуна.

ПАРИЖ, 5. 11. ПАТ. З Перпіньян повідомляють, що французька жандармерія арештувала на французько-еспанським кордоні німецького громадянина Шумана у хвилині коли він робив знимки стратегічних пунктів і залізничих ліній. Шумана перевезли до Монпеліер, де переслухали його старшини 2. відділу міністерства війни. Відтак перевезли Шумана до Марсилії.

1936. Премії по 1000 зол. впали на чч. 175115, 183912, 196243, 206201, 212525. Премії по 500 зол. впали на чч.: 151952, 154501, 155694, 160183, 161378, 162631, 163892, 163585, 171862, 176056, 179233, 182102, 189315, 199553, 201919, 202200, 203157, 209485, 211233, 221705, 225982, 227467, 239808, 240703, 245295, 250813. Премії по 250 зол. впали на чч 150120, 152088, 152341, 153245, 153327, 154291, 154668, 155752 158515, 158669, 160054, 160538, 162347, 165126, 166759, 169.030, 170.367, 171185, 172150, 172374, 172437, 172753, 173500, 174318, 174717, 179083, 179165, 183598, 183903, 187479, 189675, 189901, 190284, 191336, 194518, 194774, 195283, 195979, 196137, 196536, 197483, 202723, 205259, 206860, 209585, 210598, 211069, 213078, 213431, 213818, 214054, 217589, 219559, 221292, 221488, 221680, 223965, 224236, 225172, 228560, 231232, 231686, 234411, 237860, 239385, 240607, 243521, 243796, 247159, 247397, 247880, 249810 250426. Крім того вильосовано 245 премій 100-золотових. Удруге впали премії на такі книжечки: 250 зол. на чч.: 175725 і 192884. 100 зол на чч.: 162421, 181378, 187286, 188611. Загально було 355 премій на збірну квоту 61.650 зол. Про вильосовані премії повідомляють власників книжочок листовно. Треба відмітити, що засадою ощадностевих вкладок преміованих III. серії є постійний зріст числа премій в міру зросту вкладів на книжечку. По одержанні премій книжечки не тратять своєї вартости, але дальше беруть участь в дальших преміюваннях, під умовиною точного вплачування дальших вкладок. Книжечки III. серії, що на них впали премії в попереднім преміюванні й ніхто не підняв: 250 зол. чч. 210695; зол. 100 на чч.: 162818, 226446, 234188, 235636.

— **Подвійне життя гімназистів.** При вул. Потоцького винаймили перед кількома місяцями 4 гімназисти окрему кімнату т. зв. „кавалерку", щоб, як казали, могли спокійно разом учитися. Господині виказалися сфальшованими шкільними легітимаціями. Головний герой цієї історії представився як Юрій Бреда. По кількох тижнях виявилось, що всі чотири майже не ходили до школи, зате цілими днями пересиджували на „кавалерці", очевидно не самі. Кошти гулящого життя покривав один із учнів, що вкрав своєму батькові ощадности: золоті доляри й австрійські монети та виміняв їх на золоті поль. Вартість украдених грошей більша як 5.000 зол. Коли ж гільтаям починала горіти земля під ногами, головний провідник Ян Баран утік, купивши собі передтим мотоцикль, фотографічний апарат, цивільний одяг і т. д. Поліція почала пошукувати на прохання батька марнотравного сина і вкінці зловила його в Гнезні, куди він поїхав у гостину до своєї „приятельки". Дирекція гімназії викинула цілу чвірку зі школи.

— **Львівська хроніка.** До помешкання Леона Сегаля (Провінтова 3) вломилися невідомі злочинці і вкрали два куфри та дорогоцінности вартости 17000 зол. — До пивниці Людвика Тарчиського (Власна Стріха 33) вломилися злодії і вкрали кільканацять курей. Поліція придержала Мартина Шкрабка і Михайла Поповняка зі Зубри та заквестіонувала в них кілька курей. — Поліція арештувала Павлину Петерман, акушерку замешкалу при вул. Жовківській 162 під закидом недозволених заходів на 28-літній Павлині Курило, жінці столяра (Квітова 5). Курилова померла в наслідок внутрішніх комплікацій у помешканні Петерманової. — З камяниці Малопольського Рільничого Товариства (вул. Коперника 20) украли вночашньої ночі невідомі злодії речі вартости 50 зол. — Людвика Пасічник (вул. Голуфка 11) програла вчора в суді процес, що його вела зі своїм приятелем. Огірчена висліком розправи побила свого противника на судовім коридорі так сильно, що він упав на долівку. Вона сама втікла. Очевидно, що придержала її пізніше поліція, списала з нею протокол.

— **Пожежа в Бучачі.** В Бучачі вибухла пожежа в домі Банаха на передмісті За замком. Вогонь перекинувся на сусідні будинки. Два доми і 10 госп. будинків згоріло разом із живим і мертвим інвентарем. Пожежу вгасила пожежна сторожа.

— **Краєва хроніка.** В Розтоках пов. Косів спіймала поліційна стежа оподалік кордонної лінії 4 підозрілих людей. Побачивши поліцію всі чотири почали втікати. Поліція придержала одного з них Івана Грималюка з Річки під Косовом. Виявилося, що втікачі були пачкарями, що перепачковували румунську горівку. — Окружний суд на виїздовій сесії в Сколім засудив на 4 р. вязниці Федора Середника, обвинуваченого за вбивство свого шурина Михайла Витвицького зі Сколього. — В Стрию вмерла з голоду на вулиці жебрачка невідомого прізвища.

— **Протижидівські заворушення в Замброві.** В Замброві пов. Ломжа відбувався ярмарок. Вже від самого ранку почали збиратись групи молоді узброєної в палиці, які домагались, щоб жиди покинули лавки й будки. Заки жиди спакували товари, товпа напала на них і почала грабити частину товарів. В багатьох жидівських мешканнях і крамницях повибивали вікна. Здемолювали також крамницю Й. Левінської і знищили багато товарів. З Ломжі приїхали скріплені поліційні відділи, привернули лад і арештували кількох справників заворушень.

— **Новий летунський рекорд.** Совітський летун Михайло Алексіев осягнув на двомоторовім апараті Ант. 40 височінь 12.695 м. з обтяженням одної тони і побив міжнародній рекорд на 594 м. Попередній рекорд здобув був також совітський летун.

— **Буревій і заметіль у Сх. Сибірі.** З Хабаровська повідомляють, що в районі Зеї шаліла вночі незвичайно сильна снігова заметіль. Температура сильно впала і в ночі з 1. на 2. ц. м. мороз доходив до —30 ст., а сніг до 1 м. висоти.

— **Нова „Міс Европа".** На конкурсі красунь у Гунісі вибрали королевою краси Европи еспанську красуню, що здобула була теж назву „міс Катальонії". Вона репрезентує на конкурсі республиканську Еспанію. Після неї найбільше голосів дістала „міс Мадярщина".

— **Мельодійні подушки в американських залізницях.** Американські підприємці придумують ріжні прилади, що упримемнювали б подорож американським багачам та робили її найвигідні шою. В останніх часах запроектовано на американських залізницях знову новинку, а саме нюйорські інжинери намагаються ввести новий винахід — „мельодійну подушку". В такій подушці є один малий отвір, що сповнює ролю мініятюри-голосника і другий, получений проводом із радієвою кабіною поїзду. В тій хвилині, коли хтось покладе голову на подушку, голосник лучиться автоматично з радієвою централею. Той, хто лежить на подушці чує пісні, танга, фокстроти у притишеній динаміці. Дирекції залізниць хочуть завести цю новість, одначе під умовиною, що мельодійні подушки не будуть перешкоджувати підчас сну і, що будуть одноособові.

— **Королівське авто.** Румунський король Карло, що перебував у Празі, уживав до їзди по місті спеціяльного панцирного авта, що його віддала до диспозиції короля чехословацька влада. Ціла каросерія складається із сталевих плиток. Передне і бічні шкла зроблені з матеріялу, що його кулі не пробивають. Крім того підніжжя автоматично складається, щоб ніхто підчас їзди не міг ускочити до авта. Зверху авто нічим не ріжниться від инших авт, що їздять по місті.

— **Самовбивство за довг.** В токійськім окружнім суді відбулась цікава розправа за намову до самовбивства. Самовбивник на імя Ванатабіе мав 26 літ і задумав заложити собі підприємство. Тому позичив собі у своєї замужної сестри 2.000 ен, та приобіцяв заплатити довг із відсотками. Одначе підприємство не вдалось і він стратив всі гроші. Коли сестра почала домагатись звороту своїх грошей, Ванатабіе запропонував їй, що він покінчить самовбивством, тільки тому, щоб сестра могла дістати свої гроші. Його пропозицію приняли. Ванатабіе обезпечив своє життя на 50.000 ен, а сестра заплатила за нього першу вкладку. По довгих вагання Ванатабіе на рішуче домагання сестри і її чоловіка на їх очах випив отруту і вмер. Одначе ціла історія виявилась і справа опинилась у суді.

— **Удар** обцаса до твердого бруку мусить бути злагіднений бо у противному випадку нищимо обуву і здоровля. На обцасах **Берсон Спорт** хід стає елястичний.

—o—

З концертової салі.

ПЕРШИЙ КОНЦЕРТ ФІЛЬГАРМОНІЇ.

Ніхто й не подумав би, що модні сьогодні проблеми расизму зависнуть на долі... першого фільгармонічного концерту у Львові. Але й таке буває! Група членів орхестри Фільгармонії одної „раси" чи віроісповідання, веде війну проти більшости другої раси — і не забажала з ними співпрацювати (хоча й товаришували всі вони досі добрих один чи два десятки літ!). Наслідок такий: на згаданому концерті треба було замінити цю „збунтовану" групу іншою, слабшою (бо сильнішої у Львові нема) — ну, а все решта не трудно догадатись. Неможливо скрипливі контрабаси не достроєні і не зіграні тромбони, брак соковитого звуку у скрипках і т. д. — все те не вийшло на користь виконуваних творів. Диригент **д-р Адам Солтис** старався як міг, усе зрівнювати, — але нек Геркулес... Все-ж знаючи „кулісси" цього концерту, його переведення диригентом Солтисом заслуговує на велике признання, тимпаче, що програма була складна, а часом і дуже складна.

Брукнера IV. Симфонія називається „романтичною" — з огляду на свої настроєві теми в першій частині і з огляду на шуманівсько-брамсівський настрій другої частини, врешті всю атмосферу у сценах полювання і ліса у третій. У цілости — поважний правдивий твір, — а те, що його довжину треба скорочувати, у другій та останній частині — пояснюється питомими прикметами Брукнера і його доби. Закид довжини та одноманітности можна теж зробити і „Епізодові на маскараді" Карловича. Твір цього знаменитого композитора починається цікаво, з напруженням, а кінчиться нудно і незрозуміло. Що значить відчуття міри, це ми почули у Равеля „Еспанській рапсодії", в якій багата інвенція творця та його „еспріт" складаються на правдивий „фейерверк". Очевидно, инакше цей твір можна би слухати й инакше він звучить, коли б усі дуті інструменти (вальторни!) а часто-густо і пп. у струнній групі — були грали всі ноти своєї партії у 4-ій частині...

Солістом концерту був флетист **Каліяхос** — чудовий репрезентант свого інструменту. Його сила — в динаміці звуку, головно у піянах. Висока музична культура і цілком небуденна техніка на цьому інструменті зробили його виступ правдивою атракцією вечора.

ар.

—o—

ЗА ПРИКЛАДОМ МАГОМЕТА.

Хоча Магомет був без сумніву великим пророком, одначе при всіх своїх зусиллях не міг примусити гори, щоб підійшла до нього. Як людина розумна і надхнена звичаєм зрікся він своєї амбіції і сам прийшов до гори, осягнувши в цей простий і неохибний спосіб свою мету.

Часто трапляється в житті, що вичікуємо приходу цієї казкової гори та віримо, що прийде вона до нас, без жадних з нашого боку заходів. Здається нам, що вже сама добра охота повинна зустрічати за вчинок. Найчастіше зустрічає нас прикре розчарування, ніщо само із себе не твориться, ніщо довкола нас не змінюється.

Щойно коли за прикладом Магомета позбудемося безпідставної надії, коли узброїмось у відповідну енергію у ділах, тоді зможемо надіятись, що „щось" зміниться, що наші зусилля принесуть бажані овочі.

Проклинати-ж тільки злі часи і жалітись на безробіття і так нанічо не придасться; злі часи будуть і надальше, а люди мусіли б безцільно шукати способу, як запрацювати на кусок хліба — гора стоятиме на місці. І тому правильно поступають ті, що шукають способу, щоб добути засоби, які не тільки їх самих звільнять від журби і клопотів, але дадуть змогу творитись новим або підсилити вже істнуючі вартості праці, іншими словами — самі, за прикладом Магомета, підходять до гори.

Одним із цих способів і то чи не найлекшим є гра на Державній Льотерії. Хто має лос до другої класи тринадцятьсемої Льотерії, той може з надією гадати у будуче, з вірою, що до нього прийде щастя.

Тягнення починається 19. ц. м.

Нині у Великім Театрі

комедія Трістан Бернарда **„Каваренька"** з музикою Ральфа Бенацького.

З театру.

І Котляревський—М. Лисенко: „НАТАЛКА ПОЛТАВКА" — оперета в 3 діях.

„Наталка Полтавка" — справді невміруща оперета з нашого побуту, яка тісно звязана з „Запорожцем за Дунаєм" і „Грицем". Простота відчувань і почувань у ній, примітивність цілої дії викликує у нас супокій і безпосередню усмішку, а то й зворушення. Її нескладність приманює глядача. І тому признаємо щасливою думкою, що Кооперативна „Український Театр" у Львові зважилася дати „Наталку Полтавку", продовжуючи тим самим започатковану вже в минулому році „Запорожцем за Дунаєм" думку вистав нашого музично-побутового репертуару у зразковому виконанні. Доказ — саля великого міського театру виповнена по береги і справді святочно премієровий настрій серед глядачів, включаючи сюди й елегантні сукні пань. А скільки людей не пішло, бо не стало білетів та скільки з цього приводу невдоволення і гніву!

Обсада ролі, із малими застереженнями, просто бездоганна. Як у минулому році у „Запорожці" так і цим разом, серед виконавців у першу чергу мусимо підкреслити креацію пані **Марії Сокіл** у наголовній ролі. Вона, своєю акторською і музичною культурою, гармонійно єднала смуток, одчай із вибухами радости і щастя. І її голос у кожній пісні, зосереджений і теплий, звучав чисто, мельодійно і зворушливо. Пані **Леся Кривіцька** (Терпелиха) провела свою ролю продумано, так, що годі собі уявити кращої Терпелихи. Як режисерка вистави, вона вивязалася зі свого завдання знаменито: на сцені відбувалось усе акуратно і, що найважніше, з темпом, не нудно. **Петро Сорока** (Возний) інтеліґентною, простудіованою грою дав нам тип змиршавілого, сільського чиновничка, з штучно-патетичним голосом, достосованим до штучної макаронічної мови, зманіженого поведінкою сільського кацика. **Іван Романовський** (Виборний) добре передав ширину вдачі, хоч може декуди й надто бурлаковато, сільського господаря, урядовця, хитруна. Всетаки помітний у нього поступ — головно у свободі передачі прози — у партіях цього репертуару. Всі свої співочі точки виконував він пластично, зі смаком, своїм симпатичним, як завсіди, гарно заокругленим голосом. **Василь Тисяк** (Петро) мав зажке завдання з уваги на зовнішні дані, що не зовсім відповідають вимогам, що їх ставить публика до сценічного любовника. Зате своїм мягким мельодійним голосом і гарними та приємними ліянами та прозовою дикцією надолужував грохи неповоротну гру. У В. Тисяка видно було зусилля достосуватись до побутової партії. Його одяг — як на бурлаку — був надто чепурний. Зрештою, українська сцена не має взагалі щастя до тенорів-амантів! **Андрій Поліщук** (Микола), який виступив у нас уперше, був у своїй ролі сільського сироти, бурлаки, безжурного добряги, справді „ревеляцією". Своєю наскрізь природною, безжурною грою він оживив усю третю дію, дарма, що слід перестерегти того молодого талановитого адепта сцени перед шаржем. Його соковитий, ясної відтіні й гарного тембру та великого діяпазону баритон звучав знаменито.

Музичною частиною вистави кермував **Антін Рудницький** — і цим разом ініціятор, організатор і душа всієї дуже добре вдалої імпрези. Орхестра Львівської Фільгармонії і членів Інституту ім. М. Лисенка виконала бездоганно — зрештою неважке — завдання.

Нова інструментація „Наталки-Полтавки" **Василя Безкоровайного** не внесла нічого нового, хоча може вона надто одноманітна, а часами в деяких місцях (увертюра) може й різка.

Підсумовуючи всі враження вистави „Наталки-Полтавки" можемо признати її високий і небуденний рівень та висловити побажання ще дещо з подібного репертуару побачити на сцені Великого Театру у подібному виконанні.

М. Островерха.

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Отворення бурси ім. С. Петлюри в Перемишлі. Дня 18. м. м. в год. 10.30 рано о. Павло Пащевський, військовий протопресвітер кол. армії УНР., посвятив новозбудовану бурсу ім. С. Петлюри для дітей емігрантів у Перемишлі. Будинок прикрашено національними прапорами, зеленю та квітами. На це свято приїхали представники української еміграції з Варшави з головою М. Ковальським, представниця Союзу Українок-Емігранток у Варшаві, українських емігрантів з Лодзі, Каліша, Ченстохови, українського мандрівного театру з Виленщини і т. д. На посвячення бурси прийшло теж численно українське перемиське громадянство і представники багатьох українських установ. А між ними українські діти: малі, здорові, веселі питомці бурси. По посвяченні промовляли: о. Пащевський, голова Союзу Українських Емігрантів М. Ковальський з Варшави, д-р Загайкевич від українського громадянства м. Перемишля, ген. Безручкова від Союзу Українок у Варшаві, п. Марченко від Рідної Школи на еміграції, полк. Наглібіда від української політичної еміграції в Лодзі, представник українського мандрівного театру з Виленщини п. Обізінський і малий питомець бурси В. Буткевич. З черги п. М. Прасіцький відчитав кількадесять писемних привітів з краю та зза кордону від установ і приватних осіб. На закінчення промовляв опікун бурси і голова комітету Петро Шкурат. Це горне свято закінчилося відспіваними нац. гимну. В год. 6. вечором відбулася в салі бурси спільна вечеря, закінчена щирою гутіркою.

ТУРЧАНЩИНА.

Кооперативне свято в Ісаях. В неділю 1. ц. м. уладила кооператива „Єдність" в Ісаях кооперативне свято, яке пройшло з гарним успіхом. У святі взяли участь теж численні делеґації сусідніх кооператив, а саме з Ластівок, Свидника, Ясінки Масьової та Яворів. По відправленні панахиди за померших членів кооперативи відбулася у великій салі кооперативного дому святочна академія, яку започаткував вступним словом парох І. Крисса. На дальшу програму академії склалися: 6 пісень, які відспівав мішаний хор під управою І. Сокирки; 4 деклямації, реферат про кооперацію д-ра Мирона Кондрата, голови КОК-у в Турці та аматорська вистава драми на 4 дії „Для ближніх" Я. Косовського, що її відіграли селяни зі Свидника. Всі точки випали бездоганно та викликали загальне вдоволення. Настрій на академії бадьорий. Учасники закінчили свято відспіванням національного гимну і зі спільною вірою в розвиток кооперації розійшлися до дому.

РАДЕХІВЩИНА.

Ювилейне свято в честь Митроп. Шептицького в Сморжеві. Заходом місцевого пароха о. Осипа Мишка, п. Ярослава Сірка та п. Давида Іващука відбулося 25. м. м. ювилейне свято в честь Митроп. Шептицького. При великім здвизі народу відправив в год. 11-й о. Зав. Н. Данилюк, парох Миколаєво в асисті о. М. Плешкевича, пароха Щурович як диякона і п. Яр. Сірка абс. Б. А. як піддиякона торжественну Службу Божу в намірені Ювилята. На Службі Божій співав гарно місцевий хор під управою дяка п. Василя Тимчика. По відспіванні Ювилятові й українському народові многоліття — вірні ще довго заносили до Всевишнього щирі молитви в намірені свого Дорогого Архипастиря. Друга частина свята почалася в год. 3. попол. в гарно прибраній домівці чит. „Просвіти" — святочною академією при численній участи селянства. По відспіванні місцевим хором архієрейської кантати Ярського-Січинського, яку присутні вислухали стоячи о. Мишак пізвав привітних до трикратного в честь Ювилята оклику „слава" і відкрив академію. Реферат про заслуги Митрополита виголосив п. Яр. Сірко. Дальші точки Академії виповнили хорові продукції. („Сей День" Д. Січинського, „У тоді Болізних" Архангельського, „І світає і смеркає" Вахнянина, „Хваліте Господа" Січинського та інші). Члени хорів зі Сморжева та Щурович виступали в гарних народніх строях. Могутнє враження зробила теж деклямація п. п. „Андрей на Київських горах", що її відеклямував п. Б. Мацак. Відчитанням телеграми з привітом Ювилята і відспіванням многоліття злученими хорами та нац. гимну закінчено академію.

Сповніть громадянський обовязок супроти українських інвалідів!

Дайте поміч окаліченим воякам Українського Війська!

Спорт.

ТУРНІР ЧОТИРОХ УКРАЇНСЬКИХ ДРУЖИН.

Турнір, що відбудеться в суботу і неділю на площі Сокола-Батька цікавий тому, що крім України беруть у ньому ще 3 інші дружини майже невідомі нашій спортовій публиці. Нема сумніву, що в різниця класи між грою України й іншими дружинами, але неспевне і в Зорі, в Степі і в Лузі будемо мати змогу побачити повновартісних змагунів, бож відомо, що найкращі копуни виховуються саме по малих передміських клюбах. Україна виступить у повнім складі. Зоря, Степ і Луг також будуть старатися усіма силами добути як найкращий виспід.

Зокрема недільні змагання заповідаються доволі цікаво, бо стрічаються Луг із Степом, два амбітні противники, що недавно змагалися за мистецтва II-класи. Зоря — молода, але амбітні дружина має у своїм складі кількох б. гравців України, напевно буде старатись добути якнайкорисніший виспід з Україною.

Годиться притім відмітити, що у Львові ще не було такої спортової імпрези, де змагались би 4 українські дружини за чашу. Чашу і срібні плякети, що їх фундувала і виконала бронзівнича фірма Степана Фединського можна оглядати на виставі Книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка в Ринку.

Початок змагань у суботу в год. 12.30 попол., у неділю в год. 10.15 передпол. Ціни вступу дуже низькі, тому сподіємося, що ввесь спортовий Львів вирушить на площу Сокола-Батька, щоб оглядати ту цікаву імпрезу.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Василь Ткачук: ЗОЛОТІ ДЗВІНКИ, нариси. Обгорт ко рисунку Св. Гординського. Львів, 1936. Стор. 80, ф. 8°.

Інж. І. Лучишин: ПРЯДЕННЯ ЛЬНУ І КОНОПЕЛЬ. Не продавайте за безцінь прядива! Прядіть і продавайте пряжу! Сторінок 32, 16°. Бібліотека „Сільського Господаря" ч. 135, Ціна 20 сотиків.

Появилися в бібліотеці „Сільського Господаря" дуже цікава книжечка, яка виходить саме в пору для нашого селянства. Книжечка інж. І. Лучишина обговорює перерібку льону і конопель та не обмежується до того, щоб господиня дійшла до прядива, а подає всі дані про те, як прядиво треба прясти на пряжу. Лен і конопелі є тими рослинами, які в нашому селянському господарстві дають можливість селянським рукам найти багато праці, а багато праці у нас на селі — це новий дохід для нашого збіднілого селянина. Коли не будемо продавати прядива, а будемо прясти його на пряжу, то продамо дорожче селянські продукти і тимсамим збільшуємо дохідність селянських господарств. Отсе провідна гадка книжки інж. І. Лучишина, в якій описано докладно техніку прядення та подано способи прядення, а також подано всі числа пряжі, які тепер уживаються в торговлі й промисті. Книжечку інж. І. Лучишина повинна прочитати і витятнути в неї належну науку кожна господиня, яка хоче збільшити доходовість свого господарства, тому обовязком кожного народнього робітника, передовсім кооператора, агронома чи навіть культурно-освітнього діяча, є уможливити поширювання цієї потрібної книжки. Приступна ціна уможливить її купно кожному, а багато образків зробить її зміст зрозумілим навіть для тих, що не привикли багато читати.

ЖУРНАЛИ.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. Львів 1. листопад 1936. Р. V. Ч. 21. Зміст: Е. Яворський: 1-ший Листопад. — О. Д.: В рік по першому Українському Педагогічному Конгресі. — Борис Кудрик: З новіших видань творів Мих. Гайворонського. — Ст. Сірополко: Памяти Гр. Шерстюка. — Д. Коренець: 25-ліття Торговельної Школи Рідної Школи. — С. Русова: Десятилітний ювилей української реальної гімназії в Чехословаччині. — О. Барвінський: Моя робота на полі шкільного письменства 1870—1925 р. — М-р В. Калинович: Організація Дорослу при Кружках Р. Ш. — З життя Рідної Школи. — Різні вісті.

СІВАЧ, часопис приховичений проповіди і катехизи Львів, листопад 1936. Р. І. Ч. 3. Зміст: о. Д-р М. Заячурець: Літургійна проповідь. — о. П. Дзедзик: Через обнову проповідництва до обнови хр. життя. III. Ідеал проповідника. — о. Ом. Горчинський: Пропов. на XXIV. Нед. — о. Петро Дзедзик: Істор. розвій ідеї Католицької Акції (прод.). — о. А. Галяндюк: Як повинна виглядати правильно збудована катехиза? о. П. Дз.: Катехизм для I. кл. всел. шкіл (на листопад). — о. Ом. Горчинський: Пропов. на XXV. Нед. о. П. Дзедзик: Чи і як стосувати методу „школи праці" при навчанні релігії? о. О. Годунько: Пропов. на пр. св. Арх. Мих. о. П. Дзедзик: Пропов. про сусп. питання: Христос а робітництво (прод.). — Приклади до проповідей і ексорт. — о. П. Дзедзик: Приналідна проп. (Закінч. Старого Року). — У відповідь мудрагелям і недовіркам. — Матеріяли до проповідей і ексорт (про добру пресу). — Рецензії.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом В. Блавацького.

ДОБРОМИЛЬ:
6. XI. Голгота.

ХИРІВ:
7. XI. Голгота.

НИЖАНКОВИЧІ:
8. XI. Голгота.

ПЕРЕМИШЛЬ: „Камо грядеши".
9. XI. Вінінія і Лігія (I. частина).
10. XI. Смерть Нерона (II. частина).
11. XI. Рожевий шлях.
12. XI. Голгота.

З Перемишля театр їде до Судової Вишні, Городка і Комарна.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ХОДОРІВ:
6. XI. Муж двох жінок.
7. XI. Інваліди.
9. XI. Німа теща.

З Ходорова їде театр до Жидачева.

Український Національний Хор під арт. проводом Д. Котка.

Варковичі: 6. XI.
Мірогоща: 7. XI.
Верба: 8. XI. і 9. XI.
Львів: 10. XI., год. 17.15 Радіо-концерт.
Глинськ: 11. XI.
Здолбунів: 12. XI. і 13. XI.
Красилів: 14. XI.
Рівне: 15. XI. і 16. XI.

Великий Театр:

Пятниця, 6. XI. год. 7.30 веч. Премієра „Кавареньки".
Субота, 7. XI. год. 7.30 веч. „Кавареньки".

Ширіть наш часопис!

Кіна.

АПОЛЬО: „Герої Сибіру".
АТЛЯНТИК: „Пан із міліонами".
ВАНДА: „Розсміяні очі", „Гроші".
ГРАЖИНА: „Відень мріє".
КАСИНО: „Ада, це не лишає".
КОПЕРНИК: „Блакитна парада".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Капітан Банд".
МІРАЖ: 1) „Фолі Бержер" із Мор. Шевальє. 2) Шерві Темпль.
МУЗА: „Завога".
ПАКС: „Давид Коперфільд" із Фреді Бартольомію.
ПАЛЯС: „Прокажена".
ПАН: „Рітмайстер фон Верфен".
РАЙ: „Книжна чардаша" з Мартою Еггерт.
СВІТ: „Ядя".
СТИЛЕВЕ: „Малий король", ревія "Жінка, танок, сміх".
ТОН: „Робін Гуд із Ельдорадо".
УТІХА: „Сестра Марта шпіон", ревія „Зузанині іменини".
ХИМЕРА: „Король бурлеску".

ФОТОПЛАСТІКОН.

(пл. Марійська 3.)
„Яповія".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 6. листопада 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Концерт гітаристів, 17.30 Сопран, фортепіян, 19.20 Нові Вольфові пісні, Г. Дуган Зарит., Ю. Пацак тенор, 20.00 Весела розривкова сад., **Братислава** (296,8) 19.10 Словацькі нар. пісні, 21.30 „Ночі в есп. городах" 9 симф. імпресій Де Фаля, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. квартет, 16.50 Смичк. квартет д-дур Франка, 19.20 Нар. пісні, 22.15 „Лицарський балет" Шмельцера, **Париж** (1648) 14.15 Спів. ресіталь, 17.00 Концерт квартету, 19.00 Словно-муз. авд. для жінок, 21.00 Спів, фортепіян, 21.45 „День і ніч" ком. опера Лекока, **Білгород** (437,3) 17.20 Скрипка, 18.00, 22.20 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 8.30 Музика, 14.15 Легка музика, 20.10 Орх. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 12.00 Концерт, 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Дитячі пісні, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.50 Солісти, хор, 18.00 Китиця давніх і нових мельодій, 19.00 Концерт на форт. і оркестру д-моль Брамса, 22.30 Пісні про дітей, 22.45 Соната на два форт. д-дур Моцарта, **Будапешт** (549,5) 13.30 Циг. музика, 17.30 Сальон. музика, 19.00 Соло на тарогато, 19.30 Опера, 22.30 Танк. музика, **Мілано** (368.6 11.30 Легка музика, 20.40 Скрипка, **Рим** (420.8) 13.10 Легка музика, 17.15 Танкова музика, 20.40 „Зірка екрану" оп. Вайнбергера.

Субота, 7. листопада 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.35 Хор, 18.00 Учімся нар. пісень, 19.15 Форт. ресіталь, 20.25 Пивіль і пози, розв. концерт, **Брно** (325,4) 17.40 Пісні, **Прага** (470,2) 18.15 Концерт сезянського квартету, 20.15 Військ. орх., 21.00 Симфонія ч. 4 Шостаковича, **Париж** (1648) 14.15 Сп. ресіталь, 17.00 Легка музика, 21.45 „Не жартувати з коханим" ком. оп. Ж. Пієрне, до тексту Місета, **Білгород** (437,3) 17.20 Нар. мельодії, 17.50 Сп. ресіталь, **Берлін** (356,7) 8.30 Легка музика, 15.30 Дівчата співають, 19.00 Романтична музика, 23.10 Айле оне Вайлє — вес. вечір, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.30 Авдиція для дітей, 14.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, 19.00 Бесіда авдиція, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.00 Веселе пополудне для старших і молодших, 19.30 Бенямінo Джіглі співає і говорить (звуковик), 19.40 Новелєта д-дур Шуманa, **Будапешт** (549,5) 11.30 Орх. концерт, 17.15 Танк. музика, 20.40 „Консуельо" оп. Рендана (фрагм.), **Рим** (420.8) 13.10 Розр. концерт, 21.10 Симф. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 6. листопада 1936.

6.30 Ранішній денник, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на ніні, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для старших літей: У давньому місті, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Нар. мельодії польські, фр., есп., фінл., мадяр., австр., рос., 12.40 Пивниці до перехрещування овочів і городовини, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Свято незалежности, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Музична казка з гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Сальоновий квартет, 17.00 Фейлєтон: У святинях Пекіну, 17.15 Концерт солістів: віольончеля, спів, форт., 17.50 Актуальна гутірка, 18.00 Спортовий порадник, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Відч.: Останній польський степ, 18.30 „Христя лісниківна", попурі з гр. пл., 18.40 Програмова скрипка, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 „Зависть Сатана" фрагм. із поз. Марс. Пруста „У пошуканні втраченого часу", 19.20 Авд.: З піснею по краю, 19.45 Оперовий фрагмент, 20.00 Про інструменти симф. орх., 20.15 Карло Курпінський: „Лісничий з Козенницької пущі" опера, 21.15 Вечірній денник, 21.25 Актуальна гутірка, 21.30 Оперетконі мельодії з гр. пл., 22.00 Концерт смичк. квартету, 22.30 „Життя пузоніста Анзельма" скеч, 22. 45 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Субота, 7. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на ніні, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл. 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Оркестра, 12.40 Рільничі скринька, 12.50 Полудневий денник, 14.30 „Червона шапочка" опера для дітей, музика Цезара Куі, в опрацюванні М. Штербіяни та Антона Рудницького, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Наша програма, 15.40 Ф. Суппе: „Пікова дама", увертюра з гр. пл., 15.50 Огляд видань, 16.00 Танга у вик. Ст. Вітаса з гр. пл., 16.15 Отворення нової радіостації з Вильна; промова, виленські композитори, спів, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Польські нар. танки, з гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлєтон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Відч. про Тад. Косцюшка, 19.30 Концерт орх., 20.00 Нар. пісні з Виленщини, хор, музика, 20.30 Поетичні новини, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт фінляндської музики, Міра Тальвік-Пальмгрен спів, Селім Пальмгрен фортепіян, 21.35 Легка музика з гр. пл., 22.00 Виленська Зазуля, 22.30 Танкова музика, орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельгія бельг. 89.73—89.30, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долари кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 288.00 — 286.30, Франки фр. 24.76 — 24.62, Франки швайцарські 122.40—121.60, Фунти англ. 26.03—25.87, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.30—17.00, Кор. дан. 116.19—115.55, Кор. норв. 130.78 — 129.80, Кор. шв. 134.28 — 133.30, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.49—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95—93, Марки під срібні 122—115.

Акції.

Банк Польський 111, Цукор 31, Вугель 16.25, Лільпоп 14.75, 14.50, Островець 31, Страховничі 36.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 67.75, 2 ем. 67·75, 5 конв. 53.25. 52.25, 6 дол. 74, 4 прем. дол. 46.75, 7 стаб. 476

Застанні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БГК. 61—65, 4 прц. БГК. 61—65.

Долярівка 46—48, 3 інвест. 1. ем 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65.50—67.50.

Збіжжя.

Львів, 2 XI.

За 100 кг. дьоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	23.25—23.75
Пшениця збор. червона	22.25—22.75
Пшениця біла	22.25—22.75
Пшениця зб.	21.50—22.00
Ячмінь броварняний	22.00—25.50
Ячмінь одн.	19.25—19.50
Гречка на мливо	18.50—18.75
Гречка паст.	17.75—18.00
Овес шт. І. незадощений	14·75—15.00
Овес шт. І. А дегко задощ.	14·25—14·50
Овес шт. ІІ. незадощений	14.25—14·50
Овес шт. ІІ. А дегко задощ.	13·50—13·75
Кукурудза кр.	16.00—16.50
Бараболя	3·75— 4·25
Бобик	17·00—17·50
Гречка на мливо	21.50—22.00
Гречка паст.	17.00—17.50
Лен	40·50—41·50
Сім'я конопляне	31·50—32.00
Рішак озимий	45·00—46·00
Рішак літний	39·00—40·00
Крупи гр.	40.00—41.00
Мука пшенична ст. гат. І в.	40·00—40.25
Мука пшен. ст. гат. І А	39.50—40.00
» » гат. І Б	38·50—39.00
» » гат. І Ц	37.00—37.50
» » гат. І Д	35.00—35.50
» » гат. ІІ А	34·50—35.00
» » гат. ІІ Б	34.00—34·50
» » гат. ІІ Ц	33.75—34·25
» » гат. ІІ Д	32.50—33.00
» » гат ІІ Е	30.00—31.00
» » гат. ІІ Ф	29.00—29.30
» » гат. ІІ Г	26.50—27.00
Мука пшенична паст.	15.75—16.25
Мука пшенич. разова до 95%	26.25—26·75
Мука житня витяг 0·30%	28·25—28·75
Мука житня гат. І. 0·50%	27·25—27·75
Мука житня гат. І. 0·65%	25·25—25·75
Мука житня гат ІІ. 50-65%	18·75—19·25
Мука житня разова 0·95%	19·25—19·75
Мука житня посеред. 65%	15·75—16·25

Maraton

Популярний трилямповий відбірник з люксусовими прикметами. Три засяги хвиль. Електродинамічний голосник. Duo-Reżektor.

ELEKTRIT RADIO

ВІДБІРНИКИ З ПРИРОДНИМ ЗВУКОМ.

Можна дістати в радіоскладницях у цілому краю.

Хто в силепі працює
Хто важить торгує,
Хто робить рахунки
Чи інші справунки,

Хто хоче пізнати
Спілчанські закони
Про дозволи рільні
І про заборони,

Хто хоче слідити
Статистики ходи,
Про розвій спілчанства,
Про рільні народи,

Хто рік цілий хоче
Порадника мати
І в кожній потребі
Його запитати,

Той нашому ділу
Не буде противний —
Купить КАЛЄНДАРЕЦЬ
КООПЕРАТИВНИЙ.

Він зовсім не дорогий

Ціна 1 золотий.

„Календарець Українського Кооператора" на рік 1937

заховдяти у Ревізійнім Союзі Українських Кооператив, вул. Міцкевича 11.
Можна дістати у всіх Повітових Союзах.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 5. листопада н. р. кооперативам платить за: дьоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. і без опакування	2.55 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.60 „
1 кг. масла експорт. включно в експортовим опакуванням дає зачет	2.60 „
1 л. молока	0.16 „
1 к. яець	4.50 „

Тенденція на масло звижкова, на яйця та молоко сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 5. XI. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, дьоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Кури І. кл., товсті, без остріг, цілно від 1.30 кг. вгору	0.95 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки цілно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщеві І. кл. цілно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймав.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Батьківського Кружка при Державній Гімназії з українською новою навчання відбудуться дня 8. листопада в год. 10-ій в салі чайні. Просимо численно квитися. За Виділ: Ольга Левицька, суддя Слиж. 3015

На викуп решти паїв Українського Городу складає через Адм. „Діло" Березовський Микола, емер. державний лісничий у Станиславові 5.— зол. і кличе на таку саму квоту: 1. д-ра Ткачука Дмитра, лікаря в Яблонові к. Коломиї. 2. м-ра Барабаха Семена, аптикаря в Яблонові; 3. о. Бибика Володимира, завідателя парохії в Лючі; 4. Грицая Андрія, державного емерита в Березові Нижнім; 6. о. Павелчака Володимира, завідателя парохії в Текучі; 7. Коляковського Олександра, емер. начальника скарб. каси в Делятині; 8. Калобянського Миколу, емер. директора табулі в Делятині; 9. Яніцького Станислава, емер. державного лісничого в Станиславові; 10. Сеника Івана, емер. управителя школи в Станиславові і 12. Петрицького Осипа, емер. управителя школи в Станиславові.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ДИПЛЬОМОВАНИЙ абсольвент Торговельної Академії, молодий, енергійний, шукає заняття в торговельній фірмі, обійме представництво. Зголошення до „Діла" під Традерсмін". 3017

АДВОКАТСЬКИЙ аплікант з правом заступства шукає адвоката-патрона. Пише на машині. Зголошення до „Діла" під: „Невисока винагорода". 3018 1—3

РІЖНІ

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап, брокатів, таблеток crochet на вагу. Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 14-7

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Панъ поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерос. 2936 13-69

АГРОНОМА, голівельника з Вишкіл молоді прийме від 1. XII. н. р. Районова Молочарня в Рожнітові на постійного урядовця. Подання до Молочарні. 3—3

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на найновіші бельські матеріяли. ТЕЛЄФОН 270-25. 3016 1—1

• РЯТУЄ ВОЛОССЯ
усуває порізі - запобігає випалі
ДАЄ ГАРНУ
буйну зачіску. •
2732 17-7

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Говинкович, Львів, Домініканська 4. 2684 52-60

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 252 04.501. Львів, субота 7. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. ощадн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полудием. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях до 7·50 зол.

Телеф Редакції: 223-41. Друкарні: 223-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

О. У. Н. перед судом присяглих у Ряшеві.

Дня 6. ц. м. розпочалась перед судом присяглих у Ряшеві розписана на два дні розправа проти абсольвента медицини **Володимира Кобільника** з Дрогобича, обвинуваченого в тому, що до кінця грудня 1935 на терені повіту березівського та в інших місцевостях воєвідства львівського і в Крахові, як член Організації Українських Націоналістів, увійшов у порозуміння з іншими особами в цілі відірвання від Польщі полуднево-східних земель, чим допустився держ. зради з арт. 97, 91 к. з. в звязку з арт. 93 § 1. к. к.

Розправі проводить віцепрез. окр. суду у Ряшеві **д-р Бишевський**, обвинуваченого боронить **адв. д-р Володимир Загайкевич з Перемишля.**

До розправи покликали 25 свідків та експерта політичних справ, а також експерта, що перекладав з української мови на польську найдені в обвинуваченого матеріяли.

Акт обвинувачення закидає Вол. Кобільникові, що в Дрогобиччині і відтак у Павлокомі та в Кобилонці Руській березівського повіту під покришкою науки співу і праці в читальні він як член ОУН протидержавну діяльність.

Доказ приналежности В. Кобільника до ОУН добачує акт обвинувачення в рефераті, виголошеним ним на святі „Просвіти" в Яблониці дня 15. XII. 1935 і в кількох інших промовах, виголошених ним у Дрогобиччині на святі Крут та при інших нагодах. Також з деяких його рефератів та записок, найдених у нього при ревізії, що не були ніде ні читані ні оголошені, акт обвинувачення виводить вороже наставлення В. Кобільника до Польщі та його приналежність до ОУН.

Нинішня розправа у Ряшеві — це перша українська політична справа перед судом у цьому місті. Відбувається вона тут тому, що від недавна прилучено березівський повіт до окружного суду у Ряшеві.

На нинішній розправі відчитано акт обвинувачення і приступлено до переслухання обв. В. Кобільника. Обвинувачений до ніякої вини не признається, членом ОУН ніколи не був. Заявляє, що він тільки загальну культурно-освітню працю і те, що робив, не мало ніяких протидержавних признак.

До Березі Картуської.

Москвофільська „Земля і Воля" повідомляє з Лемківщини, що 26. жовтня ц. р. на розпорядок адміністраційної влади забрали знаного москвофільського діяча на терені західної Лемківщини, інж. Сергія Дуркота, і вивезли до Березі Картуської. Інж. Дуркот розвинув був свого часу акцію за переселенням малоземельних і безземельних лемків на Сибір.

Припинили видавництво „Самостійність".

З Буковини дістаємо вістку, що румунська влада припинила на неозначений час тижневик „Самостійність", що виходив від кількох літ у Чернівцях. Одночасно сконфіскували календар-альманах „Самостійність" на р. 1937.

Велика японська офензива на Північний Китай.

ПЕКІН, 6. 11. ПАТ. **Монгольські партизани та манджурські війська під командою ген. Лішунгсіна заатакували вчора м. Таолінг** (у східній частині пров. Суйюан). Комендант китайських військ ген. Фусейї зажадав підмоги з пров. Шансі. Правдоподібно **у пров. Суйюан почалися воєнні операції на велику скалю.** Японські громадяни евакуювали Суйюан. **У Півн. Чагарі появилося чимало японських літаків, до м. Канґпао увійшли 2 яп. полки.**

ШАНГАЙ, 6. 11. ПАТ. Невідома особа ранила вчора важко одного японця в Гонґчеа (японська дільниця Шангаю).

ТОКІО, 6. 11. ПАТ. Відділ японського війська розбив ватагу бандитів у околиці Фентієн і Мулянґсіен.

Совітські літаки над Фінляндією.

РИҐА, 6. 11. Кореспондент „Севодня" повідомляє, що над північною Фінляндією знову появилися т. зв. „літаки-марева", які освітлювали околицю рефлекторами. Були це правдоподібно совітські літаки, які вилетіли з одної з баз, яких СССР побудував кількадесять між Ленінградом і Мурманським побережем. Маневри над північною Скандинавією виявили, що завдяки спеціяльним апаратам совітські літаки дуже справно порушуються у мряці.

Обличчя нових американських законодатних палат.

ВАШИНҐТОН, 6. 11. ПАТ. Як викazують остаточні висліди, у палаті послів буде 334-ох демократів, 89 республіканців, 7 поступовців та 5 фармерів; у сенаті: 75 демократів, 17 республіканців, 2 фармерів, 1 поступовець та 1 незалежний.

1.700 москалів у еспанській червоній армії.

СЕВІЛЛЯ, 6. 11. ПАТ. В останніх боях на південь від Мадряду брало участь 1700 москалів.

НОВІ СОВІТСЬКІ ІНСТРУКТОРИ.

СЕВІЛЛЯ, 6. 11. ПАТ. До Барсельони причалили 2 літаки зі совітськими старшинами.

СССР ВИПИРАЄТЬСЯ БРИТІЙСЬКИХ ОБВИНУВАЧЕНЬ.

ЛЬОНДОН, 6. 11. ПАТ. В. Британія закинула Совітам, що вони у трьох випадках нарушили неутральність супроти Еспанії. Вчора вечором дістав комітет неінтервенції ноту, у якій заявляє, що: 1) корабель-цистерна мадридського уряду „Кампечіо" взяв у Батумі вантаж нафти й оліїв та муніції; 2) совітський пароплав „Старий большевик" вивіз до Еспанії самоходові гуми та воєнне знаряддя; 3) сов. пароплав „Хрущев" вивіз цукор, частини самоходів і гуми, а не воєнне знаряддя.

Листопад — місяць Українських Інвалідів!

Ділом пошануйте память тих, що своїм зусиллям і терпінням поставили нас у ряд націй.

Можете спокійно **залишити без опіки своє мешкання,** якщо Ви обезпечите собі від крадежі-влому домашню обстанову в одинокому українському

Товаристві взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР"

ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА 20.

ВЕЧІР ТАНКУ СПІВУ МУЗИКИ

17. ЛИСТОПАДА Ц. Р. 7.15 ГОД. ВЕЧІР

САЛЯ ТЕАТРУ РІЖНОРОДНОСТЕЙ.

В атмосфері демонстрацій, кастетів і -- стипендійних прохань.

ЯКІ НАСТРОЇ ПАНУЮТЬ СЕРЕД ПОЛЬСЬКОГО И УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА.

Варшава, 5. листопада 1936.

Варшава мала чергову сенсацію: студентські демонстрації, що від кількох років систематично повторюються нача добра песа у „залізному" театральному репертуарі.

Тому то Варшава, призвичаєна до вибриків своїх студентів, не дуже хвилюється подіями, що від двох тижнів бурхливою хвилею перекочуються крізь столичні високі школи та навіть сягають своїми заразливими впливами далеко поза Варшаву. Однак цьогорічні ексцеси на університетах мають далеко складніший та цікавіший психічний підклад і то з двох засадничих причин. По перше: польська академічна „народова" молодь (а за таку вважає себе більшість студентської молоді, дарма, що часто панує серед тої більшости абсолютна дезорієнтація щодо властивого значіння цього терміну) переживає саме тепер деяку ідеольогічну ферментацію, намагаючись створити свою „власну, сильну, відмежовану від хитливости старих" політичну програму з виразною гравітацією в сторону формально неістнуючого О. Н. Р-у, — по друге: старше польське громадянство на чолі з визначними керманичами освітньої політики, міністром проф. Свєнтославським і віцемін. проф. Уейським, що на міністеріяльні фотелі пішли просто з університетських катедр, активно намагається створити для польської академічної молоді нові умовини праці. Цей свій плян вони поступенно реалізують і воно находить свій вислів у послідовному ліквідуванні всього, що створили брати-міністри Єнджеевичі, найпопулярніші постаті серед сучасної академічної польської молоді. З міністеріяльних кабінетів линуть до високошкільної молоді слова заохоти, слова моральної піддержки і спроби тіснішого співжиття „старих" професорів — і „молодих" — їх слухачів. А що найважніше: таки з самого міністерства освіти вийшла ініціятива, далекосяжна акція матеріяльної помочі студентству, в першу чергу селянського й робітничого походження, що проявляється у формі стипендій, запомог, звільнення, пільгових оплат, знижкових харчів і ін.

Щойно докладна орієнтація у цих двох течіях, одної чисто політичної, другої цілковито гуманітарно-допомоговой, дозволить зрозуміти властиві інтенції та тенденції, що кермують студентськими заворушеннями, серед яких прийшло до цілої серії жалюгідних випадків в останніх днях. Для повноти образу пригадаймо їх хронольогічний хід.

Дня 4. жовтня піднесли святочно новий прапор на варшавському університеті: рівночасно

відбулась інавгурація академічного року в Познані, де з нагоди побуту президента держави відбулись академічні дні, підчас яких міністр Свентославський виголосив велику палку промову на тему співпраці і довіря між молодю та старшим громадянством. Ще передтим промовляв через радіо з Варшави віцемін. Уейський, що від імени уряду обіцяв студентству спеціяльну допомогу в цьому академічному році. Незабаром зявилися перші ластівки допомогової акції: знижки оплат, збільшення стипендійного контингенту і т. ін.

Можна було бачити довжезні черги студентства, які терпеливо вижидали перед секретаріятськими віконцями зі стипендійними проханнями в руках. Почались виклади. І з ними почалась на ново стара історія: „бий жидів!"

Почалось у варшавській Вищій Торговельній Школі, відгукнулись биттям жидівських шиб львівський університет і політехніка.

Тиждень тому півофіціяльна агенція „Іскра" оголосила заяву мін. Свентославського, що апелював до громадянської опінії, до молоді та її окруження, думаючи, що академічній владі прийде в поміч загальний осуд цілого громадянства, що повинно звертатися проти акції, яку веде — як відомо — мала, але сильна своїми демагогічними впливами група „революціоністів", воюючих „кастетом, ножем і палкою".

У міжчасі академічна влада залегалізувала 2 нові студентські політичні організації: „Młodzież wszechpolska" і „Народови Звйонзек Польскей Młodzieży Radikalnej", що мають стати — як каже їх програмова резолюція — „авангардою нового народового ладу, авангардою Великої Польщі". В університеті і в політехніці, у Варшаві й у Познані відбулись бомбастично гучні віча тих організацій. На вічах були репрезентанти академічних сенатів, досить багато молоді й багато гострих висловів, звернених — треба підкреслити — в сторону комунарської пропаганди. Молоді вшехполяки й молоді народовці заповідали безоглядну боротьбу з комунізмом і при кожній нагоді співали „гими młodих", акцентуючи при тім фізіольогічний антисемітизм.

Антисемітизм! Тут саме лежить запальна точка цілої справи. „Геть з жидами, геть з жидокомуною, що забирає місце синам хлопів і робітників по університетах" — оце гасло, що кинене в демагогічний спосіб спричинило й останні події. В юрбі від слів до діл недалеко. Зачалось на університеті, потім розпалилось у Вищій Торговельній Школі, відтак відгукнулось великим маніфестаційним вічем і пішло по всіх вищих школах.

Варшавська преса переповнена описами тих випадків. І не диво. Розярена юрба, порозбивані шафи, демольовані авдиторії, кастети і димні бомби — таки мають посмак небуденности, сензації. Міністр освіти видав свою грізну осторогу: на випадок повторення кривавих подій поліція не пошанує автономії високої школи. Зрештою, осторогу цю попередив вже факт: в мин. вівторок поліція, спираючись на 11. статті закону про академічні школи, ввійшла на терен одної з вищих шкіл. Цей прецеденс може часто повторюватись, що нічого доброго нікій стороні не ворожить.

Поклик ректорів до молоді нічого нового не приносить. Він стрінувся навіть з застереженнями в боку державних чинників, що його найсильніше сформулювала „Газета Польска": „Ми воліли б, щоб голос найвищої академічної влади в такій хвилині не пригадував так відомих еляборатів генерального секретаріяту Ліги Націй, щоб можна було вислідити з їх енунціяцій, що чорне, а що біле. Коли міністр освіти взиває ціле суспільство дати владі моральну підтримку через недвозначний осуд брутальних і неетичних ексцесів — вдаряє нас брак цього моменту в енунціяції пп. ректорів".

Молодь нагло заспокоїлась. Перед брамами високих шкіл кружляють скріплені поліційні сторожі і... чекають на нові заворушення, яких покищо нема. Чи вони ще будуть? питання, на яке — здавалось би — важко відповісти, не є по суті тяжке. Перед молодю стоїть загроза постійної поліційної інтервенції, отож цілковите припечатання автономії. А проте — сміло твердимо — ексцеси повторяться і будуть повторюватися так довго, як довго не будуть зліквідовані їх замаскковані інспіратори, — а це складна справа: бо вона тісно звязана з загальною у Польщі антисемітською течією та внутрішньо польським політичним замішанням.

Відомий загально факт, що більшість демонструючих студентів — сини й доньки державних урядовців, це виглядає на парадокс, коли взяти під увагу політичний характер цих демонстрацій. Але це вказує рівночасно на щось характеристичного: польська академічна молодь не має свого політичного обличчя і часто-густо сліпо, або от-так собі, без глибшого переконання йде за проводом своїх аранжерів, що виконуючи з черги накази своїх інспіраторів, уміють відповідно настроювати студентство.

Щоб переконатись, що так саме є, досить побувати на якомусь стереотиповому польському академічному вічу. Оце барвна картина з останніх днів: Велика авдиторія. Мінає речинець внесення оплат. Хтось зі студентів стає за катедрою і взиває до бойкоту оплат. Саля бе в долоні, підхоплює його протестаційний оклик. В такій хвилині завжди знайдеться кілька голосів, що вітатують в честь „майбутньої, ідеальної, великої „народової" Польщі. Саля здезорієнтована, розгублює увагу в загальному замішанні, кричить і гукає без перерви: „Хай живе", або „Геть" і починають юрбою викидати присутніх на салі жидів, хтось розкине нецікаві числа „Академіка Польскего" з бундючним написом в підпитулі: „II. рік без цензури", або „Штафету" і наступає загальний спів „гимну млодих", при чому від деякого часу молоді „вшехполяки" підносять по гітлерівськи руки. Буває, що розентузіязмоване товариство крикне „геть" там, де треба „хай живе", хтось дотепний затягне модну пісоньку і так здебільша кінчаються оці „великі народові демонстрації".

Українське студентство слушно не мішається до чужих для нього справ, що не має означати його аполітичности. Навпаки, українське студентство радо цікавиться життям сусідів, з цікавістю обсервує їх протикомуністичні відруки, але не вважає гідним та відповідним вмішуватись до акції, якої сутні цілі є йому чужі й байдужі. Боротьба українського студентства лежить у зовсім іншій площині: у площині боротьби за власну високу школу, за рідну культуру, за легалізацію власних організацій, за практично рівновартні дипльоми, себто за варстати праці.

Зате всіх студентів без виїмку цікавить чи не найбільше справа стипендій та звільнення від оплат. На університетських стінах почали появлятися вже перші оплатові листи. Можна бачити щодня юрби студентів, що з надією в очах шукають на них своїх імен. Доля багатьох із них залежна від тих власне листів; молодь нервується і чекає їх чергової появи. В авдиторіях спокійно, як ніколи.

Кажуть, що 9. листопада, в роковини смерти убитого жидами студента Вацлавського будуть нові авантюри. В університеті розкинув хтось відозви, підписані таємничим „комітетом боротьби з авантюрами", що закликають до „боротьби з бешкетами ендецьких наємників".

В допомогових академічних товариствах ростуть гори прохань за безплатними обідами. Перед брамами кружляють скріплені поліційні варти...

Ром. Гучв.

Мої спогади про польського соціяліста
Гната Дашинського.

Голосний свого часу польський соціяліст д-р Гнат Дашинський був спершу, у своїй політичній молодости, симпатичний для нас, українців, коли ми ще вірили, що як прийде до влади польська демократія, то стане ліпше українському народові, бо тоді стануть рівні з рівними і вільні з вільними...

Не забудемо тої телеграми з Кракова по кріазвих виборах до Державної Ради у нас в 1897 році: „Панування польської меншини над українською більшістю є **неморальне і засадничо несправедливе,** тимбільше, що при розбудженій національній свідомости українського народу того панування без помочі війська і жандармерії не вдасться здержати".

І валив посол Дашинський президента Палати Послів поляка Давида Абрагамовича в 1897 р. словами: Ти старий надаєшся до криміналу! Він поставив відтак наглий внесок на обвинувачення міністрів за введення виїмкового стану в Західній Галичині за протижидівські розруки, — при чому без пардону вищив шляхотську господарку в Галичині, що спричинила селянські розруки та вже була спровадила ката з Відня.

На з'їзді австрійських соціял-демократів у Берні 1899. року, як поставлено резолюцію, щоб перетворити Австрію на державу вільних народів, то посол Дашинський сказав у своїй промові, що створення галицької провінції звело український нарід до ролі безнадійної меншини, так що цей нарід дійсно **оплачує цілу польську культуру на сході...**

А в дебаті над звітом запомогової комісії в палаті послів сказав посол Дашинський дня 13. грудня 1901. року, що в Галичині „ксьондзи, князі і графи крадуть, як звичайні злодії"...

Ось так воно було, коли посол Дашинський був в опозиції проти австрійського уряду та у війні з Колом Польським у Відні. А як ті часи перейшли і прийшов парлямент загального голосування та наше становище стало сильніше і національна свідомість українського народу розбудилась, то **посол Дашинський вже не підтримав нашого домагання заснувати український університет у Львові** і не міг ще рішитися...

А далі, коли берестейським договором визнано державність України і признано право самоозначення українського народу, то посол Дашинський сказав в австрійському парляменті, що „вибухла якась Україна" і поставився вороже до визвольних змагань українського народу. Дійшло до того, що в дні 21. лютого 1918. р. в палаті послів Державної Ради у Відні **посол Гавзер** іменем німецьких партій Австрії висказав найвище здивування з причини такої поведінки поляків, а посол **Василько** мусів навіть відпирати несправедливі й неоправдані атаки посла Дашинського.

А вкінці, як посол Дашинський став **маршалом польського сойму,** то вже не признавав проблеми української нації, ані не знав українських послів. Він призабув наших давніх послів: Романчука, Окуневського й інших, при котрих доробився, а нових українських послів зовсім не респектував...

Колишній соціял-демократ став фактично націонал-демократом, що опинився на платформі шовінізму і з маркою великого польського трибуна переходить до історії.

Д-р Кость Левицький.

Батьку! Не жалій одноразового видатку 5 зол. для добра своєї дитини, і запренумеруй для свого сина чи доньки

„СВІТ ДИТИНИ"

який стане для неї справжнім приятелем і любимцем!

Пиши на адресу: Львів, Зіморовича ч. 2.

1949 Числа оказові висилаємо безплатно. 3—2

Перед здобуттям Мадриду.

СЕВІЛЛЯ, 6. 11. Авас. Нац. війська сподіваються заняти Мадрид у пятницю.

Головний командант нац. летунства повідомляє, що під Мадридом зістрілено 7 червоних мисливських літаків і один бомбовий.

Як Мадрид дістанеться в руки нац. військ, поліційну службу у ньому переймуть добровольці зі Севіллі, Навари і Леону.

БІЙ НАД МАДРИДОМ.

СЕВІЛЛЯ, 6. 11. ПАТ. Над Мадридом дійшло до бою червоної ескадри з 9-ма нац. літаками; вони зістрілили 6 червоних мисливських літаків і 1 бомбовий, що упали на дахи мадридських домів.

АНҐЛЬО-ФРАНЦУСЬКА ІНТЕРВЕНЦІЯ.

ПАРИЖ, 6. 11. ПАТ. Як подає „Матен", брит. уряд у порозумінні з французьким взявся оба європейські уряди охоронити Мадрид від руїни та пощадити життя цивільного населення, зокрема жінок і дітей.

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

ТАЛЯВЕРА, 6. 11. Авас. Після інтензивної артилерійської підготови нац. війська заняли наступом на багнети м. Серре де Льос Анджельос.

КОМУНІКАТ НАЦІОНАЛЬНОГО КОМАНДУВАННЯ.

СЕВІЛЛЯ, 6. 11. ПАТ. На північному фронті заняли нац. війська села Фресмедільяя і Гвадарама.

ҐІБРАЛЬТАР, 6. 11. Райтер. Червона міліція почала вчора офензиву під Естамоною. 2.000 нац. вояків відступили перед 20.000 міліціонерів до Ґвадіяре.

Орґанізаційна праця У. Н. Д. О. в жовтні 1936.

Від Ред.: Присилане нам з Ген. Секретаріяту УНДО звідомлення містимо без змін на сторінках „Діла", хоч його дані нашим читачам здебільше вже знані. Дістанемо інформацію, що на будуче йтимуть подібні звідомлення що місяця, з тим, що звіти з організаційного руху на місцях діставатимемо у скондензованій формі

ПРАЦЯ В ЦЕНТРАЛІ.

Розважаючи в статті „Новий сезон — старий курс" завдання політичного та орґанізаційного характеру, що перед ними стає в цьогорічному осінньому й зимовому політичному сезоні УНДО, офіціоз УНДО „Свобода" (ч. 38 з 4. X. 1936) ствердив, що на терені краю можна було в останніх часах завважувати деяке організаційне ослаблення. Отже: оживити політично-організаційне життя в центрі й на місцях, пожвавити праці, навязати можливо найтіснішій зв'язок між столицею і краєм — ось завдання великої ваги, які стануть в новому сезоні перед проводом УНДО.

І справді в місяці жовтні УНДО розвинуло дуже оживлену діяльність. Публичний інтерес вимагає реєстрації і насвітлення цілої низки акцій, які мають для життя нашої національної спільноти немаловажне значіння.

На першому місці слід у цьому звіті поставити засідання Центрального Комітету УНДО, яке відбулося 10. жовтня. Центральний Комітет УНДО є — як загально відомо — тією партійною установою, яка усталює загальний політичний курс партії і намічує лінію її праць на якийсь відтинок часу. Хоча на згаданому засіданні Ц. К. дискутовано на основі реферату пос. Вол. Целевича виключно комуністичну справу, прийнято низку протикомуністичних постанов та вирішено перевести на терені цілого краю рішучу протикомуністичну акцію, то на ділі це засідання Ц. К. було лише продовженням засідання Ц. К. з 26. вересня, на котрому голова партії пос. Василь Мудрий поставив у своїм політичному рефераті цілість політики УНДО на дискусію. Комуністична справа була у цьому загальному політичному рефераті лише частиною ширшої цілости, у якій на перших місцях видвигнено такі справи, як питання польської кольонізаційної акції на наших землях і далі цілу низку проблем засадничого програмового й тактичного характеру, звязаних з курсом т. зв. політики нормалізації.

Детальнішою розробіткою політичних та організаційних постанов Центрального Комітету займалася на низці засідань Екзекутива УНДО. Такі засідання відбулися: 5., 22. і 27. жовтня і далі звязане з цим останнім засіданням Екзекутиви в днях 2. XI. В осередку уваги стояли на цих засіданнях справи протикольонізаційної та протикомуністичної акції УНДО, питання розбудови й посилення організаційного апарату УНДО, справа розбудови партійного органу „Свобода", також низка господарсько-фінансових питань, як загально-краєвого, так і суто партійного характеру.

На черговому місці слід тут назвати велике репрезентативне зібрання (15. жовтня), що його влаштувало УНДО з приводу кольонізаційної загрози. У цьому зібранні взяли участь представники нашої Церкви, всіх центральних культурно-освітніх, наукових, господарсько-кооперативних та економічно-фінансових установ, професійних організацій, українського жіноцтва, всіх наших станів, себто інтелігенції, міщанства й робітництва. Як відомо, це зібрання одноду шно стануло в обороні прав українського селянина на його рідну землю.

Побіч низки інших цю саму тему підхопило також масове зібрання Народньої Організації Українців міста Львова, яке відбулося 23. жовтня в салі „Бесіди". Крім резолюції, якою одобрено одноголосно теперішній курс політики УНДО, це зібрання приняло також низку протикольонізаційних і протикомуністичних постанов.

Заходами Головного Секретаріяту УНДО, відбулася 14. жовтня ширша пресова нарада, на якій окрім органів, які безпосередньо стоять на платформі УНДО, взяли численну участь і заступники низки інших органів незалежної української національної преси. Темою нарад було устійнити одноцілу пресову тактику в низці актуальних політичних питань.

ЗВЯЗКИ З УРЯДОМ. ВАЖНІ ІНТЕРВЕНЦІЇ.

Само собою, одною з найважніших справ було втримати звязки між проводом УНДО й урядом. На першому місці слід на цьому відтинку назвати поїздку голови УНДО пос. Василя Мудрого й пп. Володимира Целевича та Остапа Луцького на конференцію з премієром ген. Ф. Славой-Складковським (7. X.). При нагоді тієї поїздки залагоджено більшу кількість дрібніших справ та інтервенцій у міністерствах: внутрішніх справ, фінансів та суспільної опіки.

9. жовтня відбулася більша конференція з міністром справедливости З. Грабовським, на котру від УНДО делеговано пп. послів Володимира Целевича і д-ра Степана Витвицького. У звязку зі справами, порушеними на тій конференції, названі члени УПР виїздили до міністерства справедливости ще й удруге, а саме в днях 28. і 29. жовтня. Обговорювано тут справи персональні, помилування політичних засуджених і відносини у вязницях.

Подяка.

Оцим почуваюся до обовязку зложити подяку Товариству взаїмних обезпечень на житя „КАРПАТІЯ" у Львові за скоре й без зайвих трудностів виплачення повної обезпеченої суми по моєму бл. п. чоловікові Михайлові Каричек в Демні п. Сколе.

Скоре та акуратне виплачення обезпеченої суми уважаю моє поручити як найліпше українське Товариство обезпечень на житя „КАРПАТІЯ" у Львові найширшим колям українського громадянства.

3021 **Юлієнна Каричек.**

Зокрема треба згадати про низку інтервенцій послів Володимира Кузьмовича і Дмитра Великановича в міністра освіти.

22. X. відбулася конференція делеґації УПР з віцеміністром і міністром фінансів Е. Квятковським. З української сторони взяли в ній участь голова пос. В. Мудрий, сен. О. Луцький, дир. „Дністра" Яр. Колтунюк і дир. Земельного Банку Гіпотечного В. Сінгалевич. Зокрема відбулася 23. X. подібна конференція з міністром рільництва Понятовським, у якій взяли участь голова В. Мудрий, сен. О. Луцький і пос. Зиновій Пеленський. Членам УПР допомагали в праці приликані спеціяльно для цієї справи до Варшави провідники нашого господарства та українські економісти-фахівці.

Крім цього кількох членів УПР мало більшу кількість інтервенцій дрібнішого характеру у всіх воєвідських урядах та староствах на територіях держави заселених українцями.

ЗВЯЗОК З КРАЄМ. НАРАДИ ІНТЕЛІҐЕНЦІЇ.

Хоч які важні є без сумніву всі того роду контакти з урядом, то безумовно ще важніший є як найживіший звязок проводу УНДО й У. П. Р. з краєм, отже безпосередня стичність нашого політичного центру з життям, потребами, вимогами й настроями таки самої нашої землі. Окреслюючи з початком осени програму своїх найближчих праць і завдань, провід УНДО підкреслював у низці своїх і письменних і устних енунціяцій, що найбільш безпосереднім ударним завданням УНДО буде тісне навязання й поглиблення контакту центру із нашими народніми масами. У виконанні цього завдання на перше місце висунулася потреба відбути кампанію політичних нарад центру з нашими провідними елементами в цілому краю. Таким чином на місяць жовтень устійнено низку нарад членів Президії УНДО й У. П. Р. з нашою інтелігенцією та політичним активом УНДО на місцях.

Започаткував цю акцію голова пос. В. Мудрий, улаштовуючи першу того роду нараду у Львові (5. серпня). На нараді було приявних к. 30 запрошених членів львівського партійного активу. З черги гол. В. Мудрий відбув таку саму нараду разом з послом В. Болюхом і д-ром Ст. Бараном у Тернополі (3. жовтня); далі 24. X. в

ВАСИЛЬ ЦАЛИНЮК.

Спогади з учительської семинарії.

Заліщицька учительська семинарія закінчила цього року останній рік свого 38-літнього істнування. В мури цієї семинарії вступив я в 1901. р. Семинарія була тоді ще в початках і працював там ще перший учительський збір з директором Титом Словєвським.

Директор С., хоч старший віком, був проте елєґантний і пристійний мужчина. Великі сині очі, буйна, хоча вже посріблена, догори зачесана чуприна, гостра борідка, говіркий. Цікавився він лінґвістикою та любив рими. Входить бувало до кляси та питає ученика з краю: „Як сен учень називa?" „Онуфри" — паде відповідь. Онуфри, куфри, пуфри. „Прошен теди... таких слув венцей нема в єизику польскім". „Проше теди" — це був його улюблений зворот, який вплітав він у кожне речення. Дир. С. не був для учеників злий, одначе не був для українців симпатичний через свої політичні переконання. Був це ще тип зубра, який зотичні переконання. Був це ще тип зубра, який зовемо „ґенте Рутенус, націоне Польонус". Син гр.-кат. священника, мову українську мабуть знав, та ніколи нею не говорив. На кожному кроці підкреслював перед нами вищість польської мови.

Не знаю, чи це мало бути заохотою для нас українців чи докором — але знаю, що наші молоді душі корчилися і дивно ставало, що так непедагогічно поступає, здавалось би, досвідний педагог. Скоро завважили ми, що на такі дискусії приходить дир. С. тільки на години двох учителів: М. і Г. — мистців у понижуванні українців. Перший з них приходив до кляси все із „Слово-м Польск-им"; з ним маніфестувався і публично. Розкладав його широко і читав, ідучи дорогою. Чуючи поуки дир. С., звернені до українців, зловтішно блискав зпоза окулярів очима, закладав пальці за камізольку і підносився на пальцях — просто ріс. Сам він, хоч був учителем утраквістичної семинарії, не вмів ні слова по українськи

Та чим частіше ставились до нас як до меньше вартної нації, тим більше розбуджували в нас національну свідомість, тим більше загострювали національну окремішність. Вислід був саме протилежний від задуманого. Якби навмисне, щоб затерти цілотижневу політуру, ми в кожну неділю і свято убирались у вишивані сорочки та червоні гарасівки, замісць ланцюжків носили гирдани — і так фотографувалися. Пишучи до себе, уживали ми тутулу „Славний Гайдамака". Орган Петрицького „Гайдамаки" розходився серед нас у значнім числі. Спроваджували та розпродували ми серед учеників семинарії політичні брошури. Багато шуму наробила в дирекції подія, коли переловили одну пачку книжок з видавництва „Гайдамаків". Були там деякі прикрі заголовки. Книжки сконфіскували й ученика Булку, на якого адресу книжки надійшли, прогнали з семинарії.

Ми трималися гордо ще й тому, бо нас було завсіди більше, з нас складався хор, ми були солістами та диригентами. Згадатиб такі імена, як: Т. Григорович, Д. Семкович, В. Михайлівський, В. Цалинюк, потім Рівний, Гайворонський та ін. Як диригенти виручували ми вчителя співу в церкві, на Йордані, на похоронах, а самостійно ходили ми з колядою на У. П. Т. Серед українських студентів було багато одиниць, що проявляли літературний хист (М. Приймак), талант у співі (Григорович) та музиці (Гайворонський).

Ми не то, що не мали спеціяльної опіки, а рідко мали добрих педагогів. Якийсь час учив нас української літератури поляк учитель Г., який цілою душею нас, українців, та нашу мову ненавидів. Довший час учив нас Червінський Корнило (мабуть рідний брат президента апел. суду у Львові). Був це старий кавалер і дивак. Цілу годину бувало перестоїть за таблицею погладжуючи свої грубі вуси, або заїдаючи ласощі, які все зі собою носив. А ми читали уступ за уступом з книжки; розуміється, читав той, хто умів та любив читати. Ті, що читали, мали на свідоцтві ноту з українського дуже добру, а при матурі були з української літератури увільнені. Як людина був учитель Ч. спокійний, зрівноважений, але маломовний, замкнений у собі. Ученикам ніколи кривди не зробив. Національне обличчя його було невиразне — просто крився з тим.

Значно відріжнявся від тих двох учитель Банах Павло, що прийшов зі Сокаля. Рослий, пристійний, говіркий і знав добре свій предмет. На жаль, полишив він у нашій памяті прикрий спогад. Семинарія уладжувала Шевченківсько-Міцкевичівські вечерниці. У програму входила деклямація зі співом „Гамалія". Банах мав виголосити пояснення, очевидно в українській мові. Та зложилося так, що тоді саме змінили становище директора семинарії. Відходив С., а прийшов д-р Мандибур зі Львова. Приїхав теж візитатор, Барановський. Всі три явилися на концерті. Б. виступивши на сцену, мабуть за чиєюсь порадою, замісць по українськи, почав пояснення у мові польській. Тяжко це йшло, та влада оцінила його добру волю.

Буває так, що до підтримання духа в утраквістичних чи польських школах починяються

Мостиськах і 26. X. разом з послом м'ром Ів. Заваликутом у Коломиї.

Посол Володимир Целевич відбув того роду наради: 19. X. разом з послом Зиновієм Пеленським у Перемишлі, 23. X. разом з послом д'ром Ст. Біляком у Львові (Нар. Орг. Українців м. Львова), 26. X. в Яворові, 30. X. разом зі сенатором д'ром А. Горбачевським і пос. д'ром Ст. Бараном у Чорткові і 17. X. в Городку.

Посол Володимир Кузьмович відбув того роду наради: 8. X. в Камінці Струм. (нарада П. Н. К. разом з представниками всіх місцевих українських національних організацій та установ), 14. X. разом з пос. Гр. Тершаківцем у Самборі, 18. X. разом з пос. д'ром Ст. Витвицьким у Дрогобичі, 25. X. разом з пос. Гр. Тершаківцем у Добромилі.

Пос. д-р Степан Баран відбув такі наради: 23. X. разом з послом д-ром Р. Перфецьким у Сокалі; 24. X. з пос. д-ром Р. Перфецьким у Раві Руській; 30. X. разом з членами УПР сен. д-ром А. Горбачевським і пос. Вол. Целевичем у Чорткові і врешті 31. X. в Копичинцях та Борщеві.

Пос. д-р Корнило Троян відбув таку нараду разом з пос. В. Болюхом 24. X. у Збаражі; пос. Дмитро Великанович 4. X. у Войнилові, 13. X. в Бурштині; пос. д-р Р. Перфецький у сполуці зі зїздом П.Н.К. 18. X. в Рівному; пос. м-р Іван Заваликут 27. X. в Городенці; пос. Гриць Тершаковець у сполуці з нарадою П.Н.К. 7. X. в Старім Самборі і 8. X. також у сполуці з нарадою П.Н.К. в Турці н/С.

З інших того роду імпрез слід згадати: масове повітове віче в Самборі, що його відбув 15. X. посол Гр. Тершаковець в аграрній справі і протикомуністичне віче пос. Дм. Великановича в Рогатині (12. X.).

На окрему увагу заслуговують: сходини міщанства м. Тернополя на нараду в неділю 25. X. в справі заснування Народньої Організації Українців міста Тернополя. Справу організації українських міських елементів референував на цій нараді пос. д-р Степан Білик і посли: д-р Корнило Троян та Василь Болюх. У неділю 18. X. відбулася заініційована пос. ім. Заваликутом подібна нарада українського міщанства в Коломиї; референував запрошений в тій ціли зі Львова п. Аратон Добрянський.

НА РОБІТНИЧІМ ВІДТИНКУ.

Окремий відтинок організаційної праці УНДО — це робітнича справа. Питання професійної і політичної організації українських робітників у рамцях національної організованости стоїть — але й по старому важке. В останніх часах помітна сильна активізація та безпосереднє зацікавлення УНДО в цю ділянку. А саме: 8. X. інтервенював у компетентних льокальних чинників пос. д-р Корнило Троян у справі страйку українців, місових робітників, занятих у підприємстві бр. Гредлів у Сколім. При цій нагоді виявилась позитивна можливість охопити місцеві українські робітничі маси в рямці суто національної української робітничої професійної організації. Майже в тотожній справі інтервенював пос. Дмитро Великанович 18. X. в Перегінську. В обидвох цих місцевостях заповіджено та приготовано створення українських національних робітничих організацій. Як виходить з організаційних звітів посла Гр. Тершаківця, в трохи іншій площині заістнувала подібна ситуація і в Добромилі, в тартаках Либшета, де працює понад 350 робітників-українців. Більш як коли-небудь є актуальне питання організації українського робітництва на терені самого Львова. У звязку з виявленими осьтак самим життям робітничими проблемами Секретаріят У.Н.Д.О. виробило план акції в справі заснування низки статутових українських робітничих товариств і профсоюзів на національній основі.

Розуміється, можна би назвати ще цілу низку інших організаційних імпрез, акцій та чинностей громадянського характеру, у яких бере УНДО найживішу участь, чи то безпосередньо через свої установчі органи, чи посередньо, через участь членів Ц. К., Екзекутиви УНДО та членів УПР, — скажім — на кооперативнім, просвітнім, рідношкільнім і т. п. відтинках нашого національного життя. Вичислювання всього того — річ ясна — завелоб нас за далеко. Йшло тут радше про звіт зі суто політичних акцій партії. Як на один місяць — їх немало. На місяці листопад і грудень заповіджено та приготовано передовсім масову земельну акцію. Вона заабсорбує сили УНДО в цих місяцях у значно більшій мірі, як це було в жовтні.

—o—

Поборюйте неграмотність!

Заклик до Кружків Рідної Школи.

Чи то державна, чи наша громадянська статистика виказує жахливий стан неграмотности серед українського народу на його західних землях. Недостача школи в даній місцевости взагалі, зокрема — недостача своєї **рідної** школи, а то й недоцінювання ваги грамотности були причиною, що українська молодь підростала до років, що їй надають права громадянина, тимчасом вона не мала навіть тих найменших основ, що їх вимагає рівень культурної людини. Можна ці причини зрозуміти. Можна зрозуміти й те, що українська дитина, виховувана у несвоїй мові, чи на книжці з чужим для неї змістом, не набрала замилування читати книжку, а не маючи вправи — швидко стає знов неграмотієм. Але в інтересі власного добра таких одиниць, в інтересі доброго імени народу не можна такого стану терпіти.

Кожний, що має з неграмотною людиною до діла, що має в нею якийнебудь завязок, повинен уважати собі за громадський обовязок спонукати неграмотія до науки письма, а то й заняти ся самим навчанням.

Очевидно, що ще легше поборювати неграмотність організовано. От саме тепер пригідна пора. Вже покінчилися господарські роботи й зараз особливо на селі нема що робити з часом. З другого боку — наші кружки РШ., що покінчили вже свій клопіт удержання дитячого садка в літі, роздумують, що їм робити, чим виповнити рік праці.

Пригадуємо, що попри організацію дитячих бібліотек, попри ширення свідомости виykладами й імпрезами, поборювання неграмотности кладе кружкам РШ. за обовязок статут Рідної Школи (§ 5. точка в). Рідна Школа поклала викреслення неграмотности в календар праці кружків РШ. Хочемо, щоб кожна українська одиниця могла користати з культури й поступу, а то причинятися до їх розбудови. Але цього не можуть робити неграмотії.

Нехай-же, хто тільки має якнебудь змогу, рятує українських духових сліпців, нехай старається ницити неграмотність, що осоромлює нашу націю в очах світа!

Як повести потрібні курси, про це найдуть кружки РШ. докладні відомости у книжці „Рідна Школа в ідеї і житті" на стор. 121—125. Там є теж і правні і практичні поучення й завваги.

ГОЛОВНА УПРАВА РІДНОЇ ШКОЛИ:
Микола Заячківський, голова. **Д-р Степан Ганицький**, секретар.

ХЕМІЧНА АНАЛІЗА ВИКАЗУЄ, ЩО
ПАПЕРЦІ і ТУТКИ
(ПОВНОВАТКИ)
„КАЛИНА"
є найліпші і найздоровіші!

чимало катехити. За мене було їх двох: о. Софрон Глібовицький та о. Іван Туркевич. О. Г. щирий, все усміхнений, любив жартувати. Дехто з учеників уважав його симпатиком москвофілів і тому не зовсім звірювалися йому. Чи підозріння учеників були оправдані, я не знаю, бо рух москвофільський не проявлявся тоді ані в семинарії ані поза нею. О. Т., як добрий музика та енергійний диригент, мав значну музичну бібліотеку, з якої ми багато користали: переглядали, переписували, а то й вичувалися (головно твори Лисенка).

Ми мали свій хор, у хорі добрі голоси. Згадатиб тов. Солонинку, який з легкістю брав контра „а"; були гарні баритони, як Васильців, Петришин, Клапоущак та інші.

У Заліщиках відкрив тоді адвокатську канцелярію д-р В. Охримович. Під його проводом ожили товариства. Рухлива була „Бесіда", яка влаштовувала відчити та концерти. В хорі „Бесіди" під управою о. Туркевича брали участь визначні співаки, як о. Курпяк (доїзджав з Тлустого), В. Бараник, Слезюк та було їх за мало і тоді вдалося „Бесіді" дістати в семинарії дозвіл на участь учеників у виступах хору. І от тоді запізналися ми з перлинами музичної літератури („Гус", фінал із „Запорожця" і подібні). Вибір творів і виконання було богато краще, як у семинарії. В семинарії виступали ми на прилюдних концертах з такими піснями, що інколи і соромно було. Через вибір українських пісень на концерт у честь Шевченка дійшло раз до німого страйку.

(Докінчення буде.)

Накликують до створення народнього фронту.

В четвер 5. ц. м. в год. 6.15 вечором виголосив професор львівської політехніки д-р Д. Шимкевич на сходинах у справі протижидівських заворушень реферат у салі Польського Лікарського Т-ва при вул. Ліндого. Референт спинився над небезпекою, яку скривають у собі протижидівські заворушення для публичного життя польського народу і держави та зголосив відповідну резолюцію. В довгій дискусії м. ін. говорив теж один молодий робітник „в імени української поступової молоді". Осудивши протижидівські заворушення він гостро виступив проти українських фашистів, буржуазії, Митроп. Шептицького і т. д. і накликував українських соціял-демократів, радикалів, поступову молодь з „Каменярів" і членів „Просвіти", щоб створили спільний народній фронт проти українських фашистів, які в останньому часі виявили, мовляв, велику рухливість, цікавлячись життєвими справами українських робітників і селян.

Ось чого найбільше бояться комуністи і слуги червоної Москви! По своїй заяві згаданий український робітник присівся до К. Пелехатого і д-ра М. Заяця, колишніх провідників партії „Сель-Роб", які були теж присутні на цих сходинах.

Сходини у справі протижидівських заворушень організувала львівська філія Ліги Оборони Прав Людини і Громадянина, яка дуже вразлива на кривди вибраного народу, але ні пальцем не кивнула, як большевики пляновим голодом винищили міліони українців на Сов. Україні, а тепер винищують навіть самих українських комуністів.

СТРАЙК МОРЯКІВ ЗАГРОЖУЄ ПРОХАРЧУВАННЮ.

НЮ ЙОРК, 6. 11. ПАТ. Страйк портових робітників та моряків поширюється. У Сан Франціско страйкарі згодилися вивантажувати овочі й ярини. У Гельвести дійшло до заворушень; арештовано 38 страйкарів. У Бостоні один з провідників страйкарів попав до вязниці за... пянство.

Влада Гавайських островів повідомляє, що коли-б страйк затягнувся, островам грозить недостача харчів.

Листопадові Роковини.

ВЕЧІР СТРІЛЕЦЬКОЇ ПІСНІ У КОПИЧИНЦЯХ.

Листопадові роковини святкувало громадянство Копичинець дуже торжественно. І так у суботу 31. м. м. у великій салі Народнього Дому відбувся „Вечір стрілецької пісні", що притягнув багато осіб, головно молоді. По відспіванні пісні „Ой у лузі" виголосив гарну промову дир. В. Пенцак. На дальшу програму складалися: хорові виступи „Копичинецького Бояна" під проводом п-і Біланової, виступ орхестри під проводом п. Заячка і деклямації п. М. Сафіянівої. Вечір закінчився відспіванням нац. гимну.

В неділю 1. ц. м. о. кан. Шенковський відправив в асисті о. Чорняка та о. Рижевського торжественну Службу Божу в наміренні українського народу. Відповідну до хвилини проповідь виголосив о. Рижевський. З черги при могилі по середині церкви відправлено панахиду, підчас якої програвала орхестра „Боян".

Пополудні громадянство зійшлося на цвинтарі біля стрілецької могили де відспівано кілька стрілецьких пісень.

Листопадові роковини відсвятковано також по багатьох селах.

ЛИСТОПАДОВІ СВЯТА В ДРОГОБИЧЧИНІ.

В „Ділі" з 4. XI. п. р. був поміщений короткий допис про Листопадове Свято в Дрогобичі, але він не дав повного образу, тому його доповнюємо. Бо було це свято підготоване і відсвятковане з великим піетизмом. Підготову свята черебров на себе парохіяльний уряд оо. Василіян під проводом о. ігум. С. Барвінка, дальше Філія УКТОДІ, яка вислала великі клепсидри з повідомленням про панахиду в дні 31. X. На пониження заслуговує уведений о. ігум. Барвінком новина, а саме, що для представників усіх установ призначено окремі місця в церкві, що впливає дуже виховно на громадянство, бо воно бачить свій провід. У часі панахиди при участи 10 священиків дня 31. X. всі представники установ явилися під проводом б. члена Уряду ЗУНР. і теперішнього політ. провідника д-ра Степана Витвицького. В часі панахиди зібрано на інвалідів 54.75 зол.

По панахиді відбулась академія при участи понад 300 людей. Академію відкрив д-р Ст. Витвицький довшою святочною промовою, звертаючи увагу головно на ясні й виховні моменти нашого Зриву. Дальше поділилися своїми спомина-ми адв. д-р І. Блажкевич і хор „Дрогобицького Бояна" відспівав кілька пісень. Зібрано добровільними жертвами на інвалідів 38.45 зол.

В неділю 1. XI. по торжественним богослуженні відбулась академія для ремісників у Т-ві „Зоря", де святочну промову виголосив д-р І. Блажкевич. Вечором відбулися святочні сходини членів „Сокола" з двома рефератами: м-ра В. Черевка і Т. Лялюка, після чого відспівано низку стрілецьких пісень. Подібні сходини були і в читальні „Просвіти" на Горішній Брамі, з рефератом Ант. Максимовича і стрілецькими піснями.

В цілім дрогобицькім повіті в дні 1. XI. відбулися святочні сходини членів установ майже по всіх селах, зате не відбулася в повіті ніодна вистава чи тульня! Це з признанням для громадян Дрогобиччини треба на цьому місці ствердити.

СВЯТКУЙТЕ У ЛИТОПАДІ СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ!

Дохід зі Свята та інших імпрез жертвуйте на інвалідів.

У СТАНИСЛАВОВІ.

У звідомленні з 1. листопадового свята в Станиславові зайшла остільки помилка, що назвище голови товариства українських сторожів Климовського перекручено на: Сигурович. Зазначуємо, що замітку про листопадове свято й інавгурацію тов. українських сторожів дістали ми від приналідного дописувача, а не від нашого кореспондента.

СВЯТО 1. ЛИСТОПАДА В РАДЕХОВІ.

І в цьому році відсвятковано в Радехові день 1. листопада дуже торжественно. В год. 10.30 відправив місцевий парох о. М. Зінкевич торжественну Службу Божу, а попол. панахиду за тих, що впали за волю України. Молодь висипала серед церкви могилу, на могилі поставила хрест з терновим вінцем та украсила квітами; церква освітлена електричним світлом і переповнена вірними, бо в богослуженні взяло участь все громадянство і вся місцева інтеліґенція. Проповідь виголосив о. парох. Свято закінчено гимном-молитвою: „Боже великий єдиний". Співав хор під дир. ем. директора школи п. Волод. Пиговича.

Макарожики
бішкопти, коржинки
торти, сухарки
в вівсяних
платків
Knorr
смачні
а при цьому містять
в собі відзнижні мінеральні солі.

Подяка.

Отсею дорогою складаємо щиру подяку Вп. Д-р М. Старухові за видалення нашої мами з зачинкої тяжкої недуги. За труд, щиру опіку і уважливість в часі хвороби хай Всевишній нагородить сторицею.

С. Т. Миссаки.

Перемишль-Пикуличі. 3026

§19.

До Хвальної Редакції газети „Діло" у Львові.

В звязи з надрукованою в газеті „Діло" 31. X. 1936 р. ч. 246 (14.495) статтею п. з. „Хулиганські оборонці загарбаного і розтраченого Народного Дому" — прошу на основі § 19 пресового закону помістити в найближчім числі газети „Діло" отсе спростовання:

1) Неправда, що „питомці бурси Народного Дому у Львові навпів голодують", зате правда, що вони щоденно дістають такий обильний харч, що не можуть „навпів голодувати".

2) Неправда, що в Бурсі Народного Дому „гроші зїдає пачка дармоїдів", але правда, що в бурсі нема ніяких „дармоїдів", а персонал бурси тільки за свою працю дістає відповідне винагородження.

3) Неправда, що „засідаючи у тимчасовій управі „Народного Дому" я покровительствував нападови на членів тимчасової управи", але правда, що я нічого не знав про намірену демонстрацію руских студентів і був нею заскочений у такій мірі, як всі інші члени тимчасової управи.

4) Неправда, що я „покровительствував появі летючки" в справі Народного Дому, але правда, що я не мав ніякого відношення до її появи, а предложений до підпису Обществу ім. М. Качковского „Ліст отвартий в справе Дому Народнего ве Львове" підписали містопредсідатель і секретар Общества ім. М. Качковского.

5) Неправда, що в справі Народного Дому у мене настало „роздвоєння особовости", але правда, що від самого початку діяльности тимчасової управи у мене був ясно скристалізований погляд на сю справу, як свідчить про се заложена на першім офіціяльнім засіданню тимчасової управи й запротокольована моя деклярація слідуючого змісту: „Письмом з дня 24. серпня 1936. року Львівський Уряд іменував мене членом Тимчасового Виділу, як прибічного органу Адміністратора Руского Народного Інституту „Народний Дом" во Львові. Предложене мені становище я приняв тому, що в дотичнім письмі ясно означено круг діяльности Тимчасового Виділу і его головну задачу переведення санації фінансів Народного Дому. В глубокім пересвідченню, що Тимчасовий Виділ, як сама его назва вказує, носить лиш провізоричний ха-

МАРЕ СТАЛЬ.

ШКІЛЬНА ТОВАРИШКА.

На сцену ввійшли дві танцюристки. Обі у чорних оксамитних сукнях, що панцирем охопили стрункі тіла, з відкритими руками, рівномірними жестами вибивали такт і тримали у пальцях таку саму багряну рожу.

Вони були такі гарні та оригінальні, що публіка зустріла їх оплесками вже при першій їх появі. У широких еспанських капелюхах завели танок — увесь оснований на контрастах. За кожним разом, коли відхиляли голови замітне було те, що одна була ясна білявка, друга чорнявка як гебан. Навіть усміх мали такий самий, достроєний до танкової мельодії, — тільки чорнявка всміхалась може трошечки більше меланхолійно. Це й підходило краще до її голосу — нижчого, альтового. Співали просто, природно.

Обі вони старались, щоб усе вийшло якнайкраще. Кабаретова невибаглива публіка була би приняла і менше дбайливий виступ з таким самим вдоволенням.

У першому ряді під самою сценою сиділа молода пара — наречених. Молодець майже не дивився на сцену. Тільки машинально раз відвернув голову і його погляд зупинився на танцюристках. Тоді схилився, якби не добачував і зробив такий рух, якби хотів бачити все якнайвиразніше. Його наречена зморщила брови, явно невдоволена.

Коли молодець приняв свою звичайну позу, сказав до сусідки:

— Люізо! я таки не помилився. Ця брюнетка — одна з моїх шкільних товаришок.

Люіза взяла льорнетку і почала придивлятись танцюристці. За кожним разом, коли зпоза вирізу сукні вихилялась гола нога танцюристки, Люіза відхиляла нервово голову. Відложила льорнетку на біх і сказала:

— Ти маєш дивні знайомости.

Сказала це не весело, ані жартом, але гнівно.

Арнд глянув на неї здивований. Він хотів зловити погляд її очей, але вона вже знову оглядала допитливо танцюристки. І тоді йому не подобався профіль її обличчя, зіпсований горішньою губою та занадто гострим носом, що щораз більше загострювався від хвилювання.

Арнд сказав:

— Вибач, Люізо, але ця дівчина з дуже доброго дому. Її батько є професором у Вірцбургу. Вона була приятелькою моєї сестри.

— А тепер скотилася...

— Чому? — спитав він нервово — чи тому, що танцює. Вона ще в гімназії мріяла про те, що стане колись великою танцюристкою. І вибрала собі бажану карієру.

— Нема що казати, карієра... — відповіла злобно Люіза.

Арнд рушився на своєму місці:

— Я хотів би з нею привітатися.

Чорнява танцюристка звернула увагу на його рух. Було замітне, що пізнала його і щось при цьому подумала. Її білява товаришка глянула на неї і за одну мить все вернуло до звичайного ритму.

За хвилину впала завіса і заграла орхестра. Гості на салі почали танцювати. Люіза встала:

— Коли ти підеш до неї, тоді я відходжу сама до дому — заявила.

Арнд подивився на неї здивовано:

— Алеж Люізо! Що ти маєш на думці? Ми-ж підемо до неї разом. Я навіть прошу тебе піти зі мною.

— Навіть і не думаю робити двозначні знайомости.

Арндові небагато бракувало, щоб він не погівався, але заволодів собою і всміхнувся:

— Я не можу брати повалано твоїх слів. Я вважаю тебе за модерну жінку, а ти наводиш такі середньовічні аргументи.

— Чи я модерна чи ні, то це не змінює справи, що я не можу знайомитись із дамами сумнівного суспільного становища.

— Подумай лишень, Люізо, що ця дівчина належить до якнайчеснішої родини і бувала зависіди в нас. Ми знаємо дуже добре її моральну вартість.

Саме в тому часі у гардеробі стояла чорнява танцюристка і нервово мняла в пальцях рожу. Її товаришка вже давно переодягалась в інший костюм.

— Ево! — крикнула вона — що ти собі думаєш? Переодягайся!

— Не маю охоти виступати.

— Що на тебе напало? Яка причина?

— На салі є хтось, хто мене добре знає — сказала Ева.

— Ну і що? — спитала Марія, накладаючи пудер на лиційки.

— Це така страшна думка, що я не могла дальше зайти у своїй праці, як до такого кабарету.

рактер, а установленне его як провізоричного органу не буде мати ніякого впливу на вирішенне самої справи Народного Дому, я готов працювати в характері члена Тимчасового Виділу в означенім напрямі переведення санації фінансів сеї руської інституції. Рівночасно, як свідомий член галицко-руської общественности, уважаю за свій горожанський обовязок заявити, що моя участь у Тимчасовім Виділі не може означати ні моєї личної згоди ні згоди галицко-руської общественности на таке остаточне вирішенне судьби Руского Народного Дому, яке нарушало би права членів Руского Народного Дому, або противилось би его історії, волі его многочисленних руских жертводателей і вимогам закона".

6) Неправда, що я „воспитував і далі ще воспитую юношів на пізнійших громиз", але правда, що я воспитував і воспитую повірену мені молодеж згідно з руською традицією, в почутю горожанських обовязків супроти держави і на засадах христіянськой етики"

Львів 2. XI. 1936 р.

Д-р Адріян Копистянскій.

За незалежність суддів та боротьбу з хабарництвом.

В четвер 5. ц. м. почався у Катовицях III. зїзд польських правників, на який приїхало коло 1.000 правників.

По богослуженні в катедрі, учасники зїзду склали вінець на могилі невідомого шлеського повстанця. На зїзд прибув теж міністр справедливости Ґрабовський і президент Найвищого Суду Супінський та Найвищого Адміністраційного Трибуналу Гелчинський.

На зїзді виголосив довшу промову мін. **Грабовський**, в якій торкнувся революційних доктрин у СССР і Німеччині та порушив болячки польського судівництва. Такими болячками є: повільне полагоджування справ та ліберальне становище судді до засуджених, яким дають відпочинкові відпустки, звільняють їх перед річницем з вязниці і т. д.

Міністр заявився за незалежністю суддів, бо лише воза гарантує безсторонній вимір справедливости. Торкнувся теж справи безробіття правничої молоді підкреслюючи, що вже тепер є у Польщі коло 2.000 аплікантів і 700 асесорів, з яких лише 70 призначують річно суддями. Міністр радить кинутися правникам до інших ділянок, як до промислу, торговлі і т. д. Вкінці міністр справедливости заявив, що **буде рішуче поборювати хабарництво, крадіж публичного гроша і саботаж у всякій формі.**

Промова мін. Ідена.

ЛЬОНДОН, 6. 11. ПАТ. Вчора виголосив мін. Іден в палаті громад велику промову, на яку публична опінія нетерпеливо чекала, сподіючися найти у ній відповідь на недільну промову Мусолінія.

ЛІҐА НАЦІЙ І ЛЬОКАРНО.

Британський уряд — заявив Іден — є дальше вірний Лізі Націй. Це ще не значить, щоб В. Британія боронила теперішний устрій Ліги. Британський уряд пропонує реформу Ліги у такий спосіб, щоб Ліга була здібна в разі потреби до негайної акції і не була спараліжована засадою однодушности та щоб не служила лише до утримання статус кво.

Щодо приготувань до льокарненської конференції 5 держав, Іден вислав цими днями нову ноту в цій справі до 4-ох держав і вірить, що до такої конференції дійде, не зважаючи на теперішню ріжницю поглядів.

ФРАНЦІЯ І БЕЛЬҐІЯ.

Французько-британська співпраця є нині така тісна і сердечна, що ніколи франко-британські взаємини не були ліпші. Взаємини з Бельгією є теж якнайкращі. Англія дістала від бельгійського уряду запевнення, що Бельгія буде вірна своїм дотеперішнім зобовязанням.

НІМЕЧЧИНА.

З Німеччиною хоче В. Британія утримати приязні взаємини, але це можливе лише під двома умовинами: 1) що ця приязнь не буде виключна, 2) що вона не може бути звернена проти когонебудь іншого. Критикуючи недавні виступи Ґебельса і Ґерінґа, мін. Іден заявив, що В. Британія не дозволить на те, щоб її робити відповідальною за господарські труднощі Німеччини. Німецькі твердження в тому напрямі зовсім необосновані.

ІТАЛІЯ І СЕРЕДЗЕМНЕ МОРЕ.

Внаслідок італійсько-абісинської війни, британсько-італійські взаємини уложились некорисно і дальше нелегко їх наладнати, бо оба уряди мають інші поняття про нормування міжнародніх справ. Свобода входу на Середземне Море, перехід через нього і вихід з нього є не тільки справою вигоди і скорочення шляху для В. Британії, як це твердить Мусоліні. Середземне Море є **головною** комунікаційною артерією британської імперії і є для неї найбільш життєвою та істотною справою. В. Британія зовсім не хоче погрожувати Італії або атакувати її на Середземному Морі; вона хоче лише вдержати на Середземнім Морі статус кво без спорів, та із взаїмною користю.

Міжнародня ситуація є досить поважна, але Іден не вірить в те, щоб катастрофа була неминуча. Мир і майбутнє Европи залежатимуть у великій мірі від ролі В. Британії; а щоб її можна якслід виконати, мусить Велика Британія бути озброєна — казав Іден. Деякі держави обнижують навіть рівень життя своїх громадян виключно задля зброєнь. Зброєння В. Британії необхідні, щоб скріпити позицію В. Британії в обороні мира. Шлях до мира — на думку Ідена — веде: через скріпленя Ліги Націй, через европейське порозуміння і через озброєння В. Британії.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

—o—

Політична амнестія в Бельгії.

БРЮССЕЛЬ, 6. 11. ПАТ. У найближчих днях парлямент розгляне проект амнестії для засуджених за провини підчас світової війни. Йде тут головно про т. зв. флямандських активістів.

БРЮССЕЛЬ, 6. 11. ПАТ. Як твердить „Ля Дернієр Ер", урядовий проект передбачує амнестію навіть для засуджених на смерть за звязки з ворогом. М. ін. з амнестії скористає і Берме, якого засудили були на смерть (опісля помилували) за те, що під впливом німецької окупаційної влади намагався відірвати Фляндрію від Бельгії.

ПО ЦІЛОМУ СВІТІ.

З **Ватикану** заперечують поголоски, немов би стан здоровля папи погіршав.

Німецький міністр освіти Руст заіменував д-ра Шекля провідником німецького студентства.

Альбанський парлямент відкинув урядовий проект примусової праці при будові шляхів. Премієр видвигнув питання довіря.

Перед німецькою амбасадою в Льондоні маніфестувала вчора група людей з крайної лівиці.

500 перувіянських вояків увійшло на терыторію Еквадору.

У **французькій** фабриці самоходів „Пангар Левассор" застрайкувало 3.000 робітників, протестують проти того, що 700 їхніх товаришів утратило працю.

В **Еспанії** відбудуться вибори до парляменту 12. 13. і 14. грудня.

Польсько-німецькі переговори у справі продовженя на 1937. рік господарського договору з 4. листопада 1935. пічнуться 12. ц. м. у Берліні.

Іракський шеф генер. штабу Тага-Паша, що перебуває в Анкарі, вибирається до Льондону, бо після перевороту боїться вертатись до Багдаду.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., **тел.** 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Хор ревелєрсів „Евгена"** виступить з новим репертуаром перший раз у цьому сезоні **в салях** „Народнього Дому" **в суботу** дня 7. листопада ц. р. підчас **равту на „Рідну Школу".** 2870

— **Стан здоровля Митроп. Шептицького покращав.** З достовірних джерел довідуємося, що стан здоровля Митроп. Шептицького значно покращав так, що Митрополит відправляє тепер щоденно Службу Божу. Одначе на заборону лікаря не приймає покищо нікого на авдієнції.

— **Мистці — Митрополитові Андрееві.** VIII. Мистецька Вистава АНУМ відчиняється у неділю 8. XI. в год. 12. вполудне в салях Музею Н.Т. Ш. Виставлених буде 200 праць українських мистців. Вступ 1 зол., студенти 50 сот., групи по 20 сот. від особи. Вийшов ілюстрований катальог з 20 репродукціями й окладинкою роботи В. Баляса.

— **Виставу різьби, олійних образів і графіки** М. Гроса, Г. Зельцера і Л. Тировича у Промисловому Музею продовжили до 12. ц. м. Вистава отворена щоденно від год. 10—15-ої. Вступ 50 сот., для молоді 25 сот.

— **„Наталка Полтавка" в Золочеві і Тернополі.** Після великого успіху „Наталки" у Львові, де саля Великого Театру була на обох виставах (вечірній і пополудневій для шкільної молоді) виподана до останнього місця, ця вистава йде в незміненому складі артистів в Золочеві в суботу 7-го (саля „Сокола") і в Тернополі 8-го (саля „Міщ. Братва").

— **За вбивство брата.** В селі Лопушні бобрецького повіту Парашка Макушак поділила між свої

Марія тільки знизала з погордою плечима.

— Хіба, що ти його любиш. ...Але танго скоро кінчиться. Ти із своїм настроєм попсуєш наш виступ. Маєш час про це все думати пізніше. Як приятелька не можеш мене залишити саму.

Ева відповіла: — Твоя правда — і за кілька секунд мала вже на собі штани до нового виступу.

Марія підбадьорувала її:

— Чого ти властиво хочеш? Ми — гарні, молоді, маємо оплески, загально подобаємось!

— Ти не можеш цього зрозуміти! — відповіла Ева шерстко.

Але Марія вже перед гардеробою. За хвилину публика оплескувала ту саму пару — Евеліну й Маріон.

Арнд з Люізою сиділи мовчки. Арнд дивився на сценку, Люіза старалась не дивитися туди, відчуваючи, як за кожним пересувним рухом танцюристок, на ній зупинявсь неприхильне око одної чорної танцюристки.

А Арнд насолоджувався саме її рухами. Він бачив у своїй уяві маленьку Еву разом із своєю сестрою, у домі своїх батьків. Образ маленької дівчинки закривав якийсь ізлистий серпанок і вона вижалась йому вже тоді еспанською танцюристкою. Сам до себе всміхнувся:

Люіза помітила цю усмішку і закусила уста. Арнд не знав про це нічого. Він мав дивне почування. Ева вирнула перед його уявою як та вибрана дівчина, якої він шукав від дитячих літ і десь її загубив.

Обі танцюристки тримались за руки. Маріон стискала Евеліну щораз сильніше, допомагаючи собі легко нігтями. Ева розуміла, що приятелька пригадує їй необхідну умову: володіти собою. Але Ева думала своє:

— Він уже оженився... він щасливий, а я тут...

Арнд мовчав. Мовчала й Люіза. Так поглиблювалася між ними прірва з кожною хвилиною. Він не зробив жодного руху, щоб цей ворожий настрій розсіяти. Люіза сиділа надута, горда на своє походження і на майно свого батька. Він сам собі дивувався, що досі не помітив цієї її зарозумілости та вузькоглядности.

Для Еви танок тягнувся безконечно. Вона відчувала, що не дотримує кроку приятельці і що в її ухах починає шуміти. Нараз стратила вона рівновагу, похвилювалась і впала. Якогій схопилась на рівні ноги, але в тій самій хвилині з криком знову впала на коліна. Виходило — вивихнула собі ногу. Орхестра замовкла.

Арнд вибіг на сцену, схопив танцюристку і виніс її за куліси. Публика зустріла його вчинок оплесками, немов добре закінчення програмової точки. Маріон кланялась і дякувала за свою товаришку.

Програма вечора в кабареті йшла далі без змін. Арнд сидів у гардеробі поруч Еви. На мить пригадав собі, що мав свій столик на салі і що не прийшов на цей вечір сам. Але навіть не завдав собі труду вернутись на салю. Він знав, що при його столику не було віддавна вже нікого.

Перекл. а. б.

В листопаді — місяці українських інвалідів зберіть жертви від знайомих та вишліть на адресу: УКТОДІ, Львів, Потоцького ч. 48.

діти весь маєток і своєму найстаршому синові Іванові записала ціле обійстя та 3 морги грунту. Одначе згода тривала дуже коротко, бо як Іван Макушак оженився і прийшла до хати невістка, жінкою. Почалися сварки й бійки і мати підбурювала двох молодших братів, Михайла і Дмитра, щоб били старшого брата Івана та не допускала до вживання грунту. Дня 14. 7. ц. р. у часі, як Іван Макушак чистив льон у стодолі, впала туди мати Парашка і брати Михайло та Дмитро і почалася бійка, в часі якої Іван Макушак так тяжко ранив косою в праве рамя свого брата Дмитра, що він 4 дні пізніше помер у шпиталі у Львові. За це відповідав тепер Іван перед окружним карним трибуналом у Львові. Трибунал приймив оборону обвинуваченого, що він не хотів убити, тільки боронився і засудив його за проступок зі ст. 20. § 2 з пристосуванням конечної оборони зі ст. 21. к. з. на 1 рік вязниці та почислив йому весь слідчий арешт.

— **Цехи ремісників і збірні умови.** Міністерство суспільної опіки в порозумінні з міністерством промислу і торговлі устійнило, що цехи ремісників, як організації самостійних ремісників підпадають під поняття організації працедавців і мають право підписувати збірні умови.

— **Поспіх з податковими рекурсами.** Міністерство скарбу веде тепер акцію, щоб скарбові палати з поспіхом вирішували відклики податників. Всі скарбові палати дістали доручення, щоби найдальше до кінця січня 1937. р. зладили список залеглих невирішених відкликів. У звіті референти мусять подати причини, чому не полагоджено залеглих відкликів.

— **Вильосовані бони інвестиційного фонду.** 5. листопада 1936 р. вильосовано до уможення боки інвестиційного фонду, означені чч. 13268 15930 17168 24549 27232 29969 і 38036.

— **Зловживання управительки пошти.** Перед апеляційним трибуналом у Львові відбулася у пятницю 6. ц. м. розправа проти 29-літньої С. Вакерманівної, управительки поштової агенції у Бродках, яка присвоїла собі 3.892 зол. і 83 сот. Суд засудив її на кару півтора року безоглядної вязниці.

— **Белз централею пачкарів сахариною.** Прикордонна сторожа викрила велику аферу перепачковування сахарини. Слідство виявило, що з Кракова висилали пачки зі сахариною до Варшави, Сокаля і Белза. Централя пачкарів була в Белзі, звідкіля Хаїм Мінщок з помічником А. Бергштайном розсилали пачки зі сахариною по цілій Польщі. Провідником пачкарів був О. Гальперн, який мешкав постійно у Кракові, звідкіль виїздив до своїх спільників. Поліція арештувала ще 5-ох пачкарів у Кракові і Варшаві.

— **Львівська хроніка.** Оноді намагалася вискочити з вікна на III. поверсі львівського магістрату п. Ф. П. на вістку, що полагодження справи за якою побивалася вона від довшого часу, припинили на два роки. Вона хотіла з заощаджених грошей вибудувати на купленій парцелі дім, але плани магістрату передбачують у цім місці нову вулицю. Цікаве, що згаданої парцелі, якою мають повести вулицю, не хотів магістрат відкупити. — На Краківській площі потрутив і поранив Марка Геперта з Богданівки трамваєвий віз. — Поліція арештувала Дороша Михайла, в якого найшли річи украдені в Абе Шефера в Бібрки. — Із хати Регіни Блятової при вул. Підвалля ч. 3. вкрадено готівкою 100 зол. і срібну столову заставу вартости 180 зол. Поліція арештувала наймичку Блятової, Йосифу Кішку, в якої відобрала частину вкрадених річей.

— **Краєва хроніка.** В Долині застрілився урядовець староства Ф. Чарковський. Причина самогубства невідома. — В Городенці 22-літня І. Ходзька напилася оцтової есенції змішаної з йодиною. Причиною нещаслива любов. — У Дашаві пов. Стрий злодії вкрали з пасіки Марії Прощія 58 рамок з медом. Поліція шукає за злодіями. — В Калуші поліція арештувала М. Караїма і Едварда Клекавку за обманство, які видурювали від военних інвалідів гроші нібито на „народову" позичку під загрозою ренти. — В селі Пороги троє дітей, а саме Михайло, Микола і Палашка Дроздюк забрали в одного господаря ручну гранату і кинули її до вогню на поли. Наслідки вибуху гранати були страшні: всі троє дітей відвезли у грізному стані до шпиталю в Надвірній. — У Яворові кинулася до ставу й потонула умово хора Тема Кампф.

— **Подвійне вбивство.** В пятницю 6. ц. м. стануло перед судом присяжних у Львові трьох парубків, а саме Теодор Олійник, Олекса Когут і Михайло Троць зі села Кулява пов. Мости Великі, яких прокуратор притягнув по відповідальности за вбивство Теодора Олійника і Миколи Сабина дня 18. червня ц. р. недалеко кооперативи.

— **Жахлива залізнична катастрофа під Варшавою.** Під Варшавою скоїлась рано 9. ц. м. на перехрестю підміських залізничих ліній із лінією Варшава—Радом жахлива катастрофа, а саме один електричний підміський поїзд наїхав на другий, що чекав на переїзд поїзду до Радома. Наслідки зудару були страшні. Зпід поломаних вагонів, що ними їхала переважно шкільна молодь, видобуло рятункове поготівля 20 осіб важко ранених і 4 трупи. В шпиталі померла ще одна особа. Покищо невідомо, яка була причина цієї жахливої катастрофи.

— **Недужим,** зокрема на ріжні недомагання шлунка і кормових проводів, треба подавати легкі страви, одначе відживні. У таких випадках вживаємо пластків і вівсяну мучку „КНОРР". Зупи з вівсяних пластків „КНОРР" є добрі і смашні; страва з вівсяних пластків „КНОРР" звісно побуджують ділання кишок. Приладжуємо її у такий спосіб: Пластки вівсяні мочимо на ніч у молоні. Рано додаємо дещо соку цитринового, меду і овочу. Коли докладно вимішаємо — страва готова. Крім того вживаємо вівсяних пластків „КНОРР" до ріжного знаменитого печива, а саме: макаронників, чайничків, бішкоптів і тортів. Докладні приписи подаємо в ілюстрованій брошурці перепис'в, яку на бажання висилаємо даром. КНОРР Познань-Остроленка.

Зі судової салі.

ДИТЯЧІ УКРАЇНСЬКІ ШАПКИ І СТШЕЛЬЦИ.

В селі Будилові в Козівщині малі хлопці носять шапки т. зв. мазепинки. Це не сподобалося тамошнім стшельцам і вони почали зривати дітям шапки з голови. Так сталося і дня 19. квітня ц. р. в Провідну неділю, коли маса людей вийшла або верталась із цвинтаря. Гостинцем ішов м. ін. ученик II. кл. Михась Манащук, що стрінувся з кількома стшельцами з Адамом Глуфкою на чолі. Глуфка зірвав хлопчині шапку і не хотів віддати. Хлопець побіг з плачем, а стрінувши по дорозі свого сусіда Івана Горбачевського, просив його, щоб він поміг йому відобрати шапку. З цієї причини повстала бійка, в якій легко потурбовано Адама Глуфку. Місцева поліція зробила донесення до прокуратури в Бережанах і подала, що це сталося з причини „розполітикованих русинів" та що вони побили поляка Адама Глуфку. Дня 22. серпня ц. р. відбулася перед окружним судом у Бережанах розправа проти **Івана Горбачевського і ще 12 товаришів,** обвинувачених за проступок з арт. 163 к.з. (збіговище), де засудили двох **по 10 місяців, 8-ох по 8 місяців і 3-ох по 6 місяців вязниці.** Обвинувачені внесли апеляцію і тепер відбулася апеляційна розправа у Львові. Апеляційний Суд затвердив вирок І. суду, тільки **зависив обвинуваченим кару на 5 літ.** Проводив трибуналові суддя Ярошинський, обвинувачував прок. Соболевський, боронив д-р Лев Ганкевич.

—o—

Спорт.

УКРАЇНА, ЗОРЯ, СТЕП І ЛУГ НА ГРИЩІ С.-Б.

В суботу в год. 12.30 починається на гриші Соколи-Батьки турнір 4 львівських українських дружин. Турнір гратиме в суботу й неділю. Ціни вступу дуже низькі. Частина доходу призначена для Українських Інвалідів.

ПІНГ-ПОНГ.

Україна — Союз Українських Купців 5:0.

В дні 4. XI. ц. р. розіграла пінг-понгова дружина України товариські змагання з дружиною С. У. К. і перемогла її у всіх грах, віддаючи противникові тільки два сети. Вислід цих змагань такий: 1) Кандій (У) — Ліщинський 2:0; 2) Повлишин (У) — Терзецький 2:0; 3) Калинюк (У) — Вежбінський 2:1; 4) Сиротюк (У) — Лісікевич 2:1; 5) Харина (У) — Денис 2:0.

Україна — Каменярі 3:2.

Ці змагання відбулися ще 27. м. м. Перемогу запевнили Україні Павлишин, Кіндій і Харина.

У малім містечку гамірно!

Ціле містечко говорить про те і далебі не можна дивуватися, бо справді є про що говорити. Так уже якось складається, що люди у малім місті мають малі вигоди, ніж у великім, проживають дешевше і потребують менше грошей. Одначе з другого боку у малім місті тяжче на гроші ніж у великім. Просто, є менші нагоди їх добути.

Коли-ж так трапилося, що до містечка влинуло відразу півдесять тисяч золотих, у всіх піднеслася гарячка і всі обмірковують, якто їх зужиють, при тім кожний розказує, ніби то він робив, коли мав ті гроші.

Гроші ті виграли на Державній Льотерії.

Один із власників чвертки щасливого лосу оповідає з гумором.

„Граємо на то число вже кілька льотерій і або нічого не вигравали або тільки ставку. Власники інших чвертки у тій льотерії вже не хотіли дальше грати, одначе я пояснив їм, що булоб за добре на світі, якби все зразу вдавалось. Будьмо терпеливі і чекаймо на нашу виграну. Послухали мене, а тепер не жалують.

Я й дальше буду грати на те саме число, виграв раз, так чому не мав би виграти і ще раз?

Від себе додаємо, що у містечку, яке від часу цієї вигри дуже оживилося, напевне є багато більше таких, які будуть дальше грати і чекати терпеливо своєї черги.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом В. Блавацького.

ХИРІВ:
7. XI. Голгота.
НИЖАНКОВИЧІ
8. XI. Голгота.
ПЕРЕМИШЛЬ: „Камо грядеши".
9. XI. Вівіція і Лігія (I. частина).
10. XI. Смерть Нерона (II. частина).
11. XI. Рожевий шлях
12. XI. Голгота.
З Перемишля театр їде до Судової Вишні, Городка і Комарна.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ХОДОРІВ:
7. XI. Інвалідня.
9. XI. Нїма теща.
З Ходорова їде театр до Жидачева.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Український Національний Хор під арт. проводом Д. Котка.

Мірогоща: 7. XI.
Верба: 8. XI. і 9. XI.
Львів: 10. XI. год. 17.15 Радіо-концерт.
Ганнськ: 11. XI.
Здолбунів: 12. XI. і 13. XI.
Кваснів: 14. XI.
Рівне: 15. XI. і 16. XI.

Великий Театр:

Субота, 7. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька".
Неділя, 8. XI. год. 3.30 поп. „Пані пресесова"; год. 7.30 веч. „Каваренька".
Понеділок, 9. XI. год. 7.30 веч. „Пігмаліон".
Вівторок, 10. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька".

Кіна.

АПОЛЬО: „Герої Сибіру".
АТЛЯНТИК: „Пан із мільонами".
ВАНДА: „Розсмішні очі", „Гроші".
ГРАЖИНА: „Відень шаліє".
КАСІНО: „Ада, це не дицює".
КОПЕРНІК: „Блакитна парада".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на сирниці".
МЕТРО: „Доктор Іас" і додатки.
МІРАЖ: 1) „Фоліс Бержер" із Мор Шевалє. 2) Шерлі Темпль
МУЗА: „Заграва".
ПАКС: „Давид Коперфільд" із Фреді Бартольомю.
ПАЛЯС: „Прокажена".
ПАН: „Рітмайстер фон Верфен".
РАЙ: „Княжна чардаша" з Мартою Еггерт.
СВІТ: „Ядва".
СТИЛЕВЕ: „Малий король", ревія "Жінка, танок, спів".
ТОН: „Робін Гуд із Ельдорадо".
УТІХА: „Сестра Марта шпіон", ревія „Зуханні іменини".
ХІМЕРА: „Король бурлески".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 3.)

„Японія".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 7. листопада 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.35 Хор, 18.00 Учімся пар пісень, 19.15 Фоот-есіталь, 20.25 Цивідь і конц. розр. концерт, **Брно** (325,4) 17.40 Пісні **Прага** (470,2) 18.15 Концерт селянського квартету, 20.15 Військ. орк., 21.00 Симфонія ч. 5. Шостаковича, **Париж** (1648) 14.15 Сп. ресіталь, 17.00 Легка музика, 21.45 „Не жартувати з коханням" ком. оп. Ж. Пієрне, до тексту Місета, **Білгород** (437,3) 17.20 Нар. медьодіє, 17.50 Сп. ресіталь, **Берлін** (356,7) 8.50 Легка музика, 15.30 Дівчата співають, 19.00 Романтична музика, 20.10 Айне оне Вайле — нес. вечір, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.30 Авдиція для дітей, 14.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, 19.00 Весела авдиція, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.00 Веселе пополудне для старших і молодших, 19.30 Бенямінo Джіглі співає і говорить (звукова), 19.40 Новелета д-дур Шумана, **Будапешт** (549,5) 11.30 Орк. концерт, 17.15 Танц. музика, 20.40 „Консуельо" оп Рендана (фраг.), **Рим** (420,8) 13.10 Розр. концерт, 21.10 Симф. концерт

Неділя, 8. листопада 1936.

Відень (506,8) 11.45 Орх. концерт, 12.55 Розр. концерт, 15.40 Камер. концерт, 17.20 Мандрівка по Европі, муз. сбоєзді Льва

Яріца. 19.10 Віденські мелодії, Братислава (268.8) 17.20 Російські нар. і церк. пісні, 18.15 Цит. музика, Мор. Острава (269.5) 10.40 Мужицькі пісні Оребецького, Прага (470.2) 8.30 Рел. музика, 9.00 Концерт, 11.25 Квартет а-дур Дворжака, 19.30 Великий веселий вечір, Париж (1648) 15.45, 18.00 Симф. концерт, Білград (437,3) 19.30 Концерт, 22.20 Легка музика, Берлін (356.7) 12.00 Музика в полудне, 18.00 Трудові пісні, 18.20 Форт. реціталь, 20.00 „Лізістрата" оп. Ліпко, Кенігсвустергавзен (1571) 9.00 Бежкурний порадок, 11.30 Концерт, 17.20 Давні й нові тирольські марші, Мінхен (405,4) 15.06 Спів і форт., 22.45 Концерт, Будапешт (549.5) 12.30 Концерт оп. орк., 15.50 Цит. музика, 20.00 Мадярська оперетькова музика, Мілано (368.6) 21.25 Симф. концерт, Рим (420,8) 17.00 „Ля Натале" оратория Перозія, 20.45 „Фра Джерардо" оп. Пінетія.

Подяка.

Всім тим, котрі взяли участь в похоронах бл. п. **Тадея Каленюка**, студ. політ., нашого найдорожчого сина і брата, і тим численним, котрі устно чи письменно вложили нам слова співчуття, складаємо щире Спаси-Біг. **Родичі і сестра.**

Подяка.

Прибиті важким горем по втраті Найдорожчого нашого Сина, Брата, і Шваґра, бл. п. Антона Грубського, що помер дня 13. X. п. р. в шпиталі у Варшаві, складаємо цією дорогою Усім Вп. Товаришам Помершого — Ініціяторам та Організаторам Помінального Богослуження, що відбулося дня 2. XI. п. р. в Парохіяльній Церкві у Стрию, щиру подяку.

Дякуємо Вч. о. Деканові Вінницькому, оо. Сов. Хрівеському, Савицькому, Лящинському, Вч. оо. Гавриляшинові, Лукомському і Ванівському за відправу Поминальної Служби Божої і Панахиди, Вп. Професорам Д. Хрівеському і В. Лукавецькому за їх труд, Усім Вп. Хористкам і Хористам та Вп. Диригентові В. Ковашевичеві за звеличання Пом. Богослуження гарним співом, як також Усім Тим, що своєю участю в Богослуженні помянули память Помершого.

Родичі й рідня.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 7. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орхестра, 12.40 Рільнича скринька, 12.50 Полудневий денник, 14.30 „Червона шапочка" опера для дітей, музика Цезара Кюі, в опрацюванні М. Штербіни та Антона Рудницького, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Наша програма, 15.40 Ф. Суппе: „Пікова дама", увертюра з гр. вл., 15.50 Огляд видань, 16.00 Танга у вик, Ст. Вітаса з гр. пл., 16.15 Отворення нової радіостації в Вильна; промова, авленські композитори, спів, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Польські нар. танки, з гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Відч. про Тад. Костюшка, 19.30 Концерт орх., 20.00 Нар. пісні з Вилощини, хор. музика, 20.30 Поетичні нотини, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт фінляндської музики, Мінц Тальвік-Пальмгрен спів, Селім Пальмгрен фортепіян, 21.35 Легка музика з гр. пл., 22.00 Віленська Заграва, 22.30 Танкова музика, орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Неділя, 8. листопада 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська Газетка, музика з гр. пл., У кормленні інвентаря користаймо з власної паші, 8.40 Поштомо: У святині дзвонія, гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, 9.00 Популярна й легка музика з гр. пл., 10.30—11.57 Богослуження, опісля гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. перепик симф. орх., Сміх; у перерві в год. 13.00 фільм. огляд, 14.00 Образки із життя Познани, 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.30 Для села: За лінну та пеньку будучину села, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Рекламовий концерт, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 „Кой Цезар Калігула" Ростворовського, 17.10, 18.30 Розр. концерт, 17.45 Актуальна гутірка, 18.00 Танки у вик. симф. орх., Чапліньский баритон, хор, 19.00 Літер. шарис: Минулий рік П. А. Л., вик. Кадей-Бендровський, 19.15, 20.00 Мішаний концерт; Божева Чайкова сопран і сальон. тріо та гр. пл., 19.45 Ноті поезії Тад. Гозенцера, 20.20, 20.21, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політ. огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Форт. реціталь, 22.00 Концерт болгарської музики, симф. орх., Яляв. Генерт спів, 22.45 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Кравецький Сальон

М. Ґорбачинський і Син

вул. Академічна 3. Тел. 215-91

пригадує своїм клієнтам, що вже пора справити собі футра і плащ. На складі великий вибір матеріялів. 1-3

Увага Радіослухачі!

Відкрита нова радіова робітня

О. Л. ГАСЕЛЬНУССА

Львів, вул. Личаківська 1.

направляє, переробляє всіляні радіові — апарати по конкуренційних цінах. — Всіляні радіові частини на складі. 3012

Радіокутик.

НОВА ТАРИФА РАДІОФОНІЧНИХ ОПЛАТ.

Маємо новий розпорядок Міністра Пошт і Телеграфів, яке норму права і обовязки радіових абонентів та реформує дотеперішню тарифу радіофонічних оплат, щоб дати змогу слухати радіо навіть найменш заможним мешканцям міста і села.

Згідно з новим розпорядком, власники ламповых приймачів у приватних помешканнях платять 3 зол. місячно абонаменту оплат, зате власники кришталевих детекторових приймачів платять тільки 1 зол. місячно.

Новий розпорядок хоча й не обнижує абонаментної оплати за лампові відборні уряджения — але власники ламповых приймачів у приватних помешканнях дістали завдяки цьому розпорядкові дуже важливий привілей, якого досі не мали. Кожен абонент радія може мати в своєму приватному помешканні довільну кількість приймачів, антен, уземлень, голосників, контактів до голосників і т. п. Це в практиці означає, що оплачуючи один радіовий абонамент, можна мати у приватному помешканні або кілька приймачів, напр. у сальоні, в дитячій кімнаті, в кухні і т. п. або мати один головний приймач і перепровадити від нього голосникову інсталяцію до кількох або всіх кімнат того самого помешкання.

Слід зазначити, що в випадку, коли субльокатор має власний приймач, його вважають за окремого радіового абонента. Суспільне значіння радія найкраще відбивається у ряді полекш для радіових приймачів, заінстальованих у помешканнях, які не є приватні. Нова тарифа радіофонічних оплат є сконструована в той спосіб, що створює найлешеші умови для кордстання з радія світлиць, клюбів, публичних інституцій і т. п. Метою цієї новації в тарифі радіоових оплат було створити найдогідніші умови для збірного слухання радія, тобто удоступнити радіові авдиції тим, що не можуть собі дозволити на купівлю й інсталяцію радіових приймачів у приватних помешканнях.

У публичних льокалях, як готелі, ресторани, крамниці, фабричні сали, залізничні двірці і т. п., платиться по 3 зол. від кожного лампового приймача і по 1 зол. від кожного детекторового приймача, хочаб з голосником, що не має катодних ламп. Коли в даному помешканні є уряджена радіофонічна розсільча мережа, яка складається з одного приймача і кількох відбірчих точок у рівних кімнатах даного будинку, то абонамент за ламповий приймач коштує 3 зол., а за кожну відбірну точку 1 зол. Якщо в одній кімнаті в публичному льокалі (напр. на шпитальній салі) є кілька або кільканадцять відбірних точок, тоді всі відбірні точки що знаходяться на тій самій салі, рахуються за одну відбірну точку з оплатою 1 зол.

Ноге розпорядження крім того повстає, хто може бути цілковито звільненим від радіофонічної оплати. Від цієї оплати можуть бути звільнені Дирекцією Пошт і Телеграфів, на терені якої замешкують: воєнні інваліди, що не мають крім інвалідської ренти або іншого забезпечення з публичних фондів жадних інших засобів утримання; сліпі, що матимуть свідоцтво убожества; особи та інституції, що працюють науково в ділянці радіотехніки.

Всі ці особи і інституції можуть дістати в відповідній Дирекції Пошт і Телеграфів безплатні реєстраційні карти, але коли напр. інвалід дістане платну посаду, коли якась особа чи інституція закінчить наукову працю або зміниться її характер, одним словом, коли припиняться умовини, на яких Дирекція Пошт і Телеграфів дала звільнення від оплати, треба негайно за посередництвом найближчого поштового уряду повідомити про це, бо інакше власника такого звільнення, яке стратило силу, будуть уважати за такого, що користає з радія без дозволу.

ФУТРА дешево і солідно виконує **Е. Гозенцвіг**, — Львів, Домінікановська 4. 2684 53-60

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельги бельг. 89.78—89.38, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долари кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 286.70 — 285.00. Франки фр. 24.75 — 24.61, Франки швайцарські 122.40—121.60, Фунти англ. 26.04—25.88, Гульд. данп. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.50—17.00, Кор. дан. 116.19—115.35, Кор. нора. 130.78 — 129.80, Кор. ша. 134.28 — 133.30, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.50—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шіл. австр. 95—93. Марки нім срібні 122—115.

Акції.

Банк Польський 110.50, Цукор 31, Лільпоп 14.50, 14.75, Нарблін 65, Габербуш 41.50, Островець 31.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 66.10, 5 конв. 93.75, 6 дол. 74. 7 стаб. 476.50.

Заставні листи.

5 прп. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прп. Л. З. Бк Г. 40—43. 4 і пів прп. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прп. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прп. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прп. ІЗГК. 61—65, 4 прп. БГК. 61—65.

Долярівка 46—48, 3 інвест. 1. ем 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65.50—67.50.

Збіжжя.

Львів, 6. XI.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	22.75—23.25
Пшениця абор. червона	21.50—22.00
Пшениця біла	21.75—22.25
Пшениця зб.	20.75—21.25
Жито шт. I	17.00—17.25
Жито шт. II.	16.75—17.00
Ячмінь одн.	18.75—19.00
Ячмінь на мливо	18.00—18.25
Ячмінь паст.	17.25—17.50
Мука пшенична ст. гат. I в.	39.50—39.75
Мука пшен ст. гат. I А	38.50—39.00
» » гат. I Б	38.00—38.50
» » гат. I Ц	36.50—37.00
» » гат. I Д	34.50—35.00
» » гат. II А	34.00—34.50
» » гат. II Б	33.50—34.00
» » гат. II Ц	33.25—33.75
» » гат. II Д	32.00—32.75
» » гат II Е	30.00—30.50
» » гат. II Ф	28.50—29.00
» » гат. II I	26.00—26.50
Мука пшенична паст.	15.25—15.75
Мука пшенич. разова до 95%	25.75—26.25
Мука житня вигит 0·30%	28·25—28·25
Мука житня гат. I. 0·50%	26·75—27·25
Мука житня гат. I. 0·65%	24·75—25·25
Мука житня гат II. 50-65%	18·75—18·75
Мука житня разова 0·95%	18·75—19·25
Мука житня посеред. 65%	15·25—15·55

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 6. ц. м.

Ціни за 100 кг. дюзом, льоко вагон-стація заладування:

	льоко ст. заладов.:
Пшен. збірна 730 гр/л 5%	20·00—20·50
Жито збір. 694 гр/л. 3%	15·25—15·50
Ячмінь пошн. 621 гр/л. 4%	16·40—16·60
Овес легко задощ. 444	13·25—13·50
Овес не задощ. 456	13·75—14·00
Гречка 10%	17·00—17·50
Кукурудза жовта	14·00—14·25
Кукурудза червона	16·00—16·25
Конопляне сім'я	30·75—31·00
Соняшникове сім'я	30·75—31·00
Насіння дену 95%	40·00—41·00
Фасоля корона руч. в з м. 42	50·00—51·00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	40·00—41·00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	40·00—41·00
Фасоля шмальц. спец. ручно вибир. з міш.	42·00—44·00
Фасоля краса рафована	26·00—28·00
Фасоля цукр. ручно виб.	30·00—31·00
Конюшина червона	100—105
Конюшина відьма від панянки	115—120
Конюшина відьма від панянки 96 проц. чистоти	120—125

Соняшникове сім'я подешевіло на 1 зол., пічнів подорожів на 50 сот., решітою ціни незмінені. Тенденція вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 6. листопада п. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.55 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з боч. опакуванням	2.60 »
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.60 »
1 л. молока	0.16 »
1 п. вець	4.50 »

Тенденція на масло звижкова, на яйця та молоко сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 6. XI. п. р. платив своїм достанцям за 1 кг живої птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.80 кг. вгору	0.95 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.55 »
Качки товщеві І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 »

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

НОВИЙ Д-РА ЕТКЕРА

Порошок до сосу з чекоядовим смаком.

Заступники Вольфрам і Розенкранц. Львів, Підсудського 11. — Незрівняну книжку з приписами Д-ра К. Еткера п. н. „Добра господиня поче сама" можна дістати у всіх кольоніяльних крамницях, книгарнях та в нашого заступника. Ціна знижена 30 сотиків.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Товариства „Молода Громада" відбудуться дня 14. листопада 1936 в год. 5. попол. в домівці Т-ва при вул. Коперника 21, І. пов. Порядок нарад: 1. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 2. Звідомлення: а) голови, б) касіера, в) господаря, г) Історично-Музейної Секції. 3. Звідомлення Контрольної Комісії з переведеної провірки. 4. Внески Контрольної Комісії. 5. Вибір голови, членів Ради і Контролюючої Комісії Товариства. 6. Внески і запити. — **За Раду Товариства: Ю. Шепарович**, голова. **М. Бонковський**, секретар. 3023

Звичайне Загальне Зібрання Товариства Учителів Середніх і Вищих Шкіл **„Учительська Громада"** відбудеться в неділю дня 22. листопада в год. 10. рано у Львові, в кімнатах „Рідної Школи" при вул. Мохнацького ч. 12 з таким денним порядком нарад: 1. Відчитання протоколу останнього Загального Зібрання. 2. Звідомлення з діяльности Головної Ради; секретаря, скарбника, бібліотекаря, Провірної Комісії. 4. Евентуалія. — **До Головну Раду Товариства „Учительська Громада"**: Володимир Радзикевич в. р. голова, Д-р Василь Лев в. р. секретар.

На вимін Українського Городу зложив через Адм. „Діла" п. Анна Повлусевич. Коломия зол. 3.—, м-р Степан Лозинський канд., як неприйнятий гонорар зол. 4.

КУПНО - ПРОДАЖА

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Панн поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 14-60

МЕШКАННЯ

НАШЕ МЕШКАННЯ — наша приємність. Фіранки, декорації кімнат за безцінь. Фрайліх. Сикстуська 21. 2679 14-?

ГАРНА, фронтова, умебльована кімната для урядовця (чки) з харчем або й без — Каспра Бочковського 23. 2994 9—?

РІЖНІ

МАКС ГЛЯЗЕРМАН, ритівниче заведення, фабрика квачукових стампілій і відливарня таблиць. Львів, вул. Сикстуська 19, телефон 215-03. 2958 5—10

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські: **Коперника 26**, подвіря. 2962 5-10

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка ондуляція з 6-місячною гарантією. Сальон чесання пань. Сикстуська 8. вхід через браму. 3011 2—2

(НЕ ФАРБА)
привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ
первісний **КОЛІР**

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 253 (14.502). Львів, неділя 8. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41, Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Нові заворушення в УССР?

ВІЙСЬКО ПЕРЕХОДИТЬ ДО ПОВСТАНЦІВ.

Як подає відомий щоденник з Торіно „Стампа", в УССР майже щодня доходить до кривавих зударів населення з міліцією та ГПУ. На двірці **в Балті напали на поїзд з харчами і убили військову ескорту; у Богуславі поубивали міліціонерів та агентів ГПУ, коло Кірова — членів трибуналу, що видали гострий присуд проти „контрреволюціонерів".** У Бугаєвичах дійшло до завзятого бою з військом; частина вояків перейшла до повстанців та застрілила політичного комісаря Рублева. У кількох місцевостях висадили залізничі мости — один поїзд з військовим транспортом упав у пропасть, кількох вояків згинуло. У Люблинську робітники висадили фабрику зброї та муніції. — Нар. комісаріят війни вислав на Україну 3 дивізії війська.

Ревізії й арештування.

Як довідуємось, у звязку з відомими подіями в Камінці Бобровідах, де як жертва бандитсько-комунарського нападу згинув трагічною смертю ідейний громадянин і голова рух.-спорт. т-ва „Луг", бл. п. Михайло Зелений, поліція арештувала і відставила до судових арештів директора Районової Молочарні в Камінці п. Андрія Стадницького. Причиною арештування Стадницького є правдоподібно те, що він критичної ночі мав зорганізувати облаву з місцевих селян і шукав за комунарськими бандитами та грозив їм відплатою.

Вночі з 1. на 2. листопада політична поліція з Бережан перевела ревізію в домі Куськових у Лапшині бережанського повіту й арештувала двох братів, Миколу й Осипа Куськових. Обох арештованих відставили до комісаріяту поліції в Бережанах. В середу 4. листопада Миколу звільнили, а Осипа Куськова відставили до вязниці при окружному суді в Бережанах.

Дня 4. листопада арештували в Рибниках крамаря кооперативи „Відродження" Івана Демкова й відставили на поліційну станицю в Потуторах.

Швайцарський уряд видає безоглядну війну комунізмові.

БЕРНО, 7. 11. ПАТ. **Федеральна рада рішила загострити боротьбу проти комунізму адміністраційними засобами. М. ін. конфіскуватимуть усі швайцарські та закордонні часописи і інші пропагандивні друки комуністичні, анархістичні, антимілітарні й антирелігійні та інші, що загрожують внутрішній і зовнішній безпеці краю. Комуністичну організацію „Червоної помочі" розвязали та заборонили їй діяльність. Всі освітні курси, призначені для комуністичної пропаганди, заборонено. Поліція має забороняти всі сходини та маніфестації, небезпечні для ладу або безпеки краю.**

Галицька Каса Ощадности у Львові

видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.

ВКЛАДКИ

ощадностеві вложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.

ФОНД резервовий попад 4,200.000 золотих. 6/45

ДОМАГАЮТЬСЯ, ЩОБ ПОСТАВИТИ КОМУНІЗМ ПОЗА ЗАКОНОМ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 7. 11. ПАТ. Конгрес бразилійських директорів поліції рішив домагатися, щоб уряд поставив внесок ревізії конституції, яка поставилаб комунізм поза законом. Внесок трактувати фашизм нарівні з комунізмом, відкинули. Конгрес рішив оснувати центральний архів для евіденції всіх підозрілих осіб, що перебувають у Бразилії.

ПРОТИКОМУНІСТИЧНА ДЕМОНСТРАЦІЯ 100.000 КАНАДІЙЦІВ.

МОНТРЕАЛЬ, 7. 11. ПАТ. На Марсовому полі у Монтреалі зібралося 100 тисяч французьких канадійців-католиків; вони рішили поборювати комунізм і заховати вірність Церкві та папі. В демонстрації взяли участь: єпископи, духовенство провінціональні й міські достойники.

Страйк американських моряків заломлюється.

НЮ ЙОРК, 7. 11. ПАТ. З огляду на голод і недостачу гроша страйк моряків і портових робітників починає заломлюватися. Багато страйкарів уже вернулося до праці — страйк тревае лише по деяких пристанях.

Оборонці Мадриду відступають без опору.

ПАРИЖ, 7. 11. Авас. На Мадрид наступає 3. і 4. нац. дивізії, поділені на 6 кольон. Вони стрінули поважніший опір лише на ліво від шляху Алькоркон-Мадрид, де зібралися були більші червоні сили. Бій під Деретамарес не покінчився до вчорашнього вечора. Нац. кольони полковників Асенсія і Кастехона посунулися здовж шляху Галявера-Мадрид; перша з них заняла лет. майдан Куатро Вієнтос, друга Кампаменто.

ЩОБ ЗБЕРІГТИ ЛАД У ЗДОБУТОМУ МАДРИДІ.

АВІЛЯ, 7. 11. ПАТ. Ген. Франко уложив уже плян цивільного і військового апарату, який обійме адміністрацію Мадриду, коли нац. війська його здобудуть. Ті кадри зложені зі самих нових людей тому, що давні покинуть Мадрид. Також плян прохарчування столиці обдуманий; вона стане стратегічною базою для дальших операцій.

Плян, як запевнити лад, обдуманий подрібно; напр. ніхто не може увійти з нац. військами до Мадриду без поіменного дозволу; закордонні журналісти увійдуть рівночасно і тим самим шляхом. Усіх, хто не підчинить тим постановам поставлять під суд під замітом шпіонажі.

ЕКВАДОР ЩЕ НЕ ВИЗНАВ НАЦІОНАЛЬНОГО УРЯДУ.

КІТО, 7. 11. ПАТ. Міністр закорд. справ заперечив чутки, немов би Еквадор визнав уряд з Бургос.

КОМУНІКАТ НАЦІОНАЛЬНОГО КОМАНДУВАННЯ.

САЛЯМАНКА, 7. 11. ПАТ. На фронті Сігуенци нац. війська заняли Мандальйону і Мірабуеле, під Мадридом — Кампаменто, Караванчель Альто та містечко і залізн. стацію Віляверде.

СЕВІЛЯ, 7. 11. ПАТ. Ген. Кеіпо де Льяно повідомляє: Нац. війська заняли важну залізн. стацію Вілля Верде з репараційними варстатами; 300 червоних полягло, 150 (з того 8-ох старшин) попало в полон; під Ескурієлем посунулися вперід; на південь від Мадриду зістрілили два мисливські літаки; під Овіедо очищують терен від ворога.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

Центральний Кооперативний Банк

„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,

вул. Третого Мая 15.

приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу

Державний чи польський національний апарат?

Львів, 7. листопада 1936.

Зверхницький надрядний характер державної адміністрації, яка повинна стояти понад народами, клясами й партіями держави та керуватись напрямними державної рації, що їх устійнює (незалежно від устрою) державна верхівка — це аксіома. Такою самою правдою, що не підлягає ніякому сумнівові, є обовязок державної адміністрації ставитись **справедливо** до всіх громадян держави: і коли існує політична засада, зафіксована у конституційному законі, що всі громадяни держави рівні, та друга засада, що народам національних меншин гарантується свобідний розвиток (бодай культури), то чейже примітивною передумовою державної справедливости є те, щоб чинники державної адміністрації були **обективні.** З черги це можливе тільки тоді, коли ті державні чинники **безпосередньо,** особами державних — вищих і нижчих — урядовців не будуть ангажуватись у громадській роботі ніодної національности, ніодної політичної партії, ніодної суперницької кляси.

Ця аксіомна засада у Польщі перевернена коміть головою. Як можна казати про те, щоб одиниці, які займають відповідальні становища в державній адміністрації, безпосередньо не ангажувались у громадській роботі ніодної національної чи політичної групи, коли 1) створений після травневого перевороту ББ фактично віддавав усю **політичну** організацію краю в руки **адміністраційних** чинників і 2) коли проголошено іншу засаду, а саме, що державні урядовці мають бути „сполечніками" (громадськими діячами)?! Наслідок цих двох фактів був (і є) жалюгідний: 1) державно-адміністраційний апарат утотожнено з партійно-політичною організацією, і 2) перекидаючи польську громадську (суспільну) акцію на плечі адміністраційних урядовців — створено у польському громадянстві ту атмосферу, на яку всі польські громадські чинники вічно нарікають (кожний рядовий громадянин-поляк живе у переконанні, що за нього думає про суспільні справи і працює „уряд", і тому сам віддається блаженному безділлю). Але одночасно витворилась ситуація ще багато складніша: польський **державний адміністраційний** апарат, ініціюючи, фінансово з державних джерел підтримуючи та безпосередньо ангажуючи особи урядовців у тій польській національно-громадській акції, — фактично утотожнився з польським **національним суспільним** апаратом.

Якже назвати таку витворену у нас ситуацію, коли одночасно, у краю з національно-мішаним населенням, при етнічній українській більшости та польській меншости, — істнує кульгурне суперництво, суперництво суспільної ініціятивности, суперництво господарської тугости?! Яким робом величезна частина громадян держави, приналежних до національної більшости даної територіяльно-адміністраційної одиниці, може з довірям ставитись до керманичів місцевої адміністраційної влади, коли одночасно ті керманичі беруть безпосередню активну участь у суспільній діяльности **одної національної** групи, самі ініціюють ріжні акти тої діяльности та проводять її силою свого авторитету **державних** представників і силою — державних

Текстильний склад **Рудольф Свʼтальський - Тадей Гаєр** **Львів. Баторія 20,** готель Старий.
Великий вибір першорядних матеріялів: мужеських, жіночих та Всеч. Духовенства.
Ціни виняткова низькі. Т. з **Догідні сплати.** **Кооперативам відповідний рабат.**

чи самоуправних фондів, якими **фактично** диспонують?! Ясно, що члени тих національних груп, які не належать до національної групи даного урядовця, мусять бачити в ньому не обєктивного представника державної влади, тільки представника одної суперицької **стороны.** Щож тоді залишається з чинника надрядного, супроти всіх громадян справедливого, — що тоді залишається з конституційно-гарантованої засади рівности та рівноправности громадян і прав національних меншин, як окремої національної особовости?!

Ось два дні тому видрукували ми у замітці п. н. „Як гриби по дощі" вістку про те, що в Потічку пов. Снятин збудовано „дом людови" „заходом повітового старости і віцестарости при матеріяльній підтримці станиславівського воєводи і Фонду Праці". У тій самій замітці читали ми, що в Яструбові у Тернопільщині збудували „дом людови" та назвали його іменем тернопільського старости Маліцького. Староста Маліцький ноторійно відомий зі своєї діяльности при будуванні „людових домів" (каплиць, костелів), які стають твердинями польської національної роботи на Тернопільщині, осередками польської експансивної акції на всьому Поділлі.

Знаємо, що можемо почути тут запит: як то, то не можна вимагати від поляка-воєводи чи поляка-старости, щоб він був польським патріотом? І чи з польського патріотичного погляду не кепська справа, що такий староста причиняється до зросту польського національного стану посідання? Очевидно, що ніхто з нас не вимагає, щоб у державному апараті затруднювали лише апатріотичний елемент. Однак можемо вимагати і вимагаємо, щоб польський патріотизм окремих державних урядовців, що працюють особливо в адміністраційному апараті, не був киданий на терезки **суспільної** праці **одної** національности. Коли ми протестуємо і боремося проти уготожнювання понять польської нації і польської держави, виходячи з засновку непольського однородно-етнічного характеру польської держави та **ріжних національних рацій ріжних національних груп, що складаються на населення Держави,** — то не можемо погодитись на те, щоб той чи інший повітовий староста був у своєму повіті **польським національним діячем** та щоб будував **виключно** польські національно-культурні і національно-суспільні станиці, ставлячись через те з природи річи **негативно** супроти будови аналогічних **українських** національних станиць. Не можемо погодитись на те, щоб із самоуправних і державних грошей, складаних також і передовсім **українськими** податниками, множити осередки **польонізаційної експанзії.** Здається нам, що маємо не тільки право, але й обовязок протестувати проти одностороннности державних адміністраційних достойників, які своїм становищем яскраво вивищують одну частину громадян — з явною шкодою других. Коли польській державній владі залежить на тому, щоб українські та взагалі непольські громадяни держави ставились до державних адміністраційних чинників з дрібкою довіря, як до чинника надрядного, то вона мусить перевести перевірку дотеперішньої теорії та практики про обєднання функцій державного адміністратора і польського суспільника.

Важне для тих що купують срібло
фабрика срібних виробів
Д. Л. НОЙМАН — ЛЬВІВ
Тільки Кохановського 21. Тел. 276-74.
звертає увагу заінтересованих, що її взори срібла нею проектовані і засобдені у фабричний знак та напис фабрики, а подібні взори продавані в торговлі без цього знаку є лише незручними копіями її оригінальних моделів. Дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших ювелерських крамницях у цілій Польщі.

Большевизм у світлі власних документів.

Протикомуністична вистава у Берліні.

Берлін, 2. листопада 1936.

Цими днями відбувається у Берліні вистава, вміло й дуже цікаво влаштована німецьким Анті-Комінтерном. Оцінка большевизму з боку його противників, хочби підтримана найобективніши ми даними, завжди може стрінутись з закидом тенденційности. Тому головна увага зосереджена на власних большевицьких документах: часописах, образах, плякатах і т. д., з яких вимовно виступає обличчя большевизму під світоглядовим, соціяльним, господарським і політичним оглядом у своїй пропаганді і в акції, що змагає до світової революції.

Протирелігійна боротьба, оперта на новій конституції (§ 124 забороняє **релігійну пропаганду,** але легалізує виразно **протирелігійну**) — та ведена Губельманом-Ярославським жахлива по суті та гидка в формі. Низка світлин з большевицьких джерел показує руйнування церков, пустошення цвинтарів, профанування святинь і святощів взагалі, — не тільки християнських, бо є там і будійські храми (але нема тільки жидівських синагог!). На інших світлинах чванляться большевики продуктивним використанням церков і мошей на комуністичні клюби, антирелігійні музеї (напр. Печерська Лавра, катедра Василія Блаженного в Москві), на фабрики, театри, навіть на стайні. Мало того: Христос (і Будда) являється на крикливих плякатах союзником капіталізму і куркулів, навіть агентом мілітаризму в дуже независимім представленні. Гидкість викликують картини, як пародіюючи слова „Їжте тіло моє" батярня ріже по куску то з ноги, то з боку і т. д. величезного Христового тіла (чи не зродилась ця думка в ілюстратора з фактів людоїдства підчас голоду на Радянщині?), або як Христос зі словами „мир дому сему" входить до публичного дому, або з нагоди Кани Галилейської та Святої Вечері являється покровителем самогону і пяцтва. Безстидність у профанації Богородиці в зіставленні з деякими (тепер вже ніби усуваними) ідеями „визволення жінки" й популяційної політики йде так далеко, що впорядник каталогу навіть не рішається назвати цього по імени. Дрібницею після того вище ганьблення релігії з такими „гумористичними" епізодами, як „будиночок" з забраних (священником!) із церкви ікон: клясово свідомі робітники хотіли, мовляв, протестувати проти будування каплиці, але коли переконались, що це служить зовсім людській меті...

У людськім і соціяльнім відношенні подивляємо на величезнім плякаті „укоханого" вождя пролетаріяту, Сталіна, з дитиною на руках. Але поруч з тим автентичні — знову з большевицьких джерел — світлини про долю й нужду „безпритульних" дітей, вихудлих кістяків, калік, жебраків і злодіїв. І морально вони покалічені: беруть участь у безбожницьких демонстраціях, денунціюють релігійних товаришів, стріляють до ікон і хрестів, щоби здобути похвалу в школі, врешті денунціюють батьків за „крадіж соціялістичної власности", коли ці з голоду скрюють чи потягнуть трохи збіжжя. За всі ці заслуги співають їм хвалу большевицькі часописи. „Свобода жінки" показує жіноцтво при важкій праці (ок. одна пята всіх працюючих у гірництві й металюргії), у військовій службі і т. п.

Кріваві плями на величезній мапі Союзу вказують місце таборів примусової праці, в яких карається 6 і пів мілионів (як признають совітські часописи), здебільша навіть і з комуністичного погляду зовсім невинних людей; багато між ними й українців. Картини з урядової большевицької публікації про будову Біломорського каналу виявляють жахливі умовини життя й праці засланців. Подають також пристойні обличчя членів ГПУ, керманичів примусової праці, до речі майже самих жидів...

Будень у большевицькім раю: життя стало більш радісне — каже Сталін. Низка світлин показує нуждені хати, безконечні „хвости" перед крамницями, виголоджені худі обличчя з тупим поглядом. З голоду вмирають діти й дорослі, на трупи по вулицях мало хто й звертає увагу. Їх підбирують на масові транспорти на кладовища. Найбільше вмирає на Україні й на Північнім Кавказі. Побіч картини розкішного життя панівних верств: серед сьючого товариства на парадному обіді у Москві видніють ріжні совітські достойники. Порівнююче зіставлення якости й ціни товарів на Радянщині та в Німеччині тут ілюстроване не в „абстрактних" статистичних табличках, а конкретними товарами, привезеними з СССР. Дитячий одяг 4 рази дорожчий ніж — без порівняння кращий — німецький, гребінь 20 разів, макарони, горох лише 2 і пів—2 рази, зате якість і апетитність! Одначе порівняння ще не ріжне про дорожнечу; у Німеччині вони не надто низькі, зате порівнююче високі доходи. У СССР промисловому робітникові залишається з платні після примусових відтягнень на місяць 97 карб., тоді як плащ коштує 150—650, черевики 80—250 карбованців і т. д. — а з чого має жити і в що одягнутись родина?!

Тепер ГПУ ілюстрований світлинами вязниць, арештів, розстрілів, знущань, масовим мордуванням селян і жінок, теж священників (43 експонати!). Багато картин на жаль і з України. Є цілий приказ розгромлення українського села, але він вивішений не між документами терору, а просто в „большевицькім будні", як обовязкове щоденне явище в Союзі.

Наступ большевизму на всі країни світа, як друга частина виставки, має кілька фаз. У першій стадії пропаганди й ширення розкладу сов. акція зясована часописами, летючками й плякатами у найріжніших мовах. Експонати вибрані з найкращих і сміливістю відбивають напр. від деклямації буржуазних культурних світил, предтеч людового фронту. Окрема серія присвячена агітації в кольоніях. У другій фазі — наслідки комуністичної агітації. Оригінальні світлини з усіх столиць країн світа кричать про страйки й демонстрації, бійки й сутички з поліцією, нищення й плюндрування, підпали, бунти й барикади, про терор мордування заложників у вязницях нерадянських країн. Про домашню війну в Еспанії щодня свіжі картини. У третій стадії червона армія з своїм начальним штабом, з організацією верхів з узброєнням і з масою війська виступає як таран світової революції, сягаючи щораз більше і до заграниці. Окремо показаний наступ комунізму на Німеччину, від пів мілиона виборців до парляменту в р. 1920 до 6 мілионів в р. 1932, також з розкладом, заворушеннями, вбивствами аж до кермованої Москвою підготови до перевороту — але тут вже перемогли націонал-соціялісти.

Похід комунізму на всі країни під прапором всесвітньої революції представлений на малі. Різнобіжно з пояснюючим викладом запалюються по відповідних роках і країнах червоні світла, то тут, то там, їх насаджується щораз більше — врешті німецька революція 1933 р. вибілює всю її територію, а згодом і по інших країнах запалюються білі світла, рідшають червоні. Протибольшевицька стихія росте. Дуже ефектовно!

Неприємно вражають тільки протиукраїнські зотики у виставі. Ось напр. на мапі Европи червоний тільки СССР і Чехословаччина як його база повітряної фльоти на Европу. Через Румунію веде червона стріла, **Галичина і Волинь закреслені на півчервоно, і то без Перемишля, Львова й Ковля.** Здається, підсувають нам тут комунофільські настрої на відповідно окроєній національній території. Здається тим більше, що це не перша й не найвиразніша шпилька з цього боку (пор. статтю в німецькій пресі про те, що автономія Закарпаття загрожує москалізацією та совітизацією взагалі, з винародовленням щось із 500.000 словаків!). Виставлено також багато літератури про відносини в СССР. Виглядає, що найбільше солідні описи є в англійській мові (в українській взагалі ніби нема нічого!). Позатим українців дух і тенденція цієї виставки може тільки тішити а з її техніки багато можна навчитися.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і Ска
у Львові, вул. Кордецького 51.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх красках
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляя помадкову і короневу — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і біляу — МУХОЛАПКИ. 2732 22-7

Партійна освіта в цифрах.

(РО) „Правда" з 3. ц. м. подає, що комуністичною партійною освітою кермує 96.533-ох пропагандистів. В освітніх осередках є 869.590 членів партії, 319.862 кандидатів на членів, 232877 симпатиків, 144.285 комсомольців та 164.303 безпартійних. „Правда" твердить, що необхідно збільшити чисельний стан партій.

Анархія чи пляновість в розбудові українського промислу.

(ДИСКУСІЙНА СТАТТЯ.)

Від кільканацяти літ взялися українці в Галичині творити свій рідний промисл.

Досить плиняво і зпровола, але всеж поступаємо вперед і в тій ділянці господарського життя. Нелегка це робота! Адже нема у нас ані фахових промисловців, що таланг до тієї роботи виссали би так сказати з молоком мами, ані фахової традиції і досвіду, ані конечно потрібних капіталів. Затс є маса труднощів та перепон. Наше новонароджене промислове підприємство мусить відвоювати собі український ринок збуту, на якім вкорінилися вже чужі промисловці і мусить побороти їхню ненависну злобу та підступність. Мусить перемогти недовірчивість та скептицизм своїх, умешкідливити зависну кирию і т. д.

Але є ще прикріші явища, і то у власній суспільности. Може хтось з перших піонірів українського промислу в Галичині найде час і охоту написати хоч би коротеньку історію свого підприємства. Загал нашого громадянства довідався би з такої монографії (колиб була безоглядно щира), якої надлюдської праці та енергії, яких сталевих нервів, якої віри, завзяття, витревалости та відпорности треба було, як ненастанно і невсипуще треба було боркатися, щоби не впасти на дно.

У такій історії котроїнебудь української „фабрики" мов у дзеркалі побачили би ми себе і мусилиб... зжахнутися! Бо переконались би, як страшно далеко відбігають наші гасла і поклики від нашої щоденної практики, яка страхітлива ріжниця між тим, що назверх говоримо та тим, що постійно й щоденно робимо. Як богато у нас не тільки байдужности до справи, що має національне значіння та вагу, але й охоти пакостити, шкодити, підривати.

Дуже популярне тепер у нас гасло: „Розбудовуймо свій український промисл". Його популярність виводиться не з моди, але з життєвої потреби нації. Щоби виказати необхідну потребу українських промислових підприємств, не треба шукати аргументів: наше суспільне, економічне та політичне сучасне становище аж кричить про те. Без свого рідного українського промислу всі наші аспірації, всі змагання до кращої майбутности хворіють небезпечною однобічністю, бо недостає їм одної з найсильніших основ.

Питання розбудови українського промислу цікавить в першу чергу промисловців — це ясне. Але тяженько помилявся би той, хто гадав би, що **тільки** їх! Адже український промисл даватиме заробок і прожиток українським умовим і фізичним працівникам. А ця справа сьогодні першої ваги. Чейже знаємо, що українцеві неможливо тепер дістати навіть „високу посаду" замітача вулиці в якімнебудь нашім місті!... Без розбудови українського промислу нема що й мріяти про українізацію міст, без українських міст — годі думати про українську державність...

Все те правди, яких ніхто не схоче нині зачіпати сумнівом. Та того мало, треба ще конче вивести з тих правд льогічні висновки. Першим висновком мусить бути теза, що не вільно нам трактувати справу українських промислових підприємств — як чисто приватну справу їхніх підприємців. власників. Ні! Так, як сьогодні річи стоять так і як будуть ще довго стояти, **кожна українська промислова інституція є клітиною нашого національного господарського организму.** Чим більше буде кріпких і здорових таких клітин, тим сильніший, більше здатний до життя та боротьби буде наш національний організм. І коли не підлягає сумнівові, що національним обовязком української суспільности є підтримувати молоді клітини українського промислу, то рівночасно та суспільність мусить мати право нагляду та контролі над справою розбудови українського промислу і то без огляду на те, чи та розбудова доконується шляхом кооперації, чи руками приватника-промисловця.

Отже передовсім громадянство має право жадати доброго товару по приступних цінах, порядної та солідної обслуги, купецької куляптности і таке інше, але водночас метою такої громаденської контролі буде запобігати визискові та кривді працівників, заріванню кредиторів, котрими зправила є українські установи, нарушуванню доброї опінії українського промислу, тощо.

Щоби все те як слід виконати, суспільність мусить мати право регулювати ріст і розвиток рідного промислу. Не слід допускати, щоби творилися промислові підприємства тільки з захланною метою зисків, бо раціональні і доцільні зі становища національної господарки є тільки такі промислові підприємства, що мають служити заспокоєнню дійсних потреб суспільности. Отже нові підприємства повинні і можуть повставати тільки в міру дійсної потреби, а саме: коли або цілком нема українського підприємства, що виробляло би того роду товар, або запотребування на даний товар є таке велике, що існуюче українське промислове підприємство **не всилі покрити його.**

Колиж поемність українського ринку така невелика, що навіть існуючому промисловому підприємству не дає працювати „повною парою" — то ясна річ, що нема місця на нове підприємство того самого роду, колиж не вважаючи на те, таке підприємство повстає, то знову ясна річ, що не з дійсних потреб консумента, тільки з конкуренційної боротьби, з погоні за зиском.

Не хочемо виключати цілком конкуренційну боротьбу, не хочемо творити якісь національні монополі, але хочемо і мусимо недопустити **до нездорової** конкуренції. За нездорову конкуренцію слід уважати конкуренцію між українськими фірмами тоді, як поемність українського ринку є замала і заслаба, щоби дві українські фірми могли конкуруючи між собою, виробляти щораз кращі, ліпші та дешевші продукти. Коли поемність нашого ринку не зуміє одного нашого промислового підприємства поставити як слід на кріпкі ноги, то тимбільше не зуміє двох або кількох, а конкуренційна боротьба в даних обставинах мусить скінчитися катастрофою конкурентів.

Зайво було би тратити слова, щоби виказати, що така катастрофа мусить мати в наших обставинах далеко ширші і більше шкідні наслідки, ніж подібні речі в інших народів, яких промисл вирісе вже давненько з дитячих капців.

Як дитині, що ставляє перші кроки, дозволити впасти є дуже непедагогічно, бо такий упадок, коли він дійсно болючий, відбирає відвагу та охоту ходити, так і нашим піонірським промисловим клітинам не можна дозволити впасти

Найкраща і найсмачніша
ВУДЖЕНИНА МЯСО ВОЛОВЕ, ТЕЛЯЧЕ І ВЕПРОВЕ — ТОВЩІ
щодня свіже
дістанете їх тільки у масарських крамницях
„Центросоюзу" у ЛЬВОВІ
Ринок 2. — Зиблікевича 2. — На Байках 8. — 2989 Личаківська 50. — Жовківська 175. 2-50

Проза Львів
Порошок по печення
Цукор ваніліновий

Порошки для дорослих з ф. бр. зн.
KOWALSKINA
вживаємо при неприємних БОЛЯХ ГОЛОВИ

ВАСИЛЬ ЦАЛИНЮК. 2

Спогади з учительської семинарії.

(Докінчення.)

Співу в семинарії учив Фр. Коньор, який прийшов з Заходу і не знав нашої мови, тимбільше української музичної літератури. Тому поміж багатою і поважною програмою польською були дві або три пісні українські, як „Ой не ходи Грицю", „Ой, під горою" і подібні, які ні формою ні змістом не надавались на концерт Шевченківський. І от на одній з проб відспівали ми поправно польські пісні, а коли прийшли на чергу наші — ми ні пари з уст. Учитель повідомив негайно директора д-ра М., а той візвав до себе двох хористів, щоб оправдали поступок хору.

Пішов тов. І. Бакун, ініціятор страйку — душа вражлива (на жаль, помер він передчасно на сухоти) і ще хтось другий і сміло зачували йому наше становище у справі вибору українських пісень. Директор признав рацію, та не бачив виходу. Не ставало — як казав — часу на вивчення і семинарія не мала відповідних творів. Та наші представники знайшли розвязку. Підшукали відповідний кусник, вивчили на час і вивели з великим успіхом.

Зпоміж учителів поляків дійсним педагогом і прихильником молоді без огляду на націю був учитель математики Еразм Стажинський. Чесний характер, нікому кривди не заподіяв. І тому коли іншим учителям горячі студентські голови повикидали шиби та чинили пакости, він був певний, що невдячністю ніодин ученик йому не відплатиться.

Оженений зі свідомою українкою, цікавився нашою музикою та співом. Завдяки музиці та веденню хорів зробив він — як опозідали — службову карієру. Мав він багато церковних нот так, що його партитурою користувалася семинарія від початків свого оснування.

Найменше щастя до учеників мав Адольф Більґер, учитель німецької мови. Високий, худий, з висуненими кістками лиця, з гіркою усмішкою на лиці та предовгими вусами, які все розтягав. Національно не маніфестувався. В поведінці був терпкий, але причиною терпкости були сухоти. Та це молодь мало обходило. Вимоги його з німецького були, на його думку, мінімальні, бо він мав на увазі, що всі мають жити серед німців, а на думку учнів — максимальні. І на цьому тлі доходило між ним та учениками до непорозумінь. Він домагався, щоб ми виковували уступи „на бляшку", бо тільки тоді був певний, що ученик висловиться поправно. Зміст поетичних творів диктував сам і теж велів учитись їх напамять. Ця метода дошкулювала головно тим, що не любили вчитися з книжки, а просто з викладів, або слухали бубнення товаришів. І от ті саме реагували, як уміли, до страйку включно.

Тямлю, брали ми уступ „Ді Урен". Була це хроніка та опис годинників від найдавніших часів. Б. задав вивчити його (річ ясна, напамять) і то „з нині на завтра". Кляса виявила невдоволення, та учитель на це не зважав. Під напором сміливіших рішила кляса не прийти на другий день на годину німецького, тим більше, що випала вона пополудні. А були між ученикаами і такі, яким страйк був не на руку, але бачучи однодушність кляси, мовчки погодились. Як умовились, пересиділи ми годину німецької мови над Дністром і прийшли до кляси на другу лекцію — польської літератури. В школі був уже рух. Конферували професори та директор. Вислід конференції був такий, що професор польської мови відступив Б. пів своєї години. Поденервований, з іронічною усмішкою входить учитель Б. до кляси і витягає записник. Отворив на букву „К" і питає, йдучи догори, всіх за порядком — і сипле кожному двійку. За мною сидів 24-літній товариш Г., що вислужив капралем при війську і потім дістався до семинарії. Тішучися, що учитель проминув букву „Г", пірнув у предмет найближчої години і не здавав собі справи з того, що довкола нього діялося. Та учитель Б. у кількох хвилинах перейшов усі букви від „К" почавши до кінця і скоро вернувся до букви „Г". Г! „Ві зеген ді Урен аус?" Г. зривається, та починає мене термосити за плече. Щож тут підповісти? Та цеж іде про зміст уступу. Але бачучи його жалюгідну міну, пригадую собі таке саме питання, яке торкалось одної з попередніх, зрештою добре вивчених, лекцій, а саме: „Ві зеген ді Еріпіен аус?", на що треба було дати опис богинь, який зачинався реченням: „Ді Еріпіен зеген шрекліх аус". Небагато думаючи, підповідаю: „Ді Урен зеген шрекліх аус". Тов. Г. самовпевно повторив мої слова І тут прийшло відпруження. Кляса вибухнула сміхом, бо ті годинники дійсно були для нас страшні з огляду на ситуацію, що тоді витворилася. Учитель розсміявся якнайщирше, сховав записник і вийшов з кляси.

Та якаб там не була його метода, у нас, українців, не повинен він полишити лихого спомину. хочаб тому, що не ставився до нас гірше,

і то не з огляду на добро дотичної клітини, але з огляду на те, що такий упадок викликує депресію серед суспільности, відстрашує від дальших спроб творити свій промисл, підкопує довіря і до наших промислових фірм і до наших власних сил та ефективно наражує на поважні страти наші кредитові та торговельні інституції, що дану клітину фінансували і з нею торгували, та ще позбавляє заробку значний, як на наші обставини, гурток умових та фізичних працівників. Українська суспільність, очевидно, не має змоги не дозволити українському підприємцеві творити конкуренційне підприємство, але має повну змогу застосувати моральну і торговельну репресію, а сам страх наразитися на таку репресію відбере даному підприємцеві охоту шукати зачіпки.

Якже це здійснити?

Володимир Темницький.

(Д буде.)

Анґлія відкликує з Адіс-Абеби свій військовий відділ.

РИМ, 7. 11. ПАТ. Британський амбасадор заявив міністрові Чіяно, що його уряд рішив відкликати з Адіс Абеби індуський відділ, що береже брит. посольство. Чіяно запевнював, що італ. влада піддіймається сама охоронити будинок і персонал посольства, тому амбасадор обіцяв, що індуси відідуть негайно.

—o—

ФУТРА до міста ФУТРА спортові
першорядно виконані ціни найнижчі ПОВШЕХНИ СКЛАД ОДЗЄЖИ Львів Пасаж Миколяша

З польської преси.

Роля Польщі на Сході Европи.

У двотижневику „Мисьль Польска" (ч. 19) находимо велику статтю Ю. Бравна п. н. **„Маємо ідею"**, в якій автор полемізує з Дмитром Донцовом, що у своїй статті „Перспективи" у „Вістнику" висунув тезу, що Польща находиться у стадії пошуканки за новою ідеєю, але її не находить. До того всі дотеперішні висліди цього шукання за ідеєю (каже Д. Донцов) це лише штучні синтези з оборонним підходом. Отже Ю. Бравн запевняє, що Польща має ідею, яка органічно вяжеться з цілістю польської духової творчости. Ця ідея ґенетично виринає з цілої історичної минувшини Польщі. Одначе покищо Польща не здійснила вимог цієї своєї ідеї у своєму устрою, суспільнім житті, культурі і міжнародній політиці. Чому? Бо досі — каже автор — поляки жили під непереможним тягарем ідеалу незалежности і тому втратили з очей мету, для якої істнує і держава та її підмет: нарід. Ці поляки є тепер при кермі і на чолових становищах партійних штабів у Польщі. Одначе є вже нова фалянґа молодих людей, не засугерованих самою тільки ідеєю незалежности, здібних дивитися вище і дальше. Далі автор полемізує з Дм. Донцовом, що поляки пошукують ідеї під зовнішнім натиском двох „ізмів": комунізму та гітлеризму, — впевняючи, що в Польщі істнує самохітний порив означити свою ідеольоґічну позицію в історії. Це льоґіка життя. Автор покликується на доктрину Ґене-Вронського з його месіяністичною фільософією, яка є саме ідеєю нової Польщі. Ця ідея зродилася вже тоді, коли про фашизм і комунізм не було ще „ані слуху ані духу".

ЯК ВИГЛЯДАТИМЕ ЦЯ ЗДІЙСНЕНА ІДЕЯ?

Отже нова ідея месіянізму Польщі складається з двох чинників: 1) **правди**, яку приносить світові польська національна фільософія, та 2) **пястівсько-ягайлонської ідеї** великої імперії в Середущій Европі, зорґанізованої на засаді унії: „вільні з вільними" і „рівні з рівними". На думку автора Польща є призначена відограти вирішну ролю у світі, а саме: знеутралізувати ідеольоґічну отруту, яка охопила Европу, винищити до основ помилки комуністичної і фашистівської доктрини, та обявити світові абсолютну основу нового морального ладу. Тоді місія Польщі була би найбільшим чином, який здійснено від часів Христа.

Як бачимо, то відроджена Польща — на думку автора — має стати тим центром, до якого тяготіла би не лише „вільна Україна" (захоплена засадами: „вільні з вільними", „рівні з рівними"), але має теж відіграти ролю спасителя світу.

Не вдаючись у полеміку з автором, можна тільки зазначити, що реферована нами стаття є одним із чергових покажчиків дуже цікавого процесу чи радше ідеольоґічного ферменту, що йде тепер однаково серед польської студентської молоді, як і середньо-молодої ґенерації (між 25—40 літ), що відривається від ґенерації „старої": і старих пілсудчиків і ендеків і пепесів.

Читайте „Діло"!

ніж до поляків, а інколи своєю мовчанкою ставав по нашій стороні. Це добре досвідчив я на собі. Я був тоді на І. році семинарії і мешкав над Дністром, побіч бараків, побудованих для війська тоді, коли ще не було мурованих касарень у місті. До тих касарень, що під той час стояли порожні, скликано чи не перше політичне віче. Реферував д-р Охримович, промовляли о. Яворський, о. Ковч та дехто з селян. Бачучи ріку людей, що в полудневих годинах плила на віче, я тим так пережився, що забув за обід та за пополудневу шкільну годину; змішався з юрбою і втиснувся до середини. Та небавком прийшли там „приятелі" українців, учителі М. і Г. Я не крився, бо не здавав собі справи зі свого вчинку. На пополудневу годину учитель М. пішов, а я, загіпнотизований промовами та реагуванням юрби, залишився. Учитель М. заалярмував директора, а той вислав на провірку ученика поляка, який мені нічого не сказав, тільки зараз потвердив усе перед директором. На другий день відбулася в цій справі конференція. Я завис на волоску. Що не прогнали мене з семинарії — це завдячую частинно і вчителеві Б., що був моїм господарем кляси. Та від тоді на кожну годину учителів М. і Г. приходив дир. Слоневський, ставав посередині кляси і звертався до мене словами: „Проше теди, Ц. нам опове, цо слишал на вєцу!" Поневолі мусів я бавитись у репортера і то обережно, щоб не пошкодити собі. І я оповідав про анальфабетизм українців, які покінчили польську школу і не вміють писати ані по польськи, ані по українськи. На іншій годині оповідав я про те, що шкільну кімнату відступили жидам на весілля, а не хотіли віднаймити читальні „Просвіти" на виставу. Дир. С. спростовував, заперечував, а потім запускався в лінґвістику: „окляскі, оплески, плесо, плісати" і година — на втіху учеників — минала.

Зразковим педаґоґом, високо ідейним патріотом був о. Й. Раковський, учитель господарства. Земляк кожним фібром своєї душі — з цілого учит. збору був нам найближчий. Не чужий для нас був його привітний дім і доступною була його бібліотека. Свій предмет любив і цінив і того відношення до свого предмету від нас вимагав. Хоча і священник, одначе почував себе ліпше за катедрою, ніж на проповідниці.

В 1906 р. вийшов мій річник у світ як четвертий в черги. Пішли ми з вірою, що поможемо своєму народові. І помагали ми чесно, працюючи на всіх ділянках: у Просвіті, в УПТ, у кружках „Сільського Господаря", аматорських гуртках, в хорах, на зборах та вічах. Де нас не було! А працювали ми безплатно, часто докладаючи до кожної праці, не жалуючи здоровля і часу, не збаючи за карієру. По кількадесять кільометрів (у горах!) ішли ми нераз пішки, щоб бути на зборах. Ми бачили, що довкола нас також все росло. Ми захоплювалися працею і захоплювали нею інших. Ми боролися з кацапством і з урядовою клікою та все виходили переможно.

Та це було 30 літ тому. А нині? Коли порівняємо нинішню працю нашого учительства з тою, яку робили ми старші, жаль стискає серце. Нинішній учитель — звязаний цілковито. Обнизився його лет, зменшився його розмах. Та віримо, що теперішні обставини не вічні — вони зміняться і молоді підуть надалі стежкою своїх попередників.

МАҐАЗИН МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ НОВИН
С. ОЛЯНЧУК і І. ПІХЛЬ ЛЬВІВ вул. Капітульна 3.
поручає по найнижчих цінах жіноче і мужеське білля. Панчохи, скарпетки, рукавички жіночі і мужеські. 3010 Галантерія — Трикотажі вітяного роду. 8-10

З Совітської України.

(За радґом)

ВІДЗНАЧЕННЯ АРТИСТКИ.

Зою Гайдай, знану на Україні оперну співачку, що заняла в київській опері місце після виїзду за кордон п-і Марії Сокіл, обдарували почесним званням „заслуженої артистки республики". В подяці урядові заявила артистка, що вона належить до молодих, що горда на це відзначення і що пильно працюватиме дальше для добра української радянської музичної культури. Чи ця її заява щира, годі сказати.

ПОСИЛЕНА РАДІОСТАЦІЯ В КИЄВІ ПОЧАЛА СВОЮ ПРАЦЮ.

Вже від довшого часу заповідали большевики будову дуже сильної стації у Києві. Тепер можна вже її зловити на довгих филях і звучить вона дійсно дуже голосно й виразно. Є це „потужна стація ім. Косіора", яка йде покищо експериментально і то разом зі старою київською радіостацією РВ9.

СВЯТКУВАННЯ 19-тих РОКОВИН БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ У КИЄВІ.

З приводу роковин большевицької революції проголошено у Києві та в інших містах України масу імпрез. На вулицях Києва відбувається справжній карнавал з численною участю оркестр, співаків та артистів. У суботу 6. ц. м. відбулися святочні походи, при чому київська радіостація передавала їх не тільки з самого Києва, але теж із Москви, Харкова, Дніпропетровська і Сталіна. В Києві проходить саме тепер III. Олімпіяда Самодіяльного Мистецтва. Відбуває ться вона в театрі ім. Франка. Трансмітує її звідтам київська радіостація.

Передача київського святкування роковин революції почалася в год. 7.30 і тривала дуже довго. Спікер до 8-ої години оповідав по українськи, як виглядає столиця „квітучої" України підчас ювилейного торжества, зокрема вулиця Воровського, куди ось-ось мали проплисти маси маніфестантів. Він відчитував великі написи, якими удекорована згадана вулиця. Подаємо кілька замітніших: „Фашизм — це злидні, голод, „розорення"!", „Хай живе братерське (?) єднання народів СССР!", „Вступайте до антифашистської міліції!", „Хай живе еспанська революція!"... Відтак подав він імена „керовників українського народу", що заняли місце на трибуні. Це Косіор, Постишев, Петровський, Любченко, Затонський, Порайко, Сухомлін, Шліхтер та інші. В авті приїхав комендант київської округи Якір, який промовив до війська (очевидно в російській мові!). При звуках орхестри почали проходити перед трибуною війська: стаціоновані в Києві три полки, дивізія Осоавіахіму, що її зорґанізували перед роком, артилерія, кавалерія, і „стальні колесниці" — танки. Замітне, що „керовники українського народу" кидали з трибуни гасла майже виключно в російській мові. Їх приймали машеруючі кольони грімким „ура!". Час до часу переставлювано мікрофон на Москву і тоді можна було чути параду на Червоній Площі, опис її учасників на чолі зі Сталіном та поодиноких моментів, як обїздку Ворошиловом лав червоної армії, тощо.

До мікрофону в Києві підійшли поети: Кондраченко (читав свою поему, писану по російськи), Микола Бородовіч (читав свою поему по українськи), музиканти, що вигравали на гармонії ріжні боеві пісні, що їх підхоплювали якісь невеличкі хоральні групи. Текст пісень — московський. Також була чиясь (ми не дочули, чия) велика промова, виголошена по російськи. З ній була згадка про „великі досягнення України в братньому Сов. Союзі", про „віддану на вічність селянам землю", загрожену раніше польськими й німецькими поміщиками, про червону армію, яка своєю непоборною силою дасть відпір усім зазіханням ворогів, „коли вони зійдуть із глузду" та захочуть атакувати батьківщину світового соціялізму".

Пописом великого числа літаків закінчилась військова парада і зачався похід „щасливих дітей радянської країни", та їхні танкові продукції на асфальті вулиці Воровського. Ввесь час лунали звуки орхестри (чимало й українських народніх пісень). Спікерка не переставала ін формувати. Від неї ми довідалися, що похід від-

Д-р Ростислав Білас

мешкає тепер

Листопада 43. 3029

Ріжниця в ціні незначна...

ВИПУКЛІ ГУМОВІ ОБЦАСИ

Ріжниця в якости дуже значна. Тому домагайтеся виключно гумових обцасів Берсон - Спорт, замість інших фальсифікатів

чинило 12 дівчат у червоних беретиках із квітами в руках, що цілі відділи дівчат були зодягнуті в українські національні вбрання, що в поході несено таблиці та портрети Косіора й Постишева, Петровського і Любченка, Сталіна і Кагановича. І знову до мікрофону підходили панегірики совітської дійсности, виспівуючи славу режимові та його творцям. Жидівський поет Квітка відчитав вірш у честь Ворошилова. Цей вірш відчитано теж в українському перекладі. Галя Супруненко, 15-літня учениця 54. київської школи, деклямувала власні вірші. Перший кінчився словами: „Дякуємо Сталіну за нове життя", другий: „Привіт вам і слава, герої, герої отчизни нової!"...

Після дітей почався похід робітничих кольон. Спікер розпливався в гордощах не менше, як тоді, коли йшли загони червоної армії. Пісня змінялa пісню, здебільша в честь „кращого друга працюючого світу — тов. Сталіна".

Треба було багато терпцю, щоб вислухувати рабські заяви, славословія „геніяльному й любимому вождю Сталіну", обманні промови про невідоме в буржуазних країнах щастя громадян СССР, тощо. Слухали ми і не завидували ні трохи рабам московсько-комуністичної влади. Вкінці обридло. **Н—вич.**

Популяційні проблєми на Закарпатті.

Як піднести життевий рівень закарпатського населення.

На Закарпатті популяційні проблеми не менше актуальні від подібних проблєм по цей бік Карпат. На Закарпатті приріст населення відсотково найвищий з усіх земель Чехословаччини, одначе смертність теж дуже велика, зокрема у дітей. В р. 1935 на 1.000 душ населення припадало 16.63 уродин, у Чехії тільки 0.86. Цьогож року заключило подружа 7.93 на 1.000 душ населення в Чехії, а на Закарпатті тільки 6.39. Найвищий приріст населення виказує округа Волового (41.77 живо народжених на 1.000 душ населення), найменший Ужгород-місто (13.92). Найменшу смертність виказує Ужгород-місто (10.38 на 1.000 душ населення), найбільшу Севлюш-повіт (21.17). У цьому повіті в р. 1935 була найвища смертність немовлят — 190 на 1.000 душ населення.

Причинами такої депопуляції населення Закарпаття, по оцінці лікарських кругів, є страшний алькоголізм, хронічне недоживлювання широких верств населення, полові недуги і сильно поширена недуга воля. Тому зацікавлені проблємами популяційними на Закарпатті стараються усунути причини такої депопуляції.

Ті круги домагаються, щоб побільшити кількість порадень матерей, поширити сітку пунктів-порадень для соціяльних недуг, заложити земську централю для боротьби з половими недугами, забезпечити верховинцям достаток тощів через пропаганду і підтримку плекання свиней та врешті видати заборону вільної продажі алькоголевих напитків і зіпсованого спірту. В округах, де поширена недуга воля, лікарі домагаються домішувати йод до кухонної і тваринної соли. Щодо недоживлювання населення домагаються круги, зайтересовані соціяльними проблемами Закарпаття, щоб повести пропаганду за скріпленням туристичного руху, перенести верховинців у доли, постійно поліпшувати господарський рівень країни та завести курси варення, бо й при багатстві харчевих продуктів населення терпить недоживлювання тому, що не вміє варити.

Проголосять еспанську совітську республіку?

РАБАТ, 7. 11. ПАТ. Тутешня радіостація подає, за вістками з Барсельони, що совітський амбасадор радить еспанському урядові проголосити совітську республіку на просторі, що йому підлягає.

РОЗДОР МІЖ ЧЕРВОНИМИ.

РАБАТ, 7. 11. ПАТ. У Барсельоні дійшло до кривавої сутички між анархо-синдикалістами і комуністами; з обох сторін чимало ранених. — У Більбао вибухла перестрілка між анархістами і баскійськими націоналістами.

МІЛІЦІОНЕРИ ДАЛЬШЕ ВОЛОЧАТЬСЯ ПО МІСТІ.

МАДРИД, 7. 11. ПАТ. Міністр внутр. справ закликає через радіо всіх міліціонерів в пробоевих частин, щоб негайно зголосилися до касарень. Тих, що не зголосяться, поставиться під суд як дезертирів. — Пекарні мусять працювати днем і нічю, щоб достарчити населенню хліба.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 7. 11. ПАТ. Червоні ескадри збомбардували нац. кольону на шляху Леганес-Карабанчель та зістрілили нац. бомбовий літак „Юнкерс".

МАДРИД, 7. 11. ПАТ. На середньому відтинку мадридського фронту протинаступ червоних відкинув повстанців; на півдні червоні йдуть вперед.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО - ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

приймає без обмеження речення вище на такі студії:

1) **Високошкільний Економічно-Кооперативний Відділ** (8 семестрів. Підвідділи: Кооперативний та Торговельно-Промисловий).

2) **Висока Школа Політичних Наук** (6 семестр.).

3) **Курси Українознавства** (3 семестри).

4) **Фахові й практичні короткоречинцеві курси:** бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької та французької), пасічництва, садівництва, консервації й технічного перероблення садовини й городини, обробу шкіри, мило-варства, радіотехніки, фотографії.

Навчання провадиться кореспонденційною методою. Проспекти й програми — безплатно. На першу відповідь прикладати міжнародню поштову марку. Звертатися на адресу: Ukrajinsky technično-hospodářsky Institut. Poděbrady. Tchécoslovaquie.

МАДРИД, 7. 11. ПАТ. В **Астурії** червоні перевели завзятий наступ і взяли 35-ох повстанців у полон; на **арагонському** фронті вони віддалені на 2 км. від м. Альмудевар, на відтинку **Тардієнте** розбили одну кінну сотню і дві піхотні; на південному фронті відбили завзятий нац. наступ на лінії Боне Прієго; на південному відтинку **мадридського** фронту повстанці ведуть дальше завзятий відступ; піхота й артилерія стримує їх.

РАҐЛЯНИ — ПАЛЬТА **першорядно виконані з найліпших бельських матеріялів.**

Ціни дуже приступні.

ПОВШЕХНИ СКЛАД ОДЗЄЖИ **Львів — Пасаж Миколяша.**

ГАЛАКТІОН ЧІПКА. 9

Автом по Галичині.

ПОВОРОТНА ДОРОГА.

Козачівка була останнім пунктом нашої поїздки. Звідси дорога — куди б не йшла — вела нас уже до дому.

„Іншим путем повернули" — як співається в коляді. Чортків, Бучач, Монастириська, Підгайці, Бережани і — знову Черче. Бо Черче, то так як бувало коршма при дорозі: чи сюди, чи туди, а вступити треба..

Надивившись на велике цвинтарище за Збручем (і по цвинтарищі часом людина перейде, чи корова пасеться!), ми вирушили в свояси. З одного боку раді, що відпічнем від вічного гуркоту мотору, з другого — немов зажурені, що все на світі мусить мати свій довший чи коротший кінець. Наша дорога матиме коротший, бо вже і Читачі напевно знудились моєю перегрінацією **per pedes Fordorum.**

Перелечу на крилах бензинового пегаза через міста, місточка і села, спиняючись коло одної церкви, одного нагробника, одної вивіски, одної цегольні і одного знайомого. Потім відпічнемо в Черчі, послухаємо капітальних реверсів, а я поїду ще на свято Лепких до Жукова.

От і все...

ЦЕРКВА В ОЗЕРЯНАХ.

Всі села в цілім нашім світі мають свої амбіції. Тільки ці амбіції не йдуть у тім самім напрямі. Одно хоче бути найкраще, друге найкраще вбране, третє хоче мати найбільшу читальню, четверте райончик, пяте це, шесте те. А Озеряни сказали: „Хочемо мати найбільшу церкву!" І мають. Проектував її інж. О. Пежанський і трохи боявся, що зробив занадто модерний проект. Та озеряни подивились і махнули головами: „Трохи вона ніби інакша, але такої ніде ми не виділи і — головне — велика!"

Церква справді велика і модерна, але архітектурно звязана з нашою буквальщиною. Відбиваються в ній виразно візантійські реміністенції, які мені — порогові модерних „сирінь" — спеціяльно подобаються.

М'ісцевий санценник показує нам нутро церкви і оповідає про свої проекти. В середині ще румовище, але вже швидко діждуться озеряни скінчення свого нового храму, бо не жалують на це ні трудів ні грошей. Де як де, але на чорноземнім Поділлі мусимо мати репрезентаційні церкви, бо поруч стареньких храмів Божих ростуть як гриби костьолки, з високими вежами, червоними дахами і білими стінами. Дотого мусять наші церковні комітети дбайливо підбирати місця під нові церкви, бо густо-часто гарна і велика церква ховається від людського ока у видолинку, а зате костел видно здалеку.

Покидаючи мури церкви вітхав я ще до одного: Коби ще Ковжун і Осінчук розмалювали її як слід, а будуть мати озеряни чим хвалитися.

НАПИС НА ГРОБІ.

Не знаю, чи є де на світі більш вимовний напис на гробі, як в одним подільським селі якого назви на жаль не памятаю і — думаю — не треба кінче. Станули ми поглянути на каплицю, цікаву своєю архітектурою. Мій товариш має слабість до фотографій, то й увесь час прицівався „лайкою" до каплички. А я, за той час, оглядав нагробники, чи вірніше відчитував написи.

Ще трохи і був би вийшов з цвинтаря без ніякого спомину й — ясно — був би не писав про нього. Але кинув ще раз оком і знайшов правдивий бриллянт:

„Tu spoczywa
Paraska Hryb
z Zajcuf
lit 36
i Tadeusz lit 5."

Яка цікава, яка повчаюча історія!

Була собі дівчина Парашка Заяць. Трапився їй хлопець-латинник, на назвище... Гриб, вона вийшла за нього, швидко померла, а по ній помер її синок Тадеуш. Чоловік поставив над ними нагробник, а що був латинник, то дав польський напис, а тому що був Гриб, то дав так як умів.

Чи може бути більш проречисте свідоцтво польонізаційного процесу на нашім Поділлі? Парашка Заяць виходить за якогось там Павла Гриба, мають сина Гриба, але вже Тадеуша, а внук їх буде вже Ксавери Ґжибовські... Коня з нарядом тому, хто догадається, з яких батьків той шляхтич походить!

ВИВІСКА НА КРАМНИЦІ.

Як відомо, кожна крамниця має вивіску, але рідко котра задержить око прохожого. Всі вони

Новий конкурс „Діла“ на економічні статті.

Як відомо нашим читачам, зпоміж надісланих статтей для попереднього конкурсу, уфундованого в „Ділі“ п. Василем Тихим з Америки, журі признало тільки 6 авторам грошеві нагороди. Для чотирьох нагород (для Гої в сумі 10 ам. долярів і для трьох по 3 ам. доляри) не найшло журі відповідних кандидатів (див. „Діло“ ч. 81). Тему розписуємо отсим

ЧЕРГОВИЙ КОНКУРС
на тему
„ЯК ЗОРГАНІЗУВАТИ УКРАЇНСЬКИЙ ДОМАШНІЙ ПРОМИСЛ?“

Тему вибрало журі, признаючи справі організації нашого домашнього промислу першорядну вагу, а для дальшого господарського розвитку українського народу — велику актуальність.

Нагороджених буде 5 статтей, а саме:
1-а нагорода—рівновартість у золотих 6 ам. дол.
2-а нагорода — рівновартість у зол. 4 ам. дол.
3-я нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.
4-а нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.
5-а нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.

Засаднича вимога: річевий підхід до теми і можливість здійснення поданого проекту.

Розмір статті повинен не переходити розміру нормальної газетної статті (200—300 рядків).

Статті писані по змозі на машині, треба надсилати в замкнених ковертах із зазначенням назовні: **Для конкурсу.** Справжнє прізвище автора треба помістити в окремій меншій коверті, яку журі відчинить уже після признання нагороди.

Речинець, до якого прийматимемо згадані статті, **31-го грудня ц. р.**

Стрілецька пісня в музиці і слові.

Заходом Товариства Укр. Інвалідів відбудеться дня 12. листопада ц. р. в 8 год. вечір у великій салі театру Ріжнородностей

„ВЕЧІР СТРІЛЕЦЬКОЇ ПІСНІ“

якого програму виконають Вп. Артистки Микола Голубець, Михайло Дуда, Нюня Гургулівна, Роман Кришталь ський, Нестор Нижанковський, Петро Пшеничка і Академічний хор „Бандурист“.

Передпродаж білетів у Кооп. „Пласт“ при вул. Руській ч. 3.

ЖІНОЧІ ПЛАЩІ найелегантніші моделі, багато прибрані футром. Ціни найнижчі.
ПОВШЕХНИ СКЛАД ОДЗЄЖИ Львів Пасаж Міколяша

Листопадові Роковини.

СВЯТО 1. ЛИСТОПАДА В УЖГОРОДІ.

Як кожного року, так і тепер відсвяткувала українська еміграція разом з тутешнім народовецьким громадянством свято 1. листопада з нагоди роковин проголошення незалежної Західно-Української Держави.

Рано відбулася Служба Божа в церкві монастиря оо. Василіян, яку відправив о. Августин Волошин в асисті більшого числа духовників. Прегарну, змістову, патріотичну проповідь виголосив о. Сабол (Зореслав), відомий підкарпатський український поет і письменник. Співав просвітянський хор з Перечина під управою п. І. Романченка.

В год. 11. у великій кіновій салі Т-ва „Просвіта“ відбулася народня академія. Святочну промову виголосив проф. Яків Голота, подаючи важніші події, що того дня відіграли на галицькій українській землі. Добре продумана і щодо форми виголошення бездоганна промова зробила велике враження і її нагороджено гучними плесками. Крім того були ще виступи хорів і деклямували діти: Катя Макар, Степан Максимюк, Марія Матікович, Іван Мінчак. Дитячим і стрілецьким хором диригував проф. Д. Петрівський, хором „Бандурист“ п-і Пл. Щуровська-Росинеавич. Стрілецький хор виступив у більшій силі, як у минулих роках, і гарно відспівав багато стрілецьких і народніх пісень. Миле враження зробив дитячий хор. Дівчатка були одягнені в народні строї. З гарним успіхом відспівав дитячий хор кілька стрілецьких пісень, як „Засумуй трембіто“, „Прощай, дівчино“, „Ой на горі нивка“ і т. д. Мішаний хор „Бандурист“, хоча чисельно невеликий, відспівав, як завжди прецизно і з захопленням дві пісні: Стеценка „Зелений гай“ і Ярославенка „За рідний край“ і так достойно закінчив цю святочну академію.

Пополудні о. Желтвай відправив при збірній стрілецькій могилі на цвинтарі при вул. Капушанській панахиду за полеглих борців. **(У. С.)**

СВЯТО 1. ЛИСТОПАДА В ПОДЄБРАДАХ.

Українська кольонія в Подебрадах в день 1. листопада зібралася на врочисту академію для вшанування історичної дати. Реферат на тему „День першого листопада і розвиток української державної думки“ виголосив д-р Осип Безпалко. Академію закінчено відспіванням національного гимну.

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ В БУКАРЕШТІ.

Українська громада в Букарешті святкувала 1. ц. м. листопадові роковини святочними сходинами в домівці культурно-спортового т-ва „Буковина“. Після вступного слова п. Я. Сірецького виголосила гарний і річевий реферат п-ні Левинська. Студентський хор під проводом інж. Левинського відспівав низку стрілецьких пісень. На дальшу програму свята склалися деклямації: п. Л. Тотоескула: „Львів“ — Липи; п. Микицея: „На крилах“ — О. Олеся та виступи українських дітей з мішаних подруж, які заходом Союзу Українок Емігранток навчилися української мови. На святі деклямували такі діти: Орест Зазуляк: „Ой впав стрілець“; Розіка Редінгер: „Я бачу вас, святі могили“, М. Катерів: „Тіням“ і П. Карась: „Україні“. Свято закінчилося відспіванням нац. гимну.

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО В МОСТИСЬКАХ.

Мостиський повіт відсвяткував цьогорічні Листопадові Роковини так величаво, як ще ніколи досі. Вперше в історії останнього десятиліття за ініціятивою Філії „Просвіти“ та Старшини „Повітового Лугу“ всі українські повітові організації і товариства відбули спільно ці всенаціональні торжества.

В навечерія першого листопада відправив о. дек. Куціль у парохіяльній церкві в Мостиськах панахиду за душі полеглих за волю України. Співав хор гуртка інтеліґентної молоді.

В понеділок 2. листопада стануло до торжественної Служби Божої у церкві в Мостиськах 6 священників: о.о. Пшепюрський, Хомяк, Гринишин, Гамерський, Мацюк і Гриник. Співав до Служби Божої хор з Годинь під диригентурою дир. Федевича Володимира. Нарід з найдальших закутків повіту, не зважаючи на робочий день, святочно вбраний, виповнив ущерть святиню, а ті, що з браку місця не могли помістися в церкві, залягли суцільною масою церковне подвіря.

По Службі Божій усе громадянство поплило з церкви непроглядною юрбою до Народнього Дому в Мостиськах на святочну академію. На жаль, тісні мури Народнього Дому не могли помістити всіх тих, що хотіли бути на академії. Багато з них мусіло вернутись домів, а ті з них, що за всяку ціну хотіли бути учасниками листопадової академії, густими лавами облягли знадвору салю Нар. Дому і жадібно крізь відчинені вікна ловили кожний звук, що доходив до них із салі.

Зачалась академія бадьорою піснею: „Коли Ви вмірали“, що її відспівав хор з Ляшок Гостинецьких. Відтак виголосив дуже гарну і змістовну промову голова Філії „Просвіти“ д-р Ломінський Володимир. Гарно співали на академії на переміну хори з Годинь і Ляшок Гостинецьких, яких диригенти дир. Федевич Володимир і Шупяний Михайло зуміли підібрати відповідний до хвилини репертуар. До підему духа присутніх причинились чимало деклямації, виголошені п. Юлією Александрівною, скарбничкою старшини „Повітового Лугу“ та м-ром Мисюком Михайлом, заст. голови цієї старшини. Перша віддеклямувала прегарно і з глибоким чуттям: „Маківку“. М-р Мисюк виголосив як на листопадове свято незвичайно влучно дібрані вірші: М. Лебединського „В роковини“, нарис К. М. „Гармати, кріси...“ та Уляни Кравченко: „Поклін Борцям“. Деклямація м-ра Мисюка, що глибоко відчув деклямовані ним твори, викликала помітне враження у масово зібраної публики. На закінчення промовив учасник визвольних змагань о. Пшепюрський Андрій, голова місцевого П.Н.К. УНДО. Своєю пориваючою промовою вказав він на Українську Армію як на заборола української державности та звернувся з покликом, щоб світлій нашій традиції приносили ми щорічно жертви у виді нових культурно-освітніх та економічних установ, підсумки праці яких слід би виказувати громадянству в наші листопадові дні. Грімким „Ще не вмерла Україна“ закінчено це дійсно імпозантне свято. Цьогорічні листопадові свята в Мостиськах вперше від кількох літ стали могутньою маніфестацією всіх творчих національних сил і викресали в сотках учасників запальну іскру підему та заохотили присутніх до постійної, невсипущої та витревалої організаційної щоденної праці.

на одно копито, а комплетний брак оригінальности напевно шкодить купецькій справі.

Зрозумів це один купець у незначнім місточку і дав собі вивіску направду цікаву:

„Salomon Kern
poleca towary:
Kolonijalne
Korzenne
Kosmetyczne
Czekoladowe
tudzież
Nawozy sztuczne“

Вивіска гарна, а головне — велика і під „назоди штучне“ аж проситься, щоби дописати: „ораз натуральне“.

Дивлячись на капітальний підбір товарів, пригадав я собі ще одну вивіску, тим разом далеко звідтіль, у Перемишлі. На так званім „жидівськім місті“ довгий час пишалася така табліця:

„Dr. Jonatan Weinberg
lekarz chorób wewnętrznych, zewnętrznych
i obskórnych.“

Коли хто з П. Т. Читачів здвигне раменами і скаже: „Це вже переборщене!“ — служу доказами. На першу вивіску — знимкою, а на другу — свідками.

СІЛЬСЬКА ЦЕГОЛЬНЯ.

Знову нічого надзвичайного, якби не розмова з цегольниками.

Переїздимо через одно село і мій товариш, що цікавиться всякими будовами, а тим самим і матеріялом до будов — спинився коло одної цегольні. Виробляють там цеглу і тільки сушать її на сонці, а не випалюють.

— Дай Боже щастя!

— Дай Боже, дякую, дай Боже й вам.

— Ви не випалюєте цегли?

— Ні, прошу пана. Тільки сушимо.

— І вона добра до будови?

— Всі так будують. Добра.

— А як ви її робите?

Селянин почав пояснювати: скільки піску дають, скільки глини, як виробляють, як сушать.

Нарешті все нам було ясно і ми пустились їти до авта.

— Перепрашаю пана, — затримав мого товариша селянин. — Звідки ви так красно вмієте по нашому говорити?

— Бо ми такіж українці як і ви.

— Жартуйте здорові! А то що!? — і показав на авто.

Був час, коли дехто зпоза Львова не вірив, що „Маслосоюз“ розвозить продукти автом. Нині вже село в те повірило. Але що можуть українці мати особове авто — в те покищо тяжко селові повірити і тому так дивується, коли хтось із авта „красно, по нашому“ заговорить. Відки так навчився?!

Вийшов, зачуваю, тепер закон, що всі, хто має тисячу золотих платні, мусить мати своє авто. З одної сторони той закон прикрий (для мене ще довго ні!), але з другої дуже для нас добрий. В самім Львові зявиться парусот українських авт і село вже не буде дивуватися. Зате неодин з нас здивується, коли дізнається, хто зі знайомих... мусить купувати авто!

(Докінчення буде).

Новий карно-скарбовий закон.

Дня 5. ц. м. оголошено в „Деннику Законів" ч. 84. декрет президента про новий карно-скарбовий закон, який буде обовязувати щойно від 1. квітня ц. р.

Скарбовим проступком є нарушення постанов законів: митного, про тютюневий і спіртовий монополь та продаж алькогольних напитків, сільного та сірникового монополю та оподаткування запальничок, льотерійного монополю, штучних засобів солодження, оподаткування пива, вина і ситного меду, дріжджей, оцтового квасу, цукру, мінеральних олїв, товщів, оплат від карт до гри, оподаткування вугля, оплат від продукції, перерібки, чищення, магазинування і продажі монополевих товарів та продуктів, які підлягають постановам про управильнення цукрової і бурачаної господарки, а вкінці постанов про оборот премійними паперами і про товаровий оборот з Данцігом.

За скарбовий проступок відповідає кожний, хто допуститься провини свідомо або несвідомо. Не підлягає карі той, хто повідомить скарбову владу заки вона довідалася про його проступок і заплатить до означеного скарбовою владою речинця скарбову належність або половину вартости товару, якщо скарбовим проступком не є зменшення скарбової належитости. Постановам карно-скарбового закону підлягають теж особи, які допустяться скарбового проступку на шкоду польської держави за кордоном. Якщо одночасно засудять проступника за кілька провин, тоді не вимірюють йому спільної кари. Якщо кількома наворотами засудять за кілька скарбових провин на кару арешту, або вязниці, тоді можуть вимірити спільну кару на 5 років.

Гривна не може бути менша ніж 5 зол., більша ніж 50.000 зол. за нарушення постанов митного закону і постанов про товаровий оборот з Данцігом; за інші скарбові проступки гривна не може бути більша ніж 20.000 зол.

Гривну можуть замінити на арешт, при чому один день арешту приймають за рівноважник гривни від 5 до 100 зол., а один день вязниці від 5 до 200 зол.

Найнижча кара арешту і вязниці сягає один день — найвища — 3 роки арешту і два роки вязниці.

Скарбовий проступок передавнюється по 3-ох роках, якщо в тому часі не ведуть проти проступника карного слідства.

Кару арешту і вязниці вимірюють суди за скарбові проступки, а в інших справах скарбова влада.

В память Маркіяна Шашкевича.

В суботу 7. XI. ц. р. українські богослови греко-католицької Богословської Академії у Львові відспівали панахиду на могилі Пробудителя Галицької Землі о. М. Шашкевича, маркуючи день 125-ліття його уродин.

Панахиду відправив ректор о. д-р Й. Сліпий в асисті о. о. настоятелів Духовної Семинарії. Співав вишколений хор питомців під дир. п. Якубяка. Глибоко обдуману й угрунтовану проповідь виголосив п. А. Шекерик-Донників, студ. V. р. Богословської Академії, вказуючи на заслуги та працю Маркіяна над пробудженням українського народу в Галичині. Бесідник закликав присутніх іти втоптаною стежкою Батька нашого відродження.

І панахида і проповідь по-лишили на присутніх незатерте враження.

—o—

ПРОТИУКРАЇНСЬКА НАГІНКА РУМУНСЬКОЇ ПРЕСИ.

Румунський щоденник „Курентул" закидує українцям, що вони хотять прилучити до майбутньої Української Держави частину Буковини й Бесарабії. Зокрема „Курентул" гостро накидується на д-ра Залозецького, що має небавом стати австрійським гоноровим консулем. Часопис взиває міністерство закорд. справ, щоб воно не затвердило д-ра Залозецького як консуля, а то він вихіснує становище консуля для протидержавної діяльности.

—o—

НОВИЙ ГРУНТОВИЙ ПОДАТОК.

В суботу 7. ц. м. оголошено в „Деннику Законів" **декрет президента про грунтовий податок. Новий закон управильнює цей податок у цілій Польщі** та відхилює постанови дотеперішніх законів. **Грунтовий податок буде платний у двох сплатах: до 30. квітня і до 15. листопада.** Землевласники будуть платити податок згідно з тарифою, яка обіймає **5 кляс; селяни згідно з тарифою, яка обіймає 4 кляси. Від грунтового податку будуть вільні грунти, за які платять податок від нерухомостей, грунти власности релігійних віроісповідань, грунти під залізничими шляхами, школами і т. д. Новий закон буде обовязувати від 1. січня 1937.**

—o—

КАТАСТРОФИ.

БОРДО, 7. 11. ПАТ. Поспішний поїзд Марсель—Бордо вискочив зі шин недалеко станції Арбанат у департаменті Жіронди. Ушкоджених було 9 вагонів, три подорожні легко ранені.

БУКАРЕШТ. ПАТ. Під Руджієвсою впав військовий літак. Пільот тяжко ранений.

—o—

МІН. БЕК ВИЇХАВ ДО ЛЬОНДОНУ.

ВАРШАВА, 7. 11. ПАТ. Нині в год. 13.05 пополудні виїхав мін. Бек з дружиною та урядовцями до Льондону.

Паризький щоденник „Л' Евр" пише, що мін. Бек обговорить у Льондоні між іншим справу еміграції жидів до Палестини і справу Данціґа.

Всі купуємо **светери, вовняне біллє, панчохи і рукавички** у відомій своєю солідністю фірмі **Брати Пастернак** Львів Синстуська 15. Тел. 276-36 1—5 Ціни фабричні.

БЛЮМ УСУНУВ АДМ. ДИРЕКТОРА АГЕНЦІЇ АВАСА.

ПАРИЖ, 7. 11. ПАТ. Член адміністраційної ради Авасової Агенції Гіміє, що був директором відділу оголошень тієї агенції, а рівночасно директором правого часопису „Журналь", уступив зі становища в агенції.

Уступлення наступило наслідком інтервенції прем. Блюма, який признав недопускальним щоб одним із керманичів Авасової Агенції, яка співпрацює з урядом, міг бути політик і публіцист, який поборює уряд на сторінках „Журналю". Праві часописи нападають за це на прем. Блюма й уряд.

Матеріяли на мужеські убрання, пальта, рагляни, покриття футер і т. д.
у нас найдешевше і найліпше.
Обслуга по українськи.

Дім Моди Львів Готель Европейський

Сплата хліборобських довгів цінними паперами.

Міністер скарбу видав розпорядок, на основі якого **хліборобські довги понад 500 зол. можна сплачувати в часі від 5. листопада ц. р. до 28. жовтня 1937 р. такими цінними паперами:** облігаціями державних позичок, 3% премійної інвестиційної, 1% консолідаційної, 5% народової, 3% державної земельної ренти сер. I., 5% конверсійної з 1924 р., 5% конверсійної залізничої; **заставними листами державних банків:** 4½% заставними листами Державного Рільного Банку сер. I., 7% заст. листами Державного Рільного Банку і 8% заст. лист. Д. Б. Р. та 7 і 8% заст. листами Банку Господарства Краєвого та 4½% заставними листами таких установ довгоречинцевого кредиту: Т-ва Кредитового Земського й Акційного Банку Гіпотечного у Львові, Познанського Земства Кредитового в Познані і Виленського Земського Банку у Вильні.

Цінні папери **прийматимуть згідно з їх номінальною вартістю.** Отже якщо довжник заплатить напр. 70 або 80 зол. за облігацію державної позички або за заставний лист номінальної вартости 100 зол., тоді заробить на чисто 30 або 20 зол., бо такою облігацією або заставним листом зможе сплатити 100 зол. свого довгу. Державні позички мусять мати купони включно з купоном, який є вже платний.

Розпорядок міністра обовязує від 5. листопада ц. р.

Віденський сальон футер і робітня
Е. Вайнінгер, **Львів. фредра 5.** Тел. 286-35
напротив кавярні „Рома".
Приймає жіночі і мужеські футра на замовлення і до перерібок.
Наше гасло: **„Шик—Мода—Елеганція".** 2751 9—10

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

До італійського консуляту в Клюж (Кольошвар) вдерлися дві особи, що намагалися викликати замішання. Румунське мін-во закорд. справ перепросило італ. посла.

Китайський уряд дав Фордові монополь на імпорт самоходів, а товариству „Стандард Оіль Компані" на постачання бензини, ґазоліни і т. п.

Міжнародній договір про злагіднення підводної війни підписали в Льондоні.

Палестинський арабський начальний комітет збойкотував королівську слідчу комісію тому, що брит. уряд не припинив жидівської імміґрації.

Англійський і французький уряди заперечили поголоску, немовби вони пропонували урядові з Бургос злагіднити методи війни підчас наступу на Мадрид.

Румунська поліція арештувала в Кишиневі та в Яссах 50 членів комуністичної організації, здебільша жидів.

Чеську фабрику електричних каблів Е. Келера перенесуть до румунської місцевости Брасов; вона буде обслуговувати рум. армію.

У Танжері моряки з двох італійських контрторпедовців адемолювали каварню, з якої лунали демонстраційні оклики „хай живе республика".

Італійський маршал Де Боно дістав від Мусолінія великий хрест ордеру „Савоя".

У Бельгії парляментарна комісія відкинула урядовий проект 18-місячної військової служби.

Протифранцуські настрої поширюються в тих еспанських областях, що підлягають національному урядові.

Німецький шеф поліції приїхав до Кракова.

Мадярський премїер Горті, вертаючися з Риму, вступить до Відня.

Італійські півурядові кола приняли промову мін. Ідена з вдоволенням.

Німецький уряд розписав внутішню позичку на пів мілїярда марок.

Альбанський уряд подався до димісії тому, що втратив більшість.

—o—

На викуп решти паїв „Українського Городу".

Виказ XXV.

Вплачено в Соколі-Батьку:

Сокільська Округа Станиславів зол. 75.—,

Проф. Тимін Білостоцький, Львів зол. 50.— у місячних ратах по зол. 5.— і кличе: б. голову Сокола III. дир. Івана Грещака у Львові, д-ро мед. Миколу Ваня в Буську, д-ро мед. Володимира Пілецича в Золочеві.

Районова Молочарня Войнилів зол 30.—,

„Сокіл" Бібрка зол. 30.—,

Інж. Степан Кульчицький, Катовиці зол. 20.— і кличе: о. д-ра Кузича й інж. Ст. Чижевича

Інж. Теофіль Кульчицький, Катовиці зол. 20.—,

Інж. Дикон Пр., Катовиці зол. 20.—,

Ліцух Микола, Катовиці зол. 20.—,

Читальня учнів української гімназії Інституту Перемишль зол. 12.— і кличе: Читальню Бурси св. о. Миколая й Український Жіночий Інститут Перемишль.

Сокіл V. Львів-Замарстинів зол. 11.—,

Олександер Берян, вл. крамниці з взуттям у Львові зол. 10.—,

Ярослава Крохмалюк, Підгайчики ад Зборів зол. 10 і кличе: П. Куликову, д-ра Козицького, д-ра Бойка, інж. Стойкевича, дир. Процика дир. Сеніжинського, д-ра Стефанишина, всіх зі Зборова, п. Мацух-Павликовську Ір., інж. Романа Голода зі Львова і д-ра Добромиля з Грималова.

Районова Молочарня Камінка Ліська зол. 10.—,

Сокіл Чортків зол. 10.—,

Сокіл Глиняни зол. 10.—,

Інж. Ісаїв Василь, Катовиці зол. 10.—,

Інж. Карбовник Яким, Катовиці зол. 10.—,

Д-р Богонюк, Катовиці зол. 10.—,

Максимюк Осип, Катовиці зол. 10.—

Кооп. „Зоря", Полянниця зол. 7.50.

Сокіл Підгороддя зол. 5.—,

Кооп. „Згода", Гольків зол. 5.—,

Сокіл Хирів зол. 5.—,

Кооп. „Народній Дім" Лани к. Щирця зол. 5.—,

Кооп. „Зоря" Синевірська Нижня зол. 5.—,

Сокіл Жовтанці зол. 5.—,

Сокіл Сапогів зол. 5.—,

Інж. Н. Н. Катовиці зол. 5.—,

Сокіл Бориничі зол. 5.—,

Сосновська, Львів зол. 5.—,

Олімпія Левицька. Львів зол. 5.—,

Степан Яцура, Львів зол. 5.—,

Д-р Іван Венгльовський, Бібрка зол. 6.— і кличе: о. Романчукевича-Лапшин і о. катех. Горинкевича Львів.

Студентська Секція при „Підгірю" в Дрогобичі зол. 5.—,

Філія „Просвіти" в Комарні зол. 5.— і кличе: Філію „Просвіти" в Рудках і Самборі.

Добрянський Омелян зол. 5.— і кличе: вдв. Гощинського Володимира, Данилява Петра і Світенького Луку.

Д-р Василь Кашубинський, Львів зол. 5.— і кличе: інж. Дмитра Кашубинського, Ярослав, о. І. Кашубинського, Угринів та Андрія Кашубинського, Пикуличі.

Сокіл Переволочна зол. 4.—,

Д-р Йосиф Пеленський, Львів зол. 4.—,

Ред. Іван Лясківницький, Львів зол. 3.50,

Слава Головінська, Івоніч зол. 3.— і кличе: А. Сенстовичеву з Борщева, Славу Фуглевич, учит. з Волі Семькової, Стефу Назаревич, учит. зі Шуткова і Соню Попель, учит. з Балутянки.

Губаль Осип зол. 3.— і кличе: Гнатишина Максима, Кушніка Маріяна і Каргута Теодора.

Інж. Омелян Винницький, Живиці зол. 3.—,

Степан Довгополий, люстр. ПСК. Бучач зол. 3.—,

Петро Болкатович зол. 3.—,

Д-р Василь Міляничук, Львів зол. 2.— і кличе: інж. Р. Крохмалюка і Роману Блащук.

Микола Туркевич, Буськ зол. 2.—,

Микола Андрейко, Судова Вишня зол. 2.— і кличе: В. Кабата, М. Тиндика і В. Костюка.

Василь Салевич, Львів зол. 2.—,

Кухта Василь зол. 2.— і кличе: Макарухи Стаха, Тиндика Романа, Хріпу Семена й Івана Шота з Городка.

Данка Ярема, Івоніч, зол. 2.— і кличе: Ностю Кравсову з Седлец, Нусю Гринишин з Черепин, інж. Богдана Михальчишина з Любачева, Володимира Юревича і Степана Новицького з Івоніча.

Йосиф Гнід, Дубє зол. 1.50.

Іван Мусій, Дубє зол. 1.50.

о. Антін Федорик, Лісковате зол. 1.—,

Галя Федорик, Лісковате 1.— зол.

Зложили в Земельному Банку:

Д-р Ярослава Рудницька-Криштальська, Львів зол. 5.— і кличе: д-ра Левицьку-Земборакову Стеф. Калуш і д-ра Кінасевича Теодора в Билій.

Василь Лемич, Коломия зол. 5.— і кличе: Миколу Яцького і Миколу Кисілевського, обох з Коломиї й Івана Шарана з Делятина.

Д-р Василь Стефурак, Косів зол. 5.10.

Просимо за дальші вплати. Збіркова акція продовжується. Ще дуже багато наших громадян не сповнило свого обовязку і не відгукнулись на наші заклики. При кінці збіркової акції порівняємо спис тих, що вплатили, зі списом тих, які не вплатили.

Всю кореспонденцію і гроші слати на адресу: Центробанк, Львів, вул. 3-го Мая ч. 15, Чекове конто ПКО 143.467. Зазначувати: На „Український Город".

ЗНИЩЕНІ ПОТРІСКАНІ РУКИ
вигладжує и вибілює, консервує
GLYCERIJELI ANTIBA

ПЕРЕМОЖНИЙ НАСТУП НАЦІОНАЛЬНИХ ВІЙСЬК.

РИМ, 7. 11. ПАТ. Агенція Стефані повідомляє з Бургос, що переможний наступ національних військ продовжують методично далі. Національні війська посувались би швидше наперед, якби не дбали, щоб не ушкодити будинків та не збільшити числа невинних жертв. **В урядовім війську шириться деморалізація і число дезертирів постійно зростає. Упадку Мадриду сподіються кожної хвилини.**

Летун Франко відїхав з Фаро до Саламанки, де вступив на службу національних військ.

:-: 14. XI. ДАНСІНҐ :-:
К. Л. К.
у салі „РУССКОГО КАСИНА"
вул Рутовського 22/II. пов.

ГІТЛЕР ВІДЗНАЧИВ МУСОЛІНІЯ.

БЕРЛІН, 7. 11. ПАТ. Канц. Гітлер доручив нині вручити Мусолініеві великий хрест почесної відзнаки німецького Червоного Хреста.

—o—

ЧЕРВОНИЙ УРЯД УТІК З МАДРИДУ.

ЛЬОНДОН, 7. 11. ПАТ. **Англійське міністерство закордонних справ дістало нині в ночі телеграму від британської амбасади з Мадриду з вісткою, що мадридський уряд покинув столицю і перенісся до Валенсії, залишаючи в Мадриді лише військового комісаря.**

ЛЬОНДОН, 7. 11. ПАТ. **Один з урядовців** еспанської амбасади **заявив рано, що нині не було телєфонічної розмови Мадриду з амбасадою, як це було дотепер.**

В листопалі — місяці українських інвалідів зберіть жертви від знайомих та вишліть на адресу: УКТОДІ. Львів. Потоцького ч. 48.

З берлінського екрану.

„Дівчина Ірина" — премієра в „Гльорія-Палясті" у Берліні.

Тема з реального, щоденного життя. Молоденька ще вдова (Ліль Даговер), мати двох гарних донько'інституток, стоїть на роздоріжжі: жити тільки її материнською любовю, чи віддати другу половину серця пристійному п. Джоновi (К. Шенбек). Донька Ірина (Сабіна Петерс), ідеалістка з високорозвиненими естетичними почуваннями вважає, що в житті можна лиш раз любити, виключає половинну любов (в даним випадку любов матері до чоловіка і дітей) та старається не допустити до подружжя матері з Джоном. Очевидно, не обійшлось без трагічних сцен. Неперебірчива в засобах тактика Ірини показалась за слаба. Зате бачимо подивугідну текстовність і зрівноважєність п. Джона навіть в моменті, коли йшло за його життя.

Акція назагал жива. Сумніші моменти попереплітані веселими. Вражає трошки те, що донька на свій інститутський вік за розумні. Також мабуть перебільшено в наслідках конфлікт в душі Ірини, коли наново вийшла заміж її мама. Нудний початок рівноважить багате в напружені закінчення. Публиці представились на сцені як артисти й артистки, що зібрали гучні оплески.

—o—

ГОСПОДАРСЬКА КОНЮНКТУРА В ПОЛЬЩІ ПОКРАЩАЛА.

ВАРШАВА, 7. 11. ПАТ. Міністер промислу і торговлі виголосив нині промову в радіо з покликом до промисловців, купців і ремісників, щоб прийшли з допомогою безробітним. Далі міністер підкреслив, що господарське положення в Польщі покращало, зростає продукція і консумція. В підприємствах, копальнях і гутах зростає число робітників, повстають нові варстати ремісників і торговельні підприємства.

РОЗУМНА ЖІНКА ВИГЛЯДАЄ ЗАВСІДИ МОЛОДО.

В товаристві або при праці завсіди є вирізнені молоді жінки. За молоду, хочаб такою була в дійсности, ніколи не вважаємо особу з сивим, або посивілим волоссям. Тому вживайте нешкідливого, легкого, єдиного у своєму роді регенератора

ORIENTINE

який непомітно для окруження, повертає сивому або посивілому волоссю первісний природний колір, полиск і мягкість. Можна дістати в аптичних складах і перфумеріях.

PERFUM O'ORIENT S. A. WARSZAWA.

НОВИНКИ.

— **Футра жіночі і чоловічі** та різного роду футрянi шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 25-?

— **Василь Гресяк** веде далі свою кравецьку робітню при вул. Сикстуській ч. 23, у подвірю, III. сходи, I. поверх. 2618 20-20

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 89-115

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів,** Хорущини 5 (побіч кіна „Апольо") **поручає ковдри,** матраци, постелеве білля і ін. Перероблює ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 65-100

— **Чи ви вже придбали** цікаву та корисну лектуру на осінні вечорі? Ні? Так поцікавіться календарем „Криниця" на рік 1937. Його всесторонньо опрацьований зміст напевне задоволить Ваші мистецькі вимоги. Перегляньте його в якійсь книгарні, а напевно купите. Ціна невелика, тільки зол. 1.50. Можете також замовити у Вид. „Діло", залучивши до ціни 30 сотиків на порто.

— **Камерний вечір.** Союз Українських Професійних Музик улаштовує **в неділю 8. XI. ц. р.** в год. 7. веч. в малій салі Лисенка камерний вечір у виконанні **Р. Савицького** (форт.), **д-ра Р. Криштальського** (скрипка), **П. Пшенички** і **Е. Козулькевича.** У програмі фортепіянові трія Бетовена, Барвінського і фортепіяновий квартет М. Колесси. Виконувані твори буде пояснювати д-р Н. Нижанківський.

— **25-літній Зізд Товаришів обох відділів, що здали іспит зрілости в 1911. р. з Української Гімназії в Перемишлі,** відбудеться 8. грудня (латинське свято) 1936. Хто з Товаришів знав би адресу другого Товариша, прошу повідомити його про зїзд, або подати мені його адресу. — **Костик Олександер, Львів, Ринок 10. II. пов.**

— **Гарні руки це найбільша прикраса жінки.** Щоби не нищити рук, треба уживати до намочування білля порошок **Мімі** та до прання порошок **Атмо.** Ці порошки це продукти українського промислу.

— **Килими глиняньскі, Федоришин, Львів, площа св. Духа.** Приймає також до **направи** дивани. 2752 9—10

— **Єдиний український блаватний магазин** „Мануфактура" під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархани, флянелі, оксамити, сукна. 2943 5—20

— **Перед виставою промислу у Сколім.** В днях 15—22 ц. м. відбудеться „Показ українського промислу" у відповідно зладжених кіосках. Участь 5 зол. за 1 м², вступ для відвідувачів даром. Зголошення слати на адресу: Складниця С. К. у Сколім. 3002 2—2

— **Сучасний упійний рух на Заході.** Виклад на цю тему виголосить у неділю 8. ц. м. о. ректор д-р Й. Сліпий, інавгуруючи ним цьогорічну серію прилюдних викладів, що їх уладжує Богословське Наукове Т-во у Львові. Виклад відбудеться в салі „Української Бесіди". Початок: год. 6. веч.

— **Концерт Микиші.** В салі міського кіна в Ужгороді відбудеться 11. ц. м. концерт визначного українського піяніста Тараса Микиші, нагородженого першими преміями на світових музичних змаганнях у Відні й Будапешті.

— **Чому спізнилося 13-те число „Спорту"?** Просять нас повідомити, що чергове, 13-е число часопису „Спорт", яке мало появитись у перших

Радіоприймачі „е-ко"

— модерна конструкція
— висока селективність
— чистий і милозвучний відбір

доручає відома українська фірма

е-ко Львів, Сикстуська 29.

Низькі ціни.

днях листопада, досі не вийшло. Сталося це тому, що цей часопис друкується в друкарні „Слово", яка опечатана і вже більше як тиждень не працює. Одначе вдалося справу наладнати і часопис появиться в понеділок 9. ц. м. Подаємо це читачам „Спорту" до відома.

— **Просьба українського інваліда.** Хвальна Редакціе! Прошу ласкаво не відмовити помістити у Вашому цінному часописі прохання такого змісту: Я, інвалід Української Галицької Армії, Іван Війтишин з Камінки Старого Села, почта Камінка Волоська, повіт Рава Руська, в часі визвольних змагань у листопаді 1918 року був ранений в голову в наступі коло Городка (Любінок). Дня 22. 10. візвали мене перед інвалідську комісію і зажадали від мене заподання частин, при котрих я служив та свідків. Тому, що всі старшини, зокрема Іван Кліщ, Козій і Рибачевський, яких назвиська я собі затямив, мені невідомі тепер з місця замешкання, а вище згадані дані мені необхідні до кінця листопада 1936 р., прохаю цією дорогою, щоб вони були ласкаві повідомити мене про своє місце замешкання та котрий був наш курінь і сотня на адресу: Іван Війтишин у Камінці Старе Село, почта Камінка Волоська, повіт Рава Руська, та евентуально подати мені адресу нашого команданта. — Всі українські часописи прохаю це передрукувати.

Завтра в **АПОЛЬО** сконфіскована в Америці пєса — тема фільми понята підли світом із захопленням і бурею протест'в **ІХ ТРСЄ** Фільма пя сконфіскована з причини зрадливої тени. себто: „Підглядання любовних звязків між дорослими. — В ролях відомі краси: Міріам Гопкінс, Мерля Оберон та Джо Мек Крі. Для молоді вступ недозволений.

— **За памятник на могилі Бориса Лазаревського.** Редакція „Тризуба" в Парижі, внаслідок його заборони у Польщі, звертається до Ред. „Діла" з проханням повідомити на своїх сторінках українське громадянство й українську еміґрацію у Польщі, що „Тризуб" відкрив збірку на впорядкування могили й поставлення памятника письменникові Борисові Лазаревському, який помер у Парижі 24. вересня ц. р. Хто памятає „Шматочки минулого", спогади про передвоєнну Україну, що їх пок. Борис Лазаревський друкував на сторінках „Тризуба", той не відмовить жертви для покладення нагробної плити на могилі їх автора. У Франції зібрано вже досі на ту ціль 549 фр. 90 сант. Жертви просимо ласкаво слати до Редакції „Тризуба": **„Le Trident", 41, rue de La Tour d' Auvergne, Paris 9.**

— **Українка.** В берлінському ілюстрованому тижневику **„Die Woche"** з 14. жовтня ц. р., зшиток 42, вміщено враз з багатьома гарними ілюстраціями дуже цікаву статтю п. н. **„Schicksalsraum der Völker"**, підписану Ернестом Баргелем. Автор описує населення та звичаї Підкарпатської України. Згадує про велику нужду, яка панує серед тамошнього населення, особливо українського, та про підхожий через те грунт для комуністичної агітації. З особливим признанням треба відмітити цю статтю, написану чужинцем, що добре орієнтується в наших відносинах. Підкарпаття зветься у нього: Підкарпатська Україна або Русь (не дотеперішнім фальшивим німецьким **Karpathorussland**), а гуцули, лемки та бойки, вітками великого українського народу. **П. С.**

— **Регіональний музей у Дубні.** До Дубна приїхали делегати міністерства освіти, щоб порозумітися з місцевими чинниками у справі основання регіонального музею. Міністерство погодилося, щоб такий музей заснувати з призбираних архівальних матеріялів, що мають дуже велику історичну вартість. Музей примістять в дубенському замку, але до часу аж висушать виправу мурів, вимагають кімнати в одному з будинків, де містяться інші громадські установи.

— **Дні 10. і 11. листопада вільні від науки.** Міністер освіти видав розпорядок, на основі якого день 11. листопада як роковини проголошення незалежної польської держави має бути вільним від шкільних занять. В цьому дні у всіх школах відбудуться шкільні поранки, попереджені богослуженнями всіх обрядів. Попереднього дня, 10. листопада відбудеться у Варшаві акт передачі маршалківської булави ген. Едвардові Ридз-Сміглому. З того приводу у всіх школах відбудуться виклади про значіння вождя в житті держави. У школах, що мають радіеві апарати, виклади можна злучити з передачею варшавської врочистости.

— **Чи на довго?** Західні і півд.-західні вітри принесли в останньому часі лагідну морську температуру. Відчула це природа, особливо ростинність і з ріжних сторін приходять вістки, що зацвили деякі кущі і т. п. Попри суниці і малини, маємо свіжі фіялки, тощо. Одночасно в закордонній пресі появляються дальше пригадки, що стоїмо перед строгою зимою, про яку писали хроніки сперед 400 літ.

— **„Паньство Броди" на ліцитації.** На внесення львівської прокураторії у справі Конрада Рудрофа, б. власника „паньства Броди", розписано на 24. ц. м. оцінку таких місцевостей: Клекотів, Монастирик, Руда, Шнирів, Станислав і чик, Фільварки Великі, Фільварки Малі, Смільно, Гаї Смоленські, Лагодів, Конюшків, Лешнів, Піски, Білявці, Берлин, Бовдури, Корсів, Кізя і Митниця. Екзекуцію переводять задля покриття довгів у сумі 14 міліонів, що припадають державному скарбові за незаплачені податки і судові кошти. Місцеве рільниче населення, що хотіло би купити землю на парцеляції, виявляє велике зацікавлення тією справою.

— **Зловживання у скарбовому уряді у Львові.** На домагання прокуратора влада припинила в урядуванні двох податкових інкасентів з І. скарбового уряду у Львові, які присвоїли собі більшу суму грошей із заплачених податків. Одночасно влада припинила теж 2-ох урядовців за недогляд над інкасентами, які могли таким чином присвоїти собі стягнені за податки гроші. Прокуратор веде слідство.

— **Пожежі.** При сушенні прядива на печі Івана Шипки у Верблянах повстала пожежа, що знищила будинки Шипки та Івана Сиплового. Вогонь перекинувся на дальші будинки. Шкоду об-

ЖИТТЄВІ МИГУНЦІ.

З хаосу повстав світ, або перпетум мобіле

Спершу не було нічого. Відтак був хаос. З хаосу повстав світ і магістратські приписи. Магістрацьким приписам підлягають трамваї, авта, смітярки, дискретні убікації (дві на чвертьмільйонове місто!), пожежна сторожа, два леви, правовірні нащадки князя Льва перед входом до магістрату. Всі приписи продумані тільки і виключно для добра мешканців згідно з засадою: чим важчий життєвий хрест двигаєш, тим ближче до раю.

Петро Пчих ціле життя шанував закони, тещу і магістратські розпорядки. Магістрат обходив він з пошанівку здалека і був би не заходив туди ніколи, якби Пчихові не пчихнула була надія на магістратську посаду. Інша річ, що осягнути таку благодать нелегка штука і треба до того не тільки відповідних та інтенсивних заходів, але головно деяких документів.

Два тижні призбирував Пчих потрібні дані про свою особу на доказ, що жив і мешкає у Львові від 20 років.

До прохання вимагали: свідоцтва уродження і хрещення Пчиха, свідоцтва уродження й хрещення Пчихової жінки, свідоцтва уродження Пчихових родичів, свідоцтва вінчання Пчиха з Пчиховою, свідоцтва уродження і смерти всіх живих і померлих Пчихових дітей, свідоцтва приналежности, свідоцтва льояльности, свідоцтва здоровля, свідоцтва першого і другого щеплення віспи, свідоцтва моральности... і крапка.

Більше нічого!

Зі своєю метрикою не мав Пчих ніяких клопотів. Відшукав у старих паперах. З метрикою жінки було гірше. Треба було поїхати, туди, де жінка вродилась. Коштувало це пятку + кошти подорожі. З метриками покійних родичів було вже таки зле: вони згоріли підчас війни і треба було доказувати, що він, Пчих, цьому не винен.

По других двох тижнях мав уже Пчих потрібні всі метрики.

Далі взявся за свідоцтва замешкання. Найважче було ствердити, що він живе у Львові постійно і всі його знають.

Бюро евіденції мешканців зажадало: двох мельдункових карт — Пчиха і його жінки, метрику Пчиха і його жінки та стемплів.

Пчих перескочив цю перешкоду з ласки знайомого возного, що підіпхав прохання Пчиха на один щабель вище.

За свідоцтвом приналежности треба було їздити по пяти урядах. Десь в одному бюрі підділи з сумнів його „довуд особісти", хоч мав він військову книжечку і посвідку, що недавно їздив на маневри.

Пчихові починало плутатись у голові. Він почав помилятись і документ, що його мав занести до XXIII. бюра магістрату, він заніс до XIII-го, де його того самого дня згубили.

Всі бюра приймали непотрібні документи і щойно по кількох тижнях жадали від Пчиха доповнень, або шукали за тими, які були вже непотрібні.

Все мусіло відбуватися урядовою дорогою.

Вкінці призбирав Пчих всі документи. Приніс, подав крізь віконце і жде:

— Ще найважнішого паперу бракує — воркнув хтось зпоза віконця.

— Якого? — затремтів Пчих.

— Свідоцтва громадянства.

— А яких залучників треба до громадянства? — запитав з привички Пчих.

— Свідоцтво уродження і хрещення ваше, вашої жінки, ваших родичів, свідоцтво вінчання, свідоцтво замешкання, свідоцтво щіплення віспи...

Голос зпоза віконця не скінчив. Пчих зареготався дивними голосами і почав обіймати й цілувати магістратського возного.

— — — — — — —

Несамовита історія закінчилась просто: Пчиха відвезли на Кульпарків, де приняли його без ніяких подань і залучників. Не домагалися навіть посвідки тотожности, хоч він твердив увесь час, що він — Наполеон.

Гінкнит Брунька.

ARCO площа Галицька 3 поручає **вовни і волічки** останні новини
Панчохи і трикотажі першорядні гатунки. 3944 5—10

Все має свою причину.

Є певні засади, на які всі погоджуємося, які всі розуміємо, часто їх навіть повторяємо, а прецінь не завжди тримаємось їх в житті. Добре знаємо, що нічого не діється само від себе. Щоб щось здобути мусимо старатись і мусимо над тим працювати. Але чи дійсно завжди так поступаємо?

Нераз чуємо, що хтось зідхне і скаже: „Щоби так виграти на льотерії"! Але чи той, що так каже, має дійсно лєос у кишені?

Цікаві подробиці опові дає на цю тему один із щасливих власників чвертки лєосу, на який впала в минулім тягненню першої кляси одна з великих виграних.

Цей пан мав саме звичай час-до-часу зідхати і повторяти: „Якби так виграти на льотерії!" Аж сам раз розсміявся зі себе. „Як можу виграти, коли не граю?" І щойно в тім моменті зрозумів ясно, — якщо можна так сказати — цю просту славлюсь би правду, що хто хоче виграти, той мусить грати.

Від тоді грає Фортуна пощастила йому.

Нехай з цієї події витягнуть сено моральний ті, які до льотерії часами зідхають — без лєосу в кишені. Нехай теж не забувають, що тягнення другої кляси тринцятьсемої Льотерії починається 19. ц. м.

—o—

числяють на 9.500 зол., одначе будинки були обезпечені на половину тієї суми. — У Порубах біля Завадова, пов. Яворів, згоріла хата Миколи Семерака. Шкоди є на 400 зол.

— **Хто буде головою Ремісничої Палати у Львові?** В найближчому часі виберуть нового голову Ремісничої Палати у Львові на місце † Г. Памера, який зрезигнував. Кандидують на його місце: В. Бушко, Ф. Горнунг та інж. Т. Тирович.

— **Кепські поштові скриньки.** З практики знаємо, що скриньки, які мають автобуси, чогось непевні і зрадливі. Бо часто листи, вкинені до цих скриньок, не доходять до місця свого призначення. Видно десь попадають в непокликані руки.

— **На Волині дуже мало шкіл.** В Луцьку на Волині на зборах „Ради ведноченя польскей мисьлі політичней Волинія" приняли резолюцію до міністра освіти, що на Волині є за мало шкіл та велика недостача учительських етатів. Для українських дітей хочуть лише, щоб вони „віткнулися з польською культурою" — і більше нічого.

— **Прогнали ученицю з усіх шкіл.** Міністерство освіти повідомило кураторії, що ученицю 6-ої кл. державної гімназії ім. Т. Костюшка в Мисленицях Луцію Дворженську видалили з усіх середніх шкіл на терені Польщі.

— **Львівська хроніка.** На домагання прокуратора відбулася в суботу на Личаківському цвинтарі ексгумація тіла інж. Козакевича, який помер недавно загадочною смертю у своїй лазничці при вул. Офіцирській. Кружляють поголоски, що його втроїли. — При вул. Алембеків ч. 3. прийшов до божниці коморник, щоб на домагання власника усунути божницю з його камениці. Одначе побожні жиди підняли такий рейвах і плач, що господар на інтервенцію коморника згодився пересунути ексмісію на тиждень. — До крамниці Н. Ерого при вул. Різницькій прийшов якийсь гість і казав собі віднести 25 м. полотна до ресторану при вул. Вірменській. Тут відібрав у хлопця полотно й утік.

— **Страйк у „Феніксі".** В усіх філіях обезпеченого т-ва „Фенікс" почали урядовці окупаційний страйк у суботу в год. 1ій вполудне, щоб виборотн собі відправу за звільнення їх з праці у „Феніксі".

— **Трагічна пригода** склалася у млині в Брожках яворівського повіту. Занятий там Тадей Драт і його брат Владислав попадали у воду, тому, що заломилася під ними дошка. З водою дісталися на розгонове колесо, причому оба погибли на місці. Власників млина, братів Карчевських потягнено до відповідальности.

— **Епільог брідської афери.** У Бродах арештували б. директора „Спілки Броди", Романа Городиського і відставили його до Золочева. У звязку з аферою Рудрофа його засуджено свого часу на 8 місяців вязниці й цю кару має він тепер відсидіти.

— **Краєва хроніка.** В Бутинах жовківського повіту застрілився з револьверу 17-літній робітник І. Вечорек. — У Гдині трилітня донечка техніка морського уряду, Стан. Завадського випала з вікна 2-го поверху на вулицю. Дитина померла у шпиталю. — У фабриці дріжджа в Лисиничах вибух окупаційний страйк кільканацятьох робітників, тому, що дирекція не хоче відправити робітника, якому інші робітники закидають, що помагав красти дріжджі. — Станиславівська поліція арештувала О. Залопковського з Луцька, що вимантив від Павлини Луканик зі Станиславова 910 зол., обіцюючи оженитися з нею. — До хати Анни Магасевич в Моршині закрався нічю злодій та вкрали гардеробу, а між нею і спідницю, в якій було 1020 зол. у банкнотах. — У Білім Камені пов. Золочів три хлопці у віці від 11 до 13 років напали недалеко руїн замку на 11-літнього хлопця М. Янковського ученика народньої школи, затягнули його до башти на перший поверх і намагалися його повісити. Поліція веде слідство.

— **За образу Польщі.** На Холмщині окружний суд у Замості засудив на три місяці вязниці мешканця села Свидники, пов. Грубешів (Холмщина), Дионізія Федюрина за те, що вжив образливих слів супроти Польщі в часі розмови з сусідами.

— **Жебрачка вкрала дитину.** В тарнівському повіті арештовано свого часу жебрачку Катерину Дулембу, що в домі Майхрів у селі Громнік украла 2-літню дівчинку Софію. Повідомлена поліція зловила жебрачку за кілька тижнів у селі Корженній разом з дитиною. Поставлена недавно перед суд боронилася, що дитину забрала, щоби з нею бавитись, а за кілька днів хотіли звернути її родичам. Жебрачку засуджено на 1 рік вязниці.

— **З Польщі.** Вбивник совітського посла у Варшаві, Войкова, Борис Коверда, вийде з початком грудня із вязниці, одержавши редукцію своєї 15-літної кари. — В Соснівці згоріла фабрика паперу Лямпрехта на шкоду 100.000 зол. — В Домбровському промисловому басейні кошти удержання зросли в останньому місяці на 3.77 прц.

— **На знак жалоби вивісили чорні панчохи.** Як повідомляють із Ковна, в дні жалоби в роковини заняття Вильна військом ген. Желіговського 9. жовтня, властителька двох домів у Можейках вивісила хоругви, привязані на знак жалоби чорними панчохами. За те засудили її на грошеву кару 500 літів, яку перемінено на 3 тижні безоглядного арешту.

— **Смертний присуд на душогуба.** Віденський суд присяжних займався справою румунської громадянки, жінки полковника Фаркасону, яку убив задля грабунку і викинув із потягу на території Зальцбурга будапештенський студент Кароль Штрасер, що перебував у Ціріху. На основі вердикту присяжних Штрасера засуджено на кару смерти.

— **Заборонили італійську мову на Мальті.** Італійська преса повідомляє, що від 1. листопада заборонили вживати італійську мову в урядах на Мальті. Всі урядові акти списують в англійській мові або в діялекті населення Мальти. Проти цієї заборони виступила рішуче італійська преса.

— **304 подруж одного дня.** З нагоди 14 роковин фашистівської революції приїхало до Риму 27. м. м. спеціяльним поїздом 304 молодих робітників і 304 дівчат та повінчалися. Молоді пари новоженців приняв на окремій авдієнції папа і державні достойники.

— **Різні вістки.** Найстаршим чоловіком у Німеччині є емеритований листонош Садовський, що має 111 літ. У звязку з недавними роковинами уродин дістав багато гратуляцій від провідних політичних кол. — Наслідком зливних дощів у Греції вилили ріки Ілісос і Кіфісос, при чому ушкодили багато домів і мостів під Атенами.

—o—

З театру.

Великий Міський Театр: „Кавареньна", комедія з музикою Бенацького.

На афішах нема автора, — невідомо, чи пропустили його помилково, чи згідно з бажанням тих анонімових переробів, які з відомої комедії зробили щось посереднє між опереткою і ревією. Відому комедію одного з найдотепніших французьких комедіописців Тріетана Бернара використали головно для інтриги і переробили її так, що навіть її не пізнаєш. Діяльог розбитий тут на співочі вставки, у вибагливому, часто штудерному перекладі. Зміст? хто питається за змістом в оперетці? Кельнер малої віденської кавареньки дістає мільонову спадщину, але тому, що підписав умову із своїм хлібодавцем на 20 літ, під загрозою великого відшкодування, на випадок, якби покинув службу — мусить ділити своє життя на дві половини: на працю у „власній" кавярні і забаву по чужих кавярнях. Те, що він мусить скривати свою професію, коли виступає у ролі мільонера, часто й графа, доводить до веселих конфліктів.

Уся друга дія у великому панському готелі зроблена так, щоб можна в ній показувати ріжні „продукції" кабаретових артистів. Два такі цікаві виступи бачили ми і на львівській сцені, а саме танці Венцковського і капітальний гротесковий спів із вихиляєами Богданської. Головну ролю грав Кшеменський, що єдиний у всій песі із співами має сякий-такий голос, — при цьому дуже добрий актор. Першорядний комічний тип створив Леліва, поруч нього Брохвіч, дуже добрі були Вілінська та Крушельницька. Дебютантка у ролі англійської артистки — не показала ні голосу, ні драматичного хисту.

Песа виставлена дуже здайливо і має прегарну обстанову. Публиці, що любить легку музику, легкі пісеньки, трохи танців і трохи дотепів, буде напевно подобатись. **м. р.**

ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В

ГАЛИЧИНІ — ЦЕ ЛЕЩКІВ

СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

З останньої хвилини.

Національні війська ввійшли до Мадриду.

ПАРИЖ, 7. 11. ПАТ. **Агенція Аваса повідомляє з Перпіньян: Радіостанція націоналних військ у Хата повідомляє, що колюмна нац. військ під командою полк. Асценціо ввійшла нині в год. 4-ій пополудні до Мадриду.**

—o—

Зі судової салі.

НОВИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У БЕРЕЖАНАХ.

В пятницю 6. ц. м. почався перед судом присяглих у Бережанах новий політичний процес проти 13-ох українських селян (-ок). Прокуратор притягнув підсудних до відповідальности за події в Залипю, до яких дійшло 1. червня ц. р. у звязку з панахидою за полеглих. На лаві підсудних засіли: 1) **Іван Купяк**, 25 р. з Підгороддя, 2) **Василь Сенах**, 20 р. з Підгороддя, 3) **Андрій Кушала**, 23 р., жонатий, з Залипя, 4) **Василь Ворона**, 26 р., з Залипя, 5) **Варвара Терефенко**, 29 р., замужна, з Залипя, 6) **Степан Стопольський**, 24 р., з Залипя, 7) **Михайло Наконечний**, 27 р., з Залипя, 8) **Яким Дзюбатий**, 24 р., жонатий, з Підгороддя, 9) **Зиновій Грицай**, 25 р., жонатий, з Підгороддя, 10) **Микола Галуза**, 25 р., з Потока, 11) **Катерина Матульська**, 35 р., замужна, з Залипя, 12) **Микола Коритко**, 16 р., з Залипя і 13) **Михайло Конопала**, 22 р., з Залипя.

Проти підс. В. Терефенко вилучили справу, бо вона по злогах і не могла прийти на цю розправу, на якій мала відповідати з вільної стопи. Крім того ще підс. Микола Коритко і підс. Михайло Конопада відповідають з вільної стопи. Трибуналові проводить суддя **Л. Польни**, вотують: д-р С. Суровяк і д-р В. Гарліцький; обвинувачує прок. А. Вержбіцький. Підсудних боронять: **д-р В. Бемко і д-р М. Західний.**

УБИВСТВО З ПРИЧИНИ СІЛЬСЬКОЇ КОМІСІЇ.

Сільські уряди арогують собі тепер права, яких не мають. І так нпр. солтиси в деяких селах роблять комісію і ділять грунти й будинки, до чого абсолютно не мають права. Такий випадок стався тепер у селі Волі Гнойницькій коло Кракіяця, де на просьбу господаря Івана Новославського солтис зробив таку комісію і з усіма приладами, як нпр. пилою до переділення хати, прийшов на подвіря Степана Коцуна та хотів перевести поділ. В обороні свого майна стануи Степан Коцун і між ним та Новославським прийшло до бійки. В одним моменті Новославський витягнув сокиру і хотів ударити нею Степана Коцуна. На крик матери й доньки син Іван Коцун, що рубав дерево на подвірю, прискочив на поміч та рятунок батька і вдарив сокирою Новославського та спричинив його смерть. Окружний суд у Перемишлі дня 13. 7. ц. р. засудив його за проступок зарт. 230 § 2 на 5 літ вязниці.

Проти цього засуду вніс засуджений апеляцію і тепер відбулася апеляційна розправа у Львові, на якій допустили нових свідків і видали новий вирок та засудили Івана Коцуна за переступлення конечної оборони на 3 роки вязниці. В трибуналі засідали судді: Шуліславський, Джевський і Вондраш, обвинувачував прокуратор Посуховський, боронив д-р Лев Ганкевич.

Нині в неділю у Великім Театрі год 3.30 поп. **„ПАНІ ПРЕЗЕСОВА"**
год. 7.30 веч. **„КАВАРЕНЬКА**
В понеділок **„ПІҐМАЛІОН"** Г. Б. Шова.

Superheterodyny
фонопластичні
Telefunken
4 моделі 1937
поручає на догідні рати, або дешево за готівку
Tele-Radio
МАРІЯН КУБІШИН і С-КА
Хорущина 7. Тел. 205-23.
Авторизовані варштати направи.

Спорт.

ТУРНІР ЧОТИРЬОХ УКРАЇНСЬКИХ ДРУЖИН.

У першому дві турніру (в суботу 7. ц. м.) висліди змагань такі:

ЗОРЯ — ЛУГ 4:1 (2:0).

Заслужена перемога Зорі, яка весь час мала сильну перевагу. Ворота для Зорі здобули: Крушельницький (2), Юзькевич і Мікльош. Суддював п. Голлік.

УКРАЇНА — СТЕП 7:0 (5:0).

Сильна перевага Україн. Степ показався дружиною дуже амбітною і жертвенною. Ворота для України здобули: Хомишинець (3), Мікльош (2), Скоцень П. і Воробець з карного. Степ не використав карного. Суддював п. Стшелецький.

Глядачів на змаганнях к. 300.

Після суботніших змагань веде в турнірі Україна (2 пункти, в. в. 7:0; 2) Зоря (2 п., в. в. 4:1); 3) Луг (0 п., в. в. 1:4); 4) Степ (0 п., в. в. 0:7).

Програма недільних змагань:

Грище Сокола-Батька, год. 10.15: **Степ — Луг**; год. 12-а **Україна — Зоря.**

РУСЬ — МОРАВСЬКА СЛАВІЯ.

Мистецькі змагання обох дружин відбудуться цієї неділі у Брні. **Русь мала би змогу виграти**, якщо її напад гратиме спокійно й доцільно. На другу неділю 15. ц. м. Русь буде грати в Кладні з С. К. Кладно.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Німецькі канадійці перемогли в Діссельдорфі місцеву гаківську дружину Е. Г. 2:0.

Віденські гаківкарі у Празі. У Празі відбулися гаківкові змагання на штучнім леді між Е. К. Енгельман і Спартою. Перемогли віденці 3:1 (0:0, 3:0, 0:1).

Канадійці програють. Канадійська дружина Торонто Дюкс, яка програла передтим 3 змагання, програла знову 2 змагання, а саме: з англійською дружиною Стріттем 3:2 і з Вемблей Лянс 4:3.

„Червоні Чорти" перемогли англійців. У присутності 20.000 глядачів відбувся у Бріссель метч між неофіційною репрезентацією Бельгії, дружиною „Діябле Руж" (Червені Чорти) і репрезентацією Льондону. Перемогли бельгійці 2:1 (2:0).

Спортова організація для дорослих в Німеччині. Фірер німецького спорту фон Тшамер унд Остен рішив, що молодь від 10—14 літ не могтиме на будуче належати ні творити груп юніорів у німецьких спортових товариствах. Зате має вона творити окремі секції т. зв. „Юнгфольку". З 1. 12. ц. р. всі гуртки юніорів у німецьких клубах мають бути розвязані. Одначе це рішення відноситься тільки до мужеської молоді.

Гемороїди
є причиною злого самопочування і т. п. Треба конечно усунути ті дошкульні терпіння. При гемороїдах вживаємо
Anusol
Goedecke
МОЖНА ДІСТАТИ В АПТИКАХ
12 чопків 5 зол. — 6 чопків 3 зол

Нові книжки й журнали.

Z OTWARTĄ PRZYŁBICĄ — odbitka artykułu z t. XIX miesięcznika Nasza Przyszłość (sierpień—wrzesień) 1936 r.

WIADOMOŚCI ROLNICZE, Lwów, 1. listopada 1936. R. III. № 43.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом В. Блавацького.

НИЖАНКОВИЧІ:
8. XI. Голгота.
ПЕРЕМИШЛЬ: „Камо грядеши".
9. XI. Вінція і Лігія (І. частина).
10. XI. Смерть Нерона (ІІ. частина).
11. XI. Рожевий шлях
12. XI. Голгота.
З Перемишля театр їде до Судової Вишні, Городка і Комарна.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ХОДОРІВ:
9. XI. Нїма теща.
З Ходорова їде театр до Жидачева.

Український Національний Хор під арт. проводом Д. Котка.

Верба: 8. XI. і 9. XI.
Львів: 10. XI., год. 17.15 Радіо-концерт.
Ганівськ: 11. XI.
Здолбунів: 12. XI. і 13. XI.
Кременець: 14. XI.
Рівне: 15. XI. і 16. XI.

Великий Театр:

Неділя, 8. XI. год. 3.30 поп. „Пані президентова"; год. 7.30 веч. „Каваренька".
Понеділок, 9. XI. год. 7.30 веч. „Пігмаліон".
Вівторок, 10. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька".

Найдешевше 2664
скло, порцеляна, у столітній фірмі:
ЯН КВЕСТ
ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ 24 737

Кіна.

АПОЛЬО: „Їх троє".
АТЛЯНТИК: „Пан із мільйонами".
ВАНДА: „Розмінні очі", „Гроші".
ГРАЖИНА: „Відень шаліє".
КАСІНО: „Ада, це не лишає".
КОПЕРНИК: „Блакитна парада".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Доктор Ікс" і додатки.
МІРАЖ: 1) „Фолїс Бержер" із Мор Шевалїє. 2) Шерлі Темпль.
МУЗА: „Залога".
ПАКС: „Давид Коперфільд" із Фреді Бартольомью.
ПАЛЯС: „Проклята".
ПАН: „Рітмайстер фон Верфен".
РАЙ: „Княжна чардаша" з Мартою Еггерт.
СВІТ: „Ядя".

Свіжий транспорт зимових панчіх, білля, рукавичок поручає підошва зі солідности фірма
„ДІМ ВОЛІЧКИ",
Сикстуська 2, побіч брами. — На складі правдива англійська вовна. 2—50
2985

СТИЛЕВЕ: „Малий король", ревія „Жінка, танок, спів".
ТОН: „Робін Гуд із Ельдорадо".
УТІХА: „Сестра Марта шпіон", ревія „Зуванні іменини".
ХІМЕРА: „Король бурлеску".

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Японія".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 8. листопада 1936

Відень (506,4) 11.45 Орк. концерт, 12.55 Розр. концерт, 15.40 Камер. концерт, 17.20 Мандрівка по Європі, муз. образки Льва Яріца, 19.10 Віденські мельодії, **Братислава** (298,8) 17.20 Російські нар. і церк. пісні, 18.15 Цит. музика, **Мор. Острава** (269,5) 10.40 Мужицькі пісні Оребського, **Прага** (470,2) 8.30 Рел. музика, 9.00 Концерт, 11.25 Квартет а-дур Двожака, 19.30 Великий веселий вечір, **Париж** (1648) 13.45, 18.00 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 19.30 Концерт, 22.20 Легка музика, **Берлін** (356,7) 12.00 Музика в полудне, 16.00 Трункові пісні, 18.20 Форт. реціталь, 20.00 „Лізістрата" оп. Лінко, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Безжурний ранок, 11.30 Концерт, 17.20 Далї й нові тирольські марші, **Мінхен** (405,4) 15.05 Спів і форт., 22.45 Концерт, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орк., 15.50 Цит. музика, 20.00 Мадярська оперетова музика, **Мілянo** (368,6) 21.25 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 17.00 „Ліз Наталє" ораторія Перозія, 20.45 „Фра Джерардо" оп. Піцетія.

Понеділок, 9. листопада 1936.

Відень (506,8) 11.25 Нар. музика, 17.30 Сп. реціталь, Марг. Драган сопран, 17.50 Форт. реціталь, 20.00 Справжньо по-віденськи, квартет, 21.00 Симф. концерт, 22.35 Веселі пісні, **Братислава** (298,8) 17.25 Віольончеля, 19.25 „Терезіна" оп. О. Штрауса, 20.55 Рел. музика, **Мор. Острава** (269,5) **21.40 Українські нар. пісні, Прага** (470,2) 16.10 Сальон. квартет, 17.35 Камер. музика, **Париж** (1648) 18.30 Концерт симф. орк., 21.00 „Дощ" пісні у вик. Марк ле Гадур, 21.45 Камер. музика, **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні, 17.20 Нор. мельодії, 20.00 Опера, **Берлін** (356,7) 8.30 Марші у вик. військ. орк., **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.00 Кантата К. Шлефера, 21.00 Музика, **Мінхен** (405,4) 22.15 Концерт, **Будапешт** (549,5) 12.05 Цит. музика, 17.00 Джез, 18.30 Форт. реціталь, 20.10 Концерт, **Мілянo** (368,6) 11.30 Орк. концерт, 17.15 Танк. музика, 20.40 „Ля Реджиста делле Розе" оп. Леонкавалля, **Рим** (420,8) 20.40 Скрипка, форт., 21.50 Концерт хору.

Вівторок, 10. листопада 1936.

Відень (506,8) 13.10 Симф. музика, 17.25 Лотиські й фінл. пісні, 21.00 Нар. пісні в вик. донських козаків, 22.20 Скр. реціталь Єфр. Шимбалістого, **Братислава** (298,8) 15.00 Сучасна словацька музика, 20.55 „Мрії" пісні Фігуш-Бистрого, **Прага** (470,2) 15.00 Сп. реціталь Герлінгерової, 17.30 Форт. реціталь, 18.10 Давня музика, 21.30 Римський концерт Кізелія, **Париж** (1648) 17.00, 18.30 Концерт, 21.15 Пісоньки давні й нові, **Білгород** (437,3) 13.15, 20.00 Сп. реціталь, 18.00 Нар. пісні, 20.30 Вечір гумору, **Берлін** (356,7) 12.00 Концерт, 16.30 Веселий концерт солістів, 19.15 Камер. концерт, 21.00 Орк. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні, **Мінхен** (405,4) 10.30 Діти співають, 11.00 Музика для села, 16.50 Солісти, 19.15 Орк. концерт, 20.10 Веселий довецький вечір, **Будапешт** (549,5) 12.05 Сп. реціталь, 12.50 Форт. реціталь, 13.30 Симф. концерт, 18.10 Сальон. музика, 19.00 Мадярські пісні Сентімрея, **Мілянo** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 20.45 „Фра Герардо" оп. Піцетія, **Рим** (420,8) 18.50 Розр. музика, 20.40 „Муджіка" оп. Валєнте і Талінфері.

Найдешевше радієві апарати ощадностеві жар вки
дістанете у фірмі
SUPER - RADJO
Львів, Ягайлонська 16. Тел. 111-74
3030 1-4

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 8. листопада 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська Газетка, музика з гр. пл., У корчмі: інвентаря користаймо з власної пошї, 8.40 Йошїтомо: У святині дзвонів, гр. пл., 8.45 Програма на нинї, 8.50 Ранішній денник, 9.00 Популярна й легка музика з гр. пл., 10.30—11.57 Богослуження, опісля гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. поранок симф. орк., Спів; у перерві о год. 13.00 фільм, огляд, 14.00 Обрізки із життя Познання, 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.30 Для села: За лїпшу та певнїшу будучину села. Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Рекламовий концерт, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 „Кой Цезар Калїгула" Ростворовського, 17.10, 18.30 Розр. концерт, 17.45 Актуальна гутірка, 18.00 Танки у вик. симф. орк., Чапліцький баритон, хор, 19.00 Літер. нарис: Минулий рік П. А. Л. вид. Каден-Бандровський, 19.15, 20.00 Мішаний концерт; Божена Чайкова сопран і сальон. тріо та гр. пл., 19.45 Нові поезії Тад. Голендра, 20.20, 20.21, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Полїт. огляд, 20.50 Вечірнїй денник, 21.00 На веселій львівській хвилї, 21.30 Форт. реціталь, 22.00 Концерт болгарської музики, симф. орк., Ядв. Генерт співає, 22.45 Танкова музика; у перерві о год. 22.55 Останнї вістки.

Понеділок, 9. листопада 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішнїй денник, 7.25 Програма на нинї, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: З гаразди книжечок, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Модерова хвилинка з гр. пл., 12.40 Дїточі салки й дошкілля, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.30 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські бїжучі вістки, 15.35 Пісоньки з вик. М. Фогга з гр. пл., 15.55 Суспільна гутірка, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.15 Куток мови, 16.30 Мистецькі вальси, 17.00 Ідеал молодаря в давній Польщі, 17.15 Скрипковий реціталь Еди. Затурецького в супр. форт., 17.50 Причини опадання листя в осені, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 18.15 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.40 Рено, полудне й вечір львівської вулички, 18.50 Як Янів Джзга боровся з книжкою, 19.00 Вонцька авдиція, 19.30 Капеля, 20.00 Камер. концерт, 20.45 Вечірнїй денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Літер. вечір про Войт. Богуславського, 21.30 В осені, гр. пл., 22.00 „Обітниця Івана Казимира" оратор'я Меч. Солтиса, хорп, орхестра, Іван Романовський бас, рецитації; в год. 22.55 Останнї вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Вівторок, 10. листопада 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішнїй денник, 7.25 Програма на нинї, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: Як Петрусь літався до неба, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт секстету, 12.40 Із мандрівок по Данії, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські бїжучі вістки, 15.35 В. Тиховський грає на гавайській гітарі, гр. пл., 15.50 Авд. для дітей: „Генерал Мороз", 16.00 Віольончеля, з гр. пл., 16.15 Скрипка ПКО., 16.30 Концерт оркестри, 17.00 „Будні пп. Ковальських" говорена повість, 18.15 Резерва, 17.45 Монольог Кори Макушинського „Великий вовк", 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у столиці, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Літер. нарис „Авангардь й демократія" 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Чи маємо за багато працюючої інтелігенції, 19.20 Муз. авдиція, вок. дует: фортепіян, 20.00 Гутірка музична з служачим радія, 20.15 Вручення булави ген. Рилдзя-Сьмігльому, 20.45 Вечірнїй денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 „На квітирі" балетова музика Монюшка, орх., 22.00 Про нац. гімни, 22.45 Танкова музика, орх.; у перерві о год. 22.55 Останнї вістки.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельгія бельг. 89.08—89.65, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долари кан. 5.30.50 — 5.27.30, Фльорт. гол. 286.10 — 284.30, Франки фр. 24.64 — 24.50, Франки швайцарські 122.50—121.70, Фунти анг. 26.03—25.87, Гульд. данц. 100.10 — 99.80, Кор. н. 17.50—17.00, Кор. шв. 116.14—115.30, Кор. норв. 130.73 — 129.75, Кор. чех. 134.18 — 133.20, Ліри італ. 23.50—24.90, Марки фінл. 11.29—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шіл. австр. 95—93, Марки нім срібні 122—115.

Акції.

Банк Польський 110.50, 111, Цукор 20.75, Ліснол 14.75, Остроленка 30.50, Сторахівські 36.25, Габербуш 41.50.

Папери.

3 інвест. І. ем. 67, 5 конв. 53.50, 52.25, 6 дол. 73.5[illegible], 4 прем. дал. 47.50, 48.25, 48, 7 стаб. 48[illegible]

Цінні листи.

4 прп. Л. З., Б. Г. 51—54, 4 прп. Л. З. Бк Г. 40—43, 4 і пів прп. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БГК. 61—65, 4 прц. БГК. 61—65.

Долярівка 46—48, 3 інвест. 1 ем 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65.50—67.50

Збіжжя.

Львів, 6. XI.

За 100 кг. дьолю вагон Львів:

Ячмінь одн.	19.00—19.25
Ячмінь на кашо	18.25—18.50
Ячмінь паст.	17.50—17.75

ШИНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 7. листопада ц. р. кооперативним пунктам за: дьоко Львів.

1 кг. масла лесерового бльок. 1 без опакування	2.55 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з боч. опакуванням	2.63 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.60 „
1 л. молока	0.16 „
1 к. ясь	4.53 „

Тенденція на масло звижкова, на яйця та молоко сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дн. 7. XI. п. р. пунктах своїх достарчати за 1 кг живої птиці дьоко подвір птахомагазині „М. С." у Львові, (ул. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.40 кг. вгору	0.95 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.85 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Українського Інституту для дівчат у Перемишлі відбудуться 26. XI. 1936 в год. 4.30 попол. у концертовій салі Інституту. Порядок нарад: 1) Отворення Зборів. 2) Відчитання протоколу з попер. Заг. Зб. 3) Звіт з діяльности Виділу: а) секретарський, б) скарбника, в) господарський, г) управи гімназії. 4) Звіт Контрольної Комісії. 5) Ухвалення будженого преліміпара. 6) Вибір трьох членів Виділу й одного заступника. 7) Вибір трьох членів шконтруючої комісії. 8) Внески й запити. Пригадуємо, що права членські й участи в З. Зб. обумовлені в § 11. статуту, який буде точно пристосований. Коли не явиться на Збори приписане число членів Т-ва, Загальні Збори відбудуться того самого дня, там і з тим самим денним порядком в год. 5. попол. В. Виділ: **Д-р В. Загайкевич**, голова, М—**С. Наврощький**, секретар. 3032

Звичайне Загальне Зібрання Товариства Учителів Середніх і Вищих Шкіл „**Учительська Громада**" відбудеться в неділю дня 22. листопада в год. 10. рано у Львові, в кімнатах „Рідної Школи" при вул. Мохнацького ч. 12 з таким денним порядком нарад: 1. Відчитання протоколу останнього Загального Зібрання. 2. Звідомлення з діяльности Головної Ради; секретаря, скарбника, бібліотекаря. Проірної Комісії. 3. Вибір нової Головної Ради й Провірної Комісії. 4. Евентуалія. За Гол. Раду Т-ва „Учительська Громада": Володимир Радзикевич в. р. голова. Д-р Василь Лев в. р. секретар.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГЕНТИ до продажі а.с та ріжних виробів потрібні. Lublin, skrytka 175. 2501 11-20

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОКАТСЬКИЙ аплікант шукає патрона. Зголошення Адм. „Рутинований". 3006 2—2

АДВОКАТСЬКИЙ аплікант з правом заступства шукає адвоката-патрона. Пише на машині. Зголошення до „Діла" під: „Невелика винагорода". 3018 2—4

КРАВЧИНЯ шиє по домах зі харч і малу доплату. Зголошення слати до Адм. „Діла" під „Харч". 3036 1—1

Гарні й дешеві книжки

Видавничої Спілки „Діло"

	почтова ціна	пересилка
Д-р Кость Левицький: **Українські політики**	1.50 зол.	1.80
Валерія О'Коннор Вілінська: **Лисенки й Старицькі**	1.— „	—
Д-р Василь Маковський: **Гмінд**	2.00 „	2.50
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.**	2.80 „	0.50
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1.90 „	0.30
Евген Чикаленко: **Спогади Частина I. II. III.**	4.50 „	0.50
Окрема частина по зол 1.50		
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1.50 „	0.30
Василь Софронів: **Липнева отрута**	1.40 „	0.30
Ст. Левинський: **З японського дому**	1.50 „	0.30
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1.50 „	0.30
Е. Бронте: **Буреверхи**, переклав М. Рудницький	(вичерпане)	
Проспер Меріме: **Блакитна кімната та інші оповідання**, переклав Василь Софронів	0.95 „	0.25
Альфонс Доде: **Маціцький**, із французької мови переклав М. Рудницький	1.50 „	0.30
Володимир Островський: **Сміх землі**	1.00 „	0.30
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0.80 „	0.15
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0.50 „	0.15
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Репніна**	0.50 „	0.15
Михайло Возняк: **Белей і Конницький**	0.80 „	0.15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0.50 „	0.15
	0.30 „	0.15

Дістати можна у Видавничій Спілці

„Діло", Львів, Ринок 10

та у всіх книгарнях.

КУПНО - ПРОДАЖА

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найвибагливіших за безцінь — Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 —?

„**УНІВЕРСУМ**" комісова крамниця Пасаж Мікольша приймає в комісі і продає мужеські і жіночі футра, куртки, гардероб і т. п. 3005 2—3

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2998 15-50

ЛЯЛЬКИ, ЗАБАВКИ дитячі **ВІЗКИ**, поручає найдешевше БРАНДТ, Львів, Сикстуська 19. 2987 9—5

ОБРУЧКИ щастя, столові накриття срібні, альпакові, годинники та всіляку біжутерію поручає найдешевше Вандер, Шевських 1. 2869

ТІЛЬКИ і ЛИШЕ в нас купони: вибагливі бонжурки, піжами і ранні плащі ПО 9.80. Фабрика Білля „АСТРА" Львів, СИКСТУСЬКА 2 2912

РІЖНІ

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, апрікові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 5—100

ЧИ ВАШ годинник ходить добре? Якщо ні, дайте направити до Івана Зельтенрайха Львів, Марійська пл. 5. Пречизійно, солідно, дешево. З провінції присилайте почтою. 3032 1-30

ПАРАСОЛІ найдешевше „Вирібня парасолів" Коркес, Станіслава 2 — Легіонів 33. 3028 1—1

ГОДИННИКИ купуйте, направляйте у Розважевського Академічна 2 (Готель Жоржа). З провінції просимо пересилати почтою. 3034 1—5

ЛІКАР-ДЕНТИСТ

Д-р мед. З. Реннер

ЛЬВІВ, КЕНТШИНСЬКОГО 21. 2091 1-5

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціяліст недуг ух, носа і горла

Д-р Карло Трав

мешкає тепер **Сикстуська 2. І. пов.**

Орд. під 10—12 і 3—5. Тел. 250-31. 2-3

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР б. довголітній лікар асистент дерматольог. клінік

У БЕРЛІНІ, ВІДНІ ТА ПРАЗІ

перенісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7

ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.

напр. Віденської кавярні

Тел. 251-68. Сепаратові жадальні.

Косметичний Інститут і Лябораторія

д-ра О. Тушницького

Львів, вул. св. Софії ч. 3

усування аномалій цери, бородавок, піґменту, волосся, близн, дзюбів і плям, масажі, тривале усування морщин, жилявків і відморожения власною методою. 2675

Урядово затверджений 4-місячний курс косметичної закордонної програми.

ОГОЛОШЕННЯ.

Кавярня Данс нг

„COLUMBINA"

Львів, вул. Лукасінського 4.

отворена цілу ніч. — Найчистіша найдешевша. — Найліпша забава.

Концертує ансамбль скрипка віртуоза **SANOA JUNIORA.**

Найбільший вибір — Найнижчі ціни!

Мужеські сорочки фланелеві	зол. 3.90
Муж. сорочки попелін. 2 комірці	„ 5.—
Теплі піжами 8.50, бонжурки (бай)	„ 8.90
Простирала на ковдри	„ 4.50

ПОЗНАНСЬКА ШВАЛЬНЯ

1—5 **Львів, Казимирівська 21.**

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозикович. — Львів, Домінікальська 4. 2684 53-60

Кравецький Салон

М. Горбачинський і Син

вул. Академічна 3. Тел. 215-91

пригадує своїм клієнтам, що вже пора справити собі футра і плащі. На складі великий вибір матеріялів. 1-3

ФУТРА до міста і подорожі, по останніх зразках моди виконує першорядно по конкуренційно низьких цінах

АНДРІЙ КУЗЬМІНСЬКИЙ.

2615 Львів, Пекарська 31. 10-52

Незрівняний в якості пудер і крем

ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ

завдяки якому стає цера

ОКСАМИТНО-МАТОВА.

Ціна коробки з пушком зол. 1.25.

2910 7—?

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА

світової марки

Б. СОММЕРФЕЛЬД

Експорт до Англії, Аргентини, Уругваю, Данії, Франції, Голляндії, Палестини і т. д.

виключне заступництво:

С. Новацький

Львів, вул. Пілсудського 17. 2620a

Радіоапарати нові і закордонні **фортепіяни**, піяніна нові і вживані, грамофони, плити **ДІМ ШОПЕНА** Львів, Сикстуська 11. 1—3

ВЛАСНИЙ ВИРІБ

КОВДЕР і МАТРАЦІВ

ПОСТЕЛЕВЕ БІЛЛЯ.

Великий вибір

ЗАЛІЗНИХ і МЕТАЛ. **ЛІЖОК**

Маріян Млєко, Коральницька 6

2853

від зол. **160** нові сист **„СІНҐЕР"**

перстенево - бубенкові до шиття і гафту, шие вперед і взад з 30-літньою гарантією. — Доставка на кошт фірми. Ілюстровані цінники безплатно. „Добромашин", Варшава, Хмельна **32.** 8/1¼ 2—2

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35	Дрібні оголошення від слова: натримовільні і приват. кореспонденція по купно, продаж, винаєм і т. п.	зол. 0.15
„ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0.60	шукаючі праці	„ 0.10
„ „ на першій сторінці	„ 0.80	слова тонстим друком подвійно.	„ 0.07

Остання сторінка	1/1	зол. 480.—
„ „	1/2	„ 250.—
„ „	1/4	„ 130.—
„ „	1/8	„ 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 254 (14.503). Львів, вівторок 10. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Півріччо 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Бої на вулицях Мадриду.

ТОЛЄДО, 9. 11. ПАТ. Війська ген. Варелі здобули мости Толеда і Сеговії, тепер **панують над обома берегами ріки Манзанаресу. Вони зломили опір і посуваються у глибину міста.** — На сильно укріплених передмістях йдуть бої. **Нац. війська заняли шпиталь та дільницю Єзеріяс.** Перед сфорсуванням ріки Манзанаресу колона нац. військ, що наступала від північного заходу, **здобула у завзятих наступах на багнети подвійну, місцями й потрійну лінію, окопів.**

На відтинку Каза дель Кампо 1.200 цив. гвардистів перейшло до нац. військ, які взяли 2.000 червоних у полон. Нац. війська здобули шпиталь Карабангель, що його червоні замінили на твердиню, але перед двома днями покинули, нац. війська взяли 150 бранців і найшли 150 убитих і чимало ранених.

Ген. Франко взиває населення через усі радіостації піддатися; цивільному населенню нічого не грозить, лише винівників покарають.

ТОЛЄДО, 9. 11. Авас. 4 нац. колюни атакували вчора на широкому відтинку від Каза дель Кампо до моста на шляху до Толеда. Цей міст, як і другий — на шляху до Сеговії — підмінований; тому нац. піхота і танки переправилися через ріку між обома мостами. Артилерія обстрілює доми коло толедської брами, що горять. Пожежа шаліє також у дільниці від біля мистецької академії.

На право від толедського моста червоні бороняться з потрійних бетонових укріплень, перед якими простягаються широкі на 40 метрів дротяні перешкоди; це поважно утруднює нац. наступ. На північному заході, в університетській дільниці, де нац. військам було найлекше дістатися до центру, червоні переводять ряд протинаступів.

Нац. сили складаються з 3 до 4 дивізій. Червоні майже зовсім не мають артилерії.

ЛІССАБОНА, 9. 11. Райтер повідомляє з Таяверн, що легіонери і мавританські відділи увійшли до міста з північного заходу та заняли університет і міський шпиталь. У боях нац. війська уживали багато танків.

Нац. війська перейшли ріку не по мостах, лише між мостами в Толедо і Сеговія та зайняли дільницю Єзеріас. Вони посуваються вперед поволи, щоб не попасти у засідку.

ЛЬОНДОН, 9. 11. Авас. У французькій амбасаді буцімто заявили, що довкруги Мадриду йдуть бої, але в самому місті нац. військ ще нема. Життя в місті нормальне, трамваї курсують.

ВАЖКЕ ПОЛОЖЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ.

МАДРИД, 9. 11. Авас. Вчора вечором ще не знати було, кілько осіб згинуло від летунських і артилерійських стрілен; в центрі згинуло 10 цивільних, ранено коло 120. Найбільше потерпіли периферії міста. До амбулянсу на площі Маер принесли 68 важко ранених, інших відвезли до департаментального шпиталю. Понад 12.000 утікачів з передмість примістили в опущених домах. Вулиці темні — освітлюють їх лише пожежі та вибухи стрілен. Вчора пополудні перейшло через місто 2.000 чужинецьких добровольців.

ЖІНОЧИЙ КУРІНЬ.

ЛІССАБОНА, 9. 11. Райтер. В боях за Каза дель Кампо по боці червоних боровся жіночий курінь, що потерпів чималі втрати.

ЛЬОНДОН, 9. 11. ПАТ. Вчора пізним вечором повстанці завзято боролися, здобуваючи кожний шматок землі в парку Каза дель Кампо. Між червоними міліціонерами відзначився курінь жінок, про яких англійські кореспонденти пишуть, що „вони боролися як чорти". Вночі нац. війська сфорсували ріку Манзанарес, а рівночасно вдерлися до міста з південного заходу і по важких боях заняли міський шпиталь та університет.

ПЕРЕХОДЯТЬ НА СТОРОНУ НАЦ. ВІЙСЬК.

СЕВІЛЛЯ, 9. 11. ПАТ. Вчора на сторону повстанців перейшло у Мадриді 200 вояків та цивільних осіб.

КОМУНІКАТ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

САЛЯМАНКА, 9. 11. ПАТ. На відтинку Теруелю нац. війська відбили наступ червоних, здобуваючи чимало военного матеріялу; на відтинку Сорії заняли м. Кастехон де Енарес; на відтинку Сантандеру відбили наступ під м. Еспінеза; на відтинку Ескуріяло заняли Навальмонтілю; на південному відтинку нац. війська наступають, не стрічаючи спротиву.

ПІДМОГА З ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 9. 11. ПАТ. З Марсель відчалив корабель „Віль де Мадрід", що везе до Валенсії 200 добровольців, одяг і харчі для червоних.

СТАНОВИЩЕ ЯПОНІЇ.

ТОКІО, 9. 11. Авас. Японія покищо не думає визнавати нац. уряду; цю справу вирішить уряд, беручи під увагу загальну европейську ситуацію.

Мусоліні хоче порозуміння з Анґлією.

„Наші інтереси на Середземному Морі не суперечать, лише доповнюються".

ЛЬОНДОН, 9. 11. ПАТ. Мусоліні дав представникові „Дейлі Мейлю" інтерв'ю, що становить подекуди відповідь на недавну промову мін. Ідена. На його думку поправа англьо-італійських взаємин повинна б піти шляхом „джентельменського зобовязання, не пакту. Інтереси обох великодержав на Середземному Морі не зударяються, а навпаки, доповнюються, тому люди повинні дійти до двобічного порозуміння, яке забезпечилоб інтереси обох країв, а не занепокоїлоб інших середземноморських держав.

Про еспанські справи Мусоліні у своїй промові не згадав, шануючи засаду невтервенції. З ген. Франком він не заключував ніякого договору, що віддавав би Італії Майорку.

Японсько-китайські переговори на мертвій точці.

ТОКІО, 9. 11. ПАТ. Представник япон. міністерства закорд. справ заявив, що у японсько-китайських переговорах не слідно ніякого поступу. Японія не думає зрезигнувати з ніякого зі своїх домагань.

МОНГОЛИ НАПАЛИ НА ПІВНІЧНИЙ КИТАЙ БЕЗ ПОРОЗУМІННЯ З ЯПОНІЄЮ?

НАНКІН, 9. 11. ПАТ. Японські офіційні кола буцімто заявили, що монгольські партизани напали на провінцію Суйюан на власну руку, тому їхня акція не повинна б ускладнювати китайсько-японських переговорів.

Присилайте передплату!

Нині у вівторок у Великім Театрі

музична комедія КАВАРЕНЬКА з музикою Бенацького.

Знаючи добре, що ощадність дає незалежність одиницям, а добробут цілому народові, **складаємо свої гроші** в банках, але найкраще зложимо їх в найстаршому українському **Кооперативному Банку**

„ДНІСТЕР"

ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА 20.

17. листопада - саля театру Ріжнородностей год. 7.15 веч.

ТАНОК МУЗИКА СПІВ

Л. Федак Дрогомирецька — Г. Голубовська Балтарович — Д. Кравців — О. Заклинська — К. Барвінська — Р. Яросевич.

Чи дійсно лиш санітарна комісія?

Львів, 9. листопада 1936.

„Українські Вісти" повідомляють, що вже друга з черги друкарня, в якій вони друкувались, закрита на внесок санітарної комісії. Не маємо ніяких доказів ані внутрішньої 100 відсоткової певности, що річ іде тут про одну з форм адміністраційної репресії проти даного пресового органу. Однак існуючі у Польщі, зокрема у самій Варшаві, численні подібні прецеденси (яких факту ніхто чейже не заперечить) дають право припускати, що **може** й у даному випадку річ іде про репресію проти „Українських Вістей". І колиб це дійсно була правда, то ми мусіліб рішуче проти такої поведінки влади застерегтись.

Ми мусіліб це зробити передовсім з засадничих причин, в обороні свободи друкованого слова, з яким не можна і не вільно боротися санітарними розпорядками. Історія пресової політики у Польщі надто відома, щоб ширше про неї на цьому місці розписуватись. Відома розмірно недавня історія пресових декретів та й властиво по нинішній день остаточно ще не поладнана справа пресового закону та закону про журналістичний стан. Справедливість каже признати, що і за попереднього і цього уряду пресова цензура стала багато лекшою та що автор статті на актуальну внутрішньо-політичну чи суспільну тему не мусить вже вічно журитися, щоб — борони Боже — яким словом, якою думкою не вразити перечуленої влади, для якої ще несповна два роки тому ціла маса часописних тем і проблем просто не існувала. А проте ми ще далеко від такої атмосфери і таких відносин, серед яких просто булоб неможливо подумати, що чинником пресової політики може бути санітарна комісія, чи яканебудь інша формальна притока для знищення немилого собі часопису.

Одинак крім засадничої і найважнішої причини — свободи преси, — яка каже нам забрати в цій справі голос, — існують ще мотиви, звязані безпосередньо з „Українськими Вістями". Що це таке ФНЄ та його орган „Українські Вісти" і хто це такий редактор того щоденника та „провідник українського народу" в одній особі, про це була вже у нас нераз і не двічі мова. Ми боролися і будемо боротись проти ФНЄ" і „У. Вістей", але ми рішучі противники якихнебудь адміністраційних чи цензурних репресій проти того свого українського політичного противника. Ми не легковажимо ФНЄ і його періодиків: вони можуть дійсно страшенне пошкодити творчій консолідації всіх українських конструктивних сил та можуть ослабити українську силу через те, що чимало самих собою вартісних одиниць можуть здезорієнтувати та на якийсь час страліжувати, як актив нації. ФНЄ дискредитує націоналістичну ідею, ФНЄ обнижує політичний рівень наших

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 51,
Тел. 26 0-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх кольорах
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх кольорах
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляння помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 43-7

мас. Але це наша внутрішня, українська справа і ніхто посторонній до неї не сміє мішатись!

Дозволяємо собі настирливо перестерегти польські чинники, щоб не творили навіть найменших познак мартирольогії ФНЄ і його пресових видань. Саме вчора вечором слухали ми двогодинної промови Гітлєра з Мінхену, з нагоди роковин першого гітлєрівського „пучу“ у 1923. році; казав нинішній німецький канцлєр, оправдуючи свій тодішній невдалий виступ і тодішні жертви крови, що люди, які хотять коміть голową перевертати державний лад, — мусять мати за собою німб геройства. Пробі, — хай тільки польська влада не робить героями людей з „Українських Вістей“, бо та революція, яку їх редактор хоче робити в українському громадянстві, справді українському народові не страшна! Недавно читали ми в „У. Вістях“ заяву „провідника“,що він не знизить себе до того, щоб на 1-го листопада сидіти у св. Юрі поруч з іншими представниками українського організованого громадянства і піде туди хіба тільки тоді, коли сам один буде представляти український нарід. Чи не досить, щоб п. А. Паліїв сам себе реклямував героєм — без активної у цьому підтримки з боку польської влади?! Навіщо реституват його повагу саме репресіями, саме німбом мучеництва? Навіщо стосувати до „У. Вістей“ засаду, що репресії робиться проти людей (організацій) сильних і небезпечних, — коли тут нема мови ані про силу ані про небезпеку?!

Ми, українці не маємо адміністраційного апарату, — а проте, коли б мали змогу механічно припинити появу видань ФНЄ, які проти нас таки мабуть більше виступають, ніж проти поляків, то — рішуче цього не зробили би. Бо механічна репресія ніколи не веде до цілі. І не тільки з принципу „сліпливого“ демократизму чи лібералізму, але і з оглядів доцільности — ми рішучі — противники всяких механічних репресій. Коли ФНЄ зродилось завдяки пригожій політичній кон'юнктурі, то перестане істнувати, коли та кон'юнктура зміниться, коли зміняться невідрадні сучасні умовини української дійсности. Це те саме, що боротьба з національним чи соціяльним радикалізмом, який входить у конфлікти з законом: навіть кара за конкретний проступок проти закону не вичерпує справи і не веде до цілі, коли залишається надалі підложжя, на якому зродився даний виступ. За конкретні провини, колідуючі з пресовим законом, можна часопис конфіскувати, можна редакторів карати судовою дорогою. Коли річ іде про політичний напрямок часопису, про сферу ідей, то й цензура та суд справи не поладнає.

Тим більше не поладнає її санітарна комісія. І на саме підозріння, що „Українські Вісти“ стрінувсь з репресією за посередництвом санітарної комісії, що закрила дві друкарні, — всі українці, без огляду на політичні переконання, мусять виступити в обороні „Українських Вістей“. І всі ми булиб дуже раді почути, що справді йшло тут **тільки** про санітарний розпорядок, опертий на слушних і безспірних мериторичних підставах, та що це розпорядок, який втратить у найближчих днях свою силу та вможливить знову „У. Вістям“ друкуватись там, де їм до вподоби.

Вже вийшла у Бібліотеці „Діла“ перша частина повісти
Василя Масютина
„ДВА З ОДНОГО“.
Наш відомий маляр, що перебуває постійно у Берліні, виступає цим твором як дозрілий письменник із великим хистом спостерігача та як великий знавець людської душі. — Сюжет насквозь оригінальний — перший цього роду в українській літературі. Книжка викликає напевно велике зацікавлення серед читачів.
Ціна 2.50 зол., з пересилкою 3 зол.
Друга частина повісти вийде за тиждень.

Важкі часи для льондонської Сіти.

В боротьбі, яку під цю пору веде інтернаціональна плютократія з льондонської Сіті — в союзі з інтернаціональним комунізмом під проводом Москви — за надвладу в державах Европи, грозить їй новий удар в Еспанії у хвилині, коли еспанські національні війська здобудуть Мадрид. „Файненшел Нюз“ пише, що „банкірські кола дуже затрівожені подіями в Еспанії, бо... сума несплачених кредитів немалозважна“.

Від 1931. р. діставав революційний режім в Еспанії великі кредити зі закордону, а від часу створення людового фронту (підчас кризи Союзу Народів внаслідок абісинської справи) ті кредити ще сильно збільшилися. Тепер виринає питання, чи генерал Франко схоче перебрати якінебудь зобовязання за ті позички в імені національної влади, тимбільше, що поважна частина тих позичок не мала торговельного характеру, але чисто політичний. Позички були призначені для інтернаціоналістичної лівиці в Еспанії. Крім цього вістки, що лівий уряд Лярго Кавалєра вивіз золоті засоби еспанського Народнього Банку за кордон (одні кажуть, що до Москви, другі, що до Парижа) ще збільшили страх інтернаціональних фінансістів. Якщо національні війська займуть Мадрид, ледви чи зможе ген. Франко дістати назад те золото зза кордону, отже матиме добрий викрут, щоб закордонних позичок не сплачувати. А Лярго Кавалєро і с-ка також не будуть на вигнанні почуватися до обовязку складати рахунки зі закордонних позичок Еспанії. Ось ще одна, „практична“ і мабуть найважніша причина, чому льондонська Сіті так боїться перемоги націоналістів в Еспанії та вітає кожну спробу Москви помогти червоним.

Кружляють поголоски, що колиб Німеччина згодилася на девалюацію марки, то уряд Великої Британії згодився б дати Німеччині позичку 10 мільонів штерлінгів у формі кредиту на закупно сирівців в часі переведення девалюації.

Льондонська Сіті виступає проти такої позички, імовірно тому, що Німеччина вжие її на дальші зброєння. Притому міжнародні фінансісти забувають, що недавно вони самі помагали Німеччині всіма силами зброїтися, коли в Німеччині були ще при владі соціялісти і юнкери а Німеччина була ще в союзі з СССР. Тоді знали вони добре, що їхні позички ішли на зброєння Німеччини.

Нині мабуть всім ясно, що від полагодження питання сирівців залежить питання війни і мира. Але, коли британський уряд мав би дати Німеччині позику (не більшу, як давня позичка для Совітів), і то на сирівці, щоби помогти їй у великім і тяжкім недостатку та в той спосіб настроїти Німеччину для економічного замирення, яке у великій мірі причинилосяб до загального замирення, то капіталісти підносять крик про „фінансування отруйних газів“. Не про мир їм іде, але про диктат міжнароднього капіталу над економічним життям держав цілого світу! І вони самі на перегони спинулиб новими кредитами для тої самої Німеччини, якби тільки німецький уряд погодився на диктат міжнародньої фінансієри та залишив політику економічного націоналізму.

Ще не знати, чи дійде до заключення згаданої позички чи ні. Офіціяльно ще про неї взагалі не говорили. Але цікаве, що в останніх часах міжнародні позички виховзуються з рук міжнародніх фінансістів із льондонської Сіті, за що вони вже заздалегідь атакують уряд, хоч і без великої надії, що уряд перед ними уступить. Самаж льондонська Сіті вже розколюється на ріжні табори і цим ще гірше слабнуть її впливи.

Р. М—кий.

К. ТИМКОВСЬКИЙ.

Свояк на прошеному обіді.

Петя Красильников був на богослуженню в церкві, опісля вступив до свого тіточного дядька Миколи Мироновича Зорова, щоб скласти йому побажання з нагоди імянин. Звідти вернувся додому, зїв обід і від того часу сидить при вікні, дивлячись крізь подвійну шибу на світ. Починає сутеніти. Він сидить і роздумує.

Красильников — ще молодий чоловік і скінчивши кілька кляс, вступив на службу до контори фабриканта Зорова, який дав йому місце в ласки як „далекому своякові“. Плата його нужденна, мешкає він у кертичній дірі, де платить за кімнатчину разом з харчем, вертається із служби в 7-ій год. веч., пє чай, бренькає на гітарі і лягає спати. А коли прийде свято, дур голови чіпається: нема ні до кого піти, ні в хаті щоне будь робити.

І так 6-го грудня, коли прийшов сірий вечір, Красильников сів при вікні і задумався. У кімнаті потемніло, але жаль було (з ощадности) світити лямпу. Добре булоб піти до кого з товаришів але всі вони любили пити горілку, а він не вмів дотримати їм товариства. Сміялись з нього, як з молокососа. Зорови були єдині його свояки, але він не зважувався до них заходити, хіба офіціяльно у великі свята. Микола Миронович дивився на свого свояка згори. Петя розумів, як далеко йому до багатого фабриканта, але і соромно ставало йому перед товаришами, що дядько поводиться з ним так, якби його і знати не хотів.

— Щоб бодай руку мені подав коли, як своякові — роздумував Красильников, дихаючи на шибу і протираючи її долонею — а то киває головою і не гляне навіть. Ох! Або Варвара Василівна... зараз видко, що його жінка. Пропливе як пава і навіть словом не обміняється. А доньки: Марія Миколаївна та Катерина Миколаївна — зовсім як княжни! Крутяться довкола них багаті паничі, бо знюхали добре віно.

Розжалобився Красильников на світ, узяв гітару і затягнув: „Дощ упав на дворі і на серцю так сумно...“

І думав далі:

— І як весело мусить там бути у тих Зорових! Гостей силасиленна. Дівчата, закуски, канделябри. А обід? висадяться певно з таким, що й морозиво приладять. Але бідака не запросять до себе на такий обід...

Нараз за дверима він почув якийсь голос.

— Чи є дома?

— Є... а де має бути? Спить певно.

Красильников не міг пізнати у дверях, хто це.

— Хто там?

— Це я, Гарасим.

Пізнав льокая Зорових і перелякався.

— Ви до мене? Чого?

— Я за вами, Петре Макаровичу — Микола Миронович прислали.

— Микола Миронович? За мною? — і серце затовклось йому живо.

— Та до вас... — сказав чемно Гарасим — прохали вас до себе на обід.

— Так, на обід і казали прийти хутчій.

— Зараз, зараз.

Красильников світив лямпу, а руки йому тремтіли.

— Дозвольте, я вже засвічу — сказав Гарасим — а ви за той час одягайтесь.

— А може ви брешете, Гарасиме?

— Змилуйтесь... та як я смів би.

— А як сказав Микола Миронович?

— Сказав: „Збіжи-но швидко до Красильникова і скажи, нехай приходить до нас на обід, але хутко...“

Красильников шукав у гаманці дрібних, щоб дати Гарасимові за дорогу. Дав йому вдвоє більше, як мав намір.

— Найпокірніше дякую! — сказав Гарасим здивований.

Красильников стояв посередині кімнати і все ще сумнівався. А може це жарт? Застанова перемогла і він почав переодягатись від сорочки. Почав навіть умиватись. За той час думав про те, що дядько напевно переконався про його товариські прикмети. Ця думка підбадьорила його і він жваво вкладав на себе тверду сорочку, гукнувши:

— Давно вже, Миколо Мироновичу, треба було це зробити! Гурра, на бій!

— Петре Макаровичу! Не дразніть собак своїм криком! — перебила йому кухарка зпоза стіни.

Красильников вибіг на вулицю як бомба. Хотів їхати візником, але подумав, що заки його найде, то швидше добіжить. На дворі віяв холодний вітер, а Красильников не підніс навіть комірa догори, щоб не помнятн і не забрудити комірчика від сорочки. Боявся дуже, що спізниться.

Дуже втішився, коли застав іще всіх у ві-

Анархія чи пляновість у розбудові українського промислу.

(Докінчення).

Щоби суспільність могла тут справді бути регулятором, мусить видати з себе якийсь орган, що такий нагляд, контролю та регуляцію виконував би. Мусівби це бути якась промислова рада або комітет.

Такий орган доконче потрібний не лиш для виконування повищих громадських завдань, але й для сповнювання дуже важних обовязків в ділянці промисловости.

Коли українське громадянство дійшло вже до свідомости, що розбудова свого рідного промислу є одною з найважніших умов істнування української нації як економічного та й політичого фактора, — то не може тої розбудови полишити сліпому припадкові. Ні! Суспільність мусить повести те діло **пляново й організовано.** Отже знов виринає необхідна потреба відповідного органу, що взяв би цю справу у свої руки.

Уявляємо собі, що той орган вів би свої обчислення та калькуляції опертi на статистичних даних і на тій основі давав би вказівки і поради, ініціятивні пляни та організаційні нариси, як розбудовувати український промисл і котрі галузі промислу повинні прийти на чергу. Українські промисловці мали би джерело фахових та достовірних інформацій, а це охоронилоб їх від творення непотрібних та нежиттєздатних підприємств.

Одним з дуже важних завдань тої ради було би запобігати, щоби в ділянці молоденького українського промислу не запанувала анархія і не робила грізних спустошень нездорова конкуренція. Українське промислове підприємство, утворене без апробати „Промислової Ради", не мало би вступу на зорганізований український ринок збуту (кооперативи).

Згадана „Промислова Рада" мала би право контролі не тільки над промисловими підприємствами, але також над торговельними. Коли наш рідний промисл є нашою національною конечністю, то не повинна суспільність байдуже ставитися до того, що навіть наші кооперативні крамниці торгують дальше чужинецькими виробами, хоч є українські анальогічні вироби. Саме через це дотичні промислові підприємства не всилі якслід станути на ноги, бо не можуть добитися належної підтримки від нашого кооперативного ринку.

Цей останній факт просто трагічний для справи розбудови українського промислу, а в дальшу чергу для цілої нашої господарської політики. Не можемо ніяк зрозуміти, якими мотивами руководяться деякі повітові (чи окружні) союзи кооператив, що кооперативним крамницям свого терену доставляють чужинецькі вироби, а не українські. Може схотять керманичі дотичних союзів (покищо не подаємо назвиськ) оправдуватися дешевшими цінами чужинецьких виробів; в такім разі згори мусимо замітити, що той аргумент не видержує критики. Навіть якби припустити, що якийсь український виріб є **трошки** дорожчий від чужого, то ту **дрібну** надвишку ціни радо заплатить кожний український консумент, коли йому вияснити, що в цей спосіб будуємо український промисл, даємо зарібок своїм людям, які у чужих надармо зарібку шукали би, кладемо підвалини під наше краще майбутнє і т. д. Найкращий доказ, що побіч тих союзів, які українські вироби бойкотують, є союзи (і тих на щастя більше), які ті самі буцімто „за дорогі" вироби зі знаменитим успіхом в усіх своїх крамницях продають і то навіть в околицях краю, де населення ноторично менше заможне. Отже поведінка тих перших союзів ніякими громадянськими мотивами не дасться виправдати, зашишаються хіба мотиви особисті.

„Приклад заохочує", каже пословиця розумного і практичного старинного народу. Коли хочемо заохотити наших людей, щоби бралися до промислу, мусимо подбати за те, щоби наші перші піонірські промислові клітини так розрослися і розцвили, щоб були приманою для інших, а не страхопудом. Колиж ми у шляхотній зависти (мовляв: не маю я, то й ти не будеш мати), станемо нашим промисловцям кидати колоди під ноги, щоби надто не „розпанілі", то це буде зимний туш на голови ентузіястів промислу, буде відстрашування, а не заохота. Щоби хтось не зрозуміл хибно сказаного, треба вияснити, що не до плекування та безініціятивного творення таких самих промислових клітин (напр. Фортуна Нова у Львові і Ополінка в Бережанах), мають заохочувати добрі успіхи істнуючих, — ні, бо це щойно довелоб до хаосу дикого суперництва та до занепаду. Гарний розвиток старших українських промислових клітин має заохотити до ініціятиви, винахідчивости та підприємчивости на тім широчезнім промисловім полі, де досі українських підприємств **нема.** Наш молодий піонірський промисл проявив себе досі ледви в кількох галузях виробництва, отже дуже багато ще місця для оригінальної ініціятиви, а українська суспільність повинна дати свою ширу піддержку тим власне промисловцям, які український промисл поширюють на досі не заторкнені галузи, бо в тім міститься поширення та скріплення українського стану володіння.

Коли державні народи беруться творити свій національний промисл, то для піддержання тих своїх зусиль мають державну машину, яка диспонує і прошеваними засобами і правовими нормами і доцільною політикою мита, тариф, банкових засобів і т. п. Не маючи того всього, недержавна нація мусить тимбільший натиск класти на моральні засоби, бо це її одинока зброя. Моральні засоби мусять нам заступити, а радше доповнити і недостаточність капіталу і відсутність тих всіх засобів, якими може диспонувати тільки державна влада. Тому наші моральні засоби мусять бути дуже широко і всебічно розбудовані, мусять бути доцільною пропагандою так спопуляризовані, щоби стали власністю та прикметою цілої нашої суспільности, мусять бути вивінувані в найдальше йдучі громадянські консеквенції, щоби ніхто не посмів злід них виломлюватися або легковажити їх і т. д. і т. д.

Над тим усім слід нам поважно застановитися, обдумати, розміркувати та й взятися за реалізацію. Довкруги нас усі наші сусіди, але теж і всі дальші культурні народи переводять свою внутрішню організацію. Політичні та суспільні гасла бувають такі, чи такі, та це питання іншої категорії, тут важне те, що по суті під тими чи іншими гаслами реалізується, а **реалізується цінка та звязка організація нації.** Мета нинішньої статті виказати конечність організації української нації, в ділянці промислово-торговельній.

Володимир Темницький.

Радіоприймачі ФІЛІПСА

на догідні сплати

для української клієнтелі

лише в українській фірмі

е - К О

Львів, вул. Сикстуська 29.

Інвалідами Української Армії опікується УКТОДІ, Львів, Потоцького 48. — Не забувайте післати туди і свою лепту, бо без помочі українського загалу праця Товариства не може вдоволити 2.000 інвалідів.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

В Абіссинії почали італійці видавати багато ілюстрований часопис в італійській, амгарійській та арабській мові під наголовком „Корріере дель Імперіо". Він заступає дотеперішний „Джіорналє ді Адіс Абеба". Також „Джіорналє ді Асмара" перейменували на „Корріере дель Еритреа", а „Корріере Сидетіопіко" на „Корріере Гарраріяно".

Італія підписала торговельні договори з Грецією та Румунією.

Англійський і французький уряди ведуть переговори у справі визнання уряду ген. Франка; вони рішили в тій справі виступати спільно.

Італійський міністер закорд. справ Чіяно виїхав до Відня в товаристві австрійського посла в Римі.

У Швайцарії у виборах до законодатної ради женевського кантону обєднана листа національних партій здобула 60 мандатів, а комуністично-соціялістичний блок, який дотепер має більшість — лише 40.

Бельгійська комуністична партія вербує добровольців до еспанських червоних військ. При тій нагоді вона змушує чужинців, що нелегально перебувають у Бельгії, вступати до червоної міліції, погрожуючи їм, що відбере запомоги. Вже 57 таких „добровольців" відїхало до Еспанії.

СССР навязав дипльоматичні взаємини з баскійським урядом.

2.000 англійських безробітних зорганізувало „похід голодних" на Льондон, протестуючи проти закону, що вводить контролю маєткового стану безробітних, які дістають підмоги.

Совітський шеф генер. штабу маршал Єгоров відвідає Ревель, Ригу і Ковно, ревізитуючи шефів штабів балтійських держав.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

тальні. Варвара Василівна кивнула йому здалека головою. Красильников не мав сміливости підійти ближче. Сам господар — Микола Миронич посередині сальону — сильний черевань, виглядав як кінь у будуарі.

Красильников підійшов з острахом:

— Ще раз дозволю собі побажати в такий день — —

Микола Мироновіч звернувся до якогось багатія, з яким розмовляв і бомкнув:

— Це мій свояк... Красильников, Петро Макарович.

— А! — видав із себе звук гість.

Господар сказав до жінки солоденьким голосом:

— Но, серденько, тепер уже можемо сідати до обіду!

„Мабуть ще на мене чекали" — подумав гордий Красильников.

Красильникова посадили між книговодом Шиловим і головним прикажчиком Прокофієвим. Шилов і Прокофієв уперше почали ставитися до нього з пошаною, як до свояка їх хлібодавця. Спочатку почував він себе ніяково, бо бачив на собі зір господаря з другого кінця стола і доньки господаря теж перешіптувались, споглядаючи з усміхом на нього. Та коли почали пити горілку, він відразу підбадьорився, а при тостах з вином став зовсім сміливий і веселий. Відчував, що на серці стало йому тепло і не сумніявся, що тета і тіточні сестри завсіди любили його та шанували, хоч цього не показували по собі.

„Варвара Василівна дуже симпатична і щира особа. А як гарно ще виглядає на свої літа. І вуйко теж добрий чоловяга... А товариство яке добірне!"

Звертаючись до своїх сусідів, не м'г стриматись від вияву своїх почувань:

— Я сирота, сам-самісінький на світі. Якби не дядько і тітка, пропав би зовсім. А вони пригорнули мене, як свояка, добрі для мене. От, хоч би нині прислали за мною свого льокая, і цей прийшов та й каже: „Без вас, казали пан, до обіду не сядемо". Я і не старався за це, але вони самі це розуміють... памятають за свою рідню.

І як почав, оповів усе, що лежало йому на серці.

— Ти чого так розбалакався, паничу? — почув за собою якийсь сильний голос.

За ним стояла Варвара Василівна. Він і не помітив, що його сусіди вже встали були від стола і прощались. Гості ще раз дякували господарям. Красильников підійшов і вклонився тітці:

— Дозвольте і мені подякувати за честь!

— Яка честь! — усміхнулась Варвара Василівна — що тобі до голови прийшло!

Її доньки стояли поруч і хіхікали. Красильников збентежився.

Тітка кивнула на нього і відвела його на бік:

— Чому ти не сидиш скромно і тихо, тільки заводиш за столом голосні розмови? Що тобі в голову влізло? Не вмієш у порядним домі поводитись. Як тобі здається, чому ми тебе запросили?

— Як свого свояка — вигикав збентежений Красильников.

— Який ти там свояк! І навіщо ти вилізаєш у товаристві з таким свояцтвом? Це нам не подобається. Отже скажу тобі правду. Ми покликали тебе сюди тому, що недобре, коли до обіду засідає тринацять осіб. Ціла честь, яку ми тобі зробили то та, що ти нині — чотирнацятий. А це трапляється відко!

Перекл. в. г.

Відкриття VIII-ої вистави А. Н. У. М.

8-го ц. м. відкрила Асоціяція Незалежних Українських Мистців свою чергову, восьму виставу. А.Н.У.М. збільшилась новими мистецькими силами, що творять окремий гурт у Варшаві. У виставі взяли участь: із старшого покоління: О. Архипенко, Н. Білецька, М. Бутович, В. Гаврилюк, С. Гординський, О. Грищенко, Л. Ґец, М. Дольницька, І. Іванець, Д. Іванцев, П. Ковжун, Е. Козак, О. Кульчицька, О. Лятуринська, Г. Мазепа, В. Масютин, Я. Музика, М. Осіньчук, Л. Перфецький, Р. Сельський, О. Сорохтей, П. Холодний (син). Із молодших: В. Баляс, Я. Гавран, Р. Ганкевич, Ф. Галиш, Б. Доманик, Т. Кузьмович, В. Манастирський, А. Петрушевич, Б. Яцкевич, Р. Шостак.

На відкриття вистави явилось цим разом так багато гостей, що відвідувачі ледви мали змогу найти доступ до деяких образів. На кількадесять образів найшлись таки відразу покупці.

Вся вистава присвячена митрополитові Шептицькому, як меценатові нашого мистецтва, і цій думці дав вислів М. Голубець у такій своїй промові, якою відкрив виставу:

Достойні Гості!

Вітаємо Вас на VIII-ій з черги виставі Асоціяції Незалежних Українських Мистців. В її задумі та організації присвічувала нам думка — вшанувати заслуги Митрополита-Мецената. Пієтизм, з яким український мистецький світ ставиться до Того, що допоміг найти себе й виявити цілому поколінню мистців з такими іменами, як Бойчук, Сосенко та Новаківський у проводі, не тільки оповив нашу імпрезу атмосферою святоточности, але й причинився до її повноти й направду нерепресівного рівня.

Участь у виставі приняли всі, що мають і вміють щось сказати в мистецтві.

Від добре заслуженої, всім нам дорогої та усіми щиро поважаної піонірки нашої образотворчости п-ні Олени Кульчицької, через найзамітнішого експонента українського мистецтва на світовому форумі — Олександра Архипенка, при співучасти майже всіх членів АНУМ-у, аж до молодої, а вже так гарно розвиненої авангарди наших товаришів з Варшави.

Усі ми, згідно й однодушно, щиро й невимушено, у спосіб найбільше для нас відповідний і промовистий бемо оце чолом перед великими заслугами Митрополита-Мецената. Почуття глибокої пошани та щирої вдячности для сідоглавого Князя української Церкви, еднається в наших серцях з невимовною радістю, з якою вітаємо оце в нашому гурті молоденьких адептів українського мистецтва з Варшави.

Низка картин, з якими вони стають оце перед українським громадянством, цеж їх перші спроби, перші осяги на шляху до розвязки безупинно назріваючих проблем образотворчости. Та повага, з якою вони до тих проблем підходять, розсудливість у доборі засобів виразу та вдумчива стриманість в оперуванні формальними вальорами, свідчить про те, що психіка та ментальність тих молодих людей виключає всяку дешевизну й погоню за легкими, а якжеж нетривкими й безвартісними ефектами. Вперта та послідовна праця, якої висліди бачимо в їх експонатах, підсилена вродженою талановитістю та культурою, спасла їх перед маривом снобізму та дилетантизму, якого жертвою впало так багато наших молодих мистецьких сил.

Наші попередники від Корнила Устіяновича до Петра Холодного — проломали перші леди; ми промощували намічені піонірами шляхи; ті, що йдуть по нас, мають уже всі дані на те, щоб дійти до мети — до апогею великого українського мистецтва — европейського по формі, національного по суті.

Промова Гітлера в Мінхені.

БЕРЛІН, 9. 11. ПАТ. У роковини невдатного гітлерівського путчу з 9. листопада 1923 р. виголосив Гітлер у Мінхені промову такого змісту: „Ще недавно слаба і понижена Німеччина стала нині знову гордою і сильною державою; весь світ зясовує собі це. Можливо, що колись Німеччина мала більше симпатій, зате тепер має більше пошани; вона нічого іншого не вимагає від закордону. Під цю пору цілий світ горить, большевизм намагається знищити одну державу по другій. „Та не дармо кували ми 3 і пів років зброю — заявив Гітлер. — Нині ми вже не є безборонні, лише окружені сталевим панцирем. Надійшов час, коли ми можемо без тривоги глядіти в майбутнє: оцінюємо небезпеку, але й зясовуємо собі нашу силу. Надійде день, коли всі держави будуть нам вдячні за те, що ми вибудували гать проти большевицької навали".

Підсумки еспанської громадянської війни.

Французькі урядові кола обчислюють, що за час громадянської війни еспанська господарка потерпіла втрату на яких 20 міліярдів пезетів: за винятком галузей, необхідних для війни, ввесь есп. промисл завмер, 900 есп. кораблів стоїть бездільно у пристанях, рільники управляють ледви половину пїль. У закордонній торговлі втратила Еспанія коло 200 міліонів пезетів.

ПРИЧИНИ і НАСЛІДКИ.

Дуже часто незначна річ може поважно зважити на житті людини. Коли щось такого заістнує, люди тоді звичайно здивовано кивають головами і приговорюють: „Хтож би був цього сподівався!"

Ціла справа у тому, щоб ту „незначну річ" оцінити, якслід, завчасу передбачити, які може вона принести наслідки і відповідно до цього поступити; спізнене здогадування небагато людині поможе.

Покажемо це на прикладі. Кожний признасть, що виграш на льотерії більшої суми грошей може принести перелім у житті пересічного смертника. Цей перелім може принести така мала і незначна подія, як купно льосу. Хто бажає осягнути такий перелім, мусить завчасу все передбачити і на час подбати про льос. Кивати тільки головою і відхати, коли довідаємося, що хтось інший виграв — це без сумніву річ спізнена і безцільна; тягнення вже минуло, а льосу ми не мали.

Коли хто не хоче спізнитись, а потім безцільно кивати головою, нехай памятає, що тягнення другої кляси 37 Державної Льотерії починається 1:. листопада і тривatиме чотири дні.

—o—

Ярослав Спольський вдруге перед судом.

В понеділок 9. ц. м. станув перед одиничним суддею окружного суду д-ром **Майковським** підс. Я. Спольський, (відсиджує тепер кару 4 р. і 8 м. вязниці за ОУН), якого прокуратор притягнув до відповідальности за провину зі ст. 143. к. з. Обвинувачував прок. д-р **Рудольф,** боронив обор. **д-р Кость Паньківський.**

ЩО КАЖЕ АКТ ОБВИНУВАЧЕННЯ?

Акт обвинувачення каже, що підс. Я. Спольський зізнаючи 2. грудня 1935. р. як свідок у варшавському процесі проти Ст. Бандери і товаришів відкликав свої слідчі зізнання, бо їх вимусила поліція биттям і зливанням зимною водою, підсудний був вичерпаний фізично та психічно і тому зізнавав під диктатом поліції.

Далі підсудний зізнав, що підчас його переслухання в липні 1934. р. на поліції, прийшов до кімнати, де зізнавав підсудний, начальник вязниці Войтіх Лончинський, потягнув підсудного і візвав його, щоб він встав. Колиж Спольський не зробив цього, тоді Лончинський вдарив його в лице і кілька разів у груди. В. Лончинський та поліційні агенти, які переслухували підс. Спольського, заперечили ці закиди. Така тактика — кінчить акт обвинувачення — є згідна з вказівками ОУН як поводитися у слідстві.

ЗІЗНАННЯ ПІДСУДНОГО.

Підс. Я. Спольський заперечив, щоб його били поліційні агенти. Підкреслив лише, що його переслухували поліційні агенти 9 днів і ночей без перерви. Підсудний був вичерпаний до краю психічно та фізично і тому його зізнання вимушено. Піддержував тезу акту обвинувачення, що поліційні агенти зливали його зимою водою, щоб привернути підсудному притомність, та що тодішній начальник львівської вязниці В. Лончинський вдарив підсудного кілька разів у груди і в лице.

ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ.

Суддя переслухав 5-ох прокураторських свідків, а саме **В. Лончинського,** начальника вязниці в Кракова та поліційних агентів, **Тадея Щенсного, Владислава Хімяка, Сотера Островського і Тадея Грінчака,** які заперечували всі закиди підс. Спольського. Перший свідок признав лише, що підс. Спольського переслухували в перехідній кімнаті та що він покарав підсудного мабуть 2 днями темниці за напис на ложці. Підсудний і обор. д-р К. Паньківський поставили низку питань до цього свідка і до поліційних агентів. На питання підсудного св. Лончинський не хотів спершу відповідати кажучи, що не розуміє української мови, чи пак багато висловів, бо знає лише російську мову. Пізніше таки відповідав на питання підсудного, ставлені в українській мові, кажучи, що його не бив, ні не входив до кімнати, де підсудного переслухували. Цей свідок запевняв, що йому не складали звіту, що підсудний підчас свого безперервного переслухування почав голодівку.

Згадані свідки, поліційні агенти, запезняли, що з підсудним підчас переслухування поводилися культурно, не били його, не зливали зимною водою, не переслухували ночами, хіба що найдовше до 10-ої год. вечором.

Св. Т. Щенсни запевняв, що підсудному навіть давали підчас його переслухання друге снідання і підвечірок. Колиж д-р К. Паньківський запитав цього свідка, чи вязничний регулямін передбачує друге снідання і підвечірок для арештованого, свідок відповів, що ніде. Спольський діставав друге снідання і підвечірок з комітету допомоги політичним вязням. На питання підсудного чи свідок переслухував його до півночі, опісля сам ішов спати до сусідної кімнати на канапу, а його переслухував далі поліційний агент Бабяж, св. Щенсни заперечив і додав, що підчас переслухання змінявся зі своїми товаришами підчас обіду. Свідок не пригадував собі, щоб підчас переслухання підс. Спольський сидів на таборэті, з гудзами, на якому дуже болюче було сидіти. Св. Щенсни не пригадував собі теж на дальше питання підсудного, коли його переслухував і тому слухували 3—5 днів. Признав теж, що переслухував підсудного враз зі св. Щенсним та що тим переслухуванням був втомлений. Одначе підсудний не був втомлений ні не згадував нам — каже свідок — бо якби казав, були би переслухування перервали. Чи підсудний вів голодівку підчас переслухування свідок не пригадує собі. Тому підсудний просить суддю, щоб зажадав актів вязничної влади, з яких вийде, що в шестому дні свого переслухування почав голодівку. Її підсудний перервав по 38 годинах, як уже фізично і психічно заломився.

Св. Сотер Островський, зізнав, що переслухував підсудного зі св. Ґрінчаком лише дорівночи. Св. згадав, що прийшов одного дня в 7-ій рано і бачив, що св. Хімяк був такий перемучений що куняв над протоколом. Тому цьому свідкові ставив питання оборонець і підсудний, як довго слідство тягнулося в ночі. Свідок згадав, що нераз слідство перетягнулося довше, бо було багато підсудних. До того вели його у приспішеному темпі, бо йшло про вбивство мін. Перацького.

Суддя відхилив кілька питань підсудного до свідків, як довго вони переслухували інших підсудних (з недавного львівського процесу).

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО
НАШОГО ЩОДЕННИКА

Св. Фурман не прийшов і тому прокуратор за згодою обох сторін відчитав доказ його переслухання.

По відчитанні протоколу у справі зізнань підсудного у варшавському процесі обор. д-р К. Паньківський поставив внесок, щоб суддя переслухав ще таких свідків: **Ірину Хомяківну**, і засуджених: **Адріяна Горницького, Володимира Янова, Ярослава Стецька, Осипа Мащака та Івана Равлика.** Оборонець згадав, що перед першими двома свідками підсудний жалувався вже у вересні 1934. р., що нач. вяз. Лончинський бив його, а всіх ін. свідків на обставину, що їх теж переслухували органи державної поліції днем і нічю та не давали змоги ні відпочати ні спати.

Суддя переслухав лише перших двох свідків, інших свідків казав відвести вязничній сторожі з коридора до келії.

Св. Адріян Горницький, 22. р., каже, що сидів з підсудним у сусідній одиничній келії і від нього довідався при кінці серпня 1934. р. вистукуванням через стіну, що поліційні агенти переслухували підс. Спольського 9 днів і ночей без перерви та що нач. Лончинський вдарив його в лице і в груди. Свідка переслухували теж 4 дні і ночі безперерви а пол. агент Бабяж заявив свідкові, що так само переслухували Спольського.

Св. Ірина Хомяківна зізнала, що її переслухували тоді, коли зізнавав Спольський, лише в іншій кімнаті. Підсудного бачила раз у коридорі зовсім виснаженого. На питання оборонця свідок каже, що її теж переслухували 12 діб без перерви. Від співвязнів знає, що Спольського переслухували 9 чи 10 днів. На питання підсудного каже, що він сидів у темниці, бо бачила, як його туди вели. Чула від вязнів, що в темниці не можна сісти, ввесь час треба ходити, не виводять на прохід ні не дають пакунків, не палять та відбирають тепле білля. Знає, що в темниці сиділи: В. Янів, І. Равлик, Я. Стецько та інші.

ПРИСУД.

Прокуратор просив лише, щоб суд покарав підсудного по думці ст. 143. к. з.

По промові оборонця та підсудного судця по 5-хвилинній перерві оголосив присуд, засуджуючи Я. Спольського на 6 місяців вязниці. Засудженому зачислив суддя слідчий арешт і звільнив від судової оплати. Суддя приняв, що до протоколу зізнань підсудного з варшавського процесу вкралася помилка про побиття його поліцією і тому суд увільнив підсудного від цього заміту.

—o—

НОВЕ ПОЛОТНО
ARLEN
НА ВИБАГЛИВЕ
ПОСТЕЛЕВЕ БІЛЛЯ
ЯСНО-БІЛЕ
БЕЗ АПРЕТУРИ
БЕЗ МОШКУ
НЕ БРУДИТЬСЯ
НЕЗВИЧАЙНО ТРИВАЛЕ
Виріб фірми
Брати ЧЕЧОВІЧКА
АНДРИХІВ
Дістати можна у всіх бавовняних складах.

Каталонці хочуть рятувати Мадрид.

АНДАЙ, 9. 11. ПАТ. З Барсельони повідомляють, що члени каталонського уряду є в постійнім контакті з генеральним консулем СССР. Антоновом-Овсієнком і відбувають із ним майже кожного дня конференції в консуляті. Антонов-Овсієнко бере участь у всіх вічах і промовляє в імени совітської робітничої кляси та заохочує до „боротьби з фашизмом", обіцюючи поміч Москви.

НЕ МОЖНА ВИЇЗДИТИ ЗА КОРДОН.

В останнім тижні вислали з Барсельони кілька тисяч каталонських міліціонерів на підмогу червоним у Мадриді. У всіх околицях в Еспанії, що є ще під владою червоних **заборонив уряд видавати паспорти на виїзд за кордон усім мужчинам від 18—30 літ.**

З Барсельони повідомляють, що каталонські анархістичні чинники домагаються введення масового терору. Тому протиставляться інші партії людового фронту та през. Компаніс, який змінив 3 смертні присуди на досмертну вязницю. Присуди „людових трибуналів" мусять бути затверджені тепер міністерством справедливости.

Реєстрація безробітних.

Комітет Допомоги безробітним переводить реєстрацію безробітних, щоденно в т-ві „Сила", Львів, Краківська 17. І. п. Години урядов від 10—12 передполудням та 6—9 вечором.

Зголошуватися лише з документами!

На безробітних зложили:

Центросоюз — вагон бараболь, В-во Дешева Книжка 250 зол., В-во „Нове Село" 100 зол., В-во „Неділя" 75 зол., Політичні вязні львівської вязниці з нагоди 1. листопада 51.45 зол., „Дендра", фабрика кілків 25 зол., В-во „Фронтом" 5 сотн. вугілля, Торг. Пром. Банк 5 зол., Працівники друк. Медицький-Тиктор 18.10 зол., Д-р Вовошин, Львів 5 зол., Хуст Марія, Львів 5 зол., С. і І. Махник, Гута Зелена 5 зол., Робітники зорганізовані в Т-ві „Сила" ухвалили зложити одноденний заробіток, з того впалтили 35 зол.

Задеклярували без означення суми: Маслосоюз, „Золотий Колос", К. І. Р.

Гроші слати на Торг.-Пром. Банк, Львів, Городоцьких 1, для „Сили". Натуралії слати до Т-ва „Сила", — вул. Краківська 17, І. п. від год. 10—12 рано і 6—9 вечір.

—o—

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського**, Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Магазин постелі Р. Джала**, Львів, Хорущини 5 (побіч кіна „Аполло") поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 66-100

— **„Вечір Стрілецької Пісні"** 12. листопада ц. р. в год. 8. вечір у салі Театру Різнородностей. Передпродажа білетів у Кооп. „Пласт" при вул. Руській ч. 3.

— **Важне для Скільщини!** Заходом всіх українських товариств у Сколім відбудеться в салях Захисту „Вистава українського промислу" в днях від 15.—22. ц. м. Святочне відкриття 15. ц. м. в год. 12. Відвідувати можна щодня від год. 9—19. Підчас вистави будуть виголошені реферати про рідний промисл, як також буде висвітлена кіно-фільма з рідної продукції. Вступ на салю вільний.

— **Концерти Любки Колесси.** Відома наша піяністка Любка Колесса виступить 1. грудня ц. р. на концерті в Празі. Передтим дасть два концерти в Льондоні, які там призначені на 7. й 14. листопада. В жовтні (26.) виступала в концерті берлінської фільгармонії.

— **До Боротьби.** Під таким наголовком появилася у Львові з датою 8. ц. м. однодівка українського пролетаріяту. Зміст цієї однодівки цікавий і дбайливо редагований, має рівне протикомуністичне вістря та закликує українське робітництво організуватись виключно в українських робітничих організаціях. Головним завданням українського робітництва є боротись: за єдність українського робітничого руху з соціяльно-господарськими й культурно-національними змаганнями цілого українського народу.

— **Посвячення нового водотягового збірника** у Львові відбулося 7. ц. м. за Зеленою рогачкою. Новий збірник має містоти 12.000 куб. метрів, отже підніс містоту водотягових збірників у Львові до 220.000 куб. метрів. Це значить, що при повному наповненні запас води рівнається дотеперішній середній консумції.

—**Шкільний протиалькогольний конкурс.** На внесення польського протиалькогольного союзу міністерство освіти розпорядило конкурс для нижчих і середніх шкіл з цілої Польщі на найкраще шкільне завдання протиалькогольного змісту. Тема звучить: „Тверезість в життю родини". Вплинуло 588 задач зі 165-ох шкіл. Оцінку перевели члени союзу вчителів абстинентів. Відзначили 20 праць. Їх автори дістали книжкові нагороди. Союз учителів абстинентів оголосив цього року за згодою шкільної влади конкурс на взірцеву шкільну лекцію протиалькогольного змісту. Зпоміж надісланих праць признали нагороди працям Ст. Чарнецької з Познаня й О. Годисівної з Познаня.

— **Тартаки державних лісів** у Польщі переробляють річно 1,500.000 кубіків дерева, 95 прц. чатинних дерев (сосна, смерека, ялиця) і 5 прц. листяних (дуб, ясінь, бук і ін.). З цього сирівця тартаки продукують 922.000 кубіків тертих матеріялів. Кошти обрібки в державних тартаках 1 кубіка сирівцю 1930-31 доходили до 10.71 зол., а в 1934-35. р. — 6.19 зол. Кілько дерева зїдають приватні тартаки, не знаємо. І чи не будуть щезати дальше решітки наших борів і лісів, коли ще й багацько дерева вивозять за кордон.

— **Бараки для бездомних.** В Годосові Малім під Львовом посвячено пять бараків для бездомних, які побудувала управа міста Львова коштом 70 тисяч зол. Один барак призначений на спільну світлицю й захоронку для дітей.

— **По гуцулах і бойках возять ходачкову шляхту.** З турчанського повіту виїде на днях окремий потяг з прогулькою ходачкової шляхти, що живе в тих сторонах. Прогульку, яку організує туристичний реферат міністерства військових справ, одбуде Краків і Ченстохову.

— **До Палестини.** Крізь граничну стацію Сяґин—Залуче переїхав транспорт жидівських еміґрантів з Польщі до Палестини числом 220 осіб.

— **Староста з Городенки,** Едвард Скшинський перенесений до Кремянця на місце старости Стефана Чарнецького, який стає куратором кремянецького ліцею.

— **Львівська хроніка.** Львівську поліцію повідомлено, що пропало пятеро осіб одного дня. З кульпарківського заведення втікли 18-літній Ришард Грат і 25-літній Казимир Вісневський. — При вул. Полтавській отроїлася вероналем 43-літня Михайлина Дорош.

— **Гроші — смерть.** В чагарнику біля гостинця під селом Єнджеїв знайшли укритий віз з кіньми, яким позавивано шматами голови. На возі лежало тіло 19-літнього Едварда Годлевського, сина господаря із села Якубів. Тіло мало глибокі рани в черепі і грудях. Стверджено, що Годлевський вертався із Варшави з 21-літнім Станиславом Доманом і мав при собі 200 зол., які дістав за проданий овес. Грошей при ньому не знайшли. Підозріння паде на Домана, якого арештовано.

— **Напад бандитів.** До мешкання купця Ізака Вальдмана в Лаврикові равського повіту застукали в ночі якісь напасники, а коли ніхто не відзивався, почали стріляти з крісів і вибили отвір у дверях. Діставшись до мешкання, зажадали грошей і дальше стріляли, при чому ранили жінку та сина Вальдмана. На крик сина, напасники втікли, при чому підпалили стайню. Вогонь перекинувся на мешкальний дім, що згорів до тла.

— **Краєва хроніка.** У Станиславові засудили Макса Келера на 8 місяців вязниці за те, що хотів перекупити урядовця ПКУ сумою 200 зол., щоб відложив військову службу для Оскара Рубінґера. — На залізничому шляху Станиславів-Бучач біля стації Озеряни малолітній Михайло Гузан обкинув потяг камінням і вибив вікно другої кляси. Скло зранило кпт. П. Бату, що находився в цьому переділі. Справою занялася поліція. — На шляху лісової залізнички між Долиною і Турею Великою зударився візок, яким їхало 8 осіб, з льорою, при чому всі пасажири потовклися, а жінка лісничого Яніна Ноґонь поломила собі ноги, разом з 3-літньою дитиною, що теж вийшла з катастрофи зі зломаною ногою. — В Зіболках пов. Жовква згоріла на лісничівці стайня зі сіном вартости 3.500 зол. на шкоду оо. Домініканів.—У Стрию на вул. Лани вмерла з голоду незнана жебрачка. — Біля залізничого двірця в Зимній Волі львівського повіту робітник Ал. Мясюк побився з Ад. Слівяком із Суховолі, який пробив його ножем на смерть.

— **Ендецькі бешкети у Варшаві.** Варшава була 9. ц. м. тереном ендецьких бешкетів, з нагоди річниці смерти студ. Вацлавського. Після богослуження уформувався похід студ. молоді, що вирушив у напрямі Краківського передмістя. Поліція розігнала похід. Студенти зібрались на подвірі політехніки і відбули там віче. Коли появилася поліція, прийшло до сутички між демонстрантами і поліцією. Скріплені поліційні відділи завели лад і спокій. Багато провідників арештовано.

— **Облава в суді.** В Познані відбулася судова розправа злоти злодіїв, що обікрали купця Цен-

товського на 2.000 зол. Підчас перерви в розправі увійшла до судової салі поліція й перевела облаву між публікою. Арештовано 25 відомих злодіїв, яких самоходом відвезли до слідчого уряду.

— **Летунські катастрофи.** В ночі на 8. ц. м. склалася під Варшавою летунська катастрофа, в якій згинули два польські летуни, інж. Ржевіцький та інж. Шивер і два румунські старшини, майор Пантазі й кпт. Попеску. — Як повідомляють з Москви, у віддалі 90 км. від цього міста розбився з невідомої причини совітський літак, що летів з Кенігсбергу. Згинуло 9 осіб, між ними пільот і механік та 7 пасажирів, між ними два японці.

— **Наукові й мистецькі нагороди м. Варшави.** Конкурсовий суд у Варшаві признав 6. ц. м. наукову нагороду проф. Чесл. Вітошинському і літературну Романові Колонецькому. Обі нагороди по 5.000 зол. Крім того признано музичну нагороду Ад. Вейнявському і плястичну Ігн. Лопенському.

— **Зміни в українських гімназіях у Чехословаччині.** Як подає празький „Український Тиждень", в українській реальній гімназії в Ржевницях настали в останньому часі зміни у вчительському складі. Професор Є. Іваненко перейшов до державної гімназії в Мукачеві а відійшли проф. І. Майстренко й виховник П. Іржаківський. На засіданні кураторії Т-ва допомоги українським школам у ЧСР дня 23. жовтня ц. р. професорами гімназії призначені: доцент УВПІ др Е. Малик (природознавство), О. Сірополківна (математика) та інж. Г. Грицай (хемія). Вихователем призначений др З. Тивонюк.

— **Кераміка з Підкарпаття в чеському національному музею в Празі.** Божена Мерговтова подарувала чеському національному музеєві свою велику збірку кераміки з Підкарпаття, що складається із 700 різних предметів. Цю збірку вона збирала 17 літ. В ч. 44 ілюстрованого тижневика „Пестри Тиден" є коротка інформація про цю збірку з кількома ілюстраціями.

— **Штучний мармор XI. століття.** На одній з колон центральної частини Софійського собору в Києві відкрили штучний мармор XI. ст., зроблений під рожевий неаполітанський. Майстри XI. ст. виробляли штучний мармор для поікраси Софійського собору на вапні. Вапняне тісто вдавлювалося в колону, після чого мистець наклав потрібні фарби. Тим пояснюється велика схожість рисунку штучного мармору із справжнім. Справу довершували майстерне шліфування та полірування. Врахує виняткову міцність штучного мармору. За 900 років, що минули з часу побудови собору, мармор майже не потерпів, хоч підчас останніх реставраційних робіт 1843—52 рр. шви цегляної кладки колон були екрити масляним шпадльованьком, а штучний мармор попемзований.

— **Про історію літератури та культуру Підкарпаття** вийшла мадярська книга С. Бонкала, б. професора української мови в будапештським університеті. Автор, родом з Підкарпаття, подає на 77 стор. обективну студію, сперту на широку літературу предмету, в якій не бракує і чеських джерел.

— **Совітські школи без зшитків.** Совітська преса повідомляє про великі недостачі в совітських школах. М. і. шкільна молодь не має зшитків і тому годі вести науку писання. Потрібно 54 мілїони зшитків, щоб сяктак зарадити лиху, совітська влада пробувала доставити школам якісь зшитки, але з паперу, який показався нідочого. І совітські школи далі не мають зшитків.

— **Бугай спричинив залізничу катастрофу.** Так сталося біля Вайстону, в канадійській провінції Саскачеван, де через бугая вискочив із шин потяг на канадійській державній залізниці. Машина і тендер перевернулися, а 10 вагонів вискочило з шин. У катастрофі згинули машиніст і топник.

— **Смерть від недостачі повітря.** В копальні „Віктор III—IV" у Вестфалії сильний землетрус викликав обсування верств вугля. Звалища вугля загородили відворот двом вуглекопам, які згинули тому, що не стало повітря.

— **Перевтома шоферів причиною катастроф.** Тому що число самоходових катастроф постійно збільшується внаслідок перевтоми шоферів, голяндський парламент видав закон, який обмежив число годин праці шоферів.

— **Люксусовий ресторан у підводному човні.** Один з найбільших ресторанів у Ню Йорку купив підводний човен і уладив там з комфортом ресторан. Сталеві плити на поверхні човна заступили частинно великими шкляними тафлями й тому гості зможуть оглядати морську фавну, освітлену рефлекторами. Кожного вечора в год. 11-ій відпливає підводний човен милю від побережжа і занурюється на дно. В цім оригінальнім ресторані подають лише морські риби і раки. В ресторані може приміститися лише 16 осіб. Тому не диво, що всі місця вже на кілька тижнів наперед заповнені. Човен випливає з води в год. 1-ій вночі і вертається до порту.

— **Підготова до світової вистави в Ню Йорку.** Дирекція світової вистави, яка відбудеться у Ню Йорку 1939 р., почала вже підготовну працю. Вистава відбудеться над озером Фушінґ на просторі 1216 акрів, а кошти будови сягатимуть 125 мілїонів.

— **Учителі не дістають грошей.** В багатьох районах СССР учителі не дістають платні. Їх керманичів районових фінансових виділів та провідників виділів народньої освіти потягнули до судової відповідальности за припинення платень.

— **Бактерії в Мертвому морі.** Дотепер учені були переконані, що в воді Мертвого моря нема ніяких живих організмів з огляду на велику кількість соли, потасу та інших мінералів. Одначе досліди **одного з професорів** єрусалимського університету виказали, що в Мертвому морі живе кілька родів організмів. Дослідивши пробки морської води професор переконався, що в Мертвому морі є три роди організмів мікроскопійних розмірів. Є це коротенькі бактерії, паличковатого вигляду. Тому учений з Єрусалиму веде далі розсліди над морською водою.

— **Важна новинка у текстильній техніці. Американський інжинір винахідником нового полотна.** Американські часописи повідомляють, що в останньому часі появилося в торговлі нове полотно, яке перевищує своїми прикметами дотепершні волоконні вироби. Винахід цей зробили ще перед роком, одначе це біле полотно по довгих і докладних пробах щойно тепер появилося у продажі. Спосіб фабрикування цієї нової тканини опатентували. При фабрикуванні тканина переходить складний процес ушляхотнення, завдяки якому набирає багато своєрідних прикмет. Визначається вона незвичайною тривалістю в ужитті, не має жадної апретури, є гладка, без мошку і легко переться. Також на краєвім ринку появилися тепер ці опатентовані тканини, які продають під назвою „Арлєн". Патент цей придбала фабрика виробів бавовняних Брати Чечовічка в Андрихові.

— **Зима** надійшла значно вчасніше, як попередніми роками. Також Батя засобив свої крамниці вчасніше в теплу обуву. Вже тепер можете Пані закупити у всіх крамницях Баті теплу обуву на зиму.

З театру.

ВИСТАВА „НАТАЛКИ ПОЛТАВКИ" У ВЕЛИКОМУ ТЕАТРІ ДЛЯ ШКІЛЬНОЇ МОЛОДІ.

Серед нашого громадянства помітно, з дня на день, росте зацікавлення виховними справами. Це дуже відрадне явище треба вітати з найбільшою рядістю. Досі було так, що поза тісним кругом людей, які з обовязку мали на увазі справу виховання молоді, мало хто нею цікавився. Цей зріст зацікавлення виховними питаннями з погляду на саму їх вагу є у великій мірі заслугою батьківських гуртків по школах, з яких деякі не обмежуються у своїй діяльности тільки до харитативних завдань, а мають уже й на оці справи культурно виховного характеру.

З ініціятиви меткого, охочого до праці Батьківського Гуртка, що існує при філії державної гімназії з українською мовою навчання у Львові, при гарячій підтримці Управи цієї гімназії та за прихильною підтримкою Кураторії відбулася у Львові, дня 5. ц. м., у Великому Театрі окрема вистава „Полтавки" для молоді львівських шкіл. Шкільні вистави для молоді, з яких беруть участь першорядні мистецькі сили — це та щаслива новина, що має безсумнівне, велике виховне значіння. Треба тільки пригадати й освідомити собі, як глибоко врізуються в душу ті враження, що їх відносить людина в своїй молодости, коли глядить на сценічну гру великого мистця. Такі враження, чи краще переживання полишаються на все життя в памяті свіжими й незатертими. Живе слово великого артиста, його мистецька гра мусять мати багато сильніший вплив, ніж сама лектура. А костюми? А декорації? Все те ворушить молоду уяву, все те поширює й поглибшує знання. Ось чому то щасливу думку уладжувати шкільні вистави з обсягу своєрідного й европейського театрального репертуару, при участі визначних мистецьких сил, треба підтримати всім, хто тільки має до цього змогу. Очевидно треба дбати про добір. Коли йде про „Полтавку", то вибір був дуже доцільний. „Полтавка" має саме прикмети такого літературного твору, що не швидко старіється. Не швидко вона старіється, бо в ній є ясний відблиск народньої душі. Не швидко вона й постаріється, бо глибокі, щирі почування, що є її основою, — є прикметою молодости; бо тріюмф молодечого ідеалізму над практичним, холодним, життевим вирахуванням — це також типова прикмета, що находить щирий відгомін і повне зрозуміння саме в серцях молоді. Оті дійсні цінности твору гарно й теплими словами виясняв молоді проф. Я. Біленький, якого промова випередила саму виставу. Поруч із цим виконавцями поодиноких ролї були найвизначніші наші сучасні оперові сили, що виступили під виробленим проводом дир. Антона Рудницького. Внесли вони стільки тепла, стільки світла (п. Марія Сокіл), стільки тонкої культури й самовідречення (п. Леся Кривіцька), стільки темпераментну й життєрадісного настрою (пп. Поліщук, Романовський, Сорока), що все це разом із чаром пісні мусіло не тільки припасти до вподоби молоді, але й втиснутися в її душу тривким, незатертим слідом. Жаль тільки, що не вся молодь мала змогу побачити й почути „Полтавку" у Вел. Театрі. Можеб повторити, тим більше, що 3-поверхова саля Великого Театру була щерть виповнена дітворою і молодю.

В. Радзикевич.

З кіна.

Кіно „Атлянтік": „Пан із мілїонами".

Скромний, тихий молодець з малого містечка дістає нараз у спадщині 20 мілїонів. Він любить грати на трубі, писати вірші, проводити пожежною сторожею. Аж тут нараз клопоти — і великоміське нюйорське життя, де кожний так добивається на його гроші та честь. Талановита репортерка великого денника вміє так зручно підійти до цього доброго, наївного мілїонера, що проводить з ним цілі вечорі, а на ранок передає для свого часопису довжелезні репортажі про дивоглядні звички провінціяльного чудака. Але приходить момент, коли і цей чудак — найнормальніша, зовсім розумна людина — закохується в тій, яка робить з нього карикатуру в часописі. І ясно — вона переконується, що кохає його. Головну ролю грає Гері Купер, усі інші актори другорядні. Це велика хиба фільми, зрештою приємної, погідної, з превеселими сценами, але дуже нерівної.

КІНО „КАСІНО": „АДО, ЦЕ НЕ ЛИЦЮЄ".

Легка комедія варшавського виробництва з кількома добрими акторами: Фертнером, Зімінською, Круковським, Герасінським, і коли не шукати в ній нічого більше, крім кількох веселих сцен і кількох добрих дотепів, можна сміятись, як довго тягнеться сеанс. Та вийшовши з кіна, якстій відчуваєте, що з тої фарси не залишається нічого. Інститутка дивною грою обставин мусить заступати рутиновану артистку на сцені; автор оперетки виступає інкогніто як учитель музики в дівочім інституті; шкільний сторож заступає лікаря — все це повязане шнурками французької фарси, але на екрані ніодна сцена не виведена так, як цього можнаб сподіватись: ані дівочий інститут, ані кавярня, де сходиться богема, ані баль мистців, ані театральні куліси. Все зроблене як за напасть, хитро-мудро невеликим коштом.

Зі судової салі.

ПРИСУД У РЯШІВСЬКОМУ ПРОЦЕСІ ОУН.

У суботу в ночі закінчилася в Ряшеві перед судом присяглих розправа проти **Володимира Кобільника** з Дрогобича, обвинуваченого у приналежности до ОУН.

Після промови прокуратора й оборонця д-ра Загайкевича, трибунал після наради видав присуд, яким засудив Кобільника на **три роки вязниці** із зарахуванням слідчого арешту та втрату громадянських і почесних прав на пять літ.

Всячина.

КОВБЕК У ПАРИЖІ.

Комісар у Гаврі, що провірював документи пасажирів, які приїхали перед кількома днями зі Злучених Держав, незвичайно здивувався, коли один молодий, елеґантний мужчина, що приїхав на кораблі „Ля Фас" виказався йому паспортом із жіночою знимкою. — Невже це ваш паспорт? — запитався комісар. — Мій... Правда, це старий документ, виданий на прізвище панни Ковбкової... Одначе я став мужчиною і їду до Праги змінити документи. Справді дивний пасажир був ославленою чеською спортсменкою Ковбковою, що недавно перемінилась у мужчину і, як кажуть, тепер знов перемінюється в жінку. Ковбек приїхав до Паюнжа і виступає там у кабаретах.

ПОЖЕЖА, ЩО ТРІВАЄ 50 ЛІТ.

Уряд Злучених Держав організує нову спробу вгасити пожежу, що тривае ще від 1883 р. Почалася вона підчас гірничого страйку в стейті Огайо. Гірники покинули працю, але адміністрація копальні заангажувала до праці муринів, щоб страйк зломити. Коли мурини почали працю, страйкарі розілляли у підземеллях нафту і підпалили її, щоб надовго страйколомів. Від нафти занялись деревляні підпори копальні і обильні зложа чорного вугілля. Всі зусилля погасити пожежу покінчились невдачею. Вугілля горить уже 50 літ і досі згоріло, як обчислюють знавці, більше, як 12 міліонів тон. Акційна спілка збанкротувала, робітники розійшлись по інших містах, а ціла оселя перемінилась у безлюдний пустар. Тому що під землею є ще більше як 50 мілт. тон вугілля, уряд хоче ще раз спробувати погасити цю підземну пожежу.

—o—

Дописи.

РАВА РУСЬКА.

Зразковий кружок „Р. Ш.“. Кружок Рідної Школи у Вербиці оснований у 1929 р., як перший у селі равського повіту. В селі є читальня „Просвіти“, т-во „Сокіл“, кружок Сільського Господаря та інші установи. Кружок „Р. Ш.“ у Вербиці належить до найкращих кружків у повіті, бо у проводі його стоять щороку громадяни, які з повним зрозумінням та вміло ведуть рідношкільну працю. На окрему згадку у праці кружка заслуговує те, що він уже два роки вів курс кошикарства, а в цьому році дитячий садок, що тривав від 4. 7. до 15. IX. До садка зголосилось було 40 дітей, та на жаль, через легковаження деяких родичів до садка ходило тільки 27 дітей. Занедбання тих родичів слід оправдати хібатим, що не всі вони оцінили як слід і зрозуміли подані вказівки і вимоги щодо спільного харчування дітей у садку. Провідницею садка була п. Мушинська Марія, вбс. сем. зі Львова, що вивязалася зі свого обовязку вдоволяюче. За час істнування садка уладила вона з дітьми „Свято Матери“ і два дитячі пописи, які пройшли з повним моральним успіхом. Позатим провідниця щонеділі і свята відбувала шкільні сходини родичів, на яких обговорювала справи, звязані з веденням садка і вихованням молоді. Садок закінчився святочними сходинами місцевих дітей і громадян. На сходинах висказували всі присутні громадяни повне признання з провідниці і старшині кружка за ведення садка, зокрема п. Пушкареві Грицеві за грошеву допомогу. Ті, що не пізнавали дітей, жалували потім, що занедбали свій батьківський обовязок.

Курси в Раві Руській. Заходом Ради Повітового Союзу Кружків „Рідної Школи“ в Раві Руській основано 3-місячний курс крою і шиття, получений із навчанням ручних робіт для жіноцтва повіту. На курс ходить покищо 12 дівчат із повіту; веде його звязгажована кваліфікована вчителька, с. службовиця Мавра. Курс приміщено в домівці Т-ва „Український Народній Дім“ у Раві. Курс відкрив 3. XI. довшою промовою секретар Ради п. Совик Степан, звясовуючи мету і значіння курсу. Того самого дня відбулося заходом філії „Сільського Господаря“ у Раві Руській також отворення 3-тижневого ветеринарійно-господарського курсу для селян повіту. На курс ходить 14 селян. Курс приміщено в домівці Українського банку „Віра“. Ведуть його фахові сили. По закінченні курсів ветеринарійно-господарського курсу організує філія „Просвіти“ на грудень ц. р. 4-тижневий освітньо-кооперативно-куховарський курс для мужчин і жінок із повіту. З уваги на те, що метою уладжуваних щороку курсів є виховати кадри активних громадян, яких завданням буде вміло вести працю на місцях, усі установи повіту повинні докладати зусиль, щоби з їх місцевостей брало у курсах якнайбільше число вдібних громадян.

—o—

Спорт.

СОКІЛЬСЬКИЙ БІГ НАВПРОСТЕЦЬ.

В неділю 8. ц. м. відбувся осінній сокільський біг навпростець, що до нього стануло 7 дружин — 2 жіночі і пять мужеських.

Жіночий біг на трасі 1 км. виграла дружина Сокола VI. (Голоско) у часі 6:27 с. 2) Сокіл III. 6:40 сек.

Біг мужчин на трасі 2 км. виграла перша і друга дружина С.-Б. в однаковім часі 7:50 с. 2) III.С-Б. 3) IV С-Б.

ТУРНІР 4. УКРАЇНСЬКИХ ДРУЖИН.

Спортова секція т-ва українських ремісників і промисловців „Зоря“ зорганізувала у днях 7. і 8. ц. м. турнір чотирьох українських дружин, що є членами Л.О.З. П.Н. Першого дня грали: **Зоря — Луг 4:1 (1:0) і Україна — Степ 7:0 (5:0).**

Зоря перемогла заслужено Луг, що є найслабшою українською дружиною в Ц-класі.

Степ держався несподівано добре. Найслабше грав воротар.

В другім дні грали:

Степ — Луг 2:1 (0:0).

Степ перетомлений змаганнями з попереднього дня грав слабо і не вмів використати перевагу, що її мав весь час. Гра на низькому рівні. Ворота здобули Гайдук і Паньчишин, для Лугу Мисак із карного. Дружини грали в таких складах:

Степ: Левкович, Литвин, Гдуля, Чучман, Нестор, Герасимович, — Гайдук, Петрівський, Грицай, Горбань і Паньчишин.

Луг: Шибінський, Коваліа, Сулима, — Кощукевич, Загородний, Камінський, — Сойка, Цимбрило, Жовнір, Мисак і Стельмах. Судддював п. Лішписький.

Україна — Зоря 13:0 (6:0).

До цих змагань виступила Україна майже в повнім складі: Гуцул, Олійник, Скрегота, — Підлісецький, Воробець, Цимбала, — Кравєвський, Хомишинець, Петрів, Мікльош і Магоцький.

Зоря грала у складі: Тибінка, Миськів, Зелінський, Гунька, Андрійчук, Сія, Юзькевич II., Крушельницький, Юзькевич І., Микитин, Мікльош II.

Хоч Зоря була безсумнівно слабшим противником, всеж гра була ввесь час цікава і скора. Зоря, що в ній більшість грачів грала колись у другій і навіть у першій Україні є тепер найсильнішою українською дружиною в Ц-класі. Має вона незлу оборону й рухливого Мікльоша II. в нападі.

В перших хвилинах натискає Зоря, підіздить кілька разів під ворота України, але оборона і Гуцул дають собі дуже легко раду з нападом Зорі. По кількох хвилинах Україна перепроваджує цілу низку прегарних ефектовних акцій, які майже завжди кінчалися воротами. Повінь воріт почав у 10 хв. Петрів. У 13 хв. Хомишинець випускає прегарно Кравєвського, який стріляє ворота не до оборони. В 15 хв. переїздить оборону Мікльоша і добуває ворота. Три хвилини пізніше приземний стріл Петрова і меч знову сидить у сітці. Дальші ворота здобула Україна зі стрілів Кравєвського у 26 і 62 хв. Мікльоша у 33 хв., Магоцького у 53 і 75 хвилині, Хомишинця у 55 і 78 хвилині гри. Закінчив цю повінь Олійник, що стрілив у 82 хв. карного. Одні ворота добула Україна зі самобійчого стрілу оборонця Зорі.

В Україні найкраще грав напад, який не тільки прегарно комбінував, але й стріляв з кожної позиції. Інші лінії України давали собі зовсім легко раду з противником. Суддював п. Медицький, що мав досить легке завдання, бо обі дружини грали справді по товариськи.

В загальнім висліді турніру перше місце зайняла Україна.

Табелька турніру виглядає так:

	1. Україна	2	4	20:0
—	2. Зоря	2	2	4:14
—	3. Степ	2	2	2:8
—	4. Луг	2	0	2:6	—

Нагороду, прегарну срібну чашу, що її фундувала відома українська бронзівнича фірма Ст. Фединського, у Львові, Ринок 9 вручив по закінченім турнірі голова Спорт. Секції Зоря п. М. Галушка, який в короткій промові заохотив дружини до дальшої праці над спортовим вихованням української молоді.

Всі інші учасники дістали срібні плакети, що їх теж виконала згадана фірма. Щедрого жертводавця п. Фединського повинно українське громадянство пам'ятати і його фірму піддержати.

СТАНИСЛАВІВ. ЛІГА — СТАНИСЛАВІВ 5:1 (1:1).

Змагання за чашу президента Польщі закінчились заслуженою виграною Ліги, яка грала в другій половині знаменито у всіх лініях. Перша половина була зовсім вирівнана. Ворота для Станиславова добув Заславський у 18. мін. Для Ліги вирівнав Водаж. В другій половині зазначується сильна перевага Ліги, якої атак грає концертово й добуває ворота зі стрілів Матіса (1) і Скурн (3). В Станиславові добре грало оборонне тріо і в нападі незле Заславський і Грабаль. Суддя п. Савіцький. Публики 5.000 осіб.

Б. Л.

Памятайте при кожній нагоді, що за долю інвалідів відповідає той, хто послав їх до боротьби — Українська Нація! Обовязком цілої Нації:

Інвалідів відповідно забезпечити.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — С. К. Польна 3:1 (0:1).**

Вповні заслужена перемога української дружини, хоч у першій половині Польна провадила 1:0. Всі ворота для Сяну здобув Турко, що був найкращим грачем на гриші. Суддював п. Далецький.

КРАКІВ. **Вісла — Краковія 3:2 (2:2).** На цих змаганнях було 5.000 глядачів.

ЛЬВІВС. **Т. С. Л. — Погонь І Б 4:1 (2:1).**

ЛЬВІВ. **З. З. К. — II. Сокіл 5:4 (0:0).**

ЛЬВІВ. **Світязь — Знесінчанка 4:1 (1:1).**

УСПІХИ ДОВБУША.

Останні змагання буковинського Довбуша закінчились доволі гарними висліднми, а саме змагання зі Стадіон Ч. Ф. Р. Бокав дали вислід 1:1 і з Читати Сучавій в Сучаві 4:2. Мистецька табеля румунської Ц-дивізії виглядає по цих змаганнях так: 1) Довбуш 7 пунктів, 2) Стадіон 7, 3) Гатм. Лука Арбори 6, 4) Макабі 5, 5) Трагіц 2, 6) Вікторія 2, 7) Читати Сучавій 0.

ЧЕСЬКА ДЕРЖАВНА ЛІГА.

Русь — Моравська Славія 3:1.

Вкінці перша перемога Руси, цінніша ще й тому, що здобула її ужгородська дружина на чужім гриші та при чужій публіці. Русь має тепер однакову скількість пунктів із Мор. Славією, але покищо залишилась ще на останньому місці через гірше відношення воріт.

Інші висліди:

ПРАГА. Славія — Жіденіце 7:1 (2:1).

ПРАГА. Спарта — Вікторія Жіжков 3:1.

ПІЛЬЗНО. Вікторія — Кладно 2:1.

ПРОСТЕЙОВ. Простейов — Наход 2:0.

С. К. Пільзно і С. К. Братислава не грали цієї неділі. В найблизчу неділю, 15. ц. м. грає Русь із Кладном у Кладні.

Після цих змагань стоїть табелі такій:

1. Спарта	8	7	0	1	14	30:4
2. Славія	9	6	2	1	14	31:11
3. Простейов	9	6	0	3	12	24:17
4. Жіденіце	9	6	0	3	12	16:13
5. СК. Пільзно	9	5	0	4	10	21:15
6. Братислава	9	3	3	3	9	12:16
7. Наход	8	2	4	2	8	15:14
8. Кладно	9	3	1	5	7	20:17
9. Вікторія Жіж.	9	3	1	5	7	22:20
10. Вікторія Піль.	9	2	3	4	7	10:15
11. Мор. Славія	9	1	1	7	3	8:27
12. Русь	9	1	1	7	3	10:38

ВІДЕНСЬКА ЛІГА.

Лібертас — Спортклюб 4:0; Постспорт — Гакоах 1:0

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

ЦЮРІХ. **Австрія — Швайцарія 3:1 (1:0).**

Змагання у рамках турніру за чашу Середущої Европи. Ворота для Австрії здобули: Бікан, Геннеман і Бінгдер. Швайцарія добула почесні ворота зі самовбивчого стрілу австрійського оборонця.

ЛЮКСЕМБУРГ. **Швайцарія — Люксембург 3:1 (1:0).**

Друга репрезентація Швайцарії виграла з Люксембургом.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Wladimir R. Zaloziecky: **DIE SOPHIENKIRCHE in Konstantinopel und ihre Stellung in der Geschichte der abendländischen Architektur.** Studi di Antichita cristiana publicati per cura del Pontificio Instituto di Archeologia cristiana. XII. ст. 271 + XXIV. таблиць. Citta del Vaticano 1936. (Roma — Freiburgi. Br.).

Paweł Szumowski: **BYDŁO CZERWONE POLSKIE w świetle genealogiczno-genetycznych badań ksiąg rodowodowych i literatury** with English summary. Warszawa, 1936. Str. 442, f. 8°.

Dr. Kamil Krofta: **DIE TSCHECHOSLOVAKEI und die Krise der kollektiven Sicherheit.** „Orbis“ Verlag, Prag XII, Fochova 62. ст. 68, 16°.

ЖУРНАЛИ.

UROCZYSTOŚCI W SZKOLE. Warszawa, październik 1936. № 1. R. 7.

MORZE. Warszawa, listopad 1936. R. XII. № 11.

PLON, Chorzów, listopad 1936. R. III. № 11.

UKRAINISCHE KULTURBERICHTE, des Ukrainischen Wissenschaftlichen Institutes. Berlin, den 20. Oktober 1936. J. IV. № 27/28.

VÖLKERBUND, Geneve, 29. septembre 1936. № 166—170.

PROMETHEE, organe de Defense Nationale des Peuples du Caucase, de l' Ukraine et du Turkestan. Paris, septembre 1936. № 118. A. XI.

SLOVANSKY PREHLED. Praha, rijen 1936. Cis. 8.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва“ під арт. проводом В. Блавацького.

ПЕРЕМИШЛЬ: „Каю грядеши“.
10. XI. Смерть Нерона (II. частина).
11. XI. Рожевий шлях.
12. XI. Голгота.
З Перемишля театр їде до Судової Вишні, Городка і Комарна.

Український Національний Хор під арт. проводом Д. Котка.

Львів: 10. XI., год. 17.15 Радіо-концерт.
Ганнсьч: 11. XI.
Здолбунів: 12. XI. і 13. XI.
Кременців. 14. XI.
Рівне: 15. XI. і 16. XI.

Українсський Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Жидачів:
10. Хитавський барон.
11. XI. Муж двох жінок.
12. XI. Катерина.
13. XI. Інвалідн.
14. XI. Німа теща.
15. XI. Ній.
З Жидачева їде театр до Миколаєва

Великий Театр:

Вівторок, 10. XI. год. 7.30 веч. „Канаренька“.
Середа, год. 7.30 веч. „Відправа грецьких послів“ і „Потопаючий“.

НА ЗИМУ — НАРОДІВКИ

ПОЛЬСЬКА СПІЛКА ОБУВИ

Bata

Кіна.

АПОЛЬО: „Їх троє".
АТЛЯНТИК: „Пан із міліонами".
ВАНДА: „Розсіяні очі", „Гроші".
ГРАЖИНА: „Відень шалє".
КАСІНО: „Ада, це не лишає".
КОПЕРНИК: „Блакитна парада".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Доктор Ікс" і додатки.
МІРАЖ: 1) „Фолі Бержер" із Мор. Шевальє, 2) Шерлі Темпль.
МУЗА: „Залога".
ПАКО: „Цирк Саро" „Пат і Патахон".
ПАЛЯС: „Прокажена".
ПАН: „Рітмайстер фон Верфен".
РАЙ: „Малий моряк".
СВІТ: „Ядзя".
СТИЛЕВЕ: „Сто пот'х" з Еді Кантором, ревія „Це і те".
ТОН: „Робін Гуд із Ельдорадо" і „Несамовитий дім".
УТІХА: „Сестра Марта шпіон", ревія „Зухвалі іменини".
ХІМЕРА: „Король бурлеску".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Японія".

До ручних робіт всілякі артикули поручає дуже дешево **ДІМ ВОЛІЧКИ** Львів, Сянстуська 2 побіч брами. На складі: панчохи, жіноче білля, рукавички.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 10. листопада 1936.

Відень (506,8) 13.10 Симф. музика, 17.25 Латиські й фінл. пісні, 21.00 Нар. пісні в вик. донських козаків, 22.20 Скр. рецталь Єфр. Цимбалістого, **Братислава** (298,8) 15.00 Сучасна словацька музика, 20.55 „Мрії" пісні Фігуш-Вистрого, **Прага** (470,2) 15.00 Сп. рецталь Геранґерової, 17.30 Форт. рецталь, 18.10 Давня музика, 21.30 Римський концерт Казелля, **Париж** (1648) 17.00, 18.30 Концерт, 21.15 Пісоньки давні й нові, **Білгород** (437,3) 13.15, 20.00 Сп. рецталь, 18.00 Нар. пісні, 20.30 Вечір гумору, **Берлін** (356,7) 12.00 Концерт, 16.30 Веселий концерт солістів, 19.15 Камер. концерт, 21.00 Орх. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні, **Мінхен** (405,4) 10.30 Діти співають, 11.00 Музика для села, 16.50 Солісти, 19.15 Орх. концерт, 20.10 Веселий довецький вечір, **Будапешт** (549,5) 12.05 Сп. рецталь, 12.50 Форт. рецталь, 13.30 Симф. концерт, 18.10 Сальон. музика, 19.00 Мадярські пісні **Сентірмія, Мілянo** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 20.45 „Фра Ґерардо" оп. Піцетія, **Рим** (420,8) 18.50 Розр. музика, 20.40 „Муджіка" оп. Валенте і Таліяфері.

Середа, 11. листопада 193в.

Відень (506.8) 12.00, 13.20 Концерт 17.10 Твори Марії Бах і Шпеса, 19.35 Симф. концерт, 21.45 Концерт першої орхестри, **Братислава** (298,8) 18.10 Танкові рефрени, 19.20 Словацькі нар. пісні, **Прага** (470,2) 20.05 Концерт фільг. орх., **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 18.30 Концерт, 21.30 „Де шан де міді" Досна, **Білгород** (437,3) 17.20 Нар. пісні, 20.00 Орх. концерт, **Берлін** (356,7) 14.45 Розр. музика, 16.45 **Концерт солістів. Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.40 Нар. пісоньки, 18.00 Із доби лицарства, Концерт солістів, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.35 Солісти, 19.00 „Ніч Вальпургія" радіоопера Ґрінґ, 22.40 Нові пісні Г. Вольфа, **Будапешт** (549,5) 12.05, 13.30 Концерт, 18.10, 22.30 Циг. музика, **Мілянo** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 13.40 Популярна музика, 17.15 Форт ресіталь Бруно Васіля, 21.20 Орх. концерт, **Рим** (420,8) 20.40 Орх. концерт, 21.30 Пісоньки Італії, 22.40 Танкова музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 10. листопада 1936.

6.30 Ранішня вадниця, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на ніні, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: Як Петрусь дістався до неба, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт секстету, 12.40 Із мандрівок по Данії, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекляновий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 16.35 В. Тиховський грає на гавайській гітарі, гр. пл., 15.50 Авд. для дітей: „Генерал Мороз", 16.00 Вільончеля, з гр. пл., 16.15 Скринька ПКО., 16.30 Концерт орхестри, 17.00 „Будні пп. Ковальських" говорена повість, 18.15 Резерва, 17.45 Монольог Корн. Макушинського „Веселий вояк", 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у столиці, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Літер. нарис „Авангарда й демократія" 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Чи маємо за багато працюючої інтеліґенції, 19.20 Муз. вадниця, вок. дует: фортепіян, 20.00 Гутірка музика в' служачем радія, 20.15 Вручення булави ген. Ридзеві-Смігловому, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 „На квартирі" балетова музика Монюшка, орх., 22.00 Про нац. гімни, 22.45 Танкова музика, орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Середа, 11. листопада 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Концерт військ. орхестри, 8.50 Ранішній денник, 9.00—10.30 Богослуження, опісля 10.30 Під першим чаром Жеромського, 10.45 Ляндова, Кенуро, Губерман, Ада Сарі, Ст. Недзельський, Бандровська, Фрідман, Умінська, Пазеревський з гр. пл., 11.40 Відчит: Булава, 11.50, 13.30 Військова ревія, опісля музика з гр. пл., 12.45 Фрагм. академій з Великого Театру у Варшаві, 13.00 Музика з гр. пл., 14.10 Одинадцятий листопад у Львові, промова, хор, гр. пл., 15.10 Воєцькі пісоньки з гр. пл., 15.30 Про ведення господарства, 15.45 Гутірка для дітей: пісоньки в вик. хору, 16.05 Мікрофони на вулицях Варшави 11. листопада 1918, 16.40 Концерт орх., Лучай співа, скрипка, фортепіян, 18.00 Історична авдиція, 19.30 Шлеські пісні в вик. хору, 20.00 Словно-муз. авд.: Фрагменти з „Краковяків і ґуралів", 20.35, 20.40 Спортові вістки, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Оповідання про Шопена, форт., віольончеля, симф. орх., 21.45 „Ідеже воєк бором, лісом" муз. авд., 22.25 Марші в вик. військ. орх., у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельгія бельг. 89.93—89.50, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долари кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 285.80 — 284.40. Франки фр. 24.69 — 24.55, Франки швайцарські 122.35—121.55, Фунти англ. 25.9 —25.79, Гульд. данц. 100.50 — 99.80, Кор. ч. 17.50—17.00, Кор. дан. 115.79—114.95, Кор. норв. 130.35 — 129.35, Кор. шв. 133.78 — 132.80, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.45—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95—93, Марки нім срібні 122—115.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 8. листопада п. р. кооперативам платив за: масло Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.75 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.80 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.80 „
1 л. молока	0.17 „
1 п. нець	4.60—4.70 „

Тенденція на всі артикули знижкова.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 9. XI. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, дьоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Бідьчевського ч. 3) такі ціни:

Кури І. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.80 кг. вгору без вашинку	0.95 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає

ОПОВІСТКИ.

Заходом Українського Тов. прихильників мистецтва у Львові відбудеться 14. ц. м. в суботу, в салі „Бесіди" відчит п. В. Дядишюка на тему: „Література і символ у малярстві". Початок в год. 18-ій. Вступ за добровільними датками. 3041 1—2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОКАТСЬКИЙ аплікант з правом заступства шукає адвокатської практики. Пише на машині. Зголошення до „Діла" під: „Незносна винагорода". 3018 3—3

Увага Радіослухачі!
Відкрита нова радіова робітня
О. Л. ГАСЕЛЬНУССА
Львів, вул. Личаківська 1.
направляє, переробляє всілякі радіові — апарати по конкурентівних цінах. — Всілякі радіові частини на складі. 3012

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає цера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 2—?

КУПНО - ПРОДАЖА

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап, брокатів, таблеток crochet на вагу. Фрайліх. Сикстуська 21. 2679 15-?

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Панъ поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 16-60

СВЯТОЧНІ дарунки. Найодніші вовняні шовки, решітки оказійно. Прохнік, пл. Капітульна 3. 3040 1—5

МАШИНУ писальну українсько-польську 200 зол. продає Пятницька, Чарнецького 10. 3039 1—4

КУПНО годинника с справою довіря. Дешево купите добрий годинник у славно звісній пятьдесятьлітній католицькій фірмі ІВАН ЗЕЛЬТЕНІАХ, Львів, Марійська площа 5. 3032 1—20

УРЯДЖЕННЯ КАВАРНІ оказійно можна купити. Зголошення: Львів, Коперника 1, у портіра, год. 10—12. 3033 1—2

РІЖНІ

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: Коперника 26, подвіря. 2962 6-10

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на найновіші бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-26. 2996 1—1

СТАРУ БІЖУТЕРІЮ, срібло купує ювелір Розважевський Академічна 2 (Готель Жоржа). Оцінка безплатно. 3034 1—5

ОГОЛОШЕННЯ.

Д-р Ростислав Білас
мешкає тепер
Листопада 43.

РЯТУЄ ВОЛОССЯ
усуває порізі - запобігає випаді
ДАЄ ГАРНУ
буйну зачіску.
2732 18-?

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Говинович, Львів, Домініканська 4. 2654 54-60

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 255 (14.504). Львів, середа 11. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 6·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Національні війська посуваються у глибину Мадриду.

ТЕНЕРІФА, 10. 11. ПАТ. Тутешня радіостанція повідомила в 1. год. вночі, що війська ґен. Варелі з танками посуваються у глибину Мадриду; вони здобули вулицю Толєда, королівську палату і кор. парк, північний двірець, університетську дільницю і агрономічну школу.

МАДРИД, 10. 11. Авас. Вчора йшли бої на фронті широкому на 30 км. від Позуельо до Вільяверде. Стрілянина не переривалася, береги ріки Манзанаресу та підміські села були окутані димами. Обі сторони завзято бомбардували; нац. літак наробив чимало шкоди коло національної палати.

СЕВІЛЛЯ, 10. 11. ПАТ. Ген. Кеїпо де Лляно заявив учора вечором, що фронт нац. військ йде тепер від водограю св. Антона до мосту Сеговія і передмістя Узера. На центральному відтинку нац. війська взяли 150-ох бранців, на лівому — 200.

ТОЛЄДО, 10. 11. ПАТ. Бій за Мадрид іде дальше, червоні відступають. Нац. артилєрія бомбардує шлях до Валєнсії.

ЦІЛЬ ОБОРОНИ МАДРИДУ.

ЛІССАБОНА, 10. 11. ПАТ. Рада оборони Мадриду під проводом ген. Міяхи має наказ енергійно боронити Мадрид, **щоб дати змогу червоним військам з гвадарамського фронту зробити відворот до Валєнсії та Барсельони;** одинокий можливий шлях відвороту йде через Мадрид.

НА ЯКУ ПОМІЧ ЧЕКАЮТЬ ОБОРОНЦІ МАДРИДУ?

ТЕНЕРІФА, 10. 11. ПАТ. У приказі до мілїціонерів вожд оборони Мадриду ген. Міяха наказав боронитися, чекаючи на підмогу. Все золото, яке ще було залишилося у державному банку перевезли до Картагени.

НА БАРИКАДИ.

МАДРИД, 10. 1. Райтер. 5 полк міліції оголосив інструкцію такого змісту: Як нац. війська увійдуть до Мадриду, всі мешканці мають замінити свої мешкання на твердині та боротися з них; це відноситься також до жінок і старців. Треба виселити всіх фашистів, які ще лишилися у Мадриді, побудувати барикади і покопати рови на перехрестях вулиць і кидати фляшки з бензиною на танки і панцирні авта.

НА СТАНОВИЩІ.

ЛІССАБОНА, 10. 11. ПАТ. Вожда нац. офензиви на Мадрид полк. Кастехона ранила куля зі скорострїла. Він довго не хотів покинути становища, думаючи, що це легка рана; щойно, коли дістав горячку, перевезли його до шпиталю.

ЧЕРВОНИЙ УРЯД ЗАТВЕРДИВ АВТОНОМІЮ АРАГОНІЇ.

БАРСЕЛЬОНА, 10. 11. ПАТ. „Рада оборони Арагонії", зложена з представників партій, які воюють за ту провінцію, опрацювала проєкт автономії Арагонії; мадридський уряд її затвердив.

НЕМА ПАПЕРУ НА ЧАСОПИСИ.

АНДЕЇ, 10. 11. ПАТ. Як повідомляють з Барсельони, всі тамошні часописи обмежили обем з огляду на недостачу паперу. Текстильні фабрики будьто замкнені, будьто обмежили години праці. Зате у металевому й хемічному промислі продовжено день праці до 10-ох годин.

БЕЛЬГІЯ ШАНУЄ НЕВТРАЛЬНІСТЬ.

БРЮССЕЛЬ, 10. 11. ПАТ. Воєнний суд засудив бельгійських летунів Отріка на 6 місяців, Гансена і Жакобса на 3 міс. за те, що вони вступили були до еспанського червоного летунства. Як лише вони вернулися до Бельгії, поставлено їх під суд.

Еспанський шарже д'афер виїхав з Німеччини,

„БО НЕ МАВ ТАМ ГАРАНТІЇ БЕЗПЕКИ".

ПАРИЖ, 10. 11. Авас Шарже д' афер мадридського уряду з Берліна Хозе Ровіра Арменголь приїхав до Парижа. Він заявив, що з Берліна виїхав тому, що не мав там гарантії безпеки, яка належиться дипльоматичним представникам. Ось еспанського віцеконсуля з Гамбурга Юрія Телля німецька поліція арештувала в Ганновері, забираючи його з літака, яким він летів з Берліна до Амстердаму. Інтервенції Арменголя не увінчалися успіхом — не відомо, що сталося з Теллем.

НАЦІОНАЛЬНІ ПРАПОРИ НА АМБАСАДАХ.

БЕРЛІН, 10. 11. ПАТ. Тому, що шарже д' афер мадридського уряду виїхав, залишаючи ключі амбасади шоферові, б. еспанський амбасадор обняв будинок в імени нац. уряду. Вчора вполудне вивісили на амбасаді червоно-золотий прапор.

БУДАПЕШТ, 10. 11. ПАТ. На будинку еспанського посольства появився нині червоно-золотий прапор.

САН САЛЬВАДОР ВИЗНАВ НАЦІОНАЛЬНИЙ УРЯД.

МЕКСИК, 10. 11. ПАТ. Республика Сан Сальвадор визнала уряд ген. Франка.

В четвер Париж потоне в темряві.

ПЕРСОНАЛ ЕЛЄКТРІВЕНЬ ПОГРОЖУЄ ГЕНЕРАЛЬНИМ СТРАЙКОМ.

ПАРИЖ, 10. 11. ПАТ. Персонал електрівень Парижа й околиці видвигнув кілька домагань; коли їх не виповнять, в четвер вибухне генеральний страйк.

ПРОТЕСТ.

ПАРИЖ, 10. 11. ПАТ. Коло 100 парляментаристів запротестувало перед урядом проти арештування нач. редактора „Аксіон Франсез" Морраса.

Дарданельський договір ратифікований.

ПАРИЖ, 10. 11. ПАТ. Вчора в 16. год. в будинку міністерства закорд. справ святочно підписали договір, заключений 20. липня ц. р. у Монтре. Були присутні: франц. міністр Дельбос з Поль Бонкуром та Вієнно, тур. амбасадор Суад, югосл. посол Пуріч, рум посол Цесіяну, болг. посол Батогов, брит. представник Томас, совітський Гіршфельд і грецький Гафос.

Жиди нарікають на кошти пацифікації Палестини.

ЄРУСАЛИМ, 10. 11. ПАТ. Жидівська преса і провідні кола твердять, що В. Британія лишила так багато війська в Палестині не з огляду на безпеку краю, але тому, щоб перекинути частину военних коштів на палестинський скарб. Буджетова надвишка 6,250.000 фунтів походить головно з податків, що їх платять жиди.

Присилайте передплату!

Нова книжка!

Напередодні 1. листопада н. р. появилася накладом Видавничої Спілки „Діло" у Львові нова книжка сенйора українських діячів

Д-ра Костя Левицького

під наг.

Українські політики

Книжка ця — це скарбниця наших давніх послів і політичних діячів, що недавно друкувалися в „Ділі". Майже всі вони тепер відповідно доповнені й поширені, до того в книжці, що видрукована на пергаминовому папері, поміщено 32 портрети згаданих діячів.

Книжка має 140 сторінок ф. 8-ки і коштує тільки 1.50 зол.; з пересилкою 1.80 зол.

Замовляти на адресу: „Діло", Львів, Ринок 10/II. пов.

Мадрид.

Львів, 10. листопада 1936.

Ми є свідками кінця другої дії еспанської трагедії. Жахливе видовище триває вже поверх три і пів місяці: одно з найстрахітливіших і справді виїмкових видовищ в історії світа. Кріваних воєн, кріваних революцій та цікавої внутрішньої громадянської борні було досі чимало. Від середньовічних воєнних походів і державних затяжних переворотів, ведених під ідеольогічними чи релігійними гаслами, через французьку Вандею і громадянську війну у північній Америці, що попередила консоліданію Сполучених Держав П. А., через поділ Ірляндії на два ворогуючі табори, південний і північний, — аж по новітні революційні перевороти у балканських краях з Грецією на чолі, — все це були удари, що коштували багато крови, пролитої рідними руками: брати проти братів воювали, кожне місто, кожна оселя, мало не кожна родина ділилась на ворожі табори. Фільософія громадянських воєн не нова. А проте в еспанській громадянській війні є моменти справді виняткові, є моменти такі, які сами складаються на зовсім окрему сторінку у всесвітній історії.

Коли навіть прийняти, що своєю жорстокістю еспанська громадянська війна мала вже як прецеденс громадянську російську війну („білі" армії проти червоної), то проте й тут порівняння не покривається на 100%: ніде й ніколи громадянська війна не охоплювала так докладно цілого краю, всіх його навіть найменших закутин, ніде й ніколи боєві фронти не перерізували краю такою дрібною шахівницею та ніде й ніколи не падало так багато жертв по обох сторонах. Були й будуть повстання, але не було досі прецеденсу, щоб з такою систематичністю члени одної нації взаємно себе вирізували. Довго ще доведеться ждати на докладну статистику жертв еспанської війни; але просто не хочеться вірити, коли читаємо, що за всіма дотеперішніми обрахунками скількість дотеперішніх жертв убитими переступила цифру 100.000!

Люди перестали зворушуватись. Остання світова війна та моральне розхитання, що його переживає світ у післявоєнних роках, — притупили людські нерви. І річ не йде вже про самі жертви, як радше про ті „імпондерабілія", звязані з теперішньою еспанською борнею. Недавно стрічались ми десь у пресі зі зовсім слушною завагою, як то еспанські воюючі сторони загарбали найкращий капітал великої війни: взаємну пошану, ба навіть деякий взаємний сентимент — вояків із протилежних окопів. Були непримирні фронти, була — звязана з воєнною атмосферою — солдатеска. Але й були офіціяльні та самохітні, імпульсивні „перемир'я" коли то вояки з протилежних окопів взаємно себе обдаровували дрібними дарунками, коли взаємно бажали один одному дожити чергових Різдвяних або Великодніх Свят, — було те підсвідоме почуття лицарськости, що його культивують инші організації комбатантів.

Найдешевіше можна купити МУЖЕСЬКЕ БІЛЛЯ — КРАВАТКИ СВЕТЕРИ — СКАРПЕТКИ і т. п.
у фірмі **Евстахій Думин,** Львів, Коперника 23.
Для пань великий вибір рукавичок і панчіх.
1052 1—10

Де ви добачите такі ясні промінчики у понурих еспанських днях, тижнях і місяцях?! Безперечно: еспанська громадянська війна багата на пориви геройської відваги, на прояви погорди до власного життя і смерти, на приклади надзвичайної бравурности. Чейже перейшли вже до історії „леви Альказару". Але поруч із цим глибока тінь паде на всю еспанську громадянську війну 1936 року: тінь звірино-зоольогічної жорстокости з запереченням благородних перенів і вояцького звання і боротьби за ідеї.

І коли з цього боку глядимо на кріваві події в Европі від 1918 року, то здається нам, що більшою втратою від втрати сотк тисяч людських екзистенцій є саме затрата тої благородности, що повинна бути питоменною прикметою кожного вояка, та ще й борця за ідею. І в цьому один із найбільших злочинів большевизму: це большевицькі методи воювання завернули людство до часів Джінгісхана, коли-то похвальною „стратегією" було напр. вимінювати спокійне населення з міста і потім в лень його вирізувати. Чи це не духова спадщина Джінгісхана — брати заложників зпоміж мирного населення та розстрілювати їх на випадок перемоги противника?! І тільки один момент релятивно оправдує еспанські страхіття: що у тому морі крови має втопитись сам большевизм, джерело системи східно-азійських метод боротьби.

Сьогодні вже нема ніякого сумніву, що перемога національних військ є страшною поразкою большевизму, — мабуть найбільшою його поразкою від часу фашистівського перевороту в Італії та потім націонал-соціялістичного перевороту в Німеччині. Вона булаб ще може не така велика, коли в останньому місяці Москва не заангажувалась так явно й отверто по стороні мадридського уряду, коли безпосередню оборону Мадриду не перейняв російський генерал, коли совітський посол не став протектором (фактичним зверхником) мадридського уряду, коли головний засіб оборони Мадриду не творили совітські воєнні матеріяли та коли усе населення Совітського Союзу від кількох тижнів не було систематично одурманюване від білого ранку до пізної ночі мітингами та авдиціями з усіх совітських радіостацій на еспанські теми. Але не вважаючи на всю ту допомогу — національні війська ввійшли до Мадриду. Ще на вулицях еспанської столиці йде завзята боротьба: телеграфічні вістки кажуть просто про фантастичні бої ледви не за кожну камяницю. Однак доля Мадриду пересуджена, а з нею пересуджена доля еспанської громадянської війни. Упадок Мадриду закінчує другу дію еспанської драми. Третю виповнить очищування краю з решток червоного елементу та встановлювання нового державного устрою. Той період буде болючий особливо для катальонців, яким співчуваємо з цілого серця: вони мабуть будуть примушені заплатити високу ціну за свою помилку, яку зробили, поставивши свою свободу на карту еспанського „людового фронту".

Однак третя дія еспанської драми буде одночасно першою дією нового видовища: катастрофального załamлювання большевицьких впливів, яке мусить закінчитись упадком московської централі. Всі знаки на землі і на небі вказують на те, що до того йде і мусить дійти. **Ми, українці, стверджуючи цей факт, мусимо днем і нічю запитувати себе: чи хочемо бути підметом при вирішуванні того чергового завдання Европи, чи вічно тільки предметом? І коли хочемо мати також якийсь голос та якусь участь у тій справі, то чи можемо компетувати на це у нинішньому стані нашого політично-організаційного, громадського та навіть морального розпорошення?!**

системи російських автономічних республик. Але на цьому ще не кінець веселій історії: Большевикам взагалі якось не щастило декретуванням, видавали вони то занадто спішні декрети, то спірні. І ось на підставі цих спірних декретів і повстав спершу хаос у Росії. Бачучи цей хаос, російські міста на Україні (на жаль назва цих міст є покищо таємницею) зрозуміли, що саме їм треба рятуватися і тому вони негайно звернулися до командування чехословацького війська з просьбою дати їм чехословацькі залоги. Ну, а чехословацьке військо загарантувало спокій, і з того часу в Росії все пішло добре під проводом Осипа Вісаріоновича Сталіна...

Це не жарти, це не зворе маячіння — ні, це все чорним по білому написано у грубій книзі, виданій тільки що у чеській Празі. Автором цієї книжки є **уповноважений міністер і надзвичайний посол Чехословацької Республики в Букарешті** пан Іван Себа, а сама книжка носить назву „Мала Антанта і Росія у світовій політиці" (Mala Doboda a Rusko v svetove politice). Мало того: до цієї книжки додано передмову, а передмову цю написав сам **міністер закордонних справ Чехословацької Республики**, пан Крофта...

З огляду на такі поважні назвища аж страшно додавати до сказаного якісь коментарі... Можна тільки дивуватися і з дива не виходити: як людина на відповідальному становищі може зважитись писати фантастичні нісенітниці про події, що їх пречисленні творці, співучасники і свідки ще при живих, про події, які записані вже в усіх найповажніших енциклопедіях світу?! Що сказав би шановний автор тієї книжки, коли б так якийсь відповідальний український діяч написав і видрукував, що чехословацький сепаратизм видумала Японія, яка для тої мети получилася з Уругваєм і побила на голову найбільшого ворога чехів — Францію?! Як можна так знущатись над наукою історії?! **Spkt.**

Порошки для дорослих з добр. зн.
KOWALSKINA
вживаємо при невинних БОЛЯХ ГОЛОВИ

Фантастичні інформації чеського дипльомата про Україну.

Здається, що добре нам відомі всі події 1917, 1918 і 1919 року на Україні, їхні причини, їхній звязок поміж собою та іншими подіями тої в Европі, тощо. А проте найновіші історики здобувають все нові матеріяли, які мусять цілком змінити нашу думку про ті часи.

Ми-ж і не знали наприклад досі, що за проголошення самостійности і незалежности України мусимо гаряче подякувати не кому іншому, як тільки большевикам!! Справді, справді... А сталося це в такий спосіб. Невідомо тільки чому, але большевики поспішились видати декрети про право народів на самовизначення. Завжди з поспіху добра не виходить. Сталося це й тим разом. І деякі центральні провінції Росії, до яких ці декрети властиво не стосувалися, почали їх пристосовувати до себе. Зробила це й одна з таких **центральних провінцій Росії** — Україна — та, скориставши з того непотрібного поспіху большевиків, проголосила себе незалежною державою, утворивши навіть власний уряд під назвою „Національна Українська Рада". Правда, треба признати, що тут велику ролю відіграли не тільки большевики, але й німці; які давно вже бажали опанувати українську територію, ось тому-то підчас світової війни німці штучно роздували український сепаратизм. Існують фактичні дані (так пише чужинецький „учений"), щоб доказати штучність українського сепаратизму. Підчас виборів до установчих зборів у Києві 22 тисячі голосів були за росіянами, а пропагатори української незалежности дістали тільки 450 голосів (доля решти голосів у майже 700-тисячному Києві не повинна нікого цікавити!). Отже німці взяли ініціятиву в свої руки і дали деякі поради Національній Українській Раді. На підставі цих порад Українська Національна Рада видала 26. січня 1918 року IV. універсал про цілковите відокремлення, прийнявши водночас постанову про мир з Англією (ніхто досі і не знав, що Україна потихеньку від цілого світу провадила війну з Англією) і з Німеччиною. Миром України з Німеччиною дуже зраділа чомусь Франція і знову таки занадто поспішилась призначити свого посла до уряду самостійної України. Зате російська філія „Паріської Червоної Ради" (?!?!) залишилась цілком незадоволена з цього приводу і склала свій протест (покищо нема відомостей, до кого саме вложено цей протест). Відомо знову, що всякий поспіх до добра не доводить, і таки Німеччина з Францією збудували Україну, большевицьке військо обложило Київ, та Україну перетворили назад на те, чим була раніш, та включили до

Греція зброїться.

АТЕНИ, 10. 11. ПАТ. Премієр Метаксас заявив у промові, виголошеній у Канеї (Крета), що Греція не жалітиме жертв, щоб доповнити своє зброєння. Не має вона імперіялістичних намірів, лише хоче собі самій завдячувати незалежність та пошану своїх прав.

Радіозаклик проф. О. І. Бочковського
до української молоді в Канаді.

Професор Української Господарської Академії О. І. Бочковський, який від червня місяця з доручення Товариства Прихильників Української Госп. Академії та Українського Технічно-Господарського Інституту перебуває в Канаді, як подає в ч. 43. вінніпеґський „Український Голос", виголосив недавно в радіо з Едмонтону повчальну довшу промову до канадійської української молоді. Подаємо цю цікаву промову про скріплення звязків заокеанської еміґрації в Канаді з еміґрацією европейською та рідними українськими землями.

Дорогі Сумківці*), — Українська Молоде в Канаді!

Я дуже щасливий, що маю нагоду сьогодні говорити до Вас, до надії українського народу по цей бік океану; передати вам привіт від Старого Краю, батьківщини Ваших дідів і батьків; привітати Вас від Української Політехніки в Подебрадах у Чехословаччині, де вже майже 15 років виховується наша молодь на будівничих самостійної України, готуючись до цього великого діла, коли історія покличе наш нарід до нового здвигу за здобуття волі й відновлення своєї молодої, недавно втраченої державности.

Сумківці й Українська Молоде у Канаді! Ви народилися в цій вільній та демократичній країні, що є Вашою батьківщиною, Ви є канадійськими та британськими громадянами. Ви користуєтеся всіми громадянськими правами цієї вільної країни. Ви є справді щасливі, що не знаєте жадного утиску та гнету, що смієте думати, як хочете, що можете користуватися повнотою громадського життя, що не терпите великих матеріяльних злиднів і біди, хоч і Канада від 1930. р. переживає гостру депресію.

А проте Ви не смієте забувати за те, як живеться українському народові на рідних землях, де він скрізь закутий у кайдани чужого панування та чужої неволі; де він є кріпаком у власній хаті, де заборонені найзвичайніші прояви його національного життя, де він не має повноти прав рідної мови, де не може плекати своєї національної культури в повному обсязі, де не має волі думки та свобідного громадського життя, де над ним усе тяжить чуже ярмо, де ворожі сили намагаються здушити наш національний розвиток або бодай загальмувати його, затримати розбудову нашого народу в модерну націю, що хоче здійснити найвищий свій ідеал: державної самостійности та соборности. Де крім політичного гнету тяжить над ним лихо господарських злиднів, де голод є не рідким гостем під стріхами наших земляків, де хороби й пошести десяткують наш нарід, де політичний терор є постійним явищем, де вязниці, шибениці та розстріли передучасно косять цвіт нашої нації, а передовсім свідому та активну молодь — де багато проливається крови на вівтарі визволення нашої батьківщини.

Сумківці й Українська молоде у Канаді! Вам не може і не сміє бути байдужа гірка доля нашого народу. Ви є його внуками. Старий Край — це батьківщина Ваших батьків. Там залишилися хати, де вони родилися, там є цвинтарі, де лежать поховані їх діди, батьки, Ваші прадіди. Вони переказали Вам свою рідну мову, що також у Канаді живе й не мусить завмерти. Навчаючись в англійській мові, Ви не мусите забувати або цуратися рідної мови. Як казав Тарас Шевченко: „І чужому научайтесь, свого не цурайтесь!"

*) Союз Української Молоді в Канаді.

Знати дві мови краще, ніж одну, хоч і світову. Рідна мова є найліпшим злучником і засобом культури. Наша культура, зокрема народня, багата та своєрідна. Нашу пісню, народне мистецтво шанує сьогодні ввесь культурний світ. Нашу мову починають викладати по чужих університетах в Европі. Наша молода наука здобуває собі признання у світі. Нашою літературою цікавляться та перекладають чужинці. Тараса Шевченка вважають сьогодні не тільки найбільшим українським поетом, але також всеславянським велитнем і світовим генієм. Його „Кобзар" — це не лише наше національне евангелія і немов українська „Книга книг", — це також архитвір світового письменства: величю своїх думок, вселюдських ідеалів і своєрідною красою форми. В пантеоні світової літератури Т. Шевченко заняв почесне місце як один із каменярів в майбутнього відродженого людства, як апостол вищої людяности, як суворий суддя й непримиренний ворог кріпацтва, утиску й недолі. Нарід, що дав Тараса Шевченка, може бути гордий. Його сини не сміють соромитися й цуратися своєї рідної мови, яку Тарас Шевченко освятив своїм генієм.

Також Канадійська Українська Молодь не сміє відрікатися від народу своїх батьків і забувати їх рідну мову. Це булоб самоокраданням і добровільним зубожуванням нашої культурної спадщини; це булоб зайвим обезцінюванням українського елементу в Канаді. Бо Канада не потребує засимільованих мерців духа. Розбудова її вимагає живих людей, щоб вони збагачували та доповнювали цю молоду культуру й державу дарами своєї народньої спадщини. Це добре розуміють і до цього закликають провідні чинники Канади. Це недавно підкреслив у своїй промові канадійський генерал-губернатор у Фрейзервуд у Манітобі.

Це маєте памятати й цього не смієте забувати, Ви, Українська Молоде Канади. Ви є цвіт і надія нашого народу за океаном. Молодь усіх народів завсіди була каменярем національного розвитку та поступу. Вона скрізь запалювала ватру національної свідомости серед свого загалу. Вона була носієм національної культури. Вона боролася на чолі його визвольних змагань. Так фінська молодь своєю працею причинилася до відродження свого народу. Так чеська молодь має велику заслугу для справи визволення її народу. Індуська молодь із великим захватом іде попереду індуського національного руху. Також шлях української молоді в Европі позначений великими жертвами для справи визволення України.

Я певний, що й українська молодь у Канаді буде вірна цим ідеалам, власним і спільним для молоді цілого світу. Коли Ваші батьки розбудували своєю тяжкою працею головно західню Канаду, Ви їх сини й доньки, — канадійські громадяни, а водночас і внуки українського народу, збагатите нову Вашу батьківщину живими традиціями нашого народу, а передовсім заховаєте в усій красі й чистоті прегарну нашу мову, що нехай буде для Вас „мовою серця" і живим язиком із Старим Краєм в Европі.

Сумківці й Канадійська Молоде за океаном! Не забувайте про цей свій обовязок супроти свого народу. Будьте добрими канадійцями, але й також і щирими українцями! Бо як свідомі українці, Ви будете водночас і найкращими канадійцями. Хай у Ваших серцях Україна з Канадою зіллються в щось одне на зразок Швайцарії, де німці, французи та італійці поєднали у вищій синтезі своє швайцарське громадянство зі своєю рідною мовою та національною культурою.

Сумківці й Українська Молоде Канади! Маю одне щире побажання до Вас. Будьте активними канадійськими українцями. Хай Ваше українство не буде лише святочним! Хай воно не виявляється тільки на сходинах і на платформі! Хай не обмежується лише співом „Ще не вмерла Україна" або „Не пора". Ваше українство повинно бути активно виявлене в щоденному житті. Українцем треба бути скрізь: у хаті, на зборах, у громаді та у своїх особистих почуваннях. Українство передовсім слід виявити в пошані до рідної мови. Її треба вживати скрізь і при кожній нагоді. Вона має опанувати Ваші думки й почування. Кожний сумківець і сумківка мусять бути прикладом свідомого й активного українства: Живою іскрою невгасної ватри національної свідомости.

Цим шляхом ідучи, Ви найкраще прислужитеся для Канади й України. Плекайтеж тип нового канадійського українця! Цим ви сповните свій національний обовязок супроти свого народу. Нація певна, що Ви виконаєте цей її заклик і наказ. Бувайте здорові. Хай живе СУМК! Гаразд!

—o—

Архикнязь Оттон Габсбург жениться з дочкою італійського короля?

РИМ, 10. ІІ. Райтер. Тут кружляють настирливі поголоски, що небавом подадуть до публичного відома вістку про заручини австро-угорського архикняза Оттона з донькою італ. короля княжною Марією; про те мабуть говоритимуть на віденській конференції. Арх. Оттона проголосять мадярським королем, не австрійським цісарем.

РИМ, 10. ІІ. Авас. Урядові кола відмовляються від усяких вияснень і коментарів у тій справі. Дотепер вони все заявляли, що справа реставрації Габсбургів неактуальна, і поголоску про заручини заперечували.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ.

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО У РЖЕВНИЦЯХ.

В українській реальній гімназії у Ржевницях (Чехословаччина) відбулося І. ц. м. святкування 18-их роковин „відновлення української державности на зах.-українських землях". Свято склалося із промови директора гімназії доц. Омельченка, рефератів проф. Білецького, голови Батьківського Комітету інж. Скидана та учня VIII. кл. Блеста. Діти виступали з деклямаціями та хоровим співом. В українській гімназії є звичай відвідувати в цей день могили померших українців, що лежать на Ржевницьких кладовищах. Цього року з ініціятиви дітей зібрали учні між собою 70 кч. на вінки померших, якими прикрасили могили. Найкраще у цій традиції хоровий спів дітей над могилами, який щороку притягає велику скількість не тільки українців, але й чеського громадянства.

1. ЛИСТОПАДОВІ СВЯТА В ТУРЧАНЩИНІ.

Листопадові роковини відсвяткували села: Бориня, Вовче, Тарнава, Турочки, Михновець, Бистре, Ісаї та місто Турка і то панахидами за полеглих стрільців УГА і відповідними рефератами та святочними сходинами по всіх читальнях і кооперативах.

В Турці відправило місцеве духовенство панахиду 31. ц. м. в год. 18-тій, на другий день відбулася святочна академія з рефератом Ст. Пуравця, з продукціями мішаного хору Філії „Просвіти" в Турці і читалень „Просвіти" в Турці Середній та Завадівці, з деклямаціями і вправами „Сокола".

Слід підкреслити, що цьогорічні свята були старанно підготовані і притягнули численно громадянство. Жаль тільки, що зпоміж Лугів лише одинокий „Луг" в Ісаях вшанував памятьполеглих святочними сходинами.

ЗАБОРОНА ЛИСТОПАДОВОГО СВЯТА В ТАРНАВІ ВИЖНІЙ.

На доказ, як війти обзнайомлені зі законами і як вони, хоч навіть мали би вищі студії, самовільно утруднюють життя українських установ,

АСКОЛЬД.

Фільма із царства „Зельоного Штандару"

І.

КРАЙ І ЛЮДИ.

Переворщина, Ланцутщина та почасти Рятівщина це оте Засяння, де кінчається більшменш урожайна земля та царство листятого ліса і починаються піски, мокляки, та і ліси соснові, передвістники типового польського краєвиду. Це оте пограниччя, де мазурські Мацьки, Єндрки та Томки сусідують з нашими Іванами, Онуфріями та Федьками, як справжні сусіди, а не імпортовані кольоністи... Це ота земля, що була колись доменою таких лицарів „золотої свободи", як „Ланцутський чортяка" Стадніцький та горлорїз Опалінський... Пісок тут такий, що на ньому і трава годяща не хоче родитися, а хто засіває дві чвертки жита та чвертку бараболь, цього багачем називають... Нема тут на селі біля хат тих стогів, клунь, оборогів широкобоких та стаєн, якими так милується око на Поділлі! Яка там стодільчина та стаєнка, часом поруч із хатою, та й тільки!

І ниви тут вузькі-вузенькі, втиснені між безмежні латифундії Потоцьких та Любомірських, що тільки морока для землемірів! І як їх уже і ділити, коли і плуга свобідно не повернеш, щоб не попасти на сусідську межу... Пісненька тут земличка, миршавенькі тут люди, „худа фара", як каже польська приповідка...

Думаю цікаво буде приглянутися, як живуть ці люди, що думають, чим дише тутешнє село й місто. Особливо в теперішній час, коли то й тут, як і там подальше на заході, під шум і лопіт „зельоних штандарів" несуться нові гасла, нові думки, зриваються нові сподівання, що мов хміль опянюють не дуже то сильні голови цих Мацьків та Єндрків, а з ними й наших Іванів...

Якщо це правда, що у кожному пограниччі, де з собою стикаються два світи, два відмінні народні типи, продукт їх сумішки унаслідкує по обох складових пеганях всі найгірші прикмети, то ця правда саме отут, у цих сторонах находить своє потвердження майже на сто відсотків. Крадіжки, розбишацькі напади, всякого роду сваволя, так і не вгавають у цих сторонах, а кожне весілля вже по традиції кінчиться розбитими головами та поломаними ребрами...

Це факт, що тутешня околиця, це невичерпана криниця сенсацій для брукової преси, рахуючи тільки ті „грубші", що попадають на її сторінки! Вже й не згадую навіть про такі дріб ниці, як те, що нема дня, щоб десь не розбили комори, там знов десь не варізали вночі вепра, то знову не обікрали в білий день цілої хати, коли власник вийшов на хвилину за оруддю. Про це вже по двох днях і не згадуєш, бо більш як певно, що якась нова „сенсація" затьмить учорашню. Карні суди не можуть нарікати тут на безділля!

Так нещодавно ще гуляли по тутешніх селах розбишаки Бик і Мачуга, на яких треба було справжні „облави" уладжувати і у свіжій памяті ще „хлопська війна" у Гродіській! Околиці ті це батьківщина невловного бандита Паніча, за яким перед кільканацяти роками даремно ганялася поліція цілої Польщі. Мимоходом згадаю, що ці сторони є й батьківщиною теперішнього співправителя УСРР товариша Косьора, який, як кажуть, й приходиться родичем згаданого бандита Паніча, що в дійсности називався теж Косьор, а це друге імя було його псевдонімом. Цікаво, як реагує тутешне населення на ті всі бешкети, спитаєте?

— Шож, такі тепер часи настали, що сохрани Господи! — ось таку почуєте на ваш запит відповідь, в якій відчувається поневільне оправдання такого стану річей, як одної сторінки, невідкличної та самозрозумілої, теї скрути, що охопила тепер всіх і вся!... — Біда притиснула всіх, що аж пищать і нізвідки рятунку. Гей, гей! не вернуться старі добрі часи!... Таким фільософічним поясненням вдоволяється газда на селі, прятаючи під вечір з подвірка сокиру, бо знає, що не діждала би вона ранку, колиб так її залишити, та міщух, який тричі обходить усі двері, пробуючи в них замки та ретяві...

Одно, що кидається в очі, коли побувати в цих околицях, це гарні коні, в яких любується тутешне населення. Рослі, здорові та стрункі коні! Так і здається, немов соромляться вони за своїх миршавих на вид господарів, яких везуть на торг до міста чи у свято до церкви. Шож, недалеко звідсіля йшла тут колись зелена границя, що розмежовувала Холмщину з галицькою волостю й широко процвітала „вимінна" торговля кіньми, ну, а конокради мають добрий смак і на що будь не лакомляться. І справді коні кращі тут на вид за людей. Воно й правда, що ці тутешні вузенькі нивки нераз таки широго піску, якому інколи й люпін не помагає, такі не-

наводимо текст письма війта збірної громади Тарнави Нижної, пов. Турка, бар. Юзефа Гогендорфа, а саме:

Zarząd gminny w Tarnawie Niżnej. Nr. 28/Br 36. Tarnawa Niżna, dnia 27 października 1936. Odręczniel Do Zarządu Czytelni „Proświta" w Tarnawie Wyżnej. Podanie w sprawie udzielenia zezwolenia na mającą się odbyć imprezę zwracam z pouczeniem, że podanie takie musi być ostemplowane znaczkiem stemplowym za 5 zł. i musi być wniesione 14 dni przed mającą się odbyć imprezą do Zarządu gminnego tak, aby wpłynęło do Starostwa Powiatowego 8 dni przed odbyciem się tej imprezy. Wobec czego z powodu formalnych braków impreza odbyć się nie może. Wójt: (—) Józef Hohendorff.

Коментарі хіба зайві.

—o—

„Фронт усіх французів проти комунізму".

ПАРИЖ, 10. 11. ПАТ. Вчора почався у Сен Дені конгрес „французької людової партії". 800 партійних міліцірнерів берегло ладу. Всі промовці завзято атакували комуністів як „закордонних жолдаків", присягаючи прогнати їх з французької землі. Провідник партії Жак Доріо намітив план діяльности партії: „Утворимо фронт свободи, фронт усіх французів проти комунізму. Витягаємо руки до всіх, як правих так лівих, що котять воювати зі слугами Москви". Доріо домагається, щоб „людовий фронт" зірвав з комуністами та щоб розвязати комун. партію.

ПАРИЖ, 10. 11. ПАТ. Заки покінчився конгрес французької людової партії, комуністи перервали поліційний кордон. У сутичці ранено 14-ох поліцаїв.

ARCO площа Галицька 3 поручає вовни і волічки останні новини
Панчохи і трикотажі першорядні гатунки. 2944 5—10

Українське життя у Варшаві.

ІНАВГУРАЦІЯ НОВОГО РОКУ ДІЯЛЬНОСТИ В „ПРОМЕТЕЇ".

(КТВ.) „Прометей" — організація діячів і представників поневолених Москвою народів, розпочинає девятий рік своєї праці.

Інавгураційне зібрання „прометейців" відбулося в четвер 5. ц. м. у власній домівці. Збори, що мали — як звичайно — характер товариської гутірки, відкрив голова організації, проф. Р. Смаль-Стоцький, вітаючи зібраних короткою промовою, що в ній зясував дотеперішні осяги „Прометея" і накреслив плян діяльности на новий рік. Проф. Смаль-Стоцький підкреслив актуальність праць на тему критики совітської „конституції", підніс вагу плекання мілітарного духа серед прометейської молоді та закінчив традиційним побажанням, щоб черговий рік своєї діяльности починали 12 прометейських народів у своїх вільних батьківщинах.

Серед привітних гостей і членів „Прометея" зауважили ми б. мін. Л. Василевського, проф. Фещенка-Чопівського, проф. Кордубу, д-ра Ковалевського, ред. Бончковського, Є. Маланюка, поета І. Лободовського, ред. Ібянського й багатьох інших діячів, політиків та публіцистів.

СКІЛЬКИ УКРАЇНЦІВ СТУДІЮЄ У ВАРШАВІ.

(КТВ.) До виказу українського студентства в 200 ч. „Діла" додаємо отсі числа:

Університет. Православну теольогію на І. році студіює 17 українців (10 українців митр. Денис не приняв). На германістику вписались 3 особи, на романістику 2 особи. Математика: 3 особи, природа 2 особи, географія 1 особа.

Головна Школа Сільського Господарства: 6 осіб; на першому році **Гол. Торговельної Школи 2** особи.

Слід звернути увагу на д. малий відсоток українців, що студіюють у ділянках мистецтва. І так до **Консерваторії** пішов лиш 1 студент, до **Державного Театрального Інституту** теж 1 студент.

У варшавських вищих школах викладає в цьому році 4 українців-професорів і 3-ох доцентів.

Деканати подають вже до відома листи студентів, що їм признано полекші в платні за навчання. Просьби українців — як дотепер — полагоджено досить прихильно.

РЕФЕРАТ Д-РА М. КОВАЛЕВСЬКОГО.

(КТВ.) В мин. середу відбувся в Інституті Національних Досліджень 2-год. реферат д-ра М. Ковалевського на тему: „Підстави совітської національної політики".

Прелегент розповів широко про політично-правні основи большевицької політики супроти „сфедерованих" у СССР народів, послуговуючись великим науковим та аргументаційним матеріялом. Спеціяльно багато уваги присвятив прелегент сучасній ситуації Сов. України, виказуючи на ядерних прикладах безоглядність большевицького імперіялізму супроти неї.

Реферату вислухало кількадесять учасників семінара: військових старшин, абсольвентів високих шкіл, урядовців і студентів.

ГОЛИНСЬКИЙ В ОПЕРІ.

(КТВ.) Гостинний виступ нашого співака у головній ролі в „Аїді" був черговим його успіхом на варшавській сцені. Вся преса та критика приняла четверговий виступ Голинського дуже прихильно. Популярність українського співака найкраще доказує вщерть виповнена авдиторія. Голинський виступить вдруге за тиждень.

ПРИЇЗД ПРОФ. ЛЕПКОГО — ВІДКЛИКАНИЙ.

(КТВ.) Відчит на тему української літератури, що його мав виголосити в Українському Наук. Інституті та в Інст. Нац. Досліджень проф. Б. Лепкий, відкликано з огляду на хвилеву недиспозицію прелегента.

Нарада мін. Бека у Льондоні.

ВАРШАВА, ПАТ. По своїм приїзді до Льондону мін. Бек відбув у понеділок 9. ц. м. одногодинну нараду з мін. Іденом.

У вівторок наради йшли далі. Мін. Іден приймав польських гостей сніданням. У сніданні взяли участь крім. мін. Бека і його дружини ще пол. амбасадор Рачинський, директор кабінету Лубенський, віцедиректор політичного департаменту міністерства закордонних справ Потоцький, радник амбасади Яздзевський та секретар міністра.

Від англійців на сніданні був м. ін. канцлер скарбу Невіль Чемберлен з дружиною, міністр війни Даф Купер з дружиною, сторож тайної печатки льорд Галіфакс, шеф штабу полевий маршал Деверел, Черчіль, сер Остін Чемберлен та інші.

„Таймс" пише, що цю візиту плянували перед кількома місяцями, але до проволоки дійшло внаслідок смерти короля Юрія V.

Мін. Бек — пише „Таймс" — є представником держави, яка лежить — щоправда — ближче центру европейського кітла, ніж Англія, одначе, як ствердив це один польський часопис „єднає її з Англією нехіть до формування блъоків і протиблъоків ворожих держав і те саме почуття дійсности".

Коли Польща не зважаючи на потрясення останніх літ є сьогодні одночасно союзницею Франції і має добрі взаємини з Німеччиною — завдячує це обережности та справности дипльоматії мін. Бека. Безсумнівно розмови найближчих днів у значній мірі будуть торкатися таких тем, як льокарненської конференції та польської ідеї безпеки і пацифікації. В деяких колах політику мін. Бека зле розуміли. Його змагання до добрих взаємин з Німеччиною та його явну підворливість у відношенні до французько-совітського договору брали за вислів совітських ворогувань. Одначе так не є. Польща шукає добрих взаємин з обома сторонами. Коли Польща в останніх трьох роках доконала так багато зусиль з метою порозуміння на західному крилі, то сталося це тому, що динаміка подій по німецькому боці була сильніша. Відповідь на всякі сумніви дала дбайливість Польщі при оживлюванні союзу з Францією. Рішальні чинники в Польші вважають польсько-французький союз за засадничий політичний елемент в Европі, чого не можна сказати про договір Франції з большевицькою державою.

Підчас льондонських розмов порушать справу Данцігу та еміграції жидів з Польщі до Палестини.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

До Абісинії відплив пароплав „Калябрія" з 63-ма старшинами, 136-ма підстаршинами і 1943-ма вояками савойської дивізії гренадирів.

Бразилійський найвищий суд рішив, що дотеперішній президент Варгас може кандидувати не скоріше, як за 4 роки.

В Альбанії Коцо Котта утворив новий уряд.

Греція підписала летунську конвенцію з Німеччиною. Німецьке товариство продовжить лінію зі Солуня через Атени і Родос до Багдаду, зате Греція зможе провести свою лінію понад німецькою територією до Англії.

Еспанський амбасадор повідомив нотою брит. міністерство закорд. справ, що червоний уряд лише хвилево переніся до Валенції та що вестиме боротьбу дальше.

Міжнародній конґрес конфедерації умовних працівників почався у Женеві.

Британський амбасадор — як кажуть — злożив минулого тижня міністрові Чіяно меморіял у справі наладнання англьо-італійських взаємин.

Завтра у четвер у Великім Театрі
музична комедія КАВАРЕНЬКА

Життєва справність.

Ідеалом життєвої справности є вміти дати собі раду в кожній ситуації. Коли так говоримо, маємо на думці все таку людину, яку ніколи не стріне якась невдача, яка не тратить голови і завсіди потрапить з усього виплисти і то з найменшою шкодою для себе.

Одначе і так подумана справа не розвязує цілої проблеми. Адже є ще друга сторона медалі. Є нею дійсність, що життєва спроєна людина не пройде байдуже побіч жадної можливости, яка могласб принести їй успіх чи майно.

Така людина зразу зоріентуеться у нагодах, які для придбання майна дає Державна Льотерія.

Льос коштує сорок, чвертка десять золотих. За ті малі гроші можна виграти суму, яка зовсім змінить наші життєві умовини і запевнить нам безжурну будучність.

Людина, яка все це передбачить, не забуде, що тягнення другої кляси починається 19. ц. м. і завчасу подбає про льос.

(Далі буде).

раз смішно вузенькі, що без труду й перескочити їх можна, не дадуть розжитися так, як на Поділлі, тією картоплею та ріденьким житом, що виростають на них.

Картопля та капуста це щоденна страва тутешнього населення. Усе інше, що ще з трудом зможе виростити цей щирий пісок та все те „крилате" й „рогате", що „колотиться" біля селянських хат, іде неподільно в руки того панка, що непрошений зявляється у воротах з жовтим папірчиком в руці!...

Картопля та капуста!

Правда, кажуть учені, що в них вітамін багато. Та якось непомітно цього корисного впливу цих вітамінів серед тутешнього населення. Вже то більше буде правди у тому, що, мовляв, уся та вітамінова історія більше підходить до тих, що переїдаються мясом, як до травоїдів! На них вона не діяла!...

Мершаве тут населення!... Тілесно і духово! Не стрінете тут таких кремезних постатей, здорових і ядерних, як по наших селах на Поділлі. Сухоти та всякі пошести, це щоденне явище по тутешніх селах та місточках. І шкільна молодь тут якась інша. Коли приняти, що село постачає найкращий матеріял для школи, понятливий та бистроумний, то тутешня молодь, головно сільська, незвичайно тупа і проявляє мінімальне зацікавлення наукою. Якась інертність та байдужність до всього, можна спостерегти це нетільки у старих, але й серед молоді. Так немовби вся їх енергія йшла тільки на те, щоб підтримати не кажу вже життя, а так тільки животіння.

ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В
ГАЛИЧИНІ ЦЕ ЛЕЩКІВ
СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

Роковини державної незалежности Польщі.

ВРУЧЕННЯ МАРШАЛКІВСЬКОЇ БУЛАВИ ГЕН. РИДЗ-СЬМІГЛОМУ.

Обхід 18-тих роковин державної незалежности Польщі, які припадають на середу 11. ц. м., почався вже у вівторок 10. ц. м. з нагоди вручення маршалківської булави ген. Ридзові-Сьміглому. З цього приводу польська преса широко розписується про значіння вручення маршалківської булави ген. Ридзові-Сьміглому. І так „Польска Збройна", орган вирішнього тепер військового чинника пише, ...що в Польщі було добре, коли керму держави мали в своїх руках вожді і гетьмани. Найкращим доказом цього епоха марш. Пілсудського".

Символічний акт передачі булави ген. Ридзові-Сьміглому виявить, що новий маршал є спадкоємцем марш. Пілсудського та єдиним духовим авторитетом, сильнішим, що його влада є позаконституційна, отже не зв'язана ні з постановами нової квітневої конституції ні її реалізацією, ні з боротьбою, яка розгорілася довкола цієї конституції. Булава, як символ влади, тісно вяжеться з військовими традиціями Польщі.

Вручення булави ген. Ридзові-Сьміглому попередив номінаційний акт його на генерала зброї.

ЯК ВІДБУЛАСЬ ПЕРЕДАЧА МАРШАЛКІВСЬКОЇ БУЛАВИ ГЕН. РИДЗОВІ-СЬМІГЛОМУ.

Вівторок 10. ц. м. відбулась у год. 14.45 на Замку передача маршалківської булави ген. Ридзові-Сьміглому. До ген. Ридза-Сьміглого промовив президент Мосціцький і відтак перейнявши маршалківську булаву з рук шефа військової канцелярії ген. Шалього передав її маршалові Ридзові-Сьміглому. Орхестра відіграла державний гимн. Батерія віддала почесну салюту з 20 гарматних вистрілів. Маршал Ридз-Сьмігли подякував у своїй промові президентові за найвищу військову почесть і заложив заяву, що працюватиме дальше для добра держави й народу. Опісля новий маршал приймав ґратуляції, що їх зложили кардинал д-р Гльонд, премієр Складковський, інспектор армії ген. Бердецький, мін. військових справ ген. Каспшицький і маршал сойму та сенату Цар і Пристор.

Цілий акт передачі відбувся в присутності членів уряду, сойму, сенату і представників чужих держав.

„КРИСТИНА"
ПАРИЖ—ЛЬОНДОН—ВАРШАВА —
ЛЬВІВ, ВУЛ. ПЕКАРСЬКА 1 Б.
НОВІТНІЙ САЛЬОН ЖІНОЧОЇ КОНФЕКЦІЇ
ДЛЯ ЕЛЕГАНТНОЇ ПАНІ,
ЖИВА РЕВІЯ НАЙНОВШИХ МОДЕЛІВ —
ЗСАЗ 1—3 СЕНЗАЦІЙНА ОКРАСА ЛЬВОВА.

Українознавчі виклади в Берліні.

В Семинарі орієнтальних мов при берлінському університеті відбуватимуться і цього року курси української мови, ведені д-ром **З. Кузелею,** а саме трьохгодинний курс української мови для новиків, середній курс української мови для тих, що мають початкове знання української мови та скінчили два семестри першого курсу і вищий курс української мови, сполучений з перекладами й поясненнями текстів і практичними вправами.

Курси української мови в „Семинарі", що цього року перетворився в „Високу школу чужинних студій", ідуть уже четвертий рік і тішаться доволі доброю фреквенцією. Між слухачами курсів, побіч студентів, є теж чимало старших осіб, професорів, бібліотекарів, письменників, журналістів, колишніх дипльоматів і всяких фахівців, що поважно вчаться української мови й використовують відповідно український матеріял в обсягу своїх інтересів: деякі з них дали вже себе пізнати гарними працями та статтями про Україну та про українські справи (як напр. д-р Ріхтер, д-р Г. Вольф, д-р Фрібель), інші виступили з цілою низкою талановитих перекладів з української мови (як напр. Бруно Орлик, Марія Мірчукова, дир. Адамек) або використовують українські теми у своїх творах (п-і Августинова), а деякі взялися навіть студіювати Україну в терені, як напр. пп. інж. Баргель і Цаймер, що двома наворотами їздили на довшу подорож на Підкарпаття та привезли звідти велику кількість фактичного та ілюстраційного матеріялу, що частинами появляється в ріжних німецьких журналах (напр. „Фольк унд Райх", „Вохе"), почасти переховується в „Українському Науковому Інституті" для плянованої етнографічної виставки. В українських курсах брали теж участь проф. саскатунського університету Гео Сімпсон, грузинський письменник Гамбашідзе, півд.-амер. журналіст Сантіяго Санхес, лектор Матіят і кількох бібліотекарів пруської державної та міської бібліотеки.

Крім курсів української мови д-р Кузеля викладає що семестра по дві години тижнево на окремі теми українознавства, і так минулого року дав „Огляд української літератури" і „Вступ до українознавства" а тепер „краєзнавство України".

Від двох літ веде сталі **курси українознавства „Український Науковий Інститут".** Виклади відбуваються по годині тижнево в німецькій мові й мають пересічно по 6—15 постійних, вписаних слухачів. Вписи на ці курси йдуть через „Авсляндсгохшуле", спис викладів оголошується у програмі викладів берлінського університету й „Високої школи чужинних студій". У зимовому семестрі ц. р. відбуватимуться такі виклади: „Сільське господарство України" (доц. інж. Р. Димінського), „Україна в її відносинах до Польщі від початку XVIII. століття аж до сучасних днів" (доц. Б. Крупницького), „Українська кольонізація на півдні та сході" (проф. З. Кузелі) і „Головні духові течії в сучасній Україні" (проф. І Мірчука).

Другий рік існування зачинає **„Економічний гурток при Українськім Науковім Інституті",** ведений пп. доц. Димінським і м-ром Фіголем. Гурток, що сходиться й працює у „Студентському Домі", мав минулого року 8 відчитів з дискусіями, відбув кілька дискусій на економічні теми й підготовляє матеріял під деякі спільні праці та публікації.

Ґрунтовий податок.

В „Деннику Законів" ч. 85. оголошено декрет президента, який змінює постанови про ґрунтовий податок. Декрет накладає ґрунтовий податок на всі ґрунти, навіть на державні. Його будуть оплачувати теж державні ліси, які були звільнені від ґрунтового податку в колишній займанщині російській і німецькій.

Від ґрунтового податку будуть звільнені цвинтарі, публичні дороги, площі та інші ґрунти, віддані до публичного вжитку. Декрет передбачує звільнення від ґрунтового податку ґрунтів, відданих до наукових або досвідних цілей, хліборобським школам і науковим установам та досвідним заведенням, які належать до правно-публичних установ.

Ґрунти скомасованих господарств є звільнені від ґрунтового податку на три роки (дотепер на два роки). Далі декрет признає полекші охоронним лісам.

Зате не звільнює від цього податку ґрунтів усяких фундацій, з **чого дотепер** користали вони в колишній займанщині російській і німецькій. Декрет признає полекші платникам таким чином, що поширює дегресію ґрунтового податку на східні воєвідства. Ці полекші матимуть платники при заплаті першої сплати 30. квітня, а не як дотепер при заплаті другої сплати 15. листопада, бо селянин має на весні менше гроша, ніж в осени.

Листопад — місяць Українських Інвалідів!

Ділом пошануйте память тих, що своїм зусиллям і терпінням поставили нас у ряд націй.

З відчитової салі.

„Сучасний унійний рух на Заході" — реферат о. ректора д-ра Й. Сліпого в серії Акад. Вечорів.

В неділю 8. ц. м. о. ректор д-р И. Сліпий започаткував своїм річевим і гарно опрацьованим рефератом IV. з черги цикль Академічних Вечорів, що їх організує Наукове Богословське Т-во у Львові. Реферати з циклю Академічних Вечорів здобули собі вже належне признання серед української інтелігенції не лише у Львові, але також по містах на провінції, куди виїжджають прелєгенти зі своїми виголошеними вже рефератами у Львові. В цьому не мала заслуга Сеніорату т-ва „Обнова", що прелєгент підкреслив.

У своєму рефераті підкреслив прелєгент негативне становище до унійного руху в колишній царській Росії. Згадав, що до унійного руху ставилися прихильно лише одиниці та й то світлі учені, як фільософ Чаадаєв та проф. Сушков. Ширше спинився над заходами пап. у справі обединання неєдинених братів з католицькою Церквою. Безпосередні поклики пап до ерархів Східної Церкви у справі обеднання з католицькою Церквою не мали успіхів. Склалося на це багато причин. Тому теперішні папи звернули цілу свою увагу на підготову католиків у Зах. Европі у справі обединання неєдинених братів. І так починаючи від папи Пія X., потім Беневикта XV. західні чернечі чини дістали східні галузи. Між іншим заходом Митроп. Шептицького деякі черці з чину Редемптористів приняли східний обряд і працюють тепер між українським народом.

Підкреслив заслуги папи в несенні допомоги голодним у СССР підчас першого голоду в роках 1921—1923., коли то папа вирятував від смерти 160.000 дітей. Для студій над питанням обединання з католицькою Церквою основано заходом папи у Римі окрему конгрегацію, ріжні інститути і видавництва. В цій праці заслужилися найбільше: о. Бенедетті, епископ Д' Ербіні та кардинал Сінчеро.

З черги прелєгент обговорив важніші східні осередки в таких державах: Бельгії, Німеччині, Голяндії, Англії та Америці. Дуже заслуженим у справі унійного руху є монастир оо. Бенедиктинів в Аме, які видають орган „Іренікон". В 1923. р. основано в Ліль сем. св. Василя Великого, де оо. Домінікани видають журнал „Істина". В Парижі займаються спопуляризуванням унійного руху оо. асумпціоністи; в Англії Т-во св. Івана Золотоустого; в Німеччині Унїо Католіка в Мінхені. Найбільше заслужився для цієї справи в Німеччині о. д-р Берг. Після того обговорив унійні з'їзди у Белеграді на Чехословаччині та ширше спинився над заходами Митрополита Шептицького у поширенні унійного руху на Україні та в Росії. На основі спеціяльних повновластей пап — Митрополит Шептицький створив окремий ексархат у Росії, висвячуючи на його провідника о. Фйодорова.

Свій вельми цікавий реферат закінчив прелєгент в год. 7.30 вечором стверджуючи, що між католиками Зах. Европи йде широка підготова у справі унійного руху.

Прелєгентові подякував за основний реферат проф. Чехович, закликаючи численно зібрану публику, щоб прийшла найближчої неділі на відчит о. проф. д-ра Г. Костельника п. н. „Проблема чуда".

ВПЕРТІ ПОГОЛОСКИ ПРО ЗМІНУ ПОЛЬСЬКОГО УРЯДУ.

Варшавська опозиційна преса дальше підтримує поголоску буцімто по 11. листопада прийде в Польщі до зміни уряду. Наслідником ген. Складковського мав би стати або б. мін. Коц, мін. Каспшицький, або шлеський воєвода Гражинський. Найменше актуальна є номінація п. Коца.

Кажуть, що уряд ген. Складковського вже не появиться на засіданні сойму. Заповідають також внески „направячів" щодо зміни виборчої ординації.

ЗБОМБАРДУВАЛИ МАДРИДСЬКУ ГАЗІВНЮ.

ПАРИЖ, 10. 11. ПАТ. Авас подає, що 5 національних літаків збомбардувало вчора пополудні мадридську газівню. Літаки скинули 15 бомб. Газівня горить. Артилерія знищила північний залізничий двірець. Національні війська окружили міліціонерів в Каса дель Кампо і ледви чи вони могтимуть ще довго боронитись. Летуни бомбардують їх позиції а танки намагаються передерти через позиції червоних. Дільниця Толедо вивісила білі хоругви на вид танків. Національні війська посуваються з великим трудом, тому, що побоюються, щоб червоні не підмінували деяких дільниць.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— **ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА,** що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — **Адміністрація „Діла".**

— **Футра жіночі і чоловічі** та різного роду футряні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 26-?

— **В суботу,** дня 14. ц. м. уладжує Карпатський Лещетарський Клюб в салях „Русского Касина" при вул. Рутовського ч. 22/II. п. великий осінній „Дансінг". Гостям раді. 2992

— **Виклад проф. д-ра Раковського.** В середу 11. ц. м. в годині 7. веч. в салі Української Бесіди (вул. Рутовського 22) заходами Т-ва українських наукових викладів ім. Петра Могили проф. д-р Іван Раковський виголосить виклад на тему „На межах безконечности". Вступ за добровільними датками. Для шкільної молоді і студентів від 10 сот.

— **„Наталка Полтавка" в Коломиї і Станиславові.** Повторення львівської вистави „Наталки Полтавки" відбудеться 12. ц. м. в Коломиї (саля „Каси Ощадности") і в пятницю 13. ц. м. в Станиславові (саля „Сокола"). Після Львова „Наталка Полтавка" пройшла з повним успіхом при масовім здвизі публики в Золочеві і Тернополі.

— **Трамваєвий рух 11-го листопада.** Дня 11. листопада ц. р., в середу, у звязку з польським державним святом, в годинах від 8.30 до 11.30 припинять трамваєвий рух через вул. Пелчинську. Вози лінії „9" в тім часі будуть курсувати з Гавриліяки вул. Казимирівською, Городецькою до Гол. Двірця. Від год. 10.30 до 13-ої припинять рух трамваїв через вул. Зиблікевича, Пілсудського, Майдан Бернардинів, Галицький і Марійський Майдан. Вози лінії 2, 3 і 10 в тім часі будуть курсувати від кінцевих стацій тільки до точок, куди будуть переходити військові відділи підчас дефіляди.

— **Ціни харчевих продуктів у Львові.** В днях від 2. до 7. ц. м. платили на ринку у Львові такі ціни за харчові продукти: булка 4 сот., житній темний хліб 22 сот., житній хліб з муки урядового типу 29 сот., пшенично-житній 38 сот., пшенична мука 42 сот., житна мука 29 сот., десерове масло 2.80 зол., кухонне 2.60 зол., незбиране молоко 22 сот., яйця 9 сот., сир 60 сот., сметана 80 сот., сметанка 70 сот., сало 1.70 зол., смалець 1.80 зол., соловина 1.60 зол., сушені гриби 8 зол.

— **Повітовим старостою в Городенці** іменував міністер внутрішніх справ майора в стані спочинку Леона Кочура Рудковського.

— **Нова скляна гута.** В Надвірній оруховмили з днем 7. ц. м. гуту скла, що належить до рільничої кооперативи і досі продукувала скляні вироби в Горішньому Майдані. В новій гуті знайшло працю коло 80 робітників.

— **Кошти удержання ростуть.** Комісія для дослідів зміни коштів удержання при головному статистичному уряді ствердила, що в жовтні ц. р. кошти удержання трудової родини в Польщі зросли на 1.3 прц. в порівнанні з вереснем ц. р.

— **Припинили працю.** В рафінерії нафти в Надвірній припинили рух з причини вичерпання контингенту роли. Припинення буде тревати до кінця грудня ц. р. і до того часу лишиться без праці кільконацять робітників.

— **Нові реєстраційні таблиці для самоходів і мотоциклів.** На основі розпорядку про нові реєстраційні таблиці для самоходів і мотоциклів дотеперішні білі таблиці з червоним числом і з червоною буквою, що означала воєвідство, будуть скасовані. Нові таблиці будуть складатися з букви серії та з числа, під яким зареєстрували самохід. Те саме буде обовязувати мотоциклі. Пробні реєстраційні таблиці будуть мати знаки в жовтій краски на чорному підкладі з додатковою буквою Пр (латинкою). В часі від 1. лютого до 31. травня 1937 р. будуть вимінювати таблиці за звиротом коштів.

— **Клопоти болгарських городників у Львові.** На кінці вул. Жовківської біля Нового Знесіння винаймило кількох болгарів поле, на якому управляють ярину. Цю ярину крадуть їм вночі довколичні злодії, так що болгари мусять з револьверами в руках обороняти своє добро, а поліційна хроніка збогачується все новими, часом кривавими подіями. Колись тут арештовано одну жінку із Збоїськ, що вкрала болгарам більшу скількість каляфіорів. Відолашні болгари ночують тепер під голим небом, відганяючи злодіїв. Минулої ночі мусіли револьверовими стрілами відганяти аматорів їхніх каляфіорів. Наслідком стрілянини впала трупом одна жінка, в якій розпізнано 32-літню Агнішку Попек із Знесіння. Поліція арештувала трьох болгар.

— **Пожежа.** В загороді Михайла Копито в Сущині теребовельського повіту вибухла в ночі пожежа, що охопила швидко господарські будинки і хату, опісля перекинулася на сусідні будинки Нестора Жукевича. Вогонь знищив оба господарства. Причиною пожежі був мабуть підпал.

— **Крайова хроніка.** В Долині застрілився урядовець староства Франц Чарковський з причини зміни службового становища на нижче. — В Биткові пов. Надвірна в копальні нафти, що належить до фірми Стандарт Нобель, робітник Бандурський впав через необережність до бубна, який навивае линву, і погиб на місці. Коли здержали машину, добули вже трупа. — Хлопці, що пасли худобу коло Порогів пов. Надвірна, знайшли артилерійське стрільно й кинули його у вогонь. Від експльозії два хлопці й одна дівчина потерпіли тяжкі рани. — До мешкання Хаїма Каца у Глубічку Вел. тернопільського повіту добувся якийсь чоловік і стероризувавши обложно хору Берту Кац, забрав схований у тіжку мішочок з грішми, в якому було 150 зол., 10 долярів, біжутерія вартости 230 зол. і 6 векслів.

— **Жінка солтисом.** Громадська рада в Облачкові (Познанщина) вибрала солтисом п. Юзефу Згалінську. Це вже другий в повіті випадок, де вибрано солтисом жінку.

— **Самогубство комірника.** При вул. Маршалковській у Варшаві застрілився 72-літній Чеслав Гутри, б. комірник городського суду. Перед кількома тижнями його перенесли в стан спочинку з причини високого віку. Тимчасом касова ревізія виказала браки на шкоду інтересентів і Гутрому дали речинець до вирівнання тих браків до 10. ц. м. Не могучи роздобути грошей, він відобрав собі життя.

— **Спроневірила 30 тисяч зол.** В окружному суді у Варшаві розпочався процес у справі грошевих зловживань в бібліотеці варшавського університету. На лаві обвинувачених засіла університетська урядничка Уляновська під закидом, що спроневірила 30 тисяч зол. Процес потревае кілька днів.

— **Самоходова катастрофа.** На шосі Мілян-Бергамо зударилися біля Бергамо в повному розгоні два самоходи. Сила удару була така велика, що один самохід перевернувся і станув у вогні. Шестеро осіб, що находилося в самоході, погибло. Зпід останків возу добули їх спалені тіла. Керовник другого самоходу, що своєю необережністю спричинив катастрофу, потовкся легко. Його арештували.

— **Різні вістки.** Із Райхавіку (Ісляндія) повідомляють, що море викинуло на беріг дальших 7 трупів, членів залоги корабля „Пуркуа Па", на якому загинула французька наукова експедиція. — За останнім статистичним обчисленням на цілому світ є 36 міліонів самоходів, із чого 26 міл. у самих Зл. Державах Північної Америки. — Італійська урядова аґенція Стефані стверджує, що в абісинській війні згинуло з італійського боку 3.248 вояків і 757 робітників.

— **Прийде нова криза. Захопить вона і держави багаті у сирівці.** У відділі чехословацько-англійської, льондонської Торговельної Палати мав цікавий виклад управитель „Заведень Батя у Зліні" — І. А. Батя. Під адресою англійців і інших націй, які мають багато власного золота і сирівців, висказав прелеґент свої міркування у справі наслідків теперішнього обмеження міжнародніх господарських відносин. На мій погляд — сказав І. А. Батя — вже за найближчих десять літ зміняться зовсім вигляди світової торговлі, коли й далі триватиме теперішня автаркія великих держав. Велика криза чекає наприклад Австралію, бо — бачите ось то вбрання зроблене із штучної чехословацької вовни, якої ціна є одну третину нижча від ціни природної вовни. Крім того вона має ще кращі технольоґічні прикмети. Помалу росте цілий промисл у продукції штучної гуми. Все це наслідки труднощів, які повстали через збут наших промислових і рільничих виробів. Нема іншого виходу, щоб утримати постійний стан працюючих і забезпечитися перед суспільним неспокоєм. Якщо европейські фабрики вироблятимуть дешевші і кращі підмінки бавовни, вовни та інших сирівців від тих, які доставляють заморські держави, так що тоді буде з добробутом Індій, Єгипту, Америки і т. д. Тому думаю, що по тій кризі прийде нова, яка охопить держави, багаті у сирівці, якщо вони не започаткують політики без обмежень у світовій торговлі. Вислідом теперішньої блєокади середущої Европи може бути й таке, що не зможе вона купувати надалі бавовни, вовни, ґуми, шовку, бензини і т. д. Не дійде до цього всього тільки тоді, коли відборцям сирівців не ставитимуть перешкод у вивозі їх товарів.

— **Справлення помилки.** У вчорашньому звіті з розправи проти Я. Спольського вкралася друкарська помилка. І так з останнього речення зізнань св. Щенсного та початку зізнань св. Владислава Хімяка випало кілька рядків і тому подаємо кінцеве речення зі зізнань св. Щенсного та початок зізнань св. Вл. Хімяка. Отже має бути: **„Св. Щенсни** не пригадував собі теж на дальше питання підсудного, коли він його переслухував і тому підсудний вияснив судді, що його переслухували без перерви від 15. до 23. липня 1934. р. **Св. Вл. Хімяк** признав, що підсудного переслухували 3—5 днів".

Всячина.

МАРАТОН МАТЕРЕЙ.

Маратон матерей, що ми про нього писали покінчився офіційно ще в суботу. Одначе покищо премії не признали ще ніодній мамі. 15 матерей, всі разом мають 133 живих дітей, що вродились за останніх 10 літ. Шість із цих жінок мають кожна по девятеро дітей, отже їх шанси рівні. Конкурентки не могли погодитись і погрожують одна одній судовим процесом. Правда, одна з них, як цими днями писали, що була в тяжі, породила була десяту дитину, але дитина по кількох годинах померла.

Одночасно з конкурсом внуки І рідня пок. Мілєра, що записав гроші на конкурс матерей, подали до суду скаргу проти правосильности заповіщання. Це викликало в Канаді таке величезне схвилювання, що аж міністр стейту Онтаріо мусів заспокоїти прихильну опінію запевненням, що уряд не дозволить, щоб гроші призначені Мілєром на маратон матерей дістались у непокликані руки. В канцелярії нотаря, що виконує заповіщання Мілєра розігралася у суботу бурхлива сцена. Шість матерей, що кандидують на нагороду, прийшли кожна зі своїми 9 дітьми. Вони заявили, що годяться розділити між себе 500.000 долярів. Тільки одна Матію Кенні відмовилась від спільного поділу і заявила, що тільки вона одна виграла маратон.

ДИВОГЛЯДИ.

ОБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИ СТАРОДІВОЦТВА.

Обезпеченеве товариство у Копенгаґені відкрило новий відділ обезпечення призначений виключно для тих, що стануть старими дівами. Обезпечуватись може кожна молода дівчина, не дивлячись на те, чи вона буде старою дівою чи ні. Якщо обезпечена вийде до 40 літ заміж, тоді всі вплачені гроші залишаються власністю обезпеченевого товариства. Якщо обезпечений не вдасться заложити родинне вогнище (очевидно, що мова тільки про законне подружжя), то обезпеченеве товариство виплачуватиме їй досмертну пенсію.

ЦІКАВА КАВАРНЯНА СТАТИСТИКА.

Багато людей має поганий звичай рисувати по кавярняних і ресторанних столиках. Зокрема мармурові столики годяться до цього кавярняного мистецтва і дуже часто вони виглядають як географічна карта. Навіть столових скатертей не щадять розлюблені у столовім малярстві гості. Один член американського Союзу власників гостинниць і кавярень рішився прослідити, що автори рисунків найрадше рисують по кавярняних і ресторанних столиках. Переведені досліди виказали, що 68,5 прц. — це ріжні статистичні дані і обчислення, 13 прц. — це доми, кораблі, і дитячі візки, 6,5 прц. — жіночі голови, 3 прц. — дотепи, 2 прц. — це рисунки, що їх змісту не можна відгадати.

ТРИ МІЛІОНИ ПАР ПОДЕРТИХ ШОВКОВИХ ПІДВЯЗОК.

На півострові Лябрадор засновують нове промислове підприемство, яке має всі вигляди на успіх. Жіноче товариство з Батле Гарбур і Ріголету звернулося до концерну Ґренцля в Ню Йорку з пропозицією доставляти нюйорській фірмі хідники й килимики зі старих подертих шовкових підвязок. Як взір вислало товариство до Ню Йорку килим з підвязок, що відповідав усім вимогам. Концерн Ґренцля погодився дуже радо на пропозицію жіночого товариства з Лябрадору і доставлятиме з Ню Йорку старі підвязки на Лябрадор. Першим транспортом відїхало 3 міліони шовкових підвязок з Ню Йорку до Лябрадору.

Дописи.

ТУРКА.

Повітова кооперативна анкета в Турці відбулася 6. (учасники 22. кооперативи, а саме: Бенькової, Ісай, Сянок, учасники 22. кооперативи, а саме: Бенькової Ісай, Сянок, Дністрик, Волиця, Розлуч'я, Волосянки, Малої Ясінки, Верхньої Ясінки, Явори, Хащева, Михнозець, Турки (Ровінь), Ільника, Шумяча, Тарнави, Турки (Сяна), Жукотина, Букова, Соколик, Яблінки (Вижні), Турочок та делегати Р.С. У.К. Д. Квасниця, від Н. Т. П. Кіт, від ОСК в Самборі: д-р І. Кульчицький, Карпати: д-р Л. Макарушка та Н. Кривоклиз і члени КОК-а — загалом 76 осіб. Нараду відкрив голова КОК-а д-р Конкурат. По виборі президії д-р Любомир Макарушка зреферував справу обов'язкової кооперативних працівників у Карпатії, який доповнив Евген Утриско з Турки. Дмитро Квасниця, рев. зор РСУК у Львові обговорив в одногодинному рефераті стан кооперації у Турчанщині, заявляючись за складницею ОСК зі Самбора в Турці. В дискусії над згаданими рефератами забрали голос: 1) д-р Ілля Кульчицький зі Ст. Самбора (подав вимоги, на яких повстане складниця ОСК в Турці; 2) Іван Лутчак з Волосянки Малої (збиття уділів піде легко, якщо кооперативи стягнуть борги); о. Іван Криса з Ісаїв домагався справедливого розложення уділів, які мають зложити кооперативи, в то узгляднення власного майна і оборотів; Петро Кіт зі Львова висловив від Н. Т. радість, що повстане складниця ОСК в Турці і дякував КОК-ові за дотеперішню кооперативну працю в Турчанщині. Вкінці д-р Мирон Кондрат з Турки змусував становище КОК-а: справу кооп. організаційного і торговельного осередку в Турці обговорено на 3-х повітових анкетах і 6 районових нарадах, в саме у Жукотині, Торнаві, Яворі, Лопушанці, Розлучі і Турці.

СТАНИСЛАВІВ.

Вистава „Наталки Полтавки". В пятницю 13. ц. м. в год. 8.30 вечором відбудеться в салі „Сокола" вистава „Наталки Полтавки", що її виставить кооп. „Український Театр" у Львові. По великому тріюмфі у Львові, зачікує станиславівське громадянство з зацікавленням цієї вистави. Слід надіятись, що сала „Сокола" виповниться вщерть, тому всім, що вибираються на виставу, радимо заздалегідь постаратись за білети.

З життя гімназійної молоді. Минулої суботи виставила драматична секція жіночої і мужеської гімназії „Лісову Пісню" Лесі Українки. Можна подивляти відвагу аранжерів і виконавців — ставити „Лісову Пісню" на сцені станиславівського „Сокола". Всеж таки вистава „Лісової Пісні" можна вважати зовсім удатною, бо полишила вона на глядачах сильні враження. Прегарні декорації Боровика і світляні ефекти (світляний ліхтарем на голові мавки, пожежа хати, зява мавки в останній дії), гарні і старанні (хоч не у всіх) строї, добра взагалі гра — все те давало гарне враження. З виконавців рішуче слід відмітити Мойсеевичівну (мавка), яка вийшла з тяжкої ролі переможно. Добрий був теж Березовський (Лісовик), Ганушевський (Лукаш) зрозумів ролю і грав добре, особливо у 3. дії. Незле випав теж Камінський (Перелесник), зате О. Прихан (Дядько Лев) випав слабо: за молодий голос і рухи. На Висоцькій (Мати Лукашева) пізнати було трему, хоч і вона мала деінька добрих місць. Смеречинська (Килина) не зрозуміла ролі й тому вийшла слабше. Інші старалися грати якнайліпше, що їм менше або більше вдавалося. Публіки повно сала. При кінці згадаємо, що „Прольоги" пропущено. Режисерувала п. Барничева, яка в нагороду дістала кош квітів від учениць.

З музичного життя. Минулої неділі відбулись Заг. Збори філії муз. т-ва ім. М. Лисенка при слабому зацікавленні членів. На кількадесять членів прибуло на збори аж... 11 осіб!! В тому вже й учительський збір. Зацікавлення справді величезне. Збори відкрив проф. Бойцун, як урядуючий заст. голови, бо голова пром. Онуферко зрікся головства. Дальше зазначив проф. Бойцун, що збори не повинні відбутися з огляду на малу скількість присутніх, але така фреквенція стала вже традицією... Описи прийнято без змін протокол з попередніх зборів. Довше звідомлення проф. Бойцуна було настроене песимізмом і зневірою у станиславівське громадянство. У своїму звіті згадав проф. Бойцун і про несовісність членів виділу, які не являлись на засіданнях. Матеріальний стан т-ва дуже невідрадний і щороках. Матеріальний стан т-ва дуже невідрадний і щороках. Матеріальний стан т-ва спричинили: апатія і незацікавлення станиславівського громадянства у музичнім житті. На кількатисяч українців у Станиславові товариство має звищ тисяч українців у Станиславові товариство має звищ тисяч українців у Станиславові товариство має звищ т

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом В. Блавацького.

ПЕРЕМИШЛЬ: „Камо грядеши".
11. XI. Рожевий цвях.
12. XI. Голгота.
З Перемишля театр їде до Судової Вишні, Городка і Комарна.

Український Національний Хор під арт. проводом Д. Котка.

Гвинеї: 11. XI.
Здолбунів: 12. XI. і 13. XI.
Кракслів, 14. XI.
Рівне: 15. XI. і 16. XI.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича

Жидачів:
11. XI. Муж двох жінок.
12. XI. Катерина.
13. XI. Інваліди.
14. XI. Ніна тещa.
15. XI. Віб.
З Жидачева їде театр до **Миколаєва.**

Великий Театр:

Середа, год. 7.30 веч. „Відправа грецьких послів" і „Потрійний".
Четвер, 12. XI. год. 7.30 веч. „Кавареньна".
Пятниця, 13. XI. год. 7.30 веч. Премієра „Відправа грецьких послів" і „Потрійний".
Субота, 14. XI. год. 7.30 „Кавареньна".

Кіна.

АПОЛЬО: „Їх троє".
АТЛЯНТИК: „Пан із мільонами".
ВАНДА: „Катруся" з Франціскою Галь; „Мужчини в небезпечному віці".
ГРАЖИНА: „Відень шаліє".
КАСІНО: „Ада, це не лишає".
КОПЕРНИК: „Блакитна парада".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Доктор Ікс" і додатки.
МІРАЖ: „Хто останній цілує".
МУЗА: „Залога".
ПАК: „Цирк Сарам" „Пат і Патаконе".
ПАЛЯС: „Проклята".
ПАН: „Рітмайстер фон Верфен".
РАЙ: „Малий моряк".
СВІТ: „Ядя".
СТИЛЬВЕ: „Сто пот х" з Еді Кантором, ревю „Це і те".
ТОН: „Несамовитий дім" і поліровий додаток „Чудові діти".
УТІХА: „Кровавий замах у пасині" та ревю.
ХИМЕРА: „Геройський форт Доомон"

ФОТОПЛАСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Японія".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 11. листопада 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.20 Концерт 17.10 Твори Марії Бах і Пьєса, 19.36 Симф. концерт, 21.45 Концерт першої оркестри, **Братислава** (298,8) 18.10 Танкові рефрени, 19.20 Словацькі нар пісні, **Прага** (470.2) 20.05 Концерт фільг. орх., **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 18.30 Концерт, 21.30 „Ле ман де мікі" Доена, **Білгород** (437,3) 17.20 Нар пісні, 20.00 Орх концерт, **Берлін** (356,7) 14.45 Розр. музика, 16.45 Концерт солістів. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.40 Нар. пісоньки, 18.00 Із доби лицарства», Концерт солістів, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.35 Солісти, 19.00 „Ніч Вальпургії" радіоопера Гріма, 22.40 Нові пісні Г. Вольфа, **Будапешт** (549,5) 12.05, 15.50 Концерт, 18.10, 22.30 Циг. музика, **Мілянo** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 12.40 Популярна музика, 17.15 Форт. ресіталь Брун. Васіли, 21.20 Орх. концерт. **Рим** (420,8) 20.40 Орх. концерт, 21.50 Пісоньки й танці, 22.40 Танкова музика.

Четвер, 12. листопада 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Розр. концерт, 17.05 Пісні й арії, Кох бас, 19.20 Сп. ресіталь Кляве сопран, 19.40 „Генрих IV" драма Шекспіра, 22.30 Пісні й арії, Леймо сопран, **Братислава** (298,8) 16.55 Пісні, 17.45 Форт. ресіталь сліпого піяніста К. Костяла, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття. **Мор. Острава** (269,5) 17.35 Бетовенові пісні, 21.40 „Екзотікон" форт. сула Новака, **Прага** (470,2) 17.15 „Перші бажання" пісні Крічки, 19.25, 22.15 Концерт, **Париж** (1648) 12.00 Концерт симф. орх., орх., 18.00 Театр Увни; Класичні твори, 21.00 Спів, скрипка, 21.45 „Школа шарлатанів" авд. Тріст. Бернара й Альб. Сентюріера, **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні, 18.00 Сп. ресіталь, 20.00 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) 20 Концерт, 10.00 Нар. пісоньки, 17.00 Пісні, твори ва. скр. та форт., 19.15 Форт. ресіталь, 20.10 Симфонія ч. 7. в-дур Шуберта, 21.00 Вок.-муз. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 17.50 На спогад Ад. Кірхля, сольові й хоральні пісні, рецитації, 22.30 Музика, **Мінхен** (405,4) 10.00 Нар. пісні, 13.15 Популярна музика, 20.10 Чар інструментів, 22.40 Нар. пісні, хор, **Будапешт** (549,5) 13.30, 20.45 Циг. музика, 17.30 Сальон. музика, 18.30 Сп. ресіталь, 21.55 Музика з Гайднових часів, солісти, **Мілянo** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 12.40 Легка музика, 17.15 Вок. концерт, 20.40 Камер. музика, **Рим** (420,8) 17.15 Вок.-інстр. концерт, 20.45 „Ль Ока дель Каїро" оп. Моцарта, 22.10 Орх. Концерт.

ЧЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 11. листопада 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Концерт військ. оркестри, 8.50 Ранішній дениик, 9.00—10.30 Богослуження, опісля 10.30 Під перши чаром Жеромського, 10.45 Лядовська, Кепура, Губерман, Ада Сарі, Ст. Неджельський, Бандровська, Фрідман, Умінська, Падеревський з гр. пл., 11.40 Відчит: Булява, 11.50, 13.30 Військова ревія, опісля музика з гр. пл., 12.45 Фрагм. академій з Великого Театру у Варшаві, 13.00 Музика з гр. пл., 14.10 Одинадцятий листопада у Львові, промова, хор. гр. пл., 15.10 Воякські пісоньки з гр. пл., 15.30 Про ведення господарства, 15.45 Гутірка для дітей: пісоньки в вик. хору, 16.05 Мікрофон на вулицях Варшави 11. листопада 1918, 16.40 Концерт орх., Лучай спів, скрипка, фортепіян, 18.00 Історична авдиція, 19.30 Шлеські пісні в вик. хору, 20.00 Словно-муз. авд.: Фрагменти з „Краковяків і гуралів", 20.35, 20.40 Спортові вістки, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Оповідання про Шопена, форт., віольончеля, симф. орх., 21.45 „Ідe вояк бором, лісом" муз. авд., 22.25 Марші в вик. військ. орх., у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Четвер, 12. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на ниві, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для молоді вселюдніх шкіл: Танки з різних околиць Польщі у вик. орх., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Серед віртуозів, гр. пл., 12.40 Гутірка: Дім на Золотій, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Цитр. авдиція Ол. Роліцького, 16.20 Хвилина питань, гутірка для старших дівей, 16.35 Арії та пісні в супр. форт., 17.00 Затроєння харчами, 17.15 Вольф-Ферарі: Комер. симфонія на 11 сольових інструментах б-дур оп. 8, 17.50 Про польський біографічний словар, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Пісоньки із львівського фольклору, гр. пл., 18.35 Із господарської історії Львова, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Увни: 11. листопада нап. Тео Флайшмана, Брюсселя, у перекладі, 19.30 Концерт джез. орх., 20.30 У найдикшій долині Татр, 20.45 Вечірній денник, 21.00 Жигм. Стойовський, спів, музика, 22.05 Танкова музика.

Радіокутик.

СОНЯШНА ЕНЕРГІЯ ДЛЯ РАДІОСТАНІЙ.

Ідея застосування сонячної енергії, як рушійної сили, була вже віддавна відома. Тепер ця справа стала предметом поважних наукових досліджень, що дали позитивні наслідки.

На останній світовій енергетичній конференції зазнайомлено учасників її з висліджами праць лабораторійних. Апарат, що застосовано для цієї мети, складається з 3-х параболічних алюмінієвих дзеркал довжиною 6 стіп і широчиною 2 стопи. Сонячне світло скупчувалося на рурці, яка мала в собі чорну рідину з високою точкою кипіння (понад 250 ст. Цельзія) — так зв. Арокольор. Тепло, яке абсорбувалося цією рідиною, служило до порушення малої парової машини, силою 0,5 КВ, яка в свою чергу порушала електричний двигун, що запалював радіонадавник.

РАДІОВІ РЕПОРТАЖІ З ЕСПАНІЇ.

Найкращий американський радіорепортер Фльойд Джіббон приїхав до Мадриду, щоб надавати репортажі з боїв, які йдуть тепер в Еспанії.

Репортажі надаватимуть через коротковальну мадридську станцію EA 2.

АМЕРКАНСЬКА КОРОЛЕВА РАДІЯ.

Кілька місяців тому оголошено в Америці плебісцит на найбільш популярну радіову артистку. Вибір упав на п. Джессіс Драгонетт, яка здобула титул „королеви радія".

Свій величезний успіх молода співачка завдячує незвичайно дбайливій підготові до виступів. Вона до такої міри старається вчутися в зміст виконуваної пісні, що виступає завжди в сукні, яка відповідає настроєві твору.

РЕГУЛЯРНА ТЕЛЕВІЗІЯ В АНГЛІЇ.

Англійська радіофонія подає, що початок правильного надавання телевізії в Англії є від 2. листопада. Із свята відкриття будуть надавати телевізійні емісії. Від 2. листопада програми будуть надавати щоденно — за виняткоm неділь — від год. 15. до 16. та від 21. до 22.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.93—89.50, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 285.80 — 284.10, Франки фр. 24.69 — 24.55, Франки швайцарські 123.35—121.45, Фунти англ. 25.95—25.79, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.50—17.00, Кор. дан. 115.79—114.95, Кор. норв. 130.33 — 129.35, Кор. шв. 133.78 — 132.80, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.45—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95—93. Марки нім срібні 122—115.

Акції.

Банк Польський 11.50, Цукор 31, Ліль-пол 14.75.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 67.75, 5 конв 52 6 дол. 73.00, 4 прем. дал. 45, 47.50, 47.75, 7 стаб. 485, 486.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БГК. 61—63, 4 прц. БГК. 61—65.

Долярівна 46—48, 3 інвест. 1. ем 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65.50—67.50.

Збіжжя.

Львів, 10. XI.

За 100 кг. дводо вагон Львів:

Ячмінь одн.	19.75—20.00
Ячмінь на мливо	19.00—19.25
Ячмінь паст.	18.75—18.50
Фасоля біла	27.00—37.00
Фасоля праса	26.00—27.00
Горох Вікторія	26.00—27.00
Горох пів Вікторія	23.00—24.00
Горох пільний	17.00—19.00
Горох зелений	18.00—20.00
Горох Фольгера	22.00—23.00
Гречка на мливо	21.00—21.50
Гречка паст.	16.50—17.00
Крупи гр.	38.00—39.00
Висівки житні	9.00—9.25
Висівки пшен. грубі	10.25—10.40
Висівки пшен. середні	9.00—10.00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 10. листопада н. р. кооперативам платив за:

льоко Львів.	
1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.75 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.80 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.80 „
1 л. молока	0.17 „
1 к. яєць	4.60—4.70 „

Тенденція на всі артикули звижкова.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 10. XI. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвірє птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більченського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.80 кг. вгору без пашинку	0.95 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

Поляка.

Почуваюся до милого обовязку зложити подяку ЯКОВОВІ НАСОВІ, дентистові у Львові, вул. Сикстуська ч. 17 за сумлінне й уміле упорядкування моїх зубів.

Антін Лотоцький.

ОПОВІСТКИ.

На Український Город зложив через Адміністрацію „Діла" п. Іван Пилипчук, Злоцьке 5 зол.

КУПНО - ПРОДАЖА

МАШИНУ писальну українсько-польську 200 зол. продає Патицький, Чарнецького 10. 3039 2—4

РІЖНІ

НАШЕ МЕШКАННЯ — наша приємність. Фіранки, декорації кімнат за безцінь, Фройліх, Сикстуська 21. 2679 13-?

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, жіночі, проти усування матиці під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 6—100

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Панн поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 17-60

ТЕПЛІ ШКАРПЕТКИ, БОНЖУРКИ І ШЛЯФРОКИ жіночі і мужеські, вибагливо виконані 9.50. Фабрика білля „АСТРА", Львів, СИКСТУСЬКА 2. 2912 2—3

ЗОЛОТІ та срібні вироби, перстенці, шлюбні обручки тощо продає дешево славнозвісна католицька фірма Іван Зельтенрайх, Львів, площа Марійська. Полагоджує всякі направки. 3032 1—30

ОГОЛОШЕННЯ.

Фортепіяни, піяніна

першорядних марок нові й оказійні.
Догідні кредитові умовини

Новацький

Львів, Пілсудського 17
Тел. 235-21.

2620 11-38

(НЕ ФАРБА)
привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ
первісний **колір**

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозинкович, Львів, Домініканьська 4. 2694 55-60

ВИРІБНЯ РАДІО ТЕХНІЧНА
„WARRADIO"
уруховила спеціяльний відділ усилюючих направ радіовідбірників і змінювачів. Довголітній досвід, відповідне механічне і лабораторійне уряджения дають гарантію, що всілякі направи, означування, доповнення, перебудови будуть виконані фахово, совісно і згідно з вимогами нинішньої радіотехніки.

Львів, вул. Янівська 37 „WARRADIO"
4/85 Тел. 230-33. 2—3

Ширіть наш часопис!

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 256 (14.505). Львів, четвер 12. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-61. „ Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Протест большевиків проти діяльности українських орґанізацій в Америці.

(ВУ). Большевицький посол у Вашингтоні Трояновський склав державному секретареві Злучених Держав протест проти діяльности гетьманської організації „Січ". Трояновський протестував головно проти летунських шкіл, які вдержує організація „Січ", бо вони — певняе большевицька нота — підготовляють українців до нападу на територію СССР. Американський уряд розглянув ноту і відкинув протест большевицького уряду як необоснований, мотивуючи своє становище тим, що не може обмежувати свободи своїх громадян.

Великі протисовітські заворушення на Кавказі.

ПАРИЖ, 11. 11. ПАТ. Як подає „Матен", до грузинського пресового бюра дійшла з Тифлісу вістка про великі протисовітські заворушення в Ґрузії, Азербейджані, Вірменії та на Північному Кавказі. Большевицька влада розстріляла 150 осіб, дуже багато арештувала.

Дальша манджурсько-монгольська офензива на Китай.

ПЕРЕГОВОРИ ТАКИ НЕ ПОСТУПАЮТЬ.

ПЕКІН, 11. 11. ПАТ. **4.000 війська Манджурії та Внутрішньої Монголії увійшло з літаками, панцирними самоходами і танками з Чагару до пров. Суйюан. Дійшло до завзятої битви з китайським військом; маджурсько-монгольські війська відступили.**

ТОКІО, 11. 11. Домей. Після вчорашньої наради амб. Кавагое з кит. міністром закорд. справ представник японського уряду заявив: Китай зовсім не змінив свого становища, але й Японія не думає резигнувати зі своїх пропозицій.

Національні війська заняли у Мадриді північний двірець.

ЛЬОНДОН, 11. 11. Райтер. **Кольона полк. Кастехона заняла північний двірець, сфорсувавши ріку Манзанарес. Головні сили не перейшли ще ріки.**

МАДРИД, 11. 11. Авас. Коло півночі згорів будинок генерального капітанату; слідів підпалу не викрили.

САЛЯМАНКА, 11. 11. ПАТ. На південному відтинку Мадриду нац. війська йдуть вперед. Ліве крило відбило ворожий наступ; лише в одному місці полягло 50 червоних.

ЧЕРВОНІ УЖИВАЮТЬ БОЄВИХ ҐАЗІВ.

ТЕНЕРІФА, 11. 11. ПАТ. Вчора пополудні заняли нац. війська околицю північного двірця зі сусідною дільницею Дом Б'ідя. **На тому відтинку червоні уживали боєвих ґазів.** Нац. літаки інтензивно бомбардували ворожі позиції між мостами Толеда і Сеговії та міністерство війни.

Анархісти здається підпалили королівську палату.

ПОЛОЖЕННЯ В МАДРИДІ У НАСВІТЛЕННІ АВАСА.

ТАЛЯВЕРА, 11. 11. Авас. За останні доби часто повторюються наступи і протинаступи з ріжним успіхом.

До передмість вело нац. командування наступ дуже скоро, беручи під увагу лише мотиви військового характеру. Відколи почалися вуличні бої, необхідно брати під увагу більше загальні справи. Маневрова війна замінилася на позиційну.

Червоні заатакували вчора ворога в околиці Віляверде; нац. війська осягнули поважну перемогу коло мосту Пльоріда біля Каза дель Кампо. Бої йдуть також коло Пассо Розалес. Червоні втратили 90-ох убитих. На інших відтинках було спокійно. Нац. війська укріплюють здобуті позиції: Карабанчель, Барріо Узера, Барріяра Кенте Толедо і Нарріяда Карретерес.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 11. 11. ПАТ. Вчора в 16. год. 15 нац. літаків появилося над Мадридом, але червоні їх прогнали. В 17. год. гармати великого калібру знову бомбардували місто; одно стрільно впало до пресової льожі в кортезах, але нікого не убило. В год. 13.30 червоні заатакували ворога успішно під Карабанчелем, в год. 16. приїхала модерно випосажена кольона каталюнської міліції. На щляху до Естремадури нац. війська посунулися дещо вперед. В год. 18. червоні окружили нац. відділ у Каза дель Кампо. Інші відділи нац. війська відступили з великими втратами.

НАЦІОНАЛЬНІ ЗМОТОРИЗОВАНІ ВІЙСЬКА ЩЕ НЕ НАСПІЛИ.

СЕВІЛЛЯ, 11. 11. ПАТ. Кольони ген. Вареллі заняли кілька стратегічних точок у Мадриді. Вони посуваються поволи тому, що змоторизовані частини мусіли виконати деякі маневри, заки візьмуть участь у наступі.

ЩОЙНО ТЕПЕР.

МАДРИД, 11. 11. Райтер. Рада оборони столиці наказала цивільному населенню зложити всю пальну зброю поліції. Хто не послухає, будуть його трактувати як повстанців.

Нац. літаки збомбардували місто.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ НАСТУП ЩОЙНО ПІЧНЕТЬСЯ?

ЛІССАБОНА, 11. 11. Райтер. 16 нац. літаків бомбардувало від рана становища червоних над рікою. У поінформованих колах твердять, що це є вступ до генерального наступу на Мадрид.

„ЗДОБУТИ МАДРИД НЕ ЛЕГКО" — ЗАЯВИВ ГЕН. КЕІПО ДЕ ЛЛЯНО.

СЕВІЛЛЯ, 11. 11. ПАТ. Ген. Кеіпо де Лляно заявив учора через радіо: „Дивує мене, що багато людей нетерпеливиться, чому здобуття Мадриду так затягнулося. Я ніколи не уважав, щоб здобути Мадрид було легко. Ворог уважає, що в домах декуди боронитися, як у полі, нац. війська посуваються обережно. Положення наших військ дуже добре: наше праве крило посунулося на 1 кільометер, ліве відбило з великими втратами ворожий наступ.

Анархісти вимордували 1.000 заручників.

КАЗАБЛЯНКА, 11. 11. ПАТ. Пасажири, що прилетіли з Аліканте поштовим літаком лінії „Ер Франс", оповідають, що після останнього бомбардування міста анархісти вимордували коло 1.000 заручників, м. ін. сина ген. Прімо де Ріверн та сестру ген. Кеіпо де Лляно.

Присилайте передплату!

В часі пожежі горять не тільки будинки але й **усе рухоме майно**, що має звичайно більшу вартість від будинків, тому це майно треба безумовно обезпечити від огню в

Товаристві взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР"

ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА 20.

Марш. Ридз-Сьміґли у Варшаві і мін. Бек у Льондоні.

Львів, 11. листопада 1936.

Польща переживає великі дні, — великі своїм значінням для внутрішньої і міжнародньої ситуації держави. Користаючи з патріотичного підйому польського народу, зрозумілого у роковинах відзискання державної самостійности, польські керманицькі чинники рішили ще одним актом підкреслити особистий авторитет людини, яка — може не конституційно — але фактично є сьогодні зверхницьким і неначе надрядним чинником у державі.

Надача маршалківського ступня ген. Ридзові Сьміґлому це черговий хід у пошуканці розвязки тої ситуації, яка витворилась у Польщі після смерти Йосифа Пілсудського. Ідеольогічний та устроєво-політичний „імпас", в якому найшлась тоді Польща, не минувся і досі. Серед тих відносин силою факту вирісе високо генеральний інспектор армії, як керманич і найвищий представник єдиного у Польщі тривкого чинника: армії. Значіння армії у Польщі таке велике, що ніодна політична організація проти її представника не відважується виступити навіть найменшим словом застереження. Просимо пригадати собі, що після смерти Й. Пілсудського центральний ендецький пресовий орган у Варшаві писав із недвозначними погрозами між рядками про „змінену ситуацію". Той сам табор сьогодні беззастережно признає в особі новопризначеного маршала не тільки чинник військовий, але й політичний. Те саме торкається табору ППС: у нинішні роковини польської самостійности „Робітнік" будячно вивішує вилинялий прапор „рожду робітничо-хлопскєго", однак друкує ввесь церемоніял передачі маршалківської булави та всі промови — без словечка коментаря. В той спосіб особа Ридза Сьміґлого, який виступає з вимогою скріпити оборонну силу держави та мобілізувати свою волю — стала у польському громадянстві центральною і доосередньою особою. Коли Йосиф Пілсудський наломлював відносини до своїх концепцій і через те ставав сам у центрі щоденної політичної боротьби, — щойно під кінець свого життя перестаючи безпосередньо голосно висловлюватись на актуальні внутрішньо-політичні теми та щойно з моментом своєї смерти перестаючи бути предметом і обожання і атак та переходячи до історії як символ боротьби за польську державність, — Едвард Ридз Сьміґли є спадкоємцем готової вже внутрішньо-політичної державної структури та спадкоємцем ідей свого великого попередника.

З заяв, висловлених при нагоді вчорашньої варшавської маніфестації, політичне значіння мають два речення: те речення промови президента Мосціцького, в якому він каже, що „гетьманська булава, яку за хвилину Тобі передам, не є тільки ознакою найвищого військового ступня, — сучасна дійсність вимагає зрозуміти цей урочистий акт в особливо широкому значінні", — і те речення з промови марш. Ридза Сьміґлого, в якому він каже, що має „щойно сплатити довг". Сплатити свій довг — Ридз Сьміґли хоче і буде щойно будучою своєю діяльністю: не тільки ге нерального інспектора армії, але державного діяча, що може своїм голосом вирішувати і перері-

Модні **велюрові капелюхи** на зимовий сезон поручає у великім виборі
Фірма **ДНТІН КАФКА**
ЛЬВІВ, ВУЛ. ГАЛИЦЬКА Ч. 4.

шувати найважніші справи з усіх ділянок. Справді: треба погодитись з новим маршалом, що це надзвичайно важке завдання. Маршал Ридз Сьмігли запевнює про одно: про „чистоту інтенцій, і замірів, і ретельности зусиль". Ми, українці, маємо одно бажання, щоб маршал Ридз Сьмігли, виходячи з засновку і чистої справедливости і військово-політичної державної рації, — вплинув на зміну національної політики супроти українського народу у тому сенсі, щоб покращала сучасна незавидна наша дійсність.

Очевидно, призначення ген. Ридза Сьмігло-го маршалом — проблеми внутрішньої політичної організації держави, проблеми строго актуальної, не розвязує. Однак всеж — цю актуальну проблему відсуває дещо на задній плян, даючи змогу покищо займатись такими справами, яких відсувати не можна ні на мить.

До тих біжучих польських справ — належить м. ін. вся ділянка закордонної політики. І тут подорож міністра Бека до Льондону має величезне значіння, як одна з останніх поважних міжнародніх конференцій. Є це безперечно новий дипльоматичний успіх Польщі: вже сам факт запрошення польського міністра до Льондону є моральним капіталом, — не кажучи про практичні висліди довгих нарад з провідними чинниками Великої Британії. До цього успіху допомогла Польщі гнучка політика, застосована пок. Й. Пілсудським супроти обидвох небезпечних сусідів держави, — східного і західного. Сьогодні, коли Німеччина стала знову одною з наймогутніших великодержав Европи, — показується, якою передбачливою була тактика — безпосередньо порозумітись з Німеччиною і запевнити собі на означений час добрі сусідські взаємини. Так само доцільною показалася політика — не вязатися ніякими „східними пактами" з Совітами, які сьогодні втратили не тільки моральний кредит у світі, але стають щораз більше політично ізольовані. Знак запиту, що повис над Францією Блюма-Торреса, проймає острахом англійський світ; знову німецько-італійське порозуміння створює нову ситуацію в Европі. У цій ситуації, коли згущується атмосфера над Сходом Европи, силою факту зростає значіння польської держави, що лежить між Німеччиною і Совітами, нинішніми протилежними ідеольогічно-політичними бігунами. Які конкретні висліди льондонських розмов — про це мабуть не швидко довідаємося. Однак, міркуючи по загальникових голосах преси, — Польща виходить з тих нарад зі скріпленим міжнароднім престіжем.

На превеликий жаль ми, українці, стоїмо від тої цілої міжнародньої метушні, з якої зродилась і льондонська візита, осторонь, немов зовсім неіснуючий чинник. На превеликий жаль ми самі стягаємо себе на позиції тільки й виключно внутрішнього — і то маленького — питання Польщі та не стараємось ніяким чином користати з добрих нагод, щоб 1) актуалізувати всеукраїнську проблему, як проблему міжнародню і 2) актуалізувати необхідність задовольнити бодай мінімальні вимоги українців у Польщі, — в інтересі всіх тих, яким залежить зменшувати скількість конфліктів та консолідувати держави, занепокоєні маревом нової хуртовини.

—o—

РЕВІЗІОНІСТИЧНІ ПОГРОЗИ.

(ВІД НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.)

Чернівці, 8. листопада 1936.

Гостина румунського короля Карла II. у Празі була не тільки куртуазійною формальністю, (відповідь на травневі відвідини президента Бенеша у Букарешті), або черговою пригадкою чесько-румунської приязни (гостини волоського князя Михайла Хороброго у 1601. р. у Празі, спільний виступ чеських та румунських легіонів у 1918. р., теперішній „румунський піхотинний полк ч. 45. чеської армії",) — це докази традиційних звязків цих двох народів. Гостина короля Карла та міністра закордонних справ Антонеска мала й інші ціли. Передовсім була це „відповідь на інтриги ревізіоністичних урядів", що старалися внести фермент у потрійний союз Малої Антанти, щоби потім розкласти й Балканський Союз.

В останньому часі дійсно кружляли вістки про „ізолювання Чехословаччини", яка занадто відхилилась в сторону Совітів і через те втратила симпатії „авторитарних" королівських урядів Югославії та Румунії. Інші поголоски хотіли бачити в Малій Антанті тільки „дипльоматичну фікцію", що її склеїли пп. Бенеш та Тітулєску, щоб користати з наслідків післявоєнних договорів.

Противники Малої Антанти негували доцільність її істнування, вказуючи на розбіжности політичних орієнтацій її членів (Чехословаччини на виключну поміч Москви, Югославії на протекцію Берліна та Риму, та Румунії на фінансові круги Франції) та на відсутність дійсної співпраці навіть на економічному полі. Щоб заперечити ці аперті поголоски, що їх розносила преса ревізіоністичних держав— відбулися в останньому часі згадані вже маніфестаційні відвідини румунського премієра Татареску у Білгороді, та потім короля Карла II. у Празі. Зрештою і през. Бенеш рішився відвідати Югославію, щоб заперечити злобні балачки про „видумане непорозуміння між пп. Стоядіновичем та Крофтою".

Але й противники мало-антантського блоку не дрімали. Відбулася така вимовна стріча як міністрів Чіяна та Нойрата, на якій безумовно була мова про Малу Антанту, (щоб відхилити Югославію від її совітофільських союзниць), відбулась також зустріч пп. Шмідта та Даранія, при чому ці представники Австрії та Угорщини висловились проти економічного пляну п. Годжі.

Ще більшого розголосу, як ці дві стрічі, набрала промова італійського вождя в Міляно. Виступ Мусолінія проти „вільзонівського міру" та проти Ліги Націй відбувся якраз тої самої днини, коли чеський уряд гостив румунського короля та запевнював світ, що „малоантантський союз це вже не трійка держав, а одна міжнародня ціліть". І якраз проти цієї цілости виступив п. Мусоліні, бо предсказав, що Югославія наблизиться до Італії. Значить, відхилиться від Малої Антанти, яку використовує влізлива „приязнь" п. Літвінова. Далі згадав італійський диктатор свою вірну союзницю „скатовану Угорщину", яку так скривдив тріянонський договір.

І тут став п. Мусоліні речником мадярського ревізіонізму, який досі піддержувала частина англійських парляментаристів, а в останніх роках також німецька держава.

Щедрі обіцянки Мусолінія, кинені під адресою „тих 4 міліонів мадяр, відірваних від матірного угорського пня", викликали зрозуміле невдоволення у Празі, а в Букарешті навіть огірчення.

Урядові та опозиційні румунські часописи розчаровані, що якраз „латинський уряд кровоспорідненого Риму" є перший, що підніс прапор „кровожадних мадярів". Обурення румунського загалу зросло, коли виявилося, що італійські радіостації переповіли ревізіоністичну промову Мусолінія на мадярську та болгарську мову.

Зрештою слова італійського диктатора не звертались тільки в сторону Чехословаччини, що „вирвала покривдженій Угорщині" м. і. також Підкарпатську Русь. Мусоліні, як опікун ревізіоністичних держав, забув на свою споріднену сестрицю і видав її теж на поталу мадярського та болграського ревізіонізму. Грав тут безумовно велику ролю той факт, що п. Тітулєску, колишній румунський довголітній міністр закордонних справ, створив „Балканський Союз" для противаги італійським впливам на Балкані, а в додаток, Тітулєску піддержував у Женеві санкційну політику проти новоповсталої італійської імперії. Ці помилки п. Тітулєску болюче нині мстяться на його батьківщині.

Із цієї ревізіоністичної акції скористали не тільки дійсно чи здогадно покривджені держави, але й агітатори Комінтерну. Вони знову ви-

МАҐАЗИН МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ НОВИН
С. ОЛЯНЧУК і І. ПІХЛЬ ЛЬВІВ пл. Капітульна 3.
поручає по найнижчих цінах жіноче і мужеське біле. Панчохи, скарпетки, рукавички жіночі і мужеські. 3010 Галантерія — Трикотажі всілякого роду. 3-10

АСКОЛЬД. 2

Фільма із царства „Зельоного Штандару".

II.

СЕЛОМ ІДУЧИ...

Якже живе тутешнє село, спитаєте?

Живе воно щоправда, та якимось таким своєрідним життям, для себе і про себе. Селянин тутешній так пригноблений журою, як назбирати тих золотих для екзекутора та на чоботи й сірник, що все інше, що не підходить до тієї буденщини, серед якої він живе, є для нього байдуже, далеке. Що правда, то ніхто й не цікавиться дуже його життям.

Давнішими роками, то ще польське духовенство мало деякий вплив на селянську масу і працювало серед неї. А й польська міська інтеліґенція цікавилася селом, особливо у початках людовецького руху, проводила освітню роботу, силкувалася піднести культурний рівень села. Та це колись було! Згодом то ще часом показався який пан з міста, що кидав кооперативні гасла, часом закладав і „спулдзельню" і не показувався вже більше — хіба аж на її ліквідацію, коли вона розборгувавши крам, закуплений за уділи основників, розлазилася й завмірала...

То знов ішли роки, коли ніхто й не прислухувався до життя села, хіба виняткова тоді, коли були вибори й треба було наганяти голоси для „одінки", або як почалася конскрипція і треба було підганяти вгору відсоток „національної більшини".

Тільки жиди залишилися вірні тутешньому селові. Як торгували сільськими продуктами й постачали на село потрібний крам колись, так і досі торгують.

Стороннього глядачеві могло би здаватися, що інтеліґентна кляса польського громадянства, маючи повну свободу рухів, не надибує ніяких перепон від влади, вже геть-геть перемінила обличчя польського села, за цих кільканацять років незалежної Польщі.

Могло би здаватися, що коли не на економічному полі, то хоч на просвітному, село виказує поступ у порівнянні з цими часами, коли то ще по сільських „гмінних" канцеляріях висів портрет Франца Йосифа та екзекутори носили ще на головах чорні банячки з чорно-жовтими шнурками довкола!...

Та воно далеко не так! Є тут щоправда і стшельци і доми людові, хоч здебільшого на папері, є наказна „сполечна праца" і „освята позашкольна" вчительства, списується чимало паперу на „окульнікі" та справоздання з висліду „праці". Час до часу бувають всякі більше чи менше крикливі імпрези з наліпками, хоругвками та обовязковими „збірками"... Деякі люди то й карієру роблять на цих імпрезах та „праці".

Але те все таке далеке, таке чуже селянській душі, думкам і бажанням, так мало органічно звязане з селом, так мало корінниться у ньому!

До „стшельца" йде здебільшого такий елемент, що любить дурничкою попарадувати час до часу по селі у зношеному, вояцькому одностроєю, який видають стшельцам... У суспільній праці, веденій наказними урядовими чинниками, беруть участь ті, що мають якесь діло до гміни, екзекутора чи взагалі до того, хто має в даному моменті владу, значіння і від кого залежить та чи інша благодать... Та і це тільки тоді, коли прийшла потреба.

А як селянин дивиться на ту „працю" й на ці імпрези найкраще ілюструє ось такий образок, який довелося нам недавно бачити:

...Якесь, не знати вже яке з черги, свято. Хоругвки, наліпки, вулична збірка. Ходять збірщики із скарбонками. При дорозі стоїть двох газдів. Курять і спльовують. Підходить до них збирач. Один з них нерішуче шпортає у кишені, готов уже вкинути щось до скарбонки, та другий спиняє його словами:

— Мацек, глупісь, не давай, бендом пани мелі за що піть в месьце!...

— — — — — — —

Ось вам і вірна і несфальшована оцінка, якою село мірить ці всі наказні імпрези, свята, заходи та й підходи да нього... Це немов би неофіціяльна відповідь знев'реного на поклик, що час до часу лунає там десь далеко поза ним: „фронтом до села!"

— — — — — — —

Та не треба думати, що це село спить камінним сном, до якого нужда та цей панок з екзакуційним наказом його заколисували! Ні!

Загомоніло воно і то доволі голосно, особливо останніми часами, та якоюсь такою дивною мовою, що її ніяк не можуть зрозуміти ті, що в ньому вели згадану вище наказну „суспільну працю". Невжеж це вислід тієї їхньої „праці", цих „свят", цих безконечних імпрез?... Аж за голову схопилися, коли почули вони в цій мові села, такі пророчисті слова, як: „Земля для хлопа", „Геть з панами", „Нехай живе фронт людовий", коли до їх вуха дійшов рефрен пісеньки, переробленої з державного гимну, що вони можуть мати вплив на Варшаву.

А на кінець замість тих хоругвок, що ними так пишно були прикрашені їх „свята", зявилися інші, зеленого коліру. **(Докінчення буде.)**

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 51,
Тел. 260-04. ПКО 503.681.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і восск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

ступають в „обороні миру“ та „малих держав“. І ось затрівожились „Ізвестія“, бо „Мусоліні відтягає Югославію від ЧСР, так як свого часу Гітлер відтягнув Англію від Франції“. А „Журналь де Моску“ підбадьорює чеський та румунський уряд, що ті „гістеричні оклики в Міляні не вспілі розбити тривких союзів“ (читай військові союзи з Москвою). І дійсно гострі вислови Мусолінія ранили не так цілість союзу Малої Антанти, як радше вможливили Москві придобритися румунському урядові.

Як відомо, румунський уряд був вже припинив дальше поглиблювання взаємин із Совітами, бо переконався, куди веде союз із Москвою. Підсилення ревізіоністичної пропаганди та постійні заходи розложити цілість Малої Антанти можуть ще оправдати концепцію пп. Бенеша та Тітулєска: Ліпше непевного союзника, ніж ще одного ворога.

І на цій справі знову скористали Совіти.

Майже всі румунські часописи (крім правої преси та щоденника п. Ж. Братіяну) є одностайні в признанні „морального успіху“ віддаленого п. Тітулєска. Найсильніша опозиційна партія — націонал-цараністи — веде по всіх містах протиревізіоністичну пропаганду. Більші протиревізіоністичні зїзди всіх партій відбулися вже в Кишеневі та в Чернівцях.

У Кишеневі, столиці Басарабії, яка терпіла колись царський режім, протиревізіоністичний зїзд звернувся передовсім проти постійного стану облоги та цензури в Басарабії. При тій нагоді заявили деякі непоправні совітофіли (як д-р Лупу, віцепрезидент націонал-царанїстичної партії) що „союзна Москва зовсім не агресивна і змагає до тої самої цїли, що й Румунія; до мирного співжиття з іншими державами“.

А на 1. листопада, відбувся подібний протиревізіоністичний зїзд у Чернівцях. Тут уже не згадували так часто Москву, а говорили про охорону меншин. З огляду на те, що на Буковині живе значна „українська меншість“, дозволила м... ова президія націонал-царанїстичної партії, щоби хтось заговорив також „в імени українського народу“. І тим промовцем поспішився бути п. Андріящук, бувший посол черновецької виборчої округи, а тепер віцепрезидент місцевої нац.-цар. організації. П. Андріящук уважав за потрібне заявити, що „український нарід на Буковині одобрює політику націонал-царанїстів“. Свій короткий привіт виголосив п. А. в українській мові.

Чи такі заяви поліпшать стан українського населення на Буковині? Хіба запевнять румунській партії виборчі успіхи.

Перед 3-ма роками велася подібна протиревізіоністична пропаганда і заразом падали безпідставні погрози проти „українських ірредентистів“. У румунськім парляменті жадали тоді заяви поодиноких партій. Таку заяву щодо ревізіонізму зложили крім німців, жидів, болгарів навіть мадяри. В імени 1-мілїонового українського населення в Румунії промовляв д-р Вол. Залозецький, председник Української Національної Партії та заявив, що українці противляться ревізіонізмові, колиб він мав погіршити ситуацію меншин. Ця заява звучала гідніше від тої, яку зложив в українській мові член румунської партії царанїстів, щоби виповнити програму протиревізіоністичного зїзду, що відбувся 1. XI. ц. р. в Чернівцях.

Замість вихваляти льояльність українського населення — про що вже переконались навіть такі заїлі українофоби, як проф. Йорга — можна було згадати про сумне теперішне положення українців.

На зїзді були відомі „пацифісти“ в роді д-ра Лупу, котрі ревно борються в рядах міжнародніх антифашистів. Вони докладно знають, що діється в Еспанії — а не добачують „тих малих кривд“ на Буковині.

Д-р О—Ко.

В обороні рідної землі.

Масові протести проти кольонізаційної акції.

НАРАДИ У ТЕРЕБОВЛІ

Повітовий Народній Комітет у **Теребовлі** розуміючи вагу й значіння оборони рідної землі перед новою задуманою кольонізацією, скликав на день 6. листопада п. р. представників громад теребовельського повіту. Наради відкрив о. декан Стефан Мохнацький, вказуючи на вагу і значіння нарали в справі оборони українського хліборобства. До президії нарад увійшли: о. декан Мохнацький Ст., д-р А. Заплітний, радник Хліборобської Палати, д-р П. Палійчук, Твердило Теодор, господар з Ілавче, Петро Гончар, господар з Лошнева, секретаріював інж. В. Радловський.

Реферат у земельній справі виголосив посол Зиновій Пеленський, в якому основно розглянув положення наших селян і аграрну структуру нашого села та обговорив нові кольонізаційні затії на наші землі. У висліді палкої дискусії, в якій виступали м. і. селяни, гаряче висловлювались в обороні рідної землі, серед захопления прийнято одноголосно низку резолюцій. У них стверджується, що земля є підставою істнування українського народу і тому всі одною лавою стануть в її обороні. В дальших резолюціях йдуть домагання перевести сусідську парцеляцію для місцевого населення, домагання концесії на Український Парцеляційний Банк та кредитів з Державного Банку Рольного на цїли парцеляції для українських селян.

Резолюції вирішено вислати до воєвідства і президії ради міністрів. Національним гимном закінчено збори.

ВІЧЕ В КОБИЛОВОЛОКАХ.

Дня 7. листопада 1936 р. відбулося віче в великому теребовельському селі **Кобиловолоках**, на яке прибув посол Зиновій Пеленський зі секретарем Повітового Народнього Комітету інж. Радловським та організатором м-ром Степаном Горпинюком. Велику салю читальні заповнили громадяни по береги при великій участи жіноцтва. Після вичерпуючого реферату посла З. Пеленського в земельній справі забирали голос селяни і вказували на голод землі на селі і конечність сусідської парцеляції. Прийнято резолюції такогож змісту, як в Теребовлі. По відспіванні національного гимну закінчено наради

ВІЧЕ В ДАРАХОВІ.

Дня 8. листопада 1936 р. відбулося віче в одному з більших сіл Теребовельщини — **Дарахові** в год. 12-ій вполудне. Велику салю місцевої читальні заповнили громадяни Дарахова по береги так, що багато з них стояло на дворі. Збори відкрив місцевий парох о. Барановський Юліян.

По рефераті посла З. Пеленського в земельній справі, розвинулась дискусія, в якій місцеві громадяни підносили, що дрібноземні поміщики запевняють, що будуть парцелювати свої землі, однак ті пяди землі не попадуть в українські руки. Вони запитували, що станеться з місцевим малоземельним селянином, який не має ніде заробітку, коли земля піде в руки чужостороннього кольоніста.

По дискусії прийнято цілий ряд резолюцій, подібних змістом до резолюцій, принятих в Теребовлі. Віче закінчено відспіванням національного гимну.

ВІЧЕ У ВИНЯВЦІ.

Того самого дня пополудні в год. 5-ій відбулося віче, на яке прибули селяни села **Винявки Старої і Нової** та **Брикулі**. Віче відкрив іменем ПНК в Теребовлі м-р Горпинюк. Пос. З. Пеленський виголосив реферат у земельній справі. Цілий ряд бесідників-селян підносили голод українського села на землю і вказували, що лише сусідська парцеляція може охоронити село перед ще більшою нуждою, бо нема заробітків ані можности еміграції. По ухваленні резолюцій у земельній справі, відспіванням національного гимну закінчено наради.

Чому польські осадники втікають із Сх. Галичини?

Автентична розмова з мазуром кольоністом

Від одного віродостойного і поважного громадянина одержуємо таке письмо:

Цікаво послухати, як ставиться до кольонізаційної „благодати“ автентичний мазур, що від довшого часу живе на нашій землі. Отсі автентичні слова, які довелося мені почути припадково від одного польського осадника, стають пореченистим протидоказом доцільности нової кольонізаційної політики, яку задумує повести уряд на етнічно українських землях.

Старенький, підтоптений уже мазур-кольоніст приходить у місто, допитуючись за старостою, мовляв, зі скаргою. Я поспитав його, чого йому у старости.

— Prosę pona, ksywda mi sie dzieje. Mieszkam osiem km. od gromady, a zadają ode mnie po złotemu od morgo na skołę.

— То нічого, кажу, але коли ви належите до тої громади, то на школу мусите дати.

— Jo sie nie odmowiam, prosę pona, jeżeli to polska skoła, to jo dam, ale na ruski płacić jo nie mogę. Jestem biedny człowiek.

— А скільких у вас грунту?

— Dziesięć morgów, ale to liche pole, soma lasówka, ósma klasa, prosę pona.

— Пощож ви таке поле купували?

— Jo nie wiedziałem, prosę pona. Mówili, że tu pole dobre, carne, życie niedrogie, a tero...

— Звідки ви походите?

— Z limanowskiego powiatu. Ej, prosę pona, odzalować nie mogę. Tam i życie lepse, i niema biedy takiej, a tu źle.

— Чомуж тоді ви покидали рідну землю?

— Ponowie namawiali. Mówili, że tu dobze, wszystko się rodzi, a robić dużo nie potseba, a tymczasem tu źle, bieda, pole liche. A tseba mi było tego? Jo tam był u siebie w domu, blisko targowego miosta, fabryki były, auta koło mego domu jeździli, a tu co? Na polu, do miosta daleko, drogi rozmoknięte, ze psejechać po descu nie można. Bo jo tu som, cudzy. Tseba mnie było jechać tutaj, mieszkać między ruslnami, na ruskiej ziemi?

— Багато вас тут разом приїхало?

— Ze mną razem z Limanowej pietnaście familij. Ale ju niema. Pouciekali, prosę pona. Pospsedawali wszystko i zabrali się pod Rzesów. Cztery nas familii tutaj zostało. Tu się człowiek źle cuje, sami obcy. Ukrainą straszą, to uciekają.

— А комуж вони попродали свій грунт?

— Rusinom, prosę pona. Oni się znają na tej ziemi, umią na niej robić, to i najbiedniejszy nie zginie. A tu człowiek mo 10 morgów i wyzyć nie może. I tylko wzdycho, prosę pona, do swoich dawnych okolic, do zachodu...

До цих автентичних слів мазура кольоніста всякі коментарі зайві.

—o—

На страйковому фронті.

ФРАНЦІЯ

ПАРИЖ, 11. 11. ПАТ. Розмови у президії ради міністрів довели до порозуміння між фірмою Пенар-Левасюр та її робітниками. Окупаційний страйк покінчився.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ.

НЮ ЙОРК, 11. 11. ПАТ. У сутичках на тлі страйку дійшло до сутичок; ножами ранено кільканацять осіб.

В атлантійських пристанях унерухомлено 247 кораблів (страйкує 18.220 осіб), на Тихому океані (разом з Гавайськими островами) 178 кораблів.

ВАШИНГТОН, 11. 11. ПАТ. У Сан Франціско страйк унерухомив 247 кораблів. Торговельні кола дуже занепокоєні.

РУЗВЕЛЬТ СТАЄ ДО БОРОТЬБИ З БЕЗРОБІТТЯМ.

ВАШИНГТОН, 11. 11. ПАТ. През. Рузвельт заявив, що 1937 р. треба буде 1.425,000.000 доларів, щоб дати працю безробітним

—o—

ЗБОРИ У ЗОЛОЧЕВІ.

Дня 9. листопада ц. р. відбулися в Золочеві заходом П. Н. К. Збори представників майже всіх громад золочівського повіту, яких метою було протестувати проти виконання земельної реформи на наших землях шляхом кольонізації. Збори були незвичайно поважні. Не вважаючи на погані дороги і незвичайно трудний доїзд до міста, явилося 253 представників 43 громад, себто майже всіх громад повіту. Зборами проводив о. В. Пришляк з Підгорець, секретарював м-р Е. Олесницький зі Золочева. До президії покликано 12 найповажніших громадян повіту. Основний реферат про політичну сторінку земельної реформи, про наступ на наші землі і про потребу організації солідарного відпору всіх верств українського народу в сучасну пору, виголосив пос. **В. Кузьмович.** Нарада одноголосно, без дискусії, приняла відповідні резолюції, які рішено вислати до найвищих чинників у державі. Після цього виголосив реферат на економічні льокальні теми **д-р Ваньо.** Рішено теж відбути масові віча в цілій Золочівщині, а головно в тих осередках, де вже йде парцеляція. Цікаві були голоси деяких промовців-селян, які пропонували втягнути до протестаційної акції проти осадництва місцевих латинників, а навіть автохтонів-поляків, яким осадництво теж загрожує. Нараду покінчено відспіванням національного гимну.

Всі купуємо **СВЕТЕРИ, ВОВНЯНЕ БІЛЛЯ, ПАНЧОХИ і РУКАВИЧКИ**
у відомій своєю солідністю фірмі **Брати ПАСТЕРНАК** Львів Сикстуська 15. Тел. 206-38
ЦІНИ ФАБРИЧНІ. 8—3

Аброза Львів
Порошок до печення
Цукор ванільіновий

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Італійці святкували нині уродини свого короля, що має вже 67 літ. За його панування Італія виграла 3 війни: з Туреччиною, з Австрією та з Абісинією.

Совітський народній комісар закордонних справ Літвінов дістав орден Леніна.

До Палестини приїхала нова королівська слідча комісія.

Новий альбанський премієр заявив у парламенті, що у закордонній політиці не зміниться лінії свого попередника, зокрема триматиметься тісного союзу з Італією. Парлямент ухвалив новому урядові вотум довіря 43-ма голосами проти 1-го і розвязався з огляду на кінець каденції.

З Танжеру схопив хтось урядовця тамошньої міжнародньої адміністрації Антонія Ортіза та вивіз його до еспанського Марока. Італійські моряки не висідають на беріг, щоб оминути бійок з комуністами.

В Англії появився проект закону, що забороняє політичним організаціям мати зброю і однострої та ужívати на публичних виступах висловів небезпечних для публичного ладу. Поліція матиме ширші права обмежити маніфестації, а навіть заборонити їх на необмежений час.

З французького інституту суспільної історії вкрадено важні документи. „Матен" припускає, що вони мають послужити як доказовий матеріял для нового процесу троцькістів.

Італійська фашистівська рада збереться 18. ц. м. Чійно правдоподібно зложить перед нею звіт з поїздки до Берліна і В'дня.

Папський делегат у Вашинґтоні дістане степень нунція, у Чіттa Ватікано повстане амбасада Злучених Держав. Є це вислід поїздки кардинала Пачеллі.

В Індії дійшло до нових заворушень. У Бомбаю в сутичках індусів з музулманами убито 4 особи, ранено 40.

Бельгійський уряд вніс до парляменту проект поділити всі частини і адміністрацію армії на вальонські та французькі, щоб тим способом зєднати фляндських послів для проекту військової реформи.

В Австрії представник архикнязя Оттона Габсбурга здементував поголоски про заручини з італійською королівною.

Ширіть наш часопис!

Новий маршал Польщі.

До короткого опису передання маршалківської булави ген. Ридзові-Сьміглому, який ми подали вже вчора, слід додати ще головні думки з промови през. Мосціцького, марш. Ридза-Сьміглого і кард. Гльонда.

„Гетьманська булава — говорив президент — яку за хвилину передам Тобі, не є тільки відзнакою найвищого військового ступня. Сучасна дійсність вимагає зрозуміння того врочистого акту в значно ширшім значінні.

Маєш разом з Президентом Річипосполитої, шануючи його конституційні обовязки, вести Польщу до найвищої світлости. Титул до цієї ролі Ти сам собі вирубав довголітнім трудом".

По промові президент передав генеральному інспекторові булаву, поцілувавши його. Опісля орхестра відіграла державний гимн, а батерія артилерії віддала 20 гарматніх стрілів.

Одержавши булаву з рук президента марш. Е. Ридз-Сьміглий виголосив промову складаючи подяку за відзначення найвищою військовою почестю. Одночасно склав таку заяву: „Коли дивлюся на книгу розрахунку мого життя, то нинішній день не є записаний на цій сторінці, яка обіймає мій життєвий дорібок, але виджу його на сторінці, яка обіймає довг мого життя. Довг, який маю щойно сплатити". Опісля новий маршал приймав побажання, які складали йому кардинал Гльонд, прем. Складковський, інспектор армії ген. Бербецький, міністр військових справ ген. Каспщицький, маршал сойму Цар і маршал сенату Пристор.

Кард. Гльонд виголосив таку промову: „Боже Провидіння вивінувало колись Польщу на шлях історії хрестом і мечем. Хрест і меч вели Польщу продовж століть змагань і слави. Хрестом і мечем висловлював нарід своє право до істнування. Хрестом перехрестила відроджена Польща свою нову місію, мечем підписала свою свободу. Дальше йдуть перед Польщею хрест, як сторож духа і добра, меч, як непохитна запорука польської чести і кордонів Річипосполитої. Як слуга хреста у відбудованій батьківщині, гратулюю маршалові тієї булави і тим переможним прапорам, що відзначені хрестом і геройською кровю. Нехай ця булава, як володарський знак лицарського духа народу, буде перестороrою всім, що від її грому впаде зломаний кожний нагайдник на польську границю".

З нагоди вручення маршалківської булави японський аташе ген. Савада повідомив марш. Ридза-Сьміглого про відзначення його найвищим японським ордером „Великою Лентою ордеру Сходячого Сонця".

БРИТВА І МИЛО.

Є така приповідка: „Одного мило голить, другого і бритва не хоче". Цікаво знати, як ця приповідка повстала і хто її видумав. Певно видумали її люди незрадні, які були завдрі за успіх енергійних і запобігливих людей, бо ми знаємо напевно, що добре вигострена бритва голить завжди.

І в цьому ціла правда. Треба поступати у даній справі так, як цього вимагають обставини. Якщо хочемо виграти на льотерії, то мусимо мати льос і вірити у виграну.

Ті рефлексії насувае на думку розмова, яку ми мали з одним із грачів, на якого льос у першій класі тринадцятьсьомої Державної Льотерії впала більша виграна.

Цей грач має приятеля, який сам ніколи не грав на льотерії і постійно його від гри відмовляв. Коли тягнення перейшло і знову нічого не впало, приятель з нього насміхався і оповідав, що він ліпше примістив свої гроші, бо їх не програв.

Але наш грач цим не зражався і грав далі. Тепер фортуна йому пощастила. Нехай тепер його приятель признасть, хто ліпше примістив свої десятьзолотівки? Може скаже, що та виграна то припадок? Дійсно, тільки сліпа доля керує виграною на льотерії, але інакше вона не булаб льотерією!

Дальші наради мін. Бека у Льондоні.

ЛЬОНДОН, А.Т.Е. Авдієнція і снідання в короля Едварда VIII., дальші розмови з прем. Болдуіном, міністром війни Даф Купером і канц. скарбу Невіль Чемберленом виповнили третій день візити мін. Бека. Про хід нарад оголосять офіційні комунікати. У вівторок пополудні мін. Бек запросив англійських і закордонних журналістів на пресову нараду. На питання журналістів мін. Бек зясував становище Польщі у жидівській справі, вказуючи на хибну господарську і суспільну структуру жидів у Польщі. Підкреслив, що польський уряд слідкує з зацікавленням за змаганнями жидів збільшити еміграцію та зясував відношення Польщі до нової льокарненської наради. Вкінці згадав, що труднощі між Польщею і Чехословаччиною не входять у площину міжнародніх проблем, але є сусідськими справами обох держав.

У розмовах мін. Бек з мін. Іденом узгіднили політику обох держав в европейських справах. Багато уваги присвячено справі вдержання миру в Европі та справі недалекої льокарненської конференції. Польща бажає стабілізації миру в Европі, під умовою, що інтереси Польщі не будуть нарушені. Мін. Бек заявив журналістам, що Польща сподіється, що хід льокарненських розмов буде відповідати саме цим умовинам. Крім „спеціяльної" справи жидівської еміграції до Палестини мін. Бек обговорював теж справу Данціга.

БЕРЛІН, П.А.Т. Візиті мін. Бека присвячує багато уваги головно німецька преса підкреслюючи, що наради мін. Бека та Ідена мають велике значіння. І так „Фелькішер Беобахтер" виясное політику мін. Бека, вказуючи на географічне положення Польщі. „Франкфуртер Цайтунґ" пригадує, що мін. Іден розуміє ролю Польщі як чинника европейського миру. Не малу ролю відограють теж господарські огляди. Мін. Іден добачує схожість між політичними змаганнями обох держав, які бажають бути посередниками на европейськім континенті.

ПАРИЖ, П.А.Т. Не менше зацікавлення льондонською візитою мін. Бека виявляє теж паризька преса. Мін. Бек — пише льондонський кореспондент „Ле Пті Журналь" — приїхав до Льондону не тому, щоб скласти візиту мін. Іденові та англійським державним мужам, але продовжати розмови, які розпочав у Монте Карльо і щоб розглянути европейське положення.

Римська „Трібуна" коментуючи значіння льондонської візити мін. Бека висловлює опінію, що польська дипльоматія стоїть перед двома проблемами. Перша, це справа нових еміграційних терен'в для загалу населення, головно польських робітників, друга тісно вяжеться з еміграцією жидів. Заява в цих справах польського представника в Женеві вказує на активну і незалежну політику Польщі.

ЛЬОНДОН, П.А.Т. У вівторок склав мін. Бек офіційну візиту прем. Болдуінові, опісля відбув півторагодинну нараду з мін. Іденом. По обох розмовах відбулася авдієнція і снідання у короля.

На бенкеті в Гіллголь, осідку міської управи, з нагоди вибору бурмістра, виголосив промову прем. Болдуін, який заторкнув важливі політичні справи. Обговорюючи актуальні проблеми закордонної політики прем. Болдуін згадав теж про Польщу, яка здобула належне місце між великими державами Европи. Болдуін закінчив свою промову покликом до держав світу, щоб припинили перегони у зброєннях.

„Івнінґ Нюз" обговорюючи візиту мін. Бека в Льондоні стверджує, що роля Польщі внеможливить напад СССР на Німеччину і навпаки. Зручність і рівновага мін. Бека вдержує Польщу на лінії рівноваги, яка віддільое комунізм від націонал-соціялізму.

Протижидівські погроми в Румунії.

БУКАРЕШТ, 11. 11. ПАТ. Члени національно-християнської партії, вертаючи з конгресу з Букарешту, напали у кількох місточках під Яссами на жидівські склепи і кинулися їх рабувати, а жидів бити

ЗАКОРДОННА ПОЛІТИКА.

БУКАРЕШТ, 11. 11, ПАТ. Мін. Антонеску виголосить 20. ц. м. у комісії закордонних справ експозе на тему закордонної політики.

На підставі спеціяльного дозволу Рідна Школа може сплачувати свій довг в Обезпечальні облігаціями народової позички. Приспілайте їх негайно на адресу: Рідна Школа, Львів, вул. Сикстуська 46.

Розвяжуть сойм і розпишуть нові вибори?

Новий варшавський соціялістичний щоденник „Дзенніх Популярни" пише: Вирішні кола прийшли до переконання, що слід скінчити з теперішнім соймом, бо не має ніякого відгомону у краю. Теперішня сесія — пише далі згаданий щоденник — буде останньою. По ухваленні будже-ту сойм розвяжуть і розпишуть нові вибори, які відбулися би на основі старої виборчої ординації. Одначе політичні партії не мали би ніякого впливу на вибір своїх кандидатів, бо рішальчий голос мав би староста та воєвода.

Словом нічого не змінилось би, хіба, що прийшли би нові люди

—o—

Нова прикраса Успенської Церкви у Львові.

Парохіяни, прикалежні до церкви Св. Успенія при вул. Руській, мають нову, радісну несподіванку. Ця церква збагатилась трьома новими вітражами по правому боці, які є продовженням, початого парохом цієї церкви о. Д. Лопатинським. Петро Холодний, якого парох притягнув до цієї праці, зробив проект на 6 вітражів. Праця над кожним вітражем дуже довга і вимагає великих коштів; вітражі приготовляє єдина цього роду в Польщі краківська фірма, що робить такі вітражі для краківських костелів. Вітражові образи складаються із кусків шкла природного коліру, немальованих, а приладжуваних довгим хемічним процесом.

П. Холодний умираючи, залишив три проекти для церкви Св. Успенія ще невиконані. Перші три за життя артиста фундували три наші установи: „Дністер", „Земельний Банк" і „Центробанк". Дальші свіжо поміщені у церкві, фундували „Наук. Т-во ім. Шевченка" та „Народня Торговля", на останній пішли жертви складені ріжними громадянами з нагоди ювілею о. Д. Лопатинського.

Всі вітражі в Успенській церкві подумані як одноцільний цикль. Є це загальний поклін — від святих та янголів, почерез наших найчільніших представників народу — Богородиці. На першому з трьох новин вітражів бачимо Теодозія та Антонія Печерського, між якими стоїть Нестор Літописець, а ззаду галицькі князі Роман і Данило. Другий образ із Володимиром Великим та св. Ольгою, за якими стоять св. Борис і Гліб, третій із львівським міщанином Корняктом, фундатором Успенської вежі; за ним бачимо наших гетьманів та Галшку Острожську.

Кожний, хто давно не був в Успенській церкві, а звідси тепер до неї, здивується, яка вона стала ясна, яким новим настроєм надихана на темній вулиці. Нові вітражі мають не тільки чималу мистецьку вартість. Уже деякі чужинці, знавці, що мали нагоду їх оглядати, подивляли великий мистецький хист П. Холодного, що міг вийти так легко з такого важкого завдання. Вся композиція цих вітражів та їх кольори незвичайно гармонійно достроєні до всієї церкви, що аж тепер звертає увагу відвідувача своєю архітектурою та висотою. Чужинці, що вряди-годи відвідують Львів та оглядають найцікавіші зразки міської культури та мистецтва побуваючи в Успенській церкві напевно зупинять свій зір із радісним зворушенням на її вітражах.

Ще два вільні вікна неакриті вітражами по лівій стороні, чекають на своїх фундаторів.

—o—

Червоні еспанці без старшин.

Кореспондент „Ентрансіжан" випитував в обозі ген. Франко одного зі старшин чужоземного легіону про його погляд на боєздатність червоної армії. Легіонер відповів зовсім безсторонньо: „Наші противники міліціонери бються завзято, але воювати вони зовсім не вміють. Перш усього вони не мають зовсім старшин. Тепер прийшли большевицькі старшини. Вони виказують добру волю, але як фронтові старшини зовсім не відповідають своїм завданням — найважніше, що ні вони міліціонерів, ні міліціонери їх не розуміють. Зате грізні вони на артилерійських позиціях і як керманичі повзів".

„НЕВТРАЛЬНА" ФРАНЦІЯ ВИСЛАЛА ДО ЕСПАНІЇ 29 ЛІТАКІВ.

ПАРИЖ, 11. 11. АТЕ. Як подає „Фігаро", французькі фірми достарчають літаки і летунське знаряддя, навіть після того, як Франція підписала договір не-інтервенції (25. липня ц. р.). 8. серпня вислано до Барсельони 20 мисливських літаків, 27. і 31. серпня по одному великому бомбовому літаку; з початком вересня 5 мисливських літаків, під кінець вересня і 21. жовтня — по одному літаку.

БОЇ НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

СЕВІЛЛЯ, 11. 11. ПАТ. Під Талаверою нац. війська відкинули наступ червоних з великими втратами, на фронті Гвадалахари заняли 5 місцевостей, на арагонському фронті заняли важні позиції. На гвадалахарському фронті нац. війська відбили протинаступ червоних під Аль Мудемар.

МАДРИД, 11. 11. ПАТ. Нац. кольони поволі але постійно наступають на відтинку Ескурія-

ЯКЩО ХОЧЕТЕ МАТИ ЧИСТЕ І ГАРНЕ БІЛЛЯ — УЖИВАЙТЕ ТІЛЬКИ ПОРОШКУ ДО ПРАННЯ АТМО.

лю. Як кажуть, з Ескуріялю вивезено найцінніші твори мистецтва. Королівські гроби неторкнені.

Розбудова летунства в Анґлії.

ЛЬОНДОН, 11. 11. ПАТ. Міністер Томас Інскіп змалював перед палатою громад розвій брит. летунства. Від травня 1935 р. вишколено понад 2400 нових пільотів, у метрополії збудовано 80 ескадр крім морського летунства; за останнього півтора року персонал летунських заведень і фабрик подвоївся. З огляду на те В. Британія має запевнену перевагу над кожною державою, що хотілаб її напасти.

У дискусії лейбуристи і консерватисти стверділи, що необхідно утворити окреме міністерство заосмотрення армії у воєнний виряд.

Дискусію закінчив міністер маринарки сер Гор, який заявив, що теперішне положення ріжниться від 1914 р., коли брит. генеральний штаб мав порозуміння з французьким. Тепер ніяких подібних зобовязань нема, тому В. Британія мусить приготовитися на ріжні можливости. **Брит. армія мусить бути готова навіть до експедиції на континент.**

У ШВЕЦІЇ.

СТОКГОЛЬМ, 11. 11. ПАТ. Щоденник „Афтон Бладет" повідомляє, що Швеція купує бомбові літаки у фірмі Юнкерса. За літаки буде Швеція достарчати Німеччині залізо й мідь.

Урядовий комунікат стверджує, що неможливо оголошувати подібні вістки.

—o—

МІН. ЧІЯНО ПОЇДЕ ДО ЛЬОНДОНУ?

ЛЬОНДОН, 11. 11. ПАТ. Льондонські дипльоматичні кола числяться з евентуальністю скорої подорожі мін. Чіяно до Льондону.

ГАЛАКТІОН ЧІПКА. 10

Автом по Галичині.

„ДОБРО У КОГО Є ГОСПОДА!"

Скільки разів пригадувались мені ці Шевченкові слова, і ще тепер пригадуються! Бувало на війні, йдемо в ночі дебрами-лісами, ноги перемокли, тіло продрягло, очі клеяться до сну... А там, у далині, блимає тепле, привітне світло. Чийсь дім... Ех! Добро у кого є господа!...

По війні слова поета набрали в мене зовсім іншого значіння. Мешкав я в старій, загухлій, багатолюдній і дуже дітвористій каменици. Незраз, вертаючи домів, думав я про те, як то добре, як то доведеться дзвонити на сторожа, як то пес одного сусіда загавкає на мене і побудить цілу одного сусіда загавкає на мене і побудить цілу „пізних пахату, як то сусідка клясти буде на „пізних пахат", як то я буду скрипіти сходами аж на третій поверх. Тоді кожна хатка, що стояла собі сама, в городці, з власною брамою і... власним ключем викликувала в мені заздре зітхнення: „Добро у кого є господа!..."

Заїхали ми в мале подільське містечко. (Назви не подаю, бо підгайчани образились би, що я їх місто називаю містечком і то малим!). Сонце вже давно зайшло і давно злинула на подільські ниви темна, літня ніч.

— Треба десь переночувати! — сказав мій товариш журливим голосом.

— Але де? — відповів я неменш журливо. — Тутешні готелі зовсім до нас не всміхаються, а ти це щиро, коли його тне блощиця!

— Так, так! — покивав головою мій товариш. — Але можеб хоч у якій шопі?!...

— Шопа також до когось належить!...

І тоді ми оба зітхнули: „Добро у кого є господа" — тим разом у малім подільськім містечку.

— Коби хоч знайомі! — почав по хвилі товариш.

— Знайомих маю, але чи нас переночують? Може не мають де... Зрештою спробуем.

— А чи той знайомий... фактично знайомий?

— Фактично, бо з війни. Неодну пригоду пережили, неодну годину перебалакали.

— А коли з війни, то напевно знайомий!

— І по війні з ним кілька разів стрічався.

— Тим ліпше.

— І на весіллі в нього був...

— Кароль, завертайте! Ідемо до знайомого.

В Парижі, Берліні, чи іншім Ню Йорку не пішлоб нам так легко — як у містечку, що має назви вулиць тільки від паради. Здається навіть сам найстарший возій збаранів би, колиб хто йому подав назву вулиці, а не назвище мешканця.

Тому ми так легко трапили спитавши двохтрьох стрічних людей і за часок сиділи в привітній хаті, в доброго знайомого, згадуючи старе, розповідаючи та слухаючи нове.

Мій знайомий був трохи в клопоті, бо його дружина виїхала і тому спіжарня була пуста. Але від чого ці всі припаси, що забрали ми зі Львова! Швидко зявилося на столі аж кілька страв, коли враховувати в те консерви, хліб, сіль, огірки та чай. Не диво, що підчас і після такого пиру ще довго-довго в ніч балакали про всячину.

ПІДГАЙЦІ.

Скільки споминів, скільки згадок з часів великої війни! Тут стояв корпус Гоффмана, що мав у своїм складі полк У.С.С. Неділя і не два балували ми снігами з Соснова, чи бездонним болотом з Вівся до „столиці", щоб подивитися на місто, посидіти в ресторані, чи побачити кращу половину людства, репрезентовану щоправда дуже слабо, але все таки репрезентовану.

Прибадили до Підгаєць і відпоручники „Боевої Управи" з Відня, а один — що вскочив саме на атаку російських літаків і ще скорше вискочив як ускочив — діждався великої поеми в „Бомбі", гумористичнім журналі УСС. Памятаю уривок:

„Муж оний зїхал в они страни,
Не знят страхом кервавой брани,
Ревом пушок, воздушной навігації
І той той трудной перегрінації.

Он вище ставит отчизну
Над защу жизнь свою!
Но як враг-москвич то узнал,
Же он в Подгайци-город завитал,

Пронял його страшенний, бісов жах.
Веліл з козчегов воздушних на прах
Розбити город вшиток в пух,
Чтоб жив не бил там дух!..."

Минулося. „Воздушні ковчеги" не розбили в пух города і він нині майже такий самий, як тому двацять років, хіба, що має два нові тротуари, три нові каменици, а не має команди корпусу, ген. Гоффмана і шефа штабу полк. Лямезана, якому Стрільці неодну прикрість приписували.

А ще мають Підгайці гарний „Народний Дім" і цікаву стару церкву. Першого за війни ще не було, а другої я тоді не вмів подивляти.

Коло „Народнього Дому" кипить робота. Мури вже накриті дахом, але треба ще багато праці, щоб він став домом.

Роковини незалежности Польщі.

У ВАРШАВІ.

Цьогорічні роковини незалежности Польщі мали у Варшаві зокрема святочний настрій з огляду на святочну передачу маршалківської булави ген. Ридз-Сьмігльому. Ця передача творила інавгурацію самих роковин.

В середу 11. ц. м. відбулися у Варшаві богослуження у всіх обрядах. Опісля відбулась перша військова дефіляда, що її відбирав поруч президента, новий маршал Ридз-Сьмігли. В дефіляді взяв участь цілий дипльоматичний корпус.

У дефіляді перемаширували ріжні військові частини, перелетіли ескадри 120 літаків та переїхали відділи повзів і змоторизованої поліції.

У ЛЬВОВІ.

Роковини проголошення незалежної польської держави святковано 11. ц. м. у Львові, згідно з наміченою програмою. Вже попереднього вечора середмістя було ілюміноване й прикрашене гірляндами, прапорами й портретами маршалів Пілсудського та Ридза Сьміглього. Вулицями ходила військова музика. В середу, 11. ц. м. у святинях усіх віроісповідань відправлено з цього приводу богослуження, а в 11. год. на Галицькій площі відбулася військова дефіляда, в якій взяли теж участь усі нації військові організації. Дефіляду приймали ген. Чума, воєвода Белінг Прежмовський і президент міста др Островський.

ДЕМОНСТРАЦІЇ ПРОТИ МОСКОВСЬКИХ ПРИСЛУЖНИКІВ.

ГЕЛЬСІНҐФОРС, 11. 11. ПАТ. По дорозі з Льондону переїздило через Гельсінгфорс 14 делегатів мадридського уряду, які їхали до Москви, щоб подякувати совітському урядові за поміч. Коли поїзд відїздив з двірця, група осіб уладила маніфестацію проти делегації.

—o—

ЗМІНА В ІТАЛІЙСЬКІМ УРЯДІ.

РИМ, 11. 11. ПАТ. Губернатора Риму Джюзеппе Боттаї іменували міністром освіти, на місце гр. де Веккі, який уступив зі свого становища.

НОВИНКИ.

— **Нині в год. 8. вечір** у салі Театру Ріжнородностей „Вечір Стрілецької Пісні". П. Т. Публіку просимо прийти з найбільшою точністю.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна **3. І., тел. 54-46. Найпевніша льоката гроша.**

— **Машини до писання і до шиття всяких систем** і прибори до них, по найдешевших цінах, трецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 90-115

— **Нова крамниця у Львові.** Фабрика солодощів „Фортуна Нова" відкрила свою чергову крамницю при вул. Личаківській ч. 19 і просить П. Т. Відборців Личаківської дільниці на неї не забувати. При цій нагоді пригадує фабрика, що крім повищої крамниці має вона ще дві власні крамниці: при вул. Руській ч. 20 і Городецькій ч. 93 (Копитківе). 3047 1—3

— **Всім тим,** які здожили мені бажання в день імянин щиро дякую і складаю на Українську Захоронку 20 зол. **Д-р Дмитро Левицький.**

— **Заходом Українського Т-ва прихильників мистецтва у Львові** відбудеться 14. ц. м. в суботу, в салі „Бесіди" відчит п. В. Дядинюка на тему: „Література і символ у малярстві". Початок в год. 18-ій. Вступ за добровільними датками. 3041 1—2

— **Єдиний український блаватний магазин** „Мануфактура" під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархани, фляжелі, оксамити, сукна. 2943 6—20

— **Передпродажа білєтів на „Вечір танку, музики і співу",** що відбудеться дня 17. листопада ц. р. в год. 7.15 веч. у салі театру Ріжнородностей вже розпочалася у крамниці кооп. Нар. Мистецтво, вул. Коциюшка ч. 1.

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** чергові сходини членів в пятницю 13. листопада в год. 7. вечір. Д-р Омелян Тушницький виголосить відчит п. н. „Гипопургор".

— **Конфіската „Діла".** В „Радіозаклику проф. О. Бочковського", поміщеному у попередньому (255) числі „Діла", сконфіскувало городське староство один більший уступ і кілька речень. Як видно із контексту, сконфісковані слова відносились до українських земель під совітським режімом.

— **Академічні Вечорі у Львові.** В неділю 15. ц. м. в год. 18. відбудеться в салі Української Бесіди у Львові (Рутовського 22) виклад на тему: „Проблєма чуда". Прелєгент: о. д-р Г. Костельник.

— **Хліб у Львові подешевів.** Управа м. Львова повідомляє, що від 10. ц. м. наслідком знижки цін пшениці і пшеничної муки знижено ціни хліба в подрібній продажі. 1 кг. пшенично-житнього хліба коштує 35 с., куликівського 40 с. житньотемний хліб 20 с., житній з муки урядового типу 29 с.

— **Сірники за дорогі.** Надзірна рада союзу споживних кооператив звернулася до міністра скарбу з проханням обнизити ціну сірників. Об'єктивні досліди виказують можливости устійнити роздрібну ціну на 5—6 с. за коробку.

— **Нові алярми.** „І. К. Ц." затривожений цифрами, які свідчать про спадок польського стану посідання у Львові. Від початку польської держави до жовтня ц. р. поляки, власники реальностей, продали 1.700 камениць неполякам. З того 1.200 камениць купили жиди, а 500 українці. „Зі сумом приходиться ствердити, — читаємо — що тратимо на східніх „кресах" два найважніші елєменти, з яких складається держава: землю і населення".

— **Присуд на комуніста.** Перед судом присяжних у Львові станув кімнатний маляр Хаїм Фріщвасер під закидом участи в КПЗУ. та революційного оклику підчас демонстрації після трагічної смерти робітника Козака. Обвинуваченого засуджено на 5 літ вязниці.

— **Спадок консумції пива.** За інформаціями союзу броварів у консумції пива йде дальший спадок. У серпні ц. р. випито 110.000 гектолітрів пива, у вересні 94.000, а в жовтні тільки 70.000 гл. В жовтні минулого року консумція пива дійшла до 92.000 гл. За перших 10 місяців ц. р. броварі продали разом 924.000 гл. або на 5.000 гл. менше, ніж у тім самім часі торік.

— **Арештували торговців дівчатами.** В потязі, що їхав до Букарешту, арештовано двох молодих людей, що видавали за Маріян Невядомський і Владислав Козловський. Оба служили в чужинній легії в Африці, опісля приступили до шайки торговців дівчатами. Свій промисл вони управляли у Варшаві, Львові та у східних воєвідствах. Вони робили знайомства з легкодушними дівчатами, приманюючи їх дарунками і вивозили до Марока.

— **Львівська хроніка.** При вул. Войтовській ч. 6, 8 і 10 добувалися злодії в ночі з вівторка на середу до поодиноких помешкань і знищили двері в кількох помешканнях. І так добувалися до помешкання інж. Онишкевича та пос. В. Мудрого, стали вирізувати двері зі сходової клітки, але мусіли відійти з нічим, бо їх сполошила собака, яка побудила власників помешкань. — Арештовано 36-літню Марію Богуш, що займалась за покоївку в адвокатів і лікарів та обікрала їх на 10.000 зол. Знайдено при ній документи на 10 прізвищ. — В касарні на Замарстинові застрілився вояк Київ Нагельберг. — На залізничому шляху Клепарів — Рясна Польська під Львовом по відїзді варшавського потягу знайшли переїхане тіло якогось мужчини.

— **Крадежі у львівському скарбовому уряді.** У звязку зі зловживаннями, викритими в першому скарбовому уряді у Львові арештовано двох податкових поборців, Г. Гасяка і Р. Усценського. Оба стоять під закидом спроневірення податкових грошей в сумі 7.000 зол. Крім того притягнено в урядуванні двох урядовців за занедбання нагляду. Арештовані кажуть, що низькі платні, 120 зол. місячно, не вистарчали їм на життя і тому, обертаючи великими грішми, не могли опертися покусі.

— **Подвійне вбивство.** В Кулявї жовківського повіту счинилася 26. червня ц. р. під кооперативою бійка, в якій убито Теодора Олійника і Миколу Сабана з Деревні. За це подвійне убивство відповідали на днях перед судом присяжних у Львові: Степан Скрипка, Олекса Когут і Михайло Троць, всі з Кулявї. Двом першим закинув акт обвинувачення злочин з арт. 225 кз., а Троцеві поміч з арт. 27 до арт. 225 кз. Після дводневної розправи присяжні заперечили питання щодо злочину з арт. 225, а потвердили питання з арт. 240 і трибунал засудив: Скрипку і Когута на 4 роки, а Троця на 2 роки тюрми. Обвинувачував прокуратор Мінасович, боронив д-р Лев Ганкевич. Проти цього присуду прокуратор заповів касацію.

— **Протижидівські бешкети в потязі.** На залізничій лінії між Тарновом і Рашевом група польських ендеків напала в особовому потязі на пасажирів жидів і деяких тяжко побила. Кондуктора, що хотів припинити бешкети, викинули з переділу. Напасники ходили від переділу до переділу і громили без перешкоди. Побитих жидів привезли до Кракова.

— **Краєва хроніка.** Злодії вломилися до хати о. Миколи Капустянського в Коломиї та зовсім спліндрували мешкання. — У Стрию в ріці річний сторож виловив біля купелевих будок тіло невідомої жінки. — На дорозі в Рожанці пов. Стрий лісові робітники побили тяжко робітника Миколу Бучка з Болехова, що працює в жида. Бучка відвезли до шпиталю, а напасників арештували. — На залізничій стації у Стрию Б. Тшасковський скочив із потягу підчас руху так нещасливо, що вдарив головою об шини і згинув на місці. — В Заріччі коло Делятина підчас весілля в хаті Явдохи Ващик стрілив хтось крізь вікно і вбив Івана Бодзьоха, гаєвого державних лісів. — На дорозі у Пнїву пов. Надвірна знайшли тіло 16-літнього Івана Лавриновича, якого хтось убив. — В Камінці пов. Стрий вломилися до мешкання громадського писаря М. Хомина злодії й вкрали касетку з готівкою 213 зол.

— **Вовна з молока.** У Варшаві йдуть наради у справі продукції синтетичної вовни з молока. В нарадах беруть участь лодські промисловці, представники рільничого промислу і представники молочарських кооператив. Уряд у цій справі покищо не заняв становища, тільки слідкує за ходом нарад, що відбуваються в будинку міністерства рільництва та в домівці союзу рільничих палат і організацій. До продукції синтетичної вовни з молока служитиме як сирівець молоко відтовщене, яке досі не мало відповідного зужитковання. Тому слід надіятись, що продукція синтетичної вовни з молока не причиниться до підвищки цін молока, уможливлюючи тільки хліборобам збут продукту, що був досі майже безвартісний. Не відібється теж відємно на плеканні овець, бо дотеперішня продукція вовни покривае ледви 8 проц. запотребування в Польщі. Продукція синтетичної вовни з молока може тільки зменшити привіз вовни із заграниці.

— **Нові польські радіостації.** У Вильні на Липівці відкрили перебудовану радіостацію зі силою, побільшеною до 50 кільоватів. Перебудовують теж радіостацію в Лодзі і будують радіостацію в Катовицях, що буде найбільша в Польщі.

— **Безоглядна чистка.** З назви одного наукового інституту в Берліні усунули прізвище славного вченого Герца а причини його неарійського походження. Покищо не знати, чи в німецькій науковій термінольогії лишиться означення „хвилі Герца".

Д-р Стецюк опроваджує нас по будові, дає пояснення, розказує перипетії.

— А звернули ви увагу на наших робітників? — питає нас.

— Або що?

— Це все добровольці. Студенти, міщани, панночки... Працюють задармо — національним шарварком.

Пішли ми, поглянули і направду аж серце радується. Великий гурт молоді копає землю, насипає на вози, мостить подвіря камінням. Мій товариш зафіксував це все на пластинці свого апарату. Нехай на віки зістанеться памятка про спільне і згідне діло підгайчан.

Від „Народнього Дому" недалеко до церкви. Але хоч би як далеко — варт піти, подивитись. Церква, кажуть, з XIV. століття і має під банею голосниці ніби якась дзвінниця. Віє від її мурів подихом давно минулих століть і... віялоб з усіх сторін, якби не електричні лямпи, причіплені над дверима, що так пасують до них, як квітка до кожуха. Випадалоб серіозно подумати над тим, якби ці лямпи закрити від людського ока, коли вже не можна зовсім їх викинути.

На жаль, не було часу поглянути на цікаву церкву в середині. Але припускаю, що є там багато цікавого, попри... штучні квіти довкола образів, що є правдивою образою навіть дуже скромного естетичного смаку. Коли їх там нема — прошу вибачення, я стільки тих „прикрас" стрічав по наших гарних церквах, що не уявляю собі і підгаєцької церкви без них. Якась „штучноквітова" манія! Навіть на хоругвах пишаються зелені, бурачкові чи жовті рожі. Аж очі болять...

Коли цих пару рядків про жахливість штучного хабазя поможе хоч у одній церкві — я щедро нагороджений.

(Продовження буде.)

Читайте „Діло"!

З концертової салі.

ВЕЧІР КАМЕРНОЇ МУЗИКИ.

Черговий концертовий вечір, що відбувся 8. XI. в малій салі Товариства ім. Лисенка у Львові був присвячений камерній музиці — в повному розумінні цього слова. Виконано тріо б-дур Бетговена, перше фортепіянове тріо В. Барвінського та фортепіяновий квартет М. Колесси.

Нас цікавлять більше проблеми українського музичного життя, тимто теж спинимося довше над творами Барвінського та М. Колесси.

Тріо Барвінського, ще з 1910 р., це від початку до кінця один великий спів молодої душі, з її ідеалами та поривами, — один гимн весні, коханню та поривам молодости, що швидко переходять над турботами життя, все ідеалізує, у всьому дошукується краси. Барвінський — талант наскрізь ліричний; його твір, хоч іще молодий, але обагачений цікавими гармоніями, носить уже виразні сліди маркантного індивідуального мистецького обличчя композитора. Ціле тріо дуже добре збудоване, питомі прикмети кожного інструменту якслід використані, тимто й цілість під звуковим оглядом звучала прекрасно.

Фортепіяновий квартет М. Колесси, із року 1930, цілком відмінний від попереднього твору. Тут чергуються теми характеру ритмічно-героїчного, із мотивами гротесковими, танковими, а то й демонічними — в середній і останній частині та слідний у них дуже маркантний вираз у українського обличчя композитора, що з успіхом убрав гуцульський мельос у фактуру рафінованої модерної музики. Будова квартету класична, ясна (перша частина в сонатовій формі, друга — скерцова із двома темами та співучим тріо, третяж — тема з варіяціями). Місцями, як ось у скерцо, за музикою трьох інструментів ховається ціла багата палета орхестральних барв — явище, що заповідає майбутнього симфоніка.

Виконавці пп. Р. Криштальський (скрипка), Пшеничка (віольончеля), Р. Савицький (фортепіян) та Козулькевич (віоля) виконали своє завдання з повним успіхом, вклавши в виконання багато праці, — зпід їх пальців вийшли всі твори у стилевому виконанні, відповідно до духа часу та індивідуальности композитора. Зокрема слід піднести камеральну гру, повну дбайливого фразування п. Криштальського, сочистий та милозвучний тон п. Пшеничи, мистців, що їх рад до хотілиб ми почути, кожного зокрема, на власному камерному концерті, та дискретну гру п. Козулькевича. Душею ж цілого ансамблю був п. Р. Савицький, який зумів підпорядкувати свій великий розмах соліста камерній грі та видобув із творів усі їх цінности та злучив усе в одну вершику цілість. Це вказує на його високу музичну культуру та всебічність.

Кожну точку попереднє приступний та цікавий виклад Н. Нижанківського — він багато причинився до того, що зібрана публіка могла краще зрозуміти виконувані твори. Вонаж, публіка, слідкувала з великою увагою за поодинокими точками програми та щедро нагороджувала оплесками і виконавців і присутніх на салі авторів.

Роман Сімович.

З кіна.

Кіно „Аполльо": „Їх троє".

Дві енергійні, інтелігентні молоді приятельки рішили ворганізувати приватну школу в малому глухому містечку старої Англії. Там знайомляться вони з місцевим молодим лікарем, що стає їх приятелем і закохується в одній з них, з успіхом, у надії швидкого подружжа. Школа йде аражково, аж тут нараз через одну суперечку з тіткою одної з учительок — повстає інтрига, яка доводить до скандалу. Головну ролю грає тут мала дівчинка, одна з учениць, що має вроджений нахил до брехні і вміє тероризувати свої шкільні товаришки. Одна дрібниця руйнує щастя і працю трійки чесних молодих людей. Уся вага фільми в тому, що в ній показана психольогія дітей із сумної сторінки. Мала істерична дівчинка вміє своїм вирафінованим інстинктом брехунки завести неафішну інтригу. Фільма заборонена для шкільної молоді з огляду на деякі різкі моменти, що й старшу людину прикро вражають. Вона нагадує подібну тему із славної французької фільми „Обвинувачую тебе, мамо!" Фільма небанальна, з прегарною ролею малої дівчинки. Сцени з тою дівчинкою знято імовірно з природи, не як драматична гра і щойно згодом вплетені у фабулу фільми. У головних ролях Джоель Мек Кві, Міріям Гопкінс і Мерле Оберон.

Нині у Великім Театрі
музична комедія КАВАРЕНЬКА з музикою Бенацького

Всячина.

Панцирний поїзд у тунелю.

Панцирний поїзд мадридського уряду застряг у тунелю біля Ескурійлю. При обох виходах із тунелю стоять національні війська. Ввійти до тунелю вони не мають відваги. Поїзд підїздить що якийсь час до одного або до другого виходу, обстрілює національні відділи і знову скривається у глибину тунелю. Як довго видержить панцирник таку облогу, невідомо.

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

ДЕННИК ЖЕБРАКА.

Паріська поліція арештувала професійного жебрака Июлита Вітасса, що просив милостині на Елізейських Полях. При ньому знайшли записник, де він записував всі свої приходи. Приходи. Приходи за один тиждень виглядали от так: „Понеділок, Сен Дені — доволі добре: 34 франки 25 сант. Вівторок, 18. вулиця — також добре: 47 фр. 50 сант. Середа, 16. вулиця горяч, притім сильна конкуренція: 21 фр. 70 сант. Четвер, 9. вулиця — незле: 52 фр. 10 сант. Пятниця — відпочинок. Субота, Кольомб, гаряче: 23 фр. 30 сант. Неділя, 8. вулиця — гарно: 48 фр. 80 сант.

Як бачимо, таких приходів міг би позавидрити паріському прошакові неодин наш інтелігент вільної професії, що належить до наймодерніщої рубрики — „безробітних".

КАПЦІ З ПАПЕРУ.

До американських гостинниць уведено новинку, що здобула собі повне признання вдоволених клієнтів. Кожний гість у деяких американських гостинницях дістає до свого розпорядження пару капців з паперу. Золі капців є з тектури, підшиття з бібулового паперу і всі інші частини з японського паперу. Тому, що ці капці є дуже вигідні, гості радо користуються паперовими капцями, тимбільше, що кожний гість має право взяти їх зі собою після виїзду з гостинниці. Винахідником цієї новинки є якийсь Джім Бронзон із Ню Йорку, що очевидно заробив на паперових капцях добрі гроші.

МІСТО РОЗВОДІВ І ПОДРУЖ.

Американське місто Рено здобуло собі світову славу. Розводи відбуваються там так легко і з такими малими формальними вимогами, що зїзджаються туди не тільки люди з усіх кінців Америки, але й із Европи, які бажають позбутися подружих вузлів. Легкість розводових справ виявилась дуже вигідним підприємством, але управа міста вирішила, що можна при одним вогні дві печені спекти, та задумала замінити одночасно місто на подружий центр. Зробили це зовсім просто: всі шлюбні формальности звели до мінімум. Для реклями почали давати молодим парам „весільні дарунки" починаючи від невеличкої грошевої суми і на люксусовій віллі кінчаючи.

Ініціятива управи міста дала прегарний успіх. За девять місяців цього року повінчалось в Рено 5.588 пар, значить, на 1.00 більше, як в такім самім часі минулого року. Місто мусить чимскоріш вибудувати нові готелі, бо напливи гостей все збільшуються. Щоб подружитись вистане побути 3 дні в місті, щоб розвестись 3 тижні. До цього оригінального міста розводів і подруж приїздить дуже багато цікавих туристів.

—o—

Дописи.

ТЕРНОПІЛЬ.

„Наталка Полтавка" в Тернополі. Щиро признаюся, що під впливом неприхильних реценяій нової постанови „Наталки Полтавки" на львівській сцені, поміщених поважними фаховими музиками у двох наших щоденниках, не мав я великої охоти йти на виставу цієї нашої „ветхої деньми" оперети, не вважаючи на великі, заохочуючі афіші, які появилися на мурах нашого міста. Але склалося так, що я не міг опертися спокусі і пішов та — проти мойого сподівання — дуже мило перевів вечір, а після виставн постановив собі на майбутнє не приписувати великої ваги до голосу фахівців і здавалося на свій нефаховий смак. Так само приємно були заскочені всі присутні на салі „Міщанського Братства" гості, які встигли вже прочитати реценяії про львівську виставу. Бо захоплення дуже численно зібраної публіки з міста й околиці є хіба безсумнівним доказом того і я досі не можу збагнути, чим руководилися львівські рецензенти. В новій інсценізації Василя Безкособайшого надзвичайно ми нову увертуру, в якій задержано лиш вступ Лисенка; зовсім нова є середня частина і кінцеве „Алегретто". Нові є також 2 антракти до II. і III. дії та обробка кількох пісень, як: „Візють вітри", „Сонце низенько" і „Ой не шуми луже". Ця остання може найкраще зінструментована й гарно звучить у виконанні орхестри навіть у малому складі. Дуже добре під музичним оглядом випав терцет, як кульмінаційна точка II. дії та найкраще вражіння викликали дві останні хоральні пісні: „Де згода в родині" і фінал „Зачинаймо веселитись". Всі виконавці з п. Марією Сокіл на чолі, були, такби мовити, „на місці" і своєю грою та прегарним співом дали глядачам справжню насолоду. Здавалось би, що наша перша оперета, якій небавом мине 220 літ життя, належить вже тільки до музею, до історії; однак так вона не є. Має вона в собі стільки живучости та свіжости, що не скоро зійде вона зі сцени, з тим однак застереженням, що її виконіння мусить бути таке мистецьке, в якому ми її вчора бачили. Рефлексії талановитого автора „Наталки Полтавки" над життям у різних його проявах і досі не багато втратили на актуальности. А вже глибока думками поезія Сковороди „Всякому городу нрав і права", яку так вручно вплів Котляревський у свою оперету, є сьогодня, в добі загального упадку суспільної та особистої етики, хто зна чи не більш актуальна, чим 120 літ тому. Побажанним було би, щоби широким кругам громадян дана була змога почути „Наталку Полтавку" в новій постанові як радієву валюцію.

Немузик.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО
НАШОГО ЩОДЕННИКА.

Спорт.

ТІМ: УКРАЇНА-ГАСМОНЕЯ — ПОГОНЬ (ЛЬВОВА).

В неділю 15. ц. м. відбудуться на гриші Погоні прецікаві змагання між комбінованою дружиною України й Гасмонеї та ліговою Погонею. Ці змагання будуть безсумніву правдивою атракцією на закінчення сезону.

Погонь виступить до цих змагань у найкращім складі. Тім виставить такий склад: Гуцуля — ворота, Воробець і Шпісбах — оборона, Вольфсталь, Горохів і Коц — поміч. Напад творитиме ціла пятка України.

Зваживши, що напад України є без сумніву найсильнішим і найгріянішим в Окружній Лізі, та що поміч Гасмонеї є теж одною з найкращих у Лізі — шанси перемоги тім над Погонею зовсім можливі. В кожнім разі можна надіятися гарної і ефектової гри.

Дуже догідний час змагань — 11.30 перед полуднем — і низькі ціни вступу напевно зберуть у неділю на гриші Погоні рекордове число глядачів.

ПРИПИНЕННЯ ЛІГОВОГО КЛЮБУ ДОМБ У ПРАВАХ ЧЛЕНА.

На останньому засіданні Державної Ліги вирішили справу спортового скандалу на Шлеську із намаганим перекупленням Мрозка, воротаря клюбу „Шлеськ". Видія Ліги рішив припинити Домб у правах члена аж до найближчих загальних зборів, а тим, що управа поставить на зборах внесок виключити Домб із Ліги. Покарали також безречинцевим дискваліфікаціями всіх виділових і членів Дембу, що були вмішані в цей спортовий скандал.

МИСТЕЦТВА ІТАЛІЯ.

Ювентус — Генова 2:2, Рома — Борі 5:2, Люческ — Наполі 3:2, Больонія — Торіно 0:1, Назара — Ляціо 2:4, Мілянно — Трієстіна 0:0, Сампієрдарені — Алєссандрія 5:0, Фіорентіна — Амброзіяна 1:0.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Загребський „Градіянський" виграв у суботу у Швайцарії зі Ст. Галлен 4:1, але програв у неділю з Ф. Ц. Басель 2:3.

Рапід (Парим) — Франсе Волянте 2:2. Після цих змагань обі паріські гокієвові клюби розвязалися, а їх грачі перейшли до англійських клюбів.

Німецькі канадійці — Б. С. Ц. (Берлін) 2:1 (1:1, 0:0, 1:0). Змагання відбулися на відкриття нового ледового майдану у Крефельді.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Федір Дудко: ВЕЛИКИЙ ГЕТЬМАН. Історичний роман. Львів, 1936. ст. 237. В-во Українська Культура. Ціна 5.80 зол.

о. Маркіян Марисюк ЧСВВ.: ЗВІДКИ ВЗЯЛАСЬ ЛЮДИНА НА ЗЕМЛІ. В-во ЧСВВ. у Жовкві кн. 205. Бібліотека релігійної освіти ч. 11.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом В. Блавацького.

ПЕРЕМИШЛЬ: „Камо грядеши".
12. XI. Голгота.
З Перемишля театр їде до Судової Вишні, Городка і Комарна.

Український Національний Хор під арт. проводом Д. Котка.

Зболбунів: 12. XI. і 13. XI.
Красилів. 14. XI.
Рівне: 15. XI. і 16. XI.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Жидачів:
12. XI. Катерина.
13. XI. Інваліди.
14. XI. Німа теща.
15. XI. Ній.
З Жидачева їде театр до Миколаєва.

Великий Театр:

Четвер, 12. XI. год. 7.30 веч. „Кавареньна".
Пятниця, 13. XI. год. 7.30 веч. „Відправа гречьних посіян" і „Потрійний".
Субота, 14. XI. год. 7.30 „Кавареньна".

Найновіші гатунки вовни у великім виборі поручає відома своєю солідністю фірма: **ДІМ ВОЛІЧКИ** Львів, Сикстуська 2. побіч брами. 2965 Журнали і покази безплатно. 2-30

Кіна.

АПОЛЬО: „Їх троє".
АТЛЯНТИК: „Пан із мільонами".
ВАНДА: „Катруся" з Франціскою Галь; „Мужчини в небезпечному віці".
ГРАЖИНА: „Відень шаліє".
КАСІНО: „Ада, це не лицює".
КОПЕРНИК: „Баварська парада".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Доктор Іос" і додатки.
МІРАЖ: „Хто останній цілує".
МУЗА: Роз-Марі".
ПАКС: „Цюк Сарап" „Пат і Патахон".
ПАЛЯС: „Прокажена".
ПАН: „Рітмайстер фон Верфен".
РАЙ: „Малий моряк".
СВІТ: „Дочка джунглів".
СТИЛЕВЕ: „Сто потіх" з Еді Кантором, ренія „Це і те".
ТОН: „Несамовитий дім" і подібний додаток „Чудові діти".
УТІХА: „Кровавий замах у пасині" та ренія.
ХИМЕРА: „Героїський форт Дуомон".

Найдешевше **радіеві апарати ощадностеві жар вки** дістанете у фірмі
SUPER - RADJO
Львів, Ягайлонська 16. Тел. 111-74
3030 2-4

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Японія".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 12. листопада 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Розр. концерт, 17.05 Пісні й арії, Кох бас, 19.20 Сп. рецталь Кляве сопран, 19.40 „Генрих IV" драма Шекспіра, 22.30 Пісні й арії, Леймо сопран, **Братислава** (298,8) 16.55 Пісні, 17.45 Форт. рецталь славного піяніста К. Костала, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, **Мор. Острава** (263,5) 17.35 Бетовенові пісні, 21.40 „Екзотікон" форт. гурт Новака, **Прага** (470,2) 17.15 „Перші бажання" пісні Крічки, 19.25, 22.15 Концерт, **Париж** (1648) 12.00 Концерт симф. орх., орх., 18.00 Театр Уяви: Класичні твори, 21.00 Спів, скрипка, 21.45 „Школа шарлятанів" авд. Тріст. Бернара й Альб. Сентюріера. **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні, 18.00 Сп. рецталь, 20.00 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) .30 Концерт, 10.00 Нар. піснньки, 17.00 Пісні, твори на скр. та форт., 19.15 форт. рецталь, 20.10 Симфонія ч. 7. ц-дур Шуберта, 21.00 Вок.-муз. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 17.50 На спогад Ад. Кірхая, сольові й хоральні пісні, рецитації, 22.30 Музика, **Мінхен** (405,4) 10.00 Нар. пісні, 13.15 Популярна музика, 20.10 Чар інструментів, 22.40 Нар. пісні, хор, **Будапешт** (549,5) 13.30, 20.45 Цнг. музика, 17.30 Сальон. музика, 18.30 Сп. рецталь, 21.55 Музика з Гайднових часів, солісти, **Мілянo** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 12.40 Легка музика, 17.15 Вок. концерт, 20.40 Камер. музика, **Рим** (420,8) 17.15 Вок.-інстр. концерт, 20.45 „Ль Ока дель Каірo" оп. Моцарта, 22.10 Орх. Концерт.

Пятниця, 13. листопада 1936.

Відень (506,8) 19.35 Розр. концерт, 21.10 Симф. концерт, 23.30 Віденські мелодії, **Братислава** (298,8) 19.25 Словацькі нар. пісні, **Брно** (325,4) 19.30 „Фігарове весілля" оп. Моцарта, **Прага** (470,2) 15.00 Симфонія ч. 4. Шостаковича, 17.10 Квартет а-моль Брамса, 19.30 „Чародійний флет" оп. Моцарта, **Париж** (1648) 16.00, 18.30 Концерт, 17.00 Камер. музика, 21.35 „Терезіна" оп. О. Штравса, **Білгород** (437,3) 17.20 Спів рецталь, 17.50 Нар. мельодії, 20.30 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 12.00, 13.15 Концерт, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Молодь співає, 22.00 Виступ лєнінградської філь. орх., **Мінхен** (405,4) 12.00 Військ. орх., 16.30 Камер. твори Моцарта, 20.10 Розр. концерт, 22:30 Настроєво-муз. образки, **Будапешт** (549,5) 12.00 Симф. концерт, 13.40 Форт. рецталь, 17.30 Циг. музика, 19.20 Опера, **Мілянo** (368,6) 11.34 Легка музика, 17.15 Розр. музика, 21.10 Орх. концерт, 22.30 Танк. музика, **Рим** (420,8) 13.15 Легка музика, 17.00 Розр. музика, 20.40 Орх. концерт, 22.10 Орг. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 12. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для молоді вселюдних шкіл: Танки з різних околиць Польщі у вик. орх., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Серед віртуозів, гр. пл., 12.40 Гутірка: Дім на Золотій, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Цитр. авдиція Ол. Ропіцького, 16.20 Хвилина питань, гутірка для старших дітей, 16.35 Арії та пісні в супр. форт., 17.00 Затроєння харчами, 17.15 Вольф-Феррарі: Камер. симфонія на 11 сольових інструментах б-дур оп. 8, 17.50 Про польські біографічний словар, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Пісеньки із львівського фольклору, гр. пл., 18.35 Із господарської історії Львова, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: 11. листопада нал. Тео Фляйшман, Брюсель, у перекладі, 19.30 Концерт джез. орх., 20.30 У найдикшій долині Татр, 20.45 Вечірній денник, 21.00 Жигм. Стойовський, спів, музика, 22.05 Тонікова музика.

Пятниця, 13. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для старших дітей: Львівські співаки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Стилізовані мельодії Азії, гр. пл., 12.40 Як треба палити в печах. 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Молодь перед мікрофоном: Воєцька пісонька, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Келер-Белля, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Ревія інструментів, 17.00 Золото Сибіри, фейл., 17.15 Концерт солістів, спів, скрипка, форт., 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка. 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Гутірка: Невідомий Львів, 18.30 Гершвін: Блакитна рапсодія, гр. пл., 18.40 Програмова скринька, 18.50 Лісові новини, 19.00 „А присягала" фраґм. із пов. Ожешкової „Хам", 19.20 Авд.: З піснею по краю, 19.45 Оперовий фрагмент, 20.00 Симф. концерт; у перерві Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.30 Веселий скеч: Від памятника до памятника; у перерві о год. 22.55 Останні вістки.

Радіокутик.

ВІД МІКРОФОНА ДО ГОЛОСНИКА.

Популярне пояснення засад радіофонії.

Щодня слухаємо радія — і майже щодня ставимо собі питання, як це робиться, що спів і музика з далекої радіостації доходить до нашого помешкання.

Щоб переслати відчит або концерт зі студії до помешкання абонента радія, мусять бути дві станції, висильна і приймальна. Кожна висильна станція складається, крім спеціяльної апаратури, з мікрофона, джерела електричного струму і антени, завішеної на високих щоглах. Віддалена на кількадесять або кількасот кільометрів приймальна станція має також власну антену, приймач та слухальця або голосник. Поміж обома станціями немає жадного дротового сполучення, яке становить засадничу складову частину телефонічної інсталяції. Електричну енергію, що виходить з висильної антени, переносять виключно електромагнетичні хвилі. Заміна голосових хвиль на мікрофонові струми відбувається так, як і в телефоні. Але тому, що ці струми є дуже слабі і не можуть перейти значної віддалі без дротового сполучення, треба їх відповідно змінити і зміцнити.

Зміна енергії мікрофонових струмів полягає на витворенню швидкозмінних струмів, тобто таких, які змінюють свій напрямок сотні тисяч або навіть мільонів разів на секунду. Ця зміна відбувається у так зв. генераторі. Допроваджені до генератора мікрофонові струми діляють на швидкозмінні струми в ритмі звуків мови або музики. У цей спосіб добута електрична енергія дістається до висильної антени, звідки розходиться у всіх напрямках у вигляді невидних для людського ока електромагнетичних хвиль.

З висильної антени швидкозмінні струми розходяться в просторі з величезною швидкістю 300.000 км. на секунду. Зустрічаючи на своїй дорозі антени приймальних станцій, вони збуджують в них струми того самого роду, але значно слабші, які потім дістаються до приймача. Після відповідної зміни при помочі детектора, який змінює швидкозмінні струми на струми частоти, здатної до слухання, вони мають досить енергії, щоб побудити до тремтінь мембрани слухалець, в такт звуків, що виповідаються перед мікрофоном висильної станції. Мембрани радіових слухалець тремтять так само, як і в звичайному телефоні.

Енергія електромагнетичних хвиль ступнево зменшується, аж зовсім зникає в міру віддалі їх від антени висильної станції. Таке саме явище виступає також і в телефонічних проводах. Для того приймачі, які знаходяться в невеликій віддалі від висильної станції, будуть значно ліпше приймати звуки радіофонічної авдиції, ніж інстальовані на значну відстань.

Слово, виголошене прелегентом у студії, діляє під виглядом голосових хвиль на мембрану мікрофона. Тут наступає заміна голосової енергії на енергію електричну. Мікрофоносний струм, який загається в ритмі мови, дістається через дроти до так зв. ампліфікаторні, де відповідна апаратура зміцнює його заки він дістанеться при помочі дротів до висильної станції. Ослаблені великим опором дротів мікрофонові струми підлягають повторному зміцненню на висильній станції, а потім діляють на швидкозмінні струми генератора (модуляція). Апаратура, що складається з кількох великих ламп, зміцнює струми до відповідної вартости. Допроваджені до антени струми швидкозмінні розходяться в усіх напрямках простору, зустрічаючи по дорозі антени наших приймачів.

У приймачеві ламповому або детекторовому, наново змінюються струми, що йдуть з антени, при помочі детектора (демодуляція або віділення мікрофонових струмів від швидкозмінних). Такі струми можуть вже діяти на слухальця, мембрани яких змінюють електричну енергію на акустичну. Так у загальних рисах виглядає подорож слова від мікрофона до слухалець або голосника.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Белъги бельг. 89.93—89.50, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фьорг. гол. 286.20 — 284.50, Франки фр. 24.70 — 24.56, Франки швайцарські 122.40—121.60, Фунти англ. 25.96—25.80, Гульд. данп. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.50—17,00, Кор. лан. 115.79—114.95, Кор. норв. 130.38 — 129.40, Кор. шв. 133.78 — 132.80, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.45—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95—93. Марки нім срібні 122—115.

Акції.

Банк Польський, 111.50, Цукор 31, 30.75 Лільпоп 14.75, 14.65 Островець 30.50, Габербуш 41.50.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 67, друга 66.75, 5 конв 53.25, 3 зал. 52.50; 4 прем. дол. 47.50, 7 стаб. купон 34.53.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БГК. 61—65, 4 прц. БГК. 61—65.

Долярівка 46—48, 3 інвест. 1. ем 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65.50—67.50.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 11. листопада п. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. і без опакування	2.75 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.80 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.80 „
1 л. молока	0.17 „
1 к. вець . . . . . 4.60—4.70	„

Тенденція на всі артикули зниження.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 11. XI. п. р. платив своїм достанцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки 1. кл., товсті, без остріг, тойно від 1.80 кг. вгору без напіжку	0.95 зол.
Курята 1. кл. білі й жовтоніжки тойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені 1. кл. тойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

Увага Радіослухачі!
Відкрита нова радіева робітня
О. Л. ГАСЕЛЬНУССА
Львів, вул. Личаківська 1.
направляє, переробляє всілякі радіеві — апарати по конкурентійних цінах. — Всілякі радіеві частини на складі. 3019

ОПОВІСТКИ.

Замісць вінка на могилу свого товариша сотника С. С. бл. п. Ілька Пака зложив львівський гурток б. старшини СС-іів зол. 15.— на Фонд Воєнних Вдів і Сиріт.

На Український Город 5 зол. і на Укр. Інваліда 5 зол. зложив через Адміністрацію „Діла" п. Іван Левицький, Довалів. На Український Город зол. 5.— зложили мґр Михайло і Ірина Ольхові, Грудзьонз і кличуть мґра Степана і Гену Сегерів у Кошелові к. Куликова.

В ч. 251 „Діла" з дня 6. листопада п. р. в оголошенні п. Миколи Березовського, ем. держ. ліси. у Станіславові, який зложив 5 зол. на Український Город, вайшли такі похибки під поз. 5, яка пропущена, кличе о. Павлюка Євгена, завідателя парохії в Березові Нижнім, під поз. 10 має бути: Сеника Івана, емер. держ. лісничого в Стрию, вул. Дрогобицька 50, під поз. 11, яку пропущено має бути: кличе Зубаля Івана, емер. управителя школи у Станиславові, вул. Війська ч. 3.

НАУКА

ЗНАМЕНИТЕ БЮРОВЕ ПРИГОТУВАННЯ. Стенографія, машинопис, бухгальтерія, мови „Стенопіс", Коперника 5. 3046

ФРАНЦУСЬКОГО приготовляє до W. S H Z. уділяє конверсації, корепетиції дипльомована Цьова 12, мешкання 7, І. по парх. (Перша бічна Пекарської). 3048

КУПНО - ПРОДАЖА

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найвибагливіших за безцінь — Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 —7

СВЯТОЧНІ дарунки. Найновіші вовни, шовки, решткн оказійно. Прохнік, пл. Капітульна 3. 3040 2-15

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 18-60

МАШИНУ писальну українсько-польську 200 зол. продає Пятницький, Чарнецького 10. 3039 3—4

ГАРНУ БІЖУТЕРІЮ, срібло, поручає дешево Розважевський, Академічна 2 (Готель Жоржа). 3034

МЕШКАННЯ

3 КІМНАТИ, комфорт, Наугоша 35, до винайму. 3048 1-3

РІЖНІ

„УНІВЕРСУМ" комісова крамниця Пасаж Миколяша приймає в комісі і продає мужеські і жіночі футра, куртки, гардероб і т. п. 3008 3—4

ЧИ ВАШ годинник ходить добре? Якщо ні, дайте направити до Івана Зельтенрайха Львів, Марійська пл. 5. Пречизійно, солідно, дешево. З провінції присилайте почтою. 3032 2-30

ОГОЛОШЕННЯ.

Радіоапарати кращі і закордонні **фортепіяни**, піяніна нові і вживані, грамофони, платн **ДІМ ШОПЕНА** Львів, Сикстуська 11. 2—3

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозикович. — Львів, Домініканська 4. 2634 56-60

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 257 (14.506). Львів, пятниця 13. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щекл. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не зберігається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41, „ Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Анархісти нищать Мадрид.

САЛЯМАНКА, 12. 11. ПАТ. З нац. позицій видно ексцеси анархістичних ватаг у Мадриді. Вони підпалюють доми у далекому запіллі, що є поза полем обстрілу нац. артилерії. Через те неможливо заняти Мадрид з малими шкодами.

БОЇ В МІСТІ.

САЛЯМАНКА, 12. 11. ПАТ. Наступ червоних на ліве крило нац. війська відбили; полягло 52 червоних; також відбито наступ на другому крилі, з танками і літаками.

МАДРИД, 12. 11. ПАТ. Фронт під Мадридом робить враження устабілізованого. Ріка Манзанарес становитиме випадову базу для вирішнього наступу нац. військ. Нині йдуть лише операції на крилах: йде про те, щоб вирівняти фронт на лівому березі ріки та знищити укріплення червоних на правому.

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

СЕВІЛЛЯ, 12. 11. ПАТ. Ген. Кеіпо де Лляно заперечив звідомлення червоних та заявив, що на південному фронті нац. війська відбили з великими втратами наступи червоних на Санта Марія, Пенарубія і Дезарес; на астурійському фронті укріплюють шляхи, щоб забезпечити постачання харчів до вуглевого басену; на відтинку Гвадаляхари відбили наступ червоних танків.

БАРРІО ВИЇХАВ З ЕСПАНІЇ.

ТЕНЕРІФА, 12. 11. ПАТ. Як повідомляє тутешня радіостація, Мартінез Барріо намагався переконати през. Азаню, що оборона перед нац. військами безцільна. Азаня говорив з прем. Лярго Кабаллеро, який заявив, що не піддасться. Тоді Барріо виїхав з Валенсії, невідомо куди. Його виїзд зробив велике враження.

ТАЄМНА МІСІЯ ОТАМАНА РАМОНА ФРАНКА.

НЕАПОЛЬ, 12. 11. ПАТ. Ген. Франко прибув нині і вибирається до Риму з якоюсь таємною місією.

Перед совітською збройною виправою до Каталюнії?

ПАРИЖ, 12. 11. ПАТ. Як повідомляє „Ле Матен", зі Севастополя відчалили два кораблі, що везуть воєнний матеріял до Барсельони. Один з них навантажений повітряними бомбами і торпедами, другий — літаками і повзами найновішого типу; крім того їде там кількадесять летуніа.

ПАРИЖ, 12. 11. АТЕ. „Ле Жур" містить інтервю з моряками совітського корабля „Зирянин", що привіз з Одеси до Барсельони зброю й муніцію. Вони оповідають, що в Одесі та в Севастополі стоїть на якорі 9 совітських пароплавів, навантажених зброєю та муніцією, м. ін. 15-центиметровими гарматами; 5 пароплавів можна замінити на помічні кружляки. З Одеси виплив 5.000-тоновий корабель-цистерна. Одеські верфи працюють днем і ночю над двома підводними човнами для каталюнського уряду. У Севастополі стоїть на якорі транспортовець, що має перевезти до Барсельони 4.000 морської піхоти.

Напад еспанських анархістів на посольства.

ЛЬОНДОН, 12. 11. АТЕ. Юрба комуністів напала на посольство республики Сан Сальвадору і Ґватемалі, які визнали уряд з Бургос, — намагаючися їх здемолювати. Багато осіб арештованих. Мексиканський уряд перепросив обі республики.

МЕКСИК, 12. 11. ПАТ. Виявилося, що напад на посольства зорганізували анархісти, які приїхали з Барсельони. Вони мали при собі документи від мадридського уряду.

Мексиканська преса осуджує напад. „Висланники Барсельони думали, що в Мексику можна користуватися терором, як в Еспанії".

Сербсько-хорватське зближення?

БІЛГОРОД, 12. 11. ПАТ. Регент Павло прийняв на авдієнції та на сніданні хорватського політичного провідника д-ра Мачека. Тутешні кола добачують у тому проби наближення в сербсько-хорватських взаєминах, які дотепер є сильно напружені.

Китай готовий до війни.

НАНКІН, 12. 11. ПАТ. Китайський уряд порадив дипльоматичним представникам чужих держав, щоб вони наказали своїм громадянам евакувати провінції Суїюан, Нінгсін і Кансу, бо згоді брати відповідальність за безпеку чужинців. Добре поінформовані кола розуміють той демарш так, що Нанкін готов відповісти збройно на всякий замах з боку тих провінцій.

Зміни в румунській дипльоматії.

БУКАРЕШТ, 12. 11. Радор. Король підписав декрет, яким іменує секретаря міністерства закорд. справ Ґрігореа послом у Льондоні, посла з Білгороду переносить до Відня, з Варшави — до Білгороду, зі Софії — до Риги, з Відня — до Гельзінґфорсу; послом у Берліні став рум. делеґат при Лізі Націй.

Арештування німців у СССР.

МОСКВА, 12. 11. ПАТ. Офіційні кола повідомляють, що в Москві арештовано кількох німецьких спецїв під замітом протидержавної діяльности. Неурядово інформують, що між арештованими є відомий знавець европ. Сходу проф. унів. Оттон Теч, що працював над німецько-совітським наближенням. Арештовано також кількох фінів.

ПАРИЖ, 12. 11. ПАТ. „Матен" твердить, що арештовані відповідатимуть перед судом за саботажі і шпіонажу. Німецькому амбасадорові заявив Наркомдел, що арештовані є провідниками великої шпіонської організації.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

Вже вийшла у Бібліотеці „Діла" перша частина повісти

Василя Мазурина

„ДВА З ОДНОГО".

Наш відомий мадяр, що перебуває постійно у Берлінї, виступає тим твором як дозрілий письменник із великим хистом оповідача та як великий знавець людської душі. — Сюжет досить оригінальний — перший цього роду в українській літературі. Книжка виключе напевно велике зацікавлення серед читачів.

Ціна 2.50 зол., з пересилкою 3 зол.

Друга частина повісти вийде за тиждень.

Організуймо українське робітництво в українських професійних рядах!

У нашому зорганізованому житті в Польщі є одна величезна прірва, про яку всі знають, час до часу про неї говорять навіть, але якої ніхто не пробує заповнити. Це питання українського робітництва та безробітних українців у місті й на селі. Найбільш пекучою проблемою нинішнього дня є для українців у Польщі боротьба за землю для безземельного та малоземельного нашого селянина. Марево нової кольонізації обеднало довкола цієї справи вже українське громадянство. Зате існує у нас недоцінювання справи організації українського робітництва. Не маємо статистики всіх тих сил, що складаються на українську робітничу верству, ані тих, що голодують через безробіття. А таких є нині так багато, що можна говорити чи не про половину всього українського населення! Загляньмо не тільки до наших гірських сіл, чи міст і містечок, але навіть до багатого Поділля, а всюди стрінемося з масами безробітних, з безприкладною нуждою та зі скаргами, що наші злидарі не мають належної моральної ані матеріяльної опіки, не мають організації, яка би безпосередньо стрічалася з працюючими верствами, хоч у них жевріє українське серце та любов до свого рідного.

До цієї пори ми привикли, що нашим робітництвом опікувалися організації, які номінальне тільки були українські, або партії, які мали в програмі охорону українського робітника. Маю на думці нашу соціял-демократичну партію (У. С. Д. П.), яка під нинішню пору стала фактично експозитурою польської соціялістичної партії (ППС). Фактом є, що значно частіше стрічаємо всіх соціялістичних оборонців працюючого народу під червоними, ніж жовто-блакитними прапорами. Друга партія, яку тут слід згадати, це наші радикали (У. С. Р. П.). Колись (ще заки українські радикали назвали себе „соціялістами") та партія займалася щиро організацією одної найбільшої нашої робітничої верстви, а саме робітниками на земельних господарствах, та спільно з іншими суто національними організаціями боролась за поліпшення долі селянського робітництва. Це вже минулося.

Донині памятаю велику подію хліборобських страйків зперед сорок кількох років на Поділлі, здавлюваних мадярськими гузарами та уланами. Це був, чи не останній найбільший рух українського робітництва, що мав у собі і національні і клясові елементи. Від того часу, головно від кінця світової війни, заломлюється наше робітниче зорганізоване життя. Українські професійні організації приймають зовсім нову форму та у великій мірі затрачують свій суто-національний характер. Українське робітництво розбивається на численні гуртки й поважно підпадає під чужі впливи. Тут і там реагує наше робітництво на заподіяні йому кривди, але робить це доривочно, дуже часто незорганізовано і то на підшепти чужих та національно ворожих сил. Читаємо у пресі про часті рухи робітництва, про страйки, про боротьбу за свої права, але все це дісться під чужим прапором.

Загляньмо у наші Карпати, де ведеться деревний промисл, загляньмо до нафтових басей-

Найдешевіше можна купити МУЖЕСЬКЕ БІЛЛЯ — КРАВАТКИ СВЕТЕРИ — СКАРПЕТКИ і т. п.
у фірмі **Евстахій Думин,** Львів, Коперника 23.
Для пань великий вибір рукавичок і панчіх.
3003 2—10

нів, до копалень вугля і соли, до фільварків та ріжних фабрик по містах і містечках, а найдемо скрізь тисячі наших робітників, які є або зовсім незорганізовані, або тиняються по чужих установах, які їх нераз національно просто зневажають, або ледви толєрують. Сотні тисяч готівкових вкладів від українських робітників впливає до чужих кас, з яких користають всякі імпрези, ворожі нам під національним оглядом. Ось недавно читали ми в „Ділі", чим займається велика організація львівських будівельних робітників, серед яких більшість — українці: зборами і резолюціями на честь червоного Мадриду! А „Трибуна Роботніча" не має іншого клопоту, як взивати українських робітників до боротьби... з українським „фашизмом", — розуміючи під „фашистами" важко працюючу українську інтелігенцію.

Не хочу виступати проти чужих робітничих організацій — це їх річ, як вони ведуть пропаганду між своїми робітниками, але всі ми бачимо ту важку ситуацію, в якій находяться величезні маси українських працюючих верств. Нашого робітника знають чужинці лише тоді, коли треба від нього видурити членську вкладку і втягнути його в круг своєї політики. Наш робітник є добрий тільки тоді, коли стає знаряддям в руках чужих, але горе йому, якщо він відважиться піднести голос в оборону своїх культурних, національних і релігійних прав. Рідна українська церква, ноша, традиційні обичаї, ба навіть рідна мова — це для „міжнародніх" (читай польсько-жидівських) професійних організацій, в яких перебувають і українці, предмет або явної наруги, або погірдливого легковаження. Ось так іде винародовлення українського робітника.

Можна би навести чимало фактів на доказ, як терпить наше національне життя через брак національної української робітничої організації. Це інстинктовно відчуває і наше робітництво, але позбавлене опіки від своїх, опускаючи руки попадає під „опіку" чужих.

Найвища пора, щоби наші політичні круги заопікувались робітництвом, та — окремо безробітною біднотою! Найвищий час нам творити власні робітничі професійні організації, які могли би боронити нашого робітника перед визиском та зберігти його всеціло для української нації! Не хочу пересуджувати справи солідарности з іншими неукраїнськими робітничими організаціями, коли йде про матеріяльну поправу долі робітництва, але уважаю, що нашим найбільшим обовязком є заповнити згадану на вступі прірву та приступити якнайскорше до організування українського робітництва, щоби задержати український робітничий актив для української родини, культури й церкви!

Пос. Дмитро Великанович.

Чехи про подорож мін. Бека до Льондону.

(ВІД НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.)

Прага, листопад 1936.

Невдача Льокарна, еспанські події і звязане з ними міжнароднє напруження, недавня подорож італійського міністра закордонних справ до Німеччини, югославянського міністра до Туреччини та румунського короля до Праги, різка промова Мусолінія, конференція держав римського протоколу і недалека подорож регента Гортія до Італії — все це вказує на те, що поїздка міністра Бека до Льондону відбувається в дуже цікавий для Европи час, при дуже складній і замотаній міжнародній ситуації. Тому не диво, що цілий европейський політичний світ з великою увагою ставиться до цієї подорожі і дуже ріжно її коментує та насвітлює. Само собою, що і чехословацькі політичні круги дуже зацікавлені цією поїздкою, тим більше, що промова Мусолінія провісь Берлін—Рим підкреслила факт істнування оси Берлін—Варшава, колиж додамо, що за загальною думкою Польща стає атутом у руках англійської дипльоматії та й Італія виявляє тепер для неї більше зацікавлення, — така поїздка може мати дійсно неабияке значіння для дальшого розвитку т. з. середнє-европейської проблеми, найважнішої з усіх проблєм Чехословаччини.

Покищо чехословацька преса пише про цю подорож дуже здержливо, але всеж деякі її голоси заслуговують на те, щоб їх зареєструвати.

І так цікаво звернути увагу на ту вістку, яку принесла чехословацька пресова агенція, що князь-регент Павло югославянський виїхав з Мінхену до Парижа, куди рівночасно прибув мін. Бек. На цю коротку вістку зареагувала частина чехословацької преси тим, що звернула увагу, що князь Павло **перед** своїм виїздом до Парижа був саме в Мінхені і що ця поїздка до столиці Франції відбувається рівночасно з поїздкою міністра закордонних справ Польщі. „Виводити з цього яких небудь внесків покищо не можемо" — каже орган премієра Годжі, аграрний „Венков".

Цей самий „Венков" звертає увагу на зміну самої, так мовити, політичної обстанови, серед якої відбувається льондонська візита мін. Бека. Для ілюстрації цієї зміни „Венков" цитує одно місце зі споминів небіжчика Штреземана про те, як то в часі переговорів про льокарненський договір у передпокою конференції сиділи заступники Польщі і Чехословаччини та щойно коли договір був готовий, їх покликали та подали їм до відома готовий факт. Польський заступник був цим так зворушений, що ані не подав руки німецькому міністрові закордонних справ.

„Ми тому нагадуємо цей епізод, — каже „Венков" — бо ця ситуація зперед десяти літ була дуже подібна до нинішньої". На весну цього року, коли відозвалася льондонська конференція після зірвання льокарненського договору, у Льондоні були теж заступники Польщі і Чехословаччини, але їх знову не покликали на конференцію. І не минуло пів року, а польський міністр закордонних справ їде до Льондону і то як перший офіціяльний гість після жалоби на королівському дворі. „Іде сам і буде на авдієнції у короля та візьме участь у традиційному бенкеті льорда-майора, на якому промовить і Болдуін і Іден! Яка зміна ситуації!"

Цю зміну пояснює чехословацька преса так: Після відомих подій в Еспанії, після ствердженої участи Совітів у цих подіях, позиція Польщі дуже скріпилася, тим більше, коли дійшло до італійсько-німецької згоди. Пригадаймо, що першим гаслом у Римі, якого приняв італійський міністр закордонних справ, був саме польський посол Ситуація, в якій опинилася Польща, дуже поважна. Говориться про те, що Італія дуже радо відновилаб концепцію пакту чотирьох чи поширилаб його на пакт пяти, який став би головним і вирішним інструментом европейської політики. Цим пятим членом малаб стати саме Польща. Крім цього є всі дані за тим, що Англія має інтерес у тому, щоб Польщу втягнути до західно-европейського пакту. Не треба далі забувати, що прийшло теж до деякого зближення між Польщею і Францією і Польща щораз більше орієнтується на Захід. Польща голоситься до політики рівноваги, а тому мусить ставати щораз важнішим чинником і в укладі політичних сил на заході Европи. Тому то льондонська поїздка міністра Бека може мати для дальшого розвитку загальноевропейської політичної ситуації далекосягле значіння. Може бути, що вона буде до великої міри теж деякого роду регулятором і для віденської конференції держав римського протоколу та для скристалізування думок, кинених у промові Мусолінія під адресою Льондону.

Деякі празькі часописи принесли з нагоди льондонської поїздки міністра Бека теж одну ревеляційну вістку, а саме ніби про істнуючі непорозуміння між міністром Беком та польським генералісімусом Ридзом-Сьміглим. Вістка ця подає, що між міністром і генералісімусом вже довго не було ніякої вимінн думок та що навіть перед своїм виїздом до Льондону міністр Бек не говорив з марш. Сьміглим. Одинокий празький „Венков" поставився до цієї вістки критично і назвав її (слушно) комбінаціями без усяких основ та з цього приводу робить таке завваження: „Хто у закордонній політиці рахується з особистими мотивами, дуже часто може перерахуватися, а тому не хочемо, щоб і в нашій політичній опінії повстав такий погляд, який якінці міг би привести до неприємного розчарування". Коли взяти під увагу, що подорож ген. Ридза Сьміглого до Парижа саме й підготовила грунт мін. Бекові для його дальшої діяльности та влекшила йому ситуацію над Секваною і Тамізою, і коли пригадати **спільні** конференції на варшавському Замку, — поголоски чеської преси слід уважати нездоровими сензаціями.

М—ь.

Кінові оплески і дійсність.

Прага, 9-го листопада.

Є в Празі кіна, де показують переважно совітські фільми, заздалегідь уже розреклямовані одною частиною чехословацької преси і то не лише комуністичної. Бачили і ми одну із таких фільм: „День червоного спортовця". Одно із тих совітських „досягнень", призначених на експорт за кордон. Довгі ряди молоді, що з ентузіязмом і радісними обличчями машерують попри свого „найдорожчого, найулюбленішого вождя". Бачили ми там і велику групу української молоді, як перед совітською верхівкою у Москві витинала на Червоній Площі гопака. Дивилися ми на ці — треба признати добре вирежисеровані — комедії і гірко усміхалися. А цю гірку усмішку викликала у нас передовсім празька публика, яка із захопленням оплескувала кожну картину, попереджену бундючними написами в роді таких, як: „Молоде покоління майбутнє Совітської Росії", „Совітська молодь за Сталіна і нове життя" і т. п. І не думайте, що в кіні сиділи виключно комуністи! Зовсім ні. Найменше половина глядачів це спокійні празькі громадяни, які безкритично приймають усе те, що — в нинішній совітофільській психозі подає їм велика частина чехословацької преси. І до чого ви там не дочитаєтеся? От візьмім для ілюстрації цю саму совітську молодь. Все і всюди ви найдете один і той самий „ляйтмотив": Совіти це земля молодих, а ця молодь це вже майже в цілости вихованці нової совітської доби, — отже: вся совітська молодь душею і тілом за новий совітський лад, а молодь цеж майбутнє народу, держави й т. п. І не диво, що коли такий спокійний громадянин не читає нічого більше лише такі паперові аргументи, а на свої очі бачить такі фільми, як із „Дня червоного спортовця", то він вірить, що воно дійсно так, сам попадає у психозу і плеще в кіні разом з тими, які знають чому плещуть, бо на це вони прийшли сюди.

Але чехословацький спокійний громадянин не знає дійсности, він не знає, що ця дійсність перечить яскраво всьому тому, про що говорять йому ці паперові аргументи і пропагандивні фільми. Він не хоче задумуватися над фактом, що вбивці Кірова, якого смерть Москва використала між іншим і на те, щоб кривавo погуляти по Україні, звідки „вдячна" молодь їде до тої самої Москви шкварити гопака, — це переважно люди, яким було ледви дванацять років, коли родився отсей „новий світ" совітський. Цеж уже діти цього саме нового світу.

Це правда, що після революції вся майже молодь стануда під большевицькі прапори. Як кожна молодь, так і молодь колишньої царської Росії, бачила передовсім ідеольогічну сторінку революції. Вона зі сліпою вірою пішла за утопійними гаслами, які обіцювали їй рай на землі, що давали повну надію на перебудову цілого світа. Вона вірила у світову революцію. І всі ці гасла глибоко западали до її чутливої душі, але разом з цим вона роками цілими чекала на сповнення цих гасел і цих надій. І... розчаровувалась. І це розчарування було для неї тим тяжче, коли вона бачила, що людей часто невинних ставлять під суд, засилають в далеку Сибір та розстрілюють навіть тих, які були колись її вчителями, її провідниками. Все це мусіло мати на совітську молодь свій вплив, мусіло лишити незатерті сліди в її психіці.

А празький спокійний громадянин цього всього не знає, чи там не хоче над цим усім подумати: він забуває, що молодь не можна обдурювати, бо — вона йде все простими шляхами... і плеще вдоволено, коли бачить гарно і добре зпрепарована пропагандивну фільмову картину. А далі цей громадянин у своїй совітофільській психозі не знає нічого про те, що ця совітська молодь не лише читає, але і сама видає тайні часописи, в яких зовсім не має того надхнення для „улюбленого вождя" і для „нового життя" яке можна спокійно подивляти в празькому кіні. Мало хто з цих кінових глядачів і тих, що безкритично вірять у все те, про що розписується з захопленням совітофільська чехословацька преса, знає про те, що великий відсоток засланих до

концентраційних таборів і на Сибір творить нині вже оця, під совітським режімом вихована, молодь. А засилають її туди за те, за що засилають і всіх інших: за невдоволення з цього „нового життя". За те, що вона не хоче вже спокійно дивитися як її вісімнацять років обманювали, за те, що вона вже не хоче спокійно терпіти того, що з запалом добровільно взяла на себе в імя гасел революції, для чого вирікалася найкращих днів і хвилин свого життя, своєї молодости. І празький громадянин сидить ситий і вдоволений у кіні та подивляє українського гопака на московській площі, може і не знаючи, що сотки тисячі української молоді стало сиротами, бо її батьків замучили або в таборах винищили, або вони повмирали з голоду на вулицях і площах і то не Москви, але таки на своїй рідній землі. Чи подумав той громадянин над тим, якого гопака затанцювалаб ця молодь, якби могла виявити свої правдиві молодечі почування? І ще одного не знає празький громадянин, бо про це нічого не пише ця чехословацька совітофільська преса, а саме, що вбивства визначних совітських діячів це зовсім не діла т. зв. троцькістів, але тайних організацій, що складаються нині головно з молоді.

Так виглядає дійсність. Для совітського режіму наростає нова і найбільша небезпека: невдоволення нового покоління, вихованого вже самим таки совітським режімом. Цього не знає чехословацький громадянин і живе ілюзіями і то ілюдіями, які можуть шкідливо відбитися і на його молоді, на майбутньому його власного народу.

Радіоприймачі „е-ко"
— модерна конструкція
— висока селєктивність
— чистий і милозвучний відбір
поручає відома українська фірма
е-ко Львів, Сикстуська 29.
Низькі ціни.

Офіційний комунікат про розмови мін. Бека у Льондоні.

ЛЬОНДОН, 12. 11. ПАТ. Міністер Бек переговорював учора з міністрами лордом Гевіфексом та Іденом, закінчуючи свої льондонські розмови.

В порозумінні з польською стороною англійське міністерство закорд. справ оповістило на ту тему такий комунікат:

„В останніх трьох днях міністер закорд. справ Бек відбув з міністром закорд. справ та іншими членами брит. уряду низку розмов про загальне положення в Европі та про справи, що торкаються безпосередньо Польщі та Англії. П. Бек і п. Іден з вдоволенням ствердили, що погляди і задуми обох урядів годяться у питаннях, що інтересують обі держави. Вони уважають за дуже побажане, щоби зусилля полагоднати европейські питання, відбувалися далі. Вони скористали теж з нагоди, щоби розглянути точки пляновaного західнього договору, яким Польща близько цікавиться. Ствердили, що слід подумати, якби узгляднити слушні інтереси Польщі в цій справі. П. Бек і п. Іден є гої думки, що міжнародня співпраця найкористніше може бути вдержана в рямцях Ліги Націй і що ніщо не було би більш шкідливе для замирення, як наглядний і виразний поділ Европи на протилежні собі бльоки".

—o—

З польської преси.

Український православний селянин має слухати польського богослуження!...

МОРАЛЬНИЙ ПОЛИЧНИК ДЛЯ ПРАВОСЛАВНИХ ЄРАРХІВ ВІД ПОЛЬСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО ТАБОРУ.

У виленському „Слові" з 8. ц. м. находимо цікаву статтю відомого начальонго редактора цього щоденника Станислава Мацкевича („Цат") п. н. „Люди, що не доросли до розвязки державних питань", в якій він дуже гостро скритикував рішення синоду православної Церкви про введення („в разі потреби") до богослуження польської мови замість церковно-словянської. Тому подаємо зміст і хід думок цієї статті яка вповні підтверджує наше становище у справі ненормальних відносин у православній Церкві та зокрема шкідливої політики російських православних єрархів, яку вони прикривають всякими уступками польській владі.

„Ми є католиками й одночасно поляками — читаємо у „Слові". Але чи можемо собі уявити, щоб кардинали Гльонд і Каковський, архиєпископи Яблжиковський та Сапіга рішили, що Службу Божу слід відправляти в польській мові, що замісць „Домінус вобіскум" слід вимовляти „Бог з вами". Певно, що ні! Але чи це означає, що вище згадані князі Церкви є злими патріотами? — „Алеж Боже борони! Вони є безсумніву найкращими, найревнішими патріотами, бо літургічна мова не має нічого спільного з польщиною. Кс. Скарга відправляв богослуження по латині, зате Годур, який називає себе „епископом національної церкви" відправляє його по польськи. Міркуємо, що Скарга був більшим патріотом.

„Наші епископи — пише далі Мацкевич — ніколи не рішали би про таке спольщення богослуження навіть, якби це було можливе з канонічних оглядів. Не зміняли би латини на російську мову за російських часів, ні на польську за часів незалежности. А православні архиєреї згодилися змінити свою літургічну мову.

„Це свідчить без сумніву про вищість характерів католицького духовенства над православним духовенством. Як католики можемо цим гордитися. Але як поляки співчуваємо над повною недостачею інтелігенції нашої політики у віроісповідних справах...

„Я чув таке речення, яке хтось сказав: Польський вояк повинен слухати богослужень у польській мові.

„Иосиф Пілсудський був також польським вояком, але слухав богослужень по латині. Подібний афоризм може висловити той, хто не знає, що в Польщі ніодин вояк не слухає богослуження пополськи, бо вояк католик слухає його по латині, магометанин по арабськи, жид по єврейськи, караїм по караїмськи.

„Найцікавіше, що церковно-славянську мову вживають при богослуженнях у католицькій церкві греко-уніятського обряду і в католицькій церкві нового славянського обряду. Отже ціла Східна Галичина аж по Перемишль буде слухати богослуження в церковно-словянській мові, о. Високінський у Синковичах к. Слоніма буде відправляти богослуження в церковно-словянській мові, а православний селянин має слухати по польськи. Панове бюрократи уявляють собі, що це найуспішніший спосіб, щоб викликати в цього православного селянина польський патріотизм! А це видно... розумні люди.

„Церковно-словянська мова є таксамо головною літургічною мовою Східної Церкви, як у костелі є латинська мова. В церковно-словянській мові відправляють богослуження від часів св. Кирила і Методія з IX. в. В церковно-словянській мові відправляють богослуження у Польщі, в Росії, Болгарії, Сербії. Олександер III. і Победоносцеа відомі були як „обрусітелі", але не зміняли церковно-словянської мови на російську мову.

„Може знайдеться який півінтелігент, який признає тенденцію польщення богослужень „народовою" політикою. Але національна політика не є такою страшно примітивною річю. Національна політика мусить користати з усього, що може зміцнити польський нарід, але не може робити потягнень, які не дають нічого позитивного, зате викликують багато злого. Бо якщо волимо католика від православного, то скажім собі, що під кожним оглядом волимо православного від безбожника. А якщо будемо поступати так безцеремонно з

АСКОЛЬД. 3

Фільма із царства „Зєльоного Штандару".

(Докінчення).

Якось так трапилось, що недовго потім, як в Москви прогомоніли нові гасла, що їх проголосив VII. конгрес Третього Інтернаціоналу, які мали наблизити людство на ще один крок до „раю", розворушилося живіше і тутешне село, залопотів у ньому „зельони штандар".

Припадок?

Та дещо інакшої думки буде той, хто уважливіше вслухається в лопіт цих „зельоних штандарів", пильніше придивиться до тих, що їх несуть святити тутешні сватки. Може і зараза. Але зараза — поважна річ!

Неділя.

Якась там „Водя" чи „Вулька" посвячує свій „зельони штандар" в містечку.

Десь так передполуднем по дорозі, що йде з містечка в село, показується похід. Наперед їдуть николесники. Буде їх двадцять чи тридцять. Зеленими паперчиками перетикані шпички їх коліс, зеленими поясками попереперезувані їх груди. Пояски з паперу, тому друться легко й тріпочуться на вітрі серед їзди.

За ними верховики. Також їх двадцять—тридцять. Кінські гриви переплітані зеленими стяжками, шапки та капелюхи обвинені зеленими бандами. Також з паперу.

Один то таки так і обвинув голову зеленим папером. Виглядає як нащадок Магомета у чалмі...

А там їде музика. Не всі інструменти настроєні, тому й грає марші не до маршу!...

За нею чвірками властивий похід. Вперед цей „штандар", що мають святити, а за ним інші, вже посвячені. Хоч з Матінкою Божою він ще з одного боку, та на другому пишається вже серп, хоч і без молота... Або портрет Вітоса часом. А там чвірки і чвірки — дівчата, хлопці, — старші господарі позаду. Співають. „Честь вам панове магнаці", то знов про „хлопську правицю" та понад ними вибивається рефрен пісні-гимну про Вітоса. Як стихає спів і замовкнуть його останні звуки, тоді чути оклики: — „Преч з панами!", „Преч з ксенжми!" — підхоплює якийсь тоненький дишкант.

І світяться очі учасників походу, падають їх ненависні погляди на гурткі міщухів та міських „панів", що тут і там стоять на пішоходах й придивляються походові.

— „Чекайце, не дуже ваше пановане"... — чути тут і там оклик із перших рядів, а вслід за ним несеться погляд повної ненависти й люті на тих, що так стоять на пішоході, повбирані в святочні краватки...

Вірною прикмінь, що Вітос ходив без краватки. Що вона не стає символом!

В бічній вуличці стоїть гурток жидів. Сьогодні неділя, крамниці позамикані, нема торгу, чому не подивитись, як гої роблять параду.

І у них світяться очі.

Таким самим огнем як тоді, коли вичитують у „Гайнгі" чи „Моменті" скільки то еспанських повстанців облили бензиною і спалили урядові міліціянти, скільки церков і манастирів пішло там з димом.

І якоюсь злорадістю сяють їхні лиця, коли вслухуються в лопіт тих зелених прапорів.

Йдуть ряди за рядами.

І хоч як напружуеш зір, хоч як вдивляешся — не видно між тими рядами **ніодного інтеліґента!...**

Зате увихаються поміж ними типи, які щоправда мають кирпаті носи і доволі малі вуха, але які достоту нагадують тих типів, з яких рекрутувалися колишні нагаячі та гвардія Діямандів та Любермапів, що за гроші кричали „нех жийом" своїм хлібодавцям, коли ті поклавши руки на годовані пуза з патосом виголошували „Ми, голодні роботніци"...

Тут вони стали впорядчиками, керманичами, тими, що дають приказ, роблять настрій, додають духа... Йдуть ряди за рядами, падуть оклики: „Геть з панами!", „Геть із попами!". Йдуть до костела.

А священники посвячують ті зелені „прапори", посвячують їм на злість!... Кому? Чи це так важко догадатися? Дивишся на ті ряди, глядиш на прапори, прислухуешся до тих окликів, до тих пісень, що лунають з довгих рядів і мимоволі очами душі вбачаеш ту невидиму руку, що доторкається незримих струн душі тих рядів, відчуваеш цього невловного духа, що їх єсотує, що кермує ними, як хотять „спасителі світа". І, тієї руки ніби не видко — свячена вода бувае найкращим ліком на всякого ворога і супостата — зелений колір прапорів, такий далі-

культом православної церкви, то як єдиний вислід можемо викликати збільшення безбожництва у православному селі".

Найкращим доказом, що польські католицькі кола вповні погоджуються зі становищем ред. Мацкевича є той факт, що його статтю передрукувала у своєму комунікаті з 11. ц. м. Польська Католицька Агенція у Варшаві.

—o—

Естонія певна своїх сил.

РИГА, 12. 11. ПАТ. Естонський начальний вождь в інтерв'ю заперечив опінію 4-ох давних президентів держави, немовби естонська армія була слаба. На ділі Естонія ще ніколи не мала настільки справної і добре виposаженої армії, ані так забезпечених кордонів як тепер. Військо не займається політикою і не візьме участи у виборах до парляменту.

(Естонська армія мала 1926 р. 17.000 вояків і ділилася на 3 дивізії. Вона складалася з 6-ох піхотних полків, 1-го кінного, 2-ох груп важкої артилерії, 1-го куріня повзів (14 апаратів), 1-го відділу панцирних самоходів (11 апаратів), та 1-го летунського відділу (25 апаратів).)

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Французька людова партія вибрала головою Жака Доріо.

Англійська палата громад відкинула внесок провідника лейбуристів, щоб вислухати делегацію „голодового маршу".

В Ірляндії міністром рільництва став Болянд, міністром пошт і телеграфів — Трейнор.

Англійський король виїхав на інспекцію фльоти до Портланд.

Югословянська поліція арештувала в Загребі 19 членів тайної комуністичної організації.

Палестинські жиди поставилися прихильно до королівської комісії та до британського мандату.

Міжнародній комітет запротестував перед еспанськими урядами за те, що вони беруть заручників та домагається, щоб запевнити повну свободу жінкам, дітям, старцям, хорим і особам невмішаним у політичне життя.

Провідник австрійських легітимістів заявив у інтерв'ю, що Мусоліні ставиться прихильно до реставрації Габсбургів у Австрії та Мадярщині.

На Ливані (Сирія) поширюється страйк, що триває уже від 3 тижнів. Юрба нападає на поліційні станиці і стежі, що кружать по місті; військові залоги в поготівлі.

Мадярська поліція арештувала 25 емісарів Комінтерну.

Італійські півурядові кола потверджують, що почалися англо-італійські переговори у справі взаїмної пошани інтересів на Середземному Морі.

Мадярський регент Горті повідомить Мусолінія про визнання італ. імперії особисто під час візити в Римі.

Як виглядатиме новий карний закон у Німеччині.

БЕРЛІН, П.А.Т. Урядова комісія реформи карного закону закінчила праці над проектом нового карного кодексу.

Проект ствердже на вступі, що німецький карний закон мусить бути проняти національно-соціялістичним світоглядом, мусить стояти на сторожі чести і чистоти раси, дідичноти, оборонної здатности і робочої сили, дисципліни та ладу. Новий карний закон мусить признати засаду, що спільна користь йде перед індивідуальною користю.

Окремий розділ присвячено охороні дитини. Строга кара жде за знущання над дітьми. Новий карний закон займається обширно охороною праці і господарки. Спеціяльні постанови карають за страйк і льокавт, марнування засобів продукції, зраду господарських тайн перед закордоном, злобну лихву з харчами. Нові засади вводить закон у справі виміру кар. Багато місця займають у кодексі постанови про „охорону чести". Тяжка кара жде за „зневагу німецького народу"; образа провідника є однозначна з образою цілого німецького народу. Окремою формою образи народу є теж образа партії, держави, збройної сили і т. д. Закон бере в оборону теж великі німецькі історичні постаті.

Зовсім не згадує новий карний закон про двобій мабуть тому, що не хоче вводити „подвійної моралі". Справу двобою управильнить спеціяльний регулямін.

—o—

Це подружжа буде щасливе.

Молодий торг. помічник в одним місті Сх. Галичини любився із взаємністю, але був він лише молодим помічником на дорібку, а вона донькою власника готелю і в додатку одиначкою, тимто її родичі не хотіли чути про це „нерівне"подружжя. Вони бажали для своєї одиначки партії, яка була би їй рівна під оглядом майна. Всяке переконування і всі заходи не вдались на нічо. Родичі були непохитні.

І коли так цей молодець вертався одного вечора від своєї найдорожчої, повний понурих думок, бо її родичі не тільки приняли його незвичайно холодно, але і дім йому заборонили, зрозумів, що може його врятувати лише щасливий припадок. Нараз захопила його певна думка! Він переходив саме коло колектури державної льотерії і на її виставу кинув припадково оком. Колиб так заграти на льотерії! Колиб так виграти? Мав би гроші і тоді ніщо не стануло би йому на перешкоді його щастю, але був уже пізний вечір і колектура була зачинена. З купном квертки треба було чекати до другого дня. Одначе думка про можливу виграну на льотерії так підбадьорила молодця, що цілу ніч не м'г він змружити і в ранці, як тільки відчинено колектуру, був він там першим клієнтом.

Це все оповів він нам сам, коли приїхав до Генеральної Дирекції Державної Льотерії підняти виграну.

Очевидно сама доля хоче, щоби п. Х. оженився зі своєю найдорожчою. Це добра ворожба майбутнього подружого життя.

Лемки українці перед окр. судом у Новому Санчі.

(Зі судової салі).

В окружному суді в Новому Санчі відбулася вівторок 10. листопада ц. р. карно-адміністраційна розправа проти трьох молодих лемків зі Щавника біля Мушини, новосанчівського повіту, обвинуваченних за проступок зі статті 7 закону про збори з 11. березня 1932 р. (В.З.Р.П. ч. 48, поз. 450), — себто за недозволені владою збори під отвертим небом. На лаві підсудних засіли: 1) **Семен Барновський,** літ 39, дяк і крамар української кооперативи, 2) **Семен Дзюрбел,** літ 25, столяр і 3) **Михайло Романяк,** літ 22, уроджений у Пасайт у Злучених Державах Північної Америки, робітник, усі три письменні і свідомі та діяльні українці. Прокуратор притягнув їх до відповідальности за те, що в дні 7. червня ц. р. зорганізували на горі Яворина біля Криниці збори під голим небом, у яких взяло участь понад двісті лемківських хлопців і дівчат з ріжних сіл новосанчівського і горлицького повітів, на яких — як донесла поліція — співали українські пісні, між ними і „Ще не вмерла Україна" та танцювали українські танці. Характер цих зборів під отвертим небом — як донесла станиця державної поліції в Мушині з 12 червня ц. р. — був маніфестаційно український, бо усі учасники тих зборів є завзятими українцями і симпатиками українського руху. А ці свої симпатії хотіли виявити вони і назовні згаданими маніфестаційними зборами і заохотити таким чином до дальшої праці в українському національному руху.

На основі цього поліційного донесення повітове староство в Новому Санчі покарало учасників цих зборів (були там виключно самі селянські хлопці і дівчата з багатьох сіл західної Лемківщини) на основі 25. статті згаданого вище закону про збори грошевою гривною у ріжній висоті до 50 золотих зі заміною на арешт до 14 днів. Число покараних, на яких донесла поліція, доходить щось до 100 осіб. Усі вони відкликалися до окружного суду. Карно-адміністраційні рішення приходили партіями у ріжних відступах часу, бо крім зборів на Яворині дня 7. червня ц. р. були ще подібні недозволені збори селянської лемківської молоді, також на горі Яворина ще 19. липня ц. р. з такою самою національно-українською програмою й метою.

Повітове староство в Новому Санчі покарало карними осудами з 4. вересня ц. р. як перших підсудних Семена Барновського, Семена Дзюрбела і Михайла Романяка за недозволені збори під отвертим небом на горі Яворина 7. червня ц. р. Вони відкликалися до окружного суду в Новому Санчі, де проти них відбулася розправа в дні 10. ц. м. Підсудні явилися особисто, а їх оборону обняв безкорисно **пос. д-р Степан Баран,** адвокат з Тернополя, що спеціяльно приїхав на цю розправу. Підсудні заявили, що до вини не почуваються, організаторами ні керманичами зборів на Яворині 7. червня ц. р. не були і не знають, хто ці збори селянської лемківської молоді зорганізував. Була це властиво прогулька, яких у горах літом є безлік і на яких нераз є і забави та співи, на що ніхто не старається про окремий дозвіл влади. Самі знайшлися там припадково, маючи недалеко свої поля і сіножати.

Донесення списав Ян Малік, поліцай з Мушини на основі звідомлень поліційних конфідентів, яких прізвищ не подав, бо сама поліція на Яворині ні 7. червня ц. р., ні 19. липня ц. р. не була і з власного спостереження не знає нічого. На судовій розправі відчитано поліційні донесення і зізнання свідків, поданих поліцією, а переслуханих у старостві, які не потвердили вини підсудних. Відчитано теж з протоколів

кий від них також „прапорів", що спливають кольором крови, серпом та молотом пишаються...

Так, так, не видно тієї руки, але її присутність відчуваєте всюди, на кожному кроці, у кожній нотці співаної пісні, кожному поглядові, кожному з тих рядів, як відчуваєте прияву доброго режисера, коли слідкуєте за кожним поворотом акторів на сцені, хоч його самого не видко.

— — — — — —

Скажете може: — Що там, похід походом, цеж неділя, свято, прийде будень розвіється міраж, збліднуть вогники блудні! Може, може...

Та ось подія, про яку розказував нам польський священник з одного тутешнього села.

Навчає він релігії в місцевій школі. Мусів говорити в початковій клясі про рай, про те, що причиною всякого лиха на світі є людські гріхи, а вкінці падає запит: Коли міг би запанувати рай між людьми на землі.

Мовчанка. „Хто знає, нехай встане".

Встає маленька дівчинка.

— „Я вем, прошен ксендза!"

— Но?

— „Кеди не бендзе пануф і ксенжи, то бендзе рай на сьвеце"... — сказала дитина, яка чула це дома.

І не дивниця, що мешканці одного села під Ланцутом збиралися висилати чи таки вислали привітну телеграму мадридському урядові...

Щож робить тутешня польська інтеліґенція, польське громадянство та урядові чинники?

Важко сказати, щоби щось робили. Читають Куріерки, слухають Тонька і Щепка у радіо та грають у бріджа!...

Дійсно, поза сплітками, поза тим, що торкається „гаму і папу", ота інтеліґенція проявляє так мало зацікавлення проявами життя, що аж соромно називати її інтеліґенцією!...

А при тому стільки в неї глупої зарозумілости та бундючности, стільки тупої нетямучости та нехтування усім, що не находиться у безпосередній близькости її носа! Якогось почуття обовязку дати щось із себе для загалу, не ждучи, розуміється, зараз за те користей, ні сліду.

Розбалакалися ми раз з одним польським інтеліґентом на тему, чому інтеліґенція нічого не робить серед свого народу, хоч має змогу, хоч не стрічає перешкод від влади, щоби не стрінула її колись доля давньої російської інтеліґенції. На це почули ми відповідь:

— А з чим ми підемо до хлопа? Перед війною ми мали гасла, якими можна було хлопа взяти. А тепер? Адже комуністи обіцюють їм більше, ніж ми можемо обіцяти!

— В тому й річ, що завданням інтеліґенції є саме усвідомити нарід про вартість тої комуністичної обіцянки і як вийшли на тому ті, що в них повірили! А що буде, як прийде цей комунізм до нас?

— Е, ви надто песимістично дивитесь на світ. Якось то буде!

Може дійсно ще найкраще під теперішню хвилину, заграти у бріджа, послухати Тонька і Щепка, а коли це знудиться — почитати Куріерка!...

„КРИСТИНА"
ПАРИЖ—ЛЬОНДОН—ВАРШАВА —
ЛЬВІВ, ВУЛ. ПЕКАРСЬКА 1 Б.
ПОВІТНІЙ САЛЬОН ЖІНОЧОЇ КОНФЕКЦІЇ
ДЛЯ ЕЛЕГАНТНОЇ ПАНІ.
ЖИВА РЕВІЯ НАЙНОВІШИХ МОДЕЛІВ —
3043 2—3 СЕНЗАЦІЙНА ОКРАСА ЛЬВОВА

ставства зізнання поліцая Маліка, де він кожного з підсудних схарактеризував як українського діяча, а підс. Барновського як провідника українського руху в околиці. Одночасно додав, що підсудний є вихованком колишнього пароха зі Злоцького о. Качмара (теперішнього крилошанина при капітулі в Перемишлі), який зробив його дяком і крамарем у Щавнику, приналежному до парохії в Злоцькому.

На розправі відчитано теж цікавий документ (виясьнене) станиці поліції в Мушині з 14. серпня ц. р. до старостава в Новому Санчі, яке зажадало подати імена і прізвища конфідентів, на зізнаннях яких спиралося поліційне донесення. У відповіді на це домагання старостава станиця поліції повідомляє, що цього не може зробити з огляду на втрату конфідентів, які є потрібні станиці ще й на майбутнє. Виявлення таких інформаторів, які мешкають в одній громаді з підозрілими, могло би їх наразити на неприємности з боку **українських симпатиків, які переважають у кожній громаді.** Сл'д ще згадати — пише далі поліція у згаданому документі — що всі підсудні є чоловими провідниками українського руху, яким дораджує і дає вказівки емеритований учитель Петро Трускавецький зі Злоцького при помочі віддаленого собі місцевого селянина Вання Граба. Він — на думку поліції — належить теж до українських лемківських провідників. Найважніше у наведеному поліційному документі є те, що поліція з уряду стверджує українську перевагу у кожній західно-лемківській громаді — отже, що українське відродження Лемківщини має вже там нині стихійний характер.

По відчитанні повищих зізнань і документів оборонець пос. д-р Баран поставив внесок, щоб суд відложив розправу і перевів докази з переслухання свідків: Костя Барновського і Теодора Романяка — обох зі Щавника, Івана Шкварлу з Ястрябика та Гната Бруновського зі Злоцького на ствердження обставини, що згадані збори на горі Яворина 7. червня ц. р. були звичайною товариською прогулькою сільської молоді, які там відбувалися нераз; що підсудні не були організаторами ні провідниками тих зборів чи пак прогульки та що знайшлися там припадково, маючи недалеко свої поля і сіножати. В мотивах свого внеску пос. д-р Баран підкреслив, що по думці статті 25. закону про збори сама участь у нелегальних зборах не є каральна; карі підпадають лише ті, які склику ють нелегальні збори під отвертим небом і ті, що там проводять, або ті, що на візвання не опускають зборів, або приходять на них озброєні. Обор. д-р Баран підкреслив теж ріжницю між ст. 25 закону про збори і проступком зі ст. 162 карного кодексу (збіговище), по думці якого сама присутність на місці збіговища, після тричратного візвання влади, щоб розійтися, є каральна. За згодою прокуратора суд допустив усі внески оборонця пос. д-ра Барана. Тому, що допущених свідків буде слухати городський суд у Мушині, окружний суд відложив розправу. Обороною підсудних молодих лемків-українців перед городським судом займеться ревно наш адвокат у Мушині **д-р Степан Хиляк.**

Ні пяди землі в українські руки.

УКРАЇНОЖЕРНІ РЕЗОЛЮЦІЇ УЧАСНИКІВ ЗІЗДУ „ЗАЖЕВЯ" У СТАНИСЛАВОВІ.

В Станиславові відбувся зїзд б. членів організації „Зажевє", стрілецьких дружин і тайного скавтінгу. На цьому зїзді, що відбувався у днях 10. і 11. ц. м. ухвалено шумні резолюції, що повторюють у безконечність відомі маячіння ендецьких крикунів про ослаблення польськости Сх. Галичини (в ориг. Сх. Малопольщі).

Причини ослаблення такі: 1) Забагато поляків зі сх. земель перенесено в ріжні сторони Польщі; 2) Зліквідовано станиці (пляцуфкі) державної адміністрації, що творили резервуари польськости, бо складалися **виключно** (підчеркнення наші) з місцевих поляків; 3) Зменшилась активність тих поляків, що залишились на місці, а політично й організаційно вони розбились; 4) **Збільшилась** надмірно інгеренція адміністрації у польсько-українські (в ор. рускі) відносини, що спричинило безцільне обмеження ініціятиви польської суспільности.

Крім цього зїзд ствердив, що полудневосхідні воєвідства є історично й культурно польські, та що мешкають на них від віків поляки й українці (русіні), які скірплювали свої індивідуальні і збірні надбання: як матеріяльні, так духові. Друга точка каже: хочемо жити у братній згоді, але тільки з тими українцями (русінами), що стоять уповні й без застережень на грунті польської державности і дають докази цього співжиття.

Дальше ствердив зїзд, що це згідне співжиття не може спиратися на резигнації з польських надбань чи змагань на сх. землях.

Одначе найкрикантніші є деякі резолюції, ухвалені на цім зїзді, а саме: 7, 8, 9. і 10. точка, які кажуть: 7) Стоїмо на становищі, що державна влада повинна забезпечити умовини до свобідного розвитку акції польського громадянства на сх. землях. 8) Уважаємо, що конче треба заявити, щоб у межах законів польсько-українське суперництво було признане за здорове і нормальне явище. **9) Домагаємось, щоб польська земля з приватної і примусової парцеляції переходила виключно у польські руки.** 10) Вважаємо, що конче треба продовжувати військову кольонізацію у прикордонних околицях під опікою КОП-у.

Резолюції закінчено закликом, що всіх, що продалиб хоч би клаптик землі не-полякові пятнуватимуть іменням **зрадників.**

Як на один зїзд доволі! Всі резолюції скермовані виключно проти українців. До цієї справи ще повернемо.

За доцільний підбір учеників до торговлі і ремесла.

Недостача землі і праці по наших селах гонить багато селянської молоді до міст шукати роботи і хліба у ремеслі, торговлі та промислі. Одначе найти працю, чи місце для науки нелегко людині, що не знає міста, не знає, кому тої праці чи ученика потрібно.

Тому Порадня для вибору звання при Рідній Школі у Львові створила бюро, що підшукує для молодих хлопців і дівчат місця науки у торговлі та ремеслі. Це бюро збирає відомости, хто з ремісників і купців потребує ученика або буде його потребувати в недалекій будуччині і на цій основі висилає туди цих молодих кандидатів, які при дослідах у Порадні виказали придатність до даного фаху.

Тим способом примістила Порадня вже якусь кількість хлопців та дівчат на науку по наших ремісниках і купцях, з яких усі власники підприємств зовсім вдоволені.

Цей спосіб добирання учеників дає підприємцеві майже певність, що ученик справді надається до вибраного фаху і фірма буде мати з нього пожиток. За границею, напр. у Німеччині, взагалі ніяка фірма не приймає ученика без посвідки з Порадні, що він справді надається до даного фаху.

У нас, на жаль, ще багато ремісників і купців не розуміє якслід вартости добирання учеників за посередництвом Порадні і приймає їх зовсім без розбору, на школу свою і ученика.

Непридатний ученик звичайно навідстрашує купцеві клієнтів, майстрові напсує матеріялу, заки вони рішаться його віддалити. Підприємець має втрату, а молоду людину таке прогнання направила пригноблює, а бувае, що і ломить її життевий розмах раз на все. Якщо ученик добуде до кінця у вже дібраним фаху, то виросте з нього щонайвище партач, що тільки підприматиме добру славу свого майстра і взагалі українського ремісника чи купця. Таких партачів маємо вже за багато і більше продукувати їх не треба.

Порадня старалася поширити зрозуміння цієї справи серед наших майстрів і купців. В тій цілі лаштувала вже у своєму часі ряд викладів на цю тему у ремісничім Товаристві „Зоря" і в Союзі Купців. Та виклади все ще невеликі, ще далеко не всі українські ремісничі та торговельні фірми звертаються до Порадні, коли потребують учеників.

Порадня приєднала на днях окремого співробітника, який з виказкою Порадні обходитиме постійно всі українські ремісничі та торговельні підприємства і постійно розвідуватиме про їх запотребування на учеників.

Порадня просить усіх українських купців і промисловців-ремісників іти на руку згаданому співробітникові Порадні і приймати учеників тільки через Порадню. Зазначуємо, що Порадня не має в тім ніякої матеріяльної користи. Заходи Порадні подиктовані тільки бажанням допомогти українській молоді, а крім цього піднести фаховий рівень та працездатність нашої торговлі і ремесла.

Українська Порадня для Вибору Звання при Рідній Школі у Львові, вул. Сикстуська ч. 46.

—o—

Пацифікація Абісинії.

АДІС АБЕБА, 12. 11. Стефані. За 40 днів пацифікація Абісинії поважно поступила. Дві кольони скоро посуваються вперед у районі Джімме; одна з них, під командою ген. Джеліоза, зближується до Аллаяти. Рас Деста може тепер хіба ратуватися утечею на захід, бо італійці його окружують.

—o—

ПРОТИНАСТУП ЧЕРВОНИХ НЕ ПОВІВСЯ.

РАВАТ, 12. 11. ПАТ. 17. дивізія піхоти остаточно прочистила і скріпила позиції, що їх здобули повстанці. Вирівняно також фронт перед генеральним наступом, що настане невдовзі. Повстанці займають під цю пору цілий правий беріг ріки Манзанарес. Всі протинаступи, що їх переводили вчора червоні, відбито. Червоні потерпіли великі втрати. Найбільше втрат завдали червоним частини полк. Яге. Нац. артилерія збомбардувала військові будівлі й уладження в Мадриді та знищила стацію підземної залізниці, де скрилися червоні відділи.

Напередодні 1. листопада п. р. появилася накладом Видавничої Спілки „Діло" у Львові нова книжка сенйора українських діячів

Д-ра Костя Левицького

п'д наг.

Українські політики

Книжка ця — це сильвети наших давніх послів і політичних діячів, що недавно друкувалися в „Ділі". Майже всі вони тепер відповідно доповнені й поширені, до того в книжці, що видрукована на прегарному папері, поміщено 32 портрети згаданих діячів.

Книжка має 140 сторінок ф. 8-ян і коштує тільки 1.50 зол; з пересилкою 1.50 зол.

Замовлять на адресу: „Діло", Львів, Ринок 10/11. пов.

НОВИНКИ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— РЕДАКЦІЯ настирливо ще раз просить всіх своїх ш. кравих і закордонних кореспондентів та прихильних співробітників-дописувачів не адресувати своїх рукописів, призначених до друку, на імена поодиноких членів редакції, тільки загально до Редакції. Через випадкову відсутність, виїзд чи недугу того члена редакції, на якого руки адресований лист з рукописним матеріялом, — рукопис старіється а то й іде згодом до коша. Тому у власному інтересі та в інтересі справи просимо стосуватись до цього нашого бажання.

— **Футра жіночі і чоловічі** та різного роду футряні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 27-?

— **Робітню футер** має теж Карпяк на Зиблікевича ч. 4. 3052 1—3

— **Дансінг** заходом Української Захоронки 21. листопада в салях Бесіди від год. 5—11. 1-2

— **В суботу, дня 14. XI. 1936,** відбудеться заходом львівської філії Карпатського Лещетарського Клюбу осінній „Дансінг" в салях Нар. Дому, II. пов. (Руське касино). Звичайний стрій, дешевий буфет, добра забава!! 2992

— **Ювилейна Академія** з нагоди 15-ліття Громади Кубанців в Ч. С. Р. і 10-ліття Кубанського Архіву відбудеться в неділю 15. листопада ц. р. в год. 7-ій вечором у малій салі „Харітас", Прага II., Карлова площа 5. з такою програмою: 1. Спомин на помершого почесного члена Гр. Куб., історика Кубані проф. Ф. А. Щербину. 2. Відчит: 15 літ Громади Кубанців, 10 літ Кубанського Закордонного Архіву. 3. Концертовий відділ при участи п-ні Б. Штальмахової, концертової співачки, п-ни Я. Войтецької, абсольвентки мистецької школи, п. П. Зарінса, слухача держ. консерваторій і п. Ю. Залеського, соліста Камерної Опери. Вступ вільний.

— **Українська мова побіч гіндуської та китайської.** Новий спис викладів у варшавському університеті виказує низку лінгвістичних лекторатів не тільки мов т. зв. національних меншин, але й екзотичних. Знаходимо лекторати мови української й литовської, хоча потрібні катедри. Крім того є виклади мов гіндуської (діялект бенгалі) та китайської, до яких покликано родовитого гіндуса й китайця.

— **Відгомін страйку в Комарнянщині.** В городському суді в Комарні відбудеться 20. ц. м. розправа проти 7 обвинуваченых із Хлопів за те, що погрожуючи биттям шиб і викошенням збіжа, змушували мешканців околичніх сіл взяти участь у страйковій акції рільних робітників у червні ц. р.

— **Краєва хроніка.** Золочівський суд засудив на півтора року вязниці Теклю Зварич, що вбила свою 6-літню сестру. — У Кракові помер тамошній рабін др Овія Тон, член екзекутивного комітету світової сіоністичної організації та колишній совєтський посол.

— **20.000 зол. відшкодування за втрачений рік студій.** До варшавського цивільного суду вплинув цікавий позов з домаганням відшкодування за наслідки самоходового випадку. Вантажний самохід фірми „Сітроен" переїхав студента гуманістичного виділу, Едмунда Кшиштофіка і тяжко його покалічив. З цього приводу Кшиштофік при помочі адв. Домбровського зажадав від фірми відшкодування у висоті 20.000 зол. Попри фізичні втрати він покликується також на моральні витрати, що зводяться до втрати одного року студій. З причини самоходової пригоди він утратив рік студій, не могучи на час приступити до іспиту. За те спеціяльно домагається винагороди 5.000 зол.

— **Грабунки на Буковині.** У прикордонній смузі Буковини траплялися від довшого часу грабункові напади, при чому румунська жандармерія не могла попасти на сліди винуватців. Недавно ограблено купця Карпля із Станівців, що їхав возом до Сторожинець по тютюн і мав при собі 86.000 левів. Коли знайшовся в лісі, обскочили його грабіжники, забрали всі гроші і щезли. У звязку з тим грабунком жандармерія арештувала 15 осіб, з яких два сільські господарі, Петро Іванюк і Іван Федороньчак призналися до вини. Підчас ревізії в їхніх мешканнях знайшли 8 крісів, 3 револьвери та електричні ліхтарки. Однак грошей не знайшли. Арештовані призналися теж до інших нападів і грабунків. Їх відставили до Черновець.

— **Ганібаль на екрані.** В Італії роблять фільмові знимки, що представляють епізоди другої пунської війни. Як повідомляє італійська преса, буде це одна з найбільших фільм на світі. Римське форум, святині на капітольському горбі, реконструовано в римській Кампанії, між Римом і Фраскаті. У сценах, що відбуваються довкола сенату, бере участь поверх 3.000 людей. Одночасно переводять знимки морських боїв і римського табору в Тріполі. До баталістичних сцен уряд дав у розпорядження фільмового підприємства 12.000 вояків. У боях бере участь 80 слонів. Визначних археольогів і істориків покликано як дорадників та експертів для пляновання сцен і виладження костюмів. Фільма буде готова в лютім найближчого року.

— **Жахлива летунська катастрофа** склалася в Італії. Літак з бомбами, що вилетів із Риму, з причини бурі упав у селі Рока Горга. Безпосередною причиною катастрофи були ледові соплі на кермі, що не давали летунам кермувати апаратом. У катастрофі згинуло двох старшин і два вояки. Один вояк тяжко потовкся. Врятувався тільки один капітан, вискочивши завчасу з легкопадом. Підчас рятункової акції вибухла бензина, причому згинуло пять мешканців села, а кілька осіб вийшло з ранами.

— **Турецький уряд проти арабського письма.** Турецький уряд рішив стосувати дуже гостро приписи закону про латинську азбуку в письмі. За вживання арабських букв передбачена найменше 3-місячна вязниця.

— **Подружжя і нервовість.** Психіятричний інститут у Ню Йорку стверднв, що число нервового хорих мужчин між нежонатими втроє більше, ніж серед жонатих. Подібно у жінок. Хорих на душі жінок незамужних або самітних є вдвоє більше, ніж замужних.

— **Новий німецький винахід.** Французька й англійська прилюдна опінія занепокоєна найновішим німецьким винаходом, що викликує переворот у конструкції підводних лодок. Винахід спирається на застосуванні газів кисня і водня до моторів. Досі вживають два мотори, один Діяля, що порушує лодку на поверхні та електричний мотор, що пускає у рух лодку під водою. Заступлення обох тих моторів одним дає змогу використати більший простір до озброєння лодки, якщо треба, дозволяє теж зменшити її величину, а врешті продовжує проміть її дїлання. Вкінці нові німецькі підводні лодки визначаються тим, що пливучи під водою, не лишають ніякого сліду на поверхні води.

— **Катастрофа на большевицькій параді.** Підчас перелету совітських літаків над Москвою в приводу 19-их роковин жовтневої революції від одного літака відорвалася частина мотору і пропелера. Частини впали на вулицю Большая Дімітровская в юрбу, що чекала на маніфестації. Три особи згинули на місці, а вісім ранило. Ушкоджений літак перелетів разом з іншими над червоною площею, опісля відлучився від групи літаків і осів щасливо на летовищі.

— **Смерть Черткова.** В Москві помер Володимир Чертков, особистий приятель Льва Толстого, редактор першого ювилейного видання творів великого російського письменника, проживши 82 роки. Похорон відбувся на кошт держави.

— **Катастрофальний стан совітського рільництва.** На основі звітів про стан осінних засівів у Совітах, які оголосив комісаріят земельних справ, плян засівної кампанії досі не виконано. З просторів, визначених під засіви, управлено тільки 60 проц. Мало засіяти 68 мілїонів гектарів, а засіяли тільки 42 міл. Найбільші недотягнення виказують совхози або державні ломени, що засіяли тільки 58 проц. обнятих планом земель.

— **Різні вістки.** Всі станиці жандармерії в Чехословаччині числом 2.653 одержать телефонічне получення. — У Швеції нема майже зовсім безробіття, як ствердила урядова комісія. — В Лятакунга (Еквадор) вибух знищив фабрику пороху, причому згинули 4 особи, а 15 є тяжко ранених. — В Ільаджи під Парижем помер б. генеральний губернатор кольоній Бенже, якому Франція завдячує більшість кольоній в західній Африці. — На північному морю затонув німецький транспортовець „Ізіс", причому із залоги 39 осіб урятувався тільки один хлопець. — Відома віденська артистка Павля Веселі купує на Мадярщині 280 моргів поля з господарськими будинками.

Всячина.

ЗВУКОВІ ПРОТОКОЛИ.

Поліційні і судові кола майже цілої Европи роблять енергійні заходи, щоб ввести звукову фільму і грамофонові плити на послуги Теміди. Без сумніву, такий звуковий протокол може дати багато більше користи для судівництва, як звичайні писані протоколи. Зокрема звукова фільма може мати величезне значіння для успішного й скорого переведення поліційного і судового слідства. Бо велику ролю грає у слідстві не тільки відтворення кожного руху злочинця, але його міміка, вираз лиця, а навіть незамітні нюянси голосу. Тимто теж конче треба у відповідну пору відтворити зізнання підсудного з усіма найменшими подробицями. І хоч не введено ще офіційно звукової фільми і грамофонових плит до техніки політичного слідства, всеж поліція дуже часто користується уже фільмою і грамофоном, згл. мікрофоном. Недавно скоїлась у Ню Йорку така подія: Банда молодих вуличників напала на стацію підземної залізниці, застрілила скарбника і втікла, заграбивши всі гроші. Небавом придержала поліція шістьох підозрілих молодих гангстерів. Одначе вони вибріхувались і відпекувались усякого звязку зі злочинцями із підземної залізниці. Поліційний урядовець, що вів слідство у справі цього нападу, впав на добру думку. „Все промовляє за вами, драбуги, але я вас ще трохи придержу. Чи хочете заграти мені перед кіно-апаратом розбишак для тижневої фільмової хроніки? — заявив він одного дня гульвісам. Вуличники погодились із захопленням на цей плян. Один із них грав ролю скарбника, а інші гангстерів. В розгарі гри призабули вони, що досі не признавались до вини й одному з них вирвався оклик: „Алеж ми це робили зовсім не так, йолупе!" „Очевидно — завважив урядовець, звертаючись до провідника — чомуж ти застрілив скарбника?" „Бо той дурень думав, що налякає мене своїм тарахкальцем" — відповів молодий злочинець.

Підсудні були немало счудовані, коли їм перед судом висвітлили цілу фільму з усіма подробицями та їх необережними зізнаннями. Провідника засудили на смерть, а всіх інших на тяжку вязницю.

Відомий є теж випадок, що один американський мілїонер, що багато їздив по світі і не був дуже певний вірности своєї дружини, заінсталював у будуарі своєї жінки мікрофон. Обслугу мікрофону виконував довірений мілїонера, старий камердинер. Після повороту мілїонер виступив зі судовою скаргою проти своєї жінки, щоб добитись розводу. На всі заклини і сльози жінки він мав найбільше переконливий аргумент: плиту репродуковану із розмов записаних мікрофоном, що їх вела жінка мілїонера зі своїм коханцем. Очевидно, що мілїонер дістав розвід.

В Англії трапився знову цікавий процес за спадок. Одного багатого льондонського аристократа доглядала підчас його недуги молода дівчина, донька його покійного приятеля. Молода доглядачка виконувала свої завдання незвичайно запопадливо і здобула собі прихильність старого дивака, що рішив зробити її своєю спадкоємицею. Одного дня мусіла молода доглядачка виїхати у важній справі свого хліборобавця до Америки на кілька тижнів. У міжчасі старому багачеві погіршало, так, що він велів своєму льокаєві покликати одного дня негайно лікаря. По відході лікаря недужий почувся ще гірше. Він подзвонив на господиню, але вона саме вийшла була на місто. До телефону не мав недужий сили підійти, паперу ні чорнила не було під рукою.. У критичній хвилині побачив недужий на столику біля ліжка диктафон, що до нього диктував він іноді свою кореспонденцію. На силу подиктував конаючий мілїонер свою останню волю до диктафону. Коли господиня і лікар вернулися, застали на ліжку вже тільки трупа.

Спадковий процес виграла на підставі завіщання виголошеного до диктафону доглядачка.

Ширіть наш часопис!

ДИВОГЛЯДИ.

ВИНО В КОНСЕРВАХ.

В Америці появились перший раз у продажі консерви... вина. В каліфорнійських винницях розливають вино не до пляшок, тільки до бляшаних пушок герметично замкнених. Цей новий спосіб розливу вина незвичайно дешевий і вигідний у транспорті. Американські спеціялісти запевнюють, що від перехову вання у бляшаній посудині, вино зовсім не тратить свого смаку.

ФОТОГРАФІЧНИЙ АПАРАТ У... ЗУБАХ.

У Злучених Державах арештували американського шпигуна Брова. що стояв на послугах японського уряду. Його арештували за те, що він робив знимки Панамського каналу. Мініятурний фотографічний апарат мав він укритий за зубами. Механізм апарату робив автоматично знимки за кожним разом як тільки Брови отворив уста.

Дописи.

СКІЛЬЩИНА.

Ростемо і розвиваемось. Нарешті Сколе та Скільщина, які мають 48 тисяч українського населення, матиме від 15. ц. м. українського лікаря в особі д-ра Володимира Брецьоки, який отварає лікарську канцелярію в домі д-ра Бобанича коло суду. Сподіємося, що українське громадянство всіми силами піддержить свого лікаря, бо дотепер було лише 5 жидів. Одночасно подаємо до відома, що п. Володимир Середяк у місцій будні за ратушем отворив склад з галянтерією, якої дотепер у Сколім зовсім не було, були лише чужі. Також недавно с. Івась Ватамнюк, молодий і здібний кравець отворив свій варстат в домі Камермана, напроти двірця і вже дає заняття 3-ом челядникам чи пак практикантам.

Добробут Скільщини поправляється. Завишка цін на хліборобські продукти, а головно на будівельне дерево, головний продукт Скільщини та одночасно успішне покінчення страйку лісових робітників, яких заробітки й умовини праці значно покращали, збільшили покупну силу населення і дещо поправили його положення. Збільшилися закупи по наших крамницях. Але найкращим доказом цього є збільшене споживання алькоголю та тютюну. І так у вересні і в жовтні споживання альготолю зросло на 5 проц., а тютюну (головно дорожчих сортів) на 15 проц. Тому кличемо: Люди опамятайтесь, бо ведете народ до руїни, а своїх дітей до жебрачої торби.

Кооперативна анкета у справі будови кооперативного млина. Дня 14. м. м. при участи коло 60 представників від 30 кооператив Скільщини відбулась анкета, на якій дир. Кузів і Колодницький зі С. К. у Стрию зреферували справу будови власного млина. В дискусії забирало голос багато промовців, які одобрили цей плян, заявили поміч і співпрацю. Питання лише, звідкіля взяти потрібні капітали? Коли пригадаємо собі, що всі присутні протягом 5 годин вважно курили так, що саля нагадувала немов димарня, маємо готову відповідь, звідкіля взяти потрібні капітали на будову власного млина. Прикро лише, що ніхто з присутніх, навіть ворогів тютюну не піддав цієї думки, а принайменше не запротестував проти налогового курення на анкеті, чого в Сколім дотепер ніколи не бувало.

Просвітянська анкета читалень. Дня 21. м. м. відбулася просвітянська анкета для читалень Скільщини, на яку прибуло 63 делегатів від 32 читалень. Основний реферат про освітний стан читалень, стан членства, зобов'язання та завдання читалень виголосив інсп. Бриницький, якого присутні уважливо вислухали і забирали голос в дискусії над порушеними справами. При кінці м-р Ценко (підчас анкети не був присутній) пригадував що присутні на анкеті курили. Пригадав, що минулого року філія „Просвіти" обединувала 1100 членів, а цьогороку дотепер лише понад 200, отже гроші на тютюн і горівку є, на „Просвіту" нема. Це не патріотизм, лише самообман. Повищу резолюцію присутні приняли оплесками. Побачимо, чи поправляться та чи цю ухвалу проведуть у життя.

Загальні Збори Філії „Просвіти" в Сколім. Дня 2. п. м. відбулися заг. збори філії „Просвіти" при участи 86 відпоручників від 30 читалень та коло 40 членів зі Сколього. Не явилися на жаль делегати з читалень: Камінка, Корчин Шлях., Козьова, Климець, Лавочне, Грабовець, Романка Нижня, Рижів, Тухольки, Смереж, Ямельниця, Ялинковате, Хащоване і Жупане. Збори скликано місяць скорше, бо з причини перешкод у праці від деяких однинць довголітний Виділ Філії уступив. Збори отворив голова д-р Булак, председинком вибрано о. Сильвестра, який тактовно та вміло ними проводив. Загальний звіт склав голова, який висунув успіхи та висліди систематичної праці у всіх ділянках, у всіх селах з вийнятком одного, з якими здержував постійний та живий звязок. Заведено діловодство по читальних та приписаних других і для всіх членів вказки. Збірку і „Дар Просвіти" перевиконано повних наложений контингент на 273 зол. Виділ філії підготовляє крім того курс вишколу виділових, режисерський та повітове свято Петлюри. Одначе на перешкоді станули жалюгідні інциденти, які причинилися до занепаду праці, що стверднив м-р Ценко у звіті як повітовий організатор членства, яке спало з 1100 м. р. до 250 у ц. р., гостро осудив такі методи боротьби проти Виділу філії і разом з д-ром Булаком та о. Притуляком виголосив резигнацію. Представники читалень, почувши такі історії були приголомшені і ніхто з них не забирав навіть голосу. Бичкович боронив повідзіку молодих людей. М-р Ценко відповів, що краще було би, щоб щонеділі чи свята на салях виголошувати реферати про виховання і т. д. та просив, щоб делегати по виході зі салі забули ці непорозуміння, які не знати в ім'я чого повстали у Сколім, бо це не праця, не боротьба, лише інтрига та анархія. Опісля вибрано новий виділ, до якого ввійшли: як голова адв. Ярослав Малиняк та як члени: о. Смичило, Щуревич, Билень, Норичка, Терлецький, Полага Гребеняк і Табенцька. По ухваленні ще деяких дрібних внесків м. ін. прийнято ще внесок м-ра Ценка, що на всяких анкетах та зборах не вільно курити. Опісля м-р Ценко перед виїздом зі Сколього подякував усім присутнім за поміч та співпрацю у просвітянській організації, попросив усіх щиро та вірно до дальшої інтенсивної праці над розбудовою активізованої Скільщини. Д-р Булак пояснив ще коротко обіжник у справі збірки на „Дар Просвіти" і на цім покінчено заг. збори.

ДЕЛЯТИН.

Рідношкільна анкета у Делятині відбулася дня 8. ц. м. в год. 1-ій в салі Українбанку з таким порядком нарад: 1. Отворення анкети, 2. ідеольогічний реферат, 3. організаційний реферат, 4. дискусія над рефератами, 5. ухвалення резолюцій і 6. внески та побажання. Рідношкільну анкету отворив коротку промовою голова Повітового Кружка Рідної Школи у Делятині рад. Пашкань. У своїй промові вказав конечність оживлення рідношкільної акції в делятинській окрузі. Ідеольогічний реферат виголосила п. Анна Бехметюкова. Референтка висунула зібраним у світлі історії змагання нашого народу до освіти і школи. Організаційний реферат виголосив п. Д. Федик. Референт вказував на доцільність співпраці поміж головним Т-вом „Рідна Школа" у Львові і низшими Кружками. В дискусії між іншими забрала голос п. Кобарівська, як делегатка Кружка „Рідна Школа" в Дорі. Витаючи почин Старшини Повітового Кружка, вказала на те, що рідношкільне виховання у делятинській окрузі повинно піти у двох напрямах, а саме поборювання неграмотности, розбуджування патріотизму у старшого громадянства та вкладання у кожному селі дитячих садків. По дискусії над виголошеними рефератами відчитано резолюції того змісту, що Старшина Повітового Кружка буде співпрацювати лише з тими Товариствами, які стоять на національнім ґрунті. На цьому закінчено анкету і голова подякував зібраним за численну участь.

Свято книжки у Делятині відбулося 8. листопада п. р. в год. 4-ій пополудні заходом філії „Просвіта", на програму якого вложилися: 1. Вступне слово, 2. Виступ хору чит. „Просвіти" в Саджавці, 3. Деклямації, 4. Виступ хору чит. „Просвіти" в Дорі, 5. Вязанка народніх пісень, яку відіграла дута орхестра чит. „Просвіти" з Дори і Яремча, 6. Реферат, 7. Виступи хору чит. „Просвіти" з Делятина і 8. Живий образ до слів: Учітеся брати мої. Вступне слово виголосив п. Федик, який подав коротко історію книжки та її значіння для людства, зокрема для нашого народу. З читальняних хорів філії „Просвіта" у Делятині на перше місце висунулися хори з Саджавки і з Дори, які зовсім заслужено забрали бурю оплесків. Найкраще грипав і зробив найсильніше враження живий образ до слів: Учітеся брати мої. Свято закінчилося відспіванням національного гимну. По святі відбулися народні вечерниці, в яких взяли участь майже всі учасники, які були на святі книжки.

МАЛИЙ ФЕЙЛЄТОН.

Нецікава розмова.

Це був один з тих ранків цьогорічного листопада, що то обдурює людину надією на вчасну весну. З одної небесної клепки сунули сірі хмари, а друга пишалася золоченим пурпуром. Львівські хідники заповнювалися шкільною молодю і бюровиками. Всі мають у руці випоясану шкіряну торбу: одні книжками, другі своїм приладдям, себто хлібом, чісником, дехто й ковбасою. Напроти мене йде похнюплений у землю, тичковатий панок. Здалека я думав, що він щось згубив, але зблизька я пізнав з його лиця, що в нього думка невесела; може й — не дай Бог — самогубна. Порівнюємось і здоровимось. Зустрічний знайомий немов із сну прокинувся.

— Що доброго коло вас? — питаю.

Замість відповіді махнув рукою.

— Іду до школи, як звичайно — добавив.

— Чогож ви такі зажурені, як який безробітний.

— Праці, Богу дякувати, є; всі її маємо, чи у школі, чи в бюрі, але жити важко. В нас навіть „стахановська" система: один працює попереду другого. За ніяким іншим працівником ніхто стільки не стежить, яку громадську роботу він робить, що за нашим братом. До ніякого стану не ставить громадянство таких вимог, як до працівника нашої установи.

— Щось ви у хмарному настрої.

— Нема чого веселитися. Кожний працює не тільки для самої праці, але й на те, щоб щось із того мати, щоб могти принайменше себе й рідню прокормити.

— А щож вам хибує? Міркуючи по ваших роках — ви певно вже маєте незгіршу платню,— намагаюся злагіднити йому смак жовчі. Але своєю завагою я тільки подратував мого розмовця.

— Платню? Ніякої платні, — перебив мені мій стрічний, а уста скривились йому в таку у смішку, що я гадав, він плаче.

— Якто ніякої платні? Прецінь навіть говорять, що службовики вашої установи краще платні, як деякої економічної, — відповідаю з повним здивуванням.

— З того, що ви кажете, кінь сміявсь би, — замітив мій співрозмовець фразою маршала Пілсудського. — Уже пять місяців ми загалом не маємо ніякої платні.

— А чимжеж ви живете?

— Кредитом, бараболею, голодуємо... Зрештою, це для нікого неважне.

— Чомуж вам не платять?

— Кажуть, що громадянство не складає. З чого платити, як цілий повіт Скалат, чи Старий Самбір дає в жовтні 5, чи Рава Руська 8 зол.!

— То але, — кажу ніби сам про себе.

— Зле, — підхоплює мій стрічний. — Читаю що в большевії потягнули до відповідальности тих, що не виплачують учителям. А кого потягнути до відповідальности в нас?

Я вже нічого не казав. Може ви що скажете? Ви мабуть догадались, що мій розмовець це був учитель „Рідної Школи" і наче води в рот набрали. Та що має взяти в рот той учитель?

Лесь Патичук.

Спорт.

СК. РУСЬ (ХУСТ) — Г. С. Е. ХУСТ 5:2 (0:1).

Гарна перемога Руси на грищі Г. С. Е. Русь грала одні з найкращих своїх змагань у сезоні і виграла зовсім заслужено. Г. С. Е. не видержав зовсім темпа і вмітних наступів Руси.

НОВИЙ МІЖНАРОДНІЙ ГАКІВКОВИЙ ТУРНІР.

Крім англійсько-французької гаківкової ліги і середньо-европейського турніру зорганізовано ще турнір пятьох міст. Турнір буде вестися системою змагань і реванжів і братимуть у ньому такі дружини: Брюссель, Антверпія, Амстердам, Дюсельдорф і Крефельд.

АНГЛІЯ ПРИСТУПИТЬ ЗНОВУ ДО ФІФА?

В европейських спортових колах викликала чималу сенсацію поголоска, що Англія приступить знову до Міжнародного Союзу Копаного Мяча (ФІФА).

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛІКА, економічно-суспільний місячник — Львів, листопад 1936. Ч. 11. Зміст: На окраю днів. — К. Коберський: З приводу програмових тез проф. М. Радацького. — І. Витанович: Як народжувався український кооперативний рух у Галичині.— В. Оревчук: За проділовську керовницю. — Централі молочарських кооператив у Польщі. — Хроніка. — Серед книг. — З преси і життя. — Господарська хроніка.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ, місячник, рік 8, ч. 11. Листопад 1936.

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО. Листопад. ч. 11 (43) 1936.

СЛУЖБОВИК. Львів. жовтень 1936. Р. XIV. Ч. 10.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Національний Хор під арт. проводом Д. Котка.

Кракендів. 14. XI.
Рівне: 15. XI. і 16. XI.

Український Нвр. Театр ім. І. Тобілевича

Жидачів:
13. XI. Інваліди.
14. XI. Ніна тещa.
15. XI. Ній.
З Жидачева їде театр до Миколаєва.

Великий Театр:

Пятниця, 13. XI. год. 7.30 веч. „Відправа грешних послів" і „Потрійний".
Субота, 14. XI. год. 7.30 „Кавареньна".
Неділя, 15. XI. год. 3.30 пол. „Пігмаліон"; год. 7.30 веч. „Кавареньна".
Понеділок, 16. XI. год. 7.30 веч. „Кавареньна".
Вівторок. 17. XI. год. 7.30 веч. „Кавареньна".
Середа, 18. XI. год. 7.30 веч. „Кавареньна".
Четвер, 19. XI. год. 7.30 веч. „Кавареньна".
Пятниця, 20. XI. год. 7.30 веч. „Кавареньна".

Кіна.

АПОЛЬО: „Іх троє".
АТЛЯНТИК: „Пан із мільонами".
ВАНДА: „Катруся" з Франціскою Галь; „Мужчини в небезпечному віці".
ГРАЖИНА: „Відень завіє".
КАСІНО: „Ада, не не дицюе".
КОПЕРНИК: „Блакитна парада".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Віктор чи Вікторія", „Ковбой и ідіоверон".
МІРАЖ: „Хто останній цілує".
МУЗА: „Спокуса".
ПАКС: „Цирк Сарая" „Пат і Патахон".
ПАЛЯС: „Прокажена".
ПАН: „Ріжиайстер фон Верфен".
РАЙ: „Мадий морж".
СВІТ: „Дочка джунглів".
СТИЛЕВЕ: „Сто пот х" з Еді Кантором, ревія „Не і те".
ТОН: „Несамовитий дім" і коліровий додаток „Чудові діти".
УТІХА: „Кровавий замах у касині" та ревія.
ХИМЕРА: „Героїський форт Дуомон".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Японія".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 13. листопада 1936.

Відень (506.8) 19.35 Розр. концерт, 21.10 Симф. концерт, 23.30 Віденські мелодії, **Братислава** (298,8) 19.25 Словацькі нар. пісні. **Брно** (325,4) 19.30 „Фігаро не сідля" оп. Моцарта, **Прага** (470,2) 15.00 Симфонія ч. 5. Шостаковича, 17.10 Квартет а-моль Брамса, 19.30 „Чародійний флят" оп. Моцарта, **Париж** (1648) 16.00, 18.30 Концерт, 17.00 Камер. музика, 21.45 „Терезіна" оп. О. Штраусa, **Білгород** (337,3) 17.20 Спів ресіталь, 17.50 Нар. мелодії, 20.30 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 12.00, 13.15 Концерт, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Молодь співає, 22.00 Виступ лондонської філ. орх., **Мінхен** (405,4) 12.00 Військ. орх., 16.30 Камер. твори Моцарта, 20.10 Розр. концерт. 22.30 Настроєво-муз. образки, **Будапешт** (549,5) 12.00 Симф. концерт, 15.40 Форт. ресіталь, 17.30 Цит. музика, 19.20 Опера, **Мілано** (368,6) 11.34 Легка музика, 17.15 Розр. музика, 21.10 Орх. концерт, 22.30 Танк. музика, **Рим** (420,8) 13.15 Легка музика, 17.00 Розр. музика, 20.40 Орх. концерт, 22.10 Орг. музика.

Субота, 14. листопада 1936.

Відень (506.8) 15.40 Концерт орх. напівпівістів, 18.15 Нар. пісні, 19.15 „Станіслас" оп. А. Мілера, 22.20 Пісні й арії А. Шпендер сопр., **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Заварпаття. **Прага** (470,2) 11.5 Легка музика, 18.15, 19.45 Концерт, **Париж** (1648) 17.00 Легка музика, 21.00 Сп. ресіталь, **Берлін** (356,7) 19.00 Пісні й увертюри Р. Шумана, 19.00 Квінтет п-моль Блюма, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Альпейські танки й нар. дуети, 20.10 Перли забутих оперет. **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для сеа, 12.00, 13.15, 14.45, 18.00 Концерт, 18.50 У друзі звірів. вес. авд., **Будапешт** (549,5) 13.50, 17.30 Сальон. музика, 19.00 Спів. 22.00 Цит. музика, 22.45 Концерт оп. орх., **Мілано** (368,6) 11.30 Легка муз., 20.45 „Ль Ока дель Каїро" оп. Моцарта, 22.00 Концерт оп. музики, спів, **Рим** (420,8) 12.40 Розр. концерт, 17,15 Танк. музика, 20.20 Концерт хору.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „Д І ЛО"!

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 13. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дениик, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для старших дітей: Львівські співлята, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Стилізовані мельодії Азії, гр. пл., 12.40 Як треба палити в печах. 12.50 Полудневий дениик, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Молодь перед мікрофоном: Воєцька пісонька, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Келер-Беля, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорини, 16.30 Ревія інструментів, 17.00 Золото Сибіри, фейл., 17.15 Концерт солістів, спів, скрипка, форт., 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка. 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Гутірка: Невідомий Львів, 18.30 Гершвін: Блакитна рапсодія, гр. пл., 18.40 Програмова скринька, 18.50 Лісові новини, 19.00 „А присягала" фрагм. із пов. Ожешкової „Хам", 19.20 Авд.: З піснею по краю, 19.45 Оперовий фрагмент, 20.00 Симф. концерт; у перерві Вечірній дениик, Актуальна гутірка, 22.30 Веселий скеч: Від памятника до памятника; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Субота, 14. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дениик, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Хліборобська скринька, 12.50 Полудневий дениик, 14.30 Весела авд. для дітей: Розривкова акція в гор. Личакова, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Музика з гр. пл., 15.50 Гутірка про моди, 16.00 Мендельсонова хвилина, з гр. пл., 16.15 Фр. оперетки, орх., 17.00 Муз. портрети й париси, спів, форт., 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 19.00 Про Г. Сенкевича, 19.30 Концерт орх., спів, 20.30 Літер. новини, 20.45 Веч. дениик, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Вільовч. ресіталь Деземдеїв Данчевського в супр. форт., 21.30 Орх. концерт, 22.00 „Ватерло або снивська любов" гротеска Каві, 23.30 Просимо до танку, гр. пл.

Радіокутик.

СПРАВА ТЕЛЕВІЗІЇ В ПОЛЬЩІ.

Телевізія, не дивлячись на великий поступ з погляду технічного, є ще мало відомою ділянкою у практичному застосуванні. Щойно найближчі роки зможуть дати відповідь, чим буде радіо-візія майбутнього.

Як виглядатиме ця майбутність, сказати дуже важко, коли йде про відповідну виразність, розміри образу та дешеві дати відповідь, чим буде радіо-візія майбутне і на цілі телевізії видають величезні кошти.

Польща не може собі дозволити навіть у малій частині на подібні кошти, але всеж, хоча і скромними засобами, Державний Теле-комунікаційний Інститут і Польське Радіо почали студії, щоб увести експериментальну телевізію.

На вершині хмародера.

Співпраця між цими інституціями поділена так, що Державний Теле-комунікаційний Інститут обняв візійну частину, а Польське Радіо самі висилачі на ультракороткі хвилі та фонічну частину.

Для цього анарендували терасу найвищого будинку у Варшаві, де збудують вежу 14 м. висоти, закінчену платформою і помістять там щоглу 12 м. висоти, що підтримуватиме 2 антени для візії і фонії. Помешкання нижче тераси будуть служити для технічних апаратур і візійних уряджень.

Головна ціль станції.

З огляду на те, що ультра-короткі хвилі, тобто поміж 5 і 8 м., розходяться майже в простій лінії, вибрано для цієї цілі найвищий і найбільш центрально розположений будинок. Праці носять покищо характер експериментальний, а тому було б передчасно говорити про якінебудь експльоатаційні цілі. Що найбільш, може тут іти про пізніші публичні демонстрації. Тепер трудно означити речинці цих демонстрацій, бо головна ціль експериментальної станції, не добути експерименти, необхідні для дальших планів. Цілком зрозуміло, що експериментальна праця буде щойно підставою для дальшого устійнення тої чи іншої системи візій, буде студії для цього і т. п. Питання засягу буде досліджене при помочі станції силою яких 0,5 кав. в антені.

З загальним поступом.

Головною причиною розпочитих праць є необхідність співділання з темпом поступу в цій ділянці, яка не тільки дивує нас геніяльністю технічної розвязки самої проблеми, але без сумніву може мати величезне значіння у близькому майбутньому, у відношенні загально-популярному, і для цілей спеціяльних.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельгія бельг. 90.80—89.65, Доляри американські 5.32 — 5.29, Доляри кан. 5.31.50 — 5.28.50, Фльор. гол. 287.10 — 285.40. Франки фр. 24.73 — 24.59, Франки швайцарські 122.45—121.65, Фунти англ. 25.98—25.88, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.70—17.20, Кор. дан. 115.94—115.10, Кор. норв. 130.53 — 129.55, Кор. шв. 134.03 — 133.05, Ліри італ. 25.20—24.60, Марки фінл. 11.46—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шіл. австр. 95.50—95. Марки нім. срібні 122—115.

Акції.

Банк Польський, 111, 110.50, Вугель 16,50, Ліпоп 14.80, Йорблін 64, Островедь 30, Страховичі 36, Габербуш 40.50.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 66, друга 66.25, 5 зал. 52.50, 6 дол. 71.75, 7 стаб. 482,50, купон 37.41.

Збіжжя.

Львів, 10. XI.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Ріпак озимий 44.50—45.50

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 12. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагон-стація заладування:

	льоко ст. заладов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	21.00—21.50
Жито збір. 694 гр/л. 3%	15.50—16.00
Ячмінь пошн. 621 гр/л. 4%	17.40—17.50
Овес легко задощ. 444	13.50—13.75
Овес не задощ. 456	13.75—14.00
Гречка 10%	17.00—17.50
Кукурудза жовта	14.25—14.50
Кукурудза червона	15.75—16.00
Конон. сіма	30.75—31.00
Соняшникове сіма	31.00—31.25
Насіння дину 95%	40.00—41.00
Фасоля корона руч. в з м. 42	50.00—51.00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	40.00—41.00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	40.00—41.00
Фасоля шмальц. спец. ручно вибир. з міш.	42.00—46.00
Фасоля краса рафовзва	26.00—28.00
Фасоля цукр. ручно виб.	30.00—31.00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канянки	115—120
Конюшина вільна від канянки 96 проц. чистоти	120—125

Ціни не змінені. Тенденція краща.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 12. листопада п. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десертового блюк. 1 без опакування	2.75 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з боч. опакуванням	2.80 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.80 „
1 л. молока	0.17 „
1 к. вепь	4.70 „

Тенденція на всі артикули сильна.

П Т И Ц Я.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 12. XI. л. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки 1. кл., товсті, без остріг, тойно від 1.80 кг. вгору без ванняку	0.95 зол.
Курята 1. кл. біло й жовтоніжки тойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені 1. кл. тойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Листи під шифрою: Емігрант, Солідний, Кольорист, Рутиновний і Львовянка просимо відобрати в Адміністрації „Діла".

Подяка.

Невблаганна смерть забрала нам нашого найдорожчого Сина й Брата бл. п. ОЛЕКСАНДРА ПОПОВИЧА.

Прибиті цією важкою втратою вважаємо нашим обовязком щиро подякувати всьому дрогобицькому Громадянству за вшанування памяти Покійного своєю бо гатотисячною участю в похоронах.

Прохаємо ВШ. Родину Меляшків прияти нашу дяку за Їхнє піклування Покійним в останньому часі Його життя та реані заходи та поради при похоронах.

Висказуємо теж цією дорогою щиру нашу дяку Всч. Духовенству, О. Парохам і О. Катехитам за відправи в лічниці, церкві і на цвинтарі.

Найщиріше дякуємо всім українським установам і товариствам, а в першу чергу „Учительській Громаді" та „Рідній Школі", які облегшили нам наш біль сим словами щирого співчуття, зложили вінки та вдрукували жалібні повідомлення.

Дуже щиро дякуємо також Учительським Зборам, зокрема учням дрогобицьких шкіл, головно гімназії ім. Івана Франка за звеличання сумних похоронів.

Особливу подяку висказуємо хоровій „Бояні" і гімназійному хорові, які під управою їх диригента ВШ. Пана **Проф. Іваненка** так звеличали память Покійного.

Щире Спасибі теж усім промовцям, які поминули Покійного своїми прощальними бесідами, а головно ВШ. Панові **Проф. Бурков'і**, який горячими словами зворушливо прощав Покійного від дрогобицького Українського Громадянства.

Врешті не маючи змоги висказати нашу подяку всім щирим нашим Приятелям, які висказали нам письмено їх співчуття, просимо цією дорогою приняти нашу гаючу подяку.

Родина Поповичів.

Чернівці, — Заліщики, — Станиславів, у листопаді 1936 р.

КУПНО - ПРОДАЖА

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап, брокатів, тафлет ток crochet на вагу. Фрайліх. Сикстуська 21. 2679 16-?

УРЯДЖЕННЯ КАВАРНІ оказійно можна купити. Зголошення: Львів, Коперника 1, у портієра, год. 10—12. 3038 2—3

КУПНО ГОДИННИКА є справою довіри. Дешево купите добрий годинник у славній звісній пятьдесятьлітній католицькій фірмі ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ, Львів, Марійська площа 5. 3032 2—20

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Панів поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 19-60

МАШИНУ писальну українсько-польську 200 зол. продає Пятницький, Чарнецького 10. 3039 1—4

ПАРЦЕЛЯ 178 кв. сяжнів при вул. Крупирській — на продаж. Інформації подасть парохіяльний уряд, Львів, Личаківська 82. 3051 1—2

МЕШКАННЯ

3 КІМНАТИ, комфорт, Длугоша 35, до пивайну. 3048 2-3

ОГОЛОШЕННЯ.

• РЯТУЄ ВОЛОССЯ усуває поралі - запобігає випадінню ДАЄ ГАРНУ буйну зачіску. • 2732 10-?

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гошкович, — Львів, Домінікальська 4. 2694 57-60

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 258 (14.507). Львів, субота 14. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

НА ВУЛИЦЯХ МАДРИДУ.

ТАЛЯВЕРА, 13. 11. Авас. На мадридському фронті не було вчора ніяких поважніших операцій. Нац. війська укріпили новоздобуті позиції біля мосту Сеговії та в Карабанчель-Байо. Лише група полк. Яге з танками й артилерією зблизилася на кількасот метрів до перших домів Мадриду. Над берегом ріки вибухло кілька пожеж.

ТОЛЄДО, 13. 11. ПАТ. Непогода обмежує від кількох днів летунську акцію. Нац. війська поволи посуваються вперед до сильно укріпленої дільниці північного двірця й університету. Часто доходить до наступів на багнети.

ТАЛЯВЕРА, 13. 11. ПАТ. Найбільше криваві бої йшли за Карабанчель Байо; найдено там 300 убитих червоних міліціонерів.

ТАЛЯВЕРА, 13. 11. Авас. Комунікат червоних повідомляє, що на мадридському фронті не було ніяких поважніших змін з огляду на сильний дощ, що падав 24 години і унеможливив летунську діяльність. Нац. командування оминає тепер піхотних наступів, і здається хотять знищити ворога артилерією.

ПЕРЕДИШКА.

ТЕНЕРІФА, 13. 11. ПАТ. Нац. війська на мадридському фронті будуть кілька днів відпочивати; за той час укріплять свої становища. На відтинку Ескуріяль війська ген. Моля йдуть вперед.

ВТРАТИ ЧЕРВОНИХ.

САЛЯМАНКА, 13. 11. ПАТ. Як повідомляє радіостація з Бургос, втрати червоних у Мадриді є такі поважні і шпиталі такі переповнені, що нема у них місця навіть для важко ранених.

АВІЛЛЯ, 13. 11. Авас. Вчора найбільші бої йшли в околиці Позуельо на північний захід від Мадриду. Нац. війська заняли дорогу Мадрид-Ля Корунь. Нац. артилерія змусила червону перервати пальбу. З обох сторін полягло понад 2.000 вояків.

СОВІТСЬКА ПІДМОГА.

ВАЛЄНСІЯ, 13. 11. ПАТ. Пароплав „Комсомол" виладував у Валенсії 22.000 діточих одягів, 2.487 тон збіжа, 1000 тон муки, 43 тони сушеної риби і 50 тон хліба.

КОЛИ УПАДЕ МАДРИД...

АНДЕЇ, 13. 11. ПАТ. Барсельонські робітничі організації закликають до мобілізації всіх, що можуть віддати яку небудь працю для воєнних цілей. Також взивають вони будувати укріплення на терені Каталонії, зокремаж на арагонському фронті. Вони стануть у пригоді, як упаде Мадрид.

ГЕНЕРАЛ ФРАНКО НЕ СПІШИТЬСЯ.

СЕВІЛЛЯ, 13. 11. ПАТ. Ген. Кейпо де Льяно заявив, що ген. Франкові не спішно займати Мадрид, хоча все приготоване до ген. наступу. Час є союзником нац. військ, бо валенсійському урядові щораз то важче заосмотрювати своє військо у харч.

СОВІТСЬКИЙ ГЕН. КОНСУЛЬ В КОМІТЕТІ ОБОРОНИ БАРСЕЛЬОНИ.

САЛЯМАНКА, 13. 11. ПАТ. З Барсельони повідомляють, що тамошній генеральний консуль зорганізував комітет оборони Барсельони з представників анархістів, соціялістів, комуністів та професійних спілок. Той комітет має зорганізувати оборону.

ЧЕРВОНА АРТИЛЕРІЯ СПИНЮЄ НАЦ. ПОВЗИ.

ТОЛЄДО, 13. 11. Райтер. Червона артилерія дуже добре стріляє і розбиває на куски кожний нац. повз, який лише появиться. Вчора стояв бездільно довгий ряд повзів найновішого типу.

Підсумки віденських нарад.

ВІДЕНЬ, 13. 11. ПАТ. Поінформовані кола досить прихильно оцінюють висліди конференції представників Італії, Австрії та Мадярщини, що закінчилася вчора. Вона не принесла ніяких політичних сензацій, але зблизила до себе держави римського пакту та виявила, що він життєздатний. Австрія має сильну підтримку Італії; вона свідомо це підкреслила, щоб зробити враження на Німеччину. Найбільшим успіхом Мадярщини було те, що конференція визнала її права на збройня. Конференція скріпила римський блюк, рівночасно визнала анексію Абісинії що становить поважний успіх італійської дипльоматії. Три держави заключили між собою нові господарські договори.

На внесок графа Чіяно на денний порядок не прийшли ревізіоністичні домагання Мадярщини. Це булоб авело ускладнення, бо висунулоб автоматично справу південного Тиролю, що його Італія забрала Австрії.

Не порушено і питання відношення до Малої Антанти. В Чехословаччині викликали подечервування ревізіоністичні нотки у промові Мусоліня, його заява про поправу взаємин з Югославією та візита югосл. регента кн. Павла в Льондоні.

Не порушено також і справи реставрації Габсбургів. Легітимісти можуть бути вдоволені, бо годі було сподіватися конкретних рішень в настільки дразливій матерії, а так конференція залишила ту справу як невирішену.

Мусоліні не дістане канцлерського титулу.

РИМ. Як говорять, проєкт реформи італійської конституції, що його предложать великій фашистівській раді 18. ц. м., парляментові 30. ц. м., надає правну силу титулові „дуче"; зате заперечують поголоску, немов би Мусоліні мав дістати титул „великого канцлера імперії". Вел. фашист. рада розглянулаб також проєкт реформи парляменту.

БУДУЮТЬ ШЛЯХИ В АБІСИНІЇ.

АСМАРА, 13. 11. ПАТ. Міністр публ. робіт Кобонеллі Джіглі відлетів до Десіє й Аддіс Абеби. Передтим він відбув нараду з міністром кольоній, губернатором Еритреї та іншими достойниками у справі будови шляхів та праці для робітників з Італії.

РОКОВИНИ САНКЦІЙ.

РИМ, 13. 11. Стефані. 18. ц. м. минає рік від коли Ліга Націй ухвалила санкції. Ті роковини вшанують італійці 3-мінутовою мовчанкою, крім того на всіх міських управах вмурують пропамятні таблиці.

„Латвію чекає боротьба".

ПРОМОВА ЛАТВІЙСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА.

РИГА, 13. 11. ПАТ. З нагоди свята латвійської армії виголосив през. Ульманіс у старшинському клюбі підчас бенкету в честь б. учасників боротьби за незалежність промову такого змісту: „Латвія завдячує свою незалежність не щасливій долі, лише боротьбі, яка ще не покінчилася. Вже третій рік беремося за справжню господарську і духову незалежність, та це лише вступ до боротьби, яка нас чекає".

Присилайте передплату!

Розвиток українського економічного життя прискорює кожний громадянин, що обезпечує своє майно від огню й від крадежі-влому в Товаристві взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР" ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА 20

Т-во Українська Захоронка у Львові уладжує **у вівторок дня 17. листопада 1936.** у салі театру Ріжнородностей **ВЕЧІР ТАНКУ, МУЗИКИ Й СПІВУ** в якім приняли ласкаву участь Вп. Панї: Проф. Лядя Федак-Дрогомирецька, Галя Голубовська-Бахтаровичівна, Дарка Крапців і Олена Заплатинська танок, — Катя Барвінська фортепіян, — Рена Ярославич співа. Початок в год. 7.15 вечір. — Дохід призначений на зимову поміч для бідної дітвори.

:-: **НИНІ ДАНСІНҐ** :-: К. Л. К. у салях „Русского Касина", вул. Рутовського 22/II. пов. Початок в год. 21-ій.

Ні одної народньої школи, ні одної державної ґімназії...

Львів, 13. листопада 1936.

Дістаємо з Волині листа про тамошні відносини: здебільша відомі речі з дійсности „тихої волинської сторони", трохи інформацій про „бунт" певняків проти П. Певного (його карієра остаточно закінчена) та звязані з цим надії, що може таки при більшій самопошані і відвазі нових провідників ситуація українців поволі кращатиме, — врешті кілька прикладів на ілюстрацію тої ситуації, яка тепер там є. Містити цілого того листа не можемо — не тільки з уваги на „крепкі" слова, якими автор перетихав свої уваги. Але виймаємо з нього дещо, що дійсно волинські відносини яскраво характеризує, і то саме у найбільш „аполітичній" ділянці, бо в ділянці освіти. Правда, у тій самій ділянці у Галичині так само невесело: живеться тут рештками зі старих надбань ще зперед 1914-го року. А проте культурно-освітня справа на Волині це мабуть найбільш характеристична сторінка для волинських відносин: для великого шуму з тамошньої „українізаційної" політики та повної пустки щодо конкретних діл.

Як відомо, нема там **ніодної** української народньої школи (себто з українською мовою навчання). Були якісь 4 фіктивні, фігуруючі в офіціяльних статистиках, — ніхто не знав і не знає, де вони. **Всі** народні школи на Волині, у воєвідстві з найвищим відсотком українського населення, що творить там безспірну значну національну **більшість** — фактично цілком спольонізовані. Української мови, як предмету навчання, учать українських дітей здебільша учителі й учительки... з Познанщини і Шлеська, масово вислані туди з початком цього шкільного року...

Нема на Волині теж **ні одної** державної середньої школи з українською мовою навчання. Надармо згаданий П. Певний і за ним один його оборонець в одному львівському часописі розписувались були про великий здобуток — удержавлення рівенської приватної української ґімназії. На ділі цій ґімназії запропонували перенестись під спільний дах з польською державною ґімназією (українські паралельки), на що не могли погодитись навіть „певняки". Ґо речі: ту саму штуку бачили ми й із тернопільською ґімназією. Цікаво, що — як тепер виявляється, — достойники з волинської шкільної куратерії покликувалися вже на приклад

тернопільської гімназії, як на прецеденс, не припускаючи, що галичани так само відкинуть таку „концесію", як відкинули її волиняки. Остаточно, замість удержавлення, рівенська українська гімназія дістала права державної гімназії, так само, як гімназія у Луцьку. Ці обі гімназії дістали навіть офіціяльну назву „з українською мовою навчання", а не з „рускою", як у Галичині: це вже специфічний привілей Волині, — єдиний, що його вона має... (Чужинець, який приїде до Галичини та звідси на Волинь і поцікавиться статистикою шкільництва „меншин", буде переконаний, що в Галичині є одна меншина, на Волині друга, та що тут і там (у „руских" школах та в „українських") учать двома зовсім іншими мовами).

Але третя гімназія з українською мовою навчання — у Кремянці — не зазнала ласки. Навпаки, вона стрінулась в цьому році з такими новими труднощами, яких не бачила в минулих роках. Тепер волинська кураторія не дозволила вчителеві математики викладати фізику, учитель природи не може вчити географії, а катехитові заборонено вчити пропедевтики: для всіх тих предметів треба спроваджувати окремих учителів, — що знову не є можливе з аж надто відомих причин! Очевидно, найти спеціялістів від кожного научного предмету можна, але звідки їх оплатити, коли гімназія — приватна і величезна більшість учеників, це селянські діти! Вправді дехто пригадує, що в університетах існують спільні фізико-математичні факультети та існує безліч прецеденсів, що вчителі математики викладають по школах фізику; вправді у львівському таки університеті географію викладають на природничому факультеті, отже ті два предмети таки мають щось спільного, — і вправді пропедевтика фільософії, як предмет навчання все була і є „причіпкою" до головних предметів, — проте заборона є забороною, і в наслідок тої заборони грозить сьогодні ліквідація кремінецької гімназії, одної із трьох українських приватних гімназій на Волині.

Булаб це велика шкода, був би справжній удар для українців у Польщі, зокрема українців на Волині. Бо найкращим доказом на те, як горнуться люди до рідної школи, є факт, що саме цього року записалось до першої класи кремінецької гімназії 43-ох учнів — усе діти селян із Кремінеччини. І коли порівняти цей факт з фактом несподіваних труднощів від шкільної влади, то мимохіть вирнає думка: чи саме у наростаючій популярності української школи не криється тайна, що найшлись „прилгелі", які дбають за те, щоб ту освітню станицю аліквідувати?!

Булоб це дуже прикре явище, коли взяти під увагу, що саме недавно міністер освіти вважав за відповідне заповісти, що спеціяльною опікою оточуватиме селянські діти у середніх і вищих школах. Опіка над українською шкільною дітворою у Кремянці так виглядає, що в мурах кремінецького ліцею існує ціла низка шкіл — польських. Є теж у Кремянці чисто польська державна гімназія, а повітовий сойм ик утримує свою гімназію, „утраквістичну", — хоч українці творять у тому повіті округло 90% населення... Але найбільше здивування викликує така шкільна політика, коли згадати, що Кремінець лежить майже над самою совітською границею, — що кремінецький повіт безпосередньо межує з Совітами, звідки йде найбільш неперебірчива агітація і пропаганда під націоналістичними гаслами. Навіщо давати цій пропаганді такий чудовий матеріял?!

Ніби маленька справа, але яка вона повчаюча, яка знаменна для польсько-українських відносин, яка знаменна для причин радикалізації українського села.

Батьку! Не жалій одноразового видатку 5 зол. для добра своєї дитини, запренумеруй для свого сина чи доньки

„СВІТ ДИТИНИ"

який стане для неї справжнім приятелем і любимцем.

Пиши на адресу: Львів, Зіморовича ч. 2.

2949 Числа оказові висилаємо безплатно. 4—7

„Нова вісь европейської політики".

Ще про значіння італьо-німецького порозуміння та промови Мусолінія у Міляно.

(Від нашого кореспондента).

Рим, 10. листопада 1936.

Пригадуючи свою останню кореспонденцію до „Діла", в якій я зазначив, що Середземне Море ще сьогодні для Італії чи не найголовніше питання в її теперішній політиці, — находимо потвердження цих наших слів у промові Мусолінія до „чорних сорочок" у Міляні.

Уступ його промови, посвячений англійсько-італійським звязкам, треба вважати як заточаткування дипльоматичної акції. Він ще раз заявив, що Італія не має ніяких намірів загрожувати Англії, стаючи впоперек її дорозі на Середземному Морі, але заразом жадає, щоби Англія респектувала права і життєві інтереси Італії, для якої це море є життям або смертю. Мусоліні вважає, що тут нема іншого виходу, як лише щире, скоре і повне порозуміння на підставі признання обопільних інтересів, бо якби до цього не дійшло — що він вже нині виключає — то прийшлоб до конфлікту, який став би европейською катастрофою.

Італійці вважають Середземне Море як своє і тому вони можуть, як власники признати Англії „сервітут" — уживати це море як дороги, але не можуть допустити до такого стану, який міг би дати можливість англійській фльоті при якійнебудь нагоді обмежити їх свободу рухів чи навіть блькувати їхні береги.

Такої ясної мови Італія не моглаб була собі дозволити перед абісинською імпрезою. Зате після перемоги в Африці вона створює нову політичну ситуацію в Европі. Порозуміння, довершене недавно між Італією та Німеччиною, Мусоліні назвав віссю, довкола якої можуть співпрацювати всі европейські держави, що мають добру волю до співпраці і до миру.

Цим порозумінням Італія забезпечила собі плечі від сторони Бренеру, а новий італійсько-югославянський торговельний договір поліпшить впливи Італії на Балкані. Щодо Швайцарії, Австрії та Угорщини, то становище, яке заняли ті держави підчас абісинсько-італійського конфлікту, ясно вказує на їх приязні настрої. Залишається Франція, на границях якої Італія заняла „вижидаюче становище", сподіваючись, що може теперішній „людовий фронт" Блюма—Торреза не загирить остаточно італьо-французької приязни, заключеної за часів Ляваля. З Лігою Націй Мусоліні не рахується, бо він уважає, що вона здвигнена на фальшивих організаційних підставах і тому Ліга мусить або перебудуватись на інших засадах, якщо хоче жити, або — згине. Але покищо про якусь нову організацію народів Мусоліні не згадує, бо теперішній момент на це не дозволяє.

Не можна чейже творити ніякої міжнародньої організації, коли нема відповідних спільників, яких інтереси і цілі сходились би та які булиб взаємно бодай трішки льояльні. Та зрештою сама організація не забезпечує миру, лише воля поодиноких її членів. „Колективна безпека ніколи не існувала, не існує і ніколи не існуватиме", а „неподільний мир не має іншого значіння, як неподільна війна", каже Мусоліні і тому, заки приступати до якоїсь нової організації, він хоче переконатися чи ті, які багато про мир горлають, мають дійсно добру і непримушену волю забезпечити мир.

До відбудови Европи можна дійти двома паралельними акціями: позитивною, шляхом щирого і конкретного порозуміння, і негативною, елімінуючи дефінітивно всі сили, які небезпечні вже згори для всякого такого порозуміння. До тих темних сил належить комунізм, як це ясно виказує нинішня европейська ситуація. Фашизм піднимає знов свій старий стяг антибольшевизму, під яким він властиво народився, і разом з націонал-соціялістичною Німеччиною стає на ясному та недвозначному становищі, яке виключає всяку можливість порозуміння з большевиками. Тому треба виключити Совіти з усякої співпраці на европейськім форумі, яку вони використовують лиш для своїх цілей, сіючи роздор ужутрі чужих держав та підюджуючи одну державу проти другої.

Це буде саме та „спільна акція у користь загального миру і відбудови", про яку говориться у комунікаті, виданім після відвідин італійського міністра закордонних справ у Німеччині.

Н. С.-С.

Які національні свята нам святкувати?

(З приводу статті м-ра Ф. Данилова).

П. Данилів у своїй статті „Перед 1-им Листопада" підносить важливе питання: чи святкування наших великих історичних дат переломового національно-державного значіння (1. листопада і 22. січня) має й надалі відбуватись припадково, залежно від того чи іншого приватного почину, чи ці свята ми, українці, повинні проголосити і зробити, так би мовити, „офіційними" національними святами, зазначивши їх у календарі як обовязкові, — і коли так, то яка організація чи установа чи який національно-громадський орган булиб авторитетні проголосити ці два дні загально-національним святом.

Піднесене питання треба признати безумовно дуже важливим і далеко глибшим, ніж це на перший погляд може здавалось би. Передовсім, що таке дні 1. листопада і 22. січня? Це дати, коли українська нація, у даному історичному періоді, досягла свого найвищого ідеалу. Тоді ідеал [illegible] Це, крім того, дати, за які український нарід **пролив свою кров.** Ці два моменти цілком вистачають, щоб зрозуміти, що святкування цих дат, поперше, мусять мати характер загально-національний і всенародній, а подруге, само свято мусить бути якнайскоріш усталене.

Передовсім щодо загально-національного характеру цих свят. Себто, чи всюди ці свята досі в нас святкували? І треба признати — разом з п. Даниловим, — що далеко не всюди. Значить: є цілі міста, села, еміграційні кольонії і т. д., заселені українцями, де ці українці, так би мовити, зовсім не уважають себе звязаними з цими датами. І це **нині,** коли ще живе покоління, яке було свідком і учасником цих подій. Щож говорити про нащадків, які подій не бачили та традиції святкування їх не мають? З цього боку мусимо брати приклад з інших, особливо нових держав: з якою дбайливістю вони впорядкують свої національні свята. Вони свідомі виховного значіння таких свят.

Далі, наскільки ці свята офіційно не проголошені і не устійнені, то створилась і створюється ріжна практика щодо їх святкування. Так, напр. доводилося нам помічати, що наддніпрянці, святкуючи 22. Січня, уважають свято 1. Листопада чисто лише „галицьким". З другого боку, галичани у святі 22. січня подекуди більший натиск кладуть на момент проголошення „соборности" (злуки наших Земель), ніж на історичний акт проголошення **„самостійности"** української держави.

Нарешті, ні формально, ні фактично ще не устійнено, який характер мусять мати ці свята: чи радісний, чи сумний. І щодо цього існує ріжна практика: в деяких місцях в ці дні прав

Знову кров на вулицях Бомбаю.

ЛЬОНДОН, 13. 11. ПАТ. Як повідомляють з Бомбаю, дійшло там до нових сутичок, у яких убито 4 особи, ранено 12. Щойно військо привернуло лад.

Французько-сирійський договір підписаний.

БЕЙРУТ, 13 11. ПАТ. У будинку малого сераю підпишуть нині договір. На всіх будинках в місті вивісили полотна.

Памятайте при кожній нагоді, що за долю інвалідів відповідає той, хто послав їх до боротьби — Українська Нація! Обовязком цілої Нації:

Інвалідів відповідно забезпечити.

ають панахиди, в інших вкол розглядають ці дати, як ясні моменти в житті української нації — і впоряджають тапі.

Отже, є ціла низка питань досі нерозв'язаних, і через те виходить великий хаос.

Та хто був би компетентний забирати голос, щоб упорядкувати цю, як бачимо, важливу та велику справу?

На наш погляд, це належалоб до компетенції та авторитету майбутнього Всеукраїнського Національного Конгресу. Чому? Передовсім, Всеукраїнський Конгрес, складаючись із представників усіх українських земель та кольоній, себто від **цілої** нації, саме був би компетентний видати постанову для **всієї** нації, для всіх українців, розсипаних по цілому світі.

Далі, ця обставина, а також те, що на Конгресі, поза представництвом територіяльним, булаб представлена еліта нашої нації, в особі достойників духовних, ученого світу та людей ріжних інтелігентних професій, надавалаб постанові безумовного авторитету.

Ще один важливий момент полягає у тім, що самий конгрес був би першорядною подією в українському національному житті, а тому й постанови його відразу малиб найбільший розголос.

Далі, треба зазначити, що у всіх народів питання подібного характеру належать до компетенції національних зібрань, конституант, парляментів, отже в нашій дійсности найбільше відповідний до цієї ролі був би Національний Конгрес.

Нарешті, мало видати постанову, що мусить існувати якийсь зверхній орган, що дбав би про послідовне переведення її в життя та прищеплення по цілому світі, де живуть українці.

Коли Конгрес мав би взагалі зібратись, то його Підготовний Комітет уже нині міг би доручити авторитетним особам-правникам, політикам, педагогам, щоб якслід розглянули цю справу і приготовили для Конгресу відповідний проект.

Обговорюючи справу національних свят та їх упорядкування, п. Данилів мимоходом висловлює побоювання, що характер цих свят може зчасом набрати „казьонного" характеру. Це побоювання не безпідставне. І треба сказати, що, як досі у нас стояла справа, то цим святам справді загрожувала небезпека „казьонщини". У чому тут річ?

А в тому, що цим святам завжди у нас бракувало, що так скажемо, **національно-державницького завершення.** Пояснимо це конкретно: галицьке, волинське чи буковинське село або еміграція в якомусь **куточку світу живе невеличкою кольонією,** своїм маленьким провінціональним життям. Але **люди там — добрі українці і в день 22. січня святкують, як можуть і** уміють, свято самостійности та соборности, в листопаді — Листопадове свято, в березні — Шевченківське; на цих святах тут і там переводять збірки на ріжні місцеві національні потреби. І от хибою наших провідних верств було те, що вони не усвідомили собі, чи не відчули, що всім цим місцевим святам, грошевим збіркам, патріотичному ентузіязмові **треба надати загально-національного характеру, обєднати їх в одну цілість.** Тоді акти на місцях — академії, панахиди, та матеріяльні збірки не залишаться дрібненькими, маленькими, **ізольованими** подіями місцевого характеру, що кінчаються лише сльозами на панахидах та чорними думками про нашу безвиглядність і мізерію, а навпаки, кожний буде почуватись у той день, **що має сильний провід і якийсь духовий осередок.**

Прага, 2. XI. 1936. **Віктор Приходько.**

Мило Пальмолів можемо поручити не лише до лиця. Коштує воно так небагато, що мільони жінок уживають його також до купелі. Мило Пальмолів завдяки своїй багатій і проникливій піні виніжнює і відмолоджує шкіру, очищуючи рівночасно пори з бруду. Щоденна купіль Пальмолів є таким робом правдивою „купіллю краси", що запевнює кожній жінці цю особливу вроду, яка рішає про її успіх.

Ширіть наш часопис!

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ.

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ В РОЖНІТІВЩИНІ.

З нагоди 1. листопадових роковин відбувся по читальнях рожнітівського філіяльного району ряд святочних обходів. І так у самому Рожнітові по святочній Службі Божій, відправив о. дек. В. Костюк панахиду по полеглих стрільцях УГА. при участи численно зібраного громадянства. Співав просвітянський хор під управою п. Бойчука.

У великому піетизмі і святочному настрою пройшло свято відбудови української державности у Рівнім. Це перше того рода свято, яке там відбулося цього року. По парастасі по полеглих стрільцях УГА, який відправив о. Паук, парох з Лоцівки, відбулися святочні сходини членів у місцевій читальні „Просвіти". Відповідний реферат виголосив п. Відоняк, а хор під його управою відспівав вязанку стрілецьких пісень. — Свято залишило при битком набитій салі, учасникам незатерте, миле враження.

У Струтині Нижнім у передсвяточний вечір відправив о. сов. Шанківський в церкві панахиду по полеглих стрільцях УГА., а в день свята на торжественній Службі Божій виголосив о. парох патріотичну проповідь, яка учасникам наших визвольних змагань пригадала їхні власні переживання і спомини з історії нашого недавнього минулого, а в молодих скріпила любов до свого рідного. Місцевий Сокіл тримав у церкві почесну сторожу. — Ще перед святом шукала поліція у тамошній читальні за могилою, а в понеділок по святі ще раз приходили списувати протокол, але виявилося, що ніяких причин до якихнебудь обвинувачень нема.

В Ціневі, Перегінську та інших селах Рожнітівщини відбулися подібні святочні сходини.

Інвалідами Української Армії опікується УКТОДІ, Львів, Потоцького 48. — Не забувайте післати туди і свою лепту, бо без помочі українського загалу праця Товариства не може вдоволити 2.000 інвалідів.

М. ЛЕВЕЛЬ

Звірокрад.

Називався Мадей; був сильний і гарний хлопчище. Весною випасав коні із сусідських фільварків, улітку ходив на жнива. Коли вітер гнув колосся, він увесь облитий потом, розхристаний, посувався вперед рівномірним кроком і вимахував у такт руками. Та він не дивився на довгі стебелини, а всю свою увагу звертав на землю, де серед камінчиків і стерні шукав у борознах гнізд. Коли молоді перепелички перелякані шелестом, пробували пурхнути із своїх гнізд, він стримував косу, щоб їх не зранити. І тоді у його глибоких очах можна було помітити ніжний погляд, що стежив за порухами пташенят і придивлявся їх кубелечкам.

А все ж Мадей це був славний звірокрад на всю околицю, страховище всіх мисливців.

Коли в серпні на стінах домів появлялись перші оповістки, що починається ловецький сезон, він кидав усяку працю і втікав до лісів, знаючи краще, ніж усі інші, сховища всіх тварин: кріличі ями, заячі вибалки, гречки, де ночують бажанти, трави, де ховаються куропатви та перепелиці. А коли на землю сходила ніч, він ішов хильцем у гущавину з усякими пастками та сильцями і вертався до хати не раніше, поки зорі не приблідли.

Двічі чи тричі приловили його, як крав чужу звірину на чужій землі. Піддався без спротиву та всміхався до вартових, які вели його на поліцію.

— Шкода — говорив Мадей по дорозі — я вистежив стадо серн і сказав би вам, де вони є, але без мене і так їх не найдете.

Коли виходив із судової салі, засуджений на вязницю, пояснював жандармам:

— Це ніяка ганьба! Вигж самі знаєте, що я маю це вже у крові. Я люблю полювати, нема на це ради.

Не мав жалю до тих, що його судили і вернувшись на волю починав із подвійною енергією своє мистецтво.

Говорили йому:

— Чоловіче, чи ти вже ніколи не поправишся?

— А пощо? Цеж нікому не шкодить, тільки мені. Якби я так був жонатий, то інша справа.

І так, коли його молодість і зручність завертали голову дівчатам, його чемність та доброта зєднували йому симпатію всіх і вони дивились вибачливо на його збитки.

А все ж мав він одного ворога — дідича, що сидячи на замку, стежив за ним при помочі своїх гаєвих і подавав його в суд. Між ними доходило теж до дискусій:

— Але ж, пане графе, я не розумію, чому не можна всім полювати. Звірина — божа річ, власність усіх, як сонце. А ви на своїх полях маєте того добра так багато, що можете навіть зовсім обійтись без звірини.

— Але такий закон, Мадее, закон!

— Злий закон, пане графе.

— Треба йому піддатись, заки його не змінять і попереджую тебе, що тепер кажу стріляти до звірокрадів.

— Но, цього ви не зробите.

...Отже одної ночі, коли він лазив по лісі, щось нагло блисло серед кущів, роздався стріл і довкола нього посипався шріт.

Самопевний хотів кинутись на ворога, але в час зміркував, що це була засідка на нього і що вбили би його як собаку. Сховався в гущавину, ляг на живіт і за кілька хвилин був уже дома.

Цим разом справа стояла гірше. Якби знов почав стріляти звірину, зробили би з нього каліку або сам роздратований міг би вбити чоловіка. Це вже не була би вязниця на кілька днів або тижнів...

Перестав бігати по лісі та полі, взявся до хатньої роботи і немовби забув про свій нахіл. У тому самому часі закохався в ньому донька одного багатого господаря, а що він сподобався і покинув свої ловецькі примхи, то подружжя легко склалось.

Мадей почав спокійне життя. Про його давню ролю гольтіпаки та шибайголови всі хутко забули. Він став подібний до багатьох інших своїх односельчан, які збираються в неділю погуторити про своє господарство, про погоду і всякі клопоти. Виробив він собі навіть довіл на лови, але майже ніколи з нього не користав. На власному полі, у часі дозволеним, застрілив два бажанти — та й годі.

А проте вечорами, коли сідав у хаті, згадував той гарний час, коли при сяйві місяця вистежував звірину, як ловив заяців та лисів у пастку, як розкладав сильця на птахів...

Коли хтось припадково згадав, якто раз уночі стріляли до нього, він ставав похмурий і затискав пастуж:

ГПУ вкрало документи Троцького.

ПАРИЖ, 13. 11. ПАТ. З бюра паризького товариства дослідів суспільної історії вкрадено архів Троцького, що містився у 15-ох пачках; у 3-ох були вирізки з часописів, у 3-ох інших рукописи і листи Троцького. Син Троцького Седов заявив, що його батько зложив ті документи у згаданій науковій установі, щоб його не викрали агенти ГПУ. Він припускає, що вкрадені документи вихіснує ГПУ для нового процесу троцькістів.

Цінний дар для Бібліотеки Наукового Товариства ім. Шевченка.

Бібліотека НТШ одержала в останнім часі дуже цінний дар — музичну бібліотеку славного нашого оперового співака бл. п. Модеста Менціńського, яку записав він Науковому Товариству ім. Шевченка і яку оце переслала вдова його зі Стокгольму до Львова. Ця бібліотека складається із 321 книжок і 1691 нот. Серед них переважає Вагнер, якого великим виконавцем був Покійний. Є там повна збірка партитур Вагнерових музичних драм — люксусове видання у прегарних оправах і ціли ряд окремих видань його творів, також великий збір зах.-европейської літератури про Вагнера та його творчість. Крім того є твори багатьох композиторів цілого світу — англійських, німецьких, французьких, польських, російських та багато скандинавських, у нас майже незнаних. Розуміється, є й українські, зокрема цінна збірка Лисенкових музичних творів. Серед книжок є ряд зах.-европеських монографій про визначних світових музик, крім Вагнера ще про Бетовена, Брамса, Вебера, Гуго Вольфа, Ф. Ліста, Маєрбера, Г. Малера, Мусоргського, Пуччіні, Чайковського, Шопена, Штравса, Шуберта, Шумана й ін., а також кілька цікавих журналів та альманахів, присвячених музиці, як от: 1) **Bühne und Welt** (Leipzig), 2) **Deutsches Musik.Jahrbuch** (Essen), 3) **Die Musik** (Berlin), 4) **Musik-Kultur** (Stockholm), 5) **Neuer Theater.Almanach** (Berlin), 6) **Deutsches Bühnen-Jahrbuch.** Позатим варто ще згадати **Musik.Lexikon** Г. Рімана **(H. Riemann)** з 1929 р. Сповіщаючи наше громадянство про цей щедрий дар, Бібліотека НТШ складає щиру подяку ВП. Пані Клері Менціńській, що не щадила труду і коштів, щоб виконати волю свого чоловіка.

—o—

Вечір танку, музики та співу.

У ряді поважних мистецьких імпрез цього-річного осіннього сезону одно із передових місць займе безперечно „Вечір танку, музики та співу", що його уладжує Т-во Українська Захоронка у Львові.

Буде це справді єдина досі у нас нагода познайомитися хоча приблизно із сучасним станом сценічного танку. Це відвічне мистецтво, з якого зродилися всі інші музи, впродовж довгих століть не задержалося й не ослабло ні на хвилину у своєму вічно неспокійному шуканні все нових доріг та нової форми вислову.

І саме ця стихійна туга за незнаним світом нових можливостей, нестримний творчий гін — це ті найвищі мистецькі вимоги, які без огляду на велику розбіжність в оцінці сценічного танку утримують його на поверхні мистецького життя.

Під цю хвилину найбільше плодовитим тереном на останні новини в цій ділянці є Німеччина. Там раз-у-раз появляються нові напрями та стилі, сильніші та слабші, та всі вони причепурені всякими і в інших галузях мистецтва нині модними „-ізмами".

І до нас доходять, хоча у дуже повільнім темпі ці подуви Заходу і находять тут, головно між молодшою генерацією, гарячих прихильників. Є між ними одиниці справді талановиті та здібні, що кінчили фахові студії за границею або у краю і не репродукують виключно лиш того, чого навчили їх у школі, але повні запалу та посвяти йдуть усе вперед по вибраній дорозі і свою працю опромінюють творчим духом.

Дня 17. листопада ц. р. в год. 7.15 веч. у салі театру Ріжнородностей запрезентує гурток українських танечниць зразки новітнього сольового та групового сценічного танку, між якими ревеляційною точкою програми буде цікава рухова інтерпретація Хоралу В. Барвінського п. з. „Ікони". Побачимо також незнане досі зовсім на нашій сцені танкове відтворення поетичних рецитацій та фрагментів повісти. Поважні, глибоко передумані танкові теми, що вимагають від глядача не тільки скупчення уваги, але почасти й розуміння танкової акції, оживлять радісні, повні темпераменту танки, на народніх мотивах.

Окрему частину вечора виповнять продукції ритміки Е. Ж. Далькроза, що вперше представлять нашій ширшій публиці цю для музичного виховання незвичайно цінну методу. Коли вкінці додати, що аматори музики та співу найдуть у програмі окремі сольові точки у виконанні молодих, нашій концертовій публиці ще мало знаних, одначе у своїй ділянці вже зав'язаних адепток мистецтва, то „Вечір танку, музики й співу" буде справжньою атракцією.

П.

— Нікому не бажаю нічого злого, але тому, хто наважився на моє життя, як на кролика!

Одного вечора, коли вертався з міста, помітив, як хтось крутився по полі, недалеко його загороди.

„Ага, стріляє вишком"... Але не мав наміру шкодити у цій забаві своєму односельчанинові, тільки був цікавий, хто тепер заступає його у цій небезпечній забаві: „Петро, Іван?"

Місяць виринув на хвилинку зпоза хмар і він міг побачити, що це був сам дідич, той, що без серця напускував своїх сторожів, щоб до нього стріляли.

„На якого біса він крутиться тут у такій порі? Чи заблукав? Тут нема нічого, крім мого дому? Мабуть іде до мене?"

Роздумуючи дійшов до здогаду, що дідич може заходить сюди тільки тому, що його тут чема.

Нишком підсунувся високою травою під хату. Жінка шила в кутку. Почав розмовляти і як би зовсім ненароком спитав:

— Чи не бачила ти випадком цими днями дідича... Я маю до нього діло.

Вона почервоніла:

— Був тут недавно.

— Приходив за чим?

— Ні, вступив по дорозі минулої суботи. Не знаю за чим. Я й не згадувала тобі про це, бо знаю, що його не долюбляєш.

Махнув рукою:

— Е! це давня історія.

Та за хвилину встаючи з місця сказав:

— Я не дивувався би, якби заходив тут для тебе. Всі знають, що ти найгарніша у селі.

Закурив люльку. Заздрощі мучили його.

— Ідеш уже спати? — спитала жінка, відложивши роботу.

— Зараз, тільки викурю люльку.

Чув, як ішла по сходах на горіще. Підійшов до вікна і відхилив завіску. При сяйві місяця побачив тінь того самого чоловіка, що плентався недавно коло хати. Усміхнувся, зняв із стіни рушницю, вложив набій і вийшов.

Тінь перескочила через тин, але в цій самій хвилині загавкала собака.

— Хто там? — крикнув Мадей.

Ніхто не відповів.

— Хто там?

Собака загавкала сильніше, потрясши ланцюгом, а чужа тінь кричала:

— От, проклята собака.

Мадей прицілився і стрілив. Крик раненого роздався в повітрі. Ранений вився з болю на землі. Мадей підбіг до нього, нахилився і зняв шапку, чіхаючись у голову:

— Ах, якже мені прикро, пане графе! Якби я був знав, що це ви... Ціле щастя, що я набив рушницю шротом. Я був певний, що це звірокрад. Від часу, як я став чесним, воюю з усіма, що крадуть чуже добро.

Але в селі ніхто не довідався, чому дідич штикультав якийсь час і чому Мадей весело всміхався, коли хтось згадував про те, якто його хотіли в лісі підстрілити за те, що крав звірину у графа.

Перекл. а. б.

ВІЧА І НАРАДИ.

ПОВІТОВА НАРАДА В ЧОРТКОВІ

Заходом Повітового Народнього Комітету УНДО відбулася в Чорткові 30. ц. м. повітова нарада представників поодиноких громад чортківського повіту, щоб обговорити актуальні політичні справи. На нараді було приявних коло 80 осіб; проводив сен. д-р **Антін Горбачевський.** На денному порядку була справа боротьби з комуністичною акцією; справа земельної реформи та кольонізації. Земельну справу референував пос. д-р **Степан Баран,** про боротьбу з комунізмом на тлі сучасного політичного положення говорив пос. **Володимир Целевич.**

Ширша дискусія відбулася головно над рефератом пос. д-ра **Барана** про земельні справи і нову загрозу кольонізації українських земель польськими селянами зі заходу. На внесок д-ра Хичія прийнято резолюції проти комуністичної акції і проти кольонізації, та за розпарцелюванням землі виключно між місцеве населення. Наради тривали 4½ години, а закінчено їх відспіванням національного гимну

ДИСКУСІЙНИЙ ВЕЧІР В ЧОРТКОВІ.

Тогож самого дня 30. жовтня в год. 6. веч. відбувся в Чорткові інформаційний дискусійний вечір під проводом сен. **д-ра Горбачевського,** на якім були теж оба посли д-р **Ст. Баран і Вол. Целевич.** Приявних біля 50 осіб зпоміж інтеліґенції та дещо міщан з ріжними політичними переконаннями. Реферат виголосив пос. Целевич про наше сучасне політичне положення.

ПОВІТОВА НАРАДА В КОПИЧИНЦЯХ.

В суботу 31. м. м. відбулася в Копичинцях повітова нарада представників громад копичинецького політичного повіту, яку скликав Повітовий Народній Комітет УНДО. На нараді було приявних 121 осіб. Наради отворив голова П.Н.К. о. дек. **Анатоль Малиновський** з Чабарівки, віддаючи провід в руки м-ра **Михайла Шахновича,** адвоката з Гусятина; секретарював дир. Пенцак.

Загально-політичний реферат та про потребу боротьби з комунізмом виголосив пос. д-р **Ст. Баран.** В дискусії заторкували промовці головно земельні справи і загрозу кольонізації. На внесок м-ра Шахновича прийнято резолюції зі зазивом поборювання комунізму, проти кольонізації українських земель мазурами зі заходу, та за переходом дідичівської землі шляхом парцеляції виключно між місцеве населення, за скасуванням збірних громад і за ревізією самоуправних законів, за оснуванням українського університету у Львові й за одобренням політики УПР. На закінчення відспівано національний гимн.

ПОЛІТИЧНА НАРАДА В ТУРЦІ.

Дня 2. ц. м. відбулася в Турці заходом Повітового Народнього Комітету нарада, на якій обговорено відношення адміністраційної, самоврядної і поліційної влади до українських установ в Турчанщині. На нараді рішили уладити в днях 21 і 22 листопада ц. р. віча в місцевостях, загрожених агітацією за спольонізуванням української шляхти, православієм та комунізмом і скликати повітове віче до Турки на 23. ц. м. у земельній справі.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Французька палата послів рішила зреформувати комунальні фінанси.

Бразилія й Уругвай запросили през. Руэвельта, який поїде туди мабуть в грудні

4 **англійські** санітарні амбулянси приїхали до Барсельони.

Англійський король перевів учора в Портленді інспекцію фльоти, не зважаючи на бурю.

Грецький наслідник престола кн. Павло приїхав з кн. Оленою та державними достойниками до Фльоренції; вони візьмуть участь у святочному перевезенні тіла грецького короля до батьківщини.

Японське посольство у Варшаві здається замінять на амбасаду.

У британській палаті громад Черчіль поставив внесок зреорганізувати збройні сили, розділюючи їх між 4 ресорти: сухопутнього війська, маринарки, летунства і постачання муніції.

Чехословацький президент Бенеш приняв румунського посла та міністра закорд. справ.

На викуп решти паїв „Українського Городу".

XXVI. виказ

Зложили в Центробанку:

Кооп. Український Народний Дім, Мізунь Старий зол. 30.—,

Тетяна Глинянська, Львів зол. 20.—,

Повітова Спілка Торговельна, Калуш зол. 15.—,

Український Кооперативний Банк в Станиславові зол. 15.—,

Український Кооп. Банк в Бродах зол. 10.—,

Іван Терещук, Тернопіль зол. 10.—,

Інж. Володимир Кисілевський, Осмолода зол. 10.— 1 капче: Володимира Кисілевського у Львові, д-ра Володимира Кисілевського в Льондоні і д-ра Володимира Кисілевського у Варшаві,

Кооп. Ощадність, Нижнів Долішній зол. 10.—,

Кооп. Сільський Господар, Грибовичі зол. 10.—,

Районова Молочарня в Яворові зол. 10.—,

Службовики Районової Молочарні в Яворові зол. 5,

Виділ Кружка Рідної Школи у Корчмині зол. 5.— як неприятний дарунок Мизюном Василем гонорар за відчування станом здоровля Дитячого Садку і капче: усі ці села, які мали цього року дитячі садки і теж користали з услуг наших лікарів, як села: Корів, Василів Великий, Хлівчани, Вербицю, Піддубці, Тягле (рава́ський повіт) і Будинин і Осердів (сокальський повіт).

Петро Ковжун, Львів зол. 5.—,

Возьняк Михайло, упр. шк. в Яжові Старім зол. 5.—,

Кооп Єдність, Бутини зол. 5.—,

Хрущ Африкан, рев. РСУК Львів зол. 5.—,

Володимир Свистун, Миколів (Гор. Шлеськ) зол. 5.—,

Д-р Нестор Рудницький, Войнилів зол. 5.— як частина доходу з дня Сільського Господаря у Войнилові.

Кооп. Народна Спілка, Стрийка зол. 5.—,

Кооп. Самопоміч в Полюхові Вел. зол. 5.—,

Кооп. Єдність, Берездівці зол. 5.—,

Кооп. Селянська Поміч, Береги зол. 5.—,

Кооп. Поступ, Надорожна зол. 5.—,

о. Василь Кедринський, парох Жулич зол. 5.— неприйнятий гонорар з „Дністра" за ліквідацію огнева школи,

Кооп. Народний Дім Кипячка зол. 5.—,

Кооп. Спільна Праця, Бортків зол. 5.—,

Кооп. Поступ, Пожежа зол. 5.—,

Кооп. Будова Церкви в Лопушанах зол. 5.—,

Кооп. Правда, Цунів п. Мшана зол. 5.—

Ольга Савойкова, Дрогобич зол. 5.—,

Марія Рубчак, Калуш зол. 5.—,

Кооп. Народний Дім, Попелі зол. 5.—,

Крисько Броніслав, Борислав зол. 5.—,

Кооп. Селянська Поміч, Бзовиця зол. 5.—

Кооп. Поступ, Тростянець зол. 5.—,

Кооп. Надія, Гуменець зол. 5.—,

Кооп. Спільна Поміч, Новосілки Ліс. зол. 5.—,

Михайло Геник Березовський, адвокат в Коломиї зол. 5.—,

Філія Союзу Українок, Збараж зол. 5.—,

Кооп. Воскресення, Милівці зол. 5.—,

Кооп. Єдність, Раковичі зол. 5.—,

Інж. Чемерис, ПСК Скалат зол. 4.—,

Юлія Белейова, жінка судді в Снятині зол. 3.

1 капче: Футуймову, жінку аптекаря у Варяжі п. Сокаль, Стеф. Селикову, меценасову, Нове Село к. Підволочиськ і К. Карановичеву, жінку лікаря зі Снятина.

Просимо за дальші вплати. Чекове конто Центробанку ч. 143.467. Допискувати: На Український Город.

—o—

— **Заходом Українського Т-ва прихильників мистецтва у Львові** відбудеться 14. ц. м. в суботу, в салі „Бесіди" відчит п. В. Дядинюка на тему: „Література і символ у малярстві". Початок в год. 18-ій. Вступ за добровільними датками. 3041 2—2

— **Нова крамниця у Львові.** Фабрика солодощів „Фортуна Нова" відкрила свою чергову крамницю при вул. Личаківській ч. 19 і прохає П. Т. Відборців Личаківської дільниці на неї не забувати. При цій нагоді пригадує фабрика, що крім повищої крамниці має вона ще дві власні крамниці: при вул. Руській ч. 20 і Городецькій ч. 93 (Копитків). 3047 2—3

— **Наші відомі мистці, Михайло Голинський,** оперовий співак (заангажований на цей сезон до варшавської опери) і **Роман Савицький,** піяніст (якого останні виступи у Львові пройшли з великим успіхом), концертують, як довідуємося, в **Дрогобичі** (15. ц. м.), **Самборі** (17. ц. м.), **Стрию** (19. ц. м.) і **Перемишлі** (21. ц. м.). 3060

— **Не забудьте,** що кожної неділі всі йдуть на український Дансінг-Брідж в год. 6—10 попол. до клюбу українських еміґрантів, пл. Бернардинська ч. 2. І. п. Приємно, весело, непримушено. Дуже дешевий вступ і буфет. Стрій звичайний. Джез п. Костюка.

— **Виділ Муз. Т-ва ім. М. Лисенка у Львові** пригадує своїм членам, що в неділю (15. XI.) в год. 5. будуть Загальні Збори, де приявність усіх членів, з огляду на зміну статутів, конечна.

— **Катальог** VIII. вистави АНУМ коштує 50 сот., а має 21 ілюстрацій. При касі заміняють без ніякої доплати цей катальог за старі катальоги, а саме: з I, VI. і VII. вистави АНУМ.

— **З Т-ва „Обнова".** На ширших сходинах Т-ва українських студентів католиків „Обнова" у Львові (вул. Коперника 36, під вежою) відбудеться реферат Івана Пацка на тему: „Обнова на заграничному фронті". Є це звідомлення і враження очевидця з конгресу „Пакс Романа", що відбувся в часі цьогорічних ферій в Австрії. Приявність членів обовязкова. Гостям раді. Реферат відбудеться 15. ц. м. в год. 10. рано.

— **Головна Рада Т-ва „Відродження"** повідомляє оцим членів і прихильників Т-ва, що в неділю 15. ц. м. відбудеться: у Львові в домівці Т-ва при вул. Чарнецького ч. 26. праворуч виклад д-ра мед. Миколи Василева, лікаря в Болгарії, про Болгарію. Початок в 16. год; у Золочеві в салі ім. м. Шашкевича в 12. год. відкриття Протиалькогольної вистави і реферат про значіння боротьби з отрутами, що його виголосить голова Т-ва „Відродження" д-р Софія Парфанович зі Львова; у Сколім відкриття Вистави Українського Промислу зі станком „Відродження". Усе Українське Громадянство до участи в цих імпрезах запрошує Головна Рада „Відродження".

— **Самбір і Перемишль!** Повторення львівської вистави „Наталки-Полтавки", про якої успіх широко розписувалися часописи, відбудеться в Самборі в неділю 15-го (саля „Сокола") і в Перемишлі в понеділок 16-го (саля „Нар. Дому"). Поспішайте купити білети, що ще залишилися!

— **До статті „Нова прикраса Успенської церкви у Львові"** („Діло", ч. 256.) додаємо ще отсі доповнення: Заведення С. Г. Желенського у Кракові для вітражів і мозаїки своєю довголітньою совісною працею стало одиноким у Польщі цього роду заведенням, що виконує і найбільш скомпліковані вітражі як під мистецьким, так і під техничним оглядом бездоганно. Тому згаданій фірмі доручили віднову старих вітражів у костелі Пр. Діви (костел Маріяцький) у Кракові, а найславніший нині польський мистець у ділянці вітражів Мегофер всі свої проекти вітражів віддає до виконання цій фірмі. Фірма С. Г. Желенського, свідома великої мистецької стійности проектів бл. п. П. Холодного, запросила була по їх виконанні краківських мистців, щоб їх оглянули. Всі вони були захоплені проектами бл. п. Холодного та мистецьким виконанням їх у шклі, а п. Мегофер

Нині у Великім Театрі

музична комедія **КАВАРЕНЬКА**

СПОСІБ ВИХОДУ.

Коли чоловікові в конче потрібні гроші, зачинає він зразу роздумувати над різними проектами, щоб якнайскоріше заповнити цю потребу. Ті проекти здебільша не можна перевести в діло або наражують вони його на ризик так, що рішитися не всякі навіть найбільш легкодушний. Вкінці приходить бажання якогось чуда.

— О, колиб так знайти на вулиці добре напхану грішми мошонку!..

Розуміється, чудо не приходить на бажаний закличк, а колиб навіть і прийшло, то затримати собі чужу мошонку значилоб те саме, що попросту вкрасти.

А у всім тім невідступним товаришем є огірчення і знеохочення. Чоловік робить собі докори, що не потрапить найтись все у відповідній хвилині, що не зберіг чогось на „чорну годину" тоді, коли має багато грошей, що не дбаючи про будучність, часто непотрібно розтрачував добуті гроші.

Якжеж інакше поступає чоловік практичний і зрівноважений! Не літає він — як то кажуть під хмари, не бажає неосягненої цілі, але старається найти реальний спосіб виходу із трудної ситуації і шукає рятунки там, де слід їх шукати.

Хто наприклад має лос Державної Льотерії, той льогічно має право сподіватись більшої вигри. Та-ж кожне тягнення дає сотням людей сповнення тих надій, дякшує їм видістатися з матеріяльних клопотів та журби, або і робить їх багачами. Ті, що рахують на виграну льотерії, не піддаються вже тим роздумуванням, але беруть під увагу одну із зовсім можливих нагод.

Розуміється, не є це єдиний спосіб виходу, але як загально доступний і зрозуміли треба би його все вживати. Треба тільки подбати про льотерійний лос і чекати терпеливо на свою чергу щастя.

—o—

З ТОВАРИСЬКОГО ЖИТТЯ.

Равт „Рідної Школи".

Равт у користь Рідної Школи відбувся у Львові в суботу, дня 7. листопада 1936 заходом Громадянського Комітету Прихильників Рідної Школи. Була це у Львові загалом перша того роду імпреза, уладжена з метою прийти Рідній Школі з деякою помічю у тому часі, коли громадянство засклепилося в собі немов в ожиданні чогось грізного, невідомого.

Равт зібрав найдобірнішу еліту львівського українського громадянства з представниками Української Парляментарної Репрезентації, преси, інституцій і т. п. Українська академічна молодь була так численно заступлена, що всі салі Народнього Дому були виповнені вщерть і показались навіть замало просторі. Вже серед забави треба було доналмати фое театру Ріжнороднос тей. Ввесь час пригравала музика Яблонського. Забаву переплітав симпатичний хор ревелерсів Евгена. По півночі виступила п. Марія Нижанківська з продукцією стилізованого українського танку, укладу п. Суховерської, збираючи заго заслужені грімкі оплески публики. Серед найкращого настрою розійшлися гості щойно над ранком з почуванням мило проведеної ночі серед культурної рідної атмосфери.

За зразковий лад впродовж цілого равту належить дотичному Комітетові дійсно щире признання.

Равт Рідної Школи піджеркнув зайвий раз потребу мати власну велику салю з просторими бічними кімнатами. Ще раз люди переконалися, який це скандал, що під боком є велика саля перемінена на театр та непридатна до вжитку на танці та взагалі товариські сходини!

МІН. ЧІЯНО НА МАДЯРІЩИНІ.

БУДАПЕШТ, 13. 11. ПАТ. Сьогодні приїхав із Відня до Будапешту мін. Чіяно з жінкою у товаристві мадярського посла при Квіриналі і вищих урядовців італ. міністерства закорд. справ. Міністра Чіяна витали всюди овацийно. Незвичайно величаве повитання уладили йому в Будапешті, де витали його представники уряду, війська і міста.

—o—

ПОГОЛОСКИ ПРО ЯПОНСЬКО-НІМЕЦЬКИЙ СОЮЗ.

ТОКІО, 13. 11. ПАТ. Аґенція Домеї повідомляє, що вістки „Ню Йорк Геральд Трібюн" про здогадний німецько-японський союз — японські політ. кола вважають тільки повторенням минулорічних поголосок, які не мають ніякої підстави.

НОВИНКИ.

— **ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.**

— **На вітраж** в Успенській церкві зложили в захристії: п. Бурачинська 5 зол., п. Ференцева 5 зол., Н. Н. 1 зол., п. М. Гозак (2 р.) 10 зол., „Достава" 50 зол.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. I., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Робітню футер** має теж Карпяк на Зиблікевича ч. 4. 3052 2—3

— **Дансінг-Брідж** у суботу 14. ц. м. в льокалі Молодої Громади по Загальних Зборах. 3059

ХЕМІЧНА АНАЛІЗА ВИКАЗУЄ, ЩО
ПАПЕРЦІ і ТУТКИ
(ПОВНОВАТКИ)
„КАЛИНА"
є найліпші і найздоровіші!

висказувався з найбільшим признанням для їх високої мистецької вартости. Фірма С. Г. Желеньского виконала крім вітражів для Волоської церкви також 8 вітражів на основі проєкту бл. п. Холодного для церкви у Мразниці.

— **У гр.-кат. церкві св. Варвари у Відні** відбудуться в днях 14—16. і 21. та 22. ц. м. торжественні молебни (новена) в честь св. Йосафата, якого тлінні останки спочивають у тій церкві. Проповіди виголосять: місцевий гр.-кат. парох о. д-р М. Горникевич, о. Іннеркофлер і проф. д-р Л. Лентнер.

— **В Українському Науковому Інституті** в Берліні відбувся 13. ц. м. виклад д-ра М. Масюкевича виклад на тему: Червоний імперіялізм і Україна.

— **Нова праця проф. В. Масютина по німецьки.** Видаваний у Берліні журнал „Гебравхсграфік" (Берлін СВ, Бель-Аліянс-Пляц 7—8) містить у листопадовім числі 24 світлини з медалів проф. В. Масютина. Розпочата нашим українським мистцем серія історичних портретів-медалів крім 12 зображень гетьманів охоплює в собі також портрети наших діячів, котрих імена дорогі кожному українцеві. Згаданий журнал має зовсім заслужену славу високо-мистецького видання не лише на континенті, але й за океаном. Таким чином з постатями українських героїв познайомляться широкі культурні кола всіх частин світу. Крім того проф. Френцелье видавець журналу, що завжди ставився зі симпатією до українського мистецтва, має намір видати ці 24 репродукції в формі окремої брошури. Брошура обємом 16 сторінок крім репродукцій медалів має принести відбитку відомої гравюри Масютина: Гетьман Іван Мазепа.

— **Новий „дім людовий".** В Журавні жидачівського повіту відбулося посвячення угольного каменя і мурів „людового дому" при участи представників влади та різних польських організацій. Посвятив кс. Стан Остахович, а промови виголосили бурмістр Непокульчицький, повітовий староста Галяс і полк. Бронглевич.

— **Нова пошесть.** У селі Ямельниці біля Сколього лютує між дітьми у віці від 7 до 12 літ незнана досі пошесть, на яку захорувало дотепер коло 100 дітей. Проявляється вона горячкою, кашлем і болем горла.

— **Бібліотека Г. Лопатинського в Люблині** Повстала вона 1908. р. і тепер міститься в шістьох салях старого ратуша на старім ринку. Ця бібліотека має 42.000 томів, 1728 рукописів, 294 штихів і 684 мапи. Рукописи (1728) є на пергаміні, а 28 з них має автографи королів. Є це документи, що торкаються Люблина і Люблинщини (української Холмщини) та осілих там старих поміщицьких родів. Відчувається брак заінтересування цією бібліотекою — як каже звіт. Наші студенти, що прибули до Люблина, повинні розглянутись в цій бібліотеці, головно в пергамінових рукописах, де можуть знайти дещо цікаве з української бувальщини, і подати до загального відома. Можна там знайти неодно, що відноситься до історії української безталанної Холмщини. Сто рукописів віддала колись ця бібліотека на бажання родини Лопатинського до Краківської Академії Наук. Давніше вона містилася в подомініканському домі в Люблині. **М. М.**

— **Львівська хроніка.** При вул Снопківській в домі своїх тестів застрілився Іван Сліпецький, управитель вселюдної школи в повіті. Причиною самогубства була туга за дитиною, що померла недавно. — Стверджено, що мужчиною, який кинувся під потяг за двірцем Клепарів, був Берко Вайгман зі Львова.

— **Не мають часу?** Пишуть нам із Кремянця: Як відомо, львівське радіо коли й заповість яку українську авдицію, то майже ніколи не виконує її в цілости. Так було і з авдицією в суботу 24. м. м. Другої пісні „Не вір, дівче, козакові" не виконано, бо, мовляв, забракло часу. Дивно. Є час на „прошки Сам на каралюхи", на пасту „Добролін", на сибірського „чубчика", на таку глибоку поезію, як „камень на каменю, а на нім еще єден камень", на авдиції для готентотів, а на авдиції для українців, що платять за радіо, нема навіть повних 15 хвилин, передбачених програмою. В останньому часі справа покращала остільки, що маємо змогу слухати нову українську радіостацію на хвилі 1.209,6. — Так пишуть українські радіослухачі, яких у Кремянці є кількадесять. Є їх багато по всіх інших містах і в цілому краю, отже управа львівського радія допускається грубого промаху, трактуючи консеквентно по мачошиному українські авдиції.

— **Краєва хроніка.** На залізничій стації в Раві Руській арештовано молодого пасажира, що вкрав у потязі Анцельові Кутінові зі Львова 60 зол. — Біля залізничої стації в Городку Яг. 33-літній залізничий урядовець Роман Поні в часі суперечки стрілив двічі з револьвера до своєї 22-літньої шваґерки Марії Зуховської, учительки з Родатич, ранячи її тяжко в живіт. Опісля стрілив собі в рот і згинув на місці. Зуковську перевезено в тяжкому стані до львівського шпиталю. Причиною трагедії були родинні непорозуміння. — В Гарасимові пов. Городенка повісився 73-літній Стефан Світик з жалю за коровою, що згинула перед кількома днями. — На залізничому шляху біля рампи при вул. Надрічній у Станиславові паровіз ухопив за суконку Анастазію Малашинську і кинув під колеса, наслідком чого вона погибла. — В потоці, званім Рудки, в Бурштині рогатинського повіту, виловили тіло 17-літньої Дарії Кохан, яка скінчила самогубством з причини нещасливої любови. — В Черганівці пов. Косів на гуцула Петра Павлюка напав Іван Лепкалюк і вдарив колом по голові. В обороні власній Павлюк ударив противника сокирою і вбив на місці. Душогуб віддався добровільно в руки поліції. — В Надієві пов. Долина скінчив самогубством Василь Михайлишин у стані нервового розстрою. — В Устилузі пов. Луцьк відобрав собі життя Іван Мазур, управитель вселюдної школи. — В Яблонові пов. Копичинці Іван Вомітовий застрілив свого батька Олексу. — В Добротворі пов. Камінка Стр. застрілено в часі бійки Петра Банесля і тяжко ранено Петра Киселевича.

— **Болото і трачиння замість масла.** Перед кількома тижнями надав хтось із Ряшева чотири 100-кільограмові бочки масла до Катовиць, а перевозовий лист продав за 80 прц. вартости. По якімсь часі, коли по масло в Катовицях ніхто не зголосився, його звернули до Ряшева і тоді показалося, що відборець був фікційний, а замість масла в бочках було болото з трачинням. Показалося, що масло надав Станислав Кретович з Ясінки, якого й арештовано разом з його спільником Л. Міхалком. Знайшовся теж пошкодований Натан Домінец, який заплатив 360 зол. за перевозовий лист на масло вартости 520 зол. Оба ошуканці стануть перед судом.

— **Нагороди Нобля.** Як повідомляють із Стокгольму, літературну нагороду Нобля за 1936 р. признала шведська академія американському драматургові Евгенові О' Нейль. За минулий рік літературної нагороди не признано, як відомо, нікому. Нагороду Нобля з ділянки фізики розділено між австрійського вченого Геса, проф. університету в Інсбруці, та американця Карла Давида Андерсона, професора каліфорнійського інституту технольогії в Пазадені. Нагороду Нобля в ділянці хемії одержав голяндський вчений Петер Дебіє, професор інституту фізичних наук у Берліні.

— **Велитенський міст.** Президент Рузвельт довершив у четвер вечором інавґурації нового мосту між Сан Франціско та Окляндом. Він передав міст до прилюдного вжитку, натиснувши в Білому Домі ґузик, яким влучив електричний струм до тисячок лямп, що освітили міст. Є це найбільший міст на світі, 17½ км. завдовшки. Його будова тревала три роки і коштувала 77 міліонів долярів.

— **Марлена Дітріх на анґлійському конкурсі краси.** Один анґлійський часопис уладив між своїми читачами анкету на тему, котра із славних фільмових артисток найгарніша. Читачам поставлено пять питань, а кожне питання складалося з 20 точок. Щоби вийти переможно, артистка мала здобути 100 точок. Поодинокі питання торкались лиця, очей, профілю, рук і ніг. При клясифікації лиця найбільше точок осягнули Норма Ширер і Катерина Гепборн. Артисткою з найкращими очима признали Кльодету Кольберт. Найгарніші руки має Ґрета Ґарбо, найгарніші ноги Марлена Дітріх і Джінджер Роджерс. Найкращим профілем визначається на думку читачів того часопису Марлена Дітріх і Джін Гарльов. В загальній клясифікації на першому місці знайшлася Марлена Дітріх, що здобула 184 точок.

— **Ґрета Ґарбо причиною розводу.** В одному льондонському суді відбувся недавно цікавий розводовий процес. Розводу домагався чоловік, якому жінка надоїла, наслідуючи фільмову артистку Ґрету Ґарбо. Його подруже життя було щасливе аж до хвилини, як його жінка відкрила в собі подібність до Ґрети Ґарбо. Від того часу вона жила тільки думкою, якби цю подібність підтримати й побільшити. Чоловік міг ще витримати, як довго вона чесалась і вбиралась а ля Ґрета Ґарбо. Але коли почала наслідувати її голос, хід, рухи і манери, чоловік мав того досить. Я оженився з гарною і природною дівчиною, а тимчасом вона стала якоюсь карикатурою Ґрети Ґарбо — жалувався він у суді. Його недоля переконала суддів. Вони признали його домагання зовсім оправданим і видали присуд, яким розвязали подружжя з вини жінки.

— **Чужинне населення в Ню Йорку** зростає сильно у післявоєнному часі. Таке диво відкрив комітет, що укладає пляни розбудови великого Ню Йорку. Перепис перевели урядовці адміністрації прилюдних робіт і з нього довідується загал таке: Сама дільниця Менгеттен втратила між 1920 і 1930 рр. 275.000 чужинного населення. За це дільниці: Бронкс, Квінс і Бруклин виказують великий приріст. Цей приріст повстав не лише із тих людей, що переселилися з Менгеттену, але теж з нових. Звідки прийшли ці нові, комісія не каже точно, лише висловлює здогад, що вони в часі кризи в цілій Америці прибули до Ню Йорку з інших міст. З нової імміґрації є обмаль, бо в 1924 р. введено ріжні імміґраційні загострення, які майже цілковито здержали доплив чужинців з Европи. Комісія завважила великий упадок населення, що походило із країв царської Росії. Ці „росіяни" значно ослабли в Менгеттені, а зросли числом на Бронксі та в Бруклині. Населення чорних нігрів зросло в околиці Гарлему, в північній частині Менгеттену. Таксамо в північній околиці повіту Кінґс повстали цілі нігерські середовища. Кажуть, що після війни прийшло багато нігрів із південних стейтів Америки.

— **Большевизм у світлі власних документів.** До статті під повищим заголовком („Діло" ч. 253 з 8. ц. м.) вкралася в останньому уступі помилка, яку просимо справити. А саме після слів „Неприємно вражає..." випали слова „мапа словацького комітету в Польщі", через що речення набрало цілком іншого змісту.

— **Ріжні вістки.** Коло берегів Анґлії лютує сильна буря, від якої потерпіло багато кораблів. — В Десаві помер у 88-ому році життя генерал Герман Штранц, колишній командант німецької армійської ґрупи у відтинку Верден підчас світової війни. — Як повідомляють із Риму, папа занедужав на астму. Лікарі заборонили йому ходити.

— **Найкраще приладжені страви не смакують,** коли мають за мало сосу. Приладжування сосів є найчастіше получене з трудношами, а часто не стає часу їх приладжувати. Вартісним помічником у таких випадках є кістка грибкового сосу КНОРР. Знаменитий сос із цієї кістки можна приладити дуже скоро, треба: 1) кістку покрушити, 2) розтерти у 2—3 ложках літньої води, 3) пасту змішати з 1/4 літр. кипятку і постійно мішаючи варити 3 хвилини. Страви ярські як напр. риж, лазанки, макарон, кашу, бульбу і клюсочки всякого роду можна приладити скоро і дешево, одначе вони будуть смачніші і пожданіші, коли додамо сосу грибкового КНОРР До сосу можна дати дещо сметани.

В днях 14. і 15. листопада збірка для безробітних!

З концертової салі.

„СТРІЛЕЦЬКА ПІСНЯ В МУЗИЦІ ТА СЛОВІ".

В театральній салі Нар. Дому відбувся дня 12. XI. ц. р. „Вечір стрілецької пісні". Програма його була цікава і змістом і ріжноманітна. Вечір розпочався хоровою точкою „Ой у лузі червона калина" гармонізації Ст. Людкевича, яку виконав акад хор „Бандурист". Слово про стрілецьку пісню мав ред. М. Голубець. Це слово він виголосив у специфічній, звязкій формі, ілюструючи творення стрілецької пісні з розвитком боєвого життя У. С. С. Промовець закінчив своє слово, що було в загальному ліричному настрою, бадьорим акордом „Хлопці алярм!"

На дальші точки програми складались: сольоспів тенора Михайла Дуди, який повним голосом, не завсіди у влучній інтерпретації, відспівав цілу низку стрілецьких пісень композиції М. Гайворонського, Л. Туркевича та Н. Нижанківського; рецитація м-ра І. Гургулівної, яка з чуттям віддеклямувала „Оду до пісні" Р. Купчинського та як наддаток „Музико грай" Ст. Чарнецького; Н. Нижанківського фортепіянове тріо Е-моль, II. частина (медитації на тему „Со духи праведних"...) у виконанні д-ра Н. Нижанківського — фортепіян, д-ра Криштальського — скрипка та проф. П. Пшеничи — віольончеля. Ця точка з мистецького боку була найкраща. Симпатичний вечір закінчено „Журавлями" гармонізації Ст. Людкевича, що їх відспівав акад. хор „Бандурист".

Фортепіяновий супровід був у певних руках д-ра Н. Нижанківського. Диригентом хору був дир. О. Плешкевич.

Наша публика прибула на вечір дуже численно — так, що саля просто тріщала. Сам вечір лишив по собі миле й тепле враження. Може за мало було того „темпа" стрілецького — живого, боєвого, такого характеристичного для УСС-ів. Про це при таких нагодах слід би завжди памятати.

М. Островерха.

—o—

Зі судової салі.

ВІДГОМІН КРІВАВИХ ПОДІЙ У РУДЕЧЧИНІ.

В четвер 12. ц. м. закінчилася розправа проти дальших 16 підсудних селян, яких прокуратор притягнув до відповідальности за участь у рільнім страйку дня 1. липня ц. р. в Острові Туниголовськім. По розправі перед одиночним суддею окружного самбірського суду на виїздній сесії в Рудках суддя оголосив присуд, яким засуджено: 1) Дмитра Артимюка з Погірець на 7 місяців вязниці; 2) Івана Гринчишина з Макарова на 6 міс.; 3) Івана Іванчука з Макарова на 1 рік; 4) Мединську Теклю з Макарова на 6 м.; 5) Івана Шпака з Макарова на півтора року; 6) Михайла Василева з Нового Острова на 7 м.; 7) Івана Гураля з Макарова на 4 м. арешту; 8) Анну Гринчишин з Макарова на 4 м. арешту; 9) Йосифа Гринчишина з Макарова на 4 м. арешту; 10) Івана Кінаша з Макарова на 5 м. арешту; 11) Марію Мазур з Макарова на 4 м. арешту; 12) Володислава Мазура на 4 м. арешту, та 13) Іллю Кінаша з Макарова на 3 м. арешту. Загалом сума кар сягає до 7 років вязниці враз з арештом.

Суд увільнив Анну Чекайло і Марію Гураль, обі з Макарова. Підс. П. Куриляк з Острова Нового на розправу не прийшов і тому його справу суд вилучив.

—o—

Відозви й комунікати.

ВПИСИ ДО ГОСПОДАРСЬКО-САДІВНИЧОЇ ШКОЛИ ТОВАРИСТВА „ПРОСВІТИ" В МИЛОВАННІ.

Дня 20. січня 1937 р. починається новий 11-місячний сільсько-господарський курс, який буде тревати до дня 20-го вересня 1937 року. Наука в школі відбувається на основі програми навчання, затвердженої міністерством освіти, яка обовязує в державних сільсько-господарських школах.

Навчання в школі є теоретичне і практичне, обіймає всі ділянки сільського господарства та підготовляє учеників не лише до праці на власному господарстві, але також до праці у хліборобських і кооперативних організаціях (контрольорів молочности, кооперативних діловодчиків і т. п.). При школі є зародова обора молочної худоби, зразкові курники, шкілки овочевих дерев, продукція насінь, пасіка, все це пристосоване до практичного навчання на курсах. Школа має ремісничі варстати, в яких ученики мають нагоду навчитися робити ті прилади потрібні для господарства, які кожний господар може сам собі зробити. У школі працює 3 фахівці учителі-спеціялісти та інструктори для практичного навчання.

1. На курс приймають мужчин у віці 15—24 літ, що покінчили найменше народню школу. 2. Кожний принятий ученик мусить мати два одяги (в тому один до праці при виконуванню практичних справ у шкільному господарстві). Крім одягу має мати кожний ученик 4 пари білля, 4 рушники, 2 простирала, подушку, покровець, сінник та начиння до їдження (тарілку, миску, пів-літрове поливане горня, ложку, вилки і ніж). 3. Ученики платять одноразово при зголошенню на курс 10 зол. вписового.

Крім вписового платять ученики місячно з зол. за науку, а 4 зол. за приміщення у захисті, опал і світло. Ученики харчуються в кооперативній харчівні, яку самі ведуть, а прохарчування одного ученика в кооперативній харчівні сягає 18 зол. місячно. В часі курсу ученики користають з 50 проц. знижки при переїзді залізницею. 4. До зголошення на курс треба долучити: а) Шкільне свідоцтво; б) Посвідку родичів, потверджену парохіяльним або громадським урядом, якою родичі зобовязуються правильно платити кожного місяця належну оплату за ученика у школі. Коли ученик має підмогу від установи, тоді слід долучити до зголошення заяву від установи, що буде правильно кожного місяця платити оплати за свойого кандидата; в) Долучити поштову марку за 55 сот. на відповідь; г) Вислати поштовим переказом вписове 10 золотих. 5. Про принятя і день приїзду до школи повідомить Управа школи по 1. грудні 1936 р. Непринятим до школи зверне документи і вписове. 6. Зголошення приймає управа школи до дня 1. грудня 1936 р.

Школа впродовж 25 літ свойого істнування положила великі заслуги в поширенні сільсько-господарської культури. Це найкращий доказ того, що збільшення числа молоді саме під цю пору тим більше вказане.

Зголошення слати на адресу: **Господарська Школа Т-ва „Просвіта" в Милованню, почта Стриганці (Stryańce) над Дністром.**

В листопаді — місяці українських інвалідів зберіть жертви від знайомих та вишліть на адресу: УКТОДІ, Львів, Потоцького ч. 48.

Дописи.

РОЖНІТІВЩИНА.

Осіння праця у Рожнітівщині. Філія Т-ва „Просвіта" у Рожнітові уладжує при співучасти фахових сил Районової Молочарні освітньо-господарські курси в Рожнітові, які тревatимуть від 23. листопада до 6. лютого 1937. У програму курсу входять: диригентура, режисерство, українознавство, методольогія позашкільного виховання, суспільне виховання, сільське господарство, садівництво, ветеринарія, заразливі хороби і перша поміч у нагих випадках, рільнича промисл. Оплата на адміністрацію курсу 15 зол. від особи. Метою курсів вишколити освітніх працівників, які повели би основану, змістову, освітню працю по читальнях філіяльного району.

Дня 22-го листопада уладжує Філія „Просвіти" в Рожнітові змагання хорів, до яких зголосило свою участь 10 просвітянських хорів. Найкращі хори будуть нагороджені. Змагання розпічнуться точно в год. 16-ій.

СКОЛЄ.

„Показ українського промислу" уладжує виділ філії Союзу Українських Купців і всіх установ у Сколім при співучасти Союзу Кооператив у Стрию. Виставка відбудеться у салях Українського Захисту в днях від 15—22. листопада ц. р. Святочне відкриття відбудеться в неділю 15. ц. м. в год. 12-ій впополудне. Вступ на виставу вільний. Підприємці будуть платити за участь у виставі по 5.— зол. від одного м. кв., яка може бути обниження в міру більшого зголошення виставців. Місце на свій станок вибере собі кожне підприємство на орієнтаційному плині по приїзді до Сколього. Організаційний комітет виставки подбає про вигідні нічліги, спільне прохарчування і відповідну рекляму у пресі та в терені при помочі обіжників і афішів. Приготування до виставки й уставлювання станків буде відбуватися в днях 13. і 14. листопада ц. р. і тоді кожне підприємство мусить приготовити свій станок. Потрібні матеріяли можна буде дістати на місці в часі підготови до виставки. Слід завважити, що така виставка рідного промислу відбудеться у Скольому перший раз і тому викличе відповідне зацікавлення загалу громадянства. Тому організ. комітет сподівається, що наші підприємства візьмуть участь у цій виставі і причиняться до: поширення своїх виробів серед громадянства Скільщини; освідомлення населення про розмах та досягнення нашого промислу; гарного та величавого вигляду цієї виставки. Зголошення слід слати на адресу: Складниця С. К. у Сколім. — За Організаційний Комітет Виставки: Володимир Салоловський, голова, М-р Микола Ценко, секретар.

СКІЛЬЩИНА.

Наслідки пияцтва — 4 роки і 4 місяці вязниці. Скільщина і взагалі ціла Верховина давно була славна з пияцтва і в слід за тим з темноти. В останніх часах, головно внаслідок кріз та недостачі грошей пияцтво зменшилося у деяких селах. Вірні старій традиції залишилися та вели в цьому перед Славсько і Лавочне, а тепер побила їх здається Волосянка і то на жаль довголі свідоме село. Недавно дістав місяць безоглядної вязниці Василь Вільшинський за те, що по пяному мав викрикувати якісь протидержавні окрики. В половині червня ц. р. в неділю, коли майже по всіх селах люди сходять-ся у читальнях, зійшлося кількох молодців у коршмі Ізака Ріхтера, де попивали на переміну чистий спірт, то зі соком, то звичайну горівку. Михайло Камінчин, випивши не темна ніч, почав викрикувати, а коли жид хотів його викинути під пліт, не хотів уступитися і почав авантюру. Коли один з прикордонної сторожі хотів завести його на станицю, підхмелені товариші, а саме Василь Коруд, Михайло Війтів та Федор Вільшинський почали просити його, щоб пустив їх товариша, а він зголоситься рано сам на станиці. Але і це не помагало, збігалося більше людей, хтось з присутніх мав кашкути: хлопці дайте коза і щойно на поклик фіванесового сторожа всі розійшлись спокійно до дому. Епільог цієї пригоди відбувся 31. ц. м. перед окружним судом у Стрию на виїздній сесії у Лавочнім. По розправі проти товаришів забави засуджено Вільшинського на 2 роки, Коруду на рік, Камінчина на 8 місяців, а Війтова на 7 місяців всіх на безоглядну вязницю. Найприкріше те, що це молоді хлопці, які свою енергію повинні спрямувати в іншому напрямі, а не на пияцтво. — Слід додати, що сама Скільщина зужила до осени 1934 р. сто літрів алькоголю денно. Коли проголошено мораторію на селянські довги, гуртівня спіртового монополю у Сколім продає тепер денно по 150 літрів алькоголю для самої Скільщини за 1.200 зол. денно, або за 36.000 зол. місячно. Якщо додати, що найменше 10000 куріїв у Скільщині прокурює найменше 500.000 зол. річно, то побачимо, що у Скільщині дуже мале зрозуміння у справі шкідливости алькоголю та нікотини для здоровля і на нашу кишеню. Страшні це числа. Чи подумав хто, кілько можна би за ці гроші обтерти сліз нашим бідним людям; кілько можна би отворити нових варстатів праці; кілько можна би післати дітей до шкіл, ремесла, піднести господарку або докупити землі за ці змарновані гроші. Не жаль не бачимо ніде в нашій околиці послідовної і зорганізованої акції до боротьби з цими отрутами. І тому до нині на жаль є села, де наші селяни сидять по коршмах, а підчас ярмарків у Сколім по шинках, куди заглядають теж інтелігенти і там пропивають свою керванцю, свій дорібок, понижуючи свою особисту честь і національну гідність.

—o—

Спорт.

МІЖОКРУЖНА КОНФЕРЕНЦІЯ У. С. С.

В неділю 15. ц. м. скликує Український Спорт. Союз конференцію представників усіх округ. Конференція ця відбудеться у Львові в домівці Молодої Громади при вул. Коперника 21, а не Городецьких, як було подано передтим. Початок в год. 11. передпол.

ТІМ УКРАЇНА-ГАСМОНЕЯ — ПОГОНЬ.

Заповіджені на неділю 15. ц. м. змагання між тімом Україна-Гасмонея і лігową дружиною Погоні викликали у Львові величезне зацікавлення. Склади обох дружин дають запоруку, що гра буде справді цікава й гірлива. Низькі ціни вступів і вигідна пора змагань (11.30 передполуднем) притягнуть напевно у неділю на грище Погоні рекордову скількість глядачів.

ЗМАГАННЯ ЧЕСЬКОЇ ЛІГИ.

В чеській державній лізі грають у неділю 15. ц. м.: у Брні С. К. Жіденіце — Простейов, у Празі Спарта — СК. Пільзно, в Пільзні Вікторія — Славія, у Братиславі Братислава — Мор. Славія; Наход грає у себе з Вікторією Жіжков, в Кладно з С. К. Русь.

БРЮССЕЛЬ. СПАРТА — ДІЯБЛЄ РУЖ 2:2 (2:2).

Спарта грала в столиці Бельгії з відомою дружиною Діяблє Руж (Червоні Чорти) й осягнула нерішений висліл. На цих змаганнях було 30.000 глядачів.

НА ФРОНТІ ГРАЮТЬ ГАРМАТИ — В БАРСЕЛЬОНІ КОПУНИ.

В минулу неділю, тоді коли під Мадридом велися найгарячіші бої, в Барселюні відбувалися змагання за мистецтво Каталонії. Грали Ф. Ц. Барселюна й Еспаніоль із висліком 2:1 у користь Барселюни.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Дербі Мадярщини. В Будапешті перемогла Угорія Ференцварош у мистецтвах 3:0.

Дербі Італії. В Торіно перемогла місцева дружина що є одночасно лідером табелі, Больонію 1:0.

Німеччина — Італія. Ці незвичайно сенсаційні змагання відбудуться цієї неділі в Берліні. Відбудуться вони на олімпійськім стадіоні. Організатори надіються, що на цих змаганнях буде майже 120.000 глядачів, що було би одночасно світовим рекордом найбільшої скількости глядачів. Суддюватиме швед Еклеф. Спортові европейські кола заповідають перемогу Німеччини.

По недількій перемозі ужгородської Руси чеська спортова критика заповідає відродження бувшого мистрою ужгородської дружини. Доки слабо грала поміч, доти Русь програвала; коли ж поміч прийшла до себе, Русь без ніяких змін буде певно небезпечним противником для всіх дружин ліги. Найпекучішою справою Руси є заангажування нового тренера.

—o—

Нові книжки й журнали.

WIADOMOŚCI ROLNICZE. Wydawnictwo Lwowskiej Izby Rolniczej. Rok III. 8. listopada 1936. № 44.

—o—

Для всіх необхідний

Календар „КРИНИЦЯ"

на рік 1937.

Ціна 1.50 зол. Порто 30 сот.

ПРЕБАГАТА, ІЛЮСТРОВАНА НАСТІЛЬНА ЕНЦИКЛЬОПЕДІЯ ЩОДЕННОЇ ІНФОРМАЦІЇ.

Крім частини статистичної, подає „Криниця" найновіший огляд промислу і торговлі. Для кожного звання — конечні правні поради.

Докладний образ цілорічного українського життя і всесвітніх політичних подій.

„КРИНИЦЯ" — ЦЕ VADEMECUM КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ У ВСІХ ДІЛЯНКАХ.

Театри.

Український Театр Й. Стадника.

Дрогобич:
15. XI. Синя квітка (попол.) і Наталка Полтавка.
Трускавець:
16. XI. Синя квітка.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

Судова Вишня: „Кямо грядеш"?
13. XI. Вінцій і Лігія (І ч.)
14. XI. Смерть Нерона (ІІ ч.)
15. XI. Рожевий шлях.
Городок Яг.: „Кямо грядеш?"
16. XI. Вінцій і Лігія (І ч.)
17. XI. Смерть Нерона (ІІ ч.)

Український Національний Хор під арт. проводом Д. Котка.

Красилів. 14. XI.
Рівне: 15. XI. і 16. XI.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича

Жидачів:
14. XI. Німа теща.
15. XI. Ній.
З Жидачева їде театр до Миколаєва.

Великий Театр:

Субота, 14. XI. год. 7.30 „Каваренька".
Неділя, 15. XI. год. 3.30 поп. „Пігмаліон"; год. 7.30 веч. „Каваренька".
Понеділок, 16. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька".
Вівторок, 17. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька".
Середа, 18. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька".
Четвер, 19. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька".
Пятниця, 20. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька".

Кіна.

АПОЛЬО: „Їх троє".
АТЛЯНТИК: „Пан із мільйонами".
ВАНДА: „Катруся" з Франціською Галь; „Мужчини в небезпечному віці".
ГРАЖИНА: „Відень шаліє".
КАСІНО: „Ада, це не липає".
КОПЕРНИК: „Під двома прапорами".
МАРУСЕВЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Вівтор чи Вікторія", „Ковбой мільйонером".
МІРАЖ: „Хто останній цілує".
МУЗА: „Спокуса".
ПАКС: „Шпик Сиран" „Пат і Патахон".
ПАЛЯС: „Прокажена".
ПАН: „Рітмайстер фон Верфен".
РАЙ: „Малий моряк".
СВІТ: „Дочка джунглів".
СТИЛЬВЕ: „Сто пот-х" з Еді Кантором, ревія „Це і те".
ТОЙ: „Несамовитий дім" і кольоровий додаток „Чудові діти".
УТІХА: „Кровавий замах у касині" та ревія.
ХІМЕРА: „Геройський форт Дуомон"

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Яновія".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 14. листопада 1936.

Відень (506.8) 15.40 Концерт орх. мандолілістів, 18.15 Нар. пісні, 19.15 „Станіслав" оп. А. Мідера. 22.20 Пісні й арії А. Шпендер сопр., **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття. **Прага** (470,2) 11.5 Легка музика, 16.15 19.45 Концерт, **Париж** (1648) 17.00 Легка музика, 21.00 Сп. ре-сітадь, **Берлін** (356.7) 19.00 Пісні й увертюри Р. Шумана, 19.00 Квінтет п-моль Блюме. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Альпійські танки й нар. дуети, 20.10 Перли забутих оперет. **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для сел, 12.00, 13.15, 14.45, 18.00 Концерт, 18.30 У кругі звірів. вес. авд., **Будапешт** (549,5) 13.30, 17.30 Сальон. музика, 19.00 Спів. 22.00 Циг. музика, 22.45 Концерт оп. орх., **Мілано** (368,6) 11.30 Легка муз., 20.45 „Ль Ова дель Каіро" оп. Моцарта, 22.00 Концерт оп. музики, спів, **Рим** (420,8) 12.40 Розр. концерт, 17,15 Танк. музика, 20.20 Концерт хору.

Неділя, 15. листопада 1936.

Відень (506.8) 11.45 „Вязерунок Мадонни" оп. Франк-а, фраґм., 13.30 Давні віденські оперетков. мельодії, 15.40 Камер. музика, 17.35 „Веседо крізь життя" розр. концерт. 22.30 Відьовчели. **Прага** (470.2) 8.00 Концерт, 10.50 Симфонія ч. VII. Брукнера, 12.20 Попурі чеських опереток, 15.45 Популярний концерт, 16.55 „Пропопона смерть" кантата Бендля, 19.30 „Кармен" оп. Бізета, **Париж** (1648) 12.00, 14.00, 16.00 Легка музика, 13.00 Орг. ресіталь, 18.15 Симф. концерт, 21.45 „Маратон" трагічний епізод Дівоара з муз. Грекура, **Білгород** (537,3) 13.15 Нар. пісні, 17.00 Нар. музика, 20.00 „Барон Тренк" оп. Альбінія, **Берлін** (356,7) 10.30, 13.00 Музика, 18.00 „Бальон на припоні" муз. образці, 20.00 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Безжурний поранок, інстр., солісти, 10.45 Фантазії на орг. Вірдінера, 11.30 Нар. пісні, 12.00 Музика, 18.15 Гарні мельодії, **Мінхен** (405,4) 9.30 Сопран і форт, 16.45 Весела авдиція, 18.00 Нар. музика з Байрайту, 22.30 Танк. музика, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт сальон. орх, 17.00 Джез. орх., 18.25 Форт. ресіталь, 19.35 Циг. музика, **Мілано** (368,6) 15.20 Камер. музика, 13.45 Орх. концерт, 16.30 Вок. конперт, 20.40 Симф. концерт., 21.50 „Асфальт" ком. Мальонія, **Рим** (420,8) 17.00 Симф. концерт, 20.40 „Манон" оп. Масенета.

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гозиковіч. — Львів, Домінікальська 4. 2684 58-60

ЧЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 14. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Рухавка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд для шкіл. 11.30 Для шкіл: Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу. 12.03 Концерт орх., 12.50 Хліборобська скринька, 12.50 Полудневий денник. 14.30 Весела авд. для дітей: Розривайова аннія з гор. Личакова, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекляновий концеот, 15.30 Львівські бінучі вістки, 15.35 Музика з гр. пл., 15.50 Гутірка про жоди, 16.00 Мендельзонова хвилина, з гр. пл., 16.15 Фр. оперетки, орх., 17.00 Муз. портрети й нариси, спів, форт., 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 19.00 Про Г. Сенкевича, 19.30 Концерт орх., спів, 20.30 Літер. новини, 20.45 Веч. денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Вільовч. ресіталь Дезидерія Данчевського в супр. форт., 21.50 Орх. конперт, 22.00 „Ватерльо або співоська любов" гротеска Камі, 22.30 Просимо до танку, гр. пл.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Неділя, 15. листопада 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для сел: Хліборобська газетка, Кооперація та безробіття, 8.40 Мендельзон: Весільний марш зі „Сну літньої ночі", гр. пл., 8.50 Програма на нині, 10.30 З ріжних країн, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розр. концерт, орх., Шротерівна сопран, Петецький баритон, 14.00 Рикошет оленів, трансмісія з поморських лісів, 14.35 Нар. капели, 15.15 Для дітей: Діти з Туріаки на Поділлі перед мікрофоном, 15.30 Для сел: Про молочарський закон, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Реклама (К. К. О.), 16.06 Реклямовий концерт, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 Фраґм. із „Соймових проповідей" П. Скарги, 17.00 Симф. концерт; у перерві ок. год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.00 Про Г. Сенкевича, 19.15, 20.00 Мішаний концерт: Марія Поповичівна сопран, скрипка, форт., 19.45 Літер. хвилини: Г. Бальк: Гутірки з нічю, 20.20, 20.21, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політ. огляд. 20.50 Вечірній денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Форт. ресіталь, 22.05 Характеристичні інтермецца, мельодії та твори у вик. орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Шукаєте праці? —

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника!

Подяка.

Почуваюся до милого обовязку тою дорогою подякувати ВП. Д-Р. М. СТАХУРОВІ за вилікування мене з тяжкої небезпечної недуги. Причинилася до того лише ялинове і повне знання лікування. Христіянське „Спаси Біг" за це!

Броиислава Скваркова.
Перемишль, 10. 11. 1936. 3056

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельги бельг. 90.08—89.65, Доляри американські 5.32 — 5.29, Доляри кан. 5.31.50 — 5.28.50, Фльор. гол. 287.10 — 285.40. Франки фр. 24.73 — 24.59, Франки швайцарські 122.45—121.65, Фунти англ. 25.98—25.82, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.70—17.20, Кор. дан. 115.94—115.10, Кор. норв. 130.53 — 129.55, Кор. шв. 134.03 — 133.05, Ліри італ. 25.20—24.60, Марки фінл. 11.46—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95.50—95. Марки нім. срібні 122—115.

Акції.

Банк Польський, 111, 110.50, Вуголь 16.50, Ліськон 14.80, Норбдін 64, Островець 30, Стараховичі 36, Габербут 40.50.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 66, друга 66.25, 5 зад. 52.50, 6 дол. 71.75, 7 стаб. 482,50.

Заставні листи.

5 прп. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прп. Л. З. Бк Г. 40—43. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прп. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прп. БГК. 61—65, 4 прп. БГК. 61—65.

Долярівка 46—48, 3 інвест. 1. ем 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65.50—67.50.

ШИНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 13. листопада п. р. кооперативним платив за: льоно Львів.

1 вг. масла десерового більок.		
1 без опакування	2.75	зол.
1 вг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.80	„
1 вг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.80	„
1 д. молока	0.17	„
1 к. яець	4.70	„

Тенденція на всі артикули сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 13. XI. п. р. платив своїм доставцям за 1 вг. живої птиці, льоно подвір'я птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Кури І. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.30 кг. вгору без вапняку	0.95 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Спростування. У виказі XXIII. жертв на викуп Українського Городу в ч. 240. „Діла" проголошено: о. Ем. Кормош складає 5 зол. і кличе: о. Володимира Попеля. Має бути: о. Омелян Кормош складає 5 зол. і кличе: о. Волод. Попеля Малів, о. Ілярія Солтикевича Ботелка Ника п. Борина і о. Ореста Солтикевича Улюч.

Директори, службовики і робітники фабрики „КАЛИНА" в Тернополі зложили з нагоди імяниш Вп. Дир. Бриковича Іляріона зол. 60.— на допомогу інвалідам. — УКТОДІ, Львів. 3050

МЕШКАННЯ

НАШЕ МЕШКАННЯ — наша приємність. Фіранки, декорації кімнат за безцінь, Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 16-7

З КІМНАТИ, комфорт, Дідушка 35, до винайму. 3048 3-3

Увага Радіослухачі!

Відкрита нова радіова робітня

О. Л. ГАСЕЛЬНУССА

Львів, вул. Личаківська 1.

направляє, переробляє всілякі радіеві — апарати по конкуренційних цінах. — Всілякі радіеві частини на складі. 3012

КУПНО - ПРОДАЖА

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 20-60

ПАРЦЕЛЯ 178 кв. сяжнів при вул. Крупярській — на продаж. Інформації подасть парохіяльний уряд, Львів, Личаківська 82. 3051 2—2

ПРОДАМ каменицю І-поверхову, 8 вільних кімнат, центральне огрівання, вхід від офіцин. Відомість адвокат Вахмян. вул. 3. Мая 16. 3061 1—2

РІЖНІ

МАКС ГЛЯЗЕРМАН, ритівниче заведення, фабрика каучукових стампілій і відливарня таблиць, Львів, вул. Сикстуська 19, телефон 215-03. 2958 6—10

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські: Копернина 26, подвір. 2962 7-10

ЗОЛОТІ та срібні вироби, перстенці, шлюбні обручки тощо продає дешево славнозвісна католицька фірма ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ, Львів, площа Марійська ч. 5. Полагоджує всякі направки. 3032 2—30

СВЯТОЧНІ дарунки. Найновіші вовняні шовки, решітки оказійно. Прохніх, пл. Капітульна 3. 3040 3-15

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка ондуляція з 6-місячною гарантією. Сальон чесання пань. Сикстуська 8. вхід через браму. 3055 1—2

ГОДИННИКИ купуйте, направляйте у Розважевського Академічна 2 (Готель Жорна). З провінції просимо пересилати почтою. 3034 2—5

РОБІТНЯ КОВДЕР Кентшинського 4, солідно переробляє і виконує нові. Ціни найнижчі. 3057 1—4

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Д-р Ростислав Білас

мешкає тепер

Листопада 43.

ОГОЛОШЕННЯ.

РАДІО АПАРАТИ

всіляких типів направляє, успрявнює, доповнює і переробляє фахово і солідно

„WARRADIO"

Львів, Яніська 37. Тел. 230-33.

3/58 3—3

(НЕ ФАРБА)
привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ первісний **КОЛІР**

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавниче Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 259 (14.508). Львів, неділя 15. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Нова большевицька провокація.

ПАРИЖ, 14. 11. ПАТ. Як твердить московський кореспондент „Матену", арештування 7-ох німців та чужинців — совітських громадян — це підготова до нового політичного процесу, що має буцімто виявити діяльність „Гештапо" (німецької дефензиви) на терені СССР.

Г.П.У. викрило недавно кілька **протисовітських змов чисто внутрішнього характеру,** м. ін. в квітні ц. р. виарештували т. зв. „націонал-соціялістичну опозицію" між членами комуністичної партії.

Щоб скомпромітувати ту організацію, доказують, що вона мала звязок зі закордонним фашизмом, до процесу вмішають чужинецьких комуністів. Дотепер арештовані: Гуго Еберляйн, Віллі Мунтєнборґ, акторка Шарльота Геґґер, Коссак, Штайн-Домскі, Фересес, Штралер і Пастамакос. Їм закидають, що вони передали змовникам гроші й інструкції.

АРЕШТОВАНИХ НЕ ПОСТАВЛЯТЬ ПІД СУД?

МОСКВА, 14. 11. ПАТ. З німецьких джерел повідомляють, що в СССР арештовані такі німці: Тіммґ, віцедиректор концесії, Лео Геніґтавзер, фризієр, Ольберґ, скрипак, Нідермаєр, книговод одної совітської установи, Ерль Інґтавзер, Мохер, годинникар, та один жид, литовський громадянин Рац, що був директором концесії.

В німецьких колах припускають, що арештованих не будуть судити, лише їх видалять зі СССР.

ПЕРЕД ВЕЛИКОЮ БЕЗБОЖНИЦЬКОЮ КАМПАНІЄЮ.

ВАШИНҐТОН, 14. 11. КАП. Як повідомляє „Нюз Сервіс", найновіша совітська офіційна статистика виказує, що в СССР замкнено 14.000 церков, каплиць та святинь ріжних віроісповідань.

Тепер підготовляють большевики світову пропаґандивну кампанію безбожництва в таких розмірах, як ще ніколи дотепер; при тому візьмуть під увагу психічні настрої ріжних країв. Ту кампанію обговорять на світовому конґресі безбожників, що збереться 9. лютого 1937 р. в Москві при співучасти коло 1.600 представників 46-ох країв. Організаційний комітет конґресу кольпортує по всьому світі пропагандивну брошуру ,що накликає до знищення всіх релігій, зокремаж християнської, як неприєднаних ворогів комунізму.

Наступ національних військ на толєдський міст.

МАДРИД, 14. 11. Авас. **Нац. кольона полк. Телля заатакувала вчора толєдський міст; помагало їй 12 батерій, що бомбардували ворога — відповіла вся червона артилерія. Наступ полк. Телля йде на Сан Січе і Калле де Антоніо Льопез, 300 метрів від лівого берегу ріки. По обох сторонах взяли в бою участь повзи і літаки.**

Галицька Каса Ощадности у Львові

видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на кожне жадання або терміновi.

ВКЛАДКИ

ощадностеві зложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.

ФОНД резервовий понад 4,200.000 золотих. 6/45

ЗАГАЛЬНИЙ ПРОТИНАСТУП ЧЕРВОНИХ.

СЕВІЛЛЯ, 14. 11. ПАТ. Ген. Кеїпо де Лляно ствердив, що червоний уряд змобілізував усіх здібних до військової служби мужчин і **почав завзятий наступ не лише під Мадридом, але й на флянках. Нац. війська всюди рішуче боронять, їхні становища надто сильно укріплені, щоб червоні могли їх здобути, тому наступ відкинено. Червоні відступили, залишаючи 300 убитих і чимало полонених.**

МАДРИД, 14. 11. ПАТ. Червоне мін-во війни повідомляє: В пятницю вечором наші війська почали велику офензиву на мадридському фронті. Всі передбачені у пляні становища на правому крилі занято.

САЛЯМАНКА, 14. 11. ПАТ. Нац. війська відбили наступ червоних на відтинку 7. дивізії. Між 390 убитими червоними є чимало чужинців.

ТЕНЕРІФА, 14. 11. ПАТ. Комунікат, оголошений в год. 1.30 повідомляє: нац. летунські ескадри зістрілили вчора над Мадридом 13 червоних літаків. Між ними є один тримоторовий бомбовий совітський. На Ґвадаляхарському відтинку нац. війська заняли м. Сіруоту; на інших фронтах без змін.

ТОЛЄДО, 14. 11. ПАТ. Нац. летунство дуже активне; воно зістрілило один червоний літак над Каза дель Кампо, другий над Вілляверде. Нац. артилерія сильно обстрілювала евакуовані передмістя Мадриду. У Карабанчель нац. війська відбили наступ червоних та здобули один совітський танк. Бомби з нац. літаків викликали вибух у складі муніції в мадридській дільниці Монтана.

ПОВІТРЯНІ БОЇ.

МАДРИД, 14. 11. ПАТ. Мін-во війни повідомляє: Пополудні дійшло до кількох повітряних боїв над столицею; 4 нац. літаки зістрілено інші відступили.

СЕВІЛЛЯ, 14. 11. ПАТ. Ген. Кеїпо де Лляно повідомляє, що вчора дійшло до великих повітряних боїв над Мадридом. Рано стрінулося 14 нац. літаків з 14-ма червоними. З червоних зістрілено 5 мисливських літаків і один бомбовий; з національних один легко ушкоджений.

Пополудні нац. ескадра звела бій з 20-ма червоними літаками, зістрілюючи один червоний тримоторовий літак та 4 менші; решта відступила.

ЧИЇ ЛІТАКИ ЗІСТРІЛЕНО?

Подавши ті вістки ґен. Кеїпо де Лляно додав: „Цікаво, що вечірні комунікати червоного командування подають буцімто червоні зістрілили саме таку скількість літаків.

МАДРИДОВІ ЗАБРАКНЕ ВОДИ, ХАРЧІВ І МУНІЦІЇ.

СЕВІЛЛЯ, 14. 11. ПАТ. Як твердить ґен. Кеїпо де Лляно, обороняцям Мадриду нестає харчів. Нац. командування хотіло вести війну як найбільш гуманно, але з огляду на опір, який стрічає, мусітиме взятися до інших засобів. Нац. війська перетнуть мадридський водопровід, тому небавом обороняцям Мадриду забракне харчів, води і муніції.

Довкруги порозуміння фламандських націоналістів з „Рексом".

БРЮССЕЛЬ, 14. 11. ПАТ. Фламандська національно-католицька партія намагається відтягнути флям. націоналістів від союзу з рексистами. Голова партії Вербіст підкреслює, що те порозуміння не може бути трівке, бо рексісти рекрутуються здебільша зпоміж вальонів.

Бувший лікар державного шпиталю у Львові

Лікар

Володимир Лазорко

ординує тепер у **ЗБОРОВІ при вул Собіського ч. 19.**

Центральний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові, вул. Третого Мая 15.

приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу.

ЗАВОРОЖЕНЕ КОЛО.

УКРАЇНЦІ ТА ПОЛЬСЬКІ ВЕЛИКІ ЗЕМЕЛЬНІ ВЛАСНИКИ В ОДНОМУ ФРОНТІ ПРОТИ КОЛЬОНІЗАЦІЇ.

Злободенною справою в Польщі є сьогодні справа приспішеного виконання земельної реформи на основі постанов закону з 28 грудня 1925. р. Цей закон призначає з більшої земельної власности річну норму 200.000 га рільних ужитків на ціли парцеляції, при чому має на увазі передовсім сусідську парцеляцію з метою усамостійнити з господарського боку дрібні карлуваті господарства. Виконання земельної реформи мало у початках доволі сильний розмах, що тревав від 1926. до 1930. р. — себто до початків господарської скрути. Про парцеляцію й військкове осадництво на основі законів з 15. липня 1920. р. і 17. грудня 1920. р. на цьому місці згадаємо остільки що вони у перших повоєнних роках (1921—1924) — отже ще перед уведенням в життя теперішнього закону про виконання земельної реформи з 1925. р. — найсильніше причинилися до демографічних змін в користь польського елєменту на південному сході і на сході Польщі, занявши дуже значні простори тамошньої більшої земельної власности. Було це відоме кольонізаційне й військове осадниче ельдорадо, що заломилося в 1924. р.

Закон про виконання земельної реформи з 1925. р. знає добровільну і примусову парцеляцію більшої земельної власности — обі разом у границях річної норми 200.000 гектарів. Примусова парцеляція має субсидіярне значіння у випадку, якщоб не вичерпано у добровільній парцеляції згаданої вище річної норми парцеляційного обшару.

Господарська скрута і як її наслідок брак готівки у селян, охочих набути землю та відсутність відповідних фінансових засобів у покликаних до переведення земельної реформи державних установах, зробили те, що в останніх роках згаданої річної норми парцеляційного обшару далеко не вичерпано. І тут уряд хоче застосувати примус.

Примусова парцеляція у Східній Галичині була виїмковим явищем. Кольонізація двірських обшарів польським елементом зі заходу у перших повоєнних роках у Східній Галичині при теперішній крізі майже припинилася. Сьогодні й вона відживає з хвилиною, як поліпшилася господарська кон'юнктура для хліборобства. Для нас з цього нова страшна загроза. Під напором місцевих чинників, причасних при переведенні земельної реформи, східно-галицькі дідичі відмовляють зправила продажу землі нашим селянам навіть і тоді, якщо ті оферують і найвищі ціни, що їх кольоніст або місцевий поляк не хоче платити.

Людність села з року на рік убожіє при рівночасному зрості населення, для якого нема варстатів праці та засобів прожитку. Росте число безробітних на селі, яких ніхто не реєструє та

Присилайте передплату!

Найдешевіше можна купити МУЖЕСЬКЕ БІЛЛЯ — КРАВАТКИ СВЕТЕРИ — СКАРПЕТКИ і т. п.
у фірмі **Евстахій Думин, Львів, Коперника 23.**
Для пань великий вибір рукавичок і панчіх.
3002 3—10

яких за оцінкою знавців у Польщі — коло шости мільонів. Ними держава не піклується, хоч число їх вдесятеро більше від числа міських чи фабричних безробітних реєстровців. І тільки ці останні користають з державної допомоги і майже виключно для них твориться громадянські допомогові комітети. Безвиглядна нужда радикалізує настрої села у соціяльній площині. До цього причиняються у нас і ненормальні національні відносини, яких держава не старається упорядкувати. Все те разом творить заворожене коло, з якого важко найти вихід.

Але таки найшовся чудотворець, що взявся звести село зі зовороженого кола. Є ним теперішній міністр хліборобства і земельних реформ п. Понятовський. Колишній член найлівішого хлопського „Визволення", не належить і нині до прихильників ліднчів. Рівночасно не був він та не є прихильником ідеї польсько-українського порозуміння, як врешгою багато з провідників польських лівих партій та ще зокрема хлопських. У ділянці земельної реформи на етнічно нельських землях іде слідами колишнього премієра Вітоса, що українські землі хотів заорювати польським плугом. На примірі Вітоса, міністра Понятовського чи померщого недавно Дашинського по сотий раз можемо переконатися, що польська демократія, мальована на зелено чи червоно, не була, не є і — здається — і не буде ніколи ставитись до нас прихильно, чи хоч би виразуміло.

Як вийти зі завороженого кола аграрних зідносин, виясняв п. Понятовський на пресовій конференції в міністерстві хліборобства 23. жовтня ц. р. Його промова — подана за Пат-ом і в „Ділі" ч. 241. з 25. X. ц. р. — була його політичним вірую й рівночасно політично-аграрною програмою, якої досі не виголосив він в характері міністра з парляментарної трибуни. Не будемо тут повторяти його насвітлення фактичних відносин на селі, страшного перелюднення села, безземелля і земельного голоду та звичайної нужди. Тут ми у повній згоді з п. міністром. Не горкаємося теж і цифр щодо парцеляції і кольонізації. Про них говорено нераз. Важніша для час критика п. Понятовського під адресою сучасного аграрного устрою в Польщі. Тут виявився п. міністр безпощадним противником більшої земельної власности, зате прихильником меншої власности, що в часах катаклізму виявила більшу життєздатність і продукційну силу, скоріше пристосувалась до змінених господарських умовин. І тут між нами цілковита згода, як теж і щодо поглядів на вагу технічних агрикультурних уліпшень — у формі комасації і меліорації.

Незгода між нами тільки щодо самої аграрної політики уряду на українських землях. По словам міністра уряд передбачує збільшити осадничу акцію у воєвідствах: люблинськім, львівськім, тернопільськім і волинськім (станиславівське воєвідство майже не має вільного запасу рільних ужитків для парцеляції). Інакше — кольонізація малаб охопити Холмщину, Волинь, львівське воєвідство від Сяну на схід і Поділля, причому кольоністами у нас малиб бути мазури з вісьмох західних польських повітів львівського воєвідства. П. Понятовському не промовили до переконання ні характеристика страхітливих аграрних відносин на нашому селі, де вони страшніші, ніж у польському, — ні статистика, ні навіть досвід уряду з дотеперішньою кольонізацією і осадництвом українських земель, який виказує у сумі відємний білянс.

Таке офіціяльне становище міністра хліборобства і земельних реформ щодо дальшого виконування земельної реформи у нас викликало голосний відгомін серед нашого громадянства, що змушене сьогодні **в обороні рідної землі розпочати відповідну акцію.** І вона вже розпочалася.

Проти аграрних плянів п. Понятовського розпочали широку акцію і самі безпосередньо інтересовані ліднчі. Пішла в рух пресова критика наміреної на найближчий час аграрної політики теперішнього міністра хліборобства і земельних реформ. Великі земельні власники, між якими є чимало родин, осілих тут від соток літ, не хотять дати зліквідувати себе без спротиву. Крім їх власної преси, як варшавський „Час", виленське „Слово" і т. д., зуміли вони придбати для себе в допомогу і деякі популярні польські газети, між іншим і краківський „Іл. Курієр Щодзенни" та львівський „Вєк Нови". Окремий наступ проти мін. Понятовського повів у цілій низці статтей „Іл. Курієр Щодз.", не ощаджуючи його зовсім. Цікава з цього боку є стаття п. Лукіяна Турнава, одного з ідеольогічних провідників великих землевласників на сторінках „Іл. Курієра Щодз." ч. 314 з 11. ц. м. п. н. „Блендне пшесланкі — шкодліве виносці", в якій на основі аргументів мін. Понятовського з його промови з 23. жовтня ц. р. старається виказати, що звертаються вони... проти політики міністерства хліборобства і земельних реформ.

Земельні власники не вдоволилися тільки пресовою кампанією. І станова організація „Звйонзек" Земян" скликав до Варшави на 5. ц. м. зїзд представників своїх відділів з цілої Польщі для обговорення сучасної польської аграрної політики. В ухвалених резолюціях зїзд заявився рішуче проти плянованої п. Понятовським аграрної політики, вказуючи її недоцільність і шкідливість з господарських і суспільних мотивів та з огляду на інтерес оборони держави. В резолюціях є теж безоглядна критика дотеперішньої аграрної політики, що, на думку ліднчів, не розвязала проблеми направи аграрного устрою та перелюднення села, а причинилася тільки до його спролєтаризування. Вкінці зїзд осуджує демагогію в земельних справах, що її ведуть деякі політичні угрупування (на думці мали очевидно польські людові партії) та деякі суспільно-станові організації.

Аргументи, що їх тепер висувають великі земельні власники, покриваються здебільша з відомою знаменитою статтею п. Ст. Лося у „Бунті млодих" та статтею у „Бюлетині П.-У." з 42. ч. п. и. „Чи кольонізація на півд.-східних землях є доцільна". Всі аргументи у тих статтях на 100 відс. правдиві, слушні, розумні. Дійсно: кольонізація збільшила лише павперизацію краю та загострила соціяльні й національні відносини, ослаб люючи в той спосіб оборонну здатність держави. Всі ці аргументи і той істотний вислід кольонізації повинен би змобілізувати **проти** кольонізації взагалі все польське патріотичне громадянство. На жаль — воно підлягає протиукраїнській демагогічній дурійці, а п. Понятовський тримається цупко своєї доктрини.

Кампанія проти реформ п. Понятовського розпочалася оце з двох сторін і з ріжних мотивів. Ми не хочемо, щоб землю призначену на виконання земельної реформи, забрали пришельці зі заходу, а щоб взяли її місцеві люди, яким дає першенство сам закон. Інакше дідичі, вони по правді бажалиб, щоб земельну реформу відложили на неозначений час. Подібна ситуація, в якій найшлися сьогодні ми у одному, припадковому зрештою, фронті проти аграрної політики міністерства хліборобства і земельних реформ, була в рр. 1924—1925. перед ухваленням теперішнього закону з 28. грудня 1925. р. про виконання земельної реформи. І треба признати, що з національного боку ми тоді віднесли деякі зовсім немаловажні успіхи!

Який буде вихід з теперішнього завороженого кола, створеного мін. Понятовським, годі передбачити у всіх подробицях. Треба приняти, що і він не буде чудотворцем та що з його нових кольонізаційних плянів багато-багато перечеркне саме життя та життєва тугість нашого народу!

В усякому разі ми, українці, — ввесь український нарід, — мусимо боротися проти кольонізації наших земель, бо ця боротьба є боротьбою просто за фізичну екзистенцію. Під цим оглядом з тезами мін. Понятовського неможливий ніякий компроміс.

Д-р Степан Баран.

Важне для тих що купують срібло!
фабрика срібних виробів
Д. Л. НОЙМАН — ЛЬВІВ
Тільки **КОХАНОВСЬКОГО 21.** Тел. 206-74.
звертає увагу заінтересованих, що її взори срібла нею проєктовані і засоблені у фабричний знак та напис фабрики, а подібні взори продавані в торговлі без цього знаку є лише незручними копіями її оригінальних модельів. Дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших ювелірських крамницях у цілій Польщі.

Політичний ребус над Вілтавою.

З вражінь і спостережень нашого спеціяльного кореспондента.

У справах Чехословаччини визнатися нині все тяжче і складніше. Почавши з менту тісного союзу зі Совітами, Чехословаччина стає все більше тереном політичних ребусів, нерозвязаних проблем, питань без відповіди. Можна приїхати до Праги, сидіти там місяць і два, вичитувати всі часописи, ходити, питатися, слухати — і весь час почуватися, як у мряці. У мряці, в якій розгублюється орієнтація не тільки чужих, але й своїх. Аж дивно, як дуже затрачує нині в Чехословаччині людина можливість реальної та льогічної оцінки проявів і фактів з громадсько-політ. ділянки.

А прояви ті характеристичні і факти настільки суперечні, що робити з них льогічні висновки — ризиковно. Водночас події в Европі котяться так скоро, диференціяція інтересів зазначується так яскраво, що врешті-решт і в Празі треба рішатись.

Отже як?...

Чи віддаватися надалі солодко і мрійно в опіку змоторизованого, червоного медведя з Евразії — чи ні? Чи допустити оконечно до створення совітського пляц-дарму в серці Европи — і вірити, що від цього поможе — та вслід за цим загострити ще більше своє положення на кордонах і... допустити врешті до розбиття Малої Антанти... Чи може навпаки: завернути з дороги, шукати нових аліянсів, попробувати ще раз поговорити „на розум" з Німеччиною та Польщею?... І рятувати істнування Малої Антанти. Поїхати до Білгороду і крикнути звідти, щоб було чути аж до Риму:

— Я сем таді!

А ділеми внутрішньої політики? А Словаччина? А Підкарпатська Русь?

Централістично й авторитативно, як дотепер, чи децентралістично і рівноправно? Боже треба хіба вже раз скінчити з тою „диктатурою демократії" в Чехословаччині? Цеж до нічого не веде. В Словаччині люди невдоволені, на Закарпатті також. У Празі говорять залюбки про „український іредентизм" на Закарпатті, в Ужгороді про чехізацію і русифікацію, а в той-же час промадярська, ревізіоністична пропаганда — там аж в очі лізе.

А все це разом називається: „перемогою демократичного принципу".

Проблеми, проблеми, проблеми...

МІМІ ПОРОШОК до ПРАННЯ

Прання — це іграшка, коли передтим намочиш білля, додаючи порошку МІМІ.

СОЮЗ ЗІ СОВІТАМИ — КОНЕЧНІСТЮ.

Питаю в Празі одного з чільних публіцистів проурядової коаліції:

— Яким шляхом, на вашу думку, піде тепер закордонна політика уряду?

Здвигнув плечима.

— Ледви чи будуть якісь зміни. Наша закордонна політика мала все найтяжчі умовини праці. Льогічно повинні ми йти зі західною Европою, але конечність наказує інакше. Ідея ревізіонізму все сильніша в Европі і все більше загрозлива саме для Чехословаччини. Ми намагалися більш, як десять літ довести до порозуміння і дружби з Польщею на засаді істнуючих мирових договорів. Чейже істнування Польщі спирається також на цих договорах. А поляки затягали, пенетрували цілу Европу, аж врешті, вернувшись з Берліна, відмовились. „Що буде зі Шлеськом за Ользою?" — питають. З Мадяршиною історія ще гірша. Одинокою відповідю на наші спроби було і є звідти: „Nem, nem soha!"...

Найкраща і найсмачніша
ВУДЖЕНИНА МЯСО ВОЛОВЕ, ТЕЛЯЧЕ І ВЕПРОВЕ — ГОВЯДИ
щодня свіжі
дістанете їх тільки у масарських крамницях
„Центросоюзу" у ЛЬВОВІ
Ринок 2. — Зибликевича 2. — На Байках 8. — 2989 Личаківська 50. — Жовківська 175. 3-50

Німеччина?... Німеччина Гітлера предкладає нам, що правда, порозуміння, але тільки тому, щоб нас приспати, обезсилити. Подібна гра, як з Францією. А при цьому мало-що не домагається німецько-чеської кондомінії в Чехії та звороту Гульчинської землі. Ясно, що в таких умовинах політичної пастки — мусіли ми шукати в парі з Францією нового союзника.

— І найшли Совіти.

— Так, Совіти. В обороні цілости нашої та Малої Антанти.

— Алеж Мала Антанта не хоче совітської оборони! Саме через те впав у Румунії Тітулеску, а Югославія до сьогодні не визнала Совітів „де юре".

— На жаль. Один доказ більше, що Европа тратить голову.

— Невже вважаєте союз зі Совітами аж таким конечним і єдиноспасенним?

— В теперішніх умовинах — так. Зокрема для Малої Антанти. Бож ніякого ревізіонізму не можна уявити собі без війни. Така війна булаб всеєвропейська. Вслід за цим союз Малої Антанти з Францією та Совітами скріпив би тільки її оборонну силу...

— І приніс би вигляди на скору большевизацію.

Усміхнувся

— Чому зараз на большевизацію?... Не забувайте, що ми не маємо у пляні війну, але навпаки: зберегти мир і непорушність трактатів. Усе це можна буде втримати тільки тоді, коли буде встановлена рівновага сил в Европі. Сама ця рівновага сил є вихідною точкою нашої політики. Слабий противник заохочує до нападу на себе, сильний — стримує і наказує глибоко призадуматися. Коли цього не схочуть зрозуміти в Букарешті та в Білгороді, тим гірше для них. Ми не бачимо іншого виходу.

Призадумався. І по хвилині:

— Так. Тільки союз зі Совітами може стримати війну. Уявляєте собі, як гальмуюче мусілаб ділати наприклад — перспектива польського фронту від Тешина аж до Турмонтів на латвійськім пограниччі? Очевидно, у випадку, колиб Румунія приєдналася до нашого союзу зі Совітами.

СОЮЗ ПРОБЛЄМАТИЧНИЙ, ЧИ НІ?

— Але тепер, після відмови Румунії, питаю дальше, той союз стає для вас під оглядом практичної вартости хіба проблематичний?

— Проблематичний? Чому? Його стратегічна концепція буде лише ослаблена, але ефективна вартість Совітів як політичного і військового союзника матиме надалі своє величезне фізичне й моральне значіння.

— Але не всі у вас дивляться на справу так, як ви. Аграрна партія заявляється все сильніше за зміною курсу закордонної політики.

Усміхнувся знову.

— Знаю. Я сам заявив вам на початку, що союз зі Совітами є для нас тільки конечністю. І коли в розмові з вами обстоюю його, то тому, що все ще не бачу іншого виходу. Ми мусимо на когось спиратися. Правда, в аграрній партії є сильна течія проти надмірно галасливого маніфестування союзу зі Совітами і проти беззастережного кидання себе в їхні обійми. Мають зрештою рацію. Але не мають її, коли проповідують збройну невтралізацію Чехословаччини так, як це зробила недавно Бельгія. Вони забувають на одну дрібницю, а саме, що ми не маємо того геополітичного положення, яке має Бельгія і не маємо англійської опіки за плечима! Ми самі, як палець...

Такі є погляди більшости коаліційного табору, що править нині Чехословаччиною. Про це мав я нагоду переконатися, розмовляючи не лише з аграрниками, але й із чеськими національсоціялістами та соц. демократами.

І у всіх цих розмовах відзеркалювався постійно — більш чи менш дискретно — дійсний причинник таких поглядів: страх. Зовсім зрозумілий зрештою страх перед ізоляцією, окруженням ворожими силами, перед конфліктом

Радіоприймачі ФІЛІПСА
на догідні сплати
для української клієнтелі лише в українській фірмі

е-ко
Львів, вул. Сикстуська 29.

вакиненим „per fas et nefas", що може вибухнути ненадійно нині, завтра, післязавтра...

Все це зрозуміле. Але при всьому тому аж в очі кидається якась дефетистична кволість, спеціяльно чеського суспільства. І якийсь брак твердої віри в можливість патріотичного обєднання всіх народів республики навіть на випадок воєнної небезпеки.

Віру заступила тут підозрливість, волю до сили (як це німці прекрасно називають: „Der Wille zur Macht") заступила охота до сили, підтримана розпорядками уряду.

Чехи — нарід добрий і безперечно демократичний. Але в корінній Чехії, яка на ділі ввесь час кермує державою, втримується до нині вперто погляд доброго господаря-індивідуаліста, який не вірить нікому, навіть членам родини, що разом з ним добровільно працюють для спільного добра. Вслід за цим він всюди хоче заглянути сам, припильнувати всього сам і диспонувати сам. Чому? Бо вірить у свою совершенну мудрість. І очевидно: коли господарство мале, то справа йде ще як-так; але коли воно більше — не стає сил. Тоді повстають родинні конфлікти, огірчення, взаїмна нехіть.

У ПЛУТАНИНІ ПРОБЛЄМ.

Чеський гін до гегемонії в державі непередуманий як слід і переводжений по хуторянськи (фільваркова політика) — заплутав неймовірно відносини в державі. Всупереч усім передумовинам знищено всі завдатки психічної спільноти народів Чехословаччини (за виїмком одиноких німців, які були від початку відосередно настроєні) і створено спійність механічну. А тепер з черги у Празі дивуються, чому ця спійність не є психічна.

Говорю в Празі на тему Словаччини:

— Чому не поладнаєте вже раз справу Словаччини так, як напр. поладнала Австрія справу Мадярщини в 1860. році?

— Себто як?

— В сенсі державного дуалізму.

— Не можна. Там були два народи, тут є один. Нема окремого чеського народу, як нема окремого словацького. Є чехословацький, подібно як у Югославії сербо-хорватський.

Робиться мені слабо.

— А мова?

Віденський сальон футер і робітня
Е. Вайнінґер, Львів. фредра 5. Тел. 286-35
напротив кавярні „Рома".
Приймає жіночі і мужеські футра на замовлення і до перерібок.
Наше гасло: „Шик—Мода—Елєганція". 2751 10—10

ГАЛАКТІОН ЧІПКА. 11

Автом по Галичині.

НА КРИЛАХ ВІТРУ.

На розлогих нивах гуляє вітер. Десь у видолинку присілo село, десь у балці сховався хутір. Кинеш оком у далечінь — ген-ген на обрію синіє щось ніби великанський мур. Дивишся і не знаєш: чи це дрімає хмара як заснований сизою мрякою ліс, чи це мріє ліс як нависла над обрієм хмара?...

А так, довкола поля і поля. Має куди гуляти вітер! То й гуляє майже кожного дня: зимою понад білі пустарі, весною й осінню понад непролазні болота, літом понад золото хліба. Гуляє і несе з собою чутки, вістки та поголоски — від села до села, від хутора до хутора.

Тоді, як ми проїздили Поділлям, розносив дві жидівські історії і хоч наше авто рвало як бистрий кінь — дігнав нас, переповів їх і полинув на радощах далі...

ДБАЙЛИВА ВАРТА.

В однім селі якийсь парубчак чи може молодий господар погрозив місцевому жидові:

— Ти думаєш, що ми тебе не викуримо з села!

Жид наробив крику, збіглися одновірці і додумались: „Хочуть нас спалити". А додумавшись до того пішли до старосства на скаргу: так і так — кажуть — „спалити нас нахвалюються".

І просили старосту взяти їх під опіку і в оборону перед селом.

— Згоримо колись, пане старосто, разом з нашими дітьми. Рятуйте льояльних горожан!

І староство рушило на рятунок.

Одного дня пішов наказ до команди постерунку, другого дня комайдант постерунку пішов до солтиса, третього солтис назначив варту коло жидівських хат, а четвертого вже була варта.

Помучені цілоденною працею селяни не хотіли звалювати цілонічної варти на одних і тих самих. Село велике, кільканацять жидівських хат розкинулось по цілому селі — за тяжко на одну варту. Тому поділили ніч на чотири зміни. Що дві години — як у війську.

Перша варта прийшла і почала урядувати.

Застукала до першої хати:

— Мошку! Мошку! Ти спиш?

— Сплю. Або що?

— Нічого. Ми прийшли сказати, що вартуємо. Спи, спи...

І йшли далі.

— Аврумку! Спиш?

— Спав, але вже не сплю. Чи може що сталося?

— Ні, нічого. Можеш спати, ми вартуємо.

Обійшовши отак усіх і повідомивши про свою приявність, кінчили варту, а на їх місце приходила нова партія.

— Мошку! Мошку!!! Мошку, чуєш!?

— Що такого?

— Можеш спати спокійно, ми вартуємо.

По тижневі пішли жиди до старосства просити, щоби скасував варту, бо село вже неспокоїлося.

— Не можу, бо не маю ще офіціяльних реляцій! — відповів староста.

І варта тревала далі.

Чи треває ще досі — не знаю, бо подільський вітер не забігає аж до Львова.

БИЧОК ЧИ ГУСАК?

Не знаю, чи читали підгаєцькі євреї Руданського. Може читали, може тільки чули, а може те, що опишу, таке типове для них, що повторюється на всіх українських землях майже в тім самім виді. Цікаво тільки, чи ще довго буде повторюватись?....

Купував жид бичка в самого солтиса. Громада невеличка, далеко від почти, міста і битих шляхів, то й солтис не багато відбіг від загального рівня мудрости громадян. А дотого — як покаже приклад — був дуже податний на сугестію, гіпнозу чи як то на селі кажуть: легко було пустити йому тумана.

Жид давав за бичка дуже мало, солтис жадав дуже багато, слово по слові — посварилися.

— Ти, Йойна, даєш тільки що за гусака. Перекинься на гендель курми, де тобі худобою торгувати.

Йойна тяжко образився і заприсяг пімсту.

За тиждень переказує до солтиса: „Приведи бичка, якось погодимось".

Солтис зрадів і особисто повіз бичка до міста.

Станув з ним під хатою торговця і жде.

Врешті виходить Йойна:

— Ну, де той бичок?

— А ось, не бачиш?!

— То бичок?!... Таж то гусак!

— Здурів жид. На теля каже гусак.

— То ви, пане солтис, щось не тее... Може вас хто наврочив, може яка нечиста сила...

— Іґі! Сказився нехрист! Який же то гусак?

— Та ось, не бачите? Що ви? З мене хочете дурня робити?... Я гусьми не гендлюю.

І пішов собі до хати.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО - ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

приймає без обмеження речення записи на такі студії:

1) **Вищошкільний Економічно-Кооперативний** Відділ (8 семестрів. Підвідділи: Кооперативний та Торговельно-Промисловий).

2) **Вища Школа Політичних Наук (6 семестр.).**

3) **Курси Українознавства** (3 семестри).

4) **Фахові й практичні короткоречинцеві курси:** бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької та французької), пасічництва, садівництва, консервації й технічного перероблення садовини й городини, обробу шкіри, миловарства, радіотехніки, фотографії.

Навчання провадиться кореспонденційною методою. Проспекти й програми — безплатно. На ширшу відповідь прикладати міжнародню поштову марку. Звертатися на адресу: Ukrajinsky technično-hospodářsky Institut. Poděbrady. Tchécoslovaquie.

— Одна. Є тільки діялєктичні ріжниці.

— А сепаратизм словацький є все більше подібний до сепаратизму хорватського...

— Нема словацького сепаратизму, тільки сепаратистична агітація невідповідальних чинників, платних зза кордону. В словацькій народній масі вона не має успіху.

— А чому 33 словацькі посли й сенатори вперто й демонстративно домагаються автономії для словацького народу та заявляють, що словаки є таки окремим народом?!

— Це власне трагізм чехословацького народу, проклін тисячелітньої мадярської неволі словаків. А що торкається автономії, то чи словаки не мають у державі більше прав, як взагалі будь-яка автономія може дати? Вони є співгосподарями держави. Наш премієр д-р Годжа є словаком. Словаки мають всі права в державі. Але самогубно, через підшепти чужих, ніколи не допустимо до розриву політичної єдности чехословацького народу!

Говорила їхала...

Але це прикре. Бо проблєма словацька такі далі існує, жаганє сон з повік і коштує масу нервів.

А при цьому існує чехословацька республика, чеський демократизм допускає до парляменту 33 словацьких парляментаристів, які роблять до зануди і до сивого волосся опозицію, добиваючися перед цілим світом автономії для Словаччини.

І ТУТ ТАКОЖ СТРАХ!

А українська проблєма Закарпаття?

Проблєма проблєм!

Хто там живе?... Українці, москалі, чи нововідкрите плємя карпаторосів?

У всіх чужомовних пропагандивних підручниках і публікаціях, що їх видало чехословацьке міністерство закордонних справ, не найдете іншої номенклятури для Закарпаття, як: „Катра-torussland" і „La Russie Subkarpatique". А по чеськи „Podkarpatska Rus". По краєвому: „Подкарпатская Русь" або — як хочете.

Отже як? Росія, чи Русь?

Про цю дивну країну без імени мав я нагоду говорити з інтелігентами-чехами на другому кінці республики, в Ліберці, під німецькою границею. Вийшло це зовсім несподівано. Говорили ми про загальне европейське положення і про українців узагалі. Виявилося, що вони прекрасно поінформовані. З українським народом щиро симпатизують

І нагло:

—А що буде з Підкарпатською Русю?

— А що має бути?

— Візьмете?

— Хто?!

— Ви, українці. Українська іредента там все сильніша.

— Не іредента, але національна свідомість. А зрештою, як маємо взяти, коли не маємо ще своєї держави?

— Але будете мати і тоді захочете взяти!

Сказав це з таким переконанням, що я був просто заскочений. Я і мій товариш подорожі інж. Галька з Праги.

Нікуди правди діти: наш чех заімпонував нам. Своєю вірою в українську державність та ще більше своїми поглядами на майбутнє Закарпаття.

Такі погляди зустрічав я в Чехословаччині зрештою нераз, хоч не так пластично передані. До німців, поляків, мадярів, підшукує собі публична чеська опінія ще одного ворога до комплету: — українську іреденту на Закарпатті.

Хто це робить? Кому це потрібно?

Думаємо, що не чехословацькому урядові. І не нам українцям. Тому чи не пора чеським офіційним чинникам почати відповідну акцію в напрямі освідомлення своїх громадян про дійсний стан справи на Закарпатті? Психоза підозрливости й непевности тільки деморалізує, а не консолідує.

Роман Голіян.

Козацький сепаратизм і українська Кубань.

І. ЗЕМЛЯКИ, ЩО ЗРІКАЮТЬСЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРИТОРІЇ.

II.

Недавно почав виходити у Канаді новий український часопис, під назвою „Український Робітник". Хоч назва „соціялістична", але орган гетьманський. В числі 27. за цей рік вміщено в цьому часописі статтю п. Бориса Гомзина, під заголовком „Гетьманський рух і організація козаків-націоналістів".

П. Борис Гомзин подає під своїм підписом і титул: „Член Гетьманської Управи". Отже, виходить, стаття має характер офіціозний. І справді у статті поміщено повідомлення про цілком офіційний акт Гетьманського Центру, з авторитетними поясненнями до нього офіційної особи — члена Гетьманської Управи п. Б. Гомзина.

Про щож п. Гомзин інформує? А про те, що в ініціятиви, яку подала Гетьманська Управа — „встановлено тісне порозуміння між гетьманським рухом і державно-самостійницьким козачим рухом", який витворився уже тут, на еміграції, та проклямує створення самостійної держави „Козакії". Саме про це порозуміння подає також комунікат і офіційний орган козачого руху „Козакія", а в тому комунікаті, за підписом „завідуючого відділом зовнішніх зносин полк. д-ра С. Федорова та генерального секретаря КН-С. Баликова" читаємо (передаємо в перекладі з російської мови): „Нині спроба національного козацтва знайти на тлі української національної суспільности приятельський для нього чинник увінчалась успіхом: поміж козачим національним рухом і українським, в особі Гетьманської Управи дійшло до дружнього порозуміння, на основі взаємної підтримки, для спільної користи обох народів", як вільний з вільним, рівний з рівним.

Щож це за така держава „Козакія"? Беремо до руки той самий офіціоз, а там уже і мапа нової держави. Розглядаємо і щож бачимо? До нової держави „Козакії" включено теж цілком і території чисто українських земель — Кубанщину, Ставропільщину, Чорноморщину, українські частини Донщини та Астраханщини, і негірську частину Терщини. Отже зрікаємось в користь чужої держави, т. зв. „Козакії", всіх Північно-Кавказьких Українських Земель, себто суцільної української території, з етнографічною масою українського народу, козачого й некозачого стану, де (навіть за совітськими офіційними матеріялами) українське населення доходить пересічно до 65 прц. Разом всі ці втягнені до нової держави східні українські землі охоплюють площу понад 200.000 кв. км., себто творять майже половину цілої нинішньої Радянської України (УССР — 450 тис. кв. км.) та поміщують до 5 міліонів українського населення.

Справа ясна, як козацький оселедець.

П. Б. Гомзин лише повідомляє, що Гетьманський Центр все це признає, одобрює і заключає з новою державою порозуміння, щодо спільного визнання.

Таким чином, ми стоїмо перед певним „доконаним фактом". Але стоїмо і не знаємо: чи нам плакати чи сміятись?

Передовсім всі ці північно-кавказькі українські етнографічні землі з давніх давен суто українські, а землі, що находяться у безпосередньому звязку з суцільною українською територією, є продовженням її на схід. Нарешті землі, що по своїм виключно високим природним богатствам і малій заселености (25—30 душ на кв. км., в той час, як в Галичині 102, а на самій Великій Україні — 65) творять перлину України.

І ось показується, що ці території, розміром Румунії і більші, ніж Естонія, Латвія й Литва зложені разом, ми „без ніякого вистрілу", з приємною усмішкою віддаємо комусь, відмовляємось від них, словом і прилучаємо заздалегідь до якогось нового, на папері вигаданого, „державного тіла".

Чи треба дуже поважно брати таку заяву? Ні, але цікаво: хто ті люди, що засідають у Гетьманській Управі і мають відвагу брати на себе такі відповідальні рішення? Чи знають про все це бодай самі гетьманці?! І хто ті люди, що виступають контрагентами з боку „Козакії"?

Передовсім низка питань чисто практичного характеру. Як відомо, — (хоч фактично це мало кому й відомо) існують дві „Козакії", що повстали вже тут на еміграції: одна під проводом кубанського козака (українця з походження)

А тут підходить другий, третій, десятий жид і кожний:

— Що хочете, газдо, за гусака?

Солтис їх спершу палкою гнав, потім тільки спльовував, а далі сам почав придивлятися до бичка: може справді він добре не бачить, або яка мара теля підміняла. Кліпав очима, стрясав головою, але гусака таки не бачив.

Вкінці, як пятьдесятий жид запитав скільки хоче за того гусака, кропнув бідного бичка палкою і тюпцем побіг до дому. Здається, як тільки пригнався на своє подвіря, то перше питання до жінки було:

— Стара! Кажи: чи то бичок чи гусак?

Не вірив би я в ту цілу історію, колиб мій інформатор не подавав назвищ і людей і місцевостей та дати цього сеансу.

РЕВЕЛЄРСИ.

В останніх часах дуже багато пишеться і говориться про ревелєрсів. Я сам з приємністю слухаю як вони наслідують музичні інструменти, подібно як тепер музичні інструменти наслідують людську гортанку. Виступає у Львові симпатичний ансамбль ревелєрсів „Евгена", чую нераз у радіо „Хур Дана", то й думаю собі: Чому не піти на ревелєрсів якогось там нашого „Ойдана", що написав на своїх афішах: „Небувале!", „Нечуване!", „Настрій!" „Фінезія!"... Трохи мене дивувала програма „Крилець, крилець", „Гуляли, гуляли", „Задзвенімо", „Стрілецькі пісні".... Все це речі хорові — зовсім не від ревелєрсовий стиль. Але йду.

Сала битком набита. Ревелєрси, сензація!

Виходять у... вишиваних сорочках як Котківці. Поставали за філярами і починають. Рівень — кепського провінціонального хору, дарма, що провідник у великих окулярах.

Мало що чути, ще менше видно.

От я підчас передишки йду до них з просьбою:

— Панове, будь ласка, підступіть ближче, бо вас не видно.

Великі окуляри подивилися на мене як жид на злий застав:

— Ми приїхали тут не для світляних ефектів, а для слухових.

Я вклонився і відійшов.

Після одної з точок зімліла на салі одна пані. Зчинився рух, люди кинулись рятувати, а проф. Богдан Лепкий пішов до ревелєрсів:

— Перервіть, панове, на хвилю. Пані зімліла.

Великі окуляри знову блиснули:

— Перерва буде тоді, як назначено.

І Богдан Лепкий вернувся з нічим на місце.

А „ревелєрси" співали далі і то так, що серце скомліло як катований пес.

Колиб чужинець був на їх виступі — напевно записав би в своїм деннику: „Українці — народ без слуху, без голосу і без виховання". Це останнє може булоб трохи несправедливе, бо між „ревелєрсами" могли бути і чемні хлопці. Але: від голови риба... В тім випадку від їх провідника.

Що одно можна подивляти, то незвичайну відвагу цих молодих людей. Сіли до поїзду, заїхали в Рогатин, чи Черче і дають концерт. А що там щось одно, друге, чи навіть усе не „кляпує" — це така дрібничка, що не варто й згадувати.

Ревелєрси — гарна річ, відвага — добра річ, але все повинно мати міру, хочби як треба було комусь грошей!...

(Докінчення буде).

—o—

Гната Білого, і друга під проводом донського козака п. П. Кудінова (росіянина з походження), що між собою „за владу" завзято борються.

Гетьманський центр заключив угоду з тою Козакією, якій проводить осаул Кудінов. Це зрештою велика ріжниця, бо як видно із друкованих органів обох „Козакій" та їх праці, загальний зверхній характер цих держав намічається російський. Оба органи писані виключно російською мовою, мають цілком російський характер та плекають російську духову культуру й літературу, називаючи себе національно-козачою".

Інж. В. Васюк,
український козак Кубані.
(Докінчення буде.)

З польської преси.

...Лише жидівські цвинтарі в СССР ненарушені.

Варшавський „Курієр Поранни" (ч. 316.) помістив спеціяльний репортаж майора Мечислава Лепецького з його подорожі „шляхом польських засланців" по Сибірі. По дорозі автор заїхав теж до Іркутська, де на старому цвинтарі поховано багато польських засланців.

На жаль — пише автор — старий іркутський цвинтар з великими польськими (в оригіналі: нашими) святощами збещещений, оплюгавлений, знищений і присудом міського совєту призначений на повне знищення. На місці цього цвинтаря має повстати міський парк. Спеціяльна комісія оглянула вже памятники і гарніші позначила червоним знаком. Їх мають десь вивезти, менше гарні призначені на знищення. Гроби заорять трактори, пороблять алеї, поставлять лавки...

Але на скромних гробах польських повстанців і революціонерів не видно знаків. ...Отже згинуть свідки польської сибірської мартирольогії.

Опісля автор поїхав на жидівський цвинтар при вул. Русинівській сподіючись, що там знайде сліди повстанців жидів.

У протилежности до православно-католицького цвинтаря, іркутський жидівський цвинтар у повному ладі. Революційна метушня, колчаківська контрреволюція, „мятеж" чехів, інтервенція японців і антанти не нарушили ніодного каменя на високій мурованій огорожі, яку поставлено в 1914. р., немов передбачуючи історичні події. До середини жидівського цвинтаря в Іркутську не легко дістатися. Береже його міцно залізна брама, велитенська кудлата сибірська собака і криклива баба, яка спершу не хотіла нічого чути, щоб нас впустити. Щойно за намовою чекіста впустила на цвинтар.

Цвинтар не є обширний, але зате щільно заповнений гробами. Один при другім, малощо не торкаючись, стоять камінні, півкулисто закінчені плити з гебрайськими буквами.

Опісля автор поїхав за місто до найстаршого іркутського цвинтаря, який лежить недалеко устя річки Уршаківки до Іркуту.

На цьому цвинтарі поховали декабристів, учасників повстання проти Миколая І. у Петербурзі. Між іншими там поховали теж кн. Водконського з його дружиною. Але і тут цвинтар зовсім зруйнований і з гробів залишилися лише сліди. Отже камінні хрести лежать поперекидані на землі, кози, що пасуться, топчуть по ангелах, які валяються в болоті; гранітові плити повідкривані, гроби порозкопувані і мабуть знищені. Зі здивуванням оглядав я — пише далі автор — величину вложеної в це праці, щоб усі ці граніти і мармури знищити, поломити та поперевертати. Кілько напр. хтось намучився, щоб з десяток камяних плит вирубати хрести, які колись викули як знаки віри...

Але на самім верху гори стоїть ще один хрест. Один з тисячів цвинтарних хрестів. Є залізний, глибоко впущений у камінний бльок, міцний. Коли я йшов до нього, на його раменах сидів малий, може десятилітній хлопчина і вдавав, що їде на коні. Якась жінка, мабуть його матір прикучнула оподалік на траві і гризла соняшникове сімя. Може пасла корови... Хлопчина підскакував на хресті, а жінка споглядала від часу до часу на нього неспокійно і говорила:

— Злізь, синку, з цього хреста, бо впадеш.

— Даремно шукав я за могилами декабристів. Перейшов цвинтар здовж і поперек. Оглядав усі нагробники і плити — нічого не знайшов. Може тлінні останки тих великих революціонерів, мрійників, яких гнобили царські посіпаки, спочивають тепер, коли владу обняли інші революціонери, щасливіші від тих — під купою коровячого навозу, або людських екскрементів...

Покидав я цвинтар з почуттям упокорення. Стидно мені було, що я є людиною. Тією самою, що порозбивала і понищила ці могили, тією самою, що безцільно їх збещестила, тією самою, що пасла тут корови і поладнувала природні потреби.

Чи слід щонебудь додавати до цієї понурої картини большевицького вандалізму? Хіба те, що гаксамо не залишиться ні сліду по могилах українських політичних засланців, борців за незалежність, яких від XVII. в. аж дотепер висилали і висилають москалі на Сибір та на Соловки, а тепер масово, сотнями тисяч, виселюють туди українських селян. Ці нещасні наші брати вкрили своїми могилами сибірську тайгу та застелили кістками береги Біломорського каналу, що його викопали українські засланці...

МАҐАЗИН МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ НОВИН
С. ОЛЯНЧУК і І. ПІХЛЬ ЛЬВІВ ул. Капітульна 3.
поручає по найнижчих цінах жіноче і мужеське білля. **Панчохи, скарпетки, рукавички жіночі і мужеські.**
3010 І клясифікація — Трикотажі всіляного роду. 4-10

ПАНАМЕРИКАНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ І СТРАЙК МОРЯКІВ.

ВАШИНҐТОН, 14. 11. ПАТ. През. Рузвельт заявив, що його виїзд на панамериканську конференцію залежатиме від ходу страйку моряків. Він надіється, що найближчого тижня вдасться аліквідувати страйк.

—o—

ПРОТИКОМУНІСТИЧНІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В ЧЕРНІВЦЯХ.

ЧЕРНІВЦІ, 14. 11. ПАТ. У звязку з відкриттям плити на місці убийства студ. Грікова, що його вбили комуністи, в Чернівцях відбулась демонстрація кількох тисяч рум. націоналістів давної „Залізної гвардії" під проводом ген. Катакрісіна і провідника молоді Кодреяну.

СУКНА
РУДОЛЬФ СВІТАЛЬСЬКИЙ — ТАДЕЙ ГАЄР
Львів, Баторія 20. — готель Саський.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР
ПЕРШОРЯДНИХ МАТЕРІЯЛІВ МУЖЕСЬКИХ.
Ціни низькі. — Догідні умовини сплат. — Кооперативам відповідний рабат. Т. 1.

ДАНІЄЛЬ ПОАРЕ.

Спільна помста.

Поїзд-експрес вїхав на двірець так, що аж земля загуділа. За кілька хвилин мав він відїхати в напрямку Рівієри. В останній хвилині ввійшла на перон якась дама з торбинкою в руках. Перебігла вагони II-ої кляси, але скрізь було повно пасажирів. Тоді звернулась вона до кондуктора за радою і хутко ввійшла до переділу I-ої кляси. Віддихала важко. Сіла вигідно на канапі, витягнула з торбинки гаманець, щоб заплатити ріжницю ціни білету і поклала якийсь маленький вантюк дивної форми обережно поруч себе.

У хвилині, коли засвистала льокомотива і кондуктори зачиняли двері вагонів, до вагону вбіг якийсь задиханий панок і заняв вільне місце коло дами. Він був у пальті, але без капелюха, без валізи, і навіть не мав під пахою часописів, які беруть обовязково з собою в подорож пасажири I-ої кляси. Дуже нервово вкладав він що кілька хвилин руку до плаща свого пальта, якби хотів переконатись, чи не забув чого дома. На свою сусідку навіть не глянув.

Кожний інший був би помітив, що це була молода, гарна жінка, яка щоправда проявляла надмірний неспокій. Вона крутилась на своєму місці, перекладала ногу на ногу, показуючи у своїх оксамитних панчішках, придавлялась своїм лякових черевичкам і визирала крізь вікно. На вагон налягала темінь.

Дама звернулася нараз до свого сусіда:

— Чи ви можете мені, пане, сказати, коли поїзд приїзджає до Антіб?

— Ні, моя пані, не маю поняття.

— А ви висідаєте раніше?

— Ні, я їду до Антіб.

І знову запанувала одноманітна тиша, яку переривав тільки стук коліс і легенький стукіт черевиків нервової дами. Нараз скрикнула вона. На підлогу впав якийсь предмет. Той самий, який вона так обережно поставила була при собі, занявши місце у вагоні а потім сховала до кишені. Коли витягала хустинку із своєї торбини, папір, в якому був цей предмет, розірвався.

Панок схилився чемно, щоб цей предмет підняти.

— Ні, ні! Не рухайте, він заряджений!

Це був револьвер. Обоє нахилились над зброєю — панок трохи переляканий, жінка вся затрівожена. Вона сказала перша:

— Я хочу вам, пане, все це пояснити. Мені буде лекше, коли я скажу те, що лежить мені на серцю. Бачу, що ви джентельмен. Дайте мені слово чести, що ви не стримаєте мене від моєї постанови! Чи можу вам довірити? Зрештою і так ви надаремне пробували би мене стримати. Я вже рішена. Мій чоловік покинув мене кілька днів тому, а я довідалась, що він виїхав з якоюсь дамою до Антіб. Я забю цю жінку!

Подорожній перелякався.

— Чи ви може пані Кльозель?

Вона глипнула на нього теж перелякана:

— Так, я Кльозель — відповіла.

— А я — Льордіє, їду до Антіб, з наміром убити того, хто виїхав з моєю жінкою.

І на доказ виняв з кишені револьвер, який поклав коло себе.

Якийсь пасажир перейшов у цій хвилині коридором.

— Спустіть завіски на дверах — сказала пані Кльозель і спитала пана Льордіє: — Чи ви теж дістали інформацію з агенції детективів Норізон.

— Так, я дістав її в останній хвилині так, що ледви встиг уяти авто, щоб наспіти до експресу.

— Зовсім так само як я.

Льордіє взяв оба револьвери, оглянув їх, чи вони заряджені і спокійно положив їх на сітку, призначену на багаж.

— При цій нагоді пані Кльозель помітила, що він високий, гарний, елегантний і коли говорив, мав приємний висліз уст.

— Будь ласка, скажіть мені щиро все, що ви знаєте про цю справу — прохала вона пана Льордіє.

— Я знаю небагато. Я був засліплений. Зовсім не звертав уваги на те, що моя жінка цілими днями не бувала дома, ходила танцювати, бавитись. Я думав, що це такий собі невинний флірт.

— Так, так! Я теж була така дурна. Я мала за багато довіря до свого чоловіка. Мій чоловік завзятий танцюрист. Вони обоє знайомились на танцях. Він повторяв мені вічно, що танець це найздоровіший спорт. Як виглядає ваша жінка?

— Ніжна, брунетка, так як гарна лялечка...

— А Раль повторяв мені вічно, що він міг би закохатись тільки у сильній блюндинці.

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ.

СВЯТО 1. ЛИСТОПАДА В ТЕРЕБОВЛІ.

День 1. листопада провело громадянство Теребовлі більше святочно, як у попередніх літах. Вже в суботу 31. X. вечором відбулася панахида за полеглих при гарно уладженій могилі. В неділю 1. XI. в год. 10. передпол. була торжественна Служба Божа з гарною, достроєною до моменту проповідю о. кан. Степана Мохнацького. Церква була повна. Зараз по богослуженні відбулася в місцевій читальні при виповненій салі святочна академія, на яку зложилися: вступне слово д-ра А. Заллітного, три точки хорові й одна точка дутої орхестри.

Вечором відбулися святочні сходини для запрошених гостей з відповідним рефератом.

а.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Британський міністер маринарки сер Гор заголосив перед мікрофоном промову, у якій ствердив, що В. Британії необхідно розбудувати морські сили.

Перед французьким судом домагається син Троцького Седов відшкодування за викрадені документи.

Югославянський суд у Загребі розглядав справу селян, що 14. квітня ц. р. влінчували 7-ох членів організації „Четнік". 2-ох обвинувачених засуджено на 6 місяців вязниці, 3-ох на 3 міс., 24-ох увільнено.

Румунським міністром летунства став дотеперішній віцеміністер Каранфіль.

В англійській фабриці самоходів у Бірмінгемі застрайкувало 9.000 робітників.

Бельгійський уряд висловив свій погляд на питання реформи Ліги Націй: найважніше, щоб вона стала загальною і не мала проти себе блоку держав, що до неї не належать.

Мадярський парлямент ратифікував польсько-мадярський договір у справі видачі вязнів та про правну підмогу в карних справах.

Італійські політичні кола припускають, що Італія визнає уряд ген. Франка щойно після того, як він опанує цілий Мадрид.

Італійським амбасадором у Берліні мав би стати — як подає Авас — маршал Бальбо, губернатором Лібії ген. секретар фашистівської партії Стараче. Італ. міродатні кола заперечують ту поголоску.

КОМУН. АГІТАТОРИ У СВЯЩЕННИЧІЙ РЯСІ.

БРЮСЕЛЬ, 14. 11. ПАТ. Антфашистівський комітет учених зорганізував у пятницю вечором сходини, на яких мали промовляти 2 еспанські священники, відомі зі своїх симпатій до мадридського уряду. Архиєпископ Малін заборонив брати участь у цих сходинах, заявляючи, що промови священників є суперечні з останніми заявами св. отця. Одночасно відмовив обом священникам дозволу на відправлення Служби Божої.

Тепер Льордіс почав придивлятись своїй сусідці. Вона була висока, кремезна, із золотистим волоссям.

— Я зовсім не звертав уваги на те, що вона по суті без серця, поверховна, саме ідеальна забавка для мужчин.

Пані Кльозель говорила до себе, якби мріялась:

— А він був гарний хлопець. Тип південного американця, зовсім модерний, без характеристичних рис, потрібних на чоловіка у подружжі.

І говорила так якби це все належало до минувшини. Щоб потішити одне одного, вони вишукували хиби та недостачі своїх подружих партнерів — духові та фізичні і піддавали їх характер і поведінку немилосерній критиці. Висловлювали собі делікатно співчуття і зазначували всякі прикмети своєї вдачі.

Льордіс притемнив світло лямпи, бо так приємніше було розмовляти у півсутінках. Обоє відчували, що доля звела їх разом, щоб лекше могли витримати той тягар, який упав на них.

Вони не доїхали до Рівієри. Коли побачили звірець у Марсейлі, рішили одноздідно, що краще висісти, бо це гарне місто і можна зісти вечеру. Від довгої сповіди вони сильно зголодніли. Коли пішли по вечері над море, Льордіс витягнув оба револьвери і викинув їх до води. За револьверами пішли теж оба листи агенції Норівон, що принесли їм таку неприємну вістку. І підчас дружньої розмови прийшло їм на думку, що найкраще буде вислати завтра вранці спільну листівку до тої зрадливої пари в Антіб. Напишуть просто „Широкий привіт з Марсейль" і підпишуться.

Перекл. **в. г.**

Усі купуємо **жіночі і мужеські матеріяли** у новій фірмі, бо вони найліпші і найдешевші.

Обслуга по українськи.

Дім Моди ЛЬВІВ Готель Европейський

З приводу одного дискусійного вечора.

Дня 18. жовтня ц. р. відбувся в Дрогобичі політичний дискусійний вечір для інтелігенції, уладжений місцевим ПНК-ом УНДО. На дискусію запрошено інтелігенцію з ріжних політичних угрупувань. Основний реферат виголосив я. Тому що з місцевих членів УНДО ніхто не подав у свому часі звідомлення з цього вечора до преси і тому, що з цього приводу появився 28. жовтня ц. р. допис в „Українських Вістях", в якому подано цілу низку неточних інформацій (деякі з них повторено в інших українських часописах, а навіть передрукувала їх частина польської преси), уважаю своїм обовязком ці інформації спростувати.

Отож неправдою е, немов би я „заповів зміну тактики" на найближчій сеймовій сесії. Я говорив лише, що УПР. є в доборі тактичних засобів своєї політики незалежна і може коли, для цього зайде потреба, змінити свою теперішню тактику на терені парлямент. установ. Неправдою е далі, немов усі названі в „У. В." промовці піддали критиці теперішню тактику УНДО. Навпаки, частина з них (о. Канда, о. Німилович, лік. Чубатий і і.) піддала гострій критиці саме виступи членів ФНЄ пп. д-ра Гнатова, д-ра Ільницького, інж. Гижія на тому вечорі. Також невірна інформація, немов то я „признавав дискутантам багато слушности", та що „лише д-р Витвицький боронив теперішньої ундівської позиції". На ділі я відповідав двічі. Раз після промови п. д-ра Блажкевича, якому я справді признав у дечому слушність і другий раз при кінці. Тоді я відповідав лише на заміти, що були, на мій погляд, річеві. Зновуж п. д-р Витвицький мало зупинявся над тим, що сказали поодинокі дискутанти. Він насвітлив головно засадничу лінію теперішньої тактики УПР й УНДО, себто саме те, що було темою другої частини мого реферату. Врешті, ані виступ опозиційних промовців на цьому дискусійному вечорі, ані допис в „У. В." не переконав мене „наглядно", що навіть „інтелігенція, яка була до недавна опорою УНДО", не „стоїть" уже за УНДО, а навпаки. Що члени Ф. Н. Є. виступлять проти тез мого реферату, того я надіявся. І зрештою це аж надто зрозуміле. Я тільки не надіявся і в цьому переконався „наглядно", що навіть в умовинах дискусійного вечора, себто в атмосфері радше академічній, панове опоненти з Ф. Н. Є. не вміють внести у дискусію спокійного річевого тону.

В. Кузьмович.

SAMODZIAŁY LESZCZKOW

ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В

ГАЛИЧИНІ ЦЕ ЛЕЩКІВ

СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

Італія не виступить з комітету неінтервенції.

РИМ, 14. 11. ПАТ. Італійські півурядові кола заявляють, що Італія не виступить з комітету неінтервенції, ані не зірве дипльоматичних взаємин зі СССР. Совітський делеґат у комітеті накинувся не лише на Італію, але й на інші держави. Італ. представник вестиме боротьбу на терені комітету і дальше.

ФРАНЦІЯ ТАКОЖ НІ.

ПАРИЖ, 14. 11. ПА. Прем. Блюм заявив, що умовини, в яких франц. уряд приступив 8. серпня ц. р. до комітету неінтервенції, не змінилися, бо ніяка держава з нього не виступила; тому й французький уряд не змінить свого становища до комітету. Скріплена контроля невтральности, яку вводить тепер комітет, також промовляє за тим, щоб Франція затрималася при політиці неінтервенції.

Всі ліві партії, за винятком комуністів, приняли ту заяву з вдоволенням, тому вони відмовляються підтримати комуністичний внесок, щоб Франція закинула невтральність супроти Еспанії. Роздор у людовому фронті триває.

Бійка у французькій палаті послів.

підчас дискусії над справою мін. Салянгро.

ПАРИЖ, 14. 11. ПАТ. На вчорашньому засіданні французької палати послів, що почалося в год. 15.30, дійшло до дуже горячої дискусії, а навіть бійок. На денному порядку було остаточне висвітлення закидів проти міністра внутр. справ Салянгро. Йому закинув був посол з правиці Анрі Бекар, що він здезертирував з фронту підчас світової війни, та віддався німцям у полон. Бекар обосновував своє обвинувачення зізнанням майора Арну про воєнний суд над Салянгро.

Перший промовляв Бекар. В півторагодинній промові, перериваній скаженим криком лівиці, обвинувачував він міністра Салянгро. Йому постійно переривали посли з лівиці, особливо комуністи, яких Ерріо кілька разів взивав до порядку.

Підчас промови Бекара відповідав з лави міністр нац. оборони Далядіє. Він виясновав, що вправді над Салянгро відбувся суд, але він видав звільняючий засуд. Опісля хотів промовити прем. Блюм, але правиця не допустила його до слова. Підчас суматохи хтось образив словно премієра. **Кільканацять соціялістів кинуло посольські лави і счинили бійку з послами з правиці.** Предсідник парляменту Ерріо перервав засідання. Блюм постояв іще кілька хвилин на трибуні, думаючи, що сала втихомириться. Хтось почав співати „Марселезу", яку підхопила вся правиця й радикали.

По перерві промовив Блюм, який боронив міністра Салянгро й доказував, що справу дезерції вже висвітлено, коли воєнно-полевий суд видав звільняючий засуд.

Опісля сам Салянгро боронився, що він попав у полон, шукаючи за своїм товаришем. Пос. Бекар поставив внесок, щоб справу передати судові чести.

Після дискусії палата послів ухвалила 427-ма голосами проти 103-ох перший внесок, що осуджує кампанію проти Салянгро і 374-ма голосами проти 201-го другий внесок, щоб уряд предложив проект закону, який унеможливив би пресові наклепи.

„Найгіршого роду подла брехня..."

КОМУНІКАТ

Товариства Письменників і Журналістів ім. І. Франка.

В „Українських Вістях" з 3. ц. м. появилася така замітка:

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ.

Високоповажаний Пане Редакторе!

В „Ділі" з дня 29. жовтня ц. р. появився комунікат Ради Тов. Письменників і Журналістів, що є ніби відповіддю на мою статтю в „Українських Вістях", в якій я змусив жахливі умовини в цьому Т-ві та викликав, як це Т-во „дбає" про своїх членів: один з них живе в крайній нужді, другий гине на вулиці. Не бажаючи далі бути членом такого Т-ва, я заявив, що виступаю, подаючи ці факти до відома загалу, з ТОПІЖУ.

Комунікат Ради Топіжу, замість опровинути мої закиди (чого очевидно, не може зробити, бо для одного з його членів далі жебрають, а другий далі загибає), вимотався з тієї справи, як то кажуть „сіном" і замість признатися до злочинної недбайливости про своїх членів, накинувся на мене особисто — метода, якої кліка цього т-ва звичайно вживає. М. і. закинено мені, мовби я робив донос на якусь українську робітницю пера й мовби зловживав бланкетами якогось часопису.

Тому, що оба ці закиди — найгіршого роду подла брехня, вважаю себе звільненим від цього, щоб передавати цю справу громадянському судові й Раду Т-ва, як звичайних клеветників, подаю за образу чести до суду.

Анатоль Курдидик.

Львів, 29. жовтня 1936.

У зв'язку з цією заявою п. А. Курдидика оголошуємо нижче текст присуду товариського суду, що відбувся весною ц. р. у справі п. Курдидика:

До
Ради Українського Товариства Письменників і Журналістів ім. Івана Франка
У Львові.

Товариський суд, призначений Радою Товариства, вложений з членів: д-ра М. Стахова, інж. Е. Храпливого і ред. Ю. Шкрумеляка, розглянув докладно справу обвинення проти п. Анатоля Курдидика і прийняв такий присуд:

Суд признає п. А. Курдидика винним у тому, що він звертався до Управи Польського Радія в справі видавного в українськім перекладі пресового бюлетину в такий спосіб, що ця поведінка об'єктивно сприходила на донос проти української перекладачки бюлетину, п. Васильчукової, а разом з тим таки дійсно причинилася була до звільнення його товаришки по перу з праці. Суд кваліфікує того роду поведінку як неабпускальну супроти товариша професійної праці та зокрема за негідну українського журналіста, члена Т-ва Письменників і Журналістів.

На цій основі суд завішує п. А. Курдидика в членських правах на шість місяців, числячи від дня цього присуду, а дальше забороняє йому три місяці виступати з творами, підписаними його назвищем, або відомим криптонімом чи псевдонімом.

Мотиви:

Свій присуд опер суд щодо вини на самім зізнанні п. А. Курдидика, котрий признав, що про спосіб перекладу дійсно говорив з управителем Радія у Львові, назвав ці переклади паршивими та на доказ цього зложив у цього управителя в коперті „Діла" примірник одного бюлетину, почеркований коректурою, і це відіслано до Дирекції Радія у Варшаві. В тім стані річей суд уже не мусів докладно розглядати обвинення членів Редакції „Діла" у тім напрямі, що п. А. Курдидик ще до того писав окремі листи до Управи Радія, в яких формально, підшиваючись під Редакцію „Діла", вимагав усунення з праці дотеперішньої редакторки-перекладачки. Зрештою, провірити той дуже тяжкий закид суд не мав об'єктивної змоги і тому ограничив свій присуд до того, до чого признався сам обвинений.

Суд не мав також у такім стані річей змоги провірити питання, чи цілу свою акцію в Радію провадив обвинений свідомо і з плином усунення дотеперішньої товаришки праці, а тому і в тім питанні суд ограничився до твердження самого обвиненого, що він не хотів нікому пошкодити своїм учинком. Однак суд є тої думки, що обвинений як старший і довго практикований журналіст мав обовязок здавати собі справу з того свого кроку, а тому признав його винним за легкодушність, недопускальну у відповідального журналіста, а то ще беручи під увагу тяжку шкоду, яка з того виплинула.

Суд прийняв кару у цій висоті і в цих напрямах, тому що поступок п. А. К. є вже ширше відомий, викликав проти себе негодування і разом з тим поразив на моральну шкоду цілий наш журналістичний стан.

З другого боку суд прийняв за загодячі обставини те, що в результаті п. Васильчукова залишилася при праці, а також те, що п. А. К. дотепер не був у Товаристві дисциплінарно караний. Тому п. А. Курдидик має право дальше співробітничати в українських часописах — також підчас завішення в членських правах, та лише три місяці без підпису. — а крім того цього присуду не мається оголошувати публічно.

Оповіщення цього присуду в пресі уважав би суд надто великим загостренням кари, незаслуженої у тій висоті обвиненим, — а по друге: оповіщення такого присуду нарушилоб без конечної потреби добру опінію громадянства про своїх журналістів, а що більше, могло б знайти небажаний відгомін серед чужих.

З тих мотивів товариський суд вносить до Ради Товариства затвердити цей присуд.

Львів, дня 16. березня 1936.

Юра Шкрумеляк, Д-р Стахів Матвій, Евген Храпливий.

Рада Товариства П. і Ж. затвердила цей присуд і вислала п. А. Курдидикові такого листа:

24. березня 1936.

До Вп. Ред. Анатоля Курдидика
У Львові.

В załуженні пересилаємо Вам присуд суду, визначеного Радою ТОПІЖ у справі скарги, яку піднесли члени Редакції „Діла" супроти Вас. Рада Товариства прийняла до відома присуд суду й одноголосно його затвердила. Повідомляючи Вас про це, зазначуємо, що на випадок, коліб Ви не застосувались до всіх точок цього присуду, Рада Товариства буде примушена оголосити його прилюдно і потягнути Вас до відповідальности. Від присуду прислугує Вам право до відклику до Загальних Зборів, що не стримує виконавчої сили присуду. Присуд має силу від дня доручення Вам цього письма.

ЗА РАДУ ТОВАРИСТВА:
Роман Купчинський, голова.

П. Анатоль Курдидик, який уже передтим признав компетенцію Товариського Суду Т-ва та зізнавав на ньому, прийняв також до відома наведеного листа Ради Т-ва з 24. III. ц. р. і підчинився присудові. Під осуд громадянства піддаємо тепер, як у світлі наведених фактів виглядає закид „подлої брехні", вжитий п. Курдидиком у відповідь на попередній комунікат Ради з 29-го м. м., в якому Рада навела була буквально кілька слів із тексту присуду?! Під чиєю адресою можна стосувати цей вислів та кого називати „звичайним клеветником"?!

Рада Товариства Письменників і Журналістів ім. І. Франка.

Препарат виробляється у краю.

СВЯТКУЙТЕ У ЛИТОПАДІ СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ!

Дохід зі Свята та інших імпрез жертвуйте на інвалідів.

Хай кожний кине гріш до пушки для безробітних!

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

Новий лавреат Нобеля — О'Нейл.

Нобелівський комітет зробив європейській пресі несподіванку. Нагороди не дістав ніодин із письменників намічуваних зпосеред найповажніших кандидатів на найповажнішу європейську нагороду. А були між ними бодай два справді поважні: Валері та Чапек. Франція горда нині на Валері, як на представника найкращих прикмет її мистецької творчости: ясности та багатства ідей; вплив Валері величезний і поза межами Франції. Чапек — вихованець англійської культури, так само як Масарик, може бути гордий, що його пєси йдуть паралельно у Празі та Лондоні. А що чехи не дістали досі ніодної нагороди Нобеля, то й цей аргумент міг би зважити перед літературними суддями, які нераз уже брали на себе ролю дипльоматів.

О'Нейл є другим американським лавреатом Нобеля, після Сінклера Льюіса. Цим разом маємо письменника багато оригінальнішого, ніж Льюіс, хоч і менше в Европі відомого. О'Нейл — найбільший американський драматург. Його життя і форма його творів — небуденні, протиставлені всьому тому, що уявляємо собі як лад, гармонія та рівновага.

Евген Гледстон О'Нейл уродився у 1888 р. у Ню Йорку як син славного актора. Він має у собі ірляндську кров, невгамовний темперамент бурлаки та зайдиголови. Першу свою освіту дістав у римо-католицьких початкових і середніх школах і на дошках батькового мандрівного театру. Роля Монте-Крісто із славного роману Дюма, яку грав у театрі, залишилась у його гарячковій уяві на все життя, розбуджуючи гарячу за пригодами. Коли викинули його з пріньставського університету після однорічного побуту, сів на корабель і поїхав до Гондурасу, звідти до Південної Америки, з Буенос Айрес до Африки, закоханий у морі та морянській безжурности. Вернувшись з сухотами до Ню Йорку, він мусів лікуватись у санаторії і там пробував уперше списати свої багаті враження. Як син актора надав образам своєї уяви — драматичну форму, але зовсім свобідну, мало рахуючись із технічними спромогами сцени.

Як виглядав до виступу О'Нейла американський театр? В Европі мало хто знав, що він взагалі існує, дарма, що американці — вроджені актори і запальні аматори театру. Десятки і сотні трун мандрували з міст до містечок і з містечок до сіл, усе, що приїжджало з Европи могло рахувати на успіх; великі театральні підприємці вміли величезною реклямою відкривати нові „зорі" і показувати публиці живого Шілера або Ібсена. Коли заглянете до найбільших томів історії американської літератури, будете здивовані, що нема там окремої глави присвяченої американському театрові. Театр це було для них місце розваги.

Відновa американського театру почалась при університетах, де існували поважні драматичні гуртки і де повставали катедри з теорії драматичного мистецтва. В одного з таких професорів, славного Бейкера в гарвардському університеті, вчився О'Нейл. Та вже перші дебюти О'Нейля в малому рибальському містечку Провінставн, на побережжі Массачузетс, показали, що О'Нейль навчився історії та техніки драми на те, щоб не наслідувати нікчих, хочби і найбільших зразків. У неодному творі найдете відгуки Ібсена та Стріндберга, але Ібсена нагадує він найжвіше своїм невпинним мотивом „вірности індивідуальному я", Стріндберга — своєю дикою змисловістю.

Та ось уже перша характеристична риса: жінка грає у творах О'Нейля дуже мале значіння. Те, що у Стріндберга було тільки ідеальним домаганням — визволитись від приземних пут, О'Нейль відчуває з цілою міцію первісної людини. Він боготворить море. Море — стихія свободи у протиставленні до землі, де людина мусить бути плазуном.

Пєси О'Нейля це поетична біографія. Майже у кожній з них можна найти найголовніші моменти його життя, але перетворені з такою фантазією, як це міг робити Шекспір. Коли рівняти вікову европейську літературу з американською, О'Нейль є для неї Шекспіром, що дає волю своїй могутній уяві і перемішує всі жанри та психольогічні проблеми з громадськими.

Тут у Львові мали ми нагоду бачити його

Найпевніше і найкорисніше приміщ стиш свої ощадности в

Міській Комунальній Касі Ощадности

у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)

та в її **Відділах** при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75.

в золотих або **золотих в золоті**.

В цей спосіб здобудеш відповідні відсотки охоронивши перед згубою або крадіжю і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном.

Завдяки вкладам, здобутим із ощадностевих вкладів, признала Каса 28,260.000 золотих гіпотечних кредитів, за які вибудовано 685 домів та впремонтовано 244 доми.

Понад 3,000.000 зол. річно виплачує Каса відсотки своїм вкладчикам.

6,300.000 зол. — це резервові фонди Каси.

За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном. 1070 1—?

ЩО РОБИТИ З ГРІШМИ?

Є й такі клопоти... Бож без огляду на господарські потрясення, що зведно повторюються, є безліч людей, що мають більші, або менші ощадности, які бажають найти для них таку льокату котра крім певности зворотy приносила б ще відповідні відсотки.

Особи, що розпоряджають більшими капіталами — мають широке поле діяння, особливо тепер, коли кон'юнктура вказує наглядну поправу; участь в будівельному русі, засновини нових підприємств, купно льокаційних паперів, інвестицій — оце шляхи, якими можуть іти, змагаючи до цілі. Вибір залежить тут від індивідуальних прикмет тих, що мають капітал.

Тяжче вже завдання мають власники невеличких капіталів. Льокувати гроші в шадничих касах — само собою, не вистачає підприємчивій людині, котра бажала б брати чинну участь у праці на господарському полі, в якій на це не дозволяють малі грошеві засоби, що паралізують всяку ініціятиву.

Ці дрібні капіталісти мусять передусім змагати до того, щоб так збільшити свій маєтковий стан, аби дати волю своєму темпераментові, та могли дозволити собі створити власний варстат праці. Кожний здає собі справу, яких великих зусиль, якого великого треба нераз вкладу енергії, щоб осягнути цю ціль, бо прецінь часто ті зусилля кінчаться нічим, залишаючи по собі тільки розчарування і нехіть.

І на льотерії не всякий виграє, але ця гра принайменше не висисає з нас живих соків, не наражує на великий ризик, не вичерпує наших сил. А якщо дощине щастя — тоді зразу розвязана проблема і широко відкриваються перед нами обнди.

Тому, не спинюючи очевидно всіх інших правильних способів нашого діяння — памятаймо завжди про те, щоб забезпечитися в лос державної льотерії, а наше завдання буде дуже влегчене.

—o—

ВОВНИ ВОЛІЧКИ **ARCO** **ПАНЧОХИ РУКАВИЧКИ ТРИКОТАЖІ**

пл. Галицька 3.

Останні англійські новини. Найліпші гатунки.

Знову фабрикують марґаринове „масло".

Повідомляють нас з кількох місць, що в звязку з браком на ринку масла і підвишкою його ціни, яка кожного року в цім часі буває, віджили знову „фабрики марґаринового масла" головно в III. дільниці Львова під т. зв. „школою".

Чомуж би ні? Це золотий інтерес для того роду спекулянтів. Ціна масла є сьогодні поверх 3.— зол. за кг., кг. марґарини коштує всього 2.10 зол., отже при домішці тільки 50% марґарини до масла виходить добрий „зарібок": Алеж бо ці спекулянти не такі дуже скромні, щоб додавати аж 50% правдивого масла, вони подають тільки 10—20% масла до своїх препаратів і таким чином робляться добродіями, бо покривають недобір масла на місцевому ринку.

Але жарт на бік. Чи не можна би вже раз рішучими засобами вкоротити такі несовісні практики, якими всякі людці спекулюють на нужді несвідомих і безрадних консументів, та рівночасно нівечать хвилеві проблиски в поправі долі хліборобського населення?

Ми знаємо добре, що урядові чинники забралися в останніх днях енергійно вкорочувати спекуляцію в торговлі товарами першої потреби. Знаємо теж, яка хвиля кар посипалась на несовісних, часом і поважних купців, за брак ціп на товарах. Голосна була недавно справа висилки фабрикантів цегли до Березн за шрубування цін. Але не чуємо нічого, якими засобами тіж урядові чинники ліквідують цю гидку спекуляцію на несвідомости широких мас населення. На нашу думку кільказолотові кари не доводять до цілн, бо на такий видаток можуть собі все позволити того роду „фабриканти". Поширюється думка, що саме в цій ділянці контрольні органи виявляють якусь дивну поблажливість.

У звязку з цим, маючи на увазі інтерес найширших мас населення, звертаємося з апелем до відповідних органів, щоб рішучими засобами вкоротили цю шкідливу спекуляцію та висліди подали до прилюдного відома. При цьому дозволимо собі висловити нашу скромну увагу, що не варто витрачувати енергію і час контрольних органів на безуспішні шпирання по поважних і добре заслужених фірмах, а слід би заглянути радше і то негайно до крамниць і домів відомих уже спекулянтів та їх рідні.

Напередодні 1. листопада н. р. появилася накладом Видавничої Спілки „Діло" у Львові нова книжка серіоза українських діячів

Д-ра Костя Левицького

п. з. наг.

Українські політики

Книжка не... не лише нових чесних послів і політичних діячів, що недавно дебютували в „Ділі". Ні, же всі вони тепер відповідно доповнені й поширені, до того в книжці, що видруковано на передовому місці помішено 32 портрети згаданих діячів.

Книжка має 140 сторінок ф. 8-ки і коштує тільки **1.50** зол.; з пересилкою 1.80 зол.

Замовлати на адресу: „Діло", Львів, Ринок 10/II. пов.

прецікаву драму „Всі божі діти мають крила" (під назвою „Чорне гетто"), „Горіла" (в оригіналі „Обросла малпа") і на екрані перерібку з його пєси „Анна Крісті" з Гретою Гарбо. В Америці не менше відомі інші: „Поза овидом", „Дивна інтермедія", „Спрага", „Карайбський місяць" (разом із циклем його моряцьких пєс), „Золото", „Імператор Джонс", „Бажання під вязом", „На дорозі до Кардіфу", „Склеєний", „Водограй", „Великий бог — Браун", „Мільони Марка", „Лазар сміється", „Марко Польо"...

Деякі з них, як „Дивна інтермедія" у 9 діях нагадує своєю довжиною та дивогляднісгю китайські видовища. Ту саму ролю грають там поодинокі актори — раз як особи, що говорять, раз як особи, що думають. „Імператор Джонс" може вирізнити найсильнішого глядача своїми монольогами. О'Нейль це Уітман у драмі — своєю безпосередністю нестримного ліризму, тугою за простором і подувами природи. У Франції Поль Кльодель створив ональогічний світ власної драми, але не наповнив його реальними досвідами та живими типами.

Хто пригадає собі повість попереднього Нобелевого лавреата Сінклера Льюіса „Беббіт", труєбезне томище з подрібною аналізою, може уявити собі за II зразком деякі пєси О'Нейля. Але реалізм буденщини переплутаний тут з мікроскопійною аналізою та Дон-Кіхотською фантазією. О'Нейль веде нас своєю увою та сміливістю з таким самим зацікавленням у новий світ, як Едгар По. Джек Льондон або Джон Дос Пассос.

З нашої шкільної мізерії.

Під вище наведеним наголовком помістили ми в „Ділі" з 25. серпня ц. р. ч. 190 надіслану нам статтю, в якій була мова про брак українських підручників для українських шкіл і в звязку з ним про непідготованість молоді що приходить до вступних іспитів до гімназій. Між іншим автор статті писав теж: „Отже коротко. Ні одного доброго шкільного підручника, а цілком їх нема для вищих кляс і для науки про мову. Її й не вчать і до вступного іспиту до гімназії приходять учні жахливо неприготовані, особливо в ділянці граматики (найгірше — на жаль — із шкіл „Рідної Школи" та з польських шкіл)".

На підставі основної перевірки справи компетентними чинниками ствердили ми понад усякий сумнів, що вище наведений уступ (у знаках наведення) незгідний з правдою та кривдить Рідну Школу. Фактом є, що на загальне число 378 рідношкільних учнів, які цього року ставились до вступного іспиту, здало іспит 354, отже 93%, з того у Львові здавало 103 рідношкільних учнів і здало 94. Отже вислід зовсім задовільний, якщо при цьому зважити, що батьки нераз пробують щастя і з такими своїми дітьми, дотично яких рідношкільні вчителі мають деякі сумніви або таки відраджують їм іти до середніх шкіл. Це мова цифр і фактів.

Голословних, ніякими річевими доказами не обоснованих та неслушних закидів автора наділаної статті не піддержала ніодна дирекція українських як державних так і приватних гімназій, ні члени іспитових комісій, які навпаки — якнайкраще висказуються про абсольвентів (ок) шкіл Р. Ш.

Вкінці й Тво „Українська Громада", як організація наших середношкільних учителів, заявила письмом з 29. жовтня ц. р. ч. 18/36/37, вислане до Гол. Управи Р. Ш., що згадана стаття не вийшла від „Учительської Громади", що автор тієї статті „Учительській Громаді" невідомий і тому „Учительська Громада" не має змоги вплинути на невідомого автора, „щоб направив кривду, заподіяну Рідній Школі".

З вище сказаного виходить ясно, що навчання в школах Р. Ш. стоїть на високому рівні.

Редакція „Діла".

Проти пустої демагогії.

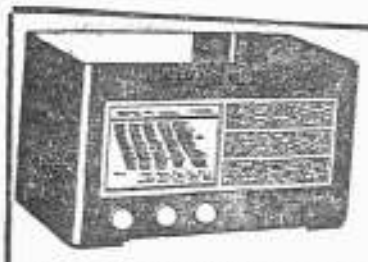
З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ.

Не відмовте мені, Шан. Пане Редакторе, помістити коротке вияснення у звязку із звітом п. Деркача Василя в „Українських Вістях" з 10. XI. ц. р., де він, подавши короткий і сухий звіт із 1. листопадових роковин у Станиславові, займається досить обширно У.С.Т. „Пролом" і моєю особою. Згори зазначую, що полемізувати з такого покрою дописами я не беруся, бо вважаю, що такі наклепи дискредитують хіба тільки їх автора й часопис, що такі „обективні" дописи поміщує. Я хочу дати лиш одно вияснення, щоб не ширилось баламуцтво.

Отож фактом є, що „Пролом" грав 1. листопада мистецькі змагання і в тих змаганнях я брав активну участь. Але слід зазначити, що змагання почалися в год. 14.30, зн. у часі, коли вже давно відправилася була Сл. Божа (8. год. рано) й відбулась академія (12. год.). Та комусь треба було „переїхатись" по „Проломі" й по моїй особі, то чомуж би не використати „нагоди"? Виділ У.С.Т. „Пролом", щоб евент. не наразитись на атаки всяких примітивів і демагогів, робив заходи, щоб змагання перенести на інший день; а коли це йому не вдалося, станув по зрілій розвазі на становищі, що треба змагання розіграти. Як здисциплінований член Т-ва я до змагань станув, тимбільше, що я теж був за тим, що змагання треба розіграти, бо на мою думку це в ніякий спосіб не може пошкодити повазі 1. листопадових роковин.

Що інше, якби існувала громадянська ухвала щодо 1. листопада, або принайменше якісь вказівки, що можна того дня робити, а чого не можна. Колиб було десь ухвалено, що спорт. змагань у дні 1. листопада відбувати не вільно, а „Пролом" зпід такого наказу виломивсяб, — тоді безперечно був би це прогріх чи скандал. Але такої ухвали нема і ніколи не було. На доказ, що такої ухвали нема, може послужити хоч би факт, що в Станиславові були поотвирані в дні 1. листопада українські крамниці, як теж деякі українські кооперативи.

Щож до того, що я стою у проводі аж „деяких" організацій молоді, то воно занадто шумно сказано, бо я є лише в одній організації: я є головою муж. хору „Думка", головую вже 3

Superheterodyny
фонопластичні
Telefunken
4 моделі 1937
поручає на догідні рати, або дешево за готівку
Tele-Radio
МАРІЯН КУБІШИН І С-КА
Хорущина 7. Тел. 205-23.
Авторизовані варштати направи.

роки і за час мого головування (як і передтим зрештою) „Думка" національної чести ніколи й нічим не сплямила.

Дотично закиду, що я на сторінках „Діла" „бичую й моралізую цілий спорт. український незалежний рух", — то дописувач „У. В." зважився тут на безприкладну брехню. Хто уважно читає мої спортові статті, той напевно ніколи не може доглянути в них поборювання українських дружин, членів У.С.С., бож доброзичливих вказівок здороводумаюча людина не може хіба брати за „бичування" чи пак за розбивання тих дружин.

Кінчаючи цих кілька рядків, зазначую ще, що згаданий допис в „Українських Вістях" був ділом пімсти деяких людців, а підпис дописувача під дописом попав з конечности. Далі заявляю, що на ніякі замітки, які у відповідь на отсе моє вияснення ще появились би, я вже відповідати не буду, бо вважаю, що люди, які змагання „Пролому" натягають безпідставно аж до національного „скандалу" та „зломання" нац. солідарности, не кермуються національним інтересом, тільки пустою демагогією та особистою пімстою.

Станиславів, 10. XI. 1936.

Богдан Ліськевич.

В листопаді — місяці українських інвалідів зберіть жертви від знайомих та вишліть на адресу: УКТОДІ, Львів, Потоцького ч. 48.

НОВИНКИ.

— **25-літній Зїзд Товаришів обох відділів, що здали іспит зрілости в 1911. р. в Українській Гімназії в Перемишлі,** відбудеться 8. грудня (латинське свято) 1936. Зголошення участи прошу присилати на адресу: **Костик Олександер, Львів, Ринок 10., II. пов.**

— **Килими глинянські, Федоришин, Львів,** площа св. Духа. Приймає також до направи дивани. 2752 10-10

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів,** Хорущини 5 (побіч кіна „Аполло") поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Перероблює ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 67-100

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, препизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 91-115

— **Єдиний український блаватний магазин** „Мануфактура" під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархани, фланелі, оксамити, сукна. 2943 7—20

— **Футра жіночі і чоловічі** та різного роду футрянні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 28-7

— **Робітню футер** має теж Карпяк на Зиблікевича ч. 4. 3052 3—3

— **Конфіската календаря „Готовсь".** Календарець „Готовсь" на 1937. р. (обем 100 стор., ціна 20 сот.) підпав конфіскаті, тому прохаємо всіх, що надіслали замовлення, терпеливо підіждати до появи другого накладу. **В-во „Українське Юнацтво", Львів, Петра Скарги 5.**

— **Справа земельної реформи.** На цю тему появилася в найновішому числі тижневика „Свобода" (ч. 44. з 15. листопада ц. р.) обширна стаття посла д-ра Ст. Барана як реферат на віча в справі земельної реформи. Ця стаття п. н. „Нарід без землі — риба без води" вийде в понеділок 23. ц. м. окремою відбиткою разом з резолюціями в земельній справі; її можна буде набути в Народній Канцелярії у Львові, вул. Підвалля 7. III.

— **Недільна збірка на безробітних.** В неділю 15. ц. м. відбудеться у Львові збірка для безробітних. На вулицях міста уставлять 34 столики. Між іншими коло „Просвіти" сидітимуть: сен. Децикевич, дир. Заячківський, радний Стефчак, дир. Сінгалевич, інж. Мудрак і проф. д-р Раковський. Коло польського Гіпотечного Банку сидітимуть: віцевоєвода Хмелевський та през. д-р Островський, біля фірми Г. Штарка президентова Островська й віцепрез. Іжик, біля Краківського готелю польський Союз професійних письменників і т. д.

— **Міністерська ревізія в Мостисках.** У скарбовім уряді в Мостисках перевела люстраційна комісія з міністерства скарбу контролю книг у звязку з грошевими неправильностями. Вислід ревізії покищо держать у тайні.

— **Польсько-румунський міст** увійде мабуть у приповідку. В Заліщиках відбулася перед кількома днями конференція польсько-румунської комісії у справі відбудови мосту на Дністрі, висадженого в часі світової війни. Стверджено, що з польського боку роботи посунулися досить далеко і вже можна приступити до монтажу залізної конструкції. Зате по румунському боці не зроблено майже нічого. Щойно з весною зачнуть розбирати залізні останки старого мосту і переробляти підпори, так що укінчення мосту і передачі до вжитку можна надіятись аж під зиму 1937 р. Як відомо, справа з перебудовою цього мосту тягнеться вже кілька літ. В Америці побудували в коротшому часі зовсім новий міст 17 і пів км. завдовшки.

— **Львівська хроніка.** В районі V. поліційного комісаріяту придержано в часі вечірної облави 35 молодих волоцюгів, хлопців і дівчат, у віці від 9 до 16 літ, що не мали мешкання. — На Марійській площі трамвайовий віз переїхав 50-літнього інваліда жебрака Станислава Клюка, що через необережність дістався під колеса. Його перевезли до шпиталю в безнадійному стані. — Поліція арештувала Макса Вільнера під закидом сутенерства. Він використовував до крайніх границь 20-літню Кирилу С.

Господарські заняття

— **Напад на крамницю.** До крамниці Кулка рільничого в Комборні коросненського повіту ввійшов якийсь бандит і приголомшивши крамаря ударом палки по голові, забрав із каси готівку 280 зол. та кількасот папіросів. Щойно пізніше люди знайшли крамаря без памяти серед калюжі крови. За бандитом шукає поліція.

— **Вмер за цапову душу.** Теофіль Шеліговський у Пархачі пов. Сокаль ратував сусідові корову, не-зважаючи на те, що має скалічену руку. За два дні він зміркував, що рука йому пухне. Пішов до лікаря і цей ствердив зараження вугликом. Не помогли ніякі вприснення, ані спеціяльна сировиця, спроваджена з Варшави. Лікарська поміч була спізнена і зараження помер, полишивши жінку і четверо дітей.

— **Убили солтиса.** Вчора пополудні застрілили невідомі справники солтиса громади Поздимир к. Сокаля, Климентія Царика, коли він вертався з поштою домів. На гук перших вистрілів Царик намагався боронити й відстрілювався, і навіть, як це виказали сліди, когось ранив, одначе сам упав трупом на місці поцілений 7 кулями. Щойно кілька годин пізніше знайшли прохожі його трупа. Поліція веде слідство під проводом повіт. комісара поліції. Царика намагалися вже раз вбити і стріляли до нього крізь вікно. У звязку з першим нападом відбувся був наглий суд у Сокалі і тоді засуджено на досмертну вязничю Теодора Боїля і Ілька Шевчука. Третього підсудного Микиту Бучка засудили перед звичайним судом на 10 літ. Четвертий учасник нападу Михайло Цар, як відомо, покінчив самовбивством.

— **Краєва хроніка.** Директор міської каси в Бродах і заступник предсідника повітової ради, Ян Мадейський, власник земельного маєтку Глушин, скінчив самогубством. — З мосту на Пруті під Коломиєю впав у ріку самохід, яким їхав комісар граничної сторожі Ст. Цеховський з жінкою та дитиною. Тонучих вирятувало залізниче поготівля, причому комісар з жінкою вийшов цілий, а дитина тяжко поголклася. — В селі Хитрейки ад Кунин пов. Жовква застрілили невідомі справники учителя Андрія Мандзія. Учитель почув був підозрілий шелест на подвірі, тому вийшов із ліхтаркою. Коли побачив напасників, стрілив до них на острах з револьверу. Напасники відповіли кріссовими вистрілами і вбили Мандзія у хвилині, коли він вбігав до хати. Поліція веде слідство. Справників було мабуть двох.

— **З культурної хроніки.** У Львові помер у 49-ому році життя польський письменник Стефан Ґрабінський, автор фантастичних новель і повістей, що одержав свого часу літературну нагороду м. Львова. — В тому самому віці помер у Берліні німецький письменник і драматичний автор Райнгардт Герінґ, що написав штуку „Зегешляхт", в якій звеличав морський бій під Скагераком. — За статистикою бібліографічного інституту на Литві видано в часі останніх 10 місяців 828 книжок і брошур.

— **Напад на приходство.** В Рущі Земянській пов. Янів Люблинський напали на приходство бандити і вибивши вікно, хотіли дістатися до мешкання. Напасникам ставив опір костельний послугач Леон Земба, якого бандити застрілили трьома кулями з револьверу.

— **Під ногами бугая.** На подвірі манастиря в Маштовіцах пов. Іноврощлав зірвався з ланцюга бугай і кинувся на одного черця. Звір звалив його з ніг, пригвоздив рогами до землі і почав толочити ногами. З допомогою нападеному прибіг ігумен і застрілив бугая з револьверу. Раненого черця привезли до шпиталю в безнадійному стані.

— **Небезпечний струм.** Підчас вправ учнів військової школи дійшло до злуки телефонічного каблю з каблем високої напруги. Із трьох артилеристів, що чистили кабель, двох згинуло, а одного тяжко поразило.

— **Ще один коморник дефравлант.** У Вильні відбувається судовий процес проти судового коморника Стефана Войцеховського, що спроневірив 13.000 зол. внекзекованих грошей. Обвинуваченний боронить, що його побори не вистарчали на покриття канцелярійних видатків і тому мусів нарушити чужі гроші. Стверджено, що коморник вів розгульне життя й управляв газард.

— **Промислова фірма фундує літературні нагороди.** Відома чеська фабрика обуви Батя встановила літературну нагороду в сумі 50.000 чеських корон. Ця сума буде поділена на чотири нагороди ім. Масарика. Вони будуть признані 7. березня 1938 р. за найкращий літературний твір у чеській або словацькій мові, виданий в часі 1937. р. Крім того фірма Батя уфундувала 30 нагород в загальній сумі 50.000 корон за найкращу публіцистичну статтю.

— **Королева, що займається рисунками.** На осінній мистецькій виставі в Амстердамі голяндська королева Вельгельміна виставила свої рисунки вуглем з норвеських фйордів і краєвид з Маєндалю, прогулькової місцевости під Гагою. Критика приняла праці королевої прихильно і підкреслює легкість та настроєвість рисунків.

— **Корабельна катастрофа** склалася у віддалі 20 км. від пристані в Александрії. Єгипетський торговельний корабель, завантажений збіжем, наїхавши на підводну скелю, перевернувся і затонув у короткому часі. 14 осіб утратило життя. Крім єгипетської залоги з капітаном греком на кораблі находилися теж єгипетські пасажири. Одиноким чоловіком, що врятувався з катастрофи, є один єгиптянин, що 9 годин плавав по морі, аж вирятували його рибаки.

— **Військовий обовязок для турецьких жінок.** Турецьке міністерство війни виладило закон, що вводить обовязок помічної військової служби для жінок на випадок війни. В найближчому часі прийме його парлямент. Закон уводить спеціяльні курси, що мають приготовити

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і Ска
у Львові, вул. Кордецького 51
Тел. 26 0-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх кольорах
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх кольорах
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біллля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 25-?

турецькі жінки до ріжних завдань підчас війни. Побіч санітарної служби кладеться натиск на вишколення жінок у протигазовій обороні та спеціяльній службі в етапах і штабах армії.

— **900-ліття туму в Майнці.** Славний майнцівський тум святкував на днях 900-ліття свого істнування. Дня 11. листопада 1936 р. посвятив його і передав вірним архиєпископ Бардо.

— **Справлення друкарської похибки.** В „Ділі“ з 14. XI. ц. р. в нотатці „З концертової салі“ має бути: „Програма його була цікава і змістом ріжноманітна“; і „Це слово він виголосив у синтетичній, зв'язкій формі“...

—o—

Зі судової салі.

ПРИСУД У ПОЛІТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ В БЕРЕЖАНАХ.

В пятницю 13. ц. м. закінчився чотироденний процес проти 12-ох українців перед судом присяглих у Бережанах, яких прокуратор притягнув до відповідальности за події в Залипю, до яких дійшло 1. червня ц. р. у звязку з панахидою за полеглих. Про хід цих подій зізнавало обширно багато свідків, а останнього дня процесу, в четвер 12. ц. м. св. **о. Денис Теліщук,** парох Потока та Залипя. Свідок підкреслив, що згідно з довголітнім звичаєм і в цьому році на другий день Зелених Свят, себто 1. червня відправив панахиду на стрілецьких могилах у Залипю. Першого дня відбулася панахида в Потоці. На панахиді в Залипю було дуже багато людей. І минули ми роками і цього року був зразковий спокій. Люди були незвичайно врочисто настроєні. Коли процесія вийшла з цвинтаря, свідок чув стріл. Як довідався згодом, стріляв поліцай Прищевський. Мушу зазначити, — додав свідок — що поліцай стрілив зовсім непотрібно і ще раз підкреслив, що лад і спокій був зразковий і поліцай цим стрілом викликав саме все те, що сталося. На другий день почалися численні арештування парохіян. Поліція в нелюдський спосіб знущалася над арештованими так, що як парох, почувався до обовязку запротестувати проти такої поведінки.

Прокуратор зажадав, щоб предсідник трибуналу записав до протоколу зі зізнань св. о. Теліщука, що „поліція в нелюдський спосіб знущалася над арештованими“.

На питання обор. д-ра В. Бемка свідок подав, що ці поминки уладжує Церква, бо це є частина богослуження. На них Церква не потребує ніякого дозволу. Тому теж доходження проти свідка влада припинила.

На питання прокуратора свідок підкреслив, що якби поліцай Прищевський був тактовний так, як інші поліцаї, напр. у Потоці, до подій не дійшло би. Тому я тверджу — каже свідок — що поліцай своїм непотрібним вистрілом спричинив метушню і він поносить вину за це все.

Вкінці на питання оборонця свідок подав, що всі підсудні є побожними і порядними парохіянами.

По промовах прокуратора А. Вержбіцького та оборонців: д-ра В. Бемка і д-ра М. Західного провідник судів присяглих відчитав у четвер вечором в гор. 5.40 вердикт. В пятницю відчитав предсідник трибуналу **Л. Польни** присуд, яким трибунал засудив: **1) Івана Купяка — на 2 роки спільної кари; 2) Василя Сенаха — на 2 роки спільної кари; 3) Андрія Кушалу — на 2 роки і 6 місяців спільної кари; 4) Василя Ворону — на 2 роки спільної кари; 5) Степана Стодольського — на 1 рік і 6 місяців; 6) Миколу Галузу — на 6 місяців; 7) Катерину Матульську — на 6 місяців арешту.**

Всіх засуджених суд звільнив від коштів і судових оплат та всім зачислив слідчий арешт. Микола Галуза і Катерина Матульська вийдуть з вязниці 4. грудня ц. р.

Підсудних: 8) Михайла Наконечного, 9) Якима Дзюбатого, 10) Зиновія Грицая, 11) Миколу Коритка і 12) Михайла Конопаду суд звільнив від вини і кари.

Підс. Варвара Терефенко відповідатиме окремо.

ВІДГОМІН ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.

За кілька днів відбудеться перед судом присяглих у Золочеві політичний процес проти б. старшини Української Галицької Армії, Гр. Макітри, вчителя зі Львова за провину зі ст. 26. і 225. § 1. к. з. Прокуратура закидує йому, що 27-го березня 1919-го року у Золочеві виступав у військовому державному наглому суді як прокуратор проти поляків: І. Новаковського, А. Симова, М. Стефановського, А. Дембіцького, Ю. Герцога, Е. Шемберського, Л. Чепелевського та Ю. Подгурського, яких судили за державну зраду та за ділання на шкоду українського народу і жадав для них кари смерти через розстріл, що і сталося.

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

ЧАРОДІЙНЕ ЛІЖКО.

Добре памятаємо всі казки, що їх оповідали нам мами, про чародійні столики, що на заклик: „Столику накрийся!“ — накривалися всім, чого лиш душа забажала. Сьогодні, коли техніка пішла семимилевими кроками вперед, всі казкові побажання можуть дуже легко здійснитися. Один мешканець Шікаго Брюс поробив ріжні майже казкові винаходи і застосував їх у своїм помешканні. Кожний, хто прийде до мешкання Брюса може тей у казці кожне своє побажання заспокоїти. Вистане тільки потиснути у стіні відповідний гудзик. Коли Брюс прийде вечором домів, притисне звичайкіський, незамітний гудзик... і має те, чого хоче. На бажання повінь світла заливає кімнату, інший гудзик викликує пронизливий арлярм дзвінків, інший ріжні світляні ефекти і т. д. А ще інший гудзик... чудо, стіна розступається і до кімнати виїздить розкішне, застелене ліжко. Одначе нема в житті нічого без хиб і кожне світло має свою тінь. Так теж було і з винаходами Брюса. Одного гарного вечора вернувся Брюс утомлений до хати, потиснув гудзик і положився до чародійного ліжка. Відтак натискав він ще й інші гудзики, що виконували всі його бажання. Через помилку натиснув він знову гудзик, що кермував його ліжком, і ліжко вїхало в одній хвилині в стіну. Брюс лежав у ліжку притиснений як сардинка. Його розпучливі крики заалярмували службу, служба поліцію, поліція для певности пожежну сторожу. Відтак силою вломились до кімнати Брюса, переконані, що пліндрують там злодії. Раптом почули таємничий голос: „Потисніть гудзик!“ Поліція почала натискати всі гудзики і вкінці Брюс вийхав зі стіни вимоклий, як оселедець. Брюс сів негайно за бюрко опрацювати плян, щоб на будуче перешкодити таким прикрим несподіванкам.

—o—

Всячина.

„ГАЛЬО, ТУТ МАДРИД!“

Радіослухачі, що в м. суботу вечором посунули стрілку апарату на Мадрид, напевне надіялися, що почують звідомлення червоної команди про хід воєнних подій на передмістях Мадриду, бож саме під ту пору відділи ген. Франка входили до Мадриду. В середині міста гриміла канонада.

— Гальо, тут радіо Мадрид!...

Ви з нетерплячкою ждали комунікату і в тій хвилині почули голос спікера:

— Орхестра виконає тепер „Серенаду Г-дур Моцарта“...

І справді орхестра заграла гейби нічого серенаду. Мадридської радіостації не зачислюють до найсильніших і в Парижі чують її не зовсім чисто. Дуже часто чути якісь вибухи, сильні шуми, тріскіт і грюкіт — це все може приняти слухач за тріскіт скорострілів і канонаду гармат.

Музика стихла. Спікер відчитав, намагаючись замаскувати схвилювання, комунікат червоного командування. Комунікат був дуже оптимістичний, що на тлі відгомону вуличних боїв викликав у слухача мимохіть веселий настрій. Годі скривати правду, коли стрільна розриваються у середмісті!

На закінчення комунікату проголосив спікер заклик генерального робітничого союзу і конфедерації праці до своїх членів, щоб вони явились цієї ночі у домівках своїх союзів по інструкції. „Перемога — або смерть!“ — закінчив спікер дрожачим голосом всі ці заклики й комунікати.

Опісля орхестра знову грала серенаду Моцарта, даремне силкуючись заглушити відгомін вуличних боїв.

КІЛЬКО ЛЮДИНА МОЖЕ ЖИТИ?

Це дуже важке і складне питання. Фізіольоги й лікарі давно вже ствердили, що людина ніколи не доживає до своїх літ, до цієї границі, що її визначила сама природа. З правила люди вмирають передучасно від недуг: вроджених, або придбаних. Отже до якої межі моглаб дожити людина, що зуміє зберегтися перед недугами?

На це питання відповідає проф. Лазарев, директор біофізичної секції московського інституту експериментальної медицини. Його працями цікавляться всі европейські наукові кола.

Критеріями людської довголітности вважає проф. Лазарев ступінь відчування людського організму — значить, гостроту, з якою приймаємо при допомозі 5 змислів всі зверхні вражіння. У хвилині, коли родиться дитина, її вразливість на зверхній світ є мінімальна; немовля майже не реагує на ці вражіння, дивиться широко відкритими очима на яскраве світло і т. д. Відтак вразливість поволі загострюється й осягає свій вершок у 20 році життя. В тому віці людина найкраще все бачить, чує і відзначується найбільшою енергією. Після 20 літ починається незвичайно повільний занепад усіх чуттевих прикмет людини. Лазарев обчислив, що повний занепад людської чутливости припадає між 140 і 160 роком життя. Значить, пересічно повинна людина жити 150 літ. Якщо людина вмирає скоріше, то — на думку одного французького фізіольога — „чоловік сам себе вбиває“ неправильним способом життя, нераціональним прохарчуванням недостаточною боротьбою із мікроорганізмами. Проф. Лазарев перевірив свої досліди ще й на анатомії і виявилось, що порохнавіння кісток кістяка також годиться з його обчисленнями.

Проф. Лазарев заявляє, що життя людини можна довести до природної межі 150-ти літ, одначе треба винайти якийсь хемічний лік, що розбуджував би приспану чуттеву вразливість людини. Це зовсім можливе, бож відома річ, що ріжні мікроорганізми витворюють токсини, що впливають животворно на організм. Напр. після тифу появляються в людини ознаки відмолодження. Якщо лікарям поведеться винайти відповідну хемічну субстанцію, що піддержувалаб і збільшувалаб життєву вражливість організму, — тоді справа відмолодження і продовження людського життя буде зовсім легка і доступна для всіх.

БОРОТЬБА З ПРОШАКАМИ У ВІДНІ.

Віденська поліція переводить енергійну боротьбу з професійними прошаками і переводить послідовні облави на прошаків. За рік арештовано приблизно 10.000 прошаків; 8.000 арештованих були професійними „бідними“. Частину жебраків виселено зі столиці, а частину приміщено в робітничих домах і вислано до концентраційних таборів. Найбільший клопіт має поліція не зі самими прошаками, але з їхніми шпигунами, що мають слідити поліцію. Коли шпигуни помітять, що наближається поліція, повідомляють негайно про це прошаків і вони начас скриваються.

—o—

Спорт.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ.

Гриць Погоні: год. 11.30 передпол. Тім Україна-Гасмонея — Погонь (Ліпова).

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Франція — Чехословаччина 5:0. Міжнародні ситківські змагання покінчились повною поразкою чехів.

Перехід Перрі на професіоналізм відбирає Англії всі дані здобути чашу Девіса на 1937 р. Перрі дістане тим 100.000 дол. річно.

Париж — Будапешт. Сенсаційні змагання цих двох міст у копаному мячі відбудуться цієї неділі в Парижі.

—o—

Дописи.

ЯВОРІВ.

Вистава „Інститутки“ в гімназії СС. Василіянок. Дня 8. п. м. відбулася в дівочій гімназії СС. Василіянок у Яворові вистава „Інститутки“ М. Вовчка, інсценізації В. Павлусевича. Вистава, як на молоді акторки й на аматорську сцену, пройшла доволі вдатно. У грі вибивались уч. IV. кл. Салик Ярослава (Устя) і Мокрівська Люб. (Інститутка). Зовсім удатно відограли ученці свої мужеські ролі. Песя надається до жіночих шкіл, даючи багато виховного й емоціонального матеріялу для молодих дівчат. Окреме признання належиться проф. Волянюму і м. Соломії, що тільки труду вложили у цю виставу. Гостей, як на Яворів, багато.

„КРИСТИНА“
ПАРИЖ—ЛЬОНДОН—ВАРШАВА —
ЛЬВІВ, ВУЛ. ПЕКАРСЬКА 1 Б.
НОВІТНІЙ САЛЬОН ЖІНОЧОЇ КОНФЕКЦІЇ
ДЛЯ ЕЛЕГАНТНОЇ ПАНІ.
ЖИВА РЕВІЯ НАЙНОВІШИХ МОДЕЛІВ —
СЕНЗАЦІЙНА ОКРАСА ЛЬВОВА
5043 3—3

Шийть наш часопис!

Для всіх необхідний

Календар „КРИНИЦЯ"

Ціна 1.50 зол. Порто 30 сот.

на рік 1937.

ПРЕБАГАТА, ІЛЮСТРОВАНА НАСТІЛЬНА ЕНЦИКЛЬОПЕДІЯ ЩОДЕННОЇ ІНФОРМАЦІЇ.

Крім частини статистичної, подає „Криниця" найновіший огляд промислу і торговлі. Для кожного звання — конечні правні поради.
Докладний образ цілорічного українського життя і всесвітніх політичних подій.

„КРИНИЦЯ" — ЦЕ VADEMECUM КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ У ВСІХ ДІЛЯНКАХ.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.
Судова Вишня: „Камо грядеши"?
15. XI. Рожевий шлях.
Городок: „Камо грядеши?"
16. XI. Вінчай і Лігія (І ч.)
17. XI. Смерть Нерона (ІІ ч.)

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича
Жидачів:
15. XI. Бій.
МИКОЛАЇВ н. ДН.
16. XI. Циганський барон.
17. XI. Муж двох жінок.
18. XI. Катерина.

Український Театр Й. Стадника.
Дрогобич:
15. XI. Синя квітка (попол.) і Наталка Полтавка.
Трускавець:
16. XI. Синя квітка.

Український Національний Хор під арт. проводом Д. Котка.
Рівне: 15. XI. і 16. XI.

Великий Театр:
Неділя, 15. XI. год. 3.30 поп. „Пігмаліон"; год. 7.30 веч. „Канаренька".
Понеділок, 16. XI. год. 7.30 веч. „Канаренька".
Вівторок. 17. XI. год. 7.30 веч. „Канаренька".
Середа, 18. XI. год. 7.30 веч. „Канаренька".
Четвер, 19. XI. год. 7.30 веч. „Канаренька".
Пятниця. 20. XI. год. 7.30 веч. „Канаренька".

Найдешевше 2664
скло, порцелляна, у столітній фірмі:
ЯН КВЕСТ
ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ. 24 737

Кіна.

АПОЛЬО: „Їх троє".
АТЛЯНТИК: „Пан із мільйонами".
ВАНДА: „Катруся" з Франціскою Ґаль; „Мужчини в небезпечному віці".
ҐРАЖИНА: „Відень шаліє".
КАСІНО: „Ада, це не личить".
КОПЕРНИК: „Під двома прапорами".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Віктор чи Вікторія", „Ковбой мільйонером".
МІРАЖ: „Хто останній пілуе".
МУЗА: „Спокуса".
ПАКС: „Цирк Сарам" „Пат і Патахон".
ПАЛЯС: „Прокажена".
ПАН: „Рітмайстер фон Верфен".
РАЙ: „Малий моряк".
СВІТ: „Дочка джунглів".
СТИЛЕВЕ: „Сто тот х" з Еді Кантором, ревія „Це і те".
ТОН: „Несамовитий дім" і кол'ровий додаток „Чудові діти".
УТІХА: „Кровавий замах у касині" та ревія.
ХИМЕРА: „Геройський форт Дуомон"

Свіжий транспорт зимових панчіх, білля, рукавичок поручає відома зі солідности фірма
„ДІМ ВОЛІЧКИ",
Сикстуська 2, побіч брами. — На складі прадивна англійська вовна. 2—50
2985

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Шікаго".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 15. листопада 1936.

Відень (506.8) 11.45 „Вазерлюк Мадонен" оп. Франкенштейна, фрагм., 12.30 Давні віденські оперетові мельодії, 15.40 Камер. музика, 17.35 „Веселе крізь життя" розр. концерт, 22.30 Вільончеля. **Прага** (470.2) 8.00 Концерт, 10.30 Симфонія ч. VII. Бруккнера, 12.20 Попурі чеських оперет, 15.45 Популярний концерт, 16.55 „Прокопова смерть" кантата Бендля, 19.30 „Кармен" оп. Бізета, **Париж** (1648) 12.00, 14.00, 16.00 Легка музика, 13.00 Орг. рецітель, 18.15 Симф. концерт, 21.45 „Маратон" трагічний епізод Дівоара з муз. трекура **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні, 17.00 Нар. музика, 20.00 „Барон Тренк" оп. Альбініні, **Берлін** (356,7) 10.30, 13.00 Музика, 18.00 „Бальон на приводі" муз. образки, 20.00 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Безжурний поранок, інстр., солісти, 10.45 Фантазії на орг. Віральперя, 11.30 Нар. пісні, 12.00 Музика, 18.15 Гарні мельодії, **Мінхен** (405,4) 9.30 Сопран і форт, 16.45 Весела авдиція, 18.00 Нар. музика з Байрайту, 22.30 Танк. музика, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт сальон. орк, 17.00 Джез. орк., 19.25 Форт. рецітель, 19.35 Цит. музика, **Мілянo** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Танк. музика, 20.40 „Ія пасзе дель Кампанелі" оперетка Раццата й Льомбарда, **Рим** (420,8) 13.50 Легка музика, 20.40 Симф. концерт.

Вівторок, 17. листопада 1936.

Відень (506,8) 15.20 Концерт для дітей, 17.30 форт., сопран, 20.00 Віденські мельодії, 20.20 Квартет, **Прага** (470.2) 15.45 Колискові пісні Капрала, 17.30 Хор, 22.15 Квартет фдур Бетовена, **Париж** (1648) 12.00, 18.30 Орх. концерт, 21.45 „Ля Газет де Монмартр", **Білгород** (437,3) 17.20 Нар. музика, 19.50 Скрипка, 20.20 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 16.30 Сопран, барит., скр., віольончеля, гітара, форт., 19.00 Німецька камер. музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.30 Авд. для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Фр. пісні, Вебер тенор, 19.00 Веселий концерт, 20.10 Спів, скр., віольонч., **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.50 Нові Вольфові пісні, 17.15 Концерт камер. хору, **Будапешт** (549,5) 12.05, 21.35 Цит. музика, 13.30 Сальон. музика, 17.30 Спів, 23.00 Симфч. квартет, **Мілянo** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 17.15 Танк. музика, 20.40 „Манон" оп. Масенета, **Рим** (420,8) 12.40 Розр. концерт, 17.15 Скрипка, спів, 20.40 „Ле Кастіґаматі" комедія Светонія, 22.00 Форт. рецітель.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 15. листопада 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Кооперація та безробіття, 8.40 Мендельсон: Весільний марш зі „Сну літньої ночі", гр. пл., 8.50 Програма на нині, 10.30 З різних країн, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розр. концерт, орх., Шретерівна сопран, Петецький баритон, 14.00 Рижанщє оленів, трансмісія з поморських лісів, 14.35 Нар. капеля, 15.15 Для дітей: Діти з Турівки на Поділлі перед мікрофоном, 15.30 Для села: Про молочарський закон. Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Реклама (К. К. О.), 16.05 Реклямовий концерт, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 Фрагм. із „Сойка музика з гр. пл., 16.30 Фрагм. із „Сойкових проповідей" П. Скарги, 17.00 Симф. концерт; у перерві ок. год. 17.55 Актуальності, 18.00 Легка музика, 18.40 Про Г. Сенкевича, 19.15, 20.00 Мішаний концерт: Марія Поповичівна сопран, скрипка, форт., 19.45 Літер. хвилина: Г. Бальк: Гутірки в нічю, 20.20, 20.21, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політ. огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Форт. реціталь, 22.05 Характеристичні інтермецца, мельодії та твори у вик. орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Понеділок, 16. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: Вутіль, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Падеревський грає, гр. пл., 12.40 Гутірки: Не биться, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Пісеньки в вик. Юрандового хору, гр. пл., 15.55 Гарний дар Осолінеум, 16.00 Оперетові арії, гр. пл., 16.15 Куток моди, 16.30 Танці в вик. симф. оркестри, Чапліцький баритон, хор, 17.00 Здобутки польського законодавства, 17.15 Концерт у вик. відецького тріо гітаристів, 17.50 Про Льомброза (у сторіччя уродин), 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.40 Про дім кор. Івана та конфітюри Марусеньки, 18.50 Куток для сільської молоді, 19.00 Воєцька авдиція, 19.20 Тамкова музика, рефрени, 20.10 „Юлій Цезар" оп. Ю. Ф. Гендля; у перерві Веч. денник, Актуальна гутірка, Рецитація прози, 22.40 Танкова музика з гр. пл.; у перерві Останні вістки.

Найдешевше радіові апарати ощадносте ві жарівки
дістанете у фірмі
SUPER - RADJO
Львів, Ягайлонська 16. Тел. 111-74
3030 3-4

Понеділок, 16. листопада 1936.

Відень (506,8) 17.30 Пісні в арії, Гроненман сопр., 22.20 Цігерові мельодії, **Прага** (470,2) 17.35 Соната Ціна на віол. і форт., 19.25 Діти та стрільці, стрілецькі пісні на дит. хор, 20.30 Концерт орх., **Париж** (1648) 12.00, 14.00 Орх. концерт. 21.00 Вок. концерт, 21.45 Камер. музика, **Білгород** (437,3) 13.15, 17.35, 18.00 Нар. пісні, 20.40 Нар. музика, **Берлін** (356,7) 12.00, 20.30 Концерт, 19.15 Твори Вальт. Німана у вик. комп. (форт.), **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 20.10 „Маріліхе" країна озер і лісів, **Мінхен** (405,4) 16.30 Солісти, 18.00 Орх. концерт, **Будапешт** (549,5) 12.05 Симф. концерт, 13.30 Спів і форт., 18.00 Цит. музика. 20.15 Концерт орх., **Мілянo** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Танк. музика, 20.40 „Ія пасзе дель Кампанелі" оперетка Раццата й Льомбарда, **Рим** (420,8) 13.50 Легка музика, 20.40 Симф. концерт.

Вівторок, 17. листопада 1936.

Відень (506,8) 15.20 Концерт для дітей, 17.30 форт., сопран, 20.00 Віденські мельодії, 20.20 Квартет, **Прага** (470,2) 15.45 Колискові пісні Капрала, 17.30 Хор, 22.15 Квартет фдур Бетовена, **Париж** (1648) 12.00, 18.30 Орх. концерт, 21.45 „Ля Газет де Монмартр", **Білгород** (437,3) 17.20 Нар. музика, 19.50 Скрипка, 20.20 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 16.30 Сопран, барит., скр., віольончеля, гітара, форт., 19.00 Німецька камер. музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.30 Авд. для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Фр. пісні, Вебер тенор, 19.00 Веселий концерт, 20.10 Спів, скр., віольонч., **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.50 Нові Вольфові пісні, 17.15 Концерт камер. хору, **Будапешт** (549,5) 12.05, 21.35 Цит. музика, 13.30 Сальон. музика, 17.30 Спів, 23.00 Симфч. квартет, **Мілянo** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 17.15 Танк. музика, 20.40 „Манон" оп. Масенета, **Рим** (420,8) 12.40 Розр. концерт, 17.15 Скрипка, спів, 20.40 „Ле Кастіґаматі" комедія Светонія, 22.00 Форт. рецітель.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 15. листопада 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Кооперація та безробіття, 8.40 Мендельсон: Весільний марш зі „Сну літньої ночі", гр. пл., 8.50 Програма на нині, 10.30 З різних країн, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розр. концерт, орх., Шретерівна сопран, Петецький баритон, 14.00 Рижанщє оленів, трансмісія з поморських лісів, 14.35 Нар. капеля, 15.15 Для дітей: Діти з Турівки на Поділлі перед мікрофоном, 15.30 Для села: Про молочарський закон. Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Реклама (К. К. О.), 16.05 Реклямовий концерт, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 Фрагм. із „Сойкових проповідей" П. Скарги, 17.00 Симф. концерт; у перерві ок. год. 17.55 Актуальності, 18.00 Легка музика, 18.40 Про Г. Сенкевича, 19.15, 20.00 Мішаний концерт: Марія Поповичівна сопран, скрипка, форт., 19.45 Літер. хвилина: Г. Бальк: Гутірки в нічю, 20.20, 20.21, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політ. огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Форт. реціталь, 22.05 Характеристичні інтермецца, мельодії та твори у вик. орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Радіоапарати праві і закордонні **фортепіяни,** піяніна нові і вживані, грамофони, платні **ДІМ ШОПЕНА** Львів, Сикстуська 11. 1—3

Вівторок, 17. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для мол. дітей: „Про Гнатка, що співався до попаду", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт квінтету, 12.40 Як і коли закладати раціональний город, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Листи від дітей, 16.00 Пісеньки у виконанні Вітяса, з гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Концерт сальон. орх., 17.00 „Будні пп. Ковальських" говорена повість М. Кунцевичевої. 17.15 Дня контрасту, гр. пл., 17.30 Бетовенові сонати, скрипка, форт., 17.50 Андрій Цапух займається спортом, веселий діяльог, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Літер. нарис: Про кримінальну повість, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Держава та приватна господарська ініціятива, 19.20 Твори Ріо Гебгардта у вик. орх., 20.00 Симф. концерт, вступне слово, симфон. орх., хор, фортепіян, спів; у перерві в год. 21.00 Вечірній денник. Актуальна гутірка, 22.30 Літер. нарис: Що нам приносить Прутт?, 22.45 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продаж: Белъги белъг. 89.98—89.55, Долари американські 5.32 — 5.29, Долари кан. 5.31.50 — 5.28.50, Фльор. гол. 287.10 — 285.40, Франки фр. 24.71 — 24.57, Франки швайцарські 122.40—121.60, Фунти англ. 25.97—25.81, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.70—17.20, Кор. дан. 115.89—115.05, Кор. норв. 130.48 — 129.50, Кор. шв. 133.98 — 133.00, Ліри італ. 25.20—24.60, Марки фінл. 11.46—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95.50—95. Марки нім. срібні 122—115.

Акції.

Банк Польський, 111, Цукор 30, Вугель 16. Лільпоп 14.75. Норбанк 63.50.

Папери.

5 інвест. 1. ем. 66, друга 66.50, 5 комн. 53, 4 прем. дол. 46.75, 7 стаб. 479, купон 38.00.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БГК. 61—65, 4 прц. БГК. 61—65.

Долярівка 46—48, 3 інвест. 1 ем. 63—67, 3 інвест. 2 ем. 65.50—67.50.

Збіжжя.

Львів, 14. XI.

За 100 кг. лъоко вагон Львів:

Рівак озимий	44·50—45·50
Пшениця оди. червона	23.25—23.75
Пшениця збор. червона	22.00—22.50
Пшениця біла	22.25—22.75
Пшениця зб.	21.25—21.75
Жито пт. І	17·50—17·75
Жито пт. ІІ.	17·25—17·50
Ячмінь броварянний	26·50—26·75
Ячмінь на каню	19.25—19·50
Ячмінь оди.	20.00—20.25
Ячмінь паст.	18·50—18·75
Висівки житні	9.50— 9.75
Висівки пшен. грубі	10.75—11.00
Висівки пшен. міжні	9·50—10·25

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Масласоюз" повідомляє, що від дня 14. листопада ц. р. кооперативам платив за льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок.	
1 без опакування	2.75 вол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.80 „
1 кг. масла експорт. включно в експортовим опакуванням дає зачет	2.80 „
1 л. молока	0,19 „
1 кг. пень	4.70 „

Тенденція на масло та яйця сильна, на молоко звижкова.

ПТИЦЯ.

Масласоюз повідомляє, що в дні 14. XI. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвірп птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більченського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., повногруді, зовсім товсті	0.95 вол.
Індики І. кл., повногруді, зовсім товсті	0.85 „
Курята І. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.50 кг.	0.85 „
Кури І. кл., товсті, без остріг, без напняку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.95 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

На викуп паїв Українського Городу у Львові складав Теодор Штокайло-Кульчицький, учитель у Крупелпах 3 зол. і кличе: 1) Марію Штокайло-Кульчицьку, канд. учительську в Кульчицях Шлях., 2) Осипу Полянка-Кульчицьку, учительку в Коричах, 3) др Остапа Дашкевич-Кульчицького, адвоката в Городенці, 4) м-ра Дмитра Гут-Кульчицького, ревізора у Львові.

З організації учителів прив. середніх шкіл. Загальне зібрання Краєвої Секції відбудеться в суботу 21. листопада в будинку дівочої гімназії Р. Ш. ім. І. й І. Корсрудзів, вул. Моджевеського ч. 9 в год. 4. попол. Конечна присутність також делегатів учительських зборів Василіянських середніх шкіл і дівочої гімназії Укр. Інституту в Перемишлі. Делегати, що мають взяти участь другого дня у загальному зібранні Т-ва Учительська Громада можуть заночувати в Емігрантівнім Домі, Вишневецьких 12. 3071

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГЕНТИ до продажі кіс та різних знаряддя потрібні. Lublin, skrytka 275.
2801 12-20

ДО СПОЖИВЧОЇ крамниці приймуть експедиентку зі Львова. Зголошення до Адм. „Працьовпта". 3065 1—2

ФУТРА до міста і подорожі, по останніх зразках моди виконує першорядно по конкуренційно низьких цінах
АНДРІЙ КУЗЬМІНСЬКИЙ.
2615 Львів, Пекарська 31. 21-25

ПІДПРИЄМСТВА

СПІЛЬНИЧКИ з капіталом від 5.000 для поширення підприємства шукає кавалір. Зголошення „Гурт". 3062 1-1

НАУКА

„ПОСТЕМП". Перша у краю конц. школа, системи „Крій індивідуальний" — відділи: кравецтво, корсетарство, бізнесмен-ство. Курси відкриті цілий рік, початок 1-го і 15-го кожного місяця. ЛЬВІВ, ЗІМОРОВИЧА ЧИСЛО 3. 2826 4—4

ФРАНЦУСЬКОГО приготовляє до W. S. H. Z. уділяє конверсації, корепетиції дипльомована Цлова 12, мешкання 7, І. поверх. (Перша бічна Пекарської). 3070

КУПНО - ПРОДАЖА

ПРОДАМ каменицю І-поверхову, 8 вільних кімнат, центральне огрівання, вхід від офіцин. Відомість адвокат Вихман, ул. 3. Мая 16. 3061 2—2

В КОЛОМИЇ 2 мурівані доми з будівляною парцелею, городом, близько суду і Ринку, до продажі; водотяг, газ, електрика, каналізація. Можлива теж заміна на каменицю у Львові. Оферти під „Меценас 50" до Адміністрації. 3066 1—3

РІЖНІ

ЛЯЛЬКИ, ЗАБАВКИ, дитячі ВІЗКИ, поручає найдешевше БРАНДТ, Львів, Сикстуська 19. 2987 3—5

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці від гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 7—100

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найнабагливіших за безцінь — Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 —?

„УНІВЕРСУМ" комісова крамниця Пасаж Миколяша приймає в комісі і продає мужеські і жіночі футра, куртки, гардероб і т. п. 3008 4—4

ЧИ ВАШ годинник ходить добре? Якщо ні, дайте направити до ІВАНА ЗЕЛЬТЕНРАЙХА, Львів, Марійська пл. 5. Прецизійно, солідно, дешево. З провінції присилайте почтою. 3032 3-10

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2930 21-60

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка ондуляція з 6-місячною гарантією. Сальон чесання пань. Сикстуська 8, вхід через браму. 3055 2—2

РОБІТНЯ КОВДЕР Кентшинського 4, солідно переробляє і виконує нові. Ціни найнижчі. 3057 2—4

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на найновіші бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25. 3063 1—1

ШЛУ РІДНЮ засобами дешевим коштом у ЗНАМЕНИТЕ ТЕПЛЕ БІЛЛЯ у фабриці біляя „АСТРА", Львів, СИКСТУСЬКА ч. 2. 2912 2—?

ОБРУЧКИ щастя, столові накриття срібні, альпакові, годинники та всілякі біжутерію поручає найдешевше Вандер, Шевченка 1. 2889

МЕБЛІ всілякого роду, догідні умовини „МЕБЛЬОСКЛАД", Казимирівська ч. 25. 3069

ЖАРІВКИ від 5—25 кат. 110—220 польт, 70 сотиків, бітерії до ліхтарок по 35 сотиків, лямпи дводолумєнні віклеві зол. 6.—, ЦЕНТРАЛЯ ЖАРІВОК, Львів, Ринок 21. 3064 1—3

Кравецький Сальон
М. Горбачинський і Син
вул. Академічна 3. Тел. 215-91
пригадує своїм клієнтам, що вже пора справити собі футра і плащі. На складі великий вибір матеріялів. 2-3

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціяліст недуг ух, носа і горла
Д-р Карло Трав
мешкає тепер **Сикстуська 2, І. пов.**
Ор. від 10—12 і 3—5. Тел. 250-31. 3-3

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики
Д-р ФІШЕР
б. довголітній лікар асистент дерматольог. клінік
у БЕРЛІНІ, ВІДНІ ТА ПРАЗІ
перенісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7
ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.
напр. Віденської кавярні
Тел. 251-68. Сепаратові жадальні.

Косметичний Інститут і Лябораторія
д-ра О. Тушицького
Львів, вул. св. Софії ч. 3
усування аномалій цери, бородавок, пігменту, волосся, близа, дзюбів і плям, масажі, тривале усування морщин, жиляків і відмороження власною методою, 2675
Урядово затверджений 4-місячний курс косметичної закордонної програми.

ОГОЛОШЕННЯ.

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає пера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 9—?

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Говикович. — Львів, Домініканська 4. 2654 39-60

У ВИСЛІДІ КОНКУРСУ
на етикети фабрики свічок „КЕРОС" у Львові признано:
За проект великої етикети
І. нагороду в квоті 25 зол. п. Волод. Балясові, Варшава.
ІІ. нагороду в квоті 16 зол. п. Вас. Хомутникові, Улашько Зарубине.
За проект малої етикети
І. нагороду у квоті 15 зол. п. Вас. Хомутникові, Улашько Зарубине.
ІІ. нагороду в квоті 15 зол. п. Волод. Балясові, Варшава.
Поза конкурсом рішено купити проект великої етикети ч. 5 рис. п. Волод. Маланчука, Зборів за квоту 8 зол.
Всіх проектів надіслано 17.
3067 Фабрика свічок „КЕРОС".

НАЙКРАЩУ МУЗИКУ
злоза океажу

дасть тобі величавий відбірник
VICTORIA-ELEKTRIT
Пятьлямпова супергетородина.
Октода-дуодіода, Антіфединг.
Сім обводів. Чотири засяги хвиль.
Великий динамічний голосник.
Регуляція сили, модуляція тону.
Грамофонова конструкція. Фільт льокальний.

ELEKTRIT

ДІСТАНЕТЕ В РАДІОСКЛАДАХ У ЦІЛОМУ КРАЮ.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „Д І ЛО" !

Найбільший вибір -- Найнижчі ціни!

Мужеські сорочки флянелеві	зол.	3.90
Муж. сорочки поплін. 2 комірці	„	5.—
Теплі піжами 8.50, бонжурки (бав)	„	8.90
Простирала на ковдри	„	4.50

ПОЗНАНСЬКА ШВАЛЬНЯ
2—5 **Львів, Казимирівська 21.**

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА
світової марки
Б. СОММЕРФЕЛЬД

Експорт до Англії, Аргентини, Уругваю, Данії, Франції, Голляндії, Палестини і т. д.
виключне заступництво:
С. Новацький
Львів, вул. Пілсудського 17. 2620a

Гарні й дешеві книжки
Видавничої Спілки „Діло"

	ціна		почтова пересилка
Д-р Кость Левицький: **Українські політики**	1.50	зол.	0.30
Валерія О'Коннор Вілінська: **Лисенки й Старицькі**	1.—	„	0.30
Д-р Василь Маковський: **Гмінд**	2.00	„	0.30
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя І.—ІІ.**	2·80	„	0·50
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·90	„	0·30
Евген Чикаленко: **Спогади Частина І. ІІ. ІІІ.**	4·50	„	0·50
Окрема частина по зол 1·50			
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·50	„	0·30
Василь Софронів: **Липнева отрута**	1·40	„	0·30
Ст. Левицький: **З японського дому**	1·50	„	0·30
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·50	„	0·30
Е. Бронте: **Буреверхи,** переклав М. Рудницький			(в чер пане)
Проспер Меріме: **Блакитна кімната та інші оповідання,** переклав Василь Софронів	0·95	„	0·25
	1·50	„	0·30
Альфонс Доде **Маціцький,** із французької мови переклав М. Рудницький	1·00	„	0·30
Володимир Островський: **Сміх землі**	0·80	„	0·15
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0·50	„	0·15
Гордій Брасюк: **Безлутні**	0·50	„	0·15
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Репніна**	0·80	„	0·15
Михайло Возняк: **Белей і Комиський**	0·50	„	0·15
Др. Ст. Бараи: **Новий самоуправний закон**	0·80	„	0·15

Дістати можна у Видавничій Спілці

„Діло", Львів, Ринок 10
та у всіх книгарнях.

Ва редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10

Ч. 260 (14.509). Львів, вівторок 17. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Шкільний плебісцит за українською мовою навчання.

Справа українського шкільництва — це вічно отворена, ятріюча рана на українському організмі. Українське громадянство ніяк не може погодитися з теперішнім нестерпним станом і безупинно змагає всіми легальними засобами до привернення прав українському шкільництву.

Такою законною формою боротьби за українське шкільництво є **шкільний плебісцит за українською мовою навчання** на підставі закону з 31. липня 1924 р. Д.З.Р.П. ч. 79, поз. 766. і виконного розпорядку Міністерства Освіти до того закону з 7. січня 1925 р. Д.З.Р.П. ч. 3, поз. 33. По думці розпорядку Президента Р. П. з 29. листопада 1930 р. Д.З.Р.П. ч. 84, поз. 644, можна змінити мову навчання в якійсь школі тільки тоді, коли від останнього правосильного рішення шкільної влади в тій справі вже минуло 7 літ.

Звертаємо увагу батькам (опікунам) українських дітей у шкільному віці тих громад, де минуло 7 літ від останнього правосильного рішення про мову навчання в даній школі (отже в громадах, в яких те рішення датоване до 31. грудня 1929 р., або вчасніше), щоб по думці повищого закону і приписів своєчасно, а найдальше до 31. грудня 1936 перевели шкільний плебісцит. — Зате в тих громадах, де дата правосильного рішення про мову навчання пізніша (вже після 31. грудня 1929 р.), треба зі шкільним плебісцитом підождати, доки не буде повних 7 літ.

Докладні поучення про те, як переводити шкільні плебісцити за українською мовою навчання і як боротися з ріжними можливими зловживаннями при тих плебісцитах, є в книжці п. н. „Рідна Школа в ідеї і житті" (стор. 63—96 і 176—177), де подані також зразки жалоб, рекурсів і т. п. Книжка коштує 2 зол.

Для переведення шкільного плебісциту за українською мовою навчання треба приписаних шкільних деклярацій.

Книжки „Рідна Школа в ідеї і житті" і шкільні деклярації (по 3 сот. за штуку) має на складі канцелярія Рідної Школи у Львові, вул. Сикстуська 46.

ОЩАДНІСТЬ вироблює характер, вправляє волю, та вчить тверезо глядіти на життя. Тому складаймо ощадности,

в Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20, що дає найкращу запоруку своїм вкладникам.

Інтерпеляція в анґлійському парляменті в справі кольонізації українських земель у Польщі.

Дня 11. ц. м. вніс посол Бен Райлей у Палаті Послів таку інтерпеляцію:

„Чи п. міністер для справ закордонних задумує використати нагоду відвідин у Льондоні польського міністра для справ закордонних Польщі, п. полк. Бека, щоб обговорити з ним справу української меншости в Польщі, супроти якої Велика Британія має деякі зобовязання у звязку з меншостевими договорами? Відноситься це особливо до справи кольонізації польськими поселенцями українських земель у Польщі; справа актуальна ще з тої причини, бо кольонізацію переводять саме під цю пору".

Міністер для справ закордонних відповів, що меншостеві справи належать у першу чергу до компетенції Союзу Народів. Оскільки йому відомо, справа, про яку посол згадує, не була внесена перед Союз Народів.

На це посол Райлей поставив другий запит: „Чи шановний пан міністер читав вістки подані у пресі, де було сказано, що польський уряд поселює на українських землях поляків? Коли це правда, то це противиться букві меншостевого договору".

Міністер Іден відповів, що тих відомостей, на які посол Райлей звертає увагу, він не зауважив. У кожному разі такі справи повинні перше йти на розглянення перед Союз Народів.

(Тут треба замітити, що Велика Британія не признає заяви, зробленої польським урядом дня 16. вересня 1934 року, в якій Польща відмовилася признавати меншостеві зобовязання перед Союзом Народів).

(Укбюро Льондон).

Новий наступ червоних заломався.

АВІЛЯ, 16. 11. Авас описує вчорашні бої за Мадрид ось як: **В 8. год. вранці червоні почали наступ** зі зовнішної сторони петлі, яку творить р. Манзанарес, у напрямі катедри св. Франца, **але відступили під флянковим вогнем** зац. скорострілів. Дальші бої йшли на цвинтарі св. Ісидора. **В 10. годині нац. війська з підтримкою артилерії відбили наступ червоних.**

Перемежний протинаступ національних військ.

СЕВІЛЛЯ, 16. 11. ПАТ. Після невдатної червоної офензиви на праве нац. крило, **нац. війська перейшли до протинаступу, відкидаючи ворога до Валлякос;** при тій нагоді здобули вони один червоний повз та один панцирний поїзд. Під Карабанчель Альто зістрілено 3 нац. літаки.

САЛЯМАНКА, 16. 11. ПАТ. Вчора в 16. год. три нац. відділи з лівого крила сфорсували ріку Манзанарес, **заняли ворожі становища і посуваються у північно-західному напрямі. Опір червоних на тому відтинку зломаний.**

ЧЕРВОНІ ВИСАДИЛИ МІСТ.

МАДРИД, 16. 11. ПАТ. Вчора в год. 22.30 нац. артилерія сильно збомбардувала місто, і нац. війська почали наступ від естремадурського гостинця і французького мосту, але їх відбито. Червоні висадили у повітря французький міст.

ЧЕРВОНІ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ НАЦ. ПЕРЕМОГУ.

МАДРИД, 16. 11. Авас. Офіційний комунікат червоних повідомляє, що червоні відбили нац. наступ на відтинку французького мосту, здобуваючи кілька танків і затримуючи дотепершні становища.

РАЙТЕР ПОТВЕРДЖУЄ.

ЛЬОНДОН, 16. 11. Райтер. В неділю коло полудня **мароканські частини й легіонери наступом на багнети сфорсували міст у дільниці Каза дель Кампо і відкинули червоних з обох берегів р. Манзанаресу.** В 11. год. батерії гавбиць що обстрілювали університетську дільницю, посунули вогонь вперед — з того можна вносити, що нац. здобули чималий терен.

НАЦ. ВІЙСЬКА ЗАНЯЛИ УНІВЕРСИТЕТСЬКУ ДІЛЬНИЦЮ.

ТОЛЄДО, 16. 11. ПАТ. В неділю нац. війська заняли університетську дільницю. 29 нац. літаків бомбардувало бетонові укріплення червоних. На мадридському фронті нац. війська окружили 3.000 міліціонерів з двома повазами.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

З експериментальної лябораторії на Лемківщині.

МОСКВОФІЛЬСТВО, КОМУНА і СЕКТАНСТВО. — СУСІДСЬКИЙ ПАТРОНАТ. — ЗРІСТ І ТУГІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ СТИХІЇ НА ЛЕМКІВЩИНІ.

Іван Франко у своїй політичній сатирі „Подорож русина з бідою" згадує і про Лемківщину словами:

„Приїхали до Сянока,
Там Русь тверда як опока
І всі кричать мов на дур —
Русь от Сяна по Амур!"

Так було перед близько пів століття. Сх. Лемківщина, себто Сяніччина з околицею, що лучиться безпосередньо з українським материком, вже тоді і ще довгий час потім разом зі Зах. Лемківщиною, зосередженою головно у південній частині новосанчівського повіту у мушинській судовій окрузі і окруженій з півночі і заходу польською національною територією, — не брала майже ніякої участи у нашому національному ренесансі другої половини минулого віку. Разом зі сумежною західною Бойківщиною творила Лемківщина справжній край „ботокудів", про яких І. Франко у згаданій сатирі каже з іронією:

„І зібрались ботокуди
І кождий жде, що то буде".

І ждали „ботокуди" не на прихід дощів у своїй пустинній країні, а на прихід московської царської допомоги. Ботокудами зове Франко не наших верховинців з їх своєрідною культурою, але нашу тамошню **інтелігенцію** майже у сто відсотках духовну і майже у сто теж відсотках москвофільську, чужу для вимог нового часу та потреб простолюддя. Від джерел Сяну аж ген по Дунаєць і Попрад здовж карпатського хребта на всіх ліпших парохіях розсілися роди священничої „аристократії", репрезентовані спорідненими між собою родинами Хиляків, Дуркотів, Гнатишаків, Копистянських, Полянських, Сембратовичів, Соломонів, сама „твердійшая твердь", що цупко взяли Лемківщину у своє виключне володіння. Неознайомлені з нашим національним відродженням, здебільша і без знання нашої літературної мови — і московської очевидно теж, — виховані у польських гімназіях, знали тільки лемківську говірку. Побут у мурах львівської духовної семинарії і товариська зустріч тамже з національно свідомими товаришами-богословами зі Східної Галичини, не залишали на тих фанатиках власного гетта майже ніякого сліду. Вертались на свою Лемківщину та продовжували дальше традицію франківських „ботокудів".

Недавно появилася дуже цікава студія Юліяна Тарновича „Ілюстрована історія Лемківщини", написана з великою любовю до цієї західної вітки українського народу. На жаль, за мало там прояснена історія священничих родів і їхня роля у теперішньому стані Лемківщини. І не від тих зрештою родів прийшло національне відродження лемків. Вони оставили по собі москвофільський дурман, що вже в останніх роках перед війною став пригожим підложам для приходу на світ православя, рідної дитини москвофільства.

Тими, що клали перші основи під українське відродження Лемківщини, були у великій більшости діти зі Східної Галичини, що доля їх кинула

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і Ска
у Львові, вул. Кордецького 51
Тел. 26 0-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх красках
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 96-7

у західне Підкарпаття й Карпати. Покійні сьогодні: скарбовий радник Василь Яворський з Нового Санча, батько Лемківщини, шкільний інспектор Вітошинський, скарбовий радник Марітчак, о. Менцінський з Маластова та передовсім численні ряди нашого сірого безіменного сільського учительства клали перші тривкі основи під національний ренесанс Лемківщини. З кожним роком прибували нові священники українці, що спільно з українським учительством розганяли туман з лемківського села. Між ними є вже сьогодні сідоглаві як о. кан. Омелян Константинович з Сянока, або молодші як о. декан Дороцький, нині в Потиличі біля Рави Руської, чи о. кан. Качмар з Перемишля, колишні парохи Злоцького та о. Бугера з Милика в Новосандеччині, судовий радник д-р Франц Коковський зі Сянока і чимало інших, неменше заслужених. Світлу картину у відродженні Лемківщини має — як сказано — наше сільське учительство, якого представником є ще й сьогодні Петро Трускавецький, емерит у Злоцькому біля Мушини. Вони виховали покоління, що в лемківському селі щораз кріпше бере у свої руки український національний прапор. І воно вже його не випустить і не зрадить.

Кожний мабуть спитає, як у дійсності є сьогодні на Лемківщині. Радісно тому, що в дуже багатьох селах маємо свідомий український молодий актив, котрий старається побороти лихоліття й мракобісіє, які сунуть звідусіль. Сумно і невесело, бо москвофільська агітація не вгаває, а вона як і православія, втішаються сусідським протекторатом і то не лише з приватної сторони як напр. краківського „червоняка“ „Іл. Курієра Цодз.“ Зрештою, все те нашому загалові здебільша відоме і про те мені самому доводилося нераз писати на сторінках „Діла“.

У сусідському протекторат і у підході до нас москвофільства та православя — змін нема. Не ліквідує їх також апостольська адміністратура, створена з політичних мотивів під впливом Варшави. Опинившися — теж виключно з політичних причин — під москвофільським проводом, не скріплює вона зовсім лемківського організму. Більшість Лемківщини вже нині не лише стихійно, але свідомо й активно в українському національному таборі. І не апостольська адміністратура, тільки українська стихія, ліквідуючи послідовно москвофільство, ліквідує крок за кроком і православя, ставлячи йому непереможні запори. Зложилося так, що українська стихія є на Лемківщині заборолом католицтва, хоч і не втішається ні опікою ні протекцією апостольської адміністратури і їхже при ній. Навпаки, як досі має тільки перепони з цього боку.

Ще два лиха, що взялися попід руки з москвофільством, йдучи по його боках: це комуна й сектанство у формі баптизму. Комуна на Лемківщині має москвофільське підложжа, подібно як напр. у Жовківщині, та часто густо виступає як секундарне явище православної агітації. Нема комуни там, де український національний актив здобув невідкличну перевагу в селі. І українська стихія його без сумніву зліквідує, як і розторощить зчасом безслідно і безповоротно і православя.

В останніх часах появилося спорадично в деяких лемківських селах і сектанство (баптизм), завезене реемігрантами з Америки. Однак більшого значіння воно не має і в нормальних відносинах помре сухітничою смертю. Для українства не творить воно надто грізної небезпеки та згадуємо про нього тільки тому, що є воно будь-щобудь впливом неоздоровлених ще відносин на Лемківщині. Але тут можуть бути й деякі несподіванки, якщо апостольська адміністратура буде й дальше вести дотеперішню наскрізь недоцільну політику й усувати українське духовенство, заміняючи його москвофільським, або в недалекій майбутності вихованцями ченстохівської римокат. духовної семинарії в Кракові.

Від довшого часу позбавляється Лемківщину послідовно української інтелігенції по селах. Про духовенство, що вертається на схід в перемиську єпархію, вже згадано. Українське сільське учительство, що має історичну заслугу в українському національному відродженні Лемківщини, розторощено цілковито. Його місця заняли польські вчителі й учительки, що не знають української мови та навіть лемківської говірки. У школах введено лемківський буквар Трухановського, а фактично їх спольщено і лемківська шкільна дітвора не знає здебільша нашого письма. Це саме є великою журбою національно освідомлених лемків, що бажають привернути первісний стан у народньому шкільництві на Лемківщині.

Матеріяльне життя на Лемківщині не дуже відрадне від хвилини, як замкнено еміграцію до Америки. Що лемківське село ще живе, має це завдячити своїй незвичайній тугості та життєздатності, залишаючи на боці деякі шкідливі навички, як доволі поширене вживання етерових крапель. Практичний лемко — чи не найбільше практичний з усіх українських племен — поборює усі труднощі і якось — хоч і з бідою — перебивається в житті. Інстинктовно привязаний до свого, опирався ворожим затіям і природного порятунку шукає нині у живій українській національній стихії.

З лемківською національною свідомістю у виразних українських формах я стрінувся на днях як оборонець групи молодих лемків зі Щавника біля Мушини в салі розправ окружного суду в Новому Санчі, про що кілька днів тому була ширша згадка в „Ділі“. Виступаючи від чверть століття як оборонець в українських політичних процесах у судах ріжних місцевостей нашої території, мав я нагоду пізнати ріжні наші типи підсудних від Холмщини і Полісся по Покуття й Гуцульщину і від Сяну по Збруч. Підсудні лемки — мої клієнти, — з якими говорив я довше, творили тип в українському національному розумінні наскрізь додатній та активний, з якого можемо бути горді. А такі типи на наше щастя ростуть у лемківських селах як гриби по дощі і їх зросту вже ніщо не спинить. Зріст цієї стихійної української сили у більшости лемківських сіл

ствердже і то як перевагу й один цікавий політичний документ, який мав я нагоду як оборонець читати в судових актах.

Чим гора Маківка у скільських Карпатах з останками січових героїв для нас зі Східної Галичини, тим гора Яворина біля Криниці, окружена з усіх сторін лемківськими, національно вже освідомленими селами, стає символом українського національного відродження останніх бастіонів Лемківщини на заході.

І тужна лемківська пісня:

„Ой верше, мій верше,
Мій зелений верше,
Уж ми так не буде,
Як ми било перше!“

стане тільки спомином, бо часи й відносини на Лемківщині зміняться таки на краще!

Д-р Степан Баран.

Італійсько-англійська виміна думок і доля Ліги Націй.

Женева, 8. листопада 1936.

Промова Мусолінія в Міляно викликала в колах Ліги Націй тим більше зацікавлення, що він виголосив її по відвідинах графа Чіяно в Берліні і очевидно у звязку з цими відвідинами. Промовж міністра Ідена була властиво відповідю Італії, як і Німеччині.

Виступ Мусолінія проти Ліги Націй та її засад був дуже гострий. Він не забув їй тої ролі, яку вона грала проти Італії в часі африканської війни. Він сказав: „Дилема поставлена перед Лігою Націй дуже ясна; її треба або відновити, або вмерти“. З огляду на те, що відновити її дуже тяжко, то, на нашу думку, вона може спокійно вмерти“. Не менш гостро висловився Мусоліні і проти колективної безпеки: „Ця колективна безпека ніколи не існувала, не існує й не може ніколи існувати“.

Посередньо спрямовано проти женевської установи та її засад і те, що містить у собі промова Мусолінія на адресу Австрії, а особливо Мадярщини, які в часі африканської війни спротивились взяти участь в протиіталійській інтервенції Ліги Націй. Підтримування ревізіонізму Мадярщини „великої каліки“, поза межами якої перебуває чотири міліони „угорців“, спрямоване що-правда не безпосередньо проти Ліги Націй, але тим гостріше спрямоване воно проти політики Франції, СССР та Малої Антанти, що господарювали досі неподільно в Женеві. Небезпечним ударом по Малій Антанті є теж італійсько-югославянське зближення, яке знайшло такий виразний вияв у промові Мусолінія, хоч „Ізвєстія“ і запевняють, що в межах Малої Антанти нічого не змінилось та що відносини між Прагою та Білгородом лишаються такі, як були. Не може бути байдужим для Женеви, що Мусоліні проголосив італійсько-німецьке зближення, „вісю, довкола якої можуть співпрацювати всі держави, надихані ідеєю працювати в мирі“. Цією вісю вважали досі інші пакт Ліги Націй.

У ріжкім противенстві до женевського совітофільства стоїть і та частина промови Мусолінія, де він говорить про СССР. „Те, що тепер називають большевизмом, є державним надкапіталізмом в його найдикішім вияві. Вже пора покласти край протиставлюванню фашизму демократії. Фашистівська Італія здійснює людяну демократію“. Італія має справді досить причин виступати гостро та отверто проти Москви на міжнароднім терені. Але не лише в Женеві, бо і в Парижі гадають, що тверду основу та останню спонуку для протимосковського виступу Італії дало італьо-німецьке порозуміння... „Ле Тан“ висловив здогад, що Мусоліні виступив із промовою в користь мадярського ревізіонізму під впливом Берліна. Орган Ліги Націй „Журналь де Женев“ думає, що цей виступ Італії може бути „зворотним пунктом повоєнної історії придунайських країв“, і припускає, що наради між королем Карлом та Бенешом і заява міністра Крофти про „непорушну вірність чесько-совітському союзові“ не лишилася також без впливу на Мусолінія. Зрештою на думку женевського часопису „не самий лише угорський ревізіонізм загрожує Чехословаччині. Ця країна має у своїх межах також три і пів міліона німців, 250.000 поляків, 800.000 українців, і не має також певности, „чи словаки вдоволені режімом, про уряджения якого їх не питалися. Чехи є меншиною у своїй власній країні“. Що в Женеві бачать єдиний порятунок для ЧСР у федералізмі, досить зрозуміло в огляду на політичний устрій самої Швайцарії. Дуже характеристичне, що орган Ліги Націй бачить причину у зрості ревізіоністичної небезпеки для ЧСР і розкладу Малої Антанти в чесько-совітському союзі. Отже можна думати, що відродження Ліги Націй може і не є таке безнадійне, яким його бачить Мусоліні.

Ідеольогічні поріжнення між Мусолінієм та Іденом дуже великі не лише в поглядах на Лігу Націй, засади якої Іден уважає за „найкращі для наладнання міжнародніх справ“ і „скріплення авторитету“, що він уважає теж за один із „головних елементів британської політики“. Він гадає, що скріпити її авторитет можна давши їй змогу діяти найшвидше в усіх спірних справах; а поза тим Ліга Націй на його думку зовсім не має служити „виключно для вдержання сучасного стану“. В цьому відношенні погляд англійського уряду ріжниться поважно від поглядів французької, а особливо московської дипльоматії, що хочуть мати в Лізі Націй лише жандарма непорушности сучасних політичних відносин в Европі. Ріжниці в поглядах на конкретні питання европейської політики між Іденом з одного та Гітлером і Мусолінієм з другого боку без порівнання менші, ніж принципіяльні ріжниці. Зокрема варта уваги думка Ідена, що „ріжниці в поглядах на конференцію пятьох держав можна перебороти“. Осягнення порозуміння на цій конференції Іден значно улекшив тим, що не згадав у звязку з нею ані про колективну безпеку, ані про східний пакт, полишивши цілком Невілеві Чемберленові свободу поробити невиразні натяки на ці справи. Зрештою і цей останній не устійнює якогось звязку між західним та східним пактом. У справі Середземного Моря. Іден зовсім не виявив змагання британського уряду, щоб осягнути порозуміння в рямках Ліги Націй. А це без сумніву улекшить його, бо позбавить московську дипльоматію нагоди встрявати в італій-

ського-англійські справи. Заяву його про те, що „обидві держави можуть плекати свої інтереси на Середземному Морі не лише без конфліктів, а в обопільною користю", дуже добре приняли в італійській пресі, яка чекає на добрий хід італійсько-англійських нарад у цій справі.

У Женеві промову англійського міністра закордонних справ приняли дуже прихильно. Тут панує думка, що Англія та Італія є на найкращій дорозі забезпечити собі обопільно своє становище на Середземному Морі та закінчити поріжнення, яке є політичним тягарем для цілої Европи.

М. Данько.

Козацький сепаратизм і українська Кубань.

(Докінчення).

2. ТРЕБА ЗЯСУВАТИ НАШЕ НАЦІОНАЛЬНЕ СТАНОВИЩЕ.

Повстає питання: за яку „Козакію" маємо битися ми, українці-кубанські козаки і некозаки північно-кавказьких українських земель, і чи взагалі ми маємо битися, коли нам не треба „Козакії".

Далі, можна би думати, що нас „відділяють" від України і „передають" „Козакії" (творячи з нас нову „козачу націю") тому, що ми українські козаки. Алеж п. Борис Гомзин у своїй таки статті каже, що українці є взагалі козача нація (і справді, існують полтавські, чернігівські, катеринославські та інші козаки, що — до речі кажучи, — складають більшість населення (т. зв. іногороднього на наших землях), а ми, українські козаки кубанці, є ще й нащадками славних українських запорожських козаків. Отжеж за щож нас відділяють від інших наших українських козаків і віддають до чужих і до чужої держави?

Є-ж у нас і гуцули, а нікому не приходить до голови творити з них нову державу, ані їх комусь „відступати".

Нічого не маємо проти того, щоб наші добрі сусіди, — донські, терські, оренбурські, уральські чи астраханські (кімлики) козаки творили своє самостійне життя і рядили у себе так, як то вони уважають за найкраще, бо знаємо, що в Росії вони волі не мали й не мають. Гадаємо теж, що Україна повинна й буде жити в якнайбільшій дружбі із своїми добрими сусідами. Але творити такі держави коштом українських територій і нашого народу це цілком неприродне і небажане.

Правда, може хтось сказати: яке значіння мають умови порозуміння на еміграції з ріжними еміграційними чинниками, без згоди громадянства?! Воно не завсіди так. Ленін і Троцький складали свій план большевизації Росії зовсім без участи і згоди населення та його представників. Ціла низка держав повстала підчас війни і сформувалася теоретично спочатку на еміграції (Чехословаччина, Польща, Латвія, Естонія і т. д.), а потім уже в краю. Отже ріжних еміграційних ходів не можна легковажити. По друге, на великий жаль, питання Кубані та інших українських земель Північного Кавказу ще й досі не поставлене ясно в нашій політиці, і це головним чином веде до плутанини. Державно-правний стан цих великих і багатих українських територій ще незясований. Це ще й досі якась **„res nullius"**, яка згідно з римським правом, **„cedit primo occupandi"** (належить першому, хто її привласнить) і фактично нині її привласнила РСФСР.

Отже, не треба дуже дивуватись, коли охочі уважають ці землі за свою „святу власність" і використовують її для своїх інтересів.

Орган Козакії отамана Білого (Вольное Казачество — Вільне Козацтво) так і пише: „Лише зброєю і кровю хтось зможе переступити кордони Кубані". І це нині вже не лише слова: уже знайдуться на еміграції і такі кубанські прості козаки-українці, яким систематичною роботою „Вольного Козачества" (що виходить на еміграції вже 9 літ), прищеплено думку, що вони передовсім козаки, а не українці і козачої, а не української нації, а їх батьківщина Козакія, а не Україна.

Винні тому головно старші кубанські діячі-українці, що активно виступали на Кубані ще в роках 1917—20. Вони, на жаль, й досі, за 15 літ, не заявили остаточно ні для себе, ні для іншого політичного становища українських земель Північного Кавказу. Винятком із цього є лише постава тої молодої української кубанської генерації, що твердо стала на становищі соборности України. Уряд УНР теж у цій справі від самого початку не мав певної лінії і своєю мовчанкою дав притоку до хаосу. Винні і всі наші політичні партії та організації, наддніпрянські і галицькі, що, змагаючись часто за другорядні речі, зовсім занедбали реальну справу українських земель Північного Кавказу.

Сподіваємося, що цією справою займеться і скаже своє авторитетне слово Всеукраїнський Національний Конгрес і покладе край такому хаосові, що кожна окрема група людей може розпоряджатись українськими землями.

А поки це станеться, поки питання українських земель Північного Кавказу не набере остаточного державного оформлення, для нас, українців з тих земель, залишається святим **заповіт** першого Голови Кубанської Краєвої Ради, українського козака-державника і героя мученика **Миколи Рябовола**, який з трибуни Краєвої Ради святочно проголосив, що **„Україна є нашою Матірю"** і що коли прийде слушний час визволення, ніхто нас не спровокує, **„щоби ми шаблі свої пополоскали у крові своєї Матері"**.

Прага, 25. жовтня 1936 р.

Інж. В. Васюк,
український козак Кубані.

Радіоприймачі „е-ко"

— модерна конструкція
— висока селективність
— чистий і милозвучний відбір

поручає відома українська фірма

е-ко Львів, Сикстуська 29.

Низькі ціни.

Вже вийшли у бібліотеці „Ціла" другий том повісти
ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ
АПОСТОЛ ЧЕРНІ
і другий том повісти
ВАСИЛЯ МАСЮТИНА
ДВА З ОДНОГО.
Ціна прим. 2 зол., почтова оплата 30 сот.

Велика програна американських комуністів.

НЮ ЙОРК, 16. 11. ПАТ. Підчас недавних виборів комуністи здобули у цілих Злучених Державах лише 50.000 голосів; правдоподібно багато з них голосувало на Рузвельта, а не на власного кандидата.

Комуністи рекрутуються здебільша з нюйорських жидів, тому здобули в тамошньому стейті 36.000 голосів. Все таки при найближчих виборах вони не могтимуть там виступити з власним кандидатом, бо нюйорська стейтова конституція дозволяє лише тим партіям висувати кандидатуру на президента, які при попередніх виборах здобули щонайменше 50.000 голосів.

Г. БОДЕ.

Спізнений дебют.

Вона була найідеальнішою дружиною, найчемнішою братовою, найчутливішою тіткою у цілому містечку. Така жінка, що ані її родина ані її кухарка не могли сказати про неї нічого поганого. При цьому була гарна, хоч мала вже перші сиві волоски і мусіла вважати, щоб не їсти всього з огляду на свою „лінію". Минуло вже багато часу від тоді коли Йо Дегенстед співала у стокгольмському театрі. Звідти приїхала вона із своїм чоловіком Пеером Гальстремом і вже п'ятнадцять літ сиділа на провінції. Ще тільки її пів'ятими та „матіне" нагадували, що вона була колись артисткою. До речі: вона хотіла подобатись своєму чоловікові.

Йо любила свого чоловіка, дарма що він багато старший від неї, дуже поважний і мало мав для неї часу. Вона робила вражіння щасливої жінки — дружини відомого лікаря, доброї господині в гарному домі і в родині з численними своячками.

Її сестріжниці та сестрінки подивляли її. Вона мала в собі багато з тих принад великого світа, за яким вони всі так тужили, ніхто не вмів краще, як вона розуміти дискретні сердечні справи і ніхто не вмів охотніше від неї виступати в ролі посередника — янгола-спасителя, коли треба було якоїсь помочі. Коли вона слухаючи чужих клопотів нахиляла на бік свою біляву головку, подобалась усім, навіть лікарям. І вони радо проводили вечорі в домі жінки свого примарія, — гарні вечорі хоч і неодин з таких вечорів кінчався нездійсненною тугою і нещасливим коханням. Пеер Гальстрем знав про це і всміхався до тих дрібних трагедій, неначе до дитячих збитків.

Пані Йо брала у вівторки та п'ятниці години співу, більше із звички, ніж потреби. Їх потребував більше вчитель-капельмайстер, що діставав по пять корон за годину. Вона не співала ніколи і сама не знала, чи має ще голос, хоч її вчитель повсякчас вихвалював його.

Одного дня відвідав містечко мандрівний театр. Ніхто ним не цікавився, але пані Йо сиділа ввесь час у льожі і мріяла про те, як вона колись чарувала всіх на сцені. Але коли впала завіса-мрії погасли і пані Йо, цікавилась тільки тим, чи її сестрінка Гельга зробила добре враження на архітекті Борні.

На другий день уранці покоївка внесла до кімнати білет пана Арне Сколяндера. Пані Йо Дегенстед була здивована; цеж був директор мандрівної трупи і перший її тенор. Вона нашвидку причесалась, надягла свою найкращу „матіне" і приняла гостя. Досвідний погляд артиста спочив на старшій, але все ще гарній дамі. Вони сподобались одне одному. Артист промовив:

— Пан капельмайстер Деерен поручив мені вас, високоповажана пані, як таку, до якої можу звернутись із своєю великою просьбою. Одна артистка нашої трупи нині занедужала і ми не маємо змоги заступити її іншою, бо заступиця не моглаб швидко приїхати із Стокгольму. Чи не моглиб ви взяти на себе ролю Росалінди?

Серце пані Дегенстед забилось живіше.

— Я від довгих літ не виступала на сцені.

Директор Сколяндер не відступав:

— Пані! це наш повний сезон ми не маємо свобідних артистів. Якби ви відмовились, ми мусілиб відкликати виставу. Ви мусите помогти нам у нашій біді.

Пані Йо ледви заволоділа собою:

— Ні, ні, мені трудно... Я не маю певности.

— Алеж я чув, що ви переробили „Лялика" з капельмайстром Деереном і співаєте чудово. Вигж були колись артисткою і повірте моєму очкові: ви залишились нею. Я не можу повірити, щоб жінка з таким серцем, як ви, могла комусь відмовити у клопоті.

Вона боронилась дуже слабо і Сколяндер поцілував її тепло в руку, на знак вдячности.

*

Пеер Гальстрем здивувався постановою своєї жінки і всміхався:

— Я розумію що ти хочеш помогти цим бідним артистам. Крім цього твій виступ для них це чудесна реклама. Але грати в такій шмірі...

— Це не є шміра. Вони добре грають.

Чоловік змовчав. „Коли це робить їй приємність"... подумав і не забув замовити для неї китицю квітів.

Прізвище пані Йо Гальстрем на плякатах зробило своє. Вона сама не вірила собі у гарderобі, між шминками і перуками, що виступає. Коли появилась на сцені — всі побачили зовсім іншу жінку. Вона співала як усі, ані добре, ані зле, але її поява, її постать захопили публіку. Сколяндер цілував її по руках:

— Ви були чудові. Я ручу вам за успіх виступів у Стокгольмі.

Пані Йо почувала себе як пяна на вечері в честь її дебюту. Коли патякуля чоловікові, що хотілаб іще виступати він зморшив чоло:

— Алеж моя кохана... ти не можеш їздити з мандрівною будою.

— Директор випросив у мене ще кілька виступів. Дай мені відпустку тільки на три дні...

І вміла так переконувати, що він не міг їй відмовити.

Поїхала з трупою Сколяндера і мала успіх. Її поява та іма зробили своє. Мріяла про сцену і слухала свого директора як евангелій.

Протизаконно переписують греко-католиків українців на римо-католицький обряд.

Повітове Староство в Раві Руській рескриптом ч. А. С. 2/261/36 зажадало від греко-кат. парохіяльного уряду в Ульгівку, щоб він предложив відпис метрик громадян, охрещених у церкві, хоч вони є практикуючими греко-католиками і почувають себе українцями. Між іншими староство зажадало, щоб предложити витяг для Івана Пекного, літ 50, Миколи Пекного 18 літ, Володимира Пекного 10 літ, Теофілі—Ярослави Рачинської 20 літ, Марії—Антоніни Рачинської 19 літ, Емілії—Володимири Рачинської 18 літ та інших. Парохіяльний уряд не знав, навіщо староству потрібний метрикальний витяг і тому переслав його, а староство відіслало їх громадському урядові у Тарношині з дорученням записати їх у списках населення як римо-католиків та передати метрики римо-кат. парохіяльному урядові у Тарношині, щоб втягнув їх як римо-католиків. Коли ґ. Рачинські довідалися про те, внесли до Воєвідського Уряду відклик проти такої поведінки староства. З уваги на те, що таких випадків є і буде більше, подаємо зміст того відклику до публичного відома, щоби дати змогу нашим громадянам боронити себе перед насильством.

1) Теофіля—Ярослава (2 ім.) Рачинська, 2) Марія—Антонина 2 ім.) Рачинська і 3) Емілія—Володимира (2 ім.) Рачинська у Ульгівку внесли відклик від рішення повітового староства в Раві Руській у справі зміни обряду.

ВИСОКИЙ ВОЄВІДСЬКИЙ УРЯДЕ!

Дня 28. жовтня 1936. р. довідалися підписані від управи збірної громади у Тарношині, що повітове староство в Раві Руській розпорядком з дня 19. липня ц. р. Ч. А. С. 2/261/36 наказало переписати підписаних з грек-кат. обряду на римо-кат. обряд. Згаданим розпорядком повітове староство в Раві Руській веліло греко-кат. парохіяльному урядові в Ульгівку виготовити і надіслати витяги з метрик уродження підписаних, опісля передало ці витяги управі збірної громади в Тарношині, щоб записати підписаних у книгах спису населення збірної громади як римо-католиків і вручити дотичні витяги з метрик уродження римо-кат. парохіяльному урядові в Тарношині.

Проти цього розпорядку повітового староства в Раві Руській зголошують підписані в законному речинці **відклик** такого змісту:

„1) На підставі ст. 5. уст. 2. конституційного закону з 23. 4. 1935. р. (В. З. Р. П. 30. поз: 227) Річпосполита Польська запевнює своїм громадянам свободу совісти, яка обіймає теж свобідне визнавання віроісповідання. Всякі справи, що відносяться до виконування релігійних практик, як також зміни віроісповідання управильнює конкордат, заключений з Апостольською Столицею дня 10. лютого 1925. р. Цей конкордат між іншим постановляє у ст. I., що католицькій Церкві без ріжниці обрядів прислуговує повна свобода у виконуванні її духовної влади. До обсягу цієї влади належать також постанови щодо переходу з одного обряду на другий. В тих справах міродатними є перш за все постанови канонічного права. Ці останні виразно постановляють, що змінювати обряд у католицькій церкві вільно лише за окремим дозволом Апостольської Столиці. Отже якщо якийсь католик забажає з одного обряду перейти на інший, тоді повинен він перш за все виєднати на це дозвіл від найвищої влади Католицької Церкви і щойно на основі такого дозволу може бути звільнений з даного віроісповідного союзу і його можуть приняти до нового.

При цьому і конституційний закон і всі інші закони, які обовязують дотепер у Польщі виразно постановляють, що справа приналежности до цієї чи іншої Церкви та зміна віроісповідання чи обряду належить до групи особистих прав, яким диспонує свобідно і виключно дотична особа, а державна влада не має щодо цього ніякого примусу. В слід за тим державна влада не може приказувати своїм громадянам змінювати обряд, якщо вони цього самі добровільно не бажають.

У згаданих справах державній адміністрації прислугує інгеренція тільки в такій мірі, як це потрібне для цілей евіденції населення. Під тим оглядом обовязують дотепер постанови т. зв. міжвіроісповідного закону з 25. 5. 1868 р. Д. З. 49. Зокрема дотичні постанови цього закону постановляють виразно, що кожний, хто забажає змінити віроісповідання повинен зголосити це устно до протоколу, або на письмі адміністраційній владі I. інстанції, себто повітовому старостві. Ця влада є обовязана приняти до відома дотичне зголошення та повідомити про це зацікавлену особу і віроісповідну організацію, з якої вона виступає. Одначе староство не може заборонити цього дотичному громадянинові або взагалі якнебудь впливати на постанову цього громадянина. Зокрема адміністраційна влада не може з власного почину наказати зміну обряду, як це сталося у даному випадку. Бож тут без волі і відомости підписаних повітове староство в Раві Руській рішило, що підписані одного дня мають перестати належати до греко-кат. Церкви, в якій вони охрестилися і виховувалися та мають перейти до римо-кат. костела. Це рішення незгідне з обовязуючими постановами, а зокрема з постановами вище згаданих законів. 2) Якщо йде про мериторичну сторінку справи, то і під тим оглядом оспорюваного рішення повітового староства в Раві Руській не можна погодити з обовязуючими законами. Бож у справі до якого віроісповідання громадянин бажає належати, обовязують дотепер постанови міжвіроісповідного закону з 25. V. 1868. Цей закон каже якнайвиразніше, що про віроісповідання дітей рішають виключно і одиноко їх батьки, але тільки до скінченого 14. року життя дітей. Після осягнення цієї межі віку, кожний має право свобідного вибору свого віроісповідання. Це означає, що громадянин, який скінчив 14 років життя може цілком самостійно і свобідно або залишитися при даному віроісповіданні, яке визнавав до 14. р. життя з волі своїх батьків, або теж вибрати собі інше віроісповідання та без ніякого обмеження приступити до дотичної віроісповідної організації. Так отже по осягненні 14. року життя під оглядом вибору віроісповідання кожна особа стає цілковито самостійною і повноправною і то так далеко, що навіть її правні заступники, себто батьки не мають права накидувати їй своєї волі. Тим менше до цього є управнена адміністраційна влада, як це вище згадано і не має законної підстави рішати про те, до якого віроісповідання хтось має належати. Всі 3 п. Рачинські давно вже покінчили 14 рік життя і вслід за тим по думці вище згаданих постанов закону, тільки вони самі і ніхто інший, можуть рішати про евентуальну зміну віроісповідання чи обряду. Одначе вони зовсім не мають наміру змінювати греко-кат. обряд, в якому їх охрещено і до якого себе зачисляють. Також не заявили вони ні устно, ні письменно наміру виступити з греко-кат. Церкви, ані теж їх іменем ніхто такої заяви не складав.

Тому згадане рішення повітового староства в Раві Руській безпідставне і позбавлене всякої основи, на основі обовязуючих законів.

На тій основі підписані прохають Воєвідський Уряд, щоб відхилив рішення повітового староства в Раві Руській, який рішив переписати підписаних з греко-кат. обряду на римо-кат. обряд, та щоб витяги з метрикальних книг уродження звернено цьомуж греко-кат. парохіяльному урядові в Ульгівку".

Так то сама влада нарушує закони, для яких вимагає пошани від громадян. Тому компетентна влада повинна негайно не лише змінити рішення згаданого повітового староства, але теж повчити підлеглі собі органи, щоб стояли на сторожі законів і не загострювали подібними рішеннями і так напружених до краю національних відносин на українських землях у Польщі.

Памятайте при кожній нагоді, що за долю інвалідів відповідає той, хто післав їх до боротьби — Українська Нація! Обовязком цілої Нації: Інвалідів відповідно забезпечити.

Одного дня у гардеробі провінціонального театру зявилась перед панею Йо її сестрінниця Гельга Гальстрем.

— Тіточко, ти мусиш вертатись. Вуйка не можна пізнати... він зовсім нещасливий. Ми всі без тебе не можемо дати собі ради.

Тітка відповіла:

— Я не можу Гельго. Я мушу робити те, що мені наказує мій талант.

Гельга почала плакати, але зважилась на питання, яке доросла жінка вміє часом поставити другій жінці:

— Чи ти, тіточко, любиш Сколяндера?

— Так — відповіла Йо.

Того самого вечора Йо відчула, що вона не є великою артисткою. Вона мусіла грати нову ролю, якої не підготовляла довгими місяцями, ніхто в тому містечку не знав, хто вона і її успіх був блідий. Коли вона вийшла за куліси, побачила, як Сколяндер розмовляв ніжно з одною молоденькою артисткою. Видко було, що вона йому справді подобається. Сколяндер увійшов по виставі до гардероби Йо. Вона стримала плач і сказала спокійно:

— Я мушу вертатись до дому. Я маю обовязки. Я певна, що ви тепер дасьте собі вже самі раду, без мене.

Сколяндер навіть не затримував її і поцілував її в руку, як даму, а не свою закулісову товаришку. Навіть не помітив, що ця рука тремтіла.

Гельга навіть не здивувалась, коли побачила тітку на двірці. Йо теж була одна з найрозумніших жінок! Коли вони обі вже сиділи у вагоні, Гельга сказала зовсім поважно й ніжно:

— Тіточко! щодо Сколяндера то можеш рахувати на мою повну дискрецію.

І пані Йо всміхнулася, але із сльозинкою в очах.

Перекл. **а. б.**

Дальша монгольська офензива на Китай.

ПЕКІН, 16. 11. ПАТ. 3-тисячний монгольський відділ заатакував м. Таолін у східній частині провінції Суїюан. Йдуть завзяті бої.

УЧАСТЬ МАНДЖУРСЬКИХ І ЯПОНСЬКИХ ВІЙСЬК.

ПЕКІН, 16. 11. ПАТ. В монгольському наїзді на Суїюан китайці добачують початок широкої акції з метою: завоювати ту цілу провінцію. Монголам помагають манджурські війська та японське летунство й артилерія.

В листопалі — місяці українських інвалідів зберіть жертви від знайомих та вишліть на адресу: УКТОДІ, Львів, Потоцького ч. 48.

Швайцарці виключують комуністів з державної служби.

ЖЕНЕВА, 16. 11. АТЕ. Плебісцит у кантоні Базель-місто ухвалив 15-ма тисячами голосів проти 14-ох тисяч виключити комуністів та членів інших протидержавних організацій з державної та міської адміністрації. Проти того законопроекту виступила лівиця, евангелицька людова партія та молоді демократи.

—o—

ХТО ПЕРЕМАГАЄ.

Тисячі людей завдає собі питання: що робити, щоб виграти на льотерії? Як це діється, що є такі, що їм постійно сприяє щастя і вони завсіди виграють більші або менші суми, а інші довго ждуть на свою чергу.

Там, де річальним чинником є припадок, а саме так є у грі на льотерії, такі явища це річ зовсім природна і кожний, що грає мусить бути на це приготований. Всеж не є річчю без вартости звернути увагу на деякі психічні прикмети тих, що виграють. Ті т. зв. „щасливці" напевно ніколи не знеохочувалися до гри на льотерії; напевно й вони не зразу почали вигравати, їм мусіло щераз трапитися, що завела їх надія на скоре осягнення ціпкової мети.

Але ті тимчасові невдачі не забрали в них віри, що прецінь колись і до них щастя мусить усміхнутись. Тому грали витревало дальше і вкінці скорше, чи пізніше дочекалися своєї черги.

У грі на льотерії — як у житті — найбільшим ворогом людини є знеохочення, зневіра, а найбільшою прикметою витривалість. Часто бачимо в житті таких людей, які завсіди беруться до чогось нового, зражуються чимнебудь і нарікають, що їх переслідує якийсь невпізнаний „пех". А інші навпаки, не відступають перед жадними трудношами, ведуть з ними вперту боротьбу, витревало йдуть до наміченої цілі і у кінцеві перемагають.

Отже нехай не знеохочуються ті, яким дотепер не вдалось виграти на льотерії. Може саме тепер фортуна зверпеться в їх сторону, може тепер тягнення другої класи тридцять сьомої Державної Льотерії, яке починається 19. ц. м. принесе їм бажану виграну. Нехай тільки поспішаться з купном льосу, бо часу залишилось небагато.

Найпевніше і найкорисніше приміщення своєї ощадности в

Міській Комунальній Касі Ощадности

у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)

та в її **Відділах** при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75.

в золотих або **золотих в золоті**.

В ній спосіб здобудеш відповідні відсотки, охоронишся перед згубою або крадіжю і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном.

Завдяки вкладам, здобутим із ощадностевих вкладів, придбала Каса 28,000.000 золотих гіпотечних кредитів, на які збудовано 685 домів та виремонтовано 244 доми.

Понад 3,000.000 зол. річно виплачує Каса відсотків своїм вкладчикам.

6,300.000 зол. — це резервові фонди Каси.

За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном. 1070 2—2

В обороні рідної землі.

Протест проти кольонізаційної акції у Підбужі.

Дня 8. ц. м. відбулося віче в Підбужі, пов. Дрогобич, при участи коло 400 людей з підбузького судового району, себто з самого Підбужа, Заліття, Опаки, Сторонної, Підмонастирка, Винник та Урожа. Після короткого пояснення про теперішне наше політичне положення пос. др Ст. Витвицький виголосив реферат про земельну справу. Референт вказав на значіння землі як одної з основ нашого національного світогляду і національної культури та на її значіння матеріяльного характеру як варстату праці. В дискусії забирали голос представники селянства та інтелігенції, гостро виступаючи проти нової хвилі кольонізацій українських земель чужим елементом. Між іншим промовці порушували справу недавнього страйку візників у лісових підприємствах, яку використали комуністи та соціялісти і своєю інтервенцією погіршили лише положення страйкуючих. Віче одноголосно прийняло відповідні резолюції проти нової кольонізаційної акції.

Посвячення української ремісничо-промислової бурси у Львові.

Трагедією української нації є те, що ми не маємо сильного третього стану: міщанства, ремісництва, купців і підприємців. Тому міста є не лише чужинецькими оазами на українській етнографічній території, але теж твердинями політичних впливів наших сусідів. Саме міста були тією Ахилевою пятою у наших визвольних змаганнях. Навчені гірким історичним досвідом, кинулись ми по війні здобувати втрачені позиції, але тут зустрінулися з величезними труднощами. Їх мусимо побороти, якщо хочемо опанувати промисл і торговлю, які є легенями для живого організму нації. Щоб виграти ці важкі змагання, мусимо не лише перевиховати нашу сільську молодь, але — що важніше — мусимо не допустити до її денаціоналізації. Бо — на жаль — сільська молодь, яка попадає на науку до ремісників чужинців, для нас здебільша пропадає. Про це дбають уже завзяті всякі бурси наших сусідів, як напр. бурси ім. св. Костки, Гавади та інші, яких є кілька у самому Львові і майже в кожному більшому місті на провінції.

Тому добре, що нарешті буде у Львові друга українська ремісничо-промислова бурса. Правда, це не є виключна заслуга українського громадянства, але головно нашого мецената й опікуна української молоді Митроп. Шептицького. Всеж таки велика тут заслуга меткого і діяльного Виділу під проводом невтомного **о. проф. Бучацького,** який зібрав потрібні гроші і закупив два невеликі доми: один партеровий, другий одноповерховий при вул. Бартосівної ч. 3 (побіч ставу Свічеві), перевів необхідний ремонт і віддав їх уже до вжику питомцям. У неділю 15. ц. м. в саме полудне відбулося посвячення нової бурси. На це свято прибуло передовсім численно зорганізоване наше ремісництво з головою Тва „Зоря" дир. Ю. Сидораком та реміснича молодь з бурси на Личакові. Крім того бачили ми представників наших установ, міщанства, інтеліґенції, жіноцтва і преси.

Акту посвячення довершив **о. прал. Л. Куницький** в асисті **о. кан. Лициняка й о. Годунька.** По многоліттях Митрополитові, Виділові та прал. о. Куницькому цей останній виголосив бадьору промову про значіння ремесла і ремісничого стану для всестороннього розвитку нашого національного життя. На початку своєї промови о. прелат передав привіт від Митрополита.

По посвяченні присутні оглянули кімнати питомців в обох домах. Вечором відбулася в домівці цієї бурси святочна академія, на програму якої склалися: промова, продукції хору питомців і мандолінової орхестри.

—o—

Німеччина виповіла постанови версайського мира

ПРО РІЧНУ ПЛАВБУ.

БЕРЛІН, 16. 11. Німецьке інформаційне бюро. Німецькі делеґації в міжнародних комісіях рік Рен, Дунай, Ельба й Одра зложили представникам інших заступлених у тих комісіях урядів заяву такого змісту:

Свобода плавби на всіх річних шляхах і рівноправність на тих шляхах усіх держав, що не воюють між собою творили майже 100 літ перед світовою війною підставу успішної співпраці країв, положених над судоходними ріками. Всупереч засаді рівноправности створено в Версаю штучну систему, суперечну з інтересами плавби, накидаючи Німеччині постійну міжнародню контролю її річних шляхів. Передано таким чином суверенні права Німеччини міжнароднім комісіям з широкою участю у них держав, яких землі не лежать над берегами рік. Німецький уряд іншими договорами старався усунути такий стан справи, німецькі представники в міжнародніх комісіях старалися переговорами ввести найдальше до 1. січня 1937. р. зміни, які направили кривду Німеччини. Але ці переговори не увінчались ніяким успіхом. Щодо Рену, то найближчий і найважніший сусід Голяндія не прилучилася в травні ц. р. до умови про плавбу на тій ріці. Відносно Ельби не вдалося заступити версайського рішення новим і усунути з ролі гарантів 4 неприбережні держави, які не мають ніяких спеціяльних інтересів до плавби на цій ріці. Німецька частина горішнього бігу тої ріки досі підлягає міжнародній комісії, без участи німців, з генеральним секретарем французом, іменованим провізорично в 1930. р. без згоди Німеччини.

Відносно Дунаю, то 10-літні старання Німеччини, щоби допустити Німеччину до міжнародньої Дунаєвої Комісії, не увінчалися ніяким успіхом. Зголошене при кінці травня ц. р. з усім натиском домагання німецького уряду зрекідувати договір відносно Дунаю, теж до нічого не довело. Годі допустити також, щоб дальше були правосильні накинені Німеччині проти її волі обмеження німецької суверенности в плавбі по каналі, імени цісаря Вільгельма, що лучить Балтійське Море з Північним.

Німецький уряд не може дальше терпіти таке, і тому від тепер уважає за необовязуючі постанови версайського миру про річні шляхи в межах Німеччини і оперті на тих постановах умови про плавбу уважає від тепер за необовязуючі для себе. Згідно з тим нім. уряд рішив вимовити договір у справі плавби на Рені, заключений 4. травня ц. р. і відмовляється підписати такий-же договір відносно Ельби. Від цієї хвилини припиняється дальша співпраця Німеччини з версайськими комісіями для справ річної плавби. Повновласти німецьких делеґатів у цих комісіях вигасають з нинішним днем.

Плавба на ріках, що находяться в межах Німеччини є відкрита і дальше для усіх держав, живуть мирно з Німеччиною. Не робитиметься ніяких різниць у трактуванні німецьких і чужих суден, одні і другі складатимуть такі самі оплати за плавбу, але німецький уряд застерігає собі право домагатися таких самих прав на річних шляхах інших держав. Крім того німецький уряд наказав органам німецької річної плавби, заключити відповідні умови з аналогічними органами сусідних держав.

ЧАСТИННЕ ПРОТВЕРЕЗІННЯ ЧЕХІВ ІЗ КОМУНІСТИЧНОЇ ДУРІЇКИ.

ПРАГА, 16. 11. ПАТ. Президія чеської національ-соціялістичної партії рішила, що члени партії не можуть бути членами тих корпорацій, що в них засідають представники комун. партії. Іде передовсім про комісію організації збірної безпеки й миру. Рішення цієї партії, яка завжди пропагувала конечність найтіснішої співпраці з Совітами є наслідком комуністичної заяви, що комуністи заявили, що голосуватимуть проти будджету народньої оборони. Крім цього рішення не говорить того отверто, що комуністи входять до ріжних корпорацій як демократи і видористовують участь для комуністичної пропаганди.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

В Сирії генеральний страйк триває від двох тижнів, але останніми часами не дійшло до ніяких поважніших сутичок. 30 арештованих з Тріполісу стане перед судом у Бейруті.

Ватиканський орган „Оссерваторе Романо" заперечує поголоску, немов би папа поважно захорів.

Грецький крижак „Авероф" відчалив з Бріндізі з тілами короля Константина, королевої Софії та княжни Ольги на чердаку.

Скандинавська конференція праці почалася в Копенгазі при співучасти премієрів Данії, Швеції та Норвегії та представників робітничих організацій тих країв.

У Франції помер архиепископ Ліону, що мав титул „примаса Галії".

Американський президент вайменує нового амбасадора в Москві, але не скоріше як у січні 1937. р.

Японські війська звели у північній Манджурії минулого місяця 6 справжніх боїв з відділами бандитів, з яких деякі перевищували 6.000 осіб. 270 бандитів згинуло, понад 100 попало до неволі; 11 японців згинуло, 18 ранено.

Румунський король виголосив промову на отворенні парляменту.

В Танжері мусулмани образилися статтею одного жида, поміщеною в лівому еспанському часописі, тому уладили велику протисовітську демонстрацію.

Німецький шарже д'афер запротестував проти арештування німців у СССР, бо це противиться рапальському договорові.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

„Молода Громада".

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 14-го Ц. М.

В суботу 14-го ц. м. у новій домівці Товариства „Молода Громада" при вул. Коперника 21., відбулися Загальні Збори того Товариства. Доказом живучости Товариства і великих можливостей його діяльности було велике число присутніх членів: поверх 80 осіб. Проводив голова Т-ва дир. **Юліян Шепарович.** Після звітів секретаря, скарбника та представника ревізійної комісії — переведено вибір нової Ради Т-ва. Новим головою Т-ва — серед оплесків зібраних — став знову п. **Юліян Шепарович,** який подякував за вибір і просив присутніх підтримати нову Раду в її праці й замірах. До нової Ради ввійшли: **інж. А. Мельник, інж. А. Палій, д-р Любомир Макарушка, Петро Пасіка, Микола Бонковський і д-р Г. Стецюк.** До Ревізійної Комісії ввійшли **ред. Р. Купчинський, дир. Волошиновський, д-р Іван Рудницький і дир. П. Постолюк** як заступник. Кооптовані: **дир. О. Навроцький, дир. Я. Скоцляк і п. Струк.** До прикрого інциденту прийшло при виступі інж. Савойки, який почав з образливими закидами виступати проти ріжних присутніх членів Т-ва, жаліючись, що Рада не притягає їх до відповідальности. У дискусії виявилось бажання членів, щоб Товариство зактивізувалось як громадський чинник: дійсно, „Молода Громада" через свій специфічний характер та персональний склад має такий авторитет, що могла б мати багато поважніший вплив на хід ріжних справ, ніж його старається мати. Ширше була теж мова про домівку „Народньої Гостинниці", на яку даремне компетувало Товариство; рішено видати в цій справі окремий комунікат.

Збори закінчились товариськими сходинами, що йшли у найкращій атмосфері, яка можлива поміж людьми, що взаємно добре себе знають і шанують.

Мадрид збомбардований.

АВІЛЯ, 16. 11. Авас. Після невдатного наступу червоних, нац. літаки збомбардували ворожі укріплення. Від трьох днів літають над Мадридом дуже скорі нац. літаки якоїсь нової системи, якої дотепер не бачили.

ЖЕРТВИ.

МАДРИД, 16. 11. Авас. Підчас вчорашнього бомбардування згинуло понад 100 осіб, ранено коло 300. Найбільше потерпіла дільниця Куатро Каміна.

ТЕНЕРІФА, 16. 11. ПАТ. Підчас вчорашнього бомбардування Мадриду 30 червоних згинуло, 300 ранено.

ЧЕРВОНІ ЛІТАКИ НАД АВІЛЕЮ.

МАДРИД, 16. 11. ПАТ. Офіційний комунікат червоного уряду повідомляє, що **червона бомбова ескадра скинула 24 великі бомби на лет. майдан в Авілі та знищила 7 бомбових літаків і 3 мисливські, всі німецького походження. Інша ескадра знищила чимало будинків на лет. майдані в Торріхос.**

НАЦ. ВІЙСЬКА НЕ ПОТЕРПІЛИ ВТРАТ.

АВІЛЯ, 16. 11. Авас. В 10. год. 3 червоні бомбові літаки скинули на Авілю бомби, які впали далеко від летунського майдану і не зробили ніякої шкоди.

ЗІСТРІЛИЛИ 102 ЧЕРВОНІ ЛІТАКИ.

АВІЛЯ, 16. 11. Авас. Як подає нац. командування, від початку війни зістрілили нац. війська 102 бомбові та мисливські літаки. Минулого тижня підчас бомбардування м. Леганес нац. війська зістрілили 8 ворожих літаків на 15, самі ж утратили лише 1 літак.

ЧЕРВОНІ ЗАЛОМАЛИСЬ.

ТОЛЄДО, 16. 11. ПАТ. Кореспондент Райтера заявляє, що опір червоних відділів заломився остаточно тоді, коли 8 національних бомбових літаків ескортованих 24 мисливськими літаками перелетіло нід університетською дільницею і західним парком та скинули при тім багато бомб.

—o—

Закінчення сезону міських робіт у Львові.

Пресова конференція у президії міста Львова.

В понеділок 16. ц. м. відбулася у президії львівського магістрату пресова конференція у звязку зі закінченням міських сезонових робіт. Президент міста д-р Островський звернув представникам преси докладний стан цьогор. сезонових робіт, що давали працю 3.100 безробітним при будівельних, дорогових, каналових і плянтаційних роботах. В минулому році магістрат давав пересічно працю ледви 800 робітникам. Найвища цифра була 1200 робітників. Цього року по відомих квітневих подіях управа міста при видатній підмозі фонду праці приняла до роботи спершу 1.000 осіб більше, як це було намічене, а в серпні, вересні, жовтні і листопаді ця цифра майже подвоїлась, бо осягнула 3.100 робітників.

Тому, що вичерпались кредити фонду праці і з огляду на близьку зиму, управа міста мусить припинити багато сезонових робіт і через те звільнити велику скількість робітників. Одначе, щоб робітники не опинились під зиму без засобів до життя, міська управа переводить звільнення в такий спосіб, що спершу звільнює тих робітників, що працювали найдовше і через те придбали собі право до підмог фонду праці. Перша група таких робітників буде вже звільнена 28. ц. м. Ті робітники, що не будуть мати права до підмоги фонду праці, користатимуть з підмог комітету „Зимової Допомоги".

Міська управа поробила усі заходи, щоб звільнені робітники користали вповні зі згаданих запомог. Щодо майбутніх робіт на весну — управа вестиме їх по змозі своїх фондів у Львові, але є теж надія, що львівське робітництво матиме змогу працювати при запроектованій будові другого залізничого шляху Львів-Белз-Варшава, на відтинку Львів-Жовква, очевидно якщо міністерство комунікації візьме ініціятиву львівської міської управи під увагу і його зреалізує. Під цю пору є у Львові на підставі приблизних обчислень коло 3.000 зареєстрованих безробітних. Можна надіятись, що й робітники українці, що працювали при міських роботах не будуть при звільнюванні покривджені і в змі користатимуть з усіх цих підмог та удогіднень, що про них говорив през. міста д-р Островський.

Нині у Великім Театрі
музична комедія **КАВАРЕНЬКА**

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського**, Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорущини 5** (побіч кіна „Аполльо") **поручає ковдри**, матраци, постелеве білля і ін. Перероблює ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 68-100

— **Нова крамниця у Львові.** Фабрика солодощів „Фортуна Нова" відкрила свою чергову крамницю при вул. Личаківській ч. 19 і просить П. Т. Відборців Личаківської дільниці на неї не забувати. При цій нагоді пригадує фабрика, що крім повищої крамниці має вона ще дві власні крамниці: при вул. Руській ч. 20 і Городецькій ч. 93 (Копитків). 3047 3—3

— **Усім передплатникам бібліотеки „Діла"**, які платять за неї, вислали ми другий том повісти О. Кобилянської „Апостол черні". Тим, що досі не заплатили за бібліотеку нічого, адміністрація мусіла стримати висилку дальших випусків.

— **Відчит проф. В. Старосольського.** Заходом Т-ва наук. викладів ім. П. Могили виголосить проф. др Старосольський в середу 18. ц. м. відчит п. н. „Юридична характеристика 4-ох універсалів Центральної Ради й Акту Злуки". Відчит відбудеться в салі „Української Бесіди" в год. 7-ій (19-ій) вечором.

— **Стрий-Самбір, увага!** Просять нас зазначити, що в концертах Голинського-Савицького, які відбудуться 17. і 19. ц. м., виступить замість Голинського тенор Михайло Дуда.

— **Зимові ферії у школах.** Міністерство освіти вислало до шкільних кураторій обіжник у справі цьогорічних зимових і святочних ферій у школах. Ферії розпічнуться перед Різдвяними святами від 22. грудня і потревають до 8. січня. В дні 9 січня розпічнеться другий піврік шкільних занять.

— **Будова електричної траси в Городеччині і Комарнянщині.** Львівські електричні заведення предложили старостам у Городку і Рудках внесення на переведення частинного вивласнення у громадах Любіні Великому, Любіні Малому, Косівці, Порічі, Задвірному, Бурчі, Чуловичах, Катинці і Комарні, щоби повести електричну трасу високої напруги 30 тисяч Вольт. Після 15. ц. м. викуплять терени від власників грунтів і розпічнуть будову траси.

— **Перебудова трамваю на Личакові.** У звязку з перебудовою горішньої Личаківської вулиці у Львові перебудовано теж трамваєвий шлях, який доходить тепер до личаківської рогачки. Вози завертатимуть на трикутнику, побудованім на Пасічній вулиці. До Личаківської рогачки буде доїздити тільки „одинка", а „вісімка" тільки до церкви св. Петра і Павла. Трамваєвого доїзду до Личаківського двірця не буде.

— **Пропало 15 вагонів вугля.** Фатальна господарка в міському апровізаційному заведенні у Львові стала, як відомо, предметом інтерпеляцій в міській раді, наслідком чого окрема комісія перевела контролю запасів вугля. Стверджено брак 15 вагонів вугля у магазинах цього заведення. Управитель магазину Фелікс Сенковський не вмів пояснити комісії, що з тим вуглем сталося. Заноситься на великий скандал, бо міська управа ліквідуючи заведення, хотіла вуглевий відділ залишити.

— **Збірка на зимову допомогу.** У минулу неділю, як було заповіджено, збирали по вулицях Львова до 600 пушок, із яких 35 поміщені були на стійлах. Скільки зібрали всіх грошей, покищо не відомо, бо отворили й обрахували щойно 342 пушки, до яких зібрали 7.010 зол.

— **Захист для бездомних звірят.** Ліга охорони звірят у Львові рішила приступити до будови захисту для бездомних звірят і звернулася до міської управи з проханням, щоби відступили їй безплатно грунт під будову.

— **Великий успіх Любки Колесси в Льондоні.** В суботу 7. ц. м. відбувся в Льондоні в салі Ґротріян Гол перший із заповіджених двох концертів нашої піяністки Любки Колесси. Саля була заповнена англійською і чужинецькою публикою, яка прийшла послухати мистецької гри нашої артистки. Критика поставилась до гри Любки Колесси незвичайно прихильно. „Ця ніжна артистка має особливе замилування до творів Моцарта. Її жваве схоплення ритму і чиста артикуляція, здається, не могли ніде найти такого щасливого пристосування, як у Сонаті Ц-дур, схоплюючи вповні її легкість і живість. Грала її зовсім влучно, при частинно відхиленому віку фортепяну..." — пише „Дейлі Телеграф" з 9. ц. м. — Другий концерт відбувся в суботу 14. ц. м. В його програму входили твори Баха, Моцарта, Шопена, Дебіссія, Барвінського і Йогана Штравса. Після концерту Англьо-Український Комітет улаштував для нашої піяністки в салі готелю Гровенор Гавс прийняття. На нього запрошено вибране число гостей з дипльоматичного корпусу, прихильників музики і приятелів української справи. — **(Укбюро Льондон).**

— **В Українськім Вільнім Університеті у Празі** відбувся 11. ц. м. на виділі права і сусп. наук вибір нового декана. Вибрано проф. О. Мицюка деканом, а проф. Л. Шрамченка продеканом.

— **Багатим умовним працівникам не прислугує стареча рента.** На днях появилося рішення Найвищого Адміністраційного Трибуналу, що торкається права умових працівників до емеритур. Закон про обезпечення умових працівників передбачує в арт. 160 обмеження при виплаті рент, признаючи їх тільки особам, що не мають засобів удержання і тому виринув сумнів, чи це торкається доходу чи взагалі посідання маєтку або грошей. Найвищий трибунал рішив, що для оцінки, чи умовий працівник має потрібне удержання, яке позбавляє його права до старечої ренти, рішає не тільки дохід, але також капітал, який хтось має. Коли той капітал приносить навіть менші проценти від нормально виплачуваних рент, тоді треба приняти, що він має удержання вимагане згаданим законом.

— **Львівська хроніка.** Служниця Вікторія Кухарська повідомила поліцію, що вуличний фотограф Ян Заремба, обіцюючи оженитись з нею, вимантив від неї посерх 500 зол. і втік до Берестя. — На залізничому шляху Львів—Яворів залізничий потяг переїхав 66-літню Ксеню Галушкову зі Львова, що вийшла вечором до своєї сестри на Баторівці і серед темряви заблудила. — Коморник VII. району у Львові, Северин Качковський, покликаний до президії міського городського суду, заслаб на удар серця і помер у гаражі при вул. Судовій. — На підльвівському летовищі у Скнилові відбулося посвячення угольного каменя під будову власного дому львівського аероклюбу. — Поліція арештувала пекарського візника Станислава Габака, що на пл. св. Юра зірвав капелюх із голови Павлові Дреботові, а Василя Горбаля, що на пл. Голуховських зірвав капелюх із голови Фр. Янішиному. — У ресторані Люкса при вул. Коперника поліція арештувала робітника Степана Сороку, що пив там і їв із Софією Люсьо та поранив свою товаришку ножем, тому, що не хотіла заплатити реставраторові. — На вул. Личаківській автобус потрутив і поранив Анастазію Трибальську. Забрала її рятункова стація. — Поліція арештувала пивця Йосифа Островського з вулиці Галицької, який від ріжних людей вимантив 2.000 зол., приобіцявши, що виробить для них місця каменичних сторожів.

— **Влом до церкви.** В ночі з 12. на 13. ц. м. вломилися невідомі справники до греко-кат. церкви в Ценевій під Коломиєю, отворили захристію підробленим ключем, і повиломлювали шуфляди у столі і не знайшовши нічого втікли в невідомім напрямі. Церкву берегли два громадські сторожі, які нічого не завважили. Поліція веде слідство.

— **Краєва хроніка.** В Ценеві пов. Бережани в мешканні Стефана Барана хтось застрілив Теодора Осецького. Стріл упав крізь вікно. — Управа міста Броди рішила назвати найкращу вулицю іменем марш. Ридз-Сьміґлого. — Суд присяглих у Бережанах засудив Петра Калинця з Ходорова на 12 літ вязниці за це, що вбив свою наречену.

— **Двобій генерала з адвокатом.** У Варшаві відбувся сенсаційний двобій між генералом В. Д. і адвокатом Д. з Нового Санча. Причиною двобою мав бути інцидент між обома противниками в однім варшавськім ресторані. Противники стріляли до себе тричі з 10-метрової відділі. Двобій відбувся без проливу крови.

— **Земні богацтва на українських етнографічних територіях.** На Волині є великі природні богацтва, частинно експльоатовані, як: каменоломи ґраніту і базальту (Клесів, Томівгород, Іванова Долина, Мочулянка і ін.), каменоломи вапняка і пісковика (пов. Кремінець і Дубно), крейда (пов. Здолбунів), каоліни (Дерманка і Корець) та радіоактивні джерела (Журавиці). Радіоактивність цих джерел доходить до 140 одиниць Маша. Це найбільші радіоактивні джерела в польській державі. Волинь має також сліди міди в Мицьку біля Степаня, а також соляникові джерела в Степанській Гуті. Крім того кліматичні оселі для хорих на легені, як Манявичі, і багато літніськових місцевостей над озером Любомль та над гарними берегами ріки Горинь. А все те використовують неукраїнці.

— **Пожежі.** В Романівці Щуровицькій пов. Радехів у загороді Марії Марцішак вибухла пожежа, яку швидко згасили сусіди. Показалося, що пожежу спричинила сама властителька при помочі сина Луки, щоб дістати асекураційне від шкодування. Обоїх арештовано. — В Теребовлі згоріла загорода Івана Дзедзінського разом зі збіжем і пашою.

— **Дальші жертви війни.** В Ярославичах пов. Зборів три хлопці знайшли в полі ґранату зі світової війни і спричинили вибух, який їх сильно покалічив. Одного хлопця в дуже тяжкому стані відставлено до шпиталю. — В Августівці пов. Зборів 58-літній Мартин Головатий знайшов теж стару ґранату і привісши її до хати, хотів її розібрати. Ґраната вибухла і тяжко його поранила. Головатий помер у бережанському шпиталі.

— **За спроневірення депозитів.** В часі люстрації у скарбовому уряді в Долині стверджено спроневірення скарбових депозитів. Показалося, що спроневіреня допустився начальник рахункового відділу Вл. Здерковський, який фальшував теж документи. Помагала йому донька Здіслава. Обоїх потягнено до судової відповідальности і недавно в Стрию відбулася проти них судова розправа. Здерковського засуджено на півтора року, а доньку на 6 місяців вязниці.

— **Банкрутство фабрики.** В Ряшеві збанкротувала фірма „Рейтан", що вела велику фабрику паперових виробів. Уладження фабрики, що складалися з дружарських та інтролігаторських машин, а також до виробу коперт, вартости 250 тисяч зол., продано за 18 тисяч зол., нижче оціночної ціни (31 тисяч зол.).

— **Зуб мамута** знайшли при земних роботах біля міської різні в Люблині. Є це кливак довгий на 1 метер, ваги 20 кг. Як кажуть знавці, зуб лежав у землі яких 20 тисяч літ. Забрали до міського музею. Тому три роки в Люблині на передмісті Єзуїтські Рури знайшли теж кість мамута.

— **Трагічний кінець забави.** В офіцирському касині в Люблині відбувалася забава, що протяглася до білого дня. Ранком прийшов на забаву пяний ппор. Ерик Балльот з морського летунства і без ніякої причини почав стріляти з револьверу. Серед спізнених гостей і кельнерів настав переполох. Одна куля попала в черево кельнера Ольшака і положила його трупом. Офіцира, що перебував у Люблині на відпустці, арештувала військова жандармерія і відставила до військової вязниці.

— **Замість лиса вбив дитину.** Управитель дібр Каспраль на Куявах, Козерський, вибрався на лови на лиси. В тім самім часі вибралося кількоро дітей по пісок, що находився біля лисячої нори. Побачивши здалека Козерського, діти поховалися зі страху до лисячої ями і довший час не виходили. Тимчасом Козерський, думаючи, що там сховався лис, зачаївся з рушницею, готовою до вистрілу. Коли врешті одно з дітей вихилило голову, щоби переконатися, чи нема управителя, Козерський стрілив і положив 6-літнього хлопця трупом. Так бодай боронився він перед судом в Іноврощаві. Розваживши всі ті обставини, суд увільнив Козерського від вини і кари.

— **З Польщі.** У Вильні засуджено комірника Стефана Войцеховського на 6 літ вязниці за спроневіреня 13 тисяч зол. на шкоду кліентів. — Управителя школи у Свіржі пов. Свенціян, Ґвідона Кшиштофорського, усунено з посади за придержання грошей, призначених на виплату пенсій учителям. — Біля залізничої стації на шляху Катовиці-Кельці особовий поїзд ударився зі самоходом, причому згинув шофер Ян Вольни, а з двох пасажирів один помер по дорозі до шпиталю, а стан другого тяжкий. — В Янові Люблинському арештовано начальника скарбового уряду, Оттона Туркевича, з причини зловживань.

З кіна.

КІНО „КОПЕРНИК": „ПІД ДВОМА ПРАПОРАМИ".

Акція фільми відбувається в Африці, у тій страшній „Чужинецькій легії", де кожний, що хоче зірвати із своїм минулим і не згадувати про нього, може вести каторжне життя французького вояка, приготованого кожної хвилини на смерть у боротьбі з чорними тубільцями. Заповіченний тут мотив з історичної події про геройську смерть француженки-маркетанки, що веде каварню і дає собі раду з неотесами-вояками, як може. Оця „Мадмуазель Сігарет" (відома теж із дешевих папірців французького тютюневого монополю) закохується в одному воякові із місцевої залоги і у хвилині найбільшої небезпеки, підчас бою, їде як вояк його рятувати. Крім цього виведені тут два інші епізоди, що займають головне місце у фільмі: любов коменданта залоги до Сігарет і знайомість великої англійської леді з вояком-англійцем, із темним минулим. Пригарні знимки Сагари та боїв із тубільцями. Головні ролі грають Мек Легґен, Рональд Кольман, Кльодет Кольбер і Росалінда Рассель — усі знамениті типи.

Дописи.

РОГАТИНЩИНА.

Посвячення величавого Народнього Дому в Пукові відбулося 25. м. м. Селяни Пукова можуть бути дійсно горді, що за один рік вибудували виключно своїми силами і засобами великанську будівлю, в якій знайшли приміщення всі місцеві товариства. Таки величезна сала з балконами і ложами на тисячу осіб придалась би напевно поблизькому Рогатинові і навіть Львів не постидався би її. Саме посвячення відбулося дуже врочисто. З довколичних сіл прибула велика кількість народу. Акту посвячення доконали оо. Соловій, Ґжеґонь, Соломка і Дубанович. На святі були теж відпоручники всіх повітових товариств, які виголосили привіти-промови. На посвячення запросили пумвці і колишніх послів Рогатинської Землі, през. д-ра Костя Левицького і дир. Стефана Кузика, які, на жаль, на свято не могли приїхати; за їх щире привітання зібрані дякували сердечно оплесками. Вечором відбулась академія. **Гість.**

Спорт.

ПОГОНЬ (ЛЬВІВ) — ТІМ УКРАЇНА-ГАСМОНЕЯ 2:1 (1:0).

Недільні змагання тому Україна-Гасмонея розчарували глядачів, що надіялись побачити сильну й добре змонтовану дружину, а побачили доволі слабий склад, який задемонстрував гру неефектовну й нецікаву. З України грали в тім: Воробець на оборонї, й Матоцький, Хомишинець, Скоцень II., Богурад і Краєвський у нападі. Напад без Петрова й Мікльоша затратив зовсім свою пробоєву, комбінаційну і стрілову партість. Якщо в неділю були грали Петрів і Мікльош, то певно інший був би вислід. Хто зна, чи лігова дружина Погоні не війшла би була з гриша зі щедрою пайкою корїт. А так фоодинокі змагуни загравали незле, але напевно не все розуміались і спізнялись у своїх акціях на що невеличку частину секунди, що завжди рішає в копаним мячі про успіх. Зокрема ці завваги торкаються Хомишинця й молодого Богурада. Перший незле розділюгав мячі співграчам, але своєю повільністю й нерішучістю затрачував багато підворітних ситуацій. Другий технічно д. добрий, виявляє охоту до еголотичної гри, придержує за довго мячі і не завжди доцільно подає. Маємо надію, що при дощій грі в Україні він позбудеться своїх хиб. Навіть такий ослаблений напад України переводив іноді незлі комбінації і нераз загрожував воротареві Погоні, що було в першу чергу заслугою обох криловіх, Магоцького і Краєвського. Під адресою Краєвського знову прикра заввага: копун мусить завжди панувати над своїми нервами й не давати себе виводити з рівноваги! Поміч Гасмонеї не була надзвичайна, ще найкраще грав середущий помічник. В оборонї Воробець лїпший від Шпіґбаха. Зате знаменито грав на воротах Блят.

Хід гри: Перші хвилини приносять кілька наступів тому на ворота Погоні. Суддя не добачує зовсім виразної руки оборонця Погоні на карнім полї. По кількох хвилинах гра вирівнюється і поволї зазначується перевага Погоні, яка трівае до кінця першої половини. На 15 хв. перед кінцем Мікусїнський зудержується з Краєвським і „фавлює" його; Краєвський, реагуючи на це, відпихає Мікусїнського руками. Суддя виключає Краєвського з гри. Проти рішення судді демонструють криками та свистами глядачі, бо суддя повинен був теж і в першу чергу виключити Мікусїнського. В тім часі, коли тім грав у десятку, Погонь добуває перші ворота. Після перерви суддя допустив до гри Краєвського. Таке рішення каже само собою про помилкове рішення судді п. Курцвайля, який взагалї у неділю суддював слабо. У другій половині йшла знову спершу отверта гра, відтак легко переважала Погонь, а 15 хвилин перед кінцем іщ-ятину мав тім, де незле грав напад, що разгурав підтадіся від ворота Погоні, але не зміг здобутись на рішучий гострий стріл. Вирівняв для тіму Богурад з далекого стрілу на початку другої половини. Кілька хвилин пізніше Погонь добула другі ворота. Усі зусилля тіму здобути вирішений вислід розбивались на добрій обороні або на резервовім воротарі Погоні.

Глядачів на цих змаганнях приблизно 1.500.

ЛЬВІВ. **Т. Ш. Л. — Р. К. С. 0:0.**

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Чувай 3:2 (3:1).** Зовсім заслужена перемога української дружини, яка відграла чи не найкращі змагання цьогорічного сезону. Перша половина — це концертові загравання Сяну, який добуває 3 ворїт. По перерві Сян відпочивав і Чувай здобув ще одні ворота, але сили перемогти — не вистало. В Сян' найкраще грало оборонне тріо, Дорочинак, Турко, Побідинський, у помочі Федорович і в нападі Турко. Ворота для Сяну здобули Суський, Турко й Партика, для Чувая Добровольський і Кобежинський. Судіював п. Гловач.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Польонія — Польна 1:1 (1:1).** Польонія лєдви зремісувала з Шкільсовою дружиною.

ТЕРНОПІЛЬ. **Легіон — Поділля 5:3 (2:2).** Обі дружини в сильно резервових складах. Глядачів дуже мало.

КРАКІВ. **Краків — Ліґа 5:3 (2:2).** Піфінальні змагання за часу президента Польщі закінчились сенсаційною перемогою Кракова. Ліга відпала з дальших розгривок. Змагання покінчились по 91 хвилинах перішеним вислідом 2:2. Щойно у догринці 2 × 15 перемїг Краків.

Познань — Поморя 5:0. Змагання за часу президента Польщі.

ВАРШАВА. **Польонія — Варшавянка 1:0.**

КАТОВИЦІ. **А. К. С. — Гарбарня 3:0.**

БОКС.

ТЕРНОПІЛЬ. **Поділля — Ж. Р. К. С. 8:8.** Боксерські змагання покінчилися нерішеним вислідом, хоч Поділля мало всі дані ці змагання виграти.

ГАКІВКА.

КАТОВИЦІ. **Варшавянка — Домб 1:0 (1:0, 0:0, 0:0).** Перші гакївкові змагання, що їх розіграли обі дружини на штучнім лєді.

МІЖНАРОДНІ ЗМАҐАННЯ.

Італія — Німеччина 2:2 (1:2). Як організатори й надіялись, на цих змаганнях було майже 110.000 глядачів. Увесь час дуже гарна гра.

ЧЕСЬКА ДЕРЖАВНА ЛІҐА.

КЛАДНО. **Кладно — Русь 5:0.** Знову високо програна Русь, хоч усі надіялися, що по виграній з Мор. Славією закарпатська дружина відзискає знову віру у власні сили. У найближчу неділю грає Русь з Братиславою в Ужгороді.

ПРАҐА. Спарта — СК. Пільзно 2:2.

БРАТИСЛАВА. Братислава — Мор. Славія 3:1.

НАХОД. Наход — Вікторія Жіжков 3:0.

ПРОСТЄЄВ. С. К. Простейов — Жіденіце 5:0.

ПІЛЬЗНО. Славія (Прага) — Вікторія 5:1.

Найбільшою сенсацією є перішений вислід Спарти з Пільзном. Мор. Славія рішилася розвязати свою першу професіональну дружину і на весну зорганізувати її знову, але вже тільки з місцевих грачів. Всіх професійних грачів відступає Мор. Славія за добрі гроші іншим клюбам.

Після цих змагань стоїть табелї такий:

Славія	10	7	2	1	36:12	16
Спарта	9	7	1	1	32:6	15
Простейов	10	7	0	3	29:17	14
Жіденіце	10	6	0	4	16:24	12
Пільзно	10	5	1	4	23:17	11
Братислава	10	4	3	3	15:17	11
Наход	9	3	4	2	18:14	10
Кладно	9	4	1	4	25:15	9
Вікторія Жіжков	10	3	1	6	22:23	7
Вікторія Пільзно	10	2	3	5	11:29	7
Мор. Славія	10	1	1	8	9:30	3
Русь	10	1	1	8	10:43	3

УКРАЇНСЬКЕ СПОРТОВЕ ЖИТТЯ У ПРАЗІ.

Українська студентська футбїзева дружина у Празі розіграла 11. ц. м. змагання зі студ. кольонією на Літні в вислідом 3:5 (2:3). Українська дружина грала дуже добре, але з пехом. Ворота для української дружини здобули: Звонок 2 і Гарасимів.

Найближчі змагання гратиме український студентський клюб у Дейвицях з тамошньою дружиною „Главкова Колей".

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Львівська Гасмонея почне на другий рік будову власного гнізда на магістратських ґрунтах при вул. Золотій (на Янівськім). Гасмонея заключила вже з магістратом відповідну умову. Чи не пора і проводові України поробити відповідні заходи для придбання площі під власне гніздо?

Україна організує і зголошує свою боксерську секцію до Л. О. З. Б. (Львівський Окружний Боксерський Союз).

У Берлїні відбулись легкоатлетичні змагання з участю Ізо Гольо, Ної, Шабо і Шлямберґа. Біг на 3.000 м. виграв Шабо (Мадярщина) перед Ної (Польща). Третій прибіг Шлямберґ (Німеччина), а Ізо Гольо (Фінляндія) опинився аж на четвертім місці.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мод. Театр „Заграва" від арт. пров. В. Блавацького.
Судова Вишня: „Камо грядеши"?
17. XI. Смерть Нерона (II ч.)

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича
МИКОЛАЇВ н. ДН.
17. XI. Муж двох жінок.
18. XI. Катерина.

Великий Театр:
Вівторок. 17. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька".
Середа. 18. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька".
Четвер. 19. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька".
Пятниця. 20. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька".

До ручних робіт всілякі артикули поручає дуже дешево **ДІМ ВОЛІЧКИ** Львів, Сикстуська 2 побіч брами. На складі: капелюхи, жіноче біле, рукавички.

Кіна.

АПОЛЬО: „Їх трое".
АТЛЯНТИК: „Пан із мільйонами".
ВАНДА: „Катруся" з Франціською Галь; „Мужчини в небезпечному віці".
ГРАЖИНА: „Спокуса".
КАСІНО: „Ада, це не лицює".
КОПЕРНИК: „Під двома прапорами".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Вітор чи Вікторія", „Ковбой мільйонером".
МІРАЖ: „Сон літньої ночі".
МУЗА: „Роз-Марі".
ПАКС: „Цирк Сарам" „Пат і Патахон".
ПАЛЯС: „Проклята".
ПАН: „Рітмайстер фон Верфен".
РАЙ: „Малий моряк".
СВІТ: „Дочка джунглів".
СТИЛЕВЕ: „Соната", ревія „Пікантний сосик".
ТОН: „Багряна квітка" з Ол. Кордою.
УТІХА „Пекло Китаю" та ревія.
ХІМЕРА: „Геробський форт Дуомон"

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська з.)
„Шікаго".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 17. листопада 1936.

Відень (506,8) 15.20 Концерт для дітей. 17.30 Форт., сопран, 20.00 Віденські мельодії, 20.20 Квартет, **Прага** (470,2) 15.45 Колискові пісні Капраля, 17.30 Хор, 22.15 Квартет фігур Бетовена, **Париж** (1648) 12.00, 18.30 Орх. концерт, 21.45 „Ля Газет де Монмартр", **Білгород** (437,3) 17.20 Нар. музика, 19.50 Скрипка, 20.20 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 16.30 Сопран, барит., скр., віольончеля, гітара, форт., 18.00 Німецька камер. музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.30 Авд. для дітей. 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Фр. пісні, Веблер тенор, 19.00 Веселий концерт, 20.10 Спів, скр., віольонч., **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.50 Нові Вольфові пісні, 17.15 Концерт камер. хору, **Будапешт** (549,5) 12.05, 21.35 Цит. музика, 13.30 Сальон. музика. 17.30 Спів, 23.00 Симфч. квартет, **Мілано** (368.6) 11.30 Розр. концерт, 17.15 Танк. музика, 20.40 „Манон" оп. Масенета, **Рим** (420,8) 12.40 Розр. концерт, 17.15 Скрипка, спів, 20.40 „Лі Кастігаматі" комедія Светонія. 22.00 Форт. рецталь.

Середа, 18. листопада 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.10 Концерт, 19. 25 „Богема" оп. Пуччіні, 21.55 Австр. композитори, розр. концерт, **Прага** (470,2) 16.50 Сонати Козелюга на скр., віол. і форт., 20.05 Концерт фільг. орх., **Париж** (1648) 18.30 Концерт симф орх., 21.00 Лотарінська музика. **Білгород** (437,5) 18.00 Сп. рецталь, 19.50 Нар. музика, **Берлін** (356.7) 14.10 Розр. музика, 18.15 Бах-Моцарт, 20.00 Настроєва музика, 21.00 Розр. концерт. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт. твори Ліста, 20.00 Орх. концерт, **Мінхен** (405,4) 15.05 Концерт квартету, 19.00 Концерт солістів, **Будапешт** (549,5) 13.50 Концерт симф. орх., 17.00 Соньо на арфі, 18.00 Цит. музика, 19.20 Сп. рецталь, 20.20 Концерт оп. орх., **Мілано** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 12.40 Легка музика, 17.15 Форт. рецталь, 21.05 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 13.40 Легка музика, 17.15 Розр. концерт, 19.45 Розр. музика, 20.40 С/С Еваторе" оп. Папалтія".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 17. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дзвінки, 7.25 Програма на пінг, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл. 11.30 Для мол. дітей: „Про Гнатка, що спізнився до поїзду", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт квінтету, 12.40 Як і коли закладати раціональний город, 12.50 Полудневий дзвінок, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки. 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Листи від дітей, 16.00 Пісонъки у виконанні Вітася, з гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Концерт сальон-орх., 17.00 „Будні пп. Ковальських" говорена повість М. Кунцевичевої. 17.15 Для контрасту, гр. пл., 17.30 Бетовенові сонати, скрипка, форт., 17.50 Андрій Цілух займається спортом, веселий діяльог, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Літер. вірис: Про кримінальну повість, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Держава та приватна господарська ініціятива. 19.20 Твори Ріо Гебгардта у вик. орх., 20.00 Симф. концерт, вступне слово, симфон. орх., хор, фортепіян, спів; у перерві в год. 21.00 Вечірній дзвінок. Актуальна гутірка, 22.30 Літер. вірис: Що нам приносить Пруст?, 22.45 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Середа, 18. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція. 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дзвінки, 7.25 Програма на пінг, 7.30 Трохи інформацій 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл. 11.30 Для молодших дітей: Зимовий сон звірят і рослин; Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу. 12.03 Симфонія з гр. пл., 12.40 Удосконалення сільської кухні, 12.50 Полудневий дзвінок, 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Кичьман: Фортісімо, попурі з гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Великі співаки у пісонні, гр. пл., 16.10 Діти у піні, трансм. з рисункової фільми для дітей, 16.30 Концерт орх., 27.00 Образки з життя КОП-у 17.15 Концерт солістів, Марія Дідур-Залуська співа, Іван Рановський віоля д аморе, форт., 17.50 Польський мандрівник у Камеруні, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Твори на пінових органах, із гр. пл., 18.40 Із життя львівської акад. молоді, 18.50 Зимова охорона рослин у полі, 19.00 „Пан Віце" новеля Вол. Пежинського, 19.20 Від репортера до кольпортера (Як робить газету). 19.40 Мішаний концерт: Синчкова орхестра, Евг. Стебельський тенор, форт., 20.20 „Пять хвилин страху" експериментальний скеч, 20.35 Хвилина бюра студій, 20.45 Вечірній дзвінок. 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт у вик. Шури Черкаського, 21.30 21.30 Концерт із нагоди нац. свята Латвії, 22.00 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельгія бельг. 89.93—89.50, Дол. американські 5.32.50 — 5.29.50, Доляри канадійські 5.31 — 5.28, Фльор. гол. 287.90 — 286.20. Франки фр. 24.77 — 24.63, Франки швайцарські 122.40—121.60, Фунти англ. 26.04—25.88, Гульд. данц. 101.20 — 99.80, Кор. ч. 17.70—17.20, Кор. дан. 116.29—115.45, Кор. норв. 130.73 — 129.75, Кор. шв. 134.28 — 133.30, Ліри італ. 25.20—24.60, Марки фінл. 11.47—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95.50—95. Марки нім. срібні 122—115.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 16. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагонстація завладовання:

	льоко ст. заладов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	32·00—22·50
Жито збір. 694 гр/л. 3%	15·00—16·75
Ячмінь пошн. 621 гр/л. 4%	17·75—17·85
Овес легко задощ. 444	13·50—13·75
Овес не задощ. 456	13·75—14·00
Гречка 10%	17·50—18·00
Кукурудза жовта	14·50—14·75
Кукурудза червона	16.00—16.25
Конюш. сім'я	31·00—31.25
Соняшникове сім'я	31·25—31·50
Насіння льону 95%	41·00—42·00
Фасоля корона руч. в з м. 42	51·00—52·00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	41·00—42·00
Фасоля шнальц. руч. виб. з м.	40·00—41·00
Фасоля шнальц. спец. ручно вибір. з ніш.	42·00—46.00
Фасоля краса рафоваза	26·00—28·00
Фасоля цукр. ручно виб.	30·00—31·00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канянки	115—120
Конюшина вільна від канянки 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця, жито та ячмінь дальше подорожіли. Ціни інших родів збіжа не подорожіли. Тенденція занепона.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 16. листопада н. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового більок	
1 без опакування	2.75 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.80 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.80 „
1 л. молока	0,19 „
1 к. яєць	4.70 „

Тенденція на масло та яйця сильна, на молоко звищкова.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 16. XI. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахонасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., повногруді, зовсім товсті	0.95 зол.
Індики І. кл., повногруді, зовсім товсті	0.85 „
Курята І. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.50 кг.	0.85 „
Курки І. кл., товсті, без остріг, без напливу на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.95 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

Подяка.

Почуваюся до милого обовязку тою дорогою подякувати ВП. Д-Р М. СТАРУХОВІ за вилікування мене з тяжкої небезпечної недуги. Причинилося до того лише пізнане і повне знання лікування. Христіянське „Спаси Біг" за це!

Бронислава Скваркова.

Перемишль, 10. 11. 1936. 3056

ОПОВІСТКИ.

Українська Студ. Громада в Познані звертається цією дорогою до своїх б. членів які покінчили студії, а не вирівняли залеглостей у громаді, щоби сплачували свої довги до 15. І. 1937. Гроші слати на адресу: Степан Снико, Познань, вул. Патрона Яцковського ч. 35 м. 13. Зі вияснеппями щодо висоти довгу і т. п. звертатися на адресу У. С. Громади, Познань 3, п. скр. 1013, долучивши марку на відповідь. По 15. І. 1937 Громада оголосить спис должників у пресі. — **Кіналь Василь**, голова; **М. Крупська**, прес. реф.

Замість повідомлень про вінчання складають на „Рідну Школу" 20 зол. інж. Всеволод і Софія з Шульців Якимченко-Підковські. 3075

XXXI. Звичайні Загальні Збори Дому торговельно-промислового „ДОСТАВА", кооперативи з обм. порукою у Львові, відбудуться у понеділок 7. грудня 1936 року в год. 6-ій (17-ій) пополудні в домівці кооперативи у Львові, Ринок ч. 43. І. поверх, а ось таким порядком нарад: 1. Відкриття Загальних Зборів. 2. Відчитання протоколу Загальних Зборів з дня 9. грудня 1935 р. 3. Звіт Управи з діяльности і рахункове замкнення за адміністраційний рік 1935-1936. 4. Звіт Контрольного Комітету Надз. Ради і внесок на уділення абсолюторії. 5. Звіт з переведеної ревізії ревізійним Союзом Українських Кооператив і відчитання ревізійного письма Р.С.У.К. 6. Затвердження білянсу і внесок на розділ чистого зиску. 7. Доповняючий вибір двох членів Надзірної Ради на 4 роки на місце вильосованих членів Н. Р. 8. Затвердження усунення Надзірною Радою одного з заступників директорів і вибору нового заступника директорів. 9. Затвердження буджету на адмін. рік 1936-1937. 10. Означення згідно з § 42. статута межі призначних кредитів і затягуваних зобовязань. 11. Внески і запити. — Річний звіт, рахунки і білянс кооперативи „Достава" за адм. рік 1935-1936 є виложений в льокалі кооперативи „Достава" у Львові, Ринок ч. 43. І. пов. до перегляду членів. — Председник Над. Ради: о. Дамян Лопатинський, в. р. Секретар Над. Ради: о. Юліян Дзерович в.р. 3072

МЕШКАННЯ

ШУКАЮ стопиці з харчем для двох студентів від 1. XII. Зголошення негайно з умовами: Управа школи Янчин (Janczyn) льоко. 3074 1—3

ТРИКІМНАТНЕ помешкання з комфортом до винайму від 1. XII. 1936. Можна оглядати між 14—16 год. Листопада 96. 3073 1—2

КУПНО - ПРОДАЖА

КУПНО-ПРОДАЖ різних реальностей переводить „Мета" Львів, Зіморовича 3. 3076 1—1

РІЖНІ

ЧОТИРНАДЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап, брокатів, таблеток crochet на вагу. Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 17-?

КУПНО ГОДИННИКА є справою довіря. Дешево купите добрий годинник у єдиній звісній пятьдесятьлітній католицькій фірмі ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ, Львів, Марійська площа 5. 3032 5—20

ЗА І ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: Коперника 26, подвірп. 2962 8-10

СВЯТОЧНІ дарунки. Наймодніші вовняні шовки, решітки оказійно. Прохнік, пл. Капітульна 3. 3040 4-15

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 22-6?

ОБРУЧКИ шастя, столові накриття срібні, альпакові, годинники то. всіляку біжутерію поручає найдешевше Вондер, Шайнохи І. 2889

СТАРУ БІЖУТЕРІЮ, срібло купує ювелір Розважевський Академічна 2 (Готель Жоржа). Оцінка безплатно. 3034 2—6

ОГОЛОШЕННЯ.

Незрівняний в якості пудер і крем ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ завдяки якому стає пера ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 10—

РЯТУЄ ВОЛОССЯ усуває порості - запобігає випадінню **ДАЄ ГАРНУ буйну зачіску.** 2732 20-?

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Говикович. — Львів, Домініканська 4. 2694 60-60

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Ч. 261 (14.510). Львів, середа 18. листопада 1936. Оплата рах.-очна ліцензована готівка. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 225-41. Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Відгук закордону на нову німецьку бомбу.

РИМ, 17. 11. Стефані. Італію зовсім не занепокоїло те, що Німеччина виповіла постанови про річну плавбу: раз — що Італія у тій справі безпосередньо не зацікавлена, друге — що ті постанови уже зревідовано у двобічних договорах Німеччини зі сигнатарями Версаю. Коли Німеччина осягнула рівноправність в настільки важних справах як зброєння чи ремілітаризація Надренії, можна було припускати, що нарушить вона і менш важні постанови.

БРЮССЕЛЬ, 17. 11. ПАТ. Міністер закордонних справ переговорював учора пополудні з французьким амбасадором про постанови версайського мира у справі річної плавби, що їх Німеччина виповіла.

Програма панамериканської конференції.

ВАШИНГТОН, 17. 11. ПАТ. Панамериканська мирова конференція, що пічнеться в Буенос Айрес 1. грудня ц. р., має за завдання: доповнити існуючі противоєнні договори, устійнити права й обовязки невтральних держав, поліпшити комунікацію в Америці, наладнати обміну професорів і студентів та зреформувати торговельні взаємини.

„СВІТОВИЙ МИР ВАЖНІШИЙ, НІЖ СТРАЙК МОРЯКІВ".

ВАШИНГТОН, 17. 11. ПАТ. Нині през. Рузвельт всідає на корабель, щоб виїхати на панамериканську конференцію. Вчора посадники портових міст просили Рузвельта особисто інтервеніювати у справі страйку моряків та портових робітників, але він відмовився, мовляв: „Мушу їхати до Буенос Айрес, бо справа світового мира важніша від справи страйку", та радив працедавцям приступити до переговорів з робітниками.

Посадники видали відозву, взиваючи обі сторони піддатися арбітражеві; през. Рузвельт та просили заіменувати дві розємчі комісії, одну для пристаней Атлянтійського Океану, другу — для Тихого.

ВАШИНГТОН, 17. 11. ПАТ. Підчас подорожі до Буенос Айрес през. Рузвельт затримається один день в Ріо де Жанейро, 1. грудня буде присутний на отворенні мирової конференції, 2. грудня виїде до Злучених Держав.

Палата громад ухвалила закон про збереження публичного ладу.

ЛЬОНДОН, 17. 11. ПАТ. На вчорашньому пополудневому засіданні палата громад ухвалила закон про збереження публичного ладу, що забороняє носити партійні однострої, вводить обмеження маніфестацій і т. п.

Мадрид у руїнах.

БОЇ У ПОВІТРЮ.

МАДРИД, 17. 11. Авас. **Нац. літаки збомбардували вчора вечором місто в кількох місцях бомбами з дуже великою вибуховою силою та запальні. Дуже багато вбитих і раненних,** два шпиталі та склад дров горять; над містом велика луна. В бюрі Аваса страшна гоняч від пожежі недалеких домів. Протилетунські гармати і скорострільні не переривали вогня, але нац. літаки відлетіли щойно коло 20. години.

МАДРИД, 17. 11. ПАТ. Як повідомляє мін-во летунства, вчора пополудні 23 червоні мисливські літаки заатакували 7 бомбових і 8 мисливських нац. літаків, що перелітали над Мадридом та зістрілили 5 нац. літаків. Інша ескадра бомбардувала двірець у Салямянці; кілька будинків згоріло, чимало воєнного матеріялу знищено. Третя ескадра рівночасно збомбардувала арсенал і пристань у Кадіксі.

Перемога національних військ на північному заході Мадриду.

АВІЛЯ, 17. 11. Авас. Блискавичний наступ полковника Яге на північно-західну частину Мадриду засадничо змінив положення. **Нац. війська заняли укріплення столиці саме в місці, де — здавалося — вони нездобуті.** З підмогою артилєрії, повзів та літаків нац. війська посунулися здовж берегу р. Манзанарес і **заняли університетську дільницю, опісля наступом на багнети і гранати, рільничу школу та західний парк і посунулися до Пазео де Розалес. Червоні міліціонери з початку боронилися завзято, кілька годин тривав рукопашний бій, опісля червоні відступили до укріплень — бої перенеслися до самого міста, де вибухла велика паніка; населення масово утїкає** до північно-східних дільниць. З нових здобутих позицій нац. війська широким на 40 метрів бульваром зможуть підійти аж до Куатро Камінос, на півночі Мадриду. **Місто сильно збомбардоване, пожежі тревали цілу ніч.** Одно стрільно ушкодило дах французької амбасади.

СЕВІЛЛЯ, 17. 11. ПАТ. Ген. Кеїпо де Лляно відчитав перед мікрофоном комунікат головної кватири, який повідомляє, що **нац. війська заняли в Мадриді цілу університетську дільницю і Каза де Валяскез.**

НА ЗДОБУТИХ СТАНОВИЩАХ.

САЛЯМАНКА, 17. 11. ПАТ. Вчора нац. війська укріпили здобуті в неділю позиції та навязали лучбу між обома берегами ріки. Через ріку правильно перевозять харчі та воєнний матеріял. Нац. літаки знову збомбардували північний двірець з околицею; 2 червоні літаки зістрілено. Нац. війська окружили на північ від Мадриду 2-тисячний червоний відділ.

СТРАТЕГІЧНО ВАЖНІ БУДІВЛІ В РУКАХ НАЦ. ВІЙСЬК.

РАБАТ, 17. 11. ПАТ. Радіо з Кадіксу повідомляє: Нац. війська заняли вже богато мадридських вулиць. **Зі занятих позицій найбільше значіння має університетська дільниця і рільнича академія, що панує над 3/4 міста.** Вчора посунулися нац. війська у глибину Мадриду на 2 км; найбільш завзяті бої йшли за Пазео де Розалес. **Нац. війська заатакували зади армії та зайняли Кохестріну і Сан Андре дель Конхесто.**

Під Ескуріялем червоним не пощастило перервати обруч нац. військ.

ЧЕРВОНІ ПОТВЕРДЖУЮТЬ, ЩО НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ПЕРЕЙШЛИ РІКУ МАНЗАНАРЕС.

МАДРИД, 17. 11. ПАТ. Червоні зробили вчора кілька наступів на відтинку Каза дель Кампо, де нац. війська перейшли р. Манзанарес. Червоні літаки бомбардували нац. позиції. Під вечір скріпилася акція червоної артилєрії.

БАЛЬЗАК

Чародійна шкіра

Переклад Василя Софронова.

ЦІНА 2.50 ЗОЛ., З ПОЧТОВОЮ ОПЛАТОЮ 3.00 ЗОЛ.

„Це знаменитий модерний твір, написаний з великою силою та смаком, на межі між неймовірним і страхітливим... Про цю книжку можна сказати багато доброго". Гете, 11. жовтня 1831 р.

Буковинський листопад.

Чернівці, 12. XI. 1936.

11. листопада ц. р. минуло 18 років, від коли румунські війська заняли Буковину. З цієї нагоди згадала й рум. преса листопадові події на Буковині.

Старий декан румунської преси, щоденник „Універсул", помістив у ч. 313. з 12. XI. статтю п. н. „Визволення Буковини". Вірний своїй „курієрковій" традиції „Універсул" не пропустив нагоди, щоб не пригадати своїм читачам дещо про „румунський шовінізм". Аби виповнити свою вступну статтю свіжими „історичними-сенсаціями", „Універсул" із полудневою уявою приносить „нові подробиці". Такі подробиці міняються що-року і залежать від особистого настрою знавця „рутенських" справ шефа-редактора Лунгулеска та його провінціяльного домощника проф. Л. Лонгіна.

Цим разом присвячує „Універсул" першу сторінку споминові про переворот на Буковині.

„Кілька тижнів перед оголошенням злуки Буковини з Румунією трапилась подія, яку мусимо собі щорічно пригадувати, аби не забути на душевний настрій українського населення цієї провінції. Хоч румуни проголосили відділення Буковини від Австрії, так як це передбачила засада самовизначення народів, всеж надибали вони спротив рутенів. Під впливом князя-авантурника Вільгельма, якому приобіцяно корону „українського королівства" (!), під впливом київських агентів та в порозумінні із провідниками українського руху в Галичині, буковинські рутени проголосили злуку Буковини з українською державою. На 18. X. 1918. Українська Нац. Рада у Львові, під проводом агітатора (!) Петрушевича прилучила до західної української держави буковинські повіти: Чернівці, Кіцмань, Заставна, Вашківці, Строжинці, Серет та Марморощину! Коли буковинські рутени довідалися про рішення львівської Ради, то й вони поспішилися скликати подібну „раду" в Чернівцях. Таку „раду" скликали вони вже на 3. XI. 1918., аби випередити румунів. Згідно із постановами Буковинської Ради, чернівські рутени заняли на 6. XI. 1918. р. військові та цивільні установи".

Далі згадує „Універсул" про реакцію румунських політиків, які не були вспілі нічого іншого вдіяти, як тільки просити військової помочі в румунського уряду, що саме перебував в Яссах.

„І дійсно, на 8. XI. 1918. р. румунська VIII-а дивізія переступила границю Буковини, тої старої провінції молдаванських воєвод, щоб на 11. XI. заняти Чернівці. Рутенські агітатори знали добре історичні та етнічні права румунів і коли рутени зневажили ці права своїми постановами із 6. XI. 1918. р., то тоді вони не могли мати певности, що їх рішення будуть остаточні".

Не тільки професійний націоналіст „Універсул", але також його ліва, совітофільська, суперниця „Діміняця" вживає тих самих „історичних джерел". У засаді „признають кожному народові святе право самовизначення" — тільки рішення чернівської „Ради" не можуть визнати...

І рік-річно появляються нові „матеріяли" до історії Буковини. Ось згадаємо про один новий такий „факт", який подає буковинський кореспондент „Діміняци" п. Кососкі (справді румунське імя!):

„Заступники **всіх (?)** політичних партій на Буковині зійшлися на памятнім зїзді в Чернівцях

Найдешевіше можна купити МУЖЕСЬКЕ БІЛЛЯ — КРАВАТКИ СВЕТЕРИ — СКАРПИТКИ і т. п. у фірмі **Евстахій Думин, Львів, Коперника 23.** Для пань великий вибір рукавичок і панчіх. 3042 4—10

27. X. 1918., та проголосили злуку Буковини із Румунією".

Це суща вигадка, бо навіть такі явні вороги „буковинської ірредента", як теперішній міністр і ректор проф. Ністор та проф. держ. права п. Алексіяну признають, що на з'їзді із 27. X. 1918. були присутні тільки румунські посли (австрійського парляменту) та нечисленна місцева румунська інтелігенція.

Згадані „всі політичні партії на Буковині" не мали там своїх представників. Коли військо заняло всю Буковину (отже вже в другій половині листопада 1918.), аж тоді прилучились до рішень „румунської конституанти" спершу польські легіонери (були і такі на Буковині, хоч дуже мало), пізніше частина жидів і при кінці німці.

З обуренням згадує проф. Ністор (у своїй книжці „Проблєма Україніана"), що українці не прилучились до постанов „конституанти". А проф. історії Кандя тепер голова партії „національного фронту" буковинської округи, якою проводить д-р Вайда Воєвод) заявив раз у роспалі парляментарної дебати: „Ми забрали українцям права тому, що вони не хотіли стати льояльними громадянами і не заявилися за злукою Буковини з Великою Румунією".

Але це не стримує провінціяльного журналіста вигадувати нові історичні факти:

„В тім часі вибух конфлікт між українською „радою" у Львові — і румунською „конституантою".

Жалуємо що п. К. не відважується подати кілька подробиць цього конфлікту, про який досі так мало відомо! Зате згадує наш „історик" про український легіон під командою архикнязя Вільгельма, що міг заняти всю Буковину. А в дійсности була це тільки одна сотня УСС, яку віддзикликали ще на 1. XI. 1918. до Львова.

Зовсім не відповідає теж правді таке твердження, що: „Від 6. до 11. листопада банди українських вояків тероризували місто Чернівці та інші місцевости Буковини. Частини українського легіону знищили військові магазини" і т. д. Якби в ту пору були на Буковині частини українського легіону, то тоді президент Буковини, бл. п. інсп. Омелян Попович не був би переговорював із румунським послом Аврелем Ончулом, про поділ Буковини на дві частини.

Про цю умову між през. Поповичем та пос. Ончулом читаємо у споминах рум. резерв. майора А. Йонеска, таке:

„Ончул розгнівався, коли почув, що румунська армія під проводом генерала Задіка дістала строгий наказ переступити кордон Буковини та заняти цю провінцію аж до історичних границь над ріками Черемош та Дністер. Ончул протестував і проти переходу границі Серет (приблизна етнографічна границя між українським і румунським населенням Буковини), бо вибрані представники населення рішили згідно із Вільсонівською тезою та на підставі спільного протоколу із 6. XI. 1918., що полуднева Буковина (до Серету) під назвою „Молдова де сус" (Горішня Молдавія) належиться румунам, а друга частина припаде українцям. Далі рішено, що краєві комісаріяти (північної та полудневої Буковини) мають спільну столицю: місто Чернівці...

Але генерал Задік знайшов виправдання, кажучи:

„Населения нас бажає. А рум. комісаріят потребує свого війська".

В той час український комісаріят залишився без військової охорони, бо його єдина охорона сотня УСС-ів була вже в окопах під Львовом.

Все-ж, під енергійним проводом військового коменданта міста Чернівців, пор. Ілька Поповича створено тимчасову міліцію для вдержання спокою в місті, яке залили полонені, що вертались з усіх колишніх фронтів.

Про цю міліцію добровольців згадував і третій більший букарештенський денник „Курентул". Розуміється не для похвали.

У своїй святочній статті писав „Курентул" про передачу влади: „Коли намісник Австрії граф Гецендорф побачив, що перед його державною палатою появилась чета українських добровольців — сказав пор. І. Поповичеві: „Відступаю перед силою".

Але дійсна сила — одна румунська дивізія вже перейшла тоді кордони Буковини...

О—ко.

АБО — АБО.

ЗА НЕГАЙНУ ДОПОМОГУ РІДНІЙ ШКОЛІ.

У вирі світових і національних подій, що ними зацікавлює нас преса, громадянство час до часу немов призабуває на справи буденні, здається — менше вартні. Тим то й не дивно, що без пригадки переходять незамітно великі діла щоденної, важкої, відповідальної і далекосяглої праці нашої Рідної Школи. Зрештою неодин подумає: там є Старшина Кружка, є й Головна Управа. Нехай вони про це думають.

Та думати — вони про це думають. Але що з того, як нема доброї волі продумане перевести в діло, виконати?

Наказав останній Загальний З'їзд Р. Ш. визначити кожному повітові скільки від нього менш-більш надіється Головна Управа на покриття своїх великих рідношкільних видатків. Головна Управа це зробила, хоч при цьому набралася й великих неприємностей. І що з того? Що правда, то 20 повітів навіть перевищило сподівані суми. Деякі навіть значно перевищили (Львів місто замість 20.000 зол. — 23.731 зол., Львів повіт зам. 3.620 — 4.834 зол., Калуш зам. 3.120 — 4.519 зол.) Між тими, що переступили сподівані суми, є навіть такі повіти, що удержують у себе приватні школи Р. Ш. Між ними є й убогі повіти, як Жовква, Ліско, Ярослав, чи хоч би і Рава Руська. Видно, що **при добрій волі й охоті можна багато зробити.**

Одначе головна річ у тому, щоб підтримка Рідної Школи не йшла доривочно, випадково. Рідна Школа веде занадто великі й важні справи, щоб могла вдоволитися лише тим, що комусь збуває. Таж то на удержанні школи — народні, гімназії, фахові, захоронки; таж то сотки дитячих садків; таж то організація, виховання й навчання дорослу! Тут не в тому річ, щоб мати під кермою 100 чи 200 тисяч молоді; річ у тому, **щоб одна рука кермувала всією українською молодю, щоб та молодь була навіяна одним духом!**

От, від вересня почався новий адміністраційний рік у Рідній Школі. Головна Управа проголосила знов **Повітовим Союзам**, чи Повітовим Кружкам Р. Ш., скільки вона надіється від повіту вже в цьому році. Видатків (до найнижчої міри поменшених) має Головна Управа 15 тисяч зол. на місяць. На це повинна прийти частина членських вкладок, а крім того добровільних датків, цієї „національної данини", 8.000 зол. місячно. А що прийшло? — У вересні прийшло 4.668 зол., у жовтні — 3.721 зол.! А відтак буде неодин дивуватись, відки береться довг...

Теперішня Головна Управа сплатила в році великі суми довгу і старалася, як могла, щоб не дати зліцитувати рідношкільного майна у Львові. Цеж наша духова станиця, це лице нації. Але ті заходи, щоб не втратити майна, довели до того, що сьогодні **вчительство в Рідній Школі не плачене за 5 місяців.** Уявіть собі, що Вам не заплатив хтось за 5 днів праці; а всеж неодин має якусь іншу підставу до життя. А тут — 5 місяців! Чим жити, як родину удержати? Таж хто тільки мав який кредит, то тратить його. Вийшло таке, що властиво вчительство й загалом службовництво Рідної Школи рятує цю інституцію своїм самовідреченням, жертвенним трудом, здоровлям своїх родин.

І що на це громадянство? **Що на це Кружки Р. Ш.?** Чи так має бути? Таж Рідна Школа не є установою службовиків. Вона служить для молоді цілої нації, для тієї молоді, що є будучністю нації.

Тому обовязком кожного українця дбати про цю будучність: не тим, що буде ставити тільки свої вимоги до Рідної Школи, але головно тим, що їй поможе, що її піддержить. Як так дальше піде ,то навіть важко буде найти людей, що підймуться належати до Управи. Через нашу непостійність може загинути найкраща справа.

Щож робити?

Негайно зорганізувати поміч! Хто тільки прочитає ці слова, нехай відповість собі в совісти, чи він уже вплатив членську вкладку, чи дав він свій місячний даток? Який? — Що має: гроші, збіжжа, яйця, повісмо чи що. А Кружки Р. Ш. нехай також не передержують у себе грошей; нехай не вижидають, чи припадком не найдеться якась потреба на гроші. Найперша потреба — це підтримати те, що вже є, що росте й розвивається, що дає народові величезну користь, що загалом засвідчує про нас як про новітню націю та запевнює її істнування в будучности.

Тому не вижидаймо „коляди"; не вижидаймо ніякої збірки, тільки кожний про себе зложім таки зараз на велике діло! Кружки Р. Ш., їхні Старшини мають бути організаторами, провідниками, добрим і світлим прикладом.

Скажім собі просто: або ми вважаємо, що Рідна Школа конечна, або її не треба і тоді даймо їй загинути; але тоді покажемо себе в наших власних очах і в очах світа недозрілою нацією! Тож „нумо, до праці, брати"! Але — зараз!

Порошки для дорослих з фабр. зн.
KOWALSKINA
вживаємо при невинних **БОЛЯХ ГОЛОВИ**

Женевська опінія про англьо-польські наради.

Женева, 12. листопада 1936.

Льондонські відвідини полк. Бека приняли в колах Ліги Націй наскрізь прихильно. Формально Л. Н. тим часом не має до льондонських нарад ніякого відношення. Там не підписано ніякого документу, який би обовязував дотичні держави, чи потребував би ствердження женевської установи. Але женевська преса припускає, що сучасні льондонські наради приготовили їх головні учасники вже в часі останнього засідання, вона підкреслює також ту обставину, що становище англійського уряду цілком відповідає засадам Ліги Націй, якої впливи і значіння міністр Іден намагається скріпити. Зобовязання Англії в новім льокарненськім пакті означать цілком точно, а щодо порозуміння між державами европейського Сходу, то для нього Англія не передбачає більших гарантій, ніж господарські санкції, передбачені у статті 16. пакту Ліги Націй. Своїх поглядів про можливість загального східного пакту польський уряд не змінив і лишається прихильником двобічних порозумінь. Льокарненській умові він не противиться і готовий пристати до неї.

„Погляди англійські і польські не тотожні, але дуже близькі. Англія хоче бачити на сході сильну і незалежну Польщу. Варшава намагається уникнути надто гострого противенства між авторитативними державами з одного та людовими фронтами і большевизмом з другого боку. Це саме мета англійського міністерства закордонних справ. Воно хоче оперти свою акцію на Лігу Націй. Варшава не ворожа супроти неї, але гадає, що московський вплив тут за великий, і тримається супроти Женеви здалека. Льондон буде старатися усунути ці перешкоди в діяльности Ліги Націй.

Крім цього Варшаві доручено зясувати становище Ліги Націй в Данцігу. Льондон прямує до того, щоб повага до Ліги Націй там була значна. Іде тут не про самий Данціг, а про Лігу Націй, яка залишається основою англійської політики. Видно, що пп. Бек і Іден мають тут ще багато до роботи". („Журналь де Жен. 12. XI.).

У справах порушених у Льондоні візьмуть очевидно відповідну участь і інші держави. У Женеві звертають увагу на те, що деякі англійські та французькі часописи бачать у сучаснім незалежнім становищі Польщі між Німеччиною та СССР основу для створення політичної рівноваги не лише на Сході, але і в цілій Европі. Ці часописи вказують на те, що тісні політичні взаємини Польщі з балтійськими державами на півночі та Румунією на півдні витворюють величезну нейтральну територію між Балтійським та Чорним Морем, яка у значній мірі усуває небезпеку збройного конфлікту між СССР та Німеччиною. Ставлячи це політичне завдання перед Польщею, не можна справді оминути питання, яке значіння можуть мати при цьому воєнні Союзи Москви з Францією та ЧСР? Чи в Льондоні та Парижі зрозуміли вже їх зайвість і шкідливість? Пригадавши думку висловлену недавно женевським денником, що неможливість територіяльного поширення є смертю для московського імперіялізму, можна припустити, що Кремль не буде задоволений висліком льондонських нарад.

М. Данько.

Потомки українських бояр, скажіть своє слово!

Дістаємо отсі рядки з проханням помістити їх у „Ділі":

Польський письменник Ян Віктор помістив у 274 ч. „І.К.Ц." статтю п. н. „Скарби, ктуре марнуеми...". У цій статті, написаній під вражінням „сьвента гур" у Сяноцї та свого побуту в селі Шляхотська Добра, повіт Сянік, порушив він справу „польскей шляхти грецко-католіцкей", що — мовляв — загибає для польщини. У розмові на місці мав він чути нарікання: „...од векуф — каже — називалем сен Доброжаньскі, а ксьондз зменя назвіско і пржерабя на Добрянський..."

...Mój syn niedawnym czasem przyniósł metrykę, patrzę Dobrianśkij. Zgniewałem się i mówię: idź, ciśnij mu, niech napisze tzk, jak dawniej pisali. Z dziada pradziada tak bywało i tak dalej ma być, ja ojców się nie zaprę. Musiał zmienić. Ale nie wszyscy tak postępują. Coraz więcej zmieniają nazwisko."

...„Na wieść o naszym przybyciu zbiegli się sąsiedzi. Przyczłapali starzy, wpadali młodzi, obsiedli ławy, stołki, stawali pod ścianą. Rozpoczęła się gawenda o wszystkiem, a nie skamlali, a nie płakali, a nie mówili o krzywdach, ale słowa ich błyskały jak migot miecza w rękach wojownika, walczącego w słońcu. Słuchamy opowieści przechodzących z pokolenia na pokolenie, legend okrywających szkarłatem ich ród. — Myśmy szlachta polska wyznania grecko-katolickiego, myśmy ramieniem i mieczem Rzeczypospolitej ongiś byli — a dzisiaj... — młody wykrzyknął i uciekł jakby zawstydzony, czy zgaszony milczeniem innych..."

...„Odprowadzili nas ku granicom wsi. — Myśmy Dobrzańscy herbu Leliwa, ród starożytny a szlachetny..."

Українська шляхто з Доброї, чи бачиш, що пишуть про тебе? Потомки українських бояр, скажіть своє слово! Відповіджте масовим членством у „Просвіті", у кооперативі та подвоєною працею над освідомленням цілого села!

Добряни, адже ваш односельчанин **Горський** зложив на жертівнику Батьківщини своє молодече життя. Чи тямите горді дні у 1918 році, чи тямите соняшний, прекрасний **листопад?!**

Скажіть, що ви не жертва **„рускего ксенза"**, але ви свідомі **українці**, потомки гордих українських бояр! Українське громадянство жде від вас відповіди панові Янові Вікторові. Відозвіться, ми з радістю послухаємо!

О. Улюцький.

Бувший лікар державного шпиталю у Львові

Лікар

Володимир Лазорко

ординує тепер у

ЗБОРОВІ при вул Собіського ч. 19.

SAMODZIAŁY LESZCZKOW

ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В

ГАЛИЧИНІ ЦЕ ЛЕЩКІВ

СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

В обороні рідної землі.

Протест проти кольонізаційної акції Підгаєччини.

Дня 15. ц. м. в год. 5-тій пополудні відбулося у Підгайцях районове віче, на яке прибули міщани з Підгаєць та мешканці найближчих сіл. Наради відкрив голова Повітового Народнього Комітету адвокат м-р Олекса Яворський, до президії ввійшли пп. Спіридіон Тихий, Осип Нижникевич, Гриць Колодницький, Іван Корпан і Андрій Корпан.

Реферат про земельну справу виголосив **пос. Зиновій Пеленський.** В дискусії забрав голос о. Книгинницький і звернув увагу на необхідність зорганізування „Земельного Фонду", на який складав би гріш цілий нарід на купно землі. Гасло щадити на купно землі напевно найде зрозуміння у широкого загалу. М-р О. Яворський у довшому слові вказував на небезпеки, які загрожують нашим селянам. Коли земля піде в руки кольоністів — прийде комуністична зараза на село, бо голодний, безробітний і без виглядів купити землю селянин повірить у байки про большевицький рай.

Зібрані одноголосно приняли резолюції, в яких домагаються переведення сусідської парцеляції стверджуючи, що на наших перенаселених землях нема місця на кольоністів. По відспіванні національного гимну провідних закрив віче.

З причини злої погоди і злих доріг дальша акція в обороні рідної землі у підгаєцькому повіті відбудеться у грудні.

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ.

СВЯТО 1. ЛИСТОПАДА У БРАТИСЛАВІ.

Українська кольонія у Братиславі мала членські сходини, на яких д-р Бризгун промовляв на тему: „1. листопад 1918. у Галичині". З ініціятиви д-ра Волощука відслужив д. 1. листопада ц. р. греко-кат. священник о. Галька панахиду за полеглих у визвольній боротьбі.

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ В КОМАРНІ.

Дня 1. листопада ц. р. відбулися негайно по Службі Божій святочні сходини в читальні „Просвіти", де коло 200 учасників вислухало реферату адв. О. Утриска про Великі Роковини, при чому вшановано память полеглих однохвилинною мовчанкою. По вечірні відправили в парохіяльній церкві о. Кліш та о. Кузич панахиду при могилі по середині церкви, а о. Кузич виголосив гарну патріотичну проповідь. Співав муж. хор під управою М. Пеленського. Крім того переведено збірку на українських інвалідів.

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ В СУДОВІЙ ВИШНІ.

Дня 31. м. м. вечором відправив о. О. Яхимович у церкві Пресв. Трійці панахиду за полеглих при символічній могилі з березовим хрестом і виголосив патріотичну проповідь. В неділю 1. ц. м. о. Яхимович відправив торжественну Службу Божу в наміренні українського народу, опісля панахиду і виголосив відповідну проповідь. Співав місцевий хор, церква була виповнена вщерть.

Вечором відбулися святочні сходини в домівці т-ва „Сокіл", які відкрив голова цьогож т-ва короткою промовою і візвав присутніх, щоб однохвилинною мовчанкою вшанували память полеглих. З черги п. С. Павлович виголосив реферат про значіння листопадових роковин. Відчитав теж уривки з „Листопадових Днів" і відспівано кілька стрілецьких пісень. Свято закінчилося відспіванням нац. гимну. При цій нагоді присутні вложили на українських інвалідів 9.11 зол.

СВЯТОЧНІ АКАДЕМІЇ У БОРЩІВЩИНІ.

Борщівщина святкувала листопадові роковини величаво. Святочні академії з відповідни-

---

Г. ГРУБЕР.

СОВІСНА МАШИНІСТКА.

Ґерда Петерс вибивала на писальній машинці останні рядки листа, відложила на бік копії і занесла їх до шефа для підпису.

Павло Тельтчер, молодший директор фабрики мила та перфум під фірмою „Тельтчер і С-ка" не був сам. Над ним нахилився його приятель Ральф Гаммершляг у шкіряному фотелі і дивився з цікавістю на молоду секретарку. Герда помітила цей погляд, але так, якби не хотіла звернути на нього уваги. Вся її увага спрямована була на директора: чи не має він якогось заміту у справі листів. Ні; листи були в якнайсолідшому порядку.

Коли Герда зачиняла за собою двері, почула наразі, як приятель Тельтчера сказав: „Гарна дівчина, ота твоя секретарка". Герді кров наплила на лиця, і зважилась зробити те, що вважала за негідне секретарки — зупинилась під дверима надслухуючи.

— Гарна?... навіть більше. Це ідеал секретарки, найточніша і найсолідніша з тих секретарських машин. Вона сама є частиною своєї машини, якби не мала ні тіла ні крови.Чи гарна? бігме, не можу тобі цього сказати, бо не мав нагоди придивлятись. Для мене це ідеальна бюрова сила.

Герда поблідла. В одній хвилині була на своєму місці. Аж тепер знала, чим вона є для нього! Пригадувала собі його поведінку, і пригадала собі передовсім те, що казали про нього в усіх відділах фірми: що це бабій, як значуче підсміхались, коли вона виходила з його кабінету. І пригадала собі найважніше — свою присягу, що в неї він не матиме щастя.

Але згодом пішло все інакше. Від двох місяців сиділа вона тут як вірна помічниця молодого директора, а він не зробив нічого такого, що виправдало би його погану славу. Він не звернув навіть увагу на те, що вона спочатку була сувора і стримана, а потім і не помітив, що вона червонілася, як він входив. Зовсім не дивився на неї, якби була бюровою машиною.

Герда похилила голову пригноблена і сльози підступили їй до горла. Її погляд блукав розгублено по малій кімнатці і спочив на клявіятурі машинки. „Ти — моя єдина приятелька, подумала вона, тільки тобі можу довірити все те, що відчуваю".

Бездумчиво витягнула папір, вклала його на валець і руки її почали перебігати по клявішах, хоч сльози скапували з очей. Писала, бо звикла писати, так само, як інші говорять.

„Павле! Хоч раз дай мені нагоду порозмовляти з тобою, навіть, коли не хочеш. Бачу, що минаєш мене щодня, не поглянеш навіть на мене і не прочуваєш, як я тужу за розмовою з тобою. Чи дозволиш мені бодай цей раз сказати тобі..."

І писала сторінку за сторінкою. З бюра давно вже вийшов її шеф та інші співробітники і до її кімнати ввійшов сторож, щоб зробити порядок. Щойно тепер відчула вона, що вона сповідається із своїх почувань і що терпить.

Було вже пізно. Перечитала ще раз написаний текст, як це робила з усіма паперами, які виходили зпід її руки. Навіть поклала запинки і крапки, із почуття системи та порядку... І щойно тоді зрозуміла, що це була звичайна примха. Подерла лист і вкинула його до кошя.

На другий день Герда прийшла до бюра бліда. Засіла до праці і за хвилину почула наказ із бюра директора:

— Панно Петерс! прошу мені передати колії нашого листування з фірмою Павдельмаер і Спілка.

Ґерда витягнула одним енергійним рухом течку з буквою „П" і ввійшла до бюра директора, сказавши холодно і нервово „...-дий-день". Він навіть не поглянув на неї. Вона бачила тільки невиразний обрис його обличчя, зупинившись на ньому ніжно на одніску мить і відійшла до своєї машини. І знову почалась та сама писанина: „...Маємо честь повідомити вас, що ми вислали вам замовлені вами..."

Писала не памятаючи нічого. Навіть не чула, як із сусідньої кімнати її товариші праці пішли на обід. Наразі хтось поклав руки на її пальці і зупинив їх у праці. Заки вона встигла оглянутись, два сильні рамена охопили її і притиснули. Герда пов'рила, що сталось якесь чудо. Так, це був її шеф — Павло Тельтчер.

Годину пізніше вона сказала до нього вся щаслива:

— Я не розумію одного, мій коханий! Ще вчора ти назвав мене бюровою машиною, а нині...

— Нині ти моя солодка дівчина — перервав Герді її шеф. — Ти була ввесь час така холодна, така байдужа... Я ніколи не був би відважився, якби не був найшов нині твого листа...

— Листа? якже це можливе, п-ж його подерла і вкинула!

— Це дуже можливе. Але ти залишилася точною і солідною секретаркою і зовсім механічно положила копії свого любовного листа до течки з паперами під буквою „П".

Перекл. в. г.

ми рефератами відбулися в богатьох селах, а саме: в Більчу, Золотім, Королівці, Скалі, Стрілківцях, Циганах, Турильчу, Олексинцях, Озерянах, Лапшинях, Волківцях, Верхняківцях та інш.

У самому Борщеві відправив І. ц. м. о. шамб. Малицький торжественну Службу Божу і панахиду. Опісля секція студентів при філії „Просвіти" уладила святочну академію для своїх членів.

Досі вийшли у Бібліотеці „Діла"

1. **Улас Самчук: „Віднайдений рай"** Стор. 166 . . . . . Ціна 2.00 зол.
   Новелі автора „Водяні".
2. **Софія Яблонська: „З краєм опію і рижу".** Стор. 198 . . . . Ціна 2.50 „
   Враження з Китаю нашої мандрівниці. Кількадесять ілюстрацій.
3. Барбе Д' Оревілі: **„Чортиці".** Стор. 205 . . . . . Ціна 2.50 „
   Архітвір великого письменника.
4. **Бальзак: „Чародійна шкіра".** Стор. 180 . . . . . Ціна 2.50 „
   Повість одного з найбільших повістярів світа.
5. і 6. **Ольга Кобилянська: „Апостол черні",** повість, 2 томи . . . Ціна 4.50 „
   Історія одного молодого характеру в боротьбі за самостійність.
7. і 8. **Василь Масютин: „Два з одного",** повість, два томи . . . . Ціна 4.50 „
   Великий науковий експеримент і його страшні наслідки.

Друкуються:

9. **Ірина Вільде: „Бє восьма",** повість.
   Життя, крій і поринн гімназистох.
10. **Кнут Гамсун: „Під осінніми зорями",** повість
11. **Сомерсет-Могем: „Сповідь",** повість.
12. **Сальваторе Фаріна: „Брехливе кохання",** повість.

Кожний том у коліровій мистецькій обгортці Павла Ковжуна.

Для наших передплатників 12 книжок за 18 золотих.

Большевики розстріляли 150 арештованих.

Стокгольмський щоденник „Свенска Дагеблад" повідомляє, що большевики розстріляли 150 осіб споміж арештованих у Карелії. Часопис здогадується, що в більшості випадків закордонні дипльоматичні представники у Москві не могтимуть інтервеніювати у справі арештованих, бо багато з них передістається було нелеґально до СССР і так утратили своє давне громадянство, а стали большевицькими громадянами.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Німецький міністр війни ґен. Бльомберґ сказав у промові, що добрий вояк мусить бути добрим націонал-соціялістом.

В Мароку арештовано 2-х провідників марокканських націоналістів, що підчас маніфестації минулого тижня зневажили султана.

Американський міністр скарбу заперечив поголоски немов би Злучені Держави отворили кредит для Франції.

Естонський шеф ген. штабу ґен. Рек виїхав на 10 днів до Німеччини.

СССР після афери Троцького стримав дуже сильно привіз товарів з Норвеґії.

Фінська гранична сторожа арештувала 3-ох вишколених в СССР агітаторів, що намагалися дістатися до Фінляндії.

Президент німецького державного банку д-р Шахт, що перебуває в Анкарі, вибирається до Тегерану на запрошення перського уряду.

У **СССР** арештовано дотепер 23-ох німців. Їм закидують шпіонажу, терористичну акцію та протидержавну змову. Німецький царже д'афер запротестував проти арештувань, тому, що обвинувачення побудовано на невіродостойних фактах.

У **Палестині** королівська слідча комісія почала працю, переслухуючи високого комісаря.

У **Німеччині** перед судом у Діссельдорфі стане кількох священників, провідників католицької молоді, під замітом державної зради.

В **Сирії** дійшло до грізних заворушень: мусулмани знищили крамниці у християнській дільниці; християни — в мусулманській. 3 особи згинули, 28 ранено. Маніфестанти спалили коло 50 самоходів і кілька трамваїв.

„Правда про транс-сибірську залізну дорогу".

Президент австралійської телеґрафічної агенції Л. О' Б. Коноллі помістив у „Морнінґ Пост" 23. м. м. під наголовком „Правда про транс-сибірську залізну дорогу" живий опис того, що він бачив у переїзді через Совіти транс-сибірською залізною дорогою.

„Тим, що запевняють, начеб подорожування транс-сибірською залізною дорогою було вигідне, скажу отверто, що вони брешуть..." — починає автор з огірченням свою статтю. „Від самого Манчулі, де я всів до транс-сибірського потягу, аж до стації Негорелое, де я його в полекшою на душі покинув, перебув я сім днів і сім ночей у страшному бруді, невигоді та прийшлось мені почути стільки нечемностей, як ще ніколи передтим не чув я в свому житті і яких, маю надію, ніколи більше не почую".

Далі йде опис того всього, що він бачив підчас подорожі і що сам перебув. Вразила його особливо страшна недоля селян, яких у Совітах уважають за щось гірше від худоби.

„В ждальнях повно людей. Але ті люди зовсім не виводять народніх танхів і не співають пісень на хвалу Сталіна. Вони сидять мовчки на своїх клунках, або на голій землі, убрані в найдивніше лахміття. Ось ця стара жінка, завинена наче мумія в старі мішки. Всі вони мовчать, сидять понурі зі слідами крайнього перепрацьовання. Їх жебрацькі річи скинені в старі мішки, завинені в шмати, у все можливе..."

Опис закінчує він словами, зверненими до тих, що всюди хвалять большевицький лад: „Хочу, щоб уже раз вийшла про Сибір уся правда наверх. Тільки задля цього одного варто було перебути таку подорож через Сибір. Чи ти, брате, може маєш комуністичні нахили? Може вірищ у щасливе, веселе, культурне життя товаришів у СССР? Коли так, то переїдься тільки раз транс-сибірською залізницею! Подивися сам на власні очі на те, що я бачив і переконайся, чи перекрутив що, або може хоч одним словечком переборщив!..." **(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)**

Вихри і морози

нищать шкіру рук, спричинюючи рапавість. Натирайте перед виходом з дому делікатним охоронним препаратом, який шкіра легко приймає, галяреткою

GLYCERIJELL ANTIBA

Забезпечення военних вдів і сиріт по поляглих членах У. Г. А.

Товариство Український Фонд Военних Вдів і Сиріт у Львові від багатьох літ займається удільованням підмог военним вдовам та помагає в науці сиротам поляглих стрільців Української Галицької Армії. Одначе дотеперішня поміч вдовам була неправильна і залежала від стану фондів Т-ва. Така доривочна допомога виявляється тепер невистарчальна, бо старенькі вже родичі та знищені працею й горюванням вдови потребують хочби й невеликої, зате постійної допомоги. Тепер є зареєстрованих у Т-ві понад 300 родин, з чого 250 потребують негайної допомоги. І тому управа Т-ва рішила доложити всіх зусиль, щоб наладнати виплачування постійних підмог найбільше потреюючим тимбільше, що така допомога їм вповні належиться за їх велику жертву, зложену в часі найгарячішої потреби Батьківщини. Крім того управа рішила допомогти дорастаючим вже сиротам, заступити їм поляглих в обороні народу рідних батьків та виховати їх на свідомих українців та корисних громадян.

Це своє завдання управа виконує вже від кількох літ, оплачуючи науку сиріт, що вчаться по школах, або в ремеслі та звертаючи пильну увагу на те, чи вони надаються до науки. В цьому році з таких підмог користають: 1) сирота Ярослав Петришин, Львів, студ. унів. 50 зол. місячно; 2) Сирітський Захист у Косові за 2 сиріт 40 зол. міс.; 3) сирота Лазорко Павло, Львів, фризіер 30 зол. міс., 4) сирота Гуменюк Іванна, Львів, учен. гімн. СС. Васил. 20 зол. міс.; 5) сирота Калинюк Волод., Львів, ученик гімн. 20 зол.; 6) сирота Крисько Степан, Перемишль, ученик гімн. зол. 10 міс. Разом на суму 170 зол. місячно.

Крім цих сиріт стараються про підмоги інші, неприняті ще до науки. На місячні підмоги ренти вдовам та допомогу в науці сиротам потребує Т-во щодня 1.500 зол. місячно або 18.000 зол. річно. Фонди т-ва складаються виключно з членських вкладок та добровільних жертв громадянства. Ці доходи не вистачають на задуману допомогову акцію, а зокрема дохід із пожертв є нестійний та залежить зправила від того, чи т-во дістає дозвіл на прилюдну збірку (раз у році). Постійні згори означені видатки т-ва вимагають постійних та певних впливів. Їх можна осягнути тільки масовим членством у т-ві якнайширших кругів громадянства.

Управа Т-ва рішаючися на виплату постійних підмог вдовам бере на себе великий та важкий обовязок, який зможе виконати тільки при активній допомозі цілого громадянства. Ці завдання є такі величезні та конечні, що управа ні трохи не сумнівається про те, що все громадянство допоможе їй перевести це благородне діло. Помогти военним вдовам та сиротам по поляглих членах УГА — це наш спільний та святий обовязок, від якого ніхто не повинен відмовитися! Военні вдови та сироти мусять бути забезпечені, хочби й найскромнішою, але постійною підмогою! Тому управа т-ва просить оцим усіх вступати в члени т-ва (місячна вкладка 50 сот, або річно 6 зол.), признавати з чистих зисків кооператив одноразові жертви та при кожній нагоді памятати про военних вдів і сиріт, по поляглих членах Української Галицької Армії. Членські вкладки та пожертви пересилати поштовими складанками на конто в ПКО ч. 148.655, або на адресу Т-ва: Львів, Потоцького 48.

Товариство Український Фонд Военних Вдовиць і Сиріт. Львів, Потоцького 48.

Прімо де Рівера перед судом.

АЛІКАНТЕ, 17. 11. ПАТ. Перед тутешнім людовим трибуналом почався процес проти провідника еспанських фашистів Антонія Прімо де Рівери та його брата і братової; всім троїм закидують участь у повстанні. Антоніо Прімо де Рівера, по званні адвокат, боронитиме себе та й обоє співобвинуваченых.

—o—

Національні війська діставали зброю з Мексика.

МЕКСИК, 17. 11. ПАТ. Тутешня поліція викрила велику орґанізацію, що займалася постачанням зброї для еспанських нац. військ. Арештовано богато осіб, м. ін. одного отамана й одного сотника. (Як відомо, преса кілька разів згадувала, що мадридський уряд діставав великі транспорти зброї з Мексика.)

—o—

Зла і добра „пасса".

В житті — як у грі, а в грі — як у житті, по хвилях невдач і розчарувань приходить несподівано сприятливий час, коли все вдається, коли — як то кажуть — шила голять.

Саме тоді в тій добрій життєвій „пасці", яку кожний з нас нераз переживає, треба зробити все, щоб забезпечитись перед хвилею супротивної комбінатури, яка може знову надійти. А забезпекою, рятунковим поясом, у хвилині невдач і смутків, буде змога виграти на Державній Льотерії, тим, що зіскобляться в льос до другої класи.

Пригадуємо, що тягнення починається 19. ц. м.

ПЕРЕД ЗМІНАМИ В УРЯДІ?

Польська преса пише, що в найближчому часі дійде до зміни в уряді. І так кажуть, що прем. Складковський незабаром уступить, бо довгим урядуванням перетомився і хоче відпочати. По відпочинковій відпустці ген. Складковський верне́ться мабуть на давне становище віцеміністра військових справ. На становище премієра прийшов би міністр військових справ ген. Каспшицький. Така зміна оказувала би на те, що марш. Ридз-Сьмігли висказав свою думку у справі зміни на становищі премієра.

Між політичними колами у Варшаві кружляють теж поголоски, що вирішні чинники відкинули всі три проекти полк. Коца у справі організації нового політичного табору. Далі кажуть, що тепер полк. Коц не веде ніякої акції над організацією політичного табору.

Одночасно кружляють поголоски, що в найближчому часі мають дійти до голосу т. зв. направячі, які є якслід зорганізованою групою й виказують в останньому часі велику рухливість. Найправдоподібніше їм саме припаде місія сформувати політичний табор. Наслідком цього були би теж зміни в уряді.

На премієра, на основі чуток та інформацій зі зближених до цього табору кол, був би покликаний шлеський воєвода, д-р Гражинський. Одначе зміни в уряді не слід сподіватися скоріше, як по 1. грудні, тобто з початком звичайної сесії.

З відчитової салі.

О. Д-Р Г. КОСТЕЛЬНИК: **ПРОБЛЕМА ЧУДА.**

Чудо — це один з критеріїв надприродного характеру Божого Обявлення, бо надприродні діла може творити лише сам Бог. Теольоги дефінюють чудо як діло 1) надприродне, 2) надзвичайне і часом 3) помітне для змислів.

Нижчий ступінь чуда — диво —це явище, яке робить враження неможливого, а все таки є дійсне. Є дива етичні та природні. На етичному полі диво може викликати у нас погорду (напр. неймовірний примітивізм), або подив (геройство, геній). Диво чи чудо стає для нас настільки менше чудом чи дивом, наскільки більше знаємо його причини; тому для Бога, який все знає, нема чудес. Природничі дива осягають вищий рівень як етичні та доходять до чудес. До природних див слід зарахувати всі відкриття з ділянки природничих і технічних наук.

Людина вважає, що розуміє все життябуття; коли якогось явища не може погодити зі своїм світоглядом, мусить або перетворити світогляд — що не є легко — або обезцінити незрозуміле явище. У нинішних часах натуралізму чудо осуджують так само, як колись геліоцентричну будову всесвіту. Проти чудес виступають не лише з наукових мотивів, але й через заскорузлість, особисту зависть і т. п., прикриваючися науковим плащиком. Справді наукова боротьба проти чуда виявляється частіше сумнівами як крикливими заперечуваннями.

Новітні природничі відкриття, які відкрили внутрішні правила й дива всесвіту, заперечують твердження атеїстів, що старалися звести все до сліпої гри випадку. Відкриття природничих чуд потверджує існування Бога, причини всесвіту та його законів, причини куди більшої від наслідків. Лише Бог міг створити життя, коли — як це відкрила новітня наука — життя не родиться само, а в часах, як земля була ще розжареною кулею, воно не існувало. Сам Бог скритий для наших змислів, як і всяке чудо, ми ломічуемо його лише по наслідках. Бог має вовсім інакшу структуру як світ: Він є вічний, становить своєрідне **perpetuum mobile** і т. д. — словом має прикмети, яким людина не вміє найти місця у своєму знанні світу; тому одні падуть перед Богом ниць, інші Його заперечують. Атеїсти інтерпретують чудо як гру випадкових природних явищ. Раціоналісти, навіть наскільки є деїстами, заперечують надприродні чуда.

Коли природні чуда повторюються систематично, надприродні навпаки являються поза природним ланцюгом, наче **deus ex machina.** Давні раціоналісти заперечували існування надприродних чудес, теперішні не цікавляться ними або називають їх ще не відкритими природними явищами. Тимчасом метапсихічні науки переросли колишню офіційну науку, яка їх заперечувала; тепер ними займаються поважні учені. Сучасні чуда, стверджені науково і критично (Люрд, стигматизація і т. п.) потверджують існування чуда взагалі — отже й евангельських чудес.

Підчас чуда не мусять переставати діяти природні закони, лише одна природна причина заступає другу. Нпр. Йони кит не стравив — можливо, що в тому часі його тіло виділювало природний антидот проти шлункових квасів, подібний до того, що хоронить від стравлення саму внутрішню поверхню шлунка.

Давні християнські фільософи звужували поняття чуда, вважаючи, що Бог допускає чуда лише у правдивій релігії. Поправді чуда робили нпр. поганські жерці. Тоді їх вважали за фальшиві,хоч під те поняття в дійсности можна підтягнути лише штукарства. Бог допускає чуда також для невірующих, щоб їх навернути.

НОВИНКИ.

— **Футра жіночі і чоловічі** та різного роду футряні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 29-?

— **Хор Котка в радіо.** Польське радіо передасть на цілу Польщу концерт хору Д. Котка в дні 25. листопада ц. р. від год. 17.15.

— **Реферат** на тему „Калькуляція власних коштів" виголосить дир. Ян Бельський в Союзі книговодів у Львові вул. Бурлярда 5. в четвер, 19. ц. м. Початок в год. 19. Для членів і гостей вступ вільний.

— **Нову поштову агенцію** відкрили в Синькові заліщицького повіту. Вона стоїть у зв'язку з поштовим урядом у Заліщиках щодень, з виїмком середи й неділі.

— **Окупаційний страйк** проголошено в Лисиничах під Львовом. Страйкарі числом 65 осіб домагаються підвишки платень та інших уступок. Страйк трівав тільки один день і на підставі взаємної угоди його зліквідовано.

— **Розбудова львівської політехніки.** До Варшави їздила делеґація, зложена з ректора політехніки д-ра Йоста, проф. Влодка і през. д-ра Островського, з домаганням, щоби побудувати окремий будинок для електротехнічного і машинового відділу. Кошти будови передбачено на 6 міліонів зол., причому громада м. Львова хоче дати безплатно парцелю вартости 600 тисяч зол.

— **Ціни харчевих продуктів у Львові.** В днях 9—14 ц. м. ринкова ціна на артикули першої потреби була така: пшенична булка 4 сот.; 1 кг. житного разового хліба 22 сот.; 1 кг. житного хліба 29 с.; 1 кг. пшенично-житного хліба 35 с.; 1 кг. 55 прц. пшеничної муки 42 с.; 1 кг. 65 прц. житної муки 29 с.; 1 кг. десерового масла 3.20 зол.; 1 кг. кухонного масла 2.80 зол.; 1 л. молока 22 с.; 1 яйце 9 с.; 1 кг. сира 60 с.; 1 л. сметани 80 с.; 1 л. сметанки 70 с.; 1 кг. ковбаси 1.60 зол.; 1 кг. сала 1.70 зол.; 1 кг. смальцю 1.80 зол.; 1 кг. солонини 1.60 зол.; 1 кг. сушених грибів 10 зол.; 1 кг. цибулі 25 с.; 1 кг. компотових грушок 70

ГАЛАКТІОН ЧІПКА. 13

Автом по Галичині.

СВЯТО ЛЕПКИХ.

Радійте, Ш. Читачі! Отсе вже останній раз бачите такий заголовок. До речі кажучи — він зовсім невідповідний, але тому, що нинішний фейлетон належить ще до автового циклю, я підтягнув його під спільну рубрику.

На „свято Лепких" їхав я з Черча трохи черчанським візком, трохи державною залізницею, а трохи жуківським драбинастим возом. Після півтори тисячі кільометрів, зроблених на мягких подушках авта, така зміна не була прикра. З їздою — так як з їжею: навіть найліпший торт проїсться і чоловік зрадіє на вид кусня разового хліба.

До Жукова на „свято Лепких" вибрались ми досвіта, бо треба було рахуватись і з розкладом поїздів і з програмою свята. Сизі мряки закутали Рогатин і луки довкола нього в гру бу але холодну перину, що морозила нас, невиспаних, до кости. Зате ранок привитав нас ласкавим сонцем і безхмарною синявою та відігрів заковязлі кінчини.

Їхали ми в трьох: Богдан Лепкий, Лев Лепкий і вище підписаний.

Щороку від 35 літ обходить село Жуків память свого колишнього пароха о. Сильвестра Лепкого — батька Богдана і Льва — святочною панахидою. Неодна буря перейшла над селом, неодин раз змінялися пароxи села, камінний хрест на могилі вже мохом поростає, напис на гробі „тихесенько Сатурн стирає", а Жуків не забув за того, що віддав йому своє серце. Сходиться на давну могилу і Жуків і околиця, і той, що памятає пан-отця Сильвестра і той, що тільки чув про нього.

Цього року в 35-ліття смерти свого пароха рішили жуківці зробити свято і його великому синові — Богданові. Адже в писаннях Богдана Лепкого стільки жуківських людей, стільки жуківських звичаїв, стільки жуківської околиці... При нагоді панахиди за батька поднякують синові...

На двірці в Гиновичах ждали непроглядні маси народу: попереду делеґації і хори, а далі квітник дівчат і ліс мужчин. Перевага барвистих народніх одягів багатотисячної товпи грала до раннього сонця як усипаний квітами луг на весну. Богданові Лепкому передають хліб, сіль і китицю квітів, саджають на вимощений, килимом критий господарський віз і проводять до Жукова.

Хто з письменників не зазнав прикрощів у своєму житті, і від видавців і від критиків і від самого життя. Не з добром пройшла йому неодна днина, не з медом була неодна чаша. Але, коли котрий пережив, чи переживе таку хвилю як цього року Богдан Лепкий у Жукові, то ця хвиля зарівняє неодин карб у його чутким серці.

Село й села прийшли і щиро та сердечно витали письменника. Дякували йому за його письменницький труд для них і для таких самих, як вони. Який радісний обяв поступу нашого села, який наглядний доказ розуміння ваги літератури в найширших верствах народу.

При вступі до села привітальна брама, а коло неї старий сивий селянин — голова місцевої читальні. Витає щирим, простим, але яким гарним і яким — о, львівські промовці! — коротким словом.

А під церквою місцевий священник, один з наслідників о. Сильвестра, віддає честь творчій праці Богдана Лепкого.

А після того святочна відправа в жуківській церкві.

Бував я по всіх усюдах великої нашої України, але далебі такого положення церкви і приходства не бачив. Високий земний горб, на ньому церковця в вінку старих дерев, перед нею майдан, з боку приходство, а в долі на сіножатях Золота Липа, як химерно покручена стяжка. А ген-ген шлях попід гору як білий пояс. Хто їде в село, чи повз село, — видно як на долоні.

Уявляю собі, як тут було, коли стояла ще стара, дерев'яна хата, з обовязковим ґанком і виноградником коло нього, а перед хатою шуміли вечірню думу старі смереки. Нині зі старої хати тільки слід, а зі смерек тільки пні. Новий будинок мурований, але без ніякого плину, робить враження почтового уряду, станиці поліції, або поганої читальні.

Після відправи похід на цвинтар, до могили о. Сильвестра. Пільною доріжкою, йде під гору аж ген до прекрасного гаю, що служить жуківцям за кладовище. Великий білий хрест на середині цього гаю — місце вічного спочинку о. Сильвестра Лепкого. Тридцятьпять літ як він помер, але білий хрест так само знаний околиці, так само люблений і шанований Жуковом як була людина, що під ним лежить. „Со святими упокой"... направду зі святими, коли так довго світла память гніздиться в серцях людей...

А потім академія — в честь померщого батька і живучого сина, під голубим небом, на тлі старих лип і ще старшої церковці. Промови, співи, деклямації, а по кожній точці всі очі звертаються в сторону то білого хреста батька на цвинтарі, то сивої голови сина, що засів на почесним місці.

На кінець Богдан Лепкий промовив до своїх односельчан. Молитовна тиша лягла на тисячну товпу, а поетові рвався голос від зворушення як золота пряжа від вітру. Згадував молоді літа, вичаровував сонячні дні в рідним

с., 1 кг. десерових грушок 90 с.; 1 кг. десерових яблок 80 с.; 1 копа капусти 3.50 зол.; 1 каляфйор 25 с.; 1 кг. помідорів 1 зол.; 1 кг. картоплі 6 с.; жива гуска 3 зол.; бита гуска 2.30; індик 6.50 зол.; жива качка 1.70 зол.; бита качка 1.40 зол.; жива курка 1.70 зол.; курята 1.40 зол.

— **Епільог подій у Залипю.** Перед окружним судом в Бережанах скінчився процес проти 12 українців, що брали участь в подіях 1. червня ц. р. в Залипю у звязку з панахидою за поляглих. На основі вердикту присяглих суддів шістьох обвинувачених засуджено на кару вязниці від 2½ року до 6 місяців, двом зачислено слідчий арешт, а чотирьох увільнили.

Виїмково добрі умови купна тільки

у Фаховій фірмі:

Фото- і Електрокабель.

Приймачі

Філіпса (стереофон'чні)

15-місячних рат

ЛЬВІВ

Коперника 10

Тел. 214-21 1-1

— **Українка.** В ч. 8—9 журналу „Вестнік Чсл. Академіе Земедельске" стор. (602—608) видруковано реферат доцента Укр. Вільн. Університету в Празі, Віктора Домашицького: „Індивідуальне та колективне господарювання в сільському господарстві в історичній перспективі". До реферату додано резюме в англійській мові. — В тім же числі у відділі „З часописів і журналів" (стор. 650—651) надруковано статтю д-ра К. Осауленка: „До історії сільського господарства на Підкарпатській Русі", в якій зреферовано працю проф. О. Мицюка: „Нариси з соціяльно-господарської історії б. Угорської, нині Підкарпатської Руси".

— **Хто їде першою клясою?** Міністерство комунікації ствердило, що тільки 19 прц. пасажирів, які їдуть першою клясою на польських залізницях, платить білети. Решта пасажирів їде або задармо або користає з ріжних полекш і знижок.

— **Нова гінекольогічна клініка в Польщі.** У Кракові посвячено дві клініки, положничу і жіночих недуг, що містяться у величавому будинку при вул. Коперника. Будинок обчислений на 120 ліжок, а кошти одного будинку обчислені на 3 міл. 704 тисяч зол. Для цілковитого зреалізу-

Нині у Великім Театрі

музична комедія КАВАРЕНЬКА

Національна фльота захопила большевицький корабель.

МОСКВА, 17. 11. ТАСС жаліється, що совітському торговельному представникові не вдалося дотепер нав'язати контакт з капітаном совітського корабля „Союз Водніков", що його нац. фльота захопила і відставила до Севти. Кілька телеграмів до капітана того корабля, заадресованих до адміністрації пристані в Севті, залишилися без відповіди.

ЖАХЛИВА НІЧ У МАДРИДІ.

ЛЬОНДОН, 17. 11. ПАТ. Кореспондент Рейтера повідомляє з Мадриду, що Мадрид зовсім не спав цієї ночі з приводу безнастанного наступу нац. літаків. Горів півн. дворець. Той самий кореспондент повідомляє з Мадриду, що м. ночі поширились у місті скрізь пожежі. З університетської дільниці чути ввесь час пальбу скорострілів і гармат. Покищо ще невідомо доки дійшли повстанці в університетській дільниці.

ЧЕРВОНІ ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО ПОРАЗКИ.

МАДРИД, 17. 11. ПАТ. Рада оборони Мадриду проголосила в 12 год. комунікат: Вчора вечором нац. літаки знов збомбардували Мадрид. Бомби попали у три шпиталі. В шпиталі Сан Карльоса запальна бомба спричинила пожежу. Недужих евакуовано. Запальні бомби поцілили також кілька приватних домів. В год. 4.30 рано літаки збомбардували робітничу дільницю і вул. Візіято. Є жертви в людях. В год. 6. рано нац. артилерія збомбардувала цю саму дільницю. Марокканські відділи, що дійшли були до будинку фільософ. виділу, мусіли відступити. В ночі повстанчі збройні сили дійшли аж до Каза Веляскет. Сьогодні рано перевели протинаступ на двох крилах і осягнули поважні успіхи. На інших відтинках мадридського фронту без змін.

ПАНЦИРНИЙ ВЕЛИКАН НІМЕЦЬКОЇ ФЛЬОТИ

ПАРИЖ, 17. 11. Авас повідомляє з Берліна, що серед нових одиниць німецької фльоти що їх саме будують є панцирник відпорности 35.000 тон. Цей панцирник є на думку німецьких фахівців такою плаваючою твердинею, яку колись проектував адмірал Ф. Тірпіц. Крім того німці будують ще багато важких контрторпедовців і корабель-летунський майдан на 19.150 тон.

вання будови потрібно ще 450 тисяч зол., щоб докінчити павільон заразливих недуг, уладити кабінет Рентгена і відділ гидротерапії. Клініка є найбільш новочасно уладжена того роду будівля в Польщі.

— **Виручують державний скарб.** На зборі народніх учителів у Солотвині пов. Надвірна вчителі числом 60 осіб рішили прийти з матеріяльною допомогою в часі зими безплатним практикантам в учительському званні. Грошеву поміч будуть давати у формі позички кожного місяця.

— **Великі зловживання** викрито в магістратській господарці в Городку під Львовом у звязку із самогубством міського урядовця Ромуальда Мілера. Люстраційна комісія ствердила досі шкоди на 60 тисяч зол. На днях комісія мала приступити до ревізії рахунків із часів, коли магістрат вів міську різню у власній управі, одначе касова книга нагло пропала. Показується, що не тільки сам Мілер брав участь у зловживаннях. Покищо городський бурмістр Земба зрезигнував зі свого становища.

— **Краєва хроніка.** На забаві одного робітничого товариства в Ярославі хтось пробив на смерть ножем Стефана Рончаковського, члена спортової дружини „Огніско". — В Коломиї при вул. Алеї Свободи відкрили захист для бездомних хлопців, в якому замешкало 23 хлопців з міста й околиці. — В південній частині кореснянського повіту появилися вовки, що перейшли масово з чехословацького боку. — На фільварку Г. Кінцого в Ременові пов. Львів згоріла стирта. Підпалили її невідомі справники. Тільки тому, що вітер змінив напрям, пожежа не захопила інших стирт. Шкоди є на 3.000 зол. Поліція веде слідство. — До складу залізних товарів Ізаака Мендля при Галицькій вулиці у Станиславові добулися два злодії, але на горячому вчинку заскочив їх поліцай Ст. Ригайло, на якого один із злодіїв замахнувся залізною штабою. У власній обороні поліцай стрілив і ранив його в ногу. Обох зломників арештовано. — На дорозі в Меденичах пов. Дрогобич прийшло між братами Стефаном і Михайлом Жовнірчуками до бійки, в якій Михайло вдарив Стефана вилами і вбив його на місці. — До мешкання Василя Волощука в Турці коломийського повіту добулося двох напасників і зажадали видачі грошей під загрозою смерти. Коли Волощук відмовив, напасники почали його бити. На крик батька прибіг син, до якого бандити стрілили, ранячи його в рамя і втікли. Молодого Волощука відвезли до шпиталю в Коломиї. — В Миняві пов. Надвірна до хати Гінди Шнайд добулися злодії й вкрали два золоті годинники, 5 золотих перстенів з дорогими камінчями та інші дорогоцінности. — В лісі під Чорноковом повісився 18-літній учник чортківської гімназії, З. Якубовський, полишивши таку картку: „Перепрошую Вас, родичі, причиною — наліг". — Микола Вірста, лісовий робітник в Ангелові пов. Долина вбив свою нещлюбну 19-літню дочку Евгенію, після чого втік у ліс. До вбивства дійшло з причини родинних і маєткових непорозумінь. — Підчас засідання громадської ради в Кавську, пов. Стрий стрілив хтось крізь вікно та зранив солтиса Карла Яворського; таж куля роздерла одяг радному Андрієві Братовому.

— **Румунська сторожа ловить наші діячат.** Коло Серафинець біля Городенки румунська гранична сторожа перейшла на галицький бік, вхопила на полі Гафію Копчук і потягла до румунської сторожниці. Випустили її аж по двох днях. Це не перший випадок, що румунські граничарі допускаються подібної сваволі. Дивна річ, що польська влада дивиться на те крізь пальці.

— **Міліон зол. відшкодування.** У звязку з трагічною катастрофою, яка повстала електричну доїздову залізничку під Шенсливцами, виступили з домаганням відшкодування 27 пошкодованих. Загальна сума їх претенсій доходить до міліона зол.

— **Летунська катастрофа.** На летовиці під Варшавою надлетів літак, який пільотував Віктор Гедройць з виленського аероклюбу. Пільот занадто обнизив свій лет і апарат несподівано зачепив крилом за вуличну ліхтарню. Літак розбився, а тяжко раненого пільота перевезли до шпиталю.

— **Катастрофальний вибух у порохівні.** У фабриці пороху в Сеншама біля Марселю склався катастрофальний вибух, причому згинуло 40 людей, а 200 осіб є ранених. Причиною катастрофи була пожежа в одному павільоні. Фабрика займає простір 2 і пів км. і складається з ряду одноповерховних будинків, що стоять досить далеко від себе. Вибух скоївся в будинку ч. 104, що находиться у віддалі 2 км. від головного входу. Будинок перемінився в купу румовища, під яким згинули люди. В ратунковій акції взяло участь 200 робітників під проводом майстрів та інжинірів. Коли прибула пожежна сторожа, вибух повторився. Багато трупів згоріло на вуголь. До перевоження раненних ужито 15 автобусів. У фабриці було занятих 500 робітників.

Жукові і дякував односельчанам за память...

На майдані столи в підкову. Це громада Жуків гостити буде хлібом-сіллю гостей і односельчан.

Гурток молоді в сусіднього села щось нараджується. Падають якісь палкі слова, вискакують понад голови руки. Врешті цілий гурт іде на приходство. За хвилю викочують бочки з пивом і розбивають. „Свято без алькоголю!" — заявляють твердо.

В порядку! Але...

— Чи не ліпше, хлопці, булоб це пиво відпродати купцеві навіть з опустом, а гроші на „Рідну Школу"?...

— Справді! — каже котрийсь. — Шкода, що ми про це не подумали.

Мені здається, що це характеристичний образець. Інтенція добра, підклад ідейний, тільки ще трохи пляну і застанови!...

Пиво не помоглоб, а тепер не пошкодило святочному настроєві.

За великі столи засіли перші ґазди, а ґаздині послугували їм. Варт було видіти, як усе справно йшло, як без гомону і затримки подавали страви, зміняли посуду. По ґаздах засіли ґаздині, по ґаздинях парубоцтво, а щойно на кінці дівчата. Як бачимо на селі порядок трохи інакший як у місті, але жінота не думає ображуватись ні зміняти його. Так воно було тому тисячу літ — чому не має бути нині!

Розмови за столом ріжні, залежно хто засідав: ґазди про заграничну політику і войну, ґаздині про ріжні події звязані з родиною Лепких, парубоцтво про нашу внутрішню політику, а дівчата про нинішнє свято. А все те спокійно, не перебиваючи другому, не докидаючи за багато. Кожний по порядку, немов під проводом предсідника.

А тим предсідником було для них нині — „Свято Лепких"... (Кінець).

Дописи.

ХОДОРІВЩИНА.

День книжки в Бортниках. Довідавшися, що читальня „Просвіти" в Бортниках, недалеко Ходорова, влаштовує 8. ц. м. „День книжки", поїхав я туди в гостину. Це село мене дуже цікавило, бо чув про нього, що там темнота і нема ніякої культурної праці. Признаюся, що я був там уперше в житті і знав лише голосу кружка „Сільського Господаря" п. Бідого Гриця. Вступив я до нього, довідався багато про працю в читальні, опісля ми пішли до старої школи, де вже відбувалася проба хору. Застав я там членів видїлу читальні, ради кружка „С. Г." та членів управи споживчої кооперативи. По двогодинній гутірці з ними людьми я дуже здивувався, колько то вони вкладають тихої праці на піднесення культури свого села. За два роки збрали вони понад 800 зол. зі самих імпрез у читальні: аматорських вистав, концертів, коляди і т. п. Вже мурують фундаменти під читальняний будинок, 22 м. довгий і невдовзі відбудеться посвячення угольного каме-

як. На будову читальні закупили 30 кубічних метрів дерева і працюють, як можуть; камінь та глину возили безплатно, щоб лише мати власний читальняний дім. Мають свого диригента, талановитого сільського хлопця, Евгена Баковського, який вкладає багато праці у вишколення хору. Є теж свій маляр, що змалював гарні декорації для сцени. Придбалися й, з яким піетизмом та охотою прикрашувала молодь салю і сцену. З якою гордістю вбирали стіни сцени портретами Шашкевича, Шевченка, Франка та інших мистців слова й обвішували вишиваними рушниками та прикрашували смерічиною, щоб лише було гарно! Варт було бачити, як справно працює каса з білетами, як впорядники відпроваджують кожду селянку і селянина на сидяче місце. Виконують свої обовязки так справно, поважно, тактовно й культурно, що треба дивуватись. Точно в 6 год. веч. виходить на сцену хор. У гарних народніх строях. По моїм рефераті про вартість доброї книжки виступив хор, опісля йшли деклямації дорослу і знову хорові пісні, збірні деклямації 5- і 6-літніх хлопців та дівчаток і так ішли точки програми при оплесках селян, бо ще їх діти віддавали пошану книжці та її авторам. Згадаю ще, що 1. листопада на прохання селян священник відправив панахиду за наших борців і тоді склали на інвалідів 9 зол.; 8. листопада священник відчитав ще акафист і при цій нагоді зібрали знову 12 зол. на українських інвалідів. — Дуже гарне й мило враження виніс я з Бортник. Знаю, що по інших селах краща праця та з гарнішими висліданы, але в Бортниках характеристичне те, що там працюють самі селяни без ніякої допомоги і поради інтелігенції. Слід подивляти цю впертість, працю і посвяту кількох селян: Білого Гриня, Проця Юрка, Баковського Антона та Марушака Миколи, що самі ведуть культурну працю, як можуть і вміють. Але відчувають великий жаль, що ніхто з інтелігенції ніколи до них не прибуде, не порадить, не підбадьорить інших до праці, хоч село віддалене всього 7 км. від Ходорова і стація в місці. Освітньо-господарською працею в Бортниках мусять зацікавитися працівники зпоміж інтелігенції в Ходорові, бо самі селяни, не зважаючи на найкращу волю й охоту, не вспіють повести плянової культурної роботи.

Василь Кузьмак, емер. упр. шк. в Ходорові.

СТАНИСЛАВІВ.

Вистава „Наталки Полтавки" в Станиславові. Нераз зарікали прихильники українського театрального мистецтва на наші незалежні театральні уявинки, що не дають змоги нашим передовим артистам, головно операм, виступати на рідній сцені. Нераз мріяли ми про те, щоб почути українську оперу в добраній обсаді. Ці бажання починають поволі спокоюватися. Почалося мин. року „Запорожцем", а тепер побачили ми „Наталку Полтавку". Коли оцінювати ці обі вистави на основі їх виведення у Станиславові, то „Наталка Полтавка" вийшла багато краще під оглядом стилевости. Можливе, що провід театру, головно режисер, доложив більше зусиль, маючи вже досвід із вистави „Запорожця". Писати про саму гру артистів зайво, бо їхні імена говорять самі за себе: Сокіл, Криницька, Сорока, Романовський, Тисяк — знані не від нині на сцені. Достроївся знаменито до них теж новий артист Поліщук. Нове музичне оформлення оперети, що наробило стільки шуму між членами СУПРОМ у у Львові, вносить таки трохи свіжости і відмолоджує „Наталку", без шкоди для її історичної і стилевої вартости. Орхестра, доповнена місцевими музикантами, заграла добре. Чи не найкращим мірилом популярности, а радше потреби таких вистав є сама публіка, що виповнила до останнього місця салю „Сокола". А станиславівську публіку тяжко побачити у таким числі в театрі! До самої театральної трупи можнаб мати хіба одне бажання: щоб вона не переривала своєї праці на „Наталці", а дала нам змогу побачити дальші українські оперети й опери, хочби Лисенківські.

О. З.

Спорт.

ПІНГ-ПОНГ.

Союз Українських Купців — Зоря 3:2.

Відплатні змагання в пінг-понгу між Зорею і Союзом Купців дали перемогу останнім. Висліди поодиноких сетів такі: Денис (СК) — Микитин (3) 0:2; Лісікевич (СК) — Тебінко (3) 2:0; Проць (СК) — Смилик (3) 2:0; Стецик (СК) — Крушельницький (3) 1:2; Терлецький (СК) — Гладкий (3) 2:1.

КЛАДНО — РУСЬ 5:0 (4:0).

Русь грала в перших хвилинах зовсім добре, але не видержала гострого темпа Кладна. В другій половині Русь грала краще, але про перемогу не могла вже й думати. Найліпшим грачем Русі був Бокшай.

АВСТРІЙСЬКА ЛІГА

Адміра — Вакер 3:3, Вієнна — Фльоріздорф 2:2, Австрія — Фавоританер 7:1, Рапід — Лібертас 5:3, Спортклюб — Постспорт 3:1, Ф. Ц. Він — Гакоах 1:0

МАДЯРСЬКА ЛІГА.

Немзеті — Уйпешт 3:2, Ш. Округа — Шорокшар 2:0, Шегедин — Будаї 2:1; Фебуе — Кішпешт 3:2, Бочкай — Будафок 6:0 Галеміп — Електромош 0:0.

ЖИТТЄВІ МИГУНЦІ.

З ІВАНА — ЯН.

Герой сьогоднішного фейлетону не буде називатись ні Печерицею, ні Куцим, ні Загомистим, тільки буде називатися „пекно" — Пекним. Сам факт уродин Пекного був зовсім буденним і незамітним явищем, і не загрожував ні прилюдному спокоєві ні безпеці, бо наш герой уродився з мами Пекної і батька Пекного, хрестився, миропомазався, сповідався, причащався і вінчався в церкві. Навіть дітей хрестив у церкві. Значить, Пекний вів сіре, звичайніське життя, не маючи інших побажань до долі, як ті, щоб придбати дітям ще кусень-два поля.

Минали Пекному, Пекисі і Пекнятам дні за днями і роки за роками на бульбі, маслянці тай на сирій капусті. Двічі на рік змінювалось „menu" Пекних. На Різдво варила Пекна голубці з гречаної каші і дриглі, а на Великдень начиняла ковбасниці чісником і дрібкою мяса, вудила їх у комині, аж ковбаси висушувались на мотузки. Пів копи яець та оберемок хрону доповнювали великодні ласощі.

Оттак проминули Пекному 50 літ на капусті і бульбі підмащеній чісником і хроном.

Пекний стягався з останнього на податки, відробляв шарварок, потребник з новіських дощок вибілений стояв на обійсті на почесному місці, собаки не тримав уже від двох літ, значить мав зовсім чисту громадянську совість і тому, гей грім із ясного неба поразило його „везване" до громадського уряду.

— Га, щож, — відхнув Пекний — видно, що десь там щось не дописали тай треба буде доплатити, може шварварку замало, а може... хтож то може вгадати, чого нераз панам із гміни забагнеться!

Пішов. Постукав легенько, щоб не збудити секретаря, що дрімав над каламарем.

Тихо. Постукав удруге. Вже сильніше. Постукав утрете — сильно. За дверима захропіло щось, гей Гривко, коли його лупій петлею запиморгнув. Пекний набрав відваги, натиснув клямку, відчинив двері.

— Ви чого?

— Та до гміни. Кликали.

— А ви як називаетесь?

— Та Пекний.

— А чому ви Пекний?

— Та бо так мій дідо й батько називались.

— Ну, то як ви Пекний, то щоб ви знали, що відтепер маєте ходити до косьцьола... І жінка і дітн. Ваша метрика вже переписана. Ви повинні подякувати Богові, що відтепер будете Яном Пекним, а не Іваном...

— Але я не хочу!

— Чи ви хочете, чи ні, вас ніхто не питається. Так наказав пан староста і так мусить бути. Маєте тут завідомлене і... бувайте здорові!

Ніколи навіть Пекному не снилось, що його власне прізвище є для нього найбільшою небезпекою і що саме воно стане спірною точкою у справі національної приналежности і язичком статистичної рівноваги.

— — — — — —

Від того почалось Пекнове нещастя. Він знав, що його хрестили в церкві, а тепер раптом кажуть ходити до костела. Пекний почав недовіряти своєму здоровому розумові... В неділю перейшовся попри костел... завагався, ввійшов. Не зрозумів ні слова... не вчився латини в гімназії. Пішов під церкву.... Оглянувся сюди-туди, щоб хто не побачив (біда не спить!) і ввійшов до середини. Люди почали оглядатись і дивуватись, як то Пекного без свяченої води і кропила перехрестили на Яна. Втік Пекний і не знав, куди йти... В ночі приснилось йому, що він стоїть під жидівською божницею і киваеться над „завідомленем" як жид над талесом.

— — — — — —

Було колись за Дунаєм, Іван Карась на похміллі зробився за одну ніч Ураном. Але жінка витовкла йому похміллн з голови.

Але це було над гарним тихим Дунаєм і за панування турецького султана в „добі освіченого абсолютизму".

Гінкинт Брунька.

ПАРИЖ. **Париж — Будапешт 2:1 (1:0).** На цих змаганнях було 25.000 глядачів. Це перша перемога паризької дружини над мадярською. 29. ц. м. відбудуться в Парижі змагання Париж — Прага.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ У. С. Т. „ПРУТ" У ДЕЛЯТИНІ.

Дня 15. XI. в салі Українбанку в Делятині відбулися звичайні загальні збори У. С. Т. „Прут" у Делятині. Зацікавлення загальними зборами слабе, бо на загальне число 68 членів явилося включно з виділом 40 членів.

Збори відкрив голова Т-ва п. Сербин, подаючи коротко головні напрямки праці у мин. році. Опісля збори приняли протокол з попередніх загальних зборів без змін. З черги поодинокі референти здавали звіти, кожний зі свого ресорту. Із звітів довідалися присутні про брак належного зацікавлення старшого громадянства спортовим життям нашої молоді, яка полишена сама собі. Доказом цього може послужити мала участь старших в імпрезах, улаштовуваних спортовим т-вом „Прут" і тимсамим т-во позбавлене такої конечної матеріяльної піддержки. Дальше зі звітів пробивався песимізм і зневіра старшини, яка не могла опанувати розпущености й анархії поодиноких членів, що виломлювалися зпід спортової дисципліни. На жаль, і два члени виділу своїм поведенням причинились до того, що наново скомплетована дружина копаного мяча скоро розлетілася. Та все таки виділ намагався працювати і це йому наспід почасти вдавалося, бо при помочі кількох членів улаштовано: фестин, трое вечерниць і розіграно 3 мячеві змагання з дружинами, які належать до У. С. Союзу. Внслід розіграних матчів вправді випав на користь „Пруту", але всеж таки годиться підчеркнути зиаг молоді до чимраз корисшого висліду. Матеріяльний стан т-ва невідрадний: одиноки дохід т-ва — не членські вкладки, що їх не всі члени заплатили, бо на 68 всього 15 членів заплатило повну вкладку; з доход зі спортових імпрез д. малий в огляду на малу фреквенцію.

Ширша дискусія розвинулася над справою приналежности т-ва: чи має воно дальше лишитися при У. С. С., чи вступити до Стам. О. З. П. Н. У висліді дуже рівневої дискусії рішено дальше лишитися в У. С. С., навязати з ним тіснішій зв'язок, у Делятині заснувати Повітовий Союз, який мав би опікувати чи зорганізувати вже фактично існуючі спортові т-ва чи гуртки в більших селах, як Лоєвій, Ланчині, Саджавій, Зарічу і Микулинині.

По ухваленні абсолюторії уступаючому виділові вибрано повий виділ з п. Сербином як головою.

Одно важне побажання до спортовців висказали збори, а саме, щоб на будуче свої імпрези і тимсамим також збори не починали з 1-годинним опізненням.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Михайло Возняк: У СТОЛІТТЯ „ЗОРІ" МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА (1834—1934). Нові розшуки про діяльність його гуртка. Частина перша. Львів 1935. Накладом Богословського Наукового Товариства у Львові. Стор. 146, ф. 8°. Зміст: Передмова. — Григорій Ількевич як збирач пісень. — Ще до діяльности Маркіяна Шашкевича як фольклориста. — Св. Тома Кемпійський у перекладі Івана Вагилевича з 1836 р. — З романтичного періоду фольклорних зайнять Якова Головацького. — Кральодворський рукопис в українському письменстві.

Михайло Возняк: У СТОЛІТТЯ „ЗОРІ" МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА (1834—1934). Нові розшуки про діяльність його гуртка. Частина друга. Львів 1936. Накладом Богословського Наукового Товариства у Львові. Стор. 147—324, ф. 8°. Зміст: До джерел українського пісенного збірника Жеготи Пилі. — Зміна поглядів Якова Головацького в його власному освітленні. — До характеристики М. Устіяновича. — Розвідки Івана Вагилевича про українську мову.

Іван Сорокатий: ДО СКЛАДУ Й ПРИКЛАДУ. Перша книжка нових віршів. Стор. 32. Ціна 40 сот.

Юра Шкрумеляк: ГОСТІ З ВИФЛЕЄМУ. Вертеп для хати і сцени. Стор. 16. Ціна 40 сот.

Юра Шкрумеляк: ТРИ КНЯЗІ В ВИФЛЕЄМІ. Найновіший Вертеп для хати і сцени. З додатком Дитячого Вертепу „Божі Пастушки". Стор. 24. Ціна 60 сот.

Юра Шкрумеляк: ВЕСЕЛИЙ ВЕРТЕП. „Біда в мішку". Стор. 16. Ціна 40 сот.

ЖУРНАЛИ.

НОВА ХАТА, двотижневий журнал для плекання домашньої культури. Львів, 15. листопада 1936. Р. XII., ч. 22. Зміст: В. Січинський: Фабрична порцелянa VI. ст. — Гандзя Дмитерко: Тайний плаєт перед вітною. — Марія Омельченко: У Ніни Левитської. — Лідія Шипманова: Пророчий сон. — Л. Б.: Ті, що відійшли. — М. Ч.: Українська еміграція у Канаді. — Показки народньої поезії. — М. Чапельська: Мистці митрополиту Андрею. — Л. Б.: Мати й дитина. Ніковання в домашньому господарстві. — Д-р Софія Парфанович: Підготовка до злогів. — Ніколи не запізно. — Ручні роботи. — Софія Русова: Мої спогади 1861—1870. — З нашого клюбового життя.

ВІСТИ МУЗЕЮ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ. Прага, жовтень 1936. Ч. 12-13.

Листопад — місяць Українських Інвалідів!

Ділом пошануйте память тих, що своїм зусиллям і теопінням поставили нас у ряд націй.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича

МИКОЛАЇВ н. ДН.

18. XI. Катерина.

Великий Театр:

Середа, 18. XI. год. 7.30 веч. „Кавареньна".

Четвер, 19. XI. год. 7.30 веч. „Відправа грешних послів" і „Потрійний".

П'ятниця, 20. XI. год. 7.30 веч. „Кавареньна".

Кіна.

АПОЛЬО: „Їх троє".

АТЛЯНТИК: „Пан із мільйонами".

ВАНДА: „Катруся" з Франціською Ґаль; „Мужчини в небезпечному віці".

ГРАЖИНА: „Спокуса".

КАСІНО: „Ада, це не липове".

КОПЕРНИК: „Під двома прапорами".

МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".

МЕТРО: „Віктор чи Вікторія", „Ковбой мільйонером".

МІРАЖ: „Хто останній підуе".

МУЗА: „Рох-Марі".

ПАКС: „Цирк Сарам" „Пат і Патахон".

ПАЛЯС: „Прокажена".

ПАН. І) „Чу-Чін-Чав", 2) „Алі-Баба і 40 робітників" з Анною Мей Вонг і Фрицом Кортнером.

РАЙ: „Малий моряк".

СВІТ: „Дочка джунглів".

СТИЛЕВЕ: „Соната", ревія „Пікантний сосиж".

ТОН: „Багряна квітка" з Од. Кордою.

УТІХА „Пекло Китаю" та ревія.

ХИМЕРА: „Героїчний форт Дуомон"

ФОТОПЛАСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Шікаго".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 18. листопада 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.10 Концерт, 19.25 „Богема" оп. Пуччіні, 21.55 Австр. композитори, розр. концерт, **Прага** (470,2) 16.30 Сонати Козелюга на скр., віол. і форт., 20.05 Концерт філ. орх., **Париж** (1648) 18.30 Концерт симф. орх., 21.00 Лотерейна музика. **Білгород** (437,5) 18.00 Сп. ресіталь, 19,50 Нар. музика, **Берлін** (356.7) 14.00 Розр. музика, 18.15 Бах-Моцарт, 20.00 Настроєва музика, 21.00 Розр. концерт. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт. твори Ліста, 20.00 Орх. концерт, **Мінхен** (405,4) 15.05 Концерт квартету, 19.00 Концерт солістів, **Будапешт** (549,5) 13.30 Концерт симф. орх., 17.00 Сольо на арфі, 18.00 Циг. музика, 19.20 Сп. ресіталь, 20.20 Концерт оп. орх., **Міляно** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 12.40 Легка музика, 17.15 Форт. ресіталь, 21.05 Симф. концерт, **Рим** (420.8) 12.40 Легка музика, 17.15 Розр. концерт, 19.45 Розр. музика, 20.40 C/C Екваторе" оп. Панантія".

Четвер, 19. листопада 1936.

Відень (506,8) 17.25 Скрипка, 19.25 Розр. музика, 21.00 Вечір одноактівок, 22.20 Балетова музика, **Братислава** (298,8) 18.10 Сп. ресіталь, 19.25 Російські нар. пісні, **Брно** (325,4) 15.45 Нар. пісні, **Кошиці** (259,1) **18.00 Спів. ресіталь Остапчук-Науменкової, Прага** (470,2) 11.05 Сальон. квартет, 20.20 Моравські пісні, 22.15 Орх. концерт, **Париж** (1648) 12.00 Легка музика, 18.00 „Ле Фем Савант" ком. Мольєра, 21.00 Спів, форт., 21.45 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 13.15 Сп. ресіталь, 19.50 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 8.20 Музика, 10.00 Нар. пісонька, 16.30 Віденські мельодії, 17.00 Сучасна музика, 17.30 Китиця німецьких танців, 19.15 Двофорт. музика, 20.10 Пять музик грає до танцю, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 21.00 Вечір гарної музики, **Мінхен** (405,4) 10.00 Нар. пісні, 16.30, 18.00 Концерт. 19.20 Соната фмоль „Аппісіоната" Бетовена, **Будапешт** (549,5) 12.05 Кларнет. форт., 13.30 Цит. музика, 18.45 Сальон. музика, 21.50 Цит. музика, 22.35 Оп. орхестра, **Міляно** (368.6) 11.30 Розр. концерт, 17.15 Сопран і баритон, 19.45 Розр. музика, 21.00 „Лукія з Ламермуру" оп. Доніцетія, **Рим** (420,8) 12.40 Розр. музика, 17.15 Камер. музика, 21.00 Скрипка, 22.30 Танк. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 18. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на ніні, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл. 11.30 Для молодших дітей: Зимовий сон звірят і ростин; Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Симфонія з гр. пл., 12.40 Уладження сільської кухні, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.00 Господарські вісти, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вісти, 15.35 Качьман: Фортісімо, попурі з гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Великі співаки у пісонні, гр. пл., 16.10 Діти у кіні, транси. з рисункової фільми для дітей, 16.30 Концерт орх., 27.00 Обозвяви з життя КОП-у 17.15 Концерт солістів, Марія Дідур-Залуська співа, Іван Раковський віоля д аморе, форт., 17.50 Польський мандрівник у Камеруні, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вісти, 18.20 Твори на кінових органах, із гр. пл., 18.40 Із життя львівської акад. молоді, 18.50 Зимова охорона ростин у полі, 19.00 „Пан Віце" новеля Вол. Пежинського, 19.20 Від репортера до кольпортера (Як робить газету). 19.40 Мішаний концерт: Синчкова орхестра, Евг. Стебельський тенор, форт., 20.20 „Пять хвилин страху" експериментальний скеч, 20.35 Хвилина бюра студій, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт у вик. Шури Черкавського, 21.30 21.50 Концерт із нагоди нац. свята Латвії, 22.00 Танкова музика; у перерві о год. 22.55 Останні вісти.

Четвер, 19. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на ніні, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Муз. поранок для молоді всел. шкіл: орх., Бендер співа, хор, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт сольон. тріо, 12.40 Піскуванням торфія до поправи лук, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вісти, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вісти, 15.35 Данів хор у своєму репертуарі, гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Форт. музика з гр. пл., 16.20 Над альбомом почт. марок, 16.35 Концерт орх. мандоліністів, 17.00 Рідний дім поза домом, 17.15 Камер. концерт, 17.50 З історії і життя театру, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вісти, 18.20 Геройський мотив з гр. пл., 18.50 Актуальна гутірка, 18.35 „Пальма за колісцях", 19.00 Театр Уяви: „Субстанція Ікс" М. Папеша, в перекладі, 19.40 Нар. і сольон. музика з гр. пл., 20.30 Варшавський університет, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Г. Мальцер: Симф. орх., фортепіян, Ложиська, співа. 22.10 Гр. пл. для знавців, 22.40 До танку, орх., 23.00 Танкова музика.

Радіокутик.

ПРЕМІЄРА ТЕЛЕВІЗІЇ В ЛЬОНДОНІ.

Після багатомісячних проб лондонська телевізійна стація почала надавати програми, призначені для власників телевізійних приймачів.

2. листопада в год. 16.00 перед телевізійним об'єктивом висильної стації стали по черзі: міністер пошт, предсідник телевізійного комітету і директор англійської радіофонії. Після вступних промов надали телевізійну хроніку актуалій. В часі перерви на телевізійному екрані появився оптичний сигнал перерви у вигляді щиту годинника з написами, про дальші частини програми. Потім — коротка кабаретова програма, з виступами перших телевізійних „зірок".

Телевізійні програми покликали вже до життя нові фахи: телевізійного декоратора і характеризатора. Удосконалення техніки передачі образів уможливило застосувати просту характеризацію при якій лише зміцнюється шминкою природні риси обличчя артистів.

Програми телевізійної стації доходять у промірі ся 100 км. Крім чинних віддалена публичних приймальних точок, постійно збільшується кількість індивідуальних власників телевізійних приймачів.

Англійський промисл випустив уже 10 моделів телевізійних приймачів призначених для домашнього вжитку. Ціна їх вагається тепер в межах від 2.000 до 3.000 зол. Дорожчі моделі мають одночасно нормальні радіові приймачі, що дають можливість відбирати нормальні радіофонічні програми на хвилях від 15 до 2.000 м.

Як заповняють представники нового телевізійного промислу, ціна телевізійних приймачів у випадку серійної продукції буде значно знижена і імовірно вже в недалекому майбутньому телевізійний приймач буде доступний для більшої кількости радіослухачів.

Строєння телевізійного приймача, не дивлячись на складну його конструкцію (яких 20 лям) є дуже просте.

Тільки оголошуючись у „ДІЛІ" можете успішно продати, купити або замінити реальність.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.93—89.50, Дол. американські 5.32.50 — 5.29.50, Доляри канадійські 5.31 — 5.28, Фльор. гол. 287.90 — 286.20. Франки фр. 24.77 — 24.63, Франки швайцарські 122.40—121.60, Фунти англ. 26.04—25.88, Гульд. данп. 102.20 — 99.80, Кор. ч. 17.70—17.20, Кор. дан. 116.29—115.45, Кор. норв. 130.73 — 129.75, Кор. шв. 134.28 — 133.30, Ліри італ. 25.20—24.60, Марки фінл. 11.47—11.00, Марки ніи. 114 — 107, Шил. австр. 95.50—95. Марки ніи. срібні 122—115.

Акції.

Банк Польський, 111.50, 112, Цукор 30.30 Ліяьпон 14.50, 14.25, Норбайн 63.50.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 63, серії 80, 2 ем. 64.56, 5 конв. 52.50, 6 дол. 69.75, 4 прем. дол. 46.75, 47, 7 стаб. 473, купон 43.07.

Заставні листи.

3 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БГК. 61—65, 4 прц. БГК. 61—65.

Долярівка 46—48, 3 інвест. 1. ем 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65.50—67.50.

Збіжжя.

Львів, 17. XI.

За 100 кг. льосо вагон Львів:

Пшениця озн. червона	23.75—24.00
Пшениця набор. червона	23.00—23.25
Пшениця біла	23.25—23.50
Пшениця зб.	22.75—23.00
Жито шт. І	17.75—18.00
Жито шт. ІІ.	17.50—17.75
Ячмінь одн.	20.25—20.50
Ячмінь на мливо	19.50—19.75
Ячмінь паст.	18.75—19.00
Овес шт. І. незадощений	15.00—15.25
Овес шт. І. А легко задощ.	14.50—14.75
Овес шт. ІІ. незадощений	14.50—14.75
Овес шт. ІІ. А легко задощ.	13.75—14.00
Бобик	17.50—18.00
Гречка на мливо	21.75—22.25
Ріпак озимий	45.00—46.00
Мука пшенична ст. гат. І в.	40.00—40.50
Мука пшен. ст. гат. І А	39.00—39.50
„ „ гат. І Б	38.50—39.00
„ „ гат. І Ц	37.00—37.50
„ „ гат. І Д	35.00—35.50
„ „ гат. ІІ А	34.50—35.00
„ „ гат. ІІ Б	34.00—34.50
„ „ гат. ІІ Ц	33.75—34.25
„ „ гат. ІІ Д	32.50—33.00
„ „ гат ІІ Е	30.50—31.00
„ „ гат. ІІ Ф	29.00—29.50
„ „ гат. ІІ І	26.50—26.75
Мука пшенична паст.	15.75—16.25
Мука пшенич. рагова до 95%	26.25—26.75
Висівки житні	10.25—10.50
Висівки пшен. грубі	11.00—11.50
Висівки пшен. середні	10.00—10.75

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 17. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагон-стація завладування:

	льоко ст. завладув.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	22.25—22.75
Жито збір. 694 гр/л. 3%	16.00—17.00
Ячмінь пшн. 621 гр/л. 4%	17.75—17.85
Овес легко задощ. 444	13.50—13.75
Овес не задощ. 456	13.75—14.00
Гречка 10%	18.00—18.50
Кукурудза жовта	14.50—14.75
Кукурудза червона	16.00—16.20
Конюш. сім'я	31.00—31.25
Соняшникове сім'я	31.25—31.50
Насіння лену 95%	41.00—42.00
Фасоля корона руч. в. з м. 42	51.00—52.00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	41.00—42.00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	38.00—39.00
Фасоля мальц. спец. ручно вибир. з міш.	40.00—44.00
Фасоля краса рафована	24.00—26.00
Фасоля цукр. ручно виб.	30.00—31.00
Конюшина червона	100—105
Конюшина відьна від канянки	115—120
Конюшина відьна від канянки 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця дальше подорожіла. На фасолю збут тяжкий і тому ціна впала. Ціни інших родів не змінені. Тенденція назагал звищкова.

ШИНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 17. листопада н. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. і без опакування	2.80 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.85 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає качет	2.85 „
1 л. молока	0.19 „
1 к. яець	4.70—4.80 „

Тенденція на масло, молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 17. XI. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, дьоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., повногруді, зовсім товсті	0.95 зол.
Індики І. кл., повногруді, зовсім товсті	0.85 „
Курята І. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.50 кг.	0.85 „
Кури І. кл., товсті, без остріг, без шпинаку на ногах, тойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки тонтсві І. кл. тойно від 1.80 кг. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

На викуп решти паїв „Українського Городу" зложила через Адм. „Ділі" п. Ольга Шухевич, Тишівці 10 зол. і кличе: 1) Стефана Істеренича, Вибранівка п. Бібрка, 2) Марію Пелехову — Городенка, 3) Софію Паращукову — Городенка, П. Г. Грочух, Струтин Нижній зол. 2—.

КУПНО - ПРОДАЖА

НАШЕ МЕШКАННЯ — наша приємність. Фіранки, декорації кімнат за бесідою, Фредріка, Сикстуська 21. 2079 17-?

ЗОЛОТІ та срібні вироби, перстенці, шлюбні обручки тощо продає дешево славнозвісна католицька фірма ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ, Львів, площа Марійська ч. 5. Полагоджує всякі направки. 3032 3—30

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2996 23-30

НЕДОСТАЧІ ПАНІ в білизні доповнить знаменито Фабрика „АСТРА", Львів, СИКСТУСЬКА 2. Строїні кольорові й білі сорочки 1.95, з вишуку 2.35, мічні модні довгі 2.90, теплі реформи 1.60, теплі комплети 2.60 та ін. 2912 2—?

МЕШКАННЯ

ШУКАЮ станиці з харчем для двох студентів від 1. XII. Зголошення негайно в умовазі: Управа школи Янчин (Janczyn) льоко. 3074 2—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ДО СПОЖИВЧОЇ крамниці приймуть експедієнтку зі Львова. Зголошення до Адм. „Працьовита". 3065 2—2

РІЖНІ

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, жиркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 8—100

ОГОЛОШЕННЯ.

Фортепіяни, піяніна

першорядних марок нові й оказійні.

Догідні кредитові умовини

Новацький

Львів, Пілсудського 17

Тел. 235-21.

620 12-38

(НЕ ФАРБА)
привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ
первісний **колір**

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 262 (14.511). Львів, четвер 19. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Півріччо 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф Редакції: 229-61. „ Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Чи Японія заключить військовий договір з Німеччиною?

ТОКІО, 18. 11. Домеї. Японське міністерство закорд. справ заперечує вістку ТАСС-а, немов би Японія заключила з Німеччиною військову конвенцію. На ділі ті дві держави взагалі не заключували тепер інякого договору.

АНГЛІЯ ЗАЦІКАВЛЕНА.

ЛЬОНДОН, 18. 11. ПАТ. Як подає „Таймс", мін. Іден заявив японському амбасадорові, що брит. уряд бажає інформацій про німецько-японський договір. Брит. поінформовані кола буцімто думають, що той договір складається з двох частин. Перша, торговельна регулює **виміну німецької зброї, муніції та муніційних машин на японські вироби;** друга — політична, не входить поза **спільну протибольшевицьку декларацію.**

ПРОТИКОМУНІСТИЧНЕ ВІСТРЯ МОНГОЛЬСЬКОГО НАЇЗДУ НА КИТАЙ.

ТОКІО, 18. 11. Домеї. Представник квантунської армії заявив пресі, що метою офензиви Внутрішньої Монголії на Китай є самооборона проти комунізму. Хоча конфлікт Внутр. Монголії на Суїюан є на думку японськх кол внутрішньо-китайською справою, Японія нею заінтересована, бо йде тут про реакцію на інтензивну комуністичну агітацію в північному Китаю.

ПЕКІН, 18. 11. ПАТ. Марш. Чанкайшек прибув до Тайюану, столиці пров. Шансі, щоби порадитися з владою тої провінції як боронитися перед монгольсько-манджурською офензивою на Суїюан.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

ДОГОВІР ПРО РИБОЛОВСТВО.

ТОКІО, 18. 11. Домеї. Нині рано цісарська прибічна рада приняла новий договір зі СССР про риболовство. Він обовязуватиме від 1. січня 1937. р. сім літ.

Німеччина шукає зближення до Бельгії.

Інтервю мін. Ґебельса.

БРЮССЕЛЬ, 18. 11. ПАТ. Тутешній католицький щоденник „Ле Вентієм Сіекль" („20. століття") подає цікаве **інтервю з мін. Ґебельсом, який взиває Бельгію приступити до протибольшевицького фронту.** Для населення Ойпен-Мальмеді (німецьких повітів, прилучених на основі версайського мира до Бельгії) бажлаб Німеччина дістати від Бельгії лише запоруку свобідного господарського розвитку. Супроти бельгійського Конґа німці не мають ніяких імперіялістичних плянів.

Швайцарія не протестуватиме

проти Німеччини у справі річної плавби.

БЕРН, 18. 11. ПАТ. Федеральна рада стверднла, що Швайцарія не має правних основ до протесту проти зірвання версайських постанов щодо річної плавби ані до участи в збірному протесті. Швайцарія проситиме лише Німеччину дати їй всякі можливі полекші у свобідній плавбі на Райні, бо в тому вона дуже заінтересована.

Індійські музулмани виступають проти Анґлії в обороні палестинських арабів.

ДЕЛЬҐІ, 18. 11. ПАТ. У Нов. Дельгі відбувся при співучасти 250-ох делеґатів конґрес індійських музулман у справах Палестини. Конґрес ухвалив резолюції проти жидівського національного осідку в Палестині та проти брит. мандату над тою країною. Ті резолюції вислано до Ліги Націй та до індійського делеґата при Лізі.

ДЕЛЬҐІ, 18. 11. ПАТ. Індуські музулмани рішили збойкотувати святочну коронацію Едварда VIII. на цісаря Індії. Буде це протест проти британської політики в Палестині.

Буря в музулманському світі.

В МАРОКУ.

РАБАТ, 18. 11. ПАТ. Біля мечету Джемад Кесір намагалися туземці зорганізувати демонстрацію, та поліція розігнала їх. У Фезі, в дільниці Медіна, відбулося протестаційне віче проти арештування кількох мусулманських агітаторів у Казаблянці. Поліція розвязала то віче.

РАБАТ, 18. 11. ПАТ. У вчорашніх заворушеннях у Фезі, Казаблянці та Рабаті арештовано чимало осіб; у Фезі ранено кількох поліцаїв. Тепер заворушеня вже зліквідовані.

КАЗАБЛЯНКА, 18. 11. ПАТ. Туземці пробували вчора зорганізувати демонстрації у двох місцях, але поліція їх розігнала. Тепер у всьому місті панує спокій.

В СИРІЇ.

ПАРИЖ, 18. 11. ПАТ. Урядові джерела подають, що підчас заворушень у Бейрутї згинули дві особи і дві ранено та що пресові вістки про розміри тих демонстрацій були перебільшені.

ТУРЕЧЧИНА ОПІКУЄТЬСЯ НАСЕЛЕННЯМ СИРІЇ.

АНКАРА, 18. 11. ПАТ. На зборах людової партії міністр закорд. справ Арас підкреслив, що Туреччина дбає про те, щоб забезпечити турецькому населенню округів Антіохії й Александрещини пошану прав у договорах, які тепер Франція заключує з ливанськими (сирійськими) державами.

ВОЖД ПАЛЕСТИНСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ У КОРОЛЯ ІРАКУ.

ЄРУСАЛИМ, 18. 11. ПАТ. Як повідомляє арабська преса, король Іраку Ґазі приняв на авдієнції вожда палестинських повстанців Фавзія ель Кавдзі.

Американські моряки відкинули арбітраж.

ВАШИНҐТОН, 18. 11. ПАТ. Моряки відкинули арбітраж. Страйкова ситуація в американських пристанях не змінилася. Страйкарі заявили, що не випустять з пристані корабля „Вашинґтон", який нині має відплисти до Англії.

РУЗВЕЛЬТ ВИЇХАВ.

ВАШИНҐТОН, 18. 11. ПАТ. През. Рузвельт відчалив з Черлестону на кружляку „Індіянополіс". Як відомо, він пливе до Буенос Айрес.

В ТЕМНІ ДОВҐІ ОСІННІ НОЧІ є все найбільше крадежей і вломів! Крайна отже пора обезпечити від крадежі — вдому своє майно в **Товаристві Взаїмних Обезп.**

„ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20.

ЗА АКТИВІЗАЦІЮ у протикольонізаційній акції.

Львів, 18. листопада.

Найактуальніша проблема дня, що рішає про долю українського села й одночасно про майбутню життєздатність цієї вітки українського народу, що живе на терені трьох галицьких воєвідств і Волині — це безсумніву справа колонізації і парцеляції, яка не сходить зі шпальт української преси. Одночасно й польська преса присвячує чимало уваги цій проблемі. Найважніше питання, що хвилює польську пресу, це те, чи направа земельного устрою при помочі парцеляції є державною конечністю і чи з точки оборонности краю вона доцільна. Польська преса висуває при цьому ріжні аргументи, напр. чи не зменшаться податкові впливи після роздрібления земельної власности, ім продукція великої земельної власности є більше або менше вартісна для оборонности держави, ніж витвори малих рільних господарств і т. д. І тільки ті польські пресові органи, що цікавляться спеціяльно українськими справами, висувають найважніше і справді суттєве питання: **чи осадництво не викличе небажаного ферменту і навіть небезпечного для оборонности держави?**

Величезна більшість польської преси придержується засади, що краще не торкати неприємних справ. Адже питання, чи осадництво не викличе ферменту, справді незвичайно прозоре у своїм змісті. Та цієї прозорости польська преса не бачить, але тільки тому, **бо не хоче її бачити.**

Всі такі відомі дані, що хвилюють і жахають провідні українські кола: відношення сільського населення до міського утроє гірше, ніж у Данії; аграрний стан на наших землях у Польщі єдиний в Европі; ніде нема такого, щоб 60,5 прц. усіх господарств мали площину нижчу двох гектарів і щоб 90 прц. хліборобського населення, що живе на карловатих господарствах, мало для себе ледви 13 прц. цієї госп. площини. І т. д. і т. д.

Ці всі розумові і чуттєві аргументи не викликують майже ніякого враження по противній стороні. Гей горох об стіну!... Навпаки — наче у відповідь на українські алярми мін. Понятовський заявив на знаній пресовій конференції у Варшаві 23. м. м., що **парцеляція буде рішуче переведена і що на терен двох галицьких воєвідств: львівського і тернопільського спровадять кольоністів зі заходу.** А перед кількома днями на зїзді „зажевяків" у Станиславові, значить: на зїзді людей, що жили, чи ще живуть на терені Сх. Галичини й найкраще повинні би знати жахливі умовини животіння українського зголоднілого села, почули ми резолюції, що зводяться до одного: **Ні пяди землі в українські руки!** А хто з поляків кермувавсяб добросердям для недолі українського сільського населення і продав би українцеві кусник землі, того зїзд заздалегідь напятнував іменням зрадника. Ці резолюції набірають ще й посмаку гіркої іронії, коли зважимо, що згаданий зїзд відбувся під патронатом урядових чинників і станиславівського воєводи.

На іронію виглядають ці резолюції ще й тому, що й без них українцеві не віддають ні пяди землі. А якщо дехто й купить на відлюдні

Найпевніше і найкорисніше приміщення своїй ощадности в

Міській Комунальній Касі Ощадности

у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)

та в її **Відділах** при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75.

в золотих або **золотих в золоті**.

В цей спосіб здобудеш відповідні відсотки охороняючи гроші від згубою або крадіжою і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном.

Завдяки вкладам, здобутим із ощадностевих вкладів, признала Каса 28,260.000 золотих гіпотечних кредитів, на які вибудовано 685 домів та впорядковано 24% домів.

Понад 3,000.000 зол. річно виплачує Каса відсотків своїм вкладчикам.

6,300.000 зол. — це резервові фонди Каси.

За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном. 3070 3—?

якийсь пустар, звичайно оподалік залізничого шляху і важніших доріг, то **мусить за нього заплатити солені готові гроші.**

Дивна річ, що ніхто з противної сторони не усвідомлює собі, що такий ненормальний стан, коли то польський селянин-осадник дістає всі можливі полекші, кредити й мораторії, а український стрічає самі перепони та не може добитись дозволу на купно клаптика землі — **що такий стан підриває зовсім розуміння законности та справедливости серед широких українських селянських мас і штовхає їх силоміць в обійми крайнього радикалізму.**

Це все аксіоми, ясні та прозорі для українського громадянства, одначе вони є тільки й наскрізь оборонними аргументами, яких противна сторона не хоче чути ні бачити. Тому мусимо перейти з теоретично-аргументаційної боротьби на боротьбу в терені, на активізування найширших мас до оборони наших прав до землі. До цієї оборони треба змобілізувати всі верстви і стани нації, треба освідомити селянські маси про загрозу осадництва і витворити в них оборонний солідаризм.

Дехто із слабодухів, безсило опускаючи руки, вважає усі наші заходи безуспішними, бо, мовляв, кольонізація вже вирішена і її вже переводять. З такими небезпечними проявами кволости й резиґнації мусимо рішуче боронитись, бо коли як коли, але саме тепер українським селянським масам треба доказати, що український національний табор турбується недолею цієї маси і вживає всіх заходів, щоб її недолю зменшити. Годі забувати, що колись ми знеохочено опустили руки, то негайно найдуться „оборонці" покривдженого селянства і використають витворену ситуацію на свою користь.

При цій нагоді звертаємо увагу на проект, що його видвигнув о. Книгиницький на районовім вічу у Підгайцях, себто на потребу зорґанізувати „Земельний фонд", щоб увесь наш нарід складав гроші на купно землі. Гасло: „Шість мільйонів на купно землі!" напевно найде зрозуміння серед широкого загалу. Мусимо посилити акцію дрібної ощадности, щоб зібрати власні капітали, скріпити нашу кредитову кооперацію (всі ощадности складати тільки в українських банках!) і поглибити орґанізацію низових клітин, у першу чергу „Сільського Господаря". Треба би також відкликатись до наших земляків в Америці — не за милостинею і за датками, а за тим, щоб вони уміщували свої капітали у краю, у рідній землі — у своєму власному і національному інтересі.

Моральні сили української нації безмірні й незбагнуті. Із них немов із криниці з цілющою водою повинні ми черпати пляни, проекти й засоби до переведення успішної боротьби за право до рідної землі. Хвилина важка й важна, маси ждуть на ініціятиву і напевно відгукнуться. Отже до праці!

Українська Педаґоґічна Вистава.

Під увагу українського громадянства.

Гол. Управа Т-ва „Рідна Школа" не забуває серед тяжкої боротьби за матеріяльні основи свого існування ні своїх інші, ширші завдання. Цього доказом минулорічний Педаґоґічний Зїзд, який під фаховим проводом тодішнього голови проф. Івана Галущинського обговорив найважніші питання нашого шкільного життя та вирішив дороговкази для нього на майбутнє.

Необхідним доповненням цього конґресу, немовби його другою частиною, має бути Педаґоґічна Вистава, яка повинна дати образ нашої школи й умовини її праці та життя за час 350 літ, числячи від заснування нашої першої школи на нових основах при Ставропиґійському Братстві в 1586 р. Думка це нова, її піднесено ще до війни, а по війні пробували її реалізувати проф. Михайло Галущинський і Володимир Радзикевич, тож теперішня Гол. Управа „Р. Ш." рішила приступити до остаточного здійснення ідеї Педаґог. Вистави.

В тій ціли покликала окрему комісію, зложену з д-ра М. Терлецького, д-ра Є. Ю. Пеленського і підписаного, яка зложила програму виставки на основі реферату д-ра Пеленського та запросила представників наших культурних і господарських установ на нараду, яка апробувала саму думку виставки й її спосіб її переведення в життя та вибрала до цього Діловий Комітет у такому складі: Д. Коренець голова, о. крил. Ю. Дзерович, заступник, п. С. Сидорович, д-р Є. Ю. Пеленський і д-р П. Біланюк, члени. Крім цього відпоручники наших осередніх установ та шкіл творять Головний Комітет.

Після наміченої програми вистава обійме видавництва, організацію шкільництва, життя і працю школи й молоді та учительство. На експонати виставки ложаться видання з ділянки педаґоґії, історії шкільництва, підручники і видання для учнів, мапи із зазначенням місцевостей з нашими виховними і шкільними заведеннями та вакаційними оселями й таборами, діяграми і статистика, пляни виховних і шкільних будинків, образове зображення організації і праці та розвитку і статистики наших виховних установ, наше державне шкільництво, збірки засобів до навчання, світлини з життя і праці шкіл та інших виховних заведень, друки, рисунки і діяграми, образ шкільних бібліотек, вироби учнів, їх побут та організації і врешті світлини, вироби учителів та їх організації.

То був би нарис наміченого пляну збірок на виставу. Його більш або менш основне виконання в руках усього нашого громадянства, зокрема чинників, що стоять близько школи. Без моральної і матеріяльної допомоги нашого загалу зусилля Комітету Виставки не дадуть уповні бажаного успіху, тож він звертається не тільки до всіх наших установ, але теж і до поодиноких громадян, які могли б чимнебудь причинитись до праць Комітету, щоби зволили також з власного почину зі своєю допомогою зголоситись на адресу: „Рідна Школа" (для Комітету Педаґ. Виставки" у Львові, вул. Сикстуська 46). Комітет прийме з подякою всяку поміч у переведенні його завдання та від себе подасть радо всякі інформації.

При цьому звертаємо увагу, що про спосіб збирання музейних предметів можна дізнатися зі статті д-ра Є. Ю. Пеленського у „Шляху виховання і навчання" за 1935 р. п. з. „Шкільний музей", (видана теж окремою відбиткою), а про саму виставу з брошури виданої Гол. Управою „Р. Ш." у Львові п. з. „Українська Педаґоґічна Вистава у Львові 1937 р. Програма й інструкції", яка є відбиткою з журналу „Рідна Школа" за р. 1936.

У Львові, 12. листопада 1936.

Д. Коренець.

ЖИДІВСЬКА ЕМІҐРАЦІЯ ДО ПАЛЕСТИНИ ЗМЕНШИЛАСЯ.

ЄРУСАЛИМ, 18. 11. ПАТ. У перших трьох кварталах минулого року приїхало до Палестини 48.724 жидівських імігрантів, у тому самому часі цього року — лише 27.956, себто на 42.6 прц. менше.

П. Г. ВУДГАВЗ.

ДОБРА МЕТОДА.

Роберт Фінч одягаючись уранці спитав свого льокая:

— Джон? Чи ви були колинебудь закохані?

— Так, сер — відповів льокай, зовсім не здивований. — Але з цього нічого не вийшло.

— Можу собі уявити причину. До любови треба методи. Я придумав собі систему. Можете послухати, хто зна, чи вам колись не придасться. Хто закоханий, мусить поступати на підставі якогось пляну. Чи розумієте?

— Ні, пане.

— Коли находите відповідну особу жіночого пола, спершу треба їй придивитись. Зрозуміле?

— Не зовсім, прошу пана.

— А цеж просто. Придивляєтесь їй здалека, потім ближче, уважніше, аж вона зверне на вас увагу. На другий тиждень треба писати листи, щодня один. На третій треба посилати цвіти, — що-ранку одну китицю. На четвертий дорожчі дарунки, якісь брошки, брансолєтки. На пятий можна вже знайому запросити на вечеру і танці. На шостий — освідчини, чи годиться вийти за вас заміж.

Джон гострив спокійно бритву на ремені і сказав:

— У нас, у Пітльберн, це булоб трохи трудно...

— Що це таке Пітльберн?

— Маленьке містечко, моє родинне. У Пітльберн є такий звичай, що коли виберете собі дівчину, то передовсім відпроваджуєте її до дому, на другий день купуєте їй якусь дрібничку, наприклад стяжку, а на третій ідете з нею на прохід і її цілуєте.

Льокай Роберта Фінча, завсіди дуже коректний, сказав це теплішим тоном, як звичайно. Його пан покивав над ним спочутливо головою:

— Можна так примітивно підходити до справи у твоїй провінціяльній дірі, але не в Льондоні.

Два дні пізніше Роберт Фінч дав наказ своєму льокаєві віднести до театру „Новельті" китицю троянд із білетом для артистки Росалінди Паркер.

— Джон, розумієте? Цвіти. Це вже третій тиждень. Чи ви бачили може ревію в тому театрі? Ні? То жалуйте. Артистка, яка там грає чудова дівчина. І талант має. Я вже від двох тижнів ходжу щовечір туди на виставу. Вона глянула на мене вже пять разів. І вам теж подобалася би...

— Я певний, сер, що ви маєте вибагливий смак. Ага! я був би забув вам сказати, що безпосередньо перед тим, як ви прийшли, телефонував пан Ґальовей.

— Мій вуйко в Льондоні! — здивувався Роберт.

Цей оклик означав теж, що Роберт тішився вже заздалегідь появою свого вуйка-міліонера, власника великої фабрики підвязок „Еляста" у Ню-Йорку, який певне приїзджав до Льондону провести весело час, як багатий, здоровий, хоч уже в літах парубок. Роберт усе боявся, що його вуйко за звичкою чудаків-міліонерів може приїхати одного дня вже жонатий з якоюсь фільмовою артисткою і розчарує всіх своїх спадкоємців.

Вуйко привитався з ним так весело, що Роберт затремтів: „Ого! Закоханий!" подумав відразу. Хвилинку пізніше вуйко заявив йому:

— Ти знаєш, мій хлопче, що мужчини вже вдвоє старші від мене, женились...

— Чи ти маєш намір?

— А чомуж би ні? Я познайомився з прегарною молодою дамою. Це артистка. Але чому бізнесмен не міг би оженитись з бідною дівчиною, яка чесно заробляє на хліб. Но, імя має теж чудове: Росалінда.

— Росалінда?!

— Росалінда Паркер. Виступає в театрі „Новельті". Чого ти витріщив так очі? Чи може її знаєш...

— Но, тільки так... із прізвища.

— Побачиш, коли познайомишся з нею... вже як з членом родини.

— А коли вуйко має намір?

— Оженитись? Гадаю, що до тижня я все полагоджу.

Роберт покликав до себе довірочно Джона і казав йому віднести ще того самого дня три китиці червоних троянд, брансолєтку і золоту свинку для пані Росалінди Паркер. До одної китиці вложив білет із запросинами на вечеру до Карлтону.

Росалінда мала прийти в годині 11-ій. Він чекав на неї надаремне до три на 12-ту. Те, що вона не прийшла, міг він собі ще розяснити вся-

Як большевики висотують останні сили зі своїх громадян.

ЖИТТЯ СІРОГО ГРОМАДЯНИНА У БОЛЬШЕВИЦЬКОМУ РАЮ

Краківський „І. К. Ц." (ч. 322) з 19. ц. м. помістив оригінальну кореспонденцію від свого московського кореспондента М. Ліпського п. н. **„Большевицька нужда у світлі точних чисел".** Хоч ця кореспонденція просто пригноблює нас своїм змістом, проте подаємо її в цілости в перекладі, бо вона зясовує дійсне життя-буття у большевицькому „раю" теж українського народу.

ОТУПІННЯ І БАЙДУЖНІСТЬ.

„Сірий совітський громадянин — починає автор свою кореспонденцію — не захоплюється великими міжнародніми проблемами. Сірий совітський громадянин зовсім байдуже ставиться до революції в Еспанії і „небезпеки фашизму". Сірий совітський громадянин „голосуючи з захопленням" і „масово, стихійно протестуючи", виконує лише одни із своїх „громадянських" обовязків тим тяжчих і відповідальніших, що їх невиконання може потягнути для нього майже необчислені наслідки.

Сірий громадянин „найщасливішої і найбільше вільної під сонцем країни" веде життя найбільше міщанське і найбільше позбавлене всяких духових і моральних зацікавлень. Його цікавлять лише дві справи: звідкіля здобути засоби до життя та яку покупну вартість мають тяжко зароблені ним гроші. Під цим оглядом совітський громадянин дуже далекий від цього ідеалу „щасливости", який захвалює Москва. Бо совітський громадянин попросту далі **примирає голодом** і єдиною потіхою для нього є те, що в часі „воєнного комунізму" було гірше і що, якщо вірити офіційній пресі (інших інформацій зрештою нема), в капіталістичних державах ще гірше. Але чи дійсно гірше?

ПРОРЕЧИСТА МОВА СУХИХ ЧИСЕЛ.

Ось сухі числа, найточніші і документально стверджені, **які досадно ілюструють ціле пекло совітського буття.** Зрештою багато з цих чисел потверджує навіть совітська преса.

В містечках коло Москви: кільограм баранини — 8 зол.; кільограм воловини — 6 зол.; кільограм цукру — 5 зол.; солонини, круп і бульби нема.

В Києві: кільограм воловини — 5 зол., кільограм цукру — 4 зол., кільограм хліба — 0.90—1.— зол.; бульби, круп та ярини нема.

У Владивостоці: кільограм чорного хліба — 1 зол., кільограм білого хліба — 2 зол., муки і круп нема; кільограм масла — 17 зол., літра молока — 5 зол., кільограм мяса — 16 зол., курка — 40 зол., кільограм ковбаси 35—37 зол.

В Курську: кільограм хліба — 1 зол., кільограм солонини — 18 зол., кільограм мяса — 7 зол., яйце — 0.60 зол.

В Камишині: кільограм чорного хліба — 1 зол., кільограм білого хліба — 3 зол., кільограм солонини — 15 зол., кільограм масла — 15 зол., кільограм ковбаси — 28 зол.

У Чарджую: кільограм хліба — 1 зол., кільограм солонини — 12 зол., кільограм баранини — 16 зол., кільограм масла — 30 зол.

В Киргізії: кг. хліба — 1.50 зол., бульби нема, кг. масла — 20 зол., кг. солонини — 17.50 зол., кг. мяса — 7—12 зол., кг. цукру — 5—7 зол., пуделко сірників — 0.40 зол.

Лихе взуття у Тифлісі — 220—280 зол., у Владивостоці — 120—150 зол., в Киргізії — 250—400 зол., в Курську — 150—200 зол., в Києві — 120—180 зол.

Лихий бавовняний одяг — 180—250 зол., зовняний — 400—700 зол. Довгі чоботи — 300—700 зол. Осінне пальто (ледви на 2 сезони) — 300—500 зол.

Але і при таких цінах нема товару. В деяких районах цілими місяцями нема круп, бульби та ярин.

Неправильно населення може купити мясо. Загалом нема дробу і риб, які совітський громадянин мусить заступати консервами, зрештою дуже лихого гатунку, які до того швидко псуються. Лише в Москві і в Ленінграді і подекуди в Харкові та Києві міські крамниці добре засоблені, але вже кілька або кільканацять кільометрів від „столиць" крамниці не мають з правила товару.

Хронічно відчувають недостачу текстильних матеріялів, одягів і взуття, кальошів, начиння, господарського приладдя та медичних засобів. Селянські кооперативи закидані перфумами, патефонами, елегантною галянтерією, але ніколи не мають хліборобського приладдя, господарських статків, полотна, голок і ниток.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ТОВАРИ — ЦЕ ОСТАННЯ ТАНДИТА.

Велитенський відсоток „радянських" товарів, це „тандита", що перейшла вже до пословиці. Вибракований товар висилають до сільських і маломістечкових крамниць і там з конечности викуповують. Цей „брак" торкається всіх галузей продукції, починаючи від фортепіянів і меблів, кінчаючи на дитячих забавках і... лікарствах.

Купуючи предмет щоденного вжитку радянський громадянин ніколи не знає, як довго і навіть... до чого мусить його вжити.

У відрізненні від привезених товарів старанніше (зрештою не завжди) виконаних товари на „внутрішний" ринок є майже фантастичні у своїм недбальстві, недокладности і тандитности.

Але большевицький громадянин успів уже призвичаїтися до того, що куплений патефон уже на другий день незадатний до вжитку, що годинник вказує довільну годину, що мужеська сорочка після прання змінюється на дитячу, а в готовім одязі рукави є з ріжних матеріялів і з ріжних вимірів, що в кооперативі є справді кальоші, але... з одної ноги і лише одного виміру.

А якщо навіть хтось успів призвичаїтися, то і так більшість з цих „товарів" залишається для нього виключно у сфері мрій.

КІЛЬКО ХТО ЗАРОБЛЯЄ В СССР.

Ось як виглядають совітські заробітки. Кваліфікований робітник з „передреволюційним стажем" дістає місячно 300—400 зол.; кваліфікований робітник, який починає працю — 150—200 зол.; бюровий урядовець — 200—250 зол., „старий" інжинір спеціяліст — 400—600 зол., інжинір, який починає працю — 250—300 зол.; учитель — 150—250 зол., професор високої школи — 400—500 зол., носій — 2.5—4.5 зол. денно; каміняр — 5.5—6.5 зол. денно. Фізичний робітник за кубічний метер викопаної землі — 0.70 зол., міліціянти — 120—150 зол. місячно.

Очевидно, що крім тих „заробітків" високі достойники (головно в адміністрації, службі безпеки і промислі) дістають по кілька тисяч золотих місячно. Крім акторів, які примирають з голоду, деякі „зорі" заробляють велитенські суми. „Правовірні" письменники і публіцисти дістають гонорарі по кількадесять тисяч золотих місячно. Ще донедавна т. зв. „стахановці" коштом інших товаришів праці осягали 500—700 пр. нормальних заробітків.

Але пересічний дохід робітничої або урядничої родини в СССР не перевищає 350—450 зол. місячно, якщо працює дві особи, а родини „спеціяліста" інжинірa або лікаря 400—600 зол. місячно.

ПО СЕЛАХ КУДИ ГІРШЕ.

Платня за т. зв. „трудодень" в колективі часто не перевищає 50 сот., за що в кооперативі колективу можна купити 1 кг. муки. Нечисленні вже „самостійні господарі", які не належать уже до кооперативи з 0.23 га, **мусять платити річно як податок у натурі — 4 сотнари бульби, 81 кг. збіжа, 42 кг. мяса і 26.75 зол.** місячно як „культурний" податок та 33 зол. як загальний податок.

Здивований читач має право запитатися: **„Невже це можливе"? Як живуть ці мільони людей при таких цінах і таких заробітках? А треба на це бути совітським громадянином. Щасливе і радісне життя є дійсно неабиякою штукою"** — кінчить автор.

Ось серед яких жахливих умовин доводиться жити мільонам нещасних наших братів під чоботом червоної Москви. Тому лише платні агенти комунізми можуть захвалювати ще нашим темним масам большевицький „рай" за Збручем. Їх юдину роботу слід демаскувати кожному свідомому українцеві, якщо не хочемо, щоб комунізм захопив у свої сіти наш нарід і по цей бік Збруча.

Досі вийшли у Бібліотеці „Діла"

1. Улас Самчук: **„Відмайданий рай"** Стор. 166 . . . . . Ціна 2.00 зол. Новелі автора „Волині".
2. Софія Яблонська: **„З країни опію і рижу"**, Стор. 193 . . . . . Ціна 2.50 „ Враження з Китаю нашої мандрівниці. Кількадесять ілюстрацій.
3. Барбе Д'Оревілі: **„Чортиці"**. Стор. 205 . . . . . Ціна 2.50 „ Архитвір великого письменника.
4. Бальзак: **„Чародійна шкіра"**. Стор. 180 . . . . . Ціна 2.50 „ Повість одного з найбільших повістярів світа.
5. і 6. Ольга Кобилянська: **„Апостол черні"**, повість, 2 томи . . . Ціна 4.50 „ Історія одного молодого характеру в боротьбі за самостійність.
7. і 8. Василь Масютин: **„Два з одного"**, повість, два томи . . . . Ціна 4.50 „ Великий науковий експеримент і його страшні наслідки.

Друкуються:

9. Ірина Вільде: **„Бе восьма"**, повість. Життя, мрії і пориви гімназисток.
10. Кнут Гамсун: **„Під осінніми зорями"**, повість.
11. Сомерсет-Моґем: **„Сновида"**, повість.
12. Сальваторе Фаріна: **„Брехливе кохання"**, повість.

Кожний том у коліровій мистецькій обгортці Павла Ковжуна.

Для наших передплатників 12 книжок за 18 золотих.

ними перепонами, але що не подякувала йому за всі його дарунки, це справді його заболіло.

Коли входив до хати, почув якийсь гомін у своєму мешканні, а в ньому сріблистий жіночий сміх. Жінка в його хаті? Ввійшов енергійно до сальону. Джон підбіг йому назустріч уперше трохи збентежений, за ввесь час своєї служби.

— Я зовсім не сподівався, сер, що ви так скоро вернетесь!

— Я зовсім вам вірю — відповів гнівно.

— Джон! Найліпше буде, як ти скажеш усю правду — озвався якийсь голос за плечима льокая.

Джон випростувався і сказав:

— Чи пан дозволять представити собі мою жінку?

— Вашу жінку?

— Так, бо ми завтра беремо шлюб.

Роберт дивився на нього здивований. Зпоза плечей Джона вирнула якась жіночка постать і сказала:

— Дуже мені приємно. Маю враження, що я вже десь вас бачила. Ага! Ви присилали мені чудові червоні рожі! Дуже дякую.

І зовсім свобідно розкусила горішок, який узяла зі стола. Роберт не витримав, пізнавши Росалінду:

— Ви могли були бодай попередити мене, що не прийдете до Карльтону.

— До Карльтону?!

— Яж післав вам запросини до театру.

— Мене не було цілий день в театрі. Я звільнилась з огляду на шлюб. Гадаю, що ви не чекали на мене довго — усміхнулась.

— Но, ні, — відповів він, здушивши в собі злість.

— Сер — сказав Джон — я мушу вам вияснити.

— Я вас слухаю — мало не скреготав зубами Роберт.

— Я і моя жінка... наречена, ми знаємось віддавна. Ми походимо з того самого містечка...

— З Піт... Піт...

—Так з Пітльберн. Заки я виїхав до Льондону ми були заручені. Через якесь мале непорозуміння ми посварились, з моєї вини...

— Ні, ні Джон... Це я була винна!

— Ні, не ти Росаліндо!

— Но, далі, далі кажіть — тратив терпець Роберт.

— Коли я відніс, пане, ваші китиці, тоді ми відновили знайомість і зараз помирились.

Росалінда розкушуючи своїми гострими зубками новий горішок, спитала:

— Але ви не гніваєтесь, правда?

— Я? Гніватись? — і Роберт рішив, що не покаже нічого по собі.

Нараз прийшла йому щаслива думка:

— Навпаки, я дуже тішусь, пані Росаліндо, що ви нарешті вибрали собі чоловіка. Коли прийдете до театру, то найдете там шлюбний дарунок від мене — три китиці червоних троянд, брансолетку і золоту свинку на щастя. Бажаю вам усього найкращого пані Джон... і вам Джон... Мушу вам признати, що ваша метода в Пітльберн знаменита!

—Так, сер. Від довгих [illegible] практикують у нас з великим успіхом! Перекл. а. б.

Сойм розгляне новелю до емеритального закону.

Директор департаменту міністерства скарбу Венгжиновський поінформував організації емеритів про новий проект, що нормує справу емеритур. Він заявив, що засадниче поладнання емеритальних справ мусить бути переложене, і що покищо уряд поладнає тільки найпильніші емеритальні справи. Новелю зложать у соймі і вона зачислюватиме до емеритальної вислуги повні літа служби за займанщини. Але одночасно тому, що збільшаться видатки на емеритуру, обнижать емеритальні виміри на 10 прц.

Емерити, яким міністер подав ці свої завваги, запропонували від себе ще кілька розмов, щоб вияснити цілу низку сумнівних справ.

Пересторога під адресою галицьких молочарів.

З ПОДВИГІВ П. КОСТЯ МИХАЙЛЮКА НА ЗАКАТПАТТІ.

Під таким наголовком помістили ми в „Ділі" з дня 25. X. ч. 241. пересторогу, яку появилося теж у Вашому цінному часописі з дня 4. XI. ч. 249. спростування п. К. Михайлюка на основі § 19.

На спростування п. К. Михайлюка відповідаємо ось: Пан К. Михайлюк простував багацько і довго, а таки не спростував такого уступу з нашої перестороги: **„Крім цього є покривджені українці, бувші емігранти, які йому гроші позичали, або які попідписували векслі, що їх мусіли самі викупити, або які позичили йому молочарські машини і потім мусіли ті свої машини відкупити на лїцитації".**

Цього уступу п. К. Михайлюк не простує, тимсамим признає йому правду. По нашій думці, вже це одно вистачає, щоб перед ним перестерегти галицьких молочарів. Щодо інших точок спростування, які або граються словами, або таки подають неправду — і не вдаємося в дискусію, по-перше тому, щоб не забирати в часописі місця доказами неправдомовности довгих спростувань, по-друге, що не маємо на це часу, а по-третє: ось чому: **п. К. Михайлюкові дуже залежить на тому, щоб йому вірили, ми не віримо. Хто нам не вірить — хай сам зміриться!**

Д-р Володимир Бірчак, інж. Іван Янішевський, Михайло Біличенко.

Перед морським наступом на Барселюну?

ЛІССАБОНА, 18. 11. ПАТ. Як кажуть, уряд у Бургос порадив чужим державам забрати кораблі з Барсельони, бо нац. фльота планує акцію проти пристані з метою: унеможливити вивантажування воєнних транспортів.

НАЦІОНАЛЬНА ФЛЬОТА ЗАТРИМАЛА ДВА ДАЛЬШІ СОВІТСЬКІ КОРАБЛІ.

МОСКВА, 18. 11. ПАТ. Щоденники подають телєграми зі совітського корабля „Вторая Пятілєтка", які повідомляють, що еспанські національні кораблі задержали той корабель на морі недалеко Ля Коруні. Затримали теж другий корабель „Петровський"; оба ці кораблі привезли до заливу Комарінос. Хоча трус не дав ніякого висліду, кораблям не дозволяють відплисти. Тасс подає, що корабель „Вторая Пятілєтка" вертається з Антверпії до Батуму з вантажем призначеним для Ірану. „Петровський" теж вертається до Чорного Моря з вантажем німецького вугілля до Порт Саїду. На думку агенції, еспанський уряд хоче тим способом викликати міжнародні непорозуміння.

„ТРЕБА ЗАГОРОДИТИ ДОРОГУ СОВІТСЬКИМ КОРАБЛЯМ" — ПИШЕ ІТАЛІЙСЬКА ПРЕСА.

РИМ, 18. 11. ПАТ. Франческо Кополя пише на сторінках „Газета дель Популо", що проєктовані міжнародні комісії, які мали би контролювати рух в еспанських пристанях, щоб перешкодити доставам зброї до Еспанії, ще зовсім не вистарчають. Треба Еспанію відтяти від достав совітської зброї, треба загородити дорогу совітським кораблям.

Червоні знову розстріляли тисячі вязнів.

ЛІССАБОНА, 18. 11. ПАТ. Кореспондент часопису „Секулн" повідомляє, що касарні Монтана і будинок „взірцевої вязниці" в Мадриді згоріли. **Червоні війська розстріляли тисячі вязнів ще заки уступили з будинків.**

Радіо Ліссабона повідомляє, що дня 17. в год. 23.45 мадридське радіо знечевя перервало авдицію; правдоподібно дві станції знищено бомбами.

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ПОСУВАЮТЬСЯ У ГЛИБИНУ МАДРИДУ.

МАДРИД, 18. 11. Авас. Кольони полк. Кастехона, Асензія й Дельгадо, зайнявши університетську дільницю, фундацію Деляро і Каза Веляскез, зближаються до центру оборони червоних, себто до королівської палати й вязниці.

СЕВІЛЛЯ, ПАТ. Тутешня радіостанція повідомляє, що вчора зайняли національні відділи інститут Деляро, віллю Санта Крістіна й інститут Рубіо.

МАДРИД, 18. 11. Авас. Нац. війська поновили вчора наступи на університетську дільницю. Нац. літаки дальше сильно бомбардують місто; здається, що вже згинуло більше як 200 осіб, ранено більше як 500. Пожежі шаліють.

9.000 РАНЕНИХ, 20 ТОН БОМБ.

КАДІКС, 18. 11. ПАТ. Від початку наступу на Мадрид ранено 9.000 червоних. Від коли нац. війська заняли університетську дільницю, на позиції червоних упало 20 тон бомб.

ЧУЖИНЦІ В ЧЕРВОНІЙ АРМІЇ.

ТЕНЕРІФА, 18. 11. ПАТ. У червоній армії бореться міжнародна кольона, зложена з 4.000 москалів і 3.000 бельгійців.

САЛЯМАНКА, 18. 11. ПАТ. Нац. війська розбили червону міжнародню кольону, що намагалася їх стримати; кількасот чужинців полягло.

Еспанське Мароко дістане автономію.

ТАНЖЕР, 18. 11. ПАТ. Національний уряд зарядив серед туземців у еспанському Мароку військову бранку. Вишкіл нових відділів ведуть старшини чужинецької легії. Як надіються ген. Франко зможе таким чином зібрати 10.000 вояків. Дотепер, із 30-тисячної залоги в Мароку, 25 тисяч воює в Еспанії.

Не зважаючи на заяву ген. Франка, серед мароканських туземних кол ширяться вістка, що нац. уряд дасть для еспанського Марока автономію, замінюючи його в окремий султанат. (Тепер еспанське Мароко підлягає номінально мароканському султанатові, що є під французьким протекторатом і має лише в есп. Мароку свого представника.)

Памятайте при кожній нагоді, що за долю інвалідів відповідає той, хто послав їх до боротьби — Українська Нація! Обовязком цілої Нації:

Інвалідів відповідно забезпечити.

Коли хочеш...

Коли у гарячий день хочеш прохолодитися, тоді йдеш до ріки купатися або ховаєшся у лісну гущавину.

Коли хочеш їсти добрий обід, а не маєш його дома, тоді йдеш до ресторану, розуміється, коли маєш на це гроші.

Коли хочеш провести приємно вечір і розважитись від клопотів і журби дня, тоді йдеш до театру або кіна і знову тільки тоді, коли маєш на це гроші.

А що робиш, коли мрієш про усякі бажання, які з приходів твоєї щоденної праці, не можеш здійснити?

Тоді купуєш лєос Державної Льотерії.

В обороні рідної землі.

ПОВІТОВЕ ВІЧЕ У ЗЕМЕЛЬНІЙ СПРАВІ У ГОРОДКУ. — ОРГАНІЗАЦІЙНА НАРАДА УНДО.

В понеділок 16. ц. м. відбулося в Городку заходами місцевого Народнього Комітету УНДО повітове віче, присвячене земельним справам і протикомуністичній акції. Не зважаючи на слоту і болото, салю місцевої кредитової кооперативи виповнили вщерть делегати навіть з найдальших сіл повіту. Віче почалося в год. 11-ій у присутности представників влади. Відкрив його заступник голови Повітового Народнього Комітету п. **м-р Андрушишин.** На голову віча запропонував **о. Цяра,** на заступника о. **Стецишина,** на секретаря **п. Когута.** Реферат про теперішнє політичне положення, про завдання української політики, про земельні відносини на наших землях і на Великій Україні, про рільну реформу і про кольонізаційні плани на наших землях виголосив голова УНДО **пос. Василь Мудрий.** По рефераті присутні ухвалили одноду шно резолюції у земельній справі і протикомуністичні резолюції та рішили переслати ці ухвали до місцевого староства, львівського воєвідства, міністерства хліборобства і до голови ради міністрів.

По ухваленні резолюцій відбулася дискусія, Присутні висунули теж цілу низку запитів, на які діставали відповіди від референта. В дискусії забирали слово: інс. Йовик, адв. Карачевський, інж. Буцманюк, інж. Паламарчук, м-р Вобурин, селяни: Мурміль, Котиляк, Кривко, Панич, Неплю, Бурда та інші. Багато запитів відносилося до справ комасації і меліорації, на які дуже річево давав відповіди **інсп. Йовик.**

Віче одноду шно ухвалило, по дискусії повне довіря Проводові УНДО та Українській Парляментарній Репрезентації і закінчилося відспіванням національного гимну.

По вічу відбулася організаційна нарада УНДО, на якій вибрано новий Повітовий Народній Комітет. Головою Комітету вибрали присутні адв. м-ра Андрущишина, членами Комітету інж. Буцманюка, о. Доманського, д-ра Карачевського, Когута, сел. Котиляка, сел. Мурміля, інж. Паламарчука, о. Стечишина і п. Цяпкову. Опісля устійнили програму праці та заповіджено на найближчому засіданні новообраного Комітету його дальше уконституування і поділ праці.

Як віче, так і організаційна нарада мали дуже діловий і поважний хід та пройшли з повним успіхом.

ПРОТЕСТ ПРОТИ КОЛЬОНІЗАЦІЙНОЇ АКЦІЇ ДОБРОМИЛЬЩИНИ.

Дня 26. м. м. відбулося в Добромилі в салі „Українського Народнього Дому" в год. 12. вполудне протикольонізаційне віче. Саля була переповнена селянами і робітниками з доокольичних сіл; численно була теж заступлена інтеліґенція і міщанство.

Віче отворив і проводив ним голова П. Н. К. д-р Антоневич. Пос. Г. Тершаковець зясував у двогодинім рефераті тяжке положення українського хлібороба, який на своїй землі не має відповідного самовистарчального рільничого варстату праці, не має відповідного рільничого знання, ні дешевого кредиту. Задовження дрібного рільного варстату перевищає його теперішню вартість, рільні продукти його праці обезцінені. Припинення навіть сезонової заробкової еміґрації та відсутність заробітків у краю лише збільшує нужду села. Уряд, який піклується фабричним робітником розділюючи державні і суспільні підмоги для безробітних по містах і центрах промислу, безробітними по селах зовсім не цікавиться. І ось на наших землях, де живе понад 80 відсотків хліборобського без- і малоземельного українського населення, майже самі нуждарі, які мають забогато, щоб згинути і за мало, щоб жити, на землях, до яких повне право має місцеве населення, уряд задумує знову вести кольонізацію зайшлим елементом.

Ведення такої земельної політики на українських землях — це вода на млин комуністам, це шлях до найбільшої радикалізації нашого села. Проти такої земельної політики український нарід закладає якнайрішучіший протест. Відчитані референтом протикольонізаційні резолюції зібрані на вічу приняли через аклямацію. Згадані резолюції рішено вислати компетентній владі.

Опісля порушено справу окупаційного страйку на тартаку Лібнехта у Добромилі, який трівае вже від двох неділь та справу організації українських тартачних робітників, які покищо не мають своєї національної робітничої організації, хоч творять 70 прц. всіх робітників на тартаку на всіх 360 осіб. У цій справі інтервенював пос. Тершаковець 26. м. м. у старости та спільно з головою ПНК у власника тартаку п.

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і Ска
у Львові, вул. Кордецького 51.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 27-?

Лібнехта. Переведені розмови з делегацією українських робітників дають запоруку, що українські робітники матимуть незабаром свою власну українську робітничу організацію.

ПРОТЕСТ ПРОТИ КОЛЬОНІЗАЦІЙНОЇ АКЦІЇ ХИРІВЩИНИ.

Дня 27. м. м. в год. 7. вечором відбулося протикольонізаційне віче в с. Коростенці, хирівської округи. Салю чит. „Просвіти“ виповнили вщерть не лише місцеві селяни, але також з дооколичних сіл, не зважаючи на те, що падав дощ і що була нічна пора. Слід відмітити, що у вічу в Коростенці взяло численну участь жіноцтво і місцеві поляки з війтом збірної громади та начальником залізничої стації. Віче зорганізував член П. Н. К. місцевий парох о. Харкаліс, який теж його отворив. Предсідником віча вибрано о. Антона Федоряка, пароха з Лісковатого, секретарем Івана Голубця з Коростенця. Пос. Тершаковець склав короткий звіт з діяльности У. П. Р., опісля виголосив реферат про земельне питання. Після того присутні приняли одноголосно протикольонізаційні резолюції і протикомуністичну резолюцію, бо референт обговорив теж розкладову комуністичну роботу на наших землях і тут і за Збручем. Крім цього присутні обговорювали в дискусії місцеві справи у звязку з господаркою по громадах та волостях. та у звязку з поведінкою деяких учителів по народніх школах у Добромильщині. В дискусії забирали голос о. Харкаліс, п. Радек і Гектус та війт збірної громади поляк п. Хмой (говорив по польськи, бо мазур). Слід підкреслити, що всі промовці українці і поляки згоджувалися з висновками посла у всіх порушених справах на вічу. У справі страйку на тартаку в Коростенці інтервеніював пос. Тершаковець разом з о. Харкалісом у власника тартаку п. Шелля, опісля відбув нараду з українськими робітниками, яких на 130 осіб є аж 80 відсотків.

Справа організації українських тартачних робітників виглядає таксамо як і в Добромилі. Хоч фірмани з Коростенця, які возять дерево до тартаку є зорганізовані при секції кружка С. Г. в Коростенці, але лісових і тартачних робітників до нині не вдалося зорганізувати. Одначе з розмови з робітниками вийшло, що вони самі відчувають уже недостачу своєї власної організації, та що вже перші леди проломано.

—o—

Новий віцеміністр скарбу.

Польська преса широко коментує призначення К. Моравського, представника землевласників у Познанщині і голову союзу палат та хліборобських організацій, віцемінстром скарбу. Преса пригадує, що новий віцеміністр був в останнім кабінеті Вітоса перед травневим переворотом керманичем міністерства закордонних справ. Його номінацію, вважають уступкою для консерватистів і зворотом у політиці на право. Кружляють поголоски, що новий віцеміністр займеться управильненням податкових справ і хліборобських довгів.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Італійська велика фашистівська рада збереться нині в год. 22. на засідання під проводом Мусолінія.

Анґлійська палата громад радила 18 годин і 35 мінут над помічю для околиць, що дуже потерпіли від кріси; урядовий проект ухвалено. Засідання покінчилося щойно нині в год. 6.20 рано.

Французький уряд відбув нараду над тим, як зареагувати на зірвання договору про річну плавбу.

У СССР арештовано під замітом шпіонажі відомого литовського громадянина Бориса Равваса. На лит. протест сов. уряд не відповів.

Серед англійських резервістів, що вернулися з Палестини і висідали на беріг, вибух бунт.

—o—

Наше музейництво.

З діяльности „Наукової секції при філії Т-ва „Просвіта“ в Раві Руській.

Вже минулого року подавав я короткий звіт з діяльности „Наукової секції філії Т-ва „Просвіта“ в Раві Руській, а тепер хочу подати до ширшого відома, в якому саме напрямку йде наша праця і як далеко ми поступили наперед.

І так цього року ми дістали цінні документи, які торкаються правно-адміністраційного життя кол. княжого міста Потилича, віддаленого від Рави Р. 5 км. Ці документи подарував о. дек. Михайло Дороцький, за що управа Музею складає йому щиру подяку. Ці документи містяться у 16 книгах розміру 20×35 цм., оправлені в тверді окладинки, писані ручно на грубім сірім папері, в латинській і польській мові. Справді це сирий матеріял, але науково опрацьований може кинути багато світла на нашу минувшину, в першу чергу на місто Потилич. З цією метою подаю тут у хронольогічному порядку наголовки поодиноких томів:

1) Iezus: Maryus: Ioseph: Elekcija Urzędu nowego w Mieyscie I. K. Mći Poteliczu Feria Tertia post Festum S. Stanislai Pontificis, Proxima Anno Domini Millesimo Septingentesimo Decimo Octavo, die Vero 10 May A. W... quo... Supra. — 2.) Protokoł miasta podtelicza. Akta Działów, zapisow, kontraktow, skryptow danych donacyy czasy wicznemu od ro 1768. — 3.) Akta manifestów, Protestacyi Dekretow różnych miasta Podtelicza w roku Pańskim 1768 od d. 16. maia. — 4.) Księga Akt. Miasta Potylicza czyli Zapisow gr.... y Domow Jego Cesar.-Królewskiej Mości Spisana Dnia 13 miesiąca Lipca 1770 Roku. Zapisy Miejskie Potylickie. — 5.) Akta Urzędu Landwoytowskiego y Ławniczego Miejskiego Potylickiego, tak Manifestow, jako y Dekretow w Roku Tysiąc, Siedmset, Osmdziesiątym Piątym uczynione. — 6.) Akta Urzędu, Miasta Potylicza jakoto kontraktow Zastaw y na Domy y Place oraz Obdukcyi Manifestacyi Oblat kart — ręcznych y innych Querymonij tudziesz Dekretow Finalnych od Roku 1790. — 7.) Akta Urzędu Burmistrzowskiego Miasta Potylicza, jako to kontraktow, zastawnych na Domy y Place oraz Obdokcyi Manifestacyi oblat kart ręcznych y innych querymonij tudzież Dekretow — od Roku 1791. — 8.) Akta Urzędu Burmistrzowskiego Miasta Potelicza: jako to Kontraktow Zastawnych na Domy y Place oraz obdukcyi Manifestacyi Oblat kart ręcznych y innych querymonij tudzież Dekretow Finalnych od Roku 1792. — 9.) Ta xiążka zapisawania samych tylko Cyrkularzów w Roku niniejszym 1792 .... 15 Aug. zaczęta. — 10.) Protokoł do zapisywania cyrkularzów konsystorskich, jako też cyrkularnych przez Im. xiędza Dziekana Potelickiego Parocha wydanych od dnia 24 Mai 1793. zaczęta (napis na obogrtci). — 11.) Kxięga Zapisow tak Gratow Ogrodow Placow jako y Łąk Miasta Potylicza J. C. K. Mci. zaczynająca się od Dnia 19-o Marca 1795. Roku. Sporządzone za Urzędu Sławetnych Jozefa Lentwuyta Jana Przemudrakiewicza — Prezydenta. — 12.) Zapis Całego Pospulstwa Miasta Potylicza.... (далі йдуть повирвані слова)... działosię to w Mieście Potyliczu J. C. K. M.ci Dnia 14. Marca 800-go Roku.

Чотири інші томи не мають наголовків, але як виходить з контексту, також є подібного змісту.

До важніших набутків равського музею належать теж документи з часів наших визвольних змагань 1918—1919 р., що їх подарував п. Ярослав Король. Між ними є службові приречення колишніх австрійських урядовців почти і скарбового уряду в Жовкві, складані українській владі; протокол, чи пак уривки звіту українського державного повіт. комісара, бл. п. д-ра Короля Михайла, адресований до державного секретаріяту внутрішних справ у Станиславові з д. 9. IV. 1919 р.; грамота на залізний хрест за зимовий похід 1920 р. виставлена на прізвище козака Петрука Пилипа враз з ордером залізного хреста; фотографії У.Г.А., між іншими старшини 2-го пол. Куріня IX. Угнівської Бригади, I-го Гал. Корпусу У.Г.А. (після фотографій в Бердичеві) дня 25. вересня 1919. р.; збірка фотографій о. Миколи Іжака, полевого духовника У.С.С. Також дістали ми лист поета Ю. Федьковича до Всч. о. Віктора Матюка, пароха в Карові пов. Рава Р. з дня 19. III. 1885 р. Коли йде про побутову культуру, то теж вплинуло до нашої збірки багато нових експонатів, а саме: 6 камяних сокир з сіл: Верхрата, Камінка Боброїди, Камінка Пірятин, Корчмин (цю подарував п. Крук Іван), вістря ля спис (кремінне), найдене в Забірю пов. Рава Р., що його подарував п. Михайло Стецюк, намисто з міди (правдоподібно епохи словян); вишивки з деяких сіл равського повіту. Жаль тільки, таке мале зрозуміння зустрічає ідея українського музейництва між громадянством равського повіту. Одначе слід сподіватися, що українці Равщини, зокрема студентська молодь поставиться більше прихильно до нашої праці і переведе збірки наших старовинних памяток культури по своїх місцевостях, як це зробили п-ство Дороцькі з Потилича.

М-р Я. Савчак.

Смерть мін. Салянґро.

ПАРИЖ, 18. 11. Авас. Сьогодні вмер нагло в Ліль французький міністр внутрішніх справ Салянгро.

Міністр Салянгро помер рано в год. 9-ій у своїм мешканні в Ліль. Він був довгі літа бурмистром Ліль. Салянгро нездужав від довшого часу на серце.

Премієр Блюм виїхав сьогодні пополудні до Ліль, щоб вшанувати память померлого міністра.

НЕВЖЕ САМОВБИВСТВО?

ПАРИЖ, 18. 11. Авас повідомляє з Ліль, що брат покійного заявив, що мін. Салянгро останніми днями дуже схвильований кількома випадками смерти в родині, а особливо смертю жінки і останніми сильними виступами французькі опозиції — наложив сам на себе руку.

Модні **велюрові капелюхи** на зимовий сезон поручає у великім виборі
Фірма **АНТІН КАФКА**
ЛЬВІВ, ВУЛ. ГАЛИЦЬКА Ч. 4.

Козаки Гоголя і Сенкевича.

У числі з 17. ц. м. краківського „Ілюстр. Курієра Цодзенного“ находимо фейлетон д-ра Ст. Краєвського „Тарас Бульба“ та „Огнем і мечем“. Авторові йде про те, як Гоголь і Сенкевич виводили козаків у своїх творах. Його висновок такий, що і Гоголь і Сенкевич представляли запорожців як пяниць і різунів, і то згідно з історичною правдою, але Гоголь ідеалізував їх як героїв.

Автор каже далі: „А всеж є ріжниця між одним твором і другим, бо Гоголеві в Росії і на Україні ніхто не робив докорів, що свідомо підмалював... шляхотність козаків і варварства поляків, тоді як „Огнем і мечем“ зустрілось в останніх часах незаслужено із хвилею докорів та образ, якби бурило згоду між народом і в відемному світлі представляло „шляхотні“ банди козацтва Хмельницького і татарів Тугай-бея. Незаслужено, бо відношення Сенкевича до козаків було історично більше виправдане, ніж відношення Гоголя до поляків“.

При цій нагоді Гоголь дістає епітети, що як професор історії так сильно не знав історії, що мусів покинути свою катедру. Хто знає життя Гоголя і його „Тараса Бульбу“, знає теж, що він змалював край, який був йому близький фізично і духово. Як великий мистець він не фальшував дійсности і його уява не додавала подробиць у користь тенденції. Цим пояснюється, що **„Тарас Бульба“ перекладений на світові мови й досі стає джерелом надхнення для драматургів, авторів опер, або хоч би кінових режисерів.** Сенкевич, хоч „ідеалізував“ деякі типи козаків, із головних своїх дієвих осіб робив велитнів і програмових героїв, що своїми вчинками та прикметами завсіди перевищали на ціле небо своїх ворогів. У цьому основна тенденційність історичних повістей Сенкевича, що появились кількадесять літ після „Тараса Бульби“.

Мало хто згадує і знає про те, що **Сенкевич зовсім не знав України,** і хоч їздив до Африки та Америки, не завдав собі навіть труду, щоб занайомитись із краєм, історією та людьми, яких виводив у своїй трильогії. Ті зразки його української мови, які він там втикає, такі самі вірні, як увесь кольорит і характер його козаків. Не диво, що тенденція всього твору теж вийшла не краще.

Без огляду на те, як вийшли в Гоголя козаки — Гоголь ніколи не підсолоджував своїх творів дешевою тенденцією, вважаючи, що правда належить до найвищих завдань мистця. А цього про Сенкевича сказати ніяк не можна.

Загадкова пожежа в московському нар. комісаріяті.

БЕРЛІН, 18. 11. ПАТ. Як повідомляє з Москви кореспондент часопису „Дер Ангріф" у понеділок згоріла частина будинку народнього промислу у Москві. У звязку з тою пожежою арештували вже багато людей. Про причини пожежі, якої не могли погасити чисельні відділи пожежної сторожі, кружляють сензаційні поголоски. В часі пожежі пропали важні проекти й плани. В політичних колах здогадуються, що вогонь спричинили нарочно, щоб затерти сліди великих зловживань адміністрації важкого промислу. Слідством у тій справі кермує особисто шеф ГПУ Єжов.

Італія відмовилась виступити проти Німеччини.

РИМ, 18. 11. ПАТ. Французький шарже д' аферс Бльондель одержав поручення звернутись до італійського уряду з пропозицією спільного протестаційного демаршу проти виповідження Німеччиною річних клявзуль версальського договору. Італійський уряд відповів, що не може прилучитися до такого спільного демаршу.

—o—

Вечір народньої ноші.

Приготовляйте строї ваших сіл та округ!

Т-во „Українська Захоронка" й кооператива „Українське Народне Мистецтво" приготовляють третій з черги „Вечір народньої ноші" на день 4. грудня ц. р.

Впроваджені від двох років „Вечорі народньої ноші" викликають все велике зацікавлення й захоплення в якнайширших кругах. Бо дійсно це виїмкова й одинока свого роду імпреза. На цей вечір зїжджаються гості з далеких сторін і привозять з собою давні строї своєї округи в як найкращих і найбільше типових зразках. Різні одяги народні в цілому багатстві кольорів та різноманітності форм дають спільно образ українського народнього строю, виказують його культурні надбання, історичні традиції та мистецькі прикмети.

Особливо важним моментом у „Вечорах народньої ноші" є участь сільських груп, які на дошках львівської сцени виступають із своїми народніми обрядами. Хто з нас не тямить минулорічного весілля з цілою його обрядовою символікою, так прегарно виведеною селянами з Лисятич?

В цьому році виступить група космацьких гуцулів з тінками і трембітами та бойків з Поляниці з вечерницями. Почуємо теж бойківського дударя.

У показі народньої ноші, як минулих літ, так і тепер, буде багато рідких та оригінальних зразків із різних сторін.

Щоби збільшити цей показ народнього одягу, готовте строї з ваших сіл та округ і якнайчисленніше візьміть участь у ньому.

І. Г.

—o—

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Машини до писання і до шиття всяких систем** і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 92-115

— **Ревізія дипльоматичних куфрів.** В останніх днях сталася на кордоні подія, що може спричинити поважні міждержавні комплікації. В одного з дипльоматичних курієрів зробили ревізію і найшли на споді куфра між паперами порошок до намочування білля **Мімі** та порошок до прання **Мота.**

— **Єдиний український блаватний магазин** „Мануфактура" під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархани, флянелі, оксамити, сукна. 2943 8—20

— **Академічні Вечорі у Львові.** В неділю 22. ц. м. в год. 18. відбудеться в салі „Української Бесіди" у Львові (Рутовського 22) виклад на тему: „Історія української книжки" (зі світлинами). Прелегент: о. д-р А. Іщак.

— **Заборонений часопис.** Адміністраційна влада у Станиславові припинила українське видавництво „Вільна Трибуна", подаючи за причину протидержавний характер часопису.

— **Кари за неостемпльовані запальнички.** На основі карного права, оголошеного в Деннику законів з 5. ц. м., власники нестемпльованих запальничок підлягають грошевій карі від 5 до 10-кратної монопольної оплати від тих запальничок. Хто продає камінці до запальничок в опакуваннях без приписаних опасок, підлягає карі гривни від 20 до 2 тисяч зол.

— **11 тисяч кооператив.** З обчислень головного статистичного уряду при співпраці кооперативної ради виходить, що з кінцем 1934 р. було в Польщі 11.101 союзних кооператив з числом 2,565.718 членів. Найчисленнішу групу творять рільники, бо коло 70 прц. загалу членів. Опісля йдуть урядовці, робітники, купці і промисловці, ремісники й ін. Польських кооператив є 6.352, українських 3.092, німецьких 863, жидівських 789. Найбільше є кооператив кредитових, бо 5.153, опісля споживчих (сільських і міських) 3.842, молочарських 1.167, рільничо-торговельних 433, мешканевих 213, інших 381.

— **Пожежі.** У Глібові скалатського повіту згоріла загорода Івана Мішанця разом зі збіжем і пашею загальної вартости 1.990 зол. — В Росоховатці підгаєцького повіту хтось підпалив стодолу Йосифа Мартиноги. Крім стодоли згорів хлів, в якім властитель замкнув шестеро свиней. Шкода доходить до півтретя тисячки зол. — В Шехинях пов. Перемишль хтось підпалив загороду Пелагії Бачик. Шкоду обчислюють на 600 зол.

— **Окрадають церкви.** До церкви в Калуші дістався в білий день крізь ократовані двері злодій і розбивши кивот, забрав срібну позолочувану чашу, а в св. Дари, які в ній находилися, розсипав по підлозі. Менше вартісних річей злодій не рушив. — Автобус, що їхав зі Львова до Самбора, наїхав на дорозі біля Бартатова на більшу скриньку, в якій находилося багато річей, вживаних у церкві, отже хрести, ліхтарі, свічники, образи, кадила і т. п. Поліція стверджує, з якої церкви вони походять.

— **Велика крадіж.** З мешкання кушія Г. Райфера, власника каменіці у Львові при вул. Вольность, вкрали злодії два футра та іншу гардеробу і біжутерію вартости 11 тисяч зол.

— **Спроневірив 300 тисяч зол.** Перед окружним судом у Луцьку розпочався процес проти колишнього гіпотечного писаря в Луцьку, Гната Прусакевича, якому акт обвинувачення закидує великі грошеві зловживання. Протягом шістьох літ він спроневірив 300 тисяч зол. на шкоду державного скарбу та приватних осіб.

— **Краєва хроніка.** Станиславівський суд засудив стражника надвірнянського магістрату Михайла Николишина на 6 місяців вязниці за спроневіріння публичних грошей. — В Годовиці під Львовом арештовано ем. залізничника Михайла Боднара, що виманчував від залізничників гроші, обіцюючи їм ліпші посади. У звязку з тим арештовано залізничого урядовця Вікт. Ковалія. — В тартаку Ліхтмана пов. Добромиль аліквідовано страйк робітників. — У Ферескулі пов. Косів підчас стинання дерева згинув гуцул Василь Кишляк, привалений деревом. Подібний випадок стався в Ілемю пов. Долина, де стяте дерево вбило Миколу Лахманця.

— **Окупаційний страйк гуцулів.** До будови мосту у Ворохті, що лучив би гостинець з інтернатом жіночої гімназії зі Станиславова заангажувала гміна 7 теслів гуцулів. Коли вони закінчили роботу, зголосились до війта Ворохти емер. майора Гурбеля по гроші за працю. Війт відмовив їм виплати, кажучи, що комісія мусить спершу перебрати міст. Тоді гуцули заявили, що не покинуть кімнати війта, поки не одержать належних їм грошей і розмістились на підлозі застеливши собі коци і солому. Інтервенція поліції не дала успіху. Війт звернувся до староства у Надвірній і воно доручило негайно виплатити гуцулам гроші а міст перебрати гмінній комісії.

— **Обікрали жінку італійського консуля.** В потязі, що їхав з Катовиць до Варшави вкрали жінці італійського консуля, пані Сільвії Доліч, каракулове футро вартости 2.000 зол. Є це подвиг шайки злодіїв, що бушують в особових потягах західної Польщі.

— **Чистка нїмецької мови.** Літературний орган „Дер Дойче Шріфтштелер" звертає увагу на занечищування німецької розговірної мови жидівськими словами, як нпр. Плейте. Автор домагається, щоб такі слова викинути з німецької мови. Той сам орган стверджує, що в теперішній Німеччині, згідно з вимогами національної гордости щезає давне стилістичне закінчення листів, напр.: „В надії на швидку відповідь пишуся з найбільшою пошаною, готовий до прислуги" і т. д. Тепер вживають короткої формули „Гайль Гітлер" або „з німецьким привітом".

МАҐАЗИН МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ НОВИН
С. ОЛЯНЧУК і І. ПІХЛЬ ЛЬВІВ пл. Капітульна 3.
поручає по найнижчих цінах жіноче і мужеське білля, панчохи, скарпетки, рукавички жіночі і мужеські. 3010 Галантерія — Трикотяжі всілякого роду. 5-10

— **Віз штаби золота.** На митній станиці у Ферней задержано самохід; яким їхали два мешканці Ліону. При них знайшли сховані штаби золота з печаткою французького банку вартости 2570 тисяч фр. Подорожних, що хотіли продати ті штаби в Женеві, арештували, а золото і самохід сконфіскували.

— **В Совітах нема хірургічних інструментів.** Проф. Бурденко стверджує в „Правді", що совітські хірургічні інструменти погані під кожним оглядом: щодо якости і виконання. Зуживаються дуже швидко, туплятся і не надаються до гостріння. Особливо тандитні є інструменти, вживані до операції костей, бо ломляться і щербляться, що дуже небезпечне при операції черепа. Голки до зшивання гнуться і часто ломляться. Ще гірше представляється справа зі складною електричною апаратурою, вживаною при новочасній хірургії.

— **Вибух у французькій фабриці пороху в Ст.** Шама мав значно більші розміри, ніж спершу здавалося. Згинуло 60 осіб, а 150 вийшло з ранами. Тіла жертв кинуло на віддаль 50 метрів. На людей, що спішили на рятунок падав дощ каміння, заліза і води з розбитих збірників. Цілий павільон ч. 104 перестав істнувати. Експльозію відчули в цілій околиці на віддаль 20 км. У всіх сусідніх селах вилетіли шиби, одночасно знищило дахи, паркани і т. п. На місце катастрофи приїхав міністр національної оборони й обняв провід у рятунковій акції.

— **Японські кольонії в Бразилії.** Паранський уряд згодився на оснування японської кольонії в місцевості Десвію Рібас під Понта Гросса. На визначені там терени має незабаром прийти 200 японських родин, що дістануть по чотири наділи 20 гектарів завбільшки.

— **Спеціяльна радіева музика.** В Америці доручено шістьом знаним композиторам написати музичні твори, які надавалисяб спеціяльно для радія. Вибір форми є зовсім вільний для композиторів, яким поставлено лише одну умову, щоби виконання твору не потревало довше, як 40 хвилин. Композиції з партитурою і голосами для орхестри слід доставити до радія до дня 1. липня 1937 р. Радіові чинники хотять тим способом наблизити музичні круги до радія. Досі мало композиторів писало твори зі спеціяльним призначенням для радіового виконання.

— **Величезні зиски з кінових фільм.** Один американський фаховий часопис оголосив величезні цифри зисків, які мають найбільші фільмові продуценти у Зл. Державах. Дохід брутто з фільми „Дім Ротшільда" приніс казочну суму 1 міл. 250 тисяч долярів. „Римські скандали", що були відомим шляґером минулого сезону, принесли ще більше, бо півтора міліона долярів. Слід зазначити, що до цих обчислень не зараховано сум, які напливають з ріжних бюр винайму за границею. Одначе рекордовий зиск приніс висвітлюваний на екранах цілого світу історичний образ „Король королів". Славна ця фільмова епопея заповнила касу американських продуцентів сумою, що доходить до двох міліонів долярів.

— **Ріжні вістки.** Італійський корабель „Дігнітас", що находився в дорозі із Дженови до Імміден, з причини бурі затонув із 38 людьми залоги. — Пасажирський літак, що обслугує лінію Берлін-Нірнберг, розбився при осіданні в Нірнберзі. Пільот і подорожний, знайшли смерть. Префект нірнберської поліції ранений. — Як стверджують статистичні обчислення, у Стамбулі живе 114 людей, що мають поверх сто літ; між ними 73 жінки і 41 мужчин. — Славний фільмовий артист Джон Берімор, що має тепер 54 роки, оженився в Голівуді з 23-літньою артисткою Елейн Бері

Інвалідами Української Армії опікується УКТОДІ, Львів, Потоцького 48. — Не забувайте післати туди і свою лепту, бо без помочі українського загалу праця Товариства не може вдоволити 2.000 інвалідів.

У пяті роковини смерти
бл. п. д-ра Остапа Макарушки
відправиться в Успенській церкві в суботу 21-го листопада ц. р. в год. 12-ій в пол.
Поминальне Богослуження з панахедзю
на яке всіх своїків і знайомих запрошує
РОДИНА

Зі сцени й естради.

ВЕЧІР ТАНКУ, МУЗИКИ ТА СПІВУ.

Вчорашній вечір у театрі Ріжнородностей — це один із тих рідких випадків, де публика виповнила салю по береги. Не тому, що випадало бути й „показатися", не добродійна ціль імпрези і вкінці не сентимент до її виконавців чи ініціяторів були наказом купити карту вступу, але програма сама собою ділала фасцинуюче на самих театральних чи концертових бувальців, зокрема на мистецько настроєну частину. На „Вечір танку, музики та співу" публику вела неспокійна цікавість побачити щось зовсім нове, досі нам незнане, як це виходило з оголошень у пресі і на афішах. І в дійсності вона не тільки не завелась у своїх надіях, але те, що побачила вчора, перейшло далеко її сподівання.

Зачнім від першої частини, яку виповнили продукції ритміки методою Е. Ж. Далькроза. Метода ця ніяк не хоче бути танковою згідно із бажанням свого великого творця і є тільки й виключно графічною мовою музики, опертою на культурі руху. І справді вчорашній виступ вищої кляси школи проф. **Л. Федак-Дрогомірецької**, переконав нас уповні, що учителька ні трохи не спокушується на викликування зовнішніх ефектів і настроїв, але держиться точніську женевського напряму і цілі. Ніжна музикальність, ясна концепція орнаменту й форми руху — це ті цінні й необхідні вальори, що вже инні ставлять проф. Л. Ф. Дрогомірецьку в гурті зрілих музиків-педагогів. У „Прелюдії" Баха й Шопена, у „Нарисі" Рахманінова та в „Різолютто" Далькроза ученици її виказали при вповні опанованій техніці тіла своє виразне й устійнене відношення до далькрозівської методи. Проф. Л. Ф. Дрогомірецька у своїх сольових точках, а саме у „Прелюдії" Баха та у „Крайслеріяні" Шумана показалася не тільки визначною ученицею женевської школи, але й не менше здібною та правдиво інтелігентною танечницею.

Другу частину вечора започаткувала молоденька імпресіоністка **Дарка Кравцівна** „Сміхом". Руками добре вигімнастикованого тіла й гарними пружними скоками переливала срібли стий сміх радости у приглушене хіхікання пустуна, то знов у сердечний регіт вдовілля. Та властиво Дарка Кравців найкраще себе почуває у річах вдумчивих, може навіть мелянхолійних, яких танкова мова закутана у символи й абстракти, любить обходитися без музики, як у чудових у силі свого вислову „Настроях" І. Наріжної, — або приділює їй тільки ролю супроводу, як у „Ангелі суму". У невпинному шуканні небуденних танкових тем сягнула Кравцівна навіть до старого образотворчого мистецтва і створила рухову інтерпретацію „Хоралу" В. Барвінського п. з. „Ікони".

Тут мусимо на хвилину здержати віддих, як це зробила у напруженім вичікуванні ціла саля і в німому захопленні слідкувала за містичною танковою візією. Важке завдання взяла на себе молода танечниця, і не фахові студії, не солідне тематичне опрацювання, але власна багата психіка та щаслива інтуіція помогли їй влити життя у безкровні храмові постаті святих, та з поодиноких вирізків руху, які захопив рисунок, вивести танкову акцію. І треба признати: це вповні їй удалося, при чому майже всі рухові позиції зберегли чисту византійську сильвету. Уявляємо собі ту композицію, відтворену під далекий гомін вечірніх дзвонів, чи органів на великій сцені. Так, бо цей твір гідний европейської сцени!

Оленка Заклинська, незвичайно симпатична сценічна поява, любується надівсе в українському фолькльорі — манить її чарівний світ народніх легенд і вірувань. Та у танковому оформленні не старається зовсім подавати вірні етнографічні документи, але на підставі власної фантазії переробляє їх у зручні й цікаві стилізації. Хореографічні здібности і танковий темперамент О. Заклинської блиснули передусім у сольовій, ширій і безпосередній „Дрібушці" та у груповій „Коломийці", де головний натиск клала вона на динаміку і пестру арабеску танкового вислову. А мавка? — Цю зворушливу у своїх переживаннях постать із „Лісової пісні" віддала Заклинська із тонким розумінням дівочої душі, а в деяких моментах із драматичною краскою.

Прегарно й настроєво гармонізував із цією точкою флетовий акомпаніямент народніх поліських мельодій, що його вів **проф. Бабяк.**

Галя Голубовська-Балтарович була цього вечора цілковито у своєму жанрі. Легка, дистингована в рухах, декоративна й таємнича, здається, наче плила тихим плюскотом филь венецьких заулків і як зява розплилась під темними аркадами...

Дуже шкода, що у танковій програмі вечора не був зовсім заступлений клясичний стиль, котрий під теперішню хвилину переживає на всіх великих сценах світа еру свого великого відродження.

У рівній мірі, як усі згадані вище програмові виконавці вечора, причинилися до піднесення мистецького рівня імпрези своїми сольовими виступами пп. **Котя Барвінська і Рена Ярославич.**

Усі костюми, проєкту п-і **Елі Олесницької**, виконані у **робітні кооп. „Труд"**, блестіли вибагливим смаком, стоновані відповідними світляними ефектами і знаменито підчеркували характер танку.

Пп. Ніна Пясецька і Б. Весоловський своїм фортепіяновим акомпаніяментом завершили високу мистецьку вартість вчорашнього вечора.

М. Пастернакова.

—o—

Дописи.

СОКАЛЬЩИНА.

Свято пісні. Муж. хор при чит. „Просвіти" в Сокалі, підготовивши широкий репертуар, почав поїздки зі „святом пісні" по селах сокальського повіту, призначивши чистий дохід з імпрези на будову Народнього Дому в Сокалі. Перший виступ хору відбувся 15. ц. м. у Кристинополі-Новім Дворі. Хор виявив прекрасний голосовий матеріял, головно в сольових партіях пп. Демчука, Корикори, Ніткевича та Гринюка. Хор зміцнений новими силами (згадатиб тільки п. В. Кохалевича — баса, члена нового хору Котко) під умілим проводом м-ра К. Лиська (брата знаного нашого композитора) презентується під кожним оглядом зразково.

Закінчення куховарського курсу. В суботу 14. ц. м. закінчився у Сокалі куховарський курс, що відбувся заходом філії „С. У.". З цієї нагоди влаштовано чайний вечір, що пройшов із чималим успіхом. Підчас забави

МАЛИЙ ФЕЙЛЄТОН.

Непереможена корова.

(Історія совітського побуту).

Жив собі в Казані з жінкою і дітьми Петро Павлович Ніконов. Жив собі тихо і спокійно, нікого не зачіпав і його ніхто не зачіпав.

Аж раптом у тихе і спокійне життя Ніконова вдерлася корова.

І пропало щастя домашнього вогнища.

Історія справді несамовита.

Сусід Петра Павловича, який жив теж у тому самому домі при вул. Карла Маркса ч. 29, купив корову і двоє пацят та самовільно поставив хлів для свого стада саме під кімнатою Ніконова.

Стіни казанських домів є дуже добрим провідником голосу, тому й сім'я Ніконова все чула, що діялось у хліві. Коли корова і свині їдять, коли чіхаються, коли хрюкають, коли хроплять, коли постогнують у сні, коли полюбляють всякі свої життєві потреби...

Автім сім'я Ніконова не тільки чула, так сказатиб, симфонію хліва, але й відчувала її... Приємний запах навозу і зігнилої соломи проходив крізь стіни до мешкання Ніконових. Діти плакали й нездужали, жінка лаялась і витрачувалась на кольонські води... Дарма! Кімната далі воняла коровою і безрогами.

Ніконов почав боротись із коровою. Спершу звернувся до управи свого „жакта", яка рішила „виселити" корову і свиней до 5 днів.

Минуло не 5, а 15 днів, але управа „жакта" корови не виселила. Вона ревіла й постогнувала, як і передше.

Тоді Ніконов пішов до могутньої санітарної комісії міста Казаня. Прийшов санітарний лікар, подивився, понюхав і заявив, що людина не може жити вкупі з домашніми звірятами, бо це негігієнічно. На виселення корови дав речинець 5 днів.

Минуло знов не 5, а 15 днів. Ніхто не приходив виконувати доручення санітарної комісії.

Ніконов відіслав одну недужу дитину до лічниці, а другу відвіз до бабуні на село. Туди теж поїхала й жінка. А Ніконов залишився в дома далі воювати з коровою.

Ще раз попробував щастя в управі „жакта" і в санітарній комісії. „Жакт" подав скаргу на власника корови до суду, а санітарна комісія передала справу міліції, щоб вона виселила корову адміністраційно-урядовою дорогою.

Проминуло знову 10 днів. З міліції також ніхто не прийшов виселювати корову. Вона ревіла й постогнувала, як передше.

Витручений із рівноваги Ніконов шукав рятунку в суді. Нарсудця приголомшив його присудом:

„Присуджується не виселювати корови задля розвитку домашніх звірят".

Ніконов побіг до прокуратора і запротестував проти безглуздого рішення нарсудді. Таким чином коровяча справа перейшла до окружного суду татарської республики.

А корова ревіла й постогнувала, як передше.

Ніконов зайшов ще до редакції газ. „Червоний Татарин". Його вислухали й обіцяли написати в газеті про муки поневільного тореадора і ...не написали.

— Не влазиться ваша корова в газету — залився Ніконову начальний редактор. — Нема місця.

Вкінці головний суд Татарії провірив справу і проголосив таке невиразне рішення:

„Присуд першої інстанції змінити і справу закінчити".

А корова? Що з коровою? Виселять її, чи ні? І хто це має зробити?

Побіг Ніконов ще раз до прокуратора.

— Предсідник „жакта повинен виселити — заявив авторитетно прокуратор.

Чародійне коло замкнулося. Ніконов пішов утрете до предсідника „жакта". Предсідник велів підождати рішення товариського суду...

Коли відбудеться суд і яке буде його рішення — годі передбачити...

А корова реве й мугикає, як передше...

Леонід Ленч. („Крокодиль").

Концерт М. Свірської. В суботу 21. XI. в салі „Міщанського Брацтва" відбудеться концерт оперових арій і хорів при співучасти оперової співачки Марії Сабат-Свірської. Концерт улаштовує „Тернопільський Боян".

Будова українського захисту в Тернополі добігає кінця, тому Комітет будови скликав минулої неділі нараду в салі „Міщанського Брацтва", вложив звіт з діяльности і зреферував плян дальшої збіркової акції. Присутні висловили повне признання Комітетові за його дотеперішню працю.

Смертельний самоходовий випадок. Керманич і власник авта п. Інгвер потрутив 67-літню жидівку, яка через власну неувагу влетіла, випинаючи фіру, під колеса авта. Нещасну відвезли до шпиталю, де вона другого дня померла.

Протижидівські летючки. Минулого тижня невідомі справники розкинули по місті летючки протижидівського змісту. Загалом дається у нас відчути сильна акція польських народовців у напрямі збільшення числа ремісників і купців поляків, що звичайно приходять до нас із західних частин Польщі. Досі заложено в Тернополі блюзнатний склад, переселено одного годинникаря, кравця, техніка до водопровідних робіт і є в проекті великий склад заліза. Так роблять поляки.

—o—

Спорт.

КОМУНІКАТ С. Т. „УКРАЇНА"

С. Т. „Україна" відновляє або основує секції: 1) шахову, 2) фотографічну, 3) боксерську, 4) лещетарську і 5) легковатлетичну (жіночу і мужеську). Вписи приймають кожної суботи в домівці Товариства, вул. Вірменська 25 від год. 7. до 9. веч.

БОКС.

ПОДІЛЛЯ — ГАПОЕЛЬ.

В найближчу неділю розіграє У. С. Т. „Поділля" в Тернополі боксерські змагання з Ж. К. С. Гапоель за мистецтво Б-кляси. Змагання відбудуться в салі „Міщанського Брацтва". Початок в год. 8. веч.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Німеччина Франції — Сандерленд 5:1 (2:0). В Ліль відбулися цікаві мичеві змагання між репрезентацією Німеччини, Франції і відомою англійською дружиною, віцемистцем І. професійної ліги. Перемогли несподівано французи. Глядачів 50.000.

Італія II — Ліон 3:1 (2:0). Друга дружина Італії грала з репрезентацією Ліону перед 6.000 глядачів і перемогла 3:1.

вийшло надзвичайне число сокальських новин, неперіодичного журналу гумору й сатири, що виходить вже восьмий рік під редакцією невтомного Владка Параграфа.

ТЕРНОПІЛЬ.

Концерт М. Свірської. В суботу 21. XI. в салі „Міщанського Брацтва" відбудеться концерт оперових арій і хорів при співучасти оперової співачки Марії Сабат-Свірської. Концерт улаштовує „Тернопільський Боян".

Будова українського захисту в Тернополі добігає кінця, тому Комітет будови скликав минулої неділі нараду в салі „Міщанського Брацтва", вложив звіт з діяльности і зреферував плян дальшої збіркової акції. Присутні висловили повне признання Комітетові за його дотеперішню працю.

Смертельний самоходовий випадок. Керманич і власник авта п. Інгвер потрутив 67-літню жидівку, яка через власну неувагу влетіла, випинаючи фіру, під колеса авта. Нещасну відвезли до шпиталю, де вона другого дня померла.

Протижидівські летючки. Минулого тижня невідомі справники розкинули по місті летючки протижидівського змісту. Загалом дається у нас відчути сильна акція польських народовців у напрямі збільшення числа ремісників і купців поляків, що звичайно приходять до нас із західних частин Польщі. Досі заложено в Тернополі блюзнатний склад, переселено одного годинникаря, кравця, техніка до водопровідних робіт і є в проекті великий склад заліза. Так роблять поляки.

—o—

Спорт.

КОМУНІКАТ С. Т. „УКРАЇНА"

С. Т. „Україна" відновляє або основує секції: 1) шахову, 2) фотографічну, 3) боксерську, 4) лещетарську і 5) легковатлетичну (жіночу і мужеську). Вписи приймають кожної суботи в домівці Товариства, вул. Вірменська 25 від год. 7. до 9. веч.

БОКС.

ПОДІЛЛЯ — ГАПОЕЛЬ.

В найближчу неділю розіграє У. С. Т. „Поділля" в Тернополі боксерські змагання з Ж. К. С. Гапоель за мистецтво Б-кляси. Змагання відбудуться в салі „Міщанського Брацтва". Початок в год. 8. веч.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Німеччина Франції — Сандерленд 5:1 (2:0). В Ліль відбулися цікаві мичеві змагання між репрезентацією Німеччини, Франції і відомою англійською дружиною, віцемистцем І. професійної ліги. Перемогли несподівано французи. Глядачів 50.000.

Італія II — Ліон 3:1 (2:0). Друга дружина Італії грала з репрезентацією Ліону перед 6.000 глядачів і перемогла 3:1.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр:

Четвер, 19. XI. год. 7.30 веч. „Відправа грешних послів" і „Потрійний".

Пятниця, 20. XI. год. 7.30 веч. „Кавказенька".

Субота, 21. XI. год. 4. попол. „Снігова Гора", вистава для дітей; год. 7.30 веч. „Канаренька".

Найновіші гатунки вовни у великім виборі поручає відома спілка солідністю фірма: **ДІМ ВОЛІЧКИ** Львів, Сикстуська 2 побіч брами. 2985 Журнали і показки безплатно. 3-20

Кіна.

АПОЛЬО: „Їх троє".

АТЛЯНТИК: „Пан із мільйонами".

ВАНДА: „Катруся" з Франціською Галь: „Мужчини в небезпечному віці".

ГРАЖИНА: „Спокуса".

КАСИНО: „Ада, це не знює".

КОПЕРНИК: „Під двома прапорами".

МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".

МЕТРО: „Віктор чи Вікторія", „Ковбой мільйонером".

МІРАЖ: „Хто останній цілує".

МУЗА: „Роз-Марі".

ПАКС: „Цирк Сарин" „Пат і Патахон".

ПАЛЯС: „Герой дня" з Мор. Шевальє.

ПАН: 1) „Чу-Чін-Чав", 2) „Алі-Баба" з 40 розбійників" з Анною Мей Вонг і Фріцом Кортнером.

РАЙ: „Мавр" із Полею Негрі.

СВІТ: „Мавр" із Полею Негрі.

СТИЛЯГЕ: „Соната", ревія „Пікантний сосик".

ТОН: „Багряна квітка" з Од. Кордою.

УТІХА „Пекло Китаю" та ревія.

ХІМЕРА: „Героїський форт Дуомон"

ФОТОПЛЯСТІКОМ.
(пл. Марійська 3.)
„Шікаго".

Апарати й радіеві частини
найдешевше тільки у
SUPER - RADJO
Львів, Ягайлонська 16. Тел. 111-74
3030 4-4

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 19. листопада 1936.

Відень (506,8) 17.25 Скрипка, 19.25 Розр. музика, 21.00 Вечір одноактівок, 22.20 Баритона музика. **Братислава** (298,8) 18.10 Сп. реціталь, 19.25 Російські нар. пісні. **Брно** (325,4) 15.45 Нар. пісні. **Кошиці** (259,1) **18.00 Спів, реціталь Остапчук-Науменкової. Прага** (470.2) 11.05 Сальон. квартет, 20.20 Ноктюрни, 22.15 Орх. концерт. **Париж** (1648) 12.00 Легка музика, 18.00 „Ле Фем Савант" ком. Мольєра, 21.00 Спів, форт., 21.45 Симф. концерт. **Білгород** (437.3) 13.15 Сп. реціталь, 19.50 Нар. пісні. **Берлін** (356,7) 8.20 Музика, 10.00 Нар. пісеньки, 16.30 Віденські мелодії, 17.00 Сучасна музика, 17.30 Китиця німецьких танців, 19.15 Двофорт. музика, 20.10 Пять музик грає до танцю. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 21.00 Вечір гарної музики. **Мінхен** (405,4) 10.00 Нар. пісні. 16.30, 18.00 Концерт, 19.20 Соната ф-моль „Апасіоната" Бетовена. **Будапешт** (549,5) 12.05 Кларнет. форт., 13.30 Цит. музика, 18.45 Сальон. музика, 21.50 Цит. музика, 22.35 Оп. орхестра. **Мілянo** (368.6) 11.30 Розр. концерт, 17.15 Сопран і баритон, 19.45 Розр. музика, 21.00 „Лукія з Ламермуру" оп. Доніцетті. **Рим** (420,8) 12.40 Розр. музика, 17.15 Камер. музика, 21.00 Скрипка, 22.30 Танк. музика.

Пятниця, 20. листопада 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Концерт для молоді, 17.30 Твори Е. Темницького в вик. солістів, 20.45 Симф. концерт. **Прага** (470,2) 17.15 Смичк. квінтет Моцарта, 19.30 Популярний концерт. **Париж** (1648) 14.15 Вокальний концерт, 18.30 Концерт, 19.00 Словно-муз. авд. для жінок, 21.00 Фр. сонати на скр. і форт., 21.45 „Ле Кінар Мандарен" муз. комедія Белтса. **Білгород** (437.3) 18.00 Нар. пісні, 20.00 Опера. **Берлін** (356,7) 8.20 Форт. музика, 14.15 Легка музика, 20.30 Симф. концерт. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00, 20.10, 22.30 Музика, 21.00 „Пентесілея" драма Клайста. **Мінхен** (405,4) 13.15 Танк. музика, 19.00 Орг. музика, 20.10 Пісеньки й музика, 22.30 Концерт на форт. і орх. ц-моль Манена. **Будапешт** (549,5) 12.05 Концерт балалайкової орх., 17.00 Цит. музика, 18.40 Скрипка, 19.50 Військ. орх., 20.50 Гітара, спів, 22.05 Сальон. музика. **Мілянo** (368.6) 11.30 Розр. концерт, 16.00 Концерт хору з Академії св. Сесилії, 22.00 Камеральний концерт. **Рим** (420,8) 17.00 Скрипка, 20.40 Симф. концерт, 22.20 Концерт хору, 22.45 Танк. музика.

ЧЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 19. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Муз. поранок для молоді всел. шкіл: орх., Бендер співа, хор, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт сальон. трія, 12.40 Пісеньки з торфія до поправи лук, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Данів хор у своєму репертуарі, гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Форт. музика з гр. пл., 16.20 Над альбомом почт. марок, 16.35 Концерт орх. мандоліністів, 17.00 Рідний дім поза домом, 17.15 Камер. концерт, 17.50 З історії і життя театру, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Геройський мотив з гр. пл., 18.50 Актуальна гутірка, 18.35 „Полота на колісцях", 19.00 Театр Уяви: „Субстанція Ікс" М. Пінеша, в перекладі, 19.40 Нар. і сальон. музика з гр. пл., 20.30 Варшавський університет, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Г. Мельцер: Симф. орх., фортепіян, Лодзінська, спів, 22.10 Гр. пл. для знавців, 22.40 До танку, орх., 23.00 Танкова музика.

Пятниця, 20. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для старших дітей: Поляки за океяном, 11.57 Сигнал часу, 12.03 З великої естради, гр. пл., 12.40 Освітлення при праці в домашньому господарстві, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Скантівські пісні, 16.55 Туристичний інформатор, 16.00 Люсієнна Бое у своєму репертуарі, гр. пл., 16.16 Гутірка з хорима, 16.30 Закордонні артисти як виконавці польських творів, гр. пл., 17.00 Фейл.: Поляки у Бразилії, 17.15 Концерт симф. орх., 17.50 Актуальна гутірка, 18.00 Спортові вістки, 18.05, 18.15 Спортовий порадник, 18.20 Вражіння з побуту у столиці Мексику, 18.30 Едді Саксон зі своєю орхестрою. гр. пл., Вигінки з оп. „Гавайська цілтка", 18.40 Програмова скринька, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 Із дрібних і забавних річей (три гуморески) Петра Хойновського, 19.20 Із пісенно по краю, 19.45 Оп. фрагмент, 20.00 Скрипка й альтівка (гутірка), 20.15 „У старій справатні" муз. образок, форт., 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Легка музика, 21.40 Концерт польської музики, музика до Гетового „Фавста" о. Ант. Радзівіла з 1812 р. Возняк тенор, Гінтерінна сопран, Мозанек бас, мішані хори, орх., 22.30 „Метода п. президса" скеч. 22.45 Танкова музика з гр. пл.

✝

В десяті роковини смерти бл. п.

Єп. Йосифа Боцяна

д-ра Богословія, Єпископа Луцького, Єпископа-Помічника Львівського, дійсного члена-основника Богословського Наукового Т-ва і за

ВСІХ ПОМЕРЛИХ ЧЛЕНІВ ТОГО ТОВАРИСТВА

відправлять у пятницю **20. листопада 1936 в год. 8-ій ранці** в семінарській церкві Св. Духа у Львові

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

на яке запрошує всіх Членів, Знайомих і Вірних

Рада Богословського Наукового Товариства у Львові.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельги белг. 89.94—89.51, Дол. американські 5.32.50 — 5.29.50, Долари канад. 5.31.50 — 5.28.50, Фльор. гол. 287.90 — 286.20, Франки фр. 24.75 — 24.61, Франки швайцарські 122.40—121.60, Фунти англ. 26.01—25.85, Гульд. данп. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.70—17.20, Кор. дан. 116.04—115.20, Кор. норв. 130.68 — 129.70, Кор. шв. 134.13 — 133.15, Ліри італ. 25.20—24.60, Марки фінл. 11.47—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95.50—95. Марки нім. срібні 122—115.

Акції.

Банк Позьський, 111.50, Цукор 30.00, Вугель 16.25, Лільпоп 14.25, Островець 28.50, Стараховіч 35.50.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 66, 2 ем. 65.56, серії, 5 пошр. 52.50, 51, 6 дол. 69.75, 4 прем. дол. 47, 7 стаб. 477.50, 478.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—53, 4 прц. Л. З. Бк Г. 41—43. 4 прц. ТКЗ. 41—43, 4 і пів прц. ТКЗ. 45—47, 4 і пів прц. БГК. 60—65, 4 прц. БГК. 60—65. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 43—46.

Долярівка 47.50—48.50, 3 інвест. 1. ем 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65—67.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 18. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагонстанція завладовання:

	льоко ст. завладов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	23·00—23·50
Жито збір. 694 гр/л. 3%	16·50—17.25
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	18·25—18.35
Овес легко завощ. 444	13.50—13·75
Овес не завощ. 456	13·75—14·00
Гречка 10%	18·50—19·00
Кукурудза жовта	14·50—14·75
Кукурудза червона	16.00—16.22
Конюш. сім'я	31·00—31.50
Соняшникове сім'я	31·00—31·75
Насіння льону 95%	41·00—42·00
Фасоля корона руч. в з м. 42	51·00—52·00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	41.00—42·00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	38·00—39·00
Фасоля пальц. спец. ручно вибир. з міш.	40·00—44.00
Фасоля храса рафована	24·00—26·00
Фасоля цукр. ручно виб.	30·00—31·00
Конюшина червона	100—105
Конюшина підьна від канянки	115—120
Конюшина підьна від канянки 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця, жито, ячмінь і конопляне сім'я подорожчали і дальше заншкують. Ціни інших родів не змінені. Тенденція на збіжа крім вівса заншкона, на інші продукти впержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 18. листопада п. р. кооперативним платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десертового бльок. 1 без опакування	2.80	зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.85	„
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.85	„
1 л. молока	0.19	„
1 п. яєць	4.70—4.80	„

Тенденція на масло, молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 18. XI. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., повногруді, зовсім тонсті	0.95 зол.
Індички І. кл., повногруді, зовсім тонсті	0.85 „
Курята І. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.50 кг.	0.85 „
Курки І. кл., тонсті, без остріг, без напнжку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

На Рідну Школу зложили Василь Рапич Чорна к. Устр. зол. 1.—

СТАНЦІЇ

ШУКАЮ станції з харчем для двох студентів від 1. XII. Зголошення негайно з умовами: Управа школи Янчин (Janczyni) льоко 3074 3—3

КУПНО - ПРОДАЖА

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найвибагливіших за безцінь — Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 —?

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Панъ поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2934 24-60

СВЯТОЧНІ дарунки. Найновіші вовни, шовки, решткн оказійно. Прохнік, пл. Капітульна 3. 3040 5-15

ОБРУЧКИ щастя, столові накриття срібні, альпакові, годинники та всіляку біжутерію поручає найдешевше Вандер, Шайнохи 1. 2859

РІЖНІ

ЧИ ВАШ годинник ходить добре? Якщо ні, дайте направити до **ІВАНА ЗЕЛЬТЕНРАЙХА**, Львів, Мирійська пл. 5. Пречиайно, солідно, дешево. З провінції присилайте почтою. 3032 4-10

ГАРНУ БІЖУТЕРІЮ, срібло, поручає дешево Розважовський, Академічна 2 (Готель Жоржа). 3034

ЗЯ і ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: **Коперника 25, подвіря.** 2962 9-10

МЕШКАННЯ

ТРИКІМНАТНЕ помешкання з комфортом до винайму від 1. XII. 1936. Можна оглядати між 14—16 год. Листопада 95. 3073 1—2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ШУКАЄ праці, самостійне ведення кухні, господарства, знає шитя, займеться дітьми, хорим. „Добрі поручення" Адм. „Діла". 3079 1—1

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПОТРІБНА особа, фахова, здорова до дітей (6 і 4-літн.). Зголошення з описом життя слати під Посте рестанте І. С. Бучач. 3078 1—3

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

НЕВРОЛЬОГ
Д-р Микола Козицький
Львів, вул. Льва Сапіги 9.
3082 1—3

ОГОЛОШЕННЯ.

Радіоапарати краєві і закордонні **фортепіяни**, піяніна нові і вживані, грамофони, плити **ДІМ ШОПЕНА** Львів, Сикстуська 11. 4—4

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Ч. 263 (14.5-2). Львів, пятниця 20. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Півріччо 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 222-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Розвязали два спортові товариства.

Сьогодні дістали ми з Коломиї таку вістку:

Дня 18. XI. ц. р. староство в Коломиї розвязало обидва місцеві спортові товариства, а саме „Сокіл" і „Довбуш". Мотивує розвязання тим,

„że na członków stowarzyszenia przyjmuje młodzież szkolną z tut. państwowego gimnazjum II. oraz z gimnazjum prywatnego U. P. T. „Ridna Szkoła". Młodzież ta wstępuje do stowarzyszenia pod najrozmaitszymi pseudonimami i z ramienia stowarzyszenia bierze udział w publicznych zawodach sportowych, co miało miejsce m. i. w dniach 18. i 19. sierpnia b. r. Niezależnie od tego tak z członkami T-wa jak i z uczęszczającą do stowarzyszenia młodzieżą szkolną prowadzone są systematycznie ćwiczenia o charakterze wybitnie wojskowym — prowadzone przez osoby karane więzieniem za działalność przeciw Państwu Polskiemu."

Як тяжко працювати в Бережанщині...

Дуже тяжко приходиться працювати в Бережанщині на культурно-освітньому полі, бо навіть чайний вечір грозить „публічнему спокойові"... Староство в Бережанах подання на чайний вечір приймає до відома, одначе за два дні присилає заборону його з огляду на публичний спокій. Така заборона прийшла до Плавучі Малої, пов. Бережани, як відповідь на внесене повідомлення про чайний вечір на день 8. і 22. листопада ц. р. Здається, що йшло тут про запевнення успіху польській виставі і забаві, що була також на цей день назначена в „домі людовім"...

Це не перешкодило дутій орхестрі при читальні „Просвіти" у Плаучі Великій грати цілу ніч на польській забаві в „домі людовім".

Німеччина й Італія визнали еспанський національний уряд.

АВСТРІЯ ТА МАДЯРЩИНА НЕБАВОМ ВИЗНАЮТЬ ЙОГО ТАКОЖ.

ВАРШАВА, 19. 11. ПАТ. Німецьке Інформаційне Бюро і Стефані повідомили рівночасно, що Німеччина й Італія **визнають законним урял ген. Франка.** Оба уряди назначили при уряді ґен. Франка своїх тимчас. послів і відкликали акредитованих дипльом. представників при червоному есп. уряді.

Оба комунікати однозвучно вияснюють, що на території, незанятій повстанцями, нема відповідальної влади; тому ті уряди рішилися визнати уряд Франко.

Назначені представники виїхали негайно до Бургос. Італійський уряд визнав есп. послом адмірала Магаза, який досі перебував неофіціяльно як представник ґен. Франко в Римі.

ВІДЕНЬ, 19. 11. ПАТ. **Добре поінформовані кола твердять, що в найближчому часі Австрія й Мадярщина визнають уряд у Бургос.**

ЩО НА ЦЕ ФРАНЦІЯ?

ПАРИЖ, 19. 11. Французькі кола надіялись того, що Німеччина й Італія так поступлять, але щойно після упадку Мадриду. Догадуються, що цей крок стоїть в звязку з заповідю ґен. Франко, що він нищитиме кораблі, які довозитимуть зброю до Катальонії. Легалізація уряду Франко облегчує ситуацію йому, Італії та Німеччині. Франція свого становища не зміннть. Визнання не насуває ніяких правних трудноцїв; Німеччина й Італія не мусять виступати з льондонського комітету, бо тому останньому національний уряд так само підлягає, як і червоний.

ЩО АНГЛІЯ?

ЛЬОНДОН, 19. 11. ПАТ. Італійський і німецький уряд поінформували Англію про свій крок перед проголошенням комунікату. Анґлійські урядові круги відповіли, що Анґлія дальше визнає червоний уряд легальним, а нова ситуація вимагає, щоб загострити засаду неінтервенції в еспанські справи.

АМЕРИКАНЦІ НЕЗДИВОВАНІ.

ВАШИНҐТОН, 19. 11. Авас. Американські офіційні кола не здивовані тим, що Німеччина й Італія визнали уряд з Бургос. Становище Злучених Держав залишиться без змін і залежатиме від положення.

ЧОМУ ІТАЛІЯ ВИЗНАЛА УРЯД ГЕН. ФРАНКА?

РИМ, 19. 11. „Джіорнале д' Італія" пише, що визнання уряду ґен. Франко є доказом політичного реалізму в політиці Італії. **Франко панує над більшістю території і має довіря величезної більшости народу.** Справу визнання нац. уряду ухвалено ще підчас побуту Чіяна в Берліні.

„ЕСПАНСЬКИЙ НАРІД УВІЛЬНИТЬСЯ ВІД МАРКСІВСЬКОЇ ГАНЬБИ І КОМУНІЗМУ".

СЕВІЛЛЯ, 19. 11. ПАТ. У промові з приводу визнання нац. уряду ґен. Кеїпо де Лляно сказав через радіо м. ін.: „Злочинні мадридського уряду не дозволяють, щоб його і дальше уважати представником еспанського народу. **Ціла Еспанія і ввесь есп. нарід як один муж рішені раз на все звільнитися від марксівської ганьби і комунізму.**

РАДІСТЬ В ЕСПАНІЇ.

САЛЯМАНКА, 19. 11. ПАТ. Вістка про визнання нац. уряду розійшлася скоро вчора зечором. На площах і вулицях збиралися юрби людей, що підносили оклики в честь Німеччини, Італії та національної Еспанії. Вечором великий похід з відділами „еспанської фалянги" на чолі прийшов під палату ґен. Франка, що виголосив промову до юрби.

ЧЕРВОНИЙ УРЯД ПРОТЕСТУЄ.

ЛЬОНДОН, 19. 11. ПАТ. **Радіостація з Валенсії повідомляє, що тамошній уряд гостро запротестує перед Лігою Націй проти Італії та Німеччини, що визнали уряд з Бургос.**

Sygn. VI. I. Pr. 203/36. — Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego. — Sąd okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie, w składzie: Przewodniczący Wiceprezes S. O. Ł. Malicki, Głosujący: S. S. O. Dr. J. Locker i S. S. O. W. Boczar, w sprawie konfiskaty Nr. 255, czasopisma pt.: „Dilo" z daty Lwów, dnia 11 listopada 1936 r., do Sygn. VI. I. Pr. 203/36, — na posiedzeniu niejawnym w dniu 13 listopada 1936 r., po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie, postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 10 listopada 1936 r. przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt.: „Dilo", Nr. 255, z daty Lwów, dnia 11 listopada 1936 r. zawierającego w artykule pt.: „Radiozakłyk prof. O. I. Boczkowśkoho do ukrajinśkoji mołodi w Kanadi", — a) w ustępie od słów: „hotujuczyś" — do słowa: „derżawnosty", b) w ustępie od słów: „A prote Wy" — do słów: „naszoji batkiwszczyny" znamiona zbrodni z art. 154. S. 2. i wyst. 170 k.k. — zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl §. 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. — Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. — Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21 ust. druk. z dnia 17 grudnia 1862. Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863. t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. — Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej ustępów artykułu pod tytułem: „Radiozakłyk prof. O. J. Boczkowśkoho do ukr. mołodi w Kanadi" ma na celu propagandę nacjonalistycznych ukraińskich haseł separatystycznych, oraz szerzenie fałszywych wiadomości o sytuacji politycznej ukraińskiej ludności w Polsce w sposób mogący wywołać niepokój publiczny. — Według §§. 487, 489, 493 p. k. oraz §§ 36 i 37 ustawy prasowej jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący: L. Malicki, wr. — Protokólant: Szarota wr. — Za zgodność: Lipanowicz kier. sekret.

—o—

Напередодні 1. листопада п. р. появилася накладом Видавничої Спілки „Діло" у Львові нова книжка сенйора українських дівчів

Д-ра Костя Левицького

під наг.

Українські політики

Книжка ця — це сильвети наших давніх послів і політичних дівчів, що недавно друкувалися в „Ділі". Майже всі вони тепер відповідно доповнені й поширені, до того в книжці, що видрукована на прегарному папері, поміщено 32 портрети згаданих дівчів.

Книжка має 140 сторінок ф. 8-ки і коштує тільки **1.50 зол.**; з пересилкою 1.80 зол.

ІВАН БЕЗ РОДУ В ЕСПАНІЇ.

(Від власного кореспондента.)

Париж, 16. листопада 1936.

Еспанія стала тепер полем військових дослідів. Вичитуємо вже довгі роки про всякого роду маневри в ріжних державах і краях, але такі військові вправи, вже получені з вівісекцією, які відбуваються тепер в Еспанії — як пишуть закордонні газети, — це вже небувала новина.

На еспанських полях бою зударяється тепер військова техніка бодай шести держав. Військові аташе всіх держав приявні тепер для студій на еспанському фронті. Ось пише одна французька газета: Вчора виявилося, що московські танки не виправдали своєї боєздатности, зате їх літаки були дуже добрі. Знову у другому часописі подибуємо замітку про німецькі чи італійські гази тощо. В німецьких чи італійських журналах можете тепер вичитати технічні завваги про англійську чи французьку зброю, що бере участь в еспанській війні.

Очевидно, не будемо наївними людьми і не повіримо, щоб яканебудь держава дала еспанцям свої найновіші моделі, всеж ті роди зброї, що є в Еспанії, вповні вистачають для дуже цікавих військових експериментів, яких не можна осягнути при звичайних військових вправах, що є забавкою, бо трупи тоді штучні.

А ті правдиві і нещасні „фігуранти", яких листа жертв продовжується кожного дня, є ріжних національностей і рас.

Франко, вождь національної революції, спровадив до Еспанії маврів, нащадків тих самих маврів, яких колись католицька Еспанія викидала зі свого краю.

Всі воєнні кореспонденти признають хоробрість і бравуру тих арабів, що з почуванням помсти за давні історичні кривди, нищать половину Еспанії — тих червоних еспанців, ту протирелігійну Еспанію, як колись нищили вони ту другу половину Еспанії — давню католицьку.

А на боці еспанського „людового фронту" — всі кореспонденти признають це — найкраще борються т. зв. інтернаціональні полки. Складаються вони майже з усіх національностей Европи, точніше сказати: з лівого табору Европи.

В тих інтернаціональних полках беруть участь теж наші земляки, заманені туди з ріжних країв Европи торговцями „живого товару". Мужчин теж можна купувати і продавати. Багато з них, кажуть погинуло. Ген. Франко оголошує для пострахy листи розстріляних чужинців, з тих міжнародніх полків, що попали у полон національних військ.

Як ідеально у нас іще булоб, якби наші „Івани без роду" понижувалися — у своїй глупоті — як згадує про це у своїй статті на сторінках „Діла" Дмитро Великанович — до зборів і резолюцій на честь червоного Мадриду!

*

Історія Еспанії — одна з найвеличавіших історій світу, розпадається на чотири великі доби: боротьбу Еспанії з магометанським світом, що тяглась повних вісім століть від 711-го року до 1492-го; відкриття американського континенту, що є наче продовженням тієї боротьби, бо виправу Колюмба інспірував Рим, а передовсім чини францисканів, домініканів і єзуїтів*). Хри-

*) Luis Bertrand: „Histoire d'Espagne".

Найдешевіше можна купити МУЖЕСЬКЕ БІЛЛЯ — КРАВАТКИ СВЕТЕРИ — СКАРПИТКИ і т. п.
у фірмі **Евстахій Думин, Львів, Коперника 23.**
Для пань великий вибір рукавичок і панчіх.
5—10

стіянський світ вірив, що в Індіях (куди Колюмб вибирався) панує великий хан, дуже прихильний християнам і що він разом із католицькою Европою і з християнським королем короліа Абісинії (амбасадори Абісинії перебували тоді в Еспанії та Португалії) ударить на турків; доба абсолютної монархії та її боротьба з протестантизмом і вкінці четверта доба, що триває досі: змагання еспанців, щоб привернути свою втрачену могутність в Европі, боротьба, що перетворилася тепер у бій двох новітніх суспільних фронтів: фашизму і комунізму.

Вже нераз велич Еспанії проминала через братовбивчу війну, взаємну нетолеранцію і самознищування. Нині маємо нову загадку, що вийде з сучасної еспанської авантюри, тим паче, що в боротьбу вмішаний теж кольоніяльний арабський чинник, а події матимуть першорядне значіння для майбутнього поділу впливів великодержав на Середземному Морі.

В якийнебудь бік колесо історії повернеться, одно певне, що імена тих нео-еспанських Дон-Кіхотів — тих наших „Іванів без роду", до книги людства не ввійдуть. **Юрій Студинський.**

До обєднання сил в культурній праці!

(ПЕРЕД ЗАГАЛЬНИМИ ЗБОРАМИ „УЧИТЕЛЬСЬКОЇ ГРОМАДИ", Т-ВА УЧИТЕЛІВ СЕРЕДНІХ І ВИЩИХ ШКІЛ.)

В минулому році відсвяткувало Товариство „Учительська Громада" свій ювилей з приводу 25-ліття існування та в окремому альманаху підсумувало свою діяльність за той час, представило свою суспільну позицію в розвитку нашого національного життя та пом'януло заслужених членів.

Був у нашому суспільному житті час, що вчителі середніх шкіл поза своїм головним призванням, несли відповідальність не лише за найважніші відтинки культурних змагань нації, вони часто йшли теж у переді й політичного життя, економічного подвигнення народу, вони передовсім представляли здобутки української науки. Бо довгий час були вони найбільш зосередженою верствою української інтеліґенції в більших культурних осередках.

Згодом підховали вони собі ряди інших інтелігентних призвань, що прийшли їм в поміч і перебрали від них деякі відтинки організованої громадської роботи.

Війна й повоєнні умовини українського життя довели в нас до помітних суспільних пересунень, нові чинники зявилися в нашій суспільній надбудові, прийшли на корисну зміну.

Враз з повоєнними обставинами життя, прийшла важка скрута і для українського вчительства, народніх, середніх і вищих шкіл. Постійно з року на рік меншали їх ряди, гіршали умовини праці, старші відходили, молодших на зміну не прибувало.

У суспільній психольогії повоєнного, не лише нашого громадянства, прийшли глибокі переміни, виявилися інакші погляди на школу й працю вчительства. Ставиться загально до школи і до вчительства вимоги, яких воно в ніяких умовинах виповнити не може.

Без огляду на ідеальні поклики, в дійсности вимоги ці мають забагато зле зрозумілого утилітаризму. Переріст нужди в одних і матеріялізму у других доводить до легковаження школи та її ідейного призначення, наперед виховувати, різьбити душу, відтак навчати і приготовляти до практичного життя, в якому так тяжко за працю.

Безліч важких до розвязки нових виховних і матеріяльних проблем, (м. ін. теж проблема одинаків у школі, загальний розстрій громадянської етики, диференціяція суспільних амбіцій і авторитетів) все це доводить часто до взаїмних непорозумінь школи й дому. Оці внутрішні причини не менш трудні, як і зверхні.

На такому то тлі пливе життя нашої сталової організації т-ва „Учительська Громада". Не дивно, що змаліли її ряди та значіння в громадянському бількнсі. Нині нараховує „Учительська Громада" ледви 300 членів, зорганізованих у 12 місцевих філіях Галичини. Не маємо контакту з товаришами північно-східних українських земель, не дивно, що забули рідну організацію деякі старші поза краєм, молодші її зовсім не знають, тай у краю живуть поза нею деякі старші та молодші вчителі середніх шкіл.

Важко боронити в таких умовинах позицій стану й виявляти належно суспільну корисність.

А всеж останні найважчі роки в житті нашого товариства перебули ми щасливо і виглядає так, якби йшло до кращого. Провід організації (кілька літ з черги головує проф. Володимир Радзикевич) зберіг рівновагу духа і не допустив до апатії.

Тихо, без розголосу, працювали наші члени на численних відтинках своєї організації. В Науковому Товаристві ім. Шевченка, „Просвіті", „Рідній Школі", Т-ві опіки над молодю і інших гуманітарних і економічних установах у осередку. Члени філій в провінціяльних містах декуди й досі є не лише передовими, але й єдиними двигунами культурного життя. В новій семї українського національного життя — кооперації бували члени наших філій ініціяторами та безкорисними провідниками по сьогоднішній день — передовсім члени перемиської, станиславівської та яворівської філії. Члени філій: самбірської, тернопільської, перемиської, коломийської та яворівської — за прикладом першої почали й гарно розвинули довго занедбану в нас культурну ділянку обласних музеїв, при них теж пробують успішно організувати і наукову роботу на провінції (Видавництво „Бойківщина" і ін). Хто не знає чим для повіту є рогатинська філія? Без учителя середніх шкіл не обходиться нині ніякий культурний почин ні у столиці, ні у провінціяльних осередках. В минулому році Педагогічний Конгрес „Р. Ш." відбувся головним чином, завдяки співпраці Т-ва „Учительська Громада" та її членів. Цього року з їх головною участю готовить Т-во „Рідна Школа" „Педагогічну Виставу".

Порошки для дорослих в ф. бр. зм.
KOWALSKINA
вживаємо при невинних
БОЛЯХ ГОЛОВИ

Справа підручників в українських середніх школах, головним чином підручників з українознавства і програм навчання, була в останніх роках предметом праць товариства та поодиноких членів. Деякі виготовили підручники до друку та апробата їх від нас незалежна. Апробовані вже навіть деякі підручники для гімназій нового типу теж з незалежних від нас причин не можуть діждатися друку.

В останньому році інтенсивно працювали деякі секції над упорядкуванням наукової термінольогії, викінчено математичну і для практичних занять, почато працю над фізичною термінольогією.

Видання ювилейного альманаху в минулому році і значний грошевий вклад у оселю в Ямну над Прутом вичерпали фінанси Товариства так, що треба було припинити випуск органу товариства „Українська Школа". Але є вже всі дані, що скоро він знов появиться і гідно виповнить прогалину так важного все для нації питання суспільного виховання.

У станових справах треба зазначити важний випадок, який бодай морально підносить становище приватного, рідношкільного вчительства. Довший час невпорядковані відносини праці тих найбільш спролетаризованих наших інтеліґентів не причинилися теж ні до їх особистого розвитку та успіху у праці, ні для розвитку нашої організації, а найгірше дуже погано впливали на розвиток самих шкіл. З початком цього шкільного року Т-во „Рідна Школа" з нашого почину впровадило новий правильник службових умовин для свого вчительства. Тепер секція приватних учителів Т-ва „Учительська Громада" старається, щоб і інші власники українських шкіл впровадили аналоґічні правильники для своїх учительських зборів, щоб забезпечити постійніші умовини праці, бо вони напевно будуть запорукою кращих вислідів праці учительства в школі та у громадянській культурній роботі.

Активність у наших рядах постійно кріпшає. У нашому складі помітний чисельний ресурс у користь приватного вчительства. Крім учительства загально-освітніх середніх шкіл скоро повинні ми мати значніший приріст учителів середніх фахових шкіл. Їх у нас брак. Варштати праці, успіхи, їх суспільна користь залежить у першій мірі від нас, від нашої сєідомости, що тільки тісно обєднані виповнимо належно свою суспільну функцію, збережемо станову позицію, оборонимо права, збільшимо свою видатність у культурній роботі. Вся наша праця буде видатніша, коли вона, назверх чи внутр, буде в нас, в орґанізації плянована, підсумовувана та солідарно відповідальна.

Д-р І. Витанович.

Довершім велике діло!

ВПЛАТИТИ ВНУТРІШНЮ ПОЗИЧКУ РІДНІЙ ШКОЛІ — ЦЕ СПРАВА ЧЕСТИ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ.

Ми є свідками, як у важних хвилинах і важкому матеріяльному положенні нераз держави відкликуються до своїх громадян за внутрішньою позичкою, даниною тощо. Так кілька разів розписувала внутрішню позичку Німеччина і СССР, а Польща від 1933. року вже тричі зверталася до своїх громадян за позичкою чи даниною на всякі державні цілі. Коли представники недержавної жидівської нації звертаються за грішми до свого загалу в якійсь важливій справі, то цілий жидівський світ солідарно складає потрібну суму і дає нагоду жидам перевести хочаб найтруднішу акцію.

На превеликий жаль — не можна того сказати про український загал. Хоч ми і захоплюємося даною справою, одначе нема в нас ще виробленої витревалости і послідовности, щоб довести якесь діло до кінця.

Ніхто не заперечить, що справа рідного шкільництва для нас найважніша, підставова. А проте не можна її як слід наладнати тому, бо не всі виконують постійно і своєчасно свої обовязки супроти Рідної Школи. Це і є причиною по важної загрози навіть для дотеперішніх надбань в области нашого приватного шкільництва а зокрема поважної загрози для рідношкільного майна у Львові. Цьому мала до повної міри зарадити внутрішня позичка Рідній Школі.

На підставі однодушної ухвали Заг. Зїзду Рідної Школи з 25. грудня 1933. р. розписала Головна Управа Р. Ш. внутрішню безпроцентову позичку на 250.000 зол. на дуже вигідних основах, а саме: одна позичка означена на 25 зол. На одну позичку може складатися і кілька осіб. Заможніші особи чи установи можуть вплачувати довільне необмежене число позичок. Позички можна сплачувати нараз або ратами. Хто вплатив деклярованy позичку, дістане від Головної Управи Р. Ш. нумеровану грамоту на 25 зол. або більшу скількість таких нумерованих грамот відповідно до скількости вплачених позичок. Отже справа внутрішньої позички поставлена так, що можуть в ній взяти участь і найбідніші (кожний, кого стати бодай на 1 зол.) й очевидно заможніші без таких обмежень.

Який дотеперішній вислід? — Ненайкращий. Хоч і деклярово доволі поважні квоти, одначе фактично вплатило їх розмірно небагато осіб. До 31. серпня 1934. р. вплачено **84.163.90 зол.** З огляду на те, що не осягнено висоти розписаної позички — ухвалив черговий Заг. Зїзд Рідної Школи з 25. грудня 1934. р. **продовжити внутрішню позичку Рідній Школі до часу осягнення повної квоти 250.000 зол.** Вслід за тим внутрішні позички деклярово і вплачувано дальше.

За 1934—35 адм. рік вплачено **42.186.15 зол.**, отже загальна вплачена до 31. серпня 1935. р. сума дійшла **126.350.05 зол.**

За 1935—36 рік вплачено 8.495.35 зол., отже загальна вплачена до 31. серпня 1936. р. сума дійшла **134.845.40 зол.**

Таким чином до розписаної позички 250.000 зол. бракує ще **115.154.60 зол.** При деякому зусиллі всього зорганізованого українського загалу (церков, кооператив, товариств, установ і ріжних підприємств) та поодиноких осіб ріжних станів легко можнаб таку суму вплатити до найближчого Загального Зїзду Рідної Школи, дня 25. грудня 1936. р.

Якщо числити тільки на Галичину, то на 1 повіт випадає пересічно по 2.300 зол., а таку квоту навіть у наших незавидних обставинах можна при добрій волі і дружній співпраці цілого українського загалу легко осягнути. А можна чейже мати надію, що відгукнуться українці і

зпоза Галичини. Треба тільки зактивізувати Позичкові Комісії. Якщо в якомусь повіті Позичкова Комісія несправна або взагалі нечинна, то повітовий рідношкільний осередок доповнить ту Комісію активнішими особами, або і зовсім відновить цілий склад Комісії енергійними людьми, що виконають перебраний на себе обовязок.

Отже ще трохи зусилля і витревалости, а осягнемо повну квоту розписаної позички 250.000 зол.

Самою справою чести повинно бути, щоб ту розмірно невеличку розписану на Рідну Школу внутрішню позичку в найкоротшому часі в цілости вплатити.

Радіоприймачі ФІЛІПСА

на догідні сплати

для української клієнтелі лише в українській фірмі

е - к о

Львів, вул. Сикстуська 29.

З польської преси.

Провал „регіональної політики" на Волині.

ГОСТРА КРИТИКА ПОЛІТИКИ ВОЄВОДИ ЮЗЕФСЬКОГО.

У варшавському санаційно-ліберальному щоденнику „Курієрі Поранному" (ч. 317 і 320) находимо дві статті А. Вечоркевича з гострою критикою політики воєв. Юзефського на Волині. Критику цієї політики, автор — як сам пише — спирає на основі особистих обсерваций „дійсної дійсности" на Волині. Подаємо хід думок обох статтей, бо вони потверджують вповні наше критичне становище до експериментів з регіональною політикою не лише на Волині, але також на Поліссі, Підляші і Холмщині.

„Вісім літ минає від хвилини — починає автор свою першу статтю п. н. „Вісім літ експерименту" — коли у відношенні до Волині висунено гасло згідного польсько-українського співжиття. З програмою здійснити це гасло прийшов на Волинь воєв. Г. Юзефський і не було тоді нікого — запевняє автор — крім польського й українського шовіністів, який не привитав би цієї програми з радістю і надією, що відносини на Волині, такі далекі від досконалости, будуть знормалізовані без нічиєї кривди. Волинь мала стати тереном експерименту для плянової політичної думки і з успіхом цього експерименту можна було надіятись нового наладнання взаємин між польським та українським громадянством не лише на Волині, але і на всіх мішаних землях Польщі, бо — як відомо — добрий примір є заразливий.

Взаїмна пошана і прихильність поляків до українських національних і культурних традицій; льояльність українців до держави та її потреб — ось головні елементи, на яких мала опертися справа згідного співжиття для добра і спокою Польщі. Наскрізь специфічні національні і господарські відносини Волині створювали для експерименту обективно корисні умовини.

Щоб оминути на Волині конфліктів, які витворилися у польсько-українських взаєминах наслідком льокальних причин у Сх. Галичині (в оригіналі: Малопольсце Всходнєй) намагалися ізолювати волинське воєвідство від її впливів, зберігаючи теоретичний т. зв. сокальський кордон, зберігаючи Волинь від впливів поширеної тоді у Сх. Галичині терористичної акції УВО.

Одночасно справи Волині усунули теж фактично — так запевняє автор — зпід контролі польської публичної опінії, міркуючи, і мабуть слушно, що успіх експерименту у великій мірі залежить від усунення цих справ зпід актуальної публичної дискусії, що встряювала би у подробиці пляну підчас його реалізації.

Ось так створено майже ідеальні умовини для здійснення експерименту, здійснення якого з повним довірям склали в руки воєв. Юзефського. В ожиданні на висліди польське громадянство виявило багато терпеливости і найкращої волі. Одначе положення на Волині не виявляло цієї поправи і тієї тенденції до нормалізації, якої можна було сподіватися на основі заповідей і обіцянок.

Ба що гірше. Не зважаючи на якнайлібаливіше зберігання познак, положення на Волині, після хвилевої поправи, почало постепенно погіршуватися. Ковельщина, Клевань, Киверці, багато дрібних вибухів подразнення і розярення, а в останньому часі схвилювання у повітах: володимирському, горохівському і костопільському — виявляють, що волинський експеримент не дав сподіваних висліднів. І було би непростимою помилкою, якщо би ми по неуспіхах 8-ох років вдоволились оманами і не пробували змінити програми чи теж метод реалізації цієї програми".

Далі автор пригадує, що в Польщі найкраще бути ендеком, для якого ідея згідливого польсько-українського співжиття є студентською мрією та що українська проблема має бути цементом союзу Польщі з Росією. Гноблення українців по обох боках кордону є найприроднішою — на думку ендеків — основою узгіднення політики Польщі і Росії. Тому для ендеків неуспіх волинського експерименту є однозначний з банкроцтвом гасла згідливого польсько-українського співжиття.

Одначе автор — на основі своїх кількалітніх обсерваций справ Волині і розвою національних взаємин у Польщі — приходить до інших висновків.

„Отже неуспіх волинського експерименту — на думку автора — лежить не у фальшивих його теоретичних засновках, але в кардинальних помилках місцевої політики, в помилкових методах, якими намагалися здійснювати слушні гасла, у нещирости починів, у розбіжности між словами і ділами. Вкінці у впертій нехіті признатися до власних помилок, у тенденції оправдувати власні невдачі здогадним скомунізуванням волинського села та у присиплюванні таким чином чуйности самоконтролі.

„Польська (в оригіналі: — наша) політика на Волині оперує багатьома фікціями, які затемнюють і заслонюють картину дійсности. І це є її найбільша небезпека: розбіжність між познаками і дійсністю. Недостає їй щирости, а нещирість починів у володінні є найбільшою слабістю.

„Вісім років володіння воєв. Юзефського на Волині не помогло до зорганізування там польського громадянства, а з другого боку не вдоволило теж українського громадянства. Доказом цього волинське село, яким проходять хвилі неспокоїв, невдоволення та схвилювання. Одночасно це володіння не

ЖОРЖ КУРТЕЛІН.

КОРОВА.

— Поглянь! — крикнув маляр Мандрік до свого товариша Польоша — що за чудова корова!

Маляр зупинився нагло посеред сільської дороги із своїми малярськими причандалами, для яких від пів години шукав вигідного місця. Він мав враження, що нараз у цьому малому кутку відкрив прегарний краєвид. Поправді була це звичайна левада, яка кінчалася закрученою стежкою, дахом хліва, куснем залізничих рейок, а там десь з боку, де яблінки нахилили своє гилля, стояла корова. Коли Мандрік почав голосно кричати і розмахувати руками, корова піднесла спокійно голову. Голова її нагадувала масивний магоневий бльок, на якому відбивалася велика молошна пляма. Корова поглянула на двох чоловіків тупим поглядом, але зараз його спустила вниз, занята своїм сніданком.

Не був це зразок расової породи — кістки виставали з її ребер, ноги мала як патики, а проте Мандрік, що у своєму фаху був знавець і спеціяліст, рішив, що така хвилина може давати денно дванацять літрів молока.

— А навіть якби і давала менше!... — закінчив він свої оглядини здалека.

Його товаришеві було це зовсім байдуже, бо він був страшенне голодний і віддавна рішив, що пора на обід минає. Мандрік не звертав на нього уваги.

— Ти дивись тільки — говорив він — подивись на цю ніжну сполуку кольорів. Наприклад оте рожеве вимя... А ся шкіра... Глянь тільки на один бік, як вона захляпана. А ноги із зеленими плямами, перетрушені білими цятками?

Підійшов ближче і хотів затримати корову, щоб їй ближче подивитись. Мав охоту взяти її за роги або бодай поклепати. Але корова не розуміла такої ніжности. Вона навіть нечемно обернулась і покрутила хвостом, якби з легкованням для гостя.

Мандрік був ще більше захоплений.

— Ні, вона справді чудова... Я мушу зробити з неї студію.

І хоч Польош благав його, щоб пішли щось перекусити, Мандрік перескочив тин і побіг до найближчої хатини, що стояла посеред левади. Перед хатою сидів старший селянин з жінкою та їли хліб із сиром. Подивились трохи здивовані на чужого чоловіка, що вирнув перед ними як із під землі і спитав:

— Чи ця корова ваша?

Обоє відповіли рівночасно трохи невиразним „так", як люди обережні, що не вірять непроханим гостям.

— Я не маю намір її купувати — пояснив Мандрік — тільки хотів би зробити з нею студію?

Студію?

— Так, студію... Ага, ви не знаєте, що це таке. Я хочу зробити з вашої корови образ.

Селяни здивувались.

— Чи ви може фотограф? — спитала баба.

— Можна називати мене і фотографом. Я — маляр, а це майже те саме. Почекайте!...

І зовсім свобідно, як справжній мистець, що скрізь почуває себе дома, нахилився до своєї скриньки з фарбами.

— О, тут можете подивитись на один мій образ!

Він витягнув замальований кусень полотна, на якому були намальовані три блощиці зеленою зеленню, брунатною сіеною і карміном, як лазять по стіні. Селяни замовкли з дива. Стара сперлась на рамя чоловіка заплющивши очі, якби сонце світило їй просто в лице, а старий розвів руки і підпер голову на колінах, якби змучився снідянком.

— Це образ...? — спитала стара.

— Но, так... бачиш — уже, що намальоване. Фарбою — вияснив їй чоловік. Хвилинку сам подумав і сказав фільософічно:

— Але мені здається, пане, що це тяжкий хліб!

Дальша мовчанка селян мала означати, що портрет корови напевне вийде краще.

— Но, добре — закінчив розмову Мандрік. — Я залишу тут у вас свої фарби та підставку до малювання, піду дещо перекусити і за пів години буду назад.

*

Коли за пів години вернувся він, побачив перед собою готову прегарну картину.

Сам мистець, який оповідав мені цю історію, закінчив її так:

— Мій дорогий! Ти не можеш собі уявити, в якому стані знайшов я свою корову. Вона стояла посередині тої старої пари селян, чистенька, вимита, як дівчина, що йде до шлюбу. Ні, не як дівчина, а як лавка на Великдень, як пара чобіт вигладжених на всі боки. „Глянцпапіром" витерли вони їй роги і ратиці виполірували так, якби це були нігті. Навіть той чудовий коровячий хвіст, увесь обмазаний, із такими прегарними плямами був чистенький, вилизаний і перев'язаний рожевою стяжкою, наче на плякаті маргарини, де стоїть дівчина! І моя чудова студія з лона природи пропала.

Перекл. в. г.

збільшило авторитету влади, який спирався би на капіталі обективного признання між громадянами.

ПОВНА НЕЗДАРНІСТЬ ПОЛІТИКИ П. ПЕВНОГО ТА ЙОГО ОРГАНІЗАЦІЇ В.У.О.

Другу свою статтю п. н. „Польсько-українська співпраця" А. Вечоркевич починає пеанами в честь Корпусу Охорони Пограничя, який розправився з диверсійними ватагами і тому зміцнив авторитет влади між волинським населенням. Далі переповідає про політичні настрої українського громадянства на Волині перед приходом воєв. Юзефського. Отже згадує про вплив наших визвольних змагань у роках 1918—20 на національне освідомлення волинських українців, про слабке зорганізування наших братів на Волині та експансію впливів українців з Галичини, яка виявлялася — на думку автора — в обсаді українських шкіл на Волині галицьким учительством. Ця експансія викликала острах у польським уряді і тому на Волинь прийшов воєв. Юзефський, колишній зіцеміністер в уряді УНР., щоб відмежувати волинських українців від впливів галицьких українців, які переносили на Волинь — так запевняє автор — лише ненависть до поляків, а її, мовляв, там не було.

„До організування української суспільности на Волині покликав воєв. Юзефський багатьох емігрантів з В. України, визнавців політичної тези Отамана Петлюри, а саме відбудови української держави, спираючись за піддержку і союз Польщі. З новим воєводою зявилися в Луцьку петлюрівці: Петро Певний, Скрипник, Бура та інші. Прийшли як нові люди, щоби врости в терен та у свої руки взяти керму душ волинського українського села. Застали сильні впливи, з якими мусіли боротися, а печать „реєстрових козаків пана воєводи" не влекшувала недовіря до них волинського селянина. Вони йшли на селу намагаючись обіцянками та ще більше фразами переліцитувати противників.

І далі читаємо: „не було би в цьому нічого дивного, якби не фальшиве становище. **Максимальна національна програма українців на землях Польщі не до здійснення; навіть найкорисніше положення для української меншости у рямцях інтересу Польщі буде для українців завжди компромісом. І було би політичною нечесністю розбудовувати надії в українськім населенні, яких польська держава не буде могти супроти них здійснити. Хіба, що ми (читай: поляки) рішились би створити з наших мішаних теренів український Піємонт, але таке становище вимагало би переставлення цілої польської політики, не лише національної, на зовсім інші шляхи".**

Свою другу статтю кінчить автор так:

„Діячі Українського Волинського Обединання не вросли в терен. Створили групу чи кліку, яка не мала ніякої піддержки в терені, не здобулися на найменшу самостійність. Не зуміли виховати місцевих діячів, видобути їх зі селянської маси, а цеж повинно бути їх засадничим і найгіднішим завданням. Кажемо, що не зуміли — є такі, які запевняють, що не хотіли, що просто побоювалися конкуренції нових діячів, які би виросли з терену, мали дійсні впливи і дійсне довіря села та які могли би відсунути їх самих у тінь. Ця роля прибудівки до адміністраційної влади не могла вдоволити чесніших, амбітніших і щиріших діячів зі самого УВО. Саме натискові тих діячів слід завдячувати обмеження впливів універсального голови пос. Певного, фактичного диктатора УВО і мужа довіря воєв. Юзефського. Спадщину по пос. Певнім в УВО обняв пос. Тимошенко. Чи враз з цією зміною дійде до зміни метод і регенерації духа в УВО — виявить час. Дотеперішній дорібок волинської політики цих завдань напевно не влекшить."

Що буде з комітетом неінтервенції?

РИМ, 19. 11. ПАТ. Тутешні закордонні пресові кола дискутують над тим, чи після визнання уряду ген. Франко Італія виступить з лондонського комітету неінтервенції. Цікаво, як на недавній італійський крок зареагує СССР, зокрема чи під тим претекстом не виступить з комітету неінтервенції; в такому випадку Італія певно поступила би так само. Італійські півурядові кола не дають ніяких інформацій.

—o—

Рішення Великої Фашистівської Ради.

ОФІЦІЯЛЬНИЙ КОМУНІКАТ.

РИМ, 19. 11. ПАТ. Велика Фашистівська Рада покінчилася нині над раном в 4. годині. Після звіту Мусолінія вона ухвалила такі резолюції: 1) Апробує акцію марш. Граціяні, що завойовує й пацифікує решту Абісинії; 2) стверджує, що необхідно приспішити **воєнну підготову, зокрема у морській та повітряній ділянці;** 3) з нагоди роковин санкцій стверджує, що необхідно змагати до максімум господарської автономії, зокрема в ділянках необхідних для національної оборони; 4) затвердити берлінський і віденський протокол; 5) вповні апробувати політику амб. Грандія супроти Еспанії та Англії.

Опісля Вел. Фащ. Рада вибрала комісію, яка має зредагувати пропозиції про склад і діяльність нового парляменту та предложити їх завтра Раді.

РИМ, 19. 11. ПАТ. В 2. год. вночі появився комунікат такого змісту: Велика Фашистівська Рада зібралася вчора в 22. год. у женевській палаті. Мусоліні виголосив двогодинне експозе про міжнародне положення і про внутрішню політику. Мін. Чіяно здав звіт про віденські й берлінські наради, відчитав протоколи тих нарад та описав хід побуту в Будапешті. Наради йдуть дальше, а день проголосять рішення.

Перший раз Вел. Фашистівська Рада не закінчила нарад до 4-ох годин і що не проголошено комунікату того самого дня. Звичайно, коли рада має перед собою дуже важні постанови, перериває засідання до другого дня. Загально припускають, що з огляду на дуже важний предмет нарад члени Ради постановили видати рішення ще того самого дня.

Червоні ломлять право народів.

ЗАСУДИЛИ НА СМЕРТЬ КОНСУЛЯ.

АСУНЦІОН, 19. 11. ПАТ. Міністр закорд. справ звернувся до мадридського уряду з проханням помилувати парагвайського консуля з Більбао Мартінеза Аріяса, якого засудили на смерть.

НЕ ХОТІЛИ ВИПУСТИТИ ЧУЖИХ КОНСУЛІВ.

ПАРИЖ, 19. 11. ПАТ. Як повідомляють з Перпіньяну, Гватемала відкликала з Барсельони свого ген. консуля, Сан Сальвадор — начальника свого консуляту; як відомо ті дві республики вже визнали уряд з Бургос. Революційний комітет не дозволив обом консулям виїхати ані пароплавом ані поїздом. Тоді вони вскочили до поїзду, що відходив до Франції і з револьверами в руках переїхали кордон.

3.000 червоних полягло за один день.

СЕВІЛЛЯ, 19. 11. ПАТ. Підчас вчорашніх боїв у Мадриді полягло коло 3.000 вояків червоних військ, з того 700 вояків т. зв. міжнародного відділу.

НИНІ ВНОЧІ ЗНОВУ ЗБОМБАРДУВАЛИ МАДРИД.

МАДРИД, 19. 11. ПАТ. Нині в год. 2.30 нац. літаки знову бомбардували Мадрид і бомби вибухали у різних дільницях. Як кажуть, шкоди дуже великі; подробиці невідомі. Радіостація команди оборони Мадриду, що займає тепер палату міністерства шляхів, заявила через радіо, що „Мадрид вовсім готовий до оборони".

НАЦ. ВІЙСЬКА ФОРСУЮТЬ РІКУ

Всі війська ген. Барроа разом з гарматами й повзами переправилися учора через ріку, що її сфорсував також відділ полк. Телля. На відтинках Робледо і Чавелля червоні відступили, залишаючи чимало воєнного матеріялу і 150-ох убитих.

На північному відтинку нац. війська дальше наступають, під Аскаріялем переслідують ворога. На інших відтинках сильний артилерійський вогонь.

Шкоріть наш часопис!

УКРАЇНКА ВАРШАВИ.

АКАДЕМІЯ В ЧЕСТЬ І. ФРАНКА.

(КТВ.) Союз Українок-Емігранток у Варшаві при співучасти Української Секції Орієнталістичного Кола Молодих при Східному Інституті влаштував у неділю 15. ц. м. академію в честь Івана Франка. Програму академії виповнили: референт п. К. Чайківської, деклямація (пролог до „Мойсея") п. Н. Попович-Юрчинської і три хорові продукції, що їх виконав мішаний хор під управою полк. С. Сологуба.

В академії взяло участь численне українське громадянство та студентство. Рівень академії — пересічний. Найкраща безсумнівно деклямація. Декорація салі естетична.

Союз Українок-Емігранток виказує в цьому році більшу рухливість: тиждень тому відбулась його заходами українська вечірка з танцями.

ВІДЧИТИ В „ПРОМЕТЕЇ".

(КТВ.) В четвер 12. ц. м. на тижневому зібранні „Прометея" виголосив проф. Р. Смаль-Стоцький відчит на тему: „Прометейський рух", в якому змусив змагання прометейських народів, накреслив провідні лінії їх національних ідеалів та опершись на історичних фактах, представив сучасний стан визвольницької пропаганди, яку ведуть представники поневолених червоною Москвою народів серед вільних націй цілого світу.

Відчиту вислухало багато запрошених гостей. Замітне, що особливе зацікавлення акцією „Прометея" виказує польський літературно-публіцистичний світ.

ОРІЄНТАЛЬНЕ КОЛО МОЛОДИХ.

В пятницю 13. ц. м. відбулася врочиста інавгурація академічного року в Оріент. Колі Молодих. Салю Східного Інституту заповнила численно публика. В програмі вечора було багато промов, з яких найцікавіші — промова ред. В. Бончковського і проф. О. Гурки. Проф. О. Гурка в короткій, але цікавій промові закликав згуртовану в О. К. М. молодь, щоб у своїх студіях над народами ближчого й дальшого Сходу керувалась виключно правдою, бо тільки глибокі студії можуть дати зрозуміння душі народу.

Цікавою точкою інавгураційних сходин був ще реферат п. Радванського про мілітарний потенціял СССР.

Існуюча при О. К. М. від 5 років Українська Секція приготовляється до енергійної діяльности.

Спеціяльно видана однодівка О. К. М. приносить дещо матеріялу про її досьогочасну діяльність.

Українська Секція має характер ідеольогічний. Мета її — інформувати та зацікавити польське громадянство українським незалежницьким рухом. Заложив її в 1931 р. п. К. Симоновлевич, опікуном є ред. Бончковський. Праця Секції йде у двох напрямах: внутрішньому й зовнішньому. Секція влаштовує дискусійні вечорі, курси української мови й виклади української літератури. З секцією співпрацювали: Н. Лівицька-Холодна, проф. Зайцев, І. Липовецький, сен. Седлецький та ін. Секція має постійний звязок з краєвими українськими товариствами. Активних членів має секція тепер рівно 20.

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ У ВАРШАВСЬКОМУ РАДІО.

(КТВ.) Український Національний Хор ім. М. Лисенка під управою п. С. Сологуба виступить на днях у варшавському радіо з концертом української національної пісні.

Дир. Сологуб у порозумінні з українськими музичними колами готовиться до належного вшанування Лисенківських роковин. Є проект виставити у Варшаві фрагменти української опери. Цю щасливу думку варто піддержати. Польська музична критика вже віддавна підкреслювала потребу показати столиці вартість української мистецької музики, бо дотепер відбувались тут концерти виключно народньої пісні.

В листопалі — місяці українських інвалідів зберіть жертви від знайомих та вишліть на адресу: УКТОДІ, Львів, Потоцького ч. 48.

Зміна в уряді УССР.

(ВУ) Центральний виконавчий комітет УССР назначив Петра Дрозденка заступником нар. комісаря пільництва, на місце Льва Гончівського.

Довкола протисовітського фронту.

НАПАД „ТАЙМСА".

ЛЬОНДОН, 19. 11. ПАТ. „Таймс" у вступній статті небувало гостро атакує Японію за те, що — як кажуть — заключила порозуміння з Німеччиною й Італією проти СССР. Стаття написана, напевно за відомом англ. міністерства закордонних справ, отже можна її уважати за дуже знаменний вислів поглядів англ. офіційних кол на цю справу.

„Таймс" пише: Японія ще буде жалувати, що приступила до цього порозуміння, опертого на ідеольогічних симпатіях. Господарські користи з того порозуміння Японія може й буде мати, ще важніше для неї порозуміння між японським та німецьким штабом — але пощо було це робити під доктринерськими кличами „святої війни"? Британська політика не має наміру анґажуватися на боці доктринерських угрупувань.

ВІДПОВІДЬ „ТРІБУНИ".

РИМ, 19. 11. ПАТ. Льондонський кореспондент „Трібуни" обширно обговорює виступ „Таймс-а" проти німецько-японського порозуміння. Годі — мовляв — приписувати цілому англійському народові погляди „Таймса", але цікаве, що „Дейлі Телеграф", пише, що Англія не дасть себе втягнути до блоку протисовітських держав. Таке саме заявив англ. віцеміністр закордонних справ італ. амбасадорові в Льондоні. Дотепер в Льондоні дуже нерадо говорили про японську небезпеку та вірили в можливість порозуміння. Нинішнє становище англійської преси виявляє, що Англія більше боїться Японії, ніж СССР. Таке становище може Англію пхнути на шлях дальших помилок.

СТАНОВИЩЕ ІТАЛІЇ.

РИМ, 19. 11. ПАТ. Італійські півофіційні кола інформують, що італ. уряд відноситься до німецько-японського порозуміння з резервою, але ним цікавиться, бо комунізм загрожує Італії.

—o—

Чого нам недостає?

Тоді як давніше предметом товариських розмов були майже виключно питання з обсягу мистецтва, літератури — вкінці політики, — то сьогодні рішальну ролю у вимінї думок грають господарські справи.

В часі одної такої розмови хтось недавно висловив парадоксальний погляд, що одним з чинників, які впливають на зріст труднощів, є цілковитий брак спекуляції. У часі війни і безпосередньо по війні, говорив цей прихильник парадоксів, скрізь шниряли военні спекулянти і це було без сумніву одною із суспільних проказ, але побіч тих мантіїв... находили спромогу заробітку інші. Сьогодні щоправда нема спекулянтів, бо всього є вдосталь і нема чим торгувати, але також за чесний заробіток не є легко.

Розуміється, отсю тугу за спекулянтами треба трактувати так, як вона на це заслуговує, себто гумористично, але, як в кожній, так і в тій неправді є дрібка правди.

А це зерно правди є саме в тому, що маємо за мало людей рухливих, таких, щоб вміли використати кожну кон'юнктуру та впровадити у господарське життя трохи оживлення.

А ті, що їм не збуває на здібностях у тому напрямі, найчастіше не орудують відповідними засобами і мусять зрікатись своїх, нераз дуже пожиточних планів.

Чи є спосіб як добути ті конечні засоби? Відповідь на це питання найдемо, якщо прочитаємо табелі виґр Державної Льотерії. Чейже що-місяця росте число поважних капіталістів, що легко можуть причинитися до значного оживлення обміну і продукції, коби лиш їм не бракувало енергії і вміння.

А щодо приповідки „дурний має щастя" то вона зовсім не виправдується там, де треба передбачувати і думати.

Оці саме енергійні і здібні люди повинні передусім звернути увагу на те джерело добуття потрібних їм оборотових засобів і придбати собі льос Державної Льотерії.

„Пімстимо Салянґра".

ТЕРОР ГЕНЕРАЛЬНОЇ КОНФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ.

ПАРИЖ, 19. 11. ПАТ. На домагання прем. Блюма і родини прокуратура в Ліль почала дохождення про **причину смерти Салянґра.** Вчора вечором лівиця уладила в Парижі маніфестації, лунали окліки: **„Пімстимо Салянґра",** „Хай живе Блюм". У редакції „Фіґара" **вибили шиби.** Поліція розігнала маніфестантів. Всі партії „людового фронту" **вислали соціялістичній партії висловн співчуття і солідарности,** нападаючи на „професійних клеветників".

Комунікат соціялістичної партії стверджує, що причиною смерти Салянґра була **„гидка кампанія"** і кінчиться словами: **„Салянґро мусить бути останньою жертвою фашизму".**

Професійний союз друкарських складачів заявив соц. партії, що відомий правий тижневик „Ґрінґуар", який друкував напади на Салянґра, вже не появиться. Начальний редактор „Ґрінґуара" осудив це рішення в комунікаті; він закидує, що Ґенеральна Конфедерація Праці хоче тим способом розтягнути контролю над усіми царинами життя і не шанує політичної незалежности.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Арабські повстанці з Палестини відступили крізь арабську пустиню до Іраку. По дорозі бедуїни виїздили масово проти них і витали овацийно, подібно як і багдадська молодь. Уряд Іраку заопікувався всіми 78-ми повстанцями, дав їм повне утримання і правдоподібно приймуть їх на державну службу. Англійські літаки не зачіпали відступаючих повстанців.

У Латвії відбулося вчора національне свято.

У СССР йдуть великі облави на троцькістів. М. ін у Москві арештували 5 визначних сов. журналістів, 3-ох директорів фільмового тресту і 30 осіб з персоналу тресту.

Французький міністр торговлі Поль Бастід виїде мабуть до Білгороду і Анкари, щоб скріпити торговельні взаємини.

Британське міністерство летунства закупило 40.000 моргів на будову нових летунських майданів.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

Листопадові роковини.

ЛИСТОПАДОВА АКАДЕМІЯ В БЕРЛІНІ.

Заходом Української Громади в Німеччині відсвяткувала українська кольонія в Берліні листопадове свято дня 8. ц. м. в салі Ляндверкасина. Філія Громади в Дельменгорсті коло Бремн святкувала врочисто листопадові роковини у себе в дні 1. ц. м. при участи делеґатів з Берліна. Гріменська Філія святкувати буде щойно 29. ц. м., а саме через місцеві умовини і брак салі в попередніх неділях.

В Берліні 1. листопада ц. р. зложено від Громади та українського студентства в Берліні вінки на могилі державного секретаря військових справ полк. Д. Вітовського, 8-го листопада рано відправив український парох Німеччини о. д-р Вергун Службу Божу і панахиду за полеглих за волю України та виголосив відповідну до хвилини проповідь. Співав хор українських студентів під дир. п. Зарицького підчас Сл. Божої та п. Евг. Цимбалістого підчас панахиди.

Вечором в год. 8-ій відкрив академію коротким вступним словом голова Громади п. Скоропис-Йолтуховський. Доцент д-р Б. Крупницький у своїому рефераті зясував в історичному насвітленні відношення европейських народів до українських визвольних змагань та прийшов до висновку, що Европа не ставилась до наших змагань за волю і незалежність так прихильно, як напр. до фінляндських, ірляндських, чеських, польських, грецьких, сербських, болгарських та ін. Підчеркнув теж, що Европа цікавилась українською справою хіба тоді, коли на політичних овидах зарисовувалась можливість воєн, або інтерес ослаблення Росії. Тому й тепер, коли йде до зудару західно-европейського світу з большевицьким сходом, українська справа набирає особливої ваги.

Другий промовець академії, пор. Української Армії інж. В. Мельничук, подав привабним низку цікавих споминів з листопада 1919 року, коли обі Українські Армії опинились у так зв. чотирокутнику смерти. Третім бесідником був м-р А. Фіголь. Суттю його аналізи нашої програної було широко доказуване твердження, що ніхто інший, лиш ми самі завинили. Як консеквенція програної є між іншим і українська скитальщина по берлінських, пражських, паризьких та інших бруках з усіма матеріяльними та моральними наслідками кожної еміґрації. М-р Фіголь зупинився довше над проблемою нашої сучасности і майбутности та знайшов на це одиноку розвязку, а саме грунтовне перевиховання нас самих, грунтовну переміну нашої психіки. Мусимо плекати в собі цінности, завдяки яким інші народи стали пануючими і могутніми.

Академію закінчено відспіванням наших національних гимнів. На заклик голови привязні українці в числі 50 осіб зложили 31 н. марок на українських інвалідів і 10 н. м. на покриття коштів уладження академії.

—o—

СИНА ПРІМО ДЕ РІВЕРИ ЗАСУДИЛИ НА СМЕРТЬ.

АЛІКАНТЕ, 19. 11. ПАТ. Людовий трибунал засудив Хозе Антонія Прімо де Рівера на смерть, а його брата Міґуеля на 30 літ вязниці.

—o—

НОВИНКИ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— Футра жіночі і чоловічі та ріжного роду футряні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 30-7

— Піяністка Галя Левицька гратиме в неділю 22. ц. м. в Малій салі Муз. Товариства ім. Лисенка. В програмі 3 сонати Бетовена, найбільш характеристичні для трьох епох творчости композитора. Початок в год. 7.30 веч. Вступ за програмкою. 3084

— В Українському Лікарському Товаристві чергові сходини членів у пятницю дня 20. листопада ц. р. в год. 7. вечором. На сходинах реферат п. н.: „Санітарна організація великих міських осередків". 3083

— Дансінґ заходом Української Захоронки 21. листопада в салях Бесіди від год. 5—11.

— Подяка. Громадянський Комітет Пань і Панів, Прихильників Рідної Школи, улаштував у Львові 7-го листопада ц. р. равт у користь Рідної Школи з приходом 1.207.61 зол. Президія Головної Управи РШ. складає цією дорогою щиру подяку всім ВП. Паням і Панам Комітетовим за труд і працю в улаштуванні равту, п. проф. Суховерській і п. Дарії Нижанківській за ласкаву безкорисну участь у виведенні артистичних танків, усім нашим Установам за ласкаві датки і нашій пресі: „Ділові", „Новому Часові" й „Українським Вістям" за оголошування.

— Президія Головної Управи Рідної Школи.

— Виклади Товариства Українських Кооператорів у Львові. В понеділок 23. листопада відбудеться корреферат **інж. В. Несторовича** до реферату сен. О. Луцького на тему: „Кооперативний і приватницький світогляд". По рефераті дискусія. В четвер 3. грудня буде черговий виклад сен. **Ю. Павликовського** з циклю викладів на тему: „Роля кооперації в державному будівництві на В. Україні". В суботу 5. грудня відбудеться виклад **д-ра К. Коберського** п. н. „Ідеольоґ польської кооперації Едвард Абрамовський". Виклади відбуватимуться в салі „Української Бесіди" при вул. Рутовського 22, початок точно в год. 18-ій. Вступ за добровільними датками.

— Головна Рада „Відродження" повідомляє оцим своїх львівських членів і прихильників, що в неділю 22. ц. м. в год. 17. в домівці Т-ва при вул. Чарнецького ч. 26, партер, відбудуться ширші сходини членів Т-ва з викладом проф. Юліяна Каменецького з Рогатина на тему: „Незломність переконання". Вступ вільний. Гостям раді. На черзі назначена низка рефератів, що відбуватимуться кожночасно в домівці Т-ва „Відродження", про які Головна Рада „Відродження" в свій час повідомить.

— Відчит в Українськім Науковім Інституті в Берліні. В пятницю 20. ц. м. відбудеться у відчитовій салі Українського Наукового Інституту в Берліні відчит в українській мові д-ра М. Антоновича на тему: Звідомлення з моїх дослідів у данцігському Державному Архіві. Початок відчиту в год. 8. вечором.

— Українка. В англійськім місячнику „The Chrysostom", присвяченім справам східнього католицизму, появилася в жовтневім числі ц. р. стаття о. J. La Farge про Митрополита А. Шептицького. Автор згадує Митрополита як великого діяча церковного і провідника народу. У звязку з особою Митрополита пише о. La Farge про наш край, про наші еманципаційні змагання і пророкує велику і світлу будучність українському народові. **— Яр. Ч.**

— **Відчит з астрономії.** Львівська філія Т-ва Прихильників Астрономії повідомляє, що в суботу 21. листопада 1936 р. в год. 18 веч. у салі Геольогічного Інституту львівського університету при вул. Длугоша 8. відбудеться засідання з дискусією, на якім проф. Маріян Войтович виголосить відчит п. з.: „Фізичні прикмети нерегулярних мряковин" — зі світлинами. Вступ вільний.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні кляс. держ. льотерії впали м. ін. такі більші виграні: 10.000 зол. на ч. 19390 132741, 5.000 зол. на ч. 135174, 2.000 зол. на ч. 79086 135659 174900, 1.000 зол. на ч. 41926 42041 76416 133050 114840 143128, 500 зол. на ч.: 18138 33307 72783 133618 140109 163346, 400 зол. на ч.: 13813 23188 28739 42049 47420 51217 80576 110825 123664 155333 168108 187312 190195.

— **Вислід недільної збірки на зимову допомогу.** Збірка до пушок, що її перевели мин. неділі у Львові дала суму 11.237 зол. 32 сот.

— **Не вільно переводити збірок у школах.** Міністерство внутрішніх справ видало новий обіжник, який загострює заборону проти переводження надмірних збірок у середніх і народніх школах. Така заборона обовязує вже від давна, але її не завжди придержувались по школах. Тепер міністерство пригадує, що всі збірки по школах дозволені тільки за дозволом вищої шкільної влади. Одночасно новий обіжник поучує управителів шкіл, що збірки в ніякім випадку не можуть переступати устійненої норми і не можуть бути більші, як 1 сот. місячно від дитини у народній школі і 25 сот. від учня в середній школі.

— **Заворушення на польських університетах.** Ендецька університетська молодь уладнила на варшавській політехніці бурхливі демонстрації на викладі проф. хемії Вольфке. Студенти викрикували і називали проф. Вольфке жидом і масоном. Відтак кинули димні свічки, обкидали професора гнилими яйцями, побили кількох студентів жидів, здемолювали викладову салю і знищили проекційний апарат і т. д. Авантури перенеслися з політехніки на вулицю, де побили одного адвоката жида і кількох прохожих жидів. Також у Кракові на медичнім факультеті прийшло до студентських протидівських заворушень, а саме інцидент скоївся на тлі окремих місць для жидів. Жиди жалувались перед проф. Левковичом на ендеків і просили його інтервеніювати, одначе проф. Левкович відмовився, кажучи, що ціла справа його нічого не обходить.

— **Розправа проти двох адвокатів.** У львівськім городськім суді ведеться розправа проти адвокатів Войцеха Дзедзіца зі Львова і Бардаха з Борислава. Обвинувачує їх обох прокуратор за те, що продовж кількох літ систематично ударемнювали екзекуцію 750.000 зол. Ціла справа виглядає так: Нафтовий промисловець із Дрогобича Е. Бінзер продав свої уділи в копальні нафти „Чеслав Сосновський" за 700.000 зол. чужинцеві Рускінові з Парижа. Тому, що Рускін як чужинець не міг перевести інтабуляції на своє прізвище без дозволу ради міністрів, заложив у порозумінні з адв. Дзедзіцом спілку зі закладовим капіталом 101.000 зол., одначе вплачено тільки 15.000 зол. Спілка перебрала в посідання продані уділи й дала йому, як відтак виявилося, безвартісні векслі. Бінзер зорієнтувавшись, що став жертвою обману, заскаржив спілку обманців до суду і дістав присуд Найвищого Суду, що признавав йому право до екзекуції 750 тисяч зол. Обвинувачені недопускали ріжними адвокатськими закарлючками до екзекуції цієї суми і довели Бінзера за 8 літ до повної руїни. На розправі промовляли вже прокуратор і оборонці. Присуд проголосять у суботу 21. ц. м.

— **Присуд на лікаря-комуніста.** В Станиславові покінчилася розправа проти лікаря повітового шпиталя Едварда Фріда, якого обвинуачували за комуністичну діяльність і пропаганду серед війська. Фріда засудили на 4 роки вязниці із зачисленням слідчого арешту з позбавленням громадянських прав на 5 літ.

— **Львівська хроніка.** 19-літня Ванда Гута намагалася скінчити самогубством і підрізала собі вчорашньої ночі горло. Каритка поготівля відвезла її непритомну до шпиталю. — Авто потрутило на вул. Янівській 8-літнього Івана Гольда, який дістав п отрясення мозку. — Вантажний віз трунув на вул. Полтвяній Салю Гальку, яка зломила ключицю. — В Лисиничах під Львовом у фабриці вибух знову новий, окупаційний страйк. Робітники застрайкували проти виповідження праці делегатові робітників Шмоневському. — Поліція арештувала Степана Гупала за бігамію. Перший раз Гупало оженився у 1934 р. з Михайлиною Варенькою, яка мала 1900 зол. По 3 місяцях побив жінку і вигнав її, забираючи їй готівку й виправу. Якийсь час жив із любовницею Анною Бурою, а в липні ц. р. оженився з Катериною Банат, що мала 1600 зол. Перша жінка довідалась про друге подружжя і повідомила про це поліцію.

— **Краєва хроніка.** В лісі Юрка Кошляка в Косові привалило зрізане дерево Василя Кошляка, який згинув на місці. — У Стрию застрілився з автоматичного карабінку Альфред Маріян Сімон, уч. II. кл. місцевої гімназії. Причиною самогубства була суперечка з мачохою, яка робила йому докори тому, що він не написав шкільної задачі. — Невідомі справники украли з хідника при вул. Конопніцької у Станиславові 200 бет. плит. Поліція веде слідство і шукає за справниками цієї крадежі. — Слідчий суддя приказав арештувати Н. Розенбека урядовця пов. коломийського дорогового уряду. Арештований є замішаний в аферу цього уряду. — В Городенці ствердила санітарна влада багато випадків кіру і шкарлятини. На доручення санітарної влади замкнули всі місцеві школи до 5. грудня ц. р. — В Тернополі розвісив хтось на паркані при вул. Дорошаа транспаренти з написами в українській і польській мові: „Хай живе революція пролетаріяту!" Поліція веде слідство. — В Ярославі вибух окупаційний страйк у фабриці медяників Станислава Гургуля тому, що працедавець видалив 15 робітниць із праці. — Ізаак Полляк зі Станиславова продавав селянам камінчики до запальничок, що їх сам фабрикував. Робив це так, що фарбував на темно зернята ржи і продавав їх відтак як камінчики. За обман засудили Полляка на 6 місяців вязниці.

— **Зогнилі консерви в СССР.** Московські часописи розписуються широко про жахливі санітарні умовини у совітських фабриках консерв, зокрема у фабриці московської кооперативи інвалідів „Дружба". Ця фабрика провадить продукцію консерв в умовинах, які навіть совітських журналістів жахають. Всі консерви гниють, неприємно воняють і не надаються зовсім до ужитку. Згадана фабрика перероблює всі помідори, орігки, цибулю, бульбу й капусту, що гниють по магазинах.

— **Протижидівські заворушення в Будапешті.** вибухли з новою силою. Мадярські студенти розкинули летючки, які накликували до демонстрацій під трьома головними жидівськими банками. Студенти вдерлися теж до викладових саль і візвали жидівських студентів, щоб вони 8 днів не приходили на виклади. Університету береже поліція.

— **Донька Красіна міліонеркою.** Донька відомого большевицького дипльомата Красіна вийшла в Парижі замуж за князя Рошефукальда і принесла йому в приданім величезні гроші. Комісар Красін дав був наказ у Росії конфіскувати добра російських багачів. Вже в 1917. р. переписав він на свою родину 37 міліонів золотих рублів. Після його смерти в 1934. р. його майна нарахували в Парижі на 60 міліонів зол. рублів. Пролетарська революція вийшла на користь — як бачимо — рідні Красіна.

— **Син Гандія вертається до будизму.** Недавно син Гандія приняв магометанську віру. Між батьком і сином прийшло з цього приводу до непорозуміння. Молодий Ганді не довго був магометанином, бо тепер знову вертається до будизму. Поворот до рідної віри відбудеться святочно в Бомбаю.

З кіна.

Кіно „ПАЛЯС": „Герой дня".

Героєм дня в Парижі стає електротехнік, що зовсім випадково жертвує свою кров, щоб рятувати від смерти славну артистку. Він не знає, чи це має таке велике значіння і чи ця артистка — велика, а зробив це тому, що його прохали. Завдяки такому вчинкові він стає славний на кілька днів, бо всі часописи поміщують його знимки і сама артистка виступає скрізь поруч із ним. Вона хоче зробити з нього, як з усіх, якими ближче зацікавилася, артиста і то в улюблених нею ролях трагіка. А що електротехнік має більше нахилу до комізму, то з цього виходить справді комічний епізод. Ця нова фільма з Морісом Шевальє, зроблена у Парижі, для парижан, у французькій мові, імовірно не буде подобатись поза Францією, тому, що до пустого сюжету дочіплені сцени та дотепи в занадто париському жанрі легкої іронії з сатиричною метою. Не диво, бо і на автора сценарія вибрали поважного письменника Шарля Вільдрака, який не зумів дати нагоди головному героєві проявити свій талант у справді веселих сценах. Щойно у другій половині фільми починається „гумор". Шевальє не має теж відповідних веселих партнерів, бо інші діючі особи — майже всі драматичні.

ДИВОГЛЯДИ.

ЗОЛОТО З ПОВІТРЯ

До французького патентового уряду прийшов перед кількома днями один мужчина, передав урядовцеві запечатану коперту і заявив: „Я хотів би дістати патент на одну машину..." Урядовець узяв до руки перо, щоб списати формальности і поставив звичайне питання: „Як називається ваша машина?" „Машина до виловлювання золота, срібла і платини з повітря". Урядовець привик уже був до ріжних чудацьких винаходів, але почувши такі слова, ледви утримав у руці перо. Правда, вже добували люди золото зі землі, води... Але з повітря?...

Непорозуміння швидко вияснилось, бо згадана машина була справді приладом, що виловлювала з повітря золотий, срібний і платиновий пил. Відомо, що по робітнях дентистів і золотарів, де виконуються ріжні предмети зі шляхотних металів назбирується у повітрі багато шкідливого для здоровля золотого пилу. Новий винахід дозволяє брати назад золото з повітря

—o—

Всячина.

З ТРЬОМА ДОЛЯРАМИ ДОВКОЛА СВІТА.

Донька американського промисловця гарна й ексцентрична 20-літня Гвін фан дер Рін вибралась перед кількома роками без грошей у подорож довкола світа. Вона звернулась спершу до видавця одного з великих нюйорських щоденників, який погодився видати після повороту її опис пригод і подорожі. Саме тепер, майже по дворічній подорожі вернулась Рін до Ню-Йорку. Заки появляться друком спомини панни Рін, подала вона плян своїх пригод і переживань. Молода дівчина виїхала з Льос Анджельос з трьома долярами в кишені і корабельною картою на подорож до Японії. В Японії заробляла панна Рін на утримання співаючи на вулицях американські пісні. Відтак мала посади: учительки англійської мови, дами до товариства, швачки і т. д. Другим етапом її мандрівки був СССР. В Москві і Владивостоку давала вона лекції крою, у Фінляндії виголошувала відчити про СССР. Найтяжче жилось їй у Парижі. Ледви животіла без праці і грошей. До Женеви зайшла пішки, а з Женеви вибралась до Льондону. В Льондоні дістала вона гонорарі за вислані статті до американських часописів. За ці гроші вернулась до Ню Йорку. Коли висіла з корабля на беріг мала в мошонці рівно... 3 доляри.

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Ростемо! Мин. тижня повстала у Станиславові нова торговельна станиця, якої брак дуже всі відчували. Заходом Союзу Українських Купців відчинено гуртівню під ф. „Купецька Поміч", яка поклала собі за завдання відтягнути українське купецтво Станиславівщини від чужих посередників. Віримо, що відтепер всі українські приватні купці будуть покривати свої запотребування лише в „Купецькій Поміч", даючи тимсамим очевидний доказ розуміння гасла „Свій до свого". Слід ще згадати, що „Купецька Поміч" буде мати постійно на складі вироби всіх наших фабрик, а лише в конечности продукти чужих фабрик. Отжак довголітні заходи Союзу Українських Купців увінчались нарешті успіхом, з чого тішиться все станися. громадянство, а не лише купецтво, бо кожна торговельна станиця — це здобуток не лише купців, але й усього громадянства. Молодій установі бажаємо якнайкращих успіхів!

Б. Л.

ДРОГОБИЧ.

Збори самоуправних радних у Дрогобичі. В дні 9. ц. м. відбулося в Дрогобичі зібрання українських повітових, волосних і громадських радних дрогобицького повіту при участи 132 радних. Зібрання відкрив пос. **Ст. Витвицький**, указуючи на значіння і завдання самоуправи. До президії нарад вибрано о. дек. Микелиту (члена Пов. Вид.), д-ра І. Мартинюка, члена самоуправної воєвідської ради та Гриня Скоропада, волосного радного з Гаїв Вижних. Звідомлення з праць Українського Клюбу Радних у Повітовій Раді зложив член Повіт. Виділу п. Гринь Когут, подаючи до відома зібраних вислід тої діяльности, вияснюючи повітовий буджет та вказуючи на трудне становище 9-ти українських радних серед усіх 27-ох членів дрогобицької Повіт. Ради. Про компетенцію поодиноких самоврядних установ та органів, про буджетове право самоврядування, вкінці про права української мови виголосив основний реферат д-р І. Блажкевич. Після того розвинулась жива та цікава дискусія, в якій промовляли: Теодор Гавриш про компетенцію для визначування платень самоврядних урядовців, о. сов. Микола Безь дотично прав тих урядовців, Михайло Фрайт про українські протоколи вас. гром. радських і волосних рад та про обезпечення від рухомостей, д-р Іван Мартинюк на ті самі теми, а також про обовязок волостей щодо удержування шкіл та про шкільні буджети. Гринь Ілик вказував на обов'язок про-

мадських рад боронити громадян перед надмірними оплатами дороговим вимоганням рекурсів. Сень Янів про справу мови й обезпеченни нерухомостей. Дискутантам відповідали пп. Когут Гринь, д-р І. Блажкевич, який м. і. тимсина зібраним законну постанову, що на українські письма самоврядні органи обовязані відповідати по українськи, вкінці пос. Витвицький, який подав до відома зібраних висліди нашої акції проти заведення примусу обезпечень від рухомостей, зокрема, що на дванацять волосних радних шість заявилося проти такого примусу і саме ті волосні ради, які мають більшість вибрану з української національної листи. При кінці візвав до переведення правильної організації українських радних по громадах і чотирьох волостях, де ще такої організації нема, у своїй клюби. Рішено візвати радних, щоб пильнували по самоврядних установах прав української мови, перевели організацію клюбову українських радних по всіх громадах і волостях та вносили від поодиноких громадських рад і населення протести проти примусового обезпечення від рухомостей.

СКАЛАТ.

Перед ліквідацією П. С. К. у Скалаті. Дня 13. п. м. відбулося засідання Надзірної Ради П. С. К. у Скалаті у присутности дир. Центросоюзу п. Мартюка. Обговорювано м. і. справу злуки П. С. К. Скалат з С. У. К. Теребовля. Одною з головних причин злуки є те, що обі кооперативні Союзи не мають відповідної скількости торгів. На один Союз потрібно найменше пів мільона золотих річних торгів. Чимало промовляє за ліквідацією П. С. К. у Скалаті і те, що не поглиблено в нас кооперативної ділянки, м. і. не налагоджено як слід збуту с.-г. продуктів. Одначе в дійсности і з річним оборотом та, зі збутом с.-г. продуктів справа не така зла. Ось кілька цифр: У 1935 р. загальний річний оборот Союзу осягнув 350 тис. зол., в цього за збіже коло 32 тис. зол., за яйця — 86 тис. зол. У 1936 р. піврічний більянс виказує коло 202 тис. зол. торгу, з цього за збіже 38 тис. зол., за яйця — 47 тис. зол., безроги — 20 тис. зол. Як бачимо, у цьорічнім відношенні до 1935 р. зросли цього року торги на с.-г. продуктах к. 70 тис. зол. Правда, це поширення збуту с.-г. продуктів поступає за повільно вперед. Справи будови збіжевого магазину поза анкетними ухвалами не рушено навіть з місця. На потрібних на будову магазину 15 тис. зол. зложено лише к. 80 зол. Одначе нема найменшого сумніву, що при більше енергійним і вмілим підході до збуту с.-г. продуктів можна торги значно збільшити, тимбільше, що в повіті є 66 сіл, при тому 42 кооперативи, які належать до П. С. К. Скалат. Отже є куди поширювати свою діяльність. Можливо, що деякі матеріяльні користи буде мати скалатська кооперація зі злуки з Теребовлею. Одначе загал через малу національну та кооперативну свідомість не зрозуміє як слід добрих інтенцій РСУК-у у Львові, тимбільше, що велика більшість проводу П. С. К. є в засаді проти злуки з Теребовлею. Колиж у пляні наших кооперативних централь є таки довести до злуки обох Союзи, то цю справу слід би вперед відповідно підготовити. Нам здається, що при вирішуванні ліквідації П. С. К. Скалат треба брати під увагу також спеціяльні тутешні суспільні відносини, головно те, що в теперішнім часі П. С. К. Скалат треба брати під увагу також спеціяльні тутешні суспільні відносини, головно те, що в теперішнім часі П. С. К. — це одинока в напільськім скалатськім повіті поважніша наша національна станиця. Думаємо, що замість ліквідації цієї української пристані краще булоб подумати про ожив-ження її діяльности.

ДЕЛЯТИН.

Вистава книжки. У звязку зі „Святом книжки", яке відбулося минулої неділі, відчинено в салях „Просвіти" в Делятині виставу книжки. Вистава викликала зацікавлення і відвідало її численно громадянство Делятина й округи. При цій нагоді продано вже кількадесять книжок.

Спорт.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ У. С. Т. „ПОДІЛЛЯ" В ТЕРНОПОЛІ.

Дня 15. листопада відбулися IX. звичайні Загальні Збори Українського Спортового Товариства „Поділля" в Тернополі. Присутніх на салі понад 70 осіб; вони у 90 проц. більна робітнича молодь. Інтелігенції за виїмком кількох старших громадян та 7-ох молодших на зборах ніби не було. Інтелігенція Тернополя не зрозуміла ще заги спортових організацій. Вона ставиться до них з упередженням — у найкращому випадку з резервою. Вона не вичуває духа хвилини. Всі її змагання спрямовані на економічні інституції, але загальні збори бідного, прикуреного саджею з розбитої печі „Поділля" її не цікавлять. Крайня пора змінити своє становище!

Щодо діяльности У. С. Т-ва „Поділля", то слід ствердити, що вона, як на його 30-літнє істнування за мала. У сусідів вона певно на яких 100 проц. представлялася би краще. Колиж візьмемо її у порівнанні з роками, що попередили ту діяльність безпосередньо, тоді признати треба, що і Видїл Т-ва і його члени свою працю і завдання виконали.

Т-во наше в діловому році 1935-36 уладштувало своїми власними силами 49 імпрез і крім цього брало активну участь та радо йшло з допомогою іншим нашим т-вам, коли тільки заходила потреба. Домівка Т-ва була відкрита щоденно і члени вповні з неї користали.

На рік 1936-37 вибрано такий Видїл: 1) інж. Никифорук Микола, голова, 2) д-р Чубатий Володимир, заст. голови, 3) мґр Скороденъ З., секретар, 4) Шумський І., скарбник, 5) Петро Чубатий, господар, 6) Гамулевичівна М. і Салевич О., члени видїлу. До Контрольної Комісії ввійшли: д-р Лисий В., Станислав Бабяк і Гарбовуч О.

З.

СПОРТОВИЙ ПОПИС ГІМНАЗІЇ „РІДНОЇ ШКОЛИ" В ЯВОРОВІ.

В неділю 15. п. м. в 5. год. веч. відбувся заходом спортового кужка „Явір" при українській гімназії „Рідної Школи" спортовий попис, що тривав більше ніж дві години і пройшов з повним успіхом. Велику салю „Народнього Дому" виповнила публика по береги. Спортові пописи гімназії „Р. Ш." мають уже в Яворові добру славу. Давніше, ще перед 1930 р. пластовий курінь під проводом проф. Івана Чмоли уладив кілька гарних спортових імпрез, в яких переважала тяжка німецька руханка. Тепер згідно зі шкільною програмою дозволена для учеників лише шведська руханка, може навіть більше доцільна, а з огляду на всесторонне плекання тіла виходить не менше ефектовно на сцені. Перший попис шведської руханки відбувся у грудні м. р., а минулої неділі — другий. Богата програма складалася з трьох частин. У першій: дефіляда вправляючих (коло 70 учеників та учениць); попис відкрив проф. Фарина. З черги Ол. Грицунь, уч. VII кл., в короткім рефераті підчеркнув, що руханка і спорт — це не тільки забава, але й уперта, послідовна праця та гармонійне виховування сильних характерів, виховування здорових тілом і духом людей загартованих до життєвої боротьби. У нас фізична культура скоро поширюється, але ще багато треба вперто праці над нею. Опісля 9 учеників IV. кл. виконало незвичайно справно і рівно шість трудних веж на кріслах; VII. кляса показала при музиці зразкову лекцію домашньої ранньої руханки. Другу частину започаткував оригінальний танок лещетарів укладу П. Левицької до музики Б. Левицького. Присутні на салі автори, професори Музичного Інституту та виконавці збирали рясні оплески. Дальше чотири жінські обози (відбивання, бокс, лещетарі, лижварка — С. Вишницька, шерм), прекрасно відтворювали поодинокі моменти руху. Дуже розвеселили публику рухові гри з линвою І. кл. Вправи на шведській скрині, що їх виконали найкращі руховики гімназії, виказували завинність та відвагу. В третій частині чотири ученики Велигорський, Гринкевич, Капусто, Пучник) відтанцювали „Запорожця". Дівчата нижчих клас виконали при музиці рівноважні вправи на лавочках. На кінець шісткові вежі, незвичайно тяжкі, але до подробиць рівно виведені. Попис закінчила дефіляда вправляючих у рухливих одягах з відзнакою — листком явора — на грудях та відспівання національного гимну. Приграваля гімназійна орхестра під проводом О. Микуловича, уч. VII. кл. У всім видно було руку енергійного провідника руханки проф. Романа Левицького та п. Уляни Сітницької. Незвичайно здайливо складена програма, солідне виведення та гарні строї подобались загально публиці.

Р. С.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Гаківкові змагання за середньо-европейську чашу не відбудуться вже цього року. Таке рішив міжнародний комітет гаківкового турніру унаслідок заборони Австрійського Гаківкового Союзу, який заборонив двом найкращим віденським клюбам В. А. Ф. і ЕКЕ брати участь у згаданих розгрівках.

В державній чеській Лізі відбудуться цієї неділі такі змагання: Русь — Братислава в Ужгороді, Славія — Кладно в Празі, Мор. Славія — Спарта у Брні, Простейов — Вікторія Пільзно в Простейові і в Пільзні Наход — С. К. Пільзно.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

УКРАЇНСЬКА ПЕДАГОГІЧНА ВИСТАВА У ЛЬВОВІ 1937. Програма й інструкції. Львів 1936. Накладом „Рідної Школи". Львів вул. Сикстуська 46. Стор. 16. ф. 16°.

НАЙНОВШИЙ КОЛЯДНИК. Старі й зовсім нові колядки та щедрівки, між ними веселі коляди Івана Сорокатого і дитячі коляди. Старі зібрав і справив та нові уложив Юра Шкрумеляк. Стор. 64. Ціна 80 сот. — Усі книжки накладом автора.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Ударна — по шляхті.

Совіти славні зі своїх ударних кампаній. Що раз то вискакує якась нова справа, яку треба провести ударною кампанією і тоді аж вуха вянуть від вигуків: у пресі, на „митингах" і тим подібних збіговищах.

„Всі за...!!"

„Кожний проти...!"

„Пожавити працю серед...!"

І тим подібне...

Хочби як одна країна не була щільно відгороджена від другої — то думка, ідея, помисл таки передістаються то сюди то туди. Не диво, що й по цім боці риської лінії неодно знайшло наслідувачів, а взявши зкраю от хочби ударні кампанії.

Пережили ми тут уже неодну менше чи більше ударну, менше чи більше болючу, а отсе переживаємо ще одну.

Тим разом: ударну кампанію по українській шляхті, по отих усіх Чайковських, Кульчицьких, Комариницьких, Матковських, Височанських і їм же ність числа.

Досить переглянути ілюстровану і неілюстровану сусідську пресу, щоб побачити як і куди ця кампанія іде.

Перед моїми очима ілюстрована газетка „Побудка" — суспільно-господарський часопис Підкарпаття. Заголовок червоною краскою на білім папері, в однім куті вінети крилатий гусарин трубить на розі, в другім підголений „на чуба" шляхтич (у сукмані і чоботах!) застромив шаблю в землю і сіє. Між тим якісь два герби, а взаду за гербами... обсмушені з лісів гори. (Це остання вийшло здається не з розмислом, зате дуже декоративно!).

Розгорнім цю „Побудку"...

„Листопад у житті Польщі" — стаття якби недокінчена.

„Посол самбірської землі у шляхти в Кульчицях"... — про віче посла Еккерта (чи також шляхтич? — прим. складача) серед наших людей, де він ні менше ні більше тільки так сказав: „Маємо також шляхту, цю еліту суспільности"... Посол з німецьким назвищем до гр.-кат. шляхти з українськими назвищами, в державі, що знесла шляхотські титули!

А на кінці „Побудки" сам цимес — „Відповіди Редакції".

З тих відповідей можна дечого навчитися, коли читач не заплачеться зі сміху так, що рядки розпливуться в сльозах.

Панові Сас Ортинському відповідає „Побудка": „Пишете, що в шляхотських селах має бути якнайбільше рим.-кат. костелів, щоб чесні християни могли врешті замість політики почути слово Боже... Погоджуємось беззастережно"...

Колиб я був редактором „Побудки", то додав би: „Ревіндикувати шляхотські церкви неправно забрані тому"... і поставив би перше-ліпше число.

Панові Топур Якубовському:

„Сердечно сміялись ми, коли прочитали в Вашому листі, що про організацію загородової шляхти довідались Ви з... „Діла".

Трохи смішно, трохи сумно і для „Побудки" і для нас. А як Вам, пане Топур?!...

Мокро! Холодно!
НІВЕА
хоронить і
плекає церу.

Пан Сас Височанський питає, чому стільки інтелігенції, що вийшла зі шляхти, почуває себе українцями.

„Трудно! — зітхає як міх ковальський „Побудка". В кожнім народі (аякже!) бувають перевертні.

Панове з „Побудки"! Сами не припускаєте скільки і де!...

Пан Сас Комариницький питає про галицьких боярів. На це дістав таку відповідь: „Бояри, то була така шляхта, але тільки на Білоруси і в Московії. В Малопольщі ніколи боярів не було".

Справедливо! Люблю правду, навіть якби була прикра. В Малопольщі з боярами було досить трудновато, хоч і туди вони заходили, коли над Вислою стояла таблиця: „Терра Рутенорум".

Гей-гей, Панове шляхта! Видали ви з себе Сагайдачного, Хмельницького, Кричевського, Богуна, Мазепу, а недавнощо Андрія Чайковського і ніду лаву добрих синів рідного народу! Чи справді вам з „Побудкою" по дорозі?

Відповіжте їй тими самими словами, що вона П. Сас Височанському:

„В кожнім народі бувають перевертні", а від себе додайте: „Не тільки зпоміж шляхти".

Галактіон Чіпка.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ШИРЕЦЬ:
20. XI. Циганський барон.
21. XI. Катерина.
22. XI. Вій.
23. XI. Муж двох жінок.

ЛЬВІВ-ЛЕВАНДІВКА:
24. XI. Циганський барон.
25. XI. Муж двох жінок.
26. XI. Дівча з Маслосоюзу.
27. XI. Отаман Пісня.
28. XI. Лев з Абісинії.
29. XI. Вій.

Великий Театр.

Пятниця, 20. XI. год. 7.30 веч. „Кавареньна".

Субота, 21. XI. год. 4. поп. „Скляна Гора", вистава для дітей; год. 7.30 веч. „Кавареньна".

Кіна.

АПОЛЬО: „Їх троє".
АТЛЯНТИК: „Вірна ріка".
ВАНДА: „Нужарі" і „Парнж у вогні".
ГРАЖИНА: „Спокуса".
КАСІНО: „Ада, це не личює".
КОПЕРНИК: „Під двома прапорами".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Віктор чи Вікторія". „Ковбой мільонером".
МІРАЖ: „Хто останній цілує".
МУЗА: „Рох-Марі".
ПАКС: „Шопен, співець волі".
ПАЛЯС: „Герой дня" з Мор. Шевальє.
ПАН. „Чу-Чін-Чав" („Алі-Баба і 40 розбійників") з Анною Мей Вонг і Фрицом Кортнером.
РАЙ: „Мазур" із Полею Негрі.
СВІТ: „Мазур" із Полею Негрі.
СТИЛЕВЕ: „Соната", ревія „Пікантний сосиз".
ТОН: „Багряна квітка" з Од. Кордою.
УТІХА „Пекло Китаю" та ревія.
ХИМЕРА: „Голос серця".

ФОТОПЛЯСТІКОМ.

(пл. Марійська 5.)

„Шінаго".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 20. листопада 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Концерт для молоді, 17.30 Твори Е. Темницького в вик. солістів, 20.45 Симф. концерт, **Прага** (470,2) 17.15 Смичк. квінтет Моцарта, 19.30 Популярний концерт, **Париж** (1648) 14.15 Вокальний концерт, 18.30 Концерт, 19.00 Словно-муз. авд. для жінок, 21.00 Фр. сонати на скр. і форт., 21.45 „Ле Капар Мандарен" муз. комедія Бедтса, **Білгород** (437,3) 18.00 Нар. пісні, 20.00 Опера, **Берлін** (356,7) 8.20 Форт. музика, 14.15 Легка музика, 20.30 Симф. концерт, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00, 20.10, 22.30 Музика, 21.00 „Пентезілея" драма Кляйста, **Мінхен** (405.4) 13.15 Танк. музика, 19.00 Орг. музика, 20.10 Пісоньки й музика, 22.30 Концерт на форт. і орх. ц-моль Манена, **Будапешт** (549,5) 12.05 Концерт балалайкової орх., 17.00 Цит. музика, 18.40 Скрипка, 19.50 Військ. орх., 20.50 Гітара, спів, 22.05 Сальон. музика, **Мілано** (368.6) 11.30 Розр. концерт, 16.00 Концерт хору з Академії св. Сесилії, 22.00 Камеральний концерт, **Рим** (420,8) 17.00 Скрипка, 20.40 Симф. концерт, 22.20 Концерт хору, 22.45 Танк. музика.

Субота, 21. листопада 1936.

Відень (506.8) 10.30 Нар. мельодії, 12.05, 13.10 Концерт, 15.00 Нар. пісні, 19.15 Форт. реціталь, 20.10 Віденські мельодії, Басо сопран, 22.50 Пісні ц. Марка Е. Рокита сопран, **Прага** (470,2) 15.00 Концерт сальон. орх., співані рефрени, **Париж** (1648) 13.15 Розр. програма, 14.15 Спів. реціталь, 17.00 Легка музика, 21.45 Реціталь Шарпентієра 1) Дідон, 2) Ля Бей Рун, **Білгород** (437,5) 12.00 Концерт, 18.00, 18.30 Нар. пісні, 19.15 Сербський вечір, **Берлін** (356.7) 8.30 Музика; 6.30 Розр. концерт, 19.00 Квартет г-моль Шуберта („Смерть і дівчина"), 18.00 Марші та воєнні пісні, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки Марг. Поланд сопран, Бордієн альт, 20.10 Весела програма, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 19.40 Форт. твори, 20.10 „Закоханий Вав-Вав" оперета Вальт. Гене, **Будапешт** (549,5) 12.05 Сальон. музика, 13.30 Концерт вок. квартету, 18.00 Фінляндсько-мадярський концерт, спів. реціталь, 19.00 Мадярські нар. пісні, **Мілано** (368,6) 12.50, 21.30 Орх. концерт, 20.40 Вок. авдиція, **Рим** (420,8) 17.15 Танк. музика, 21.00 „Аіда" оп. Верді (трансм. з м. театру в Больоні).

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 20. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Рухавка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на вині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для старших дітей: Поляки за океяном, 11.57 Сигнал часу, 12.03 З великої естради, гр. пл., 12.40 Освітлення при праці в домашньому господарстві, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Скватівські пісні, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Люсієнна Боє у своєму репертуарі, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Закордонні артисти як виконавці польських творів, гр. пл., 17.00 Фейл.: Поляки у Бразилії, 17.15 Концерт симф. орх., 17.50 Актуальна гутірка, 18.00 Спортові вістки, 18.05, 18.16 Спортовий порадник, 18.20 Вражіння з побуту у столиці Мексику, 18.30 Елі Саксон зі своєю орхестрою, гр. пл., Вимки з оп. „Гавайська цвітка", 18.40 Програмова скринька, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 Із зрібних і забавних річей (три гуморески) Петра Хойновського, 19.20 Із піснею по краю, 19.45 Оп. фрагмент, 20.00 Скрипка й альтівка (гутірка), 20.15 „У старій сирватці" муз. образці, форт., 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Легка музика, 21.40 Концерт польської музики, музика до Гетового „Фавста" о. Ант. Радзівіла з 1812 р. Возняк тенор, Гінтерівна сопран, Мазанек бас, мішані хори, орх., 22.30 „Метода п. презеса" скеч, 22.45 Танкова музика з гр. пл.

Субота, 21. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Рухавка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на вині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт з уч. двох фортепіянів, 12.40 Хліборобська скринька, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Театр Уяви для дітей: „Еміль і детективи", 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Наша програма, 15.35 Легка музика у вик. циганських орхестр, з гр. пл., 15.50 Три знаки зопиту, 16.00 Ліст: Концерт е-моль (Брайловський), гр. пл., 16.15 Концерт орх., 17.00 Концерт солістів (фортепіян, Тарно баритон), 17.50 Огляд видань, 18.00, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Рим. Тавбер співає пісоньки, гр. пл., 18.35 Альбом Підгалля, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Кольонії для Польщі, 19.30 На нар. нуту (В. Єнджеєвська, орх. мандоліністів), 20.30 Літературні новини, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт симф. орх., Сл. Орловська співа, 22.00 Виленська Зазуля, 22.30 Під знаком танку; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Подяка за щедрий дар.

Кружок „Рідної Школи" ім. Б. Грінченка у Львові дістав від фабрики пасти „ЕЛЕҐАНТ" у Львові вагон вугля (15 тон) і від „ЦЕНТРОСОЮЗУ" у Львові одну тону.

Тим щедрим даром школа є забезпечена опалом на цілу зиму.

Старшина Кружка ім. Б. Грінченка складає цим щиру подяку жертводавцям.

СТАРШИНА.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.98—89.55, Дол. американські 5.32.50 — 5.29.50, Долари канад. 5.31.50 — 5.28.50, Фльор. гол. 287.85 — 286.15, Франки фр. 24.72 — 24.58, Франки швайцарські 122.45—121.65, Фунти англ. 26.01—25.85, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.70—17.20, Кор. дан. 116.04—115.20, Кор. норв. 130.68 — 129.70, Кор. шв. 134.08 — 133.10, Ліри італ. 25.20—24.60, Марки фінл. 11.45—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95.50—95. Марки нім. срібні 122—115.

Акцій.

Банк Польський 111.50, Цукор 30.50 Вуголь 16.50, Ліліпон 14.75, 14.90. Островець 29—27.25, Стараховичі 35.75—36, Габергуш 40.75—40.50.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 67, 2 ем. 66.56, 5 конв. 53, 5 зал. 59, 6 дол. 70.25—70, 4 пром. дол. 47.50, 7 стаб. 481.

Заставні листи.

5 пр. Л. З. Б. Г. 51—53, 4 пр. Л. З. Бк Г. 41—43. 4 пр. ТКЗ. 41—43, 4 і пів пр. ТКЗ. 45—47, 4 і пів пр. БГК. 60—65, 4 пр. БГК. 60—65. 4 і пів пр. Л. З. Бк Гіп. 43—46.

Долярівка 47.50—48.50, 3 інвест. 1 ем 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65—67.

Збіжжя.

Львів, 19. XI.

За 100 кг. дьоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	24.25—24.50
Пшениця збор. червона	23.75—24.00
Пшениця одн. біла	24.00—24.25
Пшениця зб.	23.50—23.75
Жито шт. I	18.25—18.75
Жито шт. II.	18.00—18.25
Ячмінь одн.	20.75—21.00
Ячмінь на мливо	20.00—20.25
Ячмінь паст.	19.25—19.50
Ячм. на бров.	22.75—27.00
Гречка на мливо	22.00—22.50
Сім'я конопляне	31.75—32.25
Крупи гр.	38.90—39.50
Мука пшенична ст. гат. I в.	40.50—41.00
Мука пшен. ст. гат. I А	39.50—40.00
„ „ гат. I Б	39.00—39.50
„ „ гат. I Ц	37.50—38.00
„ „ гат. I Д	35.50—36.00
„ „ гат. II А	32.00—32.50
„ „ гат. II Б	34.50—35.00
„ „ гат. II Ц	34.25—34.75
„ „ гат. II Д	33.00—33.50
„ „ гат. II Е	31.00—31.50
„ „ гат. II Ф	29.50—30.00
„ „ гат. II І	27.00—27.50
„ „ гат. III А	20.25—20.75
„ „ гат. III Б	18.75—19.25
Мука пшенична паст.	16.25—16.75
Мука пшенич. разова до 95%	27.00—27.50
Мука житня витяг 0·30%	28.25—28.75
Мука житня гат. I. 0·50%	27.25—27.75
Мука житня гат. I. 0·65%	25.25—25.75
Мука житня гат II. 50-65%	18.75—19.25
Мука житня разова 0·95%	18.25—19.75
Мука житня посеред 65%	15.75—16.25
Висівки житні	10.75—11.00
Висівки пшен. грубі	11.50—12.00
Висівки пшен. середні	10.50—11.75
Висівки пшен. мілкі	11.75—13.75

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 19. ц. м.

Ціни за 100 кг. дьоко, дьоко вагон-станція заладування:

	льоко ст. заладов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	23·00—23·50
Жито збір. 691 гр/л. 3%	16·75—17.50
Ячмінь шшн. 621 гр/л. 4%	18·50—18·60
Овес легко задош. 444	13·75—14.00
Овес не задош. 456	14·00—14·25
Гречка 10%	18·50—19·00
Кукурудза жовта	14·50—14·75
Кукурудза червона	16·00—16.25
Коноп. сім'я	31·50—31.50
Соняшникове сім'я	31·75—31·75
Насіння дину 95%	41·00—42·00
Фасоля корона руч. в з м. 42	31·00—32·00
Фасоля „Різец" руч. виб. з м.	41.00—42·00
Фасоля шнальц. руч. виб. з м.	38·00—40·00
Фасоля нальц. спец. ручно вибир. з міш.	42·00—45.00
Фасоля краса рафована	24·00—26·00
Фасоля цукр. ручно виб.	30·00—31·00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канянки	115—120
Конюшина вільна від канянки 96 проц. чистоти	120—125

Жито, ячмінь і овес дальше подорожали. Тенденція на всі роди збіжа занижкова, на фасолю та олійні здержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 19. листопада п. р. кооперативним платив за: дьоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.80 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.85 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.85 „
1 л. молока	0.19 „
1 к. яець	4.70—4.80 „

Тенденція на масло, молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 19. XI. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг живої птиці, дьоко подвірп птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індичин I. кл., повногруді, зовсім товсті	0.95 зол.
Індики I. кл., повногруді, зовсім товсті	0.85 „
Курята I. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.50 кг.	0.85 „
Курки I. кл., товсті, без остріг, без вапняку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені I. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Кружок Студентів Українців у Вильні цією дорогою складає щиру подяку Українському Громадянству в Рівному за датки в сумі 43 зол. 30 сот. на побільшення нашої наукової бібліотеки, які зложено підчас літніх ферій на руки тов. Костецького Сергія, студ. прав. — За Виділ: Іван Малиновський, голова, А. Татура, секретар.

На підмогу для ЦеСУС зложив через Адмін. „Діла" М. Глинський, Заліщики зол. 3.50.

На Український Город зложила через Адміністрацію „Діла" Каса Стефчика у Стрию на Ланах зол. 8.—.

КУПНО - ПРОДАЖА

КУПНО ГОДИННИКА з справою довірл. Дешево купите добрий годинник у єдиній звісній пятьдесятьлітній католицькій фірмі ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ, Львів, Марійська площа 5. 3032 4—20

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПОТРІБНА особа, фахова, здорова до дітей (6 і 4-літн.). Зголошення з описом життя слати під Poste restante І. С. Бучач. 3078 2—3

РІЖНІ

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап, брокатів, таблеток crochet на вагу. Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 18-7

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 25-60

НЕДОСТАЧІ ПАНІ в біллю доповнить знаменито Фабрика „АСТРА", Львів, СИКСТУСЬКА 2. Строїні кольорові й білі сорочки 1.95, з мансуку 2.95, нічні модні довгі 2.90, теплі реформи 1.60, теплі комплети 2.60 та ін. 2912 2—?

ОГОЛОШЕННЯ.

Адвокат

Д-р Роман Перфецький

переніс канцелярію до

ЛЬВОВА, вул. Бляхарська 9

(побіч Ринку). 3086 1-2

ВИРІБНЯ РАДІО ТЕХНІЧНА

„WARRADIO"

урухомила спеціальний відділ усільних направ радіовідбірників і зміцнювачів. Довголітній досвід, відповідне механічне і лабораторійне уряджения дають гарантію, що всілякі направи, означування, доповнення, перебудови будуть виконані фахово, совісно і згідно з вимогами нинішньої радіотехніки.

Львів, вул. Янівська 37 „WARRADIO"
4/85 Тел. 230-33. 3—3

● РЯТУЄ ВОЛОССЯ ●
усуває перхоть - запобігає випадінню
ДАЄ ГАРНУ
буйну зачіску. 2738 2-12

Шукаєте праці? —

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 264 (14.5 | 3). Львів, неділя 22. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Побільшення обєму „Діла"!

Ідучи назустріч бажанням наших Читачів — ділимося з ними радісною вісткою, що вже 1-го грудня цього року „Діло" побільшує свій обєм: на 10 СТОРІНОК ЩОДЕННО і 12 СТОРІНОК ПІД НЕДІЛЮ при дотеперішній висоті передплати.

У звязку з цим Редакція вводить нові відділи, присвячуватиме щоденно одну сторінку газети щораз іншій ділянці українського громадського життя та взагалі підготовляє, щоб „Діло" у збільшеному обємі було найцікавіше і під оглядом змісту і свого технічного вигляду.

Тому до редакційного персоналу заангажовано вже нові фахові сили. Маючи теж на увазі велике зацікавлення українського загалу подіями у широкому світі — наше Видавництво перевело відповідні переговори та заангажувало кількох нових постійних закордонних кореспондентів. Тепер маємо вже власних кореспондентів у ВАРШАВІ та у таких закордонних містах: БЕРЛІН, ВІДЕНЬ, ПАРИЖ, ПРАГА, УЖГОРОД, РИМ, ЖЕНЕВА, БУКАРЕШТ, ЧЕРНІВЦІ, СОФІЯ і НЮ-ЙОРК.

Наші передплатники діставатимуть також вартісні БЕЗПЛАТНІ КНИЖКОВІ ДОДАТКИ, — про що ще докладно повідомимо окремо. Так само згодом повідомимо наших Шановних Читачів про всі інші зміни, які плянуємо на найближчий час, у звязку з реорганізацією нашого часопису.

В останніх часах ми стрінулись з ріжних сторін зі словами признання однаково за напрямок нашого часопису, як теж за дбайливість у виконуванні бажань наших Передплатників і Читачів, що їх вони висловлюють Редакції устно й письменно. Це признання виявилось у зрості числа постійних передплатників та більшому попиті на „Діло".

Не будучи підприємством, обрахованим на матеріяльний зиск, користаємо відразу з цієї обставини, щоб виявити свою добру волю супроти Ш. Передплатників і Читачів. Не жалуємо коштів, потрібних для збільшення обєму та поправи змісту часопису, однак одночасно звертаємось до Ш. Передплатників і всіх Читачів з просьбою — підтримати ці наші почини.

Можна це зробити тільки — 1) вирівнанням залеглої передплати, 2) точною надсилкою щомісячної передплати і 3) приєднуванням нових передплатників зпоміж своїх приятелів і знайомих! Звертаючись з цією просьбою до всіх наших Ш. Передплатників і Читачів — впевняємо їх, що дамо їм часопис, з якого будуть під кожним оглядом вдоволені.

Дальші зміни в уряді УССР.

(ВУ). Центральний виконавчий комітет УССР, заіменував Грися Дробу першим заступником комісаря легкого промислу, Олександра Лісовика першим заступником комісаря локального промислу, Олексу Пірогова другим заступником, Степана Барановського другим заступником комісаря совхозів, Семена Семенова другим заступником комісаря лісового промислу.

Паста до зубів АЛЬОЕ

в чисто цинових тубках

найкраще зберігає здорові зуби.

3095 1—1

УСУНУЛИ ГОЛОВУ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ СОВІТСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ.

(РО). Як повідомляють московські щоденники, в Київі усунено дотеперішнього голову союзу письменників в УССР. Сенченка; провід переняла колективна управа і секретаріят. До секретаріяту увійшли перш за все Корнійчук і Микитенко — драматурги, заслужені не літературною вартістю творчости, лише „благонадьожністю".

НОВИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У СССР.

МОСКВА, 20. 11. ТАСС. Перед военною колегією найвищого суду СССР почався процес проти групи троцькістів зі західного Сибіру. На лаві підсудних сидять: Носков, Хубін, Куров, Ляхенко, Андреєв, Коваленко, Леоненко, Печехонов і Штіклінг. Ім закидує прокуратор, що вони саботажами і диверсією в копальні Кемерово в рр. 1935—36 змагали до дезорганізації копальні вугілля і саботажу засобів транспорту і продукції та доцільно нарушували приписи безпеки.

ПЕРЕД 8. КОНГРЕСОМ СОВІТІВ.

МОСКВА, 20. 11. ТАСС. 8-ий надзвичайний конгрес совітів почнеться на Кремлі 25. ц. м. Він розгляне проект конституції СССР.

Британська дипльоматична інтервенція в Бургос?

ЛЬОНДОН, 20. 11. ПАТ. Як подає „Дейлі Мейль", брит. міністерство закорд. справ наказало телефонічно брит. амбасадорові Чільтонові негайно скомунікуватися з ген. Франком. „Дейлі Експресс" повідомляє, що досвіта виїхав з Іруну спеціяльний курієр з листом до ген. Франка, якому амб. Чільтон відраджує блькаду Барсельони.

АТЕНТАТ НА ЛЯРГА КАБАЛЛЄРА?

БАРСЕЛЬОНА, 20. 11. ПАТ. Тут заперечують вістку, яку подало радіо з Тетуану вчора в год. 19., немовби в Барсельоні дійшло до замаху на Лярга Кабаллера.

ЧОМУ ЕСПАНСЬКИЙ ШАРЖЕ Д' АФЕР УТІК З БЕРЛІНУ?

ПАРИЖ, 20. 11. ПАТ. Еспанська амбасада заперечує комунікат німецького уряду, що шарже д' афер валенсійського уряду Ровіра виїхав з Берліну добровільно. На ділі — заявляє амбасада — Ровіра виїхав щойно після замаху на нього, крадежі тайних документів (про що німецька поліція не зуміла дати ніяких вияснень), та після арештування еспанського віцеконсуля з Гамбургу Юрія Телля. Це — на думку мадридського уряду — доказує, що його представник у Німеччині перестав користуватися дипльоматичними привілеями.

Галицька Каса Ощадности у Львові

видає ощадностеві книжечки на покажчика або імення, золотові або в нод. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.

ВКЛАДКИ ощадностеві зложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.

ФОНД резервовий понад 4,200.000 золотих. 6/15

ЗА МАЛУ РІЧНУ ОПЛАТУ забезпечите найкраще своє майно, асекуруючись від огню й від крадежі — влому в єдиному українському Товаристві Взаїмних Обезпечень

„ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20

САЛЯ 18. ? ? ? XII. ТЕАТРУ РІЖНОРОДНОСТЕЙ

Центральний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові, вул. Третого Мая 15.

приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу.

Чи будуть які зміни?

Львів, 20. листопада 1936.

У польській пресі знову зароїлось від усяких „сензацій" на тему політичних змін. Можливе, що це тільки щорічні ластівки недалекого політичного сезону, який оживлюється на час бюджетової сесії (згідно з новою конституцією сойм мусить бути скликаний „найпізніше в листопаді", себто сесія буде скликана мабуть в останніх днях цього місяця). Однак у всякому разі це річ симптоматична і характеризує нинішні політичні відносини у польській державі, що постійно двічі до року — перед початком соймової сесії і під її кінець — говориться не тільки про персональні зміни у складі кабінету, але й про реорганізацію політичного укладу сил та про такі вже суто устроєві зміни, як нова виборча ординація і вибори. Із того, що говориться, лише дрібна частинка попадає на сторінки преси: бо хто знає трохи варшавські відносини, той тямить безліч сплетень і поголосок, що кружляють по варшавських кавярнях і редакціях столичних часописів, сплетень, які здебільша взаємно собі суперечать і взаємно себе перекреслюють.

Симптоматичні однаково ці безглузді поголоски, як і вістки з усіми познаками імовірности — з огляду на стан неначе постійної якоїсь провізорії, що вже від літ висить над внутрішньою ситуацією держави. На цю тему вже й на цьому місці була неодноктатно мова: і саме тому, що всі ці давні речі й сьогодні не втратили всієї своєї актуальности, можна казати про нерозвязану проблему внутрішньої політичної організації, однаково щодо устрою держави, як і щодо укладу зорганізованих суспільно-політичних сил. Очевидно, формально справа поладнана: адже існує конституція, існує виборча ординація, існує сойм та існує державна верхівка (президент, генеральний інспектор армії, уряд), яка дбає про цілість справ. А проте над конституцією завис той вислів одного з її безпосередніх творців, який сам признавав, що це експеримент, що його може перекреслити життя, — над долею теперішньої виборчої ординації завис досвід, який так мало захоплення викликує і серед самих урядових кол, — над соймом вічно існує знак запиту, що торкається політичного обличчя тих двох соток осіб, незорганізованих у політичні клюби (організація послів відповідно до станів і районів показалась фікцією), — в одній тільки ділянці державної верхівки настала замітна, тривка і політично далекосягла зміна через пересунення найвищого авторитету на особу генерального інспектора армії, що від кількох днів має титул II-го маршала Польщі. Однак — як уже згадували ми в коротких рефлєксіях з приводу

Найдешевіше можна купити МУЖЕСЬКЕ БІЛЛЯ — КРАВАТКИ СВЕТЕРИ — СКАРПИТКИ і т. п.
у фірмі **Евстахій Думин, Львів, Коперника 23.**
Для пань великий вибір рукавичок і панчіх.
30/X 6—10

маніфестації роковин 11-го листопада й надачі ген. Ридзові Сьміглому найвищої військової почести — признання шефа армії надрядним чинником також у всіх політичних справах — не зліквідувало ще проблеми, яка повстала наслідком розвязання ББ, на якого місці далі існує — пустка.

Нема ніякого сумніву, що так само як життя перекреслило т. зв. Безпартійний Бльок (його розвязання було лише формальним признанням поразки), так само створений після нього стан повної суспільно-політичної безголовости — не може на довшу мету втриматись. Нема теж ніякого сумніву, що брак конкретних і позитивних успіхів суто політичної місії полк. Коца, який саме мав створити ту нову якусь політичну організацію польського громадянства, поглибив існуючий хаос та дезорганізацію, до якої признаються та на яку нарікають передові польські публіцисти.

Найновіші газетні звістки на тему „змін" саме й натякають про нові шляхи розвязки тієї перманентної кризи. Найближча соймова сесія має ніби бути остання, — весною чи літом 1937-го року мають ніби відбутись нові вибори. Одні сплетні кажуть про нову виборчу ординацію, що появиться на весну у формі президентського декрету, інші заповідають навіть дискусію на цю тему вже на цій соймовій сесії: в тому останньому випадку сойм ніби радитиме ще до поладнання нової ординації звичайним законодатним шляхом. Ясна річ, що годі тут зорієнтуватись, що і наскільки в тих поголосках відповідає правді, що є тільки „пробним бальончиком" (і чим) та що випливає лише з побожного бажання невдоволених. Дуже можливе, що ввесь цей теперішній шум скінчиться на шумі, але у теперішній дійсності існують теж обективні дані на те, що таки дійсно якісь зміни прийдуть. Бо до тих обективних даних належить і той факт, що — невдоволених є щораз більше...

Нас, українців, внутрішня політична організація польського громадянства та польської держави цікавить остільки, оскільки вона заторкує українські справи, — оскільки вона може мати вплив на національну політику влади. З приводу останніх поголосок, які викликали ці рядки, можна тільки загально висловитись, що ніяка провізорія у державі не є корисна для полагоджування великих і складних проблем, таких проблем, до яких безперечно належить і проблема польсько-українських взаємин. Що торкається мерітум справи, то наше давне становище до існуючих основних законів, що нормують теперішній державний устрій польської держави, — відоме і не мало причини змінитись. У всякому разі нічого такого не сталось, що моглоб викликати у нас захоплення теперішнім станом та нехіть до якихнебудь змін. Ніякі зміни, на які натякають польські часописи, нас не лякають і не бентежать, — хоч і нема підстав сподіватися, що якінебудь зміни у політичній конструкції польського табору — принесуть нам благодати...

Важне для тих що купують срібло!
Фабрика срібних виробів
Л. Л. Нойман — Львів
Тільки **КОХАНОВСЬКОГО 21.** Тел 276-74.
звертає увагу зацікавлюючих що її взори срібла нею виготовані і засобовані у фабричний знак та напис фабрики, а подібні взори продавані в торговлі без цього знаку є лише незручними копіями й оригінальних моделів. Дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших ювілерських крамницях у цілій Польщі.

Справа німецьких рік.

Як Німеччина увільнюється від останків версайських основ.

Великі німецькі ріки та кільонський канал, які ще перед кількома днями підлягали окремим міжнародним комісіям та на яких обовязував спеціяльний режим, мають чимале міжнародне значіння: ріки — господарське, канал — головно стратегічне.

Ось Райн перепливає крім Німеччини ще три інші держави (Швайцарію, Францію та Голяндію), ще до того з Голяндії ця ріка лучиться з водною сіткою Бельгії, що має на Райні коло 1000 власних суден. Ельба й Одра мають значіння лише для одної Чехословаччини (Одра подекуди і для Польщі), але це значіння є куди більше: для Чехії не є це — як для Франції чи Бельгії — **найдешевший шлях,** але **єдина** сполука з морем, через чеські смуги у пристанях Гамбурґа і Штеґіну. Крім того німці перекопали через ютляндський півострів т. зв. кільонський канал, через який великі морські кораблі можуть перепливати з Балтійського моря до Північного; його зрештою годі рахувати до звичайних судоходних каналів, які лише доповнюють сітку сплавних рік.

Диктуючи версайський мир, рішила Антанта скористати з тих благ. Перш за все вона таки попросту зграбувала Німеччині 1800 річних суден (1/5 німецької річної фльоти) і велику частину ним. портових уряджень. Друге — вона визнала згадані німецькі ріки (Райн, Ельбу, Одру та Німан) і кільонський канал міжнародніми: себто плавбу на них мали регулювати міжнародні комісії, що своїми широкими повновластями сильно обмежували суверенні права Німеччини; ті ріки мали бути так само доступні для суден всіх держав. „Це — казали творці версайського мира — лише перший крок до загальної інтернаціоналізації рік, до великого поступу міжнародного права". Цікаво лише, що ця „поступова" регляментація панує покищо виключно на ріках, що перепливають молоді, слабенькі держави (Дунай), або дикі африканські кольонії (Конго, Нігер). Колиж Франції запропонували інтернаціоналізувати долішній біг Сени, вона відпекувалася від цього руками й ногами. Значить — інтернаціоналізація рік добра, поступова і т. д., але... лише коштом переможеного.

Німці це зясовували собі, терпіли морально і матеріяльно. Міжнародні річні комісії нарушували престіж Німеччини, обмежуючи її суверенну владу; чужі судна робили сильну конкуренцію німецьким; напр. 1923 р. зпоміж суден, що плавали по Райні, лише 1/3 належала до Німеччини.

Не дивно, що Німеччина, яка тепер скинула зі себе ще сильніші окови версайського диктату, яка, привертаючи воєнне летунство і загальний військовий обовязок та обсаджуючи Надренію, не завагалась нарушити безпеки західних сусідів, що та узброєна від стіп до голови Німеччина одним почерком пера увільнилась від усіх тих річних комісій, контроль, гарантій і т. п.

„Зрештою плавба по наших ріках — пише при цій нагоді берлінський уряд — і дальше вільна для всіх держав, їхні судна не платитимуть більших оплат, ніж німецькі; але лише тоді, коли німецькі судна матимуть такі самі права на їхніх ріках".

Виглядало би, що все залишилось по давньому; на ділі змінилося багато. Німеччина залишає вільну плавбу на своїх ріках — але лише так довго, доки це їй подобається. Маючи змогу замкнути плавбу для тої чи іншої держави, Німеччина здобуває поважний засіб реторсій (дипльомтичної пресії). Здається, найбільша небезпека з того боку грозить Чехословаччині, що не має іншого доступу до моря, як ріками, і що завдяки совітським впливам у Празі легко може попасти в непорозуміння з Німеччиною.

Привертаючи свої повні права до кільонського каналу, Німеччина увільнюється від прикрих військових обмежень: на основі версайського мира вона не могла укріплювати каналу ані недалеких морських побереж, крім того мусіла і підчас миру і підчас війни перепускати через нього всі чужі кораблі, як торговельні так і воєнні. „Газета Польска" бідкається (у передовиці з 18. ц. м.), що ця зміна у правному стані кільонського каналу зменшить значіння Балтику як отвертого моря, бо морські проливи, що становлять природний вихід з Балтійського Моря, можна загородити мінами. Нам здається, що канал можна не лише замкнути мінами, але ще лекше забарикадувати затопленими суднами і що Балтійське Море залишиться таким самим отвертим, яким воно було, заки німецькі інжиніри прокопали кільонський канал. Цей останній становить не найважніший шлях з Балтійського Моря, лише найкоротший. А ріжницю між тими двома по-

З польської преси.

Українська справа у світлі оборони держави.

Під згаданим наголовком находимо у двотижневику „Мисьль Польска" статтю ред. В. Бончковського з міркуваннями, як Польща може і повинна зміцнити свою оборону на випадок війни з СССР. Отже це завдання може осягнути Польща — пише автор — тоді, коли зліквідує теперішній польсько-український фронт не дешевим коштом півзасобів, але широко закроєною нормалізацією польсько-українських взаємин. Хід думок автора згаданої статті такий:

На одного польського вояка припадає двох вояків німецьких і пятьох — східного сусіда. Менший простір, відкритий характер головних кордонів, слабші можливости зі сирівцем та промислом спричинюють, що в суперництві матеріяльних засобів боротьби зі сусідами зі сходу, або з заходу, перевагу може мати ворог. Отже з цього єдиний висновок: поляки мусять зрівнова жити свої недостачі в матеріяльно-оборонній надпродукції в цій ділянці потенціяльних можливостей, яких залежність від матеріяльних джерел є розмірно незначна.

Отже „оборонна точка погляду на українську справу вводиться до здійснення плану, щоб терен заселений українцями приняти за військово-стратегічну лінію Польщі. Головною умовиною, щоб приняти цю лінію, на терені українського населення у Польщі це зворот експансивної та оборонної рації українського населення на схід. **Це може статися під умовиною, коли вдасться зліквідувати фронт польсько-українських політичних конфліктів і боротьби.** Іншими словами — слід створити такі політичні умовини у польсько-українських взаєминах, в яких досить ясно зясував Мусоліні та Іден у недавніх полемічних промовах.

Тому й англійські заміти, мовляв: Німеччина поступила безправно, бо повинна була піддати дотичні версайські постанови легальній ревізії, як Туреччина — дарданельську конвенцію, мало переконливі. Абстрагуємо від політичної точки погляду: Туреччина здійснила свої домагання завдяки підтримці СССР, коли тимчасом Німеччина на нікого рахувати не може. Важніша правна сторінка справи: Чорноморські проливи — це єдина сполука двох морей, єдиний шлях у світ для всіх чорноморських держав; їхній правний стан — це справа наскрізь міжнароднього характеру. Навпаки ріки — принайменше при нинішньому стані права народів — становлять неподільну і безспірну частину території, через яку перепливають. Тому Німеччина лише увільнилася від звичайного сервітуту, безправно накиненого переможцями. (гал.).

Листопад — місяць Українських Інвалідів!
Ділом пошануйте память тих, що своїм зусиллям і терпінням поставили нас у ряд націй.

Всі купують **тільки**

„ЦЕНТРОСОЮЗУ"

найліпше мило

до миття, прання і голення.

2989 4—50

яких українці признали би Польщу за своє запілля, без остраху, що ті чи інші польські політичні елементи використають це положення і цілу свою оборонно-національну здібність враз з майбутніми аспіраціями звернули би у напрямі східного кордону. **В таких умовинах Польща, маючи у своїй армії українського вояка або в ін. спосіб організуючи збройно терен, могла би осягнути свою ціль на випадок мілітарного конфлікту — а саме повну участь области з іншим населенням в обороні кордонів Польщі.**

Одначе до цього дійде тоді, кінчає автор, коли нормалізація визволить енергію, що її зужівають на взаїмну невтралізацію обосторонього наступу: польського й українського.

Хто такий Ґорев?

МІЛІОНОВІ ІНТЕРЕСИ ТЕСТЯ СТАЛІНА І РОДИНИ ГОРЕВА.

„Мисьль Польска" у статтейці „Під мікроскопом" спиняється над сензаційними резолюціями ППС, яка відкинула можливість співпраці з комуністичною партією, бо „не вірить в її щирість". „Мисьль Польска" не вірить знову у щирість резолюцій ППС, бо її центральний орган „Роботнік" виступав ще недавно в обороні політики СССР у льондонському комітеті неінтервенції. У звязку з тим „Мисьль Польска" демаскує за „Меркурієм" облуду, брехню та обманства совітської Росії, чи пак комуністичної партії.

„Тиждень швидше, чи тиждень пізніше, Мадрид і так здобудуть. Йде лише про те, що проволока заогнює громадянську війну і вможливлює доставу воєнного матеріялу. Але доставами клопочеться не хто інший, лише совітський генерал Ґорев, військовий атташе посольства СССР у Мадриді. Ґорева — академика, вихованка совітської військової школи, члена комуністичної партії від 20-ох років, уважають за одного з найздібніших штабовців у СССР. Його правдиве прізвище, як це буває в нинішній Росії, є інше. Горев є одним з численних **Гельфандів**. Горев-Гельфанд є крім того братанком відомого Парвуса-Гельфанда, бувшого банкира в Копенгазі, сеніора роду Гельфандів.

Хтож такий Парвус-Гельфанд? Це таємний тил, який відограв визначну ролю підчас совітського перевороту.

Отже ще перед виступом большевиків його вважали довіреним Леніна. Доставляв їм грошей з невідомого джерела і був посередником у справах, які вимагали великої дискретности. Йому завдячують большевики допомогу в часі Керенщини і пізніше, коли їх скарб був пустий. Цей банкир їздив часто до Берліна з Копенгаги. Є докази, що він належав до одної з масонських льож у Берліні. Завдяки таким впливам вдалося йому намовити німецький ґенеральний штаб, щоб він вислав Леніна у запльомбованім вагоні до Ленінграду.

Тепер братанок Парвуса, ген. Горев зявився у Мадриді, де теж затріюмфувала совітська влада. Дивні є посвоячення Гельфандів і до дивних приходить випадків, коли один з представників цього роду займається доставою грошей або гармат. Правдивими панами в Совітській Росії є Каґановичі і Гельфанди. Члени цих родів позмінювали прізвища і тому невтаємничений не може легко здогадатися, в чому діло.

Отже, як відомо, Сталін після подружжа зі сестрою Каґановичів зблизився до цієї родини. Завдяки грошам і посвоячению обі ці родини мають вплив не лише в СССР, але і поза ним. Яскравим прикладом може бути факт, що колишній французький премієр Саро видав свою доньку за одного свояка Каґановичів. З цієї причини Саро виєднав французьку позичку для СССР і поділився з зятем мілїоновою провізією.

Ось де слід шукати правдивих **рекінів** капіталізму та імперіялізму і **хто** є правдивим знарядам цих рекінів.

Радіоприймачі „е-ко"

— модерна конструкція
— висока селєктивність
— чистий і милозвучний відбір

поручає відома українська фірма

е-ко Львів, Сикстуська 29.

Низькі ціни.

Крівавий кат України --- диктатором у Барсельоні.

„Мисьль Польска" пригадує деякі факти з життєпису крівавого ката України москаля Антонова, який на Україні прибрав собі псевдонім Овсієнко — у звязку з вістками Отмара про нього в „Газеті Польскій".

„Що Антонов „глибоко ідейна одиниця" — проводив партизантським(?) відділом на Україні, в запіллі Денікінської армії, про те — пише „Мисьль Польска", — ми не знали. Одначе читач п. Отмара не довідався, що Антонов кермував на переломі 1917-18. р. **полудневою совітською окупаційною арміею,** яка намагалася здавити в початках українську державність (звідтіля — „Овсієнко"), що під приказами Антонова перводив січневі масакри в Києві полковник царської жандармерії і теж **комуніст** зі симпатичним почасти прізвищем Муравйов, що сам Антонов був теж передвоєнним царським старшиною, (якого відділ м. ін. стаціонував в однім з польських міст) та що Антонов — крім того — є спецом від „совітсько-українських справ у далеко глибшім і ширшім (отже і „катальонських") того слова значінні. А шкода! Навіщо непотрібно має дивуватися непоінформований читач, коли виявиться, що „глибоко ідейна одиниця" і „романтик революції" буде переводити в Катальонії „катальонізацію" на зразок Муравйова, буде поширювати комуністичний „патріотизм" на зразок Сталіна-Каґановича і вкінці змінить псевдонім „Овсієнко" на „Дон Овсієнкос", або на якийсь подібний. Знаємо добре таких романтиків.

СОЛІДАРНІСТЬ ІТАЛІЇ І НІМЕЧЧИНИ.

РИМ, 20. 11. ПАТ. Італійська преса обговорюючи становище мін. Чіяно, який відмовився від збірного протесту у справі виповідженої річної клявзулі версальського договору пише, що є це новий доказ сильної солідарности між Італією і Німеччиною. Становище Італії є для Німеччини новим доказом льояльности. Італія надальше підтримуватиме змагання Німеччини до повної незалежности у всіх ділянках.

—o—

ПРЕМ. БЛЮМ ПЕРЕБРАВ ТЕКУ МІНІСТРА ВНУТР. СПРАВ.

ПАРИЖ, 20. 11. ПАТ. „Ле Попілер" пише, що покищо провід міністерства внутрішніх справ перебрав прем. Блюм.

Як здогадних наслідників пок. Салянгра вичислюють: мін. Шотана, мін. Монне і віцем. внутр. справ Дормоя.

ЖІНОЧІ ПЛАЩІ найелєгантніші моделї, багато прибрані футром. Ціни найнижчі.

ПОВШЕХНИ СКЛАД ОДЗЄЖИ Львів пасаж Міколяша

П. ЕЛЬБОҐЕН

Мале і велике щастя.

В одному недільному випуску денника стояли у відділі анонсів одне поруч одного майже такі самі оголошення. „Молодий мужчина, самотний, без знайомостей, шукає знайомости з панночкою для недільних прогульок. Писати під „Мале щастя". Друге оголошення було таке: „У вільних хвилинах бажаю знайомости з молодим мужчиною. Писати під „Молодість і тута".

Автори цих оголошень мешкали у великому місті на тій самій вулиці, зовсім близько, але не бачили одного ніколи. Дівчина виходила щодня з хати в 7-ій год. зранку, мужчина в 8-ій, — вона верталась до хати в 4-ій год., він в 6-ій. Але доля буває химерна.

Дівчина Ельза була короткозора. Вичитуючи оголошення в газеті переочила підпис „Мале щастя" з сусіднім, яке називалось „Велике щастя" і на таку адресу вислала лист.

Молодець зацікавлений оголошенням „Молодість і тута" написав теж листа до адміністрації, уявляючи собі ніжну, несміливу, шляхотну дівчину. Урядовець в адміністрації сортуючи листи поставив його зовсім механічно в інший переділ, призначений для молодої веселої вдовиці, що дала гасло „Струнка із власним доходом".

Коли вдовиця дістала 34 відповіді, звернула увагу на ліричний лист підписаний Альфредом, який призначав їй зустріч у кавярні. Вона пізнала його по фотографічному апараті у правій руці. Вдовиця доглянула щойно два дні пізніше помилку, що лист, який їй передали, мав іншу адресу.

Зате лист молодої Ельзи дійшов до рук адресата „Великого щастя", який шукав „молодої товаришки життя, погідної, незалежної та елєгантної". Був це мужчина уже з легко посивілими висками і білими камашами, з профєсії аґент кабаретових вистав і артистів. Коли він прочитав з усміхом цілу скирту листів, зацікавив його головно один, де не було ні згадки про любов і подружжя, тільки про недільну прогульку. Він назначив цій наївній дівчині, Ельзі, зустріч у міському парку під памятником, де і так ніколи нема нікого.

Альфред, що шукав „Малого щастя" ввійшов до кавярні майже одночасно з веселою вдовою. Дама помітила відразу його фотографічний апарат і перша зупинила його дотепною завагою. Обоє замовили каву, але розмова їм не клеїлася, бо обоє були розчаровані. Альфред говорив про прогульки в околиці міста, а вона всміхалась, кажучи, що коли вже мала би їхати на прогульку, то тільки автом або гарними кіньми. Альфред признався, що він ненавидить усякі машини, бо найохотніше ходить пішки і не купив би собі авта, навіть якби мав на це гроші. Зате дама, з якою він розмовляв, радо пішла би до оперетки, цирку або до якогось кабарету.

Він замовк і ледви відповідав. По годині такої товариської розмови, вони розстались із почуванням, що вже не зустрінуться. Вдовиця вже на розі вулиці рішила, що відповість іше нині на інші листи, а головно „молодому, оптимістично настроєному інжинірові, з вищого товариства".

Ельза в тому самому часі чекала під умовленим памятником. Прийшов туди легко посивілий панок, який хоч і здивувався, але не перелякався появи молодої дівчини. Відразу жалував у душі, що почав якусь клопітну історію і думав, якби з тої ситуації найшвидше виплутатися. Бачив він у своїй уяві цілий ряд кабаретових артисток і рішив зустрітись з танцюристкою Льольотою, з якою мав намір розстатись. Щойно після пів години помітив він, що його розмовниця зовсім не реагує на його дотепи і йде поруч нього сумовита. Нарешті покивала головою і швидкою ходою відійшла з парку. Кабаретовий аґент поправив собі краватку і пішов просто до кабарету.

Уперше від кількох літ Ельза верталася трамваєм до хати пів до семої, понуривши голову. Так само від довгих місяців Альфред уперше не міг у неділю вибратись за місто, і вертався в тій самій порі з кавярні додому. Коли скрутив у бік на свою вулицю, задуманий наштовхнувся на молоду дівчину, що йшла вперед із спущеною головою. Щойно коли минув її, зрозумів, що не попрохав вибачення за свою неувагу. Як можна бути таким грубим супроти людей — подумав він, схвильований своєю останньою розмовою з незнайомою дамою, почував себе так ніяково, що відчув потребу виправдатись перед незнайомою, яку штовхнув.

Ельза мало не розплакалась, коли її штовхнув на вулиці безцеремонно якийсь добродій. Ось іще один доказ, як „світ" із нею поводить-

ХЕМІЧНА АНАЛІЗА ВИКАЗУЄ, ЩО

ПАПЕРЦІ і ТУТКИ
(ПОВНОВАТКИ)

„КАЛИНА"

є найліпші і найздоровіші!

Новий конкурс „Діла" на економічні статті.

Як відомо нашим читачам, зпоміж надісланих статтей для попереднього конкурсу, уфундованого в „Ділі" п. Василем Тихим з Америки, журі признало тільки 6 авторам грошеві нагороди. Для чотирьох нагород (для 1-ої в сумі 10 ам. долярів і для трьох по 3 ам. доляри) не найшло журі відповідних кандидатів (див. „Діло" ч. 81). Тому розписуємо отсим

ЧЕРГОВИЙ КОНКУРС
на тему
„ЯК ЗОРГАНІЗУВАТИ УКРАЇНСЬКИЙ ДОМАШНІЙ ПРОМИСЛ?"

Тему вибрало журі, признаючи справі організації нашого домашнього промислу першорядну вагу, а для дальшого господарського розвитку українського народу — велику актуальність.

Нагороджених буде 5 статтей, а саме:
1-а нагорода—рівновартість у золотих 6 ам. дол.
2-а нагорода — рівновартість у зол. 4 ам. дол.
3-я нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.
4-а нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.
5-а нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.

Засаднича вимога: річевий підхід до теми і можливість здійснення поданого проекту.

Розмір статті повинен не переходити розміру нормальної газетної статті (200—300 рядків).

Статті писані по змозі на машині, треба надсилати в замкнених ковертах із зазначенням назови: **Для конкурсу.** Справжнє прізвище автора треба помістити в окремій меншій коверті, яку журі відчинить уже після признання нагороди.

Речинець, до якого прийматимемо згадані статті, **31-го грудня ц. р.**

РАҐЛЯНИ -- ПАЛЬТА першорядно виконані з найліпших бельських матеріялів.

Ціни дуже приступні.

ПОВШЕХНИ СКЛАД ОДЗЄЖИ Львів — Пасаж Міколяша.

З нашої кооперації.

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ ОЩАДНОСТИ.

З приводу місяця ощадности, яким визначений у нас листопад, вийшло 44. число „Госпд.-Кооп. Часопису", в цілости присвячене ідеї ощадности. З важніших статтей відмітимо статтю д-ра Костя Левицького з рефлексіями після візиту Українбанків у справі масової ощадности і статтю п. І. Федака про те, як відбилася господарська скрута на вкладках ощадности у наших кооперативних установах. Автор виказує цифрово, що за останніх сім літ, при майже пятикратнім збільшенні числа щадничо-кредитових кооператив — стан вкладок не то не зріс (в 1930 р. 8,015.361 зол.), а навпаки зменшився на 1,045.291 зол., що становить 11.3%. Це зменшення загальної суми вкладок ще більше некорисно представляється в порівнанні пересічи вкладок на одну кооперативу і вкладчика. В 1930 р. пересічна сума вкладок на одну кооперативу була 28.729 зол., або на одного вкладчика 326 зол., а на 1. X. 1936 р. та пересіч упала вже до 11.935 зол. і 110 зол. В процентах зменшення виявляється як 58.4% і 66.3%. Але рівночасно треба підкреслити одно додатне явище, а саме зріст вкладчиків, яких у 1930 р. припадало на одну кооперативу 87, а на 1. X. 1936 р. піднеслося те число до 109, себто на 20%.

Д-р К. Коберський у статті „Чи девалюація може пошкодити ощадностевій акції?" виказує на прикладах усіх девалюацій від 1931 р., що ніодна з них досі не привела до якогось упадку валюти, до хаосу на краєвім ринку, або до якогось витягання вкладок із банків. Навпаки, всі девалюації причинялися до заспокоєння нервових настроїв та до нової господарської розбудови. — Статтю про ощадностеву кооперативу службовиків РСУК ми вже зреферували окремо.

ся, яка вона самітна і безрадна, пилинка у великому місті. Думала про те, що вже роками живе так сама, без приятельки і приятеля, і може ще роки буде жити так само, і певно вмре як стара панна. Не йшла, а бігла і булаб уже щезла з очей молодця, якби він не був догнанув її здалека, як різко скручувала за ріг вулиці. Він почав прохати її вибачення, що вдарив її і вона почервоніла. Сльози десь застрягли в горлі і розтанули від легенької усмішки. Він за той час так осмілився, що вже йшов поруч неї і проводив її аж до воріт дому. При воротах осмілився зовсім і спитав, чи не міг би ще її колись побачити. Вона згодилась дуже здивована.

І трапилось так, що в найближчу неділю ця молода пара вибралась на прохід, не згадуючи ні словом про свої часописні оголошення.

Тої самої неділі ввечір молода вдовиця пішла до кабарету з оптимістичним інжиніром, із так званого „ліпшого товариства". Та тут у льожі побачила вона справжнього джентельмена з посивілим волоссям. Він подобався їй більше, ніж сусід з анонсу, і коли вона придивлялась йому, тоді він сам звернув увагу на цю добре вихована даму, тим більше, що посварився на перерві із своєю приятелькою-артисткою Льольотою. І коли підійшов до дами в льожі, його дотеп та хист конверзації заясніли повним блиском. І ця нова пара теж не знала нічого про те, що шукала щастя при помочі газети. Оголошення було тут тільки одним з тих численних малих кілець, які обертають химерне колесо долі.

Перекл. к. л.

КУРС ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАЦІЇ.

В днях 9.—14. ц. м. відбувся в домівці РСУК однотижневий курс для працівників кредитової кооперації, скликаний і зорганізований Центробанком та Ревіз. Союзом Українських Кооператив. На курсі викладали д-р Кость Левицький, інж. Ю. Павликовський, сен. О. Лущкий, ред. А. Жук, д-р К. Коберський, дир. Ст. Кузик, дир. М. Кисілевський та І. Федак. В курсі взяло участь 22 працівників Українбанків. Курс закінчився святочно в суботу 14. ц. м. Після дискусії на тему відбутих лекцій і курсу попрощав курсантів директор Центробанку Ст. Кузик.

ФАБРИКА КООП. „БУДУЧНІСТЬ" У ТЕРНОПОЛІ РОЗВИВАЄТЬСЯ.

Кооператива „Будучність" у Тернополі загально відома у нас своєю фабрикою тутэк і папіосів „Калина". В 1935 р. переробила ця фабрика на свої вироби 28 вагонів бібулки і паперу, а торги її в тому році доходили до півтора міліона зол. Все таки, загально беручи, населення наших земель у Польщі покриває покищо лише 1/4 всього свого запотребування на папері у своїй кооперативній фабриці. Решта йде ще в чужі руки. Зате цікаво, що є вже у нас околиці, напр. Підгіря, які покривають своє запотребування на 90% у кооп. „Будучність". Солідарність громадянства у домаганні свого продукту довела до того, що не тільки українські кооперативи і приватні купці, але й чужі купці мусять вести цей український фабрикат і в 1935 р. торги „Будучности" з приватними купцями дали 78% усіх торгів. Кооператива вибудувала в минулім році гарний, модерно уладжений фабричний будинок. У своїй діяльности кооператива „Будучність" відзначається громадянським наставленням та взірцевими умовинами праці для працівників.

ЗБІЖЕВИЙ КРЕДИТ.

Центробанк використав у цьому році в Рільнім Банку 270.000 зол. задаткового кредиту на збіжжя. З того кредиту приділено 42 Українбанкам квоту 198.950 зол. і 39 Райфайзенкам квоту 71.041 зол.

ЗАОЧНИЙ КООПЕРАТИВНИЙ КУРС ПРИ РСУК.

„Господарсько-Кооперативний Часопис" подає, що на цьогорічний курс заочного навчання зголосилося дотепер 82 нових курсантів. З цього припадає: на курс книговодства в закупочно-збутових кооперативах — 26, на курс книговодства в кред. кооперативах — 3, на курс крамарів — 34, на курс касієрів і контр. комісій — 14, на курс молоч. книговодів — 3, на курс прихильників кооперації — 2. Крім цих нових курсантів докінчують курси їх учасники, які зголосилися літом. Від цього року всі наші заочні курси починаються кожного року в жовтні та кінчаться в червні.

В. Л.

ПО ЦИРОКОМУ СВІТІ.

Британський канцлер скарбу Чемберлен заявив у промові, що необхідно втягнути до Ліги Націй ті держави, які до неї тепер не належать.

На засіданні румунської ради озброєння прем. Татареску зложив звіт про теперішній стан рум. зброєнь та предложив проект праць звязаних з останнім етапом дозброєння.

У Бельгії „рексисти" намагалися розбити віче лібералів, тому поліція їх усунула зі салі — м. ін. і Дегреля.

Еспанська нац. головна кватира заперечує закиди, немовби її війська нищили протестантські церкви і убивали протестантів.

Австрійський архикнязь Оттон Габсбурґ скінчив 24 роки. З тої нагоди 5.000 австрійських легітимістів уладило маніфестацію.

Турецький міністер закорд. справ зложить нині пополудні звіт про переговори з Францією у справі санджаків Антіохії й Александретти.

Французькі б. комбатанти приїхали до Гамбурґа, відтіля до Лібеку.

Китайський уряд постановив рішуче боротися Суїюан, проганяючи відтіля та з Чагару манджурські й монгольські нерегулярні відділи.

Еспанський нац. кружляк „Канаріяс" затопив недалеко катальонських берегів пароплав з транспортом зброї та муніції для червоних військ. Інший нац. кружляк двічі обстрілював барсельонську пристань.

Шведський уряд дотепер не приняв нового посла червоного еспанського уряду. В міжчасі будинок посольства обсадили прихильники нац. уряду.

Бельгійський король Леопольд III. хоче вдруге оженитися з найстаршою дочкою Карла I. і Зити Аделяйдою Габсбурґ, що минулого року покінчила політичні науки на університеті в Лювен і недавно виїхала до Австрії.

Еспанський нац. уряд дістав від мадридського дипльоматичного корпусу протест проти бомбардування Мадриду. На те уряд відповів, що його артилерія навмисно не обстрілювала південно-західної частини Мадриду, де мали сховатися жінки й діти, але червона влада не пустила їх туди, змушуючи їх боронити міста.

СВЯТКУЙТЕ У ЛИТОПАДІ СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

Дохід зі Свята та інших імпрез жертвуйте на інвалідів.

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ.

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО У СНЯТИНІ.

Листопадове богослужения відправив о. Ілля Оренчук, парох Снятина, 31. жовтня при поважнім числі снятинського громадянства і зпоміж інтелігенції і зпоміж міщанства.

На самого 1. листопада відправили місцеві священники по співаній Службі Божій парастас за померших у визвольній боротьбі героїв при гарно уладженій стрілецькій могилі. Пополудні тогож дня відбулися в товаристві „Сокіл" сходини, на яких д-р Іван Подюк, учасник визвольної боротьби, виголосив гарну промову про листопадовий зрив і про його значіння в національно-державному житті українців.

Щоб ідеально обходитись з біллям, для цього треба ідеального засобу до прання!

РАДІОН

пере сам, хоронить білля

Досі вийшли у Бібліотеці „Діла"

1. Улас Самчук: **„Відвайдений рай"** Стор. 165 . . . . Ціна 2.00 зол. Новелі автора „Волині".
2. Софія Яблонська: **„З країн опію і риму"**. Стор. 194 . . . Ціна 2.50 „ Враження з Китаю нашої мандрівниці. Кільканадцять ілюстрацій.
3. Барбе Д' Оревіллі: **„Чортиці"**. Стор. 205 . . . . Ціна 2.50 „ Архітвір великого письменника.
4. Бальзак: **„Чародійна шкіра"**. Стор. 180 . . . . Ціна 2.50 „ Повість одного з найбільших повістярів світа.
5. і 6. Ольга Кобилянська: **„Апостол черні"**, повість. 2 томи . . Ціна 4.50 „ Історія одного молодого характеру в боротьбі за самостійність.
7. і 8. Василь Масютин: **„Два з одного"**, повість. два томи . . . Ціна 4.50 „ Великий науковий експеримент і його страшні наслідки.

Друкуються:

9. Ірина Вільде: **„Бе восьма"**, повість. Життя, мрії і пориви гімназисток.
10. Кнут Гамсун: **„Під осінніми зорями"**, повість.
11. Сомерсет-Могем: **„Сповида"**, повість.
12. Сальваторе Фаріна: **„Брехливе кохання"**, повість.

Кожний том у коліровій мистецькій обгортці Павла Ковжуна.

Для наших передплатників 12 книжок за 18 золотих.

Присилайте передплату!

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

Анархісти хотять покинути Мадрид?

ТЕНЕРІФА, 20. 11. ПАТ. Анархісти рішили покинути Мадрид. Вони висадили у повітря динамітом чимало будинків та роззброїли й арештували всіх цивільних гвардистів.

ОДИН З БУРБОНІВ ПОЛЯГ У НАЦІОНАЛЬНИХ РЯДАХ.

БУРҐОС, 20. 11. ПАТ. В недавних боях під Мадридом згинув дон Альфонсо д' Орлеан де Бурбон, що воював по боці нац. військ.

ДАЛЬШЕ БОМБАРДУЮТЬ МАДРИД.

МАДРИД, 20. 11. ПАТ. Вчора бомби з нац. літаків знову наробили чимало шкоди. Доми поруйновані, між руїнами багато убитих. М. ін. в одному домі вибух гранати засипав живцем гурт людей, що схоронилися до пивниці.

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 20. 11. ПАТ. Після завзятих боїв червоні відібрали частину університетської дільниці.

Нац. літаки часто бомбардували вчора Мадрид. Над містом дійшло до повітряного бою. 2 нац. літаки мусіли причалити по боці червоних, 3 бомбові літаки і 4 мисливські зістрілено.

Червона ескадра збомбардувала м. Пальму на острові Мажорці; у збірниках бензини недалеко летунського майдану вибухла пожежа.

МОРСЬКИЙ БІЙ.

ЛІССАБОНА, 20. 11. ПАТ. Як повідомляє португальський радіоклюб, недалеко пристані Пасахес дійшло до морського бою між червоними й національними кораблями.

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

САЛЯМАНКА, 20. 11. ПАТ. На фронті Гуески відбито черасні наступи, на фронті Ескуріялю нац. війська пішли вперед, на мадридському фронті також. Ворожі наступи відбито.

ЗАСУДИЛИ НА СМЕРТЬ СИНА ЛЯРҐА КАБАЛЛЄРА.

ТЕНЕРІФА, 20. 11. ПАТ. Сина Лярґа Кабеллера, що є вязнем „еспанської фалянґи", засудили на смерть.

НІМЕЦЬКА ПІДМОГА ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ВІЙСЬК?

ЛЬОНДОН, 20. 11. Авас. „Менчестер Ґардіян" твердить, що з Гамбурга висилають еспанським нац. військам великий транспорт военного матеріялу німецького походження. Більша частина транспорту піде морем, лише літаки вистартують зі Штутґарту, перелітаючи в ночі понад Францію або понад Австрію й Італію. Німці пильно уважають, щоб та справа залишилася в тайні.

Останніми днями звербовано в Німеччині дві сотні обслуги повзів.

ВІДОЗВА АНҐЛІЙСЬКИХ ПОСЛІВ.

ЛЬОНДОН, 20. 11. ПАТ. 200 послів підписало телеграми до обох еспан. урядів зі закликом, робити все можливе, щоб омминути таких жорстокостей, як бомбардування місць, де схоронилися жінки і діти.

ФУТРА до міста ФУТРА спортові

першорядно виконані ціни найнижчі **ПОВШЕХНИ СКЛАД ОДЗЄЖИ** Львів Пасаж Миколяша

БОГДАН МОРОЗОВСЬКИЙ.

Під операційним ножем.

(Присвячую Вп. П-ям Софії і Марії.)

Це спомин. Він повинен би зацікавити головно тих, що терплять на подразнення „сліпої кишки". Властивим героєм є тут не я, а вона, що так часто пригадує людям ціну здоровля і життя. Я позбувся її в такий милий спосіб, що раджу всім, яким вона дошкулює, або попросту перешкоджає — зробити те саме.

Я ще досі зарозумілий на те, що я пішов під ніж хірурга... з нудьги. За це повинен я перейти, коли не до історії медицини, то бодай до щоденної хроніки. А що я скромний і не можу дозволити, щоб описували моє геройство так, як це зробили з тим „Героєм дня", якого грає Шевальє на екрані, то мушу це зробити сам — скромно і ділово.

Представлюся. Я — молодий; маю 24 літ, студент медицини, імя і прізвище як вище. Я вродився у великому місті. Як 16-літній молодець почав я вживати усяких його насолод, так, що в 22-ім році життя я був більше знуджений тим життям, як повинен був бути. Я мав уже за собою і перше, друге і третє кохання, чимало непорозумінь і конфліктів і забав, ошліфував багато дансінгових паркетів. Ніщо мене вже не бавило — здавалось, що все вже було, все вже повторялося. Я попав у сплін — із повним почуттям права на такий настрій. Чи лише льорди і мілїонові сноби мають на це монополь?

Я хотів уже пережити нарешті щось сильного, щось, що перенесло би мене в якийсь інший, цікавіший світ. Тут прийшла мені в поміч моя власна „сліпа кишка". Вона вже три роки мене дратувала. Тупий, впертий біль в одній третині відступу між бедром і пупом ловив мене щораз частіше, і то в таких приємних хвилинах, як кілька годин по добрім обіді, або на проході на „корсі".

Нагло засяла мені геніяльна думка: операція! Гесь із злосливим співкомірним моєї палати. Але яка це буде емоція! Яке це буде прецікаве переживання. Чекають мене нові враження. Буду героєм. До моєї сепаратки на клініці посиплються милі відвідини, цвіти, чулі погляди і поздоровлення.

Я пішов до лікаря. Він мені записав магнезію з беллядонною тричі денно на кінець ножа. Я на це обурився і зажадав операції. Мовляв, страшні корчі не дадуть мені довго жити. А тому, що в лікарів не є так тяжко щось умовити, — він відіслав мене до хірургічної клініки. Проф. О. приняв мене, а доцент Д. додавав мені відваги, кажучи, що операція колеги повинна вдатися, якщо не дістану по ній запалення жил зі сліпом крови (тромбофлегітіс).

Алеж то була сензація, як я розказував по дансінгу в четвер, що в пятницю їду до клініки і в суботу витинають мені „сліпу кишку"! Богато мені не вірило, а панна Софія не вірила навіть тоді, як я їй показав картку приняття на клініку. Думали, що це мій новий „глупий дотеп".

Субота вранці. До моєї сепаратки (яку я дістав по протекції, як медик) ввійшла догляда дачка і запросила мене миленько до операційної салі. Я виліз з ліжка (спав дуже добре, снилася мені панна Софія) і без страху ввійшов до операційної салі. Хірурги саме мили руки. Показали мені чемно стіл, на який я виліз, скинувши свій зелений шляфрок. Я перехрестився три рази і відхнув направду побожно до неба.

Мене притвердили до стола ременями, так що я не міг і пальцем кивнути. На лице наложили маску. За хвилину я почув характеристичний запах етеру. Він ставав щораз сильніший. Я мав враження, якби у мої груди входив якийсь пливкий металь, що мене дуже зміцнює. Рівночасно я чув, як людські голоси віддалюються щораз далі і гинуть. Мені стало добре і спокійно. Не хотілося навіть піднести повік, щоб глянути на похилене надімною лице наркозника. Я не розумів зовсім того стану; зовсім не знав, чи я на землі, чи вже перейшов якусь границю і зовсім нечутно перейшов у блаженному стані у край вічного спокою.

Нагло перед очами мені зявилася червона барва бурячкового відтінку, а рівночасно в ухах почув я щось, якби гудіння телефону. Мій спокій десь зник, а зявився якийсь несупокій і страх.

„Де я властиво є?" — „Я хочу жити!" Мені здавалося, що я вже не вернусь на землю, що я на вік розділений від усього, до чого я звик, а передімною отворилася якась страшна, півтемна пустара. Нагло я почув, що я не є вже людиною, що я став душею бальону. Я мав страшне, несамовите враження, що я ось-ось розірвусь, що мене щось розсадить. Це страшне враження здавалось тягнеться цілу вічність. Врешті все скін-

Нова конституція СССР --- знаряддя поневолення України.

ДЕКЛЯРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ У СПРАВІ ПРОЄКТУ НОВОЇ КОНСТИТУЦІЇ С.С.С.Р.

На день 25. листопада цього року у Москві скликаний Всесоюзний Зїзд Совітів, що має підтвердити проект нової конституції СССР, ухвалений президією ЦВК СССР у червні ц. р.

З приводу цієї зміни конституції СССР підписані представники українських політичних партій, не признаючи взагалі за якими-то-будь органами СССР права надавати закони для України, для якої влада СССР це влада чужої насильницької окупації, вважають проте своїм обовязком заявити ось що:

I. — Відтворюючи свою державну Історичну традицію та здійснюючи своє право на самоозначення, Український Народ у час революції р. 1917. відновив свою власну самостійну державу у формі Української Народньої Республики, яку перший український революційний парламент — Українська Центральна Рада — проклямувала 22. січня року 1917. Вибраний Українським Народом Трудовий Конгрес підтвердив це рішення 22. січня 1919. року, одночасно з тим проголосивши злуку всіх українських земель в одну державу.

Самостійну Українську Державу визнали: Франція, Англія, Німеччина, Австро-Угорщина, Туреччина, Болгарія, Польща, Фінляндія, Латвія а також Совітська Росія.

II. — До складу Совітської Росії Україну влучено пізніше і то у висліді збройного насильства російської червоної армії, яка після упертої боротьби окупувала Україну, знищила демократичну Українську Народню Республику та запровадила безоглядну диктатуру Російської Комуністичної Партії, з її кривавим терором, господарською руїною, виголоджуванням населення України та гнобленням культурного розвитку українського народу.

III. — Український Народ ніколи не зрікався свого права на державну самостійність, та при кожній можливости вільного прояву власної думки підкреслював і підкреслює незмінність своєї волі — відновити самостійну державу.

IV. — Під впливом безупинного змагання українських народніх мас до повної державної незалежности, московський совітський уряд мусів р. 1923 признати в конституції „Союзу Совітських Соціялістичних Республик" деякі національні права для України. Але права ці так і залишились на папері мертвою буквою. У своїй політиці загальносоюзний совітський уряд не додержав навіть тих засад, які оповіщено в конституції СССР, а обмежив права Української Радянської Соціялістичної Республики, збільшив централізацію і перевів повну інкорпорацію України.

V. — Проект нової конституції СССР це лише нова спроба російської комуністичної диктатури тісніше затягнути петлю централізації і національно-політичного та господарського поневолення. Хоч за режиму диктатури конституційні закони взагалі не забезпечують прав громадян і народів, — цей проект змістом своїм є ще значним кроком назад у порівнянні з конституцією р. 1923. Так наприклад:

а.) Проект нової конституції значно розширює компетенцію загальносоюзних органів, фактично передаючи до їх рук керму всіми справами союзних республик (п. 14);

б.) відбирає у союзних республик право регулювати адміністративний розподіл їх територій (п.п. 22—29) та право визначити основні права й обовязки громадян (п.п. 118—133), врешті підпорядковує суди союзних республик загальносоюзній прокуратурі (п.п. 113, 117);

в.) згідно з новим проектом, союзні республики не мають прав на свою територію, бо ці права належать СССР (п.п. 6, 14), і не мають своїх громадян, бо це є громадяни лише СССР (п. 21);

г.) суверенітет союзних республик, про який згадує параграф 15 проекту, при величезній компетенції центральних органів СССР, визначеній проектом, є повною фікцією; так само є фікцією право на вихід союзних республик із СССР, бо проект означує единою батьківщиною всіх громадян цілий СССР, зраду якому трактує як найважчий злочин;

ґ.) вселюдне виборче право, яке встановляє проект, при праві громадян вибирати лише кандидатів, виставлених комуністичною партією або тими організаціями, в яких комуністи складають кермуюче ядро, ні в чому не може причинитись до поліпшення загального положення українського народу (п.п. 126, 141);

д.) новий проект лишає непорушною систему централізації та необмеженої диктатури комуністичної партії, бо зосереджує ціле законодавство в руках „Найвищої Ради СССР" у Москві (п.п. 30—56), що складатисяме з комуністів та з людей, цілком залежних від комуністичної диктатури, і не допускає істнування ніяких політичних організацій, крім комуністичної партії (п. 126);

е.) безправність громадян СССР підсилюється ще й тим, що нова конституція, як і стара, не тільки не дає ніяких гарантій охорони праці робітників і селян перед самоволею й визиском комуністичної диктатури, але й фіксує, як основний закон, те закріпачення селянства, що повстало в наслідок примусової колектилізації сільського господарства, і зміцнює визиск робітництва совітським державним капіталізмом (п.п. 4, 5, 8, 11, 14). Проголошуючи „право на працю", нова конституція не признає навіть права трудящих самостійно відстоювати свої економічні інтереси перед диктаторською державою, права на незалежні від компартії професійні організації, права на страйк і т. п.

З уваги на все сказане, підписані представники українських політичних партій протестують проти конституції СССР, як проти акту, що намагається ввести в „законні" норми насильницьке панування Росії над Українським Народом, і як проти спроби Москви без участи вільно обраних, незалежних представників України диктувати свою волю Українському Народові.

Стверджуючи, що проект конституції має на меті дальше поневолення України, ми проголошуємо, що Український Народ ніколи не примириться з будь-яким чужонаціональним панованням на Україні і не перестане боротися за відновлення своєї власної незалежної держави!

За Українську Радикально-Демократичну Партію: голова Закордонного Бюра Партії **К. Мацієвич**, секретар **Ф. Слюсаренко.**

За Українську Соціял-Демократичну Партію: І. Мазепа, П. Феденко.

За Українську Партію Соціялістів-Революціонерів: Н. Григорів, М. Скидан.

14. XI. 1936. р.

чилося. Мене не стало. Скінчилася всяка свідомість, я не мав навіть почуття червені, ані чорної ночі. Мене не було.

Я почуваюся розкішно. Якось так добре, приємно, легко. Мені здається, що я у небі — що я буджуся до якогось нового, безтурботного життя. Відкриваю лінивo очі і зараз знов їх заплющую. За котримсь там лінивим поглядом бачу через легеньку молошну мряку, що при самім моїм лиці клячить товариш Дасько, а коло нього стоїть сестра милосердя. Зі здивуванням освідомлюю собі, що я не в раю, а в моїй сепаратці. Все видається мені таким милим, почуваюсь новонародженим немовлятем із свідомістю дорослої людини, що за багато знає. Шепочу до Даська вдячно: „Дякую тобі, що ти мене відвідав". — Сестра милосердя видається мені янголом. Чомусь чую тугу за пестощами жінки, за її опікунчим дотиком. Немічною, заспаною рукою сягаю поволі по руку сестри і цілую її вдячно.

Чи треба ще говорити про дальші приємности? Про милі відвідини, цвіти, ілюстровані часописи, пів кіля чоколяди і поздоровлення від панни Софії? Або про відвідини коханих другів з моєї корпорації, що прийшли їм гремів двічі, нанесли багато свіжого повітря і зілп мого пів кіля чоколяди? Чи оповісти вам, як мені малощо не потріскали зі сміху свіжі операційні стіби на порізанім животі, як мої други співали надімною похоронну пісню?

Я лежав як король, відпочивав як боксер по виграному метчі, мріяв як лавреат літературної нагороди. І тому кличу: Власники неслухняних, збунтованих „сліпих кишок"! Ідіть до операції! Чекають вас чудові, незабутні вражіння!

Матеріяли на мужеські убрання, пальта, раґляни, покриття футер і т. д.
у нас найдешевіше і найліпше.
Обслуга по українськи.

Дім Моди ЛЬВІВ
Готель Европейський

Протифашистівські демонстрації у Франції.

ПАРИЖ, 20. 11. ПАТ. Комітет „людового фронту" взиває населення Парижа до масової участи в демонстраціях 22. ц. м. у тому часі, коли через Ліль відбуватиметься похорон Салянгра. Париж заманіфестує свою жалобу і свою рішучу поставу до фашизму.

„ГРЕНГУАР" ТАКИ НЕ ВИЙШОВ.

ПАРИЖ, 20. 11. ПАТ. Начальний редактор „Гренгуара" повідомляє, що чергове число того тижневика появиться щойно 28. ц. м. тому, що теперішня друкарня того тижневика не до вжитку.

КІНЕЦЬ СТРАЙКУ.

ПАРИЖ, 20. 11. ПАТ. Завдяки інтервенції страйк. комітету покінчився страйк гірників у Кляранс. Дирекція копальні зобовязалася виконати заключену в Парижі умову.

SAMODZIAŁY LESZCZKOW

ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В
ГАЛИЧИНІ — ЦЕ ЛЕЩКІВ
СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

Американська федерація праці осудила страйк портових робітників.

НЮ ЙОРК, 20. 11. ПАТ. Конгрес американської федерації праці осудив страйк портових робітників у пристанях Тихого Океану, бо його викликали і ведуть комуністи.

Найлевніше і найкорисніше примістиш свої ощадности в
Міській Комунальній Касі Ощадности
у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)
та в її **Відділах** при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75.
в золотих або **золотих в золоті**.
В цей спосіб здобудеш відповідні відсотки охоронишся перед згубою або крадіжю і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном.
Завдяки квотам, здобутим із ощадностевих вкладів, признала Каса 28,260.000 золотих гіпотечних кредитів, за які вибудовано 685 домів та впремонтовано 243 доми.
Понад 3,000.000 зол. річно виплачує Каса відсотків своїм вкладчикам.
6,300.000 зол. — це резервові фонди Каси.
За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном. 3070 4—?

Правда про Господарську Школу „Просвіти" в Милованні.

У радикальному „Громадському Голосі" появилися в числах 27. і 36. ц. р. статті, в яких зроблено поважні закиди цій школі безпосередньо й Головному Виділові „Просвіти" посередньо.

Писалося там, буцім-то „один фашиствуючий курсант сказав, що Шевченко і Франко були дурнями". То знову, що на святі, уладженім у літі ц. р. в честь митрополита А. Шептицького, „в салі скинено портрети Шевченка і Франка". Це повторяв „Гром. Голос" у кількох статтях. Нас інформують, що Головний Виділ „Просвіти" цих закидів не злегковажив і зарядив докладне та строге доходження. Переслухано учнів та вчителів і протоколи, власноручно підписані переслуханими, переслано до Львова. На основі тих безсторонніх актів Головний Виділ склав вияснення і передав редакції „Гром. Голосу", одначе вона його не помістила.

Доходження виявило, що підчас палкої дискусії кількох курсантів про національний і політичний світогляд Шевченка і Франка два курсанти вперто твердили, що цей світогляд комуністичний. На це один з учнів назвав тих двох курсантів дурнями.

Цього літа школа не уладжувала ніякого свята в честь митрополита Шептицького. Уладила його вакаційна оселя, яка в місяцях липні і серпні знаходить приміщення у школі в Милованні. За дозволом управи школи вакац. оселя уладила академію в честь улюбленого добродія митрополита Шептицького у шкільній салі. Прибираючи салю, діти повісили портрет Франка на іншому місці, а портрету Шевченка вже не повісили, бо обірвалось кільце, на якому образ висів.

Чи завинив тут брак часу, чи забуття, чи дитяча непорадність — не знаємо; в кожному разі не ала воля. Але і „Просвіта" і її школа тут ні при чому.

Оце вияснення повинно вповні заспокоїти всіх тих, що бодай трохи затрівожились вихованням молоді в одинокій українській господарській школі.

СУКНА Рудольф Світальський - Тадей Ґаєр Львів, вул. Баторія ч. 2. готель Саський.
МАТЕРІЯЛИ ЖІНОЧІ, НАЙМОДНІШІ у великому виборі
Низькі ціни. Догідні умовини сплати. Кооперативам відповідний рабат.

Комунікат Ради Т-ва „Молода Громада".

Т-во „Молода Громада" на своїх Загальних Зборах 14. XI. 1936. з прикрістю ствердило, що кермуючі органи „Народної Гостинниці" перебудовують свою каварияну салю на готелеві кімнати. Тим способом позбавлює українське громадянство Львова прегарної і просторої салі в центрі міста, де міг би знайти приміщення клюбові товариства та створити репрезентаційне касино для українського Львова.

Товариство „Молода Громада" робило кілька разів заходи перед кермуючими органами „Народної Гостинниці" щодо винайму цієї салі для себе на клюб. На диво ці заходи не знайшли прихильної оцінки в міродатних чинників „Народної Гостинниці". Висота комірного, пропонованого „Молодою Громадою", була менша як попередний чинш, але зате платник був певний, бо ноторично відомо, що попередні наємники за цілі літа не заплатили ні гроша.

Тому Товариство „Молода Громада" протестує публично проти такої розвязки справи, вважаючи її у високій мірі негромадянською.

ЗА РАДУ Т-ВА „МОЛОДА ГРОМАДА":
Ю. Шепарович, голова. **М. Бонковський,** секретар.

:-: **Робітня жіночих суконь, плащів, костюмів і дитячих одягів** :-:
Михайлина Бояжинець Львів, вул. Академічна 22/II. п. 3091 1—6

Які безробітні будуть користати з підмог „зимової помочі".

На основі виданих вказівок з підмог „Зимової помочі" будуть мати право користати особи, які не мають праці та засобів до життя, якщо: вдержувалися виключно з наємної праці у промислі, торговлі, ремеслі, транспорті, в ріжних бюрах і в заведеннях публичної ужиточности; є фізично здібні виконувати працю; втратили працю не з власної вини; мешкають щонайменше від пятьох місяців в місцевости, обнятій акцією „зимової помочі", при чому вибуди на постійно або хвилеві роботи, як теж неприсутність спричинена військовою службою або перебуванням у заведенні примусового придержання, не вважається перервою замешкання; не побирають законних підмог з Фонду Праці або з заведень суспільних обезпечень, чи пак ці підмоги зовсім вже вичерпали; не дістають ренти, емеритури та не мають маєтку ні ніяких інших засобів прожитку.

Молоді люди приготовані до професійної праці, які ще не можуть виказатися працею, можуть дістати зимову допомогу на загальних умовинах.

Безробітний, який старається про допомогу, має скласти в громадянськім комітеті зимової помочі безробітним: письменне прохання у справі допомоги; посвідку, що її видасть влада або управитель дому про місце і час замешкання безробітного, про його родинний і матеріяльний стан враз зі списом членів рідні безробітного; доказ, який ствердкував би, що безробітний був занятий в характері наємного працівника.

Подання розглянуть комісії, у склад яких увійдуть між іншим представники місцевих комітетів зимової помочі та представники професійних союзів.

—o—

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР
Субота 21. листопада — год. 4. попол.
ШКЛЯНА ГОРА
Вистава для дітей.
Год. 7.30 веч.
КАВАРЕНЬКА
Неділя 22. листопада — год. 12. впол.
ШКЛЯНА ГОРА
Год. 3.30 попол.
ПІҐМАЛІОН

З відчитової салі.

ЮРИДИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЧОТИРЬОХ УНІВЕРСАЛІВ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ Й АКТУ ЗЛУКИ.

В середу 18. ц. м. відбувся другий з черги відчит з низки викладів, що їх намітило Т-во наукових викладів ім. П. Могили на цілу зиму 1936-37 р. Сама особа прелегента (проф. др В. Старосольський) і згадана вгорі тема зацікавила публику, головно молодь, яка виповнила щільно салю „Української Бесіди".

Прелегент підкреслив, що метою його реферату відділити з 4-ох універсалів Центральної Ради й Акту Злуки те, що має юридичне значіння, себто підтягнути їх під поняття політичного права.

Першим універсалом з 23. червня 1917 р. звертається Ц. Рада до українського народу, який живе на Україні і поза її межами. Він розпадається на дві частини: політичну — домагання до російського уряду територіяльної автономії для України і правну — бо започатковує персонально-культурну автономію звертаючись до всіх українців, щоб складали податок.

Другим універсалом з 16. липня 1917 р. Ц. Рада звертається уже до всіх громадян, які живуть на українській землі, отже не лише до українців, але і до москалів, жидів і т. д. Другий універсал започаткував уже територіяльну автономію України. Одначе найбільше значіння з юридичного боку має третій універсал Ц. Ради з 7. листопада 1917 р., адресований до українського народу і всіх народів України, бо проголосив Україну окремою державою у федерації з Росією. З проголошенням III. універсалу Україна стала підметом міжнароднього права. Далі проф. В. Старосольський вияснив основно саме поняття держави і підкреслив, що юридично держава повстає тільки актом власної волі. Справа признання нової держави іншими державами не має для її повстання ніякого значіння. Юридичне значіння IV. універсалу з 9. січня 1918 р. те, що він проголошує зірвання федерації з Росією і суверенність України. Після того прелегент обговорив теж саме поняття суверенности, яке означає фактичну незалежність держави від нікого. Словом політичне значіння IV. універсалу величезне, юридичне — мале.

Вкінці прелегент проаналізував правний зміст Акту Злуки з 22. січня 1919 р. і прийшов до висновку, що обєднання полудньово-західніх українських земель було фактичне, бо в цьому Акті говориться, що **від нині во едино** зливається у-країнський нарід. За цим промовляє і той факт, що після проголошення злуки галицький уряд став орґаном західної области УНР, президент Петрушевич увійшов до Директорії та проголошено новий закон про обєднання посольств обох урядів.

По відчиті відбулася коротка дискусія.

Михайло Рудницький.
Від Мирного до Хвильового
Студії про 25 наших письменників, про наш XIX-ий вік, про літературні напрямки і напрямні сучасної европейської літератури. Життєписи, твори і бібліографія.
440 сторінок. Ціна 5 зол. Порто 60 сот.
„Для праця виповнює прогалину, яка існує від часу появи історії української літератури С. Єфремова, і широко зупиняється на письменниках молодшого покоління, що їх Єфремов розглядав вовсім побіжно або поставився до них по мачушиному. Рудницький прикладає водночас новітні методи літературовнавства, що краще сполюють суть письменників раніщої доби і краще надаються для оцінки їх творчости".
„Prager Presse", 1 жовтня 1936.

АТМО

Найбруднішe білля буде ясне як **сонце, коли будете уживати до прання порошку АТМО.**

СТАНОВИЩЕ АНГЛІЇ У СПРАВІ БЛЬОКАДИ БАРСЕЛЬОНИ.

ЛЬОНДОН, 20. 11. Райтер. Мін. Іден заявив у палаті послів, що Англія не одержала ще ніякого повідомлення про блькаду еспанських пристаней. 17. ц. м. одержав англ. уряд комунікат із Бургосу такого змісту: Національний уряд рішений усіма можливими засобами перешкодити скандальній доставі зброї, муніції, повзів і навіть трійливих газів до барсельонської пристані на кораблях совітських і еспанських. Нац. уряд рішився навіть знищити пристань і тому попереджує чужі фльоти, що добре булоб, якщо вони покинулиб якнайшвидше пристань, щоб вимінути шкоди, що їх могла б якоїти военна акція. Інших пересторог уже не проголосимо. Чужинцям і цивільному населенню також радимо покинути місто, особливо дільниці положені близько пристані, щоб не стали жертвами боїв.

Після одержання цього комунікату, брит. еський амбасадор в Андаї одержав доручення звернутися до уряду в Бургосі, щоб загарантувати в деяких місцях барсельонського побережжа право причалювання кораблів до берегу. Амбасадор зажадав часу на евакуацію британських громадян, заки ще зачнуться воєнні операції. Ген. брит. консуля і брит. фльоту повідомили про всі доручення.

Мін. Іден підкреслив, що Вел. Британія не признала ні одній сторові прав воюючої сторони.

Поляка.

Оцим почуваюся до обовязку зложити подяку Товариству взаїмних обезпечень на житя „КАРПАТІЯ“ у Львові за скоре й без зайвих трудношів виплачення повної обезпеченової суми по моєму бл. п. мужеві Томі Бортникові, парохові в Маковій п. Риботичі.

Серце й акуратне виплачення обезпеченої суми уповажнює мене поручити це єдине українське Товариство обезпечень на житя „КАРПАТІЯ“ у Львові найширшим колам української суспільности.

3097 **Михайлина Бортникова.**

НОВИНКИ.

— **25-літній Зізд Товаришів обох відділів, що здали іспит зрілости в 1911. р. в Українській Гімназії в Перемишлі,** відбудеться 8. грудня (латинське свято) 1936. Зголошення участи прошу присилати на адресу: **Костик Олександер, Львів, Ринок 10., II. пов.**

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів,** Хоружини 5 (побіч кіна „Апольо“) **поручає ковдри,** матраци, постелеве білля і ін. Перепобляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 69-100

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, препизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 93-115

— **Єдиний український блаватний магазин** „Мануфактура“ під упр. О. Стефановича, Львів Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархани, флянелі, оксамити, сукна. 2943 9—20

— **Футра жіночі і чоловічі** та різного роду футрові шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром“, Львів, вул. Руська 20. тел. 271-83 2719 31-?

— **З радія.** Львівська радіостація надає у **середу 25. листопада** концерт хору під диригентурою Дмитра Котка. Програма: 1) Воробкевич-Людкевич „Вогні горять“, 2) Леонтович: Пісня про Матір Божу, 3) Лисенко: „Забіліли сніги“, 4) Котко: „Дума на зруйнування Січи“, 5) Кошиць: „Та болять ручки“, 6) Демуцький-Котко: „Дума про страшний суд“, 7) Стеценко: „То не мряки“, 8) Котко: „Через поля широкії“, 9) Котко: „Жнива“, 10) Котко: „Ставок заснув“. Початок концерту в годині 17.15.

— **Дансінг-Бріджщонеділі** в год. 6—10 попол. в Клюбі Українських Еміґрантів, пл. Бернардинська ч. 2. Стрій звичайний. Музика-Джез п. Костюка.

— **Жіноча Реміснича Бурса** у Львові вул. Кошарова 12. відкликує вечерниці, що мали відбутися в салі Лисенка в дні 21. XI. 36. Дату, місце і програму чайного вечора, що відбудеться слідуючого тижня подамо в найближчому часі. — **Управа Бурси.**

— **З огляду на суботнішнє свято нинішнє число „Діла“ видаємо в побільшеному обємі з датою: неділя, 22. ц. м.**

— **Концерт піяністки Галі Левицької** відбудеться в неділю, 22. ц. м. в малій салі Музичного Т-ва ім. Лисенка у Львові. В програму входять три сонати Бетовена. Початок в год. 7.30 веч.

— **Для академічної молоді.** В суботу 21. ц. м. з нагоди початку академ. шк. року буде відслужена інавгураційна Служба Божа в 12. год. в церкві св. Юра. Опісля наступить посвячення всестудентської домівки при вул. Міцкевича 11. В неділю, 22. ц. м. буде відслужена Сл. Божа за душі героїв зпід Базару. — За академ. душп. о. д-р **Осип Кладочний.**

Вітер і холод

ЦЕ ВОРОГИ ШКІРИ РУК
ХОРОНИТЬ

GLYCERIJELL ANTIBA

— **До „Вечора танку, музики та співу“** (див. рецензія п-і М. Пастернакової в „Ділі“ ч. 262) просять нас додати, що акомпаніямент до танків мала переважно п-а Марта Кравців; до кількох танків акомпанювала п-а Олександра Пясецька.

— **Комунікт Мол. Громади.** Повідомляємо членів Товариства, що нововідкрита домівка міститься при вул. Коперника ч. 21. І. Домівка отворена для членів цілий день. Там-же дижурний урядовець дає інформації у всіх справах Товариства, як також приймає зголошення нових членів. — **Рада Товариства Молода Громада.**

— **Дирекція „гр.кат. руської реальной гимназіи в Пряшевѣ“** звертається до нашого громадянства з просьбою надсилати їй книжки до професорської та ученичої бібліотеки. Ті бібліотеки дуже потребують наших книжок, а не мають досить засобів, щоб їх могли самі закупити. — Є нашим обовязком допомогти нашим братам, яким і так приходиться тяжко боротися з наступаючими на них дуже активно словаками.

Нові випуски
збірного видання музичних творів
Й. КИШАКЕВИЧА

ч. 15. **Калина** — баляда на соля, міш. хор і фортепіян . . . 4.00 зол.
ч. 16. **До моря** — мішаний хор або муж. хор з фортеп. . . 3.00 зол.
ч. 17. **Рута** — баляда на соля, міш. хор і фортепіян . . . . 3.00 зол.
поручає
Книгарня Т. Шевченка — Львів, Ринок.

— **„Камо грядеши“ для молоді у Львові.** Український Театр „Заграва“ дасть у Львові в Театрі „Ріжнородностей“ в днях 1. 2. 3. і 4. грудня вистави **„Камо Грядеши“.** І. частина „Віниций і Лігія“ піде в днях 1. і 3. грудня, II. частина „Смерть Нерона“ в днях 2. і 4. грудня. Вистави призначені **виключо** для шкільної молоді.

— **Святочна пластова академія** відбудеться в неділю, 29. ц. м. в „Унітарії“ в Празі, вул. Анеська ч. 5. Після промов і привітів наступить концертова частина, виконана українськими пластунами й приятелями Пласту. Початок в год. 19. Ювилейна пластова вистава буде відкрита тогож дня в год. 14.

— **Про книжку през. д-ра К. Левицького „Наші політики“** появилась у львівській „Хвилі“ (ч. 6347 з 20. XI. ц. р.) дуже прихильна рецензія пера Авраама Брата під наг. „Стара гвардія пригадується“.

— **Нова поштова агенція** буде відкрита з днем 3. грудня в Зогатині добромильського повіту. Вона буде сполучена з почтовим урядом Бірча щодень з винятком неділь.

— **Невже це правда?** Як повідомляє польська преса, в сокальському повіті поліція викрила тайний архів ОУН. Найдені документи нібито стверджують, що на українську інтелігенцію був наложений окремий податок на цілі ОУН. Арештовано 15 осіб.

Виїмково добрі умови купна тільки
у фаховій фірмі:

Фото-Електрокабель.

Приймачі
філіпса (стереофонічні)
15-місячних рат
ЛЬВІВ
Коперника 10.
Тел. 214-21. 1-16

Централя жарівок.

— **Малий врожай бараболь.** Рільничі палати обчислюють, що цьогорічний збір бараболь зменшився в порівнанні з минулим роком на 20 прц. Причинилися до цього перш усього великі дощі в осені ц. р., через які багато бараболь зігнило.

— **Сніг у Львові.** Після першого снігу, який падав у Львові перед кількома тижнями, появився в пятницю ранком знову білий вістун зими. Цим разом мабуть вже не вступиться, бо в цілій Европі сильно похолодніло а в багатьох краях упали теж сніги.

— **Український Музей у Стемфорд в Америці,** якого директор о. Лев Чапельський за свого тримісячного побуту в Галичині вспів зібрати поважну скількість експонатів, уже їх дістав. Вони прибули до Америки кораблем „Европа“. Між придбаними предметами звертають увагу передовсім: старі українські друки 17. ст., рідкі галицькі часописні видання половини 19. ст., малюнки і графіка сучасних українських мистців, автографи найвидатніших сучасних українських письменників, ноти-автографи українських музиків; в етнографічній ділянці серія одягів усіх важніших територіальних відмін, великі альбоми посортованих уже вишивок, гуцульська і полтавська кераміка, старі музичні інструменти, різьби в дереві (між іншим тарілка Шкрибляка), малюнки на шклі, гуцульські мідяні вироби; крім цього низка актуальних книжкових видань. Музей у найближчому часі пічне порядкувати привезені експонати у своєму обширному приміщенні. Тут пригадуємо ще раз усім, що хочуть підтримати звязок з музеєм, його прохання: надсилати йому свої видання та інші речі. Адреса музею така: Ukrainian Museum and Library, Stamford, Conn. Glenbrook Rd. USA., або у Львові: п-і М. Чапельська, Львів, Вишневецьких 1., II. пов.

— **В нинішнім тягненні Клясової Льотерії** впали м. ін. такі виграні: 10.000 зол. на чч.: 222732, 38699; 2.00 зол. на чч.: 6059, 75864, 183889; 1.000 зол. на чч.: 102938, 105395; 5000 зол. на ч.: 13381, 19004, 31031, 67722, 66999, 77636, 99319; 400 зол. на чч.: 1425, 21057, 31950, 52894, 93810, 94041, 95972, 114562, 118472, 137824, 179893.

— **Краєва хроніка.** На дорозі біля Гніздишівки гром. Ясенів брідського повіту хтось убив ударом у голову 51-літнього Антона Керепку, що їхав фірою. — На склеп Василя Чикалюка в Косові напали невідомі люди і побивши його, забрали йому готівку 80 зол. та ріжні товари. — В Озерянах пов. Бучач утопилася в керниці підчас черпання води 44-літня Текля Гриньків. — В лісах Я. Заленської із Скоморох пов. Бучач застрайкувало 80 робітників, але по трьох днях вернулись до роботи. — Крізь граничну стацію Снятин—Залуче переїхала з Констанци до Гдині залога корабля „Польонії“ в числі 130 осіб і транспорт реемігрантів з Палестини в числі 60 осіб. — В Заріччі над Прутом пов. Надвірна автобус робітничої кооперативи „Польонія“ в Биткові переїхав на смерть Берля Талеррінґа. — В Товстоголовах зборівського повіту від перини, що запалилася від лямпи, зачадилася жінка господаря з двома дітьми, з яких 3-літний хлопчик помер. Інших відставили до золочівського шпиталю в безнадійному стані.

— **Де найбільше крадуть?** Із загального числа 107.734 крадіжей, доконаних у цілій Польщі в третьому кварталі ц. р., найбільше число крадіжей, бо 12.032 доконано у львівському воєводстві. Опісля йде воєвідство краківське, де було 10.633 таких випадків. На території воєвідства варшавського було 7.114, тернопільського 5.290, станиславівського 5.5120, волинського 4.607 і т. д.

— **Звірі в людському тілі.** В Перемишлі відбулася судова розправа проти Антона Зубика і Карла Лінди з Бахова, які розібрали каліку Репка до нага і кинули біля розпаленого вогнища. Один із них держав хлопця, а другий палив йому плечі і ноги розжареними патиками. Все те, щоби вимусити від нього зізнання

Бувший лікар державного шпиталю у Львові

Лікар

Володимир Лазорко

ординує тепер у

ЗБОРОВІ при вул Собіського ч. 19.

щодо крадежі, якої допустився його брат. Вкінці один із них підкіс хлопця в гору за вухо і обірвав його. За звірське знущання над безборонним суд засудив обох обвинуваченних по 8 місяців вязниці.

— **Залізнична катастрофа** склалася біля Закопаного. На станції в Хабівці вискочив із пим особовий потяг, що складався з 13 вагонів. Один вагон третьої кляси розбився на тріски, а один пульманівський вагон сильно ушкодився. Згинули чотири особи, між ними дві жінки, 6 осіб ранило тяжко, 8 легко. На місце катастрофи прибула комісія, зложена із представників залізничної влади.

— **Згоріли 52 корови і 30 коней.** На фільварку гр. Г. Стадніцької у Великій Всі під Тарновом вибухла грізна пожежа, що охопила швидко всі дворські та господарські будинки. Жертвою вогню впали 52 корови, 30 коней і багато дробу, що згоріли живцем. Шкоди обчисляють на 60 тисяч зол.

— **Видавничий рух у Чехословаччині.** В 1935 р. появилося у Чехословаччині 8.125 нових публікацій, з яких на чеські і словацькі припало 5.156, на німецькі 1020, мадярські 210 і т. д. З чужих мов переклали на чеську 186 творів.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО - ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

приймає без обмеження речення вписи на такі студії:

1) **Високошкільний Економічно-Кооперативний Відділ** (8 семестрів. Підвідділи: Кооперативний та Торговельно-Промисловий).

2) **Висока Школа Політичних Наук** (6 семестр.).

3) **Курси Українознавства** (3 семестри).

4) **Фахові й практичні короткоречинцеві курси:** бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької та французької), пасічництва, садівництва, консервації й технічного перероблення садовини й городовини, обробу шкір, миловарства, радіотехніки, фотографії.

Навчання провадиться кореспонденційною методою. Проспекти й програми — безплатно. На відповідь прикладати міжнародню поштову марку. Звертатися на адресу: Ukrajinsky technicko-hospodářsky Institut, Poděbrady, Tchécoslovaquie.

— **Кривавий напад на селі.** На подвірю господаря Гелера у Ватовіцах під Гарволіном закрадися в ночі сільські грабіжники. Коли син господаря, 19-літній Войтіх, збудившись від шороху, вийшов на подвіря, напали на нього три людці й тяжко побили, тавдо він упав без памяти. Тимчасом надбіг старший Гелер, якого напасники вбили кількома револьверовими кулями. Коли на гук стрілянини молодий Гелер прочунявся і хотів піднестися, дістав кілька куль в шию. Також матір і двоє молодших дітей напасники поранили. Войтіх Гелер умер перед приходом лікаря.

— **Перед вінчанням наслідниці престолу.** Як повідомляють із Гаґи, на вінчання голяндської наслідниці престолу кн. Юліяни приїдуть з голяндських Індій тамошні князі. За кілька днів приїдуть до Гаґи кн. Пангеран Адіпаті Аріо з жінкою Рату Тімур. Султана із Джіокіякарти буде заступати зять, Пангеран Пакуніграт з жінкою Рату Пембаджун і шеф кабінету султана, Пангеран Пуроболжо. Обчислюють, що на вінчальні врочистости приїде до Гаґи з Голяндії та заграниці кількасот тисяч осіб. Гаґа має тепер поверх 450 тисяч мешканців. Уже тепер є великий попит на місця на трибунах і вікнах при трасі вінчального походу. Ціни за місця вагаються від 100 до 125 гульденів. З уваги на те, що вінчання відбудеться у січні, місця на трибунах ще не розхоплені, зате місця у вікнах уже майже випродані.

— **Втопилося 300 осіб.** З Токіо повідомляють, що наслідком перервання водної тами над копальнею міди в місцевости Осарусава згинуло поверх 300 осіб. Гать була одна з найбільших в Японії, 700 стіп завдовшки і 200 стіп заввишки. Вода, проломивши гать, знищила 450 домів, переважно гірників, занятих у копальні міди. Досі добули 75 тіл із води.

— **Історія фільмової артистки.** Як повідомляють із Ню Йорку, відома фільмова артистка Сільвія Сідней виходить в найближчому часі замуж за режисера Фріца Лянга. Вона родом із Кишенева, де її батько Зайденберг був дантистом. Коли вибухла світова війна й румуни загрожували Бесарабії, Зайденберг перенісся з родиною до Одеси. Пізніше, коли положення на Україні стало критичне, Зайденберг переніс ся до Америки, а донька Сільвія вчилася в середній школі, опісля в школі драматичній. Її заангажували до театру Гілд, де виступала в менших ролях. З поручення режисера Рубена Матуліяна, вірменина, який знав родину Зайденбергів з Одеси, Сільвію приняли до фільмового виробництва Парамавт у Голівуді, при чому вона приняла прізвище Сідней. Перший її виступ був у 1931 р. під режисером Штерберґом. У Голівуді називають її „білим круком", тому що веде дуже скромне життя і поза ателіє ніде не показується.

— **Різні вістки.** У італійській фабриці вибухових матеріялів в Сініго біля Мерану скоїлася експльозія, від якої згинуло 4 робітників, а коло 60 потерпіло рани. — Французький летун Жапі, що летів з Парижа до Токіо, з причини мряки впав на гору Себурі в Японії й розбився. Летун вийшов з життям, зломивши собі тільки руку та ногу. — В совітській копальні золота в Ічалінському районі знайшли груду золота, що важить 2 кг. 636 гр., а в новій копальні золота на Алтаю груду ваги 2 кг. 814 гр. — В цілій північній й почасти в середущій Росії впали великі сніги.

МАЛИЙ ФЕЙЛЄТОН.

На власні очі та вуха.

До театру ходжу рідко. А як піду, то дивлюся на сусідів, чи їм подобається те, що бачать на сцені. Такий я вже скептик. Жовч цьому винна, чи моя кишеня — не знаю. Не вірю собі, коли на чомусь не розуміюсь.

Та трапилась мені така „сторія", що я готов стати театральним або музичним рецензентом. Маю до того всякі дані: віддавна маю „піка" на ріжних людей, коли когось критикую, то оглядаюсь завсіди на задні колеса і маю власний слух, себто: як треба, слухаю інших або не слухаю нікого.

Отже: річ неімовірна — мусів я бути на тій самій виставі тричі у трьох ріжних містах. Після цього розболіли мене зуби. Може і від продувів у подорожі, може отгак собі. Сиджу в дантиста і чекаю своєї черги. Передімною наша преса. Вичитую все від дошки до дошки. І гульк! — надибав я рецензії на ту саму виставу, про яку кожний мав так само, як я вироблений погляд.

„Ого! Гов голубчику!" — щось йойкнуло у зубах. — „Послухай!"

Вухам то я вірив, а очам ні. Чорне на білому, як рахунок за електрику, стояло написане, що вистава була під псом. А зараз поруч, що вистава була прегарна.

Пригадую собі: публика била оплески, як гуцули бриндзю. І на перервах були всі всміхнені, вдоволені, як на імянинах. Правда: ніхто не кривив душею і голосно говорив, що уявляє собі аманта інакше і що II-га дія, хоч написав її наш славний письменник, була нуднувата. Але ніхто і не думав, що до нашої народної оперетки можна прикласти теорію Айнштайна в інтерпретації Замарстинова. Це виглядає так: один каже „айнс", а другий бере „штайн" і третього — в голову!

Вирвав я зуба і йду до одного нашого музики.

— Маестро — кажу — недавно читав я вашу рецензію на один дебют. Публика скреготала зубами, а ви сказали, що все „ол райт". Тепер публика била браво, а ви кажете, що під псом. Коли це справді під псом, то я хотів би того рецензійного пса бачити!

Маестро розгнівався:

— Чи ви, пане, знаєте, що це таке публика?! — крикнув — це-ж барани...

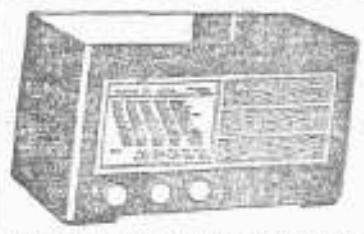
— Дуже можливо... Але барани йдуть сліпо вперед, тільки тоді, коли хтось їх веде. А в нас? Я вас шаную як фахівця і так само шаную пана Ікс і Зет і Омегу... Тимчасом бачу, що всі ви тягнете в інший бік...

— То ви вірите більше всім ляїкам, як мені, спеціялістові?

— Ні, але пригадую собі одну славну жіночу відповідь. Вернувся чоловік несподівано з подорожі до дому і застав у своїй хаті одного незнайомого на чаю із своєю жінкою. Не вірив своїм очам і пішов питатися сусідів. Ціле місто сказало йому, що цей незнайомий приїзджає вже сюди пів року. Приходить до жінки і каже: Ціле місто бачило на власні очі, я чув на власні вуха... А вона йому:

— То ти так мене любиш, що віриш більше тому, що люди кажуть і що ти бачив, ніж тому, що я тобі говорю?

Пантелеймон Гудзик.

Superheterodyny

фонопластичні

Telefunken

4 моделі 1937

поручає на легкі ради, або дешево за готівку

Tele-Radio

МАРІЯН КУБІШИН І С-КА

Хорущина 7. Тел. 205-23.

Автомобілеві вартати направи.

ДИВОГЛЯДИ.

ГУЦУЛЬСЬКА НАЦІЯ.

Ще в 1935 р. „Товариство Приятелів Гуцульщини" видало по бібліофільськи „Календар Гуцульський", де на 81. стор. у статті „Що то є Полыша?" читали ми: ...„поляки є частев словянського племени. До того словянського племени належе ще: москалі, українці, гуцули, білоруси ни, болгари...

Цього року „Газета Польска" в ч. 295. помістила офіційний радіевий комунікат, у якому стрічаємо такі „родзинки": Надісланий на конкурс матеріял заключає в собі 2.577 пісень, а того 2.227 польських, 350 меншинових, отже: білоруських, старообрядових (з Виленщини), українських, гуцульських і т. д. Отже ясно, що на руських, старообрядових (з Виленщини), української ще й гуцульська нація, покутська нація і т. д. Здорово гикнуло Польське Радіо, хіба треба відповісти: „На здоровля!"

Всячина.

ВІЧНІ КАРТИ.

Кожна ділянка людського життя вимагає фахівців. Таких фахівців вимагає теж гра в карти. Одни із найбільших картяних фахівців, зокрема у грі у бріджа, Елі Кальбертсон дістав патент на вічні карти. Зробив він їх із целюльоїду і зверхній вигляд вічних карт нічим не ріжниться від звичайних, але вони не ломляться і не нищаться. Їх можна мити милом, а коли їх вимити, то вони виглядають як нові. Одначе найважнішою прикметою вічних карт це те, що їх не можна позначити.

ОПЕРАЦІЯ СІЯМСЬКИХ СЕСТЕР.

В полудневоафриканській державі Нігерії перевели лікарі незвичайно рідку операцію сіямських близнят. У квітні ц. р. породила одна жінка дві дівчинки зрослі зі собою у двох місцях. Всі внутрішні органи дітей були зовсім природно розвинені і лікарі заявили, що можливо перевести операцію близнят. В липні, коли близнята мали два і пів місяця, лікарі перевели операцію і розділили близнят. Обі дівчинки здорові і розвиваються зовсім нормально.

САМОВБИВСТВА В ЯПОНІЇ

Японський уряд визначив недавно окрему комісію для дослідів над причинами самовбивств які останніми роками в Японії сильно поширились. Комісія устійнила, що від 1931—1935 р. в однім Токіо занотовано 15.633 самовбивств. З цього 3.000 осіб наложили на себе руку з причини фізичних недуг, 1651 з нещасливої любови, при чому більше, як у 500 випадках були це спільні подвійні самовбивства, 1325 самовбивств було внаслідок родинних непорозумінь, 1085 у наслідок знеохочення життям, 923 з причини матеріяльних трудощів і 760 через безробіття. Найчастіше накладають на себе руки молоді люди від 16—30 літ. Деяке значіння для насилення самовбивств має погода. Комісія устійнила, що найбільше самовбивств трапляється в дощеву пору — а найменше в погідні дні. Самовбивники кидаються дуже часто в кратер вулкану Міхара на острові Осіма, або кидаються з верху водопаду в Ніккo.

В листопаді — місяці українських інвалідів зберіть жертви від знайомих та вишліть на адресу: УКТОЛІ. Львів. Потоцького ч. 48.

МАГАЗИН МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ НОВИН
С. ОЛЯНЧУК і І. ПІХЛЬ ЛЬВІВ вул. Капітульна 3.
поручає по найнижчих цінах жіноче і мужеське біллє. Панчохи, сварпитки, рукавички жіночі і мужеські. 2010 Галянтерія — Трикотажі всілякого роду. 6-10

Дописи.

СТРИЩИНА.

Три великі торжества в Добрянах. В неділю 8. листопада ц. р. відбулися у селі Добрянах коло Стрия три торжества: празник св. Вмч. Димитрія, ювілей з приводу 50-ліття посвячення парохіяльної церкви і зїзд інтелігентів уроженців Добрян, скликаний о. мітратом О. Базюком на празник і на ювілей. Ціль зїзду виложено в запрошенні від місцевого комітету: пригадати молоді літа, обновити духа, підсилити любов до седлиського материка, навязати взаємини українського селянства із власної крови інтелігенцією та розбудити в селі охоту до нових дїланнь на вищі щаблі культури. Як дуже гарантія свою ідею цей ювилейний зїзд, свідчить те, що із селянських уст знайшла пропозиція подати докладний звіт із цього зїзду до загального відома, щоб відомо було усьому світу, які є взаємини між українськими селянськими масами і нашою інтелігенцією та які спочі тих взаємин. Зїзд розпочали о. мітрат О. Базюк та о. проф. Василь Дубицький, що вже в суботу рано відправили богослуження за спокій душ своїх батьків. У суботу коло полудня почали наплинати в наше село очікувані гості. Нераз ми бачили вже їх, бо часто відвідують селорідню, але тепер вони всі разом, духовна і світська інтелігенція з родинами, творять поважний гурт на місцевому цинтарі. До соборного парастасу стануло поруч о. мітрата сімох священників. В 17. год. о. мітрат Базюк відслужив вечірню з литією й акафіст до св. Вмч. Димитрія. Властиві торжества в неділю. Після Утрені в год. 10. почалася соборна Служба Божа. Правили о. мітрат Базюк, о. проф. Василь Дубицький, о. сов. Андрій Дубицький, о. Теодор Базюк, о. Микола Дерещ, о. Клим Дубицький, о. Ілля Яцковський, дияк о. Юра Дубицький відправи п. Дмитро Базюк, укінчений богослов — усі уроженці парохії Добрян. Проповідь виголосив о. проф. Василь Дубицький. „Помыслихъ дни первыя и лѣта вѣчная поминухъ и поучахъся". Мури святині ожили життям давніх літ, коли досвідний проповідник, сеньйор учасників зїзду, сердечними словами малював постаті розмолених у цьому храмі своїх батьків і батьків усіх учасників та посмертні великих провідників села тих літ, бл. п. о. Авдиковського, о. Шепаровича й учителя Мосланюка. У споминах проповідника над попелами предків усі слухачі зачерпнули кріпости й обновили духа. Після Служби Божої відбувся водосвятя і кілька спільних знимок. Дальша частина зїзду зачалася в 3. год. після полудня. У великій салі просвітнього дому засіли до обіду дорогі гості, рідня і представники місцевих установ. Крім того комітет запросив кількох представників повітових стрийських установ, як свідків спільної радости. Під кінець обіду почалась академія. Перший привітав усіх гостей родимців старий господар і член церковного брацтва п. Валицький, що повинами патріархальної поваги словами українського селянина побажав Божого благословення для дальшої жертвенної праці всім учасникам. Після того місцевий муж. хор під проводом п. О. Каратницького відспівав псалом „Хваліть дїти Господа" в комп. д-ра Б. Кудрика, що зворушив усіх до глибини душі. О. проф. Василь Дубицький і д-р О. Дерещ оживили академію спомінами з дитячих і молодечих літ, а днів безжурної забави і поважної праці, змалювали село в часі воєнної хуртовини і підкреслили вагу української інтелігенції у визвольних змаганнях. Місцевий солтис п. Солошник у рідній бесіді підкреслив загальний характер зїзду і запровоював подати про зїзд докладний звіт у пресі. Учитель п. Михайло Дубицький коротко й весело начеркнув здогадну історію села. Від студіюючої молоді промовляв п. Степан Янів. Щоб уяковічнити радісну, хвилину зїзду і завдяки минуле з майбутнім, гості уродженці села декларували повищ 400 зол. на основи нового величавого Народнього Дому; бо хоч у селі є два досить великі просвітні доми, вони не вспіли вдоволити потреб просвітніх, господарських і кооперативних установ. Крім того уфундовано для місцевої читальні портрети бл. п. о. Авдиковського Михайла й учителя Мосланюка. Академію і зїзд закінчено збірною деклямацією „Не хилайте вділ прапора" Б. Лепкого і Шевченковим „Заповітом" гим. Нербецького. Зложеними сердечну подяку гостям, зокремлюється о. мітратові Базюкові за постійне батьківське пікування селом, попрощали Добряни дорогих гостей.

СНЯТИН.

Ювилейне свято Української Захоронки. Дня 8. листопада ц. р. святкувала Українська Захоронка ім. Марійки Шашкевича у Снятині 25-ліття свого істнування і своєї діяльности. З цієї нагоди відбулося рано в парохіяльній церкві благодарственне богослуження, на якому о. декан Апольон Сімович виголосив дуже гарну науку про значіння Захоронки і про наш християнський обовязок підтримувати Захоронку, що дає захист та опіку круглим сиротам і дітям найбільше потребуючих. Пополудні відбулися в салі Української Міщанської Читальні: дитяча вистава пєси „Снїжинка в царстві карлів" і концерт, що пройшли дуже гарно. На концерті відмінювали два хори: жіночий і мужеський під управою учительки музики п. Ірини з Тисовців Костишинової гарно й удатно кілька пісень, двоє дїточок, а саме: Олюся Ганкевичівна і Нестор Пилипович, сироти з Захисту, виголосили дуже щиро призначені деклямації, а голова Захоронки о. Йосиф Процьо виголосив привітальну промову. Як один з основників Захоронки в р. 1911, приладає він історію і мотиви основання цієї установи, опісля представив коротко її діяльність. Присутні довідались з вдоволенням, що кількатка літ перед 5-літній спинений воєнною завірюхою діяльности зробила досить багато. Починаючи в 1911 р. свое істнування з півтора тисячною корон, що їх зібрали були на ту ціль попередники, а саме: о. Микола Гриньовський, б. снятинський сотрудник, опісля й п. Могильницька, жінка кол. посла д-ра Андриїва Могильницького, кількатка придбала за чверть сотки свого житя хату з 4 кімнатами, пізніше (в р. 1934) добудувала ще до неї 4 кімнати, побудувала господарські будинки, купила 1½ морґа городу, придбала потрібне внутрішнє уладження, придбала дещо з живого інвентаря й удержувала в тім часі у своїм захисті довше або коротше 130 дітей, а того повищ 120 круглих сиріт. Крім сирітського захисту удержувала Захоронка аж до цього року в дітях мішаних садок для доходячих дітей. (В цьому році перший раз відмовила влада дозволу на ведення філії садка на передмісті Балин, не подаючи ніяких мотивів!). У спадщині дістала кількатка від 3 добродіїв 2 і пів морґа поля, від одного 1.000 корон та від двох 250 зол. долярів. Захист і внутрішню господарку в установі ведуть від 1918 р. з великою дбайливістю і посвятою наші С. Служебниці Пр. Д. М. Помилівістю і посвятою наші С. Служебниці Пр. Д. М. Помилівістю і посвятою наші С. Служебниці Пр. Д. М. Помилів

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ШИРЕЦЬ:
21. XI. Катерина.
22. XI. Вія.
23. XI. Муж двох жінок.
ЛЬВІВ-ЛЕВАНДІВКА.
24. XI. Циганський барон.
25. XI. Муж двох жінок.
26. XI. Дівча з Маслосоюзу.
27. XI. Отаман Пісня.
28. XI. Лев з Абісинії.
29. XI. Вія.

Великий Театр:

Субота, 21. XI. год. 4. поп. „Сказана Гора", вистава для дітей; год. 7.30 веч. „Канаренька".

Неділя, 22. XI. год. 1º впол. „Сказана Гора", вистава для дітей; год. 7.30 поп. „Пігмаліон"; год. 7.30 веч. Академія.

Понеділок, 23. XI. год. 7.30 веч. „Канаренька".

Найдешевше 2664

скло, порцеляна, у столітній фірмі:

ЯН КВЕСТ

ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ. 24 737

Кіна.

АПОЛЬО: „Їх троє".
АТЛЯНТИК: „Вірна ріка".
ВАНДА: „Нужда рі" і „Париж у вогні".
ГРАЖИНА: „Пан Твардовський".
КАСІНО: „Ада, це не липше".
КОПЕРНИК: „Під двома прапорами".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Вероніка" з Фр. Галь. „Каліенте, місто кохання" з Дольорес дель Ріо.
МІРАЖ: „Хто останній цілує".
МУЗА: „Роз-Марі".
ПАКС: „Шопен, співець волі".
ПАЛЯС: „Герой дня" з Мор. Шевальє.
ПАН. „Чу-Чін-Чаю" („Алі-Баба і 40 розбійників") з Анною Мей Вонг і Фріцом Кортнером.
РАЙ: „Мазур" із Полею Негрі.
СВІТ: „Мазур" із Полею Негрі.
СТИЛЬВЕ: „Соната", ревія „Пікантний сосна".
ТОН: „Багряна квітка" з Од. Кордою.
УТІХА „Пекло Китаю" та ревія.
ХИМЕРА: „Голос серця".

Свіжий транспорт зимових панчіх, білля, рукавичок поручає відома зі солідности фірма

„ДІМ ВОЛІЧКИ",

Сикстуська 2, побіч брами. — На складі правдива англійська волна. 2985 4—50

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Шікаго".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 21. листопада 1935.

Відень (506'8) 10.30 Нар. мельодії, 12.00, 13.10 Концерт, 15.00 Нар пісні, 19.15 Форт. реціталь, 20.10 Віденські мельодії, Баєр сопран, 22.20 Пісні кі. Марка Е. Рокита сопран, **Прага** (470,2) 15 00 Концерт сальон. орх, співані рефрени, **Париж** (1648) 13.15 Розр. програма, 14.15 Спів. реціталь, 17.00 Легка музика, 21.45 Реціталь Шарпентієра 1) Дідон, 2) Ля Вей Руж. **Білгород** (437,5) 12.00 Концерт, 18.00, 18.30 Нар. пісні, 19.15 Сербський вечір, **Берлін** (356 7) 8.20 Музика; 6.30 Розр. концерт, 19.00 Квартет г-моль Шуберта („Смерть і дівчина"), 18.00 Марші та польські пісні, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика. 18,00 Нар. пісні й танки Марг. Поланд сопран, Бордіен вальт. 20.10 Веселa програма, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 19.40 Форт. твори, 20.10 „Залюблений Вав-Вав" оперетка Вальт. Геце, **Будапешт** (549,5) 12.05 Сальон. музика, 13.30 Концерт вок. квартету, 18.00 Фінляндсько-мадярський концерт, спів. реціталь, 19.00 Мадярські нар. пісні. **Мілляно** (368,6) 12.50, 21.30 Орх. концерт, 20.40 Вок. авдиція, **Рим** (420,8) 17.15 Танк. музика, 21.00 „Аіда" оп. Верді (трансм. з м. театру в Больоньї).

Неділя, 22. листопада 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Смичк. квартет Глазунова, 17.45 Веселі мельодії, 20.10 Веселі радіообрази, 22.40 Форт. реціталь. **Братислава** (298.8) 18.15, 19.05 Словацькі пісні й рефрени, 20.45 „Хусточка королеви" оперетка І. Штрауса, **Кошиці** (250.1) 17.05 Словацькі нар. пісні, 17.35 Циг. музика. **Прага** (470,2) 7.40 Концерт рел. музики, 9.20 Сальон. квартет, 10.10 Класична музика, 12.20, 15.45, 19.25 Концерт. **Париж** (1648) 12.00, 14.00 Симф. музика, 13.00 Орг. реціталь, 16.00 Легка музика, 18.15 Симф. концерт. **Білгород** (437,5) 13.15 Нар. пісні, 17.30 Нар. музика, 18.50 Сп. реціталь, **Берлін** (356,7) 10.30 Музика, 18.00 Вок. авдиція, 18.15 Орг. музика, хори, 21.00 Музика, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 10.45 „Іфігенія в Авліді" оп. Глюка, 19.00 Солісти, 20.00 Вагнерівський концерт. **Мінхен** (405.4) 9.30 Музика з „Байройту, 14.00 Весела авд. для дітей, 15.05 Концерт квінтету дутих інструментів, 20.00 Солісти, сопран. **Будапешт** (549,5) 12.30 Орх. концерт, 14.15, 22.05 Циг. музика, 18.00 Концерт військ. орх., 19.20 Спів, **Мілляно** (368.6) 13.45 Орх. концерт, 20.40 „Весела вдова" оп. Легара, **Рим** (420.8) 12.20 Камер. музика, 17.00 Симф. концерт, дир. Рііц. Штраус, 20.40 Симф. концерт.

Понеділок, 23. листопада 1936.

Відень (506,8) 13.45 Концерт д-дур Бетовена, 17.40 Форт. реціталь, 20.00 „Над авсурівським Реном" муз. авд., 21.00 Вагнерівський концерт. **Братислава** (298.8) 17.25 Спів, **Мор. Острава** (260,5) 18.10 Нім. авд., спів, 20.10 Чеська оп. музика, **Прага** (470,2) 12.35 Концерт. 15.00 Соната б-жейо на скр. і форт., 17.35 Форт. реціталь, 18.20 Куєрові твори, спів, клявесин, 21.35 Квартет д-дур Чайковського, 22.15 Вацлавські пісні, **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Легка музика, 18.30 Концерт симф. орх., 21.00 Вок. концерт, 21.45 Камер. музика, **Білгород** (437,3) 18.00 Нар. пісні, 20.00 Опера, **Берлін** (356,7) 8.20 Музика, 8.30 Веселі мельодії, 14.15 Легка музика, 19.15 Форт. реціталь, 20.15 Муз. вечір, спів, 22.30 „Людина береться з мрією" авд. Енелюнда з муз., **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Молода поезія та музика, 19.00 Весела авдиція, 20.10 Концерт фільг., **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 12.00 Розр. концерт, 19.00 Нові Вольфові пісні, 19.25 Шопенівський концерт. **Будапешт** (549,5) 12.05 Форт. реціталь, 17.00 Сальон. музика, 18.15 Циг. музика, 19.40 Сольо на тарогато, 20.15 Концерт фільг. орх., **Мілляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Форт. реціталь, 20.40 Камер. концерт, **Рим** (420,8) 17.15 Розр. концерт, 19.00 Легка музика, 20.40 „Сі" оп. Масканія.

Вівторок, 24. листопада 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.10 Концерт, 14.00 Співає Альфр. Пізавер, гр. пл., 15.20 Музика для дітей, 17.25 Концерт солістів, сопран, бас, 20.00 „Прошу обслуговання" вес. муз. авд., 22.30 Пісні й арії Е. Годін тенор, **Братислава** (298,8) 17.40 Скрипка, 18.10 Пісні, 19.35 Весела муз. авд., орх., хор, солісти, 20.35 Концерт вок. секстету, **Кошиці** (259,1) 16.10 Концерт орх., 18.00 Сп. реціталь Д. Смирнова, **Мор. Острава** (260,5) 12.35 Концерт орх., 19.10 Усміх і сльози у шлеській нар. пісні, **Прага** (470,2) 17.30 Фестерова соната на скр. і форт., 18.10 Спогади про Моцарта муз. авд., 20.55 Концерт орх., **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00, 18.30 Концерт, 21.45 Вечір пісеньkарів, **Білгород** (437,3) 12.00 Концерт церк. хору, 17.20 Нар. пісні, 18.30 Сп. реціталь, 19.50 Нар. музика, **Берлін** (356,7) 8.20 Музика, 8.30, 20.10 Концерт, 16.30 Легка музика, 19.15 Камер. музика, 21.00 Кабарет, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Фінляндські пісні, Блявне баритон, 20.10 „Коли дідусь женився з бабусею" веселі танц. мельодії, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 13.15 Танк. музика, 16.50 Веселий концерт солістів, 19.15 „Кармен" оп. Бізета, **Будапешт** (549,5) 12.05, 23.00 Циг. музика, 17.00 Концерт оп. орх., 18.30 Форт. реціталь, 20.00 Сальон. музика, 21.40 Джазова аргентинська музика, **Мілляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 20.40 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 19.00 Легка музика, 20.40 „Ля Рондіне" оп. Пуччіні.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 21. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт з уч. двох фортепіянів, 12.40 Хліборобська скринька, 12.50 Полудневий денник. 14.30 Театр Уяви для дітей: „Еміль і детективи", 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Наша програма, 15.35 Легка музика у вик. циганських орхестр, з гр. пл., 15.50 Три знаки запиту, 16.00 Ліст: Концерт е-моль (Брайловський), гр. пл., 16.15 Концерт орх., 17.00 Концерт солістів (фортепіян, Тарно баритон), 17.50 Огляд видань. 18.00, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Рищ. Тавбер співає пісоньки, гр. пл., 18.35 Альбом Підгалля, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Кольонії для Польщі, 19.30 На нар. нуту (В. Енджеєвська. орх. мандоліністів), 20.30 Літературні новини, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт симф. орх., Сл. Орловська співає, 22.00 Виленська Зазуля, 22.30 Під знаком танку; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Неділя, 22. листопада 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська Газетка, Музика з гр. пл., Наші піски та їх наносові потреби, 8.40 І. Вайнбергер: „Полька" з оп. „Шванда-дудар", гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, 10.30 Музика та спів із гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. полудне, симф. орх., форт.; у перерві ок. год. 13.00 Театральний огляд, 14.00 Концерт діточих хорів, 14.30 Тисяча тактів музики, 15.30 Для села: Як я дійшов до доброї луки, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Реклямовий концерт, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 Старосвітські куранти: Шкода вусів (пісоньки з XVIII. ст.), 17.00 Надвечірок при мікрофоні, орх., спів; у перерві в год. 17.50 Актуальна гутірка, 18.50 Гр. пл., 19.00 Ром. Палестер: Фрагменти з „Весілля", симф. орх., 19.30 Проблеми кольоніяльної ідеї в польській літературі. 19.45, 20.15 Концерт хору, 20.00 Літер. хвилина: Листопадові спогади, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30, 21.31, 21.45 Спортові вістки, 21.50 Орх. концерт, 22.35 Танкова музика з гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Шукаєте праці? —

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника!

Понеділок, 23. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для старших дітей: Ріками по Індії, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Про читальні для дівчат, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Весела пісенька з гр. пл., 15.55 Гарний дар „Оссолінеум", 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.15 Куток моди, 16.30 Концерт орх. мандоліністів, 17.00 Ідеольогія нової Річпосполитої, 17.15 Концерт солістів: Скрипка Марія Марко, спів Марія Олена-Кайтева, 17.50 Айфлева вежа, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Хвилина Жигм. Новського, гр. пл., 18.40 Історичний сон Кремінця, 18.50 Час подумати про городовинників, 19.00 Воєцька авд.: Вчора цивілі — сьогодні новобранці, з музикою, 19.30 Крайглерова хвилина, гр. пл., 20.00 Ріманський-Корсаков: „Шехерезада", балет. музика, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Робітничі пісні та поезія, 21.30 Танкова музика, орх., 22.00 Концерт на хор і симф. орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки. 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Вівторок, 24. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з грамофонових плит, 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: Коли весна спить під сніговою перинкою, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Хвилина Рищ. Вагнера, гр. пл., 12.40 Хліборобе обезпечуй свою худобу, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Гутірка для дітей: Мій перший режисерський виступ, 16.00 Прокоп'єва: Класична симфонія, з гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Пісні Невядомського у вик. муж. хору, М. Кисілевська, сопран, 17.00 „Будні ш. Ковальських", говорена повість, 17.15 Камер. твори на скрипку та форт., 17.50 „Троянський кінь" Маріна Гемара (фраґм.), 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Пробові пісоньки, гр. пл., **18.35 Уваги про сучасну українську літературу, виголосить м-р Мирослав Семчишин.** 18.50 Актуальна гутірка, 19.0 Дискутуємо, 19.20 „Ювенес дум сумус", літ.-муз. авдиція Ст. Васильевського, 20.00 Гутірка-музика зі слухачем радія, 20.15 Симф. концерт, орх., скринка; у перерві в год. 21.00 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.30 Нові поезії Стафа, Лесьмяна, Тувіма, 22.45 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.08—89.65, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долари канадійські 5.31 — 5.28, Фльор. гол. 288.10 — 286.40. Франки фр. 24.77 — 24.63, Франки швайцарські 122.30—121.60, Фунти анґл. 25.02—25.86, Гульд. данц. 100.10 — 99.80, Кор. ч. 17.70—17.20, Кор. дан. 116.19—118.35, Кор. норв. 130.75 — 129.75, Кор. шв. 114.28 — 133.30, Ліри італ. 23.20—24.60, Марки фінл. 11.45—11.00, Марки нім. 114 — 107, 1Шил. австр. 99.50—45. Марки нім. срібні 122—115.

Акції.

Баня Польський, 111.00, Цукор 30 00, Вугель 16.95, Лільпоп 14.50, Островець 29 - 27.25, Стараховичі 35.75—36.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 65.50, 2 ем. 66.05. 3 зал. 51.50, 6 дол. 69.85, 4 прем. дол. 47.25. 47, 47.50, 8 стаб. 477, ост. пр. кунон 47.27.

Заставні листи.

3 прц. Л. З. Б. Г. 51—53, 4 прц. Л. З. Бк Г. 41—43. 4 прц. ТКЗ. 41—43, 4 і пів прц. ТКЗ. 45—47, 4 і пів прц. БГК. 60—65, 4 прц. БГК. 60—65. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 43—46.

Долярівка 47.50—48.50, 3 інвест. 1 ем 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65—67.

Збіжжя.

Львів, 20. XI.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця оди. червона	24.75—25.00
Пшениця збор. червона	24.25—24.50
Пшениця оди. біла	24.5 —24.75
Пшениця зб.	24.0—24.25

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 20. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагон-станція заладування:

	льоко ст. заладов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	23.5—24.00
Жито збір. 694 гр/л. 3%	17.00—17.75
Ячмінь пошн. 621 гр/л. 4%	18.50—18.50
Овес легко задош. 444	13.75—14.00
Овес не задош. 456	14.00—14.25
Гречка 10%	18.50—19.00
Кукурудза жовта	14.75—15.00
Кукурудза червона	16.25—16.50
Конюш. сім'я	31.50—31.50
Соняшникове сім'я	32.00—32.00
Насі нижлену 95%	41.00—42.00
Фасоля корона руч. в. в м. 42	51.00—52.00
Фасоля „Різен" руч. виб. в м.	41.00—42.00
Фасоля шмальц. руч. виб. в м.	39.00—40.00
Фасоля малин. спец. ручно вибир. в міш.	42.00—45.00
Фасоля краса рафовзва	24.00—26.00
Фасоля цукр. ручно виб.	30.00—31.00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канянини	115—120
Конюшина вільна від канянини 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця, жито, кукурудза дальше подорожіє. Ціни інших родів збіжа і фасолі та олійних насінь вдержані. Тенденція назагал занижова.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 20. листопада н. р. кооперативи платять за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок.	
1 без опакування	2.80 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.85 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.85 „
1 л. молока	0.19 „
1 п. вень	4.70—4.80 „

Тенденція на масло, молоко та яйця спільна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 20. XI. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвір'я птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., повногруді, зовсім товсті	0.95 зол.
Індики І. кл., повногруді, зовсім товсті	0.85 „
Курята І. кл. біло й жовтонікки, без остріжок, до ваги 1.50 кг.	0.85 „
Кури І. кл., товсті, без остріг, без запинку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщеві І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ОПОВІСТКИ.

IV. **Звичайні Загальні Збори** Українського Товариства Прихильників Мистецтва у Львові відбудуться у вівторок 8. грудня 1936 р. в годині 17-ій в домівці „Української Бесіди" при вул. Рутовського ч. 22, І. пов. з таким порядком нарад: 1) Відкриття Загальних Зборів, 2) Відчитання протоколу з попередніх Заг. Зборів. 3) Звіти Виділу, Провірної Комісії та уділення абсолюторії попередньому Виділові. 4) Вибір нового Виділу, Провірної Комісії і Розсмного Суду. 5) Внески та запити. — В разі браку потрібної скількости членів Збори відбудуться годину пізніше без огляду на скількість присутніх членів. — **Виділ.** 3100

МЕШКАННЯ

ПОТОЦЬКОГО 49, три кімнати кухня, повнокомфортові, центральне огрівання, зараз до винайму. 3099

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОКАТСЬКИЙ аплікант з правом заступства шукає місця в адвоката. Зголошення з поданням умовин слати до Адміністрації під „Субститут". 3101 1-2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПОТРІБНА особа, фахова, здорова до дітей (6 і 4-літн.). Зголошення з описом життя слати під Посте рестанте І. С. Бучач. 3078 3—3

АГЕНТИ до продажі віз та різних матеріїв потрібні. Lublin, skrytka 275. 2601 12-20

ІНСТРУКТОРА до учениці VII. кл. класичної гімназії у Львові потрібно зараз. Зголошення з поданням умовин до Адміністрації „Діло" під „Вправний" до 25. ц. м. 3089

КУПНО - ПРОДАЖА

НАШЕ МЕШКАННЯ — наша приємність. Фіранки, декорації кімнат за безцінь, Фрайлїх, Сикстуська 21. 2679 12-?

ЗОЛОТІ та срібні проби, перстенці, шлюбні обручки тепло продає дешево славнозвісна католицька фірма **ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ**, Львів, площа Марійська ч. 5. Полагоджує всякі напрямки. 3032 4—10

СВЯТОЧНІ дарунки. Найновіші вовни, шовки, решітки оказійно. Прохнік, пл. Капітульна 3. 3040 6-15

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2938 26-6?

В КОЛОМИЇ, 2-муровані доми з будівельною парцелею, городом, близько суду і Ринку, до продажі; водотяг, газ, електрика, каналізація. Можлива теж заміна на каменицю у Львові. Оферти під „Меценас 50" до Адміністрації. 3066 2—3

МОЛОЧАРСЬКІ МАШИНИ з приладдям за приступну ціну продасть кооператива „Любов" в Заліссі п. Підлісни Малі. Зголошення приймає Управа. 3090

РІЖНІ

МАКС ҐЛЯЗЕРМАН, ритівничне заведення, фабрика каучукових стампілій і відливання табличь Львів, вул. Сикстуська 19, телефон 215-03. 2858 7—10

РОБІТНЯ КОВДЕР Кентшинського 4, солідно переробляє і виконує нові. Ціни найнижчі. 3057 3—4

ГОДИННИКИ купуйте, направляйте у Розважевського Академічна 2 (Готель Жоржа). З провінції просимо пересилати почтою. 3034 3—5

ЛЯЛЬКИ, ЗАБАВКИ тягчі ВІЗКИ, поручає найдешевше БРАНДТ, Львів, Сикстуська 19. 2987 4—5

ҐЛЯЗІЯЛЬ

правн. стер. дипльом. хоронить лікує катар, хрипку, біль горла і горішні відділові органи. Після досліду в Міністерстві зареєстрований як фармацевтичний специфік.

Про якість „ҐЛЯЗІЯЛЮ" доказує велика скількість підробок, які є тільки сурогатами. Просимо домагатись виразно **„ҐЛЯЗІЯЛЬ".**

Ціна в Міністерстві устійнена на 50 сот. за торбинку.

П. т. аптикарям, лікарям висилаємо на бажання зразки ґратіс

Адреса:

Вирібня „ҐЛЯЗІЯЛЬ" Бєльсько,

скр. почтова 145.

ЗА і ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: **Коперника 26**, подвірря. 2962 10-10

ЖАРІВКИ від 5—25 сат. 110—220 вольт, 70 сотиків, батерії до ліхтарок по 35 сотиків, лямпи двополумеві ніклеві зол. 6.—, ЦЕНТРАЛЯ ЖАРІВОК, Львів, Ринок 21. 3064 2—3

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці з гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 9—10

ОБРУЧКИ щастя, столові накриття срібні, альпакові, годинники та всіляку біжутерію поручає найдешевше Вандер, II-ґо-ховх 1. 2889

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка ондуляція з 6-місячною гарантією. Салон чесання паль. Сикстуська 8, вхід через браму. 3093 3—3

ЛІКАР-ДЕНТИСТ

Д-р мед. З. Реннер

ЛЬВІВ, КЕНТШИНСЬКОГО 21. 2091 6-5

ОГОЛОШЕННЯ.

СПАЛЬНІ, ІДАЛЬНІ, КАБІНЕТИ, КОМБІНОВАНІ ПОКОЇ,
найновіші моделі та поодинокі частини найдешевше в складі меблів

БРІК і ҐРІНЕР

Львів, Трибунальська 16. Тел. 221-75. 3008 1—5

ДІМ ДИТЯЧОЇ КОНФЕКЦІЇ

„Рай Дитини"

І. ГІСС

ЛЬВІВ, вул. Рутовського ч. 1.

Поручає дитячі вбрання, плащики для хлопців і дівчат.— Ціни низькі конкуренційні. 1—2

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР

б. довголітній лікар асистент дерматолог. клінік

У БЕРЛІНІ, ВІДНІ ТА ПРАЗІ

переїхав і ординує тепер від 9—1 і 3—7

ЛЬВІВ. ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.

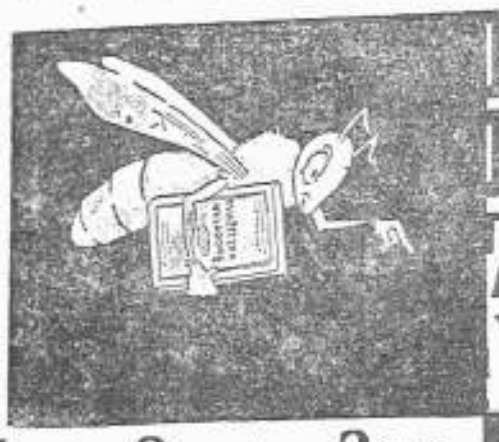
напр. Віденської кавярні

Тел. 251-68. Сепаратові жадальні.

Тільки оголошуючись у

„ДІЛІ"

можете успішно продати, купити або замінити реальність.

Powszechny Bank Związkowy w Polsce S. A.

Працюй, Збогачуйся, Збирай

в ощадности складай в Повшехнім Банку Związkowym на вкладкові книжечки імінні або на показчика, що гарантують безоглядну тайну вкладу. Вклади платні на кожне домагання або за виповідженим в централі і відділах. Опроцентування від 5% до 6½% річно.

Повшехни Банк Зьвонзкови в Польщі А. С.

Львів, Варшава, Бельсько, Цешин, Дрогобич, Гдиня, Краків, Перемишль, Станиславів, Тарнів.

ФУТРА до міста і подорожі, по останніх зразках моди виконує першорядно по конкуренційно низьких цінах

АНДРІЙ КУЗЬМІНСЬКИЙ.

2615 Львів. Пекарська 31. 22-23

НЕВРОЛЬОГ

Д-р Микола Козицький

Львів, вул. Льва Сапіги 29.

3082 2—3

Косметичний Інститут і Лябораторія

д-ра О. Тушицького

Львів, вул. св. Софії ч. 3

усування аномалій цери, бородавок, пігменту, волосся, близн, дзюбів і плям, масажі, тривале усування морщин, жилляків і відмороження власною методою. 2675

Урядово затверджений 4-місячний курс косметичної закордонної програми.

Адвокат

Д-р Роман Перфецький

переніс канцелярію до

ЛЬВОВА, вул. Бляхарська 9

(побіч Ринку). 3086 2-2

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА

світової марки

Б. СОММЕРФЕЛЬД

Експорт до Англії, Аргентини, Угорщини, Данії, Франції, Голяндії, Палестини і т. д.

виключне заступництво:

С. Новацький

Львів, вул. Пілсудського 17. 2620a

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає пера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 11—

(НЕ ФАРБА)
привертає сивому волоссю
первісний **колір**

Ширіть наш часопис!

Гарні й дешеві книжки

Видавничої Спілки „Діло"

	ціна	почтова пересилка
Д-р Кость Левицький: **Українські політики**	1.50 зол.	0.30
Валерія О'Коннор Вілінська: **Лисенки й Старицькі**	1.— „	0.30
Д-р Василь Маковський: **Гмінд**	2.00 „	0.30
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.**	2·80 „	0·50
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·90 „	0·30
Евген Чикаленко: **Спогади Частина I. II. III.** Окрема частина по зол 1·50	4·50 „	0·50
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·50 „	0·30
Василь Софронів: **Липнева отрута**	1·40 „	0·30
Ст. Левинський: **З японського дому**	1·50 „	0·30
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·50 „	0·30
Е. Броите: **Буреверхи,** переклав М. Рудницький	(в нечерпане)	
Проспер Меріме: **Блакитна кімната та інші оповідання,** переклав Василь Софронів	0·95 „	0·25
Альфонс Доде **Маціцький,** із французької мови переклав М. Рудницький	1·50 „	0·30
Володимир Островський: **Сміх землі**	1·00 „	0·30
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0·80 „	0·15
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0·50 „	0·15
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Репніна**	0·50 „	0·15
Михайло Возняк: **Белей і Коницький**	0·80 „	0·15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·50 „	0·15
	0·80 „	0·15

Дістати можна
у Видавничій Спілці

„Діло", Львів, Ринок 10

та у всіх книгарнях.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 265 (4.5*4). Львів, вівторок 24. листопада 1936. Орган реєстрації підприємств. спілок. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060, 143.922. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полудн. Рукописів не вертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00 „, Півріччя 30·00 „, Річно 60·00 „. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр., Чехословаччині 30 ч. кр. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41, Друкарні: 222-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Морський бій під Картахеною.

Початок блькади?

МАДРИД, 23. 11. ПАТ. Мін-во маринарки офіційно повідомляє: Підводні човни завтаковали червоні кораблі при вході до картахенської пристані. Одна торпеда поважно ушкодила кружляк „Сервантес", інші перелетіли попри торпедовець „Менез Мундез".

Паста до зубів АЛЬОЕ

в чисто цинових тубках

найкраще зберігає здорові зуби.

зар. 3—10

Слід припускати, що були це підводні човни посторонніх держав, бо власних нац. командування не має.

ЛЬОНДОН, 23. 11. ПАТ. У британській адміралиті заявили журналістам, що дотепер не дістали ще цілих звітів про бій червоних кораблів з чужинецькими підводними човнами, що виступають по боці нац. уряду.

БРИТИЙСЬКИЙ УРЯД ЗАНЕПОКОЄНИЙ.

ЛЬОНДОН, 23. 11. ПАТ. Преса підмічує, що у вчорашній кабінетній раді брав участь шеф штабу британської фльоти. Припускають, що предметом нарад була охорона брит. кораблів на еспанських водах. Шеф штабу правдоподібно дав фахові інформації щодо технічних можливостей блькади, яку плянує ген. Франко. Власні сили нац. фльоти здається до того не вистарчають.

ЛЬОНДОН, 23. 11. ПАТ. Після вчорашньої надзвичайної ради міністрів мін. Іден наказав брит. амбасадорові, що тепер перебуває в Ладеї, знову домагатися від уряду з Бургосу вияснень, в яких умовинах нац. фльота задумує перевести блькаду каталюнських побереж.

Переможний наступ нац. військ на півдні Мадриду.

АВІЛЯ, 23. 11. Авас. Ліве крило армії ген. Варелі, зложене з двох кольон, почало вчора рано наступ на міст Прінцесса і дільницю Лас Деліціяс. Перед наступом переведено сильну артилерійську підготову. Як виходить із звітів, що наспіли коло 16. години, наступ розвивається успішно.

Вечір Народньої Ноші

дня 4-го грудня ц. р.

в салях Театру Ріжнородностей.

Початок 7.30 веч.

Готуйте строї і заголошуйте свою участь у святі в кооп. Українське Народнє Мистецтво!

АРТИЛЕРІЙСЬКИЙ ВОГОНЬ.

МАДРИД, 23. 11. ПАТ. На кількох відтинках мадридського фронту дійшло вчора до артилерійської перестрілки. Як подає Авас, стрільна червоних змусили кілька нац. батерій замовкнути.

Червоні війська укріпили становища далеко Каза дель Кампо. Вони перейшли залізничу лінію та зблизилися до Каза Кувмада.

ПРОПАҐАНДА.

МАДРИД, 23. 11. Авас. Уряд преси і пропаганди при раді оборони Мадриду дістав пancирне авто з радіостацією і сильними мегафонами. Він розголошуватиме пропагандивні інформації коло ворожих ліній.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 23. 11. ПАТ. На відтинку Техо не було ніяких воєнних операцій. На арагонському фронті відбито нац. наступ, на відт. Сан Мартін—Монтальвах дуже активна артилерія, в околиці Хадрак червоні заняли позиції в Аль Кузіере, на відт. Самосієра нац. війська сильно хоча безуспішно обстрілювали червоні становища. На мадридському фронті нац. гармати й літаки сильно бомбардували ворожі становища; нац. наступ відбито з великими втратами. На інших фронтах без змін.

КЕІПО ДЕ ЛЛЯНО ПРОСТУЄ.

СЕВІЛЛЯ, 23. 11. ПАТ. Ген. Кеіпо де Ллано заперечив вістки з червоних комунікатів. На ділі тепер на фронті деяка передишка, а огляду на непогоду.

В Каза дель Кампо, на арагонському фронті, під Сорією та під Менклеою відбито наступи червоних; здобуто дещо скорострілів та совітської муніції.

САЛЯМАНКА, 23. 11. ПАТ. Під Альсідіерре відбито наступ червоних, що втратили 50 убитих та один пова. Також відбито наступ червоних на арагонському фронті.

Італійський парлямент

ВІДБУДЕ ЗАСІДАННЯ 30. ц. м.

РИМ, 23. 11. ПАТ. Дня 30. ц. м. італійський парлямент збереться на осінну сесію, щоб віддати честь Мусолініеві, як основникові італійської Імперії. 70 послів, які брали участь у війні прийде у військових одностроях, інші у фашистівських. Підчас першого засідання відслонять у салі нарад парляменту пропамятну таблицю з написом: „9. травня, 14-року фашистівської ери Беніто Мусоліні основав імперію". Крім того у вестібулі парламенту відслонять дві таблиці в честь полеглих в абісинській війні послів Люїджі Рацци й Антонія Люкателлія.

Перед великою монгольською офензивою на Китай.

ПЕКІН, 23. 11. ПАТ. З Чагару входять до Суйяну сильні відділи монгольських військ. Як повідомляють з Манджурії, монгольські війська приготовляються до загальної офензиви на столицю провінції Квейчуа. Влада почала евакуацію всіх чужинців зі Суіяну.

Двоїчний характер пресових обмежень.

ПАРИЖ, 23. 11. ПАТ. Права опозиція критикує новий пресовий закон, підмічуючи, що він повинен обернутися і проти крайної лівої преси, яка заподобки послуговується наклепами. Вже тепер поодинокі опозиційні провідники маніфестаційно обвинувачують перед судами крайну ліву пресу за наклепи і зневаги. Напр. Ренод і Доріо внесли скаргу проти комуністичної „Юманіте" за замір співпраці зі закордонними чинниками.

МАНІФЕСТАЦІЇ.

ПАРИЖ, 23. 11. ПАТ. Підчас похорону мін. Салянгра відбулися у Ліль та в інших містах маніфестації пооурядових партій.

Від висоти ощадности, відданих до вжитку українським економічним установам, залежить наша господарська самовистарчальність і незалежність, тому складаймо свої ощадности в КООПЕРАТИВНОМУ БАНКУ

„ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20.

ДВА ЕПІЗОДИ.

З ПРИВОДУ РОКОВИН ВІДВОРОТУ ЗІ ЛЬВОВА ТА МАСОВОЇ МАСАКРИ У БАЗАРІ.

Львів, 22. листопада 1936.

Історія українського народу багата в події, що тільки сумом навівають душу. Між ними подіями бувають трагічні моменти, що вирішували на довший час напрямний хід дальшої історії і вони для нас найбільше болючі. Але є чимало історичних моментів, що були тільки епізодами в лящиві великих всенародніх рухів, одначе своїм трагізмом не перестають довгий час зворушувати сучасне й чергові покоління. Це немов фізичні незагоєні рани, яких без болю годі доторкнутись, а згадка про них викликує найтяжкіші рефлекси. І тому нерадо про них згадується...

День 22. листопада врізався в нашій — ще свіжій — тяжкі двома спеціяльно болючими датами, що не стоять, що правда, в органічному зв'язку зі собою, але обидва були сумними епізодами в останній всеукраїнській визвольній боротьбі. Перша подія — це залишення Львова українськими військами тому 18 років, друга — це розстріл 350 українських полонів большевиками у Базарі в 1921 р. Одні і другі роковини проминули у нас досі без спеціяльної прилюдної згадки, причому українське громадянство було тільки німим і холоднокровним свідком більше чи менше голосних маніфестацій противної сторони у першому випадку. (Для справедливости треба зазначити, що в цьому році офіціяльні чинники відступили дещо від давнішого звичаю голосно й шумно святкувати свою перемогу над другою частиною населення краю. Зате ендецька вуаяця дальше використовує ту щорічну нагоду розпалювати обосторонні пристрасти). Але находить пора, коли вже спокійніше можемо доторкнутися цих незовсім ще незагоєних ран і з деякої перспективи глянути на згадані трагічні події. Обі ці епізоди нашої визвольної боротьби вивітрілені вже досить докладно і мають за собою поважну історичну й мемуаристичну літературу, в якій легенди й фантастику відмежовано від справжніх фактів.

Причини нашої невдачі у Львові відомі теж загально. Річ тепер тільки в тому, чи ми як нація витягнемо з цієї невдачі відповідні висновки. Варелі ще старинні римляни говорили, що історія повинна бути вчителькою життя, але на жаль світ уже давно перестав приймати цю житеву максиму і як поодинокі люди так цілі народи кермуються всякими іншими інтересами тільки не історичними досвідами, особливо коли мають силу за собою. Нам українцям не вільно апехтувати досвідів з останньої визвольної боротьби, зокрема з львівської кампанії, якщо хочемо в майбутньому вдержатись на поверхні життя. Треба, щоби ми пізнали всі свої хиби, які спричинили нашу невдачу, щоби фізично, духово і взагалі культурно стали справніші, щоби ми використали всі легальні засоби і виборли своїй нації належне місце серед культурних народів. Пляновість праці, організація, фаховість роботи, віра у власні сили і знання власних сил, правильна оцінка ситуації — все воно тому 18 літ чимало завважило на нашій невдачі. Все воно потрібне для лепшої нашої — хоч і не збройної бо-

Найдешевіше можна купити МУЖЕСЬКЕ БІЛЛЯ — КРАВАТКИ СВЕТЕРИ — СКАРПИТКИ і т. п.
у фірмі **Евстахій Думин, Львів, Коперника 23.**
Для пань великий вибір рукавичок і панчіх.
3092. 7—10

ротьби. Якщо такі висновки зробимо з нашої трагічної невдачі, буде це найкращим вшануванням памяти тих, що згинули у Львові тому 18 літ. Остаточно буде це найкращим бальсамом на незагоєну ще рану народньої душі.

Те саме й із другим трагічним епізодом, що торкається наших братів наддніпрянців. Як відомо, в осені 1921 р. на вістку про те, що на Україні заноситься на всенароднє повстання проти большевицької окупації, багато старшин і вояків петлюрівської армії, які залишилися в Польщі після закінчення війни в 1920 р., перейшло під проводом Ю. Тютюнника з початком листопада на совітську Україну, щоб взяти участь у збройній боротьбі. Цей т. зв. Зимовий похід закінчився повною невдачею. Після майже 3-тижневих маршів, серед голоду і холоду, повстанчий відділ дістався в руки большевицьких військ, окружений зі всіх боків. 400 людей згинуло в бою, а 537 попало в полон. Підчас бою деякі старшини з вищого командування, не бачучи іншого виходу, скінчили самогубством. Перед большевицьким воєнним судом стануло тільки 359 полонених, бо інші померли від ран. Всіх засудили на смерть і під містечком Базаром розстріляли. Большевики наказали викопати велику могилу, зігнали з повіту селян, щоб на власні очі бачили, що їх жде на випадок повстання, привели засуджених українських вояків і веліли їм стануги рядом над могилою. В останній хвилині якийсь червоний комісар сказав, що якщо хто із засуджених покається і присягне вступити до червоних та боротись з українськими „бандами", того помилують. У відповідь на це виступив вояк Щербак і заявив, що всі вони волять умерти, а большевицьким катам служити не будуть. На ці слова залунало гучне „Слава" і роздався спів „Ще не вмерла Україна", поки не заглушив його туркіт ворожих скорострілів. Нещасливі падали в могилу, з якої довший час добувався стогін, аж їх присипали землею...

Трагічна картина, що морозить кров. 359 найкращих синів України згинуло 15 літ тому за волю і честь своєї Батьківщини, а їхня смерть стала зразком і символом самопожертви, яка має мало історичних анальогій.

Роковини цих двох трагічних епізодів з нашої визвольної боротьби минули саме у вчорашню неділю. Один сумний і похмурий, як осіння днина, другий жахливий зовнішньою декорацією та скількістю пролитої крови, але по своїй суті, своїм історично-символічним та національно-виховним значінням — могутній і світлий. Нарід, що таку страшенну силу кривавих жертв зложив на вівтарі Батьківщини, не загине. Це остаточний висновок з обох цих епізодів, дарма, що вони записані кривавими буквами...

*

УКРАЇНСЬКЕ СТУДЕНТСТВО ЛЬВОВА — ГЕРОЯМ БАЗАРУ.

В неділю 22. листопада ц. р. заходом українського студенства Львова у храмі св. Юра після 12-тки о. пралат Л. Куницький, о. сов. Семчишин та о. д-р О. Кладочний відправили панахиду за душі полеглих під Базарем. Співав хор „Бандурист". Храм св. Юра не міг помістити всіх тих, що бажали віддати поклін Героям. Настрій був незвичайно поважний: деякі жінки плакали.

Тогож дня в год. 16. українське студентство заповнило вщерть салю „Української Бесіди". Святочні сходини в память Героїв Базару відкрив голова Студ. Кружка „Рідної Школи" студ. Орест Семчишин, взиваючи одномінутною мовчанкою вшанувати Героїв Базару. Відтак „шіснацятка" академічного хору „Бандурист" під управою студ. Гандзія відспівала Гайворонського „Коли ви вмірали". Студ. Логуш відчитав змістовний реферат про II. Зимовий Похід, трагедію Базару та їх аначіння. Далі були три рецитації: студ. Ю. Савицький рецитував вірш Ол. Бабія „Базар", п. Лена Рінелева відчитала свою поему, присвячену Героям Базару, студ. Р. Дурбак рецитував свою поему „Льви Альказару". Всі три поеми, добре виголошені, викликали помітне враження. Опісля шіснацятка „Бандуриста" відспівала „На ті гроби" Райнеке. На закінчення всі присутні відспівали національний гимн.

ПОКЛІН СОКІЛЬСЬКОЇ МОЛОДІ.

В пятницю 20. ц. м. в год. 6. веч. заповнилася саля Сокола-Батька сокільською молодю, яка в свому тісному гуртку бажала віддати поклін Героям Базару. Сходини почались 1-хвилинною мовчанкою, потім ішли рецитації відповідних віршів (поодинокі і збірні) і реферат про Зимовий Похід і трагедію Базару. Сходини закінчено грімким „Ще не вмерла".

*

Подібні сходини відбулися ще в неділю вечором у Клюбі Українських Емігрантів при площі Бернардинській ч. 2. та в кількох інших українських установах Львова.

ДИВА НАД ВЕЛТАВОЮ.

З вражінь і спостережень нашого спеціяльного кореспондента.

Чехословаччина веде і, здається, буде вести надалі совітофільську політику. Склалися на це реальні причини: ізоляція, загроза ревізіонізму, неможливість договоритися з котримнебудь із сильних сусідів. Усе те старався я зясувати вже в попередній статті на тему Чехословаччини*).

Але не це дивує. Бож політичні інтереси держав доводять нераз до дуже дивних конюнктуральних аліянсів і договорів співпраці. Маємо напр. порозуміння Польщі з Німеччиною, на дні якого напевно не лежить приятельський сентимент, маємо парадоксальне болгарсько-югославянське порозуміння, маємо врешті назріваючу німецько-австрійську співпрацю. Отже чому не може бути союзу Чехословаччини зі Совітами?

Ні, не це дивує. Дивує тільки культурне, інтелектуальне совітофільство чехів, яке впадає в очі на кожному кроці.

Ні сіло, ні пало — чехи відкрили там за Збручем і Дністром... нову Росію. Росію демократичну і миролюбиву, національну... і навіть словянську!

Для чехів віджив в образі Совітів — панславізм, та імперіялістична спекуляція Погодіна і романтична „буйда" Колярів, Шафарживів, що повинна була прогомоніти вже давно, як прогомонів панґерманізм.

Погодіна заступив нині Сталін, а в Москві тимчасом перевели лише дрібнесеньку коректу ру назви: панславізм заступили трохи ширшим поняттям... пансовітизму.

*) „Діло", ч. 250. „Політичний ребус над Велтавою".

Але в Празі цього не добачують. Стара, русофільська Прага хоче конечно панславізму, що є поняттям більшим, сильнішим, як чеський націоналізм, зрештою мало актуальний в Чехословаччині.

Нічого не помогли протести старого Крамаржа, який назвав визнання Совітів Чехословаччиною „останньою зрадою чехів супроти Росії".

Чеський інтелектуалізм у своїй величезній більшости задивлюється нині на Совіти, як в образ. Празький міщух не нині преспокійно своє пиво, не думає за нїщо у світі йти на барикади соціяльної революції, але про Москву думає з рожніженням.

НЕБЕЗПЕЧНІ ПОГЛЯДИ.

В Чехословаччині нема великого прокомуністичного соціяльного руху, нема лівого фронту, але є політичне і психольогічне совітофільство.

Трапилося, що в Празі переконували мене до нової „сталінської конституції":

— Алеж це зразок демократії... Наша конституція не є така!

А про Україну.

— Україна?... Безперечно істнує. Ваш нарід великий і має свою державу. В Совітах! Наш Бенеш був там, бачив і вернувшись, виразно заявив: Україна є! Розвивається, росте. Має свої школи, театри, адміністрацію, радіо... Чому ви вперто йдете на паску Німеччини і Польщі — і не бачите дійсности? В теперішніх умовинах нової совітської конституції маєте величезні можливости...

Смішно. Пробуєте переконувати:

— А колиб так у вас запанували Совіти?

— Ну, то що? Це був би вислід укладу соціяльних сил, з яким боротися булоб безглуздям і довелоб у нас до другої Еспанії. Чи через совітизацію ми перестанемо бути чехами?...

Такі дефетистичні погляди зустрінете не лише серед широкого чеського загалу, але — відповідно змодифіковані — навіть серед інтелектуальної еліти.

НЕ МАЮТЬ СТРАХУ ПЕРЕД БОЛЬШЕВИЗМОМ.

Послідовно: серед чеського загалу нема, здається, страху перед большевизмом. Комунізм уважають вони так само обмеженим соціяльним рухом, як фашизм з його корпоративізмом, як гітлеризм з його націонал-соціялізмом і т. д. І за любки беруть собі за приклад демократичну, хоч монархічну Англію.

— В нас не може перемогти комунізм — переконували мене, бо нема для цього сприятливих умовин, подібно як в Англії, Швеції чи Данії. Вистане сказати, що перед нашим союзом зі Совітами комуністи в Чехословаччині мали у виборах 1925 р. — 943.243 голосів, а в 1935 р., отже після заключення союзу, 849.509 голосів. Майже на 100.000 менше, хоч комуністична пропаганда зовсім не зменшилася. Большевизм, як кожна диктатура, виходить наверх на плечах невдоволених соціяльно мас, несвідомих свого майбутнього лиха. Тому завданням нашої демократії є саме — вдоволити маси.

Інформували мене про осяги Чехословаччини в ділянці соціяльної опіки.

— В нас робітник має все те, що в Совітах, плюс індивідуальна свобода!

Цю, сумнівної вартости рекомендацію підтримували такими аргументами: 1) обезпечення робітників від нещасливих випадків через асекурацію в краєвих обезпечуваних заведеннях, 2) обезпечення на випадок хороби (включно з обезпеченням материнства і похоронних коштів), 3) обезпечення робітників на старість та на випадок інвалідства (ренти), 4) обезпечення приватних урядовців, 5) пенсійне обезпечення журналістів при допомозі держави, 6) обезпечення самостійних ремісників і селян. Врешті: фабричні комітети робітників, що пильнують умовин праці в підприємствах.

СИЛА І ВПЛИВИ КОМУНІЗМУ В ЧСР.

Все це — безперечно багато. І це дійсно може утруднювати комуністичну агітацію в Чехословаччині, більше, як у Франції чи в Польщі. Але утруднення пропаганди не означає й капітуляції. Примушує її тільки шукати інших, глибших доріг, що м. ін. доводить до моральної капітуляції народу, до того явища, яке все яскріше виступає саме в Чехословаччині.

Вистане сказати, що такий напр. „Союз Приятелів СССР", організація з явно комуністичним обличчам, має нині в Чехословаччині 409 філіяльних відділів. А „Федерація пролетарського виховання", що відповідає совітському „комсомолові", з 60.000 членів у Чехословаччині?.. А комуністичні ячейки в армії?.. А ступневе, все більше анархізування чеської національної культури, мистецтва, літератури, що носить на собі все виразнішу печать большевицького духа?..

Все це прояви, діяння і глибокі ферменти, які принесуть свої льогічні наслідки очевидно пізніше. Як це все виглядатиме — скажім — за 10 літ, якщо скоріше не вибухне війна?...

Ось мин. тижня містила чеська преса звідомлення про хід державного і національного свята 28. жовтня в провінціяльних містах Чехословаччини. Писала з досадою, з обуренням. Населення (напр. Моравської Остравн) зустрінулось свято байдуже, індиферентно. Люди підходили до офіційних військових парад, ілюмінацій — як до видовища, без крихітки патріотичного захоплення.

Чи не характеристичне?

— — — — — — —

Нинішня Чехословаччина переходить добровільно добу дуже небезпечного під національно-конструктивним оглядом експерименту. Стверджуємо це не для сенсації, не зі злорадним вдоволенням противника, але навпаки: — з рації щирого, глибокого сентименту до Чехословаччини.

Бо там, за Карпатами, є держава, з якою може національну Україну лучити все — розділювати нїщо.

Навіть не Підкарпатська Русь, якої майбутнім так дуже у Празі турбуються, що аж викреслили саме слово „український" з офіційної термінольогії нашого закарпатського племени.

Роман Голіян.

Відзначення Літвінова за женевську роботу.

Женева, 16. листопада 1936.

„Ізвестія" з 12. ц. м. повідомляють, що на святочному засіданні ЦІК СССР нагороджено Максима Максимовича Літвінова орденом Леніна з нагоди шестидесятиліття та „за заслуги в боротьбі за мир на чолі совітської дипльоматії". Ордени в СССР тепер, як кажуть, дешевші грибів, ними відзначують і молодих „ударниць", і „мистців", і „маршалів", що визначились лише на маневрах. Отже, коли з приводу відзначення п. Літвінова не обмежуємося трьома рядками дрібним друком, то робимо це з огляду на деякі політичні події, що зазначують справді зворот у московській акції і в Женеві, і в Європі взагалі.

Літвінова відзначено властиво за те, що він проводив політичною акцією, яка за кілька років допровадила московський уряд до зовсім не блискучої ізоляції. З цим не криється і самий Літвінов у своїй „яскравій" промові, виголошеній після відзначення, яка не позбавлена і гумористичного елементу. Наприклад, „совітська дипльоматія відріжняється від інших тим, що завжди говорить правду на добро не тільки своєї батьківщини та всіх працівників, але й цілої людськости". Повіривши п. Літвінову, треба булоб побажати його дипльоматичним колегам у Женеві, яких він називає брехунами. Але це не єдина прикмета совітської дипльоматії, що так віддалила її від інших урядів. Літвінов проголошує далі: „Ми запропонували загальне роззброєння і поновлюємо нашу пропозицію, не зважаючи на те, що ріст наших збройних сил, нашої військової промисловости, нашого воєнного потенціялу, дає нам перевагу над кожним можливим противником, а навіть можливою комбінацією їх..." Треба сказати, що про „комбінацію противників" уникав говорити навіть Ворошилов, відомий своєю словесною відвагою. Погроза Літвінова „закидати Европу шапками" є також очевидним висловом сучасної політичної ізоляції Москви. Літвінов гірко скаржиться, що „коли один член Ліги Націй напав на другого, то Ліга Націй почала сперечатися, чи це факт нападу замість того, щоб виступити спільно проти нападника". Він закидає політичне банкроцтво тим державам, які формально визнають „совітську систему пактів ненападу, регіональних пактів для колективної боротьби проти нападника, пактів на основі Ліги Націй і т. д.", а в дійсности „залицяються до тих, які порушують ці пакти, піддобрюються до них, провадять політику кволости і уступок супроти нападників, які через те стають ще нахабніші. Ці держави уникають організувати колективну безпеку, регіональні умови, а навіть спільні дипльоматичні виступи, боючись, щоб нападники не уважали це за утворення бльоків. Тимчасом нападники самі утворили бльок..."

Керманич закордонної політики держави, що „має мілітарну перевагу над кожною можливою комбінацією ворогів", не насмілюється вказати виразно ані тих збанкрутованих держав", ані тих „нападників", хоч нема сумніву, про кого йде мова, хто знає хоч у загальних рисах хід московської акції в Европі та Женеві за останні місяці.

Для західних держав бачить Літвінов лише два шляхи — „перший шлях це запропонована Совітським Союзом система колективної безпеки, другий-же шлях, який знаходить захоплених прихильників особливо між середніми та дрібними державами, це шлях так званого зближення з нападниками...

„Щодо нас", заявляє зухвало Літвінов, „то опираючись на власні засоби оборони ми можемо спокійно чекати й дивитися, що Европа вибере. Заборолом миру може бути лише СССР. Це чудово розуміють нападники, тому вони спрямовують усі свої змагання на те, щоб ізолювати Захід від СССР. Я підкреслюю, що йде не про **ізоляцію** СССР, а про ізоляцію інших держав Европи з метою зробити їх безоборонними та покірними супроти нападників..." Пан Літвінов не знає очевидно української приповідки про Данила та болячку, та й не хоче визнати, що Москва є болячкою Европи.

Як „спокійно" придивляється Кремль до того, що робиться в Европі, зраджує Вігіліс в статті в тім самім числі „Ізвестій", де він покликується і на святочну промову Літвінова. З нагоди останніх парляментських промов міністрів Ідена та Невіль Чемберлена він закидає англійській дипльоматії, що вона „топчеться на місці" і благає вибрати чимскорше один із шляхів зазначених Літвіновим, очевидно перший, бо „скажений розвиток подій, злісна робота фашистівських підпалячів війни, неймовірне напруження атмосфери та фізичне відчуття подиху війни примушують прискорити вибір".

Лише панічному настроєві, що панує тепер в Кремлі, завдячує очевидно Літвінов і свій власний порятунок. По арешті вчителя Літвінова, Радека, по усуненню його помічника Раєвського та інших політичних приятелів, доля Літвінова, здавалось, була вже вирішена. Називали вже і Патьомкіна, як його наступника. Але дипльоматичних геніїв у Москві дуже бракує. До сучасного поріжнення Москви навіть із соціялістичним французьким урядом довів Літвінов виконуючи лише пильно вказівки Кремля та Комінтерну. Коли він дістане тепер вільну руку, то побачимо, чи черговим його завданням у Женеві і Европі не буде проломити ізоляцію московського уряду, що зростає щораз більше.

М. Данько.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і Ска
у Львові, вул. Кордецького 51
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх красках
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляя помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 9-7

Радіоприймачі ФІЛІПСА
на догідні сплати
для української клієнтелі
лише в українській фірмі

е - К О
Львів, вул. Сикстуська 29.

Відгуки світової війни у споминах політиків.

МИР УКРАЇНИ З ЦЕНТРАЛЬНИМИ ДЕРЖАВАМИ. — ЧОРНЕ МОРЕ, ЯК ЧИННИК СВІТОВОЇ ВІЙНИ.

Париж, листопад 1936.

I.

На книгарських полицях Парижа появилася недавно „Історія великої війни", пера Анрі Біду (Henri Bidou: „Histoire de la Grande Guerre" — вид. Gallimard), де окремий розділ присвячений мирові в Бересті Литовському. Тон твору спокійний і наскрізь інформативний.

Розказуючи в уступі про мирові переговори в Бересті, про першу зустріч відпоручників большевії з делегацією Німеччини та Австро-Угорщини, автор пише ось так: „Чергове засідання було назначене на день 29. січня. Нова держава домагалася участи в нарадах. Була це Україна, створена з колишніх областей Малої Росії з Києвом, як столицею. Українська національність має свою окрему історію, фольклор, мову, спосіб життя і вона обявилася вже давніше в політичних та культурних клюбах та в двох перших Думах, де українські посли творили свою національну групу вкінці проголошена по упадку царського уряду. Центральну Раду вибрав Конгрес. У травні 1917. р. Рада вислала до Петербурга своїх відпоручників з програмою автономії для українських земель та офіційно визнати незалежність української мови. На відмовну відповідь Керенського Рада сама зорганізувала вільну Україну".

Знаходимо тут далі відомости про боротьбу Центральної Ради з большевією та про те, як большевики створили харківський уряд, щоб перепинити акцію відпоручників Центральної Ради в Бересті.

„Центральні держави привязували велику вагу до миру з Україною — читаємо. — Від болот Припяти аж до румунського кордону воєнний фронт переставав для них істнувати, Україна могла теж дати їм поживу на літо 1918. року. Мир заключено 9. лютого" і т. д.

В книжці є теж описи боїв, що відбувалися на нашій землі між центральними державами і Росією

II.

У спогадах Олександра Рібо, колишнього французького премієра, міністра закордонних справ і міністра фінансів („Журналь" de Alexandre Ribo et correspondences inedites 1914—1922. (вид. Plon), що вийшли в редакції його сина д-ра А. Рібо, колишнього шефа кабінету свого батька, находимо цікаві записки щодо ролі Чорного Моря у світовій війні.

„Становище міністра закордонних справ Італії (мова тут про Соніно) — читаємо — булоб вельми захитане, якщо виявилось би, що його край не був покликаний до участи в конвенції щодо поділу впливів у Малій Азії, підписаній між Францією, Англією й Росією в 1916-ім році.

Вірменія була призначена Росії, Сирія, Палестина та Мезопотамія Франції та Англії.

Ця конвенція брала свій початок з факту, що Царгород призначено Росії в березні 1915-го року. Це сталося з почину Англії і французький уряд поставили перед доконаний факт. Міністр закордонних справ Делькасе згадав на раді міністрів тільки побіжно про цю подію, обмежуючися до вислову, що англійський уряд мусів знати це російське домагання, тимпаче, що Сазонов погрожував, що згідно зі своєю публичною опінією заперестане війну, якщо не дістане повної сатисфакції.

Рібо згадує слова англійського короля до амбасадора Росії в дні 12. листопада 1914. р.: „Царгород буде ваш" і ноту англійського уряду у два дні пізніше, в якій Англія повідомляє російський уряд, що питання Царгороду й проливу буде вирішене згідно з бажанням Росії".

Зате Франція побоювалася, щоб Росія на випадок здобуття Царгороду не припинила війни, та щоб не подразнити цією дискусією Румунії та інших невтральних держав. Ці французькі побоювання відзеркалює найкраще листування між Пуанкаре та Палеольогом, амбасадором Франції при царському дворі.

Зате дня 6. січня 1915. року міністр закордонних справ Франції поручив французькому амбасадорові в Росії „оминати хочби й найменшого висказу, який дозволяв би Росії думати, буцім то Франція хоче обуздати її претенсії щодо Австрії".

Річ тут в долі Східної Галичини. Зобовязання Антанти супроти царського уряду йшли так далеко в тій справі, що доля цієї области, не зважаючи на військову перемогу Польщі була вирішена щойно в березні 1923. року. Держави Антанти ждали упадку большевиків...

Юрій Студинський.

ВІЧА І НАРАДИ.

ПОЛІТИЧНА НАРАДА АКТИВУ УНДО В ТУРЦІ Н. СТРИЄМ.

У четвер 19. листопада ц. р. відбулася у Турці н. Стр. заходами Повітового Комітету УНДО політична нарада, в якій взяли участь місцеві інтелігенти і священники та інтелігенти з повіту, а також цілий політичний актив з міста й повіту. На нараду приїхали: голова партії пос. **Василь Мудрий** і посол тієї округи **Гриць Тершаковець.** У відсутности недужого д-ра **Мирона Кондрата,** голови місцевого П. Н. К. відкрив нараду заступник голови о. кан. **Федевич,** секретарював д-р **Василь Бабій,** секретар місцевого П. Н. К. О. Федевич привитав послів і дав слово **голові пос. Мудрому** для виголошення політичного реферату. Референт всесторонньо проаналізував теперішнє наше положення, представив політику УНДО та обговорив її основи. По півторагодинному рефераті розвинулася дискусія, у якій взяли участь: д-р Марців, п. Горечко, о. Вовчик, д-р Бабій Василь, п. Мулик, п. Мортокан (оба представники повіту) і посол Тершаковець. У висліді дискусії провідник зборів о. Федевич піддав під голосування внесок на ухвалення довіря для Проводу УНДО і для Парляментарної Репрезентації за їх працю та одобрення всієї їхньої політичної діяльности. Внесок ухвалили присутні одноголосно. В нараді взяло участь 40 учасників з міста й повіту. По політичному рефераті та по дискусії над ним обговорено ще цілу низку організаційних справ Турчанщини та намічено пляни праці на найближчий час.

ПРОТЕСТАЦІЙНІ ЗБОРИ У БРОДАХ.

Заходом ПНК УНДО відбулися у Бродах 16. ц. м. протестаційні збори проти переводження земельної реформи при помочі кольонізації. На зборах явилося 136 представників 26 громад судового повіту Броди. Подивляти треба витревалість і просто саможертву нашого селянського активу; люди в негоду йшли десятками кільометрів розмоклими дорогами, щоб боронити свого права. Президію зібрання творили: пп. д-р **Т. Жолнірчук** з Бродів, **Ол. Вислоцький** з Гаїв Дітковецьких, **Войтович Іван** з Лешкева, **Іван Тимошек** з Кадлубиськ, **Федь Хомич** зі Суховолі, **Іван Барабаш** з Дубя; секретарював **Володимир Чубатий.** Реферат про потребу і засоби боротьби за землю виголосив пос. **В. Кузьмович.** Збори одноду шно і без дискусії приняли відповідні резолюції, які постановлено вислати до Воєвідства і до Президії Ради Міністрів. Опісля відбулася дискусія над організацією протестаційної акції в повіті і над ріжними місцевими болячками. Промовці дуже різко висказувалися про нужду селянина, про жахливий голод землі та про перешкоди, які їм унеможливлюють купно землі. Промовці, яких було 16, накликали наше населення до самоорганізації і до солідарного відпору. Збори покінчено відспіванням нац. гимну.

ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ В ДРОГОБИЧІ.

В дні 16. ц. м. відбулося в Дрогобичі віче в земельній справі. Хоч була лиха погода, саля Народнього Дому виповнилася по береги. Серед присутніх були селяни з найдальших громад повіту. Проводили зібранню **о. Йосиф Мизь,** пп. **Антін Максимович** та **Степан Янів,** секретарював **п. Грець Бараник.** Референував пос. **Ст. Витвицький,** вказуючи на значіння землі, як основу матеріяльного й духового життя народу. В дискусії забрали голос пп.: інж. Дидинський про сільських безробітних, Куций про потребу масової висилки петицій у земельній справі, Грець Когут про необхідність обхоплення всього селянства організацією „Сільського Господаря", Кліщ про участь нашої самоуправи в боротьбі за землю. Грець Бараник про спосіб зорганізування акції в обороні землі. Всі промовці, всупереч поширюваним декуди настроям, висказували своє переконання, що наша масова зорганізована боротьба за землю мусить мати успіх. Ухвалено однодушно відповідні резолюції і крім того на внесення п. Кущого рішено слати з кожної громади петиції за переведенням парцеляції більшої посілости виключно поміж місцеве населення.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО
НАШОГО ЩОДЕННИКА

Найпевніше і найкорисніше примістиш свої ощадности в
Міській Комунальній Касі Ощадности
у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)
та в її **Відділах** при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75.
в золотих або **золотих в золоті.**
В ній спосіб здобудеш відповідні відсотки, охоронивши перед згубою або крадіжю і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном.
Завдяки вкотам, здобутим із ощадностевих вкладів, [illegible]ська Каса 28,260.000 золотих іпотечних кредитів, на які вибудовано 685 домів ..а виремонтовано 244 домів.
Понад 3,000.000 зол. річно виплачує Каса відсотки своїм вкладчикам.
6,300.000 зол. — це резервові фонди Каси.
За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном. 3070 5—?

9-ох „троцькістів" засудили на смерть.

МОССКВА, 23. 11. ПАТ. У процесі „троцькістів" підсудний Шестов зізнав, що перебуваючи в Берліні, дістав від Пятакова директиви в справі уладжування саботажів і терористичних замахів на членів уряду і вбити секретаря партії Західної Сибірі Айхема. В 1934. р. виготовлено плян замаху на Молотова, якого мав убити троцькіст Черепухін. Замах не вдався. Свідок Дробніс, обвинуваченний в іншій справі, зізнав, що перед виїздом з Москви на Сибір 1934. р. довідався від Пятакова, що в Берліні відбулась конференція при участи Смірнова й сина Троцького Седова, рішили виконати замах на Сталіна й інших партійних провідників. Обвинуваченний Штіклінг признався до всіх закидів акту обвинуваченння. В неділю вечором запав присуд: **9-ох підсудних, між ними німецького громадянина інж. Штіклінга, засудили на кару смерти.**

Німецький шарже д'афер у Москві завтра внесе протест проти засуду Штіклінга.

ОСУДЖУЮТЬ...

РИГА, 23. 11. АТЕ. У богатьох совітських місцевостях відбулися віча, на яких осуджено „фашистівських" змовників, що станули перед судом у Новосибірську.

„Літаки марева" над Норвегією.

ГЕЛЬЗІНГФОРС, 23. 11. ПАТ. Багато рибаків бачило над північною Норвегією світла з літаків та чули гук моторів. Норвеська преса подає, що недалеко норвеського побережа появилися совітські военні кораблі.

*

„Літаки марева" тим ріжняться від „корабля-марева" з відомої Гавфової казки, що залогою є не закляті небіжчики, лише найзвичайніші совітські вояки. „Маревами" називають їх лише тому, що вони появляються таємно, серед глибокої ночі, високо над землею. Тим способом вони намагаються прокрастися непомітно понад безлюдні північні околиці Фінляндії, Швеції та Норвегії; як відомо, над чужою територією літакам без дозволу перелітати не вільно, бо повітряні простори підпадають під суверенну владу тої держави, що й положені під ними землі.

Чогож шукають совітські літаки у тих далеких, холодних околицях? Мало відомий є факт, що російський імперіялізм ще за царських часів цікавився північною Скандинавією. Вона богата у копалини заліза та найголовніше, має прегарно різьблене побережжа, яке ніколи не замерзає. Лежить там м. ін. невеличке норвеське містечко Нарвік зі знаменито розбудованою пристанню, крізь яку проходить чимало кораблів (4,276.000 тон у 1924. р.; в тому самому часі друга по величині німецька пристань Бремен мала 5,500.000 тон).

Всі інші совітські пристані будьто лежать над замкненими морями, будьто замерзають. Одинока вільна від ледів і положена над отвертим океаном Мурманська пристань має сполуку зі залізничою сіткою СССР і підчас світової війни становила єдиний звязок Росії з іншими державами.

За останні роки большевики побудували здовж східного кордону Фінляндії низку летунських баз і час до часу з них виконують лети над північною Скандинавією. Ті околиці заселені дуже слабо ляпонськими номадами, тому лише в ряди-годи вдається помітити совітські літаки. Слід здогадуватись, що у пригожих умовинах большевики вихіснують здобутки тих розвідокплетів для офензиви на північну Скандинавію з метою: прорубати вікно до Атлянтійського Океану.

(г)

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

А. ДІВЕРНОА.

ВЕЧЕРЯ З ПЕРЕПОНАМИ.

Клябо мав такі дні, коли мусів бути свобідний. Навіть у жонатих бувають такі дні. Та давно вже не відчував він так сильно тягару подружжя, як нині, після раніщньої суперечки. Сидів за столом у своїй кімнаті і працював. Нараз вбігла до нього жінка з криком:

— Евгене! я вичитала на твому календарі, що ти записав собі „не забути, вечера в товаристві Б. і смокінг". Що це за вечера?,

— Приятелів книжки

— Якої книжки?

— Бібліофільського товариства.

— Гарне це все мусить бути товариство, уявляю собі! А мене взяти з собою не можеш?

— Ні, бо збираються тільки члени.

— Які члени?

— Прияті згідно із статутом.

— Гарний це мусить бути статут!? Покажи мені його! Не маєш? Крутиш і все! І нічого тебе не обходить, що я зіпсую собі цілий вечір сама дома! Скажи мені, чому я мушу чипіти в хаті, коли ти їш якусь вечеру в ресторані? Я не хочу бути жертвою? Розумієш, не хочу! Не на те я десять літ заміжня...

Пані Клябо не виглядала зовсім на жертву. Розчіхрана, з іскристими очима, у войовничій поставі, нагадувала більше збунтованого смаркача проти свого домашнього вчителя, ніж нещасливу жінку. Чоловікові здавалось, що вже починає боліти його голова від цієї страшної дискусії

— Ти-ж знаєш, що це вечера чисто товариська, обовязкова — переконував її.

— А я сама не буду їсти нічого. Марисю! пан не буде нині дома на вечері. А я теж не буду їсти нічого. Приготуєте мені на ніч тільки липовий чай, бо не маю ніякого апетиту.

Клябо подумав, що цей липовий чай має бути демонстрацією, але при цьому вірував, що його настрій псується. При обіді пробував примиритись з жінкою, але вона навіть одяглась на чорно, щоб строго виглядати. Порозуміння було неможливе. Не їла нічого і заявила: „Нині то ти робиш мені якби навмисне..."

Він вийшов до себе переодягатись. Коли переходив через сальон, жінка розмовляла із своєю приятелькою. Побачивши чоловіка у смокінгу, готового до виходу, сказала:

— Ідеш уже? А не забудь вернутись перед досвітком. Щё заки вийдеш, лиши на столі адресу ресторану, де будеш на вечері, щоб знати де тебе шукати.

— Тобі ліпше вже?

— Ні, почуваюся погано... Але це нічого. І докинула, якби напів злобно:

— Бався добре!

Клябо застав у ресторані велике товариство. Були й жінки, приятельки старих цінних книг, яких ніхто не читає. З одного боку при столі сиділа поруч нього оперова артистка, з другого кінова. Вони суперничали одна з одною щодо дотепу і чемности, сміялись, оповідали анекдоти. Було дуже весело і якби не думка Клябо про сцену дома, він сидів би безконечно. Коло півночі нишком покинув товариство.

Вже був такий день, що клопіт тягнувся за клопотом. У ліфті щось попсувалось і Клябо мусів пятись на пятий поверх пішки. Аж тепер відчув мігрену. На сходах згасла електрика. Коли був уже недалеко своїх дверей, помітив, що ключі забув дома. Сірників теж не мав. „Гарний день!" подумав і уявив собі сцену, коли ввійде до хати. Жінка буде лежати певно з завязаною головою і буде стогнати.

Подзвонив. Ніякого знаку життя. Ще раз. Зовсім тихо. На коридорі було холодно. Але стояти знудилось йому. Сів на сходах. Посидів трохи і аж тоді його помешкання, до якого не квапився, видалось йому тепер метою своїх мрій, рвем. І нараз мав враження, що вже ніколи не побачить своєї жінки. Мовчанка в його мешканні затривожила його.

Не зійшов, а зсунувся хутко по сходах, обійшов дім з подвіря і почав крутими східцями йти на верх, щоб дістатись через кухню. Під дверима коридорчика застукав: „Марисю!" „Так, це я, ваш пан, Клябо". Почув відповідь: „Зараз, прошу пана!"

— Вибачте, — виправдувався Клябо — що вас буджу, але я забув ключі.

Ввійшовши до кухні, побачив, як його жінка при повному світлі, в пеньоарі, сиділа за кухонним столом і заїдала печеню. Перед нею стояли полумиски і тарілки.

— О! ти здорова! — сказав він мимохіть.

— А я дзвонив до дверей із фронту і чекав чверть години, але ви не чули...

Говорив мягким голосом, якби прохав вибачення.

— Для таких як ти, нічних птахів, нераз це добре! — крикнула жінка тріюмфально, вдоволена помстою.

Клябо тішився, що жінка не втратила апетиту.

Перекл. а. б.

25 літ Українського Пласту.

Саме минає 25 літ від часу існування Українського Пласту. Було це чверть століття великих змагань, тяжкої боротьби. Українська молодь дала доказ, що нарівні з молодю інших народів уміє віддатись великій ідеї. Була це найкраща частина нашої нації і її молоденче захоплення огорнуло швидко і старших. Так повстав новий лицарський орден української молоді: Український Пластовий Улад.

В 1911 р. появилися в українській пресі перші замітки про скавтінг, а вслід за ними і перші (спершу тайні) гуртки, що ставши відразу на національний ґрунт та навязуючи до славної рідної традиції — приняли імя кубанських пластунів. Головним основником Пласту треба вважати д-ра О. Тисовського, хоча П. Франко та І. Чмола мають також великі заслуги для перенесення скавтової ідеї на український ґрунт.

Великі успіхи та швидкий розвій молодої організації припинила світова війна. Не тільки провідники, але й більшість старшого рядового членства, розуміючи якслід свій обовязок супроти рідного краю, голоситься до війська, головно до У.С.С.

Шойно по війні відживає пластова праця. Пластова ідея охоплює не тільки шкільну молодь, але й ремісничу та селянську, хлопців та дівчат. Крім курінів юнаків та юначок закладаються курені вовченят (для наймолодших), старших пластунів (для дозрілих) і навіть сеніорів (для старших, поважніших громадян, що хотіли активно працювати у Пласті). Творяться й окремі гуртки „Приятелів Пласту", що поставили собі за ціль всесторонню поміч пластовій молоді.

Повстають табори — мандрівні та постійні, теренові вправи, прогульки, ріжні курси, виклади, пластові свята, публичні виступи. Засновують пластові крамниці, кооперативи, робітні, окремі фахові гуртки, бібліотеки, музеї, архіви, театральні гуртки, вертепи і т. п. Виходять пластові журнали та підручники. Навязано звязки з чужими скавтовими організаціями, зроблено заходи, щоб увійти до Інтернаціонального Скавтового Бюра в Льондоні (що з відомих причин не вдалося, з огляду на державницький принцип Бюра). Крім загальнопластової, організаційної та виховної праці — беруть українські пластуни участь також у культурно-освітній праці для народу: ходять масово по селах, улаштовують театральні вистави, реферати, беруть участь у протиалкогольній акції, пропагують ощадність, стараються піднести гігієнічні умовини на селі і т. п. Зокрема треба підкреслити велике значіння старшого пластунства, що дуже причинилось до викристалізування української пластової ідеї. Воно дуже цікавиться всіми проявами громадянського життя, бере в ньому активну участь та старається підняти його на вищий морально-етичний рівень, згідно з принципами пластової ідеольогії.

Колиж влада розвязала Український Пласт у 1930 р., на еміґрації закладають Союз Українських Пластунів Еміґрантів з осідком у Празі, що перебрав на себе бодай частинно обовязки розвязаного у краю Пласту. Крім звичайної внутрішньо-організаційної праці звернено велику увагу на представництво Українського Пласту та взагалі українського імени перед чужинцями. Досить згадати такі виступи українських пластунів, як на Славянському Джемборі у Празі, або на Югославянському в Загребі. Найважнішим завданням Союзу Українських Пластунів Еміґрантів, як і досі, є дати доцільне позашкільне виховання для нашої дітвори при українській гімназії у Ржевницях. Тут треба відмітити щедру поміч гуртка Пласт-Прияту у Празі під проводом д-ра Н. Білика. Також і теперішня дирекція гімназії старається улекшити Команді С.У.П.Е. цю роботу. Велику вагу має, щоб правильно видавати „Пластові Вісти", влаштовувати пластові табори та прогульки, головно в Карпати та підтримувати звязок з чужими скавтовими організаціями, головно з чеськими.

Сподіваємося, що українське громадянство, розуміючи велику вагу такої організації для нашої молоді та взагалі для української справи, і надалі не відмовить своєї помочі, щоб так уможливити Команді С.У.П.Е. ще краще вести її працю.

Щоб гідно вшанувати 25-ліття Українського Пласту, влаштовує С.У.П.Е. 29. листопада ц. р. святочну академію та виставу у Празі. Ми певні, що все українське громадянство звер не свою увагу на це свято та візьме також участь у ньому, хто може — то особисто, а ні — го бодай через посередництво почти.

Адреса Команди С.У.П.Е.: Прага 1, пошт. скр. 210.

М. Готлібова.

НОВІ СЕНЗАЦІЙНІ МОДЕЛІ ВІДБІРНИКІВ

KOSMOS

Ультрановочасна конструкція.
Так вірно, що наче правдиво
— відтворює звуки.
Демонстрації і продажа на догідні рати у фірмі:
„ЕЛЕКТРОМОНТАНА"
Львів, Ліндого 10, тел. 239-03.

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ.

ІНАВГУРАЦІЯ НОВОГО АКАД. РОКУ ТА ПОСВЯЧЕННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ ДОМІВКИ.

В суботу, 21. листопада ц. р. у Львові в архикатедральному храмі св. Юра в год. 12. вполудне о. пралат Л. Куницький, о. д-р Г. Костельник та о. д-р О. Кладочний відправили торжественну Службу Божу з приводу інавгурації нового академічного року. Відповідну проповідь виголосив о. д-р Г. Костельник. Співав хор „Бандурист".

Після богослуження відбулося посвячення нової студентської домівки при вул. Міцкевича 11. Чину посвячення довершив о. пралат Л. Куницький в асисті о. д-ра Г. Костельника та о. д-ра О. Кладочного; о. прал. Куницький побажав студентству якнайкращих успіхів праці, після чого о. д-р Кладочний виголосив принагідну промову.

НІМЕЦЬКЕ ЗАПЕРЕЧЕННЯ.

ЛЬОНДОН, 23. 11. ПАТ. Представник уряду заявив кореспондентові Райтера, що під цю пору нема на Середземнім Морі ніякого підводного німецького човна. Цю заяву проголошено у звязку з вісткою, що буцімто чужі підводні човна заатакували еспанські червоні кораблі.

ЧИ НІМЕЧЧИНА ЗІРВЕ ДИПЛЬОМ. ВЗАЄМИНИ З СССР?

ЛЬОНДОН, 23. 11. ПАТ. Берлінський кореспондент Райтера повідомляє, що в поголаски про можливе зірвання взаємин між Німеччиною і СССР ніхто у тамошніх дипльом. колах не вірить. Якщо не прийшло до зірвання по нірнберських промовах — так кажуть — то годі передбачувати це тепер.

БАЛЬЗАК

Чародійна шкіра

Переклав Василь Софронова.
ЦІНА 2.50 ЗОЛ. З ПОЧТОВОЮ ОПЛАТОЮ 3.00 ЗОЛ.
„Це знаменитий модерний твір, написаний з великою силою та смаком, на межі між неймовірним і страхітливим... Про цю книжку можна сказати багато доброго". Ґете, 11. жовтня 1831 р.

Заява ген. Токаржевського у Львові.

ПОЛЬСЬКІ МАНІФЕСТАЦІЇ У РОКОВИНИ ЗДОБУТТЯ ЛЬВОВА.

В суботу й неділю відбулись у Львові польські маніфестації, звязані з роковинами відвороту українців зі Львова та здобуття його польськими військами. Цього року ті маніфестації обмежились головним чином до святкування памяти поляглих поляків на відтинку вул. Бема („бемаки") та переіменування вул. Мурарської на вул. Чеслава Мончинського. При цій нагоді велику промову виголосив теперішній командант львівської військової округи ген. Карашевич-Токаржевський, який — як відомо — був командантом відсічі, що рішила про долю Львова. Ген. Токаржевський сказав у своїй промові м. ін. таке:

„...Живемо тут не самі. Ту нашу певність, що ніколи й нікуди звідси не вийдемо, висловім у рівній мірі утриваленням та справедливою розбудовою польського стану посідання тут під кожним оглядом, — як також розумним, чуйним і практично тверезим шуканням шляхів, щоб із нашої сторони зробити на час усе, чого вимагає мудрість державної рації, на те, щоб наше співжиття з українцями і русинами (? — Ред.) з періоду боїв, які повторяються від соток літ, перейшло врешті в новий, ясний день чесної та льояльної співпраці у рямах і для добра польської державности..."

Кажучи далі про конечність пошани для конституції, як для основного державного закону, генерал вказав на необхідність „громадно співжити та колективно діяти".

„Візьмім, що у згоді з цією мірою є нашим правом узяти, — даймо, що слушно слід по тому праву дати, та передовсім перестаньмо лише заперечувати й боронитися, — щораз зростаймо і тріваймо, розвиваймось в активній, певній себе, сильній супроти життя постаті. І беручи собі та даючи іншим у згоді з правом нашої конституції, не вагаймося також покликаною до цього рукою, як також спільною поставою усіх нас, ударити справедливо, але й сильно та безкомпромісово, в усе, що походилоб з якоїнебудь сторони та що підривалоб те право з глупоти або топтало по ньому з ненависти. До кожного, хто хоче бути льояльним активним громадянином нашої держави, підійдім з добрим словом та привязною помічною рукою, — передовсім ми поляки самі між собою пошукаймо та будуймо на тім, що нас лучить".

Генерал Токаржевський застерігся, що промовляє тільки у своєму імені та виключно сам відповідає за свої слова.

—o—

Протиревізіоністичні маніфестації в Румунії.

БУКАРЕШТ, 23. 11. ПАТ. В усіх університетських осередках відбулися антиревізіоністичні віча як відповідь на недавні ревізіоністичні кроки Мадярщини. Національно-християнський студ. союз заманіфестував при тій нагоді вірність супроти шефа розвязаної „залізної гвардії" Кордеану.

БУКАРЕШТ, 23. 11. Авас. На вічі народньої селянської партії в Араді промовляв б. премієр Манів. Він заявив м. ін., що Румунія ніколи не погодиться на ревізію своїх кордонів.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Румунська партія „Все для батьківщини" (що повстала на місце розвязаної „Залізної Гвардії") вислала до коменданта Альказару делегацію з почесним мечем.

Німецький союз національних груп в Европі вибрав головою провідника судетських німців Генляйна.

Комінтерн заложив у Барсельоні експозитуру на середземноморський басейн.

Австрія — наскільки вірити французькій пресі — заключила з Німеччиною договір у справі боротьби проти комунізму і „людового фронту", а небавом заключить військовий договір про спільну акцію проти сумежних держав.

Швайцарія відібрала дебіт комуністичному щоденникові „Юманіте".

У **Палестині** випущено на волю всіх інтернованих арабів.

У **Франції** пропало кілька залізничних возів з вибуховими матеріялами. Мабуть відвезено їх до Еспанії.

Баскійська республика вислала до ген. консуля СССР делегацію з подякою за підмогу.

На литовсько-німецькому кордоні помітно збільшився рух. Денно переїздить кордон 3—4.000 пасажирів, коли перед кількома місяцями панував повний застій.

Турецька ескадра приплила до острова Мальти з офіційними відвідинами.

Австралійські бувші комбатанти домагаються, щоби ввести обовязкову військову службу.

Мадярський регент Горті виїздить нині до Риму, у відвідини до італійського короля.

В **Еспанії** розстріляли в пятницю рано Хозе Антонія Прімо де Ріверу.

Порозуміння хорватів з югословянським урядом?

БІЛГОРОД, 23. 11. ПАТ. Дійшло до порозуміння білгородського уряду з хорватським провідником д-ром Мачеком; м. ін. устійнено форму державного устрою. Правдоподібно дійде до зміни у складі уряду. З промови прем. Стоядіновича та з пресових коментарів можна вносити, що югославянська радикальна партія увійде в коаліцію з партією Мачека. Останнє слово у цій справі скаже реґенційна рада, тому зі зацікавленням чекають на поворот регента кн. Павла з Льондону.

ПАСАЖИРИ ПОВИСЛИ МІЖ НЕБОМ І ЗЕМЛЕЮ.

Оноді трапився на лінії повітряної залізниці недалеко Закопаного випадок, який, на щастя, покінчився щасливо. В околиці Закопаного шалів того дня скажений буревій, який поплутав зі собою линви повітряної залізниці так, що повітр вагоники задержались у повітрі. Цей випадок трапився перед Мисьленіцькими Турнями. Вагоники були переповнені пасажирами, в однім було 25 осіб, а в другім 18 осіб. Віддаль між одним і другим вагоником була 80 м., а висота віддалі від землі 35 м. і 45 м. Була саме год. 4. пополудні. Кондуктори почали негайно алярмувати телефонічно стацію в Кузьницах і на Мисьленіцьких Турнях, одначе поміч не могла надійти, бо рятункових вагоників не можна було притягнути тому, що також линви поплутались. Всі інші спроби рятунку покінчились також невдачами. Ситуація пасажирів, що висіли над пропастю між небом і землею була жахлива. Буря колибала вагончиками, як коробками сірників. Між пасажирами, які ввесь час стояли, почалась паніка. Аж в год. 11. вночі почали спускати пасажирів на линві згори на землю. Між пасажирами було теж кілька жінок. Пасажирський рух відновлено аж у понеділок.

Зложили на безробітних.

Листа ч. 2.

Народна Торговля, Львів 200 кг. кукурудзянки, 100 кг. пшона. КІР, Львів 100 зол. „Диктер" 50 зол. П. С. К. Золочів 20 зол. одноразово і 10 зол. місячно. Кооп. „Зоря" Судова Вишня 10 зол. В. Турчик, Грибовець (Волинь) 10 зол. Марія Пенебнізна, Львів 7.50 зол., Антін Гавриляк, Львів 5 зол. Міщанська Каса, Перемишль 5 зол. Любов Вишневецька, Дубно 2 зол. Марійка Япунчикова, Синевідсько Вижне 2 зол. Робітники зорганізовані в Т-ві „Сила" — II. рата одноденного заробітку 12 зол. Чубатий Петро, Львів 4 плащі, 1 мариярка, 1 куртка і штани. Михайло Кочин, Сілець Великий 2 зол. і ключе: 1) Андрія Глушка з Тартакова, 2) Грабового з кооп. в Мостах Великих і всіх товаришів зі страгану. Важанський Володимир, Данилів 0.50 зол. Дир. Кочергує, Бібрка 1 зол. Рев. Синевський, Бібрка 0.50 зол. М-р Синецько Ст., Бібрка 0.50 зол. Василь Коваль, Львів 5 зол.

Тисячі українських безробітних, голодних, босих, без даху над головою зустріне зима — допоможіть їм! Зорганізуйте збірку на українських безробітних серед своїх знайомих!

Чи Ви вже знаєте, що Т-во „Сила" Львів, Краківська 17, І. організує допомогу українським безробітним?

На викуп решти паїв „Українського Городу".

Виказ XXVII.

Зложили в Центробанку:

Районова Молочарня в Белзі зол. 30.—,

Рудавський Володимир, Біляків зол. 10.—,

Український Театр Н. Войтовича зол. 10.— і кличе: українські театри: Йосифа Стадника, ім. Тобілевича і „Загради",

Кооп. Самопоміч у Козівці зол. 5.—,

О. д-р Роман Яценків, Ілів зол. 5.— і кличе: о. д-ра Степана Семпару, Львів, о. д-ра Льва Ганіку, Львів, о. д-ра Стасюка Омеляна, Львів, о. д-ра Богдана Липського, Львів та о. д-ра Гната Цегельського в Камінці Стр.

Кооп. Поступ у Новошинах зол. 5.—,

Кооп. Взаїмна Поміч, Мукане зол. 5.—,

Кооп. Самопоміч, Тернопіль зол. 5.—,

Інж. Роман Падмарчук, Городок зол. 5.— і кличе: дир. Володимира Ковальчука в Річчанах, проф. Осипа Андрушкова в Кенпах та інж. Михайла Шуля, Львів.

Інж. Михайло Тишовницький, Шубін зол. 5.—,

Д-р Гриць Лучаківський, Перемишль зол. 5.— і кличе: дир. Степана Шаха і д-ра Михайла Старуха в Перемишлі й інж. Богдана Лучаківського у Станиславові.

Теофіль Кульчицький, ревізор РСУК, Львів зол. 5.—,

Василь Барвінський, Львів зол. 5.—,

Гевко Теодор, ревізор РСУК, Львів зол. 5.—,

Інж. Віханський Роман, ревізор РСУК, Львів зол. 5.—

Кметик Володимир, ревізор РСУК, Львів зол. 5.—,

Інж. Р. Лаврович зол. 5.— і кличе: Богдана Рака зі Львова.

Льонгин Рогач зол. 5.— і кличе: інж. Евгенії Пелехського, Львів.

Кооп. Наша Надія в Межирічі зол. 5.—,

Роман Сневич, Яворів зол. 3.— і кличе: О. Барана в Краківці, О. Тимочківну в Кобильниці, м-ра Р. Гуглевича в Яворові, м-ра Б. Левицького в Дуткові, о. Д. Оріховського в Волчишовичах.

Кред. кооп. Селянська Поміч, Старуня зол. 3.—,

Іван Одізинський, Коломия зол. 3.— і кличе: Денеса Тимківського у Володимирі Вол., о. Вазер. Лугового, пароха Вербівка, д-ра Степана Савочку, лікаря в Пістині, Ю. і Гр. Зайців ем. учит. в Коломиї, Породен, ем. упр. шк. в Коломиї.

Гр. кат. уряд парох. Вандовичі зол. ..—

Кооп. Гаразд, Словіта зол. 3.—,

Павло Бабик, Окр. Союз Кооп. Збараж зол. 3.—,

Кооп. Згода в Горушку зол. 2.50.

Козак Володимир, проф. гімн. у Стрию зол. 2.50 і кличе: Тадея Залеського і Петра Омельковича, обох проф. держ. гімн. у Стрию.

Едіта Брилинська, Львів зол. 2.50 і кличе на довільні квоти: Ярославу Мудру і Мечиславу Гаєцьку, Львів.

Кооп. Господарська Торговля, Ператин зол. 2.—,

Михайло Кисіль, Раковичі зол. 2.— і кличе: упр. школи Сточанського Івана в Богатківцях.

Українська Райфайзенка, Лопушани зол. 2.—,

Кооп. Єдність, Городиловичі зол. 2.—,

М-р Юрій Старосольський, Львів зол. 2.—

Кооп. Наша Сила, Сишавиця зол. 2.— і

Лев Чучман, Хмелів зол. 2.— і кличе: Водичкову, О. М. Сілецькі, Курівну, Лозинську, Комарницьку, Дрозловську, Середу, Олексевича, Ільницького, Савчина, Войцяновську, Свашську, Федчука, Лобая і Депутата — учителів повіту Тарнобжег.

о. Теодор Хомко, Лютовиська зол. 2.—,

Василь Литвин, Тухолька зол. 2.— і кличе: Ярослава Квасніївського в Солотвині, Тимка Бережницького в Корчині і Стефанію Дудрик у Головецьку.

Лев Попель зол. 1.50 і кличе: Я. Терлецького, М. Терлецького і Р. Сасика з Дрогобича та Г. Лотоцького, Львів.

Кисіль Антін, крам. кооп. Гушанки зол. 1.20.

Роман Повчко зол. 1.— і кличе: О. Кордубівну, Р. Кашіра, Я. Сподара і Р. Туркала.

Гошький Богдан, Чорний Острів зол. 1.—,

Кооп. Рільник, Новошин зол. 1.—,

Дуже просимо за дальші вплати! Збіркова акція продовжується. Покажім ділом, хто ми!

Гроші слати на адресу: Центробанк, Львів, вул. 3. Мая 15. Чекове конто ч. 143.467 і 503.267. Дописувати: На Український Город.

Радіокутик.

КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОГО ХОРУ.

Дмитро Котко є одним з найбільш талановитих українських диригентів і разом з цим композитором народніх українських пісень. Спеціяльні методи дисципліни і хорових вправ створили з його хору ніби могучий людський орган, що своєю техніков і мистецьким виконанням пісень робить велике враження на слухачах. Перший хор Котка, який повстав ще в таборі інтернованих, здобув пізнішої своєї поїздки найбільші європейські оцінки. Теперішній, новий хор Котка, бодай чи не четвертий з черги, відбув недавно тріюмфальну подорож по Галичині і Волині. У виконанні цього хору українська народня пісня відзеркалює цілий свій чар, настрій і красу.

Польське Радіо транслітує концерт хору Котка 25. листопада в год. 17.15.

Бібліотека „Д'ла"

„ЧОРТИЦІ"

БАЛЬЗАК Д'ОРЕВІЛЬ

Архитвір великого письменника.

Пять могутніх картин, з яких кожна залишається так живо в уяві, як безпосередньо взяв їх автор з життя.

Ціна зол. 2·50, з почтовою пересилкою зол 3·—

МАЙОРКА ІТАЛІЙСЬКОЮ КОЛЬОНІЄЮ.

ВАЛЕНСІЯ, 23. 11. ПАТ. В пристані Пальма є під цю пору 14 італ. 3-моторових гидроплянів і 3 контрторпедовці. Агенція Фабра подає, що Майорка є поправді вже італійською кольонією. Це тільки перший етап у змаганні Італії заволодіти Середземним Морем. Еспан. фашистівською міліцією кермують італ. старшини, яким проводить граф Россі. Всі військові частини мають найкращу зброю з італійських фабрик.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глуневського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Магазин постелі Р. Дикаль, Львів, Хорущиан 5** (побіч кіна „Аполло") **поручає ковдри,** матраци, постелеве білля і ін. Перероблює ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 70-100

— **Футра жіночі і чоловічі та ріжного роду** футрані шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 32-?

Міське Заставне Заведення

Відділ Міської Комунальної Каси Ощадности у Львові

на підставі дозволу Міської Управи в корол. столиці Львові з дня 19. жовтня 1936 р. до ч. В. II/1/3646/36 кваліфікує **в днях 9, 10, 11 і 12. грудня 1936.** від год. 9. до 13 (1) і від 15 (4) до год. 19 (7 вечір) у власнім льокалі при вул. Валовій ч. 9. II. пов.

ЛІЦИТАЦІЙНУ ПРОДАЖУ ЗАСТАВІВ.

Будуть продавати невикуплені предмети зі золота срібла, шляхотне каміння, заставлене або оплачене тільки по день 31. грудня 1935 року та означене Серія VI від ч. 99238 до ч. 100.000 і Серія VII від ч. 1 до ч. 34402 та непродані або відняті на попередніх лініпаціях Серія IV від ч. 1 до ч. 100.000, Серія V від ч. 1 до ч. 100.000 і Серія VI від ч. 1 до ч. 99236 тим, що найбільше дають.

Друга лініпація згідно з § 33 регуляміну відбудеться після закінчення лицитації всіх заставів у днях 11. і 12. грудня 1936 р.

У Львові, дня 16. листопада 1936 р.

— **Виклад проф. д-ра Сімовича** п. з. „Становище української мови в сімї славянських мов" відбудеться заходом Т-ва Українських Наукових Викладів ім. П. Могили в середу 25. ц. м. в салі „Бесіди", Рутовського 22. Початок в год. 6. вечором.

— **Концерт у честь св. Йосафата** уладжують 25. ц. м. учні державної гімназії з українською мовою навчання в Перемишлі. Концерт відбудеться в гімн. салі в год. 18-ій. Вступ за добровільними датками на потреби „Кружка Родичів".

— **Церковне свято на Замарстинові.** В неділю 29. ц. м. припадає празник св. Йосафата у церковці-каплиці на Замарстинові при вул. Львівській ч. 56. З цієї нагоди відбудуться незвичайно врочисті відправи у такім порядку: Субота: год. 18-та — Велика Вечірня із Всеночною та сповідь. Неділя: год. 8. рано — Утреня, год. 9.30 — благословення відновленої церковці, год. 10. — торжественна Служба Божа й водосвятя, в год. 4. пополудні Вечірня. На це скромне церковне свято повинно прийти якнайчисленіше українське громадянство Львова, щоб своєю масовою участю заохотило наших передмішан до дальшої витривалої громадської праці.

— **Відчит про українську літературу в радіо.** У вівторок 24. ц. м. в год. 18.35—18.50 м-р Мирослав Семчишин виголосить перед мікрофоном львівського радія відчит на тему: Знавати про сучасну українську літературу.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тасненні держ. кляс. льотерії впали такі виграні: 100.000 зол. на ч. 37520 64313, 50.000 зол. на ч. 94845, 5.000 зол. на ч. 13065 54373, 2.000 зол. на ч. 93457 179362, 1.000 зол. на ч. 66622 114228 129307 162536 171750, 500 зол. на ч. 14336 17975 32380 43297 80137 107402 120375 129468 178316 186285 187305, 400 зол. на ч. 41441 55255 69798 93870 94312 100286 102956 147448 188316, 250 зол. на ч. 2861 6641 33398 40285 43945 47729 63099 69508 70450 71158 89776 125039 142004 142174 177721 187658 182984.

— **Вибух в склепі.** До овочевої крамниці Й. Данзера при вул. Коперника 23. ввійшло в м. неділю двох мужчин. Один із них кинув епруветку, що вибухла і знищила товар вартости кількасот зол. Поліція веде слідство.

— **Окремі лавки для жидів у виленськім університеті.** На інтервенцію архиепископа Ялбжиковського, який дістав імовірно запевнення університетської влади, що будуть уведені окремі лавки для студентів-жидів — рішили ендецькі студенти припинити блькаду Акад. Дому і голодівку.

— **Образи українського мистця на виставі в Раперсвіллі.** Відомий наш мистець-маляр Петро Холодний (син) виставив на виставі „Блоку професійних артистів пластиків" у Раперсвіллі кілька своїх образів („Пані з котом", „Жіночий портрет") і рисунків. Твори Холодного стрінулися з незвичайно прихильною професійною, швайцарською критикою.

— **Українець — асистентом Академії красних мистецтв у Варшаві.** Українського мистця і графіка Петра Холодного іменували асистентом професора Академії красних мистецтв Котарбінського (малярська технольогія).

— **Смерть українського летуна.** 27. м. м. помер в Америці найславніший український летун у Злучених Державах, інструктор летунської школи Союзу Гетьманців Державників А. Чайковський, що літав на першім українськім літаку в Америці „Україна".

— **Відкриття нового трамваєвого шляху.** В суботу в год. 11. передполудням відбулося відкриття нової трамваєвої лінії від вул. Мучної до Пасічної. Коло вул. Мучної ждали на гостей трамваї прикрашені ґірляндами, а на рейках стяжка з колірами міста. Президент міста д-р Ст. Островський прорізав стяжку, а віцепрезидент Іжик сказав промову. З неї довідалися ми, що при нагоді будови цього відтинка треба було обнизити спадок терену з 8% на 6%, викопу зроблено на 12.000 м³. Побудовано нову їздню, на що зужили 110 ваґонів базальтового бруку, 40 ваґонів цементу і 140 ваґонів шутру. Роботи і матеріяли коштували чверть міліона зол. Продовжено трамваєвий шлях на 460 метрів так, що довжина трамваєвого шляху возів ч. 1. дійшла до 6.350 метрів. Зібрана публика поїхала трамваями до кінця шляху, де посвячення доконав о. проф. Шидельський.

— **Львівська хроніка.** При вул. Личаківській 34 намагалася покінчити самовбивством 27-літня Марта Василишин, яка напилася денат. спірту. Самовбивницю відвезли до шпиталю. — Каролина Синівка, літ 25, яка нездужала на нервний устрій, повісилась у шопі при вул. Пасічній ч. 23. Коли її віднайшли, вона вже не жила. — Юрій Шарко й Омелян Сліпак посварились на весіллі в Степана Залізняка при вул. Перацького 52. Сліпак прострілив Шаркові з пістоля руку, а Шарко поранив ножем Сліпака в голову, лице і чоло. Обох приятелів відвели на комісаріят, відтак на поготівля, а вкінці до заг. шпиталю. — На забаві в тов. „Праця" Ринок 8. невідомий справник розбив голову Олександрові Микитці (Магазинова 3). Лікар у шпиталі ствердив заломання черепу. Як підозрілого арештували Франца Книша, вул. Всходня 3. — На залізничій лінії Львів—Бруховичі вантажне авто „Газолінка" застрягло між залізничими рейками з причини ожеледи. В тім менті надїхав поїзд і розторощив авто на тріски.

— **Останній процес за події в Рудеччині.** 11. ц. м. відбудеться перед окружним судом в Самборі процес проти 47 селян обвинуваченых за підбурювання до хліборобського страйку в Рудеччині і за відомі події в Острові Тулиголовськім.

— **Краєва хроніка.** На Михайла Семчишина з Козлова, який їхав фірою, напали в Ярчівцях пов. Зборів 3 невідомі справники, стероризували Семчишина і забрали йому 300 зол. готівки. — В Річці к. Рафайлової привалило зрізане дерево у державнім лісі робітника Панафія Гаврючука, який умер від потовчення. — Евфросина Жарська зі Станиславова напилася отруї і вмерла у місцевім загальнім шпиталі. — В Заріччі п. Надвірна застрілив хтось крізь вікно гаєвого державних лісів Яна Бодзеха. Поліція арештувала тепер Василя Гаврилюка, якого підозрівають, що він у спілці з двома іншими товаришами збив гаєвого з особистої пімсти. Арештованого відставили до диспозиції суду в Станиславові. — Злодії вломились до льокалю збірної громади в Заліщиках і винесли вогнетривалу касу, що важила 300 кг. В касі були державні облігації вартости 2.000 зол. і 1.080 готівки. Каса була обезпечена. Поліція веде слідство.

— **Розвязання громадської управи у Ворохті.** Рішенням станиславівського воєвідства і надвірнянського староства розвязано 21. ц. м. громадську управу у Ворохті за нелеґальне ведення самоврядних чинностей. Одночасно війта Ворохти, ем. майора Ґурбеля звільнили зі становища кліматичного комісаря. Комісарем громади іменували п. М. Гохтавбля. При цій нагоді пригадуємо, що п. Ґурбель спричинив був недавно окупаційний страйк гуцулів, що працювали при будові мосту і яким п. Ґурбель відмовився був заплатити за роботу.

— **Комуністичний процес у Стрию.** Перед окружним судом у Стрию відбулася розправа проти 6 підсудних, яких прокуратор обвинувачував у комуністичній діяльности. Розправа тривала при замкнених дверях 3 дні і за той час переслухано більше як 100 осіб. У висліді цієї розправи суд засудив Беріша Гавптмана на 6 літ вязниці, Копеля Фрідмана на 4 роки, Дона Ляндберґа на 3 роки, Рахелю Нусбазма на 2 роки, Тоню Бравнер на 2 роки. Шестого підсудного й одинокого нежида суд звільнив.

— **Пожежі.** Оноді згоріла в Лоєвій п. Надвірна вілля Міни Бльох. Пожежі не могли вгасити з причини сильного вітру. Шкоди є на 5.000 зол. Поліція веде слідство, щоб устійнити причину пожежі. — В Голодівці п. Рудки вибухла пожежа у домі Йосифа Бабія з причини хибної будови комина. Дім згорів.

— **Заворушення на вулицях Вильна.** Переговори між ректором Яковицьким і студентами, що замкнулись в Академічнім Домі, розбились. Студенти не признають ніяких компромісів. У звязку з окупаційним страйком студентів і розбиттям переговорів у неділю прийшло знову до вуличних заворушень. Перед Акад. Домом зібралась товпа жінок (переважно матерї студентів) і вуличного шумовиння, які почали демонструвати. Поліція намагалася перешкодити демонстраціям, одначе це їй не вдалося. Товпа обкинула поліцію камінням і пішла походом до центру міста, бючи по дорозі вікна у жидівських і деяких польських склепах. В часі заворушень умер на удар серця 69-літній фельчер Хаїм Брук. Щойно пополудні поліція розігнала товпу і привернула лад. Арештовано кількадесять осіб. Перед вечором знову вибили шиби в кількох жидівських склепах.

— **Смертна кара за залізничу катастрофу.** В Орлі відбувся суд над винуватцями залізничої катастрофи 13. ц. м. на відтинку Думчино—Острада, де зударилися два вантажні потяги, причому розбилося 14 ваґонів. Матеріяльні втрати обчисляють на 138.000 рублів. Машиніста Лепешкина засуджено на розстріл, а головного кондуктора, Єфішова, на 6 літ вязниці.

— **Друкарський чортик.** У фейлетоні „Під операційним ножем" („Діло", ч. 264) видруковано в другій шпальті помилково „трембофлеґітіс"; має бути: „тромбофлєбітіс".

—o—

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ.

„Наталка Полтавка" в Перемишлі. Велику приємність зробила нашому громадянству труна кооперативи „Український Театр" у Львові, яка під мистецьким проводом дир. Антона Рудницького завітала до нас з виставою „Наталки Полтавки" в дні 16. ц. м. Як минулого року „Запорожця за Дунаєм", так і цю виставу виконали наші передові артисти опери і драми. В жіночих ролях збирали гучні оплески наша найвизначніша співачка Марія Сокіл (Наталка) та найкраща наша драматична артистка Леся Крилицька (Терпелиха); у мужеських таки відомі наші артисти, як Розмановський, Сорока, Тисяк і новий, незвичайно талановитий, Поліщук. Не дивно, що при такому складі виконавців і при зовсім гарних декораціях вистава пройшла вимайкраще та забрала таку скількість публики, що сала просто тріщала. Тим більше здивовани виглядають у нас тепер недавні рецензії в „Українських Вістях" то в „Новому Часі", автори яких старалися дискредитувати львівську виставу „Наталки Полтавки", чи нас пізнати її рівень в очах громадянства. Чи того роду рецензії, яких тенденційність пнеть „білими нитками" й аж бє в очі, не є шкідливі для розвитку нашого театрального й мистецько-культурного життя?! А чи таким виставам, як згадана „Наталка Полтавка", її організаторам, виконавцям та кооперативі „Український Театр" у Львові не належаться радше слова загального признання і охоти до дальшої подібної праці?! **Б. З.**

—o—

Аннэ'я з Стронських
ТРОХИМЧУКОВА
вчителька і дружина управителя школи в Пикуловичах
по тяжкій недузі, по принятю Найсв. Тайн упокоїлася в Бозі 22. листопада 1936 р., в 43. році життя.
Похорони відбудуться вівторок 24. листопада 1936., в год. 2. попол. з криптн Вірменської Архикатедри на Личаківський цинтар, на які запрошують Свояків, Знайомих, Товаришок Покійної
Муж, Сини і Рідня.

Спорт.

КОПАНИЙ МЯЧ.

ДЕЙВИЦІ. **У. С. К. — Главкова Колєй 5:3 (3:1).** Другі змагання розіграла українська студентська футболева дружина з Праги 18. ц. м. і, як можна було сподівати, виграла їх у гарнім відношенні 5:3. Найкраще грав в українській дружині напад. Незле грала теж помічна оборона, зате воротар був дуже слабий. Програна попередніх змагань перечеркнула надії наших студентів на участь у фіналі і щойно на весну могтиме наша дружина у мистецтвах пражських високих шкіл добитись до фіналу.

ПОЗНАНЬ. **Краків — Познань 2:0 (2:0).** Фінальні змагання за часу президента виграла дружина Кракова, що майже в цілости складалася з гравців Краковії. Глядачів приблизно 3.000. Судив п. Коссек зі Шлеська.

БОКС.

ТЕРНОПІЛЬ. **Гапоель — Поділля 11:5.** Перші змагання за мистецтво Б-класи закінчилися сенсацією, бо Гапоель зовсім несподівано виграв високо з Подільцями. Одну боротьбу віддало Поділля вок-овером. Судиювали: в рінгу п. Кубан, на пункти п. Бітмар

ГАКІВКА.

КАТОВИЦІ. **Краковія — Домб 0:0.** Сенсаційний висліл! Домб, відомий зі скандальної аферн в копаним мячі, зорганізував доволі сильну дружину з „чужих" гравців та солітув з рутиновою дружиною Краковії почесний виділ. Глядачів приблизно 1.000.

КАТОВИЦІ. **Краків — Шлеськ 6:0** (3:0, 0:0, 3:0). Заслужена перемога Кракова. Репрезентацію Кракова творила Краковія.

РЕЧИНЦІ ЗМАГАНЬ А-КЛЯСИ.

19. 12. Чорні — Погонь. 20. 12. **А. З. С. — Україна;** Кресн — Лехія. 22. 12. Лехія — АЗС. 23. 12. **Україна — Чорні.** 28. 12. Чорні — АЗС. 29. 12. **Лехія — Україна.** 30. 12. Погонь — АЗС. 31. 12. Чорні — Кресн. 1. 1. **Україна — Кресн (полудне).** Чорні — Лехія (вечором). 6. 1. Кресн — Погонь. 8. 1. Лехія — Погонь. 10. 1. АЗС — Кресн (вполудне). **Погонь — Україна (вечором).**

РЕЧИНЦІ ЗМАГАНЬ ПОДІЛЛЯ
в тернопільській Б-класі.

20. 12 Кресн — Поділля. 23. 12. Поділля — Єгуда. 27. 12. Легіон — Поділля. 1. 1. Поділля — Кресн. 3. 1. Єгуда — Поділля. 6. 1. Поділля — Легіон.

Клюби на першім місці в господарчих змаганнях.

ЗМАГАННЯ ЧЕСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЛІҐИ.

Минулої неділі розіграли чеські клюби останні змагання в осінньім сезоні. 6. грудня гратимуть ще тільки Спарта з Находом. Висліди такі:

УЖГОРОД. **С. К. Русь — Братислава 1:3.**

ПРАҐА. Славія — Кладно 6:0.

ПРАҐА. Вікторія Жіжков — Жіденіце 4:1.

БРНО. Мор. Славія — Спарта 2:3. Спарта (Прага) з трудом виграла змагання. Мор. Славія грала дуже амбітно.

ПРОСТЄЄВ. Вікторія Пільзно — Простейов 6:2.

ПІЛЬЗНО. С. К. Наход Пільзно 3:5.

Після цих змагань стоїть табелі такий:

Славія	11	8	2	1	42:12	18
Спарта	10	8	1	1	35:8	17
Простейов	11	8	0	3	31:17	16
Пільзно	11	6	1	4	28:20	13
Братислава	11	5	3	3	18:18	13
Жіденіце	11	6	0	5	17:28	12
Наход	10	3	4	3	21:19	10
Кладно	10	4	1	5	25:21	9
Вікторія Жіжков	11	4	1	6	26:27	9
Вікторія Пільзно	11	2	3	6	11:22	7
Мор. Славія	11	1	1	9	11:33	3
Русь	11	1	1	9	11:46	3

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

NASZ WYRAZ, miesięcznik literacki młodych. Kraków, Nr. 10. listopad 1936.

UKRAINIAN YOUTH, official organ of the Ukrainian Catholic Youth League. Jersey City, N. J., October 1936. Vol. III., № 7

Театри.

Великий Театр:
Четвер, 26. XI. год. 8.15. вечір II симфонічний концерт.
Середа, 25. XI. год. 7.30 вечір „Кавалерія".

До зимових робіт готові. Інструкції видає душ доктор **ЛІЯ ПОЛЯЧКІН** Львів, Сикстуська 3 (вхід з Шпитальної). Не скалічіть пальця, жінко! Біль, судоми.

Кіна.

АПОЛЬО: „Із трое".
АТЛЯНТИК: „Вірна ріка".
ВАВІЛОН: „Нічлежні" і „Перли у ногах".
ГРАНД-ШІК: „Ідіот Гавардовський".
КАСІНО: „Останній потяг" і пластична більша.
КОЛЕДНИК: „Під дзвоном трамваїв".
МАРІЯ-ЕЛЬЗА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Германія" в Фр. Газь. „Квіденте місто потоне" в Долорес дель Ріо.
МІРАЖ: „Хто останній співає".
ОРІОН: „Рік-Шор".
ПАЛАС: „Пацюк, ви вечь вдві".
ПАЛАС: „Ревізор" в Мос. Шевальє.
ПАН: „Ві-Ін-Чан" (Хай-Ваба і Ка. дет Бонніфе і з Анною Мей Вонг і Фрідем Кортнером.
РАЙ: „Мазур" із Полею Негрі.
СВІТ: „Мазур" із Полею Негрі.
СТИЛЯГІ: „Малі герої" та ревія „Розкішний вальс".
ТОН: „Багдадська квітка" з О. Кордом.
УТІНА: „Нові Гаргантюа і Пантагрюель" та ревія.
ХІМЕРА: „Голос серця".

ФОТОПЛАСТІКОН.
(вул. Марійська 5.)
„Шпигель".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 24. листопада 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.10 Концерт. 14.00 Танці Альбр. Шпазер. гр. вл., 15.20 Музика для дівчат. 17.25 Концерт солістів, полонез, бас. 20.00 „Прелюдія обслуговування" вес. муз. вод., 22.20 Шені й арії Е. Гедіхтнера. **Братислава** (298.8) 17.40 Сербська, 18.10 Шені, 19.35 Весела муз. вод., орк., хор, солісти, 20.25 Концерт вок. оркестру. **Кошиці** (259.1) 16.10 Концерт орк. 18.00 Сні, рециталь Д. Спіцерової. **Мор. Острава** (263.3) 12.25 Концерт орк., 19.10 Уривки з опер у виконанні нар. пісні. **Прага** (470.2) 17.30 Фортепіанова соната на скр. орк., 18.40 Сюїта про Моцарта муз. вод., 20.25 Концерт орк. **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00 18.20 Концерт, 21.45 Вечір пісень Ріхарда. **Будапешт** (357.2) 12.00 Концерт нем. хорів. 17.20 Нар. пісні, 18.00 Сп. рециталь, 19.50 Нар. музика, **Берлін** (356.7) 8.20 Музика, 8.00, 20.10 Концерт, 16.30 Легка музика 19.15 Кам. музика, 21.00 Кабаре. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Фламандські пісні, Гамлет, баритон, 20.10 „Кінг Конг дуель кашпет з бабусею" пісні та танц. мелодії. **Мінхен** (405.4) 11.00 Музика для сеї, 13.15 Танц. музика, 16.30 Вечірній концерт сопілок, 19.15 „Кармен" оп. Бізе. **Будапешт** (549.5) 12.05, 23.00 Цик. музика, 17.00 Концерт ор. орк., 18.30 Фолт. реціталь, 20.00 Салон. музика, 21.40 Дивертм. дерев'яних. **Мінхен** (568.8) 11.20 Легка музика, 20.40 Симф. концерт. **Рим** (420.8) 19.00 Легка музика, 20.10 „Ла Гельсоне" оп. Пуччіні.

Середа, 25. листопада 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.10 Концерт. 17.05 Сучасна танц. музика. 18.55 „Бельгійський" оп. Обера. 22.20 „Як зелений листочок", муз. вечірня Беккера. **Братислава** (298.8) 18.15 Сюїта, 21.40 Мелодії пісні. **Прага** (470.2) 11.05 Чеська оперетова музика. 17.50 Нар. пісні, 19.20 Танц. музика. 21.05 Концерт вок. орк., **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Концерт, 21.00 Вок. квінтет. **Білград** (437.2) 12.15 Соло до квартет., 19.00 Нар. пісні, **Берлін** (356.7) 8.20 Музика, 16.30 „Сенсація" оп. Ерманнштейна. 19.00 Пісня Фландрії, есе у супр. пісні з різних часів, з мел. 1-е століття. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика. 18.10 Сюїта бічаль по стр. і форт., 22.50 Музика. **Мінхен** (405.4) 11.00 Музика для сеї, 15.15, 19.00 Концерт. 18.00 Концерт сопілок. 22.45 Танці на орк. і форт. попередньо на стр. тунелі. **Будапешт** (549.5) 12.00 Сп. реціталь. 14.00 Шопенівська, 17.25 Соло на арф., 18.20 Цик. музика, 19.30 Опера. **Мілано** (508.6) 11.30, 12.45 Легка музика. 17.15 Форт. реціталь. 21.00 „Аїда" оп. Верді. **Рим** (420.8) 12.30 Легка музика, 17.15 Конц. інструкт. 22.00 Орк. концерт.

ЧЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 24. листопада 1936.

6.30 Ранішня гімнастика, 6.35 Руханка, 6.50 Музика з гр. вл., 7.15 Ранішній дзвінок, 7.25 Програма на день, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Аудиція для шкіл. 11.00 Для молодших дітей: „Чудодійні окуляри", 11.57 Сигнал часу, 12.05 Концерт орк., 13.10 Про бджільництво, 13.20 Полуденний дзвінок, 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.00 Господарські вісті. 15.15 Комунікати, вісті з пошти. 15.20 Ранішній концерт, 15.30 Львівські бібулі вісті, 15.35 „Рондо" в Легара", комплет. пам'яті з гр. пл., 15.45 Кореспондентський дзвінок, 15.55 Шлягер Аллое у своєму репертуарі, гр. пл., 16.10 Для старших дітей: „Коли великі люди були малі" (Малий Моцарт), 16.40 Осінь у пісні Ір. Шпіндлера сопран, форт. 17.00 Пряма для моряків закордонних із кімнати. **17.15 Концерт хору під дир. Дмитра Котка: Десять пісень,** 17.50 Місяць подорій, 18.00 Актуальна хроніка, 18.10 Спортові вісті, 18.20 Умб. Дзвоздало, з гр. вл., 18.40 Дім на Золотій, 18.50 Про ларингування голосапарегом, 19.00 „Капала пахне жінщиною" Арк. Фідлєра, 19.20 Сьогоднішня муз. вод.: Броніславська сюїта, 20.35 Хвилина бюра статей, 20.15 Вечірній дзвінок, 20.55 Актуальна хроніка, 21.00 Сповідання про Шевченка, 21.35 Львівський Октет е-дур оп. 32, 22.20 Театр Уліки: Голос із далечі; у пресрі в год. 22.55 Останні вісті, 23.00 Танцова музика з гр. пл.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельги бельг. 89.05—89.55, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долари канадійські 5.31 — 5.28, Фльорт. гол. 288.40 — 286.70, Франки фр. 34.74 — 34.60, Франки швайцарські 122.45—121.65, Фунти англ. 26.04—25.88, Італ. данк. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.20—17.00, Кор. дан. 116.25—115.40, Кор. норв. 130.75 — 129.80, Кор. шв. 135.25 — 133.35, Ліри італ. 25.20—25.00, Марки фінл. 11.40—11.20, Марки нім. 114 — 107, Шіл. австр. 89.50—91.30. Марки нім. срібні 102 —115.

Збіжжя.

Львів, 20. XI.

За 100 кг. льохо вагон Львів:

Пшениця олт. червона	24.50—24.75
Пшениця збор. червона	24.00—24.25
Пшениця олт. біла	24.25—24.50
Пшениця зб.	23.75—24.00
Жито шт. І	16.75—16.5
Жито шт. ІІ.	18.00—18.25
Гречка на млино	23.00—23.50
Крупи гр.	40.00—41.00

Інші курси незмінні.

Зведомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 23. ц. м.

Ціни за 100 кг. дворо, льохо вагон-станція залізниця:

	льохо ст. вантажн.:
Пшен. збірна 750 гр.: 5%	25.25—25.75
Жито збір. 691 гр.л. 5%	16.25—16.75
Ячмінь півн. 621 гр.л. 4%	18.25—18.40
Овес легко вагощ. 444	13.50—13.75
Овес не вагощ. 434	14.00—14.25
Гречка 10%	19.00—19.50
Кукурудза жовта	14.75—15.00
Кукурудза червона	16.25—16.50
Конюш. сім'я	31.25—31.50
Соняшникове сім'я	21.75—22.00
Нас. шкідену 95%	40.00—41.00
Фасоля корона руч. в з. м. 42	51.00—52.00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	41.00—42.00
Фасоля цвітна. руч. виб. з м.	39.00—40.00
Фасоля напів. сорт. ручно вибір. з міш.	42.00—43.00
Фасоля крася рафінова	24.00—26.00
Фасоля цукр. ручно виб.	30.00—31.00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від паншини	115—120
Конюшина вільна від паншини 96 проц. чистоти	130—135

Пшениця подешевіла на 1 зол. Жито на 50 сот. Гречка подорожіла. Ціни інших продуктів незмінні. Тенденція на збіжа чинжлова, на фасолю і олійні насіння удержана.

ШИНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 23. листопада н. р. кооперативам платити на: льохо Львів.

1 кг. масла десертового бляш.	2.80 зол.
1 без опакування	
1 кг. масла звичайного бляшечного включно з вагою опакування	2.55 „
1 кг. масла кисного, включно з вагою опакування дає зачет	0.55 „
1 л. молока	0.19 „
1 л. вершків	1.70—1.50 „

Тенденція на масло, молоко та вершки сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 23. XI. н. р. цінами склад. досягнення за 1 штучної штуки, льохо подвір. кооперативи „М. С." у Львові (вул. Відзвонського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., повногруді, зовсім товсті	1.10 зол.
Індики І. кл., повногруді, зовсім товсті	1.00 „
Курята І. кл. білі й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.00 кг.	0.90 „
Кури І. кл., товсті, без остріг, без напливу на ногах, менше від 1.80 кг. вагою	0.80 „
Качки товсті І. кл. менше від 1.50 кг. вагою	0.55 „
Слабших сортів від вище не приймає.	позначок.

Поляка.

Тяжким горем пробиті після передчасної смерти сина і брата, **Ярослава Гринчука**, абсольвента Богословської Академії у Львові, складаємо сердечну подяку всім тим, що в днях тяжкого горя виявили нам в потіху та в помічу. В першій мірі сердечно дякуємо за опіку й поміч у часі недуги Вп. Ректорові Сілюку і Вп. Отцю Зот. ректора Малиновському за батьківську опіку в часі недуги і сердечні прощальні слова в часі похорону. Сердечне Спасибі оо. Товаришам, що не пожалували труду і прибули на похорон та спопелили на сумне богоступження свого прощальним співом і надгробном, до глибини душі зворушливою промовою. Особливу подяку складаємо місцевому парохові Вп. Отцю Деканові Плашковичові за відправлення похорону, опіку і поміч у нашій горі. Дякуємо також за участь у похороні Вп. оо. Катехитові Дмитрові, Юзьвякові й Іванишові за відправлення парастасу й останню потіху та розраду Покійного. Сердечно дякуємо Вп. п. Дрогі Хомишин за безінтересовну лікарську поміч у часі недуги. Складаємо сердечну подяку Вам, що вами узяли участь у відпровадженні Покійного на місце вічного спочинку. Вічні складаємо сердечну подяку Вам, що устно чи письменно висказали нам свої співчуття і слова розради. Хай Господь милосердний заплатить Ім за це все ласкою і благословенством!

Марія Гринчукова, мати; Іванна, сестра; Богдан та Орест, брати.

Самбір, 15. XI. 1936. 3106

ОПОВІСТКИ.

Кооперативні „Труд" та її Управительці п. Емі Овсяницькій, Львів, Ринок ч. 39 оголошує Повіт. Товариства Управління Захоронку муру подачу на артистичне виконання постанов на вечір тому дня 17. XI. н. р. 3109

Виділ Товариства „Українська Захоронка" оголошує свою подачу Панам: Проф. Ніні Дроздовській, Дарці Красівській, Олесі Зимчевській, Олені Балабанич, Кості Барвінській, Рені Ярославі за виконування артистичного вечора в користь Тих на зимову допомогу дітям. Окрема подяка пп. Марії Крашевській, Нусі Шпеньовій, В. Всеволжському, Ялі Дрогомирецькій і проф. Набоковій за фортепіанові акомпанії, проф. Борисові Кудлику за комунікат до тексту „Сміх" і „Півчий в перетяжці". 3100

Подяка. Управління Товариства Дитячого Інвалідам оголошує свою подачу подяку всім Вп. Артистам за участь безінтересовну участь у Вечорі Стрілецькій Пісні в дні 12. XI. 1936, а зокрема Вп. П. Ірині Гургуляній, Артистові-скрипачеві Ін. Михайлові Дуді, Режисторові Михайлові Голубцеві, Дрові Романові Кришталевському, Дрові Пастерові Нижанківському, Проф. Петрові Пшеничці та Хвальному Хорові „Бандурет" під дирг. Вп. Дир. Омелянів Панасевича. — УКТОДІ. Львів, 23. XI. 1936.

Вп. Артист Співак Ін. Михайло Дуда оголошує цілий свій гонорар за виступ на Вечорі Стрілецької Пісні у висоті 345.— зол. на добродійні цілі, на які улаштовано концерт. За цю жертву щиру подяку Вп. Артистові складає УКТОДІ. 3110

На зимову поміч безробітним оголошує через Адміністрацію „Діла" гр. Роман Могильницький, Рівне, зол. 5.—.

Ширіть наш часопис!

КУПНО - ПРОДАЖ

СТАРУ БІЖУТЕРІЮ, срібло купує вигідно Розважальний Академічна 2 (Готель Жорж). Оцінка безплатно. 3034 1—5

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, пасманів, таблиць від найдешевших до найвибагливіших за безцінь — Фрайліх, Сикстуська 21. 3079 —?

СВЯТОЧНІ дарунки. Найновіші зразки, шовки, решітки сказівідо. Проспекти, пл. Катедральна 3. 3040 7-15

ХРИСТИЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Панн дорогі костюми і пальта вже від 55 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Енгеров. 2998 27-60

ЧИ ВАШ годинник ходить добре? Якщо ні, дайте направити до ЮЛІЯ ЗЕЛЬТЕНРАЙХА, Львів, Марійська пл. 5. Прошайбо спізнень, зимно. З провінції приспилайте почтою. 3032 6-30

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка сидуалія з бриллянтовою гарантією. Салон чесання пань. Сикстуська 8, вхід через браму. 3093 1—3

SA I SOL, переробляє капелюхи жіночі і чоловічі: Коперника 25, подвір. 3103 1-3

МАГІСТЕР прав шукає патрона. Відомість Адміністрація „Вибрані". 3104

АДВОКАТСЬКИЙ аплікант з правом заступства шукає місця в адвоката. Зголошення з подальшим умовам слати до Адміністрації під „Субститут". 3101 2-3

Незрівняний в листі пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає гора
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна пробки з пушком зол. 1.25.
2910 12—7

ДІЛОВА КОМІСІЯ ДЛЯ ВШАНУВАННЯ 10-ЛІТТЯ СМЕРТИ БЛ. ПАМ. ГОЛОВНОГО ОТАМАНА ВІЙСЬК УНР. СИМОНА ПЕТЛЮРИ
ЩО СКЛИКУЄ, ПОЛ:

1. День 61. грудня 1936 року визначається останнім терміном для приймання до конкурсу поетичних творів, що могли би бути прийняті, як бойові пісні еміграції.

2. День 1. травня 1937 року визначається останнім терміном для приймання на конкурс літературного твору, присвяченого вшанованню ролі Головного Отамана С. ПЕТЛЮРИ у визвольній боротьбі України в 1917-20 рр.

3. 15. VI. 1936 року збудувала засіданні комісії для оцінки подісланих музичних творів жалібного маршу, і на цьому засіданні ухвалено видати нагороду (100 зол.) композиторові Н. Нижанківському за укладений ним жалібний марш.

Адреса Дільової Комісії: Варшава, Мармеладна 1—а. пом. 6. 1—1

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 266 (14.515). Львів, середа 25. листопада 1936. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

СССР — РОСІЯ.

Дещо щирости в „Ізвестіях".

МОСКВА, 24. 11. ПАТ. На сторінках „Ізвестій" появився пеан на честь російської нації, найбільш патріотичний, який колинебудь помістила совітська преса. „Російському народові — пишуть „Ізвестія" — належиться першенство у родині народів СССР. Він перевів царські завоювання, витворив велику культуру, дав великих людей, геніїв, як Пуґачева, Разіна, Ломоносова, Пушкіна, Некрасова, Мечнікова, Толстого, Репіна і Леніна; про Ґоркого не згадують.

Всі народи СССР завдячують своє національне відродження і свої господарські здобутки російському народові, тому він займає передове становище між совітськими народами, його культура стала спільним багатством совітського союзу. Російський нарід стоїть на чолі совітської родини як найсильніший і передовий, він помагає меншим народам і зате вони його люблять; тому в СССР процвитає совітська республика і тому ми повні національної гордости, на совітську могутність, на свою любу батьківщину і на вожда народу, товариша Сталіна.

При тій нагоді „Ізвестія" атакують свого колишнього начального редактора Бухаріна, за статтю п. н. „Нарід Обломових", надруковану колись у тих самих „Ізвестіях" (!). Російський нарід — пишуть „Ізвестія" — рішуче відкидає тих, що осмілюються говорити про „обломовщину як про загальну прикмету російського характеру.

Чи протикомуністичний фронт необхідний?

НАЗРІВАЮЧІ МІЖНАРОДНІ КОНФЛІКТИ І ДЕМОКРАТІЯ.

ВІДЕНЬ, 24. 11. ПАТ. На академії, що її вчора уладила у Відні Протикомуністична Ліґа, австрійський міністер внутрішніх справ Гляйзе-Гольщтенав виступив проти ідеї блюків протикомуністичних держав. На його думку вистарчить духовий звязок тих держав та поборювання біди й безробіття. Єзуїт о. Більхмайр звернув увагу на небезпеку атеїзму та закликував до активного поборювання комунізму. Німець з Берліна д-р Ерт заявив, що необхідно створити спільний протикомуністичний фронт.

СТОКГОЛЬМ, 24. 11. ПАТ. На пацифістичних зборах у Норкепінг міністер закорд. справ Сандлер виголосив промову такого змісту: Дуже небезпечний погляд, що мусить дійти до вирішнього зудару між двома ворожими ідеольоґіями і що всі держави мусять у ньому взяти участь по одному або другому боці. Тимчасом, не зважаючи на диктатури, демократія може істнувати. Вона найде постійну підтримку в таких принціпових оборонцях мира, як обі великі англьосаські держави, що разом мають половину населення землі, у Швеції, у балтійських державах та у Польщі. Північні держави дадуть ініціятиву в тому напрямі.

Страйк портових робітників у Франції.

ПАРИЖ, 24. 11. ПАТ. У пристані в Бордо вибух страйк портових робітників. Учора вечором унерухомлено 32 кораблі. Нині пічнуться переговори.

СТРАЙКАРІ СТРІЛЯЮТЬ

ПАРИЖ, 24. 11. АТЕ. У фабриці пороху в Кліші від 3-ох тижнів страйкують робітники. Коли власник фабрики наказав новоприйнятим робітникам усунути страйкарів, дійшло до бійки. Зпоміж страйкарів залунали стріли, власник фабрики та його люди почали також стріляти. 10 осіб важко ранених, одна з них бореться зі смертю.

Відповідь ґен. Франка Анґлії.

ЛЬОНДОН, 24. 11. ПАТ. Як подає „Дейлі Експрес" з Андеї, спеціяльний куріер привіз брит. амбасадорові відповідь ґен. Франка на запит у справі блькади і бомбардування Барсельони.

Ґен. Франко взагалі не згадав про Барсельону, лише означив охоронні смуги у пристанях Таррагони, Валєнсії, Аліканте і Картахени, де брит. кораблі можуть закидувати якір, не наражуючися на бомбардування.

Брит. амбасадор відіслав куріера з проханням ближчих пояснень, бо та відповідь його не вдоволила.

Ніякі чужі підводні човни не помагали еспанській національній фльоті.

РИМ, 24. 11. ПАТ. Представник уряду з Бургос у Римі адм. Маґаз заперечив, немов би це чужі підводні човни заатакували червоний кружляк „Сервантес" коло Картаґени. Ті поголоски безосновні, їх поширюють на те, щоб зробити вражіння, немов би нарушено невтральність на Середземному Морі.

Правда, зараз після вибуху повстання вся підводна фльота заховала вірність Мадридові, та поволи велика частина її перейшла на бік Бургосу. Кілька підводних човнів підчинених нац. урядові переплило недавно Ґібральтарський пролив — це певно вони заатакували „Сарвантеса".

МЕКСИКАНСЬКА ПІДМОГА ДЛЯ ЧЕРВОНИХ.

МЕКСИК, 24. 11. ПАТ. Як оповідають очевидці, до пристані у Вера Круз прийшли два поїзди, кожний зложений з 18-ох платформ і 36-ох возів. Вони привезли 36 гармат 75 міліметрових і 65 ґірських, крім того чимало крісів, скорострілів та муніції. Той транспорт заладовано на еспанський корабель; побітники, що залядовували, зріклися платні. (Пригадуємо, що недавно мексиканська влада арештувала двох старшин, які буцімто постачали зброю есп. національним військам. Як бачимо — мексиканці розуміють невтральність дещо однобічно...).

НАЦ. ВІЙСЬКА ОКРУЖИЛИ АСТУРІЮ.

САЛЯМАНКА, 24. 11. ПАТ. Нац. війська окружили цілу Астурію, відтинаючи її від решти краю; рівночасно фльота веде блькаду побережа, відтинаючи всякі транспорти харчів.

КОМУНІКАТ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ

САЛЯМАНКА, 24. 11. ПАТ. На відтинку Ескуріялю нац. війська відбили наступ на Роблєдо де Чавеля, на фронті Сіґуенци вирівняли лінію, здобуваючи Сан Андреа дель Конґосто; ворог боронився слабо. У Мадриді дійшло до дрібних ситучок.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 24. 11. ПАТ. На відтинку Таха дійшло до битви між червоними кінними стежами і нац. передніми стежами.

Напередодні 1. листопада п. р. появилася накладом Видавничої Спілки „Діло" у Львові нова книжка сеніора українських дівчів

Д-ра Костя Левицького

під наг.

Українські політики

Книжка ця — це сильвети наших давніх послів і політичних дівчів, що недавно друкувалися в „Ділі". Майже всі вони тепер відповідно доповнені й поширені, до того в книжці, що видрукована на прегарному папері, помішено 32 портрети згаданих дівчів.

Книжка має 140 сторінок ф. 8-ки і коштує тільки 1.50 зол; з пересилкою 1.80 зол.

Замовляти на адресу: „Діло", Львів, Ринок 10/II. пов.

По тім боці сокальського кордону.

(Кореспонденція з Волині).

I.

Минає півроку, як у таборі певняків сталася революція — відійшов „батько" і чоловий провідник УПР (Української Парляментарної Репрезентації) Волині, ВУО (Волинського Українського Обєднання), Рідних Хат, Товариства Петра Могили, головний редактор „Української Ниви" „и прочая, и прочая, и прочая" — Петро Певний, а його місце заняли інші особи, чи — точніше сказати — інша особа.

Чому так сталося? Де причина революції?

На цю тему ходять ріжні поголоски, з яких одна — поетична, в стилі Бокачієвого Декамерона; другаж — дуже прозаїчна: Певний мусів відійти, бо збанкротував на цілій лінії. Взявся за зреалізування одної концепції і збанкротував.

Концепція ця така: покликати для проводу українським громадянством на Волині особи, наділені цілковитим довірям „власть імущих"; особи ці мають перебрати у свої руки виключний монополь на все українське; працювати згідно з подаваними їм вказівками та творити „вспулжище". І П. Певний працював цілих десять років, окруживши себе кількома однодумцями; організував „Українську Ниву", ВУО, Рідні Хати, Товариство Могили й т. п.; хвалив у своїх деклярацїях та у своїй пресі ідеальні відносини на Волині; величав національні здобутки українців; воював з усіми, хто не належав до його табору та критично ставився до його праці; осягнув те, що декотрі з його ідейних противників прийшли до нього з покірним поклоном, одержали пробачення за минуле, дістали тепленьку посаду й почали співпрацювати з ним над реалізацією згаданої концепції, або — принаймні — замовкли.

Одночасно з цим ліквідувалося на Волині все українське, на чому не лежало тавро певнівщини: Просвіти і читальні, кооперація, українське шкільництво, українська преса; навіть у царині релігійно-церковній, в якій П. Певний мав найбільший голос і вплив, усунено всі прояви українського духа та замінено їх то на московське, то на польське (навчання релігії в народніх школах); як московське виявило себе навіть те, що прийшло до волинської церкви під прапором Певного (вище єрархічне керовництво, консисторія); витворилося навіть вражіння і переконання, що певнівщина й культурна українська праця, навіть аполітична на Волині — явища взаємно непоєднані. Цим власне треба пояснити розміри певняцьких впливів на українське суспільство. Наскільки вони мізерні, виразним свідоцтвом служить статистика: на недавніх зборах Могильного Товариства (9. жовтня ц. р.) стверджено, що всіх членів у цій організації записано... 948, з яких напевно 900 так званих „мертвих душ". А треба вам знати, що Товариство Петра Могили, Рідна Хата, ВУО — це ріжні назви одного й тогож гуртка: в царині релігійній він виступає як Товариство Могили; в царині освітній як Рідна Хата; на полі-ж політичнім виявляє себе як ВУО. Не тільки ширші маси народу українського, а навіть місцева інтелігенція на Волині, позбавлена

ВЕЧІР НАРОДНЬОЇ НОШІ

відбудеться 4-го грудня в год. 7.30 веч. в салі Театру Ріжнородностей.

Комітет запрошує усіх, хто цікавиться тими справами, прибути на цей вечір та привезти зі собою стрій.

всяких засобів праці й животіюча в тяжких злиднях, залишилися поза названим гуртком, поза його ідейними впливами. Що більше: народні маси, серед яких аполітична культурно-національна праця стала неможлива, стали дуже податливим тереном для успішної акції нелегально-максималістичної, комуністичної акції. Остання прибрала такі величезні розміри й дійшла до такого високого потенціялу, що автори концепції „вспулжиця" зжахнулися; вони побачили, що на Волині кипить і то чимраз дужче. На жаль, замість того, щоб застановитись над життєвістю концепції, зрозуміти її цілковиту непридатність для нормалізації державного й суспільного життя на Волині, виріктися її та повернути Волинь до тих умовин, які існували на ній до реалізування „концепції", автори її відповідальність за неуспіх поклали на певнівський провід: бо він за десять років не потрапив витворити в ширшій народній масі такого наставлення й задоволення існуючим станом річей, яке величав у своїх деклярациях. П. Певного визнали за нездібного провідника і він мусів відійти, уступаючи місце здібнішим (або: уважаним за здібніших) своїм товаришам.

Отаке прозаїчне пояснення революції в Певнівському таборі.

II.

Погляньмо тепер, як уложилося життя після революції.

У своїх публікаціях на сторінках „Української Ниви" новий провід передовсім заявив своє незадоволення „з існуючого стану річей наших національних осягнень" (!!!) на Волині і цією заявою відріжнив себе від свого попередника, що таким станом був цілком задоволений. „Негативні явища, що кривдять українські національні інтереси — пише вже „Українська Нива" (ч. 19., стаття п. н. „Підстави волинської дійсности") — повстали не тільки внаслідок нерозуміння волинської політичної дійсности з боку адміністраційних чи громадських чинників, — рівнож завдяки невмінню тих українських чинників, які називали себе проводом, або бажали цим проводом бути (читай: П. Певного та його деяких співробітників). А коли таке невміння мало місце, завинило в цьому саме ріжнобарвне (?) українське громадянство, яке пасивно придивлялося, що навколо нього вдібувалось" (себ-то: не піддержало певнівського проводу, не прилучилося до певнівського гуртка, не величало його „національних осягнень").

Новий провід обрав собі за гасло „обєднання волинського громадянства", хоче взяти на себе „ідейний вислів національної політики українського громадянства на Волині"; осягнутиж це сподівається за посередництвом таки ВУО, якому ставить у завдання „обєднати найширші верства українського громадянства, щоб — провадити позитивну культурно-освітню, господарчу, самоврядну та релігійну працю" („Українська Нива", ч. 1.). Але ВУО — організація передовсім політична, принаймні такою уважається: якуж політику має воно вести? — Новий провід не робить з цього секрету. Не буде займатись політикою опертою на теоретичних міркуваннях, теоретики швидко стають „поза навісами життя"; не буде вести політики, опертої на самих лише бажаннях, бо це політика максималістична, яка веде на шибеницю, або до вязниць; а тільки політику **реальну.** То значить: таку, „що рахується з обставинами, які в даному часі й у даному місці формують державне життя" („Українська Нива", ч. 21; стаття п. н. „Політика і громадянство").

Определення — зрештою — не нове. Його не раз читали ми в статтях „Української Ниви" першого видання та в промовах попередників нового проводу. Вони вирікняли себе від усіх інших українських діячів, як власне політики „реальні". Як такі не виступали ніколи ані проти ліквідації Просвіти, ані в обороні українського шкільництва, або кооперації. Бо, вважаючи себе за людей політики „реальної", завжди рахувалися „з обставинами" і тому ніколи не дозволяли собі заангажуватися до справи не тільки засадничого, а навіть особистого значіння, якою можнаб не задоволити „хлібодавців", або стратити їх ласку. Ширша маса українська цю їхню політику назвала „угодовою".

З цього виходило би, що ріжниця між теперішнім проводом ВУО і попереднім полягає лише в тім, що попередній був задоволений з українських „національних осягнень" на Волині, а теперішній — ні. Себто: останній не є вже чисто „реальним" політиком, а зробив ухил у бік небезпечного „максималізму".

III.

Ми схарактеризували стан річей, що витворився в певнівським таборі після відбутої в ньому революції, — головним чином на підставі публікацій у його органі „Українська Нива". Як видно, ціла революція в певнівським таборі — це революція тільки персональна; власне кажучи, це і не революція, лише персональна зміна „стійки на варті". Новий провід перейняв від свого попередника не тільки здобуті ним „національні осягнення" (ВУО, Рідні Хати, Мог. Товариство, „Українська Нива"), а навіть його ролю, як виконавця „концепції", і опінію яку собі виробив левнівський табор у суспільстві. Тому нема нічого дивного що минає пів року після революції чи зміни в певнівським таборі, і ніяких реальних її наслідків не видно, поза парою відбутих новим проводом з тими чи іншими особами балачок, або зложених заяв, які пішли „до коша".

Як-же бути? Є голоси на Волині, які вказують певнякам, що коли вони справді хочуть добра для української національної справи, то повинні розвязати ВУО, зліквідувати Рідні Хати, виректися посольських мандатів, припинити видавання „Української Ниви". Цілком погоджуємося з редакцією останньої, що це — програма негативна, нереальна й не до виконання („У. Н.", ч. 3). Бо — перше — зреалізування її не лежить у межах можливости проводу, а друге, — колиб останній узявся за її реалізацію, то почув би: „Дякуємо, більше вас не потребуємо, маємо осіб здібніших від вас", і на його місці явилися би нові особи. Отже програма справді нереальна.

Не погоджуємось також і з поглядом певнівських ідеольогів, що хто не прилучиться до ВУО, опиниться поза скобками життя. Навпаки, ВУО, на нашу думку, ВУО зі всіми його відмінами сам по собі стоїть від початку свого народження поза скобками українського національного життя і буде стояти до самої своєї смерти, якщо не вийде з того закамарку, в якому знаходиться.

А вихід, що відповідав би і українським інтересам і особистим інтересам провідників ВУО, є. Це — консолідація, про яку голосить новий провід ВУО. Тільки мусить він консолідацію поставити в обовязок не українському громадянству Волині у відношенні до себе, а собі самому, й розпочати її здійснення у себе та у відношенні до того, хто ідейно і фактично репрезентує українське громадянство в Польщі, себто у відношенні до українського громадянства та його установ у Галичині.

Що правда, вихід цей є в колізії з „волинською концепцією", але він згідний з державними інтересами краю, з льогікою річей, а для проводу ВУО — єдина умовина гідної та пожиточної праці.

Тутейший.

Від афери Салянґро до афери Гітлер-Мусоліні-Франко.

(Від власного кореспондента).

Париж, 21. XI. 1936.

I.

Дві справи займають нині думки і розмови французів.

Перша справа домашнього характеру: трагічна смерть міністра внутрішніх справ Франції Салянґро, або, як тут говорять, афера Салянгро.

Друга справа зовнішнього характеру, справа визнання Німеччиною й Італією націоналістичного уряду Еспанії, ген. Франко, або, як тут говорять афера Гітлер-Мусоліні-Франко — з продовженням аж у Токіо, коли візьмемо на увагу німецько-японський договір, байдуже: підписаний чи непідписаний — але дуже імовірний при розвитку сучасних подій.

Вже віддавна повторялися напади на покійного міністра Салянгро правого тижневика „Ґренгуар", — напади, що зломили зовсім небіжчика, відбираючи йому, як він пише в останньому листі, бажання жити.

„Ґренгуар" закидував міністрові злочин дезерції підчас світової війни. Полевий французький суд у позаочному засуді (Салянгро перебував тоді в німецькім полоні) звільнив його від вини та кари. Салянгро станув аж тричі перед німецьким полевим судом за відмову виконувати якунебудь працю для Німеччини в полоні, та за намову до бунту інших французьких полонених вояків. Полевий німецький суд засудив його за те на два роки вязниці.

Салянгро, це герой, пише тепер один католицький французький священник, що перебував з ним разом у неволі — на вістку про його смерть.

Поправді, як упевняють французькі газети, перший закид дезерції проти покійника, вийшов з комуністичних рядів. Ще в 1923-ім році комуністична французька газета „Ле Пролетер-дів Нор" назвала його дезертиром. Салянгро боронився проти такого обвинувачення, але родинні особисті нещастя доповнили чашу горя й нерви його не витримали.

Нині труп покійника потрібний для політичних аргументів і його використовують досхочу. Несподівана смерть безсумніву, бодай на якийсь час, залатала діри „Людового фронту". „Перо фашистів вбило нашого співтоваришa" — читаєте в соціялістичних маніфестах.

Комуністам не так іде про честь покійника, а справа для них важніша, щоб дати гармати й літаки червоній Еспанії. Комуністи бажали, щоб робітничий похід, що завтра, в неділю в день похорон Салянгро у Ліль йтиме у Парижі від другої години пополудні від Бастилії до площі „Де ля Насіон" — похід у честь покійного Салянгро, відбувався під гаслом: „Гармати й літаки для Еспанії!" Означе соціялісти й радикали не згодились на це.

У правих французьких колах більшменш загальний погляд: „Ґренгуар" зробив жахливий політичний промах.

II.

Нині вже навіть головні актори не скривають того, що на терені Еспанії ведеться завзятий двобій між СССР з одного боку і Німеччиною й Італією з другої сторони.

Через Барсельону доставляють щораз частіше зброю, ба навіть людей із СССР для „Людового фронту". Через Португалію німецька та італійська зброя йде для національних військ. У тій воєнній розправі між комунізмом і фашизмом в Еспанії, Англія й Франція, як дві західноєвропейські демократичні держави, силою самих подій наближуються одна до одної.

Злучені воєнні фльоти Англії й Франції — говорять у французьких політичних колах — вистачають, щоб на Середземному Морі забезпечити національні інтереси обох великодержав, не зважаючи на бажання Риму-Берліна, чи Москви.

Супроти еспанських подій Великобританія та Франція ведуть однозвучну політику: 1) щодо неінтервенції, 2) щодо непризнання і то в ніякому випадку незалежности Каталонії, 3) в разі перемоги національних військ параліжувати німецько-італійський вплив у Еспанії, хочби найдальшими уступками в користь національної Еспанії.

Для Великої Британії і Франції большеанзм в Еспанії є може грізніший, ніж для Італії, а безсумніву вдвоє грізніший, як для географічно далекої від іберійського півострову Німеччини.

Але для Великої Британії та Франції є теж дуже загроблливим явищем нове скріплення впливів на Середземному Морі Італії та початки німецьких зазіхань на ці морські области.

Що більше: німецько-японський договір проти большевизму, до якого пристала, чи може незабаром пристане Італія, міг би знову в дальших своїх наслідках змінити політичну карту на Далекому Сході, де Великобританія та Франція мають свої імперіяльні інтереси.

Тут друга причина англо-французького зближення.

Не робимо ніяких передбачувань на майбутнє, але дозволимо собі подати заввагу, що сьогодні під покришкою боротьби з комунізмом, чи фашизмом, скриваеться стара як світ правда. Модерні дослідники історії виказали, що причини воєн, а навіть дуже часто терени воєн, були й є ідентичні в ході століть. Ці „незрозумілі" війни давніх французьких, еспанських, англійських, німецьких чи яких інших королів, князів чи як там назвемо тих давніх володарів — відбувалися з тих самих причин, що війни народів у наших часах.

„Родинна" політика королів і „народня" політика теперішніх націй, це одно й те саме. Змінився тільки титул і ідеольогічний плащик. Він безнастанно змінюється. Зате не змінилася геополітика, невблаганний географічний закон, що рішає про долю націй.

Юрій Студинський

Не тільки нова кольонізація, але й вивласнення українських селян!

НОВИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ МІН. ПОНЯТОВСЬКОГО „ПРО ОБМЕЖЕННЯ ОБОРОТУ НЕРУХОМОСТЕЙ, ЩО ПОВСТАЛИ З ПАРЦЕЛЯЦІЇ".

Пишучи статтю „Заворожене коло" („Діло" ч. 259. з 15. ц. м.) не знав я ще про проєкт закону міністра хліборобства і земельних реформ про обмеження обороту нерухомостями, що повстали з парцеляції. Знав я тільки про загальні напрямні мін. Понятовського його земельної політики з його промови перед представниками преси з 23. жовтня ц. р. і це обговорив я у згаданій своїй статті. Вірний своїй програмі чи радше доктрині, часто суперечній з вимогами життя, п. Понятовський не лише збирається ліквідувати у прискіпленому темпі більшу земельну власність й оживити та скріпити кольонізацію українських земель польським селянським елементом зі заходу, але й виготовив проєкт закону про обмеження обороту грунтами, що повстали з парцеляції.

Характер цього законопроєкту мін. Понятовського наскрізь винятковий. Порівняти його можна з двома виїмковими земельними законами з 17. грудня 1920. р. про військову кольонізацію північно-українських, білоруських і литовських земель, які належать до унікатів у сучасному аґрарному законодавстві й не мають відповідника в ніодній з европейських держав та живо нагадують основи аґрарної політики римської держави з кінця республики і початків цісарства з кольонізацією римських „кресів" військовими ветеранами.

На основі першого закону (В. З. Р. П. ч. 4, поз. 17. з 1921. р) держава переняла на власність на згаданій території добра державні, царські, апанажеві, кабінетові й „Крестянського Банку", бувшої російської держави, майорати духовні й монастирські добра, добра публичних інституцій ту значну частину приватних дібр. З тих земель створено земельний фонд для військового осадництва, яке мали перевести створені тим законом окремі повітові осередки.

Закон про надачу землі воякам польського війська (В. З. Р. П. ч. 4, поз. 18. з 1921. р) постановляє, що з вище згаданого запасу землі, створеного згаданим законом (поз. 17) мають цістати на власність безплатно землю у розмірах до 45 га інваліди й вояки польського війська, які спеціяльно відзначилися, як теж і вояки, що добровільно вступили до польського війська і відбули фронтову службу. Вони мали одержати безплатно не тільки земельні наділи, але держава прирікала їм у цьому законі допомогу в натурі й грошах для загосподарювання грунтів.

До війни оборот землею у нас в Галичині був зовсім свобідний, нормований тільки постановами цивільного і гіпотечного права. Щойно в 1915. р. видано в Австрії цісарський розпорядок з 9. серпня 1915. р. (В. З. Д. ч. 234) про обмеження в обороті селянськими грунтами, на основі якого окремі комісії при повітових судах давали дозвіл на перенесення права власности селянських (рустикальних) грунтів. Метою цього розпорядку була охорона селянських грунтів, щоб вони в часі війни не переходили шляхом спекуляції в нехліборобські руки.

Обмеження в обороті землею ввело і польське аґрарне законодавство вже в першому році істнування сучасної польської держави. Законом з 2. серпня 1919 р. сойм уповажнив раду міністрів видати розпорядок зі силою закону про оборот землею. Такий тимчасовий розпорядок ради міністрів вийшов 1. вересня 1919 р. (В. З. Р. П. ч. 73, поз. 428), на основі якого земельні власти мали давати (або й ні) дозвіл на набуття землі рустикальної (селянської) і домініяльної (дідичівської); ця остання до того часу обмежень в обороті не знала. Згідно зі ст. 2. розпорядку не потребувало дозволу перенесення власности рустикальної землі поза Галичиною (тут обовязував ціс. розп. з 9. 8. 1915 р.) як теж між іншими і на випадок примусової продажі. Вістря було вимірене передовсім в напрямі контролі над оборотом дідичівською землею. Наміри були ясні. Йшло про те, щоб не допустити до переходу землі з рук дідичів в руки непольського селянина. Законом з 6. липня 1920 р. утворено повний державний апарат земельних урядів у вигляді головного земельного уряду (опісля міністерства земельних реформ) та окружних і повітових земельних урядів, від яких узалежнено ввесь оборот власністю землі.

Були це часи збройної большевицької загрози. Якраз у часі, коли большевицька армія дійшла вже недалеко Варшави, сойм для приєднання польського селянства та польського пролетаріяту до участи в оборонній акції держави, ухвалив 15. липня 1920 р. рамовий земельний закон, що вже в останніх місяцях того року, після прогнання большевиків на схід, став підставою широкої кольонізаційної акції українських земель польським елементом зі заходу при помочі держави й авторизованих нею польських парцеляційних установ з державною установою Паньствови Банк Рольни у проводі.

Та властивим аґрарним законом, на основі якого переводиться тепер парцеляцію більшої земельної власности, є закон з 28. грудня 1925 р. про виконання земельної реформи (В. З. Р. П. з 1926 р. ч. 1, поз. 1). Він ухилив в засаді у цілості давніші обмеження в обороті селянською землею, на який не треба дозволу земельної влади, полишаючи для держави управильнення, нагляд, контролю і дозвіл на купно більшої земельної посілости, зокрема наділів, що повстали при парцеляції. Ухилено теж давніші обмеження щодо позбування, ділення, виарендування, заставлювання й обтяжування набутих при парцеляції наділів. Полишено у ст. 54 тільки постанову, що грунтів, набутих при парцеляції, обтяжених позичками з державних фондів або у Державному Рільному Банку, не можна ділити, продавати, виарендовувати або заставляти без дозволу земельних властей аж до часу цілковитої сплати позички.

Яка є раціо легіс проєкту п. Понятовського? Згадується про це в мотивації проєкту, а саме, охорона наділів, набутих при парцеляції перед надмірним роздробленням і нераціональним обтяженням та примушення набувців, щоби на парцеляційних наділах господарювали самі і не робили з тих наділів („дзялек") предмету спекуляційної перепродажі. Але властива ціль, про яку в проєкті і в мотивації проєкту виразно не говориться, є **недопустити шляхом законних обмежень до того, щоб парцеляційні наділи переходили з рук польських набувців в руки непольських селян.**

На будуче цього не сміє бути і відповідну законну ремедуру вводить проєкт мін. Понятовського, що рівночасно стане початком небувалого хаосу й анархії в аґрарних справах на південному сході і на сході Польщі та де грунту може занархізувати цю частину польської держави. Проєкт мін. Понятовського попросту вивертає давно устійнені правні поняття наших селянських мас, що хто набув на

АЛ. ЕНГЕЛЬ.

Блакитна мрія.

Чи ви знаєте відділ посте-рестанте у блакитному великому будинку в самому серці Парижа? Коли знаєте, то вам відомо, що тут розділяють і сортують серцеві справи закоханих мідінеток і манекінів, що виступають під усякими поетичними гаслами, цифрами і знаками. Серце тут правдиве, але правопис часто фальшивий. Підходить тип герльси і питається: „Чи є лист для Хризантеми?" — задоволена, що заховалась дискретно за ботанічну назву. Урядовець, навіть не глянувши на дівчину, подивився ритунованим оком до переділки, поперекидав листами як жонглер кулями, покивав головою і сказав урядовим голосом: „Нема нічого".

І повернувся до другої клієнтки так само діловo. Ледви відійшов від віконця запах Хризантеми, вже зацвіла тут рожа „Маршал Ніль". З повним тріюмфу усміхом домагається почти, беручи лист самовпевненим рухом. Для зміни появляється тип „вампа" — з демонічним голосом. Є й якась спортовка, що розпитує за „вікендом". Урядовець знизав плечима: „Ні, нічого".

Від десяти літ вів цей романтичний відділ Едмонд Растіняк. Відділ був романтичний; навіть доба, в якій люди весь час говорили тільки про кризу та гроші, не змінила потреб тих, що шукали тут дрібки поезії. Бюрові товариші пана Растіняка мали до діла з пакунками, пеками, переказами — із зовсім прозаїчними клієнтами, тільки він мав перед собою ніжну клієнтелю. Але він дивився на листи з більшою цікавістю, ніж на жіночий світ. Листи мали свої відомі коліри та запахи, від рожевого аж до фіолетового, що на полицях часто блідли.

Одного дня, що був такий самий сірий, як інші, якийсь голос збудив Растіняка із бюрової задуми. Голос був приємніший, як інші. Дівчина зробила на нього враження зовсім неподібної до інших, якби виплила з якоїсь баляди. Растіняк глянув на полицю, чи є там лист „Блакитна мрія". Аж прикро йому стало, що під руками не знайшов нічого. Дівчина ледви стримала сльози в очах. Він спочував їй — вона не нагадувала йому інших. Це було дивне, бо його урядова функція не дозволяла йому розтрачувати своїх почувань з нагоди листів.

Майже щодня чув він той сам голосочок. „Чи нема чогось для мене?" Він повертався на бік і вперше за весь час свого урядування відчував, що його серце бється. Йому самому це не подобалось, що щось таке трапляється в бюрі серед урядових паперів та урядового кляйстру, але не міг собою заволодіти. Усміх „Блакитної мрії" кружляв по його бюрі як метелик.

„Мала" — бо так він назвав її для себе — приходила нераз двічі і тричі денно. Растіняк стверднв нараз дивне явище: йому стало прикро, що вона так випитується за листом від — його суперника! Він старався приголомшити себе цифрами, але зпоза довгих колюмн чисел визирало щораз частіше личко його клієнтки. Від того часу він почав робити помилки у додаванні, може тому, що занадто часто повторяв собі, що два серця це одно.

— Будь ласка, подивіться добре, може лист до мене десь засунувся?

Він побіг до полиці.

— Ні, нема.

Але ледви дівчина відійшла від віконця, як Растіняк нахилившись над шуфлядою побачив, що там лежить лист під шифрою „Блакитна мрія". Деякі мужчини через жінку вбивають або дефравдують, а він із почування заздрощів сховав лист до своєї кишені. Відчинити його не зважиться, ні! це булоб нарушення урядової тайни. „Ні, я тільки його сховаю" — сказав собі і цим заспокоїв свою совість.

Растіняк перемінив свій зверхній вигляд. Щодня приходив до бюра у випрасованих штанах і почав добирати собі краватки. Не вкладав уже штучних бюрових рукавів, щоб зашанувати блюзку, а показував свої свіжо випрасовані манжети з тарними шпильками. Він уперше нарушив свій скромний ощадностевий фонд, щоб причепурюватись.

Молода дівчина відразу звернула увагу, що він змінився. Може вона і не була така спостережлива, тільки відчула це інстинктово. Лист, на який вона чекала, не прийшов, а вона всеж приходила питатись, чи нема. Урядовець боровся із своєю совістю, чи має признатись, що сховав лист до неї. Казав собі, що зробив це для її добра, а потім, що таки не має сміливости розчаровувати її. Рішив, що напише до неї. Узяв перо і почав лист до неї: „Моя люба Незнайома!"

Саме тоді вона зявилась при його віконці. Зидко доля допомагала йому. Растіняк узяв

ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В
ГАЛИЧИНІ ЦЕ ЛЕЩКІВ
СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

власність землю, заплатив за неї ціну купна, взяв землю в посідання та став в додатку її гіпотечним власником, цього ніхто не може й не сміє рушити.

Селянин в обороні набутої правно землі скорше віддасть життя, якщоб мав примусово з неї уступити. **А така загроза існує у постановах ст. 4 і ст. 5 проекту щодо усіх наділів, набутих з парцеляції по дні 1. вересня 1919 р., якщо обмеження вписано у гіпотечних викази.** Таких випадків є десятки тисяч з парцеляції по кінець 1925 р., бо тоді ті обмеження вписувано у гіпотечні виказ (заказ позбутися впродовж 25 літ), а які ухилив закон про виконання земельної реформи. Торкається це теж і наділів набутих вже по 1925 р., які обтижено позичками з державних фондів або у Державному Рільному Банку. Велика скількість тих наділів є нині в руках наших селян, що набули їх від кольоністів. **Всі ті наші селяни, а їх безперечно є десятки тисяч, можуть бути примусово вивласнені** і то буквально за безцін на основі постанов ст. 6 проекту, з метою **повернути назад ті наділи у польські руки.**

Ясна річ, що прийняття такого закону у сеймі не тільки кине ще один яскравий жмут світла на вже існуючу польсько-українську дійсність, але просто витворить політичну ситуацію, якої наслідки трудно передбачити. Щоб у добі „нормалізації" уряд міг виступати з проектом — вивласнити кількадесять тисяч українських родин з їхніх ґрунтів, які вони купили, за які чесно заплатили, — це річ справді небувала!

Д-р Степан Баран.

У царстві Сталіна.

ЩО СТАНЕТЬСЯ ЗІ ЗАСУДЖЕНИМИ В НОВОСИБІРСЬКУ?

МОСКВА, 24. 11. ПАТ. Німецький амбасадор двічі інтервеніював у Наркомінделі, домагаючися, щоби помилувати засудженого ним, громадянина інж. Штіклінга або відложити виконання присуду. Дотепер сов. уряд не дав ясної відповіди — сподіються й завтра.

Якщоб помилували Штіклінга, помилують правдоподібно ще й 2—3-ох совітських громадян, щоб не робити злого враження на населенню.

ОБУРЕННЯ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 24. 11. ПАТ. Німецька публична опінія дуже обурена на совітський суд, який засудив у Новосибірську на смерть німця Штіклінга. Німецькі часописи взивають усі держави до солідарного виступу, підмічуючи, що така сама небезпека як німецьким громадянам може загрозити всім іншим чужинцям у СССР. Не відомо, як зареагував би нім. уряд, колиб присуд виконали; припускають, що він не обмежився би до протесту, лише приступив би до господарських репресій.

НОВИЙ СМЕРТНИЙ ПРИСУД.

МОСКВА, 24. 11. ПАТ. Присуд смерти на машиніста Танкурца, виновника катастрофи на південній залізниці виконано. Виновників інших катастроф засуджено на 2 і 3 роки вязниці.

АРЕШТУЮТЬ ФІНІВ.

РИҐА, 24. 11. АТЕ. У СССР арештовано коло 20-ох фінів під замітом протисовітської діяльности, шпіонажі та кольпортажі забороненої літератури. Фінське посольство дотепер не знає їхніх назвищ.

ВІЛЬНА ТОРГОВЛЯ ЗБІЖАМ.

РИҐА, 24. 11. АТЕ. У виницькій і одеській окрузі та в Туркменістані, що достарчили передбачену в плині скількість збіжа, дозволено на свобідну торговлю збіжам.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Китайська армія відбила наступ монголів на пров. Суйюан та загналася аж до Чагару. Війська Суйюану дістали з Нанкіну підмогу 10 летунських ескадр.

Французька влада заборонила протикомуністичний бенкет. Пос. Франсуа Мартен вніс у тій справі інтерпеляцію.

Бельгійський премієр Ван Зеланд заявив у Ля Лювіер, що Бельгія доложить усіх зусиль, щоб не дати себе втягнути до війни.

Литва святкує нині 18. роковини існування лит. армії.

В Італійській пристані Таранто спустили на воду два 650-тонові підводні човни.

Британський міністер закорд. справ заявив у парляменті, що його уряд не признає обом еспанським фльотам воєнних прав на морі. Брит. воєнні кораблі ескортуватимуть брит. пароплави, щоб охоронити їх від затримування і ревізій.

Німеччина приступила до льондонського морського договору з 1930 р. про відводну війну.

Японський уряд перепросив британський уряд інцидент у Келюнґ (7. жовтня ц. р.), але в такій формі, що це не вдоволило брит. уряд.

У Злучених Державах прилучилося до страйку 4.000 старшин торговельної маринарки. Правдоподібно так само поступить і решта, себто 8.000 старшин.

Голяндія приступила до франко-англо-американського монетарного договору.

Еспанський нац. уряд заіменував своїм шварже д' афер у Берліні радника Люїса Альвареса де Естраду.

Абіссинський негус запротестував перед Лігою Націй проти Мадярщини й Австрії, які визнали італійську імперію.

Китайські урядові кола уважають, що напад на Суйюан унеможливлює переговори з Японією.

Італія — як подав Райтер — підтримає морально блькаду Катальонії, але не дасть урядові в Бургос матеріяльної ні військової підмоги.

Катальонський уряд видав декрет, у якому передбачує загальну мобілізацію жінок.

себе в руки і спитав своєї незнайомої, чи не могліб вона з ним зустрітись під Нотр-Дам Де Льорет. Вона відповіла „може", а це значило, що прийде напевно.

Растіняк знову виняв трошки гроша із своєї щадничої книжечки і запросив незнайому на вечеру з вином. Там признався він їй, що почуває. При третій шклянці дівчина призналась йому, як то вона недавно познайомилась з одним співвласником фабрики авт.

— Я не знаю багато про нього. Він мешкає під Парижем і часто приїжджає сюди, але сам не сказав мені багато про себе. Може соромиться ходити зі мною, бо він такий елегантний. Має власне авто. Але правду кажучи, ви подобаєтесь мені більше. Хоч сама не знаю, чому. Маю враження, що він нелегко зречеться мене.

Растіняк сягнув рукою до кишені.

— Моя дорога пані! Я маю для вас лист, який я сховав з любови для вас. Не судіть мене за такий нечесний учинок. Я і так був би вам його віддав.

Маделена вихопила поквапно лист і нашвидку прочитала його.

— Мій Анрі пише мені, що дуже мене кохає і не може собі уявити життя без мене. Щож? на це нема ради — сказала ніжно.

Растіняк був захоплений, що дівчина зріклася свого вибраного в його користь. Не знав він тільки одного: що саме в тому листі він повідомляв її, що заручився з іншою.

Перекл. в. г.

—o—

З польської преси.

Як влада нищить енергійних і зразкових громадян-українців.

Перед кількома днями зреферували ми дві статті А. Вечоркевича, поміщені у проурядовому щоденнику „Курер Поранни", в яких він гостро скритикував політику воєв. Юзефського на Волині. В цьому щоденнику „К. П." (ч. 323) находимо третю з черги статтю того самого автора п. н. „Справа війта Підстригача", яка є клясичним болючим прикладом, що ілюструє „методи здійснення програми воєв. Юзефського. Ця справа є така характеристична для волинських взаємин і так брутально відслонює хибний шлях — яким іде воєв. Юзефський та його найближчі співробітники, що варто її пригадати і над нею глибше призадуматися. Одначе тому, що справа Підстригача характеристична не лише для відносин у самоуправному житті на Волині, але також на інших українських землях у Польщі, подаємо хід думок цієї цікавої статті.

ХАРАКТЕРИСТИКА ВІЙТА ПІДСТРИГАЧА.

„Іван Підстригач —це свідомий українець, доволі заможний селянин, який самотужки здобув середню освіту і присвятився самоуправним справам. Вибраний війтом збірної громади Межирічча Корецького як несповна тридцятилітній мужчина, виявив незвичайні організаційні та адміністраційні здібности.

А якщо візьмемо під увагу, що збірні громади на Волині дорівнюють своїм простором меншим повітам у Галичині, то завдання війта не лише відповідальне, але і складне, а його становище дає йому змогу розвинути свої здібности та ініціятиву. Отже І. Підстригач є війтом не лише з замилування, але і з виразної амбіції. Щоб доповнити свою теоретичну освіту скінчив самоуправний курс з відзначенням. Не хоче бути мальованим війтом, як багато інших, але хоче бути якнайкращим війтом".

ВЕЛИЧАВІ УСПІХИ ЙОГО ГОСПОДАРКИ В ГРОМАДІ.

„Висліди його господарки в громаді є просто величаві. Громада будує дороги, не жалує грошей на інвестиції, задумує заложити власну електрівню в Межиріччу і на цю ціль складає в банках 150.00 зол. Довгів ніяких.

Якщо додати до того ще репрезентативний вигляд громадського уряду в Межиріччу та „міністеріяльний" лад, вигляд бюра уряду і доцільну, передуману організацію праці, то це бюро могло закасувати бюро неодного уряду в старостві. Навіть стайню збірної громади вдержував зразково з чвіркою добрих коней, а в гаражі біля стайні стояв самохід — марки Буїк, себто тієї самої марки, що старостинське.

Мешканці села, навіть бідніші, чванилися своїм війтом. Були горді, що саме один з них і ними висунений на найвище становище, так гідно їх репрезентує та управляє вміло і добре.

Не було теж у збірній громаді війта Підстригача платників, які отягалися би з плаченням комунальних данин. Ба що більше. Їх амбіцією було піддержати війта в його починах, бо він виріс з їх сфери і був їм близький".

Автор застерігається, що в оцінці ролі і значіння війта Підстригача не переборщив, бо про нього так прихильно висловлювалися навіть старшини КОП-у, кольоністи та урядовці. Тому автор та його співрозмовці віщували війтові Підстригачеві дальшу карієру.

„Я ЙОГО ЩЕ ВСАДЖУ".

„Тому в розмові з рівенським старостою, довіреним воєв. Юзофського — читаємо далі — автор підкреслив (було це три роки тому), що таких саме Підстригачів слід підтягати вище, бо вони є здоровим продуктом цієї землі. Тимчасом староста відповів:

— Побачите, що я його ще всаджу.

Було це три роки тому.

І дійсно рік пізніше Підстригача арештували під замітом якогось недогляду у збір-

ній громаді і держали в слідстві кілька місяців. Арештований почав кілька тижневу голодівку, але відвезли його до шпиталю і відрятували. Опісля звільнили до розправи. Хоч недавно мала відбутися розправа проти війта Підстригача — її відсунули. Вона відбудеться колись. Правники кажуть, що йому грозить щонайбільше дрібна кара за формальний недогляд, якщо взагалі його зовсім не зрегабілітують.

А тимчасом старосту Канського, який „всадив" Підстригача, звільнили після міністеріяльної люстрації і він тепер жде на виспід дисциплінарки. Закиди проти Канського куди тяжчі, ніж ті, які стали причиною трагедії Підстригача.

Війт Підстригач, незалежно від присуду, який колись у його справі западе, є знищеною людиною. Але знищений вже нині теж його дорібок у межиріцькій збірній громаді. Ніхто тепер не думає про електрівню, але якби навіть і думав, не богато би помогло, бо нема грошей, зложених на цю ціль. Збірна громада Межиріччя має довги, селяни не платять данини новому війтові, а справу Підстригача наводили мені не без сарказму, а хвилинами неначе зі злорадним вдоволенням, до чого це доводить, якщо українець і селянський син іде між поляків.

Автор пише, що мабуть притаєною причиною трагедії Підстригача були непорозуміння між ним і деякими діячами Українського Волинського Обеднання. Підстригач три роки тому в розмові з автором висловлювався скептично про методи цієї організації, яка не маючи ніяких фактичних титулів претендувала репрезентувати думки українців.

А на Волині кожну, навіть найобєктивнішу критику політичних метод уважають за crimen laese maiestatis і вона не минає безкарно.

У справі війта Підстригача відбилися неначе у кривім дзеркалі, засадничі помилки системи правління на Волині".

Так то „унешкідливлює" влада чесних громадських діячів українців на Волині. Але чи тільки на Волині? Адже масово поперекидали з українських земель учителів-українців — на захід у корінну Польщу зате лише, що вони є українцями; адже зробили масову чистку в судівництві, відкіля усунули теж багато суддів українців, а інших попереносили теж на захід і т. д. Адже молодих українців — навіть з найкращими кваліфікаціями! — не приймають нині ні до державної служби в адміністрації, ні в судівництві, теж лише тому, що вони українці. Отже якщо польський уряд не змінить цієї системи, то всякі, навіть найщиріші задуми і праця українських громадських діячів підуть на марне. Така політика урядових кол розятрить тільки ще більше і так напружені національні польсько-українські взаємини.

Чистить грунтовно
і не нарушує емалії
Odol
ПАСТА ДО ЗУБІВ

ВІЧА І НАРАДИ.

БУЧАЦЬКИЙ ПОВІТ.

Віче в Золотому Потоці.

На день 17. XI. скликав Повітовий Народній Комітет у Бучачі районове віче в Золотому Потоці на год. 12-ту вполудне в салі Народнього Дому. В заповненій по береги салі селянами сіл Золотопотіччини відкрив віче місцевий адвокат Осип Мисеґич. Посол З. Пеленський зреферував справу нового походу кольонізів на наші землі та вказав на те, яка небезпека грозить для населення, коли не буде переведена сусідська парцеляція. В дискусії м. і. о. Галібей вказував, що доколичні села мають так мало землі, що колиб її розпарцельовано між кольонізів, то селам прийдеться гинути з голоду. Прийнято резолюції з протестом проти кольонізації. В одній з резолюцій висловлено протест проти большевицького терору на Україні. Відспіванням національного гимну закінчено віче.

Зібрання у Скоморохах.

Того самого дня в год. 16-ій у селі Скоморохи, одному з найсвідоміших сіл Бучаччини, заповнили місцеві селяни велику салю Нар. Дому по береги. Була теж велика кількість жіноцтва. Наради відкрив місцевий парох о. Іван Галібей. По рефераті пос. З. Пеленського в земельній справі вивязалась оживлена дискусія, у якій селяни висловлювалися про конечність протикольонізаційної акції. Прийнято протикольонізаційні резолюції. Національним гимном закінчено зібрання.

Районове віче в Монастириськах.

Дня 18. XI. в год. 12-ій вполудне відбулося районове віче в Монастириськах, на яке прибули селяни судової округи Монастириська. Наради відкрив місцевий адвокат д-р Льонгин Горбачевський. По рефераті посла Зиновія Пеленського в земельній справі цілий гурт бесідників підносив голод на землю українського селянина та вказував, що українському селянинові відмовляють продажі його батьківської землі. Резолюції прийнято одноголосно. Національним гимном закінчено наради.

Віче під голим небом у Бучачі.

На площі Повітового Союзу Кооператив у Бучачі відбулося 19. листопада ц. р. вполудне віче, на яке прибули селяни бучацької округи. Віче відкрив голова Повітового Народнього Комітету д-р М. Гринів. Реферат про земельну справу виголосив пос. З. Пеленський. Резолюції предложив дир. С. Винницький, які прийнято одноду шно. Зібрання закінчив голова ПНК. д-р Гринів, взиваючи присутніх, щоб мужньо ставали всі в обороні рідної землі. Національним гимном закінчено віче

Порошки для дорослих
з фабр. зн.
KOWALSKINA
вживаємо при невинних
БОЛЯХ
ГОЛОВИ

Використаймо короткий час!

Останній місяць допомоги Рідній Школі облігаціями народової позички.

В розписаній свого часу державній народовій позичці брало й українське громадянство участь. Не тільки всі урядовці і службовики державні і самоврядні, не тільки учителі і священники давали народові позички, але й давали головно наші економічні краєві і повітові централі, наші кооперативи і підприємства та ріжні освітні установи. Всі вони дістали відтак поіменні облігації.

Головна Управа РШ. дістала від генерального комісара народової позички дозвіл приймати облігації і має змогу сплачувати ними довг в Обезпечальні і б. Пенсійнім Закладі, що доходять до 80.000 зол. На своєчасний наш поклик зложило громадянство досі облігації народової позички на 22.100 зол. і таким чином дало змогу Т-ву зменшити довг на таку квоту за суспільні обезпеки. Дякуючи всім ВП. Жертводавцям за зложені ласкаво облігації, звертаємося ще раз з гарячим проханням до всіх власників облігацій народової позички:

Жертвуйте Ваші облігації народової позички на Р.Ш. і пересилайте їх на адресу: Гол. Управа Р. Ш. у Львові, вул. Сикстуська ч. 46. — Робіть це негайно, бо Р. Ш. може тими облігаціями сплачувати довг в Обезпечальні тільки до 31. грудня 1936 р.

Тим нашим краєвим і повітовим економічним централям, кооперативам і підприємствам, що держать облігації народової позички у себе як білянсову вартість, може Гол. Управа Р. Ш. — на бажання — вимінятн ті облігації на грамоти внутрішньої позички Рідній Школі і таким чином рівновага їхнього буджету буде задержана.

Надіємося, що цей наш поклик найде масовий відгук у всіх наших установах, підприємствах та у приватних осіб. Таким чином українське громадянство уможливить Гол. Управі Р.Ш. сплатити її великий довг в Обезпечальні, а тоді біжучі впливи не йтимуть на сплату рат і відсотків, але на удержання й розбудову нашого приватного шкільництва і поширення рідношкільної діяльности відповідно до великих сучасних потреб української нації.

Головна Управа Рідної Школи:
Микола Заячківський, голова. **Д-р Степан Ганицький,** секретар.

Зїзд учительства середніх шкіл.

В неділю 22. ц. м. відбулося у Львові річне Загальне Зібрання Товариства учителів середніх і вищих шкіл „Учительська Громада" при участи делегатів 12 філій та численних членів-гостей.

На зїзді порушено й обговорено низку важних справ української середньої школи й українського учительства, зокрема справу підручників для середніх шкіл, програм української мови, далі низку станових справ, участь учительства в громадянській праці і т. п.

Зібрання признало уступаючій Раді абсолюторію та признання і вибрало одноголосно нову Раду, до якої ввійшли як голова через аклямацію проф. Володимир Радзикевич, і як члени: дир. І. Винар, д-р І. Витанович, проф. М. Войцеховський, д-р Є. Грицак, д-р З. Залуцький, проф. З. Зелений, проф. Г. Микетей, інсп. д-р М. Терлецький, проф. Е. Жарський, проф. Т. Залеський, проф. П. Кордуба, проф. І. Лежогубська і Мик. Матіїв-Мельник. До Провірної Комісії ввійшли: проф. І. Сітницький, д-р Р. Цегельський, С. Сидорович, А. Березовський і д-р В. Лев. До Розємного Суду: проф. Г. Павлюх, М. Мельник, д-р Є. Ю. Пеленський, д-р Ю. Полянський і проф. Л. Турчин.

До новообраного голови, що вибраний вже семий раз, промовив в імені Комісії-Матки д-р Є. Ю. Пеленський, що привитав голову знову на давньому пості, сьогодні такому важкому, й підкреслив його великі заслуги для „Учительської Громади". Зібрання прийняло цей привіт рясними оплесками.

День передтим відбулося зібрання Секції приватних учителів „Учительської Громади", що вибрало свою Раду з проф. Г. Микетеєм у проводі.

Спір за військові залоги в Судані.

КАІРО, 24. 11. ПАТ. У виконанні англо-єгипетського договору насуваються трудноші. Англійці годяться, щоб єгипетська залога в Судані складалася лише з половини курія; нема — мовляв — місця у касарнях. Прем. Нагас Паша на те не годиться; він домагається, щоб єгипетська залога Судану складалася щонайменше з 4-ох курінів, розміщених у ріжних місцевостях. Суданські касарні збудував Єгипет на свій кошт, тому нехай тепер Англія сама подбає про приміщення для своїх військ.

Хто буде наслідником Салянґра?

ПАРИЖ, 24. 11. ПАТ. Як подає преса, прем. Блюм запропонував віцеміністрові Дормуа теку внутр. справ. Дормуа, як кажуть, погодився і його заіменувалиб ще нині.

АМЕРИКАНСЬКА АМБАСАДА ПЕРЕНЕСЕНА ДО ВАЛЄНСІЇ.

НЮ ЙОРК, 24. 11. ПАТ. Уряд Злучених Держав рішив перенести свою амбасаду з Мадриду до Валенсії. Державний підсекретар пояснив журналістам, що уряд зробив це виключно з огляду на безпеку американських громадян. Зрештою Злучені Держави дальше зберігатимуть невтральність.

ЗАСІДАННЯ КОРТЕЗІВ 1. ГРУДНЯ.

ВАЛЄНСІЯ, 24. 11. ПАТ. Після 5-годинного засідання рада міністрів ухвалила скликати кортези до Валенсії на 1. грудня, як це передбачує конституція.

Роковини Базару.

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ НА СТРИЙСЬКОМУ ПЕРЕДМІСТІ.

Громадянство Стрийської дільниці у Львові пшанувало роковини Базару святочними сходинами в домівці чит. „Просвіти". Память розстріляних большевиками 359 героїв ушанували присутні однохвилинною мовчанкою. Потім голова чит. „Просвіти" о. д-р Гриньох виголосив бадьору промову. По трьох деклямаціях сходини закінчено відспіванням національного гимну. На добродійні цілі зложено кілька зол.

ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ У ВАРШАВІ.

Минулої неділі заходом українського громадянства у Варшаві відправили православні священники заупокійне богослуження за душі 359 українських вояків, яких розстріляли большевики 22. листопада 1921. р. під Базарем.

—o—

З відчитової салі.

ЧИ ШКОДИТЬ ПОМІРКОВАНЕ ВЖИВАННЯ АЛЬКОГОЛЮ?

Заходом Українського Протиалькогольчого і Протинікотинного Т-ва „Відродження" у Львові відбувся минулої неділі в домівці цього Т-ва при вул. Чарнецького ч. 24, відчит проф. Ю. Каменецького з Рогатина на згадану тему. Прелеґент підкреслив, що найбільше лиха спричинюють саме помірковані. Вони не лише не виконують совісно своїх обовязків, але своєю поведінкою заохочують пити людей слабшої волі, себто вони в головній мірі своїм прикладом поширюють уживання алькогольних напитків. Далі прелеґент виказав, як помірковане вживання алькоголю зменшує умову та фізичну здатність людини, ломить волю та обнижує моральну і життєву енергію. Свій відчит прелеґент ілюстрував ріжними подіями зі щоденного життя. Присутні нагородили прелеґента за його цікавий реферат голосними оплесками.

Найближчої неділі виголосить д-р М. Василів в год. 5. пополудні у домівці Т-ва „Відродження" відчит про Болгарію.

—o—

Останні вісти.

ПРИПИНЕННЯ ВИКЛАДІВ У ВСІХ ВАРШАВСЬКИХ ВИСОКИХ ШКОЛАХ.

Рішенням міністра освіти проф. Свентославського припинено виклади у всіх варшавських високих школах. Це рішення проголошено на брамах шкіл вчора між год. 9. і 10. рано. Тому, що ендецька студентська молодь ладилась перевести бльокаду ще й в інших високих школах, влада видала доручення, щоб поліція не допустила до такої бльокади. Поліція обставила всі входи високошкільних будинків.

—o—

ПЕРЕД СОЙМОВОЮ СЕСІЄЮ.

ВАРШАВА, 24. 11. ПАТ. Сьогодні відвідав премієр ген. Складковський маршала сойму Ст. Цара. Сьогодні відвідав теж прем. Складковський маршала сенату Олександра Пристора. Розмови велися у звязку з найближчою звичайною соймовою сесією.

—o—

Г.П.У. В БАРСЕЛЬОНІ.

ЛЬОНДОН, 24. 11. ПАТ. Окремий дописувач „Дейлі Мейль" повідомляє з Барсельони, що цілий промисл, шкільництво, театри і кіна на терені Каталюнії є під точною контролею совітських делеґатів. До пристані в Барсельоні та до інших пристаней прибувають постійно з СССР транспорти зброї, муніції і війська. Імовірно мають виставити армію з 250.000 людей.

В Барсельоні створили секцію тайної поліції на лад совітської Г.П.У. Відповідальність за масові екзекуції спадає на централю цієї нової організації. Щодня рано вивозять з ріжних дільниць міста трупів розстріляних, яких скидують відтак до спільних могил за містом. Президент Азаня є в постійній небезпеці.

—o—

ЖЕРТВИ.

МАДРИД, 24. 11. ПАТ. Бомба влучила у друкарню при вул. Сан Бернарда; будинок завалився. З під румовищ витягнено 70 трупів; правдоподібно під руїнами лежить ще 20.

Інвалідами Української Армії опікується УКТОДІ, Львів, Потоцького 48. — Не забувайте післати туди і свою лепту, бо без помочі українського загалу праця Товариства не може вдоволити 2.000 інвалідів.

Студентські бучі в університетах повторились.

В першому дні відновлених викладів у ваших школах прийшло знову до протижидівських буч. В університеті і політехніці у Львові польська ендецька молодь зажадала від студентів жидів, щоб заняли окремі місця в лавках, одначе до поважніших інцидентів не прийшло, бо жиди вислухали викладів настоячки.

Зате бурхливі події розіграпись у краківському університеті, що розпочалися на медичному виділі, а згодом поширились на инші фільософічний і т. д. Почалось також від того, що ендеки зажадали від жидів, щоб сідали окремо. Стрінувшись з опором, почали викидати жидів і бити. Так сталося у фізичному та хемічному інституті. Напади і бійки перенеслися навіть на вулицю. В математичному інституті побили кілька жидівок. На викладі проф. Голомба (правничий виділ) побили одного жида до безтями. На медичному виділі студенти збойкотували виклади, на яких студенти жиди не хотіли заняти окремих місць.

У Вильні скінчилася голодівка польських студентів, що замкнулися в Академічному Домі. Сталося це за інтервенцією виленського архиепископа Ялбжиковського, що попереднього дня особисто відвідав студентів. Одночасно прийшли до Акад. Дому б. ректори виленського університету. Коли студенти згодились перервати голодівку, три ресторани доставили всім вечеру. На другий день студенти пішли на богослуження, яке відправив для них сам архиепископ Ялбжиковський.

Голодівка виленських студентів стала приладом для ендецьких студентів у Варшаві, де вони також висунули під адресою університетської влади домагання, щоб студентам жидам звеліла займати місця по лівому боці викладової салі. Для піддержки цього домагання рішено окупувати негайно університетський будинок і не впускати до нього нікого, аж університетська влада виконає їхне домагання. Зараз тієї самої ночі 1000-ка ендецьких студентів заняла всі викладові салі, лябораторії і т. п. Одначе між окупантами виринула швидко ріжниця поглядів і коло 400 студентів з табору ОНР. покинули університет. Дальшу окупацію виконує тепер коло 600 ендецьких студентів.

Сьогодні рано на першім році медицини львівського університету ендецькі студенти знову уладили протижидівську демонстрацію та веліли пятьом жидівським студентам пересістися до окремих лавок. Жиди не послухали ендецьких домагань і повідомили про інцидент проф. Вежухоьського, який мав саме викладати. Ендецькі студенти покинули салю, а професор порозумівшись із ректором повідомив, що виклад не відбудеться.

—o—

Нині у Великім Театрі

музична комедія **КАВАРЕНЬКА**

НОВИНКИ.

— **Вечір малознаної фортепіянної старовини в виконанні д-ра Бориса Кудрика** і з його ж прелекцією відбудеться в неділю дня 22. ц. м. в малій салі Муз. Тов. імени Лисенка в год. 19 (7) вечором. У програму ввійдуть твори Клементія, Вебера (Варіяції на українську тему), Шуберта й Мендельсона. Вступ за програмкою. 3111

ЧИТАЛЬНЯ ЧАСОПИСІВ І ЖУРНАЛІВ „Вшехпраса перенеслася з приводу численної фреквенції до нового льокалю Сикстуська 19. (Салі на мезаніні.) Вступ: 15 сотиків.

— **Празник у честь св. Йосафата в Люблині.** Греко-Кат. Церковна Громада в Люблині святкуватиме в неділю 29. XI. ц. р. в церкві св. Йосафата в Люблині, вул. Зелена 3, празник св. Йосафата. Торжественна Служба Божа відправиться в год. 11. передпол.

— **Новий костел у Львові.** Минулої неділі відбулося зібрання членів парохії на стрийській дільниці у справі будови нового костела, бо теперішній костел св. Софії за малий. Рішено виконати давній плян архиеп. Більчевського і приступити до будови великого костела на площі при вул. Дверницького в місці, де тепер стоїть хрест.

— **Як робиться протиукраїнську нагінку.** Польська преса счинила була недавно крик, що, мовляв, українці порозбивали гроби польських вояків на цвинтарі у Винниках під Львовом. У звязку з тим арештовано двох українців, Сидурка і Козака, яких обтяжив місцевий поляк Божемський. Він зізнав на поліції, що бачив, як Сидурко і Козак розбивали джаганом польські могили. Побачивши його, Козак, мовляв, грозив йому револьвером, що як не буде мовчати, то його, Божемського, убє. Давав йому навіть 5 зол. за додержання тайни. Тимчасом слідство в цій справі стверднло, що то сам Божемський ушкодив польські могили. Дня 22. ц. м. відбувався на цвинтарі льокальна візія і Божемський демонстрував свій вчинок та примірював вістря джагана до вибитих його рукою знаків. Арештованих українців випустили на волю.

— **Висліди збірки „Тиждня школи повшехней".** За час останнього тижня „Школи повшехней" зібрали на терені трьох галицьких воєвідств 51.346 зол. у вуличних збірках, за продажу жетонів, хоругвок, наліпок і т. д. Скарбничка продаж цеголок, вивісок, і записи посмертних членів дали приблизно 15.000 зол. Зібрані гроші повинні йти на будову вселюдних шкіл, яких ріжуче за мало на терені згаданих трьох воєвідств. Але навряд чи українське село скористає щонебудь із цих „благодатей".

— **Небезпечна деклямація.** У Дрищеві пов. Бережани арештовано тому три місяці Михайла Лотоцького за виголошення на святі Рідної Школи в Бишеві деклямації, що видалася поліції протидержавною. Після тримісячного слідчого арешту М. Лотоцького випустили на днях на волю.

— **Коморникам не вільно брати грошей від інтересентів.** У звязку з безнастанними випадками зловживань у канцеляріях коморників, що інкасують від інтересентів ріжні вплати, не вписуючи їх до книжок, фальшують квіти і т. п., міністерство справедливости рішило загострити контролю над усіми грошевими справами коморників. У порозумінні з почтовою владою заборонено коморникам інкасувати безпосередно гроші від сторін почтовою дорогою. Всякі гроші, пересилані коморникам при помочі почтових переказів або чеків ПКО, почтові уряди будуть пересилати безпосередно на рахунок коморників П. К.О. і тим способом реєструвати їх вплави. Коморники мають задля цього предложити почтовим урядам відповідні повновласти. Вилачувати кінебудь гроші безпосередньо до рук коморників з поминенням ПКО. не вільно.

— **Стипендисти, звертайте гроші!** Як відомо, стипендії, які виплачує міністерство освіти студентам вищих шкіл, підлягають зворотові. До цього звороту зобовязані б. стипендисти з хвилиною, коли позволить на це їхне матеріяльне положення. Видко, що вони не вивязуються з цього зобовязання, бо міністерство освіти закликає їх тепер прилюдно, щоби звертали гроші. Хто не зробить цього до 1. січня 1937 р., а цього стягнуть екзекуційним шляхом. Українці державних стипендій покищо не мали.

— **Залізнича афера у Львові.** Влада безпеки веде від кількох днів доходження у справі великої афери в дирекції залізниць у Львові. В неділю і понеділок переведено низку арештувань, м. ін. кількох вищих залізничих урядовців. Покищо подробиці афери й імена арештованих держать у тайні.

— **Присуд на долярівкових ошуканців.** В окружному суді у Львові відбувся процес проти долярівкових аферистів, що спроневірили кількадесять тисяч зол. на шкоду клієнтів, яким продали фіктійно при помочі свого „банку" долярівкові облігації. Власника цього „банку", Ізраіля Ґернера засудили на 3 роки вязниці, а його спільника Генрика Бріля увільнили.

— **Краєва хроніка.** В Жидачеві пробував відобрати собі життя катастральний урядовець Паламар, розпоровши собі живіт. Його відставили в тяжкому стані до львівського шпиталю. — У Кристинополі пов. Сокаль арештовано аптикаря Ліхтенталя за торговлю недозволеними наркотиками. — Сторож стану Городлеського із Трибуховець пов. Бучач пострілив тяжко Мацея Боруса, що втікав з мішком краденых

риб ваги 55 кг. — В Зимній Воді під Львовом придержано циганську ватагу, що обікрала Михайла Муху в Ясіні Старому яворівського повіту і на краденому возі везла свою добичу в напрямі Львова. Три головні злодії втікли.

— **Залізнична катастрофа.** На залізничній станції Ґрігоре—Гіка Вода (Неполоківці) зударився поспішний польський поїзд із румунською локомотивою та двома вагонами. Обі машини вискочили зі шин, обслуга румунського поїзду важко ранена, польського лекше.

— **Мирова нагорода Нобля.** Нагороду Нобля за мирову діяльність в 1936 р. одержав Саведра Ламас, міністер закордонних справ в Аргентині. Одночасно рішив комітет признати мирову нагороду за 1935 р. німецькому вченому Карлові Осіцкому.

— **Летунська катастрофа.** Коло Франкфурту впав з висоти 1.000 метрів німецький літак. Згинули летучи Ян Завоя і Горт Шредер. Завоя, поляк, був спеціялістом від далеких летіз і мав багато відзначень. До Німеччини виїхав перед кількома днями в торговельних справах як представник одної шлеської гути.

— **Умер з радости.** Колишній комендант румунської жандармерії ґен. Дімітреску, якого за надужиття урядової влади засудили на вязницю, довідався на днях, що його помилували. Коли помилуваний мав покинути вязничні мури, впав на порозі своєї келії і за кілька годин помер. Радість так поділала на нього, що він пістав атаку серця.

— **Корабельна катастрофа.** З причини густої мряки норвеський корабель „Маріна Берґен" зударився у віддалі 25 км. від Бресту з англійським пароплавом „Кольвіт Форсес". Англійський корабель так ушкодило, що залога мусіла його покинути і перенестися на норвеський корабель.

З кіна.

Кіно „Атляптік": „Вірна ріка".

Ще один твір Жеромського перенесений на екран. Т. зв. фабула цієї невеличкої повісти дуже скупа і сценаристи мусять доповнювати її всякими епізодами, розтягуючи твір до фабрично означеної довжини фільми. Це один фрагмент із листопадового повстання: боротьба одиниць за національне визволення. Як звичайно у Жеромського центральні особи виступають живіше із своїми еротичними пориваами, ніж патріотичними. Кохання молодого князя із звичайною шляхетською панною, яка вратувала йому життя, утримане у зовсім сентиментальному тоні романтичної доби. Типи героїв і ворогів зарисовані слабо. Сцени сутички вояків не залишають навіть вражіння вірогідности; московські салдати виглядають як попередягані паяци і смертельний поединок нагадує студентську забаву. Є у фільмі дві-три гарні знимки природи, а зрештою ремінісценції всяких інших патріотичних та ідилічних польських фільм, без одної найважнішої речі: настрою, який залишає твір Жеромського. Навіть добрі артисти не могли зробити нічого з наївного сценарія і без кінового режисера. Артистка, що грала головну ролю — тільки пересічна і нецікава.

Всячина.

ХВИЛИНКА АМАТОРІВ

Нюйорська радіостація завела для всіх, що вірять у свій талант і хотіливб хоч на хвилину виступити перед мікрофоном нюйорської радіостації т. зв. „хвилини аматорів", які мають незвичайний успіх. З усіх усюдів приїзджають люди, щоб виступити бодай один раз перед мікрофоном, найчастіше без ніякого успіху.

Одна бідна канадійка сподіваючись мільонів і слави, витратилась до останнього сотика і привезла своїх двоє дітей, які буцімто геніяльно грали на скрипках. До Канади відставили її і дітей „шупасом", бо вона сама не мала вже грошей на дорогу. Інша молода жінка, яка вважала себе за першорядну співачку, від рота собі відоймала і зібрала по півроці гроші, щоб приїхати з Аляски до Ню Йорку. Її виступ провалився.

Таких випадків дуже багато а повінь листів від аматорів, які бажають виказатись своїм талантом перед мікрофоном все збільшується.

Памятайте при кожній нагоді, що за долю інвалідів відповідає той, хто післав їх до боротьби — Українська Нація! Обовязком цілої Нації:

Інвалідів відповідно забезпечити.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Проклята буква.

Малий Миронко почав ходити до школи. Готувався до неї найменше два роки, то й не диво, що йшов на першу лекцію, як колись піде до шлюбу: святочно, з кольосальною повагою і... з биттям серця.

Це було у вересні, тепер кінець листопада, цікаво було мені, що за той час навчився.

Зайшов я вчора до нього.

— Ну, Миронку, читати вже вмієш?

Прекрасно — відповідає за нього мама. — Тільки з одною буквою не може собі дати ради.

— З буквою?. А то що за бестія?

— Йот.

— Дивно!...

Написав я на папері „й" і кажу:

— Ану, Миронку, читай!

— Ий! — прочитав хлопець не заікнувшись.

— Зовсім добре. Щож ви пані сплітки на свого сина робите!!?

— Я не про саме „ий". Таке він читає без труду. Але спробуйте в реченні.

Відчинив я буквар.

— Миронку, читай.

Хлопчина поправився на кріслі, кашельнув і почав:

„Ма-ма ма-є я-блу-ка..." и... и..: и:::

— Бачите! — сказала журливо мати. — Так за кожним разом. Дійде до тої проклятої букви і пропав.

Я глипнув у книжку. „Мама має яблука й сливки й дає їсти синові..."

Миронко сидів посоловілий, пристиджений і тупо дивився в книжку.

Спробуй синку так: там де є „ий", читай „і"!

І Миронко знову взявся за роботу:

„Ма-ма ма-є я-блу-ка і слив-ки і да-є їс-ти си-но-ві"...

Обтер з чола піт і аж відітхнув .

— Тепер, мамусю, вже все буду добре читати.

І направду все читав.

Цікаво тільки чи не дістане завтра алої ноти з читання!?...

Шановні Громадяни! Чи не дістали ми легкого бомка на пункті краси української мови?! Помічну злучку, дуже добру для поетів, пхаємо в прозу де тільки голосівка зійдеться з „і", мало того, лучимо два речення тим проклятим „йотом", мало того, ввели його до найштубнішої штуби і радіємо з того як діти. (Зате діти кленуть як старі!).

Богу дякувати, що вже і почали клясти, чого доказом є другий мій фейлетон на цю саму тему.

Панове педагоги! Подумайте, чи добре забивати голову дитини досить сумнівною, а слабо усталеною прикрасою української мови?

Панове редактори! Не зловживайте „йотом", не лучіть ним двох речень, бо тоді вони ломляться як терміття.

Панове письменники! Не пишіть драм з мільоном „йотів", бо актори дістають гикавку.

Панове вчені! Зберіться разом і подумайте. Не кажу про все нараз, а так потрохи: про „й" і „і", про „в" і у" а потім помалу і до решти доберетеся. Є тої решти досить, але при Божій помочі...

Галактіон Чіпка.

До Впов. Передплатників

Складанки П. К. О.

розсилаємо з нинішнім числом, якими просимо надсилати передплату на грудень 1936 р.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

✝ Посмертні згадки.

Дня 24. м. м. помер у Самборі м-р Дмитро **Ручка Кульчицький,** одинокий аптикар українець у Самборі. Покійний був членом майже всіх українських товариств і головою Т-ва „Зоря" та Філії Союзу Українських Купців і Промисловців у Самборі. — Похорони відбулися при численній участи самбірського громадянства та односельчан Покійного з Кульчиць Шляхотських. Над могилою промовив від українських купців у Самборі п. Хомяк. В особі Покійного втратив Самбір поважного й доброго громадянина. В. И. П.!

Дописи.

ЧОРТКІВ.

Дві мірки. Дня 19. листопада п. р. відбулося святочне засідання міської ради міста Чортова, на якім магістрат Чортова запропонував назвати одну з чортківських вулиць іменем генерала Ґустава Орліч Дрешера. На це засідання запросив магістрат представників війська і цивільної влади як гостей. Крім того засідання не було призначене, лиш полагодженим вище подано справи, до вирішення цілої низки ділових справ, поставлених на порядок нарад. По промові віцебурмистра д-ра Ебнера у звязку з перейменуванням вище подної вулиці на вул. ген. Орліч Дрешера і по поставленні ним в імени магістрату відповідного внесення попросив слова в імени Клюбу українських радних міста Чортова голова того Клюбу д-р М. Рослик і зложив декларацію того змісту, що Український Клюб буде голосувати за внесенням магістрату. Одначе при цій нагоді промовець зложив рішучий протест проти поведінки магістрату, до якого ще у травні 1935 р. вплинуло внесення, підписане всіми радними українцями, щоб перейменувати 15 вулиць і назвати назвищами великих українських громадян, як гетьмана Петра Конашевича Сагайдачного, Симона Петлюри, Івана Франка, Тараса Шевченка, Михайла Грушевського, митрополита Андрея Шептицького, Лесі Українки й інших. При цьому промовець додав, що згадані українські провідники прислужилися не тільки для українського народу, але вони з них також для польського народу й держави та для цілого людства, а тимчасом магістрат міста Чортова дотепер тої справи не полагодив і зовсім не взяв українського внесення під увагу. В часі тої промови зірвався з місця присутній на засіданні як гість комендант місцевого гарнізону полк. Пляста Плахтович і почав протестувати, щоб промовець не говорив у незрозумілій для нього мові, що він домагається перекладчика, бо не розуміє промови. Щойно на увагу віцебурмистра, що промовець має право промовляти в українській мові, полковник успокоївся і тоді д-р Рослик закінчив свою декларацію-протест.

Спорт.

КИШИНІВ. **МАКАБІ — ДОВБУШ (ЧЕРНІВЦІ) 2:1.**

Довбуш програв многотисячні змагання на чужім грунті, хоч кишинівські часописи пишуть, що програна Довбуша зовсім незаслужена, бо українська дружина була ліпша і повинна була виграти. Причиною невдачі Довбуша був терор жидівської публики, яка викрикувала й напастувала гравців.

УЖГОРОД. **БРАТИСЛАВА — РУСЬ 3:1 (0:0).**

На останніх многотисячних змаганнях Русь було всього 3.000 глядачів. У першій половині гра була рівнорядна і при кінці цієї половини Русь була навіть агресивніша, але нападникам не доставало підвірітної рішучости й орієнтації. По зміні вже в 4. хв. добув Бідмон ворота для Руси по нарізнику, але по кількох хвилинах Братислава вирівняла і відтак по двох хвилинах Братислава вирівняла і відтак по двох хвилинах вела вже 2:1. У 25. хв. добула Братислава третї ворота. В Русі найслабше грала оборона, головно Шкірик. Братислава грала гостро, розбивала, її грачі придержували противників руками за сорочинку і т. д.; але в другій половині грала вона краще від Руси і тому її перемога заслужена. Судіював п. Цулик із Праги. Гра велася на розмоклім грунті.

ВІДЕНСЬКА ЛІГА.

Спорклюб — Гакоат 1:0, Ф. Ц. Він — Вієнна 1:1, Адміра — Фаворіттнер А. Ц. 6:0, Рапід — Постспорт 2:2, Вакер — Фльоріндорф 4:3, Австрія — Лібертас 3:0.

МАДЯРСЬКА ЛІГА.

Уйпешті — ФТЦ 2:0, Немзеті — Ш. Округа 1:1, Офнер — Кішпешті 5:1, Гунгарія — Фебуе 4:1, Галядаш — Шорокшар 2:1, Електромош — Шегед 4:1

ГАКІВКА.

БУДАПЕШТ. **ВЕФ — БКЕ 6:1 (1:0, 3:1, 2:0).**

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Юліян Павликовський: ЗА ЗЕМЛЮ БАТЬКІВЩИНИ. Реферат виголошений на протестаційних зборах у Українського Львова дня 15. жовтня 1936 у справі колонізацій українських земель у Польщі. Львів 1936. Українське Національно-Демократичне Обєднання. — Львів 1936, стор. 40, 16°.

М. Михайлик: ЗА СТРІЛЕЦЬКУ СЛАВУ. Спомин з рр. 1919-20. З передмовою Е. Яворівського. „Українська Бібліотека", ч. 46, Львів 1936. стор. 125, 16°.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ЛЬВІВ-ЛЕПАНДІВКА:
25. XI. Муж двох жінок.
26. XI. Дівчі з Мослерівки.
27. XI. Отаман Пісня.
28. XI. Лев з Аббевіл.
29. XI. В 8.

Великий Театр:

Середа, 25. XI. год. 7.30 веч. „Канаєчка".
Четвер, 26 XI. год. 7.30 веч. „Пігмаліон"
Пятниця, 27. листопада в год. 8. веч Виступ індійської танечниці Ніоти Іміока

Кіна.

АПОЛЬО: „Каїн і Мабель" муз. ком.
АТЛЯНТИК: „Вірна ріка".
ВАНДА: „Нужкарі" і „Париж у вогні".
ГРАЖИНА: „Пан Твардовський".
КАСІНО: „Останній поганин" і пластична фільма.
КОПЕРНИК: „Під двома прапорами".
МАРУСЕНЬКА: „Під двома прапорами".
МЕТРО: „Вероніка" з Фо Гадь. „Кальєнте, вісто кохання" з Дольорес дель Ріо
МІРАЖ: „Епізод", „Вальс кохання".
МУЗА: „Роз-Марі".
ПАКС: „Шопен, співець волі".
ПАЛЯС: „Герой дня" з Мос. Шевальє.
ПАН: „Чу-Чін-Чан" (Алі-Баба і 40 розбійників) з Анною Мей Вонг і Фрицом Кортнером.
РАЙ: „Малюр" із Полею Негрі.
СВІТ: „Мазур" із Полею Негрі.
СТУДЕНЕ: „Малі герої" та ревія „Розкішний вальс".
ТОН: „Багряна квітка" з Од. Кофдою.
УТІХА: „Нові Тарзанові пригоди" та ревія.
ХІМЕРА: „Голос серця".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Швеція".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 25. листопада 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.05 Сучасна австр. музика, 18.55 „Євангеліст" оп. Кінцля, 22.30 „На оленій левади", муз. комедія Бенатцка. **Братислава** (298.8) 18.15 Сербська, 21.40 Мелянхолійні пісні. **Прага** (470.2) 11.05 Чеська опереткова музика, 17.50 Нар. пісні, 19.20 Гайд. музика, 21.05 Концерт фільг. орк., **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Концерт, 21.00 Вок. квінтет. **Білгород** (437,3) 13.15 Соло на кларнет., 18.00 Нар. пісні, **Берлін** (356.7) 8.20 Музика, 16.30 „Стаханов" оповідання Г. Ерненгагена, 19.00 Павля Ведекінд, опів у супр. лютні в різних мовах, з муз. 18. століття. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.10 Соната бемоль на скр. і форт., 22.30 Музика, **Мінхен** (405.4) 11.00 Музика для сел., 13.15, 19.00 Концерт. 16.30 Концерт сестетів, 22.45 Твори на скр. і форт. нагороджені на скр. турнірі, **Будапешт** (549.5) 13.30 Сп. рецітал., 14.00 Віольончелі, 17.25 Соло на арфі, 18.30 Цит. музика, 19.20 Опера. **Мілянo** (368.6) 11.30, 12.40 Легка музика, 17.15 Форт. рецітал. 21.00 „Аїда" оп. Верді. **Рим** (420.8) 12.40 Легка музика, 17.15 Камер. концерт. 22.00 Орк. концерт.

Четвер 26. листопада 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.25 Пісні й арії, 18.10 Солісти, 21.30 „Оповідання про кохання та смерть трубача Хр. Ріхтє" поема Райнера Нільке з музикою Пастерія, 22.30 Варіації та фуга на тему Баха, М. Регера, **Братислава** (298.8) 19.25 Словацькі п'єси, 20.50 Славні італ. арії, **Прага** (470.2) 17.45 Музика для дітей, 22.30 Скрипка, **Париж** (1648) 18.00 Театр Уяви. 21.00 Спів, скрипка. 22.45 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 13.00 Сп. рецітал. 20.40 Нар. пісні, 21.10, 22.20 Концерт. **Берлін** (356.7) 8.20 Музика, 17.00 Сучасна музика. 19.00 Соната на скр. і форт т-мозь Регера, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.30 Комедійові пісні, Марг. Розь сопран. 21.00 Вечір танної музики, **Мінхен** (405,4) 10.00 Нар. пісні, 11.00 Музика для села, 16.30 Соната на скр. і форт. а-мозь Піцетті, 17.00 Льотаринські нар. мельодії, 18.45 Форт. рецталь, **Будапешт** (549,5) 12.05 Сальон. музика, 13.30 Інт. музики 13.30 Сюїти, 22.20 Хор, **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 12.40 Орх. концерт, 17.15 Вок. концерт, 19.45 Легка музика, 22.00 Двофорт. муз., **Рим** (420.8) 17.15 Камер. музика. 20.40 Орх. концерт, 22.10 Концерт хору баядіки

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 25. листопада 1936.

6.30 Ранішня ядиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дениик, 7.25 Програма на нині, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Поранок для молоді всел. шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Славні вальси з гр. пл., 12.40 Огляд хліборобських видань, 12.50 Полудневий дениик, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вісти, 15.15 Рекламовий концерт.15.30 Львівські біжучі вісти, 15.35 Легка музика з гр. пл., 16.00 Нар. танок, гр. пл., 16.20 Хвилина питань, авд. для старших дітей, 16.35 Казанова в музиці, гр. пл., 17.00 Університет у кожному місті, 17.15 Концерт орх., 17.50 Про книжку Меч. Смолярського: „Дзвяк Польща в списках мандрівників", 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вісти, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Із авторового життя, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Доляна кохання" оперетка Оск. Штрасса, 20.30 Із мандрівок по провінції: Калїш, 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Юл. Зарембський: форт., скрипка, альтівка, віольончеля, 22.00 Концерт орх., два форгепіяни, 22.30 Танкова музика з гр. пл.

Радіокутик.

ОПЕРА ГЛЮКА „ОРФЕЙ".

Христофор Глюк — це одна з найбільш суперечних постатей в історії опери поруч з Монтеверді і Вагнером — найбільший її реформатор. Одномірок з Моцартом, Глюк творить поза ті часи (друга половина XVIII ст.) тип опери, в якому не музика, але драма висувається на перший плян.

Глюк виступає проти поширеного тоді перевантаження вокальними колоратурами і різного роду музичними ефектами, і вимагає правдивість виразу. Він запроваджує до опери шляхетну, повалку мельодійну лінію, драматичну правду, трагічний патос. Реформа Глюка викликала в Парижі правдиву музичну домашню війну. Ціле паризьке суспільство, не кажучи вже про музик, поділилося на два табори: табор прихильників Глюка і табор прихильників його суперника — Пуччіні. Переможцем вийшов Глюк.

Одною з перших опер, що запроваджували реформу, був „Орфей", якого надає Польське Радіо з вружків 25. листопада в год. 19.20.

Зміст опери: Давній міт про Орфея, який своєю музикою міг опанувати цілу природу стає впродовж віків темою літературних творів, як теж творів музичних і драматичних. Лібретто до музики Глюка представляє Орфея на могилі його дружини Евридики; він закликає богів привернути їй життя. Боги дозволяють йому зійти до підземного Тартару і своїм співом виблагати звідти дружину. Але Орфей мусить виконати одну умову: не вільно йому глянути на Евридику. Орфей сходить до Тартару і своїм співом поборює всі перешкоди. Пам'ятаючи про остереження, каже Евридиці йти за ним, але не дивиться на неї. Евридика сварячиться на байдужість Орфея, а коли надє в перестроми і благає його глянути на неї, Орфей не витримує. Тоді справджується остереження і Евридика вмирає. Одначе Амор, зворушений коханням Орфея, привертає ще раз життя Евридиці. Гімн на честь бога кохання закінчує оперу.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельгія бельг. 89.38—89.55, **Дол. американські** 5.31.50 — 5.28.50, **Долари канадійські** 5.31 — 5.28, **Фільор. год.** 288.40 — 286.70. **Франки фр.** 24.74 — 24.60, **Франки швайцарські** 122.45—121.65, **Фунти англ.** 26.04—25.88. **Гульд. данц.** 100.20 — 99.80. **Кор. ч.** 17.70—17.60. **Кор. дан.** 116.25—115.40, **Кор. норв.** 130.78 — 129.80, **Кор. шв.** 134.28 — 133.30, **Ліри італ.** 25.20—24.60, **Марки фінл.** 11.40—11.00, **Марки нім.** 118 — 107, **Шил. австр.** 89.50—94.50. **Марки нім. срібні** 122—113.

Акції.

Банк Польський, 110.00, **Цукор** 29.75, **Вугель** 16.00, **Лісьвоп** 14.30, 14.40, **Острівець** 29, **Старахович** 35.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 66, **2 ем.** 65.50, **серії** 81.50 **5 конв.** 57, **6 дол.** 69, **4 прем. дол.** 47.50 **7 стаб.** 47.25.

Заставні листи.

5 пр. Л. З. Б. Г. 51—53, **4 пр. Л. З. Бк Г.** 41—43, **4 пр. ТКЗ.** 41—43, **4 і пів пр. ТКЗ.** 45—47, **4 і пів пр. БГК,** 60—65, **4 пр. БГК.** 60—65, **4 і пів пр. Л. З. Бк Гіп.** 43—46.

Долярівка 47.50—48.50, **3 інвест. 1. ем** 65—67, **3 інвест. 2 ем.** 65—67.

Збіжжя.

Львів, 24. XI.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця оди. червона	24.50—24.75
Пшениця збір. червона	24.00—24.25
Пшениця оди. біла	24.25—24.50
Пшениця зб.	23.75—24.00
Жито шт. І	18.25—18.50
Жито шт. ІІ.	18.00—18.25
Гречка на млино	23.00—23.50
Крупи гр.	40.00—41.00

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 24. ц. м.

Ціни за 100 кг. возом, льоко вагон-стація заладування:

	льоко ст. заладов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	21.75—22.25
Жито збір. 691 гр/л. 3%	16.00—16.50
Ячмінь пшн. 621 гр/л. 4%	18.15—18.40
Овес легко заложн. 444	13.25—13.50
Овес не заложн. 456	13.75—14.00
Гречка 10%	19.00—19.25
Кукурудза жовта	14.75—15.00
Кукурудза червона	16.00—16.25
Конюш. сім'я	31.25—31.50
Соняшникове сім'я	31.75—32.00
Насі ниядену 95%	40.00—41.00
Фасоля копона руч. в. з м. 42	51.00—52.00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	41.00—42.00
Фасоля цимільц. руч. виб. з м.	39.00—40.00
Фасоля мальц. спец. ручно вибир. з міш«	42.00—45.00
фасоля краса рафована	24.00—26.00
Фасоля цукр. ручно виб.	30.00—31.00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канянки	115—120
Конюшина вільна від канянки 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця і жито подешевіли дальше на 50 сот. Інші продукти незмінені. Тенденція знижкова.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 24. листопада п. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.
1 кг. масла десерового бльок. і без опакування	2.80 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.85 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає начет	2.85 „
1 л. молока	0.19 „
1 к. яєць	4.70—4.80 „

Тенденція на масло, молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 24. XI. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., повногруді, зовсім товсті	1.10 зол.
Індики І. кл., повногруді, зовсім товсті	1.00 „
Курята І. кл. біло й жовтонігим, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	0.90 „
Курки І. кл., товсті, без остріг, без вапняку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Звичайні Загальні Збори Жіночої Промислової Кооперативи „ТРУД" у Львові, Ринок ч. 39 відбудуться в четвер дня 26. XI. 1936 в год. 17. у власній домівці. — Порядок Зборів: 1) Відчитання і принята протоколу з попередніх Зборів. 2) Звіт Дирекції і Надзірної Ради за діловий рік 1935-36. 3) Звіт Контрольної Комісії. 4) Відчитання ревізійного звіту від Р. С. У. К. 5) Затвердження білянсу і уділення абсолюторій. 6) Приділ білянсової надвишки. 7) Затвердження будженту на рік 1936-37 та означення висоти зобовязань кооперативи і кредиту для членів. 8) Зміна статуту. 9) Внески членів. — **Надзірна Рада.** 3117

Перемишль, позір! Дня 2. грудня п. р. в год. 6. веч. відбудуться в домівці „Української Бесіди" в Перемишлі звичайні Загальні Збори філії Тва Охорони Воєнних Могил у Перемишлі зі звичайним порядком нарад. — За Виділ: **Д-р Володимир Загайкевич.**

До ВП. передплатників Атласу України і сум. країв. Повідомляємо, що вже появився II. випуск Атласу України і сум. країв. Будемо його висилати тільки тим Вп. Передплатникам, що жадали висилки випусків і виплатили 6 рат (18 зол.). Третій випуск появиться в грудні, а четвертий (останній) в січні. При цій нагоді дозволяємо собі пригадати, що згідно із умовами передплати, Атлас по закінченню будемо висилати тільки по вирівнанню всієї належитости, і що право на полекші мати будуть тільки ті Вп. Передплатники, що точно виплачували рати. Тому просимо у власному інтересі вчас вирівнити залеглі рати і не наражуватись на зайві кошти пригадок, або оплати поштового виказу чи вкінці втрати прав до передплатної ціни, що обовязує лише до виходу Атласу, бо ціна по виході Атласу буде підвищена. Рівночасно звертаємо увагу тих ВП. Передплатників, котрі замовили Атлас за готівку, щоб виплатили її найдальше до місця, бо інакше втратять упогіднену готівкової передплати і обовязувати їх буде ціна 30 зол. а не 25 зол. — **Вид. „Український Видавничий Інститут" Львів-Городоцьких 1.** 3113 1—2

КУПНО - ПРОДАЖА

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап, брокатів, **табаток crochet** на вагу. Фрайліх. Сикстуська 21. 2679 19-?

КУПНО ГОДИННИКА з справою довіря. Дешево купите добрий годинник у славної звісній пятьдесятьлітній католицькій фірмі **ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ.** Львів. Марійська площа 5. 3032 5—20

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, вяркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА,** Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 10—10

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Панъ поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці **Ендерся.** 2936 28-60

ДРУКАРКУ „Мільотин" українсько-польські черенки продам. Штерн. Шопена 3. 3114 1—1

РІЖНІ

ПОКІЙ елегантний, сяйне повітря, сонце, спокій, огнку, найвне емеритт Гіпсова 46. 3115

ПРИЙМУ на постійну посаду найкраще магістерку фармації без практики за скромною винагородою. Зголошення лише з поданням умовин слати: Янів к. Теребовлі — аптека. 3119 1—2

ЛІКАРЕВІ вказку безінтересовно місце на провінції. Зголошення до Адміністрації під „Всіх наук". 3118 1—2

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

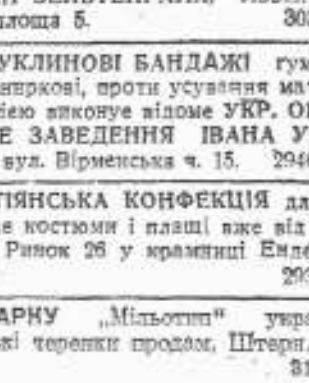
НЕВРОЛЬОГ

Д-р Микола Козицький

Львів, вул. Льва Сапіги 29.

3082 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

РЯТУЄ ВОЛОССЯ
сухе поріг - запобігає випадві
ДАЄ ГАРНУ
буйну зачіску.

Фортепіяни, піяніна

першорядних марок нові й оказійні.
Догідні кредитові умовини

Новацький

Львів, Пілсудського 17
Тел. 235-21.
2620 13-38

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Ділo". „В друкарні Вид. Спілки „Ділo", Львів, Ринок 10.

Ч. 267 (14.516). Львів, четвер 26. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. ощадн. 504·060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Півроку 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Перша розправа в Галичині за ст. 109 к. к.

УНЕВИННЕННЯ В СУДІ Д-РА КУЛЬЧИЦЬКОГО І Д-РА ГАМАЛЯ.

На розправі перед трибуналом окр. суду в Тернополі у вівторок 24. ц. м. під проводом віцепрез. д-ра Вендриховського оголошено вирок, котрим увільнено від вини й кари двох українських адвокатів зі Збаража, д-ра Івана Кульчицького й д-ра Володимира Гамаля. Обвинувачував віцепрок. Венцковський, боронили пос. д-р Степан Бараз і б. пос. д-р Дмитро Ладика. Прокуратор зголосив на розправі апеляцію від уневиняючого вироку.

В царстві воєводи Юзефського.

Волинська адміністрація не признає львівської цензури.

Управа книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові дістала від своєї філії в **Ковлі** повідомлення, що з припорученння луцького старости поліція забрала 21. ц. м. з книгарні такі книжки: Селянський Календар (37 примірників), Золотий Колос (35), Криниця (18), Батьківщина (13), Український Інвалід (4) і Жіноча Доля (2). Річ природна, що всі ті календарі видержали цензуру адміністраційної влади в Галичині.

Подібне повідомлення наспіло від книгарні „Культура" у **Володимирі Вол.**, де поліція перевела 24. ц. м. ревізію і забрала більшу скількість календарів: Криниця, Золотий Колос, Приятель Народу, Батьківщина і Селянський Календар.

Врешті від управи філії книгарні Т-ва ім. Шевченка в **Луцьку** прийшов відпис письма луцького старости такого змісту (очевидно по польськи):

„Луцьк, дня 23/XI. 1936. До Пана Осипа Сокаля, упр. кн. Шевч. в Луцьку. На підставі арт. 257 декрету у справі тимчасових пресових приписів з дня 7. II. 1919 р. (Денник прав ч. 14, поз. 186) доконую заняття таких календарів: 1) На сліді, 2) Український Кооператор, 3) Молодий Українець, 4) Селянський Календар, 5) Золотий Колос, 6) Криниця, 7) Батьківщина, 8) Для всіх, 9) Кал. Українського Інваліда, 10) Сільський Господар, 11) Червона Калина, 12) Жіноча Доля, 13) Приятель Народу, — що містять у своїм змісті признаки проступку з арт. 111, 127 і 170 к. з. — Повітовий староста" (без підпису).

*

Коментарі до цих ходів луцького старости зайві, бо факти говорять самі про себе. Справою повинна занятись негайно Українська Парляментарна Репрезентація.

Німеччина погрожує зірванням зі СССР.

АНГЛІЯ ПОСЕРЕДНИЧИТЬ.

ЛЬОНДОН, 25. 11. Райтер. Як подає „Дейлі Телеграф", **амб. фон Рібентроп повідомив прем. Болдуїна, що Німеччина зірве зі СССР, якщо інж. Штіклінга покарають смертю.**

Прем. Болдуїн відповів, що такий крок становив би поважну загрозу для мира і безпеки. Брит. амбасадор у Москві має закомунікувати погляди льондонського уряду у тій справі наркоміделові. У тій самій справі говоритиме мін. Іден з амб. Майським. Амб. фон Рібентроп зложить Гітлерові звіт.

Берлін змагає до замирення з Ватиканом?

МІСІЯ ФОН ПАПЕНА.

ПАРИЖ, 25. 11. ПАТ. Як подає „Матен", німецького посла у Відні фон Папена, якому пощастило заключити недавно австро-німецький договір, мають іменувати міністром віроісповідань. На тому становищі має би він довести до порозуміння між державою і католицькою церквою та протестантами.

Нац. фльота переловлює транспорти зброї для червоних.

ТЕНЕРІФА, 25. 11. ПАТ. Нац. фльота переловила два кораблі, що везли муніцію для червоних: норвеський біля Барсельони та грецький біля Севілі.

Небавом нац. фльота виконає атаку на Барсельону і Валенсію. Тепер вона вже контролює пристань Хіхон, відтинаючи довіз.

КОМУНІКАТ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

САЛЯМАНКА, 25. 11. ПАТ. Під Сантандером нац. війська відбили ворожий наступ з великими втратами, подібно як під Роблєдо де Чавеля, де червоні втратили 30-ох убитих і 50 кріїв; 23. і 24. ц. м. полягло там 80 червоних. На мадридському фронті нац. війська випростували свої позиції, приготовляючися до нових операцій. На шляху до Талявери червоні занехали атаки і потерпіли великі втрати. В Андалюзії червоні відступили, залишаючи 20 скринь з муніцією.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 25. 11. ПАТ. На відтинку Аранхуезу червоні спричинили чималі втрати нац. військам, над Манзанаресом спокійно, у Каза дель Кампо полягло багато повстанців, на відтинку Позуелє, Акарцен і Вілля Нуева де ля Канада.

МАДРИД, 25. 11. ПАТ. Вчора вечором нац. артилерія півтора години завзято бомбардувала Мадрид; великі шкоди, згинуло чимало людей. Коло мосту Французів і в університетській дільниці йдуть завзяті бої. В одному з протинаступів червоні окружили 2.000 нац. вояків у клініці. Нац. наступи відбито, червона міліція посунулася вперед і здобула 7 повзів.

МАДРИД, 25. 11. ПАТ. На відтинку Барріо-Узера відбито нац. відділ з великими втратами. Сотню мавританської кінноти здесятковано.

—o—

КООПЕРАТИВНЕ МАЙНО треба добре зберегти перед непотрібними втратами і тому слід товарі у крамницях і складах, готівку, векслі, бюрову обстанову т. п. обезпечити безумовно від крадежі-влому і від огню

в Товаристві Взаїмних Обезпечень

„ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20.

Проект автономії Підкарпатської Руси.

(Від нашого кореспондента).

За свого останнього побуту у Празі, в перших днях цього місяця, губернатор Підкарпатської Руси Грабар передав президентові республіки д-рові Бенешові та відповідним міністрам проект поступневого введення в життя автономії Підкарпатської Руси.

Цілий проект, що його випрацювали коаліційні посли до чехословацького парляменту з Підкарпатської Руси, складається із проектів трьох основ законів та одного державного розпорядку, при допомозі яких мали би здійснити перший етап автономії.

Найважнішим з усіх трьох запроектованих внесків є основа закону, яка нормує компетенцію губернатора країни аж до часу скликання першого краєвого сойму. До цього часу губернатор, як представник центрального уряду, був би відповідальний тільки перед цим урядом. При вирішуванні питань щодо Підкарпатської Руси в міністерській раді мав би засідати теж і губернатор. На губернатора мають перейти всі права дотеперішнього краєвого президента. Він мав би бути остаточною адміністраційною інстанцією в питаннях мови, віри та місцевої самоуправи, оскільки деякі з цих питань основні державні закони не застерігають для центральної влади, далі губернатор мав би мати право затверджувати шкільні підручники для шкіл народніх, середніх і фахових, назначувати, переносити та пенсіонувати всіх адміністраційних урядовців аж до пятої ранги, пропонувати центральному урядові службове підвищення суддів та інших державних урядовців. Губернатор мав би теж мати право заказу, щоб не виконувати таких урядових розпорядків, які на його думку шкодили би інтересам автономії країни і в таких випадках мав би мати право питати центральну владу про рішення. Він мав би затверджувати вибір начальників громад та іменувати бурмістрів міст з магістратською самоуправою. Заступник губернатора мав би мати всі права краєвого президента, крім прав, що прислуговували би самому губернаторові. На віцегубернатора можна в разі потреби перенести теж права губернатора.

Другий проект основи закону торкається організації губернаторської канцелярії. Ціла губернаторська канцелярія йшла би на державний кошт, а її урядовці — державні — підлягали би теж компетенції самого губернатора. Губернаторська канцелярія мала би мати такі ресорти: адміністраційний, персональний, освітньо-шкільний, технічно-рільничий, будівельний, соціяльно-господарський, меншеневий (!) і рахунковий. Третя основа закону мала би вирішити заведення на Підкарпатській Руси урядів другої інстанції і палат. І так пропонують завести на Підкарпатській Руси відповідні відділи дирекції пошт і телеграфів, дирекції залізниць, Найвищого Суду, торговельну і промислову палату, лікарську й адвокатську палату.

Евстахій Думин, ЛЬВІВ, Коперника 23. повідомляє, що крім мужеського білля, светерів, камашок, рукавиць і т. п. галянтерії

запровадив жіночий відділ, в якому поручає **ТЕПЛЕ БІЛЛЯ, ПАНЧОХИ, РУКАВИЧКИ І ШАЛИКИ.**

1067 8—10

Запроектований державний розпорядок мав би знову ввести в життя дванацяти-членну Губернаторську Раду, яка складалась би з усіх шістьох членів краєвого виділу та з шістьох членів, іменованих урядом. Ця Губернаторська Рада мала б існувати аж до скликання краєвого сойму і мала б бути обовязковим дорадчим тілом для губернатора при вирішуванні всіх важніших питань мовних, адміністраційних, персональних, політичних і господарських.

Столична преса, реферуючи цей проект, звертає увагу, що деякі його точки противляться основним законам республики, а деяких не можна здійснити вже хоч би тому, що вони порушувалиб суцільність усієї державної організації на території цілої чехословацької держави, як напр. питання національних меншин. Частина преси закидає знову проектові деякі неясности, як напр. те, що проект не говорить ясно, які шкільні підручники мав би затверджувати губернатор: чи тільки для українських шкіл, чи теж для чеських, мадярських та інших на території Підкарпатської Руси. Зрештою ціла чехословацька преса вважає проект великим і важним кроком уперед, що облекшить центральному урядові нелегке завдання остаточно здійснити справу, таку важну для загального інтересу чехословацької держави, як цілости. Треба ще додати, що премієр-міністер д-р Годжа у своїй недавній великій промові, яку виголосив у буджетовій комісії парляменту, і де дуже основно торкнувся найважніших життевих питань Чехословачини, виразно і рішуче заявив, що центральний уряд дуже точно і уважливо простудіює цей предложений проект.

М—н.

Андре Жід вернувся з СССР.

(З приводу його книжки „Rétour de l' U. R. S. S. у видавництві Gallimard).

Париж, 18. XI. 1936.

Коментарі про СССР одного з найбільших французьких письменників, Андре Жіда, ще й людини, що кілька років тому заявила прилюдно своє „комуністичне вірую", є нині найбільшою сенсацією Парижа, Франції та світу.

Андре Жід вернувся недавно з СССР. Третій Інтернаціонал сильно помилився, виставляючи портрети Андре Жіда, як „свого", немов би казав: „Глядіть, найбільші потентати духа Франції в наших рядах!"

Так, Андре Жід є „комуністом", але його „комунізм", це спроба шукання за якимсь новим ідеалом людства, щасливих людей, без війни, несправедливости, насильства — віра інтелектуаліста в новий світ.

Цю величну утопію мав на його думку перевести в практику СССР. Андре Жід стежив довший час за цим соціяльним експериментом большевиків, а тепер по повороті у Францію вважав обовязком своєї совісти розказати своїм землякам про те, що він бачив.

Книжка жорстока для большевицького режиму своєю правдомовністю.

* * *

„Що роблять ці люди перед тою крамницею? — (діється це в Москві) пише Андре Жід. — Вони стоять у хвості хвіст, що тягнеться аж до другої вулиці. Їх може двісті або триста, вони всі ждуть дуже спокійні й терпеливі. Ще за скоро. Двері крамниці ще замкнені. За три чверти проходжу знову біля крамниці: ця сама юрба. Дивуюся: навіщо приходять вони так вчасно? Що вони на тім зискують?

Що вони зискують? Тільки перші дістануть те, що хотять. Мені пояснюють, що газети сповістили про великий свіжий транспорт... — я вже не знаю чого (мабуть подушочок). Є може їх чотириста чи пятьсот, а аматорів на них вісімсот, тисячу, або тисяч пятьсот".

Андре Жід описує товари в крамницях. Якість їх жахлива, а говорити про смак, чи елегантію товару попросту смішно.

„Смак виробляється, якщо можливе є порівнання — наводимо його слова — а там нема ніякого вибору. Ви приневолені брати те, що вам дають. І я думав (хоча я антикапіталіст) про всіх тих у нас, що від великого промисловця, аж до маленького купця клопочуться й призадумуються: що такого видумати, щоб вдоволити смак публики".

* * *

Жіда дразнить повільність і недбайливість росіян. „Стахановщину" видумали там саме на те, щоб поборювати цю повільність мас. Йому показують одного такого „стахановщика", у хвилині, як Жід оглядає одну фабрику.

Жід пише: „Він зумів — так мені кажуть — виконати в пяти годинах роботу, що вимагає правильно вісім день праці. Я відважився запитати, чи маю це розуміти так, що цей самий робітник виконував раніше пятигодинну роботу у вісьмох днях? Але мій запит не дуже подобався, і я не дістав ніякої відповіди.

Мені розказували, що французькі гірники, що подорожували в СССР, оглядали одну копальню. Вони просили, в імя товариськости, дозволити їм заступити при зміні групу совітських гірників; зараз без ніякого посміху, вони вовсім несвідомо, працювали, як „стахановщики".

Андре Жіда найбільше болить метода совітського виховання.

Він пише: „Поширяємо в СССР велитенський розмах в напрямі освіти й культури; але ця освіта вчить тільки того, що має спровадити душу людини, щоб вона величала сучасність й думала: „Ох, СССР! Ave! Spes unica!"

Далі Жід каже: Совітський громадянин знаходиться у стані безмежного незнання чужини. Що більше. В нього змовляють, що в чужині, в усіх паринах є далеко гірше, ніж в СССР. Цю ілюзію свідомо підтримують, бо кожний, навіть не дуже вдоволений, привязується до режиму, що боронить його від гіршого лиха".

Андре Жід обговорює теж проблему нової большевицької буржуазії, що витворилася в СССР.

Наводимо його слова:

„Не можна бути невраженим цією погордою й байдужністю тих, що є по „добрій стороні" супроти „нижчих" супроти слуг, щоденних робітників мужчин і жінок — дозволю собі навіть сказати: супроти вбогих. Нема кляс у СССР. Це очевидне. Але є вбогі, є їх багато, аж надто багато. Я надіявся, що їх там не побачу або скажу точніше: вже більше їх не побачу в СССР".

Андре Жіда та його товаришів подорожі, приймала всюди большевицька влада дуже величаво і коли французькі подорожники переїздили в Грузії через містечко Горі, де народився Сталін, вважали обовязком чемности вислати йому телеграфічну подяку за принятя.

„Перебиджаючи через Горі диктує Жід телеграму — підчас розкішної подорожі, вважаю моєю сердечною потребою вислати вам" — але тут перекладач спиняється. Я не можу так стилізувати. Само „ви" для Сталіна не вистачає. Це зовсім невмісно. Треба ще щось додати. На моє здивування урядовці нараджуються між собою. Пропонують мені: „ви, провідник працівників", або „володар народів".

Тому Жід заявляє, що він не признає ніякого буцімто його тексту, що появився в російській мові, підчас його побуту в СССР.

„Обіцювали нам диктатуру пролетаріяту — пише Жід — ми є далеко від неї. Так, диктатура, очевидячки там є; але це диктатура одної людини, а не зединених пролетарів в радах. Не треба обдурювати себе, треба це ясно заявити: не того ми собі бажали. Ще зробимо один крок не того ми собі бажали. Ще зробимо один крок вперед і заявимо, що саме того ми собі не бажали". Жід твердить, що нині в СССР не булоб місця вже і для самого Леніна.

* * *

Для літератури і мистецтва в СССР перспективи жахливі.

Жід пише: „Я вірю, що вартість письменника є тісно звязана з революційною силою, яка його оживляє, або скажу точніше (бо я не є божевільний, щоб признавати мистецьку вартість тільки лівим письменникам) — в силі його спротиву. Ця сила спротиву існує в Босюе, Шатобріяна, нині у Кльоделя, як була вона в Моліера, Вольтера, Гюго й в багатьох інших. В нашій формі суспільства великий письменник, великий мистець, є суттєво антиконформістом".

В розмовах із письменниками та мистцями в СССР Андре Жід чув часто погляди, що в СССР потрібні тільки ті мистецькі твори, що їх можуть зрозуміти відразу всі люди та які є потрібні для режиму. На його заперечування, вони підіймали голос, накидаючись на його старечі погляди. Але в чотири очі вони часто виправдувалися: „Вибачте, ми так думаємо, як і ви, але нашу розмову підслухували".

І ось фінал Андре Жіда:

„І як це часто буває, ми признаємо вартість деяких здобутків, щойно тоді, як ми їх тратимо. Вистачить один побут у СССР (в Німеччині те саме), щоб помогти нам оцінити цю безцінну свободу думки, з якої ми ще нині користаємо у Франції, та якої ми часто надуживаємо".

Андре Жід пише, що він як приятель СССР бажав би, щоб всі ті свої похибки направили большевики. Це елегантна форма французького письменника, з якій він висловлює своє огірчення й розчарування. Бо, щоб направити все те, то треббб не більше і не менше, як тільки змінити ввесь політичний і соціяльний режим на областях СССР.

І той письменник, який найсильніше боронив нового ладу в імя принципу справедливости, кинув саме тепер найбільше обвинувачення проти нього, коли поглянув, як ця справедливість виглядає.

Повторилась історія з подорожею Панаіт Істраті, теж великого оборонця Совітів, — що написав після повороту страшний акт обвинувачення.

Юрій Студинський.

В. Вітос про польську кольонізацію.

Зі споминів б. берестейського вязня.

Доля змусила мене перебути цілий місяць в одній келії берестейської військової вязниці у двійку з творцем першої повоєнної кольонізації, б. премієром В. Вітосом. Там, за грубими мурами, коли кожний день здавався нам пережитим роком, оповідав мені мій товариш недолі і сойму, ріжні цікаві речі зі свого життя.

Одного разу зійшла балачка і на кольонізацію наших земель. Вінкентій Вітос признав, що кольоністів спроваджували на наші землі необдумано, що було політичною помилкою не допускати місцеве українське населення до купна землі, про яку воно довгі роки мріяло, що колись буде його. Через цю помилку спроваджені мазури мають в українському селянстві вічних ворогів, тому то і втікають вони назад на захід.

Далі В. Вітос заявив, що він на дальше не виключає кольонізації східних земель поляками, але не такої вже хаотичної. Одначе тепер він ясно бачить, що неможливо не допустити місцевих українських селян до набуття панської землі.

Признав теж Вітос, що велика частина мазурів з його околиці, яких він сам особисто заохотив іти на схід за землею, вже по кількох роках вернулася назад, бо там годі було їм жити серед моря українських селян, які з ненавистю дивляться на польських кольоністів.

Признав і те, що якби Польща допустила була при помочі державних банків українців до купна землі, була би мала тих селян за собою; вони булиб добрими і вдоволеними громадянами держави та не булоб того ферменту і ворожнечі на місцях через землю, скольонізовану поляками, як воно тепер фактично є.

Але здається, що наслідники Вінкентія Вітоса йдуть шляхом старим, утоптанним. Історія колись скаже, чи то був добрий шлях для польської держави.

Олександер Вислоцький, б. посол.

Листопад — місяць Українських Інвалідів!

Ділом пошануйте память тих, що своїм зусиллям і терпінням поставили нас у ряд націй.

Для якої цілі бережанське староство домагається урядової метрики?

Підписаний дістав таке урядове письмо:

Starosta Powiatowy Brzeżański.
Nr. A.—16. Brzeżany, dnia 18. listopada 1936.
Do ks. D-ra Włodzimierza Lewickiego,
gr.-kat. proboszcza
w Płauczy Wielkiej.

Na zasadzie art. 44. Rozp. Prez. Rzplitej z dnia 22. marca 1928 o postępowaniu przymusowym w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342), zarządzam wykonanie mego pisma z dnia 7. listopada 1936, Nr. A.—36, którem zażądałem wydania i nadesłania mi świadectwa urodzinchrztu Eudokii Hromowyk — na koszt ks. proboszcza zastępczo przez wicestarostę powiatowego brzeżańskiego Pana Mgr. Władysława Połysa, który w tym celu zgłosi się u ks. proboszcza w Urzędzie parafialnym dnia dzisiejszego, celem wykonania poruczonej mu czynności, t. j. sporządzenia urzędowego wypisu z księgi metrykalnej odnośnie nazwanej Eudokii Hromowyk.

Urosłe z tego powodu wydatki będą ściągnięte od ks. proboszcza w trybie przewidzianym w powołanym na wstępie Rozporządzeniu, dla ekzekucji świadczeń pieniężnych.

Delegowanemu urzędnikowi należy udzielić odpowiednich ksiąg i zapisków i ułatwić czynność, związaną ze sporządzeniem dokumentu.

Niniejsze zarządzenie jako środek egzekucyjny jest natychmiast wykonalne, ponieważ poprzednie zarządzenie moje z dnia 7. XI. b. r. w terminie zakreślonym nie wykonano.

Od niniejszego zarządzenia służy prawo odwołania do Urzędu Wojewódzkiego w Tarnopolu przez Starostwo powiatowe brzeżańskie w ciągu dni 14 po doręczeniu, jednakowoż tylko z powodów wymienionych w art. 18. cyt. wyżej Rozporządzenia.

Starosta Powiatowy: Woyciechowski m. p.
(Кругла печатка староства).

Історія ця така: Дня 17. ц. м. прийшли до мене війти волости Мала Плавуча — Влодзімерж Гаупт і Томаш Хлоста, секретар її (відомий вже у пресі, бо не розуміє української мови; справа з Іваном Лесевим з Великої Плавучі) та домагалися для староства метрики Евдокії Громовик, уродженої 1910 р. Покликувались на якийсь лист староства за рецепісом, якого **я не дістав.** Колиж я зажадав якогобудь письма зі староства як наглядної підстави до такого виставлення метрики, тоді оба заслонялися „уржендовим" викрутом. Я заявив їм, щоб дістали відпис письма старости, яке дасть мені підставу виставити метрику. Однак з чемности я поглянув до метрики і під бажаними роками 1907—1910 **не найшов** згаданої Громовик.

Томаш Хлоста, відомий „приятель" українців, побіг зараз до телефону і доніс до старости, що, мовляв, **парох не хоче видати метрики.** Дня 18. ц. м. в год. 4.15 попол. заїхала фіра з віцестаростою Полисом і його протоколянтом на парохіяльне подвіря в товаристві Гаупта. В солтиса чекали ще два постерунікові і Томаш Хлоста. Віцестароста Полис з початку гостро, опісля на мій категоричний протест у чемний спосіб прохав заглянути до метрикальної книги уроджених Плавучі Великої і на велике здивування усіх підписаний не найшов **навіть у рр. 1903—1915** ніякої Евдокії Громовик. По списанні протоколу, до якого я вніс свій протест проти такої поведінки, відїхали комісарі назад у ночі до Бережан.

Дня 20. ц. м. довідуюся, що невідома мені ближче Евдокія Громовик, яка **невідомо в котрому селі уроджена,** бо у Плавучі Великій **абсолютно ні,** служить від дитинства у Тернополі у польських панів і „хоче" перейти на латинський обряд. Тернопільське староство звернулося в тій справі до бережанського, а воно в такий нечувано-гострий спосіб до парохіяльного уряду Плавуча Велика.

Запитую в імені парохіяльного уряду Плавуча Велика: 1) Міністерство внутрішніх справ і Міністерство Освіти, чи така поведінка бережанського старости Войцеховського, і то в справі приватної метрики, згідна з усіми приписами державних законів?

2) Чи треба було висилати окремим самоходом у вечір з Бережан до Зборова, а звідти підводою (разом коло 100 км.!) спеціяльного делеґата урядовця у справі метрики приватної особи, яка чейже мала сама подбати собі про свою метрику?! І на чий це кошт буде, бо я буду боронитися до останку!

ПРИКРЕ ДРЯПАННЯ У ГОРЛІ
злагоджують оригінальні
PASTILLES
VALDA

3) Чи в справі переходу на латинський обряд має давати свою поміч повітовий староста?

Плавуча Велика, 20. листопада 1936 р.

О. Д-р Володимир Левицький.

Виїмково добрі умови купна тільки
у фаховій фірмі:
Фото- Електрокабель.

Приймачі
Філіпса (стереофонічні)
15-місячних рат
ЛЬВІВ
Коперника 10,
Тел. 213-21.
Гуртова і детайлічна продажа жарівок „Філіпса"

Проект мін. Понятовського.

У доповненні статті посла д-ра Ст. Барана у вчорашньому „Ділі" п. н. „Не тільки нова колонізація, але й вивласнення українських селян!" подаємо нижче повний текст проекту мін. Понятовського разом з його мотивацією.

ЗАКОН
про обмеження обороту нерухомостями, що повстали з парцеляції.

Ст. 1.

Нинішній закон відноситься до наділів, що повстали шляхом парцеляції земельних нерухомостей незалежно від цього, чи парцельована нерухомість творила власність Держави, Державного Рільного Банку або інших правних і фізичних осіб.

Ст. 2.

(1) Наділи, що повстали з парцеляції, не можуть бути збувані в цілости або частині, ділені, виарендовані, заставлювані або обтяжувані без дозволу влади.

(2) Власники наділів, що повстали з парцеляції, обовязані до особистого господарювання на цих наділах. Влада може дозволити на доручення господарювання іншій особі.

Ст. 3.

У ліцитації наділів, що повстали з парцеляції, можуть брати участь тільки ці особи, котрі одержали дозвіл влади на набуття нерухомости. Цій владі будуть доручувані оповістки про ліцитації.

Ст. 4.

(1) В актах продажі наділів, що повстали з парцеляції, нотарі з уряду вставляють обмеження, що випливають з нинішнього закону.

Е. Б. ВІНДТ.

ВАЖКЕ ПИТАННЯ.

Містер Плігс подивився на свого гостя поверх окуляри.

— Чим можу вам служити?

— Я приходжу на ваше оголошення — відповів Том Беркі, молодець середнього росту, з худощавим обличчям.

— А! Ви читали моє оголошення — спитав містер Плігс. — Чи ви вчитель?

— Я ще студент, але вже рік учив я у школі Беркелі, був заступником учителя.

Плігс закурив папіроску:

— Я шукаю інструктора для моїх двох синів. Один має вісім, другий девять років. Мій Джімм і Тері дуже розумні хлопці і мають хоробливу потребу про все вічно питатись, щоб усе зрозуміти. Для них я потребую добре освіченого вчителя, з гострим діялектичним хистом, щоб міг на кожну відповідь дати їм негайну та ясну відповідь.

Том Беркі кивнув головою:

— Розумію. Всю науку треба вести у формі питань і відповідей.

Плігс розсівся вигідно у кріслі і пустив новий дим із папіроски:

— Отже ви певні того, що надаєтесь на таке становище?

— Можете бути спокійні, пане Плігс.

— А чи ви знаєте теж добре природничі науки? Не забувайте, що мусите вміти відповідати теж на всілякі запити із практичного життя. Мої діти це дуже жваві хлопчиська і ви мусите відповідати їм на все без вагання. Відповіли мусять злітати вам з уст як горобці.

— Можете бути спокійні, пане Плігс, я буду виконувати свої обовязки якнайбільше совісно.

Плігс іще раз подивився розсіяно на молодого вчителя.

— Коли ви зможете втриматися на такому становищі, то залишитесь у мене на довгі роки.

Після цього він порозумівся з ним щодо плати і сказав молодому вчителеві коротко:

— Но, до побачення. До завтра, до третьої пополудні.

На другий день в год. 3-ій зявився Том Беркі в домі своїх двох вихованців. Джіммі і Тері чекали на свого вчителя з великим зацікавленням і коли він сів за столом оглядали його дуже дбайливо. Том Беркі виняв із свого портфелю том підручної енциклопедії і поклав його перед собою. Хвилинку мовчали. Накінець учитель перервав цю мовчанку таким реченням:

— В Африці живуть дикі звірята...

І чекав на запит на цю тему. Але хлопці і не думали реагувати на таку сентенцію.

Джіммі спитав перший:

— Чи віддавна живете в нашому місті?

— Від трьох літ — відповів Беркі здивований.

— А чому ви приїхали сюди?— спитав Тері.

— Бо я тут студіюю.

— А чому ви студіюєте? — спитали оба водночас і подивились на нього гостро.

— Бо хочу скласти іспит.

— А чому ви хочете скласти іспит?

— Бо хочу бути вчителем.

— А чому ви хочете бути вчителем? — спитав Джіммі швидше від свого брата.

Том Беркі подумав хвилину і відповів:

— Бо хочу вчити по школах.

А тепер спитав Тері:

— А чому ви хочете вчити по школах?

Беркі збентежився.

— Чому ви хочете вчити по школах? — повторив іще раз Джіммі.

Беркі збирав думки і поволі, відважуючи слово за словом, сказав виразисто:

— Бо хочу заробляти гроші.

— А на що ви хочете заробляти гроші?

Риже обличчя вчителя видовжилось від здивування і він хвилинку дивився мовчки перед себе. Але його вихованці заглядали йому в очі і він мусів швидко відповісти:

— Я хочу заробляти гроші, щоб мати змогу жити.

— А чому ви хочете жити? — спитав Джімі і з цікавістю чекав відповіді.

Том Беркі починав важко віддихати:

— Бо жити мушу — і зморщив чоло.

— А чому мусите жити? — було найближче питання.

Учитель споглядав на своїх учнів, чи вони випитуються його поважно:

— Бо я... — і загикався — бо я не мертвий.

Джіммі спитав не загикнувшись:

— А чому ви не є мертві?

— Бо я живу — відповів Беркі.

— А нащо ви живете? — спитали оба голосно.

Томові стало холодно. Він кинув сумний погляд на том енциклопедії. Після цього глянув на двері, якби хотів на них щось вичитати.

— Чи ви не маєте на це відповіді? — спитав Тері.

Нараз устав учитель, підійшов до дверей і вийшов з дому.

Він біг по вулицях як божевільний і говорив до себе:

— Ці смаркачі мають рацію. Нащо я властиво живу?!

Перекл. в. о.

Найпевніше і найкорисніше приміщення своєї ощадности в
Міській Комунальній Касі Ощадности
у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)
та в її **Відділах** при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75.
в золотих або **золотих в золоті**.
В цей спосіб здобудеш відповідні відсотки охороняючи перед згубою або крадіжею і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм вкладом.
Завдяки квотам, здобутим із ощадностевих вкладів, повинна Каса 28,260.000 золотих іпотечних кредитів, за які вибудовано 682 доми та виремонтовано 241 домів.
Понад 3,000.000 зол. річно виплачує Каса відсотків своїм вкладникам.
6,300.000 зол. — це резервові фонди Каси.
За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном. 3070 6—2

(2) Обмеження, що випливають з нинішнього закону, відносяться і до первісних набувців, і до їх правних наслідників; брак згадки про ці обмеження в договорі продажі або в іпотечному виказі не звільняє наділу від цих обмежень. Ця постанова не дотикає нерухомостей, згаданих у ст. 5.

Ст. 5.

(1) Наділи, що повстали з парцеляції переведеної перед входом в життя нинішнього закону, а по дні 1. вересня 1919 р., можуть бути піддані обмеженням, що випливають з нинішнього закону, якщо ці обмеження будуть уявнені у іпотечному виказі. Уявнення слідує на внесок влади.

(2) У спосіб, означений в уст. (1), можуть бути піддані обмеженням, що випливають з нинішнього закону, рівнож господарства, побільшені шляхом набуття наділів з парцеляції.

Ст. 6.

(1) Договори, заключені проти постанов ст. 2, є неважні.

(2) Наділ, котрим розпоряджено проти постанов ст. 2, може бути піддани примусовому викупові після постанов ст. 22 і 23 закону з дня 28 грудня 1925 р. про виконання земельної реформи (В.З.Р.П. з 1926 р. ч. 1. поз. 1.). Якщо викуп слідує з причини продажі нерухомости, довершеної проти постанов ст. 2, влада може означити винагороду за викуплений наділ або на основі ст. 27, 28 і 29 наведеного закону про виконання земельної реформи, або у висоті продажної ціни, устійненої в договорі. Виплата винагороди слідує після засад і у спосіб, приміняваний при виплаті винагороди за нерухомости примусово викуплювані на цілі земельної реформи.

Ст. 7.

(1) Хто розпоряджа наділом, що повстав з парцеляції, проти обмеження, поміщеного у ст. 2, підпадає карі арешту до 3 місяців і гривні до 3.000 зол. або одній з тих кар. Тій самій карі підпадає, хто набуває або ужиткує наділ проти обмежень ст. 2.

(2) Доходити і карати проступки, означені в уст. (1), є властивою повітова влада загальної адміністрації.

Ст. 8.

До уділювання дозволів, передбачених в ст. 2 і 3, як теж до зложення внесків по думці ст. 5, властивим є староста.

Ст. 9.

За уявнення в іпотечних книгах лучно з правом власности обмежень, що випливають з нинішнього закону, суди і іпотечні писарі не побирають окремих оплат. Судові іпотечні оплати і ставки винагороди іпотечних писарів від вписів, внесених по думці ст. 5, обникаються на 50%.

Ст. 10.

Рада Міністрів на внесок Міністра Хліборобства і Земельних Реформ може шляхом розпорядків завісити цілковито або частинно дійствування нинішнього закону супроти поодиноких воєвідств і повітів, як теж поодиноких категорій господарств.

Ст. 11.

До нерухомостей, що підлягають обмеженням, які випливають з нинішнього закону, не пристосовується тимчасового розпорядку Ради Мін. з дня 1. вересня 1919. р., нормуючого перенесення власности земельних нерухомостей (В. З. Р. П. ч. 73., поз. 428), як теж розпорядку німецької Союзної Ради з 15. березня 1918. р., про оборот земельними нерухомостями (Зб. Зак. Райху стр. 123) і ст. 54 закону з дня 28. грудня 1925. р. про виконання земельної реформи (В. З. Р. П. з р. 1926. ч. І., поз І). Нинішній закон не нарушує однак важности іпотечних вписів, уявлених перед входом в життя цього закону на основі ст. 54 закону про виконання земельної реформи.

Ст. 12.

Нинішній закон обовязує на цілому просторі Річипосполитої з винятком горішньо-шлеської частини шлеського воєвідства. До розтягнення обовязуючої сили на горішньо-шлеську частину шлеського воєвідства з узглядненням постанов горішньо-шлеської польсько-німецької конвенції, заключеної в Женеві 15. травня 1922. р., а ратифікованої в законі з дня 24. травня 1923. р. (В. З. Р. П. ч. 44, поз. 370), уповажнюється Раду Міністрів на внесок Міністра Хліборобства і Земельних Реформ.

Ст. 13

Нинішній закон входить в життя з днем оголошення.

УОСНУВАННЯ.

Метою перебудови рільного устрою є по думці ст. 1. закону про виконання земельної реформи (В. З. Р. П. з 1926. р. ч 1, поз: 1) творити господарства, спосібні до видатної продукції.

Звідси теж заходить потреба береження повставших шляхом парцеляції наділів перед надмірним роздробленням і перед нераціональним обтяженням. Є теж вказане, щоб особа, яка старається про приділ грунту з парцеляції особисто на цьому грунті господарювала, бо земля не повинна бути предметом спекуляції. У звязку з цим проект закону передбачує надзір і контролю влади над оборотом наділами, що повстали з парцеляції, обтяженням таких наділів і способом господарювання на них. Подібні законні обмеження істнують дотично військових осад. Дотеперішні постанови ст. 54 закону про виконання земельної реформи, після яких парцеляційні наділи є піддані деяким обмеженням лише остільки, оскільки є обтяжені позичками з державних фондів або Державного Рільного Банку, показалися в практиці недостаточні і вимагають розвинення в окремому законі.

Тому, що повище питання не є однаково актуальне для поодиноких категорій господарств і для поодиноких просторів Держави, проект передбачує уповажнення для Ради Міністрів пристосовувати цей закон у деякому крузі і на деяких теренах в міру потреби (ст. 10). Дотично наділів, утворених перед входом в життя проектованого закону, треба було дати владі змогу піддати їх обговорюваним обмеженням, (ст. 5).

Проект передбачує теж наслідки і карні санкції на випадок нарушування обговорюваних обмежень. (ст. 6. і 7).

В обороні рідної землі.

РАЙОНОВЕ ВІЧЕ У ШМАНЬКІВЧИКАХ БІЛЯ ЧОРТКОВА.

Районове віче в земельних справах відбулося в Шманьківчиках, чортківського повіту, в неділю 22. листопада 1936. р. з рефератом посла д-ра Степана Барана. Не вважаючи на великі болота явилося на вічу багато селян зі сумежних сіл як Шманьківці, Струсівка, Залісся та інших.

Віче отворив місцевий господар Василь Захарчук і на його предложення предсідником віча вибрано господаря Яніва зі Струсівки, по чім посол **д-р Баран** виголосив довший реферат про польську земельну політику. У своїй промові торкнувся пос. д-р Баран ближче кольонізації українських земель мазурами зі заходу. Тереном кольонізації мазурами був теж у великій мірі й чортківський повіт, бо між іншими й до сусіднього від Шманьківчик села Колиндяни прийшло як кольоністи коло двіста мазурських родин з корінної Польщі. Наші селяни дуже рідко й з великими труднощами могли купити пару моргів безпосередньо у дідича — і то навіть за великі гроші, — а купили дещо землі щойно тоді, коли зачали її парцелювати кольоністи мазури, які зовсім не надаються тут як поселенці. Богато з них стало посміховищем у наших людей, бо вони не навчилися господарювати на тутешній землі й бідують тут, хоч мають чимало землі та ласку й опіку усяких впливових осіб. Богато з кольоністів, що набули землю за пів дармо, сьогодні є дуже ворожо настроєних до двора, а й на сучасний польський уряд дивляться косим оком.

По закінченні реферату посла д-ра Барана зібрані на вічу ухвалили одноголосно протест проти кольонізації українських земель.

Модні **велюрові капелюхи** на зимовий сезон поручає у великім виборі
Фірма **ДИТІН КАФКА**
ЛЬВІВ, ВУЛ. ГАЛИЦЬКА Ч. 4.

ПОВІТОВА НАРАДА У СКАЛАТІ.

Повітова довірочна нарада відбулася 17. ц. м. у Скалаті заходом П. Н. К. у Скалаті. Наради отворив ради. О. Пісецький, вказавши на вагу теперішньої хвилини, коли то на Вел. Україні грозить українському народові фізичне винищення, а тут кольонізація наших прадідівських земель. Обширний реферат виголосив посол В. Болюх. Ухвалено відповідні резолюції із закликом поборювати комунізм та вести боротьбу проти кольонізації відвічних українських земель.

МАГАЗИН МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ НОВИН
С. ОЛЯНЧУК і І. ШХЛЬ ЛЬВІВ пл. Капітульна 3.
поручає по найнижчих цінах жіноче і мужеське білля. Панчохи, свардитки, рукавички жіночі і мужеські. 3010 І взаємно п — Трикотажі всілякого роду. 7-1

Потреба 30.000 нових учителів.

Промова міністра освіти Свентославського.

ВАРШАВА, 25. 11. ПАТ. Вчора рано почалося засідання державної ради публичної освіти під проводом міністра освіти д-ра В. Свентославського, який виголосив теж промову про найважніші справи з ділянки освіти і виховання. Щоб народне шкільництво могло виконати свої завдання — потрібно коло 30.000 нових учительських етатів. Цього року вдалося збільшити лише на 2.000, зате в чергових роках число учителів збільшуватимуть на 4.000. Враз зі зростом числа учителів необхідно теж збільшити число шкіл.

У ділянці середнього, загально-освітнього і фахового шкільництва необхідно збільшити теж число цих шкіл, бо збільшується число кандидатів. Вже майже закінчено працю у справі сітки і програм загально-освітніх та педагогічних ліцеїв. Міністерство освіти цікавилося теж справою вишукування найздібнішої молоді, щоб уможливити їй дальші студії і вело подібні розшуки між найкращими учителями, щоб їх відповідно використати. У справі науки по високих школах необхідно обсадити всі вільні катедри і запевнити розвиток дослідних наукових інститутів.

З черги директори департаментів міністерства заєзували в інформаційних рефератах окремі питання. Після того міністер забрав ще раз голос і насвітлив цілість справ свого ресорту.

Другу частину засідання виповнила дискусія над загально-освітніми і педагогічними ділянцями.

Пополудні йшла дискусія над станом майбутністю фахового шкільництва.

Соціялісти хотять втягнути Бельгію в еспанську війну.

БРЮССЕЛЬ, 25. 11. ПАТ. Підчас дискусії про Еспанію в парляменті соціялісти домагалися, щоб Бельгія залишила політику невтральности. На те міністр закорд. справ Спак відповів, що лиш тим способом можна утримати мир. Зриваючи з політикою неінтервенції Бельгія наразилася би на ізоляцію, поставила би проти себе Англію та Францію. Інтервенція значить спершу посилати зброю, опісля людей. Теперішня політика, хоча й не відповідає почуванням Спака, є необхідна, бо є розумна. Слід взоруватися на уряді Блюма, який саме так поступає. Також мін. Іден не жаліє жертв, щоб оминути поширення конфлікту. Демократичні уряди воліють обережну політику, але, як це буде необхідне, здобудуться і на політику сильної руки. Бельгія е і буде вірна ідеї миру.

ФРАНЦУСЬКІ КОМУНІСТИ ПРОТИ НЕВТРАЛЬНОСТИ.

ПАРИЖ, 25. 11. ПАТ. Комуністична партія оголосила на сторінках „Юманіте" лист до соціялістичних провідників зі закликом предложити на нинішньому засіданні парляментарної комісії закордонних справ резолюцію з домаганням негайно привернути свободу торговлі з червоним еспанським урядом.

Обурена Німеччина протестує.

Мирову нагороду Нобля признали державному зрадникові.

БЕРЛІН, П.А.Т. Німецьке Бюро проголосило комунікат у звязку з признанням мирової нагороди Нобля Карлові Осіцкому. Комунікат подає, що Осіцкий був засуджений в 1931 р. на кару вязниці за державну зраду і що прохання про помилування було відкинене. В 1932 р. випустили його на волю. 28. II. 1933 р. обмежилась німецька влада у відношенні щодо Осіцкого тільки до „охоронного арешту" ...„у протилежности до поступування в Совітах, де кожного політичного противника ставляють під стенку".

Комунікат нім. бюра подає, що Осіцкий є вже від довшого часу на волі.

Признання мирової нагороди Осіцкому є образою Німеччини — так каже комунікат — і Німеччина поробить з цього відповідні висновки.

Вістка про признання мирової нагороди Нобля Осіцкому прийшла до Німеччини у пополудневих годинах і викликала величезне обурення і схвилювання у колах націонал-соціялістів. Консернація була спершу така велика, що щойно по кількох годинах появилась відповідь, дуже гостра у формі і в змісті, яка заповідає німецькі репресії. Признання мирової нагороди Нобля є ще одним звеном у ланцюгу „продуманої і доцільної роботи другого інтернаціоналу, міжнародніх масонських і жидівських кол проти сильних націоналістичних сил німецького нац. соц. руху."

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Американський предизент Рузвельт дістав титул доктора гоноріс кавза університету в Ріо де Жанейро.

Австрійський дипльомат бар. Ферсбах приїхав з журналістом Віре до Адіс Абеби.

Турецька офіційна агенція заперечила поголоски про девалюацію в Туреччині.

Італійська радіостація в Римі віддала до диспозиції бельгійських рексистів авдицію раз у тиждень.

Португальський міністр закорд. справ Монтейро став амбасадором у Льондоні. Його ресорт обняв тимчасово премієр Салязар.

Французький б. премієр Сарро не приняв становища амбасадора у Вашингтоні. Авас заперечує чутку, немов би його мали іменувати генеральним губернатором Альжиру.

Югославянська влада дуже тепло повитала на кордоні мадярського регента Гортія, що переїздив до Риму.

Французьким міністром внутрішніх справ проголосили урядово віцемін. Марка Дормуа.

Британська 1. середземноморська фльотиля підводних човнів і 3. фльотиля контрторпедовців відплила на еспанські води. Морякам на Мальті стримали відпустки.

Литовська делегація виїздить до Москви, щоб продовжити торговельний договір зі СССР. У подібній справі переведе Литва переговори з Бельгією, Данією та Голяндією.

Швайцарія і Чіле домагаються, щоб у Мадриді утворити невтральну смуту.

Єгипетські студенти каїрського університету застрайкували, обиджені деканом торговельного факультету.

У Німеччині мабуть скасують істнуючу від 3-ох літ заборону приймати нових членів до націонал-соціялсітичної партії. Її чисельний стан мав би подвоїтися.

Французький уряд займає до бльокади Еспанії таке саме становище, як британський. Він не визнав ні одного з еспанських урядів воюючими сторонами, тому не дозволить, щоб вони затримували і ревідували франц. кораблі дальше як 3 милі від берега.

Німецьку амбасаду в Мадриді евакуовано вчора вполудне.

Британська палата громад одноголосно ратифікувала договір з Єгиптом.

—o—

ЯПОНСЬКО-СОВІТСЬКИЙ ЗБРОЙНИЙ КОНФЛІКТ.

ГСІНКІНГ, 25. 11. Домей. **На східному совітсько-манджурському кордоні, 42 км. на північ від Погранічної дійшло до сутички між японським і совітським відділом;** оба мали по 40 вояків. Подробиці невідомі.

Ширіть наш часопис!

НЕБУВАЛА СЕНЗАЦІЯ! 100 грамів знаменитої кольонської води за 40 сотиків
за показом цього оголошення тільки у фірмі БІРНФЕЛЬД Львів, Казимирівська 1.

У царстві Сталіна.

ЗІЗД СОВІТІВ.

МОСКВА, 29. 25. 11. ПАТ. На Кремлі починається нині в 17. годині VIII. надзвичайний зїзд совітів в СССР. Участь візьме 1426-ох делегатів.

ДЕЛЕГАТІВ РЕВІДУЮТЬ...

РИГА, 25. 11. АТЕ. Органи безпеки постійно обсервують делегатів на зїзд совітів, а при вході на салю нарад піддають їх особистій ревізії. По вулицях, прибраних прапорами й афішами, кружляють кінні стежі. Зокрема пильно стережуть посольства.

ВЕЛИКИЙ ПРОЦЕС ПРОТИ ЧУЖИНЦІВ ПІЧНЕТЬСЯ НЕБАВОМ.

РИГА, 25. 11. АТЕ. У перших днях грудня ц. р. пічнеться процес проти 40 чужинців, яких недавно арештовано. Єжов зажадав до 3-ох днів інформацій про політичні погляди і звання всіх німецьких громадян на терені СССР. Правдоподібно більшість в них видалять.

В листопаді — місяці українських інвалідів зберіть жертви від знайомих та вишліть на адресу: УКТОДІ, Львів, Потоцького ч. 48.

Краса є першим дарунком природи
ВІРГІНСЬКА ПРИВАБА HAMAMELIS Este
вжитий перед нічним спочинком забезпечує чистоту цери, усуває зморшки, всілякі познаки старости і вщенаження.
Фляшон зол. 2.— і 3.50
J. i S. STEMPNIEWICZ - POZNAŃ

Вкінці евакуують цивільне населення Мадриду.

МАДРИД, 25. 11. Авас. Мадрид уважають тепер за укріплене місце, тому влада хоче якнайскоріше усунути з нього всіх, що не беруть безпосередньої участи в обороні. В порозумінні з комітетом оборони Мадриду всі протифашистівські організації інтензивно евакуують з Мадриду — жінок, дітей і старців.

*

(г)Як відомо, дотепер червоний уряд бажав, щоб все населення Мадриду разом зі жінками, взяло участь в обороні міста, змагаючися за кожний поріг. Тому не лишень не евакували цивільного населеня з терену боїв, але навіть не дозволили йому схоронитися до невтральної смуги, яку визначило нац. командування. Тепер комітет оборони Мадриду закинув ту жорстоку тактику, що засуджувала тисячі невинного населення на смерть від нац. бомб. Можна присускати, що червоний уряд уступив під натиском британського, який від довшого часу інтервеніює в Бургосі і у Валенсії, щоб злагіднити звірства громадянської війни та охоронити життя цивільного населення, вязнів, заручників та бранців.

НЕВДАЧІ ЧЕРВОНИХ.

ТАЛЯВЕРА ДЕ ЛЯ РЕЙНЕ, 25. 11. Авас. Нац. війська приготовлюються до більших операцій, тому вчора не атакували Мадриду. Зате червоні витрачували сили на наступи. Біля мосту Толеда і Караванчель Байо нац. війська відбили наступ на багнети червоної міліції, що втратила 45-ох убитих, багато раненних і бранців.

Відділи з Ескуріялю посунулися дещо під Брунет, займаючи маловажні становища. Після 2-годинної битви нац. війська відбили ворога під Пінто.

АМЕРИКАНЦІ НЕ МОЖУТЬ ВИХАТИ З МАДРИДУ.

ВАШИНГТОН, 25. 11. ПАТ. Американський шарже д'афер повідомив державний департамент, що 170 громадян Злучених Держав, які хотілиб опустити Мадрид, не можуть виїхати з огляду на недостачу транспортових засобів.

ПРАЦЯ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА.

МАДРИД, 25. 11. ПАТ. Делегація міжнародного Червоного Хреста дала до диспозиції мадридського уряду амбулянси, лікарське знаряддя і три полеві шпиталі. Делегати Червоного Хреста відвідують вязниці та дають інформації про людей, що находяться по той бік фронту. Зі земель, підчинених червоним, вони дістали 14.000 запитів, з другої сторони 2.000

Таємничий транспорт зброї перехоплено у Франції.

ПАРИЖ, 25. 11. ПАТ. Вчора вечором поліція й жандармерія затримала недалеко Марселю 9 вантажних самоходів з муніцією. Арештовано 11 осіб, головно з Марсею.

ПАРИЖ, 25. 11. ПАТ. Перехоплений транспорт складається з 200 тон вибухових матеріялів, набоїв і бомб. Все те було навантажене на 6-ох самоходах.

Румунський міністр закордонних справ у Польщі.

ВАРШАВА, 25. 11. ПАТ. Румунський міністр закорд. справ приїхав до Варшави з офіційною візитою. Він переведе політичні розмови з польськими державними чинниками і буде на авдієнції у президента Мосціцького, марш. Сьмігого-Ридза і мін. Бека.

В навечеря його приїзду новий румунський посол зложив на руки президента свої повновласти. Підчас тієї урочистости мін. Бек виголосив ентузіястичну промову на тему щирої румунсько-польської приязні.

Терор польської ендецької молоді.

Бльокада варшавського університету тревала в понеділок і вівторок дальше. Число окупантів зималіло до 350 осіб, між ними 100 жінок. Делеґація демонстрантів передала ректорові меморіял, домагаючись окремих місць для студентів жидів, знесення іспитових оплат і припинення дисциплінарки проти учасників останніх подій.

При вул. Варецькій, де міститься редакція „Роботніка", відбулося у вівторок віче соціялістичної молоді, яка заявилася проти бльокади і середньовічних метод погромової боротьби. Після віча учасники пішли під університет і зтакували окупантів. Вивязалася гостра бійка, в якій кільканацять осіб побито до крови. Коли поліція розігнала демонстрантів, бучі перенеслися на вулиці міста, де ендецька молодь атакувала жидів і товкла шиби в жидівських склепах.

Тимчасом у звязку з бльокадою університету та протижидівських заворушень ректори всіх вищих шкіл у Варшаві припинили, як відомо, виклади аж до відкликання, тим більше, що також на політехніці та в інших школах ендецька молодь плянувала бльокаду.

—o—

:-: Робітня жіночих суконь, плащів, костюмів і дитячих одягів :-:
Михайлина Бояжинець Львів, вул. Академічна 22/II. п. 1601

Комунізм і фашизм в одному глечику.

НЮ ЙОРК, 25. 11. ПАТ. Конгрес американської федерації праці ухвалив таку резолюцію: „Комунізм, фашизм і націонал-соціялізм становлять загрозу для свободи людства і для миру. Взиваємо всі робітничі організації Злучених Держав, щоб усіми засобами поборювали ті доктрини".

СТРАЙК У ФРАНЦУСЬКИХ ПРИСТАНЯХ ПОШИРЮЄТЬСЯ.

ПАРИЖ, 25. 11. ПАТ. Залога 3-ох пароплавів трансатлянтійської лінії застрайкувала в пристані Руену. Є це вислів солідарности зі залогою 4. корабля, яку звільнено з праці.

В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ НЕ ПРИЙМАЮТЬ КОМУНІСТІВ ДО ЗАЛІЗНИЧОЇ СЛУЖБИ.

МОР. ОСТРАВА, 25. 11. ПАТ. У відповідь на інтерпеляцію комуністичних послів у справі приймання комуністів до чехословацьких залізниць, мін. комунікацій заявив, що з огляду на значіння залізниць для оборони держави, залізнича влада не може приймати до залізничої служби комуністів.

Чеська національна преса привітала задоволено заяву міністра залізниць і домагається, щоб усунути комуністичні чинники з копалень, гут і фабрик та всіх державних заведень у Чехословаччині.

ПІДПИСАЛИ ЯПОНСЬКО-НІМЕЦЬКУ УМОВУ.

БЕРЛІН, 25. 11. ПАТ. Німецьке Інформ. Бюро повідомляє, що **японський амбасадор у Берліні віцеграф Мушакої на доручення японського цісаря і амб. Рібентроп підписали 25. ц. м. умову про поборювання комуністичного інтернаціоналу.**

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. I., **тел.** 64-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 94-115

— **Футра жіночі і чоловічі** та різного роду футрові шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 33-?

— **Вечір малознаної фортепіянної старовини в виконанні д-ра Бориса Кудрика** і з його ж прелекцією відбудеться в неділю 29. ц. м. в малій салі Муз. Тов. імени Лисенка в год. 19 (7) вечором. У програму ввійдуть твори Клементія, Вебера (Варіяції на українську тему), Шуберта й Мендельсона. Вступ за програмкою. 3111

— **Сьогодні** в четвер 26. листопада ц. р. **Продовжена голіна** в інст. танків „Хорові" (вул. Рутовського 22, Нар. Дім). Початок в год. 6-тій веч. Муз. провід Ябцьо. 3123

— **Повідомляємо,** що в суботу дня 28. XI. 1936. в год. 18-ій в будеться в салі Клюбу Українських Еміґрантів, пл. Бернардинська 2., I. пов., відчит Дмитра Штикала п. н. „Боюся Данайців" (Ідеольоґічно-фільософічні проблеми нашої сучасности). Вступ за запрошеннями, які можна буде дістати при вході на салю. — Комітет. 3121

— **Продовження Загальних Зборів** Муз. Т-ва ім. М. Лисенка відбудеться дня 20. грудня 1936 (неділя) в год. 5. попол. в малій салі Т-ва (вул. Шашкевича ч. 5./III.) з таким порядком: 1. Відкриття Зборів, 2. Зміна статутів. — За Виділ: Й. Дрималик, голова. І. Гриневецький, секретар.

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** чергові сходини членів в пятницю дня 27. ц. м. о год. 7. вечором. На сходинах дискусійний вечір на тему: Санітарна організація в 1918 році із звідомленням Д-ра Ростислава Біласа.

— **Академічні Вечорі у Львові і в Рогатині.** В суботу 28. ц. м. в год. 18. відбудеться в Рогатині виклад на тему: „Шевченко і релігія". Прелєґент: др М. Гнатишак зі Львова. — В неділю 29. ц. м. в год. 18. відбудеться в салі „Української Бесіди" у Львові (Рутовського 22) виклад на тему: „Платон про безсмертність душі". Прелєґент: радн. др І. Копач.

— **Нові академічні школи.** Рада міністрів прийняла проект новелі до закону про академічні школи. На основі цього проекту вищу школу заграничної торговлі у Львові, вищу торговельну студію в Кракові і вищу торговельну школу в Познані зачислено до академічних шкіл.

— **Податок від псів у Львові.** На останньому засіданні львівського магістрату ухвалено податок від псів у Львові на 1936 р. в такій висоті: від першого кімнатного пса на терені м. Львова 20 зол., від другого 30 зол., від кожного слідуючого по 40 зол. Від ланцюгового пса 10 зол. На просторі прилучених громад від кімнатного пса 10 зол., вже від другого і слідуючого ланцюгового пса 5 зол.

— **Оборонці Львова за поширення польського стану посідання.** В салі міської ради у Львові відбулося річне зібрання „капітули хреста оборони Львова". Із звіту з діяльности за останній рік довідуємося, що учасникам оборони Львова в часі від 1. до 22. листопада 1918 р. капітула надала 6.009 хрестів старого типу. Хрести оборони Львова з мечами, що прислугують тільки обороняцям, які боролися зі зброєю в руці, одержало досі в заміну за хрести старого типу 2.046 осіб. Цікаве, що на зібранні виголошено теж реферат на тему поширення польського стану посідання у Сх. Галичині. Цей реферат капітула рішила переслати союзові оборонців Львова до розгляду і реалізації висловлених там постулятів.

— **Фальшівники долярів.** Перед судом присяжних у Перемишлі ведеться процес проти трьох фальшівників долярів, а саме Мехля Бека, Лейби Ляйбаха і Михайла Горжка. В половині грудня м. р. слідчий виділ державної поліції в Перемишлі одержав довірочне повідомлення про шайку, що займається фабрикацією долярів. Стверджено, що обвинуваченій Ляйбах позичив жарівку в силі 500 кільоватів і фотографічний апарат, які дав Мих. Горжкові. Дня 20. грудня поліція перевела ревізію рівночасно у цілої тройки. В мешканні Горжка знайшли кореспонденцію з фірмами в Ляйпцігу щодо достави хемікалій. Крім того знайшли спеціяльний папір до друку банкнотів. У Ляйбаха знайшли закопані в землі цинкографічні кліші долярового банкноту. Обвинуваченні бороняться ріжно. Ляйбах признався до вини, а Бек і Горжко кажуть, що фабрикували доляри, щоби в ошуканчий спосіб зимантити гроші від Ляйбаха, який фінансував підприємство.

— **Грошеві зловживання в суді.** Судовий урядовець в Буківську сяніцького повіту, Ян Ковалік довший час присвоював собі судові гроші і депозити. Коли його перенесли до суду в Радехові, при докладній контролі книг виявились зловживання. Недавно Ковалік станув перед сяніцьким судом, що засудив його на 2 роки вязниці, 10 літ позбавлення прав, 150 зол. гривни і заплату судових коштів.

— **Конекрад.** В Сяноці засуджено на 2 і пів року вязниці Юрка Куривчака з Небешан, що украв кільканацять коней на шкоду селян у ріжних місцевостях.

— **Загострили кари підсудним за пшитицькі події.** В середу 24. ц. м. закінчилася розправа за події у м. Пшитику пов. Радом, де дійшло з весною ц. р. до кривавих протижидівських заворушень. Апеляційний суд підвищив кари більшости засудженим окружним судом у Радомю.

— **Анальфабетизм у корінній Польщі.** На основі обчислень головного статистичного уряду місто Радом мало в дні останньої конскрипції 77.902 мешканців, не числячи війська. Польської розговірної мови вживало 52.767 осіб, жидівської 24.841. Не вміло читати ні писати 11.850 осіб, одначе ця цифра приймає більші розміри, коли додати до неї піванальфабетів (що вміють тільки читати). Ще гірше стоїть справа в повіті, де анальфабети творять 44.3 проц. загалу мешканців.

— **Трагедія абсольвента гімназії.** Під козенницьким мостом у Радомі кинувся під потяг молодий чоловік, якого колеса пошматували на куски. Показалося, що згинув Ян Колчинський, абсольвент гімназії з Радомя. Причиною самогубства була недостача праці і матеріяльних засобів на університетські студії.

— **Фальшивий інжинір.** Директором міської різні у Ґдині став шляхом конкурсу інж. Ґуриняк. Він предложив документи, які рішили, що його покликано на це відповідальне становище. Тепер показалося, що всі свідоцтва й опис життя були сфальшовані. М. ін. він сфальшував диплом інжиніра, який осягнув нібито за границею. Ґуриняка арештовано.

— **Моральний поличник.** Румунська преса повідомляє про інцидент, який стався недавно на прийнятті у міністра закордонних справ у Букарешті. Совітський посол Островський приступив до німецького посла Фабріціюса і хотячи з ним привитатися, простягнув до нього руку. Одначе Фабріціюс відмовився подати йому руку, причому сказав: „Вбивникові моїх братів руки не подаю". Інцидент викликав велику сензацію.

— **Вовки в Румунії.** В ріжних сторонах Румунії появилися стада вовків і роблять селянам великі шкоди. Були випадки, коли серни разом з іншою лісною звіриною, втікаючи перед вовками, шукали захисту в людських осе-лях.

— **Найстарший син Ґандія,** Ґіралял, що в травні ц. р. перейшов на магометанізм і прийняв імя Абуула, вернувся тепер назад до буддизму. Ґіралял заявив прилюдно, що зробив це на горяче бажання своєї матері, яка була тої думки, що II син зрадив ґіндуську справу, приймаючи ісламізм.

— **Ріжні вістки.** На лінії Шікаґо—Мільвокі ударилися два потяги, причому згинуло 17 осіб, а 75 є ранених. — В нюйорському порті арештовано Йосифину Вайнберґ, що приїхала з Европи і хотіла ввести потайки до Зл. Держав бриляти вартости 150.000 долярів. Бриляти засеквестровано.

З концертової салі.

2-ИЙ КОНЦЕРТ ФІЛЬГАРМОНІЇ.

Навіть і цей концерт, яким диригував давно тут небачений **Бронислав Вольфсталь** і в якому солістом був любимець тутешньої „нац. меншости" **Бронислав Гімпель,** не стягнув стільки публики, скільки можна було сподіватись. І що тут ще говорити про „відому музикальність", „традиційну культуру" і т. п. львівської публики? Це все — комунали давньої минувшини... Теперішня львівська публика не цікавиться ні концертами, ні музикою — хіба у формі нового фільмового „шлягера"...

Програма вчорашнього концерту могла бути цікавіша. „Ероіка" й Увертура до „Тангайзера" — твори, перед якими кожний з нас схиляє чоло. Але чули ми їх скрізь стільки разів і в такому непорочному виконанні, що інколи мусимо бути присутні на боротьбі вальторніста з високим г-ас у „тріо" третьої частини „Ероіки", або дерев'яної групи з їх шіснацятками (у другій темі Вагнерівської увертури), і коли в цій боротьбі у нас, на жаль, не все виходять пп. орхестранти, — тоді мимоволі зідхаємо за чимсь новим, за іншими, або бодай рідко виконуваними творами у програмах! Але й цікавішими від Ружицького „Станьчика" (дарма, що переглядаючи теперішню „продукцію" Ружицького, вальси „Катон" і неймовірно слабі та невдалі танґа, не можна вийти в диво, що їх автор — той самий, що дав польській музиці кілька прецікавих д. вартісних творів, як „Ангелі", „Короля Кофетуа", „Ерос і Психе" та ін.!).

Найцікавішою точкою програми був чудовий концерт Брамса чудово відданий Гімплем. Перші такти концерту, безпосередньо після „Ероіки" — якнайяркіше наводять на очі духовий звязок Брамса з Бетовеном. Та зразу потім — у головній темі, а ще більше у другій частині — яка віддаль, яка ріжниця. На думку насувається немов би якийсь міст, якого одним філяром є Бетовен, другим — понад Вебера, Шумана, Вагнера — 20-те століття...

Бронислав Вольфсталь вів увесь концерт певно, енергійно, чітко. Мені особисто найбільше подобався „Римський карнавал" Берліоза і Брамс. У першому були знаменито опрацьовані і зрівноважені місця; в другому — поза надто галасливим фіналом — зразкове співконцертування з солістом. У Бетовені „Алєґро віваче" 3-ої частини було радше моцартівським алєґро; зрештою — що може зробити і найліпша воля і найбільший талант і знання, коли вони натикнуться на такі перешкоди „матерії", як — високі ноти у вальторні?!

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 51
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх кольорах
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх кольорах
ПАСТУ до підлоги „Французька мода“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 3-7

ДИВОГЛЯДИ.

КЛЮБ ПОВІЛЬНИХ.

В Парижі заснували клюб повільних. Поспіх у темпі праць і розваг у великім місті набирає вбивчих прикмет. Скора витрата сил і передчасна старість — це наслідки нинішніх життевих умовин — такі думки містяться у статуті згаданого клюбу. Головну ролю у житті клюбу грає їдження, яке відбувається незвичайно повільно. На стінах клюбу висять вивіски: „Поволі їсти“, „Поволі говорити“ і „Поволі ходити“. Коли котрийнебудь із членів клюбу говорить, здається, що він важить кожне словечко як золото. Правильник обовязує не тільки всіх членів, але і прислугу клюбу. Коли хтось задзвонить на сторожа чи льокая, не сміє хвилюватися, а мусить довго ждати, заки він прийде. Членові не вільно забувати, що кожний крок і рух руки займає зовсім непотрібно вільний час.

—o—

Всячина.

КАРІЄРА ДИКТАТОРА МОДИ.

Відомий колись диктатор паризької моди Пуаре „зійшов на пси“. Два роки діставав він безробітну допомогу, вкінці відложивши трохи грошей, виїхав до Америки шукати щастя і пропагувати паризьку моду. З його поїздки нічого мабуть не вийшло, бо небавком Пуаре знов опинився в Парижі. Його інтереси ще більше погіршились, так, що його викинули з величавого мешкання при Сен Оноре, а меблі продали на ліцитації.

Недавно Пуаре дістав нову посаду. Одна з його давніх манекінів відкрила бар і приняла Пуаре на бармана. Пуаре дуже радо погодився на її пропозицію і колишній король моди наливає чарки в новім льокалі. Імя Пуаре ще настільки славне, що паризька публика дуже радо почала відвідувати новий бар.

—o—

✝ Посмертні згадки.

Петро Войновський, емер. директор народніх шкіл на Буковині, один з останніх народніх працівників перед війною, який у всіх селах, де учителював, здобув великі заслуги для народу, колишній співробітник Ом. Поповича, Никоровича та інших, помер 15. ц. м. в Чернівцях у 82. р. життя. Покійний був членом основателем чернівецького Народнього Дому й інших українських товариств. В. Й. П!

Дописи.

САМБІР.

Повітова анкета Філії „Союзу Українок“. Виділ філії Союзу Українок у Самборі скликав на день 12. XI. ц. р. повітову анкету представниць кружків С. У. Самбірщини, щоб подати їм плян праці на зиму. Наради відчинила і проводила на них голова Філії п-і Стефановичева, організаційний реферат виголосила п. Гілевичева, діловодство повела п. Д. Менціньська. В рефератах і дискусії обговорено точно завдання виділових у кружках. Порушено також справу „Андріївських вечорів“ по селах та улаштування вечорів з читанням преси і книжок. На домагання кружків у Блажові і Вавеличах відбудуться там курси кухарства і трикотарства під проводом абсольвентки господиньского курсу при „Сільському Господарі“ у Львові п. Дарії Менціньської. Тому, що в останньому часі появився на селах радикальний „Жіночий Голос“, рішено його бойкотувати як орган партійно-соціялістичний. Виділ філії має в плянї уладжувати такі анкети що місяця.

Дискусійні вечорі в „Союзі Українок“. Почавши від 6. XI. „Союз Українок“ уладжує для членів і гостей у Самборі дискусійні вечорі. Цього роду товариські сходини є в Самборі новиною. Дискусії відбуваються на актуальні теми по попереднім висловленні думок на якусь тему запрошеного референта. Темою дотеперішніх дискусій були: 1) Українська пісня і модерні танки (танго, фокстрот). 2) Духові вартости українського народу. 3) Спорт. Referували: д-р Княжинський і д-р Хомин. Дискусія буває звичайно дуже жива і часами протягається від 6. до 10. год. Ці вечорі можуть багато причинитись до оздоровлення громадянського життя в Самборі, через вигладжування в товариських дискусіях розбіжностей, які є між поодинокими активними громадянами чи товариствами, бо побіч заторкнених референтом тем ведеться дискусія й над актуальними, чисто льокальними справами та недомаганнями громадянського життя в Самборі. Тому почин „Союзу Українок“ дуже добрий.

Праця в Т-ві „Сокіл“ у Самборі. Рух. Т-во „Сокіл“ перевело вже свою працю з площі до нової гарної домівки при вул. Замойського в домі кооп. „Український Вселюдний Учитель“. Цього місяця уладжено для членів курс національних танків під проводом балетм. Козака, а 6. грудня п. р. відбудеться попис курсантів на сцені. В програму входитимуть також деякі рухливі точки і дитячі танки.

КАМІНКА СТРУМ.

Повітова освітня нарада. Дня 16. ц. м. відбулася в Камінці Струмиловій велика повітова освітня нарада, в якій взяли участь майже всі читальні. На нараді обговорено цілу низку важних справ, а саме: 1) скріплення освітньої праці по читальнях в зимових місяцях, 2) розбудову чит. бібліотек, 3) свято „Просвіти“ і збірку „Дару Просвіті“, 4) організацію „Молодої Просвіти“; 5) курси для вишколу провідників читалень і „Молодої Просвіти“. Над тими справами розвинулась дискусія, яка змістом була дуже рівева й жива. Прикмі засідчили, що вони розуміють освітньо-виховні змагання і вимоги дорозвитку. Наприкінці прикмі торкнулися едиспілчованости рядів просвітньої організації, себто філій, читалень та фізичних членів. Передусім вимітували розкладову роботу ворожих „Просвіт“ читальнів. Обурення своє виявили у низці ухвалених одноголосно резолюцій такого змісту: 1) Представники читалень „Просвіти“ Камінеччини та фізичні члени, вибрані на зборах дні 16. листопада п. р., осуджують напастливі статті „Громадського Голосу“ проти Головного Виділу Т-ва „Просвіта“, зокрема проти голови Товариства, які неправдою, крутійством і демагогією намагаються підважити авторитет і матеріальне положення дорогої всім нам національної установи; 2) Правно вибраному Гол. Виділові і його голові пересилають заяву повного довіря, пошани і безоглядного послуху; 3) Звертаються до Гол. Виділу з проханням і домаганням, щоб він послідовно й безоглядно поступив з тими читальнями, що ломлять статут і дисципліну, а слухаючи радикальних та комуністичних підметів і приказів „Громадського Голосу“, обвинують усю просвітню організацію; 4) Домагаються усунути з числа членів Товариства всіх тих, що діють на його шкоду; 5) Відкликаються із заявом до всіх читалень у краю, всіх просвітян та всіх чесних, ідейних громадян, щоб вони злочинній роботі радикального „Громадського Голосу“ протиставились якнайрішучіше; 6) Радикальним клеветникам і крутіям відповідаємо гідним чином, а саме скріпленою, здоровою творчою працею на місцях, поголовним членством і вдесятеро збільшеним „Даром Просвіті“. Дяймо Головному Виділові моральну і матеріяльну підтримку в його важкій та відповідальній перед сучасним і грядучим поколінням освітньо-виховній праці; 7) Взиваємо до діла, бо добро і здоровий глузд — не наш найвищий закон!

СТАНИСЛАВІВ.

Заг. Збори „Базару“. Мин. суботи відбулися в салях „Української Бесіди“ надзв. заг. збори кооперативи „Українська Книгарня й Народній Базар“. Збори скликано на основі новозатвердженого статуту. Тут треба згадати про дві дати, які мають свою „змову“; статут затверджено ще 28. IV. п. р., а доручено „вже“ 2. X. п. р. Подивуйдна „скорість“! Заїв директій здавав дир. Макогон, виказуючи у білянсі коло 400 зол. недобору. Назагал звіт дир. Макогона був оптимістичний: у кооперативі йде до лішного, поправа слідна. Після того вибрано нову Надз. Раду у складі: д-р Бих, інж. Дутка, дир. Вісневський, дир. Мартинець, проф. Бойцуни, проф. Повх, учит. Тилчук та інж. Семинчук. Збори відкрив і ними проводив уступаючий голова д-р Грушкевич. Присутніх було коло 30 членів, зн. менш більш одна десята всіх членів кооперативи. А деж була решта?

Санація Міської Каси Ощадности. Мин. тижня відбулася пресова конференція, на якій през. Стрийський і присутній урид. комісар проф. Мяновський вразі їх дирекцію в особах дир. Рожка і пров. Петрашського подали декільна важних інформацій про стан М. К. О. По предоставленні перипетій, з якими Каса мусіла боротись, уверяв проф. Мяновський, що ситуація значно поліпшилась і йде до щораз кращого. Теперішній управі М. К. О. вдалось дістати в міністерстві скарбу позичку в сумі 2,500.000 зол., яка дозволив упорядкувати справу: 1) нормальне виплачування вкладок і 2) признавання позичок. Щодо виплачування вкладок, то зачалось вже вно вже 16. п. м., при чому деякі вкладчики відкликали свої виповідження. Позички зачне Каса давати вже в найближчих днях: за неї могтимуть старатися поважні купці й ремісники (до кількасот золотих). Гадаємо, що з позичок зможе скористати й українське громадянство, бо й воно в М. К. О. має поважні вклади. **Б. Л.**

Спорт.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Краків — Берлін. Змагання двох міст у копаній мачі відбудуться 29. п. м. в Берліні. Краків висилає репрезентаційну дружину, що складається з 5 гравців Краковії, 5 Гарбарні й 1 з Тарновії.

Польські копуни мистця ліги „Руху“ Вадас і Урбан утікли до Німеччини шукати щастя. Відти прислали до „Руху“ листи з проханням дати їм клюбове звільнення. Адреси втікачі не подали, тільки просили відписувати на пошті рестанте.

Швеція — Данія 4:1. У ситківкових змаганнях, які були підготовою до розгривок за чашу шведського короля, Швеція перемогла Данію 4:1.

Франція — Голяндія 3:1. Ситківкові змагання за чашу шведського короля відбулися у притій галі в Амстердамі. Франція стрінеться з переможцем змагань Німеччина — Данія.

Мистецтва Італії. В Італії відбулися такі футболеві змагання: Ювентус — Рома 5:1, Дженова — Фіорентіна 1:1; Барі — Міляно 2:0; Больонія — Наполі 1:0; Лянціо — Саампірдарена 1:0; Трієстіна — Новара 1:0; Александрія — Люкчезе 2:1; Амброзіяна — Торіно 1:0.

Югославинська ліга: Славія Осієк — Г.А.С.К. 2:2; Славія Сараєво — Любляна 3:1; Београдський С. К. — Б.А.С.К. 4:0; Югославія — Конкордія 7:0.

Північна Голяндія — Півн. Німеччина 4:2. Змагання копаного мича, що відбулися в Лейвердені.

В англійській лізі веде в мистецькій табелі Сандерленд, який переміг дотеперішнього лідера ліги Портсмавт 4:0

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА. З 383 ілюстраціями в тексті і 4 малюнками. Написали: І. і ІІ. частину — **д-р Іван Крипякевич**; ІІІ. частину — **д-р Богдан Гнатевич** при співпраці: Зенона Стефанова, Осипа Думіна та Святослава Шромченка. Видання Івана Тимтора. Львів 1936, стор. 588, 8°.

У 10-ЛІТТЯ БЛАЖЕННОЇ СМЕРТИ ПРЕОСВЯЩЕННОГО КИР ЙОСИФА БОЦЯНА. Накладом мон. Лаврентія Л. І. С. братів Йосафатів.

ЖУРНАЛИ.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. — Львів, 15. листопада 1936. Р. V. Ч. 22. Зміст: Довершім велике діло! Виплатити внутрішню позичку Рідній Школі — це справа чести української нації. — Х-ка: Листопадові дні у Львові (фейлетон). — М.: Рідна Школа перед 350 роками. — Поборюйте неграмотність! (відозва Гол. Управи Р. Ш.). — Шкільний плебісцит за українською мовою навчання. — Д. Вахнянин: Як писати протоколи зі Зборів Кружків Р. Ш. — Нова Ревізнича Бурса у Львові. — М-р В. Калинович: Організація дорослих при Кружках Р. Ш. — Д-р В. Метельський: Що робити? — Марійка Садівничка: Дит. садок Р. Ш. в Дубляни. — Видання праць Першого Українського Педагогічного Зїзду. — Наукові виклади у Львові. — Математична термінольогія. — Бібліографія. — Загальний Зїзд Р. Ш. — Некрольоги. — З життя Рідної Школи. — Різні вісти.

ВОГНІ, ідеольогічний журнал нового покоління. — Львів, листопад 1936. Р. VII. Ч. 2. Зміст: *** Ви є сіль землі. — Яро Гладкий: Плакат. — Шерш. — Вогні над Синім Каменем. — Варяг: Світова війна грозить. — Трикутник: Різностою. — Репортер: На міжнародньому ґрунті.

ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ, бюлетень Головної Управи Українського Центрольного Комітету в Польщі. Листопад-грудень 1936. Р. III. Ч. 24-25.

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ГОЛОС. Ужгород, листопад 1936. Р. VII. Ч. 9.

НОТИ.

Українські народні пісні. Сольоспіви з фортепіяном. **З. Лисько: НЕ СТІЙ ВЕРБО.** СУПРОМ. Оп. 4, ч. 2. Львів 1936.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ЛЬВІВ-ЛЕВАНДІВКА:
26. XI. Лівча з Маслосоюзу.
27. XI. Отаман Пісня.
28. XI. Лев з Абісинії.
29. XI. Ві.

Великий Театр:

Четвер, 26 XI. год. 7.30 веч. „Шігаліон".
Пятниця, 27. листопада в год. 8. веч. Виступ індійської танечниці Ніоти Іноха.

Найкращі патуники воини у великім виборі поручає відомо своєю солідністю фірма: **ДІМ ВОЛІЧКИ Львів, Сикстуська 2**, побіч брами. 3085 Журнали і покази безплатно. 4-20

Кіна.

АПОЛЬО: „Каїн і Мабель" муз. ком.
АТЛЯНТИК: „Вірна ріка".
ВАНДА: „Кабінет воскових фігур" і „Кавієнте, місто кохання".
ГРАЖИНА: „Пан Тваровський".
КАСІНО: „Останній поганин" і пластична фільма.
КОПЕРНИК: „Під двома прапорами".
МАРУСЕНЬКА: „Під двома прапорами".
МЕТРО: „Вероніка" з Фр. Галь. „Кавієнте, місто кохання" з Дольорес дель Ріо
МІРАЖ: „Епізод", „Вальс кохання".
МУЗА: „Рох-Марі".
ПАКС: „Шопен, співець води".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (на осн. Легара) з Мартою Еггерт.
ПАН: „Чу-Чін-Чав" („Алі-Баба і 40. розбійників") з Анною Мей Вонг і Фрізом Кортнером.
РАЙ: „Маятр" із Полею Негрі.
СВІТ: „Водограйка Лібану".
СТИЛЕНЕ: „Малі герої" та ревія „Роевий вальс".
ТОН: „Геройська бригада".
УТІХА: „Нові Тарапонові пригоди" та ревія.
ХІМЕРА: „Голос серця".

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Швеція".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 25. листопада 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.10 Концерт. 1.25 Пісні й арії, 18.10 Солісти, 21.30 Оповідання про кохання та смерть грубяка Хр. Рідьке" поема Райнера Рільке з музикою Пасторія, 22.30 Варіації та фуга на тему Баха, М. Регера, **Братислава** (298.8) 19.25 Словацькі п'єси, 20.30 Славні італ. арії, **Прага** (470.2) 17.45 Музика для дітей, 22.30 Скрипка, **Париж** (1648) 18.00 Театр Ужин, 21.00 Спів, скрипка, 22.45 Симф. концерт, **Білгород** (437.3) 14.00 Сп. рецітал, 20.40 Нар. пісні, 21.10, 22.20 Концерт. **Берлін** (356.7) 6.20 Музика, 17.00 Сучасна музика. 19.00 Соната на скр. і форт г-моль Регера, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.30 Корнелюсові пісні, Марг. Роль сопран. 21.00 Вечір танової музики, **Мінхен** (405.4) 10.00 Нар. пісні, 11.00 Музика для села, 16.30 Соната на скр. і форт. а-моль Шпетія, 17.00 Льотаринські нар. мельодії, 12.45 Форт. рецітал, **Будапешт** (549.5) 12.05 Салон. музика, 13.30 Циг. музика, 13.30 Скрипка, 22.20 Хор, **Мілянo** (368.6) 11.30 Легка музика, 12.40 Орх. концерт, 17.15 Вок. концерт, 19.45 Легка музика, 22.00 Двоформ. муз., **Рим** (420.8) 17.15 Камер. музика, 20.40 Орх. концерт, 22.10 Концерт хору баптизти

Пятниця, 27. листопада 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Концерт для молоді, 17.25 Квінтет ор. 8. Е. Штайна, форт., секстет, 19.30 Концерт віолья. орх., 20.30 Симф. концерт, 22.40 Ор. мельодій Бенацького, сол. і орх., **Прага** (470.2) 12.35 Салон. музика, 17.10 Квартет Карела, 19.30 „Два шпертохи" ком. оп. Дворжака, 20.55 „При колодязі" оп. Бландова, **Парим** (1648) 14.15 Сп. рецітал, 16.00 Вок. концерт, 17.00 Камер. музика, 18.30, 21.00 Концерт. **Білгород** (437.3) 17.20 Скрипка, 17.50 Нар. музика, **Берлін** (356.7) 8.20 Музика, 14.15 Легка музика, 18.00 Концерт. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Дитячі пісні, 17.50 Композиторський концерт Вольт. Німана, 21.10 „Георг дер Герехте" ком. Германа. **Мінхен** (405.4) 16.50 Концерт солістів, 18.00 Популярна музика, 19.00 Концерт солістів, 20.10 Концерт. **Будапешт** (549.5) 12.05 Спів. рецітал, 17.00 Форт. рецітал, 19.00 Опера, 22.30 Циг. музика, 17.15 Танк. музика, 20.40 „Ля Рондіне" оп. Пуччіні, **Рим** (420.8) 16.00 Концерт із акад. св. Сесилії, 20.40 Орх. концерт, 22.10 Орг. рецітал.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 26. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.20 Ранок для молоді всел. шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сварні вальси з гр. пл., 12.40 Огляд хліборобських вістей, 12.50 Полудневий денник, 14.20 Концерт бажань, 15.00 Господарські вісти, 15.15 Рекламовий концерт. 15.30 Львівські бікучі вісти, 15.35 Легка музика з гр. пл., 16.00 Нар. танок. гр. пл., 16.20 Хвилина питань, авд. для старших дітей, 16.25 Казанова в музиці, гр. пл., 17.00 Університет у кожному місті, 17.15 Концерт орх., 17.50 Про книжку Моч. Смоленського: „Давня Польща в описах мандрівників", 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Із авторового життя, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Довкола кохання" оперетка Оск. Штравса, 20.30 Із мандрівок по провінції: Калуш, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Юл. Зарембський: форт., скрипка, альтівка, віолончела, 22.00 Концерт орх., два фортепіяни. 22.30 Танцова музика з гр. пл.

Пятниця, 27. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.20 Для старших дітей: „Крутись, крутись, перетено", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Оркестра, 12.40 „Андрійки на селі", 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вісти, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські бікучі вісти, 15.35 Молодь перед мікрофоном: Хор, конферансієрка. 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Трохи економіки, гр. пл., 16.15 Гутірка з хвилин, 16.30 Концерт орх., 17.00 Фейл.: Із мандрівки по Еспанії, 17.15 Пісні у вик. Мазр. Яновського в супр. форт., 17.30 Форт. твори Фел. Мендельзона-Бартольді, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.16 Спортові вістки, 18.20 Вражіння з Туреччини, 18.30 Тенор і його пісні, гр. пл., 18.40 Загальна скринька, 18.50 Дарованка, практ.-суєт. фейлетон, 19.00 Голубині душі, дивіжт аматорів голубів, 19.20 Авд.: З піснею по краю, 19.45 Оперний фрагмент, 20.00 Музична гутірка, 20.15 Симф. концерт у вик. симф. орх., скрипка: у перерві ок. год. 21.00 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.30 „Не так скоро, пане Дротик" скеч, 22.45 До танку, гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Радіокутик.

ОПЕРЕТКА ШТРАВСА „НАВКОЛО КОХАННЯ".

Хто хоїбн раз чув оперетку Оскара Штравса „Навколо кохання", той добре памятає гарні мельодії, настроєві вальси і живі ритми цієї музики. Улюблені типи комічної опери: дві пари головних героїв, що репрезентують наші товариські кола і їх слуг — предоставників народніх мас, — становлять основу оперетки. Він і вона, не знаючи один одного, переодягаються і вирушають у світ, пошукуючи пригод. Не знаючи нічого про себе, вони знайомляться, удаючи слуг. Врешті всі нитки інтриги щасливо розв'язуються. Польське Радіо надає цю оперетку 26. листопада в год. 19.00.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.78—89.35, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долари канадійські 5.31 — 5.28, Фльор. год. 288.40 — 286.70. Франки фр. 24.75 — 24.61, Франки швайцарські 122.20—121.40, Фунти англ. 25.05—25.89. Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.70—17.20, Кор. дан. 116.24—115.40, Кор. норв. 130.78 — 129.50, Кор. шв. 134.28 — 133.30, Ліри італ. 23.20—24.60, Марки фінл. 11.49—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австо. 89.50—94.50. Марки нім. срібні 122—115.

Акції.

Банк Польський, 110.50, Цукор 30.00, Вугель 16.00, Лісьопи 14.40, 14.65, Осторовець 29, Стараховичі 35, 35.50 Габербуш 41, 40.75.

Папери.

3 інвест. 1. ем 66.50, 2 ем. 65.50, 5 конв. 52, 4 прем. дол. 47, 7 стаб. 472.

Заставні листи.

3 прн. Л. З. Б. Г. 51—53, 4 прц. Л. З. Бк Г. 41—43. 4 прц. ТКЗ. 41—43, 4 і пів прц. ТКЗ. 45—47, 4 і пів прц. БГК. 60—65, 4 прц. БГК. 60—63. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 43—46.

Долярівки 47.50—48.50, 3 інвест. 1. ем 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65—67.

Збіжжя.

Львів, 24. XI.

За 100 кг. люзо вагон Львів:

Пшениця одн. червона	24.25—24.50
Пшениця збор. червона	23.75—24.00
Пшениця одн. біла	24.00—24.75
Пшениця зб.	23.50—23.75
Жито шт. І	17.85—18.00
Жито шт. ІІ.	18.00—18.25
Бараболя	3.90— 4.25
Мука пшенич. разова до 95%	26.50—27.00
Мука житня разова 0.95%	19.00—20.50
Висівки пшен. середні	10.50—11.00

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 25. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагонстація заладовання:

	льоко ст. заладов.:
Пшен. збірна 760 гр/л 5%	21.25—22.75
Жито збір. 691 гр/л. 3%	16.00—16.50
Ячмінь пшн. 621 гр/л. 4%	17.75—17.85
Овес легко задощ. 444	13.25—13.50
Овес не задощ. 456	13.75—14.00
Гречка 10%	19.00—19.25
Кукурудза жовта	14.75—15.00
Кукурудза червона	16.00—16.25
Конопляне сім'я	31.25—31.50
Соняшникове сім'я	31.75—32.00
Насіння 95%	40.00—41.00
Фасоля корона руч. в з м. 42	51.00—52.00
Фасоля „Різец" руч. виб. з м.	41.00—42.00
Фасоля шмильц. руч. виб. з м.	39.00—40.00
Фасоля мальн. спец. ручно вибір. з міш.	42.00—45.00
Фасоля краса рафована	24.00—26.00
Фасоля цукр. ручно виб.	30.00—31.00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канадки	115—120
Конюшина вільна від канадки 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця та ячмінь подешевіли досі на 50 сот., жито теж подешевіло, одначе при ціні 16.40 калькулюються дальші станції на експорт. Ціни інших продуктів незмінені. Тенденція дальше зниккова.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 25. листопада н. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десертового бльок. і без опакування	2.80 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.85 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.85 „
1 л. молока	0.19 „
1 к. яєць	4.70—4.80 „

Тенденція на масло, молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 25. XI. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвір'я птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 5) такі ціни:

Індички І. кл., повногруді, зовсім товсті	1.10 зол.
Індики І. кл., повногруді, зовсім товсті	1.00 „
Курята І. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	0.90 „
Кури І. кл., товсті, без остріг, без запинку на ногах, тойно від 1.30 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені І. кл. тойно від 1.80 кг. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Тов. Охорони Воєнних Могил у Перемишлі відбудуться **в середу 9. грудня ц. р. в год. 6-тій вечором** у кімнатах Української Бесіди в Перемишлі. На порядку нарад: Звіт уступаючого Виділу і вибір нового Виділу.

Жертву на інвалідів вол. 20.— зложив ОСК Самбір замість вінка на домовину бл. п. м-ра Дм. Ручин-Кульчицького, актикаря у Самборі. — УКТОД, Львів.

Замісць вінка на могилу **Омелляна Левицького**, вислуженого лісничого складає на „Рідну Школу" 100.— вол. Рідни.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ЛІКАРЕВІ вкажу безінтересовно місце на провінції. Зголошення до Адміністрації під „Всіх взух". 3118 2—2

ДЛЯ ЛІКАРЯ в місті практики. Адміністрація під „Прут". 3120 1—1

МЕШКАННЯ

ЧОТИРОКІМНАТНЕ, сонішне, повнокомфортове помешкання, Стшемє 11 в., бічна Зеблиновича, до винайму. 3125 1—1

КУПНО - ПРОДАЖА

ГАРНУ БІЖУТЕРІЮ, срібло, поручає дешево Розважевський, Академічна 2 (Готель Жоржа). 3034

НАШЕ МЕШКАННЯ — наша приємність. Фірмики, декорації кімнат за безцінь, Фрейліх. Сикстуська 21. 3679 19-7

ЗОЛОТІ та срібні вироби, перстенці, шлюбні обручки тощо продає дешево славнозвісна католицька фірма **ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ**, Львів, площа Марійська ч. 5. Полагоджує всякі направки. 3032 5—30

СВЯТОЧНІ паруки. Найновіші воєнні зачіски, решітки оказійно. Прохім, пл. Капітульна 3. 3040 8-15

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 29-30

РІЖНІ

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські: Коперника 26, подвір'я. 3103 2-3

ЗБІГНЄВ СКІБІНСЬКИЙ солідно переробляє кожухи від 2 зол., матраци 8 зол., та виконує матраци: 3 подушки І. сорту з морської трави 16 зол. Сторж до вікна 4.50. **Львів, 3. Мая 4.** в подвір'ю. 3126 1-4

ОГОЛОШЕННЯ.

(НЕ ФАРБА)
привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ
первісний **колір**

СПАЛЬНІ, ІДАЛЬНІ, КАБІНЕТИ, КОМБІНОВАНІ ПОКОЇ,
найновіші моделі та поодинокі частини найдешевше в складі меблів
БРІКІ ҐРІНЕР
Львів, Трибунальська 16. Тел. 221-76.
3098 2—5

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Ч. 268 (14.517). Львів, пятниця 27. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 222-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Касаційна розправа у справі Ст. Бандери і товаришів

В понеділок 23. ц. м. відбулася касаційна розправа перед Найвищим Судом у Варшаві. Касацію внесли від присуду трибуналу львівського окружного суду, який розглядав справу Ст. Бандери і товаришів у травні і червні ц. р., лише 4-ох засуджених, а саме: д-р Богдан Гнатевич, Евген Качмарський, Роман Мигаль і Роман Сеньків. Найвищий Суд затвердив присуди щодо згаданих чотирьох засуджених.

На розправі перед Найвищим Судом боронив д-ра Б. Гнатевича обор. д-р Ст. Шухевич.

Італія визнає Манджурію. Японія — італійську імперію?

РИМ, 26. 11. ПАТ. У тутешніх політичних колах кружляють чутки, що у недалекому майбутньому Італія визнає Манджурію, зате Японія — італійську імперію. Ці два дипльоматичні акти не будуть рівночасні, як то первісно припускали.

Каталонія проголошує незалежність?

СЕВІЛЛЯ, 26. 11. ПАТ. Ген. Кейпо де Льяно заявив, що до Женеви приїхала каталонська делегація, яка робить заходи, щоб Каталонію визнати незалежною державою.

Бої в Мадриді.

ТАЛЯВЕРА, 26. 11. Авас. Вчора на вулицях міста йшли завзяті бої. Червоні посунулися дещо вперед, не зважаючи на завзятий опір ворога.

12 нац. тримоторових літаків під охороною 16-ох мисливських збомбардувало місто, головно дільницю Аргелес.

ТАЛЯВЕРА, 26. 11. Авас. Погода поправилася і це оживило операції. Вчора рано нац. кольона, що вирушила з алеї де Розалес, заняла нові позиції на північному двірці. Інша кольона, що оперує на півночі, посувається до Куатро Камінос. Після кількаденної перерви нац. літаки почали знову розвідочні лети над Мадридом.

БОМБАРДУЮТЬ МАДРИД.

МАДРИД, 26. 11. Авас. Нац. літаки бомбардували учора Мадрид двічі: в 9. і 15. годин. Вони спричинили чималі шкоди і вбили багато людей, все таки це бомбардування було слабше, як попередними днями. Червоні літаки прогнали націоналні.

МАДРИД, 26. 11. ПАТ. Нац. літаки бомбардували дільницю Аргеллез. Одна бомба упала на військовий шпиталь, інша на північний двірець. Чимало міліціонерів ранено.

ЧУЖИМИ РУКАМИ ГРАНЬ ЗАГРЕБАЮТЬ.

ТЕНЕРІФА, 26. 11. ПАТ. Радіокомунікат висловлює здогад, що оборону Мадриду поручено виключно міжнародним відділам, які постійно дістають підмогу. Червоні волки щораз частіше переходять на нац. бік, населення міста уладжує маніфестації, домагаючись капітуляції.

ЗАГАЛЬНА ЕВАКУАЦІЯ МАДРИДУ.

ТАЛЯВЕРА, 26. 11. Авас. Нац. літаки помітили, що дуже багато утікачів залишає Мадрид і через Алькаля де Генарес утікає бічними дорогами у напрямі Валенсії. Летунам наказано не атакувати втікачів.

АМЕРИКАНЦІ ВТІКАЮТЬ З ЕСПАНІЇ.

ВАШИНГТОН, 26. 11. ПАТ. Кружлякові „Ралей", що перебуває на Середземному Морі, дали наказ відплисти до Валенсії, щоб евакуювати відділя амер. утікачів.

Нині приїде до Валенсії америк. шарже д'афер з 50-ма американськими громадянами.

ПОЗА МАДРИДОМ.

ТАЛЯВЕРА, 26. 11. ПАТ. На відтинку Таляверн, над Тахом, здобули вчора червоні Сан Бартольоме на лівому березі Таха, опісляж бомбардували з кількох батерій Таляверу та заняли кілька стратегічних точок. Тимчасом нац. війська дістали підмогу і відкинули ворога на цілому відтинку за р. Тахо.

Припускають, що той наступ червоних мав на меті відтягнути частину нац. військ зпід Мадриду.

КОМУНІКАТ НАЦ. ВІЙСЬК.

САЛЯМАНКА, 26. 11. ПАТ. Під Сорією нац. війська заняли важні позиції, також під Овіедо; під Сантандером відбили з великими втратами наступ червоних. У Мадриді нац. війська йдуть вперед, укріплюють здобуті становища та відбивають наступи червоних.

КОМУНІКАТИ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 26. 11. ПАТ. На відтинку Манзанаресу червоні відбили ряд ворожих атаків. Рано і пополудні прогнано нац. літаки, що мали бомбардувати місто; один нац. тримоторовий літак зістрілено.

МАДРИД, 26. 11. Авас. Під Таляверою червоні літаки успішно бомбардували 4 нац. бомбові літаки. Під Карабанчелем висаджено динамітом міст, на якому зібралися нац. відділи до наступу. Баскійська міліція перемогла нац. війська і заняла 7 важних місцевостей недалеко Овіедо.

БАРСЕЛЬОНА, 26. 11. ПАТ. На арагонському фронті червоні літаки бомбардують нац. відділи, що концентруються. У Мадриді червоні бомбардували Казу де Веляскез та клініку. Нац. протинаступи на передмісті Узера у Каза дель Кампо та у Вільяверде відбито. Цілий ранок ішли бої за Ля Монкльоа, вполуване червоні посунулися вперед у Каза дель Кампо.

З німецькі кораблі бережуть транспорти нац. військ через Гібральтарський пролив.

У ГІБРАЛЬТАРСЬКОМУ ПРОЛИВІ.

ГІБРАЛЬТАР, 26. 11. Райтер. Нац. сторожа дала перестережний стріл до совітського пароплава невідомої назви, що перепливав учора вечором Гібральтарський пролив зі заходу на схід. 8 нац. озброєних шалюпок кружляє постійно по проливі, але дотепер вони не притримали ніякого корабля.

ІРЛЯНДСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ ІДУТЬ ДО ЕСПАНІЇ.

ДЕБЛІН, 26. 11. ПАТ. Провідник „синіх сорочок" Ейонін виїхав, щоби вступити до армії ген. Франка.

Листопад — місяць Українських Інвалідів!

Ділом пошануйте память тих, що своїм зусиллям і терпінням поставили нас у ряд націй.

Т-во „Українська Захоронка" і Кооп. Українське Нар. Мистецтво приготовляють на день 4. грудня

ВЕЧІР НАРОДНЬОЇ НОШІ

з цікавою програмою і показом народних строїв.

У склад програми входить:

ГУЦУЛЬСЬКІ ТАНКИ, виконані весільною групою з Космача і **вечерниці,** виконані селянами з села Поляниці (Бойківщина).

Студентська блокада в університеті.

Роздум серед польського „народового" студентства.

Варшава, 24. листопада 1936.

Минуло 20 годин, від коли у столичному університеті Й. Пілсудського проголошено демонстративну блокаду.

Варшава має чергову „академічну" сенсацію. В університеті та всіх високих школах припинено виклади. 640 польських студентів „вшехполяків" замкнулось в університетських авдиторіях. Перед політехнікою кружляють змоторизовані поліційні відділи. У школі Вавельберґа здемольовано домівку допомогового жидівського товариства.

На брамах усіх академічних шкіл появились характеристичні білі оповістки ректорів, які повідомляють, що з огляду на бучі припинено заняття аж до відклику.

Ще не так давно висловлювали ми в окремій статті „Діла" думку, що студентські авантури повторятимуться цього академічного року кількакратно, бо сприяє їм особливий настрій серед польської молоді, розполітикованої та підмінованої останніми подіями.

Фізіольогічний антисемітизм „народової" частини тої молоді грає ролю запальнички, під яку підсипає динаміт старше „народове" польське громадянство.

Одначе події, що скоїлись сьогодні, заскочили загальну опінію. Чейже тільки вчора успокоїлись у Вильні, якого „революційна" атмосфера може бути зараźлива для решти високих шкіл.

Варшава сподівалась студентських заворушень скоріше 9. ц. м., коли двохтисячна юрба студентів демонструвала з нагоди роковин смерти вбитого жидами студента Вацлавського. Тимчасом згаданий день проминув назагал спокійно, коли поминути бійку студентів з поліцією під політехнікою і спроби організації „шибобитного" походу жидівськими вулицями.

Всі ці спроби польського студентства не вдались. Не вдались тому, що було це напередодні великого державно-національного свята, якого чекала з напруженням ціла Польща, з огляду на факт відзначення свого вождя. Крім цього запобігали невиразно деякі політичні зміни.

Але від того таки свята почалась серед польського студентства акція, якої висліди набрали реального вигляду минулої ночі.

Вже 12. ц. м. було розкинено на високих варшавських школах летючку, підписану анонімово: „Польська академічна молодь", де дуже гостро заатакували провідників головних студентських допомогових товариств за їх участь у святі 11. листопада, а вірніше — участь у святі вручення булави новому маршалові. В тій справі провідники згаданих товариств скликали збори, які відбулись при величезній участи студентства в політехніці, гол. школі сільського господарства та університеті.

Це останне відбувалось вчора. На зібранні було більш 1000 осіб. Після промови провідника університетського допомогового тва Бочинського, молоді „народовці" і „вшехполяки" влаштували демонстрацію, закликаючи до бойкоту

Представник академічного сенату проф. Татаркевіч перервав збори. Серед бурхливих окликів, розкидаючи нелегальні летючки і серед партійних суперечок, забарикадували всі входи до будинку, де відбувались збори та проголосили бльокаду.

Представники преси, яким вдалось бути на тих крикливих зборах, мусіли вживати неабияких заходів, щоб крадькома вихопитись з примусової в'язниці та подати вістку про бльокаду до загального відома.

В год. 2. вночі частина демонстрантів т. зв. „радикальна група" або „росмановців" в числі 300 осіб пястуками виборола собі прохід і покинула терен університету. Нині ранком замкнули всі вищі школи.

Найцікавіше в цьому всьому те, що молода польська ендеція розломалась.

Фермент внесений у найсильнішу дотепер політичну групу молодих поляків викликує і викликатиме щораз нові ускладнення. Величезна більшість молоді, що заявилась за своїми провідниками з допомогових товариств, збликалась тимсамим до проурядового табору.

Цю ситуацію використали з місця соціялісти, що в надзвичайному виданні „Роботніка", яке саме тепер кольпортують на вулицях міста, закликають цілу молодь поборювати „ендецьку деструкцію" та взивають „відповідні чинники" відчинити школи та положити край ендецько-сенґерівській роботі".

В міністерстві освіти від ранку засідає Державна Рада Освіти під проводом мін. Свєнтославського, який прийняв вчора делегацію матерей студентів з Вильна і дуже рішуче (ударивши пястуком у стіл) заявив, що не уступить на ніякі студентські домагання.

Що властиво молодь хоче осягнути бльокадою?

Домагання молоді в тій справі давно відомі. Нумерус клавзус і нуллюс для жидів, зменшення оплат і т. і.

Чого ж можна сподіватись в найближчих годинах?

Правдоподібно інтервенції поліції, якщо молодь, замкнена в університеті добровільно не відступить. Заповідає це рішуча постава міністра освіти.

Перед хвилиною розмовляли ми з високим польським духовним достойником, який висловився, що з хвилиною, коли міністр Свєнтославський „задерся з жінками, то моральна його позиція захитана. Польки вміють ділати, коли їх не шанують".

Завтрішній день покаже, на чию сторону перехилиться симпатія загалу.

У хвилині, коли маємо вислати ці рядки, на Маршалківській вулиці демонструють студенти соціялісти.

Перед університетом, на якого брамі „бльокадисти" вивісили великий транспарент з „Мечем Хроброго" й написом: „Нехай живе велика Польща", стоять піші, кінні та змоторизовані поліційні стежі та відділи.

Перед усіми більшими жидівськими фірмами та особливо виставою краківського „Курієрка" поставлено варти.

Провідник бльокади заявив нам перед хвилиною телефонічно, що вона триватиме доти, доки „слушних постулятів молоді" не заспокоять.

Варшава чекає заяви міністра. Перед усіма високими школами стоїть гостре поліційне поготівля.

Ром. Гучв.

Постишев працює...

У найближчих днях появиться цікава, повна документальних даних книжка п. н. „Україна під червоним ярмом". Її автор — міністр УНР, відомий український діяч і публіцист Микола Ковалевський. Із цієї книжки (яка друкується у друкарні „Діла" у Львові) виймаємо оце в дозволу Автора один уступ. — **Ред.**

Після постишевського замирення України, після виступу Сталіна на XVI. з'їзді партії, що накреслив нові напрямки радянської національної політики, — національну проблему на Україні вважають в СССР за „вирішену". Отже радянська влада й комуністична партія тепер обмежуються лише до того, що або стверджують добрі наслідки цього вирішення, або викривають елементи, що борються проти радянської національної політики, беручи участь в явній контрреволюції, або в опозиції внутрі партії.

Одна з найважливіших таких подій — це розвязання всеукраїнської спілки пролетарських письменників а також і інших письменницьких організацій на Україні, з тим, щоб створити нову письменницьку спілку, яка охопилаб усе письменницьке життя на Україні і булаб водночас слухняним мегафоном пролетарської держави. Ця іновація у письменницькому житті відбулась також по всіх радянських республиках, не виключаючи і РСФРР. „Комуніст" з 4. червня так пояснює потребу реорганізації письменницького життя на Україні: Чинні досі обєднання і угрупування письменників не зрозуміли великих завдань, що стоять перед літературою й мистецтвом теперішніх часів перебудови соціялізму. Артистичний рівень пролетарських письменників не відповідав тим великим завданням, саміж письменники утворювали невеличкі, замкнені в собі письменницькі гуртки, які взаємно суперничили й боролися. Ще виразніше говорить про це постанова делегатів письменницьких організацій України, вміщена в „Комуністі" з дня 1. червня. Всеукраїнська спілка пролетарських письменників (ВУСПП), утворена 5 років тому — каже ця постанова, — коли ще кадри пролетарських письменників були невеликі, провадила під проводом КП(б)У поважну працю на письменницькому фронті, борючись проти націоналістичних впливів на українську радянську літературу й проти націоналістичних ухилів окремих радянських письменників. За останніх часів у цій організації повстала небезпека відірватись від нових завдань та ізолюватись в українському письменницькому житті. Була небезпека, що ВУСПП ізолюється від решти українських письменників, які, не будучи комуністами, співчувають будуванню соціялізму. З огляду на цю небезпеку, загальні збори делегатів письменницьких організацій України (ВУСПП, „Молодняк", „Плуг" та інші) рішили створити єдину спілку радянських письменників України і для реалізації цього вибрати організаційний комітет.

Отже встановлені 5 років тому форми письменницького життя на Україні тепер змінено. Ця зміна має своє значіння, виявляючи внутрішні відносини в цьому житті. Пять років тому, після маніфестаційних виступів у націоналістичному дусі цілої низки українських письменників і вчених (Хвильовий, Поліщук, Сосюра, Шумський, Волобуєв, Максимович), радянський уряд і комуністична партія, бажаючи зменшити небезпеку атракційної сили українського націоналізму, застосували репресії та одночасно завели досить ригористичні форми для письменницького життя, через що чимала частина українських письменників утратила змогу видавати свої твори. Таке становище, як про це свідчить згадана постанова, — погано вплинуло на артистичний рівень і літературну творчість, перетворюючи письменство — це додаємо вже від себе — на звичайну агітацію за бойові гасла комунізму на Україні.

Зубожіння української літератури прийняло такі гострі форми, що рішено призадуматись над дальшою долею письменницького життя, бо повставала небезпека повної компромітації на письменницькому відтинку і, як уже сказано, ізолювання пролетарських письменників від широких мас населення та від талановитих українських письменників, що залишились поза комуністичною групою. Отже завданням нової спілки радянських письменників на Україні є поширитись і втягнути до себе ті українські літературні групи, які не належачи до комуністичної партії, стоять, бодай формально, на радянській платформі та є „попутниками" комуністичної літератури. Це свого роду НЕП на письменницькому відтинку. Серед українських літературних організацій виринули деякі надії на можливости письменницької творчости на радянській Україні. Але, зрозуміло, ці заходи мали за завдання лише підпорядкувати українське письменницьке життя комунізмові, бо інакше могло трапитись, що воно нарешті пішлоб своїм шляхом, залишаючи комуністичну партію осторонь.

З інших подій на культурному фронті треба згадати декілька фактів, які свідчать, що комунізмові не щастить опанувати українську культуру. Харківське видавництво „Пролетар" випустило книжку під назвою „Основи українознавства". Книжка ця витримала вже два видання, аж нарешті ЦК КП(б)У прийняв резолюцію, яка гостро ту книжку осуджувала. Головний закид проти її авторів, головно проти відомого українського комуніста Річицького, те, що у книжці зазначено — ніби за революції 1917. року комуністична партія не мала за собою більшости на Україні та що так звана „червона гвардія" складалася з банд, а не була еманацією українського пролетаріяту. Далі — ніби революція на Україні (таке, мовляв, стояло в книжці) виявила дві основні революційні рушійні сили — українське селянство і дрібну буржуазію, а український пролетаріят не грав ніякої ролі. Ця характеристика революційних подій на Україні викликала обвинувачення, немов вона підпала під вплив націоналізму і намагається представити революційний процес на Україні, не як клясову боротьбу, а як національну — України проти Росії.

Друга книжка, яка викликала також репресії проти Річицького, це була його праця під назвою „Центральна Рада від лютого до жовтня". У цій книжці автор підкреслює, що кардинальною проблемою України за часів революції була справа національного визволення, а не клясового. Пролетаріят у революції не грав ролі рушійного чинника, навпаки — роля пролетаріяту була негативна, бо він був чинником кольонізації і русифікації України...

Виключено також з партії давніх і визначних українських комуністів, Черняка і Лакизу з приводу видання подорожніх вражінь Черняка з Польщі, Німеччини та інших европейських країн. Репресії ці викликало твердження Черняка, що український нарід має змогу організуватися в Польщі серед умовин режиму маршала Пілсудського. Треба також пригадати гнів радянської критики з приводу „Патетичної сонати", пєси одного з найталановитших українських драматургів, Куліша. Його обвинувачували в тому, що він подав у цій пєсі філософію боротьби за національне визволення України і висловив свій погляд, ніби український націоналізм переможено лише тимчасово, бо історична правда на його боці і він нічого не втратив зі своєї сили ані політично, ані морально. Є це „патетична симфонія українського націоналізму", як висловився якийсь критик у московській „Правді", ховаючись під псевдонімом „Українця".

До характеристичних подій, що можуть ілюструвати національні відносини на Україні, слід зарахувати постанову реорганізованої Академії Наук, яка осудила наукову діяльність професора Грушевського і його школи з приводу того, що вони вважали національну проблему як вісь українського історичного процесу. Слід пригадати, що професор Грушевський змушений був аж до своєї смерти мешкати поза межами України, бо радянські чинники признали його перебування на Україні за шкідливе.

Нарешті слід зупинитись і на масових арештуваннях українських емігрантів з Галичини, що відбулися на Україні впродовж останніх 4-ох років. Серед заарештованих чимало визначних українських діячів з Галичини. Виїхали вони свого часу на Україну під впливом радянофільських настроїв, що панували свого часу серед частини української еміграції, головно галицької, та серед галичан у краю. Перший масовий переїзд галицьких емігрантів на Рад. Україну відбувся з ЧСР у грудні 1924. р.: около 200 колишніх старшин УГА на чолі з б. командантом УСС Гр. Коссаком. У травні 1926. р. знову виїхало з ЧСР ок. 160 старшин УГА. Виїхало туди теж чимало поважних галицьких діячів з еміграції і Галичини, наприклад: Семен Вітик, проф. Михайло Лозинський, проф. Степан Рудницький, д-р Микола Чайківський, гімн. учит. Качанюк, інж. Індишевський, гімн. учит. д-р Цьокан з Тернополя, д-р Онишкевич, брати Мельники і чимало інших. Чимало галичан залишилось на Вел. Україні ще з часу побуту УГА на Наддніпрянщині. Деякі з них переїнялися настільки комуністичною ідеєю, що стали комуністами зі щирого переконання і працювали для радянського устрою „не за страх, а за совість" (Яворський, Порайко, Сіяк, Гадзінський, Гаврилів, Баран, Конар-Палащук і ін.). А проте з наступом московського шовінізму, скритого під плащиком інтернаціоналізму, проти у-

країнства, першою жертвою впали галичани, яким російські комуністи ніколи не довіряли. Майже всіх галичан, що займали визначніші становища на Рад. Україні, поволи „ліквідували". Конара-Палащука, що займав високе становище у московському Госиздаті, потім у сов. банку, розстріляли, Гаврилів сам застрілився, цілий ряд професорів (Лозинський, Рудницький, Чайківський) — виселили за межі України. У грудні 1934. р. поведено масові арешти у звязку з убивством Кірова у Ленінграді і 25. XII. розстріляли у Києві Івана і Тараса Крушельницьких та галицького журналіста Сказинського; одночасно розстріляли письменників-комуністів: Косинку, Влизька і Фалькіського та заслали Антона Крушельницького, лідера галицького радянофільства.

Всі ці дикі репресії, арешти, розстріли й заслання на Соловки чи до корінної Московщини, — ведені під закидом націоналістичної і контрреволюційної діяльности обвинувачених. Ніщо так сильно, як оці безупинні репресії (в останньому часі нова хвиля арештів — Юрія Коцюбинського і ін.), не стверджує факту, що ні на мить не припинилась і вперта українсько-московська боротьба і що національна проблема надалі є центральною проблемою СССР.

—o—

Німецько-японський протикомуністичний договір.

ОФІЦІЙНІ КОМУНІКАТИ.

БЕРЛІН, 26. 11. Німецьке Інформаційне Бюро. Японський амбасадор у Берліні віцеграф Мушакої та амбасадор фон Рібентроп підписали вчора вполудне договір про поборювання Комінтерну такого змісту:

Цілю Комінтерну є розсаджувати всіми можливими способами лад в істнуючих державах. Толерувати таке встрявання Комінтерну у внутрішні справи народу загрожує не тільки його внутрішньому спокоєві та суспільному добробутові, але й створює небезпеку для світового миру. — Тому уряди Японії та Німеччини рішили заключити такий договір для спільної оборони проти комуністичної акції:

1) Оба уряди рішають **уділяти собі взаємно інформації про діяльність Комінтерну, нараджуватися у справі конечних постанов і переводити їх у тісному порозумінні.**

2) Оба уряди запрошують спільно інші держави, загрожені розкладовою акцією Комінтерну, до участи у превенційних заходах у дусі цього договору або до приступлення до цього договору.

3) Договір правильний з днем його підписання та обовязує обі сторони продовж 5 літ. Перед кінцем цього речинця оба уряди порозуміються щодо дальшої взаємної співпраці.

Крім цього договору повновласники обох сторін підписали такий **додатковий протокол:**

а) Оба уряди рішають у тісній співпраці вимінювати між собою інформації про діяльність Комінтерну та про заходи, що мають на меті виявити акцію Комінтерну та запобігти їй.

б) Відповідні органи обох держав, що заключають договір, видаватимуть у рамах істнуючих законів суворі постанови проти осіб, що в краю або за кордоном посередньо або безпосередньо служать Комінтернові, або співділають в його розкладовій акції.

в) Щоби улекшити згадану в точці а) співпрацю, буде створена постійна комісія. Та комісія виготовлятиме та розглядатиме дальшу необхідну акцію проти діяльности Комінтерну.

ТАЙНІ КЛЯВЗУЛІ?

ЛЬОНДОН, 26. 11. ПАТ. „Нюз Кронікл" з 25. ц. м. подає вістку з міродатних джерел, що в німецько-японському порозумінні є ще й постанови:

а) про взаїмну технічну поміч; напр., Німеччина доставлялаб Японії летунські матеріяли, матеріяли до хемічної війни та інші роди зброї.

б) про спільну оборону інтересів обох держав та про обмін політичними інформаціями;

в) обі держави зобовязалися не заключувати ніяких порозумінь з іншими державами, не повідомивши другу сторону;

г) обі держави зобовязалися не утруднювати положення контрагента, колиб він був у війні з якоюсь державою;

ґ) обі держави зобовязалися обмінюватися інформаціями та спільно устійнювати методи й засоби поборювання комуністичної пропаганди.

До співпраці в поборюванні акції Комінтерну можуть приступити й інші держави.

ЩО НА ТЕ ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ?

ВАШИНГТОН, 26. 11. ПАТ. Державний підсекретар Мур заявив, що вашингтонський уряд має лише чисто академічне заінтересування японсько-німецьким договором.

Штіклінґа помилували.

БЕРЛІН, 26. 11. ПАТ. **Предсідник Центр. Викон. Комітету СССР. помилував інж. Штіклінґа, замінюючи йому смертну кару на 10-літню вязницю.** Також помилувано 2-ох совітських громадян, зате інших засуджених покарали смертю.

—o—

МУСОЛІНІ ТА ГОРТІ НА РЕВІЇ ФЛЬОТИ.

РИМ, 26. 11. ПАТ. Мусоліні разом зі секретарем партії, міністром преси й пропаганди та віцемін. війни відлетів гидропляном до Неаполю.

РИМ, 26. 11. ПАТ. Нині рано мадярський регент адм. Горті виїхав до Неаполю, щоби узяти участь у ревії фльоти.

—o—

Від віків не могло нічого заступити маслинового олійку на гарну церу. Нині мило Пальмолів, вироблюване на маслиновім олійку, надає шкірі модерну свіжість. Рано і вечором масуйте лице, шию і рамена багатою піною мила Пальмолів. Сполоскайте її наперед теплою, а потім зимною водою. Це все. Мило Пальмолів коштує так небагато, що мільони жінок вживають його до лиця і до купелі.

В листопаді — місяці українських інвалідів зберіть жертви від знайомих та вишліть на адресу: УКТОДІ, Львів, Потоцького ч. 48.

Д-Р МИХАЙЛО ДРАГАН.

VIII. ВИСТАВА А. Н. У. М.

I.

Чергова мистецька вистава, саме влаштована в салях музею Наук. Т-ва ім. Шевч. в честь найбільшого діяча українського мистецтва Митрополита Андрея Шептицького — це черговий успіх А.Н.У.М. Рівень цієї вистави не лише поважний, але й високий. Багато мистців пішло помітно вперед у своїй творчости, є й молодші мистці з добрими завдатками на майбутнє. Це радісне явище, що мистці з такою малою надією заробкування своїми працями невпинно і щиро працюють над собою і дають з себе все, що лише можуть дати. Що більше, навіть не дають себе спокушати на легку дорогу мистецької тандити, що звичайно більш поплатна, але йдуть перед себе з вірою в доцільність і правильність своїх мистецьких напрямних. А. Н. У. М. дійсно обєднює щораз більший гурт талановитих мистців вповні свідомих великої ваги щирої безкомпромісової творчости. Дешева популярність, звичайно примітивно-патріотична, на яку без великих зусиль пускаються малоталановиті мистці, а то й звичайні дилєтанти (але добрі гешефтярі), лежить поза обсягом мистців згуртованих в А.Н.У.М.

Можна суперечитись, чи всі шляхи, якими поямують поодинокі мистці А.Н.У.М. є доцільні дивлячись зі широкої перспективи минулого мистецтва і загальних сподіваних зарисів майбутнього, — та годі заперечувати їх добру волю і повної посвяти змагання до щирого виразу своїх мистецьких уявлінь. А щирість у мистецтві це найбільший скарб. Усі програмові завдання ведуть звичайно на манівці. Маємо найкращий доказ на большевицькому мистецтві. Правда, продукція примусової фабрикації „мистецьких" творів там зросла, але якість? Ніодної якоїсь свіжої ідеї, лише тупцювання на місці і безнадійне перемелювання т. зв. совітського реалізму — звичайної мистецької січки. Більшої міри мистцям, що не годні поміститись на цім Прокрустовім ложі, там скоро вибивають з голови їх „каригідні" ухили. Скільки талановитих українських мистців мусіло там замовкнути, коли не схотіли стати безвольними забавками мистецької казьонщини!

Мистці зорганізовані в А.Н.У.М. свідомі того, що вони нині силою обставин мусять репрезентувати нефальшований мистецький вияв української нації. Це почесне завдання, але нелегке. Не легке воно не лише через тяжкі матеріяльні обставини, ще більше через острах перед низьким рівнем, з думкою про чужину. Живемо у звязках з народами, що мають довгу і велику мистецьку культуру, — треба підтягатися до них і йти в крок з ходом загальноєвропейської мистецької творчости. Як досі — то українські мистці незле репрезентували українську націю в мистецтві. Багато з них навіть в найбільших центрах Західної Европи знаходило признання і бодай моральний успіх. Треба мати надію, що й на будуче не повинно бути гірше, коли лише наше громадянство дасть бодай деяку можливість мистцям працювати.

Мистці згуртовані в А.Н.У.М. не творять якоїсь одної мистецької школи. Кожний з них відповідає за себе, має повну свободу творчости, а зеднує всіх лише спільна думка служити українському мистецтву. Українське мистецтво! Що маємо розуміти під цим? Які характеристичні його прикмети, що їх треба розвивати і плекати? Нелегко на це відповісти. Чи звичайні етнографічні ознаки можуть вичерпати зміст цього мистецтва? Чи досить лише опертись на вже готових пройдених шляхах нашого минулого мистецтва і шкода собі даремно морочити голову якимись новими завданнями? Не скоро буде можна знайти добру відповідь. На підставі дотеперішніх вислідів твор чости наших мистців також не можна ще дати ніякої відповіди. Всі мистці є ще в стадії шукань, у стадії змагань до досконалости на свій власний спосіб. Може бракує нам тут великого, геніяльного мистця, щоб зумів захопити за собою всіх. Може якби був тут Бойчук — то поміг би звести ці шукання мистців до якогось спільного знаменника. Цікавий напрям започаткував був П. І. Холодний, на жаль передчасно нас покинув. Новаківський? Це був великий мистець, але ніяких нових шляхів українському мистецтву не отворив. Він був занадто ексклюзивний. На такого геніяльного все-

Закарпаття.

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК НА ЗАКАРПАТТІ.

Ужгородський чеський щоденник „А-Зет" приносить у ч. 274 з 25. ц. м. вістку, що небавом почне виходити в Ужгороді український щоденник. Заходи в цій справі ведуться вже — так пише „А-Зет" — відавна в найбільшій тайні (?!) і вже в найближчім часі вияснеться справа, відколи цей щоденник мав би виходити. „А-Зет" здогадується, що вже мабуть від 1. грудня ц. р. Ініціяторами цілої акції є брати Бращайки й о. дир. Волошин. Спершу планували вони замінити на щоденник найстарший український часопис „Свободу", але що новий щоденник мав би бути незалежний від ніякої партії, ініціятори рішились, мовляв, на зовсім нову видавничу спілку.

НАРОДНІ І ГОРОЖАНСЬКІ ШКОЛИ НА ЗАКАРПАТТІ.

На основі цьогорічних записів до народніх і горожанських шкіл на Підкарпатській Руси стан тих шкіл виглядає так (у клямрах числа з минулого року):

а) До 466 (440) **українських народніх шкіл** із 2.232 (2180) клясами записалось тепер 106.281 (99.672) українських дітей. Пересічно припадає 48 дітей на одну клясу.

До 166 (164) **чехословацьких шкіл** з 617 (616) клясами вписалося разом 21.792 (21.575) дітей. На одну клясу припадає лише 35 дітей.

До 113 (112) **мадярських** шкіл з 364 (363) клясами 18.186 (17.860).

До **німецьких** 19 (17) з 144 (142) клясами 1939 (2021).

До **румунських** 4 (4) з 43 (31) клясами записалося 2169 (1403).

До **жидівських** 7 (7) шкіл із 16 (16) клясами записалося 697 (751) дітей.

Разом є нині на П. Р. 775 (744) шкіл, 3316 (3248) кляс, 151.084 (143.280) дітей у народніх школах. Приріст 31 нар. шкіл, 68 кляс і 7.804 дітей.

б) До 19 (18) **українських горожанських шкіл** у 120 (114) клясах є записаних 4.762 (4384) дітей обох полів. На одну клясу припадає пересічно 39 учнів.

До 18 (15) **чехословацьких** гор. шкіл з 94 (93) клясами ходить нині 3.439 (3.335) дітей. В одній клясі є пересічно 36 дітей.

До 4 (3) **мадярських** горожанок з 12 (12) клясами записалося 996 (955) учениць.

До 1 (1) **німецької** з 4 (3) клясами 174 (140).

Разом є 42 (37) горожанських шкіл із 244 (233) клясами, до котрих ходить 9.371 (9014) школярів.

Переглядаючи наведені числа, тішить нас збільшення числа наших шкіл, але при слідкуванні за числами не можемо позбутися таких міркувань: при загальному числі 786 тисяч усього населення нашого краю є нас приблизно 65 прц. Отже 511 тисяч. При 466 народніх школах виходить, що пересічно на 1.100 наших людей є одна школа. Припустім, що від перевороту переселилося до нас кругло 40.000 чехів. Тому, що чехи мають вже на Підкарпатті 166 шкіл, це значить, що на 250 чехів заложено досі одну народню школу. Це булоб доказом, **що більш як чотири рази** є наших шкіл менше, як чеських.

Горожанських шкіл маємо майже стільки, що чеських: вони 18, ми 19. При цьому останнього року їх число збільшилось з 15 на нинішніх 18. Тому, що нашого населення є коло **12 разів** більше, тяжко цей факт погодити з демократичними принципами в управлінні державою. **(У. С.)**

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ПЕДАГОГІЧНОГО ТОВАРИСТВА ПІДК. РУСИ.

В дні 15. ц. м. відбулися загальні збори Педагогічного Товариства Підкарпатської Руси в Ужгороді під проводом о. А. Волошина. Після признання абслюторії старому виділові й вибору нового відчитав посол Ю. Ревай реферат на тему: „Завершення будови нашого шкільництва" і дир. А. Алискевич на тему: „Взаємні відносини учительства між собою і до шкільної влади".

По рефератах відбулась ожившена дискусія. Після дискусії ухвалено резолюції, що торкаються наболілих шкільних справ на Закарпатті, як недостачі відповідних шкільних підручників, справи дивозижного означування викладової мови (підкарпатсько-руська), що дає притоку деяким учителям уводити до шкіл навчання в російській мові. Резолюції протестують теж проти евентуального ухвалення московських підручників для закарпатських шкіл. Закликають теж резольції українське вчительство купувати всі видання Т-ва, щоб посилилась його видавнича діяльність. В дальших резолюціях домагаються учасники зборів, щоби в іспитових комісіях були однаиці, які знали добре українську викладову мову, щоб у справі заснування гімназії в Бичкові ціле громадянство виявило свою волю і підпомагало цю справу морально й матеріяльно. В окремій точці резолюцій поставлено домагання заснувати український університет в Ужгороді та господарську й педагогічну академію. Дальше закликують резолюції українських учителів заводити у школах український фонетичний правопис і домагатись від шкільної влади збільшення годин української мови. Всі резолюції ухвалено одноголосно.

ВІДЧИТ О. А. ВОЛОШИНА.

Того самого дня відбувся відчит о. Августина Волошина про фонетичний правопис. Автор подав у своїм відчиті історію розвитку правопису почавши від 17. ст. і ствердив у тих, що повстали на Закарпатті, вже від найдавніших часів змагання до народньої мови й фонетичного правопису. Свої завваги доказував референт цитатами з творів від XV. ст. починаючи. Після дискусії ухвалено видати друком брошуру на тему: „Етимольогія і фонетика" та відчит о. дир. Волошина.

—o—

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

ЗІЗД СОВІТІВ УССР ВІДЛОЖЕНО

(ВУ) Ц. В. К. УССР рішив відложити 15. надзвичайний зїзд совітів України, що мав відбутися 5. грудня ц. р.

СТАЛІН БОРОНИТЬ НОВУ КОНСТИТУЦІЮ.

МОСКВА, 26. 11. ПАТ. Реферуючи проект нової конституції Сталін виголосив 2-годинну промову. „Капіталістичну" пресу, яка критикує ту конституцію, поділив Сталін на 5 категорій: 1) ті, що стараються промовчати нову конституцію; 2) ті, що вважають її звичайним свистком паперу; 3) скептики; 4) ті, що вважають її заворотом направо; 5) ті, які твердять, що нова конституція не вводить ніяких суттевих змін.

Сталін підкреслив, що у СССР може істнувати лише одна — комуністична партія. Більшости поправок Сталін спротивився. Радна прийняти лише такі поправки: безпосередність виборів до ради національностей і 11-ох заступників Найв. Ради. Вкінці Сталін оборонив постанову конституції про право кожної республики виступити зі Союзу. На думку Сталіна ту статтю треба зачислювати як атрібут рівности між республиками. Сталін виступив проти поправки, яка змагає до обмеження свободи сповідань, бо — мовляв — противиться духові конституції, та проти другої поправки, яка обмежує права білогвардійців, духовних і куляків. Ті обмеження були лише хвилеві.

Нова сов. конституція буде актом обвинувачення фашистів, які гноблять робітничий рух — закінчив Сталін свою промову.

Після промови Сталіна зїзд відложили до четверга год. 11-ої.

КОМІЧНІ СЦЕНИ В НОВОСИБІРСЬКІЙ ДРАМІ.

(РО) „Правда" з 22. ц. м. подає дияльог, який вивязався підчас процесу проти троцькістів у Новосибірську між підс. інж. Андреевим і прокуратором. Прок.: „Хто є ваші приятелі?" Андреев: „Фашисти". Прок.: „Яка ваша ідеольогія?" Андр.: „Фашистівська". Прок.: „Які методи вашої диверсійної праці?" Андр.: „Фашистівські". Прок.: „Так хтож ви є?" Андр.: „Фашист".

Порошки для дорослих з фабр. зн.
KOWALSKINA
вживаємо при невинних болях голови

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

У Франції на велику скалю йде контрабанда зброї до Каталюнії. На париському північному двірці митні органи притримали 20 скринь крісів, висланих з Бельгії до Еспанії. Власники 12-х самоходів з муніцією, притриманих біля Марселю, заявили, що цей транспорт має відплисти до Мексику.

Японсько-манджурський відділ з 50-х людей вдерся на совітську територію і після сутички зі совітською прикордонною сторожею відступили. Кількох японців полягло.

У Португалії вперше зібрався парлямент: корпоративна палата. Предсідник парляменту заявив, що ціла Португалія вірна національному урядові.

Еквадорський міністр освіти Замбрано уступив, бо йому закидували, що він толерував комуністичну пропаганду у школах.

У Франції в одній з париських друкарень вибух страйк 1100 робітників.

ТАСС заперечує немовби британський амбасадор інтервенював у Москві у справі помилування інж. Штіклінга.

Британська палата льордів ратифікувала англьо-египетський договір без голосування.

Французька парляментарна комісія маринарки уважає, що необхідно піднести чисельний стан морського персоналу.

Швайцарський національний банк обнизив процентову стопу з 2 на півтора проц.

Італійське мініство преси і пропаганди заперечує поголоску, немовби римська радіостація підняласа трансмітувати авдиції бельгійських реакцистів.

Британська адміралиція заявила, що висилку нових военних кораблів на еспанські води постановлено вже давніше і що вона не має нікого звязку зі справою блокади Барсельону

сторонього українського мистця ще треба почекати.

Покищо ця ріжнородність, яку виявляють мистці А.Н.У.М. є доброю прикметою. Кожний з них творить самостійно. І хоч творить самостійно, не пускається на карколомні експерименти. Спеціяльно отся остання вистава має навіть досить статичний характер. Може бути, що мистці вже починають шукати синтези. Знов приходить до голосу ясноочеркнена форма, продумана і змонтована композиція, а під барвним оглядом скристалізовані тонації підпорядкованих вальорів. Деформації і барвні диссонанси відзиваються щораз слабше, лише як відгомін пройдених шукань. Праця вложена в експериментацію експресійними засобами не пішла на марне. Добуто досвід вміло тими засобами орудувати, а не як колись силувати їх де попало.

Експеримент у мистецтві має велике значіння; — він допомагає шукати нових мистецьких висловів і шляхів, освіжує форму і видзигає нові барвні акорди. Всі великі мистці переводили експерименти. Справа лише в тому, щоб на експерименті не кінчити. Для правдивих мистців експеримент це засіб, не ціль. Денервуватись тим, що наші мистці теж експериментують, нема чого. Це лиш свідчить про їх поважне відношення до своїх мистецьких завдань. Можна лише застерігатись супроти експериментів неталановитих чи замало підготованих. А чиї і які експерименти є доцільні і пожиточні, не годні осудити ні публика ні навіть деколи мистецька критика, — це може показати лише час. Лише з перспективи минулого часу і осягненних здобутків можна справедливо осудити всі мистецькі змагання.

Залишається враження, що наше мистецтво зачинає поволі виходити із стадії експериментів, починає шукати бодай тимчасової синтези — наскільки можна судити на підставі картин з останньої вистави А.Н.У.М. Автім українські мистці і так досить обережно експериментували, на карколомні екстраваганції вони звичайно не пускалися.

Тих декілька думок про експеримент в мистецтві вважали ми за відповідне висказати, щоб не ширилися серед загалу невиправдані докори, які не лише не приносять користи мистецтву, але йому шкодять. Якщо є яка криза у відношенні мистецтва до загалу — то вона йде не лише від самих українських мистців. Це криза широкого обему, всієї сучасної мистецької творчости. Причин цієї кризи треба шукати у добре нам всім відомих відносинах на всіх ділянках сучасного життя. Без стабілізації відносин не буде стабілізації мистецтва. Мистецтво є лише найкращим дзеркалом тої метушні і ферменту, який тепер панує у світі. Мистецтво завсіди було найкращим дзеркалом часу. Це одна з його дуже цінних прикмет. З памяток давнього мистецтва найкраще пізнаємо минулі часи. За це треба мистецтво цінити, а не осуджувати: „Годі судити дзеркало, як губа крива".

Освітні питання, які тривожать не лише педагогічний світ.

(З нагоди засідання Державної Ради Прилюдної Освіти.)

I.

Дня 24. ц. м. відбулося в міністерстві освіти у Варшаві засідання Державної Ради Прилюдної Освіти, про що була згадка — за ПАТ ом — у вчорашньому „Ділі". Як учасник цього засідання уважаю своїм обовязком ширше поінформувати про нього українське громадянство, тим більше, що справи, які там обговорено, хвилюють не лише польський і український педагогічний світ, але й ширші кола наших родичів, освітників і молоді.

Державна Рада Прилюдної Освіти не має вирішного голосу. Вона висказує лише свою опінію про конкретні праці і пляни, з якими міністерство освіти на Раду приходить. Міністерство скликує її звичайно раз у рік, на початку шкільного року. Минулого року темою засідання Ради були напрямні програм і типи шкіл ліцеального ступня, цього року поставлено на порядок нарад, крім вступної промови міністра освіти й інформаційних рефератів директорів департаментів, дискусію над загально-освітніми і педагогічними ліцеями та над станом і майбутністю фахового шкільництва. Хоч безперечно цікава була ця дискусія еліти польських освітників та організацій, представників високого шкільництва, самоврядування і міністерства, зацікавлених школами, то проте я обмежуся у своєму звідомленні головно до — інформаційних рефератів міністерства освіти. Вони для широких кол українського громадянства найцікавіші просто тому, що пляни і постанови директорів департаментів — і очевидно міністра освіти — стануть за кілька коротких місяців живою шкільною дійсністю, до якої мусітимемо пристосуватись. Не маю враження, щоб цьогорічна дискусія на пленумі Ради щонебудь змінила у цих плянах і постановах.

ЗАГАЛЬНООСВІТНІ ЛІЦЕЇ.

Отож незвичайно важний є для нас плян департаменту шкільництва щодо ліцеїв. Згідно з ним загально-освітні дворічні ліцеї не будуть творити окремих організаційних одиниць, лише залишаться під цією самою педагогічною управою і в тих самих будинках, що дотеперішні семі й осьмі кляси гімназії старого типу, себто творитимуть надбудову чотироклясових гімназій нового типу. Таким робом гімназія творитиме в засаді шестиклясову організаційну цілість, не розбиту на дві окремі одиниці.

Звідти дальша теза департаменту: ліцеї будуть утворені всюди там, де були досі повні гімназії. Власники приватних гімназій мусітимуть старатися за дозвіл на відкриття ліцеїв у своїх Кураторіях. Звертаю увагу, що концесія, узискана на приватні гімназії, не буде управнювати до автоматичного відчинення ліцею. На це треба буде окремого „ожеченя", яке видаватимуть — як сказано — Кураторії. Передбачують можливість творення чотирьох типів загально-освітніх ліцеїв: класичного, гуманістичного, математично фізичного і географічно-природничого. Міністерство студіює крім цього можливости повязання — у виді надбудови — фахових ліцеїв, а саме: купецько-адміністраційних і педагогічних з теперішніми 4-річними гімназіями нового типу. Ліцеї матимуть окремі програми і підручники. Переведено широку дискусію над питанням, хто вчитиме в цих ліцеях. З відповіді міністра Свєнтославського можна вносити, що дотеперішній стан не буде багато змінений. Очевидно, будуть пересунення учителів, однак рішатиме, крім кваліфікацій, головно те, з яким віком молоді учителі найкраще дають собі раду. Дир. департ. Полляк заповів теж, що учителі з кваліфікаціями до навчання в середніх школах, які тепер учать у народніх школах, повернуть, в міру потреби, назад до середніх шкіл. Говорено теж про коедукацію: міністерство плянує коедукаційний ліцей лише там, де досі були коедукаційні гімназії.

На окрему згадку заслугує справа переходу молоді з гімназій до ліцеїв. Міністерство устійнило вже, що після покінчення теперішньої гімназії нового типу не буде ніяких кінцевих іспитів чи попысів. Молодь одержить звичайні свідоцтва. Зате не маю враження, щоби справа переходу до ліцеїв була остаточно вирішена. На Раді були голоси за вступними іспитами, були і проти. Однак льогіка політики, яку веде сьогодні департамент загально-освітнього шкільництва у відношенні до ліцеїв, каже надіятись, що: 1) перехід зі сьогоднішньої гімназії до ліцею відбуватиметься на основі кінцевого свідоцтва з IV. кл. гімн. ц. т. коли не буде на терені одної школи; 2) перехід до ліцеїв інших типів вимагатиме правдоподібно іспиту з ріжниці програм. Що робитиме молодь, яка не перейде з ріжних причин до ліцеїв? Нові шкільні закони заповідали для неї деякі управнення у військовій і цивільній службі. Очевидно, при теперішній господарській скруті і просто жахливому безробітті інтеліґенції продукція півінтеліґентних чотироклясистів була би лише дальшим поглибленням безробіття. Міністр Свєнтославський висловив надію, що цю проблему згодом розвяже саме життя. При господарській поправі також і „чотироклясисти" найдуть шанси на ринку праці.

З приводу цього зміненого плану розбудови загально-освітніх ліцеїв слід завважити ось що: справа сітки цих ліцеїв, себто головно їх залежности від гімназій, була не лише найважнішою проблемою на засіданні Ради Прилюдної Освіти, але і є найважнішою зміною політики Міва Освіти на відтинку середньої освіти. Пригадаймо, що згідно зі шкільною реформою з 1932 р., гімназія мала бути, в засаді, одною цілістю. Та проте, з цілого духа реформи виходило, що ліцеї мали творити своєрідний, організаційний і дидактичний окремий тип школи. Говорилося про окремі будинки, управи учителів, а не лише про окремі програми навчання. Також ходили чутки, що коли державних гімназій у Польщі є кількасот (сьогодні 308 з 760 відділами IV кляси нового типу), то ліцеїв мало бути всього лише коло 70 з коло 200 клясами. На Раді Прилюдної Освіти 24. ц. м. виступив б. премієр Я. Єнджеевич, творець шк. реформи, і, занепокоєний новим проектом Міністерства Освіти, звернув увагу, що проект не покривається зі шкільною реформою 1932 р. А саме, не розвязує, згідно з нею, справи селекції до ліцеїв, справи організації ліцеїв (їх відношення до гімназій) і справи научного проводу, який повинен бути окремий. Та дарма! Голос творця шкільної реформи був одинокий. Життя поставило на тому відтинку реформи болючу корректуру. Міністерство відступило — саме під натиском життя — від доктрини. Колиб її трималось, тоді цілі великі простори, як Виленщина, Волинь, Полісся не малиб ліцеїв, бо не мають сьогодні відповідної сітки гімназій і тоді поглибилось би безробіття (в IV. кл. теперішньої гімназії є 14.377 молоді, з якої найменше половина опинилась би на ринку безробіття з „дипльомами" чотироклясистів). Усупереч теоретичним засновкам шкільної реформи збережено тяглість науки і виховної атмосфери і звязано ліцей і гімназію в одну органічну цілість. Нема сумніву, що і в українській шкільній дійсности це означає покращання: зникає одна трудність, яка від кількох років тривожила наше громадянство.

В. Кузьмович.

Радіоприймачі „е-ко"

— модерна конструкція
— висока селєктивність
— чистий і милозвучний відбір

поручає відома українська фірма

е-ко Львів, Сикстуська 29.

Низькі ціни.

СВЯТКУЙТЕ У ЛИТОПАДІ СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ!

Дохід зі Свята та інших імпрез жертвуйте на інвалідів

Ж. ЛЕПІК.

ПРОВЧИВ.

Клементій Ужляж говорив до свого приятеля Віктора Плежа:

— Мій дорогий! Я мушу провчити свою жінку. Адріяна — зовсім дитина, це правда, але дитина нестерпна. Я був для неї занадто слабий, занадто мягкий. Чи ти знаєш, як вона мене називає? Дядьком Таківським тому, що, каже, я не вмію ніколи сказати „ні". Ах, якби я був умів відповісти „ні" тоді, коли мер спитав мене, чи беру собі її за жінку з доброї і непримушеної волі? Так, так, приятелю, ось до чого я докотився: жалію. Адріяна є тої гадки, що особи трохи товсті все жертвують для святого спокою і що можна безкарно водити їх за ніс. Вона вважає мою доброту — слабістю і використовує її. Мої нерви не можуть більше витримати тих вічних дотепів про мою лисину, про мій фрак, що не пасує до мого тіла і про те, що не вмію сидіти за столом. Маю цього досить і приходжу до тебе з проханням допомогти мені.

— А ти не можеш дати собі ради сам? — спитав Плеж трохи неспокійний. — Ти знаєш, що пхати палець між двері...

— Навіть тоді, коли ці двері треба відчинити, щоб не роздушили щирого приятеля? Чи ти тримаєш зі мною, чи з моєю жінкою?

— У гості приходжу завсіди до вас обоїх разом.

— Хто допоміг тобі у важких хвилинах, я чи Адріяна? Не хочу тобі пригадувати, що ти винен мені чотирнадцять тисяч франків. Якби я тобі це пригадав, то виглядалоб, що пригадую довг, а цього не хочу. Коли треба було витягнути тебе з біди, я навіть не завагався...

— Коли ти звертаєшся з покликом до моїх почувань, то це вже інша справа. У чому річ?

— Я хочу зробити щось на ширшу скалю. Тому, що я ніколи не виконую своїх погроз. Адріяна не бере мене поважно. Нині підчас вечері я спровокую дискусію, а на кінці скажу: „Добре! Я відходжу геть! Бувай здорова. Більше про мене не почуєш". Поскидаю до валізи всякі свої речі і вийду з хати. Я обдумав точно ввесь плян. Я піду до готелю Ваніто при вулиці Пті-шам. Десь так у девятій годині ввечір ти зайдеш до мене, якби ти нічого не знав, як і кожного четверга. Побачиш Адріяну схвильовану. Коли до півночі я не вернусь до хати, вона буде ходити як напів божевільна. Тоді ти запропонуєш їй, що підеш за мною шукати, і поясниш їй, що я ще з парубоцьких часів зупинявся завсіди в готелі Ваніто і що певно там буде можна мене знайти. Ти виїдеш з нею і застанеш мене у готелі. Ти будеш мене благати, щоб я вернувся, моя жінка буде плакати. Я так про око дам себе трохи просити, а потім підемо всі троє до якогось льокалю, коли тільки Адріяна матиме ще взагалі охоту щось зїсти або випити, у чому я дуже сумніваюсь. Вона буде прибита, переможена, приборкана. Ні, ні!.. Не розмахуй руками, Вікторе, бо я вже рішився на це. Така мала комедія дуже мені поможе. Я вернусь до хати як голова дому і на якийсь час матиму повний спокій. Я рахую на тебе!

— Можеш на мене рахувати, але правду кажучи ти висилаєш мене на перший огонь, — це дуже неприємна річ. Як собі хочеш, але я не люблю вибріхуватись. Добре каже приповідка, що біда не спить. Саме нині вранці дістав я листа з погрозою від одного типа, що коли не зверну йому в найкоротшому часі мого довгу, то він подає скаргу в суд.

— Я позичу тобі грошей ще нині ввечір.

— Якби ти мені довіряв, то ти позичив би їх зараз, але це байдуже. До побачення!

Підчас вечері Адріяна докучала чоловікові ще більше, як звичайно.

— Чому ти не краєш своєї салати! — кричала вона. — Ти пхаєш до губи цілі листки і хлипаєш... На бороді маєш сос... Дивитись на це не можу!

— Я-ж їм, як мо...

— Їж як порося! Коли сидимо в ресторані, мушу соромитись за тебе. Твоє брюхо росте як на дріжджах і починає вже скапувати оливою.

— Оливою! — крикнув Клементій. — Отже добре! Я більше цього не буду терпіти! Маю досить цього, розумієш? Я вже нераз перестерігав тебе, щоб ти не занадто рахувала на мою доброту. Хоч зверха я виглядаю спокійний, я в дійсности порывистий. Я забираюсь геть з цієї хати і більше про мене не почуєш. Бувай здорова! Де є моя валіза?

— У другій шафі на коридорі, на долішній полиці.

— Можеш собі робити жарти: кінець діло хвалить!

Сказавши це положив до своєї валізи щіточку до зубів, дві сорочки і трохи паперів, які стягнув із стола. Адріяна пішла за ним і помогла йому одягнутись у плащ.

— Забороняю тобі йти за мною.

Роковини Базару.

ВАРШАВСЬКІ УКРАЇНЦІ — ГЕРОЯМ БАЗАРУ.

(КТВ) В 15-ті роковини базарської трагедії, що жертвенною кров'ю 350-ох лицарів скріпила віру в непереможного духа української державности, відбулись у Варшаві врочисті парастаси і сходини.

В мин. неділю в год. 1. відправлено величавий жалібний парастас у православному соборі. Парастас, що відбувся заходами Українського Центрального Комітету, відправило по українськи 6 священників на чолі з о. мітратом Відибідою-Руденком, який сказав на початку високо патріотичне слово. Співав нац. хор ім. Лисенка. В парастасі взяли участь представники всіх верств українського місцевого громадянства. На богослуженні були присутні почесні чети з історичними прапорами б. б. Стрілецької Дивізії, 3. кінного полку і школи ім. Лесі Українки.

Увечорі відбулася в салі СУП-у в будинку міністерства рільництва академія, влаштована товариством „Українська Студентська Громада" з обширною рефератово-вокальною програмою. На академію прибуло кількасот українців. Від університету взяв участь куратор Т-ва проф. Ю. Кшижановський. Цікавою точкою академії була промова учасника II. зимового походу, полк. Ремболовича. Добра деклямація п. Поповичевої зробила помітне враження. Сольові виступи п. О. Бубелівни дещо слабші, як звичайно. Загальне признання здобув мішаний і мужеський хор „Громади", що під проводом безперечно талановитого молодого диригента п. Ізачя Ткачука помітно розвивається і кріпшає в репертуарі й формі. Відгомін академії, яка мала виразно протибольшевицький характер, відбився в польській пресі.

ПОКЛІН ГЕРОЯМ БАЗАРУ У СТАНИСЛАВОВІ.

В понеділок 23. ц. м. заходом філії „Союзу Українок" відбувся в салі „Нар. Торговлі" вечір, присвячений памяти героїв, розстріляних большевиками під Базаром. Святочний вечір відкрила п. Рубчакова короткими, та ядерними словами. Після того п. Солуківна відчитала добре обдуманий реферат, в якому подала історію Зимового Походу. Дальше хор „С. У." під дир. п. Бойківної відспівав „Заквітчали дівчатонька"... Найкращою точкою програми була деклямація п. Пиндусівної, що віддеклямувала вірш, присвячений героям Базару з глибоким відчуттям і зрозумінням. Закінчився вечір нац. гимном. До гарного й удатного вечора причинилась безперечно й декорація арт.-мал. М. Зорія, що представляла вітраж з вінети книжки про Базар: на чорному тлі червоний напис „Базар", з якого капають краплі крови. Публики багато, хоч не всі були, які на той вечір обовязково повинні були прийти. **Б. Л.**

В У. С. Т. „ПОДІЛЛЯ" У ТЕРНОПОЛІ.

Молодь згуртована в У. С. Т. „Поділля" у Тернополі віддала честь героям Базару одноміутовою мовчанкою і вислуханням відповідного реферату.

Авантури польських студентів не переводяться.

РІШУЧА ПОСТАВА МІНІСТРА ОСВІТИ.

Тому, що бльокади варшавського університету польські студенти ендеки не перервали навіть у середу 25. ц. м. ректор цього університету проф. Антоневич оголосив тогож дня в год. 2.45 комунікат зі зазивом, щоб окупанти покинули бльокаду до год. 6-ої вечором, бо у противежному випадку університет замкнуть, а винників притягнуть до відповідальности.

Одначе студенти-окупанти не лише не виконали приказу, але рішилися забарикадувати в університеті і ставити спротив поліції, якщо влада наказала би поліції усунути студентів силою.

ЗНОВУ ПРИПИНИЛИ ВИКЛАДИ У ВАРШАВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.

Вечором міністр освіти проф. Свентославський вислав письмо до ректора варшавського університету проф. Антоневича з наказом припинити тимчасово виклади на основі ст. 42. уст. 4. закону про академічні школи з 15. березня 1933. р. Безпосередньо після того ректор повідомив студентів, які окупували університет, що згідно з розпорядком міністра освіти, їх перестають уважати студентами цього університету.

ПОЛІЦІЯ СЛІЗНИМИ БОМБАМИ ЗДОБУВАЄ УНІВЕРСИТЕТ.

Коли в середу вечором на вулицях Варшави завмер всякий рух, поліція в год. 0.45 вночі окружила університет. В акції усування студентів взяло участь пять відділів поліції з пожежною сторожею. Тому, що входи до університету були забарикадовані, поліція дісталася на дах будинку в год. 2.45 вночі, звідтіля до авдиторії правного виділу, центру бльокади, де студенти привитали її градом каміння та окликами протесту. Одночасно студенти перетяли два гидранти, бо пожежна сторожа усувала водою перешкоди при вікнах. Поліція розігнала студентів слізними бомбами і дісталася до авлі. Студентів відвезли поліційними самоходами до слідчого уряду, перевівши в них особисту ревізію. Ранених студентів і легко затроєних газами відвезли каретки рятункового поготівля до шпиталю св. Роха. Уладження університету по бльокаді студентів знищене зовсім. Багато академічних організацій оголосило протест проти таких подій в університеті.

БЛЬОКАДА В ПОЗНАНІ І КРАКОВІ.

В середу около 1.000 студентів уладило віче в познанськім університеті. Віче було спокійне. Студенти обговорювали справу оплат, автономії високих шкіл. По вічу студенти пішли до ректора проф. Перетяткевича і вручили йому резолюції. Опісля частина студентів окупувала академічний дім, кажучи, що його не покине, доки влада не здійснить її домагань.

„Хвіля" пише, що ендецькі студенти відбули теж віче у краківському університеті і на знак солідарности зі студентами у Варшаві та у Вильні оголосили 24. год. бльокаду університету. Одночасно вивісили написи, що університет є для польських студентів і польських професорів. Тому сенат рішив припинити виклади на необмежений час.

Пресова конференція у Т-ві „Просвіта".

В середу 25. ц. м. відбулася у Т-ві „Просвіта" пресова конференція, на якій були заступлені представники 19-ох українських національних часописів у Львові без представників: радикального „Громадського Голосу" і „Нової Зорі", які ведуть проти Т-ва „Просвіта" нечувану кампанію. На нараді, яка тягнулася від год. 5-ої пополудні до год. 8.45 вечором, обговорили три референти **секр. М. Дужий, дир. С. Магаляс і ред. Глібовицький** інтенсивну діяльність централі Т-ва „Просвіта" і філій та низових читалень у цьому діловому році, вказали на перепони адміністраційної влади, яка не дозволила традиційної збірки на „Дар Просвіти" і на нечувану кампанію радикалів з ліва („Гром. Голос") та з права (ред. Назарук у „Новій Зорі"). Над виголошеними рефератами — головно над рефератом ред. Глібовицького — вивязалася оживлена дискусія, в якій забирали голос майже всі представники преси. Наради відкрив голова проф. д-р І. Брик, а проводив нарадами голова пропагандивної комісії ред. Глібовицький.

ЗМІСТОВА ПРАЦЯ „ПРОСВІТИ".

З реферату секретаря М. Дужого присутні довідалися, що в поверх 3.000 читалень „Просвіта" організує і виховує тепер поверх 300.000 членів, себто 13% українського населення у позашкільному віці. Одначе вплив цієї зорганізованої у „Просвіті" частини українського громадянства поширюється теж постепенно і на незорганізовану частину. Найкращим доказом є зріст членства, бо впродовж трьох останніх років (1933—1936) члени централі Т-ва „Просвіта" зросли пятикратно, а членство в читальнях подвоїлося. Подвоїлася теж кількість книжок у читальняних бібліотеках та їх почитність, а ріжні прилюдні вияви читальняної праці зростають кожного року майже на 25 відсотків. Сталося це тому, що „Просвіта" не лише охоплює організаційно як найширші простори, але змагає теж, щоб перевиховати своїх членів. Інтенсивну працю у справі перевиховання членів ілюструє праця 200 ріжних комісій, які уладили 754 фахово-освітніх курсів, з яких скористало 7.042 просвітних передовиків. Крім того у цілому краю відбулося 1.321 філіяльних і районових зїздів і нарад з представниками читалень, не згадуючи вже тисячів загальних зборів, нарад і люстрацій по читальнях. Цей підхід до справи відбився живим відгоміном у праці половини філій. Ще більший вклад у поглиблення праці своїх низових клітин робить Матірне Т-во „Просвіта" своїми виданнями, а саме відповідними до рівня і потреб своїх членів — місячними і чвертьрічними книжками, окремими фахово-освітніми книжечками та місячниками: „Життя і Знання" та „Просвіта". Наслідком такої інтенсивної праці по читальнях наростають нові форми праці: самоосвітні гуртки для ріжних ділянок знання, гуртки приятелів книжки, спеціяльні курси з наближенням до поняття народніх університетів. Словом, Т-во „Просвіта" у своїй змістовій діяльности пробивається крок за кроком до виконання свого найважнішого завдання, а саме до здійснення своєї суцільної системи позашкільної освіти.

І тому саме напередодні грудня — місяця „Просвіти", на порозі великого 70-літнього ювилею „Просвіти" наше громадянство мусить підпомогти морально і матеріяльно найбільше заслужене наше Т-во, тимбільше, що влада не дозволяє на традиційний „Дар Просвіти" покликуючись на те, що в цілій Польщі до лютого 1937 р. всякі прилюдні збірки заборонені.

Про інтенсивну працю польських читалень під омофором „Товариства Школи Людової" напишемо окремо (на основі реферату дир. С. Магаляса).

Ширіть наш часопис!

— Навіть і не гадаю — відповіла пані Укляж.

У тому самому часі, коли чоловік увесь схвильований і трохи перелякany своїм занадто ріжким тоном розсівся у фотелі в готелевій кімнатці, Адріяна приймала Віктора Плежа так само, як тиждень тому, з чемним усміхом і тою гостинністю, що клонить господиню до сну.

— Клементія нема? — спитав Плеж.

— Ні — відповіла — я сама. Мусите дотримати мені товариства.

— Що чувати?

— Нічого.

Клементій не передбачив у своїй програмі, що його дружина так буде прикидатись. Віктор, як на шпильках, пробував спонукати Адріяну до сповіди. Він завів з нею розмову на тему гармонійних і сварливих подруж, про те, яке то щастя жити з жінкою інтеліґентною та гарною і якто нераз чоловіки відчувають потребу вирватись на свободу. Розмова тяглась сяктак аж до пів до першої вночі. „А той певне тратить там уже ввесь терпець!" думав Плеж. Озвався телефон. Адріяна попрохала вибачення і вийшла до другої кімнати. Хтось кликав пана Плежа в імені його шурина у важній справі. Дарма що Клементій пробував приглушити свій голос хустинкою, Адріяна пізнала його і відповіла крізь ніс високим тоном:

— Тут говорить служниця. Пана Плежа вже нема. Він виїхав з панею до Італії.

Повісила слухальце і вся радісна вийшла до Плежа з пляшкою лікеру.

— Випєте чарочку?

— Дуже радо... Вибачте, пані... Так пізно до вас телефон? А Укляжа нема дома! Сподіваюсь, нічого поважного?

— Ні, нічого. Це була помилка.

— Но, добре... Я випив своє і можу йти. Чи ви не боїтесь лишитись самі? Чи я міг би вам чимось стати у пригоді? Не забувайте, що я ввесь до ваших послуг. Можете зі мною говорити як з товаришем.

— Добре, Плеж, скажу вам як товаришеві: я хочу спати і не буду вас затримувати.

Віктор скінчив свою місію. Попрощався, взяв авто і поїхав до готелю Ваніто. Там не застав уже Клементія, який за той час біг до хати, скажений і бурмотів: „Ах подла! Ах, підлий! Тому він так вагався! Вона без сотика, він обідранець! Здохнуть обоє з голоду! Я його зловлю на кінці світа!

Коли вбіг до хати шукав за традиційним листом на якомусь видному місці. Підніс валізку якби мав шаблю в руці і відчинив двері до спальні. Задубів із дива.

Адріяна у ліжку підпершись, свіжа та всміхнена, у нічній сорочці з коронками, спокійнісенько читала книжку. Це був такий контраст до холодної кімнати в готелі Ваніто, що вся лють Клементія якби щезла від параліжу: він не міг сказати ні слова. А його жіночка насолоджувалась кілька хвилин цим видовищем, відложила на бік книжку і сказала з іронією, де спочутливість таки переважала:

— Бідненький!

Перекл. а. о.

—o—

ФРАНЦІЯ ЗАНЕПОКОЄНА.

БЛЬОКАДА КАТАЛЬОНІЇ І ЗАБЕЗПЕКА СПОЛУКИ З ПІВНІЧНОЮ АФРИКОЮ.

ПАРИЖ, 26. 11. ПАТ. На вчорашньому засіданні ради міністрів виголосив мін. Дельбос експозе про міжнародне положення. Він підкреслив привязку співпрацю з В. Британією та обіцяв не нарушувати неатральности супроти Еспанії.

Щодо бльокади Барселюни, то франц. уряд рішений боронити інтересів краю, коліб вони були в небезпеці, зокремаж **коліб загрожено** сполуку **Франції з Північною Африкою.**

Помилування інж. Штіклінга та тенденція льондонського комітету неінтервенції зраджують деяке успокоєння у міжнародній ситуації.

На **німецько-японський** договір вплинули ідеольогічні мотиви, своєрідна ідея круціяти, яку Франція, подібно як і В. Британія, відкидують.

—o—

НЕВДАЛИЙ АТЕНТАТ НА МІН. ДАЛЯДІЄ І ГЕН. ГАМЕЛЕНА.

Паріські часописи подають поголоски, що на мін. нац. оборони Далядіє і на ген. Гамелена був приготований атентат.

Оба достойники виїхали до Гул Гавз на інспекційну подорож швайцарської прикордонної смуги. Перед виїздом зі стації Фулен машиніст завважив, що кілька сигналів не функціонують. Ствердили, що сигнали на доволі великім просторі були ушкоджені.

Нема сумніву, що був це акт саботажу. Влада веде слідство.

—o—

З відчитової салі.

Виклади Т-ва ім. П. Могили. В. СІМОВИЧ: „Становище української мови в сімї славянських народів". Саля „Бесіди", 25. XI.

Прелєгент знайомить спершу слухачів з кількома новими граматичними термінами, яких уживатиме в цьому викладі. Звертає теж увагу, що до наміченої теми можна підходити із двох становищ: історичного, показуючи поступневий розвиток поодиноких мов, або із становища сучасного, беручи за підставу їх теперішній стан. Перша метода важка тому, що до XIV. в. ми не маємо відповідного матеріялу, щоб створити собі образ, як виглядала наша жива мова. З писаних памяток можемо робити висновки про її вигляд тільки на підставі помилок, які робили земляки, переписуючи тексти загально принятої в книгах не нашої мови (староболгарської, що була тоді літературна) на наших землях.

Перші поділи славянських мов появились на початку XIX. в., коли і почались перші славянознавчі студії.

На Заході почали клясифікувати славянські мови на основі прикмет тих мов, при чому виявились відразу у поділах хиби, коли брати на увагу критерії, за якими їх ділити. Довго утримувався поділ Добровського на дві групи, але ж пізніше його витиснув поділ на три групи, який утримався здебільшого й досі. Прелєгент торкнувся коротесенько огляду граматичних українських студій на терені давнішої Росії і в Галичині і спинився основно над поділом на три групи, який у мовознавчі розсліди славянських мов уводить страшно багато плутанини. Зокрема обговорив недостачі т. з. молодограматичної та історичної лінгвістичної школи і праці конструктивістів (Шахматов). Обговоривши теорію повстання індоевропейських мов Шляйхера і Ганса Шміда, спинився на теорії про т. зв. праруську мову, подав історію цієї теорії від Потебні аж до виступу Ст. Смаль-Стоцького, який перший у своїх працях виявив їх безпідставність. Прелєгент підійшов до теорії т. зв. праруської мови з погляду фонольогії, і виказав безосновність цієї теорії на прикладах. У висновках заявився за виводом поодиноких славянських мов, і тимсамим і української, безпосередньо з праславянської, визначивши нашій посередне становище, згідно з географічним положенням українського народу (спільні ознаки з поляками, чехами, південними славянами, білорусами і москалями, що виявляються у цілій будові українсмької мови, а не у вирваних поодиноких явищах, як це робили молодограматики та конструктивісти).

Прелєгент ілюстрував свої виводи ріжними прикладами, з яких деякі виписував на таблиці. Увесь виклад був такий прозорий, що могли з нього користати і всі непідготовлені фільольогічно. Для живости викладу характеристичне було те, що деякі слухачі, які мали спочатку намір записувати собі важніші факти, згодом повідкладали олівці, заслухавшись у виклад.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітніх змагань.

НАПАД НА АВТО „ГРЕНГУАРУ".

ПАРИЖ, 26. 11. ПАТ. Сьогодні рано напало 5 невідомих справників на авто „Гренгуару" у хвилині, коли воно виїздило з накладом із друкарні. Справники стероризували револьверами прислугу, приневолили її висісти з авта і самі відїхали до міста. Щойно по 6 годинах знайшли авто над берегом Сени.

—o—

НОВИНКИ.

— **Єдиний український блаватний магазин** „Мануфактура" під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархани, фляпелі, оксамити, сукна. 2943 10—20

— **Китайський міністр цікавиться українським промислом.** Це виявилось підчас останньої його поїздки до Аргентини. Міністр Чу-Ма-Шо звернув у розмові увагу місцевого жіноцтва на надзвичайну якість порошку до намочування білля МІМІ та порошку до прання АТМО, що їх виробляє українська фабрика Мота. 3037

— **Білєти на вечір Народньої Ноші** можна замовляти в Крамниці Кооп. Українське Народне Мистецтво, вул. Костюшка ч. 1. 3109

— **Чеки Р. Ш.** Щоби вдоволити прихильників Рідної Школи, залучуємо до цього числа нашого часопису її почтові чеки. Сподіємося, що наші читачі ще 1. грудня ц. р. поспішать на почту надати цей чек, виповнений на якусь квоту. Цеж рік кінчиться, а відомо — кінець діло хвалить. Зрештою змарнувати чек Рідної Школи, не вживши його на властиву ціль, було би свідомим змарнуванням народнього гроша. Але таких випадків історія чейже не запише!

— **Облігації народової позички — на Рідну Школу.** На останній поклик Головної Управи Рідної Школи в українській пресі, щоб наші економічні, краєві і повітові централі, кооперативи, підприємства й поодинокі особи складали облігації народової позички Рідній Школі на оплату суспільних обезпек відгукнулася перша фабрика хемічних виробів фірми Г. Левицька і Спілка, відома у нас під популярною назвою фабрики пасти „Елєгант", і зложила в касі Головної Управи Рідної Школи облігації на загальну квоту 950 зол., інж. Всеволод Левицький на квоту 100 зол. — разом 1.050 зол. Цей високо громадянський вчинок жертводавців заслугує на велике признання й відповідчу оцінку нашої суспільности, яка повинна масово вживати вироби тієї фабрики. — Хто черговий?

— **Вечір народньої ноші** заповідається цього року вельми цікаво. Комітет запросив на цей вечір весільну групу з Космача, яка приїде в своїх мальовничих строях та виконає чотири гуцульські танки: „Голубка", „Гуцулка", „Миколичанка" й „Аркан" при звуках власної орхестри. Також чимало цікавих гуцульських строїв зголошено на показ строїв. Дальша частина програми присвячена народнім танкам Бойківщини у виконанні громадян з села Полянниці. Виведене це буде як сільські вечерниці, з прядінням та ломанням веретена. Старовинні цікаві строї Бойківщини доповнять цю частину вечора. Показ народніх строїв з інших сторін нашої Батьківщини, головно весільних вінків, дасть змогу побачити та ближче познайомитися нам з богацтвом і декораційним змислом нашого люду. Вечір цей буде напевно не менше цікавий від попередніх.

— **Виклад про Болгарію в Т-ві „Відродження".** В неділю 29. листопада в домівці Т-ва „Відродження" у Львові при вул. Чарнецького ч. 26, відбудеться виклад д-ра Миколи Василева (лікаря в Болгарії) п. н.: „Болгарія, країна винограду, вина, спорту та широко зорганізованого протиалькогольного руху". Початок в 17. год. На цей виклад українське громадянство та студентську молодь запрошує Головна Рада „Відродження".

— **„Варшавський Цирульник"** приїжджає до Львова у перших днях грудня із новою ревією Гемара і Туїма „Карієра Альфа Омеги". У трупі беруть участь Ярош, Димша, Зніч, Ольша, Рентген, Гурська та Брохвичівна.

— **Новий український часопис.** У Бродах вийшло з датою: листопад 1936. перше число місячника „Брідські Вісти", присвяченого суспільному життю Брідщини. Перше число зредаговане цікаво і подає багато вісток з життя наших установ у Бродах і повіті. Його повинно піддержати в першу чергу наше селянство та інтелігенція брідського повіту.

— **В Українськім Науковім Інституті в Берліні** відбудеться 27. ц. м. виклад проф. д-ра З. Кузелі на тему: Розвиток і стан української ексикографії. Початок год. 8. веч.

— **Почтова оплата за картки з побажаннями.** Почтова влада пригадує, що листівки, картки і друковані візитові білєти з побажаннями, поздоровленнями, подяками і т. п., висловлені найбільше в 5 словах, не вичисляючи підпису і дати, підлягають такій оплаті як друки, отже 5 сот. Ця знижкова оплата має значіння особливо в часі Різдвяних свят і Нового року.

— **Плямистий тиф у Снятинщині.** В громаді Тростянець пов. Снятин шириться пошесть плямистого тифу. Досі було кілька смертних випадків. 12 осіб перевезено до шпиталю у Снятині. На місце прибув санітарний відділ, що переводить по хатах дезинфекцію.

— **Як лічать у жидівському шпиталі?** Про лікарські практики, які панують в жидівському шпиталі у Львові, ходять віддавна дивні поголоски і видно не безосновні. На гінекольогічному відділі цього шпиталю померло в останньому часі сім жінок наслідком пологової гарячки. У звязку з тим до шпиталю прийшла воєвідська комісія і перевела доходження, наслідком яких прокуратура потягнула до відповідальности директора шпиталю і двох лікарів.

— **Посвячення польської каплиці на Поділлі.** У Блищанні пов. Заліщики відбулося 22. ц. м. посвячення каплиці, побудованої заходом комітету, зложеного з представників міста Заліщик і села Блищанка. Слід зазначити, що до жертводавців на будову цієї капліці належить теж міністер Косцялковський, що дав на це 1.000 зол.

— **Самовбивство у львівськім університеті.** Вчора трапився у голю львівського університету біля тютюневого кіоску трагічний випадок. Студент III. року права Антін Іваницький зі Стрия, який мешкав у Львові при вул. Калічій 7., перетяв собі бритвою жили на обох руках. Наслідком сильного упливу крови Іваницький негайно стратив притомність. Його перевезли до шпиталю. Причиною трагічної події була душевна депресія студента, який уже двічі здавав іспит на III. році правничого факультету і саме тепер перепав при поправці. Грозила йому втрата року, а що його рідни убога і ледви стягається на власне удержання, своїми життєвими невдачами Іваницький так перенявся, що наложив на себе руку.

— **Краєва хроніка.** На весіллі у Магдалини Палишнюк у Винятинцях пов. Заліщики прийшло до бійки, в якій пробито ножем на смерть Володимира Олексюка з Новосілки. — В Колодрібці заліщицького повіту Дмитро Матійчук убив з двома товаришами свого батька Івана. Всіх трьох арештовано. — В Кавську пов. Стрий арештовано Михайла Кутика з кількома товаришами під закидом стріляння до солтиса підчас засідання громадської ради. — На залізничому шляху Тернопіль—Збараж стверджено брак 17 шруб, що придержують шини до порогів на мості в Глубічку Малім. Показалося, що це зробили з легкодушности малі хлопці. — В Бучачі на передмісті Нагірянка посковзнулася і впала на землю учениця вселюдної школи, Анна Мержвяк. Коли прохожі її піднесли, вона була мертва. — Станиславівський суд засудив на 7 літ вязниці Яна Завадського, що напав на В. Костишина й забрав йому 45 зол. Завадський був уже 13 разів караний. — В паровому млині в Остапівцях пов. Коломия згинув 38-літній Іван Стефанчук, ударений млинарським колесом. — На дорозі між Глиняними і Балучином на двох купців напали невідомі грабіжники і відобрали їм 125 зол.

— **Жінка герштом злодіїв.** В Рогатинщині арештовано злодійську ватагу, зложену з Юрка Самійла, Миколи Кучинського і Михайлини Корчинської, що допустилися в останньому часі у Вишневі і сусідних селах кільканацять крадіжей і грабункових нападів. Показалося, що герштом шайки була Корчинська, яка організувала злодійські виправи й укривала своїх спільників.

— **Друкарський чортик** вкрався у вчорашню рецензію з 2-го концерту Фільгармонії. Пропущено в одному реченні два слова, так що воно вийшло зовсім незрозуміле. Має бути (пропущені слова підчеркаємо): „...Але чули ми їх скрізь стільки разів і в такому непорочному виконанні, що коли инколи мусимо бути присутні на боротьбі вальторніста з високим гас у „тріо" третьої частини „Еройки", або деревляної групи з їх шіснацятками (у другій темі Вагнерівської увертури), і коли в цій боротьбі у нас, на жаль, не все виходять **переможцями** пп. орхестранти — тоді мимоволі зідхаємо за чимсь новим, за іншими, або бодай рідко виконуваними творами у програмах!..." У цій самій рецензії пропущено при кінці підпис нашого постійного музичного рецензента: **ап.**

Для всіх необхідний

Календар „КРИНИЦЯ"

Ціна 1.50 зол. на рік 1937. Порто 30 сот

ПРЕБАГАТА, ІЛЮСТРОВАНА НАСТІЛЬНА ЕНЦИКЛЬОПЕДІЯ ЩОДЕННОЇ ІНФОРМАЦІЇ.

Крім частини статистичної, подає „Криниця" найновіший огляд промислу і торговлі. Для кожного звання — конечні правні поради.

Докладний образ цілорічного українського життя і всесвітніх політичних подій.

„КРИНИЦЯ" — ЦЕ VADEMECUM КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ У ВСІХ ДІЛЯНКАХ.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ЛЬВІВ-ЛЕВАНДІВКА.

27. XI. Отаман Пісня.
28. XI. Лев з Абісинії
29. XI. В-й.

Великий Театр:

Пятниця 27. листопада о год. 8. веч. Виступ індійської танечниці Ніоти Іліока.

Субота, 28. XI. год. 7.30 веч. „Кавареньна".

Неділя, 29. XI. год. 3.30 non. „Пігмаліон"; год. 7.30 веч. „Кавареньна".

Понеділок, 30. XI. год. 7.30 веч. Концерт Пилипа Прокопішина.

Вівторок, 1. XII. год. 7.30 веч. прем. „Ніч".

Середа, 2. XII. год. 8. веч. опера „Ріголетто".

Кіна.

ЛЬОЛЬО: „Каїн і Мабель" муз. ком.

АТЛЯНТИК: „Вірна ріка".

ВАНДА: „Кабінет воскових фігур" і „Кавієнте, місто кохання".

ГРАЖИНА: „Пан Гвардовський".

КАСІНО: „Останній погання" і пластична фільма.

КОПЕРНИК: „Під двома прапорами".

МАРУСЕНЬКА: „Під двома прапорами".

МЕТРО: „Бригада сміливих", „Нічні метелиці".

МРАЖ: „Епізод", „Вальс кохання".

МУЗА: „Рок-Марі".

ПАКС: Останні дні Помпеї".

ПАЛЯС: „Жайворонок" (на осн. Легара) з Мартою Егерт.

ПАН: „Чу-Чін-Чао" (Алі-Баба і 40 розбійників") з Анною Мей Вонг і Фрицем Кортнером.

РАЙ: „Мазур" із Полею Негрі.

СВІТ: „Володарка Любви".

СТИЛЕВЕ: „Малі герої" та ревія „Розкішний вальс".

ТОН: „Геройська бригада".

УТІХА: „Нові Тарзанові пригоди" та ревія.

ХІМЕРА: „Голос серця".

ФОТОПЛАСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Швеція".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 27. листопада 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Концерт для молоді, 17.25 Квінтет оп. S. E. Штайна, форт., секстет, 19.30 Концерт військ. орх., 20.30 Симф. концерт, 22.40 Оп. мелодії Бенацького, сол. і орх., **Прага** (470.2) 12.35 Сальон. музика, 17.10 Квартет Карела, 19.30 „Два апертюхи" ком. оп. Дворжака, 20.55 „При колодязі" оп. Блодека, **Париж** (1648) 14.15 Сп. реситаль, 16.00 Вок. концерт, 17.00 Камер. музика, 18.30, 21.00 Концерт. **Білгород** (437.3) 17.20 Скрипка, 17.50 Нар. музика, **Берлін** (356.7) 8.20 Музика, 14.15 Легка музика, 18.00 Концерт. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Дитячі пісні, 17.30 Композиторський концерт Вальт. Німана, 21.10 „Георг дер Герехте" ком. Германа. **Мінхен** (405.4) 16.50 Концерт селістів, 18.00 Популярна музика, 19.00 Концерт соліста, 20.10 Концерт, **Будапешт** (549.5) 12.05 Сніч. реситаль, 17.00 Форт. реситаль, 19.00 Опера, 22.30 Цис. музика, 17.15 Танк. музика, 20.40 „Ля Рендіне" оп. Пуччіні, **Рим** (420.8) 16.00 Концерт із вокал. оп. Сосіні, 20.40 Орх. концерт, 22.10 Орг. реситаль.

Субота, 28. листопада 1936.

Відень (506.8) 19.15 „Орлов" оп. Граніхштедтена, 22.30 Форт. реситаль, **Прага** (470.2) 18.00 XYZ" вид. на осн. Кларбенда з муз., **Париж** (1648) 10.30 Концерт, 14.15 Сп. реситаль, 17.00 Легка музика, 21.00 Концерт вок. квартету, 21.55 „Антар" героїчна пазка з муз. (фраги.), **Білгород** (437.3) 13.15, 21.30 Нар. пісні, 17.20 Сп. реситаль, 18.20 Форт. реситаль, 19.50 Оп. мельодії, **Берлін** (356.7) 8.20 Музика, 12.00 Весенній розр. концерт, 19.00 Твори Бавснера, форт., скр., віольонч., 20.10 Концерт військ. орх., 21.00 Барвна вигадка мельодій, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. танки й пісні, Гергзрд баритон. **Мінхен** (405.4) 14.45 Концерт орх., 18.00 Розр. концерт, 20.10 Великий веселий вечір, **Будапешт** (549.5) 12.05, 17.30 Сальон музика, 13.40 Вок. концерт, 19.00 Давні нар. пісні, 20.35 Концерт оп. орх., **Мілано** (368.6) 11.30 Легка музика, 17.15 Танк. музика, **Рим** (420.8) 12.40 Розр. концерт, 21.20 „Лукія з Ламермуру" оп. Доніцетія.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 27. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для старших дітей: „Крутись, крутись, веретено", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Оркестра, 12.40 „Андрійки на селі", 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські бікучі вістки, 15.35 Молодь перед мікрофоном: Хор, конферансієрка, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Трохи естетизму, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорами, 16.30 Концерт орх., 17.00 Фейл.: Із мандрівки по Еспанії, 17.15 Пісні у вик. Мавр. Лисовського в супр. форт., 17.30 Форт. твори Фел. Мендельзона-Бартольді, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.16 Спортові вістки, 18.20 Вражіння з Туреччини, 18.30 Тенор і його пісні, гр. пл., 18.40 Загальна скринька, 18.50 Дарованка, правн.-суспільний фейлетон, 19.00 Голубині душі, дільот аматорів голубів, 19.20 Авд.: З піснею по краю, 19.45 Оперовий фрагмент, 20.00 Музична гутірка, 20.15 Симф. концерт у вик. симф. орх., скрипка; у перерві ок. год. 21.00 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.20 „Не так скоро, пане Дротик" скеч, 22.45 До танку, гр. пл.; у перерві о год. 22.55 Останні вістки.

Субота, 28. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Співайме пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт симф. орх., 12.40 Хлібороб'ська скринька, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Театр Уяви для дітей: „Про те, як засунув час", з музикою, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Ревія реклямового концерту, 15.45 Наша програма, 15.50 Молоді пера: Мавр. Шанглев (поезії), 16.00 Легка французька пісонька, гр. пл., 16.15 Концерт орх., 17.00 Концерт соліста в: форт., співи, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Весела пісонька, гр. пл., 18.35 Авд. присвячена Ст. Грабінському, промова, літер. фрагмент, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 У вечір св. Андрея, 20.30 Оркестра, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Камер. концерт, віольонч., форт., 21.30 Сальон. орх., 22.00 „Весела Сиґена" Мар. Гемара й ін., 22.30 Танкова музика з гр. пл.; у перерві о год. 22.25 Останні вістки.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продаж: Белъги бельг. 89.98—89.55, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долярн канадійські 5.31 — 5.28, Фльор. гол. 288.55 — 286.85, Франки фр. 24.78 — 24.64, Франки швайцарські 122.35—121.55, Фунти англ. 26.05—25.89, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.70—17.30, Кор. нам. 116.39—115.55, Кор. норв. 130.93 — 129.95, Кор. шв. 134.38 — 133.40, Ліри італ. 25.20—24.60, Марки фінл. 11.50—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95.50—94.50 Марки нім. срібні 122—115.

Акцій.

Баня Польський, 110.00, Цукор 30.00, Лільпоп 14.50, Норблін 59, Островець 29, Старахович 35.50, 5.05.

Паперів.

3 інвест. 1. ем. 66.50, 2 ем. 65.50, серії 80, 5 конв 51.15, 6 доп. 68, 4 прем. дол. 47.35, 47.45, 7 стаб. 471.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—53, 4 прц. Л. З. Бк Г. 41—43, 4 прц. ТКЗ. 41—43, 4 і пів прц. ТКЗ. 45—47, 4 і пів прц. БГК. 60—65, 4 прц. БГК. 60—65, 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 43—46.

Долярівка 47.50—48.50, 3 інвест. 1. ем 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65—67.

Збіжжя.

Львів, 25. XI.

За 100 кг. дьоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	23.75—24.00
Пшениця забор. червона	23.25—23.50
Пшениця одн. біла	23.50—23.75
Пшениця заб.	23.00—23.25
Ячмінь одн.	20.50—20.75
Ячмінь на мливо	19.75—20.00
Ячмінь паст.	19.00—19.25
Овес шт. І. незадощений	15.05—15.75
Овес шт. І. А легко задощ.	15.00—15.25
Овес шт. ІІ. незадощений	15.00—15.25
Овес шт. ІІ. А легко задощ.	14.25—14.50
Гречка на мливо	22.50—23.00
Гречка паст.	16.00—16.50
Мука пшенична ст. гат. І в.	40.00—40.50
Мука пшен. ст. гат. І А	39.00—39.00
" " гат. І Б	38.50—39.00
" " гат. І Ц	37.00—37.50
" " гат. І Д	35.00—35.50
" " гат. ІІ А	34.50—35.00
" " гат. ІІ Б	34.00—34.50
" " гат. ІІ Ц	33.75—34.25
" " гат. ІІ Д	32.50—33.00
" " гат. ІІ Е	30.50—31.00
" " гат. ІІ Ф	29.00—29.50
" " гат. ІІ І	26.50—27.00
" " гат. ІІІ А	19.75—20.25
" " гат. ІІІ Б	18.25—18.75
Мука пшенична паст.	15.75—16.25
Мука пшенич. разова до 95%	26.00—26.50
Мука житня витяг 0 50%	28.25—28.75
Мука житня гат. І. 0-50%	27.50—27.75
Мука житня гат. І. 0 65%	25.25—25.75
Мука житня гат ІІ. 50-65%	18.75—19.25
Мука житня разова 0 95%	19.50—20.00
Мука житня посеред 65%	15.75—16.25

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 26. ц. м.

Ціни за 100 кг. дюзом, дьоко вагонстація заладонання:

	дьоко ст. заладов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	21.25—22.75
Жито збір. 694 гр/л. 3%	16.50—16.50
Ячмінь пшн. 621 гр/л. 4%	17.75—17.80
Овес легко задощ. 444	13.25—13.50
Овес не задощ. 456	13.75—14.00
Гречка 10%	19.00—19.25
Кукурудза жовта	14.75—15.00
Кукурудза червона	16.00—16.25
Конюш. сіма	31.25—31.50
Соняшникове сіма	31.75—32.00
Насіння 95%	40.00—41.00
Фасоля корона руч. в з м. 42	51.00—52.00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	41.00—42.00
Фасоля шпальц. руч. виб. з м.	39.00—40.00
Фасоля мальц. спец. ручно вибир. з міш.	42.00—45.00
Фасоля краса рафована	24.00—26.00
Фасоля цукр. ручно виб.	30.00—31.00
Конюшина чернона	100—105
Конюшина відьна від канянки	115—120
Конюшина відьна від канянки 96 проц. чистоти	120—125

Жито подорожіло на 25 сот., ціни інших продуктів незмінені. Тенденція слаба.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 26. листопада п. р. кооперативам платив за: дьоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.80 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з боч. опакуванням	2.85 "
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає вачет	2.85 "
1 л. молока	0.19 "
1 к. яець	4.70—4.80 "

Тенденція на масло, молоко та яйця спадна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 26. XI. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці дьоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Бічченського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., повногруді, зовсім товсті	1.10 зол.
Індики І. кл., повногруді, зовсім товсті	1.00 "
Курята І. кл. біло й жовтонінки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	0.90 "
Курки І. кл., товсті, без остріг, без напиняку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 "
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.85 "

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

—o—

ОПОВІСТКИ.

Фірмі О. Левицька і Сна складає Старшина Кружка Р. Ш. ім. Ганни Барвінок щиру подяку за щедру жертву в висоті 250 зол. на допомогу школі. Ця фірма знана своєю жертвенністю зрозуміла становище львівських шкіл Р. Ш., перша поспішила з визначною допомогою по важко загрожених установі. — Старшина Кружка. 3130

КУПНО - ПРОДАЖА

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найзагальніших за безцінь — Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 —?

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у кам'яниці Енгерса. 2938 30.60

ДЛЯ ПАНІ, ПАНА І ВАШОЇ ДИТИНИ поручаємо зелике знамените зимове біллля справді по дешевих цінах. Фабрика Біллля „АСТРА, Львів, СИКСТУСЬКА 2. 2912

РІЖНІ

ЧИ ВАШ годинник ходить добре? Якщо ні, дайте направити до ІВАНА ЗЕЛЬТЕНРАЙХА, Львів, Марійська пл. 5. Прецизійно, солідно, дешево. З провінції присилайте почтою. 3032 7-10

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на найновіші бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25. 3129 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

ДІЛОВА КОМІСІЯ ДЛЯ ВШАНУВАННЯ 10-ЛІТТЯ СМЕРТИ БЛ. ПАМ. ГОЛОВНОГО ОТАМАНА ВІЙСЬК УНР. СИМОНА ПЕТЛЮРИ

цим оголошує, що:

1. День 31. грудня 1936 року вважається останнім терміном для прийняття на конкурс поетичних творів, що могли би бути призвані, як бойова пісня еміграції.

2. День 1. травня 1937 року вважається останнім терміном для прийняття на конкурс літературного твору, присвяченого змальованню ролі Головного Отамана С. ПЕТЛЮРИ у визвольній боротьбі України в 1917-20 рр.

3. 15. VI. 1936 року відбулось засідання конкурсової Комісії для оцінки надісланих мистецьких проектів жалібного маршу, і на цьому засіданні ухвалено видати нагороду (100 зол.) композиторові Н. Нижанківському за укладений ним жалібний марш. 3107

Адреса Дільової Комісії: Варшава, Маримонцка 1—с. пом. 6.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 269 (14.518). Львів, субота 28. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. ощадн. 504·060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Проти СССР чи лише проти Комінтерну?

Справжній характер німецько-японського дого вору.

РИМ, 27. 11. ПАТ. Дипльоматичний редактор агенції Стефані полемізує з часописами, що добачують у німецько-японському договорі агресивний характер. На ділі у договорі нема ніяких військових постанов. Він не є звернений проти СССР, проти їхнього внутрішнього устрою, лише проти діяльности Комінтерну поза межами СССР. Комуністична небезпека має міжнародній характер, тому не вистачає проти нього сама внутрішня оборона.

ДАЛЬШЕ АНҐЛЬО-ІТАЛІЙСЬКЕ ЗБЛИЖЕННЯ.

РИМ, 27. 11. ПАТ. Як подає „Джюрнале д' Італія", лондонські політичні кола приписують чимале значіння недавній розмові амб. Ґрандія з мін. Іденом. Вони передбачують, що це дуже важний етап на шляху до т. з. джентельменського порозуміння на Середземному Морі між обома державами.

Національні літаки збомбардували картахенську пристань.

САЛЯМАНКА, 27. 11. ПАТ. Сильна нац. ескадра збомбардувала вчора воєнну пристань в Картаґені. Бомби впали на торговельний корабель, навантажений муніцією і ушкодили пристань та артилерійські становища. Не зважаючи на сильний вогонь протилетунських гармат, всі літаки вернулися неушкоджені до своєї бази.

ТЕНЕРІФА, 27. 11. ПАТ. Підчас бомбардування морської бази червоних у Картаґені нац., літаки сильно ушкодили портовий арсенал і кілька кораблів. Деякі кораблі відплили, та нац. літаки їх переслідували.

УКРІПЛЮЮТЬ АЛІКАНТЕ.

САЛЯМАНКА, 27. 11. ПАТ. Червоні бояться, щоб нац. фльота не збомбардувлаа пристані в Саляманці або не зробила там десанту, тому совітські інжиніри ведуть там фортифікаційні праці на велику скалю.

НОРВЕҐІЯ ПРОТЕСТУЄ.

ОСЛЬО, 27. 11. ПАТ. Норвеський уряд запротестував перед урядом з Бургос, якого воєнні кораблі 15. ц. м. затримали норвеський корабель, що віз бульбу до Валенсії, спровадили його до Віґа і там сконфіскували ввесь вантаж.

ЗНОВУ ЗАТРИМАЛИ СОВІТСЬКИЙ ПАРОПЛАВ.

ҐІБРАЛЬТАР, 27. 11. ПАТ. Передвчора нац. корабель затримав совітський пароплав „Чубер" і після ревізії пустив у дальшу дорогу. Вчора з огляду на бурю нац. кораблі не берегли Ґібральтарського проливу.

НОВИЙ ШАРЖЕ Д' АФЕР УРЯДУ З БУРГОСУ В РИМІ.

РИМ, 27. 11. ПАТ. Уряд з Бургосу іменував своїм новим шарже д' афер дипльомата Гарсію Конде, що ві 1923—30 рр. був першим секретарем есп. амбасади при Квіриналі. Адм. Магаз, що від серпня ц. р. був у Римі з неофіційною дипльоматичною місією, а з хвилиною визнання уряду ґен. Франка став його шарже д'афер, правдоподібно залишиться в Римі як морський атташе.

Національні війська хотять окружити Мадрид?

ЛІССАБОНА, 27. 11. ПАТ. Як подає „Діаріо де Лісбоа", нац. командування рішило змінити плян наступу на Мадрид. Нац. війська покинули би висунені становища в Мадриді, зате відтялиб звідусіль сполуку з Мадридом, починаючи від шляху до Валенсії.

НА ВУЛИЦЯХ МАДРИДУ.

ТАЛЯВЕРА, 27. 11. Авас. Найбільшою операцією вчорашнього дня був нац. наступ на півночі, в околиці Куатро Камінос. Нац. колюна дійшла до площі Торо на шляху до Стерра і заняла дооколичні доми. Артилерія знищила батерії червоних за Національною Палатою і дальше бомбардує дільницю Аргелез.

Червоні міліціонери дальше зголошуються до нац. військ. Вони оповідають, що ґен. Клебера заступив якийсь інший совітський генерал.

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

САЛЯМАНКА, 27. 11. ПАТ. На біскайському й астурійському фронті нічого нового; під Сантандером нац. війська відбили ворожий наступ. На відтинку Самосієрри нац. війська посунулися дещо вперед. На відтинку Сіґенци нац. війська відбили ворожі протинаступи та здобуті вчора становища біля Альмадренес. Під Мадридом спокійно.

Паста до зубів АЛЬОЕ

в чисто цинових тубках

найкраще зберігає здоровля зубів.

3095 4—10

Червоні з 2.000 скорострілів обсадили всі стратеґічні точки столиці. Нац. війська в університетській дільниці відтяті. Не зважаючи на недостачу харчів і води вони завзято боронияться під постійним вогнем.

Національні війська покинули Більбао.

Червоні відступають.

ЛЬОНДОН, 27. 11. ПАТ. Як подає „Дейлі Телеґраф", нац. війська покинули Більбао. Червоні відступають.

Бої британської армії з індійськими племенами.

17 англійців убитих, 67 раненых.

ЛЬОНДОН, 27. 11. ПАТ. В Індії дійшло до кровавих сутичок. Влада видала офіційний комунікат такого змісту: Факір Іпі, що мешкав у долині Тохі, він від деякого часу протидержавну пропаганду під покришкою релігійної. Загрожений арештуванням він утік до долини Кайзера, щоби серед тамошнього населення дальше вести протибританійську діяльність. Вождь місцевого племени відмовився видати факіра, тому уряд Індії вислав туди 25. ц. м. два військові відділи з Міраллі і Дамділь, щоб тою демонстрацією мирно припинити протидержавну діяльність. У долині Кайзера племена Горі, Кель і Вазір окружили брит. війська, дійшло до бою, у якому 4-ох брит. старшин і 15-ох вояків полягло, 2-ох старшин і 65-ох вояків ранено. Нині оба відділи получаться в Біке Каткаї.

Церковне майно (внутрішне уряджения церкви, ризи, білля, свічники) віддане в опіку й завідування Всч. оо. парохів повинно бути безумовно обезпечене від крадежі — влому і від огню в

ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20.

За збольшевичення всіх соціялістичних організацій.

НОВА НЕБЕЗПЕЧНА ТАКТИКА КОМУНІСТІВ У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

(Від власного кореспондента.)

Прага, листопад 1936.

(Я) Коли минулого року комуністичні посли до чехословацького парляменту голосували за буджетом міністерства соціяльної опіки і закордонних справ і потім ще запропонували свої голоси також при виборах президента республики, то не лише ліва, але й католицька преса з вдоволенням підкреслювала, що чехословацькі комуністи зрозуміли — мовляв — інтенції Москви і супроти запризненої з нею держави станули на позитивному становищі. У деякої частини тої преси зроджувалися навіть сподівання, що комуністи **стануть державотворчою партією.** Тому неприємним розчаруванням для тої преси було коли провідник чехосл. комуністів Ґотвальд по своїм повороті з Москви таку політику чехосл. комуністів назвав непотрібним опортунізмом. Тоді та преса стала переконувати чехосл. комуністів, що вони не розуміють інтенцій Москви, яка з моментом, коли увійшла в концерт европейської політики як „визначний мировий чинник", покинула, мовляв, дотеперішню політику Комінтерну і вирекласа ідей та плянів світової революції. Дуже переконливим аргументом для тої преси був т. зв. „людовий фронт" у Франції. Колиж опісля в московському процесі розстріляли Зіновєва і тов., то та преса в один тон писала, що це вже остаточний і наївний доказ на те, що Сталін покинув політику Комінтерну як знаряддя закордонної політики Совітів.

Але вся та короткозора писанина мало переконувала чехосл. комуністів. І зовсім зрозуміло. Вонижж найліпше розуміли цілу комеку тої наївної віри чехосл. преси **і для них рішальні були тільки постанови VII. зїзду Комінтерну і приказ Москви.** Вони добре знали, чого, на жаль, не розуміли ті, що так писали, що комуністичні секції в цілому світі зміняють лише свою тактику так, як цього вимагають кожночасні потреби Комінтерну та, що провідна ідея й остаточна мета комунізму лишилась незмінена. Вони памятали, що світовому комунізмові сказав на VII. зїзді Комінтерну Димітров: „Є мудрагелі, які будуть у нашій новій тактиці (він говорив про т. зв. „людові фронти" і співпрацю з соціялістичними й іншими партіями — прим. Ред.) добачувати відхил від рівної лінії большевизму. Хай собі так думають ті політичні курята! Ми того всього потребуємо, щоб сцілити робітничі маси **в одну мільонову революційну армію,** яка буде спосібна сповнити свою історичну місію".

І прийшов знову відповідний приказ з Москви — відповідно до нових потреб Комінтерну — і чехосл. комуністи знову зміняють свою тактику. Постанова про таку зміну відбулася на недавньому засіданні центрального комітету чехосл. комуністичної партії, на якому з головним рефератом виступив сам Ґотвальд. Він доказував, що СССР потребує ще яких 4—5 років цілковитого миру, заки досягне свого цілковитого озброєння.

Евстахій Думин, ЛЬВІВ, Коперника 23. повідомляє, що крім мужеського білля, светерів, камашок, рукавиць і т. п. галянтерії

запровадив **жіночий відділ,** в якому поручає **ТЕПЛЕ БІЛЛЯ, ПАНЧОХИ, РУКАВИЧКИ І ШАЛИКИ.**

269. 9—10

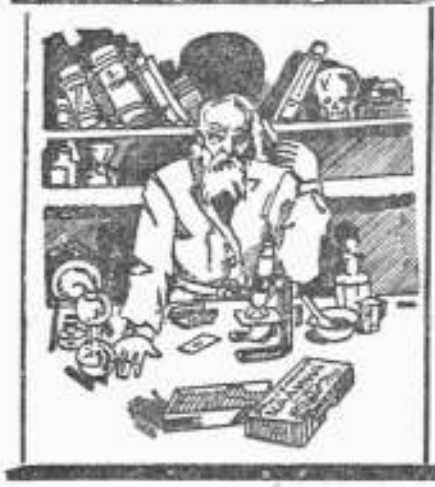
З закордонно-політичних мотивів Готвальд дораджував чехосл. комуністам **знову змінити тактику** і стануги назовні на позитивному становищі у відношенні до справи оборони чехословацької держави. Бо доки чехосл. комуністична партія — казав Г. — своєю новою тактикою не зискає повного довіря широких мас населення, так довго не буде всилі розвинути всіх своїх революційних сил і витворити умовини для диктатури пролетаріяту. Нікого з комуністів не сміють лякати опортуністичні методи, які ведуть все одно до революційної мети. Чехосл. комуністи мусять відтепер держатися таких метод і витворити таку ситуацію, щоб ніхто не міг їх назвати зрадниками чи ворогами держави; навпаки, вони мусять всіх своїх противників називати зрадниками і ворогами Чехословаччини.

Треба ствердити, що це вже чехосл. комуністам починає вдаватися, бо деяка частина лівої чехосл. преси вважає гострі виступи проти комуністів аграрної преси водою на млин гітлерівського антибольшевизму, отже клясифікує їх за рецептою нової комуністичної тактики.

В останньому часі чехосл. комуністи вхопилися ще одної методи, на яку особливо звернули увагу празькі „Народні Лісти". Вони розвинули дуже енергійну **акцію в напрямі опанування різного роду соціялістичних організацій** того ступня, щоб самі члени тих організацій напирали на своїх провідників до зорганізування т. зв. „людового фронту". „Народні Лісти" подають, що комуністичні функціонарі дістали приказ у днях 15., 22. та 29. листопада ц. р. відвідати соціялістичні робітничі організації в цілій державі та постарагися переконати їхніх членів про потребу конечність утворити спільний з комуністами фронт. Мета такої акції — пишуть далі „Н. Л." — ясна: **комуністам ідe про те, щоби збольшевизувати соціялістичні організації.** Перед провідниками цих організацій ставлять ділему: або погодитись на співпрацю з комуністами, себто піддатись комуністичному диктатові, або безрадно приглядатися, як большевицька пропаганда буде розїдати і нищити соціялістичні організації.

Чи і який успіх буде мати ця нова тактика комуністів у Чехословаччині, покаже найближче майбутнє. Все це буде залежати від того, наскільки сильно совітофільська психоза опанувала вже поодинокі соціялістичні організації.

—o—

ХЕМІЧНА АНАЛІЗА ВИКАЗУЄ, ЩО

ПАПЕРЦІ і ТУТКИ (ПОВНОВАТКИ)

„КАЛИНА"

є найліпші і найздоровіші!

Освітні питання, які трівожать не лише педагогічний світ.

II.

ПЕДАГОГІЧНІ І ФАХОВІ ЛІЦЕЇ.

Як відомо, польська шкільна реформа з 1932. р. зліквідувала зовсім колишні вчительські семінарії. Вишкіл учителів вселюдних шкіл має від шк. р. 1937-38. відбуватися в трирічних педагогічних ліцеях і дворічних педагогіях. Програма педаг. ліцею опирається на 4-річній гімназії нового типу, програма педагогії на загальноосвітньому ліцею. На Раді довідалися, що міністерство плянує відкрити від 1. вересня 1937. р. 46 педаг. ліцеїв (у львівській Кураторії 7) і 11 педагогій (до 2 х уже істнуючих має прийти 9 нових), в тому одну у Львові. Про майбутню структуру цих шкіл не сказано нічого ближчого. Чули ми лише, що педагог. ліцеї засадничо будуть мати рівнорядні відділи. Чи ці відділи повстануть лише при збільшеній фреквенції, чи так кож заступлять вони жіночі ліцеї, чи врешті на національно неоднородних територіях стануть сурогатом самостійних меншинових ліцеїв — не знати. Невідомо теж чи можна буде творити приватні пед. ліцеї і педагогії. Коли я в тому напрямі хотів щось ближчого довідатися, почув я, що ці справи ще невирішені. На кожний випадок мусимо нашу молодь спрямовувати до цих шкіл, бо впродовж трьох років (поки вийдуть перші випуски абсольвентів педаг. ліцеїв) не буде ніякого поважнішого приросту учительських кандидатів і безробіття цього інтелігентського відтинка буде зовсім зліквідоване. Таким робом цей ринок праці буде мати в недалекому майбутньому дуже великий попит, не згадуючи про його незвичайну вагу для наших національних інтересів.

Підчас дискусії висунули представники польського вчительства домагання конкретної вищої освіти для учителів вселюдних шкіл. Їх аргументи були дуже добре підібрані, але ледви, чи міністерство піде в найближчій будучности на цю досить коштовну концепцію. Отже таки треба прийняти, що з 1. IX. 1937. повстануть і педаг. ліцеї і педагогії.

Директор департаменту фахових шкіл заповів, що зі шк. роком 1937-38 буде відкритих 16 нових ліцеїв фахових таких типів: загальномеханічних, летунських, залізничих, електричних, телеграфічних і радіотехнічних, будівельних, мірничих, огородничих, сільських господинь, жіночого суспільного господарства, купецьких, купецько-адміністраційних, дорогових, меліораційних, далі ріжного роду шкіл середнього типу і фахово-доповняючих шкіл для челядників. Як незвичайно важні є ці всі школи виходить з ось якої статистики: на 643.000 молоді, що покидає вселюдну школу, лише 6.4 прц. переходить до середніх загально освітніх шкіл, 3.3 прц. до шкіл фахових, а 4.5 прц. до фахово-доповняючих. Отже около 86 прц. тієї молоді це невикористаний резервуар для середнього, та головно, фахового шкільництва.

Не треба додавати, що збільшити доплив молоді до середньої, головно фахової, освіти це незвичайно важна справа теж і для нас.

ІНШІ ПИТАННЯ.

З інших питань порушених на Раді, цікаве, особливо для нашої безробітної молоді, те, що Міністерство Освіти хоче побільшити число етатів учителів вселюдних шкіл на 12.000 за найближчі три роки, себто на 4.000 етатів річно. Коли додати до того, що річно відпадає приблизно 1.600 учительських посад через смерть, перехід на емеритуру і т. п., то треба надіятися, що вчительське безробіття буде справді в найближчому часі зліквідоване.

Загрозливий стан, у якому опинилось все людне шкільництво та який відчуває теж і українське громадянство, виходить з таких цифр: сьогодні є в Польщі приблизно міліон дітей поза школою, себто не дістає зовсім науки, а в нар. шкільництві недостає около 30.000 етатів і 45.000 лекційних саль! Щоб цю прогалину заповнити сам буджет громад мусів би бути в найближчому часі обтяжений на суму 500 міліонів золотих!

Дуже важну і цікаву справу порушив мін. Свентославський. Це виловлювання з народньої гущі талановитих одиниць. Тут відома ініціятива премієра Складковського: стипендії із громадських буджетів для здібнішої селянської молоді. Крім цього, з почину Міністерства Освіти, предложено університетам около 600 прізвищ учнів середніх шкіл, якнайздібніших. Здебільша сподівання щодо них оправдались і університети підтвердили цей цікавий добір. Якою незвичайно важною для нас є опіка над здібною селянською молодю, теж зайве додавати.

Кілька цікавих цифр подав представник міністерства суспільної опіки. Він домагався у фахових школах викладів про особисту безпеку. Доказував тим, що відшкодування за нещасливі випадки і т. п. коштують державу річно 250,000.000 золотих. Також подав він, що у суспільних обезпечальних працює 15.000 людей, у тому лише 19% з вищою освітою.

Деякі промовці виступили дуже різко проти вступних іспитів на університети, вказуючи, що це понижує престіж середньої школи. Один піддав цікаву думку, щоб у загально-освітніх гімназіях можна було вести дві найстарші кляси народньої школи. Це було би перекреслення шкільної реформи на відтинку народня школа — гімназія. Здається і тут життя домагається, щоб відступити від доктрини. Адже загально признана річ, що перехід двох найнижчих кляс гімназій до народнього шкільництва зовсім не оправдався. Він погіршив науковий рівень гімназії і збільшив катастрофальний стан переповнення у вселюдному шкільництві. Чи і тут поробить влада якісь корективи, це покаже найближча будучність.

Ось найважніші питання, які дискутовано на Державній Раді Прилюдної Освіти дня 24. ц. м. Як бачимо, це питання, які справді трівожать не лише педагогічний світ. Українські освітні кола повинні багато з них зробити предметом своєї ініціятиви. Ніде правди діти: на освітньому відтинку ми занадто у дефензиві і за мало використовуємо можливости праці.

В. Кузьмович.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

У французькій палаті послів пос. Лекате вніс проект закону такого змісту: На випадок мобілізації всіх чужинців — за виїмком громадян союзних держав — нижче 50-ох літ життя до двох діб слід видалити з Франції, або, якщо це неможливе, інтернувати у концентраційних таборах.

У Парагваю мабуть вибух перевороту. Получення з Асунсіоном перерване, всі вістки цензурують.

Люксембурське радіо здементувало заяву Дегреля, що він дістане доступ до люксембурського мікрофону. Як пригадуємо собі, таку саму заяву зложила римська радіостація.

Бельгійський премієр Ван Зеланд виїздить до Льондону, щоб дістати знижку брит. мит для бельг. товарів.

Норвеський міністер закорд. справ Кот відповів німецькому послові, що його уряд не відповідає за комітет Нобля, який дав мирову нагороду фон Осецкому.

Італійська королівська пара зревізитує адмірала Гортія у травні 1937 р.

У французькому міністерстві летунства мають утворити окремий виділ летунських зброєнь, що заосмотрюватиме повітряні сили в апарати і воєнний виряд.

В італійській морській ревії в Неаполі взяло участь 125 воєнних морських одиниць з 20.000 моряків. 21 гарматніх вистрілів повитало італійського короля та мадярського регента.

Французький контрторпедовець „Вольта" спустили на воду в Нант. Він має 8 138-мм. гармат, 4 зенітні — 47-мм. і 3 торпедові рури; його сила машин — 90.000 км.

Естонський шеф ген. штабу вернувся з 10-денної поїздки до Німеччини.

Альбанський уряд визнав уряд ген. Франка, поступаючи згідно зі своєю постійною протикомуністичною політикою.

Італійський уряд буцімто загрозив англійському і французькому, що виступить з Ліга Націй, якщо на засідання 7. грудня, де мають обговорювати реформу Ліги, допустять абісинського представника.

Еспанський національний уряд визначив у барсельонській пристані смугу безпеки для британських кораблів.

Памятайте при кожній нагоді, що за долю інвалідів відповідає той, хто послав їх до боротьби — Українська Нація! Обовязком цілої Нації:

Інвалідів відповідно забезпечити.

„Правда про українців, русинів і поляків греко=католицького віроісповідан ня".

ПРО ЩО МАЯЧИТЬ ПОЛЬСЬКИЙ ПУБЛІЦИСТ.

Покликуючись на статистику населення з 1931. р., нараховує п. Т. Опйола в „І. К. Ц." ч. 330. з 27. ц. м., що на терені львівського воєвід ства поляки римо-католики творять 46,3 прц. на" селення, в тернопільському воєвідстві 36,4 прц. і в станиславівському 16,4 прц. населення.

Щодо греко-католицького населення, то п. Опйола робить не то тенденційні, а просто дивовижні висновки, покликуючись знову на вислід останнього перепису населення, що його недавно проголосив Головний Статистичний Уряд. А саме п. Опйола пише, що це населення не є одностай" не. Загальне число греко-католиків (з невеличкою домішкою 4.661 православних) у трьох східно-галицьких воєвідствах є 3,260.167 осіб. Це загальне число розпадається, мовляв, на 3 окремі групи, а саме:

українці	1,674.284 — 51,3 %
русини	1,138.288 — 34,9 %
поляки	447.590 — 13,8 %

Розбивши ці числа на поодинокі воєвідства, п. Опйола наводить далі такі дані:

	воєв. львівське	тернопільське	станислав
гр.-кат.:	1,309.682	871.966	1,078.519
з того:			
українців	578.571	401.963	693.750
русинів:	486.993	326.172	325.128
поляків	244.118	143.831	59.641

У відсотках представляються ці числа так:

	українців	русинів	поляків
в. львівське	44,1	37,1	18,8
в. тернопільське	46,0	37,3	16,7
в. станиславіське	64,2	30,1	5,1

У містах живе 311.878 греко-католиків, які знову розбиваються на три національні групи:

	воєв. львівське	тернопіл.	станисл.
гр.-кат.	138.416	73.825	99.610
з того:			
українців	57.288	27.935	55.277
русинів:	36.432	25.183	32.346
поляків	44.696	20.733	11.987

У відсотках виглядають ці дані так:

	українців	русинів	поляків
львівське воєв.	41,4	26,3	32,3
терноп. воєв.	27,8	34,0	28,2
станисл воєв.	55,5	32,5	12,0

На селах загальне число греко-католиків є 2,948,289 і вони теж розбиваються на 3 групи:

	воєв. львівське	тернопіл.	станислав
гр. кат.	1,171.266	798.114	978.909
з того:			
українців	521.283	374.028	638.473
русинів	450.561	300.989	282.782
поляків	199.422	123.097	47.654

У відсотках:

	українці	русини	поляки
воєвід. львів.	44,5	38,5	17,0
воєвід. терноп.	46,8	37.8	15,4
воєвід. станисл.	65.2	28.9	4,9

На підставі вище поданих даних робить п. Опйола такі висновки:

1) Більша процентова скількість поляків греко-католицького обряду виступає у безпосереднім сусідстві більшої скількости поляків римо католиків на данім терені.

2) Більша скількість русинів виступає переважно впарі з більшою скількістю греко-католицьких поляків.

3) Формації русинів і греко-католицьких поляків творять національний поміст між крайніми угрупуваннями українства і польськістю в їхній сусідській симбіозі.

Греко-католицькі поляки переважають у деяких містах і в деяких творять поважну більшість греко кат. парохій, як напр. у львівськім воєвідстві: в Сокалі 61 прц., в Жовкві 55 прц., в Мостиськах 49 прц., в Перемишлі і Городку по 40 прц., в Дрогобичі 39 прц., в Ярославі 30 прц., у Львові 29 прц., в Бориславі 18 прц.; у тернопільськім воєвідстві: в Тернополі 57 прц., у Золочеві 39 прц., в Камінці Стр. 35 прц., у Зборові 29 прц; у станиславівськім воєвідстві: в Коломиї 40 прц., у Станиславові 16 прц. у Стрию 12 прц.

Подібні прояви бачить п. Опйола також по селах, де відсоток поляків серед гр.католиків такий: у львівськім воєвідстві: у ряшівськім і перевореькім повіті 100 прц., у ярославськім 59 прц., у ланцуцькім 42 прц., у сяніцькім 29 прц., у дрогобицькім 28 прц., у мостиськім 23 прц., у рудецькім 21 прц., у бобрецькім і перемиськім 16 прц., у любачівськім 14 прц., у львівськім 11 прц.; у тернопільськім воєвідстві: в тернопільськім повіті 27 прц., у скалатськім 26 прц., у ремишлянськім 25 прц. ,у теребовельськім 24 прц., у камінецькім 21 прц., у золочівськім 20 прц., у зборівськім і борщівськім по 19 прц.; станиславівське воєвідство: у городенськім повіті 14 прц., у товмацькім 12 прц.

Русини мають у львівськім воєвідстві перевагу над українцями в таких повітах: добромильськім, городецькім, яворівськім, кросиянськім, львівськім, мостиськім, самбірськім, сяніцькім і жовківськім. В інших 6 повітах русинів є найменше 30% у відношенні до українців і нема повіту, де не булоб більшої їх скількости. У тернопільськім воєвідстві числь-

ПРОТИ ҐРИПИ

Ангіни і недугам з простуди.

КРАЄВІ ТАБЛЕТКИ

PANACRIN

ну перевагу русинів над українцями виказують повіти: борщівський, брідський, бережанський, камінецький, скалатський, а у 8 повітах є бодай 30% русинів. У станиславівськім воєвідстві мають русини перевагу над українцями в повітах: долинськім, снятинськім і городенськім (майже в цілости!). Чотири інші повіти виказують найменше 30% русинів.

У Львові на 312.231 мешканців є на основі перепису 157.490 римо-католиків, 104.863 жидів та інших і 49.221 греко-католиків. Із тих 49.221 гр.-католиків 14.084 подали польську мову як матірню мову, 10.892 вважають себе русинами і тільки 24.245, себто не цілих 50 прц., признаються до українців.

З цих цифр робить п. Опйола такий висновок, що в журбі за польську меншість у Сх. Галичині поляки не можуть опиратись тільки на українцях та легковажити собі русинів. Даль

Д-Р МИХАЙЛО ДРАҐАН.

VIII. ВИСТАВА А. Н. У. М.

II.

Найбільший наш різьбар, один з найбільших різьбарів загального сучасного мистецтва **Олександер Архипенко,** представлений на виставі одною різьбою — погруддям Шевченка. Архипенко мистець, що в експериментах був відважний до краю. Старався навіть затерти межі поміж різьбою і малярством. Своїми мистецькими експериментами здобув широкий европейський розголос. Нині він зрівноважився, вернувся до клясичної форми. Та його експерименти не пішли на марне. Ними поглибив він таємниці творчости, опанував ефекти матеріялу і нині дає дійсні мистецькі архитвори. Погруддя Шевченка дещо заскакує глядачів. Загал звик до банальних дядьків у кожусі і смужковій шапці, а тут маємо зовсім оригінальну інтерпретацію Шевченка. Архипенкова різьба до слів Шевченка: „В Україну ідіть діти!". Шевченко-Пророк вказує всім майбутнім українським поколінням ціль їх життя. Вказує могутньою рукою і величезною суґґестивною силою виразу обличчя, передусім очей. Дійсно неможливо заховатися перед наказним жестом Архипенкового Шевченка. Ходимо по всій виставі і ці очі і ця рука нас переслідують. Це їх завдання переслідувати аж до наслідків. Ці очі дивляться нам у душу. Такої могутньої руки і такого сильно збудованого експресійного черепа голови тяжко знайти в сучаснім різьбарстві Европи.

Білецька Надія недавно зявилась на виставах у Львові. Її речі зовсім поправні, видержані в тоні з ніжним жіночим відчуттям сюжету і кольориту. Передусім дитячий портрет і пейсаж заслугують на спеціяльну увагу.

Бутовин Микола виставив цим разом лише три речі: ілюстрації до „Енеїди" Котляревського (Бахус, Юнона, Меркурій), а в тих трьох речах увесь Бутович. Знаємо не від нині цього капітального інтерпретатора типового українського гумору в мистецтві. Ніхто інший, як лише Бутович предиспонований ілюструвати „Енеїду". Нетерпеливо будемо чекати його самостійної виставки, яку він думає влаштувати у Львові.

Гаврилюк Володимир це мистець найбільш „лівий" (в мистецькому розумінні) на виставі. Обі його речі зроблені з розмахом і вповні по малярськи трактовані. Шкода, що цей мистець не має матеріяльної змоги розгорнути ширше свого таланту і показати все, на що його стати.

Гординський Ярослав, що обґрунтував свою марку непересічними графічними роботами у своїх олійних і акварельних працях, якось станув у порівнянні з іншими мистцями на місці. Правда, його палітра стала чистіша, компоновання більш просте і прозоре, але ми хотіли би бачити у нього речі рівні його талантові. Ми не можемо закинути його речам нічого, вони з мистецького боку поправні, вони навіть тепер більш до вподоби глядачам, але бракує їм трохи крови. Думаємо завчасно ще ставати клясиком.

Грищенко Олекса знов дав на виставу дві знамениті пейсажі. Такого малярського темпераменту, як пробивається з обох речей, неодин мистець може йому заздрити. Фарба свідомо кладена грубо там, де треба, викликує не лише оптичні, але просто різьбарські дотикові вальори. Це сонце і вода різьбили його скелі над морем і ці дві стихії Грищенко вміє по майстерськи віддати. Його еспанські акварелі такі самі, як і ті, що ми вже мали нагоду бачити, дуже легкі, згідні з фактурою акварельної техніки та видержані в зіграній шляхотній барвній тонації.

Якийсь час здавалося, що **Лев Гец** вже станув на місці і дещо замотався у стилізуванні своїх картин. Нині приємно нам ствердити, що мистець має ще нові дійсно цікаві можливости для розвою свого таланту. Говорять про це два пейсажі безпосередно кинені на полотно. Нема в них непотрібного спеціяльного підчеркнення форми. Сам колір будує там форму і це є власне дуже додатній зворот у творчости Геца. Оба пейсажі повні настрою. Дві картини урбаністичні Сянока також уже зраджують цей новий підхід мистця.

Кульчицька Олена спеціяльно звертає увагу серією своїх нових дереворитів „Легенди гір і лісів". Їх технічне виконання першорядне. Але не лише технічне, вони повні прекрасних творів природи. Персоніфікації, які Кульчицька впровадила до своїх дереворитів надали їм ніжної поезії. Приємно нам підкреслити, що ці дереворити це найкращі дереворити, які ми знаємо цієї авторки. Олійні речі теж, як завсіди, оперті на великому мистецькому досвіді і основному знанні мистецьких засобів. Авторка має вже зовсім вироблене мистецьке обличчя і всі наші слова признання є лише банальним компліментом і непотрібним додатком до тих признань, що їх авторка має за свою мистецьку діяльність.

Масютин Василь, — великий мистець, що недавно почав працювати для українського мистецтва і тепер завзято відробляє для своєї нації те, що колись з ріжних зверхніх причин не міг був зробити, — на цій виставі представлений двома речами: олійним портретом і різьбою. Ще будемо мати нагоду побачити того всесторонньо обдарованого і незвичайно працьовитого мистця на спеціяльній самостійній виставі. Тут маємо лише два зразки його творчости, оба першорядні. Портрет, не обумовлений ніякими конвенціональними вимогами, вийшов свобідною мистецькою інтерпретацією, має переконливу експресію і психольогічне відчуття. Голова „Убитого козака" це глибока студія завмерлого болю.

(Докінчення буде).

ше польський публіцист пише, що найвища пора подумати про забезпечення національних прав у церкві майже півміліонові поляків греко-католицького обряду. Ті поляки, кінчить п. Опйола, мають повне право залишитися в обсязі греко-кат. церкви і слухати богослужень у польській мові.

*

Щож нам сказати про цю статтю польського публіциста і її висновки?

Передовсім треба ствердити, що у списових аркушах при переписі населення Польщі в 1931 р. була на означення нашого народу і його мови тільки одна рубрика: **мова українська, у клямрах: „руська — русинська"**. Те, що списові комісарі, здебільша студенти та вчителі-українофери, записували нашому населенню раз рідну мову українську, раз руську, раз польську, не може мати ніякого істотного значіння. Зрештою пригадуємо тут ту лявіну протестів, що їх містили ми і вся наша преса із соток місцевостей проти того, що українське населення записувано масово, всупереч його протестам, русинами чи поляками. Автім хто знає хоч трохи відносини в Галичині і кине оком на той міжнаціональний розподіл нашого народу у трьох східно-галицьких воєвідствах, що його наводить п. Опйола, той бачить відразу наглядно всю його абсурдальність. Наведено там цілу низку повітів, у яких „русини" мають перевагу над українцями, хоч неторійно відомо, що в **тих повітах нема ніодної москвофільської чи якоїнебудь іншої „руської" установи.**

Запускатись у подробиці, аналізувати цифри, булоб очевидно смішно й недоцільно. Але пригадаємо тут одну річ, а саме: москвофільські читальні Качковського і їх кооперативи (вже з тими повітами Лемківщини, які належать до краківського воєвідства) творять у відношенні до українських читалень „Просвіти" й кооператив не більше, як 5—6 проц. І це **всі** „руські" установи в краю, бо більше ніяких нема! Яким-же чином нараховано у нас аж 1,138.288, себто 34.9% русинів?! Чи не смішно?

Така сама „віродостойна" цифра 447.530 (13.8%) поляків між греко-католиками. Чиж не смішно читати, що в м. Сокалі 61% греко-католиків подали як свою рідну мову, мову польську?! Або що в Жовкві говорить по польськи 55% греко-католиків, у Мостиськах 49%, у Перемишлі й Городку по 40%, у Дрогобичі 39%, у Ярославі 30%, у Львові 29%, у Тернополі 57%, у Золочеві 39%, у Камінці Струм. 35%, у Зборові 29%, у Коломиї 40% і т. д. і т. д.?! Не перечимо, що в цілому краю є **кілька** чи кільканацять **тисяч** греко-католиків, що вживають розговірної польської мови, хоч **почуваються українцями** (найбільше таких українців у Львові). Але в такому разі де поділися у списі і **чому він не виказав тих соток тисяч наших латинників, що вживають виключно української розговірної мови та у величезному числі уважаються українцями?!** Коли вже у списі поділено українське греко-кат. населення на українців, русинів і поляків, то повинно це бути зроблене також у відношенні до римо-католиків. Тоді можнаб мати до такого спису якесь довіря. А так про довіря українського громадянства до останнього перепису населення на наших землях не може бути й мови, тимбільше, що його переведено без ніякої контролі з нашого боку.

Коли вже мова про поділ на „русинів" і „українців", як якісь дві окремі національности, що вживають окремих „рідних" мов (бо національний перепис роблено щодо рідних мов), тоді слід запитати: до якої національности зарахувалиб пп. польські статистики чоловіка на Шлеську або Поморі, який говорячи по польськи заявив би переписному комісареві, що його мова „шлеська", або „тутешня"?! Якої мови вживають ті кашуби, які досі ще, у 1936-ому році, не всі мають польську національну свідомість?! Яка наукова ріжниця між „рускою" мовою та українською у Галичині і яких інших критерій має триматися перепис населення, як не стисло наукових?!

Негативному становищу супроти останнього перепису, як перепису тенденційно-політичного, давали нераз вислів наші відповідальні політичні чинники і наша преса. Це становище українського загалу пригадуємо і тепер

В обороні рідної землі.

ЧОРТКІВЩИНА.

За почином Повітового Народнього Комітету УНДО в Чорткові переведено в кількох останніх днях на терені повіту цілу низку більших чи менших зборів, присвячених актуальній тепер земельній справі. У вічевій акції, яку поставлено на загально національній платформі, брали участь як референти крім членів УПР д-ра Антона Горбачевського та посла д-ра Степана Барана, майже всі інтелігентні українські одиниці, чи то з титулу своїх професійних занять, чи з мотивів загального значіння зацікавилися справою та якслід оцінюють її вагу.

НАРАДА В ЗЕМЕЛЬНІЙ СПРАВІ У ЗВИНЯЧІ.

Перша нарада в земельній справі відбулася 15. ц. м. у Звинячі. На нараду зібралося поважне число громадян, яку по думці 18. ст. закону про право зборів зорганізував інж. агроном **Мирослав Гнатюк,** що у відповідному рефераті пояснив зібраним значіння справи. Принято відповідні протестаційні резолюції.

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ В БІЛОБОЖНИЦІ.

Дня 21. ц. м. відбулося в Білобожниці велике віче при участи поверх 600 вічевиків. Як референт прибув на віче сен. д-р А. Горбачевський разом з п. Ілярієм Чеховським. Віче відкрив о. декан Лев Воробкевич, до президії покликано господаря і заступника солтиса в Білобожниці п. Стефана Сусяка, секретарював п. Іван Юрчишин. Реферував сенатор **д-р А. Горбачевський.** На внесок п. Ілярія Чеховського віче приняло предложені резолюції однодушно, Президія віча постановила переслати їх староству в Чорткові, воєвідському урядові в Тернополі та Президії Ради Міністрів у Варшаві.

ВІЧЕ В КОЛИНДЯНАХ.

Того самого дня відбулося при участи 300 осіб віче в Колиндянах, на якому земельну справу і становище української нації представив м-р **Василь Грицина.** На цих зборах проводив п. Михайло Цимбала, секретарював Василь Новак. Збори ухвалили відповідні резолюції.

ВІЧЕ В УГРИНІ.

Трете з черги віче в Чортківщині відбулося 21. ц. м. в громаді Угринь, у якій земельна справа тепер актуальна тому, що тамошня більша посілість є в урядовому списі посілостей, призначених до парцеляції. І тут вислухали вічевики в числі 220 осіб у місцевій читальні „Просвіти" з великим зацікавленям реферату, що його виголосив д-р **Остап Юрчинський** і приняли такі самі резолюції, як і в інших громадах повіту. На вічу проводив місцевий господар Стефан Касприк, секретарював п. Іван Бегар.

ВІЧЕ В МУХАВЦІ.

Четверте прилюдне віче уладжено 21. ц. м. у громаді Мухавка при участи 138 місцевих господарів під проводом п. Івана Барицького як председника; секретарював п. Антін Возьний. Справу земельної реформи реферував інж. агроном **Мирослав Гнатюк.** Зібрані ухвалили протестаційні резолюції однодушно.

ЗБОРИ В ГРОМАДІ БІЛА.

В дні 21. ц. м. відбулися збори також у громаді Біла, уладжені по думці 18. ст. закону про збори. Присутніх було 365 осіб. Земельну справу пояснив агроном інж. **Вишницький,** при чому зібрані приняли предложені до ухвали резолюції такого самого змісту, як і в інших громадах повіту. На вічу проводив місцевий господар Дмитро Кульба, секретарював Андрій Соробей.

ВІЧЕ В ПОЛІВЦЯХ.

Дня 22. ц. м. відбулося віче в Полівцях для округи волостей у Джурині та Павшівці. На віче в Полівцях зійшлося понад 500 осіб, які покликали до проводу господаря з Половець п. Максима Дмитрівського; секретарював господар з Базару п. Данько Мотуз. Реферат, у якому порушено всі точки земельного питання, виголосив адв. д-р **Михайло Росляк,** після чого присутні приняли однодушно предложені їм до ухвали резолюції.

ВІЧЕ В НАГІРЯНЦІ.

Дня 22. ц. м. відбулося віче в громаді Нагірянка для округи волости Ягольниця. На віче прибуло 247 учасників. Проводив вічем місцевий парох о. Володимир Гук та господар Володимир Чортківський. Виголошений директором Окружного Союзу Кооператив п. **Василем Шматою** реферат викликав загальне зацікавлення присутніх, які однодушно приняли предложені їм відомого змісту резолюції.

ВІЧЕ В УЛАШКІВЦЯХ.

Трете з черги віче в дні 22. ц. м. відбулося в Улашківцях для округи тамошньої волости, що обіймає села: Улашківці, Заболотівку, Милівці і Капустинці. Проводив о. Яків Тарнавський, секретарював п. Іван Багрій. Реферат виголосив адв. д-р **Іван Хичій.** Занотовано присутність 350 учасників, які ухвалили відомі резолюції.

ВІЧЕ В СВИДОВІЙ.

Тогож самого дня відбулося віче в Свидовій, де явилося 256 вічевиків. Реферат виголосив інж. агроном **Мирослав Гнатюк** та запропонував відомі резолюції, які зібрані приняли однодушно. Предсідником був господар Юрко Семянчук, секретарював Іван Побуренний.

ВІЧЕ У ШМАНЬКІВЧИКАХ.

Пяте з черги віче 22. ц. м. відбулося у Шманьківчиках. Про це віче була вже згадка в „Ділі".

*

Всі вичислені тут місцевости приняли однодушно протестаційні резолюції. Майже зі всіх віч і нарад вислано протести проти кольонізації до староства, воєвідства в Тернополі і Ради Міністрів у Варшаві.

ВІЧЕ В ЗЕМЕЛЬНІЙ І ПРОТИКОМУНІСТИЧНІЙ СПРАВІ У СТАРОМУ САМБОРІ.

Дня 10. XI. ц. р. відбулося в Старому Самборі масове віче в земельній і протикомуністичній справі Велику салю місцевої „Просвіти" виповнили присутні по береги. Багато не ввійшло до салі з приводу переповнення. Було більше як 500 присутніх. Віче отворив голова Повітового Нар. Комітету в Старому Самборі о. сен. Юліян Татомир. Одногодинний реферат виголосив **ред. Зенон Пеленський** зі Львова. Після реферату о. сен. Татомир як предсідник віча отворив дискусію, закликаючи зібраних до річевости і спокою у вислові своїх думок. Цей заклик був тим узасаднений, що на вічу зявилося повно місцевих і дооколичних комунарів, які прийшли на віче з очевидним замірom, щоб його зірвати. Комунарі теж і зголосилися перші до слова та виступили зі знаними агітаційними фразами і здобулися на відвагу вихвалювати кріваний режім Москви на Великій Україні. Віче дуже швидко мало їхніх промов досить та унеможливило їм дальше виводити теревені. Віче покінчилося приняттям протикольонізаційних та протикомуністичних резолюцій і відспіванням національного гимну.

Страйки.

В ЮГОСЛАВІЇ.

БІЛГОРОД, 27. 11. ПАТ. 3.000 гірників почало окупаційний страйк у копальні під Марібором, домагаючися підвишки платень.

У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 27. 11. ПАТ. Завдяки посередництву міністра торговельної маринарки покінчився страйк залоги 3-х пароплавів у Руені.

ПАРИЖ, 27. 11. ПАТ. Інтервенція віцеміністра публичних робіт покінчила страйк портових робітників у Сен Назар.

Ендецькі заворушення у Львові.

Вчорашній день у Львові проминув під враженням вуличних буч ендецьких студентів, які використали роковини смерти студ. Гротковського і намагалися уладити демонстраційний похід вулицями Львова на личаківський цвинтар, де похований Гротковський. Тому, що поліція не дала дозволу на таку демонстрацію, ендеки намагались уладити нелегальний похід. Одначе поліція цей похід розігнала. Ендецькі студенти продерлися бічними вулицями на цвинтар. На цвинтарі зібралося більше як 600 студентів. З цвинтаря пішли студенти походом до міста. На вул. Личаківській розігнала їх поліція. Студенти знову розбилися на менші групи. В кількох місцях прийшло до сутички з поліцією. При вул. Францішканській ранили демонстранти камінням 2 поліцаїв. Декуди демонстранти повибивали вікна в жидівських крамницях, обкидали автобус з Винник камінням і зранили при тім одного пасажира.

При пл. Марійській під памятником Міцкевича намагались демонстранти уладити віче, але поліція розігнала їх при допомозі пожежних гидрантів. По годині 13-ій настав у місті спокій. Поліція арештувала кілька осіб.

Засідання Української Парляментарної Репрезентації.

В середу 25. ц. м. відбулося у Львові засідання Української Парляментарної Репрезентації. На засіданні переведено перевибір Президії У.П.Р. Президію вибрано одноголосно в дотеперішньому складі, а саме вибрано головою посла Василя Мудрого, заступниками голови посла Володимира Целевича, сенатора Остапа Луцького і сенатора Юліяна Павликовського, секретарем посла Дмитра Великановича. Опісля переведено політичну дискусію у звязку з недалекою сесією законодатних установ та обговорено цілу низку технічних справ, звязаних з тією справою.

Місто Львів для „Рідної Школи".

(Комунікат Ради Повітового Союзу Кружків „Р. Ш." у Львові).

Попри „коляду" й „писанку", що є найважнішими постійними джерелами придбання фондів „Рідній Школі", тій самій цілі служить **осіння збірка на „Рідну Школу"**, що відбувається в цілому краю що-року восени по селах у натураліях, в містах у готівці. На таку осінню збірку у Львові „Рідна Школа" не могла дістати дозволу влади вже від кількох літ, так що цією збіркою Львів не був обтяжений. У цьому році дозвіл ми дістали й осіння збірка на „Рідну Школу" у Львові відбудеться **в неділю 29. листопада ц. р.** під усіми церквами й українськими установами. Збіркою займаються львівські Кружки „Рідної Школи".

Повідомляючи про це львівське громадянство, Рада Повітового Союзу Кружків „Р. Ш." вірить, що **кожний зложить у неділю свій хочби невеликий даток для „Рідної Школи"** і сповнить у той спосіб свій основний громадянський обовязок.

Український Львів, що веде перед у всьому національному житті, мусить дати доказ, що взяв поголовну участь в осінній збірці на „Рідну Школу".

Рада Львівського Повітового Союзу Кружків „Рідної Школи".

—o—

Зі судової салі.

Відгомін польсько-української війни.

Перед судом присяглих у Золочеві почалася в четвер 26. ц. м. розправа проти **Григорія Макітри,** 45-літнього учителя „Р. Ш." зі Львова за злочин зі ст. 26. і 225. к. з.

Трибуналові проводить радн. **Понуркевич,** як вотанти засідають радн. Власак і Тиховський. Обвинувачує прок. Гайберт, підсудного боронять: обор. д-р В. Старосольський зі Львова і д-р Ю. Струсевич зі Золочева.

ЩО КАЖЕ АКТ ОБВИНУВАЧЕННЯ?

Акт обвинувачення каже, що підсудний обвинувачував як прокуратор 27. березня 1919. р. перед військовим наглим судом у Золочеві 9-ох поляків за здогадну державну зраду і за ділання на шкоду українській справі та їх опісля на основі присуду цього суду розстріляли. Тоді то станули перед військовим наглим судом у Золочеві: Н. Новаковський, А. Сим, М. Стефановський, А. Дембіцький, Ю. Герцог, Е. Шемберський, Л. Чапельський, З. Чапельський та Ю. Подгурський. Цей вчинок, каже акт обвинувачення, підпадає під злочин намови до вбивства.

Далі акт обвинувачення згадує про ворохобню української залоги в Золочеві, поведінку польських урядовців, які відмовлялися підписувати декларації, що визнають Уряд Західної України. Тому то — каже акт обвинувачення — велика частина польського населення, головно мужчин, попала до вязниці. Ощаджували лише залізничників, бо вони були доконче потрібні й їх старалися всіми силами приєднати. Колиж вони рішуче відмовилися, їх теж усунули зі становищ і службових помешкань. Після того військові наглі суди засудили: 27. березня 1919. р. девятьох поляків, 27. березня 1919. р. чотирьох і дня 2. квітня 1919. р. теж чотирьох поляків на розстріл. Опісля акт обвинувачення обширно описує висліди секції по ексгумації тіл засуджених згаданими наглими судами та переповідає історію наглого суду, що відбувся 27. березня 1919. р.

ЗІЗНАННЯ ПІДСУДНОГО.

Підс. Г. Макітра до вини не почувається. До Золочева прибув з початком березня 1919. р. як командант сотні, яка мала берегти двірець, замок та інші важні обекти. На замку був ледви два або три рази на контролі варти. Знає сотника Фещука, коменданта золочівського полку, який — як каже акт обвинувачення — був предсідником військового наглого суду і пор. Жмура, авдитора військового полевого суду. З кінцем березня виїхав з робітничою сотнею до Ніща, а звідтіля з кінцем квітня до Колтова, де мали розбирати вузькоторову залізничку з часів світової війни. В Колтові перебув до відвороту українських військ. Про розправу, в якій ніби то мав брати участь як прокуратор, знає лише те, що читав в „Українськім Слові", яке виходило в Золочеві.

ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ.

З черги почали зізнавати свідки. І так св. **Л. Новаковська** зізнає, що не знає підсудного навіть з прізвища, хоч за українських часів була арештована. Св. **Бронислава Дембіцька** каже, що читала про прізвище підсудного. Про розстріл свого мужа знає з „Українського Слова", але не знає, хто його судив. Св. **С. Вонсович** оповідає, що її переслухував суддя Конашевич і чула, що до суду належав теж підс. Макітра. Св. **І. Шемберський** теж підтверджує акт обвинувачення і каже, що Макітра належав до трибуналу. Коли йому пригадують, що він у своїх слідчих зізнаннях подав, що „мав враження, що бачив Макітру", а тепер запевняє рішуче, що підсудного не знав, свідок плутається і запевняє, що у слідстві

Ж. БОМОН.

Дорогоцінний дарунок.

У 1910 р. подарувала пані Кортамбо своїй 8-літній унучці в день її уродин лялечку. Точніше кажучи: не подарувала, а показала, бо саме в тій хвилині, коли мала Ліза простягнула свої ручки до нової забавки, її бабуся озвалась до неї з докором: „Ліджо!"

— Бабусю, чи я щось...

— Ліджо! Бачиш яка це панська, добре вихована лялечка. В цілому Парижі не знайдеш кращої. Всі частини її тіла рухаються. Вона відкриває очі, вона говорить „папа"-„мама", вона ходить, має правдиві брови і правдиве волосся, вона вміє пересилати цілунки, вона має все краще білля як ми, вона має правдиві черевички і шовкові панчішки.

Вся ця похвала мало задовольнила маленьку Лізу. Навпаки: її бажання ще зміцнились. Але пані Кортамбо не належала до тих бабусь, що так легко вислухують бажань дітей і внуків. Вона мала на собі гарну перуку, зроблену в найкращого фризієра і відповідну суворість обличча, на якому не проявлялось нічого більше крім обовязку, розуму та саможертви. Вона купила своїй унучці лялечку не для забави, а на те, щоб люди знали, що її внучка має найкращу в Парижі лялечку саме від неї.

Вона сказала їй:

— Ти розумієш, моя дитино, що такої дорогоцінної забавки не можна ані псувати ані брудзнити. Дивитися на неї можеш, кілько хочеш, але не вільно тобі її дотикатись. У найближчий четвер можеш запросити своїх приятельки, щоб їм показати свій дарунок...

— Чи я не можу її поцілувати?

— Ні, зате поцілувати можеш мене, невдячна дитино! Бо якби я тобі не була купила такої ляльки, то що ти малаб?! Но, поцілуй мене, Ліззочко. А не забудь увечір похвалитись перед татом! Ах, я тебе псую!

Ліза виконала доручення бабусі по своєму. Коли гувернантка відвела її до тата, мала впала перед батьком із плачем:

— Таточку дорогенький! Я така нещаслива!

— Чому, моє серденько?

— Бабуся купила мені лялечку, але мені не вільно до неї доторкнутись.

— Щож? така вже вона є — крикнув Рішард Діпрадель-Кортамбо. Він був малярем і через надто сувору вдачу своєї мами, мусів утікати з її відділ. — Не журись, дитинко! Я дарую тобі іншу ляльку, особливу, таку, що ти зможеш нею бавитись від ранку до вечора!

Ясно, що батько не дотримав цієї обітниці, бо він мав зовсім протилежну вдачу до вдачі своєї мами. Він доручив гувернантці купити дитині ляльку, а гувернантка купила першу ляльку, яку подали їй у крамниці. Дівчинка навіть не глянула на таку забавку. А що вона не мала мами, бо мама вмерла їй при її народинах, то дитина перенесла всі свої ніжні почування на лялечку, до якої не вільно було їй навіть ближче підходити.

Кожного четверга, коли приходили до неї товаришки в гості, вона тішилась безмежно і тоді, не маючи спромоги дотикати пальцями ляльки, ні бавитись з нею, її туга зростала ще більше. Бували і такі дні, коли бабця не хотіла навіть дозволити, щоб виняли ляльку з шафи. Дитина попросту шаліла з радощів, коли могла дивитись, як Віолетта — бо так назвали лялечку — відкривала очі або говорила „мамо". Та це були рідкі святочні дні з підвечірком, коли Віолету обносили довкола стола і всім показували.

Прийшли й інші дні. Ліза занедужала і тоді Віолетту носили до 12-літньої дівчинки, щоб потішити її у шпиталі, бо вона боролась із смертю...

Але життя минає, крутиться як колесо, і прийшов час, коли з малої Лізи виросла дозріла Єлисавета.

* * *

Єлисавета мала теж донечку і теж хотіла їй на свято уродин купити лялечку. Бабуся, пані Кортамбо, померла вже давно, втративши ввесь свій маєток підчас інфляції. Єлисавета вийшла заміж не дуже щасливо, — не зробила „доброї партії". У її домі, де не було грошей і де небагато було любови, рідко коли чути було сміх і ще рідше можна було бачити дарунки. Того дня, коли Єлисавета хотіла зробити дарунок своїй донечці, пригадала вона собі, що на горіщі у скрині лежить десь дбайливо перехована її лялька з дитячих літ.

візнавав так само. Другий **Шемберський** теж обтяжив підсудного кажучи, що він входив до трибуналу. Св. **Свежинська,** сторожиха, вичислює суддів, які входили до трибуналу, але підс. Макітри не памятає. Св. **Гайова** каже, що від свого мужа чула про участь Макітри у трибуналі.

По переслуханні св. Мацедонського, який нічого не памятає, предсідник відложив розправу.

ІТАЛІЙСЬКІ ВІЙСЬКА ВВІЙШЛИ ДО ГОРЕ.

АДДІС АБЕБА, 27. 11. ПАТ. Агенція Стефані подає, що італійські відділи ввійшли до Горе.

Як відомо, місто Горе було — на підставі заяви негуса — столицею західної Абісинії і осідком абісинського уряду.

ЛЬОНДОН, 27. 11. Райтер. Потверджують вістку про здобуття Горе. Райтер додає, що про це повідомили негуса.

—o—

НОВИНКИ.

— У **Перемишлі** 3. грудня ц. р. виступлять з концертом героїчний тенор **Михайло Дулд** (перед відїздом за границю) і відомий піяніст **Роман Савицький.** 3135 1—2

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глуневеського,** Львів, пл. Капітульна **3. I., тел.** 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Футра жіночі і чоловічі та ріжного роду** футряні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 34-?

— **Українці Личакова!** Старшина Сокола IV. у Львові пригадує українським мешканцям личаківської дільниці, що після рефлексій у звязку з роковинами листопадових подій їх обовязком виповнити ряди сокільської організації. Це єдина організація, що навчить нас дисципліни й карности, якої нам завжди бракувало. В ній наберемо фізичної тугости і моральної сили, так нам потрібної в нинішнє „время люте". У сокільських рядах перекуємо свою слабість на твердь і розмах праці. Членські заяви приймають і всякі інформації дають кожного дня від год. 17 до 21 дижурні т-ва при вул. Крупярській ч. 15.

— **„Проблеми сучасного мистецтва".** Заходом А.Н.У.М. відбудеться в неділю 29. ц. м. в год. 12. вполудне в салях вистави А.Н.У.М. у Музею Н.Т.Ш. відчит ред. Миколи Голубця на тему: „Проблеми сучасного мистецтва".

— **Про відношення мистця до дійсности** буде говорити 29. ц. м. о год. 12 в домівці Професійного Союзу артистів пластиків при вул. Дідушицьких (промисловий музей) арт.-маляр Станислав Кронарчик. Виклад стоїть у звязку з теперішньою виставою, в якій беруть участь Ст. Дретлерова, А. Ріттерівна, Е. Васильковський і Е. Вишатицька.

Розвязка була проста. Вона каже відчинити скриню і дасть дитині в дарунку чудову ляльку.

Єлисавета нераз у зрілому віці думала собі: „Коли я колись вийду заміж і буду мати дитину, тоді вона не буде мусіти всього відрікатись. Коли я буду давати забавки своїй дитині, тоді вона зможе ними бавитись і їх псувати. Що варта лялька, коли не можна її носити на руках?...

Вона саме відчувала те розчарування, коли треба тільки дивитись на ляльку, а не вільно її доторкнутись. Спомин про це залишив їй тільки туту, мрій, бажання.

Мала Оленка стояла перед Лізою, зовсім так само як багато літ тому Ліза стояла перед своєю бабусею. Ліза хотіла показати, що вона не забула терпінь своєї молодости і буде поводитись із своєю донькою зовсім інакше, як поводились з нею. Вона покликала до себе донечку і сказала їй:

— Слухай, Оленко. Я подарую тобі гарну лялечку. У цілому Парижі не знайдеш кращої. Всі частини її тіла рухаються. Вона відкриває і закриває очі, вона говорить „папа", „мама", вона ходить, має правдиві брови і правдиве волосся, вона вміє пересилати цілунки, вона має краще білля як ми, вона має правдиві черевички і шовкові панчішки...

Оленка не мала терпцю вислухати цього опису до кінця і перебила своїй мамі холодним, діловим голосом:

— Мамусю! Коли тобі не зробить це великої ріжниці, то чи ти не могла б мені подарувати щось менше офіціяльного?

Перекл. в. г.

— **Гуцульщина у світлі новіших дослідів і в очах мандрівника.** На таку тему виголосить заходом Академічного Словянського Т-ва (семінар польської мови у львівському університеті, новий будинок при вул. Маршалковській) асистент університету м-р Стефан Грабец відчит в суботу 28. ц. м. Вступ вільний. Гостям раді.

— **Право прилюдности** надало міністерство освіти на шкільний рік 1936/37 приватній фаховій школі т-ва „Рідна Школа" в Перемишлі.

— **Народне шкільництво у Львові.** До вселюдних шкіл у Львові ходить 28.500 дітей. Вони розміщені в 52 будинках і 560 відділах. В останньому році управа міста побільшила кредити на вселюдне шкільництво на 60 прц. в порівнанні з попередніми роками.

— **Безробітні звільнені від мешканевого податку.** На основі 8. декрету з 1935-го р., про податок від льокалів не підлягають йому трикімнатні, а тим більше дво і однокімнатні мешкання, які займають безробітні, якщо не мають субльокаторів. Звільнення від цього податку не наступає з уряду, тільки треба в цій справі вносити прохання до скарбової влади. До прохання треба долучити посвідку з бюра посередництва праці, фонду праці або з гром. управи, що петент є безробітний; дальше посвідку власника або адміністратора дому, в якому безробітний живе, з зазначенням, від якого часу він безробітний, якого роду є його звання й чи має субльокатора. Підмоги не позбавляють безробітного права бути звільненим від мешканевого податку.

— **В суспільній обезпечальні в Золочеві** не добре діялося. Наслідком доходжень, які перевів делегат міністерства суспільної опіки, звільнено директора тієї обезпечальні, Йосифа Енглерта та двох урядовців: М. Сікорського, шефа обезпеченевого виділу і Ст. Трача, референта робітничих емеритальних справ. Тимчасову управу обезпечальні обняв головний лікар, д-р Коварж.

— **Нова почтова агенція.** З днем 10. грудня ц. р. звиває ться агенцію в Бучневі, а на її місце встановляється агенцію в Березовиці Великій пов. Тернопіль.

— **Розбудова садівництва в Бучаччині.** Територіяльне самоврядування в бучацькому повіті встановило 5-літній плян розбудови садівництва. Згідно з тим пляном повстало вже 80 моргів нових овочевих садів. До пятьох літ засадять 40 тисяч овочевих дерев у повіті. В Бучачі побудують переховальні і перетвірні овочів. Бучаччина належить, як відомо, до чотирьох повітів теплого Поділля, де вдаються гарні овочі.

— **Відкриття „Студентської харчівні".** Заходом українських студентів Високих Шкіл у Львові, відкривається з днем 29. ц. м. „Студентську харчівню" в домівці при вул. Міцкевича ч. 11 (ріг площі св. Юра). Перший обід у неділю 29. ц. м. в год. 12.30. Управа харчівні сподіється, що українське студентство підтримає своєю масовою участю цю свою самодопомогову установу.

— **Епільог студентських демонстрацій.** У звязку зі студентськими демонстраціями викладі у львівському університеті й політехніці 27. ц. м. були припинені, але розпічнуться знову в суботу, 28. ц. м. В пятницю вечором гурток студентів вибив шиби у видавництві „Вєку Нового", „Експресу Вечорного" і „Гонця Вечорного", а крім того в кількох жидівських склепах.

— **Львівська хроніка.** В портіерці „Книжниці Атляс" при вул. Чарнецького експльодувала бензина, що знищила ціле мешкання, причому 60-літня Розалія Ярема тяжко попеклася. — Пропав без сліду Едвард Гонерко, що заложив фікційну філію „Інституту для дослідів комунізму" і натягнув ріжних людей на поверх 1000 зол., обіцюючи їм посади. — При вул. Ленартовича ч. 12. кинулася з другого поверху 60-літня вдова Іда Малер і померла незабаром. — При вул. Жовківській ч. 179. підрізала собі бритвою горло 58 літня Марія Чок. Причиною самогубства була нужда.

— **Краєва хроніка.** Біля Куликова перевернувся в рів автобус, що їхав з Томашова до Львова, при чому один пасажир поломив собі ребра, а два легко потовкшся. — В Коломиї померла нагло учителька вселюдної школи С. Найманівна підчас науки.

— **В Рівнім конфіскують календарі.** Після конфіскати всіх календарів виданих і цензурованих у Львові у Володимирі Волинськім, Ковлі і Луцьку, прийшла тепер черга на Рівне, де місцевий староста також видав такий самий наказ конфіскати календарів виданих у Львові. Справді чудасія можлива тільки на Волині... тай тільки.

— **Арештування комуніста.** Як повідомляє ПАТ, в Рудеччині арештовано комуніста Івана Турянського із Чайкович. Слідчий суддя в Самборі розписав був стежний лист за ним з причини комуністичної діяльности на терені рудецького повіту.

— **Всюди крадуть.** Ревізія Каси Стефчика в Роздолі пов. Жидачів викрила, що скарбник тієї каси, Михайло Длуголяти, від довшого часу не давав до каси щадничих вкладок від членів ані не записував їх до книжок, тільки ховав до власної кишені. Тим способом спроневірив 10 тисяч зол. На внесок стрийської прокуратури його арештовано. — В Камінці біля Сколього арештовано солтиса Михайла Хомина за крадіж грошей з громадської каси.

— **Присуд на комуністів.** Окружний суд у Луцьку розглядав справу Олександра Костюка і 14 інших обвинувачених із села Пустомит горохівського повіту за належання до КПЗУ і протидержавну діяльність. Костюка засуджено на 8 літ вязниці, трьох обвинуваченых по 6, двох по 5, шістьох по 4, двох по 3, а одного увільнили.

— **Ще один.** Рашівський суд займається справою б. коморника в Ніску, опісля в Тичині, Казимира Бжуховського. Йому закинули низку спроневірень на шкоду державного скарбу і приватних осіб.

— **Арештування редактора.** У Варшаві арештовано Владиса. Петшиковського, редактора „Дзенніка Популярного" у звязку зі соціялістичним вічем і нападом на ендецьку молодь, що блєкувала університет.

— **Жахливе самогубство.** Професор гімназії в Люблині Казимир Фрич виїхав автобусом до Пяст Люторських і на тамошньому цвинтарі підрізав собі бритвою горло. В грізному стані його перевезли до люблинського шпиталю.

— **Школи замість памятників.** На зїзді Союзу оборонців батьківщини в Лодзі рішено зажадати від польських суспільних організацій, щоби будували школи і суспільні доми, замість ставити мертві памятники поодиноким особам.

Висліди тягнення II-ої кляси.

У понеділок, 23-го листопада ц. р. закінчилося тягнення II-ої кляси тридцятьсемої Державної Льотерії.

У тім дні між іншими впали дві виграї по 100.000 зол. і одна — у висоті 50.000 зол. По сто тисяч виграли числа 37.520 і 64313. Власниками першого є мешканці Рашева, пп. Б. Б. і Р. П., а також п. Ц. з Ясла і К. з Підзамча. Число 64313 продано в одній із колектур столиці.

Одної чвертки є власник п. **Едмунд Скоруповський,** дрогіста, мешканець Воломіня коло Варшави.

Власниками другої чвертки є пп.:

Т. Кейзман, жінка робітника у фабриці „Ригава" і **М. Айзен,** власник атки із мясом у Варшаві.

Інші чвертки є власністю двох варшавських купців.

Виграна пятьдесять тисяч золотих припала Стршемешицям на ч. 94845. Із цієї виграї 10.000 зол. дістане п. **Володислав Єлснь,** начальник місцевого поштового уряду і його сім співпрацівників.

У дні 17. грудня розпічнеться тягнення третьої кляси. Треба памятати про відновлення льосу

—o—

Дописи.

КОПИЧИНЦІ.

Літературні вечори. Філія Т-ва „Просвіти" разом з Т-вом „Стріла" намітила для своїх членів „Літературні вечорі", які будуть відбуватися кожної суботи вечором. В програму І. Літ. веч. дня 14. ц. м. ввійшли реферати про полтавських та харківських письменників і деклямації чи пак відчитання їх творів. ІІ. Літ. вечора дня 21. ц. м. реферати про письменників „Русьвої Трійці" і деклямації їх творів. В кожнім Літ. вечорі бере участь багато членів обох товариств. Реферати про письменників та їх твори відчитують чи пак виголошують кожного вечора інші особи так що подія праці впливає теж на різноманітність програми. Завданням Літ. вечорів запізнати слухачів чи пак пригадати їм твори українських письменників аж до нинішніх часів. Учасниками Літ. вечорів є інтелігенція та міщанство (головно молодь) Копичинець.

Загальні Збори Т-ва „Стріла". Дня 22. ц. м. відбулися Заг. Збори спортового т-ва „Стріла", яке в 1936 р. перейшло малу кризу на тлі суперечок між старшиною і деякими членами. Наслідком кризи були надзвичайні збори в липні ц. р., на яких перевибрано Виділ. Одначе і в нововибраному виділі також дійшло до малого непорозуміння і це вплинуло на уступлення голови. Тому по чотирьох місяцях відбулися заг. збори, на яких одноголосно вибрано нову старшину в головою м-ром О. Фірчуком. Нововибраний голова заповів деякі новини в діяльности „Стріли".

Імпрези „Рідної Школи". Дня 15. ц. м. влаштувала філія „Рідної Школи" „Свято осадности", на програму якого склалися хорові виступи та деклямації учеників 7-клясової школи. Дня 22. XI. ц. р. ця філія влаштувала „Свято книжки" з подібною програмою. Обі імпрези були дуже вдатні та стягнули велике число публики.

ЯВОРІВ.

Наша преса і громадянство. Заходом управи видавничої кооперативи „Гарт" в Яворові, яка видає місячник „Українське Слово", відбулася повітова нарада у справі преси. На нараді виголосив м-р М. Хомин зі Львова реферат про нашу пресу і наше громадянство, яке не розуміє ще — на жаль — значіння своєї національної преси, як одного з найважніших засобів у боротьбі за свої національні і соціяльні права. Референт указав на велику почитність преси в інших культурних народів і ширше спинився над використанням большевиками преси, як засобу пропаганди своїх комуністичних ідей. З черги м-р Д. Харамбура обговорив фінансову сторінку місячника „Українське Слово" і взиває присутніх, щоб піддержали цей орган, бо він стоїть на сторожі прав українського громадянства Яворівщини і присвячує багато уваги нашому культурно-освітньому і господарсько-кооперативному житті повіту. Над обома рефератами вивязалася оживлена дискусія, в якій забирали голос: сен. Козак, дир. Харамбура, ред. Харамбура, п. Менда, дир. Чопик та інші. Промовці поділяли цінні думки, як поширити почитність української національної преси і зокрема місячника „Українського Слова". Після дискусії присутні прийняли цінну резолюцій у цих справах. Нарадами проводив адв. д-р Фільц, присутніх на нараді понад 200 осіб.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Дискусійний вечір у Перемишлі. В суботу 21. ц. м. відбувся у Перемишлі заходом Повіт. Нар. Комітету в год. 5. попол. у кінематах „Української Бесіди" дискусійний вечір на тему комунізму та його тактики. Реферат про нову тактику Комінтерну і про т. зв. „народні фронти" виголосив посол Володимир Целевич. По рефераті відбулася 3-годинна дискусія, в якій поодинокі промовці обговорювали розкладову працю большевиків у терені та методи нашої плянової протиакції.

СТАРИЙ САМБІР.

Політична нарада активу Старосамбірщини. Дня 9. ц. м. відбулася у Старому Самборі загальна місцевого Повіт. Нар. Комітету довірочна політична нарада інтелігенції та міщанського активу Старосамбірщини. На нараду прибуло н. 60 громадян. Сходини відкрив др Ілля Гут-Кульчицький, реферат про пальне положення і політику УНДО виголосив ред. Зенон Пеленський. Потім відбулась дискусія, в якій ставили запити інструктор філії „Сільського Господаря" п. Сенарин і п. Вовчик. Нарада затягнулась далеко поза 11. годину.

ТЕРНОПІЛЬ.

З концертової естради в Тернополі. В 35-ліття істування Т-ва „Тернопільський Боян" відбувся 21. ц. м. концерт сперових аріїй і хорів. „Тернопільський Боян" від кількох літ проявляє оживлену музичну діяльність завдяки енергійности та ініціятиві голови Т-ва п. О. Сіяка. Велика заслуга п. О. Сіяка в тому, що „Т. Боян" доживе 35-ліття, коли навіть ішло до того, що „Т. Боян" перестане існувати. І саме голова п. О. Сіяк двигнув Т-во та допоміг воскресити його добрі традиції. Т-во улаштувало вже вряд з Музичним Т-вом ім. М. Лисенка концерти з нагоди різних свят і ювілеїв та брало участь у різних імпрезах. Під умілою рукою диригента радн. В. Березовського хор „Т. Боян" станув на доволі високому рівні, розпоряджає дуже добрими голосами так, що є дійсно репрезентативним хором Тернополя. На ювілейному концерті 21. ц. м. „Т. Боян" дав собі вповні раду з такими трудними творами, як: Маскані: хор селян з оп. „Кавалерія Рустікана", Леонкавалльо: хор дзвонів з оп. „Баяцо", Вагнера: весільний хор з оп. „Льогенгрін" та Гунода: равішня пісня з оп. „Фавст". Хор заучав дуже добре, інтонаційно чисто, в чому слідно велику працю диригента п. В. Березовського. До повного звуку хорів причинилася орхестра Музичного Т-ва ім. М. Лисенка, з якою хор виступав у поодиноких точках. Першою точкою була увертюра з оп. „Запорожець за Дунаєм" Артимовського під батутою проф. В. Безкоровайного. Орхестра виказала за короткий час доволі значний поступ, у чому заслуга й диригента. Оперові арії: Пуччіні: арія з опери „Богема" і „Мадам Батерфляй"; Каталані: арія з оп. „Ля Валлі"; Гунод: Балляда з опери „Фавст" відспівала оперова співачка п. М. Сабат-Свірська. Пані Свірська має претарний сопран з драматичною закраскою, який є предистинований до опери. Попри такі прикмети добрих виконавців, як неомильна інтонація та дуже добра дикція, визначається п. Свірська великою музичною культурою та фінезійною інтерпретацією. Акомпанювала п. Ірина Любчак-Крихова. Як кінцеву точку програми відспівала п. Свірська молитву з оп. „Запорожець за Дунаєм" з хором та орхестрою під батутою проф. Б. Безкоровайного.

Ю. К.

Батьку! Не жалуй одноразового видатку 5 зол. для добра своєї дитини, запренумеруй для свого сина чи доньки

„СВІТ ДИТИНИ"

який стане для неї справжнім приятелем і любимцем

Пиши на адресу: Львів, Зіморовича ч. 2.

2949 Числа оказові висилаємо безплатно. 9—?

СТАНИСЛАВІВ.

З життя гімназійної молоді. Мин. середи відбулась в салі „Сокола" академія в честь св. Йосафата Кунцевича. На програму свята склалися такі точки: хори гімназій: мужеської, жіночої „Р. Ш." і С. С. В.; промова Ганушевського, реферат Дрогобицької (С. С. В.), сольо на цитрі Дзулінської (жін. гімн.), деклямації Мойсеєвичівної (жін. гімн.) і ученці ССВ. Закінчено академію католицьким гимном. Загальне враження з академії гарне та додатне. Публики повна сала, більшість шкільної молоді й учительського збору.

З життя „Р. Ш.". Минулої неділі відбулись заг. збори Повіт. Союзу Кружків „Р. Ш.". Збори відкрив і ними проводив голова Союзу др К. Воєвідка, покликуючи на секретаря п. Рогатинського. Загальне звідомлення здавав м-р М. Кушнір. Отже Союз гуртує 90 кружків із 3754 членами. Цілий терен поділений на 5 районів. Дальше м-р М. Кушнір подав докладний звіт станиславівського району, який обіймає 38 кружків, в тому 33 сільських і 5 міських із 1047 членами. В районі відбулось 235 імпрез, як виставн драм. гуртків, концерти, поспіви дит. садків, свята під голим небом, забави і т. п. Драматичні гуртки має 32 кружки, хорів 12 і 9 секцій дорослих. В цих секціях дорослих згуртованих було 193 хлопців і 170 дівчат у 14 гуртках. Доріст відбув 260 сходин, 47 імпрез різного роду і 5 прогульок. Велику увагу в секціях дорослих звертається на читання книжок: прочитано 2325 книжок себто пересічно 6 книжок на одну дитину. Не велике не правда число, але дай Боже, щоб старші отільки читали! При кінці звіту доріст зазначив м-р Кушнір, що відчувається велика недостача провідників і тому в грудні ц. р. відбудеться курс для таких провідників, який буде тревати 10—15 днів. З черги референт занявся садками. Отже всіх садків було 36, в того 28 у станисл. районі, 7 у богородчанському й 1 (!) в товмацькому. Тут слід зазначити, що староство в Товмачі відкинуло всі інші подання мотивуючи тим, що окремі садки непотрібні, бо ними вже займається „Зайонзек Обивательскі Кобет"! Дітей в садках було 1.534 на 1.909 зголошених. Лікарський нагляд вело 8 лікарів, що в 42 поїздках оглянуло 1260 дітей з чого 98 признали хорими. Буджет садків дійшов цього року до 6.951.26 зол. У звіті з діяльности Ради Союзу довідались ми, що Рада перевела 19 анкет і 110 поїздок. Після обширного звіту м-ра М. Кушніра здавав звіт касовий інж. Семинчук. З його довідалися присутні, що приходи сягали 9.388.27 зол., розходи 9.134.73 зол. Головним джерелом приходів була колєда (коло 5000 зол.) та вуличні збірки (ок. 3000 зол.). Велику позицію в розходах творить кружок ім. М. Шашкевича, що на удержання шкіл дістав від Повіт. Союзу 4.718 зол. Після тих звітів вивязалась довга дискусія, в якій мовляло 11 делегатів. Хід думок дискусії такий: 1) делегати домагалися, щоб станисл. централя навязала щоденніший звязок зі селом; 2) поширила та посилила працю в повіті і 3) щоб Повіт. Союз вплинув на централю у Львові, щоб вона найскоріше видала грамоти, бо через недостачу грамот пинуло йде позичкова акція. На всі запити та побажання давали відповіди м-р Кушнір та інж. Семинчук. Після признання абсолюторії уступ. Раді, вибрано одноголосно по внесок Комісії Матки Раду у складі: голова д-р К. Воєвідка, члени Ради проф. Данищ, інж. Семинчук, м-р Кушнір, д-р Чорненко, Гриць Гришко з Підлужа, Лазар Пахольчук з Угринова Дол., Михайло Струтинський з Радча й Мілян Остап з Товмача, а як зост. Кость Козловський з Отиній, Вол. Кринун з Богородчан і Василь Василик з Іваниківки. На зборах було присутніх 70 делегатів. Збори мали дуже діловий і поважний характер.

Б. Л.

Спорт.

СПОРТОВІ НОВИНКИ

Париж — Прага. В Парижі відбудуться в неділю 29. ц. м. сензаційні змагання копаного мяча між репрезентаціями Праги й Парижа. Чехи виставляють дуже сильний склад, зложений з гравців Славії і Спарти. Недавно грала паризька репрезентація з Будапештом і програла 1:2.

Краків — Берлін. У берлінським поштовім стадіоні відбудуться цієї неділі мячеві змагання Краків — Берлін.

Швайцарія —Чехословаччина. Гадінкові змагання між цими державами відбудуться 29. ц. м. в Цірїху.

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

CAKABIKA. zasapis bielaruskich studentau. Vilnia. listopad 1936. № 1.

PROMETHEE, organe de defense nationale des peuples du Caucase, de l' Ukraine et du Turkestan. Paris, octobre 1936. № 119. Anne XI.

SLOVANSKY PREHLED. Praha, listopad 1936. R. XXVIII. Cis. 9.

RUCH SŁOWIAŃSKI. Lwów, 1936. R. I. № 2.

SYMPOSION, Lwów, wrzesień 1936. R. III. Zesz. 9.

ВІДГУКИ ДНЯ.

ДЕМОАРИСТІЯ.

Любимо хвалитися: „Ми народ демократичний, селянський. Нам панські витребеньки не в голові".

При тих словах любимо і сплюнути на долівку і носом потягнути аж вікна задзеленькочуть. Мовляв: форма — полова, зміст — то грунт.

Очевидно, що так „мовляє" інтелігент — не селянин і то тільки тоді, як йому цього треба. Бо селянин і любить товариські форми і дуже вважає на них.

Але погляньмо на цих самих демократів не на засіданнях, вічах чи нарадах...

Давайте найліпшу пєсу в малій салі — ніхто не прийде, а пустіть навіть слабу в великім театрі у Львові — виляже нарід як на храм. Раз — обстанова, два — охота показатись. Тоді наші демократки зі шкіри вискакують, щоб затьмити свою знайому, сусідку, чи приятельку блеском своєї гардероби.

Ходить сметанка по фоае, голови до гори, носи над головами і аж дуситься від напомпованого в організм воздуху. Неодна демократка багато через те грубша, хоч воно не все йде в парі з модою. Кажуть, що на „Наталці Полтаваці" одна пані так надулася, аж у її новій сукні шви потріскали.

День раніше і день потім здибаєте ту саму паню на вулиці, вклонитеся, вона вам чемно відкланяється, привітно всміхнеться. Але на вулиці ця пані має стару суконку, минулорічний плащ і недорогий капелюх.

Зате на „Наталку" чи іншу академію, вона вистроїлась і не може з кимнебудь приставати, мало того: навіть не з кимнебудь не може.

Три рази кланяйте голову перед нею. Перший раз не бачить, другий раз відкланяється: ніби бачила, ніби ні, аж за третім разом... дасть вам пізнати, що вже досить.

Нераз стрінувся я з нарікання ми (в слові та письмі!):

— Вищі верстви нашого народу покинули нас і пішли в чужий табор.

Це про магнатів з гербами і родоводами до котрогось там покоління.

О, громадяни! Що булоб, колиб лишилися при нас?!

Мусілиб хіба в великім театрі по фоае їздити мотоциклем, а підчас виставн лежати напоперек на публиці!

Направду добре, що їх нема.

Клопіт був би...

Галактіон Чіпка.

Для всіх необхідний

Календар „КРИНИЦЯ" на рік 1937.

Ціна 1.50 зол. Порто 30 сот.

ПРЕБАГАТА, ІЛЮСТРОВАНА НАСТІЛЬНА ЕНЦИКЛЬОПЕДІЯ ЩОДЕННОЇ ІНФОРМАЦІЇ.

Крім частини статистичної, подає „Кринниця" найновіший огляд промислу і торговлі. Для кожного звання — конечні правні поради.

Докладний образ цілорічного українського життя і всесвітніх політичних подій.

„КРИНИЦЯ" — ЦЕ VADEMECUM КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ У ВСІХ ДІЛЯНКАХ.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ЛЬВІВ-ЛЕВАНДІВКА

28. XI. Лев з Абісинії.

29. XI. Вій.

Великий Театр:

Субота, 28. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька".

Неділя, 29 XI год. 3.30 поп. „Пігмаліон"; год. 7.30 веч „Каваренька".

Понеділок, 30 XI год. 7.30 веч. Концерт Павла Проковіенка

Вівторок, 1. XII. год. 7.30 веч, прем. „Міст".

Середа 2. XII. год. 8. веч. опера „Ріголетто".

Кіна.

АПОЛЬО: „Каїн і Мабель" муз. кон.

АТЛЯНТИК: „Вісна ріка".

ВАНДА: „Кабінет воскових фігур" і „Калієте, місто кохання".

ГРАЖИНА: „Відень, місто моїх мрій".

КАСІНО: „Останній поганин" і пластична фільма.

КОПЕРНИК: „Під двома прапорами".

МАРУСЕНЬКА: „Під двома прапорами".

МЕТРО: „Бригада сміливих", „Нічні метелики".

МРАЖ: „Епізод", „Вальс кохання".

МУЗА: „Рок-Марі".

ПАКС: Останні дні Помпеї".

ПАЛЯС: Жайворонок" (на осн. Легара) з Мартою Егерт.

ПАН: „Чу-Чін-Чан" (Алі-Баба і 40 розбійників") з Анною Мей Вонг і Фрицом Кортнером.

РАЙ: „Мазур" із Полею Негрі.

СВІТ: „Володарка Лібану".

СТИЛЕВЕ: Малі герої та ревія „Рожевий вальс".

ТОМ: Геройська бригада".

УТІХА: „Нові Тарзанові пригоди" та ревія

ХІМЕРА: „Голос серця".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Швеція".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 28. листопада 1936.

Відень (506,8) 19.15 „Орлов" оп. Граніхштедтена, 21.30 Форт. рестталь, Прага (470,2) 18.00 XYZ авд. на осн. Кнабунда з муз., Париж (1648) 10.30 Концерт, 14.15 Сп. рестталь, 17.00 Легка музика, 21.00 Концерт вок. квартету, 21.45 „Антар" героїчна казка з муз. (фрагм.), Білгород (437,3) 13.15, 21.30 нар. пісні, 17.20 Сп. рестталь, 19.20 Форт. рестталь, 19.50 Оп. мельодії, Берлін (356,7) 8.30 Музика, 12.10 Веселий розр. концерт, 19.00 Твори Бавснера, форт., скр., в-сольонч., 20.10 Концерт вінськ. орх., 21.00 Баварська вязанка мельодії, Кенігсвустергавзен (1571) 15.30, 16.00 Музика, 18.05 Нар. танці й пісні, Гергарда бароктон, Мінхен (405,4) 14.45 Концерт орх., 18.00 Розр. концерт, 20.10 Великий весенній вечір, Будапешт (549,5) 12.05, 17.30 Салон музика, 13.40 Вок. концерт, 19.00 Пани над нар. пісні, 20.35 Концерт оп. орх., Мілляно (368,6) 11.30 Легка музика, 15.15 Танц. музика, Рим (420,8) 12.40 розр. концерт, 21.20 „Луція з Ламмермуру" оп. Доніцетія.

Неділя, 29. листопада 1936.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт, 13.00, 17.30 Розр. концерт, 15.40 Квартет ксдур Бетовена, 22.40 Соната на віольонч. і форт. f-моль Рахманінова, Брно (325,4) 9.00 Двоголосові пісні, 17.50 Концерт, Кошиці (230,1) 12.20 Концерт орх., 17.45 Слов. нар. пісні, 18.00 Дни Закарпаття, хор учителів, Прага (470,2) 7.40 Рел. музика, 8.00, 11.25 Концерт, 9.45 Салон. музика, 8.00, 11.25 Концерт, 9.45 Сальон. квартет, 20.05 Галевий концерт, Париж (1648) 12.00 Орх. концерт, 16.00, 20.30 Легка музика, Білгород (437,3) 13.15 Концерт вок., 18.50 Сирінка, 19.50 Нар. вечір, Берлін (356,7) 10.15 Музика, 13.00 Популярний концерт, 18.00 Квартет на форт., скр., альт., в-сольонч. цмоль Фора, 20.00 „Івась і Гензель" оп. Гумпердінка, Кенігсвустергавзен (1571) 9.00 Безжурний поранок, 10.45 Фантазії на органах Віранцера, 11.30 Данні нар. мельодії, 16.00 веселе попослуханє, 18.00 Гарні мельодії, Мінхен (405,4) 9.30 Музика, 10.20 Пісні та поезії Швабії, 13.05 Орх. концерт, 14.45 Співак Й. Папак, 15.05 Концерт солістів, Будапешт (549,5) 12.30 Концерт оп. орх., 15.50 Сальон. музика, 17.40 Співн. рестталь Ільонки Сабов, 19.15 Цит. музика, 22.20 Військ. орх., Мілляно (368,6) 12.20 Камер. музика, 13.45 Легка музика, 20.45 „Турандот" оп. Бусонія, Рим (420,8) 12.20 Камер. музика, 15.15 Весела авдиція, 17.00 Симф. концерт, 20.45 „Стоптерельо" оп. Кучіни.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 28. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дениик, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.05 Концерт симф. орх., 12.40 Хліборобська скринька, 12.50 Полудневий дениик, 14.30 Театр Уяви для дітей: „Про те, як засунув час", з музикою, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Ревія рекламового концерту 15.45 Наша програма 15.50 Молоді пера: Мавр. Шлягер (поезії), 16.00 Легка французька пісонька, гр. пл., 16.15 Концерт орх., 17.00 Концерт солістів: форт., спів, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Веселя пісонька гр. пл., 18.35 Авд. присвячена Ст. Грабінському, промова, літер. фрагмент, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 У вечір св. Андрея, 20.30 Оркестра, 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Камер. концерт, віольонч., форт., 21.30 Сальон. орх., 22.00 „Весела Сирена" Мар. Гемара й ін., 22.30 Танкова музика з гр. пл.; у перерві в год. 22.45 Останні вістки.

Неділя, 29. листопада 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Про заморську кольонізацію, 8.40 Чайковський: „Вальс Креоль" гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній дениик, 10.30 Музика, спів із гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розривковий концерт малої оркестри, Й. Королевич спів, цитра; у перерві: Участь Львова та Сх. Галичини в листопадовому повстанні, 14.00 Ми авангарда (відділи юнацтва), 14.25 Капеля, 15.30 Для села: Поможім пік. сільській молоді, Огляд ринків рільничих продуктів, 16.00 Рекламовий концерт, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 За заброю, історн. репортаж, 17.00 Симф. концерт; у перерві в год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.00 Вечірський і листопадова пія, 19.15, 20.00 Мішаний концерт: Равіч-Ясінська сопран, форт., 19.45 Переклади югосл. поетів, 20.20, 20.21, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній дениик, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Скрипковий рестталь у супр. форт., 22.00 „Дівоча абетка у справі вибору чоловіка" легка муз. авд., 22.40 Танкова музика з гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно —продажа: Бельги бельг. 89.83-89.40, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долярн канадійські 5.31 — 5.28, Фльорт. гол. 288.9 — 287.20. Франки фр. 24.78 — 24.63, Франки швайцарські 122.30—121.50, Фунти англ. 26.05—25.89. Гульд. данп. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.70—17.90, Кор. пан. 16.24—115.40, Кор. норв. 130.88 — 130.90, Кор. шв. 134.93 — 133.25, Ліри італ. 25.20 — 24.60, Марки фінл. 11.50 11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95.50—94.50. Марки нім. срібні 122 —115.

Акції.

Банк Польський, 105.00, Цукор 30.00, Лільпоп 14.50, 14.75, Островець 28.50, Старахович 35.25, 35, Габербут 40,

Папери.

3 інвест. 1. ем. 66.50, 2 ем. 64.50, серії 80, 5 конв. 51.50, 50.25 4 прем. дол. 47.50, 46.75, 7 стаб. 469, купон 57.16.

Заставні листи.

5 прп. Л. З. Б. Г. 51—53, 4 прц. Л. З. Бк Г. 41—43. 4 прц. ТКЗ. 41—43, 4 і пів прц. ТКЗ. 45—47, 4 і пів прц. БГК. 60 — 65, 4 прц. БГК. 60—65. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 43—46.

Долярівка 47.50—48.50, 3 інвест. 1. ем. 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65—67.

Збіжжя.

Львів, 25. XI.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	23.50—23.75
Пшениця збор. червона	23.00—23.25
Пшениця одн. біла	23.25—23.75
Пшениця зб.	22.75—23.00
Ячмінь одн.	20.25—20.50
Ячмінь на манво	19.50—19.75
Ячмінь паст.	17.75—19.00
Мука пшенична ст. гат. І в.	39.50—40.00
Мука пшен ст. гат. І А	38.50—39.00
„ „ гат. І Б	38.00—38.50
„ „ гат. І Ц	36.50—37.00
„ „ гат. І Д	34.50—35.00
„ „ гат. ІІ А	34.00—34.50
„ „ гат. ІІ Б	33.50—34.00
„ „ гат. ІІ Ц	33.25—33.75
„ „ гат ІІ Е	30.00—30.50
„ „ гат. ІІ Ф	28.50—29.00
„ „ гат. ІІ І	26.00—26.50
„ „ гат. ІІІ А	19.25—19.75
„ „ гат. ІІІ Б	17.75—18.25
Мука пшенична паст.	15.25—15.75
Мука пшенич. разова до 95%	25.50—26.00
Мартхи льняні	19.50—20.00
Макухи рипакові	16.50—17.00

Інші курси немінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 27. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагонстація заладування:

	льоко ст. заладов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	21.00—21.20
Жито збір. 694 гр/л. 3%	16.50—16.60
Ячмінь пшн. 621 гр/л. 4%	17.60—177.0
Овес легко, задощ. 444	13.25—13.50
Овес не задощ. 456	13.75—14.00
Гречка 10%	19.00—19.50
Кукурудза жовта	14.75—15.00
Кукурудза червона	16.00—16.25
Конюш. сім'я	31.25—31.50
Соняшникове сім'я	31.75—32.00
Насіння виндену 95%	40.00—41.00
Фасоля корона руч. в. з м. 42	31.00—32.00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	41.00—42.00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	39.00—40.00
Фасоля мальц. спец. ручно вибір. з м'яч	42.00—45.00
Фасоля красса рафована	24.00—26.00
Фасоля цукр. ручно виб.	30.00—31.00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від паняники	115—120
Конюшина вільна від паняники 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця дальше подешевіла на 25 сот., жито виказує теж знижкову тенденцію. Ціни інших продуктів немінені. Тенденція назагал знижкова.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 27. листопада ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.80 зол.
1 кг. масла десер. бочкового виключно з боч. опакуванням	2.85 „
1 кг. масла експорт. виключно з експортовим опакуванням дає зачет	2.85 „
1 л. молока	0.19 „
1 шт. яєць	5.40 „

Тенденція на масло, молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 27. XI. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг-живої птиці, льоко подвір'я птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Бідьченського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., повногруді, зовсім товсті	1.10 зол.
Індики І. кл., повногруді, зовсім товсті	1.00 „
Курята І. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	0.90 „
Курки І. кл., товсті, без остріг, без напинку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

НАУКА

ФРАНЦУСЬКОГО приготовляє до W. S H. Z. уділяє конверсації, корепетиції дипльомована Цлова 12, мешкання 7, І. поверх. (Перша бічна Пекарської). 3133

КУПНО - ПРОДАЖА

ГОДИННИКИ купуйте, направляйте у Розважевського Академічна 2 (Готель Жоржа). З провінції просимо пересилати почтою. 3034 4—5

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап, брокатів, таблеток crochet на вагу. Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 20-?

КУПНО ГОДИННИКА з справою доїзду. Дешево купите добрий годинник у славно звісній пятьдесятьлітній католицькій фірмі ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ, Львів, Марійська площа 5. 3032 7—20

СВЯТОЧНІ дарунки. Найможливіші вовни, шовки, решітки оказійно. Прохнік, пл. Капітульна 3. 3040 9-13

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерос. 2936 31 60

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

МЕТКИХ заступників на місця і позиції: Перемишль, Сокаль, Золочів, Городенна, Чортків, Теребовля, Скалат, Бережани, Копичинці, Радехів і Львівщину — на добру постійну провізію пошукуємо. Зголошення до „Діла" під „Постійний зиск". 3136 1—2

БОНА здорова, інтелігентна, музикальна, в одною світовою мовою до трилітньої дівчинки при родині в більшому місті негайно потрібна. Зголошення з відписами свідоцтв і референціями до Адміністрації „Діла" під „Опіка". 3134 1—3

20 ЗОЛ. ДЕННО заробляють заступники і заступниці, при продажі дуже популярного артикулу на рати. Особисті зголошення з 2 фотографіями від 9—11 і 3—6, в неділю 29. листопада у Стрию „Готель Дністер", у понеділок 30. листопада в Станиславові „Готель Краківський", у вівторок 1. грудня в Коломиї „Готель Гранд", у середу 2. грудня в Бродах „Готель Гранд", у четвер 3. грудня в Тернополі „Готель Подольський". 3132 1—1

РІЖНІ

МАКС ГЛЯЗЕРМАН, ритівничне заведення, фабрика каучукових стампілій і відливарня таблиць, Львів, вул. Сикстуська 19, телефон 215-03. 2938 8—10

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські: Коперника 26, подвір'я. 3103 3-3

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка ондуляція з 6-місячною гарантією. Сальон чесання пань. Сикстуська 8, вхід через браму. 3131 1—2

НЕВРОЛЬОГ

Д-р Микола Козицький

Львів, вул. Льва Сапіги 29.

3082 3—3

• РЯТУЄ ВОЛОССЯ

устає порізі - запобігає випалі

ДАЄ ГАРНУ

буйну зачіску. •

2732 24-?

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 270 (14.519). Львів, неділя 29. листопада 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Протест поневолених народів

проти нової совітської конституції.

ПАРИЖ, 28. 11. АТЕ. Управа „Прометея" (обєднання еміґрантських політичних груп поневолених большевиками народів) запротестувала проти нової совітської конституції. „Совітський уряд — пишеться у протесті — потоптав інтереси неросійських народів, а заразом новою конституцією намагається зробити зражіння, що ті народи мають повні політичні права. Політична еміґрація України, Грузії, верховинців Північного Кавказу, кримських татарів, Карелії, Туркестану та кубанських і донських козаків протестують проти накиненого їм совітського устрою". Дальше у протесті вичислено всі декрети совітського уряду, що обмежують автономні права народів, яких землі окупувала червона армія.

Національний уряд не визнає незалежної Каталонії.

РАБАТ, 28. 11. ПАТ. Ген. Кеіпо де Ллано заявив через радіо, що нац. уряд ніколи не визнає Каталонії незалежною державою. Як лише нац. війська здобудуть Мадрид, зараз підуть на Барсельону.

ПОЖЕЖА В ПОРТОВОМУ АРСЕНАЛІ В МАЛЯЗІ.

ПАРИЖ, 28. 11. ПАТ. Як повідомляють зі Севіллі, нац. бомбові літаки збомбардували вчора Малягу. В портовому арсеналі вибухла велика пожежа.

Галицька Каса Ощадности у Львові

видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.

ВКЛАДКИ

ощадностеві вложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.

ФОНД 6/45

резервовий понад 4,200.000 золотих.

БОЇ ЗА КОРОЛІВСЬКУ ПАЛАТУ.

РАБАТ, 28. 11. ПАТ. На мадридському фронті нац. війська посунулися вперед — тепер йдуть бої довкруги королівської палати.

Міліціонери обрабували будинок італійської амбасади.

КОМУНІКАТ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

САЛЯМАНКА, 28. 11. ПАТ. На відтинку Хаки відбито з великими втратами наступ червоних. Під Мадридом непогода утруднює операції. В Астурії червоні втратили чимало ранених і вбитих у невдатніх наступах під Ґрадос. Нац. літаки знищили лет. майдан в Альдухарі; у Картахені сильно ушкодили військові об'єкти.

СЕВІЛЛЯ, 28. 11. ПАТ. Ген. Кеіпо де Ллано заперечив оперативні звіти валенсійського уряду. На ділі з огляду на бурі на фронтах нема ніяких змін. Нац. відділи лише налагоджують шляхи у здобутих областях.

НАЦІОНАЛЬНЕ КОМАНДУВАННЯ ЗМІНИТЬ ОПЕРАТИВНИЙ ПЛЯН.

МАДРИД, 28. 11. Авас. Здається, що тактика нац. командування не дала вислідів. Нац. війська посувалися клином, не дбаючи про флянки й зади. Тимчасом червоні, добре засоблені та зорганізовані, вирушили з Аранхуезу і не зважаючи на атаки нац. летунства, дійшли до Талявери та загрозили зади нац. військ. Слід припускати, що тепер нац. командування змінить свій плян і перегрупує війська.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 28. 11. ПАТ. На осередньому фронті спокійно. Натиск націон. військ на позиції червоних слабне. Червона артилерія обстрілювала ворога.

МАДРИД, 28. 11. ПАТ. Вчора впало на Мадрид лише кільканацять бомб. Обчислюють, що від початку бомбардування міста згинуло 2.500 осіб, ранено понад 3.000. На фронті Сіерра Гвадарама нічого нового. На лівому березі Таха червона піхота перейшла декуди до наступу. Баскійські війська осягнули тими днями поважні успіхи.

ДАЛЬШІ ІРЛЯНДСЬКІ ДОБРОВОЛЬЦІ ВСТУПАЮТЬ У НАЦ. РЯДИ.

ДЕБЛІН, 28. 11. ПАТ. З Ліверпулю відчалив корабель з 80-ма ірляндськими добровольцями під командою полк. Кофліна.

Японсько-німецький договір — доповненням італійсько-німецького.

РИМ, 28. 11. ПАТ. Італійські півурядові кола знову стверджують, що Італія не думає приступити до німецько-японського договору, бо він є лише доповненням німецько-італійського порозуміння, що його мін. Чіяно підписав недавно в Берліні.

КИТАЙ ЗАНЕПОКОЄНИЙ.

НАНКІН, 28. 11. Авас. Китайський міністер закордонних справ, якого німецький амбасадор поінформував про німецько-японський договір, заявив, що те порозуміння сильно занепокоїло китайців. Китай — це одна з перших держав, що видала боротьбу комунізмові і тої політики він не завинив до нині.

ЯПОНСЬКО-ІТАЛІЙСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

РИМ, 28. 11. ПАТ. Тутешні півофіційні кола інформують, що від деякого часу йдуть японсько-італійські переговори з метою: заключити торговельний договір; крім того вони торкаються і справи визнання Манджурії та італійської імперії. Ті перегов ни не стоять у ніякому звязку з німецько-японським договором.

ЗАМАХ НА ЯПОНСЬКЕ ПОСОЛЬСТВО В МЕКСИКУ.

МЕКСИК, 28. 11. ПАТ. Нині досвіта кількох людей стріляло до будинку тутешнього японського посольства, вибиваючи шиби; поліція затримала двох замаховців. Припускають, що є це демонстрація крайної лівиці проти німецько-японського протикомуністичного договору. Японський шарже д' афер зажадав від міністра закорд. справ відповідної охорони для посольства.

Слід згадати, що недавно в Мексику намагалися підпалити посольства Ґватемалі і Сальвадору, що визнали уряд з Бургосу.

МЕКСИК, 28. 11. ПАТ. Поліція покарала обох людей, що стріляли до японського посольства, гривною, та пустила їх на волю. Виявилося, що вони були п'яні і не мали ніяких злих намірів. Японське посольство уважає, що інцидент зліквідований.

НІМЕЦЬКО-ЯПОНСЬКИЙ ДОГОВІР — ВІДПОВІДДЮ НА ФРАНКО-СОВІТСЬКИЙ.

ПАРИЖ, 28. 11. ПАТ. На засіданні парляментарної комісії закорд. справ заявив мін. Дельбос, що в ініціятиві німецько-японського договору слід добачувати реакції на франко-совітський пакт.

Супроти еспанських подій Париж тісно співпрацює з Льондоном: оба уряди не визнали воєнного стану в Еспанії.

Кожна свідома господиня вживає до печива тільки дріжджевого порошку і ваніліневого цукру та ароматів кооп. „ПЛАСТ"

Центральний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові, вул. Третього Мая 15.

приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу.

Український робітник.

В СПРАВІ ПРОФЕСІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНСЬКОГО ПРОЛЄТАРІЯТУ.

В ч. 257. „Діла" з 13. XI. ц. р. посол Д. Великанович порушив справу організації українського робітництва в українських професійних організаціях. Тому, що ніхто досі не забрав у цій справі голосу — а справа без сумніву незвичайно важна — вважаю за вказане присвятити їй кілька замітів та завваг.

Перш усього стверджую, що справа ця у нас не нова. За неї йшов довгий, затяжний спір у робітничому русі нашого краю давно ще перед війною.

Так зложилося, що хоч українські робітники були теоретично на рівних правах як соціялісти в одних спільних професійних організаціях разом з польськими та жидівськими робітниками соціялістами, то рівних прав вони там не мали.

І формою і змістом ті клясові й соціялістичні організації на ділі були національно польські. Дух у них панував патріотично польський, брали вони участь у польських народово-патріотичних святах (відслонення памятника Барт. Гловацького в Личаківському парку у Львові, в поминках роковин польських повстань, польських поетів і т. д.), мали польські бібліотеки, давали польські вистави, ввели у діловодство польську мову.

Цього характеру польських народових станиць не зміняє факт, що у проводі професійних робітничих організацій стояли час до часу українці, нераз національно високо свідомі. Атже довгі роки вели організацію друкарів українці Осип Данилюк, Іван Возняк, Володимир Кубіцький, Андрій Кусик; організацію столярів — Микола Гарасимець, Микола Вілюра, організацію кравців — Іван Кушнір, організацію залізничників — Осип Медведський, Яків Головчак, Михайло Файфер, організацію денних робітників „Праця" — Мартин Шпак, Сава Босий, Іван Ланцута й ін.

Вони, хоча свідомі українці, не вспіли були побороти чисто національних, а то й національно польських впливів у тих організаціях, бо, що більше, хоч не всі — але нераз і самі їм улягали.

Боротьба українського робітництва з польськими націоналістичними впливами в професійних організаціях почалася з початку заснування серед українських робітників клюбово-освітніх товариств „Зоря" і „Воля". „Зоря" мала характер міщансько-патріотичний, „Воля" клясово соціялістичний, але і одна і друга була чисто українська, національна.

Дійшло до того, що в обороні та для поширення українства серед робітництва свідомі українські робітники зі своїх скромних робітничих заробітків оплачували потрійний податок. Давали обовязкову вкладку до своєї професійної організації, якої львина пайка йшла на скріплення польського соціялізму, польської культури і тимсамим і польської нації. Та як українці давали теж вкладки до „Зорі" і „Волі" на підтримку української національної праці, на українські книжки, на українські театральні вистави і т. д.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і Ска
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 260-94. ПКО 503 881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх кольорах
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх кольорах
ПАСТУ до піллоги „Французька маса" (фротеру чищу і фарбуючу)
ВІСК до піллоги — СИНКУ до білих помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛИНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 31-9

Звіт членів „Зорі" за 1900 рік виказує на 86 дійсних членів 34 друкарів, 19 шевців, 7 столярів, 9 кравців, 6 шлюсарів, 2 ковалів, 1 пекарника, 1 кімнатного маляра, 1 таніцера декоратора, 1 огородника, 2 переплетників, 1 муляра, 1 літографа, 1 стельмаха. Звіт не подає, кілько з них було майстрів, але знаємо, що друкарі всі 34 були наємні робітники, які належали до своєї професійної організації і там платили вкладки. Те саме було й у інших професіях, яких члени належали і до своїх загально-професійних організацій і до „Зорі", а пізніше до „Волі" та платили потрійно свої членські вкладки. Коли зважимо, що багато з них давало ще датки на політичну свою організацію УСДП, то матимемо не тільки величезні матеріяльні тягарі, але й великий моральний національний капітал українського робітництва.

З часом, коли це робітництво чисельно зросло, коли скріпилося ще воно свіжим, більш національно загартованим виходцем зі спролєтаризованого нашого села, перейшло те робітництво з оборонної дефензивної бази — на базу офензивну, боєву. Почалася боротьба внутрі самих професійних організацій.

Почалось це в 1906. році — тридцять літ тому. На II. зїзді УСДП 27. і 28. січня 1906. р. у Львові порушено вже справу професійних організацій. Робітники: М. Файфер, залізничник зі Станислава, який заявив, що у Станиславові на 1200 робітників є 750 українців, делєгат віденських робітників М. Пасічник та редактор В. Левинський обстоювали заснування окремих українських професійних організацій. Проти виступили: референт Т. Мелень, Арт. Зеліб та делєгат ППС д-р Діямант.

Професійний зїзд, який відбувся 8. і 9. грудня 1906. р. в Перемишлі, осуджуючи жидівський сепаратизм та створення жидівської соціялістичної партії, ні слова не згадав про заспокоєння національно культурних домагань українського робітництва. Тому українське робітництво само почало боротьбу. Перші пішли до бою робітники фабрики тютюну у Винниках. Без переговорів з ППС та професійним галицьким секретаріятом — самі зажадали від професійної централі у Відні сповнення своїх національно-культурних домагань, бо інакше виступлять із членів професійної організації. Цей рішучий ультимативний крок увінчався перемогою, бо від серпня 1908. р. почала віденська централя видавати 1—2 сторінковий український додаток до польського часопису „Робітник у фабриках тютюну".

Ця перша перемога підбадьорила українське робітництво. На III. зїзді УСДП 14. III. 1909 р. у Львові ухвалено: 1) домагатись українських професійних часописів, 2) українських організаційних друків, 3) оснуваня для Східної Галичини професійного секретаріяту з увагою до української мови. Ті резолюції приняв і професійний зїзд у Перемишлі в днях 15.—16. V. 1910. р., додаючи до них, що коли в якійсь організації з причини малого числа українських робітників не можна буде видавати окремого професійного органу, то там мають на кошт організації українським членам давати орган УСДП „Землю і Волю".

Домагання ті та резолюції були дуже скромні, але і їх не дуже то спішились виконувати. Вибраного на професійного секретаря Порф. Буняка через інтриги ППС не затверджено і щойно по довгих коридорах обняв це становище Іван Куш нір, до якого ППС мала більше симпатій.

Українське робітництво, не зражуючись хвилевою невдачею, рішило поставити доконані факти. В лютім 1910. р. черновецькі залізничники почали самі видавати професійний орган „Залізничник". У травні 1910. р. перенесено його вже до Львова на кошт віденської професійної централі. Орган цей мав 238 передплатників, але „опіка" та інтриги ППС убили його і від травня 1911. р. почав він виходити вже як 1—2 сторінковий додаток до „Kolejarz-a", а 15. V. 1913. р. звинено й цей додаток, бо „не оплачувалось до нього докладати".

Внутрі УСДП почалася боротьба, прийшло до розколу та зросту національної свідомости; стихії самостійности не вдалося вже вбити.

Прийшла війна. Скріпила вона нашу національну свідомість ще більше. Українське робітництво почало знову боротьбу за свої національні домагання в професійних організаціях ще з більшою енергією, ніж до того часу. Мало українське робітництво за собою приклад робітництва чеського з його самостійними професійними організаціями та робітництва польського в Німеччині, яке теж почало там творити свої окремі професійні організації. Домагання українських професійних газет, друків чи українських придатних рефератів або українського листа з краєвого секретаріяту показалися для українців вже невистарчальні. Українське робітництво видвигнуло справу своїх окремих автономних українських професійних організацій. Почали цю боротьбу українські залізничники і їх рішуча постава увінчалася успіхом.

24. червня 1918. р. відбулася у Львові конференція українських залізничників з представником віденської професійної централі, на якій устійнено нову форму організації: 1) окремі автономні українські групи з окремою управою, 2) українську адміністрацію (друки — орган і т. д.), 3) окремого українського секретаря для українських груп, поставленого у своїх правах на рівні з польським секретарем та залежного безпосередньо тільки від віденської професійної централі. Ці постанови конференції апробувала віденська централя залізничників 26. червня 1918. р. і вони негайно увійшли в життя.

Слідом залізничників пішли українські салінарні робітники, які самочинно перевівши в деяких групах, як Косів, Ланчин, Делятин, Стебник, Болехів і т. д. внутрішнє урядування на українське, домагалися для себе анальогічних прав, як українські залізничники. І колиб не розвал Австрії — окремі українські професійні організації були б у нас здійснені без ніякого сумніву.

Слід ще згадати бодай мимоходом чисельний стан нашого робітництва в професійних організаціях перед і в часі війни.

В професійній організації робітників фабрик тютюну мали ми в 1910. р. 206 членів, у 1911. р. 224. чл., у 1912. р. 238 чл., у 1913. р. 259 чл. (з того у Винниках 185).

В рр. 1908—1911. організація хемічного промислу брала для членів українців 470 прим. „Землі і Волі".

В організації некваліфікованих робітників „Праця" більшість становили українці; багато їх було теж в організації столярів та кравців.

В автономних українських групах залізничників було в 1918. році зорганізованих 4,271 українців, з того у Львові 986, у Станиславові 1040, Стрию 503 ,Перемишлі 458, Коломиї 236, Дрогобичі 187,* на Буковині 289 і т. д.[1]). Крім того істнував ще льокальний Професійний Союз українських почтовців під проводом пізнішого секретаря ЗУНР п. Олександра Пісецького, який мав теж кількасот членів.

В Т-ві „Зоря" у Львові було в 1908—1914. р. членів 120, з яких багато належало до професійних організацій[2]).

За часів української влади повстав Загально-Професійний Союз робітників. Головного контінґенту членів доставили залізничники та нафтовий промисл. Професійні українські спілки взяли участь у Трудовому Конґресі.

За польської влади в січні 1920. р. відбувся в салі „Зорі" у Львові зїзд українського робітництва, на якому рішено оснувати самостійні професійні організації, вибрано Краєву Професійну Раду, розпочато видавництво „Професійного Вістника" (вийшло 5 чисел) і т. д. Одначе організацій не створено через перепони адміністраційної влади, опір польського робітництва, льокавт та нужду серед самих українських робітників. Ті українські робітники, які залишилися ще в праці, остали і надалі у спільних польських професійних організаціях. Варшавська професійна централя та ППС зробили пізніше угоду з українськими робітниками, та в практиці не вийшло з того нічого.

Реєструючи отсі дані до історії українського професійного руху, вважаю своїм обовязком згадати про моральну, а нераз і матеріяльну допомогу тих, які по свому ідейному світогляді здалека стояли від клясового соц. робітничого руху, а проте підтримували його змагання. Були це пок. посол. о. Фолис, нотар В. Лукич-Левицький (робітників у винницькій фабриці тютюну), дир. Нестор Пшепюрський (українських залізничників у Львові) та з „Дністровиків" пок. Яворівський, Яремкевич, Пак і Чума.

Польсько українська війна знищила українські автономні професійні організації, влада їх розвязала, а польське робітництво помогло льокавтувати їх членів. Найсильнішу українську професійну організацію залізничників та її членів знищили самі польські залізничники-соціялісти.

На іншому місці розповім може колись про ролю та участь українських залізничників у листопадових днях 1918. р. та в пізніших подіях.

Підходячи до сумної нашої дійсности та справи професійних організацій українського робітництва, то — не пересуджуючи справи — зазначу тільки, що поворот на старі позиції, себто творення давнього типу члена професійної організації серед українського робітництва нині і не реальний і неможливий, бо анаціональність серед українського робітництва зліквідувало раз на все само життя. Серед українців національна свідомість зросла. Серед польського робітництва, і то соціялістичного, закорінився глибоко примат тотальности польської держави і нечуваний шовінізм. В польсько українській війні, в щоденному сучасному житті найбільше вороже поставилось до українського робітництва польське соціялістичне робітництво. Це факт, що його годі заперечити. Життя перечеркнуло багато старих ілюзій і з цим треба числитись. Кипить зоольогічна боротьба за життя і смерть і чи хто хоче, чи не хоче — природним інстинктом самозбереження мусить боронитись, або добровільно національно згинути. Іншого виходу нема.

Інша річ, що трудноші тої оборони дуже великі. Справи організації українського робітництва не розвяжемо одним махом. Ми навіть доскладно не зясовуємо собі ще як слід ні терену, ні сили та числа нашого робітництва. Тому треба негайно перевести в першу чергу статистику наших робітників: 1) по професіях, 2) зорганізованих, 3) незорганізованих ,4) занятих у своїх, 5) занятих у чужих. Щойно тоді можна буде над справою призадуматись та її обміркувати і почати працю з виглядами на успіх.

Проблему безробіття, яка не технічно, а тактично вяжеться зі справою професійних організацій (а яку у своїй статті порушив посол Веланович) справу для нас теж дуже важну, збіжорю в окремій статті.

А. Чернецький.

[1]) А. Чернецький: До історії українського професійного руху. Календар „Вперед" на 1920 рік, ст. 35 - 43.

[2]) 50-ліття Т-ва „Зоря" 1934. ст. 73.

МАҐАЗИН МУЖСЬКИХ і ЖІНОЧИХ НОВИН
С. ОЛЯНЧУК і І. ПІХЛЬ ЛЬВІВ вул. Кавітульна 3.
поручає по найнижчих цінах жіноче і мужеське білля, — анчохи, смарпитки, рукавички жіночі і мужеські, — Трикотажі всілякого роду. 8-10

Важне для тих, що купують срібло!
Фабрика срібних виробів
Д. Л. Нойман — Львів
Тільки коханівського 21. Тел. 206-74.
звертає увагу заінтересованих, що її взори срібла нею проектовані і засоблені у фабричний знак та напис фабрики, а подібні взори продавані в торговлі без цього знаку є лише незручними копіями її оригінальних моделів. Дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших ювілерських крамницях у цілій Польщі.

До Еквадору не пускають комуністів.

ЖЕНЕВА, 28. 11. КАП. Міністер закордонних справ Еквадору заборонив консулям давати віздові віза особам, які є відомі з комуністичних переконань або які проповідують крайні ліві теорії. Уряд заборонив пускати комуністів до еквадорських пристаней і наказав якнайскоріше видалити з держави людей, що займаються комуністичною пропаґандою.

Після японсько-німецького договору.

Женева, 24. листопада 1936.

Цікаво, що ще нині деякі державні мужі, які намагаються стримати могутній потік політичних подій в Європі, звертаються до Ліги Націй. Голова мадридського уряду, що перебуває вже у Валенсії, Лярго Кавалеро, звертається з листом до Секретаріяту Ліги Націй, який не поспішає його оголосити. Англійські лейбуристи жадають також, щоб скликати Лігу Націй, нехай ратує, що можна. Московська преса обіцяє боронити Женеву від „фашистів", сподіваючись, що московському урядові пощастить при цій нагоді знайти вихід з ізоляційного кола, яке все щільніше затягається довкола СССР.

ТРАДИЦІЙНІ АНДРІЇВСЬКІ ВЕЧЕРНИЦІ
з богатою програмою і веселими несподіванками відбудуться **дня 12. XII. 1936.**
в салях НАРОДНЬОГО ДОМУ
заходом Львівської Філії Т-ва Охорони Дітей і Опіки над Молодю.

Тимчасом одна по другій проходять помимо Ліги Націй події, до яких вона повинна б зайняти становище. До тижня входять у життя рішення, над якими в Женеві радились би і сперечались би місяцями, намагаючися даремно втиснути політичне життя Европи у Прокрустове ложе женевських норм і теорій. Який галас счинився би, наприклад, у Женеві, і який заколот повстав би в Европі, колиб на денний порядок Л. Н. поставити хоч би таке звичайне й ясне питання, як скасування версайських обмежень у справі плавби по німецьких ріках. Як розпалились би пристрасті і як загострилась би загроза війни, колиб зборам Л. Н. довелося обговорювати справу визнання національного уряду Еспанії Італією та Німеччиною. А вже Японія й Німеччина, які заключили протисовітський союз, ледви чи булиб тепер утримались в Л. Н., якщоб не були відтіля виступили ще давніше.

Ця справа, щоправда, торкається Ліги Націй, тепер лише посередньо, бо зі заінтересованих сторін лише СССР є членом Ліги, але в політичних колах Женви вона відсунула навіть на другий плян таку пекучу справу як еспаська війна. Зрештою й еспанська війна і німецько-японське порозуміння мають ту саму політичну основу, боротьбу проти московського імперіялізму. Те, що діеться тепер у межах нещасливої Еспанії, на сході Европи та на Далекому Сході, є лише ріжними щаблями у розвитку того самого політичного процесу. Це розуміють очевидно і в Льондоні і в Женеві, хоч і думки з цього приводу досить відмінні. Коли „Таймс" все ще обстоює традиційну англійську політику рівноваги протилежних таборів держав, навіть у тому випадку, коли до одного з цих таборів належить Москва, то „Журналь де Женев" приходить до переконання, що до московського уряду загальної мірки прикладати не можна. Редактор Бріке пише між іншим: „Німеччина й Японія будуть від тепер обмінюватися своїми політичними та мілітарними відомостями про СССР, та деякими технічними таємницями; вони обопільно постачатимуть зброю у випадку, коли одна з держав буде воювати зі Совітами... Італійська преса поставилась прихильно до цього німецько-японського порозуміння і це занепокоїло Льондон". Далі автор висловлює думку, що Італія стримується покищо приступити до протибольшевицького порозуміння між Берліном та Токіо, щоб не погіршувати англо-італійського порозуміння на Середземному Морі. Він уважає, що в разі збройного конфлікту у Східній Европі Японія не моглаб лишитися невтральна: „Успіх СССР був би для неї нещастям. Колиб Японія перебрала дуже точні зобовязання, то це очевидно значилоб, що вона вважає цей конфлікт за неминучий... Найкращим засобом як уникнути війни викликаної ідеольогічним конфліктом, булоб перешкодити СССР внести заколот і революцію до інших держав через діяльність III. Інтернаціоналу. При цій нагоді слід згадати, що й Черчіль у своїй промові з 6. листопада ц. р. скинув на Совіти відповідальність за ситуацію в Еспанії. Якщо Москву не примусять поважати Х. статтю Лігового пакту, небезпека існуватиме далі".

Московська преса дуже огірчена тим, що

й Іден відповідаючи на напади комуністів заявив, що є держава більш відповідальна за події в Еспанії ніж ті, на які нападають комуністи. Розчарування московського уряду тим більше, що Блюм без Англії свого становища супроти Еспанії змінити не зважується. Заслуговує на увагу також і той факт, що секретар Ліги помітив, як пересунувся центр політичних сил Европи до нового угруповання національних держав. І лише це може бути запорукою миру в Европі. Визнання нового національного уряду Еспанії Німеччиною та Італією попередило проголошення совітської Каталонії. Французьке громадянство доходить до переконання, що комуністи прийшовши до влади негайно пхнуть Францію до нападу на Німеччину, а це збільшує опір французьких національних партій проти московської акції у Франції. Страх перед війною для Ліги Націй зовсім не новий. І можна думати, що п. Літвінов знайде при найближчій сесії в Женеві зовсім не ту атмосферу, до якої він був звик.

М. Данько.

З українського життя в Румунії.

ВІСТИ З БУКОВИНИ.

Чернівці, 23. XI. 1936.

Арештування селян.

Як відомо ,арештовано кількох селян із м. Борівців, Веренчанки, Шишківців та Оршівців, тому, що „заохочували своїх знайомих читати та передплачувати українські часописи".

Діяльність черновецьких товариств.

Одною із найчинніших українських установ на Буковині є співоче т-во „Буковинський Кобзар". Нема місяця, щоб це рухливе Т-во не дало власного концерту, театральної вистави, або не співпрацювало з іншими нашими товариствами. В останньому часі „Кобзар" співпрацював із „Жіночою Громадою" (Вечір Хризантем) та із Кураторією греко кат. церкви (вистава пєси „Ле бідка").

Не менше діяльним т-вом є „Міщанський Хор", що зорганізував попис своїх членів (співи, деклямації та драмат. картина „Памятні могили" Б. Мартиневича) та дбає про виховання міщанської молоді в національнім дусі.

Колись таке діяльне просвітне Т-во „Українська Школа", обмежило тепер свою діяльність

НОВОВІДКРИТА ПЕРФУМЕРІЯ „ДАР" Баторія 20 КОСМЕТИКИ ПЕРФУМИ ГАЛЯНТЕРІЮ сталеву
поручає

Д-Р МИХАЙЛО ДРАҐАН

VIII. ВИСТАВА А. Н. У. М.

(Докінчення.)

III.

Дуже помітно розвивається **Музика Ярослава** і залюбки переводить ріжні технічні спроби. Навіть у тепер виставлених 6 речах маємо 4 техніки (темпера, олій, енкавстика, малюнок на шклі). Кожна з технік має свої мистецькі ефекти і авторка вміє використати їх до своїх мистецьких задумів. Спеціяльно треба виріжнити її „Акт" і „Портрет Л. С.", — обі речі роблені певною рукою, відважно і свобідно. В „Акті" знаменито передано шкіру тіла. Цікавими є також її перші в нашому мистецтві малюнки на шклі (дзеркалі), що навязують до відомих гуцульських ікон на шклі. Ця техніка вимагає великої уваги, бо тяжко на цих речах переводити поправки. Музикова збогатила цю стару техніку багатством барв і дійсно осягнула цікаві ефекти. Спеціяльно приємна є її мертва природа з овочами.

Осінчук Михайло, що спеціяльно посвятив свою творчість поліхромії наших церков і осягнув на цьому полі безконкуренційний тепер рівень, (недавно бачили ми його поліхромію у візантійському стилю в Поториці коло Сокаля — вона дійсно високо мистецька), — це також великий знавець мистецьких технік. А спеціяльно темпера це його стихія. На виставі маємо його чотири голови: три портрети і одну головку янгола. Головка янгола з надземним настроєм і подихом, що віє на нас із старих наших ікон.

Перфецький Леонід виставив ескіз до декорації палати негуса „Битва під Адуєю", який зовсім оправдує мистця, як найкращого нашого баталіста. Одночасно находимо в авторя великий декоративний змисл. Макети декорацій до „1001 ночі", хоч здеформовані дещо підчас почтової пересилки, повні нового чару для сцени.

Сельський Роман теж дуже помітно розвинувся. Ми завсіди бачили в ньому одного з незвичайно інтелігентних мистців. Спеціяльно / кольориті мистець дійшов до фінезії. Його темперові пейсажі такі насичені ліричною поезією, що годі від них відорвати очі. Одночасно під оглядом стилю мистець відійшов дещо від сюрреалізму у сторону безпосереднього відчування явищ. Але його колишній сюрреалізм навчив його тих незвичайних барвних ефектів і простоти форми.

Сорохтей Осип найкраще зарепрезентувався в акварелях. Його глибоко експресійні речі це „Зняття з хреста" і „Тайна вечеря". В обох речах експресія посунена до глибокої релігійної містики. Цей експресійний підхід дійсно найкраще надається до релігійних картин.

Холодний Петро (син) виставив серію гаашів. Всі речі виконані з дуже добрим відчуттям рисунку і форми. Можнаб їм лише закинути дещо одноманітний підхід до сюжету. Більш індивідуалізований підхід був би їх збагатив.

Другий баталіст **Іван Іванець** вміло добуває у своїх картинах рух: боєвий запал нервовими імпресіоністичними мазками пензля.

Пейсажі **Іванцева Дениса** мають соковитий багатий кольорит і роблені з розмахом. Як мистець ще дещо попрацює над формою, щоб її подати в більше зорганізованім вигляді, тоді будемо мати в ньому зовсім доброго мистця.

Тяжка недуга не дозволила **Павлові Ковжунові** виставитись з відповідними для нього зразками його знаменитого графічного мистецтва. З виставлених річей „Пегази" мають всі найкращі прикмети авторового стилю, досконалий рисунок, кріпко збудовану композицію і педантичне виконання.

На спеціяльну увагу заслуговують ще безконкуренційні карикатури **Е. Козака.** Дійсно мистець має вроджений талант карикатуриста із невичерпаним запасом задумів і досконалим чуттям підмічувати характеристичні риси обличча.

На виставі представлена також **Марія Дольницька** одною емалією. Вона нині наша єдина цього дорогого мистецтва практикуюча емалієрка.

Окрему групу творять молоді мистці, що студіюють у Варшаві (Баляс, Гавран, Ганкевич, Галиш, Доманик, Кузьмович, Манастирський, Петрушевич, Яцкевич і Шостак). Як на перший раз їх праці зовсім задовільні, хоч усім ще треба попрацювати. Спеціяльно вибивається своїми першорядними графічними роботами

Хочеш, щоб білля було тривке, виглядало завжди як нове, вживай

РАДІОН

ідеальний самопральний засіб

над збиранням видавничого фонду. Виділ задумує видати читанку та з цією думкою часто відкликується до громадянства. Дивно, що буковинський загал, який так щедро жертвував на „заграничні" цілі (Музей Визвол. Боротьби у Празі, Український Педагог. Інститут у І т. д.) не відповідає на розпучливі заклики т-ва „Українська Школа".

Друге просвітне т-во „Українська Бесіда", яка ще має можливість працювати на Буковині, находиться далі в тім самім застою, що й перед роками. Виділ, правда, молодий, але „рутенська вдача" стара. Легко орудувати запозиченими „ідсольогічними" фразами, легко осуджувати діячів від дрібної роботи і так зручно скривати свою неміч аргументом „стану облоги"

Два ювилеї.

Майже непомітно минули 40-ві роковини двох українських установ, які тепер існують тільки як спогади добрих часів.

Минуло 40 літ від заснування першої української гімназії в Чернівцях. По війні зрумунізовано ступнево гімназію, чи то зменшуючи години з українською викладовою мовою чи через „виміну учеників" (українські діти перенесено до чужих гімназій, а чужими виповнено кляси колишньої української гімназії).

Треба згадати, що окрім офіційної румунізаційної політики черновецького шкільного інспекторату вславився своїми особливими подвигами повоєнний директор цієї „української гімназії" — принагідний патріот проф. Тудан. Дарма, що походив із української селянської родини, проф. Тудан ставши директором „гадючого гнізда" (так називав він свою школу) ревно переслідував рідну літвору. Кілько то учнів „вилетіло" через приналежність до „ірредентистичних" середньошкільних організацій „Пороги" та „Кубань", або через відвідування українських театральних вистав та спортових змагань „Довбуша". Як далеко доходив у своїх звичках цей „малий сатрап" — так його називали наші професори — видно було із його обіжників та кар, супроти його учеників, які говорили або співали по українськи.

Проф. Тудан заспокоївся аж тоді, коли внесено і ту одну годину надобовязкового навчання української мови та введено на II місце румунську мову, навіть для навчання релігії!

З нагоди 40-літніх роковин можна хіба на пальцях почислити тих професорів та учнів, що вписані ще як „рутені", той колись такої славної української гімназії.

Другий невеселий ювилей це 40-літні роковини „Руської Каси", першої української установи з обм. порукою на Буковині. До заснування цієї цінної економ. установи причинився буковинський діяч Ів. Окуневський. По довголітній діяльности, „Руська Каса" стала кооперативою та ввійшла як член новоствореного „Союзу Українських Хліборобських Спілок" (т. званої „Селянської Каси"). До піднесення цієї мережі кооператив та зокрема до розбудови „Руської Каси" у значній мірі причинилися: акад. проф. С. Смаль Соцький, В. Ясеницький та Е. Пігуляк. По війні „Руська Каса" перетворилась у „Кредитовий Банк", що в останньому часі обмежив свою діяльність через загальну фінансову скруту та відому „конверсійну реформу" довгів.

В. Баляс. Українське мистецтво буде мати в ньому новий графічний талант. Олійні речі його ще дещо нерівні, всеж є там і речі зовсім добрі, як „Ескіз до композиції" і „Пейсаж".

Найсильніший в олійних речах є **Манастирський Витовт.** Він має добре відчуття кольору і малярський розмах. Індивідуальний підхід до сюжету це також цінна його прикмета. На перше місце вибиваються „Портрет", „Баба" і „Мертва натура".

Добрими його конкурентами є **Гавран, Ганкевич, Доманик і Петрушевич,** кожен із завдатком свого стилю. А почуття стилю це вже багато. Спеціяльно портрети Ганкевича і Петрушевича відзначаються добрим рисунком, згармонізованим кольоритом і навіть деякою психольогічною інтерпретацією портретованих.

Кузьмович Теофіль має добрий декоративний змисл. Його проекти килимів (два фігуральні і один геометричний) можуть задовольнити вибагливі вимоги.

Треба сподіватись, що й інші варшавські мистці підтягнуться згодом до рівня своїх товаришів. Поява нових талановитих мистців, що поважно підготовляються до мистецької праці є явищем дуже потішаючим. Не вважаючи на несприятливі для мистецтва умовини розростаємось в мистецтві вширш і вглиб.

Справлення помилок: У попередньому фейлетоні правильно справити: Гордієвський Ярослав да Святослав і в уступі про Кульчицьку: „повні прекрасних твор в природі" на „повні прекрасних чар природи".

УКРАЇНЦІ В БЕСАРАБІЇ.

Бесарабські українці зорганізовані тільки в кількох місцевостях, де перебувають свідомі одиниці, яким не загрожує ані „стан облоги", ні гризня, що так часто трапляється посеред „свідомих" буковинців.

Завдяки постійним заходам пп. І. Гаврилюка та Суденка виставлено у невеличкій бесараб. місцевости Шабо (що вже має власний „Нар. Дім" та свою книгозбірню) пєсу „Помста" Суходольського. Коли порівняти цю місцевість із більшими буковинськими містечками та селами (де перед війною велася основна організаційна робота по читальнях та „Січах"), а де тепер нема ні власного Нар. Дому, ані читальні, ні театрального гуртка — то із радістю витаємо успіхи наших братів із Бесарабії.

УКРАЇНЦІ У БУКАРЕШТІ.

Ще в минулому році відмітили ми в „Ділі" конечність зорганізувати українську кольонію в Букарешті, що збільшується все новим напливом буковинських та бесарабських українців.

Цей погляд приняло тепер і українське студентське Т-во „Буковина" у Букарешті, що саме веде і наради, якби створити одну окрему секцію для нестудентів, щоб у цей спосіб притягнути ще відсталих, незорганізованих українців.

На 1. XI. відбулося в новій домівці „Буковини" „Свято Листопада", де були присутні й чужинці.

На 5. XII. українська кольонія в Букарешті спільно приготовляє св. Миколая і на 12. XII. Свято Франка. (о)

Порошки для дорослих з фабр. зн.

KOWALSKINA

вживаємо при невпинних БОЛЯХ ГОЛОВИ

ВОЛИНЬ У СВІТЛІ ЦИФР.

ВІРОІСПОВІДНІ І НАЦІОНАЛЬНІ ВІДНОСИНИ У ВОЛИНСЬКОМУ ВОЄВІДСТВІ.

Відомий український громадянський діяч на Холмщині і Волині та колишній секретар УПР п. Володимир Косоноцький помістив у тижневику „Бюлєтин Польско-Українські" з 22. ц. м. (ч. 47) статтю п. н. „Населення Волині", де подав стан віроісповідних і національних відносин на Волині на основі статистичних даних загального спису населення з 30. вересня 1921 р. і 9. грудня 1931 р. Тому подаємо її в перекладі майже в цілости враз з деякими його завваґами щодо першого і другого загального спису населення. І так при першім загальнім списі населення — списові аркуші не признавали назви українець — українська мова, лише назву „русин". Тому то автор цілком слушно зідентифікував обі ці назви. Далі автор підкреслив, що дрібніші віроісповідання (уніяти, сектанти і т. д.) і народи (росіяни, німці, чехи і т. д.) в публікації „Загальний спис населення з 9. грудня 1931 р." рідко коли мають окремі рубрики і підтягнені під рубрику „інші", тому точне обчислення їх неможливе.

ЗАГАЛЬНЕ ЧИСЛО НАСЕЛЕННЯ.

На просторі 11 повітів волинського воєвідства було **дня 30. вересня 1921 р. 1,569.559 мешканців** (по містах — 181.450 і по селах — 1,388.109), а **Дня 9. грудня 1931 р. — 2,085.374** (по містах — 252.524 і по селах — 1,833.050). Загальний приріст осягнув 516.015 (по містах — 71.074 і по селах — 444.941), себто 32,9% населення з 1921 р. Одначе природний приріст за цей час осягнув лише 25,2% (на основі публікації Головного Статистичного Уряду п. н. „Складники приросту населення 1921—1931"), себто 396.135. Отже надвишка населення за 10 років у волинському воєвідстві дійшла до 119.880 осіб. Сюди слід зачислити ще утікачів зі світової війни, які вернулися до краю по загальнім списі 1921 р. і осадників, кольоністів та урядовців з інших воєвідств.

ВІРОІСПОВІДНИЙ СТАН ВОЛИНСЬКОГО ВОЄВІДСТВА.

Православні. В 1921 р. на терені воєвідства було **1,170.318 (74,6%) православних,** а в **1931 р. — 1,455.882 (69,8%),** себто загальний приріст дійшов до 284.964; тимчасом природний приріст православного населення мусів дійти за цей час до 292.671; отже „недобір" („еміграція") православних у цілому воєвідстві сягає 7.707 осіб. Цей „недобір" є в дійсности далеко більший, бо велика частина „утікачів", які прибули на Волинь по першім списі, належала до православних. У кожному випадку мусимо ствердити, що православні на Волині стратили значну частину своїх вірних на користь сектантів та уніятів (як побачимо нижче — при рубриці „інші" — втратили вони 42.000).

Римокатолики. — В 1921 р. було їх 179.935 (11,5%), а в 1931 р. — 327.856 (15.7%), себто загальний приріст сягав 147.921; тому що природний приріст за цей час дійшов до 47.019, ствердуємо „надвишку" римо-католиків на 100.902 (56,1% рим.-кат. населення в 1921 р.). Тому що „шематизм римо-католицької Волинської Дієцезії" не виказує більших переходів до костела з інших віроісповідань, мусимо прийти до висновку, що „надвишка" римокатоликів дійшла внаслідок напливу урядовців (державних і приватних), осадників і кольоністів. Найбільшу надвишку обсервуємо в повітах: ковельськім (+ 102,3%), горохівськім (+ 78,2%), сарненськім (+ 87,5%) і володимирськім (+ 68,2%). Слід підкреслити, що майже третина цієї „надвишки" припадає на міста (+ 32.501) і сягає + 130.1% римо-кат. населення тих міст у 1921 р.

Жиди. — В 1921 р. жидів (мойсеєвого віроісповідання) **було 178.277 (11,4%), в 1931 р. 207.792 (10%),** себто загальний приріст дійшов до 29.515 осіб; тому що природний приріст населення мойсеєвого віроісповідання дійшов до 45.444, констатуємо „недобір" (еміграцію) жидів на 15.929 осіб. В цілому воєвідстві обсервуємо незначну „надвишку" жидів лише у двох повітах (володимирськім і дубенськім), а з 9-ох повітів вони емігрують і то в доволі великому числі (рівенський повіт — 20,5% в 1921 р.; ковельський — 18,6%; здолбунівський — 17,6%).

Інші. Вірних інших віроісповідань було в 1921 р. уже 94.044 (4,5%), з того евангеликів — 50.895; загальний приріст — 53.615, а „надвишка" осягнула 42.614 осіб. Якщо відокремимо евангеликів, то сектантів та уніятів у 1921 р. було ледви 992, а в 1931 р. — 43.059, себто їх число збільшилося на 42.067 осіб. Ось так можна стверднти, що православні втратили понад 42.000 осіб на користь уніятів, сектантів та атеїстів.

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ВОЛИНСЬКОГО ВОЄВІДСТВА. — ЗРІСТ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТИ УКРАЇНЦІВ НА ВОЛИНІ.

Українців було в 1921 р. 1,076.250 (68,6%), а в 1931 р. 1.418.324 (68,0%), себто загальний

Тільки 10 днів

з причини величезного запасу матеріялів на

плащі і костюми

випродуємо тільки протягом 10 днів по таких небувало низьких цінах:

Серія І. . . . зол. 9.—
Серія ІІ. . . . „ 12.—
Серія ІІІ. . . . „ 14.—

Кожний може наочно переконатись про цю небуденну оказію.

Д. М. Файль і Ска

ЛЬВІВ, пл. МАРІЙСЬКА 6/7.

3164

приріст осягнув 342.074 осіб, якщо взяти під увагу природний приріст (269.372), стверднмо надвишку українців +72.701. Звідкіля повстала ця надвишка? Отже підчас першого спису понад 67.000 православних подалося за поляків і росіян, а при списі в 1931 р. таких осіб було вже лише 10.000 (православних було 1,456.000, українців — 1,418.000 і православних чехів — 27.000), себто 57.000 вернулося до української нації; решта 15.000 „надвишки" — це уніяти і сектанти українці. **Ось так бачимо, що національна свідомість українців на Волині дуже зросла.**

Поляків у 1921 р. було 263.528 (16,8%) осіб, а в 1931 р. — 346.640 (16,6%), себто загальний приріст осягнув 83.112; якщо взяти під увагу природний приріст (68.358), стверджуємо надвишку + 14.754 осіб. Цю надвишку завдячують поляки виключно містам, які дали + 28.998 поляків, зате села виявляють „недобір" — 14.244 поляків. В 1921 р. було 179.935 римо-католиків, а в 1931 р. — 327.856; зате поляків: у 1921 р. — 263.528, а в 1931 — 346.640. **Отже доходимо до висновку, що з інших віроісповідань подалося за поляків підчас першого спису — 83.593 особи, а підчас другого спису вже лише 18.784.**

Жидів перший спис виказав 164.789 (10,5%), другий — 205.545 (9,9%), себто загальний приріст осягнув 40.756; якщо взяти під увагу природний приріст (42.037), ствердимо „недобір" жидів на 1.284. При обговорюванні віроісповідного складу підмітили ми „недобір" осіб мойсеєвого віроісповідання на — 15.929, а „недобір" жидів сягає лише 1.281; **цей факт можна вияснити так, що частина жидів підчас першого спису подалася за поляків; а при другім списі призналася до жидівства.**

Інші. До „інших" зачислено в 1921 р. 64.992 особи (4,1%), а в 1931 р. — 115.065 (5,5%). Між ними находимо німців, чехів, росіян, „русскіх" і т. д. У 1931 р. німців було 49.404, чехів — 27.600. Решта припадала на росіян, „русскіх" та на інші дрібні національности.

Щоб зясувати собі національний і віроісповідний стан населення волинського воєвідства на день 1. січня 1936 мусимо додати до висліднів спису населення з 9. грудня 1931 р. природний приріст за 4 роки. Цей приріст згідно з даними Головного Статистичного Уряду сягав: **для православних — 6.17%; римо-католиків — 5,21%; жидів — 3,75%; евангеликів — 2,23 .**

Ось так стверджуємо, що в січні 1936 р. було: православних — 1,545.710, римо-католиків — 344.940, жидів — 215.590; евангеликів — 52.120; уніятів, сектантів та атеїстів — 45.710.

Українців — 1,505.850, поляків — 364.710; жидів — 213.270; німців — 50.530; чехів — 29.310 та інших (росіян, „русскіх" і т. д.) — 40.400.

Разом на 1. січня 1936 р. населення Волині сягало 2,204.070 осіб.

Найкращу вуджениву, добре мясо і свіжі товщі

дістанете завжди у мясарських крамницях

„ЦЕНТРОСОЮЗУ"

Ринок 2, Зибликевича 2, На Байки 8, Личаківська 50, Жовківська 175.

2989 5 – 50

В обороні рідної землі.

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ В ТЕРНОПОЛІ.

Заходом Повіт. Комітету УНДО в Тернополі скликано на день 25. листопада велике протестаційне віче в салі „Міщанського Братства" в год. 12. вполудне. Прибули міщани і селяни з найдальших сіл тернопільського повіту. Замість запрошеного і перешкодженого посла Целевича виголосив реферат про злиденне положення українського села й нову парцеляційно-кольонізаційну політику уряду посол Болюх. Присутні одноголосно ухвалили протикольонізаційні резолюції. В одній резолюції висловлено протест проти большевицького терору на Україні. Відспіванням національного гимну закінчено віче.

ПОВІТОВА НАРАДА В ЛЮБАЧЕВІ

Дня 31. м. м. відбулася у Любачеві під проводом м-ра Теодора Кульчицького повітова нарада. Заступлених було на нараді 24 сіл любачівського повіту в числі до 200 делегатів. Взяла в них участь доволі численно також українська інтелігенція. Реферат про земельну справу і наше сучасне положення виголосив пос. д-р Роман Перфецький, у дискусії забирали голос: пп. Микола Кравс з Любачева, Володимир Прендяк з Любачева, Дмитро Гладкий з Коровиці, м-р Теодор Кульчицький і д-р Юлій Дякунчак з Любачева. По дискусії ухвалено одноголосно відповідні резолюції та рішено відбути в земельній справі окружні віча в Чесанові, Дикові, Олешицях і Брусні і на закінчення повітове віче в Любачеві.

ПОВІТОВЕ ВІЧЕ В ЖОВКВІ.

Дня 20. ц. м. відбулося в Жовкві повітове віче в земельній справі. Присутніх було к. 150 осіб, переважно селяни і міщани. До президії вибрано о. Івана Кобата з Мервич, секретарем інж. Теодора Залуцького з Жовкви. Реферат про земельну справу виголосив пос. д-р Роман Перфецький, у дискусії забирали голос пп.: о. Іван Кобат з Мервич ,інж. Теодор Залуцький з Жовкви, Василь Скіра з Мокротина, Стефан Татух з Мервич, Михайло Недовіз з Передримих Вел., Василь Яремко з Купич-Волі, Теодор Ситко з Крехова і д-р Іван Романків з Жовкви. Ухвалено одноголосно резолюції та вибрано Повітовий Комітет, який має занятися скликанням у Жов-

250 запахів оригінальних французьких **КОЛЬОНСЬКИХ ВОД**

казково дешево тільки у перфумерії **БІРНФЕЛЬД** Львів вул. Казимира Великого 1. Великий вибір косметичних.

Зміняють календар юліянський на григоріянський.

„Український Місіонар", що виходить у Бразилії, повідомляє, що оо. Василіяни в Бразилії (інших греко-кат. священників там нема) за дозволом нашої духовної влади вводять з днем 1. січня 1937 р. у всіх греко-кат. церквах богослуження на основі календаря григоріянського, замість дотепер уживаного юліянського, значить: переходять на новий календар.

При цій нагоді пригадаємо, що греко-кат. парохія при церкві св. Варвари у Відні ввела ще перед кількома роками богослуження для своїх вірних на основі обох календарів: григоріянського і юліянського. У практиці це виглядало так, що вірні мали змогу ходити на богослуження тоді, коли мали час і змогу.

У Варшаві в церкві оо. Василіян при вул. Медовій йдуть богослуження на основі календаря григоріянського.

М. РУДНИЦЬКИЙ.

Літературний дебют Масютина.

Трапилась нагода звернути увагу на повість, яку можна вважати за одну з найцікавіших появів наших останніх літ. Як і в неодному іншому напрямку, зробив нам несподіванку наскрізь оригінальний і самостійний мистець, Василь Масютин — цим разом як письменник. З огляду на те, що його повість „Два з одного" появилася в бібліотеці „Діла", краще булоб на якийсь час залишити її оцінку ширшій громаді; та заки ще встиг появитись другий її том, уже один ревний орган, що проявляє подиву гідну обективність в оцінці літературних явищ „почувався до обовязку перестерегти наше громадянство" перед повістю Масютина, в якій не вмів найти нічого іншого, крім „душевної гнилі".

Масютин, чи не перший у нас дав фантастичну повість у дусі Велса. Подія, що лягла в її основу — неймовірна, а проте вона приваблює уяву не тільки читача, але й неодного ученого: чи не можнаб більші частини організму відроджувати так, як відроджуємо, прищіплюючи на тілі, деякі незначні його кусні. З одної людини, перерізаної на половину, сміливий дослідник робить дві; із тої частини, де переважають більше матеріяльні людські органи, виросла людина з чисто змисловими нахилами, з більше одуховленої — та сама людина розвинула в собі природні завдатки понадзмислових змагань. Автор виводить перед нами вчинки тих двох людей, вигодованих з одного — та їх нахили, розвинені у двох зовсім протилежних напрямках. Тому, що маємо до діла з напів лябораторійним препаратом, бачимо, як усе те людське, що колись було зрівноважене в одному організмі двома первнями, які доповнювали один одного, тепер вироджується.

Масютин — реаліст і старається змалювати свої дієві особи так, щоб ми забули про фантастичний засновок, з якого він вийшов. Подекуди читач хотів би більше фантастичного елементу, більше неймовірних ситуацій і несподіваних конфліктів. Увесь процес експериментації і поодинокі сцени, де треба показати перевагу матерії над духом — не дуже приємні, але без них ми не малиб запаху лябораторії, ні відповідного контрасту до духових поривів.

Хто вміє читати літературні твори, не матиме сумніву щодо провідної думки повісти: — таке лябораторійне людське зліпище розсипається на всі боки тому, що нема в ньому духового осередка. Масютин — людина наскрізь релігійна; є в його книжці сторінки, яких не напише ніколи професійний кадильник, хочби десять літ виписував статті на тему релігійности та моралі. Коли треба шукати анальогічних прикладів такого містичного реалізму, то має їх багато европейська література: в Барбея д' Оревілі, Гюісманса чи Ле Бльоа; у цих стовідсоткових католиків найдете сцени вдесятеро брутальніші.

Нема сумніву, що Масютин не писав своєї повісти ні для молоді ні для хуторян. Масютин іде за добрими зразками европейських письменників, узяв добре передуману ідею і пробував її перевести як людина, що вміє володіти пером і знає, чого хоче. Всі виведені ним постаті — живуть; навіть тоді, коли він їх свідомо механізує, надає їм відповідну гримасу. Численні розділи й епізоди сходяться концентрично в головних пунктах, де бачимо вплив двох героїв, піа-Гомункулюсів, на їх оточення. Неодин з нас може поставити собі питання: чи доцільно було таку фантастичну тему доповнювати малюнком конспіративного політичного життя і звертати її в той бік, що вводить щораз то нові мотиви? Та хто зна, чи деякі читачі не будуть найбільше зацікавлені саме останньою частиною повісти, повною революційно-патріотичного подиху.

Хто знає великих сучасних повістярів, зрозуміє, як сильно могла заважити на Масютині та модерна психольогічна метода, що часто розбиває дію на відорвані епізоди і переживання героїв відтворює так, якби ми самі мали щойно зрозуміти їх зміст. Наш пересічний читач не швидко звикне до Т. Манна, Унамуна, Гакслея або Дос Пассоса. Коли прирівняємо інтелектуальний багаж, з яким приступають у нас до повістей та оповідань наші автори, з тим досвідом і вироблением звязким стилем, який має Масютин — стає ясно, чому його твору можуть у нас не розуміти.

Інколи прокидається серед нас теж питання: чи не можнаб дечого з нашої найновішої літератури перекласти на чужі мови? Коли є в нас такі твори, то не багато з них моглоб своєю зрілістю рівнятись із повістю Масютина.

кіщині дальших віч у земельній справі. До цього Комітету ввійшли: д-р Іван Романків, о. Іван Кобат, Андрій Ковальський, Андрій Галапас, інж. Теодор Затуцький та Микола Босак.

ПОВІТОВЕ ВІЧЕ В ТУРЦІ Н. СТРИЄМ.

Дня 23. ц. м. відбулося в Турці н. Стр. у салі Філії „Просвіти" повітове віче, скликане П. Нар. Комітетом. Проводив у заступстві хорого голови ПНК д-ра Мирона Кондрата член ПНК Марців, секретарював п. Степан Бандрівський. Присутніх було 123 українських громадян з 29 громад. Від Української Парляментарної Репрезентації земельну справу референував посол Гринь Тершаковець, реферат п. н. „Небезпека комуністичної пропаганди та боротьба проти комунізму" виголосив ред. Зенон Пеленський. У дискусії забирали слово присутні селяни і священники та кількома наворотами посол Тершаковець. Віче приняло одноголосно відповідні резолюції, опісля висловило довіря проводові УНДО й УПР.

—o—

Економічний огляд.

Українська хроніка.

ГОСПОДАРСЬКІ Й ІДЕОЛЬОГІЧНІ ТЕЧІЇ СЕРЕД УКРАЇНЦІВ.

У рямцях викладів Т-ва Українських Кооператорів у Львові виголосив сен. Луцький б. ц. м. реферат на тему „Кооперативний і приватницький світогляд", доповнений 22. ц. м. коррефератом В. Несторовича. Обі прелекції викликали живу виміну думок численно зібраних слухачів, що свідчить про велику актуальність теми.

Польська хроніка.

ЧИ ЙДЕМО ДО ТРІВКОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ ПОПРАВИ?

Таке питання поставила в заголовку одної своєї передовиці „Ц. Газета Гандльова". Автор твердить, що теперішні статистичні цифри дають право до вдоволення: всі числа продукції, обороту, збуту і затруднення зростають. Польща є тепер на звишковій хвилі, поправи не можна заперечити. Діло тільки в тому, чи вона трівка? Обмірковуючи завваги Інституту Кон'юнктури до оголошених ним індексів продукції, збуту краєвого і закордонного, затруднення, тощо, автор висказує велику непевність щодо тріякости кон'юнктури в Польщі. Вона зявилась під посереднім чи безпосереднім впливом девізової реглямантації. Про це говорять виразно завваги Інституту Кон'юнктур. „Одним із чинників ожиавлення були інвестиції (особливо будівельний рух) і громадження запасів зі страху перед девалюацією". Іншим чинником була „девізова реглямантація і припинення трансферу", бо суми, які передтим ішли на сплату закордонних довгів чи тезаврізації, можна було вжити на публичні і приватні інвестиції. Врешті також чинником поправи була „звишка привозових продуктів не тільки через звишку на світовому ринку, але теж через обмеження ввозу".

Зовсім інше питання, чи „Два з одного" будуть подобатись у значінні популярному. Такий твір вимагає деякого зусилля, зацікавлення темними сторінками людської психольогії. Всесвітня повість має таких творів чимало і коли ми так мало її знаємо, то може одна з причин саме в тому, що твори найбільших повістярів домагаються від читача анальогічних духових потреб, з яких ці твори зродились.

І в наших мистців — Мирного, Франка, Коцюбинського чи Стефаника є сторінки не зовсім запашні — брутальні, коли не відразливі, тому, що надто живо нагадують деякі сторінки життя, на жаль, аж надто правдиві.

Дуже похвальне завдання взяли у нас на себе критики, які хотять охоронити громадянство перед розкладом і моральною індиферентністю. А проте цього завдання не зможуть вони виконати вкслід, коли свою службу розумітимуть як цуцики, що тільки лають на сусідів, присідають на задні лапки перед своїми хлібодавцями (ставлючи їх нераз у незручну ситуацію) і винюхують навіть на найчистіших дорогах — тільки нечисть. Замість підсувати чужим творам нечисті думки та мотиви, лаятись і вживати епітетів бульварної преси, краще булоб, якби на сторінках тих органів ми могли побачити зразки, як повинні виглядати справді моральні та релігійні твори.

Масютин дав повість, у яку вложив не тільки своє солідне знання і справжній талант, а й надихав її глибшою релігійною вірою, незрозумілою для деяких новонавернених митарів і фарисеїв.

Усі купуємо **жіночі і чоловічі матеріяли** у новій фірмі, бо вони найліпші і найдешевші.

Обслуга по українськи.

Дім Моди Львів
Готель Європейський

ТРИ ГРУПИ ВАЛЮТОВИХ РЕВІЗІОНІСТІВ У ПОЛЬЩІ.

Девалюаційна дискусія в Польщі ще не перевелась і не переведеться так швидко. Деякі елементи атакують валютову політику уряду, вважаючи її крайно помилковою. Варш. „Курієр Поранни" пробує представити валютових ревізіоністів без маски, вказуючи на їх партикулярні інтереси. Разом із тим ділить він їх „по професіям" на 3 групи. Для великих обшарників девалюація означає автоматичне відовження земельних посілостей і вратування їх від примусової парцеляції. Для великих промисловців „елястичний" гріш став би інструментом експортового дампінгу, який в дійсности перекинув би тягар сфінансування збільшеного експорту на робітників і краєвих консументів з користю для закордону. Третя група — це спекулянти, що живуть із ріжниці цін і курсів, бажаючи економічний порядок зорганізувати на зразок льотерії. Всі три групи мають надію девалюаційним заходом покласти край девізовим обмеженням, з реглямантацією і етатизмом. Очевидно „Курієр Пор." заявляє, що загал відвертається від невчасних пророків монетарного „лібералізму", вважаючи, що стійність нац. гроша і в реглямантації оборотів капіталу означає безумовну умовину „їзди в гору".

Світова хроніка.

ЗОЛОТО І НАЙБЛИЖЧІ ГОСПОДАРСЬКІ ГОРОСКОПИ СВІТА.

В найновішому зшитку місячника „Баяк" (за листопад) находимо думки про теперішню

господарську ситуацію світу, двох визначних англійських економістів, а саме Douglas-a Jay'a і І. М. Кейнса.

Дугляс Джей ворожить Зл. Д. П. Америки, що найближчі 3—4 роки можуть принести їм могутніший розвиток продукції, зисків платень і життевої стопи, ніж той розвиток, що його взагалі колинебудь якийсь край виказав. Але нетільки госп. можливости Зл. Держав такі корисні в майбутности. Теперішне положення основно відмінне від усього, що існувало від часів, як розвинулись новітні системи банковости і кредиту. Подача золота зросла дуже міцно внаслідок девалюації валют і збільшеної продукції, особливо в Совітах. Небаром останні зможуть експортувати 50 міл. фунтів річно. Колиб „золотий блок" здевалюував на яких 30%, то це практично рівнялося би подвоєнню золотих запасів у порівнанні з 1929 р. Коли взяти під увагу ще детезаврізацію золота, якаб зявилась, можливість дешевого гроша булаб така, як цього не знає історія.

Не менше цікаві є міркування Кейнса.

Великі запаси золота будуть мати в дальших консеквенціях міцний знижковий вплив на процентові стопи. Зате на ціни зріст подачі золота матиме вплив звишковий, причиняючись до відбудови нормальних зисків у міру зросту продукції і до зросту платень. Кейнс обставляє свої міркування осторожними застереженнями і кінчить ось-як:

Значіння великих запасів золота полягає на тому, що вони уможливлюють при помочі більше чи менше ортодоксійних метод привоювні процеси, які самі в собі дуже бажані, і яких певність булаб менша, колиб їх треба було осягати іншими засобами. Муза історії іронічно настроєна. Комуністична справність у видобуванні золота може послужити, щоб ще хвилину підтримати капіталістичний устрій.

ПРОТИ ГРИПИ

Ангіни і недугам з простуди.

КРАЄВІ ТАБЛЕТКИ
PANACRIN

ЩО ДІЄТЬСЯ З ЕСПАНСЬКИМ ЗОЛОТОМ?

Еспанські події видвигнули низку господарських питань, якими трівожиться закордон, особливо, коли вони дотичать його інтересів. Діло в тому, що Еспанія має багато ріжних зобовязань торговельного і фінансового характеру у закордоні і цей довго мусітиме чекати на їх вирівнання. Можливо, що і взагалі того не діждеться. Це звязане тісно з золотими резервами революційної країни. Тому питання „що діється з еспанським золотом?" набрало великої актуальности.

У швайцарській пресі появилась вістка, що поважні золоті резерви червоний еспанський уряд перевіз морським і воздушним шляхом до Франції і здепонував у великих французьких банках. Тільки частина залишилась у Барсельоні з уваги на поважну загрозу також столиці Каталоній. Фінансові кола англійської Сіті цікавляться, що станеться зі здепонованими у Франції зол. резервами, коли повстанці переможуть. Металь їм повернуть щойно тоді, коли їх визнає світ легальним урядом. Коли взяти під увагу те, що французький лівий уряд не швидко здобудеться на визнання, треба рахуватись із довгим увязненням еспанського золота навіть по закінченні громадянської війни.

УРЯДНИЧА АРМІЯ В СССР.

Число працівників цілого совітського державного господарства виносить у цьому році 25.7 міліонів мужчин і жінок (в попередньому році 24.7 міл.). Платні цієї робітничо-урядничої армії доходять до 63½ міліярда рублів.

БІЛЯНС КОРПОРАТИЗМУ В НАСВІТЛЕННІ ФРАНЦУЗА. — НЕ ЗМІНА, А ПОЛІПШЕННЯ ДЕМОКРАТИЧНОГО УСТРОЮ.

У Парижі вийшла цікава книжка Роляида Пре (Roland Pre, „Le Bilan du Corporatisme"). Автор розглянув становий устрій у 4-ох державах: в Італії, Німеччині, Австрії і Португалії включно з практичними осягами режіму. Де-що добачує він там позитивного, та назагал ствердяує, що корпоратизм або зрезигнував з реалізації своїх постулятів або не осягнув своєї мети, зокрема, коли йде про таку засадничу річ як перетворення автономних установ робітників і працедавців у державнотворчі органи. Тому Пре радить Франції не гнатися за новими устроєвими формами, а старатись поліпшити демократичні умовини життя і володіння.

В. Н—вич.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО - ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

приймає без обмеження реченця вписи на такі студії:

1) **В Високошкільний Економічно-Кооперативний Відділ** (8 семестрів. Підвідділи: Кооперативний та Торговельно-Промисловий).

2) **Висока Школа Політичних Наук** (6 семестр.).

3) **Курси Українознавства** (3 семестри),

4) **Фахові й практичні короткоречинцеві курси:** бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької та французької), пасічництва, садівництва, консервації й технічного перероблення садовини й городини, обробу шкір, миловарства, радіотехніки, фотографії.

Навчання провадиться кореспонденційною методою. Проспекти й програми — безплатно. На ширшу відповідь прикладати міжнародню поштову марку. Звертатися на адресу: Ukrajinsky technično-hospodářsky Institut. Poděbrady. Tchécoslovaquie.

Роковини Базару.

СХОДИНИ В „УКРАЇНСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ ДОПОМОГИ ЕМІГРАНТАМ" У ЛЬВОВІ.

Дня 26. ц. м. в переповненому членами й гістьми помешкані Т-ва Допомоги Емігрантам з України у Львові (Ринок 10) відбулися врочисті жалібні сходини емігрантів із нагоди 15-их роковин трагедії під Базаром. На завізвання голови Т-ва п. А. Петренка присутні встали з місць і вшанували память 359 замучених під Базаром 1-хвилинною мовчанкою. Після цього відповідне до моменту чуле слово виголосив п. М. Корчинський, а по ньому поділилися своїми спогадами про другий зимовий похід — один із організаторів Тютюнницького рейду, п. М. Таранович та учасник самого рейду п. А. Гребінник. Численно зібрані члени й гості Т-ва з великим зацікавленням слухали оповідань учасників, які, на жаль, довелося перервати за пізнім часом.

1 ліска - 3 штуки
20 сотиків
ВИБОРОВИЙ МЯСНИЙ ЕКСТРАКТ і ВИТЯГ з ВОЛОЩИНИ

це складники буліонових кісток
Knorr
Буліон з цих кісток є подібний у смаку до домашнього росолу.

ГЕНРІ ВОРТІНҐТОН.

Для кращого завтра.

Шеф відомої ювелірської фірми „Гервуд і С-ка" звернувся до свого книговода:

— Хвилиночку, пане Бартер... Тут маєте папери на той шнур перел, який ми дістанемо цими днями з Амстердаму. Будь ласка перевірити вагу, опис, ціну і втягнути все це до книг...

Бартер вернувся до свого бюра і глянув на папери. „До біса! — подумав — шістьдесять тисяч долярів за таку дрібничку!" Аж забув про свою працю. За кілька днів якась дурна гуска буде носити таку дорогоцінність на шиї і не зможе навіть оцінити її вартости. 60.000 долярів! Звичайний смертник не може дійти до такого капіталу навіть за ціле життя тяжкої праці!

Що він сам зібрав за тих останніх тридцять літ, сидячи над книжками, де вписував чужі гроші? Навіть не має стільки, щоб прожити спокійно кілька літ перед смертю. 60.000 долярів! За таку суму міг би він позбутись усіх щоденних клопотів, міг би виїхати у світ, нарешті почати жити, — жити!

Бартер відчув нараз, що якась думка засіла йому в голову. Йому треба тільки зважитись на одну сміливішу постанову і він зможе стати щасливою людиною, замість вантажного вола. Він таки мусить роздобути ці перли!

Нагоди було досить. Треба бути тільки обережним, щоб використати відповідний момент. Для нього, що від тридцяти років знав усі звички свого шефа, не буде це тяжко. На нього напевне не впаде підозріння.

*

Бартер побачив, що перевести задуманий плян, лекше, ніж спершу уявляв собі. Два дні пізніше прийшли перли з Амстердаму і Гервуд оглянувши їх пильно, передав їх Бартерові з дорученням перевірити фактури і вписати посилку до відповідних книг. Бартер підготовив собі завдалегідь штучну підробку оригінальних перел, на підставі опису та фотографії так, що міг замісць присланої посилки передати Гервудові імітацію.

Він вибрав до цього пригожу хвилину, коли шеф був дуже занятий, так, що взяв перли механічно з його рук і сховав їх до панцирної шафи. Перший крок був уже за ним і тепер Бартер не міг уже змінити своєї постанови. Коли він сів за своє бюрко, холодний піт виступив на його чоло. Він ледви дочекався тої хвилини, коли міг спокійно вийти з бюра.

*

По обіді він насолоджувався видом чудових перел, перебираючи їх у пальцях. Він не мав сумніву, що шеф та його помічники зможуть відкрити обман. Гервуд повірить йому, коли він пічне впевняти, що це не він, але всеж требаб у найближчих днях узяти відпустку і перли продати десь якнайшвидше. 50.000 долярів зложить собі як ренту на решту життя, а за 10.000 долярів зможе провести приємно якийсь час на широкому світі.

Хтось застукав до дверей. Серце забилось у нього молотом. Миттю сховав перли до кишені. Ввійшла його господиня

— Пане Бартер, я маю до вас прохання. Моя сестра занедужала і я мушу піти до неї на ніч. Ви будете такі добрі і пригріете собі вечеру нині самі.

— Алеж розуміється! — відповів Бартер, щоб її якнайшвидше позбутись. — Я дам собі раду.

Коли господиня відійшла, він мав час обдумати ситуацію. Так далі він не міг поводитись, — мусів заволодіти своїми нервами. Коли завтра піде на службу, ніхто не сміє доглянути на його обличчю найменшого зворушення.

Чого йому боятись? Чи раз уже він продавав усякі дорогоцінності по всяких фірмах і ніхто не мав ніколи сумнівів щодо його чесности. На крайній випадок він приготовив у себе сірчан хльору, в який вкине перли в останній хвилині, коли буде сподіватись у своїй хаті поліційної ревізії — вони розпустяться безслідно.

*

Передумавши все якслід, він відчув, що рівновага до нього вертається. Як що-вечора він сів собі при огні ватрана і покурював люлечку. Мріяв про подорож до тропічних країн, про індійців, факірів, інше небо.

Мусів так мріяти довго, бо коли прокинувся з задуми, вогню у ватрані вже не було. Глянув на годинник. Минула північ. Мусить відпочити, щоб завтра виглядати в бюрі нормально, бадьоро. Спускав тяжкі завіси, коли на вулиці побачив двох поліцаїв. „Якби ці два... — подумав — ...ні! Якби знали то вже давно булиб тут у мене".

Стало йому холодно. Поліцаї перейшли

ПО ПИРОКОМУ СВІТІ.

В Румунії повстане нове товариство летунської комунікації, у якому держава матиме 2/3 капіталу.

Болгарська молодь уладила в Софії демонстрації з нагоди роковин договору в Нейлі сюр Сен.

Американська конфедерація праці вибрала вдруге головою Уіллема Гріна.

Німецький уряд правдоподібно забороннть своїм громадянам приймати нагороду Нобля.

Французька палата послів ухвалила 381 голосами проти 200 фіскальну реформу.

У Франції застрайкувало 2.000 робітників з 6-ох фабрик у Мобеж і 4.000 з 10-ох фабрик в Омон.

Мадярського регента Горті з жінкою прийняв на авдієнції Папа. Нині рано Горті відїхав до Відня і король відпровадив його на двірець.

Франція винна Злуч. Державам 347,000.000 долярів за воєнні довги; всі держави разом — 1.315,000.000 долярів.

На совітсько-манджурському кордоні дійшло до нової сутички. Совітський уряд обвинувачує Японію і навпаки.

ПРИ НЕПОГОДІ
майте завсіди під рукою
оригінальні
PASTILLES
VALDA

Норвеський уряд заборонив під загрозою 3-місячної вязниці, перевозити до Еспанії воєнний виряд.

Ірляндський парлямент відкинув 65-ма голосами проти 44-ох внесок визнати уряд з Бургосу.

Японський уряд замінить своє посольство в Адіс Абебі на консулят, у Гсінкінг повстане італ. генеральний консулят.

В Парагваю не було ніякого перевороту; вістки на ту тему були фальшиві. Все таки сполука з Асунсіоном перервана.

Французька державна рада відкинула жалобу проти розвязання „Вогняного хреста" й інших правих організацій.

Червоний Хрест запропонував обом еспанським урядам утворити в Мадриді невтральну смугу. Лярго Кавалеро відповів, що це неможливе, бо все населення Мадриду не бере участи у війні.

Еспанський червоний уряд домагається, щоб негайно скликати Раду Ліги Націй у справі визнання уряду з Бургосу. Британські урядові кола є проти того, щоби скликувати Лігу.

НОВІ СЕНЗАЦІЙНІ МОДЕЛІ ВІДБІРНИКІВ
KOSMOS
Ультрановочасна конструкція. Так вірно, що наче правдиво — відтворює звуки.
Демонстрації і продажа на догідні рати у фірмі:
„ЕЛЄКТРОМОНТАНА"
Львів, Ліндого 10, тел. 239-03.

Відкликаний дозвіл на збірку на Р. Ш.

З Повітового Союзу Кружків Р. Ш. у Львові дістаємо повідомлення, що Городське Староство у Львові на основі рескрипту Мін. Внутр. Справ з 24. XI. 1936. ч. АР 2—130/36 відкликало признаний ним дозвіл на переведення збірки у Львові в дні 29. ц. м. на потреби Рідної Школи — з уваги на ведену в цьому часі акцію зимової помочі безробітним.

Дозвіл на збірку на потреби Р. Ш. може бути виданий щойно після 15. січня 1937.

—o—

Протестаційний страйк польських студентів у Львові.

Вчора проклямували у Львові одноденний протестаційний страйк. Ще передучора веч. відбулось студентське віче в другім Домі Техніків. На вічу промовляв ендецький провідник із Варшави д-р Белецький. Після віча студенти намагались уладити похід, але поліція його розігнала. Студенти уформували другий похід, але поліція його теж розбила біля Головної Пошти. Третю спробу нелєгального походу розбила поліція при вул. Коперника. За ввесь передучорашній день арештувала поліція 15 осіб.

Вчора мали відбутись в університеті й політехніці виклади, одначе вони не відбулись, бо студенти уладили віча і проклямували одноденний протестаційний страйк у звязку з подіями у Вильні й Варшаві.

Частина студентської молоді запротестувала проти страйку, але ендеки забльокували всі входи до викладових саль і не допустила до викладів.

В Академії Ветеринарійної Медицини кинули дві смердючки-петарди. В кабінеті ректора проф. Александровича вибили шиби. Вполудне вивісили на будинках університету і політехніки транспаренти з повідомленням про страйк.

Читайте „Діло"!

ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В
ГАЛИЧИНІ ЦЕ ЛЕЩКІВ
СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

Відкриття сесії сойму і сенату.

ВАРШАВА, 28. 11. ПАТ. На підставі рішення президента відкрили сьогодні звичайну сесію сойму і сенату.

Маршал сойму С. Цар скликав перше засідання сойму на 1. грудня ц. р. на год. 16-ту. Пленарне засідання сенату визначив маршал А. Пристор на четвер 3. грудня ц. р. на год. 11.

Уряд зложив у соймі проєкт скарбового закону на рік 1937-8.

ФУТРА до міста ФУТРА спортові
першорядно виконані ціни найнижчі ПОВШЕХНИ СКЛАД ОДЗЄЖИ Львів Пасаж Міколяша

НОВИНКИ.

— **25-літній Зїзд Товаришів обох відділів, що здали іспит зрілости в 1911 р. в Українській Гімназії в Перемишлі,** відбудеться 8. грудня ц. р. Зголошення або на адресу: **о. Крилошанин канцлер Микола Грицеляк, Перемишль** — Капітула, або Олександер Костик, Львів, Ринок 10.

— **Єдиний український блаватний магазин** „Мануфактура" під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархами, фланелі, оксамити, сукна. 2943 11—20

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів,** Хорунжих 5 (побіч кіна „Аполло") **поручає ковдри,** матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 71-100

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешеаших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 95-115

— **У Перемишлі** 3. грудня ц. р. виступлять в концертом героїчний тенор **Михайло Дуда** (перед відїздом за границю) і відомий піяніст **Роман Савицький.** 3135 2—2

— **Вечір „Народньої Ноші"** викликує широке зацікавлення програмою свого вечора і показом народніх строїв, зголошених з усіх сторін. Цього року програма вечора присвячена народнім танкам. Весільна група з Космача, яку спеціяльно запрошено на цей вечір виконає гуцульські танки включно з арканом при звуках власної музики. Громадяни з села Поляниці на Бойківщині виведуть оригінальні вечерниці. Крім того висту-

---

дорогу і йшли в напрямку його хати. Ні, дивились уверх до його вікон. Ідуть по сходах... Боже! Чути дзвінок. Це вони...

*

Увесь тремтючи пробував заволодіти собою. Все було втрачене. Поліція певно якимсь дівольським способом довідалась про крадіж і має проти нього в руці всі докази!

Знову дзвінок. Ні, все ще не втрачене. Є ще останній спосіб. Вони не дістануть його у свої руки! Одним скоком був він при шафці, де сховав перли і приладжену хемічну рідину. Ще кілька секунд, і з перел лишилась тільки звичайна пливка маса, з якої ніхто не міг би пізнати, що в ній було. Він вилив її одним махом до каналу.

Залзвонили втрете. Бартер відчинив двері і побачив двох поліцаїв.

— Вибачте, пане, сказав один, але в коридорі вночі світилась лямпа. В останньому часі було так багато вломів, що ми мусимо перевіряти доми, де щось нам видається підозріле.

Бартер ледви зрозумів їх слова.

— Так, так... господиня вийшла, можливе, що забула... світло... все в порядку...

— Прохаємо ще раз вибачення. Добраніч! — сказав чемно поліцай.

— Добраніч! — відповів Бакстер, зачиняючи двері.

Поліцаї зупинились на сходах. Вони почули, як за дверима, перед якими щойно стояли, хтось починав страшенне сміятись.

— Якийсь комічний тип! — сказав один з поліцаїв, не прочуваючи, що вчує сміх божевільного.

Перекл. **К. Л.**

дить удар з Бойківщини. Народні строї дадуть змогу познайомитися публіці з богацтвом нашого народнього побуту. 3109

— **З радія.** Празька радіостація (470,2) передає в понеділок 30. листопада фортепіяни, ресіталь Любки Колесси. Програма: 1) Шопен: Алегро з концерту, 2) Шуг'Евелер: Над гарним синім Дунаєм, арабеска на тему Штравса. Початок в год. 21.30.

— **Преміера в театрі Тобілевича.** Театр ім. Тобілевича виставить у Львові в салі театру Ріжнородностей як преміеру оперету на 3 дії (в 4 відслонах) п. н. „Шаріка" в дні 19. грудня ц. р., отже на Миколая. В оперетці змальоване життя У. С. Стів у перших місяцях війни в часі їх побуту на Мадярщині. Музику до „Шаріки" скомпонував п. Бярнич.

ЖУРНАЛИ і ЧАСОПИСИ цілого світу
перечитаєш за 15 сотиків у
„Вшехпрасі" Сикстуська 19 (мезанін).
Місячний абонамент 3 зол.
1—25 3166

— **Українське Бюро у Женеві припиняє свою діяльність.** Ми дістали повідомлення, що женевське Українське Бюро припиняє з днем 1. грудня ц. р. свою діяльність. Бюро вело свою пропагандивну акцію в Женеві майже 5 літ.

— **Карієра „Альфи Омеги".** Сатиру під таким заголовком виставить „Варшавський Цирульник" б'го ц. м. у театрі **Кольосею.** Автори ко дій відомі сатирики Гемар і Тувім. Арт.: Яворші, Димша, Зніч, Ольша, Рентген, С. Гурська і Брохвичівна.

— **Стрий і околиця!** Повторення львівської вистави „Наталки Полтавки" у незміненій обсаді ролі — з Марією Сокіл, Лесею Кривіцькою, Тисяком, Романовським, Сорокою і Поліщуком — відбудеться у Стрию у вівторок 1го грудня в салі „Нар. Дому". Полбайте завдалегідь про білети, бо — як показалося в практиці з нагоди вистав „Наталки Полтавки" в інших м'стах — їх частотусто вечором при касі вже не було!

Нові випуски
збірного видання музичних творів
И. КИШАКЕВИЧА
ч. 15. Калина — балада на соля, міш. хор і фортепіян . . . 4.00 зол.
ч. 16. До моря — мішаний хор або муж. хор з фортеп. . . 3.00 зол.
ч. 17. Рута — балада на соля, міш. хор і фортепіян . . . . 3.00 зол.
поручає
Книгарня Г. Шевченка — Львів, Ринок.

— **Похід безробітних під магістрат у Львові.** Вчора зібралось кількасот робітників, які працювали в літнім сезоні при міських будівельних і дорогоаних роботах і намагалися піти під магістрат, щоб зголосити свої домагання. Як відомо магістрат припинив недавно всі свої роботи з причини недостачі кредитів і зимової пори і звільнив всіх робітників з праці залишаючи тільки 300 постійних робітників. Звільненим робітникам обіцювали всі права до запомоги з фонду праці. Одначе виявилось, що тільки невеличка жменка робітників мала право до допомоги. Головною перепоною до допомоги була вимога, що робітник мусить мати 13 перепрацьованих тижнів у минулому році. У звязку з цими перепонами вибрались робітники під магістрат, одначе поліція заступила їм дорогу на площі Бернардинській і перепустила тільки делегацію робітників. Поліція замкнула всі входи до Ринку. Безробітні очікували в порядку на свою делегацію на вул. Сербській. По годині 14-ій вернулась робітнича делегація з авдієнції у президента міста дра Островського та заявила робітникам, що др Островський прибіцяв інтервенцію у відповідних чинників у справі ріжних робітничих постулятів. Робітники розійшлись у спокою. Сильно сконсигнована поліція не мала ніякої причини до інтервенції.

— **Гостре стріляння на Замарстинові.** В днях 1—22. грудня ц. р. на військовій стрільниці на замарстинівських полях будуть військові вправи з гострим стріляннам. Терен загрожений стрілами буде обсаджений військовими сторожами, що остерігатимуть цивільних прохожих.

Господарські заняття

нищать делікатні руки Пань дому. Треба хоронити руки перед рапавою і згрубленою шкірою, вживаючи галяретки, що їх виніжнює та вибілює.

GLYCERIJELL ANTIBA

— **Нерівна міра.** Поліція в Городенці одержала анонімне повідомлення, що як у Серафинцях ширить поголоску, немовто армія мадридського уряду розброїла еспанські націоналістичні війська. Поліція занялася справою і передала прокуратурі, закидуючи дякові комунізм. Цікава річ, чому прокуратура не займеться жидівськими газетами, виданими також у польській мові, які що день пускають неправдиві вістки в користь большевицької армії в Еспанії. Невже це „що іншого"?

— **Порядки у шпиталях на провінції.** У шпиталі в Перемишлянах перебуває на гінекольогічному відділі 22-літня З. К. з Дусанова тогож повіту. В стані горячки вона змилила чуйність шпитальної служби і тільки в біллі вийшла зі шпи-

Флянелеві піжами
мужеські 9.80, жіночі 9.75, дитячі від 4.90 та всіляке інше білля купите найкорисніше просто у фрабриці „ПАВ", Львів, Сикстуська 1.

талю, щоби вернутись до дому, де лишила троє дітей. Два дні пізніше зголосився у шпиталі її чоловік, щоби забрати жінку до дому і довідався, що вона вже сама пішла. Тіло нещасної знайшли недалеко шпиталю в полі, де вона замерзла по кількагодинній мандрівці.

— **Сліди української давнини в Холмі.** В часі каналізаційних робіт у Холмі відкрили в крейдових верствах, на яких побудовано місто, підземні коридори і сходи. Лябіринти подібні своїм виглядом до славного підземелля в київській Лаврі, але розмірами значно їх перевищують, бо тягнуться попід ціле місто, а своїми розгалуженнями сягають до давних оборонних веж у віддалі 4 км. від теперішніх границь міста. Управа міста очищує їх від румовища і будує до них вхід від Люблинської вулиці. Нема сумніву, що це останки з часів старинного українського князівства.

— **Будівельні роботи підчас морозів.** У звязку з настанням зимової пори і з веденням багатьох будівельних робіт, не зважаючи на морози, уряд будівельного нагляду міської управи беручи під увагу прилюдну безпеку й інтерес тих, що будують, пригадує, що підчас зимових при температурі нижчій як 0° Ц. слід перервати бетонові праці. Якщо виконується ці праці при температурі від 0° до +4° Ц., то треба свіжий бетон зберігати перед приморозками (на ніч накривати). У виїмкових ви-

Виїмково добрі умови купна тільки
у фаховій фірмі:
Фото- Електрокабель.

Приймачі
Філіпса (стереофонічні)
15-місячних рат
львів
Коперника 10.
Тел. 214-21.

Гуртова і детайлічна продажа жарівок „Філіпса"

падках, коли бетонові роботи виконуються при температурі нижчій як 0° Ц., треба місце будови та мішання бетону забезпечити перед морозом. Не можна вживати до цього замерзлого каміння. Бетонові роботи підчас морозів нижчих як 5° Ц. можна виконувати тільки тоді, коли вживається спеціяльних засобів, які забезпечують, що їх завкцептувала будівельна влада. Будівельний уряд забороняє мулярські роботи підчас морозів, якщо при тих роботах нема відповідного забезпечення перед морозами. За роботи відповідають їх управителі. Уряд будівельного нагляду може доручити переведення пробного обтяження, якщо насуватимуться якінебудь сумніви у звязку з переведенням робіт підчас морозів.

— **Пальці зрадили.** В окружному суді ставав злодій Рудольф Пастушинський, що вкрав з бюра державного уряду мір і ваг машину до писання, готівку 82 зол. та інші річи вартости 1.450 зол. Одиноким слідом злодійської візити був відтиск пальця на віконній шибі, що крізь неї злодій дістався до середини будинку. Перемиський слідчий суддя переслав до централі слідчої служби у Варшаві відтиски пальців цілого ряду злодіїв, на яких падало підозріння. На тій основі прокуратура виготовила акт обвинувачення проти Пастушинського, а суд розглянувши справу, засудив його на півтора року вязниці.

— **Експорт грибів і лікувального зілля.** В місяці жовтні ц. р. зазначився оживлений експорт грибів із Польщі. Із самої Виленщини вивезено коло 10 тисяч кг. сушених грибів, головно до Зл. Держав, Франції, Німеччини та Швайцарії. Зріс теж поважно вивіз консервованих грибів, які вивожено переважно до Франції, Німеччини та Англії. Попри гриби сильно експортують лікувальне зілля, найбільше з Виленщини, де цей експорт найкраще зорганізований. Загалом вивезено коло 25 тисяч кг. зілля, головно до Німеччини, Англії, Австрії, Чехословаччини та Бельгії. Коли у нас ці справи вийдуть сповза межі теоретичної пропаганди.

— **З Польщі.** У Варшаві шириться пошесть шкарлятини і грипи. — В Любічу під Торунем згорів млин Геренеса на шкоду 100 тисяч зол. — Студент варшавської політехніки, Казимир Ципала, приїхавши до Буцлава на Виленщині, де його жінка є учителькою, застрілив з револьвера Вин. Хоціневича. — У Варшаві 600 осіб не ставилося до військової бранки.

— **Краєва хроніка.** Слідчий видія у Коломиї придержав шайку, зложену з 11 осіб, під замітом грабункових нападів і окрадання церков. Провідником шайки був Стефан Німчук. — У стодолі Стефана Кушлика в Калуші знайшли авто, яке вкрав у Станиславові на шкоду Михайла Байдюка. — В Креховичах станиславівського повіту директор воєвідського бюра фонду праці Стан. Петруський переїхав самоходом кількалітню дівчинку, що вибігла з подвіря на дорогу. — В Годові пов. Зборів 14-літній Михайло Іванух згинув від артилерійської гранати, яку знайшов у полі. — Перемиський суд присяжних засудив за фальшівництво долярів Мехля Бека на 14 літ вязниці. Мих. Горжка на 3 роки і Лейбу Ляйбаха на 2 роки.

— **Залізнича катастрофа.** На стації Красностав товаровий потяг наїхав на особовий потяг, що йшов зі Львова. Наслідком зудару розбилося сім вагонів товарового потягу та один особового, при чому кілька осіб потовклося. Завинив зворотничий, що пропав без вісти.

— **Найбільшим ворогом Совітів — релігія!** У промові, яку подало недавно совітське радіо, Сталін заявив: „Уважаємо всяку релігію найбільшим нашим ворогом. Боротьбу з релігією мусимо дальше вести в побільшених розмірах. Не може бути мови про толеранцію для релігії, бо її ціль рішуче протилежна з нашою ціллю".

ВІДГУКИ ДНЯ.

Від віків.

Кожного дня, в кожній хвилині, кожний з нас:

— Що за цікаві, що за великі події тепер діються в світі!

А другий на те:

— Страшенно цікаві і страшенно великі.

А тоді вже розмова, як по маслі:

— Думаєте, що це нас не торкається?

— Очевидно. Наприклад еспанське повстання...

— Знаєте... Надзвичайно цікава річ... Ви за ким, за повстанцями, чи за урядом?

— Розуміється, що за повстанцями

— Чому: розуміється?!...

— Ви ще дивуєтесь!? Повстанці нищать большевизм, большевизм нищить нас — отже?!...

— Воно ніби так. Але возьмім з іншого боку: Я, наприклад, є за урядом.

— То ви й за большевиками.

— Я хотів би їх остаточно доконати. Подумайте: В Еспанії виграє уряд, Еспанія стає совітська, зараза перекидається до Франції, Франція стає совітська, Англія мусить лучитися з Німеччиною, Америка прихильно-невтральна, починається війна і — большевиків побивають на лоб, на шию.

— І це можливе.

— А як ви дивитесь на японсько-німецький пакт?

— Знаменита річ! Японія з одної сторони — Німеччина з другої, на випадок війни здусять большевиків, як муху.

— Але щось за це скажуть собі дати.

— Ясно.

— А як думаєте, що?

— Ну... Японія Владивосток, Зелений Клин, Забайкалля. А Німеччина сферу впливів, кажім, може й на Україні...

— Ви, значить, радієте з пакту. Бо я ні. На мою думку большевики мусять провалитись. Після того Україна прийде до слова. Край наш потребує кольоній і може їх мати тільки на Далекім Сході. Колиж японці обірвуть Зелений Клин, то зменшують нашу змогу переселюватись. А Німеччина... Поділить европейську Росію й Україну на квадрати, як Африку і зачнуть експльоатувати.

— Нехайби там Росію...

— Але Україну!?

— Є в тім щось... Але я таки за розбиттям Совітів.

— І я. Тільки не годимось щодо способів.

Багато таких розмов кожного дня між нами.

Виглядалоб, що часописи аж кишать від полемік і дискусій на ці теми.

А тимчасом...

Майже в кожній, майже щодня:

„Неправдою є, що я... Зате правдою є, що я..."

Або:

Він сякий, такий, чи ще інший. На засіданні в Перекрутах сказав таке, а на вічу в Лупишкірах таке:

А потім:

„Ми впали жертвою прикрої помилки і за мимовільну кривду щиро перепрошуємо — Редакція".

І так уже від віків.

Галактіон Чіпка.

спитаймо годинникаря

Яким зусиллям для очей є його дрібничкова праця. Зверніть увагу, як сильно є освітлений його варстат. Добра і прецизійна робота вимагає доброго світла, а саме світла декалюминової жарівки,

TUNGSRAM

з двоскрутним дротиком

Вона дає до 20% більше світла при незбільшеній коштах зужитого струму.

РАҐЛЯНИ -- ПАЛЬТА

першорядно виконані з найліпших бельських матеріялів.

Ціни дуже приступні.

ПОВШЕХНИ СКЛАД ОДЗЄЖИ Львів — Пасаж Миколяша.

— **Смерть Василя Захарова.** В Монте Карльо помер відомий фінансіст і промисловець Василь Захаров у 86-му році життя. Захаров, син росіянина і гречині, належав до найбогатіших людей в Европі. Маєтку в сумі півтора міліярда зол. доробився на доставах зброї і був одним з головних співвласників фабрик зброї Вікерса. Розпоряджаючи величезним маєтком, стояв у звязках з багатьома европейськими урядами, яким позичав гроші. Від англійського короля дістав титул „сера", від французького уряду великий хрест почесної легії. Головними його агендами був збройний промисл, нафта, біржа і преса. Маючи 74 роки, оженився з маркизою Віллафранка де льос Кавалєрос, з дому Бурбон, з якою познайомився на дворі еспанського короля Альфонса XIII.

— **Непевні пси.** Під селом Арденцою в Італії два пси вовчої раси кинулися на овечу обору і видушили 60 штук. З наказу поліції пси застрілено. Показалося, що пси були за мало освоєні і ледви в другому поколінні походили від природних вовків. Тому прокинувся в них вовчий інстинкт на вид овець

— **По американськи.** В Ґарі (стейт Індіяна) чотири бандити впали до дому гри і під загрозою револьверів ограбили кільканацятьох грачів. Нараз появилась у салі заалярмована телефонічно поліція й застрілила трьох бандитів а четвертого арештувала.

— **Буря на Чорному Морі.** В останніх днях на Чорному Морі лютилася страшенна буря, наслідком чого багато кораблів знайшлося в критичній ситуації. Радіостація в Констанці відбирала безнастанно С. О. С. Побоюються, що грецький корабель „Ерінолїс" затонув разом із залогою 22 осіб. Кільканацять кораблів, що плили із Стамбулу до Констанци, схоронилося в порті Каліетра в Босфорі.

— **Що чувати з Терезою Нойман?** Віденський католицький щоденник „Райхспост" подав деякі подробиці з життя німецької стиґматички Терези Нойман з Коннерсрайт. Число осіб, що відвідує Терезу Нойман, дещо зменшилося, особливо закордонних гостей. Коли Гітлер обняв владу, один з німецьких поліцаянтів перевів на власну руку ревізію в домі Нойманів. Одначе за цю ревність дістав гостру нагану від свого коман-

Найпевніше і найкорисніше прим стиш свої ощадности в

Міській Комунальній Касі Ощадности

у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)

та в її Відділах при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75.

в золотих або **золотих в золоті**.

В ній спосіб здобудеш відповідні відсотки охоронивши перед згубою або крадіжю і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном.

Завдяки вкладам здобутим із ощадностевих вкладів, показала Каса 28.960.000 золотих іпотечних кредитів, на які вибудовано 685 домів та вимонтовано 944 домів.

Понад 3,000.000 зол. річно виплачує Каса відсотків своїм вкладничкам.

6 300.000 зол. — це резервові фонди Каси.

За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном. 3070 6—7

Текстильний склад **Рудольф Свїтальський - Тадей Гаєр** **Львів, Баторія 20,** готель Саський
Великий вибір першорядних матеріялів: мужеських, жіночих та Всеч. Духовенства.
Ціни виняткова низькі. Т. д. Догідні сплати. Кооперативам відповідний рабат.

Радіоприймачі ФІЛІПСА
на догідні сплати
для української клієнтелі
лише в українській фірмі
е - К О

Львів, вул. Сикстуська 29.

дання. Тепер життя Тереси пливе в Конверсайті звичайним руслом, викликуючи дальше подив усіх. В останньому часі її стигми дещо змінилися. Зовнішні знаки на руках, які досі були округлі, тепер стали майже квадратові, а бік квадрату виносить приблизно 6 міліметрів. Підчас Великого Посту у п'ятницї кровавили у Тереси рани на колінах. Отже продовжується загадка, що викликує подив у цілому світі. Католицька Церква не висловлюється наразі в цій справі, полишаючи свободу дослідів лікарям, психольогам і теольогам. На Різдво ц. р. минає 14 літ, як Тереса Наймєн перестала приймати харчі і 10 літ, як не приймає напитків.

— **Жиди спекулюють грунтами в Палестині.** Англійська контрольна комісія, що приїхала до Палестини, займається справою грунтової спекуляції, яку жиди управляють там на великі розміри. Стверджено що від 1920 р. жиди зібрали у своїх руках коло 170 тисяч акрів землї (68.000 гектарів) вартости 8 міліонів фунтів штерлінгів, хоча ледви сема частина жидівського населення в Палестині займається рільництвом.

— **Термометер у шлунку.** Незвичайний випадок трапився в санаторії для нервово хорих у Чернівцях. Одному пацієнтові, що нездужав на малярію, пропав термометер, який вложили йому під пахву, щоби зміряти горячку. Рентгенізація стверднла, що термометер находиться в його жолудку. В часі горячки недужий проковтнув термометер. Його перевезли на хірургічний відділ краєвого шпиталю, де при помочі операції добули йому термометер із шлунка. Як стверднв проф. д-р Филипович, термометер показував температуру шлунка 43 ст.

— **Самогубство при помочі електрики.** Недалеко Рабу на Мадярщині знайшли трупа якогось мужчини, що перемінився у вуголь. Стверджено, що той чоловік обкрутив собі дріт довкола шиї, а другий кінець дроту закинув з привязаним каменем на електричний дріт, що проводив сильний струм із Баніди до Будапешту. Смерть настала в одній хвилині, причому самогуб згорів на вуголь. Покищо не знати, хто він.

— **Німецький шпигун у Франції.** Перед військовим судом у Парижі ставав Герберт Ранфт, б. поручник цісарської німецької армії, під закидом шпигунства. Розправа була тайна. Обвинувачення спиралось на зізнаннях одного болгарина, що доніс на Ранфта, та кількох жінок, з якими він часто сходився. Обвинуваченый боронився дуже вручно, всеж таки його засудили на 10 літ вязниці.

— **Якщо когось болять зуби.** Канадійська преса повідомляє, що якийсь Карло Павльзон, який живе в околиці Мавит Наизен на Юконі, перейшов пішки коло тисячки миль, щоб у Ванкувері лічити зуби у дентиста, про якого вичитав у газеті. Павльзон є властителем трьох золотодайних піль і приніс зі собою на кошти лічення 37 унцій чистого золота вартости 1.300 долярів.

— **З життя фільмової артистки.** Відома фільмова артистка Ольга Чехова виходить замуж за бельгійського купця Робанса в Антверпії. Чехова є вдова по артисті московського театру і має 45 літ. Її двацятькількалітня донька присвячується також артистичній карієрі.

— **Важні завваги з куховарського обсягу.** Нерад дивується Пані Дому, чому гостям не смакують страви. Чейже сама подбала про те, щоб їх приладити та вибрала найліпші страви. Однак видно чогось бракувало. Напевно найкраще приладженим стравам бракує часом властивої приправи, що побуджує апетит. Цьому можна зарадити, додаючи бульйонову пістку КНОРР. Ці пістки є приладжені на чистому, мясному екстракті і есенції з добрної волоської капусти, а 1 пістка, що містить 8 пістки, коштує лише 20 сотиків. Вони поліпшують смак яцї, росолів, сосів, салаток, печень, риб і т. п. Одначе треба при тому памятати, що бульйонових пісток не можна варити. Додаються їх до страв щойно коли їх зваримо і відтавимо в воцї. Так само, коли хочемо приладити добрий бульйон до пйття, треба бульйонову пістку КНОРР залити кількою водою. При закупі бульйонових пісток просимо вважати на брунатно-жовте опакування і знак КНОРР.

—o—

З кіна.

КІНО „КАСІНО": „ОСТАННІЙ ПОГАНИН".

Перша частина — побутові картини з життя диких на одному з полінезійських островів. Бачимо, як відбувається тут процес подружжя: наречена належить до того, який підчас „ловів" на жінки, перший її здобуде. Нелегка це справа в тій країні, де жінки зручні як хижаки, вміють утікати і боронитися. Уже і після цієї першої перемоги, кандидат на чоловіка, мусить проявити ще сміливість, щоб приподобатись своїй вибраній. Найсміливіший ловець має небезпечного суперника — вождa племени, який жде пригожого моменту, щоб позбутись гарного юнака. Коли до острову причалює корабель з „білими", які приїхали за робітниками, вождь дикунів продає між 32 своїми підданими і найкращого Таро, напередодні його шлюбу.

Треба признати справедливо, що фільмові режисери не завагались змалювати поведінки нашої культурної білої раси з тими бідними дітьми природи з найжахливішої сторони. За кілька безвартісних цяцьок, при помочі алькоголю дурюють білі підприємці дітей природи і кажуть їм підписувати умови на примусові роботи в копальнях фосфату. Сцени, як полінезієць Таро хоче вирватись на волю і як його жінка Ліліом усіма засобами старається втекти до нього — повні зворушливої правди та небуденної краси. Природа полінезійських островів, любовні сцени, повні дитячої невинности, лови на диких звірів, боротьба на кораблі, вибух у кбпальні і буря на морі, складаються на одноцільну гармонійну поему.

Незвичайно приємно вражає те, що розмови головних героїв, які грають уроджені місцеві артисти Маля і Льотос, ведені в їх мові. Ця мова незвичайно милозвучна і не треба її розуміти ні перекладати, бо жести і міміка говорять усе. Хвилинами нагадується перша звукова фільма, що дійшла до нас „Білі тіні" — взята з тих самих сонячних країн. Від довгих місяців не бачили ми у Львові кращої фільми. Жаль тільки, що її зовсім випадковий заголовок, кепсько і невірно перекладений, нічого не каже про її справжній зміст і рекляма, яка звичайно попереджує зовсім незаслужені кінові фабрикати, в даному випадку не використана як слід, щоб звернути всіх на неї увагу.

ЖІНОЧІ ПЛАЩІ найелеґантніші моделї, багато прибран футром. Ціни найнижчі.
ПОВШЕХНИ СКЛАД ОДЗЄЖИ Львів пасаж Міколяша

Зі судової салі.

ВІДГОМІН ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.

Дальші зізнання.

У четвер пополудні і в пятницю зізнавали далі свідки-поляки у справі підс. **Г. Макітри.** Св. М. Джога зізнав, що чув про прізвище підсудного як прокуратора, але не бачив його на замку. Ширше оповідав про своє арештування дня 27. березня 1919. р. і переслухання у слідстві. Св. **М. Онищкевич** теж дуже широко оповідав про своє арештування 27. березня 1919 р. і про свій побут у вязниці. На питання обор. д-ра Струсевича подав прізвища суддів, які входили до військового наглого трибуналу. Чув теж прізвище підс. Макітри, але не пригадує собі серед яких обставин. Підчас конфронтації підсудний заявив свідкові, що він не міг його бачити підчас судової розправи при кінці березня 1919. р., бо його там не було, а якби був, мав би відвагу признатися. Вкінці свідок на питання обор. д-ра Струсевича відповідає, що підсудного знає, але не зі суду.

Свідки д-р Голіч і д-р Більовіцький зізнавали лише про свої інтервенції в українських властей, а до справи підс. Макітри не вносять нічого.

В пятницю, другого дня розправи, відчитано зізнання свідків, які не явилися на розправі. Свідки В. Гавліковський та Ян Бенак по конфронтації з підс. Макітрою заявляють, що не знають його. Зрештою оба оповідали про своє арештування при кінці березня 1919. р.

Свідки Б. Шайда, Т. Кузняк та Ю. Бірецький зізнали, що підс. Макітра був комендантом відділу, зложеного зі самих поляків, у Кругові, де вони працювали при розбиранні залізнички.

Салю розправ, балькон і льожу виповнила вщерть публика.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

Перед судом присяглих у Львові почалася в суботу 28. ц. м. розправа проти 25-літнього **В. Макара,** 20-літнього **В. Хоми** і 20-літнього **М. Смулки,** яких прокуратор притягнув до відповідальности за приналежність до ОУН. Підсудні заперечили вину. Трибуналові проводить суддя **Дисевич,** обвинувачує прокуратор **Лашкевич,** боронять оборонці: **д-р Ст. Шушкевич і д-р В. Гриньовський.**

Атмо

Прання — це жарт,
відколи можна всюди дістати
порошок до прання АТМО.
3037

Всячина.

ЗНОВУ ЧУДО ХІРУРГІЇ.

У селі Гвелфі, в Онтеріо, машина до косіння трави вітяла обидві ноги 3-літній дівчинці, Берті Кер, яка залізла в траву і бавилася здалека від родичів, що жали пшеницю. Дитину відвезли скоро до лічниці, де хірург зложив відтяті ніжки дитини й загіпсував. Кости хоч були зовсім відтяті машиною, зрослися в гіпсі і за кілька місяців дівчина знов ходила, навіть не хромаючи, тільки трошки. Лікарі стверднли, що Берта Кер зможе, як виросте навіть танцювати танго та подобатися хлопцям, бо вона дуже гарна й розумна дитина, тільки без потреби залізла в траву під машину і через те мусіла стільки витерпіти болю.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.
ЛЬВІВ-ЛЕВАНДІВКА:
29. XI. В-а.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.
ЖОВКВА:
1. XII. Циганський барон.
2. XII. Муж двох жінок.
3. XII. Лев з Абісинії.
4. XII. Інваліди.
5. XII. Нова теща.
6. XII. Вій.

З Жовкви їде театр до Рави Руської, Сокаля і Кам'інки Струмилової.

Великий Театр:

Неділя, 29. XI. год. 3.30 поп. „Пігмаліон"; год. 7.30 веч. „Капаренька".
Понеділок, 30. XI. год. 7.30 веч. Концерт Павла Прокопінка.
Вівторок, 1. XII. год. 7.30 веч. прем. „Міст".
Середа, 2. XII. год. 8. веч. опера „Ріголетто".

:-: Робітня жіночих суконь, плащів, костюмів і дитячих одягів :-:
Михайлина Бояжинець Львів, вул. Академічна 22/II. п. 3091 3-1

Кіна.

ПОЛЬО: „Каїн і Мабель" муз. кон.
АТЛЯНТИК: „Віона ріка".
ВАНДА: „Кабінет воскових фігур" і „Казіетта, місто кохання".
ГРАЖИНА: „Відень, місто моїх мрій".
КАСІНО: „Останній поганин" і пазичка фільма.
КОПЕРНИК: „Під двома прапорами".
МАРУСЕНЬКА: „Під двома прапорами".
МЕТРО: „Бригада сміливих", „Нічні метелики".

Найдешевіше 2664
скло, порцеляна, у столітній фірмі:
ЯН КВЕСТ
ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ 24 737.

МІРАЖ: „Епізод", „Вальс кохання".
МУЗА: „Роз-Марі".
ПАКС: Останні дні Помпеї".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (на осн. Легара) з Мастою Егерт.
ПАН: „Чу-Чін-Чай" („Алі-Баба і 40 розбійників") з Анною Мей Вонг і Фрицом Кортнером.
РАЙ: „Мазур" із Полею Негрі.
СВІТ: „Недедарка Лібану".
СТИЛЬНЕ: „Малі герої" та ревія „Розквітний вальс".
ТОН: Геройська бригада".
УТІХА: „Нові Тарзанові пригоди" та ревія.
ХІМЕРА: „Голос серця".

Свіжий транспорт зимових пальтів, білля, рукавичок поручає відома зі солідности фірма
„ДІМ ВОЛІЧКИ",
Сикстуська 2, побіч брами. — На складі правдива англійська вовна.
2985 5—50

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Райхенгаль".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 29. листопада 1936.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт, 13.05, 17.40 Розр. концерт, 15.40 Квартет ес-дур Бетховена, 22.40 Соната на віолончель і форт. г-моль Рахманінова, **Брно** (325,4) 9.00 Двожаткові пісні, 17.50 Концерт, **Кошиці** (250,1) 12.20 Концерт орх., 17.45 Слов. нар. пісні, 18.00 Для Закарпаття, хор учителів, **Прага** (470,2) 7.40 Рел. музика, 8.00, 11.25 Концерт, 9.45 Сальон. музика, 8.00, 11.25 Концерт, 9.45 Сальон. квартет, 20.05 Галевий концерт, **Париж** (1648) 12.00 Орх. концерт, 16.00, 20.30 Легка музика, **Білгород** (437,3) 13.15 Концерт вок., 18.50 Скрипка, 19.50 Нар. вечір, **Берлін** (356,7) 10.15 Музика, 13.00 Популярний концерт, 18.00 Квартет на форт., скр., альт., віольонч. ц-моль Фора, 20.00 „Ізабо і Ганусся" оп. Гумпердінка, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Безжурний поранок, 10.45 Фантазії на органах Вірлімера, 11.30 Давні нар. мельодії, 16.00 веселе пополудне, 18.00 Гарні мельодії, **Мінхен** (405,4) 9.30 Музика, 10.30 Пісні та поезії Шваби, 13.05 Орх. концерт, 14.45 Співає Й. Папак, 15.05 Концерт солістів, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орх., 15.50 Сальон. музика, 17.40 Спів. реціталь Ільонки Собов, 19.15 Циг. музика, 22.30 Військ. орх., **Міляно** (368,6) 12.20 Камер. музика, 13.45 Легка музика, 20.45 „Турандот" оп. Бусоні, **Рим** (420,8) 12.20 Камер. музика, 18.15 Весела авдиція, 17.00 Симф. концерт, 20.45 „Стентерельо" оп. Кучіни.

Понеділок, 30. листопада 1936.

Відень (506,8) 12.20, 13.10 Концерт, 18.00 Сопран і альтівка, 20.00 Веселий тирольський вечір, 21.00 Пісні й арії, Дері-Шпіцмілер сопр., 22.35 Веселі й поважні пісні, **Кошиці** (250,1) 18.00 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 15.00 Концерт з нагоди югосл. нац. свята, 17.35 Соната ля-мольШуберта на віольонч. і форт., **21.30 Форт. реціталь Любки Колесси. Париж** (1648) 18.30 Концерт, 21.45 Камер. концерт, **Білгород** (437,3) 13.15, 17.20 Нар. пісні, 19.50 Солісти, 20.50 „Луїза" оп. Шарпентіера, **Берлін** (356,7) 14.15 Легка музика, 19.15 Пісні та форт. твори Бургталера, 20.10 Розр. концерт, **Кенігсвустергазен** (1571) 10.00 Діти співають, 14.00, 16.00, 19.00 Музика, 20.10 Муз. калейдоскоп, 21.00 Австрійські солісти, спів, віольонч., форт., **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.30 Мельодії з опер і оперетов, **Будапешт** (549,5) 12.05 Сп. реціталь, 12.50 Форгепіян, 13.30 Циг. музика, 17.30 Хор, 20.30 Оп. орхестра, 22.00 Концерт голяндської групи „Трубадурів", сольо сп. Кальмар Пауль, **Міляно** (368,6) 11.30 Орх. концерт, 17.15 Танк. музика, 21.55 Хор, **Рим** (420,8) 13.15 Популярна музика, 20.45 Симф. концерт, Ліварі Вольні тенор, Ф. Семілі сопр., 21.55 Форт. реціталь.

Вівторок, 1. грудня 1936.

Відень (506,8) 15.20 Концерт для дітей, 17.25 Солісти, форт. Клімуда, Кратохвіль сопр., 21.05 Арії та пісні Джіна Ціна сопран. 22.20 Розр. концерт, **Братислава** (298,8) 15.45 Нар. пісні, 17.40 Віольончеля, **Брно** (325,4) 15.40 Чеські пісні, **Прага** (470,2) 15.00 Югослав. камер. музика, 17.30 Форт. реціталь. 18.20 Спів, фортепіян, 19.25 Концерт військ. орх., 20.05 Галевий концерт із нагоди югосл. нац. свята, 22.25 Партіта б-мель Баха, **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00 Орх. концерт, 21.15 „Ля Гавет де Монмартр" весела словно-муз. авд., **Білгород** (437,3) 12.00 17.00 Концерт, 20.20 Мельодії зі звукового „Пожежа на Балкані", 22.20 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 8.20 Музика, 16.30 Легка музика, 19.15 Камер. музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Хорватські пісні, 20.10 Великий вечір танцю, **Мінхен** (405,4) 16.50 Орг. музика, 17.10 Коронаційний концерт Моцарта на форт. і орх., 20.10 Гарні мельодії, великий концерт оперетової музики, **Будапешт** (549,5) 12.05 Салон. музика, 19.00 Сп. реціталь, 20.40 Циг. музика, **Міляно** (368,6) 11.30 Орх. концерт, 20.45 „Паганіні" оп. Легара, **Рим** (420,8) 13.15 Весела авдиція, 17.15 Камер. концерт, 20.45 „Турандот" оп. Бусоні.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 29. листопада 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Про заморську кольонізацію, 8.40 Чайковський: „Вальс Креоль" гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, 10.30 Музика, спів із гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Різдвяковий концерт малої орхестри, Й. Корольчич спів, цимбра; у перерві: Участь Львова та Сх. Галичини в листопадовому повстанні, 14.00 Ми авангарда (відділи юнаків), 14.25 Капеля, 15.30 Для села: Поможім шк. сільській молоді, Огляд ринків рільничих продуктів, 16.00 Рекламовий концерт, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 За зброю, істор. репортаж, 17.00 Симф. концерт; у перерві в год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.00 Вислинський і листопадова піч. 19.15, 20.00 Мішаний концерт: Равіт-Яспінська сопран, форт., 19.45 Переклади югосл. поетів, 20.20, 20.21, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 На весенній львівський хвилі, 21.30 Скрипковий реціталь у супр. форт., 22.00 „Дівоча абетка у справі вибору чоловіка" легка муз. авд., 22.40 Танкова музика з гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Понеділок, 30. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Гутірка: Прогулька до Віскупіва, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Скрипка та віольончеля, 12.40 За здоровля села, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Скринька для дітей; Листи від дітей, 16.00 „Прялки", гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Сальон. квартет, 17.00 Говорена повість: „Будні пп. Ковальських", 17.15 Концерт солістів, форт., скрипка, 17.45 Монольог: Папір, 17.55 Про вакциї зимової помочі, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Амер. танкова орхестра, гр. пл., 18.35 Поетична антольогія, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Дискутуймо: Праця та відпочинок, 19.20 У дні свята Югославії, промова, концерт, хор, спів, 19.40 Франц. пісонька з гр. пл., 20.00 Концерт камер. орх., форт., скрипка; у перерві в год. 20.45 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 21.40 Літер. вариє: Невідомий поет (Вікт. Поплавський), 21.55 „Співаючий чайок": джез. орх., хор ревелерсів, п'єсонькн, дуети, веселі рецитації, куплети, гітари; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Можна дістати в радіоскладницях по цілому краю.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельгія бельг. 89.83, 89.40, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долярн канадійські 5.31 — 5.28, Фльорт. гол. 289.00 — 287.30, Франки фр. 24.77—24.63, Франки швайцарські 122.30—121.50, Фунти англ. 26.06—25.90, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.70—17.20, Кор. дан 116.29—115.45, Кор. норв. 130.88 — 130.90, Кор. шв. 134.38 — 133.40, Ліри італ. 25.20 — 24.60, Марки фінл. 11.50 11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95.50—94.50. Марки нім. срібні 122 —115.

Акції.

Банк Польський, 107, 106, Цукор 29 Ліяьпон 14, Норбін 61, Острованець сер. Б. 28, Стараховичі 34.50.

Папери.

3 іннест. 1. ем. 83. 2 ем. 64, 6 дол 56.50, 4 прем. дол. 46.38, 45.25, 45.75, 7 стаб. 466, купон 58.58.

Заставні листи.

5 прн. Л. З. Б. Г. 51—53, 4 прн. Л. З. Бк Г. 41—43, 4 прн. ТКЗ. 41—43, 4 і пів прн. ТКЗ. 45—47, 4 і пів прн. БГК. 60—65, 4 прн. БГК. 60—63, 4 і пів прн. Л. З. Бк Гіп. 43—46.

Долярівка 47.50—48.50, 3 іннест. 1. ем 65—67, 3 іннест. 2 ем. 65—67.

Збіжжя.

Львів, 28. XI.

За 100 кг. льодо вагом Львів:

Пшениця одн. червона	23.00—23.25
Пшениця збор. червона	22.50—22.75
Пшениця одн. біла	22.75—23.00
Пшениця зб.	22.25—22.75
Бараболя	4.90— 5.50

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 28 листопада н. р. кооперативам платить за: льодо Львів.

1 кг. масла десерового блок.	
1 без опакування	3.00 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	3.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	3.05 „
1 л. молока	0.19 „
1 п. день	5.40 „

Тенденція на масло занижова, на молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 28. XI. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льодо подвірн птахомисарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., повногруді, зовсім товсті	1.10 зол.
Індики І. кл., повногруді, зовсім товсті	1.00 „
Курята І. кл. білі й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	0.90 „
Кури І. кл., товсті, без остріг, без вапняку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

ОПОВІСТКИ.

До ВП. передплатників Атласу України і сум. країв. Повідомляємо, що вже появився II. випуск Атласу України і сум. країв. Будемо його висилати тільки тим Вп. Передплатникам, що ждали висилки випусків і сплатили 6 рат (18 зол.). Третій випуск появиться в грудні, а четвертий (останній) в січні. При цій нагоді дозволяємо собі пригадати, що згідно із умовами передплати, Атлас по закінченню будемо висилати тільки по вирівнанню всієї належитости, і що право на подекші мати будуть тільки ті Вп. Передплатники, що точно вплачували рати. Тому просимо у власному інтересі вже вирівняти залеглі рати і не нараховатись на зайві кошти пригадок, або оплати поштового вимаса чи взагалі втрати прав до передплатної ціни, що обовязує лише до виходу Атласу, бо ціна по виході Атласу буде підвищена. Рівночасно звертаємо увагу тих ВП. Передплатників, котрі замовили Атлас за готівку, щоб вплатили її найдальше до місця, бо інакше втратить удогіднення готівкової передплати і обовязувати їх буде ціна 30 зол. а не 25 зол. — **В-во „Український Видавничий Інститут" Львів-Гродзіцьких 1.** 3113 2—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

МЕТКИХ заступників на міста і повіти: **Перемишль, Сокаль, Золочів, Городенка, Чортків, Теребовля, Скалат, Бережани, Копичинці, Радехів і Львівщину — на добру постійну провізію** пошукуємо. Зголош. до „Діла" під **„Постійний зиск".** 3126 2—2

АГЕНТИ до продажі зіл та різних знарядів потрібні. Lublin, skrytka 275. 2601 14-20

ПРИЙМУ на постійну посаду найкраще **магістерку фармації** без практики зі скромною винагородою. Зголошення лише з поданням умовин слати: Янів к. Теребовлі — аптека. 3113 2—2

БОНА здорова, інтеліґентна, музикальна, з одною світовою мовою до тригодинної доньчки при родині в більшому місті негайно потрібна. Зголошення з відписами свідоцтв і референціями до Адміністрації „Діла" під „Опіка". 3124 2—2

УПРАВИТЕЛЯ на господарство нежонатого зі школою рільничою і практикою за повне удержання і місячну платню потребує негайно Зарід господарства Янчин, почта в місці. Зголошення слати: Львів, Ринок 10 „Сільський Господар" або Янчин. 3100 1-2

КУПНО - ПРОДАЖА

В КОЛОМИЇ, 2 мурована доми з будівляною парцелею, городом, близько суду і Ринку, до продажі; водотяг, газ, електрика, каналізація. Можлива теж заміна на каменицю у Львові. Оферти під „Меценас 50" до Адміністрації. 3066 5—5

МОТОЦИКЛІ T. W. N. світової слави, посезонова продаж, Михальський, Львів. Фредра сім. 3138 1—3

НАУКА

ВЧУ вчити на машинах, перешиває, вибиває, виправляє машини. Михальська. Фредра ім. 3138 1—3

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

Д-Р МЕДИЦИНИ шукає подруги інтелігентної і гарної жінки до 35 літ з відповідним приданим. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Характерний". 1-2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ДОВГОЛІТНІЙ інструктор обійме лекцію в обсягу середніх шкіл у Львові чи на провінції. Мінімальні вимоги. Запорука успіху. Зголошення в Адм. „Діла" під „Кореспетиція". 3167 1—3

РІЖНІ

РОБІТНЯ КОВДЕР Кентшинського 4, солідно переробляє і виконує нові. Ціни зниженні. 3057 4—4

ЛЯЛЬКИ, ЗАБАВКИ, витячі **ВІЗКИ**, поручає найзнаменіше БРАНДТ, Львів, Сикстуська 19. 2987 5—5

ЖАРІВКИ від 5—25 кат. 110—220 вольт, 70 сотиків, бітерії до ліхтарок по 35 сотиків, лямпи двополуменні вікові зол. 6.—, ЦЕНТРАЛЯ ЖАРІВОК, Львів, Ринок 21. 3064 3—3

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, жіночі, проти усування матиці від гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 11-100

НАШЕ МЕШКАННЯ — наша приємність. Фірманки, декорації кімнат за безцінь, Фрайлі'х, Сикстуська 21. 2679 20-7

ЗОЛОТІ та срібні вироби, перстені, шлюбні обручки тощо продає дешево славнозісна католицька фірма **ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ**, Львів, площа Марійська ч. 5. Полагоджує всякі направки. 3032 6—30

ЗБІГНЄВ СКІБІНСЬКИЙ солідно перерабляє ковдри від 2 зол., матраци 3 зол., та виконує матраци: з подушки І. сорти з морської трави 16 зол. Стори до вікон 4.50. **Львів, 3. Мая 4**, в подвірю. 3126 2-

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерея. 2936 32 60

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка ондуляція з 6-місячною гарантією. Сальон чесання паць. Сикстуська 8, вхід через браму. 3131 2—2

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на найновіші бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25. 3137 1—1

ДИНАМО-МАШИНИ, сильники, магнети, направляє скоро, дешево. Виконує роботи: токарські, гвинтарські (фрезування). Стецишовський, Львів, Св. Михайла вісім (бічна Коперника). 3139 1—3

Подяка.

Товариству **„Assicurazioni Generali"** у Львові складаю ощим подяку за скоре і кулантне виплачення обезпеченої квоти по смерти мого батька Івана Дмитровича, професора Семінарії.

Тернопіль, 18. XI. 1936. 52

Подяка.

Замість подяки всім особам фізичним і правним, які віддали останню прислугу моєму Мужеві бл. п. М-рові Дмитрові Ручка-Кульчицькому, аптикареві в Самборі, складаю на Кружок „Рідної Школи" 50 зол., на Т-во „Бандурист" 50 зол., на Т-во „Просвіта" 25 зол., на Т-во „Сокіл" 25 зол. і Т-во „Боян" 25 зол. — всі в Самборі.

3168 М-р Марія Кульчицька.

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР б. довголітній асистент дермато-венер. клініки

у БЕРЛІНІ, ВІДНІ ТА ПРАЗІ

переїхав і ординує тепер від 9—1 і 3—7

ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.

напр. Віденської кавярні

Тел. 251-68. Сепаратові жадальні.

НА ОСІНЬ І ЗИМУ

Найдешевше купиш останні новини на сукні, костюми і плащі та всякі блаватні товари у фірмі

Галицький Магазин Новин, Львів, Галицька 15.

ДЛЯ ПРИКЛАДУ КІЛЬКА ЦІН:

Вовна на сукні від	1.50	Полотно	0.60
Вовна „Ангора"	3.00	Димка на підштанки	0.70
Вовна на комплети	3.50	Перкалїна колірова	0.70
Вовна на спідниччи	4.50	Зефір сирий	0.60
Вовна на плащі	4.75	Шифон 80 шир.	0.85
Шевйоти англійські	3.50	Полотно на сорочки	1.20
Вовна на мундурки від	1.50	Вовна рожевий	1.00
Камгари на студ. убр.	4.00	Полотно на простирала	1.25
Вельветя і штрукси	1.65	Атлас на постіль	1.35
Бая двостороння	1.40	Пошевки від	1.80
Фланелї на шляфроки	0.80	Простирала 2 метр.	2.50
фланелї гладка	0.80	Простирала на ковдри	4.50
Фланелї на білля	0.65	Ручники від	0.30
Коцї	4.75	Старки до пачиння	0.50
Ковдри сатинові	10.—	Хустинки від	0.15

Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

Гарні й дешеві книжки

Видавничої Спілки „Діло"

	ціна		почтова пересилка
Д-р Кость Левицький: **Українські політники**	1.50	зол.	0.30
Валерія О'Коннор Вілінська: **Лисенки й Старицькі**	1.—	„	0.10
Д-р Василь Маковський: **Гмінд**	2.00	„	0.30
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя І.—ІІ.**	2.80	„	0.50
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1.90	„	0.30
Евген Чикаленко: **Спогади Частина І. ІІ. ІІІ.**	4.50	„	0.50
Окрема частина по зол 1.50			
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1.50	„	0.30
Василь Софронів: **Липнева отрута**	1.40	„	0.30
Ст. Левинський: **З японського дому**	1.50	„	0.30
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1.50	„	0.30
Е. Бронте: **Буреверхи**, переклав М. Рудницький			(в черпане)
Проспер Меріме: **Бланкитна кімната та інші оповідання**, переклав Василь Софронів	0.95	„	0.25
	1.50	„	0.30
Альфонс Доде: **Маціцький**, із французької мови переклав М. Рудницький	1.00	„	0.30
Володимир Островський: **Сміх землі**	0.80	„	0.15
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0.30	„	0.15
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0.50	„	0.15
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Рапжина**	0.80	„	0.15
Михайло Возняк: **Белей і Конинський**	0.50	„	0.15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0.80	„	0.15

Дістати можна у Видавничій Спілці

„Діло", Львів, Ринок 10

та у всіх книгариях.

ВАРШАВА.

Незрівнянний в якості пудер і крем ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ завдяки якому стає пера ОКСАМИТНО-МАТОВА. Ціна коробки з пушком зол. 1.25. 2910 13—7

ДІМ ДИТЯЧОЇ КОНФЕКЦІЇ

„Рай Дитини"

І. ГІСС

ЛЬВІВ, вул. Рутовського ч. 1.

Поручає дитячі вбрання, плащики для хлопців і дівчат.— Ціни низькі конкуренційні. 2—3

ФУТРА до міста і подорожі, по останніх зразках моди виконує першорядно по конкуренційно низьких цінах

АНДРІЙ КУЗЬМІНСЬКИЙ,

2615 Львів, Пекарська 31. 23-25

ТОРГОВЛЯ МЕТАЛІВ

М. ГАРУШТАРК

Львів, вул. Собіського 22, тел.247-96 поручає бляхи, штаби, рури, дроти: мідяні, месяжні та алюмінієві, цину та їх сполуки, скуповуючи старі металі. 1—4

НОВОВІДКРИТА ДИТЯЧА КОНФЕКЦІЯ

„Л Я Л Я"

ЛЬВІВ, ВУЛ. ПЕКАРСЬКА 1 а

поручає всілякі дитячі артикули у великім виборі і в найліпших гатуннях.

7/58 ЦІНИ НАЙНИЖЧІ. 1—3

Кооператива „Рій"

що торгує медом і овочами, з 25. XI. перебралась на нове мешкання при **РУСЬКІЙ 20** (проти Волоської церкви). Повідомляючи про це своїх Шановних Клієнтів і все наше громадянство, кооператива просить відвідати її нову крамницю, де поручає всім **першоякісні меди, печиво з меду, овочі, горіхи**, наших господарів та **гриби** наших гуцулів і поліщуків. Все дешевше як на ринку. Зайдіть, переконайтесь та й інших просіть до нас. 3163

Техніка світової слави...

вдалось після довголітніх дослідних праць, витворити спеціяльне полотно на постолеве білля: незвичайно тривке, без апретури, без мошку і лискучо біле.

ARLEN Patent Nr. 11003

BRACIA CZECZOWICZKA w ANDRYCHOWIE

Можна дістати в кожнім добрім блаватнім магазині.

Вистава у фірм: Рудольф Джала, Хорущина 5, Кріґер і Зінгер, Казимира Великого 5, Стахевич і Абрисовський, пл. Галицька 12 а.

Рік основ. 1904. Телєфон 213-05.

ВИРІБ і ВЕЛИКИЙ СКЛАД

КОРСЕТІВ, ЧЕРЕВНИХ ПОЯСІВ і НАГРУДНИКІВ

по найновіших паризьких і брюсельських кроях.

Й. ШРАЙБЕР

ЛЬВІВ, ГЕТЬМАНСЬКА 6.

Ціни фабричні. 1—10

СПАЛЬНІ, ІДАЛЬНІ, КАБІНЕТИ, КОМБІНОВАНІ ПОКОЇ,

найновіші моделі та поодинокі частини найдешевше в складі меблів

БРІК і ҐРІНЕР

Львів, Трибунальська 16. Тел. 221-76.

3098 3—5

(НЕ ФАРБА)
привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ первісний **колір**

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА

світової марки

Б. СОММЕРФЕЛЬД

Експорт до Англії, Аргентини, Уругваю, Данії, Франції, Голяндії, Палестини і т. д.

виключне заступництво:

С. Новацький

Львів, вул. Пілсудського 17. 2620а

КУРС КРОЮ

віденською системою „ЕРГОН" це щось зовсім нового. Докладні інформації радо дає інструкторка у Львові, вул СИКСТУСЬКА 29 І.п.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів. Ринок 10.

Ч. 271 (14.520). Львів, вівторок 1. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-43.
Друкарні: 229-26.
З СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

ЗГІДНО З НАШОЮ ЗАПОВІДДЮ ЗПЕРЕД ТИЖНЯ, ПОБІЛЬШУЄМО З НИНІШНІМ ДНЕМ „ДІЛО" ДО РОЗМІРУ 10-ти СТОРІНОК ЩОДЕННО ТА 12-ти СТОРІНОК ПІД КОЖНУ НЕДІЛЮ. В ТОЙ СПОСІБ МИ ВІДСТУПИЛИ ВІД ПРИВИЧНОЇ ЗАСАДИ ВСІХ ЧАСОПИСНИХ ВИДАВНИЦТВ: НА ПОЧАТКУ КОЖНОГО РОКУ БАГАТО СВОЇМ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ ОБІЦЮВАТИ І — ДУЖЕ МАЛО З ТИХ ОБІЦЯНОК ЗДІЙСНЮВАТИ. НЕ ЧЕКАЮЧИ ПОЧАТКУ РОКУ, ЙДЕМО НАЗУСТРІЧ НАЙПЕРШІЙ ВИМОЗІ ВЕЛИКОЇ БІЛЬШОСТИ НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ І ЧИТАЧІВ — ПОБІЛЬШИТИ РОЗМІР ЧАСОПИСУ. ОДНОЧАСНО СВІДОМІ ТОГО, ЩО НЕ СКІЛЬКІСТЬ СТОРІНОК РІШАЄ ПРО ВАРТІСТЬ ГАЗЕТИ, ЛИШЕ ЇХНІЙ ЗМІСТ, МИ ПОБІЛЬШИЛИ СКЛАД РЕДАКЦІЇ ТА ЗААНГАЖУВАЛИ ВЛАСНИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ У КІЛЬКОХ ЕВРОПЕЙСЬКИХ СТОЛИЦЯХ, В ЯКИХ ПЕРЕДТИМ НЕ МАЛИ СВОЇХ ПОСТІЙНИХ ЗАСТУПНИКІВ: НАДАЛІ БУДЕМО МАТИ ПОСТІЙНІ ВЛАСНІ КОРЕСПОНДЕНЦІЇ З ТАКИХ МІСТ, ЯК ВАРШАВА, БЕРЛІН, ПАРИЖ, РИМ, ПРАГА, БУКАРЕШТ, ВІДЕНЬ, ЖЕНЕВА, ТА З ЗАКОРДОННИХ УКРАЇНСЬКИХ ЕТНІЧНИХ ТЕРИТОРІЙ — УЖГОРОДУ І ЧЕРНОВЕЦЬ.

ЩОБ СТЕЖИТИ ПОСТІЙНО Й БЕЗУПИННО ЗА ВСІМИ ПРОЯВАМИ ЖИТТЯ, ЗАВОДИМО ОКРЕМІ, ПРИСВЯЧЕНІ СПЕЦІЯЛЬНИМ ДІЛЯНКАМ, СТОРІНКИ, ЯКІ БУДУТЬ ПОЯВЛЯТИСЯ ПРАВИЛЬНО ЩО-ТИЖНЯ. І ТАК У ПОНЕДІЛОК „ДІЛО" ПРИНОСИТИМЕ **СПОРТОВУ** СТОРІНКУ, У ВІВТОРОК — **ПРАВНИЧУ,** У СЕРЕДУ — **З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ,** У ЧЕТВЕР — **ЖІНОЧУ,** У ПЯТНИЦЮ — **ЕКОНОМІЧНУ,** В СУБОТУ — **ЛІТЕРАТУРНУ.** ОЧЕВИДНО, ЩО НЕЗАЛЕЖНО ВІД ТИХ СТОРІНОК АКТУАЛЬНІ ВІСТКИ З ДАНИХ ДІЛЯНОК БУДЕМО ПОДАВАТИ ЩОДНЯ. КРІМ ОТИХ СТОРІНОК ВВОДИМО, ЯК НОВИНУ, ЩОДНЯ **СТОРІНКУ БЕЗ ПОЛІТИКИ,** ЙДУЧИ В ТОЙ СПОСІБ НАЗУСТРІЧ БАЖАННЮ ШИРОКИХ ВЕРСТВ ЧИТАЧІВ, ЯКІ ХОТЯТЬ МАТИ В ГАЗЕТІ — ПОРУЧ ІЗ МАТЕРІЯЛОМ ПОЛІТИЧНО-СУСПІЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ — ТАКОЖ КУТОК ЛЕКШОЇ ЛЕКТУРИ. ЯСНА РІЧ — МИ НЕ Є ДОКТРИНЕРАМИ І ПРИЗНАЄМО ОБОВЯЗОК ПРИСТОСОВУВАТИСЬ ДО ЗМІННИВИХ ВИМОГ, ЩО ІХ СТАВЛЯТЬ ЧАСОПИСНІ ЧИТАЧІ ДО СВОГО ПРЕСОВОГО ОРГАНУ, ОТЖЕ ДОПУСКАЄМО МОЖЛИВІСТЬ ТАКИХ ДАЛЬШИХ ЗМІН, ЯКІ ПОКАЖУТЬСЯ ДОЦІЛЬНІ.

ВИХОДЯЧИ З ЦЬОГО ПОГЛЯДУ, „ДІЛО" ПЛЯНУЄ ДЛЯ СВОЇХ ТОЧНИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ТАКОЖ **КНИЖКОВІ ДОДАТКИ.** ОДНАК ТОЧНІШЕ ПОДАМО ПРО ЦЕ ДО ВІДОМА ЗГОДОМ, ПІСЛЯ ОБМІРКУВАННЯ ВСІХ ТЕХНІЧНИХ МОМЕНТІВ, ЗВЯЗАНИХ З ТАКОЮ СПРАВОЮ.

У КОЖНОМУ ВИПАДКУ — **ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО"** ДАЄ ДОКАЗ 100%-ої ДОБРОЇ ВОЛІ: **ДАТИ СВОЇМ ЧИТАЧАМ І ПЕРЕДПЛАТНИКАМ ДОБРУ ГАЗЕТУ.** ПІДКРЕСЛЮЄМО ТЕ, ЩО МИ СКАЗАЛИ ТИЖДЕНЬ ТОМУ: „ДІЛО" ДІСТАЛО В ОСТАННЬОМУ ЧАСІ ЧИМАЛО ДОКАЗІВ ПРИЗНАННЯ ВІД СВОЇХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ І ЧИТАЧІВ ЗА ЙОГО СТАНОВИЩЕ У ЦІЛІЙ НИЗЦІ АКТУАЛЬНИХ ГРОМАДЯНСЬКИХ СПРАВ ТА ЗА ЗУСИЛЛЯ РЕДАКЦІЇ ДОРІВНЮВАТИ КРОКУ ВЕЛИКИМ ЧУЖИНЕЦЬКИМ ЧАСОПИСАМ — НЕ ВВАЖАЮЧИ НА ЦІЛКОМ ВИЇМКОВІ УМОВИНИ, В ЯКИХ ПЕРЕБУВАЄ УКРАЇНСЬКА ПРЕСА. ДО ЦИХ ВИЇМКОВИХ УМОВИН НАЛЕЖИТЬ БІДНІСТЬ **УСІХ** НАШИХ ВИДАВ-НИЦТВ, БІДНІСТЬ, ЩО ІІ ПІДСТАВОЮ Є **ВИЇМКОВА У СВІТІ НЕХІТЬ УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА ДО РІДНОГО ДРУКОВАНОГО СЛОВА.** АДЖЕ ДО НЕДАВНА НА ПОВЕРХ 6 МІЛІОНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ У ПОЛЬЩІ ІСТНУВАВ УЗАГАЛІ ТІЛЬКИ ОДИН УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК, У СКРОМНИХ РОЗМІРАХ 4-ох (ПОТІМ 6-ти) СТОРІНОК! АДЖЕ ПО НИНІШНІЙ ДЕНЬ ІСТНУЄ У НАС АНОМАЛІЯ, ЩО ТИСЯЧІ НЕ ТО СІРИХ ЗІДАЧІВ ХЛІБА, АЛЕ Й ПОВАЖНИХ НАШИХ МОЛОДИХ І СТАРШИХ ГРОМАДЯН, СВІДОМИХ УКРАЇНЦІВ ТА ПАТРІОТІВ, НЕ ПЕРЕДПЛАЧУЮТЬ АНІ ОДНОГО УКРАЇНСЬКОГО ЩОДЕННИКА! АДЖЕ ПО НИНІШНІЙ ДЕНЬ МАЄМО У НАС, У ГАЛИЧИНІ, ТАКУ НІДЕ НЕЗУСТРІЧНУ АНОМАЛІЮ, ЩО СОТКИ ГРОМАДЯН ВДОВОЛЬНЯЮТЬСЯ ОДНИМ ПРИМІРНИКОМ „ДІЛА" В УСТАНОВІ, В ЯКІЙ ВОНИ ПРАЦЮЮТЬ, ЧИ В КАСИНОВОМУ ТОВАРИСТВІ, ДО ЯКОГО НАЛЕЖАТЬ, І ДЕ „В ЧЕРЗІ" ЧЕКАЮТЬ, ЩОБ ТОЙ ПРИМІРНИК ПЕРЕГЛЯНУТИ! ЯКЖЕ МОЖНА ПОРІВНЮВАТИ НАС ЗІ ЗАХІДНОЮ ЕВРОПОЮ, КОЛИ В ТАКІЙ НІМЕЧЧИНІ МАЙЖЕ **КОЖНЕ МІСТЕЧКО** МАЄ ВЛАСНИЙ ЩОДЕННИК І КОЛИ СТОЛИЧНІ ЕВРОПЕЙСЬКІ ЩОДЕННИКИ МАЮТЬ **МІЛІОНОВІ** НАКЛАДИ!

НЕ МАЄМО ПРЕТЕНСІЙ СТАТИ ЧАСОПИСОМ З МІЛІОНОВИМ НАКЛАДОМ, АЛЕ ХОЧЕМО, ЩОБ БОДАЙ ПОЛОВИНА, БОДАЙ ОДНА ЧЕТВЕРТИНА **ЧИТАЧІВ** „ДІЛА" БУЛА ЙОГО ПЕРЕДПЛАТНИКАМИ! ХОЧЕМО, ЩОБ ГАЗЕТА НЕ БУЛА ПРЕДМЕТОМ МАСОВОГО ВИПОЗИЧУВАННЯ І ЩОБ КОЖНИЙ УКРАЇНЕЦЬ, ЯКИЙ МАЄ ПРЕТЕНСІЮ ДО ІМЕНИ ГРОМАДЯНИНА, ПЕРЕДПЛАЧУВАВ БОДАЙ ОДИН УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК!

ТОМУ Й НИНІ, ПОБІЛЬШУЮЧИ РОЗМІР „ДІЛА" І ЗБІЛЬШУЮЧИ ТЕХНІЧНО-ВИДАВНИЧІ ТА РЕДАКЦІЙНІ КОШТИ, ЗВЕРТАЄМОСЬ З ПОКЛИКОМ ДО **ШАНОВНИХ ЧИТАЧІВ,** ЩОБ СТАЛИ НАШИМИ **ПЕРЕДПЛАНИКАМИ,** ТА ДО **ПЕРЕДПЛАТНИКІВ,** ЩОБ 1) ПРИСИЛАЛИ ПЕРЕДПЛАТУ **ТОЧНО** І 2) ЩОБ ПРИЄДНЮВАЛИ У КРУЗІ СВОЇХ СВОЯКІВ І ЗНАЙОМИХ — **НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!**

Всі купуємо **СВЕТЕРИ, ВОВНЯНЕ БІЛЛЯ, ПАНЧОХИ і РУКАВИЧКИ** у відомій своєю солідністю фірмі **Брати ПАСТЕРНАК** Львів Сикстуська 15. Тел. 206-38
ЦІНИ ФАБРИЧНІ. 3—3

Товариство взаїмних обезпечень
„ДНІСТЕР"
ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА 20.
приймає до обезпечення:
від огню й від крадежі — влому всякого роду **рухоме майно,** стосуючи найнижчі тарифові оплати.

ХАРАКТЕР і ЗАВДАННЯ „Діла".

Львів, 30. листопада 1936.

Повстало „Діло" у роках національно-політичної кристалізації та партійно-політичної диференціяції, у тих часах, коли жили ще і діяли безпосередні творці та учасники „весни народів" і коли у процесі еволюції національної думки грала ще ролю навіть така справа, як етимольогічний чи фонетичний правопис. Із народовецької течії, якої представником і речником було „Діло", зродилась національно-демократична партія, потім трудова, яка врешті через злуку з двома іншими політичними групами прийняла назву УНДО. З цією партією „Діло" було завжди зв'язане найтісніше, як тільки можна уявити собі: бож ніхто інший, тільки „Діло" було справжнім творцем націонал-демократичної партії, ніхто інший, тільки „Діло" було тією трибуною, з якої падали слова і думки, що політично формували націю, ніхто інший, тільки „Діло" було фактичним найбільшим організатором українського національного, отже і партійно-політичного, життя. В той спосіб „Діло" від першого дня заснови націонал-демократичної партії, предвісниці нинішнього УНДО, було найтривкішою підпорою партії, було місцем передачі її думок, планів і праці, та одночасно джерелом надхнення: бо чейже „Діло" подає безупинно свіжий інформаційний матеріял для практично-політичної та організаційної праці в усіх ділянках краєвого життя і чейже з „Діла" черпається ідеї, як субстрат до теоретичних дискусій про підстави національної політики. Тому між „Ділом" і партією є щось більше, ніж формальний пакт „взаємної підтримки", щось більше навіть, ніж евент. формально-правне власництво: „Діло" завязане з політичним табором, що його сьогодні репрезентує УНДО, органічно, своїм походженням, традицією, спільними ідейними цілями, більшістю тих самих людей: там вони партійно-політичні діячі, тут члени Управи Видавничої Спілки, редактори, співробітники та дописувачі.

А проте „Діло" **ніколи** партійним органом не було. Як це так? Пригадаймо кілька найменш-кантніших фактів з історії „Діла", які ніколи не могли б трапитись у ніякому партійному органі. І так „Діло" підчас „нової ери" Ю. Романчука заступало щодо тактики іншу думку, ніж тодішній парляментарний провід. У редакції „Діла" засідали, бувало, не тільки не-члени нац.-демократичної чи трудової партії, але й члени інших політичних партій чи прихильники інших суспільних течій (напр. В. Панейко, спершу соціял-демохрат, Ярослав Весоловський — радикал, Михайло Лозинський — анархіст). Вже у післявоєнних роках „Діло" нераз розходилось з існуючою офіціяльною партійно-політичною лінією. І так, льояльно підтримуючи закордонно-політичний центр през. д-ра Евгена Петрушевича, фактично у деяких суттевих справах заступало інший погляд, напр. щодо того, звідки повинна бути кермована краєва політика. Після березня

Евстахій Думин, ЛЬВІВ, Коперника 23. повідомляє, що крім мужеського білля, светерів, камашок, рукавиць і т. п. галянтерії запровадив **жіночий відділ,** в якому поручає **ТЕПЛЕ БІЛЛЯ, ПАНЧОХИ, РУКАВИЧКИ І ШАЛИКИ.** 10—10 4502

1923 р. „Діло" виступило з низкою статтей, що підготовлювали різкий зворот у політичній тактиці, не погоджуючись з тактикою, що її надалі поручав тогочасний політичний провід. Колиж після Народнього Зїзду у квітні 1924 „Діло" залишилось зі своїми думками у меншості, — воно не підпорядкувалось новостворенній ситуації, тільки створило власну політичну „групу Діла". І таких прикладів на доказ незалежного від партій характеру „Діла" можнаб навести більше. Навіть тоді, коли головою УНДО і УПР та головою Видавничої Спілки „Діло" була та сама особа, редакція „Діла" зберігала далекойдучу незалежність і не було випадку, щоб голова партії наказав редакції статті, використовуючи свою позицію політичного лідера чи право представника власників часопису.

Бо не тільки формальним, але й фактичним власником нашого часопису є гурт громадян, у діловців Видавничої Спілки „Діло", які ніколи не забувають, що **„Діло" це громадська установа, яка не може бути підпорядкована ніякій іншій — отже і партійній — організації,** у тому змислі підпорядкована, щоб узалежнитись від неї персонально і тактично. Такий принцип обовязує в „Ділі" ще з того часу, коли вже існувало „Діло" і виконувало свої функції для добра і слави народу, — хоч і не було **ще сформованих взагалі ніяких українських політичних партій.** Цей принцип дозволяє „Ділові" давати на своїх сторінках радо гостину навіть активним діячам інших національних партій. Незалежна позиція „Діла" дає йому змогу бути таким безупинним **центром** українського життя, який не лякається ніяких партійно-політичних потрясень чи перемін. Мало того: навіть для партійно-політичного життя, зокрема для самого УНДО, „Діло" представляє саме тому головну вартість, що воно не є органом від **якоїнебудь** партійної організації безпосередньо залежне і **є вільною трибуною слова.** Просимо уявити собі, що „Діло", ставши вузько-партійним органом, мусілоб обмежити гурт своїх передплатників і читачів виключно до партійних членів чи симпатиків і в той спосіб безумовно звузити круг своїх впливів: чи це булоб у загально-національному інтересі? Або просимо уявити собі, чим була би партія, у даному разі УНДО, колиб одного дня „Діло" перестало виходити, — „Діло", з його традицією і повагою, здобутою саме як **поза і понадпартійний орган!**

У чому полягає той поза і понадпартійний та незалежний характер нашого часопису? У вільній руці супроти **кожної** актуальної **тактики** кожночасного політичного проводу, у праві висловлювати свій погляд, який не мусить покриватись на 100 відс. із поглядом політичного проводу. Бо що інше льояльність супроти політичного проводу та признавання принципу авторитетности за політичним проводом, в що інше сліпий і безастережний послух підрядного і залежного чинника та самі тільки похвали для політичного проводу; навіть мовчанка шкідлива у випадку, коли власна совість та загально-національний інтерес вимагають проти дечого застерегтись чи дечому протиставитись, шукаючи виходу у висновках, до яких мусить дійти спокійна та річева критика. І тому „Діло" ніколи не дозволяло і надалі — маємо надію — ніколи не дозволить зіштовхнути себе до ролі такого сліпого знаряддя, — якщоб у тому напрямку були які нерозважні спроби. Так само, як нераз уже бувало, що в загально-національному інтересі УНДО поступалось своїми вузько-партійними інтересами (напр. у виборчих компромісах з іншими українськими партіями в імя консолідації широкого українського фронту) так само „Діло" в загально-національному інтересі мусить і буде боронити свого незалежного характеру, дарма, що це інколи моглоб декому не подобатись.

Тісний звязок між традицією „Діла" і партії (УНДО), спільна ідеольогічна платформа та люди з того самого табору й середовища, — з другого боку правно-формальна і фактична незалежність „Діла" від партійно-політичної організації, такий стан може бути підставою найбільшої гармонії між партійним проводом і „Ділом", але й може бути джерелом конфліктів. Непорозуміння наприклад моглоб виринути відразу тоді, колиб хтось — свідомо чи підсвідомо — став на становищі, що не „Діло" є органом незалежної прилюдної опінії, незалежної громадської думки, а партія і УПР чинниками практичної політики — лише що УПР безпосередньо висловлює громадську опінію і таким робом є зверхником редакції „Діла", виразника думки УПР і його волі. Очевидно, що у практичному висліді такого міркування (підкреслюємо: все одно свідомого і сформулованого, чи тільки підсвідомого) все те, що пише „Діло", йде на безпосередній рахунок УНДО й УПР і навпаки, те, що діє партійний провід та УПР — іде на рахунок „Діла". Разураз читаємо у польській пресі: „Діло" — орган УНДО" і т. д. Тимчасом це невірно і ні УНДО ні „Ділові" таке вязання їх користи не приносить. „Діло", не будучи у тісному розумінні того слова партійним органом, висловлює свобідно і незалежно українську громадську думку, яка — річ ясна — може щодо інтерпретації деяких фактів помилятися та деяких фактів зовсім не знати, але є така, не інакша. І зовсім ані українській практичній політиці, ані українському громадянству ані самому „Ділу" не непотрібне, щоб наші й чужі люди, зокрема вся чужа преса, утотожнювали кожний крок політичної верхівки зі становищем „Діла", бо „Діло" ще нікому на віки вічні векселя ін бянко не підписувало і права льояльної критики політичного проводу не зрікалося. Органом, який обовязаний відзеркалювати точно погляди проводу УНДО — є „Свобода": між таким часописом, як „Свобода" і таким, як „Діло" є та суттєва різниця, що коли перший з них має обовязок мотивувати та боронити кожночасну політичну тактику та взагалі всю діяльність політ. проводу, — „Діло" має обовязок завсіди зберігати незалежність в оцінці.

Що торкається актуальної мериторичної оцінки політичної тактики, яка обовязує від півтора року, то про це сьогодні казати не будемо. Зазначимо тут тільки, що „Діло" **не було, не є і не може бути проти засади нормалізації** польсько-українських відносин, проти засади безпосереднього вияснення обосторонніх жалів і претенсій та безпосередніх розмов на тему практичного здійснення такої направи відносин у краю, яка вповні здавалаб енергію, витрачувану для безплідної взаємної боротьби, — для конструктивної праці, для створювання тривких цінностей, що булиб не лише національними цінностями і власністю одного народу, але й причинялись би до зросту сили держави, дбалої за добро не тільки одної польської нації та узгіднюючої свою польську державну рацію з національною рацією українською. Повторяємо: засаду **нормалізації „Діло" признає і далі признаватиме.** Однак інша річ, засада, інша річ **практична її реалізація** та всі методи практичної політики. І тут нічого скривати й промовчувати, що загальна громадська опінія не погоджується беззастережно з усіми ходами і методами політичної верхівки за останнього півтора року.

Зберігання незалежности свого характеру при найповажнішому і найбільш громадянському підході до всіх справ українського життя — це обовязок найтісніше звязаний з головною місією „Діла": **бути завжди провідним українським національно-виховним чинником!** Маємо вражіння, що при нагоді побільшення „Діла" до такого розміру, в якому воно щодня ще досі не появлялося, є річю Видавництва і Редакції всім своїм передплатникам і читачам та взагалі всьому українському національному колективові урочисто обіцяти, що цієї своєї місії та звязаних з нею обовязків „Діло" як і досі, так і надалі буде триматися.

Цікава анальогія.

Діяльність „Просвіти" і польських читалень „Т. Ш. Л."

Метою інтенсивної діяльности Т-ва „Просвіта" є перевиховати українське громадянство, головно молодь у позашкільному віці. Тому „Просвіта" уладжує фахово-осьвітні курси і курси для поборювання неграмотности та закладає самоосьвітні гуртки по читальнях для ріжних ділянок знання, щоб систематичною працею доповнити позашкільну освіту — в першу чергу для своїх поверх 300.000 членів. Свою діяльність веде Матірне Т-во „Просвіта" при допомозі 82 філій і 3.071 читалень, з яких 225 основано в діловому році. За час від 1933 р. до 1935 р. влада закрила 49 читалень і 7 філій. Матірне Т-во розвязало 3 філії. В діловому році 1936 вплинуло 161 подань у справі основання нових читалень.

Провід по читальнях і членство.

Провід читальняного життя спочиває в 2.305 читальнях у руках національно свідомих та активних селян, в 572 читальнях у руках священників і в 194 читальнях у руках інших громадян. Як же виглядає стан членів у централі та по читальнях? Усіх членів фізичних і правних (читалень та інших товариств) з кінцем 1935 р. мало Матірне Т-во 32.293, а по читальнях 275.324 активних членів, себто таких, які беруть живу участь в осьвітній роботі.

Самоосьвітні гуртки і бібліотеки.

Головним засобом у праці „Просвіти" є книжка, друковане і живе слово. З метою поглиблення цієї праці до кінця 1935 р. організовано 441 гуртків „Молодої Просвіти" і стільки ж самоосьвітних гуртків. Нині число цих гуртків подвоїлося. В цих гуртках члени „Просвіти" доповняють свою освіту немов у школі. Крім того при читальняних бібліотеках є 845 гуртків приятелів книжки. При кінці 1935 р. було при читальних 2.016 аматорських гуртків, 1.086 співочих і 130 дутих та 4 смичкових орхестр. Існують теж при читальних гуртки культурної розваги як напр. шахові.

При філіях існує 27 бібліотек-запозичалень, 51 фахових бібліотек в ділянки позашкільної освіти і 16 театральних бібліотек. Усі ці три роди бібліотек мають 38.695 книжок і з них прочитано 208.952 книжок. Філії зорганізували теж 115 мандрівних бібліотек з 3.762 добірними книжками, з яких прочитано 68.720 книжок. З мандрівних бібліотек користають ті села, де нема ще читалень. При читальнях було з кінцем 1935 р. 2.915 бібліотек, а в них 581.202 книжки. Від 1932 р. число бібліотек збільшилося на 1.176 і на 365.995 книжок. Від 1033 до 1935 р. прочитано з читальняних бібліотек 2,520.760 книжок. Одночасно зі зростом книжок у читальняних бібліотеках зросла теж і кількість часописів. Читальні передплачують 6.440 часописів і річно видають на передплату 54.374 зол. 84 сот.

Шораз поважніше місце у роботі читальні займає голосне читання на сходинах членів. Пересічно в одному році відбувається 113.000 таких читань і з них користає приблизно 700.000 членів. Крім того по читальнях відбуваються відчити з ріжних ділянок знання; в самому 1935 році було 15.566 відчитів. Далі щорічно відбуваються бодай 64 курси для поборювання неграмотности. Правда, таких курсів слід би уладжувати щорічно бодай кількасот, але на це не дозволяє влада.

Цю велитенську працю по читальнях обслуговують урядовці і члени Гол. Виділу Матірного Т-ва при допомозі філіяльних осьвітніх інструкторів та членів філіяльних Виділів живим і друкованим словом. Провідною думкою їх праці є виховати молоде покоління не взірцевих громадян української нації.

Проти цієї творчої праці „Просвіти" по селах і містах, ведуть руйницьку роботу впершу чергу комуністи, які загніздилися здовж Підкарпаття на шляху Снятин-Косів-Дрогобич, Самбір і Перемишль та одночасно натискають від Холмщини на Сокальщину, Равщину і Любачівщину. Немов на глум з допомогою комуністам приходять обективно радикали зі своєю нечува-

ною кампанією проти „Просвіти" та католицька „Нова Зоря", яка ревно пропагує засновування читалень „Скала" під притокою, що читальні „Просвіти" не є забороло проти комуністів. Радикали у „Громадському Голосі" посунулися так далеко, що накликують членів „Просвіти" до непослуху Головному Виділові, анархізуючи ось так нашу суспільність.

Одноцілий фронт поляків на українських землях.

Зате наші сусіди виступають суцільним фронтом на українських землях у Польщі проти нас і тому польські культурно-освітні товариства у Галичині, на Лемківщині та північно-західних наших землях — розвивають незвичайно інтенсивну діяльність. Хоч у польському громадянстві йде міжпартійна боротьба за впливи і за владу, але на українських землях виявляє вона подивугідну солідарність. Тому у „домах людових" і читальнях „Т. Ш. Л." польські соціялісти і людовці активно співпрацюють з польськими священниками та учителями під покровом старостів та інших високих адміністраційних та самоуправних урядовців. Чому? Найкращу відповідь дає на це „Газета Польська" (ч. 330 з 26. ц. м.), у статті п. н. „Зєдноченє Польскей Мисьлі Політичней на Волині", де пише про нову організацію, засновану у травні ц. р., яка обединює всіх поляків. Чи це може нова польська партія?

„Г. П. і відповідає, що ця організація не є політичною партією, бо — не має устійненої заздалегідь політичної програми, не шукає масовости в організаційнім значінні. Це „зєдноченє" — це гурт чолових суспільних діячів, які ріжняться часто між собою поглядами на деякі політичні справи, — але їх єднає правда, висловлена в рішенні основників, що:

...„від постави й активности польської суспільности залежить у значній мірі оформлення відносин на східних землях" і переконання, що:

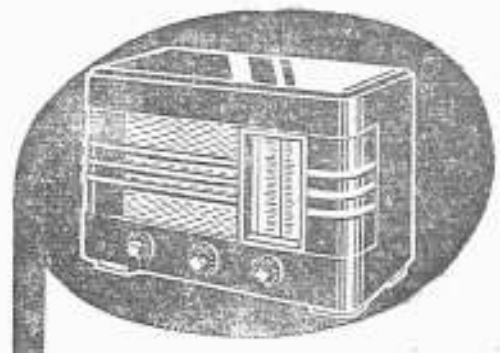
...„ця свідомість повинна єднати польську суспільність в один великий табор думки і чину, в ім'я могучости Річипосполитої та її історичного призначення на Сході"...

Згідно з цією засадою польські людовці і польські священники знайшли спільну мову й завзято клопочуться поширенням польського стану посідання на українських землях. Гармонійна співпраця єднає людовців і польських священників не лише при будові „косьцюлків" і „людових домів", але також при праці у польських читальнях, що ведуть інтенсивну діяльність під проводом „Товариства Школи Людової".

В самій Галичині „Т. Ш. Л." має 1.087 читалень з 31.878 членами. В цих читальнях виголосила польська інтелігенція за один рік 9.622 відчитів з гуртками, а читальні уладили 2.456 народніх свят, 1.883 вистав і концертів, 1.813 забав і фестинів. Далі „Т. Ш. Л." уладжує масово освітні анкети і з'їзди та річні курси для дорослих осіб. Польські читальні мають 1.552 бібліотеки враз з мандрівними бібліотеками та аж 264 видавничальні книжок. У цих бібліотеках є 361.029 книжок, з яких прочитано 603.462 книжок. Число читачів сягає 27.664. Читальні передплачують 1.504 часописів.

Що поляки дійсно взялися до ситематичної праці по своїх читальнях доказує найкраще той факт, що вони не жалують гроша на освітні цілі. Ось згадане „Т. Ш. Л." мало аж 1,087.424 зол. і 57 сот. приходу і лише 936.253 зол. 17 сот. розходу. Отже **поверх 150.000 зол.** надвишки уможливить проводові „Т. Ш. Л." ще більше поширювати працю по польських читальнях.

Якже виглядає грошева справа у „Просвіті"? Чи члени „Просвіти" виконують совісно свої грошеві обовязки супроти своєї централі? На превеликий жаль — ні! Бож за самі вкладки члени залягають до Матірного Т-ва „Просвіта" зі сумою поверх 120.000 зол. за три роки: 1933—1936. Крім цього централя має претенсію до читалень і приватних осіб у сумі поверх 200.000 зол. за книжки. Якби ці несовісні довжники сплатили свій довг Матірне Т-во позбулось би своїх довгів і тоді могло би розвинути з розмахом свою діяльність та сповнити важливе завдання: охоронити всю українську молодь перед денаціоналізацією та перевиховати її на свідомих громадян української нації. Тимчасом замість допомоги „Просвіта" зустрічається зі заслпленою кампанією. Чи це не злочин?

"CARUSO"
безперечно найліпший!

Ультра-суперґетеродина найвищої інструментальної вартости — становить перехід з механічного тону до правдивої музики. Посідає всілякі принмети якостевих апаратів Капелльо і знавці витають її як „архитвір радієвої продукції".

Ліценція „Ingelen-Wien".

CAPELLO

продукт виключно суперґетеродинні

Демонстрація і продаж:
БАРВІК І БОЖЕМСЬКИЙ, КОПЕРНИКА 18.
„РАДІО-ЦЕНТРАЛЯ" вул. Й. Тіссер, Шайноха 2.

Читайте „Діло"!

Під Картахеною затоплено 8 совітські кораблі.

СЕВІЛЛЯ, 30. 11. ПАТ. Ґен. Кеіпо де Ллано заявив, що підчас бомбардування Картахени затоплено 3 совітські кораблі; один з них привіз артилерійські стрільна.

Висліди бомбардування Аліканте невідомі.

ПІДМОГА.

АНДЕЇ, 30. 11. ПАТ. Коло 2.000 французьких комуністів причалило до Барсельони. Вони передефілювали через місто під звуки „Інтернаціоналу".

КОМУНІКАТИ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

СЕВІЛЛЯ, 30. 11. ПАТ. На мадридському фронті, де ситуація довго не змінювалася, нац. війська осягнули поважні успіхи. Під Віторією і Тольозою не було наступів червоних. Нац. відділи заняли цвинтар та окопи червоних у Поцуеле; червоні втратили понад 400 убитих і 100 бранців, головно чужинців. Під Теруелем нац. війська мають льокальні успіхи, на баскійському фронті йде артилерійська боротьба. Під Овіедом полягло понад 1.000 червоних.

КОМУНІКАТИ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 30. 11. ПАТ. Нац. війська були вчора дуже активні під Мадридом, але їхні наступи відбито, подібно як на естремадурському фронті.

КУПОН на 100 грамів знаменитої КОЛЬОНСЬКОЇ ВОДИ у 250 запахах за 40 сотиків
тільки в Перфумерії БІРНФЕЛЬД, ЛЬВІВ Казимира Великого 1. Великий вибір косметиків.

А. БЕРЕНД.

Книговодство одної фірми.

Христіян Крігер чекав аж зачинить за собою двері панна Гельмс і тоді кинув розгніваний текою паперів на стіл:

Чим вони старші, тим дурніші ці дівчата!

— Попросту ідіотки! — вдарив пястуком у стіл його брат Ганс, погоджуючись з такою думкою без застережень.

— Дванацять літ сидить на посаді, навчилась чудово вести книговодства і тепер їй захотілось нараз подружжя! Ніякого почуття обовязку у тих жінок, ніякого почуття вдячности!

— А як вона тепер працює! Книжки горять під її пальцями. Тільки думає і про те, щоб якнайшвидше звідсіля втекти. Коли я звернув їй увагу, що так не можна, вона розсміялась мені просто в лице і так зачала гегати, як гуска, що просто скінчила школу і прийшла на першу посаду!

— Жінка може вмирати і не розуміє повази життя — бурмоче Христіян. У ньому накипіла лють старого парубка, що ненавидить жіноцтва і він з трудом береться до своєї щоденної роботи: перечитує листи залишені панною Гельмс і їх підписує.

Великий стінний годинник — єдина прикраса голих стін суворого бюра — тикає рівномірно над двома лисими головами, що нахилились над своїми бюрками, немов би поважно задумався над тим, яку то важну роботу виконують ці два ситематичні бюрократи.

— Ця дурна історія справді подратувала мене — перебиває мовчанку Ганс — ми мусимо нарадитись, що зробити.

— Ясна річ, що на місце Гельмс мусимо взяти іншу книговодницю. Вона сама мусить нам дати якусь заступницю. В той спосіб заощадимо собі часу на всякі розмови із кандидатками і грошей на анонси.

— Гельмс уже поручила нам якусь панну. Зараз, як вона називається...

— О, тут є записане: Льотта Келлер. Є навіть її адреса. Треба буде до неї написати і будемо мати скоро спокій.

Але оба брати подивились один на одного зажурені. Треба буде звикати до нової особи в бюрі... неприємна справа... це нарушує гармонію праці.

Бє дванацята і оба брати встають майже одночасно. Від дванацятої до першої йдуть вони на прохід по парку. Всі мешканці у містечку знають представників фірми „Крігер і С-ка".

— Ого, вже полудне, Крігери йдуть на прохід — говорять няньки, що сидять у парку з дітьми.

— Ого, вже доходить перша, бо Крігери вертаються з проходу на обід — кричать хлопці, коли виходячи зі школи, хотять знати, яка це година.

„Крігер і Спілка" йдуть мовчки звичайною дорогою. У їх сивих головах кружляють ті самі думки: про курс на збіжевій біржі, нові замовлення, нечемний лист клієнта, неточність урядовців, про обід, який же на них. Розмовляють вони мало і рідко коли суперечаються.

Нині обох їх мучить та сама думка: чи нова бухгальтерка зможе дати собі раду з роботою.

— Шоб вона вміла тільки добре рахувати. За це мусить нам уже поручити Гельмс.

— І шоб не перфумувалась як старе страховище.

— Якби так книговодові не треба було платити більше, то я зараз був би за тим, шоб узяти мужчину.

На ратуші бє перша і оба брати входять до свого будинку. У тій самій хвилині, коли появляються у дверях їдальні, господині ставить на столі тарелі з зупою. Починається обід. Середа, і тому подають телячу печеню з макаронами. У четвер їдять вони баранину з рижем, у пятницю...

— Кожний день має свої точно означені страви. Коли минулої середи пані Шаль не могла дістати в різника доброї печені, брати Крігери були явно в поганому настрою. Тоді пані Шаль сказала різникові на другий день:

— Не забудьте на другу середу приготовити мені телячу печеню, бо я маю дома через вас неприємність. Коли замісць печені несу Крігерові і Спілка шницель, руки мені трясуться.

І вона так само як інші говорить завсіди „Крігер і Спілка", не називаючи їх ніколи по імени „Христіян" і „Ганс".

Це так тягнеться вже трицять літ, від часу, як їм обидвом померли батьки. Тоді один мав трицять літ, другий трицять три. Вже тоді ставились вони з недовірям до подружжя. Обидва були вже з малку педантичні і любов чомусь не трималась їх серця. Те, що обидва вони були подібні в цій справі, зблизило їх ще більше, як постійне товариство і забава. Тепер вони спокійно дивляться на світ і ніякі жіночі примхи не каламутять їм спокою.

Панна Гельмс упевнила їх обидвох з голосним сміхом — вона тепер увесь час сміється! — що річ ясна, панна Льотта Келлер уміє дуже добре рахувати і не зробить ніяких помилок. Вона

Новий літературний конкурс „Діла“.

Редакція „Діла“ розписує оцим новий конкурс на оповідання або новелю з нашого життя, у довільній формі, розміру не більшого як три фейлєтони (30 сторінок рукопису шкільного зошитка).

Рукописи можна посилати під власним прізвищем або псевдонімом; в останньому випадку треба означити оповідання псевдонімом і одночасно покласти псевдонім теж на зачиненій конверті ,в якій треба помістити власне прізвище з адресою.

Тема оповідання — довільна, але дія, особи або тло повинні бути з українського життя. Головна прикмета: оповідання мусить бути живе і цікаве. Авторам залишаємо повну свободу у виборі теми та форми твору, починаючи від історичного оповідання аж до гуморески.

Рукописи прислати тільки на одній сторінці, по змозі на машині, або дуже виразним письмом.

Речинець присилки рукописів: до 1-го лютого 1937.

Найкращі з присланих оповідань видрукуємо у фейлєтонах „Діла“ і коли закінчимо їх друк, читачі самі голосуватимуть, які з них і в якій черзі нагородити.

За прислані на конкурс оповідання Редакція „Діла“ призначила 7 нагород:

I. нагорода . . . . . 50 зол.
II. нагорода . . . . . 30 зол.
III. нагорода піврічна передплата „Діла“.
IV. і V. нагорода: всі видання „Діла“ крім бібліотеки „Діла“.
VI. і VII. нагорода: комплєти бібліотеки „Діла“ (12 томів) за 1936. рік.

Українські Театри!
„АЛЬОЕ“ Українська Хем. Косм. Фабрика у Львові, вул. Генінга 16. виробляє
Театральні шмінки „АЛЬОЕ“
4 головні предмети:
1. не нищать лиця, бо роблені на кремі АЛЬОЕ“,
2. дешеві, бо економічні в ужитті,
3. великий вибір красок, дібраних спеціяльно до ефектів у вечірному освітленні,
4. більша вигідність, ліпша якість і своїй.
Тому від нині тільки театр. шмінки „АЛЬОЕ“!
Жадайте у всіх крамницях!

„Прометей“ проти конституції СССР.

У вчорашньому числі „Діла“ подали ми за ATE коротку звістку про протест поневолених народів проти нової конституції СССР. Сьогодні приносимо повний текст резолюції протесту, прийнятої 27-го листопада ц. р. на засіданні представників всіх народів Ліги „Прометей“. Цей протест — це історичний документ, як один із прецеденсіональних актів, що оспорюють право Московщини до немосковських територій.

„Ми, представники поневолених у СССР народів Азербейджану, Дону, Грузії, Ідель-Уралу, Інгрії, Комі, Криму, Кубані, Північного Кавказу, Туркестану й України, обєднані в Лізі „Прометей“, постійно протестуючи проти систематичної русифікації в СССР мов наших народів, проти русифікації їхніх мистецтв, їхньої культури, протестуємо тепер проти чергової спроби СССР обдурити ввесь світ новою конституцією, проти спроби переконати ввесь світ, ніби СССР охороняє у себе окремі народи, охороняє автономію та суверенність держав, яких збройною окупаційною силою примушено ввійти до складу СССР.

Ми протестуємо проти невизнавання ніяких національних прав за нашими народами Дону, Інгрії, Кубані.

Ми протестуємо проти обдурення цілого світу надачею фіктивної автономії Карелії, в той час, коли карельців з їх рідного краю по варварськи виселюють на Сибір, а їхню територію заселюють москалями.

Ми протестуємо проти штучного, протиприроднього дроблення території наших народів Ідель Уралу, Комі, Північного Кавказу, Туркестану на окремі, також фіктивно-державні одиниці.

Ми протестуємо проти зведення нанівець суверенности заокупованих держав наших народів, які згідно з конституцією СССР не мають власної території, належної до СССР та не мають державної влади, не тільки фактично, але і юридично обмеженої у всіх галузях.

Ми протестуємо проти зведення держав наших народів до ступня звичайних адміністраційних одиниць.

Ми протестуємо проти зведення наших народів до стану етнічних груп безправних кріпаків.

Ми протестуємо проти отвертої примусової денаціоналізації наших народів у СССР, ми протестуємо проти примусової військової окупації територій наших народів, які ніколи не погоджувалися ввійти до складу СССР.“

Бої в Індії.

ЛЬОНДОН, 30. 11. ПАТ. Міністерство Індії повідомляє, що підчас останніх боїв на індійському пограниччі британські війська втратили 20 убитих і 88 ранених. Кілько втрати потерпіли тубильці — невідомо.

ГЕН. ФРАНКО НЕ ШУКАЄ ПОРОЗУМІННЯ.

ТАЛЯВЕРА, 30. 11. Авас. Ген. Франко ще раз офіційно заперечив вістку, немовби він проponував валенсійському урядові розем.

ГАРНІ БІЛІ РУКИ GLYCERINJELL ANTIBA

„Просвіта“ до українського загалу

До Хв. Виділів усіх Філій і Читалень „Просвіти“, до Вп. Збіршиків „Дару Просвіті“, до всіх Вп. Членів і Прихильників „Просвіти“ та всього Вп. Українського Громадянства в краю і поза краєм.

Із почуттям великої прикрости повідомляємо, що влада — з уваги на зорганізування збірки на „Зимову поміч для безробітних“ у цілій польській державі до 15. січня 1937 р. **відкликала теж і свій дозвіл на переведення традиційної публичної збірки „Дару Просвіті“ в грудні цього року.** Тимто зорганізована вже й підготована в краю прилюдна збірка датків „Просвіті“ на збіркові листи та до замкнених пушок — **відбутися в грудні не може.**

А проте тимбільше памятаймо, **що грудень — таки місяць „Просвіти“.** Памятаймо, що день 8. грудня — один із найбільших і найважніших днів цілої Української Нації. А зокрема цьогорічний грудень іще тим важніший, що з ним стаємо вже **на порозі великого ювилею: 70-ліття „Просвіти“.**

Цьогорічний грудень незвичайний, отож і постава громадянства до нього мусить бути незвичайно гідна.

Товариство не має права в цьому місяці збирати прилюдно такі конче потрібні жертви на „Дар Просвіті“, **але всі українці мають право сповнити свій національний обовязок супроти „Просвіти“, коли хто хоче і як хто хоче.**

Самочинних жертв на розбудову й посилення освітньо-виховних змагань „Просвіти“ **не забороняє нам ніхто.** Такі жертви повинні плисти безупинно.

Вступаймо масово в члени Матірньої „Просвіти“!

Вирівняймо до кінця грудня залеглі членські вкладки!

Створім один могутній просвітній фронт!

Філії і Читальні! Сплатіть у цьому місяці **усі свої залеглости:** за вкладки, за передплати видань „Провіти“, за рати, за книжки!

Читальні! В грудні уладжуйте скрізь величаві „Свята Просвіти“, а ввесь дохід із них шліть негайно до Матірньої „Просвіти“. Хай скрізь від серця до серця несеться грімкий гомін:

Цілий грудень — це міяць „Просвіти“!

Головний Виділ Т-ва „Просвіта“ у Львові.

*

КОМУНІКАТ КАНЦЕЛЯРІЇ Т-ВА „ПРОСВІТА“.

Філії стягнуть негайно всі легітимації та збіркові листи, оскільки вже збірщикам роздані, і переховають у себе до дальшої диспозиції. Філії припильнують, щоб усюди відбулися місцеві і повітові імпрези з нагоди Свята Просвіти!

Еспанська справа перед Лігою Націй.

СОВІТСЬКИЙ МАНЕВР.

ЛЬОНДОН, 30. 11. ПАТ. Як подає „Дейлі Мейль“, італ. амбасадори в Льондоні й у Парижі звернули увагу тамошнім урядам, що дискусія над еспанською громадянською війною нарушить европейські взаємини. Італія бачить у скарзі валенсійського уряду совітський маневр, тому вмиває руки від тої справи і не візьме участи у женевських нарадах.

На думку „Таймса“ британський уряд та більша частина південно-американських уважають женевські наради над еспанськими справами недоцільними.

10.000 страйкарів вернулося до праці.

ГЛЕСГОВ, 30. 11. ПАТ. Нині рано покінчився страйк 10.000 транспортових робітників тому, що працедавці обіцяли їхньому професійному союзові виповнити домагання. Персонал трамваїв і підземної залізниці мав також приступити до страйку.

НЕБЕЗПЕКА СТРАЙКУ У ФРАНЦІЇ МИНУЛА.

ПАРИЖ, 30. 11. ПАТ. Минула небезпека страйку металевих робітників, що мав вибухнути нині або 6. грудня. Сталося це під впливом ген. конфедерації праці, яка хотіла охоронити уряд від прикрого положення.

є тої думки, що панна Льотта не вживає теж перфуми, але на кожний випадок вона її попередить, що шефи не люблять цього у бюрі.

Так минає місяць до свого кінця, дуже швидко для панни Гельме і зовсім непомітно для фірми „Крігер і С-ка“. Гельме прощається із сльозами в очах від щастя. Обидва брати нарадились перед її відходом іще раз і рішили, що треба буде таки зробити їй якийсь скромний весільний дарунок з нагоди її „такого відважного кроку на дорозі життя“.

Вона дякує, прощається і „Крігер і С-ка“ бачать, як вона відходить з їх фірми вулицею залитою сонцем, навіть ні разу не оглянувшись на будинок, де стільки літ працювала.

На другий день уранці брати Крігери йдуть до бюра з малим острахом коло серця. Христіян увійшовши, питається:

— Чи панна Келлєр є вже в бюрі?

— Ні, ще нема — чує він відповідь.

В девятій годині повинна вона була зголоситись до служби. Тепер пів до десятої, а її ще нема. Минає ще чверть години і тоді чути стукіт до дверей. Входить нова „бюрова сила“.

— Вибачте, пане директор, що я спізнилася — чути веселий молодечий голос.

Обидва представники фірми повертають водночас головами. Мовчанка. Дві мари короткозорих очей старих парубків вдивляються у рожеве личко молодої дівчини, яка дивиться згори на їх посивілі голови. Пара блакитних глибоких очей відповідає їм, а при цьому дрібні ніжні уста корчаться так, якби дівчина ось-ось хотіла розплакатись.

(Докінчення буде.)

З польської преси.

„І. К. Ц." проти мін. Понятовського.

У вчорашньому недільному числі „ІКЦ" (з 30. XI.) находимо обширну статтю господарського референта того часопису, відомого економіста Ф. Ц(вайґа) п. н. „Направа хліборобського устрою, а не обмеження цивільних прав". Стаття піддає — хоч в обережній формі — гострій річевій критиці останній голосний проект мін. хліборобства, який має ніби управильнити парцеляцію, та протидіяти надмірному роздробленню сільських господарств, а фактично вводить небувалий хаос у с.-г. відносини та коміть головою вивертає саме поняття права (вивласнення тих земель, які — хоч заплачені теперішнім власником — проте не записані в реєстрах). Цвайґ звертає увагу на спроби ввести засаду неподільности господарств вже від старих античних часів, цитуючи головно проекти Платона. Але Платон регулював також природний приріст населення, а п. Понятовський не дає відповіди:

„що має робити людність, що розроджується? Чи будемо проголошувати на селі серед селян гасла „свідомого материнства"? Чи процес роздріблювання землі не є історичним процесом, існуючим від віків, чи не йде в парі не тільки зі зростом населення, але й із поступом техніки та урбанізацією краю?"

Гостро виступає автор проти нової ролі старости, який — згідно з законопроектом — має бути найвищим арбітром у справах земельної власности. Цвайґ називає це просто „поліційним примусом в аграрних справах" і перестерігає перед „боротьбою старости з життям". Впевняє, що „новий закон зупинить парцеляційний процес, а не оживить його, що спутання власника новопридбаних парцель в його власницьких правах позбавить його кредиту, позбавить його свободи рухів, залежних від життєвих обставин, та віддасть його цілком в руки старости. Не може теж автор статті, як економіст, зрозуміти „чому обмежувати у правах тих, які вже набули землю"? Автор турботливо запитує, чи все це „не доведе у практиці до величезного хаосу правного, до правдивої шахівниці ріжних приписів і прав у ріжних повітах і для ріжних категорій господарств, що спричинить величезну правну непевність та загальну дезорієнтацію?"

— Все українське громадянство не має ніяких сумнівів щодо вартости проектів п. Понятовського: це доктринерські проекти людини, яка не рахується з вимогами життя та з фактичною аграрною структурою земель, на яких хоче експериментувати.

—o—

П. Певного виключили з В. У. О.

Засідання Головної Управи ВУО.

В найновішій „У. Ниві" з 29-го листопада читаємо таку звістку:

27. листопада ц. р. в помешканні Українського Клюбу в Луцьку відбулося під головуванням посла С. Тимошенка засідання Головної Управи ВУО, на якому були присутні: протопр. о. П. Пащевський, посол п.-о. М. Волков, п. о М. Тележинський, п-і В. Маслова, сенатор М. Маслов, посол С. Скрипник, посол М. Бура, Л. Михайлів, проф. Г. Стаднюк, проф. М. Звойницький, Д. Ковпаненко, С. Квасницький і ред. О. Ковалевський.

На внесок Президії виключено п. П. Певного з числа членів ВУО (див. комунікат); широка дискусія розвинулась у звязку з рефератом голови ВУО п. С. Тимошенка про громадсько-національну діяльність Президії ВУО від часу останнього засідання Головної Управи. Цей реферат доповнив редактор О. Ковалевський, зясовуючи ідейні підстави пресової праці „Української Ниви", як авторитетного й відповідального органу не тільки ВУО, але й цілого українського громадянства Волині. Спеціяльно підкреслив ред. О. Ковалевський, що публіцистика української преси не стоїть на високому рівні — є уїдлива, але дуже неповажна (як напр. передова „Діла" в ч. 266). Унеможливлює це схрещення по лицарському публіцистичних шабель. Принижувати себе до тону галицької преси „Українська Нива" не буде...

Реферат голови С. Тимошенка Головна Управа затвердила в цілому.

Найцікавіше в цьому, очевидно, що недавнього всесильного диктатора на терені ВУО, П. Певного, цілком викинули з його організації. Sic transit... Щодо висловів п. О. Ковалевського під адресою „невисокого рівня галицької преси ,зокрема „Діла", то звернемо тільки увагу, що супроти п. О. Ковалевського „Діло" ставиться багато менше „уїдливо", ніж це робив п. О. Ковалевський супроти своїх політичних противників тоді ,коли ще був кореспондентом „Діла". А чи не краще булоб відповідати **меритарично**, по суті закидів, що їх робить „Діло", ніж ставати на котурни моралізатора?!

—o—

Зі судової салі.

Відгомін польсько-української війни.

СМЕРТНИЙ ПРИСУД НА Г. МАКІТРУ.

В суботу третього дня розправи зізнавали цілий день свідки. Св. **Нєцьова** про позичку 5.000 кор. для поляків урядовців у Золочеві та про арештування і розстріл свого мужа. Зате підсд. Г. Макітру обтяжив своїми зізнаннями **св. Людвик Лабенцький,** емер. майор, кажучи ,що підс. Макітра був прокуратором у військовому наглому суді. При конфронтації підсудний заявив, що це рішуче неправда, але свідок далі обставав при своїх зізнаннях. На питання предсідника заявив, що пригадує собі навіть слова з короткої промови підсудного як прокуратора в процесу перед наглим судом, де підсудний сказав: „участь його вважаю за доказану ,злочин цей вважаю за дуже великий і вимагаю покарання після закону". Свідок оповідав теж про своє арештування дня 26. 3. 1919. р. та розстріл того дня кап. Старкля, який просив перед розстрілом, щоб йому було вільно написати листа до родини. На це звернула увагу оборона і виказала, що саме того дня кап. Старкель взагалі не ставав перед судом. Свідок збентежений по короткій надумі каже, що помилився. Далі на питання оборони свідок подає особовий склад наглого суду і каже, що склад суду був такий самий і рано і вечором та що вечором промовляв прокуратор і оборонець. На питання обор. д-ра Ю. Струсевича чи не заходить тут така сама помилка, як щодо особи кап. Старкля, свідок відповів, що ні. На дальші питання цьогож оборонця, чи бачив підсудного лише тоді в суді, чи й передтим, свідок мнеться і не дає рішучих відповідей.

Св. Анастазія Макітра, братова підсудного заявляє, що з початком березня дістала листа від підсудного, щоб приїхала по його річи. бо він виїжджає до роботи. Так теж сталося. З підсудним не могла довго говорити, бо Макітра того самого дня відїхав зі Золочева. Було це коло 24. березня ц. р. Далі точно описує одяг підс. Макітри.

Св. М. Сохацька не явилася і тому суд рішив поминути цього свідка. Інші свідки теж не прийшли і тому прокуратор домагався, щоб суд відчитав їх зізнання. Оборона спротивилася.

В неділю пополудні йшла розправа далі. По промові прокуратора й оборони **трибунал оголосив присуд в год. 12.30 вночі з неділі на понеділок, яким на основі вердикту присяглих суддів засудив учителя Г. Макітру на кару смерти і позбавлення публичних та громадянських прав на завжди.**

На основі амнестії трибунал замінив кару смерти на 15 років вязниці. Оборона зголосила від цього присуду касацію.

ВІДЛОЖИЛИ РОЗПРАВУ ДО ЧЕРГОВОЇ КАДЕНЦІЇ.

Розправу проти підс. **В. Макара** і товаришів зі Сокальщини, які станули в суботу 28. ц. м. перед судом присяглих у Львові, відложили до чергової каденції.

ЧЕРВОНІ ОСТРІЛЮВАЛИ ФРАНЦУСЬКИЙ ПАСАЖИРСЬКИЙ ЛІТАК.

ПАРИЖ. 30. 11. ПАТ. Як повідомляє „Парі Міді" з Орану, у відлалі 20 км. від Аліканте еспанський червоний літак обстрілював зі скорострільна пасажирський літак лінії „Ер Франс" та ушкодив його легко. Пасажири й пошта відлетіли іншим літаком.

† Яків Кривіцький.

Яків Кривіцький, артист українського театру, помер у Львові 29-го п. м. в год. 9. вранці у загальному шпиталі. Упав він жертвою автяжної недуги, якої набрався підчас довгих літ еміграційної блуканини як член наших театрів.

Уродився Кривіцький у 1883 р. як син священника в с. Палянецьке, Камянець-Подільської губ. У Камянці Под. скінчив духовну семинарію, пізніше у Харкові правничий факультет. Був він суддею у Черкасах, за Центральної Ради був спершу призначений начальником міста Черкас, пізніше інспектором міліції на Київщину. За гетьманату став секретарем Найвищого Трибуналу, пізніше за У.Н.Р. директором департаменту Міністерства Внутрішніх Справ, перебуваючи на цьому становищі до 1919 р.

Коли прийшли тяжкі дні еміграції, даремне шукав він посади, яка відповідала би його фаховій освіті та попереднім становищам. Остаточно приневолений обставинами почав ділити незавидну долю із своєю дружиною, нашою відомою артисткою Л. Кривіцькою, на більш як скромному місці члена мандрівної театральної трупи. Нездужаючи, пробував в останніх роках дістати хочби якнайскромніше місце уряловця при якійнебудь нашій львівській установі, але і такого місця для нього не знайшлося.

Я. Кривіцький був людиною незвичайно чесною і скромною. Його чесність, яка наказувала йому виступати скрізь явно та різко проти всяких проявів несправедливости і непошанування людської гідности, робила йому чимало ворогів. Його великі громадянські прикмети не дозволяли йому пробиватись ліктями на вигідні посади, а його скромність дозволяла йому заробляти на хліб насущний так, як у даному випадку він міг без вічної ласки та допомоги.

Я. Кривіцький мав і літературний хист, а як ним нерадо покаазувався між людей. Коли треба було колинебудь якоїсь пригодної промови або поезії, Я. Кривіцький складав їх безкорисно на ріжні свята чи ювилеї, не дбаючи за те, щоб люди знали їх автора. Часто допомагав він актуальним репертуаром своїй дружині.

Усі, що знали Покійного, висловлять напевне свій щирий жаль, що якби не наше лихоліття, то Кривіцький міг би ще довгі роки працювати для нашого громадянства на належному йому становищі. В. Й. П.!

*

Похорони пок. Якова Кривіцького відбудуться у вівторок 1. ц. м. в год. 2. попол. з криптн вірменського костела на Янівський цвинтар.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Французькі радикальні міністри загрозили прем. Блюмові, що уступлять, коли уряд не зліквідує страйків, коли не перестане толерувати анархії та коли комуністи не закинуть демагогічних полемік на зборах „людового фронту".

Японський амбасадор запевнив французького міністра закорд. справ, що німецько-японський договір звернений виключно проти Комінтерну і що не має ніяких тайних клявауль. Японія не думає вмішуватися до европейських справ.

Мадярський премієр Горті зложив візиту австрійському президентові й премієрові та виїхав до Мадярщини.

Еспанські нац. війська не розстріляли сина премієра валенсійського уряду Лярга Кабалєра.

В **Еквадорі** вибух бунт в одному артилерійському полку. По 4-ох годинах привернено спокій; згинуло кільканацять осіб.

Американський консуль не виїхав з Барсельони.

Бельгійський премієр Ван Зелянд виїхав в Льондону.

У **Швайцарії** відбулися вибори до женевського кантонального уряду: всі 7 мандати здобули міщанські партії. Соціялісти, які в попередньому уряді мали 4 ох членів, програли на цілій лінії; дотепершній шеф уряду, комунізуючий соціяліст Ніколя, дістав найменше голосів.

Польська воєнна мариварка збільшилася одним міноловом, який вчора рано спустили на воду в Гаврі.

В **еспанській** армії та фльоті привернули старшинські гонорові суди.

Совітський ґен. консуль у Барсельоні запротестував проти статтей у катальонській пресі, які твердять, що ССР має вирішний вплив на еспанську політику.

Німецький амбасадор попросив аргентинського міністра закорд. справ, щоб аргент. консуль у Барсельоні [illegible] німецькими громадянами.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

ЦАР ПЕТРО ВЕЛИКИЙ У НОВІМ НАСВІТЛЕННІ.

До нюйорської прилюдної бібліотеки надіслано з Німеччини книжку, що її написав Курт Керстен під наг. „Петер дер Гроссе". Після цього, як пересічний студент історії начитався в ріжних творах про царя Петра як про великого володаря, книжка Керстена є наче відкриттям чи новим обявленням. Вона представляє Петра в цілковито іншім насвітленні, неначе здирає маску, в яку вбрали його історики російські, а ще більше чужинні, хочби й Вольтер.

Керстен каже, що ще дотепер нескінчений спір, чи поява Петра Великого як володаря Росії є благословенням чи прокляттям свого краю. Із студії Керстена виходилоб, що Петро був радше прокляттям.

І зовсім не був великий оцей Петро, думає Керстен. Ніколи не перевів він своїх замислів, а обставини так складалися, що важні подвиги чи припадки виходили в його користь. Він не був відважним і навіть утік із поля бою у першій його битві. Навіть і перед епохальним боєм під Полтавою він хотів покидати своє військо та втікати, але припадок хотів інакше.

Зовсім несправедливо зробили історики Петра великим реформатором своєї країни та народу. Керстен думає, що ці реформи прийшли як завершення вольностевих рухів в цілій Европі.

І особистий характер Петра зовсім не світлий. Він робив враження божевільного чоловіка і лише легенда зробила з нього генія, бо цього вимагав державний інтерес Росії. Властивість геніяльність Петра полягала в тому, що він у своїй уяві бачив себе наслідником римських імператорів і після незаслужених перемог казав ставити собі тріюмфальні брами і на них казав поміщувати написи, що це „сенат і нарід російський" витає свого вождя.

Ровесники Петра вміли його належно оцінити, бо напр. купецька гільда в Льондоні на бенкеті після смерти Петра пила „на здоровє померлого чорта" — кінчить Керстен свою знаменну працю.

АРТИСТКА, АЛЕ ТІЛЬКИ ПІД ГІПНОЗОЮ.

Є у Будапешті молода дівчина Адріенна Горват, яка стала матеріялом сензаційного експерименту вчених. Вона мала виступати на одному концерті і мала таку трему, що після останньої проби організатори вечора не мали сміливости випустити її на сцену. Вони звернулись за допомогою до відомого дослідника гіпнотичних станів д-ра Алядара Вінце і цей у гіпнозі наказав дівчині співати. Гіпноза мала вплив аж до виступу, який випав бездоганно. За якийсь час п-на Горват, яка впевняє, що не має ніякого голосу і є зовсім немузикальна, пішла сама до д-ра Вінце і він відкрив у ній великий драматичний хист і гарний голос, але покищо у гіпнотичному стані. У присутности знавців музики та режисерів вона виконувала ті самі пісні та ту саму ролю на яві і у сні. На яві вийшов її виступ дуже блідо, а в гіпнозі вона захоплювала всіх своїм голосом і своєю грою. Д-р Вінце впевняє, що покищо у п-ни Горват панує почування „меньшевартности", яке можна перемогти гіпнозою і зробити з неї першорядну артистку.

ЖІНКА ДИРЕКТОРОМ АСТРОНОМІНОЇ ОБСЕРВАТОРІЇ.

У французьких Альпах урухомлять небавом астрономічну обсерваторію. І директором призначили жінку, 32 літню париську учену д-р Міклянж. Паню Міклянж, не зважаючи на її молоді літа і недовгу самостійну наукову працю ,вважають людиною дуже талановитою, яка має великезні здібности в астрономічних науках. Цікаве, що хоч в Альпах шаліють під цю пору сніговії, нова управителька веліла провадити дальше всі роботи при закладанню телєскопів. Пані Міклянж, доволі гарна жінка відкидає всі подружі оферти, кажучи з розкішною усмішкою, що вона завжди остане вірна науці. Зачинена у своїй робітні на альпейських верхах, приставатиме тільки з міліонами зір і планет.

АНГЛІЙСЬКІ ЗАЛІЗНИЦІ НАЙШВИДШІ.

Льондонські часописи подають із правдивим задоволенням вістку, що Англія має найшвидшу залізничу комунікацію. Найкращим доказом є останній рекорд на лінії Льондон—Глесгов. Шлях 645 км. перебув поспішний поїзд за 5 годин і 53 хвилини. Блискавковий поїзд, що їздить на цій лінії, жене безперервно, осягаючи пересічну швидкість 109 км.; максимальна скорість перевищає 150 км. Журналісти, які відбували подорож у цім рекордовім темпі, заявили ,що така подорож це найбільша розкіш і що її не заступить ніяка, хочби найефектовніша, їзда автом чи літаком.

МЕРІ ПІКФОРД ЗНОВУ ВИХОДИТЬ ЗАМІЖ.

Відома фільмова зірка Мері Пікфорд заявила журналістам, що в найближчому часі виходить заміж за капельника Роджерса з Голівуду. Артистка має 43 роки — так бодай вона сама каже — а її майбутній муж 32 роки. Є він славним фільмовим композитором легких ревієвих пісень.

Коли фільмовій зірці натякали на ріжницю літ між нею і її судженим, вона розсміялась кажучи, що почувається, як 20-літній смотрик. Коли її перший чоловік Дагляс Фербенкс довідався про подружі пляни своєї колишньої жінки, заявив, що він її завжди однаково любить і бажає їй якнайбільше щастя.

ЗОЛОТО В КИЛИМІ.

Всі, що купують перські килими повинні вважати, чи в килимах не найдуть ріжних золотих несподіванок. В Софії трапився такий випадок, що одна богата власниця рожаних піль купила прегарний перський килим до своєї віллі. Коли у віллі прислуга розвинула килим, з килиму випали ріжні золоті дорогоцінности. Власниця віллі повідомила негайно фірму, де купила килим і виявилось, що злодії сховали свою добичу до скрученого килиму, не сподіваючись, щоб хтонебудь купив так скоро дорогий перський килим. Скритка була справді знаменита, але злодії мали „пеха".

ВЖЕ І В СОВІТАХ Є ШЛЮБНІ ОБРУЧКИ.

Про радикальну зміну поглядів на подруже життя в Совітах пише московський кореспондент „Таймса", Гарольд Денні. На місце вільної любови впроваджують постійні подружжя а при заключуванні подруж допускають тепер вже й церемонії. Навіть шлюбні обручки можна вжити і їх купують молоді люди в урядових совітських бюрах.

Багато большевицьких подруж, що заключили подружий контракт в такий спосіб, що записали себе як подружжя в реєстраційнім бюрі, тепер купують шлюбні обручки, щоб ще перейти окремий шлюбний церемоніял на лад „буржуазії". Микола Криленко, совітський секретар судівництва, написав статтю в журналі „Большевик", а в ній домагається вищої комуністичної моралі, опертої на постійности подружжя.

СТО ЩУРІВ НА ОДНОГО МЕШКАНЦЯ.

Давній Катеринослав, тепер Дніпропетровськ, має за останніх часів пролетарської господарки нову благодать, а це найбільшу скількість щурів із цілого СССР. Офіційна статистика подає, що Дніпропетровськ має 190.000 мешканців, з того 120.000 жидів. На одного мешканця припадає 100 щурів. Нема дому, де не булоб щурів. Щурі, які незвичайно швидко розплоджуються, облягають цілими тисячами магазини, шпихлірі і нищать усі запаси харчів. Совітська влада бореться з ними всіма засобами, але ці засоби примітивні. З наказу місцевої влади мешканцям не вільно було цілу ніч гасити світла, щоб у такий спосіб переляк ати... щурів. Витресували спеціяльних собак до ловлення щурів і приказали по всіх усюдах розсипувати трутку. Усі засоби були даремні. Мешканці доведені до одчаю створили окремий комітет, який навязав пертрактації з одною фабрикою трійливих газів.

У найближчих днях переведуть у Дніпропетровську газовий алярм. На знак фабричних сирен всі мешканці будуть мусіти випровадитись до окремих шатер поза містом, а місто загазують. Цікаво, чи щурі вжиють для оборони газові маски.

ЖІНКА-УРЯДОВЕЦЬ, ЩО ВОЛОДІЄ 16 МОВАМИ.

З нагоди передвиборчої кампанії в Олбенті в Зл. Д. розголошено імя пані Ліни Аронет, що занята в бюрі стейтового педагогічного департаменту. Вона знає 16 ріжних мов і відчитує та перекладає ріжні листи й письма, що їх звертають до неї ріжні інші департаменти. Часто є це листи з пошукуванням за ріжними особами, які виїхали колись до Америки.

Пані Аронет роджена в Вестфалії в Німеччині. Ще у шкільних часах навчилася старинної латини й греки, опісля обїхала Бельгію та Голяндію, їздила із своїм чоловіком, протестантським місіонарем в ріжні краї, а опісля осіла в Америці. Постійно займалася мовами і допровадила їх знання до досконалости.

НЕГУС БУВ ПОГАНИМ МОНАРХОМ, ЗАТЕ Є ДОБРИМ КУПЦЕМ.

Брюсельський торг. суд розбиратиме в найблищих днях справу негуса Гайле Селясія, який заскаржив одного купця у Льєж за те, що продавав каву з приватних плянтацій негуса. Цей купець продав 500.000 кг. кави, але досі ще не доплатив негусові міліона фр. франків. Крім того грошелюбний негус домагається від купця відшкодування за страти, які зазнав через те негус у звязку з девалюацією франка.

КАПІТАН ВИКИНУВ НА МОРЕ ПОДОРОЖНИХ ЗАЙЦЕМ.

Цікаву історію розповідають чотири подорожні, що всіли потайки на американський корабель Вест Магва. Коли капітан Джансен відкрив тих неправних подорожних, казав збудувати сплав із дощок і на нього висадити подорожних зайцем та пустити на отверте море 15 миль від острова Кофін Айленд. Їх вирятували рибаки, що виїхали на риболовлю своїм малим кораблем і привезли до острова Порто Ріко.

ЯК ЖИВЕ СТАРИЙ РОКЕФЕЛЄР.

Старий багатій Рокефелер скінчив недавно 97 літ. Як він живе — оповідає у невеличкій брошурі його надворний фотограф. Старий мільонер, який пережив усіх своїх ворогів і приятелів, живе тепер майже у повному відокремленні. Його піддержують при житю виключно заходи лікарів. Ввесь день перебуває він на горішнім поверсі своєї віллі на Фльориді, куди Рокефелер переїжджає кожної зими. Дні пливуть так одноманітно, що булиб нестерпні для іншої людини. Найгарячішим бажанням Рокефелера було дожити 100 літ. Тепер уже і це його не цікавить — взагалі уже не цікавиться ніякими проявами зверхнього життя. Він нічого не читає, не їздить на прогульки, не грає в гольфа і нікого не приймає. Переходить тільки з постелі до крісла і назад.

ДИВОГЛЯДИ.

МУЗЕЙ СТРАВ.

Власник відомого льондонського готелю Юліян Фосен заложив тими днями оригінальний музей, де можна оглядати спис страв із цілого світу. В музеальних габльотках можна оглядати більше як 5.000 таких стравовказів, що їх позбирали з важким трудом по ріжних ресторанах, гостинницях і при нагоді бенкетів. Серед повені тих списів є такі „білі круки" ,що походять з Гренляндії, Китаю, Японії і полудневої Америки. Незвичайно багаті й ріжнородні є карти страв із ріжних політичних, королівських і дипльоматичних бенкетів. „Мені" бенкетів, що їх традиційно улаштовує Ліга Націй як звичайно багаті на лікери, вина і вибагливі овочі. Таким чином історія бенкетів має свою пластичну ілюстрацію в льондонському музею списку страв.

ГЛУХІ В ОПЕРІ І ТЕАТРІ.

Американські глухонімі чимало втішилися вісткою, що в нюйорській опері заінсталювали спеціяльні апарати. А саме в 12 ряді крісел репрезентаційного театру заложили незвичайно чулкі апарати, що скріплюють акустику пєси і селективність голосу. У салі „Метрополітен Опери" є 25 фотелів із відповідними апаратами. Американська преса пише, що всі ті місця є завжди заняті. Театральні каси дістають нераз замовлення на ті місця сім тижнів перед виставою нової опери. Злобні журналісти пишуть, що серед глядачів, які займають спеціяльні місця, більшість творять старі панни, які хочуть якнайкраще почути своїх улюблених амантів.

СПИС КАРЛИКІВ І ВЕЛИКАНІВ.

При кінці кожного року появляється накладом фільмових продуцентів обемистий катальог, який подає всі найбільші актуальности зі світа Х. муви. „Голівуд" — так називається цей катальог — подає дуже цікаві інформації з життя фільмового міста, але без переборщеної реклями. Розміри фільмового життя найкраще ілюструє факт, що має воно 17.500 людей, які працюють виключно у фільмі. В цьому числі є 11.540 мужчин і 5.960 жінок. При тім 15.650 осіб це люди зрілі, а решта 1.950 це діти. Дальше катальог подає скількість карликів і велитнів у Голівуді, а саме карликів є 1153 і велитнів 1.153 осіб. Велику скількість карликів пояснює автор катальогу великою дійсною потребою, бо давніше карлики дуже часто грали „шварцхарактери" у кримінальних фільмах. Під цю стару пору збільшився попит на високих і стрункіх бльондинів до сальонових і комічних фільм. Крім того катальог розділює ще мешканців фільмового міста на підставі ваги, кольору волосся, походження, національности і раси.

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх красках
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх красках
ПАСТУ до підлоги „Французька вода“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 32-?

УСПІХИ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕСПАНСЬКИХ ВІЙСЬК.

ТАЛЯВЕРА, 30. 11. АВАС. Армія ген. Моля посунулася на 4 км. у напрямі шляху до Ля Коруня. На південь від Мадриду заняли нац. війська санаторію Белля Віста, Каза де Льос Мулінос і високорівню, що панує над селом Гумера. Червоні відступили до села Аравека на 7 км. на північний захід від Мадриду. Цей маневр дозволить нац. військам посунутися у напрямі перехрестя шляхів до Ескуріялю і Ля Коруні.

—o—

ЧЕРВОНІ РОЗСТРІЛЯЛИ КОНСУЛІВ.

ТАЛЯВЕРА, 30. 11. Авас. Червоні замордували у Більбао консулів Австрії й Парагваю, закидаючи їм шпіонську діяльність. Нац. пресова кватира стверджує, що вона не мала ніякого звязку з тими консулями.

—o—

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. Найпевніша льоката гроша.**

— **Футра жіночі і чоловічі** та ріжного роду футряні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром“, Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 35-?

— **В четвер 3. XII.** Молода Громада відсвяткує річницю Базару рефератом, який виголосить П. Юріїв в дом. Товариства в год. 7.30. Вступ лише для членів. 3176

— **Черговий виклад у серії викладів Т-ва ім. П. Могили** матиме в середу 2-го грудня в год. 7. веч. у салі „Української Бесіди“ М. Рудницький на тему „Як оцінювати літературні явища“.

— **Вистава „Наталки Полтавки“ в Стрию відкликана.** Виставу „Наталки Полтавки“, що мала відбутися у вівторок 1-го грудня в Стрию, пересунено на пізніше через смерть мужа п. Лесі Кривіцької, режисерки і виконавчині одної з головних роль у згаданій виставі. Про речинець вистави буде повідомлення в часописах.

— **Концерт Дарії Каранович** відбудеться в неділю 6. грудня ц. р. в „Уранії“ у Відні (I., Ураніштрассе 1) при співучасти оперового співака Карла Коловратника. Концертантка відограє на фортепіяні твори Баха, Брамса, Шопена, Л. Ревуцького, Ст. Людкевича, Нест. Нижанківського, та Е. Завера. К. Коловратник відспіває пісні Ганса Шольтіса. Початок год. 7.30 веч.

— **Редакція журналу „Тризуб“** у Парижі повідомляє своїх читачів і прихильників у Польщі, що після заборони „Тризуб“ у Польщі знову дозволений і передплата на нього для читачів з Польщі продовжується далі.

— **Новий часопис на Закарпатті.** У Великій Копані на Закарпатті Микола Вайда почав видавати український часопис для молоді „Карпатська Молодь“. Перше число заборонила чехословацька влада ширити серед шкільної молоді. Часопис представляється цікаво.

— **Віцепрокуратором окружного суду у Львові** іменований Едвард Ольшевський, дотеперішній суддя окружного суду в Пултуську.

— **Загальні збори львівської Палати Адвокатів** відбулися 28. ц. м. в салі польського „Сокола“ при участи коло 800 членів. До президії зборів вибрано д-ра Хотінера як голову та д-рів Франке, Костя Левицького і Рубіна Сокаля. Звіт з діяльности Палати за минулий рік зложив д-р Станкевич, фінансовий звіт адв. Гайст. Після короткої дискусії доповняючий вибір до влади Палати відложено до найблизчої суботи.

— **Окупаційний страйк** вибух у фабриці ультрамарини на Знесінні під Львовом. Минулої суботи делегація робітників хотіла директорові фабрики предложити меморіял з ріжними домаганнями, як виплати залеглих заробків, підвишки плат і т. п. Директор меморіялу не приняв, зате провідникам делегації виповів з місця працю. У відповідь на це всі робітники числом 105 проголосили окупаційний страйк.

— **Знесення військового податку.** У звязку з законом, що вводить обовязок заступної праці для осіб нездібних до військової служби, з днем 1. січня 1937 р. касується військовий податок. Одначе всякі залеглости з цього податку будуть стягнені в дотеперішніх вимірах.

— **Безплатна лікарська поміч для безробітних.** В комітеті зимової помочі у Львові повстала лікувальна секція лікарів та аптикарів під проводом голови лікарської палати, проф. д-ра Новіцького. Безплатну лікарську поміч будуть давати: порадня поліклініки, загальний шпиталь, університетські клініки, жидівський шпиталь, міський осередок здоровля та дільничеві лікарі. Обложно хорих будуть лікувати лікарі спеціялісти, законтрактовані лікарською палатою. Аптики видаватимуть ліки безплатно. Ординації для безробітних розпічнуться 1. грудня ц. р.

— **За зневагу Гітлера.** Станиславівський суд займається справою зневаги німецького канцлера Гітлера, якої допустився реемігрант із Німеччини, Мозес Бехер, родом із Станиславова. Видалений з Німеччини і повернувши до Польщі, він звертався кілька разів до магістрату міста Єна, де перебував кільканадцять літ, щоби видали йому посвідку на це. Одначе на свої прохання не діставав ніякої відповіди. Тоді Брехер написав семе із черги письмо, в якому висловився образливо про теперішній режім у Німеччині а самого Гітлера обкинув лайкою. Магістрат м. Єни переслав це письмо німецькій амбасаді у Варшаві, а вона передала його польській владі. Польський карний кодекс передбачує за образу начальника чужої держави кару до 3 літ арешту або вязниці.

— **Пожежі.** В Залісці пов. Чортків вибухла пожежа в загороді Юлії Ліщинської й знищила мешкальний дім, стайню та стодолу з великими запасами збіжа. Вогонь перекинувся на будинки Вл. Чеховського і знищив мешкальний дім, господарські будинки зі збіжем і мертвим інвентарем. Шкоди обчисляють на 10 тисяч зол. — В Косові-Москалівці підпалено нову хату постеруникового Яна Зборовського. Вогонь згасили завчасу. Арештовано кілька осіб, з яких один, Микола Фокшей, признався до підпалу. Його спільник утік до Коломиї.

— **Арештували за злочин зперед 12 літ.** В Болшівцях пов. Станиславів арештовано Станислава Штарка під закидом убивства служниці Гірнякової в 1924 р. Штарк, хотячи позбутись своєї любовниці, заманив її до стодоли і заткав їй рот, так що вона вдусилась. Опісля Штарк з двома братами вивезли тіло в поле і кинули в рів. Всі три признавалися тепер до того. Тільки Станислав Штарк каже, що дівчину застав у стодолі мертву. Безпосередньо після злочину його держали якийсь час у слідчому арешті, але згодом увільнили з недостачі доказів вини.

— **За ушкодження могили вояків,** що полягли у боротьбі з диверсантами 1922 р., відповідали перед бережанським судом Василь Бариска і Михайло Думик з Потуторів. Обоа дістали по рокові вязниці.

— **Бурхливі збори адвокатів.** На заг. зборах варшавської адвокатської палати, які відбувалися в суботу 28. ц. м. дійшло до бурхливих інцидентів. Предсідник зборів адв. д-р Шурлей повідомив присутніх, що 189 адвокатів з ріжних міст зголосили проєкт, щоб адвокатська рада замкнула листу для жидів до часу, аж відсоток жидів-адвокатів буде відповідати відсоткові жидівського населення у Польщі. Одно часно предсідник візвав присутніх, щоб спокійно поводилися супроти противників кажучи, що не боїться ніякого внеску. Боїться лише слів, бо ніхто так, як адвокат не може бути відповідальний за свої слова. Слова адвоката є його перемогою, можуть теж бути його самогубством. На домагання більшости присутніх відчитано прізвища адвокатів, які підписали внесок. Проти цього внеску виступив адв. д-р Беренсон і запропонував, щоб над цим внеском перейти до денного порядку. Тоді адвокати ендеки зажадали, щоб над внеском відбулося поіменне голосування. Колиж їх внесок перепав, адвокати-ендеки покинули збори. Після того збори вибрали 4-ох кандидатів до ради з листи соціялістів, двох з листи ендеків і двох з жидівської листи. Кандидати з листи санаційних адвокатів перепали. Такі самі бурхливі збори адвокатів були у Кракові, де адвокати-ендеки покинули салю нарад. У Львові збори відбувалися минулої суботи у спокійнішій атмосфері, але жиди не перевели своїх двох кандидатів, хоч мали більшість. Збори відложено до чергової суботи і перейдуть мабуть кандидати з польської листи.

ІЗ НАШИХ БУДНІВ.

ОБРАЗКИ.

I.

Одно з малих галицьких містечок.

Неділя. Заповіджений похід українського дитячого садку. В одне місце, на площу біля церкви й читальні, сходяться у святочних одягах старші громадяни і молодь у народній ноші.

Вулицею, одною з головніших, біжить спішиться мала дівчинка, літ вісім або девять. Вся у стяжках, вишивках: у народній ноші. І ніхто був би на неї не звернув уваги, колиб не оклик, що впав із гуртка хлопців, які гралися на вулиці.

— Patrzcie, rusinka!

— Ubrana, jak abisynka...

Дитина перелякалась і стала втікати. Впала у порох. Стяжки, вишиваний фартушок пожмятились, позапорошувались.

Усе те в одному нашому галицькому містечку.

II.

Один із податкових урядів на Поділлі.

Входить старший уже віком чоловік. З говору видно, що це мазур.

— Prose pona, jo w sprawie rozdzielenia podatku. Jo jestem, prose pona, polak, i to można powiedzieć, sprawiedliwy polak. Ale jo nie mogę budować Ukrainę. Bo to, prose pona, moja córka chce wyjść za ukraińca. Spierom, ale nie pomaga. Chce iść, niech idzie, ale jo chcę oddzielić podatek za to pole, które ona weźmie, bo jak jo sam będę podatek płacił za nią, za jej dzieci, to jo, prose pona, Ukrainę będę budował..

III.

Село. Таке собі звичайне галицьке село, де величезна більшість українського населення і кілька родин кольоністів.

Приїхав у те село службово урядовець з одного повітового уряду, автентичний українець (!).

У вільних хвилинах, коли не було клієнтів, той сам урядовець витягнув із течки часопис, на диво: український, і став читати.

За часочок ще хтось увійшов. Був це мазур. Ясна річ: слід відложити часопис і полагіднати справу.

А за кілька днів вплинув до уряду тихенький донос. Що такий то і такий „комісар“, у такому то й такому селі, читав... українську газету.

І заввага пресвятого обурення: Як це, щоб на таке становище приймати українців, коли стільки поляків сидить без праці!...

Тримісячне виповідження було ефектом тієї історії.

IV.

Делегація, як звичайно: кількох поважних громадян у діловій справі. Це поляки кольоністи.

Прийшли й розказують хто вони, відкіля й за чим: ми, кажуть, кольоністи приходимо просити, щоби назву нашої громади „Мазури“ змінити на інакшу. Ми, кажуть, соромимося тої назви, ніяковіємо, коли про нашу громаду кажуть „Мазури“ і тому просимо надати громаді інакшу назву (і слідує проект).

На це авторитетне й остаточне рішення представника влади:

— Nazwa „Mazury“ pozostanie i nie może być absolutnie zmieniona, bo tutaj, na Podolu, taka nazwa jest potrzebna i konieczna.

Гаврило Моцний.

Дописи.

ТЕРНОПІЛЬ.

Заг. Збори Кружка „Р. Ш." у Тернополі, скликані на день 8. п. м. не відбулися до кінця. По звіті Видіку та дискусії над ним, перервано дальший хід Зборів до 22. п. м. Причиною відложення була виставa „Наталки Полтавки". Дня 22. п. м. розвинулася жива дискусія, що торкалася двох дуже актуальних справ, а саме: невідповідного й нічим невиправданого становища громадян і членів Кружка до гімназії „Р. Ш.". Діти в'язків священників і світської інтелігенції, що дуже часто беруть активну участь в українському суспільному житті, ходять до польської державної гімназії. Цього становища нічим не можна оправдати, бо як підкреслив дир. Вачинський стан навчання в гімназії „Р. Ш." стоїть дуже високо, що стверднли державні шкільні власти. І лише наше громадянство не може повірити у високий рівень науки у своїй рідній школі. Дуже сумно, а ще більше соромно, що так ставляться свідомі одиниці до рідношкільної гімназії. Другою актуальною справою була будова дому для гімназії, що досі приміщується в тісному будинку бурси ім. Качали. Громадянство Тернопільщини повинно активно піддержати акцію будови, щоби дати молоді обширні викладові салі, а зборам учням дешеве приміщення в бурсі. План акції та її реалізацію має перевести нововибраний виділ, у склад якого ввійшли такі особи: проф. Ілярій Врикович, проф. Павло Дмів, інж. Микола Никифорук, м-р Гриневич, др Олійник, дир. Лень і п. Антонякова.

Кооперативне свято. 22. листопада в год. 12. вполудне, в салі „Міщанського Братства" відбулося величаве свято приречення на вірність кооперації. Велику салю виповнили присутні вщерть. Із найдальших сіл поїхали згуртованих в Повітовім Союзі, щоб дружно заложити слово „приріжаю вірно служити ідеї української кооперації, творити нові надбання — творити нову людину, нову епоху для української Нації". Присутні вислухали обширного й змістового реферату гол. Рев. Союзу Кооператив Юліяна Паславського. Вірш „Присята кооперації" виголосила п. Блажкевичева. Після відспівання кооперативного гимну хором „Міщанського Братства" „Кобза" п. Блажкевичева відчитала слова приречення. Перший склав приречення голова Повітового Союзу Кооператив др Ладика, опісля надзірна рада, а дальше присутні члени надзірних рад сільських і місцевих кооператив. Опісля гол. Центросоюзу п. Мартюк підкреслив велике значіння цього приречення, що має стати основою дальшої успішної праці в економічній і духово-виховній ділянці. Праця українського кооператора, це праця для народу, для його кращого завтра. Свято замкнено відспіванням національного гимну.

Загальні Збори УКТОДІ в Тернополі. 21. листопада п. р. в домівці У. С. Т. „Поділля" відбулися Загальні Збори філії УКТОДІ. Із загального числа членів (двісті) прибуло лише тринадцять осіб і то переважно службовики фабрики „Калина". Після прийняття до відома звіту управи вибрано новий виділ: гол. дир. Лень, Роман Цегельський, В. Менцінський, М. Кордуба, інж. Девосир; контрольна комісія: Пр. Водвар і Володимир Чубатий. Слід підкреслити, що всього двох священників з усього повіту з членами згаданого Товариства.

Рад'оприймачі „е-ко"

— модерна конструкція
— висока селєктивність
— чистий і милозвучний відбір

поручає в'дома українська фірма

е-ко Львів, Сикстуська 29.

Низькі ціни.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Свято св. свщм. Йосафата в держ. гімназії у Перемишлі. Від чотирьох літ святкує перемиська мужеська гімназія врочисто день свого патрона — св. свщм. Йосафата. Цьогорічне свято — дня 25. п. м. — почалося торжественним богослуженням в 8. год. для шк. молоді в гімназіяльній церкві. В часі Служби Божої приступили члени „Марійської Дружини" до св. Причастія. По службі Божій відбувся у великій гімн. салі святочний порядок у честь св. Священомученика виключно для учит. збору й учнів заведення. Тогож дня вечором о 18. год. повторили учні свій концерт перед своїми батьками, домашніми опікунами і запрошеними прихильниками перемиської гімназії та приятелями шк. молоді. Запрошення з програмами були друковані на гарному картоновому папері, сала прибрана плянтами і вінками, а на сцені пасіона образу св. Йосафата пенів золотими буквами вапіс: „Радуйся, Стольбо соединенія!" Програма концерту складалася з 10 точок, а саме: 1) муж. хор учнів відспівав: а) „Пеан мучеників-українців" о. А. Федорова, ЧСВВ. і б) й. Кишакевича „Пісню слави заспіваймо"; 2) член „Мар. Дружини", учень VIII. кл., виголосив реферат історичного змісту: „Діяльність св. Йосафата у трьох перших роках єпископства"; 3) мужеський падійний баритон з кл. IV. відспівав сольо: „Пісня до св. Йосафата", композицію одного з професорів тут. муж. гімназії, спеціально на це свято уложену; 4) інший член „Мар. Дружини", учень VIII. кл., відекламував вірш о. А. Трухи, ЧСВВ. „Боже, дай єдність!"; 5) з Бетовенової 2. симфонії „Ларгетто відограв секстет учнів на 4 скрипки, фортепіян і фісгармонію при надзвичайнім напруженні цілої салі; 6) міш. хор відспівав концерт Д. Бортнянського „Возведох" (ч. І.) в дуже гарним басовим сольом; 7) найкращий скрипак гімназії, учень кл. VIII., виступив зі скрипковим сольом, опісля при 8. точці відспівав муж. хор знову концерт Д. Бортнянського: „Господи, силою Твоєю". Передостанньою точкою був оригінальний сценічний образ п. н. „Останні хвилини св. Йосафата" укладу учня кл. VIII. — на основі історичної біографії Святого. Образ складався з двох відслон і своїм виведенням зробив на присутніх глибоке враження, завдяки талановитій грі головного „актора" (і режисера), учня кл. VII. Заключне концерт муж. хор „Папським Місійним Гимном" Аббата Россатія в італійській мові, що його публика вислухала, повставши з місць. Програма була різноманітна, добірна, поодинокі точки дбайливо підготовані. Слід не тимбільше підкреслити, що на вільна днів перед концертом професор-диригент хору невтомно захорів і учні здані були виключно на власні сили; диригували хорами два осьмаки; головою „Співацького Кружка" і головою „Музичного Гуртка". Декорації до сценічного образу виконувався теж самостійно й дуже ефектовно уч. VII. кл. Батьків, гостей і шк. молоді — муж. і жіночої гімназії — було так багато, що велика сала ніяк не могла всіх помістити. У перших рядах засіли найвищі і світські і духовні громадяни Перемишля з Преосв. Кониловським на чолі. Вступ був за добровільними датками, весь дохід з концерту призначили учні на „Кружок Батьків".

ПІДЛЮТЕ.

Культурна праця СС. Василіянок у монастирі на Камінці находить живий відгомін між населенням. Гарно прозвучена школа, зразкова захоронка для малих дітей та хор молоді дає змогу в зимовий час заняти і навчити чогось путнього доволичне населення. Слід підкреслити релігійну працю теперішнього катехита між населенням, яке горнеться до церкви і не жалує вільна годин ходу, щоби в церкві найти розраду і потіху. Гарний примір інтелігенції, що своїм активним зацікавленням у житті працюючих робітників разом приходить і на Богослуження і на хор та заохочує їх до ревнішої праці. Обласний музей інж. др. Сапіна вчить цікавіших розуміти красу наших гір, а штучна петрографія під опікою др. Сапіна стала живою атракцією всіх і виявляє, що українські молоді наукові працівники зробили би не одну хосенну річ, якби тільки мали відповідний заресат праці.

Найпевніше і найкорисніше примістити свої ощадности в

Міській Комунальній Касі Ощадности

у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)

та в її **Відділах** при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75.

в золотих або **золотих в золоті**.

В цей спосіб здобудеш відповідні відсотки охороняючи перед згубою або крадіжю і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном.

Завдяки квотам, здобутим із ощадностевих вкладів, повинна Каса 28,000.000 золотих гіпотечних кредитів, на які вибудовано 685 домів та вирємонтовано 244 доми.

Понад 3,000.000 зол. річно виплачує Каса відсотків своїм вкладничкам.

6,300.000 зол. — це резервові фонди Каси.

За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном. 5070 7—?

СТРИЙ.

Театр Стадника у Стрию. Дня 3. п. м. завітав до нас театр Стадника з новою виставою „Синя чічка". Нова вистава, тема з визвольних боїв та ім'я Стадника стягнули на виставу поважну кількість громадянства, переважно молоді. Вистава пройшла в успіхом матеріяльним і моральним, але недостача глибшої ідеї вистави викликала туту в артистично вироблених громадян за чимось більш поважним і змістовним.

Заг. Збори Філії Музичного Інституту у Стрию. Дня 8. п. м. відбулися Заг. Збори Філії Муз. Інст. ім. Лисенка у Стрию. Криза в обсаді директора і непорозуміння між управою філії та директором тягнулася вже довший час і тільки завдяки тактові управи при допомозі централі зі Львова, спеціяльно ради. Дрималикові, удалося наладнати відносини у Філії так, що через акламацію вибрано дотеперішню управу Філії, висказано їй признання і подяку за жертвенну працю для Т-ва спеціяльно за купно площі під будову власного дому. Уповажнено управу продовжити директорові речинець до 8 днів, щоб зміг подання у справі принятя його до служби. Як затаємо дир. Лисько таке подання вніс і тимсамим криза в Інституті минула. Зазначуємо, що від 25 літ проводить Муз. Інст. ім. Лисенка у Стрию п. Вол. Котович, відомий зі своєї громадянської праці.

Концерт Дуди і Савицького. Дня 19. п. м. відбувся у Стрию концерт артистів Дуди і Р. Савицького та викликав помітне зацікавлення, головно молоді. Явилися численні чужанці аси Стрия всіх народностей, одначе тому, що салю Н. Дому займає кіно, оплата за відступлення салі кіном є така висока, що артисти ледви могли покрити кошти. Всі присутні на концерті пережили кілька годин правдивої насолоди і з жалем покидали салю, широ оплескуючи артистів.

Вистава „Чумаки" учнів І. державної гімназії. Заходом амат. кружка учнів управознавчих відділів державної гімназії у Стрию відбулася 25. п. м. вистава „Чумаки" Тобілевича. Вистава дбайливо підготована викликала велике зацікавлення учеників та їх родичів. Слід підкреслити гарну гру учеників і учениць, які виказали, що праця учителів-українців видає успіхи. Чистий дохід з обох вистав, одна для учеників пополудні, друга для громадянства вечором, причинається до значної матеріяльної підмоги фонду бідних учнів.

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ПРОБОЄМ, часопис підварнатської молоді. Прага, серпень-жовтень 1936. Р. III. Ч. 8-10.

ГОСПОДАРСЬКО - КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Львів, 22. листопада 1936. Р. XVI. Ч. 47.

НАШ ПУТЬ. Львів, июнь-сентябрь 1936. Год. II. Нр. 5.

На „Комітет допомоги хорим".

Виказ жертв.

„Український Комітет допомоги хорим" у Львові дістав на свята і „день хорих", що відбувся дня 29-го травня п. р. в церкві Успення П. Д. М. такі жертви: Митрополит Андрей 100 зол., Земельний Банк Львів 20 зол., Карпатія 10 зол., Сільський Господар 5 зол., Нар. Торговля цукор вартости 5 зол., Маслосоюз 3 коси лещ і 3 кг. масла, п. Процькова 20 зол. (збірка від своїх гостей підчас свят), п. Кушнір Ходорів 15 зол., п. Матюк І. Гута Зелена 10 зол., Н. Н. Личаків 10 зол., п. Панейко Львів 20 зол., п. Панейко М. Львів 6 зол., п. Панейко К. Львів 10 зол.; по 5 зол. прислали: рад. Гроницький Львів, о. д-р Стасюк що місяця, о. Ковальчук Катовиці, о. Федьків А. Устрики Дол., о. Василевич Княжолука, п. Перицька Копичинці, п. Мировнч Дуба, п. Вільчек Повхів, о. Рудно В. Сеняява; по 4 зол.: п. Козакова Сокільники, п. Инанська Львів, п. Гошовська Львів; по 3 зол.: д-р Маковський Печеніжин, п. Богоровська Г. Бутини, о. д-р Чорник І. Львів; п. Левицька Коледно 2 зол. 50 сот.; по 2 зол.: Кружок С. У. на Личакові що місця, п. Ірина Довбенко Грабів, п. Гузар Антін Босири, п. Кобель А. Львів, п. Цегельський Струсів, п. Шаркова, п. Рановська, Н. Н., п. Инш, п. Старецька, п. Матієва; по 1.50 зол.: п. Вашіна О. — всі з Львова; по 1 зол.: п. Манастирська, п. Дурбакова, с. Васків, п. Матієва — всі зі Львова. Великою підмогою для комітету була жертва 6 львівських церков у сумі 60 зол. заходом о. кан. Лопатинського. Крім цього деякі Вп. Пані підмагають Комітет постійно місячними датками на збіркову книжечку і бльочки. Також жертвували печиво для хорих, а пп. Вачинська і Лицинякова що місяця жертвують цукор і цитрини для хорих.

За ті всі жертви складає Комітет в імени хорих як найсердечнішу подяку. Сердечна дяка належиться всім хвальним Редакціям, що двічі тижнево дають безплатно свої часописи для хорих по шпиталях. Дякуємо теж всім п. Лікарям, що спішать на кожний поклик Комітету та приходять з безплатною помічю нашим хорим і вкінці п. аптикареві М. Терлецькому за знижені ціни ліків.

Комітет не дістає ніякої субвенції і мусить спиратись виключно на власні сили, тому просить дальше за допомогу громадянства, бо тільки завдяки його помочі може продовжати свою працю і по шпиталях і по приватних домах.

Датки у грошах та одежі слід слати на адресу: „Достава", Львів, вул. Руська ч. 20.

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ КОМІТЕТ ДОПОМОГИ ХОРИМ:

А. Конрадова, голова. **М. Біленька,** секретарка.

Присилайте передплату!

СПОРТОВА СТОРІНКА

Життєва конечність.

Людське життя повне парадоксів. Одним із таких парадоксів є саме факт, що нині, в XX. ст., в добі пари, радія й електрики, значить у добі повної механізації життя, незвичайно сильно зазначується розбудова спортового руху і зворот людини XX. ст. до природи. Не важко зрозуміти таке явище, бож механізація життя — як доказують фізіольоґи — спричинює занепад тілесної справности людини. За кволістю тіла йде кволість душі. Самооборонний інстинкт людства самочинно боронитьця перед усіми поганими наслідками механізації і самочинно звертаєтьця до природи й черпає свіжі життєві сили з фізичної культури.

А фізична культура — це людина в сонці, повітрі, воді й русі. Цими природними засобами змагають нові покоління до вироблення тілесної справности у згідній гармонії з духовою справністю.

Сучасна боротьба за життя-істнування з його політичними й суспільними кризами, з труднощами за варстат праці, ставить до людського організму незвичайно великі домагання. Це сьогодні життєва аксіома, що тільки одиниці тілесно здорові, зі сильними нервами й серцем, загартовані до важких трудів і невигод, можуть переможно проходити крізь вовчі доли життя.

Тіловихованнє вироблює у людині крім міцних мязів ще й самостійність, підприємчивість, зарадність, глибоке почуття товариськости й солідарности, охоту до боротьби у важкій життєвій конкуренції; воно гартує волю і стаглить чесну вдачу.

Ідеї тіловихованння старі, як людська культура. У старовинній Греції тіловихованнє було одним із найважніших проявів громадського життя. У новітніх часах перша Німеччина звернула увагу на тіловихованнє. Після програних наполеонських воєн і втрати незалежности творець німецького тіловихованнє Людвик Ян увяжав тіловихованнє головним засобом до відродженнє німецького духа в боротьбі за визволенння батьківщини.

Нема сьогодні нації, яка не розумілаб величезного значіння й ваги тіловихованнє. Адже й червоні володарі Кремлю, доцінюючи вагу тіловихованнє, йдуть за прикладом фашистівської Італії та гітлерівської Німеччини і вкладають величезні гроші та працю у фізичне вихованнє совітської молоді. Роблять це вони з одною метою, що її ясно очеркнула совітська преса: „Фізкультура відіграє велику ролю у збільшенні обороноздатности червоної армії. Кожний фізкультурник, як свідомий громадянин рад. республики, повинен добре стріляти, щоб у відповідному часі вміти дати відсіч нападові імперіялістів".

Фізична культура стала нині нерозривною, складівною частиною національної культури і серед усіх культурних націй займає становище рівновартне з духовою культурою (мистецтво) і матеріяльною (техніка). Коли сьогодні оцінюємо культурний рівень якоїнебудь нації, то все побіч інших чинників беремо під увагу і ступінь розвитку її фізичної культури.

Українське тіловихованнє не лежить уже облогом. Спортове життя у нас кріпшає з дня на день, росте в ширину та глибину. Творятьця спортові клітини скрізь у краю не тільки в містах і місточках, але й по селах.

З розбудовою спортового руху зростає самозрозуміло потреба спортової преси і спортової літератури. В цій ділянці є ще у нас доволі велика прогалина. Щоб її хоч у невеличкій частині заповнити і причинитись таким робом до зросту й розбудови спортового руху в цілому краю та щоб дати нашим читачам по змозі найдокладнішний образ сучасного нашого і чужого спортового життя, вводимо, поза щоденними, актуальними спортовими інформаціями, ще й окрему сторінку, присвячену справам тіловихованнє. Сподіємося, що наші читачі приймуть її радо та з вдоволенням.

К. Л. К. перед новим зимовим сезоном.

Карпатський Лещетарський Клюб не є товариством, що жде, аж упадуть перші метелики снігу, навпаки — К.Л.К. увесь літній сезон веде інтенсивну підготову до зимового сезону, а деякі філії К.Л.К. у краю перемінились навіть у всесторонні спортові організації, які займаються в першу чергу мандрівництвом, каючництвом, спортовими грами, легкоатлетикою і т. д. Бож ніякої ділянки спорту не можна вправляти односторонньо. Найкращою заправою до зимових спортів є літні спорти і навпаки.

Головні напрямні у цьогорічній праці дала своїм філіям очевидно Рада К.Л.К., що поставила своєю метою реалізацію гасла: „Спорт у маси!" та використовує кожну нагоду, щоб перевести його в життя. Головний натиск кладе Рада на організацію нових спортових клітин філій К.Л.К. Спортова Комісія Ради К.Л.К. опрацювала докладний плян праці для своїх філій та доручила кожній з них докладно перевести його в життя.

Щоб поширити й у нас цей без сумніву найкращий зимовий спорт, доручено кожній філії К.Л.К. переводити теоретичні і практичні курси їзди на лещетах для змагунів початкових і зазвансованих. У Львові відбуватимуться заходом львівської філії К.Л.К. такі курси під проводом вишколених інструкторів увесь зимовий сезон, залежно від скількости зголошених учасників. Участь у курсах можуть брати також і нечлени К.Л.К. Цікавіші теоретичні виклади із тих курсів поміщувати будемо в „Ділі". Львівська філія даватиме також фахові поради щодо вибору та купівлі лещетарського виряду. Точніше про те все напишемо пізніше.

На іншому місці поміщуємо ухвалений Радою К.Л.К. спортовий календарець для філій К.Л.К. на зимовий сезон 1937, на що звертаємо увагу всіх прихильників лещетарського спорту.

мрс.

Спортові вісті.

КОПАНИЙ МЯЧ.

БЕРЛІН. **Берлін — Краків 5:4 (3:2).** В неділю відбулись у Берліні треті в черги змагання між дружинами Кракова й Берліна. Один раз виграв Краків у Берліні 1:0, один раз Берлін у Кракові 2:0. Треті змагання виграв різницею одних воріт Берлін. Краків грав спершу дуже добре й добув у 18. хв. перші ворота. Одначе німецька дружина не спешилась і перейшла до сильного протинаступу та вела по кількананцять хвилинах вже 3:1. У другій половині польська дружина грала краще і навіть вирівняла 3:3. Остаточний вислід 5:4 для Берліна. Суддя п. Кехнер не признав одних воріт, що їх добув Краків.

КАТОВИЦІ. **А. К. С. — Рух 2:1 (2:0).** Перші змагання мистця Польщі й новинка Державної Ліги покінчились сенсацією, бо Рух програв зовсім несподівано, але заслужено. В першій половині різнорідна гра. По перерві спершу перевага А. К. С., який добув 2 воріт. Однині ворота для Руху добув Петерек. При кінці перевагав Рух, але непорадний напад не вмів собі дати ради під воротами.

ПОЗНАНЬ. **Варта — Г. Ц. П. 2:0 (1:0).** Лігова Варта перемогла певносно А-клясовий Г. Ц. П.

ЧЕРНІВЦІ. **Тігіна — Довбуш 5:2.**

Причиною чергової програної Довбуша (22. XI.) була дуже слаба гра воротаря Суховерського, який пропустив 3 воріт, що їх можна було легко оборонити. Після цієї програної Довбуш стратив усі дані на мистецтво Ц-дивізії.

СИТКІВКА.

КОПЕНГАҐЕН. **Данія — Німеччина 3:2.** Ситківкові змагання за чашу шведського короля Ґустава між Данією і Німеччиною покінчились сенсаційною перемогою Данії. Німеччина відпала від дальших змагань.

БОКС.

ЛЬВІВ. **Чорні Россія 12:4.** Боксерські змагання за мистецтво Б-класи принесли перемогу Чорним.

Рух мистцем Шлеська. Боксерське мистецтво Шлеська здобув знову Рух.

ҐАКІВКА.

ПРАҐА. **Чехословаччина — Швайцарія 1:1.**

КАТОВИЦІ. **Краковія — АЗС (Познань) 1:0 (0:0, 1:0, 0:0).** Ворота добув Тонї.

Ширіть наш часопис!

Спортові новинки.

Склад ґаківкової дружини України буде такий: Скрипій (воротар), Лисик і Ліщинський оборона, Маринець, Марковський і Дицьо, напад. Імовірно ґратиме ще в нападі Петрів. Україна ґратиме свої ґаківкові змагання на ледовищі Погоні при вул. Шимоновичів. Крім України й Погоні ґратимуть на цім ледовищі ще Сташелєц і Ґасмонея. Інші дружини ґратимуть на торі Л. Т. Л.

Перший тренінґ боксерів України. Сьогодні відбудеться перший тренінґ новозорганізованої боксерської секції України. Провідником бокс. секції є відомий копун п. О. Петрів. Тренує українських боксерів п. Вуйцік. Перший прилюдний виступ боксерів України відбудеться вже у другій половині січня. Секція буде складатися зі самих нових змагунів.

При цій нагоді повідомляємо, що С. Т. Україна переноситься до нової домівки при вул. Саніґи 40, де займатиме великі чотири кімнати.

Закордонні ґаківкарі у Львові. В днях 20. і 21. п. м. буде ґрати у Львові з Чорними „Телефонікльоб" з Бухаресту, віцемистець Румунії. В „Телефонікльобі" ґратиме двох канадійців. 4. січня ґратиме з Чорними у Львові мистець Румунії „Бриґадіру". Крім цього ґратиме ще у Львові одна шведська ґаківкова дружина й одна німецька.

Мадярщина — Англія. Ці міжнародні футболеві змагання, що відбудуться завтра в Льондоні, викликали в Европі величезне зацікавленнє. Мадяри приготовляються до цієї імпрези дуже дбайливо, хоч після останніх програних у Празі і Парижі мають невеликі надії на успіх. Мадярську репрезентацію творять гравці Ґунґарії, Ф. Т. Ц. й Уйпешт. По змаганнях у Льондоні ґратимуть ще мадяри в Деблині. 6. п. м. а репрезентацією Ірляндії, 10. п. м. в Амстердамі або Ротердамі з репрезентацією Голяндії 13. п. м. в Ліль із репрезентацією півн. Франції.

Англійські футболісти у Львові. Зі Львова виїджає за кордон львівський спортовий судія п. Берґфельд у торговельних справах. Львівська Погонь дала йому повноваженнє заанґажувати одну з англійських футболевих дружин на змаґання у Львові.

І наші „русскії" цікавляться спортом. На засіданні виділу Л.О.З.П.Н-у приняли в надзвичайні члени новий клюб у Львові, який називається буквально: „І. русский спортовий клюб Святогор". Новий клюб зачислили до Ц-класи. Адреса клюбу: Рутовського 22, значить: у Нар. Домі.

Перу залишається у ФІФА. В Сантіяґо де Чіле відбулися збори мячевих союзів Півд. Америки. Представник Перу поставив внесок, щоб Півд.-Америк. Спорт. Союз виступив з Міжнароднього Футболевого Союзу. Одначе збори цей внесок відкинули, значить: Перу дальше залишиться у ФІФА.

Пінґ-понґ у Львові. У пінґ-понґових мистецтвах Львівського Окружн. Пінґ-понґ. Союзу Ґасмонея перемогла Ґісція 3:2, Ґанада — II. Сокіл 4:1, Рекорд — Сокіл 4:1. Зеніт — Світязь 5:0. В мистецтвах веде Ґасмонея.

За олімпійську медалю. До Парижа виїхала вчора польська делеґація на міжнародній конґрес вершників, щоб у Парижі домагатися звороту, чи пак признання срібної олімпійської медалі, що її польська дружина здобула на берлін. Олімпіяді. Тому, що чеська дружина зголосила була протест, срібну медалю Польщі відобрали. Тепер виїхала делеґація боротись усіма силами з несправедливим рішенням Міжнароднього Союзу Вершників.

КОМУНІКАТИ.

Спортовий календарець на зимовий сезон для Філій К. Л. К.

1. До 20. грудня 1936 р. перевести внутрішньо-клюбові змаґання на трасі 10 км. для мужчин та 4 км. для молодників і жінок.

2. Від 6.—11. січня 1937 р. інструкторський курс у Славську.

3. 10. січня „Традиційний зїздовий біґ з Ільци" за нагороду „Неділі".

4. 13.—19. січня рейд на могилу бл. п. А. Кіфяка.

5. 19. січня — Космач. Вшанування бл. п. А. Кіфяка.

6. До 24. січня перевести по змозі змаґання в скоках.

7. Від 24.—31. січня тиждень відзнаки справности (на трасі 10—18 км. для мужчин, 4—8 км. для жінок і молодників).

8. 31. січня перевести по змозі зїздові змаґання.

9. Від 1.—6. лютого лещетарський табор (перед красними змаґання́ми).

10. Від 7.—15. лютого красові змаґання у Славську.

11. 21.—28. лютого міжфілійні змаґання Бойківщини у Славську й Розлучі та Ґуцульщини у Ворохті.

12. Тиждень відзнаки справности від 1.—7. березня.

13. 25. березня — 2. квітня мандрівні лещетарські табори в Ґорґани — Чорногору і Лемківщину.

Виділи Філій подбають про виконання з цілости цього календаря.

НИНІ в Аполло найвеличавіший твір Віллі Форста — казкова комедія
В гол. ролях: Рената Міллер, Енні Юго, Адольф Вольбрік та інші.
Одна з найліпших фільм сезону.

АЛЬЛЬОТРІЯ.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ЖОВКВА:
1. XII. Циганський барон.
2. XII. Муж двох жінок.
3. XII. Лев з Абісинії.
4. XII. Інваліди.
5. XII. Нема тещі.
6. XII. Він.

З Жовкви їде театр до Рави Руської, Сокаля і Камінки Струмилової.

Великий Театр:

Вівторок, 1. XII. год. 7.30 веч. прем. „Міст".

Середа, 2. XII. год. 8. веч. опера „Ріголєтто".

До ручних робіт всякі артикули получає дуже дешево **ДІМ ВОЛЧКИ** Львів Сянутуська 2 побіч брами На складі: панчохи, жіноче білля, рукавички.

Кіна.

АПОЛЬО: „Альотрія".
АТЛЯНТИК: „Вірна ріка".
ВАНДА: „Давид Коперфільд" „Генерал Чанг".
ГРАЖИНА: „Відень, місто моїх мрій".
КАСІНО: „Сильветин" Вальтера Райша.
КОПЕРНИК: „Під двома прапорами".
МАРУСЕНЬКА: „Під двома прапорами".
МЕТРО: „Бригада сміливих", „Нічні метелики".
МІРАЖ: „Епізод", „Вальс кохання".
МУЗА: „Прогулянка кохання".
ПАКО: Останні дні Помпеї".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (на осн. Легара) в Мартою Етерт.
ПАН: „Карієра гарної жінки" з Ліно Мостні.
РАМ: „Водограй Лібану".
СВІТ: „Водограй Лібану".
СТИЛЬОВЕ: „Золотоволосий збиток, нуга", ревія: „Вічний бігос".
ТОН: Геройська бригада".
УТІХА: „Додик на фронті" і ревія".
ХІМЕРА: „Голос серця".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Райхенталь".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 1. грудня 1936.

Відень (506,8) 15.20 Концерт для дітей, 17.25 Солісти, форт. Клімуда, Кратохвіль сопр., 21.05 Арії та пісні Джіно Цина сопран. 22.20 Розр. концерт, **Братислава** (298,8) 15.45 Нар. пісні, 17.40 Віольончелі, **Брно** (325,4) 15.40 Чеські пісні, **Прага** (470.2) 15.00 Югослав. камер. музика, 17.30 Форт. реціталь, 18.20 Спів, фортепіан, 19.25 Концерт військ. орк., 20.05 Галевий концерт із нагоди югосл. нац. свята, 22.25 Партіта б-моль Баха, **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00 Орх. концерт, 21.45 „Ля Гавет де Монмартр" весела словацьк. муз. авд., **Білгород** (487,3) 12.00 17.00 Концерт, 20.30 Мельодії зі звукозн. „Пожежа на Балкані", 22.20 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 8.20 Музика, 16.30 Легка музика, 19.15 Камер. музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Хорватські пісні, 20.10 Великий вечір танцю, **Мінхен** (405,4) 16.50 Орг. музика, 17.10 Коронаційний концерт Моцарта на форт. і орх., 20.10 Гарні мельодії, великий концерт оперетової музики, **Будапешт** (549,5) 12.05 Сальон. музика, 19.00 Сп. реціталь, 20.40 Циг. музика, **Мілляно** (368.6) 11.30 Орх. концерт, 20.45 „Цаганіні" оп. Легара, **Рим** (420.8) 13.15 Весела авдиція, 17.15 Камер. концерт, 20.45 „Турандот" оп. Бусонія.

Середа, 2. грудня 1936

Відень (506.8) 12.00, 13.10 Концерт, 19.25 Опера, 22.20 Розр. концерт, **Братислава** (298.8) Генеральові пісні, вик. Л. Колос, 16.10 Смичк. квартет, **Кошиці** (250.1) 18.15 Сп. реціталь Е. Вороділ-Чернаської, **Прага** (470.2) 12.35 Сальон. квартет, 16.50 Легка музика, **Париж** (1648) 18.30 Концерт симф. орх., 21.05 Спів. реціталь, 21.45 „Ті не мешпара жаже" драма М. Кенеділя, **Білгород** (487,3) 13.15 Спів. реціталь, 17.20 Нар. пісні, 19.50 Скрипка, 20.30 Вечір гумору, **Берлін** (356.7) 8.20 Музика, 14.15 Легка музика, 16.45 Тріо на скр., альтівку та віольонч., 20.45 Муз. вечір, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Концерт солістів, болгарська співачка М. Стефанова мецосопр., Од. Сегедь югосл. скрипак, 21.15 Концерт військової орх., **Мінхен** (405.4) 16.30 Солісти, Гольм сопран, Штаб форт., 18.00 Веселе муз. полудне, 19.00 Камер. музика, 22.30 Солісти, **Будапешт** (549,5) 12.05 Орх. концерт, 13.30 Концерт балалайк. орх., 17.45 Мадярські нар. пісні в супр. циг. орх., 19.30 Сальон. музика, 21.35 Скр. реціталь Ем. Телеманія, **Мілляно** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 12.40 Легка музика, 17.15 Камер. музика, 21.00 „Меса да Реквієм" Верділя, **Рим** (420.8) 12.40 Розр. концерт, 22.00 Концерт солістів: Аріго Серато скрипка, А. Сальта форт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 1. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: „Про лакомого Болюживотика", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт, 12.40 Львівська хліборобська скринька, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Скринька для дітей; Листи від дітей. 16.00 „Прялки", гр. пл., 16.15 Скринька ПКО. 16.30 Сальон. квартет, 17.00 Говорена повість: „Будні пп. Ковальських", 17.15 Концерт солістів, форт., скрипка, 17.45 Мозольог: Папір, 17.55 Про внески зимової помочі, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Амер. танкова орхестра, гр. пл., 18.35 Поетична антольогія, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Дискутуймо: Праця та відпочинок, 19.20 У дні свята Югославії, промова, концерт, хор, спів, 19.40 Франц. пісонька з гр. пл., 20.00 Концерт камер. орх., форт., скрипка; у перерві в год. 20.45 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 21.40 Літер. нарис: Невідомий поет (Вікт. Поплавський), 21.55 „Співочий чайок": джез. орх., хор револьверів, пісоньки, дуети, веселі рецитації, куплети, гітари; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Середа, 2. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Концерт орх., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Я того не зробив", Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Чайковський: Четверта симфонія, гр. пл., 12.40 Новочасне шутро, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Едіт Льоранд із своєю орхестрою, гр. пл., 15.00 Господарські вістки. 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Оперетові дуети, гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Муз. мініятури, гр. пл., 16.10 Муз. загадки для старших дітей, 16.30 Пісні От. Невідомського, 17.00 Сусп. сторожа на ох. земляк, 17.15 Скринька, 17.50 Перші татрянські провідники, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Пісоньки Данського хору, з гр. пл., 18.40 Зяг скриньки, 18.50 Менше випадків при праці у хліборобстві, 19.00 „Андрій Бая і повітчан" новели Вол. Орячка, 19.20 Танок і пісонька, муз. авд.: фортепіян, спів (Войнс-Дзедушицький), кларнет. (Ол. Пелевський), 20.00 Театр Уявн: „Парезнова справа" Юр. Тенн, 20.35 Хвилина бюра студій, 20.45 Веч. денник, 21.00 Попол. концерт у вик. Клявд. Аро, 21.30 Концерт симф. орх., Ада Сарі сопран, 22.30 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Дол. ам 5.31.50—5.28.50, дол. кан. 5.31—5.28, фльорени 289—287,40, франки 24.79—24.65, фр. шв. 122.30—1°1.50, фунти 26.06—25.90, гульд. данц. 17.70—17.90, ліри 25.20—24.60, марки 114.90—107.00, шилінги 95.50—94.50, марки нім. срібні 122—115.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 30. ц. м.

Ціни за 100 кг. лише, льоко вагон-стація завантування:

	льоко ст. завантов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	21.00—21.50
Жито збір. 694 гр/л. 3%	16.75—17.60
Ячмінь пивн. 621 гр/л. 4%	18.00—18.10
Овес легко завоз. 444	13.00—13.25
Овес не завоз. 456	13.50—13.75
Гречка 10%	19.00—19.50
Кукурудза жовта	15.00—15.25
Кукурудза червона	16.25—16.50
Конюш. сім'я	31.75—32.00
Соняшникове сім'я	32.00—32.25
Насіння конюш. 95%	40.00—41.00
Фасоля корона руч. в. з м. 42	51.00—52.00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	41.00—42.00
Фасоля шнальц. руч. виб. з м.	39.00—40.00
Фасоля мальц. спец. ручно вибир. з міш.	42.00—45.00
фасоля краса рафовська	26.00—26.50
Фасоля цукр. ручно виб.	30.00—31.00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від паплини	115—120
Конюшина вільна від паплини 96 проц. чистоти	120—125

Всі роди збіжжя крім вівса виявляють легку поправу, а жито та ячмінь легко зашкують. Фасоля та олійні насіння теж виявляють зашкову тенденцію.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 30 листопада ц. р. кооперативам платить за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового більок. 1 без опакування	3.00 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	3.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	3.05 „
1 л. молока	0.19 „
1 к. пець	5.40 „

Тенденція на масло зашкова, на молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 30. XI. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг живої птиці, льоко подвір птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., повногруді, не худі	1.10 зол.
Індики І. кл., повногруді, не худі	1.00 „
Курята І. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	0.90 „
Кури І. кл., товсті, без остріг, без напливу на ногах, щойно від 1.8 кг вгору	0.90 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

КУПНО - ПРОДАЖА

СТАРУ БІЖУТЕРІЮ, срібло купує ювелір Розгажевський Академічна 2 (Готель Жоржа). Оцінка безплатно. 3034 4—5

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найвибагливіших за безцінь — Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 —?

СВЯТОЧНІ дарунки. Найновіші вовни, шовки, решітки оказійно. Прохніх, пл. Капітульна 3. 3040 10-?

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 33 60

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

БОНА здорова, інтелігентна, музикальна, з одною світовою мовою до тригодинної донечки при родині в більшому місті негайно потрібна. Зголошення з відзивами свідоцтв і референціями до Адміністрації „Діла" під „Опіка". 3184 3—3

УПРАВИТЕЛЯ на господарство нежонатого зі школою рільничою і практикою на повне удержання і місячну платню потребує негайно Заряд господарства Янчин, почта в місці. Зголошення слати: Львів, Ринок 10 „Сільський Господар" або Янчин. 3169 2-2

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ДР МЕДИЦИНИ шукає подруги інтелігентної і гарної жінки до 35 літ з відповідним приданим. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Характерний". 2—3

НАУКА

ДОВГОЛІТНІЙ інструктор обійме лекцію з обсягу середніх шкіл у Львові чи на провінції. Мінімальні вимоги. Запорука успіху. Зголошення в Адм. „Діла" під „Корепетиція". 3167 2—2

РІЖНІ

ЧИ ВАШ годинник ходить добре? Якщо ні, дайте направити до **ІВАНА ЗЕЛЬТЕНРАЙХА**, Львів, Марійська пл. 5. Прецизійно, солідно, дешево. З провінції присилайте почтою. 3032 8-30

ЗБІГНЄВ СКІБІНСЬКИЙ солідно переробляє повязки від 2 зол., матраци 3 зол., та виконує матраци: 3 подушки 1. сорту з морської трави 16 зол. Сторк до вікна 4.50. Львів, 3. Мая 4. в подвірю. 3126 3-3

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські: Копернина 26. подвіря. 3137 1—3

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляє фірма „ТЕНЧА", Львів, Рейтана 2. тел. 225-27. 3174 1—10

КРИНИЦЯ. Повідомляю своїх Вп. Гостей, що в цьому році веду свої пансіони „Мева" і „Гураль" в зимовім сезоні. Центр і повний комфорт, ціни дешеві. Модеста Яблонська. 3172 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

ФУТРА до міста і подорожі, по останніх зразках моди виконує першорядно по конкуренційно низьких цінах

АНДРІЙ КУЗЬМ'ІНСЬКИЙ,
2615 Львів, Пекарська 31. 24-25

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає пера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 14—3

Рік основ. 1904. Телефон 213-05
ВИРІБ і ВЕЛИКИЙ СКЛАД
КОРСЕТІВ, ЧЕРЕВИКІВ ПОЯСІВ і НАГРУДНИКІВ
по найновіших паризьких і брюсельських кроях.
Й. ШРАЙБЕР
ЛЬВІВ, ГЕТЬМАНСЬКА 6.
Ціни фабричні. 2—10

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 272 (14.521). Львів, середа 2. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. ощадн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Блок мусульманських держав.

СТАМБУЛ, 1. 12 .ПАТ. Перський міністр закордонних справ Фаїз Могамед Хан заявив пресі, що 1. ц. м. підпишуть у Тегерані пакт 4-ох держав: Туреччини, Афганістіну, Ірану (Персії) та Іраку.

Невдатний замах на японського премієра?

ТОКІО, 1. 12. ПАТ. Вчора арештовано 36-літнього Ватанебе і при ньому найдено бомбу, кинжал та прощальні листи до родини і до кількох міністрів; кілька бомб найшли в його помешканні. Припускають ,що Ватанебе підготовлював замах на прем. Гіроту.

ТОКІО, 1. 12. Домеї. Арештовано Матсумете спільника Ватанебе. Вони мали виконати замах правдоподібно підчас публичних зборів у префектурі в Фукутіма.

КРИТИКА УРЯДУ.

ТОКІО, 1. 12. Домеї. Викон. комітет партії Мінсеїто утворив окрему комісію, що має розглянути закорд. політику японського уряду. Партія уважає, що яп. політка супроти СССР і Китаю потерпіла невдачі.

Італія легковажить еспанську скаргу до Ліги Націй.

РИМ, 1. 12. Стефані. Еспанько-совітські маневри викликують у римських колах хіба деяке зацікавлення: слід сподіватися нових драматичних сцен і похибок. У Римі не слідно занепокоєння, бо для Італії байдужа доля Ліги Націй — вона може спокійно закінчити своє істнування. Навпаки — занепокоєний Париж а також Льондон, де бояться, що еспанський маневр СССР може поважно захитати Лігою Націй, а навіть повалити її. СССР противиться контролі транспортів зброї і щоб її унеможливити, змагає до нового міжнароднього напруження. Навіть британські державні мужі кілька разів ствердили, що СССР нарушує невтральність. Тепер большевики переводять останній маневр, щоби врятувати валенсійський уряд, ломлючи засаду неінтервенції. Це й пояснює, чому Франція та В. Британія, які хотіліб утримати засаду неінтервенції, такі занепокоєні.

Комуністи повалять уряд Блюма?

ПАРИЖ, 1. 12. ПАТ. На сторінках соціялістичного „Попюлеру" пос. Брак твердить, що коли би підчас дискусії над закордонною політикою, яка відбудеться в пятницю, комуністи перейшли до опозиції, уряд Блюма уступить, колиб навіть у голосуванні дістав більшість.

Національна фльота збільшується.

РИМ, 1. 12. ПАТ. 3 еспаньскі кораблі, що від 2-ох місяців стоять на якорі в тутешній пристані, а саме „Віская", „Сілюрнум" і „Такі" вивісили нині прапори нац. уряду.

100 СОВІТСЬКИХ СТАРШИН В ЕСПАНІЇ.

ГІБРАЛЬТАР, 1. 12. Райтер До Маляги причалило 100 совітських старшин під командою генерала — їх приділено до міліції. Очікують 20-ох 3-моторових совітських літаків.

НІМЕЦЬКІ ДОБРОВОЛЬЦІ.

ЛЬОНДОН, 1. 12. ПАТ. Як повідомляє „Нюз Кронікл", до Кадіксу причалило 2.000 німців, що вирушили на мадридський фронт в еспаньоських строях. „Дейлі Телеграф" твердить, що за 2 минулі тижні до Еспанії приїхало 5.000 німців. Брит. міродайні чинники пояснюють, що є це німецькі добровольці та що їхні земляки воюють також у рядах червоних.

НОВІ СИЛИ НА МАДРИДСЬКИЙ ФРОНТ.

КАЗАБЛЯНКА, 1. 12. ПАТ. Недавно причалили до Кадіксу транспорти мавританських стрільців з Іфні. Їх вислали на мадридський фронт.

Бої довкруги Мадриду.

БЕРЛІН, 1. 12. Німецьке Інформ. Бюро. За м. Поцуеле (на захід від Мадриду) йшли вчора завзяті бої. Найперше нац. артилєрія збомбардувала ворожі становища, опісля літаки; втрати червоних великі. Опісля нац. війська перевели наступ в околиці університетської дільниці. На Манзанаресі дійшло до кривавих боїв; червоні намагалися знищити міст. Також завзяті бої йшли у Каза дель Кампо. Червоні кидають у бій щораз то нові резерви, але мусять відступати перед нац. військами.

КОМУНІКАТИ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

ТЕНЕРІФА, 1. 12. ПАТ. 27 нац. літаків збомбардувало військові обєкти в Мадриді, крім того становища червоних на відтинку Сієрра-Кордова (південний фронт).

СЕВІЛЛЯ, 1. 12. ПАТ. Ген. Кеїпо де Лляно заперечив комунікат червоних, немов би вони перемогли під Сіемпоцуельос. На ділі нац. скорострільці здесяткували і прогнали червоних, що втікли, залишаючи чимало вбитих. На відтинку Сорії нац. війська заняли м. Робле Блянка. Крім того ген. Кеїпо де Лляно закликав англійську комісію парляментаристів, яка їздить по Еспанії, щоб звиділа сліди звірств червоних.

САЛЯМАНКА, 1. 12. ПАТ. Під Поцуеле де Аляркон нац. війська здобули 2 танки. Під Гумедою полягло 200 червоних.

СЕВІЛЯ, 1. 12. ПАТ. На баскійському фронті нац. війська заняли важні стратегічні точки та відбили з великими втратами протинаступ червоних під Більбао на Вілля Реаль.

В Астурії 228 міліціонерів перейшло до нац. військ. На мадридському фронті нац. війська посуваються вперед поволи, але постійно.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 1. 12. ПАТ. Всі нац. наступи на центральному фронті відбито. Нац. літаки зробили невеликі шкоди, бомбардуючи становища у північно-західній частині міста.

Єпископ Чарнецький у папи.

ЧІТТА ВАТИКАНО, 1. 12. КАП. Папа прийняв на авдієнції єпископа Миколу Чарнецького, апостольського візитатора католиків византійського обряду.

Напередодні 1. листопада п. р. появилася накладом Видавничої Спілки „Діло" у Львові нова книжка сенйора українських дівчін

Д-ра Костя Левицького

під наг.

Українські політики

Книжка ця — це спільвети наших давніх послів і політичних діячів, що недавно друкувалися в „Ділі". Майже всі вони тепер відповідно доповнені й поширені, до того в книжці, що видрукована на пергаминовому папері, помішено 32 портрети згаданих діячів.

Книжка має 140 сторінок ф. 8-ки і коштує тільки **1.50 зол**; з пересилкою 1.80 зол.

Замовлять на адресу: „Діло", Львів, Ринок 10/II. пов.

Одна чи кілька держав?

ЧИ ВОЛИНЬ ОКРЕМИМ ПАШАЛИКОМ?

Перед кількома днями поміщено було в „Ділі" (ч. 267 з 26. листопада 1936 р.) коротку нотатку з царства воєводи Юзефського, що волинська адміністрація не признає львівської цензури і сконфіскувала у філіях книгарні Наук. Товариства ім. Шевченка у Львові в Ковлі й Луцьку та в книгарні „Культура" у Володимирі Волинському — а на днях і в Рівному — цілу низку українських календарів на 1937 рік, що вийшли у Львові й перейшли тут звичайну цензуру в городському старості та прокуратурі. Перед тією конфіскатою переведено у згаданих книгарнях поліційну ревізію. Управителеві книгарні в Луцьку доручено письмо місцевого старости (без підпису!) з мотивацією конфіскати, а саме, що конфіскату вичислених вище календарів видано на основі статті 27. декрету про тимчасові пресові приписи зі 7. лютого 1919 р. (Дневник Законів ч. 14. поз. 186), що обовязує досі на Волині, з огляду на проступки зі ст. 111. 127 і 170 карного кодексу у змісті згаданих календарів. Подібна конфіската була і в Рівному.

У Польщі нема ще уніфікації пресового закону і обовязує дальше дільницевий закон, а саме: на території кол. Росії згаданий вище пресовий декрет з 7. лютого 1919 р., а в Галичині австрійський пресовий закон з 17. грудня 1862 (В. з. д. ч. 6 з 1863 р.) та XXVII розділ австрійської карної процедури з 23. травня 1873 р. (В. з. д. ч. 119). Свого часу переведено було і в цій ділянці уніфікацію президентським декретом про пресове право з 10. травня 1927 р. (В. З. Р. П. ч. 45, поз. 398), але сойм його невдовзі ухилив, привертаючи попередній стан окремого дільницевого пресового закону.

Польська квітнева конституція з 1935 р. не знає зовсім окремих гарантій свободи преси і друку, а тільки у ст. 5, уст. 2, запевнює громадянам змогу розвою їх особистих вартостей та свободу совісти, слова і товариств. Інакше було у березневій конституції з 1921 р., де уст. 105 забезпечено виразно свободу преси і друку та почтовий дебіт усім часописам і друкам, що вийшли у Польщі.

На основах свободи преси і друку опирається в засаді і австрійський пресовий закон з 1862 року й польський пресовий декрет з 1919 р., постановляючи у ст. 1, що преса є свобідна й підпадає тільки тим обмеженням, що передбачені у карному кодексі або в інших законах. У мотивації конфіскаційного наказу луцького староства з 23. XI. ц. р. наведено постанову ст. 27 пресового декрету з 1919 р. і ст. 111, 127 і 170 к.к. Стаття 27 пресового декрету з 1919 р. постановляє таке:

„На поодинокі друки може бути наложений арешт з розпорядку інституції або урядовця до пресових справ при рівночасному вточенні судового процесу проти винних, якщо у змісті таких друків містяться ознаки проступку, передбаченого у карному кодексі, з виняткоМ

проступків, що їх доходимо на підставі приватного обвинувачення".

В цитованому вище указі луцького старости наведено теж і статті карного кодексу, яких ознаки мають бути у змісті сконфіскованих календарів, а саме злочини чи пак проступки зі статтей 111, 127 і 170 к. к. Ст. 11 к. к. каже: „§ 1. Хто на території польської держави допускається чинної напасти на особу начальника або акредитованого у польській державі дипльоматичного представника чужої держави — підпадає карі вязниці до літ 10", — „§ 2, хто таку особу зневажає, підпадає карі вязниці до літ 3 або арешту до літ 3." Ст. 127 к. к.: „Хто в місці або в часі урядових занять публично зневажає владу, уряд, військо або военну маринарку або їх частини, — підпадає карі арешту до літ 2 або гривні." Ст. 170 к. к.: „Хто публично розповсюднює фальшиві відомости, що можуть викликати публичний неспокій, — підпадає карі арешту або гривні."

Переведені поодинокими волинськими старостами конфіскати українських календарів законно цілком неоусновані. Календарі друковано в Галичині, де обовязує австрійський пресовий закон, постановам якого редактори і видавці вповні відповіли. Усі ті календарі — видані у Львові — перейшли поліційну та прокураторську цензуру, яка не знайшла у їх змісті нічого карнідного та їх не сконфіскувала. Вийшли вони явно й мають почтовий дебіт у Польщі, якого не може ухилити адміністраційно-політична влада, і досі розійшлися вже у сотках тисяч примірників. Превенційної цензури у Польщі нема, як це було у царській Росії, де календарі чи книжки мусіли мати напис: „дозволено цензурою" і тоді мали вільний оборот від Варшави до Владивостоку. Російська адміністрація свою цензуру шанувала і такий випадок, як оце на Волині, з конфіскатою цензурованих вже книжок, був там неможливий!

Польський карний кодекс з 1932 р. обовязує на території цілої Польщі, а до його пристосування у випадках проступків, заподіяних друком та можливої конфіскати цих друків з причин якихось ознак у змісті друку проступків з карного кодексу є покликана поліційна й прокураторська влада, а дальше суд тої місцевости в Польщі, де друк видано. — У даному випадку компетентною є тільки дотична влада у Львові, бо тут видано та друковано занятні на Волині календарі.

Усі волинські старости ділали однозгідно, що вказує, що була тут відповідна інструкція воєвідського уряду, на чолі котрого є воєвода Юзефський. У світлі цитованих мною законних постанов конфіската є наскрізь безправна. Порушуючи підстави законности, підважує ця масова конфіската несконфіскованих українських календарів і само право почуття в народніх масах, для яких призначено ці календарі. На практиці вийшло таке, що українські календарі, цензуровані польською владою у Львові, можна свобідно поширювати в Галичині, але вже ніяк на Волині. Зміст тих самих календарів у Галичині не заключає в очах польської влади в Галичині нічого такого, що колідувалоб з постановами карного кодексу, зате в очах польської влади на Волині — у тому самому змісті є вже ціла низка карних проступків, загрожених карою вязниці, арешту чи гривни. А Галичина і Волинь у тій самій державі, де обовязує той самий карний кодекс і ті самі карні санкції.

Сумна дійсність витворила в Волині своєрідний пашалик. Конфіската сцензурованих польською владою у Львові українських календарів, між ними й виданих „Ревізійним Союзом Укр. Кооператив" та „Сільським Господарем", є тільки дальшою ланкою у політичному ланцюгу воєводи Юзефського, яким старається він звязати цупко ціле волинське українське життя. Політика п. Юзефського, якій присвячували ми через чимало місця й на сторінках „Діла", збанкрутувала на цілій лінії. Не вдалося йому перетворити наших волинянів у своєрідних босняків, як не вдалося це свого часу австро-угорському міністрові карбу Білінському — пізніше міністрові скарбу в Польщі, — зі сербо-хорватами в Босні й Герцеговині. Реальний вислід політики воєводи Юзефського — це скріплення в українських масах максималістичних течій, комуністичної та її антиподу — націоналістичної, обох ворожих польській державі. Воно і зрозуміле, коли на творчу, конструктивну легальну роботу в рямцях самостійних українських установ та організацій накладається тверду руку державної адміністрації, що для фікції неістнуючого на Волині „спулжиця" ліквідує одну по другій

SAMODZIAŁY LESZCZKOW

ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В ГАЛИЧИНІ ЦЕ ЛЕЩКІВ

СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

українську установу, щоб зробити місце для нежиттєздатної установи „зпод єднего даху".

Останньо зроблено це з ліквідацією українських календарів на 1937 р., виданих в Галичині, безправно їх конфіскуючи. Українських видавництв на Волині майже нема, чи пак дуже слабенькі. Українське друковане слово йде там зі Львова, передовсім календарі, часто єдина поза поширюваною безплатно комуністичною бібулою друкована пожива волинського села. Почтового дебіту українських періодиків, легально виданих і зцензурованих в Галичині, не можна й на Волині спинити. Робить це щойно протизаконна конфіската через волинську адміністраційно-поліційну владу, щоб не пахло на Волині не то живим, але й друкованим українським духом, що походить з Галичини.

Довголітній політичний білянс п. Юзефського на Волині наскрізь відємний, що стверджує теж і незасліплена частина польської публичної опінії. Окремий волинський пашалик захитаний і крайна пора його в цілости зліквідувати та усунути державу в державі, змінюючи там до основ дотеперішню скраховану систему правління.

Д-р Степан Баран.

Польсько-румунський союз.

З приводу відвідин мін. Антонеску у Варшаві.

(Від нашого кореспондента).

Букарешт, 29. листопада 1936.

Остання подорож до Варшави румунського міністра закордонних справ Антонеску, що відбулась у товаристві чисельної військової місії та гурту передових румунських журналістів, відсвіжила припорошену вже дещо сторінку польсько-румунського союзу.

Ще перед роком згадали ми на цім місці, що румунські урядові кола бажали собі затіснити союз з Польщею, що його започаткував рум. король Фердинанд I. та маршал Пілсудський. Однак напрямні тодішньої закордонної політики обидвох урядів змінились. Польща **зблизилась до системи державних бльоків та до ревізіоністичних держав** на чолі із Німеччиною, — а Румунія, **оставшись вірною „колективному мирові", найшла** спільну мову із Совітами. І даремні були заходи обох урядів, щоби **закрити дальші суперечности**, що природно випливали із цієї зміни.

Румунська опінія вважала політику п. Бека як подвійну гру, ведену проти Малої Антанти: ця політика, мовляв, внесла незгоду між Білгородом та Букарештом з одної сторони та Прагою — Білгородом з другої. Однак з одного боку Польща не має інтересу ставити виключно на німецько-італійську карту, з другого боку й Румунія не може загнатись в обійми Совітів. Таким чином **обидві союзниці знову віднайшли себе.**

Поворот до „старої приязни" приготовлено в зручний спосіб, щоб напр. не піддати в сумнів засади п. Бека: „стійність польської закордонної політики". Вже від 2-ох місяців ішли приготування у справі „остаточного свята дружби". Перші вибрались до Варшави румунські журналісти (щоденників правого політичного напрямку), потім румунські інжиніри об'їхали промислові осередки Польщі. А два тижні тому створено румунсько-польський правничий союз під проводом віцемаршала Маковського та румунського політика Юніяна (посол черновецької виборчої округи!).

Знову в Букарешті вжили заходів зблизити польську зорганізовану молодь до румунської. І в тій цілі появилося вже кілька чисел „Булетінул тінеретулуй полонез", якого видає варшавська Ліга „П.А.З.З.М." — в Букарешті. Далі, створено по середніх та вищих школах гуртки „польських приятелів", а в урядовій ліберальній партії найшлося вже чимало таких „приятелів". Годі промовчати, що й найсильніша опозиційна румунська партія націонал-царанистів гостила в минулому місяці делегацію польських селян, які побували на ювилейний конґрес цієї партії.

Підготовча акція пішла вже так далеко, що відкликаний польський посол у Букарешті п. М. Арцішевський остався на своїм місці, хоч у румунській пресі вже були появились прощальні статті.

В кожному разі донедавна ще фіктивна приязнь стала для Букарешту реальною цінністю, коли польський генералісімус відвідав не Рим а Париж, а п. Бек вибрав не Берлін а Лондон.

Румунські офіціяльні кола прияли з великим вдоволенням згадані обидві подорожі польських державних діячів до держав, які мають невичерпані матеріяльні засоби для власних і чужих збройонь та величезний авторитет у світі.

Зрештою і заява п. Бека, що „треба зробити край тим поголоскам про подвійну гру польської закордонної політики", — заохотила румунський уряд до прискореної дипльоматичної експедиції п. Антонеску.

Правда, газетні версії про те, що ця подорож мала на меті відновити старий польсько-румунський союз, настільки невірна, що — коли в минулому році минув річниць того союзу — ні одна із союзниць його не виповіла і він **само собою існує далі.** Зате поїздка п. Антонеску мала передовсім на цілі скріпити авторитет Малої Антанти, — притягнути Польщу до евентуальної співпраці та по змозі зменшити напруження між Польщею і Чехословаччиною, відтягаючи Польщу від Мадярщини.

Новий польсько-румунський договір, що його підписав п. Антонеску у Варшаві, передбачує тільки **„політичну та інтелектуальну співпрацю".** Офіціяльні звідомлення промовчали інші уступи цього договору. До такої політичної співпраці можна зачислити й **військові** (збройонь) та **економічні** (вимінa сирівців) переговори, які велися в останньому часі.

Треба ще згадати про виміну ратифікаційних актів, що торкаються устійнення спільних кордонів та ставлення нових граничних знаків.

Як звичайно, і цей офіційний комунікат був дуже маломовний. Тому доповнимо його хіба вимовнішими уступами з промови самого п. Антонеску.

Передовсім румунський міністер закордонних справ заявив, що Румунія не приступить **ні до якогось совітського бльоку, ні до подібної протисовітської коаліції.** В дальшому п. Антонеску витає „ритм зброєння" Польщі і признає, що й румунський уряд вибрав цей „одинокий шлях для забезпеки миру".

На кінець слід підкреслити такі слова п. Антонеску:

„Наші (себто польські та румунські) народні маси не розагітувала ніодна нова ідеольогія. У душі наших народів не наріс новий містицизм. Суспільні верстви наших народів присвятили свій час тільки для продуктивної роботи... Свободу думки та праці, якої вимагаємо для себе — признаємо і другим..."

Вже найближчий час докаже, чи всі ті заяви і бажання здійсняться та наскільки!

Тимчасом замітили ми події, що не дуже відповідають піднесеному настроєві у Варшаві. Серед румунських кол усе ще помітні сумніви, чи Польща витримає на-довго у тісних звязках з Парижем (промова п. Філіпеску). Щоденник „Універсул" містить 27-го листопада передовицю про „Польсько-румунський союз" і жаліється, що польський уряд досі не ратифікував трянонського трактату. Той часопис звертає увагу на ревізіоністичну мадярофільську пропаганду, ведену у ріжних польських часописах („Мали Дзенник" з 23. XI. містить таку мадярофільську статтю п. Адама Ромера, — те саме пише „Курієр Варшавський" і ін.).

Не знати, чи й вислів п. Бека (підчас одного льондонського бенкету) про „традиційну приязнь Польщі з Угорщиною" принесе користь польсько-румунському союзові.

Д-р О.

Читайте „Діло"!

З польської преси.

Б. пос. Мацкевич у неласці.

У варшавському „Часі" з д. 30. листопада находимо передову статтю головного редактора виленського „Слова", б. посла ББ. С. Мацкевича. Стаття затитулована „Оборона extra muros": Автор — читаємо — не має змоги писати у своєму часописі, бо виленська цензура у місяці листопаді сконфіскувала його 7 разів, та аж 18 разів „відколи над столицею Гедиміна перейняв владу повний особистої прихильности воевода Боцянський". Для нас цікаві не так внутрішні суперечки між людьми того самого польського ідеольогічного табору, як радше становище обох даних польських щоденників („Час" і „Слово") до справ, які нам, українцям, — безпосередньо близькі. Конфіскували напр. у Вильні п. Мацкевичеві статті про невільничий послух православної ерархії, використовуваний польською стороною для кепських справ.

„...Православні ерархи є цілком від нашого уряду залежні, за собою мають большевію, перед собою українські і православні парохії. Не мають Ватикану і тої величезної організації, якою розпоряджає католицьке духовенство. Отже нічого дивного, що архиереї є ультральояльні. Здавалось би, що треба з того тішитись. Але ні, — підсувається архиереям думку змінити літургічну мову з церковно-славянської на польську. Українці-уніяти хай слухають богослуження у церковно-славянській мові, але православні на „кресах" по польськи. Як наслідок будемо мати відплив до сект, до безбожництва і повний упадок авторитету уступчивих архиереїв серед православного духовенства... Це зла політика — коли можна жадати багато — жадать ще більше..."

Мацкевич звертає увагу, що ріжні польські часописи, пишучи про мін. Понятовського нагадували собі слово „колхоз". „У нас (у Вильні) написати „колхоз", то неначе наступити на нагніток: неминуча конфіската..." Пригадує теж п. Мацкевич, що він, якого лають „зубром", в останньому часі боронив білоруських селян перед визиском ріжних потентатів, які примазались до теперішнього режіму, та яких потім суд засудив за ріжні справки. Автор стверджує, що виленський суд більшість адміністраційних пресових конфіскат відхилив, але жаліється, що — після кожної конфіскати „довго треба чекати на судову справу". Стаття написана з питомим тому публіцистові темпераментом.

П.П.С. про армію і пресу.

У недільному числі „Роботніка" (з 29. XI.) маємо кілька статтей, характеристичних для обличчя сучасного польського соціялістичного табору, який офіціяльно і формально відкидає співпрацю з комуністами, але фактично вже творить „людовий фронт", розпинаючись за „демократією" у Франції і в Еспанії, начеб редакторам „Роботніка" був невідомий правдивий характер мадридської „демократії". У статті „Сильний нарід і сильна народня армія" один із молодших пепесів, Адам Цьолкош, стоючи взагалі проти всякої війни та застерігаючись, що й проти Сходу польська армія боронилаб своїх границь на випадок нападу, переконує читачів, що „бодай на довгі часи напасть зі Сходу, від Сов. Союзу, Польщі не грозить. Якщо з чиєї сторони грозить нам збройний наїзд, то **лише** (підкреслення автора) від сторони західнього сусіда"...

Знову чоловий публіцист „Роботніка" (імб), у статті „Корупція буржуазної преси" переводить тезу, що „буржуазійна" преса наскрізь перекупна і що треба її просто бойкотувати та витискати у користь преси соціялістичної.

„Капіталістична преса „робить" війни, „робить" настрої протикомуністичні, „робить" біржеву паніку та „патріотичний ентузіязм" — все відповідно до потреб і інтересів власників тієї преси. Бреше, очорнює політичних противників, не вагається перед ніякою нікчемністю, щоб тільки оборонити і помножити капіталістичний „стан посідання".

— Виходить, що соціялістична преса — це зразок етики, обективности, політичного лібералізму, толерантности та зберігання всіх засад боротьби „фер". Тимчасом соціялістична міжнародня преса це такий самий протилежний зразок тенденційности і односторонности та безпардонного трактування своїх противників, як преса фашистівська: Очевидно, нічого казати про пресу комуністичну, яка взагалі на назву преси не заслуговує: в якій „буржуазній" пресі слідне таке плазунство, таке осоружне клеветництво і така забріханість, як у комуністичних часописах?!

Листопадові роковини.

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО В НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК, 2. листопада. (Вл. кор.). Вчорашнє листопадове свято нюйоркської громади було висловом солідарности цілої громади. У церквах відбулися богослуження за полеглих героїв та збірки на українських інвалідів, а ввечорі традиційний концерт у Народньому Домі заходами Центрального Комітету українських національних товариств.

На концерті явилися товариства із прапорами, деякі в одностроях. Музичні продукції випали по мистецьки.

Новинкою на концерті були злучені хори аж із трьох українських громад: Ню Йорку (Український Хор), Брукліна (Хор Молоді), Йонкерсу (Хор „Боян"). Управляв гром. Теодор Онуфрик. При фортепіяні був п. М. Штембер. Прегарно випали продукції орхестри проф. М. Гайворонського, сольоспіви Петра Ординського і п-ні М. Гребінецької. Майстерну промову, як звичайно, виголосив по українськи д-р Л. Мишуга, по англійськи для молоді адв. М. Пізнак. Галя була переповнена.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних більочків Р. Ш.

А. БЕРЕНД.

Книговодство одної фірми.

(Докінчення.)

Христіян обзивається перший.

— Чи це ви маєте вести в нас книговодство?

— А кілько ви маєте літ? — додає Ганс.

— Я скінчила вісімнацять. — відповідає Льотта Келлєр несміливо. Вона аж тепер бачить, що ці її директори, то ще більші медведі, ніж її попереджувала Гельмс.

— Але яким способом ви можете приятелювати з Гельмс? Ми уявляли собі, що це буде старша дама.

Льотта загикується, бо не находить виправдання ,чому вона така молода. Ганс хоче направити прикру мовчанку.

— Ну, щож! Нема ради, коли ви вже взяли на себе такий тяжкий обовязок, то мусите попробувати.

Льотта Келлер сідає на місці панни Гельмс, бере олівець у руку і починає пильно писати.

— Таку цяцю всадити нам на шию! — говорить Христіян уполудне підчас проходу до свого брата. — Чи не є це безсоромність такої Гельмс! — бурмоче Ганс.

Але цяця якось привчається до своїх обовязків і Льотта Келлєр залишається у фірмі „Крігер і С-ка".

Так протяглось до весни. У парку все зеленіє і цвите.

—Чудову весну маємо цього року — каже Христіян.

— Цікаво, чи Келлєрівна ходить теж на прохід щодня — говорить Ганс. — Я чигав, що моподі дівчата на весну легко дістають блідницю.

— А щож нас це може обходити! — бурмоче Христіян, уперше від довгого часу лихий на свого брата за те, що він теж думав у цій хвилині про Келлєрівну

Кілька днів пізніше трапляється щось неймовірне. Коли годинних вибив дванацять, каже Ганс до брата:

— Ти мусиш нині йти сам на прохід, бо мене болить голова і я йду просто додому.

Христіян приймає цю звістку як зовсім природну річ ,каже Гансові „Бувай здоров!" і сам іде на прохід. Ганс залишається у бюрі так довго, поки не вийдуть усі урядовці. Коли є сам, підходить до бюрка панни Келлєрівни і поправляє в її рахунках дбайливо та непомітно всі її помилки. Він уже давніше доглянув, які „бики" вона стріляє у своїх книгах, а не хотів би, щоб Христіян звернув на це увагу.

Нараз відчиняються двері і входить Христіян. У руках тримає велику гуму до чорнила і гострий ножик. Побачивши Ганса, каже, що „забув тут щось важного" і зараз відходить, навіть не спитавши, що Ганс тут робить.

Від цієї стрічі два брати вже не розмовляють один з одним як досі. Навіть не ходять разом на прохід до парку. Бувае і таке, що один з них спізнюється на обід на кілька хвилин. Їх господиня попросту розводить руками з розпуки, що в четвер вони зовсім не помітили, що не було на обід обовязкової баранини.

Літо; вікна в бюрі відчинені настіж. На бюрових столиках стоять китиці квітів. Їх принесла Льотта, бо вона любить квіти. Христіян заявив, що „на таку невинну примху можна їй у бюрі дозволити", а Ганс не протестував.

Льотта прийшла до переконання, що ці два старі медведі не такі страшні, як спочатку їй видавалось. Але записувати числа до книг, то таки страшно нудна робота і в такий гарний день найкраще булоб заснути. Кілька хвилин пізніше яснозолота голівка лежить на книзі і рівномірний віддих вказує на те, що Льотта заснула.

Христіян і Ганс були в суді. Христіян вертається першим до бюра.

— Прокляті мухи! — каже входячи, але побачивши Льотту, як вона смашно спить, ніжно відганяє мухи знад її голови. Льотта будиться по добрій пів годині. Христіян каже ,що він саме в цій хвилині вернувся із суду.

Кілька днів пізніше каже Христіян до Ганса:

— Я мушу тобі щось сказати.

— Я вже знаю — відповідає Ганс — ти старший від мене, отже ти женись з нею. Я покину інтерес, ти сплатиш мені мою половину і я вийду.

— Ні, ти молодший — відповідає Христіян мелянхолійно — ти маєш більше даних на успіх. Я відійду з інтересу.

— Я не можу приняти від тебе такої жертви.

— Я теж ні.

І сідають оба безрадні. Ганс розважує справу так:

— Нехай вона сама вибере. Напишемо їй два листи.

Христіян сідає і пише:

„ВПоважана Пані!

Я звертаюсь до Вас з одною дуже поважною пропозицією: чи Ви не згодились би ділити зі мною моє скромне родинне огнище?

У надії, що ви не відкинете моєї гарячої просьби

залишаюсь з найглибшим поважанням відданий Вам
Христіян Крігер,
гол. дир. фірми „Крігер і С-ка".

Лист Ганса був такий:

„Моя дорога панно Льотто!

Ви зробили би мене безмежно щасливим, якби Ви хотіли озолотити решту життя чоловікові, який жде від Вас відповіди і просить приняти вислови

глибокого признання
Ганс Крігер".

Літературна нагорода за 1936 р.

Комунікат Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка.

Рада Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка вирішила на своїм засіданні дня 27. м. м. склад жюрі літературної нагороди за 1936 рік. Жюрі буде складатися з таких членів Т-ва: Василь Софронів-Левицький, Денис Лукіянович, Микола Матіїв-Мельник, Володимир Радзикевич, д-р Михайло Рудницький. Жюрі визначить три найкращі твори української літератури, які появилися в часі від 1. XI. 1935 до 1. XII. 1936 р. окремою книжкою на західноукраїнських землях і на еміграції. Висоту премій, які Т-во розділить між письменників, що їх твори будуть відзначені, подасть Рада Т-ва пізніше, з огляду на те, що збірка жертв ще непокінчена.

Рада Т-ва просить Видавництва прислати негайно до підручної бібліотеки Жюрі по 6 примірників своїх видань з вище зазначеного часу. Один примірник по змозі з автографом автора призначений до бібліотеки Т-ва.

Дальші датки на фонд літературної нагороди зложили: кооп. „Будучність", Тернопіль 200 зол., Т-во „Карпатія", Львів 100 зол., „Українбанк", Новий Почаїв 100 зол., фірма О. Левицька і Сп. („Елєгант"), Львів, 50 зол., Районова Молочарня, Боднарів 30 зол., Дмитро Жук, Павлова 2 зол. Усім жертводавцям щира подяка.

Дальші жертви просимо слати на адресу: Львів, Центробанк, вул. 3. Мая 15, з дописком „На Літературний Фонд".

ЗА РАДУ ТОВАРИСТВА:
Роман Купчинський,
голова.
Василь Софронів-Левицький
референт літ. нагород.

Большевики погрожують підбоєм балтійських держав.

МОСКВА, 1. 12. ПАТ. У пятому дні зїзду совітів промовляв секретар ленінградського партійного комітету Зданов. Він загрозив, що „коли Естонія, Латвія та Фінляндія не послухають підшептів фашистівських авантурників, то червона армія ‚опираючися на ленінградському промислі, розширить вікно в Европу, щоби побачити, що діється за тим вікном".

БЕРЛІН, 1. 12. ПАТ. Коментуючи ту промову, „Політіш-Діпльоматіше Кореспонденц" добачує в ній щось більше, як звичайні погрози.

ЧИ БАЛТІЙСЬКІ ДЕРЖАВИ СПРАВДІ ВОРОЖІ ДО СССР?

РИГА, 1. 12. АТЕ. Естонський начальний вождь ген. Ляйдонер сказав підчас святочної промови м. ін.: „Наші взаємини з СССР ніколи ще не були такі добрі, як тепер. СССР зброїться, та не маємо основ думати, щоб він зброївся проти нас. Навпаки — стверджуємо, що СССР хоче жити з нами мирно..."

—o—

З католицького життя.

ЦІЛЬ ПОДОРОЖІ КАРД. ПАЧЕЛЛІЯ ДО ВАШИНГТОНУ.

ВАШИНГТОН, 1. 12. ПАТ. У тутешніх колах ріжно інтерпретують ціль недавної поїздки кард. Пачеллія до Вашингтону. Йшло мабуть про навязання дипльоматичних взаємин, про боротьбу проти комунізму і про діяльність одного кат. свящ еника, що він кампанію проти Рузвельта. У поінформованих колах говорять також, що поїздка папського державного секретаря мала успокоїти опінію америк. католиків, які жалілися, що Апостольська Столиця присвячує їм замало уваги.

ЗА НАЛАДНАННЯ ВЗАЄМИН МІЖ КАТОЛИКАМИ І НІМЕЦЬКИМ УРЯДОМ.

БЕРЛІН, 1. 12. КАП. Недавно відбулася дальша розмова кард. Фавльгабера з канц. Гітлером, на якій обговорено головний предмет конфлікту між католицизмом і націонал-соціялізмом, а саме справу товариств і виховання молоді. Покищо атмосфера в Німеччині напружена. Серед гітлерівських організацій ведуть інтензивну пропаганду з метою: відтягнути вірних усіх церков, „що лише обнижують здоровий людський розум". Та акція дає висліди: у вересні 4.500 осіб покинуло церкви. Німецький епископат видав пастирський лист проти того натиску на совість.

УЧИТЕЛЬ ВЕДЕ ПРОТИРЕЛІГІЯНУ ПРОПАГАНДУ.

ТУХОЛЯ, 1. 12. КАП. „Глос Тухольскі" з 28. м. м. повідомляє ,що католицькі організації з Грудзьондза внесли скаргу проти місцевого управителя школи Вечинського, який у публичних виступах висміває католицьку релігію.

—o—

На другий день обидва вони йдуть до бюра дуже схвильовані.

Панна Льотта з'являється в бюрі щойно коло 10-ої. Вона підходить по черзі до одного і до другого, подає їм руку і каже:

— Яка я Вам вдячна за Ваше добре серце, що Ви жертвуєте мені дах над головою. Я певно вже непотрібна Вам у бюрі, бо роблю у своїх рахунках забагато похибок. Я сама це знаю. А щоб не позбавляти мене хліба, то Ви хочете зробити з мене господиню дому. На жаль... — тут вона загикується і червоніє — ... я хочу просити Вас, чи не булиб Ви такі добрі і затримали мене бодай до осени в бюрі. Я рахувала на це дуже. Бо я... я.., заручена і восени маю вийти заміж.

Аж тепер вона почервоніла по самі вуха.

Христіян помовчав і сказав:

— Не маю нічого проти, щоб Ви залишились у нас до осени.

Але Ганс схвилювався:

— Ми, річ ясна, не можемо робити вам труднощів, коли ви хочете вийти заміж. Бачу, що у наших бухгальтерок це вже входить у хоробу.

Льотта аж налякалась такого піднесеного тону свого шефа. Але подумала собі: „До осени мушу витримати!" і замовкла.

Очевидячки брати із фірми „Крігер і С-ка" ходять тепер знову разом своєю звичайного дорогою до парку.

Христіян сказав упівголос:

— А я гадаю, добре сталося, що вона прийняла наші листи так трохи гумористично.

Ганс не зовсім погоджується:

— І ми, старі осли, так дали себе скомпромітувати!

Один на одного дивиться трохи зизом і цим іронічним і трохи спочутливим поглядом вони перемазали всі свої непорозуміння за останні місяці.

Приходить осінь. На місці Льотти Келлер сидить у фірмі „Крігер і Ска" — мужчина.

Перекл. **К. Л.**

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

СТАЛІН, МОЛОТОВ, КАГАНОВИЧ І ВОРОШИЛОВ — УКРАЇНСЬКИМИ ДЕЛЄГАТАМИ З КИЇВЩИНИ.

(ВУ) III. надзвичайний зїзд Совітів Київщини вибрав 67-ох делєгатів на всесоюзний зїзд Совітів і 178-ох на всеукраїнський. На перших місцях обох лист видніють імена Сталіна, Молотова, Кагановича, Ворошилова, Косіора, Постишева і т. д. Між учасниками зїзду було 74.5 прц. українців, 10.5 прц. москалів, 9.5 прц. жидів і 1.5 поляків.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Перед **німецькою** амбасадою у Вашингтоні 50-ох страйкуючих моряків та муринів урядило протигітлерівську демонстрацію.

Румунський міністр закорд. справ Антонеску вибирається з початком найближчого тижня до Німеччини.

У **французькому** міністерстві публичних робіт підписали збірну умову зі 100.000 робітників, що працюють при будові доріг.

Злучені Держави пічнуть будову двох нових кружляків.

Міжнародній конгрес православної теольогії почався в Атенах. Отворив його король Юрій.

2 французькі фабрики в околиці Ліль звільнили частину робітників, що від кількох тижнів приступили до окупаційного страйку.

У **Чехословаччині** комуністи будуть голосувати проти буджету на 1937-8. р., зокрема проти буджету нац. оборони.

Рада Ліги Націй збереться на надзвичайне засідання 10. ц. м.

В **Абісинії** дивізій ген. Джельозо заняла вчора Алляму і Уенде, поборовши чималі теренові труднощі.

Чілійський уряд вислав нового амбасадора до Риму; у дипльоматичних повновластях признає італ. королеві титул цісаря Абісинії. Американські дипльоматичні кола здивовані, навіть обурені, бо саме тепер йдуть наради представників амер. держав над справою визнання італійського цісарства.

Порошки для дорослих з фабр. зн.
KOWALSKINA
вживаємо при невинних
БОЛЯХ
ГОЛОВИ

Німецький уряд запевнив британський ,що в німецько-упонському договорі нема тайних клявзуль і що він не має військового характеру; подібну заяву дістала В. Британія від Японії. Все таки мін. Іден висловився у палаті громад про договір негативно, мовляв: він є взагалі проти поділу світу на два ворожі табори.

У **Перу** викрито революційну змову; провідників депортовано.

Над **Фінляндією** кружляв довше як годину невідомий літак, що опісля відлетів на схід. Певно був це один зі совітських „літаків-марев".

Литовський уряд запропонував совітському виміняти 15-ох арештованих литовців — совітських громадян, здебільша священників, на комуністів литовських громадян.

У **північній Франції** відчувають недостачу вугілля тому, що відколи введено 40-годинний день праці, продукція північно-французьких копалень покриває лише 70 прц. місцевого запотребування, не 90 прц. з як колись.

Чеська національно-соціялістична партія заборонила своїм членам належати до товариства прихильників СССР.

У **Франції** покінчився страйк моряків; власники кораблів виповнили більшість їхніх домагань.

В **Італії** піднесено платні журналістів на 6—10 прц.

Німецький шарже д' афер ген. Фавтель прилетів до Саляманки з аташе посольства Штілем.

Румунський міністр закордонних справ Антонеску зложив королеві звіт про розмови з мін. Беком.

В **Англії** покінчився страйк персоналу лондонських автобусів, що почався в суботу рано.

ВОВНИ ВОЛІЧКИ
ОСТАННІ НОВИНИ.
ARCO
пл. Галицька 3.
ПАНЧОХИ ТРИКОТАЖІ
Ціни низькі. Найліпші гатунки.

Протиурядова змова в Каталюнії.

СЕРБЕРЕ, 1. 12. ПАТ. У барсельонській пресі появилися вістки, що в Каталюнії викрито протидержавну змову і арештовано кілька визначних осіб, м. ін. предсідника каталюнського парляменту Казановаса. Барсельонські урядові кола намагаються представити те все як інцідент без більшого значіння. Він — мовляв — звязаний до того, що секретаря каталюнських сепаратистів Торреса Піккарта арештовано за інтриги проти іберійської анархістичної федерації. В ту справу був замішаний також шеф поліції Реберіес, тому його звільнили зі служби. Казановаса не арештовано — вчора він переїздив через Сербере до Франції.

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Повінь законів і наша дійсність.

Безнастанне видавання законів у формі декретів президента, не згадуючи вже безлічі виконних розпорядків міністрів до цих законів, доводить просто до розпуки правників, які не в силі опанувати цієї великанської кількости правних норм, що все більше і більше спутують наше життя, свободу рухів і т. д. Ясно теж що в хаосі і повені цих законів та розпорядків не орієнтується зовсім громадянин, якого ціле життя та ініціятиву нормують саме нові закони. До того незнанням постанов цих законів, які заторкують саме життєві справи або накладають нові тягарі, не може ніхто боронитися. Навпаки. Законодавець тримається засади, що з хвилиною оголошення закону кожний громадянин обовязаний знати його постанови.

Тому Редакція, користаючи з побільшення обему „Діла", призначуватиме що тижня одну сторінку виключно на обговорення правничих норм законів та розпорядків, у першу чергу податкових та адміністраційних, щоб наші читачі не блукали навмання у лябіринті їх постанов. Крім того радо будемо містити рішення Найвищого Адміністраційного Трибуналу чи присуди Найвищого Суду у справах, які мають засадниче значіння для організоавного життя нашої нації (напр. у справі прав української мови, свободи діяльности наших товариств та організацій і т. д.). Тому сподіємося, що такі рішення у засадничих справах надсилатимуть нам у першу чергу наші юристи-адвокати та безпосередньо зацікавлені товариства чи приватні особи, які виграли відклики у Варшаві. Радо будемо містити також цінні думки з досвіду тих правників, громадянських діячів, який вони набули на основі своєї довголітньої практики, стрічаючись з прикладанням до нашого життя правних норм головно адміністраційною владою. Йде нам про те, щоб не наражували нас на зайві кошти часто густо такі перешкоди, які легко вдалосяб оминути, якби ми добре знали правдиву інтерпретацію постанов багатьох законів. Тоді теж прийдеться лекше боротися нам за наші слушні права в усіх ділянках життя. Будемо вдячні усім за надіслані нам практичні поради і вказівки з ділянки правного життя, які озброять нас до боротьби за слушні права українського народу.

Одночасно будемо подавати короткі рецензії про всі надіслані нам нові книжки, брошури і журнали з широкої ділянки публичного і приватного права.

мґр м. х.

ЖУРНАЛИ і ЧАСОПИСИ цілого світу перечитаєш за 15 сотиків у „Вшехпрас" Синстуська 19 (мезонін).
Місячний абонамент 3 зол.
2—25 3166

Як виглядатиме змінений ґрунтовий податок?

Нашим читачам уже відомо, що декрет президента з 4. листопада ц. р. (оголошений у „Деннику Законів" з 7. листопада п. р. ч. 85 поз. 593) змінив дещо дотеперішні постанови про державний ґрунтовий податок. Тому, що цей декрет уніфікує постанови про державний податок у цілій державі та вводить велику підвишку податку вже для середніх господарств, від яких платять селяни понад 110 зол. податку річно, слід обговорити основно ці нові постанови. Нема двох думок, що ґрунтовий податок буде знову змінений в найближчих роках після закінчення переоцінки ґрунтів, яку переводять тепер клясифікаційні комісії. Тому обовязком наших селян припильнувати праці цих клясифікаційних комісій в себе на місцях, бо якщо ці комісії зачислять поле до вищої кляси, тоді селяни мусять платити вищий податок.

Засадничо ґрунтовому податкові підлягають усі ґрунти.

Які ґрунти є вільні від ґрунтового податку?

Стаття 2. вичисляє 12 випадків, в яких закон звільняє ґрунти від цього податку. І так є вільні 1) ґрунти, які підлягають податкові від нерухомостей (головно по містах і деякі по селах); 2) ґрунти, які належать до признаних державою віроісповідань, з яких доходи призначені постійно і виключно на цілі релігійного культу і не причиняються до особистих доходів духовенства або інших осіб; 3) **ґрунти під цвинтарями; 4) ґрунти під залізничими шляхами** і публич. **дорогами**, площами і парками; 5) ґрунти, якими користуються публичні народні школи або хліборобські школи та наукові установи в наукових або просвітних цілях; 6) **неужитки,** до яких закон зачисляє: піски, багна, мокляки, узбічча, які не надаються на орні або лісні ґрунти, сіножати або пасовиська, скали, окопи, долини по торфі, глині і піску та ґрунти під отвертими водами; 8) ґрунти **комасованих** або **скомасованих господарств на три роки;** зате від цих ґрунтів платять посідачі додатки до ґрунтового податку для самоуправи; зі звільнення не користають ґрунти, де комасацію припинено; 9) **неужитки під штучними рибними господарствами** або з іншими інвестиціями, які уможливлюють їх експльоатацію — **на 5 років** від переведення інвестицій; 10) **ґрунти під охоронними лісами;** 11) штучно заліснені ґрунти за дозволом влади на 30 років від заліснення і 12) заліснені неужитки на 50 років.

Як обчисляють податок?

Основою виміру ґрунтового податку є гектар. Від ґрунтів, яких поверхня не перевищає 1 гектара, податок обчисляють від кількости арів.

На простові воєвідств: краківського, львівського, станиславівського і тернопільського посідачі ґрунтів у ґрунтовий податок платять **висоті 40% чистого катастрального доходу,** себто 40 сот. від кожного золотого чистого катастрального доходу. Нпр. у катастрі означено, що селянин має 100 зол. чистого катастрального доходу зі свого господарства —тоді ґрунтовий податок буде сягати 40 зол. (100 × 0.40 = 40 зол.).

На просторі воєвідств: волинського і поліського скарбова влада обчислює загальну суму ґрунтового податку для кожного повіту зокрема таким чином, що множить кількість ґрунтів відповідної категорії числом, яке означає пересічну ставку з 1 гектара в золотих. Опісля загальну суму податку розділюють між поодинокі збірні громади, а там на селян платників. З тією метою долучено до закону тарифу з пересічним чистим доходом (ставкою) для кожного повіту зокрема поліського і волинського воєвідства, яку теж подаємо:

Поліське воєвідство.

Пересічні ставки з 1 га в золотих:

Повіти	з 1 га управних ґрунтів, сіножатей, городів і садів	з 1 га заліснених ґрунтів болот, пасовиськ і ґрунтів під водами
Берестейський	1,10	0,22
Дорогичинський	1,10	0,22
Кобринський	1,10	0,22
Косівський	1,10	0,22
Коширський	0,95	0,19
Лунинецький	1,10	0,22
Пінський	0,95	0,19
Пружанський	1,10	0,22
Столинський	1,10	0,22

Волинське воєвідство.

Дубенський	2,75	0,75
Горохівський	1,50	0,30
Костопільський	1,10	0,22
Ковельський	1,10	0,22
Кремянецький	2,75	0,55
Любомельський	1,10	0,22
Луцький	1,65	0,33
Рівенський	2,20	0,40
Сарненський	1,10	0,22
Володимирський	1,50	0,30
Здолбунівський	2,75	0,55

На Холмщині, яка належить до люблинського воєвідства, є окрема тарифа (ставки) для помищицьких і селянських ґрунтів.

Звишка (прогресія) податку.

Новий закон накладає крім того ще окремий додаток на тих платників, які платять річно більше ніж 110 зол. податку від ґрунтів в одному повіті. Ця підвишка (чегресія) податку по думці ст. 7-ої виглядає так:

Від 110— 200 зол. — 10% цього податку
Від 200— 550 зол. — 20% „
Від 550—1.050 зол. — 30% „
Від 1.050—2.650 зол. — 40% „
Від 2.650—4.400 зол. — 50% „
Від 4.400—6.150 зол. — 60% „
Від 6.150—8.800 зол. — 80% „
Понад 8.800 зол. 100% „

Якщо є кількох співвласників і кожний з них уживає свою виділену частину ґрунту та сам господарує, тоді підвишку розкладають окремо на кожного співвласника.

Знишка (дегресія) податку.

Від платників, які від своїх ґрунтів, положених в одній збірній громаді, платять не більше ніж 10 зол. ґрунтового податку, братимуть скарбові уряди лише 50% цього податку. Ця обнижка податку на половину не торкається тих платників, яких ґрунти лежать у промірі 10 км. від міст з числом населення понад 100.000 мешканців. Від **платників, які платять від 10 зол. до 35 зол., братимуть лише 80% цього податку. Державний ґрунтовий податок платники будуть платити у двох сплатах: до дня 30. квітня і до дня 15. листопада.**

Платникам, яким обнижує закон ґрунтовий податок на 50% і 20%, обтягнуть цю обнижку вже при першій сплаті, себто до 30. квітня.

Додатки до ґрунтового податку.

Крім того для самоуправних союзів будуть стягати від платників ще окремі додатки, які не можуть перевищити 50% загальної суми ґрунтового податку вже враз зі згаданою підвишкою від 110 зол. вгору. В деяких випадках міністр внутрішніх справ у порозумінні з міністром скарбу може підвищити додатки для самоуправних союзів до 75%. Зі самоуправних додатків дістають хліборобські палати 3% з податку враз з окремим додатком по думці ст. 7. На українських північно-західніх землях істнує ще вирівнальний податок, який розкладають між поодиноких платників розмірно до їх податків.

Постанови виконного розпорядку до цього закону подамо окремо негайно по їх оголошенні.

Важливі законопроєкти.

Рада міністрів приняла 23. ц. м. кілька законопроєктів, над якими радитиме сойм і сенат. Між ними є законопроєкт про будову і вдержання публичних доріг, законопроєкт про аптикарів і законопроєкт про вищі приватні школи.

БУДОВА і ВДЕРЖАННЯ ПУБЛИЧНИХ ДОРІГ.

Цей законопроєкт має на меті управильнити: 1) організацію дорогової адміністрації; 2) справу зачислювання доріг до категорії: воєвідських, повітових і збірних громад; 3) будову і вдержання частини державних, воєвідських і повітових доріг на терені міст; 4) признає містам, виділеним з повітових самоуправних союзів, право стягати спеціяльний дороговий податок; 5) справу доплат на покриття частини коштів будови і вдержання доріг державних, воєвідських, повітових і збірних громад від власників нерухомостей та промислових і торговельних підприємств, яким дороги приносять спеціяльні користи або вигоди; 6) справу скасування дорогового позичкового фонду; 7) справу доїздів до залізничих станцій і пристаней; 8) справу направи доріг; 9) зміну сіти державних доріг. — Законопроєкт стоїть на становищі, що державні дороги будує і вдержує держава, воєвідські дороги — воєвідський самоуправний союз, повітові дороги — повітовий самоуправний союз, дороги збірної громади — збірна громада. Рада збірної громади може своїм рішенням, затвердженим надзірною владою, зобовязати громаду до будови і вдержання дороги збірної громади, яка має виключно місцеве значіння. Законопроєкт накладає на міста, виділені зі самоуправних союзів, обовязок удержувати частини державних, воєвідських і повітових доріг у межах міста з огляду на те, що дороги в містах мусять мати відповідну поверхню і з огляду на користи, які мають міста з цих доріг. Міста, виділені з повітових самоуправних союзів, зможуть накладати спеціяльні оплати на вдержання доріг.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

„Лечу зі своїм чоловіком!“

Дружина славного летуна, американського національного героя полк. Ліндберга, пані Анна Морров Ліндберг (донька б. амбасадора Злуч. Держав у Мексику), є також великою зае личницею летунства та дає першенство аеропланові перед усіми іншими засобами комунікації. Як відомо, п-ні Ліндберг пошлюбну подорож відбула аеропланом і товаришить своєму чоловікові в усіх його небезпечних повітряних ескападах. Трагедія, яку пережила та жінка (втрата малого синка, що його схопили та вбили гангстери) — відчужила Анну Ліндберг від людей, однак не ослабила замилуваная до подорожі літаком. Тепер видала вона надзвичайно цікаву книжку п. н. „Лечу зі своїм чоловіком“ (книжка вийшла і в німецькій мові, у В-ві Е. П. Таль, Ляйпціг—Відень), — де оповідає дуже барвисто про славну свого часу подорож літаком по Далекому Сході. Спомини п-ні Ліндберг тим цікавіші, що вона вибирається знову тепер зі своїм чоловіком на нову подорож довкола світа, мабуть знову зі своїм (другим) сином. Для всіх ліків цікавий сам опис приготувань до такої подорожі. „Наш літак (пише Анна Ліндберг), яким ми облетіли Далекий Схід, звався „Сиріюс“: він мав велитенський мотор силою 600 парових коней, збірник бензини, що висталаб на 3.000 км., і під літаком плавці (пливаки), які уможливилиб нам осісти на заливі Гудсона та плисти здовж берегів Аляски і Сибіру, поміж численними японськими острівцями. Крім того ми мусіли забрати з собою безліч найріжнородніших речей і приладів на всякий випадок. Ми мусіли брати під увагу, що треба буде користати з легкопалу, мусіли рахуватися з конечністю перебувати довший час на суші на далекій півночі, де потрібне тепле шатро й одіння, — як також на півдні, де шатро має охоронити від мільонів комах, — або, що треба буде осісти на отвертому морі, де потрібні не тільки харчі, але й солодка вода. При цьому берегтися, щоби не переступити низької границі передбаченого тягару. Кожний предмет треба було не тільки обмірковувати, але й кількакратно важити. Вже за тижні перед відлетом кімнати нашого помешкання були завалені ріжними предметами вирядy. В день, коли мій чоловік був занятий при літаку, на кожному предметі видніла карточка: „не рухати“. Що вечора ми переводили сегрегацію накопичених предметів, відкладаючи предмети, щодо яких рішилися взяти їх: гумовий човен, летунські одяги, рукавиці, летунські шоломи і панчохи, — посередині мала біла дитяча вага нашого малого хлопчика...“ Який важкий був вибір — на доказ цього п-ні Ліндберг наводить спір, чи брати рушницю: рушниця могла охоронити подорожних від голодової смерти, зновуж шріт і кулі це найбільше обтяження літака. Найцікавіші уступи споминів п-ні Ліндберг торкаються зустрічей з похмурими самотниками на Далекій Півночі та з агресивним виголодніліим китайським населенням над рікою Янг-Тсе. Читач разом з авторкою переживає теж глибоку емоцію — розмови на коротких хвилях радіо-апарату з незнайомими одиницями на безлюдних безкрайних просторах Сибіру.

Карієра Загарова.

„Найбільше таємнича людина світу“ — так називали Василя Загарова, який помер перед кількома днями в Монте Карльо.

Загаров створив довкола себе правдиву легенду. Уродився він 16. жовтня 1849 у Мутлі, маленькім містечку західної Анатолії в Малій

ПРАВДИВА ПРИЄМНІСТЬ
не закуп всілякого білля: **мужеського жіночого, дитячого і постелевого** у фабриці
„ПАВ“ Львів, Сикстуська 1
го не який вибір — в'чанна обсуга, тверді ціни..

Азії. Його батьки були бідні. Батько мабуть москаль, мати гречанка. Ближчих і докладніших вісток про походження Загарова нема. Коли Загаров став багатою людиною, змінив всі документи про своє походження. Його рідня втікла з Анатолії перед турецькими переслідуваннями до Росії. Опісля перенеслась до Царгороду і там молодий Загаров почав свою авантурничу карієру. Спершу Загаров був комісіонером, відтак готелевим післанцем і перекладачем. З його заробітків жила ціла сімя. Щастя усміхнулось до Загарова і він стрінувся з грецьким політичним діячем Скулюдісом, який став його опікуном. Майбутній король гармат виїхав до Атен і за посередництвом Скулюдіса дістав представництво англійської фабрики зброї Норденфельд на цілий балканський півострів. Було це в 1877 р. Від цієї пори карієра малого авантуриста не кінчилась. Перед Загаровим відкрився світ і надії на великі авантури, надії великих грошевих і політичних справ.

Як на замовлення почались балканські війни і Загаров відразу дістав величезний ринок збуту. Він почав доставляти зброю Греції. Його хитрість і вроджений хист до комбінацій і інтриг придбали йому славу небезпечної людини. Після перших успіхів Загаров заложив у Льондоні власну фірму і приступив до спілки з Вікерсом та з іншими багатими фабрикантами зброї. Якби на замовлення вибухла російсько-японська війна і майно Загарова збільшилось удесятеро. Політичне значіння Загарова зростало як на дріжджах. Англійський уряд надав Загарову великий хрест ордену Бани і почесть сера. Французький уряд надав йому спершу старшинський хрест, а відтак хрест почесної легії. Загаров почав роздавати гроші на ріжні добродійні й наукові цілі у Франції, Англії та Балканах, щоб здобути собі ще більшу популярність.

Василь Загаров був жонатий із княжною бурбонською, вдовою по герцогові Віллі Франкові. Мешкав він дуже часто в Монте Карльо і у своєму замку в Баленкурі. Був теж довгий час власником касина гри. Загаров відкрив також Венізельоса і підніс його на вершини політичної карієри.

В останніх часах Загаров жив зовсім самітно, нічим не цікавився і не мішався зовсім до політики

Таємнича оселя в джунглях.

Джагоре — одна із тих індійських держав, що тільки номінально зберегли ще свою незалежність, бо в дійсности вона давно вже стала англійською кольонією, що нею кермують англійські урядовці.

Велика частина Джагоре — це непролазні джунглі. Залізних шляхів і доріг зовсім нема. Комунікація між більшими осередками відбувається при помочі літаків. При нагоді урядових летів відкрив один літак серед глибокої джунглі якусь невідому оселю, якої не могли найти на ніякій карті. Про істнування цієї таємничої оселі давно вже ходили чутки, але ніхто не міг нічого певного сказати. До джунглі післали експедицію, яка по важких трудах добилась до таємничої оселі. І там щойно розв'язалась загадка.

Оселя в джунглі не було містечко, що мало 6.000 мешканців — людей, що втікли з інших міст і осель Джагоре. Вигнали їх у безлюддя високі податки, що їх англійська влада на них накладала. Мешканці заявили урядовій комісії, що вони втечуть ще глибше в джунглю, якщо податки не будуть зменшені. Кольоніяльний уряд вислухав справедливих домагань поселенців і заявив, що в новій оселі братимуть тільки мінімальні оплати. Це рішення мало такий наслідок, що до оселі в джунглі почали напливати мешканці з усіх усюдів. По кількох місяцях нове містечко мало вже 12.000 мешканців і наплив нових поселенців зовсім не зменшився.

Щасливі мешканці Джагори, що могли втікти перед податками в джунглі. Кудиж маліб наші платники втікати, коли у нас нема джунглів?

ВІДКРИТТЯ МОСТУ НАД ЗАЛИВОМ САН ФРАНЦІСКО.

У четвер 12. листопада відкрили найбільший у світі міст, збудований над заливом Сан Франціско. Він лучить місто Сан Франціско із передмістям Овкленд. Міст збудований коштом 77 міл. дол. Він довгий на 8 і чверть американської милі. Його відкрив президент Рузвельт, натиснений ним електричного гудзика у Вашингтоні. При візді на міст зажсніли дві електричні зелені лямпи на знак, що президент відкрив міст.

Міст почали будувати при допомозі федеральних фондів 19. липня 1933 р. ще за президента Герберта Гувера. Він складається із двох частин. По середині переходить у тунель на острів Ерба Буена, інші частини ведуть понад морський залив. Переїзд автом буде коштувати 65 центів в одну сторону.

АМЕРИКАНСЬКІ ПРИГОТУВАННЯ ДО КОРОНАЦІЇ КОРОЛЯ ЕДВАРДА.

Який тісний звязок істнує між Америкою і Англією пізнати з того, що корабельні лінії вже тепер містять великі оголошення в нюйорських щоденниках, щоб заздалегідь зарезервувати собі місця на кораблях. В оголошеннях є пригадка, що коронація відбудеться 12. травня 1937 р. Найдивніше, що німецькі корабельні лінії Гамбург-Америка Лінія і Німецький Льойд ведуть перед у цих оголошеннях. Вони вже тепер пригадують, що їх кораблі відпливають у днях від 18. квітня до 5. травня 1937 р., отже містять пригадку три четвертини року наперед.

—o—

Чи ви знаєте, що...

Біблія досі перекладена на 630 мов і розійшлась у 500 міл. примірниках. Це найбільше поширена книжка у світі.

Цитрина не є зовсім квасна; вона має в собі приблизно 10 проц. цукру.

Китайці витають один одного питанням: „Чи ви вже їли ризк?“ Коли китаець каже „так“, то значить, що має добрий апетит, отже є здоровий, а ще значить, що йому ведеться добре.

Наполеон коронувався скиптром Карла Великого? Так, це ви знаєте. Але не знаєте, що цей історичний предмет не був ані скиптром ані власністю Карла Великого. Це була диригентська палочка одного капельмайстра з XVII віку. Вона лежить тепер у музеї в Люврі з надписом „Санктус Каролюс Магнус“, але це звичайний фальсифікат.

Найбільша людська статуя у світі — велитенська статуя Будди в Бірмі. Вона пропала була раз і сто літ не могли її найти. Щойно при будові залізниці відкрили її. Ніхто її не викрав ані не сховав. Вона заросла буйною рістнею так, що опинилась під землею.

У міській бібліотеці в Цітав є оригінальна палітурка книжки. Це шкіра з чоловіка, одного розбійника.

У XVIII в. жив лікар Каспар Барляй, який збожеволів. Він уявляв собі, що його тіло зроблене з масла і оминав сонця та печей, щоб не розтанути. Одного разу хотів прохолодитись і скочив до ріки, де втопився.

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

НАЙМОЛОДШИЙ ЖЕНИХ НАЙМОЛОДШОЇ СУДЖЕНОЇ.

Одна із відомих пятачків-близнят у Діон (Канада) маленька Іванна, що саме тепер має ажк. 2 і пів рочку дістала першу у своїм житті любовну оферту. Її суджений чи пак залюблений має 8 літ і є сином одного купця у Вашингтоні. Іванну побачив він на екрані та на знимці і... замісця закохався. До малої Іванни написав він такого листа:

„Я перший мужчина, який хоче женитись із тобою і ніхто на світі не любить тебе так, як я. Після Рузвельта я буду президентом Злучених Держав. Запевняю тебе, що коли мусітиму поїхати на війну, ти кермуватимеш цілою державою замісць мене. Твій перший муж Бобі“,

ПОЇЗД СЛОНІВ.

До Риму приїхав цими днями окремий поїзд з оригінальним вантажем... самими слонами. Слони потрібні до історичної фільми „Сципіон“. Сцена фільми малює найдокладніше всі пунійські війни. Щоб осягнути найкращий воєнний ефект спровадили транспорт освоєних слонів. Кошти транспорту є 50.000 лірів.

Ширіть наш часопис!

Справа української мови в дільницевих урядах у Львові.

Народня Організація Українців м. Львова порушувала кількакратно на сторінках української преси справу мельдункових карток, виповнюваних в українській мові. Президент міста д-р Островський поставився до виповнювання карток українською мовою обєктивно і признав слушність нашим домаганням.

Ми ставили вимогу офіціяльного обіжника до комунальних урядів у Львові в справі української мови. Цього нам не зробили і наслідком того, що такого обіжника не видано, мав місце в 6-ому дільницевому уряді у Львові дикий вияв ненависти до українства й української мови. А саме п. Іван Міцко, урядовець 6-ої дільниці, подер мельдункові картки, виповнені і принесені п. Іриною Зацерковною (Львів, вул. Потоцького ч. 14.), тільки тому, що вони були в українській мові.

Запитуємо п. президента, що він зробить з таким урядовцем, який викликує своєю невідповідною поведінкою розярення та розбуджує національні пристрасти. Додаємо, що зголошень у справі непринимання мельдункових карток в українській мові є чимраз більше.

Коли справа законних вимог не буде налагнана на львівському терені, постараємось про внесення інтерпеляції в соймі та про інтервенцію в Міністерстві Внутрішніх Справ.

Секретаріят Н. О.

Відкриття буджетової сесії сойму.

ПРОМОВИ ПРЕМІЄРА СКЛАДКОВСЬКОГО Й ВІЦЕПРЕМІЄРА КВЯТКОВСЬКОГО.

У вівторок 1-го ц. м. в год. 4 попол. відбулося відкриття цьогорічної звичайної буджетової сесії сойму. На початку марш. Цар відчитав декрет президента про відкриття сесії, після чого переведено уконституування 12-ти комісій. Відбулось воно в такий „упрощений" спосіб (на підставі нового соймового регуляміну), що марш. Цар відчитав список усіх членів усіх 12-ти комісій; не було ніякого спротиву і тому автоматично склад комісій ухвалено.

Після того **премієр ген. Складковський** виголосив 20-ти хвилинну промову. Премієр заявив свою радість з приводу того, що зібрався сойм. Уряд не був захланний на законодатні компетенції. У 1932. р. появилось 91 декретів, у 1933 — 78, у 1934 — 55, у 1935 — 44, а минулому році лише 29. Після того премієр казав про деякі напрямні політки уряду (як „суспільна справедливість") та умовини праці. Вказав, що 1000 селянських дітей-стипендіятів увійшло до нижчих гімназ. кляс; уряд реалізував засаду про рівні права й обовязки у плаченні податків, що не приходило легко, але всеж удалося так, що гроші пливуть з замкнених досі джерел (натяк на діди чів — прем. Ред.). Уряд виступав теж проти антисемітських ексцесів, але радіє, коли селянська молодь пливе до міста, до ремесла, промислу та купецтва.

Премієр заявив, що головна атмосфера, в якій працював уряд, це свідомість, що йде повільна, але постійна **господарська поправа.** Джерелом сили і тривкости є співпраця президента республики з марш. Сьмігліим.

Премієр виступив проти атмосефри „політиків і доктринерів", які в усьому бачать лише

При КАШЛЮ і КАТАРІ
полекшу приносять
оригінадьні
PASTILLES
VALDA

лихі сторінки. Премієр чекає від сойму здорової критики.

Після того довгу промову виголосив **віцепремієр і міністр фінансів** інж. **Квятковський.** Вся його промова була втримана у **високо-оптимістичному тоні.** Він доказував увесь час тезу, що **Польща перейшла з періоду господарської дефензиви до офензиви,** відчитуючи на доказ м. ін. довгий реєстр порівнюючих цифер.

Сойм матиме тепер імовірно ще тільки одно засідання у вівторок для переведення короткої генеральної дебати.

Земельна реформа ослабила оборонну силу Польщі.

ЗЕМЛЕВЛАСНИКИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО ВОЄВІДСТВА ПРОТИ ПРОДАЖІ ЗЕМЛІ УКРАЇНЦЯМ.

У четвер 26. м. м. відбувся у Тернополі зїзд землевласників під проводом гр. С. Баденя. Про хід нарад і рішення землевласників довідуємося з кореспонденції, поміщеної у варшавському консервативному „Часі" (ч. 33. з 1. ц. м.), з якої подаємо деякі уступи в перекладі. На нараді виступив з промовою пос. К. Кшечунович і пос. Ст. Трачевський. Перший говорив про справу віддовження задовжених великих господарств і про податкові болячки. Другий торкнувся справи будови цукроварні „Подоле" в Березовиці під Тернополем та довше спинився над „справою оборони польського стану посідання".

„Проблема парцеляції — говорив пос. Ст. Трачевський — у Сх. Галичині (в оригіналі: в „Малопольсце Всходней") є національною справою. Від 1919. р. до 1934. р. розпарцельовано у трьох воєвідствах, себто у станиславівському, львівському і тернопільському коло 300.000 га землі, з чого коло 220.000 пішло на доповнення господарств і комасацію. З цієї кількости лише 10 прц. землі дісталося у польські руки, решта в українські. На осади пішло 80.000 га, з чого 20.000 в руки українців. Справа парцеляції є без сумніву національною справою і тому вимагає спеціяльного уважливого підходу. Повне нехтування українців при розділі землі мусить викликати невдоволення. Вже тепер чути голоси в цій справі".

Тут промовець пригадав з реферату сен. Ю. Павликовського на вічу в земельній справі його слова, що „парцеляція для поляків є лише експериментом — для українців означає життя або смерть".

Промовець домагався переведення парцеляції під контролею суспільности. Слід парцелювати передовсім знищені варстати і щойно по їх парцеляції можна приступати до частинної парцеляції інших маєтків.

В дискусії промовляв між іншими воєвода д-р Білик підкреслюючи, що землевласники висувають на перше місце добро держави, а не егоїстичні цілі. Обговорюючи податкові болячки згадав, що цих справ не можна негайно розвязати, але до їх усунення змагають послідовно. Опісля воєвода обговорив можливости зросту продукції на терені тернопільського воєвідства та управу рослин, які краще оплачуються від збіжа.

Зїзд приняв низку резолюцій. В першій резолюції зїзд стверджує, що аграрна політика і виконання закону про земельну реформу з огляду на польську державну рацію принесли негативні наслідки, ослаблюючи польський національний стан посідання і внутрішну оборонну силу держави головно у воєвідствах з мішаним населенням. У другій резолюції землевласники домагаються безоглядної заборони продавати землю підчас парцеляції в чужі руки, щоб вдержати національний стан посідання.

З ОСТАННЬОЇ ХВИЛИНИ.

НІМЕЦЬКА АРМІЯ В ЕСПАНІЇ?

ПАРИЖ, 1. 12. Авас. **До еспанських пристаней, що підлягають урядові з Бургос, причалили частини німецької армії.**

ПІСЛЯ НЕВДАТНОГО ЗАМАХУ В ТОКІО.

ТОКІО, 1. 12. ПАТ. Змовники, арештовані під замітом замаху на прем. Гіроту, твердять, що вони не могли дістатися до міністра рільництва, щоб виступити проти хліборобів провінції Фукушіма, тому хотіли звернути на себе увагу, кидаючи бомби.

В обороні рідної землі.

ВІЧЕ В ЧЕСАНОВІ ЛЮБАЧІВСЬКОГО ПОВІТУ.

Дня 24. м. м. відбулося в Чесанові в салі Нар. Дому віче судової округи Чесанів під проводом дир. Григора Лебедовича; секретарював п. Теодор Обшанський з Мощинищі. Реферат про земельну справу виголосив пос. д-р Роман Перфецький. У дискусії забирали голос пп.: Гринь Стефанівський з Нового Села, Стефан Павлюк з Площанця, Микола Карвацький з Улазова, Стефан Прийма з Нового Села, Василь Пашко з Нового Села, Дмитро Амброз з Люблинця Старого і Данило Головатий з Нового Села. По дискусії ухвалено одноголосно відомі резолюції з протестом проти кольонізації української території кольоністами з корінної Польщі. Резолюції вислано до воєвідства і Президії Ради Міністрів.

ПРОТЕСТАЦІЙНА НАРАДА У ВІКНІ СКАЛАТСЬКОГО ПОВІТУ.

Дня 21. XI. відбулася у Вікні, пов. Скалат, нарада, яку отворив п. Йосиф Герман. Председником вибрано Степана Германа, який покликав на секретаря Максима Метельського. Реферат про земельну справу та її оборону виголосив голова ПНК п. Олександер Пісецький. По рефераті збори однодушно приняли відповідні резолюції, які вислано до воєвідства і Президії Ради Міністрів.

НАРАДА В КАМІНЦІ СТРУМИЛОВІЙ.

Дня 27. м. м. відбулася в Камінці Струмиловій у великій салі Нар. Дому заходами ПНК УНДО політична нарада, в якій взяла участь інтеліґенція і селяни з цілого судового повіту. При сутніх 284 осіб. Наради відкрив голова Повітового Комітету О. Мулькевич, до президії вибрано О. Задворняка, М. Литвина, П. Свінціцького, П. Глоговського, І. Дацишина, С. Рогоцького та Т. Зуба. Секретарював п. Іванців з Тадань. Реферат про потребу й засоби боротьби за землю виголосив посол тутешньої округи В. Кузьмович. Збори однодушно й без дискусії приняли відповідні резолюції, які вислано до воєвідства і до Президії Ради Міністрів.

Після того відбулася нарада господарсько-кооперативна. Відповідний реферат про господарсько-кооперативно-кредитові справи виголосив дир. Центробанку у Львові п. С. Кузик. По півторагодинніім рефераті, в котрім промовець порушив усі болячки нашого господарства „кооперації та кредитових установ, як теж справу дрібної ощадности по селах, відбулася дискусія, в якій забирали голос о. шамб. Цегельський, П. Глоговський, д-р Сайкевич та О. Задворняк. Збори похінчено відспіванням нац. гимну.

О. М.

Похорони бл. п. Ян. Кривіцького.

У вівторок 2. ц. м. відбулися з вірменської криптн у Львові похорони бл. п. Якова Кривіцького. Панахиду відправив о. кан. Кишакевич разом з о. Назарком ЧСВВ. По панахиді попрощав Покійника від українських акторів м. В. Блавацький. Підчас похоронів співав хор артистів театру ім. Тобілевича і „Загравн". В похороні взяли участь широкі кола львівського громадянства, українські актори та наддніпрянська еміґрація. На цвинтарі промовляв студент прав Ярослав Масляк, учень драматичної школи п. Кривіцької.

З відчитової салі.

БОЛГАРІЯ — КРАЇНА ВИНОГРАДУ, ВИНА, СПІРТУ ТА ШИРОКО ЗОРГАНІЗОВАНОГО ПРОТИАЛЬКОГОЛЬНОГО РУХУ.

В неділю 29. ц. м. виголосив лікар д-р М. Василів удруге відчит під поданим вгорі наголовком у Т-ві „Відродження". Прелегент обговорив ширше справу протиалькогольної боротьби в Болгарії, де працював як лікар 15 років і мав змогу приглянутись їй зблизька. Болгарська нація приступила до плянової боротьби з алькоголізмом тому, бо внаслідок великої консумції вина збільшилося там дуже число умово недужих та епілептиків. Тому боротьбу з алькоголізмом ведуть тепер у Болгарії зорганізовано і то на широку мірку, при чому в перших рядах є болгарські лікарі. Протиалькогольний рух піддержують теж такі політики, як Цанков та багато інших.

На рефераті була присутня головно молодь, яка виповнила вщерть приятну домівку Т-ва „Відродження" при вул. Чарнецького ч. 24.

НОВИНКИ.

— **До ВП. Передплатників Атласу України.** На листовні запити спрямовані до нашого В-ва у справі закінчення Атласу України повідомляємо, що незначно пересунено реченець закінчення твору з причини незалежних від нашого В-ва, а саме через кількамісячний страйк львівських літографів, та опісля через відомі події у Львові весною ц. р. До того бажання нашого В-ва видати твір якнайкраще, не жалію чи трудів і додаткових коштів, вимагало радше дещо спізнити речинець, як дотримати його коштом якости виконання твору. Третій випуск Атласу, як ми це недавно оповістили, друкується, а рівночасно ладиться до друку четвертий останній. **В-во Український Видавничий Інститут у Львові.** 3178

— **З цим числом „Діла"** висилаємо нашим передплатникам як безплатний додаток чергове (23.) число журналу „Назустріч" з 1. ц. м., що вийшло з таким змістом: Осип Боднарович: Історія Українського Війська. — Антін Нивинський: Історична повість поширюється. — Еміль Вергарн (1855—1916). — Поезії Еміля Вергарна у перекладі Святослава Гординського: Діяльог. — Радість. — В. Ласовський: Микола Бутович. — Андрій Ластовецький: Цьогорічні лавреати Нобеля в ділянці хемії і фізики. — Підслухана розмова. — З вечора танку та співу. — С. Яблонська: Юкіко. — З концертової салі: Вечір стрілецької пісні. — Галя Левицька. — М. Рудницький: Подорожі. — З поезій. — Мистецька хроніка. — Літературна хроніка. — В числі 20 ілюстрацій.

— **Нові музеї у Львові.** Як повідомляє польська преса, у Львові повстануть незадовго два нові музеї: етнографічний і музей праісторії „червінської землі". Обі будуть приміщені в палаті Бесядецьких при Галицькій площі. На етнографічний музей зложиться збірка Александра Прусевича, б. директора музеїв у Кам'янці Подільському і Луцьку, що містяться в домі при вул. Вірменській ч. 23. До тієї збірки прийдуть збірки з музею артистичного промислу і з національного музею ім. Яна III. Музей праісторії „червінської землі" (новий польський термін на східно-галицькі українські землі) обійме збірку зложену тепер у львівському університеті, та збірку музею ім. Дідушицьких. Організацією музеїв займеться дир. д-р Чолоньський при співпраці проф. д-ра Ад. Фішера, А. Прусевича і проф. д-ра Л. Козловського.

— **Загальні сходини членів Української Поради для вибору звання** при Гол. Управі „Рідної Школи" у Львові відбудуться в суботу 5. XII. ц. р. в год. 18. у домівці Гол. Управи „Р. Ш." у Львові, вул. Сикстуська 46.

— **Українка.** В листопадовому зшитку місячника „Slovansky Prehled" А. Фрінта в статті „Що було виконано з Коллярових вимог про літературну взаємність словян" придивляється й до українського дорібку на тлі словянської культурної співпраці. В огляді словянського життя зазначено ряд подій з економічного, політичного і громадського життя українців у СССР і Польщі, які за відповідною пресою подає В. Хварат. — „Le Monde Slave" приніс статтю-рецензію Рене Мартеля, в якій дуже прихильно реферує працю О. Мицюка „Нариси з соц.-господ. історії Угорської, нині Підкарпатської Руси". — „Promethee" (орган нац. думки народів Кавказу, України й Туркестану) в листопадовім числі містить статті: М. Данька „Сучасна боротьба України з Москвою" та Ц. Науменка „Совітська Україна".

— **Важне для промисловців.** Міська управа Львова пригадує, що згідно з 33. статтею промислового права — на кожному промисловому підприємстві має бути читкий напис, що подавав би повне ім'я та назвище власника та рід підприємства. Фірмам, що не пристосуються до того припису, грозять правні санкції.

— **Чи може лікар доносити про проступок пацієнта?** Міністерство справедливости звернулося до міністерства суспільної опіки з письмом, в якому висловило думку, що лікувальні заведення обовязані повідомляти суди про проступки, які виявляються у звязку з лікуванням хорих (тяжке ушкодження тіла, зігнання плоду і т. п.). Міністер справедливости зазначує, що цей обовязок не стоїть в ніякій суперечности з обовязком зберігання лікарської тайни, а її виявлення перестає бути безправним там, де в гру входить публичний інтерес. У звязку з тим міністер суспільної опіки звернувся до головної лікарської палати за опінією в цій справі. Головна лікарська палата рішила на останньому засіданні підкреслити у відповіді, що доноси про переступства не можуть належати до обовязку лікаря з огляду на конечність зберігати лікарську тайну і що це слід залишити його особистому рішенню.

— **Успіх 11-літнього українця.** До славного віденського хлопячого хору („Вінер Сенгерknабен") приняли 11-літнього сина о. Северина Сапруна з Дрогобича.

— **Університетські виклади** почалися знов у всіх львівських високих школах. Пятьох арештованих студентів випущено на волю, 13-ох передано до слідчого арешту. — Коли пічнуться виклади у варшавському та познанському університеті, вирішить на днях академічна влада.

— **Трагічний кінець дефравданта.** На залізничому шляху між Зимною Водою і Мшаною під Львовом кинувся під поспішний потяг 52-літній Ігнат Рап, заступник чеської фірми полотна Р. Шроль і згинув на місці. При ньому знайшли лист, в якому за причину самогубства подав страх перед відповідальністю з причини грошевих браків у львівському представництві цієї фірми (вул. Третього Мая 2). Сума спроневірених грошей доходить до кількадесять тисяч зол.

— **Афера „Чатів" перед судом.** Перед львівським судом почався сенсаційний процес проти 7-ох осіб, яким закидують ошуканство при збиранні анонсів до часопису кордонної сторожі „Чати". Вони заложили „адміністрацію" „Чат" і послуговуючися сфальшованими і поручаючими листами міністерства скарбу, збирали анонси і випрошували субвенції — буцімто для „Чатів". Коли одна сторона оголошень у „Чатах" коштувала 150 зол., згадані аквізитори брали від поодиноких фірм по 600 зол. крім провізій. — На лаві обвинуваченых засів емер. отаман В. Тергазов, ем. бунчужний П. Чеховський, В. Колінський, В. Лебушка, Кассаля, С. Латвіцький і Р. Ліндштайн.

— **Бандити перед судом.** Перед львівським судом присяжних відповідає Н. Мальський, І. Літвін, Д. Теленка, С. Ляпісоцький та Р. Хінка. Прокуратор закидує їм, що вони обрабували Настю Дмитришин з Пархача (Сокальщина). Крім того вони правдоподібно убили корчмаря Соболя та обрабували американку Красіцьку.

— **Львівська хроніка.** Підчас облави в пасажі Міколяша і в городі Костюшка арештовано кількадесять підозрілих типів. — Ратункове поготівля перевязало 30. ц. м. сім осіб, що наслідком ожеледи поломили собі в місті руки. — З овочарні при вул. Коперника ч. 28 два злодії вкрали в білий день 60 зол. і більшу скількість цукрів. — В готелі Кольонського при вул. Трибунальській скочила з другого поверху і вбилася на місці 19-літня Гелена Горенович з причини втрати посади. Передтим вона напилася сільного квасу. — V. поліц. комісаріят приловив ватагу зложену з 5 злодіїв у віці 15 і 16 літ. — Арештовано робітника Степана Баньчука, що краяв залізо. У бувмі дому при вул. Курковій 32 найшли підкинену 2-тижневу дитину.

— **Війт — дефравдант.** Перед рящівським судом стануди війт і секретар волости Турня, що спроневірили 650 золотих, безправно перетримали 550 зол. та переступили буджетовий прелімінар.

— **Кривавий грабіжницький напад.** До села Воютич самбірського повіту повернув після кільканацятьлітнього побуту за границею 55-літній Антін Малевичко, з фаху нафтовий вертач. Він перебував в Японії, Китаю і Манджурії, де із звичайного робітника став власником кількох копалень і доробився великого маєтку. Врешті затужив за рідним краєм і видержавиши свої копальні, вернувся до своєї Самбірщини. Зі собою привіз значну готівку та цінну біжутерію. У Воютичах замешкав у своєї сестри, вдови Юлії Кіркало. Кілька днів тому, коли сестра порядкувала коло снідання, а Малевичко лежав ще в ліжку, впав до хати молодий чоловік і дав пять револьверових стрілів. Дві кулі попали Кіркаловій в рот, ранячи її тяжко, а одна ранила Малевичка в шию, так що він до години помер. Думаючи, що обі жертви неживі, грабажник ухопив мошонку з 3 зол. та портфель, в якому находилося 100 долярів і втік. Повідомлена поліція прийшла на місце злочину і від тяжко раненої Кіркалової довідалася, що нападником є Михайло Бабяк, якого незабаром зловили. Перед арештуванням він пробував утопитися в ріці, але невдачно. Доходження викрило, що Бабяка намовив до вбивства 60-літній господар Андрій Зарицький. Ще в 1912 р. жінка Малевичка, виїздячи до свого чоловіка в Америці, передала Зарицькому своє газдівство з 3 моргами ґрунту в аренду. Коли по 24 роках вернувся Малевичко і зажадав звороту маєтку, Зарицький відмовився. Справа перейшла до суду, який вирішив справу в користь Малевичка. Щоб його позбутись, Зарицький намовив Бабяка, щоби спрятав Малевичка, а Бабяк вивязався зі свого завдання так, що й тяжко ранив Кіркайлову та вкрав, що попало йому під руки.

— **Краєва хроніка.** В Яворові пов. Косів арештовано гуцула Федора Рибенчука, що підозріваючи свою жінку за невірність, знущався над нею в нелюдський спосіб, а вкінці звязав її, вибив їй кілька зубів, остриг голову до самої шкіри і відтяв їй бритвою кусник носа. — В Павелчі пов. Станиславів знайшли в полі голе тіло якогось мужчини з розбитою головою та ранами на тілі. Арештовано кілька осіб. — Злодії вдерлися до бюр тернопільської Суспільної Обезпечальні, порозбивали бюрка та намагалися дістатися до огнетривалої каси. — На дім Івана Кулявця в Грущі к. Батятич (Каменеччина) напали замасковані бандити. Вони пострілили сина Кулявця, що кинувся на них, і втікли. — Самбірський суд присяжних засудив на чотири роки вязниці Ядвигу Мрочковську за вбивство 9-літньої Крисі Яремко. — В Корневі пов. Городенка втопився 13-літній Микола Пиріг, совгаючись на ставі на леду, який зломився. — Два замасковані бандити вломилися до дому Хаїма Драєра в Пілі і стероризувавши домівників, розбили куферок, з якого забрали 400 зол. готівкою. Крім того вкрали футро та іншу гардеробу. — В Добротворі пов. Камінка Стр. згоріла стодола ем. поліцая Яна Вількоша разом зі збіжем і пашею. У звязку з тим арештовано Анастазію Легеху під закидом підпалу. — 25-літня Рузя Кеніг з Дрогобича отруїлася сільним квасом. — Дрогобицька поліція арештувала Нестора Наньчукурського, що брав у склепах товари на рати, продавав їх за безцінь а гроші пропускав. — Поліція зловила двох бандитів, І. Іванчука і М. Лянґера, що 20. листопада ц. р. обрабували трафіку інваліда Івана Луцьовича в Урожі (Самбірщина). — Лікаря В. В. з Дорн засудили на 1 рік вязниці за недозволену операцію, що спричинила смерть пацієнтки. — У фабриці печей в Перемишлі вибух окупаційний страйк.

— **Адміністраційна кара.** Старостинський суд у Сяноці засудив о. Івана Гайдукевича, пароха в Добрій Шляхотській на гривну 300 зол. за те, що мовляв підчас богослуження в дні 11. листопада ц. р. заборонив шкільній молоді розмовляти по польськи та співати „Боже цось Польскен".

— **Звірська мати.** В кольонії Ліпник луцького повіту арештовано Гелену Ровінську, що одну свою неправисну дитину при породі вдусила, старшу дитину вкинула до ріки і втопила, а 6-літню донечку вбила сокирою і кинула до лисячої ями. Ровінська призналася до всіх злочинів.

— **Арештування судді в Н. Санчі.** З доручення прокуратора окружного суду в Н. Санчі арештовано д-ра Людвика Гарнера, б. начальника суду в Чорнім Дунайці і судді в Тарнові. Причина арештування стоїть у звязку з уряду-ванням Гарнера як судді.

— **Не прощайтесь за довго!** Жахлива подія склалася на залізничій стації у Гродзьцу бельського повіту. Перед відходом потягу прощався 21-літній Станислав Мацейчик зі своєю нареченою, що мала їхати до Бельська. Коли потяг був уже в руху, наречена отворила вікно і ще раз прощалася з Мацейчиком, що йшов побіч вагону. Нараз він посовгнувся і впав під колеса, які перетяли його на половину. Потяг задержали і добули змасакрованого трупа. Наречена дістала нервового атаку і зімліла, так що мусіли її відставити до шпиталю.

— **Лякають гострою зимою.** Заграничка преса подає виїмки з брошурки французького вченого на тему гострої зими 1936/37 р. На основі його прогнози цьогорічна зима буде найгострійша від 100 літ. Снігові опади мають бути великі. Морози розпічнуться щойно 30. грудня і потревають до 7. березня. Прогноза обчислена передовсім на Францію, що має морський клімат. У нас, що остаємо під впливом клімату континентального, готово бути ще гірше.

— **Знак часу.** 53-літній Густав Галец-Райнгольд, член варшавського союзу сценічних і фільмових артистів, помер з виснаження як останній нуждар.

— **Печерна людина у XX. столітті.** У лісах б. Мілоціна (Ряшівщина) найшли 25-літнього безробітного Івана Дрозда, який мешкав у ямі, яку сам собі випорпав у землі та почкрив галуззям.

— **Розсадили мармурову гору.** В Апуанських Альпах біля Карари висадили тому кілька днів міну під вершком гори Теккіоне, що містив у собі пів міліона кубічних метрів славного білого мармору рівачіоне. До вибуху вжили 30 тисяч кг. чорного пороху і 300 кг. динаміту. Операція вдалася знаменито. Вершок гори, відтятий від підстави і підмінований, після вибуху осунувся в долину на передбачене місце. Тут пічнуть незабаром величезні маси цінного мармору обробляти.

— **Музей Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові,** вул. Чарнецького 24, мав у місяці листопаді 152 каталогові числа приросту до ч. 26.900 включно. В поодиноких відділах прибуло: археольогія 130 і 6 збірок черепів, побутова старовина 3, історичні памятки 11, церковна старовина 1, етнографія 17, різьба 1, малюнки 1, графіка 2, дереворити 2, екслібріси 15, репродукції більші 106, видівки 2, фотографії 204, монети 27, банкноти 2, печатки 15, цинкові кліші 2. До найцінніших набутків належить терракотове погрудня Шевченка роботи Ол. Архипенка (дар американських українців) образ гуцульської старовини по учит. І. Дешку із Устерік (купно) та археольогічні збірки із Волині. Жертводавцями були пп.: Балук М., Воробчик Ф., Гриневич, Гринів У., Гела С., дир. Дорошенко В., Дідух В., дирекція „Дністра", др Крилишевич І., Коновалюк А., Козубський Б., др Левицький В., Мойсейович С., рев. Мельничук М., Межирівський В., Микитюк І., Мушак Ю., Олеськевич М., Островерха М., Паньків В., др Полянський Ю., дир. Прудивус А., о. Прийма Т., Петренко А., Пасічник М., інж. Савойка Л., Ситницька У., ред. Тарнович Ю., Українське Т-во Допомоги Емігрантам, Український Спорт. Союз, Файгель Л., Шляхтич С., Шобертова Ф. Управа Музею складає всім щиру подяку. — Дня 1. XI. відбулося у Музею НТШ відкриття постійного „Відділу історично-воєнних памяток", дня 8. XI. відкриття VIII. Виставки АНУМ.

Зі сцени й естради.

ВЕЧІР ГІНДУСЬКИХ ТАНКІВ.

Танковий сезон у Львові приніс нову атракцію. Гіндуська танечниця Ніота Ініока виступила вчора у Великім Театрі із своїм екзотичним репертуаром. Теми до своїх танків черпала вона із тексту святих книг та старогіндуських народніх легенд і вірувань.

У першій частині програми були переважно релігійні танки, які, як відомо, є висловом релігійного культу та формою утілеснення духового життя, що підсичене динамікою, музики і настроєм ритуалу впроваджують танцюристів у екстазу. Та цього саме глибокого удуховлення та містицизму у релігійних танках Н. Іноки не було; що більше, вони видались нам зовсім без змісту і виконані дуже шабльоново.

У другій частині вечору танечниця вже дещо ширше розвинула свою танкову й мімічну скалю та з подиву гідною технікою тіла, головно його горішньої партії, віддала „Космічний танок", „Нартакі" (королівська танечниця) і „Гопі" (при помочі невидного птаха).

Та найцікавішою точкою програми і західньому глядачеві може найближчою були „Старо єгипетські танки", відтворені докладно на осн. нагробних фресків і гієрогліфічних папірусів, зарисовані лише в одній площині, без трьохвимірового простору.

„Новочасний Єгипет" — це був гимн у честь любови, а в „бедуінці" мав він уже характер суто змисловий.

Ніота Ініока безперечно велика танечниця, та танки її для нас чужі, подекуди майже абстрактні і своїми чудово пружними рухами тіла вона радше нас сугерує, ніж поясиює зміст танку. А костюми? Вони просто фантастичні, своєю „танковістю", оригінальністю та блиском мимохіть зосереджували увагу глядача, але здебільша мали характер виключно сценічний, обчислений на зверхній ефект (за вийнятком єгипетських) і у символіці танків не грали майже ніякої ролі, хоча у релігійних і обрядових танках східних народів це річ першої ваги.

А на кінець, коли вже цей вечір у виконанні правдивої гіндуски мав нам справді показати танкове обличчя далекого Орієнту, хоч би це були навіть творчі реконструкції на підставі старих документів, то цікаві були б ми почути і його специфічний акомпаніямент, опертий на перкусійних інструментах, що звуком металю й дерева так знаменито надають силу та ритм таким танкам.

М. П.

ТЕАТР „КОЛІСЕЙ": „ПІВНІЧНА ХВИЛЯ".

Редакція „Хвилі" влаштувала на добродійну ціль — зимову допомогу для бідних власну ревію. Програма складалась із 15 пунктів, здебільша веселих, попереджуваних дотепною конферансієркою двох членів редакції, з яких один Е. Ігель — має добрий, приємний голос і повну свободу рухів, як вроджений актор. Дуже веселі були сатиричні скетчі: як виглядає редакційна праця, як родиться денникарська качка, який настрій панує на 5 хвилин перед „замкненням числа". Вистава була оригінальна тим, що члени редакції „Хвилі" виступали на сцені у своїх звичайних ролях і не щадили один одному злобних завваг. Окрасою вечора були танці Сем Гіора, професійного танцюриста, який відтворюючи Будду проявив подиву гідну гнучкість і виразовість рук, а також ансамбль Белі Кацової, що відтанцював повні темпераменту хасидські танці. Сильні оплески зібрав З. Шор своїми анекдотами. Дотепною і приємною для глядачів вигадкою був конкурс краваток, — оригінальний був фотомонтаж ред. С. Шпунда, як виглядатиме Львів у 2100 р. Уся ревія стояла на дуже високому рівні і виповнила салю по береги. **м. р.**

З кіна.

Кіно „Аполльо": „Аллотрія".

Весела комедія німецького виробництва. Режисер Віллі Форст. Комедія як десятки інших дарма що має першорядних артистів Адольфа Вольбріка, Гейнца Рімана, Ренату Міллєр та Єні Юго. Увесь сюжет пустий: молода, свіжо заміжня жінка хоче зробити собі жарт і представляється як панна, а її приятелька у критичних моментах мусить грати її ролю. Маємо тут позамінювані двері від сусідніх спалень і льокаї-філософа, який любить надаремне давати ради своєму панові — все досить пересічне. Зате величезною прикметою фільми є знаменитий діяльог, дотепний і дуже виразний, так, що можна чути кожне слово. Є теж і деякі технічні новинки; знаменито фотографовані сцени.

Кіно „Паляс": „Жайворонок".

Віденська комедія. Історія про доньку збанкротованого барона, яка хоче рятувати батька своєю працею. Вона відкриває ресторан при широкому шляху, бо має у своєму маєтку вино, вірну службу і... гарний голос. Першим її випадковим гостем буде панич-нероба, гарний юнак, який теж починає працювати тому, що не може користати з капіталу своєї багатої тітки. Тітка обдурила його кажучи, що втратила ввесь маєток. Знайомість багатого молодця з баронівною починається на лоні природи; він переконаний, що має перед собою сільську дівчину. Подвійна гра баронівної дає привід до веселих епізодів. Як це все виглядає в оперетці Легара, можемо собі уявити: краєвиди, циганська музика, сентиментальні і комічні сцени — приємні, зручно зроблені. Із деяких добрих віденських дотепів публіка щиро сміється. Марта Еґерт дає добрий, природний тип, гарно і часто співає. Її партнери — всі добрі артисти, деякі першорядні коміки.

Дописи.

ЛЬВІВ-ЗАМАРСТИНІВ.

Свято в Замарстинові. Замарстинів — це одно з тих розлогих передмість Львова, що не має ще своєї церкви, а не має її не тому, щоб не хотіло, щоб не робило заходів чи може не мало доброї волі. Що вперед вібчи громадяни Замарстинова роблять заходи, щоб діставти від магістрату площу під церкву, та заходи ті починаються нічим. У великій мірі, як кажуть, причинилися до цього замарстинівські комбатанти, що то зібрали підписи місцевих польських товариств та внесли протест проти призначення українцям Замарстинова площі під церкву. Брак церкви і постійного священика впливає дуже відомо на вірних, тож і не дивно, що починають зкрадатися там різного роду секти. Всяк таки є ще дуже багато вірних, що вірно держаться свого обряду і вони гуртуються при місцевій каплиці-молитовні, що міститься у читальнянім будинку при вул. Львівській 56. А тому, що внутрішний її вигляд не зовсім подобав на каплицю, теперішня Парохіяльна Рада за почином о. Мирослава Харина, що тепер обслугує цю каплицю, рішила відновити молитовню та надати їй відповідний вигляд. Що задумали, те і зробили. І саме 29. XI., у день св. свящ. Йосафата мав Замарстинів подвійне свято: празник св. Свящ. Йосафата та благословлення гарно розмальованої каплиці. На свято не зібралося велике число вірних не лише Замарстинова, але й доколичних парохій та гостей з міста. Були також представники деяких наших установ. Чину благословлення довершив в год. 9.30 місцевий парох о. Капланюк, що опісля години пізніше відправив торжественну Службу Божу в асисті діяконів: оо. Редемптористів. Проповідь, що нею зворушив би навіть найбільш запамятні серця, виголосив о. Харина Володимир зі Знесіння. Усі ті торжества покінчилися водосвятами та многоліттями. Тут слід підмітити, що каплиця не може ніяк помістити всіх вірних, тому Парохіяльна Рада закупила мегафон, заінсталювала його в просторій читальняній салі і в цей спосіб уможливлює вірним брати участь у всіх богослуженнях. Але це має теж свої невигоди, тому Парохіяльна Рада мусить далі з усією енергією вести акцію для збудування відповідно великої окремої церкви в Замарстинові.

ДРОГОБИЧ.

Народня Організація Українців міста Дрогобича. В дні 22. м. м. відбулися в Дрогобичі установчі збори Народньої Організації Українців міста Дрогобича, уладжені заходом місцевого П. Н. К. Збори відкрив пос. Ст. Витанцький, вказуючи на вагу міст у нашім національнім житті. Основний реферат про організацію та завдання наших національних організацій по містах виголосив пос. Ст. Білик. Вказуючи на сучасне політичне положення та на вагу політичних подій, яких ми є свідками в теперішнім моменті, референт доказував потребу безпосередньої участи в політичнім житті якнайширших кругів нашого народу. Обговорюючи цілі нової організації, пос. Ст. Білик підкреслив особливу вагу робітництва в національнім житті та подав практичні вказівки для переведення його організації, при чому теж звернув увагу на особливі інтереси інших кругів українського міського населення та на засоби, якими найкраще булоб ті інтереси обхопити та їх реалізувати. Між іншим запропонував уладжування періодичних сходин з викладами на економічні та політичні теми, пристосованими до можночасних слухачів. Серед загального заінтересування порушеними референтом справами забирали голос пп. Володимир Городиський, др І. Блажкевич, Микола Мишанка, інж. Дидинський, о. ігумен Бараник. Поодиноким промовцям відповідали пос. Ст. Витанцький і пос. Ст. Білик, який на дотичний запит виявив, що нова організація має стати партійною прибудовою УНДО. Те становище апробували теж зібрані і після того приступлено до вибору управи, якої головою став пос. Ст. Витанцький; у склад її увійшли, як представники інтелігенції, купців, передмістян і ремісників, пп. др І. Блажкевич, Іван Вота, Осип Гевко, інж. Дидинський, др Костшемеський, Теофіль Кушнір, Василь Кушнір с. Івана, Антін Максимович, Микола Мицавка, Андрій Модрицький, Дмитро Німилович с. Миколи, дир. Новосельський, Василь Паньків, др Савойка, Теодор Щипайло, інж. Чубатий і Василь Яців.

СТАНИСЛАВІВ.

З відчитової салі. Минулої неділі відбувся в салі „Української Бесіди" перший виклад із цілого циклю викладів, що їх памітила на цілий зимовий сезон та установа праз із „Учит. Громадою". Виклад п. н. „Вечір новішої поезії" відкрив інж. Дутка, що в коротких словах подав зібраним до відома, що кожної неділі в салі „Бесіди" будуть відбуватись виклади. Після того проф. Домбровський відчитав добре спрацьований реферат, у якому характеризував найновіші напрямки в поезії і цілий гурт поетів. Ілюстрували виклад Л. Каратницька, Т. Ліськевич і П. Рогатинський, що деклямували й читали твори поетів поодиноких напрямків чи груп. Публики дуже багато, переважно молодь. Черговий виклад виголосить мгр Кушнір про суспільні рухи в Галичині.

Б. Л.

Спортові новинки.

Париж — Прага 2:1 (2:1). Паризька футболева репрезентація може почванитись після перемоги над Будапештом новим успіхом. Перемогти репрезентацію Праги, що складалась із грачів двох дружин учасників середньо-европейської чаші і є майже однозначна з державною репрезентацією, нелегка річ. Дружина Праги була ліпша технічно, але за мало пробойна. Париж грав добре, зокрема поцисувалась оборона. Судіював бельгієць Берт.

Австрія осіннім мистцем Відня. В мин. неділю відбулись останні мистецькі змагання австрійської ліги. Австрія перемогла Вінер 4:3 і висунулась на перше місце в табелі. Друге місце зайняла Адміра, що перемогла Вієнну 3:0. Крім цього грали: Фльоріядедорф — ФЦ, Він 2:0, Фавоританер — Рапід 2:0. Гакоах опинилась на останньому місці.

Прага — Ципіх. Гакоахові змагання, що відбулися в Ципіху, дали перемогу празькій дружині у відношенні 4:2 (1:0, 1:1, 2:1).

Поразка гакоахового мистця світа. Репрезентаційна дружина Англії, яка здобула мистецтво світа, розіграла тренінгові змагання з комбінованою дружиною канадійців і програла 3:5 (0:0, 3:4, 0:1).

Новий рекорд у плаванні. На плавацьких змаганнях у Тіргартен змагун Шляях устійнив новий рекорд Европи на 200 м. горіжиць у часі 2.32,7 хв.

Нові книжки й журнали.

D-r Jan Bobrzyński: BOLSZEWICKA PRAWDA, poświęcone rozwadze polaków wszystkich sfer i stanowów. Warszawa 1936. Nakładem redakcji miesięcznika „Nasza Przyszłość". Str. 87, 8°.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.
ЖОВКВА:
2. XII. Муж двох жінок.
3. XII. Лев з Абісинії.
4. XII. Інваліди.
5. XII. Нова тема.
6. XII. Вія.
З Жовкви їде театр до Равн Руської, Сокаля і Камінки Струмилової.

Великий Театр:
Серед., 2. XII. год. 8. веч. опера „Ріголетто".
Четвер. 3. XII. год. 7.30 веч. „Міст", вистава закуплена.

Кіна.

АПОЛЬО: „Альтрія".
АТЛЯНТИК: „Вірна ніка".
ВАНДА: „Давид Коперфільд: „Генерал Чанг".
ГРАЖИНА: „Відень, місто моїх мрій".
КАСІНО: „Сильветти" Вальтера Райша.
КОПЕРНИК: „Під двома прапорами".
МАРУСЕНЬКА: „Під двома прапорами".
МЕТРО: „Бригада сміливих", „Нічні метелики".
МІРАЖ: „Епізод", „Вальс кохання".
МУЗА: „Променада кохання".
ПАКС: Останні дні Помпеїв".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (на осн. Легара) в Мартою Егерт.
ПАН: „Химери гарної жінки" з Ліно Марті.
РАЙ: „Водограй Лібану".
СВІТ: „Малий нонсенс".
СТІЛЕВЕ: „Золотоволосий збиток, зиск", ревія: „Рекламний бітес".
ТОН: Геройська бригада".
УТІХА: „Додик на фронті" і ревія".
ХІМЕРА: „Голос серця".

ФОТОПЛАСТІКОН.

(пл. Марійська 9.)
„Райхенгаль".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 2. грудня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 19.25 Опера, 22.20 Розр. концерт, **Братислава** (298,8) Генеральні пісні, анс. Л. Колос, 16.10 Смичк. квартет, **Кошиці** (259,1) 18.15 Сп. реціталь Е. Бородін-Черкаської, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. квартет, 16.50 Легка музика, **Париж** (1648) 18.30 Концерт симф. орх., 21.05 Спів. реціталь, 21.45 „Ті не мешапра жаме" драма М. Кенеділя, **Будапешт** (437,3) 13.15 Спів. реціталь, 17.20 Нар. пісні, 19.50 Скрипка, 20.30 Вечір гумору, **Берлін** (356,7) 8.20 Музика, 14.15 Легка музика, 16.45 Тріо на скр., альтівку та віолонч., 20.45 Муз. вечір, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Концерт солістів, болгарська співачка М. Стефанова мецосопр., Ол. Сегець югосл. скрипак, 21.15 Концерт військової орх., **Мінхен** (405.4) 16.30 Солісти, Гольц сопран, Штаб форт., 18.00 Веселе муз. пополудне, 19.00 Камер. музика, 22.30 Солісти, **Будапешт** (549,5) 12.05 Орх. концерт, 13.30 Концерт балалайк. орх., 17.45 Мадярські нар. пісні в супр. циг. орх., 19.30 Сальон. музика, 21.35 Скр. реціталь Ем. Телеманія, **Мілляно** (868,6) 11.30 Розр. концерт, 12.40 Легка музика, 17.15 Камер. музика, 21.00 „Меса да Реквієм" Верділ, **Рим** (420.8) 12.40 Розр. концерт, 22.00 Концерт солістів: Аріго Серато скрипка, А. Сальта форт.

Четвер, 3. грудня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.30 Оп. арії М. Стеренї сопр., 17.50 Форт. реціталь, 21.00 Вечір одноактівок, 22.40 „Кавалір Срібної Рожі" оп. Р. Штрауса, **Братислава** (298,8) 17.30 Сп. реціталь, 18.10 Форт. реціталь, 22.30 Сальон. квартет, **Брно** (325.4) „Андрій Шенье" оп. Джордана, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 15.00 Концерт, 22.25 „Весілля" балет. сцени з муз. і сп. Стравінського, **Париж** (1648) 10.30 Орг. реціталь, 21.00 Жан Жак і Дво, легка музика, 21.45 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) 10.00 Нар. пісні, 17.00 З держави імків, пісні та перекази, 20.10 Пять музик пріяв по танку, 22.30 Танк. музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.00 Нар. пісні, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт. реціталь, 19.00 Веселі пісеньки про кохання, **Мінхен** (405,4) 13.15 Концерт, 16.30 Концерт солістів із Байрайту, **Будапешт** (549,5) 13.40 Скрипка, 18.20 Грета Келлер співає арії та пісеньки, 19.30 „Ля Травіята" оп. Верділ, 22.35 Циг. музика, **Мілляно** (368,6) 11.30 Популярна музика, 12.40 Розр. концерт, 17.15 Вок. концерт, 21.00 „Тоска" оп. Пуччіні, **Рим** (420,8) 17.15 Концерт солістів, 21.30 Симф. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 2. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дениик, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Концерт орх., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Я того не зробив", Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Чайковський: Четверта симфонія, гр. пл., 12.40 Новочасне нутро, 12.50 Полудневий дениик, 14.30 Едіт Льоралд із своєю орхестрою, гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Оперетові дуети, гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Муз. мінітура, гр. пл., 16.10 Муз. загадки для старших дітей, 16.30 Пісні Ст. Невядомського, 17.00 Сусп. сторожа на ех. землях, 17.15 Скрипка, 17.50 Перші татринські провідники, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 13.20 Пісонька Давового хору, з гр. пл., 18.40 Зве скринька, 18.50 Менше звичайне при праці у хліборобстві, 19.00 „Алєдрій Баз і повітряні" новеля Вол. Оркана, 19.20 Танок і пісонька, муз. авд.: фортепіян, спів (Войнє-Дзедушицький), кларнет, (Ось Целенський), 20.00 Театр Уяви: „Дарованова справа" Юр. Тесли, 20.35 Хвилина бюра стулій, 20.45 Веч. дениик, 21.00 Полєн концерт у вик. Клявд. Аро, 21.30 Концерт симф. орх., Ада Сарі сопран, 22.30 Танкова музика з гр. пл.

Четвер, 3. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дениик, 725 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Муз. поранок для молоді середніх шкіл: Класики та романтики, орх., форт., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Тисяча тактів музики, 12.40 Нижка зайнат про годівлю, 12.50 Полудневий дениик, 14.30 Концерт бажань, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Музика, спів із гр. пл., 16.20 „Гонус-покус Доміні'кус", авд. для старших дітей, 16.35 Військові марші та пісні, орх., 17.00 Оманла та модна господиня, 17.15 Камер. концерт: смичк. квартет, 17.50 Двадцятиліття хем. досл дного інституту, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Світовий комунікат, 18.12 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.30 В „перезвани — місто марш. Ридза-Смігло", 18.45 Актуальна гутірка, 18.55 Театр Уяви (Німеччина): „Під землею" авт. Ерн. Поєзнезна, 19.30 Танці, пісні, мельодії, орх., спів, скрипка, хор, 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Мудрі, бідні бобри, 21.15 Твори Ф. Нововейського: форт., спів, хор, 22.15 Орх. концерт, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Радіокутик.

ВИБІР НАЙКРАЩОГО СЛУХОВИЩА.

Літом п. р. „Польське Радіо" розписало конкурс на вибір найкращого зпоміж 35 визначених слуховищ. Прийшло 123 відповіди. Показалося, що одним з 3-х найкращих слуховищ є слуховище німецького автора Ернеста Йогансена п.н. „Гальо... Тут бригада".

ТЕЛЕВІЗІЯ НА ДВІРЦЯХ.

Дирекція залізниць у Лондоні постановила інсталювати в почекальні двірця станції Ватерлю телевізійний прийнач та висвітлювати програми з експільної станції від год. 11 до 12 та від 15 до 16 щоденно крім субот.

Вотуп має бути безплатний, лише за предявленням залізничого білету. Коли цю новинку публика зустріне з признанням, тоді її застосують і на інших залізничих двірцях на терені Льондону.

КЛЯВДІЮ АРРАУ І АДА САРІ ПЕРЕД МІКРОФОНОМ.

У середу 2. грудня „Польське Радіо" запросило перед мікрофон двох великих артистів: піяніста Клявдіо Арраа і співачку Аду Сарі.

Клявдіо Арраа, який походить з Чілі, має славу видатного піяніста. Почуємо його в радію, як виконавця творів Шопена в год. 21.00.

Ада Сарі, якої саме ім'я вистачає, щоб зібрати при приймачах радіослухачів, виступить того самого дня в год. 21.30 в рамцях концерту симфонічної орхестри П. Р. Артистка виконає оперові арії та відомий в її інтерпретації вальс Штрауса „Над гарним Дунаєм".

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельґія бельг. 89.78, 89.95, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50 долярн канадійські 5.31 — 5.28, Фльорін 289.10 — 287.40, Франки фр. 24.79 — 24.65, Франки швайцарські 122.30—121.50, Фунти англ. 26.03—25.90, Гульд. голл. 160.20 — 99.80, Кор. ч. 17.70—17,60, Кор. нам. 116.29—115.45, Кор. норв. 130.83 — 120.85, Кор. шв. 134.33 — 133.35, Ліри італ. 25.20 — 24.60, Марки фінл. 11.50 11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95.50—94.50 Марки нім. срібні 109 —115.

Кооп. „БАЗАР", Львів, Руська 3

без обовязку купна просить оглянути

жіночу, мужеську і дитячу галянтерію.

Найкращі святочні і николаївські дарунки по дешевих цінах.

Акцій.

Банк Польський, 108, 106.50, Цукор 29.50 Ліпоп 14.50, 14.53, Норблін 61, Старахович 35.

Пазери.

3 інвест. 1. ем. 65.50, серії 85, 2. ем. 65.50, серії 80 5 конв. 51.75, 6 дол 66.50, 4 прем. дол. 46.25, 7 стаб. 470, купон 62.78.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—53, 4 прц. Л. З. Бк Г. 41—43, 4 прц. ТКЗ. 41—43, 4 і пів прц. ТКЗ. 45—47, 4 і пів прц. БГК. 60 — 65, 4 прц. БГК. 60—65, 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 43—46.

Долярівка 47.50—48.50, 3 інвест. 1 ем. 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65—67.

Збіжжя.

Львів, 1. XII.

За 100 кг. дьоко вагон Львів:

Жито шт. I	18·25—18·50
Жито шт. II.	18·00—19·25
Ячмінь одн.	20.50—20.75
Ячмінь на мливо	19·75—20.00
Ячмінь паст.	19·00—19·25

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 1. ц. м.

Ціни за 100 кг. дьозом, дьоко вагон-стація заладованим:

	дьоко ст. заладов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	21.50—22·00
Жито збір. 694 гр/л. 3%	17·00—17·25
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	18.20—18.30
Овес легко заздош. 444	13·00—13·25
Овес не заздош. 456	13·50—13·75
Гречка 10%	19·50—20·00
Кукурудза жовта	15·75—15·25
Кукурудза червона	16·25—16·50
Конон. сіма	32·00—32,00
Соняшникове сіма	32·50—32.50
Нас инядену 95%	41·00—42·00
Фасоля корона руч. п з м. 42	52·00—53·00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	41·00—42·00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	41·00—42·00
Фасоля шмальц. спец. ручно вибир. з міш.	43·00—46.00
Фасоля краса рафована	26·00—27·00
Фасоля цукр. ручно виб.	32·00—32·50
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канянки	115—120
Конюшина вільна від канянки 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця подорожіла на 50 сот., жито на 25, ячмінь на 20, і кух. на 25. Конопляне і соняшникове насіння подорожіло теж на 25 сот. На всі роди збіжжа крім вівса, на олійні насіння та фасолю, тенденція звишкова.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 1. грудня п. р. кооперативам платив за: дьоко Львів.

1 кг. масла десерового бльон.	
1 без опакування	3.00 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	3.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	3.05 „
1 л. молока	0.19 „
1 к. вець	3.40 „

Тенденція на масло звишкова, на молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 1. XII п. р. платив своїм доставцям за 1 кг живої птиці, дьоко подвіря птахо-масарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., повногрудні, не худі	1.10 зол.
Індики I. кл., повногрудні, не худі	1.00 „
Курята I. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	0.90 „
Кури I. кл., товсті, без остріг, без напинку на ногах, щойно від 1.80 кг вгору	0.90 „
Качки товщені I. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

МЕТКИХ заступників на місця і повіти: **Перемишль, Сокаль, Золочів, Городенка, Чортків, Теребовля, Скалат, Бережани, Копичинці, Радехів і Львівщину — на добру постійну провізію** пошукуємо. Зголош. до „Діла" під **„Постійний зиск".**
3136 1—3

НОВОВІДКРИТА ДИТЯЧА КОНФЕКЦІЯ

„ЛЯЛЯ"

ЛЬВІВ, ВУЛ. ПЕКАРСЬКА 1 а

поручає всілякі дитячі артикули у великім виборі і в найліпших гатунках.

7/58 ЦІНИ НАЙНИЖЧІ. 2—3

НАУКА

ДОВГОЛІТНІЙ інструктор обійме лекцію в обсягу середніх шкіл у Львові чи на провінції. Мінімальні вимоги. Запорука успіху. Зголошення в Адм. „Діла" під „Корепетиція". 3167 3—3

КУПНО - ПРОДАЖА

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап, брокатів, таблеток crochet на вагу. Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 21-?

КУПНО ГОДИННИКА з справою довіря. Дешево купите добрий годинник у єдиній звісній пятьдесятьлітній католицькій фірмі ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ, Львів, Марійська площа 5. 3032 8—26

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 34 60

МАШИНИ писальні валізкові, бюрові, пічки фабричні, продає Михальський, Львів, Фредра сім. 3138 1—3

РІЖНІ

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 12-100

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляє фірма „ТЕНЧА", Львів, Рейтана 2. тел. 225-27. 3174 2—10

ОГОЛОШЕННЯ.

● РЯТУЄ ВОЛОССЯ
усуває перхоть - запобігає випадінню
ДАЄ ГАРНУ
буйну зачіску. ●

Фортепіяни, піяніна

першорядних марок нові й оказійні.
Догідні кредитові умовини

Новацький
Львів, Пілсудського 17
2620 14-38 Тел. 235-21.

Найбільший вибір — Найнижчі ціни

Мужеські сорочки фланелеві	зол.	3.90
Муж. сорочки попелін. 2 комірці	„	5,—
Тепі піжами 8.50, бонжурки (бай)	„	8.90
Простирала на кондон	„	4.50

ПОЗНАНСЬКА ШВАЛЬНЯ
3—5 **Львів, Казимирівська 21.**

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

ПОКАЗОВЕ ЧИСЛО — NUMER OKAZOWY.

Ч. 273 (14.522). Львів, четвер 3. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00 „, Піврічно 30·00 „, Річно 60·00 „. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Наступи червоних під Мадридом відбиті.

ТАЛЯВЕРА, 2. 12. Авас. Вчора вечором покінчилася найбільша битва від часу, коли фронт перенісся під Мадрид, що тривала цілий день.

Ще в 1. год. ночі червона артилерія сильно збомбардувала південно-західну частину міста, опісля піхота рушила до наступу, але мусіла відступити. Також другий наступ червоних з 7-ма повзами, що почався в 10. годині, заломився. Пополудні 2 нац. кольони заатакували Боділлю й Араваку.

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ОКРУЖУЮТЬ МАДРИД.

БЕРЛІН, 2. 12. Нім. Інформ. Бюро. Дотепершні операції під Мадридом йшли у клині між шляхами Мадрид—Толедо і Мадрид—Талявера. Щойно вчора нац. війська почали маневр з метою: окружити Мадрид і заняти вигідні позиції до вирішнього наступу. Вони вирушили з лівого крила відтинка Каза дель Кампо і заатакували ворожі становища під Поцуель і Гумера. **Після завзятих боїв нац. війська виконали своє завдання. З повздобутих становищ вони загрожують сполуку Мадриду з Ескуріялем.**

Рівночасно нац. війська з університетської дільниці повели наступ на північні дільниці. Тепер вони володіють всіми західними передмістями.

Українські Театри!

„АЛЬОЕ" Українська Хем. Косм. Фабрика у Львові, вул. Генінга 16. виробляє

Театральні шмінки „АЛЬОЕ"

4 головні предмети:

1. не пливуть лиця, бо роблені на кремі АЛЬОЕ",
2. дешеві, бо економічні в ужитті,
3. великий вибір красок, дібраних спеціяльно до ефектів у вечірньому освітленні,
4. більша ведичина, ліпша якість і своїй.

Тому від нині тільки театр. шмінки „АЛЬОЕ"

Жадайте у всіх крамницях!

ПОЛЯГЛО 500 ЧЕРВОНИХ.

ТАЛЯВЕРА, 2. 12. Авас. У занятому селі Боаділлі найшли нац. війська коло 500 трупів червоних вояків. Два останні дні літаки й гармати інтензивно бомбардували це село.

15.000 ЧУЖИНЦІВ БОРОНИТЬ МАДРИД.

ЛЬОНДОН, 2. 12. ПАТ. Як подає „Дейлі Мейль", останніми днями 15.000 вояків чужинецьких відділів скріпило ряди червоних оборонців Мадриду.

КОМУНІКАТ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

САЛЯМАНКА, 2. 12. ПАТ. Під Алявою відбито наступ червоних, що залишили на полі бою 60-ох убитих і 3 повзи. На південному відтинку 7. дивізія заломила наступ червоних, що йшов при сильній підтримці совітських повзів, скорострілів і артилерії. Нац. війська здобули 4 повзи. Також не пощастив червоним наступ на обох крилах того відтинка — вони втратили багато вбитих і 40 полонених. Між муніцією, здобутою на червоних, найшли кулі дум-дум.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

БАРСЕЛЬОНА, 2. 12. ПАТ. 9 нац. літаків збомбардувало військові обекти в околиці Саляманки, м. ін. летунський майдан. На мадридському фронті червоні летуни заатакували валку з 25-ох вантажних авт. Летуни співділали з наступом піхоти на відтинку Алява. На відт. Льокроно відбито наступ нац. військ.

МАДРИД, 2. 12. ПАТ. На центральному фронті червоні осягнули кілька перемог. На відтинку Гуеска—Поцуеля червоні витиснули нац. війська зі здобутих становищ та посунулися на 3 км. у напрямі Казак Кемада — Карабітас. Зістрілено 3-моторовий нац. літак.

МАДРИД, 2. 12. ПАТ. На мадридському фронті червоні перейшли до офензиви, відкидаючи нац. війська до Поцуеля. З піхотою співділала артилерія та 40 мисливських літаків.

МАДРИД, 2. 12. ПАТ. Вчора вечором покінчилася на мадридському фронті нац. офензива — без успіху. Під вечір перейшли червоні до протинаступу на відтинках Поцуеле і Аравака, при сильній артилерійській підготівці. Після боїв знищено шпиталь і клініку. Також на відт. Монкльоа червоні відбили ворожі наступи.

Червоні стежі помітили у нац. окопах немундуровані частини; це значилоб, що деякі відтинки нац. командування обсаджує нерегулярними частинами, щоб заповнити регулярними загрожені відтинки.

Червоні висадили у повітря поїзд зложений з 32-ох ваґонів, що віз вибухові матеріяли і муніцію на мадридський фронт.

Англійські посли інтриґують в Еспанії

СЕВІЛЛЯ, 2. 12. ПАТ. Ґен. Кеіпо де Ллянo ствердив, що місія англійських парляментаристів приїхала до Мадриду на те, щоби по всьому світі поширювати тенденційні вістки, які обурюють усіх повстанців. **„Не є це представники англійського парляменту**, лише його поодинокі члени, які приїхали на власну відповідальність до Мадриду, щоб нарадитися зі совітським ґенералом". Ген. Кеіпо де Ллянo дістав чимало листів зі запрошеннями, щоб та комісія приїхала до Андалюзії, де червоні допустились жахливих звірств.

ЧУЖИН. ВІЙСЬКА ОБОРОНИЛИ МАДРИД.

ЛЬОНДОН, 2. 12. ПАТ. Один зі 6-ох послів, що виїхали до Мадриду, Джемс, заявив у палаті громад, що в Еспанії йде боротьба на життя і смерть. Обі сторони рішені боротися, доки зовсім не знищать ворога. **Обі сторони дістають дуже велику підмогу зі закордону. Міжнародній відділ уратував Мадрид в останній хвилині.**

Еспанська війна — це на думку Джемса — — „домашня війна у міжнародній скалі на еспанському терені".

Чи справді в Еспанії є німецьке військо?

ЛЄОНДОН, 2. 12. ПАТ. Вістка про 6.000 німецьких вояків, які буцімто причалили до Еспанії, викликала чимале враження в англійській пресі. „Дейлі Телеґраф" твердить, що це члени пробоєвих відділів, таборів праці та регулярного війська, а саме з 9. піхотного полку.

У БЕРЛІНІ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ.

БЕРЛІН, 2. 12. ПАТ. Тутешні міродатні кола заявляють, що їм нічого не відомо про ту подію; вони не знають також, кілько німецьких добровольців бореться в Еспанії.

ЩО НА ТЕ ЛЬОНДОН?

ЛЬОНДОН, 2. 12. ПАТ. Тутешним компетентним чинникам не відомо, щоб німці причалили до Кадіксу в одностроях. Якщоб ця вістка була правдива, булоб це дуже сумно. Хоча брит. уряд сильно занепокоєний, деякі кола підмічують, що вже нераз великі відділи французьких добровольців переходили франко-німецький кордон.

НІМЕЦЬКІ ЛІТАКИ.

ТАНЖЕР, 2. 12. Авас. В Тетуані причалило 7 німецьких тримоторових літаків.

Господарське знаряддя, паша, збіжжя, домашня обстанова, одіж, білля,

це велике майно кожного господаря, тому слід обезпечити його від огню й від крадежі в однокому українському

Товаристві взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР"

ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА 20.

Сойм почав свою працю...

Варшава, 1. грудня 1936.

Безумовно зібрання і наради сойму є все ще в Польщі замітною політичною подією. Кажемо „ще", бо в цій хвилині той цілий комплекс понять, який звязаний зі словом „сойм", переходить у Польщі цікаву еволюцію. Декаденцію, чи лише хвилеве заломання, чи може вступлення на нові шляхи? Сьогодні на ці питання трудно дати відповідь. Та проте кожний — і прихильник теперішніх (себто тих, що повстали з виборчої ординації 1935. р.) парляментарних установ і їх противник — мусить признати, що доба справжнього парляментаризму скінчилась у Польщі з хвилиною, коли почалося життя теперішнього польського парляменту. І не тому, що тут нема партій — у властивому їх значінні — не тому, що нема в соймі справжньої опозиції і не тому врешті, що цей сойм і сенат на 90 прц. подиктований чи приготований перед виборами. А тому, що — вживаючи іншої не політичної термінольоґії, — ця гра, яка відбувається перед нами на соймовій арені, аж надто... вирежисерована. Вона має хоч і дискретні, проте яскраві і всім видні куліси: вони не дуже годяться для змагань — політичних. Тут, перед нами, не боротьба, не суперництво, розрахунки, не те, що допускає вигадування нервів, іноді навіть вибух (спонтанічний!) пристрастей, обурення... Все тут „статечне", розраховане, оглядне, продумане, навіть штучне. Не перечимо, що й у теперішньому соймі можливі несподіванки, та проте кожний признає, що й ці несподіванки можна сьогодні легко — „знормалізувати". Словом, поза соймом є чинник, який хоч і скривається ,то проте має достаточно сили, зручности і кебети, щоб теперішній сойм віддалити від образу, який звязаний з поняттям парляменту.

Такі думки тиснуться у голову, коли хочете в соймі — аналізувати. Та годі, ми є на засіданні. Дискретний дзвінок маршала втихомирює зразу вщерть повну салю (прийшов навіть бувший диктатор і творець цього сойму, п. Славек). Повні теж урядові і сенатські лави, галерія. Ось ви під впливом дзвінка спадаєте з висот політичних рефлексій у реальну метушню соймової салі. Ви перестаєте „аналізувати" і слухаєте. Короткі формальности, згадка про померших (м. ін. про Дашинського і Стпічинського) і — на диво! — підтвердження того, про що ви перед хвилиною думали: хід виборів до соймових комісій. Тринацять комісій „вибрано" ,але виборів — не було. Формально — все в порядку, згідно з новим регуляміном. Фактично секретар сойму відчитав кількасот імен, запропонованих маршалом, і сала мовчки приняла це до відома. Колиб хтось схотів був робити пакости, міг до кожної комісії зголосити кілька інших імен і тоді прийшлаб морочлива процедура голосування. Не зголошено ні одного нового прізвища до 13-ти комісій і найнебезпечніший параграф регуляміну показався нешкідливий. Чи це булоб можливе в атмосфері опозиції? Пролунали оплески. Кому? Чи маршалові за його зручність? Може, — але ці оплески могли бути рівно іронічні: вони могли підтверджувати передбачене, що сойм буде далі слухняний.

Промову премієра Складковського завжди слухають усі з цікавістю. Він отвертий, прямий і не вміє, хоч лікар з фаху, завивати у бавовну. Та проте, його цьогорічна промова викликала деяке розчарування. Може бути тому, що прем'єр — приготовився. Він навіть деякі уступи своєї промови читав, хоч минулої сесії злегка сам кепкував собі з тих міністрів, які приносять на трибуну виготовлені елябората. Тон промови самопевний, оптимістичний. Тверді були слова про „атмосферу стійности і безпеки" та про „джерело сили", яке лежить у співпраці з двома найвищими чинниками у державі; самопевні й оптимістичні були фрази про успокоєння нервів, сталібізацію життя, про те, що „починаємо думати про спокійне завтра". Почули ми теж нове окреслення дотеперішньої діяльности уряду: його постійним змаганням мало бути „бажання осягнути суспільну („спілечну") справедливість супроти всіх громадян нашої батьківщини". У тому окресленні змістив прем'єр Складковський не лише своє досягнення, що того року ввійшло до гімназій 1.000 мужицьких дітей як стипендистів сільських волостей, змістив не лише рівні права й обовязки у плаченні податків. Туди зарахував теж справу антисемітизму. Безперечно це було дуже оригінально, але для жидів не дуже приємно. Пан прем'єр виступив проти антижидівських ексцесів — в імя суспільної справедливости, — однак не згадав ні словом про те, хто ці ексцеси спричинює. Зате покликуючись на цю суспільну справедливість ,сказав: „однак ця сама суспільна справедливість наказує тішитися і з радістю витати ті найздібніші одиниці мужиків, які з перелюдненого села йдуть до міста, щоби шукати чесного зарібку в торговлі і промислі". Як сказано, висновок для жидів не надто милий.

Ось у тому місці українець мимохіть насторожував вуха. Може у праці, доконаній урядом, прийде згадка (після жидів!) про українців. Але — пан прем'єр був для українців ласкавіший, ніж для жидів. Його формулка про „суспільну справедливість" не вмістила, наразі, ніяких досягнень на українському відтинку.

Треба тепер хіба ждати, що скажуть ресортові міністри, особливо рільництва. Та проте, хто знає красномовчі здібности міністра Понятовського, цей ні на хвилину не буде сумнівати тись, що п. міністр рільництва придумає теж якусь формулку для оправдання кольонізації. А може це вже не буде йому потрібне? Може отвертість ріжних „кресових" організацій, які ухвалюють резолюції за осадництвом, найде без того підтвердження в соймі? Поживемо, побачимо...

Безперечно добра була і цікава змістом двогодинна промова віцепремієра Квятковського. Вона вимагає окремого, фахового розгляду. Спинюватись над нею не маємо місця.

Дискусія над обома експозе відбудеться в середу 2-го ц. м. У вівторок вечором записалось до слова 20 промовців, між ними й голова УПР. Чи скріпить ця дискусія значіння сойму? Чи перекреслить глумливі наголовки, які опозиційна преса додавала над статтями у день його відкриття? (напр. „У день відкриття так — як ніби — сойму"). Чи залишить „терен фікцій"? Хоч у нашому інтересі був би безперечно зріст поваги сойму як терену праці і трибуни слова, то проте ми в цей зріст дозволимо собі не вірити.

І ще одно завваження з приводу початку праці сойму. Багато говорилося в кулюарах сойму про те ,що ще перед латинськими різдвяними святами буде в соймі проголошена декларація про підставн організації А. Коца. Цю декларацію навіть називають уже „малою програмою". В основою має бути ствердження, що ніхто з майбутніх членів організації не має мати претенсій до признання чи нагороди за заслуги, добуті в часах революції і збройної боротьби, себто в рр. 1905, 1914. і 1920. Так говорять і пишуть. Та всі ці поголоски нотуємо лише з денникарського обовязку. Скільки в них правди, не має ніхто змоги перевірити. А тим менше маємо цю змогу ми, українці.

З. Кузьмович.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і Ска

у Львові, вул. Кордецького 50. Тел. 260-04. ПКО 503.851.

поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляя помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 33-?

Найпевніше і найкорисніше приміщення своєї ощадности в

Міській Комунальній Касі Ощадности

у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)

та в її **Відділах** при вул. Городецькій 60 і Жовківський 75.

в золотих або **золотих в золоті**.

В цей спосіб здобудеш відповідні відсотки охороняючися перед згубою або крадіжю і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном.

Завдяки квотам, здобутим із ощадностевих вкладів, понашала Каса 28,260.000 золотих гіпотечних кредитів, на які вибудовано 685 домів та виремонтовано 244 доми.

Понад 3,000.000 зол. річно виплачує Каса відсотків своїм вкладничам.

6,300.000 зол. — це резервові фонди Каси.

За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном. 3070 9—?

До заяви ґен. Токажевського у Львові з 22. XI. ц. р.

Від одного з українських сеніорів, старого парляментариста й правого діяча д-ра Теофіля Окуневського, який відданна заступав погляд про потребу польсько-українського замирення, дістаємо актуальні увати з приводу останнього прилюдного виступу ген. Токажевського у Львові.
Ред.

Хотячи вповні оцінити значіння слів, вискаханих 22. XI. 1936 до польської суспільности у Львові, зусимо передовсім уявити обі, хто ті слова сказав, до кого він ті слова передовсім звернув та на якім ґрунті були ті слова сказані. Отже сказав їх боєвий активний генерал, що завжди для поляків Львів, сказав до суспільности польської, дразненої щодня бруковими польськими денниками в тім напрямі, „ażeby i piędzi ziemi nie odstąpić Ukraińcom". Сказав ті слова на львівськім ґрунті, на тім ґрунті, звідки виросли Ґломбінські і Ґрабські, що хотілиб погребати навіть нашу нац. окремішність. Отже на тім ґрунті сказав ген. Токажевський — правда, із застереженням, що він це лиш від себе говорить, але ми, знаючи військову дисципліну, не помилимось, коли скажемо, що такі слова без згоди і відома військової влади не могли бути сказані, — що українці вічно кажуть і чого від уряду польського вічно домагаються: пошани власних основних прав, бо „justitia fundamentum regnorum".

Признання тих основних законів не лиш для себе і не лиш на папері, але для кожного громадянина, для кожної віри і кожної національности.

Поки ця засада не увійде в плоть і кров польської адміністрації, поти Польща не може мати претенсії на велику державу і не може мати морального права правити іншими народами. Це постулят конечний для представників усякої великодержавности. І це ствердив ген. Токажевський.

Саме через східноталицьких поляків Польська Держава не може сповнити того, що обіцяла в своїй конституції: рівноправности народів у своїй державі та обітниці в міжнародній постанові, що Польща не сміє кольонізувати нашої землі, що має приймати наших людей до урядів, що дасть нам університет і що взагалі маємо бути рівноправні. Саме це підніс ген. Токажевський, що поляки мусять цих обітниць додержати і що мусять з добрим словом підійти до нас та з привязною, помічною рукою. Вся суть наших непорозумінь полягає власне в тім, що Польська Держава не може через вшехполяків берегти основних законів та перечить засаді: „pacta servanda sunt".

Ген. Токажевський сказав іще щось, що розумний, чуйний і практично тверезий ум наказує зробити все, чого вимагає мудрість державної рації, „щоб наше співжиття перейшло в новий ясний день чесної та моральної співпраці". Цими словами примкнув ген. Токажевський до оспорюваного світогляду таких мужів, як: пок. Голувка, Бончковського, Василевського, гр. Лося й інших, що Польща, коли має вигляди на будуччину і поважно леліятиме в собі прометейську душу і з нею іти на Схід, то мусить залагодити у себе своє запілля, себто мусить примиритись зі своїми українцями. Цього, розуміється, вшехполяки стерпіти не можуть, а це власне сказав їм на галицькім ґрунті ген. Токажевський. Сказав врешті ген. Токажевський вічну правду, що всякий нарід має право взяти собі те, що є його, що до нього належить. Але рівночасно повинні наші противники дати нам те, що нам належиться, а не заперечувати.

Сказав урешті, що наша українська боротьба з поляками — не вчорашня і не від 1848 р., але тривае від сотик літ і що тій справі треба заглянути в очі „sub specie aeternitatis", бо лиш так можна собі уложити наше спільне співжиття.

Ген. Токажевський на галицькім ґрунті, у нашім столичнім городі, як противник, що нас поборов, сказав досить. А тепер питання: Хто кого переможе? Чи ген. Токажевський зі своїм широким, великодержавним, правдиво римським світоглядом, чи вшехпольський дух, що ним пережерті органи адміністраційної влади в Збаражі, Луцьку, Бережанах, Турці і т. д.?

Д-р Теофіль Окуневський.

МАҒАЗИНИ МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ НОВИН

С. ОЛЯНЧУК і І. ПІХЛЬ ЛЬВІВ пл. Капітульна 3.

поручає по найнижчих цінах жіноче і мужеське біляя. **Панчохи, скарпетки, рукавички жіночі і мужеські.** 3010 Галантер'я — Трикотажі всілякого роду. 9-10

Обурення проти большевиків.

В ЕСТОНІЇ.

ТАЛЛІН, 2. 12. ПАТ. Промова Зданова на конґресі совітів з погрозами в сторону балтійських держав, зробила тут сильне вражіння, зокрема на тлі недільної промови ген. Ляйдонера (яку ми подали).

У ФІНЛЯНДІЇ.

ГЕЛЬЗІНҐФОРС, 2. 12. ПАТ. Зближений до міністерства закорд. справ „Гельзінкі Саномат" у передовиці звертає увагу на постійні напади совітської преси, яка до недавна атакувала лише Фінляндію, а тепер взялася також до Естонії та Латвії.

У ЛАТВІЇ.

РИҒА, 2. 12. ПАТ. Коментуючи промову Зданова на конґресі совітів, півурядовий „Брівава Земе" заявляє, що Латвія противна всяким круціятам через свою територію, все одно чи під знаком пятираменної зірки, чи свастики. Червона армія вже пробувала „поширити вікно в Европу", але мусіла відступити. „Юнакас Зініюс" говорить про „ведмежу прислугу Зданова для СССР", згадуючи про дуже зле вражіння промови Зданова на британські провідні кола. Найгостріше виступає військовий „Латвіяс Карєівіс".

Англійським кораблям заборонено перевозити воєнний матеріял до Еспанії.

ЛЬОНДОН, 2. 12. ПАТ. Під впливом вістки про те, немовби німецькі війська причалили до Еспанії, палата громад відразу ухвалила у всіх трьох читаннях закон, що забороняє брит. кораблям перевозити якунебудь військову контрабанду; наради покінчилися нині в 1. год. ночі. Нині закон дістане королівську санкцію, і щойно завтра увійде в життя. Не зважаючи на те, вже вчора брит. влада затримала на Мальті брит. корабель, що віз з Одесси до Валенсії муніцію, повзи та панцирні самоходи.

ЗАБОРОНЯТЬ ВИСИЛАТИ ДОБРОВОЛЬЦІВ ДО ЕСПАНІЇ?

ЛЬОНДОН, 2. 12. ПАТ. На пленарному засіданні комітету неінтервенції, що почалося нині рано, В. Британія і Франція поставили внесок, щоби зобовязання неінтервенції заборонювало також висилати добровольців до Еспанії.

Читайте „Діло"!

25-ліття Українського Пласту.

(1911 — 1936).

Прага, 30. XI. 1936.

Рідке, дуже зворушливе свято. Український нарід, зокрема українська молодь, не має кутка на широких рідних землях, де можна було б вільно засвідчити свою відданість одній з кращих ідей, яку витворив дух сучасного культурного людства і приневолені святкувати 25-ліття Українського Пласту на чужині, на вигнанні.

Ювилейне свято тривало два дні: 28. і 29. листопада. Розпочалося воно в 16. год. 28. XI. ділової частиною: ювилейним зїздом. Невеличка чепурна саля „Просвіти" заповнюється. Прибула команда СУПЕ у повному складі, пластуни (-нки), що перебувають у Празі, пластуни (-нки) жевницької гімназії, які творять головне ядро зїзду і празькі гості.

Ювилейний зїзд, якому проводив ком. СУПЕ, проф. Р. Лісовський, розпочався відспіванням пластового гимну та вшануванням памяти пластунів і пластових діячів, які вже відійшли від нас на завжди. Після відчитання привітів, які наспіли на зїзд, і затвердження протоколу з попереднього зїзду присутні вислухали загального ювилейного звіту команди СУПЕ та звітів поодиноких референтів, у яких змальовано пластову діяльність за ввесь ювилейний період.

З цих звітів видно було і той розвиток і ту трагедію, що її прийшлося пережити за 25 років пластовому орлові. Зродився він на рідній землі. Тут і сил набирався. Тут зміцнились і крила його. Ширяв він ними і по високих горах Карпатах і по широких просторах Волині та Полісся. Купався у чистому повітрі Великої Ідеї над золотими ланами та під блакитним небом доти, доки недоля не вигнала його на чужину. Полинув він між чужих людей із сніжно-білою лілеєю, щоб там зберегти непорочну її чистоту аж до повороту на рідні землі.

З цих звітів, зокрема зі звіту економ. референта сестри Голубінки та зі звіту пресового референта брата проф. П. Богацького, видно, що на еміграції наш Пласт мав не самі лише сумні сторінки. Ні. Були тут сторінки і повні „сонця та краси". Були моменти світлі і радісні. До таких слід безперечно зачислити величаву участь Українського Пласту в Славянському Джемборі у Празі 1931 р. (комендант Козицький), надзвичайну інтенсивність та поширення пластової праці на українському емігрантському терені і між чужинцями в роках 1932—1933 (ком. Є. Вировий), свято 20-ліття Українського Пласту в р. 1932 і нарешті теперішнє свято з приводу 25-літнього ювилею (ком. Р. Лісовський).

По вислуханні решти звітів Зїзд прийняв цілу низку резолюцій, як також ухвалив наділити „Свастикою Вдячности" за працю на користь Українського Пласту проф. Р. Лісовського, інж. Е. Кульчицького, сестру Посацьку, проф. П. Богацького і решту членів команди СУПЕ та висловив поляку тим особам, що в той чи інший спосіб причинились до розвитку Пласту. Далі переведено вибори до нової команди СУПЕ, яка залишилася майже без змін. На цьому й закінчилась ділова частина Зїзду.

Другий день пластового свята розпочався в 8. год. рано Службою Божою в церкві св. Климентія. В год. 14. у салі „Унітарія", де пізніше відбулася святочна академія, відкрито багату пластову виставу.

Святочна академія розпочалася в год. 19. Саля заповнена публикою. Тут пластунські убори губились серед маси „цивільних" громадян, які прибули, щоб привітати свою молодь, подякувати їй та заохотити її до дальшої витревалої праці. Стіни салі і столи коло них прикрашені виставочними експонатами з пластового життя. На сцені за прибраним рушниками столом команда СУПЕ. Ліворуч від неї трибуна для промовців. Праворуч — почесна варта пластунів і пластунок береже свою святість — український пластовий прапор.

Після врочистого відкриття академії почалися привіти від присутніх представників українських і чужих установ в Празі та її околиці. З українських привітів був найбільш зворушливий привіт від старенької С. Русової. З чужинців вітали Український Пласт пластуни-юнаки чеські, німецькі, естонські і мадярські. Команда німецького Пласту вислала кількачленну делегацію у пластових одностроях. Далі вислухано

Виїмково добрі умови купна тільки у Фаховій фірмі:

ФОТО- **Електрокабель.**

Приймачі Філіпса (стереофонічні)

15-місячних рат

ЛЬВІВ Коперника 10.

Тел. 214-21.

Гуртова і детайлічна продажа жарівок „Філіпса"

АРЛЄН патент ч. 11003, тканина, яка на підставі ведених нами дослідів, виказує незвичайну тривкість, гладку і делікатну поверхню, надається спеціяльно на постелеве білля. АРЛЄН не має мошку ані апретури, є лискучо білий і зберігає свої прикмети по кожнім пранні.

ARLEN

Виріб фабрики **BRACIA CZECZOWICZKA w ANDRYCHOWIE**

Можна дістати в кожнім добрім бляватнім магазині.

Вистава у фірм: Рудольф Джала, Хорущина 5; Крігер і Зінгер, Казимира Великого 5; Стахевич і Абрисовський, пл. Галицька 12 а.

Л. АНДОР.

Велика роля.

Відома фільмова артистка Лідія Обертен після напруженої праці виїхала на кілька тижнів на французьку Рівіеру відпочити. Вона сиділа у своїй шовковій піжамі обрямленій футром перед дзеркалом у своїй спальні і накладала на своє обличчя всякі пасти та креми на ніч, з єдиною думкою зберегти свою красу. Задумана зідхнула, закінчивши свою вечірню церемонію косметики і перейшла до маленького сальонику, щоб докурити перед сном папіроску.

Місяць світив так ясно на кімнату, що Лідія Обертен навіть не засвічувала лямпи. Вона сіла на фотелик і вдивлялась у портрет Зоарда V-го, що представляв володаря у королівському строю. Король Зоард утративши свій екзотичний престіл підчас палатної революції проводив дні свого вигнання на Рівіері і мешкав у тому самому готелі, що артистка. Люди говорили, що король захоплений віддавна талантом Лідії Обертен, зробив їй неодин королівський дарунок.

Чи в тій хвилині, коли вона дивилась на його портрет, який возила із собою на знак вдячности чи симпатії, думала вона про нього чи всміхалась до своїх дорогоцінностей та успіхів, хто це може знати?

Нараз її погідна усмішка викривилась. Лідія побачила крізь відчинені двері з балькону ліхтарку, що шукала дороги, а вслід за нею темну постать у трикоті, як ішла вперед із револьвером у руці.

— Вибачте, пані, але вам не вільно рушитись із місця, — почула вона — бо...

Чужинець не докінчив речення, бо дуло револьвера говорило само за нього.

— Чого ви хочете? — спитала перелякана Лідія, хоч і так зрозуміла наміри непроханого гостя.

Вліз ливий незнайомий освітив дбайливо кімнату і сказав:

— Здається, що я вже найшов те, за чим сюди прийшов.

Він підійшов до малого жіночого бюрка, на якому стояла різьблена гебанова касетка.

— Ви певно тут ховаєте, пані, свої прикраси? — спитав він незвичайно чемно. А що не дістав ніякої відповіди, схопив касетку, не спускаючи револьвера з жінки, яка сиділа ввесь час у фотелі.

Лідія вже заволоділа собою:

— Ви хочете забрати оцю касетку?

— Ви вгадали, пані. Але не гнівайтесь, що я передовсім мушу звязати вам руки і наложити на ваші уста хустину, щоб ви не счинили крику, зяки я щезну.

Лідія кивнула головою.

— Зовсім не потребуєте мене вязати, бо я не хочу боронитися. Можете покликати своїх людей і мене заарештувати. Секції „Д—Ікс" іще раз удалось урятувати життя Зоардові V-ому і я мушу примиритись із своєю долею. Але мусите повідомити свого шефа, що мої товариші так довго не зложать зброї, доки сплямлений кровю злочинець не заслужить на свою кару.

— Я не розумію вас, пані?

— Чого ви не розумієте? — почала кричати Лідія, прибравши драматичну позу. — Чи ви ще хочете мене мучити? Чомуж ваші посіпаки нарешті не зявляться?! Я чекаю на арешт! Ви напевне обсадили вже всі входи і виходи. Так дуже налякались безборонної жінки?

Незнайомий справді здивувався:

— Алеж, пані, я не розумію, про що ви говорите! Я не знаю, що це за секція „Д—Ікс", я не розставив на дворі ніяких своїх товаришів і не розумію, чому я мав би вас арештувати? Чи це ви може теж покрали якісь дорогоцінности?

Лідія засміялась.

— Отже ви мали би бути тільки звичайним зломником? Нещасливий чоловіче! Приложіть вухо до цієї касетки. Що ви там чуєте?

— Чую, як іде годинник.

— Правильно. Але на жаль це не дорогоцінности, тільки заведений механізм пекольної машини. Раджу вам не тримати його довго при собі, бо він наставлений на означену годину і може розірвати вас на кусні.

Злодій поставив пекольну касетку на перський килим.

— А хтож ви такі, моя пані?

— Коли це вас так цікавить, то можу вам виявити цю тайну. Я Соня Наташа і мушу з доручення революційного комітету ще ніні вночі виконати атентат на Зоарда V-го. Я в двійняком відомої фільмової артистки Лідії Обертен, яка робить тепер знимки на сотні кільометрів звідтіля, навіть не прочуваючи, що я під її іменем приїхала сюди виконати атентат на Зоарді V-ім. Раджу вам якнайскорше втікати, бо якби вас тут зловили, то дістанете щонайменше двацять літ вязниці і ніхто вам не повірить, що ви не є моїм спільником.

Зломник, наче обмитий холодною водою, подався до бальконових дверей.

— То я вже волію свою професію, як вашу — сказав він із гірким усміхом до артистки.

В одній хвилині перескочив балькон і щез у темному парку.

*

Лідія відчинила весело свою касетку і кілька хвилин насолоджувалась своїми дорогоцінностями. Засвітила електрику, підійшла до дзеркала і сказала до свого двійняка:

— Яка шкода, що ніхто не міг мене бачити у такій гарній ролі!

Перекл. а. б.

—o—

:-: Робітня жіночих суконь, плащів, костюмів і дитячих одягів :-:
Михайлина Бояжинець Львів, вул. Академічна 22/II. п. 3091 1-9

привітів, які наспіли у великому числі поштою зі всіх кінців світа від чужих і своїх, від установ та організацій і від окремих осіб з Галичини, Волині, Полісся, Буковини, Закарпаття, Америки, Канади, Англії, Франції, Швайцарії, Австрії, Німеччини, Болгарії, Південнославії, Туреччини і т. д., не згадуючи вже про гостинну Чехословаччину.

Після короткого реферату вислано привітні телеграми президентові Масарикові і Бенешові, проф. О. Тисовському, С. Левицькому, митрополитові А. Шептицькому й іншим заслуженим діячам. Далі вислухано резолюцій та постанов, ухвалених напередодні Конгресом. Офіціяльна частина ювилейних свят закінчилася при великому піднесенні присутних національним гимном. По короткій перерві розпочалась концертова частина академії.

З нагоди 25-ліття Українського Пласту СУПЕ видало друком святочне, багато ілюстроване число „Пластових Вістей", ювилейну медалю та заповіло видати альманах. д. к.

Відгомін анґлійської інтерпеляції в справі польської кольонізації.

„ТАЙМС" з 25. листопада, „Морнінг Пост" і „Манчестер Гардіян" з 26. листопада помістили отвертий лист Англо-Українського Комітету в Льондоні під наголовком „Польща й українці".

„В Палаті Послів, — пишеться в листі, — поставив 11. листопада п. посол Бен Райлей запит до секретаря для закордонних справ, чи він задумує використати нагоду відвідин полк. Бека, міністра для закордонних справ Польщі, в Льондоні, щоб обговорити з ним справи української меншости в Польщі, супроти якої Велика Британія має певні зобовязання на підставі меншостевих договорів.

„П. Райлей підніс особливо справу кольонізації українських земель Польщею. Як він твердить, польський уряд поселює на українських землях кольоністів-поляків. Міністр Іден відповів між іншим, що справа контролі над додержуванням меншостевих договорів узагалі належить до компетенції Союзу Народів, і що в кожному разі для меншостей отворена дорога через Женеву, якої вони повинні вжити в таких випадках.

„Таке твердження не є правильне. П. Іден, здається, забув, що полк. Бек проголосив 13. вересня 1934. р. перед Союзом Народів заяву про відкинення меншостевих зобовязань. Звертаючись до зборів Союзу Народів, польський міністр для закордонних справ сказав:

„Доки не буде загального, обіймаючого всі держави зобовязання охорони меншостей, мій уряд примушений заявити, що від сьогодні він відмовляється від всякої співпраці в міжнародніх установах, які мають на ціли нагляд над виконуванням меншостевих зобовязань польською державою".

Отся заява є одною з причин, чому українці останніми роками не уважали доцільним вносити до Женеви петиції зі скаргами на постійне нарушування їхніх прав польською владою.

Сподіємося, що відвідини польського міністра для закордонних справ для цієї держави принесуть свої користи; але треба також піднести, що доки не поладнається задовільно української справи, доти в Польщі не буде впорядкованих відносин".

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

—o—

Господарське положення в Польщі.

НОВИЙ ПРЕЛІМІНАР БУДЖЕТУ В ОСВІТЛЕННІ ВІЦЕПРЕМ. КВЯТКОВСЬКОГО.

У вівторок 1. ц. м. по відкритті буджетової сесії сойму віцепрем. Квятковський виголосив двогодинну промову, втриману в оптимістичному тоні, доказуючи цифрами, що господарське положення в Польщі в 1936. р. покращало. І так, якщо означити промислову продукцію в 1928. р. числом 100, то продукція в 1932. р. зменшилася на 52, у 1935 підскочила до 66, а у вересні 1936 підскочила до 79. Від січня до вересня ц. р. зросла теж консумція а саме: цементу на 25 прц., залізних виробів на 20 прц., шт, погоїв на 15 %, паперу на 15 прц., електричних жарівок на 40 прц., електричних машин на 32 прц., бензини на 6 прц., спірту на 9 прц., **їдальної соли на 5 прц., цукру на 25 прц.** і т. д. У підприємствах зросло теж число фізичних та умових робітників. Віцепремієр радіє вельми, що на товаровім ринку міста зявився нарешті знову як консумент селянин.

Не зважаючи на девізові обмеження Польща шораз більше товарів вивозить за кордон. Це доказує, що ціни у світі йдуть у гору. Щораз більшу ролю в експорті бере теж хліборобство. Додав, що парцеляцію будуть переводити далі.

Опісля віцепремієр обговорив новий прелімінар буджету на 1937/38, підкреслюючи, що в 1936. р. вдалося нарешті зрівноважити буджет. Новий прелімінар більший від теперішнього буджету на 3.2 прц. Щоби вдержати рівновагу буджету в 1937/38. р. ст. 11 уповажнює міністра скарбу продовжити стягання спеціального податку від платень з публичних фондів до кінця буджетового року. Крім того з цією метою в 1937. р. уряд змінить засади платні державних урядовців. Опісля віцепремієр перейшов по черзі поодинокі позиції буджету. На платні урядовців, емеритам та на ренти інвалідів прелімін. 1,110 міліонів зол. На освіту збільшено 7 міліонів зол., видатки на військо не зменшилися. Теперішній прелімінар буджету є формально і річево кращий та більше зрівноважений від попереднього.

Вкінці згадав, що уряд переводить реформу скарбового та екзекуційного персоналу, звертаючи увагу на їх моральну вартість. Підкреслив, що випадки зловживань влада викриває, зреорганізувавши систему внутрішньої контролі. Одначе радомський процес у справі зловживань у податкових урядах не останній і подібні афери має прокуратура. Обговорюючи грошеву політику згадав про французьку позичку, яка зміцнить емісійну силу Банку Польського і допоможе урядові збільшити інвестиційні праці у Польщі. Міністр скарбу виступив проти девалюації золотого та врешті спинився над банкрутством „Фенікса", кажучи, що винуватці цього банкрутства будуть покарані.

В середу в год. 10.30 почалося перше читання прелімінаря буджету. До слова в дискусії зголосилося вже 22-ох послів.

Перший промовляв над експозе віцепремієра пос. Мадейський, опісля посли: Совінський, Сужинський, Голинський, Дудзінський та інші.

Домагаються кари смерти для Пятакова і Сокольнікова.

МОСКВА, 2. 12. ПАТ. З нагоди других розправ вбивства Кірова большевицька преса веде кампанію проти фашистів і троцькістів, яких обвинувачує за це вбивство. До спільників вбивства зачисляє теж Пятакова і Сокольнікова, яких ще не засудили. І так „Ізвестія" пишуть ,що Троцький, Зіновєв, Каменев і Пятаков та інші не лише вбили Кірова, але приготовили теж атентати на інших членів уряду і зорганізували акти саботажу. „Правда" називає Пятакова агентом Гестапо і гостро атакує Сокольнікова.

Гострі виступи проти групи Троцького і Зіновєва всіх промовців на зїзді совітів і кампанія преси виявляє, що доля Пятакова, Сокольнікова та інших недавно арештованих у звязку з московським процесом, пересуджена. Невідомо лише, чи новий процес відбудеться при відкритих дверях.

Присилайте передплату!

З відчитової салі.

Д-Р І. КОПАЧ: Платон про безсмертність душі. IV. Академічний Вечір Богословського Наукового Товариства у Львові 29. XI.

Саля „Української Бесіди" у Львові ледви могла помістити всіх, що бажали послухати згаданого викладу д-ра І. Копача. На вступі прелєгент навязав до свого торічного викладу п. з. „Що таке фільософія"? і пригадав, що фільософія займається головно двома питаннями: 1) чим є світ? і 2) чи і як ми можемо знати про те? Платон був при народинах фільософії, його всі твори збереглися, він є найживішим фільософом, живе до нині на устах всіх европейських народів.

Прелєгент передав зміст діяльогу „Файдон про безсмертність душі". Платон кільканацять літ по смерти Сократа описав останній день життя свого великого учителя. Він сам не був при тому, бо лежав недужий. Справа смерти Сократа була центральним моментом для Платона. Атмосфера в Атенах після програної пельопонезької війни була подібна до теперішньої, після великої війни. Сократ помер тому, бо говорив, що „тільки Бог є мудрий". Його обвинувачували в безбожництві і псуванні молоді. Сократ заявив перед судом, що ві невинний і що радше заслужив на державне удержання, бо все, що робив, добре для всіх. Після засуду на смерть, Платон вложив в уста Сократа цікаву промову, яку він імовірно виголосив до суддів. Опісля Сократ розмовляв у вязниці зі своїми учениками про безсмертність душі. Наука Сократа дається уняти у трьох точках: 1) „панте рей" — все пливе; 2) кожне наше пізнавання — це пригадка — „анамнезіс" того, що душа бачила в іншому світі; 3) світ ідей. Сократ поставив тоді гіпотезу, що світ є: 1) видимий, що підпадає змислам, і 2) невидимий, до якого належить і душа. Ці два світи творять одну цілість, як це тепер потверджують учені. Дальше прелєгент оповів про смерть Сократа. Одначе Сократ не вмер, але живе у творах Платона.

Виклад тривав годину і чверть. Прелєгент увесь час держав увагу слухачів у напруженні, переплітаючи свій фільософічний виклад спомин нами і пригодами. Головну тезу викладу — безсмертність душі — зілюстрував прелєгент на прикладі смерти Сократа.

В дискусії забирали голос о. др М. Конрад м-р П. Ісаїв, потім відповів їм прелєгент. Цей академічний вечір був справді корисний для його численних слухачів.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

У Франції фінансова комісія палати послів ухвалила буджет мінва закорд. справ. Комуністи голосували за буджетом, але заповіли, що зайнуть ще в тій справі голос.

У Чехословаччині почався процес проти 36-х залізничих урядовців і підприємців, яким закидають надужиття при постачанні залізничих потягів.

Американський президент Рузвельт заявив на конгресі в Буенос Айрес, що Злучені Держави ніколи не вступлять до Ліги Націй.

Французька палата послів ухвалила 438-ма голосами проти 130-ох урядовий закон про обов'язковий арбітраж. Нині вечором почнеться дискусія над відомим проєктом пресового закону.

У норвеській столиці Осльо починається нині вечором страйк персоналу готелів, ресторанів і кавярень, який домагається більших плятень.

Німецька рада міністрів під проводом Гітлера ухвалила кілька декретів. Один з них постановляє, що вся німецька молодь буде обединана в організації „Гітлерюгенд", якої провідник буде безпосередньо підлягати канцлерові.

Французький посол Роллен домагається, щоб уряд заборонив французьким громадянам брати участь в еспанській війні.

У Фінляндії відбудуться 13. лютого 1937 р. вибори нового президента. Дотепер є 4-ох кандидатів.

З Еквадору прогнали за кордон 6-х провідників революції. Всіх комуністичних агітаторів заслатимуть на острови Галяпаґос.

Німеччина піднесла мита на бензину і бензоль, щоб придбати фонди на будову автострад.

Фінська поліція арештувала 15-х комуністів, між ними вождя фінських комуністів Гухта і сконфіскувала радіостацію, яка служила до контакту з Комінтерном.

Англійсько-аргентинський торговельний договір підписали вчора.

Китайський міністр закорд. справ заявив, що Китай бажає мира і добрих взаємин зі сусідами, але буде боронити всіми силами своєї територіяльної цілости.

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Літаково-бальонова хороба.

Перебувати у вищих сферах нашої атмосфери видається нам чимось повним романтичного чару і приємности. Але мало хто знає, як дуже важко відбивається на відважних летунах зміна середовища, серед якого живемо на землі. Найважніший чинник це значне зменшення тиску повітря. Поважніші зміни виступають у людини вже на висоті 4.000 м. над рівнем моря, небезпека-ж смерти на висоті яких 8.000 м. Так нпр. два члени виправи француза Тіссандієра бальоном угору, згинули на висоті 8.000 м., при чому смерть прийшла в сонноті, так наче вони лагідно і спокійно заснули.

Два летуни бальоном Берзон і Стрінг довели, що брак кисня, себто його за малий процент у повітрі, є причиною смерти на значних висотах. Віддихаючи киснем з газового збірника, вони попадають що якийсь час в омління, але і досягли живі висоти 10.800 м.

Сам образ цієї хороби є дуже цікавий. На висоті яких 4.000 м., головно, коли досягнено її скоро (літаком, бальоном) можна предметово ствердити поглиблення і приспішення віддихання та приспішену акцію серця. На більших висотах відчуваємо вже попросту зовсім виразно „голод повітря".

Найбільше вражливою на брак кисня є найшляхотніша тканка нашого тіла — центральна нервна система. Виступають ознаки подразнення, відтак звільняється процес думки, заникає критичний змисл, приходить загальна втома і сонота. Летун стає байдужий до того ступня, що він не всилі рішитись вложити рурку з киснем до уст. Якщо летун не спаде на нижчі висоти або не лічне віддихати киснем, то попадає у глибокий, подібний до наркотичного — сон, серед якого приходить смерть.

З остраху перед небезпекою смерти з удушення летуни часто підчас подорожі у вищих висотах вертаються до нижчих і то в наглий спосіб нпр. совговим летом, спадовим або т. зв. коркотягом.

Дуже шкідливим для здоровля летунів є теж незвичайно велике напруження уваги, якого вимагає обслуга літака чи бальону. Тому, скінчивши лет, майже кожний летун почувається погано. У нього появляється підвищення тиску крови, недостаточне укровлення шкіри, голови та кінчин, загальна перевтома, біль голови і сонота. Біда летунові, якому стане погано в часі дороги; годі легко за нещасливий випадок. Таке трапилося нпр. французові Шерезові по перелеті понад Альпами майже перед самою метою дороги.

Летуни підчас своєї праці переживають дуже багато психічних зворушень нпр. підчас повітряної боротьби з противником, сильного обстрілу літака, обсерваційних летів над становищами ворога, тому мусять мати часті відпустки, бо інакше легко можуть попасти в тяжку неврастенію.

До образу літаково-бальонової недуги належать теж розладдя змислу рівноваги, так що найціннішим змислом для летуна є око. Одному німецькому летунові трапилося підчас мряки таке, що він думаючи буцім то летить поземо, їхав просто на замкову гору у Фрайбургу. Врятувала його тільки зміна напряму їзди в останній хвилині.

Другий летун підчас війни їхав у мряці хребтом літака вниз, а єдина річ, що його застановила було те, що він міг незвичайно легко, аж за легко, підносити руку „вгору".

З того короткого огляду бачимо, що людина вдершись у піднебесні простори, мусить бути дуже обережна і вистерігатися тих небезпек, які загрожують їй від ріжних умовин, що відбігають далеко від наших нормальних обставин життя.

Б. Галібей.

Витрата крови у людини.

Доросла людина має ок. 3.5—4 літрів крови, себто між 4.9—5.3 прц. ваги тіла. Нагла втрата крови є для життя дуже небезпечна. І так втрата ок. пів л. крови викликує в дорослої людини тяжкі прояви як омління, обниження тиску крови; втрата-ж приблизно половини крови вже загрожує життю. При дуже значній і скорій утраті крови появляється слабенький та приспішений пульс, шкіра блідне та холоднїє, людина відчуває острах, чує шум в ухах, перед очима бачить плями. Потім звичайно тратить свідомість і серед дріжаків вмирає. Людину, котрій загрожує смерть від скровавлення, ратують вливаючи їй до жил 0,9 прц. розчину кухонної соли з іншими ще мінеральними додатками, — т. зв. рідиною Рінгера.

Дуже важко переносять втрату крови люди старі, схоровані, опасисті. Лекше переносять втрату крови жінки, яких організм, так сказатиб, звик до періодичних утрат крови, і в яких відновa крови скоріше поступає.

Звірі витримують більшу витрату крови, ніж людина. В одним досвіді половина досліджуваних псів витримувала втрату аж двох третин крови.

Прокажена! Прокажена!

Передають собі з уст до уст цю трівожну вістку мешканці надбалтійського міста Мемеля. Кілька днів тому утікла з тамошнього заведення для прокажених (т. зв. лепрозорія) одна хора жінка. Дотепер ще її не віднайшли. Проказа це одна з тих нечисленних хоріб, що наводять на людей жах, тому мешканці вільного міста Мемеля бояться приняти в дім невнайому їм особисто жінку.

Ця хороба в Европі тепер дуже рідка. Зате подибуємо її частіше у краях з гарячим підсонням. Вже перед віками знали її в Китаю та Індіях. В Европі згадав перший про неї римський лікар Цельз. До Европи зайшла проказа головно в середніх віках, а принесли її хрестоносці з Північної Африки, Святої Землі та Малої Азії.

Проказу поборюють тепер головно тим, що прокажених тримають до смерти у спеціяльних заведеннях т. зв. лепрозоріях і таким робом не дозволяють їй поширюватись

Проказа переноситься головно через контакт з хорим, або зараженими хорим предметами. Нпр. три роки тому одна пані в Німеччині позичила собі у випозичальні строїв костюм на маскараду, а в кілька місяців потім виступили в неї прояви прокази. Ці прояви дуже характеристичні. І так наперед появляються на тілі плями, шкіра грубне і пухне, відтак творяться на ній гудзи. Вони є спочатку тверді, потім розпадаються і гинють, а з ними і тіло в околиці гудза. Відтак мертва ткань відпадає від здорового тіла. Такі хорі дуже страшно і відразливо виглядають, тим більше, що недуга залюбки садовиться на лиці і руках та ногах.

На щастя, ця недуга нині вже обмежена. Дуже рідко подибуємо її тепер в Европі і то переважно на півночі — у Скандинавії, Фінляндії і в надбалтійських краях. Хорих з тих країв, а теж з наших земель тримають у лепрозорії у Мемелю.

Медицина про смерть.

Смерть живого організму приходить наслідком фізіольогічного зужиття тканей організму і його зменшеною відбудовою в старости і недузі. Це веде до того, що недоживлювані добре і чимраз більше нидіючі тканки і органи живого тіла не витримують праці, якої вимагають життєві процеси. Тоді ці процеси зупиняються і цей прояв зовемо смертю. Не всі органи тіла вмирають рівночасно. Одначе коли перестає працювати хоч один з них, конечний для життя, тоді припиняється теж праця інших. Тут мають головне значіння обіг крови, віддихання та вся нервова система. Коли хоч один з тих чинників перестав працювати, перестають теж інші. Так нпр. коли зупиняється праця серця, тоді кров перестає розводити по тілі конечний до життя тканей кисень. Брак кисня відчуває найскоріше мозок, якого смерть з браку допливу кисня приходить у дуже короткому часі.

Часом бувають стани, в яких праця важних для життя органів може бути так сильно обниження, що майже її невидно. Говорять тоді про т. зв. смерть на око. Той стан існує фізіольогічно у рослин і звірят як т. зв. зимовий сон. У людей стрічаємо такі стани, які є вже на межі життя: правдивої смерти при значному остуджению тіла (нпр. у людини, коли замерзла), коли хтось зачалів, удушився, затроївся наркотиками, у хльороформовій наркозі тощо.

Одначе і та смерть, яку вважаємо за правдиву смерть живого організму, не є повна, цілий ряд тканей живе ще довший час по смерти, а натість виконує свої функції. Нпр. ще деякий час утримуються рухи кишок, корчі гладких та пружкованих м'язних клітин рухи заплодників. Можна також привернути рухи серця навіть кілька годин по смерти, нпр. побуджуючи його електричною стрічю.

Отже щойно тоді можемо говорити про повну смерть організму, коли припинились усі прояви життя і то не лише органів, але і поодиноких клітин.

ЛЮДИНА ВИРВАНА СМЕРТИ.

Недавно в одному льондонському шпиталі вмерла підчас операції молода дівчина. Стверджено всі ознаки смерти — брак віддиху і брак дій серця. Тоді хірург отворив ножем грудну клітку і почав рукою масувати серце, наслідуючи його нормальні рухи. Рівночасно впорскнув пару разів до серця адреналіну. По короткім часі дівчина, що була вже „на тім світі", вернулась знов до життя. Цей випадок звернув увагу учених на значіння негайного масажу серця зараз до смерти. Деякі пробують оживити акцію завмерлого серця діючи на нього ультракороткими електричними хвилями. Покищо ті досліди щойно в початках. Померлу людину можна вернути до життя відновляючи дію серця лиш тоді, коли клітини мізку ще не завмерли себто до кількох мінут по смерти. Наукові досліди про „воскрешування" вмерлих є щойно в початках, зате сензаційні фільми залюбки „воскрешають" мертвих електричністю та електромагнетизмом впливом.

ВЕСЕЛИЙ ШПИТАЛЬ

Один лікарський журнал подає характеристичний епізод з життя американських лікарів. Один шпиталь у Каліфорнії впав на геніяльну думку побільшити свої грошеві фонди. Тамошні лікарі улаштували у шпиталі забаву з танками і ось'якими нагородами за гарний танок: нагорода для першої пари танцюристів — посвідка на безплатну операцію сліпої кишки важна до року, з тим, що можна її відступити іншій особі; друга нагорода — безплатний порід у згаданому шпиталі; третя — безплатне вилущення мигдалків. Кажуть, що публика бавилася дуже добре і була захоплена нагородами.

ЛІЧЕННЯ ШТУЧНИМ РОПІННЯМ.

Француз Фашіе помітив у 1891 р., що коли при загальнім закаженню крови повстане в одним місці організму стисло зльокалізоване ропіння (нпр. ропіння суглобу, жіночих органів, грудної залози), то нераз виступає нагло зворот до ліпшого в головнім закаженні. Цю думку підхопили французькі лікарі і почали при загальних закаженнях викликувати штучне ропіння в одному місці тіла. Тепер впорскують під шкіру литки чисту терпентину (1—2 цм.³), переховуваючу довший час на сонці. В 36—48 годин по впорску повстає запалення даного місця, а приблизно по 6 днях ропіння. Якщо ропіння не розвивається, то прогнозу хороби вважають недоброю. Коли ропіння дозріє (по 6—8 днях), тоді рону випускають. Штучне ропіння поручають французи ужівати при тяжких запаленнях легенів, по-тоговій гарячці, при запаленні мізкових опон та при ропно-бактерійнім закаженні крови, що походить з уха, носа або при закаженнях без відомого джерела. Цю методу очевидячки стосують французькі лікарі лише тоді, коли не помагають інші, звичайні методи лікування тих недуг.

Лікарі уважають штучне ропіння за „лапку на бактерії", яка їх стягає, а відтак вони гинуть під впливом терпент. олійку. На гадку інших, таке ропіння викликує збільшення числа фагоцитів, себто білих тілець крови, що проглитають такі заразні.

В нас ще цієї методи не стосують, ставляючись до неї як до кожної нової методи з недовірям.

ПЯВКИ ЗНОВ МОДНІ.

В середновіччі і на початку нових віків головно у 19. віці пявки були дуже популярним ліком при запальних станах тіла і при гарячкових недугах. Журнал німецьких лікарів-шкірників, подає, що в 1819 р. у шпиталі Бруссе зужито ок. 100.000 пявок, а в р. 1850 імпортовано до Франції 32 мільони пявок. Пізніше деякий час пявок менше вживали, аж тепер знову до них вертаються. Німецький вчений Мільбардт уживає пявок до лічення гострих запалень шкіри, невикликаних заразнями, шкірних висипків, свербіння, затяжного запалення шкіри. Він пробував їх з добрим висліднм у тих випадках, які важко лікувати звичайними протизапальними засобами.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Кораблі і люди, що безслідно щезли...

Безкрайні та незглиблені простори океанів кришть тайни, яких ані людський розум, ані людська енергія заглибити не можуть. До тих тайн належать не тільки дива, скриті на дні моря, бо саме тут наукові підводні експедиції видирають морю щораз нові його тайни. Однак те, що вихоплюється зпід людської контролі і що найбільш хвилює людей, це нерозвязані загадки, які торкаються кораблів, що безслідно щезли на широкому морі, та людей, які були — і відійшли невідомо коли і невідомо куди. Це така тема, що дала притоку до неодної вже сенсаційно-кримінальної повісти: однак історичні факти самі говорять голоснішою мовою, ніж найбільш фантастичні легенди про „літаючих голєндрів".

Ось саме в останніх днях бушували по південних морях бурі, жертвою яких впало знову кілька кораблів, що разом з залогою і пасажирами найшли могилу на дні. З цього приводу Франк Гоф пригадує у найновішій віденській „Нает Вінер Журналь" кілька подій, які ще тепер людей хвилюють своїм романтично-трагічним чаром. Ось 45 літ тому виплив з Трієсту гарний і сильний корабель „Санта Маргеріта", що від на своєму помості австрійського **архикнязя Йогана,** який волів зректись всіх прав, що прислуговували членам габсбурського дому, ніж зректись своєї любови, — своєї дружини з міщанської віденської родини, гарної Мілі Штубель. З хвилиною, як **„Санта Маргеріта"** щез з очей людям, що стояли на трієстенському „мольо", — ніхто взагалі більше його не бачив і про нього не чув. Тайна Йогана Орта по нинішній день осталась тайною: безліч осіб підшивалось під його імя, щоб допускатись обману на легковірних, — цілі легенди повстали про те, як то Йоган Орт скрився перед цікавістю цього світа на безлюдних берегах південного Атлянтику, — однак, це факт, що ніхто нічого не знає, що сталося з ним і його молодою дружиною, з залогою корабля і кораблем.

Несамовита історія сталася зі славним винахідником моторів Дісля, які зробили переворот у світі техніки. **Інж. Дісль** всів 1902. року у Ню Йорку на корабель, який вперше у мореплавстві мав випробувати мотори винахідчика під його особистим доглядом. Одного дня інжинір не прийшов на обід до кабіни капітана корабля, з яким жив у приязні. Моряк, висланий за Діслем, не найшов його в його кабіні. Перешукали корабель від споду до гори, десятки кораблів, завізваних алярмовими сигналами, перешукало довкола море (було спокійно, ані сліду бурі), — корабель причалив врешті до Ліверпулю, мети своєї подорожі — а інж. Дісль щез без сліду і по нинішній день тайна його життя і смерти невияснена.

У 1926. році модерний пасажирський паровий корабель **„Азіятік Пренс"** виплив з американського порту Сетл до Шангаю. Він віз 174 пасажирів, між ними 44 европейців, численну залогу та транспорт срібла вартости 6 мілонів золотих. Кілька днів пересилав він весело радієві звістки і привіти зустрічним кораблям. Одного дня один із кораблів почув раптом оклик „СОС" і назву „Азіятік Пренса" і на цьому скінчилося. Що з ним сталося, чому радіотелєграфіст не встиг уже подати ані кількох слів ближчого пояснення про своє положення, чи він затонув чи впав жертвою піратів — по нинішній день невідомо. Подібна історія сталася з данським шкільно-воєнним кораблем „Кообенгави" у 1928. р.: 15 моряків і 40 кадетів разом із кораблем безслідно щезло, хоч десятки воєнних кораблів усіх держав шукало за ним.

А хто знає, що сталося у 1927. році зі славетним дослідником **Амундсеном,** який вибрався на своїм літаку на рятунок експедиції генерала Нобіле: Нобіле вирятувався, але Амундсен безслідно щез і його доля по нинішній день невідома.

—o—

Шукають матеріялу на ґенія.

Потреба великих народніх провідників спонукує людей науки шукати одиниць зпоміж молоді, що надавались би як матеріял до вибору та плекання ґенія. Про це саме говорили вітаючи рок 16. листопада ц. р. на шкільній конференції здоровля стейту Конетікат в Америці.

Порушив цю справу президент університету Єйл, др Ейнджел. Він вийшов від того, що метою шкільного виховання повинно бути вишукувати таланти, ба навіть і ґенія. А коли вдасться такі таланти відкрити, тоді треба їм дати відповідну науку та змогу розвинути себе.

Американська демократична система повинна дати змогу виховати відповідні таланти. Треба знайти спосіб, забезпечити талановитих людей перед демагогами, котрі своєю зручністю відштовхують спосібних людей від провідних ролі. Демократія повинна створити серед найрозумніших та найбільш освічених людей почуття громадянської та політичної обовязковости.

Деспотизм може втриматися без кінця, коли він лише людянний і то без огляду на умові здібности. Але демократія мусить загинути, коли загалові не буде дана змога присвоїти собі найновіші осяги науки через своїх провідних людей.

Особливо це важне тепер, у модерній демократії. Демократії загрожує недостача звичних сил через те, що занадто молоді люди дістають відповідальні становища, не мають часу продовжувати своїх студій. Вони перемучуються практичними заняттями замолоду і не мають доволі часу розвинутися якслід.

—o—

Льондонський Отелльо.

Цими днями станула перед головним льондонським судом відома красуня Мабель Пірс, як свідок. Обвинувачували її чоловіка. М. Пірс брала кілька літ тому участь у конкурсах краси і дістала перші нагороди. Після її успіхів зона дістала дуже корисні пропозиції від фільмових підприємств і театрів, але відмовилась. Вона воліла, замісць грощей і слави, тихе щасливе життя у домашньому затишку. Вона вийшла заміж за Генрі Пірса з любови. Сиділа в хаті, виконувала обовязки господині, навіть заробляла, бо її чоловік не мав ні майна ні доброї посади. Пірс кохав свою жінку божевільно. Він був заздрісний за всіх, що наближувались до неї і вона мусіла поволі виректись навіть знайомих. Та і це не помагало. Чоловік замучував свою молоду жінку постійними підозріми та обвинуваєннями. Подружжа стало пекдом. Одного дня пішли вони обоє до кіна. На гарну жінку зглядались сусіди. Коли Пірси вертались з кіна, чоловік робив докори своїй жінці, що вона кокетує мужчин. Мабель заперечувала. Почалась суперечка. Молодий Отелльо кинув на вулиці свою жінку на землю, копав її ногами і вилив на її лице пляшинку сірчаного квасу. Наслідок був такий, що обличча красуні стало потворувато гидке. На розводовім процесі зявилась вона з білою маскою, щоб люди не бачили, як страшно вона виглядає. Лікарський опис її стану вистачає деяким присяжним судлям. Мабель Пірс, оповівши про заздрощі свого чоловіка, представила жахливу сцену на вулиці і заявила:

„Я кохаю свого чоловіка більш усього у світі. Але тепер усі почування для нього замерли в моїй душі. Я не забуду йому кривди заподіяної мені, ніколи!"

Суд засудив Генрі Пірса на 7 літ тяжкої вязниці. Лікарі та косметики вжнють усіх зусиль, щоб надати обличчю Мабель Пірс можливий вигляд. Покищо вона не може показуватись прилюдно без маски.

Конфлікт Марлєни Дітріх з льондонськими театрами.

Відома фільмова зірка Мзрлєна Дітріх, яка саме перебуває у Льондоні має чималі клопоти з льондонськими директорами театрів. Марлена любить театр і радо до нього ходить. Підчас побуту в Льондоні ходить майже кожного вечора в повнім ході дія, Марлена входить на салю у цілій величі своєї вечірньої тоалети і своїх дорогоцінностей. Очевидно, що увага глядачів відвертається від акції на сцені і всі присутні впяюють свої очі у стрункy стать відомої артистки.

Ця звичка Марлени викликала одноздінне обурення директорів льондонських театрів, а льондонські правники клопочуться новою правничою заковикою, чи управа театру може не впустити на салю особи, які хоч платять високі й солені ціни за білети вступу, але своїм постійним спізнюванням відвертають увагу глядачів від сцени.

БЛЬОНДИНКИ ПЕРЕД НЕБЕЗПЕКОЮ.

Професор біольогії у Кембриджі Джосеф Баркрофт проголосив наукові реверляції, що бльондинки за недовгий час зовсім переведуться.

Тільки брунетка має у своїй шкірі всі елементи потрібні до охорони перед недугами. Бльондинки дуже легко занепадають на здоровлі, спеціяльно на грудні недуги. На думку проф. Баркрофта, між бльондинками і брунетками є великезна ріжниця, багато більша, як між німцем і китайцем. Вже тепер — каже Баркрофт — можна позитити, що типи бльондинок занижають так як це діється з деякими расами людей.

Одним із засобів, що на їх підставі проф. Баркрофт переводить клясифікацію людей — це вплив сонця на шкіру. Брунетки опалюються, а бльондинки червоніють від сонця, як раки. Велике значіння має також скількість волосків. Коли брунетки мають на голові приблизно 80—100.000 волосків, руді 25.00, бльондинки мають їх тільки 15.000. Всі ці пляшта — каже Баркрофт — заповідають неминучу загибіль бльондинок.

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

9 ДВОБОЇВ ЗА 48 ГОДИН.

Правдиву сензацію викликали в Будапешті двобої молодого правника д-ра Франца Сарга, який за 48 годин мав 9 двобоїв. Історія цієї події дуже романтична. Молодий правник залюбився був у красуні Маргареті Дарко, яка походила з визначної аристократичної рідні. Тому, що батьки молодої дівчини противились її подружжю, Сарго схопив свою суджену і потайки одружився з нею. Ціла ця історія викликала ріжні наклепи на Маргерету. Заговистий Сарго рішив провчити всіх клеветників, а що звичаєве право наказує полагодити це до 48 годин, Сарго мусів відбути за той час 9 двобоїв. Двобої відбулись без глядачів, одначе будапештенські репортери пронюхали подробиці цілої справи. Сарго вийшов майже без ніякої шкоди, зате його противники дістали доброго прочухана. Кажуть, що один із них, мабуть якийсь князь, що колись хотів одружитись із Маргаретою, негайно по першій рані втік із поля бою.

ЖІНОЧИЙ СМАК.

Один із відомих французьких фізіольогів помістив в однім париськім часописі статтю про ріжне чергування смаку сьогоднішньої жінки. В 20-ім році життя жінка їсть із найбільшою приємністю свіже печиво, тісточка, любить морозиво й вина, одним словом ласощі. 30-літня жінка має найбільший апетит на кавяр, устриці, гусячу печеню, сильне вино і добру чарку кави. Десять літ пізніше найрадше їсть жінка курятину, овочі й попиває мінеральними водами. Коли жінка наближається у своїм вічно молодім і радісним житті до половини століття — тоді вона знову вертається до своїх дівочих забаганок.

—o—

Золоті думки.

З великих людей здіймають маску по смерти тому, що не вдалось це зробити за життя.

*

Ніщо не піддержує так графомана, як віра у власний почерк.

*

Людина, що приходить без запрошення, це або фаталіст, або... неотеса.

*

Ніщо не розбуджує так думки, як вулична стрілянина.

*

Побратимство народів треба проповідувати шепотом, а не ревіти на ціле горло... тому, що для горла це шкідливе, а для народів байдуже.

Зібрав **р. с.**

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

НЕБУВАЛА СЕНЗАЦІЯ! 100 грамів знаменитої кольонської води за 40 сотиків
за показом цього оголошення тільки у фірмі БІРНФЕЛЬД Львів, Казимирівська 1.

Перед підписанням італійсько-японського союзу.

Японія визнала римську імперію.

РИМ, 2. 11. ПАТ. Міністер закордонних справ гр. Чіяно приняв амбасадора Японії Сігімура, який повідомив його, що японський уряд перемінив посольство в Аддіс-Абебі на генеральний консулят. Одночасно японський амбасадор звернувся до уряду короля Італії і цісаря Абісинії, щоб дав дозвіл на це. Мін. Чіяно запевнив японського амбасадора, що італійська влада буде спеціяльно опікуватися японськими інтересами в Аддіс-Абебі та висловив японському амбасадорові вдоволення з приводу рішення японського уряду.

Хто може переводити ревізію в адвокатській канцелярії.

Міністр справедливости видав обіжник до судових властей у справі ревізій в адвокатських канцеляріях. В обіжнику кажеться, що при ревізіях у адвокатських канцеляріях слід уважати на те, що адвокатські акти мають письма й документи, які повірили адвокатам клієнти. Ревізії получені з затриманням цих актів слід обмежити тільки до тих актів, які мають послужити до устійнення суті вчинку й викриття особи справника.

Ревізії в адвокатських канцеляріях мають переводити представники суду, а не поліції і лише у присутности делегата Адвокатської Ради. Слід уважати, щоб ніхто крім того, що переводить ревізію, не знав наперед де й у кого має бути переведена ревізія.

Станова організація українських аґрономів.

Перші загальні збори „Товариства Українських Аґрономів" у Львові.

Через поважний розвиток праці „Сільського Господаря", як також внаслідок збутової праці нашої сільсько-господарської кооперації число наших аґрономів у краю збільшилося дуже поважно. У самому „Сільському Господарі" працює вже коло 60 аґрономів, а чимало їх примістилося на працю в молочарській і сільгосподарській кооперації. Тож не диво, що спільний круг зацікавлення та спільні професійні інтереси вимагали основання осередка, що гуртував би наш аґрономічний світ та облекшував йому його професійні й товариські справи, як також наукові праці.

Тому вже в половині 1935 р. створилася при „Сільському Господарі" окрема комісія, що занялась опрацьованням і зареєструванням статуту „Товариства Українських Аґрономів", що тревало приблизно півтора року. І от дня 25-го листопада ц. р. відбулися перші збори цього товариства, що зібрали поверх 60 осіб, самих аґрономів, які своєю працею і знанням змагають до поправи долі нашого села.

Збори відкрив **д-р Евген Храпливий**, який привитав від членів-основників усіх присутніх, зокрема голову Т-ва „Сільський Господар" п. Мирона Луцького та в довшому рефераті представив змагання українського аґрономічного світу до створення своєї станової організації, які сягають ще половини 1925 р. і щойно тепер здійснюються. А й це здійснення у великій мірі переведено при допомозі „Сільського Господаря", який старався постійно про контакт аґрономів зі собою на т. зв. зїздах аґрономів, і саме при цій установі в останніх роках існувала комісія для налагоджування професійних справ і службових умовин аґрономів, що й довело до основання „Т-ва Українських Аґрономів". Потім покликав на секретаря **інж. Петра Зеленого** та пояснив головні постанови статуту. Дальше приступлено до виборів керуючих органів Т. У. А. На першого голову обрано **інж. Михайла Хронов'ята** (Львів); до першої **Ради** Т-ва увійшли: інж. Вакуловський Віктор, заст. голови; інж. Зелений Петро, секретар; інж. Савчук Федір, скарбник; інж. Винник Евген, інж. Мосора Волод., інж. Дубрівний Павло, інж. Залізняк Гриць, інж. Каплистий Макар, інж. Зайцлий Ярослав, інж. Девоссер Мих., інж. Романенко Антін та інж. Лучимінська Оксана — члени; заступники: інж. Мельникович Осип, інж. Мамчин Роман та інж. Голод Роман. **Контрольна Комісія:** д-р Храпливий Евген, інж. Ковбуз Антін, інж. Дмитренко Василь, заст.: інж. Боровський Михайло.

Дальше обговорили на зборах низку справ професійного характеру, рішили утворити товариську касу, занятися виданням українського наукового аґрономічного журналу, забезпечити відповідні умовини праці аґрономів і т. д.

Наради тревали до пізних вечірних годин і дали чималий матеріял новообраній Раді до розглянення і праці.

Новообрана Рада Т. У. А. відбула 26. XI. ц. р. перше засідання, на якому вибрано три комісії: 1) професійних справ, 2) фінансову і 3) видавничу та намічено пляни праці на найближчий час.

Дня 28. листопада ц. р. відбулися сходини аґрономів-дублянців, що у рямцях Т-ва Українських Аґрономів створили свою секцію, якої головою обрали **інж. Петра Зеленого**, а членами управи інж. Марію Рогожу та інж. А. Адамчука. Поза товариськими та окремими дрібнішими цілями буде ця секція помагати студентам аґрономії у вис. агр. школі у Дублянах (відділ львівської політехніки) до покінчення студій та буде ними опікуватися.

Щиро вітаємо створення Товариства Українських Аґрономів та бажаємо йому найкращих успіхів у його праці.

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ.

УКРАЇНСЬКЕ СТУДЕНТСТВО ТА КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ ПРАЦЯ.

У неділю 29. листопада в год. 3 попол. у всестудентській домівці у Львові (Міцкевича 11.) відбулася студентська анкета, присвячена культ.-освітнім і рідношкільним справам. Річевий і поважний характер нарад робив, як можна було завважити, додатне враження на слухачів, що виповнили всі салі домівки.

Перший референт старався представити на тлі сучасної української дійсности шляхи, методи та засоби культ.-освітньої праці. На його думку українська студіююча молодь, серце нації, має перед собою великі завдання. Одно з найважніших — праця на культурно-освітній ниві. Одначе праця та мусить бути відповідальна. Тому молодь, усвідомивши собі наперед, в імя чого вона має діяти, мусить 1) підготовитися до цієї роботи шляхом науки, самовиховання і загартування духа й тіла; 2) вже в початковій діяльности в терені пильно прислухуватися до життя, конфронтуючи раз-у-раз своє вивчене знання в життєвими вимогами. Така праця дуже сприяє змаганням, щоб стати повновартісною людиною із світоглядом і приготуванням до громадянського життя.

З черги бесідник обговорив різні форми реалізування культ.-освітньої праці. Підложжа такої праці — широкі маси селянські, робітничі і півінтелігентські, що дуже часто потребують ще елементарних основ.

У часах незвичайної боротьби за душі слід памятати про якість; про внутрішню відпорність на всякі регіоналізми, на акцію радикалів (напр. проти „Просвіти"), на наступ тих, що хотять при помочі плитких „шлункових" ідей розложити український національний організм (напр. „людові" й інші „фронти")...

Щоб опанувати всі українські душі, треба довгої і послідовної опіки над ними. Поїздки у села, яких завдання не так учити, як радше вводити слухачів у працю над собою, можуть у тому напрямі дуже багато зробити; тільки слід їх умілo, пляново і доцільно зорганізувати. Це зможе виконати окремий комітет освітніх комісій, що його створять представники всіх студентських організацій та інших товариств.

На зміст другого реферату складалися справи „Рідної Школи" „докрема потреба її матеріяльного обезпечення. Свій реферат закінчив бесідник пригадкою, що згідно з ухвалами студентських конґресів обовязком кожного українського студента є бути членом „Рідної Школи".

Слід підмітити, що підчас дискусії дехто з учасників добровільно зобовязався фінансувати деякі поїздки у села.

Наради закінчилися одноголосним (1 здерж.) ухваленням відповідних резолюцій.

УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТИ В БЕРЛІНІ.

Під цю пору студіює в Берліні 20 українських студентів. Розподіл їх по берлінських високих школах такий: у Техніці — 3, в Університеті — 8, у Високій Господарській Школі — 6, у Високій Музичній Школі — 3. Крім цього вписалось на зимовий семестр 6 нових студентів. В останніх двох тижнях прибуло ще з Галичини й Буковини 3 студентів, з яких один хоче студіювати малярство, другий вписатись до Хліборобської Академії.

продукує тільки суперґетеродини

НОВИНКИ.

— **Єдиний український бляхатний магазин** „Мануфактура" під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), **поручає по** найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархани, флянелі, оксамити, сукна. 2943 12—20

— **Машини до писання і до шиття всяких систем** і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем **поручає Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11. Одинока** українська фірма в тій ділянці. **Наука писання на машинах.** 96-115

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського**, Львів, пл. Капітульна 3, I., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Футра жіночі і чоловічі та ріжного роду** футряні шкірки **поручає по найнижчих цінах** Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 36-?

— **Сварка за сорочку.** Іван Брудний посварився з Петром Чистим за те, чия сорочка біліша. Справа опинилася перед громадянським судом, який признав рацію Петрови Чистому. Виявилось притім, що дружина Петра уживає до прання порошку **Атмо.** 3037

— **На закінчення вистави А.Н.У.М.**, яка буде закрита в неділю 6-го ц. м., в год. 12-ій **упополудне** матиме відчит М. Голубець про виставлені твори. Гості зможуть перевірити свої враження з оцінкою прелєґента на місці, **придивляючись** образам.

— **Вистава В. Коссака.** 5-го ц. м. відкривається в год. 17-ій у павільоні „Европейського готелю" у Львові ювилейна вистава праць відомого мистця Войтіха Коссака. На виставі буде яка сотня творів. Вистава мала востанне великий успіх у Кракові.

— **Виклади Товариства Українських Кооператорів у Львові.** Заповіджений попередньою оповісткою на 3. грудня виклад сен. Ю. Павликовського не відбудеться з причини непередбаченої перешкоди прелєґента (скликання на той день сенату). Замість реферату Ю. Павликовського матиме в четвер 3. грудня реферат ред. д-р К. Коберський про ідеольоґа польської кооперації Е. Абрамовського, а в суботу 5. грудня ред. А. Жук п. н. „Наші рочденці". Виклади відбуватимуться в салі „Української Бесіди" при вул. Рутовського 22, початок точно в год. 18. Вступ за добровільними датками.

— **Академічні Вечорі у Львові, Рогатині і Яворові.** В суботу 5. ц. м. в год. 18. відбудеться в Рогатині виклад на тему: „Провідні ідеї Мих. Драгоманова". Прелєґент: д-р К. Чехович

зі Львова. — Того самого дня і в тій самій годині відбудеться в Яворові виклад на тему: „Роля Унії в житті української нації". Прелегент д-р М. Чубатий зі Львова. — В неділю 6. ц. м. в год. 18. відбудеться в салі „Української Бесіди" у Львові (Рутовського 22) виклад на тему: „Археольогічні джерела української історії" (зі світлинами). Прелегент: д-р Я. Пастернак.

— **Академічне славянське т-во** повідомляє, що оголошений на суботу, 28. листопада ц. р. відчит асистента м-ра Стефана Грабця на тему „Гуцульщина у світлі новіших дослідів і в очах мандрівника", який не відбувся з причини академічного страйку, буде виголошений в пятницю, 4. грудня в год. 7. веч. в салі семинара польської мови в новому будинку львівського університету (вул. Костюшка 9/I.). Вступ вільний. Гостям раді.

— **Учнівський драматичний гурток** ім. Карпенка Карого при державній гімназії з українською мовою навчання у Львові (вул. Льва Сапіги) відіграє в салі заведення в неділю, 6. ц. м. комедію на 4 дії Карпенка Карого „Чумаки". Поч. 6. год. попол.

— **В Українськім Науковім Інституті в Празі** (вул. Служевська 7) відбудеться в пятницю 4. ц. м. виклад проф. д-ра Р. Смаль-Стоцького на тему „Наші чужі слова та їх історія". Початок: год. 7. веч.

— **В справі культурно-наукової інформації закордоном.** З кінцем березня 1937 р. появляється у Берліні черговий (32-ий) інформаційний річник „Мінерва" (Minerva-Jahrbuch der gelehrten Welt), що виходить від багатьох літ накладом поважного німецького видавництва Вальтера де Гройтера у Берліні та вже від десяти літ приносить широкі інформації про Україну. Щоб українські наукові й культурні установи були в ньому і цього року відповідно заступлені, прохаю як редактор славянського матеріялу „Мінерви" прислати на мої руки (Berlin—Charlottenburg 5. Suarezstr. 46) важніші ділові звідомлення й цифрові дані по змозі не пізніше 20-го грудня ц. р. Потрібні дати про наші високі й фахові школи академічного типу, духовні семинарії, академії, наукові бюра, комітети й комісії, центральні культурно-просвітні установи, досвідні поля й подібні уладження, заповідники, бібліотеки, архіви, музеї, наукові й культурно-просвітні товариства, дослідчі інститути і т. ін., а саме докладні назви інституцій чи організацій, адреси, рік основання, завдання, відділи, секції і філії, уладження, буджет, склад управи або вчительського персоналу, публікації, число членів і наукових співробітників, число томів, фасцикулів чи музейних предметів і т. ін. — **Д-р З. Кузеля.**

— **Гоголів „Сорочинський ярмарок" в льондонській опері.** У вівторок, 24. листопада ц. р. відограно в королівській опері в Льондоні (Ковент Гарден) пораз перший „Сорочинський Ярмарок", комічну оперу, перероблену Муссоргським з Гоголевого оповідання. Оперу відіграно англійською мовою і англійськими артистами.

— **Приняття в Англьо-Українськім Комітеті.** З нагоди побуту в Льондоні нашої пяністки, Любки Колесси, влаштував Англьо-Український Комітет приняття в готелю Гровенор Гавс, дня 14. листопада ц. р. Між тими, що приняли запрошення, були також: вайкавнт (віцеграф) Кано і панна Кано, леді Бавден, леді Террінгтон, сер Вілфред Согден, посол сер Джордж Джовнс, леді Мелвіл, проф. і пані Сітон-Вотсон, сер Волтер Пікок, радний Льондону п. Дж. Блейк, сер Джан і леді Майнард, пані Шіпшенкс, пан і пані Лансельот. Лотон, пан і пані Ґінер зі швайцарського посольства, д-р В. Ю. Кисілевський з Українського Бюра, п. Олекса Даркович, абс. музичної академії п. М. Кучер, полк. і пані С. Л. Мальон, адв. і пані Лінкольн і інші.

— **Продовження вчительських іспитів.** Міністерство освіти, беручи на увагу домагання учительських організацій, згодилось продовжити речинець складання державних іспитів для кандидатів на вчителів середніх шкіл. Каденцію державних іспитових комісій продовжено на 4 роки, до кінця шкільного року 1939/40.

— **Новим ректором** Ветеринарійної Академії у Львові вибрали проф. д-ра К. Щудловського на місце дотеперішнього ревізора проф. д-ра Александровича, який відійшов до міністерства освіти на директора департаменту.

— **Виклади в познанському університеті.** Сенат познанського університету відбув у вівторок нараду і рішив відновити виклади вже в середу 2. ц. м.

— **Скандальна інвалідська афера.** У звязку з аферою, викритою в повітовому старостві у Львові, де кількох урядовців у порозумінні з шайкою посередників признавали інвалідські ренти людям, що не мали до того права, арештовано крім винуватих урядовців і кількаканадцятьох посередників також 37 осіб, що дістали ті ренти. Всі вони жиди. З наказу слідчого судді переведено ревізію в союзі жидівських военних інвалідів при вул. Домініканській й опечатано його домівку. Заповідається сенсаційний процес.

— **Львівська хроніка.** При вул. Скарбківській ч. 36 у помешканні кравця Трінка 18-літній Бернард з молодшим братом побив тяжко свою маму на очах свого батька. На крик нещасливої жінки зібралася більша юрба людей і візвали поліцая. Одначе перед його приходом злочинний син утік з хати. — Перед карним суддею городського міського суду у Львові відповідав у середу візник М. Рабій за те, що у травні п. р. вибив батогом око коневі візника М. Цвинара. Суддя засудив Рабія на 25 зол. гривни зі заміною на 5 днів арешту. — При вул. Цловій є поліція розвязала нелеґальні сходини в союзі мурярів, де найшла нелеґальні комуністичні летючки.

— **Краєва хроніка.** В Покропивній пов. Тернопіль арештовано Івана Поворозника. Андрія Шкільного і Миколу Леня під закидом побиття Григ. Гвіди за те, що був на забаві, яку уладила читальня „Т-ва школи людової". — На залізничому мості на Сяні під Загірям потяг переїхав таєвого Посифа Гнилу, що посовгнувшись, упав на шини і не міг уже втекти перед потягом.

— **Університетські авантури перед судом.** У звязку з останньою блькадою варшавського університету прокуратура вела строгі доходження проти 43 осіб, з того 33 студентів. Обвинувачені будуть відповідати в окружному суді за знищення університетського будинку та за акти терору проти своїх товаришів. Деякі з обвинуваченних стоять під закидом бомбових замахів. Всі вищі школи у Варшаві закриті, так само у Познані.

— **Смерть від поліційної кулі.** Коло Коломия ковельського повіту поліційна стежа застрілила Лазаря Терещука, мешканця села Рокітна. На основі її реляції стежа приділежала його на дорозі і зажадала легітимації. У відповідь на це Терещук стрілив до поліції й почав утікати. Тоді й поліція зробила вжиток з палької збоєї. Кажуть, що Терещук був знаним у повіті терористом.

— **Катастрофа польського літака під Атенами.** З Варшави вилетів перед кількома днями комунікаційний літак американської марки „Льокгід", щоби понад Львів, Чернівці, Букарешт і Сальоніки дістатись до Атен. Крім пільота і механіка летіло пятьох пасажирів. З причини мряки та дощу літак упав на вершок гори 25 км. від Атен і розбився. Пільот Йосиф Бартель згинув на місці, а інші потовклися. Німецьке інформаційне бюро довідується, що згинули дві особи. Бартель належав до визначних польських летунів і походив зі Львова.

— **Нагороди м. Познання.** Управа м. Познання признала літературну нагороду 5.000 зол. Аркад. Фідлерові, письменникові і подорожникові, та нагороду з ділянки мистецтва у висоті 5.000 зол. Янові Воронецькому, що є професором державної школи декораційних наук.

— **Як можна дістатись під потяг.** На станції Загостинець під Воломином студент Граціян Гамерський чекав на потяг, щоб їхати до Варшави. На вид наїжджаючого потягу зближився на край перону. Однак показалося, що це був потяг поспішний, який минаючи станцію з повною швидкістю, втягнув Гамерського силою повітря під колеса. Студент згинув. Тоді батько вбитого виступив на судову дорогу проти залізничої управи, домагаючись відшкодування 80 тисяч зол. та доказуючи, що трагічна подія сталася наслідком недостаточного освітлення станції, браку остороги і т. п. Однак суд відкинув цей позов, мотивуючи, що вбитий, ставши необережно на краю хідника, сам спричинив свою смерть.

— **Згоріла кришталева палата.** В Льондоні згоріла т. зв. кришталева палата, один з найпопулярніших будинків в Англії. Спершу вона була побудована в Гайд-парку, де в 1851 р. відбулася міжнародня вистава. Пізніше перенесли цей будинок, цілий з металю і скла, на беріг Тамізи в дільниці Сіденгем, де вславився як місце концертів найвизначніших артистів. Був державною власністю і служив як місце забав і розваги. Пожежі приглядалися сотні тисяч народу, що заповнили всі сумежні вулиці та площі. Коли завалилася середуща найвища частина палати, залишились тільки розжарені до червоности залізні конструкції. Шкилько евакуовано кілька найближчих домів і готелів, яким загрожувала небезпека від будинку, що валився дальше. Разпораз чути було сильні вибухи, а відломки залізних конструкцій і дош скла спадали далеко. Палахкотячий будинок з тисячами дзеркал і скляних стін виглядав як ледова гора у вогні. Пожежа повстала мабуть наслідком вибуху світильного газу. Матеріяльні втрати величезні. Знищені м. і. славні органи та неоцінені рукописи Гендлевих композицій. Палата була обезпечена, одначе асекураційне відшкодування покриє тільки в малій части кошти відбудови, які обчислюють на 5 міліонів фунтів шт.

— **Фальшиві ордери.** В Римі розпочався сенсаційний процес проти фабрикантів фальшивих ордерів, якими за грубі гроші відзначували визначних. Між обвинуваченими находиться кількох загально знаних достойників і представників аристократії, що торгували орденами св. Юрія Бельгійського та Боґонії. Перший ордер ніколи не існував, а другий давно скасовано. Від відзначених осіб брали поважні суми, призначені нібито на добродійні цілі. Суми доходили до кількадесять тисяч лірів. Між відзначеними в той спосіб фальшивими орденами находяться визначні промисловці, артисти, адвокати та журналісти.

— **Літвінов почесним безбожником.** Центральна рада совітських безбожників іменувала совітського комісаря закордонних справ Літвінова почесним безбожником. За це відзначення Літвінов подякував письмом, в якому зазначив, що не тільки на терені совітської Росії, але за границею, особливо в Лізі Націй буде з гордістю вказувати на своє велике вирізнення. Постарається теж доказати, що цей титул зобовязує його до нових діл. Врешті заявив, що до безбожницького руху приступила теж його жінка і діти та що складає на протирелігійну акцію 400 рублів.

— **Різні вістки.** В Мексику побилися дві роб. організації, пон чому згинуло 6 осіб, а 20 є ранених. — В Канаді розмножилися сильно медведі і нападають на людські оселі. Коло міста Ґрінвіл появилося коло тисячки медведів.

—o—

З листів до Редакції.

Вияснення кооперативи „Народня Гостинниця" у Львові на комунікат Т-ва „Молода Громада", поміщений у „Ділі" 22. листопада 1936, ч. 264.

В числі ч. 264 з 22. ц. м. Вашого цінного часопису появився комунікат Ради Т-ва „Молода Громада" з безпідставними закидами проти керуючих органів нашої кооперативи, що пятнує вкінці її діяльність з приводу винайму каварняного льокалю як високо негромадянську. Тому, що заміти, звернені в першу чергу проти Дирекції кооперативи, оголошено в пресі, приневолені ми подати також наше вияснення до публичного відома.

Стверджуємо передовсім, що Т-во „Молода Громада", вже (хоч не є членом нашої кооперативи) зрогує собі право публично осуджувати діяльність української установи, не зверталося до нас за якиминнебудь вясненнями в осуджуваній справі, а таке поведення противиться загально обовязуючим нормам поведінки. Стверджуємо далі, що на розписаний в часописах („Діло", „Новий Час", „Хвиля") конкурс дня 24. квітня ц. р. Т-во „Молода Громада" не внесло оферти на винаєм салі, хіба що скривалося за двома українськими оферентами, які не є фахівцями в каварняно-гастрономічному інтересі і тимсамим не давали ніякої запоруки його відповідного ведення, і які оферували на половину менший чинш, як оференти жиди. Треба ту підкреслити, що згадані українські оференти застерігали собі переведення нашим коштом ремонту, що потягнуло б за собою видаток кооперативи у висоті кільканацяти тисячів золотих. Не перечимо, що подібні домагання ставили теж інші оференти.

Щодо перебудови каварняної салі на готелеві кімнати і тимсамим резигнації з дальшого її винайму, мусить „Народня Гостинниця" керуватися в першу чергу своїм власним і своїх членів інтересом, респектуючи при тому вимоги нечленів-готелевих гостей, які піддержують чи не в більшій мірі як члени наш готель матеріяльно та причиняються до розвою кооперативи. У Львові є лишень один український готель, натомість є досить вільних саль, які Т-во „Молода Громада" може само чи в спілці з іншим нашим касиновим товариством винаймити в цілі створення репрезентаційного касина для українського Львова.

Повних 30 літ пробували ми удержати в нашому домі каварню і ресторан і саме цей довго-

З нинішнім днем
відкрита
ВІДОМА ХРИСТІЯНСЬКА ФІРМА
„BIJOU“
паризька біжутерія і шкіряні вироби.
Львів, ул. Кілінського 2.

літній досвід навчив нас, що нічний гамір (музика, танці і час до часу невідповідальні вигуки нетверезих гостей кавярні) бентежив, а то й дразнив, не дозволюючи заснути готелевим гостям, що бажають спокою, наслідком чого замітно обнижувалася фреквенція готелю. Доказом цього хай послужить факт, що після не дуже давнього опорожнення льокалю останнім підземеллем збільшилася вже фреквенція готелю на 800 гостей.

Беручи під увагу далі й цю обставину, що від часу війни ніодин з підземель не платив правильно чинш і наражував нас на довготрівалі судові процеси, які спричинювали відтак чаклени в пресі, та що не маємо спромоги забезпечити собі повнальне плачення чиншу, то вже повищі причини є вистарчальні до зревізування становища дотично дальшого ведення кавярні і ресторану, чи навіть касинового товариства, яке могло б уладжувати модні тепер дансінги, конверти, тощо.

Одначе головною причиною, яка велить нам резигнувати з кавярні-ресторану, є безумовно потреба інсталяції центрального огрівання і плинної теплої та зимної води в готелевих кімнатах і коридорах. Ці поважні дотеперішні браки прикро вражали саму управу (яка — мимоходом кажучи — взірцевою чистотою і солідним веденням підприємства змогла підтягнути готель до першорядних), спеціяльно тоді, коли гість-чужинець, що приїхав під готель, позертався до іншого, довідавшися на дорозі про загальні браки. Найвищий хіба час усунути їх та перевести конечну модернізацію готелю, на яку здобулися навіть другорядні львівські готелі, а при цій нагоді переробити нерентовну салю на кімнати (яких булоб разом 64) і в той спосіб побільшити готель на 20 з комфортом уладжених кімнат та побудувати необхідний голь. Для кавярні і ресторану найвідповідніше місце в партері і про це можна буде в майбутньому подумати, якщо опорожниться відповідний крамничний льокаль, чи льокалі.

На закінчення дозволимо собі після цього короткого вияснення поставити до „Молодої Громади“ запит, чи Управа „Народньої Гостинниці“, бажаючи піднести престіж одинокого українського готелю (в Галичині), виявила справді негромадянський поступок?

Дирекція „Народньої Гостинниці“.

Недоля вдів по священниках.

ОЙ БІДА ТІЙ ЧАЙЦІ...

Під повищим наголовком появилася в ч. 13.—14. „Жінки“ статейка п. Марії Коритнової в Холоєва, в якій авторка нахлинними красками змалювала долю вдови по священнику взагалі та зокрема долю вдів і сиріт, що мешкають при вул. Шептицьких ч. 38. Сама Хв. Редакція „Жінки“, помінуючи цей допис, зробила від себе застереження, що згаданий допис містить на відповідальність авторки, бо сама Редакція не мала змоги провірити поданих п. Коритнової зазнічів.

Підписаний комітет, що опікується вдовами й сиротами, поміщеними в цьому домі при вул. Шептицьких вичитав пів року, щоб або хтось з Редакції „Жінки“ мав змогу переконатися про ті „Соловки“, як їх п. Коритнова називає, або щоб п. Коритнова, бачучи жахливий стан цих „чорних, вихудлих, зрезигнованих і без надій на краще постатей“, взяла ініціятиву в свої руки та вивела їх з „цих занамарків, примарів голоду і нужди“.

Та тоді нам було дочекатись когось з редакції „Жінки“ або якогось почину п. Коритнової, і підписаний комітет стоїть дальше під важким вражінням в очах суспільности, що дозволяє жити своїм посестрам у „норах, гірших від сутерин, бо без повітря й без прихітки світла, де в одній кімнаті мешкає по 6—8 душ“... лише за те, щоб комітетові „йшла слава, що, мовляв — ми дім купили?!“

Ми чекали, що п. Коритнова, попри свій крайно тенденційний кривдячий нас допис дасть від себе думку, почин, пораду в користь бідних своїх посестер, тимбільше, що оглядини цього „Мертвого Дому“, як сама пише: „після мандрівки по нім не дали їй кілька ночей спати, а ці примари переслідували її на кожному кроці“. Праця п. Коритнової застановила нас напрасну, як пише авторка, що замість „ходити до кіна повинні перейтися по цих занамарках та оглянути ці примари голоду й нужди“...

Можемо впевнити Вп. авторку, що певно багато частіше, як до кіна, заглядаємо ми, „ситі та вдоволені“ подрути священників, до ваших повдовілих та осиротілих посестер у домі при вул. Шептицьких ч. 38. Але підозріваємо цілком справедливо, що п. Коритнова сама не була в цьому домі, і хіба лише чула щось від людей, які все і всюди вміють лише критикувати і знеохочують людей, які мають найкращі намір. Не чула п. Коритнова того від мешканців цього дому, вдів і сиріт, які слів подяки не мають бодай за ней „дах над головою“, а коли опорожниться яке мешкання, то охочих на нього є безліч. Комітет просить усіх, кому доля вдів і сиріт лежить на серці, щоб ласкаво потрудились до цього сиротського дому, де переконаються, що вправді вдовиці мешкають в офіцинах, але вікна їх мешкань звернені всі до полудня і виходять на гарне, чисте подвіря з цвітником, яких мало у Львові. Ніде нема вогкости, ані поганого воздуху, бо кімнати узішені або на поверсі або в партері, а не в сутеринах, як пише п. Коритнова. І саме це місце з її допису піддає нам думку, що авторка сама цих мешкань не бачила.

Признаємо, що ще багато-багато далося би зробити для вдів і сиріт, але комітет спокійний у своїм сумінні, що совісно старався виконати принятий на себе обовязок. Та, на жаль, за мало пайшов зрозуміння серед суспільности, головно серед заінтересованих справою посестер. Ми заохочували священничі подрути до найдрібніших складок, ми писали відозви, здавали звіти із зібраних складок, ми, як то кажуть, „дерли очі людям“ і все таки лише 13 деканатів на 54 деканати львівської архидієцезії сповнили свій обовязок і відгукнулись на наші просьби й оголошення. Ми купили каменицю з сорокпятилітним довгом і коли прийде рата в червні і грудні, то голову собі ломимо, звідки добути гроші, бо всі наші посестри журбу про це полишили нам самим. А такий допис п. Коритнової, поміщений і в „Ниві“ і в „Жінці“ помітетові в його клопотах не помагає, але утруднює йому роботу, коли дружини священників читають, що діло, яке комітет зробив, було лише, **„аби слава йшла“**, а не для помочи цим найбіднішим.

П. Марія Коритнова не потребує багато роздумувати над тим, як помогти долі обездолених своїх посестер. Нехай шановна авторка допису допильнує своїх посестер на провінції, передовсім посестер зі свого каменецько-струмилового деканату, щоб нам своїми датками допомогли сплатити довг з нашої каменици. Тоді вдовиці замешкають не лише в офіцинах, але й у фронтових мешканнях дому при вулиці Шептицьких.

ЗА КОМІТЕТ ДОПОМОГИ ВДОВАМ І СИРОТАМ ПО СВЯЩЕННИКАХ У ЛЬВОВІ:
Наталія Дзеровичева, голова, **Софія Лицинякова**, секр.

Дописи.

ДРОГОБИЧ.

Концерт у честь св. Йосафата влаштувала дітвора шкіл СС. Василіян у Дрогобичі 29. XI. п. р. В програму входили продукції хорові, деклямації і прекрасна сценічна містерія Соняшника: „Поворот св. Йосафата“. Реферат виголосила уч. Надя Петричка. Деклямували: уч. Мікара, Василишин, Мельник. В містерії вибивалися своєю грою на перші місця уч.: Бучинська, Савойківна, Подфільпська, Святовська і Совичівна. Подяка і признання за дуже вдатний концерт належиться: М. Онисимі, п. Огродниковій, п. Саєвичівній, п. Іванчуківній і п. Мартинюківній. Все було приготоване дуже солідно. Сала виповнена по береги.

БРОДИ.

Політична нарада інтеліґенції у Бродах. Дня 21. м. м. відбулася у Бродах політична нарада інтеліґенції, на якій пос. В. Кузьмович виголосив цінний реферат про теперішнє політичне положення. На нараді явилася майже вся місцева інтеліґенція.

РОГАТИН.

З міського життя в Рогатині. Дня 17. м. м. відбулася в Рогатині нарада міщан. Як на Рогатин і будень, прибула поважна кількість громадян. Нараду отворив і нею проводив голова ПНК УНДО в Рогатині о. декан Теліщук. Посол Дмитро Великанович змалював хід політичних подій у світі, вказуючи при цьому, який вони мають вплив на українську справу. Змалював теж нашу дійсність та подав практичні засоби праці й боротьби за краще майбутнє українського народу. Другий з черги промовляв п. Агатон Добрянський зі Львова. Промовець обмежився до чисто міських українських справ. Він представив пластично-образово місто, його ролю та обовязки українців у ньому. На тлі міської справи розвинувся дуже оживлений дискусія. Промовляли пп.: Періг, Замойда, Дронь, дир. Хомтяк, Войцехович, проф. Угрин, інж. Шмігель, проф. Кравець, проф. Каменецький і Воробець. Усі промовці вкинули у висловлених собою думках строгу річевість та повагу до справи. Рішено повести плянову роботу в Рогатині, при чому місцева інтеліґенція і свідомі міщани зобовязались помогти своєму д. совісному у громадській праці голові Організації Українців м. Рогатина д-рові Шенківській. Нарада тягнулась від год. 7. до 11.30 вночі.

Олійок Шампон
Este
дає волоссю гарний полиск,
усуває порплі. Знищене волосся рідкими невластивими плинами уздоровить.
Фляшон зол 1.40
I. S. STEMPNIEWICZ POZNAŃ

БЕРЕЖАНИ.

Заг. Збори Делегатури українських адвокатів у Бережанах відбулися 29. м. м. у салі „Української Бесіди“. Збори скликав Головний Виділ СУА зі Львова і відбув їх заступник президента СУА д-р М. Волошин. Опісля складає звіт дотеперішній делегат д-р К. Терлецький і м-р Логуш. З черги організаційний референт виголосив д-р Евген Шуровський, адвокат з Винник. Збори вибрали делегатом далі д-ра К. Терлецького, його заступником д-ра Гриневича і м-ра Логуша.

Спорт.

II. РУХАНКОВІ ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО ПОЛЬЩІ.

Руханкові змагання майже серед усіх західньоєвропейських народів викликають величезне зацікавлення і притягають д. багато глядачів. Руханкові змагання вважають мірилом нац. зрілости, бо напр. у німців олімпійська класа рухників має майже дві сотні рухників. З доручення Зайонзку Зайонців Спортових у Польщі гімн. Тов. „Сокул“ уладило в днях 28.—29. м. м. в Катовицях, де приглядівся я найсильніше заступлена мистецькі змагання. До змагань зголосилось 26 рухників (ок) (13 мужчин і 13 жінок), 16 зі Шлеська, 4 з Варшави, 4 з Кракова, 1 з Бидгощі і 1 з Познани (всі соколи (лки). Не було міщанських і жидівських руховців. Глядачів в суботу коло 300, в неділю коло 800.

Мужчини змагались у 12-тизмагу, жінки в 7-тизмагу. Організація змагань слаба. Судді не були сторонничі, а рухники (чки) заховувались досить свобідно (скандальні приходи-відходи). Трапився був навіть неприємний інцидент. Боротьба за мистецтво велася між мистцем Долонем Т. з Варшави і віцемистцем Брегулою зі Шлеська. Боротьба була емоційна. Судді фраґмризували своїм точкуванням мистця Польщі, що викликувало протести катовицьких глядачів. Між жінками боротьба велась ще завзятіша та до самого кінця неевна.

Остаточно по двох днях змагань мистецтво 12-тизмагу добув 1) Долони Т. — 101.15 точок (на 120 можливих); 2) Брегула В. Шлеськ — 97.15 т. 3) Гришка Яґ Шлеськ — 95.20 точок.

Мистецтво 7-тизмагу жінок добула: 1) Майовська М. Шлеськ — 64.55 т.; 2) Свірлінська Я. Краків — 64.15 т.; 3) Секонська К. Шлеськ 63 т.

Мистецтва на поодиноких приладах добули: **І. поручча:** 1) Долони Т., 2) Праделя М. **II. Дручини:** 1) Брегула, 2) Гришка. **III. Кінь впоперек:** 1) Долони, 2) Шльосарек. **IV. Перстені:** 1) Долони, 2) Брегула. **V. Вправи вільноруч:** 1) Долони, 2) Брегула. **VI. Кінь вдовж:** 1) Долони, 2) Брегула.

У жінок: І. Поручча: 1) Осадніківна, 2) Секонська. **Провежня:** 1) Свірлінська, 2) Майовська. **Кінь:** 1) Свірлінська, 2) Майовська. **Вільноруч:** 1) Секонська, 2) Носкевичівна.

На 1937 р. не призначали ніяких нагород. Мистці і віцемистці одержали тільки дипльоми і право носити на всіх змаганнях відзнаку білого орла на грудях. Шлеська округа натомість призначила для мистця 12-тизмагу срібну чашу, а для мистця жін. 7-тизмагу бронталеву чашу.

Підготова рухників була за мала, так що на деяких приладах, судді просто „різали“ змагунів (другинин). Головно тяжким оріхом були обовязкові вправи, взяті з олімп. змагань.

На цих змаганнях була прогулька Соколи-Батьки (4 особи). **Бл.**

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Мадярські клюби гостювали у Франції й осягнули там такі висліди: Ф. Ц. Сіте — Кіпмент 4:8, Шарлевіль — Бочкай 4:1.

Париж — Бельгія 3:0. Гаківкові змагання, що відбулись у паризькій Спортовій Палаті, покінчились перемогою Парижа 3:0 (0:0, 1:0, 2:0).

Міжнародні ґанівкові змагання. В Дісельдорфі відбулися змагання ЕҐ Дісельдорф — Клягенфурт 2:1, у Відні: Ференцварош — Медлінґер ЕФ 4:0, С. П. Різерзее — Медлінґер ЕФ 10:0, міщанські змагання — Вранденбургер ЕФ 5:0.

Нові книжки й журнали.

О. Д-р Г. Костельник: НАСТЯ ВОЛОШИН „ЖЕРТВА НА ПОКАЗ“. Друга частина екстази Наст. Львів 1936. Накладом автора. Стор. 154, 8°.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ЖОВКВА:
3. XII. Лев з Абісинії.
4. XII. Інвалїди.
5. XII. Нема теща
6. XII. Віл.

З Жовкви їде театр до Рави Руської, Сокаля і Камінки Струмилової.

Великий Театр:

Четвер, 3: XII. год. 7.30 веч. „Міст", листки закуплена.
Пятниця, 4. XII. неділний.
Субота, 5. XII година 8. веч. Премієра „Лукія з Ламермуру".

НА СВ. МИКОЛАЯ
ТІЛЬКИ ПРАКТИЧНІ ДАРУНКИ
у фірмі „ДІМ ВОЛІЧКИ", Сикстуська побіч Брами. — На складі: Рукавички, панчохи, білля, шалики, вовна на светери.

Кіна.

АПОЛЬО: „Азьотрія".
АТЛЯНТИК: „Вісна ріка".
ВАНДА: „Давид Коперфільд" „Генерал Чанс".
ГРАЖИНА: „Відень, місто моїх мрій".
КАСІНО: „Сильветта" Вальтера Райша.
КОПЕРНИК: „Під двома прапорами".
МАРУСЕНЬКА: „Під двома прапорами".
МЕТРО: „Граф Монте Хрісто" (дві серії разом).
МІРАЖ: „Епізод", „Вальс кохання".
МУЗА: „Променада кохання".
ПАКС: Останні дні Помпеїв".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (на осн. Легара) з Мартою Егерт.
ПАН: „Хмари гарної жінки" з Ліно Марті ні.
РАЙ: „Обвинувачую тебе, наво".
СВІТ: „Малий молоч".
СТИЛЕВЕ: „Золотоволосий збиточ, ник", ревія: „Ревінний бігос".
ТОН: Геройська бригада".
УТІХА: „Лодка на фронті" і ревія".
ХІМЕРА: „Голос серця".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Райхенгаль".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 3. грудня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.30 Оп. арії М. Стерені сопр., 17.50 Форт. реціталь, 21.00 Вечір одноактівок, 22.40 „Кавалір Срібної Рожі" оп. Р. Штрауса, **Братислава** (298,8) 17.30 Сп. реціталь, 18.10 Форт. реціталь, 22.30 Сальон. квартет, **Брно** (325,4) „Андрій Шенїє" оп. Джордана, **Кошиці** (259.1) 18.00 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 15.00 Концерт, 22.25 „Весілля" балет. етюди з муз. і оп. Стравінського, **Париж** (1648) 19.30 Орг. реціталь, 21.00 Жон Жак і Дже, легка музика, 21.45 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) 10.00 Нар. пісні, 17.00 З держави інків, пісні та перекази, 20.10 Пять музик грає до танку, 22.30 Танц. музика, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 10.00 Нар. пісні, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт. реціталь, 19.00 Веселі пісеньки про кохання, **Мінхен** (405,4) 13.15 Концерт, 16.30 Концерт солістів із Байрайту, **Будапешт** (549,5) 13.40 Сюїтка, 18.20 Грета Келлер співає арії та пісеньки, 19.30 „Ля Травіята" оп. Верді, 22.35 Цит. музика, **Мілянo** (368,6) 11.30 Популярна музика, 12.40 Розр. концерт, 17.15 Вок. концерт, 21.00 „Тоска" оп. Пуччіні, **Рим** (420,8) 17.15 Концерт солістів, 21.30 Симф. музика.

Пятниця, 4. грудня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Тріо б-дур Моцарта, 17.30 Соністи, австр. музика, 19.30 Оп. мельодії І. Штрауса та Ф. Легара, 21.00 Сучасна музика, **Братислава** (298,8) 19.10 Словацькі нар. пісні, 20.45 Концерт мандоліністів, 21.40 Фантазія — соната ґ-моль Моцарта, **Брно** (325,4) 19.30 „Лебединє озеро" балет Чайковського, **Мор. Острава** (269,5) 19.30 „Хитрий лис" оп. Яначека, **Прага** (470,2) 12.35 Концерт, 17.00 Смичк. квартет ф-дур Бендля, **Париж** (1648) 18.20 Концерт, 19.00 Слівно-муз. вад. для жінок, 21.00 Вільончелі, 21.45 „Ле Перікоз" ком. опера Офенбаха, **Білгород** (487,3) 12.00 Нар. музика, 17.20 Сюїтка, фортепіян, 17.50 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 14.45 Легка музика, 19.20 Танцова музика, 20.00 Симфон. концерт, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 10.00 Веселі вадиція, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт. реціталь, 19.00 Веселі пісеньки про кохання, **Мінхен** (405,4) 12.00, 13.15, 18.00 Концерт, 16.10 „Балада" вад. на осн. Д'кенса з муз. ілюстрацією, 19.00 Варіації та фуга Регера на тему Гілєра, 22.20 „Вовк і поет" поезій Клайста в муз. іл. Боха, **Будапешт** (549,5) 12.05 Цит. музика, 17.30 Сальон. музика, 19.05 Концерт солістів, спів, арфа, 21.30 Концерт загреб. шартету, **Мілянo** (368,6) 11.30 Легка музика, 16.00 Трансм. з авад. св.Сесилії, скрипка Е. Губерман, 22.00 Вільонч. реціталь, **Рим** (420,8) 12.40 Розр. концерт, 17.15 Легка музика, 21, 15 Естратова музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 3. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 725 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Муз. поранок для молоді середніх шкіл: Київські та романтики, орх., форт., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Тисяча тактів музики, 12.40 Нинка завває про годівлю, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Музика, спів із гр. пл., 16.20 „Гокус-покус Домінікус", авд. для старших дітей, 16.35 Військові марші та пісні, орх., 17.00 Опадна та модна господиня, 17.15 Камер. концерт: смичк. квартет, 17.50 Двадцятиліття хем. дослідного інституту, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спіговий комунікат, 18.12 Спортові вістки 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.30 Від г.: „Бережани — місто марш. Ридза-Сміглого", 18.45 Актуальна гутірка, 18.55 Театр Уяви (Німеччина): „Під землею" авд. Ерн. Легандера, 19.30 Танці, пісні, мельодії, орх., спів, скрипка, хор, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Мудрі, білні бобри, 21.15 Твори Ф. Нововейського: форт., спів, хор, 22.15 Орх. концерт, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Пятниця, 4. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій 7.35 Легка музика з гр. пл., **10.00—11.30 Трансмісія богослуження з Успенської церкви у Львові**, 11.30 Для старших дітей: „Всі разом", 11.57 Сигнал часу, 12.03 У день гірничого свята, муз. авд., хор, 12.40 „Чого треба в моєму господарстві", 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Св. Миколай вибирається в дорогу, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Короткі симф. твори гр. пл., 16.15 Гутірка з хорами, 16.30, 17.15 Орх. концерт, Юрандів хор, пісеньки, 17.00 Там, де Іван III. з попалихою танцював, 17.50 Репортаж із Свєта Варвари, 18.00 Спортові вістки, 18.06, 18.16 Спортовий порадник, 18.20 Зов полярних вод, 18.30 Офенбах: „Гофманові казки", фантазія, гр. пл., 18.40 Людина повинна бути міром річей, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 „Кухня" нов. Ю. Ліберта, 19.20 З піснею по краю, 19.45 Оперовий фрагмент, 20.00 Вільончелі та контрабас, гутірка з муз. ілюстр., 20.15 Симф. концерт, орх. фортепіян: у перерві ок. год. 21. Вечірній денник. Актуальна гутірка, 22.30 „Різник і поет" скеч Дівернса.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Безьки безьг. 89.63 89.90, Доляри американські 5.31 — 5.28, доляри канад. 5.30.50 — 5.27, Фльор. голл. 289.60 — 287.90, Франки фр. 24.84 — 24.70, Франки швайцарські 122.25—121.45, Фунти анґл. 26.12—25.96, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.70—17.20, Кор. дан 116.59—115.75, Кор. норв. 131.13 — 130.15, Кор. шв. 134.58 — 133.60, Ліри італ. 25.20 — 24.60, Марки фінл. 11.52 11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95.50—94.50. Марки нім. срібні 122 —115.

Акції.

Банк Польський, 109, 109.50, Цукор 30.50, Лісьпол 14.50, 14.25, Островець серія б 28.50, Страховичі 35.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 67, 2. ем. 66, 5 конв. 51.75, 6 дол. 67.50, 69, 4 прем. дол. 46.65, 46.50, 7 стаб. 475, купон 64.29

Заставні листи.

5 пр. Л. З. Б. Г. 51—53, 4 пр. Л. З. Бя Г. 41—43. 4 пр. ТКЗ. 41—43, 4 і пів пр. ТКЗ. 45—47, 4 і пів пр. БГК. 60—65, 4 пр. БГК. 60—65. 4 і пів пр. Л. З. Бя Гіп. 43—46.

Долярівка 47.50—48.50, 3 інвест. 1. ем. 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65—67

Збіжжя.

Львів, 2. XII.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	22.75—23.00
Пшениця збор. червона	22.75—23.00
Пшениця одн. біла	23.00—23.25
Пшениця зб.	22.50—22.75
Жито шт. I	18.50—18.75
Жито шт. II.	18.25—18.50
Ячмінь одн.	20.75—21.00
Ячмінь на пиво	20.00—20.25
Ячмінь паст.	19.25—19.50

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 2. ц. м.

Ціни на 100 кг. дюзом, льоко вагон-станція завадонання:

	льоко ст. завадов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	21.50—23.00
Жито збір. 694 гр/л. 3%	17.25—17.50
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	18.70—18.80
Овес легко залош. 444	13.00—13.25
Овес не чадош. 456	13.50—13.75
Гречка 10%	19.50—20.00
Кукурудза жовта	19.75—19.50
Кукурудза червона	16.25—16.50
Конюш. сімя	32.00—32.00
Соняшникове сімя	42.50—32.50
Насі нарінну 95%	41.00—42.00
Фасоля корона руч. в. з м. 42	52.00—53.00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	41.00—42.00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	41.00—42.00
Фасоля шмальц. спец. ручно вибир. з міш.	43.00—46.00
Фасоля краса рафована	26.00—27.00
Фасоля цукр. ручно виб.	32.00—32.50
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільних від кашанки	115—120
Конюшина вільна під кашанки 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця подорожіла дальше на 1 зол., ячмінь на 50 сот. а жито на 25 сот. Ціни інших родів збіжжя незмінені. Тенденція на збіжжа дальше звишкова, на інші продукти вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 2 грудня в. р. кооперативи платитимуть за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок.	
1 без опакування	3.00 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	3.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	3.05 „
1 л. молока	0.19 „
1 к. вець	5.40 „

Тенденція на масло звишкова, на молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 2. XII. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., повногрудні, не худі	1.10 зол.
Індики І. кл., повногрудні, не худі	1.00 „
Курята І. кл. біло й жовтоніжки, без острінок, до ваги 1.60 кг.	0.90 „
Курки І. кл., товсті, без остріг, без папінку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Слабших сортів від вище поданих, не приймає.	

Подяка.

Тяжким горем прибиті передчасною смертю найдорожчого мужа і батька **Михайла Березн**, нач. Народньої Торгівлі в Тернополі, складаємо сердечну подяку всім тим, що поспішили нам зі сердечною потіхою і поміччю. В першій мірі складаємо подяку Дирекції Н. Т. у Львові, Вп. П. інсп. Н. Т. Котові Петрові, що, не жалуючи труду, занявся похороном, за прощальні слова над домовиною Покійного Вп. П. інсп. Н. Т. Рудницькому Маркілові, всім Товаришам праці і зброї, що не жалували труду і прибули попрощати Покійного. Дякуємо Вп. П. Сікалам, що не жалували труду в часі недуги Покійного і в часі похорону. Дальше дякуємо учасникам хору дир. Куп. Купчинського та всім тим, що брали участь у похороні і висловили нам слова співчуття устно чи письменно. Хай Милосердний Господь заплатить Вам за це своєю ласкою і благословенням!

Стефанія, дружина; Орися, донечка.

ОПОВІСТКИ.

П. К. Ортинська з Павлична зложила в Адміп. „Діла" вол. 4.— на Рідну Школу і 1 зол. на Укр. Безробітних.

КУПНО - ПРОДАЖА

КУПЛЮ для побережників дві „Гігієфлінти" у доброму стані. Сасвич, п. Перегінсько. 3185 1—1

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерос. 2936 35 60

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ШУКАЮ праці за утримання і мешкання в Перемишлі. Можу занятись виховання дітей, помагати в хатній господарці або давати лекції з вселюдної школи і нижчих клас гімназійних. Знаю трикотарство і ручні роботи. Зголошення слати: Ярослава Волинець, Селиська п. Дрогобич. 3180 1-3

РІЖНІ

БІЛЬШЕ рентове торговельне підприємство прийме спільника з капіталом около 20.000 зол. Зголошення до Адм. „Діла" під „Без ризика". 3182 1—2

ГАРНУ БІЖУТЕРІЮ, срібло, поручає дешево Розгажевський, Академічна 2 (Готель Жоржа). 3034

НАШЕ МЕШКАННЯ — наша приємність. Фірами. декорації кімнат за безцінь. Фрайліх. Сикстуська 21. 2679 21-?

ЗОЛОТІ та срібні кроби, перстенці, шлюбні обручки тощо продає дешево славнозвісна католицька фірма **ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ**, Львів, площа Марійська ч. 5. Полагоджує всякі направки. 3032 7—10

СВЯТОЧНІ дарунки. Найновіші вовни, шовки, решітки оказійно. Прохнік, пл. Капітульна 3. 3040 11-?

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські: **Коперника 26**, подвіря. 3137 9—3

РОЗПИЛЯЧІ до кольоньських вод направляє фірма „ТЕНЧА", Львів, Рейтана 2, тел. 225-27. 3174 3—10

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на найновіші бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25. 3179 1—2

МЕТКИХ заступників на місця і повіти: **Перемишль, Сокаль, Золочів, Городенка, Чортків, Теребовля, Сколат, Бережани, Копичинці, Радехів і Львівщину — на добру постійну провізію** пошукуємо. Зголош. до „Діла" під „Постійний зиск". 3136 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ

Упр. техн. Дент. И. Бранєвський

ординує від 3—6

ЛЬВІВ, ВУЛ. АКАДЕМІЧКА 18.

Телефон 237-53 Договірні умовини.

ЦІНИ ЯК В УБЕЗПЕЧАЛЬНІ. 1-5

(НЕ ФАРБА)
привертає ЕНОЇМУ ВОЛОССЮ
первісний **КОЛІР**

Нововідкрита
УКРАЇНСЬКА РАДІЄВА ФІРМА
„TRANSPONEE"
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 23
поручає найновіші типи радієвих апаратів. Випозичає транспонати від 1 зол. із грамофоновими плитами на балі та шкільні забави. 1-5

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 274 (14.523). Львів, пятниця 4. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях 60 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 329-41. Друкарня: 222-28. З СПРАВ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Большевики викручуються.

РИГА, 3. 12. ПАТ. Совітський посол відвідав латвійського міністра закорд. справ Мунтерса і заявив йому, що на основі офіційного тексту у промові Зданова нема зворотів, у яких можнаб добачувати погроз під адресою Латвії.

Справді совітський уряд, щоб затерти зле враження, яке закордоном зробив компромітуючий виступ Зданова, затримав на 24 години оголошення тої промови у тексті; опісляж оголосив її офіційний текст, опускаючи з нього дразливі місця.

ДОМАГАЮТЬСЯ ДИПЛЬОМАТИЧНОЇ САТИСФАКЦІЇ.

ТАЛЛІН, 3. 12. ПАТ. Офіціоз „Уз Есті" пише, коментуючи промову Зданова: Ворожу і повну погроз промову Зданова уважаємо зневагою, яку необхідно полагодити дипльоматичним шляхом. Цікаве, що зачіпливі слова Зданова пролунали саме того дня, коли ґен. Ляйденер ствердив, що між Естонією і СССР панують взірцеві взаємини.

Відділи взялися в Еспанії французькі літаки?

ПАРИЖ, 3. 12. ПАТ. На запит опозиційних послів міністер летунства Кот заявив у летунській комісії палати послів таке: Французькі літаки, що їх зістрілено в Еспанії, вислано туди на основі договорів, заключених ще давніше; також можливо, що вони походили з інших держав. На всякий випадок у них не було французьких пільотів ні воєнного матеріялу.

БЕЛЬҐІЯ ЗАБОРОНЮЄ ВЕРБУНОК ДО ЕСПАНСЬКОЇ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

БРЮССЕЛЬ, 3. 12. ПАТ. В Антверпені переведено ревізії в комуністичних осередках; їм закидують організацію вербунку добровольців до еспанської червоної армії.

ПОДВІЙНІ БАНКНОТИ.

ВАЛЄНСІЯ, 3. 12. ПАТ. Тутешній уряд заборонив уживати банкноти, остемпльовані нац. владою. Особи, у яких найдуть такі банкноти, будуть карані.

Українські Театри!
„АЛЬОЕ" Українська Хем. Косм. Фабрика у Львові, вул. Генінга 16. виробляє
Театральні шмінки „АЛЬОЕ"
4 головні прикмети:
1. не вищать лиця, бо роблені на кремі АЛЬОЕ",
2. дешеві, бо економічні в уживті,
3. великий вибір красок, дібраних спеціяльно до ефектів у вечірному освітленні,
4. більша вигідність, ліпша якість і свої.
Тому від нині тільки театр. шмінки „АЛЬОЕ"!
Жадайте у всіх крамницях!

КОМУНІКАТИ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

САЛЯМАНКА, 3. 12. ПАТ. Під Теруелем відбито наступи червоних; під Сантандером червоні втратили 500 убитих, 38 бранців та 1 повз; в Аляві червоні потерпіли великі втрати від протинаступу; на мадридському фронті відбито всі наступи червоних і зістрілено 3 червоні літаки; 3 інші зістрілено під Таляверою. Нац. літаки бомбардували військові обекти в околицях Мадриду, Сантандеру та Вітторії.

СЕВІЛЛЯ, 3. 12. ПАТ. Ген. Кеіпо де Льяно повідомив перед мікрофоном, що під Мадридом нац. війська здобули вчора 9 совітських танків, під Поцуеле посунулися на 3 км. вперед, на відт. Пінто Валедемеро відбили наступ червоних. Нац. кольона, що вирушила з Карабанчелю дійшла до берега Манцанаресу. Вчора рано нац. літаки збомбардували Мадрид; наскільки вносити зі стовпів диму, у кількох точках столиці вибухли пожежі.

КОМУНІКАТИ ЧЕРВОНИХ.

БАРСЕЛЬОНА, 3. 12. ПАТ. Червоні перейшли до завзятої офензиви під Мадридом; до найбільших боїв дійшло у Каза дель Кампо, де червоні дещо посунулися вперед.

ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ.

СЕН ЖАН ДЕ ЛЮЗ, 3. 12. ПАТ. Ґенер. делеґат Червоного Хреста, що приїхав зі Женеви, заявив, що сильність делеґатів Червоного Хреста в Еспанії подвоїть. Відтепер будуть деле ґати в Мадриді, Більбао, Бургосі, Валєнсії, Альбасете, Сарагоссі, Леоні, Севіллі та Сантандері.

ПРОТЕСТУЮТЬ.

МАДРИД, 3. 12. ПАТ. Англійські парламентаристи, які приїхали до Еспанії, вислали дипльоматичним шляхом ґен. Франкові протест проти бомбардування дільниць Мадриду, заселених виключно цивільним населенням. У телеґрамі до палати громад вони ствердили можливість ґазових атаків.

ДОЛЯ ЕСПАНСЬКИХ КАТОЛИКІВ.

ВАЛЄНСІЯ, 3. 12. ПАТ. Делеґація французьких католиків попросила міністра безпеки Ірухо помогти їй розглянути релігійні питання в Еспанії.

НІКАРАҐУА ВИЗНАЛА УРЯД З БУРГОСУ.

НЮ ЙОРК, 3. 12. ПАТ. Як повідомляють з Манаґуї, Нікараґуа визнала уряд ґен. Франка.

80% ЕСПАНСЬКОЇ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ СТАНОВЛЯТЬ ЧУЖИНЦІ.

СЕВІЛЛЯ, 3. 12. ПАТ. Як повідомляє тутешня радіостація, 80% червоних вояків, убитих під Мадридом, становлять чужинці.

ЧУЖІ КОРАБЛІ НА ЕСПАНСЬКИХ ВОДАХ.

ЛЬОНДОН, 3. 12. ПАТ. На запит одного лейбуриста відповів перший льорд адміралїції сер Гор, що на еспанських водах є такі чужі воєнні кораблі: **німецькі:** 2 кружляки і 6 контрторпедовців; **італійські:** 1 кружляк, 2 контрторпедовці і 1 корабель команданта фльотилі; **британські:** 1 панцирник, 1 кружляк і 7 контрторпедовців в еспанських пристанях, 1 кружляк і 3 контрторпедовці коло Ґібральтару і Танжеру, 3 контрторпедовці в Сен Жан де Люз, крім того один контрторпедовець, що везе утікачів до Марселю, є на повному морі.

Бійки на тлі страйку американських моряків.

НЮ ЙОРК, 3. 12. ПАТ. Страйк моряків тривае: кілька британських і американських кораблів не може виплисти з пристаней. В нюйорських доках дійшло до сутички 750 страйкарів з поліцією; 2 особи ранено, 8 арештовано.

НЮ ЙОРК, 3. 12. ПАТ. Корабель „Чемплейн" відпливае нині до Гавру. Замість 600 тон завантажено на нього лише 75 тон; решта лишається у пристані. Американські купці, які замовили на свята французькі перфуми і шампан, протестують проти того, що товару не вивантажено. Також не завантажено святочних дарунків, що мали відплисти до Франції.

Уживайте до ПЕЧИВА лише доброї якости ДРІЖДЖЕВОГО ПОРОШКУ до печива, ВАНІЛІНЕВОГО ЦУКРУ, СУНИЧНОГО ЦУКРУ, МАЛИНОВОГО, АНАНАСОВОГО ТА ЦИТРИНОВОГО.

„Право виступити з Совітського Союзу..."

Львів, 3. грудня 1936.

Кінець листопада і початок грудня 1936-го року зазначився у Совітському Союзі „переломовою" подією: відбувся у Москві надзвичайний конґрес совітів, на якому прийнято нову конституцію совітської держави. „Сам" Сталін її референтував і так той закон перейде до історії як „конституція Сталіна". Перейде до історії, як один із чергових великих історичних обманів, як одна із чергових найбільших трагікомедій, що її переживала людськість. Очевидно: ніяким переломом нова конституція у злиденному житті у Совітському Союзі не стане: це тільки епізод морального значіння, а те моральне значіння — це черговий поличник, що його дістали неросійські народи у червоній російській державі. Нова совітська конституція це ще один глум найнікчемнішого роду ,який взагалі може бути, — глум сильного над слабим, та ще й глум, вироджений із страху того сильного, щоб теперішній переможний слабий противник не набрав сили для відплати...

Про нову совітську конституцію була вже на сторінках нашого часопису кількакратно мова: про блеф „демократичного" характеру нової конституції, якої практичне завдання таке: 1) своєю „демократичністю" замилити очі й демобілізувати деяких наївних власних громадян, від яких може грозити небезпека кремлівським володарям, 2) серед каботинів на всьому Заході (рахуючи від совітських кордонів) викликати теляче захоплення „демократизацією" совітського режиму та скріпити „людові фронти" з їх соціял-демократичними підпорами, і 3) на ділі ще більше централізувати режим та уніфікувати державу, ще більше підтягнути все життя у СССР під один московсько-комуністичний знаменник.

Для всіх нещасливців, що живуть у Сов. Союзі і є його громадянами, зокрема для гноблених неросійських, найважніша остання з вичислених практична мета нової конституції. Її реалізація не розпочалась з нинішнім днем. А проте сама процедура, як ту нову конституцію приймали, сама театральна обстанова, що її створили московські режисери того останнього надзвичайного зїзду совітів, — все одно яскраво доказує, якими методами Москва цементує сьогодні державу, яка — не вважаючи на рекляму своєї всесили — тримається страхом своїх громадян.

До чого дійшов страх у Совітах, мерзенний, підлий страх — про те ввесь світ мав нагоду переконатись саме при нагоді останнього московського конґресу: не було взагалі ніякої дискусії над „найдемократичнішою конституцією світа", не було ні одного застереження проти будь-якої думки творця тієї конституції — Сталіна. Зате була ціла повінь похвальних гімнів, апотеозування, дитирамб і просто плазування та підлещування Сталінові, до якого прізвища делеґати причепляли всі можливі найвеличніші прикметники, серед яких слово „геніяльний" належало ще до скромних. Премієр СССР Молотов мав сміливість критикувати сучасний німецький національ-соціялістичний режим за те, що той режим вимагає від своїх громадян сліпого послуху і що не признає свобідної критики. Який глум: бо що діється у Совітах? Чи у сучасній совітській дійсности можна навіть думати про якунебудь найневиннішу критику постанов політбюра ВКП(б), іншими словами — постанов Сталіна?! Вистане

слухати передач численних совітських радіостацій: це вже не пропаганда комуністичної ідеї, це таке гидке лизунство людей, що затратили всяке почуття власної гідности, якого не знає ніодин сучасний державний режім! Адже ви не почуєте інших висловів про Сталіна, як тільки „найдорожчий батько і опікун", „наш ангол-хоронитель" (у державі активного безбожництва!), „наш добрий, передбачливий, всезнаючий і всевідучий..."

Так виглядає дійсність у „найдемократичнішій державі світа". У тій державі, в якій находиться навіть окрема стаття про право цілих складових частин держави — свобідно від держави відриватись! Справді — такого дива не знає ніодна інша державна конституція. Але й ніодна інша конституція (хоч далеко не всі конституції світа мають реальне застосування у щоденному житті) — не мають у собі стільки фальшу й облуди. Бож навіть одночасно, на тому самому таки конгресі, що приймав оту конституцію з її славною 17-ою статтею про „право відділитися", — були промови на тему **провідної** ролі російського народу, на тему великої історичної місії того народу. Та одночасно з привернянням права громадянства старому рос. гурра-патріотизмові і старому російському месіянізмові, офіціяльний патент дістає теорія про „один совітський нарід", про „одну кермуючу волю", про „одну спільну ідею". Славянські ріки знову мають злитись у російському морі, „140-міліоновий совітський нарід" знову має бути тільки московським народом, щонайвище з обласними покаліченими макаронічними наріччями!

Український нарід — і в Совітах і поза ними — не вважає нової совітської конституції своєю трагедією. Не привязує до неї взагалі ніякого значіння, вважаючи її одним із маленьких епізодиків у тому сумному епізоді, яким у житті української нації буде взагалі ввесь період совітсько-московського панування.

—o—

В СОВІТСЬКОМУ РАЮ.

Враженія француза з поїздки до Москви і Ленінграду.

В паризькому „Матені" помістив С. Льозан цікаві враження зі свого побуту в СССР. С. Льозан, що був колись високим державним урядовцем, а нині стоїть на чолі одного з найбільше державних підприемств, відвідав недавно, як приватна людина, Совіти. Був лише в Москві і в Ленінграді, бо й більше нічого не хотів бачити. Ось що розповідає Льозан про свої враження з поїздки до СССР:

Всюди, куди не глянете, бачите лише самі сумні обличча. Бачив я багато дітей, але ні на одному дитячому личку не бачив я веселої усмішки. Був я на представленні в опері, де між публикою переважали жінки. Ані одна з них не мала кругом шиї хусточки, які побачите й у найбіднішої робітниці в Парижі. Самі найбідніші одяги з дешевих і дрантивих матерій, що їх у Франції носять бідні дівчата на селі. Одна з жінок зі своїм футряним боа стала дійсною сенсацією в театрі. Була це дружина якогось закордонного дипльомата. Очі всіх були звернені на неї, але ні в одному погляді ви не могли доглянути якоїсь зависти — це був лише подив: чи це можливе, щоб хтось міг мати таку прекрасну річ? Нужда з якимсь притаєним страхом дивилась на достаток.

Льозан подорожував звичайним особовим поїздом і стверднв, що поїзд їхав зі швидкістю вісьмох кільометрів на годину. Крізь вікно поїзду не видно було ані обробленої ріллі, ані худоби на пасовиськах. Вражає повна відсутність лучбових засобів на дорогах. Ніде, навіть і в містах, не видно напр. роверів. Є враження, що роверів, які нині вже так дуже поширені навіть в Африці, в Совітах зовсім не знають. Колиж Льозан запитав про причини такого явища, дістав цікаву відповідь: виробництво роверів не було в плані пятилітки.

Всі поїзди їздять з величезними спізненнями і тому не можна в Совітах говорити про розклад потягів. Хто хоче їхати поїздом, мусить кожний раз інформуватися на залізничому дворі про час відїзду поїзду.

В Ленінграді Льозан мешкав у готелі „Метрополь". Він чистий, але вся обстанова його ще эперед війни, стара, полиняла. Шибки у вікнах порозбивані. Ванна в лазничці пожовкла від старости, а емайля повідприскувала. І водопровід у лазничці не функціонував.

Всюди, на кожному кроці видно брехню, що її організує сам уряд. Це одинока і справжня організація в СССР. В одній фабриці, що має 20.000 робітників, показали Льозанові в першу чергу „соціяльний відділ", яким особливо більшевики гордяться, опісля клініку. На запит: кілько мають хорих на сухоти, лікар відповів: сімнацять; а кілько сифілітиків? — тридцять три. Здається, що ця відповідь вдоволяє звичайного відвідувача — завважує Льозан; але я, що добре запримітив худі, бліді обличча робітників, на таке пояснення лікаря лише здвигнув плечима.

Всюди слідно безмежний бюрократизм з паперовою господаркою, яка доходить просто до тиранії. Один французький торговець, який у торговельних справах мусить часто їздити з Москви до Ленінграду, розповідав Льозанові таке: Кожний раз, коли хочу їхати, мушу просити про дозвіл предсідника мешканевого уряду. Перед виїздом треба пашпорт візувати на поліції, теж саме треба вробити по приїзді до Ленінграду. Перед виїздом з Ленінграду і по повороті до Москви знову те саме. Крім цього мусите зголосити свій поворот ще й у того начальника мешканевого уряду.

І Льозан після всього того, що бачив, приходить до такого висновку: „Нарід поневолених, який далі живе в ярмі. Орда катованих нужденарів, яка покланяється тому, хто їх катує".

Всюди в заводах істнують почесні списки, куди записують найліпших робітників. А знаєте, яку дістають вони нагороду? Можуть написати листа Сталінові. Уявіть собі, що у Франції добрий робітник за свою тяжку працю дістав би таку нагороду: мав би право написати листа до Леона Блюма — кінчить свої враження С. Льозан.

Радіоприймачі ФІЛІПСА

на догідні сплати

для української клієнтелі лише в українській фірмі

е - к о

Львів, вул. Сикстуська 29.

З польської преси.

Публіцистика чи патольогія?

Не можна ставити собі питання в іншій формі, як у тій, яку висловлює повищий наголовок, коли читаємо таку статтю, як передова стаття **„Рятуймо Львів!"** у „Дзенніку Бидгоскім" з 28-го листопада ц. р. **„Рятуймо Червенську Землю перед займанництвом українців!" — Поклик до голов і сердець усіх поляків"!** Бідний поморянин, що прочитав той крик розпуки львівського кореспондента тієї газети, п. Януша Міхаловського, мусить прийти до переконання, що маленька горстка українців терорнзує величезну більшість поляків, автохтонів Галичини, що всі державні й самоуправні установи переповнені українцями, що що-друга крамниця у Львові та по всіх містечках — це крамниця українська, що поляки взагалі крадькома просмикуються під камяницями, боячись, щоб кожної хвилини не дістати по голові від якогось українського боївкаря, який користується протекцією і безкарністю навіть української державної влади.

.....Розперезання українців та упадок і відворот польщини на цій землі... Не на те вони (польські вояки) боролися і вмирали, щоб сьогодні на малопольській землі, так обильно зрошеній кровю і потом численних десятків поколінь, розпирався українець, щоби робив, що йому просто подобається, щоби мав більші права від її правовірних спадкоємців, батьків, братів і своїх, полеглих за її свободу..."

Очевидно, українці ведуть „виразно сепаратистичну акцію" та мають „маніяцькі безпідставні претенсії". Крім всяких „Рідних Шкіл", які видають міліони (направду!) на українські школи, українські товариства, народні театри, селянські хори і спортові організації виховують молодь у таких ідеалах, з яких родяться злочинни — і тут приходить реєстр всіх давніх і найдавніших гріхів ОУН. Вся сучасна політика УНДО, це тільки шантажування уряду. Найстрашніше, що є і поляки (отже таки є!), які торгують „живим тілом" власної батьківщини". Тут дістається відповідна порція „Бюлетинові П.У", якого редакторів і польських авторів автор пропонує „негайно виключити з гурту польського громадянства".

Висновок простий і ясний, як сонічко на небі:

„треба дати таку відправу українцям, яка відразу привернулаб їм притомність і освідомила їх раз на завжди, що Червенська Земля, як і була польська, так і остане ся нею по всі часи..."

У такому тоні демагогії на вічу аналфабетів втримана ціла „стаття". Нам здається, що за місць бути обвинувачем інших, автор такої статті сам повинен найтись або за вязничними кратками за підбурювання громадян проти громадян держави нісенітно-брехливими аргументами, або — у кафтані безпеки, призначеним для людей ненормальних.

Відворотна мепаля віроісповідної свободи в СССР.

У варшавському „Часі" 1. п. м. (ч. 331) у статті п. Е. Вебера під згаданим наголовком читаємо, що „союз воюючих безбожників, який вже від 1925 року розвиває свою ожившену діяльність, тепер дещо притих. Чому? Бо молоді безбожники знеохотилися постійним спротивом селян і віруючої молоді. Одначе цими недотягненними на протирелігійнім фронті не збентежилися ні уряд ні партія. Хоч спеціяльна стаття конституції привертає священникам („слугам культу") громадянські права та признає їм активне і пасивне виборче право, голова союзу безбожників Ярославський успокоює загорілих комуністів-безбожників, які обурювалися наданням громадянських прав „клясовим ворогам".

Ярославський виясиює, що большевицька влада не хотіла далі „робити мучеників" і не хоче, щоб закордоном говорили, що „большевицький уряд одною рукою дає свободу священникам, а другою відбирає". Зрештою Ярославський не припускає, щоби хтонебудь голосував на священника. Пригадує, що хоч нова конституція признає віроісповідну свободу, але одночасно признає обовязкову протирелігійну пропаганду. До того високі податки за вдержання деяких церков теж величезні.

*

Сталін в дійсности пішов на уступку не з огляду на опінію Европи, але тому, що релігія між міліонами селян і робітників сильно зросла. На Уралі дійшло до того — бідкається „Комсомольська Правда" — що не лише селяни і робітники ходять до церкви, але навіть комсомольці беруть церковний шлюб і хрестять свої діти. Знову священники, маючи піддержку мас, явно борються за душі вірних. Один зі священників заборонив навіть учити у передшкілю протирелігійних пісень, а в іншому місці священник вірвав печатки з бібліотечної шафи, де були замкнені церковні книги. На Україні священники відбули в липні ц. р. свого роду неофітійний зїзд. Внаслідок переслідування віра міліонів людей у СССР стала горячішою і чистішою. Для дітей Бог став „пекучою таємницею". З духовенства залишилися лише сильніші духом і ці не вгнуться перед большевиками. І тому треба числитися з волею міліонів вірних.

—o—

Перед півтора роком і нині.

ПРОМОВА ГОЛОВИ ПАРЛЯМЕНТАРНОЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ПОСЛА ВАСИЛЯ МУДРОГО, ВИГОЛОШЕНА НА ПЛЄНАРНОМУ ЗАСІДАННІ СОЙМУ ДНЯ 2. ГРУДНЯ 1936. Р.

Високий Сойме!

Минув рік від часу, коли я з цієї трибуни мав честь представити Високій Палаті в імені Української Парляментарної Репрезентації цілість наших політичних змагань і наших постулятів у польській державі. Усе те піддержую у цілій повноті і сьогодні, а всеж уважаю вказаним бодай у коротких словах пригадати найістотніші з тих постулятів. У моїй промові з дня 6. грудня 1935. р. підчеркнув я, що увійшли ми тут, щоб боронити прав українського народу і конструктивно працювати для поправи польсько-українських взаємин. На чоло наших політичних змагань у Річпосполитій Польській висунули ми домагання територіяльної автономії для всіх українських земель у державі. Одначе незалежно від цього саме збірне життя української національної одиниці висунуло тоді і висуває тепер цілу низку конечностей та необхідних потреб, що вимагають негайного заспокоєння, якщо відносини на польсько-українському відтинку мають дійсно поправитися, а не погіршитись.

До таких самозрозумілих конечностей вчислено тоді: справу управильнення парцеляції на наших землях і здержання кольонізації позаміщевим елементом з огляду на велике перелюднення і великий голод землі на наших територіях; справу організації праці для широких рядів безробітних по наших селах, справу доступу до варстатів праці для безробітної української інтеліґенції, справу забезпечення українському народові не тільки теоретичної, але й дійсної можливости для всестороннього організації господарських сил у власних національних, господарських організаціях. На цілій національній українській території і під одним українським проводом. До потреб з іншої, незмірно важної ділянки, зачислив я: рівноправність української мови в усіх урядах ,публичних установах і в самоуправі, законну полагоду національної номенклятури, введення двомовних польсько-українських написів на всіх державних і самоуправних урядах на наших територіях, здійснення права побирати науку у матірній мові і від учителів української національности в школах, ревіндикацію державних шкіл з українською мовою навчання, які стратили ми через спеціяльну шкільну політику, що її ведуть досі на наших землях, оснування українського університету, заспокоєння потреб української науки й культури і дальше: направу відносин у територіяльній самоуправі, доступ українців до всіх державних і комунальних урядів, до судівництва і т. д.

ПОСТУЛЯТ УНІФІКАЦІЇ ПОЛЬСЬКОЇ ПОЛІТИКИ.

З самого духа обговорюваної направи польсько-українських взаємин виринув один дуже важний і конечний постулят, а саме, постулят уніфікації чи може радше уодностайнення польської політики супроти українського народу, як до відрубної органічної збірної одиниці в державі.

І власне тепер, після року, хочу кинути дещо світла за минулий час у ділянці саме цієї направи польсько-українських взаємин, або т. зв. нормалізації тих взаємин. За той час зробили ми все для угрунтування нормалізації, що було в наших силах, не тільки в терені, але й тут. Кинули ми на терезки історичних важок наш увесь авторитет, добру волю, максімум напруження і — що найважніше — ми зложили в обох Палатах у тій ціли великий політичний капітал у формі деклярацій, незмірно важних для держави. Крім цього поставились ми позитивно до всіх потреб держави, в цьому і до справ буджетового прелімінара та повновластей. Завдяки нашим заходам змогли ми позискати для такої політики велику більшість нашого громадянства і втягнути його до корисної праці над великою справою угрунтування нормалізації.

За минулий від виборів час міг кожний об'єктивний обсерватор внутрішніх відносин у державі зауважити завдяки цьому надзвичайний парадокс, а саме: коли на чисто польських національних теренах і в деяких промислових осередках з мішаною людністю, але з польською перевагою, доходило до дуже прикрих кріваних і для публичної безпеки в державі у найвищій мірі непожаданих випадків, то на найнеспокійніших від хвилини повстання польської держави національних теренах, за винятком Волині, завдяки нашій політиці анальогічних випадків не було. І це факт, якого не можна заперечити, тимбільше зменшити його значіння. Бо думаю, що сьогодні не повинноб бути хіба в державі поляка, який при теперішніх дуже тяжких умовинах істнування, не тільки індивідуального, але й державного, бажав би собі неспокою й напружения і на українських теренах, що їх тут репрезентуємо. Маємо отверті очі і признаємо обєктивно, що при нинішніх міжнародніх відносинах і при нинішніх внутрішніх господарських трудощах держави конечна є передовсім внутрішня рівновага і спокій, як гарантії солідної праці і гармонійних змагань для загального добра. Здавалось би, що в таких відносинах політика держави повинна прямувати послідовно до того, щоб забезпечити собі цю рівновагу і спокій не лиш на польському відтинку, але й на відтинку національному, передовсім на найважнішій з нього українській ділянці. Тимчасом бачимо, що в польській практичній політиці переважає думка, що Річпосполита є одноцільною польською національною державою, та що з огляду на це не треба завдавати собі багато труду і змагань для справедливої і позитивної розвязки нац. проблем. Очевидно, що так само підходять у Польші до великої української проблеми, яка коли як коли, але при сучасних міжнародніх відносинах набирає як цілість щораз більшої ваги і щораз більш інтенсивно входить в орбіту міжнародніх зацікавлень. І тому здавалось би дальше, що для польської внутрішньої політики, як теж і для заграничної, започаткована нормалізація польсько-українських взаємин повиннаб належати до найактуальніших справ і з огляду на обопільний інтерес до найбільш пекучих. Тимчасом так воно не є, бо під цим оглядом іде все — навпаки. Ми, як сказав я, зробили все для великої справи направи польсько-українських взаємин, що було в наших силах. А по польському боці бачимо під цим оглядом якусь дивну проволоку, якусь невияснену підзорливість і навіть острах глянути в очі дійсній правді й ділати. Зате чуємо в ріжних польських колах галаси на тему „польських кривд" на наших теренах і на екзотичну тему „упривілеєння українців".

Тимчасом, коли зі собою те все зіставимо, що за минулий час нормалізації на польсько-українському відтинку повиннобути зроблене і що нам правом прислуговує, з тим, що зроблено з польської сторони, то в цьому порівнанні не буде ніякого справедливого відношення, бо були це річі переважно дрібні, неістотні, словом, річі, які нікого не можуть вдоволити. Але зате з польської сторони роблять на цьому відтинку більше такого, що вдаряє в саму суть нормалізації. І тут приходжу до дуже малої і сконденсованої у своїй формі ілюстрації цього твердження.

ЯК ВИГЛЯДАЄ НОРМАЛІЗАЦІЯ НА ДІЛІ.

Напр. у ділянці освіти все є майже таке, як було. Бо те, що зачисляємо там на рахунок позитивних здобутків, як: оснування катедри української літератури у львівському університеті, досі взагалі не обсадженої, або приняття непорціонально до числа українців та до їхніх страт у цій ділянці невеликого числа українських учителів до державної служби хіба не творить істотних річей у напрямі направи відносин в ділянці шкільництва і зокрема в напрямі ревіндикації тих великих страт, що ми їх понесли за 17 літ на шкільному відтинку через спеціяльну протиукраїнську шкільну політику. І нині у всіх високих школах в державі панує дальше нумерус клявзус для української молоді.

Якщо йде про таку справу, як уведення двомовних написів на всіх установах на наших теренах, то й тут ніщо не змінилось. А коли говорити про національну номенклятуру, яка для нас має засадниче значіння, то тут сталося щось таке дуже незначне і невдещидовоне, що нікого з українців не тільки не може задоволити, а навпаки тільки дразнить.

Не ліпше діється на господарському і фінансовому відтинку. Нема рівного з польським трактуванням потреб українського господарського життя на тих самих теренах. Якщо зважити увагу на інвестиції, що їх переводять на терені наших земель, то вони в порівнянні з теренами інвестиціями на чисто польських землях є до тої міри дрібні, що можна їх уважати за ніякі. А вже краще й не говорити про таку справу, як упривілеєння українців при доступі до державних урядів і самоуправних установ. Бо доступу до тих варстатів праці удостоїлось за минулий час не більше як кільканацять осіб, що є дрібницею з огляду на прислуговуюче нам право та з огляду на велике безробіття серед кваліфікованої української інтеліґенції.

ПОЛІТИКА СУПЕРЕЧНОСТЕЙ.

Дотеперішня практика нормалізації виявила крім цього одну капітальну засадничу річ. А саме, що нема в Польші одноцільної політики супроти українців, що не лиш у поодиноких воєвідствах бачимо ріжне й відмінне трактування українських справ, але й у поодиноких староствах на терені того самого воєвідства стверджуємо не тільки великі, але просто різкі ріжниці під цим оглядом. Не буду тут ілюструвати цього стану, бо богатий матеріял, яким розпоряджаємо, буде використаний відповідно в соймових комісіях для насвітлення сучасної політики. Тут хочу тільки підчеркнути, що відсутність одної провідної думки супроти одноцільної української проблеми в Польщі є щонайменше великою аномалією. А наслідком цієї аномалії є пристосовування до українців ріжних місцевих, іще ріжнородніших ресортових політик, що в наслідках витворює податний ґрунт для численних зловживань і взагалі уводить хаос у цю ділянку. Такий стан, мусить, очевидно, ділати цілковито негативно на настрої української сторони.

ПОЛЬСЬКА ЗЕМЕЛЬНА ПОЛІТИКА ФОРСУЄ У НАС КОЛЬОНІЗАЦІЮ.

А тепер найважніше. Загально знаний факт, що край, який тут репрезентуємо, належить до найбільш перелюднених хліборобських теренів в Европі. Є це терен, де 60 проц. селянських хліборобських господарств має рільний варстат до 2 гектарів землі, а 30 проц. варстат від 2—5 гектарів. Цеж нужда! Одначе не зважаючи на такий фактичний стан, польська земельна політика форсувала й форсує кольонізацію на цих перелюднених теренах навіть проти найістотніших вимог польського закону про виконання земельної реформи з дня 28. грудня 1925 р. Бож там виразно сказано, що парцеляція повинна причинятись передовсім до направи місцевих хліборобських відносин та для місцевої людности, і дальше, що парцельовані землі треба уживати в першій мірі на доповнення малих, т. зв. карловатих хліборобських господарств. Українських малоземельних хліборобів не допускають до участи в парцеляції передовсім тому, що є українцями. Так само очевидно не допускають їх користати з оборотових фондів земельної реформи. А тимчасом на очах цієї людности, якої не допустили до участи в парцеляції, виростають оселі кольоністів, серед яких уже сьогодні обсервуємо (передовсім у пограничній полосі) гнізда комунізму. Ясна річ, що ці нові оселі не можуть ділати позитивно ані на настрої місцевої людности, ані на її відносини до держави. Не тільки всілякі екстремісти, але й помірковані елементи в обличчі тих фактів тратять довіря до такої земельної політики, а безнадійність поправи свого матеріяльного стану й забезпечення своїх дітей варстатом праці робить їх елементом податним на всякі експерименти невідповідальних чинників.

Ще гірше і цілковито пригнічуюче враження на українських малоземельних селян мусить робити факт приготування проекту закону про обмеження обороту нерухомостями, що повстали з парцеляції. В цьому проекті у статті 5. є наміть мова про вивласнення місцевих хліборобів з цієї землі, яку вони купили в часі дотеперішнього переводжування земельної реформи від учасників парцеляції. Першою й останньою інстанцією, що рішає про те, хто має бути вивласнений, має бути староста. Уважаю за конечне

підчеркнути тут дуже виразну інтенцію проектодавця цього закону, закону з діянням на літ 17 узад, закону, котрий через той сам факт може викликати в масах хіба тільки недовіря до законодавства взагалі та крім цього уводить до законодавства нечувані прецеденси обмеження приватної власности на землю і вивласнення правно набутих наділів на основі обовязуючих законів..

„АНІ ПЯДИ ЗЕМЛІ В УКРАЇНСЬКІ РУКИ!"

Не є таємницею, що частина польського громадянства на наших теренах піддержує таку земельну політику і висуває екстремістичні гасла, що з запасу землі, призначеної у нас на парцеляцію, не сміє перейти ані одна пядь землі в українські руки. А щож, спитаю, має робити зі собою бідний місцевий малоземельний український селянин без варстату праці? Що залишиться йому і його дітям до роботи? Нічого дивного, що цієї бідноти у її безнадійности, без перспективи дістати варстат праці і заробіток чи то в краю чи за границею, ніхто не буде в силі здержати від того, щоб вона радила собі по свому у цій біді, значить, розвизувала нелегально цю проблему. Ясна річ, що при такій земельній політиці на тих теренах слід рахуватися в майбутності з фактом не лиш заогнення соціяльних відносин, але й із фактом балканізації тих земель і накінець з нехибною перспективою ширення комунізму. Так виглядає і зародки такої майбутности носить у собі один з найважніших відтинків польської політики супроти українців.

ТРІВОЖНИЙ І ПОВНИЙ ТРАГІЗМУ РОЗВІЙ ВИПАДКІВ.

Такий розвій випадків у ділянці польсько-українських взаємин є очевидно для нас, що стільки вложили в справу нормалізації, незвичайно тривожний і повний трагізму. У світі йдуть великі події і дуже важні, що сягають глибоко до основ устрою і прямують не тільки до ґрунтовного переродження тих устроїв, але й до викликання величезного впливу на новий уклад міжнародніх взаємин. Польська держава в оточенні могутніх сусідів, що стараються фасцинувати світ фанатизмом віри в універсальність їх ідеї, хіба не повинна йти на те, щоби своєю політикою приготовляти податний ґрунт, хочби для комуністичних агентур, які є мэйстрами у використуванні невдоволення мас для посіву соціяльної ненависти серед них, щоб кинути їх в обняття розкладових експериментів. На наших теренах виповіли ми вже давно безоглядну боротьбу комунізмові, а представлена мною польська політика на відтинку аґрарному, культурному, самоуправчому, адміністраційному й інших, творить саме найбільш пригожу базу для всіляких деструктивних і розкладових впливів. Бо не слід забувати, що кожне несправедливе трактування українців чи то адміністрацією чи самоуправою, кожна найдрібніша навіть помилка не тільки у виконанні, але й у самій інтерпретації обовязуючих законів на цьому терені творить дуже стравний жир для герольдів не лиш соціяльної, але й національної ненависти.

ПЕРЕД ПІВТОРА РОКОМ І НИНІ.

Ще раз підчеркую, що перед півтора роком зачали ми політику, подуману на велику мету, політику нормалізації польсько-українських взаємин, політику, що мала забезпечити тріюмф для права і справедливости, що мала кинути поміст над історичною пропастю між обома народами Польщі. До так глибоко зрозумілих цілей і завдань нашої політики підійшли ми щиро та з найліпшими намірами, ми мали на оці не лиш добро нашого народу, але й спільне добро обох народів у цій державі. Згідно з цією політикою висунули ми наші скромні домагання і робили все, щоб нормалізація стала довершеним фактом. Тимчасом з противної сторони за ввесь цей період не вичули ми щирого змагання та сильної, незломної волі в цьому напрямку, щоб нормалізація стала не лиш довершеним фактом, але щоб уґрунтувала новий етап історії польсько-українських взаємин. Зауважили ми по польському боці за малими винятками змагання, щоб звести цю велику справу виключно до розгляду дрібниць звичайного дня, щоб обходити й вимінати справи важні і тимсамим доволі тяжкі, бо засадничі, та збувати українські постуляти дрібними уступствами, які на цілість життя й утрунтування нормалізаційної політики не можуть мати ніякого впливу.

В БУДЖЕТОВОМУ ПРЕЛІМІНАРІ НІОДНОЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ!

Це виявилось і в цьогорічному буджетовому прелімінарі, де ніщо не змінилось, де культурні, освітні, наукові й господарські потреби українського народу не є унагляднені, де навіть одною одинокою якоюсь новою позицією не підчеркнено того факту, що чейже в Польщі живе 6 міліонів українців і що ті українці мають щось у цьому буджеті і для своїх потреб. А вжеж здійснювати цей буджет у ділянці доходу (а не видатків!) будуть і вони. І чейже глябальна цифра видатків у буджетовому прелімінарі сягає 2„293,429.624 зол.

У своїй промові з 6. грудня мин. року підчеркнув я, що „заініціовано переломове діло і якщоб його знищено без нашої вини, то знищеноб велику ідею, перечеркненоб добрі наміри та добру волю на довгі-довгі часи і сумнівна річ, чи до такої другої проби направи польсько-українських взаємин у Польщі прийшлоб легко і скоро".

І сьогодні хочу закінчити цю свою промову стверджениям фактів, що минулий час для утрунтування нормалізації польсько-українських взаємин дав так дуже мало з польської сторони, що не лиш у великій мірі ослабив первісну шляхотну інтенцію нормалізації, але й подекуди її опоганив. А мені здається, що в обопільному інтересі слід би спільним зусиллям відреставрувати якнайскорше цю інтенцію нормалізації і перевести її згідно для добра обох народів. Бо коли це не станеться, то ціла відповідальність перед історією за змарновану нагоду впаде не на нас, але на тих, що злегкова жили направу польсько-українських взаємин.

Едвард VIII. хоче женитися з американкою.

Грізний конфлікт між королем і урядом.

ЛЬОНДОН, 3. 12. ПАТ. Американська преса принесла вістку, що англ. король Едвард VIII. хоче оженитись з одною американкою, п. Сімсон. Це сильно схвилювало англ. опінію. Єпископ Бредфорду зробив про те натяк на епархіяльній конференції, зараз опісля вся преса почала кампанію у тій справі.

Уряд відбув учора дві наради, прем. Болдуін говорив з королем довше як годину, та до нічого путнього не договорився; конфлікт між королем і урядом навіть загострився.

Усі англійські часописи займаються нині справою королівського подружа. Вони стверджують, що повстав поважний конституційний конфлікт: король хоче оженитись, міністри протиставляться, як це заявив учора королеві прем. Болдуін. Якщо не дійде до згоди, уряд уступить, а годі буде скласти на місце його новий, бо соціялісти не приймуть тек. Деякі часописи підлягають, щоб король заключив приватне подружжа, яке не малоб впливу на наслідство престолу.

—o—

ЯРОСЛАВ СКОПЛЯК.

Перший сніг і перші заяці.

Товаришам з „Тура" присвячую.

— Кохана... я завтра... їду..!

— Щось такого!.. певно на полювання..?

— Ну, так.

— А хіба не бачиш, як погано на дворі?

— Е!.. тобі все погано. Раніше, то дощ, то болото, а тепер коли і мороз присушив, лиш дещо вітер віє, то ще для тебе погано.

— То подивися на барометер, побачиш..

— Чого хочеш? Стоїть на „змінно". До „дощу" далеко. Колиб дощ хотів навіть упасти, то до того часу вернусь. Зрештою, чи не бачиш, що мороз тримається? Якби і падало то тільки сніг... Ох! сніжок.. ponowa... Чи знаєш, що значить для мисливого сніжок... ponowa? Вийдеш на терен і бачиш усе, що на терені діється. Якби читав „газету"...

— Ой, „польовнику", ти зовсім, як дітвак! І таки поїдеш, що?..

— Алеж розуміється. Ти навіть не уявляєш собі, який то гарний терен. Хоч ми іще там не полювали, але чули з оповідання, що там буде забава, аж гей!

— Пожди... пожди, я десь читала той ваш пляи полювань... чи не є це в Сухоставах?

— О! так і ти тямиш..? Цікаво. Я сам не знаю напамять плянy наших лонів, а ти...

— Чим же ви вибираетесь, залізницею?...

— О, ні. За далеко до стації, требаб ночувати. Ми їдемо автобусом. Рано виїздимо, а під вечір на 6. год. уже дома.

— Тату... а чи такі малі стрільбочки?...

— А тобі нащо? Чи може хочеш зі мною поїхати полювати?

— А щож, хіба я з тобою вже не була? Раз на качках, а недавно тому на куропатвах.

— Е, то було літом, тепленько...

— Ну, то що? аж маю і теплі чередники і светер тай лещетарські штанці. Ще тільки би такої малої стрільбочки...

— Маєш... чи я не казала?.. Доведеться з мені з вами їздити, бо що я сама в хаті зроблю? Я вже того всього маю досить. Цілий тиждень до тебе і не говори, ти занятий... А прийде субота, ти їдеш. В неділю ти змучений, а коли і лишишся в суботу, то зараз засідання, в неділю таки поїдеш і так раз-у-раз...

— Знаєш що, кохана, бери собі всі мої клопоти і їдь ти, а я зате буду дома. Я тобі не буду жалувати. Хіба бачиш, як я тяжко працюю, то і мені щось належиться...? Коби ти знала, як мене одно таке полювання відновляє, підтримує на силі і дусі, то напевно ти так би до мене не говорила. Подумай, виїжджу в поле, безкрає поле, повітря як кришталь і ти його цілими мішками втягуеш до легенів, зовсім так само як деякі „жеруни" втягають щось доброго до свого жолудка. А ще як снігом притрусить і застелить землю, мов білим обрусом стіл так, що ти довкола не бачиш ніодної чорної плямки, напевно забуваєш за всю свою буденщину і стаеш наче новонароджений.

— Та досить, досить уже тих доказів. Якщо то тобі так дуже добре робить для здоровля, то їдь...

— Повір мені, кохана..., ти може сумніваешся... Але я правду говорю... якби я не полював, то я би вже давно вмер...

— Алеж їдь... їдь! Деж би я тобі заборонювала... я рада...

Коло ліжка вже стоять чоботи, штани до них, куртка і наплечник.

— А що з термосами?

— Не бійся, не бійся, Бібка вже від четверга варить капусту, і певно на „бігос" вранці все будеш мати.

— Отже вже все в порядку, можна їхати хочби зараз?

— Па... тато... я вже йду спати і бажаю тобі „багато стріч", бо рано ще буду спати, як будещ їхати...

— Дякую тобі... па!..

Вже ясне сонце світ позолотило,
Гаї, діброви освітило,
Ідем, ідем у тихий бір,
Там вже на нас чекае звір...

Як ту арію хоч раз почуеш, то вона тебе вже не позбудеться. Ходиш з нею, їш... з нею і запросоня співаеш...

Ідем... ідем... у тихий бір...
Там вже на нас чекае звір...

Ідемо... ідемо і співаемо... Автобус не автобус а звичайне вантажне авто накрите полотном... І так весело, що Господи... Подумайте! Авто невеличке, а 12. люда на скриньках прикучнуло і їдуть нічим цигани...

— Полковнику... та задушите „радника", посуньтеся до заду...

— Та чорт його знае!... Я бачите, хочу до заду, але скриня сама пхае мене до середини, можеб якого цвяха...

— Та якого цвяха? А всидите відтак на ньому?!

— Що, я? Панове, як їду на полювання, то посадіть хоч на шкло, а все одно всиджу. Але сьогодні буде забава...! Панове, я її бачу!.. — каже Енко.

— Для вас так! Ви зі своїм скорострілом будете концерт давати. Але я не похваляю. Я соромився би, бо що то за штука з пукавкою на пять набоїв...

— Той бідний зайчик паде не від ран, але від тягару, від того кільограма шроту, що набере як бідний у торбу...

— Е, Олько... ви зі заздрости.

— Та чого? Я розумію лише стрільбу нашу звичайну. Один стріл і є або ні. Тоді я знаю, чи добре стріляю чи ні.

— Но, но... нічого, — каже спокійно радник. — Він перестане. Не на довго йому стане по сто набоїв на одно полювання. Того не витримав би і наш консиляр...

(Докінчення буде).

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Кілька слів на початок.

Оцих наших кілька слів від Редакції, чи радше від редакторки містимо не тому, що воно звичайно водиться розпочинати якийсь новий відділ окремим вступом. Редакція заповіла появу окремої сторінки для жінок і того моглоб і вистачити. Можна булоб цю нашу сторінку розпочати просто якоюсь статтею і пустити її в життя так, як це робимо з іншими нашими нововведеними сторінками, але... І тут, як і скрізь, е своє „але", яке примушує нас таки дещо сказати від себе.

В першу чергу поява цієї сторінки викличе, якщо не невдоволення, то бодай заувагу, що така сторінка непотрібна, бо є спеціяльні жіночі часописи, які стараються задовольнити інтереси жіноцтва. Мають вони і свій досвід і свої організації та членів, які жіночий часопис передплачують і поява ще й у „Ділі" такої сторінки може викликати лише непотрібне замішання серед тих передплатниць, а то й зменшити їх число. На це ми відповімо вже тепер, що **ніякої конкуренції жіночим часописам не збіраємось і не хочемо робити.** Зовсім не претендуємо ми на оформлення якоїсь спеціяльної жіночої ідеольогії, на спеціяльні впливи у сферах фемінізму чи організації жіноцтва і не будемо в тому напрямі ніяк конкурувати з тими жіночими часописами, які мають такі завдання. На цій нашій сторінці будемо лише зафіксовувати події біжучого життя, відгукуватимемось на важніші з них, повідомлятимемо наших читачок про те, що діється серед нашого і чужого жіноцтва, будемо старатися подавати відомости про визначніших наших жінок та про жінок інших народів, які можуть бути або добрим або відстрашливим прикладом для нашого жіноцтва, звертатимемо увагу українського жіноцтва на окремі його завдання у певні менти чи в деяких ділянках нашого життя та будемо старатись, щоб вони бодай раз на тиждень мали для себе малу розривку і відпочинок, перечитуючи нашу сторінку. Ми певні, що цим не зменшимо числа передплатниць наших спеціяльних жіночих часописів, ані не зменшимо їх ваги і значіння.

Другого роду застереження вийдуть від тих жінок, які стоять на засаді, що в щоденнику зовсім непотрібно відділювати окремого місця для жіночих інтересів. На їх думку жінка в нинішніх часах стоїть уже на такому ступні, коли її може цікавити все те, що цікавить і кожного пересічного мужчину, і тому отака окрема сторінка для жінок, мовляв, навіть понижує жінку-читачку. Нема місця на їх думку вже нині на якісь там окремі „жіночі" інтереси і шкода в щоденнику паперу для тих жінок, які цікавляться лише чотирма „к". Цим нашим читачкам відповімо так: Ми високо цінимо їх зацікавлення загальним чи то українським чи цілосвітнім життям і гаряче собі бажаємо, щоб усе наше жіноцтво читало наш щоденник від першого рядка аж до останнього. Але саме тому, що хочемо охоплювати в нашій газеті життя якнайповніше, якнайвсесторонніше — і відступаємо оцю одну сторінку в тижні для жінок та їх окремих інтересів. Життя — життя повне — складається як день з годин, а години з хвилин, саме з ріжних дрібниць і тільки той живе повним життям, хто вміє охопити і кого цікавлять найменші дрібниці; а ми зрештою не тільки цінимо, але й шануємо оті „дрібниці", які наповнюють життя жінки, коли вони потрібні і доцільні для суспільства, і тимсамим не легковажимо й отих чотирьох „к".

Зрештою наша сторінка має задовольнити не тільки тих жінок, що читають наш часопис докладно і без жіночої сторінки, або тих, що передплачують вже собі окремий жіночий часопис, але й тих, що може саме читанням нашої сторінки дійдуть до того, що колись перечитуватимуть не один щоденник, а й кілька на день і стануть передплатницями всіх наших жіночих газет.

Та хочемо сказати ще кілька слів і до тої більшости наших майбутніх читачок, які зустрінуть цю сторінку без застережень і з прихильністю. Коли Ви обі, Дорогі Читачки, бажаєте, щоб вона була цікава, то мусите і самі до того причинитись, мусите з нами співпрацювати. Будемо Вас просити, щоб Ви тримали з нами постійний зв'язок, щоб Ви слали нам матеріяли, як не статті (за які будемо дуже вдячні), то бодай хронікарські вістки про життя Вашої околиці та Вашого оточення. Щоб Ви подавали нам свої побажання, звертались до нас за порадами чи з порадами, щоб Ви вважали цю сторінку дійсно своєю та обговорювали на ній те, що Вас болить, чим Ви хотіліб поділитися з іншими жінками, на що хотіліб звернути увагу нашого жіноцтва. Ми певні, що коли наші Читачки відповідно зустрінуть цю нашу сторінку, то зроблять її не тільки цікавою для жінок, але її читатимуть і мужчини, що ще може не вірять у жіночі сили, але звикнуть поволі поважати от: „дрібні" інтереси, які дуже часто прикрашують і злагіднюють людське життя, а то й кладуть підвалини під життя цілого народу.

З нашої хроніки.

ЛЬВІВ.

Головний Виділ Союзу Українок у виконанні рішень Крайової Орган. Конференції, яка відбулась у Львові в днях 16.—17. жовтня, оголошує в найновішому числі „Жінці" комунікат, у якому доручає своїм Філіям перевірити та виконати цілу низку справ організаційних, дає розпорядження в справах фінансових та приділює про порядок читання обіжників і ведення листування, як теж подає спис нововиданих рефератів.

У неділю 29. листопада п. р. відбулись у селі Т-ва „Просвіта" збори жінок львівського повіту, що зорганізовані у Секціях Господинь при Т-ві „Сільський Господар". Не зважаючи на те, що в неділю сільське жіноцтво не дуже радо вибирається до міста та на досить погані дороги, на збори прибули майже всі голови Кружкових Секцій Господинь та спеціяльні відпоручниці Секцій. На зборах були два реферати пань: І. Домбчевської та інж. О. Дучимінської про господарські й організаційні справи; по рефератах намічено плян праці на цю зиму та переведено коротку дискусію, у якій жінки селянки брали живу участь.

ТЕРНОПІЛЬ.

Філія „С. Господаря" розпочинає в днем 15. грудня господинські курси для жінок інтелігенток. Курси ті тріватимуть два і пів місяця й покінчивши їх легше буде місцевому інтелігентному жіноцтву вести потім працю на селах. Крім тих курсів вестиме Філія „С. Г." курси для дівчат та жінок селянок в одному з недалеких сіл. Ті курси тріватимуть шість тижнів і на них звернуть спеціяльну увагу на годівлю домашніх тварин, городництво та куховарство. Дуже гарно розвивається праця недавно основаної секції господинь при місцевому Кружку „С. Г." Членами тої секції є переважно міщанки. Секція відбуває що-неділі сходини, на яких все бувае реферат на господинські теми. Секція намічує також відбути у себе куховарські курси і то в скорому часі.

ДРОГОБИЧ.

30-го листопада розпочався в Дрогобичі курс для передовичок господинських секцій при місцевій Філії „С. Г." Курс має на меті підготовити з членів секцій передовичок, які потім зможуть працю в секціях та будуть за неї відповідальні перед філіяльною Секцією Господинь.

Зі світа.

Щойно цього року дозволено льондонським жінкам учителькам та лікарям виходити заміж. Досі їм не було заборонено і виходити заміж, вони не могли далі виконувати своїх обовязків.

В С. С. С. Р. жінки найбільше цікавляться медициною, бо в усіх студіюючих жінок аж 68,9% студіює медицину. Цікавить їх також астрономія і на 247 працівників, що є занятї в обсерваторіях, є 146 жінок (58,8%).

Цікаво, що сучасна совітська жінка почала по довгих роках знову повертатись до косметики і що на цей рік збільшено продукцію косметичних фабрик у півтора рази, при чому більша половина тих виробів призначена для колхозів. Чи ці вістки може теж тільки для замилювання очей закордону? От, мовляв, як у нас добре живеться, що ми навіть для колхозних товаришок спеціяльні пудри виробляємо, хоч вони й не мають то їсти...

Емансипація жінок у Туреччині за цей рік надзвичайно й шла вперед. В Анкарі є вже вже 20 жінок суддів, 12 адвокатів, 20 професорок вищих шкіл, 1500 жінок в урядовими, 8000 — друкарнях та машинах, а по фабриках Царгороду й Анкари працює більше як 20.000 жінок робітниць.

Не зважаючи на те, що в Англії йде сильна кампанія проти праці жінок у промислі, офіційна статистика виказує, що нині майже 400.000 жінок працює у фабриках та заводах.

В Мадриштині багато жінок ходить до вищих шкіл, але по закінченні їх, не знайшовши собі праці по фаху, не соромляться ті жінки з високою освітою братись за всяку роботу. Так напр. на основі найновіших статистичних відомостей є в Будапешті 70 жінок з вищою освітою звичайними служницями, а 148 служниці мають матуру.

Балачки про моду.

Поки оповімо нашим читачкам, що носять у Парижі, а що у Львові, хочемо зробити їм малу пригадку, а саме:

Жінка висока мусить уникати суконок у надто яскравих кольорах, бо вони підкреслюють цілу сильветку;

не носитиме капелюхів з високим денцем та ще таких, що звужуються вгорі, а носитиме краще капелюхи з дном нижчим і з крискою;

найбільше їй личить суконка з туникою чи касак, особливо коли він долиною оздоблений бордюрою чи гафтом або поширений. Широкий пасок і комірчик допомагають перетинанню лінії і тому дуже надаються до високого росту;

коли шиє собі суконку з матерії в пружки, то дбае, щоб ті пружки йшли вширину, а не вздовжину;

на суконки вибірає матеріяли мягкі, що добре спливають і творять фалди. На вечорові сукні добрий для неї муселін, тюль та інші легкі матеріяли.

Жінка росту малого хай памятає:

що їй замість малих береток найліпше личать капелюхи з високим денцем без або з дуже малою крискою;

що найліпша для неї суконка обтисла і завжди з довгими рукавами;

що зректись на все мусить вона баскін та касаків, хоч вони тепер і модні, та широких пелеринок;

що уникати мусить вона матерій у великі квіти, в поперечні пружки та „шкотів" у велику крату;

що дуже їй лицюють суконки спортові, особливо з матеріялів темних та костюми з однотайного матеріялу.

Жінка, що їй матиприрода не пошкодувала трохи більше тіла, памятатиме:

що невідповідні для неї широкі жаботи, коли вона ще до того й повна в грудях;

що лицюють їй обтислі камізельки чи блюзки, але не в яскравих кольорах;

що найліпший для неї виріз (декольт є, здається, більш українським словом) під шиєю „на гостро";

що рукави для неї найвідповідніші або цілком вузькі, або поширені аж поза ліктем;

що широкі вилоги коло пляща чи жакету тільки підкреслюють її повноту так, як і поперечні паси та оздоби.

Хто про це забуває, або не вірить нам, хай порадиться зеркала.

Практичні поради.

Св. Михайло не зрадив цього року і приїхав на білому коні. Зима заповідається рання і гостра, тому треба добре забезпечити свое помешкання від вдалиного холоду.

Забезпечуємо добре вікна і двері. Шпари, де можна, закітуємо, а де треба, забезпечимо спеціяльними валочками з вати, напущеними арабською гумою, які дістанемо в дрогеріях тощо. Ті валочки приліплюємо звичайним клеєм з муки з водою. Робимо це в той спосіб, що добре наперед вимиті милом та водою внутрішні вікна здіймаємо з рами, або лише відчиняємо і приліплюємо по краях валочки. Коли добре висохне, можемо вікно спокійно зачинити. Коли нема валочків, або не можемо собі їх купити, то обклеюємо вікна по щілинах нарізаними пасками білого паперу. Цей папір найліпше приліплювати молоком. Одначе уважаючи вікна, мусимо все памятати про вітрення помешкання, бо тільки добре перевітрена кімната скоро і рівномірно огріється та затримає довго тепло.

*

Щоб вікна в зимі непотрібно не замерзали та не творились на них, хоч і гарні, взори, які збільшують непотрібно світло та при тому творять калюжі на підвіконні, треба шкло після миття натерти денатурованим спіртом.

*

Щоб спіжені чи лляні все були білесенькі, мусимо їх під текучою водою, а не занурюємо в них бруду цілком. Добре час до часу натерти їх легенько милом, а потім вичистити фланелею. Тоді не пожовтіють.

—o—

Листування Редакції.

Вп. Я. Мандрикова, Перемишль: Вашу статтю вже вложена і піде на першому місці у черговій „Жіночій Сторінці".

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

42 тони бриліянтів за 15 міліонів золотих.

Бриліятнова біржа в Льондоні подала спис загальної скількости діямантів, що їх добули в цілому світі.

Найбільше бриліянтів дали діямантові поля в Полудн. Африці, де за останніх 47 літ добули їх 34.000 кг. Розмірно найменше дала Бразилія, бо загальна скількість діямантів, що їх знайшли на бразилійських просторах, головно у стейті Мінас Гераес, була за XVIII. і XIX. століття ледви 2.000 кг.

Крім цього добувають діямати ще на діямантових просторах Східних Індій, на Борнео, Суматрі, в Австралії і на Уралі.

До найбільших діямантів зачисляють „Орлова", що прикрашував скіптр російських царів; „Шах" — тосканський діямант, що важить 139 і пів карата був власністю австрійських цісарів. Здобули його в бою під Грансон у 1476. р. Цей бриліянт має жовтавий відтінок і оцінюють його на 4 міліони вол. В англійській скарбниці переховують славний „Когінор", власність магараджі Лагоре. З Бразилії походить величавий камінь, що його назвали „Зорею Півдня". Спершу важив він 254 карати, а після ошліфування важить тільки 125 каратів. Французький скарб є власником найгарнішого з усіх відомих більших діямантів „Регента", що його давніше називали „Піттон" від імени власника. Одним із найбільших ошліфованих бриліянтів є ще „Вікторія" (180 кар.). Цей камінь знайшли в 1884. р. у Полудневій Африці. В 1893. р. знайшли в Ягерсфонтен (Півд. Африка) найбільший нешліфований діямант „Ексцельзіор", що важив 971¾ каратів (карат = 0,2 грама). В 195. р. знайшли у Преторії діямант „Кулініян" (вага 3025 кар. = 622 грами). Його розбили на кілька менших. Одна частина творить т. зв. „Кулініян II.", який прикрашує скіпетр англійського короля.

Кількох власників мав камінь, що його називають „Сансі". Спершу був він власністю короля Карла Сміливого, відтак французького посла Сансі, а вкінці став власністю короля Людвика XIV. і XV.

Незвичайно цінні є кольорові бриліянти. Найціннішi: зелений дрезденський камінь, блакитний бриліянт „Гоп", який носив один американський міліонер, що згинув у катастрофі „Титаніка", багряний бриліянт із давної царської скарбниці і кілька менших.

Вартість усіх бриліянтів, які є в торговлі, або у скарбницях є приблизно 15 міліярдів вол.

—o—

Мистецька „омаста".

Моділіяні — мистець, якого образи продають тепер на вагу золота, жив і вмер у нужді. Моділіяні віднаймав невеличку кімнату від сварливої старушки у Парижі, недалеко Монтпарнасського двірця. Кімнату віднаймав він із правом уживати кухню, але цим правом користувався він дуже рідко, бо й не мав що варити. Його хлібом насущним були сухарі і кава. Однак раз або й двічі в тиждні купував Моділіяні бефштик і його треба було вже в кухні присмажити. Та ба, щоб його присмажити, треба масла, а масло треба купити. Непотрібний видаток і... найчастіше несяжний. Попросити в господині? Все одно не дасть, ще й почне лаяти та нагадувати, що вже від трьох місяців комірне не заплачене, що вона сама цілими тижнями не бачить масла... Одним словом крім прикрощів не буде ніякої користи.

На щастя, Моділіяні намацав на полиці в кухні якийсь кусень... якщо не масла, то маргарини, або іншої омасти. Щось таке біло-жовте, масне ,на сковороді шипить і шумує ,але бефштик підсмажується. Правда, смак ледви не гидкий, але годі вередувати. Спасибі й за те. Цілу зиму користувався мистець таємною омастою, розуміється обережно, маленькими пайками, аж раз трісла бомба і з кухні почув мистець крик розпуки:

— Що за драбуга украв цілого пів кусня мила? Що за нахабство? Напевне цей навіжений маляр... Рук після своєї мазанини не має чим вимити ,тому і врізав.

У дверях станула розжалоблена і розгнівана старушка, потрясаючи грізно куснем надрізаної здогадної „маргарини".

— Правдиве марсейське мило! Сказалиб, що не маєте чим митись. Я далаб була вам простого.

Примари в одній ніцейській віллі.

Мешканці чудового міста на Рів'єрі, вічно погідної Ніцци, занятi останніми часами таємними явищами в одній віллі, захованій у чудовому парку. У цьому старому будинку появляються духи і то так настирливо, що навіть паріські окультисти вибрались туди перевірити ці дивні явища.

Будинок, де діються ці речі, це давній замок. 40 літ тому був він власністю одного російського аристократа. Гроша мав він багато, але найближче сусідство Монте-Карльо зруйнувало його. Він хотів їх мати ще більше і все програв у рулетку. Він застрілився у своїй віллі. Від того часу мешканці віллі стверджують, що в кімнаті колишнього самогубця чути всякі шелести. Віллю купували різні люди. Кілька літ тому стало її власниками якесь подружжя з Парижа. І кілька літ було спокійно. Власники віллі сміялись з чуток про духи. Але саме недавно кухарка і покоївка з цього дому явились у своїх господарів з переляканими мінами, заявивши, що вночі чули плачі та стогони у „нечистій" кімнаті. Коли власник дому виїхав на кілька днів, таємні голоси вночі значно зросли. Його жінка прокинулась від криків і заявила своєму чоловікові, що більше там мешкати не буде.

Чоловік хотів сам перевірити справу. Він причаївся на ніч у сумежній кімнаті, з револьвером. Коли опівночі крики повторились, він вибіг за таємним спричинником цього неспокою. Він не міг дістатись до кімнати з духами, хоч двері були незачинені — не мав сили їх відчинити. Коли він почав стріляти туди, двері відчинились самі, якби хтось їх відчинив рукою з другого боку, але в кімнаті не було нікого. Поліція не знайшла в кімнаті ніяких підозрілих слідів. Ніцца чекає зацікавлена, що скажуть знавці окультисти з Парижа.

Бактерії з Марса.

В американській пустині стейту Арізона знайшли були ще минулого року великий метеорит, який вирив підчас упадку кратер із промієром 1 км. Точні хемічні і мікроскопійні досліди виказали в метеориті істнування мікроорганізмів, що походять із глибин космічного простору.

Ще при кінці минулого століття Гельмгольц висловив погляд, що в середині метеоритів знайдуть колись люди мікрорганізми космічного походження. Йому доказували, що метеорити розпалюються підчас лету від натиску повітря і жаряться, отже мікроорганізми мусіли б згоріти.

Одначе тому, що метеорит перелітає крізь земну атмосферу дуже скоро, розпікаються тільки його верхні частини і мікроорганізмам, які є глибоко в середині метеориту, жар нічого не шкодить. Навпаки бактерії, що летять у метеориті крізь світові простори мусять витримати холод, що наближується до абсолютного зера, значить до — 273 ст. Останні досліди виказали, що мікрорганізми не бояться теж і холоду.

Проф. Каде із лабораторії у Шарльотенбурзі доказує, що бактерії не гинуть навіть тоді, коли їх занурити у речовині гелія, яка має — 272 ст. і витримують таку операцію півтора години.

Льондонський учений проф. Макфайдн заявив, що бактерії можуть жити, не затрачуючи розплодових здібностей навіть шість місяців у розрідженім повітрі при — 200 ст. Одночасно заявив він, що різні роди бактерій можуть жити навіть 10 літ зовсім засушені, без найменшого сліду вогкости, конче потрібної до всіх інших життєвих процесів.

Це доказує, що всі прості, нескладні організми можуть свобідно відбувати міжпляпетарну дорогу.

ПОХИБКА СТЕНОТИПІСТКИ І ЕКОНОМІЯ.

У бюрі синдикату вуглевих промисловців півн. Франції, машиністка, яка переписувала важний документ, зробила помилку, яка матиме величезні наслідки для французького економічного життя.

Переговори між представниками підприємців і робітників закінчились збірною умовою. Згідно з новим законом умова передбачує 40-годинний робучий тиждень. Поправді для вуглекопів складається він із 38 годин і 45 хвилин, тому, що час потрібний до входу в копальню і до виходу з неї зачислюють до робучого часу.

При переписі умови, що її підписали обі сторони, машиністка помилилась і замість 38 годин 45 хвилин написала 38 годин 40 хвилин. Ніхто зі сторін цього не запримітив і умову підписали без ніяких поправок. Щойно, коли набрала вона законної сили, очунялись промисловці, що до умови попала помилка. Але було вже запізно.

Очевидно вуглекопи вдоволені, що виграли 5 хвилин. Кажуть, що машиністці, що зробила помилку робітники післали велику китицю квітів.

Але для промисловців страта така важка, що вони носяться з думкою підвищити ціни вугілля.

УСТРИЦІ ДЛЯ НАЙБІДНІШИХ.

Японця Кокоїхі Мікімото вважають не тільки в державі мікада, але й на цілому світі королем перел. Безчисленні величаві коробки, що містять величезної вартости перлини переховує він в окремій вілі в Токіо і відсилає їх на замовлення гуртівників із цілого світа. Одначе король перел є вірним прихильником буддійської релігії і для неї готов навіть до найбільших жертв. Недавно виїхав був Мікімото на перловий острів до святині Будди. Підчас молитви почув він голос буддійського священника: „Дай 50 міліонів устриць для найбідніших". Послушний „волі" Будди Мікімото вернувся негайно до Токіо і зелів найближчий транспорт устриць роздати найбіднішим Токія. Чи найбідніші були дуже вдячні токійському міліонерові і Будді за такий щедрий дар — японські часописи нічого не пишуть.

ПОСУХА В ЛІБІЇ.

У західній частині Лібії, італійської кольонії у північній Африці настали страшні спеки, які вже досі накоїли величезні шкоди у хліборобстві і годівлі худоби. Щоб рятувати звірят перед повною загладою з причини посухи, губернатор кольонії доручив перевезти 250.000 штук худоби до Киренаіки, де нема таких великих спек і де є багато відповідних пасовиськ. Цілий транспорт разом із пастухами перевезли на кораблях. Коли посуха в Лібії промине, худобу звернуть власникам, але поворотна дорога вестиме вже сушею. Щоб облегчити транспорт, губернатор доручив вибудувати 75 артезійських криниць і заложити більше як 300 водопоїв

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

ЛЕДЯНИЙ ДІМ.

В Парижі говорять тепер богато про майбутні атракції на найближчій світовій виставі. Всі погоджуються, що треба придумати щось незвичайне, щось від чого крутилось би в голові — або зовсім закинути думку про здійснення цієї ідеї. „Люна парки" є вже майже в кожному европейському місті. Гірська залізничка, лябіринти і томболі теж уже нікого не цікавлять.

Одною із атракцій світової вистави буде мабуть ледяний дім. Докладні пляни покищо ще невідомі. Імовірно буде він заввишки Тріюмфального Луку на площі Етуаль. Зверху і на долині буде він покритий снігом, правдивим „сибірським", як пишуть французькі часописи. Цей сніг не буде танути, хоч би не знати яка спека була. Внутрішня обстанова і температура також будуть відповідні до назви. За невеличку оплату гості зможуть відразу перенестись на північний бігун.

Нема сумніву, що Ледяний Дім буде мати величезне поводження. Уявім собі липневу спеку, задуху і одночасно таку полярну оазу.

Один французький журналіст, що також захопився цією ідеєю, ставить одночасно питання:

— Чи гостям даватимуть при вступі футра?

Або :

— Чи будуть уладжені дижури лікарів-спеціялістів від бронхіту і запалення легенів?

Присилайте передплату!

У кіні АПОЛЬО найвеличавіший твір Віллі Форста **казкова комедія** **АЛЬОТРІЯ**

В гол. ролях: Рената Міллєр, Енні Юго, Адольф Вольбрік та інші.

Одна з найліпших фільм сезону.

Як поступає державний урядовець супроти українців.

Новий подвиг бережанського старости.

У ч. 267 „Діла" з 26. XI. ц. р. надруковано про поведінку бережанського староства у метрикальних справах з парохіяльним урядом Плавуча Велика, а вже в суботу 28. XI. доручили мені ось-яке письмо, надіслане цьогож самого (28. XI.) дня зі староства у Бережанах до управи волости у Малій Плавучі:

Starosta Powiatowy Brzeżański.
Nr. A—16. Brzeżany, dnia 25. listopada 1936.

Do
Ks. Dra Włodzimierza Lewickego,
gr.-kat. proboszcza
w Płauczy Wielkiej.

W ślad zarządzenia z dn. 18/XI. 1936. Nr. A—16. w sprawie metrykalnej Eudokii Hromowyk, wzywam ks. Proboszcza do wpłacenia w terminie do dnia 5/XII. b. r. w Kasie skarbowej w Brzeżanach na rachunek bieżący Starostwa brzeżańskiego kwoty 65 zł. tutyłem zaliczki na pokrycie kosztów wykonania zastępczego.

Nieuiszczenie gotówki w zakreślonym terminie spowoduje egzekucję skarbową.

Od niniejszego nakazu służy prawo odwołania do Urzędu Wojewódzkiego w Tarnopolu przez Starostwo brzeżańskie w ciągu 14 dni po doręczeniu.

Ewentualnie wniesione odwołanie nie ma mocy wstrzymującej zgodnie z art. 18. p. 3. cyt. wyżej Rozp. Prez. Rp.

Starosta Powiatowy:
z. p. Mgr. Sąsiedzki, referendarz.
(Бракує округла печатка староства).

Прохаю ввічливо Українську Парляментарну Репрезентацію, Митрополичу Консисторію та Міністерство внутрішніх справ взяти мене в оборону перед нечуваною нагінкою бережанського старости, який безпідставно ще в дні 26. березня ц. р. в год. 11. на моїй першій авдієнції в нього сказав отверто: „Ja wypowiadam księdzu wojnę!" (sic!), і то в приявності м-ра Н., який був покликаний старостою Войцеховським **на передкладчика,** бо, мовляв, він не розуміє української мови.

Плавуча Велика, 28. XI. 1936. р.

О. Д-р Володимир Левицький.

ЗНАМЕННА ЗМІНА.

Чому усунули старосту Пайончковського?

Дня 30. листопада ц. р. віддав урядування довголітній станиславівський староста д-р Пайончковський. Поставлений перед лікарську комісію — не видержав „асентерунку". Причини його усунення і спосіб, в який це зроблено, характеризують сучасні відносини на наших землях.

Умів Пайончковський правити повітом проти українців — не зражуючи собі їх. Здавав собі справу з того, що правити терором і переслідуваннями потрапить кожний недотепа — одначе розумів добре, що такі методи у нас доводять до небажаних наслідків, ведуть переслідуваних просто в обійми підпілля або большевизму. Доступний, розмовний, не рідко вживав у розмові з українцями їх мови, через що часто їх дезорієнтував і вмів здобути в них повільність та уступки в таких справах, де вони не сміли поступатись і не мали потреби поступатись. Його зручність особливо виявлялась від хвилини самоуправних виборів, в яких так умів здемаралізувати українців, що й без масових адміністраційних „практик" здобув до повітової ради польську більшість у повіті, в якому є ледви 5 відсотків поляків. По волостях, де ніяким чином не міг увійти до тої ради поляк, умів так різними балачками устроїтися, що волосні ради чисто українські вибирали до повітової ради поляка, і то волосні ради, зложені з найсвідоміших просвітних та кооперативних діячів. У самій повітовій раді, де українців є більше як третина, здобував буджет, у якому були грубі тисячі на польські культурні і добродійні цілі, а ні сотика на українські. Вмів так переконливо говорити, що коли повітова рада вже навіть формально ухвалила 300 зол. на Рідну Школу — то українці тої ухвали вреклися. Не цурався неправди: коли рада зібралася для вибору одного члена воєвідської ради і склад присутніх був такий, що міг вийти українець, він, знаючи, що українці не підуть проти системи нормалізації, заявив публично, що представники Українського Клюбу згодилися у воєвідстві на вибір гр. Дідушицького та покликався на свідка тої згоди, пос. д-ра Волянського. Українські радні приняли це до відома — а потім показалося, що такої згоди не було. За працю і фонди для „Стшельця" дістав недавно медалю на величавій параді.

Одначе шовіністичний курс Польщі у Станиславівщині так розпаношився, що і цю його зручну протиукраїнську політику осудили як українофільську, робили йому публичні і прикові закиди, що панькається з українцями, замість узяти їх „за леб". Дійшло до того, що для такого заслуженого для Польщі старости не найшли навіть примітивного способу: перенесення — але просто поставили перед асентерункову комісію і звільнили безскрупульно.

Порошки для дорослих з дз. бр. зн.

KOWALSKINA

вживаємо при невинних

БОЛЯХ ГОЛОВИ

Новий японський десант.

ТСІНГТАО, 3. 12. ПАТ. До Тсінгтао прибув учора відділ 1.000 японських літаків у повному озброєнні. Сильні військові й поліційні стежі кружляють по вулицях, щоб запобігти евентуальним заворушенням у звязку з локавтом 25.000 робітників у японському ткацькому заведенні.

ПАРТІЯ СЕЮКАЙ ХОЧЕ НЕВТРАЛЬНОСТИ.

ТОКІО, 3. 12. ПАТ. Японська партія Сеюкай не хоче, щоб Японія прилучилася до одного з двох блюків, на який тепер діляться держави.

ПЕРЕД ЗІРВАННЯМ ВЗАЄМИН З КИТАЄМ?

ШАНГАЙ, 3. 12. Домей, Шеф азійського департаменту нанкінського мін-ства закорд. справ заявив японському амбасадорові, що Китай вернеться до переговорів з Японією, доки та остання не відповість на кит. протест проти японської підмоги для монгольського наїзду на пров. Суйтан. Правдоподібно Токіо відповість ультимативним домаганням навязати переговори до означеного речинця, коли ж Китай не уступить, Японія перерве усі переговори і відкличе свого амбасадора з Нанкіну до Шангаю.

В обороні рідної землі.

НАРАДА В ДОЛИНІ.

Дня 9. м. м. відбулася в Долині у салі Церковного Брацтва нарада у протикольонізаційній справі, на яку прибуло коло 15 делегатів, переважно селян з довколичних громад. Нараду відкрив пос. Дмитро Великанович і відразу приступив до реферату про земельне питання. В ньому порушив теж і справу комуністичної пропаганди. Підчас реферату прийшов д-р Дереш, голова ПНК в Долині та обняв провід нарад. По рефераті вивязалась обширна дискусія, в якій забирали слово: пп.: д-р Олекса Дереш, Михайлишин Микола з Надієва, адв. кандидат Паращій, Гриців Антін та інші. Ухвалено відповідні резолюції, які вислано до Президії Ради Міністрів, Воєвідства і Староства.

НАРАДА В КАЛУШІ.

Дня 10. м. м. відбулася в Калуші нарада делегатів Калушини у присутності понад 200 осіб. Нараду отворив адвокат Аронець, що на провідника зборів покликав старенького селянина з Небилова, довголітнього громадянського діяча п. Миговича. Політичний реферат виголосив посол Дмитро Великанович. По рефераті відбулася дискусія, у якій промовляли п. п.: Домінкевич Андрій, д-р Сохацький, Лопуль Володимир, Захней, Рубчак, д-р Коритовський, м-р Аронець та ін. На внесення д-ра Коритовського збори запробували тактику УНДО і висловили довіря Проводові УНДО та УПР. Резолюції про земельне питання і шкідливість комуністичної пропаганди перейшли всіми голосами

НАРАДА В ВОЙНИЛОВІ.

Дня 12. м. м. відбулася нарада у Войнилові для судової войнилівської округи. Присутніх було 80 делегатів. Нараду отворив о. декан Зарицький, що і проводив їй, секретарював п. Олійник. Реферат про політичне положення, земельну і комуністичну справу, а також організацію і програму УНДО виголосив пос. Великанович. У дискусії над рефератом промовляли пп.: о. Анатоль Гургула, Зелик Володимир, Федюшка Яким, Федюшка Петро, о. Коваль Володимир, о. Івасик Омелян і Просимяк та о. Зарицький. Промовці осуджували наше політичне розбиття, зокрема осуджували акцію Палія та комуністів, і висказувалися за консолідацією національних сил. Ухвалено резолюції у справі аграрній і комуністичній та рішено оснувати організацію УНДО на войнилівський район. Опісля приступлено до вибору Комітету, зложеного з 7 осіб, у склад якого ввійшли пп.: о. дек. Зарицький, п-і Поповичева Петронеля, кооператорка, д-р Белей Іван, лікар, Тимків Василь, міщанин — всі з Войнилова, п. Зелик Володимир з Перекіс, Яницький Микола з Томашовець та о. Микола Кос із Сівки Войнилівської

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Румунський військовий суд в Яссах засудив 16-ох комуністів на вязницю від 1 місяця до 1 року, 25-ох увільнив.

Шведський уряд закупив чимало літаків у Німеччині й Англії тому, що шведський летунський промисл зовсім занятий будовою літаків для повітряної армії.

Бельгійський міністр скарбу зложив проєкт 20 прц. податку від зисків з девалюації бельг. франка минулого року.

У **Греції** арештовано кількох колишніх міністрів під замітом змови проти уряду.

Британський представник у комітеті неінтервенції заявив, що брит. уряд не вдоволений з функціонування договору про неінтервенцію. Комітет рішив запропонувати обом есп. урядам скріпити контролю на суші й на морі.

Франція і Чехословаччина запротестували у Берліні проти виповідження клявзуль версайського мира про плавбу на ріках.

Італійська влада зареквірувала в італ. пристанях 4 совітські кораблі. Амбасадор СССР запротестував.

Бельгійська палата послів рішила 137-ма голосами проти 43-ох (8 послів стрималося від голосування) продовжити обовязкову військову службу з 12-ох на 17 місяців.

Американський президент Рузвельт виїхав з Буенос Айрес до Вашингтону.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Оживлена дискусія в соймі.

В середу йшла в соймі оживлена дискусія над справами ,що їх порушили у своїх промовах прем. Славой-Складковський і віцепрем. Квятковський. В дискусії торкалися зросту комуністичних і націоналістичних настроїв у Польщі (пос. Дудзінський) і протижидівських ексцесів (жидівські посли: Рубінштайн і Зомерштайн). Про положення українського народу у Польщі і відношення влади до найпекучіших справ українського народу говорив голова УПР пос. **В. Мудрий,** якого промову подаємо окремо.

Пос. Гуттен-Чапський торкнувся справи неподільности дрібних селянських господарств вважучи, що постановами закону цього процесу роздрібнення не спиниться. Тому треба знайти відповідні фонди на родинні сплати. Пос. Міхаловський домагався припинення ексмісій безробітних та щоб власникам платили бодай 50 прц. коміркого за безробітних з публичних фондів. Пос. Похмарський порушив справу позаги парляменту підкреслюючи, що багатьох послів дуже здивував факт, що так пізно мають нагоду „висвітити радість" премієрові.

Прем. Славой-Складковський відповів, що є учеником марш. Пілсудського, а маршал часто говорив, що сойм і сенат мають працювати 4 місяці в році. Додав, що доки буде премієром, буде теж таксамо робити. Не боїться теж за долю 60 законопроектів, які має розглянути сойм. Заявив теж, що міністри будуть давати відповіди на інтерпеляції послів.

Пос. промовах ще кільканацятьох послів проект скарбового закону відіслано до буджетової комісії. До поодиноких комісій відіслано теж кільканацять законопроектів, які вніс уряд.

*

ІНТЕРПЕЛЯЦІЯ В СПРАВІ КОНФІСКАТИ КАЛЄНДАРІВ.

Дня 1. грудня ц. р. вніс посол др Степан Баран до міністра внутрішніх справ інтерпеляцію у справі безправної конфіскати повітовим староством в Луцьку, Ковлі, Володимирі Волинському та Рівному у волинському воєвідстві легально виданих у Львові і перецензурованих українських календарів на 1937. рік.

ВНЕСОК НА ЗМІНУ ЗАКОНУ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ШКІЛЬНИЦТВА.

Дня 2. грудня ц. р. вніс посол Дм. Великанович у соймі внесок у справі зміни відомого закону з 31. липня 1924. р., що містить різні постанови про організацію шкільництва.

*

ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ СЕНАТУ.

ВАРШАВА, 3. 12. ПАТ. Сьогодні відбулось пленарне засідання сенату. На порядку був вибір предсідника маршалківського суду та його заступника і речника та його заступника. На засіданні був присутній цілий уряд із премієром ген. Славой-Складковським.

Після промов премієра, маршала Пристора і вибору комісії, маршал замкнув засідання.

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ.

ВЕЛИЧАВІ ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ У ВІННІПЕГУ, КАНАДА.

Українці міста Віннінегу й околиць гідно і торжественно вшанували 18-ті роковини Листопадового Зриву. Це всенаціональне свято почалося архиерейською Службою Божою в наміренні кращої долі України, яку відправив 1го листопада в прокатедральній церкві св. Володимира й Ольги Преосв. Василь Ладика, єпископ канад. українців. У цім торжественнім богослуженні взяли участь також деякі старшини і стрільці — ветерани Української Гал. Армії.

Святочна академія відбулася в найбільшій театральній салі Міської Авдиторії в год. 3.45 пополудні. Між учасниками на першому місці був еп. Ладика, якому при виході на салю місцевий курінь Українського Пласту враз із публикою влаштував стихійну овацію. Дальше всі грекокат. парохи (7), б. старшини У.Г.А., а саме: др Т. Дацків, Н. Урбанович, Т. Калужницький, Н. Крайник, О. Мушій, П. Гаєвський і Д. Микитюк, як теж підстаршини і стрільці; дальше представники канад. ветеранів на чолі з головою полк. Вебом і пластова команда місцевих англ. пластунів та пластунок. Присутніх було поверх 3.500. Прибули й гості з далекого Саскачевану й Онтерію.

Точно в год. 3.45 попол. винесли на фронт сцени два українські пластуни український і британський прапор, яких появу присутні привитали бурею оплесків. По відспіванні канад. нац. гимну академію отворив вступним словом двома мовами господар свята п. Д. Ільчишин, адвок. кандидат. Дальші точки були приготовані солідно і виконані бездоганно. Розписуватися з похвалами про переведення академії та про виконання поодиноких точок зайво бо добрі діла самі за себе говорять та самі себе хвалять.

Головним бесідником був о. др В. Кушнір (б. член Української Військової Місії у Італії). Його реферат був знаменито опрацьований і дуже добре відданий. Цей реферат появився окремо друком на сторінках української преси. Привітну промову від канад. ветеранів виголосив їх голова і посол до провінц. парляменту полк. Веб. кінцеве слово з великим патосом виголосив б. УСС („старе война") о. Трух. Окрасою академії були виступи злучених церковних хорів, які в чудових народніх строях полонили очі не лише всіх учасників своїх, але й чужинців. Репортери місцевих англ. щоденників зробили в часі його виступу кілька знимок.

Незавидну долю наших живучих героїв-інвалідів представив у горячих словах б. УСС („стара война") Дм. Микитин. У свойім зверненню до збірки він підчеркнув, що український інвалід є гідний нашої найбільшої пошани й жертвенности, бо честь нації наказує забезпечити долю й життя тих, які в обороні її чести, волі, землі, не вагаючись ні на хвилину, віддали своє здоровля.

Крім успіху морального, високого значіння в наших національно-державницьких змаганнях у Канаді, це традиційне всенародне свято узнаменувалось і матеріяльним успіхом, бо зі вступу на салю і зі збірки в коверткax зискано на допомогу українським інвалідам коло 300 долярів. Це найбільша збірка в користь наших інвалідів, яку колинебудь у Канаді яка організація зібрала одного вечора.

Настрій у часі академії був незвичайно високий, поведінка публики зразкова. Про відсвяткування цьогорічних Листопадових Роковин була поміщена на другий день в англ. щоденниках дуже прихильна ширша згадка враз зі світлиною хору в народніх строях.

Дм. Мчкитюк, б. УСС.

Флянелеві піжами

мужеські 9.80, жіночі 9.75, дитячі від 4.90 та всіляке інше білля купите найкорисніше просто у фрабриці „ПАВ", Львів, Сикстуська 1.

З відчитової салі.

Т-во Наук. Викладів ім. П. Могили. М. Рудницький: **„Як оцінювати літературні твори?"** Салі „Бесіди" 2. XI.

Прелегент почав свій виклад від розмежування поглядів на літературу, які панують серед звичайних читачів і серед спеціялістів. Оцінка літературних творів для тих, які піддаються їх вражінням для приємности і цікавости лектури, мусить бути інша, ніж тих, що хотять устійнити вартість твору в розвитку якоїсь літератури або прирівнюючи його із творами інших літератур. При оцінці твору найцікавіше питання для критика: завдяки яким своїм елементам твір може запевнити собі якнайдовше життя? Вишукуючи ці елементи, мусить критик користуватись матеріялом з історії літератури, беручи на увагу твори, що витримали пробу часу. Та й тут він не вільний від сумнівів: який вік твору і який його відгомін у просторі можна вважати за доказ його вартости? Відомо, що були письменники і твори, які мали величезний вплив у свій час і які не залишились на тій самій позиції, і навпаки: твори зовсім непризнані і нечитані, залишаються як найкращі зразки у всесвітній літературі.

Різні критичні методи для оцінки вартости твору можна звести до двох загальних: формальної та прагматистичної. Перша шукає підстави до оцінки в самому творі, аналізуючи його творивo— всі засоби слова та ідей; друга бере на увагу всякі можливости його впливу.

Прелегент зупинявся зокрема на терміна: „науковий", „субективний" та „обективний", пояснюючи, яке вони мають значіння в сучасній европейській критиці.

Саля Клюбу Українських Еміґрантів — 1. XI.

Дмитро Штикало: „Боюся данайців".

На початку вияснив прелегент, що буде говорити про ідеольогічно-фільософічні проблеми нашої сучасности, себто про ті питання, які тривожать нашу сучасність взагалі, отже не тільки українську.

На думку прелегента наша доба, це доба вір, незрушних догм, що не знають „золотої середини". На увагу заслуговують три релігії: християнізму, большевизму і націоналізму.

Прелегент заявляє, що говоритиме як віруючий християнин. Він уважає, що віруючий християнин мусить бути націоналістом.

Аналіза науки Христа і поглядів Ніцше, одного із геніяльних творців і апостолів новітнього націоналізму, виказує багато спільного, чого деколи не добачав і сам фільософ. Прелегент утотожнює віру новітнього християнізму з вірою новітнього націоналізму. Тому правильний буде також погляд, що властиво діють дві віри: християнсько-націоналістична і большевицька. Вони виключають одна одну.

Говорити на цю тему спонукала прелегента поява трьох книжок: „Наша доба і література" Д. Донцова, „Українська доба" Ю. Липи та „Ідеольогія Вістника" А. Лісовського.

Аналізуючи останню книжечку, прийшов прелегент до висновку, що вона класичний зразок, як то дехто що іншого говорить, а що іншого думає і відчуває. Ця книжка поклін Богові і Мамоні; подібний характер має теж книжка Ю. Липи.

А. Лісовський у своїй досить цікавій книжечці зовсім сплощив ідеольогію націоналізму; він є ворогом націоналізму, якого тричі вирікся у своїй праці. В ній находимо сліди матеріялістичного світогляду. Зате той світогляд, який обороняє Донцов сучасний. Український новітній націоналізм хоче дати здоровля, силу і життєздатність.

Основна ідея націоналізму — переродити нарід, зміцнити його та піднести. Національна ідеольогія потребує не так симпатиків, як фанатичних визнавців і апостолів. Тому саме віра новітнього націоналізму така близька і рідна новітньому воюючому християнізмові.

Свій відчит закінчив Дмитро Штикало остерогою перед облудною ролею тих, що бажають впровадити в українську Трою свого зрадливого коня.

НОВИНКИ.

— **З огляду на те, що на пятницю 4. ц. м. припадає свято Введення у храм Пресв. Богородиці, найближче число (275) „Діла" вийде в суботу у збільшеному обємі.**

— **Зїзд Товаришів, що здали іспит зрілости в 1911. р. в українській гімназії в Перемишлі відбудеться дня 8. грудня ц. р. В годині 8-ій рано Поминальне Богослуження за померших Професорів і Товаришів, відтак в годині 9-ій відвідини гімназії та відчитання катальогів. — Олександер Костик.**

— **До бувших учениць та абсольвенток гімназії Рідної Школи в Тернополі.** В дні **12.** ц. м. святкує гімназія Р. Шк. в Тернополі 15-ліття свого істнування. Ювилейний комітет запрошує всіх Вас, Товаришки, взяти участь у цім святі. Збірка в будинку гімназії 12. ц. м., год. 7.30 ранку. Зголошення слати **негайно** на адресу: Р. Романюк, Тернопіль, Вагилевича 7. — **За Ювилейний Комітет: Рома Романюк, голова; Люба Фаленди, секретар.**

— **Видавнича Кооператива „Хортиця"** у Львові (Ринок ч. 10.) просить Вш. відборців, що досі ще не заплатили за книжки: „Полковник Кричевський", „Змова проти світу" (ГПУ) ч. І. й „С. Петлюра в молодости", вирівняти свою залеглість чеком ПКО ч. 503,110. Друга частина книжки „ГПУ" буде розіслана відборцям 20. грудня.

— **Українське Т-во Допомоги Еміґрантам** у Львові (Ринок 10.) просить відборців календаря „Дніпро" вирівняти якнайскорше свою залеглість за нього чеком ПКО ч. 504.782.

— **Панахида за бл. п. Івана Кивелюка,** голову й почесного члена Т-ва „Просвіта", відбудеться в неділю 6. грудня в год. 12. у церкві св. Петра і Павла при вул. Личаківській. Зараз після панахиди відбудеться посвячення памятника на його могилі на Личаківськім цвинтарі. До участи запрошує всіх своїх Членів і Громадян Видїл Т-ва „Просвіта".

— **Наша Служба Божа в радіо.** У пятницю 4. **п. м. з нагоди** свята Введення у храм Пресв. Богородиці львівська радіостанція буде трансмітувати Службу Божу з Успенської Церкви у Львові від год. 10.—11.30 передполудням.

— **Відчит проф. д-ра Р. Смаль-Стоцького** на тему „Наші чужі слова та їх історія" відбудеться у пятницю 4. ц. м. в Українськім Науковім Інституті у Варшаві (а не у Празі, як подано помилково у вчорашньому числі) при вул. Служевській ч. 7. Початок відчиту в год. 7-ій веч.

ДОХІД З КАЛЕНДАРЯ „УКРАЇНСЬКИЙ ІНВАЛІД" ІДЕ НА ДОПОМОГУ ІНВАЛІДАМ.

За розіслані календарі на адреси українських громадин те установ у краю, тільки частина відборців виплатила належність.

Взиваємо всіх, що її не вирівняли, вчинити це негайно долученими до календаря переказами, або звернути календар. Ціна календаря 1.50 зол.

В-во „УКРАЇНСЬКИЙ ІНВАЛІД"
Львів, Потоцького 42.

— **Ювилейне свято з приводу 60-ліття ген. Курмановича не відбудеться.** Покликуючись на попередні комунікати в справі відсвяткування 60-ліття ген. Курмановича, примушений Комітет назначену академію, на жаль, відкликати з тої причини, що Шановний Ювілят у своїй скромності рішуче просив у Відні наміченого свята не влаштовувати. Всі в міжчасі надіслані привітні, між ними від УНДО, Т-ва „Відродження", Організації Українців міста Львова, Українського Т-ва ім. Мазепи, ген. Петрова, п. Ів. Мончука та від численних студентських, селянських і робітничих товариств, вручить Комітет Ювилятові. Було намічено розписати збірку на народній дар Шановному Ювилятові. Всі на ту ціль призначені грошеві збірки прохаємо згідно з бажанням Ювилята передати Т-ву Допомоги Інвалідам у Львові. — За Комітет: Клюн, голова; Яр. Явний, секретар.

— **Пластовий конкурс.** Пластовий рух, такий популярний не лише між молодю, а й між старшими, дає багато вдячного матеріялу для опрацювання його пером. З нагоди 25-ліття Українського Пласту Т-во „Український Пласт" у Празі оголосило конкурс на найкращу працю на пластову тему. Праці, що надійшли на цей конкурс, розглянуло 20. листопада ц. р. журі в такому складі: голова журі письменник С. Черкасенко, члени: пластунка Ліда Манжула і скавтм. Д. Козицький. Журі не найшло можливим признати першу нагороду. Дві другі нагороди дістали такі твори: 1) Спогад з пластового життя „Довга вулиця" Г. Танчаковської-Паренцької з Галичини, 2) новеля „Сповідь" А. Ворона із Закарпаття. Журі поручило опублікувати і невідзначені праці. Автори двох відзначених праць дістають грошеві нагороди, інші учасники конкурсу по гарній українській книжці.

— **Академія у 20-ліття смерти І. Франка у Берліні відбудеться** у пятницю 4. ц. м. в год. 8-ій вечором у салі Українського Наукового Інституту. На програму складаються реферати: „Мойсей" — політичне „вірую" поета — А. Скорописа-Йолтуховського і „Наукова діяльність І. Франка" — д-ра З. Кузелі.

— **Святочні ферії не будуть продовжені.** Дня 22. ц. м. кінчиться наука по школах і молодь дістане шкільні свідоцтва за перший піврік. Розвійшлися поголоски, що святочні ферії будуть продовжені у народніх і середніх школах. Тимчасом міністерство освіти вияснило, що не думає продовжувати святочних ферій у школах.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Хто автор?

Обсіли мене клопоти як автори стрілецьких пісень... Ні, не так: Обсіли мене автори стрілецьких пісень як клопоти.

І далі до мене:

— Слухай, ти нераз вступаєшся за бідними людьми, вступися й за нами!

— Щож то, — кажу — панове молодці?... Чи ви вже так постарілись, підтоптались, що аж треба за вами вступатись?!...

— Ми, бачиш, народ бувший військовий і як перейшли „до цивіля", то стратили зовсім розгін.

— Воно правда, панове, бо я також. Але... але в чім річ і що за біда вас гнобить?

— Бачиш, так: Ми є авторами стрілецьких пісень. Мучились над ними неодну нічку, мельодії вистукували то чоботом по підлозі, то пальцями по столі, рвали струни на гітарах, коли якась музична фраза не пасувала, і волосся на голові, коли якась рима не хотіла зявитись. Створили ми кількадесять стрілецьких пісень...

— Дуже гарно з вашої сторони — перебиваю. — Ваші пісні поширились по цілій Україні.

— Не перечимо, але... Бачите, кривда нам діється. Видала „Червона Калина" співаник „Сурму". Все в порядку! При кожній пісні автор слів і мельодії. І на тім, так мовити, ціла парада скінчилася. Тепер, будь ласка, перегляньте афіші концертів, де виводять стрілецькі пісні! Ні слиху, ні диху з наших назвищ. Так ніби ми ні причім. Видно наші слова і наша мельодія це супроти гармонізації така дрібниця, що й не варто згадувати.

— Ваша правда, панове. Слухаю, колись тут, радія. Гальо, гальо! Тут Адесса. Зараз передавали ми пісню Ройзентура „Журавлі". Я адурнів. Адже перед хвилею співали „Видиш брате мій" — стару стрілецьку пісню... Льва Лепкого! Другого дня надавало львівське радіо плити, а між ними: „Przed chwilą nadawaliśmy Ludkiewicza: Żurawli — w wykonaniu chóru „Surma".

— Так-так — зітхнув один автор.

— Ая-ая — додав другий.

Потім оба унісоно:

— Погляньте на афіші. На кожнім концерті стрілецьких пісень по кілька наших і мельодій і слів, одним словом: наших пісень, а тимчасом на афішах як автори фігурують гармонізатори тих пісень.

— Розумію, панове. Це так якби хтось нарисував тушем образ, а хтось його поколіровав. Або колиб хтось...

— Не знаємо до чого це порівнювати, але факт, що нам діється моральна кривда, не кажучи про матеріяльну.

— Щодо матеріяльної, то це нереальне, або дуже мало реальне.

— Всетаки...

— Можете відноситися до „Супрому". Вони дуже пильно стежать за тим, щоби музикам не було кривди.

— Але не знати, чи ми є музики?!

— В такому разі, до „Топіжу". В наших піснях є ваші вірші...

— Але не знати, чи ми є поети?!

Я розвів руками — не пораджу.

Стрілецькі автори вийшли похнюплені з редакції.

Не знаю, чи будуть доходити своїх прав, але зате певне, що деякі права до деяких стрілецьких пісень мають: адже створили до них і мельодію і слова.

Мене зацікавила крім того ще одна проблема: Хто фігурував би на тих піснях як автор, колиб вони й досі не були згармонізовані?!...

Хто зна, чи не фактичні творці!?...

Галактіон Чіпка.

— **Поштарі як інкасенти.** Міністерство пошт і телеграфів звернуло увагу поодиноких поштових урядів, щоби вони як інкасенти не обмежувалися до формального домагання заплати. Навпаки. Поштарі повинні зайти до довжника і чемно намовляти його, щоб заплатив свій довг. Якщо довжника не було в дома або з інших причин не заплачено довгу, крім рішучої відмови, тоді поштар повинен зайти ще навіть кілька разів до довжника по заплату довгу.

— **Обікрали суддю.** До помешкання судді Л. Стшельчака в Острозі вломилися злодії і забрали 264 зол., біжутерію, одіння та білля, вартости 1.500 зол. Поліція довідалася, що злодії відвезли крадені річи до А. Мойсейчуківної у Кремянці і при ревізії найшла частину краденних річей. Під замітом крадежі поліція арештувала В. Драґана, Петра Сергійчука та Й. Коварa враз з Мойсейчуківною, в якої уладили собі бенкет за крадені гроші. Ціла чвірка опинилася за решіткою.

— **Стріли до організатора філії „Просвіти" в Копичинцях.** Пишуть нам: Дня 1. грудня ц. р. їхав організатор філії „Просвіти" в Копичинцях п. Монастирський фірою голови читальні до Тудорова на люстрацію тоїж читальні. Перед селом почули оба їдучі стріл, що поцілив коня, який упав неживий на землю. Організатор і голова читальні зіскочили з саней до рова, а коли по довшім часі не прийшов ніхто до них, організатор пішов до села і зголосив цей випадок до солтиса. Злочинець дотепер незнаний. Кажуть, що напасники нібито засілися були на вчителя з Тудорова п. Соневицького, який мав їхати з Копичинець, де пібрав учительську платню, але помилившися щодо особи, стріляли на організатора філії. Шкоду, яку поніс голова читальні, покривають мабуть члени тої читальні разом.

— **З відчитової салі.** У звіті з мого виkладу п. з. „Платон про безсмертність душі" („Діло" ч. 273) прошу згадку про Платонову „Оборону" (Сократа перед судом) справити так: „Платон при кінці „Оборони" вложив в уста Сократа також цікаву прощальну промову до суддів; але такої довшої промови безпосередньо по засуді на смерть Сократ у суді імовірно вже не міг виголосити". — **Д-р І. Копач.**

—o—

Спортові новинки.

Англія — Мадярщина 6:2. В Лондоні відбувся вчора футбольові змагання між репрезентаціями Англії і Мадярщини, що покінчилось очевидною перемогою англійців 6:2 (3:1). На змаганнях було 45.000 глядачів. Гра велася ввесь час на розмокнім грищі, на якім англійські попуни почувались дуже добре.

Новий рекорд. Італійський змагун Доваці осягнув на автостраді під Фльоренцією новий світовий рекорд на відстані 1 милі в часі 185. 951 км. на годину.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ЖОВКВА:
4. XII. Інваліди.
5. XII. Нема тепла.
6. XII. Від.

З Жовкви іде театр до Рави Руської, Сокаля і Камінки Струмилової.

Великий Театр:

Пятниця, 4. XII. вечірний.
Субота, 5. XII. година 8. веч. Премієра „Лукія з Ламермуру".
Неділя, 6. XII. год. 3.30 поп. „Пігаліон"; год. 7.30. Премієра „Гассан".
Понеділок, 7. XII. год. 7.30 веч. „Міст".

Кіна.

АПОЛЬО: „Альотрія".
АТЛЯНТИК: „У тіні самітної сосни" із Сильв. Сідней.
ВАНДА: „Давид Коперфільд; „Генерал Чанг".
ГРАЖИНА: „Одна із тисячі" з Март. Егерт.
КАСІНО: „Сильветта" Вальтера Райша.
КОЛІСЕЙ: „Сини пустині", „Потоня за тінню".
КОПЕРНИК: „Антонія Адверсі" з Фр. Марш.
МАРУСЕНЬКА: „Антонія Адверсі" з Фр. Марш.
МЕТРО: „Граф Монте Хрісто" (дві серії разом).
МІРАЖ: „Епізод", „Вальс кохання".
МУЗА: „Променада кохання".
ПАКС: Останні дні Помпеї".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (на осн. Легара) з Мартою Егерт.
ПАН: „Химера гарної жінки" з Ліно Марті.
РАЙ: „Обвинуваченую тебе, мамо".
СВІТ: „Милий монах".
СТИЛЕВЕ: „Золотоволосий збаточ, ви", ревія: „Ревізний бігос".
ТОН: „Геройська бригада".
УТІХА: „Дощик на фронті" і ревія".
ХИМЕРА: „Веселий Понжуан.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Райхенталь".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 4. грудня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт. 15.20 Тріо бе-дур Моцарта. 17.30 Соліст. австр. музика. 19.30 Оп. мельодії І. Штравса та Ф. Легара, 21.00 Сучасна музика, **Братислава** (298,8) 19.10 Словацькі нар. пісні. 20.45 Концерт мандоліністів. 21.40 Фантазія — соната п-моль Моцарта, **Брно** (325,4) 19.30 „Лебедине озеро" балет Чайковського, **Мор. Острава** (269,5) 19.30 „Хитрий лис" оп. Яначека, **Прага** (470,2) 12.35 Концерт, 17.00 Смичк. квартет Фідур Бендля, **Париж** (1648) 18.30 Концерт, 19.00 Словно-муз. авд. для жінок, 21.00 Віольончела, 21.45 „Ле Церколе" ком. опера Офенбаха. **Білгород** (437,8) 12.00 Нар. музика, 17.20 Скрипка, фортепіян, 17.50 Нар. пісні, **Барнь** (356,7) 14.45 Легка музика, 19.20 Танкова музика, 20.00 Симфон. концерт, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 10.00 Весела авдиція 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Дитячі пісні **Мінхен** (405,4) 12.00, 13.15, 18.00 Концерт. 16.10 „Балляда" авд. на осн. Дікенса з муз. ілюстрацією, 19.00 Варіяції та фуга Регера на тему Гіллера, 22.20 „Вовк і поет" поезії Клайста з муз. ілюстр. Вольфа. **Будапешт** (549.5) 12.05 Циг. музика, 17.30 Сальон. музика, 19.05 Концерт соліста-скрипаля, арфа, 21.20 Концерт загреб. квартету. **Мілано** (368,6) 11.20 Легка музика, 16.00 Трансм. з авд. св. Сесилії, скрипка В. Губерман, 22.00 Віольончел. реціталь. **Рим** (120.8) 12.40 Розр. концерт. 17.15 Легка музика, 21, 15 Балетова музика.

Субота, 5. грудня 1936.

Відень (506,8) 15.35 Концерт мандоліністів, 18.10 Нар. пісні, 19.15 „Чар вальса" оп. О. Штравса, 22.20 Форт. реціталь Ніно Росі, **Кошиці** (210.1) 18.00 Для Закарпаття, 19.15 „На св. Миколая" муз. авд. для великих і малих, **Прага** (470,2) 17.00 Ялинка чел. республики, 18.00 „Сільський базар" оп. Бонди, **Париж** (1648) 14.12 Співи, 17.00 Легка музика, 21.45 „Спокуса св. Антонія" містерія Брінеля, „Ле Драк" дір. драма Галемашера, **Білгород** (437,3) 12.00 Концерт, 17.10 Співи. реціталь, 19.50 Сербський вечір, **Берлін** (356,7) 8.20, 8.30 Музика, 11.00 Давня і нова шведська музика у вик. солістів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Альпійські нар. пісні й танки, 20.10 „Мунича асольгота" вес. вечір зі звірами, **Мінхен** (405,4) 7.10, 11.00 Музика, 18.00 Танц. музика, 19.40 Фантазія г-дур Баха, 20.10, 21.10 Весела муз. авдиція, **Будапешт** (549,5) 12.05 Сальон. музика, 18.30 Скрипка, фортепіян, 17.20 Музика й танок у різних часах, 19.00 Циг. музика, 22.05 Фінляндський вечір, скр. музика, **Мілянно** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Розр. концерт, 20.45 Комедія, співи орк. концерт, **Рим** (220,8) 12.40 Орк. концерт, 21.00 „Валькірія" оп. Р. Штравса.

ЧЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 4. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.38 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дениик, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій ,7.35 Легка музика з гр. пл., 10.00—11.30 **Трансмісія богослуження з Успенської церкви у Львові**, 11.30 Для старших дітей: „Всі разом", 11.57 Сигнал часу, 12.03 У день гірничого свята, муз. авд., хор, 12.40 „Чого треба в моєму господарстві", 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські бінучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Св. Миколай вибирається в дорогу, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Короткі симф. твори гр. пл., 16.15 Гутірка з хорами, 16.30, 17.15 Орх. концерт, Юраиців хор, пісеньки, 17.00 Там, де Івась III. в козалкою танцював, 17.50 Репортаж із Свята Варвари, 18.00 Спортові вістки, 18.05, 18.16 Спортовий поранник, 18.20 Зов полярних вод, 18.30 Офенбах: „Гофманові казки", фантазія, гр. пл., 18.40 Людина повинна бути мірою річей, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 „Кукачі" нов. Ю. Ліберта, 19.20 З піснею по краю, 19.45 Оперовий фрагмент, 20.00 Віольончеля та контрабас, гутірка з муз. інструм., 20.15 Симф. концерт, орх. фортепіян; у перерві ок. год. 21. Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.30 „Різник і поет" окед Дверпоса.

Субота, 5. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.38 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Для контрасту, гр. пл., 12.40 Хліборобська скринька, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Театр Уяви: „Йде св. Миколай" авд. Ген. Герца для молодших дітей, з муз. інструм., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 „Наша програма", 15.35 Ревізні мельодії, з гр. пл., 15.50 Огляд видань, 16.00 Р. Штравс: „Жарти Сімпліцісімуса", гр. пл., 16.15 Муз. мініятури, орх., у програмі: **В Барвінський: „З українських мініятур"**, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Англійські пісеньки, з гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Авд.: „Неламане життя", 19.40 Концерт симф. оркестри. Евг. Моськовський бас, 20.30 Літературні новини, 20.45 Вечірний денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Польські гірники в усьому світі, 21.30 Концерт легкої музики, 22.30 Танцова музика з гр. пл.

Ширіть наш часопис!

Радіокутик.

БОРОТЬБА З ПЕРЕШКОДАМИ У ВІДБОРІ.

Ушкоджені електричні уряджения викликають значні перешкоди в радіовому відборі. Недавно трапився випадок, що мешканці певної оселі звернулися до „Польського Радія" зі скаргою на сильні перешкоди в відборі, які цілковито унеможливлювали їм слухати авдицій. Пізваний фахівець при помочі спеціяльного апарату знайшов, що перешкоди викликає віддалений на пів км. від оселі трансформатор, який має ушкоджену ізоляцію. Завдяки інтервенції „П. Р." перешкоду усунено. Слід додати, що залишення трансформатора в попередньому стані могло причинитися до великих страт для електростанції через можливість дальшого ушкодження цієї лінії.

РАДІО ПОМАГАЄ ЛАСТІВКАМ.

В часі осіннього перельоту ластівок до теплійших країв, радіо дало їм видатну поміч. Ластівки натрапили на мороз та сніг в Австрії і тисячі їх упало на землю. Т-во опіки над звірятами зорганізувало поміч і радіостанція надала вказівки, як треба пересилати птиці до збірних пунктів, звідки літаками і залізницею, в кошах і скринях, перевезено їх на Південь.

РАДІО В БОРОТЬБІ З ПАЧКАРСТВОМ.

Для протиділяння пачкарству в Канади, Імміграційний Уряд Сполучених Держав помістив над берегом озер Ері і Онтаріо коротохвильову станцію, що має получення з 11-ма патрольними самоходами. Станція справляє самоходи до місць, де пачкарі намагаються перейти кордон. На весну 1937 р. радіова комунікація має бути поширена ще на 8 патролі на човнах.

ПОЛЬСЬКІ ПРИПИСИ РО АНТЕНИ.

Нові польські приписи забороняють закладати антени вище ніж 35 м. від поверхні земні. Це є утрудненим для тих, хто мешкає у високих будинках.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельгія белг. 89.83, 89.40, **Долярн американські** 5.31 — 5.28, **долярн канад.** 5.30.50 — 5.27, **Фльор., гол.** 289.60 — 287.90. **Франки фр.** 24.83—24.69, **Франки швайцарські** 122.25—121.45, **Фунти англ.** 26.10—25.94. **Гульд. данц.** 100.20 — 99.80, **Кор. ч.** 17.80—17.40, **Кор. дан** 116.54—115.70, **Кор. норв.** 131.08 — 130.10, **Кор. шв.** 134.53 — 133.55, **Ліри італ.** 25.20 — 24.70, **Марки фінл.** 11.52 11.00, **Марки нім.** 116 — 110, **Шил. австр.** 95.50—94.50. **Марки нім. срібні** 122 —116.

Акції.

Банк Польський, 103.50.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 66, **2. ем.** 64.75, **5 конв.** 52, **6 дол.** 67. 66.50, 69, **4 прем. дол.** 46.25, **7 стаб.** 472, **купон** 69.69.

Заставні листи.

5 пр. Л. З. Б. Г. 51—53, **4 пр. Л. З. Бк Г.** 41—43. **4 пр. ТКЗ.** 41—43. **4 і пів пр. ТКЗ.** 45—47, **4 і пів пр. БГК.** 60—65, **4 пр. БГК.** 60—65. **4 і пів пр. Л. З. Бк Гіп.** 43—46.

Долярівка 47.50—48.50, **3 інвест. 1. ем.** 65—67, **3 інвест. 2 ем.** 65—67.

Збіжжя.

Львів, 3. XII.

За 100 кг. дьоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	23.75—24.00
Пшениця збор. червона	23.25—23.50
Пшениця одн. біла	23.50—23.75
Пшениця зб.	23.00—23.25
Жито пт. I	18.75—19.00
Жито пт. II.	18.50—18.75
Ячмінь бров.	23.00—23.50
Ячмінь одн.	21.25—21.50
Ячмінь на мливо	20.50—20.75
Ячмінь паст.	19.75—20.00
„ „ гат. I Б	38.50—39.00
„ „ гат. I Ц	37.00—37.50
„ „ гат. I Д	35.00—35.40
„ „ гат. II А	34.05—35.00
„ „ гат. II В	34.00—34.50
„ „ гат. II Ц	33.75—34.25
„ „ гат. II Д	32.50—33.00
„ „ гат II Е	30.50—31.00
„ „ гат. II Ф	29.00—29.50
„ „ гат. II I	26.50—27.00
„ „ гат. III А	19.75—20.25
„ „ гат. III Б	18.25—18.75
Мука пшенична паст.	15.75—16.25
Мука пшенич. рязова до 95%	26.25—26.75
Мука житня витяг 0-30%	28.75—29.25
Мука житня гат. I. 0-50%	27.25—28.25
Мука житня гат. I. 0-65%	25.75—26.25
Мука житня гат II. 50-65%	19.25—19.75
Мука житня рязова 0-95%	20.25—25.75
Мука житня посеред. 65%	16.25—16.75

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 3. ц. м.

Ціни за 100 кг. дюзом, дьоко вагон-стація заладованим:

	дьоко ст. заладов:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	22.00—22.50
Жито збір. 694 гр/л. 3%	17.00—17.50
Ячмінь пош. 621 гр/л. 4%	18.70—18.80
Овес легко задощ. 444	13.00—13.25
Овес не задощ. 456	13.50—13.75
Гречка 10%	19.50—20.00
Кукурудза жовта	15.25—15.50
Кукурудза червона	16.25—16.50
Конюш. сім'я	32.00—32.00
Соняшникове сім'я	32.50—32.50
Насі нилдену 95%	41.00—42.00
Фасоля корона руч. в. з м. 42	52.00—53.00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	41.00—42.00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	41.00—42.00
Фасоля шмальц. спец. ручно вибир. з міш.	43.00—46.50
Фасоля краса рафована	26.00—27.00
Фасоля цукр. ручно виб.	32.00—32.50
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канички	115—120
Конюшина вільна від канички 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця подешевіла на 50 сот., ячмінь на 25 сот., ціни інших продуктів незмінені. Тенденція на збіжжа знижкова, на инші продукти вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 3. грудня н. р. кооперативам платим на дьоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	5.00 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	3.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	3.05 „
1 л. молока	0.19 „
1 к. яиць	5.50 „

Тенденція на масло знижкова, на молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 3. XII. ц. р. платим своїм доставцям за 1 кг. живої птиці дьоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., повногрудні, не худі	1.10 зол.
Індики I. кл., повногрудні, не худі	1.00 „
Курята I. кл. біло й жовтоніжки, без остріжків, до ваги 1.60 кг.	0.90 „
Кури I. кл., товсті, без остріг, без напливу на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені I. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ПРОСПЕР МЕРІМЕ

БЛАКИТНА КІМНАТА

ТА ІНШІ ОПОВІДАННЯ

Переклад із французької мови Василя Софроніва. — Ціна 0.95 зол.

ОПОВІСТКИ.

В подяці поміщений у вчорашньому числі „Діла" по похоронах бл. п. Михайла Вереви пропущено слова подяки для Вел. Отців з церкви св. Петра і Павла о. Дудкевичеві за відправу панахиди і о. Чемерииському за провід у похоронах.

НАУКА

ВЧУ писати на машинах, переписую, відбиваю, виповчаю машини, Михальська, Фредра сім. 3188 9—3

КУПНО - ПРОДАЖА

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найвибагливіших за безцінь — Фрайліх, Сикстуська 21. 2579 —?

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2078 36 60

ВІДПОВІДНУ СОРОЧКУ доберете собі Пане тільки в нас: полотняної 5.90, фланелевої найновіші 5.90 та всілякі зимові біля серед подвигідного вибору. Фабрика білля „АСТРА" Львів, СИКСТУСЬКА 2. 2912 2—?

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ШУКАЮ праці за утримання і мешкання в Перемишлі. Можу заняти виховуванням дітей, помагати в хатній господарці або давати лекції з вселюдної школи і нижчих кляс гімназійних. Знаю трикотерство і ручні роботи. Зголошення слати: Ярослава Волинець, Селиська п. Дунів. 3180 1—3

ІНТЕЛІГЕНТНА жінка, охоча до праці найде її в домі пароха в Цапівцях п. Копичинці. 3195 1—2

СКРОМНА ПРАЦЬОВИТА СЕЛЯНКА шукає праці. Вміє варити, прати, прасувати, можу також заняти господаркою на селі. Зголошення до Адм. „Діла" під „Працьовита". 3187 1-2

ПІДПРИЄМСТВА

ПРИЙМУ спільника до доброго і рентового інтересу у Львові з капіталом 5.000 зол. Зголошення до Адміп. „Діла" під „Інтерес". 3196 1—2

ШУКАЮ пристійної, інтелігентної спільнички до запровадженого при центр. вулиці крамниці з волічками і галянтерією. Тільки поважні зголошення до Адм. „Діла" під „Запевнений зиск". 3188 1-3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

МЕТКИХ заступників на міста і повіти: **Перемишль, Сокаль, Золочів, Городенка, Чортків, Теребовля, Скалат, Бережани, Копичинці, Радехів і Львівщину — на Добру постійну провізію** пошукуємо. Зголош. до „Діла" під „Постійний зиск". 3136 3—3

Правдиво кохаюча мама

старається передовсім про здоровля своєї дитини. JECOROL уживаний замість трану, є смачний і люблений дітьми. JECOROL зміцнює кости, сприяє ростові і вживається при кривиці.

JECOROL

BUKOWSKIEGO

FABR. CHEM.-FARMAC. MAGISTER A. BUKOWSKI SUKC. LWÓW

МЕШКАННЯ

НА МЕШКАННЯ-БЮРО 5 кімнат з пн., повний комфорт, до винайму, вул. Потоцького 48. — УКТОДІ, тел. 252-14. 3197 1—3

РІЖНІ

ЧИ ВАШ годинник ходить добре? Якщо ні, дайте направити до **ІВАНА ЗЕЛЬТЕНРАЙХА**, Львів, Марійська пл. 5. Прецизійно, солідно, дешево. З провінції присилайте почтою. 3032 9-36

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляє фірма **„ТЕНЧА"**, Львів, Рейтана 2, тел. 225-27. 3174 4—10

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на наймодніші бельські матеріяли. **ТЕЛЕФОН 270-25.** 3179 2—2

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ трвала ондуляція з 6-місячною гарантією. Сальон чесання пань, Сикстуська 8, вхід через браму. 3193 1—2

НОВОВІДКРИТА РОБІТНЯ обуви виконує люксусове й ортопедичне мужеське і жіноче взуття найновіших фасонів. — Івана Фурда, Львів, Зибликевича 21. 3191 1—10

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.

Філія „Просвіти" в Дрогобичі оголошує конкурс на управителя канцелярії. Вимоги: укінчення щонайменше середн. школи, відбута практика у ведінні канцелярії і просвітних справ, потрібна порука установ та осіб, на які кандидат покликується. Умовини платні: згідно з умовою. Управу канцелярії можна обняти від 15. грудня 1936. Подання з приложами вносити в речениці до 10. грудня на адресу канцелярії Філії „Просвіти" в Дрогобичі, вул. Шілоудського 16.

3194 **Виділ.**

КРЕМ HALINA Nr. 2

ідеально

плекає

Церу...

усуває **ЗМОРШКИ**

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусить відновити з новим роком можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe
1 пр. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza
оправлена (130 карток) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa
на 480 уряднів, оправлена зол. 2.50
на 960 уряднів оправлена зол. 5.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 275 (14.524). Львів, неділя 6. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. ощадн. 504-060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Совітська фльота на норвеських водах.

СОВІТСЬКА ФЛЬОТА НА БІЛІМ МОРІ.

ЛЬОНДОН, 5. 12. АТЕ. Норвеська преса подає сензаційні вістки, що рибалки на північних побережах Норвегії запримітили багато підводних лодок, торпедовців і мінноловів із совітськими знаками. В одним місці запримітили рибалки 20 підводних лодок. Ця вістка має всі дані імовірности, тому, що недавно скандинавська преса сигналізувала, що базу совітської военної маринарки перенесли з Кронштату до Новоалександровська, пристані на Білім Морі, яка ніколи не замерзає.

Совіти злагоджують промову Жданова.

РИГА, 5. 12. АТЕ. З Таліна повідомляють, що совітський шарже д' афер в Таліні зложив візиту естонському міністрові закордонних справ Аккелеві, щоб вияснити ті місця промови Жданова, в яких він атакував Естонію. Представник Совітів запевнив мін. Аккеля, що становище СССР супроти Естонії є наскрізь прихильне.

През. Компаніса не пустили до Франції.

ПАРИЖ, 5. 12. ПАТ. „Ле Журналь" повідомляє з Перпіньян, що президента Компаніса, який мав виїхати до Парижа і виголосити в неділю промову на зимовім вельодромі на мітингу, привитав на французькім кордоні в Лясера префект східних Піренеїв, який заявив Компанісові, що французький уряд просить його відложити подорож до відповіднішої хвилини у звязку із настроями у Франції та можливостями інцидентів.

Затіснюється перстень довкруги Мадриду.

20.000 СОВІТСЬКИХ ГРОМАДЯН В ЕСПАНІЇ.

РАВАТ, 12. 12. ПАТ. Тетуанська радіостація запевнює, що в червоній еспанській армії воює під цю пору більше як 20.000 совітських громадян. Згадана радіостація повідомляє, що нац. війська заняли на мадридськім фронті кілька важних, стратегічних позицій і затиснули ще більше перстень довкруги столиці.

ПОВСТАНЦІ НЕ ВЖИВАЮТЬ ГАЗІВ.

СЕВІЛЛЯ, 5. 12. ПАТ. Ґен. Кеіпо де Льяно заперечив у радієвій промові поголоски, буцімто нац. війська уживають трійливих газів.

НА БАСКІЙСЬКІМ ФРОНТІ БЕЗ ЗМІН.

ТЕНЕРІФА, 5. 12. ПАТ. Урядовий комунікат головної нац. кватири повідомляє, що на баскійськім фронті ворог наступав знову на відтинку Мондраґон, але його відкинули з великими стратами. У північній частині Алява противник дальше наступає, але не посунувся ні пяди вперед. На відтинку Гвадалахара нац. війська пішли вперед. Ворог стратив 100 вбитих.

АРЕШТУВАЛИ СИНА ҐЕН. КАВАНЕЛЛЯСА.

МАДРИД, 5. 12. ПАТ. Повідомляють із Хікон, що тамошній губернатор потверджує вістку про арештування сина ґен. Кавапелляса.

КАТАСТРОФА НІМ. ЛІТАКА В ДОРОЗІ ДО ЕСПАНІЇ.

ГРЕНОБЛЬ, 5. 12. ПАТ. Тутешній часопис повідомляє, що в околиці Ґран Бернар упав великий німецький літак, який зісовгнувся до провалля. Покищо годі туди добитись з приводу сильної сніжної заметілі. Там, де впав літак, знайшли еспанські летючки. Нема сумніву, що летуни згинули під останками літака.

Ті, що пізніше добрили до літака на висоту 1800 м. знайшли в літаку багато летючок в еспанській мові. Дальші розшуки переводитиме військова жандармерія й альпейські стрільці.

Галицька Каса Ощадности
у Львові
видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в пол. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.
ВКЛАДКИ
ощадностеві вложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.
ФОНД 6/35
резервовий понад 4,200.000 золотих.

Українські Театри!
„АЛЬОЕ" Українська Хем. Косм. Фзбрика у Львові, вул. Генінга 16, виробляє
Театральні шмінки „АЛЬОЕ"
4 головні прикмети:
1. не вимагають лиця, бо роблені на кремі АЛЬОЕ",
2. дешеві бо економічні в ужитті,
3. великий вибір красок, дібраних спеціяльно до ефектів у вечірному освітленні,
4. більша вигідність, ліпша якість і свої.
Тому від нині тільки театр. шмінки „АЛЬОЕ"
Жадайте у всіх крамницях! 515

Димітров у Парижі.

ПАРИЖ, 5. 12. ПАТ. Ґенеральний секретар Ш. Інтернаціоналу Димітров приїхав — як подає „Фіґаро" — вчора до Парижа. Ця вістка викличе, якщо буде правдива, ріжні коментарі у політ. колах, тому, що приїзд випав саме тепер, коли в париській палаті послів відбувається засаднича дискусія над закордонною політикою Франції.

Нове загострення м'ж Японією і Китаєм.

ТОКІО, 5. 12. ПАТ. Агенція Домеї повідомляє, що напруження між Китаєм і Японією з причини перервання нанкінських переговорів, викликало схвилювання в токійських політ. колах. Вчора відбулась спільна міжміністеріяльна конференція з участю представників міністерства закордонних справ, війни і маринарки, на якій обговорювали китайські справи. Японська преса гостро атакує міністра закорд. справ, закидуючи йому за лагідну політику супроти Китаю. Часописи пишуть, що політику уряду Ґіроти напятнують обі палати.

Можете спокійно **залишити без опіки своє мешкання,** якщо Ви обезпечите собі від крадежі-влому домашню обстанову в одинокому українському
Товаристві взаїмних обезпечень
„ДНІСТЕР"
ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА 20.

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третого Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу.

Кожна свідома господиня вживає до печива тільки дріжджевого порошку і ванільневого цукру та ароматів
кооп. „ПЛАСТ"

У сліпій вулиці.

Варшава, 3. грудня 1936.

У скромному будинку колишнього „Марійського Інституту благородних девіц" при вулиці Вейській, що (після перебудови і розбудови) помішає сьогодні сойм і сенат, розпочалися по довшій перерві наради польського парляменту. Широкої симпатії й популярности серед польського й непольського громадянства не мають ні сойм, ні сенат, що вийшли з виборів у вересні м. р. з цілком своєрідної виборчої ординації, яка м. і. викликала бойкот тих виборів великої частини польських виборців. Ніякої організаційної роботи в терені нововибрані польські посли й сенатори не виказали, багато з них взагалі не показалося після виборів у своїх виборчих округах, а тим самим не мають з ними ніяких живих і безпосередніх особистих звязків.

Цей урядовий стемпель і безспірно політична гегемонія урядового бюрократичного чинника у внутрішніх польських відносинах припинила у великій мірі громадянську ініціятиву, зокрема на політичному відтинку, серед ширших кругів польського громадянства, що поправді стало тереном експериментів ріжних проурядових гуртків, клік чи навіть поодиноких осіб. Одно їх цементувало, якщо йде мова про **відтинок польсько-українських взаємин у Східній Галичині,** а саме **нехіть** цих гуртків, клік чи осіб як теж величезної більшости **місцевого польського громадянства до всяких спроб наладнання й поправи теперішнього дуже невідрадного стану на польсько-українському відтинку.**

Сучасний польський режим старається зберегти назовні познаки демократизму й парляментаризму у своєрідній формі й у своєрідному розумінні. При цьому змагав він послідовно до ліквідації політичного партійництва та на місце партій створити неполітичну організацію для ведення суто політичних справ. Зробив це вже у перших роках потравневого режиму полк.

Нехай Радіон пере за Тебе: хоронить білля та заощадить Тобі багато труду.

РАДІОН

ІДЕАЛЬНИЙ САМОПРАЛЬНИЙ ЗАСІБ

Славек, формуючи Безпартійний Блок співпраці з урядом. Пригорнулося до нього усе, що бажало „нєтвія і подаяния", але санації таки він не перезв і не зліквідував у Польщі політичного життя. Попри Безпартійний Блок існувало воно дальше.

Життя з останніх літ у Польщі виказало як аксіому, що політики неполітичними чи аполітичними організаціями не можна вести. Для політичного й державного життя мусять існувати політичні організації без огляду, який є актуальний режім і устрій. Наглядним доказом Совіти, Італія і Німеччина, що усунувши дотеперішню демократично-парляментарну форму правління з її політичними партіями, не скасували політичних організацій, уводячи тільки монополь для одної політичної партії.

На основі квітневої конституції з 1935 р. Польща стала президентською державою з величезними прерогативами для голови держави. Парляментарного устрою з деякими формальними познаками демократизму не усунено, але ролю парляменту значно зредуковано, оставляючи при цьому у краю і надалі політичні партії й ор-

Важне для тих, що купують срібло
Фабрика срібних виробів
Л. Л. Нойман — Львів
Тільки КОХАНОВСЬКОГО 21. Тел. 206-74.
звертає увагу заінтересованих, що її взори срібла нею проектовані і засоблені у фабричний знак та напис фабрики, а подібні взори продавані в торговлі без цього знаку є лише незручними копіями її оригінальних моделів. Дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших ювілерських крамницях у цілій Польщі.

ганізацій. Однак виборча ординація до сойму і сенату практичне значіння політ. партій — їх вплив на склад законодатних установ та хід і вислід праці у них — звела майже до нулі.

Одноріжний білянс нової польської парляментарної структури вийшов наскрізь відємний. Політичних відносин на польській вулиці таки не всановано. Польські політичні угрупування існують дальше і творяться щораз нові.

З витвореним станом рахується трохи і сам уряд. Не без його очевидно спонуки від довшого часу йдуть заходи для сформування нової громадянсько-політичної організації, що сталаб опорою для уряду. Місію це перевести дістав полк. Коц, що від місяців монтує нову проурядову формацію в секреті від публичної польської опінії.

У міжчасі видвигнено у Польщі новий вирішний чинник попри існуючий конституційний в особі президента держави. Є ним маршал Сьмігли-Ридз, що став переємником авторитету марш. Пілсудського. Як кажуть, не дав він апробати на концепції полк. Коца й мабуть тому монтована останнім формація не побачила ще денного світла.

Регуляміни сойму і сенату не визнають політичних угрупувань на парляментарному терені. Витворився тільки „ерзац" серед польських послів і сенаторів у формі ріжних регіональних і станових груп, які проте не виявили досі майже ніякої праці й остались без значіння. Тепер ідуть заходи для створення нового „ерзацу". Перед першим засіданням сойму відбулося під проводом пос. Сужинського спільне засідання парляментарної групи сільських і міських діячів, які рішили, що будуть узгіднювати свої виступи на терені сойму і сенату. Сміливо можна твердити, що і цей новий „ерзац" буде теж нежиттездатний.

Як окремі суспільні організації на терені польського парляменту існують тільки парляментарні організації: **українська** (з Галичини) й **жидівська.** Наша парляментарна репрезентація виступає завжди згідно й солідарно. Має вона у себе поодинокі комісії, що обговорюють і приготовляють важніші внески і проекти. Дня 1. ц. м. відбулося засідання двох комісій: правничої і освітньої. На першій обговорено **проект закону про номенклятуру „українець", „український"** замість дотеперішньої урядової „русин", „руський", „русинський". На освітній комісії обговорено **проект новелі до шкільного закону** з 31. липня 1924 р. і його **вже зголосив у соймі пос. Дм. Великанович.** Пос. д-р Баран виготовив теж і зголосив інтерпеляцію в справі недавньої конфіскати українських календарів старостами на Волині.

Про хід нарад сойму у днях 1. і 2. ц. м. читачі знають вже з преси. Промови премієра Складковського і віцепремієра Квятковського суттевих політичних моментів не мали і не виясновали програми уряду на будуче. Довга дискусія в соймі, в якій промовляло яких 30 послів, не внесла теж замітних політичних моментів, за винятком промови голови УПР, яка читачам „Діла" уже відома.

Загальну характеристику генеральної дискусії над буджетовим прелімінарем можнаб назвати словами марш. Пілсудського з часів відомої критики польського сойму **„горох з капустою".** Ніхто з польських послів не торкнувся устроєвих справ, про що якраз говорить польське громадянство, головно польська опозиція. З дискусії слід піднести факт, що в часі промови пос. Мудрого 2. ц. м., якій з лавок уряду прислухувався премієр Складковський і міністр хліборобства Понятовський, деякі польські посли підняли бучу, як почули у промові вислови „українські (чи наші) землі" у Польщі. Авантурувався передовсім тернопільський посол Відацький, що до нас ставиться завжди ворожо і вже у минулій сесії счиняв бучі в часі промов наших послів, забуваючи, що вийшов послом з терену, обнятого виборчим компромісом і що сама пристойність вимагає від нього, щоб не лаявся на тих українців, які чейже **голосували** на нього! Ціле перше засідання сойму у цій буджетовій сесії, з його формалістикою, хаотичністю та бездушністю, робило прикре враження. Об'єктивний глядач і слухач має враження сліпої вулиці, в якій опинилась внутрішня політична структура держави.

Д-р Степан Баран.

ПРАВДИВА ПРИЄМНІСТЬ
це закуп всілякого білля: **мужеського жіночого дитячого і постелевого** у фабриці
„ПАВ" Львів, Сикстуська 1
Ко великий вибір — вічний обдяг, тре-ді пімп..

З польської преси.

„Тінь Панкрацого".

Панкраци — символічна постать з Красіцського „Небоської Комедії", щось на зразок Гетового Мефіста. В. Бончковський в останньому числі варшавської „Мисли Польскої" (з 1—15. ц. м.) доказує тезу, що над Польщею розпростерлась тінь такого совітського Панкрацого і що в його тіні, крадькома, без галасу, на найріжнородніших фронтах іде вперта совітська диверсія. Автор пригадує, що на таку маленьку Латвію Комінтерн асигнує більші суми, ніж на величезні Сполучені Держави: найбільшою увагою Комінтерну і офіціяльного сов. уряду користуються прикордонні держави, між ними Польща. Однак одночасно робота на терені тих держав ведеться найдискретніше, без таких брутальних засобів, як у Бразилії, Еспанії чи хочби навіть у Франції. І тут автор звертає увагу на цілу низку ріжних явищ, які ніби взаємно неповязані і незалежні, але разом творять яскравий образ того розхитування всього держ. життя та суспільного і духового устрою, яке просто необхідне, як підготова для безпосередньої комуністичної боротьби за владу. І так автор звертає увагу на елементи провокації однаково у події у Гродні (вбивство жидами двох католиків) та протижидівських ексцесах, як у страйках робітничих і селянських та в авантюрах студентів. Автор наводить цікаву статистику: у 1933 р. було у Польщі 641 страйків, зараз у черговому вже 1003, а в цьому напевне ок. 2000. „Вся Польща страйкує".

Надзвичайно цікаві уваги автора про заїлу боротьбу ріжних відломів польського і жидівського громадянства проти політики Бека з використовуванням найбільш демагогічного крику про німецьку небезпеку, та про повну мовчанку навіть про явні протипольські воєнні приготування Совітів. „Щораз більш непопулярною стає оборона перед Росією, зате популяризується оборона перед найбільшим ворогом Росії". Те саме торкається всієї протинімецької кампанії у ділянці культури чи актуальних дрібних спорів. Напр. до височезного рівня якогось польського катеклізму роздувае польська преса небезпеку на терені.. Данцігу, — зате глухою мовчанкою промовчуе факт виселення з України на Далекий Схід 500.000 (пятьсот тисяч) поляків, протипольські совітські брошури з накладами, що йдуть у сотки тисяч, озброювання совітської границі і т. д. Цікава теж увага автора на тему щораз частіших залізничих катастроф у Польщі: автор переводить паралелю з подібним недавнім явищем в околиці Башкірії і Татарстану: Совіти аліквідували ті страйки щойно тоді, коли переселили на Далекий Схід цілу армію Блюхера...

В окремому уступі п. н. „Справа кресів" автор пише про польсько-українські відносини, які вже ніби почали кращати. Вичислює відому низку актів, що свідчили про українську примирливість і бажання співпраці для спільних державних інтересів.

Але той небезпечний для Совітів стан не тривав довго. Повторилася стара історія з польсько-жидівськими відносинами, розпутаними акуратно у моменті... жидівсько-арабського конфлікту, які поставили жидів не перед перспективою еміграції з Польщі, але боротьби з Польщею на смерть і життя. Псевдонаціоналізм деяких польських кол відіграв тут свою роль. Хтось і десь признав, що нормалізаційна доба (у відріжненні від пацифікаційної!) найкраще годиться для переведення кольонізаційних плянів. У висліді нічого ще не скольонізовано, а вже змобілізовано і обеднано всю, буквально всю українську масу, навіть зі... старорусинами, навіть з національно не зясованим елементом „в обороні землі" і збільшеної ненависти до Польщі. Однак усе мусить іти згідно з воєнними плянами. Бо ось ОУН мовчить. Дискреція і... резерва. О. У. Н. є попросту у запіллі, вирушить на поле бою тоді, коли пічне щось „кляйструватись". Вороже напруження загарантоване на довгий час. Товариш командир Української Воєнної Округи може спати спокійно і мріяти про маршалківські зірки...

Автор каже правду, коли кінчае зворотом, що — ніхто у Польщі на ці речі не звертае уваги...

Прем. Складковський на люстрації у Галичині.

У пятницю 4. ц. м. приїхав до Львова несподівано прем. Славой Складковський і по короткім побуті виїхав до Золочева, де ждав на нього тернопільський воевода д-р Білик. У товаристві воев. Білика премієр переїв люстрацію староства в Золочеві і повіту, опісля виїхав до Бережан. По люстрації бережанського староства премієр виїхав на інспекцію до інших повітів.

Створім матеріяльну базу для освітніх змагань. Складаймо на „Дар Просвіти"!

Королям не вільно любитися..

ПОДРУЖІ ЗАМІРИ ЕДВАРДА VIII. — ПРИЧИНОЮ КОНСТИТУЦІЙНОГО КОНФЛІКТУ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ.

Це не тема для жартів і дотепів: це щонайменше літературна тема для поважних історичних та психоаналітичних повістей і для сценічних траґедій. Але життя багатше і ріжнородніше від найбільш сенсаційної літератури. І те, що сьогодні переживає вся імперія Великої Британії — це не є зацікавлення вулиці сенсацією та ще й сенсацією із якимось посмаком скандалістики, що його завжди можуть мати виявлені куліси двірського життя. Це найповажніша криза, яку переживала Велика Британія за останніх двісті пятьдесять літ, від часів громадянської війни за панування дому Стюартів, підчас якої впали під топором ката дві королівські голови: Марії Стюарт та Карла І. Бо від часу, коли англійський парлямент натискав на Єлисавету, щоб вона мерщій виходила заміж та своїм подружжям протиставилась претенсіям Марії Стюарт до англійського престолу, і відколи між Карлом І. та його протестантськими підданими повстав перший конфлікт з приводу його подружжя з католицькою французською княжною — від того часу тепер, у 1936-ому році, вперше знову Велика Британія станула перед дилемою: або король Едвард VIII. зречеться заміру одружитись з пнею Сімпсон, або — зречеться престолу. Наскільки поважний цей конфлікт, вказують на це голоси, що говорять навіть про можливість розпаду Великої Британії; бо для великобританських доміній єдиною найповажнішою ланкою, що їх вяже з метрополією, є особа короля, до якої вони — як усі громадяни імперії — привязують таку велику вагу, такі високі вимоги, що не можуть погодитись з з думкою, щоб дружиною короля стала людина, проти якої можна висувати поважні застереження релігійної та моральної натури.

Найкращу вудженину. добре мясо і свіжі товщі
дістанете завжди у мясарських крамницях
„ЦЕНТРОСОЮЗУ"
Ринок 2, Зибликевича 2, На Байки 8, Личаківська 50, Жовківська 175.
2989 6—50

З КИМ ХОЧЕ ОДРУЖИТИСЬ ЕДВАРД VIII?

Пані Сімпсон має сьогодні 40 літ, себто вона на два роки молодша від короля Едварда. Походить зі старої англійської родини, яка виемігрувала була до Америки і тому вважають її сьогодні американкою. Маючи 21 літ вийшла вперше заміж за американського старшину-летуна Спенсера. 9 літ пізніше розвелась зі своїм чоловіком і в 1928 році вийшла вдруге заміж за англійського торговельника, б. старшину англійської ґвардії. Однак з другим чоловіком жила теж тільки 5 літ, після чого знову розвелась. Цей другий розвід відбувся саме недавно, 27. жовтня ц. р., вже ніби на домагання короля Едварда і за згодою п. Сімпсон, який не хотів стояти на дорозі своїй дружині, перед якою відкрилась можливість стати королевою Великої Британії. Другий її чоловік був католиком, — розвід був даний на підставі американського законодавства.

МАҐАЗИН МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ НОВИН
С. ОЛЯНЧУК і І. ПІХЛЬ ЛЬВІВ вул. Кадітульна 3.
поручає по найнижчих цінах жіноче і мужеське білля. Панчохи, скарпитки, рукавички жіночі і мужеські.
3010 Ґалянтер'я — Трикотажі всілякого роду. 17-10

СПРОТИВ ПАРЛЯМЕНТУ, ЦЕРКОВНИХ КОЛ ТА РОДИНИ.

Подружі пляни Едварда VIII. стали відомі розмірно недавно, після повороту короля з останньої його подорожі по Адрійському морі, підчас якої королеві товаришила — у гурті найближчих приятелів — також пні Сімпсон. Безпосередньою притокою до виявлення цих замірів були ґалеві обіди у вузькому гурті королівської родини та найвищих державних достойників, куди король не тільки пню Сімпсон запрошував, але й визначав їй місце біля прем'єра, льорда адміралїії чи віцекороля Індій. Прийшло до розмов між премієром та королем, як також між королем та найвищими представниками англіканської церкви. Ці останні перші теж справу порушили прилюдно, протиставлючись замірові короля взяти за дружину: 1) кажду заміжню жінку, 2) двократну розведеницю. Промовчувати справи не можна було з огляду на гармідер, що його піднімала вже від довшого часу американська преса, яка — очевидно — використовувала справу тільки як матеріял для ґазетної сенсації. Конфіскатами американських часописів в Англії боротись на довшу мету не можна було, — і вся англійська преса мерщій вхопилась за промову епископа д-ра Блюнта, виголошену на діецезальній конференції, в якій був недвозначний натяк на те, що король не повинен забувати, що він є „персоніфікацією ідеалу англійського народу про особу монарха". І в останніх чотирьох днях вся істнуюча англійська преса не має місця для найважніших світових проблем: до Англії не доходять відгуки мадридської траґедії, для англійської опінії байдужою є боротьба, що ведеться тепер у паризькій палаті депутованих довкола уряду Блюма, англійського громадянина, не цікавлять воєнні погрози Совітів проти балтійських держав ані приїзд Димітрова до Парижа ані виявлення нової змови у Ґреції, — місце, призначене по часописах для тих звісток, зайняли величезні портрети пні Сімпсон.

І не зворушує англійців те, що з отих портретів ґлядить на них гарне — навіть дуже гарне — подовгасте обличчя брунетки, що пригадує тип грекині. У пуританській опінії англійців, привязаних як ніякий інший нарід у світі до **писаних і неписаних законів традиції**, бореться тепер два почування: почування любови до короля, який особливо популярний серед своїх громадян ще із часу, коли був князем Валлї, та почуття обурення, що королевою може стати жінка, яка не відповідає ідеалові монархині. В той спосіб проти замірів короля висловився рішуче прем'єр Болдуін, з яким беззастережно солідаризується уряд, усе духовенство, та всі парляментарні клюби. Цікава річ: сила традиції та розуміння боротьби „фер" так глибоко вкорінені в англійців, що і ліберали і навіть соціялісти (лейбуристи) йдуть солідарно з консервативним урядом, відкидаючи нагоду, яка їм пхається в руки: використати конфлікт між королем та урядом для повалення уряду і творення нового під своєю кермою! Одночасно свідомість тривкости держави та глибоко вкорінений демократичний світоґляд англійців і свідомість своїх прав — дозволяє англійцям прилюдно в усіх детайлях обмірковувати справи, стидливо й боязливо промовчувані в подібних ситуаціях — деінде.

Радіоприймачі „е-ко"
— модерна конструкція
— висока селєктивність
— чистий і милозвучний відбір
поручає відома українська фірма
е-ко Львів, Сикстуська 29.
Низькі ціни.

ЯКІ МОЖЛИВОСТИ ВИХОДУ?

Спершу казалось про три можливости виходу з цієї ситуації: 1) або король зрезигнує зі своїх матримоніяльних плянів і тим самим автоматично справа відпадає, 2) або король висловить урядові недовіря і спричинить кабінетову кризу: в тому випадку король міг би опинитись у ситуації, що не найдеться кандидат на премієра і тому буде змушений абдикувати, і 3) або розвяже парлямент і відкличеться до народу, — наслідком чого Англія переживатиме тижні неспокою, страшенне ґрізного у сучасній міжнародній ситуації. Але справа ще багато складніша. Отже й резигнувати з престолу в Англії не можна так легко, бо згоду на це мусять дати обидві палати та й усі парлямenти доміній. Крім того князь Йорку, законний наслідник престолу, ніби не хоче серед таких обставин перейняти престіл (сам не дуже кандидат ідеальний, бо — ґикається і при схвилюванні не може промовляти), а після нього династична черга приходить на малолітню його донечку, — отже повсталаб некорисна династична провізорія. Казалося вправді про компроміс: король ожениться з панею Сімпсон, але його дружина матиме титул княжної з діти втратять наслідчі права до престолу (так, як це було з морґанатичним подружжям архикнязя Франца Фердинанда — ґрафиня Хотек щойно після смерти дістала титул княжної!). Однак заява, яку склав учора парлямент, така: англійське законодавство не знає установи т. зв. морґанатичного подружжя, а уряд не має заміру вносити відповідний закон, щоб будуча дружина короля — не була королевою.

Всі мої пацієнти

мають нарушені з перевтоми очі.
Всі ощаджують на коштах освітлення.
Я ощаджую також, одначе при помочі нових Декалюменових жарівок.
TUNGSRAM
які завдяки двоскрутному дротикові дають до 20% більше світла при не збільшених коштах зужитого струму.

ЯК ПОВОДИТЬСЯ ПАНІ СІМПСОН?

Пані Сімпсон, яка раптом стала центром уваги всього світа, дістала (вона-ж — жінка!) спершу нервової атаки, після чого розумно рішила — щезнути людям з очей. Останні вістки кажуть, що вона виїхала з Англії до Парижа, замешкала в одної своєї приятельки-американки та ніде не показується. В той спосіб юрби народу, що збираються досі у Льондоні перед королівською палатою, парляментом та палатою премієра — не потрібують бодай вистоювати перед помешканням п-ні Сімпсон.

Серед повені ґазетних звісток найшлись також такі, які впевняють, що п-ні Сімпсон була вже довго приятелем-товаришем короля у повному того слова значінні: він її радився у найважніших справах, вона мала теж додатній вплив на ріжні його звички (м. ін. Едвард VIII. під її впливом буцім то перестав зовсім вживати алькоголю). П-ні Сімпсон не має теж у собі нічого з типу „вампа": вона (пишуть) жінка з замилуванням напр. до куховарства, погідна, з великим почуттям дотепу.

ЧИМ ЦЕ СКІНЧИТЬСЯ?

Чим воно закінчиться, годі тепер знати. Кожна чергова вістка ПАТ-а перечить попередній. Раз — абдикація короля вже ніби порішена, то знову — втратила цілком на актуальності. Німецька преса дістала — з оглядів дипльоматичної натури — заборону оголошувати щонебудь у цій справі поза офіціяльними комунікатами Бюра Райтера та заявами самого премієра і самого короля. Тимчасом премієр поза короткою згаданою вище заявою нічого не сказав, а король останнього свого рішення ще не виявив. У прилюдній англійській опінії слідний теж деякий зворот: зпоміж чільних парляментаристів-політиків вже не тільки Лльойд Джордж, але й Черчіль висловлюється рішуче за королем, що не вільно обмежувати його свободи у приватних справах. У всіх церквах Англії йдуть молитви за короля, а духовенство має строгу заборону щонебудь казати — поки прийде остаточне рішення. Популярність короля мабуть таки переможе —але й король мабуть щонайменше відложить свої заміри на післякоронаційний час. У кожному разі в інтересі всього світа лежить чимшвидша ліквідація тої англійської кризи, яка прийшла страшенне не в пору.

З Едвардом VIII. не повториться траґедія Рудольфа Габсбурського, а проте він збільшив своєю особою ґалерію осіб із королівських родин, що своїми постатями пригадують стару правду: королям не вільно любити тих, хто їм до вподоби, і коли й звичайні смертні мусять рахуватися з канонами релігії, оглядами моралі та товариськими оглядами — королі цілком не є панами своєї волі.

ХЕМІЧНА АНАЛІЗА ВИКАЗУЄ, ЩО

ПАПЕРЦІ і ТУТКИ
(ПОВНОВАТКИ)

„КАЛИНА"

є найліпші і найздоровіші!

В обороні душі української шляхти.

БУРХЛИВЕ ВІЧЕ В КОМАРНИКАХ.

29. м. м. в год. 12. вполудне відбулося велике віче під голим небом коло церкви біля головного гостинця Комарники-Висоцько Вижне, скликане ПНК. УНДО. в Турці над Стр. у порозумінні з централею УНДО, яка делегувала на віче посла д-ра Степана Витвицького. Присутніх на вічу було около 400 осіб мущин і жінок. Було 2 представників поліції з Висоцька Вижного. Віче отворив у заступстві голови ПНК. д-ра Кондрата член ПНК д-р Марців, який по переведенні вибору президії віча у складі: предсідник о. декан Орест Тустановіч, заст. о. Іван Лопатчак, секретар м-р Іван Максимець з Боринї, провід віча передав вибраній президії. З черги почав говорити посол д-р Степан Витвицький, зясовуючи присутнім політичну лінію Проводу УНДО з уваги на змінену тактику. По 5-мінутовій промові посла на лівому крилі зібраної маси вічевиків счинився шум і небавком почувся спів: „Єще Польска..." (співаний більше мельодією коломийки). То група 11 людей перекиньчиків на переді з кандидатом на війта в Комарниках Брониславом Височанським с. Марцеля з Комарник та Іваном Білінським с. Льва з Висоцька Вижного стала розбивати віче. Щоб мати більшу відвагу до виступу, розбиваючі дещо випили. Крім двох вище згаданих були між ними Леон Матковський с. Михайла, Юзьо Ільницький с. Юрка, Петро Матковський с. Михайла, Ясьо Матковський с. Михайла — зв. американт — Михайло Височанський с. Яся, Базьо Матковський с. Михайла і Ясьо Петровський — мельник, маючи коло себе ще своїх пасивних адгерентів.

КАМІННЯМ І ЯЙЦЯМИ НА ПОСЛА.

Зі сторони перевертнів стало летіти з незвичайною силою з віддалі 40 м. каміння у сторону посла й один із них перелетів безпосередньо біля голови посла, ударяючи в стіну дзвінниці, де стояла президія. За хвилину впали і смердячі яйця, однак і вони не поцілили посла. Настала метушня, почулись негодування чесних вічевиків на поступок перевертнів. Поліція не реагувала на виступи розбивачів віча, дарма, що співаний ними гимн „Єще Польска..." був радше профанацією його, як достойним співанням державного гимну. Посол звернувся до представників поліції, щоб уможливили йому відбути віче. Паде знову камінння на посла та яйця, а представники влади не протиділають цьому. Постеруновий Генрик Борило відповідає послові, щоби предсідник візвав розбивачів віча до спокою. Упімнення предсідника не має успіху. Тоді згаданий постеруновий лінивo підходить до розбивачів, їх справді упоминає, але слідна його нерішучість та очевидна безуспішність, бо перевертні дальше співають, викрикують під адресою посла і не роблять собі нічого з інтервенції поліції.

ПРЕДСІДНИК ПЕРЕРИВАЄ ВІЧЕ.

Тому, що дальше ведення віча і промова посла в таких обставинах неможлива, предсідник переривае віче та заявляе, що продовження його відбудеться в льокалі читальні „Просвіти" на „Звірці". Велика частина вічевиків у числі к. 150 прямує разом з президією віча і послом на „Зверць", віддалений 3 км., де віче продовжувано (по 3/4-год. перерві) в замкненому льокалі читальні, по береги виповненій вічевиками. Тут промовляв дальше посол, кажучи, що присутні були свідками, як посла обкидано камінням і що постеруикові не взяли його в оборону та просив вічевиків, щоб усе таки були спокійні та не дались нічим і ніким спровокувати до якихнебудь виступів з цього приводу.

ДАЛЬША СПРОБА РОЗБИТИ ВІЧЕ В ЛЬОКАЛІ ЧИТАЛЬНІ.

В год. 14.30 до льокалю читальні намагаються вдертися з криком ті самі перевертні, щоб не допустити до переведення віча. Ситуація стає грізна. Вічевики, що бачили поведінку ренегатів, мають охоту з ними розправитися, що могло спричинити пролив крови; завдяки о. Іванові Лопатчакові, який станув у дверях і не пускав розбивачів до льокалю, та завдяки апелеві посла Витвицького до вічевиків, щоб зберегли спокій — не дійшло до зудару. Дальше віче відбувалося спокійно, розбивачі зі соромом відійшли домів. У 2-годинному рефераті посол д-р Витвицький обговорив докладно напрям політики УНДО, далі говорив про комунізм як найстрашнішого ворога українського народу та про його згубні впливи для нації, церкви, віри, родини й установ, взиваючи присутніх обстоювати непохитно свою народність, свою віру, свою церкву і свої установи. Опісля обговорював справу землі як підставу буття, праці селянина та справу кольонізації. Вкінці перейшов на справи шляхотські, початок шляхти, її боротьбу як передової верстви українського народу за свободу і границі держави, українських

ВІЗИТОВІ УБРАННЯ першорядно виконані з найліпших бельських матеріялів.
Ціни дуже приступні.
ПОВШЕХНИ СКЛАД ОДЗЄЖИ Львів Пасаж Міколяша

ЯРОСЛАВ СКОПЛЯК 2

Перший сніг і перші заяці.

— От, іще з раз буде королем на пятьнацять заяців і відхочеться йому...

— Зараз, зараз... Не так добре з королями! Не той король, що з заяцями... але той, хто має відсотково більше влучних стрілів, — каже ловчий, — а і те мушу пригадати, кілько від сьогодні „пудло" коштує до нашої каси...

— Але панове! Таж ми вже доїжджаємо. Те село перед нами, то Куровичі, тягнім „нумери". Олько, давай скоро, тягнемо.

— Е, панове мисливі, ви мене старого і „презуса" не шануєте. Дивіться, я маю самі „флянки". Що нумер — то одинка або дванацятка. Ви хочете, щоб я вам наганяв.

— Ей, радцуню, не говоріть, а лисок де, не на флянку?... Зрештою... заміняймося?....

— Той Льольо, то добрий „специфіндер". Ні, не міняюся, ви свого лиса стріляйте на свої нумери.

— Браво... браво — каже Льольо.

— Стоп... стоп...

Ми вже на місці. Фіри стоять і нагінка виходить з крайньої хати.

— Алеж бо їх іде. Панове, дивіть... та то цілий курінь, хтож їх стільки кликав?

— Михайле! Ми вам писали виразно, що тільки дві фіри і двацять пять хлопців. А ви що, дивіться!

— Та то панове „змислові" так: Я кликав двацять пять і маю їх записаних, але вони прийшли до мене і кажуть: Михайле, ми йдемо всі, а ви нам заплатите за двацять пять, бо за ті гроші ми хочемо купити книжок до читальні. Та я тепер не знаю, як пани скажуть?

— Чули, панове?

— Славно, хлопці, славно! Заплатимо і більше. йліть усі.

Наш Льольо, якби його хто на сто коней посадив:

— Гей, хлопці, ставати вряд! Скоро, скоро, як при війську... З вусами наліво, молодші направо. Ну, хло... хло... хлопці! Ти смаркачу, чого пхаєшся між старших? Позір! Спочинь! Ти, мой, ти при війську не служив... чому не штрикуєш коліна? Ще раз... Позір! Спочинь! Позір! Голова до гори, живіт сховай, ти офермо! На маєш... дивіться, він на полювання прийшов без палиці. А чим будеш калатати? Зараз мені он там виріж з верби. Ти видів вояка на війні без кріса? А тепер слухайте, хлопці. Ви знаєте, як то полюється?

— Знаємо, знаємо! Ми вже ходили.

— Ну, то скажи мені, о, той червоненький, в маминих чоботах. Що ти зробиш, як дивися: ти йдеш і я від тебе на яких пятьдесять кроків; біжить заяць просто на тебе замісць на мене...

— То я, прошу пана, причаюся і як він уже буде близько, як його стягну онтим дручком...

— А ти сякий-такий. То ти хочеш замісць мене полювати? Хто приїхав на полювання я, чи ти? Дивіться на нього? ви чули? Замісць на мене гнати, то він сам... Ти, небоже, уважай, щоб я тебе коло себе не бачив. Ти пошукай собі другого пана, може отой в окулярах, що там на кінці стоїть... може він буде потребувати спільника.

— Ха-ха-хааа! Та то він, прошу пана, все такий. Де не посій, він все вирость

Перший заклад...

— Панове, тепер зранку візьмемо лісок.

— Хто має одинку?

— Я.

— Пане раднику, прошу з хлопцями, і флянкувати зправа по тій лінії, що її видно.

— Хто дванацятку?

— Я.

— Пане консиляр, ви ліва флянка... від поля, але для вас то буде тяжко, бо сто кіля не так легко тягати, а нам треба перейти дебру. Може не переходіть, а заждіть аж нагінка прийде до вас і тоді флянкуйте, лиш на дебру уважайте, бо там певний лис... Решта за мною, а ви Михайле йдіть з хлопцями на границю, розставте здовж рова і ждіть моєї трубки. Як затрублю, ви рушите і йдіть так просто на село. Зрозуміли?

— Так.

— Лиш не дуже кричати і рівну лінію тримати, а як прийдете до лінії стрільців, то станете. Стрільці перейдуть на другу лінію, а ви дальше.

— Добре.

„Вже сонце світ позолотило,
Гаї, діброви освітило..."

Стою на становищі і лиш думкою співаю, а очі нишпорять по корчах, уха наслухують, чи не зашелестить що.

На мою трубку відозвався Михайло і нагінка рушила.

Лісок зворушився, хлопці середньо підсвистують і калатають палицями по деревині. На правій флянці паде перший стріл.

То радник... може і до лиса, бо деж так: щойно нагінка рушила і вже стріл.

Нагінка вже ближче, стріли падуть густіше, я числю: вісімнацять... бух... бух... двацять... двацять два.

Нагінка вже станула. Стрільці — збірка на горі!

З правої флянки „стрибає" під гору наш коханий „радцуньо". Футро порозпинане і права рука витягнена з рукава. Сопе бо сопе, але за ним не дотримує двох хлопців кроку і несуть, один за передні, другий за задні ноги, лиса.

Всі оглядають, гратулюють...

—Та заждіть, ви не знаєте, як то було... Овва! Чоловік старий, тай уже духу не стає... Нехай висапаюся...

Оповідає...

(Докінчення буде.)

королів та князів, про її змагання служити вітчині та народові не для хліба, але для уможливлення народові користати з матеріяльних і духових надбань, якими та шляхта розпоряджала. Зазивом до шляхти, щоб залишилась вірною українському народові та його церкві, бо лише тоді нарід гідно оцінить її працю та поступок, закінчив посол свою промову.

Після відспівання національного гимну предсідник замкнув віче в год. 15.30.

—o—

Останні вісти.

СОЙМ І СЕНАТ ВІДПОЧИВАЄ.

У соймі і сенаті буде кількаденна перерва. У пятницю комісії сенату вибрали своїх предсідників і сенатори розїхалися до дому вслід за послами. Генеральним референтом прелімінаря буджету у соймі буде пос. Дух, у сенаті сен. Еверт. Поодинокі комісії зійдуться на наради 9. ц. м.

НІМЕЧЧИНА ДРУГА ЩОДО БУДОВИ ВОЄННИХ КОРАБЛІВ.

БЕРЛІН, 5. 12. ПАТ. На підставі проголошених даних, Німеччина займає друге місце в світі в ділянці будови воєнних кораблів. Загальна тонажа нім. кораблів, що їх саме будують, більша, як 450.000 тон. За третє чвертьрічча викінчили німецькі варстати 60 кораблів — з того 30 припадає на нім. замовлення.

—o—

ЕДВАРД VIII. ПЕРЕТОМЛЕНИЙ ОСТАННІМИ ПОДІЯМИ.

ЛЬОНДОН, 5. 12. Райтер. Кола зближені до англійського кор. двору подають, що останні події зовсім виснажили моральні сили Едварда VIII., який похнюпився і зовсім не цікавиться державними справами. Вістки про зміни настроїв серед населення у свою користь, приймав з меляхолійною усмішкою.

—o—

ФРАНЦУСЬКО-АНГЛІЙСЬКА ПРИЯЗНЬ.

ПАРИЖ, 5. 12. ПАТ. Міністер закорд. справ Дельбо заявив на засіданні палати послів у відповідь на промову мін. Ідена таке: „Заявляю в імени французького уряду, що всі сили Франції на суші, морі і в повітрі булиб спонтанічні і негайно Франція покористувалась би ними для оборони В. Британії у випадку неспровокованої напасти. Те саме знаю і про Англію".

—o—

ФРАНЦУСЬКА ПАЛАТА ПОСЛІВ РАДИТЬ НАД ЗАКОРДОННОЮ ПОЛІТИКОЮ ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 5. 12. ПАТ. Сьогодні відкрили засідання палати послів у год. 9. рано. На черзі були дальші інтерпеляції у справі закордонної політики уряду.

ПАПА ВАЖКО ЗАНЕДУЖАВ.

ЛЬОНДОН, 5. 12. Райтер. З Риму повідомляють, що з причини недиспозиції папи здержали всі авдієнції на необмежений час. Агенція Аваса повідомляє з Риму, що стан здоровля папи викликує у ватиканських колах деяке схвилювання.

МАЙБУТНІЙ КОРОЛЕВІЙ ПРОПОНУЮТЬ МІЛІОН ЗА 1 ФІЛЬМУ.

ПАРИЖ, 5. 12. Авас. Повідомляють, що одна американська фільмова фірма звернулась телеграфічно з офертою до пані Сімпсон, щоб вона взяла участь у накручуванні фільми. За одну фільму оферують їй міліон долярів. Очевидно, що ця оферта буде актуальна тільки тоді, якщо пані Сімпсон не стане англійською королевою.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

В Женеві відбудеться 14. ц. м. засідання комітету реформи Ліги Націй.

У Відні ведуться наради міжнародньої комісії Дунаю, в яких бере участь 9 держав. Німеччина тому, що виповіла річну клявзулю, не бере участи в конференції.

З Німеччини викинули спортового кореспондента „Парі Соар" Бінса, у звязку з тенденційними звідомленнями з Олімпіяди.

В паризькій амбасаді СССР викликали прихильники Троцького величезну бучу, домагаючись віз на виїзд до СССР. Мусіла інтервенювати поліція.

В Мадриді перевели червоні міліціонери ревізію в будинку фінляндського посольства, арештували 387 осіб та шукали за зброєю.

Памятаймо, що місяць грудень є місяцем „Просвіти". Спішім з жертвами на „Дар Просвіти"!

А можна було цього оминути?

Біль зубів є переважно наслідком нерівномірного або невластивого їх плекання. Зуби будуть тільки тоді здорові і гарні, якщо при очищуванні усунемо останки їди, яка сприяє бактеріям.

Чищення зубів Кальодонтом — це властивий спосіб їх плекання. Лагідна піна чистить грунтовно зуби, делікатна паста полірує емалію, а Сульфорицинолеат успішно поборює назубний камінь і запобігає йому творитись.

Увага! Випробуйте новий еліксір Кальодонт, ощадний в ужитті, сконцентрований, з великими антисептичними прикметами. Великий фляшон зол. 3.—

KALODONT

ПРОТИ НАЗУБНОГО КАМЕННЯ

Судова практика примусова для адвокатських аплікантів.

У четвер 3. ц. м. міністр справедливости Ґрабовський запросив найвизначніших варшавських адвокатів, як Шурлея, Етінґера, Пасхальського і т. д., щоб засягнути інформації, чи слід привернути судову практику як обовязкову для адвокатських кандидатів. Мін. Ґрабовський підкреслив, що хоче оздоровити відносини в адвокатурі. Одною з найважніших проблем є справа адвокатських кандидатів. Адвокати сповняють незвичайно важне завдання і 12.000 адвокатських канцелярій, це 12.000 сповідальниць, де сповідаються громадяни. Бажає збільшити повагу адвокатського стану у тому напрямі, щоб судові присуди спиралися на справедливости, фаховости. Тому вважає необхідним, щоб адвокатські апліканти відбували обовязкову судову практику.

З вимогою міністра згодилися майже всі промовці-адвокати які признали судову практику для адвокатських аплікантів за найважніший засіб піднести повагу адвокатського стану.

—o—

Представники УНР. у соймових комісіях.

Ще в пятницю 27. м. м. отже на 3 дні перед засіданням сойму, маршал сойму Цар відбув конференції з усіми провідниками соймових груп у справі обсади поодиноких соймових комісій. На підставі нового регуляміну у теперішньому соймі всі комісії вибираються лише на час одного року, чи точніше на час одної сесії. З уваги на те і на цій сесії мусів відбутись перевибір комісій. Тому, що склад поодиноких комісій узгоднено з представниками всіх соймових груп перед засіданням сойму, вибори стали в дні 1. п. м. на першому засіданні сойму чистою формальністю. Склад усіх комісій приняв сойм без ніякого спротиву і без ніяких змін. Від Української Парляментарної Репрезентації увійшли до поодиноких комісій такі делегати:

1) До буджетової комісії — пос. В. Целевич як член і пос. Зиновій Пеленський як заступник.

2) До самоуправної комісії — посли Волянський і Троян як члени.

3) До освітньої комісії — посли Великанович і Кузьмович як члени.

4) До правничої комісії — посли Витвицький і Перфецький як члени.

5) До [illegible] комісії — посли Завалкут і Терношовець як члени.

6) До регуляміновоі комісії — посол Біляк.

7) До комісії закордонних справ — пос. В. Мудрий.

8) До скарбової комісії — посол Баран.

9) До рільничої комісії — пос. З. Пеленський.

10) До комісії суспільної опіки та здоровля — пос. Великанович і Болюх.

11) До торговельно-промислової комісії — пос. Витвицький.

12) До військової комісії — пос. Біляк.

13) До комісії праці — пос. Перфецький.

ЖІНОЧІ ПЛАЩІ найелегантніші модел', багато прибрані футром. Ціни найнижчі

ПОВШЕХНИ СКЛАД ОДЗЄЖИ Львів Пасаж Миколяша

Показ народньої ноші.

В пятницю, 4. грудня ц. р. відбувся третій з черги Показ Народньої Ноші у переповнених салях Н. Д. Дуже цікаві були виступи селян з двох гірських окраїн: з Поляниці на Бойківщині і з Космача. Обом групам належиться признання, що, не зважаючи на перешкоди, таки приїхали на показ, щоб звеличати його своїми ганками і традиційними обрядами. Привезли із собою свої незвичайні інструменти: трембіти, фльояри, цимбали (Космач) і дуда (Поляниця). Рідким уже у нас типом був старий дудар у характеристичному архаїчному строю, що все своє життя випасає вівці на далекій полонині. Мабуть він закоханий у своєму дичному інструменті з козячої шкіри. Коли він грав на ньому, було враження, що він переносся думками до своєї зеленої полонини і своїх овець та забув зовсім про сцену й публику. Його щирість і безпосередність були просто зворушливі і хоч він низенько кланявся своїм слухачам, видно було, що ціле це нове і досі незнане йому окруження не викликувало у нього зайвої несміливости, він вповні зберігав свою гідність і самопошану.

Космацькі легіні виконали повний притаманного гуцулам темпераменту й верви аркан у свому первісному незіпсованому виді. Крім того космацька група виконала ще два цікаві і мало нам відомі народні танки: голубку і миколичанку. Цього роду виступ матиме напевно додатні впливи на наші танцюючі круги, що в першу чергу повинні вивчити й опанувати свої такі оригінальні і мальовничі народні танки. Незвичайно богаті і барвні космацькі строї творили приємний контраст з полотняними рісованими уборами бойків з Поляниці з дискретними червоно-чорними вишивками.

Друга частина програми — це був властивий Показ Ноші. Такого величавого показу дотепер ще не було, тому слід зупинитись над ним довше. Докладніше звідомлення з нього і присуд журі подамо пізніше.

М. Ч.

—o—

Матеріяли на мужеські убрання, пальта, рукавиці, покриття футер і т. д.
у нас найдешевше і найліпше.
Обслуга по українськи.

Дім Моди Львів
Готель Європейський

ЖИТТЄВІ МИГУНЦІ.

Негайна допомога.

Цапороги погоріли. 60 кумерів пішло з димом.

Повітовий центр рішив рятувати Цапороги.

Людина з ініціятивою, куренда, курзор, інавгураційне засідання...

Людина з ініціятивою виголосила промову відповідну до поваги хвилини.

Посипались слова, як гірська рінь — дрібні та гострі.

„Шановні слухачі, ми зійшлись тут, щоб порадитись, як подати негайну поміч Цапорогам. Ми зійшлись переконані, що ніхто тільки ми і вдвоє ми мусимо це зробити. На нас звернені очі тих, що десь там із холоду дзвонять зубами, що їм живіт із голоду до хребта присох. Вони нікого не мають, тільки нас! Ми ситі та одіті мусимо подати найменшому братові нашу дружню руку. Пані та панове, я міг би ще довго говорити вам про людську нужду, але годі на промови тратити час, коли поміч мусить бути негайна! Я скінчив."

— Славно! — кричали громадяни центру, а людина з ініціятивою прослизалась із вдоволення та зворушення.

І почалось засідання. Людину з ініціятивою вибрали головою комітету. Відтак ділові внески, вирішні резолюції, палка дискусія і мужні ухвали.

Мета?

Ясна: рятувати погорілих.

Засоби?

Трохи поплутані: раут, фестин, пікнік, концерт, томболя, чи масковий баль?

І знову куренда, курзор, засідання. Одне, друге, десяте...

У приспішеному темпі рішили: за чотири тижні костюмівка.

Повітовий центр ходором пішов від гарячкової роботи.

Замовлення, журнальї, швачки, кравці, кравчині, шевці...

В людини з ініціятивою пекло: запрошення на столі, під столом, за образами, печатки на паперах, запрошеннях, нотах, скатертях, чорнило на бюрку, в зупі і на штанах.

А людина з ініціятивою тільки пише і пише, і пише... Скільки шкоди і скільки кому помочі треба... І делегації приймає.

У центрі теж пекло: карнети, квіти, стяжки, шовки, жоржети, тафти, тюлі... Пані дому плаче, пан дому стогне, теща лається, діти пищать...

Нитки в печені, голки в тісті, а гудзики в лакомінках.

А ціла халепа через те, що пані радникова сукню у Відні замовила, а меценасову на таке не стати.

І кожного вечора засідання, засідання, засідання...

* * * * * * * * * * *

Аж прийшов цей ясний день, чи пак темна ніч, що мала подати рятунок погорільцям.

Салі блистять від лямп, дзеркал, лякеріа, білих комірців і ....балевих декольтів. Оркестра Шяльома (ректе Шльомка) Тромбондуфта ріже від вуха до вуха. У буфеті тріскають корки, чарки і позичені фраки.

Гармідер, шум, рейвах. Хтось комусь станув на нагнітки, десь хтось упав серед салі, хтось комусь плюнув межи очі, десь хтось загубив золоті зуби, хтось комусь поминв свіжий капелюх...

Радника відвезли до дому, меценас заснув на сходах, а людина з ініціятивою не видержавши повені тостів на свою честь і за здоровля погорілих, розжалобився при буфеті і....

Далі, як відомо. Куренда, курзор, засідання. Одно, друге, третє. На останньому порублено підсумки харитативної діяльности:

Оборот 5.000 зол. — прихід 50 зол....

За придбані гроші рішили купити 5 тузинів хусточок до носа, щоб обтерти безталанним погорільцям сльози.

Поміч була негайна. Цапорогівці не плачуть. Сльози їм давно позамерзали.

Гіякинт Брунька.

ФУТА до міста ФУТРА портові
першорядно виконані ціни найнижчі **ПОВШЕХНИ СКЛАД ОДЗЄЖИ** Львів Пасаж Міколяша

НОВИНКИ.

— **Зізд Товаришів, що здали іспит зрілости в 1911. р. в українській гімназії в Перемишлі відбудеться дня 8. грудня ц. р. В годині 8-ій рано Поминальне Богослуження за померших Професорів і Товаришів, відтак в годині 9-ій відвідини гімназії та відчитання катальогів. — Олександер Костик.**

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. Найпевніша льоката гроша.**

— Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорушинви 5 (побіч кіна „Аполло") поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 72-100

— **Єдиний український блаватний магазин** „Мануфактура" під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархани, флянелі, оксамити, сукна. 2943 13—20

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 97-115

— **Футра жіночі і чоловічі** та ріжного роду футрані шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 37-?

— **Українське Товариство Прихильників Мистецтва** повідомляє, що попередній річниць Загальних Зборів Товариство змінено й назначено новий **в суботу 26. грудня 1936 р.** в год. 17-ій в салі „Української Бесіди" при вул. Рутовського 22. І. пов., зі звичайним порядком нарад. — **Видїл.** 3205

— **Оригінальна дитяча імпреза у салі театру Ріжнородностей.** Живу рекляму українського промислу уладить в дні 11. грудня 1936 р. точно в год. 16.30 попол. Кружок Р. Ш. ім. Ганни Барвінок у Львові враз із Батьківським Кружком. Участь візьме молодь дівочої школи ім. Шевченка. Буде це цікава і оригінальна ревія, досі у нас небувала, з танцями, співами і деклямаціями. Текст написав спеціяльно ВП. Юра Шкрумеляк. Режисерію обняли ВП. Марія Свірська і Леся Кривіцька. Музичний провід у руках ВП. С. Пшеничкової і Ів. Гриневецького. Танці підготовляє ВП. Оксана Суховерська. Костюми проектує ВП. Морачевська, по яких відразу можна буде пізнати кожну фірму. — Ціль незвичайно благородна, поміч і доживлювання бідної дітвори. Ціни дешеві, тому повинні прийти всі, кому дорога Рідна Школа. Білети можна скорше купити у Союзному Балеті можна скорше купити у Союзному Балеті, вул. Руська 20., а в день вистави від год. 15-ої при касі театру. 3204

— **До бувших учениць та абсольвенток гімназії Рідної Школи в Тернополі.** В дні 12. ц. м. святкує гімназія Р. Ш. в Тернополі 15-ліття свого істнування. Ювилейний комітет запрошує всіх Вас, Товаришки, взяти участь у цім святі. Збірка в будинку гімназії 12. ц. м., год. 7.30 ранку. Зголошення слати негайно на адресу: Р. Романюк, Тернопіль, Вагилевича 7. — За **Ювилейний Комітет: Рома Романюк, голова; Люба Фаленди, секретар.**

— **Видавнича Кооператива „Хортиця"** у Львові (Ринок ч. 10.) просить Вш. відборців, що досі ще не заплатили за книжки: „Полковник Кричевський", „Змова проти світу" (ГПУ) ч. І. й „С. Петлюра в молодості", вирівняти свою залеглість чеком ПКО ч. 503,110. Друга частина книжки „ГПУ" буде розіслана відборцям 20. грудня.

Нові випуски
збірного видання музичних творів
И. КИШАКЕВИЧА

ч. 15. Калина — балада на соля, міш. хор і фортепіян . . . 4.00 зол.
ч. 16. До моря — мішаний хор або муж. хор з фортеп. . . 3.00 зол.
ч. 17. Рута — балада на соля, міш. хор і фортепіян . . . . 3.00 зол.
поручає
Книгарня Т. Шевченка — Львів, Ринок.

— **Українське Т-во Допомоги Емігрантам** у Львові (Ринок 10.) просить відборців календаря „Дніпро" вирівняти якнайскорше свою залеглість за нього чеком ПКО ч. 504.782.

— **Посвячення домівки „Сили".** Посвячення нововідкритої домівки Т-ва українських робітників „Сила" у Львові відбудеться в неділю, 6. ц. м. в год. 12-ій вполудне при вул. 3-го Мая ч. 10/І. пов., офіцини. Перед посвяченням відбудеться в архикатедральному храмі св. Юра в год. 9-ій торжественна Служба Божа в наміренї Т-ва та українського робітництва. В год. 6-ій вечором чайний вечір у всіх салях Т-ва.

ЗНИШЕНІ ПОТРІСКАНІ **РУКИ**
вигладжує вибілює, консервує
GLYCERIJELL ANTIBA

— **Відчит д-ра С. М. Кучинського на тему** „Час і місце відмежування українців від москвичів" відбудеться в понеділок 7. грудня ц. р. в Українськім Науковім Інституті у Варшаві при вул. Служевській ч. 7. Початок відчиту в год. 5.15 пополудні.

— **„Експресіонізм і Ми"** — під таким наголовком виголосить відчит Микола Голубець у неділю 6. ц. м. в 12. год. вполудне на виставі „Мистці — Митрополиту" (Чарнецького 24, Музей НТШ.). Вступ як на виставу.

— **Доцент краківського університету д-р В. Кубійович** виголосить у Львові два виклади: 7. ц. м. п. н. „Українці в Польщі на основі останнього перепису населення" й 8. ц.м. п.н. „Зміни в стані населення українських земель у Совітах за останні роки". Саля „Української Бесіди", початок в год. 19., вступ вільний (добровільні датки приймають). Головна Рада Т-ва ім. П. Могили просить Шан. Громаду явитися численно.

ДОХІД З КАЛЄНДАРЯ „УКРАЇНСЬКИЙ ІНВАЛІД" ІДЕ НА ДОПОМОГУ ІНВАЛІДАМ.

За розіслані календарі на адреси українських громадян та установ у краю, тільки частина відборців вплатила належність.

Взиваємо всіх, що її не зволікали, вчинити це негайно долученими до календаря переказами, або звернути календар. Ціна календаря 1.50 зол.

В-во „УКРАЇНСЬКИЙ ІНВАЛІД"
Львів, Потоцького 48.

— **Археольогічні джерела української історії.** На таку тему виголосить доц. д-р Ярослав Пастернак відчит, ілюстрований світлинами, у рамцях „Академічних Вечорів" у неділю 6. ц. м., год. 18. у салі „Української Бесіди" у Львові.

— **„Кров та її завдання в людському організмі".** Головна Рада „Відродження" подає до відома, що в неділю 6. грудня ц. р. в 17. год. у домівці Т-ва „Відродження" при вул. Чарнецького ч. 26. відбудеться на цю тему виклад д-ра Павла Цимбалістого. Вступ вільний. Виклад буде ілюстрований образами.

(Продовження Новинок на сторінці 9-ій).

ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА.

Література на послугах преси.

Часто ведемо в редакції живі суперечки на тему: який матеріял добирати до великого фейлетону? Думки тут поділені, як ріжні бувають читачі щоденника та ріжні їх потреби. Більшість шукає в ґазеті яко мога легкої лектури; хто хоче „чогось поважнішого", звертається до журналів, а то й до окремих книжок. Вікова традиція витворила навіть окремий жанр ґазетних фейлетонів — легких, доступних для всіх, що мають на меті скоріше розважувати читача, ніж стягати на його чоло зморшки задуми.

Европейські щоденники накинули віддавна письменникам не тільки розмір творів, але й сам їх характер. Коли новеля мусить поміститися в одному числі ґазети, то ясно, що з неї мусять відпасти всякі описи, подрібна характеристика осіб або психольоґічна аналіза. Така новеля наближується до деяких дійсних подій, якими годується часопис — найважніша в ній якась цікава подія, цікавий „припадок". Новеля, як її всі розуміли ще в XIX-ому віці, скорчилась під впливом преси до новельки або — як називали її деякі чужинці —до „новолетки"; у нас називали часто такі дрібні твори нариса-ми.

Преса, завдяки своїм величезним матеріяльним засобам, витворила в Европі й Америці спеціяльний рід письменників, які працюють тільки для неї. Їх імена не завсіди залишаються на сторінках літератури, але їх твори читають щодня міліони. Ці твори поширюються так само швидко, часто без їх відома, і в інших країнах та щезають уже на другий день із сторінок часописів. Подекуди можна їх прирівняти до теперішньої велитенської кінової продукції, що має обслужити міліони в ріжних країнах світу.

Та крім цього є у великих державних народів, головно західньо-европейських, такі своєрідні майстри, які змальовують тисячні прояви рідного життя в коротких образках та оповіданнях. Читачі часописів віднаходять у цих дрібних творах, наче у мініятурі чи під мікроскопом, те, що в повістях, драмах та великих новелях у книжках розростається до поважних студій і глибше задуманих картин.

Наша преса — матеріяльно нерозбудована й незасібна, не витворила досі окремого жанру літератури на свої послуги. Сама наша літературна продукція не вистачає, щоб заповнити фейлетони наших часописів. Згідно з мінімальними вимогами наших ґазет і журналів ми повинні би мати на рік пересічно 1000 оповідань, а маємо їх кількадесять, не більш як сотню. Наслідок з того ясний: ми мусимо підпомагати себе головно перекладами.

І тут треба рахуватися знову з ріжними оглядами. Авторський закон не дозволяє зовсім безцеремонно перекладати твори сучасних письменників. Далі: дуже часто найцінніші з літературного боку чужинні твори є далекі від нашого життя своїм побутом, психольоґією своїх героїв і стилем, з яким мусить читач попросту боротись, щоб зрозуміти намір автора. Тимчасом читач щоденника бажає головно лектури, яка не вимагалаб від нього окремого великого зусилля. І саме на такі твори в нас найбільша посуха. Ані обставини нашого життя, ані умовини праці наших письменників не є сприятливі для того, щоб давати твори легкі, погідні, такі, що розяснювалиб чоло читача прибитого всякими турботами.

Розписаний нами конкурс на короткі повелі та оповідання має бути спробою, чи є в нас автори, охочі до цього жанру, досить невдячної і нелегкої праці.

—o—

Досі вийшли у Бібліотеці „Діла"

1. Улас Самчук: **„Віднайдений рай"** Стор. 166 . . . . . Ціна 2.00 зол. Новелі автора „Волині".
2. Софія Яблонська: **„З країни опію і рижу"**. Стор. 198 . . . . . Ціна 2.50 „ Враження з Китаю нашої мандрівниці. Кількадесять ілюстрацій.
3. Барбе Д'Оревілі: **„Чортиці"**. Стор. 205 . . . . . Ціна 2.50 „ Архитвір великого письменника.
4. **Бальзак; „Чародійна шкіра".** Стор. 180 . . . . . Ціна 2.50 „ Повість одного з найбільших повістарів світа.
5. і 6. Ольга Кобилянська: **„Апостол черні"**, повість, 2 томи . . . Ціна 4.50 „ Історія одного молодого характеру в боротьбі за самостійність.
7. і 8. Василь Масютин: **„Два з одного"**, повість, два томи . . . . Ціна 4.50 „ Великий науковий експеримент і його страшні наслідки.

Друкуються:

9. Ірина Вільде: **„Ве восьма"**, повість. Життя, мрії і поривн гімназисток.
10. Кнут Гамсун: **„Під осінніми зорями"**, повість
11. Сомерсет-Моґем: **„Сповида"**, повість
12. Сальваторе Фаріна: **„Брехливе кохання"**, повість.

Кожний том у коліровій мистецькій обгортці Павла Ковжуна.

Для наших передплатників 12 книжок за 18 золотих.

Присилайте передплату!

Щоденні записки Шевченка.

„Журнал". Повне видання творів Т. Шевченка. Т. X. За редакцією П. Зайцева. Укр.Наук. інститут. Варшава—Львів, 1936.

Не перебільшимо, коли скажемо, що більшість нашої інтелігенції з університетською освітою не читали ніколи повного „Журналу" Шевченка.

Відкрийте цей зшиток заточенця, наче альбом якогось давно знайомого. Будете зачудовані: „Невже-ж так сповідався перед собою наш народній ґеній!" Таке враження повторяється при приватних записках і листах неодного ґеніяльного поета. Коли ґеніяльний поет пише приватні листи, вони можуть не мати нічого спільного з його творчими поривами. А як часто перехід великого поета з поезії до прози зміняє саму величину його — таланту!

Шевченковий „Журнал" — могутній людський документ. Кого цікавить у великих творців їх найбільше людська сторінка, той знайде тут пребагатий матеріял для психольоґічної аналізи. Передовсім можете подивляти поетову простоту і безпосередність: — ніякої пози, ніякого патосу, що появляється в неодного великого письменника, коли він починає придивлятись собі і бачить свою постать у побільшальному дзеркалі. Те, чим жив Шевченко як звичайний салдат у вязничній твердині, передане в „Журналі" без прикрас, без надмірного ліризму. Він не соромиться своїх слабощів і старається оцінювати своє середовище не підвищуючи себе — він знає, хто він і ні на мить не тратить своєї людської ґідности.

Починається ця сповідь якимсь звичайним ножиком, кінчається натяками на „Трубадура" і Падуру — і все це мініятурні помічення з буденщини, та кілько серед них невгасних іскор запалу, віри та поривів! Кожний клаптик поетового життя цікавий сам за себе — скрізь довкола нього цікаві люди та твори. байдуже, яка їх величина. Із хвилиною, коли Шевченко починає вголос міркувати про них, перед вами виринає образ боротьби за людину, за свобідну творчу працю.

Якими великими подіями серед сірого життя стають для Шевченка — мідяний чайник, ...ист, поява нової людини! А коли приходить ...тка про можливість приїзду корабля — симптому Шевченкового визволення, одноманітні ...ження переходять у тони дитирамбу.

Хто перечитає кілька сторінок „Журналу" ...е має сумніву, що Шевченко не писав його з думкою, щоб він колинебудь міг появитись. У ...ному місці зупиняємось задумавшись, як ...ей зшиток міг зберегтись, — як легко міг він стати причиною нового засуду поета. Подивляємо хист нашого поета підтримувати звязки з людьми, розуміти їх, оцінювати, судити і вибачати. Дрімали в цій ґеніяльній людині невичерпані зложжя доброти, терпцю, та віри у вище завдання людства.

Читаете „Журнал" і ось видається вам, що щойно тепер розуміете великого поета. Ні, не розуміете, а дивуетесь, яким робом він міг із такого середовища добувати такі сюжети та такі тони.

В останньому виданні „Українського Наукового Інституту" находимо незвичайно багаті примітки, які дозволяють зрозуміти всі подробиці. Редактор цього видання Павло Зайцев доповнив і справив помилки попередніх 12 видань, з яких деякі були вже зразкові.

До тому „Журналу" у новому перекладі додана стаття нашого відомого фільософа Д. Чижевського п. з. „Шевченко й релігія". Автор вказує на релігійність поета згідно з народнім релігійним духом і його антропольоґізм. Це питання розяснене тут зовсім наново. м. р.

Батьку! Не жалуй одноразового видатку 5 зол. для добра своєї дитини, і запренумеруй для свого сина чи доньчки

„СВІТ ДИТИНИ"

який стане для неї справжнім приятелем і любимцем!

Пишіть на адресу: Львів, Зіморовича ч. 2.

2949 Числа оказові висилаємо безплатно. 10—?

Хроніка.

НОВА ПОВІСТЬ ГАМСУНА

Сімдесятькількалітній норвеський письменник, не спочив на лаврах, хоч від кількинадцяти літ є вже лавреатом Нобеля. Остання його повість, що вийшла минулого місяця називається „Обруч затісніється". Герой цієї повісти Абель належить до відомої нам рідні мандрівників, обходисвітів. Це — моряк, шлюсар, садівник, зайдиголова, навіть злодій, — отже сіренький, брудноватий герой. Дивимось на нього і дивуємось, як такий вітрогон і дармоїд може зєднувати собі нашу симпатію і заслуговувати в очах письменника на право „героя". А проте це людина повна життевої енергії та всяких талантів: як капітан малого прибережного кораблику, він такий самий добрий, як наставник у тартаку або садівник. Але ніде не має він охоти загріти на довше місця. Його жене кудись світами, а водночас тягне його до рідної землі туга, щоб умерти в тій самій могилі, де спочиває вбита його рукою коханя. Галерія осіб довкола головного героя величезна: — є це жінки, що „йдуть по місті наче вальса танцювали" і їх чоловіки — заможні, бідні, чесні та злодійкуваті: З малих людей і малих конфліктів повстають великі трагедії малого містечка. Бачимо тут улюблену Гамсунівську атмосферу, забарвлену його своєрідним нервовим стилем, пребагатою барвистою мовою. Є тут настрій далеких морей і скандинавські фіорди, звичайні людські пристрасти, дика та заспокійлива природа і над цим усім дивна туга за бурхливим життям і супочинком. Уже не вперше за останні роки дає Гайсун заголовок своїй повісти такий, наче хотів прощатись із світом.

Новий літературний конкурс „Діла".

Редакція „Діла" розписує оцим новий конкурс на оповідання або новелю з нашого життя, у довільній формі, розміру не більшого як три фейлетони (30 сторінок рукопису шкільного зшитка).

Рукописи можна посилати під власним прізвищем або псевдонімом; в останньому випадку треба означити оповідання псевдонімом і одночасно покласти псевдонім теж на зачиненій конверті ,в якій треба помістити власне прізвище з адресою.

Тема оповідання — довільна, але дія, особи або тло повинні бути з українського життя. Головна прикмета: оповідання мусить бути живе і цікаве. Авторам залишаємо повну свободу у виборі теми та форми твору, починаючи від історичного оповідання аж до гуморески.

Рукописи присилати тільки на одній сторінці, по змозі на машині, або дуже виразним письмом.

Речинець присилки рукописів: до 1-го лютого 1937.

Найкращі з присланих оповідань видрукуємо у фейлетонах „Діла" і коли закінчимо їх друк, читачі самі голосуватимуть, які з них і в якій черзі нагородити.

За прислані на конкурс оповідання Редакція „Діла" призначила 7 нагород:

I. нагорода . . . . . 50 зол.
II. нагорода . . . . . 30 зол.
III. нагорода піврічна передплата „Діла".
IV. і V. нагорода: всі видання „Діла" крім бібліотеки „Діла".
VI. і VII. нагорода: комплєти бібліотеки „Діла" (12 томів) за 1936. рік

—o—

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Тайни Монте Карльо.

Подорожній, який їде шляхом із Ніцци до Монте Карльо, бачить праворуч від себе залізничі рейки, а ліворуч міський цвинтар, подібний до сотні інших цвинтарів. Але поза тим містом мерців є ще кусень пустого поля, без надгробників, без хрестів, без цвітів... Це славний цвинтар самовбивників. Місце останнього відпочинку сотень тисячей, які стали жертвами газарду. Якщо самовбивник не є ніякою відомою і визначною постаттю, ніхто не турбується похоронами і формальностями. Коли лиш смеркнеться, кладуть мерця на мари і виносять на цвинтар. А коли зрівняють ще й гладко землю, тоді не залишається навіть сліду по безталанній жертві пристрасти. Бувае, що коли якийсь приятель схоче небіжчика експгумувати, показується, що даремні всі його заходи. Цей кусень пустаря крие в собі багато більше тайн і дивовижних життевих трагедій, ніж міг би їх найталановитіший повістяр видумати.

Найбільше сензаційні дні в історії Монте Карля були мабуть ці, що безсумнівно вплинули на вибух світової війни. Салі касина гри були тоді найкращим центром діяльности ріжного роду шпигунів і політичних аферистів. Там снували вони під кермою М. Каміля Блянка павутинну сітку своїх інтриг.

Це чесне товариство працювало рука в руку з двома директорами Касина — Курцом і Віхтом. При Курцові знайшли були підчас арештування пляни всіх укріплень сусідніх держав. Визначною силою у цім товаристві була приятелька директора, поставна блъондинка, яка називала себе Сайрат. Правдиве її прізвище було Фріда Вольф. Щоб урятувати її перед вязницею, сам директор перевіз її через кордон до Італії, де вона дальше працювала як шпигунка, доки Італія не вмішалась до війни. Тоді її арештували.

Одночасно мусів також Фридрих Віхт покинути касино. Його всі заходи, щоб натуралізуватись у Монако були безуспішні. Надіючись, що світова війна потрівае найбільше два тижні, втік він тільки з ручною валізкою до Сан Ремо. Коли виявилось, що його побут мусить бути з конечности довший, як він цього надіявся, Каміль Блянк вислав йому окремим посланцем з Монака ціле листування. Щойно по кількох місяцях дозволив Блянк вернутись Віхтові із визначеної стійки і виплатив йому цілорічну гажу 25.000 франків. Тому, що це викликало появу протестів, йому відтягнули гажу, але нема ніякого сумніву, що Віхт не став з цієї причини бідніший.

З усіх романів, що вяжуться з Монте Карльом, історія Каміля Блянка мабуть найфантастичніша. Його батько Франц, який уродився в Куртезоні в повіті Боклюз був одним із найвизначніших авантурників світа в останнім столітті. Зі своїм братом-близнюком накоїв він 121 ріжних афер, що за них відповідав він перед судом. Довший час висмикувались брати перед арештуванням. Бо коли, один із них „урядував", другий зовсім подібний до брата вироблював йому алібі. Вкінці брати мусіли втікати за кордон. Каміль був не тільки невідродним сином свого батька, але ще й перевищив його у хитрощах і обманах. Він урядував 30 літ майже як удільний монарх, як президент адміністрації Монака, доки затяжна недуга не приневолила його зректись свого становища.

До таємничих подій Монте Карля зачислюють також подію, що трапилась там була з одним молодим мадяром, який приїхав зі своєю рідною на Рівіеру. Він не програв у рулетку, як це переважно діялось, був здоровий на душі й на тілі. Одного пополудня бачили його у фризіера і відтак слід по ньому застиг. Не помогла навіть нагорода 50.000 фр., що її визначила рідня загиненого. Камінь у воду. Здогадуються, що на нього напали десь на безлюддї, вбили і ограбили, а тіло вкинули десь у море.

Кажуть, що колиб вичерпати всю воду із морського заливу Монака, ще булоб замало місця, щоб помістити трупи всіх самовбивників із Монте Карля.

ВОВНИ ВОЛІЧКИ
ОСТАННІ НОВИНИ.
ARCO
ПАНЧОХИ ТРИКОТАЖІ
Ціни низькі. пл. Галицька 3. Найліпші гатунки.

Богослуження з фільмою.

В одній із більших льондонських церков відбулось перед кількома днями незвичайне богослуження. Запрошення дістали ріжні відомі люди.

Коли покінчились театральні вистави і завмерло нічне життя Льондону, задзвонили дзвони церкви. Церква була в таку пізну годину переповнена. Ще на доброї пів години перед початком богослуження всі 1000 місць були заняті, а кількасот людей мусіло від порога переповненої церкви вернутись.

Перед вівтарем поставили кіновий екран. Коли погасли світла, пустили в рух проекційний апарат, що стояв на галерії хорів. На екрані появилась фільма, що в цілости передавала богослуження. Не зважаючи на те, що присутнім показували тільки фільму, всі поводились, як на правдивому богослуженні: підтягали хором за голосником церковні пісні і псальми, так як звичайно водиться в англіканських церквах, вставали підчас деяких молитов, слухали проповіди, що її виголошував священник із фільми. Служба Божа не втратила нічого зі своєї торжественности.

Після закінчення цієї фільмової Служби Божої по кількох хвилинах висвітлили фільму, яка змальовувала героїчні подвиги місіонаря у безлюддях Африки. На закінчення висвітлювали фільму із земного життя Христа, яка ілюструвала фрагмент із біблії.

Богослуження з кіновим сеансом викликало незвичайно глибоке враження серед присутніх. Перша спроба вдалась і церковна управа рішила правильно уладжувати такі сеанси-богослуження. Одначе найбільшою перешкодою є тут недостача відповідних фільм. Американські церкви, де вже давніше уладжували такі сеанси, користувались для доповнення програми деякими світськими фільмами з музикою і співами. Тепер пороблено і в Англії заходи за відповідними фільмами.

Операція сіямських братів.

ВІДРІЗАЛИ ЖИВОГО ВІД МЕРЦЯ.

Ціла Америка хвилюється долею сіямських близнюків Люціо і Сімпліція Ґодіно. Люціо занедужав минулого тижня на запалення легенів. По кількох днях стан його здоровля сильно погіршився і в ночі він помер.

Сімпліціо почав зі страху кричати і кликати помочі. Надбіг шпитальний лікар. Прикликали хірургів, які рішили негайно перевести операцію. Не можна було тратити ніодної хвилини.

Сімпліція і трупа його брата перенесли негайно на операційний стіл. Операції — їх було дві — переводило кількох хірургів. Перша операція тривала 45 хвилин, друга 2 години. Перше операція була проста й нескомплікована. Треба було відділити кадовб мерця від живого. Обоє брати зрослись на спині. Мязи одного переходили в долішній частині у мязи другого. Отже, коли різали небіжчика, Сімпліціо зовсім цієї операції не відчував.

Зате такої, як друга операція, ще ніколи в медицині не переводили. В обох братів були деякі спільні органи, а саме спільна відходова кишка і причеревні органи. Завдання хірургів було дати Сімпліціеві нову, добру відходову кишку.

Небувала операція імовірно повелась. Лікарі надіються, що життя Сімпліція врятоване. Одначе це можна буде напевно сказати аж по кількох днях.

З нинішнім днем відкрита ВІДОМА ХРИСТІЯНСЬКА ФІРМА
„BIJOU"
паризька біжутерія і шкіряні вироби.
Львів, ул. Кілінського 2.

ПЕРША МАШИНА ДО ПИСАННЯ В ТИБЕТІ.

Наставник головного монастиря в Лясі мусить вести широке листування не тільки з тибетанським духовенством, але й населенням. Кілька місяців тому Даляй-Лями доручив одному англійському інжинірові сконструювати для нього писальну машину в тибетанській мові. Інжинір відмовився від цієї роботи тому, що тибетанська машина повинна мати кількасот клявішів. Тоді замовлення приняла американська фірма, що після великих заходів доставила оригінальну машину до Тибету. Треба було її везти через Гімаляї, врізь вузькі просмики і непролазні стежки, до того під сильною охороною.

Покищо тільки один ляма на цілий Тибет вміє поводитись із машиною. Другий ляма вчиться цієї штуки — але писати на тибетанській машині дійсно нелегка річ.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх красках
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс. в тубах у всіх красках
ПАСТУ до піллоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до піллоги — СИНКУ до біляння помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

ОЩАДНОСТИ З НЕБА.

У Швеції ведуть тепер незвичайно сильну пропаганду за ощадністю. Поодинокі кредитові і банкові установи видумують найріжнородніші способи. Їх реалізація коштує нераз сотні гроші.

Каса ощадностей у Стокгольмі спустила одної листопадової неділі дощ ощадностевих книжечок на голови зчудованих мешканців. Очевидно, що книжечки з неба не були ніякою маґією, тільки їх скинули з пасажирського літака, який літав над містом. Кожний, хто підніс книжечку, йшов до банку, де дописували йому ще 5 корон за увагу. Тепер мешканці Стокгольму виглядають за кожним літаком, чи не впаде на них знову дощ ощадностевих книжечок.

ПЛАВЦЕМ КРІЗЬ ОКЕАН.

Американець Байрд Хикс задумав фантастичний плян, а саме переплисти Атлянтійський океан. Свій плян хоче він здійснити в такий спосіб: Як тільки пароплав відпливе з Ню Йорку до Европи, містер Хикс скочить у воду, але не в море, тільки у басейн для плавання на чердаку пароплаву. В тім басейні буде він плавати до тої пори, аж пароплав прийде до пристані Савтгемптон, значить 4½ дня. Пити і їсти подаватимуть йому до води. Якщо йому поведеться, хоче він переплисти таким чином океан і в поворотній дорозі. Чи вдасться йому такий проект — невідомо. Покищо веде він у цілій Америці сильну пропаґанду і шукае чоловіка, який фінансував би його плян.

НАРЕШТІ АМЕРИКАНЦІ ДОБАЛАКАЮТЬСЯ З АНҐЛІЙЦЯМИ.

Мовні справи не повинні робити ніяких труднощів у порозумінні між англійцями й американцями, які мають спільну мову. Але життя доказує, що ці труднощі справді великі. Треба було аж 15 літ важкої праці, щоб уложити англійсько-американський словник. Тепер американець, що заблукає над Тамізу і англієць в Ню Йорку зможуть вже свобідно порозумітись. Американська мова теж мова англійська, і вухо неодного невражливого чужинця не чує між ними ніякої ріжниці. А проте американська мова ввела безліч власних слів, витворених під впливом інших мов в Америці; крім цього є там англійські слова, що мають змінену вимову, слова з індійської та ріжних европейських мов відповідно перекручені. Недавно видав словник фільольог Віліям Ґрег, в якому є кількананять тисяч таких висловів, які є для англійця зовсім чужі й незрозумілі. Щойно коли англієць опанує ті вислови, зможе свобідно порозумітись із своїми одноплеменцями зпоза океану.

(Продовження Новинок зі сторінки 6-ої).

— **Волинський воєвода Юзефський уступає.** У варшавських політичних колах і польській пресі появилися вістки, що волинський воєвода Юзефський уступає зі свого становища. Покищо нема потвердження цієї вістки. Не відомо теж, хто буде його наслідником.

— **Луцький суд затвердив конфіскату українських календарів.** Як нашим читачам відомо, старости на Волині конфіскують усі календарі, які вийшли у Львові, були тут цензуровані і дозволені до друку. Тимчасом окружний суд у Луцьку на явному засіданні затвердив конфіскату 9-ох календарів. У иих виданнях — як подає ПАТ — окружний суд доглянув ворожі й образливі уступи для польської держави.

ЖУРНАЛИ і ЧАСОПИСИ цілого світу перечитаєш за 15 сотиків у
„Вшехпраці“ Сикстуська 19 (мезанін).
Місячний абонамент 3 зол.
3—25 3166

— **Чар ритму** відбудеться 18. грудня ц. р., год. 19.30 (7.30), у театрі Ріжнородностей. Цей вечір дасть перегляд молодих артистичних сил зі шкіл пп. проф. Кривіцької і Суховерської. Надто принесе одну новину, а саме виступ жіночого вокального квартету „Богема“ під проводом п. В. Балтаровича.

— **В. Стефаник занедужав.** Довідуємося, що відомий письменник Василь Стефаник лежить недужий у себе дома в Русові, пов. Снятин.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО - ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ
приймає без обмеження реченця вписи на такі студії:
1) **Високошкільний Економічно-Кооперативний Відділ** (8 семестрів. Підвідділи: Кооперативний та Торговельно-Промисловий).
2) **Висока Школа Політичних Наук** (6 семестр.).
3) **Курси Українознавства** (3 семестри).
4) **Фахові й практичні короткоречинцеві курси:** бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької та французької), пасічництва, садівництва, консервації й технічного перероблення садовини й городини, обробу шкіри, маловарства, радіотехніки, фотографії.
Навчання провадиться кореспонденційною методою. Проспекти й програми — безплатно. На відповідь прикладати міжнародню поштову марку. Звертатися на адресу: Ukrajinsky technicko-hospodářsky Institut. Poděbrady. Československo.

— **Відозва ректорів і протижидівські заворушення.** По дводенній нараді ректорів усіх високих шкіл 2. і 3. ц. м. у Варшаві появилася відозва з покликом до молоді, щоб училася і працювала, бо Польща находиться між двома сильними сусідами, які докладають великі зусилля до розвитку науки і техніки, головно воєнної. Тимчасом у четвер і в пятницю дійшло знову до протижидівських заворушень у Високій школі закордонної торговлі та медичнім виділі львівського університету. У виленському і краківському університеті відновлено виклади.

— **Читальня „Просвіти“ в Замарстинові** улаштує при помочі хору питомців і захоронкової дітвори концерт, у 125-і роковини уродин Маркіяна Шашкевича в неділю 6. ц. м. Початок: год. 5. веч.

— **З Жовківського передмістя.** В неділю 6. ц. м. в читальні „Просвіти“ в год. 6. веч. вдруге „Чорноморці“, оперета в 3 діях Лисенка. У вівторок 8. ц. м. концерт з нагоди „Свята Просвіти“.

— **З радія.** Берлінська радіостація (356,7) передає в неділю 6. грудня фортепіянові твори Моцарта у виконанні Любки Колесси. Початок концерту в год. 10.30.

— **Що повинен робити недужий новобранець?** Міністерство внутрішніх справ у порозумінні з мін. військових справ і суспільної опіки виясиює: На випадок недуги новобранця, який з цієї причини не може на поклик П. К. У. прибути до військової формації ні не має грошей на лікаря, повинен повідомити начальника громади. Обовязком начальника громади повідомити повітового лікаря, який відвідає недужого і виставить йому свідоцтво, якщо не мусить спеціяльно їхати. Якщо недужий новобранець не може зголоснитися до військової формації вдруге в означеному часі, тоді може візвати повітового лікаря за посередництвом збірної громади при чому, кошти подорожі лікаря покриває державний скарб.

Великі Вечорниці Медиків
13. II. 1937.

— **Пашпортові полекші для купців і промисловців.** Міністерство внутрішніх справ рішило признати 50% знижку в оплатах на кількакратні виїзди за пашпортом за кордон купцям і промисловцям.

ОРИГІНАЛЬНІ
PASTILLES
VALDA
вживаємо
при грипі і простуді

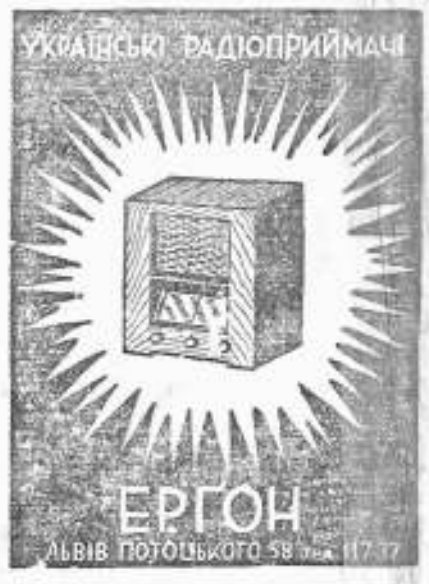
— **Полекші для кольоністів.** Щоб влекшити кольоністам купно землі, управа т-ва „Розвою зем всходніх“ повела акцію за зміною ст. 82 нотаріяльного закону, який каже, що всі договори у справі зміни власности нерухомостей вимагають форми нотаріяльного акту. Трирічна практика виявила, що з огляду на високі оплати селяни не списують контракту при купні або продажі поля і вдоволяються лише переданням грунту в посідання. Тому повстав хаос, бо табулярний і катастральний стан не годиться з фактичним станом. Одначе управа згаданого вшехпольського т-ва веде акцію за зміною нотаріяльного закону тому, щоб мати контролю над зміною „польського стану посідання“.

— **Львівська хроніка.** Міська рада м. Львова рішила змінити вул. Білінських на вул. І. Дашинського. — У звязку з поголосками про перенесення дирекції мита зі Львова до Варшави міська рада м. Львова візвала президію, щоб інтервеніювала у цій справі у Варшаві, бо постійне переношення державних урядів підтинає господарське життя Львова та спихає його до малих провінціональних міст. — У пятницю вечором поліція опечатала домівку професійного союзу мулярів і теслів при вул. Цловій та домівку проф. союзу будівельних робітників при вул. Зеленій. Одночасно арештувала 8 осіб під закидом проти державної діяльности. — Міська плянтаційна комісія оглянула дерева у стрийському парку і наказала вирубати кільканадцять смерек у парку і при вул. Кадетській, бо їх точать черваки. — Поліція арештувала Б. Панцера та його кількох спільників, який як заступник радіотехніка А. Дрозда з Ряшева продав коло 20 радіоапаратів „Філіпса“ своїм спільникам на сплати, а вони відпродували негайно пасерам за третину ціни. — В суботу поліція арештувала голову „Братньої Помочи“ студентів ветеринарії М. Вардинського, студ. V. р. за те, що проводив нелегальний похід студентів з Личаківського цинтаря до міста та дав гасло, щоб студенти здемолювали автобус, що їхав з Винник до Львова. При цій нагоді студенти побили пасажирів жидів і католиків, вибили шиби в автобусі, далі затримали трамвай ч. 3, вибили вікна в жидівських крамницях при вул. Антонія і т. д.

ФАБРИКА ПЕРФУМ І КОСМ. ОСНОВ. 1931 Р. В ПАРИЖІ.
18129 1—5

— **Перед великим процесом у Самборі.** Дня 11. ц. м. починається у Самборі великий процес проти 47-ох селян, яких прокуратор притягнув до відповідальности за участь у відомих подіях в Острові Тулиголовськім пов. Рудки. Трибуналові буде проводити суддя Росланівський, обвинувачуватиме прок. Губаль.

— **Краєва хроніка.** У Кракові застрілився директор перемиської комунальної каси ощадности майор Корпях із причини фінансових надужить у цій установі. — Міністерство внутрішніх справ скасувало створену в 1930 р. експозитуру рівенського староства в Корці на Волині. — Учителі державної гімназії у Бережанах вернулися до педагогічної ради з проханням, щоб гімназії надано назву ім. марш. Сьмігло-Рида, з чим рада одноголосно погодилася. У цій гімназії марш. Сьмігли-Рида склав матуру в 1905. р. — Перед 5 тижнями у Комарні покусав пес К. Сло невського, який при кінці листопада важко за-

Найпевніше і найкорисніше прим стиш свої ощадности в
Міській Комунальній Касі Ощадности
у Львові, вул. Вялова 7 і 9 (власні будинки)
та в її **Відділах** при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75.
в золотих або **золотих в золоті.**
В цей спосіб здобудеш відповідні відсотки якого нікся не ся чатою або правією І в кождій хвилині можеш диспонувати своїм вкладом.
Завдяки квотам здобутим із ощадностних вкладів, провізія Каса 08 [illegible] дочірніх і потенціяльних кредитів, на які видано 685 дочів та вклали готівкою 641 дочів.
Понад 3,000.000 зол. о чім виплачує Каса відсотків своїм вкладникам
6 300.000 зол. — це резервові фонди Каси.
За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном. 4070 10—?

250 запахів оригінальних французьких **КОЛЬОНСЬКИХ ВОД**
казково дешево тільки у перфумерії **БІРНФЕЛЬД** Львів вул. Казимира Великого 1. Великий вибір косметиків.

недужан. Слоневського відвезли до шпиталю, де він помер перед двома днями серед страшних мук. — У Волохах пов. Броди уладили сестри Францішканки курс ручних робіт для сільських дівчат.

Препарат вироблюваний у краю.

— **Напад на дир. Семянчука в хаті й на очах д-ра Макуха в Товмачі.** Пишуть нам: В неділю 29. м. м. сталася в Товмачі в хаті й на очах д-ра Макуха нечувана подія. Того дня переїздив через Товмач на збори кооперативи в Олеші дир. Окр. Союзу Кооператив у Станиславові інж. І. Семянчук. На дворці в Товмачі повідомив інж. Семянчука начальник філії О. С. У. К. п. Драганчук, що д-р Макух хоче в дуже важній справі з ним говорити. По дорозі стрінув інж. С. д-ра Макуха, який запросив його до своєї канцелярії. Дир. С., не прочуваючи нічого, пішов з д-ром М. до його канцелярії, де д-р М. порушив справу евент. купна одної площі для філії О. С. У. К. в Товмачі. По цій розмові дир. С. вийшов з д-ром М. з канцелярії до сумежної салі, де до дир. С. підійшов інж. Луцик, дир. Районової Молочарні, зі словами: „Ви, пане, перестаньте цікавитись моєю особою, бо я за то в м..... бю". На це відповів дир. Семянчук: „Це Ваша справа" і хотів іти дальше. Тоді приявний вже в салі п. Чаплінський, права рука д-ра Макуха, організатор „Каменярів" і (дивна річ!) організатор філії „Просвіти", заступив дорогу дир. Сові, кинувся на нього і побив його до крови, подерши на ньому футро. Це діялось у приявності д-ра Макуха, інж. Луцика й кількох селян, які почали збиратись на конференцію „С. Господаря". Напад п. Чаплінського на інж. С. не був ніяким особистим порахунком, тільки актом пімсти деяких радикалів Товмаччини проти яких виступив із критикою інж. С. як дир. Окр. Союзу Кооператив, за їх шкідливу роботу на полі кооперативному. Між іншим п. Чаплінський веде на грунті Товмаччини кампанію проти ф. ОСУК, заслоняючись ріжними нестійними й видуманими аргументами, а дійсно причиною нагінки радикалів на філію є те, що вони не вспіли дістати її в свої руки. Подаючи до відома широкому загалові описану вище хуліганську напасть на відомого директора української установи, не сумніваємось, що загал українського громадянства осудить якслід такі методи боротьби радикалів. — Б. Л.

—o—

✝ Посмертні згадки.

Налія Юлія з Білинських Левицька, дружина Директора Держ. Гімназії у Станиславові, упокоїлася в Бозі дня 27. листопада 1936. Похорон відбувся 29. листопада. Усім, що взяли участь у сумному обряді, складає щиру подяку

Рідня.

З театру.

Великий Театр: „МІСТ", песа на 3 дії Й. Шанявського.

Глуха закутина, байдуже в якому краю; старий будинок, що був колись заїздом для людей, які мусіли переправлятись через ріку на другий бік поромом. Від довгих літ живе тут колишній перевізник, тепер збіднілий, нікому непотрібний дідусь, бо його працю заступив — міст. Його син, що виїхав колись у світ, вернувся до родинної хати до недужого батька і викінчує проект на великий архітектурний конкурс. Приїзджає за ним сюди теж наречена з міста, вишкільнена інтелігентна жінка. Все, що діється в тому домі кружляє довколо моста; це було джерело доходу для цього дому, де натовпом зїжджались подорожні. І ось приходить момент, коли цей міст на ріці підчас повені знову зверне увагу всіх. Старий перевізник стане знову на мить героєм.

Вся песа відомого польського драматурга добре подумана, добре складена і цікава, все-ж глядач виходить після неї із рефлексією, що вона за коротка і потребувалаб конче ще одної дії, не тільки для повної програми вечора, але й з погляду драматичного. Вона наче обірвана. Ця песа не матиме успіху, тому, що публика не любить проблематично-похмурих пес.

Грали в ній новозангажовані артисти: у головній ролі Л. Мадалінський, дуже добрий у дикції та всій креації, знаменитий у характеристичній ролі М. Каліновіч і зовсім удатна І. Томашевська. Старого перевізника відтворив майстер до таких роль Махальський; Нічевська і Канські були д. добрі.

м. р.

Виїмково добрі умови купна тільки у фаховій фірмі:
Фото- **Електрокабель.**

15-місячних рат
Львів Коперника 10.
Тел. 214-21.
Гуртова і детайлічна продажа жарівок „Філіпса"

З кіна.

Кіно „Касіно" „Сильветки".

Оця німецька фільма привабить глядача своїм дотепним, гарним сценарієм, незвичайно виразистою дикцією акторів, яких можна слухати замість відчитувати тексти і деякими прегарними балетовими сценами. Завязка — цікава, хоч видається нам, що ми знаємо вже з американських фільм до знуди тему про молоді кандидатки на сцену. Сама історія молодої дівчини та молодої директорки театру сходить тут на другий плян. Увесь чар фільми — у гострім живім діяльові, у поетичних сценах і прегарній виставі театру а сильветками. Бачимо зовсім невідомі нам першорядні артистки Люлі Гогенберг і Лісель Гандль, а крім цього старого відомого — Фріца Імгофа.

Читайте „Діло"!

Тільки один день трівае ВЕЛИКЕ ПРАННЯ, якщо вживаєте порошку АТМО

Спорт.

КОМУНІКАТИ К. Л. К.

Львівська Філія Карпатського Лещетарського Клюбу повідомляє, що: 1) Секретаріят філії КЛК у Львові урядує кожної **середи** і **пятниці** від год. 19—21. у домівці Клюбу при вул. Домініканській 11. Секретаріят приймає заголошення членів Клюбу, заголошення на курси їзди на лещетах для початкових членів КЛК та для нечленів. Курси відбуватимуться незалежно від скількости заголошених у кількох місцях, догідних для курсантів та в кількох групах. Курси розпічнуться вже в найближчих днях, про що повідомимо.

2) Перша лещетарська прогулька філії КЛК—Львів у цьому сезоні відбудеться вже в неділю 6. п. м. до бруховицького ліса. Збірка учасників в год. 9.30 біля останнього перестанку „10" на Замарстинові. Гостим раді!

СОВГАРСЬКА АНКЕТА.

Крайовий Совгарський Субреферат У. С. С. подає. Дня 7 п. м. в год. 19. відбудеться в домівці УСС., вул. Підвалля 7, совгарська анкета клюбів львівської округи в таким порядком нарад: 1) Совгарська площа. 2) Організація совгарства. 3) Перші правні совгарські змагання. Присутність представників усіх клюбів обовязкова. Завваги і побажання щодо точок анкети слати до У. С. С.

ВСЯКІ СОЛОДОЩІ
купують українці
тільки у паровій фабриці
ФОРТУНА НОВА
у Львові.
Власні крамниці:
РУСЬКА 20.
ЛИЧАКІВСЬКА 19.
ГОРОДЕЦЬКА 93.
2813 1—7

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ЖОВКВА:
6. XII. Вій.
РАВА РУСЬКА:
7. XII. Циганський барон.
8. XII. Лев з Абісинії.
9. XII. Муж двох жінок.
10. XII. Вій.

З Рави їде театр до Сокаля і Кам'янки Струм.

19., 20. і 21. XII. п. р. гратиме театр у Львові, в салі Театру Ріжнородностей.

Великий Театр:

Неділя, 6. XII. год. 3.30 поп. „Пігмаліон", ціни найнижчі; год. 7.30 веч. прем. „Гассан.".

Понеділок, 7. XII. год. 7.30 веч. „Міст".

Вівторок, 8. XII. год. 3.30 попол., ціни найнижчі, „Пані Президова"; год. 8. веч. „Борис Годунов".

Середа, 9. XII. год. 7.30 веч. „Гассан", виставa закуплена.

Четвер, 10. XII. год. 8. веч. опера „Аіда".

Кіна.

АПОЛЬО: „Альтрія".
АТЛЯНТИК: „У тіні самітної сосни" із Силья Сідней.
ВАНДА: „Давид Коперфільд; „Генерал Ченг".
ГРАЖИНА: „Одна із тисячі" з Март. Егерт.
КАСІНО: „Сильветки" Вальтера Райша.
КОЛІСЕЙ: „Сини пустині", „Потоня за тінню".
КОПЕРНИК: „Антін Адверсі" з Фр. Марш.
МАРУСЕНЬКА: „Антін Адверсі" з Фр. Марш.
МЕТРО: „Граф Монте Хрісто" (дві серії разом).
МІРАЖ: „Епізод", „Вальс кохання".
МУЗА: „Пастор", Пауль Муні.

SAMODZIAŁY LESZCZKOW
ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В
ГАЛИЧИНІ ЦЕ ЛЕЩКІВ
СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

СУКНА
РУДОЛЬФ СВІТАЛЬСЬКИЙ — ТАДЕЙ ГАЄР
Львів, Баторія 20. — готель Саський.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР
ПЕРШОРЯДНИХ МАТЕРІЯЛІВ МУЖЕСЬКИХ.
Ціни низькі. — Догідні умовини сплат. — Кооперативам відповідний рабат.
Т. 1.

Працюй, Богатись, Збирай,

в ощадности складай в Повшехнім Банку Зайонзковім на іменні вкладкові книжечки або на показчика, що забезпечує безгання або за виповідженням у централі і відділах. Опроцентування від 5% до 6½% річно.

Powszechny Bank Związkowy w Polsce S. A.

Львів, Варшава, Бельсько, Цешин, Дрогобич, Гдиня, Краків, Перемишль, Станиславів, Тарнів. 3/1 1-?

ПАКС: „Їх ексцеленція шофер".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (на осн. Легара) в Мартою Егерт.
ПАН: „Химери гарної жінки" з Ліно Мартині.
РАЙ: „Обвинувачую тебе, мамо".
СВІТ: „Малий нопік".
СТИЛЕВЕ: „Золотоволосий збиточник", ревія: „Рев евий бігос".
ТОН: „Геройська бригада".
УТІХА: „Лодки на фронті" і ревія".
ХИМЕРА: „Веселий Донжуан.

Найдешевше 2664

скло, порцеляна, у столітній фірмі:

ЯН КВЕСТ

ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ. 24 737.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Райхенгадь".

Найновіші ґатунки вовни у великім виборі поручає відома своєю солідністю фірма: **ДІМ ВОЛІЧКИ Львів, Сикстуська 2** побіч брами. 2985 Журнали і покази безплатно. 3-20

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 6. грудня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт, 13.55 Бурлеска на форт. і орх. д-моль Р. Штравса, 15.35 Концерт квартету, 17.45 З міст і сіл, попурі, 28.30 Скрипка, **Братислава** (298,8) 10.15 Скрипка, 11.05 Гумор у словацькій нар. пісні, 17.05 Цит. пісні та романси, **Прага** (470,2) 8.00 Концерт, 10.20 Сальон. музика, 11.30 Квартет „Летр інтім" Яначека, **Париж** (1648) 16.00 Легка музика, 18.15 Хр. Колюмб, муз. авд. Мільоди, 20.30 Сп. ресітель Сорбіора, **Білгород** (437,8) 13.15 Нар. пісні, 17.00 Хор. 18.20 Концерт артистів Нар. Театру, 20.35 Оп. мельодій, **Берлін** (356,7) **16.30 Форт. твори Моцарта Любки Колесен, 20.00** Вечір оп. музики, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Безсмертний поранок, 11.30 Концертові етюди Ліста, 14.30 Пісні й танки, 17.30 Сучасні пісні, 19.20 Пісні на міст, 20.00 „Село без дзвона" муз. комедія Кінекен, **Мінхен** (405,4) 9.30 Музика, 14.00 Концерт квартету мандолініста, 14.40 Брамсові пісні, солісти, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орх., 14.00 Цит. музика, 17.00 Сальон. музика, **Мілян** (368,6) 12.20 Камер. музика, 13.45 Орх. концерт, 20.40 „До тебе вертаюся" оп. Раццата, **Рим** (420,8) 17.00 Симф. концерт, 22.10 Вокальний концерт, 23.30 Танк. музика.

Понеділок, 7. грудня 1936.

Відень (506,8) 12.20, 18.10 Концерт, 14.00 Скрипка, 17.20 Сопран і форт., 20.00 Година нар. пісні, 21.00 Симф. концерт, **Брно** (325,4) 19.30 „Зазіщання тети Каролини" муз. комедія, в муз. Русала, **Кошиці** (259,1) 17.25 Словацькі нар. пісні, 18.00 Сп. ресітель. **Мор. Острава** (269,5) 19.35 Волоські пісні, танки, спів, **Прага** (470,2) 17.35 Форт. тріо бідур Ферстера, 19.30 „Цар і тесля" оп. Льорцінга, 21.25 Хор. **Париж** (1648) 12.00 Симф. концерт, 18.30 Концерт симф. орх., 21.05 „Ля музик де Жавель" ком. оп. Грене Данкур, **Білгород** (437,8) 13.15, 18.00 Пісні, **Берлін** (356,7) 17.15 Віртуоз. пісні, 20.10 Розр. музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Концерт давньої музики, **Мінхен** (405,4) 12.00 Концерт орх., скрипка, 16.30 Солісти, 17.10 Німецькі нар. пісні, 19.15 Вахові твори, 20.10 Концерт фільт. орх., **Мілян** (368,6) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Вок. інстр. концерт, **Рим** (420,8) 18.50 Легка музика, 20.40 Вок.-інстр. концерт, 21.50 Віольонч. ресітель Паала Грумера.

Вівторок, 8. грудня 1936.

Відень (506,8) 8.00 Орг. музика, 11.20 Тріо на скр., альтівку та віольонч. п-моль Бетовена, 13.00 Розр. концерт, 15.40 Камер. музика, 17.20 Барвні мельодії, орх., Грегорій сопран, 19.40 Твори Людв. Грубера, 22.30 Розр. музика, **Прага** (470,2) 8.00, 11.05 Концерт, 15.00 „Ріголєто" оп. Верді, 19.20 „Наша батьківщина у співі й танку", орх., хор, солісти, **Париж** (1648) 18.30 Концерт, 21.45 Вечір пісенькарів, **Білгород** (437,8) 17.20 Концерт, 18.05, 19.30 Нар. пісні, 19.50 Сп. ресіталь, **Берлін** (356,7) 16.30 Концерт солістів, сопр., баріт., 2 форт., 19.15 Камер. твори Вебера, скр., форт., **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нім. пісні в супр. кларнету, форт., **Мінхен** (405,4) 12.00 Концерт, 16.50 Концерт молодих талантів, сопр., альтінка, форт., 20.10 Літ.-муз. авдиція, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орх., 15.45, 22.10 Циганська музика, 19.00 Сальонова музика, **Мілян** (368,6) 12.40 Орх. концерт, 17.15 Танк. музика, 22.00 Комедія, опісля танк. музика, **Рим** (420,8) 17.15 Камер. концерт, 18.50 Легка музика, 21.00 „Нерон" оп. Масканія.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 6. грудня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Стан і завдання лісового насінництва, 8.40 Скот: Рапсодія, з гр. пл., 8.45 Програма на вині, 8.50 Ранішній денник, 9.00 Увертюра в пісні, гр. пл., 10.000—11.57 Після богослуження легка музика з гр. пл. 11.57 Сигнал часу, 12.03 Музичний поранок, симф. орх., фортепіян; у перерві в год. 13.00 „Львівські вистави", 14.00 Пятьдесятьліття водопроводів: Каналізація столиці, 14.20 гр. плити, 14.30 Відгомони Вилениши: Татари, 15.00 Скрипковий ресіталь у супр. форт., 15.30 Для села: Що роблять зимою бджоли та бджолярі, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Реклямовий концерт, 16.15 Мельодії з оп. „Роз-Марі" з гр. пл., 16.30 „Завіша Чорний" Юл. Словацького, фрагм., 17.00 Підвечірок при мікрофоні: Мала орхестра, солісти; у перерві ок. год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.00 Що то за поет?, літер. нарис, 19.15 Мішаний концерт: Фортеніян, Ст. Лобзовеич, баритон; резерва: гр. пл., 19.45 Літер. хвилини: „Там найбідніший" новеля, 20.20, 20.21, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.20 Вечірний денник, 11.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 21.30 Концерт із нагоди фінляндського нац. свята: Тоїві сяпя, Ганнайнен форт. у перерві поезія Рунеберга: „Наша країна", 22.10 Веселий вечір: орх. Р. Копачинська сопр., Ст. Русоцький тенор; у перерві в год. 22.55 Остапні вістки.

Понеділок, 7. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на вині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для старших дітей: Із гарних книжок (Бол. Прус), Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Не перетяжуймо дітей працею, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Гутірка комунальних кас ощадности, 15.20 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські бджучі вістки. 15.35 „Героїчний метелик" гр. пл., 15.55 Сусп. гутірка, 16.00 „Ховаищина" Мусоргського з грамофонових плит, 16.15 Кутох мови, 16.30 Пісоньки в вик. хору, два форт., 17.00 У 800-ліття смерти о. Ф. Вірковського, славного проповідника, 17.15 Камеральний концерт, скрипка, форт., 17.50 Ведмеді в Польщі. 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.40 Веч. місто памяток, 18.50 Плекання овець — господарська конечність, 19.00 Воєнька авдиція, 19.30 Концерт легкої музики, Марія Канне сопр., 20. 45 Вечірний денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Мистецька династія, літер. вечір присвяч. творчості Коссанів, 21.30 Шуберція вечір, форт., 22.00 Симф. концерт: симф. орх.: у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Вівторок, 8. грудня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Музика з гр. пл., 8.50 Ранішній денник, 10.30 Легка музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Симф. концерт; у перерві ок. год. 13.00 Фільмовий огляд, 14.00 Мікрофон на Кашубах, 14.30 Танки та пісні: орх., хор, скрипка, спів, 15.30 Памятний м'єст, дільог для села, 15.55 Скринька ПКО, 16.10 Реклямовий концерт, 16.25 Гутірка для дітей: Найгарніший дарунок, 16.35 Великопольський коловорот, 17.05 Гутірка: „Будні пп. Ковальських", 17.20 Концерт орх. мандоліністів, 18.15 Прикраси ялинки, гутірка для ст. дітей, 18.30 Монольог, 18.40 Скр. соната Бетовена, форт., скрипка, 19.00 Чи жінка, що має родину повинна фахово працювати, 19.20 Марусині імяннини, концерт орх., 20.00 Спорт у містах і містечках, 20.10 Актуальна гутірка, 20.25 Трансмісія з Англії: Концерт театр. орхестри, ревіевий хор, солісти, 21.45 Вечірний денник, 21.55 Актуальна гутірка, 22.00 Муз. легенда, гр. пл., **22.30 Чвертьгодина української поезії** в супр. Тад. Голендра, рецитує Вол. Красновецький, 22.45 Танкова музика з гр. пл.; у перерві Останні вістки.

ОРЛОМ серед радієвих апаратів

є знаменита супергетеродина

GLORIA - ELEKTRIT

7 ламп. Октода - дуодіода. Антифедінг. Сім обводів. Чотири хвилі. Великий динамічний голосник. Регуляція сили, модуляція тону. Грамофонове уряджения. Фільтр льокальний. Тихе оптичне строкення. — Увага. Crack-killer — ламповий пригатовник вівлятор телеві...

МОЖНА ДІСТАТИ У ФІРМІ „ФОТО-РАДІО-ПАЛАС" ЛЬВІВ, ПЛ. ГАЛИЦЬКА 8.

Кооп. „БАЗАР", Львів, Руська 3

без обовязку купна просить оглянути

жіночу, мужеську і дитячу ґалянтерію.

Найкращі святочні і миколаївські дарунки по дешевих цінах.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно —продажа: Бельги бельг. 89.03, 89.50, Долярн американські 5.31 — 5.28, долярн канад. 5.30.50 — 5.27, Фльорн. гол. 289.90 — 288.20. Франки фр. 24.82—24.68. Франки швайцарські 122.30—121.90, Фунти анґл. 26.11—25.95. Гульд. данц. 100.20 — 99.80. Кор. ч. 17.80—17.40, Кор. зан 116.59—115.75, Кор. норв. 131.13 — 130.15, Кор. шв. 134.63 — 133.65, Ліри італ. 23.20 — 24.70, Марки фінл. 11.53 11.00, Марки нім. 116 — 110, Шил. австр. 95.50—94.50. Марки нім. срібні 122 —116.

Акції.

Банк Польський 108, Ліяьоп 14, Норблін 61, Остроленъ 28, Стараховичі 34.

Папери.

3 інвест. серії 1. ем. 83, 2. ем. 64.50 серії 80, 5 поня' 50, 6 дол. 65, 4 прем. дол. 46.50, 46.25,7 стаб. 468, купон 68.56,

Заставні листи.

5 прн. Л. З. Б. Г. 51—53, 4 прн. Л. З. БГ 41.50—44. 4 прн. ТКЗ. 42—45, 4 і пів прн. ТКЗ. 46—49, 4 прн. БГК. 60—65, 4 і пів прн. БГК. 61—64. 4 і пів прн. Л. З. Бк Гіп. 44—46.

Долярівка 46 — 48, 3 інвест. 1. ем. 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65—66.

Збіжжя.

Львів, 5. XII.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	23.25—23.50
Пшениця збор. червона	22.75—23.30
Пшениця одн. біла	23.00—23.25
Пшениця зб.	22.50—23.75
Жито шт. І	18.50—18.75
Жито шт. ІІ.	18.25—18.50
Ячмінь одн.	21.00—21.25
Ячмінь на мливо	20.25—20.50
Ячмінь паст.	19.50—19.75

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 4. грудня н. р. кооперативні платня за: льоко Львів.

1 кг. масла десертового бльок.	
1 без опакування	3.00 вол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	3.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	3.05 „
1 л. молока	0.19 „
1 к. яєць	3.40 „

Тенденція на масло звишкова, на молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 4. XII. п. р. платня своїм доставцям за 1 кг. живої птиці. льоко подвіря птакомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., повногрудні, не худі	1.10 вол.
Індики І. кл., повногрудні, не худі	1.00 „
Курята І. кл. біло й жовтоніжні, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	0.90 „
Кури І. кл., товсті, без остріг, без вапнику на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщові І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Всіх б. італійських полонених в табору Кассіно запрошуємо на товариський зїзд який відбудеться в дні 26. грудня 1936 у Львові.

Зголошення слати сейчас на адресу: інж. Іван Свірський, Львів, вул. Сикстуська 37.

За Комітет Зїзду:
Д-р Мих. Гринів, Інж. Іван Свірський

У Приватній Українській Гімназії С. Мілішкевича в Кремянці закують посади учителів: 1) учителя фізики (навчання в українській мові) й географії (навчання в польській мові); 2) Учителя рукавки і ручних праць. Вимагається повні кваліфікації. Кандидати повинні зголошуватись листовно до Дирекції Гімназії. Адреса Гімназії: Кремянець, ул. Перацького 28.

Дирекція Гімназії.

3201 1—

Тільки оголошуючись у „ДІЛІ" можете успішно продати, купити або замінять реальність.

КОНКУРС.

Рада Філії Т-ва „Сільський Господар" у Збаражі приймє з днем 1-го лютого 1937 р. Інжинір-агронома. Зголошення із даними про відбуту практику слати на адресу: Др Павло Тарашук, Збараж. Неприйняті зголошення залишаться без відповіді. 3203 1—3

КОНКУРС.

Український Народний Банк у Збаражі приймє з днем 1. січня 1937 р. урядовця добре обізнаного в банковими справами. Зголошення вряд з інформаціями про відбуту практику вносити до Дирекції Банку до дня 15. грудня п. р. Кавція вимагана. Плотня за умовою. Неприняті зголошення залишаться без відповіді. 3212 1—3

Подяка.

Всім приятелям і знайомим зі Львова та краю, які в моєму тяжкому горі, здожили мені з приводу смерти мого чоловіка **Янова Кривіцького,** устно чи письменно, слова співчуття, складаю найщирішу та глибоку подяку.

Зокрема висловлюю своє щире Спасибі о. Кишакевичеві та о. Назаркові за провід і хорові „Бандуриста" за участь у похоронах, д-р Цимбалістові і п-ні д-р І. Сімович за лікарську опіку недужим, Т-ву Українських Емігрантів", „Кооперативі Український Театр" у Львові, театрам „Заграва", ім. І. Тобілевича та представникам інших наших театрів, що приїхали на похорони, „Сокільові Артистів" учням драматичної школи Муз. Інституту у Львові, д-р Ст. Федакові і д-р К. Студинському, всім представникам поодиноких товариств і установ, як теж усім тим приватним особам, які в найтяжчих для мене хвилинах допомагали мені та поспішили із словами потіхи. **Л. Кривіцька.**

Шукаєте праці? --

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника!

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ГОСПОДИНЮ на село на Волині шукаємо. Зголошення під адресою: Warszawa, 6-go sierpnia 12. m. 34. M. Lipnicki. 3199 1—1

ІНТЕЛІГЕНТНА жінка, охоча до праці найде її в домі парохa в Цапівцях п. Копшивниці. 3195 1—2

АГЕНТИ до продажі віо та різних виробів потрібні. Lublin, skrytka 975. 2801 15-20

НАУКА

ВЕЧІРНІ КУРСИ КНИГОВОДСТВА: Книговодство торговельне, промислове, банкове, обезпеченеве, рільне, податки, з книговодство, організація підприємств Вписи: Школа Економічно-Торговельна, пл. Отрїтецька 8, від 5—7. 3206 1—2

КУПНО - ПРОДАЖА

НА МИКОЛАЯ І РІЗДВО пречарні дитячі одяги купите у фірмі **„ЛІДІЯ"** на Смольки, напроти кіна Марусенька. — Ціни вірізові. 3215 1—7

МЕБЛІ всілякого роду, догідні умовини „Мебльосклад" Казимирівська 25. 3198 1—1

КУПЛЮ „Історію України" Грушівського. Оферти до Івана Сенника, Отрий, вул. Дрогобицька 50. 3211 1—2

ПРОДАМ борону ланцугову до моху ваги 100 кг. Відомість у Івана Сенника Стрий, Дрогобицька 50. 3211 1—2

МАШИНИ писальні валізкові, бюрові, пінн фабричні, продає Михальський, Львів, Фредра сім. 3138 1—3

МОТОЦИКЛІ T. W. N. світової слави, посезонова продаж, Михальський, Львів, Фредра сім. 8138 2—1

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап, брокатів, таблеток crochet на вагу. Фрайлік, Сикстуська 21. 2679 28-9

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащ вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерея. 2936 37 60

КУПНО ГОДИННИКА в справою доєіря. Дешево купите добрий годинник у сезоно звісній пятьдесятьлітній католицькій фірмі **ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ.** Львів, Марійська площа 5. 3032 9—20

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ШУКАЮ праці за утримання і мешкання в Перемишлі. Можу занятись вихованим дітей, помагати в хатній господарці або давати лекції з вселюдної школи і нижчих кляс гімназійних. Знаю трикотярство і ручні роботи. Зголошення слати: Ярослава Волинець, Селиська п. Дунів. 3180 3-3

ПІДПРИЄМСТВА

ПРИЙМУ спільника до доброго і рентового інтересу у Львові з капіталом 5.000 зол. Зголошення до Адмін. „Діла" під „Інтерес". 3196 2—2

БІЛЬШЕ рентовне торговельне підприємство прийме спільника з капіталом около 20.000 зол. Зголошення до Адм. „Діла" під „Без ризика". 3182 2—2

ШУКАЮ пристійної, інтелігентної спільниччки до запровадженого при центр. вулиці крамниці з волічками і галантерією. Тільки поважні зголошення до Адм. „Діла" під „Запевнений зиск". 3188 2-2

РІЖНІ

СЛУХАВКИ направляє, магнезує, додає новий шнур 70 сотиків. Вул. Коперника ч. 22. 3214 1—7

НОВОВІДКРИТА РОБІТНЯ обуви виконує люксусове й ортопедичне мужеське і жіноче взуття найновіших фасонів. — Іван Фурда, Львів, Зибликевича 21. 3191 2—10

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка ондулянція з 6-місячною гарантією. Сальон чесания пань. Сикстуська 8. вхід через браму. 3192 2—2

РОБІТНЯ КОВДЕР Кентшинського 4, солідно переробляє і виконує нові. Ціни найнижчі. 3057 1—8

МАКС ҐЛЯЗЕРМАН, ритівничє заведення, фабрика каучукових стампілій і відливарня таблиць, Львів, вул. Сикстуська 19, телефон 215-03. 2958 9—10

ЗБІГНЄВ СКІБІНСЬКИЙ солідно переробляє ковдри від 2 зол., матраци 3 зол., та виконує матрацн: 3 подушки І. сорти з морської трави 16 зол. Сторн до вікон 4.50. **Львів, 3. Мая 4.** в подвірю. 3126 4-4

КРИНИЦЯ. Повідомляю своїх Вп. Гостей, що в цьому році веду свої пансіони „Меза" і „Гураль" в зимовім сезоні. Центр і повний комфорт, ціни дешеві. **Модеста Яблонська.** 3172 2-2

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, яркові, против усування матиці з гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА,** Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 13-100

ГОДИННИКИ купуйте, направляйте у Розважевського Академічна 2 (Готель Жоржа). З провінції просимо пересилати почтою. 3034 5—5

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляє фірма **„ТЕНЧА",** Львів, Рейтана 2, тел. 225-27. 3174 5—10

ЛІКАР-ДЕНТИСТ

Д-р мед. З. Реннер

ЛЬВІВ, КЕНТШИНСЬКОГО 21. 2091 3-5

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР

б. довголітній лікар асистент дерматольог. клініки

перенісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7

ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.

напр. Віденської кавярні

Тел. 251-68. Сепаратові жалальні.

ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ

Упр. техн. Дент. **И. Бранєвський**

ординує від 9—6

ЛЬВІВ, ВУЛ. АКАДЕМІЧКА 18.

Телефон 237-53 Догідні умовини.

ЦІНИ ЯК В УБЕЗПЕЧАЛЬНІ. 2-5

ОГОЛОШЕННЯ.

ФУТРА до міста і подорожі, по останніх зразках моди виконує першорядно по конкуренційно низьких цінах

АНДРІЙ КУЗЬМІНСЬКИЙ.

2615 Львів, Пекарська 31. 23-25

НОВОВІДКРИТА ДИТЯЧА КОНФЕКЦІЯ

„ЛЯЛЯ"

ЛЬВІВ, ВУЛ. ПЕКАРСЬКА 1 а

поручає всілякі дитячі артикули у великім виборі і в найліпших гатунках.

7/38 ЦІНИ НАЙНИЖЧІ. 3—3

ВАРШАВА.

Незрівнянний в якості пудер і крем ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ завдяки якому стає пера ОКСАМИТНО-МАТОВА.

Ціна коробки з пушком зол. 1.25.

2910 15—?

СПАЛЬНІ, ІДАЛЬНІ, КАБІНЕТИ, КОМБІНОВАНІ ПОКОЇ,

найновіші моделі та поодинокі частини найдешевше в складі меблів

БРІК і ҐРІНЕР

Львів, Трибунальська 16. Тел. 221-76.

3008 4—5

● РЯТУЄ ВОЛОССЯ

усуває перхоть - запобігає випадінню

ДАЄ ГАРНУ

буйну зачіску.

МЕБЛІ їдальні, спальні, кабінети, сальони, клюби, тапчани, матраци і декорації поручає Віденська виробня столярсько-тапіцерська

ІВАН ОРТНЕР

Львів, Синстуська 41. Тел. 292-79

3208 1—25

Забавки

ляльки, товарські грн, коні на бігунах, механічні забавки. — Богатий дім перфумерійно-галянтерійний поручає найдешевше

ГАЙЧАК ТАДЕЙ

— перша краєва клініка ляльок —

Львів, галицька 21.

3207 1—2

ПРОСПЕР МЕРІМЕ

БЛАКИТНА КІМНАТА

ТА ІНШІ ОПОВІДАННЯ

Переклад із французької мови Василь Софронів. — Ціна 0.95 зол.

Заступники Вольфрам і Розенкранц, Львів, Пілсудського 11. — Незрівняну книжку з приписами Д-ра А. Еткера п. н. „Добра господиня пече сама" можна дістати у всіх кольоніяльних крамницях, книгарнях та в нашого заступника. Ціна знижена 30 сотиків.

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА

світової марки

Б. СОММЕРФЕЛЬД

Експорт до Англії, Аргентини, Уругваю, Данії, Франції, Голяндії, Палестини і т. д.

виключне заступництво:

С. Новацький

Львів, вул. Пілсудського 17. 2670a

Нововідкрита

УКРАЇНСЬКА РАДІЄВА ФІРМА

„TRANSPONEE"

ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 23

поручає найновіші типи радієвих апаратів. Випозичає транспонати від 1 зол. із грамофоновими плитами на балі та шільні забави.

ДІМ ДИТЯЧОЇ КОНФЕКЦІЇ

„Рай Дитини"

І. ГІСС

ЛЬВІВ, вул. Рутовського ч. 1.

Поручає дитячі вбрання, плащики для хлопців і дівчат. — Ціни низькі конкуренційні. 3—3

ТОРГОВЛЯ МЕТАЛІВ

М. ГАРЦШТАРК

Львів, вул Собіського 22, тел.247-96 поручає бляхи, штаби, рури, дроти: мідяні, місяжні та алюмінієві, цинну та їх сполуки, скуповуючи старі метали. 2—4

КУРС КРОЮ

віденською системою „ЕРГОН" це щось зовсім нового. Докладні інформації радо дає інструкторка у Львові, вул СИКСТУСЬКА 29 І.п.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусить відновити з новим роком можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Ціннік друків:

Zawiadomienie wysyłkowe
1 ар. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza
оправлена (130 карток) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa
на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів оправлена зол. 5.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 276 (14.525). Львів, вівторок 8. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.050, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА: 20 сот.

Василь Стефаник

помер 6-го ц. м. у Русові в 65 році життя.

В. Стефаник народився 14. травня 1871 р. у Русові, снятинського повіту, як син середньо заможніх селян. До народньої школи ходив у рідному селі, до міської у Снятині, пізніше до гімназії в Коломиї та Дрогобичі. У 1892 р. виїхав до Кракова на медицину, але своєю вдачею та заінтересуванням не годився для систематичних університетських студій і в 1900 р. вернувся до рідного села, щоб господарювати. Вже підчас своїх університетських студій увійшов він у ближчі товариські взаємини з гуртом передових тодішніх польських письменників і мистців, і його перші нариси, що ввійшли до „Синьої книжечки", появились на сторінках передового польського журналу „Жице", редагованого С. Пшибишевським і С. Виспянським. У 1903 р. виїхав він спеціяльно до Полтави на відкриття памятника Котляревському. Від 1904. до 1909. жив у Стецевій (снятинського повіту) у свого тестя. У 1908 р. вийшов він послом до австрійського парляменту як кандидат радикальної партії. У 1918 р. був у президії Національної Ради і як один з делегатів виїхав до Києва, на свято злуки.

Від 1909 р. жив постійно у Русові і не брав ближчої участи у громадському житті. В. Стефаник був одним із дотеперішніх голов „Т-ва письменників і журналістів". В. Стефаник видав такі окремі твори: „Синя книжечка", „Камінний крест", „Дорога", „Мое слово" і „Земля", крім цього низку оповідань. У 1933 р. вийшов у Львові ювилейний збірник його нарисів п. з. „Твори".

*

Не стало найбільшого письменника Галицької Землі. Від часу смерти І. Франка, Стефаник був тим, на якого ми могли вказати як на найдостойнішого представника европейського рівня нашої літератури. Сам Франко відкрив цю величину Стефаника і вказав на неї з гордістю.

Нема змоги, хочби кількома словами, зясувати якслід у чому ця величина. На кожне речення його характеристики требаб щонайменше стільки часу, що він присвячував на характеристику своїх героїв, яких різьбив роками, довгими безсонними ночами.

Написав Стефаник дуже мало, неодин казав і може казати, що замало. А проте в літературі скількість творів ніколи не рішала про їх якість. Знаємо письменників, яких імення записане нестертими буквами на сторінках всесвітньої літератури за одну маленьку збірку. Самоцвітів ніхто не важить на кіля.

Стефаник належав до шліфарів діямантів, що працюють поволі, довгими роками, так, немов би слова були тим дорогоцінним матеріялом, з якого можна добути найбільше багатство. Тридять кілька років тому виступив він із маленькою збіркою, сірою, непомітною, як цяцька сільських дітей, і відразу станув перед нами на ввесь ріст як зрілий, небуденний мистець.

Ширший загал, звичайні читачі, могли дивуватись, що саме письменники находять такого нового в нарисах Стефаника, але знавці відчули в ньому якстій того, що глянув новим оком на такий знайомий нам селянський світ і вмів передати його новим словом.

Дріма в Стефанику енергія нашого села, що робить на перший погляд вражіння чогось пасивного, знесиленого, а проте має в собі загрозливу силу і вміє проявлятись несподіваними вибухами стихії. Вона непримітна, часто і непривітна, але дужа, могутня, близька землі та її плодотворним сокам.

Стефаник знав і казав сам, що світ, в якому живе — малий, але він бачить у ньому все те, що треба, щоб змалювати красу людської душі, хочби в найсумніших її проявах. Село — рідне село, з яким не любив розставатись, було для нього невпинно новою спонукою до роздумувань над життям, над людським життям, бо в селі, як у дзеркалі, відбивались для нього всі великі конфлікти людини, що бажає тільки двох ідеалів: свободи та особистого щастя. У змаганні Стефаникових героїв із середовищем і самим собою найдете всі головні конфлікти, що вирнають і в вашому житті.

Звязкий, обривчастий стиль Стефаника передавав зовсім нові тремтіння людської душі. Хто стежив за цими новими порухами психольогії, не ставив собі вже давніх питань з романтичної доби: чи ми повинні спочувати нещасливим героям і працювати для них? — тут ішло про щось зовсім інше — про нове розуміння людини і мистецького твору.

Як кожний великий мистець Стефаник давав нагоду ріжним читачам і ріжним критикам уважати його за „свого". Мистець змальовуючи те, що бачить і відчуває з нюансами, ріжнограннo, залишає завсіди багато перспектив, з яких змальований предмет виступає однаково ясно, з цілою низкою тонів і півтонів.

Не були Стефаникові чужі ні громадські справи, ні всі ті подій, що складаються на щоденну національну та суспільну боротьбу. Він стежив за ними, цікавився і хвилювався ними, але дивився на життя поглядом мистця, який хоче із струмка буденщини і великої хуртовини добути картину, що моглаб залишитись як наболілий, могутній акорд.

Минали роки, — Стефаник обзивався що раз рідше. Обставини і своєрідна психічна організація, зрозуміла тільки тим, що розуміють механізм творчости, не дозволяли йому відтворювати ще раз те, що він уже раз передав, схопив, закріпив у слові. А проте залишені ним картини не блідли, його слово не тратило сили свого впливу.

Можете відкрити якунебудь сторінку великих письменників, що відтворювали психольогію селянської душі і прирівняти її з якоюнебудь сторінкою Стефаника: — цього буде досить, щоб відчути силу його таланту, небуденного, хоч спрямованого на такі, здається, буденні теми, на таких збуденнілих, нецікавих героїв.

Хто зустрічався з ним іще недавно, міг і дивуватись, чому він іще не пише. Правда, він не потребував збільшувати свого імення, і знав, що з письменницької праці і так жити не можна. Ми тільки інколи мали деякий жаль до нього, чому він не пише для нас, забуваючи, що мав він багато-багато причин, щоб не думать про читачів. Читачів мав він так мало, як мають їх тільки вибрані, незрозумілі письменники.

*

До останньої хвилини свого життя проявляв Стефаник усі прикмети свого ворошкого, бистрого ума.

Від довгих років ми знали про його недугу. Він пригадував її нам із квасним, напів іронічним усміхом, коли відмовлявся від надго „офіціяльних" виступів, враховуючи до них навіть вечерю у ширшому гурті. „Кажуж вам, що не можу! о! повинен би до лікаря піти. Навіть уже замовився до Панчишина і не пішов чомусь..."

(Докінчення статті на стор. 2-ій).

Знаючи добре, що ощадність дає незалежність одиницям, а добробут цілому народові, **складаємо свої гроші** в банках, але найкраще зложимо їх в найстаршому українському **Кооперативному Банку**

„ДНІСТЕР"

ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА 20.

Просвітній фронт.

(З нагоди свята „Просвіти").

Сьогодні Товариство „Просвіта" у Львові, одно з найстарших культурних огнищ у Галичині, святкує 68-ліття свого істнування.

Нема можливости в газетній статті подати докладний огляд тої праці, що її виконало Товариство „Просвіта" дотепер. Обмежуся наведенням декількох прикладів, щоб ілюструвати значні досягнення „Просвіти" за останні часи в порівнанні з першими роками її діяльности. Так у 1886 р., себто 50 років тому, „Просвіта" видала всього 7 книжечок у кількості 32.275 примірників, а в 1935 р. видала 12 чисел журналу „Життя і Знання" в кількості 22.000 примірників, 20 книжечок у кількості 136.132 примірників та ноти в кількості 5.908 примірників. У 1891 р., себто 35 років тому, засновано перших пять читалень, а в 1935 р. було 3.071 діяльних читалень і при них 2.915 бібліотек.

Хоч які значні досягнення „Просвіти", всеж перед нею стоїть ще багато праці, як у ділянці кількісного зросту освітніх клітин, так — і це може головне — в поглибленні самої освітньо-виховної праці.

Не треба забувати, що життя все більш переконливо доводить, що самовиховання має бути динамічне, себто не сміє ніколи зупинятись чи кінчатись; життя безупинно висуває нові форми та методи освітньої праці, втягаючи до тої праці все більшу кількість діячів з фаховою підготовою, та головне — поширює круг інтересів, що стають предметом самовиховання.

Щоб іти з життям цілої нації, „Просвіта" не може залишатися при старих формах і методах освітньої праці, — вона повинна приглядатись до того, як ведеться просвітня праця в інших країнах, щоб запозичити відтіль добрі почини; повинна забезпечити свої організації кадрами спеціяльно підготовлених діячів та взагалі мобілізувати до культурного фронту всіх тих, що можуть у тій чи іншій формі прислужитись культурно-освітній справі; повинна внести пляномірність у своїй діяльности та прямувати до обєднання зі всіма установами, що працюють на полі позашкільної освіти.

Отож перед Товариством „Просвіта", на мою думку, стоять такі чергові завдання:

1) утворити при централі спеціяльний відділ, що мав би на меті студіювати діяльність культурно-освітніх організацій на чужині, встановити з ними та з Міжнародньою Асоціяцією виховання дорослих постійні звязки, уладжувати конференції та наради з просвітніми діячами краю, зорганізувати студійну бібліотеку, що постійно поповнювалась би не лише місцевими працями та часописами з ділянки позашкільної освіти, але й закордонними;

2) приспішити реалізацію думки незабутнього голови „Просвіти" Михайла Галущинського про заснування при „Просвіті" Освітнього Інституту для підготови культурно-освітніх діячів;

3) взяти на себе почин в організації Культурно-Освітнього Союзу, що обєднав би в собі

Кині в Аполло ЧАРДАШ-ТОКАЙ-КОХАННЯ
Угорська пушта — циганські пісеньки.

всі ті установи в краю, які працюють на полі позашкільної освіти („Просвіта", „Рідна Школа", „С. Г.", „Союз Українок", централі кооператив і т. д.). Доцільність такого обединання освітніх організацій якнайкраще можна бачити на прикладі Освітнього Союзу у Празі — під назвою „Народньо-Освітній Інститут ім. Масарика", про що я вже раз мав нагоду писати на сторінках „Діла".

Одначе здійснення цих завдань, як і ріжних пекучих потреб, що стоять перед Товариством „Просвіта", стане можливе лише тоді, коли українське громадянство прийде „Просвіті" з матеріяльною допомогою та візьме якнайактивнішу участь у рядах просвітнього фронту.

Хочемо вірити, що заклик Головного Виділу „Просвіти" в справі створення могутнього просвітнього фронту та в справі зложення „Просвіті" — з нагоди місяця „Просвіти" — відповідного грошевого фонду знайде відгук серед усього українського громадянства.

Ст. Сірополко.

Апостольська Адміністратура Лемківщини

ДАРУЄ МАЙНО ГР.КАТ. ЦЕРКВИ Т-ВУ КАЧКОВСЬКОГО.

В ч. 23. „Нашого Лемка" п. з. „Яким правом" читаємо, що Апостольський Адміністратор Лемківщини поручив завідателеві парохії в Чорноріках, щоби він в імени своїх парохіян і в імени гр.-кат. Церкви, яка є власником дому, що стоїть на церковному городі, підписав прохання до згаданої Адміністрації у справі дарування цього дому т-ву ім. Качковського. В цій статті наглядно доказано, що вище згаданий поступок Апост. Адміністратора не спирається на ніякій правній і моральній основі. Бо гр.-кат. Церква не може взагалі дарувати свойого майна якійсь установі, яка з Церквою та з її потребами не має ніякого звязку, тим більше не може дарувати такому товариству, яке до гр.-кат. Церкви ставиться вороже та її поборює. Такою саме установою є т-во ім. Качковського. Саме воно за весь час свого істнування підкопувало повагу гр.-кат. Церкви, зневажало її Єрархію, кидало наклепи на Унію і кат. Святих, вихвалювало схизму та взивало наш нарід до переходу на „веру атцов", себто на православіє. І саме цьому т-ву ім. М. Качковського, ворожому гр.-кат. Церкві, хоче Ап. Адміністратор Лемківщини зробити презент з майна гр.-кат. Церкви. Іншими словами ця справа виглядає так: католицький Єрарх дає ніж у руки ворогам католицької Церкви, щоби вони цим ножем лекше підтинали її сили.

В доповненню до вище згаданої статті „Нашого Лемка" постараємось пригадати цю шкідливу ролю, яку у відношенні до гр.-кат. Церкви відіграло за весь час свого істнування т-во ім. Качковського, щоби читачі пізнали, як дуже неморальною є „махінація" Ап. Адміністрації Лемківщини з цим нещасним дарунком католицького дому в Чорноріках.

Як відомо, т-во Качковського основане в 1874 р., поставило собі за завдання гарну ціль, а саме освіту селян. Для них, як читаємо у статутах, мало т-во видавати „популярні, повчальні й дешеві книжки про релігію, моральність, господарство і т. п." — Отже згадана діяльність мала відбутись у католицькому дусі, бо всі книжечки та брошури були призначені для нашого гр.-кат. народу у Галичині. Одначе дійсність виявила, що т-во ім. Качковського почало поширяти між нашим народом книжечки та брошури, писані у православному дусі, а одночасно нападати на гр.-кат Церкву, зневажати наших Єрархів і священників та висміювати католицьких святих. До читалень ім. Качковського, основаних по ріжних наших селах, почала приходити москвофільська преса, не лише з виразною православною закраскою і тенденцією, але також з отвертою пропаґандою „схизми". Читальні Качковського передплачували цю пресу для своїх членів, а їх централа у Львові, опанована цареславним і православним духом, не лише ніколи на це не реагувала, але навіть припоручала читати цю пресу. Таким чином православна отрута почала ширитись у деяких наших селах у Східній Галичині та в численних селах на Лемківщині. Читальні Качковського передплачували в минувшому столітю такі москвофільські газети як: „Пролом", „Новий Пролом", „Слово", „Рускую Раду" і „Науку".

Щоб читачі могли добре пізнати, в якому напрямі писала згадана преса, зазначимо, що прим. „Слово" за весь час свого довголітнього істнування, не написало ні одної статті в кат. дусі, лише виключно в православному. В тому „Слові" з 1877 р. читаємо, що „Галицька Русь була і завжди буде православна" та що „Слово" мусить бути „редаговане в тому дусі, щоби розбудити у Русинів співчуття для православної Церкви", а його статті мусять бути „вимірені в саме серце Риму і на потіху Росії". Подібно писав і „Новий Пролом". І так у 132 ч. цієї газети з 1884 р. читаємо, що „Унія не принесла нашій Руси ніякої користи, лиш шкоду і тому Русь буде примушена зірвати з унією і вернутись назад до православія". В такому саме дусі писали всі інші, вище згадані, москвофільські газети. — Львівський гр.-кат. Митрополичий Ординаріят заборонив передплачувати й читати ці газети, але читальні Качковського цієї заборони не послухали і дальше живились такою православною отрутою.

Ще краще „пописувались" читальні Качковського на початку 20. століття, перед самою світовою війною, бо вони передплачували тоді такі москвофільські, або таки просто православні газети як „Галичанина", „Русское Слово", „Рускую Волю", „Прикарпатскую Русь" та „Голос Народа". До деяких читалень Качковського загладав тоді теж „Почаевскій Листок". Хто мав нагоду переглядати колись всю цю, вище згадану, москвофільську лектуру, тому вже хіба не треба доказувати того, що ця лектура була наскрізь переповнена духом „схизми". Попри це не занедбувало т-во Качковського наводнювати всі свої читальні подібною своєю власною лектурою. Воно видавало і розсилало до своїх читалень ріжні книжечки, брошури та календарі, писані у прихильному дусі до православія та з нехітю і ненавистю до гр.-кат. Церкви й Унії. Перечитаймо хочби такі передвоєнні видання Т-ва Качк., як „Иван Наумович, его жизнь и діятельность", „Безбрачіе і брак нашого русского духовенства", „Саванароля", „Два владики" і т. п., а переконаємося, яка ненависть віє з цих видань до гр.-кат. Церкви, наших гр.-кат. Владик та Унії, а які гимни та похвали співають там православію!

І тепер, по світовій війні, не змінило т-во Качковського своєї лінії, бо всі повоєнні „їздання" т-ва Качковського (брошури й календарі) навіяні таким самим духом православія, як і раніше. Прим. у брошурі „Дуклянскій перевал" та в „Історії одного мальчика" читаємо гимни та ріжні славословія в честь православія, а в календарі Качковського за 1933 р. находимо книги і насмішки зі св. Йосафата. Навіть місяцеслови у календарях Качковського навіяні православним духом, бо ось прим. у календарі за 1934 рік у рубриці „русскіе святцы", нема зовсім зазначених таких католицьких свят як Преев. Серця Христового, Царя-Христа і св. Йосафата, а в календарі за за 1933 р. не зазначено свята Пресвятої Евхаристії, хоч їх наша гр.-кат. Церква торжественно святкує і вони зазначені в інших календарях. Тих свят — як відомо — нема у православних і тому т-во Качковського вважало за відповідне не помішувати їх у вище згаданих річниках свого календаря, хоч цей календар поширило воно головно між греко-католиками.

Своїм читальням поручає т-во Качковського передплачувати москвофільський орган „Землю і Волю", яка постійно висміває, обкидає болотом і зневажає гр.-кат. Церкву, нашу Єрархію, кат. святих (св. Йосафата), кат. установи (прим. „Катол. Акцію") і католицькі товариства чи брацтва (прим. Серця Христового й інші). Зате вихваляє „Земля і Воля" православіє та агітує за її поширенням. За девять літ істнування „Землі і Волі" не читав я в ній ні одної статті, написаної у катол. дусі (хоч висилають її головно гр. католикам), але за те православію співає нераз „Земля і Воля" похвальні гимни. І тим саме храмом переповнені читальні Качковського. Тому й не диво, що з цих читалень аж віяло і віє православним духом та що вони стали (прим. на Лемківщині) дійсними кузнями православія. З тих читалень плила та ще й тепер пливе православна ґангрена, яка в деяких лемківських селах затроїла та ще й дальше намагається затроювати національний і релігійний організм українських лемків.

Тому то поведінка ап. адміністратора Лемківщини у справі дарування католицького майна схизмофільському т-ву Качковського вважаємо національно-релігійним злочином, який слід напятнувати. А може цей дарунок — це рекомпензата за те, що схизмофільське т-во Качковського помістило у своєму календарі за 1937 р. фотографію теперішнього ап. адміністратора Лемківщини з одночасними пеанами на його честь?

Лемко.

Радіоприймачі ФІЛІПСА
на догідні сплати

для української кліснтелі
лише в українській фірмі
е-ко
Львів, вул. Сикстуська 29.

(Докінчення зі стор. 1-шої).

Промовляв Стефаник завсіди таким басовим тоном і так слово „старість" не підходило до його всієї постаті та поведінки, що всі ми „шмаркачі" — як він залюбки називав нас — уважали його за свого ровесника. Коли він сходився з нами, вибирав завсіди „затінки", якесь таке захисне місце у невеличкому льокалі, щоб якнайменше людей знало, що він приїхав до Львова. Хоч як любив погуторити у товаристві, він лякався всяких громадських виступів, навіть обовязків, тому, що почував себе самотником, трохи дикуном, рідним сином села, якому не підходить увесь спосіб міського життя з його гомоном і метушнею.

Ота відраза до гомону характеризувала все життя Стефаника, немов би він почував себе не здатним виступати скрізь там, де не міг дорівнити своїй мистецькій величині. Всі, що мали колинебудь з ним до діла, мусіли відчути його індивідуальність, що мала власний стиль і наскрізь оригінальний підхід до всіх справ, громадських і мистецьких. Таке враження залишив він теж на всіх чужинців, яким доводилось із ним зустрічатись.

Не швидко українська література матиме другого такого письменника, як Стефаник, що виступить як свідомий усіх своїх засобів мистець і який зуміє втриматись усе життя на такому високому рівні.

м. р.

ЖАЛІБНЕ ЗАСІДАННЯ Т-ВА ПИСЬМЕННИКІВ І ЖУРНАЛІСТІВ.

На вістку про смерть Василя Стефаника Рада Т-ва Письменників і Журналістів відбула жалібне засідання та рішила делеґувати на похорон — голову Т-ва ред. Р. Купчинського.

ALOE
ALOE
ALOE

„Діло" в минулому й майбутньому.

Від Редакції. Тиждень тому, у 271 числі „Діла" з 1. грудня ц. р. помістили ми передову статтю п. н. „Характер і завдання „Діла", в якій висували необхідність зберігти для „Діла" з надалі повну незалежність у справах політичної тактики. На доказ, що наші міркування були правильні та щоб усунути всякі евент. непорозуміння, поміщуємо ще на цю саму тему статтю визначного українського громадинського діяча, політика й парляментариста і довгого приятеля та співробітника нашого часопису — посла дра Степана Барана. Підкреслюємо, що ці обидві статті були писані зовсім від себе незалежно, а проте передають ті самі думки і творять цінне природне взаємне доповнення.

Значіння преси в житті народу й держави характеризує найліпше відомий вислів англійського короля Едварда VII., що хотів би бути редактором впливового часопису, якщо не був би королем. Найновіша історія, зокрема історія війни й повоєнних літ знає випадки, що деякі держави повставали, а старі могучі валилися не так завдяки збройній силі і воєнній перемозі, як радше наслідком доцільно веденої пресової кампанії впливових видавців і публіцистів, що були нераз більш могучі й рішальні як парляменти. Австро-угорська монархія свій провал завдячує не тільки воєнній програній, бо такі в історії держава Габсбургів переходила кілька разів, а таки встоялася, — як теж у ще більшій мірі безпощадній акції, що її вели деякі дуже впливові англійські публіцисти, між ними фактичний погромник Австро-Угорщини Скотус—Віятор (проф. Сетон Уотсон). Своє повстання Чесько-Словацька Республика також у великій мірі завдячує не лиш політичній діяльности й дипльоматичній зручності обох пізніших президентів цієї держави, але й великій політично-пресовій допомозі, що її чехи дістали від частини справді впливової у британському міністерстві закордонних справ англійської преси й поодиноких великих публіцистів зі Скотусом Віятором у проводі. Признає це у своїх спогадах без застережень і сам през. Масарик. Про значіння і ролю визначного французького публіциста Зауервайна не треба теж багато говорити; вона відома кожному, хто слідкує за політичним життям Европи. На наших очах ревізіоністична політика Мадярщини спірається теж значно на допомозі, що її дістає від могучого англійського пресового концерну Ротерміра. Бундючне мадярське „nem, nem, soha!" — „ні, ні, ніколи!" проти постанов тріянонського договору має своє джерело не лиш у Будапешті, але й у деяких пресових кругах за проливом Ля Манш, що піддержують мадярський ревізіонізм.

У сучасному світі доцінюють усюди вагу й значіння публичної опінії, яку репрезентує преса. Вплив її слідний у першу чергу на внутрішні відносини даної держави. Часто виходить він і поза кордони, якщо торкається міжнародніх взаємин. Не диво, що державні мужі стараються мати свої органи і що багато з них більше нераз рахує на голос преси, як на голос парляменту. Неодин з них виступає і як публіцист, вказати хоч би на Льойда Джорджа, — а їх думки з часописних шпальт заважили нераз на терезках національного, суспільного й політично-державного життя.

Як недержавний нарід не змогли ми розбудувати якслід своєї преси. На думці маю очевидно політичну пресу. До 80-ти років мин. стол. не мали ми взагалі пресового щоденника, а на Великій Україні появився він щойно на кілька літ перед світовою війною. Початок зробило „Діло", що появляється від 1880 р.

Не місце тут писати про історію нашої преси, чи хочби самого „Діла". Тут зупинюсь тільки над тим, чим була наша преса для нас та передовсім чим було „Діло" в нашій національно-політичній історії від 1880 р.

Великих політичних учнів — творчих організаторів нашого життя, що своїм розмахом й величю своїх дій дивувалиб світ, в нашому останньому ренесансі ми не мали. Не було їх і в пресі, що довший час мала більш припадковий характер. З природи річи не могли існувати у тому часі й визначні публіцисти. Щойно поява „Діла" змінила тут наше положення на краще.

Першим публіцистом більшої міри був Володимир Барвінський, основник і перший редактор „Діла", що ще перед тим як редактор літературно-політичного місячника „Правда" мав нагоду на її сторінках обговорювати й політичні питання. Вправді на короткий час перед появою „Діла" стала у Львові виходити „Батьківщина" під редакцією Юліяна Романчука (1879) як політичний двотижневик — опісля як тижневик для народу, однак вона не мала впливу на національно-політичне виховання галицько-української інтелігенції. Політично виховало її у масах щойно „Діло". Його редактор Вол. Барвінський як публіцист і політик (такої сполуки досі у нас не було) став провідником галицьких українців і те, що сказав він в „Ділі", було висловом тодішньої української громади в антитезі до москвофільського табору з його власною пресою, що ніколи з якогонебудь огляду не стояла високо.

Річ характеристична. Вже від своєї першої появи „Діло" старалося бути й справді було і ексклюсиванним пресовим органом. Навпаки, змагало воно до національного обєднання наших слабих ще тоді сил, як і до того, щоби стати осередком для творчих національних сил. Для характеристики історії української політичної думки початків 80-ти рр. мин. стол. є статті Вол. Барвінського в „Ділі" після процесу Ольги Грабар і тов. п. н. „По процесі за головку зради", які з зацікавленням можнаб прочитати й сьогодні.

Не змінило „Діло" своєї основної тактики й під редакцією Івана Белея, що тривала два десятки літ і то в часах, як ми справді стали перероджуватися духово й організаційно у новочасну націю. Присвячуючи чимало місця літературним справам і видаючи навіть окрему бібліотеку, було „Діло" у першу чергу українським суспільно-політичним органом тодішньої народовецької групи, **не будучи ніколи її офіційним суто партійним знаряддям.** Свої шпальти давало „Діло" нераз і людям, що не належали до політичної народовецької групи, репрезентованої назовні краєвим політичним товариством „Народня Рада". До співпраці на своїх сторінках приєднало „Діло" й декого з провідних наддніпрянських українців, ставши зчасом фактично всеукраїнським пресовим органом, що старався мати свою власну думку незалежно від політичної кон'юнктури тодішньої нашої офіційної політики.

Це засадниче становище „Діла" не змінилося й тоді, коли народовецька група „Народньої Ради" разом з гуртом молодших політиків утворила з кінцем 1899 р. вже новочасно зорганізовану партію —Українську Національно-Демократичну Партію, що взяла у свої руки політичний провід на укр. землях в Австрії. Будучи формально й фактично власністю обмеженого гуртка наших передових людей (нині видавничої кооперативи), з яких чимало засідало й у партійно-політичному проводі й мало посольські мандати, „Діло" завжди старанно берегло своєї пресової незалежности, якщо були заходи чи змагання накинути й „Ділові" деяку політичну концепцію, з якою „Діло" не годилося в ім'я загальних українських інтересів.

З початком цього століття керма „Діла" опинилася в руках двох молодих політиків — д-ра Вол. Охримовича й опісля д-ра Евгена Левицького, що теж були співтворцями і співкерманичами УНДПартії. Бували випадки, що провід партії бажав собі такого чи іншого політичного насвітлення якихсь подій, чи там відповідного собі бажаного підходу до них, а „Діло" цього не зробило й не могло зробити задля вищих національних потреб та критично поставилося до становища партійного проводу, ще тим самим його не дезавуючи. І це саме виходило на загальну національну користь, коли провід рішальної політичної організації й редакція „Діла" шукали спільної мови і її остаточно знаходили у важних для життя нації хвилинах.

У „Ділі" співробітничали та навіть ним кермували й люди зпоза УНДПартії, опісля Української Трудової Партії, сьогодні УНДО. Офіційним органом згаданих політичних організацій „Діло" не було, хоч зправила підтримувало їх політику і близько неї стояло. Офіційним часописним органом був тижневик „Свобода", як є ним і сьогодні. Для партії не було з цього великої шкоди, зате була чимала загально-національна користь, тому, що існував осередок, в якому могли висказувати у потребі свою думку ріжні українські національні установи й поодинокі діячі національного табору.

Державні народи аналогічного явища як наше „Діло", не знають. І не мають у цьому потреби, бо там більшість публичних функцій, що їх у нас робить незалежна преса, виконує сама держава, при чому поодинокі суспільно-політичні організації мають свої пресові органи з характером більш ексклюсиванним для других.

На своїх ідеольогічних і тактичних позиціях мусить „Діло" остати й дальше. Воно вказане особливо тепер, коли невиявлена вповні політика польського уряду супроти нас, коли т. зв. нормалізаційні заходи не дали ніяких більших позитивних успіхів, коли слідне внутрішнє розпорошення наших сил і коли проти нас працюють ріжні зовнішні чинники — переповсім агенти комінтерну — для знищення наших заповітніх змагань.

„Діло" завжди належно доцінювало реальну політику УНДО й Української Парляментарної Репрезентації і тим обом політичним чинникам давало свою льояльну допомогу. Одтак на постійно не могло стати без застережень сліпим органом тих чинників, що як політичні експоненти якоїсь групи можуть потерпіти невдачі, перед якими „Діло" є обовязане їх остерегти. Задержуючи для згаданих політичних провідних чинників доброжичливість і на будуче „Діло" не вирікається річевої критики їхніх ходів чи їхнього становища, якщо цього вимагатимуть загальнонаціональні інтереси. Так воно зрештою бувало й колись і тут „Діло" продовжує тільки свою піввікову традицію.

Д-р Степан Баран.

—o—

Основання Акційної Спілки: Рільнича Цукроварня „Поділля".

Дня 19. листопада ц. р. відбулися установчі загальні збори акційної спілки: Рільнича Цукроварня „Поділля". Завданням нової спілки є вибудувати та вести рільничу цукроварню в Березовиці Великій коло Тернополя. Всі підготовні праці і над будовою цукроварні і над основанням акційної спілки вела досі Основницька Спілка Рільничої Цукроварні „Поділля", яку основано попереднього року та якої спільниками були: Львівська Хліборобська Палата, Краєве Господарське Товариство „Сільський Господар", Малопольське Товариство Рільниче та Союз Землевласників. Ця Основницька Спілка виєднала для будучої цукроварні річний контингент 40.000 сотнарів цукру, на який мають бути перероблені буряки нового плянтаційного району, що їх мають управляти хлібороби подільських повітів: Тернопіль, Збараж, Зборів, Скалат, Копичинці, Теребовля, Бережани та Золочів. Уже в цьому році законтрактувала Основницька Спілка відповідну кількість цукрових буряків у хліборобів, членів тих організацій, що основали спілку і ті буряки перероблено поки що в цукроварнях у Ходорові та Городенці. Основницька Спілка закупила в Березовиці Великій коло Тернополя площу під цукроварню (коло 56 моргів), виготовила пляни та кошториси й почала будову трьох адміністраційних будинків, фундаментів фабричного будинку та залізничої бічниці, яка лучитиме цукроварню зі стацією Березовиця.

Ці вступні праці уможливили заснування власиної акційної спілки, побудованої на двох родах акцій: іменних, що є звязані з обовязком плянтувати цукрові буряки, яких власниками є самі плянтатори, та упривілеєних, які зчасом переберуть плянтатори, що в майбутньому будуть плянтувати додаткові буряки. В той спосіб зчасом ціла цукроварня перейде на власність плянтаторів, не буде працювати на власників акцій-неплянтаторів, як це є в інших цукроварнях, та буде зужитковувати надвишки чи то безпосередньо на користь плянтаторів, чи то посередньо для піднесення господарської культури своїх членів. Звідти теж і назва „рільнича" цукроварня.

Поділ при обняттї акційного капіталу А. С. „Поділля", поділ плянтаційного району та інші справи устійнили ті хліборобські організації, які приступили до її основання, на основі ключа

ча, що був устійнений і спромогою капіталу поодиноких установ і в порозумінні з дотичними фінансовими чинниками. Цей поділ такий:

А. Іменні акції:

	Сума акц. капіталу:	Кількість акцій:	% капіталу:	Процент плятників:
Сільський Господар	414.000	4.140	15.3	23
Малоп. Т-во Рільниче	414.000	4.140	15.3	23
Осадники (через М.Т.Р.)	360.000	3.600	13.4	20
Союз Землевласників	612.000	6.120	22.7	34
Разом зол.:	1,800.000	18.000	66.7	100
Б. Упривілеєні акції:				
Держ. Рільний Банк	570.000	5.700	21.1	—
Львівська Хл. Палата	200.000	2.000	7.4	—
С-ка Акц. „Удич"	100.000	1.000	3.7	—
Б. власник площі Гужковський-Яніцький	30.000	300	1.1	—
Разом зол.:	900.000	9.000	33.3	—
Увесь капітал акц.:	2.700.000	27.000	100	100

Усього акційного капіталу є разом 2,700.000 зол. Він ділиться на 27.000 акцій по 100.— зол. кожна.

На загальних зборах Акц. Спілки „Поділля" які відбулися 19. м. м., обрано Надзірну Раду, до якої увійшли представники поодиноких установ, що творять спілку, відповідно до акц. капіталу, що його обняли. Рада складається з 12 членів, між якими від „Сільського Господаря" є д-р **Евген Храплинний** та б. сен. **Микола Кузьмин** з Озірної. Надзірна Рада на засіданні 28. XI. ц. р. вибрала головою д-ра Казимира Папару, президента Львівської Палати та іменувала дирекцію у такому складі: **Мирон Луцький**, голова „Сіл. Господаря", пос. Степан Трачевський, інж. Петро Потоцький. Крім того для полагоджування біжучих справ обрала Нада. Рада Виконавчий Комітет, до якого поза головою Ради входять: Т. Зан, директор львівського відділу Держ. Рільного Банку, д-р Е. Храплинний та Чарнавський-Голеевський.

Перед Нада. Управою і Дирекцією Акц. Спілки „Поділля" стоять тепер дуже поважні завдання, передовсім докінчити будову будинків, доглянути змонтування машинових уладжень і т. д., щоб з днем 1. жовтня 1937 р. почати першу кампанію перерібки цукрових буряків на цукор у власній цукроварні. Це є ще чимала праця, але Спілка „Поділля" її виконає, бо для цього має належні капітали та провід. Ця цукроварня принесе без сумніву поважні користи нашому селянству на Поділлі, яке через брак такої установи не могло увести у свою господарку такої корисної з господарського й доходового погляду рослини, як цукровий буряк.

Чи Едвард VIII. уступить з престолу?

ЛЬОНДОН, 7. 12. ПА". Всі приготування до абдикації в Льондоні та в столицях доміній покінчено. Король не підписав дотепер акту абдикації та застеріг собі деякий час до надуми. Рішення слід сподіватися у вівторок або два дні пізніше.

ЕДВАРД VIII. ІДЕ ДО П. СІМПСОН.

Правдоподібно король зараз відлетить до Кани, де тепер перебуває п. Сімпсон і за 48 годин вернеться до Льондону. Від тої розмови залежало би чимало.

ТОВАРИШ П. СІМПСОН.

ЛЬОНДОН, 7. 12. ПАТ. На приказ короля пані Сімпсон постійно товаришить один з прибічних льордів короля Бранльов.

ЧИ УРЯД РОБИТЬ НАТИСК НА КОРОЛЯ?

ЛЬОНДОН, 7. 12. Авас. Вчорашня пополуднева нарада кабінету цсунула розвязку конституційної кризи. Становище уряду не змінилося — він розглядає питання наслідства престолу з технічного погляду. Прем. Болдуін правдоподібно заперечить перед парляментом, немов би уряд робив натиск на короля. Палата громад рішить або відложить розвязку конфлікту або приступить зараз до дискусії.

АНГЛІЙСЬКА ПРЕСА ЗАНЕПОКОЄНА.

ЛЬОНДОН, 7. 12. ПАТ. „Дейлі Телеграф", „Дейлі Геральд" і „Таймс" виступають проти проволікання конституційного конфлікту. „Таймс" твердить, що конфлікт викликав кабінет натиском на короля і що лише сам король може розвязати справу. „Морнінг Пост" очікує від короля жертви.

Населення і частина преси рішуче станули по боці короля. Коли міністри розходилися після наради, юрба уладила проти них неприхильну маніфестацію, висловлюючи рівночасно симпатії до короля окликами „хочемо нашого короля".

КНЯЗЬ ЙОРКУ В ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, 7. 12. ПА. Князь Йорку з жінкою, що провели неділю у Віндсорі, нині вертаються до Льондону. Вчора відвідав їх князь Кенту.

В обороні рідної землі.

ПОВІТОВЕ ВІЧЕ У ЛЬВОВІ.

Повітове політичне віче у Львові відбулося 27. м. м. заходом ПНК УНДО на львівський повіт. На віче прибуло 125 представників 40 сіл львівської і винницької судової округи. Проводив голова Повіт. Нар. Комітету о. Роман **Ганас** парох. Збоїськ, секретарював Іван **Лучишин** зі Сорік Львівських. Реферати виголосили: посол **Володимир Целевич** про потребу організації оборони перед комуністичною язвою і про земельні справи, **о. Роман Ганас** про болячки й недомагання в праці територіяльної самоуправи і ред. **Зенон Пеленський** про організаційні справи УНДО.

По дискусії над виголошеними рефератами, в якій забирали голос: Ст. Пінак з Жиравки, волосний радний Михайло Якимів з Ременова, Василь Хоростіль з Винник, Іван Равка з Малехова, б. посол Ілько Лисий і сеніор наших політичних діячів львівського повіту о. декан Григорій Гірняк з Винник, віче висловило одноду шно признання та подяку Проводові УНДО й У. П. Р. за оборону наших національно-політичних прав, зокрема за оборону рідної землі перед небезпекою нової кольонізації та ухвалило серед грімких оплесків земельні резолюції з протестом проти наміченої кольонізації українських земель чужим елементом. В справах самоуправних ухвалило віче візвати українське громадянство львівського повіту, зокрема громадських радних, солтисів та волосних радних-українців, щоб у звязку з сезоном укладання та ухвалювання громадських і волосних буджетів виконали постанови резолюцій повітової самоуправної наради з 29. травня ц. р. та придержувались у своїй праці директив Повіт. Нар. Комітету з дня 25. вересня ц. р.

Віче закінчено відспіванням нац. гимну.

РАЙОНОВА НАРАДА У ЩИРЦІ.

Районова політична нарада відбулася заходом львівського ПНК УНДО 29. м. м. у Щирці, в якій взяло участь поверх 1.000 громадян і громадянок щирецької судової округи. Таку велику участь тамошнього громадянства в нараді треба завдячити заходам заст. голови ПНК, адв.

ЯРОСЛАВ СКОПЛЯК 3

Перший сніг і перші заяці.

(Докінчення)

— Що то за мудра бестія — кажу вам... — а фу... духу не стає. Прошу вас, я зайшов на лінію і на хвилинку пристанув, хотів зорієнтуватися. Ще нагінка не зайшла добре, аж ту чую... якийсь шелест. Думаю — заць, бо що кілька кроків скочить, то знову притане. Бачити не можу, бо гущак... аж тут оним шусом через лінію... лис!... і я так відруха за ним „бриск" у корчі. Тай думаю собі, а на заєш, а щоб мене!... Чому я не станув бодай кіка кроків дальше... але пропало! Йду бодай подивитися, де то було, та може є які сліди шротівго переконаюся, чи хоч того драба настрашив. риходжу і очам не вірю... лежить... лежить, яцовгий. Видко ані муркнув, бо дістав припасо на комору і один шріт за вухо...

— Гей, панове, нагінкаде, а ми тут будемо... Ходім, шкода часу!...

— Зараз, зараз, не шитися, диктувати стріли і звірюку, нехай запу.

— Я — один стріл — ин заяць... Я — так само і т. д.

— Ну, добре, але то шно вісімнацять стрілів, а де решта? Панове яєлив... Зголошуйте, не затаюйте і не соромте. Ага! то я маю ще один стріл. Але я першим так, що другий уже непотрібно було, тільки т якось...

— А хлопець ще палію... також непотрібно...?

— Ну добре, а де ще т стріли? Панове зголошуйте! Хто там на лів крилі так „грів". Я чув чотири стріли. Впалю собі якби це два стріляли...

— Е... то пан Енко своєї машинки вигрів чотири рази...

— Чомуж ви зголосн пан Енко: один стріл — один заяць?

— Та чорт його знабо то бачите пан радник так довго оповідав лиса. що я і поизабув. Але я здається таки не мав чотири стріли.

— Якже ні? я-ж був недалеко вас, то бачив і чув...

— Може... а так, так правильно!

— Вечором порахуемося за „пудла"... та машинка... то... то...

Сонце піднялося високо та гріє так любо, що дехто мусів скинути своє тяжке одіння і всі чимчикують так „до фігури" по скибах. Хлопці з нагінки позагрівалися, а один з них скинув мамині чоботи і на босака погнав за підстрілком. Ліса не стало і ми вже на полі розвиваємо „котел". Одинка пішла направо, дванацятка наліво. Решта жде своєї черги, а за той час весело жартують. Один оповідає як то ганебно спудлував майже під ногами, другий, що своєї стрільби не дав би за ніщо в світі, а хлопці стоять збоку і судять. „О, той стріляє як з книжки! Як на нього піде заяць то пиши пропало! Але онтой, ви виділи хлопці? Заяць був як на столі, а він бух... бух, а заяць як дав дрипака, то аж закурилося!" Лиш Енко сперся на драбину фіри, підпер бороду і як наш тенористий співає...

Вже сонце світ позолотило. Я до нього зі своїм підбаском, бо останню строфку треба повторити... „Нас чекає звір"... басом...

— Та на вас чекав... а я сьогодні не мав щастя, — каже професор. — Подумайте! Кажуть не вірити в пересуди. Я рано встав, убрався і виходжу. Дзвоню на сторожиху, бо брама ще замкнена. А вона до мене: А! То пан професор на полювання. То дай Боже щастя... щоб ви вернулись з повним міхом... А може вийти на станцію? Кажу вам, мало мене шляк не трафив... Ну, і щож, думаю? Не поїду, бо знаю згори, що шкода. Але я вийшов і вона за мною замкнула двері на ключ і якось не тее було мені вертатися, то взяв і поїхав. А чи не справджується, самі видите? Що стрілю, то пудло, що стрілю то пудло, або зовсім на мене не йде...

— Меценас, та що робите? Злізьте з чаплечників бо подусите термоси...

— Нічого, нічого... там є мій також... Я зараз, тільки трохи відпічну, я ходив за зайцем і змучився.

— Колиж ви пішли?

— А вранці, як ми стояли в лісі на другім становищі. Приходить до мене заяць на пять кроків. Сів і сидить. Щож, до сидячого не буду стріляти. Я рушив рукою, а він у ноги, я за ним „бух! бух!", він зрулював і я дальше стою. Нагінка приходить, кажу: „Візьміть заяця, там лежить." Шукають, а бестії нема, то я пішов за ним..."

Змучене сонце пристигло і заходить за червоно-фіолетні хмари. Темніє, а з тим і зачинає бути холодно. Хлопці кулятся та ждуть кінця забави. Лиш Льольо... Того ще ніхто не змучив і не сходив. Він хоче ще один заклад, тоді коли всі вже мають досить і думають, якби то скоріше до дому...

Ловчий трубить тричі... Кінець!...

— Дякуємо вам хлопці, а на другий рік як приїдемо, то...

— Дякуємо, дякуємо, і ми, і наша читальня...

Полковник вибирає місце в „автобусі" і впихається в сам кут льори, кажучи, що на скрині вже не поїде, бо зранку так його стовкло, що ледви чи заїхав би тепер.

— Ов... Алексіе Григоровичу! Вигж хотіли рано їхати на шклі... — каже Енко, — невжеж?!

— Е, чорт з ним!..

Я вернувся, обмився і поїв червоного теплого боршику. Гульнув у ліжко і читаю газетку. Думками я дальше в Сухоставах і черпаю дальше повними міхами свіже повітря. Вже засипляю і думкою співаю:

„Вже ясне сонце світ позолотило
Гаї, діброви освітило,
Ідем, ідем у тихий бір
Там вже на нас чекає звір!
Ідем,
Ідем,
Ідем...!"

д-рові Петрові Хрептовському у Щирці. Нарада відбулася в салі читальні „Просвіти" на Острові коло Щирця. До президії ввійшли: о. дек. **Володимир Семків,** парох Щирця, Іван Малинівський з Острова, Тимко Кордюк з Вербіжа, д-р Петро Хрептівський, адвокат у Щирці і Степан Сявалка як секретар.

Реферати виголосили: посол д-р **Степан Бідяк** зі Львова про важке сучасне політичне положення українського народу на Великій Україні та про небезпеку нової кольонізації українських земель у Польщі та відпоручник ПНК б. посол **Ілько Лисий** про недомагання теперішньої самоуправи.

По вичерпанні дискусії ухвалено резолюції проти наміченої нової кольонізації і відспіванням нац. гимну нараду закінчено.

НАРАДА В ПІДКАМЕНІ КОЛО БРОДІВ.

Заходом делеґатури брідського ПНК в Підкамені коло Бродів відбулася 17. м. м. в салі Нар. Дому в Підкамені велика нарада. За винятком двох громад явилися представники всіх 25 громад округи в числі 157 делеґатів. Нарадами проводив голова делеґатури **о. Іван Прокопчук.** Реферат про справи земельні і про теперішне політичне положення виголосив **пос. В. Кузьмович.** Нарада, на якій було теж кількох місцевих поляків, приняла однодушно відповідні резолюції, які переслано до відповідних чинників.

ПОВІТОВА НАРАДА В РАДЕХОВІ

Заходом ПНК в Радехові відбулася 28. м. м. повітова нарада в Радехові. Прибуло понад 200 представників 32 громад повіту. До президії ввійшли: **о. Онуфрій Сеньчук** з Куликова, п. Марія Вознякова з Радехова, п. Гриць Лабай зі Стоянова, і п. Степан Демчук з Холоєва. Секретарював п. Дмитро Дибайло з Радехова. Реферат про земельну справу і теперішне політичне положення виголосив **пос. Гриць Тершаковець** у заступстві пос. Володимира Кузьмовича. Після реферату, якого приявні вислухали з незвичайним зацікавленням, відбулася дискусія. Принято однодушно відповідні резолюції та вислано їх до компетентних чинників.

ВІЧЕ В КОНЮШКОВІ КОЛО БРОДІВ.

Дня 21. м. м. відбулося в Конюшкові коло Бродів велике віче, на якому явилося к. 300 громадян Конюшкова і дооколичних сіл: Берліча, Бовдур, Клекотова, Шнирова, Біляваців і Яліївчика. Віче отворив від ПНК дир. **Павлюк** і покликав кількох господарів до президії. Справу земельну зреферував **пос. В. Кузьмович.** Приявні з великим зацікавленням вислухали реферату й дякували за інформації. Потім ухвалили резолюції з протестом проти осадництва, які вислано до відповідних чинників. На вічу були теж місцеві й дооколичні поляки і представник влади. Віче покінчилося відспіванням нац. гимну.

Червоні сподіються нац. наступу на Мадрид.

МАДРИД, 7. 12. ПАТ. Тутешні часописи заповідають, що небавом, мабуть уже завтра, нац. війська приступлять до генерального наступу на Мадрид. „Геральдо де Мадрід" подає, що нац. війська, скріплені німецькими добровольцями, зосереджуються в околиці Наваль Карнеро й Ілескас. Часопис твердить, що постороні чинники зажадали, щоб ген. Франко розвязав ситуацію до 48-х годин.

МАДРИД, 7. 12. Авас. Червона артилерія і летунство дальше бомбардують нац. позиції, зокрема війська, що збираються на задах. Червоний ген. штаб дізнався про деякі рухи нац. частин під Караванчелем, Брунете Віллявісєзою і Есон. Нац. війська дістають від деякого часу підмогу і военний матеріял.

КОМУНІКАТ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

СЕВІЛЛЯ, 7. 12. ПАТ. На відтинку Ордуна (в країні басків) нац. війська здобули в протинаступі стрілецькі рови на передмісті м. Вальмазеда і 300 кріси; полягло там 395 червоних. На відт. Атова і на північ від Бургосу йде перестрілка, на схід від Бургосу нац. війська заняли позиції червоних, що втратили 25-х убитих і 300 кріс. Нац. війська відбили наступ червоних на Мандраґон і перевели успішний наступ у Сомосієрді.

САЛЯМАНКА, 7. 12. ПАТ. Нац. війська розбили у протинаступі червоних, що з повзами атакували позиції під Еспіноза де льос Монтерос. Червоні втратили 2 повзи і чимало вбитих та ранених.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 7. 12. ПАТ. 23 нац. тримоторові бомбові літаки під осльоною мисливських збомбардували м. Гвадаляхару запальними бомбами, що викликали багато пожеж. Між нац. і червоними літаками дійшло над містом до бою; 3 нац. літаки зістрілено.

БОЯТЬСЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ФЛЬОТИ.

ЛЬОНДОН, 7. 12. ПАТ. Влада Мальти дозволила відплисти британському корзблеві що везе самоходи до Еспанії. Зате залога корабля зажадала підвишки платень тому, що з огляду на напади нац. военних суден виправа небезпечна.

ЧЕРВОНА МІЛІЦІЯ ЛЮБИТЬ КОМФОРТ.

ВАЛЄНСІЯ, 7. 12. ПАТ. На публичному зібранні міністер торговлі й промислу напятнував недостачу дисципліни у новоутворених частинах міліції, ілюструючи свою промову таким фактом: Один курінь міліції, що вирушив недавно з Валєнсії під Картахену, вернувся самовільно того самого дня

ЧИ ТАКИ СПРАВДІ НА БАЛЄАРАХ Є ІТАЛІЙСЬКЕ ВІЙСЬКО?

ПАРИЖ, 7. 12. ПАТ. Як подає „Ордр", на балеарських островах є під цю пору коло 10 тисяч італ. вояків, і стільки само фашистіських міліціонерів з 14-ма літаками. Італ. летуньске товариство парцелює поля на Балеарах.

Техніка св тової слави...

вдалось після довголітніх дослідних праць, витворити спеціяльне полотно на постелеве б'ілля: незвичайно тривке, без апретури, без мошку і лисячуче біле.

ARLEN BC ARLEN

Patent Nr. 11003

BRACIA CZECZOWICZKA

w ANDRYCHOWIE

Можна дістати в кожнім до брім бля вативім магазині.

Виставa у фірм: Рудольф Джава, Хоруцина 5, Koiter і Зінгер, Казимира Великого 5, Стахевич і Абрисовський, пл. Галицька 12 а.

Соймові комісії.

ВАРШАВА, 7. 12. ПАТ. В середу 9. ц. м. збереться соймова правнича і самоврядна комісія, 10. ц. м. — рільнича, 11. ц. м. — адміністраційно-самоврядна, буджетова і закордонна. Та остання розгляне справу ратифікації кількох договорів.

Перед святами правдоподібно збереться сойм та займеться урядовими законопроектами, що до того часу перейдуть через сойм.

Троцького приняли до Мексика.

МЕКСИК, 7. 12. ПАТ. Як повідомляє мексиканське міністерство внутр. справ, мекс. уряд дозволить Троцькому на побут на мекс. території, як лише дістане від нього формальний дозвіл у тій справі. Уряд дістав прохання від троцькістів, як звернули увагу, що Норвегія видалює Троцького, а ніяка інша держава не хоче його приняти, тому він стоїть в обличчі примусового повороту до СССР, отже певної смерти.

КУПОН на 10 ножиків до голення за 50 сотиків

ПЕРФУМЕРІЯ БІРНФЕЛЬД Львів, вул. Казимира Великого 1.

Великий вибір усіляких косметичних артикулів.

По широкому світі.

Злучені Держави предложили панамериканській конференції проект пакту неутральности, зложений з 12-ох точок.

Югославянський уряд переміг у муніципальних виборах у Бановині. Його листи дістали 70 до 96 прц. голосів.

Французький міністер торговлі Бастід виїхав до Білгороду, щоб завтра підписати франко-господарський торговельний договір.

Австрійсько-румунські торговельні переговори розбилися; рум. делеґація мусить предложити своєму урядові австрійські домагання.

Еспанські нац. кораблі зревідували у Ґібральтарському проливі 5 совітських кораблів.

У Німеччині появився новий закон, що забороняє зраджувати в судових зізнаннях тайни націонал-соціялістичної партії.

Румунське посольство у Варшаві заперечує, немов би воно заповіло приїзд короля Карла до Польщі.

Посвячення домівки Т-ва „Сила" у Львові.

Управа Т-ва Українських Робітників „Сила" у Львові, що має нині до 500 членів, підшукала для себе нову домівку при вул. 3 го Мая ч. 10. І. пов., бо дотеперішня при вул. Краківській не могла вже примістити всіх членів, свідомих робітників українців. Минулої неділі в год. 12.15 посвячення нововідкритої домівки, що складається з 5-ох невеличких саль, довершив о. прал. Л. Куницький в асисті о. Каштанюка й о. Хомина. Всі салі виповнила вщерть українська робітнича молодь і старші, що після горячої патріотичної промови о. прал. Куницького відспівали національний гимн.

Вечором в год. 6-ій відбувся в новій домівці „чайний вечір", на який прибула численно робітнича молодь. Зразковий лад і мила гостинна гутірка залишили якнайкраще враження на приявних.

За Юзефським уступає і Костек-Бернацький?

Польська преса пише, що поліський воєвода полк. Костек-Бернацький уступає з причини лихого здоровля. Його заступником буде радомський староста Ю. де Франекур. Воєвода Юзефський має дістати по своїм відході з Луцька відповідальніше становище.

У Франції страйки не переводяться.

ПАРИЖ, 7. 12. ПАТ. Як подає „Еко де Парі", небавом застрайкують продуценти ярин у паризькій окрузі; вони протестують проти того, що уряд відкинув їхні домагання.

ПАРИЖ, 7. 12. ПАТ. Еспанські робітники фабрики меблів з Бізассеа застрайкували, домагаючися вищих платень і 40-годинного тижня праці.

В АМЕРИЦІ ВИГАСАЮТЬ

НЮ ЙОРК, 7. 12. ПАТ. Портові робітники, які застрайкували були, солідаризуючися з моряками, вернулися до праці.

Книжий „Дар Просвіти" —
це фонд для всенаціональних виховних змагань. Не жалуймо гроша на „Дар Просвіти"!

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Рідкий податковий урядовець.

У відомому африканському місті Орані, де стоїть офіціяльний будинок французької республики, відбулось цими днями велике свято. Перед маленьким домиком поруч цього будинку зібралась барвиста юрба арабів, берберійців і негрів, з хороводом і орхестрою. Тубильці танцюючи вигукували: „Пан Біксію, пан Біксію!" Коли той, якого кликали, вийшов з хати, зібрані взяли його на руки, обіймали його та цілували.

Було це свято урядовця, який мав відїжджати з цього краю на заспіди до Франції, відслуживши 35 років. Посада його була незвичайна: пан Біксію був... податковим екзекутником. Виглядає він зовсім свіжий, ще молодий, хоч дійшов до 60'жи. Його життя і умови праці не були легкі. Коли його вислали ще як молодого урядовця до африканських кольоній, дикі племена цієї частини світу, мало що знали про податки, а ще менше хотіли про них знати. Навіть там, де доходили все урядові розпорядки, місцеве населення не квапилось платити податків, а стягати їх не було кому.

35 літ тому почав Біксію свою працю, як мандрівник по опустілих оселях. Озброєний як на лови, вибирався він у найбільше віддалені закутини, щоб цим несвідомим далеким французьким громадянам пояснювати такий непри-

емний обовязок як обовязок платити податки. Дикі народи не платять податку охотніше, ніж ми. І тому Біксію мусів уживати екзекуційних засобів: там, де не хотіли платити, він „займав" верблюди, вівці або килими. Але робив це він здебільша не силоміць, а пробував порозумівати сь із своїми підданими. Він вивчив місцеві мови і підходив до психольогії людей, як приятель і батько, з добрим серцем. Кожна з його виправ у глиб непрослідженої країни, могла скінчитись смертю. Вбити урядовця, що „фантує", могли легше, ніж якогонебудь іншого мандрівника, а проте він умів за кожним разом дати собі раду.

Треба було довгих літ, щоб урядовець Біксію міг їздити вигідними дорогами автом і звертатись урядово до підданих, які розуміли, чого він до них звертається. Він мусів користуватись теж військовою охороною і нераз його відділ мусів зводити бої з бандитами і оминати засідок. Населення більших міст і містечок уже цивілізоване, що знало Біксію з його довголітньої праці, ставилось до нього прихильно. У кожному місті прощають радо екзекуційного урядовця, але мабуть ніхто з нас не чув про маніфестаційне свято з музикою для такого достойника!

Доктор став мулярським учнем.

Біда та важкі життєві і фінансові умовини довели до того, що багато студентів, а навіть абсольвентів високихшкіл змінюють вільні професії на... фізичну працю.

Такими мотивами кермувався теж 28-літній будапештенський правник др Маргіш, який згодився до одного мулярського майстра з проханням, щоб принятийого до праці. Тому, що саме тоді треба було мулярського учня, майстер прийняв др Маргіша. Молодий правник працював спершу тільки за їду і мешкання в майстра. По відповідним вишкоі д-р Маргіш авансував на челядника і дістав ершу платню.

Коли приятелі питалися його, як почуває ться у новій професії, Маргіш відповів, що найбільшим щастям уважає цілоденну трудящу працю, щоб вечором відпочати і присвятити вільну хвилину лектурі. „В гармонійній згоді не реплітаю фізичну працю з поглибленням професійного знання і почуваюсь завжди здоровий і вдоволений." Мадярські мулярі хочуть якнайшвидше прияти др Маргіша до цеху, щоб зробити його своїм правним дорадником.

Читайте „Діло"!

Наука їзди на ослі.

В мадярській пресі появилось оголошення, що безплатні лекції їзди верхом, дає Павло Габіч б. булавний синіх гусарів.

Таке приємне і закочуюче оголошення мало очевидно величезний успіх і привело до дому булавного чимало охних до науки. З безплатної пропозиції скористали найповажніші особи з товариських кол і д пані, жінки дипльоматів. Вже зранку явились у в домі булавного. Точно в год. 9. прийшов булавий одягнений у блискучий гусарський однострій. Негайно після привитання позамикав він сі ворота обістя. Відтак пішов перед стайню почав кликати: „Максю, ходи сюди!" Счудовані кліенти булавного побачили найзвичайнішого осла, який лінивo вийшов із стайні. Аматори кінної їзди метнулись огірчені до замкнених воріт.

Булавний вдавав, що не запримічує огірчення своїх клієнтів і преспокійно забрався до тренінгу. Кожний із присутніх мусів зробити по черзі кілька окружень на ослі. По тій першій пробі, яку всі відбули дуже добре, почалася їзда на коні. Цей другий ступінь навчання був багато трудніший від першого, але по кількох лекціях всі опанували важку штуку кінної їзди. Першим етапом цієї мистецької їзди мусить бути — на думку булавного їзда на ослі.

—o—

Чи лінь може вкорочувати життя пацієнтові?

Англія — країна найбільшої пошани для традиції і найбільше поступових реформ може дати почин до зміни одно закону, який матиме далекосяжне значіння для всього людства. Англ. парлямент радить ні законопроєктом, щоб дозволити лікарям у випадках безнадійної недуги, коли недужий дуже учиться — скоротити йому муки. Відомо, що в численних випадках лікарі стверджують безвихну недугу. Навіть коли недужий благає в ліря смерти, лікар не може йому допомогти, вклавши край його життю. Часто недужий та го рідня терплять довго і мусять роками чекя на природну смерть. Окремий зїзд учених і карів попередив внесок англійського закону. Відомий духовник, епископ Ансон доказував, з не бачить причини, чому з погляду моралі християнської релігії, малобути гріхом скорочувати життя власне або чуже; треба тут брати на увагу мотиви, чи вони альтруїстичні. Наприклад: убивати себе та інших на війні дозволене. Один із славних лікарів сер Вальтер Лянгтон Браян звернув увагу на обставину, що часто засоби для знечулення болю не вистачають, хіба, що треба їх дати у таких великих дозах, аж пацієнт утратить пам'ять. Він твердить, що одним із людських обовязків є скорочувати болі своїх ближніх. Доте перішні закони часто примушують лікарів поводитись із пацієнтами проти своєї совісти та свого фахового переконання. Очевидячки новий закон буде зредагований так щоб він не давав можливости лікарям зловживати своїм становищем і не вбивати людей.

—o—

Як виглядає новітня електрифікована фарма в Америці.

Модерну електрифіковану фарму показували у Стерлінг, Вджинія, делегатам Конференції Світової Силіцо недавно тому відбулась у Вашингтоні, Д. К. Там вітраки проходолоджували довгу молочну сіню, мале радіо поширювало

для приємности фармерів і коров підчас доєння, розуміється, електричними апаратами. Сітки на отворах молочної комори заелектризовані для нищення мушви. Нікого не болить спина з накидування сіна: до того служить електричний накидач, контрольований одною людиною. На фармерськім подвірі бачимо повне освітлення, ручний мотор з вилетами до стайні й гаражу, помпу й сирену. В молочній коморі електричний холодник молока та повітря й огрівач води. У шпихлірі зерно мелять, мішають та курукудзу лущать електричними машинами. В куриниках заведено ультрафіолетові освітлення, а в майстерні фармера все електричне знаряддя. Навіть держання коров поза стайнею контролюється електрикою. Дротяний пліт навколо пасовиська настільки наелектризований, щоб проганяти худобину, коли наблизиться. Після одного чи двох діткнень товарина чи свині держаться здалека. Дім фармера повний приладів для влекшення господині виконувати домашню працю. Прасує електрична машина, варить автоматична електрична піч. Посудину змиває електрична машина, таксамо бє масло. Вгорі, у чепурній низькій спальні контролює температуру прилад, що виглядає неначе надто велике радіо. В кухні електрична ледівня, годинник, пательні, жарівник, самовар, пральня та огрівач води. Це все коштує 3.000 дол., крім електричних дротів. Таку фарму показували як зразок „пересічної американської фарми завтрішнього дня".

—o—

НЕВІДСТУПНИЙ ПЕСИК.

Від якогось часу власники більших французьких готелів позазнавали великих втрат через якусь невідому даму, що заїжджала до готелів під усякими аристократичними прізвищами, жила там довший час на борг і щезала. Париж знав її як графиню Орбоа. Коли вона заїхала до великого готелю, вміла зробити себе осередком цілого аристократичного товариства. Займала найкращі кімнати, приймала добірних гостей, купувала (на борг) дорогі речі. І одного дня щезла безслідно. Побувавши якийсь час у містечку під Парижем у Неї, таким самим хитрим і дешевим способом, звернула вона увагу тамошнього комісаря поліції одною зовсім дрібною подробицею: напередодні того дня, коли виїхала, розбивалась вона за своїм улюбленим песиком, який щез іще раніше від неї. Дотепний комісар поліції дав до преси оголошення, що саме такого-то песика найшли там-то і можна його відобрати в комісарияті поліції. І ця таємнича хитра дама, якої поліція від довгого часу не могла вчас зловити, бо вона все змінява своє прізвище, сама приходить на поліцію за своїм песиком. Її арештують. Виявляється, що це відома італійська шантажистка Емілія Танці. Її вірний песик зрадив її.

—o—

ГРЕЦЬКІ ЖЕБРАКИ ПЛАТЯТЬ ПОДАТОК.

Грецький уряд переконався, що жебраки, яких число збільшується постійно, неале заробляють на прошацтві і тому рішив наложити на всіх жебраків податок. В Атенах мусить кожний жебрак викупити за невелику оплату у перших 5 днях місяця податковий купон. Гроші, що прийдуть із жебрацького податку призначують на боротьбу із безробіттям та на допомогу для найбідніших шарів населення.

На початку п. м. уперше завели цей експеримент. Всі жебраки почали протестувати проти податку, кажучи, що податки повинні платити тільки люди, що мають постійні приходи. Одначе поліція не зважаючи на протести жебраків, почала при допомозі спеціяльного відділу міських урядовців стягати від жебраків податки. Щоб чимнебудь заспокоїти обурених жебраків і волоцюг, атенський магістрат заповів безплатну передсвяточну куплю для жебраків.

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

ЛІТАК БЕЗ ЛЕТУНА.

Учень-пільот Нувіян у Борж піднявся на літаку підчас шкільного лету на висоту 1500 м. і попав у густі хмари. Новик перелякався, вискочив із легкопадом і щасливо опинився на землі. Літак залишився на волі вітрів.

Спершу апарат описав кілька кол і відтак повним бігом полетів у напрямі м. Мулен. Недалеко Мулен літак знову змінив курс і зачеркнув широке коло над замком Сен Оріґен, власністю графа Ролян д'Арбуз. Опісля літак знову піднісся на більшу височінь, зачеркнув ще одно коло і каменем упав на дерева.

Граф Ролян д'Арбуз побіг негайно зі своїми слугами на місце катастрофи. Всі розшуки за тілом летуна були безнадійні — бо летун сидів саме у той час при обіді в летунській школі в Борж.

НОВИНКИ.

— **Іменини Високопреосв. Митрополита Кир Андрея.** Повідомляють нас з авторитетного джерела, що з доручення Вп. П. Проф. Паньчишина Високопреос. Митрополит у день св. Андрея не буде приймати особисто іменинових побажань ні від Всеч. Духовенства ні від світських осіб.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. I., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Футра жіночі і чоловічі** та ріжного роду футряні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 38-?

— **В четвер 10. XII. Продовжена година** в інст. танків „Хоровід". Початок в год. 6. веч. Музичний провід Ябцьо. Гостям раді. 1—2 3217

— **Традиційні Свято-Миколаївські Вечерниці** уладжує 19. грудня в салях Укр. Бесіди і жовтій (Народний Дім) Українське Краєве Т-во Охорони Дітей і Опіки над Молодю. 1—2 3219

— **Про що не слід забувати в акції доживлювання?** В поширеній у нас акції доживлювання шкільної молоді слід звертати увагу, щоби молодь діставала поживу багату в поживні складники. Найліпшою такою поживою, а при тім дешевою — це **пастеризоване молоко.** (Як відомо, у нас пастеризує молоко „Маслосоюз" при помочі наймодерніших уряджень). Пастеризовне молоко є не тільки повновартісною поживою, але й крім цього не позбавлене таких потрібних для діточого організму вітамін, які затрачуються у пораженому молоці.

На св. Миколая! На Ялинку!

Кожний українець купує дарунки на св. Миколая, окраси на ялинку і всякі солодощі тільки В ЄДИНІЙ ПАРОВІЙ ФАБРИЦІ СОЛОДОЩІВ

ФОРТУНА НОВА

У ЛЬВОВІ, КОРДЕЦЬКОГО 23.

Власні крамниці у Львові: Руська 20, Городецька 93, Личаків 19. 3213 1—?

— **Пригадка.** З ч. 236 нашого часопису з дати 20. X. вислали ми чеки Т-ва „Просвіта" для влекшення нашим установам і громадянству висилки: а) член. вкладок для „Просвіти", б) рат за закуплені в „Просвіті" книжки та в) добровільних датків на освітні завдання. Нині що справу ще раз пригадуємо, тим більше, що місяць грудень — це місяць „Просвіти". В цьому місяці обовязані читальні „Просвіти" та інші українські установи й українське громадянство виконати свій обовязок супроти „Просвіти". Вирівнюйте вкладки і належні рати та присилайте датки на освітньо-виховні потреби! Не марнуйте чеків, а виповнюйте їх і висилайте! На оборотній стороні чека пишіть, на яку ціль призначений Вами гріш.

— **„Наталка Полтавка ще раз у Великому Театрі у Львові.** Тому, що на пополудневу (шкільну) виставу „Наталки Полтавки" у Великому Театрі у Львові (на початку мин. місяця) велике число молоді не могло дістатися через недостачу білетів, представники шкільної влади (Кураторії), присутні на виставі, порозумілися з проводом імпрези, щоб „Наталку Полтавку" ще раз повторити для шкільної молоді і тимсамим уможливити всім її побачити. Йдучи назустріч цим бажанням, виставу „Наталка Полтавка повторять для шкільної молоді в суботу 12. ц. м. в год. 3.30 попол. у Великому Тетрі в незміненій премієровій обсаді. Білети на цю виставу — доречі: поручену Кураторією спеціяльним обіжником усім школам — заряджує Дирекція Філії Держ. Української Гімназії при вул. Пекарській (тел. 231—04).

— **До замітки „Роковини Базару" у Львові.** В інформативній замітці „Роковини Базару", вміщеній у „Ділі" з 29. м. м. ,подано вістку про те, що п. М. Таранович був одним з організаторів Тютюникового рейду в 1921. році, що закінчився катастрофою під Базаром. Як бувші співробітники штабу ген. Ю. Тютюника позволимо собі в імя історичної правди ствердити, що ця вістка зовсім неправдива. Організацію підготовчого рейду вів виключно партизано-повстанчий штаб, на чолі якого стояв сам Ю. Тютюник. До складу штабу входили виключно старшини, яким п. М. Таранович ніколи не був і в тому штабі ніколи не числився. — **О. Кузьмінський, І. Шендрик, П. Панченко,** бувший командір полку дивізії Ю. Тютюника.

— **Хліб дорожіє.** З огляду на те, що житня і темна мука подорожіла, міська влада піднесла ціну „куликівського" хліба на 43 сот., пшенично-житнього на 38 сот. Житний темний хліб коштуватиме дальше 22 сот., житний 65 прц. — 29. сот, булка — 4 сот.

— **Вистава емалії Марії Дольницької у Празі,** отворена у Мистецько-Промисловому Музею 29. м. м. Відома українська артистка виставила 55 чередних своїх площ емалій, в якій показала

Найпевніше і найкорисніше прим стиш своєї ощадности в

Міській Комунальній Касі Ощадности

у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)

та в її **Відд лах** при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75.

в золотих або **золотих в золот.**

В цей спосіб здобудеш відповідні відсотки охоро нишся перед згубою або крадіжю і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном.

Завдяки квотам, здобутим із ощадностевих вкладів, помічна Каса 28.260.000 золотих іпотечних кредитів, на які побудовано 685 домів та впремонтовано 245 домів.

Понад 3,000.000 зол. річно виплачує Каса відсотків своїм вкладничкам.

6,300.000 зол. — це резервові фонди Каси.

За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном. 7070 11—?

ВІДГУКИ ДНЯ.

Силач.

(НА СМЕРТЬ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА.)

Мова — як залізна штаба. Лежить при битім шляху, довга і рівна немов визиває прохожих: „Гей! У кого є охота — бери мене і гни! Виробляй орнаменти які захочеш! Глянь скільки на це матеріялу!"

Багато людей має Бога в серці, посдухає, зітхне і йде далі.

— Не дав нам Бог кебети. Шкода нашого труду, не вигнемо нічого путнього.

Багато знову, що мають більше пихи як поняття про свої сили, беруться радо за штабу і — гнуть. Обливає їх краплистий піт, бо штаба не подається легко, а як і подасться, то виходить не знать що.

А є й такі, що мають кебету і знають як, та не стає їм сил примусити залізо мови слухати їхніх рук. Ніколи зпід їх пальців не вийде орнамент такий, який міг би вийти. То тут, то там так і бе в очі нерівний вигиб, за малий чи за великий скрут.

Але бувае, що підійде до штаби силач. Двигне її, придивиться, попробуе раз і два та почине гнути. Штаба й йому не легко піддається. А він тоді пригріе її жаром свого серця, розпече до червені, залізо змякне як віск, а він гне і гне.

А зпід його пальців виходять узори, яких люди не виділи, про які не чували, яких і не надіялись. Захоплені очі товпи милуються щораз новим, щораз гарнішим узором і окліки подиву супроводять кожний рух Богом даного силача.

Але такі силачі рідко проходять битим шляхом українського життя, а ще рідше мають змогу вповні виказати свою силу.

В понеділок 7. грудня помер у Русові Василь Стефаник. Помер силач, один з найбільших в Україні, що стільки чарівних узорів вигнув: то як камінні хрести, то як кленові листки, то як далека дорога...

А на середині завсіди — серце.

Густо карбами всіяне — мужицьке серце.

Роман Купчинський

цілу ширину і ріжноманітність свого знання та виявила широкий обсяг своїх творчих можливостей.

— **З українського мистецтва у Франції.** В одному з найкращих сальонів Парижа, Осінньому, виставляє тепер наш мистець Олекса Грищенко. З цього приводу вибагливий критик „Тэну" завважує, що його картини належать до найкращих на виставі, яка обіймає кілька тисяч експонатів. При цій нагоді годиться згадати, що музей Пті Палє придбав картину Грищенка „Міст у Толєдо", який, як відомо, вже історичний, бо підчас оборони Альказару його знищили.

— **Зі судової салі.** Перед чортківським окружним судом станув Осип Швебель під замітом комуністичної діяльности; присяжні судді видали уневинюючий вердикт, але трибунал його засудив. — Війт і секретар волости Грембів, Рембіш і Янечко, дістали по пів року за надужиття при господарці волосним майном. — У Бережанах засудили І. Запоточного і тов. кожного на 2 роки вязниці за убивство. — Б. посадника Немирова Оттона Меллера засудили на пів року вязниці зі завішенням за очорнення урядовців повітового самоврядування. — Урядовця складів зброї Мечислава Керницького покарав суд одним роком вязниці за надужиття.

— **Припинили діяльність Т-ва Білоруської Школи.** Виленський воевода видав розпорядок про припинення діяльности Т-ва „Білоруська Школа", яке мало свої філії на білоруських землях у Польщі. Поліція перевела ревізію та опечатала домівку Т-ва припиняючи теж діяльність гуртків цього Т-ва у виленському повіті. Як мотив подала влада, що Т-во „Білоруська Школа" вело протидержавну діяльність між населенням.

— **Боротьба за маєток Загарова.** Атенські щоденники повідомляють, що в Атенах і Сальоніках чотирьох мужчин зголосили свої претенсії до спадщини мільонера Загарова, кажучи, що є його синами. Тому, що Загаров помянув їх у своїм завіщанні, всі чотири будуть доходити своїх прав перед судом. В. Загаров мав теж дві сестри у Стамбулі, яким ще перед кількома роками посилав постійно гроші. Обі ці сестри вже повмирали. Тепер їх доньки, дві сестрінки Загарова зі Стамбулу та один сестрінок зі Сальонік теж задумують уневажнити завіщання Загарова, який записав увесь свій маєток, понад 30 мільонів фунтів штерлінгів, лише двом пасербицям.

— **Які треба мати умовини на подругу у Німеччині?** У Німеччині появився розпорядок з умовинами, що їх мусить виповнити жінка, яка хоче вийти заміж за члена націонал-соціялістичної партії. Засадничі умовини такі: кандидатка мусить виказатися перед урядом чистого рам і безпосередньою владою партії, що покінчила спеціяльні підготовні курси. На таких курсах викладатимуть про всі справи, необхідні до раціонального виховання потомства та дбайливого ведення хатнього господарства. Націонал-соціялістична школа для подруг обіймає дуже ріжноманітну програму: хатнє господарство — шиття, куховарство, лад у хаті і т. д., виховання немовлят, гігієна, основні відомости з медицини та пістунства і знання ідеольогії націонал-соціялістичної партії у справі державної господарки. Кандидатки на подруг будуть ходити до т. зв. „шкіл матерей", а по селах на спеціяльні курси.

— **Смерть вояка, який перший стрілив у світовій війні.** У Білгороді помер на днях кол. сербський капітан М. Мілойкович, який в ночі з 27. на 28. липня 1914. вийшов зі стежею на беріг ріки Сави і побачив австрійських вояків, які хотіли висадити міст. Мілойкович стрілив до австрійських вояків, які відповіли вогнем. На другий день австрійське військо бомбардувало Білгород. Так почалася світова війна.

— **11 тостів у 7-ох хвилинах.** Згідно з традицією англійців кожний бенкет кінчиться одною або кількома промовами. Одначе англійці не надуживають терпеливости своїх слухачів і навіть на бенкетах виголошують короткі, ляконічні промови, з двома-трьома реченнями найбільше. І так на бенкеті в готелю „Савой", який уладив британський спортовий клюб, у 7-ох хвилинах виголошено аж 11 тостів. Найбільші балакуни обмежилися лише до трьох слів: Дякую Вам дуже.

— **Ріжні вістки.** Грецію навістила хвиля сильних морозів, у горах паде сніг. — У французьких Альпах лютували снігові і заподіяли багато шкід. Багато дерев повиривaних з корінням, телефонічні і телеграфічні дроти поперериванні; ріжні гірські місцевости без світла. — У Красноярську суд засудив летуна Куканова на 6 років примусової праці у концентраційному таборі за летунську катастрофу дня 23. серпня м. р., в якій згинуло 11 осіб. — У Данії докінчують будову великого мосту на 3.250 м., який лучитиме острів Зеляндію з островом Фальстер та влекшить комунікацію між Данією і Німеччиною. — Римо-католицький архиепископ Білгороду д-р Родік вступив до манастиря Францішканів у Костельниці. Перед призначенням на архиепископа д-р Родік був теж чередем. — На Філіпінах лютував великий тайфун, що знищив кілька рибацьких човнів на морі. Один рибак затонув, 12 загинуло. — Полуднево-Африканська Унія рішила збільшити свою повітряну фльоту і приступити до будови 1.000 військових літаків. — Карний суд у Детройт засудив 5 членів терористичної організації „Чорна Легія" на досмертну вязницю за те, що застрілили зі скорострілу мурина С. Кольомана. — У січні 1937 р. жениться старший син Мусоліня з панною з Міляно. Одночасно відбудеться шлюб його стрічного брата Віто Мусоліня, який теж жениться у Міляно. Дня 3. січня відбудеться у Сан Ремо шлюб сина марш. Бадоліо з графинею Ю. Рота.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Зимовий сон чи витревала праця?

Одна з найприкріших болячок нашого спортового життя — це дорівчність і непослідовність у праці. Багато спортових товариств обмежується у літнім сезоні тільки до принагідних спортових імпрез та до переведення мистецьких розгривок копаного мяча. Про постійну витревалу й послідовну працю нема мови. Це явище шкідливе не тільки для цілости нашого спортового руху, але також для спорт. товариств, які через те ледви животіють і не можуть якслід виконувати своїх завдань. Очевидно, що з тих саме причин багато спортових клітин по короткім існуванні щезає з горизонту спортового життя безслідно.

Нові товариства, що повстають на їх місце, також не кращі. Багато є ще й таких спорт. клюбів, які, хоч і мають трівкі організаційні та спортові основи,вже у жовтні або в листопаді засипляють у повному безділлі зимовим сном. Повного пів року, або й довше не проявляють вони ніякого життя. Якже можуть вони на весну без відповідної заправи, з ослабленими, а то й порваними в зимі організаційними звязками, братись до нової успішної праці? Адже така праця мусить завжди наново починатись і не має ніякої тягкости.

Правда, більшість наших спортових товариств бідна і не може дозволити собі на ведення деяких зимових спортів, які вимагають не тільки доброї волі, але й немалого вкладу готівки. Ці клюби обмежуються здебільша до копаного мяча, і почасти до спортових гор. Але ця причина не оправдує в ніякому випадку зимової бездіяльности.

Не будемо сьогодні зупинятись над програмою праці тих клюбів, які ведуть зимові спорти. Зате звернемо увагу нашим спорт. клітинам, що зимовий сезон можна використати для відповідної фізичної заправи навіть тоді, коли хтось не має змоги чи охоти управляти прегарні зимові спорти.

Щоб тіловихование сповняло якслід свої завдання, не можна його вважати хвилинною розвагою, особистою приємністю, але слід памятати, що тільки безперервна праця над самим собою може дати відповідні успіхи. А найкращий і для всіх доступний засіб до вдержання на одним рівні тілесної справности — це **руханка**.

Правда, загальним явищем у нашім молодім спорт. житті є дивна непопулярність руханки. Зокрема копуни вважають просто всіх заходів, щоб викрутитись від обовязкових руханкових вправ. Становище не тільки дивне, але і шкідливе.

Для докладности зясуймо собі, що нам може дати руханка. 1. Руханка — це доцільно і розумово уложені тілесні вправи, що ними маємо виповнити тілесні недомагання, як напр. вироблення доброї постави, доброго і правильного віддиху, вироблення гнучкости, сили та зручности. 2) Рухові гри й забави — це тілесні вправи, що дають приємну й хосенну розривку, є заохотою до тілесних вправ та незвичайно їх оживлюють. Бачимо, що руханка не тільки доповнює всі прогалини, які існують між поодинокими ділянками спортів, але й може сама дати спортовцеві **повну тілесну справність.**

Одначе руханка, як і інші тілесні вправи, вимагає деякого практичного знання і розумного ведення. Найкращим доказом, яке велике значіння має руханка для ріжних спортових змагань, є те, що всі европейські держави поставили її на першому місці серед усіх ділянок фізичного виховання. Основою тренінгу копунів европейських державних репрезентацій є перш усього руханка. В кожнім фаховім підручнику копаного мяча руханка займає почесне місце.

Доказувати потребу руханки для спортовця — це значить доказувати потребу сонця й води для рослин. Тому крайна пора, щоб українські низові спортові клітини закинули раз на завжди традиційну безпляновість і непослідовність у своїй праці, виробили собі на кожну пору року відповідну програму діяльности і кожну спортову заправу спирали на руханці.

Зокрема зимова пора — це не час безділля й відпочинку, але навпаки, пора, що її найкраще можна і треба використати для переведення заправи тілесної справности, щоб постійно здержати своє тіло у найкращій фізичній конциції. Отже до праці, спортовці!

Успіхи І. дружини України за минулий сезон.

В цьогорічній осінній рунді мистецтв Окружної Ліги „Україна" була правдивою ревеляцією, бо ніодин клюб цієї Ліги не може почванитись такими успіхами, як наша дружина. Україна добула рекорд найвищих вислідів, перемагаючи Чувай 12:0 та Огніско 8:1. Загальне відношення воріт 37:8 доказує, що напад України є безконкуренційний у цілій Окружній Лізі. Стрічені ворота промовляють у користь оборони і воротаря, які пустили всього 7 воріт у 9 грах.

Україна грала більшість змагань в однаковім складі, що очевидно було теж головною підставою успіхів. Найчастіші зміни відбувались у помочі, де грало 7 змагунів, а саме: Гошовський, Цимбала, Сиротюк, Пазуняк, Скоцень І., Підлісецький, Вішка і Петрів. Найслабшим пунктом нашої дружини була середина помочі, де Гошовський, без сумніву найліпший на цій позиції, грав усього двічі, Цимбала три чі, Петрів двічі, Вішка і Сиротюк один раз. Змінялись також бічні помічники, де місце Сиротюка займав ветеран Підлісецький.

Оборонне тріо грало 8 змагань у складі: Гуцул, Воробець та Олійник. Один раз грав на воротах Босий, один раз пару Воробець—Олійник заступили Скрегота—Скоцень І. Найкращим оборонцем за цілий сезон був без сумніву Воробець. На воротах Гуцул ліпший від Босого, хоч останній допоміг Україні своєю знаменитою грою добути два мистецькі пункти у змаганних із РКС-ом.

Напад не переходив ніяких замітніших змін і грав у такім складі: Краєвський, Скоцень ІІ. (Хомишинець), Петрів, Мікльош і Магоцький. Найбільше воріт стрілив Скоцень (12), який тільки на одних змаганнях із Чуваєм добув 7 воріт. Друге місце займає Петрів, який стрілив 11 воріт, третє Мікльош — 6 воріт, четверте Магоцький — 5 воріт. Троє воріт здобув Воробець із карних копів. Не здобув безпосередньо воріт Краєвський, але кілька воріт здобули напасники або з його вільних копів, або з воротів. Один раз у мистецьких змаганнях грав у нападі Хомишинець проти Р.К.С.-у.

Україна здобула в 9 грах 14 пунктів, значить, стратила 4, з того два пункти стратила у нерішених змаганнях (з Короною в Самборі і Гасмонеєю). Програла нещасливо єдиний раз 1:0 з Чорними. Залишились Україні ще змагання з Ресовією у Ряшеві і з Польонією у Львові, які відбудуться на весну 1937 р.

Успіхи України за минулий сезон у мистецьких змаганнях не були припадкові, тільки були вислідом послідовної і витревалої праці проводу України й самих копунів. Якщо Україна доповнить свій склад у найближчім сезоні кількома новими грачами (два відомі, дуже добрі грачі вже заголосились до України і скріплять її офензивну лінію) і якщо гратиме знову з Гошовським на середині помочі, то напевно буде не тільки найсильнішою дружиною Окружної Ліги, але й повинна добути мистецтво.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

Спортові вислідн.

КОПАНИЙ МЯЧ

КРАКІВ. **Краков'я — Гарберня 7:6 (3:1).** Недільні дербі Кракова дали знову перемогу Краковії, яка була в цьогорічнім сезоні правдивою ревеляцією. Гра велася на грязі присипаній снігом. Всіх було вода доволі цікава. В обох дружинах пописувались нападн. Глядачів 1.500.

КАТОВИЦІ. **Шлеськ — Ф. А. Ц. (Відень) 4:4.** На сильно засніженому грунті грала репрезентація Шлеська з віденським Ф. А. Ц. До повни зіс Шлеськ 2:1. Щойно в другій половині віденці вирівняли. Глядачів всього 1.500.

ПОЗНАНЬ. **Варта — Легія 2:1 (0:1).**

ДЕВЛІН. **Мадярщина — Ірляндія 3:2 (2:1).** Після високої програної з репрезентацією Англії, Мадярщина направила свою славу перемагаючи Ірляндію.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА І С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 260-04. ПКО 503.887.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біллю помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 35-2

ЧЕСЬКА ДЕРЖАВНА ЛІГА.

ПРАГА. **Спарта — Наход 4:2 (2:1).** Цими змаганнями закінчилась осіння мистецька рунда. Мистецтво здобула Спарта. На другому місці стоїть Славія.

СИТНІВКА.

Франція — Данія 5:0. У фіналових ситнівкових змаганнях на чашу шведського короля Густава, Франція перемогла Данію 5:0. Франція буде тепер змагатись з власником чаші Швецією.

ГАКІВКА.

КАТОВИЦІ. **Шлеськ — Берлін 6:2 (1:1, 2:0, 3:1).** Шлеська дружина виступила до цих змагань із двома канадійцями Томпсоном і Смітом та грачами Краковії. Берлінська дружина виступила також із кількома канадійськими грачами.

КАТОВИЦІ. **Шлеськ — Берлін 6:3 (2:1, 2:1, 2:1).** Недільні змагання знову покінчилися програною берлінської дружини. В обох дружинах найкраще грали канадійці. В суботу було 3.000 глядачів, а в неділю 4.000.

ПРАГА. **Л. Т. Ц. — Вінер Е. Ф. 2:1 (0:0, 0:1, 2:0).** Змагання малощо не покінчилися програною празької дружини, яка щойно в останній терції запевнила собі перемогу.

ПРАГА. **Спарта — ВЕФ 3:1 (0:1, 1:0, 2:0).** В Спарті виступили канадійські грачі.

АМСТЕРДАМ. **Берлін — Амстердам 2:2 (1:0, 0:1, 1:1).**

БОКС.

СТАНІСЛАВІВ. **Ревера — Рекорд 8:8.** Цими змаганнями покінчились заслуженим нерішеним виглядом. Ревера поробила величезні поступи. В рінгу суддював п. Табара, на пункти п. Вайсер.

ВАРШАВА. **Варшава — Штутгарт 9:7.** Міжнародні боксерські змагання. Гості нічим не замітні. Перемога варшавської дружини заслужена, а навіть за низька. Одна пара змагунів взаємно себе замасакрувала, так що обох змагунів винесли покровавлених із рінгу.

ПОЗНАНЬ. **Познань — Шлеськ 15:1.** Високо перемога познанської дружини над слабою репрезентацією Шлеська.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Пляни Руси. Після закінчення останньої мистецької рунди, яка випала для ужгородської дружини нещасливо, Русь задумує використати зимовий сезон на відповідну заправу своїх грачів та на реорганізацію дружини. Зимову заправу переводитиме абсольвент німбурського курсу Редак. Провід Руси надіється, що під його кермою дружина Руси відзискає свою добру форму і початок весняного сезону застане ужгородську дружину повну віри у свої сили.

Чехословаччина — Італія. Сенсаційні змагання двох найсильніших европейських футболевих репрезентацій відбудуться 13. п. м. Чехословаччина й Італія приготовляються дуже дбайливо до цих змагань. Італія переїде вже навіть у четвер тренінг своєї дружини.

Л. Т. Ц. і Спарта поїдуть до СССР. Тому, що в СССР дуже велике зацікавлення зимовими спортами, в Москви до Праги вислали тренера Фівєтра, щоб він запросив дві найсильніші празькі гаківкові дружини Л.Т.Ц. і Спарту на турне до СССР. Мабуть обі дружини поїдуть туди з початком весни.

50.000 зол. за програну. Хоч мадярська дружина програла 6:2 з репрезентацією Англії, то фінансово мадяри не вийшли на пім інтереси але, бо дістали за лондонські змагання більше, як 50.000 зол.

Східна Европа — Західна Европа. Підчас світової виставн у Парижі в 1937 р. відбудуться оригінальні й сенсаційні футболеві змагання між Східною і Західною Европою. Всі пертрактації веде у цій справі президент ФІФА п. Рімет.

Польща задержала олімпійську медалю. Поляки здобули були на берлінській Олімпіяді срібну медалю за їзду верхом, але опісля унаслідок протесту Чехословаччини, медалю Польщі відібрали. Тепер саме вернулась із Парижа польська делєгація, яка на конгрес вернників здобула затвердження олімпійського успіху.

КОМУНІКАТИ

Нова домівка С. Т. „Україна"

В пятницю 11. п. м. відбудеться в год. 7. вечором відкриття нової домівки С. Т. „Україна". Нова домівка міститься при вул. Сапіги ч. 49 на І. поверсі і займає три великі кімнати.

З відчитової салі.

І. Юріїв: ЗИМОВИЙ РЕЙД У 1921 Р.
Виклад виголошений у „Молодій Громаді" у Львові З. ц. м.

Б. сотник Січових Стрільців п. Іван Юріїв виголосив на сходинах „Молодої Громади", присвячених Героям Базару, реферат про другий Зимовий Рейд у 1921 р. ген. Ю. Тютюника на підставі ще досі неопублікованих матеріялів: реферату полк. Р. Сушка і наказів до Повстанчої Армії. Референт засував загальне положення на Сов. Україні в 1921 р., тягу інтернованих вояків Армії УНР до повстанців, підготову до походу на Україну. Рівночасно мали перейти на Україну три групи ген. Гулого-Гуленка з Басарабії, полк. Палія з Галичини і ген. Ю. Тютюника з Волині. Вони мали завдання дійти якнайскорше до Дніпра, викликати всенародне повстання і відтяти червону армію на Правобережжі. Одначе румуни перешкодили ген. Гулому-Гуленкові перейти з його відділом Дністер, тому він перейшов його тільки з 20 людьми і через те не міг виконати свого завдання. Полк. Палій перейшов Збруч з 600 людьми і скорими маршами посунувся далеко на схід, одначе не злучився з головною групою ген. Ю. Тютюника, яка 4. XI. перейшла кордон на Волині в силі 900 людей, слабо озброєних й одітих. Після безнастанних боїв, не занявши Коростеня, вже недалеко Києва, група ген. Тютюника мусіла відступати, безперервно переслідувана кінnotою Котовського. Недалеко польського кордону, під селом Мінки, Котовський окружив зовсім повстанчу групу, з якої врятувалося коло 250 людей. Решта полягла, була ранена або попала в полон. Після суду „чрезвичайної следственної комісії" під Базарем розстріляли 359 полонених.

Зимовий Рейд не вдався тому, бо був спізнений на кілька місяців і якслід непідготований. Большевики знали про нього заздалегідь, бо деякі члени штабу, як ген. Галкін та інші, мали бути на большевицькій службі. Крім того ген. Тютюник не доцінював небезпеки і за довго задержався у Мінках, даючи змогу червоним окружити групу. Звіти українських розвідників були дуже оптимістичні, та вони не були правдиві, і це причинилося також до невдачі рейду. Одначе він мав велике значіння, бо активізував знову збройну боротьбу з совітською окупаційною владою на Україні.

В дискусії забирали голос: дир. Ю. Шепарович, дир. С. Магаляс, д-р Щуровський, ред. Р. Купчинський та ін.; опісля відповідав референт, який зазначив, що між учасниками Зимового Рейду були й галичани, як полк. Р. Сушко, Стефанишин, Ендрик, Вахнянин, Гуцало й ін., як це видно зі списку вояків 16. стрілецької дивізії.

Дописи.

КОПИЧИНЦІ.

Свято в честь свщм. Йосафата влаштувала 29. XI. п. р. читальня „Просвіти" в Копичинцях на Кутці. В програму свята, яке відбулося в салі Нар. Дому в Копичинцях, увійшли продукції хору при читальні „Просвіти" на Кутці під проводом учителя „Рідної Школи" п. Королюка та орхестри Т-ва „Копичинецький Вояк" під проводом п. Зварича, далі вступне слово м-ра А. Трояна і деклямації шп. М. Сафіянівної та Пвзл. Шпінулівної. Свято стягнуло повазне число громадян. Дохід призначено на будову нового читальняного дому. В той спосіб читальня дала доказ, що неслушні є твердження деяких духовних кругів у Станиславові, що „Просвіта" є протирелігійна. Зновуж улаштування цього свята заходом голови читальні о. Рижевського є дальшим доказом, що духовенство, яке працює по українських національних установах, може виховувати громадян у релігійному дусі не краще, ніж це задумує робити в т-вах „Скала", до яких селяни ставляться не дуже прихильно.

Сходини членів Т-ва „Стріла" в честь героїв Базару відбулися 29. XI. п. р. в домівці Т-ва при великій кількости членів. Сходини відкрив п. З. Шведик. Дуже рівневий реферат виголосив заст. голови м-р Федьків, а пп. М. Сафіянівна та Я. Клим відповідно присвячені героям Базару творів. Память полеглих упанували присутні 1-хвилинною мовчанкою. Сходини відбулися в дуже повазному настрою.

СТАНИСЛАВІВ.

Нова торговельна ставниця. Перед кількома днями відчинив п. Р. Батюк крамницю з паперами й галянтерією. Крамниця робить дуже гарне враження. Всім подобається те, що власник крамниці видирає бльочки на „Р. Ш.", не чекаючи, аж гість сам упімнеться. Новій ставниці бажаємо якнайкращих успіхів! Б. Л.

ЗОЛОЧІВЩИНА.

Змагання аматорських гуртків. Дня 22. XI. п. р. відбулись у Золочеві конкурсові змагання аматорських гуртків при читальнях „Просвіти". Змагання організувала філія „Просвіти" в Золочеві, призначуючи 3 нагороди в книжках і картинах для найкращих гуртків. До змагань зголосились 4 аматорські гуртки: з Бужка, Коропця, Ремезовець та Закомаря, але цей останній в означеному речинці не явився. Зате похвалити треба подивугідну обов'язковість членів аматорського гуртка з Коропця, що холодного дня перейшли пішки, хлопці і дівчата, 40 кільометрів поганої дороги від свого села до міста й назад. Перша цього роду імпреза в Золочеві стягнула до салі Т-ва ім. Шашкевича багато публіки. Відрадним обликом була велика кількість мішан і селян, що з зацікавленням слідкували за ходом змагань. Імпреза почалась короткою промовою члена конкурсового журі Романа Завадовича, що засував присутнім значіння змагань. Грали пєсу Пилятинського на 5 дій „Іхав стрілець на війноньку". Згідно з вислідом льосування, що відбулось на 2 години перед виставою, І. та ІІ. дію відіграв аматорський гурток з Коропця, ІІІ. і IV. дію гурток з Ремезовець, V. дію гурток з Бужка. В антрактах пригравала орхестра Т-ва „Сокіл" у Золочеві. Після змагань Оцінчна Комісія в складі: проф. Гева, проф. Логінський, проф. Лісогір, пп. Цішецький та Завадович подала вислід конкурсу. Постановлено І-го місця нікому не признавати, зате 2 другі нагороди признано аматорським гуртком з Ремезовець і Бужка, а 3-тю аматорському гурткові з Коропця. Комісія взяла під увагу не тільки сценічну гру, але й добір та красу народніх одягів. Про характеризацію та стрілецькі одяги подбала сама філія. Шкода тільки, що до змагань не стануло всі кращі гуртки повіту, що дало б справжній образ многогранних досягнень просвітницьких кадрів золочівського повіту.

Олена Завадовичева.

В місяці грудні засвідчімо перед цілим культурним світом нашу глибоку пошану для Матері-Просвіти. Засвідчім, що вона таки наша власність, що ми всі, цілий нарід, стоїмо непохитно на сторожі освітніх змагань та підтримуємо їх морально і матеріяльно. Всі від найбіднішого до найбагатшого спішім з „Даром Просвіти"!

Нові книжки й журнали.

СВІТЛО Й ТІНЬ. Рік IV., число 10—11 за жовтень листопад 1936. Зміст: Ярослав Маслик: Альбом У. С. С. — О. Кей: Наука фотографії для новиків. Який апарат вибрати? — Р. Мирович: Мобілізуймося на виставу! — Інж. О. Бриньский: Мистецтво, ремесло чи наука? — С. Кравців: Рецепти винахідників. — Інж. Борис Б. Іваницький: Цікавий спосіб оберання негативу в позитив. — В. Пронь: Як зробити найпростіший фотоапарат? — Новини фотопромислу. — Що читати? — З нашого досвіду. — Сьома виставка української фотографії.

У виказі „Дару Просвіти" нехай не забракне нікого з нас. Складанням датку на „Дар Просвіти" докажім, що „Просвіта" всім нам дорога!

Театри.

Великий Театр:

Вівторок, 8. XII. год. 8.30 попол., цінн найнижчі, „Пані Пресесова"; год. 8. веч. „Борис Годунов".

Середа, 9. XII. год. 7.30 веч. „Гассан", виставa закуплена.

НА СВ. МИКОЛАЯ
ТІЛЬКИ ПРАКТИЧНІ ДАРУНКИ
у фірмі „ДІМ ВОЛІЧКИ", Сикстуська побіч Брами. — На складі: Рукавички, панчохи, білля, шалики, вовна на светри.

Кіна.

АПОЛЬО: „Чардаш — Токай — Кохання".
АТЛЯНТИК: „У тіні самітної сосни" із Сильв. Сідней.
ВАНДА: „Давид Коперфільд; „Генерал Чонг".
ГРАЖИНА: „Одна із тисячі" з Март. Егерт.
КАСІНО: „Я невинний"
КОЛІСЕЙ: „Сини пустині", „Потоня за тінню".
КОПЕРНИК: „Антін Адверз".
МАРУСЕНЬКА: „Антін Адверз".
МЕТРО: „Граф Монте Хрісто" (дві серії разом).
МІРАЖ: „Любощі" (на осн. Шніцлера).
МУЗА: „Пастер", Пауль Муні.
ПАКО: „Їх ексцеленція шофер".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (на осн. Легара) з Мартою Егерт.
ПАН: „Вірли на припоні", „Веселе шаління".
РАЙ: „Малі жіночки".
СНІТ: „Малий монсеньйор".
СТИЛЕВЕ: „Почалося від цілунку", ревія „Ходи на одного".
ТОН: „Генерал Суттер".
УТІХА: „Додик на фронті" і ревія".
ХИМЕРА: „Веселий Донжуан.

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
Франценсбад — Марієнбад — Теплиці.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.
Вівторок, 8. грудня 1936.

Відень (506,8) 8.00 Орг. музика, 11.20 Тріо на скр., альтівку та віольонч. п-моль Бетовена, 13.00 Розр. концерт, 15.40 Камер. музика, 17.20 Баранні мельодії, орк., Грегорій сопран, 19.40 Творч Людв. Грубера, 22.30 Розр. музика, **Прага** (470.2) 8.00, 11.05 Концерт, 15.00 „Ріголєто" оп. Вердія, 19.20 „Нашa батьківщина у співі й танку", орк., хор, солісти. **Париж** (1648) 18.30 Концерт, 21.45 Вечір пісенькарів, **Білгород** (437.3) 17.20 Концерт, 18.05, 19.30 Нар. пісні, 19.50 Сп. реціталь, **Берлін** (356,7) 16.30 Концерт солістів, сопр., баритон., 2 форт., 19.15 Камер. твори Вебера, скр., форт., **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нім. пісні в супр. кларнету, форт., **Мінхен** (405,4) 12.00 Концерт, 16.50 Концерт молодих талантів, сопр., альтівка, форт., 20.10 Літ.-муз. авдиція, **Будапешт** (549.5) 12.30 Концерт оп. орк., 15.45, 22.10 Циганська музика, 19.00 Сальонова музика, **Мілянo** (368,6) 12.40 Орх. концерт, 17.15 Танк. музика, 22.00 Комедія, опісля танк. музика.

Середа, 9. грудня 1936.

Відень (506,8) 17.05 Сучасна музика, 19.30 Пори року, ораторія Гайдна, бл. Шуман сопран, Каленберг тенор, Альзен бас, хор, 22.20 По-віденськи веселі мельодії, **Кошиці** (259,1) 18.15 Словацькі нар. пісні, **Прага** (470.2) 20.05 Симф. концерт, 21.40 До життя, Ніхові пісні, 22.15 „Нимфінпарнасо", оп.-балет Векія, **Париж** (1648) 12.00 Орх. концерт, 17.00 Сп. реціталь, 21.00 Форт. реціталь, 21.45 „Море" драма Жілєва, **Білгород** (437.3) 17.40 Нар. музика, 20.30 Година гумору, 22.30 Танкова музика, **Берлін** (356,7) 8.20 Форт. музика, 14.15 Легка музика, 16.45 Три віртуози: Серг. Рахманінов форт., Гельштер віольонч., Сентгерґі скр., **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, **української поезії** в опр. Тад. Голендра, рецитує Вол. Красовецький, 22.45 Танкова музика з гр. пл.; у перерві Останні вістки.

Середа, 9. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Рухонка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дениик, 7.25 Програма на день, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл: Як це буває в грудні. Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Народні мельодії, з гр. пл., 12.40 Ранішній дениик, 12.50 Гигієна зимового одягу, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські бажучі вістки, 15.35 Еспанська пісня в гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Балетова музика з гр. пл., 16.10 Історичні загадки для старших дітей, 16.30 З великої естради, гр. пл., 17.00 Відчит, 17.15 Концерт вавадерійської орх., на вступі промова ген. Вежави-Длугошевського,

Радіокутик.

РАДІОВІ АКТУАЛІЇ.

Конкурс оркестри мандолінистів.

„Польське Радіо" організує новий конкурс, в якому рішальний голос матимуть радіослухачі. Це буде 8. грудня о год. 17.2 конкурс на найкращу орхестру мандолінистів. Кожна з радіостацій „Польського Радія" представить слухачам свою найкращу орхестру мандолінистів, а радіослухачі виберуть зпосеред них ту, яку уважатимуть за найкращу.

Европейський концерт з Англії.

8. грудня о год. 20.25 надаватиме англійська радіофонія европейський концерт. Тим разом слухачі не почують „поважної" музики, але високого рівня „легку" музику. Виконавцями будуть: театральна орхестра, ревіовий хор і солісти.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 90.05, 89.62, Дол. американські 5.31.50—5.28.50, долярн канад. 5.31 — 5.26, Фльорт голл 289.95 — 287.55, Франки фр. 24.77 — 24.63, Франки швайцарські 122.35—121.55, Фунти англ. 26.05—25.90, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.80—17.40, Кор. дан. 116.29—115.45, Кор. норв. 130.88 — 120.70, Кор. шв. 134.28 — 133.30, Ліри італ. 25.00 — 24.50, Марки фінл. 11.49 11.00, Марки нім. 122 — 116, Шил. австр. 94.00—93.00. Марки нім. срібні 120 —114.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 7. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагон-стація завадування:

	льоко ст. завадів:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	21.50—22.00
Жито збір. 694 гр/л. 3%	17.00—17.25
Ячмінь півш. 621 гр/л. 4%	18.25—18.35
Овес легко задош. 444	13.00—13.25
Овес не задош. 456	13.75—14.00
Гречка 10%	19.50—20.00
Кукурудза жовта	14.75—15.00
Кукурудза червона	16.00—16.25
Конопляне сім'я	32.00—32.00
Соняшникове сім'я	32.25—32.50
Насіння 95%	40.00—41.00
Фасоля корона руч. л. з м. 42	53.00—54.00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	40.00—41.00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	40.00—41.00
Фасоля шмальц. спец. ручно вибир. з міш.	42.00—46.00
Фасоля краса рафаэлла	26.00—27.00
Фасоля цукр. ручно виб.	31.00—32.00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канянки	115—120
Конюшина вільна від канянки 96 проц. чистоти	120—125

Кукурудза подешевіла на 25 сот., ціни інших продуктів незмінені. Тенденція здержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 7. грудня п. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	3.00 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	3.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	3.05 „
1 л. молока	0.19 „
1 к. вець	5.40 „

Тенденція на масло зайшкова, на молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 7. XII. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвір'я птахомисарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., повногрудні, не худі	1.10 зол.
Індики І. кл., повногрудні, не худі	1.00 „
Курята І. кл., біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	0.90 „
Курки І. кл., товсті без остріг, без напливу на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає

ОПОВІСТКИ.

Ольга Стецюк і Володимир Лициняк замісць окремих повідомлень про своє вінчання складають 25 зол. на „Українську Захоронку". 3216

У Приватній Українській Гімназії С. Мілашкевича в Кремянці вакують посади учителів: 1) учителя фізики (навчання в українській мові) й географії (навчання в польській мові); 2) Учителя руханки і ручних праць. Вимагається повні кваліфікації. Кандидати повинні зголошуватись листовно до Дирекції Гімназії. Адреса Гімназії: Кремянець ул. Перацького 28.

Дирекція Гімназії.
3201 2—3

КОНКУРС.

Рада Філії Т-ва „Сільський Господар" у Збаражі приїме з днем 1-го лютого 1937 р. Інжинірагронома. Зголошення із даними про відбуту практику слати на адресу: Д-р Павло Тарашук, Збараж. Неприняті зголошення залишуться без відповіді. 3208 2—3

КОНКУРС.

Український Народний Банк у Збаражі приїме з днем 1. січня 1937 р. урядовця добре обізнаного з банковими справами. Зголошення враз з інформаціями про відбуту практику вносити до Дирекції Банку до дня 15. грудня н. р. Касція вимагана. Плотня за умовою. Неприняті зголошення залишуться без відповіди. 3212 2—3

КУПНО - ПРОДАЖА

НАШЕ МЕШКАННЯ — наша приємність. Фіранки, декорації кімнат за безцінь, Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 20-?

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Панъ поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерос. 2[illegible] 38 60

КУПЛЮ „Історію України" Грушівського. Оферти до Івана Сенина, Стрий, вул. Дрогобицька 50. 3211 2-2

ПРОДАМ борону ланцугову до моху ваги 100 кг. Відомість у Івана Сенила Стрий, Дрогобицька 50. 3211 2—2

НА МИКОЛАЯ І РІЗДВО прегарні дитячі одяги купите у фірмі **„ЛІДІЯ"** на Смольки, напроти кіна Марусенька. — Ціни зрізові. 3215 2—7

ВИСОКОГІРСЬКИЙ лікувальний мід першої якости можна набувати в пасіці в Остодорі к. Підлютого у 5 кг-мових пушках в ціні по 3 зол. за 1 кг. Зофія Гавринська і Сна, Остодір, почта Перегінсько. 3220 1—5

НАУКА

ВЕЧІРНІ КУРСИ КНИГОВОДСТВА: Книговодство торговельне, промислове, банкове, обезпеченове, рільне, податки, книговодство, організація підприємств. Вписи: Школа Економічно-Торговельна, пл. Стрілецька 8, від 5—7. 3206 2—?

РІЖНІ

ДИНАМО-МАШИНИ, сильники, магнети, направляє скоро, дешево. Виконує роботи: токарські, грізарські (фрезування). Стемпковський, Львів, Св. Михайла вісім (бічна Косинщка). 3139 2—3

СТАРУ БІЖУТЕРІЮ, срібло купує ювелір Розважевський Академічна 2 (Готель Жоржа). Оцінка безплатно. 3034 5—5

ЗОЛОТІ та срібні героби, перстенці, шлюбні обручки тощо продає дешево славнозвісна католицька фірма **ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ,** Львів, площа Марійська ч. 5. Полагоджує всякі направки. 3032 8—30

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляє фірма **„ТЕНЧА",** Львів, Рейтана 2. тел. 225-27. 3174 6—10

ВІДНОВЛЯЮ хемічною масою на сухо стелі, стіни мальовані і тапетовані дуже дешево. Зголошення до Адміністрації під „Українець". 3221 1—1

АДВОКАТ
Д-р Володимир Лициняк
мешкає тепер
ЛЬВІВ, вул. НАБЄЛЯКА (бічна) 35. II.
3215 Телеф. 289-23.

ВАРШАВА.
Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає пера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 16—f

Рік основ. 1904. Телефон 213-05.
ВИРІБ І ВЕЛИКИЙ СКЛАД
КОРСЕТІВ, ЧЕРЕВНИХ ПОЯСІВ і НАГРУДНИКІВ
по найновіших паризьких і брюсельських кроях.
Я. ШАЙБЕР
ЛЬВІВ. ГЕТЬМАНСЬКА 6.
Ціни фабричні. 2—20

(НЕ ФАРБА)
привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ
первісний **КОЛІР**

НА ДОВГІ ЗИМОВІ ВЕЧОРІ поручаємо:

	зол.
„Наука Сехтантів, а Кат. Церква"	4.00
„Народні Вишивки" до хрест. робіт	3.—
„Монограми" до хрест. вишивання	4.—
„Евангелиця без маски"	1.50
„Новий Колядник"	0.40
„Малий Колядничок" з нотами	0.40
„Ірод Великий", різдвяна пєсо	1.20
„Вертеп" для колядників	0.60
„Месія", різдв. пєса	0.80
„Святомиколаївські вечерниці"	0.80
„Чудо св. Миколая"	0.60

(Різдвяні листівки по 6 зол. сотня). — Замовлення і гроші слати на адресу: **Г. Гануляк. Львів. вул. Ольшевського 11.**
3218 1—2

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусить відновити з новим роком для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Ціннік друків:

Zawiadomienie wysyłkowe	1 ар. 6 сот
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток)	зол. 2.50
Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена	зол. 2.50
на 960 урядів оправлена	зол. 5.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 277 (14.526). Львів, середа 9. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-61. Друкарні: 223-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

300-ліття смерти митрополита Рутського.

За благословенням Високопреосв. Митрополита і Преосв. Владик Галицької Церковної Провінції рішила Рада Богословського Наукового Товариства у Львові при участи наших Чернечих Чинів ОО. Василіян, ОО. Редемптористів та ОО. Студитів започаткувати святочні торжества в 300-ліття смерти нашого великого Подвижника св. Зєднення, митрополита **Йосифа Велямина Рутського,** низкою викладів про 300-літню творчість Католицької Церкви на українських землях та виставою церковних книг і популярної та наукової теольогічної літератури. Архиєрейське Богослуження відправиться в день празника Непорочного Зачаття 22. грудня ц. р. в архикатедрі св. Юра. Виклади будуть відбуватись у трьох днях: 23., 24. і 25. грудня 1936 в авлі Богословської Академії при вул. Коперника 36.

Всесвітліші і Високопреподобні Отці зволять взяти в цьому циклі викладів ласкаву участь. (Для незаможних причиниться датком ВПреосв. Митрополит).

ЗА РАДУ БОГОСЛОВСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА:

о. др Йосиф Сліпий, голова. **др Конст. Чехович,** секретар.

*

ПРОГРАМА ВИКЛАДІВ ДЛЯ ДУХОВЕНСТВА 23., 24. і 25. XII. 1936.

1) о. Величковський Василь ЧСІ: Методи унійної праці між неєдиненими православними на Волині.

2) о. др Глинка Лев: Правні основи Унії.

3) о. др Голинський Володимир (подамо пізніше).

4) Др Заложецький Володимир: Мистецька творчість Унії за останніх 300 літ.

5) о. др Ішай Андрій: Становище Унії до автокефалії.

6) о. др Костельник Гавриїл: Ідеольогія Унії.

7) о. архим. Лободич Роман (подамо пізніше).

8) о. Рудь Степан: Літургія св. Івана Золотоустого в І. полов. XVII ст.

9) о. Скрутень Йосафат ЧСВВ: Митрополит Рутський у житті сьогодніщних Василіян.

10) о. др Сліпий Йосиф: Погляд на єдинені Церкви і догматичні різниці з неєдиненими.

11) о. протоєрей Табінський Петро: Що потрібне для успішности церковного поєднання?

12) о. Хомин Петро: Погляд неєдиненої преси на Унію.

13) Др Чубатий Микола: Погляд на 300-ліття смерти митроп. Рутського.

По викладах відбудеться дискусія.

*

Увага: Приміщення а харчем і помешканням на три дні викладів знайдуть учасники в Духовній Семінарії за оплатою 10 зол. (постіль треба привезти зі собою). Зголошення приймає Ректорат Гр.-Кат. Духовної Семінарії у Львові, Коперника 36.

На „Просвіті" виросла вся наша національна сила. В місяці грудні пригадаймо собі всі наш обовязок супроти „Просвіти" в її 68-мі роковини. Шлім „Дар Просвіті"!

Уживайте до ПЕЧИВА лише доброї якости ДРІЖДЖЕВОГО ПОРОШКУ до печива, ВАНІЛІНЕВОГО ЦУКРУ, СУНИЧНОГО ЦУКРУ, МАЛИНОВОГО АНАНАСОВОГО ТА ЦИТРИНОВОГО.

Кооперативи „П Л А С Т".

Боротьба уряду з анґлійським королем.

ПАЛАТА ГРОМАД ВИСЛОВИЛАСЯ ЗА УРЯДОМ.

Як це ми вчора згадували, анґлійці виявили останніми днями **чимало**

симпатії для свого короля,

тому всі сподівалися, що вчорашнє засідання парляменту, на якому премієр мав зложити заяву у справі королівського подружжа, **буде для уряду дуже прикре.**

Не диво, що ввесь Льондон очікував того **засідання**

з якнайбільшим зацікавленням.

Трибуни для публики і для представників преси були заповнені, у дипльоматичних льожах появилося 4-ох амбасадорів, 4-ох послів та представники всіх інших дипльоматичних станиць. Цю численну і добірну публику стрінула **справжня несподіванка. Коли премієр Болдуїн появився на трибуні в год. 15.10 палата громад приняла його**

живловою маніфестацією.

Посли всіх партій завзято оплескували премієра — а слід додати, що ті посли щойно вернулися зі своїх виборчих округ, де мали змогу пізнати погляди виборців. Б. канцлер скарбу Черчіль **навіть не пробував творити**

опозиційної „королівської партії",

Як це загально сподівалися, послів, що намагалися ставити Болдуїнові питання, юрба заглушила. Серед великого напруження

Болдуїн промовив.

Він заявив, що **король мусить сказати, чи думає зробити п. Сімпсон королевою;** уряд дасть йому змогу вирішити це спокійно. Сам **Болдуїн вів з королем лише особисті та довірочні розмови** і радив йому одно: висловитися щодо морганатичного подружжа. Розмови на ту тему почалися від того, що **перед кількома тижнями король признався перед Болдуїном,**

що оженитися з п. Сімпсон, як

лише вона дістане розвід.

Ік король справді на те рішиться, уряди В. Британії та доміній дадуть королеві свої ради. ІЩо саме вони порадять? У парляментарних кулюарах припускають, що

абдикацію.

Нова хвиля маніфестацій симпатії для короля не дозволяє сумніватися, що **на випадок загострення конфлікту між королем і урядом, той останній могтиме рахувати вповні на парлямент.**

КАНАДА ЗА КОРОЛЕМ.

Вся канадійська суспільність нетерпеливо вичікує рішення Едварда VIII. та **у великій більшости стоїть по його боці. Канадійські ветерани відбули ряд нарад і рішили**

беззастережно підтримати

Едварда VIII.

Канадійці хотять, щоб Едвард VIII. лишився на престолі, навіть коли п. Сімпсон стане його жінкою та королевою.

П. СІМПСОН ХОТІЛАБ ОХОРОНИТИ ЕДВАРДА VIII. ВІД ПРИКРОЩІВ.

П. Сімпсон зложила у Канн письменну заяву такого змісту: Вона хотіла охоронити Едварда VIII. і його престіл від усяких потрясень. Вона готова негайно уступити з теперішньої невиносимої ситуації, якщо такий крок розвязав би ситуацію.

Пацифікація індійського пограниччя.

На північно-західне пограниччя Індії, де недавно дійшло до боїв британського війська з тубольцями, вирушило 3.000 вояків з панцирними самоходами, кінотою і літаками, щоб спацифікувати зворохоблені области. Карною експедицією проводить комендант північно-західної военної округи ген. Кулер[illegible]

—o—

„Нормалізація" у теорії і практиці.

Польща чи Росія?! — Передвоєнні спроби порозуміння.

Колиб прийшлося докладно устійнюватна, коли уперше український нарід зустрівся з експансивними тенденціями західнього і свого північного сусіда — то мабуть історики малиб розгризти досить важкий горіх, бо писана історія ніколи не знає тих перших спорів за межу, що стають тільки підложжям і підготовою спорів пізніших, багато голосніших і вже хронікарем зареєстрованих. В усякому разі маємо легенду про „щербец" Болеслава Хороброго, що ніби вдаряв об Золоті Ворота — на переломі X. і XI. століття. І в усякову разі у другій половині XII. століття Андрій Боголюбський вже вогнем і мечем нищив наддніпрянську столицю. Було це, як бачимо, багато-багато раньше від року 1340-го, від ліквідації поляками галицько-волинської державности. І тому згідно з історичною правдою сміливо твердити можна, що сусідський імперіялізм ставав проблемою життя чи смерти українського народу вже від тих часів, коли і сам український нарід і його сусіди звались інакше, ніж сьогодні, від тих часів, коли взагалі не існувало поняття нації у нинішньому розумінні і коли поділ славян знав радше племінні, ніж расово-національні окремішности. У часах козаччини ця проблєма викристалізувалась уже у виразну дилєму: **Польща чи Росія?** І ця дилєма перетрівала договори: гадяцький і андрусівський і переяславський — і берестейський і варшавський, перетрівала упадок української державної Гетьманщини та упадок історичної Польщі, перетрівала відроджену українську державність та існує по нинішній день, у стані, що його створив риський договір, у часі, коли державна Польща відродилась у кордонах, що простягаються далеко поза польські етнічні межі, і коли на руїнах Української Народньої Республики відродилась „єдина неділима" Росія.

Не існує українська держава, але існує український нарід, як викристалізована національно-політична особовість, та існують сусідські держави — Польща і Росія, з кордонами, що врізуються в українську етнічну територію. І існує такий Схід Европи, на якому ці три народи, український, польський і московський — є вирішними для його політичного обличчя. І хоч ніби український нарід, як міжнародній чинник, офіціяльно „не рахується", проте іде далі боротьба за взаємний уклад сил, за взаємне відношення тих трьох чинників: українського, польського та московського. І так само, як перед Німеччиною Бісмарка (і після нього) рубом стояло питання Франція чи Росія, як перед поляками була і далі є проблєма — Німеччина чи Росія, — як мутатіс мутандіс для Злучених Держав існує дилєма Японія — Велика Британія, і так само, як взагалі кожна держава (кожний нарід) мусить хитатись між двома своїми сусідами, мирючись чи воюючи то з одним то з другим, залежно від шляхів власної експанзії та експансій сусідських, так само й українці стояли, стоять — і довго ще будуть стояти перед своєю старою історичною дилємою. Гасло **„віра у власні сили",** що має заступити всяку орієнтацію на якунебудь зовнішню силу,

може бути (і дійсно вже було у переломових рр. 1223/25) та надалі є спасенним гаслом для організації всіх продуктивних і конструктивних сил власного народу. Так само гасла сучасного націоналізму грають велику ролю у формуванні обличчя нації і всіх тих її „імпондерабілій", без яких нація не тільки не може мати пошани у світі, але просто не може претендувати до імени модерної нації. А проте ті гасла й течії не усувуть проблеми: **чи можна здобути державну незалежність при одночасній боротьбі проти всіх своїх сусідів, змобілізованих принципіяльно-негативною поставою у спільному протиукраїнському фронті?!** Чи можна теж провадити національну політику при повному нехтуванні міжнародніх відносин та кожночасної міжнародньої ситуації (конюнктури)? Чи можна одночасно стояти на **всеукраїнській** платформі, отже дбати про всеукраїнський інтерес, та признавати засаду **партикулярної** політики, що рахувалась би виключно з максималістичними тенденціями даного кусня національної території? І чи можемо у теперішній міжнародній ситуації переочувати та легковажити собі той момент, що 1) не вважаючи на пацифістичний шум та може й на щире бажання деяких держав оминути війну — Европа переживає небувалі збройневі перегони та з кожним днем зближається до чергової війни, 2) доктрина про необхідність поділу Европи (і всього світу) на два непримирні ідеольогічні табори зискує щораз більше прихильників і щораз виразніше кристалізується конфігурація сил будучого воєнного зудару, в якому обидва наші сусіди по всій імовірності опиняться знову по протилежних сторонах барикади, і 3) завданням всього українського Заходу є не тільки автоматичне приєднуватись де протисовітських сил, але й старатися відграти у тому будучому зударі ролю підмету, себто чинника, який має силу і змогу впливати на розвій подій, на перетворення обличчя Сходу Европи.

В той спосіб перед нами, галичанами, стоять два завдання: 1) боронити свого національного стану посідання, боротись за свою екзистенцію у теперішній дійсності та всіми силами змагати до розбудови національних цінностей у всіх ділянках життя і 2) бути речником всеукраїнських інтересів, памятаючи, що тим нинішнім актуальним інтересом — є протисовітська боротьба та злука з тими всіми, що змагають розбити Совітський Союз на національні держави. Ці дві наші місії мусять іти паралельно. У трагічну ситуацію попадаємо тоді, коли ми примушені поступатись одною місією для другої. Бо яка користь із Галичини, як української національної території та резервуару національно-політичного й культурного активу, коли тут — того активу просто не сталоб, коли починаючи від народньої школи та кінчаючи на господарських, культурних і суспільних організованих комірках — скрізь панувалаб оспівана у „Кобзарі" — „мовчанка"?! **Не можна боротися за свої права у Польщі та нівелювати себе як всеукраїнський політичний чинник, — і навпаки, не можна горлати про Велику Україну чи захоплюватись виглядами (обіцянками) наддніпрянської державности і — забувати про сучасну тутешню українську дійсність.** Це для нас аксіома — і хто її пробує оспорювати та практично перекреслювати — той мусить стрінутись скорше чи пізніше з гострою реакцією галицько-українських мас.

Ці наші національно-політичні правди існують не від нинішнього дня. Переходити історію всіх спроб українсько-польського (так само, як українсько-московського) порозуміння від початку народин дилеми „Польща чи Росія",— це тема для історика, що хотів би присвятити їй роки праці та томи книжок. Із кількох передвоєнних спроб порозуміння пригадаємо лише наймаркантніші дві: „угоду" Юліана Лаврівського в 1869. р. та Романчука-Барвінського в 1890. р. У першому випадку 30 українських послів до галицького сойму підписало заяву, в якій вони зрікалися навіть основного політичного постуляту галицьких українців — поділу Галичини, — але всеж ставали на становищі „повної автономії обох національностей, яку має устійнити закон під оглядом національним, політичним і церковним". Друга спроба, відома під назвою „**нової ери**", вибулася теж на підставі чесної заяви Юліяна Романчука: **„Хочете згоди, ми до згоди все готові, — колиж хочете боротьби, то ми підіймемо боротьбу"**; — як платформу порозуміння поставив тодішній український лідер „признання самостійности своєї національности і своєї мови". І коли перша згадана спроба не принесла абсолютно ніяких конкретних користей українцям, то „нова ера" дала у висліді українцям більші мовні права в адміністрації і судівництві, утраквізм в учительських семинаріях, коломийську гімназію, концесію на „Дністер", одну університетську катедру та фонетику у шкільних підручниках. У першім випадку перекреслив спробу Лаврівського Виділ Краєвий, що просто мовчки перейшов над українською пропозицією до денного порядку, у другому відпекався українських контрагентів сам граф Бадені. А проте й пізніше були з українського боку спроби порозуміння, були спроби митрополита Сембратовича та групи т. зв. „новокурсників" Ол. Барвінського —Анатоля Вахнянина, — були переговори за нову виборчу ординацію до галицького сойму — з намісником Михайлом Бобжинським, був врешті таки заключений компроміс у 1914. році. Чи можна найти кращий доказ української доброї волі, як тодішня заява такого авторитетного представника українців, як д-р Кость Левицький: „...Витаємо її (нову виборчу ординацію) як запові кращої долі українського народу, як народу самостійного й рівнорядного, як вступлення на дорогу мирної співпраці обох народів... Хочемо спільно працювати з представниками польського народу... Виборча ординація має бути підвалиною згідливого співжиття обох народів. Ми готові кожної хвилини стануги до мирної праці над розвязкою спірних питань шляхом компромісу з польською стороною..."

Це було 14. лютого 1914. року.

ЖУРНАЛИ і ЧАСОПИСИ цілого світу перечитаєш за 15 сотиків у „Вшехпрасі" Сикстуська 19 (мезанін). Місячний абонамент 3 зол.
4—25 3166

Чеська зброя до Еспанії.

Празький кореспондент щоденника „Фелькішер Беобахтер" повідомляє, що **військова місія валенсійського уряду закупила в Чехословаччині воєнного матеріялу за 90,000.000 чеських корон.** Як бачимо, — **чеський збройовий промисл робить незгірший бізнес на есп. громадянській війні,** а він занимає поважне місце у чехословацькому народньому господарстві; Чехословаччина покриває більше як 1/5 світової продукції зброї.

Очевидно, це заосмотрювання червоної іспанської армії має побіч господарської ще й політичну сторінку. На другий рік збільшать скількість совітських звязкових старшин при чехословацьких корпусних командах, які **безпосередньо підлягають військовому аташе СССР.**

БОЛЬШЕВИКИ РЕОРГАНІЗУЮТЬ ЕСПАНСЬКУ ВОЄННУ ФЛЬОТУ.

Як подає „Матен", катальонські анархісти та троцькісти помітно ослаблюють совітські впливи, які залежать від реальної підмоги зі СССР. З огляду на це совітський консуль Антонов-Овсеенко боїться, що колиб нац. фльота зуміла перевести блькаду Катальонії, СССР втратив би вплив на ту країну. Тому у висліді наради адміралів Геллера і Коянова з ген. Обісовом **московський уряд рішив вислати до Еспанії пів тисячі морських старшин, стільки само підстаршин і 200 інжинірів та механіків, щоб основно зреорганізували червону еспанську воєнну фльоту.** Перший транспорт з 300 осіб очікують на днях у Барсельоні.

SAMODZIELNY LESZCZKOW
ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В
ГАЛИЧИНІ ЦЕ ЛЕЩКІВ
СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

Паризькі відгуки льондонської історії.

(Від власного кореспондента).

Париж, 5. грудня 1936.

Треба вам знати, що найпопулярнішою особою Парижа не є президент Франції, а бувший уельський князь, нині Едвард VIII-ий.

У казках закоханий король міг оженитися з пастушкою і вона ставала королевою. У правдивому житті англійський монарх, ідучи за волею свого серця, викликав бурю у найбільшій імперії світу.

Проти нього повстала англіканська церква, якої він є шефом.

Вся аристократія.

Пуританська Англія.

Домінії, які заявили, що вразі коли пані Сімпсон малаб стати англійською королевою, вони не візьмуть участи у коронаційних парадах.

Уряд, парляментарна більшість і опозиція. Коротко: вся традиційна Велика Британія.

Перед силою цього загального спротиву Едвард VIII. зложить мабуть корону ,на кожний спосіб його престіж, як короля, сильно заїтаний.

Як людини, ні. Навпаки, він викликує загальну симпатію. А навіть запит: чи традиційна Велика Британія, ломлячи сильну індивідуальність короля (бо людина слабої індивідуальности позбулась би всіх тих труднощів досить легким способом) — не зробила **політичного** промаху? Колиб сьогодні-завтра Едвард VIII. вийшов з історії, то проте залишиться у ній гарна американка пані Сімпсон, що 1936. року потрясла в основах Велико-Британійську Імперію.

*

Едвард VIII., ще як наслідник престолу, був частим гостем Парижа, і заїздив постійно до одного люксусового готелю при вул. Ріволі. Його дід, великий король Англії, Едвард VII., був теж любимцем Парижа, а тепер вже існує ціла література про його паризькі „пригоди і нагоди". Тільки Едвард VII. шанував пуританську традицію і тому — провадив два життя. А його внук не хотів вести подвійної життєвої бухгальтерії. Може й тому він став такий популярний, головно у жіночому світі. Кожна англійка і кожна американка входячи до того готелю при вул. Ріволі у Парижі, бажала бодай на один день замешкати у тій самій кімнаті, де жив колись князь її мрій. І бувало, що одночасно в кількасот кімнатах того самого готелю молоді й старші пані вірили, що вони віддихають тим самим воздухом, яким день тому віддихав їх чарівний князь. Не треба додавати, що готель робив на тім світлі інтереси...

*

Уельський князь танцював у Монмартрі і в Мон Парнасі, усі розкішні бари знали його, він накидував мужеську моду у Льоншан, вистоював перед великими кравецькими робітнями в 6-ій годині вечором, щоб глядіти як молоденькі модельки — найкращі жінки Парижа — висипуються з шумом і гамором з варстатів праці на Елізейські Поля.

І тому парижани любили Едварда VIII-го. Він такий самий — бувало говорять — як був його славний дід, Едвард VII-ий.

*

Великий французький письменник та житєписець Андре Моруа боронить нині на сторінках „Фігаро" традиційну Англію: „Із численних ролі імператора й короля — пише він — найважніша та роля, у якій він виступає як арбітр між партіями і між державами імперії. Відколи англійські кольонії стали незалежними домініями, одинокий вузол, що лучить вільні держави з метрополією, це особа самого коро-

дя. Пригадуємо собі ці гарні імперіяльні розмови, які кожного Різдва вели через радіо король Юрій і його королівства; пригадуємо собі, що пошана до особи короля надавала величавого престіжу цій імперіяльній розмові; і тому можна зрозуміти тих, що з такою впертістю і силою боронять цю шляхотну й старинну англійську традицію".

Але другий великий французький письменник Леон Доде (консерватист і католик) на сторінках роялістичної „Аксіон Франсез" думає зовсім інакше:

„Морас написав гідні подиву рядки про любов Людвика XIV-го і пані де Ментнон, що була жінкою Скарона. Тепер можна легко уявити собі, які сплетні мусіли кружляти тоді! Еклезіясти, очевидячки, теж тоді вмішалися із питомою їм нетерпимістю у питання любови. Вже у ближчих нам часах була захмарена опозицією ідилля між Наполеоном III-им і панною Евгенією де Монтіжо, що стала наперекір усім цісаревою. Паскаль казав: серце знає свою правду, якої розум не признає. Але буває, що серце краще передбачує, як розум. Жозефіна мабуть не покинулаб свого Наполеона на нездорових скалах Св. Олени, як зробила це байдужна Марія-Люіза. Звання короля, навіть конституційного, це дуже важке звання, повне осоружних обовязків, з яких найважчий: вислухувати глупих дорадників. Ще пів біди з тими „ненависними підлизувачами Федра". Але ці малі дурники, ці звичайні нудярі, — яке це нещастя!"

*

Я не хотів би ввійти в конфлікт з панями феміністками. Але видається мені, що жінка своїм питомим чаром далеко сильніша в суспільному житті, ніж своєю виборчою карткою. Пані Сімпсон дала черговий доказ цього. Але залишім Англію, бо пишемо із Франції!

Якщо думаєте, що найбільший вплив на політичне життя сучасної Франції мають ці 60-літні взикаті красуні у кабінеті п. Блюма — то я дозволю собі сумніватися...

Юрій Студинський.

ВОВНИ ВОЛІЧКИ
ОСТАННІ НОВИНИ. ARCO
ПАНЧОХИ ТРИКОТАЖІ
Ціни низькі. пл. Галицька 3. Найліпші гатунки.

500 зол. гривни на українського священника.

Перед тижнем ми повідомляли, що староство у Сяноці покарало о. Івана Гайдукевича, пароха в Добрій Шляхотській на Лемківщині, гривною 200 зол. за заборону співати шкільній молоді у церкві підчас богослужения дня 11. м. м. „Єще Польска". Слід додати, що крім того сяніцьке староство покарало ще о. пароха І. Гайдукевича гривною в сумі 300 зол. за збірку на Р. Ш. на весіллі у Добрій Шляхотській. Від обох карних рішень староства в Сяноці відкликався о. І. Гайдукевич до окружного суду в Ярслі. Розправа відбудеться перед замісцевим виділом цього окружного суду в Сяноці, який створено після перенесення в 1934 р. окружного суду зі Сянока до Ясла. Засудженого буде боронити адв. др В. Блавацький у Сяноці.

Посилена пропаганда київського радія.

Чи дістанемо нарешті у нас авдиції в українській мові?

Коли ми свого часу у статті п. н. „Комунізм з етеру" вказали на поважну небезпеку комуністичної пропаганди пятьох українсько-совітських радіостацій, один із польських щоденників (львівський Дзенник Народови) постарався не гайно ослабити наші побоювання; це — мовляв — тільки хитра тактика з нашої сторони для примушения львівської радіостації до українських авдицій. Ця газета пробувала обезцінити комуністичну пропаганду в рідній українській мові, вказуючи на висильну слабину київської та інших совітсько-українських радіостацій, що вимагають багатолямпових апаратів, а через те, мовляв, недоступні масам.

Нам не було ні трохи дивно, що пресова трибуна ендеків з глумом зустрінула цю одну з наших більших турбот (принадна, бо шляхом пісень, деклямацій, тощо, інфільтрація комунізму в українські маси). Нам теж не було дивно, що саме ендеки прийшли з помічю керманичам радіостації у Львові в їх протиукраїнській пропагамовій політиці. Зате могло дивувати те, що в міродайних польських колах легковажать собі „комунізм з етеру", на який ми тоді вказали. Вони легковажать собі його настільки, що досі нічого не зроблено в тому напрямі, аби кількамільоновій масі українців дати здорову духову страву воздушним шляхом в рідній цій масі мові.

Загалом ситуація не тільки для нас не покращала, але навпаки погіршилась. Київ, що мав донедавна тільки одну, розмірно слабу, висильну стацію РВ 9, **дістав тепер другу ім. Косіора** на хвилі 1209½ при силі 120 кільоватів. Ця „потужна" (як її постійно називає київська співкерка) радіостація вже працює, хоч покищо тільки експериментально, і її авдиції без труду можна вже схопити. Можна сподіватися, що коли остаточно випробують большевики це своє нове технічне спорудження, тоді з ранку до вечора плистиме комуністична пропаганда, скерована не менше на нашу національну територію в Польщі, як і на українські землі, що залишились у межах Большевії. Автім — не тільки наш нарід хочуть деправувати большевицькі пропагатори. Щоденно пізним вечором присвячують вони чимало часу авдиціям у польській мові, розмальовуючи принадними кольорами „щасливе життя" у Большевії і „геніяльність вождя народів Сталіна". Для полядів цей большевицький радіевий наступ остільки менше небезпечний, що польські маси не відчувають голоду рідних авдицій, того голоду, що так дошкульно дається в знаки українцям по цю сторону кордону.

Треба зазначити, що на агресивність совітсько-українського радія звернули вреш ті увагу теж деякі польські газети, вказуючи на конечність протиділати їй при помочі українських авдицій у польських радіостаціях. Ось „Курєр Поранни" з 26. листопада ц. р. у дописі Б. Саранкевича з Луцька подає ось такі факти і міркування: Більшість апаратів по селах Волині — це найдешевші, малоселективні апарати. Коли шукаєте ними контакту з Варшавою або Львовом, то дістаєте частіше Мінськ чи українські радіостації. „Вже сама пропаганда — пише дослівно п. Б. С., — що її ведуть із ранку до вечора в українській мові (в Мінську в мові білоруській), має свої наслідки. Українець воліє слухати авдицій в рідній мові, ніж у мові польській про Польщу, щоденно оклевечувану й обриджувану йому пропагандою совітських станцій. Його ум не спромагається на те, щоб відріжнити демагогічну пропаганду від правди. Те, що йому приносять совітські стації в його рідній мові, бере він за правду і на тому формує свій світогляд, тим більше, що про Волинь, його життя, звичаї і потреби в програмах польських надавчих стацій нічого він не має". Автор вказує на конечність поставити на Волині окрему радіеву стацію, яка протиставилась би совітській пропаганді, брала під увагу потреби села, складаючи відповідно програми, та **спеціяльно („щегульне") бралаб під увагу авдиції в українській мові.**

Також консервативний „Час", обговорюючи недільні рільничі авдиції, пише між іншим: „Треба взяти під увагу також факт, що більшість селянства (на сході Польщі) говорить українською мовою і застановитись, чи не треба би деяких із тих балачок (для хліборобів) давати в українській мові, завдяки чому сталиб вони популярніші і доступніші. Ствердженого вже нераз фактy вислухування — може не так зі симпатії, як з уваги на мову — стацій нашого східного сусіда, тобто Москви, Києва і Харкова, не можна визнати корисним. Із цим фактом треба рахуватись та освідомити собі його існування"...

В 17-ті роковини смерти
Д-ра Степана Гасюка
сотника-лікаря У. Г. А.
відбудеться
ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
в Успенській церкві при вул. Руській дня 11 XII в год. 8-ій вранці.

Врешті бачимо також серед поляків поважніший підхід до лихих сторін польської радіофонії. Врешті й вони признають значіння мови в радієвих авдиціях і небезпеку совітської воздушної пропаганди, яка своєю добірною програмою в музиці й українською мовою може зробити великі спустошення в душі народньої української маси.

Чи можна ці голоси вважати зворотом до кращого? Чекаємо на факти, бо тільки вони можуть дати відповідь на повище питання. А фактами такими будуть якнайчисленніші радієві авдиції в українській мові зокрема у Львові і будова радіостації на Волині з достосуванням її до потреб місцевого населення.

В. Н-вич.

В обороні рідної землі.

ПРОТИКОЛЬОНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ В ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНІ

Нарада у Мшанці.

Дня 21. ц. м. відбулася у Мшанці теребовельського повіту нарада в справі кольонізації. Прибула велика кількість селян, які вислухали відповідного реферату м-ра Горпенюка Стефана з Теребовлі. Зібрані ухвалили протестаційні резолюції проти чергової кольонізації етнографічних українських земель кольоністами зі заходу. Присутніх 102 учасників.

Нарада в Деренівці.

Дня 22. м. м. відбулася подібна нарада в Деренівці. Простору салю читальні „Просвіти" виповнили по береги місцеві селяни. Нараду відкрив місцевий парох о. П. Глинський. Покликано президію, зложену з господарів: Григорія Харана, Івана Лучки, Стефана Летняка та Івана Поздика. Реферат у справі земельній виголосив м-р Стефан Горпенюк із Теребовлі. По дискусії принято відповідні резолюції. Учасників 317. Відспіванням нац. гимну покінчено наради

Віче в Могильниці Новій.

Дня 29. м. м. відбулося віче в земельній справі в Могильниці Новій. Справу референував др А. Заплітний з Теребовлі. До президії віча покликано п. Антона Новицького, Михайла Винника і Михайла Хому. Прийнято відповідні резолюції. Учасників 263.

Віче в Могильниці Старій.

Того самого дня відбулося віче в Могильниці Старій. Віче відкрив в імені ПНК д-р А. Заплітний, реферат мав д-р П. Палійчук, директор С.У.К. у Теребовлі. Масова участь місцевих селян була доказом великого зацікавлення земельною справою. Вибрано президію в особах: пп. Михайла Терлецького, Осипа Бойчука, Терзопільського Петра, Городиського Петра, Яворського Петра і Бойчука Михайла. Прийнято відповідні резолюції. Учасників 283. Відспіванням нац. гимну закінчено віче.

Віче в Романівці.

Дня 29. м. м. відбулося протикольонізаційне віче в Романівці. Салю читальні „Просвіти" була виповнена по береги місцевими селянами. Вибрано президію в складі: пп. Владика Григорій, Кулик Микола, Струнь Теодор, Кацан Михайло і Бабій Микола. Присутні вислухали річевого реферату д-ра П. Палійчука і приняли протестаційні резолюції. Учасників 312.

Віче у Вербівці.

Дня 29. м. м. відбулося віче у Вербівці. Віче відкрив інж. Радловський з Теребовлі. Велику салю „Просвіти" виповнили місцеві селяни в числі 376. До президії покликано: о. Ґамулу Михайла з Вербенець, Бойчука Петра, Висика Стефана, Дзюбу Стефана і Данилишина Ів. Реферат виголосив м-р Горпенюк Стефан, після якого відбулась річева дискусія. На внесок інж. Радловського прийнято відповідні резолюції проти кольонізації перенаселених наших теренів кольоністами зі заходу. Відспіванням нац. гимну закінчено віче.

ПРОТИКОЛЬОНІЗАЦІЙНА І ПРОТИКОМУНІСТИЧНА НАРАДА В ЛЕЖАНІВЦІ, ПОВІТ СКАЛАТ.

Дня 29. м. м. відбулася в Лежанівці (пов. Скалат) протикольонізаційна і протикомуністична нарада в салі читальні „Просвіти", на яку прибули крім лежанівчан люди з Білинівки, Буцик, Зеленої і Паїзки. Простора саля вщерть набита (к. 500 осіб). Нараду отворив **о. Іван Прокопович** і запросив до президії пп. Івана Філя, Дмитра Процика, Олександра Фостика, Максима Процика і Петра Фишку, на секретаря Андрія Чорного. Реферат про земельну справу виголосив голова ПНК у Скалаті **п. Олександер Пісецький.** Поставлені резолюції зібрані приняли одноду шно.

Після того о. Прокопович у палкій промові освітлив події також на Зазбручанській Україні. Присутні ухвалили, що не перестануть боротися з червоним катом української нації і таксамо будуть поборювати людовий фронт. Голова ПНК у другій довшій промові взивав усіх до єдности, до організації в однім національнім фронті і до жертв для Просвіти й Рідної Школи. Всі промови зробили на присутніх велике враження. Імпозантну нараду закінчено відспіванням нац. гимну, приняті резолюції вислано до воєводи у Тернополі і до Президії Ради Міністрів у Варшаві.

ВІЧЕ В МОСТИСЬКАХ.

Заходами ПНК УНДО відбулося 30. м. м. велике протикольнізаційне віче в Мостиських. На віче прибули дуже численно делегати з усіх волостей і сіл Мостищини. Присутні (к. 400 людей) виповнили салю місцевої чит. „Просвіти" по береги; більше як 200 людей мусіло відійти з огляду на брак місця. Вічем проводив **о. кан.** Пшепюрський, голова ПНК в Мостиських. До президії віча о. Пшепюрський покликав о. Володимира Хомяка з Мислятич, п. Івана Гуменяка зі Соколі і п. Осипа Федину з Годині. Реферат виголосив ред. Зенон Пеленський. Після реферату вивязалась дуже жива дискусія, в якій забрали слово: студ. Михайло Шупяний, адв. д-р Володимир Ломінський, м-р Михайло Мисюк та о. Анатоль Козак з Боянова. Віче одноголосно ухвалило низку резолюцій і покінчилось відспіванням нац. гимну.

—o—

По смерти Василя Стефаника.

Товариство „Просвіта" у Львові помянуло память свого почесного члена бл. п. Василя Стефаника щирою згадкою голови на засіданні, вивішенням жалібної хоругви й окермими клепсидрами.

На похороні письменника і почесного члена „Просвіти" репрезентуватиме Товариство письменник і почесний член „Просвіти" д-р Василь Щурат.

*

До Товариства Письменників і Журналістів ім. Івана Франка прислали сердечні вислови співчуття з приводу смерти Василя Стефаника: **Рев. Союз Українських Кооператив і Центросоюз.**

—o—

Організаційна праця У.Н.Д.О. в листопаді 1936.

(Комунікат Головного Секретаріяту).

ПРАЦЯ В ЦЕНТРАЛІ.

Як традиційно по всіх інших українських установах, так теж і в Краєвій Народній Канцелярії організаційне життя в місяці листопаді почалося сильним першолистопадовим акордом. В неділю 1. листопада відбулися в салях Краєвої Народньої Канцелярії в год. 1. попол. **Святочні Першолистопадові Сходини** львівського партійного активу УНДО. У сходинах взяли численну часть представники наших центральних установ. Глибоко продуманий реферат виголосив пос. д-р Степан Витвицький.

Дня 2. XI. відбулося засідання Екзекутиви **УНДО.** Темою наради була низка біжучих організаційних справ та започаткованих уже в попередньому місяці політичних акцій. На першому місці слід тут назвати **велику акцію в обороні рідної землі перед загрозою чужостороннього кольонізації.** На цьому засіданні Екзекутива устійнила широко закроєний плян одноцілої протикольонізаційної акції, яка має в листопаді, грудні і січні обняти всі простори наших земель у Польщі.

Дня 3. XI. відбулося у тіснім звязку зі згаданим вище засіданням Екзекутиви також засідання **пленуму Української Парляментарної Репрезентації.** Найважнішою темою цього засідання була знову таки земельна справа. УПР приняла до відома й до виконання дотичні постанови та директиви Екзекутиви партії.

Дня 20. XI. відбулося з черги засідання **Президії УНДО в сполуці з Президією УПР.** Темою наради були актуальні політичні справи, особливож усталення тактичної позиції партії дотично низки поважніших політичних питань, що виринули в останньому часі.

Дня 25. XI. відбулося чергове засідання **У.П.Р.,** на якому побіч низки внутрішніх організаційних справ обговорено питання програмової позиції і тактики УПР. підчас цьогорічної сесії й сенату.

В тісному звязку з Президією партії, як теж Українською Парляментарною Репрезентацією Краєва Народня Канцелярія залагодила в листопаді понад 400 різних особистих інтервенцій, правних порад та вияснень так само в українських, як і польських установах. Як звичайно, велика більшість інтересентів звявилася в суто особистих справах, особливож — у пошукуванні за посадами й можливостями прожитку. Масова повінь того роду петентів свідчить перше всього того вимовно про незвичайно важке соціяльне положення цілих суспільних верств, особливож інтелігентського прошарку в нашому народі. Величезна більшість петентів — це молоді люди, студенти, учителі й учительки без праці, зареєстровані безробітні. З огляду на те, що УНДО є перше всього політичною установою, а не бюром посередництва праці, як також з огляду на дуже трудні відносини на пересиченім ринку праці, всі ці особисті заходи було можливо залагодити позитивно лише в дуже невистарчальній мірі.

Особливу увагу звернено в листопаді в централі партії на суто організаційний відтинок. У звязку з частинною реорганізацією діловодства в Краєвій Народній Канцелярії сильно пожвавлено звязок між центром і цілою низкою Повітових Народніх Комітетів у ріжних сторонах краю. У звязку з цим організаційний референт партії відбув в терені 5 організаційних поїздок і нарад кількох Повітових Народніх Комітетів. В листопаді Президія партії заангажувала до праці в кількох повітових осередках 4-ох нових партійних фахових організаторів.

ЗВЯЗКИ З УРЯДОМ.

Значно слабше ніж у попередньому місяці, проявився в листопаді звязок між проводом партії та урядом. Все таки годиться для докладности зазначити дві поїздки ген. секр. Вол. Целевича до Варшави (17-19. і 23. XI.) задля низки важних інтервенцій у Міністерстві внутрішніх справ, як теж поїздку голови партії пос. Василя Мудрого на засідання Президії Сойму в характері його віцемаршала (27. XI.). Дня 24. XI. пос. Вол. Кузьмович взяв участь у нараді Ради Публичної Освіти, куди його на внесок Президії УНДО покликано як репрезентанта українців.

(Док. буде).

Підмоги прем. Славой-Складковського для кольоністів і на будову косцюлків.

Наші читачі вже знають, що премієр Славой-Складковський був на інспекції в Золочеві і в Бережанах. З Бережан премієр поїхав до Тернополя, де м. ін. люстрував теж крамницю „Маслосоюзу". В Буцневі премієр доручив солтисові 500 зол. на шкільний інвентар, а 100 зол. на будову каплиці. В Микулинцях люстрував поліційну станицю, у Теребовлі буджет міста й жертвував кс. сен. Пухалі 500 зол. на покриття даху башти теребовельського замку. Урядовцям староства в Теребовлі, Фр. Тарновичеві та Я. Грошці, приділив премієр за видатну працю ремунерації, в Копичинцях м. ін. залишив премієр 200 зол. на інтенсифікацію господарств кольоністів. Підчас конференції зі старостами в Чорткові зложив премієр 200 зол. на „Дом Стшелецкі ім. Ю. Пілсудського" в Бучачі.

—o—

ВАСИЛЬ СТЕФАНИК.

СКІН.

Як глуха осінь настала, як з ліса все листя опало, як чорні ворони поле вкрили, та тоді до старого Леся прийшла смерть.

Умирати би кожному, смерть не страшна, але довга лежа — ото мука. І Лесь мучився. Серед своєї муки він то западався в якийсь другий світ, то вирвав з нього. А той другий світ був болюче дивний. І нічим Лесь не міг спертися тому світові, лише одними очима. І тому він ними, блискучими, змученими, так ловився маленького каганця. Вязався очима, держався його і все мав страх, що повіки запруться, а він стрімголов у невидінний світ звалиться.

Перед ним на землі сини і доньки покотом посунули, не могли стільки ночей не спати. Він держався каганця всією моцею і не давався смерти. Повіки великим тягарем зайшли понад очі.

Він видить на подвірю багато малих дівчат, кожна в руці жмінку квіток тримає. Всі глядять із могилі, смерти виглядають. Потім всі очі повертають на нього. Хмара очей, синіх, і сивих, і чорних. Та хмара пливе до його чола, гладить його і простужує...

Протер очі, ймив жилу на шиї між пальці, бо голову з пліч скидала, і погадав:

„Аді, це ангели перед смертев показуют си",

А як він так гадав, то каганець утік зперед очей.

Поле рівне, далеке, під сонцем спечене. Воно води просить, дрожить і всіляке зілля до себе клонить, аби з нього води напитися. Він оре на ниві і руками чепіг не може вдержати, бо палить його спрагнота у горлі. І волів палить, бо ротами вогку землю риють. Руки від чепіг відпадають, він падає на ниву а вона його на вуголь спалює...

Каганець випровадив його з того світа.

— І не раз тай не два я на полі без води погибав, у Бога все записано!

І знов запався.

По кінець стола сидить його небіжка мама тай пісню співає. Потихо та сумно голос по хаті стелиться і до нього доходить. То та співанка, що мама йому маленькому співала. І він плаче. Болить його серце і долонями сльози ловить. А мама співає просто в його душі та всі муки там з тим співом ридають. Мама йде до дверей, за нею і спів іде, і муки з душі.

Тай знов каганець показався.

— Мама із того світа має прийти тай над своєв дитинов має заплакати. Таке Бог право їм надав.

Ноги пукали від студени, він хотів на них кожушанку накинути тай серед того очі йому згасли.

Горлаті дзвони над ним дзвонять, крисами голови доторкають. Голова йому розскакується. зуби з рота вилітають. Дзвонові серця відриваються від них і падають йому на голову і ранять...

Розплющив очі страшні і безпритомні.

— Я помінив купити дзвін, аби по селу вогонь вістив, але роки були ціпко тісні тай я все не вітекав. Прости мині, Господи милосерний.

І наново скотився у пропасть.

Згори, з височенної високости сноли ячмінні карбутом на нього падають. Падають і закидають його. Остина лізе в рот, у горло. Палить червоними іглами і вся коло серця сходиться і пече пекольним огнем і ріже в саміське серце...

Розвів очі вже мертві й безсвітні.

— Мартинови не давали зароблєного ячменю і той ячмінь мині смерть робит.

Хотів крикнути на діти, аби Мартинові ячмінь віддали, але крик крізь горло не міг продертися, лиш гарячою смолою по тілі розходився. Вивалив чорний язик, запхав пальці в рот, аби голос з горла вивести. Але зуби клацнули і защипилися і пальці затисли. Повіки впали з громом.

Вікна в хаті отворяються. До хати всотується біла плахта, всотується без кінця й міри. Ясно від неї як від сонця. Плахта його уповиває як маленьку дитину, вперед ноги, потім руки, плечі. Туго. Йому легонько, легонько. Потім залізає в голову і скоботе в мозок, всотується в кожний сустав і мягонько вистелює. А накінець горло обсотує тугіше, все міцніше. Вітром довкола шиї облітає й обсотує, обсотує...

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Філії і кружки Товариства „Сільський Господар“ звільнені від промислового податку.

Міністерство скарбу повідомило обіжником скарбові палати, що звільнює з уряду (себто без виношення окремих подань) хліборобські організації від промислового податку за організування збірних достав хліборобських продуктів. Міністерство скарбу звільнило хліборобські організації і **від викупна промислових свідоцтв І від податку від обороту.** Обіжник вичисляє кілька польських хліборобських організацій, а крім того каже, що звільнені є теж „взаводські і повітові хліборобські організації“ **Нема двох думок, що сюди слід зачислити теж філії і кружки Т-ва „Сільський Господар“,** бо вони саме розвивають свою діяльність на терені повітів і воєвідств. **Обіжник міністра скарбу звільнює хліборобські організації від промислового податку до дня 31. грудня 1937 р.**

До цього часу хліборбські організації, отже філії і кружки Т-ва „Сільський Господар“ можуть без заплати промислового податку організувати спільний збут усіх хліборобських продуктів. Таким чином кружки С. Г під проводом філій і своєї централі зможуть налагодити (з кооперативами) збут усіх хліборобських продуктів нашого села.

Важний обіжник у справі промислових свідоцтв на 1937 р.

Міністерство скарбу видало обіжник з 27-го листопада п.р. (ч. Д.V. 44684/4/36) до скарбових палат і скарбових урядів, **яким признало низку полекш при викупні промислових свідоцтв на 1937 р.**

Як відомо промисловий податок платиться у формі викупна промислових свідоцтв і податку від обороту. Ціна промислового свідоцтва залежить від категорії, до якої зачислено торговельне або промислове підприємство та промислове або самостійне заняття (вільні фахи: лікарі, інжінери, адвокати і т. д.) і від кляси місцевости, в якій виконується згадані підприємства та заняття. Поділ місцевостей на кляси, а підприємств і занять на категорії обіймає тарифа долучена до ст. 23 закону про промисловий податок (Д. З. ч. 46 поз. 339 з 1936 р.). Якщо торговельне і промислове підприємство має ще окремі склади, тоді крім промислового свідоцтв мусить викупити теж реєстраційну карту в ціні 10 зол. за кожну карту. **Промислові свідоцтва і реєстраційні карти на 1937 р. слід викупити найдалі до кінця грудня ц. р.**

Отже згаданий обіжник міністерства скарбу признає два роди полекш при викупні промислових свідоцтв, а саме **полекші з уряду** (без обовязку вносити індивідуальні подання) і **полекші на основі індивідуальних подань платників. Згадані полекші зводяться до того, що скарбова палата і скарбові уряди будуть дозволяти вести цілий рік підприємство за ціну півчного промислового свідоцтва або за ціну свідоцтва нижчої категорії і вкінці дозволятимуть вести підприємство в 1937 р. на основі промислових свідоцтв з 1936 р.**

ПОЛЕКШІ НА ОСНОВІ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ПОДАНЬ.

Скарбові палати дають дозвіл вести підприємства (вичислені в II. частині тарифи букви а, в розділах: I, VII, X, IX, XII, XIII, XIV, XVI, XVII і XXI) **на основі промислового свідоцтва категорії III. або півчного** (за півчну ціну) **кат. II., якщо вони не підпадають під полекші або необняті полекшами з уряду і на випадок урухомлення підприємства в роках 1936 або 1937.**

Скарбові палати мають теж право признавати полекшу **експедиційно-перевозовим підприємствам або гастрономічним підприємствам поодиноких категорій.**

Скарбові уряди дають дозвіл вести підприємства (вичислені в II. част. тарифи, букви а, розд. I, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XVI, XVII, XIX, XX і XXI) **на основі промислового свідоцтва кат. IV.** або півчного кат. III. замість передбаченої законом кат. III. і цілорічного кат. IV. Скарбові уряди уповажнені теж давати дозвіл на ведення **виносичалень книжок, звільняти підприємства похатньої та перевізної торговлі і вкінці підприємства** (вичислені в XI. част. тарифи, б, а, розд. I. кат. IV, IX, X, кат. IV і XX) **без обовязку викупна промислового свідоцтва.**

Подання за полекшами слід внести до 31-го грудня ц. р. Якщо йде про підприємства, які будуть урухомлені в 1937 р. або виконувані сезонно в 1937 р. тоді слід внести подання у справі полекш до 14 днів від урухомлення підприємства або промислового заняття. Подання у справі полекш слід вносити до компетентного скарбового уряду. Скарбові палати обовязані надіслати постанови з відповідю на подання у справі полекш до **10 тижнів,** скарбові уряди **до 8 тижнів** від дня внесеного подання. Якщо у згаданих речинцях не прийде відповідь, тоді слід вважати — постановляє обіжник — подання за прихильно поладнане в межах найвищої полекші для дотичного підприємства. Подань внесених по речинці 31. грудня ц. р. взагалі не будуть розглядати. Крім того скарбові уряди уповажнені признавати полекші **ріжним промисловим підприємствам, ремісникам і візникам.**

На душний кашель
лагідно ділають
PASTILLES
VALDA
в оригінальних коробках

ПОЛЕКШІ З УРЯДУ.

Полекші з уряду прислугують лише тим підприємствам, яким доручено платничі накази на промисловий податок за 1935 р. перед днем 31. грудня 1936 р.

На випадок не доручення платничого наказу до 31. грудня ц. р. полекші з уряду не прислугують і тому слід внести окреме подання у справі полекші.

Обіжник дозволяє на такі полекші з уряду: На основі півчного промислового свідоцтва І-ої кат. можна вести багато підприємств. Сюди належать **гастрономічні підприємства,** яких устійнений оборот за 1935 р. не перейде 300.000 зол.; кінематографічні підприємства з устійненим оборотом за 1935 до 200.000 зол.; **підприємства професійного скупу курячих яєць,** піря і пуху на експорт при сумі скупу понад 500.000 зол. до 1,000.000 зол. під умовинною правильного ведення торговельних книг. **На основі промислових свідоцтв II. кат.** торговельних підприємств можна вести гуртівні виробів монополю спіртового, тютюневого і сільного та вдержувати відділи і кінематографічні підприємства. **На основі півчного промислового свідоцтва кат. II. Б.** промислових підприємств можна вести промислові заняття і торговельне посередництво **при оборотах за 1935 до 5.000 зол. На основі промислового свідоцтва III. кат.** торговельних підприємств можна вести підприємства товарової торговлі при оборотах за 1935 р. до 50.000 зол., гастрономічні підприємства при оборотах за 1935 р. до 25.000 зол. або якщо в цих підприємствах без вишинку буде працювати 12 осіб або будуть продавати напитки краєвого виробу; перевозові підприємства з 2 вантажними самоходами, автобусові підприємства з 2 автобусами і **книгарні при оборотах за 1935 р. до 50.000 зол. На основі промислових свідоцтв IV. кат. торговельних підприємств** можна вести виключно підприємства з продажю виробів тютюневого монополю, які повстали в 1937 р. по селах, де не було дотепер такої продажі, гастрономічні підприємства при оборотах до 5.000 зол. за 1935 р. **На основі півчного промислового свідоцтва IV. кат. торг. підприємств** можна вести торговельні підприємства скупу краєвих сировців, хліборобських тваринних та інших продуктів, якщо річний оборот у 1935 р. не перевищив 5.000 зол. а власники рільних господарств можуть вести пансіонати з важністю на 6 місяців від видання свідоцтва. **На основі одного промислового свідоцтва** можна вести книгарні враз з продажю канцелярійного приладдя при обороті до 50.000 зол. за 1935 р., випозичальні книжок враз з книгарнею того самого власника без обовязку викуповувати окремі промислові свідоцтва.

Вкінці обіжник признає ще інші полекші.

—o—

ТЕРМІНАТОРИ Й ЕМЕРИТАЛЬНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ РОБІТНИКІВ.

Термінатори, які відбувають свою науку в ремісників на основі списаного і зареєстрованого договору, не підлягають обовязкові емеритального обезпечення робітників. Тепер суспільна обезпечальня вияснила від якої **дати** термінатори не підлягають обовязкові емеритального обезпечення. Отже обовязкові цього обезпечення не підлягають термінатори від тої дати означеної в договорі, від якої обовязує списаний і зареєстрований договір. Якщо дата, від якої обовязує договір, не згоджується з датою фактичної науки, тоді термінатор підлягає емеритальному обезпеченню від дня фактичної науки аж до дня, в якім обовязує списаний і зареєстрований договір.

—o—

ВИСОКІ ПРИВАТНІ ШКОЛИ.

Дотепер високі приватні школи (університет, техніка і т. д.) підлягають постановам закону з березня 1932. р. про приватні школи і наукові та виховні заведення. Одначе тому, що завданням високих шкіл є не лише виховувати молодь, але також причинятись до розвитку знання, створено окремі рямці для всіх тих високих шкіл, які не підлягають постановам закону про академічні школи. Нагляд над приватними високими школами буде мати безпосередньо міністр освіти і він буде давати дозвіл на основання такої школи. **Такий дозвіл може дістати лише особа правна, яка має осідок у Польщі.**

—o—

ЗАКОН ПРО АПТИКАРІВ.

Новий законопроект про аптикарів уніфікує постанови в цій справі, бо дотепер у Польщі обовязує аж 5 окремих законів. Законопроєкт відріжняє право виконувати аптикарське звання від права завідувати аптикою. Щоб стати аптикарем, слід крім студій відбути однорічну практику, а щоб завідувати аптикою, треба відбути дворічну практику в аптиці. Хто не працює 10 років в аптиці тратить право завідувати аптикою. Аптикою повинен завідувати засадничо її власник. Хто хоче виконувати звання аптикаря, повинен зареєструватися у воєвідському уряді. Про вступлення на практику до аптики і виступлення з аптики управитель аптики повинен повідомити староство до 7 днів.

— Любов власного народу засвідчимо найкраще висилкою „Дару Просвіти“ в місяці грудні.

Спізнені прохання у справі полекш за податок від нерухомостей.

Згідно з законом про податок від нерухомостей власники нововибудуваних домів обовязані до 60 днів від їх ужиткування повідомити скарбові уряди, якщо хочуть скористати з полекші, які їм признає згаданий закон. Якщо власники **запізнили 60-денний речинець і внесли пізніше такі прохання, тратять полекші за час від ужиткування домів до внесення подання.** Тепер міністерство скарбу обіжником з 6. листопада 1936 р. (ч. ДУ 32554/3/36) **уповажнило директорів скарбових палат видати відповідні постанови з дарованням наслідків за недотримання згаданого речинця.** На основі цих постанов скарбові уряди відпишуть виміряні квоти податку від нерухомостей і признають податкові полекші. Одночасно міністерство скарбу доручило приспішити поладнування подань сторін з тим що, коли скарбові уряди предложать скарбовій палаті подання сторін з прихильним внеском, скарбовий уряд обовязаний стримати чи пак обмежити екзекуцію виміреного податку.

—o—

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Володарі, що слухали свого серця.

Конфлікт англійського короля з урядом, що боронить традиційних звичаїв і не хоче погодитись на його шлюб із жінкою неблакитної крови, нагадує неодин такий конфлікт з історії. Володарі і кандидати на престіл нераз закохавшись у жінці нижчого, некоролівського походження попадали у конфлікт із законами та звичаями. Вже сама назва „морганатичне" подружжя, яке означає подружжя короля з нерівною собі жінкою, вказує на дуже давні часи, в яких таке поняття витворилось. Одні виводять його від давньоготського слова „морґіен" яке означає „зменшити, обмежити", другі від лангобардського, яке означає „ранній дарунок". Нарід витворивши це слово давав вислів своєму поглядові, що володар повинен мати поруч себе рівну походженням жінку і діти його повинні походити в обох лініях з королівського роду.

ЯК ЦЕ БУЛО В ДАВНИНУ.

Та вже византійський цісар Юстиніян І. у 523 році оженився вдруге з Теодорою, донькою доглядача ведмедів з Константинополя. Вона причинилась чимало своєю енергією до зміцнення влади Юстиніяна.

Англійський король Генрик VIII. не церемонився ні з традицією, ні навіть із церковним законом. Він позбувався своїх жінок, як опришок і пять його жінок було звичайних міщанок (після власновільного розводу з Катериною Арагонською): Анна Болейн, Йоганна Сеймур, Анна Клев, Катерина Говард і Катерина Парр. Болейн і Говард згинули на шафоті.

Архикнязь Фердинанд, володар Тиролю, оженився у 1557 р. з донькою купця Вельзера. Австрійський архикнязь Йоган оженився з донькою почтовця, архикнязь Йоган Сальватор після шлюбу із звичайною бідною дівчиною прибрав прізвище Орта; так само архикнязь Гайнріх і його брат Ернст узяли собі жінки не із вищої „сфери". Архикнязь Карло Фердинанд оженився з донькою професора віденської політехніки Бертою Чубер, з якою познайомився на балю техніків. Він зрікся у своєму імені і в імені своїх нащадків усіх претенсій до престолу. Архикнязь Леопольд Вельфлінг оженився вперше з донькою звичайного старшини Адамовіча, а його сестра архикняжна саксонська втікла у світ із своїм учителем чужих мов. Архикнязь Франц Фердинанд зрікся престолу, щоб оженитись з графинею Софією Хотек. Смерть архикнязя Рудольфа мала теж за підклад його любов до звичайної „смертниці" прегарної Вечери.

ДАЛЬШІ ПРИКЛАДИ.

На російському престолі сиділа звичайна лайменка Катерина Алексеевна, жінка Петра Великого, довголітня його любка. Олександер II. — його нащадок зробив великий крок уперед, хоч теж не рахувався із традицією, коли у 1880 році оженився з княжною Юріевською, не із королівського роду.

У минулому столітті данський король Фридрих VII., згіршив дуже своїх підданих, коли вибрав собі на подругу життя, модистку Расмуссен. Фридрих Вільгельм III. після смерти своєї жінки, княжни Люїзи, оженився вдруге тільки з ...графинею.

Віктор Емануель II., італійський король, покорився традиції, коли оженився з нелюбою йому архикняжною Аделяйдою, але після її смерти вернувся до своєї першої вибраної, звичайної Розіни Верчеляно, оженившись із нею.

Людвик XIV. закохався у 1653 р. у відомій красуні — італіянці Марії Манчіні і хотів з нею женитись, але тодішній його міністр, кардинал Мазарен, не дозволив йому на це.

—o—

З ким міг женитися Едвард VIII.

Льондонські часописи подають цікавий спис англійських і закордонних „партій", що їх Едвард VIII. міг зробити та не хотів.

1. Леді Анна Хоп донька нового віцекороля Індій. Вона має 22 роки, брунетка, завзята амазонка і велика прихильниця танців. Так, як Едвард VIII. присвячує вона багато вільного часу добродійній праці.

2. Леді Меді Гровс, донька вестмінстерського князя. Також любить їзду верхом і полювання. Чотири роки тому полювала в Африці на левів та поробила кільканацять знимок диких звірят з небезпекою для власного життя.

3. Леді Анджеліка Монтегі Дагляс Скот, так кож гарна брунетка, має тепер 30 літ.

4. Леді Летіс Ашлей Кутер, донька першого графа Англії Шафтесбері. Вона весела блондина, стрибунець, амазонка і мислива. Має 25 літ і займається літературою. Тип правдивої англійської красуні.

Із закордонних, високоурождених кандидаток гідних стати англійською королевою вичислюють льондонські газети:

1. Грецьку княгиню Ірину, двоюродну сестру б. румунської королеви Олени. Вона доволі гарна блондина, з синіми очима, ходила в Англії до школи. 2. Молодшу її сестру княжну Катерину. 3. Російську княжну Киру, доньку князя Кирила Володимировича. Кира є правнучкою англійської королеви Вікторії і має тепер 26 літ. 4. Княжну Олександрію Люїзу — кревничку данського короля Христіяна. Їй пішло на 22 рік. 5. Княжну Фридерику Бравншвайґ Люненбурську, внучку б. німецького цісаря Вільгельма.

Що можна найти у забутій книжці.

Один римський студент фільософії ходив до ватиканської бібліотеки, шукаючи рідкі твори фільософів з 18го віку. Одного дня замовив він собі твори давно забутого фільософа Де Ревіза. Перечитуючи стару книжку найшов він там листок із рукописом такого змісту: „Хто знайде цей листок, нехай зголоситься до суду для справ спадкових у Римі, до актів 11 ч. 162. Рим, 5. лютого 1784". Студент Лякоста звернувся до дотичного уряду з простої цікавости і там — о! диво — почув, що справді є сліди в актах, що предявник цього паперу є законним спадкоємцем Де Ревіза. Де Ревіза не мав за свого життя ніякого признання; творів його не читали. Як багатий рішив він передати своє майно першому, хто поцікавиться його творами. Більше як півтора століття чекали твори невідомого фільософа на читача. Де Ревіза залишив 300.000 лірів. Коли дорахувати до цього відсотки за такий час, то буде це мілионове майно. А проте завіщання Де Ревіза вже почали оспорювати його нащадки, які зараз знайшлись. Молодий студент фільософії дістане за свою пильність напевне якусь більшу суму, річ тільки в тому: яку і коли? Покищо він не знає, чи має надалі сидіти над книжками. Найцікавіше в усій тій свіжій історії те, що в римських судових архівах збереглись акти такої давньої справи. Видко, що в 1784 р. писали на кращому папері, як нині, який по кількадесяти рокох розсипається в порох і що архіви римських судів не менші від ватиканської бібліотеки.

Турецькі князі просять помочі.

Канцелярія турецького президента держави одержала цими днями оригінальне, живою кров'ю писане прохання за грошеву допомогу, або постійну гажу. Оригінальне прохання підписали 50 турецьких князів і княгинь, які попали у важкі життеві умовини. Деякі з них походять зі султанської рідні і не мають ніяких постійних приходів. Гроші і дорогоцінности, що вони їх колись мали змаліли до мінімя, або щезли вже давно в застарих урядах.

Один із турецьких князів, який описує своє важке життя, подає, що мусів прийняти посаду портієра в Анкарі, але тому, що не мав великої фізичної сили і не міг двигати важких клунків, його викинули з посади.

Турецькі екобаші покладаються на добросердя президента і надіються, що він визначить їм постійну платню та дасть змогу заробляти.

—o—

І МАЛЬОВАНІ ЖІНКИ НЕБЕЗПЕЧНІ.

У Сидней вирішув проект, щоб усунути з автомобілевих доріг усі плякати та реклями, що на них намальовані жінки. Мотиви проекту ка на них намальовані жінки. Мотиви проекту ка жуть, що такі плякати відвертають увагу автомобілістів і збільшують через те нещасливі автомобільні катастрофи.

Цей дивний проект відкинули. Проти нього заявились навіть два священники-соціяльники. Один із них сказав, що жінки, які сидять побіч автомобіліста неменш небезпечні для вуличного руху, як мальовані афіші, одначе ніколи не прийшло на думку забороняти мужчинам їздити автом у товаристві жінок.

—o—

СПАДОК КОТІЯ НА ЛІЦИТАЦІЇ.

В паризькій галерії мистецтв Шарпантіе відбулась перед кількома днями сенсаційна ліцитація вартісних мистецьких творів, які були власністю відомого покійного фабриканта перфум Котія. На ліцитацію позїздились антикварі з усіх сторін, були навіть антикварі Злучених Держав. Коті мав величезне майно у мистецьких творах. Картину „Гарна Страсбурянка" продали за 1.610.000 франків, „Зачарований острів" за 560.000 фр. Прегарний китайський килим продали за 103.000 фр. Величезні гроші заплачено теж за столову заставу Котія. За таріль, що з нього їв Фош, одна аматорка заплатила 35.000 франків.

—o—

НАЙДОРОЖЧА КНИЖКА У СВІТІ.

В Ню Йорку вийшла друком найдорожча книжка, яка колинебудь у світі появилась. Є це посмертний твір відомого полк. Льоренса, який вийшов накладом американського видавництва. Цілий наклад має 12 примірників. З цього невеликого накладу два примірники передано до державної бібліотеки у Вашинґтоні, а 10 примірників опинилось на книгарському ринку. Можна їх купити по пів мілиона долярів за один примірник. Така ціна зовсім не відстрашує американських мілионерів від купівлі, так, що видавець надіється продати за добрі гроші всі спомини легендарного Льоренса.

ПОЧТА ДОРУЧАЄ 3,000.000 ЛИСТІВ ПРО СОЦІЯЛЬНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ.

Почтові офіси у Злучених Державах доручили 3,000.000 бланків роботодавцям, щоб виповнили їх та відіслали до 21. листопада до офісів Ради Соціяльного Обезпечення (Совшел Секюріті Борді). Рада Соціяльного Обезпечення має зібрати й усталити спис роботодавців якнайскорше, щоб обняти 26 мілионів їхніх робітників. На соціяльне обезпечення робітники мають платити 1 прц. із своєї платні і стільки ж для них мають платити й роботодавці. За це робітники, що 1. січня 1942. року досягнуть 65 років життя, будуть діставати від уряду по 10 дол. до 85 дол. місячно.

Чи ви знаєте, що...

містом, де найбільше читають газети, є чехословацьке „місто шевців" Злін, де містяться фабрики Баті. Кожного дня у Зліні продають 80.571 примірників газет. Злін має 81.536 мешканців, значить майже на кожного мешканця випадає один часопис.

Найбільший літак у світі вибудували державні летунські заведення в Токіо. Цей літак (що має силу 700 ел. коней) може перелетіти без зупинки 13.000 км., і може забрати запас палива 900 л. на 95 годин повного лету.

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

КОРОВАЙ З 1886 Р.

Небувалу несподіванку приготовило своїм гостям подружжя Конклін, яке саме відсвятковало в Омазі (стейті Небраска) золоте весілля. Після достатньої вечері подали гостям печиво, яке всім гостям незвичайно смакувало. Господиня оповіла при цій нагоді гостям, що це печиво спекла вона сама ...ще 50 літ тому у весільний день. Чоловік і вона рішили тоді покушати це печиво лиш у дні золотого весілля. Печиво зберігали в окремій герметично замкненій коробці, з якої випомпували повітря.

За пів століття печиво, очевидно, висохло, але його відсвіжили при помочі малинового соку. Смакувало воно знаменито.

Створім матеріяльну базу для освітніх змагань. Складаймо на „Дар Просвіти"!

„Просвіта“ вшановує ідейну працю.

Доказом цього була панахида за бл. п. голову „Просвіти“ Івана Кивелюка і посвячення памятника на його могилі. До панахиди в церкві св. Петра і Павла станули о. крил. Лициняк, о. крил. Дзерович, парох місцевої церкви о. Дудкевич, префект Богословської Академії о. Чорняк та о. Чемеринський. За ласкавим дозволом ректора о. мітрата Сліпого співав хор питомців. Церква була виповнена по береги просвітянами, головно делегаціями читалень, у середині був прегарний прапор читальні „Просвіти“ на Личакові.

Після тої зворушливої панахиди відбулося посвячення памятника, що його доконали при співучасти хору питомців оо. Дзерович, Лициняк і Чорняк. До численно зібраного громадянства промовив коротко голова „Просвіти“ др Іван Брик. Він подякував усім ,що причинились до звеличення тих поминок, на тлі трагедії народу змалював трагедію особисту бл. п. Кивелюка і передав могилу в опіку дітей і цілого українського громадянства.

—o—

Набір безробітних до спеціяльних відділів.

Щоб прийти з допомогою безробітним міністерство військових справ задумує зорганізувати в зимових місяцях спеціяльні відділи „оборони народової“, до яких будуть приймати як добровольців безробітних резервістів і молодих мужчин, уроджених у роках 1916. до 1919. р. Відділи „Оборони Народової“ будуть зорганізовані лише при деяких полках піхоти, в округах охоплених найбільше безробіттям. Час служби у згаданих спеціяльних відділах буде тревати від 4 .січня до 20. березня 1937. р., себто 11 місяців.

—o—

Ще в справі „Народньої Гостинниці“.

Заява „Молодої Громади“.

На відповідь Дирекції „Народньої Гостинниці“, що появилася у „Ділі“ дня 3. XII. заявляємо:

1) Т-во „Молода Громада“ твердить і далі, що її замітки, поміщені в пресі, мали повну підставу.

2) Т-во „Молода Громада“, з рації свого складу і громадської позиції, забирає і буде забирати голос у справах громадського характеру, а цього права не може Т-ву відібрати навіть Дирекція „Народньої Гостинниці“.

3) Т-во „Молода Громада“ уважає, що ліпше діставати менший чинш від своїх нефахівців, як щороку відписувати грубі тисячі, незаплачені чужими „фахівцями“.

4) Письмо Дирекції „Народньої Гостинниці підтверджує наш закид, що одинока саля, відповідна на осередок українського товариського життя у Львові, буде дійсно зліквідована.

На цьому закінчує Т-во „Молода Громада“ свою переписку в пресі з Дирекцією „Народньої Гостинниці“, бо сподівається, що ця справа буде предметом розгляду Загальних Зборів Кооперативи „Народня Гостинниця“ та суду української прилюдної опінії.

За Т-во „Молода Громада“:

Ю. Шепарович, голова. **М. Бонковський,** секретар.

Слідом за амілевим алькоголем.

Коли я ввійшов у браму дому ч. 38. при вул. Перацького, почув острий запах, що нагадав мені хемічну лабораторію зі студентських часів. І я не потребував нікого розпитувати, тільки йдучи за тим запахом зайшов до нашої хемічної вирібні Мота. Власник цієї нової української станиці п. інж. Дамян Пеленський привитав мене зичливим усміхом та на мій запит пояснив, що це запах амілевого алькоголю, що його виробляють з фузлевого олію і уживають в молочарстві.

— Хочу познайомитися з нашим хемічним промислом, — кажу до симпатичного господаря.

— Е! переборщуєте, — перериває п. інж. Пеленський, — до хемічного промислу нам далеко, але намагаємось дати нашому громадянству найконечніші та практичні продукти хемічного виробу, що відіграють велику ролю в домашнім господарстві.

— Якіж це продукти? — питаю, — крім амілевого алькоголю, а він увесь час крутить мені в носі.

— Дальший продукт, — відповідає господар,.— це порошок Мота, що його уживають до миття. Він змиває бруд, дезинфікує і відновує. Покищо головним відборцем Моти є молочарні, але сподіваюсь, що загал скоро зрозуміє хосенність уживання цього універсального засобу, що дістав повне признання не тільки в централі нашого молочарства, але також від наукового світу закордоном.

Далі п. інж. Пеленський показує мені дві пачки в гарному опакуванні. На одній романтичний напис „Мімі“, на другій: „За Вас пере Атмо“.

— Назва приманчива, — зауважую.

— Але і не перехвалена, — відповідає господар. — Мушу зазначити, що всі ці вироби випробовані і до практичного вжитку пристосовані. Порошок Мімі, якого досипається при намочуванні білля, розпускає бруд і змягчує воду. Порошок Атмо дають до виварювання білля і він то робить білля сніжно-білим.

— Яка ріжниця — питаю — між давним способом прання і цим при вживанні порошків Мімі й Атмо?

— Ріжниця така, що прання порошками дешевше і прискорене. При вживанні порошків до намочування і виварювання ціле прання тривае тільки один день.

— А як ставиться наше громадянство до цього нового продукту?

— Багато ще пересудів і заскорузлости, але помалу справа йде вперед. Робимо в цілім краю спеціяльні покази прання, аранжовані фаховими пропаґаторками. Треба тільки трохи доброї волі наших господинь, треба зрозуміння і трохи віри в те, що наш продукт може бути щонайменше настільки добрий, що чужий.

Оглядаю фабрику, причому господар і його мила асистентка, дружина, дають пояснення. Всюди зразковий порядок і чистота.

Прощаюсь з господарями з приємним враженням, що знов одна ділянка нашого промислу почала розвиватись і на наше щастя найшлася в добрих руках.

Р. П.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

У Перу головна виборча комісія уневажнила вибір президента, віцепрезидента, послів і сенаторів. Дотеперішній президент урядуватиме ще 3 роки.

Польським послом у Празі став др Казимир Паппе, дотеперішній ген. комісар у Данцігу і на його місце прийшов б. шарже д' афер у Празі Маріян Ходацький.

Японський ген. консуль у Ціндао зажадав, щоби посадник замкнув централю куомінтанґу й інші огнища протияпонської пропаганди, перепросив яп. владу, видалив з міста ворохобних корейців та покарав міських урядовців ,що агітували проти Японії.

Большевики арештували німецького громадянина інж. Мецнера.

Монгольські провідники з князем Тевангом заявили через радіо, що вони змагають не до відірвання Внутр. Монголії від Китаю, лише до адміністраційних реформ.

У **фінляндській** столиці Гельзінгфорсі відбулися міські вибори. Соціялісти і консерватисти зискали по одному мандаті, шведи і ліберали втратили по одному.

У **СССР** секретар комуністичної партії московської округи Хрущов сильно заатакував Німеччину, Японію й Італію.

Швайцарський уряд приняв закон про охорону держави, якого вістря звернено проти комуністичної пропаганди.

Литва розписує небавом внутрішню позичку, щоби покрити видатки на дозброєння, суспільну обезпеку, шкільництво і розбудову пристані Клайпеди та її сполуки з Ковном.

Всіх, що дістали

Календар **„Криниця“**

на рік 1937

і досі не вирівняли належитости за нього, просимо негайно вирівняти, пересилаючи гроші блянкетом П. К. О. ч. 504.060 — з дописком „Кр. 1937“.

З відчитової салі.

„Академічні Вечорі“. Я. Пастернак: Археольоґічні джерела української історії. Саля „Української Бесіди“ у Львові, 6. XII.

Прелеґент дав першу у нас спробу завернути українську історію на підставі археольоґічних даних від найстарших літописів узад аж у далекі доісторичні часи. У тій ціли перейшов спершу коротко ті доісторичні памятки на наших етноґрафічних землях, що до них є деякі підстави звязувати їх із праслов'янами, в тім і з предками нинішнього українського народу.

І так під увагу приходилиб, починаючи ще камяною добою, культури: надбужанська (V—III тисячліття до Хр.), трипільська (2500—1500 до Хр.), висоцька (800—500 до Хр.), скитів-орачів (VI—II ст. до Хр.) та пізньоримських тілопальних могил (III—IV ст. по Хр.). Перші вже зовсім певні сліди наших предків виступають у тілопальних могилах IX—X ст., а почавши від княжої доби про заняття сьогоднішньої української території нашими предками говорять уже перші літописи. Одначе їх вістки часто даються тяжко льокалізувати в терені і самі вони дуже скупі, так що тут одинока археольоґія може дати ближчі пояснення до них дотично величини заселеного простору, розміщення окремих племен та їхньої культури. До цього причиняється головно досліджування городищ та могил.

Вкінці прелеґент підкреслив пекучу потребу систематичних археольоґічних розшуків за старовинними памятками української історії й культури, зокрема за тлінними останками наших князів, гетьманів, церковних достойників та інших визначних осіб, щоб дістати сильні, тривкі джерела для нашої історичної традиції, як дуже важного чинника у житті кожного народу.

Відчит був ілюстрований багатьома світлинами цікавіших памяток нашої старовини.

Порошки для дорослих в фіґ. бр. зн.

KOWALSKINA

вживаємо при невинних **БОЛЯХ ГОЛОВИ**

НОВИНКИ.

— **Традиційні Андріївські Вечерниці** відбудуться дня 12. XII. 1936. в салях Народнього Дому заходом Львівської Філії Українського Краєвого Товариства Охорони Дітей і Опіки над Молодю. Веселі несподіванки, багата програма. Участь беруть: Л. Кривіцька, Орлян, Поліщук і жіночі ревелерси. Початок в год. 9-ій. 3225

— **В четвер 10. XII. Продовжена година** в інст. танків „Хоровід“. Початок в год. 6. веч. Музичний провід Ябцьо. Гостям раді.

— **Зима й діти.** Зимова пора позбавляє дітей не тільки сонця, але й не позволяє користати з чимало родів поживи, багатої у потрібні головно дитячому організмові вітаміни. Тому при виборі поживи слід памятати, що пастеризоване молоко є їдальним кормом, бо не тільки має майже всі потрібні нашому організмові складники, але й не позбавлене є для здоровля необхідних і цінних вітамін, що затрячуються при пражению молока. У нас, як відомо пастеризоване молоко продає Маслосоюз, яке пастеризує при помочі найдосконаліших пастеризаційних уряджень.

— **Засідання Етноґрафічної Комісії НТШ** з показом етноґрафічного фільму Ю. Дороша відбудеться у четвер 10. ц. м., год. 18. у Музею НТШ.

— **Т-во дозорців і домової прислуги „Воля“** у Львові уладжує в неділю 13. ц. м. в день імяння Високопреосв. Митрополита Андрея Шептицького у своїй домівці пов вул. Краківській ч.

З святочну академію. Початок год. 17. Дохід призначений на зимову допомогу для бідних членів т-ва. Численна участь українського громадянства бажана.

— **Промоція.** В Карловому університеті в Празі відбулася 27. листопада ц. р. промоція п. Евгена Цегельського на доктора фільософії з ділянки музикольогії. Це перший українець скрипак, що осягнув ступінь доктора фільософії.

— **Докінчення зборів в адвокатській палаті у Львові** відбулося минулої суботи у польському „Соколі" при участи понад 500 адвокатів. Перед вибором комісії частина адвокатів поляків покинула салю. При доповняючих виборах вибрали: до Начальної Ради — д-ра Т. Янішевського і проф. унів. д-ра Ю. Новотного; до адвокатської ради: **д-ра Л. Ганкевича,** д-ра Аксера, д-ра Хотінера, д-ра Догілевського, д-ра Ляндесберґа, д-ра Равича і д-ра В. Руґа; до дисциплінарного суду: **д-ра Лужецького** (Стрий), д-ра Лявфера (Станиславів), д-ра Лісса і д-ра Немкевича — обох зі Львова.

— **Важне для тих, що їдуть до Аргентини.** У звязку з розпорядком аргентинської влади про льову процедуру вироблювання „пермісо десембарко" треба тепер в Іміграційній Дирекції у Буенос Айрес складати всі особисті документи легалізовані спершу аргентинським консулятом у Варшаві, внаслідок чого до консуляту напливає щораз то більше справ до легалізації. Багато є випадків, що петенти звертаються безпосередньо до консуляту. Вони надсилають до легалізації документи, які не були раніше увіродостойнені в дотичних польських установах. Треба знати, що легалізацію переводить Еміграційний Синдикат. Це значно зменшить число легалізаційних справ невластиво і безцільно присиланих до консуляту.

— **Перерви в обезпеченні та емеритальні управнення.** Тому що загал членів суспільної обезпечальні не визнається якслід щодо впливу перерв в обезпеченні на емеритальні управнення, управа цієї установи пояснює: На випадок перерви в емеритальному обезпеченні умового працівника, яка тревае не довше ніж 18 місяців, емеритальні обезпечення цього працівника важні дальше. Якщо перерва в обезпеченні тревае довше ніж 18 місяців, емеритальні управнення кінчаться з винятком: 1) безробіття, коли працівник предкладав що пів року відповідній владі свідоцтво, що стверджує неможливість знайти відповідне заняття; 2) недуги, що унеможливлює зарібкову працю; 3) побирання обезпеченевої ренти і 4) військової служби. В наведених випадках емеритальні права, вигаслі наслідком перерви в обезпеченні, можна привернути. А саме привертається ці права, якщо: 1) після перерви, що тревала не довше як 5 літ, працівник перебув у відновленім обезпеченні бодай 12 складкових місяців, 2) після перерви не довшої ніж 10 літ — 24 складкові місяці, 3) після перерви не довшої ніж 15 літ — бодай 30 складкових місяців. Після перерви в обезпеченні довшої ніж 15 літ емеритальні управнення, набуті перед тією перервою, не можуть бути перервані. Якщо перерва в обезпеченні тревала понад 3 роки, а обовязок нового обезпечення мав би повстати тоді, коли працівник скінчив 60 літ життя, тоді всякі евентуальні управнення, що випливають з попереднього обезпечення, вигасають.

— **Львівська хроніка.** Міністерство промислу і торговлі призначило директором торговельно-промислової палати у Львові д-ра М. Ясінського, який дотепер лише заступав директора. — При вул. Пулавського ч. 11 впав до миднички з кипячою водою 6-літний хлопчик К. Пясецький і тяжко попарився на незадовго помер. — Поліція арештувала А. Круковського, емер. залізничого радника при вул. Сенаторській ч. 6 та його приятельку кравчиню Г. Слівінську у звязку з аферою у залізничій дирекції у Львові. — В ресторані при вул. Замарстинівській ч. 58 дійшло до бійки між Т. Пестом і А. Кранцом, в якій взяли участь теж їх товариші. Підчас бійки тяжко ранили Пестову та А. Кранца.

— **Краєва хроніка.** У Камінці Струмиловій застрайкувало 18-ох масарів тому, що староство не погодилося піднести ціни на мясо і солонину. — У Ягольниці (Чортківщина) завели електричне освітлення вулиць. — Між Станиславовом і Городенкою курсуватимуть небавом державні автобуси. — Станиславівська поліція арештувала Миколу Кулика, що убив Гаврила Костюка, з яким його жінка зраджувала його. — В Сихові умово недужий М. Сковрон убив ножем свого брата Леонарда. Вбивника арештували. — Олександер гр. Дідушицький з Ляхович Подорожних виїхав бричкою на прохід. У селі Нове Село коні сполошилися з невідомої причини, бричка перекинулася до рова, гр. Дідушицький потовкся, один кінь згинув, другий тяжко покалічився. У селі Миловичі невідомий шофер, який їхав самоходом зі Стрия до Болехова, наїхав на фіру Й. Феснера з Болехова. Підчас зудару кінь поломив собі ноги, візник вирятувався. Поліція шукає за шофером.

— **Зїзд психіятрів** почався минулої неділі в Люблині при участи 150 найвизначніших лікарів з Польщі. Дальші наради відбуватимуться від понеділка в Холмі у психіятричнім шпиталі.

— **Грошеві зловживання в ендецькій партії.** В бюрі польської народової партії в Лодзі викрито грошеві зловживання і дефравдації, яких допустився один член управи. Справу спрямовано до прокуратури.

— **Допомога для жидів.** Федерація польських жидів, що перебувають в Америці, вислала до Польщі 15.000 долярів. Разом з висланими недавно грішми це дає 65 тисяч долярів. Гроші зібрано для бідного жидівського населення в Польщі.

— **Присуди за залізничі катастрофи.** Московський суд розглядав справу залізничої катастрофи, що склалася 8. м. м. на шляху Зитва-Лазарево. Катастрофу спричинила залізнича обслуга що робила службу в пяному стані. Машиніста Фатєєва засудили на кару смерти, інших службовців від 2 до 8 літ. Розглядано теж катастрофу пасажирського потягу на станції Борщево московсько-київської залізниці. Завинили теж всі залізничники, яких засуджено на вязницю від 5 до 10 літ.

— **Нагороди за найкращу управу рілі.** Муссоліні роздав грошеві нагороди на загальну суму 2 і пів міліонів лірів рільникам, що вийшли з признанням на конкурсі за найкращу управу рілі. Між нагородженими є 13 священників.

— **Німці живуть щораз довше.** Німецький статистичний уряд оголосив статистичні дати, що торкаються смертельности німців в останніх роках. Цифри стверджують великий спадок смертности німецького населення, що спричинив одночасно продовження літ життя. Пересічний вік для мужчин і жінок в роках 1932—4 випадає на 6 літ, коли в роках 1924—26 був на чотири роки менший.

— **Шпигунська афера в Льондоні.** З одного приватного самоходу в Льондоні вкрали тайні документи і папери, які торкалися міністерства летунства і фабрики літаків у Брістолі. Тайна поліція веде енергійне слідство, шукаючи за паперами і справниками.

— **Ґрипа панує.** Скількість захорінь на грипу збільшується разом з обнижкою температури та з зростом непогоди. Це час найбільш сприятливий для простуди, яка часто переображується в грипу. Коли вживатимемо відповідних засобів можна запобігти простуді або вилікувати її в зародку. Успішним, нескладним і приємним у смаку ліком є оригінальні пастильки Вальда, відомі і поручувані найбільшими лікарськими авторитетами на цілому світі. Це є знаменитий засіб на нестерпний кашель, прикру хрипку і всілякі прояви простуди. Pastilles Valda хоронять перед небезпечною грипою, а прецінь лекше є запобігти недузі, ніж вилікувати її.

—o—

Останні вісти.

ТАЄМНИЧИЙ ЛІТАК ВИЛЕТІВ З ЛЬОНДОНУ ДО КАНН.

ЛЬОНДОН, 8. 12. ПАТ. З летунського майдану відлетів до Канн (де перебуває п. Сімпсон) спеціяльний літак з трьома пасажирами.

Перед Форт Бельведер заїхав нині в полудне самохід князя Кенту; не знати хто в ньому сидів, бо вікна **були заслонені.** Рано приїхав з Льондону до Форт Бельведер військовий мотоцикліст, доручив королівському секретареві якісь папери та відїхав з іншими паперами.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПІД КОРОЛІВСЬКОЮ ПАЛАТОЮ.

Перед королівською палатою гурт „чорних сорочок" уладив демонстрацію, співаючи націон. гимн; поліція з трудом розігнала маніфестантів.

НАЦІОНАЛЬНІ ЛІТАКИ Й ГАРМАТИ БОМБАРДУЮТЬ.

МАДРИД, 8. 12. ПАТ. Нац. літаки збомбардували Гвадаляхару. 20 осіб згинуло, богато будинків зруйнованих.

МАДРИД, 8. 12. Авас. 23 нац. батерії почали знову сильно бомбардувати Мадрид; які шкоди покищо невідомо. Нац. війська збомбардували Ескуріяль.

ПАПА ВЕРТАЄТЬСЯ ДО ЗДОРОВЛЯ.

ЧІТТА ВАТІКАНО, 8. 12. ПАТ. Лікар стверднв нині рано, що стан здоровля Папи поправився. Можливо, що Папа зможе на кілька годин встане з ліжка.

ЯПОНІЯ ПОГРОЖУЄ, КИТАЙ УСТУПАЄ.

ТОКІО, 8. 12. Домеї. Міністр війни заявив у пресовому інтервю, що Японія готова на всякі кроки, якщоб японським громадянам або їхньому майну в Китаю грозила небезпека.

Японсько-китайський інцидент у Сінгтао полагоджений. **Кит. влада уступила перед японськими домаганнями** м. ін. замкнула бюро куоміптангу. Японські моряки почали евакуацію міста.

ТРАҐІЧНА СМЕРТЬ СТУДЕНТІВ.

У місцевості Ст. Жан ель Рей (Бразилія) 30 матуристів вибралося на прогульку. По дорозі захотіли відфотографуватися на ланцюговому мості над р. Карандаш. Нараз міст, обрахований для тягару 4.000 кг. урвався і всі студенти із висоти 35 м. упали в водяне провалля. 23 ученики врятувалися чудом, а 7-о схопила вода. Учитель тих учеників о. Герберт із розпуки збожеволів.

—o—

З концертової салі.

ВАНДА ЛЯНДОВСЬКА.

Найвизначніша сьогоднішня клявесиністка влаштувала незвичайний пир виконанням найкращих творів із свого репертуару. „Її" Рамо, Куперен, Бах, Дакен — це архитвори стилевости й естетичного субективізму. „Італійського Концерту" і „Фантазії" Баха слухали ми як нових, невідомих творів. Небезпеку, яка лежить у самій технічній структурі клявесену; що в скорих темпах легко зробити з кожного твору „музичну табакерку", а в повільних, при неможливости продовження звуку, легко впасти в тягучість і ...нуду — ці небезпеки Ляндовська омінає незвичайним талантом оперування обома клявіятурами і реґістрами клявесену. І на фортепіяні грає вона „клявесиново": цього доказом соната Моцарта, виконана ажурним, „зверхнім" ударом, з мінімум педалю, з чудовою прозорістю клявесену. В цілости — незабутній вечір великої артистки. **Ар.**

—o—

З опери.

ЛЮЧІЯ З ЛЯМЕРМУР.

Теорію Айнштайна про релятивність можна би вповні пристосувати і до ...опери, чи пак опер. Виставлена вперше саме 100 літ тому — в р. 1835-ім — „Лючія з Лямермур" Доніцеттія була великим тріюмфом автора й тодішнього оперового театру — і таким залишилася вона довгі десятки літ минулого століття. Сьогодні... Сьогодні „Лючія" є класичним прикладом оперового страхіття, „старої" опери в найгіршому розумінні цього слова, себто драматично-музичного твору, якого драматичність подобає — для нас сьогодні — на фарсу, а музичне оформлення дії є конґльомератом суперечностей і нісенітниць. Уявіть собі: сцена божевілля, один труп за кулісами, в руці божевільної героїні ніж, з якого капає кров — а музика? Веселенька, погідна, мажорна, з фіоритурками, кольоратурками і т. п. Взагалі в цілій опері, коли тільки почуєте орхестру „на весело" — це значить, що на сцені відбувається щось трагічне: якийсь труп або бодай якесь зломане серце... Ще 50 літ тому, коли Вагнер і Верді були до деякої міри „новаторами", оперова публика реагувала з повною повагою на всі ці „Лючії", „Фаворити", „Лінди з Шамуні" чи „Люкреції Борджії" — тим паче, що їх вистави були тоді якнайтісніше звязані з виступами таких співаків, як Патті, Малібран чи Маркезі. Сьогодні може й можна би слухати „Лючії", колиб у ній виступали якісь феномени співочого мистецтва; але в іншому випадку...

П. Міньон Спенс, американська співачка, задля якої витягнено у Львові „Лючію з Лямермур" з тіней забуття і театральної бібліотеки, має маленький, малесенький голосок, нецікавого тембру. Орудує ним досить уміло — але й тільки всього. А „досить" — це часами за мало... Інтонація часто нечиста. Гарна зовнішня поява. Під оглядом сценічної гри приємно відбивала від решти партнерів. В цілости — її кваліфікації ніяк не оправдували „премієри" „Лючії". Одинокий, що в цілій опері був на своєму місці у всіх подробицях — це **Врага,** про якого високу акторську інтелігенцію і співочу культуру я мав уже нагоду писати з нагоди його виступів у більших і цікавіших партіях, як остання. Голосово приємний **Тисяк.** Усім іншим — хай Бог простить. Я — не можу.

Ар.

—o—

З театру.

Великий Театр: „Гассан і його золота дорога до Самарканду", песа на 11 яв Флетчера.

Є це ніпів фантастичне видовище, запозичене з „Тисяча й одної ночі" на тему любовних терпінь бідного вуличного цукорника Гассана, який припадково спасає життя Гарун-аль-Рашидові і стає його приятелем. Сцени у цій песі англійського драматурга дуже нерівної вартости; одні майже зовсім зайві, другі приваблюють око барвистою обстановою, інші, наче клаптики із сильної драми або сенсаційної кримінальної песи, що лоскоче піднебіння невибагливого глядача.

До цієї песи подбала управа театру за гарні декорації, стилеві, приємні для ока, багаті та ріжноманітні. На жаль, брак рухомої сцени приневолює глядачів вичікувати довго на кожну зміну і вся вистава тягнеться за довго.

Вибрав її на свою юнилейну виставу симпатичний артист І. Гутнер у 30-ліття сценічної праці. Ювилят має широку скалю ролю, від сильно драматичних історичних повістей до погідних і фарсових. Такі його виступи як у „Людях у готелю", у „Музичних іграшках" і „Грубих рибах", дали найкращу міру його таланту.

м. р.

З кіна.

Кіна „Коперник" і „Марусенька": „Антоні Адверс".

Це дивне прізвище взяте із англійського слова „адверсіті", щоб означити супротивности долі, які зустрічав на своому шляху герой від хвилини своїх народин. Родиться молодий Антін як син еспанського гранда; батько підкидає його під сиротинець після смерти своєї молодої дружини, яка тільки формально була його жінкою. Бачимо дитячі роки малого сироти у монастирі, пізніше молодечі в торговельній фірмі багатого італійського купця та поодинокі щаблі його кар'єри. Життя Антона Адверс складається з цілої низки інтриг і авантурних пригод. Він вандрує до Гавани та до Африки, попадаючи у крутіж торговлі невільниками. Фільма зроблена на підставі повісти Аллена, що нагадує наполовину такі повісти як Діккенса „Великі сподівання" і Дюма „Граф Монте Крісто". Виведена вона дуже гарно, з величезною затратою енергії та коштів, із дуже добрими артистами. Головну ролю грає Фредерік Марч, його партнерки — Олівія Де Гавіленд та Аніта Люїз. Дуже цікаву креацію створив Кльод Рейнс. Песа дуже цікава, але дуже довга і томить надміром картин.

Кіно „Атлянтік": „У тіні самотної сосни".

Фільма із американських пралісів, що зображує боротьбу піонірів у середовищі завзятих селян, привязаних до традиційних форм життя. У цьому середовищі панує ще право пястука та кровавої помсти. Молодий завзятий юнак, що не лякається ворогів ні пересудів, іде на всі небезпеки. Фільма дивним дивом не дотримується обовязкового „генпі енду", а дає сцени повні трагізму із трупами. Головну ролю грають Сільвія Сідней і Мек Мюрей.

Читайте „Діло"!

✝ Посмертні згадки.

Ярослав Возьний, студент III. р. фармації львівського університету, голова секції фармацевтів при „Медичній Громаді", член т-ва „Основа", помер 5. ц. м. в 25 р. життя. В. Й. П.

Гнат Бобанич, емер. управитель школи в Синевідську Нижнім, б. член Виділу філії Т-ва Просвіта в Сколім і інших товариств помер дня 25. листопада 1936 р. в 85. році життя по короткій, важкій недузі. Похорони відбулися в Синевідську Нижнім дня 26. листопада ц. р. в год. 10. рано при великім здвизі народу.

—o—

Дописи.

ЛЬВІВ.

Вистава „Чумаків" Карпенка-Карого в державній гімназії з українською мовою навчання, вул. Л. Сапіги. Існує при цій гімназії учнівський драматичний гуртож ім. Карпенка Карого. Остання його вистава це не його дебют; в останніх роках давав він комедії Гоголя та Котебу, тепер вибрав дещо поважніше, а саме одну із пес свого патрона. Нелегко виставити „Чумаків". Майже ніхто з нас эроду не бачив чумаків, мало знаємо про їх побут, тимто їх звичаї та поведінка повівають на нас майже екзотичний чар. Якже-ж відтворювати побутову песу з усіма вірними подробицями буденного життя? Молоді артисти дали собі дуже добре раду із важким завданням. Передовсім мала добру характеризацію так, що не можна було пізнати у старших дівчих особах — молодих виконавців. Народня мова виходила соковито і подекуди навіть жести були відповідно заокруглені. Дуже добре було передане темпо комедійної інтриги, не змагало повільне, либи, на це можна собі дозволити з огляду на героїв песи повільних чумаків, але не з огляду на сучасного глядача. Найбільші труднощі робила молодим артистам маленька сцена, де не можна розвернути дії на дні „партії" і де дівчі особи часто мусять наступати собі на пальці. Обстанова сцени приготовлена дбайливо, творила вірне побутове тло. Не хочемо вичислювати зокрема виконавців, щоб не скривдити когонебудь із тих, яким припали дрібні ролі і неслиш з тих менших роль була так само бездоганна, як передові. Вся рідня Хоми та „Соломона" мала як найкращих представників. Найкращою мірою гри виконавців було те, що в відповідних моментах деякі фрази та звороти находили відгук на салі. Провідникові та режисерові гуртка треба висловити повне признання за успішний виступ.

ТЕРНОПІЛЬ.

З нагоди 60-ліття заснування філії „Просвіти" (1876—1936) відбудеться в неділю 13. грудня ц. р. в салі „Міщанського Брацтва" святочна академія. Початок в год. 12. вполудне.

Вистава мап проф. д-ра Кубійовича в Тернополі. Заходом філії „Просвіти" в Тернополі відкрито 6. ц. м. виставу картографічних праць проф. д-ра Кубійовича. Виставу відкрив голова філії „Просвіти" в год. 12. вполудне в салі „Української Бесіди". Реферат про життя й працю українського народу виголосив проф. Кубійович. Вистава тревожитиме до 12. грудня, відвідувати її можна кожного дня від 9—16 год.

Концерт у честь С. Русової. Українське громадянство м. Тернополя віддало честь многозаслуженій діячці Софії Русовій. Завдяки енергійній діяльности філії „Союзу Українок" і співучасти культурно-освітніх товариств Тернополя відбувся дня 4. ц. м. у салі „Міщанського Брацтва" концерт у честь Ювилятки. Реферат про життя і працю Софії Русової виголосила п-і Ансентій. Оркестра Муз. Інст. ім. Лисенка під управою проф. Вевкоровайного відограла низку стрілецьких пісень. Хор „Міщанського Брацтва" „Кобза" і хор фабрики „Калина" відспівав кілька народніх пісень. З притомою собі пильністю і глибоким відчуттям виголосила Р. Романюківна вірш „Софії Русовій". Концерт залишив глибоке враження.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Н. Королева: ІНАКШИЙ СВІТ. Екзотичні оповідання. Львів 1936. Бібліотека „Дзвоник" ч. 16, стор. 182, 8°. Обгортка В. Дядинюка, ініціяли В. Королева-Старого.

„ШЛЯХ МОЛОДІ". Календар для дорослу на 1937 рік. Редагували: м-р Володимир Калинович, інж. Андрій Пясецький та Евстахій Струк. Накладом журналу „Шлях Молоді". Львів 1937. Стор. 118 + календарна частина + оголошення. Формат 8°

ЖУРНАЛИ.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ, ілюстрований популярно-науковий журнал-місячник. Львів, грудень 1936. Р. IX. Ч. 12. Зміст: Грудень — місяць „Просвіти". — І. Крипякевич: Військо Ярослава Мудрого (2 обр.). — Стр.: Електричність і простуда. — Юра Шкрумеляк: Великий князь (вірш — на закінчення свят на честь Ярослава Мудрого). — Із Святоандріївських звичаїв та вірувань (Колісграт-Добрянський: Старосамбірщина, Марійна Садівницька: Село Боршківці). — Володимир Сваченко: Значіння війни в житті народів. — Ярослав Волошин: Світильний газ (4 обр.). — ж.: Фотографування теплом (2 обр.). — Стр.: Клин клином вибивають. — Михайло Сопівпильний: Співами Олімпіяди (8 обр.). — Г. Бобик: Яблука. — Борис Кудрин: Перший творець національної опери (з приводу 150-ліття смерти Карла Марії Вебера — 1 порт.). — Р. Крохмалюк: Життя в найнижчих температурах (2 обр.). — Д.: Полювання на китів. — Франц Коковський: Старовинна церква в Лєсну (1 обр.). — Стр.: Чому в березі біля води. — Я. М. Береза: В оперні (4 обр). — З. Я. Федькін: Анархізм і його прихильники. — зв.: Фаховий курс провідників Читалень у Жидачеві (1 обр.). — Е. Жарський: Як знищують наші рослини (2 обр.). — Антін Лотоцький: Дорога колись і тепер (7 обр.). — Володимир Гумецький: Сигарга. — Володимир Багаєура: Діти-буряни. — Ярослав Рудницький: Звідкіля пішли назви частин світу? — Е. Жарський: 25-ліття Українського Пласту. — Т., що від нас відійшли (Володимир Перек, Яків Кримський). — Бібліографія. — Нові книжки та журнали.

НИВА, часопис присвячений церковним і суспільним справам. Львів, листопад 1936. Р. XXXI, ч. 11. — Зміст: Х.: На двох фронтах. — Роман Лисько: Свята Преса. Богородиці у наших богослуженнях. — о. Доната Новицький: Ніч на Соловецькім Кремлі. — о. Г. Костельник: Любов ближнього, її основи і функції. — о. О. Кіт: За розвиток релігійних установ. — о. Володимир Толочко: Похорони холмського унійного епископа Калинського. — Х.: З голосів преси. — Вістки.

СТУДЕНТСЬКИЙ ВІСТНИК, неперіодичне видання. Львів, грудень 1936. Ціна 70 сот.

САМОСТІЙНА ДУМКА, літературно-науковий і суспільно-політичний місячник. Чернівці, липень-серпень 1936. Р. VI. Ч. 6—8.

НАШ ПРИЯТЕЛЬ. Львів, грудень 1936. Р. XVI. Ч. 4.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО, ілюстрований місячник. Львів, грудень 1936. Р. XI. Ч. 12.

ГОСПОДАРСЬКО - КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Львів 29. листопада і 6. грудня 1936. Р. XVI. Ч. 48 і 49.

ПОЛІТИЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ. Львів, жовтень 1936. Р. III. ч. 10.

СЛУЖБОВИК. Львів, листопад 1936. Р. XIV. Ч. 11.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.
РАВА РУСЬКА:
9. XII. Муж двох жінок.
10. XII. Вій.
В Раві їде театр до Сокаля і Камінки Струм.
19., 20. і 21. XII. п. р. гратиме театр у Львові, в салі Театру Ріжнородностей.

Великий Театр:
Середа, 9. XII. год. 7.30 веч. „Гассан", вистава закуплена.
Четвер, 10. XII. год. 8. веч. опера „Аіда".

Кіна.
АПОЛЬО: „Чардаш — Токай — Кохання".
АТЛЯНТИК: „У тіні самітної сосни" із Сільв. Сідней.
ВАНДА: „Панна Коперфільд: „Генерал Чінг".
ГРАЖИНА: „Од на із тисячі" з Марг. Зігерт.
КАСІНО: „Я невинний".
КОЛІСЕЙ: „Сини пустині", „Потоня за тою".
КОПЕРНИК: „Антін Адверс".
МАРУСЕНЬКА: „Антін Адверс".
МЕТРО: „Граф Монте Хрісто (дві серії разом).
МІРАЖ: „Любості" (за осн. Шніцлера).
МУЗА: „Пастер", Пауль Муні.
ПАКО: „Їх ексцеленція шофер".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (на осн. Легара) з Мартою Егерт.
ПАН: „Вірли на приполі", „Веселе таління".
РАЙ: „Малі жіночки".
СВІТ: „Мелій мо як".
СТИЛЕВЕ: „Почалося від цілунку", ревія „Хоми на одного".
ТОН: „Генерал Суттер".
УТІХА: „Додна на фронті" і ревія".
ХІМЕРА: „Веселий Донжуан.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
Франціскбад — Марієнбад — Тепліце.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 9. грудня 1936.

Відень (506,8) 17.05 Сучасна музика, 19.30 Пори року, оратоpія Гайдна, Ел. Шуман сопран, Каленберг тенор, Альзен бас, хор, 22.20 По-віденськи веселі мельодії, **Кошиці** (259,1) 18.15 Словацькі нар. пісні, **Прага** (470,2) 20.05 Симф. концерт, 21.40 До життя, Ніхові пісні, 22.15 „Лямфіпарнасо", оп.-балет Вешія, **Парнж** (1648) 12.00 Орх. концерт, 17.00 Сп. рецталь, 21.00 Форт. рецталь, 21.45 „Море" драма Жіліена, **Білгород** (437,3) 17.40 Нар. музика, 20.30 Година гумору, 22.30 Танкова музика, **Берлін** (356,7) 8.20 Форт. музика, 14.15 Легка музика, 16.45 Три віртуози: Серг. Рахманінов форт., Гельшер віольонч., Сентгерді скр., **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.30 Солісти: співи, скр., форт., 20.10 Реор. музика, **Мінхен** (535,4) 13.15 Концерт, 18.00 Легка музика, 19.00 Вок.-муз. концерт, 20.45 Веселі віденські мельодії, **Будапешт** (549,5) 12.05 Сп. рецталь, 12.50 Форт. рецталь, 17.30 Циганська музика, 19.00 Естонсько-мадярський концерт, 21.50 Соната на скр. і форт., **Мілянo** (368,6) 11.30 Легка музика, 12.40 Орх. Концерт, 21.00 „Фальстаф" оп. „Верді", **Рим** (420,8) 19.45 Легка музика, 20.40 Симф. концерт, 22.40 Танкова музика.

Четвер, 10. грудня 1936.

Відень (506,8) 17.30 Сп. рецталь А. М. Гаштільд бас-баритон., 19.30 Концерт муж. кору, 20.20 „Сафо" траг. Грільпарцера, 22.20 Скрипка, **Кошиці** (259,1) 17.15 Для Закарпаття, нар. пісні, **Прага** (470,2) 1.55 Скрипка, 18.00 Муз. оп. для дітей, 20.50 Симф. концерт, **Парнж** (1648) 12.00, 14.00 Орх. концерт, 18.00 Театр У-ний, 21.00 Віольончель, **Білгород** (437,3) 20.00 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 10.00 Нар. пісні Брамса та Регера, солісти, 20.10 Вечір

тепх. музики, тріо форт., спів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 17.50 Віольончеля, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.30 Орх. концерт, **Будапешт** (549,5) 13.30, 21.55 Циг. музика, 19.00 Сольо на тарогато, 19.30 „Венус із Мільо" оп. Губая, **Мілянo** (368,6) 11.30 Легка музика, 12.40 Розр. концерт, 17.15 Вок. концерт, 20.40 „Ле надрона день мондо" хом. Бенільяна, оперета орх., концерт, **Рим** (420,8) 17.15 Солісти, Дж. Перея Либія сопр., віольонч., 19.45 Легка музика, 21.00 Транесмісія з Больоні: „Гімельда" оп. Гандіна.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 9. грудня 1936.

6.30 Ранішня вадниця, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: Як не бувае в грудні, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Народні мельодії, з гр. пл., 12.40 Ранішній денник, 12.50 Гігієна живового одягу, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські бізнучі вістки, 15.35 Орхестра, 15.55 Куток гумору, 16.00 Пучіні: „Тоска", з гр. пл., 16.20 Хвилина питань, гутірка для старших дітей, 16.35 Орх. концерт, 17.00 На суспільні інтерэю, 17.15 Камер. концерт, 17.50 Про книжку Гольдшмідта: „Вступ до науки про життя", 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Сніговий комунізат, 18.12 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Воля та організація. (На маргінесі XIX. ст. Русселя), 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Треті й останні двері" І. Моравської, 19.35 Годинка у Відні, Збігнєва-Рушковська сопр., форт., 20.30 Програма незалежности тому ето літ, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Сильветки польських композиторів: Вит. Малішевський, орх., форт., спів, 22.00 Оперетнова музика, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Куповно —продажна: Бельгія белье. 90.05, 89.62, Дол. американські 5.31.50—5.28.50, долярн канад. 5.31 — 5.28, Фльорт гол. 289.35 — 287.55, Франки фр. 24.77 — 24.63, Франки швайцарські 122.35—121.55, Фунти англ. 26.06—25.90, Гульд. данп. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.80—17.40, Кор. дан. 116.29—115.45, Кор. норв. 130.88 — 130.90, Кор. шв. 134.98 — 133.30, Ліри італ. 25.00 — 24.50, Марки фінл. 11.49 11.00, Марки нім. 122 — 116, Шил. австр. 94.00—93.00. Марки нім. срібні 120 —114.

Акції.

Банк Польський 107, Цукор 29, Вугель 15.50, Ліпопол 14. Норбін 61. Островець 27, Страховичі 34.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 66, 2. ем. 65, 3 конв. 61, 50, 4 прем. дол. 47, 47.75. 7 стаб. 468. купон 72.59.

Заставні листи.

5 прп. Л. З. Б. Г. 51—51, 4 прп. Л. З. БГ 44.50—44. 4 прп. ТКЗ. 45—45, 4 і пів прп. ТКЗ. 45—49, 4 прп. БГК. 60—65, 4 і пів прп. БГК. 61—64. 4 і пів прп. Л. З. Бк Гіп. 44—45.

Долярівка 46 — 48, 3 інвест. 1. ем. 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65—66.

Кооп. „БАЗАР", Львів, Руська 3

без обовязку купна просить оглянути

жіночу, мужеську і дитячу галянтерію.

Найкращі святочні і николаївські дарунки по дешевих цінах.

Збіжжя.

Львів, 8. XII.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Висівки житні	11.00—11.25
Макухи рідакові	15.50—15.50
Макухи льняні	19.00—19.00

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 8. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагон-стація заладування:

	льоко ст. заладов
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	21.25—21.75
Жито збір. 694 гр/л. 3%	17.00—17.25
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	18.00—18.10
Овес легко залощ. 444	13.25—13.50
Овес не задощ. 456	13.75—14.00
Гречка 10%	19.50—20.00
Кукурудза жовта	14.75—15.00
Кукурудза червона	16.00—16.25
Конюш. сім'я	32.00—32.50
Соняшникове сім'я	32.25—32.50
Насі виндену 95%	40.00—41.00
Фасоля корона руч. в. з м. 42	53.00—54.00
Фасоля „Різен" руч. вибр. з м.	40.00—41.00
Фасоля шмальц. руч. вибр. з м.	40.00—41.00
Фасоля шмальц. спец. ручно вибир. з міш.	42.00—46.00
Фасоля краса рафована	26.00—27.00
Фасоля цукр. ручно вибр.	31.00—32.00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канянки	115—120
Конюшина вільна від канянки 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця подешевіла на 25 сот., ціни інших продуктів незмінені. Тенденція на загал вдержана.

ШИНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляе, що від дня 8. грудня п. р. кооперативни платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	3.00 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	3.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	3.05 „
1 л. молока	0.19 „
1 кг. яець	5.40 „

Тенденція на масло зницкова, на молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляе, що в дні 8. XII. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясненї, повногрудні	1.15 зол.
Індики І. кл., добре умясненї, повногрудні	1.00 „
Курята І кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	1.00 „
Курки І. кл., товсті. без остріг, без вапняку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймае.

ОПОВІСТКИ.

У Приватній Українській Гімназії С. Міляшкевича в Кремянці вакують посади учителів: 1) учителя фізики (навчання в українській мові) й географії (навчання в польській мові); 2) Учителя рукавиць і ручних прань. Вимагаеться повні кваліфікації. Кандидати повинні зголошуватись листовно до Дирекції Гімназії. Адреса Гімназії: Кремянець ул. Перацького 28.

Дирекція Гімназії.

3201 3—3

КОНКУРС.

Рада Філії Т-ва „Сільський Господар" у Збаражі приймe в днем 1-го лютого 1937 р. інжинір-агронома. Зголошення із даними про відбуту практику слати на адресу: Др Павло Тарашук, Збараж. Неприняті зголошення вернуться без відповіді. 3208 3—3

КОНКУРС.

Український Народний Банк у Збаражі приймe в днем 1. січня 1937 р. урядовця добре обізнаного в банковими справами. Зголошення враз з інформаціями про відбуту практику вносити до Дирекції Банку до дня 15. грудня п. р. Кавція вимагана. Плотня за умовою. Неприняті зголошення залишуться без відповіди. 3212 3—3

Нові форми господарської співпраці. На цю тему виголосить реферат інж. Микола Деревинко в середу 9. ц. м. год. 16. заходом У. Технічного Товариства і в його домівці. 3222

Подяка.

Прибиті важким горем по втраті Мужа, Батька і Діда, бл. пам. ГНАТА БОБАНИЧА, емер. управ. школи в Синевідську Нижнім, що помер д. 25. листопада 1936 р. складаємо щиру подяку усім тим, що поспішили нам з помічю і потіхою, або своєю присутністю причинилися до звеличання похоронного обряду. Найперше дякуємо Д-рам Пробстови і Врещьові, що спішили із своєю фаховою помічю в часі недуги і підтримували Покійника в останніх годинах життя. Дальше дякуємо Високодостойному Духовенству, а саме: о. Совітникови Левинському з Синевідська Вижного, о. Еліяшевському, місцевому пароховн, о. Каришинському з Труханова і о. Проф. Притуликови зі Сколього за відведення Покійника на місце вічного спочинку. Зокрема дякуємо о. совітникови Левинському за відправу Служби Божої, о. Еліяшевському за відправу Парастасу над тілом Покійника і за прощальне слово при виносі тіла. Дякуємо Вп. Пану Д-р Закшевському, начальникові суду у Сколім, Вп. Панам суддям Колиновському і Д-р Речуцькому, Вп. Пану Д-р Лоскові, реватові в Сколім, Вп. Пану Д-р Буланові адвокатові з Сколім і М-р Ценкові і всім іншим Вп. Панам і Панам, що не жалили ні коштів ні труду, але прибули на похорони. Дякуємо Вп. Панам Директорам Гавранови, Березницькому і Кузьмакові, що віддали останню прислугу Товаришеві; дякуємо Вп. Громадянам Синевідська Вижного і всім Вп. Громадянам Синевідська Нижного, що взяли громадно участь у похоронах свого Громадянина і Учителя. Дякуємо Вп. Панам Кузьмакові і М-р Ценкові за надгробне слово і зрівні дякуємо Вп. Громадянам Собкові Михайлові, Кравцеві Гриневі та його синам Пилипові і Стефанові за те, що заопікувалися похороном і занялися упорядкуванням похоронного походу. Всім їм, нехай Всевишній заплатить своєю святою Ласкою!

3224 **У жалю залишена родина.**

КУПНО - ПРОДАЖА

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найвибагливіших за безцінь — Фрайлїх, Сикстуська 21. 2679 —?

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручае костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Енгерея. 2936 19-60

МАШИНИ до шиття від 160 зол. продае ПАТИЦЬКИЙ, ЧАРНЕЦЬКОГО 10. 1-2

МЕШКАННЯ

ПОКІЙ З БАЛЬКОНОМ, для 1—2 осіб, зараз до винайму при вул. Бол. Хоробрего 8. 3228 1—?

НАУКА

ВЕЧІРНІ КУРСИ КНИГОВОДСТВА: Книговодство торговельне, промислове, банкове, обезпеченеве, рільне, податки, з книговодство, організація підприемства Вписи: Школа Економічно-Торговельна, пл. Стрілецька 8, від 5—7. 3206 ?—?

РІЖНІ

ЧИ ВАШ годинник ходить добре? Якщо ні, дайте направити до **ІВАНА ЗЕЛЬТЕНРАЙХА,** Львів, Марійська пл. 5. Пречизійно, солідно, дешево. З провінції присилайте почтою. 3032 10-?

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, ширкові, проти усування матини під гарантією виконуе відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА,** Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 14-100

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляе фірма **„ТЕНЧА",** Львів, Рейтана 2, тел. 225-27. 3174 7—10

ОГОЛОШЕННЯ.

СПАДОК ВАГИ У ДИТИНИ

є трівожним проявом та вимагає лікарського досліду. Jecorol поручуваний лікарями, вживаємо при кривиці, він зміцнює кістки, спричинюючи приріст ваги.

JECOROL BUKOWSKIEGO

LAB. CHEM.-FARM. MAG. A. BUKOWSKI SPÓŁKA AKC. WARSZAWA

НА ЧАСІ!

В розмові з усіма українцями, дітьми, молодю і старшими на тему св. Миколая вивязуеться, що всі найохотніше зустріли би дарунки з гуцульських виробів, вічних пер і косметики — з фірми

СОЮЗНИЙ БАЗАР,

3227 Львів, Руська 20. 1—2

Фортепіяни, піяніна

першорядних марок нові й оказійні.

Догідні кредитові умовини

Новацький

Львів, Пілсудського 17

3020 15-38 Тел. 235-21.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусить відновити з новим роком для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаемо за післяплатом

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe
1 пр. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza
оправлена (130 карток) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa
на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів оправлена зол. 5.—

НА ДОВГІ ЗИМОВІ ВЕЧОРІ поручаємо:

	зол.
„Наука Святантів, а Кат. Церква"	4.00
„Народні Вишивки" до хрест. робіт	3.—
„Монограми" до хрест. вишивання	4.—
„Євангелики без маски"	1.50
„Новий Коляндник"	0.40
„Малий Коляндничок" з нотами	0.40
„Ірод Великий", різдвяна пєса	1.20
„Вертеп" для коляндників	0.60
„Месія", різдв. пєса	0.80
„Святомиколаївські вечерники"	0.80
„Чудо св. Миколая"	0.60

(Різдвяні листівки по 6 зол. сотка). — Замовлення і гроші слати на адресу: **Г. Ганулян, Львів, вул. Ольшевського 11.**

3218 ?—?

За редакцію відповідае Олександер Костик. Видае Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів. Ринок 10.

Ч. 278 (14.527). Львів, четвер 10. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. ощадн. 504·060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Дальше підпорядкування совітських республик Москві.

ЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ СУДІВНИЦТВА.

Центральний вик. комітет СССР і рада нар. комісарів видали нові постанови про діяльність та організацію союзного нар. комісаріяту справедливости. **Та організація йде по лінії послідовної централізації.** Від тепер союзний комісаріят має контролювати, як сов. суди пристосовують союзне право, дбати про суцільність судової практики, нормувати організацію всього сов. судівництва, контролювати всі правничі видання, курси і школи і т. д.

Союзний комісаріят буде від тепер кермувати працею нар. комісаріятів справедливости поодиноких союзних республик.

„ОССОВІЯХИМ" УССР КУЛЬГАЄ.

Як подає „На Сторожі", український „Оссовіяхим" (організація для протилетунської та протигазової оборони) працює зле. Він виполив 73% пільотів і 75 % інструкторів, зате **зовсім занедбав вишкіл технічного персоналу.** Вина спадає на центральну раду організації, що напр. пляни зайнять і вишколу прислала щойно... в серпні.

ВУГІЛЛЯ ВИДОБУВАЮТЬ ЗА МАЛО.

„За індустріялізацію" жаліється, що у Сталінові праця фабрик коксу останніми часами сильно погіршилась тому, що вуглеві трести „Куйбишевуголь" і „Мацеєвуголь" не виконують пляну продукції.

НОВИЙ НАР. КОМІСАРІЯТ.

Центральний вик. комітет СССР утворив **союзний нар. комісаріят промислу оборони держави.** Нар. комісарем зіменували Мозеса Рудзімовича, його заступниками — Михайла Кагановича і Ромуальда Мукиевича.

Боротьба проти комунізму.

У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

Чеські сокільські організації заборонили своїм членам належати до „союзу приятелів СССР" та брати участь у його виступах.

„Моравсько-словенскі Денник" вимагає уряд **негайно розвязати комуністичну партію, бо це найбільший ворог держави.** Розріст большевизму в Чехословаччині стягнув на неї напади англійської преси.

НА ЛИТВІ.

Ковенський апеляційний суд засудив 4 особи на півтора до 3-ьох літ вязниці за комуністичну пропаганду. Подібні процеси стають щораз то частіші.

У БРАЗИЛІЇ.

Бразилійський президент домагається, щоби палата послів продовжила на дальших 3 місяці стан облоги, даючи змогу поставити під суд особи, арештовані за протидержавну діяльність.

Створім матеріяльну базу для освітніх змагань. Складаймо на „Дар Просвіти"!

Анґлійців уже нетерпеливить конституційна кріза.

Льондонська преса (прим. „Таймс" та „Дейлі Геральд") вже не скриває деякого знетерпеливлення конституційною кризою, яка за довго проволікається. **Вчора відбулися у Льондоні дальші тайні наради;** Болдуїн радився з королем і його наймолодшим братом, князем Кенту, опісля з королівським дорадником, синдиком князівства Корнвалії, міністром внутрішніх справ сером Саймоном і першим льордом адміралїї сером Гором.

Можна було сподіватися, що

на пятигодинній нараді

король з премієром, синдиком Корнвалії, приватним секретарем князя Йорку та королівським адвокатом, яка почалася у палаті Форт Бельведер вчора в 17. годині, полагодить усі справи. Тимчасом тепер **не знати, чи справді нині оголосять** якусь постанову. Нині в 11-ій год. зібрався уряд на нараду.

Кріза затягнулася так довго тому, що евентуальна

абдикація короля насуває низку не легких до розвязки питань.

Перше — **король не має приватного майна,** свої видатки покриває з цивільної листи та з доходів одної з анґл. провінцій, князівства Корнвалії. Очевидно — на випадок абдикації цив. листа перейшлаб на нового короля. **Едвард VIII. хоче забезпечити собі лише доходи з Корнвалії.**

Друге — **не знати, чи Едвард VIII. міг би затримати титул „князя Корнвалії",** що дідично належить до найстаршого королівського сина. Правдоподібно після абдикації Едвард VIII. мусить зречися прав до Корнвалії для своїх потомків. **Можливо, що Едвард VIII. затримає лише титул „князя Ленкестеру" або „князя Честеру".**

Третє — **це правна сторінка абдикації і наслідства.** В історії Анґлії можна найти лише два прецеденси — врештою йшло тоді про примусову абдикацію. Тепер на думку правників,

акт абдикації мусілнб затвердити всі парляменти Анґлії та доміній.

Спротив одної домінії поважно ускладнив би справу. Слід боятися, що Ірляндія видвигне такий спротив зі засадничих мотивів, тому правдоподібно брит. кола переведуть з де Валерою переговори.

Ірляндська проурядова преса ставиться до брит. конституційної кризи з резервою. Часопис „Ірляндський Самостійник" звертає увагу, що **п. Сімпсон двічі розвелася і що оба її б. чоловіки живуть, а це вимагає спеціяльної уваги з погляду католицької Ірляндії.**

Хто відлетів учора з Льондону до Кани?

Загадковий літак, що виїхав учора з Льондону, причалив у Марсель. **Всі три пасажирі наймили таксівку і виїхали в невідомому напрямі.** Це правдоподібно представник короля й уряду. **Летунське товариство, до якого належить літак, заявляє, що йому невідомо, хто нанив літак і ним летів.**

Українські Театри!
„АЛЬОЕ" Українська Хем. Косм. Фабрика у Львові, вул. Генінга 16. виробляє
Театральні шминки „АЛЬОЕ"
4 головні прикмети:
1. не шкодять лицю, бо роблені на кремі АЛЬОЕ",
2. дешеві, бо економічні в ужитті,
3. великий вибір красок, дібраних спеціяльно до ефектів у вечірному освітленні,
4. більша величина, лучша якість і своєї.
Тому від нині тільки театр. шминки „АЛЬОЕ"
Жадайте у всіх крамницях!

ВСІ ЙДЕМО 11. XII. 1936 на
ЖИВУ РЕКЛЯМУ
дитячу ревію українського промислу у Театрі Ріжноролностей, год. 5-та попол. Білети в Союзному Базарі.

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ НА СВ. МИКОЛАЯ І НА ЯЛИНКУ є премійна вкладкова книжечка
Кооперативного Банку „ДНІСТЕР"
у Львові, вул. Руська ч. 20,
на яку крім звичайних відсотків можна одержати ще й нагороду за ощадність у висоті 25—100 зол.

„Нормалізація" у теорії і практиці.

ПІСЛЯВОЄННА НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА. — ОГЛЯД СПРОБ ПОРОЗУМІННЯ ВІД 1921. ДО 1935. РОКУ. — У ЧОМУ РІЖНИЦЯ ЗАСАДНИЧОГО ПІДХОДУ УКРАЇНЦІВ ТА ПОЛЯКІВ ДО СПРАВИ ПОРОЗУМІННЯ?

Залишім на боці роки **воєнної розправи,** пригадаймо тільки два історично безспірні факти з того часу: 1) не з української сторони впали слова „только дрогом меча" і 2) всі випадки завішення зброї були використані польською стороною виключно для стратегічних цілей. Але — минулася війна і принесла більшу перемогу польській стороні, ніж сама вона могла колинебудь про це мріяти. А проте не минулася проблема польсько-українських взаємин. Не перекреслили її такі доконані факти: дбайливе усування всіх зовнішніх познак самого істнування українців у Галичині, скасування двомовних написів на залізничих двірцях і державних та самоуправних будинках, заведення нової територіяльної назви, штучний адміністраційний поділ краю, польонізація всього адміністраційного апарату, льокавт українських службовиків, (навіть і після того, як вони заявили готовість присягати, головно в ресорті залізниць і почт та в адміністраційних установах), повна польонізація університету, скасування краєвої самоуправи, — врешті — кольонізація і осадництво, зведення українського народнього шкільництва майже до зера, фактична ліквідація давньої повітової і громадської самоуправи. Не помогла політика строгої централізації правління та уніфікації держави, що поволі щораз більше перетворюється у політику тотальности держави (кооперативний закон): не тільки щораз сильніша контроля і нагляд держави над усіми установами й організаціями, але просто підпорядкування всього організованого життя державі. Безліч було за останніх 19 літ теорій та практичних спроб „вирішити" українську проблєму у Польщі — і все одно вона по нинішній день невирішена...

Невирішена вона, не вважаючи і на всі спроби безпосередньо порозумітися. Тих спроб все-таки було декілька, — минулорічна не була перша і не явилась як „деус екс махіна". Отож варта пригадати, що у серпні 1921. року була така спроба з польської сторони, за посередництвом п. Ст. Лося і о. мітрата Войнаровського: вона розбилася через домагання польської сторони, щоб еміграційний уряд през. Петрушенича спер шу вирікся всякої дальшої діяльности та признав польську державність, після чого щойно прийшлиб мериторичні переговори. Другу у хронольогічному порядку спробу порозуміння зробив голова першої Української Парляментарної Репрезентації (без Галичини), пок. пос. Антін Васильчук: у висліді його розмов з премієром ген. Сікорським толішня УПР голосувала за держав-

Найпевніше і найкорисніше примістиш свої ощадности в
Міській Комунальній Касі Ощадности
у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)
та в її **Відділах** при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75.
в золотих або **золотих в золоті.**
В цей спосіб здобудеш відповідні відсотки охоронивши перед згубою або крадіжою і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном.
Завдяки цінам, здобутим із ощадностевих вкладів, повинна Каса 28,260.000 золотих іпотечних кредитів, на які вибудовано 685 домів та впремонтовано 241 домів.
Понад 3,000.000 зол. річно виплачує Каса відсотків своїм вкладчикам.
6,300.000 зол. — це резервові фонди Каси.
За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном. 1070 12—?

ним буджетом ,а пос. Підгірський задекларував —як політичну вимогу українців — дезидерат автономії у межах польської держави. Однак уряд п. Сікорського не дотримав ні одної обіцянки, зробленої пос. Антонові Васильчукові. Відома теж доля закону з 22. вересня 1922. року: про воєвідську автономію та український університет на терені одного з трьох східногалицьких воєвідств — найдалі до двох років від появи закону... Виконання закону стало „непотрібне" після постанови Ради Амбасадорів з 15. III. 1923. Той сам аргумент рішив мабуть про те, що в порожні зависла українська постанова про зміну засадничої політичної тактики, прийнята на Народньому Зїзді 21. V. 1923 (т. зв. автономічна резолюція). Безслідним, мало навіть кому відомим, епізодом було виготовлювання „мінімальної програми" у національній проблемі за першого міністра внутрішніх справ післятравневого уряду п. Młодзяновського, — на прихильному становищі до справи українського університету провалився теж міністр освіти проф. Суйковський. Пізніші роки принесли повстання і діяльність ОУН та — пацифікацію. Подорожі мітр. Шептицького до Варшави підчас „пацифікації" польська сторона не тільки не скапіталізувала для справи замирення, але використала для ще більшого приниження українців .Аж у січні 1931. року була знову офіціяльна спроба безпосередніх розмов, заявана з іменами М. Галущинського і Т. Голувка — обох сьогодні вже неживих. І та спроба не вдалася через польську вимогу, яка жадала спершу українського покаяння, після чого щойно мали прийти невязовані реформи: спершу завернути скаргу з Женеви на „пацифікацію" та оголосити заяву лояльности, після чого щойно прийшлиб мериторичні переговори. Але взаємини польсько-українські не кращали. Нічого не помогла тут і нова конституція, що перекреслювала автономічні устроєві тенденції, ані нова виборча ординація, яка справу всього парляментарного представництва узалежнила фактично від адміністраційних чинників.

Польсько-українські взаємини ставали щораз гірші, так, що і в польському таборі почали щораз частіше лунати голоси, що така ситуація для інтересів держави на довшу мету нестерпна. Більших кругів у польській публіцистиці, що вязали **українську національну рацію з польською державною рацією** ставало щораз більше. Правда, промова голови УПР д-ра Дмитра Левицького з дня 6. лютого 1935., в якій він з усіми точками над „і" казав про спільну платформу співпраці, — широку платформу спільної історичної місії на Сході Европи, — та промова зустріла яскраво негативну відповідь уряду (куліси саме такого тодішнього становища уряду сьогодні вже відомі). А проте права не змінилась: для українців вона означала стару дилему **„Польща чи Росія"**, получену з аксіомним обовязком боронити своїх національних справ у Польщі, — для Польщі польсько-українське порозуміння було і справою внутрішньої державної консолідації і питанням, як тривко усунути вічну загрозу, що її творить геополітична ситуація держави: з заходу сусідство могутньої імперіялістичної Німеччини, зі Сходу сусідство могутньої імперіялістичної „єдиної неділимої" Росії. Якими мотивами кермувався польський уряд на весну 1935. р.: чи тими далекими істнуючими у широкій історичній перспективі, чи мотивами внутрішньої політики, що казала розвязати одну з найважніших внутрішніх проблем, якою від початку істнування Польщі була національна проблема, чи може тільки огляди чисто тактичні, з уваги на вибори, бойкотовані всіми польськими політ. партіями,— чи може тими мотивами етики і „людської справедливости", про яку казав свого часу Йосиф Пілсудський, — це річ другорядна: суттьою річю є те, що весною минулого року мала місце остання в історичній черзі спроба офіціяльного польсько-українського порозуміння, яка прийняла назву і під тою назвою перейде до історії польсько-українських взаємин — „нормалізація".

І з цією теперішньою нормалізацією повторяється історія всіх дотеперішніх, коротко вище перечислених спроб українсько-польського порозуміння: **українська сторона підходить до такого порозуміння, як до можливости стати рівнорядним громадянським чинником, польська сторона — як до можливости ліквідувати українство, як політичний чинник.** Українська сторона вяже з нормалізацією (і вязала з усіми дотеперішніми „нормалізаціями") **питання дійсної, не паперової реалізації своїх громадянських прав при збереженні свого значіння, як окрема національно-політична особовість,** польська сторона вважала і вважає нормалізацію як засіб **позбавити українців саме їх питомої політичної ваги.**

Конкретно: українці завжди сподівались, що з моментом „угоди" дістануть у Польщі більше значіння, що зросте не тільки їхній матеріяльний і духовий стан посідання, але що взагалі стануть на тій території, де творять етнічну більшість, **співгосподарями** та через те й на хід усіх державних справ матимуть якийсь більший вплив, як етнічний колектив, як сильний зорганізований гурт громадян, що явно і славно стають до льояльної співпраці. Тимчасом польська сторона робила (і робить) усе, щоб ролю українців обмежити щонайвище до ролі якоїсь одної проурядової політичної партії, яка в умовинах істнуючої системи повинна би перетворитись у партію послуху та адорації.

ВІДОМА ХРИСТІЯНСЬКА ФІРМА
„B I J O U"
поручає
паризьку біжутерію і шкіряні вироби
Львів, ул. Кілінського 2.

Той бігуново ріжний підхід до тої самої справи видний навіть на зовнішньо-деклярятивних проявах. І так, українці оголосили урбі ет орбі на міжнародньому форумі, користаючи з минулорічного конгресу національностей у Женеві, що беруть участь у виборах, маючи деякі виглади на безпосереднє порозуміння. У варшавському соймі склали у вступній промові на генеральній буджетовій дискусії заяву лояльности супроти держави, заявили своє довіря до президії ради міністрів, голосували за державним буджетом, голосували за надзвичайними повноваженнями для двох чергових польських урядів, проголосили відому заяву у справі польської армії, не тільки підтримуючи предложений військовий буджет, але й проголошуючи засаду, що сильна польська армія стоїть в українському інтересі. Колиб таке становище було тільки „на показ" на варшавському терені, колиб це була тільки тактика УПР, то можна булоб казати про дволичну гру. Але ні: президія УНДО видала була чейже до українських виборців поклик, щоб вони голосували на двох перших кандидатів, себто — і на кандидата польського, щоб своїми голосами вибирали польськ. посла. Цю заяву і кожний із вище наведених актів відповідальні діячі політичного проводу широко мотивували у національній пресі. Від того часу по нинішній день перевели сотки віч і нарад у цілому краю, в якому повторювали всі аргументи, що кажуть станути саме на такому становищі. І самі вибори перейшли спокійно, і всі наведені маніфестаційні українські політичні акти не стрінули ніодного голосного і яскравого спротиву в українському громадянстві, — велика більшість українського громадянства здисциплінована підтримувала своїх провідників. Щож на це польська сторона?

Передусім польська офіціяльна сторона у відповідь на цілу низку українських деклятивних актів не оголосила прилюдно ані одної заяви, в якій булоб перед власним і українським громадянством та перед зовнішнім світом моральне зобовязання усунути аномалію — фактичного поділу громадян на дві класи. Короткі, дуже загальникові і неначе мимоходом вставлені звороти у промовах пп. Коцілковського і Рачкевича — не мали характеру обовязуючих деклярацій. Позатим відбувся у львівському воєвідстві великий рейд з участю міністра, який поювався з українцями живі розмови. Відбулася теж ціла низка кабінетових нарад. Але про зміст тих розмов широке українське ані польське громадянство нічого не знає. Колиж додамо, що не було ніодного обіжника до повітової та воєвідської адміністрації, ані тим більше міжміністеріяльного характеру — з напрямними нової національної політики, то ні урядові чинники ні польське громадянство не вважало себе зобовязаним заявами чи приреченнями, про які чули лише кабінетові стіни і — дискретні українські парляментарі. Не почували себе зобовязаними приймати до відома, що щось змінилося, — не бачучи й маніфестаційних конкретних актів зміни національної політики.

Чи справді нічого не змінилося? Приглянімося спокійно і річево всім змінам.

*

У вторинній передовій статті трапилась друкарська помилка, яка зрештою відразу видається в очі: в реченні, в якому була мова про ешавецьку ролю, що відіграло гасло „віра у власні сили", зложено помилково „1223/25 роки", замість „1923/25 роки"

—o—

По смерти Василя Стефаника.

На адресу Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові прислали дальше вислови спочуття з приводу смерти Василя Стефаника: Головна Управа Рідної Школи, Т-во „Дністер" і Т-во „Сільський Господар".

—o—

СПОКІЙ ПЕРЕД БУРЕЮ НА ЕСПАНСЬКИХ ФРОНТАХ.

Нац. літаки бомбардували кілька летунських майданів — зрештою на усіх фронтах спокійно. Нац. радіостація в Тенеріфі пояснює, що цей спокій заповідає

недалекий генеральний наступ.

На відтинку Пуєуелє нац. війська перевели дуже важне перегруповання: зістрілено 4 червоні літаки.

У пров. Гвадалахара зістрілено літак французької амбасади у Мадриді. Усі пасажирі, а саме кореспонденти Аваса і „Парі Суару", представник „Червоного Хреста" і панна Енні, ранені. Пільот і друга пасажирка вийшли цілі.

—o—

17 ОСІБ ЗГИНУЛО У ЛЕТ. КАТАСТРОФІ.

ЛЬОНДОН, 9. XII. ПАТ. У місцевості Парлі біля Кройдену розбився великий пасажирський літак, що належав до „Роял Дач Ейрляйн". Він летів до Амстердаму. 14 пасажирів і 3 членів залоги згинули на місці.

—o—

ТУРЕЦЬКО-ФРАНЦУСЬКИЙ КОНФЛІКТ ПЕРЕД ЛІГОЮ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА, 9. 12. ПАТ. Міністер закордонних справ Туреччини Рушді Арас звернувся нині рано телеграфічно до секретаріяту Ліги Націй з домаганням вписати на чергу нарад надзвичайної сесії Ради Ліги Націй справу французько-турецького конфлікту за Александретту. Турецький міністер приїзджає до Женеви 14. ц. м.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА І Ска
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 26 0-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляя помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 6-?

ПРЕМ. ГІРОТА УСТУПАЄ?

ТОКІО, 9. 12. ПАТ. Японська преса пише, що між кабінетом і державною радою доходить до щораз то більшого непорозуміння. Кружляють поголоски, що уступить прем. Гірота і міністер закордонних справ Аріта. Урядові кола заперечують цим поголоскам і запевняють, що уряд не має наміру зголошувати димісій.

НОВИЙ ФРАНЦУСЬКИЙ ПРЕСОВИЙ ЗАКОН УХВАЛЕНИЙ.

Французька палата послів ухвалила 359-ма голосами проти 193-ох зміну пресового закону з 1881. р.

ГІРКІ СЛОВА.

ЯК ПИШЕ ПРО ФРАНЦІЮ ПРОВІДНИЙ ЧЕСЬКИЙ ЧАСОПИС.

(ВІД ВЛАСНОГО КОРЕСПОНДЕНТА.)

Прага, грудень 1936.

Гіркі слова на адресу Франції приніс перед кількома днями празький „Венков". Вони тим гіркіші, що пише їх неабиякий собі часопис, а орган найсильнішої чехословацької політичної партії, ще й до того партії, до якої належить і теперішній чехословацький премієр-міністр др М. Годжа і військовий міністр Махнік. Коли читати ці слова, а рівночасно пригадати собі недавню гостру кампанію за ревізією дотеперішніх напрямних закордонної політики ЧСР саме на сторінках того самого „Венкова" (про неї ми у свій час реферували), кампанію, в якій звертали увагу на досить проблематичну вартість союзу з Францією під оглядом військової допомоги на випадок війни, то слова ці набирають ще особливого значіння. І сам таки „Венков" відчуває гостроту цих слів, бо не даром на самому вступі так і каже, що „нерадо пише ці слова", але „огляд на добро народу вимагає, щоб йому говорити правду (!)". І далі: „Франція є нашим союзником і ми хочемо, щоб вона і надалі ним залишилась, але дійсний і здоровий союз вимагає правди. Тимто не хочемо ані підхліблювати, ані нічого скреслювати, бо не хочемо обманювати ані себе, ані свого союзника. Внутрішня сила Франції ослаблена. Вона переживає політичну неврозу і в неї панує почуття непевности. Вона не знає свого „завтра", бо не має тривкого „нині" (!)". А ось вам дальший зміст цієї замітної і багатомовної статті, написаної після такого щиросердечного вступу:

В цих днях минає шість місяців від часу, як існує уряд Блюма. А його білянс? Підвищення заробітньої платні, заведення платних відпусток робітників і сорокгодинний робучий тиждень, зовсім вистачили на те, щоб французький промисл утратив можливість вивозу. Дорожнеча зросла так, — що звижка платень дуже вже скоро втратила своє значіння. Колиж не повелося з державною позичкою і коли з Франції почало втікати золото, прийшла девалюація. Надвишка, яку принесла девалюація, теж вже, здається, вичерпується. Загальний індекс вже при кінці вересня скочив з 469 на 504. Хліб від квітня подорожів на 60 сант. за 1 кг. Індекс харчових продуктів у жовтні ц. р. дійшов до 516 в порівнянні до 434 у жовтні 1935. р. Мануфактура за один рік підскочила з 57.4 на 73.8. Вугілля і залізо здорожіли середньо на 25 прц. Торговельний білянс за цей рік пасивний на 7 міліярдів франків, себто на 2¹/₄ міліяр. більше, ніж попереднього року в тому самому часі. І кількість безробітних зросла. За десять цьогорічних місяців держава зібрала на 223 міл. франків податків менше, ніж за такий самий час у минулому році, а на 648 міл. фр. менше, як передбачав державний буджет. На овиді господарського життя Франції зарисовуються нові великі страйки. Комуністи агітують і стараються витворити побіч легальної влади, владу маси. А найгірше в цьому є те, що цією своєю безоглядною агітацією підривають силу Франції, що не дбають про завтра, а лише про здійснення своїх гасел. Недаром упали недавно грізні слова від французької правиці, що якби у Франції не було комунізму, то Німеччина мусілаб його тут створити.

І саме тоді, коли внутрішня сила Франції паде, Німеччина під кожним оглядом зростає. День 7. березня 1936 р. це переломовий день у закордонній політиці Франції. До того часу Франція вела перед. Шлях до всіх столиць Европи вів через Париж. Але вже в той момент, коли Франція після вмашерування німецьких військ до Надренії замість енергійного військового виступу вибрала льондонську конференцію, почався занепад її великодержавної позиції в Европі. А рівночасно з цим уже від того самого моменту починається величезна активність німецької дипльоматії. Поїздки Шахта, австрійсько-німецький договір, договір з Італією, роля Німеччини в еспанській справі — це наявні докази цієї активности. Усе, на що Франція спирала свою політику, відступає на другий плян. Внутрішнє ослаблення, комуністична демагогія, брак сильної руки, а головно недостача відваги повної відповідальности — все те стає для Франції страшною загрозою втрати її великодержавної позиції в Европі. Ця загроза є тим більша, чим могутніше зростає сила Німеччини. Не треба забувати, що нині має Німеччина ще й міліонову армію.

А кінчить ці свої гіркі та такі замітні слова „Венков" так:

„Чехословаччина є союзником Франції, а тому, як союзник, мусить бачити і знати, що там діється. В інтересі Чехословаччини є сильна Франція. Є теж в інтересі европейської рівноваги, щоб Франція знову станула в Европі на своєму місці. Її союзники і надалі залишаться їй вірні, бо, що більше — вони навіть бажають разом з нею скріпити свій фронт. Доказом цього Польща, але Франція мусить теж розуміти цих своїх союзників(!)". **М—н.**

—o—

ФЛЯМАНДСЬКЕ ОБЄДНАННЯ.

Фляндська католицька партія і фляндська національна фракція, які до тепер себе поборювали, дійшли до взаїмного порозуміння і правдоподібно получаться в одну партію.

—o—

Кожна жінка може збільшити свій чар, вживаючи косметичного засобу Пальмолів. Рано і ввечір масуйте лице, шию і рамена багатою піною Пальмолів. Сполоскайте її наперед теплою, а потім холодною водою, нічого більше. Мило Пальмолів, завдяки маслиновому оліївові, вжитому до його виробу, виніжнює шкіру і надає їй молодечої свіжости. Ваша цера, Пані, буде визначатись незрівняним чаром.

Ширіть наш часопис!

Г ДЕ МОПАСАН.

Серед ланів.

Дві хатки стояли на підніжжю горба, недалеко від купелевого містечка. Двоє селян важко працювали на неродючій землі, щоб прогодувати свої діти. В кожнім господарстві дітей було по четверо. Перед двома сусідніми дверима малі бігали з ранку до вечора. Двом старшим було по шість років, а двом меньшеньким — близько пятнацяти місяців; шлюби, а за ними і народини відбувалися майже одночасно в обох хатах.

Матері не легко розпізнавали свої діти серед гурту, а батьки так і зовсім їх переплутували. Вісім імен танцювало їм у головах, і коли треба було гукнути одного, чоловіки часто називали і трое імен, поки натрапляли на потрібне.

Коли йти від купелевого містечка Рольпор, то в першій хаті жили Тюваші, в яких було три дочки й один син, а в другій містились Валени, що мали одну дочку і трьох синів.

Все це так-сяк живилось юшкою, картоплею та чистим повітрям. В сьомій годині ранку, опівдні та в шостій годині вечора господині скликали дітвору, щоб дати їм їсти, як гуски скликують своїх гусят. Діти сідали за деревяний стіл, що зморщився за пятьдесять років користування, старші з початку, менші на кінці. Рот останньої дитини був нарівні з дошкою. Перед ними ставили миски з хлібом, розмоченим у юшці, де плавала картопля, пів капустини і три цибулини. Увесь гурт їв, поки не заспокоював голоду. Мати годувала малого. Коли в неділю траплялось трохи мяса з буряками, це було ціле свято, і встаючи від обіду, батько казав: „Я з охотою їв би так щодня".

Пополудні одного серпневого дня легенька коляса раптом спинилась перед двома хатинами. Правила нею молода жінка, яка сказала чоловікові, що сидів поруч:

— Ах, подивись, Анрі, на цю купу дітей! Які вони гарненькі, риючись отак у поросі!

Чоловік не відповів, звикши до того захоплення, в якому був сум, а може і докір йому.

Молода жінка говорила далі:

— Ні, я таки мушу їх поцілувати! Ах, як би я хотіла мати одного, оногото манесенького!

Вона вистрибнула з коляси і підбігши до дітвори, схопила на руки одне з малих, саме Тюваша. Вона стала палко цілувати його замурзані щічки, білі кучеряві волосятка, запорошені землею, рученятка, якими він відбивався від обіймів.

Потім вона сіла в коляску і відїхала.

А на другий тиждень вона до них вернулась, сіла з ними на землю, малого посадила на коліна і стала напихати тістечками, частуючи цукорками теж інших. Вона бавилась з ними, як дівчинка, а чоловік терпляче чекав, сидячи в елегантній колясі.

Вона приїхала ще раз, познайомилась з батьками, стала приїзджати щодня з повними кишенями солодощів і дорібних грошей.

Звали її пані Анні Д' Рюбео.

Приїхавши одного разу, її чоловік увійшов разом з нею і не спиняючись біля дітвори, що добре вже її знала, вони увійшли в селянську хату.

Селяни саме рубали дрова; вони випростувались, дуже здивовані, і подавши гостям стільці, чекали мовчки. Молода жінка почала переривчастим, тремтячим голосом:

— Люди добрі, я прийшла до вас тому, що я хочу... Я хочу забрати до себе вашого... вашого малого хлопчика...

Остовпівши і нічого не розуміючи, селяни нічого не відповідали.

Вона передихнула і говорила далі:

— У нас немає дітей, нас тільки двоє, чоловік та я. Ми його добре доглядатимемо... Чи ви згодні?

Селянка почала розуміти. Вона спитала:

— Ви хочете взяти в нас Шарльо? Ах, ні, ні!

Тоді вмішався Дюбер.

— Дружина моя розказала неясно. Ми хочемо взяти його за сина; але він приїзджатиме до вас. Якщо все буде добре, а ми гадаємо, що буде, тоді йому залишиться після нас спадщина. Колиж випадково, у нас будуть діти, йому приділимо частку нарівні з ними. А коли він не спричинить нам турбот, ми йому дамо, після його повноліття, двацять тисяч франків, які зразу покладем на його ім'я в нашого нотаря. Але ми не забули і за вас: до самої смерти, ви будете діставати по сто франків щомісяця. Зрозуміло?

Селянка обурено підвелась:

— Ви хочете, щоб ми продали Шарльо? Е, ні, про такі речі треба найперш питати в матері. Он як! Ах, ні, ні! Цеж мерзота!

Чоловік, суворий і задуманий, не говорив нічого, але потакнув жінці головою.

Пані Дюбер збентежено заплакала і повернувшись до чоловіка, лепетала голосом, повним

З польської та української преси.

Кінець карієри п. Певного.

„Бюлетин П.-У." з 6-го грудня ц. р. ч. 49. містить статтю п. н. „Кінець певної карієри", присвячену особі П. Певного та взагалі питанню „певнїщини". Автор, підписаний ініціялами С. Г., подає коротеньку історію карієри Певного (видно автор не знає її з усіми подробицями, промовчує напр., що П. Певний був адміністратором російської „За Свободу" у Варшаві та не згадує нічого про куліси повстання „Української Ниви" у Варшаві), — кінчаючи комунікатом ВУО про виключення Певного з рядів тієї організації. Для нас цікаві політичні висновки автора:

„...Упадок П. Певного знаменує безперечно поважні політичні переміни в помірковаиому українському таборі на Волині, бо — слушно чи ні — але з іменем П. Певного у прилюдній опінії Волині вязалася дотепершня специфічна політична тактика... Еволюція, яку переходить тепер український помірковаиий табор на Волині, зорганізований у ВУО, дає найкращий доказ крихкости підстав всякої „робленої" угоди. Історія того роду „угод" на тлі польсько-українських відносин у відродженій Польщі аж надто виразно вказує на недоцільність таких ходів. Подібно, як з Певним, виглядала справа з Яцковим і У. Н. С. (Український Народній Союз) Данилевича та з о. Ількевим у південно-східних воєвідствах, а з Оскілком на терені б. російської займанщини. Тим усім спробам „угод" брак було органічної підстави і поважного, перспективічного підходу до справи в усій її ширині. Тому і кандидати на провідників подібних „угод" завжди не вивязувались з ролї, коли річ іде про політичні овиди...

...Річ іде про те, щоб „угода" випливала обосторонньо з переконання про власні національні інтереси, а не була лише якимось викрутом. Нормалізації польсько-українських відносин, річи дуже трудної, не зуміють перевести з обох сторін випадкові величини і люди, що змагають до власних цілей, або політично безвартні. Бо скорше чи пізніше нога їм посковзнеться. Тому мусить бути інший підхід при пошуканці доріг до нормалізації польсько-українських відносин, інших людей слід брати під увагу, коли мова йде про реалізацію великого діла..."

В дальшому автор з жалем стверджує, що ті правди ще не всім відомі та що люди, які ставляться навіть критично до волинської дійсности, — оперують критеріями зперед кількох місяців („Курієр Поранний"). Автор кінчить свої цілком правильні уваги висновком, що чим швидше щезнуть „псевдо-угоди і псевдо-провідники", тим краще для справжньої нормалізації національних відносин.

„Українська Нива" та „Волинь" про „Певнїщину".

„Українська Нива" з 6-го ц. м. підхопила замітку „Діла" під її адресою, що краще відповідати по суті закидів, ніж ставати на котурни моралізаторів, признає нам слушність, але —знову робить зовсім що інше. Бо в цілком нельояльний спосіб, відомий у публіцистиці під дуже поганою назвою, вихоплює одно речення зі статті „Діла" з ч. 266 з 25 м. м., те речення зовсім фальшиво інтерпретує і — робить висновки. У „Ділі" дотичний уступ виглядав в той спосіб:

„...Є голоси на Волині, які вказують певникам, що коли вони справді хочуть добра для української національної справи, то повинні розвязати ВУО, зліквідувати Рідні Хати, виректися посольських мандатів, припинити видавання „Української Ниви". Цілком погоджуємося з редакцією останньої,що це — програма негативна, нереальна й не до виконання („У. Н.", ч. 3). Бо — перше— реалізування її лежить у межах можливости проводу, а друге, — коли б останній узявся за її реалізацію, то почув би: „Дякуємо, більше вас не потребуємо, маємо осіб здібніших від вас", і на його місці зявилисяб нові особи. Отже програма справді нереальна..."

„Українська Нива" ось що зробила з того уступу:

...Не можемо рівнож уважати за „мериторичне" бажання „Діла", щоб волинські посли...зложили мандати, щоб добровільно розвязалися ВУО, укр. клюби й інші наші організації або ...щоб усі піддалися під високу руку галицького проводу...

Питаємо ш. редактора „У. Ниви": чи це гарно і слушно в такий спосіб „упрощувати" собі полеміку, — якої зрештою йому зовсім не накидуємо?! І коли „У. Нива" покликується на низку своїх статтей, як матеріял до дискусії на ґрунті ріжниці ідей, то й ми з свого боку запитуємо: чи й у „Ділі" нема такого самого матеріялу і чи згадана вище остання стаття „Діла" не дає приводу до поважної відповіди, якщо булаб до цього добра воля?!

Вже „Волинь" пристойніше поводиться при реферуванні статтей „Діла", бо деякі уступи зі згаданої статті „Діла" з 25 м. м. наводить цілістю. Інша річ, що „Волинь" робить дві кардинальні помилки: перш усього сам уже наголовок „Оферта УНДО" при реферуванні статті „Діла" наскрізь фальшивий,— і під формальним і мериторичним оглядом. Пора вже польській пресі навчитися що „Діло" у своїх статтях не робить ніколи нікому ніяких політичних оферт, не будучи до цього компетентним. Так само висновок „Волині" однаково фальшивий і примітивний, що висновок „У. Ниви": річ не йде про те, щоб ВУО „вивісило уидівський прапор" ані щоб йшло „під високу руку галицького проводу". Річ не у якихось престіжевих „канапе фраге", ані тим більше — у верховницьких тенденціях Львова. Про сутні ріжниці була у нас мова неодноразово, м. і. при дискусії про можливости злуки обох посольських клюбів. На ті сутні ріжниці натикає і цитований вгорі „Бюлетин П.-У." І нічого теперішнім редакторам „У. Ниви" ображуватись назвою „певняки": чи дійсно вся політична система на Волині не звязана нерозривно з двома іменами, з яких одно імя — Петра Певного?! Чи „певнїщина? не стала синонімом цілої системи. Можна радіти, що нинішні редактори „У. Ниви" відкрещуються від того синоніму, але ми воліли би радше доказів, що змінилася українська політична система. Якщо „У. Нива" „не знає", у чому та система полягає, — ми радо це при найближчій нагоді — ще один раз пригадаємо..

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Гігієнічний куток.

ЩО НЕ ЗАШКОДИТЬ КОЖНОМУ ЗНАТИ?

Всі культурні краї присвячують велику увагу гігієні молока. Передовсім у всіх більших містах дбають про те, щоб мешканці, і то не тільки діти, але й старші, споживали тільки пастеризоване молоко. Процес пастеризації полягає на тому, що при помочі спеціяльного машинового уряджения підгріваємо молоко до 80—85° Ц. впродовж мінути, а відтак нагло схолоджуємо його понижче 10° Ц. Завдяки тому нищимо всі хороботворні бактерії, а рівночасно не зменшуємо відживної вартости молока, як це напр. діється, коли молоко перегріваємо.

Про користи пастеризації переконує нас багатий статистичний матеріял про смертність і хороби дітей. Так напр. у Франції вмирало ще 1900 р. — 24.5% дітей, а 1935 — спадає смертність на 8.6 на 100.000 мешканців. У тім великім спаді смертности, як зазначують фахові коментарі, величезну ролю відіграло поширення споживання тільки пастеризовного молока. Подібні числа з подібними коментарями знаходимо в статистиці міст Америки і Зах. Европи.

На жаль, не у всіх краях подибуємо належне зрозуміння великої ваги споживання пастеризованого молока для здоровля не тільки дітей, але й цілої суспільности. Це можна сказати і про наші землі. Що правда, перші проблиски вже помітні й у нас. Як напр. відомо, Маслосоюз постачає у Львові, Станиславові і Стрию для міського населення пастеризоване молоко. Та це ще за мало. Треба тільки побажати, щоб та акція знайшла такий відгук і зрозуміння, як це є в Америці чи інших краях Зах. Европи. Безперечно на це треба би зужити чимало ще енергії і пропагандивних засобів, але ціль того — а саме піднесення стану здоровля нашої дітвори, нинішнього і старшого громадянства, дійсно варта того.

Лікар.

Оцінка жюрі „Вечора Народньої ноші".

Організаторки „Вечора народньої ноші" покликали жюрі, до якого входили: М. Бутович, М. Голубець, І. Гургулівна, Ф. Колесса і Я. Музикова, не мало за завдання вирізнити найкращі строї. Високий рівень усіх костюмів зробив це завдання дуже важким, хвилинами неможливим. Строї ріжнилися між собою не красою, тільки формами, орнаментом і багатством прикрас. Щоб усеж сповнити свій обовязок, жюрі вибрало в першу чергу на особливе вирізнення 16 костюмів в тім, що усіх їх поставило на рівному місці. Порядок, в якому вони названі, не вказує зовсім на їх першенство. Павенцька, повіт Долина, село Іхемня. Ннвасси, пов. Кіцмань, с. Суховерхів. Скочдополь-Бойчукова, пов. Станиславів, с. Ямниця. Мельниківна, пов. Коломия, с. Виноград. Васінчукова, Підлящшя, пов. Володава, с. Жешинка. Олексюкова, Підлящшя, пов. Володава, с. Грабівка. І. Бонковська, Підлящшя, пов. Володава, с. Матяшівка. Сидорович, пов. Ярослав, с. Сурохів. Лукашевська, Ярославщина. Кордюкова, Волинь, Ковельщина. Кононенко, Волинь, пов. Костопільський, с. Антонівка. Лобачевська, Волинь, Костопільщина, Пожанська. Волинь, с. Ямова Долина, Рожановська, Волинь, Костопільщина. Білозорова, с. Печеніжин. Нечаївна. Равщина. Вирізнені у другу чергу однозартні костюми пань: М. Чижевич-Хомінова, пов. Турка, село Борина. Вільчинська, пов. Старий Самбір, с. Жукотин. О. Чижевичівна і Вільчинський, Ст. Самбір, с. Плоска. Мудрикова і Д. Шухевичівна, пов. Ліско. Генсьорська, пов. Рогатин, с. Чесники. Дашкевичева, пов. Заліщики, с. Ворвулинці. Добрянський, пов. Ворщів, с. Вільховець. Гординська і Юріева, пов. Стрий, с. Кавеко. Бекесевичева, Монцібовичева і Падухівна. Тернопільщина, село Гордиие. Баранецька, повіт Старий Самбір, село Містковичі. Рахова, Старий Самбір. М. Рибчаківна, Старий Самбір. К. Терлецька, О. Терлецька і Старосольська, пов. Коломия, с. Товмачик. О. Павловська, Городенна, С. Чижевичівна, п. Бучач, с. Сновидів, В. Вітковська з донькою, п. Заліщики, містечко Мельниця. Литвин, п. Золочів, с. Закомаря.

Зокрема вирізнена група гуцулів з Космача і група бойків з Полянниці.

*

Статтю з оцінкою цілого вечора, пера п. Я. Музики, поміститмо завтра на Жіночій Сторінці.

—o—

сліз, як дитина, що її примхи завжди задовольняються:

— Вони не хотять, Анрі! вони не хотять!

Вони спробували востанне:

— Але ж, люди добрі, подумайте про долю вашої дитини, про її щастя, про...

Розгнівана селянка перебила їх на слові:

— Ми вже все бачили, чули й розуміли... Ідіть собі звідси і щоб я вас тут більш не бачила. Де це дозволено, отак забирати дітей?

Вийшовши, пані Дюбер побачила, що є ще й другий маленький. Вона запитала крізь сльози, з упертістю жінки свавільної і пещеної, що не любить чекати.

— А ця друга дитина не ваша?

Тюваш відповів:

— Ні, це наших сусідів. Ви можете зайти до них, коли хочете.

З хати жінка роздратовано кликнула його і він вернувся.

Валени сиділи за столом і повільно їли шматочки хліба, скупенько накидані разом із крихітками сиру в тарілки, що стояли по одній на двох.

Пан Дюбер знову почав свої пропозиції, але з більшою влесливістю, обережністю та лукавством.

Селяни захитали головами, відмовляючи, але почувши про сто франків щомісяця, вони переглянулись, вагаючись, запитуючи один одного очима.

Вони довго мовчали, змучені, не зважаючись ні на що. Нарешті жінка спитала:

— Що ж скажеш, чоловіче?

Він сказав сентенційно:

— Та що ж, сорому в цьому немає.

(Докінчення буде).

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Про морську хоробу.

З огляду на поширені тепер дешеві прогульки морем, в яких і наші люди беруть участь, не від речі буде згадати про морську хоробу, яка так часто мучить бідних подорожних. Є вона дуже популярна, бо мало хто їй опирається. Навідує вона переважно людей молодих і в силі віку. Менше схильні є до неї старці, яких відрухові механізми працюють слабо; також мало шкодить вона немовлятам та маленьким дітям, які не мають ще дозрілої центральної нервової системи ані виробленого змислу простору. Придбати відпорність супроти неї важко, бо западають на неї і люди, що частіше їздять морем ,часом і старі „морські вовки".

Деякі люди скоріше на неї западають. Належать сюди подорожні з хоробами кишок, шлунка та анемією.

Ця недуга може виступити зараз по перших рухах корабля, або щойно підчас сильнішого його колихання, нпр. підчас морської бурі.

Вона починається невиразним погіршенням самопочування. Подорожній почувається погано, відчуває пропасницю, стискання і памороки. Потім ноги стають тяжкі і угинаються. Подорожній мусить покликати корабельного хлопця, щоб той виніс йому крісло і шклянечку „моцного" вина. Подорожній не хоче нічого чути про їжу, а навіть не може слухати дзвінка на обід. А вже не хай Бог боронить, щоби він пішов до каюти, бо вид понурого неба і розколиханих хвиль прискішить сумні прояви хороби. А вже як хорий побачить як сусід вертає поживу, або корабельного хлопця зі сплювачкою, тоді не має сили стриматися. Нападають його сильні шлункові корчі і виступає сильна блювота, звичайно в напрямі вітру. Хорому тоді все байдужніє — не дбає за естетику і чи може забрукати оточення. Блювота тревае далі, навіть при порожнім шлунку і дуже виснажує подорожнього. Врешті при чужій помочі дістається до кабіни, де, зовсім розбитий, відпочиває.

Багато хорих відчуває велику тугу за сухоземом, а принаймснше бажає звільнитися чимскоріше від рухів корабля, навіть хоч би він мав розбитися.

Цікаве, що хороба моментально кінчиться, як лиш хорий подорожник поставить ногу на суху землю.

Всі хоробові ознаки зникають, залишається лиш на кілька днів прикрий спомин, що відбирає апетит.

Причиною цієї малоприємної для подорожніх кораблем недуги є брак звички до рухів корабля. Часом буває, що сам страх перед морською недугою викликує її вже в пристані, заки ще подорожній сів на корабель (це переважно у жінок).

Рухи корабля, які є причиною хороби, є складні. Є вони властиво комбінацією кількох рухів. І так маємо тут рух цілого корабля догори і вниз при повставанню і опаді морської хвилі, — дальше інше положення носа корабля, інше його заду (ніс корабля вгорі, задня частина вдолині), — врешті колихання корабля на боки під впливом ударів бічних хвиль об стіни корабля.

Тому не диво, що бідному подорожньому, якого корабель так „ніжно" колише на всі боки, направду життя немиле.

Якже остерегтись перед морською недугою? Отже ліпше їхати великими кораблями, бо на них морські хвилі мають менший вплив, — ліпше займати місце на середній частині корабля, ніж спереду, або ззаду, бо тут слабше відчуваємо рухи корабля. Вкінці треба тримати означену діету, вистерігатися переїдання. — а вжиавти багато руху.

Одначе ті страшні образи не повинні лякати нікого перед морськими подорожами чи прогульками; навпаки кожний повинен мати амбіцію, щоб якнайскорше стати „морським вовком", якого ніяка морська недуга не чіпається.

Богдан Галібей.

Гігантична розбудова Абісинії.

По закінченні війни італійське міністерство кольоній опрацювало справді велитенський плян розбудови і експльоатації Абісинії. Має бути там вибудована велика мережа шляхів, з яких найважніші Омаґер—Ґондар—Дессіе (650 км.), Дебра—Табор—Аддіс Абеба (500 км.), Аддіс Абеба — Джімма (300 км.). Відтак получать Аддіс Абебу з місцевістю Дольо в Сомалії на 1110 км.

Дальше плянують будову каналу, що виходив би з Червоного Моря коло м. Медер. Цим каналом поведуть воду до пустині Данакіль, що лежить 140 м. нижче рівня моря; пустиню замінять в озеро. Цей факт змінить клімат північно-східної частини Абісинії і змінить пустиню на країну з буйною рістнею.

При кінці каналу буде могутня електростація, що постачатиме електричну енергію цілій східній Африці. Знаючи енергію італійців і загосподарення пустинної Лібії, нема сумніву, що подібно загосподарюють вони і Абісинію, що має куди більші природні багатства як вбога, пустинна Лібія.

Бжільний віск — ліком проти сухіт.

Лікувати сухоти ще досі дуже важко і не все успішно, тимто лікарі завсдно шукають нових метод, як лікувати цю таку поширену недугу. Цього року італійський лікар Шпальтро оголосив цікаві висліди лікування сухіт через впорскування бжільного воску. Він опирає свою методу на спостереженні славного Мечнікова, що безхребетове сотворіння „Ґалерія Мельонелля", яке живиться лише бжільним воском, ніколи не западає на сухоти. Зновуж віск є важним складником сухітничих бактерій, що хоронить цю бактерію від ділання ліків. Тому Шпальтро впорскує своїм хорим бжільний віск в оливі; наслідком цього витворюються в організмі противоскові субстанції, які вищать віск бактерій, спричинюючи цим їх загибіль.

Автор методи та інші італійські лікарі подають, що цією методою вилікували вже багато хорих; покищо вона ще поза Італією мало відома.

Психоза підчас полового дозрівання.

Як відомо, у дітей, які дозрівають, виступають важкі психічно-нервові та фізичні перемін. Давніше дозріваючі діти були полишені самим собі, а тепер медицина звернула пильну увагу на цей важний період у житті людини. І так психіятри дослідили, що у багатьох дозріваючих дітей просто появляються психози. Вони мають переважно характер маніякально-депресійний, що виступає попеременно, — або лише депресійний. Такі діти худнуть, тратять апетит, сон і стають нетовариські. Їм злегтьа, що вони страшенні грішники і тому вони мають навіть самовбивчі наміри.

Знову в інших находимо підчас дозрівання риси маніякальні: вони незвичайно рухливі, побуджені інтелектуально і полово. Бувають дуже зарозумілі на себе і прагнуть забав та всяких розкошей.

Ці психози дозрівання є назагал тимчасові, одначе у свому часі є вони дуже небезпечні для молоді у віці дозрівання, тому психіятри поручають виховникам та родичам, щоб в тім часі зелнували собі довіря дітей і спрямовували їх душу і тіло на відповідний шлях

—o—

Міліони літ з життя знахорів.

Хтось думав би, що в нинішніх часах, коли медицина так високо розвинена, люди не повинні (принаймснше інтеліґенція) вірити і ліку ватися у всяких знахорів. Тимчасом помічаємо великий ярист знахорства у таких висококультурних краях, як Франція та Північна Америка. Спеціяльно французька преса повна оголошень усяких знахорів, що подають нові „чудові" способи лічення. Найновішим модним „тріком" французьких знахорів це т. зв. „симпатикотерапія". Вони „розпізнають", а саме лікують всякі недуги, утискаючи нервні закінчення на перегороді носа. Підраховують, що наївні французи за три останні роки перелили яких 50 міліонів фр. до кишень „симпатикотерапевтів".

Зновуж у Злучених Державах П. А. нараховують тепер 36.150 знахорів. Вони зовсім не відчувають кризи, бо згортають річно яких 125 міл. долярів доходу.

—o—

ТРАГЕДІЯ ГІРНИКІВ.

Ціла Америка з обуренням говорить про скандальну будову тунелю Голей Брідж у стейті Вірджінія. Там провертіли тунель крізь кремінні скали. Тунель вертіли на сухо і без відповідної вентиляції, наслідком чого робітники перебуваючи заедно в кремінному пилі, попали у тяжкі недуги. І так 476 робітників умерло на креміне запалення легенів, а 1500 утратило раз на все здоровля. Як бачимо, велитенський процент робітників (на всіх 4.948) заплатив важко за недбайливість проводу. Родини померших робітників і недужі внесли скарги, домагаючись відшкодування і в короткім часі їм мають признати високу ренту.

—o—

НОВИЙ СКАРБ НАШОЇ ЗЕМЛІ.

Коло самого міста Ліська викрито 6 джерел з лікувально-мінеральними водами. Джерела лежать на терені міста Ліська, яке думає їх виарендувати. Думають, що з огляду на велику лікувальну силу цих джерел, Ліську стане зчасом визначним купелево-лікувальним місцем.

—o—

НАЙМЕНШІ ГРОМАДЯНИ НІМЕЧЧИНИ.

Статистика виказує, що в 1935 р. вродилось в Німеччині 1,299.0000 дітей, з цього 1,265.000 живих, 34,000 нежнвих.

—o—

БОРОТЬБА З ВЕНЕРОЮ.

Санітарна влада в Польщі виповіла війну венеричним недугам, які по війні незвичайно поширилися. І так в 1935 р. на терені Польщі виконувало службу 175 противенеричних порадень, які обслужили приблизно 31.000 осіб.

—o—

ЛОСОСІ МАНДРУЮТЬ З КОМФОРТОМ.

Ці цінні риби залюбки заплиивають у ріку Колюмбія, щоб там зложити свою ікру. Найбільше мандрують вони горі рікою в місяцях від березня до листопада. Одначе коло міста Бонвіль надибують вони важку перешкоду у формі велитенської ґаті, побудованої для використання водної енергії ріки.

Тому, що річний дохід з ловлі лососів на цій ріці доходить до 10 міл. дол., практичні американці побудували для риб три шлюзи пои ґаті, якими підносять рибу на висоту 18 м. на другу сторону ґаті. Лососі вплнвають до шлюзи, яка має форму комори; тоді від сторони ґаті допливає до комори вода, підносить рибу до висоти ґаті, а риба потім плине собі далі вгору ріки. В долину вертаються риби крізь отвори в ґаті а навіть попри турбіни електрівні. Коштував цей механізм три і пів міл. долярів.

—o—

РАСОВИЙ СТАН ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ П. А.

Число мешканців Злуч. Держав дійшло в 1935 р. до 127.500.000. З цього білих 100 міл. і 20 міл. кольорових. Одну третину населення становлять англо-саси, які вважають себе „правдивими американцями" Решта білого населення — це італійці, ірляндці, скандинавці, німці, словяни та жиди. На 20 міл. кольорових складаються індіяни, мурини, японці та китайці.

КОРОЛЬ-МУЧЕНИК.

Французький король, Людвик XIII. перейшов до історії як химерний і деспотичний володар, який добре дався в знаки своїм вірним підданим. Зате йому добре далася в знаки тодішня медицина. Він був слабовитою і хоровитою людиною, тому тодішні лікарі мусіли його енергічно лікувати. І так в останніх роках його життя пускали йому 47 разів кров, заложили 212 лявативок і зробили 215 „прочищень". Ясно, що по такій „енергійній" кураиї коронований пацієнт ледви жив, але всеж був захоплений „енергією" лікування, як про це згадували тодішні хронікарі.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Молода жінка чудодійним лікарем.

У 18-ім році життя виїхала молода француженка у світ із Марсейлі, просто із пансіону. Сильвія Дельон виїхала до північної Африки. Причина: кохання. Серце її підбив молодий араб, рідкої краси та інтелігенції, з яким вона познайомилась у домі свого батька, великого промисловця. Сильвія віддавна тужила за широким світом, тужила так сильно, що нездужала навіть нервово. Вийшовши заміж за араба, почала вона нове життя, про яке ніхто не знає чогось основного й досі. Після двох літ розійшлась із ним, але не вернулась уже до батьків, ані не брала від них ніякої матеріяльної допомоги, тільки почала самостійно заробляти на життя.

ПОДРУЖЖЯ З АРАБОМ.

У Каїро знайомиться вона з якимсь багатим англійцем, при якому стає доглядачкою та його опікункою в тяжкій нервовій недузі. Дивним дивом нерви пацієнта поправляються під впливом молодої жінки незвичайно швидко. Вона дає йому поради, головно щодо дієти, і ці поради доцільні. Виявляється, що вона використала знайомість з арабами і вміла проникнути до деяких тайн медицини вікової Африки, медицини народньої, несписаної, відомої тільки диким племенам. Сильвія Дельон лікує не тільки тіло, але й душу — простими засобами, відгадуючи передовсім причину недуги

ЛІКАРСЬКА ПРАКТИКА

Чотири роки веде вона в Каїро лікарську практику з великим успіхом. Але вона надибує у своїй практиці одного нервового недужого, який подає її в суд і домагається великого відшкодування за несовісне лікування. Сильвія Дельон програє процес і щезає безслідно із французьких африканських кольоній. Щойно після довшого часу вона вертається на своє давне місце і починає наново практикувати, зединюючи собі щораз більше пацієнтів. Її методи нагадують чудеса ясновидів. Вона без запитів оповідає своїм пацієнтам подробиці з їх приватного життя і бачить їх будуччину. Дуже цікаве те, що молода жінка своїм зверхнім виглядом і всією поведінкою не проявляє ніяких рис, які дозволялиб звернути увагу на її надприродну силу. Вчені схиляються до думки, що вона перша европейка, яка відкрила деякі невідомі европейцям тайни лікування примітивних народів. Вона приїхала тепер на короткий час до Марсейль і її хату попросту облягають пацієнти.

З Канади на королівську коронацію.

5.000 КМ. ВЕРХОМ.

Канадійський хлібороб Альбертос мандрує вже кілька тижнів до пристані Галіфакс. Цілу дорогу перебуде він верхом. Метою його подорожі є Льондон, куди Альбертос хоче дістатися на час королівської коронації. Заповіджені коронаційні паради і свята так зацікавили канадійського хлібороба, що він забажав сам на власні очі побачити коронацію, а не лиш при допомозі радія і газет. Тому, що Альбертос не мав більших грошевих засобів рішився він на подорож верхом, на своїм коні. Ціла траса має приблизно 5000 км. Щоб заїхати впору, Альбертос мусить стратити на свою подорож майже пів року.

Щотижня висилає Альбертос домів, до старенької матері листівку з краєвидами і описує своє переживання за останній тиждень. Ці його описи і враження відчитують і голосно собі пояснюють на сходинах цілої громади. Таким чином ціле село переживає цікаву подорож свого краяна. Альбертос хоче доказати цією подорожю видержливість коня англійської раси.

Тепер лиха доля забила Альбертосові нового клина до голови, бо по стільки трудах, коли він переїхав уже більше, як половину дороги виринули сумніви, чи взагалі коронація Едварда VIII відбудеться. Покищо витрівалий канадієць не переравав своєї подорожі. Цікаве, що він так само як багато канадійців стоїть на боці короля і заявляє скрізь, що король повинен сам собі вибирати дружину. Можливо, що деяку ролю в симпатії Альбертоса та інших канадійців грає теж заморський локальний патріотизм, бо відомо, що пані Сімпсон англійка з походження є мешканкою Злучених Держав.

Що таке міліярд?

У повоєнних часах поняття міліярда стало зовсім звичайним буденним явищем. Одначе, коли когось спитаємо, що таке міліярд, кожний здвигне раменами і відповість: — Тисячка мільонів, або коли хочете тисячу разів по тисячі тисяч".

Щойно, коли уявимо собі його на прикладах, зрозуміємо, що міліярд це цифра справді величезна. Один американський часопис наводить кілька таких прикладів.

Від часу народин Ісуса Христа минуло більше як міліярд хвилин. Якщо якийнебудь міліярдер почав був тратити від дня уродин Христа по 1.000 франків денно, витрачував би гроші до своєї смерти і коли його нащадки тратилиб так по 1.000 франків денно до нинішнього дня, то щоб витратити 1 міліярд франків (під умовою, що майбутні нащадки також тратитимуть по 1.000 фр. денно) залишилось би ще 800 літ. Іншими словами щойно в 2736 р. останній наслідник сучасника Христа міг би сказати:

— Тепер я без сотика при душі...

Американська кукурудза має на одному шулькові приблизно 1.000 зерен. 500 тон кукурудзи або 50 вагонів дадуть міліярд зерен.

Якщо ми хотіліб перечислити ці зернята кукурудзи, то числячи по 100 зерен на хвилину і працюючи 8 годин денно, щойно по 58 роках закінчили би ми свою працю.

—o—

Спершу платіть, а відтак уладжуйте коронацію.

ЧИ АМЕРИКА ЗБОЙКОТУЄ КОРОНАЦІЮ.

Саме напередодні льондонської драми, яка хвилює цілий світ, американський посол-демократ із Вісконсін, Раймунд Ганон, поставив на конгресі в Ню Йорку внесок, щоб американський уряд збойкотував коронаційні паради в Англії.

„На розходи у звязку з коронацією Едварда VIII, — мотивує Ганон свій внесок — англійський уряд призначає 40 мільонів фунтів стерлінгів тоді, коли кілька літ Англія не платить Америці ні цента довгу". Ніякий довжник не має права витрачувати величезних сум для власної амбіції і престіжу, або для авторекламиі скоріше, заки не заплатить хочби частину своїх зобовязань. Тому булоб правильне рішення американського уряду не взяти участи в майбутніх льондонських коронаційних парадах.

Яке буде становище американського уряду не відомо. В кожному випадку коронація Едварда VIII надибує самі перепони.

—o—

Французька пачкарська афера.

Припадок дозволив англійській поліції попасти на слід величезної пачкарської афери. У Парижі істнувало окреме товариство, яке займалося виключно доставою коняку до Англії. Нормальне ведення торговлі горілчаними продуктами булоб неможливе через високі митні оплати. Це було причиною, що в Парижі заснували згадану спілку, яка перепачковувала велику силу французьких лікерів і коняків. Пачкарський синдикат користувався ескадрою літаків, фльотилею рибальських човнів і кількома моторівками. Товар докладно і дбайливо запакований перевозили у скринях на приватні летовища, або як рибу перевозили рибальськими байдаками крізь канал Ля Манш до Англії. Англійська поліція мала величезні труднощі і перепони в боротьбі з пачкарями, бо на становищах митників були найчастіше люди, які самі радо користувались безплатними зразками французьких напоїв. Також прибережні рибалки казали заедно, що нікож прибережні рибалки казали заедно, що нічого не знають про пачкарство, бо думали постійно, що перевозять вантаж риб і оселедців.

Англійська поліція догадується, що ціла пачкарська афера мала сильну підтримку французьких експортових кол. У звязку з цілою справою „Парі Соар" пише,що начальники синдикату контрабанди діставали великі премії за підтримку вивозу французьких товарів"

—o—

АСТРОЛЬОГІЧНЕ ПОДРУЖЖЯ.

Сенсаційну розводову справу розглядав перед кількома днями нюйорський суд. Позов внесла міс Клерк, із американської аристократії, яка обвинувачує свого мужа, що він подав їй неправдиву дату уродження.

Після кількох місяців подружжя пані Клерк відкрила що її муж уродився не 18 серпня, як він казав, але... 28. серпня.

Позовниця заявляє, що все своє життя уладжує на підставі астрольогічних даних і тому теж рішилась вийти тільки за мужчину який уродився під знаком Льва. Її муж подав фальшиву дату уродин, бо знав, що в іншому випадку вона не піде за нього. Переконавшись, що муж уродився під знаком „Панни" міс Клерк рішила розвестись зі своїм чоловіком.

Нюйорський суд розвів подружжя не на підставі астрольогічних віщувань, але тому, що само сфальшування документів уродин є достаточною підставою до розводу.

—o—

З ЧОГО БУДЕ ЖИТИ ЕДВАРД VIII ПО АБДИКАЦІЇ.

Особисті приходи англійського короля, якщо він зречеться престолу і стане звичайним смертником, будуть доволі великі. Йому залишуться два князівства: корнвалійське і ланкастрійське. Королева Вікторія залишила після своєї смерти Едвардові VIII, своєму улюбленому правнукові все своє приватне майно вартости 3 міл. фунтів стерлінгів. Особисті приходи короля дають суму 50.000 франків денно. При тім слід завважити, що після абдикації короля англійський парлямент ухвалить йому ще й досмертну ренту. Є з чого жити!

—o—

ПОДАТКОВИЙ ДЗВІН.

В баварськім селі Тітмонінґ вибудували новий громадський будинок і після довгих нарад громадська рада рішила перенести зі старого ратуша податковий дзвін, що не мав ніколи великих симпатій серед мешканців села.

Мешканці Тітмонінґа здавен здавна не любили платити податків, тому кількасот літ тому рішили повісити на вежі дзвін, що нагадував би мешканцям про крайню пору, сповнити прикрий обовязок.

Дзвоном віддавна вже не користувались. Податкові накази й упімнення доручувала пошта. Щойно тепер при нагоді будови нового ратуша рішили знову пустити податковий дзвін у рух. Дзвоном дзвонитимуть в означені дні і пригадуватимуть мешканцям, що треба платити податки

ДИВОГЛЯДИ.

КАЛЄНДАР З ПРЕМІЯМИ.

Всюди вже появились календарі на 1937 р. Одначе ніхто не видав такого календаря як один американський видавець. Американський календар оригінальний, бо всі листки до відривання можна відповідно використати. Видрукували його на 6 ріжних сортах паперу. Січень і лютий — звичайна бібула до чорнила, березень і квітень — папіросна бібулка, травень і червень — димний папір проти комарів, липень і серпень — папір мухолапка, вересень і жовтень — вуглевий папір до машинових копій. Листопад і грудень — фільтраційний папір.

Памятаймо, що місяць грудень є місяцем „Просвіти". Спішім з жертвами на „Дар Просвіті"!

Організаційна праця У.Н.Д.О. в листопаді 1936.

(Комунікат Головного Секретаріяту).

(Докінчення).

ЗВЯЗОК З КРАЄМ. ВЕЛИКА ПРОТИКОЛЬОНІЗАЦІЙНА АКЦІЯ.

Найбільшу вагу поклала партія в місяці листопаді на переведення в цілому краю масової акції в обороні загроженої кольоністами рідної землі. Для спопуляризування тієї справи та обзнайомлення українського загалу з кольонізаційною загрозою Краєва Народня Канцелярія виготовила дві дешеві популярні брошурки, а саме книжечку сен. Юліяна Павликовського **„За землю Батьківщини"** та книжечку посла д-ра Степана Барана й З. Порая **„За рідну землю!".** За перші три тижні листопада розкольпортовано на терені цілого краю понад 7.000 примірників цих книжечок.

Найбільший натиск положено на переведення масових протестаційних віч і нарад у земельній справі. Ціла наша Парляментарна Репрезентація та чолові одиниці партії на місцях були в листопаді всецїло заняті переводженням тієї акції. Не зважаючи на зимні галицькі осінні розтопи, вже в першій половині листопада переведено низку віч, на котрих зявлялося нераз по 300—500 і більше людей. Звіти, що їх досі дістала Краєва Народня Канцелярія, не занотовують ані одного випадку політичного розбивацтва, партійно-політичної кирини й особистих порахунків, які проявились би підчас переводження тієї акції, помимо очевидно кілька неповажних комуністичних спроб у ріжних місцевостях краю заколотити однодушний, гостро національний настрій усіх цих нарад та віч. Партія поставила цю акцію на якнайширшій загально-національній основі і треба з особливим признанням відмітити, що в багатьох місцевостях краю партійні противники УНДО оскільки тієї акції безпосередньо не підтримували, то їй принайменше не перешкоджували. З кількох десятків дотепер відбутих віч слід особливо відмітити отсі:

6. XI. — велике віче в **Теребовлі** (реф. пос. Зиновій Пеленський), на якому зявилися численні делегати усіх волостей і сіл Теребовельщини.

7. XI. — віче в **Кобиловолоках** (Теребовельщина), реф. пос. З. Пеленський.

8. XI. — віче в **Дарахові** й тогож дня у **Винявці** (Теребовельщина), реф. пос. З. Пеленський. — Віче в **Підбужі** (Дрогобиччина), реф. пос. д-р Ст. Витвицький.

9. XI. — віче в **Золочеві**, реф. пос. Вол. Кузьмович. На віче прибуло ок. 400 делегатів з усіх волостей і сіл Золочівщини. — Загальна політична нарада з увагою до земельної справи серед активу Старосамбіршини. Реф. ред. Зенон Пеленський. — Земельне віче в **Долині**, реф. пос. Дм. Великанович.

10. XI. — велике земельне віче в **Старому Самборі.** Понад 500 присутніх. Реф. ред. Зенон Пеленський. — Земельне віче в **Калуші**, реф. пос. Дм. Великанович.

12. XI. — віче у **Войнилові**, реф. пос. Дм. Великанович.

15. XI. — повітова протикольонізаційна нарада в **Підгайцях**, реф. пос. З. Пеленський. — Велике віче в **Бурштині** ,реф. пос. Дм. Великанович. — Земельне віче в **Звинячі** (Чортківщина), реф. інж. Мирослав Гнатюк.

16. XI. — повітове віче в **Бродах** (понад 300 дооколичних делегатів), реф. пос. Володимир Кузьмович. — Віче в **Городку**, реф. гол. Василь Мудрий. — Віче в Дрогобичі, пос. д-р Ст. Витвицький. — Віче в **Збаражі**, реф. пос. Василь Болюх. — Віче в **Болшівцях**, реф. пос. Дм. Великанович. — Віче в **Скоморохах**, реф. пос. З. Пеленський.

17. XI. — Віче в **Підкамені**, реф. пос. Володимир Кузьмович. — Віче в **Скалаті**, реф. пос. Василь Болюх. — Віче в **Золотому Потоці**, реф. пос. З. Пеленський.

18. XI. — віче в **Рогатині**, реф. пос. Дмитро Великанович. — Віче в **Жидачеві**, реф. пос. м-р Іван Заваликут. — Віче в **Монастириськах**, реф. пос. З. Пеленський.

19. XI. — Віче в **Болехові**, реф. пос. Дм. Великанович. — Віче в **Бучачі**, реф. пос. З. Пеленський.

20. XI. — віче в **Жовкві**, реф. пос. д-р Роман Перфецький.

21. XI. — велике робітниче віче в **Перегінську**, реф. пос. Дмитро Великанович. — Віче в **Конюшкові** (400 присутних), реф. пос. Волод. Кузьмович. — Віче в **Білобожниці** (Чортківщина), реф. сенатор д-р А. Горбачевський. — Віче в **Колиндянах** (Чортківщина), реф. м-р Василь **Грицина.** — Віче в **Угринї** (Чортківщина), реф. д-р Остап Юрчинський. — Віче в **Мухавці** (Чортківщина), реф. інж. Мирослав Гнатюк.

22. XI. — був знову великим вічевим днем Чортківщини. В цьому дні відбулися масові віча: в **Поліщах**, реф. д-р Мих. Росляк, у **Нагоряці**, реф. дир. ПСК Володимир Шмата, віче в **Улашківцях**, реф. д-р Ів. Хичій; віче у **Свидові**, реф. інж. Мирослав Гнатюк, віче у **Шманьківчиках**, реф. пос. д-р Степан Баран.

23. XI. — велике протикольонізаційне і протикомуністичне віче в **Турці н. Стр.**, referували пос. Гринь Тершаковець і ред. З. Пеленський. — Велике земельне віче в **Борщеві**, реф. пос. д-р Степан Баран.

24. XI. — віче в **Чесанові**, реф. д-р Роман Перфецький.

25. XI. — велике земельне віче в **Тернополі**, понад 700 присутніх. Referували проф. Ілярїон Брикович і пос. Василь Болюх. — Віче в **Заліщиках**, реф. пос. д-р Степан Баран. — Повітове віче з **Косові**, реф. пос. м-р І. Заваликут.

27. XI. — протикольонізаційна нарада парт. активу **львівського повіту**, к .300 делегатів з усіх волостей і сіл Львівщини; referували пос. Володимир Целевич, ред. З. Пеленський і пос. Ілько Лисий. — Велике земельне віче в **Камінці Струм.**, реф. пос. Володимир Кузьмович.

28. XI. — віче в **Радехові**; реф. пос. Гринь Тершаковець.

29. XI. — віче в **Щирці**, реф. пос. д-р Степан Біляк. — Віче в **Коршеві** (Коломийщина), реф. пос. Іван Заваликут.

30. XI. — велике віче в **Зборові**, реф. пос. д-р Степан Біляк. — Віче в **Мостиськах**, реф. ред. Зенон Пеленський.

ІНШІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ІМПРЕЗИ.

В листопаді провід партії продовжував бодай частинно акцію нарад інтелігенції та парт. активу, започатковану в місяці жовтні. Того роду наради відбулися: 6. XI. в **Бережанах** (головно у шкільній справі), реф. пос. Володимир Кузьмович; 9. XI. в **Старому Самборі**, реф. ред. З. Пеленський; 9. XI. нарада інтелігенції в **Долині**, реф. пос. Дмитро Великанович; 10. XI. повітова нарада в **Калуші**, реф. пос. Дм. Великанович; 17. XI. в **Рогатині**, реф. пос. Дмитро Великанович; повітова нарада в **Жидачеві**, реф. пос. д-р Корнило Троян. 19. XI. в **Турці**, реф. пос. Василь Мудрий; 21. XI. в **Перемишлі** (справа боротьби з комунізмом), реф пос. Володимир Целевич, 22. XI. в **Бродах**, реф. пос. Володимир Кузьмович.

Окремо слід згадати велику самоуправну нараду в Яворові, на яку прибули українські громадські й волосні радні усієї Яворівщини в числі понад 200 людей. Referував пос. Володимир Целевич. — Дня 22. XI. відбулася численна нарада українського міщанства м. **Дрогобича** в справі заснування Організації Українців м. Дрогобича. Referували пос. д-р Степан Витвицький і запрошений для тієї імпрези зі Львова д-р Степан Біляк.

Організаційна активність партії в терені була в листопаді сильно гальмована традиційною, природною галицькою перешкодою, а саме осінніми розтопами, які дуже утрудняють комунікацію. Ситуація стала в цьому відношенні дещо лекша в грудні. В м. грудні стоять перед партією два важні завдання: продовжувати розпочату земельну акцію в краю і парляментарні праці, звязані зі сесією сойму й сенату.

FALKIEWICZ – POZNAŃ
ФАБРИКА ПЕРФУМ і КОСМЕТ.
Основ. 1911 р. у Парижі.

Українка в Польському Радіо.

В останніх 2-ох тижнях Польське Радіо надало три авдиції на українські теми. З того лише львівське Радіо надавало 20-хвилинний **відчит м-ра Семчишина про українську літературу** (у польській мові). Прелєгент дав огляд сучасної української прози й поезії, — найвище ставлючи поезію (лірику) та на останньому місці згадуючи про драму. Відчит був змістовний, дуже совісно приготований. Можна йому хіба закинути переладування прізвищами, бо велика кількість прізвищ, вичислених поруч себе, не дає чужинцеві змоги орієнтуватись між речами великими й малими.

Справжнім українським концертом був уже виступ **хору Д. Котка** (40 хвилин), який відспівав низку творів С. Людкевича, Кошиця та Котка. Великі голосові вальори того хору, зіспіваність та здисциплінованість — виходили у радію дуже маркантно. Авдицію передавали на всю Польщу.

Так само вчора, у вівторок, **у 10.30 в ночі**, надавали на всю Польщу зі Львова **„чверть години української поезії".** Спершу спікер коротко пояснив характер 6-ти українських поетів: Бажана, Рильського, Тичини, Влизька, Антонича й Карманського, — додаючи кілька життєписних подробиць про кожного з них. Потім артист львівського міського театру п. В. Красновецький продеклямував по одному два вірші кожного з названих авторів. Зразковий переклад усіх віршів зладив Т. Голлендер. Маємо враження, що деякі вірші — надто модерні і штудерні — не годилися до такого збірного вечора, в якому губляться нюанси. Зате безперечно деякі польські слухачі, що легковажать собі все українське, мусіли бути неприємно вражені, що сучасна українська поезія стоїть на такому — високому рівні.

КУПОН на 100 грамів знаменитої **КОЛЬОНСЬКОЇ ВОДИ** у 250 запахах за **40 сотиків**
тільки в Перфумерії **БІРНФЕЛЬД,** Львів Казимира Великого 1. Великий вибір косметиків.

Дві важливі візити.

Шеф румунського штабу у Польщі, мадярський міністер у Берліні.

КРАКІВ, 9. 12. ПАТ. Нині в год. 11.05 прибув до Кракова шеф румунського генерального штабу ген. Самсоновічі в товаристві ген. Атанасю і кількох вищих старшин. На двірці зривитав румунських гостей шеф головного штабу ген. Стахевич у товаристві ген. Цебульського та кількох старшин польського головного штабу. По привитанні румунські старшини пішли на Вавель, щоб віддати поклін тлінним останкам марш. Пілсудського.

БЕРЛІН, 9. 12. ПАТ. Мадярський міністер внутрішніх справ Козма виїхав нині рано з дружиною з візитою до Берліна на запросини мін. Фріка.

НАГЛЕ ЗАСІДАННЯ РАДИ МІНІСТРІВ.

Політичні кола Варшави були заскочені вісткою, що в середу прем. Складковський скликав засідання ради міністрів на 8. год. рано. В цьому засіданні не брали участи ні референти ні протоколянти. Засідання тревало ледви 30 хвилин. Між політичними колами кружляли ріжні поголоски, бо ніхто не знав, що було темою нарад. Щойно коло год. 11-ої оголошено офіційний комунікат, що темою нарад були законодатні справи уряду у звязку зі сесією сойму та сенату

—o—

ПІВТОРАГОДИННА НАРАДА ПАПИ З КАРД. ПАЧЕЛЛІ.

РИМ, 9. 12. ПАТ. Стефані повідомляє: Здоровля папи кращає, але покищо не покидає ліжка. Нині рано папа конферував півтора год. з кардиналом Пачеллі.

—o—

ЧИ ДІЙДЕ ДО ДЕВАЛЮАЦІЇ НІМЕЦЬКОЇ МАРКИ?

Французькі фінансові і промислові кола переконані, що німецька марка буде здевалюована на 50 прц. Паризький щоденник „Ле Капіталь" пише, що проти девалюації виступає рішуче мін. д-р Шахт, але її домагаються німецькі промисловці. Вони підкреслюють, що німецькі товари подорожіли на 30 прц. у державах, які здевалювали свою валюту з початком жовтня ц. р. З цієї причини зменшилося теж число французьких туристів у Німеччині, бо вони платять тепер за туристичну марку 5 франків (раніше 4 фр.). Кружляють поголоски, що під впливом таких аргументів канц. Гітлер згодився на девалюацію марки на 50 прц.

ДАРУНКИ на СВ. МИКОЛАЯ

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. I., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Єдиний український блаватний магазин** „Мануфактура" під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархани, флянелі, оксамити, сукна. 2943 14—20

— **Машини до писання і до шиття всяких систем і прибори до них, по найдешеаших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 98-115

— **Футра жіночі і чоловічі та ріжного роду** футрині шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719 39-?

— **Андріївський Вечір** заходом Молодої Громади відбудеться в суботу, дня 12. ц. м. в год. 8. вечором у власній домівці вул. Коперника 21. Вступ лише для членів. 3234

— **Молоденька піяністка Марта Кравців,** абсольвентка концертового курсу В. Муз. Інституту ім. Лисенка у Львові виступить у неділю 13. грудня в год. 7.30 веч. в малій салі Муз. Товариства із власним речіталем. В програмі твори виключно французьких композиторів 18., 19. і 20. віку. Вступ за програмкою. 3234

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** чергові сходини членів у пятницю дня 11. листопада ц. р. в год. 7-ій вечір. На сходинах виголосить др Нарциз Лукіянович відчит з демонстрацією недужої на тему: „Менінгітіс спеціфіка ад базім".

— **Архиерейська Служба Божа у Львові.** В неділю, 13. грудня ц. р. в день Імянин Високопреосвященного Митрополита Кир Андрея відправиться в архикатедральнім храмі св. Юра в год. 9.30 рано торжественна архиерейська Служба Божа по намірению Високодостойного Соленізанта. До участи в цьому богослуженні запрошує парохія церкви св. Юра всіх вірних. Установи і товариства, що хотять взяти участь через своїх представників, зволять зголосити їх число і прізвища в парохіяльнім уряді св. Юра до суботи до 12. год. вполудне.

— **Академічні Вечорі у Львові, Золочеві, Рогатині і Яворові.** В неділю 13. ц. м. в год. 18. відбудеться в салі „Української Бесіди" у **Львові** (Рутовського 22) виклад на тему: „Фільософія сучасних природничих наук". Прелегент: мґр П. Ісаїв. — Того самого дня і в тій самій годині відбудеться виклад в **Рогатині** на тему: „Св. Письмо у світлі археольогії" (зі світлинами). Прелегент: д-р Я. Пастернак зі Львова; в **Яворові** на тему: „Молодь і Церква". Прелегент: о. д-р І. Гриньох зі Львова. — Того самого дня в год. 17. відбудеться виклад у **Золочеві** на тему: „Шевченко і релігія". Прелегент: д-р М. Гнатишак зі Львова.

— **Засідання Фільольоґічної секції Наук. Тов. ім. Шевченка** відбудеться в суботу 12. грудня в год. 18-ій увечір у бібліотеці Наук. Тов. ім. Шевч. з таким денним порядком: 1. Д-р М. Рудницький: „В. Стефаник і сучасні йому европейські письменники — співці села" (з приводу смерти). 2. Д-р І. Свенціцький: Регести грамот византійських імператорів у рр. 565—1280. 3. Біжучі справи.

— **Два синдикати польських журналістів у Львові.** Синдикат польських (і жидівських) журналістів у Львові під проводом ред. Б. Лясковіцького, видав на днях комунікат, у якому гостро осудив редакцію „Дзенніка Польского", що вів звязяту кампанію проти „Веку Нового" й „Експресу Вечорного", як лівих, фронтолюдових фільських газет. Після появи того комунікату члени ред. „Дз. П." виступили з синдикату і заповіли створення нового. Як виходить з палкої газетної полеміки обох сторін, обидві сторони мають рацію...

— **Навіщо таке спростовувати?** В інформаційній замітці про сходини у Т-ві допомоги емігрантам з приводу роковин трагедії Базару була згадка про п. Тарановича, як одного з організаторів рейду Ю. Тютюнника у 1921 році. На цю замітку три члени наддніпрянської політ. еміграції у Львові принесли до Редакції „Діла" спростування: „Позволимо собі в імя історичної правди ствердити, що ця вістка зовсім неправдива". Тимчасом сьогодні явився у нашій Редакції п. М. Таранович і показав нам „Посвідчення", в якому буквально кажеться: „Предявник цього Микола Таранович є виконуючий обовязки Начальника Цивільного Керування ІІ-ої Повстанчої Групи". Посвідчення видане на блянкеті „П. П. Штаб при Головній Команді Військ У. Н. Р., 27. жовтня 1921 р. ч. 57"; підписаний „генерал-хорунжий Тютюнник" (другий підпис: За начальника Цивільного Керування „член ради міністрів В. С." —нечиткий). Зрештою, п. Таранович сам заявляє, що в самому рейді участи не брав та що ніколи цього не твердив. Однак звертає увагу, що й два підписані під „спростуванням" панове теж у рейді безпосередньої участи не брали... Від себе зауважимо, що всі такі „спростування" — для газетних читачів зовсім нецікаві та появляються як один із маленьких проявів жалюгідних непорозумінь внутрі наддніпрянської політичної еміграції у Львові. Це вже тема окрема — і ми були б дуже раді, колиб не треба було розписуватись про неї на часописних сторінках.

купуємо тільки

— **Тайні податкові урядовці.** Міністерство скарбу організує загострену скарбову контролю з метою викривати податкові і девізові проступки. З цією метою спеціяльні урядовці будуть збирати потайки послідовно інформації про дохід, заробітки і спосіб життя поодиноких осіб, які платять податок. З цією метою тайні податкові урядовці переводитимуть приязгідні гутірки у поїздах, на залізничих дворцях, на торгах, ярмарках, у коршмах і при кожній іншій нагоді. Тому міністерство збільшило число контрольних районів. І так нові райони створено на терені скарбової палати у Ловічу, Збаражі, Бережанах, Добромилі, Ліську, другий у Львові на львівський повіт, у Ніску і Переворську та на терені луцької скарбової палати.

— **Після ліквідації міського апровізаційного заведення.** На останньому засіданні міської ради у Львові президент д-р Островський, відповідаючи на інтерпеляцію у справі ліквідації міського апровізаційного заведення, ствердив, що із 22 апровізаційних крамниць тільки 2 залишено як молочарні. Решту двайцять зліквідовано так, що 16 продано приватним особам, а 4 зліквідовано зовсім, бо не було рефлєктантів. Ліквідація була конечна з огляду на нерентовність і високі адміністраційні кошти. Крім того міські харчеві крамниці не відограли ролі регулятора цін (і конкурента з „Маслосоюзом") як цього спершу надіялися. Упорядкуванням справ зліквідованого заведення займається окрема комісія.

— **Знак часу.** Міністерство освіти видало обіжник, яким привертає по гімназіях знову лектуру ославленої трильогії Сенкевича. Як відомо, попередник теперішнього міністра усунув був цю трильогію із шкіл як шовіністичний твір, що викликує ненависть до українського народу. В нинішню пору трильогія Сенкевича являється знову лектурою, що відповідає духові часу.

— **Зловживання у львівській газівні.** Щоб не допустити до дефіциту наслідком спадку зужитя міського газу на 20 проц., відповідальні чинники за господарку газівні звеліли робітникам так орудувати газоміром, щоб виказував меншу скількість дашавського газу, зужитого з фірми „Газоліна". Таке фальшівництво тревало три роки і газівня не виказувала страт, хоча консумція зменшилась, навпаки приносила значні доходи. Слід зазначити, що газівня платить „Газоліні" за дашавський газ тільки 4 с. за 1 куб. метер, змушуючи своїх консументів платити аж 32 с. Справою, що викликала серед відборців газу велику сенсацію, зайнялася прокуратура.

— **Як гинуть солтиси?** В селі Розтічках долинського повіту знайшли на вулиці в неділю вечором місцевого солтиса, тяжко раненого трьома револьверовими стрілами. Стан його безнадійний. Солтис Михайло Ільницький не мав симпатій у своїй громаді. Справою занялася поліція. — Шість тижнів тому пропав солтис громади Баличі Полорожні Василь Трубич. Спершу думали, що його вбито. Щойно тепер показалося, що Трубич утонув у ріці, тіло його найшли в місцевому потоці.

— **Із царства п. Юзефського.** Повітове староство в Горохові припинило діяльність Т-ва „Просвіти" в томуж місті. Це останне т-во „Просвіта" на Волині.

— **Краєва хроніка.** В селі Шоломиї пов. Бібрка Василь Бутрин застрілив 25-літнього Гринька Захарка, що вернувся з вязниці, яку відсидів за вбивство його брата Федора Бутрина. — В Тернополі в мешканні воєвідського возного Пшибильського вибухла в неприсутности родичів пожежа, в якій згинула дитина в колисці. Старші діти сховались на стриху.

— **Еміграційний рух у листопаді.** За посередництвом Еміграційного Синдикату в листопаді ц. р. виемігрувало з Польщі: до Південної Америки 1.205 осіб, до Північної 210, до інших заморських країв 68. Крім того синдикат полагодив паспортові формальности для 367 осіб, що виемігрували в тім часі до Палестини. Взагалі в місяці листопаді ц. р. виемігрувало з Польщі 1850 осіб.

у Фортуні Новій

— **Із заздрости застрілив наречену.** В Перемишлі 27-літній управитель млина Ізидор Екерт застрілив свою наречену, 25-літню студентку Єлисавету Шехтер, з якою на другий тиждень мав повінчатись. Причиною трагедії була супереечка, яку викликав Екерт із заздрости. Коли наречена заявила, що радше його покине, а не буде довше зносити його докорів, Екерт добув револьвера і двома стрілами в голову положив її трупом на вулиці. Опісля побіг над беріг Сяну і кинувши револьвер у ріку, пішов до свого товариша, перед яким признався до злочину. Душогуба арештовано.

— **Окрадають навіть гроби.** На цвинтарі в Новосілках пов. Камінка Стр. невідомі людці вломилися до гробниці родини Винницьких і розбивши пять домовин, здерли з небіщиків біжутерію. Поліція глядає за злодіями.

— **Припиняють діяльність білоруських товариств.** Виленське городське староство припинило діяльність Білоруського Інституту Господарки і Культури. В мотивах староство підкреслило, що Т-во Білоруська Школа втягнуло Білоруський Інститут Господарки і Культури до інспірованої комуністичною партією Західної Білоруси т. зв. „шкільної акції" і з цією метою створено у Вильні „шкільний секретаріят". Виділи припинених товариств внесли відклики до міністерства внутрішніх справ.

— **Самогубства.** Контрактовий урядовець дрогобицького повітового виділу 26-літній Казимир Лопатка, що мав відсидіти 10-місячну вязницю за грошеві зловживання, кинувся до Дністра разом зі своєю любкою Юлією Лехівною. Їхні тіла виловили під Єзуполем. — Мґр А. Ляцовер, що отруївся у Львові вероналем, помер у шпиталі. Причиною самовбивства було те, що його покинула жінка. — У помешканні при вул. Івашкевича у Львові повісився 27-літній Ю. Х. Покорни, судовий аплікант, син професора. Причиною самогубства невилічна недуга.

Виїмково добрі умови купна тільки
у Фаховій фірмі:
Фото- Електрокабель.

Приймачі
Філіпса (стереофон'ічні)
Філіпс
15-місячних рат
львів
Коперника 19.
Тел. 214-21.
Гуртова і детайлічна продажа жарівок „Філіпса"

— **Наслідки нещасливої любови.** Берлінський суд розглядав справу 26 літнього Бернарда К., що спричинив смерть людини серед незвичайних обставин. З розпуки, що його покинула наречена, він упився, сів на чужий самохід і почав гонити вулицями міста. Над раном він наїхав на міського службовця, що замітав вулицю, і тягнув нещасного 20 метрів, та врешті відкинув його неживого. Суд засудив його на рік вязниці, мотивуючи лагідний вимір кари станом афекту, в якому находився обвинуваченний.

— **Велика катастрофа повені** скоїлася на острові Люцон, головному острові филипинського архипелягу. Наслідком довготревалих дощів виступила з берегів ріка Ріо Гранде де Кагаян і заляла дві провінції у промірі 100 км. Вода піднеслася на 10 метрів, так, що в деяких місцях телеграфічні стовпи знайшлися на два метри під водою. Жертвою катастрофи стало кілька тисяч людей.

ТРАДИЦІЙНІ
Свято-Миколаївські Вечерниці
улаштує 19. грудня
в салях Укр. Бесіди і Жовтій (Народній Дім)
Українське Краєве Товариство
Охорони Дітей і Опіки над
Молоддю.
1—2 3219

— **Матримоніяльні автомати в Токіо.** На вуглах більших вулиць у Токіо уставили на американський зразок матримоніяльні автомати, які сповняють краще своє завдання ніж американські. Кожний, хто вкине монету, дістане спис мужчин і жінок, кандидатів (-ок) на подружжа. Крім прізвищ у списі є короткий опис життя, маєткові відносини, становище і т. п. кандидатів (-ок). Хто хоче одружитись, звертається до фірми, яка уставила автомати, за ближчими інформаціями.

— **Різні вістки.** Із Сітль повідомляють про катастрофу величезного бомбового літака для американських військ. Катастрофа склалася в часі пробного лету, причому число людських жертв незнане. — Румунський суд у Бакав засудив голосного бандита Корою на 5 літ вязниці, а одинацятьох його спільників на кари вязниці від 1 до 5 літ. — На острові Сіліян у Швеції зломився лід під самоходом, причому втонуло четверо осіб. — Біля Еребро (середуща Швеція) поспішний потяг наїхав на автобус, вбиваючи шофера і четверо дітей. — До ріки Саони (Франція) впав особивий самохід і втопився з шістьма пасажирами. — В американській вязниці Сінг-Сінг виконають незабаром 5 смертних присудів, на бандитів, що брали участь в крівавому грабунку. — У Празі завалилося 3 поверхове руштування при будові біржевого будинку, при чому потовклося 20 робітників. — В місцевости Лейрія в Португалії завалилася стеля шкільної салі, де відбувалися збори католицької організації, причому згинуло кількадесять осіб.

— **Вияснення.** В ч. 268 Вашого хвального часопису в дописі з Варшави про урочисту панахиду по розстріляних у Базарі вкралася мабуть невільна помилка. Зазначено, що панахида відбулася заходом Українського Центрального Комітету у Варшаві. Дозволяємо собі цю помилку спростувати, бо панахида відбулася заходами Українського Военно-Історичного Товариства, яке й започаткувало святкування памяти героїв з Базару ще кілька літ тому. До акції Т-ва приєднався в ц. р. варшавський відділ Т-ва „Український Центральний Комітет", беручи на себе 1/4 видатків на уладження панахиди. — З пошаною В. Зміенко, заступник голови Управи Товариства, Ґенерального Штабу ґенерал-хорунжий; Ю. Науменко, член-секретар.

— **Реклама підносить збут!** Наші Читачі напевно звернули увагу на оголошення у числі з попереднього вівторка, яке також появилося рівночасно в інших часописах, про радіеві апарати **Caruso** фабр. П. З. Р. **„Capello".** — Тепер довідуємося з пресового комунікату Дирекції Комісаріяту в Катовицях, що вночі з вівторка на середу був влом до фабрики П. З. Р. **„Capello",** що міститься у Велновці. Злодії вкрали більшу скількість відбірників **Caruso,** як також відповідні лямпи і голосники, загальної вартости зол. 10.000. „Звеличників Карузо" дотепер не віднайдено.

—o—

Зі судової салі.

47 СЕЛЯН ПЕРЕД СУДОМ У САМБОРІ.

Перед окружним судом у Самборі стануло 9. ц. м. 47-ох селян з Погорець. Прокуратор притягнув їх до відповідальности за провину зі ст. 162 і 163 к. з. Акт обвинуваження каже, що підсудні брали участь у збіговищі дня 1. липня ц. р. в Острові Тулиголовськім пов. Рудки, де від куль поліцаїв згинуло 7 осіб, а кількадцять було ранених. Як нашим читачам відомо, в Острові Тулиголовськім і в 13-ох інших селах рудецького повіту дійшло з кінцем червня ц. р. до страйку рільних робітників, які домагалися підвишки платні від землевласників. Одночасно малоземельні селяни домагалися обнижки цін сіна, яке продають селянам землевласники. У відповідь на це дідич Острову Тулиголовського Станислав Валь спровадив 58 рільних робітників зі Сяніччини, які мали приступити до праці 1. липня ц. р. Одначе місцеві селяни і з дооколичних сіл рішили силою не допустити до праці спроваджених робітників. І дійсно дня 1. липня ц. р. — каже акт обвинуваження — зійшлося перед фільварком в Острові Тулиголовськім кілька тисяч селян, озброєних серпами, колами і вилами, щоб вигнати спроваджених робітників. Не помогли переконування рудецького старости ні підкомісаря поліції Калькуса, які взивали зібраних селян розійтися. Навпаки селяни почали окружувати поліцію і в одній хвилині частина юрби, 1000 до 1500 осіб, рушила на фільварок з окликом „бий бойків". По дорозі юрба нищила збіже, ломила плоти і вирвала браму фільварку, скидала дахівки з возівні, а деякі з юрби хотіли навіть підпалити стирти соломи. Тому то поліція в обороні бойків і своїй вжила зброї. Від стрілів згинуло 7 осіб, кількох було ранених. Щойно на вид ранених і тому, що зі Львова надійшла підмога поліції, юрба відступила на поблизьку сіножать. Вкінці акт обвинуваження каже, що провідниками юрби були: Йосиф Артимяк, Іван Бабій, Василь Коваль, Микола Гурський і Михайло Гриник.

По відчитанні акту обвинуваження переслухано 6-ох підсудних, які відповідають з вільної стопи.

‡ Посмертні згадки.

Анна з Сембратовичів Вітошинська, вдова по бл. п. шк. інспекторі, упокоїлася в Бозі 2. грудня 1936 в Коломиї. Похорони відбулися 4. грудня. Усім, що взяли участь у сумному обряді, складає щиру подяку **Крупська Юлія.**
3232

Спорт.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Змагання за віденську чашу: Австрія — Металлюм 3:1, Вакер — Сіменс 5:1, Лібертас — Альфа 6:3, Рапід — Остбан 7:1, Вік — Вінерберг 8:1, Австро-Фіят — Пост 1:1, Вієнна — Меркур 5:0, Гакоах — Б. А. П. 8:0.

Італійські мистецтва: Больонія — Рома 1:0, Дженова — Міляно 0:1, Новара — Фіорентіна 2:1, Амброзіана — Лаціо 2:2, Барі — Наполі 3:1, Александрія — Торіно 0:0, Трієстіна — Люнгезе 4:1.

Ганівка у Швайцарії. Е. Г. Ц. Давос — Цюріхер С. Ц. 3:0 (2:0, 0:0, 1:0).

Штутгарт — Лодзь 9:7. Німецька боксерська дружина перемогла заслужено боксерську репрезентацію Лодзі.

Вінер ЕФ — Репрезентація Бранденбургії 4:0. Віденці перемогли досить легко в Берліні репрезентацію Бранденбургії 4:0.

Ганівка в Румунії. Німецька ганівкова дружина з Чехословаччини Т. Е. Ф. грала в Букарешті в Брагаді ру і Телефонклюбом і осягнула в обох днях вислід 2:2.

ФАЦ — Шлеськ 8:4 (3:2). Змагання поп. мяча. Шлеськ програв, хоч грало півінок гравців Руху.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.
СОКАЛЬ:
11. XII. Цигальський барон.
12. XII. Муж двох жінок.
13. XII. Лев з Абісинії.
14. XII. Інвалідка.
15. XII. Шарика — премієра.
УГРИНІВ: Неділя 13. XII. поп. Інвалідка.
КАМІНКА СТРУМИЛОВА:
16. XII. Цигальський барон.
17. XII. Муж двох жінок.
18. XII. Шарика.
Дня 19., 20. і 21. XII. гратиме театр у Львові в салі Театру Різнородностей. Репертуар буде оголошений в найближчих днях.

Український Мол. Театр „Загроба" під арт. пров. В. Блавацького.
ЖИДАЧІВ:
10. XII. **„Камо грядеши?"** II. ч. Смерть Нерона.
ЖУРАВНО:
11. XII. **„Камо грядеши?"** I. ч. Віниція і Лігія.
12. XII. II. ч. Смерть Нерона.
13. XII. Гольгота.
ХОДОРІВ:
14. XII. **„Камо грядеши?"** I. ч. Віниція і Лігія.
15. XII. II. ч. Смерть Нерона.
З Ходорова театр виїздить до Рогатина.

Великий Театр:
Четвер, 10. XII. год. 8. веч. опера „Аїда".
Пятниця, 11. XII. год. 7.30 веч. „Міст".

Свіжий транспорт зимових пальчіків, білля, рукавичок получає відома зі солідности фірма
„ДІМ ВОЛІЧКИ",
Сикстуська 2, побіч бляхи. — На складі правдива англійська повна. 2985 6—50

Кіна.

АПОЛЬО: „Чардаш — Токай — Кохання".
АТЛЯНТИК: „У тіні самітної сосни" із Сильв Сідней.
ВАНДА: „Давид Коперфільд; „Генерал Чан".
ГРАЖИНА: „Одна із тисячі" з Март. Егерт.
КАСІНО: „Я невинний".
КОЛІСЕЙ: „Сини пустині", „Потоня за тою".
КОПЕРНИК: „Антін Адвера".
МАРУСЕНЬКА: „Антін Адвера".
МЕТРО: „Граф Монте Христо (дві серії разом).
МІРАЖ: „Любощі" (за оси. Шніцлера).
МУЗА: „Пастор", Пауль Муні.
ПАКО: „Їх ексцеленція шофер".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (за оси. Легара) з Мартою Егерт.
ПАН: „Вірли на припоні", „Веселе шаління".
РАЙ: „Малі жіночки".
СВІТ: „Малі жіночки" з Катериною Гельберг.
СТИЛЕВЕ: „Почалося від цілунку", ревія „Ходи за одного".
ТОН: „Генерал Суттер".
УТІХА: „Великий чародій" і ревія.
ХИМЕРА: „Веселий Донкуан.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(вул. Мар'йська 5.)
Франціскбад — Марієнбад — Гастейне.

—o—

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 10. грудня 1936.

Відень (506,8) 17.30 Сп. реєґель А. М. Ґаншільд бас-баритн., 19.30 Концерт муж. хору, 20.20 „Сафо" траґ. Ґрільпарцера, 22.20 Скрипка. **Кошиці** (250.1) **17.15** Для Закарпаття, нар. пісні, **Прага** (470,2) 1.55 Скрипка, 18.00 Муз. вед. для дітей, 20.50 Симф. концерт, **Париж** (1648) 12.00, 14.00 Орх. концерт, 18.00 Театр Уяви, 21.00 Віольончеля, **Білгород** (487,3) 20.00 Нар. пісні, **Берлін** (365,7) 10.00 Нар. пісні Брамса та Регера, солісти, 20.10 Вечір танк. музики, тріо форт., спів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 17.50 Віольончеля, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.30 Орх. концерт, **Будапешт** (549.5) 13.30, 21.55 Циг. музика, 19.00 Сольо на тарогато, 19.30 „Вевуе із Мільо" оп. Губал, **Мілянo** (368,6) 11.30 Легка музика, 12.40 Розр. концерт, 17.15 Вок. концерт, 20.40 „Ле падрона дель мондо" ком. Бевіляква, опівня орх. концерт, **Рим** (420,8) 17.15 Солісти. Дж. Перез Любін сопр., віольонч., 19.15 Легка музика, 21.00 Трансмісія з Больонії: **„Гімельда" оп. Гендіна.**

Пятниця, 11. грудня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10, 19.35 Концерт, 14.00 Сп'ває Геральдина Фарар сопран, 15.20 Муз. авд. для молоді, **Брно** (325,4) 20.10 Чеська оп. музика, **Прага** (470.2) 16.10 Легка музика, 21.00 „Апольонія з Тінни" драм. поема з муз. Ірака, **Париж** (1648) 12.00 Гуморові твори, 14.15 Вок. концерт, 17.00 Камер. музика, 18.30 19.30 Концерт, 21.00 Солісти, спів, форт., 21.45 Опера, **Білгород** (437,3) 17.20 Сп. реціталь, 18.30 Нар. пісні, **Берлін** (356.7) 8.20 Форт. музика, 14.15 Розр. музика, 18.00 Концерт, 20.10 Форт. твори Брамса, 2030 Симф. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 19.00 Розр. концерт і вес. оценки, 20.10 Вечір гарної музики, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для всіх, 18.00 Давня і нова популярна музика, 20.10 „Дер ібер Ворд" оперетка Кінзле, **Будапешт** (549.5) 12.06 Цит. музика, 17.00 Форт. реціталь, 18.15 Давня мадярська музика, 21.40 Сальон. музика, **Мілянo** (365.6) 11.30 Розр. концерт, 12.40 Легка музика, 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 16.00 Трансм. з авд. св. Сесилії Форт. реціталь, 20.40 „Іль ре, ле торі і лі Альфієрі" оп. Льоція.

radio ELEKTRIT
збільшує час домашнього затишку!

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 10. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., Авдиція для шкіл, 11.30 Муз. поранок для молоді вселюд. шкіл, хор, орх., спів, форт., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Від чого залежить з господарстві свіжо скомасованім, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт. 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Орхестра, 15.55 Куток гумору, 16.00 Пучіні: „Тоска", з гр. пл., 16.20 Хвилина читань, гутірка для старших дітей, 16.35 Орх. концерт, 17.00 На сусп. інтерею, 17.15 Камер. концерт, 17.50 Про книжку Гольдшмідта: „Вступ до науки про життя", 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Сигнал комунікат, 18.12 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Волга організація. (На маргінесі XIX. ст. Русселя), 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Трети й останні двері" І. Моравської, 19.35 Годинка у Відні, Збігнєва-Рушковська сопр., форт., 20.30 Програма незалежности тому сто літ, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Сильветки польських композиторів: Вит. Малішевський, орх., форт., спів, 22.00 Оперетова музика, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Пятниця, 11. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для старших дітей: Книжки говорять, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Грігова хвилина з гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Від чистоти у стайні до чистоти в хоморі, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Марусина ванаска, муз. авд., 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Гавайська гітара, з гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Концерт орх., 17.00 Під чаром готику в Гельзінкі, 17.15 Африка, репортаж із гр. пл., 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Завдання лещетерських клюбів, 18.20 Про вітрильники та дні великої плавби, 18.30 Музика з гр. пл., 18.40 Поет і румунський пейзаж, вит. Душа Чара, 18.50 Лісові новини, 19.00 Оповідання доктора, фрагм. з пов. С. Отвіновського „Життя тревае чотири дни", 19.20 Авд.: З піснею по краю, 19.45 Оп. фрагмент, 20.00 Симф. концерт, орх., клявесин; у перерві ок. год. 21.00 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.30 Скеч: „Не так скоро, пане Дротик", 22.45 Танкова музика.

Радіокутик.

РОЗВИТОК РАДІЯ В АМЕРИЦІ.

10-ліття Національного Радіового Т-ва звернуло увагу загалу на нечувалий розвиток американської радіофонії, який йде дещо відмінними шляхами ніж в Европі. Про подробиці, які ставляться до американської радіофонії, ми можемо довідатися передовсім з преси, бо довго і середньо-хвильові стації з Америки доходять до радіослухачів, що мають прийомачі і так зв. „третій засіг хвиль".

Характерною рисою американської радіофонії є радіовий репортаж, який послуговується при трансмісіях цілою залогою трансмісійних возів, літаків і моторових човнів. Репортери радіофонії є напрямку скрізь, бо мають незлані ще в Европі майже невидні мікрофони, сховані в клапі жакетів. Репортери радіофонії знаходяться скрізь: серед вуличних прохожих, у театрах, банках, на залізничних дворцах, у портах, фабриках, школах, на спортових змаганнях — на морі і на суходолі. Вони осягали з мікрофонами стратосферу, брали участь у рекордах швидкости літаків. Мікрофон заглядав навіть до кратеру вулькану Везувія.

Радіостації „Національного Т-ва" трансмітують річно до 40.000 програм. В студіях цих радіостацій виступало вже понад пів мільона артистів різних національностей. Розпоряджаючи величезним капіталом Т-во платить у деяких випадках фантастично великі гонорарі.

Т-во має власну пресу. Згідно із пресовими вістками, програми з мережі „Нац. Т-ва" служе пересічно 80.000.000 осіб. Значні суми видають також і на трансмісії в Европи. В б. р. кількість цих трансмісій перевищує певно 500. Крім того Т-во утримує в Европі штаб спеціальних кореспондентів, що надсилають до радіостацій хронікарський і літературний матеріял для мікрофонів.

Всеж радіофонічна мережа цього величезного концерну не є безконкуренційна. П найбільшим суперником є концерн радіостацій обединених в „Т-ві Колюмбія", що має 105 більших радіостацій і таку самі як і „Нац. Т-во" кількість радіостацій короткохвильових. еЩе концерн також основується в 40 проц. на реклямових авдиціях. Нпр. у минулому році на 18.872 програмові авдиції — понад 6.000 було закуплено господарськими організаціями, фабриками і торговельними фірмами. В Европі це вважалиб напевно тягарем що обнижує артистичний рівень програм, але у Сполучених Державах реклями вважають, як відомість не менш важливу ніж інформації з політичного, суспільного або мистецького життя.

Радіову програму, яка інформує про випуск на ринок нового типу самоходу, нового специфіка, нової системи будови дому або меліорації землі під парцелі, нових тариф, біржевих курсів або цін — приймають американці, як річ важливу, підставову в приватному житті. Під тим оглядом психіка американського радіослухача є більш однорідна ніж психіка европейського слухача. Культурні різниці між слухачем в Ню Йорку і Сан Франціско є менші, ніж між слухачем у Берліні і Мінхені, Льондоні або Мадриді.

Загалом у Сполучених Державах було на 1. січня 1936 р. 625 радіостацій, що мають відповідні концесії. З цієї кількости — 564 радіостації основувалися на реклямових засадах. Для доповнення характеристики варто додати, що за пілька останніх літ промисл і торгівлі радіовими урядженнями видали на реклями 110.000.000 долярів, тобто понад пів мілярда золотих. Решта радіостацій — 61 належало до суспільних і культурних організацій та до приватних осіб.

ПРОСПЕР МЕРІМЕ.
БЛАКИТНА КІМНАТА
ТА ІНШІ ОПОВІДАННЯ
Переклад із французької мови Василь Софронів. — Ціна 0.95 зол.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Белъги бельг. 98.88, 89.45, Дол. американські 5.31.50—5.28.50, доляри канад. 5.31 — 5.28, Фльорґол 289.50 — 287.80. Франки фр. 24.83—24.69, Франки швайцарські 122.30—121.50, Фунти англ. 26.12—25.96, Гульд. голл. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.80—17.40, Кор. дан. 116.59—115.75, Кор. норв. 131.18 — 130.20, Кор. шв. 134.58 — 133.60, Ліри італ. 25.00 — 24.50, Марки фінл. 11.53 11.00, Марки нім. 130 — 125, Шил. австр. 94.00—93.00. Марки нім. срібні 140 —135.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 9. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагон-стація заладування:

	льоко ст. заладов.
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	21.40—21.75
Жито збір. 694 гр/л. 3%	17.00—17.25
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	18.20—18.30
Овес легко заадоц. 444	13.25—13.50
Овес не залош. 456	13.75—14.00
Гречка 10%	19.50—20.00
Кукурудза жовта	14.75—15.00
Кукурудза червона	16.00—16.25
Конюш. сім'я	32.00—32.10
Соняшникове сім'я	32.25—32.50
Наті нищену 95%	40.00—41.00
Фасоля корона руч. в. з м. 42	53.00—54.00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	40.00—41.00
Фасоля шмальц. руч. вибр. з м.	40.00—41.00
Фасоля шмальц. спец. ручно вибор. з м'яч.	42.00—46.00
Фасоля краса рафована	25.00—26.00
Фасоля цукр. ручно вибр.	31.00—32.00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від полови	115—120
Конюшина вільна від полови 98 проц. чистоти	120—125

Пшениця і ячмінь виказують легку поправу. Ціни інших продуктів незмінені, дише фасоля краса має нахил знижковий. Тенденція удержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 9. грудня н. р. кооперативами платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового більон. без опакування	3.00 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	3.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	3.05 „
1 л. молока	0.19 „
1 к. яєць	5.40 „

Тенденція на масло звишкова, на молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 9. XII. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвір'я птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясн., повногрудні	1.15 зол.
Індики І. кл., добре умясн., повногрудні	1.00 „
Курята І. кл. біло й жовтоніжки, без острішків, до ваги 1.60 кг.	1.00 „
Кури І. кл., товсті, без остріж, без напливу на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

Подяка.

Усім, що з приводу смерти нашої Дорогої Мами бл. п. **Анни з Боксів Коберської** поспішили висловити нам свої співчуття, складаємо цією дорогою шнуру подяку. Зокрема дякуємо Хвальному Товариству „Боян", який своїм хором звеличав жалібний похоронний обряд, членам Товариства „Бандурист" за участь в похоронах зі своєю орхестрою, Всеч. Духовенству за релігійну прислугу, членам Товариства „Кременярів" за громадську участь в похороні та всім тут невазваним Знайомим і Приятелям нашої родини.

Дякуємо щирим серцем Високошановаиному Пану Докторові Михайлові Хоминовi за надзвичайну солідну і майже безкорисну лікарську опіку над хорою в часі її тяжкої недуги.

Ці прояви громадянського співчуття були для нас великою розрадою у днях нашого смутку.

Самбір, дня 7. грудня 1936 р.

Карло, Остап, Галина і Марія Коберські.

ОПОВІСТКИ.

Замісць цвітів на домовину товаришки бл. п. **Анни Вітошинської** зложила я в канцелярії Кружка „Р. Шк." в Коломиї 7.50 зол. і 7.50 зол. складанкою почтовою на Товариство Допомоги Інвалідам. — **Крупська Юлія.** 3232

КУПНО - ПРОДАЖА

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап, брокатів, таблеток crochet на вагу. Фрайліх. Сикстуська 21. 2679 23-?

КУПНО ГОДИННИКА в справою доїзря. Дешево купите добрий годинник у славно звісній пятьдесятьлітній католицькій фірмі **ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ.** Львів, Марійська площа 5. 3032 10—?

ВИСОКОГІРСЬКИЙ, лікувальний мід першої якости можна набувати в пасіці в Остродорі п. Підгаєтого у 5 кг-мових пушках в ціні по 8 зол. за 1 кг. Зофія Гавацька і Сна, Остродір. почта Перегінсько. 3220 °—5

ДИНАМО-МАШИНИ, сильники, магнети, направляє скоро, дешево. Виконує роботи: товарські, ґражарські (фрезування). Отвіновський, Львів, Св. Михайла ріжім (бічна Коспюшка). 3139 3—3

НА МИКОЛАЯ І РІЗДВО пречорні дитячі одяги купите у фірмі **„ЛІД'Я"** пл Смольки, напроти кіна Марусенька. — Ціни зрізові. 3215 3—7

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерея. 2936 40 60

МАШИНИ до шиття від 160 зол. продає ПАТИЦЬКИЙ, ЧАРНЕЦЬКОГО 10. 2—2

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

З БРАКУ відповідного знайомства шукає пратого знайомства державна учителька, симпатична і господарна панна, вартісна людина, з майном до двох тисяч долярів, на поході правд. по смерті-турі. Освічені, характерні і добрі панове, на становищах, добре забезпечені, на вище 45 літ можуть зголоситися до Адміністрації „Діла" під шифр. „Провінція". 3233 1—1

МЕШКАННЯ

ПОНІЯ З БАЛЬКОНОМ, для 1—2 осіб, зараз по винайму при вул. Ген. Хороброго 8 3228 3—?

РІЖНІ

ГАРНУ БІЖУТЕРІЮ, срібло, поручає до шево Розважевський, Академічна 2 (Готель Жоржа). 3034

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські: **Коперника 26.** подвір'я. 3137 1—2

РОБІТНЯ КОВДЕР Кентшинського 4. солідно переробляє і виконує нові. Ціни найнижчі. 3057 °—8

СЛУХАВКИ направляє, магнезує, додає новий шнур 70 сотиків. Вул. Коперника ч. 22. 3214 2—5

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляє фірма **„ТЕНЧА"**, Львів, Рейтана 2, тел. 225-27. 3174 8—10

ОГОЛОШЕННЯ.

ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ
Упр. техн. **Дент. Й. Бранєвський**
приймує від 2—6
ЛЬВІВ, ВУЛ. АКАДЕМІЧКА 18.
Телефон 237-53 Догідні умовини.
ЦІНИ ЯК В УБЕЗПЕЧАЛЬНІ. 3-5

Новоотворена
УКРАЇНСЬКА РАДІЄВА ФІРМА
„TRANSPONEE"
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 23
поручає найновіші типи радієвих апаратів. Випозичає транспонати від 1 зол. із грамофоновими плитами на балі та шкільні забави.

РЯТУЄ ВОЛОССЯ
усуває перхоть - запобігає випадані
ДАЄ ГАРНУ
буйну зачіску.

МЕБЛІ їдальні, спальні, кабінети, сальони, клюби, тапчани, матраци і декорації поручає Віденська вирібня столярсько-тапіцерська
ІВАН ОРТНЕР
Львів, Сикстуська 41. Тел. 292-79
3208 °—5

Приписові друки і книжки до вжитку часописів
які може видавництво мусить відновити в новім році для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.
Цінник друків:
Zawiadomienie wysyłkowe
1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza
оправлена (130 карток) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa
на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів оправлена зол. 5.—

Тільки оголошуючись у
„ДІЛІ"
можете успішно продати, купити або замінити реальність.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 279 (14.528). Львів, пятниця 11. грудня 1936. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Квартально 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-28.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Футра, убрання і пальта продає просто консументам ФАБРИКА УБРАНЬ Рот і Рудерфер Львів, Легіонів 3 | 1 (над кіном Паляс).

„Общество Качковського" — протектором православія.

Подана в „Ділі" вістка, що ап. адміністратор для Лемківщини д-р Я. Медвецький робить пресію на своїх підчинених, щоб вони спонукували даровизну майна гр.-кат. церкви товариству ім. Качковського, мусить здивувати кожного, хто знає, як це общество явно і славно підтримує православія. Про це свідчить хоч би факт, що о. ап. адміністраторові, як бувшому крилошанинові Станиславівської Єпархії, ледви чи міг залишитись незнаним.

В Коломиї є фундація Білоуса під управою „Народнього Дому" у Львові, що складається під цю пору з дволоверхового дому, залишеного пок. Білоусом та партерового дому, вибудованого вже „Нар. Домом" з прибутків фундації. Цей партеровий дім, що складається з доволі обширної салі та бічних убікацій для управи, винаймила перед шести роками філія „общества ім. Качковського" нібито на читальню. Умовленого чиншу філія за ввесь час не платила, що є зовсім в порядку, бо наші „русскі" їх принципово не платять (у львівськім „Народнім Домі" платять точно нормальний чинш лише нечисленні українські установи, що там приміщуються, „русскіж" засад ничо не платять, хоча мають чинші обнижені деколи до 80 прц. нормального чиншу). Але й читальні в домі філія не уладила, лише безплатно віддала цілий дім до вжитку наспаному православною консисторією батюшці, що в салі уладив „часовню", а в бічних убікаціях сам замешкав з матушкою... Чи треба тут щонебудь додавати?

*

При цій нагоді не завадить теж пригадати поведінку москвофільської кліки в м. Турці, яка теж відступила домівку т-ва „Качковського" на „часовню" для православного батюшки, що вже кілька місяців сидить у Турці і відправляє щонеділі богослуження, хоч у дійсности не має в місті ні одної православної овечки. Не завадить теж пригадати, що т-во М. Качковського приміщується в одноповерховому Н. Домі, на будову якого покійний уже парох-москвофіл дав аж 30.000 корон церковних грошей, кажучи, що Н. Дім буде заінтабульований на церкву і ним будуть користуватись вірні. Тимчасом москвофіли захопили це народне майно у свої руки та винаймили майже всі кімнати на бюра повітового староства за невеличким комірним (260 зол. місячно). Тепер православний батюшка під самим боком турчанського староства відкрив „часовню", агітує преспокійно між нашим населенням та обкидує грязю католицьких священників. Чи це не дивогляд?

„Нормалізація" у теорії і практиці.

Конкретні акти уряду за минулого півтора року.

Казати, що за минулого 1½ року „нічого не сталося", — булоб безумовно несправедливо. Булоб це безумовно упрощування справи. Слід зареєструвати такі акти уряду, що їх можна зарахувати, як „концесії" у користь українців: 1) обіжник міністерства внутрішніх справ, який каже, що у громадах і волостях, де громадські (волосні) ради приймуть відповідну постанову — можна завести (себто: назад привернути) двомовні написи (на практиці цей обіжник майже ніде не виконаний, бо або польський солтис при помочі польських радних не допускає до такої постанови, або повітовий виділ, себто староста, такої постанови не затверджує); 2) розпорядок міністерства внутрішніх справ, що на вимогу інтересента-українця слід уважати термін „український" як рівноправний з терміном „руский" (на практиці це означає, що давній закон Ст. Грабського втримує свою силу, себто, що для держави єдиним офіціяльним терміном є надалі „руский": на цій підставі Найвищий Суд видав своє голосне прецеденсіональне рішення, відкидаючи скаргу українського рекрута, що процесувався за право, щоб його національність вписали до книжечки як національність українську); 3) відновлення умови з „Дністром" на інших, ніж досі, засадах (на ділі, ця нова умова вправді усунула марево небезпеки ліквідації „Дністра", що зависла в наслідку спеціяльної асекураційної політики уряду, і вправді дала 25-ти службовикам „Дністра" змогу дальшої праці у ПЗУВ, але зліквідувала у „Дністрі" той відділ примусових обезпечень, який був підставою тієї української установи та надавав їй суттє значіння через безпосередній звязок з селянськими масами); 4) розпорядок про українські паралельки при польській державній гімназії у Тернополі — ці паралельні українські кляси мали рекомпенсувати українців за розвязану підчас „пацифікації" тамошню українську державну гімназію, але спільний польський директор перекреслював характер окремішности паралельок і тому українське громадянство ті паралельки збойкотувало та з цієї „концесії" нічого не вийшло), 5) усунення державного комісаря з Народнього Дому, москвофіла, (зате створено нову провізорію, в якій державним адміністратором Нар. Дому став поляк, — зрештою найпорядніша людина і з доброю волею — а в тимчасовій управі поруч з двома українцями засів знову москвофіл, теж б. денікінський офіцир, що став оборонцем москвофільського стану посідання у Народньому Домі), 6) створення катедри української літератури у львівському університеті; 7) прийняття вперше 2-ох українців до закордонних станиць Мін. Зак. Справ (малі посади в консулярних відділах, покищо на контракт), 8) прийняття понад 100 осіб на вчительські посади (на 2.000 нових учит. етатів у Польщі). Щоб список реальних українських користей був повний, слід для справедливости признати, що полекшав адміністраційний режім у краю, що напр. виявилось у змозі уладжувати прилюдні національні маніфестації з ріжних нагод (кооперативні свята, Маківка, Біла Гора, здвиги і т. п.). Став лекший доступ до адміністраційних чинників, стала лекшою

35.000 большевиків і 6.000 німців бореться в Еспанії.

ГОСТРА ПЕРЕПАЛКА ДВОХ АМБАСАДОРІВ.

На вчорашньому засіданні комітету неінтервенції перший раз промовляв амб. фон Рібентроп. Він заявив, що питання вербування добровольців до есп. військ годі трактувати незалежно від загального положення. Він ствердив, що

в Еспанії є під цю пору 35.000 совіт ських громадян і що в есп. червоній армії є чимало совітських старшин.

Помагаючи валєнсійському урядові, СССР провокує громадянську війну.

У відповідь сов. амбасадор **Майський гостро заатакував Німеччину, Італію та Португалію,** які — мовляв — ведуть в комітеті обструкцію та зводять наради до пустих слів. **Він заперечив, немов би в Еспанії були совітські вояки, зате закинув, що в есп. нац. армії бореться 6.000 добре озброєних і випосажених добровольців.**

Їх годі навіть уважати добровольцями, бо їх озброїв і разом вислав німецький уряд. Свою промову закінчив амб. Майський погрозою:

він — мовляв — сподіється, що Німеччина й Італія не перетягатимуть струн, а це тому, бо можуть

більше програти ніж виграти.

ЗАБОРОНЯТЬ ВИСИЛАТИ ДОБРОВОЛЬЦІВ?

На вчорашньому пополудневому засіданні комітет неінтервенції рішив запропонувати 27-ом обединаним у ньому державам поширити засаду неінтервенції також на посередну інтервенцію. **Перш за все йшло би про заборону висилати до Еспанії добровольців.**

Завішення зброї і референдум в Еспанії?

АНГЛІЯ І ФРАНЦІЯ ПОСЕРЕДНИЧАТЬ.

Вчора вечором оголосили міністерства закордонних справ В. Британії та Франції комунікати про свої зусилля, щоб довести до замирення в Еспанії.

Авас уважає, що

не є найповажніший дипльомтичний крок від початку еспанської війни.

СССР ставиться до тої ініціятиви прихильно, Італія, Німеччина й Португалія застерегли собі час до надуми.

ЩО КАЖУТЬ УРЯДОВІ КОМУНІКАТИ?

Минулого тижня оба уряди обмінялися думками про положення у звязку з війною в Еспанії та про небезпеки, які відтіля загрожують европейському мирові. 4. грудня брит. і франц. уряд **запропонували урядам Німеччини, Італії, Португалії та СССР, щоб разом 1) виріклися всякої акції в Еспанії,** чи то посередньої чи безпосередньої **2) погодилися на справжню контролю, і 3)** спільно запропонували

посередництво з метою перервати воєнні операції та розвязати конфлікт між обома сторонами шляхом референдуму.

ПЕРЕГОВОРИ З ІТАЛІЄЮ.

Міністр закордонних справ Чіяно приняв французького шарже д' афер. Вони правдоподібно **обговорювали проєкт посередництва в Еспанії.** Мін. Чіяно радився також з брит. амбасадором; Авас уважає, що темою другої наради було „джентельменське порозуміння" на Середземному Морі.

Радіоприймачі „е-ко"

— модерна конструкція
— висока селєктивність
— чистий і милозвучний відбір

поручає відома українська фірма

е-ко Львів, Сикстуська 29.

Низькі ціни.

взагалі розмова. Але при цій точці слід звернути увагу, що полекшання режиму не є виключно наслідком польсько-українських розмов, бо режим полекшав скрізь, у цілій Польщі: адже з нагоди військово-патріотичної маніфестації у Новосільцях з участю самого ген. Ридза-Сьмігłого — польські людовці дозволили собі на політичну демонстрацію у честь — Вітоса!... Очевидно: аргументи польської брукової преси про „упривілеєння" українців та запевнювання деяких поляків, що „щоби дістатися швидко до старости, треба говорити по українськи" — це такі неповажні байки, що полемізувати з ними не можна. Ми хотіли би бачити такого старосту: ще такий не народився, а коли б і впав з небес, то не встоявся би 24 години на своєму місці.

Зате маємо у цьому періоді, що ніби мав ініціювати історичну епоху порозуміння двох народів, ще й такі явища, які вже є повними цивоглядами: не тільки не припинився попередній похід проти українського стану посідання, але й прийняв форми, досі зовсім **незнані.** Наприклад: зараз таки у першому році „нормалізації" повітова державна адміністрація раптом взялася за гарячкову організацію польських районових молочарень, з господарського погляду абсолютно нікому непотрібних, а потрібних тільки для конкуренції з „Маслосоюзом"; і треба було спротиву всього українського громадянства, різних заходів українських політичних чинників та — найважніше — рішучої негативної постави українських селян, доставців молока, щоб дещо ослабити ту молочну радісну творчість державної адміністрації.

Другий приклад: у тернопільському воєвідстві посипались масові кари за вживання відвічної української назви поодиноких місцевостей, а не ніби-то офіціяльної польської назви. Треба було знову інтервенцій, протестів, переконування про неслушність такого підходу до справи, щоб бодай на деякий час відложити остаточне вирішення та пересунути його на іншу площину. Про практичне поширення прав української мови і далі нічого й думати: у львівських дільничевих комісарятах ідуть постійні авантюри за те, що урядовці не приймають мельдункових карток, виповнених українською мовою, почтові уряди не приймають українських вголошень радіоабонентів, священники далі дістають великі грошеві кари за листування з адміністраційними чинниками першої інстанції в українській мові. Аж врешті прийшло те, чого не було і в останніх кількох роках перед „нормалізацією" та що народилось було свого часу тільки як викаїт воєнної атмосфери, як тодішній тактичний засіб для приєднання польських селян, і як специфічна політика супроти українців з 1920-их рр. Маємо на увазі нову кольонізаційну кампанію. Тоді, коли все ще існує ніби злагода, коли ніби річ іде про тривку злагоду, а не тільки про минаючий кількамісячний виборчий компроміс, саме тоді йдуть такі заходи уряду, які б'ють просто у фізичну екзистенцію української селянської верстви, не дозволяючи їй купувати кусника сусідської землі, що її він від діда-прадіда своїм трудом обробляв і яку за свою рідну вважав, та не даючи теж ніяких інших можливостей заробітку тому українському селянинові ані ніякого відпливу для надміру українського спавперизованого села! І певне мало хто з українців та з самих польських урядових кол знає, що чейже автор та ініціятор „нормалізації" з польської сторони, сам п. між. Косцялковський на конференції у львівському воєвідстві з представниками українського господарського світа, у присутності віцеміністра внутр. справ та начальника національного відділу виразно зазначив, що про **кольонізацію сх.-галицьких теренів не може бути мови,** бо він — міністер — сам підчас своєї подорожі по краю переконався, який тут панує голод землі!

Щоб образ був повний, треба пригадати, що т. зв. нормалізація, себто стан, який заіснував на підставі політичного порозуміння, торкається лише трьох східно-галицьких воєвідств. Незаторкнена залишилась вся українська етнічна територія поза цими трьома воєвідствами, з трьома ріжними політичними лініями супроти українського населення на Волині, Холмщині та Поліссі. Однак і на терені самого львівського воєвідства, на Лемківщині (три повіти) далі йде така **активна підтримка москвофільства,** яка відавна була найбільшою образою для національного українського табору, того табору, що щиро і чесно пішов на злагоду і далі її хоче, ставлючи як одну з найперших вимог, — щоб держава не підтримувала українських ренегатів, щоб штучно не зупиняювала природного процесу національного освідомлення українських мас, а вже ніяк, щоб не давала помочі **явним зверничникам Росії** серед нашого народу! Призначення о. Медвецького черговим після о. Масцюха апостольським адміністратором Лемківщини, того о. Медвецького, який активно підтримує цареславне й православне „О-во ім. Качковського" та зараз на початку своєї „місійної" діяльности впровадив етимольогічний правопис в урядування адміністратури, [illegible]

І ми не можемо задовольнитись формальним аргументом, що це річ — Ватикану.

Однак не хочемо, щоб і наші люди і ввесь польський урядовий та громадянський загал погано нас зрозумів: ми не вичислюємо приповідкових українських „кривд". Нам у даному разі, у цій спробі характеристики нормалізаційного періоду та спробі білянсу двох останніх років, зовсім не залежить на тому, щоб процесуватися за дрібні речі. На чомуж нам залежить?

Відповідь на це дамо у завтрашній останній статті з оцього циклю статтей на тему „нормалізації у теорії і практиці".

Шкільний ребус Підкарпатської Руси.

(З вражінь і спостережень нашого спеціяльного кореспондента).

Чеське громадянство взагал добре поінформоване про Україну та українців, хоч не все розуміє нашу самостійницьку ідеольогію „готової" Совітської України. Позатим навіть люблять нас. Але...

Але маю враження, що в деяких колах — спеціяльно тепер — волілиб, щоб українська проблема не існувала.

Невигідно.

А вже дуже чомусь невигідно, коли українці зпоза території Чехословаччини „мішаються" у національні справи Підкарпатської Руси.

Такий настрій мав я — на жаль — нагоду спостерегти головно в урядових праських колах. Приймали мене чемно, але „кваскувато", з характеристичною ніяковістю... а часом то й виходили з рівноваги.

Таке було м. ін. в міністерстві освіти. Зрештою не диво. Міністерством проводить міністр др Е. Франке, чеський націонал-соціяліст, член партії, яка взагалі не може погодитися з існуванням українців в Европі, зокрема — на Закарпатті. І такий дух, здається, переважає в цій тій установі.

„Демократизм не дозволяє"...

В міністерстві освіти говорю з начальником департаменту шкільництва Підкарпатської Руси, д-ром Двожаком.

Старий, сивий, привітний добродій, приймає мене усміхнено:

— Очевидно у справі Підкарпатської Руси?...

— Так, пане раднику.

— Ну щож. Робимо, що можемо.

— В якому напрямі, пане раднику?

Здивування. І відповідь:

— У напрямі піднесення культури цієї найбільше відсталої країни нашої республики. Порівняйте стан неграмотности за часів Мадярщини і нині. Ріжниця на 200 відсотків!

— Так, але я просив би, якщо можливе, інформацій на тему національної політики у шкільництві Підкарпатської Руси. Мимохіть маємо враження хаосу, коли дивитись там на навчання у школах. Українська мова, напів російська тарабарщина і новотворене „карпаторуське" язичя переплутані там неймовірно. Нам, українцям у Галичині цікаво, чи міністерство освіти думає змінити цей стан у найближчому часі.

Др Двожак заперечив головою і почав поволі:

— Нічого змінити не думаємо, бо не маємо права. Конституційний демократизм нашої республики не дозволяє. Ми тут мусимо пристосовуватися до потреб і побажань карпаторуського населення. А фактом є, що нині існують на Підкарпатській Руси під національно-мовним оглядом три кристалізаційні течії: великоруська, малоруська і карпаторуська. Всі вони мають за собою якусь частину населення, яке має право домагатися від нас такої школи, якої хоче.

— Отже іншими словами, пане раднику, міністерство освіти не признає, що на Підкарпатській Руси живе компактно і виключно один автохтонний славянський нарід: українці чи — як їх називаєте — „карпаторусини"?

— Не може признати, коли цей нарід сам диференціонується національно.

— А директиви того самого міністерства освіти з 1919 р., пане раднику?

— Які директиви?

Відчитую зі записника:

— 20-го грудня 1919 р. чехословацьке міністерство освіти у Празі видало директиву під числом 62756/12, що „словянський нарід Підкарпатської Руси — це нарід малоруський" і що його літературна мова має розвиватися в напрямі малорущини.

Мій співрозмовець усміхнувся:

— Це нічого не змінює. Це саме доказує нашу обективність у підході до мовної проблеми Підкарпатської Руси. Але коли населення з тою директивою не погоджується і хоче інакше?... Понад директивою міністерства стоїть Генеральний Статут Підкарпатської Руси, в якому зобовязався наш уряд шанувати „жеч ліду" (мову народу).

„Як хто хоче"...

— А яка є мова карпаторуського народу, пане раднику? — питаю дальше — Чеська Академія Наук висказалася у цій справі...

Мій співрозмовець знетерпеливився.

— Алеж ми, пане, не можемо протиставитись волі населення! Одна частина того населення заявляє, що вона малоруська і хоче розвивати свою літературну мову в напрямі українщини. Згода! Ми цього не забороняємо. Друга частина заявляє, що вона великоруська і хоче мовно еволюціонувати в тому напрямі. Вона піддає у сумнів, чи взагалі українщина є правильним шляхом еволюції літературної малоруської мови. Наскільки знаю — цю проблему взагалі вирішували двояко вже в царській Росії.

Я остовпів. І очевидно відповідаю, доказую пів години і поневолі сміюся. І закінчую:

— Такими методами дедукції можна рівно добре доказати, що літературною мовою всіх славян міг-лаб бути напр. — чеська мова! Або болгарська. Або польська.

Др Двожак конвенціонально знову усміхається:

— Я нічого не доказую, але тільки ілюструю фактичний стан. Робимо лише те, чого хоче населення.

— Отже, на ваш погляд, пане раднику, населення Підкарпатської Руси поділилося добровільно на три нації?

— Ще не поділилося, а властиво не окристалізувалося національно. Стверджую тільки те, що мовна еволюція карпаторуського населення іде в двох напрямках: малоруському і великоруському. Згодом може дійти до того, що частина населення буде національно російська, а частина — українська. Вже нині з актів і рапортів, що приходять до нас, виходить, що в деяких околицях говорять мовою зближеною більше до московської, як до української.

— Ефект москвофільської політики інспекторату.

Мій співрозмовець запротестував:

— Вибачте, пане, влада в ніякому випадку не інґеруе.

— Знаю, що льокальна влада інґеруе навіть дуже сильно, пане раднику. Я приїжджаю саме з Підкарпатської Руси.

— Ми не знаємо нічого про такі факти і напевно ви поінформовані тенденційно. Влада пристосовується лише до бажання населення, нічого йому не накидуючи. Якщо населення даного по-

віту невдоволене з діяльности інспекторату, має все право запротестувати і цей протест ми напевно візьмемо на увагу. Повторяю: ми не інгеруємо.

— А справа трьох „русских" підручників для вселюдних шкіл Підкарпатської Руси, що їх затвердив саме пан міністр Франке і його заповідь, що одобрення дальших буде „наследовать"?

— Не знаю, пощо стільки галасу в такій дрібній справі? Пан міністер затвердив, бо цього домагалося населення.

Не можу стриматися від завваги:

— Знову населення!...

— А так, знову населення. У нас волю населення шанують.

— Алеж населення протестує!

— Ті, що протестують, не будуть учитися із цих підручників. Вони призначені тільки для тих, що не протестують, тільки... присилають подяки. Пан міністр має цілі стоси таких телеграм і подяк.

— Вибачте, пане радинику, але все це можна розуміти, як пропагування мовного хаосу на Підкарпатській Руси.

Заперечив з доседою:

— Не хаосу, але мовної еволюції у двох паралельних і рівноправних напрямках. Так, як цього хоче населення.

У крутіжі „аргументів".

— Добре — починаю знову — але як виглядає тепер рідна мова ученика, напр. ужгородської державної руської гімназії, де вчать залежно від політичних переконань учителя: по українськи, московською тарабарщиною і по „тутешньому"?... А є там ще учитель-священник мадяр, що викладає по... мадяроруськи! Знаєте, пане радинику, як виглядає ця четверта „мова"?...

Др Двожак махнув легковажно рукою:

— Не так страшно, пане, це виглядає, як ви оповідаєте. Всі карпатороси говорять більшменш однаково. Розуміють напевно всі. А літературної мови вчаться на годині руської мови.

Дивуюся все більше.

— Гаразд, але якої літературної мови?

— Є літературна мова російська, є також українська, є врешті карпаторуська.

В голові починає мені кружати. Зясовую собі, що все менше розумію, що розгублююся в тім хаосі елястичної аргументації.

— А чи не думали панове — кажу — про те, щоб уже раз устійнити саму мову навчання на Підкарпатській Руси? Те, що там діється в тій ділянці — цеж просто педагогічно немоpально.

Розвів руками:

— Що ми тут можемо зробити? Маємо давати мову населенню? Чи ми врешті маємо творити нарід?

— Ні, але помагати народові в його національному розвитку. Це в інтересі держави. А нарід є, існує, говорить своєю мовою і треба тільки не допускати до злочинних експериментів на цьому народі. Чеська Академія Наук ствердила, що мова підкарпатського населення — це українська мова. Чи це доцільне допускати, щоб політичні партії використовували несвідомість населення і накидували йому мовні тенденції зовсім незгідні з дійсним станом річи?

— В політичну роботу ми, міністерство освіти, не мішаємося. Для нас міродатні фактичні вимоги населення.

Говорю дальше, хоч тепер уже знаю, що все це зайва витрата часу. І питаю:

— За винятком української мови, яка ще втримується в деяких школах, обі інші т. зв. „мови" — це поправді не мови, а славянський воляпік. Чи ви згідні з цим поглядом, пане радинику?

Притакнув:

— Безумовно, це діялєкти, які скристалізуються ще в одному, або другому напрямі.

— Наскільки знаю, чеський нарід має також свої діялєкти, а саме: моравський, шлеський, глючинський, ходський, домажліцький і т. д. Чому в нюдній школі цих областей не вчать у тих діялектах?

Засміявся.

— Бо населення цього не хоче.

Я піднісся.

„Не будемо мати нічого проти українізації"...

— Отже нічого нового не довідався я від вас, пане радинику, — кажу на закінчення. — Все буде там по старому.

— Ніщо не стоїть ніколи на місці — відповів сміючись д-р Двожак, підіймаючись також. — Якщо наші карпатороси прийдуть до висновку, що вони всі українці, не будемо мати нічого проти українізації всіх шкіл.

— Але покищо — вибачте, пане раднику — українізацію шкільництва на Підкарпатській Руси всіми силами там гальмують. За вживання терміну „Підкарпатська Україна", виключають ученика зі всіх шкіл.

Д-р Двожак поденервувався:

— Виключають за іредентизм! Я покажу вам мапу України, яку поширюють там у школах!...

І почав нервово шукати по шуфлядах.

— Знаю, знаю, пане раднику... — перебив я. — Це етнографічна мапа України. Подібно, як у Швайцарії дістанете всюди етнографічну мапу Німеччини, „Дас Дойчтум", на якій у мовну територію німецького народу включені також німецькі кантони Швайцарії. Хіба це доказ політичної іреденти?

— В нас, то так! У Чехословаччині нема території, яка називалась би Підкарпатська Україна.

— А українське населення може бути?

— Офіційно не знаємо українського населення на Підкарпатській Руси.

— А фактично?..

— Фактично... є там карпаторуський нарід, який національно дальше еволюціонує...

— — — — — — —

Ми закінчили розмову. Розмову безплодну, цікаву лише хіба тим, що ілюструє підхід чехословацького міністерства освіти до мовної проблеми Підкарпатської Руси. Зрештою все це речі давно відомі та невимовно прикрі.

В тому самому міністерстві мав я ще розмову з начальником департаменту п. Шубртом, найближчим співробітником п. міністра д-ра Франке. Розмова майже подібна до вищенаведеної, тільки трохи різкіша з боку п. Шубрта. В одному моменті заявив він мені просто:

— Не ломіть собі, пане, голови шкільними справами Підкарпатської Руси. Ми самі вже собі там порадимо!

На жаль, така вже доля українського звітодавця, що мусить ломити собі голову навіть ребусами. Головно, коли ці ребуси торкаються не Катальонії, але території, що є живим клаптем етнографічної української території.

В цьому сенсі відповів я п. Шубртові.

І залишаючи будинок міністерства, думав я:

— Доки?.. Доки буде тревати в офіційних колах Праги це трагічне незрозуміння життевих інтересів чехословацької держави на загроженому дійсно Закарпаттю?..

Роман Голіян.

ДІМ МОДНИХ ТКАНИН. **Небувала нагода на Ялинку!**
КІСЛЄР — Львів, вул. Сикстуська 22.
влаштовує до 24. грудня ц. р. **ПОСЕЗОНОВУ ВИСТАВУ**
матеріялів вовняних і шовкових на костюми, плащі і сукні по цінах небувало низьких.
3241 1—7

Попробуйте раз — і напевно не захочете іншого порошку до прання, — тільки АТМО

ГІ ДЕ МОПАСАН. 2

Серед ланів.

(Докінчення).

Тоді пані Дюбер, що мліла і тремтіла, почала говорити про долю дитини, про її щастя, про гроші, які вони дадуть їй пізніш.

Селянин спитав:

— А цю пенсію двацять тисяч франків ви ствердите в нотаря?

Пан Дюбер відповів:

— Ну, звичайно, від завтрішнього ж дня.

Вмішалася жінка селянина, що все розмірковувала:

— Сто франків на місяць замало. Ви позбавляєте нас дитини, що за кілька років буде працювати для нас. Треба сто двацять франків.

Пані Дюбер, тремтячи з нетерпячки, відразу погодилась. Вона хотіла зараз же забрати дитину і дала сто франків у подарунок, поки чоловік писав розписку. Війт і сусід, що їх відразу покликали, були за свідків угоди.

Мале ревіло, а молода жінка винесла його, сяючи радістю, як виносять із крамниці бажану цяцьку.

Тюваші, стоячи на дверях, дивились на цей відїзд, німі, суворі, може каючися вже за свою відмову.

Більш не чули нічого про малого Жана Валена. Батьки що-місяця ходили до нотаря по свої сто двацять франків. Але вони посварилися з сусідами, бо Тювашиха трохи не до смерти замучила їх своїми образами. Вона безустанно бігала по хатах і лементувала, що треба бути нелюдяним, щоб продати свою дитину; що це жах, гидота, розпуста.

При цьому вона підхоплювала Шарля на руки, вихваляючись, кричала йому, немов він міг що зрозуміти:

— Я тебе не продам, ні, я тебе не продам, моя крихітко! Я не продаю дітей! Я не багачка, але я не продаю своїх дітей!

І роками це відбувалося щодня, що дня грубі лайки викрикувала вона перед дверима так, щоб почули її сусіди. Скінчилось на тому, що Тювашиха стала дивитися згори на всю округу, пишаючись тим, що не продала свого Шарля. Розмовляючи про неї говорили люди:

— Річ відома, що це було спокусливо, та вона повелась як справжня мати.

У розмовах її ставили за приклад. Шарльо, якому було вже вісімнацять років, виріс з цією думкою, яку йому безустанно твердили, і тепер уважав, що він вищий за товаришів, бо його не захотіли продати.

*

Валени, маючи пенсію, жили на дозвіллі.

Вся непримиренна лють Тювашів, що лишились бідняками, походила з цього.

Старший їх син пішов служити, другий за ним помер, і Шарльо лишився сам, працюючи із старим батьком, щоб прогодувати матір і двох менших сестер.

Йому було двацять і один рік, коли одного ранку блискуча коляса спинилась перед двома хатинами. Панич, із золотим годинниковим ланцюжком, зійшов і попрощався із старою сивоволосою дамою. Вона сказала йому:

— Це тут, моя дитино, у другій хаті.

І він увійшов, немов до себе, у хижинку до Валенів.

Мати прала свій фартух, а немічний батько дрімав біля вогнища. Обоє підвели голови, а панич сказав:

— Добридень, тату, добридень, мамо!

Вони підвелись вражені. Мило впало у воду, але схвильована селянка не помітила цього, бурмочучи:

— Це ти, моя дитино? це ти, моя дитино?

Він обняв її, повторюючи: „Добридень, мамо."

Тимчасом старий казав спокійно, як і завжди: — Ти вже повернувся, Жане? — немов він не бачив сина всього з місяць.

Погомонівши, батьки захотіли піти з ним по селі, щоб показати його всім. Його повели до війта, його помішника, до пароха, до вчителя.

Шарльо, стоячи на порозі, бачив, як вони проходили.

За вечерою він сказав старим:

— Треба ж бути такими дурними, як ви, щоб дати панам забрати дитину у Валенів!

Мати відповіла уперто:

— Я не хотіла продати своєї дитини.

Батько мовчав. Син говорив далі:

З українського національно-культурного життя у Німеччині.

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО У ГРІМЕНІ НА ПОМОРЮ.

Дня 29. м. м. уладила філія „Української Громади" в Грімені на Поморю публичне Листопадове Свято, на яке, крім місцевих робітників-українців, прибули гості з Берліна та явилися представники місцевого німецького громадянства, м. ін. повітовий староста „ляндрат", відпоручник хліборобського стану, місцевий робітничий інспектор, районний провідник німецької нац.-соц. партії і чимало місцевої німецької інтеліґенції. Свято випало дуже гарно і місцева німецька преса висловилася про нього незвичайно прихильно. На святі співав місцевий український хор, промовляли: голова філії п. Турчик і делеґат централи товариства у Берліні проф. Мірчук.

ПРОФ. Д-Р ЛЕШ ПРО УКРАЇНУ.

На черговім тижневім обіді, уладженім у великій салі „Кайзергофу" „Товариством берлінських прихильників Академії", промовляв перед кількома днями проф. др К. Леш на тему „Нарід і держава" та згадав м. ін. у промові про трагічне положення українського народу, що наслідком невідрадних обставин досі не здобув ще державної незалежности. При цій нагоді треба з признанням згадати, що проф. Леш уладив у своєму аразковому „Інституті для розсліду національних і меншинних питань" окремий „куток", присвячений Україні.

НАШІ АРТИСТИ ЗА КОРДОНОМ.

В неділю 13. ц. м. відбудеться у Берліні у салі Бетговена самостійний концерт **Любки Колесси.** Програма складається з творів Баха, Бетговена, Шумана, Шопена та Штравса.

П. **Ліда Семака** підготовляє для берлінського радія авдицію про Гуцульщину.

Орест Русняк, тенор мінхенської Державної Опери, давав з кінцем минулого місяця власний концерт у Ґрацу. Виступ п. Русняка пройшов, як видно із ґрацької преси, з незвичайним успіхом.

З. К.

Похорони Василя Стефаника.

В середу, 9. грудня ц. р. поховала Галицька Земля свого великого сина. Похорони відбулися в селі Русові, де вродився, жив, працював і помер Василь Стефаник. Провожали його в останню дорогу непроглядні маси дооколичнього селянства, що, не зважаючи на розмокалі шляхи, вийшлись віддати поклін поетові мужицької долі. Зі Львова приїхали на похорони: д-р В. Щурат — від „Просвіти", дир. О. Луцький — від У. П. Р., ред. Р. Купчинський — від „ТОПІЖ-у" і „Діла" та ред. М. Струтинський від концерну „Українська Преса".

В 11 год. почалася відправа похоронів у хаті Покійника. До відправи станули чотири священники: місц. парох о. Дольний, о. Лушпинський зі Стецеви, о. Франківський з Тучап та о. Пік з Будилова. Покійний письменник не бажав собі ні хору ні музики, тому тільки дяки співають йому „Вічную Пам'ять". — „Мій похорон має бути чисто мужицький!" — говорив нераз письменник — і комітет пристосувався до цього.

Після відправи біля дому жалоби промовляли: д-р Іван Макух (від найстарших приятелів письменника й УСРП), ред. Роман Купчинський (від Товариства Письменників і Журналістів ім. Франка), д-р Василь Щурат (від Гол. Виділу „Просвіти"), учитель Василишин (від „Взаїмної Помочі Українського Учительства"), Мих. Кантемир (від снятинської Філії „Просвіти"), інж. Бірчинський (від організацій Городенщини), д-р Іван Подюк (особистий лікар Стефаника, від молодих друзів Письменника) і Мих. Шлемко (від пов. організації „Каменярів"). Після того прощав Василя Стефаника від гр.-кат. церкви і від себе о. Дольний, його парох та особистий приятель.

Врешті рушив похоронний похід на цвинтар. На переді несли 62 вінки від різних установ та організацій. За домовиною йшла найближча рідня, представники центральних установ і організацій Снятинщини та сусідніх повітів, далі кількатисячна маса народу. Домовину несли молоді хлопці, члени „Каменярів", аж ген на дал. старий цвинтар, що на високім горбі, на т. зв. Могилі. Там хотів лежати Василь Стефаник, бо звідтам видно цілий його Русів і околицю, місця, які любив і з яких неодно вийшло в його твори.

Над могилою виголосили промови: сен. О. Луцький (від УПР, кооперації та приятелів Покійника з краківських часів), д-р І. Новодворський (з Коломиї), п-і Микитчукова (від „Жіночої Громади"), д-р Г. Ганкевич (від установ Снятинщини), Василищук (з Косівщини), проф. Д. Николишин (Коломия), ред. М. Струтинський (від концерну „Українська Преса"), селянин Шлемкевич з Серафинець (товариш праці Покійника, Леся Мартовича і Л. Бачинського ще з початків 90-их років мин. віку), В. Зленко, Костюк (зі Львова) та ін.

Високий горб „Могили" густо обліплений народом. Десь-не-десь між покутськими кожушками міський одяг, а так — молодь, газди, жіноцтво і дітвора. Все те уважно слухає промов, не хоче втратити ні одного слова, все те стоїть непорушно цілих три години на холоднім, сирім вітрі. Доказ, якою популярністю і симпатією тішився Стефаник між ними, який він був дуже їх і які горді вони на нього. Буде співець їхнього життя лежати до віку між ними, як між ними прожив свій вік, як ділився з ними своїми радощами і смутками.

Похорони скінчилися в 15 год. Старий цвинтар Русова, т. зв. Могила, став від тієї години „Могилою Стефаника".

*

ПО СМЕРТИ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА.

На адресу Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові прийшли дальше з приводу смерти В. Стефаника вислови співчуття: від дирекції Земельного Банку Гіпотечного у Львові, від д-ра Теофіля Окуневського з Городенки, від проф. д-ра Івана Зілинського у Кракові та від п-і Володимири Жуковецької.

Союз польських письменників прислав до Т-ва лист такого змісту: „Професійний Союз Польських Письменників, Відділ у Львові, пересилає Шановним Панам Товаришам вислови сердечного жалю і спочування з приводу смерти славного письменника і члена Вашого Товариства, бл. п. Василя Стефаника". — Остап Ортвін-голова, Марія Гаєснерова, секретар.

Смерть Л. Василевського.

ВАРШАВА, 10. 12. ПАТ. Нині вранці помер у Варшаві Леон Василевський, директор інституту найновішої історії Польщі, начальний редактор час. „Неподлеглосць" і перший міністр закордонних справ Польщі. (Ширшу згадку про Покійного подамо завтра. — Ред.).

—o—

Смерть Піранделля.

РИМ, 10. 12. ПАТ. Нині в год. 8. рано помер на запалення легенів відомий італійський драматург Люіджі Піранделльо

—o—

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

НЕЗАВИДНЕ СТАНОВИЩЕ ПИСЬМЕННИКІВ.

Постійні напади „Правди" на орган союзу сов. письменників „Літературну Газету" найкраще вказує, як мало мають письменники у совітському раю свободи. Свого часу „Правда" закидувала „Літ. Газеті", що та не хотіла надрукувати рецензії на перерібку „Героїв" Біднова, опісля — що видрукувала промову Олекси Толстого лише у скороченні. Тепер „Правда" чіпляється „Літ. Газети" за те, що вона не дала ніякого комунікатау до телеграми Жіда

Порошки для дорослих в фл. бр. зн.
KOWALSKINA
вживаємо при невинних БОЛЯХ ГОЛОВИ

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Італійські робітники масово покидають Францію і вступають до стотисячної робітничої армії, що має виїхати до Абісинії.

Мексиканські комуністи рішили унеможливити побут Троцького в Мексику, навіть шляхом безпосередньої акції та мобілізації пролетарської міліції.

Аргентина предложила панамериканській конференції проект, на основі якого чужинці мали би в американських державах такі самі права, як громадяни.

Румунський шеф ген. штабу приїхав нині рано з Кракова до Варшави.

Литва рішила опрацювати новий цивільний кодекс.

Серед французьких радикалів дійшло до розламу; сен. Дельтіль жаліється, що деякі члени партії виступають прилюдно без уповноваження.

В Абісинії згинуло до 30. листопада ц. р. 100 старшин і воїнів „чорних сорочок", від липня 1935. до 30. листопада 1936. — 3.324 чорних сорочок. — Провінцію Гаррар спацифіковано.

У Німеччині відбувся процес проти 31 членів секти „дослідників св. Письма", що відмовляються від військової служби, участи у виборах і... гітлерівського поздоровлення. Частину підсудних засудили на 3-літню вязницю.

Італійське воєнне летунство поділено на 4 округи: Турин, Міляно, Больонія та Неаполь.

У Німеччині д-р Шахт виголосив з нагоди ювилею географічно-статистичного товариства у Франкфурті велику промову, в якій доказував, що для Німеччини кольонії необхідні.

Болгарський суд у Старій Загорі видав присуд проти 40 комуністів, що убили кількох поліцаїв: 5 засудили на смерть, 4 на досмертну вязницю, решту на 3 до 15 літ вязниці.

Святкуймо свято „Просвіти". Це наше всенародне свято. У грудні нехай скрізь гомонить слово: „Просвіта". Та ще голосніше нехай воно гомонить у наших серцях. Нічого не жалуймо для створення книжого „Дару Просвіті".

— Хіба то нещастя, щоб тобою отак пожертвували?!

— Чи будеш ще дорікати нам за те, що ми дбали про тебе!

Але парубок закричав грубо:

— Так, я дорікатиму вам, бо ви дурні! Через таких батьків нещасні діти. Ви варті, щоб вас покинути.

Жінка плакала над своєю тарілкою.

Воня сьорбала юшку, розливаючи її наполовину й стогнала:

— От і побивайся, щоб виголувати дітей.

Але парубок відрізав:

— Краще б мені не родитись, ніж бути тим, ким я є. Коли я побачив оце тепер того, другого, кров мені захолола. Я сказав собі: от що моглоб з мене вийти!

Він підвівся:

— Слухайте, я знаю добре, що мені краще піти звідси, бо я дорікатиму вам з ранку до вечора і не буде вам спокійного життя.

Старі мовчали, сумні, прибиті.

Він говорив:

— Ні, мені надто важко жити тут! Я піду шукати собі долі!

Він відчинив двері. Увірвався шум голосів. Це Валени бенкетували з сином, що вернувся.

Шарльо відвернувся до батьків, тупнув ногою і крикнув:

— Ех, мужики!

І зник у темряві.

Арабський комітет не бойкотує королівської комісії в Палестині.

Арабський начальний комітет рішив більшістю голосів приняти запрошення королівської комісії та зясувати перед нею становище арабської суспільности. Арабські скарги зредагує комітет у порозумінні з королями Геджасу, Іраку й Ємену.

Присилайте передплату!

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Де корінь лиха?

Преса, як дзеркало нашого громадянського життя, щораз частіше вкривається темними плямами статтей, яких змістом ствердження: зневіри, байдужости, злобної партійної боротьби — замісць творчої співпраці. У кожній ділянці громадянської праці відчуваєте відсутність людей з правдивим характером. І мимоволі на устах появляється болюча усмішка, коли водночас читаєте про величаві 1. листопадові свята по цілому краю.

Чи посвята і труд тих, що усунули порох і грязюку, яка насіла на українську душу і видвигнули нарід з безвістей історичного небуття та придбали нам моральний капітал, має знову йти на марне?

Здавалось би, що після нової невдачі, після розпорошення стихійної енергії народу, після занапащення здобутків цілих поколінь, прийде до опамятання. Що після важких досвідів пічнемо відбудовувати, творити у взаїмному довірі й обопільній пошані.

Та, на жаль, усе діється навпаки.

Нарід бється, наче риба об лід, усім відомо, що національний організм точить погана недуга, кожний мимоволі оглядається за чудодійним лікарем. І не може зрозуміти того, що уздоровлення мусить кожний починати від самого себе.

Адже нарід складається з клітин, якими є родина. Здорова під моральним і національним оглядом родина — це здоровий нарід. Коли ж мало не кожна клітина недужа, не можна вимагати, щоб організм нації був здоровий.

Зрозуміли це такі сильні нації, як Німеччина, Італія і перш за все взялися лікувати родину і довели до блискучих вислідів.

Недавно тому стрінув у Токіо один німець-турист знайомого японця і доти нудив його, доки японець не показав йому гордости Японії — святої гори Фуджіяма.

— Це — говорив він — все, що ми маємо найкращого у Японії.

Кілька літ пізніше відвідав японець свого приятеля в Німеччині. Оглянув усі два краю і нічим не захоплювався. Щойно після якогось часу сказав він своєму приятелеві:

— Аж тут у вас пізнав я те, що найкраще у світі: вашу родину і ваше родинне життя.

Нехай скаже хтось, що це німецька реклама, або тим подібне, але факт є фактом: правдива, здорова родина — це підвалина, на якій будується нація.

Найкраща школа життя — це родинна хата, а в ній розумна мати, свідома свого великого завдання. Вона одна зуміє вщіпити дитині пієтизм до цінностей минулого, зуміє скермувати дитину на правильний шлях, наповнить її душу ідеалами любови і правди і тим самим дає їй зброю проти злого.

Правдива мати кермується інстинктовними методами виховання, опертими на любові, яка ніколи не заводить. Дитина, що ще перед своїм народженням дістане від матері здорову духову, моральну і фізичну поживу, а після народження найде щиру опіку, провід у пізнанні добра і зла, погоду духа і підтримку в життєвій боротьбі, не стане ніколи ганьбою своєму народові.

Нещасні матері, які не вміють дати своїй дитині цих скарбів життя! Не поможуть потім труди чужих людей, вроджений песиміст стає прокляттям народу.

Тепер стає нам ясно, чому сьогодні так мало у нас правдиво характерних одиниць. Бракує цієї клітини, здорової, української родини, збудованої на моральній підставі, у якій керму мав би правдива, здібна до самопосвяти мати.

Виховання дітей часто віддають тепер найменшій силі, бо або жінка змушена працювати поза домом, або часом і не хочеться їй займатись дітьми.

Не дивниця, що замісць зерна — збираємо кукіль. Душа дитини — це ріля, яка принесе нам благословення або прокляття, залежно від того, як ми нею займемося. Коли вона на свої щирі питання дістане розумну, ласкаву відповідь від матері, то ніколи не буде така мати жалувати, що вона втратила довіря у дітей. У своїх важних питаннях дитина завжди буде звертатись до матері по раду, наче сталь до магнету.

Те саме довіря і любов, яке пануватиме в родині, перенесеться і на громадянське життя і не потрібно буде потім ломити рук над відсутністю характерів, яких нам так потрібно у всіх ділянках життя.

Яр. Мандюкова.

Панорама народньої ноші.

Вечір народньої ноші це своєрідна оригінальна і висококультурна імпреза. Вона має велике виховне значіння. Міському населенню вона дає нагоду пізнати ближче цінности нашого народнього мистецтва, з другого боку вона може мати вплив на збереження залишок традиції на селі.

Після дотеперішнього досвіду з трьох таких вечорів можемо з приємністю ствердити, що громадянство численною своєю участю зрозуміло їх значіння і потребу. Сам характер імпрези такий, що учасники, і ті, що виступають, і глядачі сповняють не тільки громадянський обовязок, але сприймають теж естетичні враження і мають нагоду дешевим коштом провести милий вечір.

Цьогорічна програма, як звичайно, складалась з двох частин. У першій частині після річевої і дуже гарно виголошеної промови пані Ракової виступали з кількома точками селянські групи.

Вони дали нам зразки народньої музики, танків і народніх звичаїв. Дуже щиро приняли глядачі оригінального дударя, що з вдячности за виявлену йому симпатію грав би був у безконечність. Рідкістю у місті були теж тримбітарі, фльоярники і цимбалісти.

На вечерницях і весіллі мали ми нагоду почути тепер іще живі старовинні пісні.

Гуцули дали нам показ своїх оригінальних танків: аркана і весільних. Особливо аркан цікавий своєрідною ритмікою, яка підкреслювала психічні моменти ватажків. Жаль тільки, що міська музика не вміла вжитися в характер танку, а сам танок за довго повторюваною ритмікою дещо томив публіку і виконавців. Гуцульські і бойківські виступи дали нам сцени з народнього побуту і звичаїв.

Головну ролю в цій частині програми грали зорові враження. Ряд живих колірових картин весілля представили гуцули.

З малярського поглиду незвичайно вдатною була бойківська група з Поляниці. Кільканацять дівчат однаково вбраних, в однаковім русі, з однаково уставленими кужілями представили картину, яку можна було як добре скомпонований образ перенести на полотно. Гармонію цього образу обпала перевести на полотно. Гармонію цього образу обпала перевести на полотно. Гармонію цього образу обпала перев

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Вмер з туги за Воллесом.

Хто знає з катальогів довжезний спис творів Едгара Воллеса, автора славних кримінальних романів, той мусів нераз дивуватись, як одна людина мала час усе це написати! Досі мало хто знав, що Е. Воллес, як усі багаті та плодовиті письменники, мав особистого секретаря. Звався він Боб Куртіс. Цими днями він помер тихо, як і жив. За життя Воллеса він був його найближчим другом, його невідступною тінню. Вони обидва разом придумували сюжети, компонували повісти і працювали. Боб Куртіс жив тією спільною працею, ніби слава Воллеса падала і на нього. Коли Воллес чотири роки тому помер, Куртіс занедужав із журби на серце. Він стратив мету життя, осередок праці. У короткому часі він утратив з 91 кіля своєї ваги — 33 кіля!

НЕВІДСТУПНИЙ ДРУГ.

20 літ жили вони разом, розмовляли, писали та грали в шахи. Коли Воллес умирав у Голівуді, Куртіс був єдиний, що сидів при ложі його смерти. Воллес залишив довги. Не було навіть защо заплатити рахунки лікаріа і санаторій. А проте Куртіс зумів позичити 350 долярів, щоб купити для свого приятеля бронзову домовину посріблену, щоб у ній перевезти його до Англії.

Довги Воллеса мали свою причину в його пристрасти гри на тоталізаторі при кінських перегонах. Він писав статті до спортової хроніки і в них часто відгадував, які коні виграють. Цей успіх додав йому віру, що коли гратиме сам, то стане мільонером. Куртіс відмовляв його від цих ризків — нічого не помагало; Воллес працював днями і ночами та зароблені гроші ставив на перегони, а навіть заснував бюро посередництва для перегонових ставок.

Після смерти свого приятеля Куртіс збіднів. Записане йому Воллесом майно було фіктивне; довги переростали приходи. Куртіс — людина невичерпаного гумору, попав у мелянхолію, почав розмовляти з тінню покійного приятеля. Часто говорив він сам до себе: „Нема нікого у світі, крім мене, який знав би, Едгаре, де у твоїх книжках ти забув покласти протинки".

Смерть Куртіса з туги за приятелем — доказ, що навіть у такому віці, як наш, бувають люди, які вміють жити серцем і вмирати для приятеля.

Зачарований портрет.

На французькій Рівері живе багата колекціонерка Аліса Пере, яка купила з початку цього року багату збірку стеровини від якогось аргентинського збирача. Між меблями, килимами та образами був теж портрет одного голяндського майстра з XVI. віку, що зображував дивного молодця. Історія цього портрету була така, що всі його дотеперішні власники підпадали несамовитому чарові усміху зображеного молодця і деякі навіть заплатили за свою сміливість покупців — смертю.

Перший власник цього образу якийсь аптикар з Лейден описував у своєму щоденнику свої таємничі враження, коли дивився на глузливий, а проте ніжний усміх невідомого мужчини на портреті. Коли приходив вечір він мусів вдивлятись годинами в очі портретованого. Він пробував покінчити самогубством, щоб піти за цим таємничим молодцем на другий світ.

Другий власник цього портрету якийсь французький аристократ гине на полюванні з рук приятеля від необачного стрілу. Його жінка хоче портрет спалити, але хтось із служби продає його крадькома і на 100 літ портрет ще зве безслідно. По 100 роках його віднаходять в Америці. Власник портрету знаючи про не безпечний його вплив хоче доказати, що вміє йому опертись силою своєї волі, зате його донька закохується в образі так безнадійно, що бачить особу з портрету у своїх маривах і згодом утікає з дому. Її находять кілька тижнів пізніше на дні потока.

Від того часу власники образу змінюються постійно, а проте сила образу не слабне. Одна американська колекціонерка троїлася перед цим портретом, другий власник портрету тратить через нього свою неречену, третій божеволіе, четвертий перестає працювати і з багача стає жебраком і залишається тільки з тим одним образом. Після його смерти жінка продає образ тому колекціонерові, від якого відкупила його сміливa француженка Аліса Пере. Вона стверджує, що головно вечорами не могла опертись магічному впливові погляду цього портрету і що на неї находили щораз сумніші думки, так, що почала думати про самогубство. Зовсім випадкова вістка від її мами з Парижа, яка занедужала, спонукала її зважитись на рішучий крок — вона спалила портрет і виїхала до Парижа.

Хто буде нести за королем золоті остроги?

Конфлікт Едварда VIII з урядом у звязку з подружніми плянами короля та нестерпна ситуація, яка тепер витворилась, зовсім не припичинюють коронаційних заходів. Саме перед кількома днями окремий суд займався ріжними справами звязаними з ріжними привілеями для представників англійської аристократії підчас королівської коронації. Найважнішою справою що нею згаданий суд займався, був спір, кому має припасти велика честь нести в королівському почоті королівські золоті остроги.

Головним претендентом до цієї почести є льорд Гастінгс. Підчас розправи, перед суддями в багряних плащах лежали розложені звої пергамінів, грамоти, копії історичних документів і т. д.

В суді засідають: норфолькський князь, льорд Кремер, як предсідник і льорд Танкерпон.

Льорд Гастінгс спирає своє право носити за королем остроги на своїм походженню від Еви Маршаль, вдови Віліяма де Брюз. Одначе від Еви Маршаль є ще друга бічна родова лінія. Представники цієї лінії також виступають із своїми правами. Спір між обома лініями ведеться вже від кількох століть; тепер знову стає актуальний. Представники обох родів доказували перед королівським судом свої права, виясновали значіння другого подружжя Еви Маршаль, подавали хто в XIII і XIV ст. користувався привілеєм носити королівські остроги і т. д. Остаточно суд признав це почесне право льордові Гастінгсові, одначе кінцеве рішення залежати ме від самого короля. Нажаль він має тепер куди більші клопоти, як спір кому признати право носити за собою золоті остроги.

—o—

Місце охрещення Америки.

Американський уряд рішив купити на власність дім, де вперше промовили слово: Америка. Цей дім є у Франції в містечку Сен Діе у Вогезах.

В 1507 р. значить 15 літ після цього як Колюмб відкрив Америку, гурток учених працював у цім домі над перекладом праць египетського географа Птольомея. До цієї книжки зладили передмову і в ній описували подорож і досліди що їх поробив у Новому Світі Америго Веспучі італійський подорожник і учасник третьої експедиції Колюмба.

Котрийсь із перекладачів запропонував назвати нову сушу Америкою у честь Америга Веспучі, інший нарисував хату і через цілий континент написав слово „Америка". Після цього книгу і мапу передали друкареві Базенові.

Згадану мапу зберігають ще й до цієї пори в Сен Діе у домі Базена, де міститься тепер аптика. Кілька літ тому прибили на домі пропамятну таблицю, а тепер американці хочуть купити цілий дім і передати його як дарунок на власність міста Сен Діе, щоб зберігти на вічність місце де перший раз охрестили Америку.

Присилайте передплату!

ЩАСТЯ ЧИ НЕЩАСТЯ?

Вдова Кост у Сен Назаре яка виграла в останнім льосуванні франц. державної льотерії 3 мільони франків, звернулася до жандармерії з проханням за помічю. Від цієї хвилини, коли часописи сповістили про її виграну, пані Кост не має спокійної хвилини і дістає денно десятки ріжних листів. Більшість із тих, що пишуть, заявляють охоту негайно з нею одружитись, але багато є листів з домаганням грошевого окупу, ій погрожують, що коли вона не пішле грошей, згинуть її діти. Жандармерія пошукує шантажистів.

Кельнер Люї Шмід з Парижа який виграв у держ. льотерії з 9 своїми приятелями 3 мільони франків став жертвою нещасливого випадку.

Люї Шмідт мріяв завжди про власне авто і коли виграв гроші, купив собі дорогий, люксусовий віз і пустився в дорогу. По дорозі зі Швайцарії, близько Мілюзи Шмід наїхав цілим розгоном на вантажне авто. Шміда відставили в безнадійному стані до лічниці. Лікарі не мають надії врятувати йому життя.

Оттак виглядає щастя тих, що їм завидують цього щастя міліони людей.

—o—

ЩЕ ПРО БРУНЕТОК І БЛЬОНДИНОК.

Директор великого крамарського магазину в Ню-Йорку Мітчель перевів цікавий експеримент. Два місяці наглядав він незамітно за всіма панями, що продавали в магазині, щоб прослідити як вони працюють, як поводяться з покупцями і як орієнтуються та дають собі раду у деяких важких ситуаціях. Всі свої поміченя записував Мітчель до окремого записника та поробив відповідні підсумки. Кращими крамарками виявились брунетки невисокого росту. Вони виявили найбільший талант у вмілій поведінці з покупцями, найбільшу видатність праці і орієнтацію. Зате бльондинки у всіх тих прикметах уступали брунеткам. Також висота грає деяку ролю. Панни низького росту є кращими крамарками, як бльондинки.

СМЕРТЬ ВІД МЕТЕОРА.

В Бенгазі в північній Америці трапилась недавно небуденна подія, що схвилювала всіх мешканців. Син одного арабського шейка хотів одружитись з дівчиною чужого племени. Підчас весілля вбив його метеор величини пальця. Ця подія глибоко вразила весільних гостей, які вважали цю смерть карою Аллаха за те, що син шейка хотів женитись із дівчиною чужого племени.

НАЙСИЛЬНІШИЙ КРИК У СВІТІ.

Американська театральна артистка Іванна де Валь обезпечила у відомім англійськім обезпеченевім товаристві Льойд свій крик на суму 25.000 долярів. В Америці відома Іванна де Валь з „найліпшого крику у світі". Цей крик отворив їй вступ до театру. Своє крикливе „майно" забезпечила вона тому, що лікарі горляних недуг перестерігали її, що дуже легко може стратити свій сильний голос при запаленню горла.

— Любов власного народу засвідчимо найкраще висилкою „Дару Просвіті" в місяці грудні.

ДИВОГЛЯДИ.

ВЕСІЛЛЯ НА КАРУЗЕЛІ.

Власник каруселі Едвард Валь, який заїхав до Ню Йорку на гостинні виступи, видумав знаменитий оригінальний спосіб притягнути якнайбільше гостей до своєї каруселі. Він намовив свою суджену панну Анну Ванамакер узяти шлюб на каруселі. Відповідний урядовець теж погодився радо відбути весільні формальности на каруселі. Молоде подружжя сіло на двох деревляних кониках побіч себе, а урядовець сів на санні перед ними. При овоціях цікавих відчитав урядовець відповідну шлюбну формулу а молодята заявили свою згоду та підійшли до свинки і підписали шлюбний протокол. Підчас цієї церемонії каруселя стояла на місці. Щойно по шлюбі пустили її в рух і молода пара відбула свою першу пошлюбну подорож, що складалася із 10 рунд каруселі. Опісля молода пішла до каси продавати білети а пан молодий пустив у рух каруселю. До пізного вечору був при каруселі величезний натовп, бо всі хотіли їхати на каруселі, де відбувався недавно шлюб, а з окрема страшні бої зводили за місце на деревляних кониках і свинці де сиділи молодята і урядовець цивільного уряду.

Абдикація анґлійського короля.

ДРАМАТИЧНА НАРАДА КОРОЛІВСЬКОЇ РОДИНИ. — СХВИЛЮВАННЯ У ЛЬОНДОНІ. — СИЛЬНІ ВІДДІЛИ ПОЛІЦІЇ ОКРУЖИЛИ ПАРЛЯМЕНТ.

ЛЬОНДОН, 10. 12. ПАТ. Льондонська преса пише, що ще нині слід сподіватися абдикації короля, бо король не зміняв своєї постанови одружитись з п. Сімпсон. Тому то абдикацію вважають єдиним виходом з положення. Про рішення короля повідомить ще нині прем. Болдуін палату громад, а лорд Галіфакс палату лордів.

Загально переконані, що король рішився уступити по нараді королівської родини, яка відбулася вчора від год. 2. до 4-ої пополудні у т. зв. „Рояль Льодж", резиденції князя Йорку, положеній у парку Віндсор. На нараду прибула мати короля Мері, кн. Йорку, кн. Кенту, кн. Ґльостер, кн. Мері і гр. Атльон.

Король Едвард VIII. неспостережено вийшов тайним входом з Форт Бельведер і самоходом приїхав приватною дорогою королівського парку Віндсор до Рояль Льодж. Нарада королівської родини мала дуже драматичний характер і на цій нараді король рішився уступити. Мати короля Мері відограла без сумніву велику ролю в цьому рішенні короля, бо дальше її відкладання — як усі запевняють — мало би фатальні наслідки для цілої Англії

ЛЬОНДОН, 10. 12. ПАТ. Нині перед год. 10. рано приїхали до Форт Бельведер кн. Йорку, кн. Ґльостеру і кн. Кенту, де король відбуває з братами дальшу нараду.

ЛЬОНДОН, 10. 12. ПАТ. Міністр внутрішніх справ сер Джон Саймон прибув в год. 10.35 на Давнінг Стріт, де відбув нараду з прем. Болдуіном. Опісля в год. 10.50 прибув міністр доміній Мекдональд і теж нарадувався з премієром 50 хвилин.

ЗЛАДЖУЮТЬ ДОКУМЕНТ ПРО АБДИКАЦІЮ.

ЛЬОНДОН, 10. 12. ПАТ. Генеральний прокуратор кн. Корнвалії сер Монктон і сер. Е. Пікок приїхали з Форт Бельведер в год. 11.15 до палати Бекінггем у Льондоні. Незадовго в Давнінг Стріт вислали теку з документами. Незабаром після того до помешкання премієра прибули Монктон і Пікок. По заяві прем. Болдуіна про абдикацію короля парлямент відложив хвилево свої наради і вечором ухвалить спеціяльний закон про абдикацію ще нині, який внесе уряд.

ЛЬОНДОН, 10 12. ПАТ. Прем. Болдуін зложить заяву у палаті громад в год. 15.30 пополудні.

Райтер стверджує, що положення напружене. Сильні поліційні відділи сконцентровано в околиці парляменту на випадок, якби біля палати громад почалися збирати маси народу. Недалеко Давнінг Стріт збираються юрби цікавих. У цілій Вестмінстерській дільниці зміцнено поліційні відділи. Підчас промови прем. Болдуіна у парляменті поліційні відділи будуть подвоєні. Резиденцію кн. Йорку, перед якою стоять теж зміцнені відділи поліції, відвідали нині численні представники політичного світа.

ЛЬОНДОН, 10. 12. ПАТ. Райтер повідомляє: КОРОЛЬ АБДИКУВАВ. РІШИВСЯ ЗРЕЧИСЯ ПРЕСТОЛУ. НА ПРЕСТІЛ ВСТУПАЄ КН. ЙОРКУ.

Памятаймо, що місяць грудень є місяцем „Просвіти". Спішім з жертвами на „Дар Просвіті"!

Сензаційна revеляція у політичному світі.

ПРЕМ. БЛЮМ ЗОБОВЯЗАВСЯ ДОСТАВЛЯТИ ЗБРОЮ ЕСПАНСЬКИМ КОМУНІСТАМ.

РИМ, 10. 12. ПАТ. Стефані повідомляє: „Месаджеро" оголосив нині сензаційний документ про зобовязання французького прем. Блюма доставляти зброю еспанським комуністам. Є це лист з 25. липня еспанського амбасадора в Парижі Фернандо де Льос Ріос до тодішнього шефа мадридського уряду Хіраля. Еспанський амбасадор подав у цьому листі подрібно звіт з нічної наради у прем. Блюма при участи 4 найбільше впливових міністрів. Друга тайна нарада відбулася у мін. Кота. Прем. Легрен, затривожений тими нарадами, скликав з поспіхом раду міністрів, яка рішила, щоб уряд не піддержував урядово Еспанії, але уповажнила приватних промисловців продавати червоній Еспанії военний матеріял.

„Змова міжнароднього жидівства проти націонал-соціялізму".

НІМЕЦЬКА ПРЕСА НЕВДОВОЛЕНА ПРОЦЕСОМ ФРАНКФУРТЕРА.

Вчора пополудні почався перед судом швайцарського кантону Грабінден процес проти югославянського жида Франкфуртера, що у лютому п. р. вбив у Давосі провідника швайцарських націонал-соціялістів Густльофа.

Обговорюючи хід процесу „Націоналістіше Корреспонденц" висловлює невдоволення, що прокуратор зажадав не найвищої кари, лише 18-літньої вязниці. Такий самий заміт висуває „Берлінер Льокаль-Анцайґер", який крім того атакує психіятра д-ра Єгера, що узнав Франкфуртера не зовсім відповідальним. Це — твердить „Льокаль-Анцайґер" — не наукова експертиза, лише провокація Німеччини.

Франкфуртер намагається доказати, що він убив Густльофа самочинно, без порозуміння з кимнебудь. Навпаки нім. преса добачує в атентаті змови міжнароднього жидівства проти нім. націонал-соціялізму.

ШВАЙЦАРСЬКЕ ВИЯСНЕННЯ.

Швайцарська Телегр. Агенція спростовує заміти преси щодо процедури, застосованої у процесі Франкфуртера. Вона виясное, що та справа не входить у компетенцію ніякого з двох федеральних судів лише до кантонального суду Грабіндену, бо на території того кантону лежить Давос. Кожний кантон має власне законодавство.

Агенція спростовує також поголоски про оборонця Франкфуртера, д-ра Курті; є це один з найліпших адвокатів Ціріху.

Запотребування на робітників у Франції.

Міністр праці повідомив усі французькі уряди посередництва праці, що з огляду на 40-годинний тиждень праці в копальнях заліза у східній Франції бракує рук до праці; 6 до 7.000 безробітних найде там заробіток.

БУДЖЕТОВА ДИСКУСІЯ.

Нині починається в палаті послів дискусія над буджетом на 1937. рік. Сподіються ,що вона перейде спокійно з огляду на порозуміння між комуністами й урядом.

КОМУНІСТИ РІШИЛИ ДАТИ УРЯДОВІ ПІДТРИМКУ „БЕЗ ЗАСТЕРЕЖЕНЬ".

Торез заявив, що навіть в еспанській справі вони можуть дійти до порозуміння.

Цей зворот становища франц. комуністів без сумніву подиктований з Москви, яка останніми днями змінила тактику в еспан. справі.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

На еспанських фронтах.

Головна кватира нац. військ повідомляє, що 5 дивізія перемогла у протинаступі червоних під Ацуегою, 7. дивізія веде дрібні бої у Сіеррі. Ген. Кеіпо де Лляно заперечує вістки про перемоги червоних — на ділі на фронтах був повний застій. Червоні літаки намагалися атакувати етапи нац. військ, але без успіху. Також Авас повідомляє, що під Брунетте (20 км. на захід від Мадриду) нац. війська відбили несподіваний наступ червоних.

В обороні рідної землі.

МАНІФЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ В ЗАЛІЩИКАХ.

25. листопада ц. р. відбулося заходом ПНК маніфестаційне віче в Заліщиках під проводом б. сенатора Василя Баранника з рефератом посла д-ра Степана Барана про земельні закони, дотеперішню земельну політику польського уряду на українських землях та про проект закону міністра Понятовського, що грозить визласненням усім українським набувцям, які купили землю від польських кольоністів. На внесок предсідника віча, у якому взяли участь представники громад заліщицької судової округи, ухвалено одноголосно відомі резолюції в земельних справах і протест проти проекту мін. Понятовського.

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ В БОРЩЕВІ.

Заходом ПНК в Борщеві відбулося в понеділок 7. грудня ц. р. в Борщеві велике віче при участи понад 1.000 селян з усіх громад Борщівщини з рефератом посла д-ра **Степана Барана** про земельні справи.

Віче отворив відповідною промовою дир. **Петро Гораль** і на його внесок покликано до президії віча **о. Дерев'янка**, пароха зі Скали над Збручем і кількох селян. Після реферату пос. д-ра Барана переведено дискусію, у якій промовці домагалися, щоб Українська Парляментарна Репрезентація зробила все можливе в обороні рідної землі. На внесок дир. Ґораля ухвалено резолюції в земельних справах, протест проти знаного вже у наших селах проекту мін. Понятовського та окремо ще признання для У.П.Р. за її дотеперішні заходи і працю в обороні рідної землі і прав українського народу. Віче закінчено відспіванням нац. гимну.

З відчитової салі.

Доцент д-р В. Кубійович: **Українці в Польщі на основі останнього перепису населення.** Відчит у Т-ві Наук. Викладів ім. П. Могили, 7. XII.

З недавнього перепису населення в Польщі виходилоб, що у польській державі живе коло 4,300.0000 українців. Коли візьмемо під увагу віроісповідні дані, дістанемо більш вірогідну цифру 5,850.000 душ. Найважче означити українську етнографічну межу на Поліссі, де з мовного погляду українську територію відділює від білоруської широка смуга мішаних говорів і де під політичним оглядом населення мало свідоме та називає себе „тутешніми". Як виходило би з останньої російської конскрипції та з двох польських, українсько-білоруська границя хитається і від 1921 до 1936 поважно переочунулась на північ. Навіть у більському повіті, що його українські кола здебільша зараховують до білоруської території, найшлося 2.000 осіб, що записали себе як українці.

Коли йде про неукраїнське населення, то перш за все кидається в очі сильне зменшення відсотка жидів, зокрема по селах; це процес нездорової урбанізації, притомий для жидів Східної Европи. Зате помітно збільшився на наших землях відсоток польського населення, коштом не лише жидівського, але й українського; ця надвишка переходить у деяких околицях 10 пр.

У Галичині помітна сильна урбанізація українців, зате на північно-західних землях відсоток православних по містах малїе.

Які причини тих змін? 1) Природний приріст українського населення у північно-західних землях найбільший в Европі, в Галичині він середній, такий самий, як і польського. У Галичині приріст ненормальний: сильний у бідних гірських повітах, слабий у богатій Тернопільщині. Вже й наша нація загрожена штучним обмеженням уродин, що серед української інтеліґенції виступає сильніше, як серед польської. 2) Еміґрація зменшилася, все таки чимало українців виїздить за кордон; на їхне місце напливають поляки, дарма, що на польських землях лекше за заробіток (Ґдиня, Шлеськ), ніж на наших. 3) Правдоподібно коло 40.000 українців змінило обряд.

Українці мають сильну більшість у двох смугах: північній — волинсько-поліській та південній — карпатській. Зате в середній смузі, від Сяну по Збруч, відсоток українців малїе, зокрема над Збручем. Найбільше зростають поляки в Тернопільщині, де малїе природний приріст і відкіля відпливає найбільше українського елементу.

М-Р СТЕФАН ГРАБЕЦ: Гуцульщина у світлі останніх дослідів. Саля семінара польської мови У .Я. К. у Львові, 4. XII.

Відчитові, що відбувся заходом Акад. Словянського Товариства, прислухувалося досить багато слухачів. Після перших вступних завваг прелєгента можна було сподіватися, що його насвітлення проблєми Гуцульщини буде інше, як у усіх, що від якогось часу дуже ревно цікавлять-ся Гуцульщиною, Поліссям...

Та сталося інакше. П. С. Грабец, реферуючи дві найновіші польські книжки про Гуцульщину, Вінценца й Оссендовського, поза ствердженням, що обидві праці в більшій або меншій мірі вигеалізовані, нічого суттєвого у них не опрокинув, ані не скорегував. А того, гадаємо, можна вимагати в ім'я правди від асистента при катедрі словянської фільольогії, навіть тоді, коли його вислало „Товариство Приятелів Гуцульщини" досліджувати гуцульський діялект.

Коли взяти під увагу також зміст тієї частини реферату, в якому м-р С. Грабец ділився зі слухачами своїми власними враженнями, то мусимо ствердити, що ендецько-куріеркові „наукові" погляди на Гуцульщину закорінені теж глибоко й у душах „безпартійних" науковців. Прелєгент кілька разів звертав у рефераті увагу, що „гуцульське плємя" є, мовляв, незвичайно льояльне, вороже ставиться до „руху українскєго" і вважає себе „тільки гуцулами, верховинцями чи руснаками"... а ніколи українцями (!).

У дискусії забрав голос м. ін. д-р П. Контни. Його критичні завваги, в дечому також односторонні, були повні іронії під адресою всіх тих, що — згідно з висловом критика — зібравши ріжні вістки і „дані" від панів старостів, постерункових та війтів, уважають „святим" обовязком написати „наукову" працю про Гуцульщину. На його думку зпоміж тих багатьох-багатьох казок, що вже існують про Гуцульщину, найкращою буде казка — **правда.** Та покищо назіть польська наука не має відваги сказати собі правди в очі. Д-р Контни вважає, що це явище дуже шкідливе і то у великій мірі для сторони польської.

Усім нашим давнім Передплатникам та всім тим, які дістають це число як показове — пересилаємо у цьому числі чеки на вирівнання передплати. Просимо тямити ласкаво стару засаду: не досить читати газету — треба ще й за неї заплатити! Просимо признати нам, що від 1-го грудня „Діло" за ту саму ціну — більше, краще та має багато більші видатки: на папір, друк, редакційний склад, закордонну інформаційну службу! Звідки на все це взяти гроші?!

„Діло" втримується виключно з передплати — і передплатники „Діла" мусять тямити це та своєю точністю у присилці передплати мусять підтримати свій найстарший щоденник, свого найвірнішого приятеля у всіх радощах і смутках!

Усіх Ш. Адресатів, яким посилаємо показове число „Діла" — просимо рішитися передплатити наш часопис і вислати залученим чеком бодай одномісячну передплату!

Зі судової салі.

ЗІЗНАННЯ ПІДСУДНИХ У САМБІРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ.

В середу і четвер до полудня зізнавало 38-ох підсудних у самбірському процесі на всіх 45, бо справи двох підсудних жінок вилучили з цього процесу. Всі підсудні заперечили свою вину і відкликали свої слідчі зізнання кажучи, що до двора в Острові Тулиголовським пішли з цікавости або за намовою інших.

—o—

Еміграційні справи.

ВІЗИ ДО УРУГВАЮ.

Справа припинення віз до Уругваю вже вияснена. Віза стануть видавати з хвилиною настановлення в Польщі статового консула, бо, згідно з виданим декретом про виїзд чужинців на територію Уругваю, дозволи на виїзд можуть давати лиш статові консули, до компетенцій котрих належить стверджувати, що той, який старається за візу, не належить — по думці уругвайського закону — до революційної організації.

Тепер можна дістати візу до Уругваю за згодою міністерства закордонних справ Уругваю на основі індивідуальних заходів за дозволом, робленим своїками, що живуть у тому краю.

—o—

Українським священникам не вільно адресувати листів до староства

по українськи!

Starostwo powiatowe Żółkiewskie.
Nr. K. 1/29/36.

Żółkiew, dnia 30. listopada 1936 r.

Sprawa korespondowania urzędów stanu cywilnego z władzami państwowymi w języku niepaństwowym.

Do
wszystkich Wielebnych Księży Proboszczów
gr. kat. obrz.
(do rąk własnych)
jako załatwiających sprawy stanu cywilnego
w powiecie Żółkiewskim.

Przypominając moje wyjaśnienia, zawarte w okólnym piśmie z dnia 31. VIII. 1934 r. L. A.W. I/65/34. w sprawie korespondencji Urzędów Stanu cywilnego z Władzami państwowymi w języku niepaństwowym, zwracam uwagę wszystkim Wielebnym Księżom Proboszczom — wobec ciągle zdarzających się wypadków adresowania **kopert** do Urzędów i Sądów w sprawach metrykalnych w języku niepaństwowym, — że kopertę wraz z adresem uważa się za część korespondencji z Urzędami Państwowymi i wobec tego adres winien być sporządzony w języku państwowym, jakim, według art. 1. ustawy z dnia 31. VII. 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 724) jest język polski.

Starosta powiatowy: (Jan Emeryk).

—o—

28-ий раз зірвали переговори.

ЧИ ДИЙДЕ ДО КОНФЛІКТУ МІЖ ЯПОНІЄЮ І КИТАЄМ?

ТОКІО, 10. 12. ПАТ. Міністерство закордонних справ оголосило комунікат у справі переговорів з Нанкіном, які вже зірвано з черги 28-ий раз та зясовує становище Японії після зірвання переговорів. Комунікат підкреслює, що Японія вповні піддержує свої домагання у справі щодо китайсько-японської співпраці у справі поборювання комунізму та признання Нанкіном спеціяльного режіму для Північного Китаю. **Японія підожде на відповідний момент, щоби знову вести переговори. А покищо видасть розпорядки про охорону життя і майна японців у Китаю.** Вкінці комунікат підкреслює, що китайсько-монгольський конфлікт уважає внутрішньою справою Китаю, яка не торкається Японії

—o—

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— Абітурієнти Української Гімназії в Перемишлі на своїм 25-літнім зїзді, що відбувся 8. грудня ц. р. в Перемишлі, упросили Вп. Директора Гімназії Степана Шаха, щоби приняв на себе організацію відсвяткування **50-ліття** основання Української Гімназії в Перемишлі, яке припадає вже в 1937 р.

— Реферат на тему „Чуда Будня" виголосить Д-р Маркіян Дзерович в суботу 12. грудня 1936 р. в год. 19. в домівці Марійського Товариства Пань, Львів, вул. Руська ч. 10. Вступ за добровільними датками на цілі Харитативної Секції Марійської Дружини Студенток. 3236

— Українські пісні в радіо. Польська радіостація надасть в пятницю, 11. ц. м. в год. 15.35—15.55 українські пісні у виконанні хору школи ім. Шашкевича у Львові.

— Стрий і околиця, позір! Вистава „Наталки Полтавки" з виконавцями львівської премієри, яку були відкликали на початку ц. м. з огляду на смерть бл. п. Я. Кривіцького, відбудеться в Стрию у вівторок 15-го ц. м. в салі Нар. Дому.

— Загальні збори т-ва „Будучність" у Львові відбудуться в неділю, 13. ц. м. в жовтій салі Народнього Дому. Початок пів до 7. веч.

— Львівська філія Т-ва Прихильників Астрономії повідомляє, що в суботу, 12. ц. м., в год. 18. вечором в салі Геольогічного Інституту львівського університету при вул. Длугоша 8. відбудеться дискусійне зібрання, на якому др Іван Мергенталер, ст. асистент обсерваторії астрономії виголосить відчит п. з. „Рембрандт і зорі" зі світлинами. Вступ вільний. Гостям раді.

— В Українським Науковім Інституті в Берліні відбудеться в пятницю, 11. ц. м. виклад доц. д-ра Б. Крупницького на тему: Неопублікована кореспонденція гетьмана Пилипа Орлика у стокгольмському державному архіві.

— З українського видавничого руху. Довідуємося, що наслідком непорозумінь і розходжень між членами редакції тижневика „Голос Нації" пп. Ж. Процишином і Бойдуником видавництво „Г. Н." на якийсь час припинило свою появу. — Черновецький тижневик „Самостійність", що буцімто перестав був виходити через заборону румунської влади, виходить правильно далі.

— Вияснення. У звязку зі звітом з реферату п. І. Юріева про „Зимовий похід" („Діло", ч. 276) референт просить нас зазначити, що прізвище Галкина, згаданого в цьому рефераті, не має нічого спільного з особою генерал-полковника Олекси Галкина, б. військового міністра УНР і для української справи дуже заслуженого.

— Нові людові доми і костели у Сх. Галичині. Часопис „Всхуд" приносить цілу низку вісток про дальшу польонізаторську акцію у Сх. Галичині при помочі людових домів, костелів і каплиць. Дуже успішну акцію повели будівельні комітети у зборівському повіті, де викінчено і віддано до вжитку чотири людові доми у Волчківцях, Млинівцях, Присівцях і Білокерниці, а витягнено мури і покрито дахом людові доми в Товстолугах і Гукалівцях. Одночасно будують костели в Реневі, Ярчівцях, Жабині, Кудиновцях, Конопниці, Чистопадах, Серетці і Ратицях. В останньому часі посвячено людові доми в Старих Бродах бріжського повіту, в осаді Янівці пов. Борщів, в Коровинцях пов. Теребовля, в Лагодові пов. Перемишлянщина у Скоморохах і Марійвці тернопільського повіту.

— Оплата за інжинірські іспити. Міністерство освіти встановило іспитову таксу при осягненні титулу інжиніра у висоті 100 зол., а на державний скарб окремо 50 зол. У випадках, що заслугують на увагу, виділова рада може ті оплати обнизити або зовсім від них звільнити.

— Протест польських адвокатів. У звязку з останніми зборами львівської адвокатської палати кільканацять адвокатів поляків, невдоволених вибором лише кількох поляків до адвокатської ради у Львові, вислало до адвокатської ради письмо з протестом проти дотеперішньої практики з поділом мандатів і заголосили своє виступлення. Для пояснення слід додати, що адвокати поляки домагалися від дотеперішньої ради адвокатської палати, в якій мають більшість адвокати жиди, половини мандатів для поляків, одначе стрінулися з відмовою.

— Помер волинський віцевоєвода. До Варшави приїхав у службових справах виленський віцевоєвода (б. тернопільський воєвода) Гінтовт-Дзевалтовський. Після полагодження справ у міністерстві внутрішніх справ, віцевоєвода подався до льокалю Фонду Праці і підчас конференції з директором Ф. П. помер нагло на удар серця.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

— Фальсифікати 50 золотівок. В останніх днях появився фальсифікат 50-золотівки з датою 1. вересня 1929. р. тип III., виконаний вдатно на звичайнім, мягкім, сіткованім папері. Папір правдивих банкнотів є штивний і рипсований. Водний знак з рисунком короля Баторія, числом „50" і скороченням „зл." є слабший ніж на оригіналі, але підроблений дуже добре. Всі рисунки на передній і відворотній стороні є менше виразні, ніж на оригіналі. Зате менше гостро відбиті орнаменти на селєдинових рамках обох боків. Усі ін-

Всіх, що дістали

Календар „Криниця"

на рік 1937

і досі не вирівняли належитости за нього, просимо негайно вирівняти, пересилаючи гроші блянкетом П. К. О. ч. 504.060 — з дописком „Кр. 1937".

писи доволі слабі, підписи на передній сторінці фальсифікату ясніші ніж в оригіналі. Числа фальсифікатів ясніші, а їх розміщення не є рівномірне. Характерстичною прикметою фальсифікату є довжина рисунку по обох сторонах на 131 мм., підчас коли на оригіналі лише на 127 мм. Тому білий пасочок з водними знаками вужчий ніж на оригіналі. Фальсифікат 50-золотівок важко пізнати на перший погляд.

— **Засудили б. військового урядовця.** Перед карним трибуналом у Львові відбулася розправа проти Мечислава Керницького, б. контрактового військового урядовця, що спроневірив 4.331 зол. Зловживань допустився при вплачуванні складок до суспільної обезпечальні, фальшуючи на чекових складанках цифри, а також фальшував касові, до яких вписував більші видатки, а гроші присвоював собі. Керницького засудили на рік вязниці.

— **Спроневірення на почті.** Перед карним трибуналом у Львові станула 24-літня Ванда Горнер, що як управителька почтової агенції в Соколівці присвоїла собі 1.943 зол., причому сфальшувала підписи адресатів.

— **Львівська хроніка.** За спроневіреня 2.718 зол. на шкоду свого хліборобця засуджено 22-літнього Самійла Коха на 10 місяців вязниці. — Робітника Йосифа Ленюка засуджено на 8 місяців вязниці за те, що в часі квітневих заворушень кинув камінем на поліцію.

— **За богохульство.** Окружний суд у Сяноці засудив на 7 місяців вязниці Соломона Горніка з Турянська, що прилюдно висміював християнську релігію і допустився богохульства.

— **Напад на приходство.** На дім лат. пароха в Радзійвці блонського повіту, кс. Антона Зелінського напали в ночі озброєні бандити і виломивши двері, зажадали від нього грошей. Один із нападників освітлив його електричною ліхтаркою і стрілив до нього з револьвера, раняючи в ногу. Відстрілюючись кс. З. сховався за двері і там дістав ще один постріл у шию. Вкінці бандити, сполошені голосами сусідів, що бігли на поміч, утікли крізь вікно. Тяжко раненого священника відставили до варшавського шпиталю, а за бандитами шукає поліція.

— **Із статистики Волині.** На основі статистичних обчислень населення дубенського повіту складалось у дні 1. січня ц. р. із 239.855 осіб, із цього 167.365 українців, 35.760 поляків, 18.090 жидів, 11.845 чехів, 2.850 німців і 3.945 інших. В останніх 15 роках число українців побільшилось на 44.521 людей, поляків на 4.494, жидів на 6.221 і т. д. У містах число українців зменшилось. Українські міщани з Дубна і Радивилова перемінились на росіян або поляків. — Горохівський повіт мав 1. січня ц. р. 128.955 мешканців, із цього 88.250 українців, 22.220 поляків, 10.370 жидів, 5.100 німців, 3.035 інших. Майже всі православні задекларували себе українцями. За останніх 15 років українське населення побільшилось на 25.734 осіб, поляки на 4.828, жиди на 2.314, разом на 37.324 людей. Значне збільшення поляків помічається на селах, що свідчить про приплив осадників і кольоністів.

— **Журналістична спортова нагорода.** Державний уряд фізичного виховання і військового приспосібления у Варшаві в конкурсі на найзначнішого спортового публіциста признав нагороду 2.000 зол. для проф. Рудольфа Вацка зі Львова. Нагороджений працює в цій ділянці від 1912 р.

— **Масові ревізії серед білорусів у Вильні.** У Вильні перевела тайна і мундурова поліція масові ревізії у білоруських установах і в багатьох білоруських дячів, м. ін. в редактора „Wiadomości Białoruskich", і „Chryścijanskaja Dumka". Шукали —як повідомляє „Беларусская Крыніца" з б. ц. м. — „за зброєю, муніцією та вибуховими матеріялами". Слідчий суддя повідомив заінтересовані установи й особи, що ревізію „w celu odnalezienia materjału kompromitującego" затвердив.

— **Трагічна любов.** В Бидгощі в одній з тамошніх кавярень 42 літній ротмістр Богдан Раст із Вильна застрілився в товаристві панни П., з якою довший час водився, хоча мав жінку і двоє дітей. Причиною самогубства був спротив родичів панни П., щоби вона вийшла за нього замуж.

— **Ліцитація скарбів б. абісинського цісаря** Гайле Селясіе має відбутися 21. ц. м. в Льондоні. Скарб складається переважно із срібних сервісів і ваз.

— **Ріжні вістки.** В Моравії появилися чеські банкноти зі свастикою. Поліція шукає за фальсифікаторами, яких надіються знайти між німцями. — На терені колхозу Деревня в сердаській окрузі впав величезний метеор, якого гук чули на кількадесять км.

—o—

З опери.

БОРИС ГОДУНОВ.

Не даром „Бориса Годунова" вважають одним з трьох-чотирьох найкращих, найбільш вартісних творів оперової літератури: стільки в ним безпосередньої, стихійної сили виразу, стільки щирости, свіжости й оригінальности. Написаний з кінцем 60-их років мин. століття, остаточно перероблений на початку 70-их, довгий час „Борис Годунов" не тільки не зазнав належного успіху і слави, але навіть не скоро дочекався вистав. Все в ньому було надто сміливе, незвичне, неподібне до тодішніх „репертуарних" опер; і надто реалістичне, місцями знову надто символічне лібретто (сцени з бокевільним), і музика, така далека від „Життя за царя" або „Руслана і Людміли" Глінки з одної сторони та Рубінштайновських „Демона", „Неронів" і т. д. з другої — і врешті навіть інструментація опери була не під смак тодішнім інтендантам царських театрів. І треба було аж основної перерібки цілого твору та його інструментації Римським-Корсаковим і зацікавлення Шаляпіна головною партією, щоб „Борис Годунов" здобув собі не тільки право громадянства на російських сценах, але й став передовою, показовою виставою їх репертуару: і треба було памятної вистави у Дрездені на початку 20-их років, отже ледви 15 літ тому, щоб „Бориса Годунова" відкрила й Европа. І за цих 15 літ „Борис Годунов" — оригінальний, такий, як його написав геніяльний Мусоргський, отже „чистий", непереробленний Римським-Корсаковим — став твором, що про нього кожний музика говорить з найбільшою любовю, з найвищою пошаною і гордістю.

У Львові „Борис" ішов у редакції Римського, отже сильно скорочений, без сцен музично саме найцікавіших (дві) Новодівичого манастиря, сцена у Марини, сцена „під кромами"). Вистава була одною з найудатніших з усіх у „стаджіоне". Відчували всі, що вона близька серцю як режисерові **(Улуханов)**, якого дбайливу руку слідно було у всіх подробицях, так і диригентові **(Бердяєв)**, який знаменито рівноважив орхестру і сцену. Акторський склад на виовні пристойному, інколи й на високому рівні. Це останне відноситься в першу чергу до виконавця титулової ролі, **Враги.** І голосово, і сценічно він дав першорядну креацію. Побіч нього добра **Реслер-Стоковська** (Марина), якої великий, гарний голос дає сподівання на знамениту Амнеріс; дуже добрий **Бедлевич** (Димітрій). Цілком на місці в дуже складній партії Варлаама **Поліщук,** якому слід тільки багато, багато попрацювати над дикцією; напричуд свобідна в рухах і в співі дебютантка в партії Царевича **Шехтерівна.** (Не даром обоє останні — зі школи знаменитої Улуханової).

Ар.

‡ Посмертні згадки.

Анна з Сембратовичів Вітошинська, померла в Коломиї дня 2. XII. Покійна, вдова по шкільнім інспекторі, уроджена в Дубецьку 1880 р., була донькою тамошнього пароха, Александра Сембратовича. Від молодих літ разом зі своїм братом Романом Сембратовичем, знаним журналістом, брала живу участь в суспільно культурному житті українського народу. Підчас світової війни несла успішну моральну та матеріяльну поміч Січовим Стрільцям. Була дійсним членом багатьох українських товариств і установ та щиро жертвувала на гуманітарні та культурні цілі. Похоронена в Коломиї біля свого мужа бл. п. Володимира Вітошинського.

Вічна Їй Память!

Ольга Грабец і Інж. Евг. Грабец.

3238

Дня 13. XII. в год. 10-ій в салі Національного Музею відбудеться відкриття

ПОКАЗУ ВИШИВОК І МИСТЕЦЬКИХ ВИРОБІВ

який уладжує Кружок Студенток ім. Лесі Українки. **Показ триває тільки від 13-го до 20-го ц. м.**

Дописи.

ДЕЛЯТИНЩИНА.

З кооперативного життя Делятинщини. Заходом і за ініціятивою організаційного кооперативного осередка в Делятині засновано в поблизькій громаді Луг споживчу кооперативу. Громада Луг віддалена від Делятина лише 4—5 км., адміністраційно належить до збірної громади Яремче. Положена в одним з найкращих гірських кутів долини Прута, над ручним гірським потоком Перемискою. Мешканці громади Луг — це переважно малоземельні селяни, які, обробивши свої поля, знаходять працю в державних і громадських лісах. Дотепер у цій такій гарній, але мало відомій околиці розложилося 300 сільських господарств. Лагідне гірське підсоння сприяло буйному розвиткові овочевих садів, а квітучі луги розвоєві пасічництва. Громада встигла вже вибудувати власну школу, громадський будинок і нову церкву, яку майже в цілости в середині вирізьбив місцевий різьбар Турчинин. Сама громада багато, має гарні громадські ліси і в останніх роках відкупила від жидів дві полонини; тимсамим дала змогу місцевому населенню за невеличкою оплатою випасати худобу. Новим здобутком громади Луг є новоосновна кооператива. Дня 6. ц. м. в год. 1-ій попол. відбулися загальні збори членів основників. Збори відкрив коротко промовою делегат організаційного осередка з Делятина дир. Евстахій Бехметюк, председником зборів вибрано п. Василя Вернегу. З черги делегат організаційного осередка м-р В. Небелюк змальював зборам теперішнє економічне положення українського народу на тлі політичних і економічних відносин у цілому світі. В члени новоосновної кооперативи записалося 80 осіб. Слід відмітити, що ще до загальних зборів вібрано на уділи квоту 500 зол., які приміщено в Українбанку в Делятині. По відчитанні статуту кооперативи вибрано виділ ну раду з Василем Савчуком с. Йосипа у проводі. Свою діяльність кооператива розпочинає з новим роком.

ДОХІД З КАЛЄНДАРЯ „УКРАЇНСЬКИЙ ІНВАЛІД" ІДЕ НА ДОПОМОГУ ІНВАЛІДАМ.

За розіслані календарі на адреси українських громадян та установ у краю, тільки частина відборців вплатила належність.

Вважаємо всіх, що її не вирівняли, вчинити це негайно долученими до календаря переказами, або сверкнути календар. Ціна календаря 1.50 зол.

В-во „УКРАЇНСЬКИЙ ІНВАЛІД"
Львів, Потоцького 48.

СКАЛАТЩИНА.

Святочне закінчення праці у Хліборобськім Вишколі Молоді відбулося в таких селах: в Колодіївці 1. м. м., у Старім Скалаті 4. п. м., в Городниці 6. п. м., у Вікні 29. м. м. У програму святочного закінчення входили вистави господарських продуктів, реферати, що їх виголосили учасники Х. В. М., представники місцевих кружків С. Г. та пов. агроном. Крім цього в двох селах були виступи хорів і деклямацій, а в Вікні й Качанівці теж аматорські вистави. На всіх тих святах ведено іспит учасників Х. В. М. Цього року відбувалася праця у Х. В. М. в 10 селах, з того лише в одним селі не переведено праці до кінця. З початком грудня заангажувала філія С. Г. в Скалаті окремого інструктора до Х. В. М. При більшім зацікавленні старшого громадянства, головно інтелігентних одиниць, можна буде по селах працю Х. В. М. значно поширити і тимсамим зробити корисну роботу не лише під оглядом господарським, але також під оглядом загально-національним.

Свято Базару у Старім Скалаті відбулося 29. м. м. заходами місцевої читальні „Просвіти". У програму ввійшли: вступне слово м-ра П. Романюка, вступний реферат Й. Будника, хорові точки і деклямації. Інші села повинні також уладжувати в себе подібні свята і ними розбудженати національну свідомість широкого загалу.

Академію в честь св. Йосафата в Колодіївці відсвятковано заходом У. К. С. дня 4. п. м. По молебні і добре обдуманій проповіді місцевого пароха о. І. Цимбали відбулась академія в місцевій читальні „Просвіти". Вступне слово виголосив о. сов. Гр. Плохида. Деклямації та хорові точки виповняли решту програми. І. Ч.

—o—

Нові книжки й журнали.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ gminy król. stol. m. Lwowa. Lwów, 1. grudnia 1936. R. V. Nr. 22.

—o—

Театри.

Великий Театр:

Пятниця, 11. XII. год. 7.30 веч. „Міст".
Субота 12. XII. год. 7.30 веч. „Гассан і його золота дорога до Самарканду".

Кіна.

АПОЛЬО: „Чардаш — Токай — Котання".
АТЛЯНТИК: „У тіні самітної сосни" із Сильв. Сідней.
ВАНДА: „Давид Коперфільд", „Генерал Чанг".
ГРАЖИНА: „Одна із тисячі" з Марг. Егерт.
КАСІНО: „Я невинний".
КОПЕРНИК: „Антін Адверз".
КОЛІСЕЙ: „Бастер Кітон у кабінеті" „Мальована заслона".
МАРУСЕНЬКА: „Антін Адверз".
МЕТРО: „Петербурські ночі".
МІРАЖ: „Любощі" (на осн. Шніцлера).
МУЗА: „Пастер", Пауль Муні.
ПАКС: „Їх ексцеленція шофер".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (на осн. Легара) з Мартою Егерт.
ПАН: „Вірли на припоні", „Веселе шаління".
РАЙ: „Малі жіночки".
СВІТ: „Малі жіночки" з Катериною Генберг.
СТИЛЕВЕ: „Почалося від підунку", ревія „Ходи на одного".
ТОН: „Генерал Суттер".
УТІХА: „Великий чародій" і ревія.
ХИМЕРА: „Бланшина парада",

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)
Франценсбад — Марієнбад — Т'єжліпе.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 11. грудня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10, 19.35 Концерт, 14.00 Співає Геральдина Фарар сопран, 15.20 Муз. авд. для молоді, **Брно** (325,4) 20.10 Чеська оп. музика, **Прага** (470,2) 16.10 Легка музика, 21.00 „Аполь-ошій з Тяніи" драм. поема з муз. Ірака, **Париж** (1648) 12.00 Гуноодові твори, 14.15 Вок. концерт, 17.00 Камерк музика, 18.30 19.30 Концерт, 21.00 Солісти, спів, форт., 21.45 Опера, **Білгород** (487,8) 17.20 Сп. ресіталь, 18.30 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 8.20 Форт. музика, 14.15 Розр. музика, 18.00 Концерт, 20.10 Форт. твори Брамса, 2030 Симф. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 19.00 Розр. концерт і вес. спенки, 20.10 Вечір гарної музики, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 18.00 Давня і нова популярна музика, 20.10 „Пєрн ібер Борд" оперетка Кінеке, **Будапешт** (549,5) 12.05 Циг. музика, 17.00 Форт. ресіталь, 18.15 Давня мадярська музика, 21.40 Сальон. музика, **Мілано** (368.6) 11.30 Розр. концерт, 12.40 Легка музика, 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 16.00 Трансм. з авід. св. Сесгліі Форт. ресіталь, 20.40 „Ілі ре, ле торі і лі Альфіері" оп. Льоцін.

Субота, 12. грудня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.35 Концерт мандоліністів. 19.10 Концерт квартету, 20.10 Лет довкола світа, попурі, спів, музика, 22.50 Форт. ресіталь, **Брно** (325,4) 17.40 „Китайський соловейко" східна казка з муз. і співом, **Кошиці** (250,1) 18.00 Для Закарпатщ, **Прага** (470,2) 11.05 Концерт сальон. квартету, 16.45 Словенська муз. авд. для дітей, **Париж** (1648) 9.30 Симф. концерт, 17.00 Легка музика, 21.45 „Льоренцачо" муз. драма до тексту Місета, **Білгород** (487,8) 17.20 Концерт вок. квартету, 20.00 „Паганіні" оп. Легара, **Берлін** (356,7) 8.20 Музика, 16.00 Веселе пополудне, 19.00 Давні пісні про піст, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 14.45 Дрібні твори на скр. і форт., 18.00 Музика, спів, **Будапешт** (549,5) 12.05 Концерт військ. орх., 17.00 Сольо на арфі, 18.45 Мадярські нар. пісні в супр. циг. орх., **Мілано** (368.6) 11.30 Легка музика, 17.15 Танц. музика, 21.00 „Льогенгрін" оп. Вагнера, **Рим** (420,8) 12.40 Орх. концерт, 20.40 Італ. симф. музика, 22.00 Мельодії, 22.30 Танц. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 11. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт військ. орх., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Хліборобська скринька, 14.30 Весела авдиція для дітей: Гімн кумуз Мекки, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Наша програма, 15.35 Пісні підкарпатського села, гр. пл., 15.50 Гутірка про моди, 16.00 Хвилина Ісаака Альбеніца, з гр. пл., 16.15 У 350-ліття смерти кор. Ст. Баторія, 17.00 Концерт солістів, спів, фортепіян, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Пісеньки для дітей, з гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Авд.: Співацьким тоном у закордоні, 19.30 Екзотичні мельодії у вик. орх., 20.30 Поетичні новини: Лесьмян і Стаф, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Скр. ресіталь Зигфр. Бріеса в супр. форт., 21.40, 22.30 Танкова музика в вик. орх., 22.00 Гумор.

Радіокутик.

ПРО СЛОВНІ АВДИЦІЇ В РАДІО.

В одному з льондонських тижневиків подано кілька завваг на тему виголошування відчитів і промов через радіо.

Головне, щоб прелєгент не мав вражіння, що промовляє до мільонів слухачів, але до великої більности малих груп, що складаються з двох-трьох осіб. При радіо цілком негативний ефект викликає промова, що звертається до великої авдиторії.

Найгіршими прелєгентами є політики. Вони звикли до арени і тому неввілі оминути шаблёнових фраз, звертаючися до слухачів, як напр. „Дозволю собі нагадати моїм слухачам", „тисячі з вас, що слухають мене сьогодні" і т. п.

Другим типом поганого прелєгента є часто люди, які провели своє життя, пишучи. Вони складають округлі фрази, які дають враження читаного слова, а не говореного. Праця при провадженні проб з прелєгентами є цілком інша, ніж при пробах з авторами. Перед мікрофонами передовсім ходить про природність.

Найліпшими прелєгентами є або ті, що перший раз наближуються до мікрофону, або ті, що завдяки тільки мікрофонові прославилися.

Пересічний радіослухач був би одивований великою кількістю приготовлень і проб, яким підлягає совісний прелєгент, доки його промова піде на мікрофон. Часто пересічна людина, не знаючи великої гадки про себе, вміє найкраще приготовити авдицію. Великі і славні люди є часто занадто зарозумілі, щоб зрозуміти, що звичайне публична промова або написаний літературний нарис не надаються для радіової авдиції. Не можна їх про це переконати, а дотого не мають вони охоти завдати собі труду, щоб авдицію старанно підготовити не лише щодо тексту, але й щодо виголошення.

Мікрофон незвичайно чулий на неточність і афектацію, яку зараз вирве і збільшить. Буває, що прелєгенти пробують грати перед мікрофоном, особливо, коли виступають разом дві або три особи. Тоді звичайно, коли одна з осіб висловлює велике здивування з того, що каже інша, це звучить фальшиво і не переконливо. Очевидно не можемо тут про слуховиська чи трансмісії.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Куплено — продажа: Бельги бельг. 98.88, 89.45, Дол. американські 5.31.50—5.28.50, доляри канад. 5.31 — 5.28, Фльорґол. 289.50 — 287.80, Франки фр. 24.83—24.69, Франки швайцарські 122.30—121.50, Фунти англ. 26.12—25.96, Гульд. данп. 100.30 — 99.80, Кор. ч. 17.80—17.40, Кор. дан. 116.59—115.75, Кор. норв. 131.18 — 130.20, Кор. шв. 134.58 — 133.60, Ліри італ. 25.00 — 24.50, Марки фінл. 11.53 11.00, Марки нім. 130 — 125, Шіл. австр. 94.00—93.00. Марки нім. срібні 140 —135.

Акції.

Банк Польський 106. Вугель 13.50, Ліпопол 14.25, 13.75, Островець 27, 26, Стараховичі 33, Габербуш 38.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 65.50, 2. ем. 65, 5 конв. 51, 50, 6 дол. 47.50, 4 прем дол. 47.50, 7 стаб. 468, упон 75.45.

Заставні листи.

8 прц. Л. З. Б. Г. 51—53, 4 прц. Л. З. БГ 41.50—44, 4 прц. ТКЗ. 42—45, 4 і пів прц. ТКЗ. 46—49, 4 прц. БГК. 60—65, 4 і пів прц. БГК. 61—64. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 44—46.

Долярівка 46 — 48, 3 інвест. 1 ем. 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65—66

Збіжжя.

Львів, 9. XII.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Мука пшенична ст. гат. І в.	39·50—40.00
Мука пшен. ст. гат. І А	38.50—39.00
„ „ гат. І Б	38·00—38.50
„ „ гат. І Ц	36.50—37.00
„ „ гат. І Д	34.50—35.00
„ „ гат. ІІ А	34·00—34.50
„ „ гат. ІІ Б	33.50—34·00
„ „ гат. ІІ Ц	33.25—34·00
„ „ гат. ІІ Д	32.00—32.50
„ „ гат ІІ Е	30.00—30.50
„ „ гат. ІІ Ф	28.50—29.00
„ „ гат. ІІ І	26.00—26.50
Мука житня витяг 0 [illegible]%	28·50—29·00
Мука житня гат. І. 0·50%	27·50—28·00
Мука житня гат. І. 0·65%	25·50—26·00

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 10. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагон-стація заладування:

льоко ст. заладов:

Пшен. збірна 750 гр/л 5%	21·25—21.75
Жито збір. 694 гр/л. 3%	16·75—17·00
Ячмінь пшн. 621 гр/л. 4%	17.50—18.00
Овес легко задош. 444	13·25—13·50
Овес не задош. 456	13·75—14.00
Гречка 10%	19·50—20.00
Кукурудза жовта	14.75—15·00
Кукурудза червона	16.00—16·25
Конюш. сім'я	32.00—32.10
Соняшникове сім'я	32.25—32.50
Насі нявдену 95%	40.00—41·00
Фасоля корона руч. н. з м. 42	53.00—54·00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	40.00—41·00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	40·00—41·00
Фасоля шмальц. спец. ручно вибир. з міш.	42·00—46.00
Фасоля краса рафовава	25·00- 26.00
Фасоля цукр. ручно виб.	31.00—32·00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канянки	115—120
Конюшина вільна від канянки 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця, жито і ячмінь подешевіли на 25 сот. Ціни інших продуктів незмінені, Тенденція слаба.

ШИНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 10. грудня ц. р. кооперативні платять за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового більш. 1 без опакування	3.00 зол
1 кг. масла десер. бочкового включно з боч. опакуванням	3.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	3.05 „
1 л. молока	0,19 „
1 к. яєць	5.30 „

Тенденція на всі артикули слаба.

П Т И Ц Я.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 10. XII. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясені, повногрудні	1.15 зол.
Індики І. кл., добре умясені, повногрудні	1.00 „
Курята І. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	1.00 „
Курки І. кл., товсті без остріг, без напливу на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

РІЖНІ

ВЕЛИКА, передсвяточна, дешева продаж найновіших фіранок, кап, лондер — Фрайліх, Сикстуська 21.

ЗОЛОТІ та срібні вироби, перстенці, шлюбні обручки тощо продає дешево славнозвісна католицька фірма **ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ**, Львів, площа Марійська ч. 5. Полагоджує всякі направки.
3032 9—30

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса.
2936 41-60

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляє фірма **„ТЕНЧА"**, Львів, Рейтана 2. тел. 225-27. 3174 9—10

ПРОСИМО КОНЕЧНО переконатись, що у нас коштують: мужеські і жіночі піжами та бонжурки з доброї модної фланелі **тільки 9.80**. Фабрика Білля „АСТРА" Львів, СИКСТУСЬКА 2.

Загальний Зїзд Рідної Школи.

Згідно з вимогою § 40. точка 2. обовязуючого статуту Т-ва Рідна Школа проголошуємо

ЗВИЧАЙНИЙ ЗАГАЛЬНИЙ ЗІЗД РІДНОЇ ШКОЛИ УКРАЇНСЬКОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ТОВАРИСТВА,

що відбудеться у Львові дня 25. грудня 1936 р. (пятниця). Місце нарад Зїзду проголосимо пізніше.

Денний порядок.

1) Відкриття Загального Зїзду й відчитання обовязуючого правильника.

2) Провірка протоколу з попереднього Загального Зїзду Рідної Школи, що відбувся 25. XII. 1935 р.

3) Звідомлення Головної Управи Р. Ш. з діяльности за останній адм. рік, себто за час від 1. вересня 1935 до 31. серпня 1936 про стан шкільництва, про організаційні справи, підприємства, касове й білянсове замкнення Рідної Школи.

4) Звіт Контрольної Комісії та рішення у справі абсолюторії дотеперішній Головній Управі Р. Ш.

4) Звіт Контрольної Комісії та рішення у справі абсолюторії дотеперішній Управі Р. Ш.

5) Дискусія над звітами.

6) Вибір комісії-мітки для нумічення кандидатів до управних органів Р. Ш.

7) Реферат про Дорість Р. Ш.

8) Вибір а) голови Товариства (§ 42), б) 18 членів Головної Управи і 6 членів та їхніх заступників (§ 42), в) 5 членів Контрольної Комісії і 2 їхніх заступників (§ 45), г) 5 членів Розумного Суду (§ 47).

9) Рішення про висоту членської вкладки на 1937 рік.

10) Евентуалії.

Початок Загального Зїзду 9 год. рано.

Якби в 9. годині рано не було на салі вимаганого статутом числа делегатів (100), то в 10. год. передполуднем пічнуться наради Загального Зїзду Р. Ш. в тій самій салі і з тим самим порядком без огляду на число присутніх відпоручників (§ 52 статуту).

Наради й реферати відбудуться в українській мові.

Право участи в рішальним голосом мають відпоручники Кружків Р. Ш., вибрані Загальними Зборами дотичного Кружка (§ 26. уст. 4) по одному відпоручникові від Ради уповноважованих Повітових Союзів Кружків (§ 50); на кожних 50 членів Кружка припадає один відпоручник. Кожних 25 членів останньої 50-ки вважається за нову пятьдесятку. Кружок може мати найбільше 15 делегатів, найменше одного (§ 26 і 50 статуту). Тільки ті громадяни будуть як делегати Кружків Р. Ш. допущені на салю, що їх Кружок Р. Ш. зголосив Головній Управі на письмі. Делегати понад те число будуть скреслені.

Відпоручники являються з уповноваженнями від свого Кружка на письмі (§ 26). Передача уповажнення на іншу особу не дозволена.

Як гості можуть бути присутні, оскільки стане місця в льокалі Загального Зїзду, тільки ті члени Р. Ш., що вижадують особової легітимації Рідної Школа. Про місце для гостей рішають впорядники Головної Управи.

Тому, що провірка повноважень делегатів забирає багато часу, делегати повинні по змозі являтися вчасно в льокалі Загального Зїзду.

В год. 8.30 рано відправиться в церкві св. Спаса при вул. Кравівській Богослуження за померших членів.

ГОЛОВНА УПРАВА РІДНОЇ ШКОЛИ:
Микола Заячківський, Степан Ганицький
голова. секретар.

МЕШКАННЯ

НА МЕШКАННЯ-БЮРО 5 кімнат з пн., повний комфорт, до винайму, вул. Потоцького 48. — УКТОДІ, тел. 252-14.
3197 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

(НЕ ФАРБА)
привертає СВОЇМУ ВОЛОССЮ
первісний **колір**

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 280 (14.529). Львів, субота 12. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504.060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 228-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Пан Едвард Вінсер покине завтра рано Англію

Юрій VI. вступить на престіл.

Нині вечором Едвард VIII. підпише абдикаційний закон, ухвалений парляментом. З тою хвилиною він

перестане бути королем і виступатиме як „пан Едвард Вінсер".

Нині в 22. годині він виголосить прощальну промову перед мікрофоном. Ходили чутки, що абдикований король відплине на чердаку яхту адміралиції „Енчентрес", що вже стоїть на якорі в Портсмет. Тепер виявляється, що він відлетить завтра рано літаком до Італії та замешкає в Амальфі.

„КОРОЛЬ УСТУПИВ — ХАЙ ЖИВЕ КОРОЛЬ".

В суботу вранці тайна королівська рада на спеціяльному засіданні рішить про зміну на британському престолі. Опісля з рундуку замку св. Якова та в кількох інших місцях Льондону публично проголосять, що

на престіл вступив Юрій VI.

Дотепер він звався Альберт Фридрих Артур Юрій, князь Йорку, граф Інвернесу і барон Кіллярнею.

Коронація Юрія VI. відбудеться 12. травня 1937.

— того самого дня мали коронувати Едварда VIII.

20-тисячна юрба з великим здивуванням приняла вістку про абдикацію Едварда VIII., передаючи її шепотом з уст до уст; ніякого замішання не було. Як відомо, льондонці вияви ли останніми днями чимало симпатій для Едварда VIII. Всетаки коло палати князя Йорку зібралась юрба і залунали оклики

„Нехай живе король!
Хочемо короля Юрія!"

Палата льордів висловила співчуття королевій-матері та корол. родині.

АБДИКАЦІЙНИЙ ЗАКОН ВІДБИРАЄ ЕДВАРДОВІ ВСІ ТИТУЛИ.

Нині палата громад розгляне урядовий проект абдикації такого змісту:

1) **Едвард VIII. перестає бути королем, на його місце приходить найближчий член корол. дому.**

2) Ані абдикуючий король, ані його наслідники не матимуть ніяких прав до корони, ніяких титулів і ніяких спадщинних прав.

3) Закон з 1772. р. про подружа англ. королів не торкається Едварда VIII. після абдикації.

Хотять проголосити в Англії республику.

Посол Мекстен з незалежної соціялістичної партії, заявив у палаті громад, що його партія уважає монархію за пережиток, тому завтра внесе поправку до урядового проекту з внеском

замінити Велику Британію на республику.

Очевидно за тим демонстративним внеском голосуватиме хіба кілька послів.

Ірляндія відіжветься від Великої Британії?

На нинішній день скликали ірляндський парлямент. Яке становище займе уряд Ірляндії до зміни на престолі — ще не знати. Як узяти під увагу, що коли Едвард VIII. вступив на престіл, в Ірляндії того не оголосили; певно так само промовчать Альберта I.

Ірляндія може узнати неконституційним закон про зміну на британському престолі, ухвалений у Льондоні. Якщо так, Ірляндці мали би право самі рішити, хто має бути новим головою їхньої держави і могли б

заступити короля виборним президентом.

АВСТРАЛІЯ І КАНАДА ПРИНЯЛИ АБДИКАЦІЮ.

Канадійський уряд рішив визнати абдикацію Едварда VIII. та уповноважив британський уряд долучити Канаду до абдикаційного закону.

Австралійський сенат заапробував рішення британського парляменту про наслідство престолу; австрал. палата послів ще не покінчила дискусії у тій справі.

ШО ІНШІ ДОМІНІЇ?

У **Новій Зеляндії** скличуть у тій справі парлямент. Премієр **Південно-африканської Унії** відбув нараду з міністрами; рішили скликати парлямент нормально, на 8. січня.

Паста до зубів АЛЬОЕ
в чисто цинових тубках
найкраще зберігає здоровля зубів.
3095 3—10

Припускають, що Ірляндія вихіснує теперішню престольну крізу, щоб усунути зі своєї конституції всяку згадку про короля і зірвати решткі звязків з Льондоном.

Один з найкращих знавців конституційного права В. Британії Берідейл Кіт уважає, що

Нова королева не походить з пануючої династії.

Як князь Йорку оженився Юрій VI. 26-го квітня 1923 р. з леді Єлисаветою Анджелікою Маргаретою Бовс Ляйон, що походить з графів Стратміру і Кінгсгорну, одного з найстарших шляхотських родів Шотляндії. **Перший раз від довгих століть англійський князь крови оженився зі звичайною англ. громадянкою.** Юрій V. дав своїй невістці титул „королівської високости" та всі привілеї пануючої династії.

Юрій VI. у подружному житті дуже щасливий. Він має дві дочки. Старша, Єлисавета Олександра Марія, уроджена 1926 р., стане

наслідницею престолу

з титулом „княжни Валії".

Молодша, Маргарета Розалія, родилася 1930 р.

Жінка та дочка нового короля мають в Англії чималу симпатію.

Юрій VI. скінчить небавом 41 літ. Він є генералом сухопутніх військ, маршалом летунства, адміралом і почесним шефом кількох полків. Він має велику популярність і нераз виконував репрезентативні функції у британській Імперії та закордоном. Тому що Едвард VIII. був безженний, Юрія уважали наслідником престолу.

†

В неділю дня 13. грудня 1936. як в перші болісні роковини смерти найдорожчого мужа й батька бл. п.

КОРНИЛА КУНИКА

надрадника Скарбу

відправлять в катедральній церкві в Перемишлі в год. 12. вполудне

ПАНАХИДУ,

на яку всіх знайомих та побожних христіян запрошує

3242 Родина.

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ НА СВ. МИКОЛАЯ І НА ЯЛИНКУ є премійна вкладкова книжечка

Кооперативного Банку „ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20,

на яку крім звичайних відсотків можна одержати ще й нагороду за ощадність у висоті 25—100 зол.

„Нормалізація" у теорії і практиці.

Демобілізація українського загалу та мобілізація польського.

Повторюємо сказане наприкінці попередньої статті, присвяченої цій самій темі: у цій спробі загальної характеристики нормалізаційного періоду та спробі підвести білянс двох останніх років не залежить нам нам на тому, щоби процесуватися з польською стороною за розмірно малі справи, — за поодинокі виконані, виконані кепсько, або зовсім неполаднані українські — маловажні чи дуже важні — вимоги. Навпаки, ми боремося проти того, щоб наскрізь **політичну** проблему польсько-української злагоди розміняти на дрібну і цілком дрібоньку монету. Річ не в тім, **що** ми дістали, а **чого** не дістали. Річ не в тім, що нам належиться, а що не належиться, — що вимагає довшого, а що коротшого часу до полагоди, — що можнаб поладнати простим декретом, а що вимагає технічної чи навіть психольогічної підготови. Річ не в тім, що **ввесь** проминаючий час можна виправдати сакраментальним аргументом: „не можна впродовж півтора року направити того, що псувалось впродовж 17-ти літ". Річ у тім, що у білянсі дотеперішньої нормалізації — не входячи покищо в аналізу причин цього явища — видніє одна страшна позиція: **депреціяція українського чинника, як чинника потенціяльних можливостей.** Насувається на думку така паралєля: недавно можна було почути промову Гітлєра у радію, в якій німецький канцлєр в той спосіб відповів на загально відомий заміт, що гітлєрівців у світі не люблять: „Правда (казав Гітлєр) нас дійсно може у світі не люблять, але напевне тепер більше шанують". До польсько-українських відносин приноровлюємо той вислів у такій зміненій формі: від весни минулого року почали нас польські **офіціяльні** чинники більше — на словах — любити, але менше — шанувати. **Ми впали у польських очах, як той нарід, з яким добре і корисно булоб замиритись.** З хвилиною, коли ми замирились — ми стали надокучливим клієнтом, який має дикі претензії: пощо взагалі з тим клієнтом рахуватися, коли він і так „наш". „Хвала Богу з русінами нема клопоту..." Це не жарт, це суща правда: таку фразу можна почути не тільки від пересічного польського громадянина, але й від поважних польських діячів. Проблема польсько-українських відносин стала для польської сторони **вже вкрі-**

ХЕМІЧНА АНАЛІЗА ВИКАЗУЄ, ЩО
ПАПЕРЦІ і ТУТКИ
(ПОВНОВАТКИ)
„КАЛИНА"
є найліпші і найздоровіші!

шена з моментом першої української примирної декларації: польська сторона вважає, що та зовнішньо-маніфестаційна сторінка і то одностороньо-українська, ліквідує мало не ввесь історичний спір, не кажучи вже про спір за характер і сутній зміст польської національної політики. Ніхто з рядових поляків не вважає, що навязання безпосередніх розмов, явне і славне висловлення всіх своїх обосторонніх претензій та обосторонне зобовязання себе до льояльної співпраці — це тільки рямці, які щойно мусять бути виповнені змістом, і що саме той зміст, це те сутнє, що має до основ змінити настрої українських низів і всього українського громадянства, що щойно той зміст має зробити українських громадян вдоволеними громадянами і що щойно вдоволення громадян є правдивою запорукою їхнього привязання до держави. Чи український громадянин у Польщі може бути вже нині вдоволений?!

Однак польська сторона вважає, немов справа з українцями взагалі вичерпана. І польська сторона має супроти українців лише два бажання: 1) щоб українці завжди проявляли активну льояльність, яка малаб документувати щораз новими фактами щирість їхнього підходу до справи замирення і 2) щоб українські політ. провідники (і відповідальна українська преса) тільки стримували своїх земляків у їхніх вимогах, гальмували їх та втихомирювали, щоб українські політики, які станули на становищі конечности замирення, виправдували польську національну політику перед своїми земляками і стали неначе батогом для власних земляків. Явне і прилюдне висловлювання свого невдоволення з пануючої дійсности, не кажучи вже про організування мас для боротьби за слушні свої вимоги і для відпору небезпечних польських планів (очевидно, для відпору у рямцях, що не мають нічого спільного з нелегальщиною). Не говоримо на вітер. Просимо переглянути польську пресу: українська антиколонізаційна акція признана там просто як якась безличність. Недавно ми читали в одному варшавському часописі буквально таке: „Трудно просто повірити, що такі постанови (протиколонізаційних зборів у Львові) були прийняті зборами, яким патронувало УНДО, що чейже веде політику нормалізації польсько-українських відносин"... „Трудно повірити" — каже той класичний речник польської вулиці та навіть поважних польських громадянських кол, які з поняттям нормалізації не можуть погодити права (не то обовязку) тих самих прихильників нормалізації — рішучо боронити українські інтереси!

Практичний наслідок такого ріжного підходу до справи нормалізації той, що після півтора року цієї нормалізаційної політики **український загал є здемобілізований, — польський — змобілізований.** Бо коли українські відповідальні провідники говореним і писаним словом, не тільки на парляментарній трибуні, але у рідній пресі, на вічах, зборах, нарадах, у партійних обіжниках, у всіх розмовах і дебатах по всіх партійних канцеляріях у Львові та краю — переконували і переконують своїх земляків, що політика замирення є правильна і доцільна, то польська сторона за той час уладжувала: звїзд старшин резерви з антиукраїнськими резолюціями, звїзд ТШЛ з антиукраїнськими резолюціями, звїзд „Зажевя" з антиукраїнськими резолюціями і безліч інших звїздів з нацьковуванням своїх польських земляків проти українських співгромадян. Під гаслом „боронімся проти української небезпеки" — йде консолідація одностайного польського фронту. Цікава річ: коли ввесь український національний табор стояв на позиціях засадничої негації, спершу супроти держави, потім супроти уряду, — то „української небезпеки" ніби не було. „Небезпека" розпочалась з моментом, коли той український табор пішов — на порозуміння, на злагоду, коли задекларував льояльність супроти держави і заявив довіря урядові! Чи польська гурра-патріотична преса і всі ті польські чинники в краю, які орудують отим гаслом „української небезпеки", як бойовим покликом, чи вони здають собі справу з **льогічних висновків** такої ситуації?! Чи вони здають собі справу з **політичного змісту** такого їх становища?!

Був тільки один коротенький період, коли польська преса стримувалась від протиукраїнських атак: підчас варшавського процесу, коли функціонувала загострена цензура. Тільки процес скінчився — всі „куріерки" відразу розперезались. І чи це становище тільки безвідповідальної польської преси, на яку польські відповідальні урядові чи громадянські чинники не мають впливу? Нічого подібного: навпаки, це преса найтісніше ідеольогічно, а то й іншими нитками звязана з офіціяльним польським табором. Пригадаймо, що львівський „Вєк Нови", орган, який ніколи не зважується спротивлятись напрямним львівського воєвідства, прийняв заяву п. Целевича у військовій справі з клинами і насміщками! Ми не говоримо про краківський загально-польський студентський зїзд з резолюціями проти самої засади українського університету, бо знаємо, що від молоді важко вимагати поміркованости. Але маємо право казати, що це скандал, коли пос. Відацький з Тернополя називає українців „протидержавним елементом", або коли п. Екерт зі Самбора квестіонує, чи взагалі істують українці, бо він має до діла лише з русинами, або коли п. Островський розліплює за своїм підписом афіші з протиукраїнськими вигуками! Бож пречінь ці панове вийшли з терену, щодо якого обовязував політичний польсько-український компроміс, пречінь на тих панів **голосували українці, повинуючись покликові партійно-політичного проводу!** І маємо право обурюватись, коли під резолюціями зїздів, про які була вище мова, видніють імена активних високих державних урядовців, — і коли п. міністр хліборобства заголошує законопроєкт, який бе у найживучіші інтереси українського народу, коли намагається законом, офіціяльним і законодатним шляхом зафіксувати поділ громадян на дві категорії: право до землі на даній території має тільки одна частина, друга того права позбавлена...

Не так собі уявляв нормалізацію польсько-українських відносин український загал. Не привязував до неї надмірних надій, не сподівався, що прийде рай на землі, що впаде на українців дощ благодатей, що українці будуть дійсно почуватися у польській державі, як у себе дома. Ні, таких оман ніхто з нас не мав. Ніхто теж не підходив до цієї справи, що від нині держава має стати для українців дійною коровою, або що має прийти період привілеїзації українського елементу перед польським. Кожний теж знав і розумів, що має прийти інший наш підхід до справ польської державности, дарма, що й досі ніхто з нас ніколи не відмовляв польській державі рекрутації податків і ніколи не квестіонував важности присудів польського суду. Але український загал, даючи стільки наявних доказів того свого іншого підходу (польській стороні видно всіх їх ще „замало") — мав право сподіватися **покращання своєї долі** і мав право вірити, що стануть його в державі **більше** шанувати, а не менше

Білянс нормалізаційного півторарічного періоду виказує, що **польська сторона ані психольогічно ані політично до порозуміння з українцями не дозріла.** Психольогічно тому, що у своїх настроях польське громадянство все ще конвульсійно тримається атмосфери 1918/19 року, все ще дихає цією минулою атмосферою, все ще не виходить поза межі гасел, вірувань та завдань воєнного періоду. Річ не у щорічних маніфестаційно-патріотичних парадах: річ у тому, що таку промову, як її виголосив цього року на одній такій львівській параді ген. Токаржевський, багато присутніх поляків прийняло як **дисонанс.** Бо з поняттям польського патріотизму, з поняттям оборони держави та з поняттям польської конструктивної праці нероздільно звязана в уяві широкого польського громадянства **боротьба проти українців.** Польське громадянство не допускає думки, що порозуміння і співпраця це значить — зичливий підхід також до **української** конструктивної праці, до розбудови також **українських** культурних і господарських цінностей і до допущення також **українців** до голосу у правлінні краєм.

Цей вузький, **недержавницький і наскрізь анахронічний** підхід широких польських громадянських кол до проблеми польсько-українського порозуміння не находить, на жаль, належного відпору від вирішних державних чинників, які безумовно мають величезні у цім напрямку можливости: не тільки накидуванням польському громадянству доконаних фактів, які **те громадянство** обурювалиб (ми не такі наївні, що вірялиб і хотіліб, щоби польський уряд мобілізував проти себе польське громадянство українськими справами), — але відповідними переконливими заявами, відповідними обіжниками, **відповідною** пресовою політикою, відповідним впливом на польські громадянські чинники, не кажучи вже про підчинену бюрократію. Але й можна та треба **накидати** громадянству реформи, в яких доцільність державна верхівка переконана. В офіціяльних чинників не бачимо рішучости, у польських громадянських чинників бачимо повну політичну незрілість у самому підході до такої величезної проблеми, як українська. Ця проблема не може бути вирішена при критеріях, **сформованих колишньою польською народовою демократією: політичного москвофільства назовні та національної експанзії коштом інших співгромадян внутрі.**

Це тема така широка, що про неї можна (і напевне ще прийдеться) писати окремо цілу низку статтей. Покищо закінчуємо **цей наш побіжний** огляд, переведений у трьох **попередніх** і цій нашій статті. Всі вищенаведені уваги торкаються польської сторони. З того не **виходить**, що з приводу нормалізаційного періоду, його ходу і дотеперішніх висліднів, не можнаб у загальному інтересі висловити деяких критичних уваг також під адресою одиниць, відповідальних за дотеперішню **українську** політку. Повторюємо ще раз сказане нами у **статті з 1. ц. м. („Характер** і завдання „Діла") і коли комусь неясно, вияснюємо: українське громадянство признає слушною засаду нормалізації та не має претензій за само заініціювання нормалізаційного курсу, за зміну політичної тактики: бо такої зміни вимагала льогіка ситуації, вимагала українська національна рація. Однак, не заперечуючи переведеної праці та не піддаючи в сумнів найкращої волі політичної верхівки — українська прилюдна опінія, яку ми обовязані передавати, має застереження супроти деяких ходів і метод, які мали місце підчас останнього нормалізаційного періоду.

Але це вже внутрішня українська справа. І на докладне спрецизування тих критичних помічень — тут покищо не місце і не час.

По смерти Василя Стефаника.

Товариство українських наукових викладів ім. Петра Могили віддало пошану памяті Стефаника в той спосіб, що перед викладом д-ра Кубійовича дня 7. ц. м. д-р Денис Лукіянович у довшій промові подав характеристику Стефаникової творчости і сказав про його становище в українській літературі. Кінцевого уступу промови авдиторія вислухала стоячи.

*

До Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка надійшла нині ще заява спочуття від Наукового Товариства ім. Шевченка.

Королівський маніфест.

На вчорашньому засіданні палати громад спікер відчитав королівський маніфест. Король заявляє, що після довгих роздумувань він рішився абдикувати. Він сподівається, що піддані зрозуміють мотиви того його кроку; у теперішних умовинах він не може дальше панувати. Тому він підписав акт абдикації такого змісту:

„Я, Едвард VIII., король Великої Британії, Ірляндії та заморських доміній і цісар Індії, отсим висловлюю моє невідкличне рішення зректися престолу в імені власному та потомків."

Маніфест кінчиться подякою для тих, що відраджували абдикацію.

Час нам уже пізнати, що лиш „Просвіта" зможе ущасливити нарід. Ставаймо її членами. Спішім з пожертвами на „Дар Просвіті"!

ТРАДИЦІЙНІ

Андріївські Вечерниці

відбудуться дня 12. XII. 1936.
в салях Народнього Дому
заходом Львівської Філії Українського Краєвого Т-ва Охорони Дітей і Опіки над Молодю.
Веселі несподіванки, багата програма. Участь беруть: Л. Кривіцька, Орлян, М. Шкварківна, Поліщук і жіночий квартет „Богема" під пров. п. Балтаровича. Початок в год. 9-ій.

Здійснюють велике діло.

Появився перший і другий зшиток „Атляcу України і сумежних країв.

Є твори, що означують етапи на шляху національного розвитку. Це або твори гарного письменства, що зрушують національну свідомість, або ті, що визначують місце народу в історії, вкінці ті, що досліджують сучасне рідньої землі, що представляють дзеркало нації під сучасну пору. Ці останні вимагають довгих і затяжних студій, вони зявляються звичайно у пізнішому розвитку нації. До таких творів належать, поза докладним схопленням поодиноких ділянок життя нації, — атляси, яких завданням є у географічних картах і графіконах дати перегляд сучасного стану природних, господарських, демографічних і інших умовин життя заселеної народом території. Такі атляси появилися в інших народів по десятиліттях важкої праці цілих штабів фахівців ріжних ділянок науки, а навіть як вислід праці цілих наукових інститутів, як хочби згадати великий атляс Чехословаччини, що друкувався 14 літ, статистичний атляс Польщі, що друкувався коло 4 роки, чи інші.

Поява такого національного атлясу — це мета, від якої колись виходитимуть дослідники дальшого розвитку національного життя, це придорожний стовп у розсліді життя народу. Тому до їх появи в усіх народів привязують велике значіння.

Дочекалися і ми, українці, нашого великого атлясу. Не завдяки праці великого штабу десятків фахівців, не завдяки праці важко субвенціонованої наукової установи, а виключно завдяки невтомній праці одиниць, доц. др Володимира Кубійовича, як автора, та його товариша праці М. Кулицького, як виконавця і співавтора повстав „Атляс України і сумежних країв", якого перший і другий із чотирьох зшитків саме перед нами. Видає його нова наша видавнича установа „Український Видавничий Інститут", який узявся за важке, відповідальне, але і вдячне діло, випускаючи саме цей монументальний твір доц. др В. Кубійовича та його співтоваришів праці.

Основою цього „Атлясу України і сумежних країв" є картографічне опрацювання поодиноких ділянок нашої демографії, господарства, природи і т. д., яке наше громадянство мало нагоду оглядати на виставах map, уладжених минулого і цього року Науковим Товариством ім. Шевченка у Львові, Станиславові, Коломиї, Самборі, Перемишлі і інших містах. Ці мапи були теж виставлені у Берліні і Софії та найшли там неменше зацікавлення та признання, ніж на рідній землі. Ці карти опрацьовано ще раз, доповнено і викінчено, додано до них дальші, які були необхідні для цілости, а всі разом дадуть повний образ того, що треба знати нам і другим про нашу рідну землю.

З технічних причин появляється атляс зшитками і їх має бути чотири. Атляс пояснений по українськи та англійськи (всі карти) та буде мати ще окремий текст в цих обох мовах. Через те сповнить він не тільки своє завдання серед українців, але буде джерелом пізнання нашої території та її життя для чужинців.

В 1-ому зшитку атлясу є 18 карт, а саме густота людности, міста й міська людність, українці, густота українців, українці в Азії, українські говори, мандрівки, еміграція з України до Азії, рілля, засіви пшениці, засіви жита, забезпека людности збіжжям і картоплею, лучби, відділ від залізничих шляхів, ізохрони Києва.

У 2-гому зшитку, що саме появився, є такі карти: фізична карта, геольогія, ґрунти, рістя, національности (2 карти), дотичні надвишки й недобори українців, природний рух людности (4 карти), мандрівки (4 карти), корисні копалини, праця (4 карти), надвишки й недобори деяких продуктів (4 карти).

Карти виконані надзвичайно докладно і дбайливо, з кожної з них можна вичитати всі подробиці без труду. Кожна така мапа, на якої виконання складалося нераз тисячі чисел, є приступним образом і для тих що шукають докладних даних, і для тих, що хочуть мати бодай загальне поняття про справу. А до того небогато читачів скоче й має змогу перекидати нараз десятки великих підручників і річників статистики ріжних держав, щоб найти те, що так ясно, точно й приступно зясовано з ріжних ділянок нашого національного життя у цих картах. Ще є одна дуже важна прикмета цього атлясу: він зладжений так, щоб дати цілий і повний образ наших земель, від фізичної карти, через природу та господарство, демографію і мандрівки, промисл і торговлю — аж до сучасного стану нашого організованого національного життя. Досі вийшла тільки половина Атлясу. Друга появиться в найближчому часі. Та вже на основі цього можна сказати, що Атляс цей буде поглядовою енциклопедією наших земель, яка необхідна кожному свідомому українцеві, кожній українській установі, кожній школі.

Можемо побажати авторові, співробітникам і видавництву, щоби скоро докінчили це велике діло, яке є завершенням одного етапу у змаганнях до пізнання наших рідних земель і їх життя.

Д-р Е. Храпливий.

Найкращим дарунком

на св. Миколая і під Ялинку
для дорослих і для молоді
це книжки із Бібліотеки „Діла":

1. **Улас Самчук: „Віднайдений рай"** Стор. 166 . . . . . Ціна 2.00 зол. Новелі автора „Волині".
2. **Софія Яблонська: „З країни опію і ринґу".** Стор. 198 . . . . Ціна 2.50 „ Враження з Китаю нашої мандрівниці. Кількадесять ілюстрацій.
3. **Барбе Д'Оревілі: „Чортиці".** Стор. 205 . . . . . Ціна 2.50 „ Артистір великого письменника.
4. **Бальзак; „Чародійна шкіра".** Стор. 180 . . . . . Ціна 2.50 „ Повість одного з найбільших повістярів світа.
5. **Ольга Кобилянська: „Апостол черні"**, повість. 2 томи . . Ціна 4.50 „ Історія одного молодого характеру в боротьбі за самостійність.
7. **Василь Масютин: „Два в одного"**, повість, два томи . . . . Ціна 4.50 „ Великий науковий експеримент і його страшні наслідки.

Друкуються:

9. **Ірина Вільде: „Бе восьма"**, повість. Життя, мрії і поривн гімназистох.

Кожний том у коліровій мистецькій обгортці Павла Ковжуна.

Батьку! Не жалуй одноразового видатку 5 зол. для добра своєї дитини, і запренумеруй для свого сина чи доньки

„СВІТ ДИТИНИ"

який стане для неї справжнім приятелем і любимцем!

Пиши на адресу: Львів, Зіморовича ч. 2.

2949 Числа оказові висилаємо безплатно. 11—?

ДВІ РОЗМОВИ.

Павло стояв перед входом кавярні „Блакитний Ільтіс" і чекав. Чекав він так завзято, що видко було мав у цьому вправу, навіть тренінґ. Минуло яких дві години і видко було, що він уже втратив терпець. Переступав з ноги на ногу, почав діравити великим пальцем свою рукавичку і що хвилини дивився на годинник.

Гострий обсерватор міг би був зробити висновок, що Павло чекає на якусь жінку. Так воно було справді. Він чекав на свою добру знайому Лілі, яка була так само гарна, як і неточна. Ті й прикмети раз захоплювали його то знову доводили до люті.

Коли Павло глянув на годинник із звички 28-ий чи 29-ий раз, була година 7-а. Він потиснув нервово пальцем рукавичку, заскреготів зубами і рішив, що почекає ще пять хвилин. Коли минуло ще пів години, його постанова дозріла під впливом приєбираних почувань. Енергійним рухом пхнув двері кавярні і винайшов собі в кутку затишне місце. Підійшов кельнер і адмірувавши гість замовив відразу дві чарки чорної кави, дарма що сидів сам. Коли кава стояла перед ним, він відсунув обі чарки на другий кінець стола і дивився похмуро перед себе, якби мав перед собою мовчазного товариша.

Стриманим тихим голосом звернувся він до когось, хто повинен би сидіти напроти нього:

— Так! тепер уже маю цього всього досить! Чаша моєї терпеливости перелита, будь ласка, не перебивай мені! Тепер я говорю! Довгі місяці мовчав я і чекав, чекав і мовчав, але тепер більше не можу — не переривай мені! — Повторяю, що більше мовчати не буду і — кінець! Твоя поведінка з одного дня на другий гірша грає мені на нервах — більше не хочу цього терпіти! Можеш винайти собі дурнішого від мене! Що ти властиво собі думаєш? Чи ти вважаєш мене за дурня, за свого попихача, чи що? То я маю цілими годинами вистоювати на вулиці? Чи знаєш, як я назвав би це... Я не можу найти відповідного слова на це! Ти зайшла таки за далеко і я кажу тобі рішуче, що хочу з тим усім зірвати! Від тепер я вже знаю, що маю робити — не перебивай мене! Навіть не пробуй виправдуватись. Це не доведе до нічого! Я вже знаю напамять усі ті твої викрути! Можеш заощадити собі труду вигадувати нісенітниці! Певно схочеш мені сказати, що ти була знов у фризієра? А може твій шеф диктував тобі листи, так само як позавчора? А може ти мусіла сидіти дома, бо ваша служниця мусіла виїхати із своїм нареченим на село, щоб оглянути свою хату? Чи може врешті твоя маленька сестрінка проковтнула гудзик і треба було бігти за лікарем? Як бачиш я вивчив уже напамять цілий репертуар твоїх вимівок! І я маю вірити їм ніколи і тільки із звичайної чемности не перечив тобі. Я знаю тебе наскрізь! Ти, річ ясна, зараз назвешся... але не мене не зворушиш, запамятай собі! Так далі бути не може! Замість поправитись, ти стаєш щораз гірша. А вже в останньому часі попросту неможлива! Давніше ти спізнялась не більш як на годину, вчора спізнилась на пів тора години, а вже минуло три години! Чи це гарно? Чи так поводиться вірна понятелька? Ти моглаб бодай відложити на бік газету, коли я говорю до тебе — ...стрівай, більше не будеш мати нагоди знущатися надімною! Що? ти сміешся? Ти вважаєш, що все це жарти? Ти мене не знаєш! Киваєш головою? Тепер уже запізно каятись! Не потребуєш дивитись на мене такими великими очима — це нічого тобі не поможе! Треба було раніше думати про те, як слід зі мною поводитись! Не маєш чого плакати, тепер уже запізно. Навіть твої сльози мене не зворушать! Ця комедія вже скінчилась! Я придивлявся їй задовго. Я вже рішив — ми розстанемось! Прощай! дякую тобі за твоє ніжне серце, Лілі! Пане платничий, платити!

Павло перейшов у цьому монольозі ріжні ступні почування від люті, болю, аж до ліріки. Заплатив за каву, встав і вийшов з кавярні. На вулиці засунув міцніше на голові свій капелюх і пішов наперед увесь задуманий.

На розі вулиці побачив Лілі. Без віддиху, ввесь спітнілий, відчув, що в душі все в ньому проясилось. Вона підбігла до нього, положила йому руку на рамя, другою погладила його по лиці і сказала ніжно:

— Вибач, Павлусю! Уяви собі, що трамвай застряг по дорозі, забракло нараз електричного струму. Ми всі мусіли сидіти і чекати, поки він рушить... Дві години спізнення. Правда, що ти не гніваєшся?

Павло глянув на неї. Вона виглядала пре гарно. Попросту насолода було дивитись на її червоне личко.

— Чи я гніваюся? Защо? За якісь там дві години спізнення? Така дрібничка! не варт про це навіть згадувати!

Перекл. К. М.

Леон Василевський.

Смерть одного з найкращих знавців української проблеми.

У короткій замітці повідомляли ми вже вчора, що у Варшаві помер Леон Василевський, перший міністер закордонних справ у відродженій Польщі, колишній чільний діяч ППС (заст. головн. головної управи партії), голова Інституту Національних Досліджень, чільний польський публіцист, — в останнє редактор цікавого варшавського історичного журналу „Неподлеглосьць". Життєпис того покійного польського діяча, який помер оце у 66 році життя, надзвичайно багатий, бо Леон Василевський був людиною завжди страшенно живою і меткою та їздив по всьому світі, студіюючи на місці проблеми, що його цікавили. І тут саме доходимо до місця, яке спеціяльно нас, українців, близько торкається: Леон Василевський втримував ще від студентських петербурських часів близькі особисті звязки з українцями, приїздив до Львова спеціяльно на те, щоб познайомитись з чільними галицькими українцями, а студіюючи у львівському університеті в 1893 р. фільософію, підтримував безупинно свої українські знайомства. Цікавлючись близько всіми словянськими народами (через те й перенісся на деякий час до Праги), на першому місці завжди ставив українську проблему щодо поваги і значіння. Залишився теж до кінця свого життя вірним своєму поглядові, що українська проблема має велике міжнародне значіння і що при зміні політичних обставин в Европі безумовно буде реалізована українська державність.

У своїх поглядах на українські справи та своїми близькими звязками з українцями Леон Василевський був колись у польському громадянстві одним із нечисленних „білих круків", — таких, як Бодуен де Куртене, ген. Бібанський і небагато інших. Нема сумніву, що під його впливом та неначе з його „школи" вийшло чимало пізніших польських публіцистів, що ставились до української проблеми інакше, ніж галицько-ендецькі примітиви. До тих публіцистів у першій мірі належав Т. Голувко, — до них можна зарахувати і таких, як Пйотровський, Погоновський, і чимало тих, що сьогодні вже мають відомі прізвища у сучасній польській публіцистиці (Бончковський, Бохенські, Прушинські). Українській тематиці присвячені такі твори Л. Василевського: „Українська справа народова в ей розвою історичним" (1925), „Справа кресув і инейшосьці народових в Польсце" (1925), „Справи народовосьцьове в теорії і жицю" (велика праця на 230 стор., 1929), врешті „Квестія українська яко загаднене мендзинародове" (144 стор. 1934). В Українському Науковому Інституті у книжці „Спогади" (1932) появився теж мемуаристичний нарис Л. Василевського „Мої українські спомини", в якому той діяч надзвичайно цікаво й барвисто оповів свій звязок з українцями, особливо свою першу зустріч з І. Франком. Мимоходом кажучи, пок. Л. Василевський володів чудово українською мовою і завжди з українцями, навіть на терені варшавських установ, розмовляв по українськи. Читав теж до останнього часу українські часописи та слідкував за українською публіцистичною і історичною літературою. Цікаво, що напр. автора цих рядків просив недавно прислати йому ославлений лемківський „Буквар" і лемківські „читанки", обурюючись на те каліченя живої мови. Листуючись теж з автором цих рядків у справі видачі книжки про руський мир, зазначував, що — на жаль — не може ще тепер оголосити всіх спогадів і матеріялів, які має до цієї справи, як міністр закордонних справ з того часу.

Однак найбільшою прикметою покійного Василевського була його висока особиста культура. Це був у повному того слова значінні европеєць, справжній джентельмен. Хто знає, чи саме ті його особисті прикмети, його — при всьому темпераменті — вроджена делікатність, разом з його поглядами на національні справи не були найбільшою перешкодою, що він в останньому десятилітті не брав участи у польському прилюдному житті, що вимагало сильніших нервів і крепких жестів. Його приналежність до польського соціялістичного табору була радше формальна, дарма, що ППС дбайливо капіталізувала його присутність у своїх рядах, висуваючи його вперед при всяких маніфестаційних нагодах. Це один із характеристичних причинків істнуючих відносин, що Леон Василевський, один із найкращих знавців української проблеми в цілости та актуальних українських справ у Польщі — ніколи не мав найменшого впливу на хід практичної національної політики!

Зі смертю Леона Василевського зійшла до могили безперечно одна з чільніших постатей польського політичного й публіцистичного світа, одна з найкращих і найцінніших постатей.

ік.

Несподіване засідання сенату.

Маршал сенату Пристор назначив пленарне засідання сенату на понеділок 14. ц. м. на год. 10.30 рано. Темою нарад дискусія над експозе уряду. Скликання пленарного засідання сенату викликало велику сензацію у парляментарних колах, бо дотепер ще не було випадку, щоб друга законодатна палата дискутувала над експозе, якого не виголошено з її трибуни. Тому сподіються, що в сенаті вирінуть якісь політичні несподіванки.

ПЛЄНАРНЕ ЗАСІДАННЯ СОЙМУ.

Марш. Цар скликав пленарне засідання сойму на вівторок на 4. год. пополудні. Сойм радитиме мабуть над тими законопроектами, які цього тижня прийме соймова комісія.

—o—

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР —
год. 7.30 веч.:

„Гассан і його золота дорога до Самарканду".

„Атентат на Ґустльофа не мав політичного характеру"

— твердить прокуратор.

Підчас процесу проти Франкфуртера промовляв прокуратор. Він ствердив, що **Франкфуртер вповні відповідає за свій вчинок та що він нарушив право азилю і наразив Швайцарію на шкоди. Зате, на думку прокуратора, Франкфуртер не мав звязку з комуністами ані іншими організаціями.**

Атентат не має політичного характеру, є звичайним убивством.

Прокуратор домагається кари 18-літньої винниці.

Едвард виїде з п. Сімпсон до Америки?

Льорд Бравнльов заявив журналістам, що п. Сімпсон залишиться довший час у Канн, бо **потребує спокою і самоти.**

Вістка про абдикацію зробила на п. Сімпсон сильне вражіння.

Приятель родини п. Сімпсон, Спільман, заявив американським журналістам, що **Едвард VIII. замешкає з п. Сімпсон у Варенгтоні в північно-американському стейті Вірджінія.**

На всякий випадок Едвард VIII. не виїде тепер до Канн.

ДИПЛЬОМАТИЧНІ НАСЛІДКИ АБДИКАЦІЇ.

Абдикація Едварда VIII. приневолює дипльоматичних представників Великої Британії за кордоном складати нові дипльоматичні повновласти. Одночасно в Римі знову стає актуальна справа формального признання через Англію анексії Абісинії. Амбасадор Ерік Дравменд утретє складатиме свої повновласти. Перший раз зложив їх по приході на нове становище, другий раз після смерти Юрія V.

Присилайте передплату!

В обороні рідної землі.

ВІЧЕ В МЕЛЬНИЦІ.

Заходом Пов. Нар. Комітету мельницької судової округи відбулося в Мельниці (повіт Борщів) у второк 8. грудня ц. р. велике віче мельницької судової округи з рефератом посла д-ра **Степана Барана** про земельні справи й закони та про проект мін. Понятовського. Проводив на вічу місцевий адвокат, емеритований суддя **Петро Смаль.** По рефераті посла д-ра Барана були запити учасників: о. Кордовського, о. крил. Капустинського, д-ра Винниченка та декого зі селян, на які відповів пос. д-р Баран. На внесок дир. Петра Ґорая з Борщева ухвалено відповідні резолюції в земельних справах та протест проти загрозливого проекту мін. Понятовського. Ухвалено теж резолюцію предсідника віча з висказами довіря для УПР. Віче закінчено відспіванням нац. гимну.

ПОВІТОВЕ ВІЧЕ В КОСОВІ.

Дня 25. м. м. відбулося в Косові в салі „Рідної Школи" повітове протикольонізаційне віче, скликане місцевим ПНК. Віче відкрив посол м-р Іван Заваликут і на його внесення ввійшли до президії: **о. Могильняк Михайло,** предсідник, п. Угляр Михайло, господар з Вербівця, заступник і п. Зілинський Юліян, секретар. Приявних на салі коло 250 людей, заступлених 29 сіл повіту. Реферат про земельні справи виголосив пос. **Заваликут.** Віче прийняло оплесками реферат і відтак ухвалило одноголосно предложені резолюції без дискусій.

Опісля пос. Заваликут виголосив політичний реферат і зложив звіт з посольської праці УПР. В дискусії забирали слово: п. Бугатчук зі Старого Косова, п. Шпитко зі Смодного, п. Девдюк із Косова й інші. Місцеві комуністи пробували атакувати посла Заваликута і старалися счинити авантуру та довести до розвязання віча. Одначе присутні на салі приняли мовчанкою і сміхом комуністичних крикунів, не реагуючи на їх аргументи. По відповіді пос. Заваликута два головні комуністичні крикуни покинули салю нарад. Видно, що комуністичні „фільософи" не мають уже послуху в місцевих селян, які прийшли якінці до переконання, що таке комуністи, які у Вербівці к. Косова спалили заможнішим селянам стоги сіна і грозять терором.

РАЙОНОВЕ ВІЧЕ КОРШІВСЬКОЇ ВОЛОСТИ КОЛОМИЙСЬКОГО ПОВІТУ.

Дня 29. м. м. відбулося у волости Коршів районове віче в салі читальні „Просвіти". Відкрив його п. **Іван Семенюк,** директор місцевої Районової Молочарні, і на його внесення вибрано до президії господарів Михайла Бойчука, Івана Яцинишина на заступника і Дмитра Гультайчука. Приявних на вічу к. 300 людей з 5 сіл.

Реферат про земельні справи виголосив пос. **Іван Заваликут.** Відчитані п. Семенюком резолюції прийнято одноголосно.

Відтак пос. І. Заваликут виголосив другий загально-політичний реферат і звіт з посольської діяльности УПР. В дискусії над звітом брали участь: пп. Ілько Лазаренко, Іван Вітенко, Василь Жидик та ін. Дискутанти порушували справи шкільні, громадські, повітову господарку, справу шпаварку, будови доріг і т. д. Віче пройшло з повним успіхом.

ВЕЛИЧАВЕ ВІЧЕ В ШАНДРІВЦІ, ТУРЧАНСЬКОГО ПОВІТУ.

Дня 6. ц. м. відбулося в Шандріваці імпозантне віче під голим небом біля церкви, скликане ПНК у Турці над Стр. у порозумінні з Головним Секретаріятом УНДО на виразне бажання українських громадян Шандріваця. Від Української Парляментарної Репрезентації приїхав на віче посол турчанської округи Гринь Тершаковець. Присутніх на вічу к. 600 людей, у тому 1/4 жінок. Були також громадяни сусідніх сіл, а саме: Вовчого, Боберки, Тарнави Вижної, Яблінки Вижної, Ліктя та Дмитрики Дубового. Зацікавлення вічем надзвичайне, настрій бадьорий і поважний. В заступстві голови ПНК д-ра Мирона Кондрата віче отворив член ПНК **д-р Марців,** який по виборі президії віча в складі: предсідник о. Ілля Блавацький, заст. предсідника Луць Пиш і секретар Петро Демків, передав провід вибраній президії. Відтак посол **Гринь Тершаковець** виголосив змістовний реферат. По рефераті посла Тершаківця предсідник віча піддав під голосування резолюції в земельних справах і постанову у справі поборювання комуністичної пропаганди. Ці резолюції віче ухвалило одноголосно. Таксамо одноголосно через аклямацію ухвалено довірл Проводові УНДО та Української **Парляментарної Репрезентації.**

ЕКОНОМІЧНА СТОРІНКА.

Безвідсотковий кредит.

ПІДТРИМКА НЕЗАСІБНИХ КУПЦІВ І РЕМІСНИКІВ У ЖИДІВ, ПОЛЯКІВ ТА В УКРАЇНЦІВ.

Расова солідарність жидів найшла між іншим свій вияв в організації густої мережі кас безвідсоткового кредиту для дрібних купців і ремісників. Фонди для цього здобували жиди здебільша за кордоном і завдяки касам помогли створити власні варстати праці багатьом незасібним купцям і ремісникам, чи витримати прикрий час крізи. В останніх місяцях почали також поляки з великою пильністю закладати „безпроцентові каси" для своїх купців і ремісників, для яких звичайний банковий кредит зовсім або майже недоступний, бо вони не в силі дати відповідне забезпечення. В розмірно короткому часі повстало багато таких польських кас. Основана перед двома місяцями в Варшаві „Польська Центральна Каса Безпроцентового Кредиту" обединув вже близько 40 „безпроцентових кас" і співпрацює з близько 150 організаційними комітетами таких кас.

З великим вдоволенням треба підкреслити, що і **в нас, українців,** необхідність подібної акції найшла подекуди зрозуміння. Щоправда — ця акція в нас щойно в початках і розмір її закроєний куди скромніше ніж у наших сусідів. Проте найближчі місяці покажуть, як вона виглядатиме і наскільки зможе сповнити своє національно-господарське завдання. Ця справа вимагає докладнішого насвітлення, тому до неї ще повернемо. Згадаємо тільки коротко, що при **Торг.-Промисловім Банку у Львові** створено **„Фонд Безвідсоткового Кредиту"** для незасібних українських купців. Складало його покищо кілька осіб, які зложили довгоречинцеві безвідсоткові щадничі вкладки в сумі 1.800 зол. Як зазначено в найновішому числі „Торговлі і Промислу" — такі довгоречинцеві безвідсоткові вкладки достарчатимуть матеріяльних засобів для згаданого „Фонду Безвідсоткового Кредиту". **Н—вич.**

—o—

За окремий „Волинський Ревізійний Союз".

ЗАХОДИ О. КОВАЛЕВСЬКОГО і К-о ТА ХАРАКТЕРИСТИЧНИЙ ПОЛЬСЬКИЙ ГОЛОС.

Дячі з під прапору Вол. У. Обєднання відбули в Луцьку нараду і після вислухання реферату О. Ковалевського рішили домагатись основання „Волинського Ревізійного Союзу" для тамошніх кооператив. До реалізації цієї постанови покликано до життя комісію у складі С. Тимошенка, згаданого Ковалевського, Кентшинського, Свідерського і Михайлова. Рівночасно „Українська Нива" пробує переконати своїх хліборобців, що такий окремий Союз потрібний, бо він „використає властивости різних районів у властивий спосіб, починаючи від творення господарчо узасаднених форм та уникаючи випадкового повстання господарчих організацій — переважно нижчого споживчого типу".

Варто згадати, що заходи В.У.О. найшли поганий відгук серед поляків. „Курієр Поранний" помістив допис із Луцька під характеристичним наголовком „Кооперація на Волині в 90% ділом польських рук". Цей допис присвячений цілістю згаданій справі. Автор пише м. ін. „...думаємо, що не так господарські потреби, як радше національні амбіції були рішаючим моментом при одноголосній постанові про потребу покликати до життя самостійний волинський ревіз. союз". Автор зазначує дуже ліберальну політику „Рев. Звйонзку Спулдзельні Рольничих і Зар.-Господарчих", приноровлюваку до всіх волинських кооператив, а також те, що в справі окремого союзу мусіліб мати голос перш за все польські кооператори, які створили теперішню волинську кооперацію на 90%. Підписаний буквою С. автор заздалегідь пересуджує думку польських кооператорів (видно їх добре знає!), підкреслюючи, що вони не згодяться на творення кооперативного кордону. „Польське громадянство на Волині не може визнати становища українських дячів"...

„У. Нива" полемізуючи з дописувачем „Курієра Пораного" рішучий його тон пробує розуміти тільки як „побоювання, що наша (себто ВУО) концепція омине чи може оминути інтереси польської кооперації". Орган Тимошенка—Ковалевського запевнює, що ці побоювання неслушні, бо проєктований рев. союз був би міщаний, а ініціятиву цього діла взяли в свої руки українці тому, що „українське село найбільше відчуває негативні наслідки браку єдиного провідного кооперативного осередка".

З нашої кооперації.

ЗАБОРОНА БОРГУ ПО КООПЕРАТИВАХ НА ВІТЬ НА РАХУНОК ДОСТАВИ МОЛОКА.

Великою перешкодою у здержанні споживчих боргів по кооперативах для загального закупу і збуту був досі дозвіл давати на борг доставцям молока до Районових Молочарень як зачет на молоко, умовлений з молочарнею. Це робило різниці між членами і не дозволяло місцевим проводам кооператив рішуче вимагати від крамарів торгу тільки за готівку з членами-недоставцями. В останніх днях Центросоюз порозумівся у тій справі з Маслосоюзом і Маслосоюз погодився сам зачетувати доставу молока. У звязку з тим Ревіз. Союз Українських Кооператив видав доручення кооперативам для загального закупу і збуту заперестати від 1. І. 1937 р. всяке без виїмків боргування і торгувати тільки за готівку. Контрольні органи кооперації будуть пильно стежити за тим, щоби це доручення було переведене в життя.

НАРАДА ОКРУЖНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ У ЛЬВОВІ.

Ревіз. Союз Українських Кооператив скликав на день 28. м. м. черговий зїзд начальників окружних організаційних відділів при Окружних Осередках. У нараді взяли участь представники усіх Окружних Осередків, 8 Українбанків та української жіночої кооперативної гільди, разом 56 осіб. На зїзді виголошено 4 реферати, а саме д-р Одена Степанів про рух українського населення на території Р.С.У.К. за шість останніх десятиліть, сен. О. Луцький про приватницький та кооперативний світогляд і другий реферат про біжучі організаційні справи, Д-р К. Коберський про кооперативне навчання. Після рефератів розвинулася поважна дискусія, на яку на жаль було трохи замало часу. Ухвалено ряд резолюцій.

КООПЕРАТИВНІ КУРСИ В КРАЮ.

Після кількох літ застою з причини господарської крізи, принесла цьогорічна осінь знову велике оживлення в ділянці кооперативних курсів. Побіч постійних заочних кооперативних курсів Р.С.У.К. та постійної молочарської школи в Стрию треба відмітити цього року сім 2—6-тижневих курсів для вишколу або дошколу книговодців при закупочно-збутових кооперативах, уладжуваних Окружними Союзами (Коломия, Станиславів, Радехів, Заболотів, Добромиль, Белз, Сокаль, Ярослав), чотири 2—6 тижневих курсів для крамарів (Коломия, Станиславів, Бучач, Підгайці) та кілька мішаних господарсько-кооперативних курсів. Усі курси є під контролею Ревіз. Союзу Українських Кооператив.

НОВІ КООПЕРАТИВНІ ОСЕРЕДКИ.

Дирекція РСУК признала кооп. „Народний Дім" у **Гвізлинах** як тимчасовий торговельний і орган заїдний осередок для кооператив гвізлянського району з тим, що має утримувати орган затора. Рівночасно у Самборі відбулася кооперативна нарада при участи представників РСУК, НТ зі Львова та ОСК зі Самбора, на якій ухвалено уруховити складницю самбірського Окружного Союзу Кооператив в **Турці н. Стр.** Кооперативи району мають зложити потрібний на вибудування складниці капітал.

ТЕРНОПІЛЬЩИНА ЙДЕ ВПЕРЕД.

В районі Подільського Союзу Кооператив у Тернополі є тепер 81 кооператив для загального збуту і збуту. З них провірено в 1936 році 73. У цих провірених кооперативах прибуло за останній рік 497 членів, себто 7 членів на одну кооперативу. Денні торги товарами в кооперативах зросли пересічно на 1 кооперативу на 4.15 зол. і дають тепер на одну кооперативу пересічно 52.55 зол. Денні торги продуктами зросли у пересічі на 1.47 зол. і дають на одну кооперативу 21.82 зол. Зате заліові борги зросли по кооперативах пересічно на 58 зол. на кооперативу. Замикання рахунків виказало в пересічі на 1 кооперативу 102.32 зол. надвишки. У цілому районі нема вже сьогодні ні одного села, де могліб ще повстати кооперативна для заг. закупу і збуту, а з тих кооператив, що вже існують, лише одна викликує побоювання за дальший розвиток.

РУХ ЧЛЕНІВ У Р.С.У.К.

В листопаді п. р. приняла дирекція РСУК в члени Т-ва 15 кооператив і видано згоду на зареєстрування в суді 5 кооператив. **В. Л.**

Українська хроніка.

БАНКОВА АНКЕТА.

Редакція органу Союзу Українських Купців „Торговля і Промисл" розіслала анкету на тему торговельного і промислового кредиту, в якій взяли участь директори наших центральних фінансових установ, а саме: пред. д-р Кость Левицький від Центробанку, д-р П. Кривуцький від Зем. Банку Гіпотечного, дир. Я. Колтунюк від Дністра. Крім того від управи наймолодшої нашої банкової установи „Торг.-Пром. Банку" забрав голос в анкеті інж. А. Мілянич. Анкетні голоси видрукувані у згаданій газеті з дати 1. грудня п. р.

Польська хроніка.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ З ЦАРИНИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ.

В польській пресі йде оживлена дискусія на тему господарської доцільности примусової **парцеляції** поміщицьких земель і взагалі **нерентабільности та дідичности** селянських грунтів. Прихильники і противники обох концепцій висувають ряд аргументів, щоби виказати правильність своєї думки. Замітну статтю К. Бжміньского помістив журнал „Господарка Народова". На думку автора — виконання німецької концепції „Науерштанду" в Польщі скриває великі соціяльні небезпеки. Польський промисл занадто слабий, щоби дати прожиток тим, які змушені будуть кинути селянський стан. Сьогодні мають вони всетаки якусь спромогу життя хоч на гарбованих грунтах.

З ПОЗНАНЩИНИ НА СХІД.

Тяга польських купців і ремісників з заходу на схід дістає вже прикмети масової міндрівки. За останні тижні осіло напр. у Золочеві сімох підприємців з Великопольщі, з них трьох відчинило самостійні крамниці. Преса нотує „ентузіястичні аустрічі" познанських місцевими поляками. В Тернополі відбулась така аустріч дуже святочно з прапорами й орхестрою. Це йде „сильний і вартісний складник національної оборони".

Світова хроніка

БІЛЯНС УСПІХІВ ФРАНЦІЇ ПІСЛЯ ДЕВАЛЮАЦІЇ.

Півтретя місяця — це ще не багато часу, щоби можна було відчути „добродійства" навіть такого радикального заходу, як девалюація. Та проте Франція і ті держави, що пішли з нею, можуть уже почванитись не малими успіхами. Швайцарський міністр др Маєр підкреслив на днях із вдоволенням велику приплив капіталів до Швайцарії. Такого успіху що правда не має Франція. Саме двох надій не сповнила там валютова операція: 1) **не повернула капіталів, які емігрували** і 2) **не спинила зросту цін.** Зате вона **успокоїла біржу, збільшила внутрішню торговлю і підсилила позитивний розвиток господарських процесів.** Годі сказати, що принесуть дальші місяці. Все зависить від того, чи Франція спинить дальшу зниижку цін, яка мусіліб принести в результаті загострену соціяльну боротьбу, чи доведе до частинної бодай репатріації капіталів і чи темпо розвою господарських процесів дальше зростатиме в користь для франц. економіки.

ГОСПОДАРСЬКІ ТРУДНОЩІ В НІМЕЧЧИНІ.

Хоч вісти про Німеччину є взагалі доволі тенденційні, то проте нема сумніву, що ніж. уряд бореться з великими економічними трудношами. Недостаток сировин викликав зріст цін багатьох артикулів, а це знову примусило уряд видати новий закон, що зберігає загалу твердість цін. Найбільшу сенсацію викликала в світі вістка, що Гітлер вступерез возі др Шахта хоче обрізати вартість марки на 50 відсотків. Треба зазначити, що девалюація в міжнародних розрахунках зменшила, як багато надій кладуть на валютову премію при експорті.

В. Н-вич.

Читайте „Діло"!

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Королівські клопоти.

НАСТРОЇ АНГЛІЧАН.

Едвард VIII. має величезну популярність в цілій британській імперії і його драму розуміють усі та співчувають йому. Одначе величезна більшість англійців вище ставить інтереси держави, від особистих симпатій до короля. Найкраще змальовують ці настрої провінціональні часописи, які виключують думку про подружжя короля з панею Сімпсон та з одночасним задержанням престолу. Вони не сумніваються, що коли прийшлоб до нових виборів, величезна більшість виборців заявиться за урядом. Також домінії заняли непримирне становище, зокрема Полуднева Африка і французи-католики в Канаді хвилюються на саму думку про подружжя короля з розведеною. Провінція і населення доміній вірні старим традиціям і не признають „окремого відношення до подруж".

ЩО БУДЕ ПО АБДИКАЦІЇ?

Що станеться тепер після абдикації Едварда VIII? На підставі королівського закону з 1931. р. абдикація стає правосильна щойно тоді, коли приймуть її парляменти всіх доміній. Якщо котранебудь із доміній не затвердить абдикації, то для цієї домінії Едвард VIII. залишиться королем. Отже теоретично можливий такий випадок, що коли Едвард VIII. стратив би престол в Англії і Австралії, задержав би корону в Полудневій Африці і Канаді. Якщо всі парляменти приймуть акт абдикації, тоді англійський престол займе князь Йорку, а його доньку, маленьку княжну Єлисавету проголосять наслідницею престолу.

НАВІТЬ ПО АБДИКАЦІЇ НЕ ЛЕГКО БУДЕ ОЖЕНИТИСЯ З П-ЕЮ СІМПСОН.

Після абдикації не вияснюється ще справа, бо подружжя з панею Сімпсон стоятиме ще під великим знаком питання, бо англійські закони дозволяють тільки королеві женитись без ніякої згоди. Едвард VIII., після абдикації князь Валії мусить мати на подружжя дозвіл нового короля, бо князі королівської родини не мають права женитися без дозволу короля. Подружжя без згоди вважають за неважне.

100 МІЛ. ФУНТІВ СТРАТИ.

З приводу абдикації короля Едварда VIII. і переложення визначеної вже коронації, англійський промисл і торговля стратять з цієї причини приблизно 100 мілюнів фунтів стерлінгів. Англійські промисловці приготовили величезну скількість портретів і королівських погрудь на коронацію, текстильний промисл поробив величезні вклади, готелі перевели гігантні інвестиції і т. д. Найдошкульніше відчують усі втрати корабельні товариства, великі ресторани, підприємці, яким доручено будову окремих степениць і естрад на коронаційні паради і т. д. Одним словом, англійському промислові загрозила катастрофа у наслідок абдикації короля.

МАНІФЕСТАЦІЇ ЗА КОРОЛЕМ.

У ріжних місцях Льондону відбувалися вуличні маніфестації в честь короля. Товпа демонстрантів носила величезні траспаренти з написами: „Дайте йому час надуматися", „Хочемо нашого короля, а не Болдуіна!", „Хай живе король!", „Геть із політиками!" і т. д.

Величезна товпа, що її стримують велитні-полісмени, дижурувала постійно на Давнінг Стріт. До міністрів, що приїзджають і відїзджають, товпа ставилася крайнє ворожо. Така сама товпа чекала під бекінггемською палатою і час до часу співала „Боже борони короля".

З Уельсу прийшло до Льондону 500 безробітних з транспарентами: „Ви не можете йому нічого зробити після того, що він зробив для нас!".

У Гайд Парку відбуваються постійно мітинги. Промовці гаряче обороняють право короля до вільного вибору подрути. Всі церкви переповнені вірними, які моляться за короля. Часописи видрукували текст окремої молитви за короля.

Тунель попід Ля Маншем.

У ГЛИБИНІ 90 М.

Французький інжинір Бадеван опрацював плян будови тунелю попід канал Ля Манш у всіх подробицях. Проект Бадевана передбачує будову тунелю між Фолькестоном і Кале. Ширина тунелю в цім місці 39 км. Але тому, що обабіч виходи з тунелю мусять починатись кілька кільометрів від берегу, щоб вимінути гострий спад тунелю, правдива довжінь тунелю буде 50 км.

Глибина проливу — 50 м., а що тунель мав би йти 40 м. під дном каналу, то його загальна глибінь булаб 90 м. В кожному разі така глибінь вистане, щоб тунель не лякався ні летунських бомб ні підводних мін.

Тунель буде складатись із двох рівнобіжних галерій і рух буде відбуватись окремими галеріями тільки в одну сторону. Середнюю галерій їздитимуть авта, а бічні доріжки призначені для піших. Окремі машини будуть вломповувати і прочищувати повітря у галеріях.

ЗА ГОДИНУ АВТОМ ДО АНГЛІЇ.

Підморським тунелем проїздитимуть 20 авт на мінуту. За цілий день зможе переїхати 10.000 вантажних авт. Ціна підморського транспорту буде наполовину нижча від корабельних транспортів, значить тунель даватиме величезні приходи. Кошти будови будуть приблизно 800 міл. франків. Половину коштів дає французька група, а половину англійська. Праця при будові тунелю тріватиме півтора року. Крізь новий тунель можна буде заїхати до Англії за годину.

Спадкоємці Захарова.

Смерть Василя Захарова викликала на Балканах величезне вражіння. Про нього говорять багато у Царгороді зокрема на передмістю Татавії, де Захаров жив доволі довго за своєї молодости.

На азійському березі живуть дві старі і найближчі кревнячки Захарова Іфігенія і Мельпомена Захаров. За життя король гарматт зовсім ними не цікавився. Одна старушка має 75 літ а друга 74. Обі надіються, що дістануть частину майна гарматного короля.

— Ми знаємо, — казали обі сестри кореспондентові „Пті Парізен" — що й інші претендують до спадку, але нас повідомили, що наші права безспірні. Грецьке посольство у Парижі вже повідомлене про наші права. Ми дістанемо невелику частину спадку, але при багатстві нашого шурина, буде це величезна сума.

На старости літ не принесе нам майно великої радости. Ми обі турецькі громадянки і гроші, що їх дістанемо, віддамо турецькому урядові, якщо він забезпечить нам відповідну довмертну ренту.

Пробудилась „спляча красуня".

Перед чотирьома роками всі американські а за ними европейські часописи розписувались про летаргічний сон молодої і гарної дівчини Патриції Мак Гайд з Шикаго, яка заснула в 1932 році твердим безперервним сном. Всі зусилля лікарів, щоб її розбудити, були безуспішні. Вкінці лікарі зрезигнували зі своїх спроб і обмежились виключно до штучного кормлення дівчини та щодня її масували, щоб таким чином піддержати її при житю.

Кілька днів тому спляча красуня зовсім несподівано пробудилась. Коли вона перший раз отворила очі, її рідні здавалось, що це чудо. Дівчина зовсім спала зі сил і не може навіть рушити руками. Лікарі заповідають, що лікування піде тепер у швидкім темпі і, що за кілька тижнів Патриція буде зовсім здорова.

Коли по Шикагу пішла вістка, що вона пробудилась, перед домом зібралась величезна товпа. Пошта приносить їй щодня безліч гратуляційних листів і телеграм і багато квітів та дарунків.

СМЕРТЬ СІМПЛІЦІЯ ГОДІНО.

Перед кількома днями писали ми, що нюйорські хірурги перевели операцію двох сіямських братів Годінів. Відрізали мерця від живого. Саме тепер подають нюйорські часописи вістку, що другий близнюк помер. Сімпліцію почувався вже після операції зовсім добре і лікарі мали повну надію вдержати його при житю. Сімпліцій умер на запалення мозкових опон. Оба брати були акторами і оба були жонаті.

—o—

ДОРОГИ ЗІ ШЕРСТИ.

В Америці почали вживати шерсти до будови доріг. Дорогу покривають спершу верствою смоли, відтак на смолу накладають шерсть. Все те заливають знову смолою і зверху накладають як звичайно рінь. Така дорога гнучка і не розтрясує ресорів. Також вода не підмиває такої дороги. За минулий рік 26 стейтів побудували дороги зі шерсти на довжину 1.000 км. Міністерство народнього господарства призначило півтора міліона долярів на переведення проб, які скрізь дали дуже добрі висліди. В Англії існує покищо тільки одна дорога зі шерсти довга 6 км. Її побудував власним коштом Тома Ескер власник фабрики шерсти в Чаддертоні.

—o—

БЕЗПЛАТНИЙ ОПАЛ.

В столиці Ісляндії Рейкіявіку переводять саме тепер інсталяції центрального огрівання. Два гарячі гейзери положені приблизно 20 км. від міста, поглибили на 400 м. Приплив кипятку з гейзерів доходить тепер до 300 літрів на секунду. Горячу воду доставлятимуть проводами до цілого міста і її теплом опалюватимуть всі державні будинки, школи і мешкальні доми.

—o—

ТОРГОВЛЯ НЕВІЛЬНИКАМИ.

Торговля невільниками перенеслась з Абісинії покищо до Кенії, до Судану, до Сомалі і до Арабії, куди торговці невільниками негайно з початком італійсько-абісинської війни, перетранспортували свій „товар". До одної тільки Арабії вислали 7000 невільників, яких гнали цілими тижнями крізь безлюдні пустині. Багато, менше відпорних на важкі труди такої подорожі згинуло подорозі. На африканських і американських шляхах, куди ідуть каравани, повно скелетів безталанних невільників. Головний осередок торговлі невільниками міститься тепер у пристані Таюраль, яка є незалежним султанатом між французькою Сомалі та англійськими колоніями. Султан цієї мініятурної держави дуже багатий, є власником кількацятьох фабрик, у яких виключно працюють невільники. З Таюралю висилають невільників на кораблях до Арабії і на Далекий Схід.

—o—

ЯК ВИГЛЯДАТИМЕ ЛЕТУНСТВО ЗА 65 ЛІТ.

Найшвидший поїзд на залізничих рейках не дорівняє швидкістю літакам. Відомий летун Ізарль Кінчефорд Сміт, який згинув підчас рекордового лету до Австралії так уявляв собі летунство за 65 літ, значить у 2000 р. Літаки літатимуть на довших трасах у стратосфері, значить на висоті 15 км. над землею. Стратосферичні скорости будуть 1600 км. на годину і будуть зовсім буденним явищем. Підчас несприятливої погоди, підчас густої мряки чи дощу, летун буде могти все бачити землю при помочі фільтрів із ультрафіолетними промінями. У складних апаратах та інструментах до славби не буде ніяких хиб. Подорож довкруги земді тріватиме всього кілька годин. За 65 літ будуть літаки, які зовсім легко зможуть перевозити по 500 і більше пасажирів.

ДИВОГЛЯДИ.

13-ЛІТНІЙ ХЛОПЕЦЬ ХОЧЕ ЖЕНИТИСЯ.

До американської поліції зголосився старший залізничний урядовець Бугд і заявив, що його 13-літній син Конрад покинув без ніякої причини батьківський дім. По довших розшуках поліція знайшла хлопця в крамниці тульпанів. Хлопець оправдувався та заявив, що скорше не вернеться домів, поки не дістане дозволу на подружжя з 18-літньою голяндською квітяркою. Воліє важко працювати і помагати розкішній вибранці свого серця, ніж вернутись до батька, який хоче зробити з нього... міністра комунікації. Хлопець вперся і не було ніякої ради, як передати його поліції, яка віддала його до дому поправи, щоб там перехолола його передчасна любов до голяндської красуні.

—o—

Бльонада еспанських побереж.

Національна радіостація зі Саляманки повідомляє, що 150 миль від Балеарів нац. кружляк „Канаріяс" зловив червоний корабель, що віз харчі до Барсельони і відпровадив до пристані Пальми, де ввесь вантаж вивантажували. Національні кораблі затопили кілька совітських кораблів, що везли муніцію;

деякі совітські кораблі плили під британським стягом.

НА ЕСПАНСЬКИХ ФРОНТАХ.

Головна кватира нац. військ заперечує, немовби її війська уживали куль дум-дум та немовби ґен. Франко наказав інтензивно бомбардувати Мадрид. В Арагонії нац. війська відбили з втратами наступ червоних на м. Вілля Франка дель Ебро, в Астурії на відтинку Вієра.

СПРАВА ДИПЛЬОМАТИЧНОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА.

На основі порозуміння урядів В. Британії та Франції амбасадори тих обох держав пропонують поодиноким державам спільне посередництво, щоб перервати есп. війну. Такий демарш зроблено вчора у Ліссабоні.

Злучені Держави не будуть вмішуватися до самого посередництва, але в окремій заяві морально підтримали зусилля інших держав у тій справі.

СССР висловив повну згоду на англо-французьку пропозицію.

—o—

ДО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Уряд Іраку призначив 180.000 ліврів на панарабську пропаганду в арабських краях.

Французький журналіст Люї де ля Пре, спец. кореспондент „Парі Суару", ранений 8. ц. на літаку франц. амбасади, помер у шпиталі. Це вже третій з черги франц. журналіст, що згинув у Еспанії.

Еспанський нац. уряд заборонив продавати за кордон твори мистецтва.

Бразилійський парлямент почав наради над законом, що має розв'язати всі організації, ворожі теперішньому устроєві.

У **Нікарагуї** відбулися вибори до парляменту і президента; більшість дістали ліберали.

У **Злучених Державах** в обох великих партіях вибиваються нові провідники. При виборах 1940. р. Рузвельт не може кандидувати, бо вже був двічі президентом, тому демократичним кандидатом буде Ірль. Також провідник республиканців Ляндом уступає, на його місце приходить Вандерберґ.

Румунія відкупила від французів акції фабрики літаків у Брасові за 60,000.000 лей.

Панамериканська конференція не буде займатися посередництвом в Еспанії як і двома південно-американськими спірними територіями: Летіцією і Чаком.

Рада Ліги Націй рішила вчора пополудні прийняти на денний порядок теперішньої сесії дві справи: скарги валенсійського уряду та франко-турецький спір.

Большевики викінчують будову 16-ох 6-моторових літаків, з яких кожний крім залоги матиме місце на 60 пасажирів. Ті літаки мають служити до комунікації зі Зл. Державами.

Литовські студенти у Ковні уладили бурхливі протипольські демонстрації.

У Французькому державному банку припаси золота зменшилися за минулий тиждень на 4 міліярди франків.

Совітська дипльоматія намагається навязати дипльоматичні взаємини з Югославією, щоб перешкодити в італійсько-югославянському наближенні.

Еміґраційні справи.

ЗВИШКА ПОКАЗОВОЇ ГОТІВКИ ДО КУБИ.

Іміграційна Дирекція на Кубі видала декрет, яким підносить показову суму з 200 дол. на 800 дол. Еміґранти, що мають т. зв. „лендінг пермітс", при виїздині з корабля не потребуватимуть виказуватися жадними грішми. Оскільки є в них посвідчення на 200 дол., які вложили їх свояки на Кубі, треба завчасу порозуміти ся з ними, щоб доплатили ще 100 дол. ам.

ЕМІҐРАЦІЙНИЙ КОНТИНҐЕНТ ДО АВСТРАЛІЇ.

Річний континґент для еміґрантів з Польщі до Австралії є всього 150 осіб у віці понад 3 роки, себто 12 осіб місячно. Щоби зорганізувати видавання віз та обминути різні непорозуміння, британський консулят постановив видавати візи до Австралії виключно через Еміґраційний Синдикат. Хто хоче дістати візу, мусить віддатись оглядинам лікаря Е. С. та мати свідоцтво моральности.

Хто хоче мати певність,
що одержить
нефалшоване масло
купує
тільки ґарантованої якости
масло в крамницях
Маслосоюзу

Новий конкурс „Діла" на економічні статті.

Як відомо нашим читачам, зпоміж надісланих статтей для попереднього конкурсу, уфундованого в „Ділі" п. Василем Тихим з Америки, журі признало тільки 6 авторам грошеві нагороди. Для чотирьох нагород (для 1-ої в сумі 10 ам. долярів і для трьох по 3 ам. доляри) не найшло журі відповідних кандидатів (див. „Діло" ч. 31). Тому розписуємо отсим

ЧЕРГОВИЙ КОНКУРС
на тему

„ЯК ЗОРҐАНІЗУВАТИ УКРАЇНСЬКИЙ ДОМАШНІЙ ПРОМИСЛ?"

Тему вибрало журі, признаючи справі організації нашого домашнього промислу першорядну вагу, а для дальшого господарського розвитку українського народу — велику актуальність.

Нагороджених буде 5 статтей, а саме:
1-а нагорода—рівновартість у золотих 6 ам. дол.
2-а нагорода — рівновартість у зол. 4 ам. дол.
3-я нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.
4-а нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.
5-а нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.

Засаднича вимога: річевий підхід до теми і можливість здійснення поданого проекту.

Розмір статті повинен не переходити розміру нормальної ґазетної статті (200—300 рядків).

Статті писані по змозі на машині, треба надсилати в замкнених ковертах із зазначенням назовні: **Для конкурсу.** Справжне прізвище автора треба помістити в окремій меншій коверті, яку журі відчинить уже після признання нагороди.

Речинець, до якого приймативемо згадані статті, **31-го грудня** ц. р.

З відчитової салі.

Проф. д-р В. Кубійович: „Зміни у стані населення українських земель у СССР за останні роки". Відчит у Т-ві Наук. Викладів ім. П. Могили.

До війни українські землі мали дуже великий природний приріст, який частинно відпливав на Схід і хитався коло 18—19%. У нашому столітті еміґрація більшала з року на рік, вгягаючи в себе часом і половину прир. приросту. Все-ж у тих часах досить велика частина приросту лишалася.

Навпаки підчас світової війни слідний спад населення; він тривав сім літ, не чотири, як у інших краях, що брали участь у світовій війні. Дальший великий спад спричинив голод 1922. р. Від 1924 р. виступає знову сильний природний приріст (20%), смертність меншає у порівнянні з довоєнними часами. Про природний приріст після 1929 р. не маємо даних, бо статистичний уряд УССР від того часу його не публікує. У перших роках пятирічки приріст маліє, 1933 р. (початок голоду) проявляється навіть знижка населення на 4%. З українських земель поза УССР, Північний Кавказ, Крим і Дол. Волга 1932 р. мали знижку населення, зате Чорноземний Край, подібно як і російські землі — приріст. Причина у тому, що на Півн. Кавказі проявився найсильніший спротив проти колективізації, що довів у наслідку до масового заслання селян.

Машинізація рільництва підчас пятирічки зменшила запотребування на робучі руки, які — згідно з 5-річним пляном — мали відплисти до міст, промислових околиць та до Азії. Від 1930 р. постійно поступає процес урбанізації. За 1931 і 32 р. населення міст понад 30.000 збільшилося на Україні на 40%. Півн. Кавказ мав незвичайно велику річну втрату (5%); населення міст зросло. Населення Криму змаліло, як міське, так і сільське. Взагалі пятирічка пересе лила міліони селян до міст. 1932. р. приріст населення міст зменшився на Україні, хоча в Росії у тому самому часі більшає. Були це наслідки голоду.

Найсильніший спад населення був у степах, найменший на Правобережжі; найсильніший приріст має упромисловлений простір від Донбасу по Кривий Ріг. Міста Правобережжя вилюднюються; приріст Києва та Одеси мінімальний. Навпаки міста півд.-сх. України ростуть у нечуваному темпі, деякі збільшаються на кільканацять разів, повстають нові місцевости. Також ростуть сумежні повстані (Маріюпіль, Таганріг), що обслуговують вивіз Донбасу. Харків зріс сильно завдяки промислові.

Від 1934 р. приріст великих промислових міст маліє, бо голод і заломання інвестицій діткнули вже не лише села, але й міста.

Рівнобіжно зі зменшенням українського населення України напливало чуже, головно до Донбасу; українці на жаль воліли еміґрувати до Азії, щоб не покидати рільництва. Зріст міст — то заразом зріст московського населення. Околиці над Збручем кольонізують москалями, українців виселюють у холодну Карелію і Інґрію. Зменшення відсотку українців годі точно означити — відомо тільки, що прим. ладе відсоток українських дітей у школах, українських часописів і т. п., а відповідно росте відсоток москалів.

Дискусії над відчитом не було.

—o—

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глуневського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., **тел.** 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Традиційні Свято-Миколаївські Вечерниці** уладжує 19. грудня в салях Укр. Беседи і жовтій (Народний Дім) Українське Краєве Т-во Охорони Дітей і Опіки над Молодю.

— **Відчит** Інж. Аґрон. Антона Романенка на тему: **„Значіння сільського господарства в житті народу"** відбудеться дня 12. грудня 1936 р. в Клюбі Укр. Еміґрантів, Львів, площа Бернардинська 2. І. пов. Початок в год. 18. 3245

— **Андріївський Вечір** 13. XII. ц. р. в Клюбі Українських Еміґрантів Бернардинська пл. ч. 2. І. пов., з вороженнями, товариськими забавами, танцями, нагородою за найкращу і найдовшу коломийку. З участю румунської циганки й індійського астрольога. Початок в год. **6-ій попол.**

— **Всі пишуть** Миколаївські і святочні побажання на картках, виданих Т-вом „Сила". Дохід іде на українських безробітних.

— **Показ вишивок і мистецьких виробів** уладжує Кружок Студенток ім. Лесі Українки в салі Національного Музею у Львові в днях 13—20. ц. м. Відкриття відбудеться в неділю 13. ц. м. в год. 10.

— **Заклик у справі матеріялів до історії Золочівщини.** Заходом українських установ у Золочеві створено комітет для видання історії Золочівщини, опрацювання якої віддано дрові Миколі Андрусякові. Комітет звертається с-цим до громадянства Золочівщини, зокрема до всіх колишніх і теперішніх діячів у золочівському повіті на політичному, культурно-освітньому й економічному полі, як також до організаторів УСС у

Всіх, що дістали

Календар „Криниця"

на рік 1937

і досі не вирівняли належитости за нього, просимо негайно вирівняти, пересилаючи гроші блянкетом П. К. О. ч. 504.060 — з дописком „Кр. 1937".

томуж повіті та членів 4-ої золочівської бригади й інших золочівських військових формацій УГА, з проханням надсилати на адресу д-ра Андруся, ка (Львів, Бібліотека НТШ, Чарнецького 24) або філії „Просвіти" в Золочеві (Реформатська 6) відповідні матеріяли (спогади, записки тощо) для використання їх при опрацюванні згаданої історії. **За Комітет: о. Микола Стецишин,** голова; **м-р Евген Гаврачинський,** секретар.

— **З радія.** Львівська радіостанція передавати-ме в неділю 13. грудня від год. 19.15 мішаний концерт. Співатиме арт. Роман Прокопович. У програмі Вербицький арія з оп. „Підгіряни", Н. Вахнянин арія з оп. „Купало", Яр. Лопатинський арія з оп. „Еней на мандрівці", Яр. Лопатинський арія з оп. „Казка скель", резерва Лисенко арія з оп. „Тарас Бульба".

— **40-ліття т-ва „Родина" у Відні** Товариство українських робітників у Відні „Родина" уладжує з приводу свого 40-літнього істнування в неділю, 13. ц. м. ювилейне свято, сполучене з посвяченням пропамятної таблиці з византійською старинною іконою Божої Матери, жертвованої т-вом для церкви св. Варвари (год 12). Після панахиди за померших членів т-ва відбудуться (год. 20) ширші сходини в домівці т-ва I. Postgasse 15.

— **Уконституування Адвокатської Ради у Львові.** В четвер відбулося перше засідання Адвокатської Ради у Львові після доповняючих виборів 5. ц. м. На початку предсідник д-р Бубер відчитав заяву кількох адвокатів поляків ,які зрезигнували з участи в Адвокатській Раді, бо — мовляв — поляки не мають більшости в Раді. Після того адв. д-р Л. Хотінер склав заяву в імени адвокатів жидів, членів ради і дисциплінарного суду підкреслюючи, що число адвокатів поляків у раді та дисциплінарному суді було кількакратно більше, ніж би це відповідало самому числовому відношенню. Поляків адвокатів у львівській палаті є 12 прц. При цьогорічних виборах адвокати жиди годилися на збільшення числа польських мандатів, **домагалися лише,** щоб адвокати поляки заявили, що у своїх домаганнях не змагають до обмежень в адвокатурі на національнім і віроісповіднім тлі. Деканом адвокатської ради вибрали адв. д-ра В. Руга, секретарем адв. д-ра Михайла Волошина, одним з речників адв. д-ра Льва Ганкевича.

— **Чи залізничої стації Зимна Вода нема?** В білетовій касі на залізничій стації Городок Яг. зажадав 10. ц. м. п. Михайло Карпинець із Рясни Руської білету до Зимної Води, відомої кліматичної місцевости під Львовом. Говорив очевидно по українськи і на диво почув від залізничого уряловця таку відповідь: „Нема стації Зимна Вода!" На дальші домагання п. К. урядовець більше не відзивався, а коли полагодив інших пасажирів, замкнув віконце і незабаром потяг відїхав. П. К. лишився на стації без білету і рад-нерад мусів чекати довший час на найближчий потяг. Врешті знову зажадав від того самого урядовця по українськи білету до Зимної Води і знову почув, що такої стації „нема". Таку саму відповідь дав йому урядовець, коли п. К. зажадав білету по нім. німецьки. Щоб не залишатись дальше в Городку, п. К. зголосився до потягу без білету і заплатив подвійну ціну їзди. Діставшись, куди йому було треба, спитав місцевого начальника стації, очевидно по українськи: „Чи стація Зимна Вода є?" „Очевидно, що є!" — відповів урядовець здивований. — „Бо залізничий касіер у Городку сказав, що нема". Інцидент, який прекрасно ілюструє відношення польських залізничих урядовців до українських пасажирів у Сх. Галичині. Подібні інциденти повторюються щораз частіше і тому ними повинні занятися українські посли.

— **Як охороняти водопроводи перед морозом.** Водопроводові Заведення м. Львова пригадують конечність негайно забезпечити домашні водопроводи перед морозом. Обовязкові спочивають на адміністраторах приватних і публичних, урядових, військових та громадських реальностей. Особливо треба забезпечити перед впливом морозів руротяги, водомірники та водопроводові крани в пивницях. Вікна в пивницях треба побільшати, а там, де нема шиб, замурувати або відповідно затикати. Двері, що ведуть до пивниць, де міститься головне водопроводове приладдя, і двері до пивничних коридорів треба добре замикати, щоб не було продуву зимного повітря. Убікації, через які тягнуться водопроводові рури, треба огрівати або треба водопроводи відповідно обезпечити. Зачиняти водопроводові інсталяції і лишати людей без води під покришкою небезпеки, щоб не замерзала, не вільно. Коли водомірники зіпсуються від морозів, їх мусить направити виключно власник реальности. Коли водомірник зовсім знищиться через мороз, власник дому обовязаний звернути Водопроводовим Заведенням м. Львова його вартість та покрити кошти нового. Водомірникові скрині треба виповнити тирсою або деревною вовною. Де водомірники приміщені не в пивницях, але в окремих водомірникових шибах, треба його охороняти так, що між дві прикриви треба вставити мішки виповнені соломою, тріскою або деревною вовною. Не вільно вживати навозу худоби. Дозорці домів мають обовязок очищувати від снігу вуличні накривки на водопроводових вітках та вуличних гидрантах.

— **Зміни в розкладі їзди пасажирських поїздів.** З днем 15. ц. м. настане деяка зміна в розкладі їзди пасажирських поїздів: моторовий вагон Львів—Тернопіль буде відходити в год. 20, а прибуде до Тернополя в год. 21.53, де буде мати безпосереднє получення до Чорткова. Назад моторовий вагон буде відходити з Тернополя в год. 7.37 (получення з Чорткова, Підволочиськ, Лановець, Збаража) і прибуде до Львова в год. 9.23. — Від 19. грудня ц. р. до 30. березня 1937 р. буде їздити зі Львова до Самбора—Криниці й Закопаного приспішений особовий поїзд, зі Львова в год. 7.10, а приїздити буде в год. 20.00. Згадані поїзди будуть мати получення в Самборі від і до Стрия. — Будуть курсувати особові приспішені поїзди в святочні дні Львів—Лавочне (Львів — відїзд 6.45; Львів — приїзд 21.30). — Дальше будуть курсувати прогулькові моторові поїзди. Львів — Лавочне — Борислав у передсвяточні робучі дні від 19. грудня до 28. березня. (Львів відїзд 17.19). — Дальше будуть курсувати моторові прогулькові поїзди Борислав—Лавочне (рано) і Лавочне—Львів; приспішені особові поїзди Перемишль—Сянки (Перемишль відїзд 5.55); приспішені особові поїзди Варшава (відїзд 16.35) — Ворохта (приїзд 7.14) і назад. Крім того змінять розклад вечірніх поїздів Львів—Брюховичі.

— **Нові школи у Стрийщині.** У громадах Ораві, Монастирці і Вовні стрийського повіту посвячено в останніх часах нововибудовані шкільні будинки. В найближчому часі посвятять і віддадуть до вжитку шкільні будинки в Либохорі, Кавську і Лисятичах. Досі віддано цього року в стрийському повіті до вжитку 8 шкільних будинків з 22 лекційними кімнатами і 47 мешкальними.

— **Смерть Найгавзера.** У Львові помер відомий музичний критик Францішок Найгавзер, професор музичної консерваторії. У своїх критиках відзивався часто прихильно про українську музику.

— **Львівська хроніка.** У звязку зі зловживаннями в І. скарбовому уряді та арештуванням податкових поборців Гасяка й Устенського, арештовано теж начальника екзекуційного відділу, Людвика Унольда. — З магазину „Центросоюзу" при вул. Торосевича хтось викрадав довший час ковбасниці загальної вартости 500 зол. Під закидом крадежі арештовано слугу Антона Вербицького. — З мешкання Семена Українського при вул. Обмінського вкрадено гардеробу вартости 850 зол.

— **Велике спроневірення.** Слідчий уряд у Львові арештував представника львівської фабрики цукорків „Газет", Соломона Цімета з Кракова та його сина, магістра фармації, під закидом спроневірення на шкоду фірми коло 40 тисяч зол. Прибувши до Львова зі сином, явився Цімет в дирекції фабрики і заявив, що не може вирахуватися з тої суми, яку нібито спроневірили йому ріжні агенти. Львівська поліція зажадала від поліції краківської опечатати тамошній склад виробів фабрики „Газет".

— **Окрадів громаду.** Перед окружним судом у Станиславові відповідав Павло Лисанюк, інкасент збірної громади Торговиця Пільна, що спроневірив на шкоду громади 511 зол. Лисанюка засуджено на 8 місяців вязниці та позбавлення публичних прав на 5 літ.

— **Пожежі.** В Солотвині пов. Надвірна згорів водний млин В. Микуляка. Вогонь знищив паровку машину вартости кілька тисяч зол. — В Надвірній в середині міста вибухла пожежа й знищила два доми.

— **Як перепачковують чужу валюту.** Підчас особистої ревізії у Снятині гранична сторожа знайшла в одного румунського громадянина, що повертав з Канади, 360 долярів, схованих у відходовій кишці. Обережний пасажир забезпечив сховок корком.

— **Краєва хроніка.** Б. почтову агентку в Соколівці бобрецького повіту, Ванду Коріер засуджено на рік вязниці за спроневірення коло 2.000 зол. — У Сморжі біля Сколього орухомлено тартак фірми С. Ульмана, причому 70 робітників дістало працю. — В Микуличині пов. Надвірна припинено рух у тартаку, в якому працювало 170 робітників. — В Угринові луцького повіту на дім Йойни Перльмутера напали грабіжники і пробивши його ножем на смерть, забрали 5 зол. і кусник сукна.

— **За вбийство кольоніста.** В Рівному відбувся судовий процес проти Константина Антонова, Івана Краєвського, Г. Лаера, Остапа Бурачинського, Францішка Войтика і Г. Ленца, яким акт обвинувачення закинув, що вбили польського кольоніста, б. оборонця Львова, Михайла Камінського. Сталося це в костопільському повіті, коло Курган. Обвинувачених засуджено на 1—9 літ вязниці, а Антонова увільнено.

— **Авто впало в ріку.** Біля Жуанвіль (Франція) наслідком зіпсуття керми самохід із шофером і двома пасажирами впав до Марни. Досі не добули з ріки ані воза ані людей. Це вже третій самоходовий випадок на тому місці.

— **Галяпагос карною кольонією.** Уряд південно-американської республики Еквадор призначив острови Галяпагос на карну кольонію. Покищо вийшле туди 40 осіб, арештованих при здавленні останнього комуністичного повстання.

Памятаймо, що місяць грудень є місяцем „Просвіти". Спішім з жертвами на „Дар Просвіті"!

З опери.

АІДА.

І в цілости і в подробицях уповні вдала вистава — і справжній турнір гарних голосів. Нова для Львова Аїда п. **Орловська-Червінська** — типовий драматичний, металевий сопран доброї якости; **Реслєр-Стоковська** як Амнеріс була її гідною суперницею не тільки щодо лібретта, але й своїм знаменитим голосом. Мужчини не уступали своїм партнеркам: **Моссаковський** відомий вже у Львові як дуже добрий Амонатро, а **Голинський,** знаменито диспонований, знову блестів чудовою горою. **Бердяєв** при пульті з повним успіхом старався лучити цей, зрештою чужий собі ансамбль в одну мистецьку цілість.

Ант. Руд.

З концертової салі.

БРОНИСЛАВ ГІМПЕЛЬ.

Відомий скрипак, з походження львовянин, якого ми чули недавно як соліста концерту Філгармонії, виступив з власним рециталем. У першій частині програми, присвяченій класикам, Бахові і Моцартові, Гімпель до деякої міри завів очікування слухачів: Моцарт (концерт Д-дур) був надто індивідуалістичний, а за мало — моцартівський. Зате в другій частині програми (Концерт Чайковського, дрібніші твори Паганіні і Вєнявського) концертант почувався цілком у своїй стихії, маючи змогу виказати всі при-го таланту. Акомпаніятор Штайнберґер — знаменитий.

В заст. Р. С.

Дописи.

ЛЬВІВ.

З діяльности кружка „Р. Ш." ім. Б. Грінченка у Львові на Городецькій дільниці. Дня 25. м. м. відбулися XXVI. загальні збори кружка. Цими зборами розпочав кружок друге чвертьстоліття своєї діяльности на Городецькій дільниці м. Львова. Кружок обединює поверх 750 членів та вдержує 2 семиклясові школи (дівчу і хлопячу). Нововибрана старшина під проводом досвідченого громадянина п. дир. А. Мудрика намітила широкий плян праці з метою зорганізування цілого громадянства городецької дільниці під прапором „Р Ш.", а школи поставити на найвищому ступні. До помочі створено дільничі комісії, як освітньо-пропагандову, пресову, організаційну, фінансову, бібліотечну та господарську, які вже почали свою діяльність. Вже уладжено для членів 4 відчити на наукові теми. Ці відчити викликують дійсне зацікавлення серед громадян-

ства, довкола чого є чимраз більше число слухачів. Таким відчитами старшина вдержує тісніший зв'язок з членами, що вповнює працю організаційній комісії. Імпрезова комісія приготовляє передсвяточні імпрези, як продаж ялинок та свічок на Свят-вечір, а також приготовляє передсвяточний ярмарок, а в часі Свят переведе коляду у своїй дільниці. При такій інтенсивній праці старшина сподівається, що їй вдасться довести кружок до якнайбільшого розвитку і що найближчий свій ювілей буде святкувати у власній домівці та при участи цілого громадянства Городецької дільниці як члена кружка.

РОГАТИН.

Марійська Дружина гімназійної молоді св. Йосафатові. Дня 29. м. м. звеличала Марійська Дружина гімн. молоді української гімназії Р. Ш. роковини смерти св. Йосафата дуже милим концертом. У програму війшли хоральні композиції Вортнянського, Китаєвича, Котка, Головецького; музичні Мендельсона і Баха (2 терцети скрипок), дві деклямації та вступне слово, що його виголосила голова Марійської Дружини, ученица VII. кл. Віра Поташник. Було воно добре продумане і спокійно та поважно виголошене. Взагалі ввесь концерт залишив на приявних гостях миле враження. Всі точки програми були дбайливо підготовані. Вокально-музичну частину вивів проф. В. Грицай без закиду. На особливу увагу заслуговують псалом XX. Вортнянського і Котка: „Через поле широке" та Кант про страшний суд. Цей концерт був теж лекцією для тих, що люблять співантися, бо звучався точно в 6-ій Год.

СТАНИСЛАВІВ.

З відчитової салі. Мин. суботи виголосив м-р М. Кушнір виклад на тему: „Суспільні та політичні напрями й освітній рух". Був це другий з черги реферат із того циклю викладів, що його намітила „Українська Бесіда" та „Учительська Громада" на цілу зиму. На відчиті були 58 особи. Другу частину викладу виголосить той сам референт у найближчу неділю.

Б. Л.

Ловитаймо
Ювилятку - Просвіту
в 68-мі роковини
її успішної праці.
Пересилаймо
„Дар Просвіти"!

СТРИЙ.

Прощання заслуженого громадянина. Дня 28. м. м прощало громадянство Стрия заслуженого діяча о. Савицького Йосифа, ем. катехита, скромною вечерою в ресторані Левицького. Вібралися представники українських установ у числі 40 осіб, щоб при спільній вечері висказати ними Савицьким признання за 28-літню працю у Стрию. Перший говорив сеніор стрийського громадянства др Гарасимів. Від шкільної дирекції і Т-ва св. Андрея прощав о. Ліщинський, від Взаємної Помочи і Муз. Інституту ініціятор скромного свята, голова обох товариств п. В. Котович. Від деканального духовенства о. Гаврилишин, від парохії о. кан. Винницький. Крім того признання і подяку висказали пп. Савицьким представники установ, зокрема тепло попрощала п. Савицьку від Союзу Українок п. Весоловська. Серед милої гутірки перебули представники українських установ з ен. Савицькими кілька годин, бажаючи їм успіху в дальшій праці у Львові.

Вистава і перегляд бібліотек читалень „Просвіти" в цілого повіту. Заходом Філії „Просвіти" у Стрию від бувся 26., 27. і 28. м. м. в усіх салях Нар. Дому у Стрию показ бібліотек читалень „Просвіти" стрийського повіту. У звичайних днях в 12-ій год. вполудне відбулися реферати у великій салі Нар. Дому на освітньо-культурні теми, де референти численно зібраним слухачам намагалися представити вагу і вартість освіти та друкованого слова. Одночасно в читальнях відбувалися районові поспіси хорів і декляматорів, а дня 4. грудня п. р. в год. 12-ій вполудне у великій салі Нар. Дому закінчено поспіси виступом нагороджених хорів і декляматорів в повіту в такою програмою: 1) Вступне слово виголосив делегат Гол. Виділу зі Львова проф. О. Терлецький; 2) Хорові продукції: а) Гімн „Просвіті" Колесси — збірний мішаний хор; б) „Човен" Лисенка — міш. хор. в Добрян; г) Весінка щедрівок Лисенка — міш. хор. — Гірне; 3) Деклямації відзначених на конкурсі декламаторів: 1) Баричко В. з Дулиб — „Крути" В. М. Янова; 2) Бамбук Руся в Добрян — „До народньої пісні" В. Лепкого; 3) Дарош Андрій з Добрян: „Просвіті" В. Стефаника. — Цінний концерт з Добрян: „Просвіті" В. Стефаника. — Цінний концерт виявив незвичайно вдатно і показав, що культурна нива незвичайно вдатно і показав, що культурна нива нашого села стоїть уже на високому рівні, а стан читалень та їх бібліотек може застидати неодно місто та містечко.

Загальний Збір Окр. Відділу Т-ва В. П. У. В у Стрию. Дня 6. п. м. відбулися в год. 10-ій рано Заг. Збори відділу В. П. У. В. у Стрию при участи 50 членів. Збори отворив голова п. В. Котович. Зі звіту присутні довідалися, що Т-во гарно розвивається завдяки комі-

ВІДГУКИ ДНЯ.

Наш черговий клопіт.

Король Едвард VIII. абдикував...

Від тижня галицький українець нічим так не цікавився, як справою женячки симпатичного „Принца оф Валеса" з чорнооокою панею Сімпсоновою. В приватних домах, в кавярнях і клюбах замовкли політичні дискусії на тему Уйда, Фронту, Провідників через велике і мале „п", на тему Ануму і Прихильників Мистецтва, на тему нових капелюхів і старих довгів. І цікава річ — всі жалували короля, співчували з ним, але були проти його вибраної.

— Бо то, прошу вас, пане-дію, світ кінчиться. Кобіта старшава, мала вже два чоловіки, пару літ була вдовою, пане дію, і тепер — на крульову!

— Е, не кажіть, пане раднику, жінка гарна і виглядає: добра! — опонує несміло якийсь молодий ідеаліст.

— Кожна перед шлюбом як ангел!... А що булоб, якби так за кілька літ і з королем розвелася?

— Та воно правда. Шкода хлопця, такий симпатяга...

— І не дурний. Був би король як золото.

— Все на світі через жінки, — зітхає недавно оженений старший офіціял.

— Від часів праотця Адама, — додає отець канонік.

В жіночім товаристві пані Сімпсонова має ще менше симпатій.

— Ані не гарна, ані не молода.

— І вдова і розведена. Ще якби якась молода дівчина, невинна...

— Обмотала, прошу вас, хлопця...

— Бо мала досвід. А в нас не так само діється?! Молода дівчина не має права вийти замуж. А якась удова, чи панна з минулим покрутиться сюди-туди і знайде.

— Але подумайте, зрікся для неї корони, титулів... Добре, що жити буде мати з чого.

— Жити!... Певно, що з голоду не вмре. Але хто зна, що вона тепер зробить. Що іншого королева Англії і цісарева Індій, а що іншого пані Віндзор! Що іншого жити в Буцкінгамі, а що іншого в данськім домику.

— Люди всюди однакові. А панна Катринська, не так само? Доки той... знаєте... Горчук мав посаду в банку, ходила з ним, дома в них пересиджував, навіть, кажуть, речинець шлюбу назначили, а як стратив посаду — вийшла за Зимовича.

— Е, пані, то зовсім що іншого. Що мала дівчина робити? Але якби та Сімпсонова покинула Едварда, то яб їй того не простила.

В однім надзвичайно політичнім гурті виринула оригінальна думка:

— А як гадаєте, панове, якби так щодо чого, а тоді запросити Едварда на український престіл?!...

Ундист, фронтовик і націоналіст були „за". Радикал всміхнувся, але не опонував, седек махав неозначено головою, тільки галицький комуніст мав деякі застереження:

— Чи думаєте, товариші, що пані Сімпсон не буде мати труднощів і в нас?! Возьміть двірський баль, чи офіціяльний бенкет. Мені байдуже, але моя жінка...

І справа втратила актуальність.

Галактіон Чіпка.

лому проводові голови і виділу, яких вибрали знову через аклямацію. Тим вибрало на кущо власної домівки вноту 3.000 зол. і має намір у найближчому часі приступити до будови дому до спілки з Муз. Інст. Лисенка. Довідались ми також, що на Рідну Школу та інші культурні потреби вчительство (60 активних і 14 емеритів) ніколи не скупило гроша, а вдови і сироти могли би сказати багато про підмоги від Т-ва. Ухвалено улаштити для членів та їх родин у лютому „Ялинку". Слід тим відрекомендувати, що сходини з рефератами втішалися великою фреквенцією.

ТУРЧАНЩИНА.

Темні Духи Шандрівця гуляють. Велике, але темне і незорганізоване село Шандровець, недалеко чеського кордону, було до недавна під впливом кількох людей під проводом підвійта Ю. Гичка, які зовсім не журилися долею селян, але напевно: ще безоглядно використовували їх на кожному кроці. Тепер — на щастя — відносини в селі починають змінюватися на краще з приходом молодого та енергійного завідателя парохії, який засукав рукави і взявся до праці від основ. З тією метою основав о. завідатель у Шандрівці кооперативу, яка вже в найближчому часі, після поладнання формальностей з реєстрацією, піде в рух. Ця тиха і мирна праця не подобалася тим людям, головно Ю. Гичкові, який використовував темноту селян при кожній нагоді. Він то (до речі: син пароха москвофіла о. Н. Гичка, усуненого м. ін. від управи парохією і ев „подвиги" своїх синків) нпр. по кожній пожежі накидався з писанням подань до П. З. У. В. для погорільців, кажучи описи платити собі задній „скромних" 50—100 зол. Якщо погорілець протестував проти такого знахабнення, тоді Ю. Гичко страшив такого селянина, що завсігді без його помочі не дістане ані курації. Так само поступав з вдовицями, які діставали ренти по своїх полеглих на війні чоловіках. Від таких вдовиць часто „виднимав" позички, яких пізніше не звертав. За таке недозволене здирство від одного селянина, який хотів виїхати на заробітки до Франції, турчанський староста покарав Ю. Гичка триденним арештом. Тепер селяни отрясаються від такого непрошеного опікуна і тому підвійт з такою лютю агітує проти теперішнього о. завідателя. Він з помічником І. Корнутяком спершу почувся терорізувати членів кооперативи, накликаючи на них поліцію. Коли по інтервенції о. завідателя поліція не відстрашує вже селян від кооперативи, темні духи хопилися іншого засобу: стали висилати доноси з наклепами на о. завідателя до Перемишля, перекидаючись у загорілих оборонців католицької віри й моралі. А що брехня має коротші ноги, то й доносом скомпромітувалися лише самі автори. Тимчасом селяни ще більше обвалилися біля свого о. завідателя і на його поклик склали дотепер дрібними датками понад 300 зол. на розкладовання інвентарю та 270 зол. на купно фелону. При дальшій невтомній праці о. завідателя вдасться йому напевно обєднати всіх селян Шандрівця та спільними зусиллями двигнути його з теперішнього занепаду й неорганізованости.

Місцевий

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ЗВІДОМЛЕННЯ ВИДІЛУ „КРУЖКА РОДИЧІВ" ПРИ ДЕРЖАВНІЙ ГІМНАЗІЇ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ В ПЕРЕМИШЛІ за шкільний рік 1935-36 з альманахом п. н. **„З юних днів, днів весни"** з нагоди 40-ліття першої матури. Перемишль 1936. Ст. 240, вел. 8°.

У цій цінній публікації надруковано 25 статтей рідних авторів і 38 знимок. Зі статтей звернемо тут увагу на велику працю Отефана Малиновського (стор. 121—187) п. з. „Кого видала перемиська державна гімназія за 40 літ" (поіменний спис усіх матуристів, що здали іспит зрілости в перемиській держ. гімназії від 1896—1936 р. — з означенням звання й суспільної позиції, яку хто опісля в житті осягнув) та на працю Антона Мариновича п. з. „Історія бурс у Перемишлі" (стор. 188—235).

Степан Шах: У 40-ЛІТТЯ ПЕРШОГО ІСПИТУ ЗРІЛОСТИ В ДЕРЖАВНІЙ ГІМНАЗІЇ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ В ПЕРЕМИШЛІ. Реферат виголошений на Академії в день 40-ліття першої матури" — дня 11. червня 1936 р. Перемишль 1936. Стор. 32, вел. 8° + 1 таблиця.

Омелян Квіт: ЗОРЯ СВІТУ. Оповідання з життя Пречистої Діви. Бібліотека „Нашого Приятеля", випуск 10. Львів 1936. Стор. 60, 8°.

Евген Головін: РІДНА КРОВ. Сценічна картина в 4 діях. Репертуар аматорського театру. Накладом Михайла Таранька. Львів 1936. Стор. 44, 8°.

І. Я. Луцик: „ВЕРТЕП". Різдвяна сцен. картина на одну дію. В-во „Русалка", Театральна Бібліотека. Р. VII., вип. 85 (нове вид.). Стор. 8, 8°.

Іван Марків: БАБСЬКІ ЗАБОБОНИ. Комедія у 4 відслонах. В-во „Русалка", Театральна Бібліотека. Р. XV. вип. 137. Стор. 16. 8°.

Евген Рудий: ПОВОРОТ ПІНОКІЯ З АБІСИНІЇ. Гумореска у 3 діях. Вид. „Русалка", Дитячий Театр. 1936, вип. IV. Стор. 32, 16°.

Евген Рудий: ПІНОКІЙ СВАТОМ. Гумореска на 3 дії. Вид. „Русалка", Дитячий Театр. 1936, Сер. V. Ст. 32, 16°.

Листування Редакції.

Вп. о. декан Ст. Ковалів, Стріличі: Дякуємо за прислане. Вісти використаємо в найближчих днях, а щодо статті, то вона написана завидно фахово і має за багато чисто філософічних, непояснених термінів, які для пересічного читача часопису є незрозумілі. Нпр. мало хто знає, що це таке „передустановна гармонія", або „вольтеристична теорія суду" (осудів). Тому статти не підемо.

Вп. о. проф. С. Сапрун, Дрогобич: Така стаття була б добра до журналу „Назустріч", бо там можнаб помістити й відповідні знимки.

Вп. Д-р Юл'ян Бровко, Рунгури: Вашу статтю „Що таке стенографія?" доручили ми собі передати до ред. „Життя і Знання". В справі громадянства просимо звернутись до УПР. чи пак до поседи Вашої округи.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ОПАЛЬ:
12. XII. Муж двох жінок.
13. XII. Лев в Абісинії
14. XII. Інваліди.
15. XII. Шаріка — премієра.

УГРИНІВ: Неділя 13. XII. поп. Інваліди.

КАМІНКА СТРУМИЛОВА:
16. XII. Цигапський барон.
17. XII. Муж двох жінок.
18. XII. Шаріка.

Дня 19., 20. і 21. XII. гратиме театр у Львові в залі Театру Ріжнородностей. Репертуар буде оголошений в найближчих днях.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ЖУРАВНО:
12. XII. II. ч. Смерть Нерона.
13. XII. Голгота.

ХОДОРІВ:
14. XII. „Камо грядеши?" I. ч. Вінніцій і Лігія.
15. XII. II. ч. Смерть Нерона.

З Ходорова театр виїздить до Рогатина.

Великий Театр:

Субота 12. XII. год. 7.30 веч. „Гассан і його золота дорога до Самарканду".

Неділя, 13. XII. год. 3.30 попол. Ціни найнижчі. „Шпигалєн".

Неділя, 13. XII. год. 7.30 веч. „Кавалєрія".

Понеділок, 14. XII. год. 7.30 веч. „Гассан і його Золота Дорога до Самарканду".

Вівторок, 15. XII. год. 8.15 веч. III. Симфонічний концерт.

Кіна.

АПОЛЬО: „Чардаш — Токай — Кохання".
АТЛЯНТИК: „У тіні самітної сосни" із Сильв. Сідней.
ВАНДА: „Давид Коперфільд", „Генерал Чанг".
ГРАЖИНА: „Сеньоріта в масці", „Молочна дорога".
КАСІНО: „Я невинний".
КОПЕРНИК: „Антін Адвера".
КОЛІСЕЙ: „Бастер Кітон у кабінеті" „Мальована весдона".
МАРУСЕНЬКА: „Антін Адвера".
МЕТРО: „Петербурські ночі", „Навіщо працювати" (Фліп і Флап).
МІРАЖ: „Любові" (на осн. Шпіндлера).
МУЗА: „Пастер", Поль Муні.
ПАКС: „Їх експеленція шофер".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (на осн. Легара) з Мартою Егерт.
ПАН: „Вірли на приколі", „Веселе шаленння".
РАЙ: „Малі жіночки".
СВІТ: „Малі жіночки" з Катериною Генберн.
СТИЛЕВЕ: „Почалося від цілунку", ревія „Ходи на одного".
ТОН: „Генерал Суттер".
УТІХА: „Великий чародій" і ревія.
ХИМЕРА: „Баварська парада".

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 3.)
Палестина в 1936 р.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 12. грудня 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.35 Концерт мандолініста, 19.10 Концерт квартету, 20.10 Лет довкола світу, пісні, співу, музика, 22.50 Форт. реціталь, **Брно** (325.4) 17.40 „Китайський соловейко" східна казка з муз. і співом, **Кошиці** (259.1) 18.00 Для Закарпаття, **Прага** (470.2) 11.05 Концерт сальон. квартету, 16.45 Словно-муз. авд. для дітей, **Париж** (1648) 9.30 Симф. концерт. 17.00 Легка музика, 21.45 „Льоренцаччо" муз. драма до тексту Мюсета, **Білгород** (487.8) 17.20 Концерт вок. квартету, 20.00 „Паганіні" оп. Легара, **Берлін** (356.7) 8.20 Музика, 16.00 Веселе пополудне, 19.00 Давні пісні про піст, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, **Мінхен** (405.4) 11.00 Музика для села, 14.45 Дрібні твори на скр. і форт., 18.00 Музика, співи, **Будапешт** (549.5) 12.05 Концерт військ. орх., 17.00 Сольо на арфі, 18.45 Мадярські нар. пісні в супр. циг. орх., **Мілано** (368.6) 11.30 Легка музика, 17.15 Танк. музика, 21.00 „Льогенгрін" оп. Вагнера, **Рим** (420.8) 12.40 Орх. концерт, 20.40 Італ. симф. музика, 22.00 Мельодії, 22.30 Танк. музика.

Неділя, 13. грудня 1936.

Відень (506.8) 11.45 Симф. концерт, 13.00 Розр. концерт, 15.40 Комер. музика, 16.30 „Різдво Христове" орат. Баха, 17.35 Барвні мельодії, орх., **Братислава** (298.8) 16.50 „Преціоза" ром. оп. Вебера, **Прага** (470.2) 9.30 Сальон. квартет, 20.45 Гадевий концерт, орх., солісти, **Париж** (1648) 16.00 Сп. реціталь, 16.30 Фортепіян, 16.45 Концерт гавайської орхестри, 18.00 Легка музика, **Білгород** (487.8) 17.00 Нар. музика, 18.15 Танкова музика, **Берлін** (356.7) 10.30 Музика, 22.00 Концерт військової орх., **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Безжурний поранок, 17.10 Концерт бажань, **Мінхен** (405.4)) 9.30 Сучасна фортеп. музика, 10.30 Вок. акція, 12.00 Військова орх., 18.00 Веселі образки, 20.00 Концерт, **Будапешт** (549.5) 12.30 Концерт оп. орх., 15.50 Сальон. музика, 19.30 Циг. музика, 21.40 Сальон. квінтет, **Мілано** (368.6) 12.20 Скрипка, фортепіян, 18.45, 22.30 Орх. концерт, **Рим** (420.8) 13.15 Вес. авд., 17.00 Симф. концерт, 21.00 „Фальстаф" оп. Вердія.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 12. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт військ. орх., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Хліборобська скринька, 14.30 Весела авдиція для дітей: Гіпик купує Мексик, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Наша програма, 15.35 Пісні підкремінського села, гр. пл., 15.50 Гутірка про моди, 16.00 Хвилина Ісаака Альбеніца, з гр. пл., 16.15 У 350-ліття смерти кор. Ст. Баторія, 17.00 Концерт солістів, співів, фортепіян, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Пісеньки для дітей, з гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Авд.: Співацьким твам у закордонні, 19.30 Екзотичні мельодії у вик. орх., 20.30 Поетичні новини: Лесьмян і Стаф, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Скр. реціталь Зигфр. Бриса в супр. форт., 21.40, 22.30 Танкова музика в вик. орх., 22.00 Гумор.

Неділя, 13. грудня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Хліборобська газетка, 8.18 Музика з гр. пл., 8.25 Багато й дешево, 8.40 Вльон: Шепіт цвітів, гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, 9.00 У 350-ліття смерти кор. Ст. Баторія, 11.20 Фрагмент свята в нагоди XV. заг. польського тижня катол. молоді; промови, хор, 11.50 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розр. концерт, сестри Буреські, пісеньки, гармонійка, орх.; у перерві ок. год. 13.00 Театр. огляд, 14.00 Отворення виставки пропаганди радія, 14.15 Моє вайрятко, опов. для дітей, 14.30 Нар. музика в вик. капелі, 15.30 Для села: Ланова піхота, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Реклям. концерт, 16.15 Мельодії зі звуковиків, гр. пл., 16.30 „Брехун" комедія Ігн. Красіцького (фрагм.), 17.00 Симф. концерт, орх., форт.; у перерві ок. год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.00 Найновіша польська повість, 19.15 Мішаний концерт: Ірина Данек фортепіян, **Ром. Прокопович бас (у програмі: Вербицький, арія з оп. „Підгіряни" („Моє поле"), Нат. Вахнянин: арія з оп. „Купало", 19.45 Літер. хвилини: Переклади з Г. Гайного, 20.00 Дальша частина мішаного концерту: Я. Лопатинський: Арія з оп. „Еней на мандрівці", арія з оп. „Казка снель" вій.оп. Ром. Прокопович**, 20.20, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політ. огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Арії та пісні французьких і італійських композиторів у вик. Я. Волінського (тенор) у супр. форт., 22.00 „Сигнали" муз. репортаж, 22.30 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.88, 89.45, Дол. американські 5.31.50—5.28.50, долярн канад. 5.31 — 5.25. Фльор. гол 289.50 — 287.80. Франки фр. 24.79 — 24.65, Франки швайцарські 122.25—121.45, Фунти англ. 26.06—25.90. Гульд. данп. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.80—17.40, Кор. дан. 116.29—115.45, Кор. норв. 130.88 — 129.90, Кор. шв. 134.33 — 133.35, Ліри італ. 25.20 — 24.70, Марки фінл. 11.50 11.00, Марки нім. 130 — 125, Шил. австр. 95.00—93.00. Марки нім. срібні 140 —135.

Акції.

Банк Польський 105, Вуголь 15.50, Ліньопон 13.75, 13.30, Моджейів 6.35, 6.25, Островець 25.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 66.75, серії 81, 2. ем. 65.50, 5 конв. 51.50, 4 прем. дол. 47, 47.25, 7 стаб. 466.50, купон 76.24.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—53, 4 прц. Л. З. БГ 41.50—44, 4 прц. ТКЗ. 42—45, 4 і пів прц. ТКЗ. 45—49, 4 прц. БГК. 60—65, 4 і пів прц. БГК. 61—64, 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 44—46.

Долярівка 46 — 48, 3 інвест. 1. ем. 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65—66.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 11. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагонстація заладування:

	льоко ст. заладов:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	21.50—22.00
Жито збір. 694 гр/л. 3%	17.00—17.25
Ячмінь пашк. 621 гр/л. 4%	18.00—18.10
Овес легко заодщ. 444	13.25—13.50
Овес не задощ. 456	13.75—14.00
Гречка 10%	19.50—20.00
Кукурудза жовта	14.75—15.00
Кукурудза червона	16.00—16.25
Конюш. сім'я	32.00—32.10
Соняшникове сім'я	32.50—32.75
Насі виходу 95%	40.00—41.00
Фасоля корона руч. в. в м. 42	53.00—54.00
Фасоля „Різен" руч. виб. в м.	40.00—41.00
Фасоля шмальц. руч. виб. в м.	40.00—41.00
Фасоля шмальц. спец. ручно вибир. в міш.	42.00—46.00
Фасоля краса рафоваля	25.00—26.00
Фасоля цукр. ручно виб.	31.00—32.00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канянки	115—120
Конюшина вільна від канянки 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця, жито та сонш. сім'я виказують легку поправу. Ціни інших продуктів незмінені. Тенденція вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 11. грудня п. р. кооперативи платили за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	3.00 зол
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	3.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	3.05 „
1 л. молока	0.19 „
1 п. яець	3.30 „

Тенденція на всі артикули слаба.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 11. XII. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., добре умясчені, повногрудні	1.15 зол
Індика I. кл., добре умясчені, повногрудні	1.00 „
Курята I. кл. біло й жовтоніжкн. без остріжок, до ваги 1.60 кг.	1.00 „
Кури I. кл., товсті. без остріг, без напнику на ногах, тойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товсті I. кл. тойно від 1.80 кг. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Союзу Українських Професійних Музик у Львові відбудуться в неділю дня 20. грудня п. р. в год. 11. передпол. в Малій салі Муз. Тва ім. М. Лисенка вул. Шашкевича 5. в ось яким порядком: 1. Відкриття. 2. Відчитання протоколу попередніх Загальних Зборів. 3. Звіт уступаючого виділу. 4. Дискусія. 5. Вибір нової Ради. 6. Внески.
3244

КУПНО - ПРОДАЖА

НАЙНОВІШІ пани, бронати, накидки, меблеві покриття, ціни реклямові тільки у ФРАЙЛІХА, Сикстуська 21. 1—7

МАШИНИ писальні валізкові, бюрові, ціни фабричні, продає Михальський, Львів, Фредра сім. 3188 3—3

ВИСОКОГІРСЬКИЙ лікувальний мід першої якости можна набувати в пасіці в Остодорі к. Підлютого у 5 кг-мових пушках в ціні по 3 зол. за 1 кг. Зофія Гаванська і С-ка, Остодір, почта Перегінсько. 3220 3—5

НА МИКОЛАЯ І РІЗДВО прегарні дитячі одяги купите у фірмі **„ЛІДІЯ"** на Смольки, напроти кіна Марусенька. — Ціни вріжові. 3215 4—7

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерея. 2936 42-60

РІЖНІ

ВЧУ писати на машинах, переписую, відбиваю, виповічаю машини, Михальська, Фредра сім. 3138 3—3

МАКС ГЛЯЗЕРМАН, ритівничне заведення, фабрика каучукових стампілій і відливарня таблиць, Львів, вул. Сикстуська 19, телефон 215-03. 2958 10-10

ЧИ ВАШ годинник ходить добре? Якщо ні, дайте направити до **ІВАНА ЗЕЛЬТЕНРАЙХА**, Львів, Марійська пл. 5. Пречизійно, солідно, дешево. З провінції присилайте почтою. 3032 11-

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські: **Коперника 26.** подвіря. 3137 2—2

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляє фірма **„ТЕНЧА"**, Львів, Рейтана 2, тел. 225-27. 3174 10-10

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка ондуляція з 6-місячною гарантією. Сальон чесання пань. Сикстуська 8. вхід через браму. 3246 1—2

ФОРТЕПІЯНИ, фісгармонії, як нові, коротки, гарантовані, дешево продає, купує, міняє Ганом. Пільсудського 21. І. поверх. 3248 1—10

ОГОЛОШЕННЯ.

ПОКРИТТЯ МЕБЛЕВІ, КИЛИМИ, ХІДНИКИ, ДИВАНИ, ПЕРАТИ, ЛІНОЛЕУМ, КОЦИ І ФІЛЬЦИ в найбільшім виборі
ФРЕНКЕЛЬ і ЛІДЕР Львів, Легіонів 25 (в подвірю) тел. 265-35
3248 1—11

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 281 (14.530). Львів, неділя 13. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. ощадн. 504-060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: в Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф Редакції: 229-61. Дирекції: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Французький буджет частинно ухвалений.

Палата послів ухвалила буджет для деяких ресортів, а саме: для міністерства закорд. справ у висоті 244,000.000 фр., для мін-ва війни 4.489,000.000 фр., для оборони заморських територій 1.374,000.000 фр. Палата послів прийняла також буджет мін-ва внутрішних справ, відкидуючи поправку посла Марена (щоби скреслити диспозиційний фонд). На вчорашньому нічному засіданні парлямент приняв кредити на освіту і технічне навчання.

ПЛЯН ДАЛЬШОЇ ЕТАТИЗАЦІЇ.

Міністер без теки Поль Фор заповів у промові, виголошеній у Нант, що франц. уряд задумує

знаціоналізувати джерела енергії й асекураційні товариства

та дальше ліквідувати приватну продукцію зброї. Новий буджет на думку мін. Фора є найбільш демократичний, який Франція - колинебудь мала.

Напруження між австрійським урядом і націонал-соціялістами.

Не зважаючи на те, що перед кількома місяцями дійшло до порозуміння між Берліном і Віднем, у внутрішньо-політичному положенні Австрії не слідно помітнішого відпруження.

Галицька Каса Ощадности у Львові

видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на ножне жадання або терпінові.

ВКЛАДКИ

ощадностеві вложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.

ФОНД 6/45

резервовий понад 4,200.000 золотих.

Ось навіть канцлер Шушніґ заявив недавно у промові, виголошеній у Кляґенфурті, що

„націонал-соціялістичний рух є найбільшим ворогом Австрії".

Рівночасно архиепископ Зальцбурга та кілька інших **єпископів заняли у пастирських листах дуже негативне становище до націонал соціялізму.**

Така внутрішня атмосфера не залишається **без впливу на взаємини між Австрією та Німеччиною.** Напр. „Райхспост" уважає, що австр. націонал-соціялісти хотять **вихіснувати австро німецькі господарські переговори, щоб дати змогу Німеччині вмішуватися до австр. внутрішніх справ.**

З огляду на те сподіються, що **австро-німецькі господарські переговори не пічнуться 14. ц. м.,** як це було заповіджено, тим більше, що до того часу не вернеться австр. торговельна місія, яка виїхала на переговори до Риму.

„ЗБРОЙНИЙ ПАЦИФІЗМ".

На зборах представників ремісників канцлер Шушніґ розвинув тезу збройного пацифізму. Все таки 1937 р. військові видатки становитимуть лише 10% буджету, коли 1913 р. становили 25%.

Останні хвилини Едварда на анґлійській землі.

Король Юрій VI. і королева Єлисавета видали прощальний банкет для Едварда, на якому була присутня і королева-мати Мері. Едвард **попрощався з рідною і**

коло півночі відїхав самоходом зі спущеними фіранками

до Портсмету; за ним їхали два вантажні самоходи з багажами.

Радіоприймачі ФІЛІПСА

на догідні сплати

для української клієнтелі лише в українській фірмі

е - к о

Львів, вул. Сикстуська 29.

До доку віхав королівський самохід доволі далекою брамою, куди звичайно переходять старшини. Поліційна стійка коло брами, попереджена, не затримувала самоходу. З б. королем їхав поліційний інспектор і один слуга. По 1. год. досвіта самохід виїхав на мольо.

Досвіта Едвард відчалив на чердаку адміральського яхту „Чарівниця" під ескортою двох контрторпедовців „Фурія" та „Вівчур".

„Чарівниця" причалить до французької пристані Бульон, відкіля Едвард відїде експресом у сальонці до **Ціріху,** де проведе деякий час. Відтіля відїде він до Італії і **поселиться у віллі „Чімброне", віддаленій на 5 км. від Амальфі. Вілля лежить серед чарівного городу,**

де у Вагнера зродилася ідея „Парсіфаля".

З королем їде лише його улюблений адютант, довірений детектив та один слуга.

ЕДВАРД НЕ СКОРО ПОБАЧИТЬСЯ З П. СІМПСОН.

Льорд Бравнльов заявив у Канн журналістам, що **Едвард взагалі не поїде до Канн. П. Сімпсон проведе там які 4 тижні — у найближчому часі вона не стрінеться з Едвардом.**

Розійшлася була вістка, що Едвард купив маєток Венадо Туерта у бразилійській провінції Санта Фе. Виявилося, що це неправда; Едвард купив маєток Естанцію у тій самій провінції.

Франція таки доставляла зброю до Еспанії, принаймні заки заключила

ДОГОВІР НЕІНТЕРВЕНЦІЇ.

Бувший еспанський амбасадор у Парижі Фернандо де Льос Ріос, якого звіт до мадридського уряду опублікувала італ. преса, як доказ, що Франція заосмотрює есп. червону армію у зброю, зложив перед американськими журналістами заяву такого змісту: „Мій лист має дату 25. липня, себто він писаний **ще заки Франція приступила до договору** неінтервенції. **Після згаданого договору, Франція — як твердить** дель Ріос — **перестала доставляти до** Еспанії зброю, навіть замовлену ще 1935 р.

Кожна свідома господиня вживає до печива тільки дріжджевого порошку і ваніліневого цукру та ароматів кооп. „ПЛАСТ"

Центральний Кооперативний Банк

„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,

вул. Третого Мая 15.

приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу.

Річева критика ніколи не шкодить!..

Львів, 12. грудня 1936.

Про завдання „Діла" була передова стаття в „Ділі" з 1. грудня ц. р., а також добірна стаття посла д-ра Степана Барана з 8. грудня ц. р. З цього видно, що це питання має для нас своє значіння, коли воно викликало прилюдну дискусію.

Тому і я, як старший громадянин, почуваюсь до обовязку дещо доповісти у цій справі.

Наш щоденник „Діло", що належить правом власности до Видавничої Спілки „Діло" у Львові, є від початку свого істнування українським **органом громадянським,** бо члени Видавничої Спілки ніколи не побирали для себе якихнебудь доходів з цієї установи ані не вживали її для своїх інтересів. Навпаки, своїми вкладами гроша і праці вони вдержували і підносили цей орган, щоб він переходив з покоління на покоління та все **служив чистим ідеольогічним змаганням української нації,** а не матеріяльним інтересам спільників.

Зокрема цей наш орган „Діло" спирається на основах національно-демократичної партії. та **у своїй тактиці є незалежний,** бо має на меті: загальний інтерес української нації, а не вузький інтерес партійний. І тому „Діло" здобуло собі з часом політичний характер українського передового **органу понадпартійного.**

Отсе треба нам усім знати й розуміти і тому це підношу, щоб наше старше громадянство собі те все докладно пригадало і не забувало, а молодше наше громадянство, щоб це знало і зрозуміло, що Видавничу Спілку „Діло" треба пошанувати, бо вона нераз придалась і ще пригодиться...

З того основного заложення ідуть дальші прикази життя нації для органу „Діла" у відношенні до національно-демократичної партії (званої тепер УНДО-м) і до нашої парляментарної репрезентації.

У тактичному підході „Діла" супроти УНДО й Української Парляментарної Репрезентації, що вийшла з тої самої партії, не може „Діло" бути сліпим органом цих політичних чинників, як це сказав уже посол др Степан Баран, але як передше, так і тепер має воно давати їм свою льояльну допомогу, маючи на увазі загальний інтерес української нації.

А в цьому предметі заявило „Діло" у згаданій статті з 1. XII. ц. р., що признає **тактичну засаду нормалізації і далі її признаватиме,** а розбіжність думок висказало воно у загальній формі тільки щодо практичної реалізації цієї засади. І саме в цьому треба **шукати спільної мови у підході до грядучих подій та їх насвітлення.** Однак цей шлях не може вести до поборювання одних другими, тільки наша розмова мусить довести до **узгіднення тактики між „Ділом" і партією УНДО,** бо тільки таким засобом будемо супроти своїх

Докладне прання —
Ощадне прання —
Прання без труду —
це прикмети

РАДІОНУ

ідеального засобу до прання

льояльні і розважні з огляду на інтерес української нації, що **всіх нас мусить обединувати.**

Та коли наше українське громадянство перестало бути безкритичною масою і підносить свої завваги чи застереження, то це є **відрадним** проявом, що воно є активне, бо відчуває те все, що діється на його очах і шукає засобів, щоб поліпшити свою долю, а не кидає каменем на свій провід політичний: бо знає і розуміє його тяжку працю в даних обставинах, які переживаємо.

Я стараюсь розуміти сучасні обставини і нагадую собі ті відносини, які я переживав, коли стояв на чолі політичного проводу галицьких українців, бо і я мав опонентів у парляментарних клюбах і в Народньому Комітеті, як також всякі застереження у нашій пресі. Але те все мене не дратувало, бо нераз з опозиції вийшла добра думка і з критики щось приймлось, і ось так витворювалася **спільна думка, що всіх нас зединнювала...**

І так думаю, що й тепер наше здорове громадянство не буде цією дискусією на порушені питання роздиюватись, але стане все більше обединюватись проясненими думками, — щоб окремо йти, а разом поборювати лихоліття української нації.

Д-р Кость Левицький.

Еспанська диверсія в Женеві.

Женева, 9 грудня 1936.

Ці рядки писані напередодні надзвичайної сесії Ліги Націй, скликаної на домагання члена Ліги — Еспанії, чи пак її офіціяльного мадридсько-валенсійського уряду. Нинішні відносини в Европі такі, що — річ ясна — нікому не спішиться робити з Ліги Націй арену ще одного конфлікту та ділитися акуратно в Женеві на два непримирні табори. І тому згори вже відомо, що хоч формально не можна було відкинути вимоги Мадриду, що покликується на 2 точку XI. розділу пакту Ліги (небезпека для загального миру), — то проте нічого на тому засіданні сесії не вирішать. Відомо теж уже нині, що навіть назовні всі великодержави та навіть держави менші зазначать своє легковажне становище до цієї сесії, не висилаючи до Женеви своїх міністрів закордонних справ, лише другорядних і третьорядних заступників. Еспанський міністр закордонних справ дель Вайо не буде мати світлого форуму для своїх красномовних попасів! (Телеграфічні вістки про перший день цієї сесії Ліги Націй подаємо на іншому місці. — Прим. Ред.).

Але й Мадридові, чи пак Валенсії, не залежить зовсім на „рятуванні европейського мира". Навпаки: суття ціль мадридського маневру у Женеві — це саме ускладнити до краю европейську і так складну ситуацію з приводу еспанських подій. Мадрид (Валенсія) очевидно нічого не робить без інспірації Москви.

Паріський „Журналь" пише цілком слушно: „Москва значно більше ніж Валенсія штовхає Л. Н. в еспанське гніздо ос. Але це гра з вогнем і це знає найкраще британський уряд, який перший виявив совітські пляни." Але саме проти Льондону звернені найтяжчі московські гармати у Женеві. Москва сподівається, коли не ударемнити, то принаймні відсунути признання Англією національного еспанського уряду в Бургосі як воюючої сторони. Для блькади еспанських портів національною фльотою це поважного значіння розуміється не має, але полишає деяке, хоч і дуже обмежене, поле для можливих конфліктів між урядом ген. Франка та Великобританією.

Женевський терен для московської акції в еспанській справі значно більш сприятливий, ніж льондонський. Еспанія є членом Ради Л. Н., де Португалія не має тепер заступництва. З головних противників Москви Німеччина не належить цілком до Л. Н., Італія належить до неї в дуже незначній мірі, і в цій сесії очевидно участи не візьме, визнаючи не большевицький, а національний еспанський уряд генерала Франка. Оборону Еспанії проти її большевицького представництва в Женеві можуть перебрати три південноамериканські республики, заступлені в Раді: Чіле, Болівія і Еквадор. Акції представника Чіле, який є навіть головою Ради, перешкоджатиме значно та обставина, що в її консуляті у Мадриді зібралось багато втікачів, яким загрожувалаб смерть, на випадок зірвання дипльоматичних взносин між Чіле та урядом у Валенсії.

Але „Журналь де Женев" припускає, що боронити Італію проти надмірних московсько-еспанських нападів буде навіть сама Англія, яка намагається не допустити до надмірного напруження між „ворожими ідеольогіями" фашизму та большевизму. До тогож саме перенесення еспанської справи з льондонського комітету до Л. Н. не може відповідати поглядам британського уряду. Представник Франції опиниться в Женеві очевидно в досить тяжкій ситуації, бо свою тактику в еспанській справі французький уряд мусить узгіднювати з англійською.

Невиключено, що жадання і скарги уряду Валенсії будуть відіслані назад до льондонського комітету, бо що з ними справді має робити Ліга Націй? Протестувати проти визнання Еспанії Італією та Німеччиною Л. Н. очевидно не може, бо національний уряд Франка має фактично значно більшу частину Еспанії і на цій території лад удержує, коли тимчасом у большевицькій частині Еспанії панує цілковита анархія і терор. Протестиж дель Вайо проти постачання зброї „бунтівникам" можуть бути просто смішні, не лише тому, що Німеччина та Італія визнали уряд генерала Франка, а й тому, що незбобуту ще частину Мадриду боронять головно ріжні чужинці, здебільша москалі: відсоток самих еспанців між обороницями Мадриду постійно зменшується.

„Ворожі ідеольогії" є властиво такими самими гаслами, під якими провадили ворожі табори великих держав світову війну. „Ідеольогія" Москви виявилась дуже конкретними ділами всюди, куди сягала експанзія московського імперіялізму, зокрема в Еспанії. Що держави, які обединались у боротьбі проти комунізму, мають поборювати його також не толстовським „непротивленням злу", більш ніж зрозуміло. Те обурення, яким московський уряд стрінув німецько-італійське та німецько-японське порозуміння для боротьби проти комунізму, зраджує зайвий раз, що Комінтерн є тільки знаряддям московського імперіялізму, — так само, як московський уряд є експозитурою Комінтерну.

Промова Літвінова виголошена на восьмім надзвичайнім зїзді торкалася дуже мало проекту сталінської „конституції", але містила цілу програму боротьби проти „фашизму" Літвінов приймшов у своїй промові до таких цінних висновків: З 26 европейських держав є лише 10 демократичних, а 16 фашистівських і півфашистівських, але й у демократичних державах кріпнуть елементи, які намагаються скасувати „решітки демократизму і демократичних свобід". „Фашизм перестав бути внутрішньою справою держав і... Мусоліні переорієнтувався на Берлін, який поширює національний соціялізм поза межами Німеччини". Літвінов утотожнює большевизм з демократією, бо скаржиться гірко, що Німеччина та Італія не хочуть мати в Еспанії „демократичного уряду єдиного фронту". Остаточно Літвінов відпекується дотеперішньої своєї пактоманії, бо — мовляв — безпека СССР не залежить від „паперових документів та зовнішньо-політичних комбінацій".

Нема дива, що й Літвінова у такім психічнім стані до Женеви не пускають, не зважаючи на відзначення орденом Леніна. Москву і Валенсію мають заступати пп. Потьомкін і дель Вайо.

Поєднати „ворожі ідеольогії" в Женеві очевидно не дасться. Наступ московського імперіялізму на Европу, а зокрема на Еспанію, це рух, що походить з самого московського ества та політичного устрою СССР з його сталінською „конституцією". Обединанняж національних держав є випливом самооборонного інстинкту. Щож тут має діяти Ліга Націй?

М. Данько.

Важне для тих, що купують срібло
Фабрика срібних виробів
Д. Л. Нойман — Львів
Тільки **КОХАНОВСЬКОГО 21.** Тел. 206-74.
звертає увагу заінтересованих, що її взори срібла нею проектовані і засоблені у фабричний знак та напис фабрики, а подібні взори продавані в торговлі без цього знаку є лише незручними копіями її оригінальних моделів. Дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших ювілерських крамницях у цілій Польщі.

Міжпартійне обединання на Закарпатті.

Спільна боротьба за автономію Підкарпатської Руси. — Становище чеської преси

Нарешті по 17-ох роках взаїмної боротьби між москвофілами та українцями на Закарпатті відбулося в Ужгороді дня 28. м. м. засідання Центральної Руської Народньої Ради при участи представників обох закарпатських Рад, — а саме української народовецької і москвофільської. Після прилучення Закарпаття до Чехословаччини саме на основі рішення Центральної Руської Народньої Ради з дня 8. травня 1919. р. повстали дві окремі Ради вслід за боротьбою між москвофілами та народовцями українцями. З цієї боротьби користали „ці треті", себто в першу чергу чехословацький уряд, який постійно обіцював автономію Підкарпатської Руси, але ще дотепер її не здійснив. Томуто обі Ради знайшли спільну мову в цій засадничій справі і з тією метою відбулося згадане засідання Центральної Р. Н. Ради, на якому були заступлені всі автохтонні партії крім комуністів, і фенціяців.

За президіяльним столом засіли члени президій обох рад зі своїми предсідниками: **о. д-ром А. Волошином** від українців і д-ром І. Камінським від „русских". Засідання відкрив предсідник д-р Камінський і після привітів о. д-ра А. Волошина та інших членів вказав на створення спільного фронту у боротьбі за **повне здійснення широкої автономії Підкарпатської Руси,** яка належиться їй на основі сенжерменського договору та конституції Чехословаччини.

З черги о. Авг. Волошин подав обширно історію Ц. Р. Н. Ради від 1919 р., яка розбилася того самого року на дві фракції. Підкреслив некорисні наслідки такого розбиття і заходи обединати обі фракції, до чого дійшло хвилево в 1926 р., коли то обі фракції запротестували спільним меморіялом проти законопроекту про централізацію. Заходи у справі порозуміння обох фракцій поділив о. д-р А. Волошин на три етапи. Перший, економічний етап здійснено при заснуванні краєвого кооперативного союзу. Політичний етап реалізується тепер у боротьбі за здійснення автономних прав. Спільна боротьба за широку автономію є найкращим доказом політичної зрілости нашого народу. Промовець сподіється, що не прийдеться уже довго ждати і на культурне порозуміння, яке теж є нашою внутрішньою справою.

Про основи законопроекту, про автономію Підкарпатської Руси і про підготовну працю говорив опісля **д-р Михайло Брашайко,** який теж відчитав текст законопроекту. Присутні вислухали з повним спокоєм річевого реферату д-ра М. Брашайка і приняли його одноголосно з тим, що юридична комісія має викінчити стилізацію законопроекту. Присутні приняли теж одноголосно обоснування законопроекту, що його подав пос. Бродій.

В оживленій дискусії забирали голос оба брати, посол Ю. та Ф. Ревай, д-р Ю. Брашайко, богослов Н. Желтвай, сел. М. Попович та др Г. Чопей, який просив, щоб Ц. Р. Н. Рада протестувала проти денаціоналізації нашого народу у Пряшівщині та проти денаціоналізаційної діяльности Словацької Ліги. Вкінці Ц. Р. Н. Рада приняла дві обширні резолюції з покликом до всього населення Закарпаття, щоб піддержало її боротьбу за автономію Підкарпатської Руси та щоб жертвувало гроші на спеціяльний „автономний

фонд". Ц. Р. Н. Рада замаиіфестувала теж свою єдність з нашими братами у Пряшівщині та закарпатськими емігрантами в Америці.

Не диво, що такий солідарний виступ обох Рад у засадничих справах нашого народу на Закарпатті зробив велике враження на своїх і на чужих. Проти цієї консолідації виступила вся чеська преса від проурядової починаючи, а на органі соціял-демократів „Право Ліду" кінчаючи. Цей орган з 2. ц. м. намагається доказати, що автономія непотрібна нашому народові і нічого йому не принесла би, а для національних меншин мадярів, жидів, німців і румунів була би просто небезпечна. Проурядова чеська преса називає законопроект Ц. Р. Н. Ради „радикальним", а її домагання „максимальними". Чеський щоденник „А-Зет" нападає на коаліційних закарпатських послів, що були на згаданому засіданні Ц. Р. Н. Ради, закидаючи їм дволичність.

Ось так вилізло шило з мішка. Негативне становище чеської преси включно до органу соціял-демократичної партії доказує найкраще, кому залежить на взаїмній боротьбі нашого народу на Закарпатті.

Великий вибір книжечок
на дарунки від св. Николая і на Ялинку
має на складі Видавництво „Світ Дитини".
3255 **Львів, ул. Зіморовича ч. 2, партер.** 1—10

Кожний може САМ ПЕРЕКОНАТИСЬ!

Вистане при помочі дзеркальця оглянути внутрішню сторону зубів, а передовсім долішніх зубів. Навіть коли нема на них іще назубного каменя, не треба гаяти, а почати раціонально їх плекати, бо легше оминути назубного каменя, ніж його усунути, коли вже повстав. Кальодонт, як єдина у Польщі паста, що містить у собі Сульфорицинолеат, поборює найуспішніше назубний камінь і не дає йому творитись.

УВАГА! Випробуйте новий еліксір Кальодонт, ощадний в ужитті, сконцентрований, з великими антисептичними прикметами. Великий флякон 3.— зол.

KALODONT ПРОТИ НАЗУБНОГО КАМЕНЯ

Святочні маніфестації та буденна дійсність.

Букарешт, у грудні 1936.

Промова Мусолінія у Міляні та гучне приняття мадярського реґента у Римі ще більше скріпили надії мадярських та болгарських ревізіоністів.

У Будапешті відбулися великі демонстрації проти „кривавого та фальшивого миру із Трianону", а в Софії, болгарські студенти домагалися від уряду „виповісти соромний мир із Неї".

Але крім цих голосних виступів місцевих патріотів іде завзята ревізіоністична пропаганда по всіх державах західної Европи, навіть у Франції.

Тому, що Ліґа Націй далі находиться у своєму „нормальному стані" постійної кризи, а французький уряд занятий передовсім власними внутрішніми клопотами та охороною „еспаньської демократії" — оборона версайських договорів на полудневім Сході Европи, припала в цілости Малій Антанті та Балканському Союзові.

У відповідь на „динамічну промову у Міляні" та на всезростаючі надії ревізіоністів у Будапешті та у Софії відбулися 1. XII. у Букарешті демонстрації солідарности малоантантських держав та спільне святкування 18-их роковин „Воскресення Великої Румунії та Югославії".

На це свято прибули до Букарешту: французька військова місія, члени сербського та чеського парляменту. В румунськім парляменгі відбулося спільне святочне засідання, де забирали слово пп. Ян Малїпетр, предс. чес. палати послів, Ф. Совкуп, предс. чес. сенату, п. Чіріч, предс. сербської палати послів та п. Д. Вукотіч, предс. серб. сенату.

В імені румунського парляменту говорив п. Н. Савяну, предс. палати послів, п. Лапедату, предс. сенату та голова рум. уряду п. Татареску.

Всі бесідники одноґлідно заявили, що теперішні границі ненарушні; їх освятили не тільки договори, але й мільони людських жертв. Хто хотів би змінити ці границі, той мусить виповісти заразом війну Малій Антанті та Балканському Союзові.

Щоб дати мадярським ревізіоністам належну пригадку, румунський уряд доручив улаштувати подібне свято в Клюжі (колишнім Колошварі), головнім місті Семиґороду й туди виїхали аранжери та гості букарештенської протиревізіоністичної демонстрації.

Такі демонстрації в Румунії часте явище. Мотив державної оборони „проти мадярських та інших зазіхань" став вдячним предметом партійної пропаґанди.

В „Ділі" було вже згадано про такі протиревізіоністичні зїзди найбільшої опозиційної партії національно-селянської, що відбулися по більших містах „прилучених провінцій" — у Чернівцях, Кишиневі, Клюжі, Араді і т. д.

СЕРЕД РУМУНСЬКИХ ПАРТІЙ.

Як бачимо, „запальна промова римського мадярона" побудила румунські партії не тільки до міжпартійних змаґань, але дала почин до поверховного порозуміння між демократичними ґрупами, як: ліберальна партія Д. Братіяна, націонал-цараністи Мігалакія, цараністи-радикали Юняна, консервативна партія Філіпеска, конституційний фронт маршала Авареска та молодого ліберала Ж. Братіяна, опортуністична формація „аґрарної злуки" польонофіла Арджентояна та показова „партія соціял-демократів Румунії", яку веде чернівський червоний бонза таваріщ Ґріґоровіч.

З другої сторони стоять праві румунські ґрупи („Румунський Фронт" д-ра В. Воєвода, „Націонал-хрестяни" Кузи—Ґоґи, „Все для батьківщини" Кодряна та прихильники „корпораційної державної системи" п. Манолєска).

Ці фашистофільські ґрупи є, правда, проти ревізії теперішніх договорів, одначе вони бажають зміни закордонної політики: замість непевного союзника Москви, бажають союзу з Римом та Берлїном.

Ці бажання трохи охолодила ревізіоністична промова італійського вождя, але й на цю прикрість найдено влучне вияснення: Мусолїні є ще на нас (румунів) огірчений, бо пригадує собі „санкційні інтриґи протифашиста" Тітулєска, колишнього румунського міністра закордонних справ.

Найкращу вудженину. добре мясо і свіжі товщі
дістанете завжди у мясарських крамницях
„ЦЕНТРОСОЮЗУ"
Ринок 2, Зибликевича 2, На Байки 8, Личаківська 50, Жовківська 175.
2989 7—30

ЯК ВИГЛЯДАЛИ МАНІФЕСТАЦІЇ НА БУКОВИНІ.

Зате урядова ліберальна партія, яка перед двома роками підписала договір із Совітами і цим викликала спротив правих та навіть демократичних партій, використала цю нагоду, аби доказати доцільність її закордонної політики. Ревізіоністичний наступ на Заході можна рівноважити тільки миром на Дністрі.

Не диво, що урядова партія повторила таку демонстрацію в Чернівцях, дарма, що подібні протестаційні збори вже відбула тут національно-селянська ґрупа.

Ліберальна партія найшла відповіднішу формулку. Вона получила „протиревізіоністичну" демонстрацію із святом „прилучення Буковини". А саме, 28. листопада ц. р. минуло 18 р. від „офіціяльного проголошення злуки Буковини із Румунією".

„Румунська конституанта" Буковини зійшлася, що правда, ще перед днем 11. XI. 1918, коли румунські війська заняли Чернівці.

„Охорона цього війська вможливила скликати новий „Загальний Конґрес Буковини", що рішив про безумовне та вічне прилучення цілої провінції до рум. батьківщини".

Такі були вступні слова промови міністра Нїстора, учасника тодішніх подій, що відкрив свято „прилучення" 29. XI. ц. р. У цьому змислі говорили теж інші бесідники. На цьому святі „прилучення та поновного протесту проти ревізіонізму" відкрили памятник І. К. Братіяна, ліберального премієра, який підписав (у р. 1918) урядове проголошення цієї злуки. На памятнику написано: „Братіянові — вдячна Буковина".

Того самого дня промовляв до присутніх селян (одні джерела подають 30.000, другі 60.000 учасників) із сусідніх повітів теперішний голова ліберальної партії п. Діну Братіяну. „Не можна допустити, щоби меншина (натяк на мадярів) переслідувала більшість населення. Про національність держави рішає його сільське населення, а не якась меншість, що замешкує зденаціоналізовані міста".

ІДЕОЛЬОҐІЯ ДАЛЕКА ВІД ДІЙСНОСТИ.

Ми з такими виводами згідні, — одначе пригадуємо нашому теоретикові, що тут ідеольоґія дуже віддалена від дійсности. На це є безліч доказів. Виберім один свіжий приклад. Тому, що ми згадали про напис „І. К. Братіянові — вдячна Буковина", наводимо ще інший, подібний обрядовий здвиг, що відбувся недалеко Чернівців дня 28. жовтня ц. р.

В Кіцмані (тепер Козмені!) відкрито памятник молдавського князя та ученого Дімітрія Кантеміра. Його імям охрещено кіцманську (колись українську) ґімназію. Свято почалося Службою Божою, яку відправив о. Богатирець (відомий москвофіл), а румунським хором диригував п. Слюсаренко. Із „наших" говорив о. Богатирець „по руски" та о. Буковецький по румунськи.

Навели ми ці факти тільки для їх властивої закраски. Важніші для нас є щирі слова директора ґімназії проф. Маєрана, який отверто признав: що „значіння кіцманської ґімназії дуже велике". „Є це огнище румунської культури та пропаґанди **в політичному та духовому осередку українського населення".**

І це населення не має ніодної школи, де вчили б його мову — хочби надобовязково.

Наприклад у кіцманській ґімназії вчать обовязково італійської та французької мови — а нема ніодної години української мови, як предмету надобовязкового!

Цю дійсність промовчують імпресарії, щоб не заколочувати настрою своїх святочних маніфестацій.

–нч.

Усі купуємо **жіночі і мужеські матеріяли** у новій фірмі, бо вони найліпші і найдешевші.
Обслуга по українськи.

З польської преси.

Трагедія помилок.

В „Бунті Młodych" з 10. ц. м. (ч. 22.) находимо велику статтю Ю. Понятовського під згаданим наголовком, кореспондента зі Сх. Галичини у справі парцеляції та голоду на землю між українськими селянами.

„Автор — читаємо у „Бунті Młodych" — є ворогом програми мін. Понятовського. Чому?

З господарських причин. Село дуситься від надміру людей. Перед війною була заморська еміграція, на роботи до Німеччини, до промислу, до міст. Нині ці три джерела відпливу зникли, а населення зростає щороку. Села, в яких загалом селянських ґрунтів припадає пів або чверть морга на голову не є рідкістю. Якіж джерела заробітку залишаються цьому населенню? Виключно праця на панському фільварку.

Щож тимчасом діється з хвилиною парцеляції?

Національні огляди спричинюють, що польська (в оригіналі — наша — прим. Ред.) адміністрація забороняє продавати парцельовану землю українським селянам. Отже приходить кольоніст зпід Вадовиць. Осідає на панському ґрунті. Наємної праці не потребує. Але щож тоді має робити український селянин?

Залишаю на боці огляди моральної кривди, чи несправедливости такої політики. Український селянин може слушно вважати та вважається покривдженим мін. Понятовським; ну бо якжеж; його діди від віків працювали у поті чола на „панській" землі, а коли з них хтось доробиться і бажає купити власний кусник землі, то йому заборонюють; що більше: спроваджують чужу людину і навіть уже на „панській" не дадуть заробити на „життя". Повторяю — каже автор — залишаю моральні огляди, але з чого має він жити, цей український селянин?".

В цьому скривається саме трагедія українського села, яку вірно підхопив автор. Тому така політика проти життєвих інтересів українського селянства мусить викликати не лише рішучий спротив цілого українського народу, але також завважить фатально на дальших польсько-українських взаєминах.

Найпевніше і найкорисніше примістиш свої ощадности в
Міській Комунальній Касі Ощадности
у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)
та в її **Відділах** при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75.
в золотих або **золотих в золоті.**
В цей спосіб здобудеш відповідні відсотки, охоронишся перед згубою або крадіжю і в кожній хвилині можеш диспонувати своїми майном.
Завдяки квотам, здобутим із ощадностевих вкладів, признала Каса 28,260.000 золотих гіпотечних кредитів, за які вибудовано 685 домів та вирементовано 244 доми.
Понад 3,000.000 зол. річно виплачує Каса відсотків своїм вкладникам.
6,300.000 зол. — це резервові фонди Каси.
За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном. 5070 13—?

З життя українців на Далекому Сході.

„ЗАБУТИЙ ФАКТ".

„Мандж. Вістник" у числі з 8. листопада, цитуючи одно місце зі совітської книжки „Дальневосточний край", де сказано про обслуговування нац. меншостей рідною мовою, нагадує один характеристичний факт:

Більш 7 років тому вся большевицька преса Далекого Сходу присвятила великі статті появі першого числа щоденної газети українською мовою в Хабаровську.

Це мала виходити газета під назвою „Соціялістична Перебудова". Вийшло її не багато чисел і влада її зачинила, бо побачила, що навіть комуністична отруя, вміло друкована українською мовою, не досягає своїх завдань, а читач українець бажає від друкованого паперу чогось іншого й те находить поміж рядками, в листах з місць, тощо... Так через газету міг створитися звязок між українцями. Люди могли дізнатися, де живуть українці й хто з посеред їх „вислугується перед владою... а по сопках почали творити загони для боротьби з владою, бо решта населення вміло заховала свої настрої й мовчала.

Москва зрозуміла, що зробила невдалий крок і газету зачинили.

Слова, слова й обіцянки перших брехунів у світі, комуністів, обернулися в дійсність, а ті з легковірів, що повірили у зміну радянської влади, коли почули про видання для українців українською мовою газети на Д. Сході, побачили, що дійсність є дійсність і що змінитися вона може тільки тоді, коли влада на Зеленій Україні буде в руках тих, хто має найбільші права до того. Коли ті, хто своїм трудом опанував край та його заселив буде тримати все у своїх руках й прогонить геть займанців до їх комуністичного пекла.

УКРАЇНСЬКІ РАДІОПРОГРАМИ В ХАРБІНІ.

Після довшої перерви харбінське радіо розпочало надавати й українські програми, котрі покищо складаються з рефератів та гри на плитах.

Перший український радіодоклад прочитав минулого тижня д-р Д. Барченко. Є надія, що такі радіо-доклади будуть улаштовуватися що тижня.

ПРОТИ КОМУНІЗМУ.

Манджурські українці ведуть завзяту боротьбу з комунізмом, представляючи де і як можна справжній його зміст. Відома нашим читачам газета „Мандж. Вістник" подає чимало фактів про шовіністичну дурійку московських большевиків на Україні та на Зеленому Клині. На її сторінках друкує Український Національний Фронт свої палкі відозви, взиваючи загал бути готовим до історичної розправи з Москвою за честь Нації. З патріотичних імпрез, що їх часто влаштовує українська кольонія в Харбіні згадаємо замітний „протикомуністичний вечір" 27. жовтня в Українському Національному Домі при битком заповненій салі. Виставлено II. дію з „Невольника", а відтак відбулись два реферати і дискусія. І так: ред. І. Світ виголосив реферат на тему „Україна під большевицькою окупацією", а д-р Д. Барченко реферат п. н. „Боротьба з комунізмом. Як дискутанти виступили: п. Кушніренко, інж. Вітковський і п. Федорів. Останній предложив готову резолюцію, в якій осуджено жорстокі знущання большевиків над українським народом і фізичне та духове його винищування. Резолюцію прийнято, після чого всі присутні, між ними чимало гостей-чужинців, у тому числі і японців, залишилось на чайному вечорі.

ЗБІРНИК „ДАЛЕКИЙ СХІД".

В Харбіні появився збірник, присвячений справам Українського Далекого Сходу. Містить він м. ін. кілька перекладів з японської і китайської поезії, два переклади з китайської преси, короткі статті та інформації про сучасне життя японців і китайців. З оригінальних статтей дуже цікава розвідка В. Одинця п. н.: „Хіни чи Китай?" і стаття п. Шлендика п. н. „Українці в Манджу-Ті-Го", що являється спробою підсумувати українське населення в новій державі та зясувати його положення. Неменше цікава історична стаття М. Коблянського про праці І. Українського Зїзду у Микольськ-Усурійському 1919. р. Варто навести кілька міркувань зі статті „Вимоги часу", де представлена майбутня роля українців на Дал. Сході. Вони — каже автор — будуть там на першому місці: раз тому, що вони є більшістю серед місцевого зелено-клинівського населення. Подруге, тому, що з посеред того населення українці інтелектуально стоять на вищому щаблі. А по третє, що є найважніше, що у відношенні до чинника, який опиниться за новим кордоном у бік Урала, українці одинокий нарід на Зеленому Клині, що на завше позостане до того чинника антиподом незалежно від того, у яку фарбу чинник той буде пофарбований".

Такі збірники сповнять свою велику ролю, коли приноситимуть джерельні праці про Зелений Клин і його населення.

З відчитової салі.

Т-во ім. П. Могили. Д-р Ігор Федів: „Як повстає географічна карта". 4-го ц. м.

Дуже цікаву, в нас цілком нову тему вибрав прелеґент і дуже цікаво підійшов до неї. Бо не повторяв д-р Федів вступних відомостей із картографії, отже про сітку, поділку і проекції географічних карт, а мав на увазі технічні праці при карті від першої фази до її викінчення.

Перша справа — поміри в терені для обчислення цілої низки тріангуляційних трикутників, на які розділюємо ввесь простір, визначаючи за кожним разом по три сталі точки; — це є праця тріангулятора. Коли такий числовий матеріял уже зібрано, тоді топограф зображує ситуацію і вигляд простору між вибраними попередньо і вже обчисленими точками та лініями. Кажемо: топограф нівелює терен, а вислідом його праці є топографічна знимка терену.

Працю топографа влекшує фотографічний апарат із насадженим теодолітом, тобто метода фотограметрії. Летунська фотограметрія, що послуговується фотографічним апаратом на літаку, побила всі інші методи топографічних праць. Щойно тепер картограф (рисівник) довго, навіть кілька років працює над тим, щоб вирисувати карту, згідну з призбираним нівеляційним і топографічним матеріялом.

Очевидно, тільки заможні держави, найчастіше для військових цілей можуть собі дозволити на дуже дороге приладдя і оплатити спеціялістів, що працюють довгі роки над поміра ми. Менші держави позичають апарати, видавці стінних карт і атласів користуються військовими картами, вибираючи з цих карт потрібні для них території. Ці вирізки треба поменшити, до чого служить окремий прилад: пантограф повторити 5—15 разів, коли зважимо, що спеціяльні карти військові в давній Австрії мають поділку 1:75 тисяч, генеральні карти 1:200 тисяч, а в звичайних атласах (також і в Атласі України і сумежних країв, вид. Видавничого Інституту) є більшість карт у поділці 1:5 мільонів. Картограф, поменшуючи військові кар

ЖУРНАЛИ і ЧАСОПИСИ цілого світу
перечитаєш за 15 сотиків у
„Вшехпрасі“ Сикстуська 19 (мезанін).
Місячний абонамент 3 зол.
5—25 3166

ти, дістає тільки т. зв. підклад, отже сітку рік, гір, осель, але крім цього мусить цю сітку виповнити змістом, задля якого видає карту.

На картах для статистичних цілей вирисовує картограф адміністраційні одиниці (повіти, губернії) і відзначує їх красками, що відповідають умовленій скалі процентів. Крім цієї методи адміністративних одиниць часто послугуємося методою ізоритмів (повигинаних ліній), які відкреслюють нам смуги населення, культури, мінеральогічних багатств і т. д. На такій карті нема границь повітів, чи округ.

Картограф рисує позитив на картоні (колись рив на дереві), виїмково рие на міді, але це важка праця і дорога. З картону робиться негатив на цинку для літографа, або позитив для „офсетового“ друку.

Друкарська коректа карти мусить бути дуже старанна, сто раз важча вона, ніж книжки. Похибку в книжці кожний читач сам собі справить, а на карті ні. Далі обіймає вона і тони й відтінки фарб, що не сміють сягати поза означені лінії.

Д-р Федів є одним із редакторів Атласу України, що вже виходить випусками Видавничого Інституту. Завдяки демонстраціям його цікавий і старанно підготований виклад багато вискав. **Д. Л.**

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Французькі робітники рафінерії цукру „Се“ у Нант покінчили нині довгий страйк.

У Злучених Державах стануло перед судом 19 осіб під замітом підмоги „чорній легії“ та організування змови проти федерального уряду.

Італія підписала новий господарський договір з Німеччиною.

В сирійському санджаку Александрети — як подає Авас — спокійно; не було там воєнних суддів, ані політичних арештувань.

Австрійський суд зреабілітував б. віцеканцлера отамана Фея, на якого кидали підозріння у зв'язку з убивством Дольфуса.

Польсько-бельгійські торговельні переговори почались у Брюсселі.

—o—

По смерти Василя Стефаника.

До Ради Товариства Письменників і Журналістів на руки Голови Товариша Романа Купчинського у Львові.

На вість про смерть і похорони бл. памяти Василя Стефаника спішу зі словами щирого спочуття і великого жалю. Втратили ми великого письменника, одного з найбільших, якими сміло може повеличатися наша література, і товариша виїмкових прикмет ума і серця. Покинув нас чоловік, якого заступити годі. Покійний Василь Стефаник не любив пустих слів, тому не розписуюся широко, бо боюся, щоб не написав чогось зайвого та непотрібного. Будь ласка, перекажіть нашому Товариству зміст отсього письма та приймість від мене товариський привіт

Ваш **Богдан Лепкий.**

Краків, 10. XII. 1936.

Створім матеріяльну базу для освітніх змагань. Складаймо на „Дар Просвіти“!

Еміґраційні справи.

ОБМЕЖЕННЯ ДОЗВОЛІВ НА ВІЗД ДО БРАЗИЛІЇ.

Бразилійський консуль видаватиме візи на основі рільних взвань лише тим еміґрантам, які предявлять докази, що хліборобство є їх головним заробковим джерелом та що їх батьки були теж хліборобами.

ЖИДАМ НЕ ВІЛЬНО ІХАТИ ДО ПАРАҐВАЮ.

Парагвайська влада заборонила рішуче жидам приїздити до Парагваю, а тих, що приїхали туди в останніх трьох роках, виселять у глибину краю і присилують до роботи на рілі.

ЕМІҐРАЦІЙНІ ПРОСТУПКИ.

Городельский суд у Підволочиськах засудив Омелька Казцуна на 2 місяці вязниці і 25 зол. кари за вербування робітників до Франції і натягання їх грошево.

ФАБРИКА ПЕРФУМ І КОСМ. ОСНОВ. 1931 Р. В ПАРИЖІ.
15128 2—5

Еспанська справа на женевській арені.

На вчорашньому публичному засіданні Ради Ліги Націй представник валенсійського уряду мін. дель Вайо виголосив дуже гостру промову, у якій намагався доказати, що есп. повстання викликали чужі держави, а опісля підпомогли його збройно, щоб опанувати Балеари та інші морські бази. Дальше він оскаржив Італію й Німеччину за те, що визнала уряд ген. Франка, а той останній за напад на есп. червоні кораблі.

На його думку

вже тепер істнує міжнародня війна.

Мін. дель Вайо гостро скритикував діяльність комітету неінтервенції та заявив, що в Еспанії фашизм воює не з комунізмом, лише з демократією.

На пополудневому засіданні представники В. Британії, Франції, Нової Зеляндії та Польщі обстоювали принцип неінтервенції, совітський делегат підтримав еспанського.

—o—

Д-Р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ.

Андрей Шептицький у своїх політичних виступах.

З нагоди Імянин Достойного Князя Церкви містимо один уступ з другої частини книжки през. д-ра К. Левицького, яку зачнемо друкувати на сторінках „Діла“ від нового року. Достойного Солєнізанта просимо прияти ці рядки як доказ найглибшої пошани Редакції „Діла“ до Його Особи.

З графського роду перейшов у чернечий чин наших оо. Василіян. З ігумена Василіян у Львові став епископом у Станиславові в молодому віці (1899. року).

Відразу сподобався, хоч передше йому не довірювали, бо його не знали. Зараз при нагоді епископських привітів сказав він, що буде трудитися для народу та що вважає за конечне, щоб була гармонія між владикою і духовенством та народом. А щодо політики висказався, що **справу українську вважає за свою** та що між нами не може бути дісгармонії.

В дні 17. січня 1901 р. вступив епископ о. Андрей Шептицький на престіл галицьких митрополитів у Львові.

На становищі епископа у Станиславові був о. Андрей Шептицький загально поважаний, його місії на Гуцульщині приєднали йому симпатії нашого народу. При вступленні на митрополичий престіл у Львові сказав він у своїй проповіді: „Вимагаю послуху і любови, яку приношу“...

Коли наші студенти постановили зробити **сецесію з львівського університету** у відповідь на провокаційне становище львівського університетського сенату, та коли цей сенат числився **з тим, що митрополит Шептицький не допустить до сецесії** богословів, то в дні 14. грудня 1901. р. вислав митрополит до ректорату Духовної Семинарії у Львові розпорядок, що „з днем завтрішним семинарія замикається, — та про це зарядження донести властям“. Питомці Духовної Семинарії виписались усі...

Отсе був перший політичний крок митрополита Шептицького.

В Галицькому Соймі промовляв митрополит Шептицький у 1902 р. в комісії шкільній за основанням української гімназії в Станиславові. Одначе польська більшість не хотіла згодитись на його внесок.

В перших днях митрополичої діяльности зайшли були випадки, в котрих митрополит Шептицький не погоджувався з нашою політикою. Зокрема щодо **хліборобських страйків** вважав за корисніше, щоби шляхом порозуміння залагоджувати аграрні справи, як також не був за тим, щоб безоглядно поборювати **русофільську партію**, бо — як казав — там є також люди чесні і спосібні, отже не треба їх відтручувати від спільної праці... Але митрополит не брав своїх помічень за горячо, тільки докладно інформувався і різниці тактичних поглядів з нашим політичним проводом з часом вирівнювались, так що з цього приводу не було шкідливих наслідків для нашої політики.

В 1903. р. заміненував цісар Франц Йосиф митрополита Андрея Шептицького **заступником краєвого маршала Галицького Сойму.**

А в 1905 р. виринув спір нашого митрополита з „Галицько-Русскою Матицею“ з тої причини, що загальні збори того общества виключили зі статуту постанову, на основі якої гр.-кат. львівський митрополит або адміністратор для справ духовних був покровителем общества і мав свої права... Тут уже наші русофіли „облачились опасаніем наступления еще худших времен“...

З початком 1906 р. зачали поляки розпускати тривожні вісти, начеби в краю поширювався грізний рух української агітації і наслідком того має бути перепинена виборча реформа. Щоб цьому запобігти, постановив наш політичний провід вислати депутацію до цісаря, що цікавився загальним виборчим правом до парляменту, і саме під проводом митрополита Андрея Шептицького, щоб тим сильніше задокументувати голосом голови нашої Церкви в краю, що нема ніякої небезпеки, а є потреба поступової виборчої реформи. Митрополит Шептицький роздумав цю справу і згодився на це. Дня 22. січня 1906. р. приняв цісар Франц Йосиф нашу депутацію, до якої ввійшли: митрополит Шептицький як провідник, п. Романчук, епископи Чехович і Хомишин та п. Король.

Митрополит Шептицький промовив тоді до цісаря та висказав бажання, щоб наш край Галичину й **український нарід однаково трактовано** з іншими краями та щоб наш нарід дістав у виборчій реформі таке число мандатів, яке відповідає величині краю і числові населення.

Вислід нашої депутації у Відні був для нас корисний, бо розвіяв усякі неправдиві вісти про посередні вибори в Галичині і виняткове трактування нашого краю; з другого боку важне для нас було те, що наші владики станули разом з нами за права українського народу, за що польська преса прозвала їх провідниками гайдамаків...

Нам залежало опісля на тому, щоб у Палаті Панів Державної Ради у Відні піднесено потребу основання **українського університету** у Львові. Цю потребу зрозумів митрополит Шептицький і в дні 28. червня 1910. р. підпис свій

SAMODZIAŁY LESZCZKOW

ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В

ГАЛИЧИНІ ЦЕ ЛЕЩКІВ

СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

Новий літературний конкурс „Діла“

Редакція „Діла“ розписує оцим новий конкурс на оповідання або новелю з нашого життя, у довільній формі, розміру не більшого як три фейлетони (30 сторінок рукопису шкільного зошитка).

Рукописи можна посилати під власним прізвищем або псевдонімом; в останньому випадку треба означити оповідання псевдонімом і одночасно покласти псевдонім теж на зачиненій конверті ,в якій треба помістити власне прізвище з адресою.

Тема оповідання — довільна, але дія, особи або тло повинні бути з українського життя. Головна прикмета: оповідання мусить бути живе і цікаве. Авторам залишаємо повну свободу у виборі теми та форми твору, починаючи від історичного оповідання аж до гуморески.

Рукописи присилати тільки на одній сторінці, по змозі на машині, або дуже виразним письмом.

Речинець присилки рукописів: до 1-го лютого 1937.

Найкращі з присланих оповідань видрукуємо у фейлетонах „Діла“ і коли закінчимо їх друк, читачі самі голосуватимуть, які з них і в якій черзі нагородити.

За прислані на конкурс оповідання Редакція „Діла“ призначила 7 нагород:

I. нагорода . . . . . 50 зол.
II. нагорода . . . . . 30 зол.
III. нагорода піврічна передплата „Діла“.
IV. і V. нагорода: всі видання „Діла“ крім бібліотеки „Діла“.
VI. і VII. нагорода: комплети бібліотеки „Діла“ (12 томів) за 1936. рік.

—o—

НЕБУВАЛА СЕНЗАЦІЯ! 100 грамів знаменитої кольонської води за 40 сотиків

за показом цього оголошення тільки у фірмі БІРНФЕЛЬД Львів, Казимирівська 1.

Едвард Вінсер прощає своїх вірних підданих.

Вчора в 23. годині виголосив б. король перед мікрофоном свою прощальну промову, заповіджену первісно на 22. год.

„Можу нарешті сказати до вас кілька слів; не міг того зробити, доки був королем. Перед кількома годинами я виконав свій останній обовязок, як король В. Британії та цісар Індій. Тепер, коли мій брат вступив по мені на престіл, мушу висловити йому свою льояльність; роблю це щиро. Усі знаєте чому я зрікся престолу. Та хочу, щоб ви зрозуміли, що в хвилині, коли я рішився, я не забув про край та імперію, якій старався я служити продовж 25 літ.

Мусите мені вірити, що **я не міг без помочі жінки, яку кохаю, двигати тягар відповідальности і виконувати свої королівські обовязки** так, як я це бажав робити.

На абдикацію рішився я сам. Була це справа, яку я мусів зовсім самостійно вирішити. Особа, **найбільше у цій справі заінтересована, намагалася до самого кінця переконати мене, щоб я вибрав інший шлях.**

Я вибрав те рішення, найповажніше в моїм житті, переконаний, що це буде найліпше для всіх. Вибрати те рішення було мені легко, бо я був переконаний, що мій брат, завдяки своєму довготривалому приготуванню до публичних справ може негайно зайняти моє місце, без шкоди для імперії. Він користає з благословення, якому немає рівного, з якого багато з вас корис**тає, а яке не судилося мені, а саме — він має** щасливе домашне вогнище, жінку і діти. У цих важких днях находив я силу й підтримку в особі моєї матери, в моїй рідні і в міністрів корони, зокрема у премієра Болдуїна, які завжди були для мене зичливі. Не було ніяких розходжень між мною і парляментом. Вихований моїм батьком у конституційних традиціях, я ніколи не допустив би до чогось подібного.

У цілій імперії, де тільки я перебував або подорожував, чи як князь Валлії, чи пізніше як король, всюди трактували мене люди всіх кляс з однаковою доброзичливістю. За все те я незмірно вдячний тепер, коли зовсім покидаю публичні справи й складаю свій тягар.

Мине деякий час, зяки вернуся до мого родинного краю, але завжди з найбільшим зацікавленням слідитиму за долею британської імперії. А як колись у майбутньому зможу бути пожиточний для неї, то не забуду цього зробити.

Тепер маємо всі нового короля. З цілого серця бажаю так йому, як і вам, його народові, щастя й успіхів. Хай Бог благословить вас усіх і хай заопікується королем.

АБДИКАЦІЯ ПЕРЕД ПАРЛЯМЕНТОМ.

Абдикаційний закон ухвалили обі брит. законодатні палати за дві і пів години. В палаті громад прийнято закон 403 голосами проти 5-х, тимиж голосами відкинено внесок послів незалежної соціялістичної партії Мекстона, щоби проголосити республику. Поправку Мекстона підтримало лише 3-х однодумців Мекстона; одинокий комуніст у палаті громад.

В год. 1.52 Едвард VIII. перестав бути королем.

Прем. Болдуїн заявив, що в суботу пополудні збереться парлямент, щоби вложити присягу вірности новому королеві. Тогож дня премієр відчитає маніфест нового короля.

—o—

В обороні рідної землі.

ПОВІТОВЕ ВІЧЕ В ЗЕМЕЛЬНІЙ СПРАВІ В ЯВОРОВІ.

В понеділок 7. ц. м. в год. 12. вполудне відбулося в Яворові повітове протикольонізаційне віче. Простора саля, коридори та сходи були биток набиті. Прибуло к. 400 учасників. Віче відкрив короткою промовою голова ПНК **п. Омелян Назаревич.** До президії покликано: о. Евгена Ломницького, дир. Кулинича та господаря Панчишина з Наконечного. Реферат про земельну справу виголосив **посол Володимир Целевич.** По рефераті відбулась дискусія, у якій забирали голос: п. Іван Турок з Нагачева, о. Микулович з Прилбич, п. Коваль з Черниляви, п. Батурин з Черниляви і п. Менда з Яворова. В дискусії порушили промовці цілу низку питань і практик, звязаних зі земельною справою, після чого ухвалили одноголосно резолюцію в земельній справі. На закінчення вічевики відспівали нац. гими.

—o—

ЯК ПРИНЯЛИ В ЕСПАНІЇ ТА ЗА КОРДОНОМ ПЛЯН ПОСЕРЕДНИЦТВА І ПЛЕБІСЦИТУ?

Як це ми вже згадували, Англія і Франція намагаються довести до міжнароднього посередництва між обома еспанськими урядами. Як подає Авас, **нац. офіційні кола не бажають ані посередництва, ані плебісциту.**

Вони звертають увагу, що **на землях, підчинених валенсійському урядові годі думати про справді свобідний плебісцит.** Теперішнє положення в Еспанії можна описати словами:

війна до заглади одного з двох противників.

Дотепер лише СССР відповів на ініціятиву посередництва — прихильно. **Нім. офіційні кола** ставляться до тої ідеї скептично, **італійські неприхильно.**

Покищо ті обі великодержави та Португалія заняли вичікуюче становище. Можливо, що за підтримку англо-французького проекту Італія буде домагатися визнання **італ. імперії в Африці.**

Національно-політична боротьба на Україні.

авторитетний голос у Палаті Панів та виказав, що створення українського університету у Львові є справою еміненто важною і конечною. Це була перша промова українця в Палаті Панів.

Серед гамору національно-політичної боротьби відбувся у Львові акт великого національно-культурного значіння. В дні 13. грудня 1913 р. відбулося свято передачі **Національного Музею,** здвигненого працею і фондами митрополита Андрея, на власність фундації українського народу.

Під кінець 1913 р. найшлась наша політика внутрішня у прикрому положенні. Переговори в справі українського університету розбились по довгих заходах і труднощах, заходах ведених дуже послідовно і політично, але без позитивного висліду. А тепер на мертвій точці станула соймова виборча реформа. До того всього годі було вже допустити і тому продумав я в пп. д-ром Евгеном Петрушевичем і д-ром Іваном Макухом, як членами президії Соймового Клюбу, щоб тут станув митрополит Шептицький і промостив нам шлях до порозуміння.

І так сталось, як ми зробили плян. На нараду всіх президій соймових клюбів у дні 26. січня 1914 р. запрошено митрополита Шептицького. Та коли обі сторони: українська і польська станули проти себе, тоді намісник Коритовський відізвався з просьбою до митрополита, щоб він сказав якесь слово поєднання. Тоді наш митрополит сказав своє апостольське слово і від себе предложив три умовини до компромісу, що стали основою дальших переговорів. Так дня 28. січня 1914 р. **ми заключили і підписали з польською стороною компроміс** на умовинах: 1) щодо відношення членів Краєвого Виділу; 2) щодо двомандатових виборчих округ, де є 35% неукраїнського населення і 3) **що польські соймові клюбі заявилися за негайним креуванням українського університету та в новій виборчій ординації призначено місце для ректора українського університету.**

В дні 28. лютого 1918 р. виголосив митрополит Андрей **знамениту промову в Палаті Панів Державної Ради у Відні про мир з Україною.** Він сказав, що українців репрезентує в Палаті Панів тільки трьох членів і тому часто єпископ приневолений промовляти в справах політичних. Але проте погляд, що єпископ не повинен мішатися до політичних справ, є з ґрунту фальшивий. Маємо до цього рівне право, як усі інші громадяни держави, а часто сам обовязок приневолює нас до такого виступу. В дальшій промові виказав, що всі українці зважають **Холмську Землю** давнім українським краєм; що етнографічні границі — це право **самовизначення** народів та що між усіми воюючими державами **Українська Народня Республика була перша,** з якою заключено мир.

Отсе була **політика нашого владики.** Він не посягав за політичний провід, щоб його взяти у свої руки, а полишав політику у властивих місцях. Але де зайшла потреба помогти нашій політиці, там він ставав і допомагав, як тільки бачив з того хосен для українського народу! Така була політика новітнього владики супроти свого народу й цілої української нації, бо **„справа українська — це своя справа“,** як заповів він, коли переступав архиерейські пороги.

І таким залишився й досі митрополит Андрей Шептицький — по всіх тяжких переходах воєнних і повоєнних. Тому заслужив він собі у нас на назву **найбільшого українського громадянина!**

А картина історії його життя ще незаписана. Він держиться бодрим духом і вірою у кращу будучність рідної Церкви й української нації

Памятаймо, що місяць грудень є місяцем „Просвіти“. Спішім з жертвами на „Дар Просвіті“!

ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА.

Чи можна багато прочитати?

Минулого місяця один із паризьких журналістів зробив інтерв'ю з головою Академії Гонкурів Роні старшим та її найдіяльнішим членом Леоном Доде, відомим діячем, послом, редактором, повістярем і критиком. Журналіст поставив їм питання, як вони дають собі раду з оцінкою творів, коли треба їм нагородити щороку найцікавішу повість. Минулого року повістей, які треба було взяти на увагу — було 300, цього року було їх 250.

Обоє письменники відповіли щиру правду, що члени Академії не мають змоги прочитати всі твори, ані навіть їх розділити поміж себе. Леон Доде заявив, що кілька сторінок із кожної книжки — головно на початку, всередині і на кінці зовсім досить, щоб зорієнтуватись у літературних прикметах твору: чи варт його читати. Так перетеребивши десятки томів, судді залишають собі кільканацять томів чи кількох письменників, між якими йде вибір.

Коли зважити, що у Франції, Англії та Німеччині виходить щоденно бодай 10 літер. творів, виринає питання: кілько взагалі людина всилі прочитати, щоб орієнтуватись у тій скромній ділянці, яка стала її професією? З практики відомо, що наприклад професійні критики, які дають раз на тиждень огляд літературних новин у журналах не можуть прочитати більш як одної книжки денно, з тим, що не присвячують свого часу нічому іншому. При напруженій умовій праці, яка вимагає постійно студій з інших ділянок знання: фільософії і спеціяльних наук, за рік сума прочитаних книжок не переходить 300 томів.

Ця максимальна цифра торкається тільки спеціялістів. Знаємо щоправда завзятих читачів, які міняють у позичальнях щодня одну книжку, але це звичайно люди, які по році мало пам'ятають зміст прочитаних книжок, часто забуваючи навіть заголовки та авторів. Зате коли пригадаємо, що великі літератури мають кількасот великих письменників, з яких даний фаховець мусить знати бодай по 2 томи з кожного то ясно стає, що при систематичних студіях треба понад них кілька літ, щоб познайомитись з історією одної літератури.

Вже у школі учні вчаться користуватись підручниками, замість читати самі твори. Це з літами стає звичкою і нема сумніву, що більшість людей оцінює письменника на підставі зовсім випадково прочитаних поодиноких творів, не знаючи всіх з тої самої доби свого життя, не відріжняючи важніших від підрядних і зовсім нехарактеристичних. Зате така знайомість літератури „з другої руки" дає більшу самопевність як це бувае найчастіше в усіх тих справах, які знаемо дуже поверховно.

Вчені, які мусять у своїх наукових студіях використовувати всі праці вже зроблені своїми попередниками і сучасниками, пишуть мало і рідко; сама підготова до одного твору забирає їм роки. Зате автори популярних повістей, які не потребують (як хибно собі це уявляють) нічого студіювати, можуть видавати річно по кілька томів. Але і тривкість таких творів не більша, як усе те, що заспокоює щоденні потреби.

Те саме бувае і з читачами, які відвикають від лектури книжок тому, що суспільні умови не витворили в них такої потреби. Наш увесь річний літературний приріст можна прочитати за один вакаційний місяць. Та і такі читачі належать у нас до винятків. На підставі довголітньої статистики, яку ми переводили серед нашої інтеліґенції, між представниками всіх її кляс, галицький інтеліґент читае пересічно не більше як... 5 українських книжок! Хто не вірить, нехай перевірить цю цифру на собі самому, списавши свою лектуру за останні роки і зробить таку анкету серед своїх членів рідні, приятелів і добрих знайомих. Очевидячки до такої статистики не слід втягати такої лектури як календарі або книжечки, які кожний з нас читае випадково або принагідно, чекаючи в кабінеті дентиста чи їдучи у поїзді — байдуже, що попаде в руку: справоздання з „Т-ва допомоги обідніялим інтеліґентам або „Шерлок Гольмс у Львові".

—o—

Поет живих масок.

СМЕРТЬ Л. ПІРАНДЕЛЛЯ.

Помер у 69. р. життя найбільший сучасний італійський письменник і один з найбільших драматургів сучасности — Люіджі Піранделльо. Уродився він 28. червня 1867. р. у сицилійському селі Джіргенті. До Риму приїхав уперше у 19. р. життя, де жив до 1891. р., після чого виїхав до Німеччини, де здав докторат фільософії в університеті в Бон. Вернувшись до Риму, був учителем у дівочій школі до 1923. р.

Почав він писати вірші; перша його збірка поезій називається „Радісна недуга" у 1889., після цього видав поему „Великдень Геї" 1891., та „Елегії знад Рену". Італійський письменник, Люіджі Капуана, теж сицилієць, намовив його до прози і він написав у 1894. свою першу повість „Прогнана", повну гіркого реалізму. Після другої повісти „Черга" він почав писати короткі новелі. Легкість, з якою став новелістом, заохотила його надати їм спільний заголовок „Тисяча й один день", у надії, що напише їх тисячу. Критика звернула увагу на його повість у 1904. „Покійний Матвій Паскаль" — історію людини, яка прикинулась неживою і пробуе почати нове життя в іншому середовищі, під іншою назвою. Із збірок його новель більше відомі „Двочола статуя", та „Голе життя", „Кохання без кохання", „Коли він збожеволів", „Глум смерти та життя", „Білі та чорні", „Терцети". Від 1914. р. до 1926. р. дав нові томи новель „Пастка", „Верхівець на місяці", „Карнавал покійників", „Ти сміешся" і велику повість: „Один, ніхто і стотисяч".

А проте світову славу придбав він собі як драматург. Песи почав писати щойно від 1917. р. Є їх чимало: „Інші мають рацію", „Щіплення", „Бережись Якове", „Кожному своя правда", „Насолода бути чесним", „Гра з ролями", „Але не поважно!", „Людина, тварина і чеснота", „Все на краще", „Як раніше, але краще", „Найкращій дорозі", „Як раніше, але краще", „Шість дієвих осіб шукає автора", „Генрих IV.", „Одягнути голих!", „Життя, яке я тобі дав", „Обовязок лікаря", „Сицилійські цитрини", „Патент", „Шапка", „Кліщі", „Цвітка в устах", „Дві в одній", „Дурень", „При божевільного", „Дві в одній", „Дурень", „При виході", „І так і сяк", „Приятелька жінок". Це тільки частина пес Піранделля. Всі вони перейшли найбільші европейські сцени і перекладені на 15 мов.

У 1925. р. він заснував власний театр у Римі, граючи там увімі, а в літі об'їздив Англію та Німеччину (де виставляв свої песи в 18 театрах) і грав у Парижі.

Спочатку песи Піранделля видавались занадто вигадані, „перефільософовані", але публика, що сприймала їх, відчула в них щось нове, свіже, навіть сенсаційне. Піранделльо мав своєрідний гумор, яким забарвлював трагічне відчування людського життя. Життя є оманою, але оманою необхідною. Людина не є тим, чим уявляе собі сама, ані зверхній світ не є поправді таким, як це кажуть нам наші враження. Коли хтось з нас несподівано відкриває, як виглядае „голa дійсність" — приходить розчарування, часто і катастрофа.

Як бачимо в основі його творчости лежать деякі загальні фільософічні ідеї, які він привіз із своїх студій із Німеччини. Але ці ідеї він передае легко, на барвистих прикладах, з усмішкою мандрівного артиста. Більшість діяевих осіб у песах Піранделля це люди середньої кляси — урядовці, вчителі, сторожі. З їх дрібних трагедій він робить висновки про життя взагалі.

Хто хотів би шукати звязку його творчости з попереднім обновником театру — Ібсеном, той може звернути увагу ,що всі ті підсвідомі і таємні стани, на які Ібсен тільки натякав, Піранделльо виводить у зовсім явній формі, як стани вже відомі, науково стверджені. А проте театр Піранделля повний нових натяків — на те життя, яке за кожним рогом вулиці чигає на нас із своїми злобними несподіванками. Люди в очах Піранделля подобають на трагічні ляльки, які вводить у рух злобний режисер. Найважче утекти людині від свого „я"; тимто в тих усіх випадках, де це „я" затрачується у свідомости людини, як напр. коли людина через недугу (утрату памяти) забуває за своє минуле — життя починає до неї всміхатись усякими можливостями.

Найбільші трагедії людини мають своє джерело в її свідомости — і саме ці трагедії є віськ. всіх драм Піранделля. Як людина втікає від себе і вертається до себе, це показує його театр.

Піранделльо, не вважаючи на свій вік, працював до останньої хвилини і його геній не ослаб. Давши 40 пес і 400 новель, він був невтомленим в організації театральних імпрез. У 1934. р. дістав він нагороду Нобеля і був членом італійської Академії.

м. р.

Степан Грабинський.

Цього місяця відійшов у могилу у Львові один з найоригінальніших польських письменників останньої доби — **Степан Грабинський.** Грабинський був українського роду і був іще українцем в V-ій гімназії у Львові, де й був його вчителем. Першорядний учень, приватними він по матурі польоністиці та літературним студіям, а покінчивши їх почав буденну сіру учительську працю по учительських семінаріях і гімназіях; як передчасний емерит учитель VI. гімназії у Львові помер у 49 році життя, тяжко хорий від наймолодших літ на туберкульозу легенів і костей. Останні роки життя пережив Грабинський у Брюховичах коло Львова, на кілька літ перед смертю дістав літературну нагороду м. Львова та на жаль не мав уже фізичної спромоги використати її на виїзд за кордон, про що думав і мріяв. Людина дуже культурна і ніжна, Грабинський замкнений був у собі, доволі далеко і осторонь стояв від гуртків письменників.

Грабинський поринув цілим своїм єством у світ фантазії, подекуди навіть віял та окультизму; і з того дивного, мерзлого й жахливого світу брав сюжети до своїх новель та єдиної своєї драми. Усі його новелі, видані окремими збірками, як напр. „Демон руху", „Божевільний подорожній", „Тінь Бафомета", „Пристрасть"; драма „Темні сили", повість „Манастир і море" та інші — не боротьба з темними силами підсвідомої людської душі, з законами якоїсь незглибної ананке, хоробливими візіями та песимістичними настроями. Та при тому автор все пробував усім своїм візіям і фантазіям дати психольогічну основу так що розвязка кожної новелі є кінче така, а не інша. Грабинський пробує довести елемент жахливости до крайности, а свої оповідання до трагічної розвязки, тому його лектура вимагає від читача сильних нервів, певного врівноваження і супокою. Його сюжети незвичайно цікаві засновком і способом переведення, мова його новель взірцева. Може найкраща із збірок його новель, це „Демон руху", збірка оповідань з перекинань на залізниці; тут автор натрапляє на проблему тогосвітню т. зв. „другого зору". Психольогічно дуже глибока є новеля про роздвоєння особовости, доведена до крайности у проблемі проф. Челяви (в збірці „Божевільний подорожній"), а вже верхом жаху є коротенька історія пари дітей п. заг. „На горіщі". Єдина його тринатова драма „Темні сили", що йшла в Варшаві на сцені кільканадесять разів з великим успіхом, малює майстерно ролю сліпої долі та помсти.

Грабинський заблис на овиді польської літератури як метеор і як метеор згас. Нехай-же тих кілька слів на могилі ніжної культурної людини буде памяткою від колишнього учителя та прихильника його таланту.

Д-р Вол. Левицький.

Хроніка.

ФРАНЦУСЬКІ НАГОРОДИ.

Позавчора призначили в Парижі одну з найважніших літературних нагород — нагороду Академії Гонкурів. Дістав її Максанс Ван Дер Меерш за повість „Божа печать". Його контркандидатами були: Роберт Брассіляк із своєю повістю „Торговець птахами", Люі Франсіс із повістю „Сніг у Галаті" і Трістан Малюре з повістю „Він був тільки людиною". Кожний з цих контркандидатів дістав остаточно тільки по одному голосі, тоді як Меерш 7 голосів. Меерш уже минулого року був кандидатом до нагороди за повість „Інвазія 14". Він уродився у 1907 р., скінчив права в Ліль і є адвокатом. Досі видав пять книжок. Його улюблені сюжети з-поза-пізнені з життя Фляндрії.

Чільну нагороду ім. Теофраста Ренодо дістав Люі Арагон за повість „Гарні дільниці".

Нагороду „Феміна" дістала письменниця Люіза Ервіе за повість „Кров". Вона є теж відомою маляркою.

Велику „міжсоюзницьку нагороду" дістав Рене Лапорт за повість „Листопадові лови", де змальоване провінціональне життя. Автор мешканець Тулюзи і має за собою вже дві інші повісти.

АНГЛІЙСЬКІ ПРИПОВІДКИ.

У славному видавництві оксфордського університету вийшов „Словник англійських приповідок" під редакцією В. Г. Сміта. Є там 10.000 приповідок.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Користь і необхідність шифрованих знаків.

Всі вже знаємо, що підчас війни генеральні штаби і поодинокі шпигуни користуються шифрами або вигаданим письмом, щоб передавати „своїм" звістки, про які не повинен знати ворог. Неодну битву програли в останній війні тому, що противники зуміли вчас переловити і відчитати такі законспіровані телеграми. Мільони таких телеграм виходить щодня у світ від промисловців,купців і приватних осіб, які повідомляють один одного про важні для них справи. Вони користуються шифрами, себто видуманими азбуками, щоб не всі могли ці телеграми розуміти. Та в другого боку, щоб могли їх розуміти адресати, на це існують окремі великі книжки, в роді адресових книг, де можна знайти пояснення яких знахів уживають поодинокі великі фірми. Іде тут головно про скорочені знаки, щоб не платити багато за телеграму. Коли напр. якась фірма хоче на торговельну пропозицію відповісти телеграфічно „Товар уже маємо, щодо нового дамо відповідь завтра, прищліть останні ціни найдальше понеділок" то замісць цих 12 слів вона може вжити умовлених заздалегідь скорочень, які зводяться до одного слова в роді „амбде" або „крсі". Кожній букві в такому слові чи відношенню тих букв відповідає окреме поняття.

Складні „ключі".

Але ті, що грають на біржі або ведуть великі інтереси не можуть рискувати, щоб хтось відчитував їх телеграми. Тоді вони укладають із своїми спільниками окремий „ключ", що складається з цілого ряду цифр. Поодиноким буквам азбуки відповідають тоді не поодинокі цифри, але одній букві кілька ріжних цифр і то за кожним разом в іншому порядку, ще й переплітані в ріжних місцях цифрами без значіння; ці цифри кореспондент вкладає у текст по вподобі, заглядаючи до приватних вказівок, тільки йому відомих. Хоч відгадати такі приватні „ключі" майже неможливо, все-ж є у світі геніяльні математики та комбінатори, які дуже складною системою дослідів шукають за розвязкою таких знаків і не раз їх відчитують. Англієць Е. Р. Мегсон, що сам придумує всякі таємні шифри, довгими роками при помочі 20 співробітників відчитував таку умовлену мову ріжних великих фірм. Він працює для британської адміралиції, яка в ріжних відступах часу зміняє приняту шифру.

Уже нині в Англії навіть приватні особи, щоб не платити багато за телеграми, купують собі книгу з шифрами, де є загальновживані скороти і при всяких нагодах пишуть одним-двома словами. Напр. „Ньюксрій" значить таким шифром: „Всі ми на кораблі бажаємо вам веселих Різдвяних свят і щасливого Нового Року". Економія часу, паперу і грошей величезна!

Якби ми могли в газеті користуватися такими шифрами, тоді замісць довгої статті могліб написати кілька речень. Часу і паперу заощадили-б ми тоді на рік страшенне багато!

—o—

ВІДОМА ХРИСТІЯНСЬКА ФІРМА
„B I J O U"
поручає
паризьку біжутерію і шкіряні вироби
Львів, ул. Кілінського 2.

Як стати артистом?

Віденська сензація.

Недавно зголосився у відомому віденському театрі „Ін дер Йозефштад" невідомий мужчина Каспар Брандгофер, який заявив, що хоче дебютувати у новій пєсі „Панна Ельза" перерібці з відомого оповідання Шніцлера. Артист цього театру Антін Едтгофер, що мав грати головну ролю, був перетомлений, а відповідного партнера на його ролю не було. Брангофер представився як хлібороб, але вже на перший пробі дав докази такого таланту та такої сценічної рутини, що створена ним постать зеднала йому беззастережне признання. Критика та публика приняли його якнайприхильніше. Крім цього преса звернула на нього увагу з іншої причини: артист виступаючи на сцені з бородою, яку носив, відмовився рішуче зголити її до інших ролі і у приватному житті хотів так само виглядати як на сцені.

Не минуло й тижня, як виявилось, що Каспар Брандгофер це прізвище придумане. Поліція ствердила, що Брандгофер жив у Відні від листопада 1935 до осени 1936 під прізвищем Каспара Альтенберга і далі, що це прізвище теж не його власне. Брандгофер узяв папери тотожности від одного управника майна, де жив на селі і підшився під його прізвище. Його дійсне прізвище — Лєо Райс і він із професії актор. 15 літ тому дебютував він у „Нає Вінер Біне", пізніше виїхав до Німеччини і грав кілька замітніших ролі у передових театрах. Від того часу всі про нього забули.

Штука вдалась і всім подобається.

Виявляється, що Райс шукав праці у своїй професії і не міг її найти. Після довгих і надаремних спроб, він рішив виступити як зовсім нова людина і чимось небуденним звернути на себе увагу. Тоді він придумав собі нову життєву ролю — провінціяльного тирольського селянина, що хоче попробувати щастя на сцені, бо відчуває в собі „іскру божу". Його штука вдалась. Навіть старі режисери та критики не підозрівали в ньому професійного актора.

Коли містифікація вийшла наверх, дирекція театру звернулась до професійної організації з доносом на Брандгофера. Актори зробили збори, на яких розбирали питання: чи вільно артистові вживати таких засобів і чи ці засоби не понижують їх професії? Більшість виправдала Лєо Райса, з огляду на його мотиви: боротьба за існування.

Віденська преса пише, що досі не було такого випадку в історії театру. Преса має подив для артиста, який зрікся своєї всієї минувшини, щоб як зовсім нова людина пробувати своїх сил на сцені.

Геніяльний комбінатор виграє в Монте-Карльо.

У Ніцці заарештували австрійського підданого Вільгельма Гана за недозволену рекляму, яку він поміщував у французьких часописах на Рівієрі від довгого часу. Рекляма ця була сензаційна, хоч подібна до сотні інших, на яку залюбки „летять" люди, що хотять поправити свою долю: „Чому ви програєте у рулетку? Я ораховую шанси вашої виграної на підставі звізд. Ви не потребуєте мені нічого платити. Прищліть точні дати свого уродження і дістанете від мене раду. Щойно тоді, коли виграєте, ви повинні переслати мені половину своєї виграї. Я ручу вам за успіх. Д-р Вільгельм Ган, психофренольог і астроном. Боліє, поспе пестанте".

Аматори гри в рулетку — писали. І так ніхто з них не знав, чому має ставити на таке-то число, а не інше. Краще повірити у звізди, ніж студіювати всякі підручники із „неохибними системами", які продають агенти перед касином гри. Краще познайомитись астрольога, як шукати за горбуном, щоб перед входом до касина доторкнутись (на щастя) його горба або носити при собі звичу ніжку або пригадувати собі свої сни. І люди писали до д-ра Гана. З яким висліхом? Майже щодня помагала пошта д-рові Ганові з Монте-Карльо до сусіднього містечка Болє більші і менші суми щасливих, які виграли. Стіл д-ра Гана покривався горою листів і він відповідав на всі. Сам не грав ніколи, але допомагав до щастя іншим. Виходило, є людина, яка має свою систему правильної гри, коли тільки з неї живе — живе систематично і спокійно, якби справді дивилась по ночах на зорі. Але цей таємничий доктор не мав ані телескопів, ані не проводив безсонних ночей.

Одного дня один німецький комісар поліції зацікавлений оголошенням сам написав листа до д-ра Гана, подаючи потрібні дати. Він дістав відповідь, щоб точніско в год. 3-ій дня 23-го жовтня при столі третім у великій салі касина поставив 5.000 франків на чорне поле. Коли „чорне" вийде справді, тоді начай 2.500 фр. перешле як доказ вдячности астрольогові. Інспектор послухав цієї ради, але... тільки в думці. Підійшов до стола в означений квартирі і дивився, який був би висліх, коби він був поставив на „чорне". Кулька справді впала на „чорне", отже був би виграв! Але в тій самій хвилині, коли вже докоряв собі за брак довіря до астрольога, побачив якогось добродія, який сказав під носом „проклятий ворожбит". Той панок саме в тій самій хвилині поклав був 5.000 фр. на червоне поле. Щойно тоді поліційний агент зрозумів таємничого д-ра Гана: коли в тій самій хвилині дві особи ставили на „чорне" і „червоне" то одна з них напевне мусіла виграти. І половина з цієї вигри це був дохід — астрольога. Система була правильна і д-р Ган виграваз на рулетці певніше, ніж сама управа касина. Тепер цього геніяльного астрольога заарештували. Коли він такий талановитий, то певне вдивляючись сам мотними ночами крізь визничні грати у звізди, придумає ще якийсь новий спосіб, як здобувати легковірність людську.

—o—

НЕГУС ВИПРОДУЄ СВОЇ СКАРБИ.

Б. абісинський цісар Гайле Селязіе рішив продати деякі свої мистецькі скарби. Продажа почнеться 21. ц. м. в Льондоні. Між предметами, що їх виставлять на продаж є багато срібла французької й англійської продукції, які негус вивіз із своєї палати в Гаррарі. Вага всіх срібних дорогоцінностей 16.000 унцій. Крім цього на ліцитацію підуть ще й 24 підставки зі золота, срібних монет, які уявляють собою ріжні сторони світа.

ДИВОГЛЯДИ.

МІЛІОН ЗАКОНІВ.

Один визначний американський правник узяв на себе незвичайну працю: він переглянув усі закони поодиноких стейтів у Злучених Державах і нарахував їх — 1 міліон 156.644! Кожний стейт має право заводити власні закони, які повстають наслідком розпорядків. З того виходить таке, що те, що у Ню-Йорку дозволене, у Такасас може підлягати карі і навпаки. Закони нагадують нераз людей і звичаї свого краю. Наприклад у Каліфорнії мусить кожна господиня виварювати свої стирочки до пороху під загрозою арешту. У Півд. Каролині шериф може в кожній порі ввійти для контролі до приватної хати; є там закон, що подружі ліжка мусять бути віддалені один від одного бодай на дві стопи. У стейті Утаг карають брехунів; навіть брехня з конечности заводить громадянина до арешту. За дуже велику брехню можна посидіти навіть три роки. У 36 стейтах не вільно цілуватись прилюдно. Не вільно теж робити знайомостей з жінками на вулиці, коли вони собі цього... можуть не бажати. Кожна жінка може такого вблизивця подати в суд і кара його не мине. При сотнях тисяч законів, навіть найкращі юристи не можуть у них розібратись. А горе чужинцеві, який приїжджає до такої чужої країни і починає своє життя від таких невинних річей, до яких звик у „старому світі", де напр. брехня є одною з форм товариського життя.

СКРОМНА ЖІНКА З БОРОДОЮ.

У Льондоні померла у 69 р. життя Лявра Кіле, яка від 15-го року життя мала бороду. Всякі цирки та варіете пропонували їй виступи, але вона завсіди відмовлялась. Вона соромилась своєї бороди, втікала від людей і жила так самотно, що потрібні харчі ставили їй на порозі, де вона залишала гроші. Вона мала невеличкий капітал, з якого жила і не хотіла навіть показуватись рідним сестрам. Найдивніше те, що не хотіла у добі косметики зголити своєї бороди і може навіть не вірила, чи це можливе.

САМ ПРОДОВЖУЄ СОБІ ВЯЗНИЦЮ

Льондонський злодій Кліфорд Вілямс відсидівши свою трьохлітню кару, звернувся з проханням до суду, щоб його залишили у вязниці ще на рік. Три роки не робив він нічого іншого, як тільки зашивав поштові мішки; з таким знанням, коли вийде на волю, не найде він роботи. А що знову красти не хоче, то хотів би за рік навчитись у вязниці якогось ремесла. Меблювання і харч дають задурно, за науку у вязниці теж не треба платити, отже... Льондонські судді мусять добре подумати над тим, щоб за таким прикладом не пішли інші, бо в добі безробіття і нужди може трапитись таке, що до директора вязниці пічнуть люди писати прохання, щоб приняв їх.

Всі купуємо СВЕТЕРИ, ВОВНЯНЕ БІЛЛЯ, ПАНЧОХИ і РУКАВИЧКИ
у відомій своєю солідністю фірмі Брати ПАСТЕРНАК Львів Сикстуська 15. Тел. 206-38
ЦІНИ ФАБРИЧНІ. 4—5

Останні вісти.

ПРИСЯГА НОВОМУ КОРОЛЕВІ.

Перед палатою Сен Джемс витала товпа населення овацийно нового короля Юрія VI. Новий король пішов у адміральському однострою до престольної салі, де зібралась тайна королівська рада, лорди і найвищі достойники. Король засів на престолі та відібрав від присутніх присягу на вірність та зложив традиційну заяву.

В ЛЬОНДОНІ НЕ БУЛО 13 ХВИЛИН ТЕЛЄФОНІЧНОГО ПОЛУЧЕННЯ.

Льондон вичікував із великим зацікавленням радієвої промови б. короля Едварда. Про величезне зацікавлення свідчить факт, що від год. 21.55—22.08 не було в цілому Льондоні ні одного зголошення за телефонічним полученням. Такого випадку ще ніколи в Льондоні не було.

МІН. КОСЦЯЛКОВСЬКИЙ ВОЛИНСЬКИМ ВОЄВОДОЮ?

Вслід за поголосками про уступлення волинського воєводи Юзефського кружляють поголоски, що на його місце має прийти теперішній міністр суспільної опіки Косцялковський, а віцевоєводою мав би стати зпоміж діячів ВУО, мабуть Тимошенко.

НОВИНКИ.

— Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хоружини 5 (побіч кіна „Аполльо") поручає ковдри, матрацн, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 73-100

— **Ми певні**, що Ви були вповні вдоволені та гарно почували себе перечитуючи осінніми вечорами наш календар „Криниця" на рік 1937. Однак, чи подумали Ви, що за нього треба післати належність блянкетом П. К. О. ч. 504.060 з дописком „Кр. 1937".

— **З нагоди Імянин** Вп. Панів Директорів „Маслосоюзу" Андріїв, службовики „Маслосоюзу" складають квоту зол. 120.— на добродійні цілі, а саме: зол. 60.— на Кружок „Р. Школи" ім. Б. Грінченка і зол. 60.— на організаційну працю Краєвого Лещетарського Клюбу у Львові. 3263

— **Театр ім. І. Тобілевича у Львові.** Від 19-го до 21-го ц. м. дасть у Львові чотири вистави трупа нашого відомого театру в салі театру „Ріжнородностей". У програмі є теж новинка: „Шаріка", музична комедія Барнича. Вже сама назва цієї оперетки розбудить у неодному гарні спомини з воєнних днів.

— **„Наталка Полтавка" у Стрию** невідкличнo у вівторок 15-го ц. м. — з незміненою львівською обсадою ролі.

— **Зимові ферії у школах.** Кураторія львівської шкільної округи вислала до шкільних управ та інспекторів такий обіжник: Зимові ферії тревають згідно з § 4 розпорядку міністерства освіти з 4. травня 1935 р. від дня 23. грудня до дня 9. січня включно. Цього року з огляду на те, що на день 10. січня припадає неділя, наука розпічнеться 11. січня 1937 р. Для молоді, що святкує Різдво в греко-кат. обряді у всіх школах з огляду на врочисте свято тогож обряду, що припадає в дні 22. грудня ц. р., зимові ферії розпічнуться в понеділок, 21. грудня після останньої шкільної лекції й треватимуть до 10. січня 1937 р. включно. Молоді гр.-кат. обряду слід видати шкільні свідоцтва за перший шкільний піврік після лекцій в дні 21. грудня ц. р.

— **Музичний Інститут ім. Лисенка в Перемишлі.** Перед роком шкільна влада поділила усі музичні школи на три групи А, В і С, даючи першій групі повні права, другій і третій менші. Зпоміж музичних шкіл на терені Сх. Галичини дістали групу А тільки три (Муз. Інст. ім. Лисенка у Львові, Консерваторія П. Т. М. у Львові і Консерваторія у Станиславові). З інших шкіл деякі, в цьому і перемиський Інститут, старалися дістати повні права прилюдних шкіл. У звязку з цим відбулася в травні п. р. візитація перемиських музичних шкіл делєгатом міністерства віроісповідань і освіти. У висліді цієї візитації рішенням міністерства з 12. жовтня ц. р., яке увійшло в життя з кінцем листопада, Муз. Інститут ім. Лисенка в Перемишлі зачислено до групи „А" шкіл із правами прилюдности. Це тим більший осяг нашої школи, коли зважимо, що в Перемишлі на всіх 11 музичних шкіл одержали згадані права тільки дві.

— **Остаточна ліквідація колишнього Краєвого Виділу.** Центральна влада приготовила проект остаточної ліквідації Тимчасового Самоврядного Виділу у Львові, що прийшов на місце колишнього Краєвого Виділу. Всі його втрибуції будуть переказані міністерству внутрішніх справ, міністерству суспільної опіки та відповідним воєводам.

— **Поліціянтки дістали зброю.** Головний комендант державної поліції в Польщі видав розпорядок про озброєння мундурованих поліціянток. Всі поліціянтки дістають автоматичні револьвери, щоб успішніше могли сповняти своє завдання.

— **Хто є автором Рацлавіцької Панорами?** Відомий польський маляр-баталіст Войтіх Коссак, який саме тепер виставляє у Львові свої твори, заявив, що автором повної композиції т. зв. Рацлавіцької Панорами є він, а не покійний Ян Стика, який неправно признавався до авторства панорами. Стика був лиш — так каже Коссак — ініціятором цієї панорами. Ця заява має посмак сензації, бо спір щодо авторства панорами ведеться від давна і годі було ясно означити, хто є справжнім автором панорами.

— **Краєва хроніка.** В реставрації Гарамбури в Калуші хтось стрілив крізь вікно до Михайла Охоровича, що грав у більярд, і вбив його на місці. — На дім Соломона Юнгермана в Рожнітові пов. Долина напали в ночі два грабіжники і стероризувавши домівників, забрали укри-

ПРИКРЕ ДРЯПАННЯ У ГОРЛІ
злагоджують оригінальні
PASTILLES
VALDA

ті в ліжку 800 долярів та 1.660 зол. — В лісі в Ясені долинського повіту знайшли в дуплі дерева тіло Миколи Вірсти, що укривався там і згинув з голоду, убивши в часі суперечки сокирою свою 19-літню неправесну доньку. — У Кристинополі пов. Сокаль знайшли убитого у своїм мешканні 74-літнього Маркуса Наймана. Стверджено брак готівки 50 зол. та деяких річей. — У Вислобоках пов. Львів тяжко побито господаря Дмитра Пшика, який помер небавом у львівському шпиталі. Арештовано його жінку та сина, що побили його у сварці за маєток. — Управа збірної громади в Петликівцях Старих побудувала новий міст на Стрипі, коштом 12.000 зол. Місцеве населення працювало даром. — Поліція в Підзвіринцях пов. Рудки попала на слід шайки конокрадів, яка ціле літо крала в повіті коні. Арештували 3 конокрадів і відставили їх до городського суду в Комарні. — До золочівської церкви дав себе замкнути на ніч злодій, який украв ріжні девоціоналії вартости к. 100 зол.

— **Арештування у Станиславові.** З наказу слідчої влади у Станиславові арештовано б. директора міської каси ощадности, Леона Зьобровського, що від довшого часу лежав хорий у ліжку. Арештованого перевезли до вязничного шпиталю. Арештовано теж б. урядовця тієї каси, Рахміля Вайсберга і відвезено до вязниці. Все те у звязку з грошевими зловживаннями.

— **Нові вписи у варшавському університеті.** Міністер освіти Свєнтославський розпорядив нові вписи студентів варшавського університету, причому теольогічні студії розпочалися з днем 12. ц. м., отворення інших виділів визначено на 1. січня. Хто був записаний на академічний рік 1936/37, звільнений від нових вписових оплат.

Прочитайте самі

ДОСЛІДНИЙ ВОЛОКОННИЙ ІНСТИТУТ

АРЛЄН патент ч. 11003, тканина, яка, на підставі переведених нами дослідів, виказує надзвичайну тривкість, гладку і делікатну поверхню, спеціяльно надається на постелеве білля. АРЛЄН не має мошку, ані апретури, є лискучо білий і зберігає свої прикмети після кожного прання.

ARLEN
ВИРІБ ФАБРИКИ
BRACIA CZECZOWICZKA
в Андрихові

Можна дістати в кожнім добрім бляватнім магазині.

Виставa у фірм: Рудольф Джала, Хоружини 5; Крігер і Зінгер, Казимира Великого 5; Стахевич і Абрисовський, пл. Галицька 12 а.

— **Бурхлива демонстрація в театрі.** В часі виступу театральної трупи „Цирулік Варшавський" в міському театрі в Сосновці, де грали штуку „Карієра Альфи Омеги", згасло світло а з галерії посипався град гнилих яєць. Багато яєць замість на сцену впало на публику, яка почала з посіхом покидати салю. Поліція арештувала кільканацять демонстрантів. На галерії знайшли ще великий запас гнилих яєць. Демонстрацію влаштували польські ендеки проти двох авторів штуки, жидів. Вистава відбулася пів години пізніше для публики, в якій переважали жиди.

— **Продав чужий дім.** Від власника каменниці при вул. Торговій у Варшаві, Набана Шпільмана, винаймив як субльокатор одну кімнату якийсь Леон Гартман. Опісля оголосив у газетах оповістку, що задумує продати дім, подаючи годину принять в часі, коли Шпільмана не було дома. Представляючись за власника дому він переговорював з клієнтами і вкінці продав чужий дім за 50.000 зол. готівкою та 100.000 зол. векслями. Одержавши гроші, Гартман не пішов уже до нотаря підписати контракт купна і продажі а щез без сліду.

FLTZ ---- RADIONE
всякі моделі на складі!
ДЕМОНСТРУВАННЯ ЩОДНЯ ВІД 19—21 ВЕЧ
Виключна продаж на терені Галичини
„Elektryk"
ЛЬВІВ, ШАЙНОХИ 2. ТЕЛ. 238-58.

Михайло Салюк

ем. залізничник, власник реальности довголітній член „Просвіти" та „Рідної Школи" упокоївся в Бозі 10. грудня 1936 р. по короткій і тяжкій недузі, по принятті Найсв. Тайн у 75 році життя.

Похорони відбудуться в неділю 13. грудня 1936 р. з кришти костела Св. Єлисавети на Янівський цвинтар до родинного гробівця, на які запрошують Свояків, Знайомих та Товаришів Покійного

Діти і Рідня.

Не купуємо інших виробів, лише з української кооперативної фабрики **ПРОДУКЦІЯ** МАРМЕЛЯДИ, СОКИ І ПОВИЛА „ПРОДУКЦІЇ" можна дістати у всіх українських споживчих крамницях. —

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Гостина хору Д. Котка. Минулого понеділка дав **один концерт** у салі „Сокола" мужеський хор під управою Д. Котка. В порівнанні з виступом у серпні л. р. **хор зробив** великий поступ. З виконаних пісень найбільше подобались публиці „Пірнин" (Демуцький-Котко) і „Через поле широке" (Котко). Публика приняла хор дуже тепло і не скоро пустила його з естради: **„на біс"** мусів хор співати дві пісні. Могловб бути публики більше, якби не була неділя або свято.

З життя станиславівських студентів. Минулого тижня відбулись загальні збори „отуденської секції", **на яких** вибрано новий виділ у такому складі: Сеньчук — голова, Прийомак — секретар і Солумівна О. — скарбник. Віримо, що новий виділ секції постарається вплинути на своїх членів, щоб вони більше цікавились культурним і освітнім життям (головно по передмістях) і що новий виділ схоче підвести секцію до того значіння, яке вона мала колись у Станиславові.

День „Просвіти" у Станиславові. Згідно з вказівками матірного Т-ва обходили всі читальні на передмістях нашого міста 68-річчя „Просвіти" дня 8. ц. м. Усі читальні відбули того дня концерти чи святочні сходини. Зате місто, інтелігенція 68-річчя „Просвіти" нічим не вшанувала, нічим не доказала зрозуміння заги цієї дати. Сумно і прикро!

Книгинин-Бельведер улаштував святочні сходини **на яких** м-р М. Світний відчитав відповідний реферат, підкреслюючи зокрема велике значіння книжки в освітньому русі народу. Присутніх 40 осіб, між ними переважала молодь.

Книгинин-Місто уладив концерт на програму якого **складались:** бальора промова м-ра Л. Крушельницького, деклямації двох хлопців Бриндзей та Сапяк, чотири пісні у виконанні муж. хору „Думка" й інсценізація, в якій взяли участь Бриндзей, Сапяк, Влашинівна та Сапяківна Надя. Приготовила інсценізацію рухлива місцева дівчина п. Петринівна. Уся програма була добре виконана і залишила гарне враження. При цій нагоді слід підкреслити, що читальня на Книгинині-Місті дуже гарно розвивається, доказом чого є новозбудований гарний будинок з обширною театральною салею. Провід читальні нарікає на недостачу інтелігентних рук до праці. Тимчасом на Книгинині є люди, які могливб багато доброго для читальні зробити, але лінивство та байдужість відтягають їх від корисної праці. Можеб так студенти заглянути до читальні!

Книгинин-Гірка відбув святочні сходини, на яких п. Попель виголосив змістовий реферат.

Книгинин-Кольонія влаштував теж святочні сходини, **на яких** п. Березовський виголосив реферат про завдання та значіння „Просвіти".

З життя „Р. Ш.". Мин. четверга відбулася вистава казки „Червона шапочка", що її відіграла молодь з народньої школи „Р. Ш." ім. М. Шашкевича. Вистава пройшла з успіхом і зацікавила на тепло зібрану „нашій найменшій" публіні гарне та повчне враження.

Б. Л.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО - ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

приймає без обмеження речення вписи на такі студії:

1) Високошкільний Економічно-Кооперативний **Відділ** (8 семестрів. Підвідділи: Кооперативний та Торговельно-Промисловий).

2) **Висока** Школа Політичних Наук (6 семестр.).

3) **Курси** Українознавства (3 семестри).

4) **Фахові й практичні** короткочасові курси: бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької та французької), рільництва, садівництва, консервації й технічного перероблення салоевни й городини, обробу шкіри, мливарства, радіотехніки, фотографії.

Навчання провадиться кореспонденційною методою. Проспекти й програми — безплатно. На першу відповідь прикладати міжнародню поштову марку. Звертатися на адресу: Ukrajinsky technično-hospodářsky Institut. Poděbrady. Tchécoslovaquie.

ВІДГУКИ ДНЯ.

На Св. Андрея.

Десь там на далеких, засніжених — пардон, нема снігу! — на далеких незасніжених селах святкують нині святого Андрея. (Таки Андрея, не Андрія, так як Миколая, а не Миколи!).

Збираються дівчата в хаті якоїсь баби Палашки чи Юстини (найліпше вдова — бездітна, безгрішна, а з просторою хатою!) Наробляють галушок, кожна галушка для одної дівчини і кличуть пса до хати.

Хлопський пес, як відомо, все має апетит, а на Андрея — просто вовчий. Вскакує прожогом у хату і зразу кидається на галушки. Котру галушку швидше вхопить — та дівчина вийде швидше замуж.

А потім ідуть на двір тараккати ложками. Звідки на тараккіт собака забреше — звідти старости прийдуть.

Перетягають і шнур через дорогу, щоб хлопці-молодиці спотикалися на ньому. А самі мерзнуть поховані за плотом, чи деревами і ждуть на прохожих.

На кінці баба Палашка виливає віск для кожної. Кому вийде шлюбний віночок, кому хрест, кому.., колиска. Тремтять дівчата, бо віск на Андрея правду каже. Але баба Палашка, коли розумна, то обертає вилитий віск так, що все добре виходить.

Гарні, веселі звичаї. На жаль, не приймаються в місті, хоч кожний комітет, кожного року і в кожнім нашім місті реклямує перед св. Андреєм: „Виливання воску і тим подібні несподіванки".

Виливання воску відбувається так, що напсують досить матеріялу, зібють миску і розлюють воду. А „тим подібні несподіванки" — це бріджі, ремі і „стук".

Питався я людей чому воно так?

Відповідали ріжно, а цього року так:

1) Наварили ми таких галушок, що жаден пес не їв би, хіба кандидат на скаженого.

ституцій, установ, навіть коло приватної хати — шнур через дорогу, а в вікні цікаве око: „Ану! Хто черговий? Коли так „він", чортиб його побрали!"...

3) А тараккання ложками!...

Затараккаєш — псн може й забрешуть, але як прийде який староста, то хіба... повітовий.

2) Перетягати шнурів на Андрея не треба, бо ми масмо заедно перетягнені коло кожної ін-

Господарські заняття

нищать делікатні руки Пань дому. Треба хоронити руки перед рапавою і загрубленою шкірою, вживаючи ґаляретки, що їх виніжнює та вибілює.

GLYCERIJELL ANTIBA

Ще готово вийти з цього політікум — мовляв: показуємо, що голодні — отже протестуємо проти кольонізації.

4) Виливання воску повинно бути в місті просто заборонене. Не всюди є спритна ворожка, щоб могла на випадок чого обернути кота хвостом. А то почнуть нам виливати віск і маєш: одному хрест, другому довгі вуха, третьому фігу з маком, четвертому дулю. Може з цього вийти Бог зна що. Тим більше, що зачнеться від ріжних достойників...

Тому ліпше, коли й цього року обійдемо, наприклад у Львові, андреївський вечір як звичайно: Виливання воску... без виливання, „і тим подібні несподіванки" — без несподіванок.

Галактіон Чіпка.

НОВОЧАСНІ МАТЕРАЦИ (вкладні) пружин. і автоматичні тапчани І-шої Лодзької Виробн.

„АСПІРАЛЬ" — Відділ у Львові, Красіцьких ч. 9, тел. 232-17 запрошує П. Т. власників складів меблів, столярів і тапіцерів оглянути моделі.

УВАГА: Всіякі наші вироби є виконані з матеріялів першорядних. 1—

ТОВСТЕЧЧИНА.

Кооперативно-господарський курс у Товстім, який уладила філія „Сільського Господаря" і П. С. К. Ворпів, відбувся від 10. до 28. ц. м. Викладали інж. Кушей, П. Скалецький, кооп. Цепкий, І. Рогожинський й Роман Косик. Курсантів 17, самі селянські хлопці зі сусідніх сіл.

Ціни палива подорожіли на 50%. Недостача палива дається дошкульно відчувати у нашому безлісному повіті. З цього скористали власники лісів, а ще більше лісові підприємці жидки, які обєднавшись в одну спілку піднесли сильно ціни. Цього року в початком зими, лісовий „картель" бере на 50% вищі ціни за опал, ніж минулими роками. Що на це влада?

о. М. Пастушенко відійшов. Нарешті духовна влада забрала в Хмелеви о. М. Пастушенка, адміністратора

Порошки для дорослих в фіолетовій упаковці.

KOWALSKINA

вживаємо при невинних **БОЛЯХ ГОЛОВИ**

парохії, відомого зі своїх „подвигів". З нетаєною радістю, попрошали його парохіяни.

Низькі ціни для плянтаторів тютюну. Цього року дуже лихо платила управа тютюневого заведення в Ягольниці за тютюн, хоч якість тютюневого єнрівця була куди краща. Крім того кожному плянтаторові обтягали з цієї нужденної заплати, пересічно 50—150 зол. за ціле літо тяжкої праці і тверть морґа землі, ще по кільки золотих на ріжні ціни. Також винахали що дуже високих цінах безвартісні щепи. Селяни пояснюють собі, що цього року нема виборів до сойму бо у противному випадку поведінка державної установи була інша. Вона напевно не обільшить ні довіря ні не зможе оживідинити господарської скрути на селі. Селяни знохочені минулорічною заплатою за тютюн, позасаджували більше і цього року понесли великі втрати.

Спорт.

ВІДКРИТТЯ НОВОЇ ДОМІВКИ С. Т. „УКРАЇНА".

В пятницю 11. ц. м. в 7. год. веч. відбулось отворення нової домівки С. Т. „Україна", що складається з трьох просторих, гарних кімнат і кухні при вул. Сапіги ч. 42.

В новій домівці зібрались усі змагуни і члени Т-ва та представники української преси — приблизно 125 осіб. Отворив нову домівку коротким словом голова Т-ва дир. Нагірний і віддав голос заслуженикові голові дир. Левицькому, який поклав найбільше праці й заслуг для придбання нової домівки. Дир. Левицький оповів кількома словами всі незгоди України, яка мусіла довгі часи тинятись кутом по чужих домівках, так що нераз навіть виділ не мав де відбувати своїх засідань. Розбудова Т-ва і спортової діяльности вимагала конче окремої домівки і приміщення для спортової молоді, яка горнеться щораз більше до Товариства.

Після пісні промови м-р Воробець В. передав дир. Левицькому пригарно оправлений у шкірі альманах України, як дозвід вдячности всіх змагунів. З черги представники нашої редакції зложив на руки дир. Левицького побажання дальшого розвитку Т-ва та світлих успіхів у спортовій праці. Такі самі побажання зложили також представники інших часописів.

На закінчення вислітлив дир. Левицький низку фільмових картин з цьогорічних змагань України.

До пізного вечора тамірно й весело було в новій домівці України, де всі члени будуть мати відповідну розривку та спортову оцінку.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Мадярщина — Голяндія 1:0. Мадярська репрезентаційна дружина, яка грала в Англії та Ірляндії, розіграла ще по дорозі змагання з Голяндією у Ротердамі. Перемогла Мадярщина, хоч грала в ослабленому складі.

В неділю відбудеться в Генуї матч Італія — Чехословаччина і в Парижі Франція — Югославія.

Нові книжки й журнали.

НАША ШКОЛА, педагогічний часопис. Ужгород. жовтень 1936. Р. II. Ч. 8.

На кутю для українських безробітних.

Громадянин!

Зближається Свят-Вечір. Ви з рідною засядете до святочного стола і хоч скромно, та все таки поділитесь просфорою.

У Львові тисячі українських безробітних без даху над головою, голодних та босих. На їхній нужді живуть різні посторонні, ворожі українському народові сили. Лише зорганізована акція цілого українського громадянства зможе здержати наступ людово-фронтівських прибульд на душу українського робітника.

Громадянин! Цілі роки українські безробітні святкують свята в зимних, вогких і темних сутеринах, по цегельних та інших норах-землянках. Ці люди не можуть відчувати святочного настрою. До їх душі не долітає найпишніша пісня „Бог Предвічний", хоч у Свят-Вечір по цілій Українській Землі лунає пісня-колада.

Громадянин! Подбайте, щоб і українські безробітні у цей вечір могли заспівати при спільному столі „Бог Предвічний".

Комітет Допомоги Безробітним організує спільну вечеру для українських безробітних. Зложіть на кутю для українських безробітних! Ласкаві датки просимо складати на адресу: Т-во „Сила", Львів, вул. Краківська 17/I.

КОМІТЕТ ДОПОМОГИ БЕЗРОБІТНИМ:
Ю. Петречко, Ю. Марчаніана. Члени: М. Соболь, В. Кашуба, М. Мригліт.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.
СОКАЛЬ:
13. XII. Лев з Абісинії.
14. XII. Інваліди.
15. XII. Шаріка — прем'єра.
УГРИНІВ: Неділя 13. XII. поп. Інваліди.
КАМІНКА СТРУМИЛОВА:
16. XII. Циганський барон.
17. XII. Муж двох жінок.
18. XII. Шаріка.
ЛЬВІВ: Сцена Театру Різнородностей Нар. Дім, вул. Рутовського 22.
Субота 19. XII. 7.30 веч. Шаріка.
Неділя 20. XII. 3. попол. Вій.
Неділя 20. XII. 7.30 веч. Циганський барон.
Понеділок 21. XII. 7.30 веч. Інваліди.
Білети вже можна діставати в ресторані п. Дружбяна, Ринок ч. 40, тел. 275-27.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.
ЖУРАВНО:
13. XII. Голгота.
ХОДОРІВ:
14. XII. **„Камо грядеши?"** I. ч. Вінціїй і Лігія.
15. XII. II. ч. Смерть Нерона.
В Ходорова театр завітає до Рогатина.

Великий Театр:
Неділя, 13. XII. год. 3.30 попол. Ціни найнижчі. „Шпигаліон".
Неділя, 13. XII. год. 7.30 веч. „Кам'єнька".
Понеділок, 14. XII. год. 7.30 веч. „Гассан і його Золота Дорога до Самарканду".
Вівторок, 15. XII. год. 8.15 веч. III. Симфонічний концерт.

Найдешевше 2664
скло, порцелянa, у столітній фірмі
ЯН КВЕСТ
ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ. 24 737.

Кіна.

АПОЛЛО: „Чардаш — Токай — Кохання".
АТЛЯНТИК: „Пімста Джона Ельмена" з Борисом Карловим.
ВАНДА: „Давид Коперфільд", „Генерал Чанг".
ГРАЖИНА: „Сеньоріта в масці", „Молочна дорога".
КАСІНО: „Я невинний".
КОПЕРНИК: „Антін Адверз".
КОЛІСЕУМ: „Бастер Кітон у кабінеті" „Малювана заслона".
МАРУСЕНЬКА: „Антін Адверз".
МЕТРО: „Петербурські ночі", „Навіщо працювати" (Фліп і Фляп).
МІРАЖ: „Любощі" (на осн. Шніцлера).
МУЗА: „Пастор", Пауль Муні.
ПАКС: „Їх ексцеленція шофер".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (на осн. Легара) з Мартою Егерт.
ПАН: „Вірли на припоні", „Веселе шаленство".
РАЙ: „Малі жіночки".
СВІТ: „Малі жіночки" з Катериною Геніберн.
СТИЛЕВІЙ: „Почалося від цілунку", ревія „Ходи на одного".
ТОН: „Генерал Суттер".
УТІХА: „Великий чародій" і ревія.
ХИМЕРА: „Блакитна парада".

НА СВ. МИКОЛАЯ
ТІЛЬКИ ПРАКТИЧНІ ДАРУНКИ
у фірмі „ДІМ ВОЛІЧНИ", Синетуська побіч Брами. — На складі: Рукавички, панчохи, білля, шалини, вовна на светри.

ФОТОПЛЯСТІКО М.
(пл. Марійська 5.)
Палестина в 1936 р.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 13. грудня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт, 13.00 Розр. концерт, 15.40 Камер. музика, 16.30 „Різдво Христове" орат. Баха, 17.35 Барвні мельодії, орх., **Братислава** (298,8) 16.50 „Преціоза" ром. оп. Вебера, **Прага** (470,2) 9.30 Сальон. квартет, 20.45 Галевий концерт, орх., солісти, **Париж** (1648) 16.00 Сп. реціталь, 16.30 Фортепіян, 16.45 Концерт газайської орхестри, 18.00 Легка музика, **Білгород** (437,3) 17.00 Нар. музика, 18.15 Танкова музика, **Берлін** (356.7) 10.30 Музика, 22.00 Концерт військової орх., **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Безжурний поранок, 17.10 Концерт бажань, **Мінхен** (405,4)) 9.30 Сучасна фортеп. музика, 10.30 Вок. авдиція, 12.00 Військова орх., 18.00 Веселі образки, 20.00 Концерт, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орх., 15.50 Сальон. музика, 19.30 Циг. музика, 21.40 Сальон. квінтет, **Мілляно** (368,6) 12.20 Скрипка, фортепіян, 13.45, 22.30 Орх. концерт, **Рим** (420,8) 13.15 Вес. авд., 17.00 Симф. концерт, 21.00 „Фальстаф" оп. Верді.

Понеділок, 14. грудня 1936.

Відень (506,8) 12.20 Розр. концерт, 17.15 Пісні на сопран, кларнет і форт., 17.35 Соната на віольонч., форт. Ф. Кери, 18.10 Давні нім. святочні пісні, 20.00 Австр. колядн. хор, солісти, 21.00 Італ. нар. музика, 22.00 Віольонч. реціталь Сх. Обера, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття. **Прага** (470,2) 12.35 Концерт, 17.35 Форт. 18.25 Вільнерові твори, Свобода співу, Композитор (форт.), 20.55 Симф. концерт, 22.15 Скрипка, **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00 Концерт, 15.20 Театр Уяви, 21.45 Камер. музика, **Білгород** (437,3) 17.20 Нар. пісні, 17.45 Концерт, 20.00 Опера, **Берлін** (356,7) 14.14 Розр. музика, 17.00 Пісні до слів Ленса, солісти, 19.51 Сучасна скр. і форт. Регера, 21.00 Легка й танц. музика, 16.00 Музика, **Мінхен** (405,4) 8.30 Розр. музика, 16.30 Солісти. 19.20 Солісти: баритон, фортепіян, 20.10 Великий муз. вечір, **Будапешт** (549,5) 12.05 Циганські нар. пісні в супр. циг. орх., 20.40 Концерт оп. орх., **Мілляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 21.00 Італ. нар. мельодії, **Рим** (420,8) 12.40 Розр. музика, 20.40 Скрипка.

Вівторок, 15. грудня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт. 17.30 Оп. пісні та дуети (Вайнштейнер сопр. Стерена баріт.), 20.10 „Циміль і вовк", розр. концерт, 22.20 Квартет бемоль Бетговена, **Кошиці** (259,1) 17.30 Словацькі нар. пісні, **Прага** (470,1) 17.30 Квінтет а-моль Новака, 21.00 „Міднний Ізалець" драм. поема Пушкіна з муз. Мокра, 22.15 Англ. коляди, співи, музика. **Париж (1648)** 12.00, 13.15 Концерт, 17.50 Вок.-інстр. концерт, 21.45 Вечір пісень-варіяцій, **Білгород** (437,3) 17.20 Орх. концерт, 18.05, 20.25 Нар. пісні, 18.35 Нар. музика, **Берлін** (356.7) 11.00, 16.30 Концерт сол., **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.45 Моцартові та Шубертові пісні, 18.00 Нім. пісні у вик. квартету, 21.40 „Макбет" симф. поема Р. Штрауса. **Мінхен** (405,4) 16.50 „Ді шарманта Цофе" авд. з часів Моцарта, 18.000 Кабарет, 22.30 Орх. концерт, **Будапешт** (549,5) 18.30 Скрипка, форт., 15.30 Сольо на тарогато, 19.30 „Фіделіо" оп. Бетговена. 22.15 Циг. музика, **Мілляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Танк. музика, 21.00 „Нерон" оп. Масканнія, **Рим** (420,8) 12.40 Орх. концерт, 17.15 Фортепіян, скрипка, 19.00 Розр. музика, 20.40 Симф. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 13. грудня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Хліборобська газетка, 8.18 Музика з гр. пл., 8.25 Багато й дешево, 8.40 Бльон: Шепіт пшениць, гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, 9.00 У 350-ліття смерти кор. Ст. Баторія, 11.20 Фрагмент свята з нагоди XV. заг. польського тижня патол. молоді; промови, хор, 11.50 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розр. концерт, сестри Буреські, пісеньки, гармоніїка, орх.; у перерві ок. год. 13.00 Театр, огляд. 14.00 Отворення виставки пропаганди радіо. 14.15 Моє звірятко, оповід. для дітей, 14.30 Нар. музика в вик. панелі, 15.30 Для села: Лапова піхота, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Реклам. концерт, 16.15 Мельодії зі звуковищів, гр. пл., 16.30 „Брехун" комедія Ігн. Красіцького (фрагм.). 17.00 Симф. концерт, орх., форт.; у перерві ок. год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.00 Найновіша польська повість, 19.15 Мішаний концерт: Ірина Данек фортепіян, **Ром. Прокопович бас (у програмі: Вербицький, арія з оп. „Підгіряни" („Мос поле"), Нат. Вахнянин: арія з оп. „Купало"**, 19.45 Літер. хвилинки: Переклади з Г. Гайного, **20.00 Дальша частина мішаного концерту: Я. Лопатинський: Арія з оп. „Еней на мандрівці"**, арія з оп. „Казка скель" **вІАсп. Ром. Прокопович**, 20.20, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політ. огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Арії та пісні французьких і італійських композиторів у вик. Й. Волінського (тенор) у супр. форт., 22.00 „Сигнали" муз. репортаж, 22.30 Танкова музика з гр. пл.

Понеділок, 14. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для старших дітей: „Сухопадами та морями", Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 З французької музики, концерт секстету, 12.40 Полудн. денник, 12.50 Насамперед упорядкуймо село, гутірка, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Весела пісонька з гр. пл., 15.55 Апель Ліги охорони звірят, 16.00 Реверси, з гр. пл., 16.15 Куток мови, 16.30 Концерт військ. орх., 17.00 Участь Польщі в дипльоматії, 17.15 Пів чорної і пісонькн, легкий концерт із конферансієрком, хор, форт., 17.50 Що діється в калюжі, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Пісня мандрівника, гр. пл., 18.40 Село Конлі росте, 18.50 Про заряджування господарством, 19.30 Форт. реціталь Белі Бартока, 20.00 Мала орхестра, співи, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Театр Уяви (Франція): „Гостина з Гетого" Роннія, 21.30 Спів. реціталь, Гельмі Аквер сопр., форт., 22.00 Симф. концерт; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Вівторок, 15. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: „Кокушинна ск. Миколая", 11.57 Сигнал часу, 12.03 З великої естради: Крайзлер, Ретберг, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Які небезпеки грозять засівам у зимі, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Нові книжки для дітей, 16.00 І. Кепура, гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Пів години погідної музики, орх., 17.00 Говорена повість: „Будні ш. Ковальських", 17.15 Сп. реціталь, Вальборга Линдберга в супр. форт., 17.30 Монольог, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Оперетконі арії, гр. пл., 18.35 Волощюга з божої ласки (У 20-ліття смерти Джека Льондона), 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Чи прилюдні роботи оплачуються госп. і сусп., діяльн. 19.20 Концерт орх., 20.00 Гутірка музика зі слухачем радія, 20.15 Симф. концерт: симф. орх., скрипка; у перерві ок. 21.00 Веч. денник, Актуальна гутірка, 22.30 Забуті письменники, літер. нарис, 22.45 Танкова музика; у перерві о год. 22.55 Останні вістки.

Можна дістати у Радіоскл. цілого краю.
У Львові у фірмі: **фото Радіо Паляс** пл. Марійська 8.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.83, 89.40, Дол. американські 5.31.50—5.28.50, доляри канад. 5.31 — 5.28, Фльор. гол. 289.60 — 287.90, Франки фр. 24.82—24.68, Франки швайцарські 122.25—121.45, Фунти англ. 26.09—25.93, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.80—17.40, Кор. дан. 116.45—115.60, Кор. норв. 131.08 — 130.10, Кор. шв. 134.53 — 133.55, Ліри італ. 25.20 — 24.70, Марки фінл. 11.52 11.00, Марки нім. 130 — 125, Шил. австр. 98.00—93.00. Марки нім. срібні 140 —135.

АКЦІЇ.

Банк Польський 106.50, 107, Ліквідов 13.25, Цукор 28, Островець 24, Стараховичі 32.26, 32.50.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 66.25, 2. ем. 65, серії 78.50, 5 конв. 51, 50.50, 4 прем. дол. 47.25, 47.15, 7 стаб. 465, купон 78.27.

Заставні листи.

5 прн. Л. З. Б. Г. 51—53, 4 прц. Л. З. БГ 41.50—44. 4 прц. ТКЗ. 42—45, 4 і пів прц. ТКЗ. 46—49, 4 прц. БГК. 60—65, 4 і пів прц. БГК. 61—64. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 44—46.

Долярівка 46 — 48. 3 інвест. 1. ем. 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65—66.

ШИНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 12. грудня н. р. кооперативам платив ві льоко Львів.

1 кг. масла десерового блок.	
1 без опакування	3.00 зол
1 пт. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	3.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	3.05 „
1 з. молока	0.17 „
1 к. вець	5.10—5.20 „

Тенденція на всі артикули слаба.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 12. XII. т. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, дьоко подвіря птахозаїсарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясчені, повногрудні	1.15 зол.
Індики І. кл., добре умясчені, повногрудні	1.00 „
Курята І. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	1.00 „
Кури І. кл., товсті, без остріг, без вапняку на ногах, щойно від 1.80 кг вгору	0.90 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Рада агр.-техн. Т-ва „Праця“ ім. Ів. Левинського повідомляє своїм, що в неділю дня 27. XII. п. р. в год. 10. вранці відбудуться Загальні Збори зі звичайним порядком нарад в льокалі „Праці“, Ринок 10. II. п. — Рада. 3260

КУПНО - ПРОДАЖА

НАЙПРАКТИЧНІШІ декорації мешкань фіранки, накидки, меблеві покриття від найдешевших до найбагатших. Фрайліх, Синстуська 21. 2672 1—?

МОТОЦИКЛІ T. W. N. світової слави, посезонова продаж, Михальський, Львів, Фредра сім. 8138 2—2

КУПНО ГОДИННИКА з справою довіри. Дешево купите добрий годинник у єдино звісній пятьдесятьлітній католицькій фірмі **ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ**, Львів, Марійська площа 5. 3032 11—?

НА МИКОЛАЯ І РІЗДВО прегарні дитячі одяги купите у фірмі **„ЛІДІЯ“** пл. Смольки, напроти кіна Марусеньки. — Ціни зрізові. 3215 5—7

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 43-60

ДОБРА льоката ощадности — продам віллійку з городом і парцелю у Гребенові в прекрасним положенні. Куплю дім з городом близько Львова, найрадше в Винниках. Зголошення до „Діла“ під „Нагода“. 3250

КАМЯНИЦЯ 16 великих покоїв, віздова брама, дві сходові клітки, городчик, 5 хвилин ходу від Ринку, може бути ціла вільна, надається крім мешкань також на школу, вапістат, приют, монастир, готівкою тільки 88.000, банк 22.000.

ТРИПОВЕРХОВА, повнокомфортова, вулиця Саніги, комірне 9.000, готівка 75.000 банк 25.000.

ПОВЕРХОВА, комфортова, вулиця Мохнацького 36.000.

ДВОПОВЕРХОВА, 2 склепи, вул. Личаківська, комірне 4.800, готівкою 30.000.

НОВА, ПОВЕРХОВА, бічна Потоцького, без такси, 12 літ вільних, комфорт, город, готівка 25.000, довг 7.000.

НОВА, ПОВЕРХОВА, комфортова, без такси, 15 літ вільних, горішна Коперника, 30.000 готівка.

ПОЛОВИНА камяниці, бічна Личаківської, готівка 15.000, довг 5.000.

ТРЕТЯ часть двоповерхової камяниці коло „Дністра“ 8.500.

ТРИПОВЕРХОВА, нова, 6 склепів, вулиця Потоцького, комірне 18.000, готівка 140.000.

ПОЛОВИНА дому партерового при трамваю, бічна Личаківської 7.500.

„ТРАНСАКЦІЯ“ (Ігнат) Львів, Длугоша 1, ріг Миколая, ч. т. 117-94. 3162 1—3

МЕШКАННЯ

НА МЕШКАННЯ-БЮРО 5 вімнат в пп., новий комфорт, до винайму, вул. Потоцького 48. — УКТОДІ, тел. 252-14. 3197 3—3

ПІДПРИЄМСТВА

ШУКАЮ спільника до викінчення нової камяниці, гарне положення, потрібна готівка 15.000. Інформує: „Трансакція“ (Ігнат) Длугоша 1. 3262 1—3

Тільки оголошуючись у

„ДІЛІ“

можете успішно продати, купити або замінити реальність.

„PAGED“

ПОЛЬСЬКА АҐЕНЦІЯ ДЕРЕВНА

Спілка з обм. відп.

Відділ у Львові, вул. 3-го Мая 11,

тел. 222-28, 222-29,

продає матеріяли деревні продукції Державних лісів: тертицю шп та листяку, дикту, форнірн, паркети, мягке і тверде паливо.

Власний склад у ЛЬВОВІ, вул. ГОРОДЕЦЬКА 103, тел. 237-89.

Продає мягке і тверде паливо, у полінах та рубане, з доставою до хати на догідних умовах. 8758

НА СВ. МИКОЛАЯ

практичні дарунки по найнижчих цінах
у найдешевшім джерелі товарів текстильних

Галицький Магазин Новин, Львів, Галицька 15.

ДЛЯ ПРИКЛАДУ КІЛЬКА ЦІН:

Фланеля на білля	0.65	Дима на підштанки	0.70
Фланеля гладка	0.80	Зефір смугий	0.60
Фланеля на шляфроки	1.—	Шифон 80 шир.	0.85
Бай двосторонна	1.40	Полотно на сорочки	1.20
Вельвети і штруксн	1.65	Вовна на простирала	1.00
Вовна на сукні від	1.50	Полотно на простирала	1.25
Вовна Англора	2.—	Пошевки від	1.80
Вовна на спідничкн	4.50	Простирала 2 м.	2.50
Вовна на плащі	4.75	Простирала на ковдри	4.50
Коци фланелеві	5.—	Ручники від	0.30
Ковдри сатинові	10.—	Стирки до начиння	0.45
Полотно	0.60		

Замовлення з провінції полагоджуємо за поштов. післяплатою.

ПРИЙМАЄМО ЧЕКИ ЦЕНТРАЛІ ТОВАРОВОГО ОБОРОТУ.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГЕНТІВ хрестіяи до продажі кіс, бритв і волокопних виробів по селах шукаємо. Добрий заробок запевнений. Зголошення: **Łódź, skrytka 443.** 3250 1—3

АГЕНТИ до продажі кіс та різних апаратів потрібні. Lublin, skrytka 275. 2801 16-20

ЗДІБНІ агенти до продажі рільничого домашнього приладдя потрібні. Зголошення: „Merkury“, Łódź. 6-go sierpnia 41. 3260 1—3

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ТРИЦЯТЬЛІТНЯ жінка, власничка реальности в Перемишлі вартости 6.500 бажає знайти мужа. Зголошення поручеиим листом: А. П. рільник, Бережани, вулиці Загородами 16. 3261 1—1

РІЖНІ

НОВОВІДКРИТА РОБІТНЯ обувн виконує люксусове й ортопедичне мужеське і жіноче взуття найновіших фасонів. — Іван Фурда, Львів, Зиблікевича 21. 3191 3—10

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, жіркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 15-100

РОБІТНЯ КОВДЕР Кентшинського 4, солідно переробляє і виконує нові. Ціни найнижчі. 3067 3—8

СЛУХАВКИ направляє, магнезує, додає новий шнур 70 сотнів. Вул. Коперника ч. 22. 3214 3—5

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка ондуляція з 6-місячною гарантією. Сальон чесання пань. Синстуська 8. вхід через браму. 3246 2—2

АБАЖУРИ цельофанові, пергамінові і шовкові, Пілсудського 6, телефон 255-33. 7355 1—1

МЕБЛІ всілякого роду, догідні умовини „Мебльосклад“ Казимирівська 25. 3257 1—1

„БОГДАНА“ 24. XII. парик розправа. Оскаржує Вас Іван Д. — Прийхати „Генек“. 3253 1—1

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР

б. довголітній лікар асистент дерматолог. клініки
у Берліні, Відні та Празі

переїхся і ординує тепер від 9—1 і 3—7

ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.

напр. Віденської кавярні
Тел. 251-68. Сепаратові ждальні.

ЛІКАР ДИТЯЧИХ НЕДУГ

Д-р Л. Ляндав

ординує тепер Валова 3, тел. 294-32.

3256 Кварцева лямпа. 1—3

ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ

Упр. техн. Дент. **И. Бранєвський**

ординує від 3—6

ЛЬВІВ, ВУЛ. АКАДЕМІЧКА 18.

Телефон 237-53 Догідні умовини.

ЦІНИ ЯК В УБЕЗПЕЧАЛЬНІ. 4-5

ОГОЛОШЕННЯ.

МЕБЛІ Їдальні, спальні, кабінети, сальони, клюби, тапчани, матраци і декорації поручає Віденська вирібня столярсько-тапіцерська

ІВАН ОРТНЕР

Львів, Синстуська 41. Тел. 292-79

3208 3 5

ТОРГОВЛЯ МЕТАЛІВ

М ГАРЦШТАРК

Львів, вул. Собіського 22, тел. 247-96 поручає бляки, штаби, рури, дроти: мідяні, мосяжні та алюмінієві, цину та їх сполуки, скуповуючи старі метали 3—4

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає шкіра
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 17—1

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА
світової марки
Б. СОММЕРФЕЛЬД
Експорт до Англії, Аргентини, Уругваю, Данії, Франції, Голляндії, Палестини і т. д.
виключне заступництво:
С. Новацький
Львів, вул. Пілсудського 17. 2520a

СПАЛЬНІ, ІДАЛЬНІ, КАБІНЕТИ, КОМБІНОВАНІ ПОКОЇ,
найновіші моделі та поодинокі частини найдешевше в складі меблів
БРІК і ҐРІНЕР
Львів, Трибунальська 16. Тел. 221-76.
3008 5—5

Цукорня „ПЧІЛКА“
РИНОК 27
ПОРУЧАЄ СВОЇ СВЯТОЧНІ ВИРОБИ В НАЙЛІПШІМ ГАТУНКУ ПО ЗНИЖЕНІЙ ЦІНІ. 1—3

Забавки
ляльки, товариські гри, коні на бігунах, механічні забавки. — Богатий дім перфумерійно-галянтерійний поручає найдешевше
ҐАЙЧАК ТАДЕЙ
— перша краєва клініка ляльок —
Львів, галицька 21. 1207 2—3

НА ЧАСІ!
В розмові з усіма українцями, дітьми, молодю і старшими на тему св. Миколая виявляється, що всі найохотніше зустріли би дарунки в гуцульських виробів, вічних пер і косметики — з фірми
СОЮЗНИЙ БАЗАР,
3227 Львів, Руська 20.

(НЕ ФАРБА)
привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ
первісний **колір**

Нововідкрита
УКРАЇНСЬКА РАДІЄВА ФІРМА
TRANSPONEE
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 23
поручає найновіші типи радієвих апаратів. Випозичає транспонатори від 1 зол. із грамофоновими плитами на балі та шкільні забави.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Ділo“. З друкарні Вид. Спілки „Ділo“, Львів, Ринок 10.

Ч. 282 (14.531). Львів, вівторок 15. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. ощадн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чверть річно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Комуністичний переворот у Китаю.

В Китаю зайшла одна подія, що може мати дуже далекосяглі наслідки. Маршал Чанґсуелінґ, вождь протикомуністичного фронту, арештував начального вождя китайських військ і фактичного диктатора Китаю Чанґкайшека та зажадав від нанкінського уряду, щоби він:

1) припинив війну проти червоних військ;
2) допустив комуністів до Куомінтангу;
3) заключив союз із СССР;
4) боронився проти Японії;
5) зорґанізував уряд національної оборони;
6) скликав конференцію „народнього спасення";
7) привернув свободу преси;
8) І проголосив амнестію для політичних вязнів.

Як бачимо з тих постулятів, замах Чанґсуелінґа виявляє сильну совітофільську орієнтацію; не зважаючи на те, ТАСС заявив, що СССР зовсім до тої справи непричасний.

Виступ Чанґсуелінґа не був несподіванкою,

мотиви бунту

відомі. Чанґсуелінґ командує 200.000 армією, рекрутованою з вояків, що покинули Манджурію перед японським наступом. Вони боялися, щоб влада їх не розбила на дрібні відділи та не вислала до далекого Фокієну, ще до того у тій армії було чимало симпатиків совітів, які

домагалися війни з Японією.

У жовтні Чанґсуелінґ обіцяв вірність Чанґкайшекові, що відвідав його на фронті. Здавалося,

що небезпека минула. Тимчасом наступ монголів на північний Китай — у чому добачують японську руку — викликав у всьому Китаю нову хвилю протияпонських настроїв. Вихіснували це комуністи і ввійшли у переговори з Чанґкайшеком та запропонували йому спільний фронт, обіцюючи нанкінському урядові підтримку. Виглядало би, що Чанґкайшек тих пропозицій не прийняв. Тимчасом найшлися в Китаю люди, які не перебирають у засобах, намагаючися довести до війни з Японією.

Покищо бунт не поширюється,

бо військові вожди з провінції запевнили телеґрафічно Нанкін про льояльність.

Також уся китайська преса осуджує крок Чанґсуелінґа. Таке саме становище займають навіть ті члени Куомінтанґу, що обстоюють гостру політику супроти Японії.

Що діється з арештованим Чанґкайшеком?

Розійшлися були вістки, що він уже не жиє, та небавом їх здементували. Тимчасом відсутність Чанґкайшека болюче відчувають у Нанкіні, де він в дійсности зосереджував у своїх руках усю владу.

Тому нанкінський уряд заявив, що не ввійде в ніякі переговори зі збунтованим маршалом, доки він не випустить арештованого диктатора. Дорадник того останнього, австраліець Доналд, відлетів до Сіенфу, де перебуває Чанґсуелінґ; з того вносять, що Чанґсуелінґ допускає переговори і що порозуміння не є виключене. Говорять також, що Чанґсуелінґ сам зажадав, щоб вислати до нього делеґацію на переговори, а саме міністра скарбу і президента кит. державного банку.

Замах Чанґсуелінґа важний з міжнароднього погляду.

Французька преса бачить у ньому

реакцію

на німецько-японський пакт.

Як заявив представник токійського міністерства закорд. справ, **годі сподіватися японсько-німецької співпраці у Китаю,** бо обі держави зобовязалися лише обмінюватися інформаціями. Як кажуть, уряд Гіроти захитаний.

„Матен" уважає, що **інґеренція Москви у Китаю така сама небезпечна для світового миру, як і в Еспанії.**

З огляду на те в Токіо відбуваються поспішні наради вищих урядовців міністерства закорд. справ, представників ріжних міністерств і т. д. Мікадо приняв міністрів закорд. справ і мариварки та відбув з ними нараду. Після неї представник міністерства закорд. справ заявив, що

Японія ще не може заняти становища до подій у Китаю,

бо не знає, як великі сили підтримують Чанґсуелінґа. Вона покищо лише боронитиме інтереси своїх громадян. Зате щоденник „Асагі" заповідає, що тепер

Японія енерґійними засобами намагатиметься устабілізувати положення у північному Китаю

та що матиме догідні умовини для переговорів з Нанкіном, який у Японії шукатиме підтримки проти Чанґсуелінґа і комуністів.

Тимчасом нанкінський уряд усунув збунтованого маршала зі становища нач. вожда протикомуністичного фронту і вислав проти нього свої війська, якими особисто командує міністер війни нанкінського уряду. Дійшло вже до перших сутичок — бунтівники відступають. Рівночасно уряд уповноважнив військовий комітет проголосити

військовий стан

всюди, де це буде небохідне.

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ НА СВ. МИКОЛАЯ І НА ЯЛИНКУ є премійна вкладкова книжечка

Кооперативного Банку „ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20,

на яку крім звичайних відсотків можна одержати ще й нагороду за ощадність у висоті 25—100 зол.

Уживайте до ПЕЧИВА лише доброї якости ДРІЖДЖЕВОГО ПОРОШКУ до печива, ВАНІЛІНЕВОГО ЦУКРУ, СУНИЧНОГО ЦУКРУ, МАЛИНОВОГО, АНАНАСОВОГО ТА ЦИТРИНОВОГО.

Кооперативи „П Л А С Т".

„Поширення" прав української мови.

ПОЛЬСЬКЕ РАДІО УКРАЇНСЬКИХ ЗГОЛОШЕНЬ НЕ ПРИЙМАЄ!

Львів, 14. грудня 1936.

З нагоди нової реєстрації радіоабонентів, веденої у звязку з обнижкою оплат, вистосували ми поклик до радіо-абонентів українців, щоб реєстраційні картки виповнювали українською мовою, бо це добра нагода дати самому Польському Радіо перегляд, скільки українців є його клієнтами: чи проста купецька калькуляція каже тій установі рахуватися з українськими вимогами до програмової секції, чи можна їх злегковажити. Аж тут прийшла нова несподіванка: від якого тижня раз-уразом зголошуються до нашої Редакції люди з віскою, що тільки-що вони мали у почтовому уряді у Львові авантюру за те, що панночка при віконці не хоче прийняти зголошення, виповненого українською мовою! Були такі, які ходили до вищих інстанцій у дирекції почт у Львові: ріжні достойники подавали ріжні аргументи, одні — що т. зв. мовний закон каже про права української мови у судівництві, школі й адміністрації, а не згадує про почту, — інші, що Польське Радіо це центральна варшавська установа, а з Варшавою листування іде в урядовій мові, — панночка при віконці казала просто, що „не розуме" і як компроміс подає пропозицію, щоб український текст писати латинкою (який текст, коли річ іде тільки про призвище й адресу, зрештою дається лише палочки у друкованому блянкеті?!). І перед українськими радіо-абонентами істнує дилема: або повинувати ся ще одному „поширенню прав української мови" і зректися права рідною мовою зголосити свою згоду стати радіо-абонентом, або — зректися бажання слухати радія.

Неімовірне, але правдиве. Наші сусіди називають такі справи „historja z nieprawdziwego zdarzenia". Аргументи пп. з львівської почти не витримують, очевидно, ніякої критики: бо Польське Радіо це державне підприємство і справа листування чи всяких інших звязків із підприємствами не може бути регульована законом. Фактом зрештою є і те, що й до самої дирекції почт можна писати по українськи і — досі бодай — з цього приводу українські сторони не мали прикрощів. Почта є теж тільки передаточним пунктом, є тільки торговельним посередником поміж абонентами П. Радія та самим Польським Радіом. І чому якраз Польське Радіо має бути підтягнене чи до „ранги" міністерств, з якими треба листуватись у поль

Голяндія не рахує на Лігу Націй,

ЛИШЕ ЗБІЛЬШУЄ СВОЇ ЗБРОЙНІ СИЛИ.

Підчас дискусій над буджетом представник голяндського уряду заявив, що оборону краю **годі залишати на Лігу Націй: раз — тому, що багато держав до неї не належать, друге — заки прийшлаб підмога на основі договору збірної безпеки, держава мусить боронитися** сама. Зокрема, коли йде про оборону на Тихому Океані, на таку підмогу треба би дуже довго чекати. Тому уряд хоче збільшити стан армії підчас мира, продовжити час служби в мариварці та збільшити час вправ у сухопутних і морських силах.

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА І Ска
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ тверд. і воск. у всіх кольорах
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх кольорах
ПАСТУ до підлоги „Французька мода“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коробкову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУКОЛАПКИ. 2732 37-?

ському мові, чи до характеру такої польської національної (а не загально-державної) установи, що до неї не можна навіть свого прізвища зголошувати у рідній не-польській мові?!

Річ, очевидно, не у формально-правних виводах. Коли теж схочеться комусь з українських радіо-абонентів вступити на правну дорогу і скаржити спротив почтової управи приймати українське зголошення — то може процесуватись. І ми не перерішуємо висліду формально-правного спору. Зате найрішучіше виступаємо проти того нового обмежування прав української мови. Можемо зрозуміти радість і вдоволення тих польських шовіністів, почтових урядовців, коли вони примушують українця писати по польськи, використовуючи свою ситуацію носіїв „влади“. Але не можемо зрозуміти глузду такої поведінки в інтересах самого Польського Радія та в інтересах польської держави.

Передусім справа статистики: у згаданих реєстраційних листках нема рубрики національність. Польське Радіо воліє „не знати“, хто його абонує, хто взагалі в державі слухає радієвих авдицій і як — очевидно — відповідно до свого специфічного національного підходу радіо-абонент реагує на авдиції та всю мовну і програмову політику П. Радія. У висліді такого легковаження собі національної статистики радіоабонентів, і варшавська централя П. Радія і львівський відділ не має найповажнішого субстрату для своїх програмових напрямних. Чи може бути байдужим для керманичів П. Радія напр. такий факт, що його почули ми сьогодні від одного відвідувача нашої Редакції, українського селянина з Волині. На волинському селі — чуємо — тепер дахи домів задругувані антенами. Але нова київська радіостація така сильна, що приглушує Львів: „але колиб і не приглушувала, каже нам наш відвідувач, то люди все одно слухалиб Київ, бо то цілком що інше, коли чути рідну мову...“

Очевидно, що „що інше“. І на цій правді спирається саме вся большевицька калькуляція, вся національна політика большевиків з гаслом „рідна мова — інтернаціональний зміст“, з використовуванням української мови та взагалі окремішніх національних мов для шаленої і на заході ніде незустрічної комуністичної радіо пропаганди! І діється це не тільки у Совітах. Ось в останню пятницю у пополудневих годинах припадково слухали ми авдиції з Кошиць для Підкарпатської Руси: якийсь „русский“ молодець (Падруч, чи щось у тому роді) декламував свої вірші: 100%-а апотеоза большевизму, поклики до робітників дивитися на „червоний схід“, звичайна комуністична агітація у кепській віршованій формі. Чеське державне радіо помагає центральній чеській владі творити на Підкарпатській Русі московський червоний вал: бо в той спосіб Польща не тільки зі сходу, але й із полудня буде оточена московсько-комуністичним муром, найкращою запорукою московського великодержавництва, що опікується сьогодні чеським „братом“.

Але Польське Радіо придивляється цьому байдуже. Не тільки нема ще українських авдицій — поза дуже рідкими вокальними авдиціями та такими самими рідкими польськими авдиціями з українською тематикою, — але тепер навіть зголошуватись на радіоабонентів не вільно — не по польськи! Який знаменитий спосіб протидіяти ворожій большевицькій радіо-пропаганді ворожих сусідських радіо-стацій, який знаменитий спосіб побільшувати скількість українських радіоабонентів у Польщі та привязувати їх до державницьких ідей, що їм ніби служить Радіо!

Справді, клясичний зразок національної політики, такої політики, яка — бючи по українцях — бє у найживучіші інтереси польської держави!

Найлевніше і найкорисніше примістиш свої ощадности в
Міській Комунальній Касі Ощадности
у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)
та в її **Відділах** при вул Городецькій 60 і Жовківській 75.
в золотих або **золотих в золоті.**
В цей спосіб здобудеш відповідні відсотки охоронишся перед згубою або працюю і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном.
Завдяки квотам, здобутим із ощадностевих вкладів, позичала Каса 28,260.000 золотих гіпотечних кредитів, на які вибудовано 685 домів та вирепоновано 244 доми.
Понад 3,000.000 зол. річно виплачує Каса відсотків своїм вкладничкам.
6,300.000 зол. — це резервові фонди Каси.
За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном. 1070 14—?

Непевність у Франції.

(ВІД НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.)

Париж, 11. грудня 1936.

I.

Ви знаєте вже з телеграм, що комуністичні посли здержалися від голосування після дискусій над закордонною політикою уряду у палаті депутованих, не зважаючи на поставлене вотум довіря французького премієра. Зате центрова група Фландена віддала свої голоси на ліво-соціялістичний уряд. Від „людового фронту“ наче відлупилася крайня лівиця, а база уряду пересувається на право.

„Людовий фронт“ мертвий, чи ще дихає? — ось загальний запит, що його ставлять сьогодні всі великі часописи світу.

Нема сумніву, що уряд п. Блюма був би вже уступив, якби не несподіваний вибух англійської конституційної кріси. Це не була внутрішня справа Англії — і зречення Едварда VIII. її ще не ліквідує.

У паризькому „Парі Суар“ Жіль Зауервайн телефонує з Льондону ось так: „Хоч як є гідні пошани мотиви і віра тих, що осуджують суверена, то проте нема сумніву, що вони беруть на себе важку відповідальність. Усюди між публикою і в пресі появляються ворожі урядові знаки та вислови симпатії для нещасного монарха. Велика інформаційна преса тримає з публикою, а не з політичними партіями, і є по стороні Едварда. Якщо за якийсь час під скіптром короля Юрія VI. вирівнялиб якісь поважні внутрішні чи зовнішні труднощі, то нема ніякого сумніву, що зір цілого народу звернувся би знову в сторону колишнього короля Едварда VIII-го“.

І того моменту Франція не може легковажити. Бо французька закордонна політика основує свою напрямну лінію на якнайтіснішій співпраці з Великою Британією, а все французьке громадянство співчуває з Едвардом. Події у Льондоні пасіонують все ще цілу Францію.

Про війну в Еспанії ніхто тепер не говорить. Останні дні у Франції були виповнені журбою: що зробить Едвард VIII-ий та що зробить Болдуін. Під редакціями паризьких газет вистоювали юрби народу, ждучи на найновіші телеграми, та кричали у честь Черчіля, великого оборонця короля і приятеля Франції.

II.

До особи французького міністра закордонних справ п. Дельбоса III-ий Інтернаціонал мав такого самого „пеха“, як до численних інших французів, що паломничали до СССР. Міністр Дельбос написав був теж книжку про СССР, зискав собі довіря комуністів, комуністичні пляни в Еспанії були йому подані до відома в чотири очі, у колишніх наївтимніших розмовах з достойниками большевії. Комуністи тоді вірили, що Дельбос є „їх“, хоч і не сподівалися такого „щастя“, що Дельбос стане міністром закордонних справ, — провідником Ке д' Орсе.

Змінилися обставини, змінилися люди, змінилися погляди про людей. Нині Дельбос є „чорною бестією“ для французької секції III-го Інтернаціоналу, а його імя, як прокляте, висвистують кожного разу комуністи на своїх мітингах. Зрештою нині ні Блюм, ні Далядіє не мають кращої опінії між комуністами, як їх товариш Дельбос, який заборонив каталюнському президентові Компанісові приїхати до Франції, щоб взяти участь у комуністичному мітингу в Парижі під гаслом „літаки й гармати для червоної Еспанії“.

III.

У внутрішній політиці роздвоєння між спільниками „людового фронту“ тревае далі. Радикальна партія і велика більшість соціялістичної партії стоять на становищі приватної власности і соціяльної еволюції в капіталістичному устрою. Зрештою, проти комуністичного устрою є нині — чи не помиляємося — 95 відсотків французького населення.

Треба тямити, що на 41 мілюнів 800 тисяч европейського населення Франції, є 5 мілюнів власників нерухомостей, а як комуністи дістали при останніх виборах аж півтора мілюна голосів, то в тому числі велика більшість голосуючих це люди, що бажали знижки податків, підвишки платень і всякого іншого дочасного добра, а не комуністичного устрою у Франції!

Дуже добре знають це французькі комуністичні провідники, які роблять тепер всякого роду циркові штуки, щоб добре жити з комуністичним центром у Москві, але й не стратити мас у Франції.

Але це не дуже вдається. Бо нині щораз більше поширюється між французами погляд, що така урядова і парляментарна непевність та провізорія довго не втримається. Містика „людового фронту“ щораз більше розвівається. Ця чарівна паличка „людового фронту, що в одну мить мала розвязати господарську кризу та запевнити „мир, хліб і свободу“ — для щораз більше людей є звичайним блефом.

Адже „гармати й літаки для Еспанії“, актуальне гасло комуністів, це не дуже мирове гасло, — усі мусять признати. Хліб таки дуже подорожів, і підвишка платень служить тепер на те, щоб платити дорожчі ціни товарів. Одначе тут треба зазначити, що назагал, передовсім по девалюації, купецькі обороти зросли у Франції. Ми теж не хочемо оспорювати справедливих соціяльних реформ, які перевів уряд. Але щодо свободи, то важко уявити собі цю свободу по рецепті комуністичної газети „Ль' Юманіте“.

Франція переживає важку домашню кризу. Треба подивляти, як досі, дисциплінованість і почуття ладу широких французьких мас. А ми думаємо, що при тім велику ролю грає французький патріотизм. Усі французи свідомі, що Европа стоїть на порозі нового великого зудару сил, що борються за гегемонію на европейському суходолі. І в обличчі тієї небезпеки — французи тримають на поводах свої темпераменти.

Юрій Студинський.

Найкращим дарунком
на св. Миколая і під Ялинку
для дорослих і для молоді
це книжки із Бібліотеки „Діла“:

1. Улас Самчук: **„Віджайдений рай“** Стор. 166 . . . . . Ціна 2.00 зол. Новелі автора „Волині“.
2. Софія Яблонська: **„З країни опію і риису“**, Стор. 198 . . . . . Ціна 2.50 „ Враження з Китаю нашої кандрівниці. Кількадесять ілюстрацій.
3. Барбе Д' Оревіл: **„Чортиці“.** Стор. 205 . . . . . Ціна 2.50 „ Архитвір великого письменника.
4. Бальзак: **„Чародійна шкіра“.** Стор. 180 . . . . . Ціна 3.50 „ Повість одного з найбільших повістярів світа.
5. Ольга Кобилянська: **„Апостол черні“**, повість, 2 томи . . . Ціна 4.50 „ Історія одного молодого характеру в боротьбі за самостійність.
6. Василь Масютин: **„Два з одного“**, повість, два томи . . . . . Ціна 4.50 „ Великий науковий експеримент і його страшні наслідки.

Друкуються:

7. Ірина Вільде: **„Бе восьме“**, повість. Життя, мрії і поривн гімназистон.

Кожний том у коліровій мистецькій обгортці Павла Ковжуна.

Хто вплатить **10 зол.** дістане **6 книжок.**
ЗАМОВЛЯТИ: „Діло“, Ринок 10/II.

Присилайте передплату!

ДІМ МОДНИХ ТКАНИН. **Небувала нагода на Ялинку!**
КІСЛЄР — Львів, вул. Сикстуська 22.
влаштовує
до 24. грудня ц. р. **ПОСЕЗОНОВУ ВИСТАВУ**
матеріялів вовняних і шовкових на костюми, плащі і сукні по **цінах небувало низьких.**

В якій мові мають священники листуватися з адміністраційною владою?

ВІДПОВІДЬ МІНІСТРА ВНУТРІШНІХ СПРАВ НА ІНТЕРПЕЛЯЦІЮ УПР.

Міністр внутрішніх справ ген. Славой-Складковський надіслав до канцеляції маршала сойму письмо такого змісту: Відповідаючи на інтерпеляцію пос. д-ра Ст. Витвицького в 17. лютого ц. р. маю шану завважити ось що: „Неоправданий є поставлений в інтерпеляції замір, будто би органи державної адміністрації нарушували мовні права греко-католицьких священників у справі урядової кореспонденції та у звязку з тим закид безправного примушування тих священників адміністраційним шляхом, щоб уживали державної мови в урядових справах. Інтерпелянт мабуть не відріжнює у функціях душпастиря двох основних, окремих і самостійних обсягів ділання: 1) **душпастирського** в точнім цього слова значінні, що спирається на релігійних нормах і 2) **світського,** що обіймає доручені державою **функції урядовця цивільного стану.**

Рішення найвищих судових і судово-адміністраційних інстанцій (згадатиб лише: присуд Найвищого Суду ч. І. К. 697/33 і присуди Найвищого Адміністраційного Трибуналу з дня 28. VI. 1934. р. ч. реестр 8182/31, з дня 4. X. 1935., ч. реестр. 3294/31, 4315/31 і ч. реестр. 2543/31), перерішили остаточно справу правного характеру греко-католицьких душпастирів як урядовців цивільного стану і справу мови, якою вони мають послугуватися в обсягу доручених їм справ та вкінці їх службові взаємини супроти влади загальної адміністрації.

Згадані присуди устійнили тези, що: 1) „Католицькі душпастирі, які ведуть метрикальні книги, виступають супроти загальної адміністрації не як органи автономної католицької Церкви, але в характері, подібнім до державного урядовця супроти зверхньої влади та повинні безоглядно застосуватись до вказівок і доручень влади, яка видає у рямцях своєї компетенції; 2) Далі з цього характеру відношення католицьких душпастирів, як тих, що ведуть метрикальні книги, до надзірних властей загальної адміністрації виходить, що у справі мови, в якій мають вести між собою урядову кореспонденцію ці органи державної адміністрації, є міродатні постанови мовного закону з 31. липня 1924. р. Цей закон у 1. статті постановляє, що урядовою мовою є мова польська і що в цій мові урядують всі державні й самоуправні власти та адміністраційні уряди як у внутрішній, так і в зовнішній службі; 3) Не можна відмовити адміністраційній владі компетенції, щоб примушувала на основі постанов розпорядку президента з дня 22. березня 1928. р. про примусову процедуру в адміністрації неслухняних парохів до виконування правних доручень у справі мови урядування; 4) Вкінці у згаданих взаєминах не вів теж ніякої зміни конкордат, що його підписала Польща з Апостольською Столицею, який не обіймає у цій справі ніяких постанов.

Слід теж згадати, що ніодної з правних постанов, на яких спираються згадані присуди, не зачислено до відхилених у звязку з введенням конкордату в життя.

У світлі наведених засад всі заміти, що їх піднесено в інтерпеляції, мусять відпасти, як правно необосновані".

По смерти Василя Стефаника.

До Т-ва Письменників і Журналістів ім. Ів. Франка у Львові наспіли з приводу смерти Василя Стефаника ще такі вислови спочуття:

Прага (телеграма). Ректор, Сенат і Професорські Колегії Українського Вільного Університету у Празі просять прийняти вислів глибокого спочування, жалю і смутку з причини смерти Василя Стефаника, великого серця сердець українських селян Галицької Землі. — Олександер Колесса, ректор.

Союз Українських Журналістів і Письменників на чужині з осідком у Празі — за підписами голови Ст. Сірополка і секретаря Марії Матюшенкової, Центральний Союз Українських Організацій у ЧСР — за підписами голови інж. А. Гальки і секретаря Коснівського. Український Історичний Кабінет при Міністерстві закордонних прав ЧСР — за підписами голови д-ра Яна Славіка і референта Арк. Животка. Українське Добродійне Т-во у Кремяниці — за підписами Бориса Ковбського. Василя Серафимовича й Анатоля Котовича. Дирекція і Батьківський Комітет Української Гімназії у Кремяниці — за підписами директора гімназії Л. Концевича, голови Батьк. Комітету Д. Микулича і секретаря Марії Ковун. Т-во „Бесіда" в Сологаїні що зам. китиці квітів на могилу Письменника зложило відповідний датох на Р. Ш., філія Союзу Українок у Коломиї. Науковий Кружок при українській дівочій гімназії Р. Ш. у Станиславові.

—o—

На св. Миколая гарні дарунки казково дешево, продає
ПЕРФУМЕРІЯ **БІРНФЕЛЬД** Львів, ул. Казимира Великого ч. 1
3127 Великий вибір усіляких косметичних артикул в. 1—2

Кріза катальонського хенералідаду.

У нутрі хенералідаду дійшло до гострого конфлікту. Соціялісти хотіли би замінити хенералідад на звичайний уряд, з відповідними повновластями, щоби не тратити часу на безконечні наради. Всіми військовими справами керувала би рада оборони, яка підлягала би лише хенералідадові. „Партія марксівської едности" погоджується на скріплення уряду, зате противиться скасуванню установ, що обмежують його владу: комітету внутр. безпеки і секретаріяту оборони; ці органи — мовляв — уможливлюють робітничій клясі контролю над армією і внутр. безпекою.

НА ФРОНТАХ.

Недавні вістки про плянованої офензиву нац. військ на **Мадрид** вже викликали реакцію. Як повідомляє Авас, **червоні будують перед своїми першими позиціями дротяні перешкоди, у глибині міста — бетонові схоронища. В Мадриді й околиці панує гострий мороз.**

На інших фронтах дійшло лише до дрібних сутичок; червоні збомбардували Кадікс, національні — Малагу, де **затопили большевицький корабель.**

В суботу пополудні нац. підводний човен сторпедував червоний підводний човен.

ЛЮІДЖІ ПІРАНДЕЛЛЬО.

ДВІ СЕСТРИ.

Вона була зовсім здорова до девяти років; вродилась щасливо, виросла гарно. До девяти років — так, немов би доля з темряви простягла свою невидну велитенську руку і поклала її на її голову: — тільки досі! Тоді Клементина заввишки не більш метра, виросла несподівано понад свій вік. Лікарі, очевидячки, на підставі свого знання зараз зрозуміли, що вона не виросте вже більша. Лімфатична, рахітична! Незвичайна річ, така діягноза! Але що було робити наприклад з ногами або горішньою частиною тіла Клементини, коли вони не повинні були рости? Від хвилини її народин її кадовб та її ноги робили все, щоб рости, не піддаючись. А що під страшним, нечувано сильним тиском тієї велитенської руки, що її пригнітала, вони не могли рости вдовжину, почали рости вшир. Викривились ноги, ззаду появився горб, спереду кадовб. Щоб тільки росли!

Чи так само не виростають усякі деревця з лупінками та кривульками, дуговатими членами свого тіла? Зовсім так само, з тією ріжницею, що дерево не має очей, щоб дивитись, серця, щоб відчувати, ані розуму, щоб думати. Малий горбань! Та всі знаємо, що з такого горбаня в саді не сміються інші дерева і діти від нього не втікають. Деревце не пхається до пестощів, у травні само розквітає, хоч і горбатеньке, восени дає свої плоди, тоді як горбата дитина...

Справа — до біса! — стояла погано і не можна було її поправити. Хто пише лист і лист йому не вдається, він дре його і починає наново, але життя не можна починати наново, коли ми подерли його. Бог цього не хоче. Клементина вірила в Бога. Як краще можна було розяснити собі отой жахливий стан, від якого вона мусіла невинно терпіти ціле життя як не тим — правда?, що річ ясна, що Бог для своїх таємних цілей так захотів...

Клементина думала над тим, яким вона на другому світі буде янголиком у небі. Тимто вона нераз усміхається до людей на вулиці. Виглядає так, якби казала: не смійтеся з мене... чи самі не бачите, як я до вас сміюся? Яж не створила себе сама такою, якою я є. Так Бог хотів і ви не бунтуйтесь проти цього.

Бог один знав, як тяжко було Клементині тягнути за собою ноги, а проте вона всміхалась. Вона мучилась, щоб не занадто киватись на боки і щоб не звертати на себе уваги. Так іти, щоб її не помітили, було неможливе, але коли скромно всміхалась, давала собі раду. Деякі люди бували нераз жорстокі. Дивились на неї так, якби хотіли знати, як вона це робить, що бігає своїми ногами. Тоді Клементина не маючи змоги обезсилити своїм звичайним усміхом вліливців, червоніла від гніву і похиляла голову. Нераз не вміла собою заволодіти і спотикалась, падала; тоді рада булаб зробити якусь непристойну позу і кричати до них: „Дай мені спокій, ти..."

У тій дільниці міста ще її не знають. Вона переїхала сюди від кількох тижнів. Там, де жила раніше, всі знали її, ніхто не докучав їй. І тут так буде, треба тільки потерпіти. Вона дуже вдоволена новим помешканням, яке виходить на спокійну, чисту площу. Від ранку до вечора працює весело над бонбоніерками і мішечками для дітей на хрестини і на весілля для старших

Її молодша на пять літ сестра Льоретта, зовсім здорова (і рівна ростом), гарна рожева блондинка працювала в одній крамниці. Вранці в год. 8-ій виходить із хати, в год. 7-ій веч. вертається додому.

Обі сестри заступали собі по черзі маму, спершу Клементина Льоретті, потім Льоретта, хоч молодша, маткувала Клементині. Та щож, коли Клементина нараз залишалась якби дитиною, а Льоретта за той час призбирала так багато людського досвіду...

Клементина нераз прислухується до неї, розявивши рота. Боже! Боже! Які історії! Вона не зможе ніколи своїми кривими ногами ввійти у той таємний світ, про який оповідає Льоретта! А всеж не заздрить їй, тільки стає боязка, сполучлива. Коли Льоретта кинеться одного дня у той новий світ, що тоді буде з нею? Але Льоретта вспокоювала її, присягала, що не покине її ніколи, навіть, коли вийде заміж.

Клементина думає про чоловіка, якого вибере собі Льоретта. Хто це буде? Як вони познайомляться? Може на вулиці? Як він буде дивитись на неї, за нею йти? Муситьже одного вечора він заговорити до неї... Що тоді скаже? Ах, яка це смішна річ — кохання!

Сидить перед своїм столиком при вікні з замріяними очима і не може рішитись, чи почати роботу. Глянула крізь вікно, і що побачила? Гарного, молодого блондина з довгим волоссям і ясною бородою, як сидить у вікні протилежного дому, зложивши голову в долоні. Чи це можливе? Очі молодця звернені на неї. А який він блідий, боженьку! Напевне хворий. Клементина бачить його вперше у тому вікні, а він усе ще дивиться на неї. Вона бентежиться і зідхає.

І перша думка: „він дивиться на мене". Як

З польської преси.

Плян польонізації Лемківщини.

У варшавськім суспільно-політичнім тижневику „Ютро Праци" (в 22. і 29. м. м. ч. 48—49), в одним з органів молодих ендеків, зближених до санації (не мішати їх з ендеко-санаторами типу К. Грабика, — прим. Ред.), находимо дві обширні статті п. н. „Лемківщина. — Бемо у дзвін на тривогу", пера якогось україножерного вшехполяка — мабуть зі Сяноцка — який скрився під псевдонімом Павла Саноцького.

Прочитавши його ельокубрації, не знати чому більше дивуватися: чи крайній ігноранції вже не то українських справ, але навіть фактів зі самої польської історії чи нечуваному тупетові, який виявляють завжди україножерні вшехполяки, коли говорять або пишуть про українців. Таку типову „прикмету" виявив автор ельокубрацій у своїх двох статтях про Лемківщину, в якій переміщав ...горох з капустою — історію про походження лемків з фільольогією і т. д. І так автор запевняє, що Лемківщина була до XIV. в. диким полем, де кочували з отарами овець волоські (румунські) пастухи. Вони то під опікою польського короля Казимира Великого поселилися здовж полудневої границі Польщі і замість називатися волохами називаються „руснаками" або лемками від слова „лем", подібно, як їх сусіди—словаки (?) на Закарпатті від слова „лен". Мова лемків — це „церковно-словянська мова з ріжними відмінами і додатками з польської мови". Тому то „поляки зі сумежних з лемками сіл і міст розмовляють з ними по польськи без ніяких труднощів". Єдиною перешкодою у кореспонденції та у виміні книжок і часописів (очевидно польських — прим. Ред.) є кирилиця, яка зберіглася дотепер у письмі і друку лемків. Далі автор бідкається, що терен заселений лемками не зменшився, хоч поляки осідали постійно на Лемківщині і тепер напливають до лемківських сіл масово польські робітники до тартаків. Признає, що польські кольоністи осіли здовж залізничого шляху Загіря—Лупків—Тісна—Команча та по численних живцях. Нарікає теж, що поляки допустили до „зукраїнізування волохів" замість їх засимілювати зовсім національно і релігійно. Далі бе у дзвін на тривогу, що дотеперішню „ідиллю мирного польсько лемківського співжиття" нарушують зі сходу українці, які намагаються опанувати Лемківщину, та з Закарпаття агенти Комінтерну, які використовують страшну нужду лемків, яким замкнули дорогу до сезонової еміграції на Мадярщину і до Америки. Працю українців між лемками, щоб захопити їх під свій вплив, називає „безличністю". Піддержує наклепи москвофілів, що це українці довели до масових арештувань москвофілів у 1914 р. і що це українські греко-кат. священники, а не москвофіли, довели до поширення православія на Лемківщині. Вкінці запевняє, що православія спинила польська влада — староства, поліція і суди.

Таким незнанням і перекручуванням історичних фактів та національних відносин на Лемківщині враз з наклепами москвофілів годує автор читачів „Ютра Праци". **Одначе для нас найцінніше те признання автора, що українська свідомість на Лемківщині стихійно зросла,** не зважаючи на відому політику влади та обох апостольських адміністраторів: пок. о. В. Масцюха й о. д-ра Медвецького, які піддержують москвофілів і переслідують [illegible] українських священників. З цим стихійним зростом національної свідомости між українським населенням на Лемківщині автор радить так боротися:

„Думаємо, що насилання на Лемківщину українських парохів агітаторів (?) можна і слід рішуче спинити. **У протилежному випадку не маємо обовязку влекшувати їм агітації, утрудноючи православним пропаганду, головно, коли вони вводять польську мову до літургії, молитов і проповідей.** А передовсім перемиський епископ повинен запевнити польським родинам релігійну обслугу польськими священниками так, як це робить тарнівський епископ Лісовський у Горличчині та Ново-Сандеччині. Маєток перемиського епископа (рим.-кат. — прим. Ред.) вистане на це. У Скальнику, Гуті Полянській, Крампній, Барвінку слід створити постійні душпастирські експозитури та обсадити їх священниками, від повідними до польської праці. Товажиство Школи Людовей, яке працює дотепер почесно на цім терені, слід зобовязати, щоб журилося про кожну одиницю і кожну польську родину відповідним зорґанізуванням читалень, аматорських театрів, кін і т. п. Хліборобські палати, товариства і хліборобські кооперативи мають теж обовязок боронити Лемківщину перед українськими зазіханнями і большевицькими підбурюваннями. **На Лемківщину не можна допустити ніяких українців на ніяке урядове становище, ні як учителів, ні як поліцаїв, ні як осіб з прикордонної сторожі, поштових урядовців і т. д. А якщо там є, треба їх перенести деінде.** Лемківщину створила Польща (?) перед віками і вона на віки мусить залишитися польською".

До цієї рецепти, як спольонізувати Лемківщину, слід додати, що на Лемківщині вже нема ні учителів українців, ні інших українських урядовців чи службовиків. Одначе саме ця нагінка проти українців отворила лемкам очі та виявила їм наглядно: хто їхній оборонець, а хто їх ворог. Розвязування читалень „Просвіти" та українських кооператив, які облекшували нечувану нужду лемків та насаджування [illegible] зненавиджених читалень Качковського [illegible] та ще сильніше обедрали їх з українським матірним пнем. Зате фаворизування москвофілів і православних довело до зросту комуністичних впливів саме по тих селах, де накинули лемкам читальні Качковського, або де є більші осередки польських тартачних і лісових робітників, які не лише позбавили праці безробітних лемків, але стали ще розсадниками комунізму. Зрештою найкращим доказом поширення комунізму з польських центрів є той факт, що на Лемківщині розвела тепер свою діяльність саме Комуністична Партія Польщі, як це видно з розкиданих летючок з підписом К. П. П. Дальша політика уряду а піддержкою москвофілів і згідно зі згаданою польонізаційною рецептою всяких замаскованих вшехполяків і „Куріерків" доведе ще більше до заплутання національних відносин на Лемківщині [illegible] та інших північно-західних українських земель. Але за виновниками таких ускладнень слід шукати в першу чергу між усякими п. Саноцькими та іншими подібними україножерами.

Великий вибір книжечок
на дарунки від св. Николая і на Ялинку
має на складі Видавництво „Світ Дитини".
3255 **Львів, ул. Зіморовича ч. 2, партер.** 7—10

Рад'оприймачі „е-ко"
— **модерна конструкція**
— **висока селєктивність**
— **чистий і милозвучний відбір**
поручає відома українська фірма
е - к о Львів, Сикстуська 29.
Низькі ціни.

ПО ЦИРОКОМУ СВІТІ.

В Абісинії італ. війська йдуть вперед у західному і південно-західному напрямі. Полк. Мальта розбив війська деджаза Тає Тубелятії, що зложив чолобитню, як і інші вожди. Син раса Касси напав на італ. станицю; його зловили і розстріляли.

У совітському місті Мелецк убили делегатку на зїзд Совітів Прибалтійського Краю.

Французький премїер Блюм заявив, що Франція готова помогти Німеччині в господарській відбудові, якщо Німеччина зменшить свою армію.

Німецька преса щораз частіше виступає проти Мадярщини. Розенберг нагадує на сторінках офіціоза „Фелькішер Беобахтер довоєнну мадярську політику в Хорватії.

В Англії по всіх церквах відбулися вчора молитви за дотеперішнього короля Едварда VIII. і за його наслідника Юрія VI.

Французька поліція співпрацює зі страйкарями в околиці Лілю; вона часом заступає стійки виставлені страйкарями перед окупованими фабриками. Промисловці жаліються, що уряд толерує нарушення приватної власности і особистої свободи.

Німецький „народній трибунал" у Дісельдорфі засудив 15 осіб на 2 і пів до 9-ох літ вязниці за державну зраду; 3-ох співобвинуваченых увільнив.

800 ірляндських добровольців відплило вчора з Дебліну, щоби вступити до есп. національної армії.

Американські держави, що беруть участь у панамериканській конференції в Буенос Айрес, підписали „панамериканський паркт організації миру".

Рада Ліги Націй ухвалила одноголосно резолюцію в еспанській справі: одна держава — мовляв — не повинна встрявати у внутрішні справи іншої; Рада одобрює англо-французькі зусилля посередництва, висловлює похвалу комітетові нєінтервенції та заповідає міжнародню гуманітарну акцію для підмоги жертвам війни.

Читайте „Діло"!

би Льоретта була дома, тоді вона подумалаб, що він... Але її нема ввесь день. Може в якомусь вікні сидить якась інша дівчина і він зиркає до неї. Та таки виглядає так, якби дивився сюди — неімовірне! Що таке? Навіть махає рукою? До неї? Напевне є десь якась інша у вікні.

І Клементина вихиляється зпоза віконної рами і заглядає до бічних вікон і на поверхи. Ні живої душі. Вона несміливо глянула на молодця — о, він посилає їй привіт. Тепер це вже напевне для неї.

Клементина відбігає від вікна, вибігає з кімнати, вся схвильована. Яке це дурне! Це мусить бути якась помилка. Може той молодець короткозорий. Може переплутав її з Льоретою. Напевне... Ішов на вулиці за Льоретою і знає, де вона мешкає. Мабуть сліпий... хоч не носить окулярів. Правда, на лиці вона, Клементина, непогана, навіть подібна до своєї сестри, але її тіло. Хто зна — коли вона так сидить на подушечці за столом, може йому здавалось, що має перед собою Льоретту.

Того самого вечора питається вона сестри:

— Хто такий, той молодий?...

Льоретта якби впала із хмар.

— Но, той, напроти... ти не помітила?

І описує його докладно, але Льоретта впевняє її, що не знає про нього нічого і ніколи його не бачила.

На другий день те саме. Він дивиться на неї ще виразніше. Клементина не вірить, щоб молодець з таким сумовитим виглядом хотів з неї кепкувати. Вона бідна, нещаслива і не розуміє таких жартів. Та ось він повторяє вчорашній привіт і киває їй, якби хотів сказати: „Так, це для тебе!" Після цього закриває своє лице руками, якимсь болючим рухом.

Клементина не може довше лишатись при вікні. Вона встає і переходить до сусідньої кімнати, звідки дивиться крізь завіски. Він встав від вікна і вже не дивиться сюди, тільки перед себе, задумано-сумно. Але раз-у-раз споглядає в її вікно, чи вона не вернулась. Він чекає на неї. Що вона має думати про це? Приходить їй у голову, що він не бачитиме її росту і тоді мала горбуня придумує таке: до вікна приставляє стіл, бере стирочку і вдає, що хоче мити вікна. Тепер він буде її добре бачити. Клементина малощо не паде на вулицю, коли бачить, як молодець, побачивши її, дає їй знаки рукою. Він каже їй зійти на землю. Сходи, бійся Бога! Він схрещує руки на грудях, хапається за голову і кричить, кричить.

Клементина негайно сходить із стола, обурена. Вона дивиться на нього переляканими очима, як він простягає до неї руки і посилає їй цілунки. Чи він збожеволів! Боже! Зовсім збожеволів!

Льоретта потверджує їй увечір її слова. Вона випитувалась за того молодця. Їй сказали, що він збожеволів перед роком через смерть своєї нареченої, яка мешкала в тім самім мешканні, де вони тепер. Цій нареченій мусіли перед смертю зоперувати спершу одну ногу, потім другу... і тому!...

Слухаючи цього всього Клементина відчувала, як сльози тиснуться їй до очей.

Чи вона плакала над цим нещасливим молодцем чи над собою? Вона усміхнулась блідо і сказала тремким голосом до Льоретти:

— Бачиш! Я мала рацію... це він так до мене!

Перекл. м. р.

Українське життя у Варшаві.

ВИКЛАД В УКРАЇНСЬКОМУ НАУКОВОМУ ІНСТИТУТІ.

(КТВ.) Проф. д-р Р. Смаль-Стоцький зробив милу несподіванку широкому кругові своїх слухачів українців і чужинців — цікавим викладом на тему „Наші чужі слова і їх історія", що відбувся в минулу пятницю в домівці Українського Наукового Інституту.

Вартість прозорого, з хистом популяризувати — виголошеного викладу, піднесла його проста та досконала конструкція розподілу тези й матеріялу до неї. Прелегент у розмірно короткому часі познайомив зацікавлених слухачів з чужими словами в нашій мові, на доборних прикладах зясував їх генезу, відкрив і показав тайну їх складних мандрівок та численних семантично етимольогічних трансформацій. Прелегент схарактеризував усі групи чужих, зукраїнізованих слів — методою хронольогічної нумерації — почавши від індійських через християнсько-грецько-латинські аж до італійських та винесених політичними подіями минулого сторіччя.

Актуальні приклади з найновіших здобутків фільольогії, оживлені дозою дискретного гумору — та табулярна ілюстрація наймаркантніших словозмін — доповнили цікаву цілість.

ОКРАСИ
на ЯЛИНКУ

„КІЛЬКА ЗАВВАГ ПРО ОСТАННІ ПОДІЇ В МІЖНАРОДНІЙ ПОЛІТИЦІ".

(КТВ.) На таку тему говорив на четвертовому вечорі „Прометея" ред. д-р М. Ковалевський.

Прелеґент — якого книжка про совітську проблему, що має на днях появитись і викликує велике зацікавлення, сформував останні европейські події в ляпідарну синтезу, висновуючи з їх політичної суті свої завваги та висновки. В дискусії, яка акцентувала конечність зосередити акцію „Прометея" з огляду на цікавий хід актуальних подій в европейській політиці, впало багато цінних завваг. В зібранні взяли участь представники усіх поневолених у С. С. С. Р. народів та польські гості.

ВЕЧІР СТРІЛЕЦЬКОЇ ПІСНІ.

(КТВ.). „Українська Студентська Громада" вміла щасливо розвязати пекучу проблему: звідки взяти гроші на допомогу найбідніщим студентам? Поминувши так часто практикований спосіб повпорної збірки, обеднала матеріяльну потребу з нагодою пропаганди й заскочила столичних українців вдатною імпрезою: **вечором стрілецької пісні**, що відбувся в неділю 6. ц. м. у репрезентативній салі Варшавського Веслярського Товариства.

Добра реклама стягнула добірну та численну авдиторію, яка мала ще одну нагоду подивляти молодий студентський мішаний хор, що — не без рацій — починає мати ширші амбіції.

Ціла банальна програма концерту, попередженого добре сконструованою й уміло виготовленою промовою-рефератом ред. Б. Кравцева зі Львова, перейшла під знаком загармонізованости хору й певної управи диригента п. **І. Ткачука.** Всі точки перейшли незвичайно вдатно від „Заклику" Нєдільського, в якому дещо за різко вирізнився сопран, через стрілецький марш Гайворонського з інтелігентним сольом п. м-ра Равлюка (тенор), оригінально під оглядом музичної інтерпретації потрактоване „Гей видно село" (власний уклад дир. Ткачука) — аж до „Засумуй трембіто" Купчинського з високої кляси сольом п. **Е. Чернявської** перейшли незвичайно вдатно.

Булоб безсумнівно кривдою для п. **Е. Чернявської** — молодої білоруської співачки, з претарним голосовим матеріялом (сопран), якщоб не згадати ширше про її успіх. „Накрила вічка" Купчинського спеціяльно аранжована на концерт комп. В. Барвінським — в виконанні дуету (пп. Чернявська й М. Вишневецька) — була одною з найкращих точок концерту. Закінчив його могутній **національний гимн** що його відспівали всі присутні в супроводі хору.

КУПУЄМО
тільки

Дир. Ткачук — відомий зрештою з музичної праці у Львові й Заліщиках — може вважати концерт, своїм повним успіхом. При накладі постійної праці й здисциплінованости співаків — хор може сягнути по ширші виступи. Сольо п. м-ра О. Стецури — на тлі хору — непересічне.

Але найміліщу несподіванку зробили нам організатори тої вдалої імпрези під проводом **п. Теофана Лебедя — подбавши перший раз** про мистецькі рами для неї. Рівнож добре скомпонована декорація (заслуга варшавських українських мистців-студентів) як і повні національні строї усіх хористів — піднели в великій мірі рівень імпрези. Жаль тільки, що управа громади не запросила на неї чужинців, що слід вважати втратою доброго пропагандивного моменту. Таких помилок не слід поповняти. Наше громадянство, особливо старше — не дописало.

Організація порядку — д. добра.

—o—

В обороні рідної землі.

ТЕРНОПІЛЬЩИНА.

Довірочна протикольонізаційна нарада у Шляхтинцях.

Дня 4. ц. м. відбулася у Шляхтинцях у салі читальні „Просвіти" довірочна нарада в земельній справі при участи 160 громадян і громадянок. Відомі протикольонізаційні резолюції ухвалено одноголосно.

Довірочна нарада в Глубічку Вел.

Дня 6. ц. м. відбулася у Глубічку Великому довірочна нарада в салі місцевої читальні „Просвіти", бо заповіджене на цей день масове віче тернопільське староство заборонило. На нараді було понад 300 осіб. Нараду отворив та проводив нею о. Микола Винницький, місцевий парох ,що попросив до президії пп. Миколу Сіменача й Івана Романишина. Секретарював п. Дмитро Литвин. Реферат про земельну реформу і плян кольонізації наших земель виголосив посол Василь Болюх. Організаційний реферат виголосив м-р М. Мисюк. Третій з черги виголосив довшу промову предсідник о. Микола Винницький, взиваючи присутніх до обеднання всіх національних сил. По одноголосному ухваленні відомих протикольонізаційних резолюцій закінчено наради відспіванням нац. гимну.

Довірочна нарада у Воробіївці.

Дня 8. ц. м. відбулася у Воробіївці в салі читальні „Просвіти" довірочна нарада в земельній справі. Проводив зборами п. Семко Кудрик, секретарював п. Букшований. Реферат про земельну реформу виголосив м-р М. Мисюк. Усіх присутніх на нараді було було к. 200, що одноголосно ухвалили відомі протикольонізаційні резолюції.

у Фортуні Новій

Велике протикольонізаційне віче в Збаражі.

Дня 16. м. м. відбулося у великій салі Українського Дому масове протикольонізаційне віче в Збаражі. Учасників було понад 1.200. Вічем проводили д-р Павло Таращук, голова ПНК й о. Василь Боліновський, заст. голови ПНК і місцевий парох. Півторагодинний реферат про земельну реформу виголосив пос. Василь Болюх. По рефераті вивязалась дуже довга і палка дискусія, у якій всі промовці однодушно обстоювали тезу референта, протестуючи проти якихнебудь кольонізаційних замірів. Відомі протикольонізаційні резолюції прийнято гучними оплесками. Віче закінчено відспіванням гимну.

—o—

ФРЕДЕРІК БУТЕ.

Тіточний брат.

Від зими пробував Сильвестер Арно звернути увагу Жільберти Фаж на свою особу всіма способами. Жільберта була чарівна молода брунетка, небідна, від кількох літ удова. Сильвестер Арно був малярем, спеціялістом від портретів. Його єдиним змаганням було стати модним малярем, що малює гарні, багаті дами. Він намагався, щоб його образи не виходили ні занадто старомодно, ні занадто модерно, вибагливо і так, щоб модель вийшов краще на образі. Одно слово: він тримався золотої середини між банальною фотографічною вірністю і тою модерною манерою, що завсіди робить трохи відразливе враження.

Не менше старався він, щоб виглядати завсіди елегантно і чисто. Для цього він мусів доказати чудес ощадности, бо заробляв він дуже мало. На обід їв він найчастіше два яйця на мягко, які сам варив. Тільки у крайніх випадках їздив він, а до кавярні ходив дуже рідко. Але робітня його була простора, чиста, з гарною обставою, а його зверхній вигляд мав навіть дещо з чепурности. У поведінці з людьми був стриманий, хоч дуже чемний.

Усі ті його прикмети не привабили Жільберти і Сильвестер був у розпуці. Він познайомився з молодою жінкою на новорічній вечері у Берісів і з місця закохався. Беріс був багатим промисловцем, а його жінка далекою своячкою Сильвестра. Від того часу він не пропустив ніодної нагоди, коли можна було зійтись з Жільбертою і не скривав перед нею своїх почувань.

Жільберта не відмовила йому виразно, але і не підтримувала його в його намірах. Він не був їй несимпатичний, але чи подобався їй? — ось у чому справа.

Минали місяці і він у безнадійному стані не знав, як стоїть справа. За той час прийшло літо... Прийдуть довгі місяці, коли він не зможе її бачити. Прийдуть місяці муки та туги.

Про це все думав Сильвестер їдучи одного літнього вечора на вечеру до Берісів. Нині він побачив Жільберту востанне перед осінню... Якби він міг дістати бодай кілька слів заохоти від Жільберти на прощання. У великому салоні, повному світел, підійшов він до господині дому, поцілував її в руки, потім поклонився Жільберті. Ніхто з них і не підозрівав, в якому жахливому стані була його кишеня, коли його бачили у першорядному смокінгу, лякерованих черевиках, найкраще завязаній краватці. Оголений був дуже дбайливо, волосся його було якнайкраще зачесане.

Щойно по вечері вдалося маляреві перекинутися кількома словами із вибраною свого серця. Вона сиділа в кутку кімнати, де гості курили. Сама тримала папіроску в пальцях. Він підійшов до неї:

— Нині останній вечір... Чи дозволите мені писати до вас? Мені буде так сумно, коли не зможу вас так довго бачити. Може бодай листи заступлять мені цю втрату.

Вона всміхнулась, бо він справді виглядав сумний:

— Будь ласка, пишіть. Я проводжу літо з Берісами. Спочатку над морем в їх віллі і ще пізніше в їх маєтку, в Пікардії.

— А ви, пане Арно? — спитала пані Беріс, що підійшла до них саме в тій хвилині.

— Як щороку у свого вуйка, на селі. Коли приходить літо, я потрібую відпочинку і найохотніше вибираю собі якийсь тихий куток на лоні природи.

Пані Беріс відійшла. Жільберта сказала:

— Так, пригадую собі... ви їдете завсіди на літо до замку якогось свого вуйка, правда?

— О, замок це занадто сильне слово... Цей дім багато скромніший. Вуйко мешкає в Поату, але далеко від міста, у глибині краю, на справжньому селі. Це старий сільський шляхтич, що навмисне не хоче заводити в себе ніякого міського комфорту. А проте старі широкі мури його домівки і сірі вежі роблять імпозантне враження на тлі могутніх дерев старезного парку над ставом.

— Ви мусите певно багато працювати серед такої гарної околиці?

— Ні, дуже мало. Я волію ходити і мріяти. А вже цього року буду більше мріяти, як звичайно — глянувши при цьому на Жільберту — мушу там конче відпочити. Буду передумувати всякі мистецькі справи, зясую собі неодно ясніше. Люблю теж музику, спорт, їжджу верхи.

— Я волію авто... — сказала пані Беріс, яка знову наблизилась на хвилинку до них і чула тільки останні слова.

Сильвестер хутко попрощався.

Кілька днів пізніше виїхав на село, до свого вуйка.

(Докінчення буде).

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Багатство моря.

ЩО КРИЄТЬСЯ НА ДНІ МОРЯ.

Уявім собі, що раптом пропала без сліду вся маса води з океанів і моря, залишаючи на дні всі животини, які замешкують морські води і дно. Що тоді побачилиб ми? Побачилиб ми тоді величезний простір, а на кожному квадратовому метрі цього простору верству найріжнородніших морських звірят: риб, мякунів, мушлеватих і інших безхребетних. Те все прикривалоб зверху ще одна верства дрібнесеньких рослинних і звіринних організмів, які в нормальних обставинах плавають свобідно по воді.

Такі багатства криє у себе морське дно. Один кв. метер морського дна може прохарчувати багато більше живих сотворінь, як така сама поверхня землі у найбуйнішій, навіть тропікальній смузі. Коли при тім зважимо, що суша творить ледви одну третину поверхні землі, тоді приходимо до висновку, що величезна більшість живих тварин живе в морях і океанах, тимбільше, що море не має ялових пустарів як напр. скелі і пуститні.

Досі люди користають дуже мало з людських багатств, бо обмежовуються до ловлі найменше численних родів морських животин: риб та деяких більших мушлеватих.

МОРСЬКІ МЯКУНИ ЗАМІСЦЬ ЖИТА.

Хемічна аналіза виказує, що дрібні рослинні і звіринні організми, які мають загальну назву планктону і які цілими масами плавають у морі мають більший відсоток біжа і товщів, як, скажім, жито. Про видатність планктону найкраще промовляє таке порівняння: коли гектар урожайної землі може дати підчас урожайного літа приблизно 1760 кг. збіжжя чи інших плодів раз на рік, тоді один гектар морської поверхні може дати 1500 кг. морських „плодів", але найменше 12 разів у році.

ЗМАРНОВАНІ БАГАТСТВА.

Іншу групу морських животин творить т. зв. бентос, який містить такі морські животини як устриці і т. п. Видатність бентосу величезна. Один гектар поверхні, що його займають животини бентосу, може дати 4000 кг. мяса річно, а при відповідній годівлі навіть 8000 кг. річно. Для порівняння подамо такий приклад: з такої самої поверхні ріллі можна при випасі худоби, добути тільки 83,5 кг. мяса. Правда, мясо морських животин має менше товщів, як напр. мясо вола чи вівці, зате перевищає скількість білка.

Щодо риб, то видатність моря є у порівнянні з попередніми даними дуже мала, бо дає всього 18 кг. на один гектар. Це показує найкраще, як мало використовує людина для себе морські багатства.

В Америці переводили вже проби, щоб зужитковувати організами планктону на харчові продукти, але досі не мали ці спроби великого успіху, хоч консерви з дрібних морських животин показались дуже смачні. Але нема сумніву, що скоріше, чи пізніше люди почнуть використовувати таку невичерпану криницю органічних субстанцій, як море, тимбільше, що суходіл у майбутности не зможе всіх прокормити.

Дохід із тривкої ондуляції.

Відомий мільонеркам і аристократкам паризький фризіер Рене мав кілька тижнів тому неприємний випадок. Почалось усе якнайкраще. До його салюну ввійшла молода, гарна американка, як це можна було помітити з її вимови. З її дорогоцінностей і товариства покоївки видко було, що це багачка. Вона замовила собі тривку ондуляцію і накупила ще на 300 франків усяких перфум, кремів і косметичних засобів. Заплатила все до чиста, доброю монетою, але доручила покоївці взяти рахунок. Власник салюну краси Рене, що сам занявся такою доброго клієнткою, радів незвичайно.

На другий день явилась та сама дама в товаристві якогось пяніка. Вона спитала фризіера, чи він пізнає її. Фризіер потвердив із щасливим усміхом. Тоді вона зняла капелюх і просила його, щоб він провів по її голові гребінцем. Рене пробував її зачесати і — о, Боже! все волосся клієнтки залишилось на гребені. Дама заявила, що це наслідок учорашньої ондуляції; адже ще два дні тому, вона мала на голові все волосся і ні волосочок не випадав їй. Вона домагається 200.000 фр. відшкодування за страшну шкоду, яку він їй заподіяв. Утративши волосся, вона тратить найкращу прикмету своєї природної краси.

Навіть паризький фризіер не може за невдатну ондуляцію витягнути з кишені 200 тисяч франків і заплатити їх клієнтці. Процес був неминучий. Адвокат фризіера боронив свого клієнта, як міг, доказуючи, що таку саму ондуляцію переходило сотні клієнток і ніодній ондуляція не пошкодила. Але суд мав нані докази: лису голову молодої жінки. У Парижі така голова коштує 50.000 фр. Бідний фризіер мусів заплатити відшкодування.

ХТО ЗАРОБИВ НАЙБІЛЬШЕ?

Але ті, що читають газети, можуть у них вичитати нераз зовсім несподівані вістки. Адвокат фризіера вичитав кілька днів по програним процесі про подібну історію у Брюсселі. Він написав туди за інформаціями і здавалось, що інцидент, над яким радив тамошній суд, був зовсім такий самий. Після довгих розшуків поліція устійнила, що подібні процеси відбулись минулих літ у ріжних американських містах. Їх організував там один ганґстер, який наймав собі до помочі жінки, що виконували доручену їм ролю. За кілька тисяч франків вони позбувались волосся, згоджуючись перед ондуляцією смарувати собі голову якимсь квасом. Волосся випадало, але лишалась надія, що воно відросте. Зате ввесь дохід із виграного процесу йшов до кишені комбінатора. Коли такий комбінатор посидів у вязницях в Америці, він переніс своє бюро до Европи. За один рік заробив він більш як міліон. Навіть найкращий спеціяліст від тривкої ондуляції не може йому дорівнати в доходах.

З пустари за 40 літ малий рай.

Цими днями на побережжі Фльориди святкуватимуть 40-ліття купелевого міста Міямі. У 1896 р. жили там серед пустарі дві родини фармерів на трясовинні. Москіти були тут такі численні та збиткі, що фармери, щоб не вимирати від малярії, мусіли працюючи в городі носити спеціяльні маски.

Нині Міямі одне з найгарніших міст у світі. Воно має 150.000 мешканців, але хмародери тут як у Ню-Йорку. Готелі, парки, виборги для мільонерів. Ні сліду болот ні комарів, нема навіть великих фабрик, які затроюють повітря своїм димом, а спокійним громадянам перешкоджають у спокійному відпочинку. Клімат чудовий.

Ті, що відкрили це місце, зробили з нього величаве місто саме з огляду на прегарні кліматичні умовини.

Вулиці в Міямі повні народу. Та ніхто тут не квапиться, як у великих, навіть найгарніших столицях. Хто приїзджає сюди — відпочиває, не знає праці, не хоче її знати. Гляньте тільки на міямські крамниці: більшість із них призначена для гостей, що мають виїхати звідсіля з найгарнішими спомінами і „памятками".

У 1926 р. перейшов через місто землетрус. Деякі доми, що розвалились, залишились теж на памятку, для окраси. 40-літнє місто має свої руїни, наче стародавні повідкопувані археольогами. Славний готель „Ріта", що коштував міліон доларів стоїть із розваленими стінами, де зарості хабазія, ростуть гриби. Та не тільки в одній дільниці; в інших виростають нові будівлі, ще кращі, ше дорожчі.

Минулого року вибудували тут 23 нових готелів і 97 хмародерів. Туристів приїзджає сюди щораз більше і вони залишаються на кілька місяців. Нудьгувати тут не можна. Море гріє найгарнішими хвилями гольфштрому,

ТРАДИЦИЙНІ
Свято-Миколаївські Вечерниці
уладжує 19. грудня
в салях Укр. Бесіди і Жовтій (Народній Дім)
Українське Краєве Товариство
Охорони Дітей і Опіки над
Молоддю

клюби і спортові площі мають усі вигоди, які може тільки вимріяти примха мільонерів. На вулицях, площах і над берегом повно фотографів, кінооператорів, артистів, молодих дівчат. Бувають дні, коли панночки не йдуть до школи тільки тому, що якийсь фільмовий режисер зайде підчас лекцій і вибере собі до фільми на ролю статисток кілька гарних дівчат. Розуміють це вчителі, батьки і всі довкола.

Американці горді на закутину, кажуть, що за одну ніч уміють перемінити пустиню в оазу. Досить, щоб хто тільки відкрив відповідне місце і вложив відповідний капітал.

—o—

МАЛЯРСТВО БЕЗ ФАРБ

Віденський професор вищої технічної школи Герман Гром-Ротмаєр хоче створити новий рід мистецтва, беручи на допомогу техніку. Він учить рисунків і малярства і вже від кількох літ створив у цій школі окремий відділ, де вивчує ріжних тайн штучного освітлення, які можна використати для сцени. Всі знаємо, як можна при помочі світла піднести вартість вистави і добути ефекти, які зміцнюють мистецьке враження. Та ГромгРотмаєр не хоче обмежитись до чисто технічних засобів, а хоче вживати світла так, як малярі вживають фарб. Своє нове мистецтво, що використовує техніку, назвав він світляним малярством; його мета: освітлювати всякі предмети, поверхні та форми, ріжними кольоровими світлами та забарвленими тінями.

Замісць фарб, пензлів і палітри вживає Віденський професор електричні лямпки і звичайні лямпи із шклами ріжних колірів. Він спрямовує світло з тих лямп, при помочі рефлекторів, на білу поверхню. На цій поверхні повстають пластичні образи, а від випуклих форм йдуть усякі тіні. Кольорові тіні перемішуються, наче кольорові течива у посуді і нагадують ворушні коктейлі, що видовжуються і комбінуються у всякі образи. Якнайменша зміна пересуненого світла перетворюється у гру форм, барв і тіней. Перше практичне значіння такого винаходу для реклями. Таке малювання кольоровим світлом дає незвичайні ефекти.

Винахід Ротмаєра дозволяє освітлювати найтемніші та найбрудніші будинки, площі, вулиці і предмети так, що вони сяють як намальовані. Режисер може із найбідніших предметів на сцені зробити цілу гаму чудових барв. Навіть незалежно від такої точно означеної мети як освітлення предметів для маніфестацій, на сцені або на сцені, можна із сполуки ріжних лямп, відповідно повязаних, творити для власної приємности чудові образи. Такі образи можуть заспокоїти уяву самі для себе, як це бачимо нераз на кольорових образках екрану. Мильні банки перетворені технікою в мистецво, яке кожний може творити для себе. Від одного поруху електричного гудзика воно щезає і так само за секунду знову появляється.

—o—

КОТИ МУДРІШІ ВІД СОБАК.

Вже Метерлінк і за ним інші казали, що кітка мудріша від собаки. Загальна опінія з недовірям приймає такі заяви, бо собачий престіж вищий серед загалу ніж котячий. Одначе не можна говорити про розум, але радше про інстинкт, чутливість чи щось у тім роді... Напр. велике поводження мають собачі перегони, але зовсім ніхто не уладжує котячих перегонів, бо кітка не розуміє, але відчуває, що добича приманна для неї нецікава.

Жан Пенлеве оповідає про досліди перед екраном. Гончій собаці показують на екрані зайця що втікає. Собака з місця зривається, бреше і хвилюється. Коли кітці показати на екрані миш, то кітка отворить широко очі і, знуджена відвертається. Коли собаці й котові показати на екрані тигра, собака присідає на задні лапи і ховає хвіст під себе а кітка дивиться на екран зовсім байдуже.

Розум чи ні, і хто мудріший, кітка чи собака?

Ширіть наш часопис!

Останні вісти.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ПІДВОДНІ ЧОВНИ В ЕСПАНІЇ.

ГІБРАЛЬТАР, 14. 12. Райтер. Коло Пальми (Майорка) помітили фльотилю совітських підводних човнів. Вістка походить зі зовсім віродостойних джерел.

Каталюнська реґулярна армія

закріпить незалежність краю.

У Каталюнії щойно тепер зорганізували регулярну армію, зложену з 12-ох піхотних і артилерійських полків та з 8-ох відділів помічних військ.

Знавці военного діла уважають, що та армія матиме більше політичного значіння ніж військового. З одного боку є це маніфестація незалежности Каталюнії від Еспанії, з другого — реальна сила в руках уряду, який матиме поважну підтримку проти всемогучих міліцій професійних спілок.

Рівночасно каталюнський уряд наладнує

харчеві справи

драконськими присами: ресторани під загрозою суворих кар можуть видавати лише т. зв. „военне меню".

На врагонському фронті

военні операції припинені з огляду на морози, що сягають до —6°. Катал. влада вихісновує ту перерву в операціях на фортифікаційні праці, до яких уживають головно еміґрантів з Мадриду.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Традиційний Маланчин Вечір,** улаштований Товариством Українська Захоронка і Лещетарським Клюбом відбудеться в салях почтовців при вул. Японській.

— **Архиєрейську Службу Божу** в наміренні Митрополита Андрея з нагоди Його Іменин відправив минулої неділі у храмі св. Юра епископ д-р І. Бучко в асисті членів Капітули та богатьох священників. Співав прегарно архикатедральний хор під орудою дир. І. Охримовича. Церкву виповнили вірні вщерть.

— **У справі нового прізвища Едварда VIII.** У двох останніх числах „Діла" наш референт від телеграм ужив назви „Вінсер", як новоприбраного прізвища Едварда VIII, після його абдикації. Ми дістали запити від читачів, чому ми вжили такої назви. Так приблизно вимовляється англійське слово „Віндсор", але з огляду на те, що термін „Віндсор" уже давно введений до нашої мови, хочби за заголовком комедії Шекспіра, ми можемо залишитися при цій давній формі і не передавати точно вимови слова, щоб не нарушувати звички більшости читачів. Назагал при передачі чужих назв і прізвищ треба яко мога збеґірати їх транскрипцію в оригіналі, себто залишати якнайбільше тих самих букв у слові.

— **Відчит про українські наукові установи в радію.** В четвер 17. ц. м. в г. 17.50—18 м-р Мирослав Семчишин виголосить перед мікрофоном львівського радія відчит про українські наукові установи у краю і на еміґрації. Відчит буде трансмітований на всі стації Польщі.

— **Відчит про литовські пісні.** В Українському Наук. Інституті у Берліні відбувся 14. ц. м. виклад д-ра І. Балиса, директора етноґрафічного архіву в Ковні, про литовські народні пісні.

— **Зимова поміч.** Дістаємо такий комунікат: У рямах зимової допомоги улаштовує Державна Поліція на терені цілої держави в часі від 14. до 23. ґрудня ц. р. включно збірку грошеву і в натурі на поміч найбіднішим безробітним під гаслом: „Поліція на ялинку безробітним". В тім часі членки Т-ва „Поліційна Родина" переведуть у місті Львові грошеву вуличну збірку і по прилюдних льокалях. Позатим відбудуться ріжні імпрези, як кінові порінки, чайні вечорі, венти і т. д. Відділи піхотної і кінної поліції, як теж прикрашені авта передефілюють з музикою через вулиці міста. Зібрані жертви будуть ужиті на акцію зимової допомоги для найбіднішних без огляду на національність.

— **Подяка Ради Ремісничо-Промислової Бурси у Львові.** Посвячення нової Бурси завдяки загальному зрозумінню вусиль і завдань тієї інституції випало д. торжественно. Тому вважаємо своїм обовязком подякувати всім Вп. Гостям, відпоручникам установ і представникам преси за їх участь у тім святі. Зокрема дякуємо Вспр. о. прал. Л. Кунцькому, о. дир. Лицинякові й о. Годуликові за довершення акту посвячення, дяківському хорові за участь у богослуженні, Вп. Жертводавцям за вписи до золотої книги і за жертви, що перейшли квоту 430 зол. При цій нагоді раді ми подякувати Вп. П. полковниковій Е. Шафранській за образ Шевченка, п. дир. Пащакові за 10 столів, б канап і 2 вішаки, п. дир. Т. Бурачинському за ліки — ці річи дістала наша Бурса в день посвячення на кривм. — **Рада Товариства.**

— **Напад на б. посла В. Кохана.** В суботу вечором на вулиці у Сокалі якісь два молодці, одягнені у селянський одяг, напали на Володимира Кохана, б. посла та поранили його ножем. „Українські Вісти" роблять з цього політичну сенсацію, присвячуючи — крім подрібного опису події — цій справі вступну статтю та згори сугеруючи, що цей напад має політичне підложжя. Очевидно, булоб обурюючою і в найвищій мірі жалюгідною річю, колиб ідейні порахунки між українцями вирішувалися — ножем. Однак гадаємо, що варто би виждати, поки виявиться правдива причина нападу, бо може передчасно робити людей героями.

— **Гоніть провокаторів!** По домах при вул. Льва Сапіги і сумежних вулицях вештався на авиях якийсь підозрілий тип у рясі польського ксьондза і з девоціоналіями в руках збирав гроші на якусь ціль. Поводився при цьому дуже нахабно, а коли попав на українців і стрінувся з відмовою, бо мають досить своїх важніших збірок, то відходив з лайкою: „гайдамаки". Тому, що він мабуть дальше вештається по Львові, остерігаємо українських мешканців перед цим типом, якого повинні безпощадно від себе гнати. Годі подумати, щоби справедливий священник позволяв собі на таку провокаційну поведінку супроти українських громадян. Не менше провокаційно поводяться всякі інші похатники, що оферують оплатки і т. п.

— **Чим займаються жидівські адвокати?** У Львові арештовано адвоката Авраама Фрайліха (вул. Коперника ч. 26.) під закидом ошукаństва і спроневірення. Д-р Фрайліх виступаючи як власник камениці у Старому Ринку ч. 5., що належить до його сестри Дори, взяв від Анни Турлай 800 зол., обіцюючи їй за те посаду дозорчихи. В подібний спосіб вимантив 200 зол. від Анни Пікули. В обох випадках не додержав слова, бо згадану посаду займає хто інший, а гроші присвоїв собі.

— **Львівська хроніка.** Окружний суд розвязав кооперативу „Мельодія" за протидержавну діяльність. — В домі Вільгельма Бера при вул. Коральницькій ч. 8. отроїлася світильним газом 29-літня служниця Марія Воловецька з причини втрати посади. — В будинку РСУК при вул. Техніцькій вибухла в полудне на стриху пожежа, яку вгасила пожежна сторожа. Занялася солома, з причини хибної будови комина.

— **Праця в городенській цукроварні.** У звязку з новою буряковою кампанією у цукроварні в Городенці та з довозом кількасот вагонів буряків із Познання принято до праці 750 робітників.

— **Вбили солтиса.** В Розточках долинського повіту вбито недавно солтиса Михайла Ільницького, що дістав револьверову кулю в голову. Поліційне доходження викрило, що солтиса вбили з особистої помсти його іменники, брати Михайло і Микола Ільницькі, яких арештовано. Причиною душегубства була боротьба за впливи серед місцевих суспільних організацій.

— **Зі судової салі в Перемишлі.** Перед перемиським судом відповідав залізничник Володислав Блажейовський, який, утративши працю, впився і взяв револьвер, щоб відібрати собі життя, але опісля змінив плян і почав стріляти до поліцаїв. Засудили його на 2 роки вязниці. — Той самий суд розглядає нині справу б. комірника з Ярослава Миколи Давіскіби, якому закидують низку зловживань.

— **Страшні наслідки денатурату.** Перед трибуналом окружного суду в Перемишлі відбулася розправа проти Василя і Гринька Кануса та Миколи і Федя Ваньчури, селян із Брухналю яворівського, які на весіллі приймали гостей денатурованим спіртом, розпущеним для смаку овочевим соком. Наслідки були страшні. Всі гості затроїлись. Деякі вилічились, одна особа вмерла, а два парубки Андрій Козак і Ілько Мотиль осліпли. Оба сліпці виступили тепер на розправі як свідки. Кожного обвинуваченого засудили по 3 роки вязниці і по 2.000 зол. гривни.

— **За вбивство жінки.** Перед судом присяжних у Перемишлі станув Яків Гах, селянин із Волі Рошівської за вбивство жінки. Одної ночі він прийшов пізно додому. Коли жінка почала йому докоряти, Гах кинувся до неї і вдусив її. Арештований не признався до вини. Окружний суд у Перемишлі розглядав уже раз цю справу на сесії присяжних суддів і засудив Гаха на досмертну вязницю. Одначе найвищий суд цей присуд уневажнив і звелів перевести нову розправу перед новою лавою присяжних. Нова розправа скінчилася тим самим присудом.

Вбивника жінки засуджено знову на досмертну вязницю.

— **Краєва хроніка.** В коломийському шпиталі помер Дмитро Попович з Раківчика ,побитий тяжко своїми ворогами. — У Стрілкові під Стрием повісився в стодолі 68-літній Дмитро Гладій. — В Новосілці пов. Снятин окрадено кооперативу на 250 зол. — В Золочеві невідомі злодії обікрали церкву, забираючи деякі річи вартости 100 зол. — В добрах Корнеля Городиського в Трибухівцях пов. Бучач відбулися лови, на яких убито 300 зайців. — У Водниках пов. Бібрка 45-літня Катерина Петровська, посварившись зі своїм чоловіком Томою, вбила його в часі сну сокирою, після чого перерізала собі косою горло, гинучи на місці. — На дрозі між Дахновом і Путором любачівського повіту якісь грабіжники напали на Марію Руську і вирвали їй з рук молитвенник, в якому находилося 100 зол. — В Зарудцях під Львовом на фільварку оо. Домінікамів розключений бугай поколов рогами і подоптав ратицями наймита Гната Клімаса так тяжко, що він помер у жовківському шпиталі.

— **Смілива летунка.** З Маріяна (б. Міляна) вилетіла нині летунка Меріз Бастї, що хоче побити рекорд у перелеті над південною частиною Атлянтійського Океану.

— **Тішеся, прокажені!** Як повідомляє португальська преса, аптикар Антоніо Франко винайшов нову методу лікування прокази. Вона полягає на льокальному лікуванні з одночасним внутрішнім, що тревае кілька місяців. Тією методою осягнено вже багато випадків повного видужання, які ствердив бактеріольоґічний інститут в Лізбоні.

— **Большевицька наука.** Совітська преса повідомляє, що катедру біольоґії в медичнім інституті в Саратові займає якийсь Тюмаков, цілковитий неук. У своїх викладах він розвиває такі теорії, як що „земля спирається на трьох китах" та що „сонце, заходячи, занурюється в ріці Океані". В десятьох викладах він займався проблемою, який ріст може мати 18-літня дівчина на планеті Юпітер. Большевицька преса дорікає за це директорові інституту, закидуючи йому одночасно троцькізм.

— **Школярі страйкують.** У вселюдній школі у Хросткові біля Плоцка застрайкувала шкільна молодь. З причини невідповідної поведінки місцевих учителів батьки не хотять посилати своїх дітей до школи. Справою занявся повітовий шкільний інспектор.

— **Передача нагород Нобля.** В інституті Нобля в Осльо оголошено 10. ц. м. в прияві председника парляменту, членів уряду і дипльоамтичного корпусу врочисте оголошення признання мирових нагород за минулий і теперішній рік. Лавреати нагороди Осіцкі і міністр Саведра Ламас були неприсутні. Виголошено промови про заслуги обох лавреатів. Осіцкі дістав нагороду за великі заслуги як публіцист і журналіст, віданий щиро справі миру. Того самого дня у Стокгольмі в салі концертової палати відбулась традиційна врочистість передачі нагород Нобля. Передачі доконав шведський король Ґустав у прияві членів королівської родини, уряду, лавреатів нагород з попередніх років і т. д. Після промови одного із членів комітету фондації Нобля нагороди одержали: австріець Ґес і американець Андерзен (з ділянки фізики), голяндець Дебіє (з хемії), англієць Дель і австріець Левї (медицина). Літературну нагороду з причини неприяви лавреата, американського драматурга О' Нейля відобрав із рук короля дипльоматичний представник Зл. Держав. Вечором відбулося велике приняття в золотій салі стокгольмського ратуша.

Пам'ятаймо, що місяць ґрудень є місяцем „Просвіти". Спішім з жертвами на „Дар Просвіти"!

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Найважніша основа розвою фізичного виховання.

Розглядаючи причини доволі слабого розвою нашого фізичного виховання, треба собі зясувати, що крім т. зв. технічних причин важка перепона в організації товариств фізичного виховання — це, не тільки брак одноцілої організаційної системи фізичного виховання, відповідної до наших обставин (кілька централь фіз. вих., яких діяльність зазублюється та замість співпраці і взаїмного доповнення — спричинює конфлікти між централями), але в першу чергу — це слабі фінансові основи фізичного виховання. Саме цю другу причину треба мабуть уважати найважнішою.

На яких фінансових основах спирається ціле наше фіз. виховання?

Фізичним вихованням займаються поодинокі спортові товариства та кілька централь. В одних і других фінансові підстави творять передовсім вкладки членів та принагідні датки поодиноких осіб і фінансових установ.

Вкладки членів — це історійне недомагання всіх товариств, бо вони мінімальні, і крім того ніколи не можна їх у 100 відсотках зреалізувати. Зновуж датки — це впливи доривочні і непевні. Меценатів спорту в нас нема, а як і є, то вибирають вони собі радше одно товариство і його фінансують. Явище доволі зрозуміле, бо за свій власний гріш хочуть бачити якісь конкретні успіхи, напр. добру дружину коп. мяча, добрих змагунів і т. п. Фінансування централь такого ефекту не дає. Тут треба чекати на конкретні успіхи чи висліди цілі роки і навіть десятки літ.

А саме успішна праця централь зможе поставити на відповіднім рівні фізичне виховання, бо їх завдання зібрати стихійний спортовий рух в організаційні рямки та кермувати фізичним вихованням цілого громадянства. Очевидно, завдання централь куди ширші, як поодиноких товариств і тому їм треба більших фондів, як поодиноким товариствам, що іноді диспонують далеко більшими фондами, як централі.

Свідчить це про недостаточне зрозуміння фізичного виховання, а то й недоцінювання його. І доки такий стан буде тріпати — дотоди українське фізичне виховання не вийде поза стадію народин.

Значить: створення тривких фінансових основ фізичного виховання — це запорука його розвою.

Якаж можлива реалізація, хто має фінансувати і в який спосіб?

Проблема фізичного виховання зродилась у нас за взором заходу (у нас все ще проблема, бо деінде зреалізована вимога життя, та забезпеки держави). Організаційно ми не в силі піти за взором зі заходу, бо там керма і нагляд над фізичним вихованням є в руках держави, яка веде його і фінансує.

Цей тягар мусить упасти на ціле громадянство, передусім на фінансові установи, які повинні постійними датками спомагати працю централь фізичного виховання. Тоді праця може бути плянова й доцільна і розвій фізичного виховання піде в ширину та глибину.

А треба памятати, що виложений гріш на фіз. виховання не змарнується, бо кожний новий спортовий майдан і кожна нова саля — це збогачення національного добра; кожне нове товариство — це організаційне скріплення нації.

Д. Б.

Огляд діяльности У. С. Союзу.

Минулий рік праці Українського Спортового Союзу не виказав якогось особливого кроку вперед, хоч про ослаблення діяльности також не можна говорити. В кожному разі праця йшла інакше, як попередніми роками. Не було того розмаху, що підчас підготови до Запорізьких Ігрищ, діяльність буда скромніша, але може більше заокруглена.

Не будемо тут подавати подрібного звіту. Спинимося тільки коротко над цікавішими і більше характеристичними моментами.

Зима не була ласкава для лещетарів. Ледви два тижні вдалося використати на змагання, а краєвий конкурс скоків відбувся вже підчас чудової сонячної погоди. Тому теж спортовці перенеслися до сали і там розіграли кілька відбиванкових турнірів (у Львові). Незле розвивався також пінг-понг.

Зате як тільки підсохли поля, ціла спортова братія, що стужилася за вільним, широким віддихом — вилягла на поле і ліси та завзято вправляла і змагалась у бігах навпростець. Особливо багато в тім напрямі зробила коломийська округа, відтак щойно львівська.

Легкоатлетичний сезон проминув у Львові, як звичайно. Крім того й у провінціональних осередках можна було завважити дуже великий зріст зацікавлення цією „королевою спортів". Найкращий доказ — це висліди краєвих легкоатлетичних змагань. Знову заслуга Коломиї і Стрия.

Дивне тільки ослаблення зацікавлення спортовими грами на грищі.

Копуни не грали пів року, тільки підготовлялись по вказівках свого субреферату та вправляли спортові гри і легкоатлетику. Восени відбулися вже футболеві змагання. Писати про висліди піврічної підготови покищо за скоро.

Інші ділянки спорту, як плиавцтво, ситківка і каючництво, нічим особливим не визначались. Все по старому.

Годиться згадати тут про одно відрадне явище. День Українського Спортовця випав цього року в цілому краю добре; зорганізували його в 9 осередках Д. У. С. Чимраз краще сповняє своє завдання пропаганда фізичного виховання серед українського громадянства.

І тепер у т. зв. „мертвому сезоні" також не вгаває праця, бо виготовляються пляни на зимовий сезон, приготовляються Загальні Збори У. С. С. та округ. Поодинокі спортові товариства не переривають своєї праці і деякі обіцюють навіть ввести серед своїх членів маловідомий у нас боксерський спорт. Хочуть рушити з місця також совгарство, не занедбуючи й інших спортових ділянок зимового сезону.

Пляни гарні — дай Боже їх зреалізувати!

Б. С.

У. С. К. „Сян" у Перемишлі.

За рік 1936 перша дружина коп. мяча У. С. К. „Сян" не мала змоги виявити якслід своїх потенціяльних здібностей на „зеленій мураві". Причинився до цього поділ у системі розгривок на весняну й осінню рунду, бо в першій половині п. р. грав „Сян" лиш товариські змагання (до кращих із них належали з Україною у Львові), а в осінніх розгривках за мистецтво противники Сяну (Рух, Гагібор із Перемишля та Легія з Коросна) доволі слабі, щоб можна писати про успіхи. Відбилося це й частинно на матеріяльнім стані Т-ва, бо хоч зацікавлення мечами Сяну в Перемишлі постійно зростає і в цім році фреквенція збільшилася, однак поширення агенд Т-ва, головнож будова площі, вимагають все більшого вкладу. Але доходи з мечів не вистарчають на покриття видатків, зазначних з наміченою працею, тут потрібна поміч усього перемиського громадянства. На жаль, ствердити треба, що ширше громадянство не розуміє якслід вартости самого Т-ва, ні його досягнень (своя площа), бо крім невеликого гурта й „Міщанської Каси" і в цім році Т-ву не допомагали, а навіть треба було зводити боротьбу за своє слушне становище.

Виділ з кількома роботящими членами під проводом голови дир. С. Шаха докладав усіх зусиль, щоб лиш Т-во підтягнути. Але якщо праця виділу, що має намічений дуже широкий плян, має бути здорова й успішна, то не може спиратись на кількох одиницях, які не зважають на найліпшу волю, не в силі якслід усього виконати.

Найбільшою журою Виділу є уладження свого грища, що ще все натрапляє на перепони, бо хоч триморгова площа вже знівельована, обгороджена два і пів метровим парканом, з поручами довкола грища та будками на касу, то все таки площа не має ще ні шатні, ні степениці, ні навіть сторожівки. Будову конче потрібної сторожівки вправді восени розпочато й доведено її до половини, але через брак гроша перервано, що дуже погано відіб'ється на незабезпечених від опадів матеріялах. Площа з весною мусить бути готова до розгривок і якщо кому бові вдалось би навіть тепер роздобути якісь гроші, то й серед зими докінчить будову сторожівки.

Найбільшою втіхою для Т-ва є його І. дружина коп. мяча, яка, розмірковуючи по осінніх сезоні, повинна вже остаточно увійти до Окружної Ліги, що їй належалося ще в 1935 р. перед самбірською Короною (якщо верифікації змагань Кадіма-Корона, затверджених західньою підокругою, не змінив би при „зеленім столику" Львів). В осінніх сезоні розіграла І. дружина трое змагань за мистецтво (Рух 7:2, Гагібор 5:3, Легія в Коросні 5:1), здобуваючи 6 точок і вік. воріт 17:6. Товариських змагань розіграно також три (двічі з Польною 2:1 і 3:1 та з Чуваєм 3:2), при чім останній меч з Чуваєм належав до найкращих мечів дружини.

Склад дружини дещо зміниться, бо вернувся з війська Ф. Гібалевич, колишній найкращий лівий помічник Сяну, що в цьому сезоні задебютував з великим успіхом на лівім крилі. Також вже постійне місце в І. дружині здобули собі деякі грачі II. дружини. Давався відчувати брак центра нападу С. Дигдалевича, який у фінальних розгривках вернеться назад на „зелену муравy". Склад І. дружини в цім році представляється так: воротар М. Доротяк (Лозинський виїхав на студії), оборона: Романець С., Побідинський С. (і Медвіть І.), поміч: Ходань І., Федорович М., Неофіта, напад: Гігалевич Ф., Федорович Ом., Партика І., Суський і Турко Яр.

Тут варто зазначити, що із членів Сяну збільшилося число суддів у П. З. П. Н., бо до давніх проф. Романця М. і проф. Медвіцького О. (що перебуває в Яворові) прийшли нові: проф. Хичій о. і проф. Маринович А.

Цього року рушила також з мертвої точки й секція легкоатлетична, започатковуючи змагання 19. IX. з Чуваєм. Хоч виграв Чувай 83:76, але змагання ці показали, що Сян диспонує прекрасним матеріялом спеціяльно в бігах. Тепер змагуни вправляють руханку в місцевій галі під наглядом фахових інструкторів, щоб з весною станути до мистецьких розгривок та гідно, як і досі, репрезентувати український спорт у Перемишлі.

Тому, що Сян завдяки великим зусиллям одиниць спроміся на свою власну площу, що має служити не лише для розгривок Сяну, але також для вправ шкільної молоді та й потребуючих інших товариств, слід би йому в цій акції допомогти, як це робить громадянство від 25 літ для С.-Батька.

Спортові вислідн.

КОПАНИЙ МЯЧ.

КРАКІВ. **Краковія — Тарновія 4:0 (2:0).** В Краковії грав Коссок. Краковія вайджак небавом на турне до Берліна.

ПОЗНАНЬ. Варта — Легія 0:0. Г. Ц. П. — К. П. В. 3:1 (1:1); ГЦП — Легія 1:1 (0:0); Варта — КПВ 3:0 (1:0); КПВ — Легія 1:1 (1:0); Варта Г. Ц. П. 1:1 (1:1). Турнір чотирьох познанських дружин. Перше місце зайняла Варта.

КАТОВИЦІ. **Напшуд — А. К. С. 4:2 (1:0).**

КАТОВИЦІ. **Рух — Погонь 7:1 (2:0).**

КАТОВИЦІ. **Вавель — Шлеськ 4:2 (1:1).**

Мистецькі змагання шлеської Ліги програла й ціла дружина Шлеськ з Вавелем із Нової Гві.

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

Чехословаччина — Італія 0:2 (0:2).

13-і з черги змагання розіграли обі дружини в неділю 13. п. м. в Дженові, при участи 20.000 глядачів. Чеська дружина була ослаблена, бо найкращий воротар Планічка ві Славії, нагло занедужав. Його заступив воротар Моравської Славії Жітічка, який урятував своєю грою і робінзонадами чеську дружину перед вищою програною. Ворота для італійців добули: Фашінаті і Феррарі. Гра велася на сильно розмоклім гриші. Італійські грачі грали гостро і брутально, розправляючи навіть дорогим чеським гравцем.

ПАРИЖ. Франція — Югославія 1:0 (1:0). У міжнародних змаганнях перемогла французька дружина сильну югославянську дружину.

ПАРИЖ. Уйпешті — Ред Стар 4:2 (1:1).

БОКС.

РІВНЕ. Лехія — Стшелец 10:6.

РЯШІВ. Перемишль — Рящів 14:2.

КРАКІВ. Вавель — Ганоар (Лодзь) 10:4.

ТОРУНЬ. Торунь — Лодзь 11:5.

БУДАПЕШТ. МоДярщина — Італія 8:8.

ГАКІВКА.

ЛОДЗЬ. Л. К. С. — Єдинені 10:1 (2:1, 4:0, 4:0). Перші гекіївські змагання в Лодзі.

КРАКІВ. Сокіл — „69" Мисловіце 3:1 (1:0, 0:0, 2:1).

ВІДЕНЬ. ЛТЦ — В. Е. Ф. 5:2.

ВІДЕНЬ. Л. Т. Ц. — ЕКЕ 6:0.

СПОРТОВІ НОВИНКИ

Крайник із Руси здобув у змістентах чеської Ліги 6 воріт, Кобзар. Криж і Бідмон по 2, разом 11 воріт. Корелем стрільців у Лізі був Ерен зі Спарти, який стрічив 18 воріт.

Проти змагань при електричнім світлі виявився англійський футбольний союз.

—o—

Зі судової салі.

ПРИСУД У САМБІРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ ПРОТИ 45-ОХ СЕЛЯН.

В суботу скінчився процес у Самборі проти 45-ох селян за відомі події в Острові Тулиголовськім. Минулої суботи зізнавало ще 8-ох свідків оборони. По промовах прок. Губля та оборонців: пос. д-ра Ст. Витвицького, д-ра М. Галущинського, д-ра Дрейгевича і д-ра Менкеса трибунал видав такий присуд: 8-ох підсудних засудив по 4 місяці арешту за участь у збіговиці з тим, що двом припинено кару; одного на 5 місяців вязниці, 7-ох по 6 м., 2-ох по 7 м., 2-ох по 8 м. і 5-ох по 10 м. вязниці. М. Гурського та М. Гриника засудив суд по 1 р. вязниці за провини зі ст. 154, 162 і 163 к. з. Нелітну А. Задорожну засудив суд на приміщення в домі поправи, 17-ох підсудних суд увільнив від вини і кари.

Обор. М. Галущинський зголосив апеляцію в імени всіх засуджених.

—o—

Дописи.

ЛЬВІВ.

Святочну академію в честь Митрополита Андрея улаштували минулої неділі українські дозорці, зорганізовані у Т-ві „Воля" при вул. Кравівській ч. 9. Вже в суботу вечором оркестра т-ва „Воля" ходила з побажанням до палати Митрополита, а в неділю брали члени зорганізовану участь у богослуженні в храмі св. Юра. В неділю вечором відбулася в домівці т-ва святочна академія в честь Митроп. Андрея, який є щирим добродієм т-ва „Воля", дарувши йому площу під будову дому. Точно в год. 5. на сцену, прикрашену національним прапором і портретом Митрополита, вийшов хор рад. Купчинського, який почав академію. Палку промову виголосив рад. Данилевич. Хор відспівав знову низку пісень, оркестра відограла дві пісні і „многая літа" Митрополитові. По деклямаціях двох дівчат виступив голова Федушко відчитав реферат про Митрополита. Академія закінчилася відспіванням нац. гимну.

Свято Просвіти на Жовківськім. Минулої неділі відбулось на Жовківськім заходом тов. „Просвіти" просвітянське свято. На програму складались: реферат п. Медведя про значіння і вагу Просвіти, деклямація п. Балицького та продукції мішаного хору під упр. рад. Т. Купчинського, що відспівав зовсім добре „Просвітянський гимн" Ярославенка, „На любій розмові" Колесси і „Торжественну кантату" Людкевича. Прихутніх на святі небагато.

УСТРІКИ ДОЛІШНІ.

Збірка на будову Народнього Дому в Устріках Долішних. В місточку Устріки Долішні, його околиці та краю поведено збіркову акцію на будову „Українського Дому", що його недостачу незвичайно відчувають Устріки та ціла околиця, бо нема де притулитися. До установ і визначніших громадян розіслано відозви й цеголки і вже напливають датки. Понищо на „Український Дім" в Устріках Долішніх склали в місяці жовтні і листопаді п. р. в золотих: РСУК 50, Фабрика паст ти Елегант 50, Маслосоюз, Львів 36, Дністер, Львів 20, др Мирослав Попович, Лютовиська 20, Суспільний Промисл 10, Народна Торговля, Львів 10, Центросоюз 10, Керос 10, Дендра 10, др Цепляй, Риманів 10, др Вощілка, Станіславів 10, др Полотнюк-Гробельні, Станіславів 10, Народна Гостинниця, Львів 5, Мануфактура І. Борис, Перемишль 5, др М. Волошин, Львів 2, др Юр. Лиса, Варшава 2, др Синельний, Перегінсько 2, др Василь Вловацький, Самір 5, др Степан Фесько 1. П. Т. Жертводавцям за датки складаємо щирий сердечну подяку. Всі українські установи і всіх Вп. громадян, що дістали відозви і цеголки, просимо горячо відгукнутись на поклик і післяти на цю гарну ціль хоїби невеличкий даток на адресу: „Український Кооперативний Банк" Устріки (Устрики Дольне, п. Львово), шкільн. вл. ч. 65. Евентуальну решту цеголок просимо повернути. — **За Комітет Будови „Українського Дому" в Устріках:** Д-р Гринь Винницький, Микола Негребецький.

ГОРОДОК.

Академія Христа Царя. Цьогорічне свято Христа-Царя обходив Городок величаво. Крім церковних торжеств у сам день цього свята, відбулася в неділю 20. м. м. заходом місцевого Міщанського Братства святочна академія. Програму цієї академії повторено двічі — в год. 16. і 20. Саля місцевого „Українбанку", як на одній так і на другій академії, була виповнена вщерть. Між гостями було багато селян з доокольичних сіл зо своїми душпастирями. Промовляв ред. Р. Данилевич зі Львова. Промовець вказав у своїх обдуманих промовах на життєву вимогу цілого сучасного світу, зокрема української нації стануги під прапором Христа. Місцевий хор під управою п. Ев. Мельнина відспівав з повним успіхом три псальми: Бортнянського „Реге Господь", „Блаженні люде" і Лисенка „Камо піду" та після „Серце Христове". До піднесення музичного рівня академії причинилася піяністка, п. проф. О. Бірецька, що помистецькому відіграла Баха „Органовий концерт". Уч. Кальмуківна з южнальним запалом відеклямувала вірш Р. Дурбака: „Ми молоді". Програму закінчено патолинським гимном. Вражало, що вібрані не відспівали на закінчення національного гимну. Згадана академія завдяки заходам місцевого сотрудника, о. О. Шарановича пробила гарно. Була це національно-релігійна маніфестація, яка доказувала, що шлях української нації тільки в Христом може бути вічний і певний.

ЯВОРІВ.

Самоуправна нарада в Яворові. Дня 20. м. м. відбулася в Яворові в салі Нар. Дому нарада волосних і повітових радних, в якій взяло участь к. 200 радних з громад яворівського повіту. Коли взяти під увагу лиху погоду і непрохідні болота (деякі радні прибули на конях), то така численна участь радних вказує на велике зацікавлення громадянства самоуправними справами. Нараду відкрив адвокат др Михайло Фільц коротною промовою. До президії вибрано о. Евгена Ломницького, дир. Назаревича і п. Володимира Пізара, секретарював п. Микола Вахулович. Реферат про значіння самоуправи в житті нації і про найбільші завдання самоуправи виголосив посол Володимир Целевич. Опісля др М. Фільц вложив сповідомлення в діяльности повітових радних. По рефератах вивязалась довша дискусія, в якій забирали голос численні промовці, підносячи різні актуальні справи. І так п. Столярчик в Порудна підніс справу утраквістичної школи і польського вчителя в часто українському селі. П. Василь Мурин із Затвиня виднигнув потребу сяксування обовязку громади платити учителям мешкальний додаток. О. Михайло Телен обговорив спробу введення у яворівському повіті примусове обезпечення рухомостей. П. Ціць Яринь зі Шкла домагався відписання грунтового податку за р. 1934. з огляду на поторічний неврожай. П. Андрій Мигша з Рогізна виступив рішуче проти примусової асекурації рухомостей. П. Степан Вачко з Млинів домагався скасування оплат за затвердження будівельних планів. П. Федьо Цішелко зі Шкла порушив справу не затвердження рішення громадської ради про купно громадської площі під будову читальні „Просвіти". В дальшій дискусії забирали ще голос: п. Зеленюк з Порудна, п. Іван Шевчик з Мужилович (справа засідань Волосної ради в українські свята:, о. Володимир Микулович з Призбич (справа толерування палярною влитою девастації громадського ліса), п. Микола Дуєько (обговорював господарку міської ради в Яворові) і п. Петринишин зі Залужа. Голова ПНК УНДО п. О. Назаревич дав ближчі вказівки в справі діяльности клюбів громадських і волосних радних. Посол В. Целевич дав відповідь на всі порушені промовцями справи. Після того вібрані ради: ухвалили одноголосно цілу низку резолюцій у самоуправних справах. По ухваленні резолюцій предсідник о. Евген Ломницький коротною промовою закінчив самоуправну нараду.

—o—

Зложили на безробітних.

Листа ч. 3.

Синенон Бучко Іван, Львів 10 зол., Маслосоюз 1000 л. молока, 200 зол. товарами, П. С. К. Борщів 180 зол., Щебель Іванна, Київське 0.50 зол., Кооп. „Українська Крамниця" Воскресінці 5 зол., Л. Данів, Немирів 10 зол., Кред. кооп. „Поміч", Теребовля 10 зол., Др Г. Бандровський, Варяж 3 зол., Пов. Торг. Спілка, Яворів 5 зол., Левицька Олімпія, Кожодно Вел. 3 зол., П. С. К. Золочів та урядові II. сплата 17 зол., Робітники зорганізовані в Т-ві „Сила" III. сплата одноденного заро-

✝

О. Іван Емануїл Туркевич

дійсний совітник і референт Митрополичої Консисторії, вислужений професор акад. гімназії у Львові, судля і віросинодальний іспитователь, член і голова численних українських культурно-освітніх установ і парох Церкви св. Пятниць у Львові

по довгій і тяжкій недузі, прийнявши Найсв. Тайни, упокоївся в Бозі дня 12. грудня ц. р. у 64. р. життя. Винос тіла з дому жалоби при вул. Бальоновій ч. 2. відбувся в понеділок дня 14. грудня 1936., в год. 16-ій до церкви св. Пятниць. Похорон єврейський у **вівторок 15. грудня 1936 в год. 9-ій** почнеться Архієр. Службою Божою в Церкві, відтак в год. 11. винос тіла на Личаківські цвинтар. На цей сумний похоронний обряд запрошують усіх Кревних і Знайомих тяжким горем прибиті **Дружина, діти і внуки.**

бітку 15 зол., Цитомні бурси при вул. Вартоломія 3.72 зол., Люба Мусевич, Торунь 2.50 зол., Робітники фабрики „Дендра" 4.02 зол., Павло Канінга 3 зол., Марія Пакейлина, Львів 3 зол., о. Іларіон Жовтанецький, Суходіл 5 зол., Олена Юрків, Львів плащ і рукавиці, Управові Центросоюзу, Львів Зіморовича 22 — 28.70 зол., Повітове Тов. Кредитове, Львів 2 зол., Приліпський Олександер, Львів 0.50 зол., Кизелюк Богдан, Львів 0.21 зол., Парохія при вул. Зибликевича 7.30 зол. Парохія Клепарів 20 зол., ОО. Василіяни 24 зол., Ергет Богданівка 2 зол., Кооператива „Зора" Богданівка — 60 зол. товаром, Рибалова Зінонія — спідниця, блюзка, суконка, шлафрок, панчохи, сорочка, плащ і черевики, Петро Чубатий, Львів 7 сорочок і черевики, Кутинський Олександер, Луків: дитячий плащик, черевички, дитяча блюзка, спідничка, суконка, дівочий плащик, Мельник Анна Львів — 1 пара мешт'в, 1 пара валъошів, беретка і дитячі забавки, Вертипорох Осип, Клепарів 100 кг. бульби, Друкарня Н. Т. Ш. Львів 5 зол. Робітники друкарні Н. Т. Ш. 6.25 зол.

—o—

Нові книжки й журнали.

Рідна Школа, ілюстрований часопис для всіх. Львів, 10. грудня 1936. Р. V. Ч. 23—24. Зміст: Ціле число обіймає звіт з діяльности Рідної Школи в 1935—1936 р.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

СОКАЛЬ:
15. XII. Шарівка — премієра.
УГРИНІВ: Неділя 13. XII. поп. Інваліди.
КАМІНКА СТРУМИЛОВА:
16. XII. Циганський барон.
17. XII. Муж двох жінок.
18. XII. Шарівка.
ЛЬВІВ: Салі Театру Різнородностей Нар. Дім, вул. Рутовського 22.
Субота 19. XII. 7.30 веч. Шарівка.
Неділя 20. XII. з. попол. Вій.
Неділя 20. XII. 7.30 веч. Циганський барон.
Понеділок 21. XII. 7.30 веч. Інваліди.
Білети вже можна діставати в ресторані п. Дружбіно, Ринок ч. 40, тел. 275-27.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ХОДОРІВ:
15. XII. II. ч. Смерть Нерона.
З Ходорова театр загостить до Рогатина.

Великий Театр:

Вівторок, 15. XII. год. 8.15 веч. III. Симфонічний концерт.
Середа, 16. XII. год. 7.30 „Казаренька".
Четвер, 17. XII. год. 7.30 „Гассан і його Золота Дорога до Самарканду".
Пятниця, 18. XII. год. 6.30 і 9. веч. дві вистави денно. Гостинні виступи Театру Дві Пікові.
Субота, 19. XII. год. 6.30 і 9 веч. дві вистави денно. Гостинні виступи Театру Дві Пікові.

Кіна.

АПОЛЬО: „Чардаш — Токай — Кохання".
АТЛЯНТИК: „Пімста Джона Ельмена" з Борисом Карловим.
ВАНДА: „Давид Коперфільд", „Генерал Чанг".
ГРАЖИНА: „Сеньоріта в масці", „Молочна дорога".
КАСІНО: „Я невинний".
КОПЕРНИК: „Антін Адвера".
КОЛІСЕЙ: „Бастер Кітон у кабінеті" „Мальована ялопа".
МАРУСЕНЬКА: „Срібна торпеда".
МЕТРО: „Петербурські ночі", „Навіщо працювати" (Фаїн і Фдєм).
МІРАЖ: „Любов!" (не вол. Шпіллер).

МУЗА: „Пастер", Пауль Муні.
ПАКС: „Остання стійка".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (на осн. Легара) в Мартою Егерт.
ПАН: „Вірли на припоні", „Веселе шаління".
РАЙ: „Малі жіночки".
СВІТ: „Малі жіночки" з Катериною Генберг.
СТИЛЕВЕ: „Маю 19 літ", ревія: „Стопроцентова сатира".
ТОН: „Генерал Суттер".
УТІХА: „Бурлака зпод Волги" і ревія.
ХИМЕРА: „Блакитна парада".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
Палестина в 1936 р.

До ручних робіт всілякі артикули поручає дуже дешево **ДІМ ВОЛІЧКИ** Львів, Сикстуська 2 побіч брами. **На складі:** панчохи, жіноче білля, рукавички.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 15. грудня 1936

Відень (506.8) 12.00, 13.10 Концерт. 17.20 Оп. пісні та дуети (Вайнштекер зопр. Стерена баритон.), 20.10 „Цивіль і воєк", розр. концерт, 22.20 Квартет цімоль Бетовена, **Кошиці** (259,1) 17.30 Словацькі нар. пісні, **Прага** (470,1) 17.30 Квінтет а-моль Новака, 21.00 „Мірний Гадець" драм. поема Пушкіна з муз. Модра, 22.15 Англ. коляди, спів, музика **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Концерт, 17.00 Вок.-муз. концерт, 21.45 Вечір пісеньках, **Білгород** (487,8) 17.20 Орх. концерт, 18.05, 20.25 Нар. пісні, 18.35 Нар. музика, **Берлін** (356.7) 11.00, 16.30 Концерт сол., **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.45 Моцартові та Шубертові пісні, 18.00 Нім. пісні у вик. квартету, 21.40 „Макбет" симф. поема Р. Штрауса, **Мінхен** (405.4) 16.50 „Ді шармантс Цофе" ввд. з часів Моцарта, 18.000 Кабарет, 22.30 Орх. концерт, **Будапешт** (549.5) 13.30 Скрипка, форт., 18.30 Сольо на гарогато, 19.30 „Фіделіо" оп. Бетовена. 22.15 Циг. музика, **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Танц. музика, 21.00 „Нарон" оп. Масканія, **Рим** (420,8) 12.40 Орх. концерт, 17.15 Фортепіян, скрипка, 19.00 Розр. музика, 20.40 Симф. концерт.

radio ELEKTRIT — міліцує кар сонячного затишку!

Середа, 16. грудня 1936.

Відень (506.8) 16.40 Пісні на піст, 20.50 Симфонія ф-моль ч. 4. Чайковського, 21.35 Розр. концерт, **Брно** (325.4) 15.00 Пісні й арії, **Кошиці** (259,1) 17.40 Словацькі пісні, 19.20 Дуети на гармоніях, **Прага** (470,2) 15.00 Сніданковий квартет, 16.10 Танцова музика, 19.40 Година співу, бурлеска, 21.00 Симфонія ч. 2. ф.-дур Ірана, **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00, 18.30 Концерт симф. орх., 21.00 Опія, **Білгород** (487,8) 17.20 Нар. пісні, 17.40 Розр. музика, 20.10 Дуети на гавайських гітарах, 20.30 Гумор, **Берлін** (356.7) 8.20 Музика, 16.45 Концерт тріо і солістів, 19.30 Коляди, 20.45 Відділи СС. співають перед Гітлером, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00, 19.00 Музика, 15.25 Хор донських козаків, **Мінхен** (405,4) 8.30 Музика, 11.00 Музика для села, 16.20 Сучасні пісні, 17.00 Фортеп. реціталь, **Будапешт** (549.5) 13.30 Сальон. музика, 17.00 Циг. музика, 19.05 Мадярські оп. мельодії, 21.00 Концерт оп. орх., **Міляно** (368.6) 11.30 Розр. концерт, 17.15 Форт. реціталь, 21.30 Італ.-нім. концерт, **Рим** (420,8) 12.40 Розр. концерт, 17.15 Танцова музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 15. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл. 11.30 Для молодших дітей: „Пластусеві пригоди" й т. п. оповідання, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт військ. орх., 12.40 Полудневий дениик, 12.50 Святочні посилки, 14.30 Музика, спів із гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт. 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Нові книжки для дітей, 16.00 І. Кецура, гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 На годинки поґідної музики, орх., 17.00 Говорена повість: „Будні пп. Ковальських", 17.15 Сп. реціталь, Вальборга Ляндберга в супр. форт., 17.30 Монольог, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Оперетові арії, гр. пл., 18.35 Волощюга з бокової ласки (У 20-ліття смерти Джека Льондона), 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Чи приходні роботи оплачуються госп. і сусп., дія-

Вже появилися і продаються у В-ві „Батьківщина" і в книгарнях:
ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПІДРУЧНИК ЖІНОЧОГО КРОЮ
„САМА ШИЮ"
зладжений панею А. Цьокан.
Він приносить крій
1. Білля: а) на постіль, б) мужеського, в) жіночого, г) дитячого
2. Жіночих суконь
3. Жіночих плащів
4. Дитячих суконочок і плащиків
5. Хлопячих убрань і плащиків
Маючи підручник „Сама шию", кожна жінка зможе стати для себе кравчинею. Це величезна ощадність!
Ціна підручника всього 8.— зол., з пересилкою 8.50 зол.
Курс мужеського кравецького крою
це необхідний підручник для українського кравця.
Ціна 10 зол., з почтовою пересилкою 10.50 зол.
Замовляти в Адміністрації:
„БАТЬКІВЩИНА", ЛЬВІВ, ул. ЧАРНЕЦЬКОГО ч. 8.
Висилаємо по одержанню повної належитости.

льог, 19.20 Концерт орх., 20.00 Гутірка музика зі слухачем радія, 20.15 Симф. концерт: симф. орх., скрипка; у перерві ок. 21.00 Веч. дениик, Актуальна гутірка, 22.30 Забуті письменники, літер. нарис, 22.45 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Середа, 16. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл. 11.30 Для молодших дітей: „Пластусеві пригоди" й т. п. оповідання, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт військ. орх., 12.40 Полудневий дениик, 12.50 Святочні посилки, 14.30 Музика, спів із гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Нові книжки для дітей, 16.00 І. Кецура, гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 На годинки поґідної музики, орх., 17.00 Говорена повість: „Будні пп. Ковальських", 17.15 Сп. реціталь, Вальборга Ляндберга в супр. форт., 17.30 Монольог, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Оперетові арії, гр. пл., 18.35 Волощюга з бокової ласки (У 20-ліття смерти Джека Льондона), 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Чи приходні роботи оплачуються госп. і сусп., діяльність, 19.20 Концерт орх., 20.00 Гутірка музика зі слухачем радія, 20.15 Симф. концерт: симф. орх., скрипка; у перерві ок. 21.00 Веч. дениик, Актуальна гутірка, 22.30 Забуті письменники, літер. нарис, 22.45 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Валюти: долар ам. 531—528; дол. кан. 530 і пів—527 і пів; фльорени 289.80—288.10; франки фр. 122.25—121.45; фунти 26.07—25.93; гульдени 100.20—99.80; кор. чеські 18.10—17.70; ліри 25.10—24.60; марки нім. 122.00—117.00; шилінги 96.00—95.00; марки нім. срібні 132.00—127.00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 14 грудня п. р. кооперативам платив за: масло Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	3.00 зол
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	3.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	3.05 „
1 л. молока	0.17 „
1 п. яєць	5.10—5.20 „

Тенденція на всі артикули слаба.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 14. XII. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці льоко подвірп птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясиені, повногрудні	1.15 зол.
Індики І. кл., добре умясиені, повногрудні	1.00 „
Курята І кл. біло й жовтоніжки. без остріжок, до ваги 1.60 кг.	1.00 „
Кури І. кл., товсті. без остріг, без запняку на ногах, щойно від 1.80 кг вгору	0.90 „
Качки товшені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

КУПНО - ПРОДАЖА

ЗОЛОТІ та срібні вироби, перстенці, шлюбні обручки тощо продає дешево славнозвісна католицька фірма **ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ**, Львів, площа Марійська ч. 5. Полагоджує всякі направки. 3032 11-30

ВИСОКОГІРСЬКИЙ лікувальний мід першої якости можна набувати в пасіці в Остодорі к. Підлютого у 5 кг-мових пушках в цінї по 8 зол. за 1 кг. Зофія Гавазька і С-ка, Остодір, почта Перегінсько. 3220 4—5

НА МИКОЛАЯ І РІЗДВО пригожі дитячі одяги купите у фірмі **„ЛІДІЯ"** на Смольки, напроти кіна Марусенька. — Ціни зрізові. 3215 6—7

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Панъ поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 44-60

ВЕЛИКА, передсвяточна, дешева продаж найновіших фіранок, кап, хохлер — Фрайліх, Сикстуська 21.

КАМ'ЯНИЦЯ 16 великих покоїв, віздова брама, дві сходові клітки, городник, 5 хвилин ходу від Ринку, може бути ціла вільна, віддається крім мешкань також на школу, захист, приют, монастир, готівкою тільки 38.000, банк 22.000.

ТРИПОВЕРХОВА, повнокомфортова, вулиця Сапіги, комірне 9.000, готівка 75.000 банк 25.000.

ПОВЕРХОВА, комфортова, вулиця Мохнацького 36.000.

ДВОПОВЕРХОВА, 2 склепи, вул. Личаківська, комірне 4.800, готівкою 30.000.

НОВА, ПОВЕРХОВА, бічна Потоцького, без такси, 12 літ вільних, комфорт, город, готівка 25.000, довг 7.000.

НОВА, ПОВЕРХОВА, комфортова, без такси, 15 літ вільних, горішна Коперника, 30.000 готівка.

ПОЛОВИНА кам'яниці, бічна Личаківської, готівка 15.000, довг 5.000.

ТРЕТЯ часть двоповерхової кам'яниці коло „Дністра" 8.500.

ТРИПОВЕРХОВА, нова, 6 склепів, вулиця Потоцького, комірне 18.000, готівка 140.000.

ПОЛОВИНА дому партерового при трамваю, бічна Личаківської 7.500.

„ТРАНСАКЦІЯ" (Ігнат) Львів. Длугоша 1, ріг Миколая, ч. т. 117-94. 3162 2—3

НА СВ. МИКОЛАЯ І ЯЛИНКУ найпрактичніші дарунки зі золота, срібла, годинників, будильників, столові накриття, поручає найдешевше фірма Вайдер, Шайноха один. 3269 1—3

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ОСОБА, 25 літ, блюндинка — на державній посаді, на провінції вийде заміж. Вимоги: Українець, освіта середня, може бути без посади, допоможу йому до студій. Справу бере поважно. Листи до „Діла": „Учителька рим.-кат." 3268 1—1

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АБСОЛЬВЕНТ гімназії, який найшовся в невідрадним положенні просить якого-небудь заняття (умового чи фізичного). Листи прошу слати до Адм. „Діла" під „Вдячний". 1—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АПЛІКАНТА рутинованого приймy. Зголошення з поданням вимог складати на письмі до Адм. „Діла" під „Адвокат". 3266

РІЖНІ

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські: **Коперника 26**, подвірп. 3137 1—3

ШУКАЮ спільника до викінчення нової кам'яниці, гарне положення, потрібна готівка 15.000. Інформує: „Трансакція" (Ігнат) Длугоша 1. 3262 2—3

ВІДНОВЛЯЮ хемічною масою на сухо стелі, стіни малювані і тапетовані дуже дешево. Зголошення до Адміністрації під „Українець". 3221 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає пера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 17—?

Рік основ. 1904. Телефон 213-05.
ВИРІБ І ВЕЛИКИЙ СКЛАД
КОРСЕТІВ, ЧЕРЕВИКІВ ПОЯСІВ І НАГРУДНИКІВ
по найновіших паризьких і брюсельських кроях.
Я. ШАЙБЕЛЬ
ЛЬВІВ. ГЕТЬМАНСЬКА 2.
Ціни фабричні. 4—16

(НЕ ФАРБА)
привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ
первісний **КОЛІР**

ПОКРИТТЯ МЕБЛЕВІ, КИЛИМИ, ХІДНИКИ, ДИВАНИ, ЦЕРАТИ ЛІНОЛЕУМ, КОЦИ І ФІЛЬЦИ в найбільшім виборі
ФРЕНКЕЛЬ і ЛІДЕР Львів, Легіонів 25 (в подвірю) тел. 285-36
3248 2—11

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Ч. 283 (14.532). Львів, середа 16. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060, 145.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Півріччо 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф Редакції: 229-41. Друкарні: 227-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Музей історично-воєнних памяток.

Дня 1. листопада ц. р. відкрито в Музею Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові новий відділ: **Відділ історично-воєнних памяток.** Є це постійна вистава памяток з останньої визвольної боротьби. До неї мають увійти теж історично-воєнні памятки з давніх часів — княжої і козацької доби.

Відділ повстав з ініціятиви **Товариства „Молода Громада"** у Львові, при його матеріяльній допомозі і працею членів Історично-Музейної Секції Товариства.

Відділ займає покищо дві кімнати, в яких розміщено ті експонати, що їх зібрав дотепер Музей Н.Т.Ш., між ін. також здебільша заходом і коштом Товариства „Молода Громада". Бажанням ініціяторів є поширити цей відділ і зібрати в ньому всі памятки, що збереглись ще у приватних людей або заховались денебудь инде.

Тому Рада Товариства „Молода Громада" та її Історично-Музейна Секція звертаються до всього Українського Громадянства, в першу чергу до бувших товаришів зброї, з проханням:

Присилайте всі памятки, що є у Вас по Українських Січових Стрільцях, Січових Стрільцях, Галицькій Армії, Армії У.Н.Р. та й узагалі всі памятки, звязані з останньою визвольною боротьбою й українською державністю (світлини, документи, частини одягу, відзнаки, виряд, печатки і т. п.) на адресу:

Музей Наукового Товариства ім. Шевченка (відділ історично-воєнних памяток), Львів, вул. Чарнецького 24.

Присилайте грошеві жертви на розбудову нашого відділу, який повинен гідно репрезентувати всім нам дорогу минувшину. Гроші треба посилати до **Земельного Банку Гіпотечного**, Львів, вул. Словацького ч. 14, переказом або чеком П.К.О. на ч. 500.170 з дописком „Музей Молодої Громади".

За Раду Т-ва „Молода Громада":

Ю. Шепарович, вр. голова. — М. Бонковський, вр. секретар.

За Історично-Музейну Секцію:

Д-р Д. Лукіянович, вр. голова. — Д-р І. Карпинець, вр. секретар.

Всіх, що дістали

Календар **„Криниця"**

на рік 1937

і досі не вирівняли належитости за нього, просимо негайно вирівняти, пересилаючи гроші блянкетом П. К. О. ч. 504.060 — з дописком „Кр. 1937".

Японська армія і фльота в обличчі китайської революції.

Як подає „Ніші—ніші" з Гсінкіну, **команда квантунської армії заповіла, що видасть „позитивні постанови" у Північному Китаю на випадок, якщо би марш. Чанґсуелінґ здійснив свої пляни співпраці з комуністами.** Часопис уважає, що Японія не повинна і дальше покидати вичікуючого становища.

Міністер маринарки адм. Нагано наказав японській ескадрі, що перебуває на китайських водах, щоб заопікувалася життям і майном японських громадян у Китаю.

Японські офіційні кола добачують у бунті Чанґсоліяна висліди діяльности Комінтерну. Це — на їхню думку — лише потверджує, що **протикомуністичні договори необхідні.**

Навпаки **китайські кола** — як подає Авас **— твердять, що ніяка постороння держава не інспірує революти:** її викликали головно місцеві чинники. У Нанкіні не уважають, щоби революта Чанґсуеліяна мусіла довести до домашньої війни. На всякий випадок

урядові війська готові до інтервенції

на випадок, якщо переговори у справі освободження марш. Чанкайшека не пощастились би.

Про долю Чанґкайшека

кружляють суперечні вістки. Домеї довідується зі Шанґаю, що повстанці тримають диктатора у Квантіян, 47 км. від Сіянфу. Не зважаючи на заперечення, **у Шанґаю постійно кружляють вістки, що**

Чанкайшек таки не живе.

Убили його буцімто ще 12. ц. м., підчас нападу на його прибічну сторожу. Японська преса уважає, що того можна сподіватися від Чансуеліяна, який ще як начальний вождь у Мукдені запросив на обід генерала Янсотіна і міністра залізниць Чанґокая та казав їх убити. Убивство Чанкайшека було би дуже підле, бо той останній **врятував життя Чансуеліянові,** коли його хотіли покарати смертю, коли він відступив перед японською офензивою на Манджурію.

До Сіянфу відлетів дорадник Чанкайшека і колишній дорадник та приятель Чансуеліяна австраліець Доналд. Як кажуть, Доналдові не пощастило у посередництві. Що більше — у колах нанкінського уряду

не знають, що сталося зі самим Доналдом.

Як подає Райтер, від Доналда нема ніяких вісток, дарма, що він відлетів ще перед 20-ма годинами. На телеграму нанкінського міністра, який допускає переговори лише після освобождения Чанкайшека, **Чансуеліян відповів, що його дальша поведінка залежатиме від того, чи Нанкін введе більш енергійну політику супроти Японії.**

Розійшлися були чутки, що ген. Янґузе зорґанізував

контрревольту проти Чансуеліяна і арештував його.

Японський військовий представник у півн. Китаю обчислює сили Чансуеліяна на 50.000 вояків, зрештою невідповідно озброених.

Говорять, що урядові літаки збомбардували головну квартиру повстанців.

Компаніс хоче завести лад у Каталонії.

Президент Компаніс заявив журналістам, що криза хенералідаду вже офіційно почалася. Він негайно скомунікується з провідниками партій і синдикалістичних організацій, **щоб утворити новий уряд, який більше відповідав би вимогам часу.** Зокрема Компаніс бажає утворити уряд, що завів би суспільну дисципліну **„уряд, що панував би, що зумів би змусити шанувати його рішення".**

Франкфуртера засудили на 18 літ.

Трибунал кантону Ґравбінден засудив Давида Франкфуртера за убивство Ґустльофа на 18 літ вязниці, утрату громадянських прав, заборону жити у Швайцарії та відшкодування.

Нині у Великім Театрі в год. 7'30 веч. КАВАРЕНЬКА

Господарський наступ Познанщини на схід.

Наступ німецького елементу на схід, зокрема на польські землі, сягає глибокої давнини історичної Польщі. Йшов сюди передовсім ремісничий і купецький елемент і це в такій масі, що надав зразу німецьке пятно містам, де осідав. Німецькі поселенці приносили зі собою не лиш фахове знання, але й свою суспільну організацію включно з власним німецьким правом. Міста у корінній Польщі прибрали й назовні німецький характер розговірною і часто урядовою німецькою мовою міських магістратів та німецьким будівництвом. Старі польські міста, в першу чергу столиця Польщі Краків, на перший погляд не ріжнилися зовсім від міст у Німеччині, а багаті сліди цього лишилися й досі, особливо в архітектурі. Збережені до сьогодні старі частини Нірнберґу, Мінстеру чи Любеки у своєму будівництві не ріжняться славнім від старого Кракова з його ринком. Міські архіви в Кракові є свідком, що кілька століть урядовано там по німецьки, тоді, коли на королівському дворі списувано правні акти дотично українських громадян в українській (руській) мові.

Міське магдебурське право й організаційні міські основи поширилися далеко поза етнографічні польські землі й під Польщею дійшли й до наших територій. Німецьким елементом скріплювалися теж частинно й ряди польської шляхти, особливо тої, що якийсь час жила на польському королівському дворі або служила при війську в Польщі. Німецькі кольонізація села в Галичині, найчисленніша здовж Карпат від Сяна по Коломию, є вже австрійської дати кінця 18. і початків 19. віку. Нової теж дати з початків російського панування є промислова кольонізація міст центральної Польщі з будовою й розбудовою німцями польського Менчестеру — сучасної Лодзі. Словом: німці записалися дуже додатно в історії польських міст і польського міщанства, якого були конструкторами й серед якого з часом самі розплилися, залишаючи по собі тільки сліди у виді німецьких родинних назвищ.

В історичній Польщі міщанство не відгравало ніякої політично-державної ролі. Не допустила до цього безоглядно шляхотська супрематія, що спинювала й господарський розвій міст. Відродилися вони та скріпли щойно після упадку історичної Польщі, в першу чергу у тій її частині, що дісталася під владу пруської держави. Зіткнулася вона безпосередньо з німецьким міщанством та з німецькою організацією. Польські міста пруської займанщини перейшли німецький фаховий вишкіл, переймаючи німецьку фаховість і солідність, якої історична Польща не могла їм дати. Політичні моменти і на-

ціональна боротьба за істнування й усування поляків з публичних урядів (як це нагадує наші відносини в сучасній Польщі!) ще більше скріпили, зцементували та сцементували польське міщанство під пруською займанщиною, витворюючи сильний ремісничий, промисловий і купецький стан.

Дещо відмінним шляхом і не так сильно, як у Познанщині, пішов розвій міст у Конгресівці. Організаторами у великій мірі були й тут німці іміганти. І тут теж усунення поляків від державних урядів мало додатній вплив на розвій міст і польського міщанського стану, якому в його господарській експанзії стали у пригоді безмежні простори світової російської імперії.

Не розвинулися міста й не скріпило міщанство тільки там, де вся влада опинилася в руках поляків, себто в Галичині. Майже до самої світової війни політична влада була тут у руках польської шляхти, що послідовно продовжувала традицію історичної Польщі, не допускаючи задля своїх егоїстичних станових інтересів до розвою міст і скріплення міщанського стану. Скоро зникли з польському окруженні ті німецькі ремісничі й купецькі елементи, що разом з німецькою та знімченою німецькочеською бюрократією замандрували до галицьких міст до 60-ти р. р. мин. стол., в часах австрійського германізаційного режиму. Поза Краковом, де міщанство грало вилнішу місцеву ролю та дещо поза Львовом з його відомою польською міщанською [illegible] міщанський стан у Галичині і під господарським і під політичним оглядом був без ніякого більшого значіння. Панами економічного життя міст, що не були торговельними чи промисловими осередками, тільки скупченням урядів і бюрократії, були жиди, що творили всюди величезний відсоток населення й опанували торговлю нераз майже до сто відсотків, а в значній мірі теж і ремесло. Польські ремісники й купці у Східній Галичині щодо свого господарського значіння ніяк не могли рівнятися з жидами, з якими й конкуренція була дуже тяжка. Поза своїми численними національними імпрезами у своїх „Гніздах" польське міщанство в довоєнних часах не виказувало ніякого більшого розгону.

У сучасній Польщі цей стан доволі значно змінився. Замість німецько-жидівського Відня та чеської Праги прийшли на їх місце Варшава й Познань, під якого впливом эросли теж і протижидівські настрої в господарській ділянці серед східногалицького польського міщанства. І саме польське громадянство зачало належно доцінювати вагу та значіння міщанського стану. Творено щораз нові фахові школи для вивчення торговлі, промислу й ремесла, по міських осередках повстали численні бурси для виховання польської купецької та ремісничої молоді. Дбав про це й польський уряд.

Змінені політично-державні і господарські відносини не залишились без впливу також і на наше життя по містах, яке пішло більшим розгоном та з більшою силою, ніж до війни за австрійських часів. Наш поступ і зміцнення в повоєнних часах у Галичині, не зважаючи на лихоліття, слідно майже у всіх ділянках — за винятком деяких ділянок наукової продукції та окремої професійної організації українського робітництва. Характеристичний тут значний та очевидно додатній розвій ремісничого тва „Зоря" та розвиток організації кружків і промисловців у „Союзі Українських Купців і Промисловців" у Львові з його філіями у краю. Зродився щойно по війні наш купецький та промисловий стан, сьогодні ще вправді слабенький, але з наглядною тенденцією до дальшого розвою та скріплення. Є вже, хоч незначні ще початки фахового шкільництва і фахової преси та кілька бурс для виховання ремісничої і купецької молоді. Все те очевидно тільки зародки, що потребують дальшої планової розбудови. І вони, а не урядництво, закріплять з часом наші позиції по містах.

Урбанізація в Польщі йде вперед. Коли в 1921 р. міське населення в Польщі сягало 24.6% загалу людности, то в 1931 р. було його вже 27.2%. Великих міст на українській етнографічній території в Польщі поза Львовом (1931 р.) з 316 тис. — нема, лише два з населенням понад 50 тис. — Станиславів 60 тис. і Перемишль 51 тис. Міст від 10 до 50 тис. було на цій території: у львівському воєвідстві 11 з населенням разом зі Львовом і Перемишлем 567.8 тис., у станиславівському 7 з населенням разом зі Станиславовом 180.9 тис. у тернопільському 6 з населенням 109.1 тис., у волинському 8 з населенням 193.4 тис., у поліському 4 з населенням 104.5 тис. і в люблинському 4 з населенням 70.5 тис. — разом усіх міст з населенням понад 10 тис. було в 1931 році 43, в яких жило 1,226.200 душ. Одначе всі ті міста не творять більших промислових осередків за винятком Львова і дрогобицького нафтового басейну.

На ці землі зачався в останніх місяцях плянновий наступ польських купців і ремісників з Познанщини, що рекрутуються з надміру місцевих виквалїфікованих купців і ремісників, яким важко здобути екзистенцію у Великопольщі. З метою переведення планової еміграції на схід створено в Познані окрему організацію „Звйонзек Польскі", що розвів опіку над охочими до еміграції, досліджуючи передтим їх фахові, моральні та фінансові кваліфікації. Опісля вказує їм місцевости, в яких є запотребування на деякі нові бранжі, подає адреси відповідних місцевих польських організацій чи діячів і старається при їх допомозі охоронити кандидатів перед стратами та розчаруванням.

Уся переселенча акція на схід ведеться етапами, почавши від східних границь Великопольщі, місто за містом. „Звйонзек Польскі" співпрацює не тільки з малими купцями детайлістами і ремісниками, але навязує теж зносини з польськими гуртівниками, промисловцями і фабрикантами у Великопольщі, вказуючи їм на можливости інтересів на сході. У цілому ряді міст і місточок Конгресівки повстало в останніх часах багато торговельних фірм з Познанщини та осіли сотки ремісників. Усі вони не зривають зовсім зязків зі заходом Польщі, дістають звідтам фінансову допомогу у формі корисних для себе кредитів, покриваючи своє запотребування в польських фірмах Великопольщі. Усі вони без виїмки настроєні вороже до жидів, проти яких у першу чергу спрямована вся ця акція.

Найбільший відсоток серед ремісників посе ленців займають різники, пекарі, бляхарі, бру карі та друкарські складачі, виїмково тільки спеціяльно викфаліфіковані кравці та шевці — отже передовсім бранжі, що досі переважно або й виключно були в жидівських руках. Є і такі міста, де емігранти з Великопольщі отвирають книгарні, ресторани та кавярні західнього — німецького типу. Між емігрантами є теж і деякий відсоток самостійних та підприємчивих жінок, що закладають передовсім склади волічок, вовни і капелюхів, магазини моди і фризерські сальони.

Ця на більші розміри закроєна планова пенетрація господарського життя на схід від Познанщини дійшла вже до Східної Галичини і має йти й на Холмщину, Волинь та Полісся. Все йде з німецьким пляном та німецькою послідовністю. Зі заходу приходять тут на схід не купці й ремісники німці, як це було колись перед віками, але фахово вишколені на німецьких зразках польські купці та ремісники з Познанщини. Осіли вони вже у цілому ряді східногалицьких міст, напр. у Перемишлі, Золочеві, Тернополі, Дрогобичі, та інших містах, маючи у найближчому плянні — як про це пише польська преса — здобути теж купелеві та літнискові місцевости в Галичині.

Це тільки початок планової еміграції до міст і місточок на українській етнографічній території, що вже в найближчому часі має значно скріпитися, а тоді зміниться і національний, а передовсім господарський вигляд наших міст. Для тутешніх жидів приходить завзятий і дуже небезпечний конкурент що має намір витиснути їх з їх дотеперішніх господарських позицій. Польське купецтво в першу чергу польське ремісництво, мало кваліфіковане і нераз мало солідне, дістане фаховий, солідний провід без цієї тротадратії, до якої так дуже привикло тутешне польське громадянство.

Те все скріпить і національне становище поляків по містах на сході та в південному сході у більшій мірі, як це було і є з рільничими поселенцями зі заходу, що в господарську структуру села принесли зі собою дуже й дуже мало позитивного та дуже часто позбувалися землі в користь місцевого населення, вертаючись назад на захід. З міськими поселенцями з німецької школи цього не буде і з цим фактом нам прийдеться числитися та відповідно до нього приготовитися. Це буде найближчим черговим завданням передовсім наших купців і ремісників та їхніх станових організацій.

Д-р Степан Баран.

ПРИЯЗНЬ ТА ІНТЕРЕС.

Ще один приклад безоглядного французького егоїзму.

Прага, грудень 1936.

Десь у половині листопада виїхала була з Праги до Парижа окрема делегація під проводом посла Махатого, щоб довела до ревізії чехословацько-французького торговельного договору, Товчком до такої ревізії був для Чехословаччини той факт, що торговельний білянс Чехословаччини з Францією є від часу існування ЧСР аж до нині пасивний на три міліярди кч. Тому Чехословаччина вимагає вирівнання цього білянсу. Але переговори не довели до нічого і вже по кількох днях провідник делегації вернувся назад до Праги, а чехословацька преса заговорила навіть про те, що договори розбилися і що Чехословаччина буде змушена завести регламентацію французького імпорту.

На політичну і господарську опінію такий стан справи зробив прикре враження. Чехословаччина цілком справедливо нарікає, що Франція її дискримінує в торговельній політиці, але у Франції на ці нарікання мало звертають уваги. Навпаки, Франція ще часто робила закиди Чехословаччині, що вона вже аж двічі девалювала свою валюту й ні разу не виявила при цьому охоти звільнити чехословацький ринок від охоронних митних та валютарних засобів. Але Франція забувала при цьому на те, що Чехословаччина в порівнанні з Францією є державою куди біднішою та до того ще й її торговля з Францією виказує величезні пасива. Крім цього Чехословаччина є задовжена у Франції. Франція не звертає теж ніякої уваги на те, що така держава, як Чехословаччина не може при нинішніх девізових обмеженнях в середущій і південно-східній Европі сплачувати своїх торговельних мільонових пасивів вільними девізами. Особливо тяжке враження зробила на Прагу невдача паризьких переговорів про ревізію чехословацько-французького торговельного договору тому, що прийшло до неї саме тепер, себто вже після девалюації французького франка. Чехословацькі політично-господарські круги сподівалися, що після девалюації франка ця ревізія не натрапить вже у Франції на такі перешкоди, як раніше, тим більше, що французька преса з признанням підкреслювала солідарну поставу Чехословаччини у валютарній політиці після девалюації франка. Тимчасом вийшло щось зовсім інше: труднощі з боку Франції остали ті самі, а до того ще дозволені контингенти на вивіз з ЧСР до Франції зменшилися майже на 20% у порівнанні з контингентами зперед девалюації.

Теперішнє своє становище у своїй торговельній політиці супроти Чехословаччини Франція пояснює головно тим, що — вона вивозить до ЧСР головно сирівці, а довозить товари, які сама виробляє у достаточному числі, а далі й тим, що торговельний білянс Чехословаччини з французькими кольоніями є активний.

Розуміється, що такі аргументи не переконують чехословацької господарської опінії, а політичні круги цілу цю торговельно-політичну проблему переносять у чисто політичну площину, звертаючи увагу на те, що хоч політичні союзи не мусять бути рівночасно і господарськими союзами, то проте торговельні це-

порозуміння можуть легко перенестися і до чисто політичної сфери. „Франція мусить собі ясно здати справу з того, що в нинішніх тяжких часах теж і господарські взаємини є важливою складовою частиною політичних взаємин і цілої політичної концепції. Задовільні господарські взаємини творять конечну основу приятельських взаємин політичних".

Так пишуть на адресу Франції з цього приводу пражські „Народні Листи".

Коли будуть відновлені переговори між Прагою і Парижем та чим вони скінчаться, себто чи переможе приязнь чи чистий інтерес, годі про це сьогодні знати, однак остання переповіджена історія є ще одним потвердженням відомої старої правди про егоїзм Франції, який часто переступає межі здорового державницького егоїзму: бо й своїх власних приятелів Франція уважає часто як пригожий предмет експльоатації.

М.—н.

JECOROL
MAG. A. BUKOWSKIEGO
збільшує вагу, зміцнює загально
ВЖИВАЄМО ЙОГО
ЗАМІСЦЬ ТРАНУ
УСПІШНИЙ СМАЧНИЙ В УЖИТТІ

Насильні заточенці, силоміць розєднані подружжя.

З ТЕРНИСТОГО ШЛЯХУ УКРАЇНСЬКОГО ВЧИТЕЛЬСТВА.

Пок. посол Смуліковський, як людина ліберальних поглядів, належав до тих виняткових учителів-поляків, що до учителів-українців ставився з деякою толеранцією, що не похваляв масової нагінки на українське вчительство за часів вшехпольської ери Грабського, а навіть час до часу сказав перед компетентною шкільною владою добре слово в обороні покривдженого учителя-українця. Тому українські вчителі ставилися до пок. посла Смуліковського з більшим довірям, як до інших товаришів-поляків, які не мали ні зрозуміння, ні вирозуміння для наболілих справ українського вчительства.

Пок. посол Смуліковський був опісля активним співробітником усіляких шкільних законопроєктів та учительської службової прагматики. Одного разу учителі-українці в розмові з пок. послом Смуліковським, вказуючи на деякі некорисні для вчительства постанови, звернули головно увагу на найстрашнішу в наслідках для вчительства відому постанову: „Для добра школи", яка веде до самоволі і кривд, що не мають нічого спільного з дійсним добром школи. Пок. посол Смуліковський сказав на це отверто:

— Якщо в Польщі не булоб учителів-українців, то для самого польського вчительства створилиб ми ідеально добрі закони і службові прагматики. Тоді і не булоб потрібно фіртки: „для добра школи". А так, через Вас ми мусіли зробити ту фіртку, бо того вимагає „рація стану". Очевидно, якщо вже істнує така постанова, то застосовуємо її не тільки до учителів-українців, але й до невигідних учителів-поляків.

Так то пок. посол Смуліковський у приватній розмові відкрив рубець заслони, якою сповита правдива причина тої нещасної „фіртки" під крилатою фразою „для добра школи", що стільки горя принесла українському вчительству і так болюче далася в знаки цілому українському громадянству — а школі не принесла ніякого добра ані тут, на наших землях, ані там — на засланні...

Під покришкою „для добра школи" переносять від ряду літ українських учителів і вчительок у ближчі і дальші повіти, у ближчі і дальші воєвідства, ба нерідко на другий кінець держави. У багатьох випадках залюбки розділюють подружі пари, залишаючи одне тут, а друге перекидаючи на десятки та сотні кільометрів на захід, в центральну Польщу чи десь на Кашуби, огірчуючи життя одним і другим. Очевидно така практика є суперечна із законами природи, із вродженим інстинктом жити подружим життям, суперечна з церковними канонами про нерозривність подружих звязків, неоправдана економічно та недоцільна і просто шкідлива з погляду школи і виховання.

До недавна українських заточенців на нових учительських посадах вважали просто зразковими учителями. Це і не диво. Всі вони поправно знають польську мову, літературу і культуру, працюють бездоганно в школі, а навіть — на бажання шкільної влади — беруть звичайно визначну діяльну участь в тамошній суспільній праці: в „спулдзєльні", „кулку рольнічім" ,в якійсь „свєтліци" тощо.

А всеж на одному цьогорічному учительському курсі на области краківської шкільної кураторії — один візитатор Кураторії Краківської Шкільної Округи накинувся саме на тих українських заточенців мокрим рядном. П. візитатор закинув їм, що вони не відповідають вимогам праці на терені тієї кураторії, бо не знають населення, його звичаїв і вимог, тимто і не можуть доцільно виховувати молоді .

Не беремося полемізувати з п. візитатором, ані збивати його закидів, розуміючи, що наші заточенці, хоч і зразкові учителі в школі, то всеж українці, не поляки. Може й дійсно — при найліпшій волі — не так легко їм зживатися з чужим окруженням, може не так легко до шпіку й кости перейнятися ідеольогією нового окруження, як це зовсім природно приходить справжньому полякові. Одначе, наскільки це можливо чесному українцеві не перекінчикові, то вони дають все по своїм силам. Інакше й не трималивб їх там на вчительських посадах!

Але подивімся й на другий бік медалі. На наші землі прийшли учителі-поляки, які не то не знають нашої історії і нашої культури, але переважно не знають і не розуміють української мови, а життя і змагання українського народу їм — кажучи лагідно — чужі. Доказом того безнастанні конфлікти, яких відгомони читаємо в українській пресі, або довідуємося про них зі судових розправ.

Як можна було це легко передбачити — висліди „праці" тих польських учителів на чужому для них українському терені наскрізь негативні. Перевірка грамотности новобранців при асентерунках на східних окраїнах Польщі виказала, що 33 прц. абсольвентів народніх шкіл вертаються до цілковитої неграмотности. Отже третина гроша, видана на школи й освіту, пішла на марне. (Псворотний анальфабетизм щоправда трапляється і в центральній та західній Польщі, але в меншому відсотку.)

Не нам встановляти критерій „рацї стану"; одначе сумніваємося, чи політика систематичного усування з українських етнографічних земель українських учителів під фіктивною притокою „для добра школи" і настановлювання чужих національно учителів, що не вміють навіть української мови і внаслідок того „виховують" нові легіони анальфабетів — може лежати в інтересі держави!

Єдиний природний вихід з цієї дуже прикрої і нездорової ситуації є: повернути з заточення українських учителів на українські етнографічні землі, а вчителів-поляків відіслати в їхні рідні сторони, нехай виховують польські діти в їх національній ідеольогії. Тоді і краківський візитатор не матиме причини робити докорів нашим заточенцям.

Одначе замісць такої природної розвязки цієї пекучої справи — бачимо зовсім іншу тенденцію.

На 2.000 нових учительських етатів обіцяли українцям аж... 100 (5 %) на области Львівської Шкільної Округи. Натомісць — по звісткам польської преси — на саму Волинь прийшло нових 400 учителів... з Познанщини! І ще одно: невідомо, який елемент находиться між новоіменованими вчителями і вчительками-українцями, бо, як кажуть наші інформації, до нині ледви кілька з них зголосилося в члени „Взаїмної Помочі Українського Вчительства". А чейже перший обовязок

ФРЕДЕРІК БУТЕ. 2)

Тіточний брат.

(Докінчення.)

З усього, що сказав він, правдою було тільки те ,що їде на село, до вуйка. Бо зрештою було це звичайне господарство селян, де вуйко і тітка працювали на ріллі. І справді: міського комфорту в них не було. Перед входом до хати стояла купа гною, курки видзьобували на обійсті зерна і чути було аж до хати хрюкіт свиней. Недалеко кухні був хлів. Коли приходив ярмарок, тоді до драбинястого воза запрягали худощаву конячку. Вуйко — старий, вузловатий дядько, чалапав у ходаках, сивенька, поморщена тіточка тупцювала коло Сильвестра і тішилася, що він приїхав до них на вакації. Але і він любив тих стареньких селян, спокійних і здорових і серед них відчував повний контраст — до нервового паризького життя.

Поправді не малював він нічого. Багато охотніше він ходив на проходи, або ловити рибу. Сильвестер знову находив приємність у тому, що йому так подобалось іще за молодих літ — ходив радо до ресторанчику на шкляночку вина з давніми місцевими знайомими.

Так минав липень і серпень. Жільберта діставала від Сильвестра багато листів. Ці листи зробили на ній враження. При кінці місяця Беріси запропонували Жільберті подорож автом. Нараз пані Беріса піддала думку:

— О, при цій нагоді ми моглиб відвідати теж нашого приятеля, Сильвестра.

Жільберта радо згодилась. Як приємно це буде відвідати його в його замку. Який він буде щасливий тою, коли її побачить!

Одного гарячого дня вертався Сильвестер знад ріки, де він відкрив дуже вигідне місце для ловлі риб. По дорозі рішив він заглянути на хвилину до ресторанчику, щоб прохолодитись шкляночкою вина. Випив вино, набив свою люльку і почув на дорозі авто. Крізь забруджене вікно ресторанчику виблискувало гарне нове авто. На переді сидів поруч шофера якийсь поважний панок, ззаду дві дами.

Сильвестра аж заморозило: він пізнав Берісів і Жільберту. Він зрозумів відразу, що вони приїхали до нього в гості. Гарна ситуація! Пригадав собі опис свого „замку" із великим парком, вежами і ставком! Приїхали подивитись на його вуйка-шляхтича, на його поетичний спосіб життя, послухати його музики, оглянути його коні... Куди втікати? Як сховатись?... Вони пічнуть шукати замку і побачать усе на власні очі... його також.

Він поглянув мимохіть у старе дзеркало, що висіло на стіні. Його обличчя було зовсім загоріле від сонця, борода за два місяці заросла страшно — ах, якаж це вигода обходитись щодня без бритви. З його кудлатої голови звисало на всі боки волосся, апоза брудної подертої сорочки видко було голі груди, а на собі мав він забруднену, всю у латках блюзу і робітничі блакитні штани.

У такій старшній хвилині прийшла йому до голови думка: що саме такий зверхній вигляд зможе його врятувати. Хтож міг би його в такому стані пізнати? Він стягнув своє волосся низько на чоло, зсунув шапку набакир, вложив люльку в губу, руки засадив глибоко в кишені і похитуючись на боки вийшов на двір. Авто зупинилось.

— Кого панство шукають? — спитав він мужицьким тоном.

— Де є замок пана Сильвестра Арно?

Він показав рукою на гору, де справді видко було замок:

— Онтам... Але в замку нема нікого. Пани через жалобу виїхали.

— Чи це справді замок пана Арно? — випитувався Беріс.

— Можете мені вірити. Я тіточний брат пана Арно і разом із своєю жінкою сторожимо тепер там.

Беріс звернувся до дам:

— Коли так, то мусимо завертати.

І завернули.

Пані Беріс сказала задумана:

— Чи ви не помітили, як той парубок дуже нагадує Сильвестра Арно?

— Це булоб дивне! Тіточні брати рідко є подібні один до одного — відповів її чоловік.

— Чому ні? — заперечила його жінка. Скажи, Жільберто, чи він не був подібний?

Жільберта відповіла щойно по хвилині вагання:

— Дуже можливе... якась далека подібність є. А всеж є велика ріжниця між ними. Якби так Сильвестер Арно...

І не мала відваги докінчити. Вона хотіла сказати те, що думала собі тепер:

— Якби так Сильвестер Арно із своєю елегантністю, добрими манерами, талантом та інтеліґенцією не був такий штивний, такий солодкаво чемний! Якби він виглядав так здорово і так природно, як отой селюх розхристаний, хоч би і з брудними руками, о, тоді він мені подобався би..., тоді я моглаб його любити... Так! якби так в одному мужчині можна було поєднати два такі типи!

А Сильвестер виходив із ресторанчику ввесь щасливий:

Ах! Яке щастя, що вона мене в такому вигляді не пізнала!

Перекл. в. г.

учителя-українця є: належати до своєї станової організації В. П. У. В.!

Це одна справа, а друга неменше важна: приділення розділених подруж до одної школи. Ця справа набрала актуальности внаслідок страшної самогубної смерти розділеного подружжя учителів-поляків Станислава й Ірени Віялів, які воліли смерть, ніж розстання. Внаслідок цієї голосної трагедії видало Міністерство Освіти розпорядок, що кураторії шкільних округ і шкільні інспекторати мають призначувати учительські посади так, щоб не розділювати подруж.

Блиснула надія на злуку тих подруж українських учителів, що роками караються неповинно розлучені на сотні миль. Одначе надходять тривожні вісти, як то викривляють на практиці і цей гуманний міністеріяльний розпорядок. З деяких шкільних округ надходять вістки, що розділені учительські подружжя можуть щоправда получитися, одначе тільки в новому місці осідку одного з подругів. Реально справа представляється так: коли якесь учительське подружжя працювало напр. на области Львівської Шкільної Округи, а опісля чоловіка перенесли в Келецьке, то чоловік не може вже вернутись до Львівської Шкільної Округи, тільки жінка мусять вносити подання, щоб і її перенесли в Келецьке. Поворот учителів чи учительок-українців з заслання на область Львівської Шкільної Округи вважають компетентні місцеві шкільні чинники за безвиглядний. Таким чином навіть найбільш людяний міністеріяльний розпорядок про злуку подруж, — коли його застосовують до українських учителів набирає гостро політичного протиукраїнського вістря.

Можливо, що місцеві, шкільні інспектори та візитатори інтерпретують це так „на свою руку". На всякий спосіб це для українського вчительства й українського народу нова велика загроза. Це хитрий плян — що так скажемо — „безкровно", бо навіть „на власне бажання" позбутися з українських етнографічних земель і тих останніх нечисленних недобитків, **яких не було вже** з якої, навіть уявної притоки — рушити з місця. Що це не діється в інтересі навіть польської школи — найкращий доказ — становище краківського шкільного візитатора до наших вчителів-заточенців.

Чи це має бути дальший новий доказ своєрідної „нормалізації" польсько-українських відносин?

Не вважаючи на такі чи інші інтерпретації міністеріяльного розпорядку з чиєїнебудь сторони у справі злуки учительських подруж — наші учителі заточенці повинні негайно вносити прохання за злукою подруж і за поворотом на область тієї шкільної округи, з якої їх перенесено, а не навпаки та повідомляти про це також Українську Парляментарну Репрезентацію і Взаїмну Поміч Українського Вчительства.

В цій акції найдуть наші учителі-заточенці одноду шну підтримку всього українського загалу, бож це не тільки їх особиста, але й переважно наша загально-національна справа.

І. Г.

По смерти Василя Стефаника.

До Т-ва Письменників і Журналістів ім. Івана Франка у Львові прислали дальше вислови співчуття з приводу смерти Василя Стефаника: Союз Українських Професійних Музик у Львові, Крайовий Молочарський Союз „Маслосоюз", письменник Улас Самчук з Праги.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Совітським торговельним представником у Лондоні заіменували Богомолова.

Бразілійський міністр війни подався до димісії; це не введе ніяких дальших змін в уряді.

Греція отвирає в Адіс Абебі генеральний консулят.

Французькі огородники з околиць Парижа проголосили страйк; на ринку появилася ледви 1/10 нормальної подажі ярин.

Кубайський уряд приняв нову конституцію, яка вводить 8-годинний день праці, обезпеку на старість і т. д.

Рада Ліги Націй розглядає турецько-французький спір за санджак Александрети. Турецький представник доказував, що франц. мандат не розтягається на Александрету, яку Ліга Націй повинна взяти під власну адміністрацію та обсадити міжнародньою жандармерією.

Австрійська пресова агенція взиває населення виявити такт супроти б. короля Едварда, який тепер перебуває у замку Ротшільда під Віднем. Замок окружений поліцією та жандармерією.

В 300-ліття смерти Рутського.

Цикль викладів для духовенства.

Як „Діло" вже повідомляло, Богословське Наукове Товариство при участи наших чернечих Чинів започаткувало у 300-ліття смерти великого подвижника Унії, митрополита Йосифа Велямина Рутського, цикль викладів для духовенства, які відбуватимуться в днях 22.—25. ц. м. в авлі Богословської Академії у Львові при вул. Коперника 36. Перед отворенням зїзду від будеться 22. грудня в год. 9.30 архиерейська Служба Божа в церкві св. Юра при участи хору питомців. Відтак 23. грудня в год. 10. у митрополичій палаті виголосить слово до учасників зїзду Митрополит Андрей. Після того в год. 11.15 в авлі Академії, Коперника 36, привіти і далі інавґураційний виклад о. д-ра Йосифа Сліпого на тему: Погляд на зєдинені Церкви і догматичні ріжниці з незєдиненими. Окремих запрошень для священників не висилають.

Зміна в управі „Нар. Дому" у Львові.

Довідуємося, що інж. Евген Храплівий зложив мандат члена Тимчасового Виділу „Народнього Дому". У склад Тимчасового Виділу, якого головою і надалі є радн. інж. Юліян Мудрак, увійде на це місце дотеперішній заступник пос. Володимир Целевич.

Проти вивласнення українського народу.

Промова сен. О. Луцького, виголошена 14. ц. м. підчас генеральної дискусії в сенаті.

В понеділок ішла в сенаті цілий день дискусія над експозе уряду, яке виголосили в сеймі прем. Славой-Складковський і мін. Квятковський. Дискусію сенату відкрив марш. Пристор. Опісля обширну промову виголосив проф. Маковський про відповідальність громадян за долю держави, про власну традицію імперіялізму Польщі та висловив домагання, щоб законодавство піднести на найвищий рівень. Сен. Розстворовський завтакував уряд за те, що переступив межі повноважень при виданні важливих законів у формі декретів. Таку поведінку уряду назвав легковаженням законодатних палат. Сен. Слівінський спинився над поширенням комунізму і зростом націоналізму в Польщі. Домагався рішучої заяви від уряду у справі Данцігу і приспішення зброєнь, бо живемо в атмосфері, яка нагадує 1914 р. Сен. Еверт говорив про завдання уряду при перевихованні польського народу. Сен. Флєшарова торкнулася таких справ, як свобода совісти і думки та свобідного їх виявлення, виступаючи проти надмірного встрявання римо-католицького духовенства до політичних справ. Сен. Серожинський радів признанням стипендій для 1.000 найздібніших селянських дітей на науку в середній школі. Сен. Зберський виступив проти протиставлення поняття держави народові, бо воно не має ніякого політичного значіння тому, що національні меншини признають польську державу. Жидів треба позбутися. Сен. Вежбіцький виступив проти дотеперішньої форми виборів на селі, внаслідок чого населення не цікавиться ні територіяльною ні хліборобською управою. Сен. Гасбах, представник німців у Польщі, домагався зміни закону у справі евангелицької церкви. Сен. Трокенгайм і Шор гостро осудили протижидівську акцію в Польщі, зокрема у високих школах.

Після того сен. **О. Луцький** зясував становище українців. Згадав, що Українська Парляментарна Репрезентація звернулася до уряду з запевненням узгіднити інтерес та гідність українського народу з інтересом і гідністю польського народу. Свого часу зложено теж заяву, що для українського народу потрібна сильна Польща, якщо в її межах могтиме жити український нарід, спокійний за свою будуччину. З цією метою УПР висунула мінімальну програму, яка мала створити основи до дальшої позитивної праці. Найважнішими домаганнями були: Покінчити з фікційною назвою українського народу і штучним діленням на русинів та українців; ревіндикувати наш стан посідання у народніх школах; привернути нам хочби одну українську середню школи і бодай одну катедру української мови у львівському університеті. Далі ми домагалися, щоб нам запевнили спокійну працю в наших організаціях та установах та припинити кольонізацію українського села. Ми узгіднили з урядом, — говорив сен. Луцький — що найважнішою пробою, яка свідчитиме про зміну положення, будуть вибори до сойму і згідно з цим порозумінням ми кинули гасло голосувати на спільну польсько-українську листу. Кожний, хто знає дійсність на наших теренах зрозуміє, що не можна було кинути менше популярного гасла. Одначе українське громадянство є таке здисципліноване, що пішло за цим гаслом.

В нововибраній соймі УПР заявилася за повноваснями для уряду. По багатьох роках УПР вперше голосувала за буджетом. Тепер збірка на Ф. О. Н. йде лише тому, що ми явні і відповідальні провідники заявилися за нею. На наших теренах є більший спокій, ніж у коріннй Польщі. Минув рік. Дійшло до відпруження у громадянстві і навіть поліція зорієнтувалася, що не все, що українське, є протидержавне. Але це тривало коротко. Проти нас висунули знову низку завваг. Ми заявили, що ніколи не жадаємо нічого від Польщі, що не згоджувалось би з польською державною рацією. Вмовляють у нас, що ведемо угодову політику на домагання Німеччини. Це нас ображує. Заявляємо ,що ми не є і не будемо знаряддям нікого. Ми є зрілим народом і лише інтерес та гідність українського народу є нашим імперативом. **Будемо голосувати за буджетом міністерства закордонних і військових справ**, а до інших буджетів поставимося річево. Затє **будемо голосувати проти буджету міністерства хліборобства**, якщо це міністерство буде змагати до вивласнення нас з нашої землі, на якій живемо з діда прадіда та яка є єдиним нашим доробком.

З черги промовляло ще кількох сенаторів, між ними сен. Петражицький, який торкнувся ще протижидівських виступів у високих школах. Вкінці зголосився до слова прем. Славой-Складковський і полемізував зі закидом сен. Розтворовського, будьто би уряд переступив межі повноважень.

Уряд з Бургосу не годиться на посередництво.

Як повідомляє радіоклюб з Тенеріфи, **уряд з Бургосу хоче відкинути англо-французьку пропозицію посередництва.**

Такий крок не може нікого дивувати. Політичні кола Бургосу від початку не криїлися з резервою до англо-французької ініціятиви, тепер „Джіорнале д' Італія" ширше умотивував той скептицизм.

Ті пропозиції — мовляв — **сильно припізнені**, мали би лише становити своєрідне алібі для французького людового фронту.

Пропозиція могла би дати позитивні висліди хіба, якщо зорганізувати би відповідну **контролю, та це вимагалоб дуже великої воєнної фльоти і чималих видатків.** Проти посередництва і плебісциту висуває італ. щоденник такі аргументи: 1) Посередництво неможливе, коли сторони настільки неоднородні: національна Еспанія має проти себе червоний Інтернаціонал; 2) Від червоних годі очікувати якоїнебудь льояльности; 3) Плебісцит міг би відбутися хіба під охороною сильної міжнародньої армії, щонайменше 95-тисячної.

На думку ,Джіорнале д' Італія" плебісцит в Еспанії вже відбувся: велика більшість еспанців висловилася тільки за **ген. Франком.**

Німеччина й Італія вже відповіли на англо-французький проект посередництва: вони ставляться до нього позитивно, але не вірять в успіх. Не зважаючи на те, у Льондоні не тратять надії, що може удастся довести посередництво до кінця.

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Мова листування священників з адміністраційною владою.

На актуальну тему вживання української мови у листуванні українських душпастирів з адміністраційною владою дістали ми від сенатора Володимира Дециневича ось-таки уваги:

В останніх часах реєстровано на сторінках „Діла" деякі випадки покарання міською управою українських душпастирів Львова за те, що в листуванні з міською управою в метрикальних справах, зокрема при складанні приписаних чвертьрічних статистичних виказів про випадки вінчання, уродин і смерти, вживали не державної, але української мови. Тому, що справа має принципіяльне значіння і до цієї пори, оскільки мені відомо, не була ще якслід насвітлена на основі урядових текстів, уважаю доцільним подати до загального відома правні мотиви, що лягли в основу поведінки державних і самоврядних органів адміністраційної влади супроти українських священників.

Справу вирішив принципіяльно Найвищий Адміністраційний Трибунал у Варшаві присудом з 28. VI. 1934 року ч. 8182/31. Присуд був виданий на жалобу українського душпастиря, що предложив повітовому старості статистичний виказ в українській мові і за це був покараний грошевою карою „для приневолення". Трибунал відкинув жалобу і признав наложення грошевої кари законно оправданим.

Мотиви згаданого присуду складаються з двох частин. У першій частині Трибунал висвітлює правний характер відношення католицьких душпастирів до органів адміністраційної влади взагалі, а друга частина торкається вже зокрема українських душпастирів і питання мови. Найвищий Адміністраційний Трибунал покликується у першій частині присуду на патент австрійського цісаря з 20. лютого 1784 р. та на пізніші декрети австрійської влади, що ними ведення метрикальних книг як чинність державної адміністрації було доручене душпастирям під наглядом органів адміністраційної влади. З огляду на ті постанови, що далі обовязують, треба признати, що католицькі душпастирі, ведучи метрикальні книги, не виступають супроти загальної адміністрації як органи автономічної католицької церкви та є супроти державної адміністрації у подібному відношенні, як державні службовики до зверхньої влади, що видає своїм службовикам вказівки і прикази, до яких вони обовязані пристосуватися.

На цьому місці мушу підкреслити, що отся теза варшавського адміністраційного трибуналу цілком згідна зі становищем, що його займала в цій справі бувша австрійська центральна влада, зокрема з рішенням бувшого австрійського Адміністраційного Трибуналу у Відні з 29. квітня 1904 р. У цьому рішенні, що — подібно як присуд Варшавського Адміністраційного Трибуналу — спиралось на цісарський патент з 20. лютого 1784 р., було постановлене правило, що політична державна влада у справах ведення метрикальних книг є зверхною владою католицьких душпастирів та що католицькі душпастирі обовязані виконувати всі вказівки і доручення політичної влади в тих справах. Якби душпастир не приноровився до приказу політичної влади в метрикальній справі, може політична влада видати відповідне заряджения з метою приневолити душпастиря до виконання приказу.

Зі сказаного видно, що правний стан, що обовязував у метрикальних справах за часів бувшої Австрії, в Польщі не змінився, не змінилась теж інтерпретація обовязуючих правних приписів. А конкордат, що його заключила Польща з Апостольською Столицею, як виразно підкреслює Найвищий Адміністраційний Трибунал у згаданому присуді, також не спричинив ніякої зміни правного стану тому, що в конкордаті нема про це ніякої постанови.

З представленого відношення католицьких душпастирів до нагзірних органів влади загальної адміністрації доходить Найвищий Адміністраційний Трибунал далі до висновку під оглядом мови, у якій повинна бути ведена переписка тих органів державної адміністрації. Рішальне значіння має тут мовний закон з 31. липня 1924 р., зокрема постанова ст. 1. того закону, що державною мовою є польська мова і що в цій мові урядують усі урядовці та самоврядні адміністраційні власти як у внутрішній, так і в зовнішній службі. Як виїмок від того загального правила подає мовний закон у ст. 2. постанову, що громадяни української (в тексті „руської") народности можуть подання та устні заяви вносити в матірній мові. Та цього виїмку не можна приноровити до душпастирів тому, що душпастирі в урядовому листуванні з органами адміністраційної влади не складають подань ні заяв, але предкладають зверхній владі звіти. Тому Найвищий Адміністраційний Трибунал признає, що органи влади загальної адміністрації, на основі згаданих законних постанов, у даному випадку мали право домагатись від душпастиря предложення статистичного виказу в державній мові.

Дальше, практично найважніше питання йде в цьому напрямі, які права прислуговують властям загальної адміністрації у випадку, коли душпастир не приноровиться до обовязуючих доручень влади. Тут мушу ствердити, що під цим оглядом існує непорозуміння, викликане деякими присудами Найвищого Суду, що також мав нагоду рішати про жалоби українських священників і признав наложення грошевої кари на душпастирів за вживання української мови в листуванні неправним. Справа вимагає обширнішого пояснення.

Мабуть тільки спеціялістам відомо, що адміністраційне право знає два роди грошевої кари: грошеву кару як репресію проти нарушення адміністраційних приписів, і грошеву кару „для приневолення", як екзекуційний засіб. Правні постанови про грошеву кару як репресію за нарушення постанов містяться у декреті Президента Річипосполитої з 22. III. 1928 р. (поз. 365 Д. З.) про карно-адміністраційну процедуру. На основі тих постанов особа, що її адміністраційна влада покарала будь грошевою карою, будь арештом, може у речинці 7 днів домагатись від адміністраційної влади, щоб вона спрямувала справу на судову дорогу. До вирішення справи в такому випадку покликаний Окружний Суд, а шляхом касаційної жалоби може справу розглянути також Найвищий Суд. Вищі адміністраційні власти не мають у цих справах жадної компетенції. Навпаки, якщо йде про грошеву кару „для приневолення", то вона передбачена як виконавчий засіб у декреті Президента Річипосполитої з 22. III. 1928 р. (поз. 342. Д. З.) про примусову процедуру в адміністрації. Наложення грошевої кари є одним із засобів адміністраційної екзекуції, дальші ступні екзекуції — це екзекуція на майні, заступниче виконання і безпосереднє приноровлення. Про відклики проти постанов адміністраційних властей в екзекуційних справах рішає остаточно воєвода, компетенція судів тут виключена. Отже непорозуміння, про яке я вище згадав, виринуло з того, що адміністраційна влада приноровила до душпастиря грошеву кару на основі декрету Президента Річипосполитої про карно-адміністраційну процедуру та що справа перейшла опісля на судову дорогу. Ясна річ, що Найвищий Суд наложену на цій основі грошеву кару мусів признати неправною. Але присуди Найвищого Суду не можуть торкатися грошевої кари „для приневолення", про яку рішають виключно адміністраційні власти, на випадок жалоби —Найвищий Адміністраційний Трибунал.

Ці два роди грошевої кари розріжнює теж згаданий присуд Найвищого Адміністраційного Трибуналу з 28. VI. 1934 р. Ось мотивація тої частини присуду.

Трибунал признає як безспірне, що душпастирі не підлягають дисциплінарним приписам, виданим для державних службовиків у розумінні закону про цивільно-правну службу з 17. II. 1922. р. Також безспірне є далі, що душпастирів не можна карати на основі декрету През. Річипосп. з 22. березня 1928. р. (поз. 365 Д. З.) про карно-адміністраційну процедуру тому, що ні мовний закон з 31. VII. 1924. р., ні розпорядок з 1. II. 1927. р. про статистику природного руху населення не містять у собі карної санкції. Одначе з другого боку нема сумніву, що душпастир обовязаний бодай нарівні зі всіми громадянами державні приноровитись до приказів і доручень адміністраційних властей, виданих для виконання істнуючих законів та розпорядків. Тому не можна адміністраційним властям відмовити права приноровити до душпастирів примусових засобів, що обовязують на основі законів і бувають приноровлювані до інших державних громадян. Зокрема не можна відмовити адміністраційній владі права приневолити душпастиря, що був обовязаний предложити статистичний виказ у державній мові та цього доручення не виконав, до його виконання на основі декрету Президента Річипосполитої з 22. березня 1928.р. (поз. 342 Д.З.) через наложення на душпастиря грошевої кари, передбаченої у згаданому декреті, як найлагіднішого екзекуційного засобу.

Отже у присуді з 28. VI. 1934. р. Н. А. Трибунал висловив правний погляд, що українські душпастирі обовязані в метрикальних справах переписуватися з адміністраційними властями в державній мові та що адміністраційні власти можуть приневолити неслухняних до виконання цих обовязків передбаченими в законі екзекуційними засобами, зокрема наложенням грошевої кари для „приневолення". Мотивація присуду спирається на істнуючій законній постанові, тому нема виглядів, щоб — як довго ті закони обовязують — Трибунал відступив від свого погляду та видав у майбутності інший присуд, корисний для прав української мови. На всякий випадок слід взяти під увагу, що адміністраційні власти вважають цей присуд як норму, на що вказує факт, що львівський воєвідський уряд оповістив цей присуд у Воєвідському Деннику (ч. 23., поз. 134 з 31. жовтня 1934. р.). На основі присуду Трибуналу львівська міська управа вислала до всіх гр.-кат. парохіяльних урядів у Львові обіжник з 12. жовтня 1935. р., де пригадала цим урядам законні постанови та завізвала їх придержуватися цих приписів під загрозою приморовлення екзекуційних засобів по думці §§ 45—48 декрету През. Річипосп. з 28. березня 1928. р. (поз. 342 Д. З.). Чотири українські душпастирі не послухали приказу, тому міська управа наложила на них грошеві кари по 100 золотих. Проти покарання душпастирі внесли відклики до воєводи, та рішеннями воєводи з 6. березня з 2., 24., і 28. липня ц. р. ці відклики відкинено. Між покараними нема душпастирів парохіяльного уряду при Архикатедральному Храмі св. Юра тому, що цей уряд, як виходить з поданих мені інформацій дотичного виділу міської управи, приноровився до рішень властей і переписується з міською управою в метрикальних справах у державній мові. — Отже нема покищо іншої ради, лише та, щоб наші священники, які виявили так багато доброї волі і самопосвяти в обороні прав рідної мови, пішли слідами святоюрської парохії та не витрачували безпотрібно енергії на справу, що в теперішніх умовинах цілком безнадійна.

КОЛИ МОЖНА ЗНИЩИТИ ВІДПИСИ ПРОТЕСТІВ ВЕКСЛІВ І ЧЕКІВ?

Міністерство справедливости видало такий розпорядок з 19. XI. ц. р. (Д. З. ч. 90 поз. 625) до ст. 94 вексльового закону і 77 чекового закону. Згідно з цим розпорядком відписи протестів векслів і чеків та виписи векслів і чеків можна знищити по 4-ох роках від кінця року, в якому зладжено протест. Такі відписи можна спалити у присутности делеґата нотаря, який веде архів або начальника поштового уряду або можна теж їх продати до перерібки на папір. Про віддання до знищення слід зазначити у книзі протестів; якщо такої книги нема, слід списати протокол про знищення.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Найбільший грач із „щастям“.

Цими днями померла у Ню-Йорку людина своєрідної слави — найбільший „фальшивщик-аферист“ чи пак „шулер“, попросту по нашому: ошуканець у грі в карти. Звався він Гаррі Вебстер і слава його (хоч і погана) обійшла неодну частину нашої землі. Він дожив до 71 р. життя і в останніх роках уже жив з гарного капіталу придбаного зручними пальцями: залишив мільйон доларів і гарний дім з яхтом.

З походження англієць скінчив університет в Оксфорді і пішов на кольоніяльну службу. У 1896 р. як вислужений кольоніяльний урядовець познайомився з якимсь голяндським плянтатором Рооде і від тоді почалась його нова карієра. Рооде — агент, шпигун і грач затягнув його до одного нічного клюбу в Сінґапур, де збирались мільонери і умовився з ним, як вони на спілку гратимуть покера. Вебстер цигановив зовсім новою методою Роодого і тоді вони обидва виграли у покера 2 мільони 567 тисяч голяндських гульденів від 14 грачів.

1 мільон за „систему“.

Вебстер побачивши, як легко можна заробляти, запалився до карт. Він виїхав до Гонґконгу, Макао і Батавії, де заробив знову мільон. За ці гроші відкупив він Роодого новий спосіб фальшивої гри і взяв від нього слово, що Рооде ніколи не буде більше грати. Вебстер мав у своїй душі якісь дивні відруки джентельмена і хотів, щоб Рооде закінчив чесно життя, коли він сам не може чесно жити ані не хоче з ним підтримувати спілки.

Коли багато літ пізніше Рооде знову збіднів не через карти. Вебстер післав йому із вдячности за його „систему“ гри ще пів мільона долярів.

Ошуканець і джентельмен.

Система життя Вебстера була інша. Він поводився як джентельмен, знав 11 мов і шукав доступу до найкращих клюбів. Об'їздив більші міста Індії і з Бомбаю як багач, вернувся до Европи. Тут йому не щастило. У Константинополі ледви втік перед вязницею, а в Букарешті, де бачили вже неодного шулера, таки пересидів повний рік у „холодній“.

Раєм для Вебстера була Росія. У Петербурзі від князів та інших дурних аристократів вимантив мільон рублів. З якимсь графом Єреміним виграв раз не тільки 300 тисяч рублів, але ввесь його хутір, палату та всі коні. Накінець, щоб відбитись граф поставив як ставку власну жінку без огляду на протести Вебстера. Коли графиня зявилась на другий день у нього в готелі як „програна“, Вебстер запропонував їй реванжову партію. Уміючи грати фальшиво Вебстер дав їй нагоду відограти; графиня вернулась до дому не тільки з усіма програними грішми свого чоловіка і цілим майном, а ще з новим капіталом 200.000 рублів і брилянтовим нашийником. Слава Вебстера пішла від цього інциденту широко серед російської аристократії. Кілька місяців пізніше він відбив собі на інших своє джентельменство.

Коли совість прокинеться...

У Спол. Державах, куди Вебстер вернувся, не мав він спокійного життя. Поліція стежила за ним скрізь. Зате в Мексику міг цигановити в карти досхочу. Раз закинули йому, що він ошукує. Тоді у клюбі прокинулась у ньому на мент совість джентельмена і він зажадав суддів, щоб стежили за його грою. Мексиканець, який закинув йому нечесну гру не хотів приняти його поєдинку. Зате Вебстер згодився грати на життя або смерть: хто програє, мусить застрілитися. Посередники мішали за нього карти і роздавали; він давав тільки вказівки. І той єдиний раз, коли він грав зовсім чесно, теж виграв. Мексиканець застрілився.

Востанне грав Вебстер у 1926 р. у Буенос Айрес з мільонером Бесоном і від нього виграв чверть мільона дол. Пізніше грав дуже рідко, щоб не зрадити своєї системи; казав, що надто штивні постарілі пальці не дозволяють йому грати свобідно. На кілька літ перед смертю пропонувала йому якась американська газета списати свої спомини за величезний гонорар, але поліція не дозволила принципіяльно на такі статті. Вебстер узяв до гробу таємницю свого майна. Майно записав на шпиталь і дитячий захист, щоб гроші добуті нечесним способом допомогли іншим лекше жити.

Традиційні

Свято-Миколаївські Вечерниці

в 2-ох салях Народного Дому (Бесіда і жовта сала) уладжує Краєве Т-во Охорони Дітей і опіки над Молодю у Львові в дні **19. XII. 1936** (субота) Початок год. 9 вечір. — Білети можна дістати в кооп. „Пласт“ вул. Руська. 3219

САМОВБИВСТВО МІЛІОНЕРКИ.

В Гонконгу наложила на себе руку Мавд Керкрік, яку вважали одною з найбагатших жінок Америки. По чоловіці залишився їй величезний маєток. Мавд Керкрік почала тратити його у жахливім темпі. Перед своїм виїздом довкола світа в минулому році заявила вона журналістам: В мене залишились гроші, яких 5—6 мільонів... Я зовсім розгублена... Коли не стане грошей, кинусь до моря...

Її трупа виловили з пристані в Гонконгу. Імовірно грошей не стало і вона виконала свою погрозу.

ХОРА З УЯВИ.

У Відні кинулась із вікна свого помешкання на другім поверсі 60-літна багата жінка. Її перевезли негайно до клініки. Там заявила вона, що причиною її самогубства була недуга-рак. — Я не хотіла поволи вмирати — сказала нещаслива жінка лікареві. Самовбивниця прочитала кілька днів перед самовбивством медичну книжку і начиталась багато про недугу рака. Після прочитання вона заобсервувала в себе всі признаки цієї жахливої недуги і тому кинулась із вікна. Лікарі, які оглянули нещасливу вбивницю заявили, що в неї нема найменшого сліду рака.

ВПЛИВ ДІТЕЙ НА РОЗВОДИ.

Репортер „Шікаго Таймс“ відвідав недавно по черзі шістьох суддів найвищого тамошнього суду і кожному з них поставив таке питання: „Чи більша скількість дітей має вплив на скількість розводів і в якій мірі?“ Відповіді американських суддів були такі: „При більшій скількости дітей зменшуються розводові можливости“... „Нічого не стабілізує так подружжя, як кілька дітей“... „Слід дорадчувати кожній молодій парі, щоб мала діти“.... „Діти це цемент, що сціплює подружжя“. „Велика родина і більша скількість дітей стримує батька і маму та боронить їх перед охотою розвестися. Кожна дитина — це немов асекурація перед розводом“...

МАШИНА, ЩО ПІЗНАЄ ФАЛЬШИВІ МОНЕТИ.

Перед кількома тижнями зголосив до патентового уряду в Сідней інж. Літль незвичайно оригінальний винахід. Винайшов він машину яка розпізнає фальшиві гроші. Робить це вона дуже скоро, так, що в 9 хвилинах може вона не менше як тисячу монет розпізнати. Винахід був такий блискучий, що нову машину купила негайно головна каса найбільшого сіднейського банку. Машину обслуговує електрична струя, яка у швидкому темпі приріняє монети до окремої правдивої монети в машині і фальшиві відкидає. Цілий апарат працює так прецизно, що він відкидає одно-шилінгові монети, які перед кількома роками в Китаю викарбували і пустили в Австралії в обіг, бо складник срібла був 4 процент більший як приписано.

ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В

ГАЛИЧИНІ — ЦЕ — ЛЕЩКІВ

СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

Смерть за насилля у наркозі.

Загально відома річ, що жінки бувають незвичайно послідовні і завзяті, коли йде про пімсту за кривду своєї дитини. Перед кількома днями трапилася у Парижі подія, яка найкраще підтримує ці висновки.

На рю Вожірар у мешканні вірменського лікаря-дентиста Себраке Сасуна відбулась крівава драма. Сасуні розвівся перед кількома роками зі своєю жінкою і жие від цієї пори майже самітно приймаючи до мешкання тільки свого брата. Ворогів не мав, якщо не вичислять туди рідні б. жінки, яка не могла йому дарувати розводу.

Перед чотирома днями вернувся брат дентиста Армен у ночі домів і счудований побачив у кімнаті брата світло. Коли відчинив двері, відскочив із жаху. На долівці в калюжі крови лежав дентист убитий пятьома вистрілами. В руках держав ще телефонічну слухавку. Мабуть в останній хвилині намагався зарлярмувати поліцію. Біля трупа лежав покинений револьвер з останньою кулею.

Поліція почала негайно слідство. Дентист був мужчиною сильної будови і тільки тому, що вмів поцілений першою кулею, не оборонився перед убийником. В кімнаті не було ніяких слідів боротьби.

Поліція стояла перед загадкою. Які мотиви керували вбивником: грабіж чи пімста?

Виявилось, що останній здогад був правдивий, бо коли поліція переслухувала свідків та якогось підозрілого чоловіка в кашкеті і білім шалику довкола шиї, який допитувався за дентистом у год. 8 вечором, до кімнати ввійшла якась жінка.

— Це я — заявила — убила дентиста Сасуна. Можете мене арештувати.

Невідому жінку вилегітимували. Була це пані Сарафіян, також вірменка, яка жила з чоловіком і 19-літною донькою на рю де Пті Парк під ч. 20.

— Я вбила дентиста з пімсти — сказала. — Він знасилував мою доньку.

Її арештували. В дальшім слідстві зізнала вона, що дентист, який лікував цілу її рідню знасилував доньку, приспавши її передтим якимсь наркотиком.

— У нашому краю честь жінки вища всього! — заявила пані Сарафіян — уявіть собі наше горе і нашу розпуку, коли донька оповіла, що з нею трапилось та, коли призналась, що вона вагітна. Муж хотів покінчити самовбивством донька хотіла вбити падлюку... Щоби не допустити до такої розвязки, я взяла пімсту на себе...

Після слідства арештовану відставили до вязниці петіт Рокет. Її долею цікавиться цілий Париж.

У новозбудованій крамниці

БЛАВАТНИХ ТОВАРІВ

при вул. Личаківській 10

можна дуже дешево набути всілякого роду товари як теж кравецькі додатки. — Ціни низькі — Солідна обслуга — Великий вибір. 1—2

ДИВОГЛЯДИ.

11.000 ФРАНКІВ ЗА ОДИН ГРІБ.

На паризькім цвинтарі Пер Ляшес дуже мало місця на гроби, так, що ціни на місце підскочили сильно в гору і мабуть ще більше підскочуть. Не вичислюючи коштів похорону і гребання, сам гріб коштує тепер на тім цвинтарі 11.000 фр. Все ж на місця ляшеського цвинтаря є дуже великий попит, бо людей зовсім не відстрашують високі ціни. Виходить таке, що сьогодні замало мати гроші, щоб жити, але також добрі гроші треба мати, щоб умерти.

— Любов власного народу засвідчимо найкраще висилкою „Дару Просвіти“ в місяці грудні.

Польська Державна Клясова Льотерія.

Вже небаром, бо за 11 літ припадає ювілей двохсотліття льотерійної гри в праці; саме перші вісти про неї сягають 1748 року, коли уладжено льотерію, щоб цим шляхом роздобути фонди на будову шпиталя. З огляду на успіх цієї імпрези почали частіше улаштовувати льотерію, щоб підпомагати різні почини добродійного характеру. Всеж загалися надати їм постійний характер, беручи під увагу газардову прикмету, що очевидно йде завсіди в кожною грою.

Одначе вкінці перемігі погляд, що льотерія над якою держава має наглядь, становить раніше забезпечену перед гоном до газарду, зберігаючи громадян перед визиском, який вели в широкій скалі всякі ошуканці і ті, що видурювали гроші. Держава спромагалася ретельні вписки в гри до публичних кас замість до кишені шулерів. Отже у 1808 році рішила надати льотерії постійний характер.

Організація цієї установи переходила різні шляхи, щоб вкінці придбати певні форми, які перебули майже без змін під назвою „Клясична Льотерія Польського Королівства" до 1915 р., себто до хвилини виходу з Варшави московських наїздників. При цій нагоді треба зазначити, що тодішня назва льотерія „клясична" — була звичайно мовною ошибкою; складаючись з кількох (пяти) класс, повинна була вона називатися подібно, як теперішня льотерія „клясовою".

Роки німецької окупації (1905—18) ознаменувалися відомою діяльністю льотерії „Головної Опікунчої Ради" і „Легіонів", отже недержавних, але польських суспільних імпрез. Брак законних основ уявів у перших місцях, що стали незалежні, велику метушню в льотерійній ділянці, так, що справа негайного впорядкування цього питання стала дуже актуальна. Тому також на підставі ухвали законодатного сойму з дня 26. березня 1920 р. видано окремий закон, що в основі нормував організацію існуючої державної льотерії. Під цю пору згідно з законом з дня 9. липня 1936 р. льотерія є державним монополем і має назву „Польського Льотерійного Монополю". Небаром треба сподіватися, що появляться виконавчі приписи до цього закону.

Чистий зиск, що добуває льотерія — переводить до державного скарбу на тих самих основах, що на них підлягають скарб виливи з монополевих підприємств. Нижче наведені виливи, що зображують виливи скарбу з льотерійного джерела в останньому пятиліттї:

Вписано до скарбу:

в бюдж. році	1931-32 — зол.	15,531.317.54
в бюдж. році	1932-33 — зол.	14,200.000.—
в бюдж. році	1933-34 — зол.	17,041.941.31
в бюдж. році	1934-35 — зол.	21,193.591.11
в бюдж. році	1935-36 — зол.	23.189.170.03
в бюдж. році	1936-37 пр. зол.	21,500.000.—
в бюдж. році	1937-38 пр. зол.	22.250.000.—

Давніше ділили льотерію на пять класс, а висота головної виграної підлягала часто зміні. Почавши з 28. **льотерії устійнили поділ на 4 класи, при чому**ж голов**на виграна різна** — 1.000.000 зол. І признають її на те число льосу, на яке в останньому дні тягнення IV-ої класи припаде перша вигра в квоті 200 золотих. У перших трьох класах сягають найвищі виграні 100.000 зол. при чому кількість таких виграних відповідає числу класи, проте: в I-шій класі є одна така вигра, в II-ій класі 2 і т. д. Крім цього в кожній класі є вигри по 50.000, 20.000, 10.000, 5.000 зол., як також багато менших. Незалежно від цього, почавши від 34-ої льотерії впровадили крім звичайних вигр ще т. зв. постійні денні вигри. Їх висота за планом 38-ої льотерії буде 5.000 і 20.000 зол. у кожному дні тягнення за винятком останнього дня, в якому вильосовуватимуть по дві вигри у висоті по 20.000 зол. кожна.

Цікаві є зіставлення вигр, виплачених державною льотерією в тому самому часі, який подали ми вище, вичисливши вплати до державного скарбу.

Виплатили вигр:

в бюдж. році	1931-32 — зол.	54.811.125.—
в бюдж. році	1932-33 — зол.	45,580.712.50
в бюдж. році	1933-34 — зол.	57,075.425.—
в бюдж. році	1934-35 — зол.	66,400.660.—
в бюдж. році	1935-36 — зол.	71,610.707.50
в бюдж. році	1936-37 пр. зол.	69,297.000.—
в бюдж. році	1937-38 пр. зол.	70,969.500.—

Згадали ми тут про тягнення, які рішають про по**діл вигр.** Не від речі буде познайомити читачів з методами і ходом тих тягнень.

Переводять їх державна комісія, котре складається з шістьох осіб, при участи двох громадян міста Варшави, делегованих президентом міста — приладно в салі, де мають вступ представники преси і люди.

Льосування відбувається так: в одним з льотерійних кіл знаходяться білі звитки з числами від 1—19**, в другому звитки червоні з виграними після плану гри даної класи.

Рівночасно з обох кіл витягають свої і дають числові відповідає дана вигра.

Тягнення попереднього приготування взоїв. Воно є слідуюче: Звитки з числами є уложені в коробках. Кожна така коробка має 500 перегородок, або 20 рядів по 25 перегородок. Кожна перегородка в коробці відповідає точно найближчому числові, тому найближче число можна в кожній хвилині знайти і справдити.

Звитки з виграними числами укладаються в таких самих коробках відповідно до висоти виграної суми.

В дні перед тягненням I-ої класи, яке є урядово оголошене в „Польськім Моніторі", коробки з числами і виграми є уставлені в салі тягнень, до якої люди мають вільний вступ.

Кожний з присутніх має право провірити, чи звиток з даним числом знаходиться в коробці. Відбувається то в цей спосіб, що урядовець генеральної дирекції державної льотерії, запитавши про дане число, витягає звиток з перегородки, розвиває і показує.

Відтак прилюдно викидають звитки в коли. Те, що міститься в коробках одних і других, себто з числами льосів і виграми **вспасться не за чергою чисел**, а т**так через обороти кола мішається їх. По вспанні звитків до льотерійного кола, коло це є замкнене на ключ і запечатане печатками з лаку одного з делегатів міста й урядовою печаткою генеральної дирекції державної льотерії. Надзір над усіми чинностями, так як над льосуванням, має державна комісія разом з делегатами міста.

Перед початком кожноразового тягнення комісія справджує прилюдно ненарушимість печатки і здійснює опісля підходить до льотерійного кола дві сироти з „Добродійного заведення", піднесять до гори руки так високо, що всі зібрані можуть добре бачити, що нічого в долонях не мають. На даний сигнал через провідника тягнення сироти рівночасно виймають з обох кіл звитки, з одного білі з числом, з другого червоні з виграю і подають їх 2 членам з комісії, які голосно ви-

ПРИ НЕПОГОДІ
майте завсіди під рукою
оригінальні
PASTILLES
VALDA

кликують число. Звитки ті є навинені на шпагат, причім на білий звиток іде звиток червоний. По навинення 100 штук чисел і таке саме число вигр, запльомбовується їх урядовою пльомбою.

Шнур той служить як доказ витягнення з кіл чисел, як також виграних, що на них припали, а не є підставою, щоб згладити з цього тягнення протокол. По скінченню кожного дня тягнення кола є прилюдно запечатані печатками з лаку.

В дальших класах, від II-ої до IV-ої класи, перед тягненням даної класи, досипають до льотерійного кола, що має звитки з числами, ще звитки з числами льосів, що їх вильосували з попередній класі. До другого колеса досипають звитки з виграми за планом гри. При тому можна справдити дане досипане число, як також нагляд урядової комісії, який лишається без зміни.

Як виходить із згаданого, генеральна дирекція державної льотерії зробила все, щоб забезпечити інтереси грачів і дати їм нагоду про це переконатися. Ця дбайливість за інтереси грача виявляється рівночасно також у цілому ряді розпоряджень, що змагають до удосконалення льотерійних планів. Започаткували її реформи, введені до 26-ої льотерії, про що тоді писала широко преса. Їхні додатні для грачів наслідки — ароумів загал і сьогодні навіть важко собі уявити, щоб колись могло булоб інакше бути. Описи майже кожна льотерія приносила щось нове, що хоч не завжди вдалося зараз із загальним зрозумінням, то всеж завжди видержувало вогневу пробу практики і добувало собі скоріше, чи пізніше популярність.

Вернімся тепер думкою знову до 25-ої льотерії.

Найнижча вигра I-ої класи, яку називали „ставкою" була 100 зол., або нетто 80 зол. Якщо грач її виграв і хотів дальше грати — то платив за льос до дальшої класи 80 зол., у II-ій класі виграваз нетто 120 зол. і стільки платив за льос до III-ої класи і т. д. Одним словом — виграючи „ставку" — діставав різновартість ціни льосу до другої класи. Якщо в 26-ій льотерії грач у таких самих обставинах виграваз у I-ій класі нетто 80 зол. (ставку), то за льос до другої класи платив лише 40 зол., або інакше другі 40 зол. залишалися в його кишені, або якщо не робило йому приємність — міг собі сказати, що дістав назад оборот коштів за I-шу класу і ціну льосу за II-у класу — або, що він грав даром продовж 2-ох класс; виграючи в II-ій класі, грав даром у трьох класах і т. д.

Здається, що додатні сторінки цієї реформи, введеної в 26-ій льотерії, себто з днищем 1932 р. є зовсім ясні.

Скільки на цьому зискували грачі? Генеральна дирекція нераз подавала це до загального відома, чи то при помочі преси чи також дорогою виписання, яке друкується на окладинках до льосів, що їх додавали грачам колектори до кожної куленої чвертки льосу.

Якщо візьмемо під увагу, що від 26-ої льотерії включно по остаднього дня грачів є 10.487.200 зол., єдиними десять мілєонів чотирнаста вісімдесять сім тисячів двіста золотих, то хіба мусимо з тим погодитися, що ємна системи була для грачів незвичайно корисна.

Рахунок цей зовсім простий. Треба взяти під увагу всіх, що виграють в тих льотеріях, в класах від I-ої до передостаннього, себто III-ої в чотирокласовій льотерії і IV-ої в пятикласовій; показується тоді, що на кожному льосі, який виграє, приймаючи, що грач грав дальше (а грачі, що перестають грати, як виграють — трапляється незвичайно рідко), остаднього була: в I-ій класі — 40 зол., в II-ій класі 80 зол., в III-ій класі 120 зол., а в IV-ій класі пятикласової льотерії (26-а і 27-ма льотерія) — 160 зол. А цей вислід вдалося осягнути тим саме, що впровадили систему — повертати льоси знову в коло.

Хоч грачам здається, що тим самим їхні антифади, бо більше бувае льосів. Але цей погляд рішучо не має підстави. Саме при давнішій системі, себто до 25-ої льотерії включно, якщо дирекція обчислила, що до I-ої класи буде мати напр. грачів на 180.000 льосів, то мусіла також з тим числитися, що в I., II., III. і IV-ій класі величезна ся**льність грачів схоче набути по виграних** льоси до дальших класс. Отже коли**б в цьому випадку** випустили лише 180.000 льосів, то грач, який у I-ій класі виграв якунебудь виграну, не міг би вже грати в слідуючій класі.

Тому то дирекція випускала все приблизно на 10 проц. льосів більше, ніж можна було припустити, що їх продасться в I-ій класі. Уявім собі, що якийсь грач, при тодішній системі виграв у III-ій і купив новий льос до IV-ої класи. Цей льос мав інше число, як давній льос, бо при попередній системі льоси не вертались до колеса і грач, що купував цей льос, мусів заплатити за нього так, як цього вимагали **правила, себто** за I. III. і IV. класу, а грав лише від IV. А тейже льос I. II. і III. класи брав участь у тягненні, отже міг хтось на нього виграти. Хто? Колектор.

Колектори брали від дирекції тих 10 проц. льосів на заміну для грачів і дуже часто виграювали на них. Сьогодні виграють грачі й не дуже корисне для них.

Дирекція роздумувала над тим, як дати грачем нові вигляди і пригадала собі „ставку" з 25. льотерії, яка дозволяла грачеві одержати лише ціну льосу до дальшої класи.

Тому, що після виграи, ціна льосу до дальшої класи була вища, як почавши від 26-ої льотерії (пригадуємо, що після виграи на дане число льосу, коли грач купував льос до ближчої класи з іншим числом, уважали його за такого, що наново приступає до гри, не є він платно не лише, як сьогодні, за найближчу класу, але також за попередні класи) оптично можна було мати враження, що давна „ставка" в 25. льотерії була вища від сьогоднішньої 50-золотової виграи.

В дійсності ефект є той сам. Отже без страти, чи то для генеральної дирекції, чи для грача можна було число льосів, що виграють, побільшити. Побільшена вона дуже значно, бо 58 проц. і т. д. або давніші „ставки" від 26-ої льотерії. Генеральна дирекція державної льотерії запровадила виграи по 50 зол., які мають всі додатні сторони колишніх „ставок" до 25-ої льотерії включно, але не мають їхніх відомих сторінок.

Взагалі треба стверднти, що генеральна дирекція прямує до того, щоб задержати і приходи скарбу і при тім дати якнайбільше грачам.

Державна льотерія не є добродійною установою і скарб черпає в неї приходи, але коли так порівнаємо, як то другі льотерії великих европейських держав потручують, напр. Франція й Німеччина, то дійдемо до переконання, що польська льотерія потручує менше, як французька, а французька менше як німецька.

В цей спосіб польська державна льотерія є для грачів дуже корисна.

Пригадаймо, що від кожної виграної 20 проц. себто пяту частину потручується в користь державного скарбу. Жадних інших потручень колекторові не вільно робити. Не вільно також колекторові не лише жадати, але навіть приймати якунебудь провізій, датків, тощо, хочби були вони зовсім добровільні; але висилка льосів і вилата виграних почтовою дорогою відбувається на кошт і ризк грача.

При вкінці **пригадуємо, що вилата виграних** відбувається лише за зворотом власного льосу. Отже треба берегти льос, щоб не змінився, не згубився, бо не можна з тієї причини прийняти жадної рекламації. Дирекція може лише стримати на якийсь час виплату, коли грач, який при купні льосу подав свое прізвище і адресу, застерігає, чи той, що має льос, має право розпоряджати ним.

Чанкайшек живе.

Большевики скидають на Японію відповідальність за револьту.

Доналд вернувся літаком до Льояну і заявив, що Чанкайшек живе.

Совітська преса твердить, що револьту Чансуеліяна заінспірувала Японія, не СССР. „Ізвестія" доказують, **що японці викликали повстання, щоби поширити анархію в Китаю і підготовити терен для експедиції.** Щоби замаскувати свою інтригу, Японія дає виступові Чансуеліяна протияпонську етикетку.

—o—

Добре платять.

Празька поліція врештувала агента мадридського уряду, що вербував летунів до есп. червоної армії, пропонуючи таку винагороду: 10.000 франц. франків місячної платні, асекураційна поліса на 150.000 фр., крім того 100.000 фр. за кожний зістрілений ворожий літак.

Подяка.

За переслані бажання з нагоди моїх іменин щиро дякую всім отсією дорогою.

Андрій Палій.

НОВИНКИ.

— **Футра жіночі і чоловічі та ріжного роду** футряні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** чергові сходини у пятницю 18. ц. м. в год. 7. вечором. На сходинах дискусійний вечір на тему: „Раціоналізація праці станових товариств".

— **Тільки 4 вистави** дасть підчас свого переїзду через Львів театр ім. І. Тобілевича у салі театру Ріжнородностей. У репертуарі крім „Циганського барона", якого ми вже давно не бачили і „Вія", — йдуть дві нові пєси „Інваліди" і „Шаріка". „Інваліди" це фрагмент з життя Галицької Армії", „Шаріка" — музична комедія з нашої визвольної війни. Наше львіське громадянство так давно не бачило нашого театру, що певне скористає з цих його коротких гостинних виступів. Білєти від 1 зол. 15 сот. до 3 зол. у передпродажі, а в день вистави ще дешевші.

— **Українська вистава в Празі.** Заходом жіночого відділу Чехословацького Обеднання в Празі в будинку Англійського Інституту (вул. Спалена 28) відкрито українську виставу, що потревае до кінця року. На виставі можна бачити українські вишивки, кераміку і всякі ручні роботи із Закарпатської України.

— **Ювилей С. Черкасенка.** Українська реальна гімназія у Ржевницях з нагоди 60-ліття уродин письменника С. Черкасенка влаштовує врочисту академію в неділю, 20. ц. м. в год. 17.

— **Почта в передсвяточному часі.** В неділю, 20. ц. м. всі почтові уряди й аґенції будуть отворені для публики від 9. до 13. год.

— **Новий дороговий податок.** Міністерства шляхів і внутрішніх справ виладили новий проект закону про будову й удержування публичних доріг. Закон передбачує новий дороговий податок у формі спеціяльного управнення самоврядних установ до накладання таких чинитьб. Податок будуть побирати міста а вплави з нього служитимуть на частинну будову і ремонт вулиць.

— **Новий людовий дім.** В Бовшеві пов. Рогатин місцеві латинники рішили приступити до будови людового дому і вибрали окремий комітет із 16 осіб. Почин до цього дала місцева вчителька, Яніна Лішко.

— **Півтора мільона дефіциту.** На засіданні кола польських радних у львівському магістраті рад. Петрикевич зложив звіт із 7-тижневої ревізії господарки міського апровізаційного заведення. Ревізія, ведена окремою комісією, прослідила господарку цього заведення і стверднла, що за шість останніх літ ця господарка наслідком ріжних неправильностей принесла дефіцит 1.400.000 зол. Томущо дальше ведення апровізаційного заведення є неможливе, його зліквідовано, а задержано тільки відділ молочарський та опаловий тільки для внутрішнього вжитку міської управи і міських підприемств.

— **До Берези Картуської** вивезли 12 осіб з краківського воєвідства; їм закидують комуністичну діяльність.

— **Обнижка оплат у фахових школах.** Шкільні кураторії оголосили нову адміністраційну таксу для фахових загальноосвітніх шкіл. У нижчих господарських школах оплату означено на 30 зол., а в фахових купецьких школах на 90 зол. річно.

— **Присуд на комуніста.** Перед судом присяжних у Львові відбувся процес інж. Болеслава Білгораєра і тов., яким закинено членство КПЗУ. На основі вердикту присяжних суддів Білгораєра засуджено на 4 роки вязниці а Подгоріцерову увільнено.

— **Смерть ген. Алмазова.** В Луцьку помер нагло генерал українського війська УНР, інж. Олекса Алмазов у 51 році життя. Похорон відбувся 15. ц. м. при великому здвизі народу.

— **Українка.** „Женски Гласъ", орган болгарського Жін. Союзу в Софії, (ч. 2—3 ц. р.) пише про праці українських письменниць Ірини Вільде (Дарії Паланюк) „Химерне серце" та Наталії Королевої „1313 рік" й „У дні они". Реценэія дуже похвально оцінює праці наших письменниць. — Загребський місячник „Хрватска Смотра" (ч. 8) помістив статтю А. Івахнюка „Боротьба українців за університет у Львові". — „Календар св. Анте" за 1937 рік, що вийшов з друку у Сараєві, подав статтю „Настя Волошин" п. В. Вальтера, де є теж інформації про українців. — Загребський щоденник „Хрватскі Дневнік" подав статтю М. Бошняка „Річниця великого українця" (І. Франка). — Білгородський щоденник „Політіка" помістив згадку про смерть Бориса Лазаревського та короткий життепис і характеристику його праць. — Загребський щоденник „Обзор" помістив згадку про життя й наукові праці проф. Ф. Щербини.

— **Ціни пшениці йдуть вгору,** викликуючи трівогу у біржевих колах; 14. ц. м. бушель пшениці коштував у Шікаґо 1.35 дол. — є це найвища ціна від 7-ох літ. Причина звишки лежить у тому, що Італія та Німеччина закупили дуже велику скількість збіжа.

— **Арештування.** У звязку з убивством Царика, війта громади Поздимир пов. Сокаль, арештовано Івана Мельника під закидом цього злочину. Як подає ПАТ, Мельник доконав в 1932 р. невдалого замаху на війта Царика і був гляданий поліцією за участь в ріжних проступках.

— **Краєва хроніка.** Міністерство суспільної опіки зліквідувало з днем 1. січня ц. р. суспільну обезпечальню в Ярославі. — В селі Чортовець пов. Коломия посварився через маєток Василь Гарфуняк зі своїм шваґром Михайлом Солівкою і так сильно вдарив його сікачем по голові, що той незабаром помер. Душогуба арештовано. — На дорозі під селом Гутиско пов. Бережани хтось стрілив із кріса до Гуховського і вбив на місці. Причиною були особисті порахунки. — З пімсти за некорисне зізнання в городському суді в Надвірній господарі Микола Паньчишин і Іван Лютак у селі Бариші, озброєні в кріси, напали на дім Василя Левицького і хотіли його вбити. Коли Левицький втік вікном, вони побили до безтями його жінку. Обох арештовано. — В Цеблові пов. Сокаль повісилася в стайні 24-літня Марія Кравець з причини родинних непорозумінь. — В Бродах 25-літній дозорець дому Роман Масник застрілив свою любовницю Марію Фігун і себе самого ранив тяжко.

— **Грабіжництво по селах.** До мешкання Івана Ушицького, управителя школи в Майдані пов. Радехів, добулися чотири грабіжники з почорненими лицями і зажадали грошей, грозячи зброєю. Коли Ушицький, якого напасники водили по мешканні, хотів одному з них вицерти кріс, вони побили його твердим предметом по голові. Опісля вкрали йому срібний годинник, готівку 10 зол., футро, жіночий плащ, столову заставу та інші річи і втікли. За злодіями глядає поліція. — В Залісці пов. Калуш добулося двох замаскованих бандитів до мешканнв Марії Возняк. Один револьвером застрашив домашніх, а другий перешукав мешкання і забрав із шафи 320 зол. готівкою. Справою занялася поліція.

— **Присуд на грабіжників.** Перед перемиським судом присяжних відповідали чотири сільські грабіжники, Йосиф Волкович, Гринько Дутко, Михайло Саїк і Іван Палис за напад на фіру. Волкович і Палич дістали по 4 роки, два інші по 3 роки вязниці.

— **Затвердження присуду.** Найвищий суд у Варшаві розглядав касаційну справу б. начальника городського суду в Ярославі Галіка і скарбника того суду Зелінського, засуджених за грошеві зловживання. Найвищий суд затвердив присуд перемиського окружного суду, наслідком чого Галік дістав півтора року з припиненням, а Зелінський 5 літ сповгідної вязниці.

На Св. Миколая
Найкращим дарунком

ELTZ --- RADIONE

всякі моделі на складі!
ДЕМОНСТРУВАННЯ ЩОДНЯ ВІД 19—21 ВЕЧ
Виключна продаж на терені Галичини
„Elektryk"
ЛЬВІВ, ШАЙНОХИ 2. ТЕЛ. 258-58.

— **Православний** єпископ Антоній у Городі уступив наслідком лихого стану здоровля. На його місце приходить єпископ Сава з Варшави.

— **З Польщі.** В Олькуші вибухла пожежа у фабриці паперу, причому згоріло 50 тон паперу вартости 30 тисяч зол. — По селах Гарволінського повіту поширений сильно алькоголізм. На одного мешканця припадає пересічно 24 літрів алькоголю річно. — Між Могильницею і Гройцем зударився моторовий потяг з товаровим, наслідком чого ранених 12 пасажирів відставлено до шпиталю. — В Богухвалі під Рящевом постерунковий застрілив Фелікса Реймента, що придержаний, стрілив до нього і почав утікати.

— **Пропав французький гидроплян.** Летунський світ занепокоєний долею французького гидропляну „Кроа ді Сід" (південний хрест), що пропав на океані підчас лету з Бразилії до Африки. Цей тримоторовий літак відбув свою подорож над Атлянтійським Океаном 62 рази без дефекту, а його пільот Мермоз перелітав на ньому океан 25-тий раз. В понеділок ранком він мав осісти в Дакарі (західна Африка), але досі не прибув на місце призначення. В останній радіотелеграмі він повідомив, що находиться 800 км. від Дакару та що один з його моторів недомагає. Від того часу всякий слід по ньому загинув. Французький уряд повідомив радієвою дорогою всі кораблі між Ріо де Жанейро і Дакаром, що гидроплян „Кроа ді Сід" правдоподібно був приневолений осісти на повному морі і тому просить пильно обсервувати ці сторони моря. Кожний корабель, що випливає з Ріо де Жанейро до Дагару і навідворот одержав таку саму депешу. В тім самім часі німецький корабель „Остмарк" викинув катапультою гидроплян „Пасат", що вибрався негайно в дорогу, яку мав відбути Мермоз на своїм апараті. Опісля „Остмарк" підніс якір, щоби взяти участь у гляданні за французьким апаратом.

— **Большевицькі звичаї в кінах.** Совітська „Правда" подає опис скандальних порядків у діточому кіні в Москві. Ріжні вибрики, бійки, крадежі і ножівництва є на денному порядку. Багато учасників приходить до кіна замісць до школи і пересиджують там цілими днями, граючи в карти, тощо. Від одного 14-літнього хлопчиська відобрали великий фінський ніж. Його ровесника вивели з кіна в пяному стані. В часі висвітлювання фільмів діти стріляють до осіб на екрані з проци, то знову бються, лаються огидними словами, ріжуть ножами крісла і т. п. Бувають випадки, що діти частуються в кіні горівкою. В оргіях беруть участь навіть дівчата. Все те кандидати на пізніших реформаторів „буржуазного" суспільного устрою в Европі.

— **Вбили комуністку.** Як повідомляє совітська преса, делегатку на конгрес Совітів і члена редакційної конституційної комісії, Марію Проніну вбито серед таємничих обставин. Коли Проніна приїхала з Куйбишева до Мелнікєва й верталась із двірця додому, напали на неї три мужчини і завдали їй ножем 10 смертних ран. Напасники пропали без сліду. Совітська преса пише, що це був терористичний акт „клясового ворога".

— **Чехи в еспанській червоній армії.** Як повідомляє „Поледні Ліст", предсідник комуністичної партії Чехословаччини Ґотвальд заявив на засіданні парлійної управи, що з Ма-

'дриді у відділах червоної армії бореться 1.000 чехів, вояків і старшин. Ґотвальд заповів дальший вербунок добровольців із Чехословаччини.

— **Жертви світової війни.** У Фінському заливі вибухла міна, залишена ще із світової війни, і затопила вантажний корабель, якого назви і походження не устійнено. Знайдені останки корабля не дають ніяких вказівок. Правдоподібно був це корабель данський, що їхав до Таліна.

— **Листи Наполеона І. на ліцитації.** В Лондоні продали на ліцитації Наполеонові листи та різні рукописи, що торкалися його виправи до Єгипту. Двацять листів з підписом Наполеона продали за 1.450 фунтів.

— **Серед нещастя і родинної журби** найгіршим лихом є безперечно недуга. Коли хто захоріє — тоді ввесь домашній порядок тратить свою рівновагу. Знає про це запобіглива пані дому, тому має у своїй аптичці відомі таблетки Panacrin — маг. А. Буковського, які хоронять перед грипою, вигіною і недугами з простуди. Коли хто з домашніх жаліється на біль горла, пропасниці, але самопочування, що є першою ознакою простуди, дбайлива пані дому памятає, що коли досить вчасно зажити таблетки Panacrin-и, недуготворчі бактерії, що вмістились в устах і горлі, знищимо і забезпечимо від недуги цілий дім видатків і клопотів.

Зі судової салі.

КАТРУСІ ЗАРИЦЬКІЙ ЗМЕНШИЛИ КАРУ ДО 4½ РОКУ.

Як відомо, студ. К. Зарицьку засудили у Варшаві на 4 роки вязниці, опісля у Львові — на 2½ року; львівський окружний суд скумулював ті два присуди на 6 літ. Оборонець д-р Павенцький зробив відклик і львівський апеляційний суд на розправі 15. ц. м. зменшив К. Зарицькій кару з 6-ох років на 4½. Предсідником апеляційного сенату був с. Ляневський, вотантами с. Двожак і с. Медиський; обвинувачував прок. Соболевський.

—o—

Відозви й комунікати.

КУРС ВИШКОЛУ ОРҐАНІЗАТОРОК ТА ІНСТРУКТОРОК СОЮЗУ УКРАЇНОК.

Центральне Українське Жіноче Товариство „Союз Українок" у Львові улаштовує в часі від 15. січня до 30. квітня 1937 р. курс вишколу організаторок та інструкторок Союзу Українок. Завданням курсу є підготовити курсанток до організаційної, культурно-освітньої і господарської праці у Філіях і Кружках „С. У." та до виховної праці в гуртках жіночого позашкільного дорослу.

Згідно з цим завданням програма курсу обійматиме такі групи викладів: 1. Громадський вишкіл, зокрема про ідеольоґію, різні ділянки праці й організаційні методи Союзу Українок; 2. Методичну підготову до ведення гуртків дорослу при Союзі Українок; 3. Домашнє і подвірне господарство, разом з наукою кухонарства; молочарство, садівництво, городництво, птахівництво та всі інші ділянки, потрібні інструкторкам до ведення господарської акції в Союзі Українок; 4. Знання з ділянки кооперації, потрібне для майбутніх кооперативних пропаґандисток.

Курс відбудеться частинно у Львові (вишкіл громадський, вишкіл інструкторок дорослу і кооперативних пропаґандисток) від 15. січня до 28. лютого 1937 р., частинно в Перемишлі (господарська частина) від 1. березня до 30. квітня 1937 р. Про вибір Перемишля рішило те, що маємо там особливо корисні умовини для переведення господарської практики в Дівочому Інституті.

Умовини приняття: На курс приймуть жінок, які мають 20 літ життя та покінчили середню школу, або бодай 6 клас середньої школи і мають дворічну громадянську практику в Союзі Українок, або в іншій українській національній установі. Управа курсу дозволить у виїмкових випадках відбути тільки організаційну або тільки господарську частину курсу.

Оплата за навчання 10 зол. місячно, удержання (мешкання і харч) у спільному інтернаті курсу у Львові 45 зол. місячно, в Перемишлі 35 зол. місячно.

Подання вносити на адресу: Союз Українок, Львів, вул. Сикстуська 46. до кінця грудня 1936 р.

Абсольвентки курсу можуть опісля рефлектувати на працю як організаторки й інструкторки Філій „С. У.".

Центральне Українське Жіноче Товариство Союз Українок у Львові.

Для всіх,

що на Ялинку і зимовий сезон хочуть закупити обуву, панчохи, снігівці і кальоші добре, дешево і практично.

Мужеські реклямові кальоші

Жіночі дощевики чорні і брова. з клямерков

Жіночі снігівці на стовпк. і плоскім обцасі

Чорна шкільна обува В. 31—35 10.90 В. 36—40 12.90

Буксир. 1 пол. дорослі

Обува до совгів В. 36-40 18.90

Лещетарська обува.

НА СВ. МИКОЛАЯ і на ЯЛИНКУ

Гумові чоботи

Наша реклямова шовк. панчоха матова і півматова І-а ґатунок 2'50
Стопа спеціяльно зміцнена.

Тепла і еластична панчоха манко І-а ґат. з правдивим стібом 1'90

ДАРУНКИ НА ЯЛИНКУ
реклямовий комплет жіночих панчіх у спеціял. опакуванні.
1 пара шовк. панчіх матових І-а ґ.
1 пара шовк. панчіх з полиском
1 пара підшапчішок манко разом 4'90

ДАРУНКИ НА ЯЛИНКУ
Реклямовий комплет мужеських скарпитон у спеціял. опакуванні
1 пари скарп. фльор. в десень І ґ.
1 пара скарп. фльор. чорн. І. ґ.
1 пара скарп. теплих моренго раз 4'50

Дитячі панчішки „манко" І-а ґатунок теплі і мягкі як волна у великич. від 2—10 зол. 1.20, зол. 1.— 0'80

Del-Ha

Дістанете у всіх філіях

Теплі фільцові для дітей червоні і сині

Теплі пантофлі на фільцовій і шкіряній підошві

Жіночі теплі пантофлі на фільцовій і шкіряній підошві

Жіночі пантофлі з клямеркою на фільцовій і шкіряній підошві Муж. в лішім ґатунку зол. 6.—6.50

Хатні ботки з футерком у різних колірах

Теплі мальтонові, практичні на зиму також на плоск. обцасі.

Крім цього маємо понад 500 найновіших моделів вечорової обуви на прохід аж до найзибагливіших ґатунків.

✝ Посмертні згадки.

о. Михайло Садовський, парох Молодькова й совітник гр.-кат. Єп. Консисторії, помер, приявши Найсв. Тайни, дня 21. м. м. Похорони відбулися 24. м. м. при участі численних священиків і парохіян села Молодьків. В. Й. П!

—o—

Спорт.

II. СОВҐАРСЬКА АНКЕТА.

Совґарський субреферат У. С. С. Львів повідомляє зацікавленних про II. совґарську анкету, яка відбудеться в середу 16. п. м. в год. 8.15 вечором у домівці Союзу. Присутність кльобів обовязкова.

—o—

Дописи.

ЖОВКВА.

Політична нарада активу УНДО в Жовкві. В четвер 10. п. м. відбулась у Жовкві політична нарада партійного активу УНДО Жовківщини. Нараду отворив д-р Іван Романців, висовуючи у своїй вступній промові досить критичний організаційний стан УНДО на терені повіту. Опісля ред. Зенон Пеленський виголосив основний реферат про істоту і завдання нашої політ. організованости. На цьому тлі вивязались кількагодинна дуже оживлена дискусія, в якій 22 промовці, місцеві інтелігенти, дооколичні священники і селяни розглянули всесторонньо організаційну й політичну ситуацію повіту та засували причини довшого занепаду політичної

На „Просвіті" виросла вся наша національна сила. В місяці грудні пригадаймо собі всі наш обовязок супроти „Просвіти" в її 68-мі роковини. Шлім „Дар Просвіті"!

організації українства Жовківщини. У виладі наради рішено скликати вже в найближчому часі Повітовий Зїзд УНДО, який устійнив би склад нового ПНК. Покищо вибрано тимчасовий комітет, який у першу чергу має занятися скликанням Повітового Зїзду. До комітету вайшли: о. намб. Омелян Погорецький, адв. д-р Іван Романців, о. Іван Кобот з Мерич, дир. Теодор Залуцький і дир. Осип Пеленський. Для пожвавлення політичної праці в Жовківщині рішено поробити заходи, щоб уже в найближчому часі придбати для Жовківщини повітового організатора.

Успіхи „Просвіти" —
це успіхи на всіх ділянках народнього життя. Занепад освітніх змагань потягає за собою занепад усього нашого дорібку. Шануймо себе. Спішім з „Даром Просвіті"!

СОКАЛЬ.

Ґостина театру ім. Тобілевича. На короткий час заїхав до нашого міста театр Тобілевича і поставив нашу оперетон та пес. Незвичайний успіх мала оперетка Чирського й Арнаса „Лев з Абісинії", де ми мали нагоду вайний раз переконатися, що п. Бенцалева і Яковлів — не все ще одні з кращих сил нашого театрального світу. Не менше зацікавлення викликав і відновлений „Ваґон циганів", де п. Лянська й Бенцалева, п. Бенцаль, Рубчак, Яковлів і Карпик (у титульній ролі) блискуче вивязались зі своїх завдань.

Чергова сенсація. Сокаль славний із різних чудес та сенсацій від давна. Найновіша сенсація міста — не напад якихсь двох типів на директора Україн-Банку п. Кохана, які штопнули його ножаком під ребро. Директорові, на щастя, не сталося нічого поважного, але сенсація є, ще й до того підправлена „політичним сосом". Як не ні, а такі методи боротьби чи пороху треба більше пашитувати.

СТАРИЙ САМБІР.

Заснування Народньої Організації Українців міста Старого Самбора. В неділю 6. ц. м. відбулася у Старому Самборі в салі „Просвіти" нарада місцевого українського міщанства і партійного активу УНДО в справі заснування Народньої Організації Українців м. Старого Самбора. Зборам проводив о. дек. Бенцій Андрій, основний реферат у цій справі виголосив запрошений зі Львова ред. Зенон Пеленський. Після реферату визвалася жива дискусія, в якій забрали голос шп.: Сенета, Вовчик Артим, Роздич, Саварин, Зибликевич, Морозова і др І. Кульчицький. Зібрані за винятком одного голосу, який виявився проти заснування такої організації, ухвалили організацію заснувати. Вибрано ініціятивний Комітет з д-ром І. Кульчицьким на чолі, який у найближчому часі має перевести формальне заснування Організації.

Довірочна нарада партійного активу УНДО Старосамбірщини. В понеділок 7. ц. м. відбулася у Старому Самборі в салі „Просвіти" довірочна нарада партійного активу УНДО. На порядку дня була справа самоуправних буджетів на р. 1937 і справа організації партійного апарату УНДО на терені Старосамбірщини. На нараду прибуло к. 60 українських самоуправників, себто війтів, солтисів, членів волосних і громадських рад. Крім того прибуло повад 70 мужів довіря УНДО з 21 сіл старосамбірської округи. Основний самоуправний реферат виголосив пос. Гриць Терешаловець. Організаційні справи референував ред. Зенон Пеленський. На нараді обговорено основно всі місцеві політичні та організаційні справи. Підчас сходин виявилась дуже оживлена дискусія, підчас якої основно обговорено справу теперішнього курсу політики УНДО і питання позитивної тактики УПР. Особливе оживлення викликали критичні завваги о. сен. Татомира та п. Івана Рудзінського, господаря зі Старої Ропи. Незвичайно отверта політична дискусія закінчилась на поклик о. сен. Татомира постановою твердо і вірно стояти в рядах УНДО на сторожі українського національного інтересу. На нараді залагоджено низку суто організаційних справ самоуправного і партійного характеру.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

КАМІНКА СТРУМИЛОВА:
16. XII. Циганський барон.
17. XII. Муж двох жінок.
18. XII. Шаріка.

ЛЬВІВ: Сала Театру Різнородностей Нар. Дім, вул. Рутовського 22.
Субота 19. XII. 7.30 веч. Шаріка.
Неділя 20. XII. 3. попол. Вій.
Неділя 20. XII. 7.30 веч. Циганський барон.
Понеділок 21. XII. 7.30 веч. Інваліди.
Білети вже можна діставати в ресторані п. Дружбіна, Ринок ч. 40, тел. 275-27.

Великий Театр:

Середа, 16. XII. год. 7.30 „Кавареньке".
Четвер, 17. XII. год. 7.30 „Гассан і його Волота Дорога до Самарканду".
Пятниця, 18. XII. год. 6.30 і 9. веч. дві виставн денно. Гостинні виступи Театру Дві Піколі.
Субота, 19. XII. год. 6.30 і 9 веч. дві виставн денно. Гостинні виступи Театру Дві Піколі.

Кіна.

АПОЛЬО: „Чардаш — Тозай — Кохання".
АТЛЯНТИК: „Пімста Джона Ельмена" з Борисом Карлоном.
ВАНДА: „Давид Коперфільд", „Генерал Чанг".
ГРАЖИНА: „Сеньоріта в масці", „Моторова дорога".
КАСІНО: „Тоні в Відня" в участю Віверзенгернабен.
КОПЕРНИК: „Антін Адвера".
КОЛІСЕЙ: „Бастер Кітон у кабінеті" „Мальована заслона".
МАРУСЕНЬКА: „Срібна торпеда".
МЕТРО: „Петербурські ночі", „Навіщо працювати" (Фліп і Флап).
МІРАЖ: „Любощі" (за оск. Шніцлєра).
МУЗА: „Пастер", Пауль Муні.
ПАКС: „Остання етіяда".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (за оск. Лягара) з Мартою Егерт.
ПАН: „Робін Гуд із Ельдорадо".
РАЙ: „Малі жіночки".
СВІТ: „Загадка" з Гарі Пілем.
СТИЛЬОВЕ: „Маю 19 літ", ревія: „Стопроцентова сатира".
ТОН: „Ковбой-герой" та мультчний додаток.
УТІХА: „Бурлака знад Волги" і ревія.
ХІМЕРА: „Блакитна пасака".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(вул. Марійська 5.)
Палестина в 1936 р.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 16. грудня 1936.

Відень (506.8) 16.40 Пісні на піст, 20.50 Симфонія ф-моль ч. 4. Чайковського, 21.35 Розр. концерт, **Брно** (325.4) 15.00 Пісні й арії, **Кошиці** (259,1) 17.40 Словацькі пісні, 19.20 Дуети на гармоніях, **Прага** (470,2) 15.00 Спів, 15.30 Смичковий квартет, 16.10 Танкова музика, 19.40 Година співу, бурлеска, 21.00 Симфонія ч. 2. ф-дур Ірака, **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00, 16.30 Концерт симф. орх., 21.00 Спів, **Білгород** (487,3) 17.20 Нар. пісні, 17.40 Розр. музика, 20.10 Дуети на гавайських гітарах, 20.30 Гумор, **Берлін** (356,7) 8.20 Музика, 16.45 Концерт трія і солістів, 19.30 Колядн, 20.45 Відділи СС. співають перед Гітлером, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00, 19.00 Музика, 15.25 Хор донських козаків, **Мінхен** (405,4) 8.30 Музика, 11.00 Музика для села, 16.30 Сучасні пісні, 17.00 Фортеп. ресіталь, **Будапешт** (549,5) 13.30 Сальон. музика, 17.00 Циг. музика, 19.05 Мадярські оп. мельодії, 21.00 Концерт оп. орх., **Міляно** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 17.15 Форт. ресіталь, 21.30 Італ.-нім. концерт, **Рим** (420,8) 12.40 Розр. концерт, 17.15 Танкова музика.

Четвер, 17. грудня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 16.05 Муз. академія, 17.25 Тирольські коляди в супр. лютні, 19.30 Концерт шубертівського хору, соліста, 22.20 Пісні й арії, К. Гадрабова сопр., **Братислава** (268,8) 17.35 Сп. ресіталь, 18.15 Скрипка, **Кошиці** (250,1) 18.00 Для Захарчатя, **Прага** (470,2) 11.05 Сальон. музика, 15.00 Концерт монету, 19.30 „Вільний стрілець" оп. Вебера, **Париж** (1648) 10.30 Орг. ресіталь, 12.00, 13.15, 14.00 Концерт, 18.00 Театр Уяви, 21.00 Пісні, рецитації, 21.45 Симф. концерт, **Білгород** (487,3) 18.00 Нар. пісні, 20.00 Веберові твори у вик. орх., **Берлін** (356,7) 8.20 Музика, 10.00 Нар. пісні, 14.15 Розр. музика, 17.00 Солісти, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 16.00 Музика, 18.20 Соната на скр. і фортеп. Шумана, 20.10 Музика, 20.10 Балади Лєве, 20.50 Смичк. квартет, **Мінхен** (405,4) 8.30 Розр. музика, 16.30 Сучасні пісні на хор., 17.00 Секстет ес-дур на дуті інстр. і форт. Булеріяна, 19.00 Симф. концерт, **Будапешт** (549,5) 12.05 Симф. концерт, 13.30, 21.25 Циг. музика, **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 22.15 Орх. концерт, **Рим** (420,8) 12.40 Орх. концерт, 17.15 Розр. концерт, 20.40 „Іль Сіньоре Сенца Пасе" оп. Діна Рулія.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 16. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: „Пластусеві пригоди" й т. п. оповідання. Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт військ. орх., 12.40 Полудневий дзенник, 12.50 Святочні посилки, 14.30 Музика, спів із гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклям. концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Тенор і його пісні (Вітріш) із гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Ревія інструментів, гр. пл., 16.00 „Велика тайна" авд. для дітей з муз. ілюстрацією, 16.30, 17.15 Концертсальон. орх., саксофон, 17.00 У боротьбі зі шпіоляжем, 17.50 Фіґцільне інтерв'ю: Гутірка із ст. Биковським, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Турист. гутірка, 18.20 Муз. гротеска, гр. пл., 18.40 Заг. скринька, 18.50 Органічні навози, 19.00 Чудо співи фрагм. із пов. С. Коссак: „Хрестоносці", 19.20 Трансм. з салі льокомотив гол. двірця у Львові, 19.40 Мішаний концерт, скринька, Арт. Біччо бас, форт., 20.20 „Жарт Христофа Чеми", інтер. анекдота, 20.35 Хвилина бюра студій, Вечірний дзенник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт, 21.30 Літер.-муз. авдиція про Е. Т. Гофмана, 22.15 Розр. концерт; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. плят.

Четвер, 17. грудня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дзенник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Перенок для молоді нар. шкіл, орх., спів, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Полудневий дзенник, 12.50 Садівництво на Мазовші, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Оперетконе попурі з гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Англійська музика з гр. пл., 16.20 Природа в грудні, гутірка для старших дітей, 16.35 Мендельсон: Девять пісень без слів, 17.00 Як зорганізувати веселі та здорові свята, 17.15 Концерт інстр. квартету, **17.50 Українські наукові інститути**, вик. Мир. Семчишин, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спіговий комунікат, 18.12 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Розвиток і значіння нафтового промислу, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Година легкої пісеньки, спів, цитра, гітара, кенцьефон, фортеп., **19.45 Концерт солістів: Оксана Цурковська форт.**, Ем. Филиповський скрипка у супр. форт., 20.25 Святий Вечір у Щавниці, 20.40 Веч. дзенник, 20.50 Актуальна гутірка, 21.00 Танки та мельодії, орх., Поплавський тенор, Шамінська сопран, хор, 21.30 Вєнявський: авдиція, орх., форт., спів, 22.15, 23.00 Танк. музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.78, 89.95, Долярн американські 5.31 — 5.38, долярн канад. 5.30.50—5.37.50, Фльорени гол 289.80 — 288.10. Франки фр. 24.82—, 24.68, Франки швайцарські 122.25—121.45, Фунти англ. 26.07—25.93, Гульд. данп. 100.20 — 99.80, Корони ч. 18.10, Корони дан. 116.44—115.60, Кор. норв. 131.08 — 130.10, Кор. шв. 134.33 — 133.55, Ліри італ. 25.10 — 24.60, Марки фінл. 11.52 11.00, Марки нім. 122 — 117, Шил. австр. 96.00—95.00. Марки нім. срібні 132 —127.

Акції.

Банк Польський 107.00, — Лільпоп 13.00, Цукор 28, Островець 25, Страхович 32.50, 32.75.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 66.25, 2. ем. 65, серії 48.50, 5 конв. 51, 50.50, 4 прем. дол. 47.00, 77.15, 7 стаб. 461, купон 32.25.

Збіжжя.

Львів, 1.5 XII.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Ячмінь одн.	20.75—21.00
Ячмінь на мливо	20.00—20.25
Ячмінь пост.	19.25—19.50
Овес шт. I. незадощений	17.75—16.00
Овес шт. I. А легко задощ.	15.25—15.50
Овес шт. II. незадощений	15.25—15.50
Овес шт. II. А легко задощ.	14.50—14.75
Вика темна	17.25—17.50
Вика сіра	16.25—16.75
Ріпак озимий	46.00—47.00
Ріпак літний	40.00—41.00
Макухи льняні	18.50—19.00

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 15. ц. м.

Ціни за 100 кг. лицом, льоко вагон-стація заладування:

	льоко ст. заладов:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	22.25—22.75
Жито збір. 694 гр/л. 3%	17.50—18.00
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	18.50—18.75
Овес легко задощ. 444	13.50—13.75
Овес не задощ. 456	14.00—14.25
Гречка 10%	19.50—20.00
Кукурудза жовта	14.75—15.00
Кукурудза червона	16.00—16.25
Конюш. сім'я	32.75—33.00
Соняшникове сім'я	32.75—33.00
Насіння деру 95%	41.00—42.00
Фасоля корона руч. в з м. 42	53.00—54.00
Фасоля „Різен" руч. вибр. з м.	40.00—41.00
Фасоля шмільц. руч. вибр. з м.	40.00—41.00
Фасоля шмільц. спец. ручно вибир. з міш.	42.00—46.00
Фасоля краса рафоване	25.00—26.00
Фасоля цукр. ручно вибр.	31.00—32.00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канянки	115—120
Конюшина вільна від канянки 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця, жито та ячмінь подорожіли на 50 сот. Ціни інших продуктів не змінені. Тенденція на збіже зайшкова.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 15 грудня н. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	3.00 вол
1 кг. масла десер. бочкового включно з боч. опакуванням	3.05 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	3.05 „
1 л. молока	0.17 „
1 кг. вепь	5.10—5.20 „

Тенденція на всі артикули слаба.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 15. XII н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці. льоко подвір'я птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., добре умяснені, повногрудні	1.10 вол.
Індики I. кл., добре умяснені, повногрудні	0.95 „
Курята I. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	1.00 „
Кури I. кл., товсті, без остріг, без вапняку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені I. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

КУПНО - ПРОДАЖА

ЧИ ВАШ годинник ходить добре? Якщо ні, дайте направити до ІВАНА ЗЕЛЬТЕНРАЙХА, Львів, Марійська пл. 5. Прецизійно, солідно, дешево. З провінції присилайте почтою. 3032 11-3

ФОРТЕПІЯНИ, фісгармонії, як нові, коротші, гарантовані, дешево продає, купує, міняє Ґанак. Пілсудського 21. І. поверх. 3248 2—10

НАЙНОВІШІ капи, брокати, накидки, меблеві покриття, ціни реклямові тільки у ФРАЙЛІХА, Сикстуська 21. 2—?

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Панн поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 45-60

КОМФОРТОВУ парцелю, гарне положення оказійно продасть „Трансакція" Длугоша 1. 3278 1—3

РІЖНІ

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2046 16-100

ШУКАЮ спільника до викінчення нової кам'яниці, гарне положення, потрібна готівка 15.000. Інформує: „Трансакція" (Ігнат) Длугоша 1. 3262 3—3

КОТРЕ ВИДАВНИЦТВО сфінансує перші потреби підручник. Мих. Базанк, Косів, вул. Шухутська 20. 3271 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

КУПОН

на гарний і практичний
БЕЗПЛАТНИЙ ДАРУНОК
для тих, що купують радунки на св. МИКОЛАЯ в Перфумерії
С. ФЕДЕРА
Львів, СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 15а
Товар тільки першорядний. — Величезний вибір. — Найдешевші ціни.
1—30

МЕД

правдивий бджільний можна дістати по конкуренційних цінах від 1·20 за 1 кг лише у крамниці
„ПАСІКА" — Львів
ВЯХДРСЬКА 20 (бічна Руської)

Тільки оголошуючись у
„ДІЛІ"
можете успішно продати, купити або зайняти реальність.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

ч. 284 (14.533). Львів, четвер 17. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чверть річно 15·00, Півріччо 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Панамериканська конференція взиває еспанців до мира.

На останньому засіданні панамериканська конференція зредагує

заклик до еспанського народу, щоби він покінчив громадянську війну.

Льондонські міродатні кола приписують чималу вагу до того заклику тому, що деякі уряди латинської Америки мають чималий **вплив на еспанців, докрема на уряд з Бургосу.**

У Льондоні припускають, що справжнім ініціятором відозви є Рузвельт.

Він вже вернувся до Білого Дому і заявив журналістам, що

конференція в Буенос Айрес не завела великих надій,

що їх з нею вязали.

Справу міжамериканського трибуналу розгляне найближча конференція, в Лімі; її годі рішати на борзі.

Висліди реформи „людового фронту" у Франції.

Пресові органи промислових кол описують, **які наслідки дало введення 40-годинного тижня праці у гірництві.**

„Ля Депеш" стверджує, що через те

продукція вугілля змаліла на 1/6,

тому франц. уряд мусів збільшити контингент на ввіз вугілля зі закордону на 1,100.000 тон.

Реформа не зменшила безробіття,

бо воно майже зникнуло завдяки ростучому запотребуванню на французьке вугілля.

„Нор Індустріель" зазначує, що **з 400.000 французьких безробітних мало хто дістане працю в гірництві, бо це або дуже старі люди або некваліфіковані. Тому єдиний наслідок 40-годинного тижня праці буде такий, що**

Франція знову мусітиме спроваджувати робітників зі заграниці.

НЕВДАЛИЙ СТРАЙК.

Заклик до страйку огородників паризької округи не найшов відгуку; нема небезпеки, що у Парижі не стане городовини. Нині в 3. год. досвіта було стільки городовини, що звичайно.

Чи „общество Качковського" є протектором православія?

Спростування.

Львів, 14. грудня 1936.

До П. Т. Редакції „Діла", Львів, Ринок ч. 10.

В звязи зі статею під заголовком „Общество Качковського"—протектором православія" („Діло" з 11. грудня 1936 ч. 279) просимо на основі § 19. пресового закона помістити в найближчім числі Вашої газети на тій самій сторінці і тими самими черенками слідуюче спростоване:

1. Неправда, що „Общество Качковського" являється „протектором православія", але правда, що Общество ім. М. Качковского, згідно з §. 5 своєго статута розвиває діятельність в напрямі культурного, морального і економічного розвитку руского народа, до релігійної борби зовсім не вмішується і до своїх членів, без огляду на їх віроісповідане, відносится однаково.

2. Неправда, що „Общество Качковського" являється „протектором православія" в Коломиї і що причинилось до „віддання цілого дому фундації Білоуса в Коломиї" до вжитку насланому православною Консисторією батюшці, що в салі уладив „часовню", а в бічних убікаціях сам замешкав з матушкою" — правда однако, що маєток фундації Білоуса єсть від початку світової війни в комісарскім заряді Института: Рускій Народный Дом во Львові, а тимсамим Общество ім. М. Качковского не позістає в ніякім відношенню до тої фундації і ніякого впливу на нію не має.

3. Неправда, що „Общество Качковського" есть протектором православія" в Турці, де „москвофільська кліка відступила домівку Т-ва Качковського на часовню для православного батюшки", але правда, що коли виявились подібні змагання у деяких членів турчанскої читальні, Головна Управа, на засіданю 3. листопада 1936 на основі §. 67 своєго статута розвязала турчанску читальню і про своє рішене повідомила львівский Воєвідскій Уряд дня 6. листопада 1936.

За Головну Управу: Предсідатель: Д-р Адріян Конистянскій, секретар: В. Шишка.

•

До цього спростування додамо тільки, що свої заміти щодо протекторства „общества Качковського" над православіям підтримуємо далі, на що зрештою постараємось дати в найближчому часі нові докази. Нині, у звязку з поміщеним вище спростуванням, спинимось на іншій пікантній подробиці, а саме: підписаний під ним секретар „общества Качковского" В. Шишка є, як нас інформують, той самий, що на чолі гуртка „русских молодіців" влетів до салі засідань Нар. Дому, відчитав знану всім заяву і дав гасло до обкидання яйцями членів Тимчасового Виділу українців. Пікантність цього факту в тому, що п. В. Шишка є секретарем „общества", якому головує п. д-р Адріян Конистянський, той сам, що є одночасно теж членом Тимчасового Виділу Нар. Дому. Чи не весело? Це зветься „русска" етика...

Українські Театри!

„АЛЬОЕ" Українська Хем. Косм. Фабрика у Львові, вул. Генінга 16, виробляє

Театральні шмінки „АЛЬОЕ"

4 головні прикмети:

1. не вишкать лиця, бо роблені на кремі АЛЬОЕ",
2. дешеві, бо економічні в ужитті,
3. великий вибір красок, дібраних спеціяльно до ефектів у вечірному освітленні,
4. більша величина, ліпша якість і своїй.

Тому від нині тільки театр. шмінки „АЛЬОЕ"!

Жадайте у всіх крамницях!

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ НА СВ. МИКОЛАЯ І НА ЯЛИНКУ є премійна вкладкова книжечка

Кооперативного Банку „ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20,

на яку крім звичайних відсотків можна одержати ще й нагороду за ощадність у висоті 25—100 зол.

Кожна свідома господиня вживає до печива тільки дріжджевого порошку і ваніліневого цукру та ароматів

кооп. „П Л А С Т"

ПІСЛЯ УПАДКУ П. ПЕВНОГО.

ДЕКЛЯРАТИВНА СТАТТЯ ЧИ КРУТІЯСТВО „УКРАЇНСЬКОЇ НИВИ".

Волинь, 10. грудня 1936.

I.

Перший наш допис („Діло" ч. 266) дехто з поляків („Wołyń", ч. 49) взяв за політичну оферту під адресою теперішніх провідників волинського ВУО. Це не була ніяка оферта: це була лише інформація про події в таборі ВУО після банкротства й ліквідації голови, творця й символу тої організації, П. Певного. Це була осторога, що банкротство чекає також його наслідників, якщо вони не погодяться, що не можна вести гідної української політики на якомунебудь клаптику української землі у Польщі — у повному відірванні від Галичини, без ніякого звязку з нею, без звязку з галицько-українською культурною працею, при злегковаженні принципу, що не партикуляризм і „регіональні" отаманські амбіції, лише консолідація українського національно-політичного й культурного табору у Польщі є першим засновком успіху. Консолідація і політичний підхід до всіх політичних проблем — з відкиненням усіх інших критеріїв.

Замість дискусії, яка для дівчів ВУО прикра і небезпечна, теперішній його провід зложив публично своє „кредо" у формі статті п. н. „Політика залізних нервів" („Українська Нива", ч. 24). Українська преса на ту заяву чомусь не звернула уваги: може тому, що написано її з великими викрутасами, а може — скоріше — тому, що українське громадянство здавен звикло не рахуватися з матеріяльно і політично залежними часописами. Але для історії українського життя у Польщі і для характеристики волинських відносин це цікавий документ, а тому ми познайомимо з ним шановних читачів „Діла".

II.

„Зреорганізований і змонтований провід українського громадянства на Волині" (так називають себе наступники П. Певного) перш за все декларує, що не йде дорогою сензацій, ані внутрішніх революцій; кладе натиск на ідейний зміст своїх організацій, а не на їх форму; тому не руйнує їх, не міняє на них вивісок...

Дуже гарна річ! Адже ще Шекспір сказав: „Назовіть троянду яким хочете іменем, а вона все одно буде пахуча"; або теж не без рації висловився російський письменник Герцен: „Назовіть мене навіть глечиком, лише в піч не сажайте".

Який же ідейний зміст вкладає у свої організації „змонтований" провід, який відпекується тільки від імени й фірми Певного та ображується на назву „певняки" (це йому, зрештою, вільно), але зберігає всі інші фірми, створені П. Певним?

ВІДОМА ХРИСТІЯНСЬКА ФІРМА
„B I J O U“
поручає
парфюмерську біжутерію і шкіряні вироби
Львів, ул. Кілінського 2.

Хитра це річ. Але оскільки її можна зрозуміти, полягає вона передовсім на „ідеї співпраці, що будує й повинна збудувати не тільки краще „сьогодні“, а ще більше — краще „завтра“. Та на волинському терені діються речі, які неначе виключають можливість співпраці. „Запитувано нас нераз — заявляє провід — „чи ми не бачимо, що діється на волинському терені в ріжних ділянках життя? Чи не бачимо, мовляв, конфіскату українських календарів, розвязання кооперативів, звільнення українських працівників з органів самоурядування, демонстраційної нехіті в боку багатьох низових польських комірок до українського імени, нехтування української мови у волинському шкільництві і т. д.?“

Волинський провід відповідає, що він бачить значно більше; але мало бачити, треба розуміти. І він розуміє: це все „вибрики закукуріченого шовінізму“, „факти з практики малих адміністраторів на місцях“, „теренові факти нетолеранції у відношенні до наших національних прав“. Так ці явища розуміючи, не похваляє їх, осуджує й поборює.

Та як? Не „чолобитнями“, бо ними забивається гасло співпраці; не жалями й докорами, бо вони її підважують, а методою залізних нервів і співпрацею, „як наступом на польську ментальність, обтяжену історичним намулом неістотних традицій, що унеможливлює чесну співпрацю обох народів“... „Метода залізних нервів“ у підході до наведених і подібних їм фактів річ зрозуміла. Але пощо вживати високопарної фрази „наступ на польську ментальність“ та оклепаної фрази про співпрацю, коли найбільш питомою рисою волинських відносин є постійний і систематичний наступ одного контрагента, при повній бездіяльності, повній громадсько-політичній інерції та при системі політичного послуху другого контрагента?

Ще одної справи не можна промовчати — спроби витовкмачити волинську дійсність, як вибрик малих адміністраторів на місцях, як теренові явища. Це вже свідоме фальшування фактів, свідоме їх обезцінювання. Розуміємо, що в умовинах волинської пресової цензури не можна писати з точками над „і“. Але навіщо обдурювати і себе самих і своїх земляків, навіщо або ховати голову в пісок або „валяти дурака“ — у декларативних програмових статтях?!

І колиб навіть не виключати, що новий провід ВУО схоче опертись на ширших колах місцевого громадянства та унезалежнюватись від державної адміністрації, від якої п. П. Певний був належний з ногами й головою, то покищо „наступ на польську ментальність“ проявляється на сторінках „У. Ниви“ таки у звітах з вірнопіддаництких декларацій та з участи проводу у ріжних польських маніфестаціях.

III.

Головний натиск у своїй праці провід прикає класти на іншім відтинку — на внутрішнім:

„Українська традиція мало має в собі героїчних елементів; її характеризує, здебільша, ідейний комплекс нижчости, що замикається двома моральними бігунами: духом бунту й духом покори. Покорп — переважно перед чужим, оскільки стоїть за ними фізична сила; бунту — переважно у відношенні до своїх, оскільки розпоряджують вони лише моральною силою.“

„Ідейне наставлення української літератури, науки чи публіцистики здебільша йшло по лінії комплексу нижчости... У нашій історії не проходила несмертельна ідея батьківщини“, а „запах державної волі втягнув до своїх грудей лише вибранців“. „Українська публіцистика останніх пят нацять літ обертається в колі надзвичайно примітивних понять“, і їй „цілковито невідомі методи ідейної боротьби“...

„Духове обличчя Львова чи Луцька, Станиславова чи Рівного, Тернополя чи Володимира звернене до землі“, громадянство рівняється вділ, переважають особисті амбіції над амбіцією праці, кириництво над дисципліною, провінціональний світогляд над національною рацією, приземні цілі над творчим духом... Все це продукти комплексу нижчости. Він — „змушує кричати про зраду, висовувати наперед патріотичних галушників (читай: галичан! — Прим. Ред.), фаворизувати нікчемність, впроваджувати в обіг публичну макулятуру“...

Читаючи таку декларацію, зі здивуванням ставимо питання: чи це голос політичних провідників з залізними нервами? О, ні! То мова істеричків; людей, що знаходяться у „сплендід айзолейшен“, покинутих, заведених у своїх сподіваннях; людей, що бачать лише вороже наставлення проти себе. Це не є голос індивідуальний. це переживання усіх тих, кого недоля затягнула до табору й системи п. Певного, а хто мав якісь вищі політичні поняття та ідеали... Можемо таким людям глибоко співчувати, але не можемо признати їм залізних нервів, потрібних на те, щоб українську громаду на Волині витягнути з недавнього певнівського багна.

З дефетистичним, хочби й публіцистично цікавим, представленням української дійсности не лучаться радісні перспективи праці. Ось як накреслює її ота декларативна стаття „У. Ниви“:

„Перш за все протиставляємо цілою силою ріжним фабрикантам українського шовінізму, що помпатично названо націоналізмами“ (? — прим. складача).

„З неменшою силою протиставимося ідентифікуванню маси з українським народом, що один лише є еманацією духової провідної верстви і хліборобської чи міщанської верстви, продукуючих матеріяльні цінности“. „Не кожний, хто кричить про націоналізм, має право на почесне звання члена — української нації. Це право определює — виключно єрархія заслуг для української справи“. Багато у цьому слушности. Але мимохіть насувається питання, зроджене з поведінки лідерів ВУО за останні роки: чи сірим і безголосим „демосом“ не є всі, що осуджують методи ВУО, а „нацією“ — кожночасні лідери цієї організації?! Чи на назву „шовініста“ не заслуговують всі ті, які жадають гідности й самопошани у волинських українських політиків?!

„Рівнання вгору — (читаємо там далі) — оце одна з найчільніших метод“. „У теренову працю треба „вгризатися“ не рівнанням уділ, підтримуючи ті чи інші інстинкти мас, а рівнанням вгору, як це диктує інстинкт народу“.

„Політика залізних нервів — це метода поведінки провідної верстви“. До неї мають підпорядкуватися політичний провід та всі громадсько-національні установи.

„Одночасно належить поборювати цілою силою ідейного (? — прим. скл.) переконання деструктивний шовінізм і блудний патріотизм українських галушників (читай: галичан)“.

IV.

Ідеольогія і програма волинських діячів — нащадків Певного — дуже багато дає думати. Це — ознака часу, над якою не вільно спокійно перейти до денного порядку. Звернемо увагу лише на один момент. У представленій декларації: на погорду до маси та до всього, що в тій чи іншій формі виступає в обороні цієї маси; погорду до її життевих інтересів. Це все — „комплекс нижчости“, „рівнання вділ“, „приземні цілі“, „інстинкти маси“... Отсим наставленням і пояснюється чому певнівський табор ніколи не знизився зі своїх „національних небес“ до того, щоб заявити хочби скромний протест чи застереження проти кольонізації Волині, проти спроваджения до неї чужого елементу (300 учителів з Познанщини в останньому році!), позбавлення місцевого населення одинокого варстату праці. Запаморочена погордою до маси та „еліта“ з „У. Ниви“ не спромоглась досі на крик, що чейже

ПОЩО ПЕРЕПЛАЧУВАТИ,
якщо всіляке білля мужеське, жіноче, дитяче і постелеве в знаменитім гатунку купите значно дешевше просто у фабриці 3280
Львів, Сикстуська ч. 1. „П А В“

кольонізація — це не тільки удар в український нарід, а ще більше — удар у згоду, співжиття і співпрацю обох народів...

Читач „Діла“ може поставить питання: звідки в українського редактора українського (по мові) часопису взялися такі теорії? Відповідаю: їх породила й виховала царська Росія. Російська інтеліґенція була витвором пануючої касти; вона хоч походила з народу, але умовинами свого життя й характером своєї праці відірвалася від народу. Мало того: вона з призирством ставилась до свого народу, як до „мужика“ (хлопа), темної сили. Та інтеліґенція втягала в себе здібніші одиниці українського села чи міста й виховувала в своєму дусі. Були, розуміється, такі, що відчували свій звязок з своїм народом, признавали себе синами народу, виховували в собі любов до цього народу, до України. Але в їх уявленні Україна була не тою убогою, пониженою, забитою Україною; це була якась фікція, якась чогось „еманація“. Річ не в тім, що запах селянського поту або насмарованих дьогтем чобіт був гірший від пахощів добрих парфум, річ у тім, що з такого „елітарно-аристократичного“ підходу родиться — брак звязку з селянськими масами, пересунення всієї національної політики у площину розмов „елітарного“ проводу — у кабінетах державних урядовців...

Теперішній головний редактор „Української Ниви“ та автор зреферованої декларативної статті, п. О. К., це не „мартовський“ українець: він уже у Петербурзі перед революцією редагував „Українського Студента“ (1911.), він брав активну ролю в студентському визвольницькому русі. І він — публіцист безумовно талановитий. А проте маємо враження, що той його теоретичний підхід до проблеми перебудови українсько-польських відносин на Волині, до проблеми ревізії всієї дотеперішньої ситеми, званої „певнівщиною“ (чи це подобається п. О. К, чи ні — так ця система називалася), що цей його підхід це не тільки грубий публіцистичний промах та фразеольогічне — вибачте за слово — крутійство, але зведення суті речі на повні манівці. А суть речі така:

Як відбудувати авторитет української національної політики волиської, загиреної певнівщиною через повне (персональне, матеріяльне, моральне) підпорядкування її польському адміністраційному чиннико́ві? Як відбудувати незалежність української національної політики на Волині, першу передумовину до відзискання пошани у своїх і чужих?! І щойно потім — іде черга на цілу низку конкретних запитів, що торкаються політичної тактики, громадської організації, культурної праці, економічної розбудови. Теорії про український „комплекс нижчости“ ані відповіди на ці питання не дають, ані не розвязують проблеми, яку забагнув П. Певний і тов. і яка в багні лежить по нинішній день.

Тутешній.

БОРОТЬБА ЗА ГЕҐЕМОНІЮ.

ФРАНЦУСЬКІ ВІДГУКИ НІМЕЦЬКО-ЯПОНСЬКОГО ПАКТУ.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 12. 12. 1936.

У видавництві Раймера в Берліні появилася ще 1933-го року „Мала мапа мов середньої Европи“ д-ра Фрідріха Лянге — і таких мап вийшло в Німеччині дуже багато. Німецькі політичні кордони зливаються з етнографічними кордонами Німеччини, а ці останні поширені в імя природних границь. Мапа зроблена дуже ефектовно, і ви маєте враження, що ціла Европа це одна Німеччина, чи пак один німецький нарід: усе покривае червона пляма, дещо яскішою краскою намальовані усі скандинавські, голяндські і фляндські краї, вкінці червоні цятки припорошують решту країв аж до України включно. Ви мимохіть шукаете зором на тій карті, де нема німців в Европі, а це справа досить трудна, щоб віднайти. Примітка до цієї мапи каже ось так: Німецька мова є найбільше поширеною мовою в Европі. Що-шестий европеєць вважає німецьку мову за свою матірню. Царина німецької мови захоплює 15 ріжних держав в Европі, а громадяни 24 держав в Европі вважають німецьку мову за свою рідну і т. д.

Сучасні пропаґандивні німецькі ґеополітичні брошури є писані живо, коротко, скажемо сміло, на французький спосіб. Річ зрозуміла, що за такі твори не відповідає німецький уряд. Це твори німецьких учених, писані на їх особисту відповідальність, але нема найменшого сумніву, що вони є ідеольогічною основою майбутньої німецької політичної акції.

Залишімо на хвилину країну білих, високих, довгоголових, синьооких німецьких блєндинів і перенесімося думкою в країну малих, короткоголових брунетів з чорними очима і жовтої раси, що живуть на японських островах.

Японська геополітична школа підготовляє теж свій край творами, що стали підставою не тільки майбутньої, але вже сучасної нам японської експанзії.

Скажемо коротко про їх науку: цілий азійський континент це менш-більше один великий протекторат Японії, усі острови і півострови Тихого і Індійського Океану, не забуваючи про Австралію. Цю ґеополітичну теорію японських учених засипали коментарями англьосаксонські учені-геополітики, які ведуть такий самий теоретичний двобій на теренах Далекого Сходу, як на областях Европи учені-геополітики Німеччини і Франції.

Як прийшла до Парижа вістка, що між Токіо і Берліном підписано договір проти Комінтерну, то ми не переборщуємо, хоч це може видаватися дивно, що у Франції розяснилися обличч-

Виїмково добрі умови купна тільки у фаховій фірмі:

ФОТО- Електронабель.

Приймачі Філіпса (стереофонічні)

15-місячних рат

ЛЬВІВ Коперника 10. Тел. 214-21.

Гуртова і детайлічна продажа жарівок „Філіпса"

чя. Французи мали від хвилини підпису совіто-французького договору такі клопоти в Европі, а передовсім в англо-саксонськім світі, не зважаючи на всякого роду дипльоматичні запоруки Франції, що тепер кожний француз собі зміцня подумав: тепер ще більші клопоти матиме Німеччина!

І вистарчить глянути на англьосаксонську пресу і опінію, щоб побачити, що ця думка була правильна.

В нинішньому „Фігаро", один дуже впливовий французький публіцист Владімір д' Ормесон пише ось так:

„Не маємо, ми французи, достаточного запасу слів, щоб подякувати панові фон Рібентролові за те, що він переговорював і підписав договір з японськими військовими колами, цей союзницький договір, що в одну мить переніс проблеми, що нас замикали в европейській площині — і де навмисно зменшувано їх вагу, або й ховано — на світову площину, де вони дістали своє правдиве обличчя і пропорцію. Льондон відразу це зрозумів. Вашинґтон розуміє це вже теж. У життєвих питаннях Тихого Океану віднаходиться завжди англьо-саксонська солідарність".

І коли міністр закордонних справ Франції Дельбос з парляментарної трибуни проголошує: „Заявляю в імени французького уряду, що всі сили Франції на суші, морі і у воздусі дадуть негайну поміч Великій Британії в разі неспровокованої напасти". — то це не є тільки політична деклярація уряду, але це політична деклярація цілої французької нації, без огляду на партійні переконання.

Французи вірять, що англійська карта у змаганнях за панування над світом є найпевніша, бо за нею в разі небезпеки станув би ввесь англьо-саксонський світ, не зважаючи на ніякі пацифістичні деклярації, якими постійно любуються всі англьо-саксони підчас миру.

Французи можуть помилятися, помилятися можуть теж англійці, але для нас, українців, необхідно знати, що вони думають.

І Німеччина теж знає, що англьо-саксони можуть бути рішаючим чинником у прийдешніх подіях. В европейських дипльоматичних змаганнях між Францією і Німеччиною одна і друга дипльоматія старається вибити противникові з рук саме ту англійську карту, за якою по всій правдоподібности слідкує в дальших наслідках і італійська карта.

Німці старалися зробити це, використовуючи совіто-французький пакт. Французи реванжуються їм тепер німецько-японським пактом. Сучасне гасло французької закордонної політики це Париж-Льондон, а не Париж-Рим, Париж-Берлін, чи Париж-Москва.

Політична сітка французьких союзів і договорів на европейському континенті є тільки побічним інструментом, необхідним на думку французів для їх політичної гри, якої завершенням булаб повна й тревала угода з Великою Британією.

А про Україну, бо українськими грудьми і на українській території може вестися у практиці цей міжконтинентальний бій — раз-у-раз появляються вісти у світовій пресі. І ріжну ролю призначують вони Україні, найчастіше ролю якоїсь Абісинії. Це пусте. Найважніше те, щоб ми самі не поставили себе в ролі абісинців, щоб у майбутньому ударі ми самі зуміли визначити собі місце — не експльоатаційного предмету, лише одної із спірних сторін.

Юрій Студинський.

FALKIEWICZ – POZNAŃ

ФАБРИКА ПЕРФУМ і КОСМЕТ.
Основ. 1911 р. у Парижі.

Найлевніше і найкорисніше примістиш свої ощадности в

Міській Комунальній Касі Ощадности

у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)

та в її **Відділах** при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75.

в золотих або **золотих в золоті.**

В цей спосіб здобудеш відповідні відсотки охоронишся перед згубою або крадіжю і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном.

Завдяки квотам, здобутим із ощадностевих вкладів, признала Каса 28,260.000 золотих гіпотечних кредитів, за які вибудовано 685 домів та впремонтовано 24½ домів.

Понад 3,000.000 зол. річно виплачує Каса відсотків своїм вкладчикам.

6,300.000 зол. — це резервові фонди Каси.

За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном. 3070 15—?

Чанкайшек відкинув союз з большевиками.

Китай співпрацюватиме з Японією проти комуністів? Вся китайська преса обстоює політику Чанкайшека

Дорадник Чанкайшека Доналд, що їздив до Сіянфу, щоб посередничити між Чанкайшеком і Чансуліяном, вернувся. Повстанці запевнили його, що **життю диктатора не загрожує ніяка небезпека і що вони підуть за ним, якщо він відкличе своїх дорадників і переведе реформи та**

якщо перерве боротьбу з червоною армією.

Доналд сподівається, що криза покінчиться до кількох днів. Тимчасом

Чанкайшек взагалі не хотів говорити зі збунтованим маршалом,

який намагався наклонити його прияти домагання, представлені нанкінському урядові. Та

Чанкайшек відповів, що неможливо ввійти в союз зі СССР,

принайменше у теперішніх умовинах.

Під тими умовинами Чанкайшек певно розумів

японський натиск.

Справді японський морський атташе адм. Сато відвідав директора азійського департаменту китайського міністерства закорд. справ і висловив надію, що

Китай співпрацюватиме з Японією у протикомуністичній акції,

хоча відкинув пропозицію японсько-китайського протикомуністичного союзу.

Арештування Чанкайшека загрожує совітизацією Китаю, тому

японська армія у Квантуні готова

реагувати

на зміну положення у пров. Суйюан.

Тому, що Чансуліян не увільнив Чанкайшека, міністер війни нанкінського уряду вислав карну експедицію проти Чансуліяна.

Нині рано відбулася в Токіо нарада міністрів: закордонних справ, війни і маринарки. Вони рішили вести дальше політику неінтервенції і ствердили, що

китайська політика супротив Японії не змінилася,

як це заявив учора кит. міністер закорд. справ. Лише деякі нанкінські провідники змагають до співпраці зі СССР.

Китайська преса цілa станула по боці Чанкайшека

у спільній відозві вона апробує внутрішню і закордонну політику уряду, стверджує, що Чанкайшек є головною опорою кит. народу і закликає Чансуліяна, щоби його увільнив. Тимчасом аґенція Домеї поширила була вже учора вістку, немовби Чансуліян заявив, що казав убити Чанкайшека, який не хотів виповісти Японії війни. Дипльоматичні представники европейських держав інформуються у нанкінському міністерстві закорд. справ, що чувати з Чанкайшеком.

Виявилося, що у Сіянфу є комуністична централя на ввесь Китай. У порозумінні з Москвою революта мала вибухнути ще в червні та припізнила її невдача комуністичної вихватки у Квантуні і Шансі.

В оборонi рiдної землi.

ПРОТИКОЛЬОНІЗАЦІЙНЕ ВІЧЕ В БЕРЕЖАНАХ.

Дня 6. ц. м. відбулося в Бережанах у салі „Україбанку" протикольонізаційне віче, яке отворив місцевий парох о. кан. Бачинський і покликав до президії громадян: проф. Бобяка, Гусака, Гнибіду Гринька, Глушка Романа, адв. мґра Логуша, дир. Петрицького, Гринька Скаскова і на секретаря адв. канд. мґра Поплавського. Посол др Степан Біляк виголосив обширний реферат у земельній справі. По рефераті забирали ще голос мґр Логуш та о. кан. Бачинський. Опісля ухвалено однодушно відомі протикольонізаційні резолюції і нац. гимном закінчено віче.

ВІЧЕ В КОЗОВІЙ.

Дня 7. ц. м. відбулося у Козовій, пов. Бережани, віче в земельній справі, що його скликали: адв. др Микола Стадник, лікар др Олександер Манацький та адв. мґр Андрій Когут, всі в Козовій. Віче отворив др Микола Стадник короткою промовою. До президії вибрано: на предсідника о. Теодора Богатюка з Городища, на заступника о. Тита Долинського з Плотичі і Василя Кривокульського, господаря з Городища, на секретаря мґра Андрія Когута, на заступника п. Ілька Сироту, господаря з Дібша. Референтом був посол др Степан Біляк. По його рефераті вивязалась довша річева дискусія, в якій забирали слово пп.: Степан Волощук з Криваго, др Микола Стадник, Іван Буняк зі Шибалина, Іван Бабій з Комарівки, Василь Міляк з Городища, о. Теодор Богатюк та ін. На внесення о. Теодора Богатюка, щоб вислати до влади резолюції з протестом проти кольонізації наших земель, п. Семен Рубас, селянин з Вибудова, відчитав відповідні резолюції, що їх присутні одноголосно прийняли. Присутніх на вічу було поверх 500 осіб. Нарадам прислухувався від початку до кінця комісар староства.

ВІЧЕ В БУСЬКУ.

Заходом Районового Народнього Комітету в Буську відбулося 11. ц. м. віче проти кольонізації, яке викликало велике зацікавлення, чого доказом була присутність на ньому 329 осіб з таких громад: Буськ, Вербляни, Дідилів, Грабова, Козлів, Купче, Чанин, Яблонівка, Острів, Новосілка, Милятин Старий, Ракобути, Волиця, Гумниська, Банюнин, Чучмани Гумниські, Побужани, Неслухів, Журатин, Кудеринці, Лісок і Фірлеївка. Реферат виголосив пос. В. Кузьмович. Після цього ухвалено однодушно відповідні резолюції, які вислано до вищої влади. Опісля посол Кузьмович подав кілька інформацій про намірений шкільний плебісцит. Після обох рефератів відбулась дуже оживлена й цікава дискусія, в якій брало участь кільканадцять промовців. Цікаве,

що на віче явились і деякі місцеві поляки, між ін. ендецькі студенти. Однак вони поводилися спокійно. Були теж приявні представники влади. Віче покінчено відспіванням нац. гимну.

ВІЧЕ У ВИННИКАХ.

В неділю 13. ц. м. відбулося у Винниках величаве протестаційне віче тамошнього громадянства проти кольонізаційної загрози. Велика заля Нар. Дому була виповнена по береги, бо було яких 700 присутніх. З огляду на переповнення багато цікавих мусіло відійти. Вічем проводив о. кан. Григорій Гірняк, секретарював п. Юліян Домазар. Реферат про земельну справу виголосив ред. Зенон Пеленський. Після реферату розвинулась дуже оживлена дискусія, в якій промовляли пп.: др Нагляк, Тома Магаляс, студ. Ярослав Кульчицький, Степан Чепіль, Петро Кінк і двома виворотами о. кан. Григорій Гірняк. Референт дав заінтересованим, як теж опонентам докладну відповідь. Присутні на вічу приняли одноголосно низку протикольонізаційних резолюцій.

ВІЧЕ У ГВІЗДЦІ.

Дня 7. ц. м. відбулося окружне віче в Гвіздці (Коломийщина) в салі місцевого Нар. Дому. На віче прибули представники запрошених 21 сіл гвоздецького району в силі к. 500 людей. Віче отворив пос. Завалнкут короткою промовою і приявні вибрали президію у складі: др Трильовський, місц. адвокат (безпартійний), голова, п. Семен Максимчук, господар, заступник і Петро Тарновецький з Кулачковець, секретар.

Після того пос. Завалнкут виголосив реферат про земельну справу та намірену кольонізацію наших територій. Предложені председником резолюції в земельних справах принято одноголосно без дискусії на знак протесту. Віче закінчив председник др К. Трильовський і приявні відспівали нац. гимн.

ВІЧЕ В ЯБЛОНОВІ.

Дня 6. ц. м. відбулося в Яблонові (Коломийщина) в салі читальні „Просвіти" публичне віче в земельних справах. Приявних на салі к. 250 людей з 5 сіл яблонівської волости. Віче відкрив пос. Завалнкут, запросивши до президії д-ра І. Бабяка, місцевого адвоката, на голову, п. Андрія Боечка на заступника голови і п. Миколу Котлярчука на секретаря, що зібрані одноголосно приняли. Опісля пос. Завалнкут виголосив реферат у земельній справі. Присутні вислухали реферату з великим заінтересованням та одноголосно (хоч на салі були люди ріжних поглядів) ухвалили резолюції з протестом проти наміреної кольонізації. Резолюції вислано до Президії Ради Міністрів, до міністра хліборобства Понятовського і до Воєвідства.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Французька палата послів ухвалила буджет міністерства публичних робіт, у висоті понад півтора мільярда фр.

Бельгійський уряд зложив проект закону, що передбачує кару від одного тижня до пів року для людей, що вербують добровольців до чужих армій. Самим добровольцям не загрожує кара.

До Великої Британії причалять при кінці цього місяця 3 пароплави, що евакуюють з Палестини й Єгипту 7 куренів гвардії та 2 бригади піхоти.

До Аргентини відплив новойменований амбасадор уряду з Бургосу Хуан Пабльо Льохендіо.

Норвеський суд у Драмен розглядав справу 5-ох молодих членів норв. націонал-соціалістичної партії, що були вдерлися до мешкання Троцького та зревідували його. Їх засудили на 2 до 4 місяців вязниці, завішуючи 4-ом кару.

Румунський шеф ген. штабу відїхав учора з Варшави до Букарешту.

Британський амбасадор у Римі мусітиме доручити нові повновласти з огляду на зміну на брит. престолі. Можливо, що при тій нагоді льондонський уряд визнає італ. короля цісарем Абісинії.

Французький делегат у Лізі Націй полемізував з турецьким у справі Александрети.

Комітет реформи Ліги Націй поділив питання, які має розглянути. Належить туди м. ін.: універсальність Ліги, відділення лїгового пакту від мирових договорів та питання міжнародньої співпраці.

В Еспанії з нагоди Різдва вимінюють коло 4.000 заручників.

Читайте „Діло"!

З польської преси.

Кольонізація фатально заважить на польсько-українських взаєминах.

ПОЛЬСЬКИЙ ГОЛОС ОСТОРОГИ ПРОТИ КОЛЬОНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ.

Хоч ми вже зреферували частинно у недільному числі „Діла" (ч. 281) один уступ з великої статті „Букту Млодих" з 10. ц. м. (ч. 22.) п. н. „Трагедія помилок Й. Понятовського" пера М. П., який дуже влучно підхопив головні господарські причини, що змобілізували ввесь український нарід проти задуманої кольонізації українських земель зайшлим польським елементом, проте вині ще раз вертаємося до цієї прегарної статті. Автор згаданої статті змалював вірно не лише протикольонізаційні настрої землевласників, але також підійшов сміливо до політики адміністраційної влади, яка забороняючи продавати землю українцям, заогнює непотрібно взагалі польсько-українські взаємини.

Чомуж проти кольонізаційних плянів мін. Понятовського виступають землевласники? Чи може тому, що є взагалі противниками парцеляції? Ні! — відповідає автор. Землевласники є за парцеляцією, але виступають проти мін. Понятовського тому, що він у дійсности визласнює їх, бо дає їм відшкодування у висоті ледви кількох відсотків вартости землі. Один зі землевласників у розмові з автором — читаємо у „Бунті Млодих" — підкреслив ,що ще перед 6 роками міг дістати за один морг поля до 2.000 зол. Нині при продажі з вільної руки — читаємо далі — дідич дістає 350 зол. за морг поля і других 350 зол. паперами Банку Рільного, які мають фактичну вартість 50 зол., себто разом коло 400 зол. Якщо до року дідич не знайде купців, що теж не легко, бо адміністраційна влада не дозволяє продавати місцевим селянам, лише зайшлим кольоністам зпід Бохні чи Радомя, тоді землю продає Р. Банк. У цьому другому випадку дідич дістає готівкою коло 100 зол., далі 100 зол. від кольоніста, платних по 15 роках і 200 зол. паперами Рільного Банку. Далі дідичі невдоволені ще й тому, що урядовці банку, чи теж його агенти, зацікавлені у парцеляц. провізіях, намовляють спроваджених дідичем кольоністів, щоб не спішилися з купном землі, підождали кілька місяців і тоді куплять її за четвертину ціни при примусовій продажі. Словом дідичі хочуть продавати землю, але домагаються, щоб держава заплатила за неї слушну ціну, або бодай відступила їм акції державних підприємств чи уділ у державних лісах.

Український селянин є ворогом кольонізаційної програми мін. Понятовського — як про це ми вже реферували — **головно з господарських причин, бо село душиться від надміру людей.**

Якже ставляться до цієї кольонізаційної акції польські кольоністи? Автор пише, що частина кольоністів ставиться прихильно, зате інші відносяться негативно до програми мін. Понятовського. Чому? Бо одні з них є розумні, інші дурні, чи вірніше чесні і нечесні. У практиці розумні є нечесними, дурні — чесними. До чесних кольоністів автор зачисляє здебільша реемігрантів з Америки і Франції, які мають заощаджених звичайно 2.000 зол. і за них куплять коло 5 моргів поля з вільної руки. Дещо інвентаря кольоністи привозять зі собою, решту докуплюють і кількасот золотих лишають ще на хату. А що виставлення хати коштує нині щонайменше 2.000 зол. кольоніст мешкає в ліпянці і жде на позичку. Не діждавшись її, продає землю і хату за готівку і на тому ще найкраще виходить. Чому?

„Український місцевий селянин, який не купить від дідича, бо він йому не продасть, (влада забороняє!) заплатить кольоністові 700 зол. готівкою за морг, будує хату і знає, що йому ніхто землі не відбере. Про іпотеку (впис права власности до грунтових книг -прим.Ред.) не клопочеться,бо знає, що якби справджували, то в цілім селі не було би ніодної правильної іпотеки. Від 20 років селяни ділять і ділять грунта, суд не може настигнути з писаниною. Хто сидить на землі — цього ніхто не рушить".

„Зате нечесний кольоніст торгує землею. Він бачить, що купив землю по упривілеєній ціні. Дав 100 чи 300 зол., а жид чи українець заплатить йому кожної хвилини 700 зол. Отже заробляє 100 до 700 прц. Після того не вертається під Краків, як його наївний приятель, але їде на другий кінець воєвідства і там другий раз купує землю. Тим разом два або сім разів більше. З черги по році ще раз пробує трансакції. І так обернувши три рази капіталом, може вже з 5 мати і 60 моргів".

Зовсім неслушно — каже автор — я назвав його нечесним. Його трансакції правно були вповні в порядку. Державна політика дала йому привілей з огляду на його національну приналежність. Він цей привілей вповні здисконтував. Польська адміністрація у Сх. Галичині „крутить". Староста не має відваги сказати селянинові, який хоче купити землю: „Не вільно тобі її купити". Староста каже: „Я землі не продаю, іди до дідича". Вінже не може сказати, що староста йому заборонив продавати землю і тому відсилає селянина кажучи, щоб вніс подання. Кінець кінців український селянин бачить, що йому не хочуть продати землі.

Одначе перепродажю землі займаються не лише кольоністи, але також місцеві поляки. Такого мало відомого раніше типа, селянина-торговця землею, витворила політика рятування польської землі.

ЯКЖЕ НА ЦЬОМУ ВИЙДЕ ПОЛЬЩА?

Майже ціле населення Сх. Галичини вважається покривджене аграрною політикою. Парцеляція великої власности між без- і малоземельних була би раціональна з господарських оглядів. **Зате спроваджування кольоністів до цього перенаселеного краю є господарським абсурдом.** Польський інтерес на парцеляції теж нічого не скористає.

„Чому? Бо цілий запас вільної землі до парцеляції сягав у 1934 р. у трьох східногалицьких воєвідствах до 408.000 га. Числячи щонайменше 10 га. на здорове господарство кольоніста, можна з цього запасу створити коло 40.000 господарств, себто поселити коло 40.000 кольоністів. Тимчасом згідно зі статистичними даними число господарств на цьому терені сягає нині 879.000. Отже якщоби навіть поляки кольонізації перестали відпродувати землю українцям, **поляки збільшили би свій стан посідання у Сх. Галичині ледви на 4 відсотки.**

„Зате форсуючи чи лише заповідаючи кольонізацію, викликуємо — остерігає автор поляків — **фермент, якого не опануємо.** Адміністраційна влада може розвязувати віча, але не може протиставитись річевій агітації, яка спираючись на живих прикладах, промовляє до інстинкту селянина. До того її веде щоденно в чотирьох коло 7.000 агітаційних станиць (коло 3.100 кооператив, стільки греко-католицьких парохій, 1.500 академиків та інших на селі осілих інтелігентів і півінтелігентів), як стрічаються щодня з населенням".

Чи ці осторогн розумного поляка переконають нарешті компетентні чинники про недоцільність кольонізації українських земель, треба сумніватися.Доказом цього є дальша акція у справі кольонізації українських земель, що її веде на наших землях сам мін. Понятовський. Адже сам міністер хліборобства виголосив відчит про кольонізаційну акцію у Сх. Галичині у суботу 12. ц. м. у домівці Т.Ш.Л. у Львові на довірочних сходинах для поіменно запрошених львівських поляків. Чи цей факт не говорить сам за себе, в якому напрямі піде далі ціла кольонізаційна і польонізаційна акція на наших землях?

Промова Рібентропа

і протисовітська відповідь б. британського міністра.

Німецький амбасадор фон Рібентроп виголосив на бенкеті „Товариства англо-німецької приязни" довшу промову. Він **видвигнув нім. кольоніяльні ревіндикації, запевнив про безінтересовність супроти Австрії та осудив дух версайського мира. Німеччина не хоче мішатися до чужих справ, але загроза з боку Комінтерну змушує кишутися до відповідних засобів оборони.**

Відповідаючи нім. амбасадорові, б. міністер летунства **льорд Льондондері висловив думку, що конференція премієрів 4-ох великодержав забезпечила би всесвітній мир.**

Лише СССР не міг би взяти участи у тій конференції,

бо його завданням є підміновувати устрій приятий в інших державах.

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Людина в зимі.

Цьогорічна зима прийшла до нас вчасніше і заповідається дуже гостро. Зима — це пора року, яка викликує цілий ряд перемін у житті людини, і її організмі і в побуті. На здоровля людини має зима безумовно додатний вплив. Це видно хочби з того, коли глянемо загально на північні людські раси та полудневі. Найважливішим чинником є тут вплив холоду. Низька температура оточення вимагає від живого організму більшого витворювання тепла. Тому людина мусить більше їсти. Рівнобіжно з цим йде збільшення апетиту і через те загальне скріплення сил.

Дальше вельми корисним явищем для людського здоровля є гра кровоносних судин, що повстає наслідком ріжниць температури „на дворі" і в наших мешканнях. Є це, так сказавши, безплатний масаж нашої шкіри.

Наслідком холоду водна пара, що находиться у повітрі, ціпеніє і паде снігом. Як відомо, водна пара з повітря є тим чинником, на якім осідає всякий пил, порох, гази і т. п., які разом з нею дістаються до наших легенів. Тому маємо в зимі значно чистіше повітря, ніж улітку.

Врешті низька температура оточення спричинює посилення акції серця, віддихання та зріст праці мязів. Все це має додатний вплив на людське здоровля, а коли до цього додати ще зимові розривки і спорти та розбиту одноманітність оточення новою сніжною декорацією, що є дуже додатне для психіки людини, то зрозуміємо, чому північні раси є такі загартовані фізично, що опанували інші, розлінивлені горячим підсонням краї.

Як орієнтуються птахи?

Природники віддавна ломлять собі голови над вияснением загадки, як птахи, віддалені на сотні кільометрів від своїх гнізд, вертаючись із теплих країв, можуть попасти точно до свого гнізда, або до місця давнього побуту.

В останніх літах займалася цим питанням головно орнітольогічна стація в Росіттен, Німець В. Рімпель опублікував цікаві праці про здібність орієнтації у ластівок.

Цих птахів вивозили поїздами і літаками з Гамбурга до далеких місцевостей нпр. до Льондону, Швеції, на Шлеськ. Ластівки вертались до гнізд навіть тоді, коли віддаль від їх гнізд перевищала 700 км. Непогода опізнювала значно час повороту. Ріжні птахи в ріжнім часі вертались домів; і так ластівки робили денно яких 400 км., шпаки яких 150 км.

Учені пробували дезорієнтувати птахів обертаючи їх спеціяльними апаратами в якійсь частині дороги, одначе це не мало впливу на швидкість повороту.

Ці цікаві досліди довели, що маємо до діла тут не із т. зв. зоровою памятю, але з іншою, покищо недослідженою здібністю орієнтації у птиці.

Добре, як неї мо за добре.

Статистика показує, що людина майже єдина із ссавців хорує на пістряка (рака) кормового проводу. Дослідники вяжуть це з надмірним споживанням мяса і товщів, як теж сильних приправ до їжі. Характеристичне, що у цих народів, що живуть майже виключно рослинним кормом, пістряк кормового проводу, а спеціяльно шлунка є майже незнаний. Зате процент пістряка шлунка росте рівнобіжно до вирафінування їжі. Крайню межу представляють Індії (4 прц. пістряка шлунка) і Данія (60 прц. всіх пістряків).

Данський учений Гідгеде подає у лікарській пресі, що в Данії до 1905. р. не знали майже городовини. Щойно з розвоєм гігієни відживлювання у 1934. р. споживано вчетверо більше городовини, ніж в 1905. р. Зате число пістряка шлунка впало теж на 4 рази.

На його думку головною причиною пістряка шлунка і кормового проводу є постійне дражнення клітин сіллю, алькоголем і нікотиною; зате проста рослинна їжа, нпр. каші, темна мука, городовина, овочі є незвичайно здорові і хоронять перед цією важкою недугою.

—o—

Нові дороги фільми.

Кінематографія має щойно сорок літ, одначе має вже дуже богату минувшину і велику будуччину. Ми були свідками повстання фільми і народин німої фільми та звукової. Тепер ідуть праці над кольоровими фільмами, не так кольоровими, як радше пробами передати природні кольори на екрані.

На наших очах ідуть проби т. зв. пластичної фільми, що має дати нам повну ілюзію дійсного життя у трьох вимірах. Велику будуччину має тут проект творця кінематографу Лімієра; він пускає на екран дві стереоскопові барви — зелену і червону. Глядачі дивляться крізь спеціяльні льорнетки з барвлекими шклами. Одно шкло пропускає зелені, фіолетні, червоні і сині промені, — друге зелені, помаранчеві і червоні. Наслідком цього повстає т. зв. оптична сенсація а в наслідку особи виглядають так, ніби стояли живі.

Другим найновішим здобутком це тзв. телевізійна фільма. Однак вона ще не скоро появиться, бо кінематографічний промисл виповів їй війну. Цю фільму мали би висвітлювати в кінах при помочі висильної радієвої стації, просто зі студії. Це викликало би переворот у кіновій бранжі, тому фільмовий промисл викупповує навіть патенти на телевізійні уліпшення, щоб лиш не допустити до експльоатації „телекіна".

Однак цей стан довго не втримається, телевізійна фільма напевно опанує екрани.

Казка — дійсністю.

Пригадуємо собі всі, як то у казках бувають чародії з магічною паличкою, що вказує скарби сховані у нетрях землі.

Ось тепер практичні американці замінили казочку в дійсність. Чародіями є геофізики, а магічними паличками — електричні електроди.

Замість розкопувати землю і так шукати за мінералами, рудою або підземною водою, американські геофізики означують склад підземних злож при помочі електричної струї.

Як відомо, ріжні тіла ставляють електричній струї всякий опір, інший нпр. мідь, рута чи вода. Тому геольоги, знаючи геольогічну будову досліджуваних теренів, можуть з величини електричного опору витягнути висновки щодо підземних богатств.

Перші того роду досліди переведено в Америці, у стейті Невада; додатний вислід заохотив учених до широкого стосування цієї методи.

—o—

Дарунок фізики медицині.

У найновішій лічництві має широке приєстосування лічення радіоактивними первнями. Одначе, як знаємо, ці тіла (пр. рад, уран) є незвичайно дорогі і тому лікування ними є теж дороге. Так нпр. 10 насвітлень радом коштує пересічно 200 зол., а 1 грам цього цінного первня ок. 100.000 долярів.

Тому фізики дуже інтенсивно працюють над створенням радіоактивних тіл із звичайних, мертвих мінералів.

Теоретично ок. 2/3 всіх знаних первнів можна зробити часово радіоактивними, бомбардуючи їх невтронами. Невтрони мусять ударити в ядро бомбардованих первнів а затримавшись там витворити радіоактивність.

Займається цим головно італієць проф. Фермі. Він переводить це в той спосіб, що поміщує свою апаратуру у воді, або у парафіні, що мають багато атомів водня; при бомбардуванні даного первня багато невтронів не влучає і впадає до парафіни або до води. Тому що невтрони не мають жадного електричного набою, вони не залишаються у воді чи парафіні, але відбившись від ядра водня вертаються ослаблені до цілі, де й лишаються.

Радіоактивність добута цим способом, не ріжниться від радової радіоактивности, хіба лиш обмеженим часом ділання. Якщо цю методу можна буде перевести в практику, то медицина дістане дуже цінний дар, важний особливо до лікування злосливих новотворів.

—o—

ЧЕРЕПАХИ ПІД ОХОРОНОЮ ЗАКОНУ.

Міністри освіти і рільництва у Польщі признали над черепахами в Польщі охорону закону. Заборонено їх ловити, вбивати, забирати і нищити їх яйця та забирати їх собі на власність.

Лиш у виїмкових випадках нпр. для цілей дидактичних, наукових і годівляних можна їх ловити за спеціяльним дозволом міністра освіти.

НАЙГЛИБША ДІРКА В ЗЕМЛІ.

Є нею нафтовий шиб Мек Ельрой 103 у Техасі в Америці. Нафтове товариство, пошукуючи за нафтою, довертілося до глибини 3900 м. Є це рекорд глибини шибів, одначе в цій глибині не найшли ані ропи ні газів. Цікаве, що в оцій глибині була розмірно низька температура бо лише 83,3° С., тоді як у шибі Беррі, що є плитший від цього на 462 м. є температура 150° С.

Цю дірку вертіли рік і два місяці.

—o—

МЕШКАННЯ ПЕРВІСНОЇ ЛЮДИНИ.

У Шлєзвігу натрапили на печеру, де у ледовій епосі жив печерний ведмідь. Після нього мешкали там тодішні люди, як про це свідчать найдені там кістки людей, всяке знаряддя зроблене з ведмежих костей, а також останки домашного огнища.

Учені судять по найдених кістках, що дилювіяльна людина мусіла в тих часах боротися за помешкання в печерах з ведмедями, яких тоді було багато.

ГАРБУЮТЬ ЖИВУ ШКІРУ.

Покищо ще не у нас, а в Німеччині. Як відомо, робітники у хемічних фабриках, де виробляють лякери, пасти, терпентину, парафіну, смари тощо є наражені на всякі професійні хороби наслідком хемічного діяння цих виробів на їх шкіру, спеціяльно рук.

Ось тепер члени одної німецької наукової експедиції до Африки помітили, що якщо смарувати свою шкіру таніновими препаратами, що гарбують шкіру, то ніодин з членів експедиції не дістав соняшного запалення шкіри. Свої спостереження вони передали хемічним фабрикам, що поручили робітникам втирати таніну в шкіру рук перед працею.

Також шкірні клініки признали, що гарбування шкіри таніною запобігає професійним недугам хемічних робітників. Тому тепер майже у кожній фабриці хемічних препаратів у Німеччині, робітники перед працею мнють руки, відтовщують їх і втирають кілька см³ таніни, а потім з такими гарбованими руками йдуть до праці.

РАДІО ПІД ЗЕМЛЕЮ.

Др Добожинський подає у „Пшельонлі Радіотехн." цікаві завваги над відбором радія під землею. Він слухав радія у вапневих печерах, що лежать коло Ойцова у глибині 20—25 м. під землею. Показалося, що близькі стації (нпр. Краків) виходили слабше, зате далекі (нпр. Одеса, Тулюза) цілком добре. З цього виходить, що радієві хвилі проникають навіть крізь кількадесять метрові грубі вапневі скелі, та що скелі тільки незначно абсорбують електромагнетні хвилі.

КОКАЇНА З ДЖАВИ.

Острів Джава (Ява) коло Індії продукує тепер найбільше кокаїни. З Джави перевозять цей наркотик до Амстердаму в Голяндії, де в спеціяльним бюрі означують його якість. В останніх часах продукція кокаїни значно впала: ось нпр. в 1928. річна продукція кокаїни дійшла до 7.000 кг., а в 1933 р. тільки 3.000 кг. Причина цього в тім, що медицина послуговується щораз менше кокаїною, уживаною головно до місцевих знечулювань при операціях, а уживає синтетичних підмінок кокаїни. Також уряди держав переслідують дуже торговлю кокаїною для наркоманів.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Американська рекляма.

БАРНУМ — ПРЕДТЕЧА.

Американський журналіст Джон Вінфілд Дональдсон видав книжку, де зібрав найкращі вразки американської реклями. Мета його книжки доказати, що рекляму придумали американці і що в цьому напрямку ніхто їм не дорівняв. Батьком реклями „нового світу" був славний власник цирку. Коли він оголосив свою першу циркову виставу використав відразу приїзд гавайського короля до Ню Йорку. Він заложив Калакауї візиту заявивши, що володар зробив би йому велику честь своєю присутністю на його виставі. На другий день не питаючись дозволу заїхав за ним до готелю золотою шестиконною каретою, за якою їхали три інші золоті карети, і ними відвіз короля до цирку. Екзотичний гість не вмів прочитати надпису на всіх цих каретах: „Його Величність Король Гаваї відвідує „цирк Барнума" — і не знав, що його обвозять по цілому місті.

ВІДЕНЦІ ВЖЕ ЦЕ ЗНАЛИ.

Віденський журналіст Тартаруга відповідає Дональдсонові, що директор віденського „Театру ін дер Найштадт" Шерцер зробив вже раз те саме із своїм цісарем Францом І. перед 130 роками. Інтереси його були погані Коли Шерцер виїжджав до Баден на літо, гості ходили до театру так само мало, як і у Відні. Шерцер зважився попрохати в цісаря авдієнції і представив свої клопоти. „Бачите, Ваша Цісарська Величності — говорив він — я знаю, коли я зробив би касу. Якби я так завтра виписав на афіші, що Ваша Величність прийдуть самі до театру, щоб подивитись на виставу, то люди зараз збіглись би". Цісар замнявся кажучи, що завтра буде занятий. Директор відповів, що це неважне, коли цісар прийде, але нехай би дозволив написати це на афіші. Цісаря розвеселила ця думка і він сказав: „Пиши собі, що хочеш, а тепер візьми від мене за білет".

На другий день уранці афіші принесли сенсацію, а ввечір театр був повніський. У останній хвилині директор вийшов на сцену і заявив, що не може виставити нині обіцяної сенсації „Орлеанської Діви", бо цісар не може прийти, зате заграє одну із двох своїх улюблених пес. Ці песи були його залізним репертуаром, поза який він ніколи не виходив. Публика обкидала його всякими предметами і розбила йому ніс.

СМЕРТЬ ЯК РЕКЛЯМА.

Американець звертає увагу на те, що американські похоронні підприємства не вагаються анонсувати „жіночу службу" у бюрах, які полагоджують прикрі справи звязані із смертю. Як американці використовують усякі страхіття для заробітку, про це ми знаємо з буденної справи. Спомини гангстерів або враження передсмертні невинних жертв це теж реклямовий матеріял. Під цим оглядом Европа напевне не витримує суперництва з Америкою. Але таки знаємо випадки, що велика фірма сира десь у Франції на могилі поруч прізвища покійника поклала адресу з поясненням, що його сири найкращі. Коли у 1919 р. засудили на смерть Ляндрі за те, що спалив кілька жінок у своїй віллі під Парижем, остання його жертва, яку він звабив до себе, але якої не вбив, виступала в кабареті під гаслом „Девята наречена Ляндрі".

Кілька літ тому одна американська газета привесла фальшиву вістку про смерть якогось мільонера. На другий день вона спростовувала її так: „Ми з гордістю зазначуємо, що ми були перші, які цю вістку подали і ми є перші, які її спростовуємо".

Така заява характеризує найкраще духа бульварної реклями, для якої нема точної межі між звичайною брехнею і незвичайною реклямою.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 260-04. ПКО 503.861.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс. в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 3-?

АНЕКДОТИ ПРО НОВОГО КОРОЛЯ.

Новому англійському королеві віщують блискуче володіння. Очевидно що про нового короля оповідають собі теж ріжні веселі анекдоти. Король відомий зі своєї мовчаливости.

Одного разу, ще за життя Едварда VII, малий князь почав підчас обіду у свого короля виявляти деяке схвилювання і хотів щось голосно сказати.

— Не трать спокою, хлопчино, — сказав до нього Едвард VII. — скажеш те, що хочеш після десеру.

По обіді запитав дід унука:

— Щож ти хотів нам сказати?

— Це не таке важне — заявив малий князь. — Я завважив на вашій тарілці кробачка в салаті, але ви вже його зїли...

Другою важною метою нового короля є типовий англійський гумор. Коли він був раз на звуковій фільмі, тоді сказав огірчений:

Який жаль, що тепер у кіні відібрали нам найбільшу приємність — змогу спати.

Незвичайну популярність має він у Шотляндії. Коли одного разу був він разом із братом, тоді ще з князем Валії на концерті знаменитого скрипака майбутній Едвард VIII. сказав таке:

— Я також умів колись грати на цім інструменті.

— Іноді краще жити споминами — відповів князь Йорку. — Якщо захочеш виявити свій талант перед такими знавцями, як шотляндці, то зробиш найбільшу похибку свого життя.

Великий вибір книжечок
на дарунки від св. Николая і на Ялинку
має на складі Видавництво „Світ Дитини".
3255 Львів, ул. Зіморовича ч. 2, партер. 3—10

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР

год. 7 веч.:

„Гассан і його золота дорога до Самарканду".

Нова королева Англії.

Едвард VIII., ще заки став королем називав свою кревнячку жартами „королевою Єлисаветою". Жарти, виявилось тепер, були віщі.

Князь Йорку тричі освідчався своїй теперішній жінці, заки вона погодилась на подружжя. Королева — донька льорда Гляміс, представниця одного з найстарших і найзнатніших родів Шотляндії. Велика спортсменка полювала на дикі звірята в Африці і дуже музикальна, прегарна співачка і добра лінгвістка.

КЛЕЙНОДИ.

Клейноди королеви вважають за найгарніші в цілому світі. Має вона три корони. Дві з них зроблені для Марії Моден, жінки Якова II., обі вложені бриліянтами і перлами незвичайної величини. В короні, яка призначена до коронації є два величезні бриліянти з полудневої Африки і славний Когінор. Величезну ціну має намисто з перел, що було колись власністю Марії Стюарт. Після смерти Марії Стюарт, викупила його тодішня королева Єлисавета за ціну 3.000 фунтів стерлінгів. Відтак Яков І. подарував це намисто донці, яка вийшла заміж за ренського палятина. Пізніше вернулось намисто до Англії і королева Вікторія зробила його наслідним клейдотом англійських королев.

ДВІР.

Двір королеви складається з 16 дам. Ці дами носять на грудях мініятурні портретики королеви вложені бриліянтами. На особисті видатки королеви призначено 110.000 фунтів річно. Крім цього призначують окремі фонди на утримання двору, що дає разом суму 420.000 ф. ст. До диспозиції королеви віддано чотири резиденції: Бакінгемську палату і Сандрегемський, Бальморальський і Віндсорський замок.

Королева має привілей зужити для себе плавці кита, що його викине море на беріг Англії.

Закопані міліони.

Один цікавий паризький журналіст заглянув у спис премій, що їх повинен французький Інститут (пять єдинених академій) виплачувати із спеціяльно призначених ріжними записами фондів.

Виявилось, що ці суми дають величезне богатство — сотки мільонів франків. Одначе більшість із тих премій не виплачують, бо... нема кандидатів, які відповідали усім вимогам жертводавців. Нпр. при сьогоднішніх наукових умовах ледви хто може скоро надіятись на премію Гузмана, що її призначила жінка відомого промисловця на честь свого мужа. На підставі її волі 100.000 франків повинен Інститут виплачувати кожного року ученому або винахідникові, якому вдасться налагодити справу звязків мешканців землі з іншими небесними тілами, зорями і планетами. Одначе вдова Гузмана поробила відповідні застереження. Перше: звязком уважає вона сигнал пересланий в обі сторони-значить, треба вислати телеграму не тільки в міжпланетарний простір, але і дістати відповідь. Друге: виключає вона звязки з Марсом, як із планетою доволі відомою. Очевидно, на думку пані Гузман вислати сигнал на Марс та дістати відповідь, це річ така проста, що за неї ніяка премія не належиться.

Є ще премія 100.000 франків „за відкриття радикального ліку проти азійської холери", 25.000 фр. за „спосіб, який не дозволяв би ховати живих, у летаргічнім сні", 10.000 фр. за найкращий опис насікомих Франції і т. д.

Цікаве, що ще ні разу не признали нікому премії 100.000 фр. за „окремі замітні винаходи в ділянці науки і промислу, які могли б служити потребам національної оборони Франції".

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

ЗБІРКА СТІННОЇ ВИПРАВИ.

Рекорд збіркової манії побив був недавно німець, який збирав гудзики. Виявляється, що його переміг в оригінальности шотляндський судовий урядовець з Единбургу Едгар Мінгуз, який має найбільшу збірку з кусників стінної виправи. Мінгуз їздить дуже багато по світі. Люди що подорожують привозять на памятку знимки, він брав із кожної місцевости, де він побував дрібку виправи з будинку, який йому найбільше подобався. Перед його дивною пристрастю не врятувались ні піраміди з Гізе, мури Лювру, вежа в Пізі, церква св. Петра в Римі, пивоварня з Мінхену і т. д.

Ця його збірка ріжних куснів муру з цілого світа це частина світової історії та прегарний матеріял до студій географії. Ціла збірка міститься в чотирьох величезних кімнатах дому Мінгуза, розложена на блакитнім оксамиті з докладними підписами при кожнім кусникові сірої виправи.

ВЕСІЛЛЯ В НАЙБЛИЖЧІМ КРУЖКУ РОДИНИ.

Ціла подія трапилась у Югославії у прегарнім селі недалеко Білгороду. Багатий господар Блядета Домандров уладив весілля своєму найстаршому синові, який жениться з донькою також багатого господаря. Весілля мало відбутись у найближчому кружку знайомих і родини. Так як велить традиція, запросили всіх ближчих і дальших кревних. На превелике счудування Домандрова на весілля прийшло 1.200 осіб „цілої родини".

Хоч Домандров не був приготований на такий наїзд „родини", привитав усіх чемно та погостив якслід. Очевидно, що гості не могли приміститись у помешканні, тому столи порозкладав гостинний господар по всіх стодолах і шпихлірах. Найважніше, що весілля справді відбулось у „найближчому кружку" родини і знайомих.

ДІМ МОДНИХ ТКАНИН. **Небувала нагода на Ялинку!**
КІСЛЄР — Львів, вул. Сикстуська 22.
влаштовує до 24. грудня ц. р. **ПОСЕЗОНОВУ ВИСТАВУ**
матеріялів вовняних і шовкових на костюми, плащі і сукні по цінах небувало низьких.

Хто каже правду - Літвінов чи Жданов?

Ліга поневолених народів СССР про скандальний виступ Жданова.

29. листопада цього року на надзвичайному VIII. Всесоюзному Зїзді Совітів секретар Ц.К. В.К.П.(б) А. Жданов виступив з промовою, яку трансмітувала московська радіостація разом із сензаційною заявою цього високого офіційного чинника комуністичної партії про прогульку червоної армії до балтійських держав з метою „розширити наше вікно до Европи і подивитися, що в цих державах діється". Того-ж дня в 21.30 год. радіостація Комінтерну надавала німецькою мовою промову Жданова з вище згаданою заявою. Друк промови у пресі спинено, її надрукували „Ізвестія" аж 1-го грудня з викресленням заяви про збройну окупацію червоною армією балтійських держав.

4. і 5. грудня совітські посли у балтійських державах офіційно заявили, що Жданов не вимовив такої погрози під адресою балтійських держав.

Управа Ліги „Прометей", народів поневолених Москвою (Азербейджан, Дон, Грузія, Ідель-Урал, Інгрія, Карелія, Комі, Крим, Кубань, Північний Кавказ, Туркестан і Україна), на засіданні 5-го грудня признала за свій обовязок:

а) Ствердити, що часті офіційні заяви совітського уряду про мирний характер його політики, яка ніби то не спрямована на здобування нових територій (передовсім тих, що давніше були складовою частиною царської імперії) — слід трактувати, як пусті фрази у звязку з заявою високого офіційного чинника комуністичної партії — Жданова. Всесоюзна Комуністична Партія, як була давніше, так і залишається надалі (згідно з новою конституцією СССР) єдиним відповідальним та авторитетним провідним орґаном у житті СССР.

б) Звернути увагу Ліги Націй на заяву Жданова, як на мимовільне виявлення справжнього напрямку комуністичної політики, яка у свому часі мирними заявами офіційної дипльоматії приспала була чуйність наших народів. Наслідком цієї політики був збройний напад без проголошення війни та збройна окупація Азарбейджану, Дону, Грузії, Ідель Уралу, Інгрії, Карелії, Комі, Криму, Кубані, Північного Кавказу, Туркестану та України. Тепер Москва тримається методи мирних заяв у зносинах з балтійськими державами, бажаючи приспати їх увагу, в тому часі, коли в дійсності ВКП підготовляє у цих державах ґрунт для нової Еспанії.

в) Гостро осуджуючи ці брехливі методи, „Прометей" звертається до Ліги Націй з домаганням потягнути до відповідальности члена Ліги, який виступає на терені Ліги як чинник замирення, а в дійсності насилує елементарні права інших народів.

—o—

Ірляндія унезалежнюється.

Вихіснозуючи британську конституційну кризу, **Ірляндія зробила новий крок до повної незалежности.** Ірляндський парлямент ухвалив два закони, що вводять зміну до конституції.

Перший закон усуває з конституції всі згадки про ролю короля та генерал-губернатора. Другий закон передає королівські компетенції на голову парляменту і на уряд; цей останній іменуватиме дипльоматичних представників. Формальна інтеренція короля у закордонні справи можлива лише на внесок уряду.

—o—

Нова офензива на Мадрид почалася?

Телеґрафічна аґенція валенсійського уряду висловлює здогад, що нац. війська підготовлюють нову велику офензиву на Мадрид; ось **учора вони заатакували відтинок Вальдеморільо, уживаючи такі великі сили й засоби, як ніколи дотепер;** всетаки вони мусіли відступити. Також Авас описує нац. наступ на захід від Мадриду, але не згадує, щоб він заломився; навпаки: як виходить з вісток, що наспіли до

полудня,

нац. операція розвивалася, не стрічаючи поважнішого опору.

У наступі взяли участь повзи.

Нац. літаки збомбардували позиції червоних під Поцуеле де Алярком. Комунікат червоних згадує про

дуже завзяту битву під Боаділею,

що почалася 15. ц. м. і тривае ще дальше з велитенським напруженням.

До вечора — як подають червоні — нац. війська відступили на випадові становища. Нац. радіостація з Тенеріфи закликає населення Мадриду закинути боротьбу.

ЛІТАЮЧИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

Недалеко Мадриду нац. війська зістрілили 3-моторовий бомбовий літак червоної армії; його залога була зложена з москаля, француза, англійця і еспанця.

ПОЛІТИЧНІ СПРАВИ.

Як повідомляють з валенсійських **урядових кол, рада міністрів рішила вчора розвязати комітети, що самочинно повстали на початку війни.** На місце делеґацій провінції повстануть провінціональні ради з представників груп, обєднаних у людовому фронті.

Валенсійський уряд ухвалив відповідь на англо-французьку пропозицію,

але ще не подав її до публичного відома.

На сторінках преси появилася відповідь португальського уряду на франко-британський меморіял:

Португалія не годиться на посередництво ні на плебісцит,

бо це не дасть ніякого висліду; зрештою Португалія льояльно виповнить дотеперішні зобовязання.

Урядова кріза в Катальонії триває. Правдоподібно нині утворять новий уряд.

По смерти Василя Стефаника.

Дальші вислови спочуття з приводу смерти Василя Стефаника прислали на адресу „Діла" для Т-ва Письменників і Журналістів у Львові: Редакція тижневика „Тризуб", Париж і Союз Українок у Рівному.

Найкращим дарунком
на св. Миколая і під Ялинку
для дорослих і для молоді
це книжки із Бібліотеки „Діла":

1. **Улас Самчук: „Віднайдений рай"**
Стор. 166 . . . . . Ціна 2.00 зол.
Новелі автора „Волині".
2. **Софія Яблонська: „З країни опію і рижу".** Стор. 198 . . . . . Ціна 2.50 „
Враження з Китаю нашої мандрівниці. Кільканадесять ілюстрацій.
3. **Барбе Д'Оревіль: „Чортиці".**
Стор. 205 . . . . . Ціна 2.50 „
Архитвір великого письменника.
4. **Бальзак; „Чародійна шкіра".**
Стор. 180 . . . . . Ціна 2.50 „
Повість одного з найбільших повістярів світа.
5. **Ольга Кобилянська: „Апостол черні"**, повість, 2 томи . . . Ціна 4.50 „
Історія одного молодого характеру в боротьбі за самостійність.
6. **Василь Масютин: „Два з одного"**, повість, два томи . . . . . Ціна 4.50 „
Великий науковий експеримент і його страшні наслідки.

Друкуються:

7. **Ірина Вільде: „Без весла"**, повість.
Життя, мрії і поривн гімназистов.

Кожний том у коліровій мистецькій обгортці Павла Ковжуна.

Хто вплатить 10 зол. дістане 6 книжок.
ЗАМОВЛЯТИ: „Діло", Ринок 10/II.

В місяці грудні засвідчімо перед цілим культурним світом нашу глибоку пошану для Матері-Просвіти. Засвідчім, що вона таки наша власність, що ми всі, цілий нарід, стоїмо непохитно на сторожі освітніх змагань та підтримуємо їх морально і матеріяльно. Всі від найбіднішого до найбагатшого спішім з „Даром Просвіти"!

Заповнена прогалина історичної літератури.

Поява великої історичної монографії: „Історія Леґіону Українських Січових Стрільців"

Пишемо ці рядки під першим враженням появи книжки, яка тільки-що вийшла зпід друкарської та переплетничої машини: **Осип Думін — „Історія Леґіону Українських Січових Стрільців" 1914—1918.** Книжка імпонуюча під кожним оглядом. Т. зв. „велика чвірка", 375 сторінок друку, 99 світлин на крейдовому папері, 23 схеми (воєнні мапки). В 11-ти розділах — точний огляд історично-політичної та зокрема воєнної історичної доби, найтісніше звязаної з повстанням, ідеями та ділами українського леґіону УСС.

Але річ не в тому, що книжка „велика" та розкішно видана. Річ у тому, що це видання затямує прогалину, яка досі існувала у нашій воєнно-історичній літературі. Серед безлічі споминів, нарисів, статтей та навіть цілих поважних і авторитетних творів, присвячених українській визвольницькій боротьбі з рр. 1914—21, досі не було повної та поважної, на джерельних матеріялах опертої історії українських військових формацій останнього часу, себто не було тієї літератури, без якої цілком неможливе пізнання взагалі українського національно-визвольницького руху у XX. столітті та його наймаркантнішого вияву — в організованій збройній боротьбі. Історично-визвольницькою літературою піклується окреме у нас видавництво „Червона Калина". Казати про заслуги цього видавництва на цьому місці — річ зайва. Радше зазначимо найповажніший закид, що його і ми при відповідних нагодах підносили під адресою того видавництва: історія українських військових формацій повинна була появитися у **першу** чергу, бо це перше завдання такого видавничого інституту, який ще — як кооператива — є громадською установою.

Однак цей закид сьогодні вже неактуальний. Навпаки, „Червона Калина", яка видала в літі минулого року прегарний настільний альбом „Українські Січові Стрільці" та нині приходить з великим і вичерпуючим твором на цю тему, — дає доказ, що вона гідно виконує свої завдання.

Тим більше, що Історія УСС — це тільки перша частина циклю історичних монографій, не тільки „у теорії" задуманих, але й послідовно реалізованих. Ось довідуємося, що вже у друку чергова частина „Історії визвольної боротьби України" — **„Історія легіону Січових Стрільців"** („Золоті Ворота"). Після того прийде третя частина — **Історія Української Галицької Армії** та **Історія Армії УНР.** Якщо дійсно пощастить у розмірно короткому часі всі ці твори видати — а це **обов'язок** усіх тих, які повинні дбати, щоб чергові покоління дістали про українські визвольні змагання вищезгаданого періоду друкований матеріял, списаний та систематизований активними співучасниками, — тоді зможемо говорити справді про великий наш культурний та громадянський осяг.

За скасування утраквістичних шкіл і зміну мовного закону.

ВНЕСОК ПОС. Д. ВЕЛИКАНОВИЧА У СОЙМІ.

У вівторок пополудні відбулося пленарне засідання сойму, яке відкрив марш. Цар. По першім читанні відіслано до комісії кільканацять законопроектів, між ними внесок пос. Новака про зміну регуляміну сойму. Після того вибрано як пятого віцемаршала на місце пос. Бирки, який перейшов до Банку Польского, пос. Келяка. Він дістав 122 голоси, а його суперник з групи „направячів" пос. Сужинський лише 53 голоси. З черги пос. Голинський зреферував законопроект про додаткові кредити у звязку зі збільшеними видатками на прикордонну сторожу і законопроект про збільшення на 2 міліони зол. кредиту на допомогу при заключуванні конверсійних договорів хліборобських вірителів. Оба законопроекти прийнято в обох читаннях. Пос. Камінський склав звіт про законопроект у справі додаткових кредитів у звязку з допомогою держави підчас стихійних нещасть. Пос. Сьода зреферував законопроект зі зміною § 249 цивільного кодексу з 1896. р. вияснюючи, що його метою перекинути права війта на солтисів у справі аладжування тестаментів. Пос. Щепанський зреферував законопроект про переношення гіпотечних книг з гіпотечного архіву окружного суду до гіпотечного архіву повітового виділу. Ці законопроекти прийнято теж в обох читаннях. Далі сойм розглянув кільканацять проектів ратифікаційних законів.

Пос. Д. Великанович зголосив у соймі внесок про зміну мовного закону та скасування утраквізму в народніх школах і створення лише шкіл з українською мовою викладовою. Вкінці кількох послів зголосило інтерпеляції до міністрів.

•

Соймова правнича комісія розглянула у вівторок законопроект про винятковий стан, соймова комісія праці законопроект про охорону ринку праці

На св. Миколая
ПЕРФУМЕРІЯ „ДАР" Баторія 20 ПОРУЧАЄ КОСМЕТИКИ ПЕРФУМИ ГАЛЯНТЕРІЮ сталеву

КОЛИ ЗЛІКВІДУЮТЬ КОНЦЕНТРАЦІЙНИЙ ТАБОР У БЕРЕЗІ КАРТУСЬКІЙ?

Польська опозиційна преса здогадується у звязку з промовою сен. Флешарової на понеділковому засіданні сенату, що концентраційний табор у Березі Картуській незабаром зліквідують. „Роботнік" повідомляє, що минулого тижня віцемаршал сенату проф. Маковський і віцемаршал сойму Подоський приняли делеґацію родин замкнених у Березі Картуській, яка зясувала їм умовини життя замкнених у концентраційному таборі.

Кажуть теж, що новий кандидат на поліського воєводу радомський староста Фрамекур є теж за ліквідацією табору у Березі. Вперті поголоски про недалеке уступлення поліського воєводи полк. Костека Бернацького наслідком недуги, кружляють далі.

ДАРУНКИ на СВ. МИКОЛАЯ

ЖЕРТВУЮТЬ ЖИТТЯ МАРШ. ЧАН-КАЙ-ШЕКА.

НАНКІН, 16. 12. ПАТ. Агенція Райтера повідомляє: Рішення центральної політичної ради про переведення карної експедиції доказує, що переговори перервали і що нанкінський уряд рішився здавити революту якнайшвидше, навіть якби марш. Чан-Кай-Шек та інші заручники втратили життя. Дорадника Чан-Кай-Шека відкликали до Нанкіну.

ВІЗИТА МІН. АНТОНЕСКУ У ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 16. 12. ПАТ. До Парижа прибув румунський міністр закордонних справ Антонеску, якого привитав мін. Дельбос.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. Найлевніша льоката гроша.**

— **Єдиний український блаватний магазин** „Мануфактура" під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархани, фланелі, оксамити, сукна. 2943 16—20

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 100-115

— **Св. Миколай на „Молодій Громаді".** В пятницю 18. XII. в год. 8.30 вечором загостить до Клюбу „Молода Громада" (вул. Коперника ч. 21) **Св. Миколай,** з дарунками впрост з неба. (Дарунки складати у господаря Клюбу п. Петруняка, Коперника 21, тел. 233-55). Грає Ябцьо. 3282 1—2

— **Секрет поводження пані Сімпсон** був у тому, що вона уживала до прання свого білля тільки порошку **Мімі й Атмо.** Звертаємо на це увагу нашим господиням. 3037

— **Продовження Загальних Зборів** Муз. Т-ва ім. Лисенка у Львові в неділю (20. XII. 1936) о год. 5. попол. **Предмет:** зміна статутів. Нові члени обовязані зложити перед Зборами вписове (2 зол.) і вкладку за 1936/37 (3 зол.) **Виділ.**

— **Академічні Вечорі в Золочеві, Яворові і Рогатині.** В суботу 19. ц. м. в год. 20. відбудеться в **Золочеві** виклад на тему: „Українська стигматичка Настя Волошин". Прелєгент: о. д-р Г. Костельник зі Львова. В неділю 20. ц. м. в год. 12.15 відбудеться в **Яворові** виклад на тему: „Українська торговля в княжій добі". Прелєгент: д-р Р. Зубик зі Львова. У вівторок 22. ц. м. в год. 18. відбудеться в **Рогатині** виклад на тему: „Молодь і Церква". Прелєгент: о. д-р І. Гриньох зі Львова.

купуємо тільки

— **Шаріка.** Скільки то спогадів вяжеться з тим іменем! Скільки солодких мрій про минуле, про У.С.С.-усів на Мадярщині, про ті щасливі дні! На згадку Шаріки стрепенеться кожний колишній стрілець, що був в Горонді чи Стребичеві. Імя Шаріки, мимоволі насуває думки про дні щасливі, дні могутні, славні, коли то українська мова і пісня лунала по той бік Карпат. Ті стрільці, що пішли за Карпати, відсвіжили змядаризовані серця закарпатських українців. Вони були бальсамом, що лікували „руських" змадяризованих бояр. Маємо ми драматичні твори з ріжних наших світлих моментів. Але про побут Усусусів в Мадярщині до того часу ми не мали. Аж ось недавно опрацював театр ім. Тобілевича оперетку п. н. „Шаріка", що до неї музику написав п. Барнич. Це найближча премієра нашого театру у Львові.

— **Відчит про торговельні спілки** виголосить проф. університету д-р Меч. Гонзатко в домівці Союзу книговодів при вул. Бурлярда у Львові в четвер, 17. ц. м. в год. 19. Всіхні вільний.

— **Крита пливальня у Львові зачинена** до 25. ц. м. З причини каналізаційних робіт міський комітет В. Ф. і П. В. зачинив криту пливальню до 25. ц. м. Відчинять пливальню 26. ц. м. від 17—21 год. з тим, що для незмагунів резервують час від 18—21 год. На будуче цей час обовязуватиме всіх за винятком середи і пятниці, у яких пливальня буде відчинена для незмагунів від 18—20.

— **Промоція о. Волод. Фіголя.** О. Володимир Степан (2 ім.) Фіголь промувався на доктора св. богословії в інсбруцькому університеті.

— **Присуд на ошуканця.** В городському суді у Львові відбулася розправа проти Северина Козака, під закидом ошуканства. Він годив масово до каменици своєї жінки при вул. Генінга ч. 8. дозорців і дозорчихи, беручи від них кавції від 200 до 1.000 зол. Тим способом ошукав 32 особи, від яких побрав разом поверх 5.000 зол., не давши нікому посади, аж врешті справа оперлася об суд. Козака засуджено на 2 роки вязниці, причому на основі амнестії один рік йому даровано. Засудженого виведено зі салі просто до вязниці.

— **Львівська хроніка.** У Львові появилися скажені пси і покусали трьох хлопців, яких відставлено до заведення Пастера. — На властительку овочарні Сидонію Рапель напав у брамі дому при вул. Бернштайна ч. 3 злодій і вдаривши її в груди, зрабував торбинку з готівкою 400 зол., кількома долярами та біжутерією. — При вул. Огородницькій 2-літня дитина Івана Шматухи вилляла на себе горнець з горячим молоком і наслідком попарення вмерла у шпиталі. — Повідомлено поліцію, що пропала 8-літня Софія Ковалевська, учениця II. кл. школи ім. св. Антонія, яка 12. ц. м. вийшла з дому до школи і більше не вернулася. — В пасажі Міколяша хтось украв Хаїмові Кінові 900 зол., які дав йому як свому торговельному помічникові шеф фірми „Чар Елеґанції", щоб занїс до банку. — При вул. Томіцького в домі Бр. Френкля експльодувала спіртова машинка й запалила одіж на 21-літній служниці Ользі Димет. Тяжко попечену відставили в безнадійному стані до шпиталю. — Арештовано купця Моріца Менша, що сфінгував влом і обікражу свого блаватного склепу в Ринку ч. 17, засеквестрованого й опечатаного за довги. — У приватному мешканні власника відомої крамниці „А ля віль де Парі" Людвика Штарка та в крамниці прикордонна сторожа перевела ревізію в пошукуванні американської пасти. Штарк спровадив пасту за посередництвом якоїсь довіреної особи у Відні, щоб не платити мита. Забрали пасту вартости ок. 2.000 зол. — Прикордонна сторожа арештувала кімнатного маляря Льва Вайса та купця Мендля Штерифельда, що перепачковували німецьку сахарину в спеціяльному сховку. В арештованих сконфіскували по 5 кг. сахарини.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

Спорт.

III. СОКІЛЬСЬКІ ПРИЛАДОВІ ЗМАГАННЯ

На дні 13., 20. і 27. ц. м. назначені III. сокільські приладові змагання соколів (ок), як доказ праці над самим собою, як доказ сили, зручности, краси й відваги. Руханкова сала Сокола-Батька день у день гомонить дивними висловами: обстрімка, виваг, поставя стрімголов чи інший якийсь виверт і те все в суматосі ріжних тіл на ріжних приладах дає передсмак завзятої боротьби за першенство в поодиноких ступнях.

На перший вогонь пішло в дні 13. ц. м. **жіноцтво.** Змагання відкрив заст. голови О. Карпінський словами заохоти до дальшої праці. Відтак передав переведення змагань колегії суддів, яка складалася цим разом з побратимів вищого ступня

Кінцевий виспід такий:

а) **Початкуючий ступінь учасниць** (шестиямаг): 1) Олюнка С-Б 52.50 точок — 87.5 проц. можливих до здо-

у Фортуні Новій

бутя, 2) Анда С-Б 50.25 т. — 83.41 проц., 3) Орися С. III. 40 т. — 66.66 проц.

б) **Середній ступінь учасниць** (восьмиямаг): 1) Тося С-Б 75.75 т. — 94.68 проц., 2) Гатум С-Б 74.50 т. — 93.12 проц., 3) Наконечна І. С-Б 65.25 т. — 81.56 проц.

в) **Початковий ступінь посестер** (шестиямаг): 1) Ковальська Марта С. III. 50.50 т. — 84.16 проц., 2) Мельник Іванна С. Голоско 47.75 т. — 79.60 проц., 3) Каменська Теофіля С. Голоско 44.25 т. — 73.41 проц.

г) **Нижчий ступінь посестер** (семиямаг): 1) Патрочик Ольга С. IV. 63.25 т. — 90.35 проц., 2) Чура Ірина

С. IV. 62.25 т. — 88.03 проц., 3) Кромаль Ірина С. III. 50 т. — 71.43 проц.

д) **Середній ступінь посестер (восьмизмаг):** 1) Лісієвич Ірина С. IV. 74.50 т. — 95.12 проц., 2) Огній Ірина С-Б 73.25 т. — 91.56 проц., 3) Гірняна Евгенія С. III. 70.75 — 88.44 проц.

Змагання велись у всіх ступнях між першими двома. Слід звернути увагу на середній ступінь, який є взірцем нашого репрезентаційного роя. Всіх рухівничок ставало 22. Глядачів доволі багато. Посестри змагались на поручах, коні в лучками в ширину, проважні, перстених, у сноскунці, у вправах вільноруч і з національних танках, учасниці — на коні в лучками в ширину, проважні, перстених, у сноскунці, лавчині сносом, у вправах вільноруч і танках.

На окрему згадку заслуговує пос. Лісієвич у танку, учасниця Катруся, яка поважно загрожувала першуні середнього ступня, однак стратила танок та перейшла на 4. місце, першунка на проважні і посестри початкового ступня, які відважно наступали вперед, не зражуючись малими недотягненнями.

Дальші змагання відбудуться 20. і 27. п. м. (побратими й учасники). У тих змаганнях побачимо наробок рухівників (ок) у ступнях: початковім, нижчім та середнім. Бракуючий вищий ступінь побачимо в місяці **березні 1937 на І. змаганнях за сокільське першенство в краю.** Б.

ПІНҐ-ПОНҐ У СТАНИСЛАВОВІ.

Пролом — Сокул IV. 5:0. Мист. Б. кл. в пінґ-понгу. Перші змагання за мист. Б-кл. виграв Пролом зовсім певно й назагал легко. Пролом виступив у складі: Атаманюк, Савеський, Бурделюк, Новаківський і Легкий. Всі грали добре, хоч неодному бракує рутини, через що повстають прикрі моменти вашть тоді, як змагун Пролому провадить високо. Б. Л.

—o—

Листування Редакції.

Вп. В. Цалинюк, Нараїв: Вибачте, але ми заваленні статтями й дописами на ту саму тему. Дещо ми вже в „Ділі" використали, помістили й окрему статтю (ч. 288) — прийде черга і на Вашу статтю. Але мусимо її або переробити на окремі менші статті, або сильно скоротити, бож так, як вона виглядає, завиклаб яких 10 шпальт друку! А така перерібка вимагає теж немало часу.

На св. Миколая гарні дарунки казково дешево, продає
ПЕРФУМЕРІЯ **БІРНФЕЛЬД** Львів, ул. Казимира Великого ч. 1
3127 Великий вибір усіляких косметичних артикулів. 2—2

ВІДГУКИ ДНЯ.

Наша прикмета і наш Тризуб.

Маємо одну велику національну прикмету: хочемо мати все оригінальне, до нікого неподібне, від нікого незапозичене. Це не перешкоджує нам наслідувати всіх і вся, але про це іншим разом, бо нині воно пошкодилоб моїм дальшим словам.

Отже... Маємо прикмету відпорюватись від кожного народу, а спеціяльно від своїх славянських сусідів, а ще спеціяльніше від москалів і поляків.

— Панове, „пощада" може бути? — питає хтось у редакції.

— Зараз поглянемо до словника! — відповідає спец від мови. Посадя... посадити... посумніти... по... почор..: пощадити... Але пощади нема!

Значить — русизмі

І так усюди. В редакціях, установах, у приватних балачках. Архаїзми засуджені за русизм, неольогізми за польонізм, або... навпаки.

Буває й так, що вживане слово зараз тратить право громадянства, бо комусь видалося, що воно запозичене. Наслідки такі, що тратимо слово за словом, але тим не гриземося. Нас стати. Наша мова багата як князь Островський, чи інший Кочубей. Возьме якийсь чужий письменник наше слово, ми спершу радіємо, що чужа мова засмічується, потім починаємо злоститись, що хтось зараховує це слово до чужої мови, потім забуваємо і за пів сотні літ викидаємо те саме слово зі свого словника.

— Чистий москалізм! — заявить вам якийсь спец. — Погляньте до російського словника!

Передо мною російський часопис „Часовой", що виходить у Парижі, як орган військової російської групи. Він каже ні менше ні більше, тільки таке, що тризуб це російський герб.

Так само і місячник „За Нову Россію". На першій сторінці — великий чорний тризуб.

Здається, Ш. Родимці, ніхто з нас і в сні не подумав би, що щось такого може статися. Тризуб, за який стільки крови пролили українці в боях, а ще більше по московських чрезвичайках, який здирали москалі де не побачили його, який наємники російських большевиків здирають і в Галичині — тепер той сам тризуб виявляється як російський герб Ш. Росії.

Воноб не було дивне, якби не наша прикмета. Дали ми свого часу москвинам династію, дали прикметник від слова русин на національну назву, то можуть вони уважати наш герб рівночасно і за свій.

Але — прикмета!

Спершу будемо сміятися, потім будемо хвилюватися, а там і перестанемо. Мине пять-десять чи більше (а може й менше!) років і справа возьме зовсім інакший оборот.

— Тризуб?! — скаже нам якийсь спец. — Це бачите, чистий москалізм! Вже в 1935 р. вживали його часописи „Часовой" і „За Нову Россію".

Злостило мене, коли ми з легким серцем відкинули Архангела і Льва, а прийняли Тризуб. Треба було його прийняти, але... після великого бою. Цеж ішло про герб. Ну, але прийняли і він є. Тепер треба його ще з більшим боєм оборонити, бо — далебі — боюся нашої прикмети!

Останніми часами вона неодному боком вилазить.

Галактіон Чіпка.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

КАМІНКА СТРУМИЛОВА:
17. XII. Муж двох жінок.
18. XII. Шарада.

ЛЬВІВ; Сала Театру Рівнородностей Нар. Дім, вул. Руткевського 22.
Субота 19. XII. 7.30 веч. Шарада.
Неділя 20. XII. 3. попол. Вій.
Неділя 20. XII. 7.30 веч. Циганський барон.
Понеділок 21. XII. 7.30 веч. Інваліди.

Білети вже можна діставати в ресторані п. Дружбака, Ринок ч. 40, тел. 275-27.

Великий Театр:

Четвер, 17. XII. год. 7.30 „Гассем і його Золота Дорога до Самарканду".
Пятниця, 18. XII. год. 6.30 і 9. веч. дві виставки денно. Гостинні виступи Театру Дві Піколі.
Субота, 19. XII. год. 6.30 і 9 веч. дві виставки денно. Гостинні виступи Театру Дві Піколі.

Кіна.

АПОЛЬО: „Готель Савой 217".
АТЛЯНТИК: „Пімста Джова Ельмена" з Борисом Карловим.
ВАНДА: „Тисяча і друга ніч" і „Весняний вальс".
ГРАЖИНА: „Сеньоріта з маєтку", „Молочна дорога".
КАСИНО: „Тоні з Відня" з участю Віверзвергерзбен.
КОПЕРНИК: „Антін Адвара".
КОЛІСЕЙ: „Бастер Кітон у кабінеті" „Малювання васлона".
МАРУСЕНЬКА: „Срібна торпеда".
МЕТРО: „Невільниця з Маядолай". „Сто тактів кохання".
МІРАЖ: „Любощі" (за оп. Шніцлера).
МУЗА: „Пастор", Пауль Муні.
ПАКС: „Остання стійка".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (за оп. Легара) з Мартою Егерт.
ПАН: „Робін Гуд із Ельдорадо".
РАЙ: „Малі жіночки".
СВІТ: „Загадка" з Гарі Піґем.
СТИЛЕВЕ: „Маю 19 літ", ревія: „Сторпроцентова сатира".
ТОН: „Ковбой-герой" та музичний додаток.
УТІХА: „Бурлака зпад Волги" і ревія.
ХИМЕРА: „Блакитна парада".

ФОТОПЛАСТІКОН.
(вул. Марійська 5.)
„З Гамбурга до Спітбергену".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 17. грудня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 16.05 Муз. академія, 17.25 Тирольські коляди в супр. лютні, 19.30 Концерт шубертівського хору, соліст, 22.20 Пісні й арії, Е. Гадрабова сопр., **Братислава** (298,8) 17.35 Сп. рецталь, 18.15 Скрипка, **Кошиці** (250,1) 18.00 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 11.05 Сальон. музика, 15.00 Концерт повету, 19.30 „Вільний стрілець" оп. Вебера, **Париж** (1648) 10.20 Орг. рецталь, 12.00, 13.15, 14.00 Концерт, 18.00 Театр Улми, 21.00 Пісні, рецитації, 21.45 Симф. концерт, **Білгород** (487,3) 18.00 Нар. пісні, 20.00 Веберові твори у вик. орк., **Берлін** (356,7) 8.20 Музика, 10.00 Нар. пісні, 14.15 Розр. музика, 17.00 Солісти, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 16.00 Музика, 18.20 Соната на скр. і фортеп. Шумана, 20.10 Музика, 20.10 Валяти Лева, 20.50 Смичк. квартет, **Мінхен** (405,4) 8.30 Розр. музика, 16.30 Сучасні пісні на хор., 17.00 Секстет ес-дур на дуті інстр. і форт. Вулєрінга, 19.00 Симф. концерт, **Будапешт** (549,5) 12.05 Симф. концерт, 18.30, 21.25 Циг. музика, **Мілянo** (368,6) 11.30 Легка музика, 22.15 Орх. концерт, **Рим** (420,8) 12.40 Орх. концерт, 17.15 Розр. концерт, 20.40 „Ілъ Сеньоре Сенза Пасо" оп. Діна Рулія.

Пятниця, 18. грудня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10, 22.20 Концерт, 15.20 Коляди у вик. дїточого хору, 17.30 Вахова кантата з орат. „Різдво Христове", 18.10 Давні пісні на хор, **Братислава** (298,8) 19.10, 20.35 Словацькі нар. пісні, 21.35 Пісні осінніх ночей, **Прага** (470,2) 15.00 Концерт орх., 17.05 Квартет д-дур Ферстера, 22.30 Гіндеміттові твори, спів, музика, **Париж** (1648) 17.00 Концерт квартету берл. фільх. орх., 21.45 Концерт авторів і композиторів бувш. комбатантів, **Білгород** (487,3) 18.05 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 11.00 Концерт солістів, 19.15 Невідомі твори Карла Марії Вебера, хор, орх., солісти, 20.10 Розр. музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.20 Фортепіян, **Мінхен** (405,4) 8.30 Веселі мельодії, 16.50 Концерт солістів, 18.00 Розр. концерт, **Будапешт** (549,5) 12.05 Концерт балалайкової орх., 17.30 Скрипка, 18.20 Сальон. квінтет, 19.30 Опера, 22.35 Циг. музика, **Мілянo** (368,6) 11.20 Розр. концерт, 16.00 Трансм. з Акад. сп. Сесилії: концерт квартету Про Арте, 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 17.15 Танкова музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 17. грудня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Троги інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Поранок для молоді нар. шкіл, орх., спів, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Садівництво на Мазовші, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: „Марусина запаска", муз. авд., 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Італійська пісонька з гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.50 Концерт орх., 17.00 До краями пігар і цукрової троші, 17.15 Легка й танкова музика з гр. пл., 17.40 „Вільних посад нема", 17.50 Спортові вістки, 17.56, 18.06 Спортовий порадник, 18.10 Участь онгових спортів, 18.20 Г. Гершвін: „Блакитна рапсодія", два форт., 18.30 Театр Улми: Шарон: „Софеклева трагедія: „Евтіфрон", 19.15 З піснею по краю, 19.40 Хліборобський огляд преси, 19.50 Вісім гарних казочок, з гр. пл., 19.55 Гутірка: Карло Марія Вебер, 20.10 Трансм. з Лайпціга: „Вільний стрілець" оп. Вебера; у перерві ок. год. 20.55 Вечірній дневник, Актуальна гутірка, 22.00 „На золотому ганку" обр. із поз. Деотими „Дівчина з вікопця", 22.15 Форт. рецталь, 22.45 Танцова музика з гр. пл., у перерві о год. 22.55 Останні вістки.

Радіокутик.

ГОЛОСНИКИ ДЛЯ РЕГУЛЯЦІЇ ВУЛИЧНОГО РУХУ.

В Лондоні ведуть тепер досліди над застосуванням радія при регуляції вуличного руху. В деяких рухливих пунктах міста установлять потужні голосники і переносні мікрофони, завдяки яким вказівки та уваги поліцянта можуть чути пішохі та шофери в найдальших пунктах.

АНГЛІЙСЬКА ОРХЕСТРА В ТЕЛЕВІЗІЙНІЙ ЕМІСІЇ.

Танцова орхестра англійської радіофонії вібралася в студії телевізійної станції, яку лагодує фільмове ательє, для виконання своєї першої телевізійної емісії.

На даний сигнал піднеслася чорно-біла завіса і опікерка, маючи уста помальовані на яскравий синій кольор, виголосила вступну промову.

Не дивлячись на дивну характеризацію, до якої вжито барв від помаранчевої до пеглистої, артисти поводились зовсім свобідно. Піяніст, що сидів задом до телевізора, охоронив темними окулярами очі перед світлом рефлекторів.

До цієї емісії вжито телевізора системи Бейрда. Фільму відтворювала автоматично і задавали її одну хвилину, так що диригент орхестри, коли його присутність на сцені не була конечна — міг перейти до змініфікаторні і там оглядати самого себе.

Після закінчення програми, артисти з радістю поспішили охолодитися, виходячи в розігрітого рефлекторами помешкання.

УКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ ІНСТИТУТИ.

Про вогнища української науки на терені Польщі і заворднону, з яких найбільшими є: Наукове Т-во ім. Шевченка у Львові, Українські Наукові Інститути в Варшаві, Берліні і Празі — оповість мґр Мирослав Семенишин у радієвому репортажі 17. грудня в год. 17.50.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.78, 89.35, Доляри американські 5.31 — 5.28, доляри канад. 5.30.50—5.27.50, Фльорени гол. 289.80 — 288.10. Франки фр. 24.81 —, 24.57, Франки швайцарські 122.25—121.45, Фунти англ. 26.09—25.13, Гульд. данп. 100.20 — 99.80, Корони ч. 18.10, Корони пан 116.44—115.60, Кор. норв. 131.03 — 130.05, Кор. шв. 134.93 — 133.55, Ліри італ. 25.10 — 24.60, Марки фінл. 11.51 11.00, Марки ніж. 122 — 117, Шил. австр. 96.00—95.00. Марки ніж. срібні 132 —127.

Акції.

Банк Польський 107.00. — Ліяьпоп —3.00, Цукор 28, Острованець 23, Стараховичі 33.00, 32.75.

Папери.

3 іннест. 1. ем. 66.50, 2. ем. 65.50, серії 48.50, 5 конв. 51, 50.50, 4 прем. дол. 47.00. 77.15, 7 стаб. 456, купон 83.22.

Збіжжя.

Львів, 16. XII.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	23.75—24.00
Пшениця збор. червона	23.25—23.50
Пшениця одн. біла	23.50—23.75
Пшениця зб.	23.00—23.25
Жито шт. I	19.00—19.25
Жито шт. II.	18.75—19.00
Ячмінь одн.	21.25—21.50
Ячмінь на мливо	20.50—20.75
Ячмінь паст.	19.75—20.00
Мачухи льняні	18.50—19.00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 16 грудня п. р. кооперативам платив за льоко Львів.

1 кг. масла десертового більш.		
1 без опакування	3.00	зол
1 кг. масла десер. бочкового		
включно з боч. опакуванням	3.05	„
1 кг. масла експорт. включно		
з експортовим опакуванням	3.05	„
1 л. молока	0.17	„
1 к. яець	5.10—5.20	„

Тенденція на всі артикули слаба.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 16. XII. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 5) такі ціни:

Індички I. кл., добре умяснені, повногрудні	1.10 зол.
Індика I. кл., добре умяснені, повногрудні	0.95 „
Курята I. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	1.00 „
Курки I. кл., товсті, без остріг, без вапняку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені I. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Замість квітів на могилу свого члена о. Івана Турківича складають: Муз. Т-во ім. Лисенка і Львівський Боян 20 зол. ва. Т-во вдів і сиріт по священиках.

Заклик до довжників. Не зважаючи на листовні упімнення та оголошення в часописах, декотрі Вп. Пані та Панове, бувші члени Т-ва „Українська Студ. Громада" в Кракові, не вирівняли супроти Т-ва своїх грошевих зобовязань. Тому Виділ „Української Студ. Громади" змушений оголосити частину довжників Т-ва в пресі. Рівночасно вповажнює ще раз всіх довжників Т-ва, щоб у найкоротшому часі свої зобовязання супроти Т-ва вирівняли, бо інакше оголосимо в пресі всіх довжників і до того Виділ Т-ва буде доходити своїх прав на судовій дорозі. Частинна листа довжників Т-ва: 1) Проф. Макар Ольга, Борислав. 2) Проф. Шинайло Ірина, Коломия. 3) Куник Олександер, Перемишль. 4) М-р Зінько Теодор, Дрогобич. 5) М-р Логуш Володимир, Бережани. 6) Кузьмович Модест, Тернопіль. 7) Д-р Хома Остап, Підволочиська. 8) М-р Рижевський Володимир, Краків. 9) М-р Городиський Петро, Губичі. 10) Д-р Капітан Дмитро, Рогатин. 11) Д-р Ковальчук Володимир, Лежайськ. 12) Д-р Савчак Михайло, Криниця. 13) М-р Яцимів Адам, Сосновець. 14) Проф. Гавдик Тадей, Дрогобич. 15) Д-р Казінський Остап, Шельпаки. 16) М-р Зарицький Микола, Тустановичі. 17) Д-р Жук Семен, Любачів. — Листи і гроші слати на адресу: Ukr. Stud. „Hromada", Kraków, Uniwersytet Jagiel. — Виділ. 3281

Тільки оголошуючись у

„ДІЛІ"

можете успішно продати, купити або замінити реальність.

КУПНО - ПРОДАЖА

НАЙПРАКТИЧНІШІ декорації мешкань фіранки, наплдки, меблеві покриття від найдешевших до найвибагливіших. Фрайліх, Сикстуська 21. 2672 2—?

КУПНО ГОДИННИКА є справою довіря. Дешево купите добрий годинник у славно звісній пятьдесятьлітній католицькій фірмі **ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ**. Львів. Марійська площа 5. 3032 2—?

ВИСОКОГІРСЬКИЙ лікувальний мід першої якости можна набувати в пасіці в Остодорі к. Надвірного у 5 кг. мових пушках в ціні по 3 зол. за 1 кг. Зофія Гавранська і С-ка, Остодір, почта Перегінсько. 3220 5—5

НА МИКОЛАЯ І РІЗДВО пречарні дитячі одяги купите у фірмі **„ЛІДІЯ"** пл Смольки, напроти кіна Марусеньва. — Ціни зрізові. 3215 7—7

КАМЯНИЦЯ 16 великих покоїв, віллова брама, дві сходові клітки, городчик, 5 хвилин ходу від Ринку, може бути ціла вільна, надається крім мешкань також на школу, захист, приют, монастир, готівкою тільки 38.000, банк 22.000.

ТРИПОВЕРХОВА, повнокомфортова, вулиця Саніги, комірне 9.000, готівка 75.000 банк 25.000.

ПОВЕРХОВА, комфортова, вулиця Мохнацького 36.000.

ДВОПОВЕРХОВА, 2 склепи, вул. Личаківська, комірне 4.800, готівкою 30.000.

НОВА, ПОВЕРХОВА, бічна Потоцького, без такси, 12 літ вільних, комфорт, город, готівка 25.000, довг 7.000.

НОВА, ПОВЕРХОВА, комфортова, без такси, 15 літ вільних, горішня Коперника, 30.000 готівка.

ПОЛОВИНА кам'яниці, бічна Личаківської, готівка 15.000, довг 5.000.

ТРЕТЯ часть двоповерхової кам'яниці коло „Дністра" 8.500.

ТРИПОВЕРХОВА, нова, 6 склепів, вулиця Потоцького, комірне 18.000, готівка 140.000.

ПОЛОВИНА дому партерового при трамваю, бічна Личаківської 7.500.

„ТРАНСАКЦІЯ" (Ігнат) Львів, Длугоша 1, ріг Миколая, ч. т. 117-94. 3162 3—3

НА СВ. МИКОЛАЯ І ЯЛИНКУ найпрактичніші дарунки зі золота, срібла, годинників, будильників, столові накриття, поручає найдешевше фірма Вандер, Шайноха один. 3269 2—3

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів. Ринок 26 у крамниці Ендерса. 29?? 46 60

КОМФОРТОВУ перукарню, гарне положення окази'йно продасть „Трансакція" Длугоша 1. 3272 2—3

РІЖНІ

РОБІТНЯ КОВДЕР Кентшинського 4, солідно переробляє і виконує нові. Ціни найнижчі. 3057 4—8

СЛУХАВКИ направляє, магнезує, додає новий шнур 70 сотиків. Вул. Коперника ч. 22. 3214 4—5

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: **Коперника 26.** подвіря. 3137 2—2

ОГОЛОШЕННЯ.

ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ

Упр. техн. Дент. Й. Бранєвський

ординує від 2—6

ЛЬВІВ, ВУЛ. АКАДЕМІЧКА 18.

Телефон 237-53 Догідні умовини.

ЦІНИ ЯК В УБЕЗПЕЧАЛЬНІ. 5-5

НА СВЯТА

муштарду з фабрики

купите в кожній крамниці.

Фабрика: Львів, Городецька 121

Тел 295-50.

МІКА

НА СВ. МИКОЛАЯ

ТІЛЬКИ ПРАКТИЧНІ ДАРУНКИ

у фірмі „ДІМ ВОЛІЧКИ", Сикстуська побіч Брами. — На складі: Рукавички, панчохи, білля, шалики, вовна на светери.

На Ялинку... тільки...

Можна дістати у Радіоскл. цілого краю.

У Львові у фірмі: фото Радіо Палас пл. Мярійська 8.

Вже появилися і продаються у В-ві „Батьківщина" і в книгариях:

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПІДРУЧНИК ЖІНОЧОГО КРОЮ

„САМА ШИЮ"

зладжений панею А. Цьокан.

Він приносить крій

1. Білля: а) на постіль
   б) мужеського
   в) жіночого
   г) дитячого
2. Жіночих суконь
3. Жіночих плащів
4. Дитячих суконочок і плащиків
5. Хлопячих убрань і плащиків

Маючи підручник „Сама шию", кожна жінка зможе стати для себе кравчинею. Це величезна ощадність!

Ціна підручника всього 8.— зол., з пересилкою 8.50 зол.

Курс мужеського кравецького крою

це необхідний підручник для українського кравця.

Ціна 10 зол., з почтовою пересилкою 10.50 зол.

Замовляти в Адміністрації:

„БАТЬКІВЩИНА", ЛЬВІВ, ул. ЧАРНЕЦЬКОГО ч. 8.

Висилаємо по одержанню повної належитости.

КУПОН

на БЕЗПЛАТНИЙ

гарний і практичний ДАРУНОК

для тих, що купують радунки на св. МИКОЛАЯ в Перфумерії

С. ФЕЛЕРА

Львів, СИКСТУСЬКА 7

Філія КОПЕРНИКА 15а

Товар тільки першорядний. — Величезний вибір. — Найдешевші ціни.

3—30

НА ЧАСІ

Довідуємось, що в листах, надісланих в цім році до св. Миколая, найбільше було побажань на дарунки з гуцульських виробів, вічних пер і косметику — з фірми „Союзний Базар"

3227 **Львів, ул. Руська 20**

МЕБЛІ їдальні, спальні, кабінети, сальони, клюби, тапчани, матраци і декорації поручає Віденська вирібня столярсько-тапіцерська

ІВАН ОРТНЕР

Львів, Сикстуська 41 Тел. 292-79

3208 — 5

Нововідкрита

УКРАЇНСЬКА РАДІЄВА ФІРМА

TRANSPONEE

ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 23

поручає найновіші типи радієвих апаратів. Випозичає транспонати від 1 зол. із грамофоновими плитами на балі та шкільні забави.

Найбільший вибір — Найнижчі ціни!

Мужеські сорочки фланелеві	зол.	3.90
Муж. сорочки попелін. 2 комірці	„	5.—
Теплі піжами 8.50. бонжурки (бая)	„	8.90
Простирала на ковдри	„	4.50

ПОЗНАНСЬКА ШВАЛЬНЯ

4—5 **Львів, Казимирівська 21.**

● **РЯТУЄ ВОЛОССЯ**

усуває порізі - запобігає випадові

ДАЄ ГАРНУ

буйну зачіску. ●

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 285 (14.534). Львів, пятниця 18. грудня 1936. Оплата ряхунком uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504.060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Півріччо 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Відгомін подій на Маківці.

Високі грошеві кари і слідство проти членів Виділу Філії Т-ва Охорони Военних Могил у Сколім.

Як нашим читачам відомо, дня 2. серпня ц. р. відбулося величаве свято на Маківці за полеглих Українських Січових Стрільців при величезнім здвизі народу, на яке прибули численно люди не тільки зі Скільщини, але також і з дальших повітів. Тому, що в часі свята були два смертні випадки, адміністраційна і судова влада веде слідство. І так судова влада у звязку з цими випадками веде карне слідство проти членів Виділу Філії Т-ва Охорони Военних Могил у Сколім і багатьох учасників свята, а староство у Стрию ще в серпні ц. р. за недозволений похід на Маківку і з Маківки засудило на гривну всіх членів Виділу Філії, а саме: 1). голову о. дек. Михайла Мосору на 200 зол., 2). члена Виділу адв. д-ра Степана Булака на 200 зол., 3). члена Виділу, начальника кооперативного складу Володимира Садовського на 200 зол., 4). члена Виділу Володимира Бичковича на 100 зол. і 5) члена Виділу Стефанію Табенцьку на 50 зол., а зпоза Виділу адв. Маляняка на 500 зол., Йосифа Биленя, Стефана Ясінського, Михайла Єрзевецького, всіх зі Сколього, та Марію Мициківну і Данила Сявавка зі Синевідська Вижнього по два тижні арешту.

Засуджені староством внесли відклик до Окружного Суду, внаслідок чого відбулась дня 5. ц. м. розправа проти всіх згаданих осіб перед Окружним Судом у Стрию. У висліді розправи суд затвердив кару стрийського староства і тільки адв. Малинякові обнизив гривну з 500 зол. на 300 зол. Деякі засуджені зголосили касацію.

Окреме карне слідство за випадки на Маківці веде суд далі.

Чортівський плян порахунків з противниками.

Настасівські комуністи плянували кривавий напад на своїх противників і підпал села. Один комуніст убитий, один ранений. Арештування в Настасові.

Ще всім нам відомий бандитський напад настасівських комуністів на чит. „Просвіти", вбивство свідомого селянина й активного настасівського діяча бл. п. М. Лапчака та знищення кількацяти хат національно свідомих селян. Під терором комуністів завмерло в Настасові по цьому вбивстві культурно-освітнє життя. Тепер Настасів і ціла Тернопільщина знову під враженням викритого пляну настасівських комуністів, які підготовляли на ніч з 11. на 12. грудня ц. р. підпал села Настасова і вбивство девятьох найсвідоміших і найактивніших хлопців та селян. На щастя ці чортівські пляни перемішала комуністам поліція, яка перевела масові арештування в Настасові.

До викриття плянів комуністів дійшло ось так: В ночі з 6. на 7. грудня ц. р. в хаті настасівського комунаря Костя Мируцького зійшлися на нараду місцеві і дооколичні комунарі, озброєні всякого рода пальною зброєю, щоб устійнити подробиці нового кривавого нападу на своїх противників. Комунарі хотіли піймстити ся на свідомих громадянах села за те, що вони по вбивстві бл. п. М. Лапчака гостро осудили злочинну роботу комуністичних прихвостнів та мали обтяжити своїми зізнаннями комуністичних ватажків. Тому плянували підпал села Настасова в ночі з 11. н 12. ц. м., щоб підчас загального переполоху вбити своїх противників. Одначе на щастя поліція довідалася заздалегідь про ці наради комуністів та мабуть теж про їх плян, бо місцеві поліцаї дістали підмогу з Тернополя, окружили хату і ввійшли до середини. Тоді комунарі почали стріляти, щоб могти втікти. Поліція відповіла теж стрілами і від кулі згинув Кость Мируцький, а Канцера ранено в ногу. В хаті Мируцького поліція арештувала комунаря Дикого, негайно перевела ще облаву в селі та арештувала кількацять комунарів і відставила їх до Тернополя. Підчас ревізії поліція знайшла спис осіб, яких мали комунарі вбити, клочча з воском і пляшки з бензиною, що їх мали вжити комуністи до підпалу. Поліція веде далі слідство, щоб устійнити, хто з комуністів жидів з Тернополя і Микулинець прибідив до Настасова на нараду та хто піддав настасівським комуністам цей дияволський плян.

„Повітряна піхота у Франції".

„Фігаро" довідується у військових колах, що у франц. армії мають зорганізувати новий рід зброї, т. зв. „повітряну піхоту", яка дотепер істнує лише у СССР. Її завданням будуть операції на ворожому запіллі.

Відділи „повітряної піхоти" матимуть протитанкову й автоматичну зброю. Ескадри транспортових літаків перевезуть їх на місце десанту; там **або причалять, або вояки позіскакують з легкопадами.** Покищо зорганізують 2 відділи „пов. піхоти" у Раймні та в Альжирі. Прийматимуть до неї добровольців з піхоти.

НАСЛІДКИ ФРАНЦУСЬКИХ СТРАЙКІВ.

Як подає „Ля Телеґрам" з Ліль, внаслідок страйку в тутешньому металевому промислі робітникам **не виплачено коло 10,000.000 фр. Чимало єгипетських і чехословацьких фірм відкликало замовлення тому, що франц. фірми не виконали замовлень у речниці.**

ЗАВОРУШЕННЯ.

Коли пос. Доріо вже виїхав з м. Клермон-Ферран, на площі Дежод дійшло до заворушень. **Вибили всі шиби, здемолювали одну каварню.** Серед маніфестантів і серед поліції чимало ранених; 5-ох членів рухомої гвардії перевезено до шпиталя.

Радіоприймачі ФІЛІПСА

на догідні сплати

для української клієнтелі лише в українській фірмі

е - К О

Львів, вул. Сикстуська 29.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР 18. XII. 1936.
Дві вистави год. 6·30 і 9.
ГОСТИННІ ВИСТУПИ **DEI PICCOLI**

Здоровий шлунок - це мотор організму

Якслід дбай про нього. Знаменитий легкостравний корм для нього - це

НАБІЛ І ІНШІ ВИРОБИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Одним помагають - про інших забули.

Нужда нашого села восени.

Якось так уже зложилося, що досі світ більше думає про міста, ніж про села. От возьмім таку проблєму як безробіття.

Недавно міністер соціяльної опіки польської держави висказав побоювання, що цієї зими число безробітних зросте до 500—600 тисяч. Розуміється, що за безробітного можна вважати тільки такого, що живе постійно в місті, там зареєстрований як наємний працівник. Про безробітних селян ніхто і словечком не згадав. А шкода. Бо тих є, здається, вдесятеро більше.

Безробітному в місті сьогодні краще живеться, як середньо-заможному господареві на селі. Вже восени організуються по містах комітети для помочі безробітним, держава на безробітних виасигнує великі суми гроша, крім того Фонд Праці бере їх у свою спеціяльну опіку. Ба, що більше. Цього року кожне село дістало наказ „згори" зібрати відповідну кількість сільськогосподарських продуктів для... безробітних у місті тоді, коли те саме село просто душиться від безробіття і нужди (та цього чомусь не хочуть бачити).

Безробітні в місті мають великі привілеї, бо крім допомоги в грошах дістають ще допомогу в натурі, далі мають безплатну лікарську поміч (селянин на 2—3 моргах землі не може й думати про лікаря), звичайно не платять комірного за мешкання — викинути безробітнього не можна — не платять ніяких податків. Коротко: звільнені від усіх суспільно-громадянських тягарів чекають на працю, яка починається на весну — при будові доріг, каналів, домів і т. п. Хто не має доброго гумору, тому раджу подивитися на „працю" міських безробітних, а напевно собі його поправить, але хто звик до живого темпа праці, цей знову може собі гумор попсувати на ціле життя. Про вимогу якоїнебудь праці на час не можна і говорити, бо чейже безробітний не є на те, щоб працювати, тільки на те, щоб заробити. І чому це все так, спитаєте? Бо безробітні з міста є зорганізовані в ріжних організаціях і комітетах і не дадуть собі зробити кривди.

А тепер погляньмо на наше село, яке майже у кожній хаті має одного-двох безробітних, розуміється, ніде не зареєстрованих. Яка причина цього явища? — Перед світовою війною про безробітних на селі ніхто не чував, але до війни було ще менше карлуватих господарств, менша ріжниця цін між промисловими виробами та сільсько-господарськими продуктами, був більший попит за робітником і то у краю і за границею. Перед війною була заморська еміграція до Спол. Держав, Канади, Бразилії, на роботи до Німеччини, до промислових міст. Нині ці джерела відпливу людського нарибку зовсім зникли. Поділу землі, що по наших селах доходить уже до абсурду, не припинено, як це є в сусідніх державах (Німеччині і Чехословаччині), а населення з року на рік зростає.

Колись мій дідо мав ще цілий грунт — 32 морги землі, батько дістав тільки 4—8 моргів, а синові дав ¹/₄—2 морги землі І таких господарств є тепер найбільше. Село поволі пролетаризується, бо годі власника півморгового загінчика назвати господарем. І якіж заробітки лучилися цьому спролетаризованому селянинові? Хіба праця по панських фільварках. Але й тут почало рватися від хвилини парцеляцій великих посілостей. Може не було би ще так дуже але, якби адміністраційна влада не видала заборони продавати землю нашому українському селянинові, який на цій землі працює від віків, та не спроваджувала, на ту і так уже перенаселену землю, чужинців-кольоністів. Кольоніст наємної праці не потребує. Щож тоді має робити український селянин? Як він має ставитися до влади, [illegible] На це нехай собі компетентні чинники самі відповідять.

Застерігаюся, що не маю нічого проти того, щоб робити збірки на допомогу голодним і нещасним жертвам господарської анархії, які є дійсно без праці, але нехай компетентні чинники будуть справедливі супроти села і міста. Бо направду, такої нужди, яка гостює по наших селах серед більшости населення — не стрінете навіть між останніми нуждарями міста. Вистане тільки поглянути на ті бліді худощаві лиця, на запалі груди, на гарбузоваті животики дітей розпухлі пісною бараболею, на ті тісні вогкі хати...

І тому при розділі зимових передсвяточних допомог слід звернути також увагу на безробітних селян, які примирають з голоду, щоб і вони, що не є зорганізовані, не почувалися покривджені — покинені. Не можна забувати за велику частину населення, а опікуватись тільки тими, яких доля кинула до міст.

Час подумати би також і про те, щоб із найближчою весною почати будову доріг не тільки по містах (у Львові, Кракові, чи Варшаві), але також по наших селах. Користь з того подвійна — село нарешті малоб добру дорогу, а безробітні селяни заробіток.

Хто мав нагоду ц. р. восени бути на селі, то мусів помітити, що ціла „політика села" оберталася саме коло проблеми: як дістатися возом з одного села до другого села, або як відвезти до найближчого торгового міста картоплю чи збіжжя на продаж, щоб можна на час заплатити податок, чи купити рідні обуву.

Наш селянин цілими роками платить „дорогове" не гірше від міщухів, нераз останню чвертку жита продає на цей податок, але вимагати доброї дороги йому не вільно! Коли вже десь навіть зачнуть направляти старі діри по дорогах, то до цієї роботи беруть безробітних з міста, або місцевих „стшельцуф".

Від себе раджу всім тим панам від „зеленого столика", які виголошують великі промови, або пишуть довгі статті на тему: „Лицем до села", зробити собі хоч одноденну прогульку в якенебудь село, нпр. в околиці Рудок, Глинян, Радехова, Товмача чи навіть Львова та особисто переконатися, серед яких то „благ" природи живе наш селянин. Раджу заздалегідь не вибиратися автом, ані якимсь легким возиком, — бо треба буде їх лишити в найближчому селі, а треба взяти сильний хлопський віз, добрі коні та узброїтися в багато терпеливости. Мимоходом скажу, що мені припало в половині мин. місяця поїхати з Радехова до села Л., віддаленого на три години їзди доброю дорогою, то цими теж „дорогами" треба було мучитися аж 17 годин!

Цьогорічної осени селянин мусів довго застановлятися, чи два кірці бараболі на віз не буде забагато. Нераз цілими тижнями припинявся ввесь торговельний рух між селом і містом і то в добі, коли цілий світ моторизується.

Гадаю, що ця проста господарська проблема не є така важка до розвязки, тільки треба мати трохи доброї волі її вирішити, тобто, треба таки дійсно звернутися „лицем до села", а не тільки так „на експорт" про це говорити.

Будова і поправа доріг в цілій Галичині, меліорація та поправа лук і пасовиськ, регуляції рік це речі, які треба конче перевести. Тисячі безробітних українських селян дістало би працю, а держава сповнила би свій обовязок супроти своїх громадян.

Це був би один з реальних прикладів, як розвязувати питання безробіття по наших селах, щоб селянин бачив дійсний зворот „лицем до села".

Андрій Качор.

БИТВА ПІД БОАДІЛЕЮ.

По обох сторонах виступали здебільша чужинці?

Після довшої передишки есп. фронти знову оживилися. На відтинку Боаділі дійшло до великого бою.

Комунікат червоних описує ту битву так:

Досвіта нац. артилерія почала бомбардувати, червона відповіла. Коло полудня нац. війська, зложені головно з чужинців, вирушили до наступу, повзаючи по землі. Стріли та гранати червоної піхоти стримали наступ, рівночасно запоровий вогонь червоної артилерії перетяв дорогу нац. резервам. Червоні намагалися окружити ворога, але нац. повзи їх відбили і нац. війська відступили у повному порядку, залишаючи чимало убитих і военного матеріялу; в 19. год. бій покінчився; був він куди більше завзятий, ніж попередні.

Комунікат нац. головної кватири подає інший виспід того бою:

Нац. війська заняли позиції,

що їх завзято боронило 8 сотень **міжнародньої бригади.** Ворог залишив на полі бою 82 убитих, 2 гармати і 3 панцирники.

Авас потверджує перемогу нац. військ:

підчас протинаступу червоних **нац. війська здобули 4 повзи та самоходовий парк і під вечір витиснули черв. війська.** Командант нац. відтинку ґен. Орґаз вдоволений з недавних операцій.

ПЕРЕМОГА НАЦ. ВІЙСЬК ПІД КАЗА ДЕЛЬ КАМПО.

Авас повідомляє, що 5.000 **червоних мілліонерів та міжнар. бригада з допомогою повзів перейшли вчора до протинаступу** на становищах під Каза дель Кампо, що їх недавно заняли нац. війська. Після 2-годинних завзятих боїв у густій мряці

червоні відступили з дуже великими втратами.

Опісля 60 нац. літаків збомбардувало окопи червоних під Боеділлею.

Була це найбільша операція з дотеперішніх боїв під Мадридом.

МАДРИД ЗБОМБАРДОВАНИЙ, 100 УБИТИХ, 50 ЗРУЙНОВАНИХ ДОМІВ.

Авас описує вчорашні пополудневі летунські напади на північні дільниці Мадриду.

Ще ніколи не було стільки жертв: коло 100 осіб убитих, скільки ранених — дотепер невідомо. Зруйновано понад 50 домів. Серед населення вибухла

жахлива паніка

— воно хоронилося до тунелів підземної залізнички. Як кажуть, зістрілено 3 літаки німецького походження.

ЗНЕВІРА І НЕДОСТАТОК СЕРЕД ЧЕРВОНИХ.

Радіостація зі Саляманки, описує невдачі червоних на біскайському фронті, де **полягло понад 2.000 червоних. Це викликало серед червоних зневіру; вони щораз то більше неохоче їдуть на фронт.**

Ґен. Кеіпо де Льяно оповів, що більші міста, які є в руках червоних, щораз то сильніше **відчувають недостачу харчів.**

ЯКИЙ БУДЕ НОВИЙ УРЯД КАТАЛЬОНІЇ?

Компаніс дальше веде переговори над новим урядом, до якого — як кажуть — увійшло би 4-ох представників нар. конфедерації праці, 3-ох генер. унії робітників, 3-ох республіканців та 1 союзу хліборобів.

НЕОБХІДНО ЕВАКУУВАТИ 500.000 МЕШКАНЦІВ МАДРИДУ.

Шість британських парляментаристів, які звиділи Еспанію, ствердили у звіті, що **з огляду на затяжні бої за Мадрид необхідно там евакуувати все цивільне населення, себто коло пів міліона людей.**

КОЛЬОМАН ЧАТО.

Жінки при телєфоні.

I.

Вранці в год. 9-ій збудив Ючіку телєфон.

— Добрий день, Ючіко? Це я — Павлина. Чи ти чула вже? Анна розводиться.

— Неможливе!

— Але це правда. Скандал. Анна вже вернулась до мами. Вона зовсім зломана, бо Петро мав вигаратати її та її приятеля. Напевно дійде до поєдинку.

— З ким?

— Якто з ким? з оберляйтнантом.

— Яким оберляйтнантом?

— Я не знаю, як він там називається. Цеж її теннісовий партнер.

— Але той партнер цеж інжинір.

— Він є теж інжиніром?

— Не теж, але тільки інжиніром. Він закохався на смерть в Анні останнього літа в Абації, але Анна звертала всі його листи.

— А я знаю, що коли Петро виїхав раз у своїх інтересах і несподівано вернувся, то застав у себе дома оберляйтнанта. Не виключене, що він є інжиніром,

— А я цьому не вірю. Вонаж не булаб така дурна, щоб приймала у себе в хаті чужого, вся служба мусілаб про це знати. З того всього правдою є тільки те, що Петро переловив якийсь лист від інжиніра.

— Справді? Можу уявити собі, що в такому листі мусіло бути!

— Лист був зовсім невинний. Не мав навіть підпису.

— Без підпису? Підозріла історія! Отже лист писав не інжинір, а якась особа, що хотіла зберегти своє інкогніто. Я вже догадуюсь, хто це міг бути: шеф Петра! Дивна особа ця Анна! Я не розумію, що ці мужчини в ній бачать. Вона не має в собі нічого цікавого.

— Вона небридка, має гарний профіль.

— Профіль ще сяк-так, але будова тіла та її рухи! Я дуже цікава, що з цього вийде? Уяви собі — з шефом свого чоловіка!

— Алеж Павлино! Про що ти говориш? Я певна, що в цьому нема ні слова правди.

— Ючіко! цього вже не можна затаїти. Я знаю це з достовірного джерела.

— Нечувane, що люди не вигадують. Від когож ти це чула?

— Я не можу тобі цього сказати, моя кохана. Коли не віриш, зателєфонуй до Петра. Побачиш, що Анни нема дома. Вона втікла до своїх батьків. Мени дуже жаль Анни! Ясна-ж річ, що інжинір з нею не ожениться. Страшна річ! До побачення, Ючіко! Коли щось довідаєшся, зателєфонуй мені!

II.

Як тільки Павлина відложила слухальце, Ючіка зателєфонувала до мешкання Петра. До телєфону підійшла покоївка.

— Чи пані дома?

— Нема. Вона виїхала вчора ввечір до своєї мами, яка занедужала.

— А пан?

— Виїхав.

— Коли?

— Вчора пополудне.

— Коли пані вернеться?

— Не знаю, прошу пані. Що маю сказати своїй пані, як вона вернеться?

— Скажіть попросту, що дзвонила пані Біро.

— Цілую ручки.

Ючіка відложила слухальце збентежена. Чи те, що говорила Павлина могло бути правдою?... Подумала хвилину і зателєфонувала до Вери, що мешкала в тім самім домі, де мама Анни.

— Добрийдень, Веро! Вибач, що тобі перешкоджаю, але я чула, що тітка Гізеля не почуває себе зовсім добре. Будь ласка, довідайся, як її здоровля, а коли там є Анна, попроси, нехай до мене задзвонить.

III.

Пять хвилин пізніше телєфонувала Вера, що Анни вже нема, а тітка має тільки легкий катар.

Ючіка не знала аж тепер у чому річ. Одяглась скоренько, щоб особисто перевірити справу, але заки сіднчила туалєту, телефон задзвонив знову. Говорила Анна.

— Моя служниця сказала мені, що ти телєфонувала до мене. Я спала у мами цієї ночі. Мама трохи нездужала, а Петро виїхав. Чи ти мала якусь справу?

— Ні, я хотіла спитати, що нового?

— Нічого.

— А що робить наш інжинір?

Анна відповіла сміючись:

— Від часу, як Петро відповів йому в моїм імені на листи, які він посилав до мене, вже мовчить. Гадаю образився.

Від нормалізації до кольонізації.

ПРОМОВА СЕН. О. ЛУЦЬКОГО НА ПЛЕНАРНОМУ ЗАСІДАННІ СЕЙМУ ДНЯ 14. ГРУДНЯ 1936. Р. ПІДЧАС ГЕНЕРАЛЬНОЇ ДИСКУСІЇ НАД ЕКСПОЗЕ УРЯДУ.

ПІСЛЯ БОРОТЬБИ — НОРМАЛЬНЕ ЖИТТЯ.

У листопаді 1918. р. зголосили до старої, давньої Галицької Руси свої права і претенсії обидві національно-державні рації — українська і польська. Довгі місяці ведено бої, для нас, українців тим тяжчі, що за нашими плечима наші брати з України над Дніпром вели рівночасно вже довгі літа важку боротьбу за своє істнування з большевицькою навалою, дійсно заслоняючи тією війною спокій західньої Европи. Програла у цій війні армія і політична рація українська над Дніпром, мусіла програти українська політична рація на польсько-українському фронті.

Почалися важкі нормальні літа для переможених. За кільканацять років ми втратили величезну частину політичного дорібку наших батьків і дідів, ми стали політичним предметом. У нашому краю ми були свідками величезного загострення відносин з одної і другої сторони. З одного боку прийшло до пацифікації, з другого до революційного націоналізму. Але вдалося нам, — українцям, рівночасно серед важких умовин охоронити наш нарід перед моральною депресією, зібрати в одне огнище творчий змисл нашого народу та органічною працею довести до того, що нарід занявся поважно конструктивним, позитивним відбудуванням наново, від підстав, кращих умовин свого життя. По 15 роках взаємної боротьби ми вважали за доцільне, щоб обидві сторони приступили до дуже важної польсько-української проблеми з цілим спокоєм і розумом, щоб застановилися над фактами, створеними по одному і другому боці. Коли законодатні палати ухвалили нову конституцію держави, Українська Парляментарна Репрезентація не брала участи у цій розгривці і була переконана, що вже тим самим викличе деяке відпряження взаємних відносин. А потім помер відновник польської держави Йосиф Пілсудський. Ми були переконані, що цей величезний моральний авторитет, який репрезентував покійний маршалок, може в польській державі заступити лише велика сила — право. Це було дальшою підставою, яка штовхнула нас до ревізії взаємних відносин.

ІСТОРИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ.

А потім велику ролю в тій справі грала загальна політична дійсність українського народу. Ця дійсність на Совітській Україні пішла проти наших національних інтересів дуже далеко. Як люди виховані в західно-европейській культурі, як такі, що глибоко зрослі з елементами тієї культури на цілій дорозі політичного життя нашого народу, ми провідники шестимільонового українського населення, що найшлося в межах польської держави, ми відчули історичну відповідальність вже не лише за наше положення у польській державі, але нашу відповідальність за цілий український нарід. Признаємо отверто, що в цій державі, без огляду на дуже важкі умовини, маємо більші можливости національного життя і проявлювання нашої творчої волі як на Совітській Україні. Врешті і велич непевности, велич складних і грізних політичних відносин у цілому світі — те, що сьогодні проявляється у комуністичному підпалюванні світа на його обидвох кінцях, в Еспанії та в Китаю, та зовсім ясна і яскраво виразна загальна світова політична ситуація приневолила нас до того, що літом минулого року ми звернулися до уряду зі запевненням, що ми готові застановитися поважно над тим, щоб узгіднити політичну рацію, інтерес і гідність репрезентованої нами політичної справи України з інтересом і гідністю польської держави. Ми рахувалися і з тим, що зваживши ці всі огляди і для українського народу може бути пожадана сильна, державницька Польща, коли в її межах зможе бути український нарід. якщо не щасливий, то в кожному разі спокійний за свою майбутність, коли зможе на цій землі своїх прадідів творити моральні і матеріяльні цінности, потрібні для цілого нашого народу.

МІНІМАЛЬНА ПРОГРАМА ДЛЯ ПОРОЗУМІННЯ.

Коли ми дістали запевнення, що уряд може зважитися на такий експеримент і взяти на увагу таку велику спробу, ми відважно пішли тією дорогою. При цьому ми рахувалися з фактом, що хто не правив би у польській державі і який політичний устрій не мала би польська держава, то жаден уряд, ані польський нарід не зможуть не рахуватися з тим фактом, що в межах польської держави находиться шестимільоновий український нарід. Ми рахувалися із тим, що польська політика мусить висунути на перше місце інтерес польської держави та рівночасно акцентувати всі сили кожної національности згідно з передовими засадами нової конституції, що польська держава є загальним добром усіх громадян.

Як реальні люди ми рахувалися із тим, що народова польська суспільність хоче мати керму у своїй державі, яка є її батьківщиною і що політика уряду і польського народу може схоче бути й народовою, що і першу і другу справу можна буде тим лекше здійснити, чим більший матиме обсяг територіяльно-політична самоуправа українського народу в польській державі. Ми рахувалися із тим, що кожний об'єктивний обсерватор, тимбільше відповідальний керманич політики у державі, мусить памятати, що ми старий нарід, що в межах польської держави найшлася ціла Галицько Володимирська Русь, що ми є народом автохтонів із власною культурою, власною поважною участю у науці та мистецтві, з власними політичними змаганнями.

При цьому ми бачили, що політики не міняється з дня на день, що кожна засаднича та велика зміна, а про таку нам ішло, виростає з певного взаємного довіря. Отже з цілим гочуттям реалізму ми висунули мінімальну програму — таку, щоб її можна скоро без трудностів зреалізувати і яка могла би створити підставу до поглиблення взаємного довіря і до дальшої позитивної праці.

НАЦІОНАЛЬНА НАЗВА, ШКОЛИ, САМОУПРАВА.

Сам особисто я висунув у буджетовій комісії минулого року наші такі постулятн. Передовсім, щоб нарешті скінчено з поняттям номенклятури нашого народу в урядовій практиці, щоб не творити нікому непотрібної фікції, шкідливої, фікції, що в державі є 2 народи: русини та українці.Я висунув другий мінімальний постулят, коли зважити щабель культури та політичної зрілости, на якому находимося, а саме, щоб назад ревіндиковано наш стан посідання у вселюдному шкільництві, щоб принаймейше на цій підставовій площині привернено нам давне право навчання наших дітей у матірній мові. А потім, щоб звернено нам принайменше одну середню школу, втрачену у сумних днях пацифікації. Я висунув третє домагання, щоб з багато втрачених у міжчасі катедр на львівському університеті реактивовано принайменше одну катедру: української мови та літератури і щоб у цей спосіб приготовлено заповіджений уже законами український університет. Другий постулят торкався запевнення нам спокійної праці в наших окремих освітніх, наукових, суспільно-гуманітарних і господарських організаціях, бо за підставу нормалізації наших взаємних відносин ми вважали все одне, а саме, що ми українці, творимо в державі окрему національну одиницю, і що цей наш національний організм мусить мати право нормального життя у всіх ділянках, які стали нашою суттєвою потребою. Ми домагалися відповідного представництва у територіяльній та господарській самоуправі. Крім цього ми висунули основний постулят, що дуже перенаселений наш край, спеціяльно перенаселене українське село не може бути тереном дальшої кольонізації. Ми домагалися взяти на увагу наші мінімальні культурні і господарські потреби у буджеті держави. Ми домагалися здійснити засаду, що як рівні громадяни в польській державі ми мусимо мати доступ і до самоуправи і до державних інституцій. Та остаточно я висунув на буджетовій комісії сенату домагання, щоб над переведенням тієї мінімальної програми мав нагляд при раді міністрів окремий підсекретар стану, який узгіднював би політику ріжних ресортів та стояв на сторожі одноцілої, доцільної, розумної політики на українському відтинку в цілій державі.

СОЙМОВІ ВИБОРИ, ГОЛОСУВАННЯ ЗА БУДЖЕТОМ.

Ми узгіднили, що першою, великою спробою, яка має свідчити про зміну ситуації, мають бути вибори до сойму. Згідно з тим порозумінням ми дали нашому народові доручення голосувати на спільні листи, на одного кандидата українця і на одного поляка. Кожний, хто знає політичну дійсність у нашому краю, зрозуміє, що не можна було дати в цьому часі менше популярного гасла. Ще душа українського народу була занадто потрясена тими важкими літами життя у Польщі, в яких ми тратили одну за одною частини нашого старого дорібку. А одначе без захоплення, але з великою дисципліною — наші виборці виконали це наше доручення. Ціла наша суспільність, віруючи — одна більше, друга менше в нашу ініціятиву, — в цілість тієї ініціятиви, пішла цілим фронтом за цим гаслом. В українській суспільности дали нам всяку можливість здійснити ту нову політику.

У нововибраному соймі ми заявилися, щоб признати урядові повновласти ін бієнко, а коли прийшла буджетова дискусія, ми заявили, що справу війська, отже справу оборони держави з огляду на грізну політичну ситуацію, в якій опинилася польська держава і ми як український нарід ставимо поза дискусією та політичними поз-

---

— Чи це правда, що Петро вернувся вчора зовсім несподівано?

— Нічого про це не знаю. Звідки ти це взяла?

— Так я чула.

— Неімовірне, що люди базікають. Петро виїхав учора по обіді і досі не вернувся. Вернеться аж увечір.

— Дякую тобі, кохана, до побачення!

— Па!

IV.

Ючіка відложила слухальце, але за пять хвилин мусіла його знову взяти в руки.

— Добридень, Ючіко! Тут Вера. Я вже знаю, чому ти шукала Анни. Я чула, що вчора ввечір був страшний скандал. Її чоловік вернувся несподівано. І уяви собі, кого застав у себе дома? Свого шефа! Ясна річ, що викинув Анну з хати.

Ючіка перебила їй сердито:

— Алеж це все байки! Я щойно розмовляла з Анною.

— Спочатку була чутка, що вони розводяться, а тепер уже погодились.

— Алеж Петра нема дома і його не було. Я щойно розмовляла з Анною, яка говорила із свого мешкання.

— Це неможливе. Я телефонувала туди перед двома хвилинами і мені сказали, що Анни нема дома.

— А якжеж вона могла телефонувати зі свого мешкання?

— Вона і не телефонувала. Можеш до неї зайдошити, то зараз переконаєшся. До побачення!

Ючіка задзвонила ще раз до мешкання Анни. До апарату знову підійшла покоївка.

— Покличте мені до телефону паню.

— Пані нема дома. Вона ще не вернулась.

— Алеж вона щойно телефонувала до мене, бо ви повідомили її, що пані Біро питала за нею.

— Я повідомила її, бо вона дзвонила по дорозі до дому і питалась, чи нема чого нового.

V.

Ючіка відложила слухальце. Покоївка мусіла побігти до спальні, звідки почула дзвінок своєї пані.

— Хто телефонував передтим до мене?

— Пані Біро. Вона хотіла конче розмовляти з панею особисто, але що я думала, що пані сплять, то я сказала, що пані нема дома. Вона малощо не переловила мене на брехні, бо сказала, що пані розмовляла з нею із свого мешкання. Я викрутилась кажучи, що я передала телефон пані Біро моїй пані телефонічно.

Анна скривилась:

— Ти знаєш, що я не люблю таких крутійств. Чому ти не сказала правди, що я положилась спати втомлена і просила тебе мене не будити. Я-ж не спала при мамі цілу ніч!

Сказавши це заснула як людина, що має чисту совість.

VI.

В той самий час Ючіка говорила до Павлини:

— Знаєш що, моя кохана? Маю враження, що ти казала правду. Я ніколи не булаб підозрівала, щоб Анна здібна до чогось такого...

Пеоскл. аб.

гривками. Потім ми голосували, по багатьох ли тах перший раз, за державним буджетом.

Всі ці наші кроки приняла спокійно до відома наша суспільність у великому довірю, що тією дорогою треба йти і треба її поважно та чесно випробувати. Коли впало гасло збирати на Фонд Народньої Оборони, то цю збірку переведено в нас не тому, а принайменше не лиш тому, що на її сторожі стоїть державна адміністрація, але тому і може передовсім тому, що за переведенням цього гасла ми заявилися, явні та відповідальні провідники нашого народу. У цілому краю запанував спокій, спокій більший, як у багатьох інших районах польської держави.

НЕПОВАЖНІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ.

Минув рік. Не перечу, що наступило деяке відпруження, ми відчули це у більшій кількости старостів. Навіть державна поліція зорієнтувалася, що імовірно не все, що є українське, є вже протидержавне, що не все, що має на собі українську марку, треба безоглядно нищити. У польській суспільности відзивалися деякі голоси зрозуміння.

Але це тривало досить коротко. Дуже скоро висунено проти тієї політики в наш бік дуже багато застережень. Питалися нас і не ждучи відповіді, відповідали польському народові, що це тільки хитрий підхід, що українці хотять впрягти цілу польську державу в інтервенційну акцію проти Совітів, щоб добути українську державу. Заявляємо, що ми ніколи не домагалися і не домагаємося від польської держави нічого у цьому напрямі, що будучи згідне з інтересом української політичної рації, не було би згідне з польською політичною рацією. Українську державу, — бо думаємо тими категоріями — мусить створити український нарід. Потім говорилося загально: це одна з німецьких інтриг, поправилися польсько-німецькі взаємини, отже українцям дали таку німецьку науку: „трошки більше чемности супроти польської держави". Таке думання ображає нас. Ми не були, не є і не будемо нічиїм найманом, думаємо тільки нашими категоріями і лише інтерес та гідність українського народу є нашим єдиним імперативом. Врешті жадали від нас, щоб ми заявили, як довго думаємо залишитися в межах польської держави так, наче би це було дійсно суттєве питання реальної політики. Врешті прийшли до дотепів і жартів: нпр. що прийшла така поправа відносин, що поляки на нашій території, коли хочуть щонебудь осягнути в старостві, то мусять іти за інтервенцією до українців. З жалем стверджую, що поза нечисленними одиницями, в яких ми найшли зрозуміння нашої ініціятиви, не обчисленої на вибори, не обрахованої на місяці, обчисленої на довгі літа, може на віки, ми не найшли загального зрозуміння нашої ініціятиви у польській суспільности.

СТАРІ ФІКЦІЇ І КИТАЙСЬКИЙ МУР.

А з боку уряду? Не перечимо, як я зазначив, що спеціяльно на початку прийшло деяке відпруження, що малі справи полагоджувано тут і там. Але, на жаль, стара подвійна номенклятура нашого народу і всі звязані з тим фікції дальше істнують.

„Лекс Грабскі", яке створює у відношенні до нас вийняткове право, що наші діти не можуть діставати науки в рідній школі, що їх учителем не може бути українець — це право залишилося неткнуте. Знаючи дійсність, не бачимо підстави до надії на кращу майбутність у цьому напрямі і в недалекому часі

Єдиної втраченої середньої школи в Тернополі ми теж не відзискали. Давали нам українські паралєльки із спільним польським директором. Взагалі вибирається таку форму сповнювання наших постулятів і так усе обкроюється, що якби це навіть здійснити, то не були би вдоволені на нашій території ані поляки ані українці. Отже і ця річ пропала.

Єдину університетську катедру з багатьох утрачених постановлено відновити, але й ця досі необсаджена.

Наші добровільні організації. Так, на просторі трьох полудневосхідних воєвідств ця річ виглядає ще досить нормально, але такий дивогляд, як китайський мур створений поміж б. Галичиною і Волинню істнує дальше. Кожній відповідальній політичній силі це промовляє до переконання, що цей експеримент китайського муру не лише не вдався, але, що він уже смішний. Там, на Волині, не можемо мати ніякої ініціятиви творити наші господарські інституції. Там відібрано нам не лише право центральної організації для кооператив українського народу, але навіть, коли наші селяни хочуть там зорганізувати конкретну кооперативу нпр. кооперативу перерібки овочів і аголошуються із тим пляном до призначеного їм польського союзу, дістають відповідь: „Нас, поляків, є тут на Волині 15 прц, але господарська ініціятива належить тільки до нас; ви можете приступити або ні, але ініціятива та провід може бути лише наш, польський".

ДВІ НЕРІВНІ МІРКИ ДЛЯ КООПЕРАЦІЇ.

А на Поліссі зник уже наш господарський дорібок, зникла ціла відібрана нам господарська кооперація, така потрібна для цього краю і так тісно звязана зі землею і людом тієї землі. Все наше там пропало. Але і в наших трьох полудневосхідних воєвідствах вигладжено наприклад у молочарському законі найприкріші канти, але ціла майбутність нашої молочарської кооперації все ще залежить від доброї волі „опінюдавчих тіл" і наш дрібний рільник ще вічно неспокійний, чи вдасться урятувати його ініціятиву та його жертвенну працю в ділянці хіба такій невинній як молочарство. А коли уряд, організуючи саме це господарське життя, призначив для території трьох воєвідств, львівського, станиславівського і тернопільського інвестиційний фонд для молочарства у квоті більшменш пятьсот тисяч золотих, то я маю позитивні та авторитативні відомости, що для нас у найкращому випадку припаде кругла квота триста тисяч золотих. Ми є і господарсько і морально рівною господарською організацією на молочарському відтинку, що братня нам польська кооперативна організація, але як нерівною є мірка поділу прилюдних фондів поміж ці організації. Тут — не йде нам про цю квоту кількохсот тисяч, ми виставили та улаштували наші молочарні без жадної допомоги, але це викликує зневіру, яка шкодить і відограє гіршу ролю, ніж усі тисячі золотих. А крім того і в буджеті держави все не бачимо дотацій на наші цілі, зате бачимо нові грізні речі.

ВИСЕЛЮВАННЯ І ВИНАРОДОВЛЮВАННЯ.

Закон про можливість виселення людей на величезному просторі наших земель мусів хіба викликати нове схвилювання. І на цьому не кінець. Сьогодні переживаємо несподіванки, яких навіть не переживали ми перед нормалізацією. До всіх старих експериментів уряду з лемківськими букварями, до всіх експериментів, що торкалися Гуцульщини, прилучається новий експеримент, який має на меті розбити нашу національну спільноту. Маю тут на думці відомий жарт із українською шляхтою, агітацію, щоб вона відіступила від віри та свого народу, лучення в окремі військові формації її синів та гра на їх шляхотських амбіціях. Заявляю панам, що наша шляхта, як кожна врештою здорова шляхта, вважає, що її передовсім обовязує шляхотність, а відступництво від віри і народу ніколи й ніде не вважається за річ шляхотну.

Мала і зла гра ведена в цей спосіб дуже ятрить життя у нашому краю. Але найстрашніше те, що тепер веде Міністерство Рільництва. Всім відоме перенаселення нашого села. Це гасло, яке чує тепер наш рільник від старости та вичитує у пресі, що ані пяди землі не вільно віддати при парцеляції у руки нашого селянина, який від віків працює на тій землі, то чейже створює умовини, які загрожують цілковитою руїною того всього, що ми вже в напрямі нормалізації відносин взаємно вибороли.

Віцемаршал Маковський (дзвонить): Я вже від трьох хвилин даю знак, щоб Ви скінчили свою промову, а Ви не звертаєте на це уваги. Принайменше стільки треба мати пошани для маршала сенату, щоб звертати увагу на те, що я говорю. Прошу кінчити.

СТРАШНИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ.

Сен. Луцький: Ще страшнішою річчю є опрацьований міністерством рільництва проект закону, який під гаслом введення неподільности дрібних господарств хоче створити у нас таку дійсність, що всі господарства, хочби придбані частинно з парцеляції, вже не на майбутнє, але від вересня 1919 р. має староста безапеляційно зревідувати: має бути зревідований їх кожний поділ чи продажа, — з волі старости має бути це все відкликане, знищене і вивласнене, щоб буцімто перевести неподільність, яка не є обоснована в господарській політиці, якої не можна перевести ані жадним папером, ані фондом на родинні сплати, бо в теперішніх умовинах дитина нашого селянина позбавлена землі не буде мати куди піти. Ми в тим гіршому становищі, що дітям українського селянина замкнені двері самоуправи і уряду. Це все викликує в нас величезне огірчення.

Ми не маємо наміру змінювати лінії нашої політики. Політична рація, яку голосимо, не може змінюватися з дня на день, але з огірченням стверджуємо, що те, що діється, зовсім перечить тому всьому, що ми хотіли створити.

Тому будемо голосувати за такими буджетами, як Міністерства Закордонних Справ, Міністерства Військових Справ, підійдемо об'єктивно до всіх інших буджетів. Але коли в останній хвилині не зайде якась суттєва зміна в тих проектах і заповіддях, звязаних з Міністерством Рільництва та які торкаються кольонізації і вивласнення нашого народу зі землі, з тієї землі, яка є підставою цілого нашого морального і культурного дорібку, то вже сьогодні можу ствердити, що будемо мусіти голосувати проти буджету Міністерства Рільництва.

*

Від Ред.: Ми помістили вищі промову сен. О. Луцького в цілости — коштом іншого актуального редакційного матеріялу, з уваги на її зміст і форму. Завважуємо, що тої промови вислухали уважно всі міністри включно з премієром і вона зробила на всіх слухачів велике враження.

Т. КИСЯК і СИНИ ЛЬВІВ пл. Смольки ч. 4

3987 1—4

поручають комплєтні урядження кімнат, дивани, меблі матеріяли, фіранки і тапети.

Важливий речинець для селян.

До 31. грудня можна внеднати розложення банкових довгів на сплати.

Згідно з розпорядком Президента з 24. жовтня 1934 р. про конверсію та упрявильнення хліборобських довгів, зновелізованого перед роком (5. грудня 1935), **більшість хліборобських довгів розложено на основі самого закону на 28 півріччих сплат. Речинець платности першої сплати відложено до 1. жовтня 1938 р. Відсотки за час від 1. XI. 1934 р., хочби вже засуджені, обнижено до 3% річно.**

Незалежно від полекш, признаних селянам довжникам на основі самого закону та полекш, що їх признають роземні уряди, згаданий розпорядок обіймає теж конверсію короткоречинцевих довгів по банках на довгоречинцеві довги. Конверсійна акція Акцептаційного Банку вже закінчена.

Одначе селяни, які дотепер не сконвертували ще свого довгу (понад 100 зол.) по банках тому, що банки-вірителі внесли спротив, повинні найдалі до 31. грудня 1936 р. звернутися до Конверсійного Комітету при Акцептаційнім Банку з внеском признати вину вірителів. Хто зі селян довжників занедбає згаданий речинець, може напитати собі екзекуцію довгу вірителем.

Також лише до 31. грудня 1936 р. ручителі селяни можуть складати внески у справі обнижки і розложення довгів на сплати, які повстали з поруки за довги хліборобських кооператив. Тому селяни повинні використати згадані полекші і не наражуватися непотрібно на екзекуції.

Успіхи „Просвіти" —
це успіхи на всіх ділянках народнього життя. Занепад освітніх змагань потягає за собою занепад усього нашого дорібку. Шануймо себе. Спішім з „Даром Просвіти"!

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Новітнє виховання дівчат.

На переломі 19. і 20. століття почали жінки домагатися рівноправности з мужчинами й у першу чергу вибороли собі доступ до середніх і вищих шкіл. Жінки кинулися масово до науки, кінчали фахові студії, осягали університетські дипльоми, тиснулися до урядів і фахової праці, виступали як діяльні громадянки. Ці жінки одержали таку саму освіту, як хлопці, але виховна сторінка не була доцільно ведена, бо ані гімназія ані університет не підготовляли дівчат до їх майбутніх життевих завдань. Коли ще й родинний дім не давав їм відповідної підготови в обсягу т. зв. жіночих занять, ставали вони часто-густо безрадними в буденному житті, а деякі навіть, у своїй еманципаційній загостистості вважали всі домашні заняття маловартними і негідними освіченої жінки.

У найновіших часах нема звороту до ліпшого. Щоправда в окремих дівочих середніх школах учать також т. зв. жіночих предметів, мають вони й виховні зусилля, й мають приготовити дівчат до їх майбутніх обовязків, але висліди є дуже проблематичні. Всупереч давним домаганням педагогіки, що їх метою було виробити в молоді сильну волю й прикмети доброго характеру, новітні виховні й дидактичні основи поставили собі як начальну ціль виробити в вихованках якнайдальше йдучу самостійність та індивідуалізм. Висліди цього виховного напрямку не дали на себе довго ждати. В сучасної молоді бачимо не тільки вибуялий надмірно індивідуалізм і беззастережну самопевність, але ще й справжній радикалізм у думках і поступованні. Ця молодь назагал не признає ніякого авторитету. Вона визволюється з під впливу родичів і старших. Новітня школа відтягнула молодь з під ока і впливу родичів. Усякого роду сходини, самоврядні засідання, проби, імпрези, читальні й шкільні кружки, а передовсім спорти займають шкільній молоді так багато часу, що вона є властиво лише гостем дома, а цілими днями перебуває в школі. Але не зовсім добрі наслідки має це у вихованні дівчат. Дівчина відвикає від перебування дома, стає байдужою на всі прояви родинного життя й родинного тепла і обезцінює все, що торкається буденних обовязків жінки в родині.

Не дивниця, що родичі й т. зв. старша генерація та самі навіть педагоги, творці нових виховних систем, з острахом дивляться в майбутність. Сучасна педагогічна преса підшукує способів,щоб приборкати перебільшену самостійність та радикалізм молоді, передовсім у дівчат, супроти яких панує справжне безладдя та безрадність виховних чинників.

Але втрачене нелегко відискати, занедбане тяжко відробити. Й тому всякі зусилля, щоби ці виховні помилки направити, так довго будуть даремні, доки самі жінки не зрозуміють ваги своєї місії в родині, суспільності й нації та доки вважатимуть меншевартними або маловажними свої обовязки супроти родини й нації. Як довго жінки шукатимуть у житті тільки власної вигоди, розривки й приємностей, як довго вибуяла спортоманія, дансінги і бріджі відтягатимуть жінку від її родинних, громадянських та національних обовязків, так довго справа не зміниться.

Признаючи велику вагу фізичного виховання, яке пропагує школа й уряд у добре зрозумілому інтересі здоровля громадян, не можемо ніяк погодитися з крайною загостистістю й безкритичністю, що їх у цьому напрямі виказує сьогоднішнє покоління. Внаслідок такого одностороннього виховання дівчат є щоденне явище, що жінка вишає на божу опіку дім, діти, родину, бо сама спішить на спортові змагання, перегони, лещетарські курси і т. п. Так жити не вільно навіть жінці, що не має родини, бо й у неї є якісь суспільні обовязки, що їх не годиться проміняти за хвилину розривки.

Новітня жінка в повному значінні слова мусить бути обновлена під кожним оглядом.Вона повинна мати всесторонню, а то й фахову освіту. Але життя ставить до неї вищі вимоги, ніж до тих жінок, які не мали освіти й відповідної підготови до життевих завдань. Новітня жінка мусить мати глибоке переконання, що вона є повновартним творчим чинником суспільної й національної культури. Вона мусить бути свідома своїх завдань і ролі, яку відграє в історії своєї нації. Таку свідомість може виробити в жінок тільки доцільне плянове виховання.

Новітнє виховання дівчат повинно йти в напрямі плекання життевих ідеалів та вироблення сильної волі й непохитного характеру. Воно повинно виробити в дівочій душі глибоке зрозуміння загальнолюдської етики й моралі, розбудити й розбудувати громадянські й національні чесноти, а самопевність та індивідуалізм спрямувати до творчої праці. Знання й досвід, добуті в школі, а також від родичів та оточення, мають послужити дівочій молоді до створення таких форм життя, із яких жінки могли би бути горді. А гордощами жінки була й буде завсіди родина. Тому при вихованні дівчат не можна забувати про те, що майбутні жінки мають як головне завдання виховну працю над молодим поколінням. І до цього завдання мусить дівоча молодь одержати якнайосновнішу підготову, і під теоретичним, і під практичним оглядом. У школі повинні дівчата засвоїти собі загальне знання всіх предметів навчання, бо вони всі необхідні в дальшому житті для людини, а передусім для жінки, матері й вихованиці. Тому школа повинна дати дівчатам основне знання історії, літератури, краєзнавства, історії культури, соціольогії, гігієни й найважніших може для жінки предметів: психольогії й педольогії. Але крім цього школа має дати теж підготову до гуртового життя. Виховну працю над оформленням особовости дівчини повинні вести рівнорядно дім і школа. Всі індивідуальні й загальнолюдські та громадянські чесноти, яких основи вщіплює дитині вже змалку свідома, добра мати, мусить розвивати й плекати виховна праця в школі. Зате дім мусить бути не лише емоціональним чинником у великому ділі виховання, але теж узяти на себе завдання практичної життевої підготови нашої дівочої молоді.

О. Б. Б.

НАШ ДІМ.

НАКРИТТЯ СТОЛА.

Зима це та пора року, коли найчастіше приймаємо в себе гостей, коли маємо нагоду показати наші добрі господарські здібности, і в приготованні того, чим гостимо і в хисті подати його гостям.

Майже кожна господиня старається, щоб стіл був у неї гарно та елегантно накритий. Це просто її амбіція. Варто зазначити, що пануючий тепер назагал змисл практичности вплинув корисно й на ту ділянку домашнього господарства. Крім срібла, все, що є потрібне до елегантного накриття, можемо купити сьогодні по розмірно дуже приступних цінах. Дорогі адамашкові обруси заступлено скатертями зі сірого або білого льняного полотна, а ріжні вставочки з мережива чи вставки з полотна інших колірів дозволяють зужити навіть старі підницені чи сплямлені обруси. Малі обрусики, як менче практичні, вже сьогодні немодні. Вертаємось до великих обрусів, які не вимагають такого гарного стола та стільки клопоту з розміщенням, як це було потрібне при маленьких обрусиках. Показалася тепер у продажі новинка — спеціяльно імпрегновані полотна, які хоронять обрус перед поплямленням. Червоне вино, овочевий сік, чорна кава чи чорнило лишаються на поверхні тієї тканини і можна їх легко змити у холодній воді. На око цей матеріял нічим спеціяльним не відріжняється.

Саме накриття стола є сьогодні більше, ніж колинебудь колірове. Є в ньому багато народніх мотивів. Колірові обруси з народніми вишивками і так само недорогі, а дуже ефектовні фаянси. Глибокі тарелі, салятирки навіть своєю формою є взоровані на сільських мисках. Також дуже популярне є колірове шкло. Воно є дешевше, безпретенсіональне, а при цьому всьому гарне й ефектовне. Якщо господиня дому доложить хоч трохи дбайливости, тоді такий барвний колірový стіл робить незвичайно гарне враження.

Коли хочете прибрати стіл квітами, тоді слід памятати, що не можна ставити квітів у високих вазах. Вони заслонюють другий бік стола. Чим нижчі вази,тим вони краще виглядають на столі. Наші гуцульські вази, чи вироби фірми „Око" у Львові, при теперішній моді накриття стола можна дуже гарно застосувати, а прекрасна наша вишивка напевно знайде своє місце не тільки в українських хатах.

Ліза.

На „Просвіті" виросла вся наша національна сила. В місяці грудні пригадаймо собі всі наш обовязок супроти „Просвіти" в її 68-мі роковини. Шлім „Дар Просвіті"!

Практичні поради.

Щоб столова білизна, яку вживаємо зрідка, не жовкла, завиваємо її в синій шовковий папір. Буває те практичніше вимилювати середину шуфляди, де таку білизну складаємо синькою емаллю.

Коли білизна зажовкла, а хочемо привернути їй білину, то до води, в якій ту білизну по пранню полоскаємо додаємо ложечку чистої терпентини. Така білизна виглядає як нова.

Залитий червоним вином обрус легко випереться, коли на ніч намочимо його в молоці.

Плями з таю найлішне віднеремо відразу при допомозі жовтка. Натерши жовтком і добре перемиши випереться обрус у теплій воді.

При перемиванню шкла додаємо до води ложку чи дві спірту. Коли шило надто занедбане мимо його в воді з розпущеним милом та содою або додаємо щіпку сальміяку.

Коли шклані тарільчики чи полумиски стратять полиск, даємо їх до води, де додаємо сальміяку або бораксу. Ставимо на край кухні і помалу підігріваємо, а коли вода закипить, відставляємо набік і аж коли вихолоне, виймаємо тарільчики та добре виполоскавши, перетираємо полотняною стиркою.

Срібні ложки, вилки та ложечки, які призначені до щоденного вжитку треба бодай раз на тиждень перечистити масою з крейди і води. Ті, що вживаємо лише зрідка, перечищуємо такою масою перед уживанням.

Срібні вилки найлішне мити в воді з розвареним милом. Ножів не вільно мити в дуже гарячій воді, бо тупіють.

Ножі і вилки, які вживаємо до риб чи оселедців часто тяжко відмити і вони ще довго мають прикрий пах риби. Сполоскуємо їх альогольом, а запах напевно зникне.

Порцеляну добре мити в гарячій воді з додатком соди до прання. Плями на порцеляні відчищуємо воском еліяю. Плями від задимлення відчищуємо крейдою в порошку.

З нашої хроніки.

ДРОГОБИЧ. ЗАКІНЧЕННЯ КУРСУ ДЛЯ ПЕРЕДОВИЧОК СЕКЦІЙ ГОСПОДИНЬ ПРИ „С. Г."

Філія „С. Г." в Дрогобичі приступила до систематичного і планового зорганізування сільського жіноцтва в окремі секції господинь, де жінки мають дістати передусім добру господарську науку. Щоб праця могла йти успішно, вирішила Філія влаштувати в першу чергу курс для передовичок, якими мають бути голови та секретарки Секцій. Але багато кружків крім голов та секретарок виделегували на цей курс ще й окремих відпоручниць, так, що курс був досить численний, і закінчило його 30 осіб. Навчання на курсі йшло два тижні. Вчили головним чином місцевий повітовий агроном та інструкторка, а деякі спеціяльні предмети викладали фахівці з міста. При закінченні курсу показалось, яка та праця була успішна і яким вдячним ґрунтом для поширення господарської освіти є наше сільське жіноцтво. У неділю 13. п. м. відбувся в присутности відпоручниці централі „Сільського Господаря" п-і пр. Кономенко, голови Філії інж. Дидинського та представників місцевої кооперації й інших громадянських установ хінцевий іспит. Не можна було надивуватися спокійній і певній та влучній відповіді ученичь. Видно було, що подану науку вони добре опанували і що вивчене на курсі так глибоко собі засвоїли, що напевно точно переводитимуть його в життя. Вечором відбулося офіційне закінчення курсу з програмою, яку за той короткий час встигли підготовити курсантки. І тут всі виступи були надзвичайно гарні і добре виконані. Чи то були реферати про потребу організації, чи про компост, чи деклямації, чи хорові виступи — всі вони вирізнялися своєю і добірним знанням. Особливо гарно випала спеціяльно на той вечір уложена сценка, в якій одна з курсанток з великим гумором оповіла, як то вона вибиралась на курс та, чого вона там навчилась, а друга дала їй добру пораду, як вона має до своїх обовязків ставитись. Великодушною гайвкою та промовою відпоручниці централі закінчилась ця офіційна частина, а після неї відбувся ще товариський чай для прелегентів та курсанток, підчас якого лунали бадьорі промови та пісні. Коло півночі те свято закінчилось і курсантки неохоче та з жалем покидали курс та милу п-у Лесю Гринюк — інструкторку філії, що не тільки з обовязку віддавала свій час і знання курсанткам, але й цілою душею, забуваючи перва про їду та відпочинок, віддавалася своїй корисній праці.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Люди вірять у талісмани.

Кожний із вас звикає до ріжних предметів. Чим довше живемо, тим більше маємо звичок. Виходилоб з того, що життева мудрість і знання не освободжає нас від предметів. Звички часто стають забобонами або пересудами. Та неодне те, що видається іншим смішним пережитком, другому помагає лекше жити, коли він вірить, що саме це йому помагає. Такою вірою можна пояснити собі подекуди вплив талісманів.

Президент Рузвельт дістав від свого батька кусень дерева, оправленого у платину і носить його завсіди при собі. Батько дістав це дерево від одного фаміра, який упевняв, що воно святе. Рузвельт перед кожною важнішою промовою, нарадою чи рішенням дотикається цього дерева з вірою, що в нього вступає нова енергія. Раз пропав йому цей талісман. Якийсь злодій украв його з ріжними дорогоцінностями. Але його знайшли; це був один із домашньої служби, який признався, що „талісман помстився на ньому".

Автори і віртуози носять дуже часто при собі талісмани, щоб „виступ їм удався". Чарлі Чаплін досі виступає у старих подертих черевиках, які запевнили йому перший успіх. Грета Гарбо спить кілька днів перед головною грою в новій ролі із рукописом цієї ролі. Рамон Новарро перед грою скидає свої перстені (це віра в талісмани „навиворіт"). Ліль Даговер носить зі собою статуетку Будди.

Індійські гокеїсти носять при собі плящинки з водою із своєї святої ріки Ганґесу, австралійські змагуни вірять у „канґура", деякі мисливці в заячу ніжку. Старі моряки привязуються як до талісмана до старої люльки, грачі в карти носять при собі якусь особливу монету, письменники люблять мати перед собою на столі якусь дрібницю. Напр. Чехов поширив моду „слонів", дуже модних у деяких азійських краях. Один із членів нашої редакції вірить, що має зовсім щасливий день, коли носить при собі 5 золотих.

—o—

У Бразилії всяко заробляють.

Славне на ввесь світ бразилійське місто Ріо де Жанейро (яке ми за ріжними европейськими мовами пишемо зовсім не так, як воно по португальськи вимовляється) має професії в інших містах світа мало відомі. Тому, що в цьому місті дуже поширені кухонні таркани (шваби), є там теж люди, які ходять по домах і звільняють мешканців від цих влізливих насікомих з безоглядним апетитом на всі страви і на живе людське мясо.

Серед мешканців страшенне поширена гра в томболю. Томболя має замість цифер малюнки звірят. А що нелегко самому відгадати, які звірята „вийдуть", то по вулицях стоять усякі ворожки, що помагають аматорам цієї гри.

За містом живе кольонія диких муринів. До тих муринів везуть постійно всякі посередники білих інтелігентів, які вірять у ворожку і всякі талізмани муринок. З цього живе багато людей.

Багато жінок, уже і білих, продає окрему рослину „боосака", яка росте на вершку Корковадо: вона має протидіяти укусам гадюк.

Чимало муринів заробляє танцем на вулиці. На спеціяльній дошці виґопкують вони національні танці, прохожі акомпанюють їм оплесками і кидають по монеті.

Аматори сильних вражінь вибираються за місто, де в окремих шатрах „чародії" показують гостям вужів, які танцюють під звуки флейти і як вони кусають своїх приємирників. Це теж один із способів, щоб продавати чарівне зілля, що хоронить перед їдовитими вужами.

ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В

ГАЛИЧИНІ ЦЕ ЛЕЩКІВ

СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

Боротьба з безсонністю.

Недавно появилось у всіх англійських часописах оголошення одного індійського магараджі, який призначив 2.000 фунтів стерлінґів за добрий лік проти безсонности. При цій нагоді помістив у „Дейлі Мейль" льондонський психіятр Гораль Дірдін цікаву статтю про безсонність та про способи, як боротися з нею. Дірдін заявляє, що більшість поглядів на безсонність неправильні. Безсонність — не все патольоґічне явище. Деяким людям доволі, коли вони виспляться 4—5 годин на добу. Вони почуваються свіжими й здоровими. Клясичним прикладом є Едісон, який ніколи не спав більше, як 4 години на добу.

Також хибний погляд, що безсонність можна перемогти ріжними механічними способами, напр. рахувати від 2—3 тисяч, або довжезні вірші. Спочатку справді такий спосіб помагає, але по кількох днях людина призвичаюється до такого механічного способу і мозок працює дальше без ніяких перешкод. Повна тишина не є теж ніяким засобом проти безсонности, бо напр. мельник спить у млині під стукіт і шум моторів і навпаки, будиться, коли ці мотори стихнуть. Фізична втома також не все помагає; іноді від утоми тратиться сон.

Якіж направду найуспішніші способи на безсонність? На думку англійського психіятра велику ролю грає положення ліжка. Мало хто знає про це, що великий вплив на безсонність має магнетне поле землі. Найкраще чоловік спить тоді, коли лежить головою до півночи. Також сильний вплив має психіка людини. Чоловік, який кладеться до ліжка з думкою, що не зможе заснути, згори засуджує себе на безсонність. Найкраще вмовити собі, що руки й ноги стають тяжкі, що очі зліпаються. Таке вмовлювання дає найкращі наслідки. При тім треба рівно і глибоко віддихати.

Такими простими засобами можна зберегтись перед безсонністю і вони є успішні у 80 прц., без ніякої окремої помочі лікарів.

Золоті бльоки ваги 4.000 кг.

Золотий скарб Злучених Держав, найбільший у світі, зберігали досі в панцирних касах державних банків у Ню Йорку, Сан Франціско і Філядельфії. Одначе тому, що всі три міста положені на побережжях і виставлені на випадок війни на перші наступи ворожих літаків і воєнної фльоти, американський уряд рішив перенести цілий скарб до одного місця в середині краю. На сховище державного скарбу вибрали мале містечко у стейті Кентук Форт Нат. Недалеко містечка вибудували будинок укріплений на підставі найновіших здобутків воєнної техніки. Будинок-фортеця забезпечений відповідними панцирами перед летунськими бомбами, обведений засіками, крізь які пливе дуже сильний електричний струм. Крім того твердиня-скарбниця укріплена скорострілами, гарматами і іншими воєнними засобами. Щоб перетранспортувати цілий золотий скарб, вибудували американці окрему залізничу лінію. Одначе, щоб виключити всякий можливий грабунковий напад, уряд рішив перетопити цілий золотий скарб в один величезний бльок, що важитиме 4.000 кг. При допомозі спеціяльних підйомів завантажать цей скарб до поїзду і такими підйомами вивантажать його до скарбниці твердині.

ХЛЄСТАКОВ КИТАЙЦЕМ.

Мало хто знає, що „Ревізор" Гоголя належить до тих нечисленних пес, які здобувають собі щораз більший доступ із сходу на захід в Европі. Німці, французи, англійці віднаходять новий смак у цій сатирі нашого геніяльного земляка, що так добре схопив тип щораз більше поширений у світі. Та хто міг думати, хочби ще вчора, що Гоголівський Хлестаков матиме найбільший успіх на фільмі в... Китаю? Ні українські, ні російські кінорежисери не використали досі цієї прегарної теми. Відомий чеський комік Власта Буріян використав її зависадто поверховно, без більшого успіху. Китайці перенесли дію „Ревізора" на передреволюційну добу... в Китаю. Китайський Хлестаков, якого грає артист Ху-Пін, появляється в малому містечку наче гість з другої планети. Він має монокль, европейський одяг, докидає до розмови англійські слова (зовсім недоречі), а всеж кожний, хто знає „Ревізора", відразу може його пізнати в китайській перерібці. Є тут гарні побутові сценки і майже всі дієві особи з комедії.

РАДІО НА ПОСЛУГАХ МИСЛИВИХ.

Недавно перевели у Франції дуже цікавий та сензаційний експеримент, одначе не дуже чесний. На фармі, положеній недалеко від болота, де виводилося багато диких качок, заінсталювали серед домашніх качок мікрофон і получили його з короткохвильним радієвим апаратом. В болоті, в шуварах примістили голосник, який передавав крик домашніх качок. За цим криком прилітають дикі качки і стають легкою добичею мисливих.

ПЕЧЕНІ ГУСИ НА ЗАЛІЗНИЧИХ РЕЙКАХ.

Недавно трапилась у Чехословаччині недалеко Літовиць залізнича катастрофа, яка мала дивні наслідки. У вантажному возі поїзду везли запаковану пересилку печених гусей, яка важила 600 кг. Ці печені гуси були призначені на продажу до Праги. При зударі двох поїздів гусятина розпакувалась і вилетіла на рейки. Тому, що на посилці не було адреси того, хто висилає, залізнича влада рішилась відпродати врятований транспорт печених гусей місцевому населенню. Найбільш печеної гусятини купили самі залізничники.

ДИВОГЛЯДИ.

ФУТБОЛЕВИЙ КЛЮБ ДІДУСІВ.

В Англії, країні футболевого спорту ніхто не дивується, що навіть старші, поважні громадяни дуже радо займаються спортом, не тільки як клюбові провідники, але й на зеленій мураві.

Перед кількома роками заснували в селі Лінгдалі у графстві Йоркшір клюб під назвою „Футболевий Клюб Дідусів", який зеднав собі за короткий час величезні симпатії і прихильність англійських спортових кол. Дружина дідусів почала виступати по ріжних містах, де її дуже радо вітали. За прикладом лінгдальських дідусів пішли інші міста, та почали основувати в себе також „Футболеві Клюби Дідусів". Найближчі змагання гратимуть лінгдальські дідусі з Льондоні з „Футболевим Клюбом Дідусів" з Канінґтавн. Льондонський клюб має 190 членів, які мають разом 14.000 літ. Змагуни мають більше як по 70 літ, а капітан дружини М. Вуртон має 85 літ і грає на середині нападу.

РОЖІ БЕЗ КОЛЮЧОК.

Майже кожний садівник має амбіцію виплекати якийсь новий ґатунок рожі. Деякі такі спроби давали направду фантастичні вислідки. Час і втома не грають при цьому ніякої ролі. Саме тепер появилась вістка з Америки, що садівникові Едвардові Строеві з Аттики у стейті Ню-Йорку вдалося виплекати рожу без колючок — мрію всіх садівників світу. Цілих 3 роки переводив Строй ріжні експерименти, які коштували його чимало трудів, заки вдалося йому виплекати один кущ рожі. З цього одного куща надіється Строй виплекати 300 рож без колючок.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Українські поправки до законопроєкту про високі школи.

ВАРШАВА, 17. 12. ПАТ. Вчора пополудні соймова освітня комісія перевела основну дискусію над законопроєктом про приватні високі школи. До законопроєкту зголосили члени комісії та уряд багато поправок. Пос. В. Кузьмович теж зголосив кілька поправок до цього законопроєкту й їх розгляне сойм як поправки меншости. З черги комісія приняла законопроєкт у справі академізації високих торговельних шкіл у Львові, Кракові і Познані.

Карна експедиція проти Чансуліяна.

З Китаю дальше доходять суперечні вістки. Говорять, що у провідних колах Нанкіну частина хоче вислати карну експедицію проти збунтованого маршала, зате інші **хотять дальше затримати вичікуюче становище.**

Зате з інших джерел повідомляють, що **експедиція вже вирушила і посувається вперед, не стрічаючи сильнішого опору.** Лише губернатор пров. Кансу, прихильник Чансуліяна перемір урядові війська.

Представник японського мін-ва війни заявив, що

японська армія не потуратиме совітизації Китаю,

але хоче, щоби нанкінський уряд привернув лад власними силами.

По смерти Василя Стефаника.

Сьогодні дістали ми ще з приводу смерти Василя Стефаника вислів спочуття для Т-ва Письменників і Журналістів від секретаря Головної Еміграційної Ради у Парижі Н. Косенка.

Зі Збаража пишуть нам: На вістку про смерть Василя Стефаника зібрався вечором 7. XII. Міжорганізаційний Комітет українських товариств на засідання, на якому по кількох словах, присвячених памяті Стефаника, сказаних м-ром Даниловом, Комітет рішив повідомити наше громадянство жалібними оповістками про болючу втрату нашого народу. Дня 8. XI. оповістки ці розліплено на мурах міста.

—o—

ПРОМОВА МІН. БЕКА В РАДІО.

У пятницю 18. грудня ц. р. в год. 11.30 польське радіо буде трансмітувати експозе мін. Бека, яке він виголосить на засіданні сенатської комісії. Цю промову трансмітуватиме радіо теж вполудні в год. 19.15 (5.15) для слухачів.

КВІТОВІ ВОДИ

в оздоблених фляконах,

перфуми, пудернички, розпилячі, креми, пудри.

А. ПАВЛІК, ПЕРФУМЕРІЯ,

Львів, Гетьманська 6. Тел. 108-60.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Британський міністер закорд. справ Іден заявив у палаті громад, що справу брит. представництва в Абісинії обговорюють вже від довшого часу, але уряд не думає визнати де юре анексії Абісинії.

Німецький суд у Мінхені засудив за державну зраду 25 осіб на вязницю від одного року до пятьох, 7-ох — від 3-ох до 6-ох місяців, 6-ох уневинив.

Рада Ліги Націй відложила справу Александретти до січневої сесії, тимчасом вийше до Александретти 3-ох обсерваторів.

Французька суспільна партія (де ля Рока) починає в пятницю перший конгрес, у якому візьме участь коло 1.000 делегатів з Франції та кольоній.

Порошки для дорослих з фабр. зн.

KOWALSKINA

вживаємо при невинних

БОЛЯХ ГОЛОВИ

ЧАНСУЛІЯН ХОЧЕ МИРИТИСЬ.

Китайська преса повідомляє, що Чансуліян став під впливом військових операцій податливий до ведення переговорів у справі злагіднення конфлікту, що його викликало арештування Чанкайшека. Правний дорадник Чанкайшека Доналд відлетів до Сіянфу.

Висліди його переговорів — так пише преса — покищо невідомі.

Чансуліян вислав до жінки віцеміністра війни телеграму зі запевненням, що поголоски, буцімто забили її мужа, неправдиві.

В околицях Сіянфу недалеко місцевости Гуаїн зведено бій; вислід цього бою покищо невідомий. Урядові летуни повідомили, що завважили на схід від Сіянфу 3 полки Чансуліна, як машерували на Вейнан.

—o—

НОВИНКИ.

— **Св. Миколай** загостить до Т-ва Українських Ремісників і Промисловців „Зоря" в неділю, 20. ц. м. в год. 4-ій попол., де роздасть дітям українських ремісників дарунки. По Святомиколаївській Гостині **товариські забави.** — Дарунки приймає Секретаріят Т-ва від суботи 19. ц. м. в домівці Т-ва при вул. Вірменській 25.

— **Св. Миколай на „Молодій Громаді".** В пятницю 18. XII. в год. 8.30 вечором загостить до Клюбу „Молода Громада" (вул. Коперника ч. 21) Св. Миколай, з дарунками впрост з неба. (Дарунки складати у господаря Клюбу п. Петруняка, Коперника 21, тел. 233-55). Грає Ябцьо. 2-2

— **Футра жіночі і чоловічі** та різного роду футряні шкірки **поручає по найнижчих цінах** Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719

— **Салю нарад Загального Зїзду Рідної Школи.** Загальний Зїзд Рідної Школи, проголошений на 25. грудня ц. р., має відбутися у Львові в салі **„Скіз", у пасажі Міколяша при вул. Коперника ч. 1** (а не — як подав один часопис помилково — в салі Ремісничої Палати при пл. Стрілецькій). Цією дорогою прохаємо всіх, що прочитають цю оповістку, звернути на це увагу місцевих делегатів на Зїзд Р. Ш. Отже: сала „Скіз" — пасаж Міколяша!

— **На спомин 30-ліття** від перших нарад основників **Товариства ім. П. Могили** відбудуться шрші сходини членів Т-ва д. 20. грудня ц. р. год. 10.30 у Музеї Н. Т. Ш. (Чарнецького 24) у Львові.

— **Від пятниці крамниці отворені до 9 год. вечором.** Львівська купецька організація пригадує, що згідно з приписами закону крамниці можуть бути отворені в часі від 18. до 23. грудня ц. м. до год. 9. вечором. В неділю 20. ц. м. крамниці можуть бути отворені від 1. до 4. год. попол.

— **3-тижневі шкільні ферії.** Міністр освіти продовжив на один день зимові ферії у школах. Замість 11. січня (в понеділок), як первісно оголошено, наука розпічнеться 12. січня, у вівторок. Таким чином зимові ферії тревatимуть рівно три тижні або 21 днів.

— **Нові назви вулиць у Львові.** На останньому засіданні освітної комісії міської ради рішено надати нові назви кільканадцятьом вулицям у Львові. Одна з більших вулиць має дістати назву Вл. Белзи, вулицю Зелену перейменують на вул. Оборонців Львова, крім того будуть назви Склодовської, Мосціцької, Ашкеназого і т. д. Нагадали також собі, що у Львові живе кілька десять тисяч українців і одній вулиці (покищо не знати котрій? — може десь за рогачкою) хотять дати назву Олександра Новаківського, помершого недавно маляра. Первісно був проєкт ужити прізвища С. Петлюри, але його занехано.

— **Сто тисяч туристів відвідало Гуцульщину.** Польське Т-во приятелів Гуцульщини повідомляє, що в 1936 р. звідало гуцульські гори 70.000 зареєстрованих туристів. Число туристів необятих статистикою оцінюють на 30.000 осіб, отже разом відвідало цього року Гуцульщину 100.000 туристів. У програмі на 1937 р. находиться будова людових домів і велика господарська, санітарна й освітна акція — все очевидно з польонізаторською метою.

— **Дай людям отруту в руки!** У звязку з язвою пільних мишей, яка навістила минулої осени копичинецький повіт, адміністраційна влада наказала господарям примусово купувати затроєну пшеницю й розкидати по полях. Акція дала несподіваний наслідок. Селяни почали вживати пшениці не тільки проти мишей. Маючи якісь спори зі собою, вони витроювали собі взаїмно дріб, насипали затроєну пшеницю до жолобів у стайнях і т. д. В Чабарівці, Суходолі і Вільхівчиках багато господарств лишилось без дробу. В одному випадку жінка хотіла навіть отруїти чоловіка. Тепер судову владу засипують доносами з цілого повіту.

— **Окрадають кооперативи.** Із склепу кооперативи в Костільниках пов. Рудки злодії вкрали ріжні товари вартости 1000 зол. Тої самої ночі добулися до кооперативи в сусідньому селі Ляшках Завязаних, де вкрали товари на 2.000 зол.

— **Відгомін дорогових зловживань у Коломиї.** У звязку з доходженнями у справі зловживань, яких допустилися інж. Моравец і тов. в коломийській дороговій управі, на приказ слідчого судді арештовано також Йосифа Тропа, який зі страху перед арештуванням положився з початком жовтня п. р. до ліжка і пролежав два місяці удаючи хорого.

Уживану одіж, білля, обуву мужеську, жіночу й дитячу для інвалідів, вдів і сиріт приймає

УКТОДІ, ЛЬВІВ, ПОТОЦЬКОГО 48.

З провінції висилайте поштою. У Львові відберемо самі за повідомленням.

— **Трагічна сцена на ставі.** На ставі в Бережанах совгалися 10-літня Анна Тимонська, 9-літня Анна Ковальська та її 6-літня сестра Ольга, всі з Гайку. Підчас совганки під першими двома дівчатами заломився лід і обі опинились у воді. Ольга Ковальська хотіла їх рятувати і також знайшлася під ледом. На поміч дітям поспішила Паранька Гаврило, але й під нею заломився лід. Всіх тонучих почали рятувати Василь Гудик і батько Василь Ковальський. Вони вирятували наперед Анну Тимонську, опісля Анну Ковальську. Довідавшись, що під ледом є ще друга його донька Ольга, він стратив голову і був би також утонув, якби не поміч Худика та Ефроіма Оргеля. Тимчасом надбігла мати Ковальських і ввійшла на став. Під нею теж заломився лід, але її вирятували. Втопилася тільки Ольга Ковальська, якої тіло добули пізніше.

— **Як окрадають почту?** В перемиському окружнім суді відбулася розправа проти почтиліона з Ярослава Белецького, що окрадав почтові пересилки, а навіть викрав з одного листа чек на 10 долярів. Гроші і крадені річи заносив до місцевого ресторатора Ягодзінського, який за те його гостив. Ягодзінський також засів на лаві обвинувачених і як моральний спричинник злочину дістав 2 і пів року вязниці, а Белецький 2 роки.

— **Краєва хроніка.** Два грабіжники напали на дорозі між Лешневом і Корсовом брідського повіту на управителя школи Ів. Міщука з Корсова і зваливши його на землю, вкрали йому 20 зол. і годинник з ланцюшком. — В Руді пов. Броди три замасковані й озброєні бандити ограбили дім Арона Бергера, при чому тяжко побили його та жінку. — В будинку II. гімназії в Станиславові ученик 4. кл. Стан. Сенковський випив більшу скількість денатурату з домішкою сільного квасу з причини недостаточної ноти з математики. Його відставили в грізному стані до шпиталя. — В Потуторах бережанського повіту хтось застрілив на дорозі Гринька Балого, як вертався з кооперативи до дому.

— **Що може жіноча заздрість.** Звичайно буває, що чоловік із заздрости знущається над жінкою, а в селі Негівцях калуського повіту жертвою заздрости став чоловік, Михайло Шиманишин. Хотяй мав 68 літ і був слабовитий, жінка Анна підозрівала його, що він її зраджує. Із заздрости знущалася над ним всіляко і замикала до собачої буди та привязувала ланцюгом. В додатку морила його голодом. За все те відповідає тепер перед судом у Станиславові.

— **Присуд на старосту.** В Грудзьондзу відбулася судова розправа проти б. старости Владислава Кравчика, якому закинули зловживання влади і невиконування обовязків задля матеріяльної користи. Кравчика засуджено на 10 місяців вязниці з припиненням кари на три роки.

— **Емеритура для б. австро-угорських підстаршин.** Найвищий адміністраційний трибунал видав засадниче рішення в справі емеритур для фахових військових осіб б. австро-угорської армії. Ходило про мешканця Ярослава, що служив **в б. австро-угорській армії як фаховий підстар-**

шина 19 літ. Найвищий адміністраційний трибунал рішив, що тому підстаршині належиться еметитура.

— **Проказа у Варшаві?** Санітарну владу повідомлено про випадок прокази у шпиталі св. Лазаря. Недужа є 60-літня Файга Швікус, що недавно вернулася з Аргентини, де була кілька літ. Коли вона приїхала до Варшави, свояки звернули увагу на рани на її тілі. Лікарі у шпиталі св. Лазаря, куди її відставили, підозрівають, що це проказа. Недужу примістили в ізольованому шпиталі на Чистім, де вона находиться під строгою обсервацією.

— **Трагічна пошлюбна подорож.** Біля Льондону склалася летунська катастрофа. Згинув у ній м. ін. др К. Гене, німець, син власника маєтку Пенпово на Кашубах, що відбував пошлюбну подорож з жінкою, з якою оженився перед 8 днями. Тіла обох жертв, хоча згоріли на вуголь, розпізнали і на бажання родини відіслали до краю.

— **Фільма про еспанську війну.** В Німеччині будуть в найближчому часі висвітлювати велику фільму про еспанську війну п. з. „Дер Гайсель дер Вельт". Фільма має представляти страхіття громадянської війни в Еспанії.

— **Хто помагає еспанським большевикам?** Досі було відомо, що в еспанській червоній армії находяться росіяни, французи, чехи і всяка інша збиранина. В останньому часі появилися там навіть англійські добровольці. Як повідомляє з тріюмфом комуністична преса, до Мадриду прибув курінь, зложений із самих англійців. Кажуть, що в еспанській червоній армії є вже коло 2.000 англійських добровольців.

— **Перед світовою виставою в Римі.** Римський парлямент приняв закон, що торкається світової виставки, яка відбудеться в роках 1941—2 на терені між Римом і Тиренським Морем. Цю околицю оглянув недавно Мусоліні і видав наказ, щоб негайно приступити до розбудови Риму в напрямі моря.

— **Що сталося з літаком?** З Льос Анджелес вилетів Солт-Лейк-Сіті комунікаційний літак із 7 пасажирами і пропав без сліду. Здогадуються, що літак упав у гірській околиці стейту Ютаг або десь осів примусово. Всякі глядання були досі даремні.

— **Згорів совітський корабель.** На Середземному Морі між Картахеною і Альжиром вибухла пожежа на якомусь совітському кораблі. Йому з допомогою поспішив еспанський воєнний корабель.

— **Велика морська буря** шаліє від кількох днів над каналом Ля Манш, англійськими та французькими берегами. Мореплавство спараліжоване, багато рибацьких човнів затопило а багато корабельних сигналів кличе рятунку. На беріг Кенту хвилі викинули 8 скринь каваяру, що походить мабуть із совітського корабля, який затонув у каналі. Величезний французький корабель „Нормандії" не міг причалити до порту в Гаврі і мусів плисти на Шербург. Жертвою бурі стало багато осіб.

— **Де дівається б. англійський король?** Поки що він обертається в Австрії в гостині у бар. Ротшільда. Одночасно всі кліматичні місцевости під Віднем хотіли би його мати за гостя. А югославянська преса повідомляє, що положена на південь від Дубровника вілля власника кораблів Бозо Баня приготовляється на приїзд Едварда Віндзора. Вона належить до найкращих закутин дальматійської Рів'єри. Одначе говорять, що й кількох мадярських аристократів запросило його до себе і хотять уладити для нього велике полювання. На Мадярщині він має купити собі великі добра. Також з Атен приходять вістки, що ціла Греція очікує б. англійського короля. Як бачимо, його життя заповідається весело.

— **Найновіша німецька зброя.** Німецька еміграційна преса повідомляє, що наукове товариство ім. цісаря Вільгельма в Берліні веде від 1935. р. сенсаційні досвіди з „промінями смерти". Винайшов їх д-р Езау, професор університету в Єні. Він випустив проміні між мосяжними плитами і мухи недалеко тих плит гинули негайно, а щурі і миши до кількох секунд. Досвіди з промінями смерти роблено опісля на волах і малпах. Віл гинув щойно до 92 секунд і то наслідком поражения серця. У воєнних лабораторіях стверджено опісля, що проміні смерти, випущені на ультракоротких хвилях (3—4 м.) ділають перш усього на кров і викликують крівавлення. Під впливом цих промінів кров, кости і клітини розгріваються. Досвіди, ведені від півтора року в Берліні, мають на меті випробувати ділання смертних промінів спеціяльно на мозок і нервову систему. Експерименти виказали, що відомі досі смертні проміні за слабі, щоби вбити людину, яка находиться між мідяними плитами. Зате стверджено їх шкідливий вплив на нерви та ум, причому ділання промінів виступає незалежно від мідяних плит і розвивається на вільному просторі. Промінні викликують у людей негайне подразнення, трівогу і переляк, песимізм і почування безсилля. Особливо інтензивно ділають ті промені, випущені апаратом зі силою 400 ват. Берлінські вчені признають, що при теперішньому стані знання неможливо вбивати смертними променями воїків у стрілецьких ровах, ані цивільного населення в неприятельському краю. Зате можливо зробити нездібним до бою військо противника, викликуючи в його рядах трівогу і переляк. Досліди над ділянням смертних промінів ще не скінчились і ведуться дальше в Єні і Берліні.

— **Ріжні вістки.** З Боготи (Колюмбія) повідомляють, що на лягуні Фукене затонуло судно з 27 особами. — В Голяндії ширіться пошесть грипи. В Асені занедужало поверх 500 воїків місцевого гарнізону. — Сміливого французького летуна Мермоза, що пропав був з літаком „Хрест півдня" на південним Атлянтійським Океані, віднайшов і врятував один корабель.

—o—

Чому вірні покидають евангелизм?

Які типи можливі серед евангелицьких пасторів.

В повоєнних часах у суматосі ріжних хаотичних подій, змінних настроїв та орієнтацій легко приходиться жирувати всякого роду агітаторам, до того між народом, котрий не має своєї власної держави і живе на пограничі комуни. Одні з них обіцюють спасення українському селянинові й робітникові, підходячи до нього з комуністичними гаслами, інші з релігійними-реформаторськими, поширюючи між нашим народом десятки всяких сект, а як одні так і другі, за добре плачені гроші цькують проти Церкви і розбивають наш нарід.

Хоча наші евангелики в останніх часах прикидаються на письмі (у „Вірі і Науці") буцімто великими патріотами, та своєю демагогією можуть звести хіба ще тих, котрі на них досі не мали нагоди пізнатися. Та таких вже мало. Для прикладу наведу таке: Недавно подорожував я по Покутті і 13. вересня п. р. зайшов до села Утропи (коло Яблонова в коломийському повіті) та в розмові з одним місцевим евангеликом (Гуменюком) спитав я його, що його спонукало, що він став був евангеликом, а дальше, що сталося, що тепер він не належить до них? На це він мені відповів: „Говорили, що евангелицька церква є самостійна (себто від нікого незалежна) та що є без форм; та ми переконалися, що це неправда, бо евангелицька церква не є самостійна і не є без форм, бо евангелицькі пастори ходять у тогах. Ми сказали пасторові Журилові (котрий обслуговує нашу громаду), щоб зняв тогу і приходив на зібрання без тоги, та наш пастор дуже обурився й звчав з нами на добре сваритися, так, що ми дуже здивувалися його відвазі. Та ще більше було наше здивування, як пастор Журило зачав нам грозити, що якби сходтів, то має право всіх нас поарештувати, при чому на доказ виймив з портфелю письмо (документ) і показав, що є тайний!

На мене це оповідання про евангелицького пастора зробило велике врожіння, бо евангелицькі пастори прикидаються все великими патріотами і навіть націоналістами та є і в моєму селі. Тож, щоб переконатися, чи то правда, я вибрався до Михайла Колодія в Утропах, в якого домі та подія мала відбуватися, і Колодій все те потвердив та сказав, що зараз після тої сварки, хоча була пізна година, вірні в ночі вигнали пастора Журила з села, не дали вічлігу й пастор таки серед ночі мусів мандрувати з Утропи. Утропські евангелики предложили ту справу суперінтендентові Кузіву, але суперінтендент досі тої справи не залагодив, так, що утропські евангелики не знають, що є, ставляться до всього з резервою і бояться евангелицьких пасторів, чи вони всі не мають чогось з тим спільного, як пастор Журило. Що таке поведення пасторів не є доброю агітацією для них, це само собою зрозуміле.

Відрадне одно, що хоч евангелицькі пастори кажуть, що їх вірні — це „капустяні голови", що і „капустяні голови" прозріли, пізнали вовків в овечій шкірі і дали належну відправу пасторам. У самих тільки Утропах 6 осіб покинуло евангеликів у минулім місяці.

Воскресінці, в жовтні 1936 р.

Фесюк Никола Дмитро.

—o—

З листів до Редакції.

Львів, дня 16. грудня 1936.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Не відмовте мені помістити на сторінках Вашого цінного часопису отсей комунікат:

До відома передплатникам, кольпортерам і читачам „Голосу Нації"!

З причини трудностів внутрішнього характеру „Голос Нації" тимчасово перестав виходити. Тому, що згадані трудноші є на дорозі швидкого поладнання, вже небаром, після полагоди непорозуміння Громадянським Судом, „Голос Нації" відновить свою нормальну появу.

У Львові, 16. грудня 1936.

М-р Жигмонт Процишин,
видавець „Голосу Нації".

Ширіть наш часопис!

З кіна.

КІНО „МАРУСЕНЬКА": „СРІБНА ТОРПЕДА".

Одна з тих фільм, в яких американці вміють показати свій технічний хист, темперамент, любов спорту та риска. Один молодий інжиній придумав новий тип швидкого поїзду, що побиває всі дотеперішні рекорди. Дирекція залізничих шляхів (в Америці здебільша приватні підприємці) працюють старими способами і не хотять зміняти своїх старих випробуваних машин і старих шляхів. Коли і найдеться підприемець, що йде на новину, то і він не може відразу ввести нового винаходу. На цій фільмі бачимо рекордову пробу нового типу поспішного поїзду. Звязані з тим пригоди підносять враження глядача. Надпис на афішах, що це фільма для осіб із залізними нервами, перебільшена. Всі знаємо що така симпатична пара героїв, яких бачимо на екрані, мусить виграти.

КІНО „АПОЛЬО": „САВОЙ 217".

Німецька фільма дуже доброго режисера з першорядним артистом Гансом Альберсом. Середовище: передвоєнна Москва; місце дії: великий готель Савой, де мешкають багачі та авантуристи. Головний герой — кельнер цього готелю звернув увагу якоїсь багатої розведенці, яка хотілаб вийти заміж за нього. Та йому подобається звичайна, скромна дівчина, що служить у готелі як покоївка. Через ту дівчину виникає конфлікт з його нареченою. Сильно драматичні сцени вбивства, утечі, боротьби бідаків і бездомних у підземному льоху. Альберс, відомий своїми могутніми креаціями, творить тип повний життя та енергії, зєднуючи собі симпатії глядача своєю сміливістю та джентельменською поведінкою. Фільма подобається.

Найкращим дарунком

на св. Миколая і під Ялинку

для дорослих і для молоді

це книжки із Бібліотеки „Діла":

1. **Улас Самчук: „Віднайдений рай"**
Стор. 166 . . . . . Ціна 2.00 зол.
Новелі автора „Волині".
2. **Софія Яблонська: „З країни опію і риму".** Стор. 198 . . . . Ціна 2.50 „
Враження з Китаю нашої мандрівниці. Кільканадесять ілюстрацій.
3. **Барбе Д'Оревілі: „Чортиці".**
Стор. 205 . . . . . Ціна 2.50 „
Архитвір великого письменника.
4. **Бальзак: „Чародійна шкіра".**
Стор. 180 . . . . . Ціна 2.50 „
Повість одного з найбільших повістярів світа.
5. **Ольга Кобилянська: „Апостол черні"**, повість, 2 томи . . . Ціна 4.50 „
Історія одного молодого характеру в боротьбі за самостійність.
6. **Василь Мащютин: „Два з одного"**, повість, два томи . . . . Ціна 4.50 „
Великий науковий експеримент і його страшні наслідки.

Друкуються:

7. **Ірина Вільде: „Бе восьма"**, повість. Життя, мрії і пориви гімназистов.

Кожний том у коліровій мистецькій обгортці Павла Ковжуна.

Хто вплатить 10 зол. дістане 6 книжок.

ЗАМОВЛЯТИ: „Діло", Ринок 10/II.

Час нам уже пізнати, що лиш „Просвіта" зможе ущасливити нарід. Ставаймо її членами. Спішім з пожертвами на „Дар Просвіті"!

Дописи.

ЛЬВІВ.

З життя Української Академічної Гімназії. Молодь Академічної Гімназії виявляє чимало охоти до організованого життя. Вона згуртувалась у низці активних організацій, а саме: у „Світлиці" (опікун проф. Федущак), „Драматичному гуртку" (опікун проф. Вілинський) і „Мар. Дружині (опік. о. Горинівець), Краєзнавчому Гуртку" (опікун о. проф. Шпитковський), „Спортових Кружках" (опік. проф. Зимак і Охримовичівна) та Класових Громадах учнів. Як виявляє проці тих організацій слід навести полю учнівської газетки „Світання", виставу „Чумолія" Ів. Тобілевича (що пройшла недавно в великим моральним та матеріяльним успіхом) та доволі часті сходини „Світлиці" з рефератами й гутірками на різні теми. Минулої неділі „Світлиця" при співпраці інших організацій Акад. Гімназії улаштує „Андріївський Вечір" присвячений у цілому андріївським звичаям та віруванням. На велику й різнородну програму вечора склались: доповідь, показ андріївських звичаїв у виді сценки, виступи хору та оркестри, рецитація, дотепно порожнини в карт на актуальні гімназійні теми й вкінці товариські забави. Учні та запрошені батьки мали змогу перевести кілька хвилин серед прегарно згармонізованих із характером вечора декорацій, народніх строїв (у великій мірі заслуга тут проф. Шмігельської), звуків настроєних народніх пісень та безжурної молодечої веселости.

Один з батьків.

ТЕРНОПІЛЬ.

Гуртки дорослу Р. Ш. в Тернопільщині. Рада Повітового Союзу Кружків Р. Ш. в Тернополі, що в останніх часах веде дуже енергійно різношкільну акцію в повіті, скликала на день 18. грудня п. р. нараду провідників дорослу Р. Ш. Нараду відкрив голова Ради Союзу проф. І. Боднар, після чого м-р Б. Мурій відчитав довший реферат про плани праці в гуртках. На нараді було присутніх 37 делегатів Кружків Р. Ш., між ними переважно провідники дорослу Р. Ш. на місцях. В дискусії над рефератом промовляли: проф. П. Дяків, що звернув увагу присутніх на моменти, чому Рідна Школа кладе таку велику вагу на справу організації гуртків дорослу, п. Кривоніжський з Мшанця і п. Бікецький з Івачова Гор. підносили труднощі, з якими доводиться боротись гуртам дорослу, Р. Ш. на селі, п. Охримович з Гичкова і п. Сотник з Малашовець намічували мінімальну програму праці гуртків на найближчий час і т. д. У присутніх на нараді провідників помітний великий запал до праці і є надія, що акція Ради Союзу в тому напрямку в короткому часі увінчається гарними успіхами.

КОПИЧИНЦІ.

Загальні Збори Повітового Лугу відбулися 12. п. м. в селі Нар. Дому. На істнуючих в повіті 40 „Лугів" сприбули делегати 28 „Лугів". Збори відкрив і проводив їм голова Повітового Лугу д-р В. Бабій. Секретарював проф. Р. Брикович, секретар Пов. Лугу. По відчитанні протоколу на внесення скарбника Пов. Лугу м-ра О. Фірчука Заг. Збори бурхливими оплесками ухвалили переслати „Великому Лугові" у Львові привіт. У звіті за 8 років представив голова стан лугової організації в Копичинеччині, яка гуртує сьогодні 4.220 членів, у числі 1688 дівчат. Довше спинився на звітуванні діяльности поодиноких „Лугів" по селах та предотавив діяльність Старшини Повітового Лугу, як також виказав невдоволення тим „Лугам", що полагоджують справу дозволів поза плечима Повіт. Лугу. Голова підчеркнув ще слабе зацікавлення у поодиноких „Лугах" повіту справою збірки на купно спортової площі в Копичинцях. Касовий звіт, вложений скарбником м-ром О. Фірчуком, виказав, що в приходах за час від осунання Пов. Лугу в 1934 р. до 31. XI. п. р. було 1.461.35 зол. у розходах 577.85 зол. Крім цього повітовий Луг має 408.80 зол., призначених на власний Луговий Город. — На внесення Контрольної Комісії, поставлене інж. Я. Мушієм, Збори признали Старшині абсолюторію. Потім розвинулась широка дискусія, в якій бесідники натнузали виломлювання вніз дисципліни поодиноких провідників лугових гнізд та взивали до енергійної щоденної праці. На внесення Комісії-Матки Збори одноголосно вибрали нову Старшину Повіт. Лугу, до якої ввійшли: д-р В. Бабій, голова, дир. В. Пеняк, заступник голови; проф. Р. Брикович, секр., м-р О. Фірчук, скарб. і М. Гречка, чл. Старшини; заступниками вибрано: Д. Пунака, С. Глуховського і І. Чвалюка. До Контр. Комісії ввійшли: інж. Я. Мушій, П. Стадник та Т. Власюк. По ухваленні внесків щодо висоти оплат за дозволи і т. п. голова закрив збори, після чого присутні молодими грудьми відспівали „Гей у лузі".

Діяльність спортового Т-ва „Стріла". Нововибраний Виділ „Стріли" розпочав уже для своїх членів цикль рефератів спортових, що відбуваються кожної неділі в год. 6.30 веч. та цикль рефератів на різнородні цікаві теми, які відбуваються кожного четверга в год. 6.30 веч. Перший спортовий реферат про XI. Олімпіяду та зокрема про лещетарство мав т. XII. голова „Стріли" м-р О. Фірчук. По рефераті створено лещетарську секцію, до якої вписалося 15 членів, з яких частина має вже лещетарський вправ. Другий спортовий реферат про значіння спорту і його плекання в інших народів відбувся 13. п. м.; його виголосив заст. голови м-р З. Федьків. Перший реферат о цілю на різнородні теми відбувся 11. п. м., а саме заст. голови м-р Федьків представив членам найновіші досягнення техніки, зокрема обговорив воздушне летунство. На жаль на ті реферати не приходять всі члени „Стріли", бо на 108 членів приходить заледви четверта частина. Крім цього члени „Стріли" можуть користати з рефератів, виголошуваних кожної суботи на „Літературних Вечорах", що їх улаштовують спільно Т-во „Стріла" і Філія „Просвіти". Виділ „Стріли" поробив відповідні заходи для збільшення числа газет та журналів у власній домівці. Тепер є там такі часописи (журнали): Діло, Новий Час, Неділя, Жіноча Доля, Жіноча Воля, Світ Молоді, Вістник, Життя і Знання, Назустріч. Сподівані ще: Комар, Обрії, Жінка, Свобода та інші. Крім цього Виділ „Стріли" приготовляє різні несподіванки для своїх „тихих спортовців".

КОЛОМИЯ.

Ювилей в десятиліття 7 кл. всенародньої школи ім. Ів. Франка Р. Ш. у Коломиї. Дня 21. м. м. всенародня школа ім. І. Франка відзначкувала десятьлітній ювилей свойого істнування. Свято почалося богослуженням у парохіяльній церкві, на яке прийшла шкільна дітвора паремн під проводом учительського збору з прапором, що його тоді посвячено. Першу виповнили вперть теж батьки дітей, колишні ученики (ці) цієї школи та старше громадянство Коломиї. По богослуженні посвячення прапора довершив о. прелат О. Русин. Підчас богослуження співав гарно та милозвучно дитячий хор під управою учит. М. Охрімовичівної. Після благословення прапора о. прелат виголосив змістову промову, щоб дітвора гуртувалась під цим жовто-блакитним прапором та несла його високо, як несли його наші князі, королі та гетьмани, взивав громадянство до опіки та підпержки рідної школи, як підставн й надії народу. При благословенні прапора стояли 34 пари кумів з поважних громадян Коломиї та Коломийщини. Опісля шкільна дітвора з прапором і громадянство пішли до Шадничої Каси, де відбулася святочна академія з такою програмою: гимн Р. Ш. у виконанні шкільного хору, що його вислухали присутні стоячи; промова голови П. С. К. Р. Ш. д-ра Яр. Шипайла, який передав прапор у руки управителя школи проф. Д. Олійника. З черги присутні вбивали цвяшки та вписувались до пропамятної книги. З дальших рефератів д-ра І. Турянського, як нинішнього голови кружка Р. Ш. і теперішнього управителя школи Д. Олійника присутні довідались про початки, заснування та розвиток цієї школи. Найкраще вивязався зі свого завдання дитячий хор, який відспівав пісні: „Ой ти зоре" і „Ой вербо, вербо". Хором дирігувала п. Олійникова. Дітвора співала чисто, милозвучно; поодинокі голоси відспівані, видно, що учителька вложила дуже багато праці. Інсценізація дітей з другої кляси, укладу учит. В. Процїв теж випала дуже гарно. З трьох деклямацій: „Рідна Школа", „Вже десять літ" та „Я перший рік до школи ходжу", укладу В. Процїв також вийшли дуже добре. Найбільше оплесків зібрала найменша декляматорка останнього вірша Ірця Турянська, уч. І. кляси. Академія закінчилась відспіванням національного гимну. Свято залишило незатерте вражіння.

СОКАЛЬ.

За будову Нар. Дому. Із планованою будовою Н. Дому помітно обільшився рух на дрогарським ринку, бо Повіт. Кооп. Союз видрукував летючку із обвинуваченнями в сторону теперішніх керманичів будови, а вони в черги відповідають у „Голосі знад Бугу". А коли зачнеться праця?

Новий часопис. Із днем 1. січня 1937 р. задумує група сокальської молоді видавати свій власний двотижневик літератури та гром. життя п. н. „На грані". Видаватиме М. Марцинюк, редагувати Богдан Жарський.

БОБРЕЧЧИНА.

Під якою притокою завішено в діяльності „Сокіл" у Борщівках. В дні 4. XII. п. р. Пов. Староство в Бібрці письмом Ч. Поль. 125/Стов./І. з дня 2. п. м. завісило в діяльності руханкове т-во „Сокіл" у Борщівках „за невиконання зарядження з 29. X. п. р. заміни трьох членів Старшини з причини малолітности"". Щойно по одержанні письма про завішення діяльности т-во довідалося про зарядження Пов. Староства, бо такого зарядження т-во й досі не дістало. Відпоручник т-ва Гриць Артимів, інтервенюючи у Старості, довідався, що таке письмо доручено 2. XI. п. р. Стефанові Артимові, про що свідчить підписана посвідно доручення. Вправді Ст. Артимів є старшиною т-ва, але не є уповажненим до відбору писем т-ва і таке доручення т-ва не обовязує, тимсамим т-во не може покористи некорисних наслідків, а врешті-ню письмо було адресоване до рук голови Гриця Артимова. Після розгляду справи на місці показалося, що Ст. Артимів такого письма не дістав, ані ніхто йому такого письма не доручував, а 2. XI. п. р. від год. 6. рано до 7. XI. був він безперервно у Львові. У волосянім уряді Острів показується, що таке письмо передано до доручення солтисові Андрісі Королеві, який тепер нічого собі не пригадує, а гром. посланець Гр. Манишин категорично заперечує, що солтис йому такого письма не давав, ані він нікому не доручував. Отже виходить підозріння, що „хтось" письма не доручив, а підпис не посвідні фальшував, щоб цим способом свідомо пошкодити т-ву. Такі тепер діються „чудеса" у волосянім уряді! Т-во внесло через Пов. Староство відклик до Воєвідського Уряду в Львові і звертається отсим до У. П. Р. в пропханням інтервенювати в повищій справі.

ЯВОРІВ.

Повітовий показ Х. В. М. в Яворові. Філія Т-ва „С. Г." в Яворові влаштувала дня 9. п. м. другий з черги повітовий показ праці Хліборобського Вишколу Молоді в Яворівщині. На програму показу склалися такі точки: богослуження, відкриття, привіти, деклямації, іспит змагунів, роздача нагород і вистава „Куміль на ниві". Службу Божу відправив о. М. Мокрівський, показ у Нар. Домі відкрив голова Філії „С. Г." о. Е. Ломницький у приявн 156 (на всіх 308) змагунів Х. В. М. і представників централі „С. Г." та всіх місцевих повіт. установ. Від централі „С. Г." зложив привіт інж. І. Лапчук вказуючи на значіння В. Х. М. у вихованні громадянських чеснот. Деклямації: „Земле моя", „Працюймо" і „Серед ярів" виголосили змагуни (-ни) з Яжова Ст., Рогізна і Черниляви. Іспит був позитивний — по 8 змагунів на гуртох. На показі були баробоні і пінцухрові бурани та городниче приладдя. В нагороду за найкращу працю в році дістали: 5 гуртків по 8 зол. від Філії „С. Г." в книжках і 42 зол. від Район. Молочарні в приладдю (ножі, коси, граблі, мотички), як І. нагороду, 5 гуртків по 5 зол. у книжках і 5 гуртків по 2.50 зол. у книжках. Виставою „Куміль на ниві", яку відіграв гуртох з Рогізна та народніми танками змагунів (-от) з Яжова Ст. закінчено показ. Слід підкреслити, що не зважаючи на болото і непогоду та зимно, змагуни прибули пішки на болото і непогоду та зимно, змагуни прибули пішки з сіл, віддалених на кільканадцять км. від Яворова. Це ще один доказ дощільности в праці Х. В. М.

СТАНИСЛАВІВ.

З відчитової салі. Мин. неділі відбулася в салі „Української Бесіди" II. частина виkладу м-ра М. Кушніра про політичні й суспільні напрями та освітній рух. Черговий виклад виголосить д-р А. Перегінець на тему „Державна рація та її реалізація".

З життя читальні „Просвіти" у Княгинині-Бельведері. Мин. неділі виставив місцевий драм. гуртох знану комедію „Сходження сабінянок". Виставу цю мусимо зачислити до невдатних: може іншому гурткові так виставлена пєса вийшла би, але від гуртка, що здобув І. місце на конкурсі дром. гуртків, вимагаємо більше. Отож передусім відбилась на виставі коротка підготова, через що не було ніякого зіграння, довгі перерви в дійствах теж багато псували. Разило у деякого незнання ролі й незрозуміння її. Добрий був лише Клюнь (директор театру), який своєю грою частинно ритував ситуацію. Незле заповідається Франків і Франкова, одначе над ними треба добре попрацювати. Гадаємо, що чергова вистава вийде ліпше. Публики багато.

З життя читальні „Просвіти" у Княгинині-Гірці. Мин. неділі виставив драм. гуртох „Наталку Полтавку" Котляревського. Вистава взагалі подобалась і полишила гарне вражіння. З виконавців ролі дуже добре випав Дерець (Возний) і Гнилська О. (Наталка). Інші старалися грати якнайліпше, так що цілість вийшла безоганно. Публики дуже багато.

Нова торговельна станіця. Перед кількома днями збогатився Станиславів знову на одну нову станицю: повстала крамниця під ф. „Амата" з цукрами й чоколядами. Новій крамниці бажаємо якнайкращих успіхів.

Проф. А. Бачинського іменувало міністерство справедливости судовим перекладчиком чеської мови.

Б. Л.

Спорт.

ГАНІВКОВІ ЗМАГАННЯ

ПРАГА. **Чехословаччина — Швайцарія 0:3 (0:1, 0:2, 0:0).** В середу 16. п. м. розіграли Чехословаччина у Празі 12:і з черги міждержавні ганівкові змагання зі Швайцарією. Попередні змагання розіграні були в р. 1934-м у Давос і скінчилися теж виграною чеської дружини.

НАКОЛЕСНИЙ БІГ ДОВКОЛА СССР.

Гуртох совітської прикордонної сторожі з кордонів України відбуває тепер великий наколесний рейд довкола СССР. Наколесники виїхали ще в лютім з Київа. Перед кількома днями приїхали вони до Омська, переїхавши досі 25.000 км. До закінчення рейду мають вони перебхати ще 5.000 км.

—o—

Нові книжки й журнали.

Кооперативна Республіка, економічно-суспільний місячник. Львів, грудень 1936. Р. IX. Ч. 3. Зміст. На скраю днів. — В. Іваніс: Чорна металюргія на Сході Европи в добі її відновлення. — І. Витановнч: Як народжувався український кооперативний рух в Галичині. — І. Лучишин: Українська торговля і різний промисл. — Гончарство на Поліссі. — Другий бік збіжжевого монополю в Ч. С. Р. — Волинська кооперація. — На Волині. Серед книг. — Додаток: М. І. Туган-Барановський: Кооперація, її суспільно-економічна природа і мета. —

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

КАМІНКА СТРУМИЛОВА:
18. XII. Шаріка.

ЛЬВІВ: Салі Театру Різнородностей Нар. Дім, вул. Рутовського 22.
Субота 19. XII. 7.30 веч. Шаріка.
Неділя 20. XII. 3. попол. Вій.
Неділя 20. XII. 7.30 веч. Циганський барон.
Понеділок 21. XII. 7.30 веч. Інваліди.
Білети вже можна діставати в ресторані п. Дружбина, Ринок ч. 40, тел. 275-27.

Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом В. Блавацького.

РОГАТИН:
18. XII. „Камо грядеши?" II. ч. „Смерть Нерона".
19. XII. „Рожевий шлях".
БЕРЕЖАНИ: 20. XII. „Камо грядеши?" I. ч. Вінція і Лігія.
21. XII. II. ч. Смерть Нерона.
22. XII. „Муравлі".

Великий Театр:

Пятниця, 18. XII. год. 6.30 і 9. веч. дві вистави денно. Гостинні виступи Театру Дві Пікові.

Субота, 19. XII. год. 6.30 і 9 веч. дві вистави денно. Гостинні виступи Театру Дві Пікові.

Кіна.

АПОЛЬО- „Готель Савой 217".
АТЛЯНТИК: „Шіметта Джона Ельмена" з Борисом Карловим.
ВАНДА: „Тисяча і друга ніч" і „Весняний вальс".
ГРАЖИНА: „Сеньоріта з мясної", „Молочна дорога".
КАСІНО: „Тоні в Відні" з участю Віперзенгерінабен.
КОПЕРНИК: „Антін Адверз".
КОЛІСЕЙ: „Бастер Кітон у кабареті" „Мальована заслона".
МАРУСЕНЬКА: „Срібна торпеда".
МІСТРО: „Невільниця з Мандалай". „Сто тягтів кохання".
МІРАЖ: „Любощі" (на осн. Шніцлєра).
МУЗА: „Пастер", Пауль Муні.
ПАКС: „Остання стійка".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (на осн. Легара) з Мартою Егерт.
ПАН: „Робін Гуд із Ельдорадо".
РАЙ: „Малі жіночки".
СВІТ: „Загадка" з Гарі Пілем.
СТИЛЕВЕ: „Маю 19 літ", ревія: „Стопроцентова сатира".
ТОН: „Ковбой-герой" та музичний додаток.
УТІХА: „Бурлака знад Волги" і ревія.
ХИМЕРА: „Блакитна парада".

ФОТОПЛАСТІКОН.
(вул. Масійська 8.)
„З Гамбурга до Спіцбергена".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 18. грудня 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.10, 22.20 Концерт, 15.20 Коляди у вик. діточого хору, 17.30 Бахова кантата з орат. „Різдво Христове", 18.10 Давні пісні на хор. **Братислава** (208.8) 19.10, 20.35 Словацькі нар. пісні, 21.35 Пісні осінніх ночей, **Прага** (470.2) 15.00 Концерт орх., 17.05 Квартет д-дур Ферстера, 22.20 Гіндеміттові твори, спів, музика, **Париж** (1648) 17.00 Концерт квартету берл. фільг. орх., 21.45 Концерт авторів і композиторів бувш. комбатантів. **Білгород** (487.8) 18.05 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 11.00 Концерт солістів, 19.15 Невідомі твори Карла Марії Вебера, хор. орх., солісти, 20.10 Розр. музика, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.30 Фортепіян, **Мінхен** (405.4) 8.30 Веселі мельодії, 16.50 Концерт солістів, 18.00 Розр. концерт, **Будапешт** (549,5) 12.05 Концерт балалайкової орх., 17.30 Скрипка, 19.30 Сальон. квінтет, 19.30 Опера, 22.35 Циг. музика, **Міляно** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 16.00 Трансм. з Акад. св. Сесилії: концерт квартету Про Арте, 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420.8) 17.15 Танкова музика.

Субота, 19. грудня 1936.

Відень (506.8) 12.00 Концерт, 15.35 Концерт учительського хору, 19.40 Симф. концерт, 20.25 „Різдвяний сон Амадея Вазеріса" муз. казка Грібіна, **Прага** (470.2) 12.35 Концерт, 19.15 Давня і нова танкова музика, **Париж** (1648) 14.15 Спів, 15.30 Авд. для дітей, 16.30 Легка музика, 17.30 Концерт, Фестіваль Прокофєва, 21.45 Вечір опер: 1) „Береніка" муз. траг. Манярда, 2) „Саломіна" лір. траг. Емануеля, **Білгород** (487.8) 17.20 Віолончел. рецталь, 19.50 Сербський вечір, **Берлін** (356,7) 18.15 Веселі зимові сценки та пісеньки, 19.00 Музика на ніст, 20.10 Берлінські канки, муз. авд., **Кеніґсвустергавзен** (1571) 12.00 Концерт військ. орх., 14.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, 20.10 Великий веселий вечір, **Мінхен** (405.4) 14.45 Розр. концерт, 19.00 Прелюдія і чиконна д-моль Пасьвельбеля, **Будапешт** (549,5) 12.05, 12.50 Опів, 18.55 Циг. музика, 22.50 Сальон. музика, **Міляно** (368.6) 11.30 Розр. музика, 12.40 Орх. концерт, 21.00 „Аїда" оп. Верді, **Рим** (420.8) 13.50 Легка музика, 19.00 Розр. музика, 20.40 Веселі мельодії, 21.30 Симф. концерт.

radio ELEKTRIT
збільшує час домашнього затишку!

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 18. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для старших дітей: „Перша клінка", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Здоровля і дешевий Свят-Вечір на селі, 14.30 Концеот бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські бюлетні вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: „Марусина запаска", муз. авд., 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Італійська пісонька з гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Концерт орх., 17.00 До країни цигар і цукрової тростї, 17.15 Легка й танкова музика з гр. пл., 17.40 „Фільмових посад нема". 17.50 Спортові вістки, 17.56, 18.06 Спортовий порадник, 18.10 Гігієна занятих спортів, 18.20 Г. Гершвін: „Блакитна рапсодія", два форт., 18.30 Театр Уяви: Платон: „Софоклева трагедія: „Евтифрон", 19.15 З піснею по краю, 19.40 Хліборобський огляд преси, 19.50 Вісім гарних жаночок, з гр. пл., 19.55 Гутірка: Карло Марія Вебер, 20.10 Трансм. з Ліпцига: „Вільний стрілець" оп. Вебера; у перерві ок. год. 20.55 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 23.00 „На золотому ганку" обр. із пов. Деотими „Дівчина з вишнів", 22.15 Форт. рецітель, 22.45 Танкова музика з гр. пл., у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Субота, 19. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для дітей: Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Хліборобська скринька, 14.30 Театр Уяви для дітей: „Мартинкова ялинка" на осн. Ерна Кастнера, реж. Ю. Тепи, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Наша програма, 15.35 Йос. Шмідт із гр. пл., 15.50 Три знаки запиту, 16.00 Жінки-віртуози, з гр. пл., 16.15 „На півночі" концерт орх., 17.00 Скрипка, спів, фортепіян, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Пісоньки зі звуковників, гр. пл., 18.35 Фейл.: Доктор Йос. Мавс, заслужений педагог XIX. століття (у 80-ліття смерти), 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Вражіння з польських концертів за кордоном; Пісні, відсп. Мих. Забейда-Суровіцький, 19.30 Розр. концерт, оркестра, хор, 20.30 Літературні новини, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Танкова музика, орх., 21.30 На добраніч, муз. авд., хор, солісти, 22.00 „Велика виграна", весела авд. Г. Л. Вайса; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Белъги бельг. 89.83, 89.40, **Долярн американські** 5.31 — 5.28, **долярн канад.** 5.30.50—5.27.50, **Фльорени** год. 289.60 — 288.10, **Франки фр.** 24.84 — 24.70, **Франки швайцарські** 122.25—121.45, **Фунти англ.** 26.12— 25.96, **Гульд. данп.** 100.20 — 99.80, **Корони ч.** 18.10, **Корони дан.** 116.39—115.78, **Кор. норв.** 131.18 — 130.20, **Кор. шв.** 134.73 — 133.75, **Ліри італ.** 25.10 — 24.60, **Марки фінл.** 11.53 11.00, **Марки нім.** 122 — 117, **Шіл. австр.** 96.00—95.00. **Марки нім. срібні** 132 —127.

Акції.

Бани Польський 106.00, — **Ліяьнон** 13.50, **Цукор** 28, **Островець** 25, **Стараховичі** 33.00, 32.75.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 66.50, **2. ем.** 65.50, **серії** 48.50, **5 конв.** 51, 50.50, **4 прем. дол.** 47.00, 77.15, **7 стаб.** 456, **купон** 85.32.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 17. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко пагонстанція заладування:

	льоко ст. заладов:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	22.00—22.50
Жито збір. 694 гр/л. 3%	17.25—17.75
Ячмінь пшн. 621 гр/л. 4%	18.00—18.10
Овес легко задош. 444	13.50—13.75
Овес не задош. 456	14.00—14.25
Гречка 10%	19.50—20.00
Кукурудза жовта	14.75—15.00
Кукурудза червона	15.00—15.25
Конюш. сіяна	32.75—33.00
Соняшникове сіяна	42.75—33.00
Насіння дену 95%	41.00—42.00
Фасоля корона руч. п. з н. 42	53.00—54.00
Фасоля „Різен" руч. вибр. з м.	40.00—41.00
Фасоля шмальц. руч. вибр. з м.	40.00—41.00
Фасоля шмальц. спец. ручно вибир. з ніш.	42.00—46.00
Фасоля краса рафована	25.00—25.00
Фасоля цукр. ручно вибр.	31.00—32.00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від канянки	115—120
Конюшина вільна від канянки 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця, жито та ячмінь подешевіли на 25 сот. Ціни інших продуктів не змінені. Тенденція вдержана. На біржі значне оживлення. Данціг телеграфує легку поправу цін жита та ячменю.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 17 грудня ц. р. кооперативам платни за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. і без опакування	3.00 зол
1 кг. масла десер. бочкового включно з боч. опакуванням	3.05 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	3.05 „
1 л. молока	0.17 „
1 кг. вепь	5.10—5.20 „

Тенденція на всі артикули слаба.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 17. XII ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвір птахописарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., добре умясненні, з повногрудні	1.10 зол.
Індики I. кл., добре умясненні, повногрудні	0.95 „
Курята I. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	1.00 „
Кури I. кл., товсті, без остріг, без напинку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені I. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Хто знає точну адресу **п. Волод. Керницького**, який вернувся з Сибіру з російської неволі? Просимо ласкаво подати точну адресу цього пана до Адмін. „Діла" під „С. М.". 3286

Порядок Богослужень в храмовий празник в церкві св. О. Николая у Львові. **Пятниця 18. грудня 1936** Год.: 17. Всеночне, Наука, благальна пісня, Благословення Найсв. Тайнами, цілування св. Мира з Мощий св. О. Николая в Барі. Слухання сп. Сповіди від 16—21 години. **Субота 19. грудня 1936 празник храмовий св. О. Николая:** Год. 5. Утрення, в год. 6., 7., 8. і 9. читані св. Літургії. Год.: 9.45 прибуття Архиерея Преосв. Кир Никити. **Год. 10 торжественна Архиерейська Служба Божа**, о год.: 11. Проповідь. Год. 13. Водосвятя перед церквою. Обхід. Год.: 16. Вечірня, Акафист св. О. Николаю, Наука Архиерейська, благальна пісня, Обхід з Найсв. Тайнами довкола церкви, Благословення, Панахида за упокій парохіян і цілування св. Мира. Слухання сп. Сповіди від 5—13 години. **Неділя 20. грудня: Попразен храма** і I-а Неділя місяця, цілоденна адорація Найсвят. Тайн. Порядок Богослужень як у неділі і свята. — **Свящ. Василій Лончина.**

КУПНО - ПРОДАЖ.

ЗОЛОТІ та срібні вироби, перстенці, шлюбні обручки тощо продає дешево славнозвісна католицька фірма **ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ**, Львів, площа Марійська ч. 5. Полагоджує всякі направки. 3032 12-30

ТІЛЬКИ І ЛИШЕ в нас купиш: вибагливі бонжурки, піжами і рашні плащі ПО **9.80**. Фабрика. Біля „АСТРА" Львів, СИКСТУСЬКА 2. 2912

НА СВ. МИКОЛАЯ І ЯЛИНКУ найпрактичніші дарунки зі золота, срібла, годинників, будильників, столові напрягтя, поручає найдешевше фірма Вандер, Шайноха один. 3269 3—3

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 47-60

ВЕЛИКА, передсвяточна, дешева продаж найновіших фірмових кап. комбер — Фрайліх, Сикстуська 21.

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

МАТЕРІЯЛЬНО НЕЗАЛЕЖНИЙ джентельмен шукає освіченої жінки з пожиданням до подружжя. Листи до „Діла" під „Чорна різа". 3288 1—1

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОК. АПЛІКАНТ шукає місця в сильній канцелярії. Зголошення до Адм. „Діла" під „Негайно". 3288

РІЖНІ

КРИНИЦЯ. Повідомляю своїх Вп. Гостей, що в цьому році веду свої навісини „Мева" і „Гураль" в зимовім сезоні. Центр і повний комфорт, ціни дешеві. **Модеста Яблонська.** 3201 1—5

ОГОЛОШЕННЯ.

СТРОЇ ШЛЮБНІ, БАЛЕВІ
і смокінгові убрання випозичає
Львів, ПЛОЩА ТЕОДОРА ч. 4,
Тел. 116—35. 1—3

Цукорня „ПЧІЛКА"
РИНОК 21
ПОРУЧАЄ СВОЇ СВЯТОЧНІ ВИРОБИ В НАЙЛІПШІМ ГАТУНКУ ПО ЗНИЖЕНІЙ ЦІНІ.

(НЕ ФАРБА)
привертає **СНІЖНУ ПОЛОССЮ**
первісний колір

МЕД
правдивий бжільний можна дістати по конкуренційних цінах від **1·20** за 1 кг лише у крамниці
„ПАСІКА" — Львів
БЛЯХАРСЬКА 20 (бічна Руська)

КУПОН
на БЕЗПЛАТНИЙ
гарний і практичний ДАРУНОК
для тих, що купують радунки на св. МИКОЛАЯ в Перфумерії
С. ФЕЛЕРА
Львів, СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 15а
Товар тільки першорядний. — Величезний вибір. — **Найдешевші ціни.**
3—30

Вічні пера направляє спеціяліст
ОКІН Львів, Пасаж Гавсмана ч. 3.
(Оказійна продажа вічних пер).
3290 1—3

РОБІТНЯ кашкетів різних фасонів і красок та всяких ШАПОК КРИМСЬКИХ І БАРАНКОВИХ по найдешевших цінах
М. БІНШТОК
ЯНІВСЬКА 15 (Народний Дім).
Для Кооп. і Союзів відповідний рабат. 3285 1-10

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавниче Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Ч. 286 (14.535). Львів, неділя 20. грудня 1936. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·10 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Півріччо 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Обїздка вязниць у часі Різдвяних Свят.

В часі Різдвяних Свят, щоб нести душпастирські послуги, буду обїзджати вязниці в такому порядку: Сандомир 23. XII. 1936, Св. Хрест — 24., 25. і 26. XII. 1936, Ченстохова — С.С. Магдаленки 27. XII. 1936, Люблінець — Заклад для непоправних 28. і 29. XII. 1936, Катовиці — 30. XII. 1936, Цешин — 31. XII. 1936 і 1. I. 1937, Вісніч — 2. і 3. I. 1937, Ясло — 4. I. 1937, Тарнів — 5., 6. і 7. I. 1937, Равіч — 8. і 9. I. 1937, Вронки — 10. і 11. I. 1937, Короново — 12. і 13. I., Фордон — 14. і 15. I., Грудзьондз — 18. і 19. I., Варшава — Мокотів 20. I., Радом — 21. I., Серадзь — 22. I., Седльце — 25. і 26. I., Ломжа — 28. і 29. I., Білосток — 30. I., Володимир — 31. I. і 1. II. 1937.

Рівночасно подаю до відома, що 17. I. 1937 р. відправлю Службу Божу для української кольонії в Торуні, а 24. I. 1937 для української кольонії в Познані. Також для українців-заточенців тих околиць, в яких находяться вязниці, буду правити Службу Божу в тих днях, в яких буду в даних вязницях. Прошу в тій справі зі мною порозумітися листовно або особисто. Листи прошу слати на адресу управи вязниць, в яких буду, із зазначенням, що листи призначені для мене.

На численні запити в справі обїздки вязниць отсією дорогою відповідаю, що це не від мене залежить, що так рідко їзджу. Справа та унормована так, що двічі до року (Різдво і Великдень) буду обїзджати всі вязниці, де сидять наші вязні, а раз до року — у вересні — буду обїзджати тільки ті вязниці, де сидить більша скількість наших вязнів.

Львів, 18. XII. 1936 р.

О. Д-р Осип Кладочний, капелян.

Галицька Каса Ощадности у Львові

видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.

ВКЛАДКИ

ощадностеві вложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.

ФОНД 6/15

резервовий понад 4,200.000 золотих.

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ НА СВ. МИКОЛАЯ І НА ЯЛИНКУ є премійна вкладкова книжечка

Кооперативного Банку „ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20,

на яку крім звичайних відсотків можна одержати ще й нагороду за ощадність у висоті 25—100 зол.

Центральний Кооперативний Банк

„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,

вул. Третого Мая 15.

приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу.

Уживайте до ПЕЧИВА лише доброї якости ДРІЖДЖЕВОГО ПОРОШКУ до печива, ВАНІЛІНЕВОГО ЦУКРУ, СУНИЧНОГО ЦУКРУ, МАЛИНОВОГО, АНАНАСОВОГО ТА ЦИТРИНОВОГО.

Кооперативи „ПЛАСТ".

Що о. д-р Медвецький відповів делеґації селян?

Наслідки політики москвофільських парохів на Лемківщині.

Пишуть нам:

На соборчик до Сянока завитав недавно ап. адміністратор о. д-р Я. Медвецький. Тоді прибула теж делеґація зі села Костарівці під Сяноком, щоб пожалуватись на свого „коханого" пароха о. Венгриновича, якого стягнули аж в Равщини, щоб ширив „кацапський дурман" на Лемківщині. Ап. адміністратор о. д-р Медвецький заявив рішуче, що не прийме більшої делеґації, як у складі трьох осіб і до того лише мужчин (між делеґатами було і кілька жінок).

Коли делеґати зясували о. адміністраторові, що внаслідок москвофільської політики нового пароха в церкві багато парохіян перестало ходити навіть до церкви, о. адміністратор відповів їм рішуче, що вони самі винні, що не ходять до церкви. Далі заявив, що селян у Костарівцях хтось „бунтує", але він знає, хто це такий; хто-ж не ходить до церкви — тому видно її не треба.

На дальші жалі делеґатів про росийщину у школі (напр. Бог у трьох „ліцах"), якої діти не розуміють, про якісь незрозумілі молитвенники і нові зміни у відправі, що їх ввів новий парох, відповідав о. Медвецький флеґматично питаннями: „Ну і щож?" Колиж йому доказували, що ці зміни введено лише в Костарівцях, а в сусідніх селах усе залишилося по старому, напр. у сусіднім селі Чертежі, де є теж священник „твердих убіжденій", о. адміністратор відповів таким питанням: „Чи я маю бути також злодієм, як мій сусід краде?" Коли делеґати переповіли дещо з проповідей о. Венгриновича, в яких він голосить, що від „востока" в Росії, Румунії і тут у Польщі — живе один православний нарід, о. д-р Медвецький закинув делеґатам брехню. А коли делеґати заявили, що свою справу перешлють до полагодження до Риму, о. адміністратор відповів, що замкне їм церкву, якщо будуть далі „бунти" в селі. Селяни відповіли, що і так вже ходять до церкви по чужих селах, щоб не слухати свого пастира та його кацапських мудрощів. Вкінці о. адміністратор відповів стереотиповим „якось то буде", але що і коли Господь знає.

Слід додати, що до нещасних Костарівець зазирають останніми часами протестанти та хочуть їх „ущасливити" своєю „справедливістю", якої селяни не можуть, на жаль, дошукатися в о. адміністратора.

Паста до зубів АЛЬОЕ

в чисто цинових тубках

найкраще зберігає здоровля зубів.

3095 6—10

Делеґація з Підкарпаття у чеського премієра в справі автономії.

На днях їздила до Праги спеціяльна делеґація з Підкарпатської Руси, яка передала прем. Годжі законопроект широкої автономії для Підкарпатської Руси, що його виробила й одобрила недавно Центральна Руська Народня Рада. У склад делеґації входив м. ін. відомий український діяч о. А. Волошин, пос. Ревай, сен. д-р Бачинський та інші. Прем. Годжа пообіцяв, що уряд розгляне докладно цей законопроект і після того запросять делеґацію Ц. Р. Н. Р. до Праги ще з кінцем січня 1937 р. Делеґація відвідала теж міністрів: Дерера, д-ра Черного, Шрамека і Франке.

У Пряшеві не вільно грати підкарпатськ[illegible] театр[illegible]?

Ужгородський „Нашъ Путь" повідомляє:

Велике обурення на Закарпатті викликала заборона давати нашому театрові з Ужгороду вистави у Пряшеві. Цю нечувану заборону видали словацькі шовіністи, які за всяку ціну хочуть аденаціоналізувати наших земляків у Пряшівщині. Обурені закарпатці домагаються, щоб у цій справі інтервеніював негайно губернатор Підкарпатської Руси Грабар.

—o—

Потреба нової активности.

(З приводу ухвалення соймовою освітньою комісією проекту закону про приватні високі школи).

Львів, дня 18. грудня 1936.

16. ц. м. соймова освітня комісія ухвалила — з деякими змінами і поправками — предложений урядом проект закону про приватні високі школи. Нема сумніву, що цей проект перейде без дальших істотних змін. Передбачений у таких випадках законодатний шлях і в недалекому будучому стане обовязуючим законом. Тому вже сьогодні звертаємо на нього увагу українського громадянства. Робимо це ще й тому, бо ось повстають — перші в Польщі — точніше означені норми, як треба добиватися основання приватної високої школи. Досі в тій царині обовязували два закони, оба для тієї цілі недостаточні. Перший закон з 15. березня 1933 р. про академічні школи, який обіймає постанови про державні і приватні високі школи лише з академічним ступнем. Другий, це відомий нашому громадянству закон про приватні школи і наукові та виховні заведення з 11. III. 1932 р., який одначе дає лише організаційні рямці для шкільництва нижчих ступнів. Таким робом ухвалений 16. ц. м. соймовою освітньою комісією проект закону про приватні високі школи виповнює цю проталину.

Його найважніші постанови такі: приватну високу школу може основати лише особа правна і лише за дозволом міністра освіти. Для одержання цього дозволу мусить виконати такі вимоги: а) предложити до затвердження статут школи, який окреслює ціль і устрій школи; б) має забезпечити школі відповідні умовини для научно-творчої праці, матеріяльні засоби, льокаль та научні засоби. Статут окреслюватиме компетенції директора високої школи, ради школи і її власника. Міністер освіти затверджує програму студій і іспитів, річну програму науки а також склад іспитових комісій. Школа обовязана предкладати міністрові освіти річні звідомлення. Директора, його заступника і вчителів затверджує міністер освіти. Він має право — в окреслених цим законом випадках — при-

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО - ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

приймає без обмеження речення вищ на такі студії:

1) **Високошкільний Економічно-Кооперативний Відділ** (8 семестрів. Підвідділи: Кооперативний та Торговельно-Промисловий).

2) **Висока Школа Політичних Наук** (6 семестр.).

3) **Курси Українознавства** (3 семестри).

4) **Фахові й практичні короткочасові курси:** бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької та французької), пасічництва, садівництва, консервації й технічного перероблення садовини й городини, обробу шкіри, миловарства, радіотехніки, фотографії.

Навчання провадиться кореспонденційною методою. Проспекти й програми — безплатно. На ширшу відповідь прикладати міжнародню поштову марку. Звертатися на адресу: Ukrajinsky technicko-hospodářsky Institut, Poděbrady, Tchécoslovaquie.

пинити директора й учителів у їхніх чинностях, а також може домагатися їх усунення. Він може — теж у дуже загально окреслених цим законом випадках — замкнути на якийсь час або зовсім цілу школу або лише її частину. Закон передбачує дуже велику залежність від міністра освіти організацій молоді, які діятимуть на терені школи і під її надзором. Вищі духовні семінарії, існуючі на підставі ст. XIII. уст. 2) конкордату, а також католицькі теольогічні заведення й артистичні школи не підпадають під постанови цього закону. Абсольвенти приватної високої школи одержуватимуть свідоцтва або дипльоми, які окреслять обсяг знання, добутий у школі. Всі приватні високі школи, які існуватимуть у дні, коли ввійде в життя цей закон про приватні високі школи, мусітимуть упродовж року виповнити умовини, потрібні для одержання дозволу на існування високої школи. Про ці умовини була згадка вгорі. Таких шкіл є сьогодні в Польщі не цілий десяток. М. ін. Вища Школа Дипломатична у Варшаві, Школа Політичних Наук у Вільні і Варшаві, Школа для пізнання Сходу Східного Інституту у Варшаві, Інститут Суспільного Господарства в Катовицях, Католицька Студія в Познані і ін. Вони мають поверх 4.000 слухачів і випускають річно около 500 абсольвентів.

З цього коротко представленого змісту закону про приватні високі школи виходить ясно, що передбачені в ньому компетенції міністра освіти будуть незвичайно великі. Під цим оглядом цей закон не буде різнитися від сьогодні обовязуючого закону про приватне шкільництво нижчих ступнів.

Чи можемо мати з закону про прив. вис. школи якусь користь? Конкретно, чи можемо, спіраючись на ньому, добитись бодай частини українського високого шкільництва? Відповідь на це питання дати сьогодні незвичайно трудно. Годі теж сьогодні оцінити, чи шлях добування державного високого шкільництва коротший від старань за приватним. Певне те, що це останнє дуже дороге і понад силу українського громадянства. Та проте дозволю собі висловити погляд, який — до речі — нікого, поза мною не обтяжує: ухвалення і не виконання закону про український державний університет з 26. IX. 1922. ослабило енергію тих кол українського громадянства, яких завданням було дати нації бодай частину, бодай сурогат високого шкільництва. Ці кола, — зужиткувавши всю свою енергію на добування державного університету, не вложили відповідної праці в активізацію українського громадянства для тих видів української культури, для яких потрібні рямці високого шкільництва. І перед нами стануло незвичайно грізне марево: втрати наукових сил для плекання українознавства у всіх його видах. Старші вчені вимирають, молодші або працюють на прожиток, кидаючи науку, або просто переходять до чужих на службу зі шкодою для української науки. Ось ухвалення закону про приватні високі школи повинно стати моментом для деякої ревізії наших поглядів на заходи за високими школами, а найважніше повинно стати товчком до якнайбільшої активізації українського громадянства в тій царині. Це не значить, що треба залишити старання за державним українським університетом. Ні! Навпаки, ці заходи треба навіть скріпити, але пересунути їх у площину політики. Натомість усі громадянські і господарські українські кола, які мають відповідні для цього засоби, повинні звернути всю свою увагу на створення тих видів високого шкільництва, які потрібні для збереження і розбудови української науки і культури. Не треба зражуватись просто тернистим шляхом нового закону про високі приватні школи. Його треба доконче використати. А це повинні зробити українські наукові кола при якнайсильнішій піддержці всього українського громадянства.

В. Кузьмович.

Важне для тих, що купують срібло
Фабрика срібних виробів
Д. Л. Нойман — Львів
Тільки **КОХАНОВСЬКОГО 21.** Тел. 206-74.
звертає увагу заінтересованих, що її взори срібла нею проектовані і засобдені у фабричний знак та напис фабрики, а подібні взори продавані в торговлі без цього знаку є лише незручними копіями її оригінальних моделів. Дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших ювілерських крамницях у цілій Польщі.

Виїмково добрі умови купна тільки у фаховій фірмі:
Фото- **Електрокабель.**

Приймачі
Філіпса (стереофонічні)
15-місячних рат
львів
Коперника 10.
Тел. 214-21.
Гуртова і детайлічна продажа жарівок „Філіпса"

УКРАЇНЦІ ЧИ ЧЕХИ.

ВИРІШНИЙ ЧИННИК НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ ПІДКАРПАТТЯ?

Лист з Підкарпатської Руси.

Підкарпатська Русь, що після століть жахливого мадярського режиму найшла відразу широкі можливости для свого національного відродження, заслуговує на те, щоби кожний з нас знав правду про методи боротьби за це відродження, якими користуються місцеві національно-свідомі елементи, та про загальні умовини, в яких ця боротьба ведеться.

Дієвими особами цього процесу є з одного боку самі українці, з другого ті державно-політичні чинники, що створюють відповідні обективні умовини. Вони — українці та чеські державні кола творять так би мовити два бігуни, поміж якими існують всі інші чинники, що в більшій або меншій мірі впливають на загальний процес національного відродження українського населення Підкарпатської Руси.

Котрому з цих чинників маємо віддати першенство як чинникові, що **фактично** визначає так мовити „генеральну лінію" цього відродження? Хочемо бути обективними і відповідь свою спіраємо на даних, що характеризують поведінку державно-політичних чинників у загальному процесі національного відродження українського населення Підкарпатської Руси.

„Приключенням Підкарпатської Руси до Чехословацької республики дісталася нам невідома країна, що її ми знали та й тепер знаємо так мало як росіяни свій Сибір... Підкарпатська Русь це маленька країна, що її пішки можна сходити здовж і впоперек за кілька днів. Населює її братній але на жаль так само мало знаний русинський нарід.

Але Підкарпатська Русь є країною, що від її самостійности та приятельського характеру у взаєминах з нами до деякої міри залежить і наша самостійність. Без Підкарпатської Руси будемо островом, оточеним неприятельським морем, будемо відрізані від східного славянського світа та приятельської Румунії.

Для збереження нашої екзистенції Підкарпатська Русь не є для нас конче потрібна як **країна чеська** (підкреслення наше — О.), але не можемо допустити, щоби підпала впливові котроїнебудь неприятельської нам держави. Підк. Русь мусить бути для нас мостом, брамою на приятельський схід. Тому сьогодні треба, щоби ми той міст знову збудували та удержували в найліпшому стані... Бо якщо колинебудь передамо її в приятельські руки чи то **українські** чи **російські**, мусить мати такий вигляд, щоб ми самі могли бути горді зі своєї праці, що її виконаємо для братнього славянського народу...

Підкарпатська Русь не сміє бути для нас незнаною країною, не сміє бути Сибіром ані окупованою країною..."

Так писали автори цікавої книжки: **„Подкарпатска Рус. еї прошродні а земєдельске помєри"** Вацлав Драгни і Франт. Драгни, що її видало **міністерство хліборобства** у своїх публікаціях з року 1921 ч. 15. під редакцією д-ра інж. Ед. Райха.

*

Минуло 13 років. Події розвивались, міняласъ загальна ситуація в Европі, міняліись настрої і методи реалізації та й сама інтерпретація прийнятих на себе міжнародніх зобовязань з боку державно-політичних господарів ЧСР. Розвивалась національна смідомість укр. населення Підкарпаття. І ось року 1934 приїздить на Підкарпаття міністр закордонних справ ЧСР, щоби поінформувати між іншим місцеве населення про свої погляди на „головні проблеми цієї частини республики, частини, що є і залишиться нашою, що є і залишиться вашою, а котрої вам вже ніхто і ніколи не буде вспіл відбрати". (Підкресл. д-ра Е. Бенеша).

Якже розуміє п. міністр (а теперішній президент ЧСР) поняття **вашої** країни? та кого він розуміє, коли говорить „ви"? Відповідь на цей запит находимо у тій самій промові, що її виголосив міністр підчас свого побуту на Підкарпатті та що її видав краєвий виділ чсл. легіонарського обєднання для Підк. Руси в Ужгороді під заголовком:

„Д-р Едвард Бенеш. Промова про підкарпаторуську проблему та її відношення до Чехословацької республики. Р. 1934." З цієї публікації ми й беремо дальші цитати.

Говорячи про населення Підкарпаття, д-р Е. Бенеш признає, що „найчисленнішим та найважливішим елементом з доби найраньшого середньовіччя є тут **русини,** як правдивий переважаючий підкарпаторуський нарід, **довкола котрого** та **з котрим** (підкр. наше, О.) сьогодні твориться правдива історія Підкарпатської Руси" (стор. 8).

Як бачимо відповідальний керманич загранічної політики ЧСР не вживає правдивої назви народу, що має таке важливе значіння не тільки для історії самого Підкарпаття, а й для екзистенції самої ЧСР (по думці вищецитованих авторів). Не будемо тут ставити запитання чому ні, — а наведемо дальші уступи з тієї самої промови.

Говорячи про мову підкарпаторуського народу в історичній перспективі п. міністр д-р Е. Бенеш стверджує: „після програної мадярської революції р. 1848, коли то вільніше розвивалось народне життя русинів, прийняли вони за літературну мову російську, котра проте була дуже далекою від народньої мови і постійно все більше і більше підлягала впливам місцевих діялектів". (Стор. 10).

На цьому справа не обмежилася і викликала глибший спротив народніх чинників. Говорячи про це по анальогії з протестом проти месіянського русофільства у словаків, др Бенеш сказав: „Протест русофілів, що виник поміж русинами та схилявся до українства, значив також поворот до притисненого і господарськи і соціяльно народу". (Стор. 11).

Радіоприймачі „е-ко"
— **модерна конструкція**
— **висока селєктивність**
— **чистий і милозвучний відбір**
поручає відома українська фірма
е-ко **Львів, Сикстуська 29.**
Низькі ціни.

Найкращу вудженину, добре мясо і свіжі товщі
дістанете завжди у мясарських крамницях
„ЦЕНТРОСОЮЗУ"
Ринок 2, Зибликевича 2, На Байки 8, Личаківська 50, Жовківська 175.
2989 8—50

Конкретизуючи характер взаємовідносин між місцевими чинниками і чинниками державно-політичними, чеський міністр казав: „Чехословаччина не хоче і не буде накидати Підкарпатській Руси ніякої культурної або національної орієнтації; ЧСР хоче лише в її культурному змаганні по братськи помагати, а її національне відродження докінчити в дусі західньо-европейському та світовому". (Ст. 40).

„Я дуже далекий від того, щоби приходити до вас з метою мішатися до тих ваших (культурнонаціональних) суперечок, щоби приписувати вам, що маєте робити, яку мову та правопис приймати та котру культурну орієнтацію остаточно маєте собі вибрати". (Ст. 41).

Коли порівняємо ці дві публікації двох офіційних (хоч і не однакової питомої ваги) державно-політичних чинників, то побачимо, що кожна з них признає перше місце **місцевим чинникам.** Вони то мали би твердо визначити свої позиції і в орієнтації на них мали би державно-політичні будівничі „мосту" чи „Брами" до „приятельського сходу" переводити свої конструкції чи в українському чи в московському стилі.

Тому то і ми віддамо першенство місцевим чинникам українського національного відродження цієї країни. А на тлі їхніх змагань, на тлі метод і тактики, що їх вони вживають у процесі цього відродження, лекше буде і висвітлити і зрозуміти ролю другого бігуна — державно-політичних чинників — що визначають конкретні форми, в які вливається такий важливий для нас процес національного відродження українського населення Підкарпатської Руси.

Омікрон.

КОЖНИЙ СПОСТЕРЕЖЕ РІЖНИЦЮ!

Ліворуч — груба субстанція звичайної пасти, праворуч делікатна субстанція Кальодонту. (Багатократно побільшений).

Якщо призадумаєтесь, який вплив має паста на стан емалії, напевно будете вживати постійно Кальодонту, бо його делікатна субстанція чистить емалію, а Сульфорицинолеат, що в ній міститься, поборює успішно назубний камінь і запобігає йому творитись.

Увага! Випробуйте новий еліксір Кальодонт, ощадний в ужитті, сконцентрований, з великими антисептичними прикметами. Великий фляшкон 3.— зол.

KALODONT ПРОТИ НАЗУБНОГО КАМЕНЯ

Православія у Польщі над берегом пропасти.

Обовязуюча у своїх постановах польська березнева конституція з 1921. р. у статтях 111 до 116 признає громадянам польської держави свободу совісти й віроісповідання, а віроісповіданням, що їх визнала держава, право публичного культу. Внутрішне життя признаного державою віроісповідання нормують його внутрішні канонічні постанови. Передовою Церквою в Польщі за постановами конституції є римо-кат. Церква при рівноправности інших визнаних державою віроісповідань.

У рямцях конституції кожне признане державою віроісповідання користується автономією на основі свого канонічного права з тим обмеженням, що не може воно стояти в суперечности в обовязуючим державним правом.

Відносини між кат. Церквою і державою вирішує конкордат між Польщею і Апост. Столицею з 1925. р. Відносини інших державою признаних віроісповідань регулюють окремі статути, видані законодатним шляхом звичайно у формі президентського декрету, оголошені у Вістинку Законів П. Р., при чому кожне віроісповідання має свої законом законтрактовані права. Останньо одержали це протестанти, лютерани, през. декретом з 25. листопада ц. р., а навіть горстка музулмаи і караїмів у Польщі. Не має цього договору тільки православна Церква в Польщі з чотирьома міліонами вірних, найчисленіша по католицькій Церква в Польщі. Правні її основи управильнює тимчасовий розпорядок з початків існування сучасної Польщі, а усі заходи, щоб відносини православної Церкви управильнити законодатнім шляхом, як це мають вже протестанти, жиди, музулмани й караїми, досі остались без успіху.

Канонічно є православна Церква в Польщі автокефальною, а її головою є варшавський, слонімський і цілої Польщі митрополит Діонизій (Денис Валединський), якому безпосередньо підчинена варшавсько-холмська єпархія. Православних єпархій є пять: волинська (коло 1½ міл. вірних) з архієпископом Олексієм і з двома вікарними єпископами Полікарпом у Луцьку і Симоном в Острозі, поліська (около одного міліона вірних) з архиеп. Олександром, гродненська (о-

Великий вибір книжечок на дарунки від св. Миколая і на Ялинку

має на складі Видавництво „Світ Дитини".

3255 **Львів, ул. Зіморовича ч. 2, партер.** 4—10

ДР. В. ЗАЛОЗЕЦЬКИЙ.

Шляхи нашого новітнього мистецтва.

(З нагоди VIII. виставки АНУМ-а).

З ділянок нашого культурного життя висувається сильніше, ніж у попередній добі нашого духового розвою образотворче мистецтво. Коли побіч літературних творів воно бере на себе завдання своїми способами оформлювати наше духове життя настільки, як побільшення і так уже слабоньких духових потенцій, які у нас діють, то треба цей зворот повитати.

Мистецтво було у всіх народів завсіди одним з наймогутніших засобів для оформлення всіх проявів людської духовости та мало величезний виховний вплив на людину. З огляду на це виняткове значіння мистецтва для творчого життя народів — значіння, яке відповідно до загальної атмосфери могло мати добрий або злий вплив на громадське або індивідуальне життя, треба задуматись над деякими поглядами про ролю новітнього мистецтва, бо саме воно творить сферу нашого спеціального зацікавлення.

Погляди ці на ролю новітнього мистецтва витворилися серед народів перезрілих, народів з культурами, які давно вже перейшли зеніт свого матеріяльного та духового розвою і ними клоняться до упадку, коли не спроможуться на основне відродження. Мистецтво у тих народів не йде вже більш у рівному темпі з потребами життя і не творить певної радісно-творчої спільноти з тим життям, а воно відділялося від того життя і стало або по суті пустою грою з формальними проблемами („лярпурляртизм"), або стало заспокоювати потреби люксусу збагатілих „нуворішів", стало мистецтвом по „ситім обіді", стало одним словом пересиченою декорацією життя або його чисто змисловою розвагою.

Це здетронізування властивої ролі мистецтва в житті народів потягнуло за собою гостру реакцію здолини: мистецтво стало одним із засобів для ширення клясових антагонізмів, для клясової боротьби, а разом з тим змісловом матеріялістичного світовідчування.

Це була і є загальна ситуація, яка застала українське новітнє мистецтво по тім і по тім боці Збруча, при його відродинах. Ситуація повна небезпек, яка загрожує всім новим здоровим первопочинам. Одначе одно в тій ситуації мусить бути ясне для кожного, що шукає життєвої правди: що роля мистецтва у молодого національного організму мусить бути цілком інша від тої, яку ми саме представили. Не може мистецтво у молодих народів, які хотять здоровим духом оформити свій етос, бути ані проявом культурного пересичення та люксусової декорації життя, ані пустою грою формальних проблем, які живуть тільки у безкровних атмосферах академій (розуміється не академій і значінні конечних високих мистецьких підготовних шкіл), ані не може теж бути засобом для розбурхування соціяльних чи якихсь там інших антагонізмів і тимсамим змісловом матеріялістичного світогляду, бо це все не шлях догори, до творення здорових підстав сильного етосу народів, а це шлях униз, який веде культурно перезрілі народи до занепаду.

І коли тут хочемо начеркнути нарис здорового етосу молодих народів, або що духово відроджуються, то мусимо глянути на ці періоди розвою мистецтва народів, які вели догори, до здорової творчости та до тяжкого змагання, що оформлює життя. Тоді цей нарис покаже ось що:

Що родилися або відроджувалися просто архаїчні стилі народів а). Через високий та глибокий релігійний підем, б). Через творче оформлення старих своїх або чужих могутніх та плодотворних традицій. в). Через життєві потреби, що випливають з любови до рідної землі-Батьківщини. Є певні вічні правди в історичних явищах. Не бачимо причин, чому оформлення духового етосу нашого народу мало би творити виняток під цим оглядом, коли з тих безконечно глибоких і бездонних резервуарів людського духа творилися тисячами літ на цілій земній кулі могутні культури.

*

Від тих загальних міркувань на тему народин, переродження та занепаду мистецьких культур перейдемо до актуальних питань нашого новітнього мистецтва.

VIII. Виставка АНУМ-а дає змогу задуматися над конкретними течіями серед новочасного українського мистецтва.

Ми є далекі від того, щоб не підходити до всіх українських мистецьких явищ з повним обективним признанням, коли вони вносять якісь позитивні вартости у наш невеликий мистецький дорібок. І все це позитивне, що поодинокі мистці з останньої виставки в українське мистецьке життя внесли, ми відмітили вже у подробній критиці. (Докінчення буде).

Мельодії світу

Фоноплястичні відбірники.

Остання революція радієвої Европи це фоноплястичні супергетеродини Телефункен. Новочасна конструкція. Гарний і неймовірно природний тон. Новочасні лямпи. Регуляція селективности і ширини засягу звуку акустичної стяжки. Оптичний вказник до докладного достроювання. Широкий засяг самочинного вирівнювання фавдінгів (занику хвиль). Плинна регуляція барви звуку, 3 засяги хвиль. Гарно освітлена, велика скаля з назвами стацій. Люксусова скринька новочасної форми з екзотичного дерева мокассар з хромовими окуттями або з полльопасу коліру слоневої кости.

RADIO **TELEFUNKEN**

ФОНОПЛЯСТИЧНІ ВІДБІРНИКИ

УВАГА: ЗАМОВЛЕННЯ ВИКОНУВАНІ Є ПО ЧЕРЗІ ЗГОЛОШЕНЬ

коло ³/₄ міл. вірних) з епископом Антонієм (Марченком), виленська (¹/₃ міл. вірних) з архиєп. Теодозієм, врешті варшавсько-холмська (дещо понад 200 тис. вірних).

Виленське „Слово" оголосило в ч. 331 з 2. грудня ц. р. велику статтю п. н. „Від верхів могучости на дно морального упадку" — „Куліси кар'єри й гомосексуальних брудів". Зміст цієї статті, що дотичить і життя гродненського епископа Антонія, прямо жахливий. Є там дещо з його біографії, бо автор статті знає здавна особисто цього церковного достойника. Вважаю за вказане її вкоротці за „Словом" переповісти.

Єп. Антоній був перед кількадцяти роками духовником у православній духовній семінарії у Вільні. Реклямувався тоді як ряний русофіл, колишній старшина армії Врангля і великий анти-большевик. Вдавав при цьому дуже льояльного супроти Польщі й невдовзі став явним польонофілом. Обчислив добре і зробив кар'єру. В р. 1927. став вікарним епископом варшавсько-холмської епархії у Холмі і тоді вже вийшли на яву чорні сторінки його характеру й каригідні вибрики на тлі сексуального збочення, загрожені карним кодексом. Як вікарний епископ прожив Антоній Марченко у Холмі, де голосно говорено, що жертвою його гомосексуалізму падали молоді хлопці з церковної прислуги, між ними Теодозій Флячинський, любимець епископа.

Прокуратор мовчав, але супроти голосних скандалів, про які говорено публично, справою вікарного епископа Антонія занявся в 1928. р. Св. Синод. Він розглянув заміти проти епископа, устійнив його вину й у дисциплінарній дорозі засудив його на поселення у великому православному манастирі у Мільцях на Поліссі. Єп. Антоній піддається присудові Св. Синоду й іде до згаданого манастиря на заслання..., забираючи зі собою за мовчазною згодою своєї церковної влади свого чуру Теодозія Флячинського, з приводу якого стрінув його церковний засуд.

Однак не відразу покорився єп. Антоній церковному присудові. Числячи на те, що за його безоглядний сервілізм супроти польської влади, не мине його ще дальша духовна кар'єра, робив ріжні потаємні заходи для своєї реституції та остаточно по кількох роках її таки осягнув. Зробив і кар'єру. Став зразу вікарним епископом у Камені Коширському, а недавно епископом ординарієм гродненсько-новгородської єпархії.

В часі його заслання у мілецькому манастирі гродненсько-новгородським епископом був Преосв. Олексій (українець), сьогодні волинський архиепископ. Цей єрарх вислав тоді до підчиненого собі духовенства довірочний обіжник, у якому покликуючися на те, що Св. Синод був змушений застосувати проти Преосв. Антонія деякі ригори канонічно-дисциплінарного характеру за його вчинки проти моральности, накликав духовенство, щоб не навязувало ніяких взаємин з Преосв. Антонієм, ані особистих, ані в кореспонденції з ним, щоб не дозволяло йому на відправу у своїх церквах і на виголошування там проповідей. Єп. Олексій кінчить свій згаданий вище обіжник з дати 28. березня 1928. р. (у виленському „Слові" поданий у польському перекладі) пригадкою, що єдність і добро Христової Церкви вимагає від усього духовенства послуху й солідарности.

Заходи єп. Антонія, як сказано, увінчалися успіхом. Церковна влада 27. жовтня 1930. р. дарувала йому кару і він сьогодні епископом-ординарієм у Гродні, якраз у цій епархії, де попередній єрарх єп. Олексій 20. березня 1928. р. видав проти нього довірочний обіжник з наведенням його тяжких прогріхів проти моральности! На цьому ще не кінець сумної пікантерії. Разом з Антонієм зробив кар'єру і його ледвиграмотний чура Теодозій Флячинський, якого недавно епископ іменував секретарем духовної православної консисторії у Гродні. А це уряд небиякий, перед яким дрожить нижче духовенство!

Стільки „Слово". Літом 1930. р. був я на Поліссі й був теж у мілецькому манастирі у відвідинах, де пізнав особисто проживаючого там єп. Антонія та мав з ним довшу розмову. Молодий і непоганий мужчина — зробив на мене враження нашого хитрого Панька. Для наших національних і церковних справ не виявляв найменшого зрозуміння й заінтересування.

Д-р Степан Баран.

Вступіть, переконайтеся **без обовязку купна** що в фірмі **Е. ДУМИН** **Львів, Коперника 23.** (вище почти)

найдешевше можна купити в найліпшім гатунку з мужеських річей: білля звичайне і тепле, рукавиці, краватки, камашки, светери і т. д. З жіночих річей: білля тепле і шовкове, панчохи шовкові і вовняні, рукавиці шкіряні і вовняні і т. д. — Косметика в великому виборі. — 1–5

Заворушення і страйки.

ОБСТРІЛЮЮТЬ КАРИТКУ РАТУНКОВОГО ПОГОТІВЛЯ.

Подібно як у Клермон-Ферран, також у **Ліоні лівиця демонструвала проти зборів правої „франц. людової партії"** посла Доріо, що відбувалися у замкненій домівці. Поліція інтервеніювала — **ранено 3-ох поліцаїв та кількох демонстрантів.**

Демонстранти кидали камінням у каритку поготівля, що відвозила ранених і навіть стріляли до неї.

СТРАЙК ОГОРОДНИКІВ ТАКИ ЗАГРОЖУЄ ПАРИЖЕВІ.

У паризьких галях щораз то менше городовини і овочів. У галях і на дооколичних вулицях стоять скріплені поліційні стійки, тому до ніяких інцидентів не дійшло. У звязку зі страйком арештовано одного з передових діячів „комітету оборони селян" Доржера і його секретаря Рауфа.

КІНЕЦЬ СТРАЙКУ АМЕРИКАНСЬКИХ КОРАБЛІВ.

Між власниками американських корабельних ліній і представниками палячів, що від довшого часу страйкували у пристанях Тихого Океану, дійшло до порозуміння щодо платень і годин праці. Нині розглянуть плян порозумін ня професійні спілки, ввечір відбудеться спільне засідання обох сторін.

—o—

Текстильний склад **Рудольф Свїтальський - Тадей Ґаєр** **Львів, Баторія 20,** готель Сасьний

Великий вибір першорядних матеріялів: мужеських, жіночих та Всеч. Духовенства.

Ціни винятково низькі. Т. 5 Дотідні сплати. Кооперативам відповідний рабат.

Французький буджет ухвалений.

Палата послів прийняла 489-ма голосами проти 106-ох цілий буджетовий закон.

Вона передбачує 48,257,440.000 франків розходів і 43.685,337.000 фр. доходів.

Видатки перевищують доходи на **4.572.102.000 фр.**

Засідання палати послів покінчилося щойно нині в 6. годині рано.

Завтра радитиме над буджетом сенат.

—o—

Червоні вистріляли в Еспанії тисячі людей ...

стверджують британські парляментаристи.

6-ох британських парляментаристів, які недавно заїздили области, підчинені валенсійському урядові і проти яких уряд з Бургосу зробив застереження, стверджуючи, що вони

рішучі прихильники червоних,

зложило тепер звіт. Вони заявили, що у Валенсії є у вязницях коло 4.000 цивільних і військових. З достовірних інформацій виходить, що

тисячі людей, яких підозрівали в участи у повстанні, убили.

У початках грудня майже третину Мадриду знищили нац. бомби.

Нац. війська уживали набоїв з трійливими газами.

Нац. війська під Мадридом зложені з 20—25.000 вояків, червоні можуть кинути проти них 80—200.000. Нац. війська мають від початку війни німецькі й італійські літаки, червоні пізніше дістали літаки від СССР.

Парляментаристи підкреслюють, що вони їхали **приватно, не репрезентуючи британського уряду.**

МІЖНАРОДНЯ СМУГА У БАРСЕЛЬОНІ.

Каталюнська влада представила дипльоматичному корпусові утворити міжнародню смугу в барсельонській пристані. Вона була би забезпечена перед летунськими наступами, кораблі могли би туди причалювати без ніяких оплат. Консулі, як кажуть, прихильно приняли проект.

ПЛЯН ПОДІЛУ ЕСПАНІЇ.

Тому, що франко-британський проект завішення зброї та плебісциту відкинули, Париж і Льондон опрацьовують — як твердить „Берлінер Тагеблят" — новий. Вони закинули ідею плебісциту, зате пропонують поділити Еспанію на дві частини: на національну і червону. І до того пляну ставиться німецька преса скептично.

ФАБРИКА ПЕРФУМ І КОСМ. ОСНОВ. 1931 Р. В ПАРИЖІ.

18128 3—3

Рік осн. 1865 **Спеціальний магазин новостей для Панів** **МАРТИН МІЛЛЄР** **ЛЬВІВ, площа ГАЛИЦЬКА 14.** поручає: сорочки, найновіші кравати, спінки, трикотажі, капелюхи. — Палиці кальоші — парасолі. Рік осн. 1865

Боротьба з масонерією в Німеччині.

Міністр внутрішніх справ заборонив належати урядовцям до масонських льож і споріднених з ними 33-ох організацій, м. ін. до „Німецького пацифістичного товариства і до „Німецького паневропейського союзу".

КІЛЬКО НІМЦІВ АРЕШТОВАНО В СССР.

Як виходить з офіційних даних, у СССР арештовано 150-ох німців; 35-ох з них є німецькими громадянами. Перед судом стануть вони під кінець цього місяця.

ІТАЛІЙЦІ ЗАВОЮОВУЮТЬ РЕШТУ АБІСИНІЇ.

Після кількох боїв піддався рас Імру — італійці зліквідували останнє огнище оборони в західній Абісинії.

Як твердить агенція Стефані, абісинські сили були більші, ніж італійські; вони складалися з 800 вояків, що мали 600 крісів і 5 скорострілів, модерної конструкції. Інша італ. кольона, ген. Кубеддy, заняла Чіолюль, де абісинські повстанці від 9. червня облягали сотника Каннонієрі: Він по геройськи боронився з горсткою вояків від 6-ох місяців.

З Катанії відчалив новий курінь „чорних сорочок", що плине до Африки.

У китайському кітлі.

Як повідомляє китайська амбасада в Берліні, вчора Доналд двічі телєграфував зі Сіян-Фу до Нанкіну, що **марш. Чанкайшек здоровий.**

У пров. Шансі є коло 17 дивізій вірних Нанкінові; вони мають 200 бомбових і мисливських літаків.

Говорять, буцімто **Чансуліян попросив телєграфічно нанкінського міністра війни не бомбардувати Сіянфу.** Не зважаючи на те,

нанкінські війська йдуть вперед і окружують Сіян-Фу.

18. ц. м. приїхала до Нанкіну місія **Чансуліяна на переговори.**

КУБА ПЕРЕД ЗАГРОЗОЮ ВІЙСЬКОВОГО ПЕРЕВОРОТУ.

Положення на Кубі дуже поважне. Дотепер ще не дійшло до ніяких заворушень, але політичні обсерватори бояться, що може дійти до військового перевороту або до димісії през. Гомеца.

—o—

А. МАТЕ.

Коли хто має двацять літ.

Хто кохається нещасливо, мусить бодай раз у житті, коли живе в Парижі, подумати про Сену, чи не втишитиб у її хвилях свою розпуку. В Льондоні Сену заступає Темза. Моє рідне місто лежить над рікою, що має холодну і свіжу воду.

Моя постанова була дуже поважна. Розіна заслуговувала на сувору кару. Я хотів, щоб вона терпіла від докорів совісти. Я пішов рішучою ходою до ріки, затиснувши пястуки в кишені, з піднесеним коміром. Про велике кохання не було в мене ніколи і згадки. Чи вона колинебудь мене розуміла? Яж непоганий, здоровий, інтелігентний, спортсмен, симпатичний. Але чи вона розуміється на цьому?

Як тільки в нашому містечку звявився цей клятий англійський інжинір, вона зараз задурилась у ньому. Я був її нареченим, але вона з ним ходила танцювати до кавярні. Коли я підшукував для нас хату, щоб було де поселитись по шлюбі, він возив її автом. Раз спитав я її подратований: „Чому ти їздиш з ним автом?" „Бо ти не маєш авта" — відповіла і поїхала цього дня на прогульку із скорістю 100 км. на годину. Я не розумів, що їй подобалось у цьому нудному англійцеві.

Одного вечора я ввійшов нишком до її віталні — мої черевики вийнятково не скрипіли — і застав її попліч з інжиніром. Коли я зробив їй докір, вона знизала плечима: „Коли що тобі не подобається, можеш забиратись!"

Із сумними думами пішов я над ріку. Небо було мрячне. Вільхи над водою прибрали фантастичні форми. Я здрігнувся. Я почув якийсь шелест. І тут не можна втекти від людей! Чути було, якби хтось плакав. Хтось лежав на землі. Я доторкнувся рамени цієї особи і побачив дівчину.

— Що ви тут робите? — спитав я гостро. — Хто ви?

— Це не ваша справа! і — хлипала далі.

Я взяв її за руку і ми сіли на купі каміння. Коли я погладив її по плечах, я вже сам почув себе менше нещасливий. Дуже ніжно випитав я її про причину нещастя. Ми оповіли собі одне одному свою долю і наші трагедії були подібні.

— Кілько ти маєш літ? — я спитав її.

— Двацять.

— А я двацять один.

— Як ти називаєшся?

— Кармен. А ти?

— Гвідо.

— Яке це прегарне імя, Гвідо!

Місяць вийшов зпоза хмари. Тепер я міг її бачити виразно. Які чудові очі! Вона теж мусіла була ствердити, що я — симпатичний. Решту зробила за нас місячна ніч.

Ріка плила спокійно під нашими ногами. Ми йшли руч-об-руч і я гладив її волосся.

— О, як ти маєш багато волосся!

— Приблизно триста пятьдесять тисяч.

— Чи ти займаєшся математикою?

— Так. Я веду рахунки у бавовняній фабриці. А ти?

— Я книговод. Як гарно, що я тебе зустрів!

— І я теж тішусь. Але твоя Розіна?

— Не згадуй мені про неї. Але той твій наречений... Ти навіть не згадала мені його імени...

— Родольфо! Його навіть не можна порівнювати з тобою!

Замісць місяця блимнуло якесь інше світло перед нашими очима. Це був нічний вартовий.

— Ви мусите заплатити кару. Вночі не вільно ходити по цьому парку.

Кара була така смішна, що не варт було боронитись перед нею. Я зрештою був настроєний так щасливо, що радо був би заплатив і багато більше.

Вітер віяв нам просто в лице, але ми йшли живо вперед.

— Куди ми йдемо? — спитала вона.

— Додому — відповів я.

— До якого?

— До моїх батьків. Я мушу представити тебе їм, як свою наречену. Побачиш, які це симпатичні люди.

*

Всі спали. Але я побудив усіх. Кармен була збентежена і вся червона. Моя мама і тато позривались із ліжок, зовсім неодягнені і неприготовані на гостину.

— Я представляю вам наречену. Це найкраща і найміліша дівчина у світі.

Мої батьки перетирали собі з дива очі і мусіли поблагословити мою наречену.

*

Кілька днів пізніше бігла за мною Розіна. Її англієць виїхав до Льондону. Попрощався з нею по англійськи. Вона пробувала виправдатись:

— Ах, який ти нервовий, Гвідо! Ти-ж сам мусиш зрозуміти, що я жартувала собі. Через таку дрібницю не можна зривати заручин.

— Добре, що ти бодай пригадала собі на мене. Я хотів тебе просити, щоб ти звернула мені заручиновий перстень — відповів я зовсім холодно.

— Не будь такий мстивий. Тиж мусиш мені вибачити. І перстень залиши мені на спомин.

— Кол тобі так на ньому залежить — добре. Але раджу тобі виїхати завтра до Льондону літаком. Білет дорогий, але виплатиться.

Зате я маю новий клопіт. Мушу сказати Кармені, куди ми виїдемо у пошлюбну подорож, а не знаю.

Перекл. К. М.

Не купуємо інших виробів, лише з української кооперативної фабрики **ПРОДУКЦІЯ** МАРМЕЛЯДИ, СОКИ і ПОВИЛА „ПРОДУКЦІЇ“ можна дістати у всіх українських споживчих крамницях. —

Куліси абдикації Едварда VIII.

ПОГОЛОСКИ ПРО НІМЕЦЬКУ ІНТРИГУ.

У звязку з абдикацією Едварда VIII. кружляють у Західній Европі сенсаційні поголоски, буцімто прихильники короля плянували в Англії протипарляментарну змову.

Один із паріських часописів пише, що в Англії заключили були навіть формальну змову. Велику ролю грали імовірно у змові льорд Бувербрук, льорд Ротермір, міністр краєвої оборони Купер, віцеміністр летунства Сасоен та інші. Всі вони були, мовляв, переконані, що армія, фльота і широкі кола громадянства стануть по стороні короля, якщо він отверто виступить проти уряду та епископів.

Спершу сходини відбувалися без участи короля. Колиж Едвард VIII. довідався про них, ріжуче заборонив усякі змови.

Деякі паріські часописи та один льондонський пишуть, що пані Сімпсон була несвідомим знаряддям у руках англійської дипльоматії. Таку заяву зложив один із шотляндських послів у парляменті, але його закричали. Він заявив був, що в окруженні п. Сімпсон є ріжні визначні особи, що стоять у близькім відношенні до німецького міністерства закордонних справ і що приятелем пані Сімпсон є теж амбасадор Рібентроп.

Всі ті дипльоматичні ходи поведено на те, щоб при помочі пані Сімпсон, без її свідомости, вплинути на зміну французьких симпатій короля та звернути ці симпатії у сторону Німеччини.

Деякі часописи посувають свої здогади так далеко, що це буцімто німецька дипльоматія, яка не могла при допомозі пані Сімпсон змінити англійської політики, довела до абдикації Едварда.

Велику ролю мав відіграти у цій афері американський пресовий концерн Герста, відомого зі своїх германофільських симпатій. Коли німецький плян не повівся, всі 183 щоденники повели запекліі наступи проти Едварда VIII., щоб не допустити до згоди короля з парляментом і Болдуіном.

Всі ці й інші подібні поголоски треба приймати з дуже великими застереженнями і з повною резервою.

На св. Миколая ПЕРФУМЕРІЯ „ДАР“ Баторія 20 ПОРУЧАЄ КОСМЕТИКИ ПЕРФУМИ ГАЛЯНТЕРІЮ стилеву

Архиєпархіяльні Вісти.

Канонічну інституцію на парохів дістали: 1. Божейко Іван, завідатель Сорік щирецького деканату, на Сороки. 2. Боліновський Василь, завідатель Збаража, на Збараж. 3. Васівський Йосип, завідатель Крушельниці скільського деканату, на Крушельницю. 4. Декайло Микола, завідатель Налужа теребовельського деканату, на Налуже. 5. Древницький Зенон, завідатель Розгадова поморлинського деканату, на Розгадів. 6. Лесюк Василь, завідатель Раннева брідського деканату, на Раннів. 7. Лукашевич Діонисій, завідатель Поршни щирецького деканату, на Поршну. 8. Микитюк Григорій, парох Гаїв Старобрідських брідського деканату, на Заболотівці олеського деканату. 9. Вішковський Іван, парох Вербудова бережанського деканату, на Біле нараївського деканату.

Завідательства дістали: 1. Божейко Роман, завідатель Добростан городецького деканату, в Добрянах щирецького деканату. 2. Бордуляк Віктор, ректор Бубнища болехівського деканату, в Ходачкові Великім коцівського деканату. 3. Бучко Антін, завідатель Вільхівців бережанського деканату, в Козьовій скільського деканату. 4. Думанський Микола, завідатель Добрян щирецького деканату в Добросинах городецького деканату. 5. Д-р Лишак Михайло, завідатель Хренова Милятинського деканату, в Сухорічі яричівського деканату. 6. Мацієвич Іван, завідатель Заболотець олеського деканату, в Гаях Старобрідських брідського деканату. 7. Степанин Іван, бувш. парох Сухоріча, яричівського деканату, в Хренові милятинського деканату. 8. Трач Андрій, сотрудник у Полюхові Вел. глинянського деканату, в Полюхові Вел.

Ректором церкви іменований: Мушкевич Володимир, завідатель Таврова коцівського деканату, в Охримівцях збаразького деканату.

Доїзджаючими завідателями назначені: 1. Лукашевич Діонисій, парох Поршни щирецького деканату, в Пустомитах тогож деканату. 2. Стець Степан, парох Ценева бережанського деканату, у Вибудові тогож деканату. 3. Чайковський Роман, парох Плави тухлянського деканату, в Тухольці тогож деканату.

Сотрудником з правом управи назначений: Мулярчун Микола, сотрудник у Малехові яричівського деканату, у Верещиці янівського деканату.

Сотрудниками назначені: 1. Пересипкин Петро, в Добротворі струмило-хамінецького деканату. 2. Поточняк Антін, сотрудник у Верещиці янівського деканату у Вишениці Вел. тогож деканату. 3. Цап Петро, завідатель Сухоріча яричівського деканату, в Малехові тогож деканату.

Доїзджаючими сотрудниками назначені: 1. Зрада Іван, завідатель Стрілкова стрийського деканату, в Фалиші тогож деканату. 2. Пилипчук Мирон, сотрудник у Банилові милятинського деканату, в Якимові тогож деканату. 3. Савчук Павло, парох Присовець зборівського деканату, в Зборові. 4. Синяк Іван, сотрудник у Голині калуського деканату, в Сваричеві рожнітівського деканату.

Платню парохів признано завідателям: 1. Бемкові Теофілеві в Берлогах рожнітівського деканату. 2. Василівському Іллі в Руді жидачівського деканату. 3. Гаврилюкові Степанові в Шпиреві брідського деканату. 4. Капшівні Миколі в Зарудцю зборівського деканату. 5. Кишцеві Степанові в Нивицях лопатинського деканату. 6. Кондратові Іванові в Кудобинцях зборівського деканату. 6. Кондратові Іванові в Кудобинцях зборівського деканату. 7. Кутному Теодорові у Глібові грималіського деканату. 8. Д-рові Левицькому Володимирові у Плавчі Вел. зборівського деканату. 9. Михайлову Іванові у Велдіжі долинського деканату. 10. Серкезові Степанові в Межирічу жидачівського деканату. 11. Целевичеві Іванові у Брязі болехівського деканату.

Померли: Пелехатий Йона, крилош. відзнач., довголітній парох Виткова Нового радехівського деканату і член посмертного фонду, ювилят, помер 16. листопада у 82. р. життя і 57. священства.

2. **Стернюк Петро,** крилош. відзнач., парох Пустомит щирецького деканату, член Деканальної Маєткової Ради і член посмертного фонду, помер у 56. р. життя і 29. священства дня 10. жовтня.

3. **Боберський Омелян, крилош. відзнач.,** парох Полюхова Вел. глинянського деканату, член Деканальної Маєткової Ради і член посмертного фонду, помер 15. жовтня у 73. р. життя й 46. священства.

4. **Бордуляк Тимотей,** поч. радник Митр. Консисторій, вислужений декан. довголітній парох Ходачкова Великого коцівського деканату, член посмертного фонду, народній письменник, помер 16. жовтня у 73. р. життя й 47. священства.

5. **Депутат Теодор,** парох Долина долинського деканату і член посмертного фонду, помер 8. листопада у 44. р. життя і 15. священства.

6. **Корчинський Теофіль,** крилош. відзнач., довголітній парох Виткова Нового радехівського деканату і член посмертного фонду, ювилят, помер 16. листопада у 82. р. життя і 57. священства.

ФУТРА до міста ФУТРА спортові першорядно виконані ціни найнижчі ПОВШЕХНИ СКЛАД ОДЯГУ Львів Пасаж Миколяша.

По смерти Василя Стефаника.

До Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка прислав Клюб Польських Письменників у Варшаві (Пенклюб) вислови співчуття такого змісту: „Клюб Польських Письменників (П. Е. Н.) пересилає Панам вислови глибокого співчуття з приводу невиджалуваної страти, що її зазнала українська література після смерти знаменитого письменника Василя Стефаника“. — Голова: Ян Парандовський, ген. секретар: підпис нечиткий.

Центральне Товариство „Просвіта“ в Ужгороді прислало таке письмо: „Просимо прийняти від нас щире запевнення глибокого жалю, котрий ми переживаємо через несподіваний відхід до вічного спокою Великого Народника і Письменника Василя Стефаника. Хоч і мало, але вже від давна ми його пізнали і наша підкарпатська українська література дістала від нього неодно побудження для свого відродженя, а наш свідомий і несвідомий український загал чув завжди і буде чути його невмірущий зов до нашого загальнокультурного піднесення“. — За Товариство „Просвіта“ в Ужгороді: Д-р Юлій Бращайко, голова, Гренджа-Донський, секретар.

Крім того вислови співчуття прислали: Українська Бібліотека імени С. Петлюри в Парижі, Український Жіночий Союз у ЧСР з Праги і філія Т-ва українських наукових викладів ім. П. Могили в Перемишлі.

НІЧОГО ДИВНОГО що всі купують всілякі білля просто у відомій краківській фабриці „ПАВ“ ЛЬВІВ, Сикстуська 1, бо воно елеґантне, тривке і недороге. 3280 1-3

Активність закордонної політики Польщі.

ЕКСПОЗЕ МІН. БЕКА.

ВАРШАВА, 18. 12. ПАТ. На засіданні комісії закордонних справ сенату мін. Бек виголосив нині в год. 11.30 передполуднем експозе про закордонну політику Польщі. Мін. Бек підкреслив, що активність закордонної політики Польщі в цьому році випливала з потреб, що їх накинуло Польщі загальне положення. Підкреслив, що польська політика є здержлива і нерадо ангажується поза той обсяг, в якому Польща має засоби ділання та її слово має безпосереднє значіння. Більша цьогорічна активність Польщі не означає зміни методи та випливає з журби, щоб Польща не була обєктом політики. З черги міністр обговорив по черзі співпрацю Польщі зі сусідніми державами, справу кольоній, реформу Ліги Націй і справу Данціґа.

Згадавши про мову одного совітського достойника (Жданова — прим. Ред.) на VIII. зїзді совітів, який погрожував одному зі західних сусідів, мін. Бек підкреслив, хоч ці слова не торкалися Польщі, проте ця справа не може бути для неї байдужою з двох причин: 1) пакт неаґресії між СССР і західними сусідами спирається на тих самих засадах, що і з Польщею; 2) Ніщо не може бути байдуже для Польщі, що діється над Балтійським Морем, до якого має доступ. Згадуючи про нервовість преси та прилодної опінії у справі нїмецько-польських взаємин міністр підкреслив, що між обома державами існує далі приязнь. Нерви є нервами, рішення наладнати приязні взаємини з Німеччиною є рішенням. Згадуючи про взаїмні візити французьких і польських військових достойників міністр Бек заявив, що їх наслідком є деякі договори у справі оборони держави. Дуже тепло міністр говорив про взаємини Польщі з Румунією, Бельгією, В. Британією та іншими державами, яких державні мужі відвідували Польщу і навпаки. Зацікавлення Польщі кольоніями випливає з необхідности запевнити еміґраційні терени для надвишки населення з Польщі, головно для жидів і придбати догідніші джерела сирівців ніж за девізи. Торкаючись взаємин з Данціґом м. Бек підкреслив, що тепер відбуваються з Данціґом переговори, щоб Польща успішніше могла виконати свої права та інтереси та щоб усунути трудноші, які виринули між представниками Ліги Націй і сенатом Данціґу.

Батьку! Не жалуй одноразового видатку 5 зол. для добра своєї дитини, і запренумеруй для свого сина чи доньки „СВІТ ДИТИНИ“ який стане для неї справжнім приятелем і любимцем. Пиши на адресу: Львів, Зіморовича ч. 2. 2949 Числа оказові висилаємо безплатно. 12—?

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД.

Економіка і духова культура.

УКРАЇНСЬКІ ЕКОНОМІЧНІ ПІДПРИЄМСТВА І „ЛІТЕРАТУРНИЙ ФОНД".

Як відомо, від 1933. р. „Т-во Письменників і Журналістів" розділює нагороди за найкращі літературні твори. Цікаво приглянутися, в якій мірі причиняються наші госп. підприємства до потрібних для цього фондів. Ось цифри: Кооперативні і приватні підприємства зложили:
в р. 1933 зол. 1.235 на заг. суму 1.585 себто 78%
в р. 1934 зол. 1.100 на заг. суму 1.483 себто 74%
в р. 1935 зол. 1.135 на заг. суму 1.510 себто 75%

Дотеперішній виспід збірки в р. 1936. виказує ще вищий відсоток у користь наших торг., пром. і банкових станиць, бо 92. Щоправда збірка ще не закінчена. **Загально за всі роки зложили вони 79% зібраних фондів, то є 4.360 зол.** З цієї квоти 61% жертвували кооперативні підприємства і 39% приватні.

Обниження вивозових премій на збіжжа.

ЧИ МОЖНА ОЧІКУВАТИ ЗНИЖКИ ЧИ ЗВИШКИ ЗБІЖЕВИХ ЦІН?

Звичайно буває так, що після жнив ціна збіжжа знижкує, згідно з економічними засадами про подачу й попит. Цього року запримічаємо відмінне явище. Негайно по жнивах на північній півкулі ціни збіжжа пішли сильно вгору. На ту звишку цін вплинув неврожай у Злуч. Державах П. Америки, в Канаді, Аргентині, Австралії, а в значній мірі також воєнна завірюха в Еспанії. Рівночасно зі звишкою цін, збут збіжжа став куди лекший, як у попередніх роках скрути. Уряд, щоб уможливити збут збіжжа за кордоном і вдержати ціну на краєвому ринку у відповідній висоті, установив т. зв. **збіжеві премії** у висоті 6 зол., а відтак 5 зол.

З уваги на те, що ціна збіжжа пішла в гору і збут його став лекший, уряд постановив з днем 15. березня 1937. р. обнизити висоту премій до 3 зол. від сотнара. Питання, чи не обнизиться у нас ціна збіжжа саме о тих два золотих, або й більше? Вістки, які надходять в останніх днях із закордонних ринків, **позволяють рахуватись не зі зниккою, але радше з дальшою звишкою збіжжа.** Події, які відбуваються тепер у Китаю, викликали в Америці велику звишку цін пшениці, яка разом із кукурудзою є головним артикулом світової торговлі. Рівночасно з поділми у Китаю розійшлися вістки, будьто би Німеччина й Італія закупили, як мобілізаційні запаси дуже велику скількість пшениці в Америці. Чи ці вістки автентичні — невідомо.

А. А.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА.

БРАНЖЕВІ КУРСИ.

Союз Українських Купців у Львові улаштовує в часі від 26. до 30. с'ічня 1937 р. курси для осіб різних торговельних бранж для доповнення їх фахової освіти. Досі заголосилась поважна кількість реflектантів.

СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА ЕНЦИКЛЬОПЕДІЯ.

Український Видавничий Інститут підготовляє видання великої енциклєопедії, яка обійме цілість сільсько-господарського знання. Редакцію її обняв відомий діяч-агроном д-р інж. Е. Храпливий. Головні відділи її будуть ось-такі: 1) Аграрна політика, споріднені науки і відомости; 2) Хліборобські організації, сільсько-господарська кооперація і суспільна агрономія; 3) Організація сільського господарства; 4) Управа ріллі і рослин; 5) Плекання та живлення тварин; 6) Зоогігієна та ветеринарія; 7) Садівництво і городництво; 8) Лісівництво; 9) Сільсько-господ. будівництво; 10) Сільсько-господ. промисл; 11) Пасічництво; 12) Риболовство; 13) Шовківництво; 14) С.-г. інженерія; 15) Додатки; 16) Іправні вписи господаря. Енциклєопедія матиме 2 томи.

ОРГАНІЗАЦІЯ РЕКЛЯМИ І КНИГОВОДСТВА.

Основана ще в 1934 р. кооп. „Комерція", яка поставила собі завданням помагати нашим торговельним і промисловим підприємствам у дещільній рекляmі та закладати і вести в абонаменті книговодство там, де нема постійних книговодів, щойно нещодавно могла почати свою працю. Перешкодою досі була справа категорії патенту. Як довідуємось — скарбова влада не буде вже робити з цього приводу трудностів, погоджуючись на патенті 3-ої категорії. „Комерція" веде свої агенди поки що в приміщенні Українського Технічного Т-ва при вул. Городоцьких 1.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

УДІЛ ХЛІБОРОБСТВА В ЦІНІ, ЯКУ ПЛАТИТЬ СПОЖИВАЧ, ЗРОСТАЄ.

В інтересі хлібороба є, щоби різниця між ціною, яку він дістає за свої продукти, а ціною, яку платить за них споживач, була якнайменша. Дотеперішня незначна поправа кон'юнктури вже причинилась у Польщі до того, що ножиці цін уже не так широко відхилені. Довідуємось це **„Господарка Народова"**, аналізуючи ціни, які діставав продуцент і які платив споживач у трьох кварталах попереднього і цього року. Отже коли споживач платив 100, то хлібороб діставав у відсотках за пшеничну муку 62 (1935 р.) і 75 (1936 р.), за жито і житній хліб — 48 і 49, за ячмінь і ячмінні крупи 62 і 74, за свиню і свиняче мясо — 68 і 79, за бульбу — 44 і 52, за молоко — 52 і 60, за яйця — 73 і 76.

ЧИ НЕ БУДЕ ПОЛЕКШ ДЛЯ ПРОМИСЛОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ?

„Ц. Газета Гандльова" поставила таке питання в наголовку своєї передовиці (гл. ч. 287), висловуючи свій погляд на цю справу. Податкові полекші мають бути інструментом для розбудження припалих кріюю інвестиційних процесів. Уряд випрацював проект декрету, але оцінка його в зацікавлених кругах була негативна. Стверджено невистарчальність задуманих полекш і недоцільність внесення податкових привілеїв для нових будинків. Уряд, рахуючись із загальною опінією, змінив своє становище, представлене в проекті декрету. Замір уряду щодо конечности оживити приватний інвестиційний рух мусять бути зреалізовані в дещільний спосіб. Господарство потребує нових інвестицій, а до цього треба рентовности. Податкові пільгі можуть до неї причинитись, але їх не можна розуміти, як привілеї територіяльні чи бранжові, так, як це ставив уряд у проекті свого декрету. Згадана газета висказує надію, що промислові інвестиції будуть підтримані урядом у цілій ширині. „Частина нашого виробництва — кінчить газета — і то в підставових ділянках, близька межа продукційних можливостей. Ці можливости з уваги на постійне вужиття машин і уряджень, стоять перед загрозою редукції".

СПРОБИ ОСТАТОЧНОГО НАЛАДНАННЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ОБМІНУ МІЖ ПОЛЬЩЕЮ І ФРАНЦІЄЮ.

Окреме число „Ц. Газети Гандльов-ої", присвячене Франції (випуск за січень 1937), містить цілу низку статтей визначних французьких і польських госп. діячів. Уся увага присвячена торговельним взаєминам обох союзних держав, зокрема переговорам, які мають незабаром початись і які мають „впровадити нарешті франц.-польську торговлю на шлях гармонійного розвою", згідно з політичною дружбою. Французький „торговельний холод" (що так скажемо), у відношенні до Польщі — це давна й болюча. **Як в імпорті так і в експорті Франції Польща бере участь усього одним відсотком.** Це очевидно дуже мало. Отож треба змін. Але на дорозі стоять поважні труднощі, яких автори зі згаданого франц. числа Ц. Г. Г. не скривають. Та проте фінансове зближення (позичка!) дають надію їм, що і торговельне зближення стане незабаром фактом, як результат уже намічених переговорів.

СВІТОВА ХРОНІКА.

ДЕВАЛЮАЦІЙНІ ЗИСКИ У ФРАНЦІЇ БУДУТЬ УРЯДОВО ВИЗНАНІ. — ЗОЛОТО У СХОВКАХ.

Кількість золота, заховану приватними посідачами, оцінено на 15 міліярдів франків, з чого досі на світло дня вийшов тільки 1 міліярд. Щоби цей детезаврізаційний процес прискорити, фр. уряд хоче дати посідачам золота вигідні умовини для його продажу. У звязку з новою державною позичкою підготовляє уряд премії для тих субскрибентів, які видадуть золото з власних запасів. Тим способом **відступить** він від проголошеної заяви недопустимости девалюаційних зисків.

ЗРІВНАННЯ ВАРТОСТИ ВАТИКАНСЬКОГО ЛІРА З ІТАЛІЙСЬКИМ.

Проголошена 5. жовтня девалюація італ. ліра на 40.94% не порушила досі вартости окремого ватиканського гроша, що був з тамтим але парі. Ватиканський лір уже два і пів місяця є надвартісний, через те усі ватиканські золоті монети щезли з обігу. Незабаром очікують ватиканського декрету, який зрівняє папський лір з італійським.

В АМЕРИЦІ ВЕРТАЮТЬСЯ СТАРІ ДОБРІ ЧАСИ. — А В ЕВРОПІ?

Звідомлення „Нейшенел Сіті Бенк" з Ню-Йорку за листопад виказує небувалий від 1929 р. зріст „проспериті". Обороти промислових і торговельних підприємств зросли дуже сильно. Це потягнуло за собою **підвишки платень, гратифікацій, дивіденд,** реалізовані без основного натиску з боку працівників. Очевидно, що збільшена покупна сила фізичних і умовних робітників має свій **добрий вплив на дальший зріст кон'юнктури.** Турботою американців тепер є занадто великий доплив європейських капіталів, що шукають спокійного пристановища. Та не небезпечне для Зх. Держав П. А. Тому, що думають про капіталову експансію, в першу чергу на європейський суходіл.

Слід признати, що кон'юнктуральна лінія в економіці Европи теж почала свій **звишковий цикль.** Щоправда розвій кон'юнктури у поодиноких державах виказує поважні **диспропорції** (взяти напр. В. Британію і Польщу), але і в них диспропорціях є обнак вирівнування, хоч повільні і не дуже яскраві.

СССР У ЦИФРАХ.

„Правда" опублікувала цікаві цифри про країну Совітів. І так: заг. територія має 21.358 тис. км.², отже 1/6 суходолу світа. Кордони є довгі на 65.000 км., з чого 1/3 суша, а 2/3 море. 40 найважніших рік має довжину 76.706 км., 7 найбільших озер і оба замкнені моря (Каспійське і Аральське) мають площу 580.000 км.², отже на 100.000 км.² більше ніж ціла Німеччина. Управна земля має 223,900 тисяч гектарів. Запаси кам'яного вугля обчислені на 1.200 міліярдів тон, нафти на 3.200 міліонів тон (запас усього світа 9—10 міліярдів тон), залізної руди на 10.612 міліонів тон. Населення мала СССР у 1935 р. 168 міліонів, які належать до 102 народів. З початком 1931 р. було в СССР 574.064 пром. підприємства, а того 61.428 великих фабрик. Промисл затруднює поверх 25 міл. робітників і урядовців. Залізничі шляхи мають 85.009 км. Торговельна фльота має 402 кораблів. У СССР є 164.061 нар. шкіл, 2572 технікумів, 28.600 кін і 67 радіостацій. Появляється там около 10.000 часописів і журналів у загальному накладі 35.7 міліонів примірників.

В. Н-вич.

З нашої кооперації.

ПРЕДСТАВНИКИ УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ У ЛЬВІВСЬКІЙ РІЛЬНИЧІЙ ПАЛАТІ.

Президія РСУК вибрала як представника РСУК до Львівської Рільничої Палати на дальших 6 літ провідника дирекції РСУК сен. Остапа Луцького. Представником Маслосоюзу у Рільничій Палаті вибрала Рада Маслосоюзу дир. Андрія Палія.

АКЦІЯ ПОВ. СОЮЗУ КООПЕРАТИВ У СТРИЮ ЗА БУДОВОЮ КООПЕРАТИВНОГО МЛИНА.

Союз кооператив у Стрию веде у своїм районі живу акцію за будовою кооперативного млина для Стрийщини. Побіч млина мала би там повстати теж і кооперативна пекарня. Метою цих промислових станиць було би перероблювати збіжжа, спроваджуваного з подільських околиць для підгірського і гірського населення, яке запотребовує великі скількости муки та печива. Поцінцо вся ця перерібка (де через чужі млини і пекарні. На цю ціль мають кооперативи зложити фонд у висоті 100 тисяч зол. Ці гроші мають осягнути зі стягнення залеглих боргів.

КОНКУРС НА ПРОЄКТ УЛАДЖЕННЯ ВЗІРЦЕВОЇ КООПЕРАТИВНОЇ КРАМНИЦІ НА СЕЛІ.

Дирекція Центросоюзу розписала конкурс на проєкт взірцевої кооперативної крамниці на селі. Проєкт має узгляднювати:

1) розміщення і розмір кімнат, призначених на склад товарів споживчих, галянтерійних, мануфактури, нафти, як теж і магазини на будівельні матеріяли та на збіжжя;

2) внутрішнє уладження крамниці;

3) зовнішній і внутрішній вигляд крамниці, себто все, що підносить і підкреслює естетичний вигляд кооперативи та її національний характер;

4) гігієнічні уладження.

Дирекція Центросоюзу призначила три нагороди: перша в квоті 75 зол., друга 50 зол., третя 25 зол.

Відповіді на конкурс, разом з плянами й рисунками можна надсилати до дня 15. січня 1937 р. під псевдонімом, залучуючи водночас у заліпленій коверті своє правдиве ім'я й назвище.

В. Л.

В 10-ЛІТТЯ ПРАЦІ КООП. „РІЙ" У ЛЬВОВІ.

У Львові десятий рік існує кооп. „Рій", як краєве обєднання пасічників. Обєднує вона около 1500 членів фізичних та ок. 15 членів правних (організації пасічничі на повітах).

Кооп. веде гуртовий і детайлічний продаж медів, приладдя до пасіки, веде майстерні вуликів, вощини та постачає деват. цукор.

В 10. році свого існування (що припадає саме на грудень), як подає час. „Україн. Пасічник", кооп. „Рій" перевела в себе значну реорганізацію та направила хиби попереднього проводу. Нові органи „Роя" виявили причини недомагань і по переведенню ревізії РСУ звільнили з праці урядуючого директора та касієрку кооперативи, які, як виявилось, діяли на шкоду кооперативи „Рій". Льокаль перенесено з вул. Бляхарської на вул. Руську 20, де крім меду, можна дістати овочі, горіхи, гриби, печиво з меду, овочеві соки, тощо. Щоправда конкуренцію пробує робити звільнений персонал, відчинивши у старому льокалі нову крамницю з медом та проте справа в новому льокалі „Рою" іде добре, торги більшають, товару є все досить, повертається довіря пасічників. Можна сподіватись, що „Рій" скоро загоїть рани, які нанесли йому буцім працівники, на шкоду не лише йому, а й пасічникам.

Хай цих пару скромних слів згадки про кооп. „Рій" в день її 10-ліття буде інформацією для пасічників, як теж для зацікавлених „Роєм" громадянства.

М. Подолян.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Китайський чудотворець.

Від довгих тижнів помічається в Китаю на цілу від Пейпінг до Солоного Озера в Коконор оживлений рух. Це не підготова до війни. Величезна маса безборонних людей мандрує пішки та верхи до села Куан-Феї. Переважають каліки і жебраки. Похід нагадує відступ найбіднішого населення з евакуованого села. Автом з Шангаю можна заїхати туди за 80 годин; для прочан це дорога на місяць і півтора.

Куди йде ця багатотисячна маса? До Го-Сена, святого Лями. Розійшлась вістка, що Ляма із славного манастиря „77 ступнів" пішов у високі гори молитися. Недужі, яких він торкнувся, видоровлювали. Кажуть, що йому зявився в дорозі з Пейпінгу у місті Куан-Феї підчас сну покійний Даляй-Ляма і вказав йому місце, де він має вибудувати нову святиню в честь Будди. За лікування безнадійно недужих він збере гроші на будову святині. Сон цей повторявся стільки разів, що Го-Сен повірив.

ЗНАВЩІ ІДУТЬ ПЕРЕКОНАТИСЬ.

Слава про чуда Го-Сена дійшла до найменших закутин краю. За недужими і бідаками йде хмара голодранців, авантюристів, ошуканців і купців, що продають прочанам, що можна і треба.

Англієць Ведмор описує свою подорож до чудесного місця Куан-Феї у товаристві двох англійських лікарів і китайського вченого Ма-Юна. У цьому пустому селі розтаборились тепер десятки тисяч людей, якби засновували нову велику оселю. Калік і недужих так багато, що на сам їх вид можна занедужати. Вийт із своїми синами створив варту при „чудотворному" Лямі. Він відступив Лямі єдину свою світлицю.

У світлиці темнувато. Перед деревляним вівтарем кивається малий лисий чоловічок у синьому халаті з поморщеним лицем. У тонких пальцях тримає вінок з рож.

ОДИН ПОГЛЯД ГО-СЕНА.

Ма-Юн мусів ужити всього свого красномовства, щоб добути від Го-Сена кілька звуків. Коли Го-Сен глянув на нього і заплющив очі, Ма-Юна наче запаморочило. Його зуби почали клацати, живчик почав живіше битись. Треба було його тверезити румом. Ма-Юн — християнин, студіював в англійських та американських університетах. Він сказав своїм товаришам, що просив Ляму пояснити йому в чому лежить його сила. Цей відповівши „Небавом довідаєшся сам про це", глянув на нього так, якби віщував йому смерть.

Подорожні зібрали серед прочан величезний матеріял чудодійного лікування, але мало з них оповідало про те, чого самі зазнали. Справоздавці погоджуються, що люди підлягають загальній сугестії і вважають, що сила Лями діє головно на психопатів. На поворотній дорозі напали на них бандити і з цілої дружини вбили єдиного Ма-Юна, як це передбачив день раніше Го-Сен.

Найпевніше і найкорисніше примістиш свої ощадности в

Міській Комунальній Касі Ощадности

у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)

та в її **Відділах** при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75.

в золотих або **золотих в золоті**.

В цей спосіб здобудеш відповідні відсотки охоронишся перед згубою або крадіжю і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном.

Завдяки квотам, здобутим із ощадностевих вкладів, признача Каса 28,260.000 золотих гіпотечних кредитів, за які вибудовано 685 домів та вимеркотовано 241 доми.

Понад 3,000.000 зол. річно виплачує Каса відсотків своїм вкладчикам.

6,300.000 зол. — це резервові фонди Каси.

За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном. 3070 16—?

Щедрість англійського міліонера.

Льорд Нюфільд, власник багатьох фабрик автомобілів і один із найбагатших людей Англії, який почав свою карієру як помічник механіка в заведеннях Віліяма Моріса, заімпонував тепер цілій Англії своєю величезною і щедрою жертвенністю на наукові й суспільні інституції.

На медичний виділ оксфордського університету жертвував він 1,250.000 фунтів стерлінгів. Закладання угольного каменя під нові будівлі, що їх почали будувати завдяки цій жертвенности, відбулось дуже святочно. Підчас промови на цім святі сказав один із бесідників, професор університету, що дальша прилюдна жертвеність дозволить розростись новим клінікам і лабораторіям у майбутнім до ще більших розмірів. Ці слова сказав бесідник оттак собі, як це завжди у пригадних промовах говориться. Та льорд Нюфільд забрав слово і заявив: „Не люблю залишати недокінчених річей. Бачу, що більша готівка моглаб приспішити розвиток університету, тому теж додаю ще 750.000 фунтів стерлінгів, щоб ціла моя жертва дала 2 міліони готівки. Ця відрухова щедра даровизна викликала величезний ентузіязм в цілім Оксфорді.

Крім того, льорд Нюфільд бувший шлюсарський челядник поділився зі своїми 20.000 робітників акціями власним підприємств. До поділу поміж робітників дав він акції 5,390.000 фунтів біржевої вартости під умовинами, які промовляють тільки в користь робітників. Вже в січні 1937. р. дістануть усі робітники і урядовці 9 великих заведень Моріса дивіденду від своїх акцій. Тому, що продукція цих заведень має доволі великий збут, можна надіятись, що робітники збільшать у власнім інтересі видайність праці.

—o—

SAMODZIAŁY LESZCZKOW

ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В

ГАЛИЧИНІ ЦЕ ЛЕЩКІВ

СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

Гарячка репортерів у Кан.

Репортери ріжних газет, зокрема американських, уладжують у Кан правдиві перегони, щоб побачити паню Сімпсон, або довідатись щонебудь нового про неї. Оноді розбудили вони власника віллі „Лю Віей" Роджерса в год. 4. над ранком, бо серед півночі пустив хтось поголоску, буцімто пані Сімпсон покинула Кан. Бідолашного Роджерса дослівно стягнули з постелі. Одна американська газета видала навіть надзвичайне видання про те, що пані Сімпсон виїхала до Австрії. Не можна сказати, щоб Роджерс був дуже вдоволений великою запопадливістю репортерів, що перервали йому найсмачніший сон. Спершу ріжко скричав на репортерів, щойно опісля заявив він, що пані Сімпсон спить у своїй кімнаті і нікуди невиїздила. Рано всі у віллі хвилювались. Хвилювалась навіть улюблена собачка містера Роджерса і вкусила пештаря, який приніс, як завжди, дуже велику кореспонденцію. Міська влада вислала негайно ветеринаря, щоб оглянув собачку, чи вона не сказилась.

Репортери стежать, щоб побачити паню Сімпсон і зробити знимку, але це їм дуже рідко вдається. Від цього дня, коли двом репортерам повелось за дозволом зробити у парку віллі знимки міс Сімпсон, ніхто її більше не бачив. Шойно перед двома днями дозволили трьом репортерам бачити паню Сімпсон, яка вийшла на поріг кімнати в товаристві пані Роджерс. Обі жінки постояли хвилинку і відійшли.

—o—

ВАТИКАНСЬКИЙ ПАВІЛЬОН НА ПАРИСЬКІЙ ВИСТАВІ.

На париській світовій виставі буде також цим разом окремий ватиканський павільон, що стоятиме поруч нової палати Трокадеро на перехресті алей Альберта і Фердинанда І. румунського і займатиме 6.000 м. кв. Над підготовними працями наглядає кардинал Вердіє. Вхід до павільону побудують у формі каплиці і над входом виднітиме надпис: „Джерело життя". Виставові салі даватимуть синтетичний огляд ріжних ділянок діяльности Церкви з зазначенням місійної акції.

Величезну вежу дзвонів Спасителя прикрашуватиме різьблена статуя Матері Божої. У салях під вежею виставлять ріжні невідомі ще в Европі твори місійного мистецтва Далекого Сходу. На цих салях виставлять також єдині в Европі колекції статуеток Будди, що їх привезли перед 350 р. місіонарі з Японії.

Папський павільон побудують у новітньому стилі. Оригінальним архітвором буде святиня з 12 прегарними вікнами і вітражами природної величини, що їх відтак передадуть до катедри Нотр Дам. Ватикан має намір правити час до часу у цій святині богослуження з наміренням всесвітнього миру та згоди серед ріжних народів, які вже приняли християнську віру. Такий є засадничий мотив, що спонукав ватиканські кола взяти участь у паризькій міжнародній виставі.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і Ска

у Львові, вул. Кордецького 30, Тел. 260-04. ПКО 503.951.

поручає власні вироби найкращої якости:

ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх кольорах

ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх кольорах

ПАСТУ до піллоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)

ВІСК до піллоги — СИНКУ до біллю помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 39-?

ПРИГОТОВЛЯЮТЬ ГРОШІ НА СФІНАНСУВАННЯ СВІТОВОЇ ВИСТАВИ.

Недавно відбувся в Ню Йорку обід для 2,000 провідних громадян міста в готелі Астор з метою розпочати кампанію за розпродаж облігацій у висоті 27,829.500 дол., щоб здобути гроші на улаштування світової виставки в Ню Йорку в 1939. р. Предсідник фінансового комітету, Гарвей Д. Гібсон, сказав у своїй промові, що нюйорська виставка буде більшою від виставки в Шікаго. Фінансово вона теж удасться, бо досвід показує, що шікагівська виставка принесла ще приходи кооперації.

Гібсон обраховує, що в часі виставки гості будуть витрачувати кожного дня в Ню Йорку 3,000.000 долярів у ресторанах, готелях, кінотеатрах, та в ріжних крамницях. Отже разом виставка дасть нагоду людям витратити яких 125 міліонів долярів. У тому вже враховані видатки міста, стейту та федерального уряду. Коли глядати з цього боку, то треба надіятися, що хто купить облігації світової виставки, цей матиме надію заробити на них добрі гроші.

На вчорашньому бенкеті прочитано радіограму від президента Рузвельта, що находиться тепер на океані в дорозі до Полудневої Америки. Президент заохочував учасників до енергійної праці для успіху виставки.

Вітер і непогода

нищать шкіру рук, спричинюючи рапавість. Натирайте перед виходом з дому делікатним охоронним препаратом, який шкіра легко приймає, гліцеретною

GLYCERIJELL ANTIBA

Відозва до китайського народу.

ШАНГАЙ, 18. 12. ПАТ. Куоміntанг оголосив відозву до народу про необхідність збройної експедиції Нанкіну проти Чан-Су-Ліянга. Урядові війська дійшли до Сіен-Ян, 20 км. від Сіян-Фу, змусивши збунтовані відділи відступити. Урядові літаки ствердили, що збунтована дивізія відступає у північному напрямі Шен-Сі.

—o—

НОВОЧАСНІ МАТЕРАЦИ (вкладні) пружин. і автоматичні тапчани І-шої Лодзької Виробн.
„АСПІРАЛЬ“ — Відділ у Львові, Красіцьких ч. 9, тел. 232-17
запрошує П. Т. власників складів меблів, столярів і тапіцерів оглянути моделі.
УВАГА: Всінкі наші вироби є виконані з матеріялівнержавних. 2—5

Італія бажає тепер мира.

НОВА ПРОМОВА МУСОЛІНІЯ.

РИМ, 18. 12. ПАТ. Мусоліні прибув нині до Літорії на відкриття нових публичних будинків, (суду, суспільної опіки і т. д.), які збудовано коштом понад 20 міл. лірів. При цій нагоді виголосив нову промову, в якій підкреслив тугість італійської нації, що дала змогу італійським військам за 7 місяців здобути Абісинію, а за 3 м. її спацифікувати. Будова доріг дасть змогу експльоатувати Абісинію. Тепер Італія бажає якнайдовшого миру, хоч фашисти не вірять у вічний мир, який ніколи не істнував.

—o—

ЖІНОЧІ ПЛАЩІ найелєгантніші моделі, багато прибрані футром. Ціни найнижчі
ПОВШЕХНИ СКЛАД ОДЗЄЖИ Львів Пасаж Міколяша

Кілько можна висилати грошей закордон?

ВАРШАВА, 18. 12. ПАТ. Девізова комісія устійнила, 16. ц. м., що відділи Банку Польского і девізові банки можуть без спеціяльного дозволу зізволити на висилку за кордон: 1) **250 зол. місячно для осіб,** які перебувають на студіях або лікуються, якщо час побуту такої особи за кордоном не довший ніж 2 місяці; 2) **100 зол. місячної допомоги для особи, яка мешкає за кордоном.**

НОВИНКИ.

— **Нинішне число „Діла“ з уваги на свято св. Миколая, що припадає в суботу, видаємо в обємі 12 сторінок з датою: неділя 20. грудня 1936.**

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Магазин постелі Р. Джалі,** Львів, Хорущини 5 (побіч кіна „Аполло“) поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 74-100

— **Єдиний український блаватний магазин** „Мануфактура“ під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархани, фланелі, оксамити, сукна. 2943 17—20

— **Машини до писання і до шиття всяких систем і прибори до них;** по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Вялова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 101-115

— **Футра жіночі і чоловічі** та ріжного роду футрині шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром“, Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719

Святочне печиво

— **Вже появився** після конфіскати вдруге **календар „Готовсь“** на 1937 р. (Обсяг 100 стор., ціна 20 с., з пересилкою 35 с.). Замовляти: Вїзо „Українське Юнацтво“, Львів, вул. Петра Скарги ч. 5.

— **В 300-ліття смерти Рутського** відбудеться у Львові, як ми вже повідомляли, цикль викладів для духовенства в авлі Богословської Академії у Львові в днях 22.—25. грудня ц. р. Нас просять повідомити, що у вільнім від викладів часі учасники зможуть оглянути Молитовницю Дух. Семінарії, Національний Музей, Музей Богосл. Академії і виставу літургічних книг, що буде організована спеціяльно з нагоди цих викладів.

При КАШЛЮ і КАТАРІ полєкшу приносять оригінальні
PASTILLES VALDA

— **В 75-ліття уродин Іванни Біберовичевої,** колись визначної української артистки, приготовляє філія Союзу Українок у Коломиї ювилейне свято на початок лютого 1937 р.

— **Проблема одної малярської конструкції.** В неділю, 20. ц. м. в домівці польського Союзу мистців пластиків (вул. Дідушицьких, Промисловий музей) артист маляр Стєнислав Осостович виголосить реферат з навязанням до вистави в Лодзі. Початок год. 12. впол.

— **Оплати від псів у Львові.** На останньому засіданні львівської міської ради рішено обнизити оплату від ланцюгового пса з 10 на 5 зол. За кімнатні пси встановлено такі оплати: від першого 20 зол., від другого і третього 30 і 40 зол.

— **Історія Польщі в назвах вулиць.** Справа нових назв вулиць у Львові буде предметом останнього засідання міської ради. 83 вулиці дістануть нові назви при чому вжито перш усього

КУПУЄМО ТІЛЬКИ

прізвища, як казав дир. Чоловський, заслужених поляків і польок, а також назви історичних місцевостей. Отже будуть вулиці майора Здзеховського, Сас Зубжицького, Бічана, Синдовського, Мазановського Вілюша (всі вони старшини з оборони Львова), ген. Орліч-Дрешера, Мурманських, Пустовійтівної, Гостинської, Складовської; дальше будуть вулиці Берестецька, Рокітнянська, Радзимінська, Підгаєцька, Балтицька і т. д. Навіть вул. Жовківську перейменовано на

ЦЕ СПРАВДІ ВАРТІСНИЙ ДАРУНОК
ВИБАГЛИВЕ ПОЛОТНО НА ПОСТЕЛЕВЕ БІЛЛЯ
Виріб Братів Чечовічка
Можна дістати у блаватних крамницях: Крігер і Зінгер, Казимира Великого 5; Стахевич і Абрисовський, пл. Галицька 12а.

вул. Гетьмана Жовківського. Для українців, як відомо, зроблено ту уступку, що вул. Міській дали назву Олекси Новаківського, а вул. Лижвярській Олександра Барвінського. Отже обі на крайніх периферіях міста.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішньому тягненні держ. кляс. льотерії впали такі більші виграні: 50.000 зол. на ч. 130677. 20.000 зол. на ч. 144664 170784. 10.000 зол. на ч. 10101 61515 75611 175026 175403. 5.000 зол. на ч. 11228 11382 175032 183734. 2.000 зол. на ч. 102083 167436. 1.000 зол. на ч. 76390 82055 134122 184844 188153. 500 зол. на ч. 8536 47845 51514 54808 65477 87787 96622 113484 127696 130120 130607 146919 153772 159622 171074 172314 193137. 400 зол. на ч. 25676 32227 41671 62744 66901 73913 75969 95335 98822 100155 107287 108684 115080 124620 136406 137020 146933 148300 192644 194298. 300 зол. на ч. 6732 10401 25666 29404 29815 20846 53017 62058 62472 64713 81574 84205 88175 89808 93254 98881 100568 100671 104657 136941 142893 146788 163444 163688 169200 191428.

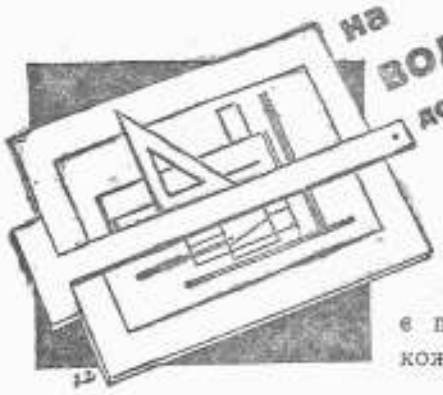
— **Шкільні приладдя під контролею.** Міністерство внутрішніх справ видало важний розпорядок у справі регуляції цін, поширюючи листу предметів першої потреби. Дотеперішня контроля над цінами предметів загального вжитку буде стосована поза харчами, опалом, одіжю і будівельними матеріялами також до письменних і шкільних матеріялів.

— **Б. станиславівський віцевоєвода** Мечислав Старжинський став заступником головного редактора „Газети Польскої“ у Варшаві.

— **З бережанської вязниці** випустили на волю Олексу Куліша й Івана Перегінця з Литвинова підгаєцького повіту. Вони були засуджені за приналежність до ОУН спершу на 5 літ, а після внесення касації на 4 роки вязниці. Коли відсиділи два роки, другу половину кари на підставі амнестії їм подарували.

У Фортуні Новій

— **Засудили чотирьох поліцаїв.** У пятницю скінчилася у львівському апеляційному суді розправа проти чотирьох поліцаїв, обвинуваченних у спричиненні смерти арештован. Папроцького, підозрілого в обікражі кооперативи в Милятині Новім. Під побоями поліцая Зуби Папроцький

є потягнена кожна лінія.

Кожний вимір мусить згоджуватись щодо йоти. Інжинір, архітект чи технік розуміє добре, якою поміччю при праці є добре освітлення. Прецизійна робота йде гладко і справно при світлі Декалюменової жарівки

TUNGSRAM

З Двоскрутним Дротиком.
БІЛЬШЕ СВІТЛА ДЕШЕВШИМ КОШТОМ.

Неділя 20., субота 26., неділя 27. грудня в год. 12-ій впол.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР.
2 казки
ЧЕРВОНА ШАПОЧКА
і
ПРИЙШЛА КРИСКА І НА ЛИСКА.

Дітям на Ялинку

ВІДГУКИ ДНЯ.

Миколаївські побажання.

Щороку прошу святого Миколая за це, то за те. І то не для себе, а для всіх нас, бо таки неодного треба було. Просив я вже Угодника і грошей для установ і спамятання для сварунів і різок для 99.99% земляків.

Цього року направду був я у клопоті: за що просити?

Рідна Школа — як муха в меді.
Просвіта — також.
Театр — будується.

Партії — стоять як ніколи.
Товариське життя — цвите а цвите.
Характери — родяться як гриби по дощі.
Таланти — хоч гать гати.

Направду стидно напихатися з просьбами, коли св. Миколай має стільки направду бідних петентів.

Тому просто:

Святий Отче Миколаю! Не приноси нам нічого, бо маємо всього стільки, як ще ніколи.

Кривда булаб іншим, біднішим народам, а нам — незручно булоб відмовити.

Галактіон Чіпка.

ВІЗИТОВІ УБРАННЯ першорядно виконані з найліпших бельських матеріялів.

Ціни дуже приступні.

ПОВШЕХНИ СКЛАД ОДЗЄЖИ Львів пасаж Міколяша

— **Пожежа в сушарні хмелю.** В Дубні згоріла одна з найбільших сушарень хмелю, власність Банку зарібкових спілок. У сушарні находився запас хмелю вартости пів мільона зол. Пожежна сторожа мусіла працювати в газових масках, бо з будинку добувалася пара сірки й не давала ближче приступити. Сушарню, що була обезпечена держазив мейор Баїнка.

— **Залізнича катастрофа** складася на переїзді під Вавром біля Варшави. Поперек шляху переїздив возом Станіслав Димни, не бачучи, що з боку надіздить потяг. Машина розбила віз і тягнула ще яких 100 метрів. Зпід коліс добули змасакровані тіла чотирьох мужчин. Урятувався тільки кінь, що відірвався від воза і втік.

— **Краєва хроніка.** В Томашівцях Нових калуського повіту повісився з причини родинних невзгодин Іван Родзень. — З міського арешту в Снятині втік дезертир з румунської армії Рудольф Карпінський, арештований за крадіж курей. — В Ярославі застрілився вояк Евген Ковалик, родом з Коморова.

Традиційні
Свято-Миколаївські Вечерниці

в 2-ох салях Народного Дому (Бесіда і жовта сала) уладжує Краєве Т-во Охорони Дітей і опіки над Молодю у Львові в дні **19. XII. 1936** (субота) Початок год. 9 вечір. — Дарунки приймаємо в суботу від год. 4. на Бесіді. — Білети можна дістати в кооп. „Пласт" вул. Руська. 3219

— **З дощу під ринву.** Апеляційний суд у Львові займався справою мґра фільософії Ілярія Голубовича, засудженого в Станиславові за ошуканства на 18 місяців вязниці з припиненням. Апеляційний суд зменшив йому кару до одного року, але без припинення.

У нововідчинених крамницях
БЛАВАТНИХ ТОВАРІВ
при вул. Личаківській 10

можна дуже дешево набути всілякого роду товари, як теж кравецькі додатки. — Ціни низькі — Солідна обслуга — Великий вибір. 2—2
3274

— **Жертви денатурату.** Від затроєння денатуратом помер 24-літній Григ. Матвіїв у Бонові яворівського повіту. Крім того в дуже прізному стані находиться 23-літній Микола Волощак з Бонова, що разом з Матвіївом пив денатурат у Мостисках.

ЖУРНАЛИ і ЧАСОПИСИ цілого світу перечитаєш за 15 сотиків у
„Вшехпрасі" Сикстуська 19 (мезанін).
Місячний абонамент 3 зол.
6—25 3166

Порошки для дорослих з фабр. зн.
KOWALSKINA
вживаємо при невинних болях голови

— **Буде лагідна зима.** Досі лякали нас строгою зимою на основі прогнози одного метеорольога, що покликується на якусь стару хроніку. Інакшої думки є 90-літній американський громадянин, Натанаїл Вуд, що живе у Вудвил біля Ню Йорку. Він ціле своє життя займався метеорологією і розуміється на погоді. Отже він каже, що цьогорічна зима буде дуже лагідна. Коли листя з дерев починає опадати від вершка, каже він, не буде багато снігу. Колиж листя спадає наперед з долішних галузей, то буде багато снігу і буде дуже зимно. Цієї осени листя почало опадати від вершка. Так було бодай в Америці, а чи тямить хто, як було у нас?

ГРИПА

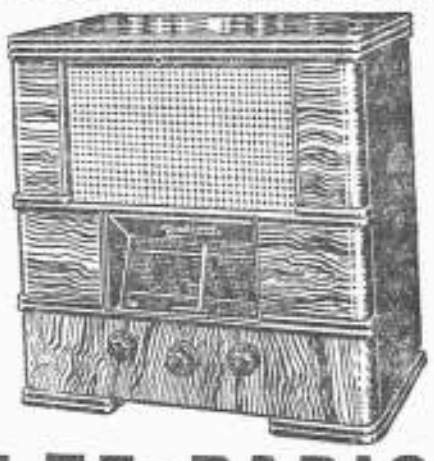
PANACRIN
БУКОВСЬКОГО

АТМО

Це не реклама — тільки правда. „АТМО" — порошок до прання облекшує і прискорює працю.

На ялинку

ELTZ-RADIONE

всякі моделі на складі!
ДЕМОНСТРУВАННЯ ЩОДНЯ ВІД 19—21 ВЕЧ.
Виключна продаж на терені Галичини
„Elektryk"
ЛЬВІВ, ШАЙНОХИ 2, ТЕЛ. 258-58.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ЛЬВІВ: Салі Театру Різнородностей Нар. Дім, вул. Рутовського 22.
Субота 19. XII. 7.30 веч. Шаріка.
Неділя 20. XII. 3. попол. Вій.
Неділя 20. XII. 7.30 веч. Циганський барон.
Понеділок 21. XII. 7.30 веч. Інваліди.

ЛЕВАНДІВКА-ЛЬВІВ.
22. XII. Шаріка.

Білети набувати в ресторані п. Дружбика, Ринок 40, тел. 275-27, а в дні вистав дві год. перед початком кожної вистави при касі Театру Різнородностей.

ЯВОРІВ:
23. XII. Шаріка.
25. XII. Муж двох жінок.
26. XII. Циганський Барон.
27. XII. Вій.

З Яворова їде театр до Судової Вишні, Медики. На Українські Свята гратиме у Перемишлі.

Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом В. Блавацького.

РОГАТИН:
19. XII. „Рожевий шлях".

БЕРЕЖАНИ: 20. XII. „Камо грядеши?" І. ч. Вініцій і Лігія.
21. XII. II. ч. Смерть Нерона.
22. XII. „Муравлі".

Великий Театр:

Субота, 19. XII. год. 6.30 і 9 веч. дві вистави денно. Гостинні виступи Театру Дві Пікові.

Неділя, 20. XII. год. 12. вполудні казка для дітей „Червона шапочка" й „Прийшла крисса і на лиса"; год. 3.30 попол. „Міст"; год. 6.30 і 9. веч. гостинні виступи Театру Дві Пікові.

Кіна.

АПОЛЬО: „Готель Савой 217".
АТЛЯНТИК: „Пімста Джона Ельмена" з Борисом Карловим.
ВАНДА: „Тисяча і друга ніч" і „Нестримний вальс".
ГРАЖИНА: „Авто ч. 99". „Тайна сазону краси".
КАСІНО: „Тоні в Відня" з участю Віверзенгеркнабен.
КОПЕРНИК: „Антін Адверс".
КОЛІСЕЙ: „Небезпечний фліpт", „Навіщо працювати" з Фліпом і Флопом.
МАРУСЕНЬКА: „Срібна торпеда".
МЕТРО: „Невільниця з Мандалай". „Сто тактів кохання".
МІРАЖ: „Любощі" (на осн. Шніцлєра).
МУЗА: „Пастор", Пауль Муні.
ПАКС: „Остання стійка".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (на осн. Легара) з Мартою Егерт.
ПАН: „Робін Гуд із Ельдорадо".
РАЙ: „Малі жіночки".
СВІТ: „Загада" з Гарі Пілем.
СТИЛЕВЕ: „Маю 19 літ", ревія: „Стопроцентова сатира".
ТОН: „Ковбой-герой" та музичний додаток.
УТІХА: „Бурлака знад Волги" і ревія.
ХИМЕРА: „Блакитна парада".

Найновіші гатунки вовни у великім виборі поручає відома своєю солідністю фірма: **ДІМ ВОЛІЧКИ** Львів, Сикстуська 2. побіч брами. 1985 Журнахі і показн безплатно. 6-20

ФОТОПЛЯСТІК ОН.
(пл. Марійська 5.)
„З Гамбурга до Спіцберген".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 19. грудня 1936.

Відень (506,8) 12.00 Концерт, 15.35 Концерт учительського хору, 19.40 Симф. концерт, 20.25 „Різдвяний сон Амадея Ваверіса" муз. казка Грібіна. **Прага** (470,2) 12.35 Концерт, 19.15 Давня і нова танкова музика, **Париж** (1648) 14.15 Спів, 15.30 Авд. для дітей, 16.30 Легка музика, 17.30 Концерт, Фестіваль Прокофєва, 21.45 Вечір опер: 1) „Береніка" муз. траг. Манярда, 2) „Саляміна" літ. траг. Емануеля, **Білгород** (487,3) 17.20 Вільнонч. рецталь, 19.50 Сербський вечір, **Берлін** (356,7) 18.15 Веселі зимові сценки та пісоньки, 19.00 Музика на піст, 20.10 Берлінські казки, муз. авд., **Кенігсвустергавзен** (1571) 12.00 Концерт військ. орх., 14.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, 20.10 Великий веселий вечір, **Мінхен** (405,4) 14.45 Розр. концерт, 19.00 Прелюдія і чиконна д-моль Пасьнельбеля, **Будапешт** (549,5) 12.05, 12.50 Спів, 18.55 Циг. музика, 22.50 Сальон. музика, **Міляно** (368,6) 11.30 Розр. музика, 12.40 Орх. концерт, 21.00 „Аїда" оп. Верді, **Рим** (420,8) 13.50 Легка музика, 19.00 Розр. музика, 20.40 Веселі мельодії, 21.20 Симф. концерт.

Найдешевше 2664
скло, порцеляна, у столітній фірмі
ЯН КВЕСТ
ПЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ. 24-737.

Неділя, 20. грудня 1936.

Берлін (356,7) 10.30 Музика, 18.00 Золота неділя, муз. авд., 20.00 „Вільний стрілець" оп. Вебера, **Мінхен** (405,4) 9.30 Музика, 12.00 Концерт військ. орх., 14.00 Авд. для дівчат, 14.15 Програма для дітей, 16.05 Ленгардові твори на форт., 18.30 „Пажі королеви" муз. драма Шнайдта, 19.05 Розр. концерт, 20.00 Вечір фільм. оп., **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орх., 17.00 Хор, 18.15 Концерт військ. орх., 17.00 Хор, 18.15 Концерт військ. орх., **Білгород** (487,3) 22.30 Легка музика, **Прага** (470,2) 9.50 Сальон. квартет, 14.45, 15.00 Твори передчасно померших композиторів, 15.00 „Чорт і Катруся" оп. Дворжака, **Париж** (1648) 12.00 Легка музика, 16.00 Спів, рецталь, 16.15 Пісні, 17.00, 21.00 Театр Уяви, 19.00 Легка музика, 20.30 Вок. концерт, **Відень** (506,8) 11.45 Симф. концерт, 13.05 Розр. концерт, 15.40 Камер. музика, 19.45 „Айне Фарт ins Blaue" муз. попурі Вікт. Грубого, 20.45 Баядери, 21.10 „Д-р Абернеті" одноактівка, 22.30 Арії та пісні, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Авд. для дітей, 15.15 Зимовий вечір на селі, 16.00 Свят. музика на скр. і фістарм., 20.00 Крамниця зі забавками, муз. фантазія, **Міляно** (368,6) 17.00 Симф. концерт, 20.40 „Мадам Помпадур" оп. Фаля, **Рим** (420,8) 20.40 Орх. концерт, 21.30 „Китайські перли" комедія, 22.00 Хор.

Понеділок, 21. грудня 1936.

Берлін (356,7) 18.00 Давні коляди, 19.15 Солісти, форт.; сопран, 20.10, 21.00 Вечір танку, **Мінхен** (405,4) 10.00 Радіошкільна, 12.00 Концерт орх., спів, 16.30 Концерт, Гоппєковен сопр., 20.10, 21.00 Веселий вечір, **Будапешт** (549,5) 12.05 Циг. музика, 17.25 Форт. рецталь, 20.25 Концерт циг. орх., 21.45 Концерт оп. орх., спів, хор, **Прага** (470,2) 15.00 Концерт духового квінтету, 16.45 Рел. пісні, 17.10 Авд. для дітей, 20.40 21.00 „Вефлеєм" авд., **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Концерт орх., 15.30 Театр уяви, 18.00, 19.30 Симф. концерт, 21.05 Пісні, опісля есп. і пізд. ам. пісеньки, **Відень** (506,8) 12.00 Баляди, 12.20 13.10 Концерт орх., 17.50 „Крайслеріяна" Шумана на форт., 18.10 „Віденські прем'єри", 19.15 Авд. для молоді, 20.00, 22.00 „Оберон" оп. Вебера, 22.30 Розр. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 12.00, 13.15 Концерт, 14.00, 16.00 Музика, 15.25 Авд. для дітей, 15.40 Норвеські пісні, 18.20 Образки з подорожі, 20.10, 21.00 Концерт бажань, 22.30 Нічна музика (Чортівський тріль Тартіня на скр. і форт.), **Міляно** (368,6) 18.00 Танк. музика, 20.40, 21.00 Орх. концерт, спів, **Рим** (420,8) 17.15, 18.00 Танк. музика, 19.00 Концерт квінтету.

Вівторок, 22. грудня 1936.

Берлін (356,7) 10.00 Різдв. авд., 16.30 Весела година, 19.15 Музика дома, 20.00 Балада з муз. ілюстр., **Братислава** (268,8) 15.00 Симфч. тріо, 15.45 Форт. твори, 19.10 Легка музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 16.00 Музика, 18.00 Пісні Мізер сопр. 19.25 „Бурштин" репортаж, 21.00 Композ. концерт Шфінлера, 22.30 Нічна музика, **Кошиці** (259,1) 17.30 Слов. пісні, 18.00 Для Закарпаття („Тарас Бульба" авд.), **Мінхен** (405,4) 12.00 Розр. концерт, 13.45 Легка музика, 16.50 Солісти, 18.00 Концерт орх., 20.10, 21.00 „Ді Флюхт" авд. Альвердеса, 22.30 Форт. рецталь, **Париж** (1648) 12.00 Концерт/симф. орх., 15.00 Літ. авд., 15.20 Рецитації, 16.00 Відчит, 17.15 Альзаські коляди, 21.05 Серед книжок, 21.45, 22.00 „Вечір пісеньнарів", **Міляно** (368,6) 19.00 Легка музика, 20.40, 21.00 Комедія, 22.14 Форт. рецталь, **Рим** (420,8) 17.15 Камер. концерт, 18.50 Розр. музика, 19.20 Легка музика, 20.40, 21.00, 22.00 „Аїда" оп. Верді.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 19. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для дітей: Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Полудневий дневник, 12.50 Хліборобська скринька, 14.30 Театр Уяви для дітей: „Мартинкова ялинка" на осн. Ерика Кестнера, реж. Ю. Тенн, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Наша програма, 15.35 Йос. Шмідт із гр. пл., 15.50 Три знаки запиту, 16.00 Жінки-віртуозки, з гр. пл., 16.15 „На пісночі" концерт орх., 17.00 Скрипка, спів, фортепіян, 17.50 Огляд авдань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Пісоньки зі звуковників, гр. пл., 18.35 Фейл.: Доктор Йос. Мавс, заслужений педагог XIX. століття (у 80-ліття смерти), 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Вражіння з польських концертів за кордоном; Пісні, відсп. Мих. Забейда-Сумнінський, 19.30 Розр. концерт, оркестра, хор, 20.30 Літературні новини, 20.45 Вечірній дневник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Танкова музика, орх., 21.20 На добраніч. муз. авд., хор, солісти, 22.00 „Велика виграна", весела авд. Г. Л. Вайса; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Неділя, 20. грудня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Зима у сільському господарстві, 8.40 Іван Штраус: Попурі улюблених вальсів, гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній дневник, 9.00—11.57 Богослуження, оперові фрагменти у вик. симф. орх. із гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. поранок, орх., скрипка; у перерві об. 13.00 год. Театральний огляд, 14.00 Репортаж із життя, 14.15 Рекламовий концерт, 14.30 Хвилина мерщів, гр. пл., 14.45 Для села: Дармовізам опалніше, Огляд ринків рільних продуктів, 15.15 Концерт орх., 16.00 Театр Уяви: Софоклева трагедія: „Софоклева оборона", 17.00 Підвечірок при мікрофоні; орх., солісти; у перерві в год. 17.55 Виспід конкурсу оркестр мандоліністів і признання пам'яток радіослухачам, 19.00 „Сезон і епоха" літер. нарис, 19.15, 20.00 Мішаний концерт: фортеп. Арт. Левкович барит., 19.45 Літер. хвилина: „Листи" новеля, 20.20, 20.21, 20.35 Спортові вістки, 20.50 Вечірній дневник, 21.00 На веселій львів. хвилі, 21.30 Ліст: Соната гмоль, 22.00 Концерт орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Понеділок, 21. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для старших дітей: Народні святочні звичаї, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт військ. орх., 12.40 Полудневий дневник, 12.50 Що дає хліборобське приспосіблення сільській жінці, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 „Дон Хуан" Моцарта з гр. пл., 15.55 Шкільну радіовку ялинку, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.15 Куток мови, 16.30 Концерт солістів: спів, скрипка, фортеп., 17.00 Участь Польщі у біольогічних дослідах, 17.15 Театр Уяви: „Сократова трагедія": „Крітон", 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 „В Еспанії", гр. пл., 18.40 Львівські лецетарські терени, 18.50 Правно-суспільний фейл.: Службовість, 19.00 Вокальна авд., 19.30 Концерт, спів, орх., 20.45 Вечірній дневник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 З великої естради, гр. пл., 21.30 Концерт симфч. оркестри, флет, 22.30 Нар. музика в вик. капелі; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Вівторок, 22. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Як бурий котик заспав Ісуска, коляди, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сучасна форт. музика, гр. пл., 12.40 Полудневий дневник, 12.50 Хліборобська школа та сільське господарство, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Скринька для дітей, 16.00 Авд.: „Ялинка для дітей", виконають діти, 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Концерт: А. Томкевич сопран, сальон. тріо, форт., 17.00 Говорена повість: „Будні пп. Ковальських", 17.15 Шуберт: Тріо оп. 99. б-дур, скрипка, віольонч., фортеп., 17.50 Математика та спорт, монольог, 1.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Туга за простим словом, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Праця та відпочинок, 19.20 Концерт оркестри, 20.00 Симф. концерт у вик. симф. орх., Е. Бандровська-Турська спів; у перерві ок. год. 21.00 Вечірний дневник, Актуальна гутірка, 22.30 Нарід у старопольській поезій, 22.45 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

На Ялинку... тільки...

Можна дістати у Радіоскл. цілого краю.
У Львові у фірмі: **Фото Радіо Палас** пл. Марійська 8.

БІРЖА.

Долар 5.28, франк франц. 24.72, англ. фунт 26, гол. гульден 69.80, нім. марки 118, срібні нім. марки 127.

Девізи: Берлін 212.36, Бельгія 89.65, Голяндія 289.50, Льондон 26.08, Нью Йорк кабель 5.30 і три четверті, Париж 24.80, Прага 18.70, Швайцарія 121.90.

Процентові папери: долярівка 47, 3-проц. позичка інвест. I. емісії 65.75, II. емісії 64.75, 4 проц. позичка консол. 50.75, Позичка долярова 62.25, Позичка стабіл. 465, Позичка ділльонівська 64.75, Позичка шлеська 55.25, Магістрат 54.75.

Акції: Банк Польський 106.50, Варшавський цукор 28, Лільпоп 13.50, Островець 25, Стараховичі 32.50.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 18. грудня н. р. кооперативам платив зі льодо Львів.

1 кг. масла десерового більон. без опакування	3.00 зол
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	3.05 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	3.05 „
1 л. молока	0.17 „
1 кг. яєць	5.10—5.20 „

Тенденція на всі артикули слаба.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 18. XII н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, дуже подвіря птакомясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., добре умясневі, повногрудні	1.10 зол
півники I. кл., добре умясневі, повногрудні	0.90 „
Курята I. кл. білі й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	0.95 „
Кури I. кл., товсті, без остріг, без напливу на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товстеві I. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Читальня Просвіти, Кружок Рідної Школи і Кружок Союзу Українок на жовківській дільниці зложили замість вінка на могилу бл. п. о. Івана Туркевича 20.— зол. на будову Народнього Дому на жовківській дільниці.

У семі роковини смерти бл. п.
о. МИХАЙЛА ОЛЕКСИШИНА
Найдорожчого і ніколи Незабутого Татка і Дідуня, упр. кат. пароха в Суховолі пов. Броди, відправиться
ЗАУПОКІЯНА СЛУЖБА БОЖА
з панахидою в понеділок, 21. грудня н. р. в год. 7.30 ранці в Архикатедральній церкві св. Юрія у Львові.
Діти і внуки.

КУПНО - ПРОДАЖА

КОВДРИ, коци, простирала дешево. Вибір ВАНЬ, пл. Марійська 6. 3210 1-7

КАМЕНИЦЯ добре утримана, рентова в Рнику, приступно на продаж. Зголошення „Оказія" Адмін. „Діла". 3209 1-1

МЕБЛІ великого роду, догідні умовники „Меблєсклад" Казимирівська 25. 3307

НАЙНОВІШІ капи, брокати, накидки, меблеві покриття, ціни реклямові тільки у ФРАЙЛІХА, Сикстуська 21. 3—?

КОМФОРТОВУ парцелю, гарне положення оказійно продасть „Трансакція" Длугоша 1. 3279 3—3

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 48-60

НА СВ. МИКОЛАЯ гарні паруники — годинники, срібло і біжутерію дешево у фірми **Розважевський**, Львів, Академічна ч. 2. (готель Жоржа). 3308 1—?

ВИЩУПЛЯЮЧИЙ корсет вигідний тільки індивідуальною системою „РІТА", Ягайлонська 11а. Тел. 110-67. 3300 1—3

НАУКА

ВПИСИ на 3-місячний курс крою, шиття що починається 15. січня. **„АННА"**, Львів, Галицька 2г 3284 1—3

ПІДПРИЄМСТВА

ДО ГАРНО запровадженої крамниці в солодощами, шукаю спільничку (ка) або відступлю крамницю. Станиславів, ул. Легіонів 8, двер. 2. Марія Лучинець. 3305 1—1

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГЕНТИ до продажі кіс та різних знарядів потрібні. Lublin, skrytka 275. 2901 17-20

АГЕНТІВ хрестіян до продажі кіс, бритв і волокнових виробів по селах шукаємо. Добрий заробок запевнений. Зголошення: Łódź, skrytka 443. 3259 2—3

ЗДІБНІ агенти до продажі рільничого домашнього приладдя потрібні. Зголошення: „Merkury", Łódź, 6-go sierpnia 41. 3260 2—3

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

КАВАЛІР на самостійному становищі навяже кореспонденцію з інтеліґентною панною у віці коло 25 літ. Світлини будуть звернені, дискреція запевнена. Листи слати під „2" Biuro Pietraszek, Warszawa, Marszałkowsko 115.

КАВАЛІР літ 41, державний урядник у Варшаві з вищою освітою оженився з панною або бездітною вдовою до 40 літ. Посаг вимаганий. На анонімні не відповідаю. Зголошення по змозі зі знимкою слати: Sokołowski. Warszawa, Nowogrodzka 46, m. 5.

МЕШКАННЯ

ПРИ ВУЛ. РУСЬКІЙ 14 (ріг Блехарської) до винайму: 2 мешкання по 3 кімнати з кухнею в комфортом, крім того різні крамниці. Інформації у власника Коркес, Домінікенська 2. 1—2

РІЖНІ

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 17-100

РОБІТНЯ КОВДЕР Кентшинського 4, солідно переробляє і виконує нові. Ціни найнижчі. 3057 5—8

СЛУХАВКИ направляє, магнезує, додає новий шнур 70 сотиків. Вул. Коперника ч. 22. 3214 5—5

НАПРАВА годинників прецизійно і фахово у фірмі **Розважевський**, Львів, Академічна 2. З провінції просимо почтою. 3308 1—?

СТАВОВЕ господарство оказійно продам у львівськім воєвідстві. Зголошення: „Рух", Краків, Ринок; під „Отави". 3296 1—1

ЗА ЗАСТАВНІ картки, бриліянти, діяменти, срібло, золоті зуби платить найбільше Вандер, Шайнохи 1. Прецизійна і дешева направа годинників і біжутерії. 3269 1—4

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка ондулюція з бездоганною гарантією. Сальон чесання пань. Сикстуська 8, вхід через браму. 3298 1—2

ЧИ ВАШ годинник ходить добре? Якщо ні, дайте направити до **ІВАНА ЗЕЛЬТЕНРАЙХА**, Львів, Марійська пл. 5. Прецизійно, солідно, дешево. З провінції присилайте почтою. 3032 13-?

ФОРТЕПІЯНИ, фісгармонії, як нові, короткі, гарантовані, дешево продає, купує, міняє Ганик, Пілсудського 21. І. поверх. 3243 3—10

КРИНИЦЯ. Повідомляю своїх Вп. Гостей, що в цьому році веду свої пансіони „Мева" і „Гураль" в зимовім сезоні. Центр і повний комфорт, ціни дешеві. **Модеста Яблонська.** 3291 2—3

ЛІКАР-ДЕНТИСТ

Д-р мед. З. Реннер

ЛЬВІВ, КЕНТШИНСЬКОГО 21. 2091 4-3

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР

б. довголітній лікар асистент дерматолог. клініки

у Берліні, Відні та Празі

переїхав і ординує тепер від 9—1 і 3—7

ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.

напр. Віденської кавярні

Тел. 251-68. Сепаратові жадальні.

Вже появилися і продаються у В-ві „Батьківщина" і в книгарнях:

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПІДРУЧНИК ЖІНОЧОГО КРОЮ

„САМА ШИЮ"

зладжений панею А. Цьокан.

Він приносить крій

1. Білля: а) на постіль
   б) мужеського
   в) жіночого
   г) дитячого
2. Жіночих суконь
3. Жіночих плащів
4. Дитячих суконочок і плащиків
5. Хлопячих убрань і плащиків

Мавочи підручник „Сама шию", кожна жінка зможе стати для себе кравчинею. Це величезна ощадність!

Ціна підручника всього 8.— зол., з пересилкою 8.50 зол.

Курс мужеського кравецького крою

це необхідний підручник для українського кравця.

Ціна 10 зол., з почтовою пересилкою 10.50 зол.

Замовляти в Адміністрації:

„БАТЬКІВЩИНА", ЛЬВІВ, ул. ЧАРНЕЦЬКОГО ч. 8.

Висилаємо по одержанню повної належитости.

НА ЯЛИНКУ

практичні дарунки по найнижчих цінах у найдешевшім джерелі товарів текстильних

Галицький Магазин Новин, Львів, Галицька 15.

ДЛЯ ПРИКЛАДУ КІЛЬКА ЦІН:

Фланеля на білля	0.65	Дима на підштанки	0.70
Фланель гладка	0.80	Зефір сирий	0.60
Фланель на шляфроки	1.—	Шифон 80 шир.	0.85
Бая двостороння	1.40	Попеліна на сорочки	1.20
Вельвети і штрукси	1.65	Вели рожевий	1.00
Вовна на сукні від	1.50	Полотно на простирала	1.25
Вовна Ангора	2.—	Пошевки від	1.80
Вовна на спідничок	4.50	Простирала 2 м.	2.50
Вовна на плащі	4.75	Простирала на ковдри	4.50
Коци фланелеві	5.—	Ручники від	0.30
Ковдри сатинові	10.—	Отирки до начиння	0.45
Полотно	0.60		

Замовлення з провінції полагоджуємо за поштов. післяплатою.

ПРИЙМАЄМО ЧЕКИ ЦЕНТРАЛІ ТОВАРОВОГО ОБОРОТУ.

МЕБЛІ Ідальні, спальні, кабінети, сальони, клюби, тапчани, матрацн і декорації поручає Віденська вирібня столярсько-тапіцерська

ІВАН ОРТНЕР

Львів, Сикстуська 41. Тел. 292-79

3208 5—5

КВІТОВІ ВОДИ

в оздоблених флянохах,

ПЕРФУМИ, ПУДЕРНИЧКИ, РОЗПИЛЯЧІ, КРЕМИ, ПУДРИ.

А. ПАВЛІК, ПЕРФУМЕРІЯ,

Львів, Гетьманська 6. Тел. 108-60.

Шклянї баньки, українські вертепи, різдвяні листівки і ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ НА ЯЛИНКУ поручає СОЮЗНИЙ БАЗАР.

3227 Львів, Руська 20. 1—3

Тільки оголошуючись у

„ДІЛІ"

можете успішно продати, купити або зайняти реальність.

ПРОСПЕР МЕРІМЕ

БЛАКИТНА КІМНАТА

ТА ІНШІ ОПОВІДАННЯ

Переклад із французької мови Василя Софронія. — Ціна 0.95 зол.

КУПОН

на БЕЗПЛАТНИЙ

гарний і практичний ДАРУНОК

для тих, що купують радунки на св. МИКОЛАЯ в Перфумерії

С. ФЕДЕРА

Львів, СИКСТУСЬКА 7

Філія КОПЕРНИКА 15а

Товар тільки першорядний. — Величезний вибір. — **Найдешевші ціни.**

4—30

НА ЯЛИНКУ ТІЛЬКИ УКРАЇНСЬКІ ПРИКРАСИ.

ЛАНЦЮШКИ в гуцульському стилю, аркуш з золотом або сріблом (4 і пів метра) — 0.25 сот.

ПРИКРАСИ в гуцульському стилю (Ю. Кирієнка) 3—4 склянки на 7 різних аркушах/по 0.20 сот.

МАЛИЙ ВЕРТЕП (скляний) Р. Цимбрилі — 0.80 сот.

ВИТИНАНКИ ДО ВЕРТЕПІВ (Цимбрили і Кирієнка) по 60, 40, 30, 20 сот. за аркуш.

Висилаємо по одержанню грошей. На порто долучити 50 сот. За післяплатою **60 сот. дорожче. Крамницям гурт. рабат.**

В-ВО „ТЕМА", Львів, Потоцького 58 а.

ТОРГОВЛЯ МЕТАЛІВ

М. ГАРЦШТАРК

Львів, вул Собіського 22, тел.247-98 поручає бляхи, штаби, рури, дроти: мідяні, мосяжні та алюмінієві, цинну та їх сполуки, скуповуючи старі метали. 4—4

Незрівняний в якості пудер і крем

ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ

завдяки якому стає шкіра

ОКСАМИТНО-МАТОВА.

Ціна коробки з пушком зол. 1.25.

2910 18—?

НА СВЯТА

МІКА

муштарду з фабрики купите в кожній крамниці.

Фабрика: Львів, Городецька 121

Тел. 295-50.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

МЕД

правдивий бжільний можна дістати по конкуренційних цінах від 1·20 за 1 кг лише у крамниці

„ПАСІКА" — Львів

БЛЯХАРСЬКА 20 (бічна Руської)

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА

світової марки

Б. СОММЕРФЕЛЬД

Експорт до Англії, Аргентини, Уругваю, Данії, Франції, Голляндії, Палестини і т. д.

виключне заступництво:

С. Новацький

Львів, вул. Пілсудського 17. 2620а

Найбільший вибір — Найнижчі ціни!

Мужеські сорочки фланелеві	вол.	3.90
Муж. сорочки попелін. 2 комірці	„	5.—
Теплі піжами 8.50, бонжурки (бан)	„	8.90
Простирала на ковдри	„	4.50

ПОЗНАНСЬКА ШВАЛЬНЯ

5—5 **Львів, Казимирівська 21.**

Нововідкрита

УКРАЇНСЬКА РАДІЄВА ФІРМА

TRANSPONEE

ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 23

поручає найновіші типи радієвих апаратів. Випозичає транспонати від 1 зол. із грамофоновими плитами на балі та шкільні забави.

ДРОТЯНІ ВКЛАДИ до ліжок та залізні ліжка різних системів **продає** по найнижчих цінах **ФАБРИКА** фірми —

ФРЕНКЕЛЬ І ЛІДЕР

Львів, Леґіонів 25 в подвірю, Тел. 286-38.

3245 1—5

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 287 (14.536). Львів, вівторок 22. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504.060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Совітська воєнна фльота пливе до Еспанії?

Вчора розголосив ТАСС, що **еспанський нац. кружляк затопив совітський пароплав** „Комсомол", який відчалив 5. ц. м. з Поті (Грузія) з вантажем манґану, щоб його звідвезти до Ґанду (Бельґія).

Совітський амбасадор у Льондоні Майський попросив британський уряд помогти устійнити хід інциденту. Брит. уряд не відмовився і видав відповідні інструкції своїм представникам в Еспанії.

Правдоподібно на засіданні комітету неінтервенції

СССР знову зажадає, щоб англійська і французька фльота перевели бльокаду Еспанії, погрожуючи, що

у противному разі поручить своїй власній воєнній фльоті конвоювати свої торговельні кораблі.

Що більше — як повідомляє „Дейлі Експрес",

вчора відчалила з Одеси совітська ескадра,

зложена з 8-ох підводних човнів, 3-ох торпедовців і 2-ох контрторпедовців. Вони пливуть до Еспанії, щоб зареагувати вогнем, якщо чийсь корабель намагався би затримати совітський торговельний корабель.

КОРАБЕЛЬ БЕЗ ПРАПОРУ ОБСТРІЛЮВАВ ФРАНЦУСЬКИЙ ЛІТАК.

Пасажирський літак французької лінії „Ер Франс" відлетів учора вранці, як звичайно, з Марсель, з 6-ма пасажирами. Коло 8. год., коли літак наблизився до Портбу, контрторпедовець без прапору, що з віддалі пів кільометра обстрілював місто, дав до літака 6 стрілів. Літак підвівся і втік, опісля долетів таки до Барсельони.

НА ЕСПАНСЬКИХ ФРОНТАХ.

Нац. командування повідомляє, що його війська відбили з великими втратами ворожий наступ на північ від Гуески та під Сароблею (пров. Леон), крім того посунулися вперед на захід від Бургосу та на відтинку Баена. Ген. Кейпо де Ляно заперечив вістки з ворожих комунікатів, немовби нац. летунство потерпіло прикрі втрати та пояснив, що нац. командування на мадридському відтинку зреорганізовано з метою децентралізації.

Комунікат червоних подає лише, що нац. літаки бомбардували село Мадрідехоз, що під Арануезом заломився наступ нац. кінноти, та що червоні посунулися вперед на відтинку Поцуельо Віллябеа.

Зі завзятих боїв під Боаділею під кінець минулого тижня кореспондент Аваса робить висновок, що там саме задумують нац. війська перевести новий наступ на Мадрид. Нац. війська ужили чимало воєнного матеріялу, обі сторони послуговувалися повітрями.

Тепер лінію фронту замикає Мадрид під Ля Манклеою, віддалюється від міста коло університетської дільниці та переходить у віддалі 5-ох км. від Пуерта дель Соль. За Поццеле йдуть дальше завзяті бої.

1 чи 2

ШКЛЯНКИ ДЕННО
пастеризованого
МОЛОКА
Маслосоюзу

Знаменито діяє на шлунок, особливо в зимовий час коли перевантажуємо його важкими мясними стравами.

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ на ЯЛИНКУ є премійна вкладкова книжечка
Кооперативного Банку „ДНІСТЕР"
у Львові, вул. Руська ч. 20,
на яку крім звичайних відсотків можна одержати ще й нагороду за ощадність у висоті 25—100 зол.

Кожна свідома господиня вживає до печива тільки дріжджевого порошку і ваніліневого цукру та ароматів кооп. „ПЛАСТ"

Підсумки панамериканської конференції.

Комісія організації миру на панамериканській конференції в Буенос Айрес ухвалила вчора на внесок делеґації Злучених Держав, що до **трьох основних конвенцій, підписаних в Буенос Айрес, не зможуть приступати неамериканські держави.** Аргентинський делеґат замітив, що його уряд приступив до тих конвенцій переконаний, що вони не мають таких обмежень.

Як відомо, згадані конвенції торкаються неінтервенції до справ інших держав, збірної безпеки та збереження миру. **Більшість американських держав хотіла би дати вислідам конференції виключно американський характер, коли тимчасом Аргентина змагає до співпраці зі заморськими державами.**

Проект панамериканської ліги націй має малі виглядн.

Злученим Державам не пощастило перепертн зобовязання безоглядної невтральности на випадок війни, що не торкалась би Америки.

Всеж першу панамериканську конференцію слід зарахувати до поважних міжнародніх імпрез. Хоча офіційні висліди ще не оголошені, преса підкреслює

помітні успіхи на шляху до обєднання і згармонізування всього американського континенту.

В конференції взяло участь понад 200 дипльоматів, за нарадами слідкувало коло 500 журналістів.

Конференція покінчиться пленарним засіданням у середу.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ПІД ЗБРОЄЮ.

Міністер війни домагається у річному звіті, щоб поважно скріпити сухопутні й повітряні сили, бо

міжнародне положення вимагає великої чуйности.

Міністер домагається, щоб утворити 150-тисячну резервову армію та піднести чисельність національної гвардії зі 197 на 210 тисяч. Старшинський корпус слід збільшити на 2.000 людей.

Міністер зажадає від конґресу кредитів на будову 700 літаків в 1937 р., щоби Злучені Держави чимскоріше осягнули **2.320 літаків,** як передбачує постанова конґресу.

Бої нанкінських військ з повстанцями.

ЯПОНІЯ ПОГРОЖУЄ.

На приказ міністра Аріти японський амбасадор Кавагое заявив китайському міністрові закорд. справ Чанчунові, що

Японія не буде поводитись байдужо, якщоби китайський уряд погодився співпрацювати з комуністами проти Японії.

Японці арештували в Дайрені манджурського громадянина Хоманчуна, що як емісар Чансулійна намагався зорганізувати більші заворушення в Манджурії.

Внутрішньо-політична ситуація в Китаю ускладнюється, бо деякі губернатори висловились за реорганізацією нанкінського уряду; це скріпило позицію Чансулійна. Появилася була навіть думка, що взагалі тепер годі сподіватися, щоб карна експедиція приступила до військових операцій. Тимчасом прийшла вістка, що

нанкінські війська по завзятих боях заняли м. Квансієн,

віддалене на 75 км. від Сіянфу. Курінь повстанців роззброєно. Урядові літаки збомбардували Сіянфу.

Урядово тих вісток ще не потверджено.

—o—

ЕКСПОЗЕ МІН. БЕКА.

Варшава, 20. грудня 1936.

Яка ріжниця поміж воєнними сподіваннями і післявоєнною дійсністю, про це найяскравіше свідчать шляхи міжнародніх звязків, методи закордонної політики. Сьогодні просто не хочеться вірити, що могли істнувати такі наївні ідеалісти, які вповаяли, що після війни щезне установа тайної дипльоматії, яку чейже найчільніші державні діячі обвинувачували у викликанні війни: прецінь мали викликати її тайні трактатові клявзулі, про які ніхто не знав та яких дані автори-дипльомати явно і прилюдно навіть відпекувалися (у книжці Пошонбі „Брехні воєнного часу" чудово зібрані тексти передвоєнних парляментарних інтерпеляцій і відповідей на тему франко-англійського трактату). Чи тямить хто сьогодні, що методи явної дипльоматії пробували впроваджувати большевики своїми відозвами до всього світа („всем всем"), мировими пропозиціями і гаслами, ті самі большевики, які швидко потім ввели до всіх найгірших традицій старої закулісної роботи ще й подвійні куліси у постаті III. Інтернаціоналу, як допоміжної інституції на послугах совітського комісаріяту закордонних справ! Живе і процвітає тайна дипльоматія, а міжнародня установа, яка мала стати інструментом явної політики, продовжує своє істнування тільки в той спосіб, що — не займається ніякими поважними, складними і суттєвими міжнародніми пробльомами ані актуальними конкретними подіями!

Серед таких обставин промови міністрів закордонних справ можуть служити двом цілям: або розвівати серпанок непевности, неясности та сумнівів, що ним окрутана закордонна політика даної держави, або — ще дужче його згущувати. Посередня дорога така, щоб трактувати кожне разове експозе, як формальність, якої не можна — на жаль — оминути та якої тоеба мерщій спе-

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 260-04. ПКО 503.861.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх кольорах
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх кольорах
ПАСТУ до підлоги „французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помалкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 40-2

Т. КИСЯК і СИНИ ЛЬВІВ пл. Смольки ч. 4
поручають комплетні урядження кімнат, дивани, меблі матеріяли, фіранки і тапети

катися, говорячи в той спосіб, щоб нічого не сказати. Очевидно, що кожний прилюдний виступ відповідального европейського політика у цих важких і наелектризованих часах викликує загальне зацікавлення. З природи річи воно мусить бути і при виступі керманича закордонної політики Польщі: і само географічне положення Польщі і її закордонна політика, заініційована саме від часу приходу міністра Бека, кажуть людям і в Польщі і поза нею ставитись з великою цікавістю до польських прилюдних заяв і дискусій на міжнародні теми.

Цим разом сама польська сторона підкреслювала значіння виступу п. Бека у сенатській комісії закорд. справ: експозе надавано крізь радіо і підчас промови і вдруге (з плити) вечором, — вся без виїмку преса помістила промову в цілости, вся присвятила їй обширні статті та дбайливо друкує закордонні відгуки. Чи сказав мін. Бек дійсно щось нового, якщо вже не сенсаційного, то бодай щось такого, що виясняє минуле та заповідає якусь акцію на будуче. Ледви. Мін. Бек своїми виступами у минулих роках, особливо у минулорічнім, належав саме до тієї категорії дипльоматів, які 1) взагалі промовляти не люблять і 2) коли вже прилюдно говорять, то кажуть все і — ніщо. Цим разом мін. Бек відступив дещо від тієї засади і сказав — багато більше, ніж у минулому році. Але й багато менше, ніж кажуть премієри чи міністри закордонних справ інших держав. Польська опозиційна преса закидає теж міністрові Бекові хронічний та стеоретипний оптимізм у насвітлюванні польських і міжнародніх відносин, протиставляючи йому заяви Гітлера, Мусолінія, Ідена, Дельбоса чи Шахта. Парляментарні експозе мін. Бека мають те характеристичне, що в них напр. ніколи не кажеться нічого проти когось, нема ніякого різкішого вислову. Цікава річ: міністр Бек це не „професійний“ дипльомат, як напр. його попередник п. Заleський, а проте він засвоїв собі клясичну дипльоматичну мову, таку гладку, обережну, стилістично-тонку і відбарвлену, що на тлі сильних заяв деякого з вищеназваних сучасних державних европейських керманичів його виступи справді виходять блідо. А проте не слід забувати, що дійсно геополітична та сучасна ситуація в Европі така, що польський міністр мусить рахуватися зі словами. При такому підході найголеснішу вимову має — мовчанка, як ось напр. у цьому випадку щодо Чехословаччини: в одногодинному експозе мін. Бека, в якому приязно говорилося про всіх і вся — про ЧСР не було ніже словечка. Видно, що ані наближення до Франції ані до Румунії не вплинуло на покращання польсько-чеських взаємин. Очевидно: і русофільських ендеків і фронтових людово фільських пепесів страшенне це болить: бо одні і другі звязують подорожі марш. Ридза-Сьміглого і мін. Бека до Парижа та відвідини румунських достойників у Варшаві (премієр, шеф генерального штабу, невдовзі король) із своїми бажаннями — завернути назад на різко протинімецькі позиції та на позицію „східного пакту“.

Нові позиції, які перейшла Польща саме від часу приходу п. Бека на становище міністра закордонних справ, це саме відмова від штивної політики — союзу виключно з Францією та іншими її союзниками. Та політика, як відомо, довела була до того, що Польща опинилась була перед Скіллею і Харибдою: з одного боку зріст німецької військової потенціяльної сили та взагалі відродження Німеччини як мілітарної величини загрожував Польщі безпосередньою страшною небезпекою, — з другого боку не меншою небезпекою грозила „опіка“ східного сусіда, на якого силою факту Польща мусілаб спиратися. Боротьба за незалежність у закордонній політиці від Франції скінчилася у практиці тим, що польська закордонна політика стала еластична: це значить не тільки те, що Польща заключила поруч із пактом неагресії з СССР також безпосередній пакт з Німеччиною, але й те, що Польща на будуче залишає собі вільну руку приєднатися у черговому великому европейському конфлікті до того табору, який буде вигідніший. Інша річ, що сьогодні можна казати: не належимо до ніякого табору доктрин, хочемо з усіми сусідами жити в згоді, не маємо ніякого інтересу у війні, на випадок війни будемо невтральні, і т. п. Але інша річ, чи можна бути невтральним у ситуації, в якій напр. обидва сильні сусіди вважатимуть терен даної держави ідеальним тереном воєного порахунку, - та чи можна боронити ненарушности своєї території одночасно на 2 фронти?!

Без огляду на те, чи хто вдоволений з експозе п. Бека чи ні і чи воно має атракційні моменти чи ні, воно безумовно ситуацію того міністра ще дужче скріпить. Буде це чергова перемога міністра, який мусів важко боротися за закріплення своєї особистої позиції, гостро у свій час атакованої — і то не тільки у Польщі. Зворот про „велике і відважне рішення“ замиритися з Німеччиною без огляду на „нерви“, як також згадка про промову Жданова (хоч уже ніби ця справа „задовільно“ зліквідована) і заява про тісне зацікавлення Польщі у всіх надбалтійських справах, — взаємин із Совітами не поліпшить. Але ми, українці, спеціяльно не маємо чого з цього приводу сумувати. Очевидно, не прийшов ще час, щоб міністри закордонних справ европейських держав згадували про українську проблему, як проблему міжнародню. Покищо промови тих міністрів є для нас лише повчальними документами, як треба боронити назовні своїх інтересів. Обективно треба признати, що поляки свої інтереси боронити вміють...

Ік.

Поразка уряду еспанських большевиків у Женеві.

Женева, 17. грудня 1936.

Формальних причин відкинути домагання уряду Валенсії, щоб скликати Раду Ліги Націй, не було, але знайшлося досить засобів позбавити цю сесію її всякого політичного значіння. Нема сумніву, що Москва пхнула уряд „людового фронту“ Еспанії до цього кроку, але він викликав таке невдоволення і в Льондоні і в Парижі, що не лише Блюм, а навіть і Літвінов полишили Дель Вайо його сумній долі в Женеві. Що міністер Іден не явився цього разу в Женеві, цілком зрозуміло, бо навіщож істнує Комітет неінтервенції в Льондоні, коли в еспанських справах звертаються до Женеви?

Промова дель Вайо випала на загальну думку журналістів дуже нещасливо. Вона містила багато нетактовних загальних нападів на „фашизм“ неопертих на доказах і багато осторонь на адресу інших держав перед можливістю збройного конфлікту в Европі. Коли Дель Вайо заявив ще, „Ми не просимо Раду помогти чимсь еспаньскому народові перемогти його власні труднощі“, то лишилось лише запитати, чого він властиво шукає в Женеві. Дебати, що вивязалися з приводу цієї промови, докінчили поразку „еспаньского уряду“ в Женеві. Представник Великобританії, льорд Кренборн, заперечив твердження еспанського промовця, що Комітет неінтервенції не осягає своєї мети. „В дійсности — казав він — цей Комітет перешкодив боротьбі поширитися поза межі Еспанії“. В обороні льондонського Комітету, а не уряду Валенсії промовляв і представник Франції п. Віено, звертаючи увагу на те, що „Комітет виробив плян

ДР. В. ЗАЛОЗЕЦЬКИЙ. 2

Шляхи нашого новітнього мистецтва.

(Докінчення).

Але не можемо тут, де ходить про загальну характеристику, помінути мовчки і деяких негативних сторінок, тимбільше, що аранжери останньої вистави претендують на загальне заступництво українського новочасного мистецтва АНУМ-ом. Колиб широка мистецька пропаганда АНУМ-а обмежилася до признання, що АНУМ репрезентує у своїй більшости тільки певний означений напрям українського новочасного мистецтва, тоді ці замітки прибрали би інший характер.

З невеликими вийнятками (найяскравішим вийнятком є артистка високої культури О. Кульчицька) загальний тон вистави є модерністично-інтернаціональний. Творчість більшости мистців тої вистави не звязана ані з рідною землею ані атмосферою тої землі, ані з духом старої традиції українського мистецтва, ані врешті з певними суттевими релігійними чи національними потребами нашого громадянства.

Отже не вищі духові потреби українського громадянства, не горяче бажання духово піднести і переродити це громадянство є рішальними чинниками такої вистави, а далекі від його потреб проблеми модерністично-інтернаціонального мистецтва.

Ми далекі від того, щоб закидати комунебудь, що він бере надхнення з чужих зразків. Ніхто не вимагає від живих мистецьких течій, щоб вони не переймали чуже. Але вся річ у тім, щоб переймати великі та могутні зразки і їх творчо асимілювати. Ні одного ні другого не бачимо в більшости експонатів вистави АНУМ-а. Зразками є не твори здорового та могутнього мистецького духа Окциденту, а взори розкладового модерністично-інтернаціонального мистецтва. Нема в напрямах заступлених АНУМ-ом також слідів творчої асиміляції навіть тої, яку бачимо в найбільш модерних мистецьких течіях Заходу. Напр. в італійськім футуризмі (яким рішуче не захоплюємося) пробивається пластично монументальна римськість, у новіших течіях французького модернізму є легкий подув клясицизму, в німецькім експресіонізмі властивий німецькому духові нахил до одуховленого виразу, який характеризує німецький середньовічній примітив. У нашім мистецтві чужі інтернаціональні впливи падуть не на творчий грунт уже діяльних мистецьких течій, а в порожнечу.

І в тім добачую велику небезпеку для українського мистецтва. Для відтінів мистецтва, яке ще не має свого ясно скристалізованого національного на старій традиції (вона є, але неусвідомлена) опертого етосу — інтернаціональний модернізм може відбитися фатально. Може зродитися анемічно-абстрактне від усіх потреб життя відорване мистецтво і коли вільно робити порівнання з життям рослин, не зможе воно розвиватися так само, як підтропікальна пальма у вічним снігом покритих сибірських тундрах або альпейська фіялка на жагучих пісках Сагари.

Тому і перещіплювання західно-европейського безтрадиційного і в грунті речі декадентського мистецтва на наш грунт може принести зі собою всі ті симптоми духового нидіння, про які ми в загальних міркуваннях говорили.

Не ставимося ані ригористично ані ексклюзивно до ріжних проявів українського новітнього мистецтва. Допускаємо можливість ріжних еволюцій, бо нині всюди там, де йде духове відродження, інтернаціональні Савли переміняються в національно-традиційних та віруючих Павлів. Тільки ці еволюції мусять проявлятися в дійсних суттевих змінах самих мистецьких починів, мусять нести на собі риси змагань до правдивости та до беззастережної служби високим вимогам мистецтва та мусять родитися з індивідуальних потреб душі та з загальних громадянства.

В нинішню пору, де змагаються з досі небувалим духовим напруженням творчі та деструктивні світогляди, мистецтво як один з наймогутніших духово-виховних чинників людства, має неоцінене значіння.

І коли громадянство вимагає нині від мистецтва сповнення певних громадянських функцій і коли воно старається обмежити своїми вимогами крайньо індивідуалістичні вияви демоліберальної доби — то це все випливає з твердих потреб і строгих обставин нашої доби.

Актуальна вистава АНУМ-а за невеликими вийнятками викликала у нас побоювання про майбутній розвій українського новочасного мистецтва особливо з огляду на небезпеки, які йому загрожують від інтернаціонального модернізму і тому уважали ми за вказане над цим питанням основніше застановитись.

ДІМ МОДНИХ ТКАНИН. **Небувала нагода на Ялинку!**
КІСЛЄР — Львів, вул. Сикстуська 22.
влаштовує **до 24. грудня ц. р. ПОСЕЗОНОВУ ВИСТАВУ**
матеріялів вовняних і шовкових на костюми, плащі і суконь по цінах небувало низьких.

контролі". Досить злу послугу зробив п. Дель Вайо й п. Патьомкін заявляючи, що „Москва ніколи не вважала, що помагаючи легальному урядові Еспанії, втручається до внутрішніх справ Еспанії чи порушує пакти Ліги Націй". Цією заявою свого представника визнав властиво московський уряд, що він дійсно підтримує еспанських большевиків. Але найрішучішу відправу представникові уряду Валенсії дав представник Польщі, п. Комарницький, заявивши між іншим, що на думку польського уряду скликання Ради Ліги Націй не сприяло ані відпруженню в Еспанії ані зменшенню терпінь еспанського народу. „Ліга Націй рискує що її втягнуто до справи,яка може спричинити нові розчарування шкідливі для престіжу Ліги Націй і може навіть для справи міжнароднього миру". Пропозицію представника Польщі замкнути дебати над еспанською справою приняли прихильно.

Резолюція Ради, яку запропонував її президент, представник Чіле, п. Едвардс, принята одноголосно, повертає властиво цілу еспанську справу до льондонського Комітету неінтервенції не забираючи в ній голосу і поручає лише членам Ліги Націй, що беруть участь у цім Комітеті, пильнувати, щоб до еспанської війни справді ніхто не вмішувався. Разом з тим Рада висловила свою симпатію щодо пропозиції посередництва, яка вийшла з Парижа та Льондону. Вияв платонічного співчуття до цієї франко-англійської акції зрештою ніде не бракує, але і до її реальної вартости ставиться з великим скептицизмом не лише Берлін, а і самий Париж, де большевицько-соціялістична частина „людового фронту" посилає масово добровольців та зброю до Мадриду та Барцельони і робить таким чином офіціяльну акцію „невтручання французького уряду" просто смішною.

Дуже неприємною, а навіть просто фатальною, для Дель Вайо та його уряду є кінець резолюції, де жадається, щоб війну в Еспанії провадили більш людяно. Це жадання спрямоване виключно й безпосередньо до уряду Валенсії підтримав президент Едвардс великою і палкою промовою виголошеною на останньому засіданні присвяченім еспанській справі. У цій промові він зазначив, що в будинках дипльоматичних представництв ріжних держав у Мадриді рятуються кільканадцять тисяч еспанців перебуваючи в жахливих умовах, мерзнучи і голодуючи, і закликав Міжнародній Червоний Хрест подбати про те, щоб цих нещасливих вивезли з Мадриду та меж Еспанії. Дель Вайо, від якого жадають в Женеві конкретних приречень, опинився в дуже тяжкім становищі не маючи спроможности їх дати. Він дав до зрозуміння, що лише еспанські націоналісти, яким пощастило дістатися з жінками та дітьми до чужинецьких представництв, вдержують їх ще в Мадриді.Коли переведуть евакуацію втікачів з консулятів, вони негайно покинуть Мадрид і дотичні уряди визнають національний уряд у Бургосі. Таке отверте признання, що большевицький уряд Валенсії воює при допомозі системи заручників, викликало загальне обурення в Женеві, та й не лише тут.

Ініціятори поставлення есп. справи на порядку деннім Л. Н. очевидно дуже розчаровані осягненими результатами, які зовсім не відповідають їх сподіванкам.У всякому разі справа еспанської війни перейшла свій женевський етап. Юридичним осередком полагоди цієї справи є лише льондонський Комітет неінтервенції, але вона переросла безмежно його рямки. Говорячи про посередничу акцію цього Комітету „Журналь де Женев" вказує на те, що Комінтерн уживає як гарматнього мяса своїх адептів в Еспанії. А німецький уряд зазначує у своїй відповіді на франко-англійську пропозицію, що противники національного уряду Еспанії убивають заручників, воюють підпалами та іншими жорстокостями, які розпалюють пристрасти до крайньої міри. Цікаво, яких засобів ужие французький та англійський уряд, щоб змінити цей стан річей. Хоч і визнали вони Совіти, Совіти і надалі не визнають їх „буржуазної ідеольогії".

М. Дашко.

Тільки до 31. грудня продаж з приводу ЛІКВІДАЦІЇ **по небувало низьких цінах**
Убрання, пальта і футра фірма „РЕР" Львів, пл. Марійська 8. КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!
3317 1-2

З ЖИТТЯ СОВІТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

(За київським радіом).

ХАТИ ОБОРОНИ.

При колхозах організують тепер нову установу: „хати оборони". В них учать колхозників воєнного ремесла, познайомлюють їх із діяльністю „Оссоавіяхіму", з кінною їздою („ворошиловці") тощо, а колхозниць підготовляють до санітарної служби. Як подало 20. ц. м. київське радіо, таких „хат оборони" зорганізовано вже поважну кількість на всьому просторі України.

ПІДГОТОВА НОВИХ 150 ТИСЯЧ ЛЕТУНІВ-ПІЛЬОТІВ.

Робітники фабрики Менжинського в Москві кинули поклик дати новий 150-тисячний кадр летунів-пільотів. На цей поклик відгукнулось багато робітників на Україні, зголошуючи свої кандидатури. Цією справою в Києві занявся аероклюб „Динамо".

ЗАГАЛЬНИЙ ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ СССР.

Дня 6. січня 1937. р. відбудеться на цілій території Совітського Союзу перепис населення. Поміж питаннями переписних квестіонарів розріжнені „національність" та окремо „рідна мова". Як приклад подано через радіо: можна бути російської національности, при чому рідна мова може бути українська. Влада закликає всіх громадян облекшити працю перепищиків.

ЗИМОВІ ШКІЛЬНІ ФЕРІЇ НА УКРАЇНІ.

Большевики подбали, щоб дітей не випустити зі зорганізованих лав також і підчас ферій. Організують у школах і стадіонах „масовки", „ялинки на леді", „виїзди за міста", ріжні спортові зустрічі юних фізкультурників тощо. Замітне, що ялинку традиційну піяльвину ялинку, большевики приняли, не вважаючи на її тісний звязок з релігійним культом. Київське радіо подало ріжні місця, де продають ялинки та всякі „ялинкові іграшки" (досі продано останніх за 324 тис. рублів). Варто би приглянутись цим казьонним іграшкам. Мабуть на кожній красується в тій чи іншій формі „геніяльний Сталін"...

ЖАХЛИВА НЕДУГА „СТАЛІНІЗМУ".

Слухаючи якогонебудь совітського радія, дістаєте швидко біль голови від безупинних майже поклонів перед ідолом — Сталіном. Для прикладу подаємо з київської радіо-програми 21. ц. м. ось-такі спеціяльно „сталінські" авдиції: 1) „Сталін-творець нової радянської конституції", 2) „Сталін у піснях народів СССР", 3) „Слово Сталіна між нами, воля Сталіна між нас. Пісні про любимого вождя"... Це (уявіть собі!) в програмі одного дня. Треба додати, що в кожній радієвій прелекції на яку не булоб тему, чи в концерті обовязково мусить бути згадка про Сталіна; що поза радіом улаштовують тепер „сталінські вечорі"; що портрети Сталіна висять скрізь і всюди, по установах і вулицях... Страшна, жахлива недуга „сталінізму".

„ВИВЧАЮТЬ" КОНСТИТУЦІЮ.

На заводах, шахтах і колхозах покликано до життя семинарі для „детайльного вивчення сталінської конституції"...

ПІДГОТОВА ДО ЗУСТРІЧІ НОВОГО РОКУ.

„Трудове населення цвітучої України" (дослівно!) готовиться до зустрічі нового року. В Києві і по інших містах України (очевидно і в цілій СССР) відбудуться балі, маскаради, вечірки, коротко: великий новорічний карнавал. Будуть підсумовані теж „величезні успіхи стахановського 1936. року".

ДЕСЯТИЛІТТЯ ХАРКІВСЬКОЇ „ДЕРЖАВНОЇ ОПЕРИ ТА БАЛЄТУ".

Оперовий театр у Харкові готовиться до 10-тих роковин свого істнування. Ювилейне свято тріватиме 5 днів, починаючи від 27. ц. м. Зачнеться воно премієрою опери „Тихий Дон". Намічені теж концерти, вистави для дітей, видання монографії і влаштування фотовистави зі знимок ріжних виведених опер.

КИЇВСЬКА РАДІОСТАЦІЯ РВ9 ФІЛІЄЮ МОСКОВСЬКИХ РАДІОСТАЦІЙ.

Від часу, коли почала працювати „потужна" радіостація ім. Косіора у Києві (дійсно сильна — у Львові можна її легко дістати), раніше чинна в Києві стація РВ9 зміцнює і передає головно авдиції московських стацій. І так напр. коли радіостація ім. Косіора подає в год. 21.40 „останні вісти" по українськи, то радіостація РВ9 трансмітує „последнія ізвестія" з Москви.

Н-вич.

Геліотерм Львів, Академічна 7 (Гмах'Шпрехера) Тел. 290-00
Фабричний склад лікарських інструментів, меблів, апаратів рентгенівських і електро-медичних. — Низькі ціни! —
Довідні умовини платности! Кошториси та фахова порада безплатно!
3315 1-4

В обороні рідної землі.

ВІЧЕ У ГЛИНЯНАХ.

Дня 8. ц. м. відбулося у Глинянах велике віче в справі земельній і шкільній. Приявних було к. 300 осіб, представників із 23 громад глинянського судового району і міста Глинян. Віче відкрив голова ПНК адв. Микола Куницький, який і провадив, на секретаря покликано м-ра Михайла Дужого. До почесної президії вибрано о. Сеніва з Задвіря, Івана Олійника з Задвіря, Савчака Андрія і Михайла Тимняка з Глинян, Стефана Гроностальського з Замістя, Яцка Бехирського з Розворян, Миколу Боршовського з Ляшок.

Після того близько 2-годинний реферат у земельних справах виголосив пос. д-р Ст. Біляк. По рефераті на внесок м-ра Дужого присутні одноголосно приняли відомі протикольонізаційні резолюції.

По ухваленні протикольонізаційних резолюцій забрав слово посол Вол. Кузьмович і в 1-годинним рефераті засував цілість шкільних справ.

По рефераті посла Кузьмовича почалася дискусія над обома рефератами. В 2-годинній дискусії ,веденій на дуже високому рівні, бесідники рішево ставились до порушених справ. Забирали голос пп.: Цимбала з Лагодова, Іван Танчин зі Солової, Мих. Шульга з Глинян, дир. Мих. Сеник, Сенів зі Загіря, Михайло Капина з Ляшок Кор., Корейба Дмитро з Вижнян, Михальський Іван з Розворян, Іван Сірант з Курович і м-р Михайло Дужий з Глинян. Вкінці забрав слово дир. Михайло Сеник і загрівав присутніх до боротьби за рідну землю і школу. Всім дискутантам основно відповідали оба посли.

Віче закінчилося відспіванням нац. гимну.

ВІЧЕ В БІБРЦІ.

Дня 10. ц. м. відбулося в Бібрці в салях Українбанку імпозантне повітове віче, скликане заходом ПНК в Бібрці. Від УПР прибув на віче пос. д-р Степан Біляк. Приявних начислювано понад 800 осіб з усіх волостей та громад повіту. Численно була заступлена також духовна та світська інтелігенція. Зацікавлення вічем було незвичайне, настрій увесь час піднесений. Віче відкрив голова ПНК о. Михайло Бобовник. До президії ввійшли: о. Михайло Бобовник, предс., Іван Пахолок і Семен Харкавий, заст. та Іван Шкварок, секретар. Півторагодинний звязкий реферат посла д-ра Біляка вічевики вислухали з напруженою увагою і нагородили гучними оплесками. В дискусії забирали голос: д-р Іван Вежгльовський, Іван Павук, Павло Ружак та інші. Одного з комунізуючих, що намагався внести дисонанс, вічевики закидали окликами „ганьба" та одно-душно домагалися від президії відібрати йому голос і видалити зі салі. Читанню резолюцій у земельних справах і постанов у боротьбі з комунізмом товаришили живі оплески та оклики „слава". При кінці забрав слово секретар Іван Шкварок, який, повідомивши зібраних, що саме напередодні віча відбулись похорони незрівняного різьбаря українського слова, Василя Стефаника, вніс ушанувати його повставням в місць та 1-хвилинною мовчанкою. Після того віче закінчено могутнім співом національного гимну.

SAMODZIAŁY LESZCZKOW

ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В

ГАЛИЧИНІ — ЦЕ ЛЕЩКІВ

СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

Новий конкурс „Діла“ на економічні статті.

Як відомо нашим читачам, зпоміж надісланих статтей для попереднього конкурсу, уфундованого в „Ділі“ п. Василем Тихим з Америки, журі признало тільки 6 авторам грошеві нагороди. Для чотирьох нагород (для Гої в сумі 10 ам. доларів і для трьох по 3 ам. доляри) не найшло журі відповідних кандидатів (див. „Діло“ ч. 81). Тому розписуємо отсим

ЧЕРГОВИЙ КОНКУРС

на тему

„ЯК ЗОРГАНІЗУВАТИ УКРАЇНСЬКИЙ ДОМАШНІЙ ПРОМИСЛ?“

Тему вибрало журі, признаючи справі організації нашого домашнього промислу першорядну вагу, а для дальшого господарського розвитку українського народу — велику актуальність.

Нагороджених буде 5 статтей, а саме:

1-а нагорода—рівновартість у золотих 6 ам. дол.
2-а нагорода — рівновартість у зол. 4 ам. дол.
3-я нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.
4-а нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.
5-а нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.

Засаднича вимога: річевий підхід до теми і можливість здійснення поданого проєкту.

Розмір статті повинен не перехолити розміру нормальної газетної статті (200—300 рядків).

Статті писані по змозі на машині, треба надсилати в замкнених ковертах із зазначенням назовні: **Для конкурсу.** Справжне прізвище автора треба помістити в окремій меншій коверті, яку журі відчинить уже після признання нагороди.

Речинець, до якого прийматимемо згадані статті, **31-го грудня ц. р.**

Рік осн. 1866 Спеціальний магазин новостей для Панів МАРТИН МІЛЛЄР ЛЬВІВ, площа ГАЛИЦЬКА 14. поручає: сорочки, найновіші краватки, сшивки, трикотажі, капелюхи. — Пальці кальоші — парасолі. Рік осн. 1866

З українського життя на чужині.

ВДАТНА УКРАЇНСЬКА ІМПРЕЗА У БРНІ.

13. XII. ц. р. українське т-во самопомочі „Єдність“ у Брні, що складається переважно зі стрілецтва та його родин, улаштувало Миколаївську вечірку для дітей і дорослих. Треба зазначити, що імпрези т-ва „Єдність“ у Брні вже мають свою устійнену добру традицію. Саля католицького дому в крал. полі була повна гостей; дехто приїхав з далекої околиці.

Перша частина вечірки була присвячена для дітей, які заграли сценку „Івасів плащ“, заспівали Миколаївську пісеньку та затанцювали пару народніх танців. Відтак св. Миколай з янголом і чортом роздали дітям дарунки. Кожна дитина дістала по дуже доброму светрові, які виконала жіноча секція т-ва.

Друга частина була присвячена дорослим. В ній грала до танцю струнна орхестра під згучним проводом п. Найди. Св. Миколай не забув і на дорослих гостей, яких обдарував прецікавими дарунками. Деякі дарунки викликали бурю сміху.

Загалом вечірка випала напричуд добре: гості і насміялись і натанцювались до схочу. З визначніших гостей слід відмітити д-ра Слюсара з родиною, інж. Франтика з дружиною, інж. Лівчака, інж. Марченка, проф. Моцюка та б. ін. За чудову прекрасну імпрезу слід скласти якнайщирішу подяку п-і Ґотфридовій та п. Сигеричові, які не пошкодували свого труду задля розбудження українського товариського життя та найдоцільнішої пропаганди нашої культури серед чеського братнього суспільства. **Л. В—ий.**

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Польський посол у Берліні парафував польсько-швайцарський договір про заплату за торговельні обороти.

В еспанському Мароко організують 15-тисячний корпус, що буде зложений з європейців та мароканських тубольців.

У білоруській совітській республиці нар. комісарем внутр. справ іменовано москаля Моначанова на місце жида Ізраеля Лемлевського.

Французька суспільна партія (де ля Рока) покінчила вчора конґрес. Вона домагається, щоб уряд зірвав договір зі СССР, скріпив союзи з Англією, Італією, Малою Антантою і Польщею та довів до ширшого порозуміння з Німеччиною. Промова де ля Рока закінчила конґрес.

Делегація палестинських арабів виїхала на наради з королем Іраку Ґазі та з королем Саудійської Арабії Ібн Савдом.

Сирія хоче полагодити спір за санджак Александрети шляхом виміни населення. 80.000 турків зі Санджаку переселено би до Туреччини, на їхнє місце поселено би 150.000 сирійців з Туреччини.

Єгипетський король Фарук І. приїде в літі 1937 р. до Льондону.

82-ох кубайських послів обвинуватить президента Куби Гомеца. Сподіються, що 2/3 послів виступить проти президента, що мусітиме уступити; полк. Батіста перейме би владу. Амбасадор Злучених Держав хоче посередничити у тому конфлікті.

Делегація французьких промисловців виїхала до Берліну, правдоподібно, щоби налагодити франко-німецьку кольоніяльну співпрацю. Делегація тримає звязок не лише з французькою амбасадою, але також з британською й американською.

Японські морські стрільці побили підінспектора міжнародньої поліції в Шангаю, англійця.

Німецький летун Віллі Гампель піднявся зреорганізувати летунство Афганістану.

ГЕРБЕРТ НЕЛЬСОН.

Погана маска.

Директор варіете дивився із щасливим усміхом на цю трійку: Чарлі і струнка Бетті теж усміхались:

— Я справді дуже щасливий, що ви будете виступати в мому театрі цей місяць...

Жіп сидів похнюплений, заложивши ногу на ногу і якби не брав участи у розмові дивився через вікно.

— Ми теж, пане директор — відповіла Бетті. Чарлі кивнув головою, але Жіп мовчав. Директор стріпував попіл з папіроски.

— На мою думку головний успіх вашого виступу буде безсумнівно маска пана Жіпа. Публика буде пищати з радости.

Жіп перекинув ліву ногу на праву:

— Не буде ніякого успіху, бо я не буду мати ніякої маски.

Директор глянув на нього збентежений. Бетті і Чарлі перелякались.

— Я вас не розумію — сказав директор. — Чи ви не маєте наміру виступати у своїй масці кльовна? Коли так, то мусите викинути цілий нумер і взагалі не потребуєте виступати.

Жіп переступав з ноги на ногу:

— Я вже маю цього досить, щоб грати ролю блазна. Від часу, як ми виступаємо, ви накинули мені цю огидливу маску. Я не хочу бути вічно поганим і я не є по своїй вдачі коміком. Я сам не відчуваю гумору. Моя вдача — поважна. Чому Чарлі не візьме на себе таку ролю? Він любить веселі сцени та дотепи.

Бетті зідхнула важко:

— Він зовсім зґезався!

Усміхнулась і підійшла до нього:

— Не роби дурниць, Жіп. Ти-ж сам знаєш, що у нашому виступі ти заступаєш атракцію. Завдяки тобі нас ангажують найбільші варіете світу. А тепер ти хочеш нам зіпсувати працю? Я знаю твої аргументи. Ти — гарний, добре збудований і ти міг би скакати по сцені, як Апольонський красунь. Але-ж ти знаєш, що ти маєш свою ролю і мусиш носити маску!

Жіп відійшов до вікна. Чарлі звернувся до директора:

— Знаєте, пане директоре, кожного місяця ми маємо з ним ту саму історію. Але він ніколи не зробив нам такої сцени у кабінеті директора. Досі він сварився з нами тільки дома і можна було його якось переконати.

Директор звернувся до Жіпа:

— Але чи ви маєте якісь причини, щоб не характеризуватись?

— Звідки ми можемо про це знати! — сказала Бетті, але сказала так, якби знала дуже добре.

Жіп підійшов до стола:

— Я вам зараз поясню. Було це минулого місяця. Ми виступали в „Тіволі“. Щ[illegible] вечора по виставі я ходив сам до кавярні. Раз зайшов я до якогось ресторанику у садочку. Там танцювали і я познайомився з одною панночкою. Вона звалась Ґріт. Ми зустрічались і пізніше щораз частіше. Аж одного дня вона спитала мене, хто я такий. Я відповів їй, що найкраще буде, як будемо говорити про себе якнайменше і будемо мріяти. Але вона не розуміла цього і хотіла конче знати, чим я займаюсь. Я мусів їй нашешті сказати, що ми виступаємо в „Тіволі“ і що Чарлі та Бетті мої партнери. Вона дуже втішилась, кажучи, що вже давно мріяла про знайомість з артистом і що зараз того самого вечора піде до нашого театру.

Ґріт сиділа в першому ряді. Я побачив її ще перед виставою крізь дірку у завісі. Вона була схвильована, бо перекидала раз-у-раз сторінки програми. Дивилась на всіх горда, що її приятель виступить як артист. Почалась вистава, минав пункт за пунктом. Нарешті прийшов наш виступ. Бетті виглядала чудово із своїм золотистим волоссям і своєю зґрабною фігурою. Самі зрештою її побачите, пане директоре! Вона танцювала з Чарлім, поки я не викотився на сцену у своїй обридливій масці. На салі все заворушилось від реготу і Ґріт теж сміялась. Та вже за хвилину я помітив її страшну повагу... сміх щез з її обличчя. Заки я встиг був роздягнутися після вистави, до ґардероби принесли мені лист від неї. Вона писала, що я мав рацію, коли радив їй не питатись, яке я маю заняття. Від тепер, коли вона побачила мене на сцені, вона буде мене вже завсіди бачити з тим викривленим лицем.

І таке, пане директоре, повторялось і мною теж в інших містах. Коли я тільки закохався і ближче поцікавився якоюсь симпатичною жінкою, наша знайомість скоренько кінчалася. Дівчата сміялись з мене і забували про те, як я виглядав приватно. Я роблю з себе блазна, щоб заробляти на хліб, щоб збирати оплески, але ніхто не журиться тим, що я через це трачу. Тепер годі! Ти Чарлі і ти Бетті мусите мені раз щиро відповісти: „Чому я, до сто чортів, мушу бути тим, що робить завсіди із себе потвору на сцені?“

У кімнаті стало так тихо, що можна було б чути голку, якби впала із стола. Після цього встала Бетті, підійшла до Жіпа і довго вдивлялася в його очі.

— Чого ти дивишся? — спитав подразнений Жіп.

— Я вже знаю в чому річ — відповіла вона. — Прошу вас пане директор і тебе Чарлі, вийти на хвилину з кімнати. Я мушу з ним поговорити на розум.

Коли Бетті лишилася з Жіпом сама, сказала вона до нього:

— А я дуже рада, що з тебе всі дівчата сміються.

— Рада, чому?

— Бо я з тебе ніколи не сміюся — і голос її звучав так поважно, що Жіп задумався над її словами.

— А Чарлі? — спитав він, ударивши себе в чоло.

— Чарлі? Ех, ти дурнику!

— А я завсіди думав, що ти танцюючи з ним...

— Кльовн не повинен думати — відповіла весело Бетті.

Жіп зрозумів і теж засміявся.

— Пане директор! можете ввійти — крикнув він відчинюючи двері — вона мене переконала! Найважніша річ це успіх у мистецтві!

Перекл. **а. б.**

Святочні бажання за посередництвом „Діла"

Подаємо Шановним Читачам до ласкавого відома, що як і минулими роками, з нагоди цьогорічних Різдвяних Свят відкриваємо окрему рубрику святочних бажань для Вп. наших Читачів і Прихильників.

Надіслані бажання помістимо у святочнім числі „Діла". Кошти бажань: 2 золоті до розміру 15 слів та 20 сотиків за кожне слово понад 15 слів.

Сподіємося, що наше Шановне Громадянство використає цей дійсно вигідний і дешевий спосіб святочних бажань та з нагоди цьогорічного Різдва пригадається своїм дорогим і близьким, свояцям, приятелям, товаришам, знайомим і т. д.

Бажання, за які належитість просимо надсилати рівночасно з текстом, приймаємо до 3. січня 1937 року.

Заява д-ра Дмитра Левицького.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Прошу Вас помістити на сторінках „Діла" цього мого листа:

Вернувшись до Львова після короткого мого побуту у Німеччині, куди я їздив виключно у своїх маєткових справах (на що предложив був докази при заходах щодо паспорту), я з найбільшим здивуванням довідався, що деякі люди поширюють сплетні, немов та моя подорож мала політичний характер, ба навіть дошукувалися звязку поміж нею і деякими статтями „Діла". Заявляю, що від поверх півтора року я в активній політиці участи не беру, ніде з ніякими прилюдними заявами за весь той час не виступав та свідомо завсідн ом'чував навіть розмов із чужинцями на тему політичної ситуації в краю. Посуджувати мене, що маю чи навязую звязок з якимінебудь чужостроннімн чинниками, вважаю нікчемною клеветою.

Дмитро Левицький.

Козир сезону це **кольонські води** у всіх наймодніших запахах на вагу найдешевше
ПЕРФУМЕРІЯ **БІРНФЕЛЬД** Львів, вул. Казимира Великого 1.
Великий вибір усіляких косметиків. 3127

Господарська основа Підкарпатської Руси.

(ВІД ВЛАСНОГО КОРЕСПОНДЕНТА.)

Прага, грудень 1936.

Подаємо нашим читачам низку цікавих дат, що торкаються господарського життя Підкарпатської Руси і ілюструють основи буття наших братів на тому боці Карпат. Гадаємо, що вони зацікавлять неодного з наших читачів, особливо тепер, коли так багато говориться і пишеться про Підкарпатську Русь з приводу приготувань до введення в життя її автономії.

Цифри ці беремо з реферату шефа рільничого відділу краєвого уряду в Ужгороді інж. Леоп. Махачека й доповняємо їх місцями й даними з інших статистичних джерел.

58 % населення Підкарпатської Руси — це хлібороби. Половина простору країни вкрита лісами, а друга половина це рілля. Хліборобство на Підкарпатській Руси ведеться на грунтах: державних, громадських і приватних. На одну душу хліборобського населення Підкарпатської Руси припадає всього 1,41 гектарів рілі —а в Чехії 2.01 гект. З цих 1.41 гект. припадає 0,57 гект. на посівну площу, 0.37 на сіножати і 0.44 на пасовиська. З усієї посівної площі Підкарпатської Руси лише 15% обробляється інтенсивно, а 85 прц. екстенсивно.

Підкарпатська Русь має 112 тисяч хліборобських господарств. На одно таке господарство припадає пересічно 4 особи. 104 тисячі, себто 93% хліборобських господарств Підкарпатської Руси, це господарства до 10 гектарів, решта 7% це господарства понад 10 гектарів. До першої групи належить 48 % усеї рілі країни, а до другої аж 52%.

За час шести років, від 1926—1931. р. чистий дохід з 1 гектара виносив лише 21.25 чес. к. отже з цілої Підкарпатської Руси лише 14 мільйонів. Заробіток одної робочої години треба оцінювати на 0.83 кч. Одначе рілля дає можливість заробітку всім членам родини й тому хліборобський прибуток з 1 гектара можна рахувати на 987 кч.

Повне запотребування одної дорослої людини в хліборобстві є на Підкарпатській Руси дуже мале, бо лише 2.480 кч. річно, з чого на найконечніше прохарчування треба рахувати 1.880 кч. В Чехії річне запотребування виносить 6.717 кч. на людину. Тут треба шукати причини недостаточного відживлювання та взагалі низької життєвої стопи хліборобського населення Підк. Руси. Задовження хліборобського населення Підк. Руси обраховують тепер на 800 мілонів кч.

Замітним і під господарським оглядом дуже нездоровим явищем в хліборобському господарстві Підкарпатської Руси є дрібления, дільба і так вже малих хліборобських господарств. Розраховують, що коли цей процес буде далі так поступати, як досі, то вже 1960. р. на одну особу хліборобського стану Підкарпатської Руси припадалоб лише 0.77 гект.

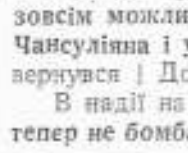
Якжеж його направити?

Згаданий референт дає на це таку відповідь: Або постаратися про збільшення площі рілі, або перейти з екстенсивного господарства до інтенсивного або надвищці хліборобського населення найти інший варстат праці чи найти їй прожиття на еміграції — все одно чи то в т. зв. історичних землях (Чехія і Моравія) чи то в чужині. Збільшення продукції можна досягти лише двома шляхами: комасацією і заселенням верховини в вертикальному напрямі, а теж висушенням забагнених просторів підкарпатського низу. Кошти на здійснення цих засобів виносили би приблизно два мілярди кч. Крім цих, так мовитиб, чисто технічних засобів треба постаратися теж про збільшення продукції хліборобського господарства. За десять літ збір пшениці з 1 гектара виносив пересічно лише 11 сотнарів, а сухої паші лише 12 сот. В Швайцарії, отже в дуже подібних природніх умовинах, річний збір сухої паші з 1 гектара досягає аж 101 сот. Збільшення збору можна досягти: відповідним добором зерна для засіву та доцільним гноєнням не лише природними, але і штучними погноями. Обраховують, що невмілa консервація природнього гною приносить хліборобству Підкарпатської Руси не меньше-не більше лише 150 мілонів кч. втрати річно. Що торкається пасовищ, то всю увагу треба звернути на раціональне і доцільне використовування головно полонин, а пасовища в долинах чи на низах треба перемінити на засівні площі. Треба теж конче звернути пильну увагу на скотарство, а це на плекання і збереження расовости худоби та на раціональну годівлю. Одначе ці засоби, на думку знавців, не малиб великого значіння, колиб рівночасно не подбати про забезпечення добрих цін збуту всіх хліборобських продуктів, усунення всякої спекуляції та зниження коштів виробництва. А на це треба гроша і кредитів. Одне і друге можна досягти розбудовою кооперації. І в цьому лежить краще майбутнє Підкарпатської Руси. Само собою, що треба теж подбати про піднесення хліборобської освіти, особливож між хліборобським молодняком. Нині кошти, що їх витрачується на піднесення хліборобства Підкарпатської Руси, виносять 1/300 усього прибутку з хліборобства країни, а це в порівнянні з іншими землями Чехословаччини таки трохи за мало.

М. н.

По смерти Василя Стефаника.

Дальші вислови спочуття з приводу смерти Василя Стефаника прислали до Т-ва Письменників і Журналістів ім. Івана Франка у Львові: Союз закордонних пресових кореспондентів у Берліні, Союз Українок Емігранток у Польщі (Варшава) і проф. д-р Зенон Кузеля у Берліні.

Радіоприймачі ФІЛІПСА
на догідні сплати

для української клієнтелі лише в українській фірмі
е - К О
Львів, вул. Сикстуська 29.

ЧИ КИТАЙСЬКА КРІЗА ПОКІНЧИТЬСЯ БЕЗ ПРОЛИВУ КРОВИ?

Директор китайського банку Соиг, що приїхав зі Сіянфу до Нанкіну, заявив, що тепер ще **зовсім можливо зліквідувати полюбовно бунт Чансуліяна і увільнити Чанкайшека.** До Нанкіну вернувся і Донадд з пропозиціями Чансуліяна.

В надії на компроміс **урядове летунство** до тепер **не бомбардувало Сіянфу.**

Практичні дарунки НА ЯЛИНКУ
найкращі і найліпшої якости килими, гобеліни, завіски, обруси поручає фабричний склад
СТ. ҐАЛАНА
Львів, вул. Сикстуська ч. 20.
(Народна Гостинниця).
ЦІНИ ФАБРИЧНІ.
Приймається облігації **Народ. Позички** та інші вартісні державні папери.
Власні крамниці у всіх великих містах. 3303 1—6

Син гр.-кат. священника китайським маршалом.

Чужинна преса подає цікаві інформації про двох нових китайських маршалів, яких прізвища, уже люди призабули. Маршал Чансуліян є сином колишнього манджурського грабіжника і ворохобника Часуліна. Батько був неуком, який щойно по 15 роках навчився писати і читати, але сина посилав до найкращих европейських університетів. Чансуліяна хотіли були японці зробити цісарем Манджукуо, але він відмовився від цієї почести.

Його конкурентом у політичній карієрі є „християнський маршал" Фенюсіян, який імовірно походить із Закарпаття та є сином греко-католицького священика. Уродився він в Біштрі коло Сарош і в дійсності називається Іринеєм Фенгієм. До гімназії ходив в Епереші, був моряком, гірником і охотником в американській армії підчас війни в Еспанією. Підчас цієї війни здобув собі ступінь полковника. Відтак станні боксерів у Китаї, оженився з християнкою-китайкою, в 1913 вступив до китайської армії, добув по якомусь часі рангу маршала, але уступив зі служби, коли прояпонська політика Чанкайшека почала осягати щораз кращі успіхи. Старший брат китайського маршала д-р Ігор Фенгій, живе в Кошицях, як суддя. Має він багато листів свого брата з Китаю, який зробив таку велику військово-політичну карієру.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Мета життя всіх буддистів.

Багатство Шуї-Дагон.

Один „білий" журналіст поділився недавно з европейською пресою сенсаційною новиною, що він зважився ввійти власними ногами до одної з найбільше недоступних для християн святинь — пагоди буддистів у Рангун. Рангун чи точніше Шуї-Дагон це для буддистів те, що Мекка для магомедан. Це найстарша азійська святиня куди прямують буддисти з Китаю, Японії, малайського півострову, з Сіяму, індокитайських гір і закутин Афганістану. Мрією кожного буддиста є побувати раз на Цейльоні, де зберігається зуб Будди і в Рангуні, де його учні зложили три волоски з його голови.

Шуї-Дагон це одна з найкращих азійських будівель і всередині одна з найцікавіших. А проте небуддисти не мають сміливости ввійти туди. Зже на вулицях Рангуну можна зрозуміти, чому европейця лякає така думка. Туди прямує тисячі калік, недужих, жебраків і торговців у таких лахмітгях, з таким виглядом, що нагадуються описи середньовічних походів. Проказа і всякі роди пропасниць ходять разом з ними. До святині Шуї-Дагон можна ввійти тільки босоніж і треба пробиватись туди в юрбі, де не можна вибирати собі сусідів. Нічого лекшого, як стороннього непроханого гостя ограбити там і кинути на нього наклеп, що він зневажив святе місце.

Та знаємо, що є люди, які для сенсаційної статті пхаються навіть під еспанські кулі. Згаданий журналіст не вважаючи на всі перестороги місцевих знайомих, увійшов до „святая святих" буддистів, скинувши черевики і згідно з обрядом перейшов 140 ступнів, щоб побачити, як вона виглядає в самій середині. Довкола золотої скриночки із трьома волосками Будди призбирані дорогоцінності, які не можна рівняти з ніяким багатством приватних людей. Сама скриночка має 600 рідких самоцвітів, а золота вежа пагоди на 600 метрів зависшки вся у золоті. Довкола головного вівтаря — стоять статуї та статуетки Будди з золота та алябастру пообвішувані дарами прочан, між якими є великі багачі. На поодинокі різьби частини стін, склепіння, дверей, завіс і дзвонів складались цілі покоління.

Крім одної головної святині є тут довгий ряд пагод, що повставали довкола середущої цілими віками. Вони заховані в тиші гаїв, під доглядом черців, що не виходять звідси ніколи. В одній такій святині посеред натовпу прочан побачив цікавий журналіст недужу жінку на ліжку. Їй удалось зайти сюди в рідкий момент: коли вона мала стати матірю. А на думку буддистів нема більшого щастя, як уродитись у такій святині, тимто вона і тут лягла на постелі.

Найпевніше і найкорисніше примістиш свої ощадности в

Міській Комунальній Касі Ощадности

у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)

та в її **Відділах при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75.**

в золотих або **золотих в золоті.**

В цей спосіб здобудеш відповідні відсотки, охоронишся перед згубою або крадіжю і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном.

Завдяки квотам, здобутим із ощадностевих вкладів, признала Каса 28,260.000 золотих гіпотечних кредитів, за які либудовано 685 домів та вимонтовано 24% домів.

Понад 3,000.000 зол. річно виплачує Каса відсотків своїм вкладничам.

6,300.000 зол. — це резервові фонди Каси.

За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном. 3070 17—?

Трагедія великого коміка.

З Голівуду прийшла небувала новина: Бастер Кітон вернувся. Вернувся найдешевшим комунікаційним засобом — автобусом. За цей автобус заплатили його приятелі в Ню-Йорку. Він був такий бідний, що не мав навіть за що заплатити рахунку в дешевому пансіоні. У Голівуді мав іще домик, але не мав защо туди вернутись.

Два роки тому звалилась на нього перша біда. На біржі втратив 300.000 дол. Хто заробляє мільони мусить купувати якісь акції, у чомусь локувати капітал. А важко вимагати від кінового коміка, щоб він відріжняв голяндську мідь від австралійської бавовни. Біда не ходить одиначцем. Бастер Кітон не мав щастя в подружжі. Розвівся з жінкою. У процесі присудили йому заплатити кількасот тисяч долярів аліментів. Оженився вдруге, знову розвівся і знову мусів заплатити величезні аліменти. І моральні і матеріяльні наслідки розводу заломили його. Бастер Кітон попав у ту мелянхолію, яка так сильно відбивалась на його лиці, що ніколи не всміхалося. Славний комік, що працював над новими фільмами покинув перед двома роками Голівуд і ніхто не знав, що з ним діється. Він виїхав до Ню Йорку і вів самотне життя, імовірно шукаючи забуття в алькоголю. Приятелі віднайшовши його, допомогли йому вернутися до Голівуду. Але Бастер Кітон не працює, нікого не приймає і не відповідає на ніякі запити репортерів. Його приятелі Чарлі Чаплін, Грета Гарбо і Джін Гарльов допомогли йому грішима — нічого не помогло. Він ходить по своєму садочку, копає землю і поливає цвіти.

—o—

З фільмового світу.

ДЕКІЛЬКА ЦИФР ІЗ НІМЕЦЬКОЇ ФІЛЬМОВОЇ ПРОДУКЦІЇ.

Закордонний відділ Фільмової Комори в Німеччині розіслав перед кількома днями подрібне звідомлення про діяльність фільмових підприємств у Німеччині, з якого беремо деякі дати, що свідчать про великий розмах фільмового промислу в німецькій державі.

На терені Німеччини працює під цю пору 8 фільмових продукційних підприємств, що випускають річно 140—160 готових довших фільмів, деякі навіть в чужих мовах. Крім цього німецька продукція обіймає 400 культурних і наукових фільм, коло 600 реклямових образів і кругло 260 тижневих оглядів, що дає разом приблизно 1400 фільм річно. В німецькому фільмовому промислі, що затруднює коло 50.000 осіб, інвестовано сьогодні понад пів мілярда марок капіталу.

Німеччина має 52 виповнчальні фільм, що здебільша обслуговують цілу державу. В останньому сезоні (1936-37) на фільмовому ринку появилося 160 німецьких і 40 закордонних фільм, що їх випродукували у 21 фільмових підприємствах. Найбільше фільм вийшло з шести найбільших німецьких підприємств: 1) з „Уфи" — 30 фільм (27 німецьких і 3 чужомовні), 2) з „Тобіс-Роти" — 23, 3) з „Синдикату" — 22 (з того 4 чужі), 4) з „Тобіс-Европи" — 22 (з того 3 чужі), 5) з „Баварської Спілки" — 20 (4 чужі), і 6) з „Терри" — 14 фільм.

В Німеччині нараховують тепер 5.271 кінотеатрів із звуковими апаратурами. Всі кіна Німеччини мають майже 2 міліони місць, при чому переважають середні кіна, що мають 250—900 місць (53.6% усіх кін). Великих кінових театрів, що мають більше, як 900 місць, усього 194 (3.71%) й вони концентруються по великих містах, особливо в Берліні (театри „Уфа ам Цоо", „Гльорія", „Капітоль", „Атріюм", „Тітанія"; „Тавенціен-Паляст" і т. д.).

Згадані звукові кіна дали в минулім році 200—220 міліонів марок обороту, з чого держава стягнула 16—18 міл. марок податку. Глядачів було кругло 300 міліонів і вони поволі, але постійно зростають, до чого причиняються чимало приступні ціни й т. зв. пополудневі вистави для молоді із сильно зниженими цінами.

Нова фільма УФИ **„Студент-Жебрак** має зовсім заслужений великий успіх. Ця фільма накручена за знаною оперетою Міллекера. Сюжет із часів панування польського короля Августа Сильного, проти якого виступав Станіслав Лещинський. В головній ролі Кароля Ген, Йоганнес Геєстерс, Марікка Рекк, Берттольд Еббеке, Іда Віст та Фріц Камперс. Гра артистів, співи, музика, балети все це має високий артистичний рівень. Цілість повна життя, темпераменту й гумору.

„Альпейський Стрілець" — нова фільма УФИ накручена на основі роману Людвика Ганггофера „Стрілець з Фаллів". Тема фільми — це завзята боротьба мисливих з бандою грабіжників т. зв. „раубшіців", в якому по мистецьки вплетена любовна історія альпейської дівчини (Георгія Голь) з молодим мисливим помічником (Павль Ріхтер). Акція відбувається на тлі прегарної альпейської природи й життя тубильців, що деякими вирізками так і нагадує наші гуцульські полонини й квасові закутини синіх Карпат. Природність теми, глибока гра артистів і знамените технічне виконання підносять ще більше вартість цієї гарної кастроєвої фільми.

ЯК МЕШКАЄ ПАНІ СІМПСОН.

Вілля подружжя Роджерсів у Кан, де замешкала пані Сімпсон, має, як пише кореспондент „Парі Суар", свою історію. Має вона провансальську назву „Старець", бо справді є вона найстаршою будівлею у Кан. До 1924 р. мешкав у ній тільки огородник сусідньої великої маєтности, щойно цього року купив віллю Пер Ляфіт і переробив її по нових вимогах комфорту і витоди, залишивши зовнішній старинний вигляд. В новій переробленій віллі уладжено 6 комфортових кімнат з 6 лазничками. Крім цього уладили у віллі окремі ідальні, гостинні кімнати, голь і т. д.

Вілля положена в прегарній околиці, яка терасами спадає до моря. Подружжя Роджерси стали власниками віллі від 1927 р.

Тепер бережуть віллю детективи під контролею спеціяльного льондонського детектива, який приїхав туди літаком.

—o—

ЧИ „КЛЯКА" В ТЕАТРІ НЕОБХІДНА?

Паризька опера вимовила посаду своєму довголітньому директорові ...кляки. Пан Анрі Гляз мав за завдання підготовляти на оперові вистави відповідні оплески в ріжних місцях театру. Від довгих літ панувала така думка, що без зорганізованих оплесків нема певности, чи нова премієра „піде". Публика, що приходить до паризької опери, занадто панська, занадто вигідна, щоб мучити свої долоні; десь там хтось ударить раз і два і замовкне. А співаки на сцені чекають. А публика не чуючи оплесків, має враження, що дія не зробила враження. Так було віддавна. Аж тепер директори цього державного паризького театру рішили, що кляка пережилась і вони хотять передати долю вистав самій публиці. Звільнений директор клякерів усміхається і каже: нехай спробують. Він не вірить, щоб без його помочі добрий артист міг завсіди звернути увагу публики на себе. Він упевняє, що Моріс Шевалє завдячує йому свою карієру, бо наняті ним люди домагались іще раз кабаретових пісеньок Шевальєра, коли публика їх ще не розуміла.

РАДІОПАТІЯ.

Один паризький лікар відкрив нову недугу і вона не має ще назви, хоч треба буде вивести її від слова „радіо". Він ствердив, що люди, які за багато слухають щоденно радія попадають у своєрідну нервову недугу; при такій радіопатії (приймімо покищо такий термін) серце починає живіше битись, в ухах шумить і трапляються памороки. Головно старші перетомлені люди не повинні слухати довше як пів години оглушливої джезової музики. Також крикливі програмові промови, якими наділюють своїх „підданих" деякі володарі сучасного світу, розстроюють ріжні змисли.

ПОМЕР ЗАЛІЗНИЧИЙ КОРОЛЬ СВЕРІНГЕН.

Перед кількома днями помер несподівано у залізничім вагоні свого власного потягу Оріс Ван Сверінген, коли їхав із Клівленду до Ню Йорку. Помер на удар серця в 57 році життя.

Його карієра є просто неймовірна навіть в Америці. Був сином фармера-хлібороба і мріяв лише, якби стати кондуктором при міськім трамваю. В 35 році життя став бюровим робітником в трамваєвій компанії, а помер як власник цілої сітки залізничих підприємств вартости 3 мілярдів („біліони") долярів. Між ін. контролював він такі залізничі лінії: Лейк Ірі, Никел Плейт, Пере Маркет та ін.

Його похоронять у Клівленді побіч небіжчика брата, з яким розбудовував свою залізничу імперію.

о. Іван Фединський

Совітник Митр. Консисторії,

Городецький Декан, полевий курат У.Г.А. і парох Любіня Великого, основник і провідник місцевих і повітових культ.-освіт. установ,

помер 20. грудня ц. р. по довгій і тяжкій недузі, в 51. році життя в 27 р. священства.

Похорони відбудуться в середу 23. XII. в Любіні Великім.

В. Р. П.

Любінь, 21. грудня 1936.

БУДЖЕТОВА КОМІСІЯ СОЙМУ.

Буджетова комісія радила нині над предкінарем ради міністрів та підчинених їй установ. Пос. Войцеховський у своєму рефераті спинився довше над Польською Телеграфічною Агенцією. Він

заперечив заміти, немовби ПАТ. необєктивно інформував про події в Еспанії,

немовби змагав до монополізації фільмового тижневика та немовби приносив дефіцит.

У дискусії брали участь посли Будзинський і Валевський.

НОВИНКИ.

— **Нинішне число „Діла"** виходить в побільшеному обемі 12 сторінок. Зате чергове число з огляду на врочисте свято, яке приладає у вівторок, появиться аж у середу вечором з датою 24. ц. м.

— **Нововідчинений фризієрський сальон для пань і панів Богдана Макольондри у Львові, Чарнецького 10,** поручається П. Т. Громадянству. 3327 1—5

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. Найпевніша льоката гроша.**

— **Футра жіночі і чоловічі** та ріжного роду футряні шкірки **поручає по найнижчих цінах** Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719

— **Повітовий Союз Кружків Рідної Школи у Львові,** запрошує всіх Вп. Делеґатів на Зїзд Р. Ш. зі Львова і краю на **передзїздову нараду,** що відбудеться в четвер 24. ц. м. в год. 17. у домівці школи Р. Ш. у Львові при вул. Мохнацького 12, II. поверх. При вступі треба показати уповажнення брати участь у Загальному Зїзді Р. Ш. Справи дуже важні. Хто може — просимо прийти. — **М. Ластовецький,** голова.

— **Театр Йосифа Стадника** (сеніора) приготовляє виставу пєси С. Черкасенка п. з. „Вельможна пані Кочубеїха", якої премієра зійдеться якраз із святкуванням 60-ліття уродин автора. Головну ролю гратиме заслужена артистка Софія Стадникова . На днях дає цей театр виставу на провінції, як шлюбний бенефіс артиста Яреми Стадника та Ліни Іванчуківної, що саме повінчалися у мразницькій церкві 28. XI. ц. р.

— **Театр ім. Тобілевича** грає 22-го на Левандівці у салі „Просвіти" муз. комедію „Шаріка", від 23-го дає кілька вистав в Яворові.

—**30-ліття Т-ва наукових викладів ім. П. Могили.** В неділю 20. ц. м. відбулися в салі Музею Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові сходини, присвячені 30-літтю Товариства ім. Петра Могили. Це заслужене Товариство розпочало свою діяльність у 1909 р. і виповнювало довгі роки цю прогалину нашого життя, що її витворила нестача народніх університетів. До 1918 р. уладило воно 868 викладів, що їх вислухало 60 000 слухачів. Найживішу діяльність розвинуло було Товариство в роках 1920-1924. Відтак ця діяльність припинилась з приводу репресій влади. Відновили її щойно в 1933 р. Святочний виклад про діяльність Т-ва виголосив теперішній голова д-р Денис Лукіянович. Після нього говорили ще б. голова д-р І. Раковський та д-р Філярет Колесса. Привіт із нагоди 30-ліття Т-ва прислав м. ін. ректор Українського Університету у Празі проф. д-р Ол. Колесса.

— **Літературну нагороду** міністра віроісповідань і освіти, дістав Казимир Вежинський.

— **Пожежі у Перемишлині.** У Скоп ві згорів дім Льва Бодюка, у Волі Кривецькій загорода Томи Феника. У самому Перемишлі пожарна сторожа погасила дві малі пожежі: при вул. Кожанніцькой 1 і при вул. Дворського 3.

— **Митрополит для безробітних.** Як повідомляє ПАТ, Митрополит Андрей Шептицький зложив 500 зол. на зимову поміч для безробітних.

— **Почта в часі латинського Різдва.** У четвер, 24-го ц. м. в навечеря латинського Різдва будуть двічі доручувати кореспонденцію. Всі почтові уряди будуть урядувати до 17-ої години. В пятницю, 25-го ц. м. і в суботу, 26-го ц. м. почтові ро зіпсуватися. В неділю, 27-го ц. м. доручать тільки поспішні кореспонденції (експрес) та будуть видавати пачки з харчами, що можуть скоро зіпсуватися. В неділю, 27-го ц. р. доручать посилки один раз. Головні почтові уряди будуть урядувати від 9-ої до 11-ої год.

— **Епільог протижидівських ексцесів.** В окружному суді у Львові запав присуд у процесі проти студентів львівської політехніки, що 29. листопада ц. р. побили в часі викладів студентів жидів. Засуджено Ст. Гіжинського і Лешка Барча на кару арешту по одному місяцеві з припиненням виконання кари на два роки. Трьох інших обвинуваченых увільнено.

— **Львівська хроніка.** В домі при вул. Краківській ч. 7. посвгнулася на сходах 46-літня Михалина Богданович і потовклася так нещасливо, що сусіди піднесли її неживу. — До римарської робітні М. Валіхевича при вул. Коперника ч. 2. вломилися злодії й заграбили більшу скількість шкіряних виробів загальної вартости 4.000 зол. — В кооперативі „Єдносьць" при вул. Сенаторській ч. 11. невідомі вломники розбили огнетривалу касу і зрабували коло 1.700 зол. — Власник складу обуви у пасажі Феллерів Мозес Шірер перетяв собі горло і помер. — Станислава Кадило з Клепарова напилася денатурованого спірту. — Невідомий тип поранив ножем Бронславу Свїтальську (вул. Кордецького 23.). — До суду відставлено Густава Каннера, Якова Брукера і Адама Гурного, які збирали гроші буцімто на добровольчу пожежну сторожу, уживаючи фальшивих документів.

Великий вибір книжечок
на дарунки під Ялинку
має на складі Видавництво „Свїт Дитини".
3255 **Львів, ул. Зіморовича ч 2, партер.** 4—10

— **Устійнення надграничної полоси.** Тернопільський воєвода видав розпорядок у справі устійнення надграничної полоси на терені тернопільського воєвідства. В розпорядку вичислено місцевости на польсько-совітській та румунській границі. В заліщицькому повіті надгранична полоса обіймає із збірної громади Синьків села Синьків, Колодрібка, Зазулинці і Костільники; із збірної громади Касперівці: село Городок, із громади Заліщики села Бедриківці, Добрівляни, Печерна і Жежава. Місто Заліщики як кліматичну місцевість вилучено з надграничної полоси.

— **Будова судового будинку в Перемишлі** розпічнеться з початком нового року. Кошти будинку обчислено на 750 тисяч зол. Новий суд стане на площі при вул. Конарського і буде готовий з кінцем 1937 р. Пляни будови судового будинку на торговій площі занехано.

— **Згоріла читальня „Просвіти"** В Тулиголовах пов. Калуш вибухла пожежа в громадському будинку, в якому містилася також школа і читальня „Просвіти". Вогонь знищив будинок з цілим інвентарем. Пожежа повстала від саджі, що запалилася в комині.

— **Ліквідація страйку.** В салі чортківського магістрату відбулася конференція у справі окупаційного страйку, що тревав від тижня у млині Хаїма Вайзера у Чорткові. Нарада скінчилася компромісово, при чому робітники згодилися на підвишку платні із 1.70 на 1.90 зол.

— **Зі судової салі.** Перед львівським судом почався процес проти Івана Сенишина і Марії Гніч під замітом приналежности до К.П.З.У. І другий проти рисівника Вартоломея Фалата, що брав гроші з дирекції держ. лісів на фальшиві квіти. Той самий суд засудив на рік вязниці Олену Осташин, яка сокирою зранила в голову свого любовника Михайла Марцінова. — Виленський суд уневинний якогось Брохеса, що збирав складки на міжнародню бриґаду еспанської червоної армії.

— **Краєва хроніка.** У звязку з обікражею кооператив у Костільниках і Ляшках Завязаних рудецького повіту на суму 3 тисячі зол., арештовано Стефана Голубка і Стефана Кусяка з Костирини. — В Бортниках товмацького повіту Михайло Копитко зійшов із розуму і вбив свого 6-літнього сина, змасакрувавши його по звірськи. — В Черниці пов. Жидачів 14-літній Олекса Павлинович, їдучи згори возом з деревом, упав під колеса, що переїхали його на смерть. — У Стратині пов. Рогатин сказився пес Ізидора Винницького і зірвавшись з ланцюга, покусав кільканацять інших псів. Всі пси вибито. — В Білці Королівській під Львовом 48-літню Катерину Кирпу вбив в часі суперечки власний син, вдаривши її по голові лопатою. — Чотири опришки, озброєні в крісн і залізні штаби, напали на дім Якова Вольмана в Руді брідського повіту і стероризувавши домівників, зрабували 500 зол. і ріжні предмети вартости 200 зол. Опісля втікли в ліси. — Гранична сторожа у Снятині притримала Осипа Лазарука, що здезертирував з румунської армії; його видадуть румунській владі.

— **Хто підпалив читальню Качковського?** В Липівцях пов. Перемишляни хтось підпалив дім читальні Качковського, одначе вогонь завчасу згасили. Під закидом підпалу арештовано Маркіяна Паньчака і Миколу Бенковського, яких відставлено до слідчої вязниці у Перемишлі.

— **Електрифікація долини Опору.** Повітовий староста в Стрию затвердив рішення міських рад у Сколім, Синевідську Вижньому і Славську в справі покликання до акції міжміського електрифікаційного союзу долини Опору. Громада міста Сколього приступила з уділом 20 тисяч зол., сільські громади Синевідсько Вижне і Славсько з уділами по 30 тисяч, переказуючи електрифікаційному союзові терени положені на просторі інтересованих громад. Союз має на меті інтензивно використати електричні заведення, положені на його просторі, отже будуватиме лінії, роздільні стації та продаватиме електричну енергію поодиноким особам і промисловим заведенням.

— **Пачкар сидів дві години в ріці.** Румунська гранична сторожа заскочила біля Заліщик двох пачкарів, Івана Стасюка з Добрівлян і Влад. Слободяна із Заліщик, що хотіли пере-

Спростування п. К. Михайлюка.

На закид пп. д-ра В. Вірчака, інж. І. Япішевського та М. Величенка в „Ділі" ч. 262. що я в своєму спростуванні в „Ділі" ч. 249 оминув устуи з їхньої „Перестороги під адресою галицьких молочарів", де сказано: „Крім цього є покривджені українці, бувші емігранти, які йому гроші позичали, або які поручительствували веселі, що їх мусіли самі викупити, або які позичали йому молочарські машини і потім мусіли ті свої машини відкупити на ліцитації" — подаю отсе:

В своєму попередньому спростуванні я сам підкреслив, що гроші позичав на підприємство. Були і векселі, що за них ручались українці, б. емігранти. Але чи міг я привести свої діла до порядку, коли чеська влада не дала мені в розпорядження ані 4-х годин часу? Про мою матеріяльну та головним чином і моральну шкоду я подав свої претенсії до чеського уряду.

Отже неправдою є, що я винен у тому, що не упорядкував своїх справ, а правдою є, що вся вина за мої борги падає на органи чехословацької влади, яку я прогнав 18. II. 1936 р. за дозвіл поїхати до Мукачева і самому заїнвідувати моє підприємство, а вона цього мені не дозволила.

Неправдою є також і те, що мені „українці позичали молочарські машини і потім мусіли ті свої машини купувати на ліцитації". Зате правдою є, що я позичав одни холодники (а це не є машини) та прилад Гербера, що були власністю Реферату (держави). Холодник був на складі „Сільсько-Господарського Т-ва" в Мукачеві, а прилад Гербера у п. Берегульки і були в розпорядженні „Молочарської Єдноти" в Ужгороді, з відомої дістав я не приладдя.

Користувався холодником свого часу редактор „Земледельческой Газети" в Ужгороді, а гербером користувався п. Берегулька. И як емігрант не міг безпосередньо дістати холодника в користування і тому відпустив цей холодник мені сам вище згаданий редактор на основі певної умови. А гербера позичив п. Берегулько, але також не даром. Отже згадане приладдя не було власністю українців, тільки Земельного Реферату.

К. Михайлюк.

крастися крізь Дністер на польський бік. На заклик граничної сторожі Слободян віддався *в її руки, а Стасюк скочив у ріку і скрився* у воді. На березі знайшли 106 кг. цинамону, який мали перенести на другий бік. Дві години пізніше румунські сторожі побачили Стасюка, що стояв по шию у воді. Його витягнули на беріг і разом із Слободяном перевезли до Черновець. По дорозі Стасюк тяжко занедужав після купелі в зимній воді, такщо його мусіли примістити у шпиталю.

— **Влом до громадської каси.** В ночі на 19. ц. м. якісь вломники дістались при помочі дібраного ключа до громадської канцелярії в Підгірцях золочівського повіту, розпороли огнетривалу касу і зрабували готівку 400 зол.

— **Бандитизм у Бережанщині.** На дорозі з Дунаєва до Нараєва бережанського повіту якийсь озброєний опришок напав на Йосафата Копака і загрозивши йому револьвером, зрабував 18 зол. і годинник. Поліція ствердила, що грабіжку допустився Андрій Макар з Нараєва, який укривається по лісах. — Два грабіжники дістались крізь стрих до хати Теклі Пришляк у Нараєві і побивши її тяжко, забрали готівкою 5 зол., кожух і кілька простирал. Жінку в тяжкому стані відставлено до бережанського шпиталю. — Шістьох замаскованих і озброєних бандитів напало на мешкання Якова Лернера в Шумлянах пов. Бережани і стероризувавши присутніх, зрабували 45 зол. Опісля зрабували присутному в мешканні касієрові млина Фрухтові 18 зол., а в додатку із шафи ще 100 зол., 2 годинники та інші предмети і відїхали фірою. — На дорозі між Жуковом і Бущем пов. Бережани чотири опришки напали на Рифку Кресселъ, що їхала фірою з Буща і зрабували їй тютюн та інші товари вартости 200 золотих.

— **Різки на злодіїв.** У Бидгощі відбулося віче, на яке прибуло кількасот селян. Обговорюючи злободенні справи, промовці нарікали на масові крадежі і грабунки по селах. Тому що всі дотеперішні засоби не помагають і злодійство ширіться щораз більше, селяни домагалися, щоб завести кару бити різками злодіїв.

— **Арештували гімназійного директора.** У Величці арештовано директора місцевої гімназії Станислава Куровського за спроневіреня 14.000 зол., які вплатили до гімназійної каси батьки учеників як чесне та батьківські кружки. Крім того Куровський затягав векслеві позички від вчителів і батьків дітей, що ходили до гімназії.

— **Позичив собі громадські гроші.** В часі люстрації громадської господарки в Підсоснові бобрецького повіту стверджено, що війт Олекса Гавриш присвоїв собі 707 зол. із громадських грошей. Він боронився тим, що йому вкрали 250 зол. на ярмарку в Бібрці, а решту собі позичив. Зате потягнено його до судової відповідальности.

— **Пожежа.** В місточку Магерові пов. Рава Руська згоріло 7 домів, з того один поверховий. В гашенні вогню помагала пожежна сторожа з Рави Р. Шкоду обчисляють на 30 тисяч зол.

— **Невдалий виступ гангстерів у Лодзі.** Богатий промисловець в Лодзі, Сальо Будзинер повідомив поліцію, що його 25-літнього сина Веняміна зловили гангстери і домагаються окупу. Вийшовши вечором з фірми „Яроцінські", де був занятий, пропав без вісти. По півночі передали його матері від сина лист, в якому він повідомив про своє схоплення та просив, щоб дала окупу в сумі пів міліона зол., інакше жде його смерть. Річ природна, що про все повідомлено негайно поліцію. Ранком хтось зателефонував до Будзинерової й знову зажадав окупу. Мати вдалася в переговори щодо висоти окупу, а тимчасом повідомлена заздалегідь поліція викрила, хто телефонує. Незабаром арештувала двох людей, які подали місце побуту схопленого. За кілька годин сильний відділ поліції вирушив автами до Андресполя бжезінського повіту, де у віллі Генриха Боруха знайшли увязненого Будзинера. Крім Боруха арештували ще трьох його спільників і всіх відвезли до слідчої вязниці. Увільнений Венямин Будзинер зізнав, що коли вийшов із фабрики, всів до авта, яке стояло на вулиці. Показалося, що шофер був членом банди гангстерів і при помочі ще одного спільника, що всів по дорозі, повіз Будзинера за місто. В Андресполі змусили його написати лист до родичів, в якому просив, щоби вплатили окуп. Цілу шайку арештовано в часі 13 годин.

— **Вязничний сторож спільником злодіїв і душогубів.** Чеський суд у Пільзні засудив на три роки вязниці вязничного сторожа, що випускав на місто вязнів щоби крали і ділилися з ним добичею. Таким чином він був учасником 70 крадежей, 14 намаганих убивств та одного грабункового вбивства.

— **Різні вістки.** Середньо-американську республику Сан Сальвадор навістив землетрус сполучений з вибухами вулькану, наслідком чого згинуло кількасот осіб. — Із Сибірі повідомляють, що там панує безсніжна зима, причому морози доходять до 45 ст. — В місцевости Мільо в південній Франції вкрали з місцевого летовища три літаки, якими злодії відлетіли ніким незамічені. — В Аргентині прийнято проект закону, що забороняє управляти проституцію на цілій території республики. - Одно амер. видавництво запропонувало б. англійському королеві Едвардові мілюн долярів за написання споминів. — З образу Матери Божої в катедрі в Аміконі вкрадено дорогоцінности величезної вартости, жертвувані папою Пієм VII.

Ужиману одіж, білля, обуву мужеську, жіночу й дитячу для інвалідів, вдів і сиріт приймає
УКТОДІ, ЛЬВІВ, ПОТОЦЬКОГО 48.
З провінції висилайте поштою. У Львові відберемо самі за повідомленням.

З театру.

Український Театр ім. Тобілевича: „ШАРІКА" — романтична оперета на 3 дії (4 відслони) Я. Барнича.

Дуже добра вистава театру ім. Тобілевича і безперечно цінний вклад у нашу вбогу сценічно-музичну літературу, за що треба подякувати в першу чергу авторові лібретта (текст пісень уложив Ю. Шкрумеляк) і музики п. Я. Барничеві та дбайливому режисерові п. М. Бенцалеві, що своєю працею і талантом дали нам гарну, заокруглену цілість.

На успіх нової оперети нашого театру зложилися: легка, приємна для уха музика, доволі льогічне, небанальне, місцями дуже дотепне лібретто та передовсім її українськість, що пробивається в усіх 4 відслонах. Бо в „Шаріці" оспівана стрілецька любов і звеличана стрілецька слава, а патріотична нотка і любов до свого рідного звенить дуже голосно. Та українськість твору, як і музика з кількома „шлягерами" в роді трубкового маршу дівчат, або прегарної колискової пісні запевнюють „Шаріці" успіх на нашій сцені на довгі роки.

З виконавців на перше місце треба поставити п. Бенцалеву в ролі Шаріки, яка відповіла і голосово і сценічно вповні вимогам тої ролі. Її партнер п. Карпяк розспівався і розіграв щойно згодом і був більш переконливий як сотник УСС, ніж як фабрикант порцеляни. Добру креацію створив і п. Яковлів, що зрештою мав як чура легку задачу і міг викликувати і своєю поведінкою і своєю мовою і своїми дотепами сальви сміху на салі. На признання заслуговують ще з пань: Лєнська, Слюзарівна, Кемпова і Посацька; з мужчин: Рубчак, Радванський, Кемпе й уся решта виконавців.

На спеціяльну похвалу заслужили собі знаменито вишколені хори, що звучали дуже гарно й чисто. Орхестру вів вправною рукою п. Цісик, що теж партиципує в успіху вистави.

Публика виповнила майже всю салю театру Ріжнородностей (з винятком перших рядів) і бавилась досконало. Коротко: вистава вдатна, до того виховна з національного погляду. І. Н.

Український театр ім. Тобілевича „ЦИГАНСЬКИЙ БАРОН" — оперета на 3 дії Штравса.

Стара оперета Штравса, як добре вино: чим старше — тим ліпше. На українській сцені має „Циганський барон" свою історію, бо вже від добрих 50 літ входить у залізний репертуар наших театрів і завжди має якнайкращий успіх. Навіть кінова постанова цієї оперети не відібрала їй вічної свіжости й бадьорости. „Циганський барон" — одна з найтяжчих опереток Штравса: вимагає вона не тільки тонкої і ніжної режисерії, при відповідних технічних засобах, але й незвичайно дбайливого музично-мистецького викінчення.

Ясно, що українським театрам важко братись за постанову „Циганського барона". Тому теж на виставу цієї оперети в театрі ім. Тобілевича йшли ми з деяким острахом. Зате ми надиво приємно розчарувались. Виконавці поодиноких ролі були на своїх місцях і слід при тім відмітити, що не було у вчорашній виставі ні дрібки переборщеного комізму.

На першому місці між виконавцями треба поставити пп. Бенцалеву та Лєнську, а з мужчин: Рубчака й Нікітина. Бенцалева співала і грала з чуттям (Сафі), Лєнська (Арсена) також добре почувалась у своїй ролі. Кальман — жупан Рубчак грає цю ролю вже приблизно 40 літ і не швидко хтось його зможе гідно заступити. Рубчак по Гриневецькім і Стечиньскім — третій у нас виконавець ролі жупана. Писати про гру Рубчака — то хіба повторювати те, що вже про нього пишуть від довгих літ. Прегарний тип мадярського аристократа створив п. Бенцаль. З інших виконавців слід відмітити ще п-і Кемпову (Чіпра) і Посацьку (Мірабелля) та мужчин Яковлева (комісар моральности) і Кемпе (Баґі).

Режисерія п. Бенцаля дуже дбайлива. На окрему згадку заслуговує диригент п. Цісик, який вложив дуже багато праці в музичну опрацю оперети. Хори співали прекрасно та імпонували своїм голосовим матеріялом.

Головна тайна успіху „Циганського барона" — це саме прегарні гуртові і хорові сцени, які у виконанні театру ім. Тобілевича випали дуже добре. Незвичайно бадьоро та ефектовно вийшли фінали всіх трьох дій, зокрема у другій дії похід на війну з бадьорими мотивами маршу Радецького. Не диво, що публика оплескувала гаряче всіх виконавців.

При кінці маленька заввага: новий переклад оперетки куди кращий від давніх, але всеж є ще чимало мовних похибок, що їх треба би конче позбутись. р. с.

Великий Театр: „ТЕАТРО ДЕЙ ПІКОЛІ".

Так називається відомий у цілому світі італійський лялковий театр Вітторія Подреккі. Є це сполука вертепу з оперою. Маленькі лялечки своїм виглядом і жестами нагадують зовсім живих людей, голоси схованих артистів заступають їх діяльог, здебільша спів. Ілюзія буває іноді така велика, що починаємо сміятись на саму думку, як люди нагадують своїми рухами маріонеток і паяців. Цей театр обіхав уже не раз світ і зібрав голоси признання від найбільших мистців і критиків. Половина його публики — це діти. Незвичайно гарно виходять гротескові модерні танці, цирк і гра на фортепіяні комічного віртуоза.

—o—

З кіна.

КІНО „КАСІНО": „ТОНІ З ВІДНЯ".

Віденська фільма з життя славного хору „Хлопців-співаків", відомого нам і з львівських гостинних виступів. Бідним хлопцем сиротою, що веде сумне життя у шевця, заопікувався маєстрівський віденський співак. Він відкриває у хлопця музичний хист і гарний голос і завдяки своїй настирливости поміщує сироту-хлопця у прегарному захисті для „хлопців співаків". Бідний сирота привязується дуже сильно до молодої наставниці цього захисту, сильно заздрий за своїх товаришів, які мають мами. Фільма з великою мистецькою мірою змальовує ніжні почування хлопця, дає дуже гарний образ середовища, де їх виховують, виводить гарні типи, не забуваючи і про ролю гумору. Є теж і нагода почути кілька разів пісні цього гарного хору. Все пережиреживане як у найкращій пєсі з першорядними артистами. Фільма непересічена своїм дбайливим викінченням, надається для нашої молоді і могла б іти як найкраща лекція для шкіл.

—o—

З листів до Редакції.

До Хвальної Редакції „Діла" у Львові.

Просимо помістити у Вашому шановному виданнику ось-таку заяву:

Невідомі люди поширюють устно й письменно вістки, немов би Самодопомогове Т-во Українських Студентів Вищої Школи Заграничної Торговлі у Львові належало до якогось т. зв. „Тимчасового Комітету Українських Студентських Організацій з осідком у Львові".

Отсим заявляємо, що ці вістки є неправдиві й правдою, до того поширювання таких неправдивих поголосок може пошкодити інтересам нашого Т-ва.

Львів, дня 18. грудня 1936.

За Виділ Т-ва: Ільницький Роман, заст. голови, Білинський Клявдій, Стебельський Іван, члени Виділу.

Спішім з пожертвами на „Для Просвіти"!

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Фронтом до спортових товариств.

Наше спортове життя зосереджується виключно в рамках спортових товариств і на загальногромадянське життя не має ще відповідного впливу. До сьогодні не дописуємо ще платтяв добрих сторінок спорту, які повинні своїм дисципліновано-здоровим впливом плюдно впливати на відродження цілого громадянства.

Незначайне завдання вищем громадянського життя є участь молоді в житті нації. І саме на це мушу звернути більшу увагу, бо, на жаль, наша молодь не дуже радо горнеться до громадянської праці, а коли й беруться молоді люди за громадянську працю, то легко знеохочуються до цієї праці, покидають її, щоб у дальшому житті стояти осторонь громадянського життя. Коли молоду не втягнемо одинці до громадянської праці, в пізнішім віці — це буде даремний труд.

А одним із найкращих засобів запрягти молодь до творчої громадянської праці — є участь і праця цієї молоді в спортових товариствах.

Молодість — це час буйних поривів, романтизму й надмірної енергії. Спортові товариства найкраще підходять під смак молоді й найкраще заспокоюють молодечі пориви та амбіції.

Якщо праця в спортовім товаристві піде правильними шляхами, то молодий змагун чи змагунка приучується згодом до праці та набірає переконання, що праця — це життєва конечність, без якої годі обійтися. Молоді члени, запрягені до праці в спортових товариствах, стають у пізнішому житті повновартісними громадянами.

У спортових товариствах вчиться молодь почуття солідарности, єдности, взаємної допомоги та почуття відповідальности на вірний чин. На спортовому майдані скріплюється приязнь і товариськість, затираються матеріяльні та класові різниці. На грищі всі рівні і всі мають одне бажання — перемогти. Спортовці, які переходять до громадянської праці, вважають життя важкими життєвими змаганнями, що їх треба вирішувати у свою користь. Всіх змагунів в лучить у старшому віці молодецька дружба, спомини давніх молодечих пригод, змагань і радісних днів перемог.

Все те доказує наглядно величезні і просто безцінні виховні вартости діяльности спортових клюбів. Ясне, що слід тому теж звернути більшу увагу на наші спортові клюби й товариства та приглянутись уважним їх важної і відповідальної праці.

Є вже в нас десятки спортових товариств по містах, містечках і селах, є вже в нас і студентські, ремісничі і селянські спортові клюби, у самім Львові є кільканадцять менших спортових товариств, які гуртують передміську і ремісничу молодь. Деяні кілька клюбів може похвалитись старшими членами, всюди лиш молодь, яка працює залишена виключно на свої сили. Густо-часто замість прихильности й підтримки стрічають наші спортові клюби у праці тільки насмішки старших.

Цю дивну, незрозумілу нехіть до спортових товариств повинно старше громадянство якнайшвидше закинути. Кожний старший громадянин повинен стати членом спортового клюбу і пишатися спортовою відзнакою. Тільки у спортовому товаристві можуть зжитись старші з молодими та відповідно впливати на молодих. У спортових товариствах затираються не тільки матеріяльні і класові різниці, але також різниці віку. Спортові товариства — це найважніша ділянка нашого життя, де можуть та повинні молоді і старші знайти спільну мову.

Бо спорт єднує всіх без різниці віку.

Б. Г.

ХЕМІЧНА АНАЛІЗА ВИКАЗУЄ, ЩО

ПАПЕРЦІ і ТУТКИ
(ПОВНОВАТКИ)

„КАЛИНА"

є найліпші і найздоровіші!

У. С. Т. „Пролом" по сезоні копаного мяча.

Щоб розглянути цьогорічний сезон Пролому об'єктивно, мусимо поділити його на дві частини: на змагання за мистецтво Б-кл. і за вхід до А-кл. та на змагання в А-класі. В першій частині перемога за перемогою, вхід до А-кл., зате в другій цілого ряду ремісових виступів і 5 програних; в першій місце лідера тобелі, в другій не дуже почесне, останнє місце.

До важних мистецьких змагань виступала І-ша дружина Пролому в такім складі: на воротах грав Андрійшин І., який вирішував неодні змагання знаменитою грою у користь своєї дружини й у великій мірі поміг їй увійти до А-класи. В змаганнях за мист. А-кл. залюбився і мав деякі дуже слабі моменти. Резервовим воротарем був молоденький Каланець. На обороні грав Андрійшин ІІ., Багриновський ІІ. і Семанів. У мистецтвах Б-кл. пари Андрійшин ІІ. і Багриновський ІІ. разом із воротарем Андрійшином І. творили дуже добре оборонне тріо, найкращий доказ — це змагання в Україною на весну п. р., які Україна виграла з Проломом вперомно 1:0. У змаганнях за мист. А-кл. не грав Багриновський ІІ., який заледужав. Брак Багриновського сильно завважили на цілій обороні. Андрійшин ІІ. грав надзвичайно твердо й рішуче. Багриновський ІІ., добрий технік і тактик то в Андрійшином ІІ. творили знаменитий оборонний дует. Можливе, що по виздоровленні та відпочинку гратиме на весну знову у І-шій дружині. Третій оборонець Семанів, дуже амбітний, заступав Багриновського ІІ. навагал добре. На помочі грали: Кельчевич, Куліба, Зубик, Демянчук І. і Чапланський. Найстарший дружини, грав енергійно [illegible] на середину нападу грав один із [illegible] Грав нерівно, то знову добре, то дуже слабо. На правім [illegible] грав Куліба, надзвичайно цікавий гравець, та за малу [illegible] своїми „грішками" хвилював іноді і публіку і співграчів. На лівій помочі грав Зубик, незвичайно працьовитий, технічно слабий, при кінці сезону заломився та нераз завинив втрату воріт. Куліба в кінцевости перейшов до нападу, його місце заняв Демянчук І., що спершу грав слабо у нападі, зате на помочі був одним з найкращих. Найстарший змагун у дружині, але рухливістю й жертвенністю може бути взором для молодших грачів. Резервовий у помочі був Чапланський, грач дуже амбітний.

В нападі грало грачів без ліку і ця лінія була найслабшою частиною Пролому. На правому крилі грав в мистецтвах Б-кл. Демянчук ІІ., в змаганнях за вхід до А-кл. і в А-класі Лісьокевич. Демянчук ІІ. (тепер член Реверу), незлий та енергійний стрілець, не мав ніякої амбіції, кричав на партнерів та неохочував до себе гравців і товаришів. На лівому крилі грав Якібчук, заступали його Куліба, Кантор, Павлюк і Лісьокевич. Якібчук, одинокий в цілого нападу був гарний під чужою брамою. Його брак підчас мистецтв А-класи, сильно завважили на виступах. Лівий лучник — це одинока позиція в нападі, яку постійно займав Урсакий ІІ. Добрий технік і працьовитий, але не міг рішитись на стріл. На правому лучнику грав Пясти. Демянчук І., Куліба, Жеребецький і Коровайчук. Найліпше на тій позиції почувався Коровайчук, незлий технік. Пясти своєю нервовістю часто деприміював і провід дружини (одна рік внутр. дисциплінарна кара). Жеребецький — досить сирий матеріял. На середині нападу грав спершу Бернікевич, а [illegible] Його Давід. Найамбітніший зі всіх, під воротами [illegible] недостатньо йому дано.

Іншим разом подамо прогноз дальшої праці Пролому з новим роком.

Б. Л.

Найкращим дарунком

під Ялинку

для дорослих і для молоді

це книжки із Бібліотеки „Діла":

1. **Улас Самчук: „Відплив день рай"** Стор. 165 . . . . . Ціна 2.00 зол. Новелі автора „Волині"
2. **Софія Яблонська: „З країни опію і рижу".** Стор. 195 . . . . . Ціна 2.50 „ Враження з Китаю нашої мандрівниці. Кільканадцять ілюстрацій.
3. **Барбе Д'Оревілі: „Чортиці".** Стор. 205 . . . . . Ціна 2.50 „ Артистір великого письменника.
4. **Бальзак: „Чародійна шкіра".** Стор. 180 . . . . . Ціна 2.50 „ Повість одного з найбільших повістарів світа.
5. **Ольга Кобилянська: „Апостол черні"**, повість, 2 томи . . . Ціна 4.50 „ Історія одного молодого характеру в боротьбі за самостійність.
6. **Василь Масютин: „Два з одного"**, повість, два томи . . . . . Ціна 4.50 „ Великий науковий експеримент і його страшні наслідки.

Друкуються:

7. **Ірина Вільде: „Бє восьма"**, повість. Життя, мрії і пориви гімназистів.

Кожний том у коліровій мистецькій обгортці Павла Ковжуна.

Хто вплатить 10 зол. дістане 6 книжок.

ЗАМОВЛЯТИ: „Діло", Ринок 10/II.

Спортові висліди.

КОПАНИЙ МЯЧ.

КАТОВИЦІ. **Напшуд — Рух 3:1 (2:0).** Несподівана програна мистця Польщі з лідером шлеської Окружної Ліги. На цих змаганнях було 5.000 глядачів.

КАТОВИЦІ. **Словян — Згода 7:3 (6:1).**

ХОЖІВ. **А. К. С. — Л. К. С. 4:2 (2:2).**

Новик Державної Ліги переміг заслужено гостюючу дружину Л. К. С-у.

ПАРИЖ. **Париж — Білгород 4:2.** Білгород репрезентувала дружина Белградського С. К.

ГАКІВКА.

КАТОВИЦІ. **Домбі — Сокіл (Краків) 9:2 (3:1, 3:1, 3:0)** В Домбі грало двох венгерців. Гра на низькім рівні з приводу поганого леду.

ЛЬОНДОН. **Канада — Англія 5:3.** Треті з черги змагання обох репрезентацій у цьому році. Перемогла заслужено канадійці.

БОКС.

ЛЬВІВ. **Чорн — Стшелєц 12:4.**

ПЕРЕМИШЛЬ. **Польонія — Огнісно 14:2.**

ПЕРЕМИШЛЬ. **Гагібор — Польонія II 8:6.**

ТЕРНОПІЛЬ. **Ревера — Гапоель 8:6.**

ПОЗНАНЬ. **Варта II — Г. Ц. П. 8:4.**

ВСЯКІ СОЛОДОЩІ

купують українці

тільки у паровій фабриці

ФОРТУНА НОВА

у Львові.

Власні крамниці:

РУСЬКА 20.
ЛИЧАКІВСЬКА 19.
ГОРОДЕЦЬКА 93.

2913 2—7

Спортові новинки.

Гаківкові мистецтва Москви. 18. п. м. почалися в Москві гаківкові мистецтва при участи 1.400 гаківкарів. Перші змагання відбудуться між дружиною Динамо і Спартаком із виспівом 2:0.

Перші змагання „Кімберлейських Динамітерів" в Европі відбудуться 24. п. м. в Парижі. Другі змагання 26. п. м. грають канадійці в Берліні. На воротах канадійців грає якийсь Козак, можливо, що наш земляк.

—o—

КОМУНІКАТИ.

Місцевий Союз „Кімеларія" у Львові влаштовує міжнародні змагання за мистецтво Львова перед українських спортових дружин. До участи в змаганнях заосмілили свою участь: Україна, Степ, Зоря і Союз Кушніра. Українські спортові дружини, що бажають взяти участь у цих змаганнях, можуть зголоситися ще до четверга ч. ч. 30. XII. 1936 р. год. 7.30 веч. у домівці Союзу „Кімеларія", вул. Міцкевича 7.

—o—

Нині в Апо ьо — прем'єра найгарнішої святочної програми! МАРТА ЕГГЕРТ у своїй найновішій пречудній фільмі „ПАЛАТА У ФЛЯНДРІЇ“

Зі сцени й естради.

Саля Театру Ріжнородностей: „ЧАР РИТМУ“.

Під таким поетичним заголовком дали спільними силами три ріжні гуртки спільний вечір. Не завсіди три Музи погоджуються; у нас найчастіше вони виступають нарізно, хочби тому, що порозуміння в організаційних справах у нас важке. Цим разом спів, танок і деклямація подали собі згідно руки. Л. Кривіцька показала нам своїх учнів, п-ні О. Суховерська — свої ученици, В. Балтарович — свої.

Вечір співів, деклямацій, танків — це ще 20—30 літ тому в Галичині серед нашого громадянства була безнадійна спроба. Коли і були останніми роками такі більш-менше вдатні виступи, завсіди їм чогось бракувало: або дбайливої режисерії, або костюмів, або декорацій — або добре передуманої одноцільної програми. Вечір з 19-го п. м. під гаслом „Чар ритму“ мав усі прикмети здисциплінованої та згармонізованої вистави.

Найбільшою похвалою для молодих учасників, що підготовляються до мистецької карієри чи пробують свій талант, нехай буде те, що глядачі дивились на них як на артистів, часто може і не знаючи, що мають перед собою молодь. Вони передавали дуже тяжкі речі, такі як „Мое слово“ Стефаника або поезії Тичини і те, що дали, не лишалось без вражіння. Інсценізація „Скорбної матери“ була справді поетична, нешабльонова, молоді декляматорки Рута Т. і Лена Р. — обидві дуже талановиті. Приємне вражіння робили пристрагідні поезії, писані для т. зв. інтимного театру. Наші поети старшого покоління не вміли і не любили достосовуватись до вимог мистецької сцени.

Хореографічні продукції могліб якслід оцінити тільки фаховці. Приємно вражала широка скаля таланту молодих танцюристок — дуже гарно одягнених, навіть у коштовних сукнях. П. Дарія Нижанківська та Ірина Соколовська збирали сильні оплески за свої повні грації танки.

Атракцією вечора був жіночий вокальний квартет „Богема“, кажучи нинішньою термінольогією „жіночі ревелерси“. Відспівані чотирма молодими жінками у стилевих костюмах — веселі та сентиментальні пісні могли бути окрасою найкращої чужинної програми. Публика викликала їх кілька разів щиро захоплена. Жаль, що програма не подає їх прізвищ.

„ЖИВА РЕКЛЯМА“ У ЛЬВОВІ.

Кружок „Рідної Школи“ ім. Ганни Барвінок у Львові уладив 11. ц. м. в салі театру Ріжнородностей цікаву імпрезу для пропаганди рідного промислу під назвою „Жива Реклама“. Діти згаданої школи виконали низку дуже гарних продукцій, сценок, танків і монольогів, у яких були зображені наші кооперативні та приватні промислові й торговельні підприємства. Тексти до цієї імпрези написала п-і К. Малицька і ред. Юра Шкрумеляк, танці уложила і вивчила п-і Суховерська. Гарні строї, проектовані пані Морачевською, також у великій мірі причинились до успіху імпрези. Режисерувала п-і Свірська. Публика цілком виповнила велику салю театру і щиро оплескувала гарні продукції дітей, що своїм трудом причинились до підтримання рідного промислу і до морального та матеріяльного успіху імпрези. Як довідуємось, ця вдатна імпреза має бути повторена **В. Л.**

—o—

✝ Посмертні згадки.

Дня 4. грудня 1936 помер в Яструбичах (пошта Кристинопіль) в 56-ому році життя **ВОЛОДИМИР СТОЯЛОВСЬКИЙ**, висл. старший контрольор пошти. Б. У. П.

Заупокійне Богослуження відправиться у **Львові в четвер, 24. грудня 1936,** о год. 9-тій рано в Архікатедральнім Храмі св. Юра.

На це Богослуження запрошують Рідню, Приятелів і Знакомих Покійного

3325 **Його бюрові Товариші.**

Успіхи „Просвіти“ — це успіхи на всіх ділянках народнього життя. Занепад освітніх змагань потягає за собою занепад усього нашого дорібку. Шануймо себе. Спішім з „Даром Просвіти“!

Дописи.

ЗБАРАЖ.

Свято „Просвіти“ та змагання хорів читалень. Дня 6. ц. м. уладила Філія Т-ва „Просвіта“ у Збаражі традиційне свято „Просвіти“ з нагоди 68 роковин основання Т-ва „Просвіта“ вряд зі змаганнями хорів читалень району збаразької філії. Свято почалося відспіванням просвітянського гимну злученими хорами під дир. Льва Краснопери. З черги реферат про значіння „Просвіти“ і пісні в житю людини та народу виголосив секретар філії м-р Данилів. Описав відбулися змагання хорів. До змагань станули хори читалень: у Добриводах, Іванчанах, Кобилі, Стрівці, Чагарях Збаразьких та Шилах. Кожний з хорів відспівав по дві пісні, які сам собі вибрав із свого репертуару, порозумівшись з мистецькою комісією філії, яка підготовила ці змагання. Оцінчна комісія признала І. місце хоровій читальні в Лисичниках, який свою другу пісню „Збірав батько компанію“ відспівав дійсно бездоганно. Друге місце занав хор в Кобилі; третє місце хор в Шилах. Хори Іванчан, Добривід та Чагарів Збаразьких, як на свій молодий вік, вдоволили. Головною несподіванкою був виступ хору в Чагарях Збаразьких, бо це село, в якому українці в меншости, в далі положене зі самих хуторів, віддалених від себе часом 1 км. і більше. Всеж таки молоді просвітяни знайшли стільки часу, охоти і завзяття, що не дивлячись на ці трудноші, зуміли в себе зорганізувати хор та так підготовити його, що його перший виступ знайшов вповні вдатно. По змаганнях дир. Лев Краснопера роздав відзначеним хорам почесні грамоти, а всім іншим хорам, що брали участь у змаганнях, пропам'ятні грамоти.

Картографічна виставка. Дня 13. п. м. відбулося у Збаражі святочне відкриття картографічної виставки, що має за мету в картах та діяграмах представити цілість життя українських етнографічних земель. Виставку відкрив коротким змістовним словом в імени Філії Т-ва „Просвіта“ у Збаражі, член її видїлу дир. Лев Краснопера, витаючи проф. д-ра Кубійовича, який спеціяльно на відкриття приїхав з Тернополя. З черги проф. Кубійович у своєму півторагодинному, строго науковому викладі переповів найзначніші відомости, що їх в д сучасну пору доконечно треба знати кожному свідомому українцеві. Виклад проф. Кубійовича нагородили присутні рясними оплесками. На інавгураційнім викладі проф. Кубійовича було 150 осіб, майже вся інтеліґенція Збаража, дуже багато молодих самоосвітників з с л та міяан. Сама виставка примішена у великій салі Народнього Дому, робить дуже гарне вражіння. Уладженням виставки занялись та перевели проф. Бабяк та Королюк, які теж в часі виставки удїлювали відвідувачам фахових пояснень.

БЕРЕЖАНИ.

Релігійна вистава. Заходом євангельського захисту виставлено в Бережанах 4. XII. релігійну драму „Мадонна в Храмі“. Публики було доволі і сирота призбирали трохи грошей на свої потреби. Режисерувала Сестра Са. П. Д. М. Саломія Терещук.

Свято „Просвіти“. Дня 8. грудня відбулося в Бережанах повітове свято „Просвіти“. В год. 9. рано відправив бережанський декан і парох торжественну Службу Божу і проголосив святочну проповідь. Співав мішаний хор з Гнилиці. До панахиди за померших членів і заслужених просвітянських робітників повіту стануло 15 священників з бережанського деканату, які відтак були також присутні на святі „Просвіти“ в салі Українбанку. Отсією корпоративною участю зазначило духовенство своє вдоволення, що з управи Філії „Просвіти“ усунено комунізуючих і їх симпатиків. На програму свята ложилися: промова голови Філії „Просвіти“, хори із Лісник, Шибалина і Саранчук, знаменита орхестра з Лєщина, деклямація і танці: думки і запорізький гопак, виконані членами читальні з Мечищова.

Академія дітвори „Рідної Школи“ в честь Митрополита Андрея. Дня 13. грудня по шкільній Службі Божій, яку відправив у намірению покровителя школи Митрополита Кир Андрея катехит о. Степан Бачинський, відбулась гарна дитяча академія. Дуже гарну промову до дітей про життя і заслуги нашого Кирая Церкви сказала учителька школи п. Ст. Бойнаруківна, відтак співав хор учеників та учениць І. і ІІ. класи й окремо старша дітвора під орудою п. Теодозії Терещаківної, учительки Р. Ш., далі маленькі діти з першої класи Сендецький і Леся Джулинська деклямували „Повіяв Дністер!“, деклямували теж старші діти Стефанія Гришина і Нуся Крамарчук. Свято закінчилося многоліттєвим. Прибані були: старшини Кружка „Р. Ш.“, ввесь учительський збір під проводом дир. Антона Крамарчука і батьки дітей.

„День ощадности“. Дня 13. п. м. вечором відбулось гарне дорібне свято ощадности у великій салі Українбанку. Свято отворив відповідною промовою о. декан Бачинський, реферат про потребу дорібної ощадности виголосив д-р Мельник, дирехтор П. С. К. в Підгайцях; відтак була збірна деклямація дітей Р. Ш. і співи хору мішаної читальні під орудою д-ра Мігоцького. Наспівано о. деканові К. Бачинський, який стоїть на чолі всіх змагань, мітету пропаганди дрібної ощадности в Бережанах, подяки до відомих патріотичний поклін дотеперішньої праці, бо за два місяці зачало систематично шанити 150 осіб, і вспохочувати до дальшої праці під гаслом: „Нарід собі“. Відспіванням нац. гимну закінчилось це гарне свято.

КОЛОМИЯ.

Тиха праця учительки Стефи Чубатівної. Дня 4. ц. м. відбувся в салі Шкільничої нашої школи вдатна виставка двох сценічних картин учительки Стефи Чубатівної (від року є на емеритурі), а саме: „Дівчина в сірим“ в 1-ій дії і „Казка старого ліса“ у 2-ох діях зі співами і танцями. Перша — це картина великоміської вулиці на святий вечір; друга — фантастична картина на тему: людина і природа. Обі картини виконали безхоганно діти школи ім. Т. Шевченка та ім. кн. Ольги під умілою кермою авторки при допомозі директора школи п. Недільського та його дружини. Друга картина спадається більше на дитячу оперету. Діти і публика були захоплені виставою. Авторка теж може бути вдоволена, бо мало знову нагоду переконатися, як за нею тужать діти та учительський збір. Ні одні ні другі не можуть забути про її виставки, яких вона вже стільки уладила за довгі роки своєї праці в обох школах. Не було, здається, року, щоб її заходом та під її кермою не відбулась одна або і дві добрі виставки. Реагладаючись за репертуаром, відповідним для шкільної дітвори, себто таким, що захоплював би дітей назовнім ідеалізмом і давав поле до поширу якнайбільшому числу цікавих до сцени дітей, учителька Ст. Чубатівна впала на щасливу думку збагатити його своїми власними творами. І написала 12 ріжних картин, з яких досі, на жаль, побачили світ другом тільки чотири. Всі ці картини здебільша фантастичні, мають казковий сюжет, такий любий і зрозумілий молодим дитячим умам, переповнім нефальшованою уквою. У всіх добро бореться з лихим у ріжних видах і формах і добро все перемагає. Отсією працею в дитячому театрі своєї школи Ст. Чубатівна виконувала і досі виконує велику культурну місію, про яку в Коломийщині всі знають та яку всі належне оцінюють. Побажано було би, щоб наші видавництва дитячої театральної літератури зацікавилися невидимими досі картинами Ст. Чубатівної. Може би тоді зацікавились і теж ними її картинами і наші композитори, оформили їх музично і зробили би тим справжній милий дарунок нашим найменшим.

ТЕРНОПІЛЬ.

60-ліття Філії „Просвіти“ в Тернополі. Філія „Просвіти“ в Тернополі святкувала в днях 6—13. п. м. 60-ліття свого істнування. Видїл Філії заключивши підготовку цього свята ще в липні м. р. проектуючи уладити ювилейне свято в черні п. р. в такою програмою: виставка моделів всіх домів читалень „Просвіти“ тернопільського повіту, виставка народньої хати. Подібна з нагоди повітова академія, в якій мало взяти участь 18 читальняних хорів. На жаль, з незалежних від Філії причин (заборона старостом маніфестаційного походу вулицями м. Тернополя) цієї програми не вдалося зреалізувати і тільки в останніх днях Філія відсвяткувала свій ювилей в дещо скромнішому виді. Свій ювилей започаткувала філія т. зв. географічним тижнем уладжуючи в днях від 6—12. п. м. виставу карт й діяграмів доцента д-ра Вол. Кубійовича. Інавгураційний виклад на тему: „Людність на українських етнографічних землях“ виголосив д-р В. Кубійович в неділю 6. п. м. З черги д-р Музичишин Т. виголосив два реферати 8. і 10. п. м. на теми: „Характеристика українських етнографічних земель“ та „Зміна в стані населення на Сов. Україні в останніх роках“. Заключний цикль викладів знову д-р Кубійович в суботу 12. п. м. рефератом: „Господарка на українських етнографічних землях“. Виклади були дуже цікаві і хоч обвантажені науковим матеріялом (головно виклади д-ра В. К.) прозорі та надзвичайно приступні. Одначе велика скількість української інтеліґенції, не зважуючи вже про гімназійну молодь та про українське міщанство, не явилася на виклади. В неділю 13. п. м. відбулася друга частина ювилею філії, себто святочна академія. На програму академії війшли: святочна промова голови Філії проф. Іларіона Брикновича, орхестра Муз. Інст. ім. Лисенка відіграла під проводом проф. В. Безкоровайного увертюру до опери „Запорожець за Дунаєм“, п. М. Фехтнівна відеклямувала: „Руїн своїх не опустім“ М. Мельника, місцевий хор „Кобза“ відспівав „Через поле широкеє“ і „Закувала та сива зозуля“, а обєднані мішані хори з 6 читалень „Просвіти“ в числі 140 душ, під управою відомого в Тернопільщині організатора та диригента мосорних хорів Вол. Менцінського відспівали: „Ой гордопишний пане господарю“ та „Вкраїно-мати нас скопав“. Всі точки програми перейшли з великим успіхом, чого доказом були щирі оплески прибраних на салі гостей. Але центральною точкою цілої академії був дуже цінний та надзвичайно совісно й фахово опрацьований реферат проф. Павла Дикона: „Історія Філії „Просвіти“ в Тернополі“. Коли згадати, що в цій ділянці в нас майже нема ніяких матеріялів, а його доперт, тут [illegible] і читалень, почитавши чемність матеріял [illegible]

з дуже скупої кореспонденції, то стане ясним, що виконання праці референта не було легке. Слід лише підкреслити, що Філія „Просвіти" в Тернополі, перша культурна станиця на Поділлі, за 60 літ свого існування глибоко вросла в рідну землю та дала початок до заснування майже всіх українських культурних та у великій мірі й економічних установ і в Тернополі і в повіті. Вже перед війною здобула Філія великий авторитет інтенсивною та плановою працею, яку вела академічна молодь в тісній співпраці зі старшим громадянством. По війні завершила філія, бодай в головних зарисах, організаційну працю в повіті та звернула свою увагу на виховну працю українського населення. 1876 рік заснування філії „Просвіти" та ім'я першого члена-основника, душі Т-ва, проф. Олександра Барвінського, дістали вже своє почесне місце в історії українського національного відродження на Поділлі.

М. З-ів.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА.

Святочна академія в честь Митрополита в Гумниськах. Заходом чит. „Просвіти" в Гумниськах, пов. Теребовля, відбулась в неділю 13. ц. м. в читальняній залі святочна академія в честь Митр. Андрея. Простору салю виповнили численно громадяни Гумниськ. Голова читальні, місцевий парох, отворив академію коротким промовою. Опісля хор відспівав псалом „Услыши Господи глас мой". З черги о. С. Гаврилюк виголосив довший реферат про життя і значіння Митрополита для українського народу. Опісля всі установи підписали грамоту з побажаннями Митрополитові з нагоди Його Імянин. На грамоті поміщено фотографії всіх місцевих українських установ а під фотографіями підписались власноручно члени Видїлу цих установ. Підчас підписування грамоти відспівав місцевий хор кілька народніх пісень. Академія закінчилася „многолїтствіем" в честь Митрополита.

Очевидець.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Богдан Галайчун: Про Грузію та грузинів. Як грузини волі добивалися в 22 образками і 3 мапками. Накладом Т-ва „Просвіта". Львів 1936. Стор. 48, ф. 8°.

Ярослав Рудницький: Мовна та правописна справа в Галичині. „Відбитка з календаря для всіх" на 1937 р. Львів 1937. Стор. 16, ф. 16°.

А. Гаврилко: Приватники чи кооперація? Львів 1936. Накладом автора. Стор. 16, 8°.

ЖУРНАЛИ:

Дзвони, літературно-наукový місячник. Львів, листопад 1936. Р. VI. Ч. 11. Зміст: Дм. Николишин: В рокові дні. — Б. І. Антонич: Самоцвітника біля криниці. — Подвійний концерт. — О. Мошура: Стара ікона. — Н. Королева: Гевлини. — Жан де Вінь Руж: Докори українки на Бойківщині. — Д. М-вич: Листопадові помники 1918 р. — О. д-р Л. Ганицький: Родина й держава в світлі католицької науки (закінчення). Др Я. Горлицький: Жіноче питання в повісті радянської України (продовження). Ле Семенів: Старість „Орфея". — Рецензії. — З преси і журналів. Нові книжки.

Торговля і Промисл, ч. 24 (54) з 15. грудня н. р. Зміст: В Польщі вартість гроша не є загрожена (з приводу заяви мін. Е. Квятковського). Збільшується Різдво. В обставинах нового молочарського закону. Несправедливі цінні. Окружна Анкета у Ставиславові. Небезпека жебрачої торби. Книжка-документ часу (про брошуру А. Гаврилка: Приватники чи кооперація). Проти промислової колонізації українських земель. Боротьба зі спекуляцією. Дитяча реклама як засіб реклами. Різні вісті. Ринок і ціни. Чужі фахові видання. Фейлетон „Штука продавання" (Т.Гринівський). В числі поміщена простора інформаційна стаття д-ра І. Гришая про полекші при закупні промислових свідоцтв на 1937 рік.

На Сліді, журнал молоді. Львів, грудень 1936. Р. І. Ч. 11—12.

Вісті Українського Технічно-Господарського Інституту позаочного навчання в Подебрадах. Подебради, листопад 1936. Ч. 16—17.

Напередодні 1. листопада н. р. появилася накладом Видавничої Спілки „Діло" у Львові нова книжка сенатора українських дїячів

Д-ра Костя Левицького

п. д заг.

Українські політики

Книжка ця — не сухі вістки наших давніх послів і політичних дїячів, що недавно друкувалися в „Ділі". Ні, ці всі вони тепер відповідно доповнені й поширені, до того в книжці, що видрукована на першорядному папері, поміщено 32 портрети згаданих дїячів.

Книжка має 140 сторінок ф. 8-ки і коштує тільки 1.50 зол; з пересилкою 1.80 зол.

Замовляти на адресу: „Діло", Львів Ринок 10/11. пов.

Українське Юнацтво, ілюстрований журнал української молоді. Львів, грудень 1936. Р. IV. Ч. 12.

Наша Школа, педагогічний часопис. Ужгород, листопад 1936. Р. II. Ч. 9.

Трибуна, тижневик. Париж. 15. і 22. листопада 1936. Р. XII. Ч. 39-40.

Голос Спасителя, місячник Чина Найсвятішого Іскупителя. Портюґ. Сосн. грудень 1936. Р. VIII. Ч. 12.

ХИТРО-МУДРО

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Листування Редакції.

М'н. Прага: Всі кореспонденції дістали в порядку і використали те, що нам більше підходило. Про пастирський лист прохемо написати негайно. Справу, про яку згадуєте при кінці, передали до Адміністрації і вона її вже полагодила.

Всіх Вп. Дописувачів просимо писати до нас чітко і тільки на одній сторінці папору.

Вп. Брездень Павло, Підбірці: Просимо у важній справі зголоситись у Редакції „Діла"

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.
ЛЕВАНДІВКА-ЛЬВІВ.
22. XII. Шаріка.
ЯВОРІВ:
23. XII. Шаріка.
25. XII. Муж двох жінок.
26. XII. Циганський барон.
27. XII. Він.
З Яворова їде театр до Судової Вишні, Медики. На Українські Свята гратиме у Перемишлі.

Великий Театр:
Вівторок, 22. XII. год. 6.30 і 9. веч. Театро Дей Пікколі.

НА ЯЛИНКУ
ТІЛЬКИ ПРАКТИЧНІ ДАРУНКИ у фірмі „ДІМ ВОЛІЧКИ", Сикстуська побіч Брами. — На складі: Рукавички, панчохи, білля, шалини, вовна на светери.

Кіна.

АПОЛЬО: „Палата у Фландрії" з Мартою Егерт.
АТЛЯНТИК: „Пімста Джона Ельмена" з Борисом Карловим.
ВАНДА: „Тисяча і друга ніч" і „Весняний вальс".
ГРАЖИНА: „Авто ч. 99", „Тайна салону краси".
КАСІНО: „Тоні з Відня" з участю Віверсенгернабеп.
КОПЕРНИК: „Антін Адвера".
КОЛІСЕЙ: „Небезпечний фліртґ", „Нащо працювати" з Фліпом і Флапом.
МАРУСЕНЬКА: „Срібна торпеда".
МЕТРО: „Невільниця з Мандалаї", „Сто тактів кохання".
МІРАЖ: „Злочин і кара" і Фліп і Флап.
МУЗА: „Пастор", Пауль Муні.
ПАКС: „Остання стійка".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (на осн. Легара) з Мартою Егерт.
ПАН: „Робін Гуд із Ельдорадо".
РАЙ: „Проклята".
СВІТ: „Заглада" з Гарі Пілем.
СТИЛЕВЕ: „Ада то не лицює" і ревія.
ТОН: „У тіні самітної сосни" з Сильвією Сідней.
УТІХА: „Донька джунглів" і ревія.
ХИМЕРА: Найновіша кольорована „Міні Мавс".

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„З Гамбурга до Спіцберген".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 22. грудня 1936.

Берлін (356,7) 10.00 Різдв. авд., 10.20 Весела година, 10.15 Музика дома, 20.00 Балада з муз. ілюстр., **Братислава** (298.8) 15.00 Сьнічк. трио 15.45 Форт. твори, 19.10 Легка музика. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 16.00 Музика, 18.00 Пісні, Міллер сопр. 19.25 „Бурштин" репортаж, 21.00 Комед. концерт Шфіцнера, 22.30 Нічна музика, **Кошиці** (259,1) 17.30 Слов. пісні, 18.00 Для Закарпаття („Тарас Бульба" авд.), **Мінхен** (405,4) 12.00 Розр. концерт, 13.45 Легка музика, 16.50 Солісти, 18.00 Концерт орх., 20.10, 21.00 „Ді Флеохт" авд. Альвердеса, 22.30 Форт. ресіталь, **Париж** (1648) 12.00 Концерт симф. орх., 15.00 Літ. авд., 15.20 Рецитації, 16.00 Відчит, 17.15 Альзаські коляди, 21.05 Серед книжок, 21.45, 22.00 „Вечір пісеньків", **Мілано** (368.6) 19.00 Легка музика, 20.40, 21.00 Комедія, 22.14 Форт. ресіталь, **Рим** (420.8) 17.15 Камер. концерт, 18.50 Розр. музика, 19.20 Легка музика, 20.40, 21.50, 22.00 „Аїда" оп. Верді.

Середа, 23. грудня 1936.

Берлін (356,7) 11.00 Сопран. баритон, форт., саксофон, 14.15 Легка музика, 16.45 Сопран, баритон, скрипка, форт., 18.00 Концерт, 20.45 Веселе муз. попурі, 22.30 Легка й танк. музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.30 Авд. для дітей, 12.00, 13.15, 15.00 Концерт, 18.00 Форт. ресіталь, 20.10 Моцартів квартет, 21.15 Розр. музика, 22.30 Музика, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, **Мінхен** (405.4) 11.00 Музика для села, 16.10 Оповідання, 16.30 Твори франконських композиторів, хор, солісти, 19.10 Концерт хору, солісти, 20.45 Форт. квартет ес-дур Двожака, 21.20 „Сніжинки" муз. казка, 22.50 23.00 Концерт, орх., Йордан меццосопран, **Прага** (470.2) 14.15 Коляди у вик. солістів, 15.00 Вок.-муз. концерт, 21.20 Різдвяна авдиція, 22.15 Танк. музика, 22.50 Пасторале ф-дур Баха на органі, **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Концерт, 18.15 Серед книжок, 18.30 Концерт, 19.00 Авд. для малої, 21.00 Сонати, скр., форт., 21.45, 22.00: Театр Уяви: **Відень** (506,8) 11.20 Авд. для жінок, 12.00 Фр., англ., ам. оперетково музика, 12.10 З німецьких оперет, 16.05 Коляди й різдв. музика, 22.30 Концерт квартету, **Мілано** (368.6) 16.40 Авд. для дітей, 17.15 Сер. ресіталь, форт. сольо, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт, **Рим** (420.8) 17.15 Танк. музика, 18.50 Легка музика, 20.40 комед., 22.20 Орх. концерт, **Білгород** (437.8) 20.30 Гумор, 22.20 Концерт квартету.

Четвер, 24. грудня 1936.

Берлін (356,7) 15.00 Коляди всього світа (ам., бельгійські, італ., югосл., польські, шведські), 16.00 „Ївась і Ганусп оп. Гумпердінка, 18.00, 19.00 „При ялинці" муз.-настроєва авдиція, 20.00 „Святий Вечір муз. вечір, орх., хор, Ліслінг сопр., Мартен тенор; 22.00 Весела музика; **Кенігсвустергавзен** (1571) 12.00 Концерт; 14.00 Музика, 15.00 Різдвяна музика; 16.00 „Вбираємо ялинку", хор, орх.; Шпітер сопр.; 17.40 Засвічуємо свічки; 18.00 Свят-Вечір, дзвони, коляди, різд. оповідання, 20.00 Концерт; 21.00 Проповід заст. фірера Гесса; 21.20, 22.00 Вес. музика; **Кошиці** (259,1) 15.00, 21.00 Коляди, дитячий хор, 19.35 Фольк. сценка; **Мінхен** (405,4) 10.30 Для дітей, 12.00, 13.15 Концерт, 16.00 Веселий концерт; 19.45, 20.00 Орх. концерт, 22.40 „Свят-Вечір" старобаварська легенда Томи, **Прага** (470.2) 12.05 Авд. для дітей, 12.25 Клас. оп. музика; 15.00 Дитячий хор, 18.55 Коляди в вик. хлопячого хору, 19.20, 20.00 З часових газ і левад" симф. поема Сметани, **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00 Симф. музика, 15.10, 16.30 Рецитації; 18.00, 19.00 Театр Уяви, класс. творп, 21.00 Дзвіні коляди, 21.45 Симф. концерт, **Відень** (506.8) 12.00, 13.00 Орх. концерт, 17.00 Дитяча музика, 18.00 Різдво у Тиролі, репортаж, 19.15 20.00 Симф. концерт, 20.50 Різдв. оповідання; 21.00 З-за рідного краю (Відень-Регенсбург-Зальцбург-Інсбрук-Грац-Клягенфурт-Верхнабен); **Будапешт** (549.5) 17.25 Концерт оп. орх., 19.30 Орг. реєстрів: 20.00 Різдв. музика, **Білгород** (437.8) 22.20 Нар. пісні, **Мілано** (368.3) 19.00, 19.45 Розр. музика, 20.40 Різдв. концерт, 22.00 Орх. концерт; **Рим** (420.8) 18.50, 19.45 Легка музика, 20.40 Різдв. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО

Вівторок, 22. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Як бурий котик сватав Ісусика, коляди, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сучасна форт. музика, гр. пл., 12.40 Полудневий дениик, 12.50 Хліборобська школа та сільське господарство, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Скринька для дітей, 16.00 Авд.: „Ялинка для дітей", виконують діти, 16.15 Скринька ПКО, 16.50 Концерт: А. Томкевич сопран, сальон. тріо, форт., 17.00 Говорена повість: „Будні пп. Коновальських", 17.15 Шуберт: Тріо оп. 99. б-дур, скрипка, віольонч., фортеп., 17.50 Математика та спорт, монольог 1.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Туга за простим словом, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Праця та відпочинок, 19.20 Концерт оркестри, 20.00 Симф. концерт у вик. симф. орх., Е. Вандровська-Турська співає у перерві ок. год. 21.00 Вечірний дениик, Актуальна гутірка, 22.30 Нарід у сторонольській пісні, 22.45 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Середа, 23. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт сальон. квартету, 12.40 Полудневий дениик, 12.50 Гутірка про риби, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклами, концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Брамова хвилина з гр. пл., 15.45 Короткохв. дальок, 15.55 Легка музика з гр. пл., 16.10 Іван Сибеліюс: Симфонія, гр. пл., 16.40 Камер. концерт, обой, форт., 17.00 Про великопольське повстання, 17.15 „Чар оперетки" фрагменти з опереток у вик. орх., 17.50 Гутірка із Стан. Щепановецьких, місцеве інтерв'ю, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Гутірка: Боже у сезоні, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.40 Загальна скринька, 18.50 Здоровими кооперативами поможемо самі собі, 19.00 Бій під Лепанто, 19.20 Тріо, 20.00 Міні. концерт: Олена Корнєля сопран, Вол. Добрянський баритон, форт., 20.35 Хвилина бора студій, 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Оповідання про Шопена, форт., 21.40 Романи та балади Р. Шумана, подвійний вок. квартет, форт., 22.10 Концерт орх., у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Четвер, 24. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дениик; 7.25 Програма на нині; 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл.; 11.30 Співаймо коляди, 11.57 Сигнал часу; 12.03 Музика, спів із гр. пл.; 12.40 Полудневий дениик; 12.50 Хліборобам на свята, 14.58 Коляди різних народів (грають в Берліні); 16.00 Різдво у господиному домі; 16.10 Легка музика з гр. пл.; 16.20 Львівські біжучі вістки; 16.25 Кутюк гумору; 16.30 Концерт орх., 17.00 Театр Уяви для дітей: „Ялинкова Коляда"; 17.30 Перед Святим Вечором, репортаж Юлія Тени; 17.45 Колеса Ад. Солтис;

за на смичк. квартет; 18.00 „Ця ніч для нас свята" молитва Конрада з „Вишкування" Ст. Виспянського; 18.15 Святочна промова примаса Гльонда; 18.20 Свят Вечір у краю і на чужині; 18.55 Ходім до Вифлеєму, авд., симф. орк., хор, солісти; 20.00 Оплаток співаків; 20.10 Концерт солістів, Завадська спів, форт., скр.; 21.30 Різдвяна легенда про білого юнака та гречну панну; 22.10 Бах: Вайнахтсораторіюм, хори, В. Гендріх сопран, смичкова орк., 23.10 „Свят вечір пророків" авд. Ст. Виспянського. 23.50 Пастирка із гнєзненської катедри, хор, органи.

Радіокутик.

РОЗПОДІЛ НА ГРУПИ ФРАНЦУСЬКИХ РАДІОСТАЦІЙ.

Починаючи від 1. січня 1937 р. французькі державні радіостанції поділено на пять груп, з яких кожна надаватиме окрему програму. Уклад програм буде такий, що дозволить довільно вибирати програми музики легкої, поважної, як теж авдицій драматичні, веселі тощо.

Водночас зменшать кількість транслюваних нос з субвенціонованих театрів.

СПІВОЧІ ТАЛАНТИ ВІДКРИТІ РАДІЄМ.

Німецький робітник Л. Шмідт, що має прекрасний голос, „відкритий" міхенським радіом, переходить тепер на кошт цієї радіостанції школу співу.

НАЙБІЛЬШ ЗРАДІОФОНІЗОВАНІ КРАЇНИ.

Від багатьох літ Данія стоїть на першому місці в ряді найбільш зрадіофонізованих країн. Остання статистика подає, що один приймач припадає на 5,7 мешканців.

У Сполучених Державах згідно за останніми обчисленнями 22.000.000 родин мають один або більше приймачів, що по кількости мешканців дає пересічно 1 приймач на 5,5 осіб. Можна на увазі, що багато з цих родин мають по кілька приймачів, можна стверднти, що Сполучені Держави є найбільш зрадіофонізованою країною на світі.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.83—89.40, Долари американські 5.30 і пів 528 аблари канад. 5.30.80—5.97.50. Фльорени голл. 291—289.30. Франки фр. 24.80—24.66. Франки швайцарські 122.22—121.40, Фунти англ. 26.08—25.92, Гульдени данц. 100.20—99.80. Корони ч. 17.90—17.50. Кор. дан. 116.44—115.60. Корони норв. 131.03—130.05. Корони шв. 134.43—133.45. Ліри італ. 25.10 — 24.60, Марки фінл. 11.51 11.00, Марки нім. 122 — 118, Шіл. австр. 96.00—95.00. Марки нім. срібні 132—127.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 21. грудня н. р. кооперативам платна залізницю Львів.

1 кг. масла десерового бльок. і без опакування	3.00	зол
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	3.05	„
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	3.05	„
1 л. молока	0.17	„
1 к. яець	5.10—5.20	„

Тенденція на всі артикули слаба.

П Т И Ц Я.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 21. XII б. р. платна своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвірп птахосадарні „М. С." у Львові, (пл. Більченського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умяснені, повногрудні	1.10 зол.
Індики І. кл., добре умяснені, повногрудні	0.90 „
Курята І. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	0.95 „
Кури І. кл., товсті, без остріг, без вапняку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Учительський Збір держ. гімн. з укр. мовою навчання в Перемишлі зібрав з нагоди імпини свого Директора С. Шаха на „Дар Просвіті" квоту 30 зол. 3316

Усім українським промисловим фірмам, репрезентованим в „Живій Реклямі", за грошеві датки, як і усім особам, які причинилися до уладження тої імпрези щиру подяку складає Старшина Кружка Р. Ш. ім. Гонти Барвінок праз із Батьківською Секцією.

На Укр. Город злоумисна п. Юлія Бандарлова з Яворова зол. 3.— на шкідник п. Цвера.

Гарні дешеві книжки

Видавничої Спілки „Діло"

	ціна	почтова пересилка
Д-р Кость Левицький: **Українські політики**	1.50 зол.	0.30
Валерія О'Коннор Вілінська: **Лисенки й Старицькі**	1.— „	0.10
Д-р Василь Маковський: **Гмінд**	2.00 „	0.30
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя І.—ІІ.**	2.30 „	0.50
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1.90 „	0.30
Евген Чикаленко: **Спогади Частина І. ІІ. ІІІ.**	4.50 „	0.50
Окрема частина по зол 1.50		
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1.50 „	0.30
Василь Софронів: **Липнева отрута**	1.40 „	0.30
Ст. Левицький: **З японського дому**	1.50 „	0.30
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1.50 „	0.30
Е. Бронте: **Бурєверхи,** переклав М. Рудницький	(вичерпане)	
Проспер Меріме: **Блакитна кімната та інші оповідання,** переклав Василь Софронів	0.95 „	0.25
Альфонс Доде: **Маціцький,** із французької мови переклав М. Рудницький	1.50 „	0.30
Володимир Островський: **Сміх земні**	1.00 „	0.30
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0.80 „	0.15
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0.50 „	0.15
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Репніна**	0.50 „	0.15
Михайло Возняк: **Белей і Коцюбинський**	0.80 „	0.15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0.80 „	0.15

Дістати можна у Видавничій Спілці **„Діло", Львів, Ринок 10** та у всіх книгарнях.

ПАНСІОНИ

КРИНИЦЯ. Повідомляю своїх Вп. Гостей, що в цьому році веду свої пансіони „Меза" і „Гураль" в зимовім сезоні. Центр і повний комфорт, ціни дешеві. **Модеста Яблонська.** 3291 3—5

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ДИРИГЕНТ — РЕЖИСЕР—ДЕКОРАТОР шукає праці від зараз. Може вчити диригентури. Відповіді з умовами слати: „Діло" „для Диригента". 3312 1—3

ПІДПРИЄМСТВА

ШУКАЄ СПІЛЬНИКА з капіталом 4000 зол. і співпрацею, зиск 200 зол. місячно, капітал забезпечений. Зголошення до Адміп. під „Запевнене істнування". 3321 1—2

НАУКА

ВПИСИ на 3-місячний курс крою, шиття що починається 15. січня. **„АННА",** Львів, Галицька 20. 3284

МЕШКАННЯ

ПРИ ВУЛ. РУСЬКІЙ 14 (ріг Блихарської) до вйнайму: 2 мешкання по 3 кімнати з кухнею з комфортом, крім того ріжні крамниці. Інформації у власника Коркес, Домінікапська 2. 2—?

КУПНО - ПРОДАЖА

КУПНО ГОДИННИКА є справою довіря. Дешево купите добрий годинник у славно звісній пятьдесятлітній католицькій фірмі **ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ.** Львів, Марійська площа 5. 3032 13—?

МАШИНУ писальну Мерцедес українсько-польську та машину до шиття Зінгер дешево продає Іванишин, Львів, Городецька 23. 3322 1—3

РЕНТОВНА антика в гірській, кліматичній і фабричній околиці на продаж. Інформації дасть Павлусевич, Коломия, Декерта 18. 3314 1—2

ЧАСТИНУ кам'яниці при вул. Личаківській продасть Чорний, св. Петра ч. 11. від 2—3. 3313 1—2

РІЖНІ

НОВОВІДКРИТА РОБІТНЯ обуви виконує люксусове й ортопедичне мужеське і жіноче взуття найновіших фасонів. — Іван Фурда, Львів, Зибликевича 21. 3191 6—10

ЗА ЗАСТАВНІ картки, бриляшти, діяменти, срібло, золоті зуби платить найбільше Вандер, Шайнохи 1. Прецизійна і дешева направа годинників і біжутерії. 3269 2—4

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ трвала ондуляція з 6-місячною гарантією. Сальон чесання пань. Сикстуська 8, вхід через браму. 3298 2—3

ВИЩУПЛЯЮЧИЙ корсет вигідний тільки індивідуальною системою „РІТА", Ягайлонська 11а. Тел. 119-67. 3300 2—3

НА ЯЛИНКУ гарні дарунки — годинники, срібло і біжутерію дешево у фірмі **Розважевський,** Львів, Академічна ч. 2. (готель Жоржа). 3309 1—?

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерес. 2938 49 60

СВЯТОЧНІ дарунки. Найновіші вовни, шовки, рептки оказійно. Прохник, пл. Капітульна 3. 3040 12—?

ГОДИННИКИ, біжутерію, срібло дешево тільки у фірмі РОЗВАЖЕВСЬКИЙ, Львів Академічне 2 (готель Жоржа). 3305 1—?

КРЕТОНИ англійські, покриття, капи, дешево ВАНК, площа Марійська 6. 3310 1—7

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські: **Коперника 26.** подвір. 3320 1—2

ОГОЛОШЕННЯ.

НА ЯЛИНКУ ТІЛЬКИ УКРАЇНСЬКІ ПРИКРАСИ.

ЛАНЦЮШКИ в гуцульському стилю, аркуш з золотом або сріблом (4 і пів метра) — 0.25 сот.

ПРИКРАСИ в гуцульському стилю (Ю. Кирієнка) 3—4 склейки на 7 ріжних аркушах/по 0.20 сот.

МАЛИЙ ВЕРТЕП (склейка) Р. Цимбриги — 0.30 сот.

ВИТИНАНКИ ДО ВЕРТЕПІВ (Цимбриги і Кирієнка) по 60, 40, 30, 20 сот. за аркуш.

Висилаємо по одержанню грошей. На почто додатково 50 сот. За пересилкою **60 сот. дорожче. Крамницям гурт. рабат.** В-ВО „ТЕМА", Львів, Потоцького 58 а.

ПЕРЕД КУПНОМ
КУХОННОЇ ПОСУДИ
спитай про ціну у фірмі
Андрія Берлінського
ЛЬВІВ, СОБІСЬКОГО 9
3318 (ріг Галицької) 1—5

Магазин паперу
ШЕКС і ШТЕНЦЕЛЬ
Львів, СИКСТУСЬКА 2, тел. 234-30
поручає: канцелярійне і бюрове приладдя, технічне і шкільне, та друки до рільного господарства. Торговельні книги у великім виборі постійно на складі. 3324 1-5

Шкляні баньки, українські вертепи, різдвяні листівки і ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ НА ЯЛИНКУ поручає СОЮЗНИЙ БАЗАР, 3227 Львів, Руська 20. 2—3

ЗНАЧКИ ДЛЯ ПСІВ,
КОВТКИ ДЛЯ ТВАРИНИ
ТАБЛИЧКИ НА ВОЗИ
виробляє фірма 3319 1-20
Андрій Берлінський
ЛЬВІВ. ШЕВЧЕНКА 11.

ВАРШАВА.
Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає пера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 10—?

Рік основ. 1904. Телефон 213-05.
ВИРІБ і ВЕЛИКИЙ СКЛАД
КОРСЕТІВ, ЧЕРЕВНИХ ПОЯСІВ і НАГРУДНИКІВ
по найновіших паризьких і брюсельських кроях.
Я. ШРАЙБЕР
ЛЬВІВ, ГЕТЬМАНСЬКА 6.
Ціни фабричні. 5—10

(НЕ ФАРБА)
привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ
первісний **колір**

СТРОЇ ШЛЮБНІ, БАЛЕВІ
і смокінгові убрання виконує
Львів, ПЛОЩА ТЕОДОРА ч. 4,
Тел. 116—35. 2—?

РОБІТНЯ кашкетів ріжних фасонів і красок та всяких ШАПОК КРИМСЬКИХ І БАРАНКОВИХ по найдешевших цінах
М. БІНШТОК
КРАКІВСЬКА 15 (Народний Дім).
Для Кооп. і Союзів відповідний рабат. 3295 —10

НА СВЯТА
муштарду з фабрики
купите в новій крамниці.
Фабрика: Львів, Городецька 121
Тел 295-50.
МІКА

МЕД
правдивий бжільний можна дістати по конкуренційних цінах від **1·20** за 1 кг лише у крамниці
„ПАСІКА" — Львів
БЛЯХАРСЬКА 20 (бічна Руської)

КУПОН
на БЕЗПЛАТНИЙ
гарний і практичний ДАРУНОК
для тих, що купують дарунки на ЯЛИНКУ в Перфумерії
С. ФЕДЕРА
Львів, СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 15а
Товар тільки першорядний. — Величезний вибір. — **Найдешевші ціни.**
5—10

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Ч. 288 (14.537). Львів, четвер 24. грудня 1936. Oficyna pocztowa uiszczona gotówką. Рік L VI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях 40 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229 11. Друкарні: 229 26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Чехословацькі комуністи вербують добровольців до Еспанії.

Прага, 21. грудня 1936.

(я.) В „Ділі" з 15. ц. м. в рубриці „Новинки" була коротенька замітка, подена за празьким часописом „Поледні Ліст", що у відділах еспанської червоної армії бореться 1.000 чехословаків і що чехословацькі комуністи заповіли дальший вербунок добровольців із Чехословаччини. Тут хочемо подати до цієї короткої замітки деякі точніші інформації.

В Празі вже давно йшли балачки про те, що чехословацькі комуністи вербують добровольців до Еспанії. В деяких часописах можна було навіть вичитати імена людей з Чехословаччини, які впали в боях на еспанському фронті по боці т. зв. державних військ. Я не можу собі вже нині пригадати точно прізвища, але памятаю, що один з тих полеглих, про яких згадувала чехословацька преса, був наш лемко зі Східної Словаччини. Опісля „Поледні Ліст" та „Народні Листи" принесли вістку про те, що провідник чехословацьких комуністів посол Готвальд на довірочному засіданні партійної управи заявив, що в рядах т. зв. інтернаціональної червоної бригади, про яку тепер так часто згадують у

звітах з боевих фронтів в Еспанії, бореться вже тисяча чехословаків, та що треба докласти всіх зусиль, щоб до цієї бригади вступали дальші чехословаки.

Ці вістки, що їх принесли згадані часописи, є зовсім правдивими, наявними доказами, що попали в руки чехословацької поліції і жандармерії. І так, як подають „Н. Л.", жандармерія арештувала в околицях міста Градець Кральове шість осіб, які вибиралися до Еспанії, а переведене з ними слідство виявило, що їх звербували і сліди цього вербування ведуть до Праги, до централі комуністичної партії. Тому то поліція і жандармерія перевели в цій централі докладну ревізію і вона показала, що дійсно централя чехословацької комуністичної партії такі вербунки переводила.

З цього приводу „Народні Листи" пишуть таке: Чехословаччина проголосила повну нейтральність в еспанській війні. Те, що роблять чехословацькі комуністи, може чужина легко і самозрозуміло пояснювати, як ломання нейтральности. Цей факт міг би дуже пошкодити міжнародній позиції чехословацької держави. А далі „Народні Листи" роблять такий висновок про домо суа: „Це вже річ урядових чинників, як вони покарають за цей учинок комуністичну партію. Але якщо уряд і на майбутне буде терпіти деструктивну працю чехослов. комуністів, тоді союз Чехословаччини зі Совітами стане і небезпечний і буде тяжко його вдержати, бо зрозуміло, що чужина стане підозрівати, що ЧСР є авангардом большевизму в Середущій Европі. На союзи з Совітами може дозволити собі лише така держава, яка має відвагу рішуче зліквідувати большевицьку небезпеку у себе дома. Для держави, яка такої відваги не має, союз із Совітами несе з собою величезну небезпеку і то не лише внутрішню, але й міжнародню. Німецька пропаганда зі зрозумілою метою представляє Чехословаччину як країну зараженну большевизмом — кінчають „Н. Л." свої міркування — і якщо ми хочемо, щоб ця пропаганда не приймалася і в тих державах, на яких нам залежить і мусить залежати, то мусимо рішучими вчинками показати, що пропаганда про зболшевизування Чехословаччини є видумкою, є байкою. Інакше мусимо бути приготовані на те, що німецька пропаганда буде мати на міжнародньому форумі успіх і що всі наші зусилля на словах переконати про безпідставність такої пропаганди стрінуться в чужині з безрадними усміхами".

Замітне, що ліва преса досі на цей доказаний факт вербування добровольців до інтернаціональної червоної бригади в Еспанії ніяк не зареагувала.

Справа контролі та добровольців

на засіданні комітету неінтервенції

На вчорашньому засіданні комітету неінтервенції його председник **льорд Плімут запропонував,**

щоби до 4. січня всі 27 урядів, які мають представників у комітеті, заборонили своїм громадянам брати участь в еспанській війні.

Совітський представник амб. Майський скритикував той проєкт: ані Німеччина, ані Італія — мовляв — не виконають такого зобовязання, тому треба би хіба зорганізувати для того спеціяльну контролю.

Німецький представник відповів Майському та запропонував утворити 2 підкомісії, які до 10-ох днів мали би розглянути, одна — справу добровольців, друга — справу фінансової підмоги для еспанських урядів та торговельних договорів з Еспанією.

Не зважаючи на спротив совітського представника, підкомітет приняв німецький внесок.

На нинішньому пленарному засіданні комітет розгляне відповіди обох есп. урядів у справі контролі та вирішить справу підкомітетів. Правдоподібно вирішить її позитивно, наскільки можна вносити із учорашнього становища до німецького внеску. Зате

справа добровольців затягнеться.

БАЛЬЗАК

Чародійна шкіра

Переклад Василя Софронова.

ЦІНА 2.50 ЗОЛ., З ПОЧТОВОЮ ОПЛАТОЮ 3.00 ЗОЛ.

„Це знаменитий модерний твір, написаний з великою силою та смаком, на межі між неймовірним і страхітливим... Про цю книжку можна сказати багато доброго". Гете, 11. жовтня 1831 р.

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ на ЯЛИНКУ є премійна вкладкова книжечка **Кооперативного Банку „ДНІСТЕР"** у Львові, вул. Руська ч. 20, на яку крім звичайних відсотків можна одержати ще й нагороду за ощадність у висоті 25—100 зол.

Уживайте до ПЕЧИВА лише доброї якости ДРІЖДЖЕВОГО ПОРОШКУ до печива, ВАНІЛІНЕВОГО ЦУКРУ, СУНИЧНОГО ЦУКРУ, МАЛИНОВОГО, АНАНАСОВОГО ТА ЦИТРИНОВОГО. **Кооперативи „ПЛАСТ".**

Знаменетий смак
Приємний аромат
Повновартісна якість
це прикмети
МАСЛА
„МАСЛОСОЮЗУ"

Загроза вивласнення — і що дальше?

Те, що від довшого часу трівожило наше громадянство, те, що до основ зрушило наше село, а саме заповідь міністра хліборобства й земельних реформ п. Понятовського про радикальну новелізацію закону про виконання земельної реформи — стало доконаним фактом. На внесок згаданого міністра рада міністрів на свому засіданні 30. листопада ц. р. устійнила проєкт закону про обмеження обороту нерухомостями, що повстали з парцеляції, і цей урядовий проект внесено вже до сойму на його пленарне засідання 15. грудня ц. р. При першому читанні цього проєкту в соймі представник уряду не забрав голосу, тому на основі постанов соймового регуляміну не могла відбутися над ним дискусія і без дискусії відіслано його до соймової земельної комісії. Там над ним будуть дискутувати щойно після різдвяних ферій, мабуть вже в половині січня 1937. р., й тоді буде перша нагода для нашого соймового представництва заняти в комісії становище до згаданого проєкту; представником УПР в земельній комісії є пос. Пеленський. На пленум сойму вернеться проект з комісії ще у біжучій буджетовій сесії.

Проєкт мін. Понятовського у засадах читачам „Діла" відомий з первісного його проєкту, що його міністерство хліборобства й земельних реформ переслало до заопініювання хліборобським палатам (ч. 266. і ч. 267. з 1936. р.). Опінія львівської хліборобської палати випала для проєкту негативно, як теж і цілої низки інших хліборобських палат у Польщі. Відомо теж, що й велика частина польського громадянства й польської преси (консервативної в цілости та навіть фахова оцінка краківського „Іл. Курієра Цодз.") поставилася дуже критично, а то й зов-

НОВОВІДКРИТА Ф-ма „ЕЛЕКТРОФОН“
Львів, вул. Ягайлонська ч. 11
поручає електротехнічні та радіеві матеріяли по найнижчих цінах. Жарівки по 70 сот. Має власну радіотехнічну лабораторію, будує радіоприймачі найновіших типів (superheterodyny) теж направляє всякі типи солідно і дешево. 3332 1—13

сім неприхильно до реформаторських намірів теперішнього керманича польської земельної політики. Як найрішучіший протест проти нової кольонізації і проектованого вивласнення давніх парцелянтів піднесено з нашого боку на численних вічах, що відбулися недавно у тих всіх повітах Східної Галичини, які безпосередньо й життєво заінтересовані, у тому, щоб такий проект не став ніколи законом.

Якнайрішучіше становище проти проекту мін. Понятовського заняв рівнож орган молодих польських імперіялістів (вони застерігаються проти назви „консерватисти“) „Бунт Młodych“ (ч. 22. з 10. грудня ц. р.) в обширній статті п. н. „Юліюша Понятовського трагедія помилок“, яку недавно зреферовано на сторінках „Діла“. Представлено там погляди на підставі особистих розмов автора статті з безпосередньо заінтересованими чинниками з кругів польських ділячів, польських кольоністів і українського селянства. Усі вони відемні для дотеперішніх ходів і вислідів парцеляційної політики, що не вдоволили ні одної сторони. Вказано там і на велику соціяльну й політичну небезпеку, яку несе зі собою „трагедія помилок“ мін. Понятовського для українського села в Польщі, найбільш перелюдненого з усіх країв Европи.

Та всі голоси протесту й перестороги перед новими нерозважними експериментами у ділянці зем. політики лишилися, як досі, без найменших позитивних наслідків. Не дійшли вони до тих адресатів, куди їх спрямовано — себто передовсім до мін. Понятовського. Він уперто й послідовно, не зважаючи на ніщо змагає до окончного здійснення своїх плянів, проти яких бунтується саме життя та глухий на всі голоси критики й перестороги продовжує дальше трагедію своїх помилок.

Предложений соймові урядовий проект по своїй суті не ріжниться зовсім від первісного проекту, що його оголошено в „Ділі“ ч. 267. з 26. листопада ц. р. Ухвала ради міністрів увела тільки один додаток у ст. 1., а саме, що закон про обмеження обороту нерухомостями, що повстали з парцеляції, не торкається грунтів, означених у ст. 53. презид. декрету про будівельне право й забудування осель з 16. лютого 1928. р. Тими грунтами є: 1) терени, що находяться в адміністраційних границях міст; 2) терени, що находяться в границях санітарної охорони лікувальних місцевостей; 3) терени, межуючі з теренами під 1) і 2), які обнято правосильними плянами забудувань і 4) будівельні терени, які розпорядком воєводи будуть признані за будівляні та які не підпадають під котрунебудь з повищих трьох категорій.

Зрештою у первісному проекті поза згаданий вище додаток до ст. 1. не зроблено ніяких змін з тим лише, що в уст. 2. ст. 5. зроблено окрему ст. 6 та зроблено деякі конструктивно-стилістичні зміни з додатком нової 13 ст., опущеної через редакційний недогляд, про те, що виконання закону доручається міністрові хліборобства і земельних реформ та міністрові справедливости, кожному у їх власному обсязі ділання. В цей спосіб проект, ухвалений радою міністрів, дістав 15 статтей замість 13 первісного проекту мін. Понятовського. Коротка мотивація проекту осталась без ніяких змін.

Головні тези предложеного соймові проекту такі:

1) Закон торкається усіх парцельованих земель без огляду на особу власника.

2) Набутих при парцеляції наділів не можна збувати ані в цілости ані частями, ділити, виарендовувати або обтяжувати без дозволу влади, а власник наділу мусить в засаді сам особисто господарювати, хіба що на виарендування свого наділу дістане дозвіл влади.

3) В ліцитації парцеляційних наділів можуть брати участь тільки особи, що дістали на це дозвіл влади. Як новум уст. 3. проекту є постанова, що такого дозволу не потребують інституції довготермінового кредиту.

4) В актах продажі нотарі поміщують з уряду всі обмеження, що випливають з цього закону.

5) Обмеження дотичать не лиш поселенчої парцеляції, але й сусідської.

6) Усі наділи, що повстали з парцеляції по дні 1. вересня 1919 р. можуть підпасти обмеженням цього закону, якщо ті обмеження уміщено в гіпотечних книгах.

7) Усі договори, заключені проти постанов цього закону, є неважні. Власники наділів, що купили грунт без дозволу влади, де до 1. січня 1926. р. була заборона позбуватися землі — а вона до цього часу була всюди від 1. IX. 1919. до 31. XII. 1925. р. — можуть бути вивласнені, про що рішає староста й то без можливости відклику від його рішення.

8) Передбачено карні санкції за нарушення постанов цього закону, а це арешту до трьох місяців, або гривни до 3.000 зол. або двох кар разом. Карі підпадають обі сторони. Карає староство.

9) Закон обовязує у цілій Польщі за винятком Горішнього Шлеська. Однак рада міністрів може деякі воєвідства або поодинокі повіти чи навіть деякі категорії господарств вияти зпід обовязуючої сили цього закону.

Знаємо добре, яку інтенцію мав автор цього проекту мін. Понятовський. Інтенція йде в цілости по лінії бажань вшехпольського табору й рішень ріжних польських організацій з цього року на терені Галичини, як старшин резерви, комбатантів, оборонців Львова, Товариства Школи Людовей, зїзду подільських ділячів і т. д. Що більше, проект п. Понятовського перевищує усі найбільш радикальні з польського націоналістичного боку рішення усяких польських організацій, а саме тим, що уводить можливість вивласнення, про яке безвідклично має рішати староста. Може воно торкнутись дуже численних господарств наших селян, що набули землю від парцелянтів-поляків, за неї заплатили, є в її посіданні та є інтабульовані. Може це бути масове явище, дуже грізне з кожного огляду, бо порушує воно до грунту дотеперішні основи і підстави земеволодіння й правні погляди нашого селянства. Ледви чи вдасться це вивласнення перевести в життя. Не беруся вгадувати вже сьогодні, чи кожний староста рішиться на це піти, бо тільки від нього залежить застосування закону у кожному конкретному випадку.

Фактично сьогодні наше селянство виключено вже від можливости набути землю при парцеляції. Відносини у нашому селі стають тому нестерпні. Йде тут вже про саму можливість фізичного істнування.

Загроза для нас велика, одна з найбільших, що була після травневого перевороту. Оборона рідної землі й поля на наше загрожене істнування мусить бути загальна і з нашого боку й тому не тільки Українська Парляментарна Репрезентація, але й усі наші громадянські, та передовсім господарські й національні, політичні організації повинні у цій справі забрати спільний голос. Без огляду на наше розпорошення не сміє бути серед нас партикуляризму й розбіжностей у справі, де йде справді про життя нації!

Д-р Степан Баран.

Т. КИСЯК і СИНИ ЛЬВІВ пл. Смольки ч. 4
1937 3—1
поручають комплетні уряджения кімнат, дивани, меблі матеріяли, фіранки і тапети

Найвигідніше і найкорисніше примістити свої ощадности в
Міській Комунальній Касі Ощадности
у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)
та в її Відділах при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75.
в золотих або золотих в золоті.
В цей спосіб здобудеш відповідні відсотки охоронивши перед згубою або крадіжою і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном.
Завдяки квотам, здобутим із ощадностевих вкладів, понижда Каса 28.960.000 золотих гіпотечних кредитів, за які вибудовано 685 домів та вирементовано 243 домів.
Понад 3,000.000 зол. річно виплачує Каса відсотків своїм вкладчикам.
6,300.000 зол. — це резервові фонди Каси.
За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном. 1070 18—?

Виховання й організація молоді в третій Німеччині.

(Від власного берлінського кореспондента).

I.

ОСНОВИ НОВОГО НІМЕЦЬКОГО ВИХОВАННЯ.

В останньому часі зайшли в Німеччині дуже важні, можна сказати: переломові події в організації німецької шкільної молоді та шкільного й позашкільного виховання, що відбилися живим відгомоном між німецькою суспільністю й викликали велике зацікавлення та всякі коментарі поза границями Німеччини. Особливе враження зробили останні переміни навчального пляну і скорочення та упрощення шкільної науки та обєднання всієї молоді Німеччини в одну державну організацію під проводом дотеперішнього провідника гітлерівської молоді, Бальдура фон Шираха, що дістав тепер попри ідеольогічні завдання також державні прерогативи.

Ці переміни заслуговують на те, щоб про них поінформувати наш загал, що теж зацікавлений справами виховання молодого покоління. Тому я постараюся в кількох кореспонденціях подати коротко найконечніші факти й пояснення цих актуальних питань, користуючись при цьому не тільки власними поміченнями, але й відповідними безпосередніми матеріялами.

Справу виховання молоді вважаю у Німеччині одним з найважніших завдань партії і держави, тому вся німецька суспільність бере живу й активну участь в обговорюванні й обробляванні плянів національно-державного виховання найцінніщої частини національного майна — молодого нарибку, що вже замолоду має ставати до спільної громадянської праці й дуже скоро повинен перебрати її з рук старшої генерації. Німецький провід змагає пляново й систематично до відмолодження складу партійних і державних робітників і тому старається не тратити часу на теоретичне підготовання молоді, а звязати її тісно з актуальними вимогами німецького національно-державного життя. Коли давніша генерація клала у вихованні молоді найбільшу вагу на вироблення інтелекту, занедбуючи потреби серця й характеру та уважаючи чуття, волю й душу шкідливим інтрузом і перепоною в осягненні найбільшої кількости знання, — нова керівна генерація старається зберегти рівновагу трьох чинників: духа, душі й тіла і розвивати зокрема — в противенстві до давнього вирікнювання індивідуалізму — дух товариського співжиття, соціяльної думки й тісного звязку з рідною землею та німецьким народом.

Коли давня школа була відірвана від рідного грунту й життя і лишала молодь у найтяжчих розвоєних часах без відповідного сердечного проводу, за яким треба було щойно оглядатись поза школою, то нове виховання, однаково чи шкільне, чи позашкільне, прямує до того, щоб молодь почулася свідомо важним активним чинником у будові національного й державного життя, зрозуміла своє відповідальне покликання і ставила вище всього товариство й нарід, жертву й чин, відвагу й характер.

Тому виховання кладе таку велику вагу на вироблення товариського почуття, на спільну, гуртову працю в організаціях гітлерівської молоді, у відділах трудової праці та в рядах партійних організацій і вкінці на фізичне вироблення, що дуже часто бере навіть верх над духовою частиною молодечого виховання. Цей фізичний вишкіл має на меті витворити з нової молоді свіжі, застелені і адисципліновані гурти, спосібні й готові до всякої праці для свого народу. Найвище завдання німецького виховання лежить не у виробленні інтелекту, а у вихованні й вироблені волі, відваги й характеру в пристосуванні до потреб і вимог німецького громадянства. Честь, вірність, захоплення відповідальністю, готовість до самопосвяти, відвага, рішучість, віра у власні сили, скромність в оцінці своєї особи та зробленої праці, слухняність і основне знання у своїй ділянці — це прикмети молодого німця в змаганнях і плянах провідників нового покоління. „В наших очах — казав недавно в одній

із своїх промов А. Гітлер — будучий німецький молодець має бути стрункий і звинний, меткий як гончий пес, видержливий як шкіра і твердий як сталь Крупа".

Ясна річ, що при таких виховних завданнях виховання молоді мусить вийти поза мури дому та школи і стати предметом заходів і праці інших громадянських чинників. Стара школа, хоч як вона високо стояла, не може вже заспокоїти нових потреб нової Німеччини й уже від трьох літ ідуть спроби перебудувати та пристосувати школу до нових вимог. Рівночасно з цим кладуться нові основи під нац.-соц. педагогіку, що трактує школу тільки як один із засобів виховання, підкреслюючи всюди потребу найближчого контакту з народом (Ґемайншафт дес Фолькес) і товариської співпраці. Разом з тим окремого значіння набирає **справа виховання нового вчительського персоналу,** що має перебрати на себе одну важну частину виховання мільонів німецької шкільної молоді, зорганізованої загально під одною кермою в одноцільну державну організацію. Над реорганізацією школи, її типами і планами йдуть тепер усюди горячі дебати й наради: бо не лише покликані державні й партійні чинники живо зацікавлені у щасливій розв'язці всіх питань, звязаних з реорганізацією виховання, але також усе громадянство й поодинокі його частини, вкінці також господарські чинники й армія.

Про дотеперішні переміни на цьому полі поінформуємо в дальшій кореспонденції.

Др Зенон Кузеля.

Ширіть наш часопис!

У Китаю.

У Сіянфу йдуть переговори між представниками нанкінського уряду і Чансуліяном. Йде перш за все про розв'язку таких справ: 1) свобідний відступ Чансуліяна до найближчої пристані; 2) розподіл окупу серед його війська; 3) затвердження нових гарнізонів для тих військ. Губернатор провінції Шансі запропонував посередництво в переговорах.

Тимчасом нанкінський уряд повідомляє, що апоміж 62-ох старшин, арештованих з Чанкайшеком, розстріляли 46-ох, не враховуючи гвардистів Чанкайшека, яких убили вже давніше.

Жінка Чанкайшека відлетіла з Доналдом до Сіянфу.

Китайська кріза находить дальший відгук за кордоном. Італійський міністер закорд. справ Чіяно, що як італ. ґенеральний консуль у Шангаю пізнав Чансуліяна, вислав до нього телеґраму такого змісту: „Ти є моїм приятелем, але як заключиш договір з комуністами, станеш моїм ворогом".

Сензаційна відповідь ґен. Франка комітетові неінтервенції.

На пропозицію комітету неінтервенції що до міжнародньої контролі над невтральністю супроти Еспанії **дав ген. Франко брит. амбасадорові в Андеї відповідь такого змісту:**

Ґен. Франко жалує, що британський уряд досі не оцінив величі есп. національного руху і дальше підтримує звязки з „так званим урядом" у Валєнсії,

якого червоні й анархістичні орди бушують по еспанських землях, що їх ще не заняли нац. війська. Ґен. Франко ставить комітетові неінтервенції 4 запити:

1) Які точки доступу до Еспанії підпадуть під міжнародню контролю, зокрема чи підпадуть під неї дрібні, а дуже численні переходи через катальонсько-французьку границю та пристані?

2) Чи представники комітету неінтервенції контролюватимуть лише той воєнний матеріял, що його тепер привозять, чи займуться також **евакуацією припасів ще давніше закуплених за гроші, що їх украдено з державного банку та зграбовано від приватних власників.**

3) Чи комітет вишле контрольорів також до французьких міст і пристаней, що служать за осередки постачання і вербунку для „ріжних червоних псевдоурядів"?

4) Хто буде гарантувати, що представники комітету зможуть виконувати свої завдання на територіях, що підлягають „червоним т. зв. урядам", коли ті „уряди" зовсім не володіють масами і не мають змоги запевнити безпеки амбасадам, посольствам і приватним особам, як це виявили події в Барсельоні та Більбао.

Як нац. уряд дістане відповідь на ті запити, він дальше розглядатиме проект комітету неінтервенції.

Серед брит. міродатних кол та відповідь зробила зле, пригноблює враження.

СОВІТСЬКЕ ДЕМЕНТІ.

ТАСС заперечує поголоску, що совітські воєнні кораблі відплили до Еспанії.

ЗАМІНЯЮТЬ ҐІБРАЛЬТАР ЗА СЕВТУ?

Б. директор розвідки адміралїції віцеадмірал Асборне заявив, що на випадок війни на

Ґ. БОДЕ.

РОЖЕВА БІБУЛА.

— Гільґнер! прошу за мною до конференційної салі!

Гельґа Гільґнер положила поквапно недоїджений шматок хліба на вікно. Коли вона йшла своїми довгими спортовими ногами по ґімназійному коридорі, її товаришки всміхались і шептіли: „Гільґнер знову щось стругнула"!

Гельґа мала нечисту совість. Як і в інших днях з цілого шкільного року. Передучора відписала математичну задачу від Анни, нині підповідала Едиті „Фавста", а потім розвязувала хрестокові ломиголовки під лавкою. Так, але за це професор Мерлінґер не кликав нікого до конференційної салі!

А вже ніяк не міг він знати, що останню домашню задачу: „Кожний повинен сповнити передовсім обовязок супроти себе" написав їй найліпший її товариш Ерік.

Професор Павло Мерлінґер був страховищем тільки для нижчих кляс. У вищих цінили його дотеп і „симпатичний вигляд". У конференційній салі він сів, обтер свої окуляри і постукував у стіл олівцем:

— Гільґнер! Мушу вам заявити, що ви не належите до найкращих учениць. Ви за мало поважні. Мене дуже тіщить, що ви так пильно вчитесь англійського, що аж умієте висловлювати свої почування англійськими віршами, але мусите розуміти...

Гельґа витріщила очі, чого він хоче? Вона втратила всяке почування страху. Той молодий, симпатичний учитель, що носив таку немодну бороду, цим разом зовсім промахнувся. Вона піднесла гордо головку і сказала тоном Марії Стуарт:

— Пане професоре! Я не розумію у чому річ.

Д-р Мерлінґер почервонівся і найгірше було те, що відчув свій румянець.

— Гільґнер! Я не хочу з цією справою на цей раз виступати на конференції, але гадаю, що це буде останній раз...

Він загикався і передав ученици рожеву бібулу, на якій можна було виразно прочитати слова „I love you".

— Це я найшов у вашому німецькому зшитку.

Тепер Гельґа зрозуміла:

— Пане професор! Це непорозуміння. Це не лист, а переписаний текст англійського шлягера.

Вона глянула на нього. Він виглядав на щось посереднє між громовладним Юпітером і німецьким закарлюченим ґраматичним правилом. Та в одній хвилині вона помітила в ньому теж якусь зміну: це був молодий мужчина, якому підхліблялоб те, що в ньому кохаються його гарні ученици. Гельґа поклонилась і витягнула пальці до бібули. Але професор швидко схопив цей „корпус делікті" кажучи:

— Це залишиться у мене!

Учениця глянула на нього ще раз здивована і відійшла до кляси, легко підсвистуючи. Гельґа не виявляла нікому цієї розмови, навіть затайла її перед своїм повіриником Еріком. Ерік тільки почав дивуватись, чому Гельґа пише вже тепер сама свої німецькі вправи і хоч має багато помилок, ніколи не має „недостаточно". Зате не помітив він, що Гельґа побільшила собі власноручно із ґрупової шкільної фотоґрафії особу Мерлінґа і поставила в кутку між шкільним приладдям. Її мама усміхалась легко з тієї „адорації" своєї доньки для — улюбленого шкільного предмету.

Мами мають добре око. Гельґа здала матуру, виїхала на студії до Англії і забула за свій портрет. Зате Ерік, як товариш молодих літ, не переставав листуватись з нею і повторяти свої освідчини.

Пять літ пізніше д-р Гельґа Гільґнер всідала у новому весняному костюмі до трамваю. Вона бігла за ним і енергійно вскочила до середини. Якась сильна рука підтримала її.

— Дякую! — сказала.

— Гільґнер! Чому ви скачете, коли трамвай у такому розгоні?

Це був „її професор" Мерлінґер. У цій хвилині Ельґа забула все те, що відбулось за останніх пять літ: студії, подорожі, свій докторат. Вона відповіла збентежено:

— Вибачте, пане професор! Це вже більше не повториться...

Ельґа працювала в хемічній лабораторії. Вона знала, як аналізувати препарати і чоловіків, але перед своїм давнім учителем стояла безрадна. Вона найрадніше булаб відповіла:

— Прошу вас не питати мене нині, бо я вчора була у дентиста.

Професор висів. Кілька днів пізніше дістала друковане запрошення на приватний курс німецької літературної мови д-ра Мерлінґера. Вагалася, чи піти. Ґраматика? — що це її обходить!

Але вже на першому виклади переконалась що і ґраматика може бути цікава, коли є цікавий прелєґент. Але її помилки у вправах дратували її. На другий день вона поділилась своїми враженнями з Еріком:

— Неможливий професорище!

— Моя кохана! Коли вийдеш заміж за мене, можеш писати з усіми можливими помилками!

Кілька днів пізніше заручилася з Еріком. На серці стало їй легше. Минуло ще кілька днів і вона рішила покинути курс д-ра Мерлінґера. Та

SAMODZIAŁY LESZCZKOW

ЄДИНА ВИРОБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В

ГАЛИЧИНІ ЦЕ ЛЕЩКІВ

СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

Середземному Морі Севта куди більше підходила би на морську й летунську базу ніж Гібральтар. З другого боку Еспанія, виміюючи Гібральтар на Севту, відзискала би повну територію метрополії.

ПРИМУСОВА ПРАЦЯ ДЛЯ ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ.

На вчорашньому засіданні рада міністрів ухвалила два декрети, якими утворила **табори праці для політ. вязнів** та вичеркнула з карних реєстрів усі присуди, видані перед 19 липня ц.р.

НА ФРОНТАХ.

Радіоклюб з Тенеріфи повідомляє, що всі наступи червоних на відтинку Караванчелю відбито, нац. війська дальше наступають на Ескуріяль, нац. літаки бомбардували північні дільниці Мадриду. Авас подає, що червоні висадили в повітря нац. форт в околиці Віллявердє; понад 200 повстанців згинуло.

Спішім з пожертвами на „Дар Просвіти"!

Тільки до 31. грудня продає в приводу ЛІКВІДАЦІЇ по небувало низьких цінах

Убрання, пальта і футра фірма „РЕР" Львів, пл. Марійська 8. КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

3317 2-2

Усічні Ліга Націй визнає анексію Абісинії?

Паризький кореспондент щоденника „Джюрнале д' Італія" привязує чималу вагу до рішення британського і французького уряду, які замінили свої посольства в Адіс Абебі на ґенер. консуляти. Тим шляхом — мовляв — вони визнали фактичний стан та зробили найповажніший крок до европейської співпраці. Дальшим етапом у тому напрямі буде певно сесія Ради Ліги Націй, що збереться 18. січня 1937.

Після неї скличуть певно надзвичайні загальні збори Ліги, які ствердять, що

абісинська держава перестала існувати.

Тоді всі члени Ліги зможуть визнати анексію Абісинії, не порушуючи лігового пакту.

Також Злучені Держави замінили на ґен. консулят своє посольство, основане напередодні вибуху італійсько-абісинської війни.

Цікаво, що цього року, подібно, як і минулого, відкликано різдвяні та новорічні принятя на італ. королівському двор. Минулого року відкликали принятя з огляду на санкції, тепер — тому, що більшість держав ще не визнала італ. імперії в Африці.

Рівночасно італ. війська підбивають решту Абісинії. У провінції Шоа італійські стежі зловили двох синів раса Касси деджакмачів Авераса і Асфавесемзостдже; їх публично стратили на ринку міста Фічче

Виїмково добрі умови купна тільки у фаховій фірмі:

Фото- Електрокабель.

Приймачі Філіпса (стереофонічні)

15-місячних рат

ЛЬВІВ Коперника 10. Тел. 214-21.

Гуртова і детайлічка продажа жарівок „Філіпса"

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Німеччина мабуть погодиться з істнуванням франко-совітського договору, якщо до нього введуть поправку у дефініції напасника. Це довело би до поважного німецько-англо-французького зближення, яке дало би добрі виглядиньокарненській конференції.

Сенат Куби обвинуватив президента Ґомеца за недбале виконування обовязків і нарушення конституції; до 24-ох годин має він приготовити свою оборону. Злучені Держави стримаються від інтервенції.

Єгипетський міністер закорд. справ обміняся з британським високим комісарем ратифікаційними документами до англьо-египетського договору. Вис. комісар стане британським амбасадором в Каїро, також египетський посол у Льондоні дістане ступінь амбасадора.

У Палестині дійшло до нових арабських нападів.

Манджурія вводить 1937 р. 3-літню військову службу.

Британський уряд рішив затримати на 5 літ 5 кружляків, які перейшли вже границю віку. Їх уживатимуть до протилетунських операцій.

У французькому парляменті дійшло до бурхливої перепалки підчас дискусії над амнестійним законом, що відноситься також до дезертирів. Правиця енергійно заатакувала проект амнестії, називаючи її „премією для злочинців".

Панамериканська конференція рішила закомунікувати свої рішення Папі та Лізі Націй.

Президентом Сирії вибрали Гашема Атассі, предсідником парляменту — Пареса Хурі. Джеміль Мардам утворив новий уряд.

Італійський уряд наказав будувати в нових домах протилетунські схоронища.

Англія обмінюється з Італією документами про „джентельменський договір" на Середземному Морі щойно після латиніських свят.

ЖУРНАЛИ І ЧАСОПИСИ цілого світу перечитаєш за 15 сотиків у „Вшехпрасі" Сикстуська 19 (мезанін).

Місячний абонамент 3 зол.

7—25 3166

У Франції персонал паризьких кін погрожує страйком на Різдво.

Балканські держави дійшли до порозуміння у всіх справах, що торкаються емісійних банків.

ГАЛЛЬО! УВАГА!

Пречудні запахи КОЛЬОНСЬКИХ ВОД

продає на вагу ПЕРФУМЕРІЯ БІРНФЕЛЬД ЛЬВІВ Казимира Великого 1. Ціни казково дешеві.

відчувала за свій обовязок повідомити його про це. Сіла за машинку і не заглядаючи до ніяких словників ні граматик написала:

„ВПоважаний Пане Професор!

Вважаю за свій обовязок повідомити Вас, що я заручилась з д-ром Еріком Вербером. Тому, що згідно з бажанням мого нареченого, наш шлюб має відбутись у найближчому часі, я не матиму часу, щоб ходити надалі на Ваш курс..."

Зовсім діловий, сухий лист. Але цього було їй мало. Вона вхопила за перо і до машинового гарно виведеного тексту дописала недбайливим письмом від руки:

„Ви поводились зі мною завсіди неможливо. Ви ніколи не добачували моїх прикмет ані того, як я чекаю на кожну вашу похвалу, коли я на неї заслужила. І ви хочете бути педагогом?! Ви знаєте тільки всякі граматичні небилиці, але на жінках не розумієтесь зовсім. Той текст англійської пісеньки написав якийсь інтеліґентний англієць, що розуміється на любові. Я переписала собі цей текст для себе, а не для вас, як ви собі уявляли. Я не любила вас ніколи. Гельга".

Минуло три дні. Гельга думала над тим, як зреванжується їй професор. Може бодай прийшле їй холодне побажання з нагоди подружжя.

На четвертий день прийшов лист. З коперти вилетіла рожева бібула з її письмом — текстом англійської пісеньки. У коперті лежав білет: „Коли я не педагог і не розуміюсь зовсім на любови, то булоб справді гарно, якби моя колишня така талановита учениця хотіла мене вчити? А де чоловік може краще навчитись, як не в подружжі?"

Д-р Мерлінгер не помилявся. Гельга теж уважала, що повинна використати нагоду і почати вчити його.

Перекл. в. г.

Нова знижка оплат.

Дуже відрадним і корисним явищем є кожна полекша в оплатах установ публичного користування. Однак не всі установи розуміють вагу хочаб найменших знижок. Єдина Управа Львівських Телефонів, у дальшім етапі свого розвитку не тільки що модернізує поодинокі свої відділи, але що якийсь час впроваджує далекойдучі знижки в оплатах.

З днем 1. січня 1937 р. Управа П.А.С.Т.-у у Львові вводить ось такі оплати: за вибудування лінії і віддання її до вжитку зол. 45 (до цього часу 65 зол.), за перенесення апарату на інше місце (т. зв. посесію) зол. 35 (до цього часу 45 зол.).

До цих оплат приходить ще оплата за змонтування апарату стінного зол. 10 і апарату бюркового зол. 15. Ті оплати лишаються незмінені. Тепер коштує заложення цілого телефону стінного зол. 75, а бюркового зол. 80. **Від 1. січня 1937 заложення цілого стінного телефону коштуватиме тільки зол. 55,** (себто 45 зол. за інсталяцію і 10 зол. за змонтування апарату), а **бюркового зол. 60** (себто 45 зол. за інсталяцію і 15 зол. за змонтування апарату).

В одній і другій категорії дешевіше на 20 зол. Також знижено оплати за гніздечко і додаткове слухальце та додатковий дзвінок на 20%.

В тяжких, теперішніх часах зміни ці приносять велику полекшу та дають змогу кожному і у цій ділянці йти з духом часу. — Управа Львівської П.А.С.Т.-и повинна стати прикладом гідним наслідування для інших львівських установ публичного користування.

Висилайте передплату!

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Телєфон святкує ювилей.

Саме минає 75 літ від першої появи телефону. Дня 20 листопада 1861 р. винахідник Филип Райс демонстрував у фізикальнім інституті у Франкфурті над Меном свій винахід, який назвав „телефоном".

Однак у тодішніх консервативних часах ніякі новини не мали попиту, тому й учені прийняли новий винахід з великим скептицизмом. Тимбільше сумнівалися у його доцільність люди і то до тої міри, що ніодин капіталіст не хотів рискувати грошей на уліпшення і експльоатацію нового винаходу. Небавком після цього появився в Америці „телефон" винаходу Грагама Белля. Поступові американські „бізнесмени" скоро оцінили вагу нового телефону, і в слід за цим телефон скоро опанував земну кулю.

Перший винахідник помер у 1874 р.

В берлінськім почтовім музею можна оглядати перші моделі Райса і модель першої телефонічної лінії, що її збудував Бель в 1877 р., довгої на 1 км. Тепер телефонічні лінії світа так зросли, що вже й загублено довжину всіх ліній.

Райс умер забутий, зате Бель здобув славу і гроші, а винахід величають ще й досі „телефоном Белля".

Убрання з молока.

Недавно преса принесла вістки про фабрикацію штучної вовни з молока. Тепер уже згадану вовну виробляють на більшу скалю в Італії.

Сам переріб молока на пряжу незвичайно цікавий. Насамперед центрифугою відділюють сметанку; коли молоко має вже лише 0,10—0,15 прц. товщу, стинають його додаючи молочну кислоту. З гектолітра сирватки повстає таким чином яких 3 кг. сухої казеїни. Казеїну (сиру) розпускають в амоняку, підгріваючи її на водній парі; повстає тісто, з якого відповідні прилади витягають нитки. Відтак їх сушать і усталюють формолем, купають у солях цинку і знов сушать.

Цю штучну вовну назвав винахідник А. Форетті „ляніталем". Ляніталь є дуже подібний до вовни не лиш в дотику, але теж своїм хемічним складом, бо обі субстанції є хемічно протеїнами (білками). Барвлення штучної вовни триває коротше як природної.

Ляніталь не уступає зовсім вовні, є лиш менше витривалий від неї. В більшій кількости виробляють його в Італії в м. Чезано Модерно. Тамошня фабрика виробляє денно 30—40 тон ляніталю.

Підземна ґазифікація вугілля.

Звичайно витворюють світильний ґаз з вугілля у спеціяльних фабриках. Тепер цю справу значно упростили. У Донецькім басейні приступили до ґазифікації вугілля під землею, просто з углевих покладів. Підземний поклад вугілля насичують киснем і водною парою, а ґаз, який повстає, випроваджують проводами назверх і розпроваджують до місця у житку. Так оминають тяжкої підземельної праці при добуванні вугілля і його перевозу. Також можна зужиткувати тоді непридатні до чого іншого ґатунки вугілля, антрацит, як це і ведеться власне у Донецькім басейні.

—o—

Звірі минулих епох.

Як мідомо, на земній кулі вже дуже мало ґатунків звірів, що стоять на ступні давноминулих епох. До таких належить м. ін. кангур, що дотепер задержався в Австралії. Число цих дивних звірів щораз меншає, так що дальші покоління по нас ледви чи будуть їх уже оглядати на лоні природи. Кангур є типовим представником звірів давноминулих ґеольоґічних епох нашої землі. Найважнішою їх прикметою — це велике тіло і незвичайно малий мозок, а вслід за цим і інтеліґенція.

Цей брак інтеліґенції, сприту і хитрости найбільше характеризує життя і побут цих звірів. Нпр. наш олень чи лис, а навіть маленький зайчик уміють втекти перед спеціяльно витресованою чередою псів і громадою мисливців. Вони придумують всякі хитрі штуки, затирають напрям втечі, ховаються і т. п., зате переслідуваний кангур скаче тільки перед себе, а з небезпеки здає собі справу лиш у моменті безпосередньої загрози життя. Тому часто трапляється, що кангур пристає, оглядається позад себе, як виглядає ворог, — а тому, що його мізкові клітини не в силі займатися рівночасно двома справами, він у таких хвилинах часто вдаряє головою об скелю чи дерево.

Характеристичне є у кангурів заниділня, чи брак сильного материнського інстинкту. Кангурици в небезпеці ховають свої діти до мішка на животі і так утікають. Якщож їм з тим „солодким тягарем" важко утікати, то вони без церемоній викидають їх. Тим ріжняться вони від звірів-матерей інших континентів, що боронять життя своїх молодих до останньої хвилини. Така поведінка цього звіра є тим дивніша, що він дуже сильний. Його зброєю є велитенські задні лапи. Атакуючи ними ворога, він опирається на хвіст, і бє ними ворога сильно в живіт. Назагал кангур є через свою глупоту майже безборонний, подібно як дурні були і вимерлі потвори давноминулих ґеольоґічних епох.

Ґермафродити.

Час до часу наукова і щоденна преса приносить нам вістки про уродження якоїсь дитини-потвори, близняків зрослих зі собою (т. зв. сіямських братів чи сестер) тощо. Однак може найцікавіші із тих нещоденних явищ — це поява людських істот, що лучать в собі мужеські і жіночі прикмети — т. зв. ґермафродити. Ось нпр. недавно була голосна справа чеської спортсменки Зденки Ковбек, котра не могла дати собі ради зі своїм полом. Ця жінка відкрила в собі так багато мужеських рис, тілесних і психічних, що не могла дальше витримати у жіночім тілі і по відповідній операції, що позбавила її жіночих прикмет, стала мужчиною дуже милим та пристійним юнаком Зденком Ковбеком.

Існування рівночасно мужеських і жіночих тілесно-психічних рис було здавна улюбленою темою для письменників. У світовій літературі находимо численні згадки про такі істоти, а то й конфлікти, що виринають у них на тлі цього дивного стану.

Сама назва цього тілесно-психічного „двійництва" походить від назви грецьких божеств Герма і Афродити. Це свідчить, що у часах, коли ця назва повстала сучасні мусіли вважати ґермафродитів за дуже дивні і незвичайні істоти, коли їм надали назву, зложену з божеських імен.

Нині медицина вже докладно розслідила це явище природи і стягнула його з педесталу незвичайности до ряду розвоєвого розладдя у плодовім житті. Деякі учені зв'язують появу ґермафродита з певною фазою розвою живих істот, коли то орґанічні істоти були двополові, як це і тепер подибуємо у рослин. Рослини, як відомо, мають зправила пиляки і стовпчики, що є представниками різних полів. Також цілий ряд тварин менше складної будови, як нпр. порожниці, хробаки тощо є двополовими істотами, себто ґермафродитами.

Для пояснення треба додати, що у різнополових істот (тимсамим і в людини) виступають три роди прикмет, що характеризують пол. І) Т. зв. першорядні полові прикмети себто розродчі, а саме сама полова залоза чи пак полові клітини, 2) другорядні себто полові орґани і 3) третьорядні — всі інші тілесно-душевні прикмети, що ріжнять мужчину від жінки (напр. будова тіла, заріст, голос тощо).

Ґермафродитизм є на думку Піка змішанням у тієї самої особи мужеських і жіночих прикмет. Зате не можна називати ґермафродитом особи, в якої є лише третьорядні прикмети (напр. голос, будова тіла, психіка) незгідні з першими У другім випадку буде т. зв. псевдоґермафродитизм.

Найслабшим проявом цього явища будуть другополові забарвлення психіки деяких людей. В щоденному житті надибуємо типи, напр. жінок, що визначаються мужеським способом життя, поведінки, чи типово мужеськими нахилами. З другої сторони бачимо часто у мужчин домішки жіночих елементів найчастіше у психіці, про які говорять „то зжіночілий мужчина". Тимто тяжко найти ідеал одного полу т. зв. 100 прц. мужчину, чи жінку, бо підчас тісного співжиття двох полів підчас їх родового розвою прикмети одного полу перекрадаються до прикмет другого. Тимто процент мужеськости і жіночости є дуже ріжний, від дуже низького ступня до 100 прц.

На тому тлі повстала тепер дуже цікава теорія полового добору. Деякі дослідники прийшли до висновку, що половий добір доконується саме на підставі цих процентів; і так нпр. якщо приймемо суму полових прикмет двох полово добраних одиниць за 100 — то нпр. особа з 60 процентами жіночости інстинктовно шукає свого доповнення, себто 40 одиниць мужеськости і т. п. Очевидно, що це тільки теорія, однак фактом є, що життя часто її потверджує.

Висновок із цього такий, що нема безоглядно чистих мужеських ні жіночих соматично психічних людських типів, зате майже все, можна у них найти сліди, а саме й виразно зазначені протилежно-полові прикмети. **Б. Г.**

—o—

ВУЛИЧНИЙ РУХ В НЮЙОРКУ.

На вулицях цієї метрополії панує вуличний рух, про який ми тут не маємо поняття. Тепер в передсвяточнім часі цей рух збільшився на 200 прц. Роблять його позаміщеві, що приїхали до Нюйорку на передсвяточні закупи. Нормально у цім місті велитні курсує яких 400.000 осіб; тепер це число збільшилося ще на 500.000 позаміщевих. На вулицях авта їздять у 8 рядах, гусаком одно за другим. З причини переповнення їзди, авта тягнуться поволі, як слимаки, так що часом скоріше можна дістатись пішки. Мешканці Нюйорку домагаються будови нових тунелів під землею для авт, крім існуючих уже залізничих і тунелів міського підземного метро.

Покищо у цім сімміліоновім місті самоходи мають лише один підземний тунель під рікою Годсон до Ню Джерсі; другий щойно будується. За останньою статистикою від 1. липня 1935 до 1. липня 1936 міські підземні залізниці перевезли 3 міліярди 40 міліонів пасажирів. Цей велитенський головокружний рух у місті, що має тільки населення що ціла Галичина, відбивається на способі життя і нервах мешканців.

—o—

ТАЄМНИЦІ ЕКЗОТИЧНИХ ОЗЕР.

На світі є ще багато явищ нерозслідженых. До таких належить „співоче озеро" на острові Цейльон. З вод цього озера, що зветься Батікалоа, добуваються кожного вечера ніжні звуки, незвичайно подібні до ріжномельодійного співу. Цим явищем зацікавилися вчені, одначе покищо не вдалося їм устійнити причини цього дива. Тубильці говорять, що ці звуки походять з мушель, яких є багато на дні озера. Однак ніхто не знає, як ці мушлі виглядають, бо ані їх ніхто не видів ані не зловив.

Таємні звуки лунають так голосно серед вечірньої тиші, що подорожні вночі орієнтуються за піснею озера як за дороговказом.

Друге таке чарівне озеро находиться у Новій Зеландії в Австралії. Воно дуже характеристичне: довге 83 км., а всього 5 м. широке. Має форму латинського „С". Це озеро підноситься регулярно цілою своєю поверхнею так, що це робить зовсім вражіння віддихання. Що пять мінут поверхня озера підноситься на 7 і пів см., відтак опадає і знову підноситься. Це явище теж ще недосліджене. Тому, що Нова Зеландія повна вульканів та ґейзерів можна припускати, що маємо тут до діла із вульканічного походження розколиною, наповненою водою, на яку дальше діють вульканічні сили.

Читайте „Діло"!

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Учений, що живе по дикому.

Румунська преса звернула вже не вперше увагу на дивне життя великого самотника, що ховається по лісах і не хоче знати людей — людини інтелігентної з прегарним минулим, навіть з іменем. Є це Анталь Радван, що в 25-ім році життя став доцентом віденського університету ще перед війною і мав перед собою велику наукову працю. Цей швайцарець з походження студіював кілька років у Франції та Англії, вибрався у подорож довкола світа, вернувся до Будапешту, щоб продовжувати свою університетську працю, а опинившись у хвилині вибуху війни в Румунії вступив як доброволець до війська і воював невідомо на яких фронтах і як довго.

Коли війна скінчилась, Радван мав якусь важну причину, щоб не вернутись більше до своїх студій. Він зненавидів людство, покинув культурне життя і почав жити в лісі, де сам збив собі хижину з дощок і годується, чим може. При цьому він не перестає працювати науково. Він винайшов спосіб, як огрівати домівку вдесятеро дешевше, ніж ми це робимо вугіллям і дровами. Улітку продає якісь цілющі води літникам, що приїзджають до Совати і за ці гроші може жити спокійно цілий рік. Коли люди починають його відвідувати, він щезає на якийсь час у лісах, підшукуючи собі нове самотнє місце. Дарма що часом доходять до нього листи, він не відповідає до них. На ріжні пропозиції, щоб виявив тайну свого вимаходу, як дешево огрівати хату, він теж не відповідає. Кажуть, що він пише якийсь літературний твір. Про рідню і знайомих не каже нічого. Тільки на доказ, хто він такий, має всякі документи

—o—

Святочні бажання за посередництвом „Діла"

Подаємо Шановним Читачам до ласкавого відома, що як і минулими роками, з нагоди цьогорічних Різдвяних Свят відкриваємо окрему рубрику святочних бажань для Вп. наших Читачів і Прихильників.

Надіслані бажання помістимо у святочнім числі „Діла". Кошти бажань: 2 золоті до розміру 15 слів та 20 сотиків за кожне слово понад 15 слів.

Сподіємося, що наше Шановне Громадянство використає цей дійсно вигідний і дешевий спосіб святочних бажань та з нагоди цьогорічного Різдва пригадається своїм дорогим і близьким, своякам, приятелям, товаришам, знайомим і т. д.

Бажання, за які належитість просимо надсилати рівночасно з текстом, приймаємо до 3. січня 1937 року.

20 осіб шукає пригод на морі.

24-літній юнак Адріян Селігман, англієць, купив собі у славному порті Сен-Мальо власний вітрильник, щоб вибратись на два роки у подорож довкола світа із своєю молодою жінкою. На провідника запросив він собі досвідченого морського капітана Стенгавза, колишнього коменданта „Аврори" та „Дісковері" — двох кораблів, що з Шекльтоном і Скотом їздили відкривати нові підбігунові землі. Вітрильник „Кай Піляр" служив 20 літ як рибальче судно; вибудований у Новофундляндії і тепер перероблений у льондонських доках, він вивінуваний зовсім модерно. Є там кабіни з електричним світлом, холодільні, модерні печі, кімнати для спеціялістів і відділи для живин, що мають супроводити модерних Робінзонів.

Організатор подорожі дав кілька місяців тому оголошення до часописів, що шукає молодих, енергійних, свобідних і сміливих чоловіків, які мають вільний час на два роки і сто фунтів капіталу, щоб обїхати світ. Найшлось таких 600 і з них Селігман, разом із своїми першими товаришами, досвідченими моряками, вибрали 12 найкращих кандидатів. Є між ними вчений географ із своєю бібліотекою, щоб радити куди і як їхати, є знавець морських глибин і течій, що має з собою найновіші прилади для дослідів, є наймодерніший фотограф, столяр, шлюсар, навіть правник — усіх разом 20 і одна жінка.

Мета подорожі — фантастична: заїжджати до якнайменше доступних островів і пристаней, оглядати якнайрідші околиці та краєвиди напр. острів Трістян да Кунга на Атлянтійському Океані, де тільки раз на рік причалює корабель з харчами і листами.

Члени подорожі всі жадні вражінь люди, здебільша моряки. Коли організатор подорожі написав листа до одного знайомого фіна, чи не схоче заняти на вітрильнику місця першого моряка, той відповів телеграфічно: „Що за дурне питання! Коли їдемо?"

Лист, що мандрував 34 роки.

Не тільки польська пошта може почванитись рекордовою швидкістю полагоджування листування. Недавно трапився у Франції такий випадок:

Пані Аделя Дюмон 60-літня старушка дістала перед кількома днями листа. На адресі було її дівоче прізвище. Почерк був знайомий. Пані Дюмон розпечатала лист і схвильована прочитала зміст, що міг колись рішити про її долю. Автор листа, вже тепер небіжчик, Ґастон Муаро, морський старшина був колись женихом Аделі Дюмон. Їзва якоїсь дрібниці молоді люди посварились і Муаро виїхав до Тульону. Але незабаром після приїзду написав до своєї судженої листа зі запевненнями глибокої любови та з перепросинами. Лист мав дату 7. липня 1902 р. Довго ждала Аделя на цей лист. Вона не могла погодитись із думкою, що дрібне непорозуміння малоб на завжди розлучити її з коханим чоловіком, тоді, коли вже навіть день вінчання був визначений. Та минали дні, тижні... роки, а Ґастон не давав ніякої вістки про себе. Значить, він не любив її... Аделя пережила важку життєву драму і по кількох літах вийшла замуж за урядовця багато старшого від неї. Подружжя було нещасливе і пані Дюмон по народинах першої дитини розвелась.

І щойно тепер, по 34 роках поштар приніс їй листа, що вона його колись вижидала днями і ночами.

Ґастон Муаро згинув підчас війни у підводнім човні. Лист, що мав рішати про долю двох молодих сердець повних 34 роки покутував десь у поштових скринях.

„ІКС" — СЛАВНИЙ ПОЛІЦІЙНИЙ АГЕНТ.

Паріська преса повідомляє про смерть одного із своїх найталановитіших поліційних агентів. Вона не може навіть віддати йому відповідного признання по смерти, бо не може назвати його прізвища занадто відомого у Франції. Два його брати ще живуть на високих становищах і з огляду на них цього зробити не можна. Той добродій Ікс помер у Сайгоні. Він виїхав кілька літ тому до Індокитаю після якогось скандалу, що коштував його посади. Там працював під новим прізвищем.

„Ікс" мав спеціяльну методу залякувати злочинців і свідків несподіваними запитами. Він підозрівав — усіх і саме тому часто віднаходив винуватців між найменше підозрілими. Він користувався часто поміччю одного товариша, якому визначував ролю обвинувача, а на себе брав ролю оборонця саме того, якого найбільше підозрівав. Підозрілі так заплутувались у подробицях, що по якомусь часі самі признавались до вини

ДВАЦЯТЬ СТОЛІТЬ НА ДНІ МОРЯ.

Товариство яке займається розшуками за потопленими скарбами, приступило саме тепер до нової праці на північному прибережжі Африки. Ще в 86 р. перед Христом затонув підчас бурі у цім місці римський корабель, який віз із Піренеїв до Італії дорогоцінний вантаж — мармурові статуї, вази та ріжні речі з бронзу. Римський корабель затонув — як подають старинні автори — оподалік нинішньої туніської пристані Мадії. В 1907 р. туземець-нурець зовсім випадково натрапив підчас розшуків за губками на останки затопленого корабля. Від цієї пори кілька разів намагались нурці роздобути дещо із затоплених скарбів. Видобули чимало вартісних предметів, що їх зберігають тепер у міськім музеї Тунісу. В 1913 р. перервали ці підморські роботи і щойно тепер відновило згадане товариство заходи, щоб видобути цілий затоплений корабель із дна моря, де він пролежав 20 століть

ҐОНДОЛІ В ПАРИЖІ.

Комітет паріської світової вистави в 1937 р. замовив у найкращих венецьких варстатах 40 гондоль, призначених до озера, яке уладять на терені вистави. Ґондолі будуть трьох родів: „звичайні", „панські" і „вибагливі".

Прикрашування „вибагливих" гондоль доручили найкращим венецьким різьбарам, які від давна не мали вже поля до попису, бо в самій Венеції щораз частіше заступають гондолі моторівками. Недавно міська влада Венеції одобрила новий тип електричного човна, яке перевозитиме 4 пасажирів зі скорістю 15 км. на годину і може переїхати 50 км. без наладування акумуляторів.

ДВІ ПАНІ СІМПСОН.

Центральний поштовий уряд у Кан відвідала перед двома днями пані Сімпсон, але не так ще за нею риссю бігають репортери і фотографи, тільки інша місс Річард Сімпсон, француженка з походження, яка вийшла замуж за англійця Сімпсона. Недавно вона замешкала також у Кан.

Ця друга пані Сімпсон почала жалуватись перед начальником пошти, що відколи приїхала до Кан жінка, яка схвилювала була британську імперію, вона, пані Річард Сімпсон не дістає ніякого листування, бо всі листи доручують поштарі автоматично до віллі „Лю Віей". Начальник пошти запевнив другу паню Сімпсон, що такі недогляди вже не повторяться і листарі будуть доручувати пошту теж правильно. Цікаво, що у віллі „Лю Віей" заявили, що тільки один лист пані Річард прийшов був помилково до пані Сімпсон і його зараз відіслали на правильну адресу. Більше ніяких листів не було.

Великий вибір книжечок
на дарунки під Ялинку
має на складі Видавництво „Світ Дитини".
3255 **Львів, ул. Зіморовича ч. 2, партер.** 6—10

ПЛИТИ З ПРОМОВОЮ ЕДВАРДА VIII.

Прощальну промову Едварда VIII. перед мікрофоном закріпили на грамофонових плитах. Перші плити, що появились у продажі, мали такий величезний попит, що за одну плиту платили 1.000 франків. На ринок випустили вже багато плит із промовою Едварда. Американські крамниці продають пересічно по 300.000 таких плит денно. Школи закупили великі скількости плит і роздають їх дітям, щоб вони вчились „англійської мови королів", значить: ідеальної англійської вимови і наголосу.

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і Ска
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх красках
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 41-7

Зі сойму.

НАРАДИ СОЙМОВОЇ БУДЖЕТОВОЇ КОМІСІЇ.

В понеділок 21. ц. м. почала свої наради соймова буджетова комісія над прелімінарем буджету президії ради міністрів. Референт пос. Войцеховський спинився над працею поодиноких бюр при президії ради міністрів, ПАТ-а, обговорив працю Найвищого Адміністраційного Трибуналу і справу фонду „народової“ культури.

В оживленій дискусії забирало голос багато послів, прем. Складковський та референти. І так пос. Будзинський гостро заатакував жидів кажучи, що вони займають начальні становища в редакціях польських часописів, є кореспондентами цієї преси у головних центрах західньої Европи (напр. у Льондоні є аж трьох кореспондентів жидів: ПАТ-а, „Газети Польскої“ та „Курієра Поранного) та займають високі становища у дипльоматичних представництвах у Франції. Посол домагався, щоб премієр змінив персональну політику і боронив польських справ. Пос. Валевський домагався, щоб законом управильнено справу журналістів і преси та торкнувся теж впливів жидів. Цю справу заторкували теж інші польські посли як Пахольчик. З висновками польських послів полемізував пос. Мінцберг, який накинувся головно на пос. Будзинського. Домагався від уряду, щоб припинив протижидівські виступи. Згадав, що в Польщі не буде безпеки, доки не поборять обявів здичіння і садизму. Нарікав, що закон про заріз відбирає засоби до життя 20.000 жидівських родин.

Пос. В. Целевич згадав, що про положення українського народу в Польщі говорив уже голова УПР пос. В. Мудрий та сен. О. Луцький. Оба вони ствердили, що нормалізація польсько-українських відносин спинилася на мертвій точці і то не з вини українців. Одною з причин такого стану — говорив далі пос. Целевич є те, що уряд не доцінює значіння українського питання і для закордонної політики держави. Тому влада не має ясно зясованої програми в українській справі і дотепер не подала її прилюдно до відома. До зміни прийде тоді, коли українські справи в уряді будуть референтувати і допильновувати українці. Цю ролю міг би виконати підсекретаріят для українських справ при президії ради міністрів і при міністерстві освіти. Далі домагався, щоб українську молодь допущено до державної, самоуправної служби та постійної служби при війську. Зміна персональної політики є дуже пильною справою. Згадав, що Найвищий Адміністраційний Трибунал не сповнює якслід свого завдання наслідком пинявого поладнування позвів (щойно за 4—5 років) і слід дійсно побільшити кількість суддів на 10 осіб. Підкреслив, що між редакційним персоналом ПАТ-а нема ніодного українця, що ПАТ не інформує про життя українського населення ні не подає систематичних інформацій про відемні сторінки комунізму, того, що діється у СССР і про діяльність „людових фронтів“. Вкінці ствердив, що з фонду „народової“ культури не користає українська наука, а НТШ не має засобів для розвинення видавничої наукової діяльности.

Пос. З. Пеленський домагався, щоб державні урядовці ставились обєктивно до всіх громадян без ріжниці стану і походження згідно з обіжником прем. Складковського, бо в Польщі живе понад 40% національних меншин. Одначе польські урядовці цього не роблять, беруть участь в ріжних організаціях, ворожих українцям („не продати українському селянинові ні пяді землі“). Далі підкреслив, що органи польської преси, головно один, виданий у провінціональному місті — ІКЦ — цькують проти українців та витворюють психозу серед польського громадянства. Підкреслив, що ПАТ подає вістки про українське життя, які не відповідають фактичному станові. Це тому, що в редакції ПАТ-а нема ніодного українця. Вкінці звернув увагу, що з „фонду культури“ не призначено ні одного сотика на наукові і культурні цілі українського народу.

ПРЕМ. СКЛАДКОВСЬКИЙ ПРО ЖИДІВ І УКРАЇНЦІВ.

Премієр торкнувся спершу „націоналістичних промов“ пос. Будзинського і пос. Мінцберга. Підкреслив, що уряд мусить ставитися однаково до всіх національностей.

На думку премієра домагання посла Будзинського, щоб поляки мали такі самі права, що жиди, є заскромні. Зате витворювання тепличної атмосфери, в яку хотів би він поставити всіх поляків у Польщі, було би шкідливе для держави. В державі, в якій є національні меншини, існує природний нахил до деякого співжиття і до деякого антагонізму. І це співжиття і цей атагонізм слід доцільно використовувати для добра держави. Держава повинна використати до даних цілей тих громадян, що до цього найбільш відповідні. Між громадянами держави серед боротьби за істнування повинен відбуватися природний добір, боротьба в межах державности, яка видзигала би громадянина найбільше корисного і найбільше надійного щодо праці для держави. І не слід кермуватися тим, як він називається і звідкіля походить. Це є довга, тяжка політика уряду, що має нагоду кермувати державою, в якій є національні меншини.

Відповідаючи пос. Мінцберґові заявив: Якщо хочете почути від мене „заяву“, то можу тільки сказати, що дійсно стою на становищі, що безпека у Польщі потрібна для всіх і потрібна теж для жидів. Дійсно стою на становищі, щоб ніякі протижидівські ексцеси не пройшли безкарно.

Премієр відповідаючи на промови українських послів заявив, що нормалізаційна політика поволи поступає наперед. Згадав, що не хоче подавати числа принятих урядовців, хоч має дані і може їх відчитати. Одначе йде про те, щоб співжиття між польським та українським народом сперти на якнайбільшій кількости етичних взаємин, які якнайкраще поставили би тяжке і делікатне положення. Не згадуючи про зроблені вже справи премієр запевняв, що положення покращало, бо поладнано низку справ і за часів прем. Косцялковського і за часів теперішнього премієра. Крім того премієр запевняв, що багато видавництв та бібліотек дістає підмогу з фондів „народової“ культури. І так міністерство освіти дає постійну підмогу НТШ, деяку кількість стипендій і підмоги на видання Українського Наукового Інституту. Дійсно ці речі не є тим, що українські посли хотіліб мати, бо висувають максимальні домагання. Одначе ми — підкреслив премієр — не можемо виконати тих максимальних домагань, бо працюємо для добра польської держави як цілости і лише в гармонії поодиноких національностей можемо з успіхом працювати.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ СОЙМУ

У вівторок 22. ц. м. відбулося останнє перед святочними феріями плєнарне засідання сойму. На вступі марш. Цар подав до відома, що 18. ц. м. дістав від премієра відповідь на низку посольських інтерпеляцій та що відписи будуть доручені інтерпелянтам.

ПОЩО ПЕРЕПЛАЧУВАТИ,
якщо всіляке білля мужеське, жіноче, дитяче і постелеве в знаменитім гатунку купите значно дешевше просто
п—3 у фабриці 3280
Львів, Сикстуська ч. 1. „ПАВ“

Сойм у першому читанні без дискусії переслав до комісії урядовий проект закону, яким уповажнюється міністра скарбу затягнути закордонну позичку у французьких франках на оборону держави. Крім цього вислано до комісій в першому читанні низку законів, що їх вголосили посли.

Більше зацікавлення викликала промова міністра комунікації полк. Ульриха, в якій він відповів на інтерпеляцію пос. Стажака у справі персональних змін на терені краківської дирекції. Міністр заявив, що на терені цієї дирекції в останньому тижні було три катастрофи. Ці катастрофи та катастрофа на підїздовій залізниці під Варшавою затрівожили публичну опінію, дехто говорив навіть про право серії катастроф.

Становище, яке займає міністр у цій справі таке, що за катастрофу слід потягати до відповідальности не тільки урядовців, що виконують виконні функції, машиністів і зворотничих, але і чинники, що виконують надзірні функції. Дотерішню систему потягання до відповідальности тільки машиністів і зворотничих уважає міністр лихою і тому після подрібної аналізи початкового слідства рішився перевести персональні зміни на терені краківської дирекції.

Міністр стверджує, що перенесені з Кракова залізничі урядовці — це добрі та роботящі одиниці, одначе наслідком довголітнього персонального застою витворилася у краківській дирекції фамілійна система і тому він у порозумінні з премієром рішився перевести зміну на становища директора та заст. директора і на інших становищах краківської дирекції. Відповідь міністра прийняли без дискусії.

На цьому засіданні пос. Моравський зреферував теж законопроєкт про виїмковий стан.

Вкінці пос. Дрозд-Ґеримський зреферував законопроєкт про приватні високі школи. Сойм відкинув внесок пос. В. Кузьмовича, який виголосив у цій справі промову та приняв законопроєкт у 2-ім і 3-ім читанні.

Під кінець засідання марш. Цар запросив всіх послів на товариський чай.

Урочиста інавґурація викладів з приводу 300-ліття смерти митроп. Рутського.

ВЕЛИКА ПРОМОВА ВПРЕОСВ. МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО.

У середу 23-го ц. м. відбулась урочиста інавґурація викладів для духовенства, заініційованих Радою Богословського Наукового Товариства у Львові при участи черничих Чинів: ОО. Василіян, ОО. Редемптористів і ОО. Студитів та присвячених 300-им роковинам смерти митрополита Йосифа Велямина Рутського. Інавґурація відбулась у великій салі митрополичої палати у присутності митрополита Шептицького та владик: еп. Латишевського зі Станиславова, еп. Чарнецького з Волині і двох львівських єпископів. Численне духовенство зїхалось з усіх трьох гал. єпархій та з Волині. Присутні були теж деякі чільні світські громадяни, як сен. інж. Ю. Павликовський та ін.

Ті урочисті сходини відкрив **о. мітрат ректор д-р Йосиф Сліпий** промовою, в якій особливо широко навів останні вісті слова митрополита Рутського, сказані вже на смертному ложі, що стали неначе заповітом для всіх звеличників та активних діячів Унії. Закінчив о. ректор Сліпий свою прегарну промову порівнанням митрополита Шептицького з митрополитом Рутським та просьбою — благословити цей зїзд духовенства і його працю.

Після того широку промову — імпровізовану і як завжди блискучу формою та думкою — виголосив ВПреосв. Кир Андрей. Подаємо головний хід думок:

ПРОМОВА МИТРОП. ШЕПТИЦЬКОГО.

Митрополит Рутський заслугує на те, щоб його особі присвятити найбільше уваги. З факту, що митр. Рутський кілька разів хотів усуватися, церковний історик висунув тезу, що митр. Рутський це людина нестійка і нерішуча. Можливо, що бажанням історика було теж свідомо вивищити св. Йосафата. Однак такі закиди проти митр. Рутського — несправедливі і повні кривди. Рутський сягав до тих висот, які виправдують заходи, щоб його канонізувати. Це постать, якій нема рівної в історії Унії.

Мета цього ювилею — зробити основу наукову ревізію понять, що існують довкола особи Рутського та самої Унії. Ціла католицька Церква перейшла в останніх 20-ти роках більшу еволюцію у поглядах на Унію, ніж за ввесь XIX вік. Ми, українці, залишаємось завжди на яких 50 літ поза поступом західнього світа, а проте нинішня еволюція поглядів Заходу на Унію мусить викликати відгук і серед нас. Ювилей Рутського це знаменита нагода для такої ревізії думок, яку завжди найкраще вести церковною літературою, конгресами, зїздами, курсами.

Митрополит висловлює свою радість з присутности такого численного збору духовенства, яке дає цим доказ розуміння ваги предмету студій і дискусії. Цей курс має чисто теоретич-

ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
в 23-ті і 10-ті роковини смерти бл. п. ЕВГЕНІЇ і ОЛЕКСАНДРА БАРВІНСЬКИХ
відправиться в суботу 26. грудня в 9. год. рано у Волоській Церкві.
Родина.

ний характер. Практика шкодить і псує змаганням, що їх богослови мають на увазі при таких зїздах. Теоретичний характер таких зїздів давав раніш змогу православним і католикам сідати за один стіл і дискутувати на теольогічні теми, без остраху, що одні других будуть ображувати. Колиж у теоретичний характер конгресу вмішаються практичні місійні цілі — така дискусія неможлива. Можна казати щонайвище про теорію практики, але не казати на зїздах про саму місійну діяльність. Коли напр. сказати православному, що Унія має місію „навернути" його, то це тільки православного відштовхне і дасть йому аргумент, що з католиками ніби не можна дискутувати. Від практичної діяльности на такому зїзді треба триматись здалека тим більше, що існуючий конкордат відрізує українську православну територію у Польщі від безпосередньої практичної місійної діяльности греко-катол. Церкви. Греко-катол. священник може на Волині задовольняти духовні потреби тільки тамошніх галичан-католиків і своїм прикладом впливати на православне оточення.

Преосв. Чарнецький підкреслював нераз, що нашим священникам треба знати, чого слід стерегтися у присутності православних, щоб їх не відштовхувати. Це розумна думка, — але чам ще важніша теоретична підготова. Ось так на Заході у латинських семинаріях студіюють східну Літургію, східний обряд, відбуваються там т. зв. унійні тижні. Ми в тім усім ще спізнені, бо маємо наївне переконання, що коли кажеться про Унію, то мова про нас і що ми висунені на перший плян уваги чужинців. Тим часом не знаємо безлічі чисто теоретичних даних, потрібних для практики Унії.

Митрополит оповідає далі, як то він найшов тому 30 літ автографи листів Рутського і був ними такий захоплений, наче віднайшов безцінний скарб. Від того часу має відписи пречисленних листів Рутського, яких оригінали находяться у Римі. Взагалі Рутський залишив по собі безліч листів. У Національнім Музею у Львові маємо **17** оригіналів, позатим яких 300 відписів. Окремий скарб залишив о. прал. Дольницький. Мабуть по польських архівах, головно у Вильні, можнаб ще дещо віднайти. Митрополит звертається до о. ректора Сліпого з просьбою, щоб він своєю відомою енергією допоміг до того, щоб у найближчому році розпочати друк листів митрополита Рутського, які найкраще характеризують ту велику і світлу постать.

Митрополит бажає найкращих успіхів цьому науковому зїздові гр.-католицького духовенства та благословить його.

Після того друга частина інавгурації відбулася в авлі Духовної Академії, де ректор о. **мітрат Й. Сліпий** виголосив реферат на тему **„Погляд на зєдинені Церкви і догматичні ріжниці з незєдиненими"**, вислуханий з найбільшим зацікавленням. Численні привіти виповнили те урочисте започаткування того поважного церковно-культурного діла.

Окраси на Ялинку

ТРОЦЬКИЙ ВИЇХАВ ДО МЕКСИКУ.

ОСЛЬО, ПАТ. Офіційно потверджують там вістку, що Троцький виїхав уже до Мексику, де признали йому право азилю.

—o—

ТРИДЕННА ПЕРЕРВА В КИТАЙСЬКІЙ ВІЙНІ.

НАНКІН, ПАТ. На телєграфічне прохання Суня, який приїхав до Сіянфу припинили військову акцію проти повстанців на 3 дні.

—o—

ТАБОРИ ПРИМУСОВОЇ ПРАЦІ В ЕСПАНІЇ.

Агенція червоного еспанського уряду приносить вістку, що рада міністрів затвердила декрет, який уводить табори примусової праці для всіх політ. вязнів. В мотивах декрету сказано, що іде про те, щоб згадані елєменти не були на державнім удержанні, тільки, щоб заробляли на своє удержання, так, як всі інші громадяни.

Залізнича знижка на Загальний Зїзд Рідної Школи у Львові

В останній хвилині дістала Головна Управа Рідної Школи залізничу знижку для делегатів на Загальний Зїзд Р. Ш., що відбудеться 25. ц. м. в год. 9. рано у Львові в салі „СКІЗ", вул. Коперника ч. 1. (Пасаж Міколяша). Знижка є 50% з поворотною дорогою і на більше ніж 30 кільометрів. Дирекція залізниць уже друкує знижкові блянкети і їх можна буде набути при вступі на салю З. Зїзду за оплатою 50 сот. від одного знижкового блянкету. Залізнича знижка важна на три дні.

Головна Управа Рідної Школи.

НОВИНКИ.

— **Четвер 24. XII.**, год. 18.30, кімната „Бесіди". Дискусійний вечір Тов. українських правників. Гостям раді! 3330

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. I., **тел. 54-46. Найпевніша льоката гроша.**

— **Єдиний український** *блаватний* **магазин** „Мануфактура" під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархани, флянелі, оксамити, сукна. 2943 18—20

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 102-115

— **Футра жіночі і чоловічі** та ріжного роду футряні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719

Управа Львівських Телєфонів
П. А. С. Т.
повідомляє П. Т. Абонентів телєфонічної межі, що днем 1. січня 1937 року
знижує вступні оплати
при віддачі до вжитку телєфонічної лінії
до 45 зол.
і при перенос апарату на інше місце
до 35 зол.
Оплати абонаментові за додатковий двінок або гніздечко будуть знижені до 80 сот., за додаткове слухальце до 40 сот. 3335

— **Традиційний Ярмарок** Кружка Р. Ш. ім. Ганни Барвінок відбудеться 1. I. 1937 в годинах від 10—18 веч. Старшина звертається з прохáнням до своїх членів, бувших учениць і симпатиків, щоби, як що-року жертвували солодощі, тіста, кутю, а також грошеві жертви. Святочні закупи, як також прикраси на ялинку, вертепи просімо полагоджувати у нас. Дохід на потреби школи. 3341 1—3

— **Подаємо до відома П. Т. Громадянам,** що дня 22. грудня ц. р. **„Центросоюз" відчинив 6-ту крамницю з вудженини і мясом при вул. Кентшинського 21.** Зайдіть і переконайтеся, що ліпших і смачніших мясних виробів не дістанете ніде. 3339 1—7

купуємо тільки

— **Нововідчинений фризієрський сальон для пань і панів Богдана Макольондри у Львові, Чарнецького 10,** поручається П. Т. Громадянству. 3327

— **Приймаю пацієнтів у мойому заведенні, Львів, вул. Сикстуська 17, тел. 265-73, від 9—1 і від 3—6.30, в неділю і свята за попереднім замовленням. Пльомби, золоті, платинові та емальовані корони, штучні зуби в золоті і кавчуку. Полегші у сплатах. — Нассе.** 1—2

— **В Українському Лікарському Товаристві** чергові сходини членів в пятницю дня 25. грудня ц. р. На сходинах виголосить гл. задемонструє Д-р Нарцис Лукіянович хвору на тему „Meningitis specifica ad basim" 3334

Вітер і холод
це вороги шкіри рук
ХОРОНИТЬ
GLYCERIJELL ANTIBA

— **Співаки-аматори!** Купуйте нотні твори нашого стрілецького композитора, М. Гайворонського. Це пісні гуцульські, лемківські, поліські, стрілецькі; на мішаний, однородний хор та сольоспіви. Всі композиції в нас досі незнані. Відомий наш музикольог, д-р Б. Кудрик пише про них („Діло"), що „справді нову землю, новий світ показав нам наш композитор". Про поліську пісню пише Б. К. як про „справжню перлину". Про одну з пісень каже, що вона „така кришталевопрозора", якби якийсь уривок з Гендля. „Прегарно оброблена на мішаний хор ось така бадьора маршова пісенька „Коло млина ясенина", а знову цікава, а дослівно в нас зовсім незнана, дарма що також стрілецька, є пісня „Вилітали орли". Продає книгарня „Рідної Школи", Львів, Сикстуська 20. Ноти дешеві, бо композитор подарував їх Рідній Школі. Кожний хор повинен мати ці всі випуски у своїй бібліотеці, тимбільше, що ввесь дохід на „Рідну Школу". 3338

— **В рецензії з „Живої реклями"**, імпрези Кружка Р. Ш. ім. Ганни Барвінок („Діло" ч. 287 з вівторка), подано, що тексти до цієї дитячої ревії писала я до спілки з п. Юрієм Шкрумеляком. Отим простую, що ціла ревія з виїмком вступного слова є виключно твором пера п. Шкрумеляка і я нічого з нею спільного не маю. — **Конст. Малицька.**

— **Українські коляди в люксембурському радіо.** В четвер 24. ц. м. в год. 24. (12. вночі) надає люксембурське радіо низку коляд з цілого світу, в тому також українські. Диригент Гайнріх Темсіс.

— **Трамваї в часі свят.** З приводу латинських Різдвяних свят нормальний трамваєвий рух у Львові 24. ц. м. кінчиться в год. 6. веч. В пятницю, 25. ц. м. трамваї курсуватимуть від год. 1. вполудне. В суботу, 26. ц. м. трамваєвий рух буде цілий день нормальний.

— **Осторога перед скаженизною.** На терені Замарстинова, Клепарова і Голоска Мал. увихався минулого тижня пес, у якого стверджено скаженизну. Перед кількома днями появився другий скажений пес в околиці Стрийського парку. Ветеринарійний відділ міського уряду здоровля (вул. Бурлярда 4, I. пов.) закликає всі покусані особи та власників покусаних звірят, щоб у власному інтересі заголосилися негайно до оглядин. Крім того звертається увагу власників псів у місті, щоб держались строго приписів щодо псів.

— **42-ліття львівського трамваю.** Цього року минуло 42 роки, як на вулицях міста Львова появився перший електричний трамвай (24. квітня 1894 р.). Було це перед краєвою виставою, що відбулася на узгірях Стрийського парку. Концесію на будову цього трамваю одержала віденська фірма „Сіменс і Гальске", що пустила в рух спершу тільки одну лінію, від Головного двірця до виставової площі. Цікаве, що львівський електричний трамвай був четвертий з черги в Европі, а перший в цілій Австрії. В міру розвитку трамваєвого руху та розбудови електричного заведення побудовано дальші лінії, що лучать периферії міста з його центром. Історію розвою львівського трамваю обговорив на днях на засіданні Політехнічного Т-ва інж. Вл. Рудчинський, управитель варстатів МКЕ.

У Фортуні Новій

— **Іменування у вищих школах.** На внесення міністра освіти президент Мосціцький іменував др. Юрія Панейка звичайним професором адміністраційного права у виленському університеті. Одночасно у львівському університеті іменовано: др. М. Вартенберг поч. професором на гуманістичному виділі, др. Л. Колянковський звич. професором історії Польщі, др. Евг. Артвінський надзв. проф. неврольогії й психіятрії, др. Л. Гольбан надзв. проф. церковного права, др. В. Зембіцький тит. проф. на лікарському виділі. У

львівській політехніці іменовані інж. Юл. Фабіянський поч. проф. і др інж. Т. Кучинський звич. проф. хемічної технольогії й технічної електрохемії в академії ветеринарійної медицини у Львові др Антін Банг звич. проф. анатомії домових звірят.

— **Вільні судейські посади** оголосило міністерство справедливости між іншим в Бережанах (слідчий суддя і городський), в Ходорові (городський), Камінка Стр. (городський), Львів (городський), Підгайці (городський), Рогатин (городський) і Станиславів (городський).

— **Полекші для книгарів.** Між Польщею і Німеччиною дійшло в останньому часі до порозуміння у справі товарового обороту між обома державами. Наслідком цього порозуміння всякі книжки, часописи, календарі і т. п. можна тепер спроваджувати з Німеччини без обовязку представляти спеціяльні розрахункові свідоцтва без огляду на особу. Тимсамим відпав давніший розпорядок, що узалежнював право імпорту друків із Німеччини від фігурування у спеціяльному списі фірм.

— **Хто кандидатом на нотаря?** Як повідомляють із Варшави, міністерство справедливости при обсаді нотаріяту признає тепер посади майже тільки судовикам. В останньому часі іменовано нотарями 12 судових віцепрезидентів і прокураторів, що перейшли на емеритуру.

— **У справі збірок під церквами** пише нам один громадянин: Від якогось часу годі зайти до церков у Львові, бо ріжні установи обставляють входи своїми „збирачами". Не належить до приємности, коли християнин входить до церкви, а тут два молодці з пушками заступлять йому дорогу і не пустять без викупу. Наслідки таких частих збірок є такі, що люди омивають церкву. Пора, щоби в цій справі верховна церковна влада щось зробила і знайшла вихід із цієї прикрої ситуації. Церква має служити передовсім молитві і не можна нікому робити перешкод у цій справі. — До цієї замітки мусимо додати, що збірщики не мають права силувати когось до жертви, а особи, що йдуть до церкви не мусять давати. Тому установи, що висилають своїх збірщиків, повинні їх повчити, щоб не переборщували у своїй ревности, поводилися стримано і не відстрашували від церкви вірних, які часом не мають сотика в кишені.

— **Під закидом протидержавної діяльности.** У Станиславові арештовано гімназійного абсольвента Петра Михайловича та його сестру під закидом приналежности до ОУН. При ревізії мали знайти підозрілі матеріяли.

— **Ще один процес.** В рівенському суді відбудеться в найближчому часі процес проти 13 українських селян з костопільського повіту. Всім закинули протидержавну діяльність. Головними обвинуваченими є: Петро Левчук, М. Стефанович, М. Середа, С. Назарович Ол. Кондратюк, І. Довженець, Дан. Трофимчук і Маріян Олексієнко. Деяким закидують підпали і вбивство священика Арсена Тевтури.

— **Краєва хроніка.** В Лісневичах городецького повіту побилися через дівчину парубки, при чому Юрко Юськів пробив багнетом Василя Салабая. — У Бовшівцях пов. Рогатин арештовано Тому Панькова і Стефана Харова під закидом підпалу стодоли на шкоду Стан. Камінського, посесора фільварку у Слобідці Бовшівській. — В Черханівці пов. Косів парубок Іван Султанюк пробив на смерть ножем Стефана Балахурка. Причиною душогубства була дівчина. Султанюк зголосився добровільно на поліцію. — В лісі біля Хренева пов. Камінка Стр. знайшли тіло якогось, коло 50-літнього мужчини, що мабуть замерз. — В Переросле пов. Надвірна до Михайла Катрича, що перебував у домі свого брата, стрілив крізь вікно Федір Каштанюх і положив його трупом на місці.

— **Грабунок у ночі.** До мешкання Соломона Фаерштайна в Королівці пов. Борщів дісталися в ночі крізь стрих два грабіжники і світячи електричними ліхтарками, збудили його та зажадали грошей. Стрінувшись з відмовою, ударили його кілька разів колом по голові. Тоді жид віддав їм готівку, яку вторгував у склепі, і заявив, що більше не має. Ударений ще раз по голові віддав їм касетку з готівкою 40 зол. Одначе грабіжники тим не вдоволилися, почали бушувати по кімнаті і знайшли другу касетку, в якій було 600 долярів, 1.300 зол. і кілька російських золотих монет. Забравши ті гроші, один грабіжник ударив Фаерштайна так сильно по голові, що той вратив свідомість. Коли збудилася його жінка, дістала також колом по голові, аж врешті грабіжники забравши ще й біжутерію, втікли. Поліція арештувала під замітом грабунку одного дроворуба, що працював два дні у Фаерштайна.

— **Святочний додаток — або страйк!** У фабриці монополю в Познані 1000 робітників заповіло страйк, якщо дирекція не виплатить їм по 100 зол. святочної запомоги. Дирекція стоїть на становищі, що нинішні умовини праці не позволяють на такий видаток.

— **Заповідають лагідну зиму.** Атмосферичні відносини на заході укладаються від кількох днів дуже корисно. При західних і південно-західних вітрах температура на Атлянтійському Океані держиться на висоті + 4, на балтійському побережі + 2, що свідчило би, що й січень буде лагідний. Рибаки на Поморі надіються взагалі лагідної зими.

— **Клопіт з нагородою Оссіцкого.** Мирову нагороду Нобля признано, як відомо, німецькому журналістові Карлові ф. Оссіцкому, що не живе в добрій злагоді з офіціяльними колами в Німеччині і був навіть інтернований. Взагалі не відомо навіть, де він обертається, бо по виплату нагороди до Осло він не приїхав, тільки прислав письмо з проханням, щоби гроші йому прислали. На те дістав відповідь, що це неможливе і Оссіцкі мусить особисто приїхати до Осло по гроші, або може відобрати їх офіціяльний представник німецької держави, посол д-р Зам. Одначе з огляду на протест, який вніс німецький уряд у звязку з признанням мирової нагороди Оссіцкому, д-р Зам не піднявся тієї місії.

— **Історичний бій на фільмі.** Як повідомляють із Риму, в найбільшім італійськім фільмовім підприємстві розпочалися фільмові знимки великого бою під Замою між військами Ганібаля та Сціпіона Африканського. В бою взяло участь поверх 10 тисяч статистів, відділи еритрейських аскірів, сотки коней і кількадесять слонів, спроваджених з усіх европейських цирків. Режисером цієї фільми італійсько-німецької продукції є Карміне Гальоне.

— **Ріжні вісти.** На Байкальському озері причалив до берега пором, що блукав довший час по воді. Чотирьох пасажирів замерзло а трьох утопнуло. — В копальні вугля в Нуева Розіта склалася експльозія, при чому згинуло 28 робітників.

—o—

✝ Посмертні згадки.

ВОЛОДИМИР ВАСИЛЬ КРУПА,

управитель школи в Тернівцях повіту Перемишль по короткій і тяжкій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни, упокоївся в Бозі 16. грудня ц. р. в год. 7. рано в 58. році життя. Обряд похоронний відбувся 18. грудня. По відправі Богослужения в Тернівцях, перевезено тіло Покійного на цвинтар у Перемишлі. В. Й. П!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр:

Четвер, 24. XII. Театр нечинний.

Кіна.

нечинні.

Свіжий транспорт зимових пальчіх, білля, рукавичок поручає відома зі солідности фірма

„ДІМ ВОЛІЧКИ",

Свистуська 2, побіч брами. — На складі правдива англійська вовна 2985 7—30

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 24. грудня 1930.

Берлін (356,7) 15.00 Коляди всього світа (ам., бельгійські, італ., югосл., польські, шведські), 18.00 „Івась і Гануся оп. Гумпердінка, 18.00, 19.00 „При ялинці" муз.-вистрова авдиція, 20.00 „Святий Вечір муз. вечір, орх., хор, Лісінг сопр., Мартен тенор; 22.00 Весела музика; **Кенігсвустергавзен** (1571) 12.00 Концерт; 14.00 Музика, 15.00 Різдвяна музика; 16.00 „Вбираємо ялинку", хор, орх.; Шпітер сопр.; 17.40 Засвічуємо свічки; 18.00 Свят-Вечір, дзвони, коляди, різд. оповідання, 20.00 Концерт; 21.06 Проголос заст. фірера Гесса; 21.20, 22.00 Вес. музика; **Кошиці** (259,1) 15.00, 21.00 Коляди, дитячий хор, 19.35 Фольк. сценка; **Мінхен** (405,4) 10.30 Для дітей, 12.00, 13.15 Концерт, 16.00 Веселий концерт; 19.45, 20.00 Орх. концерт, 22.40 „Свят-Вечір" старобаварська легенда; **Прага** (470,2) 12.05 Авд. для дітей, 12.25 Клас. оп. музика; 15.00 Дитячий хор, 18.55 Коляди в вик. хлопячого хору, 19.20, 20.00 З чеських гаїв і левад" симф. поема Сметани, **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00 Симф. музика, 15.10, 16.30 Репетиції; 18.00, 19.00 Театр Уявн. клас. твори, 21.00 Давні коляди, 21.45 Симф. концерт, **Відень** (506.8) 12.00, 18.00 Орх. концерт, 17.00 Дівоцька музика, 18.00 Різдво у Тиролі, репортаж, 19.15, 20.00 Симф. концерт, 20.40 Різдв. оповідання; 21.00 Від різного праці (Вінерзестрнабенд); **Будапешт** (549,5) 17.25 Концерт оп. орх., 19.30 Орг. рецітель; 20.00 Різдв. музика, **Білгород** (437,3) 22.20 Нар. пісні, **Мілано** (368,3) 19.00, 19.45 Розр. музика, 20.40 Різдв. концерт, 22.00 Орх. концерт; **Рим** (420,8) 18.50, 19.15 Легка музика, 20.40 Різдв. концерт.

Пятниця, 25. грудня 1936

Берлін (356,7) 10.30 Форт. твори, 16.00 Концерт, 12.00, 16.00 Концерт, 18.00 Веселі пісні та мельодії, 20.00, 21.00 Великий святочний концерт, **Будапешт** (549,5) 12.40 Концерт орх.; 15.00 „Івась і Гануся" оп. Гумпердінка; „Вішуна лялько" балет Вагра, 18.00, 22.00 Цик. музика, 19.30 Сальонова музика, **Кінегсвустергавзен** (1571) 11.30 Дитячий кутон, форт. творн. 12.00 Концерт, 13.30 Танк. музика, 15.30 Авд. для дітей, 16.00 „Тоска" оп. Пуччіні, „Кармен" оп. Бізета; 17.00 „Парада оловяних жовнірчиків" весела авд., 18.00 19.00 Мельодії з півночі та півдня, 20.00 Симфонії „З нового світа", **Кошиці** (259,1) 12.20 Орх. концерт, 21.15 Популярна музика, **Мінхен** (549,5) 9.30 Концерт дутих інструментів, 10.30 Зимові пісні, 12.00 Концерт орх., 14.00 Авд. для дітей, 14.45 Квінтет, 15.05 Веселий концерт солістів, 16.00 Оп. музика, 19.50 Муз. діяльог. 20.00 Концерт. **Прага** (470,2) 9.00 Концерт сальон. квартету, 11.30 Тріо Дворжака на дві скр. і альтівку; 17.35, 18.00 Різдвяні забави в Шумаві, словацько-муз. авд., 19.05 Розр. програма, 21.00 „Чеська Мелюзина" муз. казка Вайса, 22.35 Концерт сальон. орх., **Париж** (1648) 12.30 Легка симф. музика, 14.15 Сп. рецітал, 15.00 Літер. авд., 15.30 Авд. для дітей, 21.00, 22.00 Вечір балетів: „Конрад" Делібеса „Ле рой мі", „Прогульки по Римі" Россіні, **Відень** (506.8) 11.45, 12.00 Концерт філяр. орх., 15.40 Смичк. квартет фуг Бетовена, 17.45, 20.00, 21.00 „Весела вдова" оп. Легара, 22.30 Танк. музика, **Білгород** (437,3) 18.00 Нар. пісні, 20.20, 21.00 22.00 „Паганіні" оп. Легара, **Мілано** (368,6) 17.15 Орх. концерт, 20.40 „Різдво в Альпах" сценка, 21.15 Розр. концерт, 21.45 „Різдво" комедія Дарія Нікодемі, **Рим** (420.8) 17.15 Орх. концерт, 20.40 Концерт нар. музики; 22.40 Фант. музика.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"

ЧЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 24. грудня 1936.

6.20 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пх., 7.15 Ранішній дениик; 7.25 Програма на вини; 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл.; 11.30 Співаймо коляди, 11.57 Сигнал часу; 12.03 Музика, спів із гр. пл.; 12.40 Полудневий денник; 12.50 Хліборобам на свята. 14.58 Коляди різних народів

(грамом. з Берліна); 16.00 Різдво у родинному домі; 16.10 Легка музика з гр. пл.; 16.20 Львівські бійчуї вісники; 16.25 Куток гумору; 16.30 Концерт орк., 17.00 Театр Уліи для дітей: „Янишова Коляда"; 17.30 Перед Святим Вечором, репортаж Юрія Теши; 17.45 Коляди Ад. Солтиса на смичк. квартет; 18.00 „Це ніч для нас свята" молитва Конрада з „Визволення" Ст. Виспянського; 18.15 Святвечірня промова примаса Гльонда; 18.20 Свят Вечір у краю і на чужині; 18.55 Ходім до Вифлеєму, авд., симф. орк., хор, солісти; 20.00 Оплатки співають; 20.10 Концерт солістів, Західська співа, форт., скр.; 21.30 Різдвяна легенда про білого юнака та гречну панну; 22.10 Бах: Вайнахтсоратерієм, хори, В. Гендріх сопран, смичкова орк., 23.10 „Свят вечір пророків" авд. Ст. Василевського, 23.50 Пастирка із гнезненської катедри, хор, органи.

Пятниця, 25. грудня 1936.

8.00 Сигнал часу, коляди, 8.03 Шлеські коляди, хор; 8.35 Тисяча тактів музики; 8.35 Програма на ниці; 9.40 У святочному настрою, гр. пл.; 11.57 Сигнал часу; 12.03 Запрошуємо дітей на тістечка з родинами (ревія для дітей); 12.35 Розр. концерт, Р. Іванська сопран, А. Якутіс тенор, орк.; 14.00 „Нема зла, що не вийшло на добро" сільська авд., 14.30 Нар. капеля; 15.35 Для розривки, гр. пл.; 16.30 Гутірка в хорими, 16.45 Містерія про Різдво Христове, з муз., 17.15 Гостина у Храбельських, весела авд., 17.45 Оркестра грає до танку, 19.00 Веселі пастораля; 19.35 Концерт солістів, Л. Щепанська співа, віольончель, форт., 20.35 Старосвітський курант: „Шкода вусів" комедіо-опера Л. Ад. Дмушевського (на мотивах і піснях XVIII і XIX ст.), 21.15 Плита за плитою, 22.00 Печені голубці, муз. авд.; 22.45 Танк. музика в гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Куплено — продано: Бельгія бельг. 89.73. 89.30, Долярн американські 5.30 і пів 5.27, долярн канад. 5.29.50—5.27.—, Фльорени гол. 290.80—289.10, Франки фр. 25.79—24.65, Франки швайцарські 122.05—121.26, фунти англ. 26.07—25.91, Гульдени данц. 100.20—99.80. Корони ч. 17.90—17.50. Кор. дан. 116.29—115.45, Кор. норв. 129.95—129.95, Корони шв. 134.33—133.35, Піти гол. 291—289.80, Франки фр. 24.90—італ. 25.20 — 24.70, Марки фінл. 11.51 11.00, Марки нім. 122 — 118, Шил. австр. 97.00—96.00. Марки нім. срібні 132 —127.

Акцій.

Банк Польський 105.00, — Лісьпоп 13.30, Цукор 28, Островець 25, Стараховичі 33.00, 32.75.

Папери.

3 інвест. І. ем. 66.50, 2. ем. 65.50, серія 48.50, 5 конв. 51, 50.50, 4 прем. дол. 46.75, 7 стаб. 440, купон 94.05.

Збіжжя.

Львів, 23. XII.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	24.00—24.25
Пшениця збор. червона	23.50—23.75
Пшениця одн. біла	23.75—24.00
Пшениця зб.	23.25—23.50
Жито шт. І	19.50—19.75
Жито шт. ІІ.	19.25—19.50
Ячмінь одн.	21.00—21.25
Ячмінь на пиво	20.25—20.50
Ячмінь паст.	19.50—19.75

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 19. грудня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.80	зол
1 кг. масла десер. бочкове й експортове включно з бочк. пакуванням	2.85	„
1 л. молока	0.17	„
1 шт. яєць	4.80.	

Тенденція на на масло, молоко та яйця слаба.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 23. XII. л. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвірп птахомасарні „M. C." у Львові, (пл. Бізнчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясненої, повногрудні	1.10	зол.
качки І. кл., добре умясненої, повногрудні	0.90	„
Курята І. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	0.95	„
Кури І. кл., товсті, без остріг, без запинку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90	„
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.00	„

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ДИРИГЕНТ — РЕЖИСЕР—ДЕКОРАТОР шукає праці від зараз. Може вчити диригентури. Відповіді з умовами слати: „Діло" „для Диригента". 3312 2—3

Вже появилися і продаються у В-ві „Батьківщина" і в книгарнях:

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПІДРУЧНИК ЖІНОЧОГО КРОЮ

„САМА ШИЮ"

зладжений панею А. Цьокан.

Він приносить крій

1. Білля: а) на постіль, б) мужеського, в) жіночого, г) дитячого
2. Жіночих суконь
3. Жіночих плащів
4. Дитячих суконочок і плащиків
5. Хлопячих убрань і плащиків

Маючи підручник „Сама шию", кожна жінка зможе стати для себе кравчинею. Це величезна ощадність!

Ціна підручника всього 8.— зол., з пересилкою 8.50 зол.

Курс мужеського кравецького крою

це необхідний підручник для українського кравця.

Ціна 10 зол., з почтовою пересилкою 10.50 зол.

Замовляти в Адміністрації:

„БАТЬКІВЩИНА", ЛЬВІВ, ул. ЧАРНЕЦЬКОГО ч. 8.

Висилаємо по одержанню повної належитости.

КУПНО - ПРОДАЖА

НАЙНОВІШІ капи, брокати, накидки, меблеві покриття, ціни рекламові тільки у ФРАЙЛІХА, Сикстуська 21. 4—?

НОВОВІДКРИТА РОБІТНЯ обуви виконує **МАШИНУ** писальну Мерседес українсько-польську та машину до шиття Зінгер дешево продає Іванишин, Львів, Городецька 23. 3322 2—3

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 50 60

ЧАСТИНУ каменици при вул. Личаківській продасть Чорний, св. Петра ч. 11, від 2—3. 3313 2—?

РЕНТОВНА аптека в гірській, клімат. місці і фабричній околиці на продаж. Інформації дасть Павлусевич, Коломия, Декерта 18. 3314 2—2

СВЯТОЧНІ дарунки. Найновіші вовни, шовки, решітки оказійно. Прохнік, пл. Капітульна 3. 3040 13-?

НА ЯЛИНКУ гарні дарунки — годинники, срібло і біжутерію дешево у фірми **Розважевський**, Львів, Академічна ч. 2. (готель Жоржа). 3303 1—7

НОВУ КАМ'ЯНИЦЮ, солідної будови, при трамваю, 12 кімнат, кафлеві печі і кухні, паркети, електрика — готівкою 18.000, довг 10.000 продасть „ТРАНСАКЦІЯ", Львів, Длугоша 1, р'г Миколая. 3340 1—3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ДАЄМО ПРАЦЮ! ПОСТІЙНИЙ ЗИСК! Шукаємо кольпортерок-жінок в осідком в таких містах: Львів, Станиславів, Тернопіль, Коломия, Перемишль, Стрий, Самбір, Дрогобич, Чортків, Бучач, Сокаль, Ярослав, Рава Руська, Броди. Винагорода за умовою. Зголошення з референціями на адресу: Т-во „Відродження", Львів, вул. Чарнецького ч. 26. 3333 1—2

ПІДПРИЄМСТВА

ШУКАЄ СПІЛЬНИКА з капіталом 4000 зол. і співпрацею, зиск 200 зол. місячно, капітал забезпечений. Зголошення до Адмін. під „Запевнене існування". 3321 2—2

РІЖНІ

МЛИН водно-турбінний у Тернополі приймє перемельників на пшеницю і жито на 35 вагонів місячно. Ближчі подробиці в Управі Млина Тернопіль, Львівська 93. 3329 1—1

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: **Коперника 26.** подвірп. 3320 2—2

ЧИ ВАШ годинник ходить добре? Якщо ні, дайте направити до **ІВАНА ЗЕЛЬТЕНРАЙХА**, Львів, Марійська пл. 5. Пречизійно, солідно, дешево. З провінції присилайте почтою. 3032 14-?

ФОРТЕПІЯНИ, фісгармонії, як нові, короткі, гарантовані, дешево продає, купує, міняє Ганик, Пілсудського 21. І. поверх. 3243 4—10

РОБІТНЯ КОВДЕР Кентшинського 4, солідно переробляє і виконує нові. Ціни найнижчі. 3057 6—8

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, нирков., проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА.** Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 18-100

КРИНИЦЯ. Повідомляю своїх Вп. Гостей, що в цьому році веду свої пансіони „Мева" і „Гураль" в зимовім сезоні. Центр і повний комфорт, ціни дешеві. **Модеста Яблонська.** 3291 4—3

ВИЩУПЛЯЮЧИЙ корсет виготовляє тільки індивідуальною системою „РІТА", Ягайлонська 11а. Тел. 119-67. 3300 2—5

НАПРАВА годинників пречизійно і фахово у фірмі **Розважевський**, Львів, Академічна 2. З провінції просимо почтою. 3303 2—2

ФІРАНКИ найбільший вибір, дешева вирібня ВАНК пл. Марійська 6. 3310 1—6

ОГОЛОШЕННЯ.

ДРОТЯНІ ВКЛАДИ до ліжок та залізні ліжка різних системів продає по найнижчих цінах ФАБРИКА фірми — ФРЕНКЕЛЬ І ЛІДЕР Львів, Легіонів 25 в подвірю, Тел. 265-38. 3238 2—5

Комплетні шлюбні виправи кухонної посуди

найдешевше у фірмі

Андрій Берлінський

ЛЬВІВ, СОБІСЬКОГО 9 (ріг Галицької). 3318 1—5

ЗНАЧКИ ДЛЯ ПСІВ,
НОВТКИ ДЛЯ ТВАРИНИ
ТАБЛИЧКИ НА ВОЗИ

виробляє фірма 3316 2-20

Андрій Берлінський

ЛЬВІВ, ШЕВЧЕНКА 11.

плекає Церу... усуває ЗМОРШКИ

Нововідкрита УКРАЇНСЬКА РАДІЄВА ФІРМА

TRANSPONEE

ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 23

поручає найновіші типи радієвих апаратів. Випозичає транспонати від 1 зол. із грамофоновими платами на балі та шкільні забави. 3324

МЕБЛІ їдальні, спальні, кабінети, сальони, клюби, тапчани, матраци і декорації поручає Віденська вирібня столярсько-тапіцерська

ІВАН ОРТНЕР

Львів, Синстуська 41. Тел. 292-79

3208 6—5

Фортепіяни, піяніна

першорядних марок нові й оказійні. Догідні кредитові умовини

Новацький

Львів, Пілсудського 17

2620 16-38 Тел. 235-21.

Магазин паперу

ШЕКС і ШТЕНЦЕЛЬ

Львів, СИКСТУСЬКА 2, тел. 234-30

поручає: канцелярійне і бюрове приладдя, технічне і шкільне, та друки до рільного господарства. Торговельні книги у великім виборі постійно на складі. 3324

НА СВЯТА

МІКА

муштарду з фабрики

увите в кожній крамниці.

Фабрика: Львів, Городецька 121

Тел. 295-50.

КУПОН

на БЕЗПЛАТНИЙ

гарний і практичний ДАРУНОК для тих, що купують дарунки на ЯЛИНКУ в Перфумерії

С. ФЕДЕРА

Львів, СИКСТУСЬКА 7

Філія КОПЕРНИКА 15а

Товар тільки першорядний. — Величезний вибір. — **Найдешевші ціни.** 6—30

КНИЖКИ ЦІКАВІ ДЛЯ ВСІХ-

1) Улина Кравченко: „СПОГАДИ УЧИТЕЛЬКИ" зол. 1.50
2) Дмитро Николишин: „РІД ВЕЛИКИЙ" істор. драма в часів Різдва Христа 1.20
3) Зенон Стефанів: „УКРАЇНСЬКІ ЗБРОЙНІ СИЛИ У 1917 і 1921 Р." воєнно-істор. нарис 1.50
4) Г. К.: „ЗРАДА" істор. драма у 3 діях 1.50
5) М. Степанович: „ЄВАНГЕЛИКИ БЕЗ МАСКИ" документи 1.50
6) Омелян Павленко: „НА УКРАЇНІ 1917-18 Р." спомини 3.—
7) Ф. Петренко: „5.000 СЛІВ ПО ФРАНЦУСЬКИ" 3.—

Замовляти: „УЧИТЕЛЬСЬКА СПІЛКА". 3337 Коломия, Народний Дім. 1-2

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Ч. 289 (14.538). Львів, пятниця 25. грудня 1936. Органа рівнівців visszcsana gotówkę. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Півріччо 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Порозуміння югословянських аґрарників з комуністами.

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ.

Білгородська префектура поліції оголосила комунікат такого змісту: „Після того, як в Югославії викрито комуністичну організацію, центральний комітет комуністичної партії, що перебуває за кордоном, вислав до Югославії кількох довірених емісарів, щоб зорганізувати нелеґальний партійний комітет. Поліція викрила комуністичні організації в кількох місцевостях і ствердила, що **комуністи дійшли до порозуміння з кількома провідниками давньої аґрарної партії** під проводом д-ра Драґолюба Йовановича. На основі того порозуміння мали **вони творити нелеґальні комуністичні організації та вести пропаганду.** Поліція веде енергійно дальше слідство".

Трибунал охорони держави засудив 15-ох обвинуваченних на вязницю від 6 місяців до 5 літ вязниці.

Перед японсько-американськими переговорами.

У токійській пресі появилися вістки, що яп. міністер закордонних справ Аріта хоче запропонувати Злученим Державам дискусію над відносинами на Тихому Океані. До Вашингтону не дійшли у тій справі ще ніякі урядові вістки, але тамошні півофіційні кола приняли вістку прихильно.

Злучені Держави заборонять вербувати добровольців до Еспанії.

Нюйорські соціялісти оголосили відозву у справі помочі валенсійському урядові; вони хотять вислати до Еспанії відділ з 500 добровольців та 50.000 долярів на виряд. Генер. секретаріят соціялістичної партії твердить, що він не має ніякого контакту з валенсійським урядом і що добровольці виїдуть до Еспанії приватно.

У Злучених Державах нема ніякого закону, що заборонював би вербунок до чужих армій, тому сенатор Пітман заявив, що новий закон про невтральність повинен внести обмеження у тому напрямі. Вербунок добровольців до есп. червоної армії не годиться з теорією невтральности.

РІШЕННЯ КОМІТЕТУ НЕІНТЕРВЕНЦІЇ.

На вчорашньому засіданні комітет неінтервенції приняв подрібний проект сухопутньої та морської контролі над Еспанією. Заінтересовані уряди мають його розглянути і дати відповідь до 1. січня. У справі заборони вербунку добровольців комітет ще нічого не вирішив.

Уніфікація військового законодавства

в еспанській національній армії.

В урядовому деннику бургоського уряду появився розпорядок, що піддає всі військові формації одноцілим військовим законам. Відділами міліції командуватимуть виключно старшини піхоти і кінноти. Службові приписи для цивільної ґвардії обовязуватимуть міліцію.

НА ФРОНТАХ.

йде лише бомбардування. Урядовий комунікат нац. командування згадує лише про **напад червоних літаків на Бадахоз і Меріду.** У Меріді, що віддалена на 40 км. від фронту і не має ніякого стратеґічного значіння, летунські бомби вбили 25 осіб, ранили 48. Комунікат червоних повідомляє, що **нац. летуни бомбардували ворожі становища в Романульос, Маха да Гонда і Ляс Роцас; в околицях Сэмосієра-Таракона і під Мадридом йшла лише ґарматня перестрілка.** Під Боаділею червоні посунулися на 6 км.; нац. війська залишили чимало убитих, ранених і воєнного матеріялу.

Великий Театр	КАВАРЕНЬКА	ПІҐМАЛІОН	ПАНІ ПРЕЗЕСОВА	КАЗКА
	пятниця 25, субота 26 попол. і неділя 27.	субота 26.	Неділя 27. попол.	Субота 26. в пол. неділя 27. в пол.

Президента Куби усунули з уряду.

У висліді обвинувачення президент Куби Ґомец станув учора перед сенатом. Він виголосив довгу промову, опрокидуючи замітки й обвинувачення. „Ті, що мене обвинувачують — мовляв — не кермуються почуттям справедливости, лише хотять скинути мене з уряду. Можливо, що коли я уступлю, загине свобода на Кубі. Демократія вмерла, родиться диктатура. Осуджуючи мене, осуджуєте демократію".

Та патетична промова видно не зробила великого враження: після 6-годинних нарад

сенат 22-ма голосами проти 2-ох усунув президента Ґомеца.

Президентська влада перейшла автоматично на віцепрезидента Ляредобру, що нині зложить присягу.

Поліція заступить військо у Палестині.

Від хвилини ліквідації партизанки в Палестині почали відтіля евакуувати британські військові частини. Тому, що до справжнього замирення в Палестині ще не дійшло, високий комісар зажадав, щоби до Палестини прислати поліційні резерви. Начальний вождь британських збройних сил у Палестині вернеться за кілька днів.

Присилайте передплату!

Побажайте

з нагоди Різдва

своїм приятелям і знайомим

у святочнім числі „ДІЛА"

Побажання до 15 слів коштує тільки 2 зол. — Кожне дальше слово по 20 сот.

НА БОРОТЬБУ З БЕЗРОБІТТЯМ.

Цю статтю, що порушує одно з найболючіших наших актуальних питань містимо як дискусійну. За наведені у статті факти відповідає автор. — **Редакція**

Безробіття, яке охопило мільйонові маси на цілому культурному світі, є явищем, яке свідчить про ненормальні та нездорові сучасні суспільні відносини культурного та цивілізованого людства.

Держави поставили границі та барієри економічному життю, не оглядаючись зовсім на розвоєві тенденції того життя та на загально-людські потреби. Сильніші держави визискують економічно слабші — забороною еміґрації, заказом вивозу сирівців та обмеженням імпорту чужих виробів. Наслідком того являється в економічно відсталих державах перелюднення, застій промислу — а вслід за тим страшне безробіття.

Українська нація бездержавна, не може боронитись проти економічних санкцій сильніших державних народів. А санкції ті супроти нас істнують у формі заборони переходу землі в руки без- та малоземельного українського селянина, у формі непринимання українців до праці і т. д. Здані ми тільки на власні самооборонні сили, внутрі свого власного національного організму, фізичним і моральним скріплюванням кожної української одиниці, а не її ослаблюванням — можемо і мусимо оборонювати та скріплювати цілість української нації. Мусимо стосувати супроти кожної української одиниці вищу рацію, якою керується та яку приноровлює до своєї цілости кожна державна нація.

А ця національна рація каже нашій суспільности впорядкувати відносини на ринку праці у нас, так як їх упорядковує кожна держава. Державі лекше створити кодекс чи конституцію праці, бо має вона силу та засоби ввести це в життя. У недержавній — а ще більше у соціяльно примітивній нації — тяжко такий кодекс чи конституцію праці створити, бо нема екзекутивної змоги приборкати примітивні жадні інстинкти одиниць, нема змоги створити одноцілий плян економічного життя, потреб, запотребувань продукції та його продуцентів і робітників.

Але моральними засобами можна це діло виконати, відносини на тому полі можна як-так упорядкувати.

Не пересуджуючи висліднів боротьби з нашою економічною нуждою на відтинку польсько-українських відносин, — чи напр. вдасться нам усунути постанови земельних законів, або добути доступ до державної чи самоуправної служби — самого безробіття серед української суспільности ми цим ще цілковито не ліквідуємо.

Не відкидаючи згори філянтропійних заходів одиниць чи ґуртів, які можуть злагіднювати долю чи отирати сльози нещасних, ми мусимо для наших власних потреб створити 1) упорядковані відносини на ринку нашої національної продукції, 2) своєрідний наш „кодекс праці" — з моральними атрибутами національної нашої рації та її санкціями супроти нездисциплінованих чи опірних одиниць.

Українська нація потребує якоїсь скількости виробів, які мають випродукувати наші фабри-

Е-КО

поручає електричні комплети до освітлення ялинок. Радіоприймачі у великому виборі на догідні сплати. Українські грамофонові кружки (колядки).

ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 29. Тел. 203-30.

ки чи варстати та передати їх в консумцію, себто в розпродаж нашій кооперації через Центросоюз та приватникам через їх організаційні гуртівні СУКІП-а. Чужі вироби могліб мати доступ на наш ринок лише часово і тільки за дозволом нашої Економічної Ради та в обмеженому до наших дійсних потреб числі. Очевидно, що Економічна Рада, зложена з представників кооперації, СУКІП-а та представників професійних організацій фізичних та умових працівників, мала би право устійнювати континґент фабрикам, ціни виробів та наглядати виконання кодексу праці. Скінчилиб ми з хаосом та безголовям у нашій національній продукції та торговлі, унормувалиб, упорядкували, а то й може і поширили бн терен її внутрішньої експансії.

Здаю собі справу, як тяжко завести булоб цей лад та унормування відносин на тому відтинку нашого життя.

Та ще більші труднощі стоять перед нами, коли схочемо скодифікувати постанови щодо світа праці. Тут прийдеться нам побороти застарілі патріярхальні наші поняття про громадські заслуги, здібности, а може ще більше ріжного роду конексій, уроєні амбіції чи „набуті права". Те, що на цьому полі у нас нині діється — з чистою совістю, з повною свідомістю відповідальности за ці слова — мусимо назвати явищем ненормальним, нездоровим, а то й шкідливим для нації як цілости. Конфлікти працівників з працедавцями — це ніяка новина у світі; довели вони до боротьби кляс, стали джерелом великих політично-соціяльних та національно-політичних революцій.

Очевидно, нас як недержавну націю — ці конфлікти працівників не довели ще до революції, бо української держави нема, — не припускаємо теж аж такої крайности. Але конфлікти ці, неупорядковані та неполагнані, деморалізуюче впливають на розвиток нашого національного життя, стають джерелом ворожої нашому національному організмові демагогічної агітації і тому упорядкування цих відносин являється необхідною конечністю. Наші підприемства, стоючи здебільша самопас, затруднюють довільне число працівників, висота платень та умови праці не є нормовані ніякими колективними договорами чи національним кодексом праці. Нема у нас ясно унормованого поняття працівника, бо хоча між дирекціями установ та службовицькою масою є дуже високі мури, то проте нема означених границь між громадянською безплатною і службовицькою платною працею. Є у нас випадки, де професійну працю дістає людина, яка ніколи до тої праці не готовилася. Протекція рішає нераз перед вищими професійними кваліфікаціями, професійним досвідом, теоретичним та практичним вишколом.

Адже засиджених, видних та добре платних місць у нас таки трохи забагато. Старий громадський діяч, сеніор управ багатьох наших економічних установ д-р Степан Федак признає, що „синдикатські гонорарі по фінансових українських інституціях ідуть в тисячі золотих місячно". („Службовик" ч. 11 з 1936 р.). Додати треба, що ті синдикатські гонорарі є звичайно скомасовані в одних руках. Сам знаю адвокатську канцелярію, яка скомасувала синдикатство аж у трьох фінансових інституціях, а крім того її фірманти є ще й директорами інституцій чи головами Надзірних Рад. А в тому місті поза тою канцелярією, що має монополь на синдикатство, є ще 8 інших адвокатів українців. Це діється тоді, коли платні службовиків малі, коли багато адвокатів ледви животіє зі своїх нужденних заробітків, коли частину синдикатських гонорарів можнаб обернути на поширення та створення нових варстатів праці, де знайшлиб працю нові українські працівники.

Приниманння до праці мусить бути унормоване. Зайняти місце в установі чи варстаті можна тільки з призначення професійної організації, напр. СУПРУГА, СУА, лікарів, Учительської Громади і т. д. Те саме дотичить і працівних чужинців у наших установах і приватних ва-

статах. Тут теж мусить бути дозвіл професійної організації працівників. Чужинці можуть бути у нас заняті тільки тоді, коли 1) є необхідні, 2) виконали і виконують громадянські українські обовязки. Не знаю, чи один з наших видних, колишніх державних мужів, батько і провідник партії, дістав від СУПРУГА дозвіл затруднювати у своїй канцелярії чужинця і чи може не старався за це місце хто з українських безробітних інтелігентів. Протекція мусить у нас минутися, право до праці мусить у нас мати кожний українець, не вільно забирати хліба другому, коли досить чоловік вже наївся. Мусить у нас бути установлене максімум та мінімум екзистенції.

Максімум екзистенції — тяжко про нього говорити. Де його границя? Що зробити зі спеціяльним вишколенням, з високою стопою життя, що її вимагає неодно звання, з культурними вимогами одиниці? Але чи може платня українського працівника, хоч би й керманича установи бути напр. вища ніж до недавна емеритура президента польської держави, заслуженого для Польщі діяча проф. Ст. Войцеховського? Тут наївно виглядає покликуватись на висоту заробітків приватних підприемців, які ведуть свої інтереси не тільки на зиск, але й власне ризико: адже й доходи Форда чи хочби міжнароднього торговця зброї Загарова не стояли в ніякому відношенні до платень професорів університетів, чи президентів держав, а може й королів!

Чи можлива тут аналогія?

А потрійні чи подвійні посади, чи вони зі становища національної української рації є моральні, не говорячи вже про їх доцільність? Чи не є це забирання кусника хліба голодному і безробітному українцеві тим його коннаціоналом, який має вже забезпечену екзистенцію? Чи морально є напр., щоб емер. професор-педагог був у ролі директора банку або фабрики, чи не смітхом як не захланністю є, коли класичний фільольог іде купувати фабричні машини, тоді, коли техніки-інжинір сидить безробітно батьківселянинові на карку. Чи селянин пішле тоді сина на вищі технічні студії? А бюрова праця цілих родин, батька, сина доньки, нераз і жінки, тоді, коли така скількість людей безробітних даром шукає скрізь праці, чи все те та багато інших аномалій є здоровим обявом нашого національного життя, чи тут не треба санації?!

Чужі агітують серед нашого робітництва аргументами про існування української буржуазії та капіталістів, ми знову залюбки повторюємо, що у нас нема ні буржуазії, ні капіталістів, але чи нема у нас пролетаріяту — не того зорганізованого, класово активного, який дає високо розвинена індустрія, — але нужденного, голодного, обездоленого та безробітного земляка, а то й спавперизованого пролетарія, службовика з 40—80 зол. платні?! І чи не має він у нас права до життя, чи він непотрібний нашій нації, чи не має українська нація обовязку занятись та заопікуватись ним? Хіба не хочемо викидати цих нещасливців поза борт національного життя та зменшувати нашу національну силу!

Окрема справа — це умовини праці в деяких наших установах. Розуміємо, що у надзвичайно скромних вимогах наших службовиків в їх дисциплінї та робітливості — сила наших установ. Розуміємо, що сила наших установ це сила всього нашого національного колективу. Але не можна видвигати гасла „все для установи — ніщо для службовиків", не можна трактувати службовиків як „необхідне зло" та використовувати їх нужденну ситуацію — в імя добра установи! Це аномалії, що їх слід усунути.

Отсі рядки не мають у собі ніякої іншої тенденції, за виїмком бажання порушити проблему безробіття.

А. Чернецький.

ЧОКОЛЯДА
„Dla Dziecka"
на стерилізованій сметанці
БРАНКА
3313 1–2

З історії Т-ва Українських Наук. Викладів ім. П. Могили.

Дня 20. грудня 1906. р. відбулася перша нарада основників Т-ва ім. П. Могили, формально заснованого під кінець 1908. року, так що перші його Загальні Збори відбулися 2. лютого 1909 р. На спомин цієї першої дати, дня 20. ц. м. відбулися в музеї Н. Т. Ш. ширші сходини членів Т-ва і запрошених гостей, під проводом голови Т-ва д-ра Дениса Лукіяновича. Секретарював студ. Ом. Логуш.

На цих сходинах явився голова „Наук. Тов. ім. Шевч." д-р Раковський і відпоручники ріжних інших установ та поодинокі громадяни. Ініціятор

В кожній українській хаті повинен бути журналик „СВІТ ДИТИНИ" якого річна передплата ЗНИЖЕНА на 4 ЗОЛ. КВАРТАЛЬНО ЛИШ 1 ЗОЛ.
Замовлення слати грошевими переказами на адресу: „СВІТ ДИТИНИ" — ЛЬВІВ, ВУЛ. ЗІМОРОВИЧА Ч. 2

засновин Т-ва д-р Ол. Колесса прислав із Праги привітну телеґраму; привітні письма надійшли від перемиської філії Т-ва й одного із перших його секретарів п. Богдана Загайкевича.

Делегатів і гостей привитав Голова товариства, почім у довшій промові подав нарис діяльности т-ва від перших нарад його основників (Ол. і Філ. Колесси, д-р Раковський, д-р Ст. Рудницький, о. д-р Жук, д-р Томашівський) до кінця 1935. року. З цього перегляду довідуємося, що дорібок т-ва за час від 1909 до українсько-польської війни представляється додатньо й дуже гарно: всіх викладів 868, слухачів 60 тисяч. Викладн відбувались у Львові і на провінції. Львівські виклади були двоякі: для інтеліґенції і популярні в товариствах: „Зоря", „Львівська Русь", „Сила", „Міщанське Братство", Читальня на Підзамчі і при вул. Городецькій ч. 95. Від 20. січня до кінця березня 1913. р. відбувся вищий курс освіти, улаштований спільними силами „Просвіти" й т-ва ім. Могили. Перше т-во взяло на себе технічний бік організації, друге дало прелегентів на всі 300 викладів.

На провінції викладали львовяни й місцеві прелегенти; від 1913. року працювали вже й філії на місцях, а було їх 7 і кружків 6, разом 13. Зединеними силами централі і філій відбулося 236 викладів на провінції (з ґльобальної суми 868) в оцих містах: Станиславів, Перемишль, Рогатин, Самбір, Стрий, Яворів, Тернопіль, Золочів, Ярослав, Добромиль, Хирів, Судова Вишня.

В часі війни (в 1917. році) відбулося викладів 22 і вони вчислені у загальній сумі 868. За Польщі до 1924. р. жвава праця йшла передвоєнним темпом. Не рахуючи викладів для студентської молоді, по якімсь часі поліцією заборонених, відбулось у Львові викладів 163 (для інтеліґенції 40, популярних 123). В 1924. році поліція припинила працю т-ва, забороняючи систематичні виклади. Щойно в 1933. р., після 9-літньої перерви, коли головою товариства вибрано незалежну людину, воно поновило свою діяльність, навязуючи наново звязки з філіями. Була це правильна лінія праці, бо от львівська філія (студентська) зараз у першому (1933. р.) виказує 49 дискусійних вечорів. Це й уможливило матірному т-ву оголосити на зимові місяці 1936/37 р. спис 23 викладів, головно з ділянки українознавства. Ці виклади відбуваються в салі „Української Бесіди".

Від самого початку недостача викладової салі, як і брак домівки т-ва, спиняли живу його працю. Звичаєвим правом члени не платять вкладок, ніхто не питає, що кожний виклад, живий контакт із філіями — получені з грошевими засобами, які т-ву доводиться виєднувати від жертвенних одиниць.

За час істнування провід т-ва спочивав у руках голов: Ол. Колесси, Раковського, Свєнціцького, Лукіяновича, і секретарів: Раковського, Б. Загайкевича, пок. Савицького, Біляка, Струтинського, Романюка, Монцібовича.

Звіт Голови доповнили своїми спомнами д-р Раковський, д-р Ф. Колесса і д-р Свєнціцький.

Порошки для дорослих з фабр. зн.
KOWALSKINA
вживаємо при невинних БОЛЯХ ГОЛОВИ

КІНЕЦЬ ПАНАМЕРИКАНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Вчора вечором в год. 20.35 замкнено панамериканську конференцію.

В оборонi рiдної землi.

БУЧАЧЧИНА.

ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ В ЗУБРЦІ.

Дня 29. м. м. відбулося в Зубрці протестаційне віче в земельній справі при участи к. 700 людей. Реферував п. Сильвестер Винницький, директор Українбанку в Бучачі. Одноголосно ухвалено протестаційні резолюції.

ПРОТИКОЛЬОНІЗАЦІЙНЕ ВІЧЕ В ПОМІРЦЯХ.

Дня 29. м. м. відбулося віче в Помірцях. Реферував п. Степан Довгополий, інсп. П. С. К. в Бучачі. Присутніх було к. 350 людей. Протикольонізаційні резолюції ухвалено одноголосно.

ВІЧЕ В БІЛЯВИНЦЯХ.

Дня 29. м. м. відбулося протикольонізаційне віче в Білявинцях при участи к. 600 людей. Реферував п. Володимир Кольцьо, урядовець Філії „Просвіти" в Бучачі. Одноголосно ухвалено протикольонізаційні резолюції.

ВІЧЕ В ПЕТЛИКІВЦЯХ НОВИХ.

Дня 6. ц. м. відбулося в Петликівцях Нових протикольонізаційне віче при участи к. 600 осіб. Реферував д-р Михайло Гринів, адвокат у Бучачі. Одноголосно ухвалено протикольонізаційні резолюції.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА.

ВІЧЕ В ГОВИЛОВІ ВЕЛИКІМ.

Дня 6. ц. м. відбулося в Говилові Великім велике протикольонізаційне віче. Простора сала читальні „Просвіти" не могла помістити прибувших селян, так, що деякі стояли на коридорах. Справу реферував м-р Горпенюк Стефан з Теребовлі. Після того була дискусія, що виказала велике зацікавлення селян земельними справами. Прийнято одноголосно резолюції проти кольонізації наших земель напливовим елементом зі Заходу. Відспіванням нац. гимну закінчено віче. Присутніх 349.

ВІЧЕ В ГЛЕЩАВІ

Дня 6. ц. м. відбулося протикольонізаційне віче в Глещаві при участи 500 осіб. Реферат виголосив п. Михайло Малич. Принято одноголосно протикольонізаційні резолюції. Відспіванням нац. гимну закінчено віче.

ВІЧЕ В ІВАНІВЦІ.

Дня 6. ц. м. відбулося в Іванівці протикольонізаційне віче. Реферував інж. В. Радловський. Після реферату вивязалась оживлена дискусія. Ухвалено одноголосно резолюції проти кольонізації наших земель і вислано їх до відповідної влади. Учасників 300

ВІЧЕ В ЛАСКІВЦЯХ.

Дня 13. ц. м. відбулося велике протикольонізаційне віче в селі Ласківцях. У просторій салі читальні „Просвіти" не могли зміститися прибувші селяни, що з великою увагою вислухали реферату м-ра Горпенюка Ст. Після реферату ухвалено одноголосно знані резолюції. Учасників 550. Відспіванням нац. гимну закінчено віче.

ВІЧЕ В СОРОЦЬКУ.

Дня 13. ц. м. відбулося протестаційне віче в Сороцьку. Реферував інж. В. Радловський. На внесення госп. Мартинюка Миколи прийнято резолюції проти кольонізації наших земель чужим елементом. Відспіванням нац. гимну покінчено віче. Учасників 350.

ВІЧЕ В ІЛАВЧУ.

Дня 13. ц. м. відбулося велике протикольонізаційне віче в Ілавчу. Віче відкрив місцевий парох о. Й. Пайх. Відповідний реферат виголосив п. М. Малич. Прийнято одноголосно відомі резолюції. Учасників 506.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Японія веде зі СССР переговори над новою конвенцією про риболовство. Покищо оба уряди погодилися тимчасово продовжити дотеперішню конвенцію до кінця 1937. р.

Французькі радикали виявили солідарність з міністром Далядіє та взяли його в оборону проти панадів опозиції.

Аргентинський уряд домагається від червоного еспанського, щоби він дозволив евакувати утікачів з аргентинського посольства в Мадриді.

Уряд швайцарського кантону Женеви, який недавно перейшов з рук соціялістів до центрових партій, відібрав право побуту начальному редакторові лівого щоденника „Журналь де Насіон" Карлові Прато; рівночасно зажадав від федерального уряду, щоби видалити Прата зі Швайцарії. „Журналь де Насіон" є крайно протифашистівський; він сильну протифашистівську кампанію. Той щоденник діставав субенції від валенсійського уряду.

Бельгійська урядова агенція заперечує поголоску, немов би бельгійський король Леопольд заручився зі сестрою данського короля Христіяна X., Теодорою Люїзою.

Швайцарія визнала анексію Абісинії. Італійські урядові кола сподіються, що в Адіс Абебі повстануть небавом генер. консуляти Швайцарії, Бельгії та Злучених Держав.

ФАБРИКА ПЕРФУМ І КОСМЕТ.
Основ. 1911 р. у Парижі.

З українського життя на чужині.

СОРОКЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ТОВАРИСТВА „РОДИНА" У ВІДНІ.

В неділю 13. ц. м. відбулося у Відні ювилейне свято для вшанування 40-літнього істнування нашого тутешнього робітничого товариства „Родина". Воно почалося в 12. год. у церкві св. Варваври врочистим посвяченням пропамятної таблиці, жертвованої товариством з приводу його ювилею. Таблиця — зі старовинною іконою Божої Матери у византійськім стилі — виконана тутешнім майстром І. Ковальчуком та золотником п. О. Недбалем. Вона має напис: „Родина". Товариство Українських Робітників у Відні 1896 — 1936. Після того в 19. год. вечором відправив український парох у Відні о. д-р М. Горникевич парастас за померших членів товариства. Увечорі відбулися шир

Л. ПАЛЯШТІ.

Одне молодече бажання.

I.

Петрусь Паркані — учень IV-ої вселюдної школи ніколи ще не їхав автом.

Що більше: він іще ніколи не сидів навіть на мініятурному, дитячому авті у „Люна Парку". Що-неділі ходив він пополудне на т. зв. автодром і приглядався тужливим оком, як чепурні, ріжнокольорові авта мчались у ріжних напрямках з усміхненими його ровесниками та молодшими дітваками, які сиділи при кермі. Дивився, а не мав при собі 40 сотиків на оплату такої їзди.

Чи міг Петрусь уявити собі більше щастя, як провести колись одно пополудне на такій забаві? Та покищо він міг тільки стояти осторонь і слухати вигуків портієра, який заохочував гостей узяти участь у цій забаві.

II.

Пятнацять літ пізніше відкрив Петро Паркані власну автомобілеву фірму. Він мав заступництво одної з найбільших чужинних фабрик, мав титул директора і за собою ті давні, молодечі роки, коли найбільшою його мрією було їхати у чудовому авті.

А вже про той дитячий автодром не залишився і спомин. Він-же мав тепер власне 12-циліндрове авто і денебудь ним зупинявся, юрба цікавих хлопчаків облягала його.

Одного дня поїхав Петро Паркані у веселому товаристві автом до ліса, за місто. Та ледви авто доїхало до парку, щось у ньому загуділо. Паркані зупинив авто і наказав шоферові оглянути мотор, де певно щось зіпсувалось.

— Пане директоре! це потягнеться бодай пів години, заки я направлю — сказав по хвилині шофер.

Паркані помітив, що вони зупинились саме напроти „Люна-Парку", де великі надписи рекламували автодром. Він пригадав собі дитячі роки...

— Панство! маю гарну ідею! Заки шофер направить авто, можемо переїхатись по автодромі. Я ще малим хлопцем нераз мріяв про таку головокружну їзду, але тоді я був за бідний. Тепер, коли вже можу їздити власним автом цілий день, буду мати тим більшу приємність переїхатись раз за сорок сотиків по дитячому.

Товариство підійшло до Люна Парку. Портієр звернувся до них дуже чемно:

— Панство будуть ласкаві трохи почекати, заки ця тура скінчиться.

Вони придивлялись веселій їзді і чекали.

— Прошу ласкаво піти до каси і купити білети.

Та заки вони підійшли до каси, почули голос шофера:

— Пане директор! уже готове, можемо їхати!

Підприемець автодрому не мав щастя. Такі багаті гості замісць позаймати місця в маленьких автах, сіли до великого. Паркані сміявся:

— Видко, що призначення не дозволяє мені бодай раз у житті проїхатись по автодромі.

III.

Минуло багато літ. Прийшла криза і не минула теж підприемства Петра Парканія. Спочатку прийшли довги, потім судові скарги, наконець ліцитація. Коли Паркані зачинив свою крамницю, опинився він на вулиці, без засобів до життя. Найстрашніше було те, що він не мав найменшої надії, щоб поправити своє становище. Хоч був іще молодий і повний сил, але після такої катастрофи, почував себе неначе старим.

Якийсь час випродував дорожчі предмети із своєї обстанови та своєї одежі, пізніше жив із поличок заможніх приятелів. Та за якийсь час усі ці джерела повисихали і його приятелі старалися підшукати для нього якенебудь заняття.

Один із них побачив одного дня оголошення в часописі, що є на продаж автодром у „Люна Парку" з огляду на родинні відносини його власника. Так став Петро Паркані три дні пізніше сам власником автодрому.

Спочатку вів він це своє нове підприемство весело, але згодом зовсім чужі люди, до яких не міг звикнути, залишали йому неприємний настрій. Той автодром, перед яким він мріяв у хлопячих роках так часто, зблизька виглядав тепер сірий, непоетичний, страшенно нудний.

А що він виконував свої обовязки без запалу, то це відбивалося щораз більше на інтересі. Доходи були невеличкі і його „службовці" — помічники та послугачі діставали щораз рідше свою плату. Одного дня він залишився тільки з машиністом і портієром. Ще кілька днів пізніше портієр заявив, що відходить. Машиніст підійшов до свого шефа:

— Що ми тепер зробимо? Без накликувача перед входом ми не можемо працювати. Я радив би, щоб пан директор сами спробували запрошувати прохожих.

— Я? — спитав Паркані збентежений.

— Не маємо іншого виходу.

Тепер Паркані припудрував собі лице, щоб його не пізнали і виліз на підвищення. Стояв і викрикував:

— Пані і панове! Просимо ближче! Незвичайна приємність! Тільки сорок сотиків! Хто раз спробує, той не пожаліє.

Але він не мав вправи і кричав без запалу. Мало хто входив до середини.

IV.

На другий день уполудне кілька вуличних хлопців підбігло до поліцая на вулиці з криком:

— Вас кличуть до автодрому!

— Чому? Що сталось?! — спитав поліцай

— Директор автодрому закликав нас до себе, обвозив нас задурно на автах, а коли ми вже мали досить пішов на бік і застрілився!

Перекл. а. б

ші товариські сходини в льокалю товариства при Постґассе 15. Отворив сходини святочною промовою голова „Родини“ п. Володимир Мацілинський, під якого проводом „Родина" вже від 1926 р. і якому треба признати, що за ввесь час свого головування він намагався зберігати „Родину" від — на віденському ґрунті завжди актуальних! — большевицьких впливів, що загрожували „Родині" ще від самих початків її існування, тоді в формі москвофільських затій. П. Мацілинський привітав присутніх на святі гостей, зокрема делеґатів поодиноких українських товариств у Відні, після чого накреслив коротко історію товариства від його заснування до нині.

По промові п. Мацілинського, прийнятої рясними оплесками, він відчитав деякі привіти, а яких годиться згадати особливо гарний, обширний привіт від о. прал. Л. Куницького, Преосв. І. Бучка та від ґен. В. Курмановича з Бадену і далі привіти від поодиноких товариств. Опісля говорили, як дальші промовці, голова „Українського Клюбу", голова Акад. Т-ва „Січ" та д-р М. Залізняк. Між почесними гістьми був між ін. отаман Клюн з дружиною.

Так ушановуючи сороклітні труди давніх і теперішніх членів „Родини", треба побажати, щоб воно, як досі, так і на будуче твердо стояло на сторожі національних інтересів українського робітництва у Відні і не лиш признавалося до українства, але й ішло з усім зрозумінням і з усією жертвенністю з духом теперішньої хвилини в житті народу.

Д-р Остап Грицай.

Перед зїздом Рідної Школи.

Оживлена діяльність Рідної Школи в цифрах.

Рідна Школа — це вже в теперішніх наших умовинах і в теперішньому свому ступні розвитку велика установа з незвичайно важливими завданнями: розворушити і закріпити національні основи української молоді, різьбити та гартувати її волю і характер та дати їй загальне і практичне знання на майбутній життєвий шлях. Ясно, що така важлива національна установа, яка має не лише вдержатися, але ще й поширити свій обсяг діланнія, мусить спиратися на трівких моральних та матеріяльних основах.

Якже виглядає організаційна діяльність Р. Ш.? Відповідь на це дадуть найкращі самі цифри, що їх беремо з друкованого звідомлення Головної Управи Р. Ш. за час від 1. вересня 1935 р. до 1. вересня 1936.

Як відомо, основою діяльности Рідної Школи є її низові клітини — кружки Р. Ш., яких є нині 1977 (минулого року було 1913). Нині Рідна Школа обединує у своїх рядах 91.416 звичайних членів (мин. р. 78.332) і 91 членів добродіїв (мин. р. 88). Рідна Школа пробувала теж цього року основувати кружки Р. Ш. і на північно-західніх українських землях, але влада відмовилась їх затвердити. Крім згаданих заборон на існування влада розвязала теж деякі кружки Р.Ш. (напр. у Буківній пов. Товмач, у Жукові пов. Городенка). Кружки Р.Ш. радо співпрацювали з іншими українськими організаціями і навпаки: відношення інших українських товариств до кружків Р.Ш. було теж прихильне. У звітовому році повстало 17 нових Повітових Союзів Кружків Р. Ш. (мин. р. було 6), які є провідним і надзірним органом над кружками Р.Ш. та лучником між централею і низовими організаціями. Їх завданням поширювати теж рідношкільну ідею і вести пропаґанду за її здійснення.

ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ КРУЖКІВ Р.Ш. і П.С.Кр.

До освітньої діяльності кружків Р.Ш. і П. С. Кр. слід зачислити не-шкільне навчання старших і молоді при допомозі окремих та пригідних рефератів, правильних викладів, уладжування курсів, бібліотек для дорослих і молоді. До виховної праці слід зачислити організацію і ведення приватних шкіл Р.Ш., збірних лекцій, дитячих садків, захоронок, гуртків дорасту ітд. Освітню діяльність Р.Ш. ілюструють найкраще такі числа: 958 кружків мали в себе 1.974 рефератів. Кружки Р.Ш. уладили 420 святочних концертів і академій; 1.118 театральних вистав; 312 усяких пописів національного побуту: ноші, вечорі пісень і т. д.; 1.052 чайних та інших вечорів і забав. Словом кружки Р.Ш. уладили у звітовому році 4.876 імпрез, що дали доходу 82.355 зол. 664 кружки Р.Ш. мали свої бібліотеки, а в них 44.359 книжок. З бібліотек Р.Ш. користало 8.530 дорослих і 3.600 молоді. Всі прочитали 60.650 книжок. Сюди не вчислено шкільних бібліотек. 47 кружків уладило 49 ріжних практичних курсів, з яких користало 1.078 осіб. Крім того було 3 самоосвітні гуртки, а в них 190 молоді.

ДОШКІЛЛЯ.

Завдяки широкій пропаґанді Рідної Школи і наслідком прикладів народна маса почала цікавитися вихованням дітвори в дошкільному віці. Загальне число садків було цього року 655, в яких виховувалося 25.482 дітей (мин. року 402 садки і 15.556 дітей). По воєвідствах було найбільше у львівському — 334; у станиславівському — 174; тернопільському — 147. Майже всі садки творилися заходом П. С. Кружків або місцевих кружків. Лише 91 садків було на повному або частиновому удержанні інших товариств. Пересічний кошт одного садка сягав 200 зол., бо загальна сума всіх садків осягнула 127.672 зол. Пересічний видаток на дитину припадав коло 5 зол. за сезон. Тільки небагато кружків Р.Ш. не виплатили провідницям дитячих садків умовленої платні. Згадана велитенська сума, що її зложив нарід за короткий час доказує найкраще, що він полюбив дитячі садки. Вони припали народові до вподоби, бо займаються всебічно вихованням наших найменших. Слід теж підкреслити, що наладнана лікарська опіка в дитячих садках виявляє жахливі ґіґієнічні умовини дітей та загрозливий стан здоровля дітей. Виринає як національна конечність опіка над дітьми таки в домі батьків. Але виявляється, що батьки не привязують майже ніякого значіння до чистоти тіла й одягу дітей. І тут відкривається широке поле для корисної праці старшин кружків: освідомлювати батьків про основи ґіґієни, про їх виховання без недуг, бо майбутність народу загрожена.

Ще більший вплив на молодь, ніж садки, мають захоронки, бо вони є дійсною підбудовою народньої школи. Тому нам слід змагати до того, щоб по селах, а вже докінче по містечках і містах творити захоронки для українських дітей. У звітовому році Р.Ш. мала 5 своїх захоронок і 3 т. зв. „світлиці" з тією самою програмою, що захоронки, але названі інакше з формальних причин. Всіх дітей було там 250.

ШКІЛЬНИЦТВО Р. Ш.

З ріжних оглядів, але як конечність перевела Головна Управа Р. Ш. в життя давну постанову, що концесіонарями львівських народніх шкіл Р. Ш. є кружки, до яких ці школи належать. Тому вже від 1. червня ц. р. опіка над львівськими народніми школами перейшла вже на самі кружки. Вже по півроці виявилося, що це потягнення було доцільне і правильне, бо Головна Управа може занятися всеціло шкільними справами і зокрема звернула увагу на поширення хліборобських шкіл (у Жовкві, Рожневі і Сокалі).

У звітовому році було 33 народніх шкіл, з того 2 хлопячих, 2 дівочих, решта коедукаційні. Шкільної молоді було 5.495 (мин. року 5.426); учителів 181 і 10 у Перемишлі. Шкільна молодь уладила 763 всякого рода імпрез з ріжних нагод; відбула 814 научних прогульок і в 20 шкільних касах діти заощадили 1.872.85 зол. На основання 7 кл. школи в Раві Руській влада не дозволила, Головна Управа доплатила готівкою до львівських шкіл — 110.514 зол. Рідна Школа вела теж 17 т. зв. „збірних лекцій" (це школи, ведені лише в дуже важких умовинах).

Ґімназій Р. Ш. було 12, себто те саме число, що в попередньому році. Загальне число учеників (ць) у шкільному році 1936-37 — 2155 (мин. р. 1835). У середніх школах було 127 учителів (між ними 30 жінок). З фахових шкіл веде Рідна Школа 3-літню торговельну коедукаційну школу і курс абітурієнтів у Львові; однорічну нижчу і вищу торговельну школу в Яворові, 5 фахово-доповняючих шкіл. Рідна Школа веде теж акцію, щоб перенятн сільсько-господарську школу в Шибалині.

БУРСИ І ДОРІСТ.

З виховних і суспільних оглядів Р. Ш. вела 4 бурси, які є майже всі самовистарчальні та мають 101 питомців.

Щоб розумно впливати на уформлення світогляду молоді та її національно-суспільне виховання Головна Управа випрацювала окремий правильник для молодечих членів Р. Ш. Їх організується в гуртках дорасту. Тепер таких гуртків молоді є 878 (мин. р. 152) і 6.188 членів (мин. р. 4.514). Ця молодь мала 5.228 сходин, уладила 54 імпрези та прочитала 19.513 книжок.

Широку діяльність вела теж у звітовому році порадня для вибору звання. Для улекшення вибору звання батькам і молоді управа порадні уладила кількадесять рефератів у Львові і в краю у справі доцільного вибору звання. Порадня перевела психотехнічні досліди над 247 інтересентами і 583 лікарських оглядин та подала 315 устних і письменних інформацій

ФІНАНСОВІ СПРАВИ.

Прелімінар буджету Р. Ш. був обчислений на 1,100.000 зол., щоб покрити свої необхідні видатки. На жаль, з добровільних датків загалу прийшло лише 152.661 зол. 27 сот. (мин. року 105.520 зол. 68 сот.). Найбільше дав Львів бо, 23.731.47 зол. Тимчасом на покриття видатків самої Головної Управи потребувала вона 95.802 зол. На це дістала 85.479.68 зол. Найкращими платниками у Львові були службовики українських установ, що кожного місяця віддавали точно 1% від своїх платень. Як кожного року, так і цього найбільшу допомогу дали українці Злучених Держав, бо 3.728 дол. 80 цент., хоч це є 201.20 дол. менше ніж мин. року. Взагалі зза кордону прийшло 26.966.92 зол. Коляда в 1936. р. дала 71.536.72 зол. і 1 ам. дол. На внутрішню позичку Р. Ш. зложили 1936. р. суму 8.495.35 зол. Не слід забувати, що загальний недобір Т-ва осягнув суму 211.146.49 зол., в чому недобір самого останнього року 82.723 зол. 40 сот. До того Суспільна Обезпечальня та Пенсійний Фонд вели екзекуцію за 90.560.52 зол. Тому Р. Ш. зробила зі Сусп. Обезпечальнею договір, на основі якого розложено старі довги на сплати, сплатила тут свій довг на 12.592.68 зол. Всіх довгів сплатила Головна Управа на суму понад 18.000 зол. так, що заг. недобір зменшився з 211.146.49 зол. на 172.478.36 зол. А що нинішнє положення Р. Ш. дуже важке і теперішня Гол. Управа поборює з успіхом фінансові трудноші, слід би добре застановитися над тим, чи доцільно змінювати щороку членів Гол. Управи in capite et in membris.

Бібліотека „Діла"

„ЧОРТИЦІ"

БАРБЕ Д'ОРЕВІЛІ.

Архитвір великого письменника.

Пять могутніх картин, з яких кожна залишається так живо в уяві, як безпосередньо взяв їх автор з життя.

Ціна зол. 2·50, з почтовою пересилкою зол. 3·—.

З відчитової салї.

Стефанія Пашкевич: „ГЕОЛЬОҐІЧНА БУДОВА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ". Виклад у Т-ві ім. П. Могили.

— Любуєтеся краєвидами? — питала прелєґентка слухачів. — А чи прийшло вам на думку, що краєвид живе, тобто народжується, довше, чи коротше триває в мало зміненій формі, згодом гине, а то поволеньки, непостережно, часом і нагло. Тоді на його місце виринає інший. Часом дуже змінений, часом то навіть мало подібний до попереднього. Все це діється під впливом зовнішніх сил (води, вітрів, температури), а їх джерелом сонце — або і внутрішніх; про ці кажуть популярно, що земля „корчиться", хоч ліпше булоб сказати, що вона поширюється.

Такі зміни краєвидів, обчислені не на покоління, а на тисячі й сотні тисяч поколінь, чергувалися колись, і чергуються безнастанно далі, складаючись на геольоґічні епохи. Ці геольоґічні епохи, а не століття й не тисячліття є приблизними одиницями виміру часу, коли говориться про вік землі. Годинником такого часу і вказівкою, як чергувалися верстви земної кори, є сліди животин і їх відтиски і скаменілости у скелях. Бо із зложжя, напрямку і положення скель читає геольоґ історію будови земель.

Читала й прелєґентка на геольоґічній карті історію української ґранітової ґряди, в деяких тільки місцях (Дніпрові пороги, Дністрові яри) відслоненої для нашого ока. Є ця ґряда найстаршою частиною української землі, а заразом одною з найстарших европейських земель.

Читала прелєґентка з карти Новака історію молодших віком Карпат і фалдовин на передпіллях. Прелєґентка покликалась на тотожність української ґранітової ґряди з фінляндською плитою, але й вказала докладне геольоґічне її відмежування від вороніжського блюку, так що наша ґряда з Карпатами становить окрему природну одиницю.

Авдиторія так заслухалась у плавний, ясний, приступний виклад, що й не зчулася, коли він добіг до кінця.

Час нам уже пізнати, що лиш „Просвіта" зможе ущасливити нарід. Ставаймо її членами.

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Про білоруську жінку.

На жаль, ми дуже мало знаємо взагалі про братню нам Білорусію, а про білоруське жіноцтво, крім уривчастих відомостей про поодинокі постаті, взагалі маємо дуже мале поняття. Як живе білоруска? Які обовязки і завдання вона виконує? Яка її роля в домашньому і громадському житті? — про це ми майже нічого не знаємо, а зустрічі наші а сестрами білорусками дуже рідкі і не дають нам можливости пізнати їх життя зблизька.

Користаючи з нагоди побуту одної молодої білоруської студентки у Львові, звернулись ми до неї з проханням написати нам щось про її сестер. Тут містимо коротеньку її замітку загального характеру, а маємо ще пообіцяних кілька таких заміток про деякі подробиці з життя жінки білоруски, які міститимемо за чергою.

Коли будемо говорити про життя жінки білоруски з організаційного боку, то мусимо признати, що тут відстала білоруска далеко від жінок інших народів. Одначе не можна сказати, щоб вона не відогравала поважнішої ролі в житті білоруського народу. Бо хтож виховує діток на добрих білорусів? Хто вчить їх білоруської мови? Хто вповює в їх молоді душі любов до рідних пісень, звичаїв, до свого народу? — Білоруська жінка.

Якщо протягом довгих століть неволі білоруський нарід не забув своєї мови, не загубив своїх звичаїв — то це заслуга головно білоруської жінки

Білоруська жінка займається переважно господарством та вихованням дітей. Увесь тягар духової вихови дитини спочиває в руках матері і вона старається цей свій обовязок виконати як найсумлінніше. Білоруська жінка дуже релігійна, обовязкова, щиро віддана своїй праці і... любить співати. При кожній праці, чи то заколисуючи дитину, чи літом у полі, чи в зимі за прядениям — вона все співає, а пісня її переважно сумна, тужлива.

Білоруська жінка має ще й велику заслугу у зберіганні і збагаченні народньої культури. Коли настають довгі зимові вечорі, вона випрядає тоненькі ниточки, а з них потім витикає прегарні узорчасті килими, ліжники, обруси, рушники, пояси, підстилки.

Білорусок-інтелігенток ще дуже мало, бо батьки наші вважали, що науки для жінки непотрібно; її обовязком є вийти заміж, виховувати дітей та прясти куделю. Та всеж білоруське жіноцтво має у своїх рядах і таких жінок, які визначились у праці над національним відродженням білоруського народу. До них у перших рядах належать: поетка-революціонерка Цьотка (Алоіза Пашкевічанка-Кіейрус), яка брала живу участь в організаційнім і відродженецькім русі в тих часах, коли в Росії панували, особливо серед студентської молоді, революційні настрої. До видатніших також жінок належать Констанція Буйло — письменниця, Наталія Арсеніева — поетка та Л. Войцікава, яка віддає свій час головно вихованню молоді. Є і поміж молодшими білорусками вже чимало жінок, що стараються здобути собі належне місце поруч з мужчинами інтелігентами та заслуговують на пошану за свою тяжку працю.

М. Т.

Духова самовистарчальність.

Бувають іноді моменти у житті людини, коли здається, що просто мусиш поділитися своїми переживаннями з другою особою. Приємно, а часто й корисно є виговоритися перед товаришкою, або взагалі перед якоюсь доброзичливою людиною зі своїх журб, клопотів і переживань, бо можна найти потіху в смутку, почути якусь корисну раду — тоді здається, що тобі полекшало, що якийсь великий тягар скотився із твоєї душі.

Але які погані наслідки булиб, колиб ти дозволила на те, щоб тобі помогла легкодушна людина, або людина — негідна у духовому розумінні.

А таких людей-негідників є багато, коли йде про тягар внутрішніх переживань. Вони зуміють оплюгавити те, що ти їм у найкращій думці довірила, а до того ще й висміють.

Але може ще гірше розказувати про дрібні буденні факти. Люди зуміють перекрутити, висміяти, оплюгавити все, хоч ти звернулась до них не тому, щоб дістати раду або поміч, а так собі просто з говірливости, не дивлячись, де і з ким говориш.

Вистачить зробити ввечір підрахунок совісти, щоб переконатися, скільки непотрібних слів висказано за день, слів, які нікого не цікавили, яких слухали з розсіянням, часто з призирством, а то й висміяли.

Цього роду розмови є звичайною балакучістю, яка доказує брак такту та викликує лише сплітки й непорозуміння. Розказування кожному про прикрощі та клопоти наприклад зі служницею може у того, хто слухає, викликати підозріння, що пані дому є людиною, з якою навіть служниця не може дійти до ладу; розказування про матеріяльні журби й фінансові клопоти найчастіше збуджує підозріння, що той хто про них говорить, має охоту просити позички; нарікання на дітей може навести думку, що мама не виповняє якслід своїх обовязків, не вміє виховувати дітей і тому вони нечемні.

Таке цокотіння переходить зчасом у наліг і замість того, щоб через духову самовистарчальність змагати до досконалости, така жінка розмінюється на дрібну монету, затрачує своє „я", свою індивідуальність, томить своє оточення, а не має з цього ніякої користи.

Отож коли тебе гнобить смуток чи журба, коли бажаєш засягнути чиєї поради, звертайся лише до людей близьких тобі та прихильних. Але головно старайся станути на такій висоті, щоб ти не мусіла шукати опертя, а тоді оповіданнями про свої турботи нікому не спричиниш життя, яке і так сьогодні важке, повне журб і клопотів.

Балачки про моду.

Нераз насувається нам питання: чому мода так безнастанно змінюється? Де причина цієї несталости? Та перед усім мусимо устійнити, що означає слово „мода". Слово „мода" походить від слова модус. В латинській мові означає це слово: спосіб. Тому мода властиво є способом виявлення і відзеркалення душі людини на всіх ділянках життя. Значить: може бути навіть мода на філософію, на мистецтво, на літературу, на музику — як існує вона, на форми співжиття і очевидно на строї.

Можна легко помітити, що не всі люди однаково підлягають впливам моди. Залежить це від менше або більше устійненого оформлення душі. Знаємо, що існують одиниці, які зовсім не важають на моду свого оточення, і створюючи свою власну моду — способи буття — наражуються нераз на прикрощі і глум.

Пригляньмося ближче одній ділянці моди, а саме моді в способі одягання. Головно в жіночій моді можна запримітити нетільки найбільші вагання, але навіть дуже різкі хибоки. І цікава річ, чим тяжчі часи, чим більша загальна біда і нужда, тим вибагливіші і дорожчі строї надягають так звані модні жінки, які надають напрям моді. Одначе в давні часи було не зовсім так. Нам усім вбилися в память плоскорізьби давньої грекині, римлянки, германки обгорненої широкими і довгими спливаними одягами, які тільки дозволяють догадуватися прекрасних форм тіла. Вони роблять враження доцільної простоти, жіночої і материнської поваги. Кінець римської імперії, її занепад відбився в деякій мірі і на тогішній жіночій моді. Прихід християнства означує великий зворот ментальности тогішньої людини. Прикмети християнства, його удуховлення і висока мораль, відзеркалюються на всіх ділянках життя, тим самим і на жіночій моді. Хто не тямить ті зворушливі жіночі постаті з римських підземель-катакомб. Той благородний вплив християнізму сліпий ціле середновіча романтики і готики. Чи і на образах наших княгинь, а головно наших гетьманів і козацьких дружин не бачимо цього удуховлення і достойности в жіночих строях? Шойно ренесанс приносить перші відхили. Заграта й пониження духового осередка, потягає за собою щораз то більшу приземність. Часи французької революції зазначуються великою розперезаністю моралі, що відбивається значно і на жіночій моді.

Найстрашнішу загальну розперезаність у всіх ділянках людського життя взагалі, а в жіночій моді зокрема пережили ми як безпосередні свідки в часах воєнного і повоєнного лихоліття. Ця рознуздяність і плиткість жіночих одягів викликує ще нині прикрий несмак. Це обнажування жіночого тіла на грудях і часами навіть повище колін ішло тоді в парі з різними, також часто густо перебільшеними способами боротьби жіноцтва за свободу на інших ділянках життя. Жіноцтво йдучи по лінії найменшого опору, впало в нетри якоїсь масової психози, позбувалося прикмет своєї жіночої гідности, затрачувало ціль і зміст життя, що теж відзеркалюється в моді. І низи знаменито відчувають, що та верхівка, що беззмістовно і бездушно сама губиться, не може дати ніякого опертя і не має сили її вести.

На щастя, наш український нарід, здебільша селянський, дуже консервативний і не йде так скоро за напрямками згубної моди. Одначе ті, що їздять по селах, бачили вже багато відемних проявів перших ластівок нової моди. Ці невідрадні явища повинні українські жінки припинити і шукати способів запобігти тому лиху, а саме поширювання мод, чужих українській психіці.

Але доки наша інтелігентка сама не визволиться з кайдан перебільшеної і бездушної моди, яка робить з неї невільницю і змушує її робити те, що не є ані розумне ані доцільне, ані естетичне, ані гігієнічне, а часами навіть дуже шкідливе, доки вона з тих їй насильно накинених пут не вирветься, доки вона не найде свого внутрішнього „Я", що становить ціль і глибокий зміст життя, доки не зрозуміє свого призначення: зберігати і плекати найвищі цінности доти не можна мати надії, що покращає доля народу. Це не означає, щоб наші жінки мусіли відрікатися всіх приємностей і стали живим страховищем. Вони повинні у своїй молодости бути дійсно природні а не нереальні, вимальовані, вичепурені ляльочки, а дозрілі жінки, що знають, коли приходить на них поважний вік і коли повинні з гідністю старітися, а не наперекір всяким правилам природи намагатися бути вічно молодими. Ест модус ін ребус, і є модус також у моді. Щойно від такої жінки, яка знайде міру у моді, як в усіх ділянках життя маємо право сподіватися доброго впливу на нове покоління.

Д-р Дарія Дзерович.

—o—

Практичні поради.

Різдвяні свята за плечима. Здається, що кожна мама або сестра схоче зробити якусь милу несподіванку своїм рідним. Звичайно для „найменших" приготовляємо всякі прикраси на ялинку. І тут хочу подати нашим читачкам спосіб, як робити прегарні павучки, що їх чіпляємо на ялинку, обмотавши її наперед срібним і золотим павутинням (ангольським волоссям). Робимо їх так:

Коли до всяких тортів і пугатів приготовляємо горіхи, то їх так розколюємо, щоб творили дві половинки. З цих половинок вибираємо зерно, що його зужиткуємо до печива, а лушпинки лишаємо на павучки. З обидвох боків проверчуємо невеликі дірочки. Коли всі половинки приготовлені — натинаємо тоненького дроту, такого, який звичайно ужиткуємо при роблені квітів. З цього дроту будуть лапки павучка. Дріт тнемо на 25 цм. довгі кусники. Такі чотири кусники дроту перетягаємо через дірочки в лушпинні горіха і на цього нанизуємо коралики т. зв. „соломку". Коли нанижемо коралики, тоді кінчики дроту загинаємо, щоб коралики не злітали. У той спосіб павук дістане 8 ніжок, по обидвох боках по чотири. Коли вже павуки мають ніжки, потягаємо лушпинку горіха арабською гумою, а потому посипуємо т. зв. рельфом, або позолотою на горіхи, або потягаємо бронзом. Звичайно робиться такі павучки у різних кольорах, але на ялинці найкраще виглядають золоті та срібні.

Лишилось нам трохи фіг та родзинок. Можемо з них теж зробити гарну приправу. Беремо фігу і розминаємо її в пальцях так, щоб була округла. Втикаємо в неї зубочистки так, щоб дві придались на ноги, а дві на руки. На них насилюємо родзинки, а ноги закінчуємо мігдалами, на кусничку зубочистки велика родзинка творить голову і чоловічок готовий, гарний на вигляд і смачний.

Листування Редакції.

Вп. пані Яр. МАНДЮКОВА, Перемишль. За листа і поради щиро дякуємо. Статті на пропоновані теми дуже радо помістимо. Просимо тільки, щоб розмір їх не був більший від попередньої Вашої статті.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Історія одного моделю.

СТАТУЯ ЖАННИ Д'АРК.

Хто оглядає памятники та статуї в Парижі, зупиниться теж перед статуєю на „Площі Пірамід" — Жанни Д'Арк. Орлеанська Діва має ріжні портрети та різьби, в яких мистці пробували передати якнайбільше удуховлені риси цієї національної геройки та святої. Та здається, що мало є у світі статуй, різьб чи образів, яких моделі мали таку цікаву історію як статуя паріської Жанни Д'Арк.

У 1874 р. славний французький різьбар Фреміе мешкав у своїй віллі у юрійських горах.

До Впов. Передплатників

Складанки П. К. О.

розсилаємо з нинішнім числом, якими просимо надсилати передплату на січень 1937 р.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

У найближчому селі мешкав селянин Ляно, що мав 15 дітей. Наймолодша з них 15-літня звалась Жанна Валерія. Старий мистець звернув увагу на горду, стрункy, незвичайно гарну дівчину. Він мав враження, що саме в її рисах є щось енергійне, сміливе, лицарське, при цьому незвичайно ніжне, що найбільше підходило до портрету Жанни Д'Арк. Так зродився в нього плян зробити статую геройської спасительки Франції. Та не було це легко. Селянська дівчина не хотіла за ніщо покинути своєї хати і виїхати до Парижа. Старий мистець мусів її батькові заплатити більшу суму, щоб він викинув її з хати себто приневолив її шукати собі хліба у столиці, бо, мовляв, не має з чого прогодувати 15-теро дітей.

Так виїхала мала Жанна з різьбарем до Парижа як модель. Довгі місяці працював Фреміе над своєю вілітенською статуєю. Одного дня, коли люди побачили геройську дівчину на коні на площі Пірамід, модель стала славна. У Парижі нічого не скриється перед репортерами і всі вже знали, хто позував Фремієвові до його твору.

УСМІХ КАРІЄРИ І ЗАБУТТЯ.

Жанну Ляно запрошували до панських домів, засипували листами з пропозиціями подружжя, звертались до неї з інтерв'ю, навіть коли переходила вулицею пізнавали її і викрикували: „Нехай живе!" А проте сільська дівчина не забула своєї батьківщини, не забула краси, яку заподіяв їй батько і не почувалась щасливою у чужому великому світі. Говорила мало і не мала довіря до непроханих приятелів.

Так минали роки. Статуя стояла на своєму місці, щораз більше людей знало її у світі, а про її модель забували. Жанна Ляно покинувши Фреміета стала моделькою інших різьбарів і малярів. Та і це минулось. Прийшли роки злиднів, важкої боротьби за хліб, краса колишньої красуні вилиняла і вона мусіла зробити місце молодшим, гарнішим. Вона стала швачкою корсетів. Мешкала у маленькій мансардовій кімнатці на вулиці Віньон і після кількадесяти років тільки найстарші у цій дільниці пригадували собі часом, ким вона була колись і як усміхалась їй слава.

Щороку 11. травня в день свята Жанни Д'Арк памятник на пл. Пірамід прикрашували білими лілеями; студенти йшли хороводом перед ним із піснями. Та про модель памятника давно забули. Старенька жінка виходила сама із своєї мансарди і задивившись у памятник пригадувала собі свою молодість.

СМЕРТЬ ОДНОЇ БІДНОЇ БАБУСІ.

Аж одного дня цього року вибухла пожежа в домі при вул. Віньон ч. 16. Заки приїхала пожежна сторожа вогонь знищив мансарду, де жила якась невідома бабуся і сусіди, що збігли туди, побачили сильно попарену жінку. Заки її довезли до шпиталю, вона вмерла. Поліція встановила її прізвище. Коли воно дійшло на сторінки преси, там пригадали знавці публіці хто була ця жінка. А проте похорони відбулись раніше, ніж про це могли довідатись якісь установи чи товариства. Власничка дому, де Ляно жила 20 літ, заплатила сама за похорон. За домовиною не йшов ніхто, навіть ніодин делегат „Т-ва Жанни Д'Арк". Ніхто з сусідів не догадався навіть покласти на домовині одну білу лілею. Щойно кілька днів пізніше посипались сенсаційні статті на тему смерти 79-літньої бідної швачки, що була моделем для одної з найгарніших жіночих постатей Франції. Ім'я бідної селянської дівчини Жанни Валерії Ляно перейшло до історії.

Пані Сімпсон не думає покищо виїздити з Кан.

Десять американських репортерів, що їх прислали, щоб слідкувати за кожним кроком п-і Сімпсон ще не виїхали з Кан. Вони мають доручення надавати що кілька годин телеграми з 300 слів про життя п-і Сімпсон. Але це доручення не так легко виконувати, бо і п-і Сімпсон і подружжю Роджерсів надоїло вже те, що їх будять іноді серед ночі, та що чують вони в телефоні все одно й те саме питання:

— Чи пані Сімпсон ще є?

За кожним разом, коли п-і Сімпсон виїзджає з віллі, за нею їдуть негайно репортери. Перед віллею „Лю Вікй" день і ніч дижурують таксівки, що їх винаймили репортери.

Перед трьома днями, коли п-і Сімпсон виїхала кудись автом, за нею поїхало негайно друге авто, яке по кількох хвилинах стануло впоперек дороги і загородило таксівкам дорогу. Цей перестанок тривав 10 хвилин. За той час авто п-і Сімпсон щезло.

У віллі поставили тепер жандарма на варті, який не дозволяє стояти ні одній таксівці близько віллі. Охорону віллі скріпляють з кожним днем. Детективи Шотляндярду спровадили собі з Лондону навіть свої жінки. Також французькі інспектори наняли собі в Кан мешкання. Це все доказує, що п-і Сімпсон залишиться в Кан ще довольі довго.

Мати 40 полків.

Коли в 1914 р. вибухла світова війна, багата француженка Марія Сотіє рішила віддати все своє велике майно обороцям батьківщини, які пішли на фронт. За ввесь час війни вислала вона більше як 1,500.000 пачок на фронт. Марія Сотіє витратила на свою добродійну акцію біль ше як 6 мільонів золотих франків. Її відзначили орденом почесної легії і верденською медалею. Бельгійський уряд надав їй орден Єлисавети. Полк піших стрільців іменував Марію Сотіє досмертним почесним капралем. Але найкращою нагородою для неї були листи з фронту; вона дістала їх приблизно 150.000.

Коли війна скінчилась, Марії Сотіє не залишилось майже нічого з її капіталів. „Мати 40 полків" розпродала все своє майно: дім, меблі, золото і срібло. Прийшли дні, що вона не мала з чого жити. Управа Парижа примістила її у захисті для убогих. Недавно відкрив її там припадково один паріський журналіст і написав статтю з обуренням про нещасливу долю жінки, яка віддала ціле своє майно обороцям батьківщини.

По кількох днях цей часопис зібрав відповідну суму, щоб забезпечити існування скромної героїні світової війни.

Найкращим дарунком

під Ялинку

для дорослих і для молоді

це книжки із Бібліотеки „Діла":

1. Улас Самчук: **„Віднайдений рай"** Стор. 166 . . . . . Ціна 2.00 зол. Новелі автора „Волині".
2. Софія Яблонська: **„З країни опію і риму".** Стор. 198 . . . . . Ціна 2.50 „ Враження з Китаю нашої мандрівниці. Кільнадесять ілюстрацій.
3. Барбе Д'Оревілі: **„Чортиці".** Стор. 205 . . . . . Ціна 2.50 „ Архітвір великого письменника.
4. Бальзак: **„Чародійна шкіра".** Стор. 180 . . . . . Ціна 2.50 „ Повість одного з найбільших повістярів світа.
5. Ольга Кобилянська: **„Апостол черні"**, повість, 2 томи . . . Ціна 4.50 „ Історія одного молодого характеру в боротьбі за самостійність.
6. Василь Масютин: **„Два з одного"**, повість, два томи . . . . . Ціна 4.50 „ Великий науковий експеримент і його страшні наслідки.

Друкуються:

7. Ірина Вільде: **„Бе восьма"**, повість. Життя, мрії і пориви гімназисток.

Кожний том у коліровій мистецькій обгортці Павла Ковжуна.

Хто вплатить 10 зол. дістане 6 книжок.

ЗАМОВЛЯТИ: „Діло", Ринок 10/II.

НАЙСТАРШЕ ЯЙЦЕ У СВІТІ.

Підчас археольогічних розкопів у Техасі, знайшли недалеко скелету яйце якогось передісторичного звіря. Величина яйця невелика. Воно небагато більше, як яйце звичайної домашної качки. Довжина коло 10 центиметрів. Зате розміри відкопаної звірини доволі великі. Найдене яйце не замітне ні окремою величиною, ні виглядом від інших яєць, але оригінальне воно тому, що має 225 мілонів літ.

—o—

КІНЕЦЬ „КЛЮБУ ПРИМАР".

В Льондоні закрили недавно т. зв. „Клюб примар". Цей клюб заснували в 1882 р., коли всі питання спіритизму, магнетизму та інших таємних явищ соромились люди обговорювати прилюдно, а друкованих публікацій зовсім не було. А всіх цікавили „тайни з невідомого" і тому теж заложили „Клюб примар". Члени були зобовязані зберігати повну тайну про все, що на сходинах говорили. Членами клюбу були вчені, священники, лікарі і звичайні смертники, які цікавились справами „з того світу". Тепер збори рішили закрити клюб, бо змінились часи і питання, які цікавили колись членів і які обговорювали виключно у тісним колі, тепер обговорюють не тільки на сторінках окремих журналів, але навіть на сторінках щоденної преси.

Уживану одіж, білля, обуву мужеську, жіночу й дитячу для інвалідів, вдів і сиріт приймає УКТОДІ, ЛЬВІВ, ПОТОЦЬКОГО 48.

З провінції висилайте поштою. У Львові відберемо самі за повідомленням.

РЕЦЕПТА ДОВГОГО ЖИТТЯ.

Перед кількома днями помер у Югославії Бозо Лабович, який прожив 123 роки. Уродився він в 1813. р. в Чорногорі підчас безперервних воєн чорногорців із турками. Ще за життя побудував він собі гробницю, де тепер його поховали.

Коли його питали, чим він пояснює своє довге життя, Лабович показав ручку пістолі та сказав:

— Я ніколи не виходив на вулицю без набитої пістолі. І тільки тому я так довго прожив.

АРЕШТУВАЛИ СВЯЩЕННИКА.

Перед двома тижнями слідчий суддя в Сяноці візвав до суду о. Василя Гарцулу, завідателя парохії у Скородним біля Лютовиськ у справі доносу за свою душпастирську діяльність і наказав затримати його в судових арештах. Арештований о. В. Гарцула відомий у Лютовищині зі своєї ідейної праці над національним освідомленням темних бойків.

ПРИПИНИЛИ ЧАСОПИС „БЄЛАРУСКАЯ КРИНІЦА".

ВИЛЬНО, 24. 12. ПАТ. Окружний суд у Вильні постановою з дня 18. ц. м. припинив білоруський часопис „Беларуская Криніца", орган білоруського інституту господарки і культури та християнсько-демократичної організації. Як відомо городський староста у Вильні рішенням з дня 4. ц. м. припинив діяльність білоруського інституту господарки і культури за „протидержавну" діяльність.

НОВИНКИ.

— **Приймаю пацієнтів у мойому заведенні, Львів, вул. Сикстуська 17, тел. 265-73, від 9—1 і від 3—6.30, в неділю і свята за попереднім замовленням. Пльомби, золоті, платинові та емаліовані корони, штучні зуби в золоті і кавчуку. Полегші у сплатах. — Нассе.** 2—2

— **Подаємо до відома П. Т. Громадянам**, що дня 22. грудня ц. р. **„Центросоюз" відчинив 6-ту крамницю з вудженини і мясом при вул. Кентшинського 21.** Зайдіть і переконайтеся, що ліпших і смачніших мясних виробів не дістанете ніде. 3339 2—7

— **Св. Миколай в Музичнім Інституті.** В суботу 26. ц. м. в год. 20. уладжує Вищий Музичний Інститут ім. М. Лисенка у Львові Миколайвський вечір. Дарунки приймається від год. 18. в канцелярії. Після роздачі дарунків забава з танцями. Орхестра „Дербі-Бенд" під проводом Гуменного. Добірний буфет. Дохід призначений на бідних учнів Музичного інституту.

— **Академічні Вечорі в Рогатині і Яворові.** В Рогатині відбудуться два виклади о. д-ра Г. Костельника зі Львова: в неділю 27. ц. м. в год. 18. на тему: „Українська стигматичка Настя Волошин" і в понеділок 28. ц. м. в год. 14. на тему: „Релігійні фальші новітніх часів". — У Яворові відбудеться в неділю 27. ц. м. виклад д-ра К. Чеховича з Львова на тему: „Провідні ідеї Михайла Драгоманова".

— **Ревізії й арештування в Тернополі.** Дня 20. грудня ц. р. поліція арештувала м-ра прав Мисюка і найближчого дня відставила до окр. суду. М-р Мисюк є м. ін. організатором „Лугів" та урядовцем Повітового Комітету УНДО в Тернополі. Причина арештування невідома. — На припоручення судової влади перевела поліція ревізію в канцелярії адвокатів д-ра Лисого і д-ра Олійника. Переведено теж ревізію особисту, як і дома в м-ра Скородня Зенона і м-ра Куріци та соліцитатора Ст. Бабяка, занятих у тій канцелярії. Притокою до ревізії і переслухування вище поданих осіб були звіти з Конгресу Націоналістів у Празі з р. 1928, друковані ручною машиною, які нібито походили з цієї канцелярії.

— **Нехтують українськими святами.** Як нас повідомляють, війт волости Погорілці, повіт Перемишляни, Владислав Ягло зарядив на день 19. грудня ц. р. 9. год. рано засідання волосної ради в справах: вирішення будови волосного дому, будови школи в одній з приналежних громад, ухвалення буджету на 1937/38 рік та ін., отже в день гр.-кат. свята св. Миколая. Тимсамим це свято знехтував і не дав змоги українським радним взяти участь у цьому засіданню. Того самого дня у скарбовому уряді в Перемишлянах урядувала оціночна комісія грунтів, розглядаючи та вирішуючи протести й інші справи, звязані з переклясуванням грунтів. При цьому мали бути заінтересовані сторони, як ті, що були призначені з громади до клясифікуючого урядовця-інженіра як свідки. Вони самі власники грунтів, що чулися покривджені новою клясифікацією. А це були переважно українці. Запитуємо: Чи вища влада солідаризується з таким нехтуванням українських свят?

— **Пошесть дифтерії у Львові.** Міський виділ здоровля ствердив, що в останніх тижнях шириться у Львові дифтерія не тільки у дітей, але й у старших осіб. Недуга проходить у багатьох випадках досить тяжко. Тому, що наслідки дифтерії можуть бути грізні, виділ здоровля радить цієї недуги не легковажити. Кожне запалення горла слід трактувати поважно і звернутися з ним до лікаря. Лікарська поміч у Львові запевнена для всіх мешканців. Заможні можуть її дістати від лікарів, що практикують вільно, незаможні й обезпечені знайдуть її в суспільній обезпечальні, необезпечені мають її у міських окружних лікарів, а безробітні від законтрактованих лікарів, що ординують від комітету зимової помочі. Кожний підозрілий випадок слід зголошувати до міського відділу поборювання заразливих недуг при вул. Бурлярда ч. 4.

— **Святочні залізничі знижки.** Міністерство шляхів признало на святочний час залізничі знижки для осіб, що виїздять в гори. В днях 25. і 26. ц. м. білетові каси по більших стаціях, отже й у Львові, будуть видавати без ніяких обмежень т. зв. прогулькові лещетарські білети, доступні для всіх. Ці білети дають право до 40-процентової знижки при подорожі до Звардоня, Висли, Закопаного, Рабки, Славська, Сянока, Криниці, Жегестова й Ворохти. Знижки є важні 10 днів від дати виїзду, при чім вони дають право до подорожі в обі сторони.

— **Хто може користати із зимової допомоги?** Безробітні, що не беруть грошевої допомоги, або не мають до неї права, зареєстровані в державних урядах посередництва, також безробітні, що не мають реєстраційних карт державних урядів посередництва праці, мають у справах харчевої допомоги зголошуватися тільки в міських дільничевих урядах, відповідно до їх місця замешкання. Ті уряди є кваліфікаційним і роздільним місцем комітету зимової допомоги. Міський комітет зимової допомоги безробітним буде видавати тільки харчеві допомоги (обіди або хліб, харчеві бони і вуголь), тому зголошуватися до них за грошевою допомогою є недоцільно.

— **До квітня тільки акція для безробітних.** Міністерство внутрішніх справ видало розпорядок, що публичні збірки, які були спершу визначені на перші чотири місяці 1937 р., не можуть бути переведені в тім часі, бо він призначений на зимову акцію допомоги для безробітних. Всякі збірки, визначені на час до кінця квітня, будуть пересунені на дальші квартали.

— **Аванси державних урядовців.** Голова ради міністрів затвердив аванси урядовців у державній цивільній службі з початком нового року. З днем 1. січня 17 тисяч державних урядовців перейде до вищої службової групи. Аванси обіймають особливо працівників у найнижчих групах.

— **Продають дерево з державних лісів.** Дирекція державних лісів розпочала продавати будівельне дерево для громадських урядів на кредитових умовинах. Дерево має бути призначене тільки на будову і направу дорогових обектів, самоврядних будинків, читалень, людових домів і т. п. Протягом чотирьох літ мають доставити громадам будівельне дерево за 8 мілионів.

— **Нові срібні монети.** Міністерство скарбу видало розпорядок у справі чеканення нових срібних монет по 2 і 5 зол. На тих монетах буде з одного боку рисунок вітрильного корабля. Давні срібні монети по 5 і 2 зол. з головами марш. Пілсудського або жінки лишаються дальше в обігу.

— **Ліквідація чотирьох обезпечалень.** Міністерство суспільної опіки зліквідувало суспільні обезпечальні в Ярославі, Ковлі, Дубні і Тухолі. Першу з них прилучено до округи обезпечальні в Перемишлі, другу в Луцьку, а третю до обезпечальні в Рівному.

— **Зловживання в дороговій управі в Надвірній.** У звязку з викриттям зловживань у повітовій дороговій управі в Надвірній арештовано дорогомістра Кароля Козійчука. Арештованого відставлено спершу в розпорядження городського суду в Надвірній, опісля до вязниці при окружному суді в Станиславові в розпорядження прокуратора.

— **Кривавий напад бандитів.** До крамниці Кулька рільничого у Віцині золочівського повіту вломилося в ночі пятьох замаскованих і озброєних нападників. У крамниці спав тільки субект Йосих Бздзюх. Збудившись від тріскоту дверей він наробив крику і пробував утікати. Однак напасники не хотіли випустити його живого із крамниці і почали до нього стріляти. Тому що субект бігав по всіх кутах, бандити розбіглися і кожний стріляв окремо. Підчас стрілянини куля попала в одного з напасників і вбила його, а тимчасом субект сховався. Бачучи свою помилку, бандити забрали тіло свого спільника і занехаяши грабунок, почали втікати. За ними кинувся субект з криком „бандити!" Тоді напасники почали знову відстрілюватися і ранили субекта тяжко в груди. На крик субекта і гук вистрілів надбігли люди. На їх вид бандити покинули трупа і втікли серед темноти. Досі ніхто не пізнав убитого.

— **Крайова хроніка.** В Станиславові при вул. Гайлонській залізничий робітник Маріян Козьол, орудуючи знайденим запальником від артилерійської гранати спричинив вибух, що розірвав йому руку. — Нічний сторож фільварку в Любінцях пов. Стрий, Петро Гінтеман пострілив тяжко з револьвера в ногу селянина Миколу Палахнюка, що йшов від залізничої стації.

— **Професор на основі фальшивих документів.** В Катовицях відбувся сензаційний судовий процес проти Йосифа Служевського, що займав посаду професора технічних наукових заведень на Шлеську, вживаючи безправно титулу інжиніра і подаючись за майора польського війська та кавалера хреста „віртуті мілітарі". Служевського здемаскували, причому виявилася його кримінальна минувшина та що він був караний за ошуканства і фальшівництва у Варшаві. Показалось, що він сфальшував дипльоми Ліеж, львівської політехніки та багато інших документів, на основі яких одержав посаду професора. Його засуджено на півтора року вязниці.

— **Катастрофа на залізничому шляху.** На залізничому переїзді під Познанем особовий потяг наїхав на віз, навантажений мукою. Візникові вдалось в останній хвилині зіскочити з воза і врятуватися. Один кінь згинув, а другий вийшов здоровий. Зате віз розторощило на кусники. Машина приїхала до Познання обсипана мукою, неначеб заскочена сніговою метелицею. Причиною трагічного випадку була мряка.

— **Банкнот у роті.** В потязі, що їхав із Варшави до Данціга, скарбова контроля придержала пятеро осіб, що хотіли перевезти тисячу зол., сто гульденів і щадничу книжечку на суму 3 тисячі зол. В часі особистої ревізії знайшли в роті одної пасажирки 100-золотовий банкнот.

— **Черновецькі комуністи перед судом.** Перед воєнним судом у Ясах розпочався судовий процес проти 29 черновецьких громадян, обвинуваченых за комунізм. Вони творили тайну комуністичну організацію, яку румунська поліція викрила перед роком. Всі обвинувачені жиди.

— **Заздрість за 91-літнього чоловіка.** Одна 83-літня жінка в Льос Анджельос вбила свого 91-літнього чоловіка, якого підозрівала, що він їй невірний. Заздрісна старуха вбила свого чоловіка скритоубивчим способом, ударивши його ножем у плечі. Опісля з розпуки повісилася. Лишила лист, в якому за причину злочину подала факт, що „чоловік за останніх 40 літ оглядався тільки за іншими жінками, а її занедбував".

— **Буки за неслухняність влади.** У Тріполісі видала італійська влада розпорядок, що всі склепи мають бути в суботу отворені а в неділю замкнені. Коли кількох жидівських купців не хотіло до того пристосуватися і ставили опір, їх привели на публичну площу і прилюдно всипали кожному по 10 буків. Виконанню кари приглядалися представники жидівського та арабського населення.

ТОВАРОВІ ДОМИ
„ТРУСТ“
КРАМНИЦІ ЗАДОВОЛЕНИХ
ПОКУПЦІВ

— **Звідки походять палестинські жиди?** На основі статистичного обчислення, яке англійський комісар Палестини предложив Лізі Націй за 1935. р., жидівське населення Палестини складається з огляду на походження: з Польщі 29.407 (53 прц.), з Німеччини 5.464 (9.8 прц.), з Румунії 3.616 (6.5 прц.), із Греції 2.105 (3.8 прц.), з Литви 1.977, із Зл. Держав 1.662, з Ємену 1339, із Чехословаччини 1.347, з Латвії 1.003, з Австрії 767 і з Туреччини 755.

— **Драма в повітрі** розігралася над французьким летовищем у Віллякубле. Пільота, що летів двоособовим апаратом, пострілила його товаришка Шмалєр, так, що він мусів осісти у Віллякубле. Коли ранений пільот висів із літака, його товаришка піднеслася в повітря і відлетіла. Останки цього літака знайшли опісля на березі каналу Ля Манш. Летункою була пані Шмалєр, що тяжко потовклася. Лікарям сказала, що мусіла осісти з причини дефекту мотору.

—o—

Зі судової салі.

СПРАВА ОДНОЇ ІНВАЛІДСЬКОЇ РЕНТИ.

Небуденний вирок запав 23. ц. м. у справі Василя Кічури, міського возьного з Яворова, в суді окружнім карнім у Львові. Василь Кічура, як рядовик 89. полку піхоти б. австрійської армії, ще в р. 1914 був ранений шрапнелем у руку в Карпатах. Рука зіштивніла, його признали інвалідом та звільнили з війська. На цій підставі признано Кічурі інвалідську ренту, яку він побирав ще перед роком останній раз.

До того часу було все в порядку. Та тут виступило якесь анонімове „коло обивателі“, яке донесло до військової влади, що Кічура ще від малої дитини мав мати штивну руку, отже він побирає, мовляв, інвалідську ренту незаслужено, чим ошукує і вкорочує державний скарб.

Справа опинилася в суді, пішли допити й досліди. Вкінці відбулася розправа, на якій одні свідки потвердили те все, що на свою оборону навів Василь Кічура, інші, ті з „грона обивателі“, зізнали те все, що написали в донесенні. Запав вирок І. інстанції, яким Василя Кічуру признали виновним обману і засудили на 1 рік вязниці, яку в дорозі амнестії зменшили на 6 місяців обовязкової вязниці, без завішення кари.

Та Василь Кічура справи не заспав. Вніс відклик до окружного суду у Львові і відкличний суд на внесення оборони допустив доказ із судових знавців, які, оглянувши штивну руку Кічури і просвітливши її променями Рентґена, заявили, що сліди на руці Кічури вказують на можливість, що вони походять від удару гарматним стрільном. Ця обставина вплинула корисно на оцінку справи Кічури. Відкличний суд набрав переконання, що чейже австрійська поборова комісія булаб не покликала до війська людини зі штивною рукою. На цій підставі радник окружного суду у Львові Шуліславський видав присуд, яким присуд суду І. інстанції змінив і Кічуру звільнив цілковито від вини й кари. Отже слушна справа перемогла і Кічура буде дальше побирати інвалідську ренту. Справу перед відкличним судом у Львові заступав адвокат д-р Евген Давидяк.

—o—

‡ Посмертні згадки.

СТЕПАН ДЖУРДЖ-СІЛЕЦЬКИЙ.

ем. управитель школи в Лютовиськах, організатор освітніх, економічних і культурних установ у Самбірщині, помер 18. ц. м. в 54. році життя.

Відійшов від нас небуденний народній учитель і дуже заслужений народній робітник, якого праця не кінчилася у школі, але промінювала на цілу Самбірщину й видавала богаті плоди, які вже не знидіють ніколи.

Був сином бідного загонового шляхтича з села Сільця в Самбірщині, якого родичі мали не цілий морґ поля і не могли йому дати навіть елементарної освіти. Хлопчину взяв до себе на послуги далекий родич, професор учит. семинарії Іван Сілецький, що посилав його до народньої і виділової школи, відтак до вчительської семинарії, де він виявив великі здібности до математики і суспільних наук. Зложивши іспит зрілости в 1906 р. й діставши вчительську посаду, кинувся зараз до народньої роботи. Не було тоді по селах ні читалень, ні кооператив, а нарід треба було підготовити до великої тоді реформи, до зрозуміння загального, рівного, тайного і пропорціонального виборчого права. До шкільної салі не вільно було скликувати народу, до свого мешкання було небезпечно, лишалася одинока вчительська кухня, що служила йому за викладову салю. Ця кухня навчила нарід думати, отворила йому очі, як постояти за свої права, вчила організації. Скінчивши роботу в своєму селі, йшов він щоденно пішки до сусідніх сіл, до своїх товаришів, де, зібравшися разом чи то в хаті свідомішого селянина, чи знову в учительській кухні, давав зібраним селянам чудові лекції про організацію, про громадські шпихлірі, про позичкові каси, про нове виборче право та про історію України. Його чудові виклади мали такий успіх, що в тих селах, в яких він учив, заломилися всілякі „ізми“, які тоді ширилися з сусіднього Борислава і до нині там доступу не мають! Свідки довоєнної його праці в тих селах — це всі читальні і каси, яких статути підписували нераз по ночах спрацьовані селянські руки!

Вернувшись з італійського фронту, служив як хорунжий звязковий на самбірсько-хирівському фронті. По війні забрався зараз (з підірваним здоровлям) до дальшої організації читалень, кас, кооператив і молочарень. Вінцем його праці є районова молочарня в селі Лютовиськах, збудована на місці жидівської коршми, знаменито ведена задаткова каса, що обслуговує й сусідні села, читальня, кружок Р. Ш. та інші установи в тому селі й сусідніх селах, які він двигнув і поставив на ноги. Нагородою за цю невсипущу працю було передчасне його спенсіонування з маленькою емеритурою.

В міжчасі не забував він зорганізувати своїх товаришів учителів у Відділі В. П. У. В. в Самборі, що має 100 членів. При Відділі В. П. У. В. заложив учительську касу, яку розвинув у правдивий банк, для якого закупив з учительських ощадностей гарну домівку. Переорганізував першу українську кооперативу „Шовк“, яку пустив у рух і виткав із закуплених коконів кількасот метрів шовкової матері. Матерію ту привіз до Львова на Загальні Збори В. П. У. В. для демонстрації і заохоти товаришів до плекання шовкопрядки та до розбудови цього варстату праці. Відтак цілі вакації їздив продавати цю матерію по більших містах Галичини, як звичайний агент! Заложив у Самборі українське похоронне товариство „Китайка“, робив заходи до заложення української кооперативної фризієрні і бляхарської крамниці, належав до комітету будови Народнього Дому в Самборі і т. д.

Перестудився на анкеті Пов. Союзу Кооператив, де виголосив прекрасну промову, положився в ліжко, з якого вже не встав. Надломане війною і невсипущою суспільною працею його здоровля не видержало. За його працю висловив йому нарід подяку громадною участю в похоронах, що відбулися 20. XII. в Самборі при участи всієї української інтелігенції Самбора та маси селян і делегацій тих сіл, в котрих бл. п. Степан працював. Такого величавого похорону при звуках „Бандуриста“ і „Бояна“ давно Самбір не бачив! Виголошено на нім 10 промов. Прощали Покійного представники установ, прощали ще сльози селянок і селян, обтирані їхніми твердими руками.

Покійний залишив удову і четверо незабезпечених дітей у недокінченій хатині, яку перед роком зачав будувати... Честь памяти заслуженого сина України! **І. Филипчак.**

† АНТІН ПАВЛУСЕВИЧ.

Дня 20. грудня ц. р. помер у Стрию емерит. учитель нар. шкіл, 80-літній старець Антік Павлусевич. Австрійський емерит з 57 зол. міс. емеритури, зумів зложити тисячу шістьсот золотих (1.600 зол.), яку то квоту перед смертю зложив на руки місцевого пароха о. Івана Винницького до розділу між українські установи. І так по 400 зол. призначив на Рідну Школу, Просвіту й українських інвалідів, 300 зол. на потреби церкви і 100 зол. на українську захоронку на Шумлявщині. Не забув очевидно і за рідню. Дня 22. XII. відбулися похорони того скромного, зразкового громадянина при участи трьох священників. Устами пароха о. декана Винницького подякували українські установи Стрия Покійному за той щедрий дар. Честь памяти зразкового громадянина-патріота — хай рідна земля буде йому пером!

—o—

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО“: „ПАЛАТА У ФЛЯНДРІЇ.

Кількох англійських і бельгійських старшин сидять місяцями в одному замку в місті Іпр, де йдуть завзяті бої підчас великої світової війни. Одною з найміліших їх розваг є слухати грамофону, особливо одної пісеньки паризької артистки. Голос цієї артистки так подобається одному з них, що він починає писати до неї листи, а що не може їх вислати, залишає їх у кишені. Підчас одної атаки він пропадає без вістки і його поміщують у списі убитих. Війна кінчиться. Друга частина фільми показує нам карієру згаданої паризької співачки, яка вибирається у далеку відпочинкову подорож. На одному вечорі перед її відїздом один із гостей, що славиться даром ясновидности намічує їй несподівану дорогу: до Іпру. При цьому натякає, що там, в одній старій палаті любило її підчас війни кілька людей так, як ніхто інший. І співачка вибирається до цього замку.

Перша частина фільми трохи за розтяжна, але у другій глядач зацікавлений її буцімто фантастичним елементом. Геройка, яку грає Марта Еггерт, має неодну нагоду співати. Діяльог у німецькій мові. Саме це в даному випадку дуже вражає: французькі та англійські старшини підчас війни з німцями розмовляють по німецьки і паризька артистка співає теж по німецьки.

Читайте „Діло“!

НЕЧУВАНА ПРОДАЖНІСТЬ ФРАНЦУСЬКОЇ ПРЕСИ.

„Дойче Альгемайне Цайтунг" помістила статтю свого кореспондента в Женеви того змісту, що за протинімецькі статті у „Пті Журналь" заплатила совітська амбасада їх авторові, послові Зіднетові 100.000 франків від статті. Німецький кореспондент пише, що має на це докази і може їх оголосити кожної хвилини. Німецька преса підкреслює, що подібні протинімецькі статті внеможливлюють французько-німецьке порозуміння.

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

З відчитової салі. Мин. неділі відбувся черговий виклад у салі „Української Бесіди" в циклю призначених рефератів Виголосив його др А. Перегінець на тему „Держава й державна думка". Реферат був надзвичайно річевий і цікавий та вказував на солідне опанування прелеґентом великого матеріялу.

Зі сцени. Мин. суботи відіграв драм. гуртон „Сфінкс" комедію на три дії О. Лянца „Перфуми моєї жінки". Вистава пройшла з повним моральним успіхом і належала до найкращих вистав, виставлених досі „Сфінксом" Зміст комедії легкий, акція жива, фабула цікаво повязана. Ціла шістка (лише 6 осіб виступає в тій комедії) вивязалась із своїх ролі майже бездоганно. Всеж таки на перший плян висуваємо Ліду Каратницьку й Горняткевича, які створили знамениті типи; велика похвала належиться Каратницькій, яка в II. дії з надзвичайним вжиттям і відчуттям віддала сцену суперечки. Горняткевич, пов кількома помилковими рухами, бездоганний. Т. Лісьневич віддав дуже добре тип пережитого кавалєра, Лисяківна була прекрасна в ролі розвідки. Панашівна (покоївка) вжилася в ролю й тип наївної, закоханої у своєму панові покоївки Дебют сценічний Каратницького Б. вийшов дуже добре: в ролі льокея був майже бездоганний. Декорація прекрасна; коротко про неї можна сказати: сцена „Сокола" такого европейського сальону мабуть ще не бачила. Прегарні меблі з робітні Білогубки, шкла зі складу Сигуровича й мальовило сальону Мачуляком — усе те вложилось на чудовий европейський сальон. Публики досить багато, яка своє задоволення висловувала безнастанними оплесками. Виставою „Перфум моєї жінки" „Сфінкс" ще раз доказав, що стоїть на дуже високому рівні та вповні заслуговує на довіря й підтримку громадянства.

—o—

Спорт.

ПІНҐ-ПОНҐ У СТАНИСЛАВОВІ

Пролом — Гакоах II. 4:1. Змагання за мист. В-кл. в пінґ-понґу вирішив Пролом знову певно у свою користь. Пункти добули: Атаманюк, Савєвський, Легкий та Новаківський, стратив Бурделюк. Назагал всі грали на доброму рівні і вже тепер можемо стверднти, що Пролом є найповажнішим кандидатом на мистця.

Ь. Л.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Боксерські змагання Поділля. В найближчу неділю 27 ц. м. в год. 7.30 веч. відбудуться в салі „Міщанського Братства" у Тернополі боксерські змагання за мистецтво В-кляси між дружиною У. С. Т. „Поділля" і Ж. Р. К. С. Обі дружини виступлять у найкращих складах.

Пінґ-понґ у Тернополі. В індивідуальних змаганнях за мистецтво Тернополя в пінґ-понґу четверте місце здобув член Поділля Роман Королюк. Три перші місця заняли жиди — два з „Бгуди", один з „Гапоелю". Всіх змагунів 20.

Ужгородська Русь дістала підмогу. Підкарпатський Красний Уряд признав репрезентантові Закарпаття С.К. Русь, підмогу в сумі 10.000 чеських корон.

Копаний мяч у Відні: Спортклюб — Ред Стар 6:1, Фльоріздорф — Колюмбія 4:0, Вакер — Металюм 7:1, Лібертас — Б. А. Ц. 4:4, Він — Рапід Оберлаа, Богемінс — Невтраль 0:4, Слован — Нусдорфер 4:0.

Віденська Австрія грала з репрезентацією Люксембурга і виграла 5:2.

Віденські дружини за кордоном. Адміра грала в Єгипті з репрезентацією Александрії і виграла 10:2 (2:2). А. С. Фаворіттнер переміг в Атенах Олімпіякос 4:2 (0:0). Рапід грав на Мальті і одного дня осягнув з військовою моряцькою дружиною нерішений виспід 2:2, а другого програв у Сіцілії з Мандрінцинами 2:3.

Белградський — Стад Кімпероз 5:0. Другі свої змагання на території Франції виграли високо югославянська дружина.

Ганівка за кордоном. У Празі Спарта перемогла ВКЕ (Будапешт) 5:4 (2:0, 1:3, 2:1). У Ціріху Ціріхер С. ВКЕ (Будапешт) 5:4 (2:0, 1:3, 2:1). У Ціріху Ціріхер С. Г. Е. Ст. Моріс 7:0, Л. Г. Ц. Базель — Бернер С. Ц. 1:0; Давос — Е. Ц. переміг Ференцварош 3:0 (3:0, 00, 0:0).

КОМУНІКАТИ.

Відбиванка Ольд-Боїв Сокола-Батька.

Подаємо оним до відома, що відбиванка Ольд-Боїв з причини виїзду деяких змагунів на свята відбудеться пізніше в суботу 16. січня 1937.

Канцелярія Сокола-Батька.

—o—

18/33 Можна дістати в радіоскладницях в цілім краю. 1–2

у Львові: у фірмі ФОТО-РАДІО-ПАЛЯС, пл. Марійська 8.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Може по середині?...

Люблю малярів, — хоч зводжу з ними часті баталії на тему малярства. Розходимося потім з обопільним переконанням, що противник не має ні за сотика рації. Зрештою не маю претенсій на записяженого знавця!

Відбулася недавно малярська вистава Анумістів, але люди зацікавились нею на добре щойно після її закриття. Це вже така наша національна риска. Також і людиною цікавимось щойно після її смерти, а навіть жалуємо, що так швидко зійшла зі світа.

— Закрита вже вистава, кажете? Ой, шкода! Я був би з приємністю оглянув.

— А чомуж не пішли скорше?

— Бачите, раз — не мав часу, а два — хто був би сподівався, що такого гармідеру наробить.

— Не знаю, який гармідер маєте на думці. Бо що до експонатів, то нічого там такого дуже „гармідерного" не було.

— Експонати ні, але критика...

— Критика?!... Читав і Голубця і Драгана — всіх хвалили.

— А Залозецький?

— Не читав.

— О, той їм насолив.

— Що кажете!? Цікаво. Мушу прочитати! Яка шкода, що не можу вже побачити образів. Думаю, що Анумісти не будуть мовчати і відповідять якимсь маніфестом!?...

— Припускаю.

— А як ви міркуете, хто має слушність?

— Бог це знає. Читаю одного — рація, читаю другого — рація. Але правда може бути і посередині...

— Дуже часто так буває...

Балакають люди на тему виставі, щоправда вже по виставі, але й то добре. Балакають про критиків, про слушність їхніх аргументів, а дехто і сам починає критикувати:

— Ті Анумісти трохи переборщують. На одній виставі був В. Стефаник. Питають його, як йому подобалося. „Чого ті малярі — каже — малюють лиш самі пияки і камінюки?"

— Щось у тім є...

— А бачите! Французи, німці, чи інші англичани експериментують — усе в порядку. Але яке в них малярство перед „ізмами"! А в нас!? Гість із Запоріжжя — Красицького, Вїзд Хмельницького — Івасюка, Гагілки — Труша, Ой у полі жито — Холодного і... майже кінець на тім. Один молодий маляр толкував мені вчора: „Баталія, чи якийсь Йордан, весілля, або Великдень — це не є ніяке мистецтво".

— Дивіть-дивіть! То значить, якби хтось намалював добрий Йордан, чи битву під Городком, то воно не попаде на виставу?!

— Трохи, бачите, але, що ті самі, які виставляють образи, є рівночасно в жюрі. Вони не можуть бути настільки обективні...

— Воно правда. Але вони сами організують, то й сами творять жюрі.

— Але все таки, бачите... Адже навіть приняті на виставу образи можна ріжно порозміщувати. Ліпше було б, щоб до жюрі не входили ті, що виставляють свої образи.

— Думаю, що й це з часом наладнається.

— Але... Але!., Забув би вам сказати. Я вчора мав у себе виставу. Ви бачили акварелі Сорохтея?

— Бачив, було їх три чи чотири.

— Так. А я вчора бачив ще дві, що їх жюрі не приняло на виставу. Кажу вам — перша кляса. Не тільки можна їх було повісити, але булиб напевно зробили вражіння.

— Чомуж їх не приняли?

— Може за мало було місця, може за багато образів... А шкода!

Таке собі люди говорять, а я ходжу і слухаю. Послухаю тут — рація, спитаю других — рація. Я лїк і тяжко мені рішити, де правда.

Може — посередині...

Галактіон Чіпка.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

НАЗУСТРІЧ, література, мистецтво, наука, громадське життя. Зміст: Мирослав Семчишин: Василь Стефаник. — Роман Сімович: Чергові завдання української музики. — Степан Чарнецький: З пожовклих листків. — Богдар Жарський: Вітер у лісі. — Юрій Долина: Яуден, стара столиця Манджурії. — Микола Федюк: Мистець до суспільности — суспільність до мистця. — Софія Яблонська: Юніко. — М. Рудницький: Ми і польська література. — Українська хроніка. — Літературний Бім-Бам.

НОВА ХАТА, ч. 24. Зміст: Л. Б.: На зазівчення року. — М. Чапельська: Вечір народньої пісні у Львові. — М. Д.: Василь Стефаник. — Волошка: У пам'ять Наді Білецької. — С. Яблонська: Ніколи не запізно. — П. С.: Св. Миколай на землі. — Г. Корчинська: Дитячі питання. — С. Коржинський: Відзивлювання немовлят.

ПЛАСТОВІ ВІСТИ, орган Союзу Українських Пластунів Емігрантів. Пл. рік 25. Прага, листопад 1936. Ч. 9 (45). Ювил. число, присвячене 25-літтю Українського Пласту.

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ГОЛОС, орган Т-ва „Учительська Громада" в Ужгороді. Р. VII., ч. 10. за грудень 1936.

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО. Р. IV., ч. 12 за грудень 1936.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ, місячник сп. Редемтористів у Йорктоні, Сек., Канада. Р. VIII., ч. 12 за грудень 1936.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.
ЯВОРІВ:
25. XII. Муж двох жінок.
26. XII. Циганський барон.
27. XII. Він.

Великий Театр:
Пятниця, 25. XII. год. 7.30 веч. „Каваренька".
Субота, 26. XII. год. 12. вполн. 2 казки для дітей „Червона шапочка" і „Прийшла криса і на лиса".
Субота, 26. XII. год. 3.30 попол. „Каваренька".
Субота, 26. XII. год. 7.30 веч. „Пігмаліон".
Неділя, 27. XII. год. 12. вполн. 2 байки для дітей „Червона шапочка" і „Прийшла криса і на лиса".
Неділя, 27. XII. год. 3.30 попол. ціни найнижчі „Пані президова".
Неділя, 27. XII. год. 7.30 веч. „Каваренька".

Кіно.

АПОЛЬО: „Палата у Фландрії" з Мартою Егерт.
АТЛЯНТИК: „Жовтий скарб" із Ґейрі Купером.
ВАНДА: „Тисяча і друга ніч" і „Весняний вальс".
ҐРАЖИНА: „Жайворонок" із Мартою Егерт.
КАСІНО: „Сан Франціско" Ван Дайка (з Джанетою Мендональд і Кларк Ґейблъ).
КОПЕРНИК: „Моя зіронька" з Шерлі Темпль.
КОЛІСЕЙ: „Небезпечний фліртґ", „Навіщо працювати" з Фліпом і Флопом.
МАРУСЕНЬКА: „Герой" з Волосом Беррі.
МЕТРО: „Мельодія великого міста".
МІРАЖ: „Злочин і кара" Достоєвського та Фліп і Флоп.
МУЗА: „Таємна бригада"
ПАКС: „Серед нічної тишини" та кольорові додатки.
ПАЛЯС: „У блеску сонця" з Іваном Кепурою.
ПАН: „Ров-Марі".
РАЙ: „Прокажена".
СВІТ: „Єгипетські ночі" з Елі Кантором.
СТИЛЕВІЙ: „Ада то не лишає" і ревія.
ТОН: „У тіні самітної сосни" із Сильвією Сідней.
УТІХА: „Дочка джунглів" і ревія „Вертеп".
ХІМЕРА: Найновіша кольорована „Міні Мавс".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Європа". Головні столиці і країни.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 25. грудня 1936.

Берлін (356,7) 10.30 Форт. творн. 16.00 Концерт, 12.00, 16.00 Концерт, 18.00 Веселі пісні та мельодії, 20.00, 21.00 Великий святочний концерт, **Будапешт** (549,5) 12.40 Концерт орх.; 15.00 „Іван і Гануся" оп. Гумпердінка; „Вішунка лялькоґ балет Вавра, 18.00, 22.00 Цик. музика, 19.30 Сальонова музика. **Кінігсвустергавзен** (1571) 11.30 Діточий кутик, форт. творн. 12.00 Концерт, 13.30 Танк. музика, 15.30 Авд. для дітей, 16.00 „Тоска" оп. Пуччіні, „Кармен" оп. Бізета; 17.00 „Парада словянних коників" весела авд., 18.00 19.00 Мельодії з півночі та півдня, 20.00 Симфонія „З нового світа", **Кошиці** (259,1) 12.20 Орх. концерт, 21.15 Популярна музика, **Мінхен** (549.5) 9.30 Концерт дутих інструментів, 10.30 Зимові пісні, 12.00 Концерт орх., 14.00 Авд. для дітей, 14.45 Квінтет, 15.05 Веселий концерт солістів, 16.00 Оп. музика, 19.50 Муз. діяльог. 20.00 Концерт, **Прага** (470,2) 9.00 Концерт сальон. квартету, 11.30 Тріо Двожака на дві скр. і альтівку; 17.35, 18.00 Різдвяні забави в Шумаві, словацька муз. авд., 19.05 Розр. програма, 21.00 „Чеська Мелюзина" муз. казка Вайса, 22.35 Концерт сальон. орх., **Париж** (1648) 12.30 Легка симф. музика, 14.15 Сп. ресіталь, 15.00 Літер. авд., 15.30 Авд. для дітей, 21.00, 22.00 Вечір балетів: „Конфлікт" Дельбеса, „Ле пов ві", „Прогульки по Римі" Росема. **Відень** (506.8) 11.45, 12.00 Концерт фільг. орх., 15.40 Смичк. квартет ф-дур Бетовена, 17.45, 20.00, 21.00 „Весела вдова" оп. Легара, 22.30 Танк. музика. **Білгород** (487.8) 18.00 Нар. пісні, 20.20, 21.00 22.00 „Паганіні" оп. Легара. **Мілянo** (308.6) 17.15 Орх. концерт, 20.40 „Різдво в Альпах" сцена, 21.15 Розр. концерт, 21.45 „Різдво" комедія Дарія Ніколемія. **Рим** (420.8) 17.15 Орх. концерт, 20.40 Концерт нар. музики; 22.40 Фант. музика.

Субота, 26. грудня 1936.

Берлін (356,7) 10.30 „Рибалка та його жінка" кантата Шена, 12.00 Концерт, 18.00 „Що ми дістали на ялинку" Вес. муз. авд., 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Усміх цариці" оп. Шмальштіха. **Будапешт** (549.5) 12.30 Концерт орх., **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.30 Весела музика на сопанні, 12.00 Концерт, 17.00 „Пісня зір" балада, 18.00 Гарні мельодії. 20.00, 21.00 Веселий вечір танку при блеску свічок, 22.30 Нічна музика, 10.00 Поетична авд., 12.00 Концерт військ. орх., 14.00 Авд. для дітей, 15.40 Зимові образки, 20.00 Вечір нім. музики, 22.30 Танк. музика, **Прага** (470.2) 9.00 Шуманові пісні, 9.40 Легка музика, 12.20 Розр. музика, 15.30 Концерт, 19.30, 20.00, 21.00 „Яношик" оп. Двожака, **Париж** (1648) 14.15 Пісні, 16.00 Авд. для дітей, 17.00 Легка музика, 17.45, 18.00 19.00 Концерт, **Відень** (506.8) 11.45, 12.00 Орх. концерт, 16.05 Квінтет ля-дур Двожака, 17.55 Скрипка, 20.10 „Лет довкола світа" попурі В. Грубого (Гергард сопр., Ціглер тенор, Медіна тенор-буфо, орх., хор), 22.20 Танк. музика, **Мілянo** (368.6) 17.15 Танк. музика, 19.00 Розр. музика, 20.40, 21.00, 22.00, 23.00 Трансм. з Ля Скалі: „Фальстаф" оп. Вердія, **Рим** (420.8) 17.15 Танк. музика, 20.40, 21.00, 22.00, 23.00 Оперетка.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 25. грудня 1936

8.00 Сигнал часу, коляди, 8.03 Шлеські коляди, хор; 8.35 Тисяча тактів музики; 9.35 Програма на ніні; 9.40 У святочному настрою, гр. пл.; 11.57 Сигнал часу; 12.03 Запрошуємо дітей на тіточка з розвинками (ревія для дітей); 12.35 Розр. концерт, Р. Ілавська сопран, А. Якутіс тенор, орх.; 14.00 „Нема зла, що не вийшлоб на добро" сільська авд., 14.30 Нар. канеля; 15.35 Для розривки, гр. пл.; 16.30 Гутірка з хорими, 16.45 Містерія про Різдво Христове, в муз., 17.15 Гостина у Храбельських, весела авд., 17.45 Оркестра грає до танку, 19.00 Веселі пасторалки; 19.35 Концерт солістів, Л. Щепанська співа, віольончель, форт., 20.35 Старосвітський курант: „Шкода вуєва" комедіо-опера Л. Ад. Дмушевського (на мотивах і піснях XVIII і XIX ст.), 21.15 Плита за плитою, 22.00 Печені голубі, муз. авд.; 22.45 Танк. музика з гр. пл.

Субота, 26. грудня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Концерт, 9.00 Після богослуження, музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 На весело під омелою, концерт орх., співів, хор; у перерві ок. год. 13.00 Лещетарський фейлетон, 14.00 Ялинка, вапниця, 14.40 Рекламовий концерт, 14.55 Концерт бажань, 15.25 Львівські біжучі вістки, 15.30 Авд. для дітей: Шлеські сказулі, 16.00 Колядові теми, муз. авд., співів, 17.00 Виленська казуля: Веселі історії, з муз. 17.30 Оркестра грає до танку, 18.40 Спортові вістки, 18.50 М. Івен: Маю стільки кохання, гр. пл., 18.55 Наша програма, 19.00 Краківський вертеп, 19.30 „Пантетарня поетів" малий фейлетон Корнеля Макушинського, 19.45 „Верховинці" оп. К. Курпінського, 21.15 Вечірній денник, 21.25 Актуальна гутірка; 21.30 Форт. ресіталь, 22.00, 23.00 До танку приграває орхестра.

Радіокутик.

МІКРОФОН СКРІЗЬ ДОХОДИТЬ.

Мікрофон, серце радіофонії, спочатку старанно охороняли перед оком профана. Радіовий виконавець діставався до студії через таємничі завіси і заслони, щоб у незвичайній самоті навязати сполучення з невидними слухачами.

Одначе невдовзі мікрофон завдяки технічному поступові забажав ширшого кругозиду. Спочатку зявився несмілливо в концертовій салі, потім відвідав сойм, врешті став постійним гостем стадіонів і публичних місць. Мікро, — як його пестливо називають фахівці, дістав людські риси, став кавариняним бувальцем, залишаючися в своїх виступах під чуйною опікою радіового репортера і технічного персоналу.

Безпосередні трансмісії.

Мікрофон, або цілу групу мікрофонів, інсталюють у салі або на публичній площі. Мікрофонові струми після змішнення їх при помочі малих, переносних змішувачів, пересилають звичайною телефонічною лінією до ампліфікаторні, звідки перекazують на висильну станцію. Вколо влучаючи або влучаючи заінсталювані мікрофони, можемо відтворити ціле багацтво звуків даної трансмісії, як напр. оклики натовпу, голос репортера, кроки дефіляди і т. п.

Утривалення авдицій.

Коли з якихось причин звуки мікрофону не можна трансмітувати безпосередньо на антену, — вживають апаратів, що утривалюють авдицію (стяжка, пружки). Мікрофонові струми після змішнення в ампліфікаторні перекazують не до радіостацій, а до спеціяльної апаратури, що утривалює звуки. В цей спосіб нагрована трансмісія може бути багато разів повторена в різні години дня.

У випадках, коли йде про схоплення „на гаряче" певних радіових репортажів і коли бракує часу, щоб заінсталювати мікрофони сполучені телефоном зі станцією — тоді вживають трансмісійного самоходу. Такий він засобливий у переносні мікрофони і змішувачі, має апаратуру, завдяки якій трансмісія може бути награна на місці, а кружки пленіш достарчають до радіостації.

Спеціяльні трансмісії.

Мікрофон звязаний каблем з телефонічним дротом або з трансмісійним возом, забажав свободи і руху. Відвідав літак, моторівку, став товаришем мандрівників, бігів і т. п. Це було можливе завдяки застосуванню малих переносних висильників на короткі хвилі, які піднято помішалися з малій валізці або на плечинку та дозволили надавати у промені кількасот метрів, а навіть кільна кільометрів.

Радіовий репортер, серед публики, має малий ультракороткохвильний висильник і малу антену у вигляді палки розміром 1 мтр. У певній віддалі (у полі зору) є заінстальований приймач, сполучений проводами з радіостацією. Радіовий репортер, промовляючи до мікрофону, має свободу рухів, а хвилі його малої переносної радіостації сприймає найближчий приймач і перекazує уже звичайною дротовою дорогою на висильну антену радіостації.

Часто, підчас спортових змагань ужинають малу короткохвильну станцію, змішену за супровідній моторівці або самоході, яка дає репортерові змогу безпосередньо і постійно обсервувати цілий хід даної імпрези. У ней спосіб трансмітовано останній етап олімпійського бігу Атени-Берлін.

Малі короткохвильні або ультракороткохвильні станції уможливлюють ряд дуже цікавих радіових трансмісій. Американські слухачі з напруженням слухали авдицій, що була надана зі стратосферичного бальону; в Европі можна було почути трансмісію з Цепеліна або змагань Ґордон-Беннета. Мікрофон вже набув на сьогодні свободу рухів: він входить до літака, до підводного човна, шахти, він є свідком актуальних явищ мистецького, суспільного і спортового життя.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 19. грудня н. р. кооперативи платять за: льоко Львів.

1 кг. масла десертного більок. без опакування	2.80 зол
1 кг. масла десер. бочкове й експортове включно з бочк. пакуванням	2.85 „
1 л. молока	0.17 „
1 к. яєць	4.80.

Тенденція на на масло, молоко та яйця слаба.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 24. XII. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці. льоко подвірє птахомасарні „M. C." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясненні, повногрудні	1.10 зол
Індики І. кл., добре умясненні, повногрудні	0.90 „
Курята І. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	0.95 „
Кури І. кл., товсті. без остріг, без напинку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

КУПНО - ПРОДАЖА

НАЙПРАКТИЧНІШІ декорації мешкань фіранки, накидки, меблеві покриття від найдешевших до найбагатших. Фрайліх, Сикстуська 21. 2672 3—?

МАШИНУ писальну Мерцедес українсько-польську та машину до шиття Зінгер дешево продає Іваницини, Львів, Городецька 23. 3322 3—3

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерос. 2936 51-60

ТЕПЛІ ШКАРПЕТКИ, БОНЖУРКИ І ШЛЯФРОКИ жіночі і мужеські, вибагливо виконані 9.50. Фабрика Б. Ґлаз „АСТРА". Львів, СИКСТУСЬКА 2. 2912 3—?

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ДИРИҐЕНТ — РЕЖИСЕР—ДЕКОРАТОР шукає праці від зараз. Може вчити диригентури. Відповіді з умовами платн: „Діло" „для Дириґента". 3312 3—3

Видавництво „ЦЕНТРОРЕКЛЯМА" започатковало видавання бібліотеки **„ВАРТА"** і перший її том п. н. **„Голос крові"** Евгена Крушевського вже у продажі.

Примірник 95 сот., з пересилкою 1.15 зол. При замовленні 5 прим. — порто відпадає. — Замовляти: **„ЦЕНТРОРЕКЛЯМА"** — бібл. **„ВАРТА"** — **Львів, вул. Зигмунтівська 12.** — Число розрах. переказів 245. 2—5

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГЕНТІВ хрестіян до продажі віс, бритв і волоконних виробів по селах шукаємо. Добрий заробіток запевнений. Зголошення: **Łódź, skrytka 443.** 3250 3—3

ЗДІБНІ агенти до продажі рільничого домашнього приладдя потрібні. Зголошення: „Merkury", **Łódź, 6-go sierpnia 41.** 3280 3—3

КОВДРИ, коци, простирала дешево, Виробня ВАНК, пл. Марійська 6. 3210 2-7

НА ЯЛИНКУ гарні дарунки — годинники, срібло і бікутерію дешево у фірмі **Розважевський**, Львів. Академічна ч. 2. (готель Жоржа). 3303 2—?

РІЖНІ

КРИНИЦЯ. Повідомляю своїх Вп. Гостей, що в цьому році веду свої пансіони „Мева" і „Гураль" в зимовім сезоні. Центр і повний комфорт, ціни дешеві. **Модеста Яблонська.** 3291 5—5

ГОДИННИКИ. бікутерію, срібло дешево тільки у фірмі РОЗВАЖЕВСЬКИЙ. Львів Академічна 2 (готель Жоржа). 3303 2-?

ОГОЛОШЕННЯ.

РЯТУЄ ВОЛОССЯ
усуває пархлі - запобігає випадові
ДАЄ ГАРНУ
буйну зачіску.

Вічні пера направляє спеціяліст **ОКІН** Львів, Пасаж Ґавсмана ч. 3.
(Оказійна продажа вічних пер).
3290 2—3

МЕД
правдивий бджільний можна дістати по конкурencійних цінах **від 1·20 за 1 кг лише у крамниці**
„ПАСІКА" — Львів
БЛЯХАРСЬКА 20 (бічна Руська)

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусить відновити з новим роком для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Ціннин друків:
Zawiadomienie wysyłkowe
1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza
оправлена (130 карток) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa
на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів оправлена зол. 5.—

КУПОН
на БЕЗПЛАТНИЙ
гарний і практичний ДАРУНОК
для тих, що купують дарунки на
ЯЛИНКУ в Перфумерії
Ґ. ФЕДЕРД
Львів, СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 15а
Товар тільки першорядний. — Великий вибір. — **Найдешевші ціни.**
7—10

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 290 (14.539). Львів, субота 26. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чверть річно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Влада домагається розвязання

гуртків дорослу Рідної Школи.

В четвер 24. ц. м. в год. 5-ій пополудні голова Р.Ш. дир. М. Заячківський дістав від городського староства у Львові письмо такого змісту:

Starostwo Grodzkie we Lwowie, dnia 24. XII. 1936 r. L. Pol. B. 4/464/stow./36 r.

Do Zarządu Głównego Ukr. Pedagogicznego Tow. „Ridna Szkoła" do rąk Mikołaja Zajączkowskiego we Lwowie — Rynek 36.

W roku 1936 Stowarzyszenie p. n. „Ridna Szkoła" Ukr. T-wo Pedagogiczne z siedzibą we Lwowie przystąpiło do akcji organizowania przy swych kółkach komisyj pn. „Hurtki Dorostu"; opartych na regulaminie, opracowanym przez Główną Komisję Dorostu przy Zarządzie Głównym „Ridna Szkoła".

Ponieważ działalność stowarzyszenia pn. „Ridna Szkoła" U.P.T. we Lwowie wykracza przeciwko obowiązującemu prawu, oraz ustalonym dlań zakresowi i sposobom działania, przeto na zasadzie art. 16 rozporządzenia Prezydenta Rz. P. z dnia 27. X. 1932 r. o prawie o stowarzyszeniach (Dz. U. R. P. nr. 94 poz. 808) wzywam P.T. Zarząd Główny do usunięcia powyższej niewłaściwości tj. anulowania wydanego przezeń regulaminu „Hurtków Dorostu" i rozwiązania komisji pn. „Hurtok Dorostu" przy wszystkich kółkach „Ridnej Szkoły" U.P.T. w terminie 30 dni.

W uzasadnieniu swej decyzji podaję, że regulamin dla „Hurtków Dorostu" jest sprzeczny ze statutem „Ridnej Szkoły", oraz z obowiązującymi przepisami prawnymi, a w szczególności: Rozdział V-ty regulaminu w punkcie 3 przewiduje prawo urządzania przez „Hurtok Dorostu" złotów, w p-cie 5 — popisów, w p-cie 9 — zachęcania do drobnych oszczędności, do kupna w spółdzielczych sklepach lub w prywatnych ukr. Do kierowania zamówień do ukr. rzemieślników i przedsiębiorców, w p-cie 10 walkę ze społecznemi truciznami: alkoholem i nikotyną, a w p-cie 11 — prawo zajmowania się fizycznym wychowaniem tj. gimnastycznymi i sportowymi ćwiczeniami i zawodami, grami, zabawami, wycieczkami, popisami i t. p., statut zaś w §. 4. i 5. nie przewiduje powyższych uprawnień wzgl. środków, oraz że ostatateczną decyzją z dnia 24. X. 1935 r. L. B. P. 4/464/stow. zażądałem od Zarządu Głównego „Ridnej Szkoły" rozwiązania sekcji sportowych, podając w motywach decyzję, że „Ridna Szkoła" nie ma prawa zajmowania się sportem. Wprowadzenie zaś do regulaminu wychowania fizycznego jest przemycanie przez R. Szk. ćwiczeń sportowych. Ponadto rozdział 5. regulaminu wychodzi poza ramy statutu rozszerzając znacznie zadania i środki „Ridnej Szkoły" wbrew prawu o stowarzyszeniach.

Następnie rozdział 8-my regulaminu przewiduje odmiennie organizację „Hurtków Dorostu", aniżeli postanowienia §. 25 statutu. Rozdział 15. regulaminu nakazuje Hurtkom współdziałać z innemi organizacjami przy urządzaniu świąt kooperatywnych, silsko-hospodarskich i prośwital'skich, mimo że statut nie przewiduje takiej „pomocy", punkta 13 i 14 Rozdziału 17 Regulaminu są sprzeczne z postanowieniem art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rz. P. z dnia 27. 10. 1933 r. (D. U. R. P. nr. 85 poz. 632) w myśl których, każdy odczyt bez względu na ilość uczestników musi być zgłoszony powiatowej władzy administracji ogólnej, zaś Rozdział 19. Regulaminu nakazuje urządzać przy każdej sposobności członkom Hurtków zbiórki na rzecz „Ridnej Szkoły" mimo, że zbiórki takie wymagają uprzedniego zezwolenia władzy administracyjnej stosownie do art. 1. ustawy z dnia 18. III. 1933 o zbiórkach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 22 poz. 162).

Od niniejszej decyzji wolno wnieść odwołanie do Urzędu Wojewódzkiego we Lwowie przez Starostwo Grodzkie Lwowskie w terminie dni 14-tu licząc od dnia następującego po dniu doręczenia niniejszej decyzji.

Za starostę grodzkiego Kirschner Franciszek, wicestarosta grodzki.

Чи треба ще якихнебудь коментарів до цього письма? Мабуть ні.

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ на ЯЛИНКУ є премійна вкладкова книжечка

Кооперативного Банку „ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20,

на яку крім звичайних відсотків можна одержати ще й нагороду за ощадність у висоті 25—100 зол.

СНРИ СИРИ

„МАСЛОСОЮЗУ"

ДЕШЕВІ ЗДОРОВІ ВІДЖИВНІ

Східна Галичина — большевицьким коридором до Чехословаччини.

У німецькій пресі появилися сенсаційні вістки, немовби з чеських кол вийшов проект відірвати Східну Галичину від польської держави та прилучити її до СССР і тим способом осягнути спільну границю між обома союзниками.

Інші держави Малої Антанти буцімто поставилися до того проекту неприхильно: вони з одного боку не хотять, щоби СССР мав доступ до Середущої Европи, з другого боку не хотять допустити до здійснення принципу ревізіонізму навіть поза їхньою територією.

Чи Швайцарії загрожує німецька інвазія?

На сторінках паризької „Ля Репюблік" помістив Антін Делекраз статтю, у якій твердить, що на випадок франко-німецької війни німецька армія нападе на Францію через швайцарську територію, як 1914 р. через бельгійську.

Полемізуючи з „Ля Репюблік", „Берлінер Берзен Цайтунг" висуває перш за все аргументи політично-морального характеру. Від нападу Бельгії 1914. — мовляв — уважають чомусь, що нема нічого простішого, як напасти на невтральну державу. Тимчасом не слід забувати, що німецьке потягнення з 1914 р. викликало дуже сумні дипльоматичні наслідки. Велика Британія, виступаючи в обороні Бельгії, видала війну Німеччині, ворожа пропаганда вихіснувала нарушення невтральности як небезпечну зброю. Невжеж після того Німеччина відважилась би повторити такий небезпечний експеримент? Тим більше, що Швайцарія була і є льояльним сусідом Німеччини, її населення близько споріднене мовою і походженням з німцями.

З військово-технічного погляду наїзд на Швайцарію був би недоцільний. Терен північного швайцарського пограничча такий, що німецьке військо не мало би змоги заскочити Швайцарії, якої армія малаб час змобілізуватися і зорганізувати успішну оборону. Зрештою, якщо навіть німці заняли би північну Швайцарію, вони не зуміли би перейти недоступних гір Юри, тим більше, що швайцарська армія, відступивши на південь, загрожувала би постійно ліву німецьку флянку. З огляду на те „Берлінер Берзен Цайтунг" уважає, що німецький наїзд на Швайцарію неможливий.

Паста до зубів АЛЬОЕ

в чисто цинових тубках

найкраще зберігає здоровля зубів.

3095 7—10

БОРОТЬБА ЛЕМКІВ

проти православя й за український буквар.

Львів, 25. грудня 1936.

На сторінках „Діла" писалося кількакратно в останніх часах про те, що національна українська свідомість ширится щораз більше серед лемків та послідовно витискає москвофільський й православний дурман. Боротьбу за українство піднимають та її ведуть самі лемки-селяни, бо українську інтеліґенцію на Лемківщині буквально здесятковано. Творили її тут головно українські народні вчителі й учительки, яких недавно масово перенесено до корінної Польщі або передчасно спенсіоновано бо справила не знає воно не то української літературної мови, але теж і місцевої лемківської говірки. Донедавна народні школи з українською мовою навчання здебільша переміняно просто „явочним порядком", без ніякого плебісциту й законної підстави на польські з тим, що нетямуче нічого у наших справах польське учительство як **побічний** предмет завело науку гейби **лемківської говірки з лемківського буквара бувшого москвофільського учителя Трухановського.** Ця акція ведеться від літ явно і славно, щоб тільки не допустити до зросту і скріплення українського національного руху, що з кожним днем зростає тут щораз більше стихійним явищем.

Сніжно-білу краску дістає білля, коли перед пранням намочити його, додаючи порошку МІМІ.

Про зріст української національної свідомости серед лемків свідчить м. ін. низка процесів проти лемків-селян в окружному суді в Новому Санчі, де їх недавно боронив посол д-р Степан Баран, адвокат в Тернополя. Всі ті процеси повстали на українському національному підложжі, наслідком виявів, що попали в колізію з карним законом та які є таки доказом української стихії, що йде переможно по лемківській Верховині.

На Лемківщині йде нині боротьба не тільки з москвофільством та його сіямським братом — православієм. Українські лемки-селяни розпочали й боротьбу з нажиненим лемківським букварем. У селі Лосе, новосанчівського повіту, — як і всюди — батьки дали своїм дітям гроші на закупно шкільних книжок, чим займається учительство. Зробив це селянин-лемко Іван Піх. Його дочка Евгенія, учениця І. кл. народньої школи в Лосю, дістала від учительки лемківський буквар і принесла його до дому. Тут прочитав його батько Іван Піх і знайшов у ньому багато слів, незрозумілих навіть йому, родовитому лемкові й тому прийшов до висновку, що цей буквар не надається до науки його дитини. Десь у другій половині жовтня ц. р. відіслав він учительці лемківський буквар зі запискою, що цей буквар незрозумілий для нього, а тим більше для його дитини й тому не бажає собі, щоб його донька вчилася з такого букваря.

Учителька буквар приняла й переказала, щоб Іван Піх другого дня прийшов до неї. Так і сталося і коли Піх прийшов до учительки, застав там у неї шкільного інспектора з Нового Санча, що вдався з ним у розмову на тему букваря. В часі розмови з інспектором Іван Піх як умів, викавував йому, що цей буквар є для дітей незрозумілий, що писаний „гаварою" і що він хоче, щоб його дитина училася з букваря, писаного літературною мовою, як було давніше і як є з польськими букварями. Інспектор від себе доказував, що автор букваря лемко та що буквар добрий. Остаточно дискусія не довела до нічого.

Теж і другий лемко з Лося — Роман Стащак не хотів, щоб його дитина вчилася з лемківського букваря й сам його відніс учительці. Оба згадані селяни-лемки спровадили собі зі Львова через Тво „Просвіту" українські шкільні букварі і самі дома учать свої діти з тих букварів рідної української мови. Десь пізніше їх доньки Евгенія Піх і Мелянія Стащак взяли ті букварі до школи, щоб показати їх своїм товаришам і товаришкам. Доглянула це учителька (полька), букварі ті дітям сконфіскувала й зробила донесення на їх батьків до староства, а повітове староство в Новому Санчі покарало обох гривною по сто золотих або 14-деним арештом за проступок зі ст. 18. права про проступки (демонстраційне оказування неохоти або легковаження для польської держави або державних інституцій.). Проти цього карно-адміністраційного засуду зголосили Іван Піх і Роман Стащак спротив, внаслідок чого відбудеться проти них розправа в окружному суді в Новому Санчі. Незалежно від цього поліція зробила проти них карне донесення до прокуратури в Новому Санчі з того самого приводу (згадана історія з букварями).

Лемківське село розпочинає боротьбу за своє національне „я". На жаль, воно не всюди має правну допомогу своїх людей ,так конечну у таких справах. Нпр. у Новому Санчі нема ні одного українського адвоката, що західна частина Лемківщини дуже болюче відчуває. Українських кандидатів адвокатури є доволі й можеб хтось з них зважився осісти в Новому Санчі як адвокат, а при солідній праці зміг би забезпечити собі й матеріяльну екзистенцію.

З ЖИТТЯ СОВІТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

(За київським радіом).

СМЕРТЬ ПИСЬМЕННИКА ОСТРОВСЬКОГО.

В Москві помер письменник орденоносець (ордер Леніна) Микола Олексіевич Островський. Його імя звязане тісно з Україною, бо в часах большевицько-української війни боровся він у рядах большевиків (корпус Котовського) проти визволення України зпід ярма Москви. Як письменник дав велику повість **„Як гартувалася сталь".** Її тематика — революційні події на Україні в рр. 1917—1919 (вийшла теж по українськи). Написана з великим епічним талантом, здо була вона небуденний розголос на цілій території СССР. Другу свою повість п. н. **„Народження бурі"** закінчив Островський перед самою смертю, до якої готовився свідомий важкої недуги.

З приводу його смерти проголошено в цілім СССР, зокрема на Україні, жалобу. Відбуваються скрізь „траурні мітинги". На одному з таких мітінгів рішено просити большевицький уряд, щоб на місце затопленого еспанцями пароплаву „Комсомол" збудувати новий і назвати іменем Островського. В радіо дуже багато можна почути про Островського. Подають між ін. голоси визначних людей, як рос. письменника Пантелеймона Романова, що тепер перебуває в Києві, українського композитора Косенка та інших, в яких розхвалювані заслуги Островського як „бійця" і письменника. Похорони Островського відбудуться 26. ц. м.

МІТІНГИ — ПРОТЕСТИ ПРОТИ ЗАТОПЛЕННЯ „КОМСОМОЛУ".

На території СССР відбуваються численні зібрання, на яких протестують проти потопления „фашистівськими піратами" большевицького судна „Комсомол". Очевидно, що в цій акції не бракує й України. Між ін. також Всеукраїнська Академія Наук відбула такий мітінг і приняла громогласні резолюції з виявом „ненависти до фашистівських розбійників". Працівники Інституту Матеріяльної Культури при Всеукр. Ак. Наук рішили віддавати 1% своїх заробітків на будову нового судна.

В КИЄВІ ПОСТАВЛЯТЬ ПАМЯТНИК КАМЄНЄВУ.

В Києві, де вродився недавно померший командарм І. ранги Сергій Сергієвич Камєнєв, рішено поставити його памятник. З проектів, що їх зголошено, деякі дуже подобались.

ЗАЦІКАВЛЕННЯ ЕСПАНІЄЮ.

Підтримка большевиками еспанських революціонерів у їх боротьбі з націоналістами спричинює, очевидно, те, що совітські громадяни мусять хоч-не-хоч входити в подробиці всіх соціяльних рухів в Еспанії, читати ріжні революційні писання еспанських комунофілів та співати революційні еспанські пісні. Для навчання напр. пісень „еспанського народнього фронту" відбуваються окремі курси, між ін. також на Україні. Ці пісні переложені на українську мову.

Н—вич.

Закарпаття.

VII. КОНГРЕС УЧИТЕЛЬСЬКОЇ ГРОМАДИ.

У днях 9. і 10. січня 1937 р. відбудеться в Ужгороді VII. конгрес українського учительства, що його скликає Учительська Громада. Програма конгресу розложена на два дні. Першого дня відбудеться низка фахових викладів, засідання Учительської Ради і театральна вистава. Другий день зачнеться Службою Божою, що її відправлять у катедральнім храмі. В 9. год. відбудеться відкриття самого конгресу, звідомлення виділових, вибір нових виділових та ухалення резолюцій. Пополудні того самого дня відбудуться три фахові виклади. Референтами будуть: о. дир. А. Волошин, др І. Панкевич і Ф. Агій. Учительський конгрес закінчиться репрезентаційним балем.

НЕВДАЧІ „КАРПАТОРУССКОГО ТЕАТРУ" В КОШИЦЯХ.

Приїзд „Краєвого Карпаторусского Театру" до Кошиць попередила величезна й шумна реклама. Одначе виступи цього театру покінчились у Кошицях подібно, як і в ріжних місцевостях Закарпаття, повною невдачею. На першій виставі „Мариші" було всього 139 осіб. Щоб підтримати на дусі безталанних акторів, усі місця в льожах заняли члени кошицького хору „Ферстер". Друга вистава відбулась майже при порожній салі. Колиб не те, що „Карпаторусский Театр" має величезні субвенції, не булоб навіть чим заплатити електричного світла. Сякий-такий успіх мала третя вистава і притягнула трохи глядачів, але тільки тому, що в програмі були такі українські танки, як: гопак, аркан, гагілка і гречаники та що між державними урядовцями насилу розійшли білети за пів ціни.

Головна причина всіх невдач цього театру — це диловижия тарабарщина, що в ній грають усі вистави. (Театр має бути промотором т. зв. „третого направленія" на Закарпатті).

ЮВИЛЕЙ ЗАСЛУЖЕНОЇ ПИСЬМЕННИЦІ І ГРОМАДЯНКИ.

В четвер 10. ц. м. відбулося в Ужгороді заходом жіночої секції Тва „Просвіта" ювилейне свято з приводу 50-ліття визначної закарпатської діячки і письменниці Ірини Невицької. Заходяки її заходам повстала при ужгородській „Просвіті" жіноча секція, яка проявляє живу діяльність серед українського жіноцтва Закарпаття. Ір. Невицька є авторкою повісти „Правда побідила" (1924) і збірки оповідань „Дарунок" (1929).

Свято відбулося у незвичайно святочному настрою. Привітальну промову, що її написав о. дир. А. Волошин, виголосив через відсутність о. В. др М. Бращайко. Відтак привіт зложили представниці ріжних жіночих організацій та п-і Грабарова, дружина губернатора. На дальшу святочну програму складались деклямації і співи хору „Бандурист".

ПРОСВІТНО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КУРС.

У днях від 28. ц. м. до 2. січня 1937 р. відбудеться в Ужгороді просвітно-організаційний курс, що його уладжує філія „Просвіти". На курсі викладатимуть про ведення товариства, бібліотеки й хору, про організацію театру, про пожежні й руханкові товариства, про географію краю і т. д.

АРЕШТУВАЛИ РЕД. ІЛЬКОВИЧА.

Закарпатські часописи повідомляють, що москвофільського ред. Ількевича арештувала чеська поліція тому, бо підчас свого побуту в Женеві він писав дописи про розмови з відомим ревізіоністом Геровським. В останніх часах Ількович був співробітником „Русского Вістника", органу партії посла Бродія (т. зв. Автономний Земледільський Союз").

Повитаймо
Ювилятку - Просвіту
в 68-мі роковини
її успішної праці.
Пересилаймо
„Дар Просвіті"!

ДІМ МОДНИХ ТКАНИН. **Небувала нагода на Ялинку!**
КІСЛЕР — Львів, вул. Сикстуська 22.
влаштовує до 24. грудня ц. р. **ПОСЕЗОНОВУ ВИСТАВУ**
матеріялів повнилих і шовкових на костюми, плащі і сукні по цінах небувало низьких.

„Політичний устрій Української Держави ... річ другорядна..."

ПРОМОВА ГОЛОВИ ЗАКОРДОННОГО ЦЕНТРУ УНР П. АНДРІЯ ЛІВИЦЬКОГО.

В останньому числі паризького „Тразуба" находимо промову голови державного центру У. Н. Р. на еміграції пред. **А. Лівицького,** виголошену недавно в одній з українських еміграційних кольоній на півдні Европи. Тому, що та промова яскраво та авторитетно вясовує характер і політичне обличчя згаданого центру і тому, що для нас надзвичайно цінно пізнати докладно суть всіх історичних українських національних течій політичних концепцій — містимо цю промову — як документ — у цілості.

Ред.

СУТЬ НАЙНОВІШОЇ ТРАДИЦІЇ ДЕРЖАВНОСТИ.

Двацять літ минає з того часу, як велика війна розхитала кайдани московські, як народи Сходу піднесли свої похилені шиї, як збуджена в огні Нація Українська повстала до боротьби за визволення. За ці довгі роки патріоти українські глибше продумали причини невдачі, звертаючись часто з докором і проти долі, і проти проводу, і проти себе самих. Шукаючи тієї правди, яка переможе, та вивчаючи політичну еволюцію Европи, частина активного громадянства вимагала часом нових шляхів, вважала конечним виробити конституцію, з якою „підемо на Україну". Бажала зафіксувати, якою має бути Україна, **за яку** Україну маємо жити і вмірати.

На світанку революції, коли перемога здавалась такою близькою, політичні партії українські, на чолі з проводом боролись за Україну таку, яку уявляли собі їх партійні програми. Спільні зусилля нації дали світлу перемогу: Україна стала незалежною, стала Народньою Республикою. Маємо найновішу традицію державности, що не перемогла, але й **ніколи не скапітулювала.** Море крови пролилося за час довгої вже боротьби, страждання гордої Нації досягли найвищої міри, могили лицарів виросли на Україні й на чужині далекій. Між тими святими могилами — одна найсвятіша, ніколи незабутня могила вождя нації. Того незабутнього вождя, чий голос кликав нас до боротьби, чий несмертельний дух кличе нас до невпинного чину.

Тепер не може бути вагання, бо всі українці знають, для чого живуть на світі. Знають і підуть на смерть за самостійну Українську Державу, **незалежно від того, який політичний устрій та держава матиме.** Мріють про найширше обєднання з метою визволення України, вважаючи, що перед единим великим завданням повинні відійти на дальший плян навіть найліпші проекти державного будівництва. Рвуться до боротьби за Україну суверенну й незалежну. Розуміють, що „нові шляхи" і „нову конституцію" віднайдемо вже в единому для всіх гаслі — **Україна понад усе.** Поза боротьбою політичною, поза інтригами чужинецькими, те гасло едине опанувало найглибші мрії всіх українців, від найлівіших до найправіших.

ДЕРЖАВНІ КОНСТИТУЦІЇ НЕ РОБЛЯТЬСЯ НА ЕМІГРАЦІЇ.

Чи треба на чужині фіксувати проекти конституції, що причиняться не до обєднання, а до розбіжности між окремими частинами нашого громадянства?

Жадна нація не може похвалитись єдністю політичної думки. І тільки в незалежних державах боротьба політична доводить до перемоги якоїсь групи, що очолить націю і встановить лад, для нації потрібний. У наших своєрідних обставинах, чи можемо ми на чужині виробити проект політичного устрою майбутньої України, знаючи настрої громадянства, але не будучи в стані ті настрої перевірити шляхом, можливим тільки на рідних та вільних теренах? А колиб і могли, то чи мав би право провід УНР, знаючи й відчуваючи глибоку еволюцію, яку перейшла Нація під нечуваним ярмом сучасної Москви, ті емігрантські проекти санкціонувати?

Українська Народня Республика через брутальну навалу червоної Москви формально не втратила своєї державної незалежности, бо ніколи тієї навали не легалізувала, ніколи своїх протестів проти насильства не припиняла. Сучасний провід, хоч фізично відірваний від території, стежить за життям на Україні і морально найтісніше звязаний із своїм народом. „Уенерівці", від правих до лівих, до сумлінної опозиції включно, вважають наш центр своїм легальним урядом, а себе вважають громадянами УНР та борцями за її визволення. Колиж прийняти на чужині найліпші проекти, то УНР обернеться в оте „політичне угрупування", про яке кричать наші вороги, свідомі й несвідомі, а еміграція наша ще раз утратить батьківщину, бо втратить фактично свій единий державний центр.

Чинники чужоземні, ближчі й далекі, знають і на чужині адресу нашої нації, трактують нас, як легальну репрезентацію українського народу, вважаючи Українську Народню Республику за державну організацію, що обєднала патріотів без ріжниці політичних поглядів. Ставляться до проводу нашого не як до політичного угруповання, а як до чинника, що має право й обовязок репрезентувати визвольну боротьбу українського народу.

ЧИ УНР СТОЇТЬ НА ПЛЯТФОРМІ ФЕДЕРАЦІ ?

Даремно підступний ворог намагається запевнити слабодухих, ніби могутні держави кують на нас нові кайдани, бажаючи обернути Україну в свою кольонію. Ввесь світ уже давно знає, що ми — не пасивні раби, яких треба визволяти без їх відома та опікуватись ними проти їх власної волі. Даремно також сучасна Москва, через агентів укритих, намовляє несвідому частину загалу, ніби сам уряд шукає, чи навіть знайшов уже „пана", якому хоче віддати Україну на тих чи інших умовах. Тільки провокаційна, розкладова акція агентів Москви могла кинути частину наших борців на такі фантастичні припущення.

З погордою відбиваючи шкідницькі напади, свідомі й несвідомі, сучасний провід стоїть на варті чести й слави України, виконуючи заповіт нації та вирвані накази Незабутнього Вождя. Політичні позиції наші незмінні й непохитні. Уряд завжди вважав за державну зраду всякі проекти „федерації" з ким би то не було. Самостійність і нічим необмежена незалежність Української Держави є тою реальною метою, за яку безкомпромісово боровся і буде боротись уряд Української Народньої Республики, — до близької вже перемоги.

Вірючи в незломні сили народу нашого, шукаємо спільників серед щирих та природніх ворогів нашого ворога. Маємо певність, що великі держави прийдуть до згоди й до спільного завдання — знищити нарешті московське гніздо. Знищити на благо всіх держав, усього світу, на благо тих народів Сходу, що напружили останні сили в боротьбі за власну державність. Україна ніколи в майбутньому не буде погноєм для чужої потуги, а уряд Української Народньої Рес-

---

Л. КОСТІВ.

Лещатарський змаг

Добре, що нападало так багато снігу! Речинець змагів визначили, а сніг, якби завзявся до останньої хвилини. Недурно віщували метеорольоги, що цього року прийде пізно зима... Але таки помилилися.

Мало хто із звичайних смертників, тих у місті, що ходять щодня до бюра чи крамниць, розуміє, що значить гарний, пухкий сніг для спортсмена. Ясно, що для лещатаря! Іван Грицик не признавав іншого спорту. Признавав, але всяким іншим погорджував: — хто з тих усіх покорчених змерзлюхів розуміє красу природи, ширину простору, працю легенів, ніг і рук, приплив що раз то нових сил до організму! Лещата це не тільки спорт, ні... Нині він мав притоку ще раз передумати, як багато він завдячує цим двом дошкам. А що ще може завдячувати! Уперше має нагоду брати участь у змаганнях поруч чужинців „з іменем". Той успіх з минулого року дійшов до відома тих, що мають у своїх руках гроші, організацію, всі можливости, щоб зробити з людини спортсмена... ні, із спортсмена — людину, людину, свобідну, незалежну, з усіма перспективами змінити своє життя...

Студії пропали. Залишились тільки дві дошки. А коли вони ще не зуміють вказати чоловікові шляху...

Ах, правда: шлях називається тепер трасою. Іван Грицик задивився у сніжну далечінь, якби не бачив своїх суперників. Німець, італієць, фінлянлець... якісь дуже славні імена... Не пригадує собі їх навіть. Важніше ще раз пригадати собі довгу. Він-жеж ходив нераз цими вертепами і тер рами із Оленою. Здається чує ще її вчорашні слова:

— Завтра ти виграєш, правда? Ти мусиш бути перший. Пригадай собі, що я хочу...

Від учора повторив собі ці слова в думці вже десятий раз. Відповів їй, що радо кинув би їй під ноги всі лаври світа. Але тепер, коли рішальна хвилина така недалека, всі ці слова набирають якогось дивного змісту. Замість його заохотити, вони обезсилюють його енергію, налягають каменем на серце, — якби не мав брати участи у змаганнях а ніс у наплечнику харчі для цілого товариства на шпиль Говерлі.

Уже біжить... Знає заздалегідь, в якому місці коло Стрийського парку буде на трибуні між публикою сидіти Олена. Чи вона справді буде щаслива, коли її наречений здобуде нагороду? Вона-ж сказала йому, що хоче бачити його першим.

Йому стає щораз тепліше. Сам не знає, чи від бігу, чи від думок. При таких перегонах нездорово думати, це навіть шкодить ногам. Буде час думати пізніше. Та наче якась фільма виринають в його уяві одна за одною картини всіх минулих днів. Він бачить зовсім виразно, як оця донька директора банку ставилась до нього завсіди звисока, коли він пробував виявити перед нею свою чемність чи навіть симпатію. Навіть не дивилась на нього. Дивилась, якби прохав у неї посади або якби хотіла заглянути до дна його порожньої кишені. Зміна почалась від його несподіваної перемоги. Олена щойно тоді звернула на нього увагу. Ні, зовсім перемінилась, миттю. Не було сумніву, що її спотребився чемпіон, той відзначений, про якого всі говорили і писали, той, що встановив новий рекорд... вона-ж пропаде за рекордами!

І якби він тепер програв, то її поведінка напевно знову перемінилась би. Так, досить було б такої дрібниці, як пів метра землі залишеної для противника, що висуне на чверть секунди голову вперед, а він лишиться позаду...

Грицик чує, що його ноги стали тяжчі. Так, він дає себе випереджувати... О, тут на закруті гурток хлопчаків, що його знають, заохочують його, підбадьорують, пригадують йому, що на ньому спочиває честь їх міста... ні, нації...

Та що вони знають про спорт?! Здобути тяжку химерну дівчину, як Оленка це багато труднійше, ніж перебігти тих кілька кільометрів. Із лещатами може він свої штуки показати, коли хоче... це залежить виключно від його волі та його сил. Але Оленою...

Аж тепер бачить він, що він четвертий з черги. Не знає навіть, хто попереду нього. Ті певно не думають про такі справи, коли стають до перегонів. Має таке враження, якби серце стримувало його мязи. Гальма, не серце! Треба було вибирати, заки ставав до цих змагань... треба було написати до неї листа і домагатись від неї ясної, недвозначної відповіди, тоді булоб йому лекше: знав би, чи на першому місці — лещата чи Олена.

Напружив усі свої сили, бо бачить уже здалека трибуну. Тепер очі всіх будуть спрямовані на нього. Пора було вже рішитись, чи він має прибігти перший до мети, чи зробити Олені на злість... Та хто про це буде знати? Навіть вона сама не повірилаб, що він хотів перевірити її почування. Сказалаб, що з такими поважними справами, як спортом жартувати не можна.

Робить велике зусилля. Відчуває, що в ньому прокинувся інстинкт спортсмена. Бачить юрбу, публику, обличчя знайомих... навіть товари-

публики став уже субектом права, з яким поважно рахуються, а напередодні акції пертракту ватиме з ним увесь світ, як з чинником цілком рівнорядним.

ЗА ЄДНІСТЬ УСІХ УКРАЇНЦІВ.

Забагато крови, забагато жертв покладено на вівтар визволення, щоб на порозі великих подій легковажити нашу справу та понижувати гідність і честь Націй. Мусимо відчути виключну повагу міжнародніх обставин, мусимо нарешті спромогтися на дисципліну національну, **мусимо заімпонувати світові загально-національним єднанням.** Така вже доля поневоленого народу: мусимо бути однодумні в боротьбі за те єдине, що нам усім бракує — в боротьбі за визволення рідного краю.

Хай не всі українці через злидні еміграцтські та урази особисті шю конечність розуміють, і тому не всі маніфестують свою єдність навколо нашого проводу. Але майже всі українці, відчуваючи потребу єдиного центру, радіють з того, що зберігся традиційний уряд Української Народньої Республики. Його можна критикувати, на нього можна з усіх боків нападати, бо він є урядом нашим. Але всі відчувають, що той уряд є відповідальний не лише за долю українського народу, а навіть за вибрики тих українців, що його атакують і тим „по змозі" шкодять нашій справі...

„НЕ ДЛЯ ТОГО, ЩОБ ШУКАТИ СОБІ НОВИХ ОПІКУНІВ"...

А якою буде Україна? Буде незалежною Державою Українського Народу, в кожному разі не реакційною, бо того не дозволить соціяльний склад міким незломної Української Нації. Селянство українське, що зберігло національне лице проти злої волі гнобителів України, те селянство, що на чолі з рідною елітою врятувало націю від повної заглади, буде міцною підставою нашої держави. Досвідчена в тяжкій боротьбі проти новітньої московської навали, селянська нація визволить Україну не для того, щоб шукати собі нових опікунів, східних, чи західних. Забудуть москалі червоні про свої „комуністичні" знущання, заведуть білих „космополітів" їх мудрі реставраційні наміри. Відроджена в огні боротьби проти сучасного московського пекла, вирве нація землю українську із москювських пазурів, вирве Україну з пекельних обіймів розхитаної Москви, вирве національне село з кріпавих рук „інтернаціональної" банди.

Хай тимчасом українські партії чи політичні угрупування, кристалізують свої політичні позиції та в своїх програмах виробляють проєкти державного будівництва. Хай ідеольогічно конкурують між собою перед українським громадянством, вивчаючи найновіший досвід Західної Европи.

Уряд Української Народньої Республики, виконуючи свої завдання, опрацював технічні пля-

---

шів. Та нагло чує, якби хтось підставив йому ногу? Чи він задивився?

Тягнуть його кудись... чи не до трибуни? Чи це вже кінець?

Натовп, оклики... якісь руки... а він не всилі нічого відповісти. Темно, як у льоху.

— Іванку, Іванку, що з тобою? — чує якийсь голос.

Розплющує очі. Випадок? Чи він зломив ногу? Що? зімлів? який скандал!

— Сам не знаю... серце, чи щось під ногами.

— Ні, це перевтома. Ти занадто перемучився. Доктор каже, що нічого, але ти потребуєш відпочинку.

Його везуть автом. Куди? до віллі батьків Олени? Він нічого не розуміє.

— Оленко! я не дотримав слова. Бачиш те, що ти хотіла...

— Це нічого... нічого... відпічнеш собі в нас тиждень, два і все буде добре...

— А ти не гніваєшся на мене, що я так оскандалився?

— Защо? тиж робив усе, що міг... Я певна, що при найближчій нагоді.

Він дивиться в її очі; не має вже сумніву, що вона любить його навіть після такої програної. Він уже почуває в собі приплив свіжих сил. І коли його обступили в сальоні директора банку, він каже таким голосом, що ніхто ні на хвилину не сумнівається в його словах:

— Я дурень послухав одного спеціяліста, що не треба багато їсти перед змагом... і випостився, щоб бути лекшим... А тепер бачу, що треба слухати тільки свого організму! Я їм покажу, як виглядає біг з перешкодами!

Але в глибині душі знає, що якби не думки про Олену то все скінчилось би нині інакше.

ни відродження держ. життя на звільненій Україні. Коли надійде давно ждана хвиля остаточних змагань за звільнення Нації, наш державний провід прийде з довголітнім досвідом, щоб разом із народом українським боротись за перемогу внутрішню й зовнішню. Коли наступлять світлі дні перемоги, провід допоможе змученій Нації направити шкоди, заподіяні московським режімом та зробить перші кроки по вільному шляху державного будівництва.

А який політичний режім буде у нас на Україні, яку конституцію буде мати Держава Українського Народу? Буде така конституція, яку вона собі вільна, могутня, досвідчена тяжким стражданням та лицарською боротьбою, суверенна Нація Українська.

У 300-ліття смерти митрополита Рутського.

Закінчення викладів для духовенства.

Першого дня після викладу о. ректора, д-ра Й. Сліпого виголошено ще два виклади: о. крил. Р. Лободича про значіння Замойського Синоду для Унії та о. Й. Скрутеня ЧСВВ на тему „Митр. Рутський у житті нинішніх Василіян". Відчит о. д-ра В. Голинського з Перемишля не відбувся.

Другого дня (24. XII.) виголошено 3 виклади дополудня і три пополудні на такі теми: о. д-р Г. Костельник: Ідеольогія Унії; проф. д-р М. Чубатий: 300-ліття Унії на Україні; о. д-р А. Ішак: Становище Унії до автокефалії; о. протоерей П. Табінський: Що потрібне до успішности церковного поєднання; о. В. Величковський Ч. Н. І.: Методика уніїної праці між православними на Волині; проф. д-р В. Залозецький: Мистецька творчість Унії за останніх 300 літ. Після викладів відбулася дискусія, у якій брали участь: о. декан Теліщук, о. Лещина, о. ректор Домбровський з Дубна, о. Павлосюк, о. д-р Костельник, о. протоерей Табінський і Преосв. Чарнецький.

В останньому дні (25. XII.) мали реферати: о. Ст. Рудь про Літургію св. Івана Золотоустого в І. половині XVII. стол., о. д-р Лев Глинка про правні основи Унії та о. П. Хомин про огляд неєдиненої преси на Унію. Після тих рефератів була знову оживлена дискусія, у висліді якої прийнято низку резолюцій, що їх опрацювала окрема комісія у складі оо. Дзеровича, д-ра Іщака й Дороцького та д-ра Чубатого. Резолюції будуть опубліковані окремо.

Закінчив зїзд о. ректор д-р Сліпий подякою Митрополитові і Преосв. Чарнецькому за провід, дальше всім нашим чернечим Чинам, прелєгентам та учасникам. Потім промовив ще сердечними словами Преосв. д-р Чарнецький і на закінчення того під кожним оглядом удатного зїзду о. ігумен Климентій Шептицький. Вдоволені учасники в числі до 200 перейшли опісля до молитовниці св. Йосафата, де відбувся благодарственний молебен.

На зїзд наспіли привітні телеграми: від папи і секретаря Конгреґації Тіссерана з Риму та від папського нунція з Варшави.

—o—

Католицький епископат у боротьбі з комуязмом.

В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

У Чехословаччині оголосили у пресі та з проповідниць пастирський лист чехословацького епископату, звернений проти комунізму.

Епископи боронять Церкву перед комуністами, що скидають на Церкву вину за теперішні суспільні відносини. Тимчасом саме Церква перша видвигнула і протиставила поганству ідею милосердя та ввела її в життя, закладаючи шпиталі, діточі й старечі приюти та інші гуманні установи. З другого боку Церква старалася вплинути на державне законодавство, щоби воно в суспільно-господарській політиці кермувалося справедливістю та гуманністю. Довга низка епископів, священників та світських католиків станула до енергійної оборони світу праці. В часах, коли парляменти й уряди винятковими законами і репресіями намагалися зліквідувати суспільну боротьбу, папа Лев XIII. видав відому енцикліку „Рерум Новарум", де засував католицьку суспільну політику, виступаючи в обороні пролетаріяту. У тому самому дусі зредаґована енцикліка Пія IX. „Квадрагезімо Анно".

На жаль ті заклики залишилися „голосом волющого в пустині" — людство сліпо йшло до заглади. Бог щедро обдаровав землю. Коли, не зважаючи на те, нині панує голод і біда, це виключно вина людей, які нищать великі припаси харчів, щоби вони не подешевіли, замість дати їх виголоднілим масам.

Тому всі католики мусять працювати над відновою суспільного ладу. На нїщо не здасться боротьба проти комунізму, коли на місце заслїпленого лібералізму не стане новий лад, побудований на принципі християнської любови та справедливости. До цього необхідно скріпити гуманну діяльність у парохіях, крім того обзнайомитися зі суспільно-господарською ділянкою. Енцикліка кінчиться словами: „Католики мусять бути активні, щоби зі спокійного сну не збудив їх прикрий ранок".

В АНҐЛІЇ.

Тої самої неділі відчитали у всіх церквах Анґлії та Валії пастирський лист анґлійського епископату, також звернений проти комунізму. *Комуністичній пропаґанді — пишеться там* — необхідно протиставити суцільний фронт для оборони християнських принципів. В нинішніх часах енергія й єдність — це єдина непоборима сила. Комуністи намагаються підкопатися під підвалини християнської культури, тому тепер необхідно зосередити всі сили у неполітичному католицькому апостольстві. Епископи закликають вірних вступати до „Братства християнської доктрини", що співпрацює з „Католицькою Акцією"

ПАПСЬКІ ПОБАЖАННЯ ДЛЯ ЧАНКАЙШЕКА.

Маршал Чанкайшек покінчив 50. рік життя. З нагоди уродин Папа поручив апостольському вікаріеві з Нанкіну передати китайському начальному вождові щирі побажання.

— Любов власного народу засвідчимо найкраще висилкою „Дару Просвіти" в місяці грудні.

В обороні рідної землі.

ТОВМАЧЧИНА.
Віче в Отинії.

Дня 15. грудня ц. м. відбулося в Отинії повітове віче в земельній справі в салі „Сокола". Віче скликав Повітовий Нар. Комітет УНДО. Відкрив віче д-р Дрогомирецький, до президії ввійшли: д-р Дрогомирецький як предсідник, пп. Василь Мельницький, Микола Когут і Микола Семчук як члени та п. Пеплус Степан як секретар. На салі зявилося поверх 800 людей майже з усіх сіл товмацького повіту. Реферат про земельні справи виголосив пос. Заваликут. В дискусії забирали голос пп.: госп. Михайло Грицах із Закрівців, Василь Мельниченко, Юрко Ціпух, Іван Ферстей та інші, порушуючи справи земельні, податкові, справи збірних громад і гром. податків, справу шарварків, військового податку і т. д. Посол Заваликут відповів усім інтерпелянтам, після чого прийнято відповідні резолюції. Віче закінчив д-р Дрогомирецький, підкреслюючи нечуваний факт, що місцеві москвофіли відмовили салі на віче, яке тому відбувається в салі польського „Сокола".

Тут треба замітити, що в Отинії є ще групка москвофілів-могіканів у числі яких 30 людей, які мають у своїх руках вибудовану давніше руками наших селян, пізніше захоплену ними салю і дім під філію т-ва „Самопомощ". Вони замкнулися в собі, а щоб тої реальности не випустити з рук, не приймають нікого більше в члени. Негодування, яке з тої причини було замітне на салі, вказувало на те, що село отинійської округи цей поступок ренегатів собі добре затямить.

—o—

По смерти Василя Стефаника.

До Т-ва Письменників і Журналістів ім. Івана Франка у Львові прислали з приводу смерти Василя Стефаника вислови спочуття ще такі установи: Товариство Українських Письменників та Журналістів у Празі, Український Соціольогічний Інститут у Празі й Українське Т-во Допомоги Емігрантам з України у Львові.

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД.

Господарський патріотизм і святочні закупи.

АКТУАЛЬНА ПРИГАДКА НАШОМУ ГРОМАДЯНСТВУ.

Свято Різдва, перед яким саме стоїмо, викликає — як щорічно — збільшений попит широких кругів населення на різні артикули, в першу чергу на артикули т. зв. першої потреби. З цим збільшеним попитом вяжуться надії купців, ремісників і промисловців на збільшений збут, на кращі заробітки, що в останніх літах значно погіршились і не вистарчають уже навіть на скромний прожиток. Особливо сумна це правда, коли йде про заробітки **українського купця, ремісника і промисловця.** Господарський патріотизм українського громадянства все ще залишає багато до бажання, все ще **по старій звичці притягає українця чужинецька крамниця і чужий виріб..** Ніде правди діти — господарське виховання нашого громадянства кульгає, освідомлення його в усіх користях, що їх дає нації розвинена господарська самодіяльність, не йде таким темпом, як цього вимагає добро української справи.

Та це широка тема і годі насвітлити її в короткій замітці. Тому завданням цієї замітки хай залишиться тільки пригадка, що **всі святочні закупи треба полагоджувати в українських фірмах і всі свої потреби покривати виробами рідного виробництва.**

Берім собі приклад хоч би з наших сусідів — поляків. Вони перед святами розвели широку пропаганду за тим, щоби кожний польський сотик ішов у польські руки (часто ті руки називають вони загально: „християнські"). На нас кладуть обставини ще більший обовязок тямити про підтримку всього, що рідне, бо ми нація недержавна, перед якою багато джерел заробітку є недоступних. **Виключно господарський патріотизм і національна солідарність** може нас зберегти перед жебрачою торбою і навпаки — принести навіть розмірно великий добробут та можливість людського істнування.

Н—вич.

З життя кредитової кооперації.

Заходом „Повітового Товариства Кредитового у Львові" (Українбанку львівського повіту) відбулася 24. XI. ц. р. в домівці Товариства у Львові при вул. Сикстуській ч. 38 **повітова конференція кредитових кооператив львівського повіту.**

На конференцію прибули представники 8 кооператив при загальному числі 12 кооператив з Українбанком у Винниках включно.

Конференцію відкрив член управи адвокат **мґр Евген Жизневський.** Він представив сучасний стан кредитової кооперації львівського повіту та плян „Повітового Кредитового Т-ва у Львові", організувати і засновувати кредитові установи у повіті та вести акцію дрібної ощадности. Представник Центробанку дир. **Степан Кузик** зясував дотеперішні досвіди в ділянці кредитової кооперації та дрібної ощадности. З черги представник Т-ва „Ощадність" у Львові п. **Федорчак** представив плян технічного переведення ощадностевої акції. Представники поодиноких кооператив складали звідомлення. Найкращий успіх виказують **Винники та Львівські Сороки.** В Сороках зібрано уділового капіталу поверх 4.000 зол. Позички дають в Сороках, у Винниках та Чижикові на 8 відсотків, що є відрадним явищем. При всіх кооперативах істнують збірні ощадности, організовані молодю.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

МІСІЯ ПРОФ. КРЖИЖАНОВСЬКОГО В АМЕРИЦІ.

Наслідком спинення Польщею трансферу позичкових належитостей до Америки, заблюкованих на спеціяльних контах у Банку Польському поважні грошеві засоби. З уваги на те, що покищо нема виглядів, аби Польща відновила обслугу заграничних довгів, сума заблюкованих грошей мусілаб зростати, при чому американці не мали б із того ніякого пожитку, а для Польщі гроші теж не були би продуктивні. Отож Польща вислала до Зл. Д. П. Америки відомого економіста проф. Адама Кржижановського з місією дістати згоду американців на те, щоби заблюковані суми вжити на будівельні інвестиції в Польщі при 8 відс. річно. Згідно з вістками, які приходять з поза океяну, місія згаданого професора має виглади на повний успіх.

ГОСПОДАРСЬКИЙ РЕГІОНАЛІЗМ У ПОЛЬЩІ І ПОТРЕБА ЙОГО НІВЕЛЯЦІЇ.

З приводу появи першого числа познанського місячника „Господарка Заходня" з датою 1. грудня, містить „Господарка Народова" у 24-ому числі за п. р. цікаві міркування на тему регіональних господарських різниць на терені Польщі. Передаємо зміст цих міркувань:

Польща в господарського боку не є монолітом. Вона виказує різниці, оформлені історією і географією. Західні воєвідства представляють інші господарські і суспільні вартости ніж Конгресівка, Галичина, східні землі чи Шлеськ. Познанщина і Поморя забезпечували волость харчами промислову Німеччину. Та 18 літ спільного життя з іншими районами Польщі змінили не Показалось, що Познанщина і Поморя навчились не промислу і заграничної торговлі, стали визначним експортером, обнижуючи водночас свій рівень, тоді коли східні землі свій „стандарт" піднесли. Так напр. видайність землі піднеслась у центр. і східних воєвідствах, збереглась без змін на півдні, а впала на заході. Та проте Познанщина і Поморя дальше стоять на І. місці, коли йде про зміст праці, організаційний і калькуляційний хист, практичність, фахове знання, підприємчивість і солідність. Тому Познанщина і Поморя здібні **є торговельно і промислово кольонізувати** Конгресівку, сх. землі і Галичину. Але самі повинні черпати досвіди інших ділянищ (напр. Конгресівка має рухливий промисл і добре організований пролетаріят).

Публіцист з „Госп. Народової" застерігається, що хоч боронить ділянищевих чи воєвідських різниць, то не хоче, щоби вони були тривкі і незмінні та щоби були перешкодою в усуненні яскравих диспропорцій між Польщею „А" і „Б". Та для цього треба десятків літ. Спеціялізація ділянищ чи воєвідств небезпечна теж політично, коли є два неприємні сусіди: один зі сходу, другий зі заходу.

КІЛЬКОСТЕВИЙ І ВАРТОСТЕВИЙ ЗРІСТ ВИВОЗУ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОДУКТІВ.

Преголошені недавно статистичні дані дотично експорту Польщі дають матеріял для ствердження цікавої еволюції цього експорту. Перш за все важне те, що в експорту прихатцем став він експортом усе більше зорганізованим, при чому сільське господарство грає щораз поважнішу ролю. І так за 10 місяців п. р. вивезла Польща: пшен. і житньої муки за 21.5 міл. зол., коли за той сам час у поп. році вивезла всього за 10.8 міл., бекрінь за 21.5 (м. р. 12.5), мяса за 13.5 (м. р. 3.3), масла за 18.9 (м. р. 6.4), шинок у пушпах за 25 (м. р. 7.4), гусей за 2.4 (м. р. 0.2) міл. золотих. Та треба зазначити, що при експорті дістає Польща також щораз більші квоти за тону вивоженого товару. І так коли пересічна вартість за 10 міс. попереднього року вивезеної тони мяса була 027, то в цьому році піднеслась до 1.297 зол. Відповідні цифри для масла є 1.550 і 1.802, для шинок 2.447 і 2884, для одної бекрені 102 і 133 золотих.

ДО КІНЦЯ ГРУДНЯ ТРЕБА ЗАВІРИТИ УПРОЩЕНІ ТОРГОВЕЛЬНІ КНИГИ.

Купці, ремісники і промисловці, а також **власники нерухомостей і люди вільних звань,** які ведуть упрощене книговодство, мусять завірити (засвідчити) свої книги на новий календарний рік у Скарбових Палатах чи урядах, або в Пром.-Торговельних чи Ремісничих Палатах перед 1. січня 1937. Пропущення цього речинця **відбирає вартість** ведених книг дотично устійнення податків.

При цій нагоді пригадуємо, що Союз Українських Купців у Львові видав одинокий в українській мові підручник упрощеного книговодства для всіх зацікавлених груп.

Появилася книжка сеніора українських діячів

Д-ра Костя Левицького

під наг.

Українські політики

Книжка ця — це спільвети наших давніх послів і політичних діячів, що недавно друкувалися в „Ділі". Майже всі вони тепер відповідно доповнені й поширені, до того в книжці, що видрукована на претарковім, дуже гарнім папері, поміщено 32 портрети згаданих діячів.

Книжка має 140 сторінок ф. 8-ки і коштує тільки 1.50 зол.; з пересилкою 1.80 зол.

Замовлення на адресу: „Діло", Львів, Ринок 10/11. поверх.

Милу й гарну НЕСПОДІВАНКУ

зробите своїм найближчим бажаючи їм Веселих Свят за посередництвом „Діла".

Побажання до 15 слів коштує тільки 2 зол. — Кожне дальше слово по 20 сот.

КОНКУРС ПКО НА ГАЗЕТНУ СТАТТЮ.

ПКО в Варшаві проголосила конкурс на найкращу статтю на тему „Госп. і суспільні завдання капіталів, зібраних у ПКО". Стаття мусілаб бути надрукована в якомусь періодику в Польщі без огляду на його мову до кінця січня. Нагороди: 1.000 зол., 700, дві по 500, три по 300, чотири по 100. Надсилати треба до 1-го лютого.

СВІТОВА ХРОНІКА

СТАБІЛІЗАЦІЯ ВАЛЮТ І ВІДБУДОВА МІЖНАРОДНЬОГО РИНКУ.

Чи девалюація у Франції, Швайцарії і Голяндії зближила світ до моменту стабілізації валют? Чи засновки для стабілізації стали кращі? У відповідях на ці питання розходяться думки. Тоді, коли напр. швайц. президент Мєр в найновішій своїй енунціяції виявляє оптимізм, то голяндський през. міністрів Колін підкреслив, що він уже не віддається ніяким ілюзіям про міжнародню стабілізацію валют. Останній заступає думку, що цю стабілізацію мусить випередити лібералізм у світовій торговлі, знесення митних перешкод. Очевидно, що ті перешкоди не можуть відразу щезнути, але годі об'єктивному обсерваторові не ствердити, що справа йде до кращого. Польща теж стоїть перед конечністю в недалекому часі злагіднити девізові й імпортові обмеження, хоч не буде це легко зробити, бо саме ці обмеження є інструментом для вдержання вартости золотого.

МІЖНАРОДНЯ ВИСТАВА П. Н. „ШТУКА І ТЕХНІКА У СУЧАСНОМУ ЖИТТІ" В ПАРИЖІ.

Франція підготовляє вже горячково найбільшу атракцію 1937 р. — виставу, яка має дати перегляд усіх осягів світової цивілізації. Вистава займає 66 гектарів на обох берегах Сени. Участь у ній згодилось досі 50 держав. Вистава триватиме від травня до листопада.

„БІОЛОГІЧНА ПОЛІТИЧНА ЕКОНОМІЯ".

Проф. Райзер, керманич Нім. Уряду Здоровля, створив підстави нової економії, яку назвав біологічною політичною економією. Цією своєю наукою він протиставиться класичній економії, яка знає тільки мертві вартости національного господарства, а помиває вартости живі, що містяться у людині.

Він розріжнює три вартости людини: 1) матеріяльну, 2) біологічну, 3) культурну.

МАНДРІВКА МІЖНАРОДНИХ КАПІТАЛІВ.

Б. міністр Іполіт Глівіц виголосив 17. ц. м. у Пром.-Торг. Палаті в Варшаві реферат на тему подану вище. Загально відомо, що полохливі капітали постійно мандрують, але не всі знають, як сильно світова війна змінила відношення в посіданні капіталів. До війни банкірами світа були: **Вел. Британія** (на позичках закордонних мала 18 міліярдів дол.), **Франція** (8.6 міліярдів дол.) і **Німеччина** (7 міліярдів дол.). Тоді Зл. Д. П. Америки були **довжником** Франції і Англії на 5.5 міліярдів долярів. Який переворот у тому всьому спричинила війна, про це говорять цифри з 1930 р.: портфель Вел. Британії впав до 16 і пів міліярда, Франції до 4.5, Німеччина перейшла в ролю довжника з довгом 6 міліярдів, а Зл. Д. П. Америки мали розпозичених 15 міліярдів. Загальна сума капіталів (ок. 51 міліярдів) залишилась незмінена, тільки її розположення змінилось. Завдяки нечувано льояльній фінансовій і господарській політиці Німеччина зуміла стягнути до себе майже ввесь стрічений у війні капітал. І є фактом, що німці, хоч є найбільшим довжником світа, мають найможутніший промисл, відбудовану майже вовину і торговельну фльоту, тощо. Польща є одною з тих держав, що найменше є задовжені, зате і її інвестиційна стала дуже сумний. „Назвав (закінчив Глівіц) характеристика „бідний але чесний" не є мимо всього компліментом у міжнароднім політиці"...

В. Н-вич.

Успіхи „Просвіти" — це успіхи на всіх ділянках народнього життя. Занепад освітніх змагань потягає за собою занепад усього нашого дорібку. Шануймо себе. Спішім з „Даром Просвіти"!

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Оригінальне панoптікум.

В столиці Данії відкрили нещодавно промисловці на короткий час оригінальне панoптікум, яке мало чимало понеділків відвідувачів, якщо його не було б закрила в пору поліція, а підприємці не були б помандрували під ключ. До цього оригінального панoптікум не вели мали вступ — тільки п'яні. Якщо якийсь на підпитку добродій появиться самітний пізнім вечором на вулиці, до нього приступає посередник і запрошує на чудесну виставу, де можна побачити дуже пікантні і привабливі картини красунь. Найчастіше п'яні приймають таку пропозицію без зайвих вагань і йдуть до захвалюваного панoптікум. Замкнений гість опиняється перед входом до підземелля з темнавою пивницею. Тут кажуть гостеві доволі довго ждати, що ще більше скріплює його цікавість. Вкінці гостя ведуть до дерев'яної стіни. Там вирізані отвори, що відповідають більш менш величині людської голови. Підхмеленому гостеві кажуть устромити в цей отвір голову, щоб побачити оригінальні й цікаві речі. Цікавий виконує точно всі доручення, пхає голову в отвір і бачить, — що ніщо не бачить.

Але щоби скріпити враження, один із прислуги пускає в рух підойму і на голову цікавого п'яниці спадає щось ніби ніж гільотини, і так стискає п'яного, що він не може навіть ворохнутись. Підчас того „прислужні" найспокійніше у світі вичищують гостеві всі кишені. Тоді звільнюють гостя і викидають його на вулицю. Очевидно, що зараз п'яниця опритомніє і зрозуміє, що з ним сталось, не може собі пригадати ні околиці, ні вулиці, ні числа дому, де міститься „оригінальне панoптікум".

Один менше п'яний гість прочуняв у пору, покликав поліцію і разом з поліцією відшукав локаль панoптікум та його власників. Виявилось, що спільників було п'ятьох і всі вони добре заробляли, бо кожної ночі бодай кількох підхмелених гостей лакомилось на всякі дива.

—o—

ХЕМІЧНА АНАЛІЗА ВИКАЗУЄ, ЩО

ПАПЕРЦІ і ТУТКИ

(ПОВИНОВАТКИ)

„КАЛИНА"

є найліпші і найздоровіші!

Щасливий випадок.

В шотляндському місті Дунде мешкає 53-літня Анна Баль, яка була вже від довшого часу без праці і жила тільки з підмоги 15 шилінгів тижнево, що їй міський уряд виплачував. Одного дня сиділа вона на лаві в міському городі і читала часопис, що його хтось загубив. У першу чергу переглядала вона оголошення, надіючись, що знайде якесь вільне місце праці. Раптом вичитала вона між оголошеннями своє власне імя і прізвище. Відома адвокатська фірма закликувала її приїхати в дуже важній справі до Единбургу.

Тому, що Анна Баль не мала грошей на дорогу, написала до адвоката листа і подала свою адресу. По кількох днях прийшов до неї представник цієї фірми, яка подала була оголошення і заявив, що її дядько Джон Мак Леглен помер без ніякого заповіщання і залишив величезне майно. Тому, що він був удівцем і не мав дітей, є вона, як найближча своячка спадкоємцем цілого майна. Очевидно, Анна Баль знала про істнування багатого дядька, але більше як 25 літ не мала про нього ніякої вістки, бо її рідня жила в незгоді з багатим свояком. Адвокатська фірма, яка полагоджувала спадкові справи небіжчика, шукала за Анною Баль майже 6 місяців і не могла попасти на її слід. Якби не щасливий припадок, що вона знайшла на лаві забутий часопис і прочитала його, булаб до кінця життя бідила навіть не думаючи про те, що вона стала дуже багатою жінкою.

—o—

ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В

ГАЛИЧИНІ ЦЕ ЛЕЩКІВ

СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

Вуси еспанського міліціонера.

Перед городським судом у Парижі станув еспанський міліціонер Хозе Пеня. Його обвинувачували у тому, що він обікрав другого еспанця, в якого він ночував. Після його відходу щезли дорогоцінности і 30.000 пезетів.

Хозе Пеня відкрив на другий день після крадежі в одному паризькому банку біжучий рахунок на своє імя. По кількох тижнях його арештували.

Предсідник: Відки дістали ви гроші?

Підсудний: Від людового фронту в Барсельоні.

Предсідник: Для яких цілей?

Підсудний: Це державна тайна.

Свідки не пізнали підсудного, а одна жінка заявила:

— Нічого певного не можу сказати. Він не мав ні вусів, ні бороди.

Предсідник доручив негайно завести підсудного до суддівської кімнати і зголити там бороду і вуси. Коли Хозе Пеню привели знову на салю розправ, свідки однодушно закричали:

— Це він!

Пеню засудили на 6 літ вязниці. Коли Хозе почув присуд, сказав із гумором:

— Спасибі не маю за що казати, але мушу признати, що мене ще ніколи так гарно не оголили, як сьогодні.

Великий Театр

Субота 26-го і неділя 27-го грудня вистава для дітей 2 казки

„Червона шапочка" і „Прийшла криска і на лиска"

Найкращий дарунок під Ялинку

для дорослих і для молоді

це книжки із Бібліотеки „Діла":

1. Улас Самчук: **„Віднайдений рай"**. Стор. 166 . . . . . Ціна 2.00 зол.
   Новелі автора „Волині".
2. Софія Яблонська: **„З кратин опію і ружу"**. Стор. 198 . . . . . Ціна 2.50 „
   Враження з Китаю нашої мандрівниці. Кільканадцять ілюстрацій.
3. Барбе Д'Оревілі: **„Чортиці"**. Стор. 205 . . . . . Ціна 2.50 „
   Артистір великого письменника.
4. Бальзак: **„Чародійна шкіра"**. Стор. 180 . . . . . Ціна 2.50 „
   Повість одного з найбільших повістярів світа.
5. Ольга Кобилянська: **„Апостол чорні"**, повість, 2 томи . . . . Ціна 4.50 „
   Історія одного молодого характеру в боротьбі за самостійність.
6. Василь Масютин: **„Два з одного"**, повість, два томи . . . . . Ціна 4.50 „
   Великий науковий експеримент і його страшні наслідки.

Друкуються:

7. Ірина Вільде: **„Без весьма"**, повість. Життя, мрії і порухи гімназисток.

Кожний том у коліровій мистецькій обгортці Павла Ковжуна.

Хто вплатить 10 зол. дістане 6 книжок.

ЗАМОВЛЯТИ: „Діло", Ринок 10/II.

АНГЛІЙСЬКА КОРОЛЕВА В АНЕКДОТІ.

Про молоду англійську королеву оповідають багато анекдот, які характеризують її як жінку веселу, скромну та дотепну.

Підчас кольоніяльної вистави в Парижі обводив княжну Йорку і її почот маршал Ліоте по всіх павільонах, а відтак запросив гостей до державного павільону на чай.

Всі примістились на терасі, на березі озера. Очевидно, маршал сидів біля княжни. Вона звернулась до нього:

— Дорогий маршале, вам усе на світі вдається. Ви втихомирили Мароко, ви уладили цю прекрасну виставу... чи могліб ви мені зробити те, про що вас попрошу?

— З найбільшою приємністю, ваша величносте! — відповів дещо збентежений маршал.

— В такому разі... Ми сидимо напроти сонця, я зовсім осліпла. Чи не могліб ви приказати сонцю щезнути?

У цій хвилині надплила хмаринка й закрила сонце. Тераса затінилась.

Княжна Йорку усміхнулась до маршала:

— Дякую вам, маршале!

—o—

ТИСЯЧА КРЕВНЯКІВ-СПАДКОЄМЦІВ МІЛІОНЕРА.

Справа спадкоємців Христіяна і Генрієти Шеферів американських міліонерів, які недавно померли, має справді сенсаційний посмак, бо до спадщини зголосилось більше як 1000 спадкоємців. Американські уряди признали нарешті 275 особам право до спадщини 18 міліонів дол. Ці 275 осіб є безсумнівно кревняками подружжя Шеферів. 56 осіб мешкає в Югославії, в Дунайському банаті, звідки свого часу Шефери виемігрували були до Америки. Розділ спадщини відбудеться 14. лютого 1937. р. у судовій салі в Філядельфії.

Великий вибір книжечок на дарунки під Ялинку

має на складі Видавництво „Світ Дитини".

3255 **Львів, ул. Зіморовича ч. 2, партер.** 7—10

МУЖЧИН БАГАТО БІЛЬШЕ НЕВРАЖЛИВИХ НА БАРВИ.

Хоч у буденному житті стрічаємо куди більше мужчин, які носять окуляри, статистичні досліди виказують, що між мужчинами і жінками нема ніякої ріжниці щодо гостроти зору. Тільки жінки нерадо признаються до хиби зору: не хочуть носити окулярів, які опоганюють їх вид.

Зате досліди виказали, що коли пересічно на 25 мужчин є один т. зв. „фарбенблінд" значить невражливий на ріжниці барв, то щойно на 250 жінок припадає одна з такою хибою. Це явище пояснює також у великій мірі замилування жіночої моди до ріжних барвистих матеріялів. Мужчини куди слабше реагують на живі кольори.

—o—

Загальний Зїзд Рідної Школи.

В пятницю 25. ц. м. відбувався у салі „Сків" цілий день Загальний Зїзд Рідної Школи. Зїзд відкрив голова **дир. М. Заячківський** в год. 10. передпол. і на вступі відчитав довгий спис померших членів Р. Ш., при чому присвятив довшу теплу згадку покійному В. Стефаникові, память яких ушанували присутні повстанням з місць. По виборі президії, до якої голова покликав: о. мітр. Базюка, проф. Чорномаза, дир. Антона Гавришука, на секретаря адв. Ганицького, накреслив голова загально працю Головної Управи Р. Ш. Згадав, що Гол. Управа продовжувала далі діяльність попередньої Управи. Деякі справи поглибила, уладила з початком листопада 1935. р. Педагогічний Зїзд. Тепер підготовляє Педагогічну Виставу, щоб засувати розвиток, досягнення і потреби української школи та загалом українського виховання, щоб ушанувати невміручу заслугу для виховної справи тих світочів української думки, що 350 літ тому (в 1586. р.) створили при Ставропигійському Брацтві у Львові першу українську нижчу і середню школу. З цієї вистави повстане опісля Педагогічний Музей у Львові. Гол. Управа поглибила теж справу організації молоді, поправила фінансовий стан Т-ва. Торкнувся теж промовець інших справ, які ми вже подрібно обговорили у вчорашньому числі „Діла".

НЕМОВ ГРІМ З ЯСНОГО НЕБА..

Одночасно голова згадав, що в четвер 24. ц. м. пополудні городське староство у Львові доручило йому письмо з домаганням, щоб Гол. Управа розвязала до 30 днів усі гуртки молоді. Це рішення, що його відчитав секретар д-р Ганицький, упало немов грім з ясного неба. Текст цього рішення подаємо окремо.

Тому, що до провірки протоколу з попереднього Заг. Зїзду Р. Ш. покликано на внесок проф. Боднара окрему верифікаційну комісію, секретар **д-р Ганицький** доповнив ще кількома словами друкований звіт, а п. **М. Гебус** поставив внесок в імени Контрольної Комісі признати абсолюторію дотеперішній Головній Управі Р. Ш. за її діяльність.

ДИСКУСІЯ.

Після поладнання згаданих формальностей **розпочатковав** дискусію проф. **Д. Греголинський** з Перемишля, який виголосив продуманий до подробиць 1-годинний реферат, проаналізувавши дуже докладно всі справи з друкованого звіту та видвигнув відповідні домагання в імени кружка Р. Ш. з Перемишля.

НЕСПОДІВАНИЙ ІНЦИДЕНТ ПРИ ВИБОРІ КОМІСІЇ-МАТКИ.

З черги проф. Бурко з Дрогобича поставив внесок, щоб Заг. Зїзд вибрав Комісію-Матку у складі: о. дек. І. Щербанюк, дир. О. Терлецький, адв. д-р М. Рибак, м-р Б. Бородайко, д-р Ю. Корчак, п. Ю. Шубертівна і студ. А. Стецюк. Останній зрезигнував, тому на його місце внескодавець поставив проф. Ю. Буцманюка. Другу листу зголосив м-р Боднарук. При голосуванні за першою листою заявилося 190 делегатів на всіх 285 делегатів і тому цей внесок перейшов. Тоді п. Атаманюк заявив, що листа проф. Бурка перейшла неправильно, бо, мовляв, більшість є проти цієї листи. О. мітр. Базюк, який обняв раніше провід Зборами рішуче застерігся проти закидування йому „неправди". Він ще раз ствердив, що перша листа здобула більшість, як це обчислили члени Президії, і тому другого внеску формального на вибір Комісії-Матки не піддасть під голосування. Після цього з галерії і з салі розлягаються голоси — одні проти предсідника, другі за предсідником. По промові д-ра Росляка з Чорткова, який торкнувся ріжних рідношкільних справ, почав промовляти д-р Т. Залуський з Рудок. Одначе опозиція дуже голосно почала домагатися, щоб піддано під голосування внесок м-ра Боднарука, погрожуючи, що не допустить до дальших промов. Дійшло до того, що предсідник перервав наради на 5 хвилин.

По перерві запропонував о. кан. Е. Бачинський, щоб на місце п-и Шубертівної, яка зрезигнувала з членства з Комісії-Матки, ввійшов до неї дир. А. Мудрик та візвав опозицію, щоб спокійно заховувалась, головно на галерії, щоб гідно відбулися збори. Одначе гамір не втихав і тому предсідник перервав ще раз Заг. Зїзд на 10 хвилин заявляючи, що якщо не буде спокою, перерве Зїзд.

По перерві предсідник заявив, що хоч перша листа перейшла правильно, переведе ще раз поіменне голосування над обома листами. Це поіменне голосування забрало непотрібно більше ніж дві години часу і вкінці виявило, що за першою листою впало 114 голосів, за другою 137; здержалося 53; усіх присутніх делегатів на салі 304

Дир. Мудрик зрезигнував з мандату до Комісії-Матки, бо вважає, що не може бути покришкою якихось політичних порахунків. Ставить пропозицію, щоб на його місце покликати дир. Радловського.

До голосу зголосився м-р Ю. Боднарук і виявив, що ставляючи кандидатуру дир. Мудрика, не мав на думці ніяких політичних порахунків. Проф. Боднар заявив, що друга Комісія-Матка не вибрана, бо не здобула абсолютної більшости, себто 153 голосів. Звернувся до Заг. Зїзду з покликом, щоб відкинути всі внески опозиції, бо над ними, як над протистатутовими не можна голосувати. Предсідник о. мітр. Базюк ствердив, що ніодна комісія матка не вибрана і відкрив дальшу дискусію в год. 2.05, отже втрачено більше ніж 3 год. часу, як це підкреслив проф. Д. Греголинський заявляючи, що й тому покине Зїзд.

ДАЛЬША ДИСКУСІЯ.

В дискусії забирали голос: д-р Залуський; п. Федик (Делятин) про швидку польонізацію Гуцульщини; о. дек. І. Щербанюк (Рогатин) про дальшу розбудову рідношкільних варстатів праці, про опіку над молодю від найменших аж до тієї, що покінчила високі школи, про національну данину, щоб відкрити варстати праці для молоді та про перевиховання молоді з Гуцульщини, Лемківщини, Холмщини, Підляша, Полісся і Волині в українських школах у Галичині. Проф. К. Малицька (Львів) порушила фінансові клопоти львівських кружків, які не можуть на вдержання народніх шкіл стягнути грошей лише від своїх членів. Виступила в обороні попередньої Гол. Управи перед нападами „Службовика", органу СУПРУГА та вияснила, що підприємство „Зоря" Левицької у Львові дало на піддержку народньої школи ім. Шевченка грішми понад 1.000 зол. та 15 тон вугля. Після вибору на внесок д-ра Росляка шестичленної комісії, щоб зредагувала резолюції — промовляв дел. Клим (Долина) у справі оборони трьох звільнених учителів з Долини. Студ. Б. Левицький (Нове Село) говорив про виховання молоді, точне виплачування платень рідношкільним учителям, про швидке видання Р. Ш. відповідних шкільних підручників, проти дотеперішнього напрямку редагування „Шляху Молоді", проти персонального складу комісії для дорослу і вкінці заявив, що студентство ставиться наскрізь позитивно до Р. Ш. та докаже це своєю працею (оплески). Дир. А. Мудрик (Львів) спинився над необхідністю доброго пляну праці в Р. Ш.; якщо господарсько-фінансові установи не дописали, то лише тому, що Р. Ш. не означила з представниками установ кілько вони грошей мають дати ні не стягала опісля цих грошей; між членами Р. Ш. та її централею за малий контакт. Заявився проти комасації теперішніх народніх шкіл у Львові, зате за акцією, щоб збільшити їх фреквенцію, бо половина дітей у школах Т. Ш. Л. це українці. Проаналізував фінансові справи Р. Ш. і ствердив, що фінансовий стан Р. Ш. рішуче погіршився, бо кружки Р. Ш. затягають довги на вдержання шкіл і нині довги централі та кружків доходять до 300.000 зол. Тому слід бити у дзвін на тривогу. Щоб уможливити Гол. Управі плянову працю, слід змінити статут у тому напрямі, щоб покликати до ведення справ платну Дирекцію. Доки не буде зміни статуту, обовязки такої Дирекції слід наложити на голову Т-ва Р. Ш. Фінансовий стан Р. Ш. сперти на національній данині. Якщо впаде Р. Ш. шкода для нації буде катастрофальна. Створити відповідний організаційний апарат і вибрати до Гол. Управи дійсно відповідних людей, з потрібним знанням, охотних до праці. Слід би вибрати до Гол. Управи шкільних діячів, представників установ та чільних діячів. Вкінці спинився над справою передання львівських народніх шкіл кружкам та хаосом, який повстав з цієї причини. Одночасно промовець зголосив низку відповідних внесків та справу стягнення облігацій „народової" позички на сплату довгів. (Оплески).

Ред. Данилевич (Львів) говорив про християнські засади у вихованні в Р. Ш. та про небезпеку комуністичної пропаганди між українським народом.

П. Копачевський (Теребовля) і п. Климко (Дрогобич) обговорювали справу фінансової підтримки Р. Ш. Делегат з Дрогобича торкнувся теж повільної праці по кружках Р. Ш. та обговорював невідрадні відносини у Тернопільщині, де проти Р. Ш. ведуть акцію стовпи радикальної партії.

о. Чопей (Жидачівщина) домагається, щоб Гол. Управа порозумілася у справі дорослу з Т-вом „Просвіта".

По промові проф. Ю. Буцманюка, дел. О. Наклович (Чортків) поставив внесок, щоб дискусію обмежити до 3-ох хвилин.

Студ. А. Стецюк каже, що повільне підписування внутрішньої позички для Р.Ш. компромітує український нарід. М-р Ничай (Калуш) домагався, щоб Зїзд відложено до суботи, бо лише до 7-ої год. вечора винаймлена сала. Опісля обговорював велику жертвенність на Р. Ш. у Калущині. Сел. Шиян (Болехівщина) вказував нові джерела доходу для Р.Ш.

БАЛЬЗАК

Чародійна шкіра

Переклад Василя Софронова.

ЦІНА 2.50 ЗОЛ., З ПОЧТОВОЮ ОПЛАТОЮ 3.00 ЗОЛ.

„Це знаменитий модерний твір, написаний з великою силою та смаком, на межі між неймовірним і страхітливим... Про цю книжку можна сказати багато доброго".

Гете, 11. жовтня 1831 р.

ПЕРЕРВА ДИСКУСІЇ.

Опісля д-р Д. Левицький поставив формальний внесок, щоб перервати дискусію і приступити до вибору Гол. Управи. Внесок одноголосно принято. І тут знову виринула справа вибору з комісією маткою. Студ. Атаманюк рішуче обстоював, що комісія-матка з другої листи дістала більшість голосів і тому повинна піти на нараду. Предсідник ствердив ще раз, що ніодна комісія матка не дістала абсолютної більшости. По кількох формальних внесках забрав знову голос д-р Д. Левицький пропонуючи, щоб для добра справи обі комісії матки пішли на нараду і вибрали Головну Управу, бо Р. Ш. вже завтра залишиться без проводу. Після виступу кількох осіб дел. Федик поставив внесок, щоб обійтися без обох комісій і вибрати Головну Управу з листи. Одначе Заг. Зїзд приняв більшістю голосів внесок д-ра Д. Левицького, але у справі наглій зголошувались далі. Тому предсідник перервав Заг. Зїзд на 10 хвилин. Вкінці на поклик дир. А. Мудрика обі комісії пішли в год. 5.20 на нараду.

Коли почав говорити м-р Калинович, секретар комісії для справ дорослу та виступив в обороні дотеперішньої праці між дорослом та проти закидів опозиції — на салі счинився гамір, крик і промовцеві опозиція переривала аж до кінця його промови.

До справи дорослу вернувся опісля дел. Наклович домагаючись, щоб вихованням дорослу заявилося одне т-во.

В год. 5.40 зголосився до слова м-р Ценко. Докінчення нарад Заг. Зїзду подамо завтра.

Книжний „Дар Просвіті" — це фонд для всенаціональних виховних змагань. Не жалуймо гроша на „Дар Просвіті"!

Як виглядає „співпраця" на Волині.

Навіть „Українська Нива" осуджує політику волинської Хліборобської Палати.

Луцька „Українська Нива" з 20. ц. м. піддає гострій критиці діяльність волинської Хліборобської Палати за 1935/36 р. „Українська Нива" пише, що Хліборобська Палата не цікавилась зовсім українськими хліборобськими організаціями. Зі звідомлення Х. П. ясно, що українське хліборобське населення, згуртоване в тих організаціях, з якими співпрацює волинська Хліборобська Палата, дає ледви 2 відс. усього населення, не вчисляючи туди кружків сільської молоді. Вплив цієї Палати на загал хліборобського населення мінімальний. Цей відемний стан пояснює „Українська Нива" передовсім недоцінюванням українського елементу в особовім складі Палати (1 українець на сімох членів управи, 13 українців на 49 членів ради і 3 нижчих урядовців українців на 69!). Крім цього члени ради поляки — це майже виключно інтеліґенти, а 13 українців — це за малими винятками селяни, які не беруть ніякої участи у громадськім житті. Дальше пише „Українська Нива", що як довго Хліборобська Палата на Волині вважатиме українців тільки гречкосіями і не буде співпрацювати з провідними українськими колами, так довго висліди її праці не покращають.

„День праці" учениць ґімназії СС. Василіянок у Львові.

Місяць тому явилися в дівочій школі ім. Шевченка представниці IV. класи ґімназії СС. Василіянок і принесли 32 штуки перероблюваного білля й одежі, жертвуючи те в імені своїх товаришок бідним ученицям нашого заведення. Усе їх власна робота. Знаючи з досвіду, в якому стані жертвують звичайно люди бідним стару одежу, мусіли ми подивляти здобутливість черерібки. Усе полатане, вицероване, випране, деякі кусники виглядали зовсім, як нові. Тринять дві штуки білля й одягу — це великий дарунок.

А 17. грудня ц. р. запросили мене до ґімназії оглянути виставу робіт учениць, як висліл їхнього **„Дня праці"**. Ініціятива до цього діла вийшла від пань учительок С. Сидорович і проф. Антонини Струтинської, опікунки ґімназійної читальні. Вона то разом з виділом читальні подала плян і спільно зорґанізували роботу. Дня 4. листопада появилася відозва виділу до всіх товаришок від наймолодших до найстарших, в якій начеркнено невідрадне сучасне положення широких верств населення, спричинене безробіттям, нимою і голодом та взивано всі ученицї влаштувати „День праці", свято змагань рук під ґаслом: „Шкільна молодь дітям і шкільній молоді". Програма: кожна має взяти участь у тому святі і власноручною роботою причинитися до гуманного діла, прийти з помічю меншим бідним сестрам і братам.

Ученицї поділилися при роботі на 3 ґрупи: трикотарську, кравецьку і забавкову з класовими провідничками, що підчинені були виділові читальні. На 240 учениць заведення виконало своє завдання 225, значить: майже всі. А в дні 17. грудня удалтовано виставу того, що зроблено за місяць.

У великій рухавковій салі ґімназії довгі столи тягнулись уздовж, а на них цілі копиці уїмних річей — 335 штук! З того трикотарських виробів 158 (рукавички, теплі шалики, шапочки, светерики), великого ширшого вбрання, білля, перерібок, штук 122 — прикрас на ялинку й забавок 55. Поміж забавками звертали увагу лялькн у народніх строях і прегарно вирізьблений з дерева й помальований козак на коні (обі рухають ногами). А довкола стодів зібралися ученицї, творці всіх цих гарних річей. Такі поважні сьогодні, самі дивуються величі своєї праці. А я пішанною дивилося на їхню роботу й уявляю собі, скільки то вечорів мусіли працювати дрібні рученята над тими шаликами й рукавичками — скільки відмовили собі може й приємностей, щоб за ощадженний ґріш купити матеріял на роботу (бо матеріял власний ученицї). Але сьогодні можуть бути горді: їх робучість, витревалість і солідарність у послуху власному проводові принесли прегарні результати — 335 штук робіт!

Виставу відкрила одна з учениць, секретарка з читальні, коротким звітом про те, як повстав ідея „Дня праці" і як її переводжено. Відтак о. дир. Лициняк промовив до своїх учениць теплим, підбадьорюючим словом, вказуючи на велике виховне значіння такої спільної праці для загального добра. А я, глибоко зворушена, могла тілько кількома словами подякувати за дарунок для нашої школи (цей дар IV. класи окремішній від масової акції читальні) і за те, що доли мені нагоду оглядати овочі збірного труду молодих ідейних дівчат.

Як мене поінформували, експонатами з виставн обдарують: львівську захоронку, Т-во опіки над дітьми й молодю, перемиську бурсу українських емігрантів, діти львівських придвірняків і Т-во „Сила", яке саме тепер веде акцію в користь безробітних.

Крім того ґімназистки влаштували ще власними силами Миколаївський вечір з підвечірком для дітей Жовківської захоронки.

Чи не ґарний прояв ґромадянської свідомости молодих дівчат? Подумайте тільки: без примусу згори, добровольчий табор праці 225 дівчат дає від себе 335 штук роботи. Коли б так солідарно й обовязково поспішали і ми старі в такому ділі, чи не побороли найтяжчого ворога сучасної хвилини — нужди, голоду й холоду сотек тисяч наших братів і сестер?

І чи тільки того одного?

Конст. Малицька.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, конверти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3, І., **тел. 54-46. Найпевніша льоката гроша.**

— Нововідчинений фризіерський сальон для пань і панів Богдана Макольондри у Львові, Чарнецького 10, поручається П. Т. Громадянству. 3327

— Футра жіночі і чоловічі та ріжного роду футряні шкірки поручає **по найнижчих цінах** Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719

— Подаємо до відома П. Т. Громадянам, що дня 22. грудня ц. р. **„Центросоюз" відчинив 6-ту крамницю з вудженини і мясом при вул. Кентшинського 21.** Зайдіть і переконайтеся, що ліпших і смачніших мясних виробів не дістанете ніде. 3339 3—7

— Традиційний Ярмарок Кружка Р. Ш. ім. Ганни Барвінок відбудеться 1. І. 1937 в годинах від 10—18 веч. Старшина звертається з проханням до своїх членів, бувших учениць і симпатиків, щоби, як щороку жертвували солодощі, тіста, кутю, а також грошеві жертви. Святочні взакупи, як також прикраси на ялинку, вертепи просимо подаровувати у нас. Дохід на потреби школи. 3341 2—3

— Зима. Наперекір усяким доморослим метеорольоґам, що віщували довготревале тепле время, маємо правдиву зиму. Змінилися вітри на північній земній півкулі, замість теплого західного вітру настав північний буревій і от латинський св. Вечір приніс нам уже сніг, а перший день Різдвяних свят сильну сніговію, що влаштувала зовсім зимовий краєвид. Втіха для шкільної молоді, що зможе використати свої довгі ферії до зимових спортів, ще більша втіха для лещетарів, що зможуть виконати свої прогулькн в гори. Та й хлібороби вдоволені, що озимина дістала нарешті потрібне снігове накриття та зможе як слід перезимувати. Сумують тільки бідаки, по селах чи містах, що не мають чим огріти хати, ні чим забезпечитись перед снігом, що віє поза ковнір.

— Випустили на волю із львівських Бригідок б. студента політехніки Олександра Пашкевича зі Львова і б. студента Ярослава Стецька з Тернополя, засуджених у процесі Ст. Бандери і тов. по 5 років вязниці.

— На свято білоруської культури, яке відбулося 12. ц. м. у Вильні, Українська Парляментарна Репрезентація виделеґувала послів Трояна і Волянського. Після привітної промови пос. Трояна залунали оклики в честь українського народу.

— „Запорожець за Дунаєм" фільмою. В лютім 1937 р. виїде у кубанські степи група артистів київської опери і балету, де ставитиме для фільми відому оперету „Запорожець за Дунаєм". Знавці висловлюються, що ця оперета надається дуже добре для екранізації.

— В Союзі оборонців Львова відбулися недавно загальні збори, на яких головою вибрано пятий раз президента м. Львова, д-ра Островського. Союз має тепер 1.561 членів і переводить дальше верифікацію та реєстрацію оборонців Львова з 1918 р. Досі зверифіковано 4.940 осіб. Як стверджено, в часі приходу відсічи з Кракова і Перемишля, у Львові було 1.300 багнетів, а стільки ж числила відсіч теперішнього команданта львівського корпуса, ґен. Токаржевського. Раненних у шпиталях находилося 800, а в боях погибло 570. На зборах обговорювано широко також справу продажі українцям землі та домів у Сх. Галичині. Як досі, так і тепер оборонці запротестували проти такої продажі і рішили пятнувати в пресі кожного поляка, що „фримарчи польсков земйов". Завдяки тому, що головою союзу є президент міста д-р Островський, 80 прц. його членів є занятих у міській службі.

— Вул. Митрополита Шептицького в Сокалі. Як повідомляє „Голос знад Буга", на внесення українських членів міської ради в Сокалі з нагоди імянин і юбилею митрополита Шептицького рішено назвати вулицю, що лучить вул. Костюшка з вул. Відсічі Відня, його іменем. Одночасно іншій вулиці в Сокалі дали назву архиєп. Твардовського.

— Проти деморалізації молоді. Шкільна реформа відбилася фатально на поведінці молоді, мужеської та жіночої, усіх шкіл, вселюдніх, середніх і рівнорядних, що волочаться у шкільних одностроях по вулицях міста, в парках і публичних місцях. Хлопці зачіпають жінки, особливо дівчата, вичікують на них під жіночими школами, увихаються по ресторанах і шинках, ґрають в біляр і т. п. З огляду на всі ті прояви деморалізації серед молодого покоління, головний командант державної поліції ґен. Кордіян-Заморський видав до підчинених органів спеціяльний приказ, шоб заопікувались спеціяльно шкільною молодю. Всі поліційні органи мають звертати пильну увагу на шкільну молодь на вулицях і в публичних місцях та про всі вибрики повідомляти шкільну владу. Крім того мають обовязок контролювати всі забавові льокалі і ґастрономічні заведення та легітимувати шкільну молодь, яка там находиться в часі шкільних занять. Наказано теж обсервувати місця продажі тютюну і часописів, де продають часто всяку порнографію, а навіть заборонені наркотики, і винуватців тягнути до відповідальности. Супроти власників шинків, що розпоюють шкільну молодь, слід стосувати безоглядно приписи закону.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

— Краєва хроніка. У Станиславові сестри Степанія і Катерина Пастернаківни втроїли свого 20-літнього умово недужого брата Карла, щоб скоротити його муки. — У Станиславові поліція арештувала міжнароднього злодія Тадея Кошика. — Станиславівський окружний суд засудив 19-літню К. Д., доньку урядовця копальні нафти в Пасічній на 6 місяців вязниці за те, що втопила свою нешлюбну дитину. — Городський суд у Калуші засудив нотаря Дмитра Байрака на два тижні арешту з припиненням кари на два роки та на гривну 100 зол. за зневагу свого канцелярійного урядовця Келебая, якому закинув безосновно крадіж 10 зол. — В Підмихайлі калуського повіту до мешкання Ізраіля Менчера добулося в ночі двох замаскованих людців і револьверами хотіли стероризувати членів родини. На крик Менчера напасники дали два стріли і втікли. — В Луцьку арештовано листоноша Григ. Тундрика, що сфальшував підпис на американському перекази і присвоїв собі коло 1.000 зол. — В Головчиці дубенського повіту Федір Барабаш убив свою тещу, Меланію Федорик і почвертував її сокирою. Опісля повісився в стодолі.

— Дофірманився. Дмитро Мись, господар з Пархача пов. Сокаль, купив собі коня в Мостах Великих і на другий день поїхав возом по дерево. По дорозі кінь зноровився. Господар припряг ще сусідові коні та злучив ланцюхом на шиї свого норовистого коня. Так уїхав може два кільометри, аж врешті кінь, за якого заплатив попереднього дня 160 зол., згинув по дорозі.

— Величезні залізничі зловживання. На терені залізничої дирекції в Катовицях викрито величезні зловживання, що сягають 250 тисяч зол. Спершу арештовано начальника стації в Імеліні, Леона Ульриха, що спроневірив більші суми. Ульрих утік до Німеччини. Опісля арештовано 8 інших осіб, м. і. касіера стації в Імеліні Яна Гоя, Павла Суботу, Августина Зубера, Яна Зубера, б. начальника стації в Ліпю, Рока та залізничого урядовця Бенша. Ошуканства тревали два роки.

— Перейшов на жидівську віру 30-літній християнин Ян Міхалович. Тому два роки його батько Мечислав вмираючи, виявив йому тайну, що він не є його сином, тільки дитиною жидівських родичів, які з нужди продали його Михайловичеві. І справді йому вдалось відшукати свою правдиву маму, що звалась Еленбах. В надії на матеріяльні користи Михайлович вирікся християнської релігії й перейшов на жидівське.

— Арештували ендеків. В Ченстохові арештовано чотирьох членів ендецької партії, що бльокували жидівські доми і ставили опір поліції.

— Співацький фестівзль. В Торуні відбуває конференція, яку скликав поморський співацький союз у справі влаштування великого співацького фестівалю в дні 17. травня ц. р. в цьому місті. У фестівалі візьме участь 4.000 співаків з цілої Польщі.

— Лікаря засудили на вязницю. Окружний суд у Пинську на виїздовій сесії в Лунинці розглядав справу д-ра Богородзіцького, що доконав операції зіґнання плоду на якійсь Ґутовській та спричинив її смерть. Розправа виказала, що д-р Богородзіцький зробив це задля зиску. Його засудили на 4 роки вязниці, 10 літ позбавлення лікарської практики та ґромадянських прав. Після проголошення присуду д-ра Богородзіцького арештовано на салі.

— Князь Віндсор вернеться до Англії. Як повідомляє один англійський часопис, князь Едвард Віндсор (б. англійський король), що живе тепер на замку Енцесфельд у барона Ротшільда в Тиролі, вернеться до Англії після коронації свого брата Юрія VI, що станеться дня 12. травня. Тоді замешкає у своїм замку Бельведер.

— **Перед конскрипцією в Совітах.** У звязку з проектованим на січень н. р. загальним списом населення в Совітах, в Ленінграді відбувається тепер спеціяльний курс для тих, що будуть переводити перепис. Їм звеліли реєструвати всіх громадян, які зголошуються як безвірі-сповідні, без огляду на те, що в їхніх домах можуть висіти образи святих, які свідчать про них, що вони християни.

— **Італійська мода.** Мусоліні приняв на послуханні начальників уряду італійської моди, що засували йому вислід своєї праці. Ім'я дуче висловив своє вдоволення з тих успіхів і признання італійським кінкам, які під патронатом королевої причинилися до розвитку оригінальної італійської моди та до унезалежнення італійського конфекційного промислу від заграниці. Мусоліні уповажнив уряд зорганізувати в Торіно міжнародню виставу жіночу й мужеську виставу, на якій італійський конфекційний промисл предложить заграниці свій доробок.

— **Всі марки з портретом бувшого англійського короля** Едварда VIII вже розпродані. Один одинокий торговець в Америці купив тих марок за 50.000 долярів.

— **Дроворуб співаком.** Перед мікрофоном мінхенської радіостації виступив недавно Леонард Шмід, дроворуб із Весобруну, в Баварії, що розпоряджає феноменально гарним голосом теноровим. Він осягнув такий успіх, що дирекція радіостації зробила з ним а місця контракт на 6 літ, беручи на себе кошти вишколювання його голосу.

— **Переселення народів.** Як повідомляють з Дамаску, сирійський уряд для управильнення справи Санджаку Александрети рішив перевести виміну населення. 150.000 сирійців з Туреччини має переселитися до Санджаку, а зате 80.000 турків із Санджаку перейде до Туреччини.

— **Лотиські жінки пільотками.** Лотиська організація військового приспосібления в Ризі вишколила 15 жінок пільоток, що творять заснівок кадри жіночого летунства.

—o—

Дописи.

ЗОЛОЧІВ.

Просвітно-організаційний курс. Заходом Філії „Просвіти" в Золочеві відбувся в днях 28. XI—10. XII. п. р. просвітно-організаційний курс для вишколу провідників читалень золочівського філіяльного району. Потреба такого курсу вже від довшого часу давалася відчувати тимбільше, що перед Золочівщиною лежить ще велика праця на всіх ділянках культурно-освітнього та економічного життя. В повіті є чимало сіл, де організована робота є тільки в пеленках, а на народній несвідомости жирує тічня ворожих нашій національній та релігійній єдности агітаторів. Приступаючи до підготовки курсу, виділ Філії старався в першу чергу зилюнути на читальні в слабше організованих селах, щоб вони вислали на курс своїх надійних членів. Всеж таки більшість зголошених курсантів походила з кращих читалень повіту, де зрозуміння потреби освіти вселко глибоке в народні маси — зате слабші читальні були репрезентовані на курсі слабо. Як не дивно, а всеж стверднти треба, що з підміських читалень, за виїнятком Ясеновець, ніхто не зголосився на курс, хоч потреба вишколеного проводу в згадапих читальних дуже пекуча й умовини участи на курсі догідні, бо не треба було постійно мешкати в місті. На курс вислали своїх представників такі читальні: Белзець, Волуйни, Красне, Лицьке Вел., Плутів, Почапи, Ремезівці, Середня Буда, Угорці, Шишолоси і Ясенівці, разом 20 осіб, у цьому числі 2 дівчат. Викладало 12 прелегентів, гімназійних учителів та членів філіяльного виділу: дир. Вагула Мих. (діловодство читалень і закон про т-ва), дир. Вегайло (діловодство читалень і закон про т-ва), дир. Вегичко Микола (освіта й виховання), проф. Геза М. (історія України й соціольогія), Завадович Роман (бібліотекознавство й методика освітньо-виховної праці), д-р Залужний Осип (гігієна), дир. Кравчук Микола (методика навчання неграмотних), проф. Лисогір (підставові відомости з української мови), проф. Логинський (українознавство), проф. Мартинюк (кооперація й позичкове письменництво), Почапський Яр. (виховання молоді), проф. Стельмащук (географія), о. Стечишин Микола (мораль і етика). Лекції тривали по 7 годин денно. Частину вільного від лекцій часу (13) годин присвячено оглядинню промислових та наукових заведень, практичним показам, висвітлюванню просвітніх образів, тощо. З уваги на обмежений час прелегенти не мали змоги перебити вичерпуюче своїх предметів навчання, тому напрям курсу вже згори був подуманий так, щоб спрямовувати учасників курсу на дорогу самоосвіти і самостійної праці над собою. Спеціяльну увагу звернено також на бібліографію популярної преси та підручників, що дають вказівки, як вести освітньо-виховну працю в читальні. Курс був безплатний, видатки звязані з ним покрила читальні. Курс був безплатний, видатки звязані з ним покрила каса Філії. Треба радіти, що ініціятивою курсу оплачувала каса Філії. Треба радіти, що ініціятивою курсу оплачувала каса Філії. Треба радіти, що ініціятивою курсу оплачувала

Театри.

Великий Театр:

Субота, 26. XII. год. 12. вполн. 2 казки для дітей „Червона шапочка" і „Прийшла криска і на лиса".

Субота, 26. XII. год. 3.30 попол. „Казаренька".

Субота, 26. XII. год. 7.30 веч. „Пігмаліон".

Неділя, 27. XII. год. 12. вполн. 2 байки для дітей „Червона шапочка" і „Прийшла криска і на лиса".

Неділя, 27. XII. год. 3.30 попол. вінн найпишні „Пані президова".

Неділя, 27. XII. год. 7.30 веч. „Казаренька".

Кіна.

АПОЛЬО: „Пелата у Фландрії" з Мартою Егерт.

АТЛЯНТИК: „Жовтий сзард" із Гейрі Купером.

ВАНДА: „Тисяча і друга ніч" і „Весняний вальс".

ГРАЖИНА: „Жайворонок" із Мартою Егерт.

КАСІНО: „Сан Франціско" Ван Дайка (з Джанетою Макдональд і Кларк Гейбль).

КОПЕРНИК: „Моя зіронька" з Шерлі Темпль.

КОЛІСЕЙ: „Небезпечний фліpт", „Навіщо працювати" з Фліпом і Флапом.

МАРУСЕНЬКА: „Герой" з Волосом Беррі.

МЕТРО: „Мельодія великого міста".

МІРАЖ: „Злочин і кара" Достоєвського та Фліп і Флап.

МУЗА: „Таємна бригада".

ПАКС: „Серед нічної тишини" та кольорові додатки.

ПАЛЯС: „У блеску сонця" з Іваном Кепурою.

ПАН: „Роз-Марі".

РАЙ: „Прокажена".

СВІТ: „Єгипетські ночі" з Еді Кантором.

СТИЛЕЗЕ: „Ада то не лишає" і ревія.

ТОН: „У тіні самітної сосни" із Сильвією Сідней.

УТІХА: „Дочка джунглів" і ревія „Вертеп".

ХІМЕРА: Найновіша кольорова „Міні Макс".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)

„Европа". Головні столиці і країни.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 26. грудня 1936.

Берлін (356,7) 10.30 „Рибалка та його жінка" кантата Шека, 12.00 Концерт, 18.00 „Що ми дістали на ялинку" вес. муз. авд., 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Усміх дами" оп. Шмальштіха, **Будапешт** (549.5) 12.30 Концерт орх., **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.30 Весела музика на сопранці, 12.00 Концерт, 17.00 „Пісня з'р" балада, 18.00 Гарні мельодії, 20.00, 21.00 Веселий вечір танку при блеску свічок, 22.30 Нічна музика, 10.00 Поетична авд., 12.00 Концерт військ. орх., 14.00 Авд. для дітей, 15.40 Зимові образки, 20.00 Вечірня муз., 22.30 Танк. музика, **Прага** (470.2) 9.00 Шуманові пісні, 9.40 Легка музика, 12.20 Розр. музика, 15.30 Концерт, 19.30, 20.00, 21.00 „Якобин" оп. Дворжака, **Париж** (1648) 14.15 Пісні, 16.00 Авд. для дітей, 17.00 Легка музика, 17.45, 18.00 19.00 Концерт, **Відень** (506.8) 11.45, 12.00 Орх. концерт, 16.05 Квінтет ес-дур Дворжака, 17.55 Сирінга, 20.10 „Лет довкола жінка" попурі В. Грубого (Герхард сопр., Цігler тенор, Медіна тенор-буфо, орх., хор), 22.20 Танк. музика, **Мілано** (368.6) 17.15 Танк. музика, 19.00 Розр. музика, 20.40, 21.00. 22.00, 23.00 Трансм. з Ля Скалі: „Фальстаф" оп. Вердія, **Рим** (420,8) 17.15 Танк. музика, 20.40, 21.00, 22.00, 23.00 Оперетка.

Неділя, 27. грудня 1936.

Берлін (356,7) 10.30, 12.00 Музика, 13.00 19.00, 20.00, 21.00 Весела авдиція, **Братислава** (296.8) 10.15 Словацькі колядн, 18.15 „Після Різдва" вок. концерт, 20.00 Концерт хору, 20.50, 21.00 „Пенсіонат" оперетка Суне, **Будапешт** (549.5) 12.30 Концерт оп. оркестри, 15.50 Концерт хору, 17.00 Циг. музика, 18.40, 19.00 Орх. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.45 Фантазії на органах Вірліцера, 14.00 Авд. для дітей, 15.00 Музика для молоді, 18.00 19.00 Гарні мельодії, орх., 20.00 „Зразковий чоловік" комедія А. Гоенауда, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття: 1) Гутірка, 2) „Панахида" Бокшая у вик. студентів теольогії, **Мінхен** (405.4) 11.05 Вес. авд., 12.00, 18.00 Концерт, 14.20 Концерт солістів, 19.35, 20.00, 21.00 „Іль Кампе'ньо" опера Вольф-Феварія, **Прага** (470.2) 9.55 Сальон. квартет, 12.25, 19.05 Концерт військ. орх., 17.50, 18.00 Концерт орх., спів., **Париж** (1648) 13.00 Орг. реціталь, 15.00 Авд. для молоді, 16.00 Пісні у вик. Іванни Лой, 16.15 Легка музика, 16.45 Пісеньки, 17.00, 21.00 Театр Уяви, 20.00 Радіоцирк, 20.40 Вокальний концерт, 21.45, 22.00, 23.00 „4 × 7 = 28" комедія Колі, **Відень** (506,8) 11.45, 12.00 Орх. концерт, 15.15 Серед книжок, 15.40 Форт. квінтет ес-дур Шумана, 16.40 Вражіння з подорожі, 17.40, 18.00 Розр. концерт, орх., спів, 20.00, 21.00 „Зимова легенда" трагедія П. Бусора, 22.30 Форт. реціталь, **Мілано** (368.6) 17.00, 18.00 Оперетові мельодії, 20.40, 21.00 „Малі щастя" комедія Аддама, 22.05 Віденські вальси, **Рим** (420,8) 17.00, 18.00 Симф. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 Трансм. з Ля Скалі: „Міньон" оп. Томаса.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 26. грудня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Концерт, 9.00 Після богослуження, музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 На весело під омелою, концерт орх., спів, хор; у перерві ок. год. 13.00 Лещетарський фейлетон, 14.00 Ялинка, авдиція, 14.40 Рекламовий концерт, 14.55 Концерт бажань, 15.25 Львівські біжучі вістки, 15.30 Авд. для дітей: Шлеські зазулі, 16.00 Колядкові темп, муз. авд., спів, 17.00 Віленська зазуля: Веселі історії, з муз. 17.30 Оркестра грає до танку, 18.40 Спортові вістки, 18.50 М. Івен: Маю стільки кохання, гр. пл., 18.55 Наша програма, 19.00 Краківський вертеп, 19.30 „Паштетарня поетів" малий фейлетон Корнеля Макушинського, 19.45 „Верховинці" оп. К. Курпінського, 21.15 Вечірній денник, 21.25 Актуальна гутірка; 21.30 Форт. реціталь, 22.00, 23.00 До танку приграває оркестра.

Неділя, 27. грудня 1936.

8.00 Сигнал часу й колядa, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Виховні кружки при сільських громадах, 8.40 Чайковський: Пісня без слів, гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, 9.00—10.57 Богослуження, опісля замубські та кунівські колядн, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розривовий концерт, орх., Вермінська спів, два фортепіяни; у перерві ок. год. 13.00 Войтіх Коссак, як маляр польського геройства, 14.00 Репортаж із життя, 14.15 Монольог дітей: „Як Стах Завалидорога вчився ролі Ірода", 14.30 Різні мельодії з гр. пл., 15.30 Для села: Під увагу хліборобам, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Рекламовий концерт, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 Фрагм. із драми Каспровича: „Сита", 17.00 Симф. концерт, орх., спів; у перерві в год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.15, 20.00 Мішаний хор, спів, музика, 19.45 „Стріча" різд. новеля А. Рибіцького, 20.20, 20.21, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Липарські традиції у великопольській пісні та мельодії, 21.45 На веселій львівській хвилі, 22.15 Танк. музика з гр. пл., у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Подяка.

Управа Українського Товариства Допомоги Емігрантом з України у Львові цим висловлює найширшу подяку всім особам і інституціям, що взяли участь у вшануванні памяти бл. п. артиста-емігранта **Якова Кризицького** підчас його похоронів у Львові дня 1. грудня 1936 р., а зокрема особам і інституціям, що своєю жертвенністю причинилися до відбування цього сумного обряду: Ревізійному Союзові Українських Кооператив, його службовцям, „Центросоюзові" з його службовцями, Вп. Директорові фабрики „Елегант" п. Левицькому за передану пожертву; Т-ву „Дністер"; службовцям „Народньої Торгівлі", „Центробанкові", Вп. п. Д-рові Михайлові Волошинові за пожертву 20 зол. на бідних емігрантів замість квітів на могилу Повійного й Вп. мец. Михайлові Корчинському за збір пожерть і труди підчас похорону.

Управа Українського Т-ва Допомоги Емігрантам у Львові.
3347

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ДЛЯ ЛІКАРЯ українця до відступлення вироблена лікарська практика в повітовому місті недалеко Львова — одинокий українець лікар на 3 лікарів. Інформацій уділяє Секретаріят У. Л. Т. у Львові. 3350 1—3

КУПНО - ПРОДАЖА

УКРАЇНСЬКЕ бюро купна продажі нерухомостей „ТРАНСАКЦІЯ" у Львові вул. ДЛУГОША 1 (рік Миколая) т. 117-94 приймає до продажі і поручає до купна як найкорисніше у великому виборі: нові каменниці і передвоєнні, віллі, домп, парцелі, пансіони, млини, господарства. Чисельні подяки і поручення. Всякі вказівки і поради в обсягу купна продажі безплатні. Приймає теж під фахову управу реальности у Львові. 3340 1—3

БРОДИ, недалеко ринку, дім 4 вімнати кухня, два морги саду, ціна 10.000 „Трансакція", Длугоша 1. 3349в 1—3

Видавництво „ЦЕНТРОРЕКЛЯМА" започаткувало видавання бібліотеки **„ВАРТА"** і перший її том п. н. **„Голос крові"** Евгена Крунівського є вже у продажі.

Примірник 95 сот., з пересилкою 1.15 зол. При замовленні 5 прим. — порто відшкодує. — Замовлення: **„ЦЕНТРОРЕКЛЯМА"** — бібл. **„ВАРТА"** — **Львів, вул. Зигмунтівська 12.** — Число розрах. переказів 245. 3—5

НОВУ КАМ'ЯНИЦЮ, солідної будови, при трамваю, 12 вімнат, кафлеві печі і кухні, паркети, електрика — готівкою 18.000, довг 10.000 продасть „ТРАНСАКЦІЯ", Львів, Длугоша 1, р'г Миколая. 3340 2—3

68 МОРГІВ поля, нові будинки, 2 км. від станції, 7 від міста, 55.000 або заміна на реальність у Львові. „Трансакція" (Ігнат), Длугоша 1. 3340 1-3

ЯРЕМЧЕ — вілля з городом, урядженнями, 8 покоїв 18.500 зол. „Трансакція" (Ігнат), Длугоша 1. 3349з 1—3

ПОЛОВИНУ одноповерхової каменниці, комфортової, готівкою 10.000 і довг 10.000 бічна Потоцького, продасть „Трансакція", Львів, Длугоша 1. 33496 1—3

КУПНО ГОДИННИКА з справою доброго. Дешево купите добрий годинник у славно звісній пятьдесятьлітній католицькій фірмі **ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ**, Львів, Марійська площа 5. 3032 14—?

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

МОЛОДА, веселої й погідної вдачі дівчина хоче стати подругою українцеві, якого доля кинула на чужину. Зголошення до Адміп. під „Вільондинка". 3348 1—3

РІЖНІ

ЗА ЗАСТАВНІ картки, брилянти, діяменти, срібло, золоті зуби платить найбільше Вандер, Шайнохи 1. Працюйна і дешева направа годинників і біжутерії. 3269 3—4

СВЯТОЧНІ дарунки. Найможніші вовни, шовки, решткп оказійно. Прохнік, пл. Капітульна 3. 3040 14-?

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 52 60

НА ЯЛИНКУ гарні дарунки — годинники, срібло і біжутерію дешево у фірмі **Розважевський**, Львів, Академічна ч. 2. (готель Жоржа). 3303 3—?

НАПРАВА годинників прецизійно і фахово у фірмі **Розважевський**, Львів, Академічна 2. З провінції просимо почтою. 3303 3—?

КРЕТОНИ англійські, покрити, капи, дешево ВАНК, площа Марійська 6. 3310 2—7

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка ондуляція з 6-місячною гарантією. Сальон чесання пань. Сикстуська 8, вхід через браму. 3344 1—2

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські: **Коперника 26.** подвіря. 3345 1—3

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на найновіші бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25. 3346 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

КУПОН
на БЕЗПЛАТНИЙ
гарний і практичний ДАРУНОК
для тих, що купують дарунки не
ЯЛИНКУ в Перфумерії
С. ФЕДЕРД
Львів. СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 15а
Товар тільки першорядний. — Величезний вибір. — **Найдешевші ціни.**
8—30

НА СВЯТА
муштарду з фабрики
купите в вожній крамниці.
МІКА
Фабрика: Львів, Городецька 121
Тел 295-50.

НА ЯЛИНКУ ТІЛЬКИ УКРАЇНСЬКІ ПРИКРАСИ.

ЛАНЦЮШКИ в гуцульському стилю, аркуш з золотом або сріблом (4 і пів метра) — 0.25 сот.

ПРИКРАСИ в гуцульському стилю (10. Кирієнка) 3—4 склеянки на 7 ріжних аркушах/по 0.20 сот.

МАЛИЙ ВЕРТЕП (склеянка) Р. Цимбрияк — 0.30 сот.

ВИТИНАНКИ ДО ВЕРТЕПІВ (Цимбрияк і Кирієнка) по 60, 40, 30, 20 сот. за аркуш.

Висилаємо по одержанню грошей. На парто долучаємо 50 сот. За післяплатою **60 сот. дорожче. Крамницям гурт. рабат.**
В-ВО „ТЕМА", Львів, Потоцького 58 а.

(НЕ ФАРБА)
привертає СИВОМУ ВОЛОССЮ
первісний **КОЛІР**

Магазин паперу
ШЕКС і ШТЕНЦЕЛЬ
Львів, СИКСТУСЬКА 2, тел. 234-30
поручає: канцелярійне і бюрове приладдя, технічне і шкільне, та друки до рільного господарства. Торговельні книги у великім виборі ві постійно на складі. 3324 3—5

ПОКРИТТЯ МЕБЛЕВІ, КИЛИМИ, ХІДНИКИ, ДИВАНИ, ПЕРАТИ, ЛІНОЛЕУМ, КОЦИ і ФІЛЬЦИ в найбільшім виборі
ФРЕНКЕЛЬ і ЛІДЕР
Львів, Легіонів 25 в подвірю, Тел. 285-38.
3248 2—6

ЗНАЧКИ ДЛЯ ПСІВ.
НОВТКИ ДЛЯ ТВАРИНИ
ТАБЛИЧКИ НА ВОЗИ
виробляє фірма 3319 3-50
Андрій Берлінський
ЛЬВІВ, ШЕВЧЕНКА 11.

МЕД
правдивий бджільний можна дістати по конкуренційних цінах від **1·20** за 1 кг лише у крамниці
„ПАСІКА" — Львів
БЛЯХАРСЬКА 20 (бічна Руська)

Приписові друки і книжки до вжитку часописів
які кожне видавництво мусить відновити з новим роком для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла" Львів. Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.
Цінник друків:
Zawiadomienie wysyłkowe
1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza
оправлена (130 карток) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa
на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів оправлена зол. 5.—

ПЕРЕД КУПНОМ
КУХОННОЇ посуди
спитай про ціну у фірмі
Андрія Берлінського
ЛЬВІВ, СОБІСЬКОГО 9
3316 (рік Галицької). 2—3

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 291 (14.540). Львів, неділя 27. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів. Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 3·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Різдвяна промова Папи Пія XI.

З нагоди латинського Різдва виголосив Папа перед мікрофоном по італійськи велику промову, яку опісля сам повторив у кількох інших мовах. Передовсім **Папа торкнувся еспанської громадянської війни.** Це — мовляв — нова осторога для всього світу, зокрема для Европи, поважніша і більше грізна, ніж усі попередні. Ті сумні події з жахливою певністю і виразно

вказують, що жде Европу, коли вона негайно не вжие відповідних засобів оборони і санації.

У дальшій частині промови можна добачити **натяки проти націонал-соціялізму.** На жаль, між тими, — говорив Папа — що боронять лад і культуру проти безбожного комунізму, а навіть приписують собі першу ролю у тій боротьбі, є чимало людей, що проти своїх противників уживають фальшивих і лиховісних засад. Хто намагається погасити у людських, зокрема в молодечих серцях віру в Христа і Боже об'явлення, хто вважає Церкву перепоною в поступі і процесі дозрівання націй, цей не лише не кладе основ під краще завтра людства, але ще й нищить справжні і доцільні засоби оборони проти найжахливішого лиха і несвідомо помагає тим, що їх буцімто поборює. Якими засобами слід поборювати комуністичну загрозу, на те вказував Папа вже нераз.

Свою промову закінчив Папа закликом до вірних, щоб вони пожертвували свої терпіння Богові як жертву за навернення невірних, за мир, за добро всієї Церкви і зокрема за нещасну Еспанію.

Большевизм - це найбільший ворог світу!

ПРОМОВА МІНІСТРА Р. ГЕСА.

Заступник німецького канцлера міністер Рудольф Гес виголосив перед мікрофоном різдвяну промову до всіх німців, що живуть у Німеччині й поза нею. Він сказав м. ін.: „Тепер бажаємо мира тимбільше, що саме під кінець цього року зросла большевицька загроза. На щастя для культурних народів **рівнобіжно зі зростом небезпеки росте свідомість, що большевизм — це єдиний ворог, який постійно загрожує трудящий мир народів, щастя держав та добробут націй.**

Большевизм — це світова революція злого і низького проти доброго і шляхотного.

Великі державні мужі вповні оцінили ту найбільшу загрозу нашого часу і зробили все можливе, щоб протиставити їй одноцільний фронт. **Закріпленням давніх дружніх взаємин з фашистівською Італією та німецько-японським договором проти Комінтерну Гітлер зробив новий поважний крок до забезпеки Німеччини і світу проти большевизму".**

Франція зміцнить свої укріплення у Піренеях та в Марокy?

ПАНІЧНИЙ СТРАХ ПЕРЕД НІМЕЦЬКИМИ ДОБРОВОЛЬЦЯМИ В ЕСПАНІЇ.

Як повідомляє паризька преса, **ген. Гамелєн заявив міністрові Далядіє, що**

необхідно скріпити фортифікації на обох відтинках кордону з еспанською територією:

у Піренеях та в північному Мароку. Урядові кола

Галицька Каса Ощадности у Львові

видає ощадностеві книжечки на показчика або іменні, золотові або в зол. в золоті, платні на кожне жадання або терміновi.

ВКЛАДКИ

ощадностеві вложені в Галицькій Касі Ощадности у Львові користають з поруки Держави.

ФОНД 6/45

резервовий понад 4,200.000 золотих.

стараються затерти погане враження і твердять, що не йде тут про реакцію на непевне становище в Европі.

Не зважаючи на те, **атмосфера напружена. Французька преса** веде таку завзяту **протинімецьку кампанію, як ще ніколи від часу окупації Надренії.**

„Тан" пише:

Франція і Велика Британія не можуть допустити ані до утворення німецької армії в Еспанії з добровольців, ані до нарушення „статус кво" у басейні Середземного Моря.

„Парі Суар" остерігає Німеччину: коли вона — мовляв — хоче вести в Еспанії політику на власну руку, вона наражується на відокремлення, зате коли зречеться таких амбіцій, найде підтримку та корисні умовини до господарської розбудови.

Французький міністр закордонних справ Дельбос говорив з німецьким амбасадором гр. Вельчеком підкреслюючи, що необхідно рішуче перевести в життя постанови про неінтервенцію.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ВЗИВАЄ ІНШІ ДЕРЖАВИ НЕ ПУСКАТИ ДОБРОВОЛЬЦІВ ДО ЕСПАНІЇ.

Британський уряд наказав своїм абасадорам натискати на уряди Німеччини, Італії, Португалії та СССР, щоби вони відповідними постановами

припинили доплив чужинецьких добровольців до Еспанії.

Франція мабуть зробить подібний демарш у тих самих урядів, але на власну руку.

„Згину, але разом з Чанкайшеком" - погрожує Чансуліян.

З переговорів нанкінського уряду зі збунтованим маршалом Чансуліяном покищо не вийшло нічого. Це видно з промови, що її марш. Чансуліян виголосив через радію. Він заявив, що

триматиме Чанкайшека дальше як заручника. „Якщо літаки нанкінського уряду збомбардують Сіянфу, згину разом з Чанкайшеком" — заявив Чансуліян.

Як большевики розбудовують Київ.

На місце Михайлівського манастиря — совнарком.

Розбудова Києва йде у тому напрямі, щоби затерти специфічний характер столиці совітської України. На місці старинного Михайлівського манастиря почали будувати багатоповерховий будинок совнаркому УССР; 1937 р. дочекається будова домівки центрального комітету комуністичної партії. На Володимирівській горі стоїть величезний памятник Леніна. На давньому Хрещатику побудували „радіевий театр", біля лянцюгового мосту „зелений театр". Правий беріг Дніпра обкладають гранітом.

Кожна свідома господиня вживає до печива тільки дріжджевого порошку і ваніліневого цукру та ароматів кооп. „ПЛАСТ"

Центральний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові, вул. Третого Мая 15.

приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу.

Від дрібної метушні - до великих проблем!

З приводу Загального Збору Рідної Школи 25. XII. ц. р.

Львів, 26. XII. 1936.

Вчорашній дорічний зїзд діячів Рідної Школи є явищем, яке мусить глибоко сколихнути громадянською опінією. Стверджуємо: понад 9-годинні, іноді дуже палкі наради 300-членного зборища людей, які зїхались з усіх усюдів краю, згаяли час, витратили тисячі приватних та громадянських грошей, покінчилися — нічим. Бо вибрано Управу, якої голова й один член тут-же, таки ще на Зборах, зрезигнували. Установа, якої велитенське значіння для нації признає кожний, опинилася в дуже критичній для себе хвилині фактично без проводу. Отже сотні делеґатів по цілоденних нарадах не виконали статутового завдання, для якого зїхалися. Не виповнили саме в часі грізного фінансового положення установи і в хвилині, коли одну з її найважніших ділянок праці — дорість — ліквідують зовнішні чинники. Реєструємо явище справді тривожне: параліж діяльности одної з найважніших всенародніх українських установ — унаслідок помилкової власної статутової структури.

Нашого твердження не змінить навіть обставина, що може Головній Управі Рідної Школи в найближчих днях чи годинах удасться вийти з прикрого для себе положення. Може персональні люки вдасться заповнити. Та проте це не змінює факту, що помилкові статутові постанови параліжують ефект праці найвищого її органу, Зїзду.

Що цікавого внесли вчорашніх кількадесять промовців, за виїмком двох? Який глузд з того, що вони втратили цілий день, здебільша розсварилися, зневірились у себе і розїхалися? Кого може збудувати видовище, що галерія (себто гості!) параліжує наради делеґатів?! Кого не потрясло те, що молоденькі інтеліґенти не шанують сивого волоса поважного священника і з брутальним глумом накидуються на нього? Чи це оправдувало їхню поведінку, навіть, коли б цей священник, як провідник Зборів, повівся надто ригористично чи навіть однобічно супроти опозиції? До речі: в ім'я чого була ця опозиція зорґанізована? Адже вона не підняла ніодної думки, з якою не годився б Збір! Адже вона признавала сама, що не видвигає ніяких гасел, в ім'я яких малаб іти боротьба, якими можнаб оправдати затрату стільки дорогого часу й енергії! Таж цього не виправдує в ніякому разі змагання опозиції до деяких персональних змін у Головній Управі! Не оправдує тим більше, що Збір делеґатів був би, здається, без спротиву, як стій, погодився навіть на поважніші зміни.

Вступіть, переконайтеся без обовязку купна що в фірмі **Е. ДУМИН** **Львів, Коперника 23.** (вище почти)

найдешевше можна купити в найліпшім гатунку з мужеських річей: білля звичайне і тепле, рукавиці, краватки, камашки, шкіряні і вовняні і т. д. сьвітри і т. д. З жіночих річей: білля тепле і шовкове, панчохи шовкові і вовняні, рукавиці — Косметика в великому виборі — 2—5

Від цілого десятка літ перед Рідною Школою стоїть одна і та сама проблема, досі не розвязана: зміна статуту для усправнення діяльности кермуючих її органів. **Коли до цієї зміни не прийде, Товариство „Рідна Школа“** опиниться перед катастрофою. Йому грозить руїна внаслідок власної немочі. Це проречисто доказують цьогорічні збори делегатів, які в хвилині для Товариства грізній знову змінили найчільніших його провідників, допустили знову до прориву у його суцільній діяльности.

Українська прилюдна громадянська опінія просто домагається від нової Головної Управи, щоб вона вивела Рідну Школу з її статутового імпасу. Треба доконче зреорганізувати саму структуру Головної Управи, зробити її здібною до відповідальної, неперервної праці, праці на довгі літа, на підставі заздалегідь виробленого пляну, який обіймав би найістотніші, найбільш пекучі потреби української нації на її виховному і шкільному відтинку. Треба теж зреорганізувати представництво Зїзду Р.Ш. Скінчім нарешті з явищем віч, замісць нарад! Хай нарешті зїзди будуть підсумком праці, а не лайкою, хай критикують, плянують, радять, а не ображують, уводять розтіч, зневірюють!

Одначе ми не можемо обмежитись лише до цих завваг. Цьогорічний зїзд — і зрештою не він перший — виказав далеко глибші, ніж статутові, недостачі Рідної Школи як всенаціональної установи. Запитуємо: чи справді це конечне, щоб осередком уваги багатоголового зібрання були фінансові справи? Не перечимо, що без фінансів діяльність ніюдної установи не дасться подумати. Алеж, чи це мають дискутувати, направляти, плянувати сотні здебільша дилетантів? Чи не моглаб Рідна Школа виробити свого фінансового пляну у кружку кільох фінансістів?

Справа дорости насуває теж рефлексії. Колиж нарешті наші централі узгіднять ту царину своєї діяльности? Не у гнів їм: одначе ми таки не розуміємо, чому доконче потрібні окремі дорости Р. Школи, Просвіти, С. Українок, С. Господаря, католицькі, Лугів, Соколів, Каменярів і т. д.? Чи не вдалосяб тут бодай дещо узгіднити й упростити. Кому потрібна ця незвичайно виснажлива боротьба за впливи, яку українська молодь веде саме в дорості?

Врешті справа умасовлення впливу Рідної Школи. Тут числа говорять самі за себе. Коли в річному звідомленні Р.Ш. читаємо, що з рідношкільних бібліотек користало 8.530 з молоді і 3.680 зі старших, то це рішуче за мало. З бібліотек „Товариства Школи Людовей“ користають сотні-тисяч поляків і хто зна чи не більше українських читачів, як їх мають бібліотеки Р. Школи. До шкіл Р. Школи не ходить навіть один повний відсоток усіх українських дітей у шкільному віці. Не забуваймо, що українських дітей у пошкільному і передшкільному віці, себто одиниць, які живуть на вдержанні своїх родин, є на нашій території у Польщі приблизно 2 і пів мілїона. Скільки з того обіймає своїм впливом Рідна Школа та її заведення? Вже поставлення цих питань показує, що справа українського національного впливу на обличча українського дорастаючого покоління в нас далеко не розвязана. Безперечно це торкається не лише Р. Школи. Тут терени експанзії і для Просвіти і для організацій фізичного виховання і для преси і для Церкви і для приватної ініціятиви. Та проте нам видається, що організація тієї виховної експанзії, цього впливу на мілїонові маси української дітвори є справою перш усього Рідної Школи. Нам видається, що власне це повинно бути головною її турботою, головним джерелом її ініціятиви, громадянської енергії, запалу, винахідчивости, розмаху. Бо саме розвязка цієї проблеми, проблеми свого незалежного впливу на мілїонові маси української дітвори є тим істотним, скажемо навіть, історичним завданням, яке має виконати Рідна Школа.

Яка — з уваги на ті великі проблеми — жахливо дрібненька, яка до стиду гнітуча була вчерашня метушня на рідношкільному зїзді!...

—o—

Найпевніше і найкорисніше примістиш свої ощадности в

Міській Комунальній Касі Ощадности

у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)

та в її **Відділах** при вул Городецькій 60 і Жовківській 75. в золотих або **золотих в золоті**. 2070 19—?

В цей спосіб здобудеш відповідні відсотки охоронишся перед згубою або крадіжю і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном. — Завдяки квотам, здобутим із ощадностевих вкладів, признала Каса 28,260.000 золотих гіпотечних кредитів, за які вибудовано 685 домів та виремонтовано 24% домів. — **Понад 3,000.000 зол.** річно виплачує Каса відсотків своїм вкладчикам. — **6,300.000 зол.** — це резервові фонди Каси. — За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном.

Найближчий бій за Европу.

Думки члена Італійської Академії.

(Від нашого кореспондента).

Рим, 19. грудня 1936.

„Грізною хвилиною“ називає член італійської Академії Фр. Конполя теперішній час в Европі, у своїй останній статті в „Gazetta del Popolo“. Починається вона так:

„Вважаємо за свій обовязок дивитися мужньо в очі дійсности і ще раз силуватися, поки ще не запізно, отворити очі також тим державам або урядам, які вперлися і тримають заплющені очі навіть на краю пропасти. Причиною цього вроджене умове лінивство, або старечий параліж волі та ідеольогічно-сектарське дегенерування“.

Автор вважає, що теперішній момент рішальний для дальшої будуччини Европи, тому що тут іде про життя або смерть самої Европи та її культури, бо Европа нині, якщо не є напередодні війни, то находиться в найвищому ступні небезпеки війни.

Причинною цього грізного стану Европи — це большевицька Росія, яка скинула з себе остенню маску і з цілком отвертим цинізмом вмішалася у громадянську війну в Еспанії. Цього братозбивства Москва хотіла, приготовила і викликала його, підпомагаючи досі потайки руками своїх обережних співробітників. Нині ця підтримка вже цілком явна.

Тисячі запоморочених „добровольців“ — куплених або стероризованих — зібраних у краю або у своїх західних васалів; сотні літаків, танків, гармат і ріжного роду воєнного матеріялу йдуть до Еспанії, а найвище командування в Еспанії перейшло із слабих рук Кабалеро і Азані, до твердих і окровавлених Розенберґа і Белі Куна.

Бої за Мадрид виявили цілком ясно, що націоналні війська генерала Франка зударяються здебільша з комуністичними легіонами, де нема ані одного еспанця, та що ця боротьба, яка ще до недавна була внутрішньою справою Еспанії, набирає щораз то більше рис боротьби за незалежність проти чужого наїзника. Навіть найменше почуття солідарности і людської гідности культурних народів не повинно допустити до дальшого штучного проливу крови, до масакрування безборонного населення поза фронтом, до всіх тих страхіть і до дикого нищення мистецьких скарбів еспанського народу.

Та наслідки цього ще страшніші.

Якби большевицькій Росії дійсно вдалося перемогти Еспанію і створити в Катальонії нову совітську республику, як це большевики самі отверто признали, — себто свою західну базу на Середземному Морі з наміром світового розкладу, то нема сумніву, що їй удалося би також підлізти і Францію, яка вже нині має податливий ґрунт для большевизму. А це означає війну, бо певно, що тоді пожежа поширить ся з Еспанії та Франції на цілу Европу.

Ця нова війна буде далеко страшніша, ніж остання, не тому, що збільшилися засоби нищення і можливости зруйнувати літаком осе-

НОВОВІДКРИТА Ф-ма **„ЕЛЕКТРОФОН“** Львів, вул. Ягайлонська ч. 11

поручає електротехнічні та радієві матеріяли по найнижчих цінах. **Жар вин по 70 сот.** Має власну радіотехнічну лябораторію, будує радіовідбірники найновіших типів (superheterodyny) теж направляє всякі типи солідно і дешево. 3332 2—15

редок кожної держави, а тому, що вона буде йти в усіх напрямах. Остання війна була лише міжнародня, а ця буде ще й соціяльна і громадянська; та була політична, національна та імперіялістична, ця буде ідеольогічна, або й релігійна. Нова війна це буде боротьба сил за життя і смерть Европи; остання війна йшла за гегемонію між культурними державами. У цій війні Европа, вже підмінована, затроєна і зраджена у своїй власній хаті, буде мусіти боронитися на два фронти — від нового наступу вічного східного варварства, як це було тому 1500 літ, і яке знищило та затопило культуру старого світа, і нині загрожує так само культурі модерного світа, підготовляючи нову середньовічну ніч.

Важне для тих, що купують срібло:

Фабрика срібних виробів

Ф. Л. Нойман — Львів

Тільки **кохановського 21.** Тел 276-74.

звертає увагу заінтересованих, що її взори срібла неоригінальні і засоблені у фабричний знак та напис фабрики, а подібні взори продавані в торговлі без цього знаку є лише неварячими копіями її оригінальних виробів. Дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших ювелірських крамницях у цілій Польщі.

Через те большевицька Росія хоче за всяку ціну цієї війни, яка віддала би під її варварське панування світ у цілковитій руїні. Через те старається цькуванням, підкупом і цинічним насильством спричинити цю війну і втягнути Европу у війну, якої вона сама не може вести. Через те вона підчинила своїй грі французьку політику, звязуючи Францію шаленим союзом, і створила „народній фронт“ та пхала і пхає своїх однодумців у Франції до систематичної провокації Італії та Німеччини, через те вона старається зробити Лїгу Націй своїм слухняним знаряддям і спричинила в Еспанії громадянську війну з усіма її страхіттями.

Якщо Европа хоче оминути цієї апокалїптичної війни і не хоче допустити до того, щоби замість культури прийшло московсько-монгольське здичіння, то мусить якнайскорше замкнути большевицькій Росії дорогу до Еспанії і стати в обороні своєї тисячелітньої культури і своєї відповідальности перед історією.

Англія повинна покинути вигідну та нежиттєздатну формулу, буцім то „рівного відда-

Геліотерм Львів, Академічна 7 (Гмах Шпрехера) Тел. 290-80

Фабричний склад лікарських інструментів, меблів, апаратів рентгенівських і електро-медичних. — Низькі ціни! —

Довгідні умовини платности! Кошториси та фахова порада безплатно! 3315 2—4

лення“ від обох „ідеольогічних блюків“. Конфлікту між ідеольогіями нема, бож як може істнувати „рівне віддалення“ між анархією і порядком, між варварством і культурою, між раком і хірургом!

Також Франція повинна отрястися із своєї старечої сонноти і немочі та віднайти в собі ґенія культури, яв'ю Франція стільки дала в минулих століттях.

Всі повинні зєднатися коло Европи, щоби спасти її, а коли народи до цього нездатні, то нехай залишать це... Італії.

Такі думки італійського члена Академії.

Н. С. С.

Національні відносини у шкільництві Чехословаччини.

(Для аналогії).

Прага, грудень 1936.

Як Чехословаччина розв'язала національне питання на шкільному фронті в т. зв. історичних землях, себто в Чехії, на Моравії та Шлеську, видно зі звіту Державного Статистичного Уряду Чехословацької Республики ч. 55—59 з 1936 р. Звіт цей подає низку цікавих дат, які ілюструють чехословацьке народне шкільництво на цих землях під оглядом кількости шкіл і клас та числа учнів у них за мовою навчання. Враховано сюди теж приватні школи з правом прилюдности. Всі дати відносяться до стану з 31. жовтня 1935 р.

І так у Чехії було: народніх шкіл з **чехословацькою мовою навчання** 4448 з 13.219 клясами і з 466.736 учнями; в цьому числі було 7075 учнів німецької народности. Народніх шкіл з **німецькою** мовою навчання в Чехії було **2294** з **6376 клясами** та з **227.329** учнями; в цьому числі було 1341 учнів чехословацької народности (!).

На Моравії і Шлеську в тому часі було: чехословацьких народніх шкіл 2669 з 8767 клясами та 315273 учнями, німецьких **871** з **2486 клясами** і **88.252** учнями. Польських народніх шкіл на Моравії і Шлеську було 90 з **257** клясами і **9129** учнями.

Загальне число народніх шкіл в історичних землях Чехословаччини дня 31. жовтня 1936 р. було10.372 з 31.005 клясами і 1.106.719 учнями.

В цьому числі було народніх шкіл з **німецькою** мовою навчання **3.165** з **8.862** клясами та 315.581 учнями. Таким чином німецьких народніх шкіл у т. зв. історичних землях ЧСР складало 31. жовтня 1935 більш ніж **30%** загального числа народніх шкіл.

Не менш цікава теж статистика горожанських (видільових) шкіл на цих землях. І так у Чехії було горожанських шкіл з чехословацькою мовою навчання 820 з 4.550 клясами і 184.000 учнями, з німецькою мовою навчання **302** з **1527** клясами та **61.288** учнями.

На Моравії і Шлеську горожанських шкіл з чехословацькою мовою навчання було 493 з 2675 клясами і 103.207 учнями, з німецькою мовою **139** з **589** клясами і **22.939** учнями. Польських горожанських шкіл було 11 з 68 клясами і 2592 учнями. Таким чином на загальне число 1765 горожанських шкіл в історичних землях Чехословаччини було німецьких горожанських шкіл **441**, отже повних **25%**.

А ще відношення учительських сил. Усіх учителів у народніх школах у згаданих землях було 31. жовтня 1935 р. 31.897, у цьому німців **8.785**, отже понад **30%**. А в горожанських школах учителів чехословаків було 8495, німців **2553**.

Цікаві, для нас до того ще й може дуже повчальні числа! **М-н.**

Найкращу вудженину. добре мясо і свіжі товщі
діставте завжди у мясарських крамницях
„ЦЕНТРОСОЮЗУ"
Ринок 2, Зибликевича 2, На Байки 8, Личаківська 50, Жовківська 175.
9969 9 10

АБСОЛЮТОРІЯ, ДОРІСТ І ЧЛЕНСЬКІ ВКЛАДКИ.

З черги Заг. Зїзд признав одноголосно абсолюторію Головній Управі за її діяльність. Після того м-р Калинович виголосив змістовний реферат про доріст Р. Ш. та подав звіт з діяльности дорадчого органу Головної Управи: Головної Комісії Дороету. Дискусії над рефератом не було. Одночасно д-р Дм. Левицький заявив, що в суботу не буде окремої наради у справі дорасту.

На внесок проф. Боднара Заг. Зїзд залишив членську вкладку на 1936-37 р. в дотеперішній висоті, себто 2 зол. для інтелігенції, 1 зол. для робітників і селян та 50 сот. для молоді.

ВИБІР ГОЛОВНОЇ УПРАВИ

В год. 7.30 вечором скінчила свої наради комісія-матка. Спис осіб, яких вона намітила до Головної Управи, відчитав дир. Мудрик. На початку референт склав подяку на руки предсідника уступаючому голові дир. М. Заячківському за його діяльність. На голову Т-ва „Р.Ш." комісія-матка запропонувала **проф. Дениса Коренця**; до Головної Управи таких 18 членів: **о. крилош. Василя Лабу, дир. Андрія Мудрика, д-ра Романа Криштальського, проф. д-ра Олександра Тисовського, д-ра Юліяна Кордюка, м-ра Юрка Старосольського, проф. Володимира Кузьмовича, п. Блянку Баранову, студ. О. Логуша, проф. д-ра Маріяна Панчишина** — всіх зі Львова; **адв. д-ра М. Рибака** з Перемишля, **проф. д-ра Я. Ярему** з Тернополя, **о. ігум. Северина Баранника** з Дрого-

Всі купуємо **СВЕТЕРИ, ВОВНЯНЕ БІЛЛЯ, ПАНЧОХИ і РУКАВИЧКИ**
у відомій своєю солідністю фірмі **Брати ПАСТЕРНАК** Львів Сикстуська 15. Тел. 206-38
ЦІНИ ФАБРИЧНІ. 3—6

Загальний Зїзд Рідної Школи.

ВИБІР ТРЕТЬОЇ КОМІСІЇ-МАТКИ.

Звіт з вчорашнього Заг. Зїзду Р. Ш. доповнюємо тим, що члени обох комісій-маток по нараді між собою устійнили склад третьої комісії-матки, що його подав до відома Заг. Зїздові дир. А. Мудрик і Зїзд його одноголосно затвердив. До цієї третьої комісії-матки ввійшли проф. Терлецький, дир. А. Мудрик, А. Павенцька, студ. Масляк, проф. Буцманюк і д-р Ю. Кордюк.

Підчас нарад цієї комісії докінчено дискусію над звітами. Дел. Гураль пропонував, щоб Р. Ш. стягнула українських учителів (льок) з корінної Польщі і дала їм заняття у своїх школах. О. Менціньский (Новосільці — Сяніччина) говорив про заходи Гол. Упр. „Р.Ш.", щоб усунути лемківський буквар з Лемківщини (рясні оплески). Сел. Баконьчук пропонував, щоб уся преса давала по 1 сот. від числа на Р. Ш. Проф. Бурко (Дрогобич) казав, що рідношкільні учителі зрекшися і напевно зречуться належної їм платні за 5 місяців, якщо тільки будуть їм точно виплачувати належні платні. По промові Ів. Ступаря (Городенка) говорив сел. Штабанюк (Бережанщина) про закладання сільськогосподарських шкіл. М. Донцова (Львів) радила засновувати дитячі пів-кольонії. Студ. М. Левицький виступав зі закидами проти п. Струка (члена комісії дорасту при Р. Ш.) у справі дорасту, на що дістав негайно від п. Струка належну відповідь.

Е-КО
поручає електричні комплєти до освітлення ялинок. Радіоприймачі у великому виборі на догідні сплати. Українські грамофонові кружки (колядки).
ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 29. Тел. 203-30.

А. КОСТІВ.

Тайна фризієра.

— Левку, ви підете нині ввечір до панства Баранецьких зачесати їх донечку на якийсь гімназійний вечір — сказав шеф великої фризієрської фірми.

Левко одягнувся, сам поправив свою зачіску, і пішов сумирно за шефом. Його наставник чесав маму, а він потягав великим гребенем по волоссі Марусі. Маруся розмовляла за той час із своїми товаришками про якогось Стефка, Ромка і Славка, що знаменито танцюють. Маруся ледви всиділа на кріслі. Нараз вона обернулась до свого 15-літнього ровесника і спитала:

— А ти... а ви теж умієте танцювати?

Він кивнув головою.

— Можемо зараз зробити пробу — відповіла Маруся. Підбігла до грамофону кивнула головою перед Левком і крикнула: „Пані вибирають!" Заки він встиг зорієнтуватись потягнула його і почала з ним кружляти по кімнаті. Шеф Левка дивився з вибачливою гордістю на свого помічника, мама Марусі вибачала їй таку свободу з Левком, що вже не вперше приходив до них із своїми фризієрськими причандалами.

Левко вплів іще Марусі рожу у волосся, дістав від її мами „на чай" і вийшов на вулицю. Щойно тепер, коли глянув на небо засіяне зірками, зрозумів, що Маруся йому дуже подобається і що не скоро зможе він забути хвилину танцю з нею.

Панство Баранецькі залишились його клієнтами, коли Левко з малого помічника став спільником фризієрської фірми. Маруся Баранецька — багата панна кликала його часто до хати, заходила і до крамниці. Він бачив навіть раз, як вона просто із його крамниці ввійшла до санок, де чекав на неї якийсь гарний добродій.

Коли він зачісував її на весілля сестри і вкладав їй на голову прикраси з перл, вона сама почала розмовляти з ним про весілля і сказала:

— Але я не вийду заміж... Я маю зовсім інші пляни.

Іншим разом вона вбігла нервово до його сальону (фризієрського) і сказала:

— Мусите мене зробити нині винятково гарною. Я йду нині до театру на пробу. Може мене навіть заангажують.

Зробити її гарною було легко. Щойно за якийсь час її мама розговорившись перед дзеркалом виявила тайну, що Маруся потайки бралa лекції драматичної гри і тепер виступає в театрі за якусь скромно смішну гажу.

Тепер звалась вона Марунецька і приходила чепуритись частіше. Залюбки сміялась і жартувала, якби знаючи як ще їй до лиця. Він знав, що вона не гратиме тих великих ролі, про які вона мріяла, хоч казала собі часто змінити колір волосся і намазувала своє лице різними пудрами та підкреслювала очі всякими пензликами.

Пані Баранецька приходила щораз рідше, хоч завсіди однаково нарікала на тяжкі часи і на те, що зовсім інакше уявляла собі карієру багатої, добре вихованої доньки. Було часом, що і артистка Марунецька дозволяла собі на приятельський тон перед своїм фризієром:

— Сама бачу, що не находжу в театрі того, про що я мріяла. Буду мусіти хіба вийти замуж і почати нудне одноманітне життя.

Одного разу вийшла забуваши заплатити. Артистом таке часом трапляється; вони розсіяні, нервові. Левко вдавав, що цього не помітив. Дрібниця... інтерес і так ішов добре.

Довгий час Марунецька не заходила; може виїхала. Коли зявилась знову була бадьора і весела.

— Не смійтесь з мене, пане Левку. Але мусите з мене зробити брунетку... він любить тільки брунетки.

Левко не сміявся, тільки перефарбовував цеглясте волосся на брунатне. Клієнтка навіть не помічала, з якою ніжністю перебирав він її волосся у своїх пальцях. Вона не могла стриматись, щоб не оповідати всякі загальні речі про свого нового знайомого, так само, як колись оповідала про театр.

Кілька тижнів пізніше прийшла холодна, маломовна, замовила собі абонамент на чесання, накупила всяких косметиків і підписала рахунок якимсь новим прізвищем. Мала темне волосся, бліді уста і дороге футро.

Небавком почув Левко, що вона вийшла за якогось багатого землевласника, що розумівся не тільки на красі жінок, але й на конях.

Давня клієнтка Левка приходила до „сальону краси" наче до санаторії. Видко було, що вона хоче за всяку ціну полобатися і придумувала щораз то нові способи, щоб звернути на себе увагу. Левко допомагав їй у цій боротьбі за молодість усіма засобами свого мистецтва.

Чекав він довгі роки. Все ще мав надію, що вона гляне на нього колись не як на фризієра, якому платить і видає накази, а як на людину. Щойно коли вичитав раз у часописах, що її чоловік згинув у нещасливому випадку на полюванні на лосів на хвилину ожила в ньому.

Найдешевше ПОБАЖАЄТЕ

з нагоди Різдва

усій своїй рідні, приятелям і знайомим у святочнім числі „Діла".

Побажання до 15 слів коштує тільки 2 зол. — Кожне дальше слово по 20 сот.

бича, о. дек. І. Щербанюка з Рогатина, м'ра М. Кушніра зі Станиславова й адв. д'ра Володимира Горбового з Долини. На заступників запропонувала: Михайла Ростковського, Анку Павенцьку, д-ра Степана Коржинського, студ. Андрія Стецюка, робітн. Павла Музику й адв. д'ра Івана Романкова.

До Контрольної Комісії: дир. Івана Филиповича, інсп. Івана Стернюка, Методія Гебуса, інж. Андрія Мельника та вид. Івана Тиктора; на їх заступників: п. Юзичинського і п. Божковського.

Розсмний Суд у складі: о. О. Бучацький, проф. Іван Галущинський, п. Іванна Кокорудзова, пос. Дмитро Великанович і проф. Гнат Павлюк.

І ось несподівано після того встав м'р Боднарук і заголосив окрему листу членів Головної Управи, Контрольної Комісії і т. д., залишаючи на голову проф. Д. Коренця та деяких членів до Гол. Управи, що їх намітила на своїй листі комісія-матка. В голосуванні за листою комісії-матки впало 131 голосів, за листою опозиції (м'ра Боднарука) 79 голосів. Слід згадати, що зараз по відчитанні листи зрезигнував м-р Кушнір зі Станиславова, а при кінці Заг. Зїзду нововибраний голова проф. Д. Коренець, який довідавшись про свій вибір негайно прийшов на Зїзд і заявив, що не зможе виконувати обовязків голови, бо нездужає. Одночасно зрезигнував теж дир. А. Мудрик з тієї причини, що, мовляв, резолюційна комісія не взяла під увагу його резолюцій у справі санації Р.Ш.

При внесках зголосився до слова інж. Мачай з Ліська, прохаючи, щоб Р. Ш. більше опікувалася ліським повітом, на який іде тепер хв. польонізаційної акції. Сел. М. Садовський (томашівський повіт) склав привіт Р. Ш. від Холмщини та щирими словами змалював невідрадні відносини українського селянства на тій території, польонізаційну політику православної церкви та інші відомі болячки на наших північно-західних землях.

По відчитанні низки резолюцій Заг. Зїзд закінчився відспіванням національного гимну в год. 8.30 вечором.

Його дівна Маруся тепер у жалобі виглядала теж прегарно. Тільки він один знав, кілько сивих волосків появилось на її голові і щезло під його замилою рукою. Її зморщки теж затирав, теж вигладжував. Він стежив за її життям і знав, що її майно розпливається. Одного дня прийшла вона без своїх звичайних дорогоцінностей, без найкращих перстенів. З його фризіерського салону телефонувала у справі якихось грошей до одного банкира, про якого всі знали, що це лихвар.

Аж раз, коли вона прийшла знову, Левко зважився ніжно повести розмову про свою фірму, яку він тепер уже веде самостійно, про те, що він потребував би доброї, інтелігентної помічниці, яка вміла би розмовляти з людьми і робити добре враження самим своїм зверхнім виглядом.

Дама встала.

— Чи це має бути пропозиція? — спитала здивована.

Левко спробував поцілувати її в руку. Вона блідо усміхнулась.

— Я прийду сюди за кілька днів... тоді ще поговоримо.

Оглянула всю обстенову, якби хотіла стверднти, що все тут за довгі роки її життя покращало, розвинулось. Замість колишніх деревляних старих меблів і дзеркал — усе модерне: спокій, комфорт.

Левко ждав тиждень, два, три...

Одного дня одна з його помічниць принесла зовсім таку собі бойдужу звістку, що ця колишня артистка Марунечька, вдова по тім земле власнику, ходить тепер часопись до конкуренційної фірми.

Абісинське питання на думку італійців зліквідоване.

Дипльоматичний редактор агенції Стефані висловлює погляд, що тепер, коли Німеччина, Австрія, Мадярщина, Альбанія та інші держави визнали анексію Абісинії, інші-ж держави почали ліквідувати посольства в Адіс Абебі, абісинське питання можна вважати за зліквідоване.

На відпруження у міжнародній політиці вплинуло також італійсько-британське зближення. За час абісинської війни Мусоліні дбайливо оминав усього, що могло би довести до поширення конфлікту. Підчас операцій в Абісинії Італія льояльно шанувала свої зобовязання, вона ніколи не палила мостів до Англії. Теперішне таке важне відпруження завдячує Европа не лише перемозі італійських військ, але також поправній і льояльній політиці, якої Рим ніколи не покидав.

SAMODZIAŁY LESZCZKOW

ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В

ГАЛИЧИНІ — ЦЕ ЛЕЩКІВ

СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

Великий судноходний канал перетне Галичину?

У Букарешті ходять чутки, що підчас побуту румунського міністра Антонеску польські та румунські державні мужі розглядали

проєкт системи каналів, що мала би получити Шлеськ з Прутом

через Вислу і Сян.

Будова тих каналів коштувала би коло мільярда золотих, з чого 4/5 припадали би на Польщу. Якщо би річно перевозити туди лише 5,000.00 тон, вложений у будову каналів капітал замортизувався б на 6%. Та оборот буде мабуть куди більший, тому на канал слід глядіти як на дуже рентовне підприємство. Обчислюють, що самого польського вугілля перевозилиб річно 5,000.000 тон; до того слід ще додати вивіз чехословацьких продуктів на схід і вивіз на захід грузинської манганової руди, грецької хромової руди, югославянського бавксину та румунського збіжа. Продукція польського вугілля зросла би завдяки каналові на 25%.

Деякі румунські кола пропонують, щоб канал лучився не з Прутом, а з Дністром. Якби ту проєктовану каналову систему получити з мережою німецьких каналів, вже першого року перевезено би ним більше товарів як суєзьким.

При будові тих каналів найшло би працю 170.000 робітників підчас 4-ох літ; крім того чималі замовлення дістав би цементовий, цегольняний та металевий промисл.

—o—

ДІЯБЕТИКИ! виключна продаж артикулів фірм: „Цукровіета" - Варшава. — „Diasana - Suchard" - Ковів. — Др. Фромм - Чехословаччина і Хліба „Соя". Солодкі вироби без цукру і сахарини на натріваній сиропі. **На свята:** торти, мазурки, колачі, бабки для хорих на цукрицю. Централа споживчих для діябетиків і дієтників 3354 1—4

„ДІЄТА"

Львів, вул. Сикстуська ч. 31.

Чиїм орґаном є „Мета"?

Від якогось часу ми є свідками дуже дивного явища: нема майже ні одного числа „Мети", щоб у ньому не було атаки на одного з членів редакції „Діла" з натяками та зворотами, а то й просто покликами до цілої редакції і видавців „Діла", що вони є відповідальні за ті всі закиди, що їх „Мета" перечислює. Колиж увійти в суть тих закидів, то виходить, що не тільки той один член нашої редакції, але й цілий наш часопис, це найбільший шкідник, деморалізатор громадянства, пропагатор найпоганіших ідей і т. д. У чомуж річ? Показується, що один зі співробітників „Мети" має якусь манію на пункті одного з редакторів „Діла", стежить за кожним його говореним чи писаним словом, за кожним його кроком і — використовує для лайки у „Меті" з колючками проти „Діла". Дійшло до того, що прелекція у радіо, яка була раніш прочитана кількома товаришами даного редактора „Діла", людьми з повним почуттям громадянської відповідальности, діждалася брутальної атаки на сторінках „Мети" (текст відчиту переданий до Т-ва Письменників і Журналістів); чемностева рецензія на одно видовище, кільканацять рядків петіту на останній сторінці „Діла" є передрукована цілістю у „Меті" з їдкими коментарями; рецензія на книжку, що виходить у виданні „Діла", спрямована головно не проти автора книжки, лише проти редактора „Діла" і видавництва, при чому приймає характер мало не пашквілю (до речі: ця „рецензія", як довідуємося, була вирізана, перекладена по польськи і переслана зі Львова до одних польських кол у Варшаві! Хто це зробив і чи не насувається автоматично питання про згори задуману практичну ціль такої „рецензії"?!) Нема ніякого сумніву, що колиб ті самі рукописи, що друкуються у „Ділі", були надіслані до „Мети" — булиб там видруковані з найбільшим признанням того її морального Катона, що змішує їх з болотом, коли їх читає у „Ділі"! Колиж додамо, що ту своєрідну кампанію у „Меті" веде розмірно молода людина, яка вперше побачила редакційний стіл — у „Меті" та перед цим католицьким орґаном писала у ліво-соціялістичних та радянофільських журналах, то можна дивуватися ще більше такій методі.

Ми є засадничими противниками того, щоб виволікати на сторінки преси справи, які можна би поладнати безпосередньо: розмова „дія" газета з одної вулиці у Львові на другу не цікавить широкого гурту читачів. І тому ми звернулися були до головного редактора „Мети", але той настільки тепер зайнятий громадянськими справами, що не має змоги перевіряти і прочитувати всіх скриптів перед їх друком; від високопоставленої духовної особи ми дістали запевнення, що „Мета" рішуче не виступає проти „Діла", але що годі спутати свободу її редактора, який під своїми замітками підписується. І ми віримо, що інтенцією видавців „Мети" не є воювати з „Ділом". Всеж, ми хотіли би знати: **що вони сказали би, колиб „Діло" дозволяло собі в той спосіб постійно, вперто, систематично очорнювати одного редактора „Мети", з відбивною проти самої „Мети" і всіх тих, що за нею стоять?! Що це за позедінка — диктувати нашому Видавництву, кого воно має затруднювати та кого ні?!** Де у світі прийнята метода, щоб тижневик того самого релігійного та ідеольогічно спорідненого напрямку грав ролю **морального цензора** супроти найстаршої і найповажнішої української пресової станиці, якої керманичі чейже самі вміють дбати за свої інтереси, тотожні з інтересами українського загалу?!

Маємо враження, що „Мета" має фірму органу надто поважних кол, щоб перетворюватися в приватний орган одної людини, де їй вільно зводити приватні порахунки чи проявляти якусь свою особисту ненависть, або ближче незнані калькуляції. (Насувається думка, чи попросту той пан із „Мети" не хоче такою заїлістю закрити своє колишнє співробітництво в „Нових Шляхах"?!). Маємо враження, що хтось, хто відповідає за „Мету", повинен навчити її мегальоманського редактора, що своє святе обурення на редактора „Діла" і „Діло" не конче мусить перетоплювати в елюкубрації, які створюють нову площину конфлікту — напевне нікому непотрібного. Може найдеться хтось, що відповідає за „Мету", який вияснить підчиненому собі редакторові, що можна мати про себе самого дуже високу думку, а проте своїм знанням, досвідом і працею бути таки чоловічком низеньким і маленьким — у порівнанні з предметом своєї заїлої критики. Чи справді нема у світі, зокрема в українській дійсности, інших тем, які моглиб зацікавити „Мету", та іншого предмету „уморальнювання", як лише „Діло" і його окремі співробітники?! Чи справді

місія „Мети" має полягати у тому, щоб вести тільки „полемікн" (гляди звіт „Мета" в 1936. р.", „Мета" ч. 52), замість того, щоб творити **конструктивні** вартости й ставити позитивно проблеми?! І коли вже „Меті" доконче ті полемікн потрібні (це її справа!), то може справді найде собі **поза** „Ділом" краще джерело надхнення.

Бо члени редакції „Діла" і „Діло" як установа випрошують собі у „Мети" **таке** зацікавлення ними дуже рішуче.

Місяць дитячої книжки в Чехословаччині.

Вже від ряду літ Народньо-Просвітний Інститут ім. Масарика влаштовує в Празі в місяці грудні виставу дитячих книжок. За прикладом Праги пішли згодом інші міста і навіть села. В тому напрямі пішло також міністерство освіти, що обіжником з 21. листопада 1932. р. встановило тиждень дитячої книжки у всіх народніх і середніх школах, на початок грудня кожного року. Завданням цього тижня є пробудити в молоді зацікавлення до позашкільного читання, як важливого виховного чинника. Підчас тижня дитячої літератури організують бесіди з батьками та опікунами учнів про дитячу літературу, перевіряють шкільні бібліотеки, щоб усунути відтіль маловартну літературу і заповнити її кращими творами.

У місяці грудні майже всі щоденники в Чехословаччині приділяють поважне місце оглядові новин дитячої літератури. Ціла низка педагогічних часописів уважливо стежить за новинами в галузі дитячої літератури та містить на своїх сторінках докладні рецензії на поодинокі книжки, а крім того, згаданий тут Інститут ім. Масарика видає місячник „Uhor" („Перелік"), присвячений питанням дитячої літератури та оглядові її новин. Великі книгарні в місяці грудні також улаштовують виставн дитячих книжок, де відвідувач може вільно переглянути кожнісеньку книжку.

Як і в минулих роках, Просвітній Інститут ім. Масарика відкрив виставу дитячих книжок у Центральній Бібліотеці м. Праги. Виставу щодня (вона тревала до 20. грудня ц. р.) відвідували численні екскурсії учнів міських шкіл у супроводі своїх учителів. Приємно бачити, як малі школярі старанно записують назви книжок, що їм припали до вподоби своєю назвою чи своїм зверхнім виглядом, бо книжки на виставі розміщено, на жаль, у вітринах за шклом, так, що діти не можуть взяти книжки до рук та переглянути їх. Дитячі книжки на виставі розклясифіковано за певною системою, про що свідчать написи на кожній вітрині. Нпр., у вітрині з написом „Книжки, які не старіються", знаходимо книжки Д. Дефо „Робінзон Крузо", Ф. Купера, Жюль Верна, М. Твена, Р. Кіплінга, Х. Андерсена і ін.; у вітрині з написом „Великі мужі та жінки" знаходимо книжки про І. Гуса, Ф. Палацького, К. Гавлічка-Боровського, Б. Сметану, М. Тирша, Т. Масарика і ін. Є також велика вітрина, що містить у собі книжки з описом ріжних пригод. Цілих пять вітрин займають новини 1936. року.

Підчас місяця дитячої книжки відбуваються реферати на ріжні теми з обсягу дитячої літератури, радіо уділює у своїй програмі місце для проголошення промов видатних письменників і педагогів на тему значіння книжки в житті дитини, як читати книжки й т. п., а школи, книгарні та часописи пропаґують гасла — „За пильну науку добра книжка — найкраща нагорода", „Гарна книжка з молодих років — приятель життя" і т. п.

Приглядаючись до всього того, що робиться в Чехословаччині для поширення та пропаґанди дитячих книжок, для вивчення психольоґії маленьких читачів, відчуваєш невимовний біль, коли пригадаєш, в якому стані є наша дитяча література, як йде у нас продаж українських дитячих книжок, як мало дитячою книжкою цікавиться наше громадянство.

Чи не слід і нам запозичити від наших сусідів дещо у справі поширення та пропаганди дитячої літератури, щоб заздалегідь привчити наших дітей до відповідного читання, а тимсамим створити готовий кадр поважних читачів прилюдних бібліотек?

Ст. Сірополко.

*

Автор цієї статті просить всі наші видавництва дитячих книжок і часописів присилати свої видання для рецензії на адресу: С. Сірополко. Прага VIII. č. 1315.

—o—

ФАБРИКА ПЕРФУМ І КОСМ. ОСНОВ. 1931 Р. В ПАРИЖІ.

18128 4—5

СУКНА

РУДОЛЬФ СВІТАЛЬСЬКИЙ — ТАДЕЙ ҐАЄР
Львів, Баторія 20. — готель Саський.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР
ПЕРШОРЯДНИХ МАТЕРІЯЛІВ МУЖЕСЬКИХ.
Ціни низькі. — Догідні умовини сплат. — Кооперативам відповідний рабат. Т. 1.

„Зимова поміч" українським безробітним.

АКЦІЯ Т-ВА „СИЛА" У ЛЬВОВІ.

В пятницю 25. ц. м. відбулась у т-ві „Сила" у Львові друга в черги пресова конференція, присвячена зимовій допомозі для українських безробітних. Конференцію відкрив голова т-ва п. Соболь і передав слово п. Петречкові, який звязував присутнім короткими словами вислід дотеперішньої акції, що її веде окремий „Комітет допомоги безробітним" при т-ві „Сила". Висліди двомісячної праці є більше як скромні. Комітетові вдалось зібрати всього 617.42 зол. і дістати 1 вагон бульби, 1.000 л. молока з Маслосоюзу і деякі інші дрібні жертви. З такими засобами годі навіть мріяти про ведення кухні для безробітних. Головна причина застою цілої допомогової акції — це недостача довіря громадянства до цієї акції та замала пропаганда. Комітет поставив собі головним завданням не тільки вести харчівню для безробітних, але й зорганізувати постійну допомогу для українських бездомних і безробітних. Найближчою допомоговою імпрезою комітету буде уладження Свят-Вечора для 340 українських безробітних, зареєстрованих уже досі в Комітеті. В самім т-ві „Сила" є 80 членів безробітних. Деякі з цих нуждарів живуть у жахливих умовинах, не мають що в уста вложити, ночують по ріжних закутинах і цегольнях, відки густо-часто тягає їх поліція за волокитство, хоч вони ніколи волокитами не були, а одиноке їх нещастя — це брак праці. Один із комітетових показував присутнім знимки, які наглядно ілюструють цю безприкладну нужду на дні людського життя. З чого живуть ці бідолахи? Коли пригадно заробляють 20—50 сот. денно, то купляють собі хліба, а коли не заробляють, постять. А позатим живуть вони надією на поміч, вірять, що свої їх порятують, бо коли чужі подають помічну руку, то в заплату хочуть забрати їм серце й душу.

Над звідомленням референта вивязалась довга дискусія. Бесідники призадумувались над ріжними способами, щоб акцію „зимової помочі" поширити та зєднати для неї все українське громадянство. Зокрема слід би звернути увагу й на сільських нуждарів та безробітних, які нераз живуть у таких самих жахливих умовинах, але їх положення куди гірше, бо про них таки ніхто не дбає, ніхто ними не турбується і вони від нікого не можуть сподіватись помочі. Комітет допомоги безробітним поробив і в цім напрямі деякі заходи (виплатив такому одному сільському безробітному 20 зол.), але не має покищо змоги цієї справи наладнати. Допомогою для сільських безробітних повинні занятись наші повітові осередки, в першу чергу парохіяльні уряди, які безпосередньо стрічаються в терені з усіма проявами безробіття, найкраще знають відносини і знають, як цьому лиху зарадити.

Конференція не дала остаточних висліднв, тому, що з приводу пізної пори відложили дальші наради на вівторок 29. ц. м.

*

КОМУНІКАТ.

Львів, 24. грудня 1936.

Народня Організація Українців м. Львова подає до відома українцям, що при Товаристві „Сила" у Львові існує і працює комітет для допомоги безробітним у часі цьогорічної зими. З цим комітетом Народня Організація є в тісному звязку.

Взиваємо українське населення, як і всі українські установи на терені м. Львова поспішати з жертвами на поміч безробітним українцям. Осідок комітету допомоги є у Львові при вул. 3. Мая ч. 10. в офіцинах.

ЗА ПРЕЗИДІЮ Н. О.:

Д-р Степан Білик, голова. **А. В. Добрянський,** пол. і бюр. реф.

В обороні рідної землі.

ТЕРНОПІЛЬЩИНА.

Нарада в Курівцях.

Дня 10. ц. м. відбулася в Курівцях, тернопільського повіту, довірочна нарада в земельній справі при участи к. 250 осіб. Реферував м-р М. Мисюк. Присутні одноголосно ухвалили протикольонізаційні резолюції. Нараду скликав і нею водив о. Шумський. Відспіванням нац. гимну нараду закінчено.

Нарада в Кутківцях.

Дня 13. ц. м. відбулася в Кутківцях довірочна нарада в земельній справі. Реферував м-р М. Мисюк. Присутні в числі к. 180 осіб ухвалили відомі протикольонізаційні резолюції.

Нарада в Пронятині.

Дня 13. ц. м. відбулася в Пронятині довірочна нарада в земельній справі, з рефератом м-ра М. Мисюка. Присутні в числі к. 200 осіб одноголосно ухвалили відомі протикольонізаційні резолюції з додатковою льокальною резолюцією, в якій запротестували проти творення в околиці Пронятина осадничої кольонії „Сенкевичувка". Нарадою проводив о. Олекса Щербатий, секретарював п. Микола Гайда.

Віче в Бірках Великих.

Дня 14. ц. м. відбулося в Бірках Великих прилюдне віче в земельній справі з відповідним рефератом м-ра М. Мисюка. Вічем проводили: о. Кравчук як предсідник та пп. Іван Струс і Степан Хома як заступники. В дискусії промовляв дир. І. Брикович і пп. Стефан Хома та Петро Зварич. Відспіванням нац. гимну віче закінчилось. Присутніх к. 200 осіб.

*

Протестаційна акція в Тернопільщині проти кольонізації ведеться далі. Усіх, що бажалиб уладити у себе віче чи нараду в цій справі просять звертатися до Повітової Народньої Канцелярії УНДО в Тернополі, вул. Міцкевича ч. 3., від год. 10—14.

ЖУРНАЛИ І ЧАСОПИСИ цілого світу
перечитаєш за 15 сотиків у
„Вшехпрасі" Сикстуська 19 (мезанін).
Місячний абонамент 3 зол.
8—25 3166

БРІДЩИНА.

Нарада в с. Ражневі.

Дня 6. ц. м. відбулася в Ражневі, пов. Броди, нарада в земельній справі. Присутніх було 60 громадян. Проводив о. Василь Лесюк, секретарював Іван Пастух. Реферат виголосив секретар ПНК у Бродах п. Гриць Павлюк. У дискусії промовляли о. Василь Лесюк, Дмитро Смуток та ін. На закінчення ухвалено протикольонізаційні резолюції.

Новий конкурс „Діла“ на економічні статті.

Як відомо нашим читачам, зпоміж надісланих статтей для попереднього конкурсу, уфундованого в „Ділі“ п. Василем Тихим з Америки, журі признало тільки 6 авторам грошеві нагороди. Для чотирьох нагород (для Гої в сумі 10 ам. доларів і для трьох по 3 ам. доляри) не найшло журі відповідних кандидатів (див. „Діло“ ч. 81). Тому розписуємо отсим

ЧЕРГОВИЙ КОНКУРС
на тему
„ЯК ЗОРГАНІЗУВАТИ УКРАЇНСЬКИЙ ДОМАШНІЙ ПРОМИСЛ?“

Тему вибрало журі, признаючи справі організації нашого домашнього промислу першорядну вагу, а для дальшого господарського розвитку українського народу — велику актуальність.

Нагороджених буде 5 статтей, а саме:
1-а нагорода—рівновартість у золотих 6 ам. дол.
2-а нагорода — рівновартість у зол. 4 ам. дол.
3-я нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.
4-а нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.
5-а нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.

Засаднича вимога: річевий підхід до теми і можливість здійснення поданого проекту.

Розмір статті повинен не переходити розміру нормальної газетної статті (200—300 рядків).

Статті писані по змозі на машині, треба надсилати в замкнених ковертах із зазначенням назовні: **Для конкурсу.** Справжне прізвище автора треба помістити в окремій меншій ковертці, яку журі відчинить уже після признання нагороди.

Речинець, до якого приймативемо згадані статті, **31-го грудня п. р.**

Рік осн. 1866 Спеціяльний магазин новостей для Панів МАРТИН МІЛЛЄР ЛЬВІВ, площа ГАЛИЦЬКА 14. поручає: сорочки, найновіші кравати, спінки, трикотажі, капелюхи. — Палиці кальоші — парасолі. Рік осн. 1866

Кріваве Різдво в Еспанії.

З біскайського фронту не дійшли ніякі комунікати. Мабуть обі сторони заключили **завішення зброї на час Різдва**, бо, як відомо, баски дуже побожні.

На інших відтинках фронту йдуть бої; як звичайно, обі сіторони представляють їхній хід зовсім інакше. І так національна радіостація зі Севіллі описує бої на фронті Сарагосса під Ацуарою: **Червона каталонська міліція заатакувала там нац. становища, але її відбили; червоні втратили коло пів тисячі вбитих.**

Комунікати червоних згадують про наступ на відтинку Боаділ, де червоні буцімто не стрінули ніякого опору. Також під Віллєверде і Монкльоа червоним щастить. На мадридському фронті спокійно.

У повітрі дійшло до більших боїв.

Червоні повідомляють, що їхні батерії на Балеарах зістрілили великий нац. літак. Червоні ескадри літаків збомбардували Кордову, Альколеу і Теруель. У двох останніх місцевостях нац. мисливські літаки заатакували ворога, але безуспішно: літаки червоних вернулися до своїх баз неушкоджені.

З другого боку севільська нац. радіостація подає, що нац. літаки співділали зі сухопутними військами при обороні Ацуари: вони з 30-метрової висоти обстрілювали скорострілами ворожі становища. Крім того нац. летуни бомбардували пристані Картахену, Мурсію, Аліканте і Валенсію.

ПРИСТАНІ ПІВНІЧНОЇ ЕСПАНЇ ПІДМІНОВАНІ.

СЕВІЛЛЯ, 26. 12. ПАТ. Національні війська оголосили нову ноту з осторогою чужинців, що заложено міни в північних пристанях: Більбао, Сентандер, Хіхон та Авілес, які є під владою мадридського уряду. З нинішнім днем замкнений вїзд і виїзд для кораблів, бо речинець покинути пристані вже минув.

ВИВЕЗЛИ СОЦІЯЛІСТИЧНОГО РЕДАКТОРА.

АВІЛЯ, 26. XII. ПАТ. Кореспондент Аваса повідомляє, що на мадридському фронті задержали директора соціялістичного щоденника „Лібертад“ Антонія Гермосілля, та вивезли до Саляманки.

Відозва Ґен. Франка до еспанського народу.

СЕВІЛЛЯ, 26. 12. ПАТ. Ґен. Кеїпо де Ллянo відчитав у радіо відозву ген. Франко до еспанського народу. Ген. Франко стверджує, що національні війська мають за собою 5 місяців безнастанних перемог. Вчора ми побили червоних нині бємо міжнар. відділи. Ніхто не сміє тратити надії, бо незадовго осягнемо повну перемогу. Правдива Еспанія поздоровляє тих, які співпрацюють з національними військами. Нехай живе Еспанія.

Дальший зріст буджету Японії.

ТОКІО, 26. 12. ПАТ. Агенція Домеї повідомляє: Нині в год. 11-ій передполуднем цісар відкрив 70-ту сесію сойму в новій палаті. Цісар підкреслив у престольній промові, що приязні взаємини Японії з іншими державами постійно зміцнюються. Одночасно цісар звернувся з проханням, щоб сойм приняв буджет і низку законопроєктів, що їх запропонував уряд. Парлямент склав цісареві адресу з чолобитнею. Буджет на 1937 р. сягає 3,038,581.000 ен і перевищає цьогорічний буджет на 777 мілионів і 7 тисяч ен.

Чан-Кай-Шек уже на волі.

ПАРИЖ, 26. 12. ПАТ. Авас повідомляє з Шанґаю, що марш. Чан -Кай-Шек уже на волі і прилетів зі своєю дружиною літаком з Льочнґ до Наккіну. На волю вийшли теж всі інші особи, арештовані з Чан Кай-Шеком у Сіянфу, між ними міністер внутрішніх справ Чіянґ-Тсо-Пін і віцеміністер війни ґен. Чен-Но-Ченґ та приїхали до Льоянґ.

Страшний вибух на кораблі.

РИМ, 26. 12. ПАТ. 23. грудня на італійському кораблі „Чезаро Батісті“ у пристані Масава у Сх. Африці наступив вибух кітла, наслідком чого чердак розірвався. Сила вибуху вбила 26 людей, ранила коло 100. Жертвою вибуху впали головно робітники, що їхали на роботи до Сх. Африки. Стан 20-ох ранених дуже важкий, лекше ранених перевезли до шпиталю. Ушкоджений корабель приголювали до берега. Пасажирів, що їхали до Джібуті, перевезли на корабель „Тріполітенія“.

Сконфіскували корабель.

ПАРИЖ, 26. 12. ПАТ. Авас звідомляє зі Сан Себастіяну, що урядові еспанські кораблі зревідували торговельний корабель „Пальо“, що віз із Гамбурґа 1500 тон заборонених товарів. Корабель відвели до Більбао.

УКРАЇНЦІ! КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

УКРАЇНСЬКА СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ АЛ. КУШИКА Львів, вул. Скарбківська ч. 28. 3356 1—100

Югословянський премієр у Румунії.

БУКАРЕШТ, 26. XII. ПАТ. Югославянський премієр Стоядінович із югославянським послом у Букарешті та шефом свого кабінету приїхав у суботу рано до Резіди. Привитав його румунський премієр Татареску та мін. Антонеску. Лови в честь Стоядіновича треватимуть два дні. Стріча в Резіці дасть нагоду обговорити всі справи, які цікавлять оба краї та Малу Антанту.

Злучені Держави і Румунія

ПРИЗНАЮТЬ АНЕКСІЮ АБІСИНІЇ.

РИМ, 26. XII. ПАТ. Амбасадор Зл. Держав Філіпс, потвердив перед нюйорським кореспондентом „Мессаджеро“, що небаром Зл. Держави матимуть в Аддіс Абебі замість посольства, генеральний консулят. Новоіменований консул є вже в дорозі до місця свого урядования.

БУКАРЕШТ, 26. XII. ПАТ. Зачувати, що румунське м-ство закордонних справ повідомило італійський уряд про постанову, створити румунський консулят в Аддіс Абебі. Міродатні кола впевняють, що постанову цю ухвалили після розмови міністра закордонних справ Антонеску з королем. Проголосять постанову мабуть після повороту міністра Антонеску з ловів, в яких він бере участь із премієром Татареску і Стоядіновичем у Семигороді.

Успіхи „Просвіти“ — це успіхи на всіх ділянках народнього життя. Занепад освітніх змагань потягає за собою занепад усього нашого дорібку. Шануймо себе. Спішім з „Даром Просвіти“!

Новий нунцій у Польщі.

РИМ. 28. 12. ПАТ. Папа іменував нунціем у Варшаві мср. Кортосі, дотеперішнього нунція у Буенос Айрес.

СТАН ЗДОРОВЛЯ ПАПИ.

ЧІТТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО, 26. 12. ПАТ. В стані здоровля Папи не зайшла ніяка зміна. Першого дня свят Папа не приймав нікого, крім свого лікаря. Сьогодні рано прийняв кардинала держ. секретаря Пачеллі, з яким розмовляв про біжучі справи.

Порошки для дорослих з фабр. ім. KOWALSKINA вживаємо при невпинних БОЛЯХ ГОЛОВИ

Кріваве Різдво у Львові.

В пятницю повісився при вул. Пташій ч. 25 емеритований скарбовий асесор Роман Вітриляк. Причиною самогубства залізнича афера. — На Богданівці ч. 18. зачадився на смерть 23-літній шлюсар Едвард Кашуба, бо за швидко заткав піч. На доручення лікаря тіло відставлено до інституту судової медицини. — В ночі з пятниці на суботу підхмелений 30-літній робітник Ст. Якубішин пробив ножем на смерть при вул. Личаківській ч. 58. 28-літнього Ст. Стежка, канцелярійного помічника з Лисинич. Тіло вбитого відвезли до інституту судової медицини. — При вул. Князевича ч. 26 Владислав Рурни тяжко ранив ножем свою наречену 25-літню Марію Кудибу. — При вул. Господарській Едвард Пест вирвав у четвер вечором з рук Г. Вальдмана плащ з коміром, що його ніс Вальдман Ст. Сташкові на Замарстинів. Поліція арештувала грабіжника.

ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА.

Довгий вік славних людей.

Наші письменники, мистці та люди, що займаються умовою працею, вмирають назагал молодо. Це явище — не зовсім нормальне, бо инші люди, які працюють умово в инших народів, доживають до пізнього віку. Одною з причин їх смертности у нас є те, що вони перестають у дуже молодому віці духово розвиватись; за духовим занепадом приходить хутко і фізичний.

Коли пригадаємо кільканацять імен популярних сучасників, то побачимо, що всі ці люди в 70-ім році життя і пізніше не припинили своєї творчости: Клемансо, Піранделльо, Шов, Гамсун, Гавптман, Кіплінґ, Велс...

Згадаймо славних людей з минулих століть. До 80-го і 81-го року дожили з письменників: Піндар, Кальдерон, Вілянд, Тік, Грільпарцер, Шатобріян, з учених: Будда, Кант, Р. Бейкон, Бюфон, Раймонд Люллюс, з мистців: Донателльо, Люкас Кранах, Грез, Жорданс, з діячів Сольон. До 82-го року дожили фільософи Платон і Спенсер, поети Ганс Сакс і Теннісон, мистці Джіованні делля Роббія, Франс Гальс, Тінторетто, Кльод Льорен, Гоя. До 83-го р.: Гете, В. Гюго, Дарвін, Бісмарк, Веллінґтон, Кавніц, королева Вікторія, до 84-го р.: Ньютон, грецький полководець Агезіляос, Б. Франклін, астроном Гершель, містик Сведенборґ, мистці Польонія, Тенірс і Петер Корнеліюс, до 85-го: Катон (старший), Светоній, маляр Міняр і Ганс Тома; до 86-го: Вольтер, римський поет Авзоній, італійський комедіописець Гольдоні, англ. історик Карляйль і німецький Момсен, астроном Галей, мистець Енґр, з державних мужів Метерніх і Франц Йосиф І., до 87-го: середньовічний фільософ Альбертус Магнус ,мистці Масачіо, пані Віжіе ле Брен, Гудон і Ленотр (славний архітект і „будівничий садів"), до 88-го р.: Веслей, основник методистів, Варо,римський учений,данський кор.Христіян IX, до 89-го р. дожили: св. Єронім, композитор Обер, фр. ренансовий мистець Жан Кузен, до 90-го р.: Мікельанджельо, Джіованні Белліні і рококовий мистець Лярджіліер, ученний Гумбольдт, франц. письменниця і красуня Нінон де Ленкльо, до 91-го: Софокль, Діоґен, Гобс, Тома а Кемпіс, голяндський учений Гайхенс, історик Ранке, письменник Арндт, полководці Радецький і Мольтке, цісар Вільгельм, фр. письменниця Скідері. У 92-ім р. життя помер найчільніший голяндський поет Вондель, у 93-ім: апостол Йоган і Лев XIII., у 94-ім франц. королева Евгенія, у 95-ім Ксенофонт, у 96-ім грецький лікар Гіпократ і винахідчик Фрідрих Кеніґ; у 98-ім році два грецькі фільософи Зено та Ізократ, у 99-ім: Тіціян, педагог Комменіюс, папа Григорій IX., цісар Фридрих гогенштафський, астрономка Каролина Гершель, як сто літні померли фараон Рамзес Великий, Пітагор і Демокрит, франц. письменник Фонтенель, мовознавець Гротефенд...

Згадаймо, що „Французька Академія" складена із 40 безсмертних, рідко коли вибирає членів, які не скінчили 50 літ. Більшість із її складу у віці від 60 літ працює так, якби мали 40. На становищах міністрів і полководців у Франції та Анґлії дуже рідко бувають молодші. Це явище полишається у безпосередньому звязку з иншим фактом, ствердженим наукою, що навіть, коли инші частини людського організму підлягають недугам, мозок може працювати до смерти зовсім справно, очевидячки з винятком тих випадків, коли спеціяльний рід недуги безпосередньо його нарушує.

Та з цим звязане теж инше явище, не менше важне: мозок, як инші органи тіла, потребує постійної вправи, щоб не нидів; він розвивається, стає щораз гнучкіший і ніжніший, залежно від засобів, якими його плекаємо. У тих країнах і середовищах, де він не має нагоди ні засобів розвиватись, він перестає працювати дуже вчасно, як занедбана машина.

—o—

З нових книжок.

Ще один Мазепа.

Федір Дудко: „ВЕЛИКИЙ ГЕТЬМАН", історичний роман. Ілюстрації М. Бутовича. Вид-во „Українська Культура", Львів, 1936.

Бажаємо цій новій спробі історичної повісти — найкращого успіху між усіма читачами, яким вона може подобатись з огляду на свій сюжет і зібраний у ній матеріял. Голод на історичні повісти у нас великий, а Мазепа міг би дочекатись у нас іще багато-багато творів і напевне не знудився би читачам у щораз то новому освітленні. Нема сумніву, що останню книжку Ф. Дудка буде читати молодь, та є ще великі сумніви, чи наша інтелігенція вважатиме її за лектуру для себе. Дуже можливе, що і сам автор не здавав собі ясно справи, для кого призначає свій твір і з якою метою.

Після трильогії Б. Лепкого ми вже маємо деякі вимоги щодо такої повісти. Ф. Дудко беручись за ту саму тему, вибирає навіть ті самі два головні моменти, довкола яких починає вести цілу акцію — любовну історію Мазепи та політику Мазепи супроти Москви. Він тримається головно історичних матеріялів і хоче яко мога „вірно" відтворити постать та діяльність великого гетьмана та його середовище. До загально відомих історичних фактів додані епізоди так мовити з „приватного життя", але ці подробиці не стають засновком „повісти", не притягають нашої уваги, як це повинно бути в літературному творі. Маємо враження хроніки: нанизаних один за одним фактів, але теж не в літературному розумінні ні в науковому. Діяльоги осіб або їх поодинокі вчинки не складаються на один ланцюг, а роблять враження епізодів, в яких кожний можна було б легко пропустити без шкоди для другого, збільшити їх у двоє і довільно скоротити. Ф. Дудко хоче бути звязкіший, ніж Б. Лепкий, але ця звязкість тільки зверхня: на 230 сторінках першого тому (має їх бути два) не почалась іще справжня повістева завязка. Б. Лепкий після деяких надто розтяжних глав давав справді поетичні сцени, доповнював історію уявою. Дудко робить те, що називається „стилізацією", підмальовує особи та їх дії зовсім механічно.

У повісти нам мало запевнень автора, що Мазепа освічена людина і хитрий дипльомат; ми хотіліб бачити, у чому ця освіта та дипльомат-

тичний хист. Т. зв. любовні сцени Мазепи та Мотрі зовсім непереконливі; не уявляємо собі, щоб така „гречна панна", зовсім звичайна дівчина, яку автор виводить свідомо, перша кинулась Мазепі на шию, ані, щоб Мазепа поводився з нею якось так протекційно-сентиментально. Не кажемо, що так бути не могло, але повістяр не на те вибирає собі на героя таку велику індивідуальність як Мазепа, щоб змальовувати його тільки в тих усіх випадках, коли він подібний до сотні инших і не проявляє нічим цікавим своєї індивідуальности.

Дарма, що „Великий Гетьман" має у підзаголовку інформацію „історичний роман" — роман це не є в ніякому разі. У „Життєписі Мазепи" Борщака та Мартеля багато більше повістевих елементів: повязаних історичних фактів, загального малюнку, де наростає конфлікт, який веде до битви під Полтавою. Ясно, що історичної повісти не можна скласти з документів, матеріялів ані цитат; автор мусить своїх героїв надихувати власними переживаннями і ставити їх у такі ситуації, щоб їх характер сам виходив з їх учинків.

На те, щоб надати своїй повісти більше історичного характеру, Ф. Дудко зробив спробу „архаїзувати" мову, якою розмовляють дієві особи. Це найбільша психольогічна помилка всього твору. Автор сам не мовознавець, опирається тільки на всяких документах тодішньої доби і виписує з них поодинокі слова, зовсім не передаючи стилю доби. Виходить таке, що найбільше притаманними рисами Мазепиної доби є саме вислови, які вражають наше вухо своєю „чужинністю": „Леч єжли зазнати хочеш, всіляких пригод в часі ових нічлігів зазнаєм"... І автор, наче дорогоцінні родзинки вибирує всі оті „альбо, бо, вцалі,, іж, ведле, жеби, же, люб, ніц, кеди" і ними начиняє кожне речення, за самого духа мови не дбаючи, і не відчуваючи, що такі слівця роблять зовсім протилежне враження від намірено — не святочне, а комічне. Навіть і ця стилізація непереведена послідовно. Ось три речення, що йдуть одне за одним: „Вельми щаслівi есьмо з уст високого резидента его преможної величности почути о милостивих царських заботах о нас і о великій до нас любови високодержавного монарха. Тішить барзо мене тое, же пребування високого гостя між нами пересвідчити его царську милість може, іж ми, денно й нощно працюючи для спокою й порядку в народі нашім, навет свобідний, святочний час уживаємо на тое, жеби займатися трудними ділами управи козацьким краєм. Користаючи з нагоди великого зїзду старшин із усіх полків регіменту нашого до Батурина, призначаю на завтра на ранок для вирішення ріжних військових і инших важних справ раду єнеральну, на котрій бути всім чинам єнеральним і полковникам із старшиною полковою".

Третє речення нараз сказане мовою наскрізь нинішньою, невідомо чому після двох перших для нас нині зовсім макаронічних! Цікаво, що москалі в повісти говорять чисто російською — теперішньою мовою. Автор зовсім не відчуває, що такі слова як „спроможність" або „поденервований" зовсім нові і в устах сучасників Мазепи неможливі. Легко можемо повірити, що Мазепа та його знайомі могли розмовляти дуже нечистою з літературного погляду мовою, але яке враження може робити на читача такий діяльог великого гетьмана з Ганною Орликовою:

„— Прошу дарувати мені, леч маю деякі підстави думати, же вельможна пані старанно уникає зближення з людьми.

— Ані трохи, ваша ясновельможносте. Я просто маю задоволення, нікому себе не навязуючи, спостерігати життя здалека..."

Це жаргон галицької попаді з емеритованим радником, що нахапався польської фразеольогії.

Наші козаки за часто в повісти уживають латинських сентенцій, замісць народньої мудрости, збереженої у приповідках і автор зовсім непотрібно пообставляв свій текст поясненнями, чого в повістях не водиться.

Зате ніхто не заперечить, що автор вложив багато праці у свою дуже дбайливо видану книжку.

м. р.

Хроніка.

НЕПРИЗНАНІ ТВОРИ

У Франції виходить щороку так багато літературних творів, що щоденник „Ле Журнал" рішив розписати анкету: „Які пять творів від 1918 р. можна вважати непризнаними?" себто такими, які заслужили на кращу долю. В анкеті взяли участь ріжні письменники і критики. Граф Габріель де Ля Рош-Фуко (автор недавньо виданої повісти „Закохана свинка") відповів коротко: „Які твори? Мої!"

ФРАНЦУСЬКИЙ КОНКУРС ДЛЯ ЧУЖИХ ПИСЬМЕННИКІВ.

Французи матимуть нову щорічну велику літературну нагороду, для трьох кандидатів. Основав її „Генеральний комісаріят туризму". Три нагороди по 25.000, 15.000 і 10.000 фр. будуть призначені для творів у чужих мовах. Форма твору: повість з описом мандрівки або вражінки з подорожі. Цікаве те, що автори можуть посилати свої твори в рідній мові. Рукописи треба посилати на загальну адресу згаданого комісаріяту. Журі вже складене: Анрі Бонне, — голова; члени Ж. Каєн, Ж. Кассу, Ромен Коолїс, Б. Кремїє, Жак Де Лакретель, Андре Моруа, Поль Моран ,Жан Віньо — всі відомі письменники і критики. Журі вже дістало твори: російські, шведські, португальські... китайські і жидівські. Що воно буде робити з ними? — невідомо. У своєму складі воно не має нікого людини, яка знала б більшість світових мов, ні одного поліґльота.

СМЕРТЬ НІМЕЦЬКОГО КРИТИКА.

Помер один з тільних німецьких критиків-есеїстів Герман Вендель. Останні роки провів у Парижі, де писав по сторінках новозаснованого німецького журналу „Дас ное Тагебух", опозиційного до гітлеризму органу емігрантів. Писав він там під псевдонімом Лео Парта. Відомі його студії про Данта та Гайного, „Із трьох культур", „Боротьбі південних славян за волю та єдність". Заповідають його твір залишений у рукописі „Історія Марселеви".

ПОВІСТЬ З ГАЗЕТНОЇ ХРОНІКИ.

Славний англійський поет Джон Мейсфілд, що має офіціяльний титул „поета-лавреата" написав дуже цікаву повість під химерним заголовком „Яйця і пекар". Він покористувався старими нотесами із 70-их років перечитавши хроніку злочинів і відділ оголошень. З цього матеріялу створив він наскрізь оригінальний і живий твір.

ЖИТТЄПИС ЧЕСТЕРТОНА

Відомий англійський письменник і критик Джільберт Честертон, що помер цього року, залишив у рукописі свій рукопис, який вийде небавком.

РОКОВИНИ ВЕРГАРНА.

20 літ тому великий бельгійський поет ледучи на двірці в місті Руан на поїзд згинув під колесами вагону. У чужинних журналах находимо статті присвячені його творчости. Його вплив на сучасну поезію був великий.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

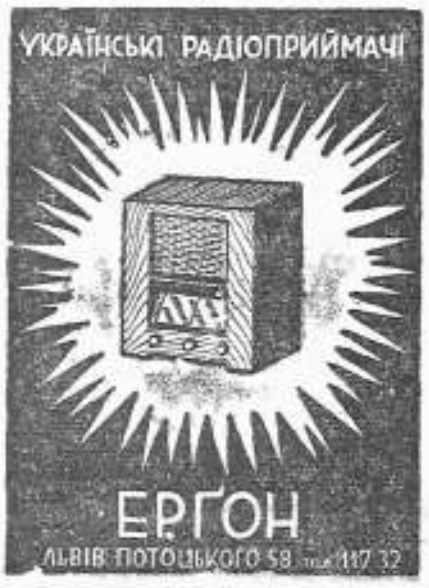
Тайна форту Ґрант.

Шпигунська афера у Злучених Державах.

У форті Грант на пограниччі Арізони й Мексика трапились перед кількома днями сенсаційні події, які хвилюють військові і поліційні кола стейту Арізони. Над висвітленням таємничої справи працює безупинну кримінальна поліція Каліфорнії і всіх полудневих стейтів Злучених Держав.

Одного дня рано знайшли в Льос Анджельос поручника Персі Бляйта, адютанта форту Грант мертвого, саме напередодні його повороту з відпустки. Імовірно молодий старшина поховзнувся в ночі на ступнях городової тераси віллі. Його револьвер вистрілив, а куля попала в саме серце. Дехто добачував у цім випадку злочин, але поліція не знайшла нічого, що могло б такі здогади потвердити. Останніми днями бачили поручника Бляйта дуже часто в товаристві якоїсь ясноволосої з рудавим відтінем красуні. Всі розшуки за цією дамою були безуспішні.

Одначе ціла справа почала комплікуватись, коли отаман Герберт Еванс, командант форту Ґрант, положеного 150 км. від мексиканського хордону у стейті Арізони завважив, що щезли дуже важні фортифікаційні плани.

НЕЗНАЙОМА КРАСУНЯ.

Коли отаман об'їздив кілька днів пізніше свої авт околицю, тріс йому пневматик у колесі. Еванс хотів змінити колесо, але завважив, що запасні пневматики були ушкоджені. Мабуть хтось їх попереторав. Огірчений отаман почав оглядатись за підмогою, коли в цій же хвилині надіхав елегантний спортовий віз і задержався оподалік. При кермі сиділа прегарна рудава блєндинка, а позаду її шофер.

— Нещасливий випадок? — запитала незнайома красуня.

Отаман Еванс представився їй.

— Найкраще буде, як ви поїдете зі мною, а мій шофер залишиться і направить шкоду. Опісля приїде за нами.

І таким чином майор Еванс познайомився з панею Врайт і поїхав до її недалекої віллі.

— Я ніколи не сподівався, — говорив Еванс при сніданню, — що маю таку чарівну сусідку.

Пані Врайт, прегарна, молода вдовичка по каліфорнійськім багатім власнику копальні золота, усміхнулась:

— А я дуже багато чула про форт Грант. Це мабуть справжнє підземне місто.

— Поїдьте зі мною, ласкава пані, — відповів Еванс сороклітний парубок, який відразу зжився у мідяноволосій красуні.

Від цього дня була пані Врайт постійним гостем у форті і одного дня, після якогось бенкету залишилась на ніч.

НОВІ ГОСТІ.

В останніх днях появились у форті нові, оригінальні гості: проф. Монкгуз, історик каліфорнійського університету і його учений асистент. Професор, старий добродушний старець викався окремим письмом міністерства війни, у Вашінґтоні, в якому доручали отаманові Евансові давати обом ученим якнайбільшу поміч при історичних розкопах, бо форт Грант славний був колись в американській громадянській війні.

Цьогож самого вечора, підчас гостини прегарної вдовички, командант раптом заслаб. Дістав дуже сильну гарячку і мусів покластися до ліжка, але про лікаря не хотів навіть чути. Красуня залишилась доглядати хорого і щойно, коли почав ранок сіріти, вона положилась у сусідній канцелярії команданта. На другий день стан недужого сильно погіршився. Лікар, якого вкінці покликали, поставив дивну діягнозу і візвав телефонічно експерта-хеміка з Льос Анджельос. Закохана вдовичка не відступала від ліжка команданта і виказувала найвищу терпеливість та справжнє самаританське милосердя. Запримітив це проф. Монкгуз, який почав щораз частіше довідуватись про стан хорого та виявляв незвичайне зацікавлення усім, що торкалось недужого.

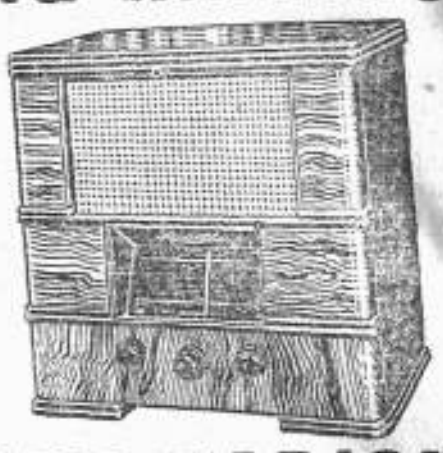
РОЗВЯЗКА ЗАГАДКИ.

Тимчасом акція драми форту Ґрант наближалась серед таємничих обставин до кінця. Опівночі лежав уже отаман Еванс у передсмертних судорогах. У канцелярії стояла при матовім світлі столової лямпи струнка жіноча постать і запопадливо складала ріжні папери й документи. Коли вспіла вже цілий жмут паперів сховати до підручної валіаки, глипнула раптом у вікно і відскочила в тінь. Крізь вікно вскочив немов акробат старий каліфорнійський професор, поправді шефінспектор каліфорнійської тайної поліції Картер, станув перед смертельно блідою жінкою і сказав:

— Мерцедес Вілярденя, обвинувачую вас у вбивстві отамана Еванса при помочі отруї!

Мерцедес Вілярденя була тайною комуністичною агенткою, яка передтим працювала в послугах комінтерну в Бразилії і Мексику. Останньою акцією цієї фасцинуючої шпигунки, доньки еспанського аристократа в Барсельоні, було зорганізування шпигунської сітки в полудневих стейтах Злучених Держав. У свою сітку схопила вона в Льос Анджельос поручника Бляйта, який передав їй важні фортифікаційні документи. Але його застрілив провідник банди, любовник Мерцедес зі зазdrости. Відтак підступним способом заманила у свої тенети команданта форту і булаб утікла з важними документами, якщо замаскований інспектор Картер не був би її прихопив на гарячім і не передав судовій владі. Тепер американська поліція працює дальше над ліквідацією цілої шпигунської банди.

На ялинку

ELTZ-RADIONE

всякі моделі на складі!

ДЕМОНСТРУВАННЯ ЩОДНЯ ВІД 19—21 ВЕЧ.

Виключна продаж на терені Галичини

„Elektryk"

ЛЬВІВ, ШАЙНОХИ 2, ТЕЛ. 258-55

МАНДРІВНІ МАШИНІСТКИ.

На паризьких вулицях появились великі автобуси, де сидять машиністки і стенотиністки. Цей винахід є наслідком такого факту, що в численних французьких селах, навіть містечках нема ніодної писальної машинки так, що коли треба переписати на машині якесь прохання або документ, то треба... це робити ручно. Відтепер у таких важних випадках заїде перед бюро чи приватний дім автобус з готовими машинками та фаховими секретарями. Такі авта їздять швидко, всередині вивінувані зовсім модерно, на зразок американських возів або наймодерніших... цирькових ваґонів. В Америці вже віддавна користуються допомогою таких мандрівних стенотиністок. Там, де вони не можуть виконати праці зараз на місці, вони забирають матеріял із собою і в поворотній дорозі віддають його готовим.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЗАОЧНИХ СТУДІЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО - ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

приймає без обмеження реченця вписи на такі студії:

1) **Високошкільний Економічно-Кооперативний Відділ** (8 семестрів. Підвідділи: Кооперативний та Торговельно-Промисловий).

2) **Висока Школа Політичних Наук** (6 семестр.)

3) **Курси Українознавства** (3 семестри),

4) **Фахові й практичні короткоречинцеві курси**, бухгальтерії, чужих мов (англійської, німецької та французької), пасічництва, садівництва, консервації й технічного перероблення садовини й городини, обробу шкіри, миловарства, радіотехніки, фотографії.

Навчання провадиться кореспонденційною методою. Проспекти й програми — безплатно. На ширшу відповідь прикладати міжнародню поштову марку. Звертатися на адресу: Ukrajinsky technicko-hospodářsky Institut, Poděbrady, Tchécoslovaquie.

ДОБРОДІЙ НУЛЬ — ЧОЛОВІК ҐРЕТИ ҐАРБО.

В однім канадійськім містечку вирінув одного дня якийсь невідомий добродій, на прізвище Нуль, який оповідав усім, які хотіли його слухати, що він чоловік Ґрети Ґарбо і саме їде до своєї дорогої жінки. Вістка про приїзд такого досі нікому невідомого гостя блискавкою перейшла ціле містечко і до гостинниці почали збігатись цікаві, щоб побачити того вибранця фільмової зірки. Нуль оповідає, що він є батьком трьох діточок, які можуть почванитись, що їх мамою є Ґрета Ґарбо. Одначе оригінальним гостем зацікавилась також поліція, яка перевела слідство. Виявилось, що добродій Нуль це нешкідливий божевільний, який уявив собі, що він є чоловіком Ґрети Ґарбо і „набрав" ціле містечко.

Козир сезону це **кольонські води** у всіх наймодніших запахах на вагу **найдешевше**

ПЕРФУМЕРІЯ **БІРНФЕЛЬД** Львів, вул. Казимира Великого 1.

Великий вибір усіляких косметиків. 3127

Печінка акули пахне фіялками.

Відомо, що до продукції перфум уживають не тільки ріжних рослинних матеріялів, але і звіринних. Загально відомий є запах пижми і абісинських котів. Одначе не всі носи люблять ці звірячі пахощі, так, що до продукції ріжних перфум треба щоразу нові матеріяли винаходити. При нагоді одного хемічного досліду відкрили, що печінка акули (людоїда) має олій, з якого можна видобути вугляний квас. Цей квас не має відомого поганого запаху, але можна його перемінити ріжними хемічними засобами у перфумерійний матеріял, який має сильний запах фіялок, назагал дуже приємний. А що олій із печінки цієї велитенської морської риби доволі легко добути, то в будуччині пахощі фіялок із моря не будуть нічим незвичайним. При цілій оригінальности того винаходу слід звернути увагу на те, що ще недавно акулу вважали шкідником, з якої не можна мати ніякої користи. А тепер перероблюють її тіло на шкіру, мясо на рибне борошно і печінку на пахощі. Докладніші досліди виказали, що в печінці є ще теж деяка скількість субстанції зовсім подібної до кавчуку.

—o—

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка

у Львові, вул. Кордецького 50.

Тел. 26 0-04. ПКО 503 951.

поручає власні вироби найкращої якости:

ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх кольорах

ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх кольорах

ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)

ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛИНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

НОВИНКИ.

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, **прецизійна направа машин** всяких систем **поручає Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 103-115

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів,** Хорущини 5 (побіч кіна „Аполло") **поручає ковдри,** матраци, постелеве білля і ін. Перероблює ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 75-100

— **Єдиний український** блаватний **магазин** „Мануфактура" під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), **поручає** по найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархани, фланелі, оксамити, сукна. 2943 19—20

— **Подаємо до відома П. Т. Громадянам,** що дня 22. грудня п. р. **„Центросоюз" відчинив** 6-ту **крамницю з вудженини і мясом при вул. Кентшинського 21.** Зайдіть і переконайтеся, що ліпших і смачніших мясних виробів не дістанете ніде. 3339 4—7

— **З Українського Технічного Товариства у Львові.** В середу дня 30. грудня в год. 18.30 в домівці Т-ва виголосить реферат інж. Деревянко Микола на тему „Господарський солідаризм і Українська Господарська Асоціяція".

— **Пригадуємо,** що в неділю 27. грудня відбудеться Дансінг-бріджі в Клюбі Українських Емігрантів, Площа Бернардинська ч. 2. Початок 6.30. веч. Джез Костюка.

В кожній українській хаті повинен бути журналик „СВІТ ДИТИНИ"
якого річна передплата ЗНИЖЕНА на 4 ЗОЛ. КВАРТАЛЬНО ЛИШ 1 ЗОЛ.
Замовлення слати грошевими переказами на адресу:
„СВІТ ДИТИНИ" — ЛЬВІВ, ВУЛ. ЗІМОРОВИЧА Ч. 2.

— **З Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові.** Засідання Математично-Природничо-Лікарської Секції буде у вівторок 29. грудня в год. 18. у канцелярії Н. Т. Ш.

— **Потрібні робітники.** Заведення чищення міста у Львові потребує 200 мужчин до згортання снігу. Першенство мають зареєстровані безробітні.

— **Апеляційна розправа проти збараських адвокатів.** Перед трибуналом окружного суду в Тернополі відбулася 24. листопада ц. р. карна розправа проти адвокатів зі Збаража д-ра Івана Кульчицького й д-ра Володимира Гамаля, обвинувачених за злочин зі ст. 109. к. к. (поширювання неправдивих вістей за кордоном з наміром пошкодити інтересам Польщі). Обв. д-ра Кульчицького боронив адв. д-р Ст. Баран, обв. д-ра Гамаля адв. д-р Ладика. Трибунал під проводом віцепрез. д-ра Вендриховського уневинив тоді обох обвинувачених, але обвинувачуючий віцепрокуратор Венцковський вніс апеляцію проти уневинняючого вироку до Апеляційного Суду у Львові, домагаючись засуду обох обвинувачених згідно з актом обвинувачення. Внаслідок зголошеної прокуратором апеляції визначено на день 22. січня 1937. р. розправу перед Апеляційним Судом у Львові, про що повідомлено вже інтересовані сторони.

— **Пропаганда східного обряду на північно-західних землях.** Папська духовна семинарія східного обряду в Дубні почала видавати часопис „Друг" у латинській, польській, українській, російській та білоруській мові. Завданням видавництва пропаганда східного обряду на північно-західних землях. Перше число вийшло в 500 примірниках.

— **Як виглядає печатка нового ап. адміністратора на Лемківщині.** Перший адміністратор Лемківщини, бл. п. о. д-р Василь Масцюх печатав усі письма печаткою з написом „Апостольский Адміністратор Лемківщини". Та новому адміністраторові вже не вистачає ця печатка, бо трохи неподібна до православно-російських, тому змінив її ось так: „Апостольскій Администраторъ Лемковщины". Чи це причиниться до навернення православних на Лемківщині? В це не повірять навіть самі автори нової печатки.

— **За зневагу польського народу.** Перед судом у Чорткові станув гімназійний абсольвент Мордко Розенвальд за те, що висловився зневажливо про польський нарід. Він говорив прилюдно м. ін., що прийде ще час, коли поляки будуть перед жидами клячати і т. п. Розенвальда засуджено на один рік безоглядного арешту, мотивуючи високий вимір кари тим, що батько підсудного військовими доставами доробився в Польщі маєтку і повинен бути Польщі вдячний.

— **Обікрали в поїзді пос. д-ра Ст. Барана.** Нічним потягом в середу 23. грудня ц. р. вертався пос. д-р Ст. Баран із соймового засідання до Тернополя і стомлений дорогою положився спати. А заминеному перевілі. Між станціями Підбірці і Борщовичі на шляху Львів-Тернопіль біля другої години в ночі увійшов до переділу якийсь злодій і вкрав зимове пальто, підручну течку з актами й документами, між якими були документи одної справи адвоката д-ра Винницького із Заліщик, посольська легітимація, ріжні дрібні річи й черевики. Негайно зроблено алярм перед стацією в Борщовичах, але злодій вискочив з. краденими річами підчас руху потягу і пропав безслідно серед нічної пітьми. До Тернополя приїхав д-р Баран без пальта, черевиків і підручної течки.

ЖИТТЄВІ МИГУНЦІ.

Загальні Збори.

Основною рисою українців є замилування до ріжних анкет, сходин, нарад і загальних зборів. Бувало, українець цілий божий рік терпеливо жде, як каня дощу, нових зборів установи, до якої він належить. А що чесний українець і добрий патріот належить майже до всіх товариств і нераз навіть платить вкладки до них, то його життя присвячене виключно громадській праці, значить: участи в загальних зборах. Ця основна риса торкається і молодих і старих. А що ми любимо завжди бути оригінальні, то коли в інших народів відомі з балакучости старші, у нас молодь пишається цією прегарною прикметою.

Гей! Неодин із нас волів всякі збори, як — скажім — виставу рідного театру, концерти і т. д. (Може й тому, що багато громадян, які не мають голосу в дома, можуть вибалакатись на зборах).

Більше-менше збори у нас виглядають ось так:

Предсідник: Прошу панів, піддаю цей внесок під голосування. Хто за внеском...

Голос із галерії: Ганьба!

Предсідник: ...зволить піднести руку.

Голос із галерії: ...до носа!

Предсідник: Дякую, перший внесок перейшов.

Опозиція: Неправда! Ганьба!

Хтось із присутніх: Панове, заспокійтесь, майте розум!...

Опозиція: Ні, не заспокоїмось! Не виїжджайте нам з розумом!...

Хтось із присутніх: Пане, коли так, то ви дурень!

— Ні, то ви дурень!

— Ви дурень!

— Ви дурень!

— Ви... ви... ви!

До сварки вмішуються найближчі сусіди:

— Панове, погодіться! Признайте собі взаємну слушність.

Оба противники підскочили. Одни метнувся до одного сусіда, другий до другого, з однаковими питаннями:

— То ви кажете, що я — дурень?

— Ніби не цілком, але поправді ——

— Що ви сказали? Мені?...

Лоскіт щезає у загальнім гаморі. Кілька хвилин трівае метушня, у висліді залишаються дві „гонорові справи", які кінчаться по кільканацяти засіданнях ...при спільній чарці.

— — — — — —

Збори відбуваються у спокійнім і поважнім настрою цілий день. Поліція не має майже ніколи потреби інтервеніювати. Поготівля також ніхто не кличе.

Під вечір бесідники спамятуються, що це пора вечері і що сали винаймлена тільки до год. 7.

Організатори зборів закінчили свою тяжку працю. Мали вибрати виділ і вибрали. Є в ньому давні члени, нові і ті треті. Коли вже останні розходяться до дому, приходить звістка, що вибрані зрікаються своїх становищ. Хоч на салі не залишається ніхто, зате виділові залишається — ті самі завдання і товариство може спокійно дивитись... узад на свою дотеперішню працю.

Гіякинт Грузька.

Виїмково добрі умови купна тільки у фаховій фірмі:

15-місячних рат
Львів Коперника 10.
Тел. 214-21.

Гуртова і детайлічна продажа жарівок „Філіпса"

ОРИГІНАЛЬНІ
PASTILLES
VALDA
вживаємо
при грипі і простуді

— **Лемківська делегація у краківського воєводи.** До уряду збірної громади Мушини прибув недавно краківський воєвода на люстрацію і переслухання солтисів. При тій нагоді до воєводи згоголосилася лемківська делегація з ріжними господарськими, культурними та національними домаганнями. Крім того делегація спитала воєводу, чому арештовано і вивезено до Картуської Берези інжиніра Дуркота (москвофіла). Воєвода відповів коротко: „Так, казалем го арештовать, бо вем за цо, а ви не вецє, цо он зробіл".

— **Що вже конфіскують?** Повітове староство в Рівному сконфіскувало такі українські книжки: Миколи Костомарова „Чернігівка", Миколи Старицького „Облога Буші", Михайла Грушевського: „Малу історію України". Окружний суд у Рівнім цю конфіскату затвердив. Як відомо, „Чернігівку" та „Облогу Буші" всі шкільні куратории допустили на лектуру у школах.

— **Поляки між собою.** В часі виборів у 1935. р. група польських легіоністів з Борислава агітувала проти кандидатури на посла д-ра Броніслава Войцеховського. Вона закидала йому в летючках зловживання свого становища у фінансово-нафтових установах для приватних цілей і користей, інтриги, шкідливий вплив у проурядових організаціях і т. п. Д-р В. запізвав групу тих легіоністів до окружного суду в Стрию за клевету. Вони предложили доказ правди і твердили, що п. В. організував й оплачував бійки, розбивав ними віча навіть ціною крови, викликав авантюри й бійки з іншими членами проурядового табору і т. п. Суд поминув предложені докази як спізнені і засудив всіх обвинуваченних на кару арешту від 6 до 4 місяців з припиненням. Вони внесли відклик до апеляційного суду у Львові, що допустив всі предложені докази. Тепер справа д-ра Войцеховського заповідається сензаційно.

— **Із складача гімназійним професором.** В одній друкарні в чеській Празі, як повідомляє „Н. Вінер Журналь", був занятий довший час як складач українець Балабас, звертаючи на себе увагу спеціяльною інтеліґенцією. Одначе ніхто з його товаришів не знав, що після щоденної роботи в друкарні він ще вчиться дома. Так він скінчив приватно гімназію і записався на університет, де студіював фільософію. Врешті відбулася промоція друкарського складача на доктора фільософії. На основі своїх свідоцтв він написав подання до чехословацького міністерства освіти, просячи посади професора в гімназії. Його подання поладнали прихильно і Балабас попрощався зі своїми друкарняними товаришами, щоб обняти посаду гімназійного вчителя української мови на Закарпатті.

— **Дитина з трьома очима.** У військовому шпиталі в Торуні вродилася дитина, що має трое очей. Цей дивний випадок викликав у медичних колах велику сензацію. У звязку з тим віденський окуліст д-р Кестенбавм пригадує, що тому 100.000 до 200.000 літ жили на землі люди з трьома очима. В ембріональній стадії людини можна ще тепер виразно ствердити, що в давних періодах людського істнуваня було щось на нашому чолі, що могло бути третім оком. Покищо не знати, чи третє око, з яким вродилася дитина в Торуні, справді видить. Можливо, що це тільки нарост без зорового нерву.

Нові випуски
збірного видання музичних творів
Й. КИШАКЕВИЧА

ч. 15. **Калина** — баляда на соля, міш. хор і фортепіян . . . 4.00 зол.
ч. 16. **До моря** — мішаний хор або муж. хор з фортеп. . . 3.00 зол.
ч. 17. **Рута** — баляда на соля, міш. хор і фортепіян . . . . 3.00 зол.
поручає
Книгарня Т. Шевченка — Львів, Ринок.

НІЧОГО ДИВНОГО

що всі купують всілякі білля просто у відомій крайовій фабриці

„ПАВ" ЛЬВІВ, Сикстуська 1,

бо воно елегантне, тривке і недороге. 3280 2-3

— **Побоєвище на продаж.** В данських часописах появилося оголошення, що є на продаж поле бою в Дінель (в Данії), т. зв. окопи, де розігрався вирішний бій в часі прусько-данської війни в 1864. р. Власницею того місця є вдова по одному власнику скочні в Гамбурзі. На вістку про намір продажі завязався спеціяльний комітет і розпочав збірку, щоби викупити це місце й окружити його відповідною опікою.

— **Ціла Англія** буде в масках. У Блекберн відбудеться 12. січня 1937. р. відкриття фабрики газових масок. Фабрика буде продукувати тижнево 500 тисяч масок, призначених для вжитку цивільного населення. Англія має близько 47 міліонів населення, отже за рік і десять місяців всі її мешканці будуть мати протигазові маски.

— **Страшна ніч на морі.** На данському пасажирському кораблі, що їхав з Америки до Копенгаги і віз багато данців та шведів, які їхали на свята, вибухла вночі пожежа. Серед пасажирів настала страшенна паніка. З окликами „горить" кинулися всі на чердак і до рятункових човнів. Багато з них мало на собі тільки білля. Показалось, що горить в їдальній салі третьої кляси. Старшини з корабельної залоги старались їх успокоїти, запевняючи, що пожежа дасться згасити. Впродовж кількох годин це й сталося, причому їдальну салю цілком заляли водою. Вона була прикрашена на свято, яке заповіджено на другу ніч і тому мала багато пального матеріялу. Показалось, що вогонь спричинив свідомо один швед, який вертався із Сан Франціско і нездужав на переслідину манію. Він успів перший до рятункового човна. Його відставили до заведення для умово хорих у Копенгазі.

Святочне печиво

— **Величезний лісовий мур.** Західні стейти Зл. Держав терплять у літі від піскових циклонів, на весні від стихійних буревіїв, а в зимі від страшних ураганів. Щоб охоронити ті стейти від знищення, за ініціятивою президента Рузвельта рішено побудувати величезний мур, що буде тягнутися від північної Дакоти, крізь Небраску, Кензес аж до стейту Окльогама. На цей новий „китайський" мур вложиться смуга безперервного ліса 160 км. завширшки і 2.200 км. завдовшки. Сорок міліонів дерев, засаджених густо, створить цей лісовий мур, що як природний вал здержуватиме розгін щкідливих вітрів. Досі посадили вже 6 міліонів дерев.

— **Леди увязнили 73 кораблів.** В Канаді замерзли великі озера, причому серед ледів опинилось 73 кораблів. Багато з них леди увязнили на цілу зиму, що грозить їм знищенням. В трудному положенні знайшлася залога, що не скоро дістанеться на беріг.

— **Музика і малпи.** Управа зоольогічного заведення в Москві перевела цікаві досліди, щоби прослідити вплив музики на малпи. В кімнаті, в якій находилися малпи, уставили грамофон і пустили в рух кружок із сумною мельодією. При перших тонах музики малпи зжахнулися і втікли на найвищий трапез. За кілька хвилин вони зійшли на долину, окружили стіл з грамофоном і прислухувались уважно. Їх пробували помаранчами і бананами заманити на бік, але малпи навіть не дивились на овочі і слухали дальше музики. Опісля наложень кружок з бравурним маршом. Маршова музика викликала у малп цілений настрій. Вони почали скакати, бігати і вити. Коли скінчилася маршова музика і роздалися знову сумовиті тони, малпи успокоїлися знову, обступили стіл і поважно слухали.

— **Чому на першому місці краєві, а не чужі товари?!** В часі кризи, скромних буджетів і гамірної конкуренції та реклями, сірому покупневі тяжко зоріентуватися щодо справжньої вартости і ціни товару. Він найчастіше паде жертвою просто обмону зі сторони купця, як і виробника, купуючи за великі гроші танданту. Однак є вироби, які не тільки чесно і солідно обслуговують покупня, але дають йому товар першоякісний, який деколи перевищує заграничний. Пригадуємо, що може й єдиною цього роду фірмою є фабрика текстильних товарів у Лещкові, якої товари т. зв. **Лещківські** переважують під кожним оглядом навіть англійські, хоч ціна їх є багато дешевіша, бо ціла їх продукція відбувається у краю, з крайового сирівця і крайовим робітником.

—o—

З кіна.

КІНО „ЄВРОПА": „БУДЕ КРАЩЕ"..

Позавчора відкрили у Львові нове першорядне кіно при вул. Академічній 3. Воно вивінуване якнайкраще і має зовсім нову звукову апаратуру, завдяки якій авдиція виходить дуже виразно.

На інавгураційну виставу вибрала управа нового кіна польську комедію, де головні ролі грають найпопулярніші артисти львівської „веселої хвилі" — Щепко та Тонько. Вони виступають як звичайно в ролях „яндрусів" — добрих, сентиментальних і трохи придуркуватих парубків. Фабула цієї комедії дотепна: два безробітні яндруси находять підкинене немовля і починають його виховувати з незвичайною дбайливістю та любовю. Дитина зовсім випадково щезає з їх очей і вони на підставі відповідних познак вибираються шукати її у Варшаві. Обидва вони колишні робітники у фабриці дитячих забавок, дістаються несподівано у панське середовище, де почуваються дуже ніяково. Бачимо цілий ряд комічних непорозумінь і чуємо неодин своєрідний їх дотеп, на який живо реагує саля.

Ця нова польська комедія, хоч не мала успіху у Варшаві і не визначається мистецькими прикметами, напевне буде подобатись у Львові, як це можна було вже ствердити між публикою на першій виставі. Поруч Щепка і Тонька дуже добрі креації створили третій герой радіової „львівської хвилі" Стронць, далі варшавські коміки Фертнер та Белянський.

—o—

Дописи.

БУЧАЧ.

Луговий інструкторський куро. Численний та під організаційним оглядом сильний і дисциплінований розвій завдячує Лугова Організація у бучацькому повіті у першій мірі діяльности та рухливости Повітової Старшини, як також вишколенним на лугових курсах інструкторам, які ведуть працю на місцях згідно з плянами та інструкціями Лугового Проводу. І минулого і цього року влаштувала Повітова Лугова Старшина куро, на якому мали вишколити ряди руханково-спортових та освітніх лугових інструкторів. Цьогорічний куро відбувся у поблизькому селі коло Бучача, Трибухівцях і тривав два тижні, від 22. XI. до 6. п. м. На куро прислали 35 лугові товариства 66 кандидатів. Програма була дуже різноманітна і така, що давала кожному курсантові потрібне знання до ведення праці в місцевому Лузі. В програму курсу входили такі предмети: 1) Християнська етика; 2) Впоряд; 3) Руханка без приладів; 4) Пописові вправи на 1937-38 рік; 5) Легкоатлетика; 6) Спортові гри і забави; 7) Історія та ідеольогія Лугової Організації; 8) Історія і географія України; 9) Протигазова оборона; 10) Гігієна і поміч у наглих випадках; 11) Лугове діловодство; 12) Суспільно-громадянське виховання; 13) Луговий правильник; 14) Виклади на культурно-освітні теми; 15) Народні танці. Предвигентами на курсі були: о. В. Мельник, д-р В. Гамерський, дир. С. Винницький, В. Кольцо, м-р О. Лозинський, Е. Вербинський та м-р А. Біжак. Гігієну та поміч у наглих випадках викладав місцевий лікар. Курс розпочався у неділю 22. м. м. Службою Божою у місцевій церкві. По Службі Божій відкрив курс голова „Повітового Лугу" дир. С. Винницький. Командантом курсу був м-р А. Біжак, член Старшини „Пов. Лугу", заступником Е. Вербинський, делегований „Великим Лугом" зі Львова руханково-спортовий інструктор. Правильна праця на курсі почалася 23. м. м. Кожного дня в год. 7.30 трубив сурмач на збірку, в год. 7.45 відбирав командант курсу звіт від дижурного підстаршини, по звіті в год. 8. починалася наука, яка тривала до год. 18. По двогодинній обідовій перерві йшли дальше виклади аж до год. 18. В год. 18. відчитувано денний приказ на черговий день і на цьому програма дня кінчилася. Звичайно по вечері сходилися ще курсанти до домівки на товариські гутірки і забави, де під наглядом своїх інструкторів багато дечого навчилися та приємно перевели час. Навчання предметів відбувалося частинно в салі місцевої чит. „Просвіти", частинно на площі. Луговики з чужих сіл були розміщені по квартирах у місцевих селян, які їх дуже радо приняли, багато навіть безплатно їх прохарчовувало. Дисципліна і порядок на курсі великий, курсанти скоро привикли до лугового курсового правильника і поводилися на курсі в селі як правдиві чесні хлопці. При кінці курсу відбулися іспити, що їх майже всі курсанти здали з добрим поступом. Куро закрив голова „Повітового Лугу" дир. С. Винницький і в кінцевім слові візвав курсантів, щоб свої знання, те набуті на курсі, передали своїм товаришам по селах і спільними силами працювали для добра і слави українського народу та Лугової Організації. Куро сповнив уповні свою завдання.

купуємо тільки

ЧОРТКІВ.

Повітове свято „Просвіти" у Чорткові відбулося дня 22. п. м. Салю „Сокола" виповнила публіка по беріг. здебільша самісеньку. Просвітянським гимном, що його відспівав масовий хор під управою повіт. організатора п. Наконечна, започатковано свято. З черги виголосив інж. Гнатюк вступне слово. Опісля виступали поодинокі хори з повіту, а їх виступи переплітувано деклямаціями. Участь 14-ти хорів надавала святові імпозантне враження та перемінила його в ревію хорів, в яких кожний змагався за перше місце, яке й нелегко було здобути. Добійлива підготова та шляхотна амбіція всіх дириґентів поставила хори на високому рівні; але же тут кожний хотів показатись перед цілим повітом. Хор за хором пересувався перед глядачами, а виявся

ПРОТИ ГРИПИ

Ангіни і недугам з проптуди

КРАЄВІ ТАБЛЕТКИ

PANACRIN

показував глядачам, в якої вони місцевости. Деякі хори, відомі вже з попередніх удатних виступів і тому публика робила їм завдалегідь овацію, деякі виступали вперше. Неодні пісні були за тяжкі, але дириґенти давали собі з ними раду та доказували, що таки потраплять хор до чогось довести. Базар, Поляниці, Біла, Мухавка та інші — це заавансовані хори і змагались вже за перше місце. А кожний хор з'єднаний, поодинокі голоси в порівнянні з попередніми часами далеко краще вигладжені; деякі дириґенти мають дійсно велику музичну інтелігенцію. Не хочеться вірити, що це селяни співали, без якоїсь спеціяльної освіти і так потрапляють вичути найменші тонкости пісні й різні нюанси. Трохи немило на цьому тлі виглядало дириґування таки самого п. Наконечна. Як його дириґування масовими хорами було місцями навіть дуже добре, з огляду на певність акцентування та ясні і виразні знаки, так дириґування (в заступстві) поодинокими хорами переходило часами в якесь поденервоване галатництво, що в одних викликувало сміх і дотепи, в інших несмак. Безцільне вимахування руками, мов вітряками, псувало ефект пісні і самих співаків бентежило. — Милу несподіванку зробив своїм першим виступом на чортківській сцені хор зі с. Джурина, що виступав чи не на перше місце. Зіспіваність цілого хору і поодиноких голосів, ніжний та милий голос сопраніс, дострій альтів, чистість тенору і виробленість басів — це його прикмети. Не дивно, що публика була ним захоплена й уладила йому таку овацію, як нікому іншому хорові; на домагання публики хор повторив вранішку пісень ще раз. „Засяло сонце" Нездільського булоб ще краще вийшло, якби обсада басів була сильніша. Нагарод хор таки дані на перше місце в повіті. — Базар

у Фортуні Новій

міг цілком спокійно не псувати собі дуже доброго враження після першої пісні другим виступом з піснею „Ревуха", без якої репертуар наших концертових пісень може обійтись. — Поляниці мали за слабий склад (13 осіб). З більшим складом могли б виступити на передове місце; „майстра" мають доброго. — Біла — це один з найкращих хорів; великий, зіспіваний, з добрим дириґентом. — Інші хори, як Нагірянка-Ягольниця, Павшівка, Долина, Калинівщина, Хоминівка — це все „слабші" співучі гуртки, але значно заавансовані хори „Чортківський Боян", від якого вимагаємо вестати вищого рівня, міг би заспівати щось поважнішого. Відспіванням національного гимну закінчено свято, що залишило по собі дуже гарне враження.

СТРИЙ.

Наталка Полтавка. Дня рани відкладана вистава „Наталка Полтавка" відбулась 15. п. м. у Стрию з великим матеріяльним і моральним успіхом. Стрий мав правдиву мистецьку насолоду. Голос і гра наших чоловіх артистів, були дуже гарні. Сала Нар. Дому була битком наповнена і можна сподіватись, що повторена вистава Н. Полтавки найшла би в Стрию ще дуже багато аматорів. Ціни були справді низькі.

Андріївський вечір. Заходом Союзу Українок відбувся андріївський вечір 13. п. м. в салях Музичного інституту ім. Лисенка. Численно зібрана молодь приємно провела кільна годин на співах і танках.

Св. Миколай загостив до українських дітей 18. п. м. у великій салі Нар. Дому та роздав дарунки не тільки дітям, але і старшим. Чималий похід в цьому напрямі

чився на сирітський захист. Дня 19. п. м. гостив св. Миколай на передмістю „Лівів", де діти приготували його внесками „Сон Івасика під ніч св. Миколая". Но внутрі роздав св. Миколай дарунки. В салі братського дому був натовп пікавих які стояли навіть по коридорі, під вікнами і під домом. Крайня пора, щоб свідомі громадяни Лавів (3.000 українців) здобулися на будову власної великої салі і дому для всіх установ.

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

НИВА, часопис присвячений церковним і суспільним справам. Львів, грудень 1936. Р. XXXI. Ч. 12. Зміст: Редакція: Часопис і читачі. — о. Донат Новицький: Ніч на Соловецькім Кремлі. — о. Г. Костельник: Любов ближнього. Її основи і функції. — о. О. Г-н: Ще про еректіональні ліси. — о. Михайло Горечко: Наше проповідництво. — о. Д. П.: Соціялісти радикали і духовенство. — Юліян Соневицький: Садім виноград, капусту й мельони. — Х.: З голосів преси. — Вістиця.

СІВАЧ, часопис присвячений проповіди і катехизі. Львів, грудень 1936. Р. І. Ч. 4. Зміст: о. дек. А. Погорецький: Пропов. на Введ. в храм Пр. Д. М. — о. Н. Данилюк: Через обнову проповідництва — до обнови хр. життя. III. Ідеал проповідника. — о. Ом. Горчинський: Пропов. на XXVIII. Нед. і св. Андрея. — о. П. Даедалюк: Істор. розвій ідеї Катол. Акції. (К. А. II. пол. 19 стол.)— о. А. Галандюк: Як повинна виглядати правильно збудована катехиза? (Докінч.). — о. П. Дз.: Катехизи для І. кл. всел. шкіл (на грудень). — о. Ом. Горчинський: Пропов. на XXIX. Нед. — о. П. Даедалюк: Чи і як стосувати методу „школи праці" при навчанні релігії? (Продовж.). — о. Вол. Рабій: Пропов. на св. о. Николая. — о. П. Даедалюк: Пропов. про суон. питання: Христос — з робітництво. (Прод.) — Приклади до проповідей і ексорт. — о. П. Даедалюк: Привітливо проп. Закінч. Старого Року. — У відповідь мудрагелям і недовірним. — Матеріяли до проповідей і ексорт. — Рецензії.

ТРИЗУБ, тижневик. Париж 13. грудня 1936.

КАРПАТСЬКА МОЛОДЬ, часопис для молоді. Вел. Комяня, жовтень-листопад 1936. Р. І. Ч. 2—3.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ЯВОРІВ:

27. XII. Вій.

З Яворова іде театр до Судової Вишні, Медики. На Українські Свята гратиме у Перемишлі.

Великий Театр:

Неділя, 27. XII. год. 12. впол. 2 байки для дітей „Червона шапочка" і „Прийшла краска і на лиса".

Неділя, 27. XII. год. 3.30 попол. ціни звичайні „Пані президова".

Неділя, 27. XII. год. 7.30 веч. „Кавуренька".

Найдешевше 2664
сало, порцеляна, у столітній фірмі
ЯН КВЕСТ
ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ. 24 737.

Кіна.

АПОЛЬО: „Палата у Фландрії" з Мартою Егерт.

АТЛЯНТИК: „Жовтий скарб" із Гейрі Купером.

ВАНДА: „Тисяча і друга ніч" і „Весняний вальс".

ГРАЖИНА: „Хайворонок" із Мартою Егерт.

КАСІНО: „Сан Франціско" Ван Дайка (з Джанетою Макдональд і Клерк Гейбл).

КОПЕРНИК: „Моя зіронька" з Шерлі Темпль.

КОЛІСЕЙ: „Небезпечний фліpт", „Навіщо працювати" з Фліном і Фляном.

МАРУСЕНЬКА: „Герой" з Волосом Боррі.

МЕТРО: „Мельодія великого міста".

МІРАЖ: „Злочин і кара" Достоєвського та Фліп і Фляп.

МУЗА: „Таємна бригада".

ПАЛАС: „Серед нічної тишини" та коміркові новатки.

ПАЛЯС: „У блеску сонця" з Іваном Кепурою.

ПАН: „Рох-Марі".

РАЙ: „Прокажена".

СВІТ: „Єгипетські ночі" з Елі Кантором.

СТИЛЕВЕ: „Ада то не лицює" і ревія.

ТОН: „У тіні самітної сосни" із Сильвією Сідней.

УТІХА: „Дочка джунглів" і ревія „Вертеп".

ХИМЕРА: Найновіша колірована „Міккі Маус".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Європа". Головні столиці і країни.

НА ЯЛИНКУ
ТІЛЬКИ ПРАКТИЧНІ ДАРУНКИ у фірмі „ДІМ ВОЛІЧКИ", Сикстуська побіч Брами. — На складі: Рукавички, панчохи, білля, шалики, вовна на светери.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 27. грудня 1936.

Берлін (356,7) 10.50, 12.00 Музика. 13.00 19.00, 21.00, 21.00 Весела авдиція. **Братислава** (298,8) 10.15 Словацькі коляди. 18.15 „Дівоча Радва" вок. концерт, 20.00 Концерт хору, 20.50, 21.00 „Пенсіонат" оперета Суне, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. оркестри, 15.50 Концерт хору, 17.00 Цит. музика, 18.40, 19.00 Орк. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.45 Фантазії на органах Вірліцера, 14.00 Авд. для дітей, 15.00 Музика для молоді, 18.00 19.00 Гарні мельодії, орк., 20.00 „Зразковий чоловік" комедія А. Говпзуда, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття: 1) Гутірка, 2) „Панахида" Бокшая у вик. студентів теольогії, **Мінхен** (405,4) 11.05 Вес. авд., 12.00, 13.00 Концерт, 14.20 Концерт солістів, 19.35, 20.00, 21.00 „Ль Камп'єльо" опера Вольф-Ферарія, **Прага** (470,2) 9.35 Сальон. квартет, 12.20, 19.05 Концерт військ. орх., 17.50, 18.00 Концерт орх., спів, **Париж** (1648) 13.00 Орг. реціталь, 15.00 Авд. для молоді, 16.00 Пісні у вик. Іванни Люї, 16.15 Легка музика, 16.45 Пісоньки, 17.00, 21.00 Театр Уяви, 20.00 Радіоцирк, 20.40 Вокальний концерт, 21.45, 22.00, 23.00 „4 × 7 = 28" комедія Коля, **Відень** (506,8) 11.45, 12.00 Орх. концерт, 15.15 Серед книжок, 15.40 Форт. квінтет вед'ур Шумана, 16.40 Вражіння з подорожі, 17.40, 18.00 Розр. концерт, орх., спів, 20.00, 21.00 „Зимова легенда" трагедія П. Бусора, 22.30 Форт. реціталь, **Мілляно** (368.6) 17.00, 18.00 Оперетькові мельодії, 20.40, 21.00 „Мале щастя" комедія Адама, 22.05 Віденські вальси, **Рим** (420,8) 17.00, 18.00 Симф. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 Трансм. з Ля Скалі: „Мігьон" оп. Томаса.

Понеділок, 28. грудня 1936.

Берлін (356,7) 14.15 Легка музика, 17.00 Концерт солістів (болгарські нар. пісні, фортеп.), 19.00 Оповідання, 19.15 Віольончеля, форт., **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 20.10, 21.06 Розрив. музика, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, гутірка, рецитації, **Мінхен** (405,4) 9.00 Музика, 12.00, 13.00 Концерт, 16.10, 19.00 Це все вже було, літ. авд., 16.30 Камер. музика, 19.10 Концерт на форт. і орх., 20.10 Веселі сценки з муз., **Прага** (470,2) 17.35 Скрипка, 20.30 Твори Вацлав-Каліка, солісти, 21.30 Квартет Жіка, **Париж** (1648) 15.30 „Валтазар" авд. Спаза, 18.30 20.00 Концерт, 19.00 Мист. авдиція, 20.40 Серед книжок, 21.10 „Кореспонденти" муз. авд., 21.45, 22.00 Камер. музика, спів, **Відень** (506,8) 11.25 Сільська музика, 12.20, 13.10 Концерт орх., 15.20 Авд. для молоді, 17.30 Сп. реціталь Вальдер-Валлм сопран, 17.50 Скрипка, 20.00, 21.00, 22.00 „Оберон" опера Вебера, **Мілляно** (368,6) 17.15 Концерт октету, 19.00 Легка музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Мадам сан Жан" оп. Джордана, **Рим** (420,8) 17.15 Танк. музика, 18.00 Поезії, 19.00 Квартет, 20.40, 21.00 Комедія, **Будапешт** (549,5) 12.05 Концерт симф. орх., 17.30 Скрипка, 18.25 Фортеп. реціталь, 20.30, 21.00 Концерт оп./орх., **Білгород** (437.3) 20.00, 21.00, 22.00 Опера.

Вівторок, 29. грудня 1936.

Берлін (356,7) 16.30 Циганська музика, 19.15 Сопран, фортеп., 20.10, 21.00 Конц. орх., **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Вес. оповідання, 18.00 Пісні Шумана, Брамса, Вольфа (Гельгер співає), 20.10 Розрив. музика, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, 20.30 Співає, **Мінхен** (405,4) 12.00 Розр. концерт, 16.50 Віденські пісоньки, солісти, 17.10 Форт. соната фмоль Брамса, 18.00 Танцова музика, 21.25 Орх. концерт, **Мілляно** (368,6) 17.15 Форт. дует, 19.00 Розрив. музика, 21.45 Падіконі сопран, Сасолі арфа, **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00 Концерт, 15.30 Пісні, 18.00 Концерт, **Прага** (470,2) 12.35 Легка музика, 17.30 Віольончеля, 20.30 Сценка, 21.00 Твори Прокопова, співає сер., віольонч., **Відень** (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 16.55 Для дітей, 17.20 Скрипка, 17.40 Сюїта на флет і фортеп., Гр. Ціріц, 21.25 Кабарет, 22.20 Танкова музика, **Будапешт** (549,5) 12.05 Циганська музика, 13.30 Пісні при форт., 21.50, 22.00 Форт. реціталь Імре Унгара, 22.35,23.00 Сальон. квінтет, спів, **Білгород** (437,3) 21.30 Нар. пісні, 22.20 Скрипка, рецитації, **Рим** (420,8) 17.15 Камер. концерт, 18.50 Розрив.музика, 20.40, 21.00 Симф. концерт, 22.20 Концерт хору.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 27. грудня 1936.

8.00 Сигнал часу й коляда, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Виховні кружки при сільських громадах, 8.40 Чайковський: Пісня без слів, гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, 9.00—10.57 Богослуження, оповіді кашубські та кулавські коляди, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розривковий концерт, орх., Вермінська співає, два фортепіяни; у перерві ок. год. 13.00 Войтіх Коссак, як маляр польського геройства, 14.00 Репортаж із життя, 14.15 Монольог дітей: „Як Отах Завалидорога вчився ролі Іродя", 14.30 Різні мельодії з гр. пл., 15.30 Для села: Під увагу хліборобам, Огляд ринків різьних продуктів, 16.00 Реклямовий концерт, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 Фрагм. із драми Каспровича: „Сила", 17.00 Симф. концерт, орх., спів; у перерві в год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.15, 20.00 Мішаний хор, спів, музика, 19.45 „Стріча" рівн. новеля А. Рибіцького, 20.20, 20.21, 20.32 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Липарські традиції у великопольській пісні та мельодії. 21.45 На веселій львівській хвилі, 22.15 Танк. музика з гр. пл., у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Понеділок, 28. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція. 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Полудневий денник, 12.50 У родині та громаді, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Орбіс говорить, 15.18 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські бажучі вістки, 15.35 Пісонька з оп. „Рох-Марі", гр. пл., 15.55 Нар. університет у Львові, 16.00 Легкі пісоньки, гр. пл., 16.11 Діявляки у польській літературі, 16.20 Концерт орх., 17.00 Що Польща внесла до культури: У лабораторії проф. Вайгля, 17.15 Концерт солістів: фортеп., скрипка, 17.50 Історія годинника, 18.00 Актуальна гутірка. 18.10, 18.15 Спортові вістки. 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Образок із життя польських емігрантів у Франції, 18.50 Яким умовинам мусять відповідати наші бекони, 19.30 Музична картотека, легка муз. авд., 20.25 Концертові вальси, гр. пл., 20.45 Вечірний денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 З полудня йдучи, літер. вечір, 21.30 Концерт орх., 22.00 Симф. концерт; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Вівторок, 29. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція. 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Стилізовані мельодії Азії, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Про плекання кімнатних цвітів зимою, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки. 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські бажучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.45 Туристичний інформатор, 15.50 Оповідання для дітей, 16.00 Музика у вик. циганських орхестр, гр. пл., 16.15 Скрипка ПКО, 16.30 Концерт орх., 17.10 „Будні п. п. Ковальських" говорена повість, 17.25 Авд. з циклю „Скрипкові сонати Бетовена" у програмі Соната оп. 24 фмур, скр., форт., 17.50 Монольог: здоровля, щастя та успіхів, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Сьогодні комунікат, 18.13 Спорт у містах і містечках. 18.20 Шуберт-Берте: „Домик трьох дівчат", фрагм. з оп., гр. пл., 18.35 Романтика натуралізму: Габр. Запольська (У 15-ліття смерти). 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Природник чи гуманіст (діяльог), 19.20 З англійської музики, концерт орх., 20.00 Гутірка музика зі слухачем радія, 20.25 Оперова музика з гр. пл., 20.40 Вечірний денник. 20.50 Актуальна гутірка, 21.00 Транс. з Будапешту: Розривковий концерт мадярської музики, 21.45 Сучасний гуманітаризм у літературі, 22.00 Транс. з Берліна: Розривковий концерт; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Радіокутик.

ЛЯБОРАТОРІЯНІ ТРУДНОЩІ ТЕЛЕВІЗІЇ.

Відкриття властивостей, якими можуть розходитися електричні хвилі довелило людям порозуміватися на величезних віддалях. Перше практичне застосування телеграфу почалося в 1835 р., а телефону — в 1876 р. Радіо було дальшим кроком у ділянці порозуміння при помочі звуку, а телевізія буде удосконаленим способом комунікації при помочі оптичних вражінь.

Ціла трудність телевізії полягає в тому, що образ мусить бути розкладений на деяку кількість пунктів, які треба по черзі пересилати. Людське око, завдяки надзвичайно делікатній будові сітківки, розбиває образ на поодинокі елементи. Реакцій можного з цих елементів переказуються до мізку одночасно, завдяки чому дістаємо вражіння образу, як цілости.

Першою пробою розв'язання проблеми телевізії були праці над будовою уряджень, яке булоб можливо правдивою копією будови ока, що показалося завданням нечувано трудним.

Дальшою стадією проб було „аналізування", яке показалося найкращою методою розкладання образу з метою його висилки та реконструкції образу з метою його відбору. „Аналізування" можна порівнять з працею, яку ми виконуємо при читанні, а саме, коли водимо оком по рядках. Відповідний телевізійний апарат є сконструований так, що після образу дістаємо при помочі означування на екрані, пункт за пунктом, поодиноких частин цього образу. Комплет цих ліній відповідає кінематографічному образові, зміни в напруженні світла надає і сприймає спеціяльний апарат. Стверджено, що людське око затримує на дальший час вражіння баченого образу; цю властивість використано таким у телевізії. Швидкість, з якою задають поодинокі складові частини образу, дозволяє на повставання вражіння цілости.

Одна з систем, яку стосують в Англії, послуговується 240 лініями і подає 25 образів на секунду.

В 1880 р. француз Леблян послуговувався двома дзеркалами з різною кількістю оборотів, обчислених так, що виконувала згідність „аналізування" і швидко-

сти зміни образів. До тієї самої мети служить тепер так зв. „щит Ніпкова", який уживав він у системі Байрда в Англії.

В теперішній стадії дослідники мусять побороти дві головні труднощі, а саме: стосовані тепер фотокомірки є замало чулі, а кількість світла, яку можна вжити є недостаточна.

Як відомо, однаково при радіових передачах, як і при телевізійних емісіях, відбувається заміна світляної чи пак звукової енергії на енергію електричну, і навпаки. Дістати досконалий образ у телевізії неможливо, доки ми не знайдемо досить чулої фотоелектричної комірки, яка відограє в телевізії ролю аналогічну до ролі мікрофону в радіофонії.

В 1923 р. Байрд почав інтенсивну працю над телевізійними проблемами. Ці праці в 1926 р. осягнули надзвичайний вислід, бо тоді перший раз реально задемонстровано телевізію. Апарат був ще примітивний, а образи виходили невиразні, але винахідчини перейшли Рубікон і ідея сприймання образів з життя на віддаль вийшла переможно.

Відмінною телевізії є передача образів вже існуючих у постійній формі, як напр. фотографій. Тут справа легка, бо такі образи можна надавати повільно і вислідна праця кінчається, коли всі пункти образу переказані. Інакше справа з передачею образів із життя, бо „аналізування" образу мусить відбуватися багато разів.

В 1929 р. вислід праць Байрда був вже на такому рівні, що в Англії почали регулярні трансмісії 2 або 3 рази на тиждень. Образи висилають на 30 лінійок, то не дозволяло відтворювати багато подробиць, у всякому разі обличчя можна було розпізнавати. Ці демонстрації збуджували ентузіязм публики. Образи були дуже малі, розміром поштової картки, повні плям і досить темні, що було наслідком недостаточної сили світла. Як трансформатора електричних імпульсів на світлині уживали малу неонову лямпку, що давало характеристичний червоний колір.

ОПОВІСТКИ.

Іванна Гопкіяна та Іван Зельський замість окремих повідомлень про своє вінчання, що відбудеться у Львові дня 29. XII. 1936 р. в 9. год. рано в каплиці СС. Василіянок при вул. Потоцького 95 — складають 15 зол. на Рідну Школу і 10 зол. на Українських Інвалідів.

КУПНО - ПРОДАЖА

6в МОРГІВ поля, нові будинки, 2 км. від стації, 7 від міста. 55.000 або заміна за реальність у Львові. „Трансакція" (Ігнат), Длугоша 1. 3349 2-3

ЯРЕМЧЕ — віллю з городом, уряджеництвом, 8 покоїв 18.500 зол. „Трансакція" (Ігнат), Длугоша 1. 3349а 2—3

ПОЛОВИНУ одноповерхової кам'яниці, комфортової, готівкою 10.000 і довг 10.000 бічна Потоцького, продасть „Трансакція", Львів, Длугоша 1. 3349б 2—3

БРОДИ, недалеко ринку, дім 4 кімнати кухня, два морги саду, ціна 10.000 „Трансакція", Длугоша 1. 3349в 2—3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГЕНТИ до продажі віс та різних знарядів потрібні. Lublin, skrytka 275. 2901 18-20

ДЛЯ ЛІКАРЯ українця до відступлення вироблена лікарська практика в повітовому місті недалеко Львова — одинокий українець лікар на 5 лікарів. Інформації уділяє Секретаріят У. Л. Т. у Львові. 3350 2—3

НАУКА

ВПИСИ на 3-місячний курс крою, шиття що починається 15. січня. „АННА", Львів, Галицька 20. 3284

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

МОЛОДА, веселої й погідної вдачі дівчина хоче стати подругою українцеві, якого доля кинула на чужину. Зголошення до Адмін. під „Вільондина". 3348 2—3

ТРИЦЯТБЛІТНЯ жінка, що має реальність у Перемишлі вартости 6.500, шукає товариша життя. Зголошення поручним листом: Антін Якубец, Вережани, вул. Загородами 16. Кожний на зголошення дістане відповідь, хоча б не був приємний. 3353 1—1

Видавництво „ЦЕНТРОРЕКЛЯМА" започаткувало видавання бібліотеки „ВАРТА" І перший ІІ том п. н. „**Голос крові**" Евгена Крушівського є вже у продажі.

Примірник 95 сот., з пересилкою 1.15 зол. При замовленні 5 прим. — порто відпадає. — Замовлення: „ЦЕНТРОРЕКЛЯМА" — бібл. „ВАРТА" — Львів, вул. Зигмунтівська 12. — Число розрах. перекази 245 4—5

Гарні й дешеві книжки

Видавничої Спілки „Діло"

	ціна	почтова пересилка
Д-р Кость Левицький: **Українські політики**	1.50 зол.	0.30
Валерія О'Коннор Вілінська: **Лисенки й Старицькі**	1.— „	0.20
Д-р Василь Маковський: **Гміна**	2.00 „	0.20
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.**	2.80 „	0.50
Мих. Галущинський: **З Українцями Січ. Стрільцями**	1.90 „	0.30
Евген Чикаленко: **Спогади Частина I II. III.** Окрема частина по зол 1.50	4.50 „	0.50
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1.50 „	0.30
Василь Софронів: **Липнева отрута**	1.40 „	0.30
Ст. Левинський: **З японського дому**	1.50 „	0.30
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1.50 „	0.30
Е. Бронте: **Буреверхи**, переклав М. Рудницький	(вичерпане)	
Проспер Меріме: **Блакитна кімната та інші оповідання**, переклав Василь Софронів	0.95 „ 1.50 „	0.25 0.30
Альфонс Доде **Маціцький**, із французької мови переклав М. Рудницький	1.00 „	0.30
Володимир Островський **Сміх землі**	0.80 „	0.15
Микола Матіїв Мельничук: **Крізь дим і згар**	0.50 „	0.15
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0.50 „	0.15
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Репніна**	0.80 „	0.15
Михайло Возняк: **Белей і Комиський**	0.50 „	0.15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0.80 „	0.15

Дістати можна у Видавничій Спілці **„Діло", Львів, Ринок 10** та у всіх книгарнях.

РІЖНІ

ЧИ ВАШ годинник ходить добре? Якщо ні, дайте направити до **ІВАНА ЗЕЛЬТЕНРАЙХА**, Львів, Марійська пл. 5. Прецизійно, солідно, дешево. З провінції присилайте почтою. 3032 15-?

ФОРТЕПІЯНИ, фісгармонії, як нові, короткі, гарантовані, дешево продає, купує, міняє Ганзак, Пілсудського 21. І. поверх. 3242 5—10

НАЙНОВІШІ капи, брокати, накидки, меблеві покриття, ціни реклямові тільки у ФРАЙЛІХА, Сикстуська 21. 5—?

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, ниркові, против усування матиці з/а гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 19-100

РОБІТНЯ КОВДЕР Кентшинського 4, солідно переробляє і виконує нові. Ціни найнижчі. 3209 6—8

КОВДРИ, коци, простирала дешево, Вигрібня ВАНК, пл. Марійська 6. 3210 3-7

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Енгерса. 2936 53 60

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка ондуляція з 6-місячною гарантією. Сальон чесання пань. Сикстуська 8, вхід через браму. 3344 2—2

НА ЯЛИНКУ гарні дарунки — годинники, срібло і біжутерію дешево у фірмі **Розважевський**, Львів, Академічна ч. 2. (готель Жоржа). 3308 4—?

ГОДИННИКИ, біжутерію, срібло дешево тільки у фірмі РОЗВАЖЕВСЬКИЙ, Львів Академічна 2 (готель Жоржа). 3303 3-?

ГАРНИЙ дарунок на Ялинку корсет індивідуальною системою „РІТА", Ягайлонська 11а. Тел. 119-67. 3300 1—3

МЕБЛІ вілянського роду, догідні умовини „Меблєосклад" Казимирівська 25. 3335 1—1

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР

б. довголітній лікар-асистент дерматолог. клініки

у Берлині. Відні та Празі

перенісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7

ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.

напр. Віденської казарні

Тел. 251-68. Сепаратові ждальні.

ЛІКАР ДИТЯЧИХ НЕДУГ

Д-р Л. Ляндав

ординує тепер Валова 3, тел. 294-32.

3256 Кварцева лямпа. 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

плекає Церу... усуває ЗМОРШКИ

Нововідкрита УКРАЇНСЬКА РАДІЄВА ФІРМА

TRANSPONEE

ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 23

поручає найновіші типи радієвих апаратів. Випозичає транспонати від 1 зол. із грамофоновими плитами на балі та шкільні забави.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусить відновити з новим роком для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe	1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza oправлена (130 карток)	зол. 2.50
Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена	зол. 2.50
на 960 урядів оправлена	зол. 5.—

Вічні пера направляє спеціяліст **ОКІН** Львів, Пасаж Гавсмана ч. 3. (Оказійна продажа вічних пер) 3290 3—3

МЕБЛІ ідальні, спальні, кабінети, сальони, клюби, тапчани, матраци і декорації поручає Віденська виробня столярсько-тапіцерська **ІВАН ОРТНЕР** Львів, Сикстуська 41. Тел. 292-79 3208 7 5

Незрівняний в якості пудер і крем ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ завдяки якому стає пера ОКСАМИТНО-МАТОВА. Ціна коробки з пушком зол. 1.25. 2910 11—?

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА світової марки

Б. СОММЕРФЕЛЬД

Експорт до Англії, Аргентини, Угорщини, Данії, Франції, Голяндії, Палестини і т. д. виключне заступництво:

С. Новацький

Львів, вул. Пілсудського 17. 2620а

СТРОЇ ШЛЮБНІ, БАЛЕВІ і смокінгові убрання випозичає **Львів, ПЛОЩА ТЕОДОРА ч. 4,** Тел. 116—35. 3—5

РОБІТНЯ кашкетів рівних фасонів і красок та всяких ШАПОК КРИМСЬКИХ і БАРАНКОВИХ по найдешевших цінах

М. БІНШТОК

КРАКІВСЬКА 15 (Народний Дім). Для Кооп. і Союзів відповідний рабат. 3295 3—10

Гарний дарунок на ЯЛИНКУ ДЛЯ МОЛОДІ

3 мандрівницькі повісти Юлія Верна:

„ПЛЕСОМ АМАЗОНКИ" — 2 томи
„ЧОРНА ІНДІЯ"
„ШАНСЕЛЬОР"

за плату 10·— зл. (разом з пересилкою) висилає Видавництво

„СВІТ ДИТИНИ"

ЛЬВІВ, ЗІМОРОВИЧА 2.

3055 1—3

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ"

БАЖАЄ ВЕСЕЛИХ СВЯТ

і просить закупити на свята в II складах: 3352 1—2

муку, пукор, мід, мак, олій, гриби, горіхи, родзинки, мігдали, гвоздики. — Вина. — Горівки. — Коняки.

КУПОН

на БЕЗПЛАТНИЙ

гарний і практичний ДАРУНОК для тих, що купують дарунки на ЯЛИНКУ в Перфумерії

С. ФЕДЕРА

Львів, СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 15а

Товар тільки першорядний. — Величезний вибір. — **Найдешевші ціни.** 9—30

МЕД

правдивий бджільний можна дістати по конкуренційних цінах від 1·25 за 1 кг лише у крамниці

„ПАСІКА" — Львів

БЛЯХАРСЬКА 20 (бічна Руської)

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 292 (14.541). Львів, вівторок 29. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. ощадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Ще не пригомоніла справа конфіскати українських календарів з Галичини у містах Волині та відомої інтервенції посла С. Барана, що мала протидіяти тій заборонї, яка вдарила безпосередньо в права української книжки зі Львова за совальським кордоном, а вже дійшли до нас нові тривожні вістки — цим разом з Полісся, що сигналізують нову серію виступів проти українського, дарма що аполітичного, друкованого слова.

Як нас повідомляють, у м. Кобрині і в кобринському повіті на Поліссі, адміністраційна влада не дозволяє продавати книжкових календарів в-ва „Рідний Колос" у Луцьку. **В календарях тих нема ані одної статті на тему політичну а лише й виключно статті про сільське господарство.**

Згадані календарі друковані в Луцьку, отже в межах негалицької території.

Наступ червоних під Мадридом заломився нині рано.

Як повідомляє Авас з Авілі, на мадридському фронті червоні почали нині рано несподіваний наступ на праве крило ген. Варелі під Вільяверде, на передмісті Басуреро; їх відбито вогнем.

Нац. літаки сильно збомбардували становища червоних на

захід від Мадриду, під Пуелє. Нац. артилерія дальше інтензивно обстрілює ворога, зокрема шосу до Барсельони,

що переходить через північні дільниці Мадриду. Червоні бомбардували рано місцевости, положені на південь від Мадриду. Ґен. Кейпо де Лляно повідомляє через радіо, що

біля Вільяверде нац. війська відкинули ворога з його становищ;

на побоєвищі найшли 70-ох убитих.

Комунікат червоних описує вчорашні бої під Мадридом

ось як: червоні перевели наступ на передмістя Басуреро. Крім того Авас повідомляє з Мадриду, що **нац. повзи намагалися сфорсувати мости між Каза дель Кампо і Каза дель Моро, але відступили перед густим вогнем червоних, при чому 2 повзи впали до ріки. Опісля червоні перейшли до протинаступу і відіпхнули червоних у глибину дільниці Каза дель Кампо.**

Комунікат нац. головної кватири повідомляє також про

бої на інших фронтах,

а саме у провінції Кордові заняли нац. війська місто Льоперу, на араґонському фронті відбили наступ червоних, що уживали повзів та зістрілили два літаки.

Комунікат червоних повідомляє, що на ґвадаляхарському фронті червоні осягнули всі позиції, які визначило їм командування та перевели розвідку.

Дезертири, які перейшли до нац. військ оповідають, що

серед червоних розлом.

Марксисти з двох астурійських місцевостей звели між собою формальну битву, в якій згинуло 50 людей.

Французькі робітники страйкують, англійське вугілля заливає Францію.

Французькі робітники страйкують, англійське в

Французькі робітники хотять закінчити 1936 рік новою хвилею страйків. Завтра (у вівторок) відбудеться **одногодинний демонстраційний страйк** 150.000 **міських робітників,** які домагаються, щоб міська управа скасувала ощадностеві постанови, які обнижують заробітки. Трамваї, підземельна залізниця, водопроводи і т. п. функціонуватимуть нормально.

Післязавтра (в середу) металеві робітники паризької округи переведуть 5-мінутний демонстративний страйк, щоби остерігти працедавців, які не дали ясної відповіди на видвигнене перед кількома тижнями домагання звишки платень. У тій справі інтервенюватиме нині уряд.

Наслідки постійних страйків не дають на себе довго чекати: як повідомляє „Журналь де Деба" з огляду **на зменшення продукції французького вугілля**

привіз англійського вугілля до Франції подвоївся.

—o—

Прислайте передплату!

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ на ЯЛИНКУ є премійна вкладкова книжечка
Кооперативного Банку „ДНІСТЕР"
у Львові, вул. Руська ч. 20,
на яку крім звичайних відсотків можна одержати ще й нагороду за ощадність у висоті 25—100 зол.

Чи справді попелюшка?

ПРИВАТНИЦТВО й КООПЕРАЦІЯ.

Копцюшком (по нашому попелюшкою) називають поляки людину маловартну, дещо смішну, але нешкідливу, якої в житті не поборюється, тільки протекційно толерується. Такою попелюшкою дехто з нашого громадянства, зокрема у деяких кругах наших кооператорів, вважає наших приватників, себто щойно наростаючий — отже ще й досі слабенький, властивий купецький і промисловий стан.

Наше соціяльне й господарське життя мало зріжничковане. Своєю масою переважає дрібне селянство. До нього і його потреб достроєно головно й наші освітні та господарські установи. На село у першу чергу звернено їх працю. Що більше, сама психіка й підхід до загально-національних справ мав у собі дуже багато знаків романтичного хуторянства. Місто з його специфічною атмосферою і його окремими потребами ще за мало має притягаючої сили для наших дітей. Назагал беручи, живемо ще дальше селом і для села.

Вилім робить само життя. Воно теж мостить нові розвоєві шляхи, що ведуть у царини, досі мало нам відомі і може через те не дуже цікаві. Це нове життя по містах, у малій мірі і по селах, творить сірий незамітний чоловік власним почином і власним зусиллям, донедавна без ніякої організації та проводу. Тим сірим, незамітним чоловіком є наш приватник, що часто недавно прийшов до міста й опинився тут серед незнаних і несприятливих обставин.

Як нераз бувало в історії неодного народу, лихоліття витворює нову енергію, дає лави нових працівників, що заповнюють скоро втрати, що їх нанесла історична руїна. Це дуже наглядно можна ствердити у нас, у Галичині.

Порівнюючи наш довоєнний стан в Галичині зі сучасним, здебільша привикли ми за незнанням річей вважати довоєнний стан за свого роду золотий вік, що минув і ледви чи коли вернеться. А цього золотого віку поправді й не було. Була тільки інша, лекша зовнішня кон'юнктура, що вимагала меншого напруження сил у боротьбі з життєвими супротивностями. Відчувала це найліпше інтелігенція зі шкільними патентами, що не знала зовсім страшної язви теперішнього масового безробіття. Саме воно — це масове безробіття повоєнної інтелігенції, що не могла заняти бюрових посад головно через невідрадну політичну кон'юнктуру, викликує чорні настрої та міражі колишнього золотого віку.

Погляд на колишній золотий вік і сучасну безнадійність не зовсім виправданий дійсними обставинами. Поминувши справді розпучливе положення загалу нашої молодої інтелігенції, що вчилася немов за давніх і для давніх минулих часів і на старих здебільша взірцях, непригожих для нових обставин, наш сучасний стан в Галичині виявляє деякі такі розвоєві цінности, яких не було перед війною. Очевидно перед війною польський елемент у краю не мав за собою сили власної держави і її всього апарату, наставленого на підтримування одної польської національности. І через те відношення сил виходить на нашу величезну некористь. А проте, як кажемо, самі під тиском отих зовнішніх обставин, народились у нас ділянки конструктивної праці, що раніш майже не існувала.

Наприклад саме повоєнною цінністю є поява у нас станової організації наших купців і проми-

НОВОВІДКРИТА Ф-ма „ЕЛЕКТРОФОН“
Львів, вул. Ягайлонська ч. 11
поручає електротехнічні та радіеві матеріяли по найнижчих цінах. Жаровки по 70 сот. Має власну радіотехнічну лябораторію, будує радіоприймачі найновіших типів (superheterodyny) теж направляє всякі типи солідно і дешево. 3332 3—13

словців, стану, що властиво зродився після війни й зорганізувався у своєму товаристві „Союз українських купців і промисловців“ у Львові з філіями в краю. Про них якраз буде мова.

В ході історичних подій втратили ми міщанство. Міста на українській етнографічній території прибрали чужий нам національно характер. Остались там рештки зубожілих ремісників, а у менших містах та містечках на їх передмістях бідні й безпросвітні міщани-хлібороби без найменшого духа підприємчивости, елемент тяжкий до організаційної праці. Наша міська інтеліґенція, що сама вийшла зі села, кровно й духово була з ним звязана, не звертала великої уваги на недобитки ремісників і хліборобів по містах. Розчарували її нераз і невдалі спроби їх організації. Увагу звернено на село й тут зроблено дійсно чимало.

Повільне відродження нашого міщанства в Галичині приходить якраз у повоєнному лихолітті. Організуються ремісники не лиш у Львові, але й на провінції у своєму становому товаристві „Зоря“. „Рідна Школа“ основує кілька доповнюючих фахових шкіл для вишколу ремісничого дорасту. Розвивається й розбудовується торговельна школа у Львові й дістає другу посестру в Яворові. Але найважніше — твориться купецький і промисловий стан.

Сьогодні він вже доволі численний, але економічно ще дуже слабий. Першими зродилися купці-приватники зі споживчої бранжі, по найбільшій частині дрібні грайзлерники. Після них являються представники й інших бранж. Часто густо без фахової освіти й вишколу, з дрібним капіталом, без організаційної допомоги й поради отвирали ті сірі люди свої дрібні варстати праці у закутинах периферій міст при байдужности нашого загалу. Поборюючи труднощі, при невсипучій праці й ощадности заробляють на кусник насущного хліба, нерідко розбудовуючи свій первісний більш як скромний варстатик праці.

Цей наш новий стан, у місті незнаний перед війною, є нашим найцінішим повоєнним національним добутком. Власним досвідом і працею вчиться купецького хисту й калькуляцій, привчаючи до них і свої діти. Що більше. Неодин з тих дрібних купчиків думає вже сьогодні про те, щоб своїм дітям утворити варстати праці й у інших купецьких бранжах, що мають можливости існування й розвою у даній місцевості.

Родиться рівнож і промисловий стан. Поки що має він характер радше ремісницький та покищо слабий з причини браку досвіду й відповідних капіталів. Колись його не було, а сьогодні він є й очевидно останеться та буде, мусить розвиватися.

Наша економічна мізерія не дозволила поки що на витворення купецького гуртівництва поза кооперацією і власних промислових осередків. Черга на них щойно у недалекій може майбутності.

Кажуть, що нема нічого у світі без т. зв. „але“. Існує воно й у цій ділянці, про яку говориться. Є ним неоправданий погляд деяких наших кругів, передовсім кооперативних, про свого роду нижчість приватництва від кооперації, що приватники відчувають дуже болюче. Думка, що кооперація є одиноким ліком на всі економічні— чи навіть і соціяльні недомагання сучасного устрою, є неслушна. Слід — очевидно — доцінювати велику вагу господарську й морально-виховну кооперації для нашого збірного життя, однак не слід недоцінювати а то й легковажити, а може й поборювати приватництво в купецтві й промислі.

Кооперація зробила справді багато у нашому селі й має там ще чимало можливостей дальшої творчої праці, бо далеко не опанувала тут ще усіх ділянок, які повинна опанувати. У місті вона не у тій мірі дописала. І тут якраз виручують її з повним національним успіхом наші приватники, що працюючи тяжко на свій хліб, роблять рівночасно велику національну місію, здобуваючи без розголосу, але послідовно крок за кроком ці позиції, яких ані українське урядництво, ні урядовці нашої кооперації не всилі здобути.

У цій ділянці можемо вчитися на досвіді Познанщини. І там до війни польську кооперацію поставлено високо й вона зробила свою велику національну службу в часах пруського панування. Але там патрони кооперації не вважали польських приватників за щось нижчого з національно-морального боку, за свого роду попелюшок, що їх можна щонайвище поблажливо толерувати. Навпаки, якраз патрони кооперації щиро раділи з кожного поступу й економічного скріплення тамошніх польських приватників, бо скріплення останніх було рівнозначним зі скріпленням загально-польського стану посідання.

Серед наших приватників є вже люди з високою фаховою освітою. Переважає очевидно сірий чоловік. У неодного є і найцінніші річи — ініціятива й підприємчивість, а то й ризикантство—річи, які нераз мало доцінюють урядовці з кооперації. Місця на творчу працю є у нас дуже багато. Кооперація й приватництво можуть іти поруч, кожні на свому місці у національній службі як конечні й корисні та творчі частини нашого збірного життя!

Д-р Степан Баран.

На свята
ВИНА ТОКАЙСЬКІ, УГОРСЬКІ
тільки у винярні
MAGYAR CSARDA
Львів, ул. 3 Мая 11 а. — Тел. 238-26.
3364 Відвідайте нашу угорську винярню 1—4

Радіоприймачі ФІЛІПСА
на догідні сплати

для української клієнтелі
лише в українській фірмі
е - к о
Львів, вул. Сикстуська 29.

Творення панамериканської Ліґи Націй і реформа женевської.

(Від нашого кореспондента).

Женева, 24. грудня 1936.

Хоч на перший погляд може видаватися, що витворення загально-американської політичної інституції скріплює лише доктрину Монро і збільшує відокремлення Америки від Европи, але в дійсности американська „Ліґа Націй“ витворюється в значній мірі на тих самих ідеольогічних основах і на терені тих самих відносин світової політики як і її старша женевська сестра. Дотогож деякі південно-американські держави намагаються вдержати далі політичний звязок з женевською установою і Европою взагалі, щоб мати деяку противагу для монопольних впливів Злучених Держав Америки на політику латинської Америки.

Коли в Женеві піднесли справу реформи Ліґи Націй, тоді звернули особливу увагу на питання її універсальности, себто питання повороту до неї тих членів, що виступили з неї, та участь нових держав. З огляду на те, що найбільшим ворогом універсальности Ліґи є моск. уряд, який за всяку ціну намагається ударемнити поворот Німеччини та Японії до неї та щоб Л. Н. остаточно покинула Італія, боротьба за універсальність Ліґи перетворюється в деякій мірі в боротьбу проти московської гегемонії. Змагання Ліґи Націй до універсальности примушує її пристосувати свою реформу до рішень панамериканської конференції і співробітництво европейських та американських держав на цім терені пожвавлює і в Америці боротьбу проти московського імперіялізму, надаючи їй у звязку з останніми подіями на Далекому Сході справді світовий характер.

З резолюцій принятих на загально-американській конференції видно, що вона відбувалась у значній мірі під враженням еспанських подій та небезпеки нової великої війни, яку ці події можуть викликати. Симпатії латинської Америки, держав еспанської та португальської культури, належать цілком національній Еспанії, що під проводом ґенерала Франка провадить боротьбу проти московських впливів. Про це свідчать і виступи представників тих південно-американських держав у Женеві, що належать до Ліґи Націй, в обороні жертв большевицького терору в Еспанії, а зокрема останній виступ представника Чіле Едвардса.

Протимосковські тенденції латинської Америки тим важніші, що вони не лишилися очевидно без поважного впливу і на Злучені Держави Америки. Між цими тенденціями та змаганнями уряду Вашінґтону, щоб зміцнити загально-американську невтральність в европейських спорах осягнено на панамериканській конференції задовільний компроміс. В одній з своїх останніх заяв зроблених у пресі президент Рузвельт між іншим сказав: „Злучені Держави не вступлять ніколи до Ліґи Націй, а щодо утворення американської Ліґи Націй, то це рішить конференція в Буенос Айрес“. Ці слова наступника президента Вільсона, основника Ліґи Націй у Женеві, звучать як гірка історична іронія. Конференція у Буенос Айрес постановила не створювати американської Ліґи. Зате проект невтральности запропонований Злученими Державами конференції витворює таке політичне знаряддя, що воно фактично може виконувати функції Ліґи Націй. Цей проект бере під увагу пакти Кельоґа Саведра-Лямас та конвенції з 1928 р. Він забороняє невтральним державам постачати воюючим сторонам кредити, зброю та сировці. Він передбачає комісію згоди та мирового суду, яку призначається в порозумінні з противними сторонами.

Оборонцем звязку з женевською установою виступив у своїм проекті Уругвай, а саме оборонцем універсальности женевського пакту. В цьому проекті згадано зобовязання американських членів Ліґи Націй та запропоновано частіше відкликатися до Гаського Трибуналу. Найдальше пішли в напрямі утворення американської Ліґи Націй центрально-американські держави. Проект Сан Домінго підтриманий пятьома республіками передбачає обовязкову невтральність у разі позаконтинентального збройного конфлікту, постійну Раду, загально-американську асамблею, Трибунал тощо отже майже цілковиту копію женевської установи. Цей проект найбільше подібний до проекту Злучених Держав і мабуть таємно ними підтримуваний. Посередниками між проектами Злучених Держав та Уругваю виступили Чіле та Венецуела.

В результаті праць загальноамериканської конференції вироблено 13. ц. м. резолюцію, головні точки якої такі: У разі небезпеки загальної війни, що загрожує якійсь американській державі, американські республики повинні порадитися в намірі помирного співробітництва. В разі війни поза межами Америки мають відбутися поширені наради з метою дотримати мир у повім світі. Ці постанови прерогатив Ліґи Націй властиво не порушують. Позатим вона має нагоду пристосувати свою реформу до політичних потреб нового світу.

Праця над самою реформою Ліґи Націй в Женеві властиво ще й не почалась! Праці комітету XXVIII, що почалися 14. ц. м. називаються навіть просто „усталенням чинности засад пакту“. І не зважаючи на це в комітеті повстали вже поважні розбіжні думки. Були вони вже і перед початком праць. Прихильники універсальности Ліґи Націй висловлювалися за тим, щоб праці комітету відсунути на січень по Асамблеї, яка має принати до Ліґи Націй Єгипет та виключити остаточно Абісинію і дати тимсамим Італії змогу взяти участь у працях Л. Націй. Але до цього саме не хотів допустити московський уряд маючи намір перевести реформу Ліґи Націй, до повороту Італії, і то таку реформу, щоб відтяти шлях до повороту й Італії і Німеччині. Представник Франції, п. Поль Бонкур запропонував „недати силу і значіння постановам пакту“, а представник СССР, п. Штайн запропонував „зміцнити та зазначити виразніше зобовязання членів Ліґи Націй“. Але цьому спротивилися представники Голяндії, Чіле, Швайцарії та Австрії, і зазначили, що комітетові доручили перероботи лише статті X і XVI (солідарність і санкції), XI і XV (небезпеки війни) та XIX (ревізія). Таким чином Франція та СССР лишились у меншости ізольовані. Одноголосно рішив комітет поставити на денний порядок праць справу узгіднення пакту Ліґи Націй з пактами Бріяна-Кельоґа і Саведра Лямас та справу співробітництва з державами, що не належать до Ліґи Націй.

Дальші праці комітету реформи Ліґи Націй відкладуть до січня, і в Женеві сподіються, що в них візьме участь і представник Італії. Таким чином московський уряд та „людовий фронт“ Франції не мають багато надій надуживати і надалі Ліґу Націй як знаряддя для здійснення своїх планів в Европі.

М. Данько.

Українська акція у Великій Британії.

Українське Бюро в Льондові помістило в англійській пресі у місяці грудні цілу низку дописів та отвертих листів в українських справах, навязуючи головно до найновіших подій на Україні та до проголошення довго вичікуваної совітської „конституції".

„МОРНІНҐ ПОСТ" з 15. грудня помістив лист, у якому БЮРО звертає увагу на те, що розславлена совітська конституція — це звичайний обман. Згадуване часто „право до відокремлення поодиноких республік" — в дійсності не має найменшого практичного значіння, бо в тій же конституції є ще друга точка, яка каже, що „особи, які стануть зрадниками соціялістичної батьківщини, будуть уважатися ворогами народу". Тому коли б українці отверто забажали пропагувати відділення від Союзу, вони негайно підпадуть обвинуваченню в державній зраді та будуть суджені на підставі закону про зраду...

„ІВНІНҐ ЕКСПРЕС" (Абердін, Скотляндія) з 5. грудня помістив отвертий лист Українського Бюра, в якому звернено увагу на те, що на Україні панує окупаційна влада і тому вона не має права перед світом говорити в імені України. „Україною все ще правлять москалі і тому так зв. заступники України зовсім не є представниками українського народу і не мають права говорити в його імені". Лист відноситься до промови Любченка підчас конгресу в Москві. В листі підчеркнено також наслідки тої окупаційної влади: одним з тих наслідків був катастрофальний голод, найбільший в історії Европи.

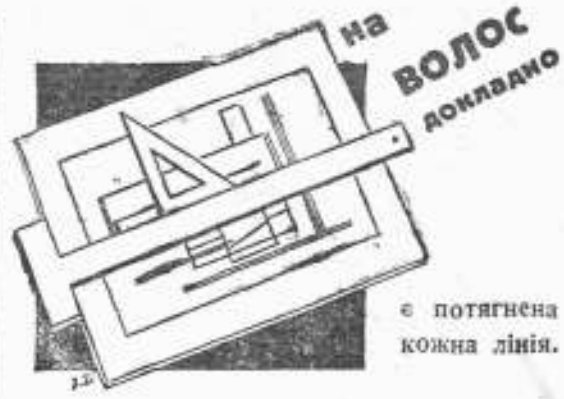
„НОТТІНҐТЕМ ІВНІНҐ НЮС" (Ноттінґтем) з 4. грудня помістив лист Українського Бюра, в якому сказано про переслідування на Україні українських націоналістів і навіть українських большевиків, як Кошюбинського й інших, які відважилися спротивитись Москві.

„ЕДІНБОРО ІВНІНҐ НЮС" (Едінборо, Скотляндія) з 12. грудня помістив допис Українського Бюра у відповідь кореспондентові того часопису, який представляв, що Україна користується під Совітами великою свободою, „більшою навіть, як Скотляндія". Українське Бюро на підставі фактів опрокинуло всі його твердження, включно до „свобід", які надає нова конституція. Ця конституція в дійсності нічого не зміняє, є тільки фарсою. Існує тільки одна комуністична партія. Опозиційним партіям не тільки не дозволено організуватись, але взагалі їх істнування уважалиб державною зрадою. Нема також свободи преси (як це твердить конституція), бо в совітах взагалі нема незалежної преси; вся преса — державна і т. д. Допис закінчується словами: „Історія совітсько-українських взаємин за минулі роки — це історія постійного нищення українських прав Москвою і систематичного поневолення... Москва не тільки править Україною, вона уважає її за свою приватну власність..."

„БІРКЕНҐЕД АДВЕРТАЙЗЕР" (Біркенґед) з 16. грудня містить довший допис Українського Бюра у відповідь на отвертий лист написаний секретарем організації „Приятелів Совітського Союзу". Допис Бюра наводить довгу низку совітських розпорядків, які систематично обкроюють „автономні права", що їх совітська Україна вспіла була ще задержати для себе. Політика Москви спрямована на повну асиміляцію України. Але це не така легка справа, бо Україна не перестане боротися з тими затіями, аж до остаточної перемоги, до осягнення повної незалежности.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН).

—o—

є потягнена кожна лінія.

Кожний вимір мусить згоджуватись щодо йоти. Інжинір, архітект чи технік розуміє добре, якою поміччю при праці є добре освітлення. Прецизійна робота йде гладко і справно при світлі Декалюменової жарівки

TUNGSRAM D

З Двоскрутним Дротиком.

БІЛЬШЕ СВІТЛА ДЕШЕВШИМ КОШТОМ.

Німецькі та совітські воєнні ескадри пливуть до Еспанії.

Два кораблі валенсійського уряду затримали коло Більбао німецький пароплав „Тальос". Як повідомляють з льондонських політичних кол,

німецькі панцирники „Дойчлянд" і кружляк „Кельн" та дві фльотилі торпедовців відпливли до Еспанії, щоб увільнити затриманий корабель.

Вони зосередяться коло Більбао і зроблять там демонстрацію. Французька преса сподівається, що інцидент покінчиться спокійно і що валенсійський уряд **випустить притриманий корабель** з його трьома пасажирами і вантажем, у якому зрештою нема воєнного матеріялу.

Положення ускладнює та обставина, що рівночасно у звязку зі справою „Комсомольця" також СССР висилає воєнну фльоту на еспанські води. Як повідомляє „Лє Матен",

до Еспанії має причалити 5 большевицьких підводних човнів. Вони дістануть базу в одній з пристаней, що підлягають валенсійському урядові

та ескортуватимуть совітські торговельні кораблі, ослонюючи їх перед атаками еспанської нац. фльоти.

Взагалі на еспанських водах тепер дуже неспокійно. Два еспанські стежні судна, не знати з котрої сторони, здогоняли французький корабель „Кан де Пальм", що всетаки не здержався, не зважаючи на остерігаючі стріли.—Кружляк „Сервера" затримав недалеко Сантандеру невідомого походження корабель, що плив з Більбао до Англії та **затопив його**, забираючи на свій чердак залогу.

Підводний човен, який невідомо до кого належить, **намагався сторпедувати корабель „Манґалянес"**, що випливав з пристані Таррагони. Торпеди найдено на пляжі.

—o—

Листопадові сходини в Льондоні.

Користаючи з побуту в Льондоні проф. І. О. Бочковського (в переїзді з Америки і Канади до Праги) уладив Англо-Український Комітет у Льондоні 29. м. м. Листопадові Сходини, на яких проф. Бочковський коротко переповів вагу української справи для Великої Британії та значіння Листопадових Роковин для українців цілого світу. Промови проф. Бочковського вислухали присутні, між якими були, крім членів Англо-Українського Комітету й української колонії в Льондоні, також і члени чужинецьких посольств, з великим зацікавленням. Вечірка закінчилась коло год. 11. вночі.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН).

Читайте „Діло"!

ІВАН РИБЧУК.

Несміливий.

Кость був моїм найліпшим товаришем і ділився зі мною всіма своїми клопотами. Я радив йому як міг, а як не мав ради то казав й йому щиро, що в таких тяжких часах, як нині, кожний мусить собі сам радити.

Одного дня прийшов Кость до мене з дуже сумною міною. Я гадав спершу, що він не може ніяк найти третього ручителя з каменицею на вексель, щоб дістати позичку 100 золотих в одному нашому банку. Але справа була поважніша. Він закохався. „Вона" називалась Евгенія і як можна було вірити Костеві, вона була не тільки найгарніша з усіх Евгеній, які він досі зустрів (перша була машиністкою в одного адвоката із Ставчан і була окрасою місцевого драматичного гуртка), але взагалі найгарніша дівчина у світі (щось у роді Меріон Дейвіс з фільми „Помаранчева симфонія").

— Те, що я закохався це зовсім нормальна річ. Але з міни твоєї виходить так, що вона тебе не дуже любить — сказав я дуже спокійно та ніжно.

— О, цього не можна сказати так певно. Я гадаю, що трохи... але напевно не знаю. Зате я знаю, що без неї не можу жити, що не можу працювати, коли починаю думати про неї і що як не бачу її тои дні то трачу навіть апетит.

— Шож! проста річ: мусиш її запитатись, щоб знати, як вона до тебе ставиться. Бо так і то —

— У цьому то й вся трагедія! — сказав Кость зломаним голосом. — Я можу з нею розмовляти про все, що хочеш, але не про свої почування. Нераз, як нічну наприклад говорити про останні фільми — а Меріон Дейвіс так мені і ввесь час пригадується при цьому! — то все звертаю розмову на те, як то в американських сценаріях усе гарно кінчиться... а в останній хвилині не маю сміливости завернути до себе. Боюся зіпсувати якимсь необережним словом знайомість з нею, на якій мені так залежить. На самоті то я все гарно собі думаю, а при ній починають мені бракувати всі найважніші слова.

Помагаю приятелеві як можу:

— Це все теж зовсім нормальне явище. При важних постановах, від яких залежить ціле людське життя, не можна легко довіряти собі... Треба підготовлятись до них довго, вправлятись...

— Вправлятись?! — крикнув Кость, ніби хотів схопити мене за невідповідне слово. — Як можна вправлятись у таких справах, які приходять чоловікові раз у житті, а ще і перший раз.

— Чому не можна? Возьми для прикладу боксера, який виступає на великій арені, щоб уперше здобути першу нагороду і почати карієру свого цілого життя. Чи він не підготовлявся до такого виступу роками або бодай місяцями. А як він це робив? Стояв цілими тижнями перед рухомим великим мячем, — „панчінбол" називається така штука! — і гатив у нього ніби це був його живий противник.

— Що за порівняння! Кохання і спорт! Я і боксер! Я не бачу тут ніяких аналогій!

Я запалився до свого припадкового прикладу і доказую далі як професор:

— А я тобі кажу, що це зовсім те саме. Коли ти не можеш висловити свобідно своїх почувань перед тою, яку ти кохаєш, то можеш вибрати собі якунебудь байдужу знайому і починати з нею від компліментів аж дійдеш до освідчин. Тому, що тобі зовсім не буде залежати на тому, як вона прийме твої слова, можеш спокійно і свобідно складати фрази, обдумувати ефект усяких слів, поки не навчишся говорити про своє серце, як продавець на ринку про яблука або помідори. А як уже навчишся, тоді можеш своїй Евгенії сказати все, що захочеш.

Мій приятель стиснув мені руку із вдячности, так дуже подобалась йому моя думка.

— Я зараз від завтра починаю першу пробу. У одній крамниці з „Маслосоюзу" я вже віддавна познайомився з одною дівчиною, яку часто зустрічаю на вулиці. Вона собі така звичайненька кругленька гуска, полинана сметаною... як до експерименту то підійде знаменито.

Минув тиждень чи два. Зустрічаю Костя, а в нього міна така сама похоронна як колись:

— Сам не уявляєш собі, який я маю клопіт!

— Ти освідчився Евгенії, а вона сказала „ні"?

— Зовсім ні. Я послухав твоєї мудрої ради і почав ходити з тою сметанкою. Але я побачив відразу, що було дуже глупо так ні сіло ні пало почати від компліментів і залицяння з дівчиною, яку я так мало знаю. Я почав з нею ходити, щоб підготовити грунт. Я був чемний з нею, раз запросив її до цукорні. І уяви собі, що після кількох довших розмов і проходів я переконався,

Польський уряд дає стипендії москвофілам із Закарпаття.

Читаємо в часописі підкарпатської молоді „Пробоєм":

Від коли посол Фенцик став приятелем поляків і видає свої газети, майже щороку висилає до Варшави на студії кількох москвофільських студентів. Цього року вислав аж пятьох своїх „попутчиків" ,між ними: П. Теняка, І. Козача, Лінтура й Химинця. Всі вони перебувають у Варшаві на кошт польського уряду і всі походять з рядів „карпаторусскаво студенчества".

Проти большевизації української нації.

„РЕВЮ ОФ РЕВЮС", місячник, що виходить у Льондоні, помістив у грудневому числі текст резолюцій, принятих центральним комітетом Українського Національного Демократичного Обеднання в справі небезпеки большевизму для української нації і протест проти русифікації українських земель совітською владою. До статті додана також мапа українських етнографічних земель.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН).

З дискусії на мистецькі теми.

Заява АНУМ у відповідь д-рові В. Залозецькому.

Високоповажаний Пане Редакторе!

У Вашому органі з 20. і 22. XII. 1936 уміщена стаття п. В. Залозецького під наголовком „Шляхи нашого новітнього мистецтва", яка невірно представляє ці шляхи і потім тенденційно насвітлює мистецьку діяльність членів АНУМ-у. Просимо помістити нашу відповідь-заяву.

В. Залозецький твердить, що „творчість більшости мистців тої виставн" (тих, що взяли участь в VIII. виставі АНУМ-у) „незвязана ані з рідною землею ані атмосферою тої землі, ані з духом старої традиції українського мистецтва, ані врешті з певними суттевими релігійними чи національними потребами нашого громадянства".

Щоби ствердити цілковиту безосновність повищих тверджень, вистане навести самі назвища з катальогу виставн і тим пригадати загально відомі факти, що:

Архипенко Олександер — один з найбільших різьбарів сучасної доби, поминаючи дійсну українську степову стихійність у його творчости, вже й тематично наблизився до рідної землі та до її атмосфери.

Білецька Надія — здебільша портретистка, яка мріе про матеріяльні можливости дати цілу серію композицій на українські теми. (Див. „Нова Хата", ч. 24, 1936 р.).

Бутович Микола — [illegible] українська тематика та продовження українських традицій.

Гординський Святослав — залюбки користає з рідної тематики (Гуцульщина, Бойківщина, карпатські пейсажі).

Грищенко Олекса — українська стихійність, відчута навіть непрофесорами мистецтва (Донцов про корсиканські пейсажі Грищенка, „Вістник"). Думаємо, що небезпідставно у двох паризьких державних музеях під образами Грищенка стоїть напис „Українська школа".

Гец Лев — відомий співтворець стрілецької Антольогії.

Дольницька Марія — українська тематика в емалії, україно-византійський стиль і техніка.

Іванець Іван — один з нечисленних українських баталістів.

Іванцев Денис — український пейсаж, український жанр, баталії на стрілецькі теми.

Ковжун Павдо — перший у Галичині дав українську графічну форму книжці (викликав цілу низку наслідувачів). Постійно працює для релігійних потреб цілою низкою поліхромій церков (більше як 10).

Козак Едвард — постійно обслуговує потреби нашого громадянства карикатурою у пресі.

Кульчицька Олена — діяльність у всіх галузях українського мистецтва виключно українською тематикою.

Лятуринська Оксана —і долотом і пером (поетка націоналістка) на службі нації.

Мазепа Галина — хоч виросла на чужині, не тратить звязку з рідною землею. Ілюстраторка „Нової Хати", проектантка українських жіночих одягів і декораторка українських пес (постанова „Лісової Пісні" Лесі Українки у Празі).

Масютин Василь — заповнив прогалину у галерії історичних постатей нашого минулого. Історичними портретами всіх наших гетьманів задовільнив надзвичайно жагучу потребу нашої нації, — воскресив традицію.

Музика Ярослава — для релігійних потреб нашого громадянства низку мозаїк, ікон і деревориті в, навязаних до византійської традиції, авторка першої сучасної церковної утвари, опертої на византійській традиції і на народніх мотивах.

Осінчук Михайло — на підставі слів самого п. В. Залозецького („Діло", 29. XII. 1933): „навязує до старої традиції та її творче асимілювання в дусі новочасного малярства має перед собою будучність. Хто знає, чи ця творча синтеза не найбільше органічне явище в нашому новочасному мистецтві". — Низка ікон, іконостасів і поліхромій в україно-византійському стилі. (Останні поліхромії: Поторицяі Копичинці).

Перфецький Леонід — баталістика нашого зриву.

Сорохтей Осип — творець жартівливої стрілецької романтики, стрілецький карикатурист, теж і релігійна тематика.

Холодний Петро — від літ працює над військовою тематикою У.Н.Р., загально знаний графік-ілюстратор нашої книжки.

Відсутність національної тематики у **В. Гаврилюка і Р. Сельського** не дає права дискваліфікувати їх національно.

Нашу варшавську групу молодих мистців, як і минулого року краківську, виставили ми, почуваючи обовязок звязати їх з нашим грунтом. Скрізь молодь має природне право експериментувати і було би передчасно й невмісно ставити на них пятно інтернаціоналізму.

З глибокою пошаною

За А.Н.У.М.:

Я. Музика, голова. **М. Осіньчук**, заст. голови. **П. Ковжун**, секретар.

Успіхи „Просвіти" —
це успіхи на всіх ділянках народнього життя. Занепад освітніх змагань потягає за собою занепад усього нашого дорібку. Шануймо себе. Спішім з „Даром Просвіті"!

що Северина — бо так вона називається — дуже симпатична і розумна дівчина. Мати таку практичну, ощадну і скромну жінку в нинішніх тяжких часах то це правдивий скарб!

— Бачу, що ти ще раз закохався і забув уже за свою попередню... Евгенію, чи як там вона зветься. Но, а ця нова любить тебе?

— А звідкиж я можу про це знати? Я почав ніби то з нею жартом, але я, як сам знаєш, не відтогож, не крутій. Я мусів спочатку пізнати її ближче і тому не міг відважитись ляпнути якусь таку фразу: „Я вас люблю, панно Северино" отак собі на вітер. А тепер уже таки зовсім не можу, коли вона мені так дуже подобається. Але тепер бачу, що я її люблю, а не Евгенію.

— З цього виходить, що ти останній осел і ти повинен мати якогось заступника... або одного дипльомата, або якусь стару тітку, або просту посередника з чорної біржі, щоб вони замість тебе пішли і спитали до „Маслосоюзу..."

Кость надувся і поважно задумався.

— Ти мене не розумієш. Твій план був дуже добрий, тільки...

Ми перейшли добрий кусень дороги, коли Кость надто вдарився в чоло і крикнув:

— Геврека! Це правда, що я останній осел. Але і ти теж не менший. Теж це ясне як божий день, що я мушу тільки оглянутись за якоюсь зовсім мені байдужою пересічною дівчиною і випрактикувати на ній ті свої почування, які я хотів перевірювати на Северині. Маю чудову думку: до цього нуже добре надавалась би Евгенія!

Подяка.

З нагоди мого 60-літнього ювилею наспіли до мене писемні сердечні і зворушливі привіти та побажання.

Не маючи змоги відповісти кожному зокрема, прошу цією дорогою Всіх за їх память приняти мою щиру подяку й запевнення моєї незломної вірности нашій Великій Ідеї.

Глибоко зворушений вельми благородним почином щодо ювилейного національного дару, дозволю собі висловити непохитну надію, що, з огляду на визначену мною ціль переданих збіркових грошей Українському Товариству Допомоги Інвалідам (УКТОДІ), ніхто з моїх земляків у краю й за кордоном не відмовиться від найдрібнішої лепти: хай ця збірка дасть найкращий вислід і стане могутнім доказом невмируючої вдячности Нації супроти своїх Борців!

Баден к. Відня, у грудні 1936.

Віктор Курманович,
Ген.-хор. б. УА.

Увага. Прошу краєву і закордонну пресу не передрукувати.

З життя Совітської України.

(За київським радіом.)

ПРИВІТАННЯ КИЯН З ПРИВОДУ ЮВИЛЕЮ ХАРКІВСЬКОЇ ОПЕРИ.

На свято з приводу 10-их роковин істнування української державної опери і балету в Харкові (про що ми вже подали вістку) виїхала туди делегація працівників київської опери у складі: Гончарова, Литвиненко-Вольгемут, Гришка, Тараканова і Харіша. У привітанні, що його повезла делегація, сказано між іншим:

„Згадаймо, коли царські сатрапи душили український театр та українську пісню. Чи могли тоді українці мати свою оперу? Це були часи, коли — як писав Шевченко — від молдавина аж до фіна на всіх языках все мовчить, бо благоденствує... Пролетаріят і селянство залишили царат. І тепер — слухайте: „від молдавина аж до фіна все співає", бо торжествує ленінсько-сталінська національна політика...

ПІВ РОКУ ПРАВОСИЛЬНОСТИ ЗАКОНУ ПРО АБОРТИ І ВИНАГОРОДЖУВАННЯ БАГАТОСЕМЕЙНИХ.

Саме минуло пів року, як у СССР проголосили сензаційний закон про заборону зганяти плід і про премії для родин, що мають багато дітей. Народний комісаріят фінансів України оголосив, що досі виплатив 36 міліонів карбованців титулом нагороди багатосемейним. У Київщині виплачено 7 міліонів карб. 4.000 багатосемейних. У Донбасі 6 міліонів карб. Це дві области, що йдуть на переді.

ДВІ НАЙБІЛЬШ АКТУАЛЬНІ ТЕМИ: ЗАТОПЛЕННЯ „КОМСОМОЛУ" і ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ.

У совітських радіостаціях найбільше говорять тепер на згадані вище дві теми.

Затоплення еспанськими націоналістами большевицького судна „Комсомол" довело до несамовитої люти комуністичну верхівку в СССР, яка з питомим собі мистецтвом режисерує „гнів усього совітського народу". Тисячі мітінгів протестують проти еспанських „піратів", а всенародня жертвенність під оком чекістів приймає — коли вірити радіовим спікерам — такі широкі форми, що большевики на місце „Комсомолу" готові збудувати цілу нову фльоту. У великій акції не бракує ніякого міста чи села, фабрики чи колгоспу. Знатні люди кидають громи на еспанських повстанців і їх голоси подають через радіо. Ось почули ми в дальшій черзі голос акад. Писаржевського з Дніпропетровська. Там відбулись теж збори наукових працівників і студентів, які рішили зі своїх нужденних заробітків відрахувати якісь відсотки „на будову нових потужних совітських пароплавів". Те саме зробили комсомольці, залізничники, тощо.

Про всесоюзний перепис населення, назначений на 6. січня 1937. р., йдуть у радіо безупинні комунікати. Зміст їх майже все той сам, а зачинається від слів: „Громадянине Радянського Союзу!". В дальшому йде заклик, щоб допомогти радянській владі схопити вірний образ про людський матеріял і дати можливість ще краще дбати за нього, за культурний розвиток усіх народів СССР, за їх освіту. Не обходиться і тут без питомої большевикам гігантоманії. Чогось з переписом населення вяжуть огляд „гігантних осягів большевизму", що його має дати ніби цей перепис.

Н—вич.

КАРОЛИНА З ВАХНЯНИНІВ
ТЕРЛЕЦЬКА
вдова по гр.-кат. парохові
в Повнятичах і порохницькому
декані
упокоїлася в Бозі дня 26. грудня ц. р.
по тяжкій недузі у 86. році життя.

Похорони тлінних останків відбудуться у Львові у вівторок 29. грудня в год. 2. пополудні від цвинтарної брами до родинного гробівця на Личаківському цвинтарі.

„Нещасна доля України".

„ГЛЕСГО ІВНІНҐ ТАЙМС" (Глесго, Скотляндія) помістив 4. грудня довшу статтю про Україну під наголовком „Нещасна доля України". Стаття починається запитом: „Яке становище займе Україна, коли почнеться війна Совітів із сусідами?" „Україна — це по величині друга республіка в Совітському Союзі, але про неї в світі найменше згадують; тимчасом є вона найбільш мальовничою країною Европи і лежить на полудне від великої російської рівнини. Відділена від Румунії Дністром, майже притикає до Чехословаччі, а з других боків межує з Польщею і Росією. Повторяю „Росією", бо хоч Україною правлять з Москви і її вважають частиною Росії, Україна — це край, що має власну відрубну мову, власну історію та літературу". (Підчеркнення оригіналу). Слідує короткий історичний огляд поневолення України, почавши від полтавської битви 1709 р. аж до теперішнього часу. І далі: „Україна заслуговує на те, щоби світ звернув на неї більше уваги і заслуговує також, щоб їй помогти більше, як їй у дійсності помагають". Стаття закінчується влучним спостереженням про велику вагу української справи в разі повстання конфлікту на сході Европи або на Далекому Сході.

Цю саму статтю, тільки під іншими наголовками, помістили також „ЕДІНБОРО ІВНІНҐ НЮС" (Едінборо, Скотляндія) з 7. грудня (наголовок: Україна — як вона поставиться до воєнної загрози?") і „ЙОРКШІР ІВНІНҐ НЮС" (Лідс) з 14. грудня. Він подає також мапу українських етнографічних земель. Стаття має наголовок: „Місце европейської небезпеки. На Україні невдоволення".

(УКБЮРО ЛБОНДОН).

Спішім з пожертвами на „Дар Просвіти"!

Не стало лицаря!

(ПАМЯТИ ГЕНЕРАЛА ОЛЕКСИ АЛМАЗОВА.)

Багато-багато їх віддало своє життя за Україну, але Він, Олекса Алмазов, у боях за волю України не поляг ,життя чудом зберіг.

Провидіння охоронило Його життя так, немов би воно ще мало послужити нашому народові в годині дванацятій, коли він знову повстане до бою проти віковічних гнобителів. Олекса Алмазов напевне був би одним з тих перших, що піде знову до бою і поведе інших.

Генерал Олекса Алмазов був із тих, що віддали себе Україні та посвятили себе беззастережно. Не пішов Він до російської добровольчої армії, не приваблювала його службова кар'єра ні матеріяльні користи у большевиків, а пішов Він із сірою масою українського люду, який пробудившись, змагався до кращого, вільного і незалежного державного життя на своїй рідній землі.

Аристократ і вихованець Петербурської Михайлівської артилерійської школи, ще з дитячих літ був він надиханий думкою про боротьбу за волю України, про що йому малому шепотів вітер херсонських степів, юнакові високі гори Кавказу та імена героїв-борців за їх незалежність.

Олекса Алмазов по закінченні реальної школи в Тифлісі вступив до артилерійської військової школи у Петербурзі і став офіцером армії. Хоч служив у російському війську, проте в думках своїх і всією своєю істотою це був старшина колишньої української армії, в яку вірив. Прийшов 1917. рік. Мрії і надії молодого офіцира російської армії здійснилися. Українська армія народжується і Олекса Алмазов відразу стає в її ряди і то не лише на те, щоб бути в ній, але й з думкою, щоб ця армія була якнайкраща, щоб вона не тільки оборонила рідний край від наїздців, а була аразковою армією.

Будучи старшиною фахівцем зазнав він багато прикрощів від багатьох неуків військового діла і ріжних самозванних отаманів. Він ясно розумів, що через тих нефахових самозванців українська армія не може оборонити свого краю і справа визволення захитається. А всеж до останніх днів він не покинув свого становища і разом з недобитками української армії пішов на злидне життя емігранта.

Генерал Олекса Алмазов твердо вірив, що хоч і справа програна перший раз, то напевне її виграємо вдруге, коли такі, як він чесні та фахові люди не покинуть її.

Та не довелось йому дочекатись до такої хвилини. 15. грудня цього року повезли на лафеті і проводили його на вічний спочинок земляки міста Луцька і околиць у глибокім смутку, зєднані горем, забувши про свої політичні ріжниці.

Та хоч помер завзятущий борець і вождь, лагідна, скромна і привітлива людина, його лицарський дух буде вічно жити в серцях „алмазовців".

В. Недоля.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Секретар бельгійського короля барон Капель заперечує чутки про заручини короля.

Англійська королева мати, що була перестудилася, вертається до здоровля.

Німецький посол з Відня фон Папен з б. австрійським послом з Будапешту Геннетом приїхали до Будапешту; подорож має приватний характер.

Бельгійські єпископи видали пастирський лист, що є інтерпретацією папського. Вони остерігають перед комунізмом, обстоюючи „режім здорової свободи".

Індуський національний конгрес з участю 60.000 учасників почався у Файзапурі. Він осуджує нову індуську конституцію та воєнні приготування. В конгресі бере участь Ганді.

Грецький міністр внутрішніх справ уступив на домагання премієра.

Бельгія основує в Адіс Абебі ген. консулят на місце посольства.

Б. еспанський президент Заморра протестує проти того, що французька поліція дала змогу його двом синам утечи до Еспанії та вступити до червоної міліції.

Англьо-італійський „джентельменський договір", як подає „Парі Суар", потверджує взаїмну пошану інтересів та свободи плавби на Середземному Морі, передбачує „статус кво" на тому морі та накладає обовязок зберігти мир у всяких обставинах.

Еквадор вислав усіх арештованих комуністів на безлюдний острів Фльореана, щоби — як каже комунікат — дати їм змогу перевести в життя їхню програму. Кожний з комуністів дістав харч на кілька місяців.

Японська тайна рада у присутности цісаря заапробувала договір зі Совітами у справі риболовства. Нині підпишуть його у Москві.

Мексиканський уряд видалив зі своєї території представника еп. уряду з Бургосу.

Сирійський сойм ратифікував франко-сирійський договір.

Греція заміняла посольство в Адіс Абебі на ген. консулят.

Німецький генерал Ганс фон Зект помер. Він брав участь у версайській конференції, 1919. р. став шефом нім. генерального штабу а від 1920. до 1926. р. був „шефом управи армії", себто міністром райхсвери. 1932. р. виїхав був до Китаю, щоби зреорганізувати тамошню армію.

Д. ЛУКІЯНОВИЧ.

У. С. С.

Осип Думін: **„ІСТОРІЯ ЛЕҐІОНУ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ"**, зредагована д-ром Б. Гнатевичем при участи д-ра В. Сімовича, Л. Лепкого, В. Огоновського. Ст. 327, наклад „Червоної Калини" у Львові 1936. р.

Видавнича кооператива „Червона Калина" поклала собі за мету видавати документи, історію й усякі інші публікації, звязані з визвольними боями 1914—1920. рр. за українську державу. Досі видала вона цілу низку споминів (між ними Петрова, Монкевича, Шухевича, Степанівни, Галагана, Гайдукевича), далі такі солідні праці, як Борщака і К. Левицького, тай довгу низку белетристичних творів, близьку до подій 1914—1920. рр. У наших злиднях треба було поверх 10 літ на те, щоб приступити до видання „Історії визвольної боротьби України в монографіях". Переходом до цього була невеличка брошурка А. Крезуба п. з. „Нарис історії українсько-польської війни", як перший випуск підготовлюваного циклю вийшла відмічена Історія Леґіону, що стоїть у звязку з виданим недавно (з почину „Червоної Калини") Альбомом Українських Січових Стрільців.

Думін пильно дбає, щоб — не всупереч джерельній правді — видобути з наших визвольних змагань яко мога більше позитивних моментів, як доказ життєвої сили українського народу і в запоруку кращого майбутнього; нарешті як виховний засіб, що розбуджує в нас самопошану, таку нам потрібну.

Подаючи історію Леґіону, автор зарисував народини збройних організацій (стрілецькі товариства, Січові Стрільці) і величавий перехід від ідеї до чину, тобто сформування леґіону із стрілецьких товариств, січовиків, соколів, що так блискуче склали військовий іспит на двох здвигах у Львові. Позатим, як третій чинник, увійшли до формованого Боєвою Управою Леґіону повні запалу, навіть спортовими організаціями необняті добровольці.

Користуючись публікованим та архівним матеріялом, Думін простими, щирими словами, ядерно, стиснено, проте в суттєвих питаннях докладно передає образ спричиненого воєнним положенням відвороту Стрілецтва зі Львова через Стрий аж за Мукачів на Закарпатті. Далі читаємо про осінню кампанію Усусусів, згруповану довкола жовтневої офензиви на Стрий, вславлену частими випадами на Підгіря; оглядаємо й зимову кампанію в Карпатах, закінчену величавим подвигом на Маківці.

Від Маківки стрільці значили свій шлях могилами аж над Стрипу, де спинився розмах не так Стрільців, як австрійсько-німецької збройної сили, перемінюючись у позиційну війну.

Вже під Маківку, тим більше над Стрипу, У. С. С. прийшли як еліта корпусу Гофмана і кістяк ударної частини австрійсько-німецької армії на східному фронті. Добитись такого становища помогли Усусусам німці, прийшовши в Карпати. Вони дивились на стрільців неупередженими очима вояка, а не оком галицько-польського й упередженого австрійського політика. При такій допомозі Усусуси боєвим запалом, хоробрістю, інтеліґенцією переломили недовіря австрійської військової управи, а водночас виборли імя „український" не тільки для своєї формації, але й для всієї західної вітки українського народу.

Повний рік (від раннього літа 1915. до ранньої осени 1916. р.) витривали стрільці над Стрипою. Постій закінчився розгромом окруженого Леґіону дня 30. вересня 1916. р. під Лисонею, а спричинив його характеристичний для Австрії „шлендріян": заповіджена австрійською командою підмога прийшла — за пізно! Взяті тоді в полон стрільці дали в найближчому році почин до формації С. С. на Великій Україні. Туди, на Велику Україну, перенеслася відтепер праця Усусусів, зараз після вибуху революції ранньою весною 1917. року. По цей бік Збруча підтримала стрілецьку славу гуцульська сотня.

Думін, відкликуючись до загального воєнного становища на всіх боєвих фронтах розвернув перед нами лицарську кріваву працю активних синів України на східному фронті. Їх дволітні походи від вересня 1914. до кінця вересня 1916. р. — це велика військова школа вільної України. Усусуси й емановані в них Есеси стали завязком і стрижнем У. Г. А. й армії У. Н. Р., тобто українського національного війська. Автор, переятий пошаною для еволюції в користь української державности, вирощує своєю „Історією" у читача піетизм до того, що кращі сини нації відвоювали в рр. 1914—1920., і за що приняли рани, віддали кров і життя.

Прегарно видану, 99 світлинами і 23 схемами збогачену „Історію" Думіна радо прочитає кожний українець, стрічаючи на її сторінках імена дорогих, близьких йому осіб, викликаючи в себе спомин знайомих місць і подій, покріплюючи серце й віру. Книжка Думіна повинна знайтися в кожній українській родині; масовий її закуп дасть „Червоній Калині" змогу вже негайно приступити до друку дальших монографій, а саме про С. С. і чортківську офензиву.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Бій на життя і смерть у джунглях.

Пригода англійського подорожника по дорозі з Адіс Абеби до Антото.

Один англійський подорожник оповідає жахливу пригоду, яку довелось йому пережити в абісинських джунглях.

Я їхав з Адіс Абеби до Антото і в одним місці, коли дорога почала крутитись між високими кам'янними скелями, побачив я раптом велику череду павіянів. Ця аустріч не була мені зовсім приємна. Коли хтонебудь бачив розбішеного павіяна, його жахливі зуби, коли хтось чув як він ними клацає, коли хтось бачив, як він немов людина стає на обі ноги і тоєчке пястуками до скали, доки блискавкою не шпрне на противника, хто бачив ці потемнілі від люти й набігші кровю очища, той знає, що ці сильні й великі малпи, зокрема у великій череді, для самітньої людини, навіть добре узброєної можуть бути незвичайно небезпечні.

Ці великі, злобні самиці павіяни не бояться нікого й нічого, хіба тільки плазунів. Коли якийсь павіян хоче піднести камінь, то спершу мусить докладно оглянути, чи під каменем нема якої гадюки. Поява одної гадюки викликує страшний переполох серед цілого стада павіянів. Я сам уже бачив, що маленькою гадючкою в кошику або в руці можна прогнати цілу череду тих небезпечних малп.

НАПАД ПАВІЯНІВ.

Павіяни почали сходити скалами чимраз ближче і почали жахливо клацати зубами, що є першою ознакою, що павіяни плянують напад. Також і мій мул почав сильно трястись зі страху. Я зупинився на хвилину і здійняв із плечей рушницю, хоч знав, що вистріли викличуть тільки ще більшу лють павіянів. На мент я справді завагався чи не краще булоб завернути, але в Антото мав я незвичайно пильні справи і я думав, що зможу скоро переїхати. Якщо звірята запримітять, що проїждкаю скоро попри них, не наближуючись, не будуть на мене нападати. Та я перерахувався, бо мій мул не був зовсім скорим бігуном. Коли я рушив дальше, малпи почали скакати по скалах обабіч від мене. Імовірно моя поява їх сильно схвилювала.

На моє нещастя дорога звужувалась між скалами щораз більше і я мусів держатись все близько малп, які теж держалися напряму мого шляху. Ситуація стала критична, коли павіяни почали підносити зі скель каменюки і жбурляти ними в мою сторону. Малп було дуже багато, вони метали сильно і влучно. Я дістав доброю каменюкою і якби не щасливий випадок, думаю, що павіяни булиб мене закаменували. Я став стріляти з рушниці і вони спершу злякались, і припинили наступ, коли кілька малп упало. Але відтак їх лють ще більше скріпилась. Цілою гурмою заступали мені дорогу, вимахуючи скажено пястуками і ладились до остаточного наступу.

РЯТУНОК У НЕЩАСТІ.

Я бачив уже в уяві, як мене роздирають зуби павіянів, коли раптом прийшла зовсім ненадійна і неймовірна поміч. Ген угорі, там де скелі зростаються в одну стіну, залунав нечайно страшний рев і крик. Малпи відскочили в ню мить від мене і стали надслухувати, щоб відкрити причину ненадійного алярму. І хоч я був у цій хвилині майже вільний і повинен був якслід таку нежданну нагоду використати і втікати що сили, я не міг стриматись від цікавости і оглянувся поза себе, щоб також побачити причину життя і реву.

Те, що я побачив приневолило мене задержатись, не оглядаючись, що знову можу попасти в небезпеку. Драма, що саме за мною розгравалась буда єдина і зовсім неочікувана. На найвищій скельній стіні появився павіян-самець, якого напав леопард. важко поранив, так що малпюк не міг уже боронитись. Леопард величавий, могутній і сильний звір із прегарною пушистою шкірою скочив павіянові на плечі, кігті обох передніх лап упялив в пащеку малпи а задніми причіпився до ясночервоної потилиці малпи. Ранений і безпомічний павіян не міг звільнитися від кігтів хижака і почав спускатися по стрімких скелях на долину, прямуючи без сумніву до череди павіянів і ввесь час розпучливо кричав і ревів. Хижак не думав навіть пускати малпи, але й не впав на те, щоб завдати малпі смертельний удар, розкрочився на малпі як вершник на коні і виїздив скелями вдолину. Очевидно хижак був незвичайно сильний і небезпечний, але вислід бою між ним і цілою чередою павіянів не лишав ніяких сумнівів. А всеж не покидав цей величній дикий кіт своєї жертви, бо запах крови робив його ще більше скаженим. Старий павіян ніс свого вершника щораз нижче до землі, поки ціла череда павіянів не кинулась прожогом на леопарда.

Павіяни схопили хижацького кота і стягнули з плечей свого товариша. Леопард мусів покинути свою жертву і метнувся чудесним блискавковим скоком між череду малп і почав розділювати на всі сторони удари своєї жахливої лапи. Старий павіян, скажений з болю й проливу крови гнав наосліп дальше, не звертаючи з превеликого страху уваги на те, що не має вже на плечах смертельного тягару. До нього підбігли самиці і почали облизувати від ніг до голови.

ОДИН ПРОТИ ВСІХ.

А бій між павіянами і леопардом не вгавав. Смертельний ворог павіянів держався, як герой. Його гнучке тіло покрите рябим, блискучим футром, металося на всі сторони, лапи вдарпли зі скорістю блискавки, а під цими ударами падали малпи, як мухи. Одначе перевага павіянів була рішуче за велика. Малпячі зуби вбились уже були кількадесять разів у пишне футро хижака, яке з рябого робилось щораз більше кріваве.

Леопард був пропащий. Він стряс із велитчезною силою зі себе малпи, як горіхи і метнувся довгим, неймовірним скоком до скель. Та було вже запізно. Деякі павіяни скочили за ним, причіпились до ніг і стягнули знов до долу. Його доля була пересуджена. Він боронився ще кігтями й зубами, лежачи на плечах і поранив ще кілька малп смертельно, але перемога величезної череди павіянів була вже очевидна. Вони кусали його в пащеку, очі, вуха, ноги, дерли шкіру. По кількацяти хвилинах леопард перестав рухатись. Малпи роздерли його цослівно на шматки. Ввесь час, підчас бою і після бою верещали й вили дивними верескливими голосами. З леопарда не залишилось навіть кусника, який нагадував би могутнього короля пустині. Трава зафарбувалась сильно посокою ранених і вбитих звірят. Я не мав багато часу приглядатись побоевищеві, тим більше, що розбішені й упоєні перемогою павіяни могли кинутись на мене, і швидко відїхав.

—o—

Найкращий дарунок під Ялинку

для дорослих і для молоді

це книжки із Бібліотеки „Діла“:

1. Улас Самчук: **„Віднайдений рай“**. Стор. 165 . . . . . Ціна 2.00 зол. Новелі автора „Волині“
2. Софія Яблонська: **„З країни опію і рижу“**. Стор. 193 . . . . . Ціна 2.50 „ Вражіння з Китаю нашої майдрівниці. Кількадесять ілюстрацій.
3. Барбе Д'Оревіл: **„Чортиці“**. Стор. 205 . . . . . Ціна 2.50 „ Артистір великого письменника.
4. Бальзак: **„Чародійна шкіра“**. Стор. 180 . . . . . Ціна 2.50 „ Повість одного з найбільших повістярів світа.
5. Ольга Кобилянська: **„Апостол черні“**, повість, 2 томи . . . Ціна 4.50 „ Історія одного молодого характеру в боротьбі за самостійність.
6. Василь Масютин: **„Два з одного“**, повість, два томи . . . . . Ціна 4.50 „ Великий науковий експеримент і його страшні наслідки.

Друкуються:

7. Ірина Вільде: **„Бе восьма“**, повість. Життя, зрілі і перші гімназистки.

Кожний том у коліровій мистецькій обгортці Павла Ковжуна.

Хто вплатить 10 зол. дістане 6 книжок.

ЗАМОВЛЯТИ: „Діло", Ринок 10/II.

Мільонери говорять про гроші і щастя.

Американський журналіст Генрі Ріт звернувся з нагоди Різдвяних Свят, коли так багато людей думає про щастя, до трьох американських мільонерів,щоб вони сказали йому, як вони дійшли до свого багатства.

ВІРА В СЕБЕ І НОВІ ІДЕЇ.

Один із найбільших світових банкирів Джон Пірпонт Морган відповів, що це питання важке. Замість простої відповіди треба було хіба оповісти життєпис великих мільонерів і показати, як Жерарди здобули мільони на...

Астор і Філд на купні і продажі терепів під будову. Рокфелер на нафті. Вандербільт і Гарріман на залізницях. Вулверт на крамницях, де можна купити „все" по тій самій ціні. Герст на газетах, Гулд на копільнях, і так далі. А все-ж предмет, яким хто починає торгувати, тут байдужий, — важна головно — віра у свій успіх і бажання здобути щастя. А що гроші бувають рівнозначні із щастям — инні Морган уже в це не вірить — то потреба здобути гроші і самопевність, що їх можна здобути, перші умови успіху. „Кожний рядовик" — як казав Наполеон — „носить у своому наплечнику гетьманську булаву". Морган уважає, що мільонер мусить любити працю, мати скромні життєві вимоги і головно... ідеї, які перевищають думки інших людей. На кінці мусить мати ще й „щастя" у значінні, що людині мусить у житті поталанити.

Як бачимо: рецепта така, як на еліксір вічної молодости або як розбити банк у Монте Карльо.

ВІДПОВІДНІ СПІВРОБІТНИКИ І ЧЕСНІ ПРИНЦИПИ.

Джон Д. Рокфелер, якому небагато вже бракує до 100 років, пригадує, що у своїх спомина зперед 25 літ він написав уже про один із своїх секретів: він працює завсіди із спільником. Тайна успіху це хист уміти добирати собі відповідних людей. Та хто хоче присвятити своє життя на те, щоб здобути гроші, той заслуговує тільки на спочування. Якби Рокфелер іще раз починав жити то знову взявся би до інтересів, але тільки на те, щоб мати нагоду знайомитись з цікавими та розумними людьми. Правда, чим більше здобуваєш гроші, тим більше хочеш їх мати, але і так більшість майна Рокфелера пішла на всякі добродійні фундації. Рокфелер працював від 16-того року життя до 55-то, пізніше передав свої інтереси довіреним співробітникам. Вони йшли за його принципами: не мати на оці безпосередніх, легких зисків, а пошуку для чесноти, пляни на далеку мету і холодне обчислення, чи почавши якесь діло зможуть витримати в ньому до кінця. Найбільша життева приємність здійснювати свої ідеї і побарювати трудощі, що стоять на дорозі до їх здійснення.

ВИТРЕВАЛІСТЬ І ДОБРА ПРОДУКЦІЯ.

Генрі Форд — король авт, не вважає грошей за лихо, а за знаменитий, необхідний засіб, щоб люди могли працювати. Гроші так само потрібні як капіталісти, що творять нові способи витворювання різних цінностей. Праця для — а гроші — є шляхом до здоровля, багатства і щастя.

Є багато доріг, що ведуть до мільонів, але тільки єдину поручає Форд: працю. Коли хто має корисну ідею, повинен іти за нею невтомно. Засадою Форда було: при найменшій затраті людської праці та матеріялу давати вироби, які можнаб продавати з якнайменшим заробітком. Треба тільки вміти видержати. 12 літ зужив він на те, щоб пустити на ринок свій останній модель авта. Не треба боятись невдачі ні конкуренції. Добре виконана праця завсіди виплатиться. Спекуляція та азард нікому ще не принесли багатства. Гроші, які Форд заробляє, йому особисто непотрібні, але вони є необхідним доказом, що його праця є успішна і корисна.

Великий вибір книжечок

на дарунки під Ялинку

має на складі Видавництво „Світ Дитини".

3255 **Львів, ул. Зіморовича ч. 2, партер.** 8—10

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Подаємо до відома П. Т. Громадянам,** що дня 22. грудня ц. р. **„Центросоюз" відчинив 6-ту крамницю з вудженини і мясом при вул. Кентшинського 21.** Зайдіть і переконайтеся, що ліпших і смачніших мясних виробів не дістанете ніде. 3339 5—7

— **Традиційний Ярмарок** Кружка Р. Ш. ім. Ганни Барвінок відбудеться 1. І. 1937 в годинах від 10—18 веч. Старшина звертається з проханням до своїх членів, бувших учениць і симпатиків, щоби, як щороку жертвували солодощі, тіста, кутю, а також грошеві жертви. Святочні закупи, як також прикраси на ялинку, вертепи просимо полагоджувати у нас. Дохід на потреби школи. 3341 3—3

— **Нововідчинений фризієрський сальон для пань і панів Богдана Макольондри у Львові, Чарнецького 10,** поручається П. Т. Громадянству. 3327

— **Футра жіночі і чоловічі та ріжного роду** футряні шкірки **поручає по найнижчих цінах** Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, **тел. 271-83.** **2719**

— **Веселий Сильвестер** на Молодій Громаді 31. грудня 1936. Початок год. 10. вечер. 3365

— **Особисте.** Як нас повідомляють, на познанському університеті дипльом лікаря одержав Володимир Оробець з Коломиї.

— **Стінний календар Рідної Школи.** Вже вийшов з друку стінний календар Рідної Школи на 1937 рік. Як форматом, так і добором паперу і навіть укладом ріжниться він від усіх попередніх календарів. Виконаний у двох красках, зображує дуже добре виконаними 8 світлинами рідношкільну діяльність у цілому краю від сходу до заходу, у всіх родах шкіл і всяких заняттях. Є тут дитячі садки (2 в Сяніччині та одинокий дозволений у Золочівщині — в Ожидові). І не знати, що саме більше хапає за серце: дитяча свобода, безжурне харчування, чи прегарний одяг лемчинят (з Височан). На одній світлині представлений дуже численний трихотарський курс у Полонній (Сяніччина), на іншій знов симпатичний гурток молодих членів Р.Ш. (доріст) у Завишні (Сокальщина). Три світлини показують практичні заняття у приватних школах Рідної Школи — народній, гімназії і торговельній. Цей календар засвідчує, що Рідна Школа не засклеплюється сама в собі, що вона добачує велике значіння інших наших культурно-освітніх та економічних установ; виявляє це ядерним гаслом. З цілости виходить наглядно, що Рідна Школа — це справжня школа народу, що охоплює все й журиться всім. Не треба й пригадувати, що цей календар повинен прикрашувати видне місце в кожному українському домі й кожному бюрі. У продажі календар коштує 25 сот. Від тих, що дістануть календар з часописом, вдоволиться Рідна Школа добровільним датком у якійнебудь гідній висоті.

— **Відчит ред. І. Кедрина.** Заходами й у домівці „Молодої Громади" (вул. Коперника 21, І. пов.) відбудеться в середу 30. ц. м. в год. ½8 вечором відчит ред. І. Кедрина на тему: „Демократія, фашизм і комунізм". Після відчиту — дискусія. Вступ для членів Товариства і Клюбу „Молодої Громади".

— **Львівське радіо** надасть у неділю 3. січня 1937 р. вечором фортепіянову авдицію піяністки М. Вишницької, яка виконає „Елегію" (варіяції на тему давної галицької пісні „Там де Чорногора") Людкевича, Прелюд В. Барвінського Ц-моль і Токкату Зауера.

— **Українські мистці на міжнародній виставі дереворитів у Варшаві.** 19. грудня ц. р. у Варшаві відкрито другу міжнародню виставу дереворитів, у якій бере участь понад 20 держав. З українських мистців беруть участь: Василь Масютин (2 дереворити), члени Українського Мистецького Гуртка „Спокій": Петро Холодний (2 дереворити) і Ніл Хасевич (4 дереворити).

— **Зміна військової служби.** З днем 1. січня ц.р. входить в життя припис президентського декрету, що новелізує закон про земельний обовязок військової служби і вводить т. зв. заступну військову службу.

— **Научні фільми у школах.** В міністерстві освіти створили окремий реферат для справ, що зявязані з навчанням при допомозі фільми. Реферат добиратиме образи для поглядової науки в середніх і вселюдніх школах при викладах природи, географії і т. п.

— **Лікування туберкульози** коштом суспільного забезпечення. Заведення суспільних обезпечень вияснює, що із санаторійного протитуберкульозного лікування можуть користати: 1) обезпечені на випадок недуги і члени їх родин, 2) особи, яких лікування мало би розпочатися в часі не довшім ніж 18 місяців для умових працівників або 12 місяців для фізичних робітників від припинення емеритального обезпечення або від хвилі використання чинитьби на випадок недостачі праці.

— **Дирекції Почт під увагу. — Чи реклямації мають бути оплачені?** Згідно з розпорядком Дирекції почт всякі реклямації через передплатників чи комісентів, які не одержали часописів, є вільні від почтової оплати, коли вони правильно випишуть згорі свого письма „Reklamacja gazetowa, wolna od opłaty pocztowej". Але бачимо, що не всі почтові урядовці чи службовики цей розпорядок шанують, бо в наших руках маємо таку реклямацію від „Українського Базару" в Дрогобичі, який вислав правильно виписану реклямацію на нашу адресу та за яку листар домагався від нас оплати 30 сот. Очевидно оплати цієї ми не зложили і реклямації до рук не дістали. — Не думали ми, що почта заверне її до надавця домагаючися від нього оплати 30 сот. з загрозою, що як її не викуплять, то віддадуть справу стягнення оплати до скарбового уряду. Гадаємо, що дотичні почтові урядовці поступили в даному випадку неправильно і Дирекція Почт повинна б їм розяснити цю справу.

— **Дорогі глядання за нафтою.** Як повідомляють із Делятина, на терені оселі Чорний Потік ведено від довшого часу глибокі верчення, глядаючи за нафтою. Переведені досі глядання пожерли вже коло 1 міліона золотих, але не відкрито ніяких слідів нафти. Дальші глядання перервано.

— **Крутійство з радієвою авдицією.** На латинський св. Вечір надало Львівське Радіо на цілу Польщу „Різдвяну легенду про білого юнака та гречну панну", зложену з рецитацій, переплітаних хоровими співами та оперету в цілости на мотивах українських колядок і щедрівок. Ця авдиція, зложена дуже зручно, очевидно в польській мові, рецитована визначними артистами львівського театру, була чи не найкращою з усіх святочних авдицій, опертих на фольклорі й українці могли би бути лише вдячні за її виведення, дарма, що в чужій мові, якби не деяка непристойність управи радія, що заповідаючи авдицію, подала як звичайно автора, композитора та виконавців, а забула лише зазначити, мабуть щоб не псувати настрою більшости своєї авдиторії, що авдиція оперта на українських мотивах. В подібних випадках Польське Радіо все подає походження мотивів, байдуже до якої вони належать нації, культурної чи екзотичної, не виключаючи маляйської, а навіть литовської. Тільки за українців йому чомусь дуже стидно. Не дуже теж льояльно поступило Радіо, подаючи свого композитора, бо коли автор легенди завдав собі справді багато труду, щоби її удраматизувати та перекласти на польську мову колядки та щедрівки, то „композитор" мав мабуть улекшене завдання, бо всі пісні ми почули в гармонізації, що її чули на концертах Котка та інших українських диригентів. Взагалі консеквентне нехтування терміну „український" доводить П. Радіо до абсурду, бо і в іншій святочній авдиції назвало знану українську щедрівку „підкарпатською". Не вважаючи на подані диссонанси, до яких ми вже звикли, було би побажанним, щоби Львівське Радіо згадану авдицію повторило в часі українських свят.

— **Львівська хроніка.** До парохіяльної канцелярії при костелі св. Антонія при вул. Личаківській добулися злодії й розбивши залізну касу, вкрали 117 зол. та кілька цінних паперів. — В часі їзди автодорожкою із шпиталю на головний дворець, померла нагло Анна Войцек із Молошович львівського повіту.

— **Краєва хроніка.** На залізничій стації в Матіївцях коломийського повіту кинулася під потяг і згинула на місці 26-літня Ванда Мілевська, донька коломийського лікаря й абсольвентка школи домового господарства у Львові. — В Черчу пов. Рогатин добулися до хати господаря Стаха Космини, реемігранта з Америки, якісь бандити і зажадали грошей. Стрінувшись з відмовою, вбили його і від наляканої жінки забрали 200 долярів. — До дому Товії Лінденбавма в Болестрашичах пов. Перемишль вломилися в ночі озброєні грабіжники і стероризувавши присутніх домівників, вкрали 400 зол.

— **За вбивство.** В тернопільськім окружнім суді відбулася розправа проти Стефана Болібжуха і І. Хоми за вбивство Василя Стельмаха в часі бійки в Мазурівці пов. Копичинці. Першого засуджено на 3 роки вязниці, другого на один рік вязниці з припиненням кари на 3 роки.

— **Згоріло пятеро осіб.** В селі Раба лісського повіту згоріла загорода солтиса Михайла Волковиського з живим інвентарем. У вогні знайшло смерть четверо дітей у віці 3—14 літ і одна старушка невідомого прізвища.

— **Конфіската книжок із Совітів.** У Варшаві адміністраційна влада заняла транспорти ріжних книжок і брошур, спроваджених із Совітів. М. ін. сконфісковано 18 українських книжок, переважно повісти і поезій.

— **Смерть проф. Л. Вичулковського.** У Варшаві помер у 84-му році життя один з найбільших польських малярів, Леон Вичулковський, професор варшавської академії мистецтва. Походив із Підляшя, студіював у Мінхені, опісля в краківській академії у Матейка. Після короткого побуту у Варшаві, виїхав на Поділля й Україну, звідки привіз низки краєвидів, як „Копання бураків", „Рибаки" і т. п. В 1895 р. став професором краківської академії мистецтва, а в 1934 р. обняв катедру в академії мистецтва у Варшаві. Полишив кількасот образів, з яких багато торкається українського життя.

— **Українська молодь в румунських школах.** До всіх середніх шкіл у Чернівцях є записаних 218 українських дітей. Всі школи є румунські.

— **Памятник „Визволення України".** Совітський уряд рішив поставити в Києві, на площі 3-го інтернаціоналу обеліск у память „визволення червоними військами України від польської інвазії". Памятник буде представляти червоноармійця на коні, що вказує шаблею на захід, в сторону Польщі. Памятник буде відкритий в осени 1937 р.

— **Крадіж раду.** З лабораторії гінекольоґічної клініки будапештенського університету вкрадено 225 міліґрамів раду вартости 100.000 пенґо.

— **100 вязнів утікло з китайської вязниці у** Нінгай. У погоні застрілено 16-ох вязнів.

— **Велика пожежа в Берліні.** В тунелю підземної окружної залізнички, що находиться в будові, під одним з найрухливіших берлінських місць, яким є Потсдамер Пляц, вибухла з невідомих причин пожежа і знищила тунель на 150 метрів. Деревляні стіни тунелю згоріли до тла. Жара в тунелю була така велика, що розтопила деревляні частини сикавок. Пожежники і саперне працювали при помочі 19 мотопомп. Цікаве, що недалеко цього місця завалився на весну ц. р. тунель, при чому згинуло 21 робітників. Пожежу вже погашено. Спеціяльна комісія працювала цілу ніч, щоби викрити причину пожежі, але вислід слідства ще не опублікувала. Правдоподібно пожежу спричинила розігріта піч.

— **Новий совітський процес.** Перед совітським трибуналом у Москві, розпочався процес проти Володимира Ряболова, що був колись правою рукою Леніна і міністром шляхів в українській совітській республиці. Йому закидують злочин саботажу. Крім того відповідають три інші залізничі урядовці. Всім грозить кара смерти.

— **Совітські вчені втікають до Америки.** В совітській „Правді" появилася стаття академика Комарова, який повідомляє, що два члени московської академії наук, Чічібабін і Іпатієв виїхали до Зл. Держав Північної Америки і рішили більше не вернутись до Совітів. Чічібабін є визначним хеміком і був останніми часами директором лабораторії в ділянці дослідів і синтези ростинних і звіринних продуктів. Як пише Комаров, він приняв посаду в приватній американській фірмі й у відповідь на намову до повороту вислав до московської академії наук письмо, з якого виходить, що тому залишається в Америці, бо знайшов там умовини для індивідуальної наукової праці. Факт, що Чічібабін лишається в Америці, тим прикріший для Совітів, що він забрав зі собою праці в ділянки оборонної хемії, а на випадок війни це може Совітам сильно пошкодити. Другий академик Іпатієв є теж спеціялістом хеміком, що досліджує хемічні процеси, які повстають при високім тисненні. Він був теж управителем хемічної лабораторії й займав визначне становище серед совітських хеміків. Він теж заявив, що волить Америку ніж Совіти, які не дають сприятливих умовин для індивідуальної наукової праці. Совітський уряд рішив скреслити обох з членів академії.

— **Скільки затонуло кораблів?** В 1935. р. затонуло на морях 248 кораблів, загальної місткости 288.192 тон. У попередньому році затонуло 244 корабельних одиниць з місткостю 345.425 тон, а в 1933. р. — 311 одиниць з місткостю 535.855 тон. На 248 кораблів з 1935. р. припадає 213 пароплавів або моторовців з місткостю 269.728 тон, решта вітрильники. Причиною катастрофи було переважно розбиття корабля.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Святкуймо на лещетах!

Лещетарство — це без перебільшення спорт доступний для всіх, для кожного віку і стану. Це спорт, що не потребує окремої пропаганди, бо сам за себе говорить.

Проте в нас лещетарство все ще не є масове. Хоч багато вже про нього говорять — воно всеж таки вимагає постійної пропаганди.

Видно — ми нарід мало податний для спортів, коли цей — може найкращий спорт — не вспів нас самочинно захопити. Може це ле-

ВСЯКІ СОЛОДОЩІ
купують українці
тільки у паровій фабриці
ФОРТУНА НОВА
у Львові.
Власні крамниці:
РУСЬКА 20.
ЛИЧАКІВСЬКА 19.
ГОРОДЕЦЬКА 93.
3213 3—2

жить у нашій вдачі: неторопливій повільності, браку ініціятиви та браку жажди риска. Може вже не манить нас вільний простір та ...вітер в очі.

Але усвідомім собі відразу, що пропагувати лещетарство доволі тяжко. Бо лещета — звязані з зимою. А пропагувати лещетарство значить — захвалювати зиму. Не ту, що каже нам вдягати кожухи і топити в печах та хухати в руки — бо це зима будня.

Є друга зима. — Оці простори білого пуху, що дрожать кольорами до сонця, вкриваються темно-синім рантухом у сумерку або перемінюються у зводничо-безкраю рівнину в місячні ночі. Є в горах зачарований світ із тисяча й одної ночі — справжня зимова казка.

Та годі. Треба вміти шукати серед сірого будня — зачарованого світу. Треба знайти рівноважник для спішного темпа міського життя в маестатичній величі зими. Змагаючись із недоступною в зимі природою — гартувати силу волі і віру у власні сили, здобуваючи сніжні верхи — розбуджувати в собі жажду чину й риска.

А все — на тлі зимового чару — на лещетах.

Це так легко і так доступно для всіх від 6-го до 100-го року життя. Без переборщення! Нема віку, щоб не дозволив вийти на дошки. Тільки трошки... рішучости.

Зазначуємо, що лещета це не конечно: „біг 18 км. — стартує 50 змагунів, скоки 70—100 м., перемагають ті і ті, стільки і стільки випадків". Ні — це відкидаємо покищо цілком. Для нас: звичайні „дошки" (лещета), сякий-такий убір і на сніг.

А тут повна ріжноманітність. Відповідно до сил та охоти — можна вибрати маленьку прогульку — „спацер" в околицю, їзду волоком за саньми (скієрінг), або довшу мандрівку. А все має свій чар і кожний рід дає багато вдоволення.

Без сумніву найбільше користей дає виїзд у гори. Це найлекший спосіб навчитись їздити на лещетах і важніше, що в горах людина зжиється з зимовою природою, з її небезпеками та вчиться її здобувати.

А вже своєрідний чар мають лещетарські табори. Вони вже мають свою традицію, бо від кількох літ клюби уладжують що-зими табори в горах і навіть незорганізовані лещетарі, виїздячи в гори, уладжуються на таборовий спосіб.

Таборове життя — таке відмінне від буденного життя, унятого в приписані рямці! Повне гамору й безжурности, дає змогу відсвіжити нерви серед нових обставин, відриває від т.зв. цивілізованого життя. Робить з нас — бодай на короткий час — свобідних мандрівників серед зимової природи.

Може закине хто, що такий підхід до справи надто егоїстичний, ба, навіть снобістичний. Але ні: для людей праці (в першу міру умових робітників) тільки такий табор доцільний, зокрема, якщо він коротко тріває. Очевидно, що мусить і тут бути відповідний плян, порядок і дисципліна, але все те на другому місці.

Зима саме зачинається. Треба скоро рішитись і постарати все потрібне на лещета.

А зачім від гасла: „Святкуємо в горах!" Напевно ніде кращого Свят-Вечора нема, як на лещетах.

Тому кличемо всіх лещетарів і всіх ще нелещетарів на свята в гори — на лещета!

Д. Б.

Найпевніше і найкорисніше примістиш свої ощадности в
Міській Комунальній Касі Ощадности
у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)
та в її **Відділах** при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75.
в золотих або **золотих в золоті**.
2070 19—?

В цей спосіб здобудеш відповідні відсотки, охоронишся перед згубою або крадіжю і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном. — Завдяки квотам, здобутим із ощадностевих вкладів, призначала Каса 28,260.000 золотих іпотечних кредитів, на які вибудовано 685 домів та вирепонтовано 241 домів. — **Понад 3,000.000 зол.** річно виплачує Каса відсотків своїм вкладчикам — **6,300.000 зол.** — це резервові фонди Каси. — За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном.

Рух на площі Сокола-Батька в 1936 році.

На площі С.-Б. вправляла молодь від дня 24. III. по день 12. XI. — повних 107 днів, поминувши дні прилюдних виступів чи змагань. У тих днях вправляло загально 5.969 осіб. Користало з площі під вправи 14 установ. Відбулося 10 прилюдних виступів і 7 стріч у копаному мячі, в яких брало участь точно 2.600 вправляючих. Їхнім виступам приглядалося приблизно 15.000 видців.

Цікаве, що не відбувся ніодин фестин. А чейже є багато товариств, що могліб при помочі веселої забави гуртувати людей і до того придбати для себе фонди. Літом можнаб на ній відбувати з більшим успіхом такі імпрези, як покази народньої ношї чи народніх обрядів (обжинки, весілля і т. п.), покази нашого промислу і т. п. Можнаб і вибудувати павільон, у якому моглиб наші театри давати літні вистави.

Завдяки дбайливій господарці Л. Огонов ського площа не приносить страти, але, з уваги на мінімальні оплати, не приносить і зиску. І хоча незасібні клюби нарікають, що за вживання площі мусять платити, то мусять зрозуміти, що треба за площу платити і податок і воду і інше. Інвестиції коштують теж і сторожа треба оплатити. Так як нарід своїми грошевими жертвами, без ніяких державних субвенцій, ту площу здобув, так само треба її власними силами для потреб молоді й народу утримувати та ще й поширити і по европейськи уладити.

Blue boy.

SAMODZIAŁY LESZCZKOW
ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО-ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В
ГАЛИЧИНІ ЦЕ ЛЕЩКІВ
СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

Спортові виєсліди.

КОПАНИЙ МЯЧ.

КАТОВИЦІ. **АКС — Рух 5:3 (2:0).** Підчас латинських свят розіграла мистецька дружина Державної Ліги Рух тов. змагання з новином цієї Ліги АКС-ом і несподівано програла 3:5. Змагання відбулись на засніженім грищі при 4.000 глядачів. Рух мав більшу перевагу, але не вмів викінчувати своїх акцій під воротами.

КАТОВИЦІ. **АКС — Шлеськ 4:4 (2:3).** Гра дуже гостра й небезпечна, чотирьох грачів важко ранених.

ПОЗНАНЬ. **Варта — Косцянський К. С. 2:1 (2:0).**

ПОЗНАНЬ. **Г. Ц. П. — Чорні 4:1 (2:1).**

ГАКІВКА.

КРАКІВ. **Краковія — Сокіл 6:2 (2:0, 1:0, 3:2).** В Кракові відбулись гаківкові змагання цих обох дружин замість заповіджених змагань Домб — Краковія. Краковія виступила в ослабленім складі і виграла високо

КРИНИЦЯ. **Чорні (Львів) — Телсфонклюб (Буда. решт)** 1:0 (1:0, 0:0, 0:0). В румунській дружині, яка є мистцем Румунії, грав канадієць Кайн.

КРИНИЦЯ. **Чорні — Телефонклюб 1:1 (1:1, 0:0, 0:0).** Другого дня осягнули Чорні нерішений вислід з противником, який розіграв уже вілька змагань із сильними европейськими дружинами. Чорні грали шойне свої другі змагання.

КРИНИЦЯ. **А. З. С. (Львів) — К. Т. Г. 3:3 (1:0, 2:1, 0:2).**

КРИНИЦЯ. **А. З. С. — Стшелец (Криниця) 2:0 (0:0, 1:0, 1:0).**

КРИНИЦЯ. **К. Т. Г. — Стшелец 3:0 (1:0, 1:0, 1:0).**

КАТОВИЦІ. **Домб — Шлеський Г. К. 5:1.**

ПАРИЖ. **Кімберлейські Динамітери — Рапід (Париж) 8:3 (2:0, 4:1, 2:2).**

ДІСЕЛЬДОРФ. **Д. Е. Г. — Вінер Е. Ф. 4:1.**

ПАРИЖ. **Швайцарія II — Франція 5:2 (1:0, 1:1, 3:1).** Змагання другої швайцарської репрезентації.

БОКС

ТЕРНОПІЛЬ. **Ж. Р. К. С. — Поділля 9:7.** Вирішні змагання за дружинове мистецтво округи закінчилися перемогою жидівської дружини. Жидівська дружина осягнула три поковери і здобула таким чином мистецтво Тернопільщини.

ВАРШАВА. **Макабі — Макабі (Німеччина) 11:5.**

ЛЮБЛІН. **Макабі (Німеччина) — Люблин 8:8.**

ПІНГ-ПОНГ.

Менораг — Україна 4:1. Товариські змагання.

Турнір українських дружин у пінг-понгу, в якому беруть участь: Україна, Каменярі, Зоря, Союз Купців і Степ дав дотепер такі вислідн: Україна — Союз Купців 5:0; Каменярі — Зоря 5:0; Україна — Степ 5:0; Зоря — Союз Купців 5:0.

—o—

Спортові новинки.

Перегони Овенса з конем. Відомий олімпійський переможець у бігах мурин Овенс перейшов недавно на професіоналізм. Тепер повідомляють з Америки, що Овенс буде змагатись у Гавані з перегоновим конем. Ці дивовижні перегони відбудуться на віддалі 100 м. Біг відбудеться в такий спосіб, що кінь вибігне зі старту спершу в доволі повільнім темпі, так, що Овенс має надію по 60 метрах осягнути перевагу над конем. В програмі цих дивовижних, тільки в американських умовинах можливих змагань є також і відплатні перегони.

Тренінгові змагання. У Празі відбулися тренінгові гаківкові змагання між репрезентацією Чехословаччини і комбінованою дружиною Праги, де грало 4 канадійців. Перемогла Прага 6:2.

Весняна рунда чехословацької Ліги почнеться вже в половині лютого 1937 р. і закінчиться при кінці квітня.

Еспаніоля мистцем Каталюнії. Футболеві змагання відбувались у Каталюнії вчесь час. Найцікавіші були кінцеві змагання Еспаніоля — Барселюна, що їх виграла Барселюна у високім відношенні 5:1. Одначе мистецтво здобула тоди Еспаніоля, яка вже мала перед тим краще відношення пунктів.

Ширіть наш часопис!

У третіі роковини смерти
покійного адвоката
Д-ра ІВАНА КМІЦИКЕВИЧА
відправлять
ЗАУПОКІЙНУ СЛУЖБУ БОЖУ
у Волоській церкві при вул. Руській
у середу 30. грудня 1936 в год. 8.30
рано.

Останні вісти.

ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА НА ЛІНІЇ ЛЬВІВ—ВАРШАВА.

4-ох убитих, 3-ох раненых.

Пасажирський літак, що летів зі Львова до Варшави, упав коло стації Сулець між Равою Руською і Завадами.

Як виходить з дотеперішних інформацій з 10-ох пасажирів і 2-ох осіб залоги, 4 особи згинули, 3 ранені.

—o—

БРИТІЙСЬКА АМБАСАДА ПОКИДАЄ МАДРИД.

Британська амбасада у Мадриді дістала приказ якнайскоріше покинути Мадрид. Шарже д' афер разом з персоналом виїде до Валенсії, утікачів мають евакувати до середи.

—o—

ПІСЛЯ ЛІКВІДАЦІЇ КИТАЙСЬКОЇ КРІЗИ.

Італійська преса добачує в увільненні марш. Чанкайшека впливу інтервенції мін. Чіяна і радіє, що Совітам не пощастило викликати в Китаю нову домашню війну. Чансуліян приїхав також до Нанкіну і вислав до Чанкайшека письмо в якому обвинуваčує себе і домагається для себе суворої кари. Чанкайшек обіцяв вставитися за збунтованим генералом тому, що він жалує свого вчинку. Він оповідає, що Чансуліян трактував його підчас увязнення з великою пошаною. Японська преса приписує увільнення Чанкайшека англійсько-американським впливам.

Старим звичаєм

найминліші побажання з нагоди Різдва і Нового Року усій рідні, приятелям і знайомим тільки у святочнім числі „Діла".

Побажання до 15 слів коштує тільки 2 зол. — Кожде дальше слово по 20 сот.

Зі судової салі.

ЯК СПИНЮЮТЬ ЗРІСТ УКРАЇНСЬКОЇ СВІДОМОСТИ НА ЛЕМКІВЩИНІ.

В Окружному Суді у Новім Санчі відбулася у середу 23. ц. м. карно-адміністраційна розправа проти 3-ох молодих лемків і 2-ох дівчат зі Влоцького біля Мушини, новосанчівського пов., до ч. справи II. кад. 1257/36, 1259/36, 1263/36, 1235/36, обвинуваčених усіх за провину зі статті 7 закону про збори, себто за недозволені владою збори під голим небом. На лаві підсудних засіли: 1) Емілія Міляніч, 2) **Ганя Капустинська, 3) Ванько Граб, 4) Васько Барна і 5) Семен Барновський,** усі зі Злоцького, найсвідоміші і діяльні українці.

Всі підсудні відповідали за те, що 19. липня ц. р. зорґанізували і взяли участь у зборах на горі Яворина біля Криниці, у яких взяло теж участь кількасот молодих хлопців і дівчат з доокличних сіл. На цих зборах, як донесла поліція з Мушини, співали українські пісні й гимн „Ще не вмерла Україна" і танцювали українські ганки. Тому, що підсудні, як теж інші учасники зборів належать до найдіяльніших членів руху на Лемківщині, характер зборів — пише поліція — був маніфестацією українців і в той спосіб учасники, які є симпатиками українського руху, хотіли виявити свої погляди та маніфестаційними зборами заохотити учасників до дальшої праці в українському дусі і приєднати для цього якнайбільше прихильників.

На основі такого донесення староство у Нов. Санчі покарало підсудних **по 20—30 зол. гривни зі заміною арешту по 10 днів.**

Крім підсудних староство покарало ще кількадесять осіб за ті сходини і кількадесять осіб за подібні сходини дня 7. червня.

Усі підсудні відкликались до окружного суду в Новім Санчі.

Донесення поліції спиралось на зізнаннях поліційних конфідентів, які були на горі Яворина.

На розправі відчитано зізнання свідків, які ствердили підчас поліційних доходжень, що збірка молоді на горі Яворина була звичайною прогулькою, на якій молоді хлопці і дівчата бавились і танцювали. Таксамо відчитано донесення поліції, в якім між іншим Емілію Міляніч схарактеризовано як завзяту українку і велику дівчку в селі Злоцькім.

Оборонець підсудних покликався на зізнання свідків і твердив, що 19. липня ц. р. відбулася на горі Яворина звичайна товариська прогулька, яка мала характер туристичний. Такі прогульки відбуваються що року і така сама прогулька відбулася 7. червня ц. р. Крім того по думці статті 23. закону про збори сама участь навіть у нелеґальних зборах не є каральна, бо карі могліб підпадати тільки скликуючі збори, а підсудні були тільки учасниками.

Суд прихилився до оборони підсудних і на першій розправі **уневинив у цілости всіх підсудних вище згаданих,** приймаючи в мотивах висновки оборони.

Підсудних боронив мґр **Йосиф Кебуз,** адвокат у Новому Санчі.

Слід додати, що дня 10. м. м. подібна розправа відбулась за збори на горі Яворині у дні 7. червня, на якій підсудних лемків зі Щавника біля Мушини заступав пос. д-р Степан Баран. У тій розправі суд відложив справу до переслухання свідків, які мали потвердити подібний характер прогульки. Слід сподіватися, що й тих підсудних, яких є ще кількадесять, суд звільнить. (Староство покарало багато хлопців та дівчат зі сіл Злоцького, Ястрабика, Щавника Малого і т. д.).

ЕВГЕН КАЧМАРСЬКИЙ ЗНОВУ СТАНЕ ПЕРЕД СУДОМ.

Нині мала відбутися у Львові розправа проти Евгена Качмарського, засудженого на 15 літ тяжкої вязниці. Акт обвинуваčення закидує йому, що нічю з 1. на 2. липня ц. р. він намагався вивертіти у вязничній стіні у львівських Бригідках діру, щоби втечи. Обвинуваčеного не спровадили до нині зі Святого Хреста, тому розправу відложено. Боронитиме його проф. д-р В. Старосольський.

Нові книжки й журнали.

ПРАЦІ ГЕОҐРАФІЧНОЇ КОМІСІЇ НАУКОВОГО Т-ВА ІМ. ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ. Випуск I. Львів 1935. Стор. 208, 8°. — Зміст: 1) Полянський Юрій: Реконструкція географічного середовища молодшого палеоліту подільсько-бесарабської провінції. 2) Кубійович Володимир: Пастуші Буковини. 3) Січинський Володимир: Нові знаходи старих мап України XVII—XVIII вв. 4) Огоновський Володимир: Східно-европейський степ.

18/38 Можна дістати в радіоскладницях в цілім краю. 2-2

у Львові: у фірмі ФОТО-РАДІО-ПАЛЯС, пл. Марійська 8.

Дописи.

РОГАТИНЩИНА.

Здоровий відрух українського села в оборонї „Просвіти". Дня 8. ц. м. на похиз видїлу тов. „Просвіти" в Бабинцях в. Рогатина представники всіх місцевих установ выслухали святочного реферату про історичну місію „Просвіти" серед українського народу і приняли рішення такого змісту: Вібрані представники всіх місцевих товариств і братств висловлюють Матірному Т-ву „Просвіта" у Львові вірність, любов і пошану; одноду шно признають, що цього року Матірне Т-во опинилось у винятково скрутних матеріяльних обставинах і тому всі складають маленьку, відповідну до матеріяльної спромоги місцевих установ, але широ ленту на „Дар Просвіті" у висоті 55 зол.; якнайрішучіше протестують проти кривдної роботи рідних дівок і найлівших, які послуговуються негідними напастями у пресі на нарадах і т. п. і бють ними у найчіпкішу національну установу, щоби її спершу ослабити, опісля зовсім знищити. — Цей здоровий відрух села слід повітати.

Театри.

Великий Театр:

Вівторок, 29. XII. театр нечинний.
Середа, 30. XII. год. 7.30 веч. премієра: „Подружжа".
Четвер, 31. XII. год. 7.30 веч. „Подружжа".
Четвер, 31. XII. год. 12. вночі „Кохання до митної оплати".

Кіна.

АПОЛЬО: „Полата у Фландрії" з Мартою Егерт.
АТЛЯНТИК: „Жовтий скарб" із Гейрі Купером.
ВАНДА: „Тисяча і друга ніч" і „Веселий вальс".
ГРАЖИНА: „Жайворонок" із Мартою Егерт.
КАСІНО: „Сан Франціско" Ван Дайка (з Джанетою Макдональд і Клерк Гейбль).
КОПЕРНИК: „Моя зіронька" з Шерлі Темпль.
КОЛІСЕЙ: „Небезпечний фліpт", „Навіщо працювати" з Фліном і Фліном.
МАРУСЕНЬКА: „Герой" з Волосом Беррі.
МЕТРО: „Мельодія великого міста".
МІРАЖ: „Злочин і кара" Достоєвського та Фліп і Флин.
МУЗА: „Таємна бригада".
ПАКС: „Серед нічної тишини" та кольорові додатки.
ПАЛЯС: „У блеску сонця" з Іваном Кенуром.
ПАН: „Рое-Марі".
РАЙ: „Проклята".
СВІТ: „Єгипетські ночі" з Еді Кантором.
СТИЛЕВЕ: „Ада то не лицює" і ревія.
ТОН: „У тіні самітної сосни" із Сильвією Сідней.
УТІХА: „Зов крови" і ревія.
ХИМЕРА: Найновіша кінорепана „Мі Мазе".

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Африка"

До ручних робіт всілякі артикули поручає дуже дешево **ДІМ ВОЛІЧКИ** Львів. Сикстуська 2 побіч брами. На складі: панчохи, жіноче біля, рукавички.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 29. грудня 1936.

Берлін (356.7) 16.30 Циганська музика, 19.15 Сопран, фортеп., 20.10, 21.00 Конц. орх., **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Вес. оповідання, 18.00 Пісні Шумана, Брамса, Вольфа (Гельгер співає), 20.10 Розрив. музика, **Кошиці** (259.1) 18.00 Для Закарпаття, 20.30 Спів, **Мінхен** (405.4) 12.00 Розр. концерт, 16.50 Віденські пісеньки, соліст., 17.10 Форт. соната фмоль Брамса, 18.00 Танкова музика, 21.25 Орх. концерт, **Мілянo** (368.6) 17.15 Форт. дует, 19.00 Розрив. музика, 21.45 Недільні сопран, Сасолі арфа, **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00 Концерт, 15.30 Пісні, 18.00 Концерт, **Прага** (470.2) 12.35 Легка музика, 17.30 Вільнонічля, 20.30 Сценка, 21.00 Твори Прокоф'єва, співа, скр., вільнонч., **Відень** (506.8) 12.00, 13.10 Концерт, 16.55 Для дітей, 17.20 Сюїта на флет і фортеп., Гр. Ціріх, 21.25 Кабарет, 22.20 Танкова музика, **Будапешт** (549.5) 12.05 Циганська музика, 13.30 Пісні при форт., 21.50, 22.00 Форт. рецталь Імре Унгара, 22.35,28.00 Сальон. квінтет, співа, **Бінгород** (487.8) 21.30 Нар. пісні, 22.20 Скрипка, рецитацій, **Рим** (420.8) 17.15 Камер. концерт, 18.50 Розрив.музика, 20.40, 21.00 Симф. концерт, 22.20 Концерт хору.

Середа, 30. грудня 1936.

Берлін (356.7) 9.45 Музика для госпожинь, 14.00 Розр. музика, 16.30 Соната г-моль Ліста, 19.00 Весела забаретова авдиція, 20.45, 21.00 Муз. вечір, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.40 Нар. пісні, 17.50, 18.00 Форт. рецталь, 18.20 Репортаж: Берлін-Нюйорк за 48 годин, 20.10 Розр. музика, 21.15 Військ. марші, **Кошиці** (259.1) 18.00 Для Закарпаття, **Мінхен** (405.4) 9.00 Музика, 12.00 Військ. оркестра, 13.15, 19.00 Концерт квінтету, 16.30 Камер. музика, 20.45, 21.00 Звучні мельодії, 22.40 Давня музика на клявесині та клявікорді, **Прага** (470.2) 16.10 Скрипка, 18.10 Концерт хору, 20.40, 21.00 Концерт орх., 22.15 Сальон. музика, **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Орх. концерт, 18.15 Серед книжок, 18.30, 19.30 Концерт симф. орх., 19.00 Авд. для молоді, 21.00 Форт. рецталь, 21.45, 22.00, 23.00 „Дольорес" муз. авд., **Відень** (506.8) 12.00, 13.10 Розр. концерт, 15.20 Весела авд., 19.30 Веселі пісні в супр. форт., 20.00 „Редемпціон" перк. трильогія Гунода (Рожта сопран, Ручка альт, Майкля тенор, Ітта бас, хор, симф. орх.), **Будапешт** (549.5) 13.20 Концерт орх., 17.30 Джаз, 18.20, 19.00 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Фігарове весілля" оп. Моцарта, **Мілянo** (368.6) 17.15 Камер. концерт, 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт, **Рим** (420.8) 17.15 Танкова музика, 19.45 Легка музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 „Льогенгрін" оп. Вагнера, **Бінгород** (487.8) 18.00 Нар. музика, 21.00 Співи, рецталь.

Ширіть наш часопис!

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 29. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на днині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.08 Оталізовані мельодії Азії, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Про плекання кімнатних цвітів зимою, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.45 Туристичний інформатор, 15.50 Оповідання для дітей, 16.00 Музика у вик. циганських оркестр. гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Концерт орх., 17.10 „Будні п. п. Ковальських" говорена повість, 17.25 Авд. з циклю „Скрипкові сонати Бетовена" у програмі Соната оп. 24 ф-дур, скр., форт., 17.50 Монольог: здоровля, щастя та успіхів, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Сьогодні комунікат, 18.18 Спорт у містах і містечках, 18.20 Шуберт-Берте: „Дома трьох дівчат", фрагм. з оп., гр. пл., 18.35 Романтика натуралізму: Габр. Запольська (У 15-ліття смерти), 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Природник чи гуманіст (діялог), 19.20 З англійської музики, концерт орх., 20.00 Гутірка музика зі слухачем радія, 20.25 Оперова музика з гр. пл., 20.40 Вечірний денник, 20.50 Актуальна гутірка, 21.00 Транс. з Будапешту: Розривковий концерт мадярської музики, 21.45 Сучасний гуманітаризм у літературі, 22.00 Транс. з Берліна: Розривковий концерт: у перерві о год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Середа, 30. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на днині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.08 Святочні пастрої, концерт, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Бюро господині дому, 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 1530 Львівські біжучі вістки, 15.35 Молоді польські артисти з гр. пл., 15.45 Популярні поїзди серед сто літ, 15.55 Під італійським небом, гр. пл., 16.10 Оповідання для старших дітей: Хижак, 16.25 Концерт сальон. орх., 17.00 Боротьба зі шпіонажем, 17.15 Концерт солістів: Сікорська-Маделйова спів, віольончелі, 17.50 Британська святочна їдиля, фейл., 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Весела пісонька, гр. пл., 18.40 Загальна скринька, 18.50 Справа неподільности господарств, 19.00 „Франек" новеля Вол. Реймонта, 19.20 „Обережно!" святочна посилка для молодших, 20.35 Хвилина бюра студій, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт, 21.30 Камер. концерт: фортепіян, скрипка, 22.00 Театр Уяви: „Баль залюблених" К. І. Галчинського, 22.40 Танкова музика, у перерві о год. 22.55 Останні вістки.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 28. грудня п. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового більон. без опакування	2.70 зол
1 кг. масла десер. бочкове й експортове включно з бочк. пакуванням	2.75 „
1 л. молока	0.17 „
1 п. яєць	4.70

Тенденція на масло, та яйця зниження на молоко слаба.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 28. XII. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвірє птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясненої, повногрудні	1.10 зол.
Індики І. кл., добре умясненої, повногрудні	0.90 „
Курята І. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	0.95 „
Курки І. кл., товсті, без остріг, без запинку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Подяка. Відділ філії УКТОДІ в Перемишлі складає щиру сердечну подяку Й. Е. Високопреосвященному Йосафатові Кочиловському за щедрий дар у зол. 300.—, зложений на потреби філії УКТОДІ в Перемишлі. — Перемишль, 24. грудня 1936. 3362

КУПНО - ПРОДАЖА

НАЙПРАКТИЧНІШІ декорації, мешканьфіранки, накидки, меблеві покриття від найдешевших до найвибагливіших. Фрайліх, Сикстуська 21. 2672 4—7

СВЯТОЧНІ дарунки. Найновіші вовни, шовки, решітки оказійно. Прохник, пл. Капітульна 3. 3040 5-?

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерос. 2896 54 60

68 МОРГІВ поля, нові будинки, 2 км. від станції, 7 від міста. 55.000 або заміна за реальність у Львові. „Трансакція" (Ігнат), Длугоша 1. 3349 3-3

ЯРЕМЧЕ — вілля з городом, уряджеником, 8 покоїв 13.500 зол. „Трансакція" (Ігнат), Длугоша 1. 3349a 3—3

ПОЛОВИНУ одноповерхової кам'яниці, комфортової, готівкою 10.000 і довг 10.000 бічна Потоцького, продасть „Трансакція", Львів, Длугоша 1. 3349б 3—3

БРОДИ, недалеко ринку, дім 4 кімнати кухня, два морги саду, ціна 10.000 „Трансакція", Длугоша 1. 3349в 3—3

НА ЯЛИНКУ гарні дарунки — годинники, срібло і біжутерію дешево у фірми **Розважевський**, Львів, Академічна ч. 2. (готель Жоржа). 3303 5—?

КРЕТОНИ англійські, покриття, пани, дешево ВАНК, площа Марійська 6. 3310 3—7

Видавництво „ЦЕНТРОРЕКЛЯМА" започаткувало видавання бібліотеки „ВАРТА" і перший її том п. н. „**Голос крови**" Евгена Круківського є вже у продажі.

Примірник 95 сот., з пересилкою 1.15 зол. При замовленні 5 прим. — порто відпадає. — Замовлення: „ЦЕНТРОРЕКЛЯМА" — бібл. „ВАРТА" — Львів, вул. Зигмунтівська 12. — Число розрах. переказів 245. 5—5

НОВУ КАМ'ЯНИЦЮ, солідної будови, при трамваю, 12 кімнат, кафлеві печі і кухні, паркети, електрика — готівкою 18.000, довг 10.000 продасть „ТРАНСАКЦІЯ", Львів, Длугоша 1, ріг Миколая. 3340 3—3

НА ЯЛИНКУ І НОВИЙ РІК найпрактичніші дарунки зі золота, срібла, годинників, будильників, столові накриття, порцеляну найдешевше фірма Вандер, Шайноха один.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ДЛЯ ЛІКАРЯ українця до відступлення вироблена лікарська практика в повітовому місті недалеко Львова — одинокий українець лікар на 5 лікарів. Інформацій уділяє Секретаріят У. Л. Т. у Львові. 3350 3—3

ЧЕСАНІВСЬКА Філія „Просвіти" потребує негайно Просвітянського урядовця. Платня згідно з умовою. Першенство мають диригенти. Подання вносити до с. Посіко в Чесанові. — Вид. 3360 1-1

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АПЛІКАНТ з дворічною судовою практикою шукає патрона. Зголошення слати: „Діло" під „Перед новою уставою". 3361 1—2

РІЖНІ

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські: **Коперника 26**, подвіря. 3345 2—3

НАПРАВА годинників препаційно і фахово у фірмі **Розважевський**, Львів, Академічна 2. З провінції просимо почтою. 3308 3—7

ОГОЛОШЕННЯ.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусить відновити з новим роком для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe
1 пр. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza
оправлена (120 карток) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa
на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів оправлена зол. 5.—

КУПОН
на БЕЗПЛАТНИЙ
гарний і практичний ДАРУНОК
для тих, що купують дарунки на ЯЛИНКУ в Перфумерії
С. ФЕДЕРА
Львів, СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 15а
Товар тільки першорядний. — Величезний вибір. — **Найдешевші ціни.**
10—30

Комплетні шлюбні виправи кухонної посуди
найдешевше у фірмі
Андрій Берлінський
ЛЬВІВ, СОБІСЬКОГО 9 (ріг Галицької).

ДРОТЯНІ ВКЛАДИ до діжок та заліні ліжка різних системів продає по найнижчих цінах ФАБРИКА фірми
ФРЕНКЕЛЬ І ЛІДЕР
Львів, Легіонів 25 в подвірю, Тел. 285-38.
3248 3—5

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає пера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 1—1

Рік основ. 1904. Телефон 213-05.
ВИРІБ і ВЕЛИКИЙ СКЛАД
КОРСЕТІВ, ЧЕРЕВНИХ ПОЯСІВ і НАГРУДНИКІВ
по найновіших паризьких і брюсельських кроях.
Я. ШРАЙБЕР
ЛЬВІВ, ГЕТЬМАНСЬКА 6.
Ціни фабричні. 6—10

НА ЯЛИНКУ ТІЛЬКИ УКРАЇНСЬКІ ПРИКРАСИ.
ЛАНЦЮШКИ в гуцульському стилю, аркуш з золотом або сріблом (4 і пів метра) — 0.25 сот.
ПРИКРАСИ в гуцульському стилю (30, Кирієнка) 3—4 склейки на 7 різних аркушах по 0.20 сот.
МАЛИЙ ВЕРТЕП (склейонка) Р. Цимбриловича — 0.30 сот.
ВИТИНАНКИ ДО ВЕРТЕПІВ (Цимбриловича і Кирієнка) по 60, 40, 30, 20 сот. за аркуш.
Висилаємо по одержанню грошей. На порто долучити 50 сот. За післяплатою **50 сот. дорожче. Крамницям гурт. рабат.**
В-ВО „ТЕМА", Львів, Потоцького 58 а.

Магазин паперу
ШЕКС і ШТЕНЦЕЛЬ
Львів, СИКСТУСЬКА 2, тел. 234-30
поручає: канцелярійне і бюрове приладдя, технічне і шкільне, та друки до рільного господарства. Торговельні книги у великім виборі постійно на складі. 3324 3—5

НА СВЯТА
муштарду з фабрики
купите в кожній крамниці.
Фабрика: Львів, Городецька 121
Тел 295-50.
МІКА

ЗНАЧКИ ДЛЯ ПСІВ,
КОВТКИ ДЛЯ ТВАРИНИ
ТАБЛИЧКИ НА ВОЗИ
виробляє фірма 3319 4-20
Андрій Берлінський
ЛЬВІВ, ШЕВЧЕНКА 11.

МЕД
правдивий бджільний можна дістати по конкуренційних цінах від 1·20 за 1 кг лише у крамниці
„ПАСІКА" — Львів
БЛЯХАРСЬКА 20 (бічна Руська)

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

ч. 293 (14.542). Львів, середа 30. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Що місяця книжка для точних Передплатників „Діла".

ДО ВІДОМА ВП. ПЕРЕДПЛАТНИКАМ І ЧИТАЧАМ „ДІЛА".

Повідомляємо всіх Вп. Передплатників і Читачів „Діла", що не зважаючи на збільшення обсягу нашого органу до 10 сторінок щоденно і до 12 сторінок під неділю, всі наші точні Передплатники, які не матимуть ніяких залеглостей і вплатять що-місяця передплату найдалі до 15-го, дістануть за доплатою 25 сотиків на пересилку 20. кожного місяця.

ОДИН ТОМ БІБЛІОТЕКИ „ДІЛА" БЕЗПЛАТНО.

Таким чином кожний точний передплатник „Діла", що прийде до 15-го кожного місяця 5 зол. на передплату і 25 сот. на порто, дістане до 20-го тогож місяця один добірно виданий том Бібліотеки „Діла", яка в 1937 р. буде появлятись у тім самім форматі й вигляді, як у 1936 р.

Як перший том за 1937 рік дістануть усі точні Передплатники в дні 20. січня нову повість

Ірини Вільде п. н. „БЄ ВОСЬМА".

Тим Передплатникам Бібліотеки „Діла", що вплатили передплату за ввесь рік, Видавництво зарахує надвишку за останні 4 книжки 1936 р. на передплату „Діла" за 1937 рік.

Отже тільки від Вашої точности, Вп. Передплатники, залежить, щоб Ви дістали кожного місяця безплатно один том Бібліотеки „Діла" і таким робом прийшли за рік у посідання

12 ГАРНО ВИДАНИХ КНИЖОК ПЕРШОРЯДНИХ УКРАЇНСЬКИХ І ЧУЖИНЕЦЬКИХ АВТОРІВ.

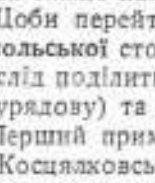
Тому апелюємо до всіх Вп. Передплатників, Читачів і Прихильників „Діла":

Присилайте точно що-місяця, а найдалі до 15-го, передплату в сумі 5 зол. і на порто 0.25 зол., за що дістанете як премію один том Бібліотеки „Діла".

В часі теперішніх високих цін на масло виплачується купувати його в крамницях тільки

„МАСЛОСОЮЗУ"

бо є певність, що одержите дійсно

першоякісний повновартісний нефальшований товар

Велика Британія підтримує баскійський сепаратизм.

Як інформує агенція Стефані з Байони, Велика Британія виявляє чималі симпатії до баскійської республики. Її провідники відбувають поїздки на британських военних кораблях, що крім того перевозять до республики басків, які втікли до Франції після упадку Сан Себастіяну.

У Франції бояться,
щоби сепаратизм еспанських басків, який підтримує Велика Британія, не найшов відгуку між 2.000 басків — французьких громадян.

Британський уряд переносить амбасаду з Мадриду до Валенсії — як додає Райтер — тому, що

не має надії, щоб червоний уряд скоро вернувся до Мадриду.

Крім того у Валенсії лекше прохарчуватися.

Business is business.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ АМЕРИКИ ПРОДАЛИ 218 ЛІТАКІВ ВАЛЕНСІЙСЬКОМУ УРЯДОВІ.

Американський державний департамент дав учора

дозвіл на вивіз до Еспанії 68 літаків та 411 моторів і складових частин до 150-ох американських літаків, що вже є в Еспанії. За ті достави заплатить валенсійський уряд 2,777.000 долярів.

150 апаратів ужиткують уже довший час; щоб їх довести до ладу, треба яких два місяці часу.

В державному департаменті заявили представникам преси, що

закон про невтральність, який обовязує у Злучених Державах, не відноситься до громадянських воєн.

Видані дозволи можнаб відкликати хіба тоді, коли би у міжчасі конгрес ухвалив подібний закон, щодо громадянських воєн. У деяких колах твердять, що це є можливе.

РУЗВЕЛЬТ ВИЇДЕ ДО ЕВРОПИ?

В американській пресі появилися поголоски, що през. Рузвельт виїде до Европи, щоб обговорити з керманичами великих держав важні міжнародні питання як монетарного порозуміння, военних довгів та митних тариф.

Офіційного потвердження тих чуток дотепер нема.

Чи Гітлєр заборонить добровольцям їхати до Еспанії?

Берлінська преса принесла вістку, що **Гітлєр прихильно відповів на англо-французький заклик, щоб спинити виїзд добровольців до Еспанії.**

Тимчасом Авас повідомляє, що в Льондоні **про це нічого не знають** і вважають, що брит. амбасадор Філіпс ще не мав змоги навязати звязку з німецькою владою і дістати від неї відповідь.

У Льондоні нетерпеливо вичікують німецької та італійської відповіди на англо-французький демарш. Тамошня вечірня преса **запереческий демарш. Тамошня вечірня преса запереческий демарш. Тамошня вечірня преса заперечила поголоску, немов би Англія і Франція обіцяли господарські уступки Німеччині, якщо вона прийме пропозиції.**

Тимчасом у німецьких колах інтерпретують ту справу ось як: Годі — мовляв — тепер старатися позискати Німеччину для неінтервенції, бо вона перша висунула в тому напрямі найрадикальніші пропозиції — щож, коли СССР і Франція постійно саботували всі зусилля в тому напрямі. Тим вони спричинили шкоди, яких тепер не направить спізнена дипльоматична акція, яка ще до того не звертає уваги на дотеперішні франко-совітські промахи. Звертаючися тепер до Німеччини з пропозицією не пускати добровольців, Льондон і Париж звертаються під мильною адресою, затемнюючи рівночасно питання відповідальности за еспанські події.

З берлінських настроїв можна виносити, що Німеччина узалежнює своє становище до справи добровольців від питання співпраці з европейськими великодержавами у господарській та кольоніяльній справі.

Німецьке Інформаційне Бюро заперечує вістки з льондонської й париської преси, немовби в армії ген. Франко воювали 2 дивізії зложені з 20.000 німців.

Німецька преса опрокидує вістки, немовби підчас латинського Різдва Гітлєр перевів наради з дипльоматичними і військовими колами про новий заміах на міжнародні договори.

—o—

До кращого чи гіршого?

I.

Передова стаття у „Ділі" п. н. „Нормалізація" у теорії і практиці", яка появилась у чотирьох числах тому два тижні та якої зміст був глибоко автором передуманий, була тим цінніщою, що стала на високому рівні обективізму. Забирати голос у цій самій справі на тлі згаданої статті, це може деяка відвага. А проте тема така нам близька і така актуальна, що годі стримати від вислову кількох уваг.

Про потребу демобілізації польського та українського громадянства писав я у консервативнім „Часі" ще 10. жовтня 1935 р. п. н. „Польсько-українське психічне роззброєння". Помістив я ту статтю у польській пресі саме тому, що вже тоді передбачував і вказував ту дальшу дорогу, яку має перейти польська сторона. Чергові мої уваги на цю саму тему в лютім цього року не вдостоїлися поміщення редакцією „Часу", бо своїм змістом були вже видно „невигідні". А що нашу пресу читає тільки малий відсоток поляків, а польська популярна преса з „ІКЦ" на чолі використовує українські газети лише для напастей на українців — наші аргументи до широкого польського громадянства не доходять. А шкода, бо тут саме лежить одна з причин, через яку так тяжко нам договоритися з поляками.

Щоби перейти до аналіси причин мобіліза**ції польської** сторони саме в добі нормалізаційній, слід поділити ту сторону на групу офіціяльну (урядову) та неофіціяльну (громадянську).

Перший примірний тон, сміло вдарений п. мін. Косцялковським, найшов апробату і підкреслення в його номінації на голову першого післявиборчого кабінету. Але саме після тих двох однозгідних акордів так гарно започаткована мельодія — рветься. І того провідного мотиву не стрічаємо вже в дальших починах уряду. Можна було сподіватися, що коли політика п. Косцялковського найшла найвище одобрення і дала йому в руки провід загальної державної політики, то саме тоді тихенька мельодія, розложена вміло на повну орхестру, зазвучить могутньо. Таке не сталося. Начальники підчинених інстанцій ждали якийсь час, що принесе їм почта, які обіжники появляться та коли вони не наспіли, витягнули льогічний висновок [illegible]. Тому нема найменшої зміни у відношенні урядових чинників супроти слушних наших вимог чи то політичних, шкільних чи господарських. Тут стверджуємо відсутність таких постанов уряду, які були необхідні, щоб нормалізація мала хочби найменші вигляди, бути реалізованою.

Мало того. Ми бачимо не тільки брак послідовної кооперації міністерств у ділянці польсько-українського замирення, але замічаємо, що поодинокі міністерства ведуть діяметрально взаємно собі суперечну політику. Найменше активно виступає саме міністерство внутрішніх справ

ЖУРНАЛИ і ЧАСОПИСИ цілого світу
перечитаєш за 15 сотиків у
„Вшехпрасі" Сикстуська 19 (мезанін).
Місячний абонамент 3 зол.
9—25 3166

Міністерство закордонних справ своєю політикою (що її веде, очевидно, не для гарних українських очей) викликує найменше застережень з української сторони, бо виказує зрозуміння тої геополітичної ситуації Польщі, на яку ми віддавна вказували. Міністерство освіти не добачило в „нормалізації" причини, щоб знов ліквідувати закон Грабського, креувати український університет, ліквідувати лемківську адміністратуру, зліквідувати історичні вже лемківські букварі. Міністерство хліборобства виступає з новими кольонізаційними проектами. З поважних кредитових обіцянок майже нічого не вийшло. Ресорт почт вніс нові мовні обмеження (П. Радіо!). Навіть той ресорт, що проповідує засаду невмішування у політику, виявляє тенденції, які українців глибоко хвилюють: яка-ж нам користь від „Товажистваˊ пшияцюл Гуцульщизни", або від окремих шляхетських формацій, у часах, коли чейже конституційний закон відібрав родові титули Сапігам, Сангушкам і Дідушицьким?! Тут треба гадати, що це епізодичне непорозуміння: бо військові кола скрізь відзначаються найбільшим почуттям реалізму і трудно припускати, щоб військові чинники могли не здавати собі справи з воєнного потенціялу, яким може бути у часі війни вдоволений український нарід у межах польської держави.

До характеристики польської політики, поданої вище у найбільш загальних штрихах, слід добавити москвофільську болячку: підтримування москвофільства є річю, яка не тільки нас найбільше дразнить, але якої теж ніхто з нас не в силі зрозуміти: який воно має сенс з погляду польських державних інтересів, смертельно загрожених східним московським сусідом?!

Синтеза вище сказаного така: Або уряд уважає доцільним для польської державної рації продовжувати політику замирення польсько-українських відносин, — тоді мусить перейти сміло до реалізації даних обіцянок, або повинен льояльно заявити українському політичному проводові, що цю лінію покидає. В тому випадку політичний провід зможе врятувати свій престіж у громадянстві, котрий легко може бути захитаний, якщо його політика не принесе найменшого покращання нашої дійсности. Дезавуювання нашого політичного проводу не лежить абсолютно в інтересі держави, бо в наслідку може принести зміцнення впливів комуністичних і екстремістично-націоналістичних.

[illegible] послугуватися українською мовою в оповіщеннях про вибори, субскрипції народової позички, чи збірки на фонд державної оборони, з рівночасним заперечуванням прав цієї мови в усяких взаєминах українців з державним апаратом. Рідна мова — це перша найбільша найближча цінність кожної нації і на її пункті кожний нарід страшенне вразливий. Щож казати про національну термінольогію! Тимчасом нормалізаційний період не приніс нам — на превеликий жаль — ніяких більших прав у ділянці рідної мови, а справу термінольогії ще більше заплутав, замість розвязати її коротким декретом по думці величезної більшости громадян української національности. Введення „русинів" у статистиці тих повітів, в яких живе найсвідоміший та найактивніший український елемент і де нема сліду москвофілів ані „поржондних русінув" — це погана [illegible] розвязувати українську проблему.

Всі ці уваги торкаються польської офіціяльної сторони. Про польське громадянство — у черговій статті.

Володимир Соловій.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 30,
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (Фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 (3-?

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР
в середу 30. грудня
ПРЕМІЄРА
ПОДРУЖЖЯ

СОЮЗ РУМУНІЇ З МОСКВОЮ.

(ВІД НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.)

Букарешт, 26. грудня 1936.

Підчас нарад останньої сесії румунського парляменту обговорено передовсім основні завдання закордонної політики (поборювання ревізіоністичної пропаганди, поглиблювання економічної співпраці малоантантських держав, відновa добросусідських зносин із Польщею) та перевірено вартість союзу зі Совітами.

У порівнянні до інших вищенаведених напрямків зовнішньої політики Румунії союз із Совітами був та остався відкритою проблемою, яка завжди викликує сумніви й суперечки.

Назвали ми цей союз відкритою проблемою, бо він не міститься тільки у рямцях одного регіонального „сусідського порозуміння", а викликує дальшейдучі наслідки.

Цей союз можна вважати оборонним відрухом румунського уряду проти завзятої мадярської та болгарської ревізіоністичної діяльности, але не можна не добачити, що в ньому криється новий маневр Комінтерну. При всьому своєму пацифістичному забарвленні (Тітулеску назвав його „миром на Дністрі"!), цей союз не захоплює ні Греції ні Югославії — союзниці Румунії. А ще менше він подобається імперіялістичним суперникам на Балкані: Англії (з уваги на новостворені воєнні станиці на грецькому побережжі), Німеччині через „вільну руку" у фінансових клопотах деяких балканських держав) та Італії (з уваги на загрожений Додеканез та суперництво до югославянської приязни). Але й румунські внутрішні політичні чинники відносяться в більшости дуже критично до реальної вартости цього „дипльоматичного дивогляду".

Ми вже раз згадали в „Ділі" про погляди поодиноких румунських публіцистів на цю справу, а про пресу нема що й казати, бо вона є в стані примусового „бургфріден" із цензурою. (Ліберальний уряд приготовляє саме тепер новорічну несподіванку: пресовий закон!) Тому звернемо увагу на заяви провідних румунських політиків.

На загальному засіданні комісії закордонних справ румунського парляменту, що відбулося 11-го ц. м., мін. Антонеску підчеркнув конечність дальшого румунсько-совітського союзу та додав, що в Женеві прийшло до щирої співпраці із Литвіновим (протиіталійські санкції, Монтре, спільний виступ у справі зміни статуту Ліги Націй і т. д.). На кінець своєї довшої заяви п. Антонеску пригадав, що підписання торговельного договору, із Совітами принесе дальше поліпшення сусідських взаємин.

Кілька днів перед цією урядовою заявою п. Антонеску говорив в сенаті мін. Яманді й оправдував договір із Совітами так: „Закордонна політика держави ведеться часом і проти загальної опінії („публичного сентименту"), але вона завсіди однозгідна з дійсністю".

А в палаті послів прийшло до цікавої перепалки між бувшим міністром внутрішніх справ п. Інкулецом (тепер віцепреміер) та провідником лівої партії „цараністів радикалів" послом Юніяном. Басарабець Інкулец вславився свого часу рішучою поведінкою супроти „антифашистівських фронтів" та піддержкою правих груп і прискорив димісію п. Тітулеску.

Однак тепер він якось придобрів. Ходить на приняття до совітського посольства — і це власне роздратувало завзятого демократа п. Юніяна. Боронючись п. Інкулец виявив зміну своєї тактики цими словами: „Не повинно нас цікавити, що діється там, у них" (Совітів), а в дальшому натякнув, що радить і Совітам не встрявати в чужі порядки...

Це були, так би мовити, офіційні обережні вислови членів ліберального уряду Татареску.

Промови представників опозиційних угрупувань були живіші.

Передовсім згадаймо тих правовірних москвофілів, що далі числять на вірність Москви та її даного слова.

В імені таких непоправних радянофілів (Тітулеску, д-р Лупу. і ін.) говорив председник націонал-цараністів п. Мігаляке. Основними аргументами його заяви були: велика збройна сила Совітів (населення Совітів має 170 міл. а Румунії ледви 20 міл.), спільні інтереси у Женеві, спільна оборона „неподільного миру" та справа визнання Басарабії.

Другий лідер націонал-цараністів п. Маджару, виступив із своєю власною ревеляцією: „Мусимо признати, що Совіти поводяться людяно з нашими молдаванами за Дністром. Россія є одинокою державою, що дозволила молдаванам вести свої власні школи, свої часописи, із котрих два друковані латинкою".

Не знаємо, чи ця голосна втіха п. Маджару не розвіялась би, колиб цей почервоніялий демократ сам переконався, що у згаданих школах не шанують молдавансько-румунської національности, лише виховують молдаван на інтернаціонально-московських большевиків, та що в згаданих часописах характеризують Румунію як „переходову фазу реакційного фашизму". До речі: бувший мін. Маджару є знавцем румунських фінансів, але є неточним географом, коли уявляє собі, що автономна молдавська республика є коло Москви — а не в обласному частиною України!

Інші румунські політики, як п. Ардженояну (голова партії „аграрного союзу") та п. Філіпеску (гол. консерватистів), правда, в засаді не противляться порозумінню із Совітами, але вимагають більшої обережности.

Перший із них признає, що Совіти визнали прилуку Басарабії тільки „де факто", а другий жаліє, що підписано цей договір під впливом Польщі (польський уряд підписав подібний договір із Совітами 25. VII. 1932 та налягав, щоб румунський уряд приєднався до подібної акції).

Вище подали ми погляди совітофілів та „невтральних", а тепер згадаємо другу групу.

Дискусія над точкою „взаємини із Совітами" заогнилася, коли п. Е. Слатіняну звернув увагу на зростаючу комуністичну загрозу у цілім краю.

Відомий провідник націонал-християн п. Гога заявив, що його партія не може пробрати такої совітофільської політики, бо знає, що „Росія була все голодна на наші (рум.) землі". Дальше сказав п. Гога: „Замість скріпити фронт проти експансії большевизму (натяк на німецько-японський союз), зроблено невибачну помилку, коли підписано договір із Совітами".

„Скажім, в разі війни Росія буде нашою союзницею. Виграємо війну, то нас збольшевизує червона армія, колиж програємо, то заплатимо за гріхи чужих, марксистівських експериментів".

Передбачення п. Гоги доповнив другий „правий" політик п. Маноїлеску (ідеольог румунської „корпораційної державної системи") такими вимовними словами:

„Припустім, що обставини поставилиб нас (румунів) в можливе чи неможливе положення як військового союзника Росії — то, запевняю нас, що тоді ціле покоління спротивиться боротися як союзник Москви".

Наводимо далі уступи з інших промов.

Д-р Вайда-Воєвод, председник „Нац. Фронту": „Ми не лякаємось мадярів, — небезпечні є москалі". Значить, замість витрачувати всю енергію проти мадярського ревізіонізму, треба мати ще на увазі російський комунізм!

Знаний румунський антисеміт унів. проф. Куза нарікає, що на 4.000 студентів університету в Яссах (де він професоруе) є 1700 комуністів. Навіть п. Йорга, теж університетський професор, вийшов „із резерви" та осудив особисту зовнішню політику п. Тітулеску.

Незалежний націоналіст, посол Шейкару, власник букарештенського щоденника „Курентул", звернув увагу на діяльність совітського посла у Букарешті Островського. Совітський посол знайшов спосіб, щоби придобрити для своєї справи румунську публичну опінію та помістив в жидівському (!) щоденнику „Зоріли" статтю на тему румунського національного свята 1. XII. та протиревізіоністичних демонстрацій. У цій святочній статті сов. посол не пожалів дешевих похвал під адресою румунів, але зручно оминув справу визнання Басарабії.

П. Шейкару влучно замітив, що вместо замість голосних похвал та порожніх слів дійсні зміни. Бо в Москві далі виходить протирумунський часопис „Красная Басарабія". В Москві появилась „ Нова географія Рад. Союза",

І цим разом

побажаємо Веселих Свят усій рідні і приятелям і знайомим у святочнім числі „Діла“

Бажання до 15 слів коштує 1 злот. 2 зол. — кожне дальше слово по 20 сот.

видана технічним інститутом ім. Сталіна та редагована професором Міхайловом, де на мапі представлено Басарабію як „спірну область“.

Навіть „Журналь де Моску“, якому п. Тітулеску вможливив дебіт на всю Румунію — відважується у своїм числі із 1. XII. містити подібну мапу „великої батьківщини“, де знову представлено Басарабію, як „спірну область“.

Не слабшу відправу дістала кремлівська дволичність від проф. Ж. Братіяна, голови опозиційної демократичної партії „молодих ліберальних“. Вплив своїм поглядам, які ми вже реферували були, навів п. Б. новий примір совітської „призми“: Коли прийшло до підпису залізничої умови (гранична лінія Тягина—Тираспіль), совітські представники оминали технічних висловів: кордон, мито, граничні стійки і т. д... „Ми знаємо їх добре, — казав Братіяну. — Вони є протиревізіоністами у Женеві — а ревізіоністами у Москві“.

Але літвінівські учні з природи не дають себе переконати розумним аргументом. Їх не вдоволяє теж доброзичливе становище румунського уряду до Совітів.

І так бажають собі помочі цілої Малої Антанти. Сов. посол у Букарешті, ставши імпровізованим журналістом, м. ін. пише: „В Европі є осередки неспокою, проти котрих Мала Антанта має (!) звернути свою акцію. Ці осередки відкрив завчасу наш шеф Сталін“...

Як бачимо, кертичну діяльність у Румунії ведуть не тільки „сірі маси“ агентів Коміntерну, але й офіціяльні „полпреди“. І коли Румунія не спараліжує згори тієї розкладової роботи, готова страшенне дорого заплатити за свою короткозорість.

Др—он.

Успіхи „Просвіти“ — це успіхи на всіх ділянках народнього життя. Занепад освітніх змагань потягає за собою занепад усього нашого дорібку. Шануймо себе. Спішім з „Даром Просвіти“!

Коляда Рідній Школі в 1937 р.

Львівське Воєвідство дозволило на доручення Міністерства Вн. Справ Рідній Школі уладити на області львівського воєвідства збірку дару на коляду У ДНЯХ 7., 8., 9. СІЧНЯ 1937 р. І В ЧАСІ ВІД 17—23. СІЧНЯ 1937 ВКЛЮЧНО. Можна збирати гроші і рільні продукти на збіркові списки, видані Головною Управою. Збірка в містах може відбуватися близько церков та українських установ. Потрібні уповноваження для збирачів вишлемо негайно по видрукуванні. Ці повновласти треба буде наклеїти на беріжок збіркового списку. Повітові Союзи (Кружки) Р. Ш. мають ці повновласти виповнити й потвердити у старостві. Всі друки висилаємо тільки до Пов. Союзів (Кружків) Р. Ш. в місцях осїдку староства і нім того онремо до Ходорова, Галича, Сколього.

Покищо не маємо дозволів воєвідства у Станиславові й Тернополі. Робимо заходи в тому напрямі. Якщо тільки дістанемо дозвіл на збірку, розішлемо негайно всі потрібні матеріяли так, як сказано вище.

Щоб не припізнювати потвердження уповноважень владою, — всі Кружки Р. Ш. чи інші товариства або комітети з дотичних місцевостей подадуть Повітовому Союзові (Кружкові) Р. Ш. в місці осїдку староства імена своїх повних збирачів. Треба числитися з тим, що очікувані дозволи на станиславівську й тернопільську область можуть прийти за пізно.

Звертаємо увагу, що все вище сказане відноситься до прилюдної збірки на Рідну Школу, а не до релігійно-звичаєвої коляди.

ГОЛОВНА УПРАВА РІДНОЇ ШКОЛИ.

Всі купуємо **СВЕТЕРИ, ВОВНЯНЕ БІЛЛЯ, ПАНЧОХИ і РУКАВИЧКИ**
у відомій своєю солідністю фірмі **Брати ПАСТЕРНАК** Львів Сикстуська 15. Тел. 206-38
ЦІНИ ФАБРИЧНІ.

Новий конкурс „Діла“ на економічні статті.

Як відомо нашим читачам, зпоміж надісланих статтей для попереднього конкурсу, уфундованого в „Ділі“ п. Василем Тиха з Америки, журі признало тільки 6 авторам грошеві нагороди. Для чотирьох нагород (для 1-ої в сумі 10 ам. доларів і для трьох по 3 ам. доляри) не найшло журі відповідних кандидатів (див. „Діло“ ч. 81). Тому розписуємо отсим

ЧЕРГОВИЙ КОНКУРС
на тему
„ЯК ЗОРГАНІЗУВАТИ УКРАЇНСЬКИЙ ДОМАШНІЙ ПРОМИСЛ?“

Тему вибрало журі, признаючи справі організації нашого домашнього промислу першорядну вагу, а для дальшого господарського розвитку українського народу — велику актуальність.

Нагороджених буде 5 статтей, а саме:
1-а нагорода—рівновартість у золотих 6 ам. дол.
2-а нагорода — рівновартість у зол. 4 ам. дол.
3-я нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.
4-а нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.
5-а нагорода — рівновартість у зол. 3 ам. дол.

Засаднича вимога: річевий підхід до теми і можливість здійснення поданого проекту.

Розмір статті повинен не переходити розміру нормальної газетної статті (200—300 рядків).

Статті писані по змозі на машині, треба надсилати в замкнених ковертах із зазначенням назовні: **Для конкурсу.** Справжнє прізвище автора треба помістити в окремій меншій коверті, яку журі відчинить уже після признання нагороди.

Речинець, до якого прийматимемо згадані статті, **31-го грудня ц. р.**

Провідника фінляндської партії „ляпівців“ отруїли?

14. ц. м. помер, буцімто на запалення легенів, лідер правої фінляндської партії „ляпівців“, Віктор Козоля. Тимчасом **4 місцеві лікарі не хотіли видати свідоцтва смерти, бо в недузі Козолі не було симптомів запалення. По місті розійшлися чутки, що Козолю отруїли арсеніком,**

подібно як 1931 року шефа військового муніційного заведення та шпитального лікаря з м. Ляпуа, де помер Козоля. З огляду на те **тіло Козолі піддали секції — висліди ще невідомі.** Цікаво, що 22. ц. м. померла також на запалення легенів, доглядачка Козолі.

Похорон вождя „ляпівців“ відбудеться завтра. Президент помилував сина Козолі, засудженого на 8-літню вязницю за вбивство одного комуніста.

ЯРОСЛАВ ПАСТЕРНАК.

Давидгородецькі князі.

Чимраз частіше трапляються випадки, що археольогія подає помічну руку історії та добутим із землі, наскрізь об'єктивним матеріялом помагає вияснити неодно місце найстарших наших історичних джерел, справляє в дечому їх дані, льокалізує в терені їхні вістки, а нераз виявляє зовсім незнані сторінки українського життя з часів першої державности. На один такий новий випадок можемо вказати саме тепер.

Мале поліське містечко Давидгородок, знане досі, як наш Куликів та Угнів, із добрих шевців (а до поліського болота треба добрих чобіт!), прославилося в останніх часах важним археольогічним відкриттям, яке у звязку з київським літописом розяснює мабуть дефінітивно одну темну досі сторінку історії турово-пінської области українських земель.

Лежить цей Давидгородок над Горинем, несповна дві милі від його устя у Припеть, на перехресту двох великих водних шляхів. Один із них, вздовж Припеті, лучив Польщу Пястів з українськими землями над Дніпром і тим шляхом прийшла Христова віра на Полісся, другий прямував до нього вздовж Горини із густо заселеної Волині на північ через непрохідні поліські болота.

Сама назва місцевости та велике городище у ній із княжих часів вказують виразно на те, що заложив її якийсь князь Давид. Коли розглянутись у наших літописах цього часу, то згадується там аж десять князів того імени, але осьмим Давидгородка міг бути тільки один Давид Ігоревич, внук Ярослава Мудрого. Як син волинського князя Ігоря заняв він був спершу Тмуторокань, відтак Олеше над устям Дніпра, де головним джерелом його доходів були великі мита, накладані на чужих купців. Випертий звідтам вернувся Давид назад у рідні сторони і маючи свого роду торговельну практику, осів у 1100. р. у Дорогобужи над Горинем, черпаючи певно знов зиски із згаданого торговельного шляху вздовж цієї ріки.

Від того часу аж до його смерти у 1112. р. літописи не згадують вже про нього, тільки пізніше син його Всеволод титулується князем „із Городка“, себто напевно із нинішнього Давидгородка, заснованого його батьком десь між 1100—1112. р. Один раз у Іпатським літописі Всеволод названий князем „із Городна“, при чому буква „н“ поправлена відтак на „к“. На тій підставі думав дехто, що було окреме удільне князівство у Городні і щойно тепер зайшла подія, яка вповні потвердила, що не про Городно там річ ішла, тільки про Городок.

На забутому городищі у Давидгородку копали в кінці жовтня ц. р. рови на фундаменти під нову православну церкву, на місці, де згоріла попередня, і при цій нагоді зробили незвичайно цінне археольогічне відкриття.

Передовсім показалося, що це городище належить до типу т. зв. болотяних городищ, себто на цілу свою висоту пятьох метрів було штучно насипане серед болота довкола (повна анальогія до нашого княжого Белза та Звенигорода). Тому тепер на фундаменти під мурований храм прийшлося копати дуже глибоко, аж до твердого грунту і при цьому натрапили спершу на поперечні грубі бальки. Вирубували їх, різали пилами вшпоперек і копали дальше!

Натрапили на деревляний поміст, щось у роді грубого хідника. Прорубали його...

Під ним прийшли на дубові палі, масу черепя із кухонного посуду княжої доби, кілька рогів із лося, кістяні вироби незнаного вжитку, якісь прикраси кістяні з типовим орнаментом, аж нагло стукнули лопати об щось порожнє. Показалося 15 масивних дубових домовин, без сліду вживання при них пили та цвяхів, під низьким склепінням теж із дубових брусів та палів, а у них мужеські та жіночі кістяки у гостроносих постолах із лосячої шкіри. З одежі залишилися тільки дрібні клаптики досить грубого „згрібного“ полотна.

Коли ближче оглянули це місце розкопів по якімсь часі Антін Луцкевич, директор білоруського музею у Вильні та д-р Роман Якимович, директор Державного Археольогічного Музею у Варшаві, показалося, що це памятки із XII. ст., а у дубових домовинах у спеціяльній криптї під колишньою княжою церквою можуть спочивати хіба тільки давигородецькі князі: Давид Ігоревич, його син Всеволод і внуки Борис, Гліб та Мстислав, усі із своїми жінками, відтак і дехто з визначних бояр.

Це щойно другий на західно-українських землях випадок, де найденних наших князів можемо назвати по імени (першою була домовина князя Льва у Лаврові 1767. р.) і тому тим більша шкода, що робітники помішали тепер княжі тліїні останки, закопуючи їх в іншому місці.

Дубові бруси, дошки та палі, нищені так безоглядно ними без фахового нагляду — це напевно останки княжих будівель, оборонних веж мостів через болото. Керамічні фрагменти, збирані з кожної верстви окремо, могли б їх добре датувати. На жаль, вони лежать тепер всуміш на

Що треба знати, щоб купити землю при парцеляції.

В останньому часі багато людей звертається до Т-ва „Сільський Господар" у Львові за інформаціями у справі купна землі при плянованій урядом парцеляції. В цій справі містимо статтю інж. Лапчука передану нам з „С. Г." — Прим. Ред.

Ледви чи багато наших людей, які хочуть купити землю при парцеляції, знає, як поводитись і які заходи слід поробити, щоб купити землю з парцеляції. Тому не від речі буде подати найважніші моменти з заходів при парцеляції, які повинен знати кожний, що сам купує або радить другому купити землю при парцеляції.

Отже власник більшої земельної власности мусить мати дозвіл на продажу-парцеляцію землі від старости. Про це слід розвідати у старостві або в управі збірної громади, на просторі якої лежить земля, що її парцелюють. **Не можна купувати двірської землі без дозволу староства,** бо можна втратити всі гроші, заплачені за землю. З дозволу слід довідатися, чи є які довги на парцельованій землі, якщо є, то чи є згода кредитової установи на т. зв. сегрегацію довгів, себто перенесення довгу на поодинокі парцелі, так, щоб купуючий знав, кільки переймає довгу до сплати. З дозволу довідається покупець, хто має право переводити парцеляцію, чи власник чи повновласник та з ким заключувати т.зв. передвступні умови купна-продажі і кому вплачувати задаток. У зізволенні є подано, в якому речинці мають право першенства купна малоземельні селяни сіл, що межують з парцельованим обектом. Коли такий речинець (принайменше 1 місяць) мине і ніхто з малоземельних не зголосився до купна землі, тоді продають землю, кому подобається. Такий речинець має бути оголошений в дотичній волосній управі .

Отже якщо є дозвіл на парцеляцію землі даного двора (чи церковного ґрунту), тоді мають в означеним речинці зголоситись до купна землі малоземельні хлібороби сусідніх сіл. При зголошенні вони подають [illegible] квестіонарі про їх родинний і маєтковий стан, релігію, відношення до військової служби, і т. п. Такі квестіонарі видає волосна управа. Коли не може дійти до згоди з приводу зависокої ціни купна, тоді слід внести подання (вільне від стемпля) до воєвідської земельної комісії за посередництвом староства, щоб комісія устійнила висоту ціни продажної землі. Після повновного оголошення рішення воєвідської зем. комісії про висоту ціни парцельованої землі слід знову зголоситись малоземельним в означеному речинці до заключення передвступної умови купна-продажі. В цій умові слід устійнити докладно речинці платности евентуальних сплат, виданих довгоречинцеву позичку в державному Рільничому Банку, устійнити хто поносить нотаріяльні кошти і т. п. При цьому зазначуємо, що кошти самої парцеляції (поділення, землемір і т. п.) спадають на власника парцельованої землі.

Коли селяни не погодяться тепер що до ціни, яку визначила комісія, то не означає, що малоземельні зреклися права купна. Тоді парцелюючий має право продавати землю, кому подобається, отже і кольоністам, але по ціні вищій, як домагався від малоземельних. Коли б продавав по ціні, яку давали малоземельні, то тоді вони мають право дальше домагатися продажі їм землі.

Отже при кожній парцеляції слід придержуватись вище згаданих вказівок.

Якщо селяни заключать передаступні умови (сплатять задатки), тоді парцелюючий в означеному у дозволі речинці предкладає в старостві до затвердження проект парцеляції і виказ набувців. До 1 місяця мусить староста видати рішення в цій справі, бо в противному випадку доходить до затвердження на основі самого закону. Слід допильнувати, щоб у проекті парцеляції **кожному покупцеві визначені були окремі парцелі (ніколи на спілку з іншими!)** Якщо би парцелюючий заслонювався тим, що вже проект затверджений, слід домагатися зміни до проекту так, щоб купуючі мали окремі для себе парцелі. Староста оголошує до 2 тижнів рішення про затвердження або відкинення проекту парцеляції і виказу набувців на таблиці оголошень у старостві і в дотичній волосній управі. Отже там можна довідатись про рішення старости. На випадок незатвердження або зміни у напрямі парцеляції незгідних з умовою, слід до 2-ох тижнів від дня оголошення (поданім в рішенні) внести відклик (вільний від стемпля) за посередництвом староства до воєвідської земельної комісії.

Після затвердження проекту парцеляції і виказу набувців, [illegible] і набувці списують нотаріяльний акт купна-продажі і вносять його до табулі-гіпотеки. Коли є позичка Зем. Банку, тоді нотар робить застереження в нотаріяльнім акті чи пак Банк в гіпотеці, що без дозволу старости (Банку) не можна ані продати, подарувати ані поділити купленої землі аж до сплати довгу в Банку.

Якщо хто купить землю на парцеляції за готівку, тоді може її збувати з хвилею, коли дістане нотаріяльний акт і навіть в тому самому акті може відступити набуту землю з парцеляції, кому йому подобається.

Зовсім інша справа, коли не хочуть продавати нашим селянам землі тому, що вони українці чи греко-католики або місцеві римо-католики. В тому випадку слід придержуватись того, щоб тими покупцями були малоземельні селяни, себто такі, що посідають як свою власність менше, ніж 4.5 га землі (7 моргів 1411 сяжнів²).

Отже парцелюючий має право відмовити продажі землі тому, що не має землі в селі, що сусідує з парцельованою землею, або має більше як 4.5 га. На це слід звертати увагу, бо тільки малоземельним прислугує першенство при парцеляції; всім іншим рільникам продає парцелюючий кому подобається. Тому треба освідомити малоземельних, щоб вони купували землю при парцеляції і в цьому допомогли їм наші кредитові установи та богатші селяни. Крім того першенство купня має двірська служба, форналі, якщо їх звільняють зі служби внаслідок парцеляції. Одначе коли звільнений форналь зрікається права купна землі, прислугує йому право домагатись відправи.

Тому, що всі подробиці тяжко вияснити в одній статті по інформації слід звертатися до Товариства „Сільський Господар" у Львові, Ринок 10. Одночасно зазначуємо, що „С. Госп." дає інформації лише членам своїх кружків.

—o—

На еспанських фронтах.

Комунікат наш. головної квартири повідомляє, що **під Теруелем полягло понад 300 червоних.** Також наступ червоних під Малагою **заломився** — вони залишили на побоєвищі кільканадцятьох убитих.

В обороні рідної земаі.

ПРОТИКОЛЬОНІЗАЦІЙНЕ ВІЧЕ В МИКЛАШЕВІ ЛЬВІВСЬКОГО ПОВІТУ.

За ініціятивою місцевої управи УНДО відбулося в Миклашеві 22. н. м. протикольонізаційне віче, в якому взяло участь 3[illegible] осіб. По виборі президії, у склад якої увійшли п. Данило Моравський як председник, п. Василь Волошин як заступник (обидва з Миклашева) та п. Іван Степан з Підберізець як секретар, представник Ц. К. УНДО ред. З. Пеленський виголосив реферат у земельній справі. По рефераті ухвалено відомі протикольонізаційні резолюції. Відспіванням нац. гимну закінчено віче. На [illegible] вічу був присутній представник львівського повітового староства.

ПРОТИКОЛЬОНІЗАЦІЙНА ЧАРАДА В СЕЛІ ГОРОНОГРОДІ ГМ. ТУЧИН НА ВОЛИНІ.

Дня 6. н. м. відбулася в Гороногроді гм. Тучин довірочна нарада в земельній справі, на яку прибули: голова ПНК УНДО в Рівному п. Василь Ярмолюк і п. П. Либак. Нарада відбувалась у Просвітянській Хаті. Прибуло на неї 87 осіб. До президії наради вибрано пп. В. Климчука председником, Луцяна Зозуляка заступником і Ромця Омельчука секретарем. По рефераті п. Ярмолюка присутні одноголосно ухвалили відомі протикольонізаційні резолюції.

ПРОТЕСТАЦІЙНА ДОВІРОЧНА НАРАДА В РІВНОМУ.

Дня 14. н. м. відбулася в Рівному довірочна чарада в земельній справі. Присутніх було 40 осіб, які заступали 14 сіл рівенського повіту. Головою наради вибрано п. Івана Оболонського з Клеваня, заступником п. Нестора Кузьмінця з Тютковичі, секретарем п. Панька Либака з Рівного, членами пп. С. Грицюту з Колоденки, М. Пастушка з Ільна, Я. Півоварчука з Тайкур, Г. Ковальчука з Минишина, О. Гоменюка з Вандополя, М. Семенюка зі Шпанова, В. Пончука з Прусок. Промовляли: В. Ярмолюк, Іван Оболонський, Роман Бобешко, Панько, Либак, Сидор Грицюта та Іван Морозюк. Присутні одноголосно ухвалили відомі протикольонізаційні резолюції.

Уживану одіж, білля, обуву мужеську, жіночу й дитячу для інвалідів, вдів і сиріт приймає
УКТОДІ, ЛЬВІВ, ПОТОЦЬКОГО 42.
З провінції висилайте поштою. У Львові відберемо самі за повідомленням.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Американський посол Стен вніс законопроект, на основі якого зі Злучених Держав мали би видалити всіх чужинців, що дістають допомоги та обмежити річний імміграційний континґент зі 153.000 на 14.000.

Альбанське пресове бюро заперечує чутки про подружжа альб. короля Ахмета Зогу.

У Франції великі харчеві крамниці будуть відчинені не зважаючи на страйк персоналу.

Ємен веде переговори зі Суданом у справі скріплення та поширення господарсько-політичної співпраці.

Німецького ґенерала фон Зекта похоронять — на приказ Ґітлера — на державний кошт. Похорони відбудуться завтра з великими парадами; на всіх державних будинках вивісять жалібні прапори.

Португальський уряд заборонив совітським громадянам перебування в португальських кольоніях.

Французький уряд підніс мито на вивіз заліза, шоб його спинити. У Франції тепер помітне велике запотребування на залізо з огляду на поважні військові замовлення.

Югославія хоче заключити з Болгарією договір вічної приязни і вже предложила той проект Малій та Балканській Антанті; мабуть за винятком Греції й Румунії всі інші держави погодилися на те.

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Воєнні могили і цвинтарі.

У „Деннику Законів" зі 7. листопада 1936. р. (ч. 85 поз. 595) появився виконний розпорядок міністра внутрішніх справ до закону з 28. березня 1933. р. про воєнні могили і цвинтарі. Тому, що українські землі у Польщі засіяні могилами наших героїв з останніх визвольних змагань, подаємо суттєві постанови цього закону і розпорядку, щоб наше громадянство знало, як боронити їх перед нищенням та як віддавати належну нашим героям пошану.

Воєнними могилами вважає закон: 1) могили полеглих у боротьбі за незалежність Польщі; 2) могили вонків, полеглих або померших з приводу воєнних ділань, без огляду на національність; 3) могили сестер милосердя і вої: осіб, які полягли або померли з приводу воєнних ділань, виконуючи доручені їм справи при якійнебудь військовій формації; 4) могили полонених та інтернованих осіб та 5) могили виселенців з 1915. р. Родинні могили, хочби в них були поховані вище згадані особи, не вважаються воєнними могилами.

Воєнними цвинтарями вважає закон цвинтарі, призначені до хоронення тіл вище згаданих осіб. Воєнні могили повинні бути засадничо згуртовані на воєнних цвинтарях (ст. 1).

Воєнні могили без огляду на національність і віроісповідання похованих осіб та формації, до яких вони належали, слід зберігати й окружати належною тим місцям пошаною і повагою (ст. 2).

Державний скарб може на основі добровільного договору або примусового вивласнення придбати на власність ґрунти з воєнними могилами і цвинтарями та ґрунти, потрібні до заложення таких цвинтарів і могил крім ґрунтів віроісповідних або громадських цвинтарів (ст. 3).

Владі прислугує право доручити ексгумацію тлінних останків з воєнної могили і перенести їх до іншої могили (уст. 1). **Влада може** теж на умотивоване прохання родини, окруження похованої особи у воєнному цвинтарі або громадської установи **дозволити на ексгумацію тлінних останків з воєнної могили, перенесення їх на інше місце у краю і за кордоном** та на спровадження тіла з чужої держави, щоби поховати у воєнній могилі у краю (уст. 2, ст. 4).

Дозволу влади треба на переведення земельних робіт, будову памятників та інших уладжень на цвинтарях і воєнних могилах. Дозволу влади потрібно теж на фотографування і уладження ситуаційних планів воєнних цвинтарів і могил, які лежать поза віроісповідними і громадськими цвинтарями (ст. 5). За нарушення постанов ст. 4 уст. 2 і ст. 5 та за негідну поведінку на воєннім цвинтарі або на могилі, якщо це не є проступком за який грозить більша кара, адміністраційна влада може покарати карою арешту до 6 тижнів і гривною до 500 зол., або одною з цих кар (ст. 9).

Могили і воєнні цвинтарі залишаються під опікою держави; зверхній нагляд над ними виконує міністр внутрішніх справ зі збереженням прав релігійних союзів та інших віроісповідних осіб, управ, громад і військових установ.

КОМПЕТЕНЦІЯ МІНІСТРА ВНУТРІШНІХ СПРАВ ТА ВОЄВОДИ.

До компетенції міністра внутрішніх справ належить: 1) затверджування планів воєнних цвинтарів; 2) справа спроваджування тлінних останків з чужої держави та хоронення їх на воєнних цвинтарях; 3) дозвіл на вивіз тлінних останків з цвинтаря або воєнної могили поза кордони Польщі.

До компетенції воєводи належить: 1) справи ексгумації та перенесення тіла з цвинтаря або воєнної могили на інший цвинтар або до іншої воєнної могили; 2) дозвіл на ремонт або будову нагробників, на будову памятників, на виконуванну земельних робіт та інших уладжень на воєнних цвинтарях і затвердження проектів будови памятників та проектів інших уладжень; 3) дозвіл на фотографування могил; 4) справи загальної управи воєнних цвинтарів, у першу чергу звязаних з евіденцією, ремонтом та вдержанням воєнних могил і цвинтарів та справи звязані з управильненням власности ґрунтів, занятих під воєнні цвинтарі. У згаданих справах міністр внутрішніх справ порозуміває ється з міністром військових справ, воєвода з відповідними військовими властями.

Про задуману з уряду ексгумацію тлінних останків з воєнної могили влада повідомляє родину, якщо знає її адресу. Влада взиває родину покійного, щоб заявилась, чи не задумує в означеному річниці ексгумації забрати тлінні останки з воєнного цвинтаря або могили, щоб поховати їх у родинній могилі або на загальнім цвинтарі. Безпосередній нагляд над станом воєнних цвинтарів та могил належить до управи відповідної громади. На випадок ушкодження могили або якихнебудь уладжень на воєнному цвинтарі управа громади обовязана повідомити воєводу. Якщо воєвода доручить громаді або вона згодиться безплатно вдержувати воєнні могили і цвинтарі, тоді до її обовязків належить постійна консервація і ремонт могил та направа всяких ушкоджень. Якщо міністр внутрішніх справ перекаже цей обовязок удержування воєнних могил і цвинтарів організаціям або суспільним установам, тоді воєвода має нагляд над виконанням цих обовязків.

Згаданий виконний розпорядок обовязує від дня оголошення, себто від 7. лисопада ц. р.

—o—

ПОЩО ПЕРЕПЛАЧУВАТИ,
якщо всіляке білля мужеське, жіноче, дитяче і постелеве в знаменитім гатунку купите значно дешевше просто 1—3 **у фабриці** 3280
Львів, Сикстуська ч. 1. „П А В"

Законопроєкт про спільне добро.

Міністерство хліборобства розіслало минулого тижня хліборобським палатам законопроєкт про спільне добро, щоб вони негайно висловили свою опінію і відослали до 12. ц. м. назад до міністерства. Цей поспіх вказує найкраще, що уряд внесе цей законопроєкт до сойму. Слід згадати, що львівська хліборобська палата, по нараді з представниками хліборобських організацій дня 11. ц. м., — на якій був теж представник Т-ва „Сільський Господар", поставилася прихильно до цього законопроєкту. Подібні опінії висловили теж інші хліборобські палати і тому сойм напевно цей законопроєкт прийме. Тому слід нам познайомитися з головними постановами цього законопроєкту.

З мотивів до цього законопроєкту довідуємося, що в Польщі загальний простір спільних дібр сягає тепер 1,200.000 га; на просторі трьох воєвідств у Сх. Галичині було в 1921. р. 608.000 га. Господарка на спільних добрах (громадських пасовиськах, лісах і полях) на загал нескорисна. І так пасовиська здебільша забагнені. Крім того надто велика кількість худоби зовсім витоптує траву, перемішуючи її з болотом і такі забагнені пасовиська по двох-трьох місяцях загалі непридатні до вжитку. З громадськими лісами теж не краще, бо їх постійно нищить хто хоче і не хоче, а громадські поля зле управлені, покриті хоптою і бур'яном. До того між особами, які користають зі спільного добра доходить постійно до суперечок, а то й самосудів. Щоб припинити цю невідповідну і часто грабункову господарку, законопроєкт змагає до устійнення уділів поодиноких учасників у спільнім добрі і до поділу таких дібр у деяких випадках. Устійнення уділів, себто прав поодиноких учасників у спільному добрі управильнить правний стан володіння цього добра. **Законопроєкт виходить зі становища, що за всяку ціну слід довести до поділу спільних дібр між двома або й більше громадами та між дворами і громадами,** бо господарка на таких спільних добрах зправила неможлива та дуже часто доводить лише до численних спорів. За те поділ спільного добра у громаді (пасовиська, ліса і т. д.) здебільша недоцільний і законопроєкт залишає поділ цього добра ініціятиві учасників-селян. Від їх рішення буде залежати, чи перехід від спільного до індивідуального посідання ґрунтів є для них з господарських мотивів корисне (ст. 23 і 24).

Як-же законопроєкт управильнює справу уділів поодиноких спільників? У першу чергу законопроєкт залишає цю справу добровільному поділові самих селян на основі безспірного посідання з останніх 5-ох років або своєчасно заключених устних чи письменних договорів. Якщо добровільно не дійде до устійнення уділів поодиноких селян, тоді законопроєкт передбачує такий поділ: **половину вартости спільного добра ділиться на рівні части, другу половину розмірно до простору поля, яке посідають поодинокі учасники-селяни або розмірно до числа худоби, устійненого в документах.** Якщо дійде до такого поділу спільного добра між селян у громаді, тоді треті особи, яким прислугувало право служебности (напр. переїзду, перегону і пиття води) на такому спільному добрі, дістають відшкодування.

Зате законопроєкт зовсім не подає основ загосподарування спільного добра і тому львівська хліборобська палата поставила внесок, щоб міністерство опрацювало окремий законопроєкт про загосподарування спільного добра.

Якщо вже законопроєкт стане законом, тоді основно обговоримо його постанови.

—o—

Присуд Найвищого Суду у справі адвокатських аплікантів.

Праця адвокатського апліканта в канцелярії свого патрона **не є наємною працею,** але обовязковою законною працею з метою підготови до майбутнього адвокатського звання. Основою цієї праці не є договір про науку, але передовсім впис на листу адвокат. аплікантів. Цей впис узалежнений від заяви патрона приняти апліканта до своєї канцелярії і від приречення, яке складає адвокатський аплікант на руки декана Адвокатської Палати після вписання на листу адвокатських аплікантів. Бюрова і канцелярійна діяльність апліканта належить до практичної ділянки адвокатських агенд, з якими адвокатський аплікант повинен познайомитися. І хоч аплікант порядкує ці бюрові та канцелярійні справи, але ще тим самим не належить до канцелярійного персоналу, себто умових робітників згідно зі ст. 2. розпорядку про умову праці умових робітників. Тому теж спір на тлі праці адвокатського апліканта підлягає компетенції загального суду, а не компетенції суду праці (оречення Найвищого Суду, 3. XII. 1935. II. C. 1742/35).

—o—

Свідоцтво моральности для п. Сімпсон.

По приїзді п. Сімпсон до Кани, де вона спинилася у пансіоні Роджерс, приїхав до віллі п. Роджерс відомий англійський лікар гінекольог д-р Кірквуд. У звязку з приїздом цього лікаря появилися у пресі різні здогади на тему інтимних взаємин між п. Сімпсон і колишнім королем Едвардом VIII.

Тимчасом приїзд д-ра Кірквуда до Кани стоїть у тісному звязку з розводом п-і Сімпсон. Чому? Згідно з англійським законом судовий присуд у справі розводу стає правосильний щойно тоді, якщо буде ствердженe, що до 9-ох місяців від судового присуду жінка, яка бажає розвестися зі своїм чоловіком, поводиться згідно з вимогами закону. Якщо жінка поводиться в тому часі надто свобідно, тоді дитину, яка приходить на світ у згаданому часі 9-ох місяців, уважає закон шлюбною, її батьком первісного чоловіка розведенці, а присуд про розвід тратить свою силу. І саме д-р Кірквуд, що їздив до Кани, був тим лікарем знавцем, від опінії якого про здоровля п. Сімпсон залежить доля цілого її розводового процесу зі своїм другим чоловіком п. Сімпсоном.

ЯКА ПРИЧИНА ПОВЕНІ РОЗВОДОВИХ ПРОЦЕСІВ В АМЕРИЦІ?

Розводові процеси є найпекучішою проблемою, яка ворушить уми правників Злучених Держав. Діється це тому, що американський закон знає лише одну причину до розводу, а саме чужолоство. Тому заінтересовані подруги з найбільшою точністю підготовляють потрібні докази, на основі яких суддя дає розвід. Одначе найчастіше подруги, які хочуть розвестися, послугуються у суді фальшивими свідками та іншими, спеціяльно придбаними з цією метою доказами. Такі „втомлені" подруги аранжують подружу невірність використовуючи темний елемент — мужчин і жінок, які за відповідну суму долярів — грають ролю тих третіх осіб, „приятелів" і „приятельок", що доводять до зломання подружої вірности й опісля зізнають у суді корисно для одного з подруг. Ось чому у Злучених Державах так легко дістати розвід.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Відпадки і їх вартість.

Що робити зі сміттям? Кожне велике місто викидає рік річно велитенські кількости всяких відпадків які сумарично називаємо сміттям. Винахідники давно занимались питанням доцільного зужиткування сміття і крім практичного застосування маємо багато навіть фантастичних, напр. використання мільонів ножів до жилеток, до вироблу штучних мас, навіть пряжі, замінн в золото... Деякі держави, головно Німеччина, яка стоїть на порозі свого чотирилітнього плану, давно поважно працює над доцільним використанням усіх своїх відпадків, причім показується, що вартість сміття зовсім не така мала. Вичислили, що в 17 мільонах німецьких господарств і ремісничих варстатів пропадає річно 2 мільони сотнарів товщів а в лушпинні 4 міл. сотнарів картоплі. А кільо то викидаємо на сміття тканин, паперу, шкіри, цинових тубок, заліза, міди, костей і т. д. і т. д.! Із самих коробок на консерви можна булоб одержати міліон кільограмів доброї цини — коли б її тільки позбирати. На тубки зуживає Німеччина річно приблизно 1½ міл. кг. цини. Коли вживаємо твердої води до прання і миття, пропадає даром 80 міл. кг. мила. Безліч хаче-

В кожній українській хаті повинен бути журналик
„СВІТ ДИТИНИ"
якого річна передплата ЗНИЖЕНА на 4 ЗОЛ. КВАРТАЛЬНО ЛИШ 1 ЗОЛ.
Замовлення слати грошевими переказами на адресу:
„СВІТ ДИТИНИ" — ЛЬВІВ, ВУЛ. ЗІМОРОВИЧА Ч. 2.

вих готових виробів пропадає по склепах через недостачу холодільників, невідповідне виготовлення, погане та невміле переховування. Біляна знищиться дуже скоро, якщо прати його в твердій воді. В старих печах при невмілому топленні пропадає вугілля на 100 міл. марок. Також пропадає багато газу й електрики при свіченні і паленні. Старі жарівки зуживають непомірно багато струму. Через недбальство попадають на смітники дорогі пакункові папери, шнурки, деревляні та картонові скринки і коробки. Це все можна доцільно переробити. Це великий поступ німецької техніки, яка навчилася використовувати таке „сміття". Давніше вживали сміття майже виключно до заповнювання ям, болот і т. п. Тепер міста почали краще зуживати свої відпадки. Всі міста мають тепер відповідні переробні сміття. Перша така, доволі примітивна фабрика повстала в Будапешті, потім у Гамбурзі після епідемії холери в 1892 р. Тепер сміття розкладають на складові частини і частину спалюють, використовуючи тепло в фабричний спосіб а попіл зуживають як штучний навіз. В Кельні 1933 р. перероблено 150.000 кг. сміття. При тім одержано 3.000 тон цінних старих металів, 61.000 тон доброго навозу, 88.000 тон спаленого з додатком 10 відсотків гіршого вугілля. З того одержали 40.000 кг. жужлю для будівель і 9.05 міл. кільоватгодин електрики. Продали 6.03 міл. кільоватгодин. Використання сміття дозволило би 45 найбільшим німецьким літакам зменшити довіз ярини на половину. При цьому найшло би роботу 25.000 робітників і вижило би додатково 2—3 тисячі родин. При теплярних мотлоб утриматися ще багато родин.

Дуже важним питанням для міст являється використування технічних вод, які досі йдуть до рік. Автім уже деякі міста використовують свої відпадкові води для поливання та поливання.

Використовується також затроєні води деяких фабрик. Завдяки видістанню фенолю заощаджують його 10.000 тон у самім Рурі і переробляють на синтетичні смоли. Спаленням намулу емшерське товариство одержує 100 міл. кільоватгодин. Велитенські багацтва пропадають підчас повені, коли то вода забирає рілю.

У різних можна безумовно все використати і там ще пропадає надто багато. В Німеччині родиться річно 8 міл. телят, з яких половину ріжуть до 3 місяців. Що дня родиться 80.000 поросят, які ріжуть до року. Річно ріжуть 30 до 35 міл. голів худоби (свиней, рогатої худоби, овець, кіз, коней, кріликів). Самої крови пропадає 20 до 25 тисяч тон річно. З крови можна одержати 59 цінних перетворів, як лічничих препаратів, альбуміну для поживи, фотографій, пластичних мас, кровного вугля, погноїв і т. д. Із костей одержуємо желятину, клей, гліцерину, олії, кістяну муку, фосфорну кислоту, кість для виробів і т. д. З худоби використовують усі залози для одержання препаратів. Роги і копита переробляють на ріг або навіз, також волосну щітку і пера.

Величезні скількости товщів пропадають рік річно в різних і ресторанах. Щорічно сходить до каналів 9 міл. куб. метрів води з вивару ковбас! Сьогодні лапки в каналах хоч почасти виловлюють товщ із тих вод. Одна тільки різня у Бонна дала 1934 р. 7065 кг. товщу а 1935 р. 5754 кг., кістяної муки 8279 кг. і 7301 кг. а товщу з лапок 1935 р. вже 6.000 кг. Сучасна техніка вміє використати вповні безумовно всі товщі, навіть зовсім попсовані. Одна товщева лапка одного ресторану в Дісельдорфі дає річно 600 кг. товщу а середня фабрика ковбас 1200 кг. з вивареної води.

Для цілого державного господарства дає це великі цінности.

Неменше цінний пил усяких фабрик. Пил фабрик цементу дає убитий потасовий навіз, пил із прядінень льону дає віск, з вовняних фабрик — лянолія, з рут цінні метали.

В лісах маємо жолуді для випасу свиней, букви для виробу цінного олію, з лушпинням пропадає 30% картоплі. Гнилу картоплю можна переробляти на олій (роблять це вже почасти в Австралії) і також відпадки з винниць. Каучук можна регенерувати до 1/3 попередної вартости.

У кравців, шевців, столярів, слюсарів — усюди находимо дуже багато відпадків. Сировина має бути не тільки перероблена, но зужитті повинна бути знов використана.

Коли це все робить Німеччина — то тим більше цікавить ця справа інші менше заможні народи.

ДІЯБЕТИКИ! виключна продаж антикукрів фірм: „Цукродіста" - Варшава. — „Diasana - Suchard" - Краків. — Др. Фромм - Чехословаччина і Хл'ба „Соя". Солодкі вироби без цукру і сахарини на неварівнім сиропі. **На свята:** торти, мазурки, коляч, бабки для хорих на цукрицю. Централи споживча для діябетиків і дієтичків 3354 2—4
„ДІЄТА"
Львів, вул. Сикстуська ч. 31.

Як живуть звірята без води на пустині.

Звичайно уявляємо собі пустиню як пустарище, де нема ніяких рослин, ні звірят. Одначе воно не так, бо таких пустинь майже нема. Африканські, азійські, австралійські і американські пустині мають доволі багато цікавих мешканців. Найважнішою життевою умовиною звірят і рослин є вода. Багато есавців заспокоює свою спрагу в такий спосіб, що ідуть до водопою. Але є багато таких звірят, які можуть довший час обійтись напр. верблюди і є навіть такі звірята, що можуть зовсім обійтись без води. Напр. карловата раса антильопи т. зв. газеля арабіка, яка живе на острівцях Червоного Моря, де зовсім нема солодкої води.

Майже всі пустинні птиці відлітають до водопоїв, а деякі напоюють навіть пискляти, змочуючи піря на грудях. Писклята висисають від так вогке піря. Але є теж птиці напр. пустинний жайворонок, які обходяться зовсім без води. Звірята травоїдні так, як і рослинноїдні комахи мають воду в рослинах.

Спека трівоге на пустині майже тільки в день, але звірина вишукує собі ріжні найвигідніші для себе місця, (в долині, на горбочку, на дереві, в кущах, під каменем, в печері, норі і т. д.) де є зовсім інші умовини температури. Звірята, які перебувають увесь день у печері і виходять тільки на ніч, живуть у зовсім іншім підсонні ніж звичайне пустинне підсоння: Велике значіння має теж температура поверхні землі в пустині, яка не всюди є однакова. Для комах і вужів температура поверхні має величезне значіння, бо вони, як зимнокровні звірята не можуть регулювати температури свого тіла. Значить температура їх тіла є така як температура поверхні землі. Також і забарвлення шкіри грає велику ролю. Температура нашого кожу 4° вища від темношкірих.

МЕШКАННЯ „БРАТІВ ЛЕТУНІВ" КУПИВ ФОРД.

Генрих Форд купив дім братів Райт, де вони перед 31 роками вибудували перший справжній летунський прилад-літак. Справді по американськи велів автомобілевий король розібрати цілий будинок, перенести камінь за каменем і в Діборні знову відбудувати. Покищо цей будинок є ще в Дайтоні і кімнати, де колись містились варстати вельорепаратури „літаючих братів" займає фризієрське заведення. На першому поверсі, там де колись оба брати опрацьовували свої плани, мешкають комірники. Як тільки вони випровадяться, негайно цілий будинок розберуть. Кожний камінь і кожна цегла дістане своє число, так що при відбудові не буде ніяких навіть найменших трудностів. Цей дім дістане почесне місце біля оригінальної лабораторії Едісона, де великий винахідник досліджував електричне світло.

Порошки для дорослих з фосфор. зн.
KOWALSKINA
вживаємо при невинних
БОЛЯХ
ГОЛОВИ

БОЖЕВІЛЬНИЙ НА ПАРОПЛАВІ.

Перед двома днями подали ми були вістку, про жахливу подію на морі. Сьогодні подаємо деякі подробиці цієї події.

Корабель „Гріпсгольм", який правильно курсує між Швецією й Америкою, вернувся перед кількома днями до пристані Готенбургу після незвичайно жахливої плавби, що підчас неї корабель малощо не згорів і не затонув разом із пасажирами.

На повнім морі, тоді коли ціла корабельна залога боролась із буревієм, один із пасажирів, божевільний, підпалив приміщення корабельного ресторану. Пожежа поширювалась із такою швидкістю, що капітан рішився вже посадити пасажирів до рятункових човнів. Тільки завдяки величезній посвяті й енергії цілої дружини пожежу вгасили після двох годин важких змагань. Коли божевільного привели до кімнати капітана і почали питати про причину вчинку, він відповів:

— Так, це я підпалив пароплав. Чому я зробив це? Мені дуже хотілось подивитися, як потопає пливучий корабель. Цеж справді прегарний виглядає! Полумяні язики, що повзають по морі, багряне небо....

Палій — американець із походження, був уже кілька разів у заведенні божевільних.

„Гріпсгольм" віз 907 пасажирів і 500 людей залоги.

Спішім з пожертвами на „Дар Просвіти"!

ФІЛЯТЕЛІСТИ В ЕНЦЕСФЕЛЬДІ.

До Енцесфельду, де живе тепер на замку барона Ротшильда б. король Едвард VIII., зїхались філятелісти цілої Европи, надіючись, що роздобудуть коперти листів, які щодня приходять у великих скількостях із Англії на адресу князя Віндсору. На думку філятелістів, почтова марка з портретом Едварда VIII. і з печаткою почтового уряду Енцесфельд матиме колись величезну вартість.

Одначе надії філятелістів не сповнились, бо князь Віндсорський довідавшись про „маркову гарячку" велів палити всі коперти зараз після розпечатання і сам цього допильнував.

Вияснення президента міста д-ра С. Островського.

Від міської управи м. Львова за підписом през. д-ра Ст. Островського ми дістали таке письмо:

Міська управа у корол. стол. м. Львові — Відділ І. Президіяльний ч. 8368/І/36 у Львові, дня 28. грудня 1936. До П. Т. Редакції „Діла" у Львові, Ринок 10.

У звязку зі статтею, поміщеною у ч. 272 „Діла" з дня 2. XII. 1936 р. п. н. „Справа української мови в дільницевих урядах у Львові" міська управа у Львові вияснює, що подію у VI. міським дільницевім уряді між п. Яном Міцко і п. Зацерковною представлено незгідно з фактами. На основі переведених доходжень ствердженo, що згаданий урядовець не подер мельдункових карток, лише звернувся до невідомої йому з прізвища особи, якою — як виявилося пізніше — була п. Зацерковна, бо були нечитко написані. На це п. Зацерковна відповіла: „Ти мусиш приняти". Колиж урядовець заявив, що не мусить приняти нечитких карток і що не має часу на дискусію, п. Зацерковна вдарила мельдунковою книжкою до пульпіту при віконці і крикнула перед присутньою публикою: „Такий жидівський паршивий урядовець" і вибігла з бюра. Тоді п. Ян Міцко вибіг за нею і зажадав, щоб вилегітимувалася, на що п. Зацерковна залишила йому документ тотожности. Внаслідок цієї події відбулась у карнім суді розправа за зневагу урядовця підчас виконування службових обовязків, на якій п. Зацерковну засуджено присудом з дня 17. XI. 1936 р. ч. спр. XXXII вг. 1288/36 на два тижні арешту з припиненням виконання кари на 2 роки.

Вкінці міська управа мусить висловити своє здивування, що подію, яка сталася 4. IX. 1936, секретаріят Н. О. пфрушив у пресі щойно дня 2. XII. 1936, отже близько три місяці пізніше і до того незгідно з устійненими на судовій розправі фактами.

— Як добре, що видумали той порошок „MIMI"; тепер прання білля — це забава.

НОВИНКИ.

— **Подаємо до відома П. Т. Громадянам**, що дня 22. грудня ц. р. **„Центросоюз" відчинив 6-ту крамницю з вудженини і мясом при вул. Кентшинського 21.** Зайдіть і переконайтеся, що ліпших і смачніших мясних виробів не дістанете ніде. 33396—7

— **У відповідь на напади і наклепи.** Уже від довшого часу ріжні органи нашої преси присвячують систематично довгі статті та всякі замітки моїй особі. Відповідати на них не треба, бо читач сам може зорієнтуватись у характері та інтелігенції авторів цих статтей і заміток, а часто зже глянувши на підпис знає, хто з якими даними забирає слово про мораль, світогляд, европейську літературу та культуру. На останню статтю д-ра М. Гнатишака у 52. ч. „Мети" теж відповідати не буду, а неясні в ній наклепи передаю під розгляд і осуд покликаної до цього установи. — **М. Рудницький.**

— **Академічні Вечори в Золочеві** відбудуться: 1) в пятницю 1. І. 1937. в год. 15. на тему: „Українська стигматичка Настя Волошин", прелегент: о. д-р Г. Костельник зі Львова; 2) в неділю 3. І. 1937. в год. 15. на тему: „Шевченко і релігія", прелегент: д-р М. Гнатишак зі Львова.

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** чергові сходини членів у пятницю 1. січня 1937. р. в 7. год. вечір. На сходинах виголосить д-р Т. Е. Бурачинський відчит п. н. „Потреби лікарських наук і держава".

— **Покуття без дров!** У справі збуту дров недомагань багато. Про це загально відомо і докладно писати про це годі. Фактом є, що від часу, як уряд перебрав у свої руки продаж дров, населення сіл на Покуттю живе цілий час під знаком їх браку. Нічого не помагають всякі заходи економічних організацій, себто кооператив та О. С. К. Замовлень не виконують і по місяцеві. Скількість замовлених кооперативами дров доходить до 450 тон. Зближаються українські свята, а населення не має взагалі чим палити. І все те діється там, де недалеко повно лісів, де передтим ніхто ніколи не відчував в разі потреби і за готівку недостачі дров. Сьогодні збуваються тут дрова лише приватними чинниками, які чомусь мають більший голос в справі дров, ніж економічна організація населення. Явище наскрізь нездорове і шкідливе. Може би тимчасом Дирекція Лісів у Львові вглянула в цю справу й усунула аномалію, від якої терпить все населення.

— **Заступний військовий обовязок.** Як відомо, з днем 1. січня н. р. починає обовязувати президентський декрет, що новелізує закон про загальний військовий обовязок, вводячи т. зв. заступний військовий обовязок. Звільнені від військової служби наслідком перенесення до резерви як надконтингентові по 25 році життя і зачислені до категорії Ц і Д, з винятком осіб, що відслужили передтим у війську понад 5 місяців, будуть обовязані виконувати безплатну працю для оборони держави. Хто відтягнеться від того обовязку, підлягає карі арешту до 2 тижнів або гривні до 500 зол. в користь фонду краєвої оборони. Одночасно зноситься військовий податок, якому підлягали згадані особи.

— **Пошта не признає далі української мови.** У звязку з нашою передовицею з 15. ц. м. один громадянин з Коломиї повідомляє, що всупереч запевненням львівської дирекції пошт цей уряд

ЕДВАРД ҐОЛІЯС.

ШПИНЬКА З МАНШЕТА.

Цілий Льондон говорив про те, що в таємничий спосіб щез льорд Станлей, славний мисливець і найближчий приятель єгипетського льорда Сесіля Ґрагама. Останніми днями часописи повідомляли про нову сензацію: льорд Ґрагам підготовляє нову виправу до могил у Дагчурі, де має намір вести далі свої розкопи, і Станлей буде супроводити його, як досі.

Іще у віторок бачили люди обох приятелів на великій ревії в „Одеоні", де зірка всього ансамблю, леді Джейн Льоренс — дружина Станлея — мала величезний успіх. А вже в середу „Таймс" приніс вістку, що льорд Станлей пропав десь серед дивних обставин. У Гайдпарку найшов поліцай прегарне авто Станлея; воно стояло у самотній алеї. Одна важна подробиця стверджувала факт, що в ньому сидів сам льорд Станлей: там найшли одну його шпиньку з дорогоцінним каменем. Жінка Станлея ствердила без вагання, що ця шпинька була власністю її чоловіка.

Скотлянд Ярд почав розшуки дуже енергійно, але не натрапив на ніякі сліди. Станлей був багатий, його матеріяльні відносини були в порядку і він міг легко дозволити собі на всякі примхи. А проте він кохав дуже свою жінку і вів зразково спокійне домашнє життя. Він цікавився живо роселідами Ґрагама, з яким вязала його довголітня дружба. Його товариство складалося з невеличкого гуртка осіб, і то таких, що важко було їх навіть підозрівати, щоб вони могли мати якесь відношення до такої неясної справи, як його несподівана пропажа.

Поліційний інспектор Безіль Бріджфорд зітхнув і зносував становище так:

— Шож, ми маємо тут до діла з одним із тих безнадійних випадків, які в історії Скотлянд Ярду не є такі рідкі.

Положив папери справи Станлея до шуфляди і з мовчазною резигнацією придивлявся шпинці від маншета з берилем. Цей камінь блистів в однім з останніх днів осіннього Льондону, наче якесь зелене полумя. Встав і подивився сам на себе у дзеркалі. Він мав на собі фрак. Оглянув плащ і наложив циліндер, вийшов і взяв авто. Їхав до віллі льорда Ґрагама, який з нагоди свого виїзду до Єгипту давав прощальний вечір для своїх приятелів. Бріджворд мав теж честь віддавна належати до цього вибраного товариства.

Бріджворд спізнився. Коли він передавав льокаєві свій плащ і циліндер, почув від нього чергову інформацію:

— Панове сидять у бібліотеці!

— Дякую, Джемсе! — відповів. Та в цій хвилині пригадав собі, що повинен би ще сказати кілька слів своєму заступникові.

— Я хотів би телефонувати!

Льокай завів його до малої кімнатки, де стояло повно куфрів, скринь, спортового приладдя і навіть — Бріджворд здивувався — єгипетський саркофаг.

— Чи все це вже приготоване до дороги? Чи це (і тут показав він на саркофаг) теж іде як багаж?

— Так, пане.

— Дорогоцінна річ, що?

— Тут є мумія Енх-Ме-Ґора Сеаіса, придворного лікаря володаря шостої династії — відповідав льокай професорським тоном.

Інспектор Бріджфорд мимохіть усміхнувся. Його не здивувало знання того майстра церемоній, бо знав, що він був добре ознайомлений із збіркою свого пана і з приємністю показував свою ерудицію. Підійшов до телефону і викликав Скотлянд Ярд. Та в тій самій хвилині насторожився. У телефоні почув якийсь жіночий голос знайомого йому тембра і водночас другий мужеський, що відповідав першому. І нараз ця розмова обірвалась. Детектив сильно збентежився, але зараз заволодів собою. Відложив слухальце, кажучи:

— Телефон, здається трохи попсований.

Підійшов до саркофагу з мумією, нахилився підніс якусь дрібницю, яку сховав до кишені своєї камізольки.

Гості сиділи вже вигідно у бібліотеці, що становила одну частину дорогоцінної збірки Ґрагама. Над цілою кімнатою панувала велика статуя бога Еме-Вет, з собачою головою, з темного базальту. Ця потвора тримала в руках якийсь бич, а її очі з якогось кришталю блищали на тлі півсутінку, що падав із стелі.

Всі привіталися живо з Бріджфордом, а льорд Ґрагам, вийшовши саме із свого кабінету, стиснув йому мішно руку і вказав йому місце на одному з вигідних шкіряних клюбових фотелів. Після цього підсунув йому пляшку з віскі і содовою водою.

— Вибачте, панове на одну хвилину — виправдувався господар. — Мушу ще дати одно мале доручення щодо свого завтрішнього виїзду.

Але редактор „Манчестер Ґардіяну" Мек Сміт крикнув одночасно радісно:

— Інспектор Бріджфорд зявляється сам в пору! Ми всі зняті розмовою про те, що могло статися із Станлеєм. Мені здається, що Скотлянд Ярд іще не найшов нічого. Льорд Ґрагам боронив тут погляд...

Ґрагам перебив йому:

— Так, мої панове, я повторяю ще раз своє переконання, що вся та таємниця розясниться якось дуже просто. Я вже згадав вам, що бідний Стан підчас одної бійки з тубильцями дістав раз сильно в голову і що час-до-часу терпів з тієї причини. Отже уявляю собі, що в одній такій хвилині, коли він стратив память, він вийшов з авта і вже не міг до нього вернутись. Напевно і досі блукає десь по Льондоні і несподівано вирине. Адже такі випадки...

(Докінчення буде).

не розглядає взагалі писем в українській мові. Автор наводить випадок, в якому дирекція пошт на українське письмо відповіла, що полагодить його тільки тоді, як воно буде виготовлене в державній мові. Та сама історія є не тільки з урядами, але й з поштовими агенціями, які теж не полагоджують писем в українській мові.

— 10 тисяч учительських кандидатів без посади. Остання статистика виказує, що в Польщі є тепер поверх 10.617 незанятих учительських кандидатів, з того 3.045 мужчин і 7.572 жінок. Майже половина з них відбула безплатну практику. Оптимісти кажуть, що всі вони до трьох літ одержать посади, тому що передбачується 12.000 нових етатів, не числячи опорожнених шляхом нормального убутку.

— Львівська хроніка. Арештовано служницю Іванку Янішевську, що підкинула дитину при вул. Майзельса 6. — У портієрні залізничої парової номер на серцевий удар 57-літній Фелікс Сорока зі Сигнівки Великої. — 23-літній торговельний помічник Вагнер Герман (вул. Фрухтмана 1.) перерізав собі горло.

— Арештування комуністів. В Станиславові арештовано д-ра Гавскнехта, І. Кардаша, Дмитра Майданського, Стеф. Йокіша і вісім жидів та жидівок під закидом комуністичної діяльности. Арештовані були вже карані за те саме.

— Краєва хроніка. В копальні нафти фірми Бакер у Східниці згинув при праці Володимир Свищ, що обслуговав мотор. — На залізничому мості в Камінці Стр. згинув сторож Андрій Міщук, не добачивши потягу серед снігової. — Станиславівський суд засудив Дмитра Басараба на 15 літ вязниці за вбивство Івана Мороза. — Реемігрант із Франції, Заґурський, родом із Бібрки, приїхавши до Перемишля, кинувся до ріки Вігор, а коли його вратували, пішов до недалекого села Негрибки і повісився в стодолі. — В Небилові (Калущина) згорів тимчасовий нафтовий шиб фірми „Піонір"; шкода доходить до 1.000 зол. — Невідомі люди постріляли двох побережників Якова Деца в Смолярині та Івана Гвіздака в Березі Королівській (Ланцутщина). — Пес коморника зі Журавна Антона Вося сказився і покусав кілька осіб. — У Гвоздичах (Турчанщина) зрабували невідомі люди Юді Бертієрові речи вартости 70 зол. — Між Уличем і Бобровницею (Добромильщина) зрабували бандити Шулімові Австерові 18 зол.

— Зворот потручень емеритам. На основі рішення Найвищого Адміністраційного Трибуналу 8-процентові потручення при виплаті емеритальних поборів у часі від 1. травня 1932 до 1. травня 1933, не повинні були обіймити мешканевого додатку. Наслідком того скарбові палати звертають побрані квоти за той час. Кожний емерит, якому потручено тоді з пенсії, може відобрати надплачені гроші, оскільки звернеться до відповідної скарбової палати. Це торкається також вдів і сиріт по емеритах.

— Залізна руда на Волині. В пов. Рівне на Волині, в збірній громаді Тучин біля с. Річиця, відкрили поклади залізної руди. Ці поклади мають там бути багаті і виступають в малій глибині, а декуди навіть на верху землі. Аналіза цеї залізної руди виказала 30—70 прц. заліза. Покищо експльоатують цю руду примітивним способом (копають). Одна варшавська фірма поставила в Річиці печі до витоплювання руди. Мають будувати ще кілька печей, що має дати більше раціональну експльоатацію. Отже на Волині до базальту, граніту, каоліни, діориту, гнею, кварцу, шпату, шамоту, крейди, радіоактивних джерел і т. ін. прибула також залізна руда. Все те дає українській країні, Волині, широкі господарські можливости. На жаль все те в неукраїнських руках і лише чужинці тягнуть зиски.

— Страйк. Вчора рано вибух страйк у тартаку в Надвірній, де працює 564-ох робітників. Застрайкувало 270-ох робітників, решта працює. Страйк закінчився спокійно в 4. годині, бо управа фабрики сповнила домагання страйкарів, признаючи їм заплату за святочні дні.

— Електрична лапка в оборозі. В українській захоронці в Бучачі часто крали сіно з оборогів, тому слуга окружив їх дротом, крізь який переходив електричний ток високої напруги. Безробітного масаря Ковальського, що хотів переночувати в одному з тих оборогів, ток так сильно поразив, що прийшлося перевезти його до шпиталя.

— Про велику летунську катастрофу, що склалася на полях громади Майдану Сопітського пов. Томашів, наспіли ближчі вістки. Комунікаційний літак Львів—Варшава вилетів зі Львова в понеділок перед полуднем з двома членами залоги і 10 пасажирами. Летів у нормальній висоті, впадаючи часто в густі хмари. Нараз пасажири завважували, що пільот має якісь труднощі з кермою і горячково розмовляє з радіотехніком. Як пізніше показалося, частина керми замерзла, наслідком чого радіотехнік звернувся радіевою дорогою до управи летовища у Скнилові, звідки дістав приказ осідати на землю. Він теж почав шукати відповідного місця, причому занепокоєні пасажири відчули, що керма зовсім не функціонує. Коли літак находився кількацять метрів над землею, експльодувала бензина і частина літака стануда у вогні. Літак упав з гуком на землю, але не розбився. В кабіні повстала страшна паніка. Всі пасажири кинулися до виходових дверцят. Тільки чотирьом пасажирам, що сиділи при дверцятах, удалось вискочити без шкоди, інші попеклися й потовклися, а два, що сиділи на переді, почали горіти. Їх пробували рятувати інші пасажири, але без успіху. Вони згоріли на вуголь. Згорів теж до тла літак. Здорові побігли до найближчих домів за помочею. Прибула поліція, з Варшави прилетів рятунковий літак. Виделеговано спеціяльну технічку і судово-слідчу комісію, щоб розслідила причину катастрофи. Тяжко ранених відставлено до шпиталю в Люблині. Інші відїхали того самого дня потягом до Варшави. Згинули тільки дві особи, а не, як спершу розголошено, чотири. Є це граф Жигмонт Лось і Йосиф Цімерман, власник самоходових варстатів при вул. Л. Сапіги. Потерпіли рани інж. Ст. Кшичковський, радіооператор Фронц, пільот Йонікас, польський консуль з Риги Ст. Риневич, міністеріяльний урядовець Пішковський, пані Лавра Хмелінська і д-р Г. Страшевський. Слід зазначити, що поза катастрофою польського літака перед кількома тижнями біля Атен, остання катастрофа була перша від часу істнування польського пасажирського підприемства „Льот". Оба розбиті апарати були американського походження. У звязку що з катастрофою „Хвіля" подала, що один із двох трагічно померших пасажирів гр. Лось був радником польської амбасади в Льондоні, поширилась у Львові поголоска, що жертвою катастрофи впав гр. Станислав Лось, відомий польський політик і публіцист, землевласник у селі Немце під Люблином, який дійсно був радником польської амбасади в Льондоні. Редакція наша перевірила у львівському „Льоті", що жертвою катастрофи впав граф д-р Жигмонт Лось, замешкалий при вул. Сикстуській у Львові.

— Крадіж долярів на почті. В Тарнові арештовано почтового урядовця Іги. Старжика у звязку з частими крадежами американських листів. Перед арештуванням переведено в його бюрку ревізію і знайдено 42 доляри. Старжик був пять літ соймовим послом і мав марку суспільного діяча.

— Дики пожерли вбиту дівчину. В лісі Липско біля Замостя знайшли останки жіночого трупа. Доходження виказало, що це останки Гелени Боянівної, яка удержувала любовні зносини зі Збігневом Фльоріяном, будівельним техніком із Замостя. Фльоріян хотів оженитися і зірвати зносини з Боянівною, яка почала його шантажувати. Доведений до крайности, він підчас проходу в лісі застрілив її. Тіло вбитої залишив у гущавині, де пожерли її дики. Душогуба арештовано.

— Ще одна катастрофа з літаком. Із Сан Франціско вилетів до Льос Анджелес почтовий літак з 9 пасажирами і трьома членами залоги. Довгий час не було про нього ніякої вістки і всі побоювалися, що сталася катастрофа, бо літак мусів летіти околицями, де віють сильні вітри і падуть дощі. І справді 3 км. від Фенгас у Каліфорнії знайшли його, цілком розбитого, причому всі пасажири і залога згинули. Причиною катастрофи було те, що літак зачепив серед мряки крилом об скелю.

— Дітехватство в Америці не переводиться. Прилюдна опінія у Вашинґтоні стоїть під вражінням схоплення 10-літнього Чарльса Вотсона, сина відомого мільонера. Банда дітехватів зажадала окупу 28 тисяч долярів, з яких 18 тисяч мали бути в старих банкнотах 10 і 100-долярових, а решта 10 тисяч у менших відтинках. Д-р Вотсон заявив готовість зложити окуп, бо бандити повідомили його, що до означеного речинця не зроблять хлопцеві нічого злого. Одночасно справою занялася поліція й оголосила нагороду тому, хто наведе на слід злочинців. Зробили теж відтиски пальців у мешканні, хоча Вотсон дуже тому нерад, боячись, що бандити вбють йому дитину.

— Анальфабетизм у Франції. Французька урядова статистика виказує, що тепер по 50 роках від часу введення у Франції в життя шкільного обовязку, 7 прц. населення не вміє читати ні писати. Виходить, що ситуація погіршилася, бо в 1924. р. у Франції було тільки 4 прц. анальфабетів. Крім повних анальфабетів ті цифри побільшує ще велике число півнальфабетів, яких тепер коло 20 прц. населення. Причиною цього є хибний устрій шкільництва і погана фреквенція молоді. До 28 прц. загалу учнів не ходить в деяких порах до шкіл. Тільки в часі від листопада до квітня кожного року класи повні й молодь нормально ходить до школи. В деяких французьких провінціях діти бувають на науці тільки в часі 50 днів у році. Наслідки фатальні. Статистика за 1934. р. виказує, що в тому році аж 47 прц. учнів вселюдних шкіл не допущено або не здало кінцевих іспитів.

— 761 трупів на свята. В часі Різдвяних свят у Ню Йорку згинуло 761 осіб, з чого 5?5 стало жертвою самоходових випадків.

— У світі є 37,000.000 самоходів, особових і вантажних. З того 22,575.000 самоходів мають Злучені Держави Північної Америки, де один самохід припадає на 5 мешканців. На другому місці стоїть Велика Британія, де на 1000 мешканців припадає 44 самоходи

—o—

Зі судової салі.

14 СЕЛЯН ПЕРЕД СУДОМ.

На виїздній сесії у Рудках окружний суд із Самбора розглядав у понеділок 28. ц. м. справу 14-ох селян, яких прокуратор обвинувачував за провину зі ст. 162 і 163 к. з. за те, що дня 1. липня ц. р. брали участь у збіговищі в Острові Тулиголовському, де було кілька осіб убитих.

Суд засудив трьох селян: **О. Маньчака, Т. Павлишина і М. Савецька по 10 місяців вязниці; двох селян Т. Кравця і К. Хлопецького по 7 місяців вязниці; двох селян: М. Березку і М. Стецька по 6 м. вязниці; трьох селян: В. Джурмана, І. Ільчишина та В. Лопатчака по 3 м. вязниці; селянина І. Кравця суд увільнив.**

Проти трьох підсудних, а саме: Т. Лисівця, П. Репетила і Н. Теслюка відбудеться окрема розправа.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

З кіна.

КІНО „АТЛЯНТІК": „ЖОВТИЙ СКАРБ".

Публіку приманюють на цю фільму дві атракційні фірми: прізвище Гері Купера, як головного героя, та „Парамаунту", як продуцента. Гері Купер це не тільки улюбленець жінок, як „100-відсотковий мущина": це справді першорядний артист. Від часу, коли став партнером Марлени Дітріх у „Мароко", він майже завжди виступає у фільмах „екзотичних", як міжнародній авантурист: це його жанр, в якому мабуть не має рівних собі суперників. У даному випадку — він грає ролю американця, агента одної з воюючих сторін у зревольтованому Китаю. Фільма має широкий розмах, вона повна несамовитих та хвилюючих сцен, обрахованих на сильні нерви глядачів. Всі артисти (головно самозванницький китайський генерал) — знамениті.

КІНО „МАРУСЕНЬКА": „ГЕРОЇ".

Фільма основана на тлі війни Спол. Держав з Кубою у 1889. р. — за незалежність Куби як республики проти еспанських впливів. Президент Злуч. Держав, щоб оминути надто жорстоку громадянської війни висилає до одного з провідників кубайського повстання генерала Гарчії молодого старшину як делегата із листом, що має його повідомити пр підтримку американського уряду. Цей старшина має перебути тисячі миль, щоб віднайти Гарчію, який находиться серед багнищ і нетрів. У цій своїй виправі він надибує випадково одного таємного типа, який торгує зброєю і займається потрохи шпигунством. Але ця непевна людина вміє теж бути гуманна та смілива і вміє дотримувати обітниць. Коли той пройдисвіт бере на себе ролю провідника, він проявляє незвичайно цінні прикмети. Цю ролю грає Волес Бірі і творить іще раз незвичайний тип, повний життя та оригінальности, вповні складений із суперечностей. Уся фільма — пригодницька, як із передвоєнної доби: засідки, напади, чудесні втечі, неймовірні небезпеки, шпигуни, стріли, крокодилі. Головні ролі грають шляхотні Джон Болес і Варвара Стенвік.

—o—

✝ Посмертні згадки.

о. Семен Шпіцер, совітник Митр. Консисторії, долинський декан, полевий курат, парох Солукова, помер 28. грудня ц. р. по коротній і тяжкій недузі в 57. році життя і 30. р. священства. Похорони відбудуться в четвер 31. XII. в Солукові. В. Й. П.!

Останні вісти.

ФРАНЦУСЬКА ПОЗИЧКА ДЛЯ ПОЛЬЩІ УХВАЛЕНА.

Авас повідомляє: Французька палата послів одноголосно ухвалила закон про позичку для Польщі.

НІМЕЦЬКИЙ КОРАБЕЛЬ „ПАЛЬОС" УВІЛЬНЕНИЙ.

Есп. червона влада увільнила на домагання німецького кружляка затриманий ним. корабель „Пальос"; лише частину вантажу і одинокого пасажира еспанця, затримано в Більбао.

Баскійський уряд повідомляє: Баскійська фльота, яка контролює територіяльні води признані міжнародним правом, викрила на тих водах корабель „Пальос", який не згодився на контролю. Віз цей корабель різні товари для повстанців і еспанського громадянина, який не мав при собі ніяких документів. Повідомляють, що Німеччина вислала до Більбао більше военних кораблів, та причалив лише кружляк „Кенігсберґ". Командант „Кенігсберґа" жадав, щоб негайно увільнили „Пальос" із вантажем, залогою та пасажирами. Баскійський уряд згодився звільнити корабель, лише не згодився видати военного матеріялу. Німецький командант не хоче відступити від своїх домагань. Переговори йдуть далі.

ЧАНКАЙШЕК ВЕРНУВСЯ ДО ВЛАДИ. НЕДОВІРЯ ЯПОНІЇ.

Офіційно повідомляють, що нині марш. Чанкайшек знову почав виконувати обовязки премієра і начального вождя. Як відомо, останніми днями були розійшлися чутки, що він думає уступити. Дійсно він зложив димісію, та її не прийняли.

Тимчасом японці ставляться до компромісу з обома кит. маршалами з недовірям.

Представник квантунської армії пригрозив,

Чанкайшек вийшов на волю тому, що приобіцяв Чансулінові співпрацю з комуністами проти Японії.

Квантунська армія готова помогти Китаєві в боротьбі з комунізмом, але

коли Нанкін увійшов у порозуміння з комуністами, квантунська армія мусітиме ужити всіх способів, щоби забезпечити Манджурію і мир на Далекому Сході.

—o—

ЗГОДА СОВІТІВ У СПРАВІ ДОБРОВОЛЬЦІВ ЕСПАНІЇ.

Райтерова агенція повідомляє з Москви, що амбасадор Литвинов приняв амбасадорів Франції і Англії та заявив їм, що СССР годиться в основі на становищем, засованим у нотах Франції та Англії в справі добровольців в Еспанії.

ВІДГУКИ ДНЯ.

ЮРЕ КАДУКО.

Бували в нас ліпші і гірші часи, а в тих часах ліпші і гірші люди. Нація як ріка — раз має чисту, раз мутну воду, раз несе тільки шуму, а раз і всіляке сміття. Не біда в тім, що несе, а біда в тім, що те сміття густо-часто задержується при берегах і довго вертиться на місці, не хоче спливти в море забуття. Воно легке і зачіпиться за щонебудь.

Бували в нас повсякчасно і критики, що сильним голосом наклікали національну ріку жбурнути хвилею то в цей, то в той бік, змити береги, забрати зачеплене сміття і занести його в безвісти. Бувало й так, що хтось дарабу брав за сміття, радив її розбити, чи викинути на беріг, бувало, що хтось ліз у воду — ріку чистити, а тим часом більше каламутив її, бувало, що хтось сідав на березі — в мутній воді рибку ловити.

Бувало...

Але ще ніколи так не бувало, як тепер. Колись справедливі чи несправедливі критики, розумні чи менше розумні Катони мали бодай одну велику прикмету: право обзиватися. Все те були люди, що щось нації дали, чогось для неї доконали, щось витерпіли і — головне — щось уміли. До того: не мали або мали дуже трошки масла на голові.

Нині кожний, не тільки перший-ліпший, але навіть перший-гірший дрипається на національну проповідницю і гримить на цілу пельку. А спитайте першого скраю:

— Хто це такий?

Здвигне раменами:

— Якийсь молодий чоловік...

А поцікавтеся ближче, то нерідко вийде, що той молодий чоловік то рахунків не здав, то здав, але зле, то минулого року ще був у комуністах, то це, то те.

Словом, цілу цеглину масла на голові носить.

Спитаєте:

— Звідкіляж йому це?

Знову здвигнуть люди раменами:

— Не відомо нам!...

А більш обізнані здивуються:

— Ви хіба з Марса злетіли?! Таж у нас тепер не треба ніякого — так би сказать — стажу. Хто вирветься, а голосно репетує — той і має право! Мало того, люди нераз нарікають, кулаком у кишені вимахують, пальцем у чоботі накивають, але обізватися — сохрань Господи! Пощо — кажуть — пхати пальці між двері? Щойно дома, або в гурті однодумців вибухають: Так далі бути не може! Просто світ кінчиться!

І на тім — не світ, а ціла справа кінчиться.

Коня з нарядом тому, хто подасть рецепту вже не на відчищення національної ріки, а на увільнення суспільности від ватаг Катонів і Рейтанів, ніким непокликаних, нікому незнаних і за ніщо невідповідальних.

Галактіон Чіпка.

ЧЕРВОНІ ВИМОРДУВАЛИ ТРЕТИНУ ЕСПАНСЬКОГО ДУХОВЕНСТВА.

Недавно примас Еспанії заявив, що **червоні розстріляли, спалили і замучили 5.000 священників.** Як поясиює єпископська консисторія з Авілі, значить це, що

червоні вимордували 1/3 еспанського духовенства, яке залишилося під їх ньою владою,

бо в хвилині вибуху повстання з 35.000 еспанських священників і черців, коло 15.000 залишилося під владою мадридського уряду.

—o—

Спортові новинки.

Львівський А. З. С. програв у Криниці свої другі ґольфові змагання з томашівським К. Т. Г. 0:4 (0:2, 0:0, 0:2).

Перемога канадійців. Канадійська хокейова ґольфова дружина Кімберлейських Динамітерів розіграла свої другі змагання в Берліні з Б. С. Ц. і виграла 4:1 (0:0, 2:0, 2:1).

Середньо-европейські футболеві дружини на висту пах. Просьба Славія грала в Північній Африці в Касабланці з репрезентацією Марока і виграла 7:1 (2:0). Славія — Спорт Атлетік Маранні 4:2 (3:1). Треті змагання розіграла Славія в Касабланці з Белградським Спортовим Клюбом, який теж відбував турне по півн. Африці. Славія програла 2:3 (0:1). Убогші грав в Альжирі з Галіком і виграв 8:0. На Мальті грав віденський Рапід і перехіг Гіберніано 4:2. Австрія — ФЦ. Порто 3:2.

Товариські змагання у Відні. Вакер — Ред Стар 6:1. Гельфорт — Вієнна 3:2. Вакер — Гельфорт 4:0. Спорт клюб — Форвертс 0:0.

Змагання за чашу Шпенглера. В Давос почався інтересовний турнір за чашу Шпенглера: Л. Т. Ц. (Прага) — Цірікер С. Ц. 2:0; ГЦ. Давос — Кембріджі Університі 12:2 (5:0, 4:1, 3:1).

Повітаймо
Ювилятку - Просвіту
в 68-мі роковини
її успішної праці.
Переслайме
„Дар Просвіті"!

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

OKO W OKO, miesięcznik, Lwów, grudzień 1936 № 3.

ORIENS, dwumiesięcznik poświęcony sprawom religijnym Wschodu, R. IV., zeszyt 6. Warszawa, 1. grudnia 1936.

UKRAINIAN YOUTH. Jersey City, november 1936. V. III. № 8.

SLOVANSKY PREHLED. Praha, 1936. Cis. 10.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр:

Середа, 30. XII. год. 7.30 веч. премієра: „Подружжя".

Четвер, 31. XII. год. 7.30 веч. „Подружжя".

Четвер, 31. XII. год. 12. вночі „Кохання до митної оплати".

Кіна.

АПОЛЬО: „Палата у Фляндрії" з Мартою Егерт.

АТЛЯНТИК: „Жовтий скарб" із Гейрі Купером.

ВАНДА: „Тисяча і друга ніч" і „Весняний вальс".

ГРАЖИНА: „Жайворонок" із Мартою Егерт.

КАСІНО: „Сан Франціско" Ван Дайка із Джанетою Макдональд і Кларк Ґейбль.

КОПЕРНИК: „Моя іронїка" з Шерлі Темпль.

КОЛІСЕЙ: „Небезпечний флірт", „Навчімо працювати" з Фліном і Флінном.

МАРУСЕНЬКА: „Герой" з Волесом Беррі.

МЕТРО: „Мельодія великого міста".

МІРАЖ: „Злочин і кара" Достоєвського та Фліна і Флін.

МІЗА: „Таємна бригада".

ОЛЬКС: „Серед нічної тишини" та коротші додатки.

ПАЛЯС: „У блеску сонця" з Іваном Петровим.

ПАН: „Роз-Мар".

РЕЙ: „Проклята".

ФЕСТ: „Венеційські ночі" з Еві Каптерер.

СТИЛЬНЕ: „Ада то не лишає" і ревія.

ТОН: „У тіні самітної сосни" зі Сильвією Сідней.

УТІХА: „Зов крови" і ревія.

ХИМЕРА: Найновіша колоровна „Міні Маус".

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Африка".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 30. грудня 1936.

Берлін (356.7) 9.45 Музика для господинь, 14.00 Розр. музика, 16.30 Соната г-моль Ліста, 19.00 Весела кабаретова авдиція, 20.45, 21.00 Муз. вечір, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.40 Нар. пісні, 17.50, 18.00 Форт. реціталь, 18.20 Репортаж: Берлін-Нюйорк за 48 годин, 20.10 Розр. музика, 21.15 Військ. марші, **Кошиці** (250.1) 18.00 Для Закарпаття, **Мінхен** (405.4) 9.00 Музика, 12.00 Військ. оркестра, 13.15, 19.00 Концерт квінтету, 16.30 Камер. музика, 20.45, 21.00 Звучні мельодії, 22.40 Давня музика на клявесині та клявікорді, **Прага** (470.2) 16.10 Сюїтка, 18.10 Концерт хору, 20.40, 21.00 Концерт орх., 22.15 Сальон. музика, **Париж** (1648) 12.00, 13.35 Орх. концерт, 18.15 Серед книжок, 18.30, 19.30 Концерт симф. орх., 19.00 Авд. для молоді, 21.00 Форт. реціталь, 21.45, 22.00, 23.00 „Дольорес" муз. авд., **Відень** (506.8) 12.00, 13.10 Розр. концерт, 15.20 Весела авд., 19.50 Веселі пісні в супр. форт., 20.00 „Редемптіон" церк. трилогія Гунода (Роміта сопран, Ручка альт, Майєр тенор, Еттл бас, хор, симф. орх.), **Будапешт** (549.5) 18.30 Концерт орх., 17.30 Джез, 18.20, 19.00 Цик. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Фігарове весілля" оп. Моцарта, **Мілянo** (368.6) 17.15 Камер. концерт, 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт, **Рим** (420.8) 17.15 Танцова музика, 19.45 Легка музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 „Льогетрія" оп. Вагнера, **Білгород** (437.3) 18.00 Нар. музика, 21.00 Сніз. реціталь.

Четвер, 31. грудня 1936.

Берлін (356,7) 14.15 Легка музика, 18.00 Сопран, люгтл. флят, сюїтка, альтівка, віолі д'аморе віольончелі, 19.00 Промова мін. Гебельса, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 Сильвестровий вечір, **Білгород** (437.3) 20.30 Гавайські мельодії, 21.00 Гумор, 22.00, 23.00 Нар. музика, **Будапешт** (549,5) 12.05 Сальон. музика, 13.30 22.05 Циганська музика, 18.45, 19.00 Концерт хору, 20.50 Концерт хору, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 19.00 Смічк. квартет е-моль Бетовена, 20.00, 21.00 Настроєвий концерт, 22.00 Тисячу веселих нот, сильв. концерт, **Кошиці** (250.1) 18.30 Для Закарпаття, 16.00 „Грай, цигане-", **Мінхен** (405,4) 8.30, 9.00 Музика, 10.30 Авд. для дітей, 13.15 Популярна музика, 19.10 Авторську авд., 20.0, 21.00 Найгарніші мельодії на закінчення року, хор, соліст. 22.00, 23.00 Великий веселий вечір, **Мілянo** (368,6) 17.15 Вол. концерт, 19.00, 19.45 Розр. музика, 20.40, 21.00, 22.00 „Іль постро джальто" оп. Вакарія, **Париж** (1648) 9.30 Авд. для жінок, 12.00, 13.15 Орх. концерт, 16.00 Сл. реціталь, 16.30 Літер. авд., 18.00, 19.00 Театр Уяви, клас. твори, 21.00 Вол. концерт, 21.45 22.00 Симф. концерт, **Прага** (470,2) 12.35 Концерт сальон. квартету, 17.00, 18.00 Наш рідний край у танку та співі, концерт орх., хор, **Рим** (420,8) 17.15 Орх. концерт, 19.45 Розрив. музика, 22.00 Вибір пісеньок і мельодій, **Відень** 506,8) 11.25 Авд. для жінок, 13.10 Симф. концерт, 15.20 Авд. для дітей, 18.20 Сюїтка, 19.15 Велика ревія пробощих, 22.25, 23.00 Велика сильв. академія

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 30. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Святочні настрої, концерт, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Бюро господині дому, 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 1530 Львівські біжучі вістки, 15.35 Молоді польські артисти, з гр. пл., 15.45 Популярні поїзди серед сто літ, 15.55 Під італійським небом, гр. пл., 16.10 Оповідання для старших дітей: Хижак, 16.25 Концерт сальон. орх., 17.00 Боротьба зі шкідниками, 17.15 Концерт солістів: Сікорська-Малєбова спів, віольончелі, 17.56 Британська святочна ідилія, фейл., 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Весела пісонька, гр. пл., 18.40 Загальна сторінка, 18.50 Справа неповідкінности господарети, 19.00 „Франек" новеля Вол. Реймонта, 19.20 „Обережно!" святочна посилка для молодших, 20.05 Хвилина бюра студій, 20.45 Вечорній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт, 21.35 Камер. концерт: фортепіян, скрипка, 22.00 Театр Уяви: „Бэль залюблених" К. І. Галчинського, 22.30 Танцова музика, у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Четвер, 31. грудня 1938.

6.30 Ранішня авдиція. 7.25 Програма на вині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика в гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. транскрипції, гр. пл., 12.40 Полудн. данини, 12.50 Кінчик старий рік, гутірка, 14.30 Концерт бажань. 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт. 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Привабливі пісеньки, гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Музичні мініатури, гр. пл., 16.10 „Пригода Сильвестра Трота" новела Ст. Роговського. 16.20 Над альбумом почтових марок, авд. для старших дітей. 16.35 Польська легка музика, гр. пл., 17.00 Що ми повинні знати про суєт. працівників, 17.15 Двофортепіянова музика, 17.50 Репортаж із інвест. досліди міяну. 18.05 Резерва, 18.10,18.15 Спортові вістки. 18.20 Оркестра гармоністів, гр. пл., 18.35 „Сильвестер у давньому Львові", 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Вінчука карнавалу" оперетка Е. Кальмана. 20.30 Гутірка: Театр у валізі, 20.45 Вечірний денник. 20.55 Актуальна гутірка, 21.00: Сильвестрівський концерт: І: Пробоєвики минулих літ. 22.00 „Весела сильвестрівська сирена" авд. М. Гемара, 22.30 Продовження Сильв. концерту: ІІ. „Що співаємо нині та що співатимемо". 23.30 Сильвестер на Косцюшковому Верху. 0.15 До слухачів у закордоні, 0.20 У вогні карнавалу, муз. репортаж.

Ширіть наш часопис!

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно —продажа: Бельгія бельг. 89.38, 38.95, Долярн американські 5.29-5.26 і пів, долярн канад. 5.28.50—5.26.—, Фльорени гол. 290.80—289.10, Франки фр. 24.75—24.61, Франки швайцарські 121.85—121.05, Фунти англ. 26.03—25.87, Гульдени данп. 100.20—99.80. Корони ч. 17.60—17.20. Кор. дан. 116.19—115.35, Кор. норв. 130.78—129.80, Корони шв. 134.18—133.20, Ліри італ. 23.20 — 24.70, Марки фінл. 11.49 —11.00, Марки нім. 123 — 118, Шил. австр. 97.00—96.00. Марки нім. срібні 132 —127.

Акції.

Банк Торг. 40. Банк Польський 106. Цукор 28, Лільпоп 13.25, Островець серія б. 23.25—23.50, Стахановичі 32.75.

Тенденція дещо слабша.

Папери.

3 пов. інвест. 1. ем. 65.75, серія 81.50, 3 пов. інвест. 2. ем. 65.00, серія неност., 4 пов. 50.75, 50.00, 50.25, 49.38, 49.36, три остан. дрібні, 6 дол. 62.00, 4 прем. дол. 46.75, 47.00, 7 стаб. 440.00, купон 102.27.

Тенденція дещо слабша.

Збіжжя.

Львів, 29. XII.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	24.00—24.25
Пшениця збор. червона	23.50—23.75
Пшениця одн. біла	23.75—24.00
Пшениця зб.	23.25—23.50
Жито шт. І	19.25—19.50
Жито шт. ІІ.	19.00—19.25
Ячмінь одн.	21.00—21.25
Ячмінь на мливо	20.25—20.50
Ячмінь паст.	19.50—19.75

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 29. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагон-стація завантаження:

	льоко ст. завадів:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	23.50—23.00
Жито збір. 694 гр/л. 3%	18.50—18.75
Ячмінь пошн. 621 гр/л. 4%	18.40—18.50
Овес легко завощ. 444	13.50—13.75
Овес не завощ. 456	14.00—14.25
Гречка 10%	20.00—20.50
Кукурудза жовта	15.00—15.25
Кукурудза червона	16.00—16.25
Конюш. сім'я	32.50—33.75
Соняшникове сім'я	33.00—33.25
Насіння льону 95%	41.00—42.00
Фасоля корона руч. в. в м. 42	53.00—54.00
Фасоля „Різен" руч. виб. в м.	42.00—43.00
Фасоля шнальц. руч. виб. в м.	40.00—41.00
Фасоля спец. ручно п. в м.	42.00—46.00
Фасоля краса рафовина	25.00 - 26.00
Фасоля цукр. ручно виб.	31.00—32.00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від напінки	115—120
Конюшина вільна від напінки 96 проц. чистоти	120—125

Ячмінь і жито далі подорожіли. Ціни інших продуктів незмінені. Тенденція здержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 29. грудня н. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десертового бльок. без опакування	2.60 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове включно з бочк. опакуван.	2.65 „
1 кг. масло експорт. дає зачет	2.65 „
молоко від 28. XII. ц. р.	0.16 „
яйця	4.40—4.60 „

Тенденція на масло, молоко та яйця знижкова.

Осторога

З приводу появи фальсифікатів НАУ-А пудру для немовлят і дітей звертаю увагу матерям, що дбають про їх здоровля, що НАУ-А ПУДЕР відомий від більш пів віку є тепер

правдивий тільки в рожев'м опакуванні з охоронним водним знаком.

Шимон Гай
Аптикар

Старе опакування ПУДРУ НАУ-А вимінюю відпродавцям на нові до дня 1-го січня 1937. 1—4

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 29. XII. ц. р. платив своїм достанцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахокасарні „М. С." у Львові, (ул. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре уминені, повногрудні	1.00 зол.
Індики І. кл., добре уминені, повногрудні	0.85 „
Курочки цьогорічні І. кл. біло й жовтоніжки 1.50 кг. вгору	0.95 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.95 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Спростування. Тому, що на Загальних Зборах Рідної Школи у Львові згадано між іншими і нашу установу як таку, що в цьому році нічого на Р. Шк. не зложила, стверджуємо оцим на основі наших записок, що на викупно виданих Рідній Школі власних акцентів виплатили ми в цьому році: 30. III. зол. 100.—, 31. III. зол. 100.—, 3. 4. зол. 100.—, 2. 6. зол. 100.—, 6. 6. зол. 100.—, 12. 6. зол. 100.—. Разом виплачено нами готівкою зол. 600.— не вичислюючи в ту квоту різних дрібних датків в грошах і натурі на імпрези деяких львівських Кружків Р. Ш. — **Фабрика солодощів „Фортуна Нова".** 3366

ПОДЯКА. Старшина Кружка „Рідної Школи" ім. Тараса Шевченка у Львові вул. Супінського 21 почувається до милого обовязку виложити щиру подяку всім Вп. П. П. Організаторам і Виконавцям вокально-ритмічної імпрези „Чар Ритму", устроєної в дні 18. XII. 1936 р., а якої весь дохід призначено на дожив'лювання бідної дітвори. Особливо широ дякує Вп. П.П. Лесі Кривіцькій, Оксані Суховерській і Б. В. Балтаровичеві за приготування програми, а всім їх еленам за її виконання. Рівнож широ дякує Старшина Кружка Вп. Пані Меценасовій Олені Сосюкаловій за ревний труд і працю в ініціятиві і організації цеї імпрези.

Поляка.

Оцим складаємо щиру подяку всім українським установам і громадянам Самбора, Лютовиськ, Букової, Ракової, Сільця, Виніт і Т-ву „Взаїмна Поміч Українського Вчительства" у Львові, які віддали останню прислугу нашому найдорожчому Батькові **Степанові Джурдж Сілецькому**, емер. управителеві школи в Лютовиськах, тим, що взяли участь у похоронах Покійного в Самборі дня 20. XII. п. р. Зокрема висловлюємо нашу вдячність українському вчительству, зорганізованому у Відділі Т-ва В.П.У.В. і кред. кооп. „Український Вселюдний Учитель" у Самборі за моральну й матеріяльну поміч у часі недуги і смерти Батька, похоронній кооп. „Китайка", яка уладила своїм коштом похорони, о. дек. Плешкевичеві, о. проф. Юзьвякові зі Самбора, о. парохові Юзьвякові зі Сільця, о. Івашкову, дутій орхестрі муз. Т-ва „Бандурист" і хорові „Боян" в Самборі за те, що безкорисно звеличали цей сумний обряд своєю участю, музикою і співом, П. Д-рові Хомінові, лікареві в Самборі, за жертвенну і безкорисну опіку над Батьком за ввесь час недуги аж до смерти.

Самбір, дня 28. XII. 1936.

Дружина і діти.

Шукаєте праці? —

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника!

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АПЛІКАНТ з дворічною судовою практикою шукає патрона. Зголошення слати: „Діло" під „Перед новою уставою". 3361 2—2

АБСОЛЬВЕНТКА СЕМІНАРІЇ шукає праці. Займеться дітьми, або кухнею. Зголошення до „Діла" під „Добрі поручення". 3367 1—3

МЕШКАННЯ

ШУКАЮ В СЕРЕДМІСТЮ при інт. родині сонячного покою (комфорт) з харчем для себе і донечки від січня 1937 р. Зголошення тел. 240-96 Ревізійний Союз. 3368 1—3

КУПНО - ПРОДАЖА

УКРАЇНСЬКЕ бюро купна продажі нерухомостей „ТРАНСАКЦІЯ" у Львові вул. ДЛУГОША 1 (ріг Миколая) т. 117-94 приймає до продажі і поручає до купна як найкорисніше у великому виборі: нові каменниці і передвоєнні, віллі, доми, парцелі, пансіони, млини, господарства. Численні подяки і поручення. Всякі вказівки і поради в обсягу купна продажі безплатні. Приймає теж під фахову управу реальности у Львові. 3340 2—3

ФІРАНКИ найбільший вибір, дешева вирібня ВАНК пл. Марійська 6. 3310 2—6

ВЕЛИКА, передсвяточна, дешева продаж найновіших фіранок, кап, ковдер — Фрайліх, Сикстуська 21.

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 55 60

НА ЯЛИНКУ гарні дарунки — годинники, срібло і біжутерію дешево у фірмі **Розважевський**, Львів, Академічна ч. 2. (готель Жоржа). 3309 6—?

ГОДИННИКИ, біжутерію, срібло дешево тільки у фірмі РОЗВАЖЕВСЬКИЙ, Львів Академічна 2 (готель Жоржа). 3309 4-?

ЗОЛОТІ та срібні вироби, перстенці, шлюбні обручки тощо продає дешево славнозвісна католицька фірма **ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ**, Львів, площа Марійська ч. 5. Полагоджує всякі направки. 3032 14-30

КОЖНИЙ УКРАЇНЕЦЬ сповнить свій громадянський обовязок, якщо хоч раз у році закупить харчеві товари в ананіт зі своєї солідности українській фірмі „Іра" — М. Ковалів — Львів, Кохановського ч. 7, тел. ч. 277-92. 3370 1—5

НА ЯЛИНКУ возпливі решітки нижче цін фабричних продає фірма Йосиф ТАЛЕР, Боїмів 8. 3372 1—2

РІЖНІ

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 20-100

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОСИЛАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Усі діти люблять JECOROL

бо він дуже смачний і успішний. Вживаний від більш 35 літ замість трану, віддає він дійсні послуги здоровлю, зміцнюючи апетит, побільшуючи вагу і викликуючи значну поправу загального стану.

JECOROL
BUKOWSKIEGO
LABOR. CHEM.-FARMAC.
FIRMA A. BUKOWSKI SUKC. WARSZAWA

Фортепіяни, піяніна

першорядних марок нові й оказійні.
Догідні кредитові умовини

Новацький
Львів, Пілсудського 17
Тел. 235-21.
2620 18-38

(НЕ ФАРБА)
привертає СНОВУ *йому* ПЕРВІСНИЙ **КОЛІР**

РОБІТНЯ капелюхів різних фасонів і красок та всяких ШАПОК КРИМСЬКИХ і БАРАНКОВИХ по найдешевших цінах
М. БІМШТОК
КРАКІВСЬКА 15 (Народний Дім).
Для Кооп. і Союзів відповідний рабат. 3295 4—10

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які може видавництво мусить відновити з новим роком для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:
Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa на 480 уразів, оправлена зол. 2.50 на 960 уразів оправлена зол. 5.—

КУПОН
на БЕЗПЛАТНИЙ
гарний і практичний ДАРУНОК
для тих, що купують дарунки на
ЯЛИНКУ в Перфумерії
С. ФЕДЕРА
Львів, СИНСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 15а
Товар тільки першорядний. — Величезний вибір. — **Найдешевші ціни.**
11—10

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів. Ринок 10.

Ч. 294 (14.543). Львів, четвер 31. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячна 5·00 зол. Чвертьрічна 15·00 „ Піврічна 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях 12·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Чанкайшек залишився начальним вождом.

ЗДАЄТЬСЯ УСТУПИТЬ ЗІ СТАНОВИЩА ПРЕМІЄРА.

Як повідомляє Домей, виконавчий комітет Куомінтангу видвигнув одноголосно димісію Чанкайшека. Той останній залишиться **головою військового комітету,** але правдоподібно **зречеться головства у виконавчому комітеті,** де на його місце прийшов би Ванчінвей або Ванво. Виконавчий комітет дав Чанкайшекові одномісячну відпустку для поратування здоровля і поручив окремій комісії прослідити справу арештування премієра.

Єгипет побільшує армію та укріплює побережжа.

ПРОТИБРИТІЙСЬКА ПРОПАҐАНДА В ІРАКУ.

Нині відбулося перше засідання ради національної оборони. Предметом нарад була реорґанізація єгипетської армії, яку за 3 роки мають побільшити до 30.000 та вивінувати її у модерне воєнне знаряддя; все те коштуватиме 7,000.000 фунтів. Побережжа Середземного і Червоного Моря укріплять.

Вождь арабських партизанів у Палестині Фавдзі ель Каадзі, який тепер виїхав до Баґдаду, веде завзяту протибританську пропаґанду; він публично взиває прогнати анґлійців з усіх арабських країв, а жидів — з Палестини.

Фавдзі почав творити військову організацію арабської молоді.

Злучені Держави заборонять вивозити зброю до Еспанії.

Як повідомляє Авас, державний департамент дозволив вивезти складові частини літаків, з яких можна зложити 19 апаратів. Той транспорт призначений для одної голяндської фірми і голяндський пароплав „Президент Гардінґ" перевезе його до Гавру.

Паста до зубів АЛЬОЕ

в чисто цинових тубках

найкраще зберігає здоровля зубів.

3095 8—10

Куди спрямують транспорт відтіля — невідомо. Преса припускає, що до Еспанії; голяндська фірма відмовляє всяких вияснень.

Хоча голова американської фірми, яка продала літаки до Гавру, заявив, що йде тут про пасажирські літаки, які годі замінити на військові, та вістка викликала велике вражіння в американських парляментарних колах, бо загально припускають, що літаки таки призначені для Еспанії. Якщо виявиться, що воно справді так, необхідно буде перешкодити новим законом або президентським декретом.

Предсідник сенатської комісії закордонних справ Пітман заявив навіть, що він сам опрацював

проект закону про заборону вивозу зброї для еспанських армій

і представить його конґресові вже 5. січня. Він сподівається, що його законопроект скоро у хвалять і тому

ще вдасться затримати експедицію зброї та літаків,

що їх державний департамент дозволив вислати ще 28. ц. м. Законопроект Пітмана передбачує заборону постачати зброю не лише для міжнародніх воєн, але й для громадянських, себто таких, де: 1) повстанчі війська займають частину території; 2) мають власний уряд; 3) хочаб одна з воюючих сторін дістає поміч зі закордону.

У Льондоні навіть говорили, що

британський посол інтервеніював у Вашинґтоні, щоб американський уряд шанував невтральність супроти Еспанії,

але урядово ту чутку заперечують.

Клопоти посолки валєнсійського уряду.

Пані Паленсія, яку валєнсійський уряд заіменував новим послом при шведському уряді, приїхала до Стокгольму, але з прикрістю ствердила, що не може зайняти будинку посольства, бо відтіля не хоче виправодитися давній посол, якого валєнсійський уряд відкликав. П. Паленсія відвідала вчора шведського міністра закорд. справ. Не знати, що станеться з будинком еспанського посольства.

—o—

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ на ЯЛИНКУ є премійна вкладкова книжечка Кооперативного Банку „ДНІСТЕР" у Львові, вул. Руська ч. 20, на яку крім звичайних відсотків можна одержати ще й нагороду за ощадність у висоті 25—100 зол.

Уживайте до ПЕЧИВА лише доброї якости ДРІЖДЖЕВОГО ПОРОШКУ до печива, ВАНІЛІНЕВОГО ЦУКРУ, СУНИЧНОГО ЦУКРУ, МАЛИНОВОГО, АНАНАСОВОГО ТА ЦИТРИНОВОГО. Кооперативи „ПЛАСТ".

До кращого чи гіршого?

II.

У вчорашній статті казали ми про становище офіціяльних польських чинників. Перейдім з черги до другого елементу, себто до польського громадянства.

У переднормалізаційних часах знали ми, як ділити польське громадянство. Ендеція, соціялісти та людовці по одному боці, по другому легіоністи, бебеки, словом — увесь табор, званий „санацією". Ця друга група, що „максіма парс фуіт" при здобутті незалежної польської державности, викликувала була спершу деякі надії, що вийшовши зі школи марш. Пілсудського буде ставитись толерантніше і ліберальніше до проблем національної політики, зокрема — шануватиме українців, як поважний політичний чинник. На превеликий жаль, ці надії розвіялись швидко після травня 1926. року, особливо за часів першого і другого „санаційного" сойму, що вийшов із виборів у 1928. та 1930. році. Ще у свіжій памяті дуже прикрі сцени поміж санаційними послами та українськими, дуже прикрі заяви пп. Мейштовича, Незабітовського і ін., не згадуючи про краєву дійсність у літі-осені 1930. року.

Однак справжній натиск, правдивий наступ польських санаційних громадянських кол против українців помічаємо щойно саме від проголошення заяви польсько-українського замирення! Найліберальніший ніби польський табор, що культивує память власної боротьби за свою державність, змобілізувався проти згоди з другим народом у Польщі у моменті, коли назріли обставини для тієї згоди!

Годі просто зрозуміти як „Звйонзек офіцеруф резерви", або „Зажевє" могли ухвалити такі нетолерантні резолюції. Домівки тих організацій прикрашені портретами Пілсудського, — але його визнавці забули про його ідеольогію. Як погодити ті факти зі словами Пілсудського з 1920. року: „Воля країв нами окупованих є для мене рішаючим чинником" а далі „Знаю, що багато поляків не поділяє моїх переконань. Вони приписують немочі ума і серця нехіть деяких наших сусідів стати поляками. Вони — ті сусіди — почувають себе „підсвідомо" поляками, — каже дехто з наших патріотів. Але такими словами промовляли москалі та німці. Вони в подібний спосіб немочі ума і серця приписували відразу поляків до Московщини та Німеччини". І врешті „Привязати їх (неполяків) до Польщі під загрозою батога — ніколи в житті! Булаб це відповідь, що її насильство дає теперішньости, зродженої з насильства минулого". (Й. Пілсудський „Твори, промови, прикази", том 5).

Неодин із зажевяків чи старшин резерви боровся у спільній польсько-українській армії у 1920. році, терпів замолоду під російськими чи німецькими благодатями та слушно співчуває сьогодні долі польської меншини у Чехословаччині чи Німеччині — а проте не вміє ставитися

Присилайте передплату!

Syga. VI. I. Pr. 227/36. — Wyciąg z protokółu wspólnego posiedzenia niejawnego. — Sąd okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie, w składzie: Przewodniczący Wiceprezes S. O. Ł. Malicki, Głosujący: S. O. T. Będaszewski i S. O. Dr. J. Locker, w sprawie konfiskaty Nr. 285 (14535) czasopisma pt.: „Dilo" z daty Lwów, dnia 20 grudnia 1936 r., do Syga. VI. I. Pr. 227/36 na posiedzeniu niejawnym w dniu 24 grudnia 1936 r., po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 18 grudnia 1936 r. przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt: „Dilo" Nr. 285 z daty Lwów, dnia 20 grudnia 1936 r., zawierającego w artykule pt: „Prawosławia u Polszczi nad berehom propasty", a). w ustępie od słów: „Ce wykłykuje" — do słów: „pryrodnyj rozwij", — b). w ustępie od słów: „Za wyniatkom" — do słów: „ordynariu u Grodni", — c). w ustępie od słów: „Osoba ep. Antonia" — do końca artykułu, znamiona występku z art. 170 k. k. — zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl §. 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. — Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierw. szej stronie. — Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21. ust. druk. z dnia 17 grudnia 1862. Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. — Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej ustępów artykułu ma na celu szerzenie fałszywych wiadomości o działalności i znaczeniu Prawosławnej Cerkwi w Polsce oraz ustosunkowaniu się do Cerkwi tej władz administracyjnych — mogących wywołać niepokój publiczny. — Według §§. 487, 489, 493 p. k. oraz §§. 36 i 37 ustawy prasowej jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący: L. Malicki wr. — Protokólant: J. Herasym wr. — Za zgodność: Lipanowicz, kier. sekret.

НОВОВІДКРИТА Ф-ма „ЕЛЕКТРОФОН" Львів, вул. Ягайлонська ч. 11

поручає електротехнічні та радіові матеріяли по найнижчих цінах. Жарівки по 70 сот. Має власну радіотехнічну лабораторію, будує радіовідбірники на новійших тип в (superheterodyny) теж направляє всякі типи солідно і дешево. 3332 4—13

обективно і справедливо до наших справ у Польщі. Є це з одного боку якась настроєва нехіть до українців, а другого боку брак холодного розуміння ваги української справи для держави, в якій ми становимо ок. 20% населення. Доходить сюди ще й третій чинник. **Польський патріотизм в Галичині полягає все ще у протиукраїнській боротьбі.** Австрійська займанщина була для поляків найлекшою, ціла активність польської суспільности звернена була не проти займанців, лише проти українців. Факт, що в нинішній польській дійсности польське громадянство не займається великими державницькими проблемами, а політичні партії не мають свободи рухів у суспільно-устроєвих справах, є найбільшою причиною продовжування протиукраїнської круціяти: це — так мовити — вияв енергії по лінії найлекшого спротиву. І тут не тільки післятравневий режім не зумів внести нічого нового і корисного, а навпаки — Безпартійний Блок у Галичині прийняв без застережень шовінізм від ендеків, чим уможливив кільком ендецьким сецесіоністам причалити до ББ, не вирікаючись принципіяльної їхньої ідеольогії. Зло лежить у тому, що польське громадянство у Галичині не вміє вдуматися в зміну, яка в його відносинах з нами зайшла з хвилиною, коли ми опинилися в межах польської держави. Цей факт накладає на нас обовязки супроти держави, але накладає також на поляків обовязки супроти нас, як недержавного народу.

Кольонізаційний наступ це черговий доказ польської короткозорости. Ведеться його з думкою дістати етнічну більшість у Галичині, забуваючи, що дійти до цього можна тільки через боротьбу з українцями, що на довгі-довгі роки виснажуватиме енергію обох сторін, і що заки до цього дійде — може прийти момент, в якому і польська і українська сторона будуть змушені йти рамя об рамя. Чи з перспективою такого необхідного спільного фронту, необхідного у найбільш життевих інтересах Польщі та українців, варта викликувати сьогодні найгострішій в усіх дотеперішніх конфліктів з українцями?!

Як учених австрійської державної гімназії з польською мовою навчання брав я участь з товаришами поляками у демонстраціях під німецьким консулятом у Львові з приводу гакатистично-кольонізаційної акції німцями на Познанщині. Проголошувані тепер поляками декларації у земельній та кольонізаційній справі живо пригадують мені ті давні часи. Суспільність польську містифікується такими аргументами: „Українців у Польщі (офіціяльно) 14.3 відсотків. Парцельовану землю у Галичині можна їм продавати хіба у такім самім відсотку!" Я чув і такий вислів: „Поляків на етнічно-українській території у Галичині треба збільшити до числа українців, тоді щойно буде рівний старт, а опісля можна їм дати „навіть" і університет!" Альтернатива, щоб парцелювати землю відповідно до національного катастру громади, не буває навіть брана під увагу. Характеристичне, що цю акцію веде піле польське громадянство та що прилучується до неї польське землевласництво, що донедавна декларувало себе як „пілсудчики". Польське міщанство щиро католицьке. Але так само як признавання себе до ідеольогії маршала не торкається його поглядів на національну політику, — так само прив'язання до спільної нам католицької віри не влекшує ближньої любови до українців. Зрештою, ніхто з нас любови від них не потребує і не вимагає. Дивно тільки, що вони мають таку коротку память: вони нетямущі свого роду і добробуту, в якому жили на цій землі сотки літ спершу завдяки панщині, опісля завдяки праці українських і слуг і робітників, денних та сезонових наймитів, які своїм трудом, своїм потом утримували їх. Сьогодні ті пани лепечуть про перехід тої землі — у руки спроваджуваних кольоністів. Це вже з їх сторони не тільки брак льояльности супроти українського народу, це називається зовсім інакше і багато поганіше.

Всі алярми про загрожений будь то би польський стан посідання у Галичині, наскільки вони не є тільки тактичним маневром, — нещирі і безпідставні. Тут виринає наглядно різниця між довоєнними та теперішніми часами. Польська державна рація забезпечена фактом державної суверенности. Громадяни поляки мають всюди першенство перед українцями, мало того, заняли вони місця належні українцям з рації їх відвічних прав до життя на цій землі. Вступитися з тих становищ, що їх передтим ніколи поляки не мали, не значить поменшити польський стан посідання — а тільки і виключно признати справедливі домагання співгромадян того краю і держави. Трудно припускати, що поляки, котрих не зуміла засимілювати ні російська ні німецька екстермінаційна політика, будуть лякатися асиміляції зі сторони українського народу! Тому польський дефетизм просто незрозумілий.

Не від речі буде пригадати польському громадянству ст. І. уст. 1. і ст. VI. уст. 2. конституційного закону, які кажуть: „Держава є спільним добром усіх громадян" і що „ні походження, ні віра, ні національність не можуть бути причиною обмежених прав". Не є хіба обмеженням прав поляків, коли ми домагаємося для нашої молоді українських шкіл, але суворим обмеженням наших прав природних і законних є, коли наша молодь не має достаточної скількости шкіл усіх ступнів і видів. Що наш стан посідання у шкільництві впав на 20% стану довоєнного — про це каже офіціяльна польська статистика.

Тих галицьких поляків, які твердять, що жадаємо більше ніж нам належиться, дозволю собі спитати, в котрім повіті галицьких воєвідств можуть мені вказати відповідний процентовому числу населення відсоток українців у територіяльній самоуправі?! Навпаки, ноторійно відомі є випадки, що солтиса чи війта поляка імпортовано, хоч у громаді був українець з ліпшими кваліфікаціями чесного і розумного самоуправного діяча.

Острах польського громадянства каже, що є в нас стихійна сила, яка видно може загрожувати навіть переможцям. Але чи висновок з цього такий, що треба ту силу ламати, — чи заертати у річище, корисне обом сторонам? Відповідь може дати тільки польське громадянство, яке на жаль дуже неохоче вглядати в суть проблеми. А суть проблеми польсько-українських взаємин така: чи має іти до кращого чи гіршого?! Коли так стоїть справа 1½ року від початку „нормалізації", то зле стоїть справа з „нормалізацією".

Володимир Соловій.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і Ска у Львові, вул. Кордецького 50, Тел. 260-04. ПКО 503.881.

поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до піллоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до піллоги — СИНКУ до біляя помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 45-?

Большевицька ідеольогія є безперечно руйницькою і треба її поборювати так, як це зуміє зробити в першій мірі фашизм, опісля нацизм; та вона небезпечна і загрозлива лише тому, що диспонує військом, господарством і дипльоматією У. Р. С. С.-у. Якби большевизм не мав свого зубі консістам в тій безмежній країні і не піддавався би приказам Москви та не розпоряжав своїми тайними фондами,то певно не мав би буя чести бачити, як повстають у стільки краях товариства снобістичних „приятелів У. Р. С. С.-у".

Тимто природним стає питання, яке ставлять собі трівожно інші держави, головно ті, які безпосередно межують з У. Р. С. С. (є до них можна зачислити також й Туреччину, Персію і Японію): Чи большевизм, як такий, позбавлений своєї територіяльної підставки, себто У. Р. С. С., є небезпекою, яка вимагає ідеольогічного хрестоносного походу, або чи вистарчили би може проти нього відповідні засоби чуйної поліції?

Чи У. Р. С. С., без большевизму, переміновшись, припустім, у царство з новою ідеольогією, націоналістичною або расовою, перестав би, сим

Е-КО

поручає електричні комплєти до освітлення ялинок. Радіоприймачі у великому виборі на догідні сплати. Українські грамофонові кружки (колядки).

ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 29. Тел. 203-30.

лою самого факту, представляти загрозу? Чи не повторялося вже тисячу разів, також і в Німеччині те, що комунізм це лише нова маска царистичного панславізму?

Чи на останніх демонстраціях в Москві за конституцією не маяли може, чи не вперше, побіч червоних прапорів, також патріотичні прапори старої Росії?

Чи нову конституцію випрацювали може з метою обеднати У. Р. С. С.?

Чи французька масонерія, і жиди, і церква англіканська не рішили недавно і то рішуче, помагати всій еволюції федерації совітсько-соціялістичних республик у напрямі до великої та сильної, зеднаної демократії,яка зможе стати противагою разом з іншими демократіями, союзові тоталітарних країв?

А славянські краї, які досі відмовлялися признати совітський уряд, чи і надалі не признавати муть Росії прибраної в демократію?

А інші краї, як Фінляндія, Польща, Румунія, Туреччина і т. д., зможуть завтра повести в даним напрямі свою політику без конструктивної програми, не знаючи яка доля чекає народи немосковські, нині приковані до У. Р. С. С.?

Альфред Розенберг каже, що Німеччина ставиться байдуже до форми уряду, який росіяни можуть собі вибрати; що не хоче війни з У. Р. С. С. Не можемо нічого мати проти того, що торкається властивої Росії, себто етнографічної Росії, та треба всеж мати пояснення: чи У. Р. С. С. є може Росією? або точніше, чи Росія включає цілий У. Р. С. С.? Тільки відповідь на ці питання може нам розяснити, чи можливий є успіх нового наступу, який підготовляє жидівсько-англікансько-масонський фронт".

Н. С. С.

Чи майбутня форма російського уряду байдужа?

ФАШИСТ СТАВИТЬ ЗАПИТИ ГІТЛЄРІВЦЕВІ.

(Від нашого власного кореспондента).

Рим, 22. грудня 1936.

Відомий італійський журналіст Енріко Інсабато помістив статтю у „Кор'єре Діпльоматіко е Консоляре" п. з. „Деякі запити до Альфреда Розенберга". З огляду на її оригінальний підхід до питання подаємо її в цілости.

„Альфред Розенберг, що дав своїм тонким змислом причинок основної ваги до ідеольогічного сформування нацизму, коли його спитав раз представник часопису „XX. Siecle" з Брюсель, заявив між іншим:

„Ми не хочемо війни з У. Р. С. С. Нехай росіяни правлять собою як хочуть. Одначе не можемо допустити до того, щоби комінтерн продовжував свою працю европейського розкладу, накидаючи нам свої варварські гасла. Ми покінчили остаточно комунізм. Одначе ми є не лише німцями, але також ще й добрими европейцями. І через те ми протиставимося рішуче розкладовій праці Москви".

З цим ми зовсім згідні.

Італія певно не була остання, що піднесла стяг проти большевизму, та певно не буде першою, що звине цей стяг, доки не мине небезпека для европейської культури, в найширшім значінню цього слова, доти Італія стоятиме на своєму місці у боротьбі. Та коли для Німеччини боротьба проти комінтерну може бути, в кінці кінців, не лише програмою оборони, але також програмою поширення свого впливу на схід, тимто програмою конструктивною, для інших народів середньо-східньої Европи, не лише боротьба проти большевицької ідеольогії є проблемою, а істнує також проблема території, яка матеріально творить підставу большевизму себто У. Р. С. С.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних більочків Р. Ш.

Вихри і морози

нищать шкіру рук, спричинюючи рапавість. Натирайте перед виходом з дому делікатним охоронним препаратом, який шкіра легко приймає галяреткою

GLYCERIJELL ANTIBA

Дальше спроваджують кольоністів.

Теляче — це тихе, спокійне подільське село у підгаєцькому повіті. Праця в читальні, кооперативах, молочарні, „Сільським Господарі" та інших організаціях, плила тихо, незаміт-но, аж до кінця 1934 р. Щойно з початком 1935 р. продажа фільварку Земському Товариству Парцеляційному у Львові сколихнула спокійним селом. Одночасно ожили надії халупників та малоземельних селян на купно кусника землі при нагоді парцеляції фільварку. Якеж було їх розчарування, коли по кількамісячнім урядуванні повновласника згаданого т-ва, яке є парцеляційним банком, і по виповненні всіх вимаганих формальностей, селяни дістали відмовну відповідь. Не даючи за виграну, селяни почали звертатись просто до банку до Львова. Навіть солтис урядово звернувся письменно до Львова з проханням, щоби громадянам з Телячого продавали землю. — На ці заходи приходили постійно відповіди: „підождіть, справу поладнаємо пізніше"...

І дійсно поладнано її, але ось як:

Фільварок обіймає простору 517 га, з того 402 га рілі, сіножатей і пасовиськ та 115 га ліса. Якжеж цей фільварок розпарцельовано? Дня 26. жовтня ц. р. затверджено першу серію парцелянтів. Простір обнятий затвердженим викасом обіймає 262 га 47 а 37 м². З того зайшлі кольоністи з корінної Польщі дістали 224 га 70 а 70 м², дві родини місцевих поляків (бо більше їх нема!) 3 га 99 а 63 м², форналі, які мають першенство при купні землі з парцеляції дістали лише 14 га 71 а 36 м², на Т.Ш.Л., костел, цвинтар для кольоністів, дороги і т. д. приділено 10 га 66 а 46 м², а українські селяни дістали з ласки **8 га 39 а 23 м², себто трішки більше, ніж 3% розпарцельованої землі (3.2%)!**

У другій серії парцелянтів, яка закінчить уже парцеляцію і яку в найкоротшому часі затвердить староста, цей відсоток землі для українських селян ще менший.

Тепер друга справа — продаж ліса. Коли селяни побачили, що рілі не дістануть, кинулись купувати ліс, радше корчі, які називають чомусьто лісом. З цією метою заключили з З. Т. П. через своїх повновласників о. Осипа Рибачука і Михайла Бойка умову купна-продажі 60 га ліса і дали задаток. Одначе староста рішенням з дня 17. 7. 1936 ч. 6/под. не затвердив цієї умови з таких причин:

„1) Projektowany obszar do parcelacji stanowi las, który został uznany decyzją Pana Wojewody za ochronny; 2) Zezwolenie na parcelację lasu może być udzielone jedynie w wypadkach szczególnego interesu publicznego i gospodarczego lasu, a wypadki takie nie zaistniały; 3) W razie rozparcelowania i objęcia tego lasu w posiadanie przez włościan, ci rozpoczną niezwłocznie karczunki i nieprawne zmiany na rolę — mimo ochronnego charakteru lasu".

Відклик від цього рішення відкинув воєвідський уряд у Тернополі. Для пояснення слід додати, **що селяни задумали купити ліс в однім кусинку, як неподільну цілість і на нім задумували господарити кооперативним способом, як лісова спілка.**

Ми подали нагі факти, не коментуючи їх. Гепер запитуємо компетентні чинники, чи це шлях до нормалізації? Що задумують зробити компетентні чинники, щоб огірчення і місцевих і дооколичних селян не вилилось у небажаній формі для обох сторін?

Василенко.

На еспанських фронтах.

Національні радіостації повідомляють, що під Теруелем нац. війська перемогли червоних, які відступають, покидаючи чимало військового знаряддя. В Андалюзії нац. війська посунулися вже на 60 км. і йдуть дальше. Під Вільлянуеве дель Канада червоні виявили чимало активности, але мусіли відступити з великими втратами, подібно як під Мелянцуеля. На піденних відтинках відбито ворожі стежі, що втратили 32 убитих.

Під Корбалєн Кампільйо і Пуерто де Ескадон (на відтинку Теруелю) червоні війська, що їх відбили нац. війська, складалися з міжнародніх частин та послуговувалися совітськими повозами. У пров. Хаєн нац. війська з Гедармес здобули Льоперу, де згинуло 52 червоних, а чимало попало в полон. В руки нац. військ дісталося 50 крісів.

Комунікат червоних, який появився опівночі, подає, що нац. війська втратили 40 убитих і ранених під Тарасеною (середущий фронт), яку атакували завзято, але безуспішно. На мадридському відтинку нац. армія скріпила вогонь з гармат, моздірів, скорострілів. На відтинку Караванчели червоні здобули 8 домів, де нац.

✝

ОЛЬГА З ОГОНОВСЬКИХ ЛЕВИЦЬКА

найдорожча подруга д-ра Костя Левицького, адвоката і директора Центрального Кооперативного Банку у Львові,

заснула в Бозі по тяжкій недузі в дні 30. грудня 1936. року у Львові. у 74. році життя.

Похорон найдорожчої Покійної відбудеться в суботу дня 2. січня 1937. року, в годині 2. пополудні з дому смутку при вул. Підвалля ч. 7. II. поверх, на Личаківський цвинтар.

На цей сумний обхід запрошують свояків і знайомих — прибиті тяжким горем

подруг, діти,
синова, зяті і внуки.

*

Надзірна Рада і Дирекція Видавничої Спілки „Діло" висловлюють заступникові голови Надзірної Ради през. д-рові Костеві Левицькому з приводу смерти Його Дружини — заяву найглибшого співчуття.

*

З приводу смерти Дружини сеніора українських дівчат президента д-ра Костя Левицького — члени Ради Спілки „Діло" висловлюють Йому свое щире співчуття. На своєму довгому і трудящому віковому шляху д-р Кость Левицький зазнав чимало важких ударів. Нехай Йому у цій найважчій хвилині потіхою буде свідомість, що Його горю співчуває найщиріше все українське громадянство.

ЕДВАРД ГОЛЯС. (2)

ШПИЛЬКА З МАНШЕТА.

(Докінчення).

Брідфорд заговорив живо:

— Дуже мені прикро, мільорде, що коли я вчора розмовляв з вами про Станлея, ви мені не згадували про таку важну подробицю. Ми тоді звернулиб свої розшуки у зовсім іншому напрямку.

Грагам був збентежений.

Сказав Мек Сміт:

— Пане Брідфорд, тут іде теж про нашу професійну честь! Грагам твердить, що багато нерозкритих злочинів існують тільки у буйній уяві криміналістів і жадних сенсацій читачів брукової преси.

Інспектор відповів:

— Це можливе. Але і це певне, що багато злочинів залишається навіки невиясненими. І саме вони належать до найцікавіших випадків. Та я не можу зрозуміти, як може існувати журналіст або детектив без багатої уяви. Ця уява повинна зацалюватись від звичайних фактів, які стверджує холодний критичний ум. Комбінаційний хист і талант робити висновки це на мою думку необхідні прикмети доброго криміналіста. Та не перечу, що і припадок, сліпий припадок, грає теж велику ролю... як це ми бачили недавно на ріжних прикладах з нашої лондонської практики.

Льорд усміхнувся іронічно:

— Добре бодай, що ви признаєте ролю припадку у своїй праці. Але нащо тоді здалися наукові методи досліду?

— Наукові методи потрібні на те, щоб стверднти, що у зібраному ланцюгу всяких доказів бракує одна ланка і що через те не можна засуджувати невинно підозрілих. Так само при зовсім поважній підготовчій науковій праці припадок має своє значіння. Треба мати зовсім певні познаки, щоб стверднти винуватця.

— Виясніть нам точніше свій погляд — прохав Мек Сміт.

Брідфорд устав і заняв позу викладача:

— Возьмім для прикладу якийсь вигаданий приклад. Якийсь високоінтелігентний мужчина, нежонатий, нараз закохався в жінці свого довголітнього приятеля. Вона зустрічає його почування з симпатією. Чоловік відкриває цю симпатію, звертається до того добродія і доходить до гострої виміни думок. Чоловік погрожує скандалом. Уявім собі, що така сцена відбувається в такій кімнаті як ця. Чоловік домагається гостро, щоб приятель покінчив цю історію, а приятель думає над тим, якби заощадити скандалу собі і тій, яку кохає. Отже наприклад, коли чоловік стоїть тут звернений лицем до вікна, нараз рука його суперника доторкнулася стіни, де висить така стріла. Він знає, що у стрілі є смертельна отрута, якої вживали духовники бога Амон-Ра і якою позабувалися всіх тих, що відкривали їх духовницькі таємниці. Той чоловік знає, що одна драгліна такої отрути може вбити людину і він ударяє свого противника стрілою у спину. Уда-рений відвертається. Отрута починає проявляти свій вплив. Ранений паде на стіл і стріла залишає на тафлі стола, як ось тут маленьку рисочку. Далі він зачіпає за край стола і скочується на шкіру леопарда, таку, як ось тут. Коли паде, зачіпає теж одну з маленьких фігурок, зроблених із глини Нілевого намулу.

Всі присутні стежили живо за тим оповіданням і Пірсон перебив настрій окликом:

— Льорд Грагам має рацію! Криміналісти мають справді несамовиту фантазію!

Брідфорд, якби не чув цього, говорив далі:

— Прошу подивитись: тут маєте перед собою кусень зломаної стріли. Вона ще зовсім свіжа. А тут — і показав при цьому на стіну вкриту зброєю — знаходилось знаряддя самого злочину.

Він приклякнув і при помочі мікроскопу почав оглядати підлогу:

— А тут у щілинах підлоги можете найти сліди порошку, який при аналізі покажеться намулом з Нілу.

Мек Сміт перебив йому сміючись:

— Дякую вам, Брідфорд. Ваш виклад переконав нас у двох річах: ви маєте дуже багату фантазію і акторський хист.

Детектив не дав себе зупинити і піднесеним голосом говорив далі:

— Ви хочете мати докази, панове? Прошу подивитись тут! Ота липка маса, найдена на столі, яка залишилась після жертви, це як ствердила аналіза — кров. А тут є ще маленькі волоски, білявo-червоні. І щож було далі? Убив

воїни були укріпилися. Червоні здобули містечко Віллянуева де ля Канада і поліпшили свої становища на лінії Вілляфранка—Романіяльс.

ХОТЯТЬ ЗАВЕСТИ ЛАД У МІСЬКИХ УПРАВАХ.

Валенсійська рада міністрів ухвалила вчора зреорганізувати міське самоврядування: його мали би вибирати партії „людового фронту" і професійні спілки.

На тому самому засіданні рада міністрів прийняла димісію віцеміністра внутрішніх справ і шефа відділу безпеки.

—o—

ПОМЕР Б. АВСТРО-УГОРСЬКИЙ НАЧАЛЬНИЙ ВОЖД.

Нині рано помер у 80. році життя архикнязь Фридрих Габсбург. Після війни він поселився у палаці в мадярській місцевости Мадяровар, де й помер.

УКРАЇНСЬКА 3356 2—100
СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ
АЛ. КУШИКА
Львів, вул. Скарбківська ч. 28.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Португальський премієр Салязар предложить проект буджету на 1937. рік, з поважною надвишкою доходів над видатками. Він підкреслив, що Португалія стала тепер основою ладу і миру в Европі.

Фінляндський міністр закордонних справ мабуть вніде у початках 1937. р. до СССР.

Турецький міністр закордонних справ запропонував скликати раду балканської антанти на 15. лютого.

Французький уряд задумує вести боротьбу зі звишкою цін шляхом реорганізації торговлі.

Ірляндський премієр де Валера заповів, що у найближчому році Ірляндія ухвалить нову конституцію. Тоді залишиться лише одинока перешкода для порозуміння з Великою Британією, а саме Ульстер — частина Ірляндії, підчинена Льондонові.

Бразилійський президент проголосив стан облоги в стейті Матто Гроссо, де вибухли заворушення у звязку з нападом на двох сенаторів з „людового фронту".

Французькі робітники харчевого промислу рішили страйкувати, доки уряд не сповнить їхніх домагань. Завтра переведуть вони голосування над тим, чи страйк має дальше тревати.

Премієр Трансйорданії Гассан Халед Паша помер в Єрусалимі на серцевий удар.

Німеччина продовжила на 1937. рік торговельно-розрахунковий договір з СССР.

ник пробував позбутись своєї жертви. Можете самі зробити висновки! Тут при стіні стояла домовина з мумією. Бачите по колірі тапет, що вона тут стояла. Риска на тапеті вказує, що домовину обертали. Трупа вложили до домовини, а мумію, яка там лежала, — Брідфорд показав на шафу — найдете тут. Є це мумія придворного лікаря Енх-Ме-Гора. Якби льорд Грагам хотів дозволити нам оглянути, що є у тій шафі...

Грагам підскочив, якби хотів кинутись на Брідфорда. Його очі горіли, він поблід.

— Ви збожеволіли, Брідфорд.

Детектив кінчав далі:

— Так, тоді ми мали повну розвязку таємниці, де щез Станлей. Він був критичного дня тут. Це потверджує моя одна мала знахідка.

І простягнув руку до Грагама із шпинькою від манжета, що мала в собі дорогоцінний камінь-берил.

— Другу таку шпиньку маємо у Скотлянд Ярді.

У тій самій хвилині присутні скрикнули. Статуя Еме-Вет упала, якби хто її кинув, на Грагама і вкрила його своїми відпадками.

Брідфорд побіг за завісу, на тлі якої стояла статуя і сказав:

— Так, мої панове, Еме-Вет, бог померлих покарав смерть Станлея. Припадок буває страшний. Я підслухав телефонічну розмову. І пізнав голос спільника у цьому злочині. Можете його тут оглянути. Це леді Джейн Льоренс, жінка Станлея!

Перекл. в. г.

Українські ремісники у Львові організуються.

Реміснича молодь м. Львова стає до культурно-освітньої праці. Це доказ, що між нашими ремісниками перемагають здорові думки. На жаль, не багато українських ремісників розуміє як слід вагу абстиненції у щоденному житті. Саме кружок „Відродження" ім. М. Голубця у Львові на Личакові може бути прикладом для всього українського ремісничого загалу. Дня 25. ц. м. відбулися в домівці Т-ва „Будучність" при вул. Личаківській 92. треті з черги заг. збори цього дуже діяльного кружка „Відродження". Збори відкрив голова кружка п. Дм. Мандзевич витаючи делегата централі „Відродження" і представників преси. Делегат централі „Відродження" І. Костюк склав привіт від Головної Ради „Відродження", ред. Богдан Кравців привитав ремісників-відроджениів від часописів „Обрії" і „Голосу Нації", п. Я. Гайвас виголосив дуже гарний і змістовий реферат про потребу організації, члени Ради кружка склали звіти з діяльности кружка. По оживленій дискусії виголосив голова Т-ва „Сила" п. Юрій Петречко інформаційний реферат про потребу заснування філії Т-ва „Сила" на Личакові. Хід нарад незвичайно поважний. Видно було, що це культурна, свідома реміснича молодь радить над своїми важними організаційними справами. Кружок „Відродження" ім. Мих. Голубця продовж цілого року веде дуже оживлену діяльність, на яку складаються: реферати, прогульки, вистави, концерти, забави, колпортажа відродженецьких видань, щотижневі цирші сходини членів, засідання Ради, читання журналу і видань „Відродження" і т. п. Кружок має невеличкі ощадности і гарну бібліотеку з 134 книжок. Двічі до року кружок бере корпоративну участь в панахиді над могилою свого патрона бл. п. Михайла Голубця, українського ремісника, що згинув у боях за Львів. Праця у кружку йде вперед, дарма, що деяка частина інтеліґентної молоді Личаківського передмістя стоїть осторонь від діяльности цього під кожним оглядом дуже активного кружка ремісничої молоді. Кружком по батьківськи опікується п. Дм. Сачинський. До нової Ради кружка вибрано: головою знову п. Дмитра Мандзевича, як членів: Макара Пилипа, Кутного Івана, Стадника Павла, Сколоздру Романа, Васильківську Степанію, Бойківну Гену, Кінаша Дмитра і Сачинського Дмитра.

Працюють над вихованням хліборобської молоді.

КУРС ІНСТРУКТОРІВ ХЛІБОРОБСЬКОГО ВИШКОЛУ МОЛОДІ „СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРЯ".

Хліборобський Вишкіл Молоді — це організація хлопців та дівчат при кружках „Сільського Господаря", якої завданям є вивчити цю молодь на добрих господарів та господинь, привчити до громадської праці та виховати на добрих громадян. До цієї молодечої організації належить молодь тільки у позашкільному віці, отже від 14-го року життя. Навчання у Хліборобському Вишколі Молоді тревае 4—5 років та поділене на три ступні, що є наче трьома клясами хліборобської школи. Навчання уладжене так, що учнів чи учениць обєднують в окремі Гуртки Хліборобського Вишколу Молоді, які в одному селі творять разом секцію Х. В. М. при кружку „Сільського Господаря". Ці гуртки через самоосвітню і теоретичну підготову агрономами та окремими інструкторами, як також практичним виконуванням власними руками того, чого навчилися, переходять повний вишкіл на практичних господарів та господинь. Часті іспити і з теоретичних відомостей і з практичних праць, публичні закінчення вряз з показами осягів молоді, що вона їх досягла поступовим господарюванням, це дальші засоби праці Хліборобського Вишколу Молоді. Отже це не є принагідна праця над молодю, але завершена система навчання, що має докладно вироблену програму, розклад занять, свою власну методику, свою літературу (підручники) і навіть власну газетку „Хліборобська Молодь" ,що на днях починає четвертий рік видання. Ця організація істнує вже пять років, вишкопила вже тисячі нашої сільської молоді і над дальшими тисячами саме тепер працює.

„Сільський Господар" привязує величезну вагу до цієї справи і тому віддав свою молодь під керму інжинірів-агрономів, що їх має тепер у краю поверх 60, та окремих інструкторів, що мусять мати закінчену середню освіту, належну господарську підготову та покінчити відповідні курси для Хліборобського Вишколу Молоді.

Такий курс інструкторів Х. В. М. уладив „Сільський Господар" у днях 18—23. грудня ц. р. у Львові, в якому взяло участь 66 учасників, у тому 39 курсантів та 27 курсанток з поверх 40 повітів краю. Курс відбувався щодня рано та по полудні і вичерпав 31 предметів та практичних вправ у 43-ох годинах; викладало на ньому 18 прелеґентів, у тому 13 зі „Сільського Господаря" та по одному з Ревізійного Союзу Українських Кооператив, Центросоюзу і Маслосоюзу.

Курс закінчився 23. грудня вечором роздачею свідоцтв. Курсантів прощали від Т-ва „Сільський Господар" голова Мирон Луцький, від Гол. Секції Х. В. М. др Е. Храпливий та від управи курсу інж. А. Романенко, в імені курсантів промовляв інстр. М. Бартків. Інструктори розїхались негайно до своїх місць праці при філіях „Сільського Господаря" у краю, щоб чи то продовжувати працю, чи то її починати з метою виховати розумне та свідоме своїх завдань хліборобське покоління.

—o—

В обороні рідної землі.

В четвер 11. грудня ц. р. відбулося в БЕЛЗІ при повній салі „Народнього Дому" віче у земельній справі, на якому референував пос. д-р Роман Перфецький. Віче отворив голова ПНК о. Юрій Менцінський, до президії ввійшли Петро Гарах з Белза і Петро Дзік з Белза. По рефераті пос. д-ра Перфецького відбулася дискусія, в якій між іншими забрав слово **Олекса Мельник з Будинина,** вказуючи в ній, що на кольонізацію призначений Тушків. Усі промовці казали про потребу найгостріших засобів парляментарної боротьби в обороні рідної землі аж до зложення посольських мандатів включно на випадок дальшого ведення кольонізації.

Одноголосно прийнято протестаційні резолюції та закінчено віче відспіванням національного гимну.

В неділю 13. грудня п.р. відбулося в БОБЯТИНІ сокальського повіту під проводом Йосафата Олеська окружне протестаційне віче. Здвиг народу був такий великий, що саля читальні „Просвіти" не помістила учасників, а решта мусіла прислухуватися вічу з майдану перед читальнею. Реферати в земельній справі виголосили пос. д-р Роман Перфецький і д-р Лев Хомінський. В самому Бобоятині призначено до парцеляції 300 га діднчівської землі, з чого ореченням повітової земельної влади з 28. листопада ц. р. ч. 290/36 призначено під кольонізацію чужосторонніми кольоністами 250 га, а лише 50 га призначено на сусідську парцеляцію. Віче відбувалось серед надзвичайно палкої дискусії.

Обговорено ще справу комасації, як протикольонізаційного засобу, і рішено перевести особну анкету в справі комасації та ухвалено одноголосно протестаційні резолюції проти кольонізації, а за сусідською парцеляцією.

В пятницю 18. грудня ц. р. відбулося в СОКАЛІ в салі „Народної Торговлі" велике повітове віче. Проводив д-р Лев Хомінський, а секретарював п. Франц Козьолковський. Референт в земельній справі виголосив пос. д-р Роман Перфецький, який заразом зложив звідомлення про авдієнцію делегації загрожених кольонізацією сіл Савчина, Боянич і Бобятина у повітового старости в Сокалі та про свою інтервенцію у власника дібр Бобятина та в Земельному Банку. Після палкої дискусії ухвалено одноголосно відомі протестаційні резолюції та відспівано національний гимн.

В суботу 19. грудня п. р. відбулося в ЛЮБИЧІ КНАЗІ, равського повіту велике окружне віче під проводом місцевого пароха о. Заяця. Учасників прибуло таке велике число, що саля місцевої читальні „Просвіти" не помістила їх. Референт пос. д-р Роман Перфецький мусів виголосити реферат при вході салі, щоб усі учасники віча могли брати участь в нарадах. У дискусії забирало голос багато селян, після чого ухвалено одноголосно відомі протестаційні резолюції в земельній справі.

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Простуда і відмороження.

Зимовою порою організм людини є наражений на всякі захоріння, звязані з температурою. Недавно згадували ми про додатній вплив зими на людину. Тепер треба згадати і про її недостачі. З них найважніші два: простуда і відмороження.

Простуда не є сама для себе ніякою недугою. Зате вона витворює у людини нахил до занедужання. Найбільш наражені на простуду є віддихові дороги, головно горішні, себто ніс, горло, дишниця і озяви (бронхи). Остудження слизьних блон, що їх покривають, головно, коли воно спеціяльно нагле, викликує ослаблення їх звичайної відпорности на заразні.

Нормально на слизьних болонах, що покривають віддихові дороги, живе багато ріжних заразнів. В часі, коли відпорність організму не є нічим нарушена, вони є для нього негрізні. З хвилиною, коли зменшується ця відпорність, напр. по наглій простуді віддихових доріг, вони мають перевагу над ослабленим організмом. Тоді виступає найчастіше катар носа, запалення горла, дишниці і озявів.

Залежно від занятого місця маємо тоді ріжні клінічні прояви як катари, кашель, зачервонінння і біль (горла) тощо.

Також простуда є податливим ґрунтом до появи грипи із її ріжнаманітними проявами (гарячка, кашель, ослаблення, ревматичні болі тощо).

Якже берегтися від цього лиха? Лікарі поручають гартування тіла, як запобіжний засіб проти простуди. Одначе гартуватись треба вже від літа; І не всі можуть це робити, бо деяким (ослабленим, анемічним, туберкулічним) це може навіть пошкодити. Таким ліпше хоронитись перед простудою теплим одягом. Врешті всі мусять уважати, щоб у зимі не зміняти нагло температури напр. не слід відразу з дуже огрітого помешкання вибігати на мороз і навпаки.

Другим „нещастям", що часто постигає людей узимі це відмороження. Жертвами зими у цьому випадку є найчастіше молоді люди, спеціяльно анемічні та сухітники і взагалі люди з ніжною, тонкою шкірою.

Найчастіше відморожуються місця тіла, що лежать найдальше від серця.

Причиною відмороження є крім морозу ще вогкість повітря і згадана вище схильність організму. Відмороження проявляється зачервонінням чи то заснінкням шкіри у легкому ступні; при сильнішім виступають міхурі, набрекіння відмороженого місця, а то й рани.

Щоб забезпечитися перед відмороженням треба передовсім рухатися на повітрі; рух приспішує обіг крови, що розносить по тілі тепло. Крім цього треба у вражливу шкіру втерти трохи товщу чи товщевого крему, носити теплі і необтислі рукавиці, панчохи та добру обуву.

Відморожені місця, що сверблять і болять, лікуємо купелями, теплою і холодною на зміну. Ось напр. при відмороженні пяти, занурюємо її до начиння з теплого водою з 1 ложкою таніни на літру води на 5 мінут, потім до начиння з холодною водою з додатком 1 ложки аромат. оцту на 1 мін.

Можна теж смарувати відморожені місця (спец. на ніч) мастями (напр. іхтіолево-камфоровою), іхтіоль-вазогеном, олійком терпентиновим на пів з оливою тощо, і робити це довший час (яких 2 місяці або поки не зникнуть ці шкірні зміни). Ясно, що при дуже опірних випадках треба порадитися лікаря.

Фальшують харчеві продукти.

(Актуальне перед святами!)

Перед святами пожвавився значно рух вуличних продавців, повідкривали всякі нові, сезонові рамнички, будки тощо. Перед самими святами санітарна влада Варшави перевела контролю харчевих продуктів і дійшла до сенсаційних висліців.

До таких найчастіше фальшованих продуктів належить молоко. За статистикою аж 22 прц. всього молока, що є на ринку, є фальшоване. Молоко з домішкою води пізнають, додаючи до 10 см. молока краплю формаліни і 10 гр. сірковой кислоти; розводнене молоко прибирає тоді синяво-фіолетний колір. „Сметану" що її „зробили" змішавши молоко з мукою, легко пізнати, додавши до звареної і охолодженої прібки сметани краплю йодини. Виступає темно синій колір.

Масло — мішають часто з маргаріною. У промінях кварцової лямпи маргарина виглядає біло, масло жовте. Нечесні продавці мішають залюбки до меду картопляний сироп. По доданню спірту до меду сироп виступає як мутні смуги. Цинамон мішають з паленою тергою мукою.

Риби пізнаємо по зябрах. Якщо вони червоні то знак, що риба свіжа. Тому несвіжим рибам продавці забарвлюють зябри худобячою кровю.

Спеціяльно санітарні чинники перестерігають перед купном дешевої чоколяди на візках. Оглядаючи її під мікроскопом помітили, що вона аж роїться від маси дрібненьких хробачків та мікроскопійних живин. З того виходить, що треба бути осторожним при закупі поживи, головно перед святами і купувати харчеві продукти лише у певних джерелах.

—o—

Невидний летунський майдан.

З Америки повідомляють про сенсаційний винахід американця Мертона і російського емігранта д-ра Зворикіна. Вони винайшли апарат, що дозволить осідати летунам вночі на зовсім неосвітленім летунським майдані. На майдані будуть стояти електричні апарати, що виділюють підчервоні промені, невидні голим оком. Одначе летун глядячи крізь оптичний прилад Мертона-Зворикіна, бачитиме майдан ясно освітленим, бо цей прилад має ту прикмету, що підчервоні промені, пропущені крізь нього, залишають в очах вражіння світла.

Коли випробування винаходу потвердить його вищезгадані прикмети, він матиме величезне значіння передовсім для військового летунства. Він дасть змогу напр. переслідуваним ворогом летунам „безпечно осідати на летунськім майдані, невидним для ворога.

Також цей прилад перешкодить напр. воротові сховатися за димовою заслоною, бо, як відомо, підчервоні проміні проникають крізь дим та мряку і тимсамим будуть видні крізь новознайдений апарат.

Врешті важне практичне пристосування міг би цей апарат найти у морській плавбі. На морях, особливо північних часто панують непроглядні мряки, що через них уже багато кораблів пішло на дно, зударившись з іншими кораблями, або напр. з ледовими кригами (напр. страшна катастрофа трансокеанічного велитня — Титаніка). І тут мав би згаданий апарат велике значіння. Природно, що всі ці блага сплинуть під умовою, що контроля потвердить сенсаційні прикмети цього винаходу.

—o—

Дитячі зацікавлення.

Незвичайно цікавий вислід дали досліди, ведені у бібліотеках для дітей у віці 9—14 літ. Вони дали багатий матеріял для висліджения психіки цих дітей і їх зацікавлення. Хлопців в цьому віці на першому місці цікавлять авантюрничі пригоди (40,1 прц.) — дівчат — оповідання з родинного життя, біографії (52,8 прц.). Зацікавлення хлопців звернені головно відосередно на зверхній світ. Предмети зацікавлення лежать у них поза колом родини. Зате дівчата цікавляться головно справами звязаними з родиною і окруженням. Психольог би міг сказати, що це зацікавлення дівчат людською долею є духовою відбиткою первісного зацікавлення власною долею.

Другим з черги зацікавленням хлопців — це рідна історія, повіря та оповідання. Техніка стоїть щойно на 10-ім місці.

У дівчат на другім місці стоять повіря та оповідання, на третім пригоди. Техніка щойно на 14-ім місці. Характеристичне, що моральноетичні оповідання стоять у дівчат на 4-ім, у хлопців на 5-ім і дальших місцях. Врешті на передостаннього місці у дівчат, а на останнім у хлопців стоять книжки про працю. В цім милім віці їх ніхто майже не читає, вважаючи працю за гідне заняття для старших.

Як бачимо ці досліди дали зовсім ріжні висліди з щоденною обсерваціею життя наших малих громадян.

З НОВИХ ВИНАХОДІВ

Нашу добу характеризує незвичайне багатство винаходів, що уліпшують та упрощують багато ділянок життя. Винаходи не все є чимсь дуже скомпліkованим, часто вони є дуже прості. Ось два такі винаходи дуже пожиточні, а захопливі своєю простотою. Недавно англієць інж. Г. Бартон збудував човенпливак, що може стати у пригоді літакам, які напр. з причини дефекту мотору мусять осідати на морі.

Цей пливак зроблений з каучуку та імпрегнованого полотна, має форму перстеня. Він спеціяльною линвою привязаний до хребта літака. Коли літак мусить осідати на воді, залога звязує пливак із бутлею згущеного повітря, яке виповнює миттю пливак. Цей човен-пливак не лиш не дає потонути залозі літака, але втримує і сам апарат на воді.

Другий цікавий винахід — це окуляри-рефлектор, винаходу австрійця Б. Адлера. На обвідці звичайних окулярів він помістив маленьку жарівку з рефлектором, який кидає перед себе сильний, сконцентрований промінь. Дріт, прилучений до кінця окулярів за вухом, провадить до малої батерійки, що міститься в кишені напр. камізолі. Цей винахід дозволяє на орієнетацію у зовсім темному терені, не займаючи рівночасно рук. Він освітлює кожний предмет, на котрий звернемо очі.

Практично він має значіння напр. для лікаря, що несе поміч ранному вночі, для старшини, що вночі студіює мапу, для шофера, що вночі мусить направити дефект самоходу, тощо.

—o—

І РАКИ ВОЮЮТЬ.

В нинішні часи расизму, учені розріжнили поодинокі раси і між ...раками. З них найважніші американська і французька раса. Американські раки ріжняться від французьких цілою низкою відмінних прикмет; м. ін. коли французький (і европейський взагалі) рак по варенню є червоний, то американський фіолетний. Зоольоги зацікавилися також справою акліматизації американських раків в Европі. Ось у 1913 р. німецький зоольог Лезаль привіз з Америки кілька тисяч тамошніх раків і поселив їх у поодиноких европейських ріках. Ось напр. він сам випустив 500 „американців" у ріку Шер, що впадає до Льоари.

Покищо нема даних, які є наслідки поселення рака в ріжних краях Европи. Зате у Франції поселення американських раків дало несподівані висліди. „Американці" не лиш добре видержали зміну клімату і обставин, але показалися більш відпорні і здоровіші від французьких раків.

Цікаве, що якимсь чудом американські раки дістались і до інших рік напр. до Сени, хоча між цими водними басейнами нема безпосереднього звязку. У 1932 р. бачили американського рака у Тулюзі, в 1934 коло Парижа, а вже недавно під самим паризьким мостом. Американський рак легко переносить низьку температуру, є відпорний на галапасів, що дуже шкодять французьким ракам; крім того сильніше розмножується. Характеристичне, що де появляється американський рак, там загибає місцевий. Видно між ними, як і між людьми, мусить йти боротьба за істнування, а в ній сильнішим замбрський пришелець перемагає.

Для охорони родимого рака паризький зоольогічний музей виніс до уряду проект охорони французького рака, якому загрожує повна загада. Французи, як великі амбатори раків і великі смакуни, цікавляться дуже питанням, які раки будуть жити в їх ріках. У сезоні раків тисячі французів вибирається їх ловити.

Спішім з пожертвами на „Дар Просвіти"!

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Дивні гроші.

На маленькій групі островів Яп на Тихому Океані, 1300 км. на схід від Филипинів, над якими має мандат Японія, відібравши їх від Німеччини, курсують дивні гроші. Своїми розмірами це найбільші гроші світа. „Монети" величини людини там не рідкість. В середині кожної монети є отвір, наче в млинським камені. Коли платять таким грошем, тоді в середину просувають кіл або бальок і несуть, або котять монету по стежках у джунгалі. У пристанях уживають японських грошей, але в джунглях уживають своїх, камяних. Бо ці великі гроші роблять із каміння. Витісують їх з великим трудом з кристалічного вапняку (кальциту). Найбільший гріш має у промірі 3 і пів м. і важить приблизно 2.000 кг.

У малім торзі йде очевидно камінна торговля. За два кокосові горіхи можна дістати сірник, за малий хлібець десять кокосів і також за коробку папіросок. За десять листків тютюну жадають 25 кокосів. За пляшку нафти 20—40 горіхів.

Так отже самі туземці вимінюють кури, яйця, свині за нафту, грамофони, гармонійки. Срібні й мідяні гроші не мають обігу, бо при них треба за багато числити, автім їх вартість змінчива: були вже еспанські, німецькі а тепер японські гроші. Але камяні гроші завжди цінні.

Крім камяних грошей є в обігі мушлі перлової маси, нанизані на шнурки, також мішки копри (сушених кокосових зерен). Дуже ціняться кусники тканої матерії. За звій можна одержати великий човен (кану).

Але при великих купнах уживається тільки камяних грошей. Вони не такі дешеві, як моглоб здаватися. За колесо в промірі 30 цм. треба би дати товарів вартости 75 долярів. Гірші камені дешевші. Колесо з Паляу, яке сягає до пояса, коштує 4.000 кокосових горіхів, вартости до 20 долярів. Колесо в ріст людини коштує кілька сіл або плянтацій, ще більші майже безцінні.

Великі камені є власністю не поодиноких людей, тільки громад. Вони стоять перед домами всіх мущин, званих тоді „фібаї"-скарбниці або банки. Перед приватними домами видно камені 60—150 цм. у промірі. Ще менші камені переховуються дома.

Велике каміння крадуть дуже рідко. Бо й куди його подіти? Поза групою Яп вони не є в обігу, а на самих островах їх відразу пізнають. Кожний камінь має свої виміри, щерби, заглибини — хоч написів на них нема. Великі колеса більше відомі ніж люди, бо люди приходять і відходять, а камені вічні.

—o—

Найпевніше і найкорисніше примістиш свої ощадности в

Міській Комунальній Касі Ощадности

у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)

та в її **Відділах** при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75.
в золотих або **золотих в золоті**. 3070 21—?

В цей спосіб здобудеш відповідні відсотки охоронишся перед згубою або продажею і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном. — Завдяки квотам, здобутим із ощадностевих вкладів, пожичала Каса 28,260.000 золотих іпотечних кредитів, за які вибудовано 685 домів та виремонтовано 345 домів. — **Понад 3,000.000 зол.** річно виплачує Каса відсотків своїм вкладничам. — **6,300.000 зол.** — це резервові фонди Каси. — За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном.

Тайна експресу.

На лінії Страсбург-Вентіміля на Рів'єрі курсує експрес ч. 759. У цім поїзді траплялися дуже часто таємничі випадки затроювань пасажирів, які сильно хвилювали французьку поліцію; поліція рішила прослідити цілу справу. Тому почали слідити докладно, все, що діється в поодиноких залізничих переділах. Одного разу сталось пізнім вечором в експресі така подія: Якийсь пасажир почастував поліційного тайного агента папіроскою. Це ще не було зовсім підозріле, але агента здивувало те, що пасажир частує папіроскою у переділі для некурців. Імовірно мав він у тому свою мету. Агент взяв папіроску з етуї, швидко сховав її у своїм рукаві і закурив власну папіроску. Підчас куріння і приязної розмови до переділу ввійшов новий подорожний.

Поліцист почав в одним менті вдавати, що його зморив сон. Тоді оба подорожні кинулись на нього і хотіли влити йому до рота якусь рідину і почали шукати за портфелем. Одначе цим разом їм не повелось, бо агент двома сильними ударами запоморочив напастників і при помочі кондуктора та інших агентів, які саме ввійшли до переділу, арештував їх. Крім тих двох злочинців арештували ще третього члена банди, яка бушувала серед подорожніх, які їхали до купальних місцевостей на Рів'єрі. У спілці зі злочинцями був теж один урядовець із страсбурської залізничної дирекції.

Великий вибір — низькі ціни — дбайлива обслуга — тільки в ПЕРФУМЕРІЇ **БІРНФЕЛЬД** Львів, вул. Казимира Великого 1.
КОЛЬОНСЬКІ ВОДИ НАЙМОДНІШОГО ЗАПАХУ НА ВАГУ.

Негус перед маревом нужди.

Негус продає на ліцитації срібло! Просто не хотілось вірити в цю вістку, щоб один із найбільших багатіїв світа, який вивіз величезні маєтки з Абісинії, продавав срібло на ліцитації. А воно справді так сталось.

Негус витратив майже всі свої гроші на закупи зброї для Абісинії. Продав також свою віллю у Швайцарії. Величезні плянтації кави, які були власністю негуса, італійці сконфіскували. Недавно приїхав до Антверпії перший транспорт кави з тих плянтацій. Гайле Селязіе зажадав, щоб імпортова спілка наложила арешт на цілий транспорт. Це не перший процес був шого царя царів. Він домагається від англійського Льойда 10 міліонів франків, бо на таку суму обезпечив він був свою палату в Адіс Абебі, яка згоріла підчас пожежі і грабунку Адіс Абеби. Льойд не тільки відмовився виплатити відшкодування, але ще й скидає на негуса відповідальність за всі страти, що їх потерпіло обезпеченеве товариство, виплачуючи премії власникам інших недвижимостей спалених в Адіс Абебі. Льойд обстоює думку, що сам негус дав приказ підпалити і знищити столицю, щоб нічого не залишити для італійців.

—o—

ЄДИНА ВИРІБНЯ ЧИСТО ВОВНЯНИХ ВИРОБІВ В

ГАЛИЧИНІ — ЦЕ — ЛЕЩКІВ

СКЛАД ЛЬВІВ, ВУЛ. КОПЕРНИКА Ч. 4.

Найкращий дарунок
під Ялинку
для дорослих і для молоді
це книжки із Бібліотеки „Діла":

1. Улас Самчук: **„Віднайдений рай"** Стор. 166 . . . . . Ціна 2.00 зол.
Новелі автора „Волині".
2. Софія Яблонська: **„З країни опію і риму"**. Стор. 198 . . . . . Ціна 2.50 „
Вражіння з Китаю нашої мандрівниці. Кільнадесять ілюстрацій.
3. Барбе Д'Оревіль: **„Чортиці"**. Стор. 205 . . . . . Ціна 2.50 „
Архітвір великого письменника.
4. Бальзак: **„Чародійна шкіра"**. Стор. 180 . . . . . Ціна 2.50 „
Повість одного з найбільших повістярів світа.
5. Ольга Кобилянська: **„Апостол черні"**, повість, 2 томи . . . . Ціна 4.50 „
Історія одного молодого характеру в боротьбі за самостійність.
6. Василь Масютин: **„Два з одного"**, повість, два томи . . . . . Ціна 4.50 „
Великий науковий експеримент і його страшні наслідки.

Друкуються:

7. Ірина Вільде: **„Бе восьма"**, повість. Життя, мрії і пориви гімназисток.

Кожний том у коліровій мистецькій обгортці Павла Ковжуна.

Хто вплатить **10 зол.** дістане **6 книжок.**
ЗАМОВЛЯТИ: „Діло", Ринок 10/II.

ДИВОГЛЯДИ.

СКІЛЬКИ ХТО ВИПЄ НА ГОДИНУ?

Один власник ресторану в Делясі (Техас) впав на оригінальну думку. Він почав продавати пиво не на мірку лиш на годину. Кожний з його готей має право за 60 центімів стільки пива випити, скільки лиш за 3 години зможе сконсумувати. Виявилось, що мешканці Делясу не є добрими піяками цього напитку, бо, як сам господар заявив, ще ніколи в житті не зробив він кращого інтересу як уведенням „пиття на годину".

На свята
ВИНА ТОКАЙСЬКІ, УГОРСЬКІ
тільки у винярні
MAGYAR CSARDA
Львів, ул. 3. Мая 11 а. — Тел. 238-36.
3364 Відвідуйте нашу угорську винярню 5—4

ДИВОВИЖНЕ ЗАВІЩАННЯ.

В Льондоні помер один із багатих мешканців пр. Вільд, який був великим і пристрасним аматором кінських перегонів. Його знайомі оповідають, що велику частину маєтку здобув він на перегонах. Небіжчика поважали всі і любили саме за його пристрасть до коней, що в Англії вважають виявом доброї поведінки і... моди.

Коли після смерти розпечатали його заві щання, всі остовпіли зі зачудування, бо остання воля небіжчика була така: „Спаліть мого трупа, а попіл розсипте рівно по цілім перегоновім торі в Гайд-парку.

Це дивовижне заіщання виконали. Тіло Вільда спалили в крематорії, відтак розсипали на торі Гайдпарку. Після того випустили зі стаєн улюблене стадо і коні перебігли в повнім розгоні цілий перегоновий майдан і потоптали останки великого аматора перегонів.

Великий вибір книжечок
на дарунки під Ялинку
має на складі Видавництво „Світ Дитини".
3255 **Львів, ул. Зіморовича ч 2, партер.** 9—10

БІБЛІОТЕКА... ЗАВЖДИ ПЕРЕПОВНЕНА.

Одна американська жіноча організація в Нью Йорку заложила бібліотеку, яка складається з самих куховарських приписів і книжок. Бібліотека має 20.000 куховарських приписів і 9.000 різних куховарських книжок, що подають інформації як приладити чверть мільона страв і напитків. Читальня цієї бібліотеки завжди переповнена.

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

КРАЇНА НЕРВОВИХ.

У звязку зі всесоюзним зїздом психіятрів і невропатольогів, у „Правді" появилася вістка, з якої довідуємося, що у СССР ніхто не опікується нервовонеюрмальними дітьми. Нема психіятричних клінік і тому виростає багато людей, що не мають повної працездатности, бо впору їх не вилікувано з нервових недуг. Стан нервово-хорих погіршується з огляду на лихі умовини праці у фабриках та інших заведеннях.

УБИВНИКИ ПРОНІНОЇ АРЕШТОВАНІ.

Міліція арештувала убивників делегатки на всесоюзний зїзд рад Проніної. Є це один машиніст вузькоторової залізнички, один „студіюючий" та одна людина без означеного звання; один з них був колись учнем Проніної.

У звязку з атентатом арештовано б. голову районового виконавчого комітету та його заступника і районового начальника міліції; прокуратора усунено. Слїдство йде дальше.

Турецька поліція арештувала кількадесять осіб за кольпортажу комуністичних летючок.

Карешті зжова Яфські овочі!

Перші транспорти вже надійшли. У блиску гарячого сонця дозрілі, спроваджують нам добродійні вітаміни. А які вони знамениті! Знавець знає, що

Яфські помаранчі і ґрейпфрути

є найбільш соковиті

палестинський овоч

Побажайте

З НАГОДИ РІЗДВА

своїм приятелям і знайомим

У СВЯТОЧНІМ ЧИСЛІ „ДІЛА"

Побажання до 15 слів коштує тільки 2 зол. — Кожне дальше слово по 20 сот.

НОВИНКИ.

— **ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.**

— **ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".**

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Нововідчинений фризієрський сальон для пань і панів Богдана Макольондри у Львові, Чарнецького 10,** поручається П. Т. Громадянству. 3327

— **Футра жіночі і чоловічі** та ріжного роду футряні шкірки поручає по найнижчих цінах Фабрика футер „Хром", Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83. 2719

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 104-115

— **Єдиний український блаватний магазин** „Мануфактура" під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархани, фланелі, оксамити, сукна. 2943 20—20

— **Подаємо до відома П. Т. Громадянам,** що дня 22. грудня ц. р. **„Центросоюз" відчинив 6-ту крамницю з вудженини і мясом при вул. Кентшиського 21.** Зайдіть і переконайтеся, що ліпших і смачніших мясних виробів не дістанете ніде. 3339 7—7

— **Новий голова Рідної Школи.** Громадянство занепокоєне вісткою, що на недавному Загальному Зїзді Рідної Школи зголошував проф. Денис Коренець, вибраний на голову товариства, свою резигнацію. Можемо поділитися з громадянством відрадною вісткою, що проф. Денис Коренець **урядує** в Рідній Школі як її нововибраний голова.

— **Ярмарок ялинкових прикрас.** Секція будови школи при Кружку Р. Ш. ім. князя Льва у Львові уладжує 3. січня 1937. в шкільнім будинку вул. Крупярська 15, від год. 10. рано до 8. вечором ярмарок ялинкових прикрас. Дохід призначений на будову школи. Просимо численно відвідувати.

— **Дирекція львівських трамваїв** повідомляє, що карти вільної їзди та легітимації, що управнюють до знижкових білетів з 1936. р., видані урядами, установами і т. п., будуть важні до 15. січня 1937. р.

— **Громадські оплати за імпрези.** Управа м. Львова пригадує всім комітетам, організаціям і установам, які уладжують танкові забави, концерти, ревії, відчити і т. п. імпрези, що згідно з постановою § 5. статуту про громадський податок від публичних забав і видовищ, мають найпізніше на два дні перед імпрезою зголосити її в міській управі (виділ II/3, другий поверх, двері ч. 212) і предложити білети вступу, платні і безплатні, почесні і т. п. Хто не зголосить, підлягає грошевій карі до висоти 20-кратної втраченої міської данини. До зголошення імпрези в міській управі обовязаний теж власник домівки, в якій вона відбувається.

— **Управа тютюну у Снятинщині.** Акція викупу тютюну на терені снятинського повіту, як повідомляє ПАТ. скінчилася. На основі обчислень уряду викупу тютюну в Заболотові, плянтацій тютюнового листя заложило цього року в 29 громадах 1.813 господарів на 288 гектарах ґрунту. Зібрано 329.095 кг. тютюну, за який заплачено 2572.993 зол. При сприятливих атмосферичних умовинах і прихильному відношенні компетентних чинників число плянтаторів зросло, що причиняється до піднесення рентовности рільних господарств.

— **Промислові свідоцтва** слід викуповувати до 31. ц. м. Міністерство скарбу заповідає, що терміну викупу тром. свідоцтв більше не продовжить.

Завдання закону про ритуальний заріз.

ВАРШАВА, 30. 12. ПАТ. Нині відбулася у міністерстві хліборобства пресова нарада, на якій директор економічного департаменту міністерства хліборобства Бобровський інформував про постанови закону про ритуальний заріз і виконні розпорядки до цього закону, що обовязуватимуть від 1. січня 1937 р. Завданням закону про ритуальний заріз — говорив референт — ввести гуманні методи зарізу тварин та обмежити ритуальний заріз до дійсних потреб релігійно зацікавленого населення. Цьому законові не слід приписувати надто широких цілей, напр. оздоровлення цілого мясного ринку і т. п. З черги референт ширше спинився над виконними розпорядками та інструкціями у справі гуманних метод зарізу. З обчислень міністерства хліборобства виходить, що запотребування на кошерне мясо у Польщі сягає до 150.000 тон живої ваги річно, себто 15 прц. загальної ваги мяса продукованого у Польщі. Ритуальний заріз у 1937 р. повинен обмежитися саме до висоти 150.000 тон. Вкінці референт обговорив справу продажі кошерного мяса.

Німеччина є найкращою ґарантою миру в Европі.

Новорічні побажання закордонних журналістів канц. Гітлерові.

БЕРЛІН, 30. 12. ПАТ. Німецьке інформаційне бюро повідомляє: Союз закордонних кореспондентів у Берліні переслав канц. Гітлерові листа з новорічними побажаннями. В листі м. ін. кажеться: Новий рік повинен бути переломовим. Рівноправна Німеччина під внутрішнім і зовнішнім політичним і господарським оглядом є найкращою ґарантою спокою, ладу і миру в Европі. Нехай поклик до обєднання родини европейських народів проти воюючих сил, які грозять щораз то більшою небезпекою, дійсно здійсниться і нехай 1937 р. буде роком без братовбивчої боротьби, яку ведуть в обличчі хаосу на сході.

Чи німецька фльота бомбардуватиме червоні пристані?

ЧЕРВОНИЙ УРЯД ВІДМОВИВСЯ ВИДАТИ КОРАБЕЛЬ „ПАЛЬОС".

ВАЛЄНСІЯ, 30. 12. ПАТ. Червоний еспанський уряд видав такий комунікат: Перед кількома днями еспанські кораблі затримали німецький корабель „Пальос" з вантажем целюльози, кондензованого молока і радіотелеґрафічних апаратів. На кораблі був теж еспанський громадянин, який в останній хвилині знищив докази своєї тотожности. Німецький уряд вислав до Більбао кружляк „Кенігсберґ", начальник якого зажадав звороту корабля „Пальос". Підчас переговорів баскійський уряд згодився на домагання німецького уряду під умовиною, що „Пальос" залишить воєнний матеріял, а еспанський громадянин опиниться в руках місцевої влади. Командант кружляка „Кенігсберґ" спершу приняв цю умовину, але негайно опісля змінив свою згоду, домагаючись звороту цілого вантажу і видачі еспанського громадянина. Одночасно загрозив, що на випадок несповнення його домагання хопиться енергійних засобів, щодо Більбао. Баскійський уряд одобрив становище місцевої влади. Знову червоний валенсійський уряд признав факт придержання корабля легальним і згідним з міжнародним правом та не дасться застрашити ніяким погрозам.

МОСКАЛІ, ФРАНЦУЗИ І АНГЛІЙЦІ БОРОНЯТЬ МАДРИДУ.

ЛЬОНДОН, 30. 12. ПАТ. Англійський публіцист Бейльсфорд пише у часописі „Стар", що міжнар. бригада, яка воює на боці червоного уряду в Еспанії, начислює 10.000 добровольців з французів, англійців і москалів, добре озброєних та здисциплінованих. Ними командують добровольці з великої війни. Бейльсфорд запевняє, що цю бригаду створили в листопаді ц. р. і підсилюють її добровольцями з СССР, Франції й Англії.

—o—

В перші роковини смерти
бл. п. **ЮЛІЇ ПАЛІЙ,**
яка вмерла 3. січня 1936. р. в Станиславові, відбудеться
ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
в Архикат. церкві св. Юра в **суботу дня 2. січня 1937. р. в год. 8.30** при головному Престолі, на яке запрошує
Рідня.

— **До Картуської Берези** вивезли зі Львова Коса, Макара, Шудріга, Рота, Аксельрата, Бутра і Лаского.

— **Дорогові зловживання в Надвірній.** У зв'язку з викриттям зловживань у повітовій дороговій управі в Надвірній арештовано під замітом участи 40-літнього Стефана Куляна. Його відставили до слідчого арешту в Станиславові.

— **Недуги в станиславівському воєвідстві.** На терені станиславівського воєвідства в часі від 18. жовтня до 14. листопада ц. р. зголошено 638 випадків кору, з того два смертні. Найбільшу скількість занотовано в городенському повіті, опісля в рогатинськім і товмацькім. Черевного тифу було 34 випадки, притім 4 смертні, червінки 51 випадків при 11 смертних. Туберкульозу стверджено у 58 випадках, притім 35 смертних.

Окраси на Ялинку

— **Нагорода „Польського Радія" і голос нашого селянина.** В неділю, 20. грудня у Польському Радію відбулася святочна передача нагород для радіоабонента ч. 600.000 і його двох найближчих сусідів у радіовій картотеці чч. 599.999 і 600.001. Перший із щасливих радіоабонентів постерунковий з Поморя дістав золотий годинник у радіовисильній в Торуні; другі два, а саме лат. священник зпід Варшави і селянин Семен Піщак з Підгорок, пов. Калуш дістали срібні годинники. Нагороджені радіоабоненти приїхали особисто до радіовисильних Польського Радія відібрати свої дарунки і при тій нагоді промовляли перед мікрофоном. Нас цікавить те, що сказав перед мікрофоном львівського радія наш селянин з Підгорок, Семен Піщак. А сказав він дуже багато в кількох словах по польськи, хоч правда, що спочатку подякував за дарунок і при кінці поздоровив своїх односельчан по українськи. Слухаючи тих кілька слів п. Піщака можна було відчути, що говорить розумний і свідомий український селянин, яких є багато на нашій землі. „Любимо слухати Службу Божу, співи, як хор Котка і виклади" — це голос селянської маси радіослухачів і всього нашого громадянства.

— **Арештування коморника.** Начальник городського суду в Жидачеві, перевівши люстрацію в канцелярії місцевого коморника Левицького, звелів його арештувати.

— **Обікрали громадську касу.** До громадської канцелярії в Томашівцях калуського повіту вломилися крізь вікно злодії, розбили залізну касу і вкрали 682 зол. та щадничу книжечку на 1.000 золотих.

— **Згинули два лещетарі на Чорногорі.** Як повідомляють із Ворохти, коло Говерлі скотилися два великі ледозвали й присипали двох лещетарів. Рятункова акція під проводом д-ра Маєвського, зложена з робітників і граничної сторожі, тревала цілу ніч. Показалось, що згинули лікар д-р Леслав Хліпальський та гімназист Андрій Шойсінг, син професора університету зі Львова. Досі не знайшли їх трупів.

— **Краєва хроніка.** Невідомі люди розбили в ночі громадську касу в Старому Місті (пов. Лянцут) порозкидали акти, а в шкільній салі здемолювали обстанову. — До салинівки в Коломиї кинулася абсольвентка гімназії Софія Могильницька, одначе один прохожий вратував її. Причиною задуманого самогубства були родичі, що силували її вийти замуж за нелюба. — На дорозі між Львовом і Любінем Вел. на Мартина Какута, що їхав возом, напало кількох озброєних опришків і зрабували йому 520 зол. та ріжні річи. — В часі пожежі в загороді Антона Будоровича в Березові Нижнім пов. Коломия тяжко попікся власник дому, так, що незабаром помер.

— **Після жахливої летунської катастрофи.** Слідча комісія, вислана до розсліду трагічного летунського випадку під Томашевом, ствердила, що причиною катастрофи було обледоватіння цілого апарату (до речі знаменитої конструкції), наслідком чого він утратив свої двигунські прикмети. Осідання з причини обтяження апарату ледом було дуже трудне, тому літак ударив з цілою силою об землю і розпався на дві частини, а збірник бензини експльодував. Завдяки тому, що обі частини відпали від себе на значну віддаль, вийшли без шкоди чотири пасажири, що находилися в задній частині. Фатально вийшли особи, що находилися в передній частині, з яких два пасажири, Лось і Цімерман, згоріли, а пільот і радіомеханік та чотири пасажири вийшли з тяжкими ранами. Електромеханік Фронц, якому обгоріли ноги та руки, помер у люблинському шпиталю. Пільот Йонікас має зломану ногу, інж. Кшичковський зломану мидницю і кілька ребер, консуль Ст. Риневич теж зломану ногу. Пані Ал. Личковська і Люб. Кульчицький потовклися легко. Зовсім цілі вийшли: д-р Т. Піщковський, п. Хмелінська, адв. Шостак і д-р Страшевський. Справа відшкодувань у нещасливих випадках при цивільних летах унормована законом, який признає до 20.000 зол. за тяжке ушкодження.

— **Вбив свою наречену.** У склепі з вудженини Вербицького в Сколім була занята 20-літня Марія Енґліш зі Стрия. Дня 29. ц. м. напав на неї молодий чоловік і на очах багатьох прохожих пробив її довгим масарським ножем у плечі. До кількох хвилин вона вмерла. Душогуб хотів утікати, але його скоро зловили. Показалося, що це 19-літній її наречений, Йосиф Гонска з Антонівки жидачівського повіту. Переслуханий на поліції зізнав, що вбив наречену тому, що його зраджувала.

— **Епільог спору за церкву.** Луцький окружний суд на виїздній сесії в Ковлі розглядав справу довголітнього спору між греко-католицькою і православною парохією за церкву в Дубечні. Одної неділі православні пробували добутись до церкви і заняти її силою. На лаві обвинуваченних засіло 28 селян під закидом нападу на церкву. Провідника православних Теодора Соботовича і сімох інших засуджено по одному рокові вязниці, а 14 по 8 місяців. Інших увільнено.

купуємо тільки

— **Папа тяжко хорий.** Як повідомляє італійська преса, ватиканські кола дуже занепокоєні станом здоровля папи Пія XI. Він терпить на сильні корчі жил у ногі і від чотирьох тижнів лежить у ліжку, зносячи болі з надлюдською терпеливістю. Льондонський „Нюс Кронікл" довідується, що в теперішньому стані недуги папи треба бути приготованим на найгірше. Перед кількома днями папу відвідав його сестрінок. Притім папа заявив, що він радо вмер би, видячи, що як тяжко хорий вже не може помогти своїм вірним.

— **Звірства еспанських комуністів.** Париська „Ля Круа" приносить подробиці, що торкаються переслідування духовенства комуністами й анархістами в еспанській червоній армії. Палаючи скаженою ненавистю до духовенства, вони вживають ріжних хитрих способів, щоби викрити священників. Революціонери насилують до домів, де могли ховатися священники і черці, молоді дівчата, очевидно комуністки, які зі сумними лицями і сльозами в очах нарікають перед мешканцями дому на звірства червоних, на недостачу духовної опіки і т. п. Вкінці просять дати їм адресу якогось священника, що міг би принести останню християнську прислугу якомусь тяжко хорому. Одержавши адресу, комуністки передають її своїм товаришам, які витягають священників із криївки і ведуть їх на страчення. Коли священники укриваються по лісах або горах, комуністи висліджують їх псами як звірину.

— **Німецька пропаганда.** На основі розпорядку німецького міністра закордонних справ, Ф. Нойрата, німецькі консулі на всіх заграничних становищах можуть давати кожній парі новожен ців, яких вінчання реєструють, книжку Гітлера „Моя боротьба".

— **Осторожно з ялинкою.** 7-літня донечка Йосифа Брандмаєра в Травні (Австрія) хотіла в неприсутности родичів засвітити різдвяну ялинку. Вона здіймила з деревця свічку і пішла до печі, щоби її запалити. **Робила це так необережно,** що запалила на собі одіж. На її крик прибігла служниця і виляла на неї коновку води, одначе все-таки дівчина так сильно попеклася, що померла у шпиталі.

— **Латинська Америка проти комунізму.** Республики центральної Америки рішили створити одноцілий фронт проти комунізму. Провідником тієї акції є президент Гватемалі, Жорж Убіко, що є в тій державі диктатором. До акції прилучилися республики Нікарагуа, Гондурас, а вкінці Коста Ріка і Панама.

З кіна.

Кіно „Касіно": „Сан Франціско".

У надбережній громаді Сан Франціско живе зайдиголова, що любить зачіпатись з людьми, битись, крутити голову жінкам, але сміливий, із власними поглядами на чесність, які примушують інших його шанувати. Він веде кабарет із ресторанчиком і при цій нагоді звертає увагу на гарну, чесну, молоду жінку з прегарним голосом. Місцевий парох, його шкільний товариш, старається спровадити його на чесну дорогу і оберегти чесну дівчину перед його шкідливим впливом. Суперником молодого вітрогона стає директор опери, що дає нагоду молодій співачці дебютувати з величезним успіхом. Уся історія трьох осіб має змалювати моральний стан і атмосферу безбожного міста Сан Франціско, заснованого пройдисвітами і людьми, що щойно добивались своїх становищ і маєтків. Маємо теж нагоду бачити могутню картину землетрусу з 1906 р. — зроблену багато краще, ніж землетрус у відомій фільмі „Останні дні Помпеї". Маємо враження справжньої стихійної катастрофи і дивуємось як кінова вирібня вміла її відтворити. Уся фільма складена з ріжних елементів: опери, кабаре-ту, трагедії та кримінальної драми. Прегарні голосові партії чарівної Жанети Мекдональдя і чудова гра Клерка Гейбла.

Кіно „Коперник": „Мала зірка".

Чергова фільма з Шерлі Темпль оправдує славу тієї наймолодшої фільмової зірки. Коли глядіти на її тонок зрілої балетниці та слухати її куплетів, то це справжній феномен, „чудесна дитина" у повному того слова значінні. Фільма, яку тепер бачимо, цікава тим, що її тло своєрідно романтичне: морська ліхтарня, водні пустелі, старі моряки. Ці останні — змішка добросердечности й брутальности, наївности та високого сприту. Типи моряків — просто величаві. Старий моряк у ролі опікуна сироти, виловленої з морських хвиль, зворушливий своєю простотою і любовю до прибраної дитини. „Геппі енд" дає велике вдоволення людям, що журились вже розлукою героїв. Фільма погідна, приємна.

у Фортуні Новій

Українська зимова поміч.

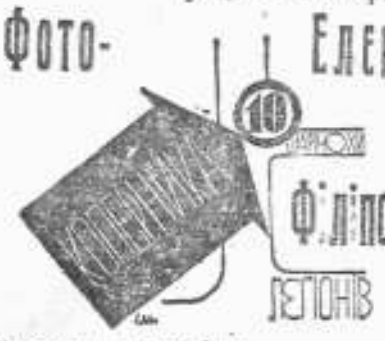
ЗЛОЖИЛИ НА БЕЗРОБІТНИХ.

Листа ч. 4.

Їх Ексцеленція Митрополит Шептицький 200 зол., Урядовці ЦС (магазин) Львів 2.70, Кость Фіщик, Бібрка 0.50, Редакція „Нової Зорі" 20.—, Церква Св. Володимира, Богданівка 10.77, Ольга Чижевська, Львів 0.50, Олена Куйбіда, Львів 1.—, Дирекція, урядовці і робітники фабрики „Альсе" 31.50, Дмитро Ковальчук, Львів 1.—, Читальня Українських Студентів Богословії Львів 40.—, Кооп. „Хлібороб" Звенигород 5.—, Чит. „Просвіти і Кружок Р. Ш. Звенигород 5.—, Збірка в Звенигороді 9.50, Кружок Р. Ш. Сосниця 3.90, Інж. Юрій Мерунович, Станиславів 2.50, Ольга Монастирська, Станиславів 5.—, Василь Джус, Станиславів 2.50, о. Юрій Мелимука, Чернилиця 3.—, Олімпія Демкович, Ланівка Мала 5.—, Л. і М. Малицькі, Шляхтинці 80.—, Н. Рудкова, Сквариява 2.—, Гр. Демчишин, Лісники 3.—, „Будучність" Тернопіль 50.—, о. М. Сенета, Ясель 3.—, П. С. К. Рогатин 22.60, Вол. Ясеницька, Радиничі 2.—, Д-р Микола Чубатий, Львів 3.—, Леонарда Вашук, Синевідсько Вижне 3.—, Велдіж (збірка в церкві) 3.50, Інж. Міляшич, Львів 2.—, Ковалів, Львів 2.—, о. канцлер Галянт, Львів 7.—, Кабарівський, Львів 2.—, Гр.-кат. церква, Чижиків 15.20, Ярослав Гнатів, Львів 10.—, Фабрика шасти „Елегант" 50.—, о. Мелинин А., Гряда 2.08, Д-р Вол. Ковальчук, Катовиці 5.— зол.

Читальні „Просвіти": Дубляни 3.—, Сосолівка 1.—, Твердиця (Хоросниця) 1.—, Кремидів 1.—, Рибно (Косів) 5.—, Тоболів 2.—, Чесники 2.—, Радинич 2.50, Конюхи 3.—, Ілемня 1.—, Бортники 2.—, Балигород 2.—, Маковисько 2.—, Білобожниця 1.—, Ворохта 2.—, Микулинці 2.—, Сливка 5.—, Ольга Ламішка-Филипович, Львів шівчеревики муж., Фабрика „Альсе" 15 зол. товарами, „Льотос" Львів 18.20 зол. товарами, Марія Ковальчук, Львів суконка і мешти, Фотина Винницька, Львів плащик хлоп.; інж. Е. Л., Львів муж. убрання, штани, мешти, пальоші, 3 сорочки, 2 п. онучів, калісони, трикот. сорочка, берет, куп. трикот, Ред. А. Курдидик, Львів діт. убрання, штанята, 2 берети, светер, плащик і сорочка.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

Виїмково добрі умови купна тільки
у фаховій фірмі:
Фото- Електрокабель.

Приймачі
Ф. Філіпса (стереофонічні)
15-місячних рат
ЛЕГІОНІВ
Львів
Коперника 10.
Тел. 214-21.
Гуртова і детайлічна
продажа жарівок „Філіпса"

Дописи.

СЯНІК.

Продають воду в криниць у Сяноці. Сяніг дістав в нагоди обіду верховинців водопроводи та досить можливі лямпи на вулицях і ним усі більше тішились, як звідом. Але не довго. Вже не початку цього місяця мали перервати доплив електричного струму в Менцінок, бо магістрат столичного королівського міста Сянока винен повад 80.000 зол. за світло і не платить. Щойно інтервенція старости врятувала ситуацію. А тут нова несподіванка! Від 15. п. м. позамикали всі криниці і магістратські службовники продають громадянам Сянока воду по 8 сот. за ведро, поки дільниці в інших годинах на бльочки. І хоч війни нема, то декому зі старших громадян приходиться часи цісаря татуня та косте людей з картками. Різниця та, що колись ішли по хліб і цукор, нині по воду, якої і в світову війну було доволі. (Tempora mutantur!..). Та й це мабуть не багато поможе, бо пан бурмістр такий „хоробрий" і хоче устоятися. А може то злобні видумки, побачимо. Але вода коштує вже по 3 сот. за ведро.

Вдатна вистава аматорів у Сяноці. Заходами театральної секції при Філії „Просвіти" в Сяноці відограно 13. п. м. драму Луцика „Мати", що пройшла з повним успіхом. Аматори, дарма, що деякі перший раз на сцені, прекрасно вжилися у свої ролі та вдають антигнули своєю грою декому сльозу на очах. Матеріальний успіх не пімов упарі з моральним, бо багато сяніцьких громадян і то старших, бракувало на салі, а винайм салі в „Руському Народному Домі" забрав майже половину доходу. Заохочені тим успіхом члени гуртка мабуть виберуться до сусідніх читалень с гостинними виступами і щоб показати по селах кращу театральну гру. Щасти Боже!

Поліція тягає учеників у Сяноці. На днях хтось вибив шибу в помешканні д-ра М., професора сяніцької гімназії. І хоч ніхто не вірить, щоби хтось з учеників вробив цю пакість улюбленому професорові за його справедливість та батьківське відношення до молоді, то мундуровані і немундуровані службовники поліції майже щодня відвідують гімназію та тягають учеників на переслухання. Розуміється, що на перший вогонь пішли українці. Винозників не вигрили.

Діяльність чит. „Просвіти" в Сяноці. Сяніцька читальня „Просвіта" поклала собі за завдання не змарнувати ні одної неділі і давати цікаві реферати для своїх членів. Досі виконує це завдання прегарно і є надія, що не припинить цього культурного діла, бо нові реферати вже виписані на таблиці заголошень і на січень 1937 року. Шкода лише, що мабуть назва популярних рефератів знеохочує більшість нашої інтелігенції, бо дуже мало т. зв. старшої генерації заходить до читальні. Досі ще пояснювали це явище малими розмірами читальняної домівки, недостачею місця, але від початку нового року переноситься сяніцька читальня до просторого льокалю у середмісті, що його інтенсивно відреставрозують. Тому слід сподіватися, що і цю аномалію вдасться усунути зі сяніцького освітньо-товариського життя.

ЛІСЬКО.

Заборонили засновати чит. „Просвіти" в Луковім. Як збанкротували москвофіли в Луковім, тоді свідомі громадяни поробили заходи, щоб основати в селі спортове товариство „Луг" для перевиховання молоді і відтягнення її від горівки та іншої погані. Одначе ліський староста заборонив засновати „Луг". Відмови від цього рішення десь до нині покутує у Львові. Не дався за виграну, старші громадяни засновували кружок „Сільського Господаря", але і не певинне господарське товариство стрінула доля „Лугу" і члени основники ждуть на пояснення відмовку до львівського воєвідства. Не зражуючись двома заборонами внесли дуже чувані ще подання за дозволом на чит. „Просвіти", але і тут стрінула їх стереотипова відповідь ліського старости „вимазує"! На внесений основниками відмовок львівського воєвідства прийшла така відповідь: Urząd Wojewódzki Lwowski. Wydz. Społ. Polit. L. PB. 25/483/36. We Lwowie, dnia 21. września 1936. Do Założycieli Czytelni Proświty (do rąk P. Tymka Perewoznyka) w Łukowem. Na zasadzie art. 93 i 94 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 22 marca 1928 o postępowaniu admin. (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 341) oraz art. 41 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 27 października 1932 w przedmiocie prawa o stowarzyszeniach Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 808 — Urząd Wojewódzki nie uwzględnia odwołania wniesionego od decyzji Starostwa leskiego z dnia 16. V. 1936. L. Pol. B. 6/32/36, którą Starostwo zakazało założenia oddziału wyżej wymienionego i zaskarżoną decyzję utrzymuje w mocy z motywów w tejże decyzji przytoczonych. W związku z wywodami odwołania Urząd Wojewódzki po przeprowadzeniu ponownych dochodzeń, ustalił, że założenie Czytelni Proświty w Łukowem mogłoby doprowadzić do awantur i ekscesów ze względu na istniejące nieporozumienie pomiędzy miejscową ludnością, co miało już miejsce kilkakrotnie w 1933 r., 1934 r. i 1935 r. Decyzja niniejsza jest ostateczną w administracyjnym toku instancyj... Za Wojewodę: D-r Tymiński, Naczelnik Wydziału. І так через кількох обкламучених москвофілів село хотіться стрімголов по морального упадку. Пянство, аморальність та щораз частіші крадежі остерігають всіх свідомих громадян про грядуче лихо, але ради ні звідки.

Спорт.

УКРАЇНА — КРЕСИ (ТЕРНОПІЛЬ).

Перші гакінкові змагання України за мистецтво А-класи відбудуться в неділю на ліді Погоні при вул. Шимоновичів. Початок змагань у год. 11.30 передпол.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Треті змагання Канадійських Динамітерів відбулись у Берліні з дружиною „Німецьких канадійців". Витрали „Динамітери" 4:2 (1:0, 0:2, 3:0).

Гакінкові змагання за чашу Шпенглера. Л. Т. Ц. (Прага) — Оксфорд 14:0 (5:0, 2:0, 7:0). Г. Ц. Давос — Берлінер С. Ц. 8:1 (0:0, 0:0, 0:0, 0:0, 8:1). Перші змагання виграла легко празька дружина, другі виграли шваймарці аж по двократнім продовженні. До фіналу ввійшли Л. Т. Ц. і Г. Ц. Давос. Фінал відбудеться в четвер.

Дальші виступи середньо-европейських дружин. Адміра — Репрезентація Каіру 6:0 (1:0). Ф. Ц. Відень — Альжир 2:2 (1:2). Панатеїнаїкос — Фаворіттер 1:0 і реванж 1:1. Бочкаї — Брест 8:0. Будаї XI — Невера 7:4. Буллі — Олімпік Тур 13:0.

Італійські змістецтва. Фіорентіна — Рома 2:0. Італьолі — Амброзіана 2:1, Мілано — Ювентус 3:4, Дженоа — Новара 5:1, Тріестіна — Больонія 1:2, Лючезе — Сампієрдарені 1:0, Лаціо — Александрія 4:0, Торіно — Барі 6:1.

Овенс шандший від коня. В Гавані відбулись дуже віджені перегони між б. олімпійцем мурином Овенсом і конем. В біту 100 ярдів переміг Овенс у часі 9.0 сек. з перевагою 20 ярдів.

СТАНИСЛАВІВ. **ПРОЛОМ — МАКАБІ 3:2.**

Товариські змагання з піпгпонгу з лідером Акад. закінчились заслуженою, хоч несподіваною виграною Пролому. Пролом виступив у своєму нормальному складі: Атаманюк, Бурделюк, Савельний, Легкий і Новаківський. Пункти добули: Савельний, Бурделюк і Легкий. До найбільш емоціональних належала гра Легкого, який зумів із 9:18 у свою користь виграти на 16:16 і виграти 21:18, добуваючи рівночасно вирішний третій пункт. Добре теж грав Савельний і Бурделюк. Новаківський не міг дати ради мистрові Мазуру, а Атаманюк був виразно не в формі. Б. Л.

ШАХИ.

Пролом — Сокіл (Бельведер) 5 і пів : 4 і пів. Шахові змагання закінчились заслуженою виграною Пролому (грали з черги), який грав у складі: Корнієнком, Менів, Мартинюк, Горішний І і ІІ. Б. Л.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ДЗВІНОЧОК, часопис для українських дітей. Львів січень 1937. Р. VII. Ч. 68.

НАШ ПРИЯТЕЛЬ. Львів, січень 1937. Р. XVI. ч. 3.

ШЛЯХ МОЛАДЗІ. Вільна. Сьнежань 1936. Год. VIII. Нр. 13.

ПРОБОЄМ. часопис підприємчої молоді. Прага Р. III., ч. 11—12 за листопад-грудень 1936.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр:

Четвер, 31. XII. год. 7.30 веч. „Подружжя".

Четвер, 31. XII. год. 12. вночі „Кохання до митної оплати".

Пятниця, 1. січня 1937, год. 12. попол. дві казки для дітей: „Червона Шапочка", „Прийшла кривда і на лиса"; в год. 3.30 попол. „Кавареньма"; в год. 7.30 веч. „Подружжя".

Кіна.

АПОЛЬО: „Палата у Фландрії" з Мартою Егерт.

АТЛЯНТИК: „Жовтий скарб" із Гейрі Купером.

ВАНДА: „Чорна перла", „Молочна дорога" з Кді Кантором.

ГРАЖИНА: „Жайворонок" із Мартою Егерт.

КАСІНО: „Сан Франціско" Ван Дайка (з Джанетою Макдональд і Кларк Гейбль).

КОПЕРНИК: „Моя віронька" з Шерлі Темпль.

КОЛІСЕЙ: „Небезпечний фліpт", „Найліпо працювати" з Фліном і Фліном.

МАРУСЕНЬКА: „Герой" з Волосом Беррі.

МЕТРО: „Китайські моря",

МІРАЖ: „Злочин і кара" Достоєвського та Фліп і Фляш.

МУЗА: „Таємна бригада".

ПАКС: „Серед нічної тишини" та кольорові додатки.

ПАЛЯС: „У блеску сонця" з Іваном Кепурою.

ПАН: „Роз-Марі".

РАЙ: „Прокажена".

СВІТ: „Єгипетські ночі" з Кді Кантором.

СТИЛЕВЕ: „Ада то не лишає" і ревія.

ТОН: „У тіні самітної сосни" із Сильвією Сідней.

УТІХА: „Зов крови" і ревія.

ХИМЕРА: Найновіша кольорова „Мікі Маус".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Африка".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 31. грудня 1936.

Берлін (356,7) 14.15 Легка музика, 18.00 Сопран, лютня, флет, скрипка, альтівка, віоли д'аморе віольончелі, 19.00 Промова м. п. Гебельса, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 Сильвестровий вечір, **Білгород** (437.3) 20.30 Гавайські мельодії, 21.00 Гумор, 22.00, 23.00 Нар. музика, **Будапешт** (549.5) 12.05 Сальон. музика, 13.30 22.05 Циганська музика, 18.45, 19.00 Концерт хору, 20.50 Концерт хору, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 19.00 Симф. квартет е-моль Бетовена, 20.00, 21.00 Настроєвий концерт, 22.00 Тисячу веселих нот, сильв. концерт, **Кошиці** (259,1) 13.30 Для Закарпаття, 16.00 „Граф, циганер", **Мінхан** (405,4) 8.30, 9.00 Музика, 10.30 Авд. для дітей, 13.15 Популярна музика, 19.10 Авторська авд., 20.0, 21.00 Найгарніші мельодії на зміну чення року, хор, солісти, 22.00, 23.00 Великий веселий вечір, **Міляно** (368,6) 17.15 Вок. концерт, 19.00, 19.45 Розр. музика, 20.40, 21.00, 22.00 „Ль нострo дівльто" оп. Вакарія, **Париж** (1648) 9.30 Авд. для жінок, 12.00, 13.15 Орх. концерт, 16.00 Сп. реціталь, 16.30 Літер. авд., 18.00, 19.00 Театр Умм, клясс. твори, 21.00 Вок. концерт, 21.45 22.00 Симф. концерт, **Прага** (470.2) 12.35 Концерт сальон. квартету, 17.00, 18.00 Наш рідний край у танку та співі, концерт орх., хор. **Рим** (420.8) 17.15 Орх. концерт, 19.45 Розрив. музика, 22.00 Вибір пісеньок і мельодій. **Відень** 506,8) 11.25 Авд. для жінок, 13.10 Симф. концерт, 15.20 Авд. для дітей, 18.20 Скрипка, 19.15 Велика ревія пробожник, 22.25, 23.00 Велика сильв. академія.

Пятниця, 1. січня 1937.

Берлін (356,7) 18.00 Гарна музика на початок року, 19.00 „Мандрівний енгузіязм", весела сильв. пригода, 22.30 **Танк.** музика. **Білгород** (437.3) 18.30 Нар. пісні, 20.00, 21.00 Концерт, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орх., 19.30 20.00, 21.00 „Пен Д'Еліс" оперетка Сірмая. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Авд. для дітей, 20.00, 21.00 „Ігрищі перел" опера Бізета. **Мінхан** (405,4) 19.00 Концерт, 20.00 Вок. муз. концерт, **Міляно** (368,6) 17.15 Орх. концерт, 20.40 Розрив. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Міньон" оп. Томаса. **Париж** (1648) 12.00 Весела новорічна авд., 16.30 Танкова музика, 17.45, 18.00 Авд. для дітей, 21.45, 22.00, 23.00 „Мандрівка Зусета" оп. Вассра, **Прага** (470.2) 15.00 „Продана наречена" оп. Сметани, 21.15 Симфонія ч. 15 Чайковського, **Рим** (420,8) 18.50 Розривкова музика, 19.00 Концерт квартету, 20.40, 21.00, 22.00 „Ля Бетово" оп. Едв. Канті, **Відень** (506,8) 11.45 Симф. концерт, 15.40 Квартет а-дур Брамса, 17.15 Веселий розривковий концерт, 19.30, 20.0, 21.000 Опера, 22.30 Легка віденська музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 31. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на вині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.05 Муз. транскрипції, гр. пл., 12.40 Полудень, дзвінки, 12.50 Кінчім старий рік, гутірка, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30

ЛНБ ім. В. Стефаника

Львівські біжучі вістки. 13.35 Привабливі пісеньки, гр. пл., 15.35 Кутон гумору, 16.00 Музичні мініатюри, гр. пл., 16.10 „Пригоди Сильвестрія Тротта“ новела Ст. Ростворського. 16.50 Над альбумом дитячих марок, авд. для старших дітей. 16.55 Польська легка музика, гр. пл., 17.00 Що ми повинні знати про еуген. працівників, 17.15 Популярного музика, 17.30 Репортаж зі свят. досліджень лісу. 18.05 Реперт. 18.10—18.35 Спортові вісти. 18.20 Оркестра гармоністів, гр. пл., 18.35 „Сильвестер у дальньому Львові“, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Вісточка карнавалу“ оперета К. Кальмана. 20.20 Гутірка: Театр у ралізі. 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Актуальна гутірка. 21.00: Сильвестрівський концерт: Любовники минулих літ, 22.30 „Весела сильвестрівська сирена“ авд. М. Гемара, Продовження Сильв. концерту: П. ... ся вам нині та що сподіваємося“. Сильвестер на Касперовому Верху, ... слухачів у закордоні, 0.30 У вогні карнавалу, муз. репортаж.

НА ЯЛИНКУ
ТАНІ І ПРАКТИЧНІ ДАРУНКИ
у фірмі „ДІМ ВОЛІЧКИ“, Сикстуська побіч Брами. — На складі: Рукавички, панчохи, білля, шалінки, вовна на светери.

Пятниця, 1. січня 1937.

8.00 Сигнал часу й новини, 8.03 Орг. музика, 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній дзвінок, 9.00—11.57 Богослужения з Львівської латин. катедри: музика з найновіших грам. платт. 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розрядк. концерт; у перерві ок. год. 13.00 Новорічний монольог, 14.00 Ревія рекламового концерту (з участю солістів), 14.30 Для дітей: Вертеп і колядн. як були колись, Шевська для дітей. 15.00 Святих Господніх календар гутірка, 15.15 Нар. капеля, 16.30 Гутірка з горами, 16.30 Театр Уяви: „Святочна ночка“ премієра Ю. Майенера. 17.00 Концерт бажань. 17.30 Концерт орк. мандоліністів, 18.00 Новорічна спортова гутірка. 18.15 Грір: Квартет „Жовті ск. 27.“ 18.45 Про дарунки на ялинку для бідних дітей, 18.55 Львівські біжучі вістки. 19.00 Мотив радости, гр. пл., 19.35 Концерт солістів: форт., скрипка. 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Сьогодні давніх літ: Велике попурі у вик. Г. Рогатинецької (сопран), Рух. Кулі (тенор) й орк., 22.00 „Шпрота в бензині“, гумореска Тібр. Д'Ерм'єса, 22.30 Танцова музика в р. о.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельги белг. 89.21, 89.49, Долари американські 5.29-5.30 і пів, подорж. чеки 5.28.50—5.26.—, Фльорени гол. 289.05—289.10, Франки фр. 24.75—24.51, Франки швайцарські 121.15—120.85, Фунти англ. 26.03—25.87 Гульдени данц 100.20—99.80 Корони ч. 17.60—17.20, Кор. дан. 116.19—115.75, Кор. норв. 130.73—129.75, Корони шв. 134.18—133.20, Ліри італ. 25.20 — 24.70, Марки фінл. 11.49—11.00, Марки нім. 123 — 118, Шил. австр. 97.00—96.00. Марки нім. срібні 132—127.

Акції.

Банк Торг. 10. Банк Польський 106, Цукор 28, Лісьпол 13.50, Острівець серія 6. 23.25—24.50, Старахович 32.35.
Тенденція дещо слабша.

Папери.

3 пол. інвест. 1. ем. 66.00, серія 82.00, 3 пол. інвест. 2. ем. 68.00, сер. а невст., 4 кон. 50.75, 50.00, 50.25, 49.38, 49.36, три остан. дрібні, 6 дол. 62.00, 4 прем. дол. 45.75, 47.00, 7 стаб. 440.00, купон 102.27.
Тенденція дещо слабша.

Збіжжя.

Львів, 29. XII.

За 100 кг. льодо вагон Львів:

Пшениця оди. червона	24.00—24.75
Пшениця збор. червона	23.50—23.70
Пшениця одн. біла	23.75—24.00
Пшениця зб.	23.25—23.50
Жито шт. I	19.75—20.00
Жито шт. II.	19.50—19.75
Ячмінь одн.	21.25—21.50
Ячмінь на мливо	20.50—20.75
Ячмінь паст.	19.75— 9.50
Конюшина чер. натур.	85.00—90.00
Конюшина чер. без напинки	110.00—105.00
Конюш. ч. без напинки 95%	110.00—115.00
Конюш. біла натур. без кон.	100.00—110.00
Кон. біла нат. без кан. 95%	110.00—110.00
Мука пшенична ст. гат. I в.	40.00—40.50
Мука пшен ст. гат. I А	39.00—39.00
„ „ гат. I Б	38.50—39.50
„ „ гат. I Ц	37.00—37.50
„ „ гат. I Д	35. 0—35.00
„ „ гат. II А	34.50—35.50
„ „ гат. II Б	34.00—34.20
„ „ гат. II Ц	33.75—34.25
„ „ гат. II Д	32.50—33.50
„ „ гат. II Е	30.50—31.50
„ „ гат. II Ф	29.00—29.50
„ „ гат. II І	26.50—27.50
„ „ гат. III А	20.75—21.25
„ „ гат. III Б	19.25—19.75
Мука пшенична паст.	16.75—17.25
Мука пшенич. разова до 95%	25.25—25.75
Мука житня гат. II. 50-65%	20.75—21.25
Мука житня разова 0.95%	21.25—21.75
Мука житня посеред. 65%	27.00—27.50

Інші курси незмінені.

Зідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 30 ц. м.

Ціни за 100 кг. лядом, льоко наґонстація заладовання:

	льоко ст. заладов:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	22.25—22.75
Жито збір. 691 гр/л. 3%	18.25—18.50
Ячмінь пшн. 621 гр/л. 4%	18.10—18.20
Овес легко заощ. 444	13.50—13.75
Овес не заощ. 456	14.00—14.25
Гречка 10%	20.00—20.50
Кукурудза жовта	15.00—15.25
Кукурудза червона	16.00—16.25
Конюш. сім'я	32.50—32.75
Соняшникове сім'я	33.00—33.25
Насіння деву 95%	41.00—42.00
Фасоля корона руч. в. з м. 42	53.00—54.00
Фасоля „Різен“ руч. виб. з м.	42.00—43.00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	40.00—41.00
Фасоля спец. ручно в. з м.	42.00—46.00
Фасоля краса рафовська	25.00—26.00
Фасоля цукр. ручно виб.	31.00—32.00
Конюшина червона з мішком	90—95
Конюшина вільна від канпинки	105—110
Конюшина вільна від канпинки 96 проц. чистоти	110—115

Пшениця, жито, ячмінь і конюшина, подешевіли, ціни інших прод. незмінені. Тенденція назагал знижкова.

ШИНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 30 грудня п. р. кооперативам платним за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.60 зол
1 кг. масла десеров. бочкове включно з бочк. опакуван.	2.65 „
1 кг. масло експорт. дає зачет	2.65 „
молоко від 28. XII. п. р.	0.16 „
яйця	4.40—4.50 „

Тенденція на масло, молоко та яйця зниження.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 30. XII п. р. платитиме своїм доставцям за 1 кг живої птиці, льоко подвірп птахосарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індичці I. кл., добре умясненої, повногрудні	1.00 зол.
Індики I. кл., добре умясненої, повногрудні	0.85 „
Курки півгорічні I. кл. біло й жовтошкіяні 1.50 кг. вагу	0.95 „
Качки товщені I. кл. щойно від 1.80 кг. вагу	0.95 „

Слабших сортів від инше не приймає. подолик.

ОПОВІСТКИ.

Заява. Недавно виразився я перед третіми особами, що пана Андрія Дуфанця, кравецького майстра у Львові, виключено з Т-ва „Зоря“ у Львові за комуністичні погляди. Ця відомість опиралася на непорозуміннї і хибній інформації, бо я сам ствердив, що п. Дуфанець сам добровільно виступив з Т-ва „Зоря“ і що підозрівати його про комунізм нема основи. — Львів, грудень 1936 р. — **Семен Український.** 3378

Як дар „Просвіті“ надіслав через Адмін. „Діла“ зол. 10.— п. Огефан Рушний, управ. школи в Кізках.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АБСОЛЬВЕНТКА СЕМІНАРІЇ шукає праці. Займеться дітьми, або кухнею. Зголошення до „Діла“ під „Добрі поручення“. 3367 2—3

МЕШКАННЯ

ШУКАЮ В СЕРЕДМІСТЮ при інт. родині сонячного покою (комфорт) з харчем для себе і доньчки від січня 1937 р. Зголошення тел. 240-96 Ревізійний Союз. 3368 2—3

ПАННА ПО МАТУРІ шукає заняття до старшої особи або до дітей. Зголошення до „Діла“ під „Іванка“. 1—2

РІЖНІ

УКРАЇНЦІ! Забавки для дітей закупите найкраще і найдешевше в Пасажі Мікопиця поруч кіна Утіха. 3375 1—5

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: **Коперника 26.** подвірп. 3345 3—3

Шукаєте праці? --

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника

КОЖНИЙ УКРАЇНЕЦЬ сповнить свій громадянський обовязок, якщо хоч раз у році закупить харчеві товари в акційній солідности української фірми „Ера“ — М. Ковалів — Львів, Кохановського ч. 7, тел. ч. 277-02. 3370 2—3

ФОРТЕПІЯНИ, фісгармонії, на нові, коротші, гарантовані, дешево продає, купує, міняє Ґанзе, П ясудського 21. І. поверх. 3243 6—10

НАЙНОВІШІ капи, брокати, накидки, меблеві покрити, ціни реклямові тільки у ФРАЙЛІХА. Сикстуська 21. 6—7

РОБІТНЯ КОВДЕР Кентшинського 4, солідно переробляє і виконує нові. Ціни найнижчі. 3209 8—8

КОВДРИ, вовни, простирала дешево. Вигрібня ВАНК, пл. Марійська 6. 3210 4-7

ГАРНИЙ дарунок на Ялинку корсет індивідуальною системою „РІТА“, Ягайлонська 11а. Тел. 119-67. 3300 2—3

ЧИ ВАШ годинник ходить добре? Якщо ні, дайте направити до **ІВАНА ЗЕЛЬТЕНРАЙХА**, Львів, Марійська пл. 5. Презиційно, солідно, дешево. З провінції пришліть почтою. 3032 16-?

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ентерея. 2030 36 60

КУПНО - ПРОДАЖ

24 зол. Столового накриття **18·50**
у Б. ҐРІНБЕРҐА, Сикстуська 4

ОГОЛОШЕННЯ.

ПОВІДОМЛЕННЯ!

З днем 31 XII. 1936 відкриваю першорядний хрестіянський

Варшавський Буфет

вул. Хоружчини і pir Сташіца

напроти Духенського лазні

з поважанням

3376 1—4 **Юліян Еліяш Бльський**

ЗНАЧКИ ДЛЯ ПСІВ,
КОВТКИ ДЛЯ ТВАРИНИ
ТАБЛИЧКИ НА ВОЗИ

виробляє фірма 3319 5-20

Андрій Берлінський

ЛЬВІВ, ШЕВЧЕНКА 11.

НА СВЯТА

муштарду з фабрики

купите в новій крамниці.

Фабрика: Львів, Городецька 121

Тел 295-50.

ПІКА

КУПОН

на БЕЗПЛАТНИЙ

гарний і практичний ДАРУНОК

для тих, що купують дарунки на

ЯЛИНКУ в Перфумерії

С. ФЕДЕРА

Львів, СИКСТУСЬКА 7

Філія КОПЕРНИКА 15а

Товар тільки першорядний. — Величезний вибір. — Найдешевші ціни.

12—30

Ялинкове печиво

з

дра OETKER'A

„БАКІН'ом і корінною приправою до медівників.

Заступництво Вольфрам і Росенкранц, Львів, Пілсудського 11. — Незрівняну книжку з приписами Д-ра А. Етнера п. н. „Добра господиня пече сама“ можна дістати у всіх кольоніальних крамницях, виграних та в нашого заступника. Ціна знижена 30 сотиків.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які можна випасилати мусить відповідати з новим роком для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла“ Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Ціни друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50 на 960 урядів оправлена зол. 5.—

Магазин паперу

ШЕКС і ШТЕНЦЕЛЬ

Львів, СИКСТУСЬКА 2, тел. 234-30

поручає: канцелярійне і бюрове приладдя, техніче і шкільне, та друки до рільного господарства. Торговельні книги у великім виборі постійно на складі. 3324 2—3

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“

БАЖАЄ ВЕСЕЛИХ СВЯТ

І просить закупити на свята в її складах: 3352 2—2

мучт, пукор, мід, мак, олій, гриби, горіхи, подушки, зігдави, гвоздики. — Вина. — Горівки. — Коняки.

Новозідкрита
УКРАЇНСЬКА РАДІЄВА ФІРМА
TRANSPONEE
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 23
поручає найновіші типи радієвих апаратів. Виконує транспонатори від 1 зол. із грамофоновими платівками на балі та шкільні забави. 3—5

МЕБЛІ ідальні, спальні, кабінети, сальони, клюби, тапчани, матрацн і декорації поручає Віденська виробня столярсько-тапіцерська

ІВАН ОРТНЕР

Львів, Сикстуська 41. Тел. 292-79

3208 5—5

ПЕРЕД КУПНОМ
кухонної посуди
спитай про ціну у фірмі
Андрія Берлінського
ЛЬВІВ, СОБІСЬКОГО 9
3318 (гір Ґаницької). 3—5

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. В друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.

Львівська державна бібліотека
г 491